Biblioteca Universitaria
GRANADA
133
6

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA
Sala: 44
Estante: 22
Numero:

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA
Sala:
Estante:
Número:

Biblioteca Universitaria
GRANADA

R. 3117

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum secundum

DE BEATITVDINE & MISERIA humana

DVOBVS LIBRIS agens.

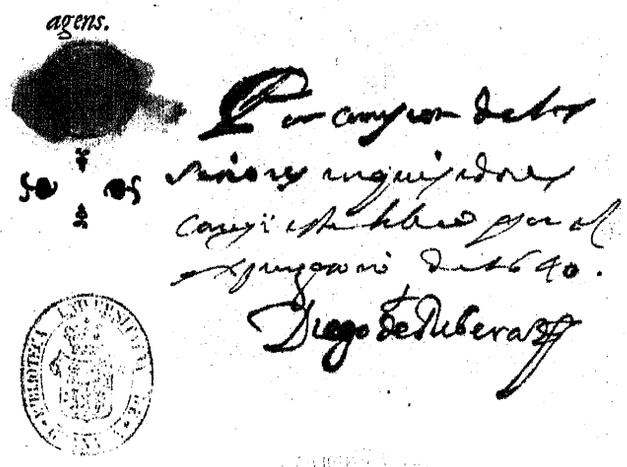

NON EST
BEATVS IPSE QVI SE
NESCIAT

Sic IACOBVS beatus est
MONAVIVS
Iuris diuini humaniq. ſciens
Vratislauienſis
cum fratre PETRO, Aſclepiadeo filio, aulæq. Auguſtæ medico
Quibus felicis amicitiæ mem.

THEATRI
Vol. Vigeſimumſecundum
exoterica
de beato miſeroq. hominum
ſtatu iudicia
DVOB. LIB. comprehendens
HORVM
I. *De BEATITVDINE & Felicitate*
II. *De MISERIA & Infelicitate humanæ uitæ diſſeritur*

THEOD. ZVINGERVS
animo liberali

D

TOMI XXII. LIBB.
DISPOSITIO.

FINEM *omnem bonũ eſſe, Hominis uerò, propter quẽ cætera omnia quodãmodo eſſe Ariſt. profiteri non dubitauit, finem optimũ eſſe, neceſſe eſt, tanquã cumulum quendam bonorum reliquorũ, quam Beatitudinem & Felicitatem uulgò promiſcuè uocãt, ſed Philoſophi exactiùs diſtinguunt. Popularem igitur & nos trutinam, Hiſtorici potiùs uſus quàm Cognitionis philoſophicæ ergò ſecuti, agamus de* BEATITVDINE *&* Felicitate LIBRO PRIMO: *de* MISERIA *&* Infelicitate LIBRO SECVNDO.

LIBRI PRIMI
TITVLI.

- De BEATITVDINE & FELICITATE, *tanquã de Fine humanæ uitæ populari minerua agamus, perpendendo illius*
  - Acquiſitionẽ. FELICITATIS *acquiſitio, ratione habita*
    - Perſonarũ: *eorũ puta*
      - Qui *acquirunt.*
      - Per *quos acquiritur. Efficiens cauſa felicitatis*
        - Certa. *Auctores felicitatis*
          - Quiſq; *ſibiipſi.*
          - Alij
            - Populi. Reges, *Principes.*
            - Philoſophi. Serui.
        - Incerta. *Fortuna.*
    - Rei, *h. e.* Occaſionis, *ſiue Inſtrumenti conſiderati*
      - For*maliter, ut bonũ uel malum*
        - Propriũ. *Felices ex propriis Bonis Maliſue tum*
          - Animi. Ex
            - Linguarum *peritia.*
            - Ignorantia. Impudicitia.
          - Corporis
            - Formæ *ſimilitudine.*
            - Morbo. Scabie. Somno. Morte.
          - Fortunæ. Ex
            - Paupertate, *Opum iactura.* Expoſitione.
            - Exilio. Amiſsione *regni.* Carcere, *Captiuitate.*
            - Orbitate. Coniugio. Ignominia.
            - Victoria *ludicra.* Clade *ab hoſtibus illata.*
        - Alienum
          - Bonum.
          - Malũ. *Felices ex aliorum*
            - Conuerſatione *& ſocietate.*
            - Tyrannide. Stupro. Proditione.
            - Surditate. Calamitate.
      - Materialiter. *Vt eſt*
        - Ligo.
        - Brutum.
    - Temporis. FELICITATIS *momentum. Puncto temporis acquiſita.*
  - Poſſeſsionem. FELICITATIS *poſſeſsio cõſiderata reſpectu*
    - Perſonarum: *eorum ſcilicet*
      - Qui *poſſident. Sic cadit*
        - Primariò *in Homines*
          - Viuos. *Felices*
            - Populi. Viri *boni.*
            - Philoſophi. Reges.
            - Senes. Pauperes.
          - Mortuos.
        - Secundariò *in Accidentia hominum, quatenus ſunt in*
          - Loco. *Loca felicia.*
          - Tempore. *Tẽpora felicia.*
      - Propter *quos poſſidetur. Sic Felices alij dicuntur propter*
        - Principes *bonos.* Ciues. Amicos.
        - Parentes. Filios. Poſteros.
        - Hoſtes
          - Diſcordes.
          - Victos, *oppreſſos.*
    - Rerũ, *tanquam Materiæ ſubiectæ felicitati. Siue ea ſit*
      - Multiplex. *Felicitas multiplex. Variis bonis felices.*
      - Simplex. *Sic Felices dicũtur alij propter bonum aliquod quod poſſident. v.g. propter*
        - Fauorem *diuinum.* Virtutem *in genere.* Rectam *inſtitutionem.*
        - Rẽpublicã *rectè adminiſtratã.* Initiationẽ. Facta *illuſtria.* Diuitias.
        - Libros
          - Collectos. Conſeruatos.
          - Propagatos.
        - Primogenituræ. Gloriã, *Honores.* Nobilitatẽ. Reditum *in patriã.*
        - Peregrinationem *perpetuam.* Victoriam. Coniugium. Pacem.
        - Amicitiam. Malorum *quorumuis depulſionem, euitationem.*
  - Conſeruationẽ. FELICITATIS *Duratio, Cõſeruatio. Euc Felicitas*
    - Homi*num*
      - Conſtans.
      - Inconſtãs. *Fortunæ uicißitudo. Variis caſibus agitati*
        - Populi. Pij *homines.* Pontifices, *Cardinales.*
        - Principes, *Reges, Tyrani, Imperatores.*
        - Reginæ. Duces *bellici.* Conſules.
        - Conſiliarij, *Aulici, Amici principum.* Serui.
    - Locorum *conſtans.* Temporum.

Voluminis Vigesimisecundi
Liber I.

De Beatitvdine & Felicitate.

AD summum bonum omnes humanas actiones atque passiones referri constat. Quod etsi alij aliud statuũt, in eo tamen omnes cõsentiunt, quod dã διδ'αι μονίας siue Beatitudinis nomine illud dignãtur. De quib. cùm disertè Philosophi Ethici disputẽt, nobis rudi minerua differentiam eorum delineare satis erit. Beatitudo igitur alia Perfecta esse uidetur, alia Imperfecta. Perfecta ueluti cumulus quidam bonorum omnium, Animi dico, Corporis & Fortunæ, ab Aristotele sedulò quidem inuestigata, at nondum reperta, sola Reuelatione sacrarũ literarum docetur atq; discitur, cuius rude simulacrum terrestris uitæ curriculum exhibet, exactam uerò ideam uitæ cœlestis, Christi opt. max. merito parta, continet: cuius exẽpla aliquot sub Reuelatione Beatitudinis propriæ uel alienæ exhibuimus: uti his contraria æternæ Miseriæ siue Damnationis exempla sub Tit. Reuelationis Infernalium pœnarum proposuimus. Imperfecta uerò Beatitudo, seu potiùs Felicitas, partem tãtùm bonorum complectitur. Sic alij ex Internis animi bonis, uirtutibus nimirum qualibuscũque, beati censentur (quorum exempla in genere sub Titulo, Bonorum uirorum, enarrauimus. illic Habitus generalis habebatur ratio, hîc uerò ipsius Finis, habitum tanquam formam comitantis. sic δαιμόνιον hominem uocant Græci, uirtute præstantem: & Spartani σεῖον ἄνδρα, diuinum uirum) Alij uerò ex bonis Externis, quæ Corporis & Fortunæ propriè dicuntur, à quibus εὐτυχεῖς & ὄλβιοι, Latinis propriè Felices appellantur. Quorum exempla ex singulis Corporis Fortunæq; bonorum locis mutuanda erunt. Etenim Pulcri, Sani, Robusti, Diuites, Potentes, Honorati, πολύφιλοι, quatenus tales sunt, respectu ipsius Subiecti, iis in locis explicati fuere. At respectu Finis, ad quem bona ista collineant, huius erunt loci: præsertim quando disertè propter ea ipsa μακαρίζονται & διδαιμονίζονται, hoc est, felices & beati prædicantur. Idem iudicium esto de Malis totidem generum, ex quibus Infelices atque Miseri nuncupantur.

FELICITATIS ACQVISITIO, RESPECTV

PERSONARVM: EORVM SCI licet, per quos acquiritur Felicitatis auctores uel

CERTI. ÉVIVSMODI SVNT

Deus, Intelligentiæ.

Prima hæc est causa, à qua & esse hominis, & bene esse dependet. Sed quia mediatè plerumque agit, nos hic de immediata actione loquimur: mediatam, eorum, per quos agit nomine, in sequentibus comprehendentes. Consule Tit. Deorum amici. item Bella diuino auxilio confecta. item, Reuelationes euitandi alicuius periculi, uel boni consequendi.

Homines. Puta

Reges, Principes.

Ex loco Principum bonorum exempla petantur, quatenus Subditorum felicitati cooperantur.

Seruã

Serui.

STRATON unus ex omnibus Tyriis à seruo conseruatus rex fit. Vide Tit. Seruorum fidei erga dominos.

Quisque sibiipsi.

Ex Fructu uirtutum quarumlibetcunque digno, exempla hnc corroganda.

INCERTI. FORTVNA.

De PISCATORE, cui locuples puella nupsit, Agathias in 1. Epigram. Græcorum, ἐς τύχλω:

Γραπεύς τις μορόεσσαν ἐπ' ἰχθύσι τὸν δι' ἰσοδίωσι
εὐκτέανον κόρῃ, θυμὸν ἔχων μεν πόθῳ,
καὶ μιν θῆκε σὺν δινοειδὲ, σὺν βιότοιο πενιχρῷ
δίξατο πανυπίης ὄγκον ἀγλωρίης.
ἡ δὲ τύχῃ γελάσασα παρίστατο, καὶ πανὶ κύπτῳ,
ἀ τεὸς ἀντ' ἀγαθὸν, ἀλλ' ἰρὸς ἐστιν, ἄφρ.

ROMANOS à Fortuna totos dependisse, Plut. commentario proprio luculenter ostendit. Hinc crebra illa tùm sequentibus temporibus tùm à SERVIO potissimùm Tullio rege Fortunæ omnigenis titulis erecta templa.

L. Licinius LVCVLLVS, qui bellum aduersus Mithridatem gessit, cui Gn. Pompeius successor est missus, aduersa nobilitate, quòd feliciter bellum contra Mithridatem & Tigranem reges administrasset, templum Felicitati deæ cõstituit. L. Viues in lib. 4. August. de Ciuitate Dei, cap. 23.

AVGVSTVS, qui annos LIIII imperauit, quando nepotem in expeditionem mittebat, precatus deos est, ut uirtutem ei Scipionis, beneuolentiam Pompeij, & fortunam suam darent, sicut operi magnifico nomen sibi inscribens opificis Fortunæ: quæ insinuans eum Ciceroni, Lepido, Pansæ, Hirtio, M. Antonio, illorum decoribus, manibus, palmis, classibus, expeditionibus, legionibus in summum fastigium euexerat: hisque, per quos eò aspirauerat, oppressis, solum rẽliquerat. Plut. de fortuna Rom.

RERVM, HOC EST, OCCASIONIS siue Instrumenti considerati

FORMALITER. FELICES

Ex propriis bonis, malisue. Puta ob

Linguarum peritiam.

GODOFREDO Bolionio Comiti regnum Hierosolymitanum à Latinis ducibus ultrò delatũ fuit, tum propter alias animi corporisq; regias dotes, tũ uerò etiam quòd trilinguis, ac ueluti triplici patria (ut qui Gallus natus, Italus propter magnum auunculum Stephanum Pp. Romanum, Germanus, quia sub Augustorum signis meruisset) Sacro bello cunctorum animos in se uerterat, & peritia linguarum discordes sæpe conciliauerat. Aemilius lib. 4.

Ignorantiam.

Ferunt Babym fratrem fuisse Marsyæ, qui nõ ueritus est ipsum Apollinem ad canendi certamen euocare. A quo quum esset uictus, ab eodem supinus de pinu suspensus, excoriatus est. Deinde cùm Apollo pararet BABYM quoq; perdere, intercessit Pallas, admonens hunc usqueadeò infeliciter & indoctè tibiis canere, ut omnino negligendus esse uideretur, κάκιον, inquiens, βάβυς αὐλεῖ: id est, Deterius Babys tybiis canit. Quibus uerbis commotus Apollo Babyn adeò contem sit, ut cum ne supplicio quidem dignum existimaret, sed fugẽ potiùs inscitiæ iudicaret relinquendum. Vnde prouerbium ortum, Babys multò deteriùs cantat. Erasmus.

Impudicitiam.

Duo EQVITES Rom. cùm in eorum numero fuisse accusarentur, qui contra Domitianum conspirauerãt: nulla re Domitianus magis ad eos liberandos motus est, quàm quòd impudicos esse norat. Fulgosus lib. 8. cap. 1.

Formæ similitudinem.

Nicias Nicerati, magnificentia sua pop. Atheniensem sibi conciliauit. Fertur in choragio quodam SERVVS eius, ornatus Bacchi persona, transisse forma & proceritate corporis eximia, etiamnum imberbis. Commoto eius aspectu populo, ac diu applaudente, exurgẽs Nicias, Nefas dixit arbitrari se esse, ut corpus, quod deo omniũ uocibus esset declaratum simile, in seruitute teneretur, atq; adolescentem manumisit. Plut. in Nicia.

Morbum.

Consule sub loco Institutionis, Præceptores per accidens, Morbi.

ISAACVS Patriarcha cùm senuisset, oculis captus est, ut neque filios suos dignoscere posset. At bene hoc cessit illi, nã per cæcitatis errorem bene dixit Iacobo. Neque cùm se deceptum rescisisset, irritam fecit benedictionem: quia prophetiæ spiritu repletus, uidere mẽte ceperat futurorum arcana: illumque dominum constituit fratrum suorum, cuius propaginem in Christo claudendam cognorat. Marulus lib. 5. cap. 4.

IOBVS non tantùm pedibus aut manibus, aut aliquo membrorum æger erat, sed toto prorsus corpore tabidus atque putridus, & à planta pedis usque ad uerticem fœdissimis ulceribus plenus. Testa sanie radebat, iacebatque in sterquilinio, magis etiam dolendi causas habens, quòd paulo antè omnem substantiam (cùm opulentissimus esset) unà cum liberis amiserat, nec tamen unquam cogi potuit ut saltem labiis peccaret. Vxor iacenti assidebat, non quæ consolaretur afflictum, sed petulantia sua grauiùs exasperaret: eumque tantarum impatiens ærumnarum iubebat, ut in suam ipse necem maledictis Deum prouocaret. At uerò non ignarus, longè maiorem esse miseriam Deo peccare, quàm ista pati, in ipsam indignatus: Quasi, inquit, una de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepimus de manu Domini, mala quare non sustineamus? Affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus sancti. Meritò igitur post tot aduersa talemque patientiam duplicia dicitur recepisse, cæteris felicior futurus, qui dum uiueret miserior existimabatur. Marulus.

MEPHIBOSETH Ionathæ filius, deleta Saulis domo solus superfuit, quia utroque pede claudus non potuit interesse bello, quo ceciderunt fortes Israel. Insuper auitos agros solus possedit, & regis Dauid mensæ particeps fuit. Tantum ergo illi pedum ægritudo contulit, ut & diutiùs & felicius uiueret: fortasse unà cùm aliis occubiturus, si sanos pedes habuisset. Marulus lib. 5. cap. 4.

PAVLVS post triduanam cæcitatem ita se correxit, ut de persecutore apostolus fieret. Percusserat eum Dominus ut sanaret: & ille sanatus tantùm profecit uirtute, ut omnia ardua, dura, acerba, contumeliæ, uerberationis uitæque periculi plena non inuitus subiret pro Christo, frigus, famem, gladium iuxtà contemnes, & Libenter, inquit, gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me uirtus Christi, & cùm infirmior, tunc potens sum. &, Licet is qui foris est noster homo corrumpatur, tamen is qui intus est, renouatur de die in diem. Id enim quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur nobis; non contemplantibus nobis quæ uidentur, sed quæ non uidentur. Quæ enim uidentur, temporalia sunt: quæ autem non uidentur, æterna sunt. Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur, quòd ædificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, sed ẽternam in cœlis. Marul. lib. 5. cap. 4.

THEAGES morbi otio adductus, uti tempus falleret, philosophiæ dare cepit operam. Aelianus libro 4. Varia historia, ex Platone.

PTOLEMÆVS secundus Aegypti rex, qui, dum ualeret, occidit fratrem Argeum, Magam alterum fratrem bello lacessiuit, Arsinoem sororem atque uxorem ductã in exilium egit, eius filiis, ex priore coniuge genitis, occisis (unde meritò per antiphrasin Philadelphus uocatus) ubi morbo diuturno oppressus est, totum se studiis dedit: doctorem habuit Stratonem Lampsacenum, studiorum autem hortatorem Demetrium Phalereum. Vnde bibliothecam illam postea tam insignem instituit: cui quicquid ex antiquioribus codicibus habemus, præsertim Hippocratis, debemus. Sacros codices per Septuaginta interpretes in Græcam linguam uerti iussit. Ducenta millia Iudæorum libertate donauit. Theophrastum ad se accersuit: in omnes eruditos mirum in modum beneficus. Strabo lib. 17.

HIERO Syracusanorum tyrannus, qui nihilo mitior, nihilo cordatior Gelone fratre fuit, post morbum ad studia Musarum artiumque se contulit, moresque in melius mutauit. Aelianus lib. 2. Var. hist.

HERODICVS Gymnastes, ut scripsit Panyasis, cùm esset ualetudinarius, certam uiuendi rationem ex medicina & gymnastica ueluti mixtam amplexus, eandem alios quoque docuit. Plato in Politicis.

Cùm Vedasti Atrebatensis episcopi corpus de loco, ubi olim positum fuerat, transferretur, AVDOMARVS cęcus à Deo petiit, ut uideret sancti ossa, & illicò uisum recepit. Mox cùm rursum orasset, ut si ea res animæ suæ saluti minus conduceret, rediret infirmitas, iteratò oculis captus fuit. Marulus lib. 5. cap. 4.

BVLGARIS pestilentia ut Christiani fierent occasionẽ præstitit. Vide Tit. Religionis discipuli.

ADELBERTVS Lubeci reguli Boëmi F. puer ægrotans, uoto matris religioni addicitur. In qua tantum promouit, ut Hungaros, Polonos, Borussos ad Christum traduxerit, & tandem martyrij palmam susceperit. Bonfinius libro 1. Decad. Cromerus lib 3.

HIERONYMVS Alcander Foroiuliensis, agasone patre natus,

tus, anno ætatis XX. publico stipendio conductus, Græcas & Latinas literas Lutetiæ professus, ex uehementi uocis intentione rupta in pulmonibus uena periculum uitæ adiit. Itaque eo uitæ genere relicto, Leodiensem episcopum secutus, à Leone X. Brundusinus episcopus, mox à Clemente VII. Cardinalis creatus est. Hieron. Garimbertus in uitis.

Scabiem.

Hadrianus Imp. VETERANVM notum sibi olim in militia, cùm scabie laborantem animaduertisset in balneis, seruos illi donauit fricatores, & necessaria illi administrari iussit. Pontanus capite 11. de Liberal. ex Dione.

Somnum.

Qui multos perdidit duces, Lucullum seruauit somnus. Nam cùm Olthacus Dardaniorum dynastes L. Lucullo contra Mithridatem res gereti sese insinuasset, eius in meridie opprimendi consilium, Mithridati gratificaturus, cepit. Vbi ad cubiculum uenit, Menedemus à cubiculis, ad limina stans, intempestiuè ait Olthacum uenire; modò Lucullum quieti se ex longis uigiliis & tantis occupationibus tradidisse. qui cùm iussus nõ discederet, sed inuito eo ostẽderet se ingressurum, ac rem delaturum ad eum necessariam & magnam: ibi stomachabundus Menedemus, Nihil tãti esse ait ac Luculli salutem: hominemq; ambabus manibus repulit. Quare metuens ille subduxit se ex castris, atq; conscenso equo aufugit. Plut. in Lucullo.

Mortem.

☞ *Eluc omnes ii, qui morte honesta, æternum decus nominis acquisiuere.*

Paupertatem.

FVRII beatam paupertatem Catullianis uersibus ingeniosè depictam subnectere libet:

Furi, cui neque seruus est, neq; arca,
Nec cimex, neq; araneus, neq; ignis:
Verùm est & pater, & nouerca, quorum
Dentes uel silicem comesse possunt:
Est pulcrè tibi cum tuo parente,
Et cum coniuge lignea parentis.
Nec mirum: bene nam ualetis omnes:
Pulcrè concequitis: nihil timetis,
Non incendia, non graues ruinas,
Non facta impia, non dolos ueneni,
Non casus alios periculorum.
At qui corpora sticiora cornu,
Aut si quid, magis aridum est, habetis,
Sole, & frigore, & esuritione:
Quare non tibi sit bene, ac beatè?
A te sudor abest, abest saliua,
Mucusq;, & mala pituita nasi.
Hanc ad munditiem adde mundiorem,
Quòd culus tibi purior sacello est,
Nec toto decies cacas in anno,
Atq; id durius est faba, & lapillis:
Quòd tu si manibus teras, fricesq;,
Non unquam digitum inquinare posses.
Hæc tu commoda tam beata Furi
Noli spernere, nec putare parui:
Et sestertia quæ soles precari
Centum desine: nam sat es beatus.

HORATIVS libertino se patre natum, nec se illius pœnitere lib. 1. satyra 6. multis uerbis docet, suamque felicitatem etiam beatissimis præfert: —Si natura iuberet

A certis annis, æuum remeare peractum,
Atque alios legere ad fastum quoscunq; parentes:
Optaret sibi quisq;, meis contentus: honestos
Fascibus & sellis nolim mihi sumere, demens
Iudicio uulgi, sanus fortasse tuo: quòd
Nollẽ onus haud unquam solitus portare molestum.
Nam mihi continuò maior quærenda foret res,
Atq; salutandi plures, ducendus & unus
Et comes alter, uti ne solus rúsue peregréue
Exirem: plures calones, atq; caballi
Pascendi: ducenda petorita. Nunc mihi curto
Ire licet mulo, uel, si libet, usq; Tarentum,
Mantica cui lumbos onere ulceret, atq; eques armos.
Obiiciet nemo sordeis mihi, quas tibi Tulli,
Quum Tyburte uia prætorem quinq; sequuntur
Te pueri lasanum portantes œnophorumq;.
Hoc ego commodius: quàm tu, præclare Senator,
Millibus atque aliis uiuo quacunq; libido est.
Incedo solus, percunctor quanti olus ac far,
Fallacem circum uespertinumq; pererro
Sæpè forum: assisto diuinis: inde domum me
Ad porri & ciceris refero, laganiq; catinum.
Cœna ministratur pueris tribus, & lapis albus
Pocula cum cyatho duo sustinet: adstat echinus
Vilis, cum patera guttus, campana supellex.
Deinde eo dormitum: non sollicitus, mihi quòd cras
Surgendum sit manè, obeundus Marsia, qui se
Vultum ferre negat Noniorum posse, minoris.
Ad quartam iaceo: post hanc uagor, aut ego lecto,
Aut scripto, quod me tacitum iuuet, ungor oliuo,
Non quo fraudatis immundus Nacta lucernis.
Ast ubi me fessum sol acrior ire lauatum
Admonuit, fugio rabiosi tempora signi,
Pransus non auidè, quantum interpellet inani
Ventre diem durare domesticus acrior. Hæc est
Vita solutorum misera ambitione, grauiq;.
His me consolor, uicturum suauiùs, ac si
Quæstor auus, pater atq; meus, patruusq; fuissent.

Expositionem.

☞ *Consule Tit. Expositionem, quatenus hæc occasione felicitatis utuntur.*

Iacturam quamuis.

☞ *Consule Tit. eorum Quos à uirtute paupertas non abstraxit:*

Ναυᾶ σὺν κακῷ, ἀλλ' ἐσῶν νεώς ἀλλ' ἐκ νεώς, Iam bene naufragui, cùm naufragium feci. De iis, quibus præter spem aliquid feliciter euenit. ZENO enim Cittieus, relictis prioribus præceptoribus, Cratetis philosophi discipulus factus, hoc dixit, naufragiũ perpessus: Rectè sanè facit Fortuna, quæ nos ad pallium traduxerit. eoque dicto, se contulisse ad philosophiam fertur. Suidas, & Plut. in lib. de Vtil. ex inimicis.

SELEVCVS Syriæ rex naufragio facto populi misericordia in regnum recipitur. Vide Tit. Crudelitatis ob pellicatum.

EVENVS Apolloniates pastor, dormiens, quum lupi 60. gregem inuasissent, ouesque ad unam trucidassent: re cognita, uocatus est in ius, & iudicum sententia excæcatus. Mox tamen obtinuit diuinationem. Herodotus in Calliope.

DESIDERIVS Longobardorum rex, amisso regno apud posteros fuit illustrior, quàm aut Alboinus adepto, aut Autharis & Agilulfus formato: tantum unius ei Caroli Magni uictoris uirtus & amplitudo gratiæ honorisque conciliauit. Sigonius lib. 3. regni Italici.

Imperij amissionem.

CLODOALDVS, filius Clodomiri regis, cùm uidisset fratres suos à patruis Childeberto & Clothario regibus interfectos, fuga sibi consuluit, auxilio procerum: & relicto regno presbyter factus est Miraculis claruit diuinis, qui splendore regio exutus fuerat. Vincentius lib. 2. cap. 60.

Exilium.

☞ *Consule Tit. eorum qui Exilium fortiter tulere.*

NAVSITHOVS spaciosis relictis Hyperiæ campis, quòd finitimos haberent Cyclopas, in insulam sedes transferens ultrò, aliis procul mortalibus, habitansque, ubi cum nullis hominibus haberet commerciũ, undosa per æquora solus, uitam ciuibus suis parauit suauissimam. Plut. de Exilio.

EVMOLPVS cùm solùm mutasset ex Thracia, Græcos initiauit sacris. Codrus rex Atheniensium, MELANTHO Messenio exule natus. Plut. de Exilio.

THEMISTOCLES, cùm pulsus primùm Athenis, & mox tota Græcia, uenisset ad Persarum regem, carissimus illi factus, cùm magnifica dona, quibus à rege honoratus erat, intueretur, dixit: O pueri, perieramus, nisi perissemus. Perire autem uidetur, qui cogitur exulare: at Themistocli feliciter cesserat suum exilium. Plutarchus in Regum apophthegmatibus, & de Exilio.

PROTAGORAS Abderites, Menandri Thracum ditissimi filius, & Democrati primis annis auditor, in exilium pulsus ab Atheniẽsibus, quũ sparsas toto orbe triremes Atheniensiũ uideret, paruo se acatio credẽs, insulas cõtinente permutauit: ubi tunc mercede dicitur primus omnium profiteri cœpisse. Plato cùm uideret eum arte Rhetorica intumescẽtem uerbaq; ex poetica plus iusto ostentantem, eius sermõnem elegantissimè expressit. Philostratus.

ERGOTELES olympionices, cùm iii patria sua Cnoso seditio orta esset, Himeramque Siciliæ urbem profugus uenirẽt, cluitate donatus est, ubi & turbas ibi concitatas pacauit. Omnia, inquit Pindarus ode 12. Olymp. fortunæ subiecta sunt, proinde honorificè diuino quodam consilio Himeram fugit. Et addit porrò, fugam illam laudis atque gloriæ causam & materiam ipsi extitisse, dum in fine hymni sic canit: Tuus pedũ honor in natali solo emarcuisset: ingloriũs, perinde atq; gallus gallinaceus, domi pugnans: nisi fortunæ tuæ aduersa seditio Cnosia te patria priuasset.

THVCYDIDES Atheniensis bellum inter Peloponnesios & Athenienses gestum conscripsit in Thracia ad Scapten Hylen. XENOPHON Syllunte Eliorum, PHILISTVS in Epiro, Tauromenites TIMEVS Athenis, ANDROTION Atheniensis, Megaræ in Peloponneso poeta BACCHYLIDES; sua est commentatus: omnes hi pluresque alij patriis profugi non desponderunt animos, neque abiecerunt se ipsi, uerùm ingeniorum suorum felicitatem explicauerunt, occasionem mutuati à fortuna exilium. Plut. de Exilio.

CENOVALCHIO occidentalium Saxonum regijin Anglia exilium profuit. Vide Tit. Mores in melius mutati.

ETHELEFREDO rege Northumbrorum à Redoualdo Orientalium Anglorum rege, cæso, & Eduino in regnum restituto, Ethelfredi FILII, Osualdus, Osuuius, Enfredus, Officius, & Offa in Scotiam fuga se proripuerunt. Eos Eugenius quartus rex benignè accepit, baptizandosq; curauit, atq; suo tempore, ope & auxilio iuuit, & præsertim Osualdum regem aduersus eius hostes. Nam Eduino sublato, Officius & Enfredus primùm, mox Osualdus regnũ adeptus, Cadoaullonem Britannorum regem armis simul & pietate iuicit. Tantum ei profuit exilium. Polyd. lib. 4.

EGBERTVS regio ortus sanguine à Britricho Occidẽtalium Saxonum rege pulsus in Galliam, partem militarem illic ità didicit, ut mortuo Britricho anno Salutis 800. regnum susceptum mirificè propagarit. Polyd. lib. 4.

IO. BAPT. Campofulgosus, Genuensiũ dux, scelere suorũ è patria eiectus, unicum in tantis calamitatibus solamen habuit historiarum lectionem. In exilio igitur dictorum factorumque memorabilium exempla collegit uernacula lingua, eaque Petro F. dedicauit. Quo quidem opere maiorem nominis famam exul assecutus est, quàm si in florentissimo principatu Genuæ consenuisset. Vide epistolam, quam Operi præfixit.

Carcerem, Captiuitatem.

CROESVS Lydorum rex, regno à Cyro exutus, & uita donatus, cum fortunæ iniquissitudine mentis quoque mutationem insignem passus est, tam prudens Cyri & Cãbysis consiliarius, quàm priùs stultus rex fuerat. Herod. lib. 1.

METIOCHVS Miltiadis filius, cùm post uictoriam naualem Persarum ad Miletum Athenas nauigaret, captus à Phœnicibus, ad regem Darium ductus fuit. Rex permultis eum bonis affecit: donauit domo, facultatibus, uxore Persida: ex qua liberi geniti sunt, qui inter Persas censebantur. Herodotus libro sexto.

L. Lucullus captis Cabiris, thesauros illic Mithridatis cepit, & multos carceri inclusos regis necessarios: qui cùm habuissent se iamdudum pro deploratis, non tam Luculli beneficio sunt conseruati, quàm reuixerunt. Inter cæteros soror Mithridatis NYSSA capta est, magna ipsius salute. Illæ uerò, quæ remotissimè à periculo & pacato loco repositæ uidebantur apud Pharnaciam sorores & uxores, miserè perierunt, ad quas necandas eunuchum Bacchidem ex fuga misit Mithridates. Plutarchus in Lucullo.

Triumpho Cæsaris Africano de rege Iuba, IVBA filius eius admodum puer in triumpho ductus est. Fortunata fuit ei captiuitas: qui inde ex barbaris Numidis inter eruditissimos historicos recensetur. Plut. in Cæsare.

RADEGVNDIS Thuringiæ principes captiua abducta ad Christum conuertitur. Vide Tit. Religionis discipuli.

HELENA, Bogoris Bulgariæ principis soror, captiua à Græcis abducta, conuertitur. Vide Tit. Religionis discipuli.

Orbitatem.

SODALEM habui Lutetiæ, inquit Viues, doctum inprimis uirum, qui inter cætera fauentis numinis beneficia, & illud reponebat, quòd indulgentissimam matrem amisisset: quæ si uiueret (inquit) ego nec Lutetiam eruditionis gratia uenissem, & domi inter aleas, scorta, delicias, uoluptates, uti cœperam, consenuissem. Lud. Viues de Christ. femina lib. 2.

Coniugium.

☞ *Ex Tit. Coniugia fortunata, hinc quædam. Illic Amicitiæ; hic Felicitatis amicitiam subsequentia habetur ratio.*

Ignominiam.

CASIMIRVS II. Poloniæ princeps, priuatus adhuc cum aulico quodam suo equite, Ioanne Cohario, aleà ludebat, animi oblectandi gratia. Incensus uretq; uincendi studio, in profundam noctem ludum produxit. Pertæsi deinde ludi & uigiliarum, uno iactu summam reliqui lusere. Vincentem Casimirum, & quod luctatus erat argentum non modicum auferentem, palma manus in faciem Conarius uerberauit. Casimirus eam iniuriam æquo tulit animo: eique & argentum omne, quod ludo quæsierat, reddidit. Hæc animi moderatio Casimiro ad Poloniæ regnum uiam strauit: quando Miceeslai fratris tyrannidem proceres Poloni perosi, hoc æquanimitatis exemplo summam rerum ei tutò committi posse non malè sunt arbitrati. Cromerus libro sexto Polonorum historiæ.

Victoriam ludicram.

PROCVLVS cùm in conuiuio (ut fit) latrunculis lusitaret, & decies Imperator ipse exisset, statim scurra tum quidam (ut sunt parata ingenia blandientium) Salue, inquit, Auguste: & allata purpura (ut mos erat) eius humeros ornauit, eumq; adorauit. Quã ille occasione uel oblata, uel arrepta, Imperatoris officium sibi adscripsit, & uulgò ut Imperator salutatus est. Vopiscus libro ad Bassum 2.

Cladem ab hostibus illatam.

Syriæ rex Seleuchus Antiochi filius, LAODICES matris impulsu Berenicem nouercam suam, & fratrem ex ea natum ad cædem persecutus in Patarã compulit. Hanc Ptolemæi regis sororẽ Antiochus, qui fuit maioris Seleuci filius, Laodice adhuc uiuæ, superduxit uxorem. Berenices & regij pueri miserabili casu commotæ Asiæ ciuitates, puero & matri auxilia aduersus Seleucum decernunt. Ptolemæus & ipse sororis periculo commotus, cum ualido exercitu in Asiam transiit. Berenice ante fratris accessum ui expugnari nõ potuit. Cæterùm fraude circumuẽta, cum puero trucidata est. Indigna res omnibus uisa, atque Seleuci scelus Asiæ urbes detestatæ, uno tempore, magno consensu, ab eo deficiunt, seq; & classem, quam ad opem Berenicæ ferendam comparauerant, Ptolemæo tradunt. Erat is haud dubiè Seleucum spoliaturus regno, nisi ob domesticam seditionem, medio rerum actu, trepidis nunciis in regnum reuocatus esset. Post Ptolemæi digressum, quem Seleucus, ingenti classe fretus, Asiaticas ciuitates hostiliter persequeretur, subita tempestate naues amisit. Res quidem calamitosa, sed inprimis Seleuco optanda, quippe qui adeò miserabilis infensis ciuitatibus uisus est, ob cladem illam teterrimam, ut ira in misericordiam uersa sua sponte in fidem redierint. Sabellicus libro nono, Enneadis quartæ.

Cùm Mauri Granatenses Zaharam oppidum per inducias occupassent, ciues omnes crudeliter trucidassent, Rodericus Pontius Leo, Marchio Gaditanus, spiritu diuinitatis afflatus, suis principibus rem pergratam & Deo optimo maximo sacrificium se facturum existimans, si Zaharensium cædem ulciscerẽtur, cum Iacobo Merulo, qui tunc Hispalensis urbis præfecturam gerebat, re communicata, cum copiis quas cogere potuit, equestris ordinis & pedestris leuis armaturæ, Alhamam uersus proficiscens, duce quodam Mauro, qui paucis antè diebus ad Christianam religionem transierat, magno silentio noctu eò peruenit, arcem occupauit simul & urbem. Quo ueluti fundamento belli Granatensis iacto, Ferdinandus & Isabella Catholici principes auspiciis sutis, Boabdele rege sese dedente, Mauros ex HISPANIA exegerũt. Marineus lib. 20. rerum Hisp.

LAVRENTIVS & Iulianus Medices, Petri filij, principes in Rep. erant Florentinã. Saluiatorum & Patiorum conspiratione Iulianus interfectus, Laurentius uix seruatus est. Oppressis inde coniuratis, Laurentius opes familiẽ ob magnitudinem æris alieni, quam non nisi ex ærario summa cum inuidia dissoluere licuisset, pene oppressas in integrum restituit, ciuibus non uolentibus modò, sed etiam cum alacritate conferentibus: sic ut unius Iuliani cæde numen, si quod familiæ infestum erat, placatum uideri possit, quæq; consilia à coniuratis ad Medicum potentiam euertendam inita fuerant, ad eorum principatum stabiliendum mirificè contulerunt. Brutus lib. 6. hist. Flor.

Ex Alienis bonis malisue. Sic Felicitas acquiritur ex

Conuersatione & Societate bonorum.

AEGYPTII felices ex Abrahæ ad ipsos migratione: utpotè à quo illi Astronomiam ab Enoch traditam acceperint. Euseb. lib. 9. Præp. cap. 4. ex Artabano & Alexandro Polystore.

Si inuenti fuissent decem VIRI iusti in quinq; peccatricibus ciuitatibus, propter illos pepercisset Dominus uniuersis, pètente Abrahamo. Gen 18.

Lothus, cùm in oppidum SEGORIS se conferre uellet, à Domino obtinuit, ut oppido illi parceret, ne unà cum Sodomitis periret. Gen. 19.

LABAN propter Iacobi generi præsentiam, cuius seruitio quatuordecim ãnnis fuit usus, mirum in modum ditatus fuit. Genesis 30.

Propter Iosephum benedixit Dominus domui PVTIPHARIS, Aegyptij magistri equitum, cui seruiebat. Gen. 39.

Propter Iosaphat regem Iuda, Deum colentem, Elisæus propheta impetrauit aquas dari EXERCITVI, in quo erant duo alij mali reges. 4. Reg. 3.

Nabucodonosor OMNES sapientes Chaldæorum interfici iusserat, inter quos & Daniel erat. Qui cùm reuelatione diuina somnium cognouisset, & regi exposuisset, seipsum & sapientes à morte liberauit. Danielis 2.

Veniebat Iudas Machabæus ad capiendã Scythopolim ciui-

tatem: sed propter IVDÆOS qui intus habitabant, erga quos Scythopolitæ benigni fuerant, nil eis mali fecit: imò gratias agens, hortatus est eos decæterò erga genus suum benignos esse 2.Machab.12.

In naufragio ad Melitam insulam in mari Adriatico facto, 276

HOMINES seruati sunt Dei beneficio, propter Paulum apostolum, qui unà, licèt uinctus, uehebatur. Actorum 27.

P.RVTILII adolescentiam, ad opinionem & innocentiæ & Iuris scientiæ, P. Mutij domus uehementer commendauit: ut est apud Ciceronem lib.2.Officiorum.

Tyrannide.

Menecles Barcæus scriptor & Andron Alexandrinus, qui chronica conscripsit, aiunt quòd Alexandrinorum GRÆCOS omnes tum Barbaros docuerunt, cùm omnis ferè circularis disciplina defecisset, ob mutationes crebras quæ temporibus eorum, qui Alexandro successerunt, factæ sunt. Athenæus lib.4 cap.24.

Ptolemæus, qui septimus regnauit in Aegypto, & ab Alexandrinis legitimè Cacergetes fuit nominatus, cùm multos ex Alexandrinis iugulasset, complurescq; in exilium, ex iis qui fratris sui tempore pubescerent, profugasset, INSVLAS & urbes omnes uiris grãmaticis adimpleuit, philosophis, geometris, musicis, pictoribus, pædagogis, medicis, aliisq; compluribus, qui ob paupertatem docentes ea quæ sciebant, multos uiros eximios effecerunt. Athen.lib.4.cap.24.

A Mahometo II. Turcarum Imper. Constantinopoli capta, reliquiæ Græcorum ingeniorum, Theodorus Gaza, Ianus Lascaris, Emanuel Chrysoloras, tyrannidem barbarorum fugiẽtes, Græcam literaturã ITALIÆ primùm intulerunt, indeq; per Germaniam & Galliam incredibili cum successu tanquàm per colonias quasdam propagarunt.

Stupro.

Sex.Tarquinius propter illatum Lucretiæ stuprum, cum patre rege Roma pulsus est. Felix stuprum, quod ROMANIS libertatem peperit. Sab.lib.4.cap.11.

Proditione.

DARIO primum Hystaspis filio in Persis regnante, Ionũ res afflictæ propè sunt, classe prodita ab omnibus triremium præfectis, undecim duntaxat Samiis exceptis. Post oppressos Ionas diripuerunt Eretriam PERSÆ, cùm ciuitatis suæ principes, Philabrius Cynei filius, & Alcimachi Euphorbus, patriã suã hostibus prodidissent. Nam XERXI in Græciã irruenti Thessaliam Aleuadę, Thebas Attagilus, & Timageni das Thebanorum primores prodiderunt. Philippi Amyntæ filio ad Græciæ imperium aspirante, unam inuenias proditionis immunem Spartam: cæteras Græcorum urbes non magis pestilentia superiorum temporum, quàm proditiones deleuerunt. Alexandri felicitas effecit, ut nullũ magnopere insigne proditionis exemplũ, quo res eius adiutæ fuerint, possit commemorari. Pausanias in Achaicis.

SELIMVS Turcorum Imperator Aladolum regem, montanis regionibus in Tauro & Antitauro imperantem, proditione Saxonarogli equitum præfecti uicit, cuius pater olim ob affectatum regnum ab Aladolo fuerat interfectus. Pari fortuna Camplonem Sultanum Aegyptium ad Alepum Syriæ ingenti prælio superatum interfecit, cùm in medio pugnæ ardore Cayerbeius Alepi præfectus, ut Camplonem sibi infestum hac ratione ulciscereturᵗ, ad hostes defecisset. Mox uerò Tomumbeium, qui Camplonl successit, prope Memphim aggressurus, insignem cladem accepisset, nisi à Mamaluchis aliquot, qui fidem cũ fortuna mutarant, de tormentorum impetu declinãdo admonitus fuisset. Quinetiam cùm Memphi pulsus Tomumbeius ex Aegypto extrema nouum exercitum comparasset, securum Selimum oppressisset, nisi Albuchomar Aegyptius potentissimus eius conatus detexisset. Itaq; perfidia hostiũ potius quàm uirtute uictor Selimus, florẽtissimum Sultanorum regnum euertit. Sabel. Supplem. lib.7. & 8. & ex Iouio.

Surditate.

Heliogabalus Imperator, cùm iussisset Senatum urbe Roma excedere, indicta morte, si quis remansisset, & sciret Sabinum consularem uirum, spreto decreto, Romæ remansisse, centurionum VNI imperauit, ut eum occideret. Sed cùm is surdaster esset, accepit occidendi uerbum, tanquam ab urbe eum pellere iuberetur. Lampridius.

Calamitate.

Si nihil infelix durus uidisset Vlysses, PENELOPE felix, at sine laude foret. Ouidius.

MATERIALITER. SIC V.G. FELICITATIS occasionem præbent

Ligo.

SFORCIARVM Mediolanensiũ principum gẽti fortunatissimus fuit Ligo ille, quem auctor gẽtis Magnus Sforcia, ruri rediens, iñ quercum euibrans, si quidem suspẽsus maneret, omen captauit, quòd militiæ nomen dare deberet. Iouius.

Bruta.

Ex Titulo, Edocti à Brutis, huc quædam adaptanda.

MITHRIDATES ad Cabiras à Lucullo uictus, cùm nemo apud eum ne apparitor quidem uel equiso remansisset, in caterua se cæterorum extulit castris, ac ne equum quidem ex regiis ad manum habuerit: uerùm cùm ferò tandem in fluctu fugæ illius conspexisset iactatum eunuchus Ptolemæus, cui equus erat: desiliit, præbuitque equum regi: iam enim premebant eum instantes Romani: cùm interea mulus ex iis, qui gazam regis portabant, conieciet se inter regem & consectantes. Ita illi rapiendo colligendoque auro, atque inter se digladiando, cessauerunt illum corripere. Itaque ad Tigranem generum in Armeniam euasit. Plut. in Lucullo.

LEO Cæsar psittaci opera è carcere liberatus. Vide Tit. Prudentiæ in liberando è carcere.

TEMPORIS. PVNCTO TEMPORIS ADEPTA FELICITAS.

Felicitatis momentum.

Statuerant XII. exules Thebani iuuenes duce Pelopida Archiam tyrannum interficere, habitu uenatorio Athenis egressi. Hippostenidas Thebis habitãs, libertatis amãs, & exulum studiosus, uerùm quasi æstuans ad magnitudinem discriminis, quod in manibus erat, mandauit clàm per amicum quendam Meloni & Pelopidæ, rem in aliud tempus extruderent, redirentque Athenas, commodiorem opportunitatem expectaturi. Chlidoni nomen erat nuncio: hic ad se domum perrexit, eductoque equo poposcit frenum. Hæsitante uxore eius, cùm non esset ad manum, ferenteque cuipiam se id uni ex necessariis commodasse, iurgia primùm inter eos, mox maledicta exorta, imprecante muliere ei & aliis, à quibus mitteretur, infaustum iter. Itaque cùm multum diei in his rixando consumsisset, & uerteret casum in omen Chlidon, deposuit prorsus profectionem, atque ad alia se conuertit. Tantulum absuit, quin maxima & pulcerrima cepta statim in limine ad muliebrem rixam destituerentur tempore. Ergo non admoniti exules, uenere sub uesperam, & tyrannos oppressere. Accidit & aliud, in ipso ueluti puncto negotij aggrediundi. Ea ipsa uespera, qua exules Thebani duce Pelopida Archiam tyrannum occidere, & THEBAS à iugo Spartanorum liberauere, cùm Archiam scriba Phyllidas spe matronarum quarundam multo uino immersisset, missus fuit Athenis ab Archia hierophante ad Archiam hospitem & amicum nuncius cum literis, quæ coniurationis Archiam exactè admonebant. At tunc ad Archiam admissus temulentum tabellarius, reddita epistola: Hanc qui misit, inquit, illicò ut legas eam mandat: de seriis enim scripta est. Hic arridens Archias: Ergo, inquit, in crastinum seria, εἰς αὔριον τὰ σπουδαῖα. simul acceptam epistolam subiecit pulvino, ac denuò Phyllidæ ad institutum sermonem aures præbuit. Plut. de Socr. dæm.

Antigonus contra Cleomenem Spartanum bellum gerebat. Thracibus autem irruentibus, ab iis uastati acciuerunt Macedones Antigonum, Quòd si aliquantisper ante prælium hæ literæ illatæ ad Antigonum fuissent, extemplò discessisset. Sed quæ res maximas puncto decernit fortuna, tantum edidit temporis momentum atque uim: ut cùm depugnatum ad Selassiam esset, in qua pugna CLEOMENES exercitu & urbe exutus est, superuenerint statim, qui retraherẽt Antigonum. Quod quidem inprimis fortunam effecit Antigoni splendidiorem, & Cleomenis miserabiliorem. Nam biduum modò si protraxisset, & uitabundus prælium prolatasset: nihil fuisset ei pugna opus, sed quibus uoluisset legibus, pacem Macedone digresso esset cum Achæis pactus. Plutarchus in Cleomenis uita.

MAXIMILIANVS I. Friderici III. F. Francorũ regem Ludouicũ XII. bello aggressus, ad Terbonã uno die uigiti millia militum Francorum fudit fugauitque. Et cùm castra eius, quibus octo millia militum tenebantur, ab hoste essent capta, cæsique milites, ea forti manu recuperauit denuò, hostemque suis castris exuit, ac uictor eo die maxima præda abacta triumphauit, quo primogenitus Philippus sibi natus est, anno Salutis 1478. cùm paucis antè mensibus tota Geldria in eius deditionem uenisset, unà cum capto duce per suos milites. Cuspinianus.

FELICITATIS POSSESSIO. RATIONE HABITA

PERSONARVM, QVI POSSIDENT. HVC

HOMINES BEATI, FELICES dicti. Et ij uel

Viui. Vtputa

Populi.

De HYPERBOREORVM felicitate Pind. ode 10. Pythiorũ:

Μοῖσα δ' οὐκ ἀποδαιμοῦσι
πέσποις ἐπὶ σφετέροισιν. παν-
τᾷ δὲ χοροὶ παρθένων,
λυρῶν τε βοαὶ, κρουναχά τ' αὐλῶν διανέοντται.
θάλλει τε χρυσία κόμας ἐλαίᾳ
πυνάζουσιν εὐφρόνως.
νόσοι δ' οὔτε γήρας ἐκλέλοιπον
κέκριται, ἀπεῦ θρασεῖ πόνων
δὲ μαχαῖαι ἔστας
οἰκέουσι, φυγόντες
ὑπερόπλων νέμεσιν.

Neque Musa abhorret à moribus illorum: undique uerò chori uirginum cithararumq; uoces strepitusque tibiarum audiuntur. Lauro denique aureas comas religantes conuiuantur sobriè. Morbi uerò neque senium pernicioſum adhæret genti illi sacræ: sine laboribus quoque & bellis habitant, fugientes ultricem Nemesim.

TIBARENI seu Tibarni, Chalybibus Asiæ populis uicini, in risu lusuq; summum bonum collocant. Pomp. Mela lib.1. & Val. Flaccus lib.5. Argonaut.

Platonem CYRENÆI rogarunt, leges ut ipsis scriberet traderetq;, ac remp. ipsorum ordinaret. Id ille abnuit, Magnæ molis esse fatus ita fortunatis leges sancire Cyrenæis. Nihil enim æquè est intractabile, asperum & præfractum, ut homo, cui felicitatis opinio inhæserit. Plut. ad Princ. indoctũ.

CORINTHVM celebrat Pindarus ode 13. Olymp.

ἀνέρα τοῦδε πόλις
ὑμνεῖ Ἰσθμιόνικον, ἀγλαΐαις ἐπιδόξοις
ἐν τᾷδε δ' εὐνομία νάσεν κασίγνητα τάν τε βάθρον πολίων
ἀσφαλὲς δίκας, καὶ ἐμάρτοπος ἀρετᾶν πάμπαν
εὐθρόνοις πλούτου χρύσεον
παῖδες εὐδόξου θέμιτος·
ἐθέλοντι δ' ἀλεξᾶν ὕβριν κόρον
μαινόμενον θρασύμυθον.

Adducam beatam Corinthũ, Isthmii uestibulũ Neptuni, florentem iuuenibus: in ea æquitas uersatur, sororesq; fundamentum urbium firma Iustitia, & cõcordiæ causa Pax, promentes hominibus diuitias, pulcræ filiæ bene consulentis Themitos. Volunt autem arcere Iniuriam, Saturitatis matrem temerariam.

Εὐδαίμων δ' Κόρινθος· ἐγὼ δ' ἄλλο Τενέαθεν, id est, Fortunata Corinthus, at ipse siem Tenеates. TENEA uicus haud procul à Corintho nemorosus & amœnus. Strabo lib.8. scribit, hũc uersum oraculo proditum fuisse cuidam Asiano, consulenti Num præstaret Corinthũ demigrare. Vnde uideturᵗ in uulgi sermonem abiisse prouerbium: quòd Corinthij in urbe magna degentes, sint inuidiosi & occupati: Teneatæ uerò, propter tenuitatẽ fortunarũ, quietiùs uiuũt. Suid. & Erasm.

Xerxis Persarum regis exercitus in Græciam traiectus, propter innumerabilem armatorum uim, Græcos haud uano necessitatis ultimæ pauore perculsit. Quippe quibus aut extremum dimicando, sua coniugum & liberorum libertas, salusq; manu tutãda erat: aut cedentibus, seruitutis conditio subeunda, quam Græcæ in Asia urbes Barbarica ui subactæ experiri impositam coguntur. Eo bello tantis opibus parato, tanta illata ui, tam deniq; insperato rerum deinde euentu soluto, nõ solùm pauore summisq; periculis GRÆCIA liberata constitit, uerùm clarissimam & immortalem ex inaudita uictoriæ magnitudine gloriam consecuta est tantasque simul diuitias unaquæq; Græciæ ciuitas ex ea præda cõtraxit, ut rebus quorumcunq; passim locupletatis thupor ingens populos inuaserit, cunctis supra modum admirantibus, quõnam pacto tantam opum molem, tantasq; uires fortuna possessoribus extorquere, atq; in aduersam partem traducere sustinuerit. Ex eo namq; tempore in 50. sequentes annos, perpetua Græcis ad felicitatẽ populis incrementa prouenere. Tum bonæ artes omnes, opum ui prosequente uirtutis præmia, & dignitatem honestante, doctrinæ mirum in modum excoli, coalescereq; ceperunt, clarissimisq; & excellentissimis cuiusq; artis disciplinæq; auctoribus artificibusq; seculum illud primum floruisse memoriæ proditum est, quo Phidiæ sculptoris in educendis rerum simulacris acumen illud propè diuini opificij enituit. Disciplinarum quoq; institutio eruditioq; haud mediocriter exculta coaluit. Philosophiæ præcipuus honor habitus: necnon & eloquentiæ facultas in dignitate fuit, passim quidem apud Græciæ populos omnes, at uerò Athenis in primis: quo tempore Socraticæ disciplinæ professores, Platonis deinde Aristotelisq; traditio uiguit: eloquentia Pericles & Isocrates, eiusq; discipuli excelluere. Nec minoris excellentiæ uiri temporis eius militari disciplina, clarissimis gestis, famaq; nobilissima recẽsentur, Milciades, Themistocles, Aristides, Cimon, Myronides, ac plerique alij. Diod. lib.11.

Gothis dominantibus, ITALIA optatam aliquando pacem ac quietem adepta, primùm omni genere prosperitatis efflorui: deinde nouis bellorum fluctibus agitata, usque ad extremam urbium desolationem, gentisq; internecionem, miro quodam ac præcipuo Fortunæ ludo, elanguit. Felicitatis autem materiam rex Theodericus, calamitatis reliquiæ deinceps præbuerunt. Sigonius lib.16. Imp. occid.

Homines qui insulam CVBAM, Hispaniolæ ab Columbo inuentæ & cultæ uicinam incolunt, & qui proximas obtinent insulas, quarũ magnus est numerus, plerique auream ætatem agunt, nullum agri modum noscunt, non iudicia, non [illegible] habent, non literis, non mercatura utuntur, non [illegible], sed in die uiuunt. Bembus lib.6. Hist.

Viri boni.

INTERROGATORAS interroganti cuidã, Quisnam esset beatus? [illegible] (inquit) ex iis quos tu felices existimas, sed eũ in eo numero reperies, qui à te ex miseriis constare creditur. Non erit ille diuitiis & honoribus abundãs, sed aut exigui ruris, aut non ambitiosæ doctrinæ, fidelis ac pertinax cultor: in secessu, quàm in fronte beatior. Val. lib.7. cap.2.

Philosophi.

EPICVRVS Gargettius dicebat, Cui pauca non sufficiunt, ei nihil satis est. Ille idem dicebat, se cum Ioue etiam paratum esse de felicitate certare, si aquam haberet & offam. Aelianus lib.4. de Var. hist.

Reges.

Prædicante nõnullo REGEM Persarũ, qui admodum erat adolescens, beatum: Nempe nec Priamus, inquit Agesilaus, hac ætate alteram fuit fortunam expertus. Eras. in Apoph.

Senes.

SENEX Veronẽsis Claudiani carmine nunquã olim felicior:

Felix, qui propriis æuum transegit in aruis,
Ipsa domus puerum quem uidet ipsa senem:
Qui baculo nitens, in qua reptauit arena,
Vnius numerat secula longa casæ.
Illum non uario traxit fortuna tumultu,
Nec bibit ignotas mobilis hospes aquas.
Non freta mercator timuit, non classica miles,
Non rauci lites pertulit ille foti.
Indocilis rerum, uicinæ nescius urbis,
Adspectu fruitur liberiore poli.
Frugibus alternis, non Consule computat annum,
Autumnum pomis, uer sibi flore notat.
Idem condit ager soles, idemque reducit,
Metiturq; suo rusticus orbe diem.
Ingentem meminit paruo qui gramine quercum,
Acquæuumq; uidet consenuisse nemus.

Pauperes.

Ouidij uersus lib.8. Metamorphoseon noti sunt:

Pia BAVCIS anus, pariliq; ætate PHILEMON:
Illa sunt annis iuncti iuuenilibus, illa
Consentiere casa, paupertatemq; ferendo
Effecere leuem, nec iniqua mente ferendam.

Mortui.

Consule Tit. Reuelatio alienæ Beatitudinis.

Talthybius, præco Græcorum, ad Hecubam, de filia POLYXENA, mactata ad tumulum Achillis, sic ait apud Euripidem in Troadibus:

Εὐδαιμονίζε παῖδα σὴν· ἔχει καλῶς·
ἔχει πόνων· νυν δ' ἀπηλλάχθαι κακῶν.

Beatam prædicato filiam tuam, bene habet: habet mors ipsam, itaq; liberata est à malis.

Midæ ferunt, postquam SILENVM comprehendit, percõtanti & roganti, Quidnã optimũ foret hominibus, & quid maximè omnium expetendum? nihil hunc primùm dicere uoluisse, sed immobilem siluisse. Cæterùm ut tandem aliquando omnia machinatus expressit, aliquid ut ad se loqueretur, tum coactum dixisse: Fati ærumnosi ac fortunæ asperæ soboles momentanea, quid me proloqui, quod uobis præstabat ignorare, compellitis? ignorantia enim propriorum malorum uitam quàm maximè abducit à tristitia. Nequaquam

quaquam ualent homines summum omnium bonum assequi, neq; optimæ naturæ fieri participes. Siquidem optimum est mortalibus omnibus non esse natos: proximum & alterum, quod fieri queat primùm, sed secundum tamen, natos quàm ocyssimè interire. Plutarchus in consolatoria oratione ad Apollon.

SOLON neminem, dum adhuc uiueret, beatum dici debere arbitrabatur, quòd ad ultimum usq; fati diem ancipiti fortunæ subiecti essemus. Felicitatis igitur humanæ appellationem rogus consummat, qui se incursui malorũ obiicit. Val. Max. libro 7. cap. 2.

Referũt matrẽ CLEOBIS & BITONIS iuuenum Argiuorũ Iunonis sacerdotem fuisse: ac cùm proficiscendi ad templũ tempus instaret, remorantibus qui trahebant currum mulis, atq; articulo urgẽte, hos subisse iugum currus, matremque ad delubrum uexisse: quam supra modum filiorum pietate exultantem, precatam esse deam, ut eis optimum, quod dari posset mortalibus, daret: quos, ut cubitum concesserũt, nunquam pòst surrexisse, dea horum pietatem morte remunerante. Plut. in Oratione consolatoria.

De AGAMEDE & TROPHONIO Pindar narrat, hos post quã fanum Delphicũ struxissent, mercedẽ postulasse ab Apolline: hunc autem ostendisse ad diem septimum eam se persolutũrum, interea ut epularentur, præcepisse. Fuisse hos dicto audientes, ac septima nocte sopitos mortem cum uita commutasse. Ibidem.

Auctores sunt, ipsi PINDARO, qui Bœotorum legatis ad tẽplum Apollinis missis mandauerat, ut quærerẽt, Quid optimum mortalibus foret: respõsum reddidisse uatem, Id non nescire ipsum, si quidem scripta de Trophonio & Agamede iliius forẽt. Quòd si etiam experiri aueat, fore id ei breui apertũ. Hoc ubi relatũ fuit Pindaro, animaduertisse eũid mortẽ esse: nec multo interposito spacio defunctũ fuisse. Ibidẽ.

SCYTHIS, ut narrat Plutarchus, mos erat, ut uesperi priùs quàm dormirent, calculum in pharetram immitterent, candidum, si fortè is dies citra molestiam abiisset: atrum, si secus. Demum ubi quis uita decederet, eius pharetram proferebant: in qua si plures candidos calculos reperiissent, felicem pronunciabant: contrà, si plures nigros. Atq; hinc uitæ summam æstimabant. Vnde prouerbio receptum est, ut dicerent, bonum diem è pharetra esse, si quid ex animi sententia accidisset. Erasmus in Adagiis.

Leotychides Aristonis, Philippo, qui Orphei sacris initiabat, planè mendico, INITIATOS ab se iactantí felicem uitam post fata agere: Quin tu igitur, inquit, homo demẽs quàm ocyssimè uitam deponis, quò desinas infelicitatem atque inopiam deplorare. Plut. in Apophth.

PELOPIDAS Thebanus (qui pro Thessalis cõtra Alexandrũ Pheræum pugnans periit, quem peregrè fato functum, non coniuge, non liberis, non præsentibus propinquis, nemine rogante uel compellente, tam multi populi & ciuitates certatim pro se quiq; prosecuti sunt, extulerunt, & coronis decorarunt) iure uisus est summam assecutus beatitudinem. Non enim, ut Aesopus ait, mors est felicium acerbissima, uerùm beatissima: quæ res bonorum uirorum læras securo loco deponẽs, fortunæ declinat cõuersionem. Plut. in Pelop.

Mortuo L. CORN. Sylla, cùm esset à prima luce nubilum cœlum, quia expectabant imbrem, non nisi nona hora extulerũt cadauer. Tum uento increbrescẽte, & delato in rogum, flammamque excitante luculentam, tãto priùs combustum corpus fuit: quatenus rogo iam tabescẽte, atque igne emorienre excussa est larga pluuia, quę ad noctem usque tenuit. Ita perpetua felicitas eum etiam funere peragendo est comitata. Plutarchus in Sylla.

Magna C. IVL. Cæsaris dictatoris felicitas, qua est in uita usus, mortuũ quoq; comitata, necis eius ultrix, atq; omni terra mariq; persecuta est, & inuestigauit interfectores, quoad nullus superfuit, adeoq; oẽs, qui ulla re uel manu facti affines uel consilij fuerant consortes, uindicauit. Porrò inter humana signa mirandum inprimis, quod Cassio accidit. Hic uictus in Philippis semetipse interemit eodem pugione, quo uiolauerat Cæsarem. Ex cœlestibus, grandis cometa, qui post Cæsaris necem eximiè fulgẽs septem noctes apparuit, inde subductus est. Plut. in Cæsare.

TEMPORA FELICIA.

Debis sub Volumine Chronico. Hic Felicitas, illic Τὸ πρῶτον, quod à felicitate quodammodo informatur.

LOCA FELICIA.

Hæc ex Vol. Topico exempla transferantur. Hic Felicitatis subiectum est Locus: illic loci forma Felicitas.

PERSONARVM, PROPTER QVAS possidetur. Sic felices sunt

SVBDITI OB PRINCIPES.

Plato tum demum beatum terrarum orbem futurum prædicauit, cùm aut sapientes regnare, aut regẽs sapere cepissent. Valerius Max. lib. 7. cap. 2.

Pericles cùm iam animam ageret, contigit ut inter amicos astantes de eius uictoriis atq; eloquentia mentio haberetur, eamq; ceu admiratione capti laudibus efferrent. Hæc cùm ipse audiret, apertis oculis aliquantisper nixus ut loqueretur, Mirari se dixit, quòd uictorias eloquentiamq; in eo laudarent, quarum rerum partem fortuna sibi uendicabat: ATHENIENSES potiùs beatos prædicarent, quòd quanto tempore remp. rexisset, nemo ipsius causa lugubrẽ uestem unquam induisset. Plutarchus in Pericle.

M. Antoninus Pius tanta diligẽtia subiectos sibi POPVLOS rexit, ut omnia & omnes quasi sua essent curaret. Prouinciæ sub eo cunctæ floruerunt. Quadruplatores extincti sunt. Publicatio bonorum rarior quàm unquã fuit, ita ut unus tantùm proscriberetur affectatæ tyrannidis reus, hoc est, Attilius Titianus, senatu puniẽte: à quo conscios requiri uetuit, filio eius ad omnia semper adiuto. Periit & Priscianus reus affectatæ tyrannidis, sed morte uoluntaria. De qua coniuratione quæri uetuit. Capitolinus.

DIOCLETIANVS & MAXIMIANVS Impp. bellicis laxati curis, ad studia pacis excolenda animum conuerterunt. si quidem & nouas urbes condiderunt, atq; à suo nomine appellarunt, & ueteres refecerunt, & antiqua in limitibus castra restituerũt, & publica in urbibus, & maximè primariis: opera ad famam magnificentiæ aucupandam ædificarunt, & liberales artes doctorib. prouehendis ornarunt: omnino ut uiderẽtur id agere, ut prisca terris sæcula, quæ aurea fuisse feruntur, terris reducerent, ac pro uitibus instaurarent, quemadmodum oratores ad aures eorum oblectandas dicebant. Viginti certè anni, quibus summæ rerum præfuerunt, ex omni parte non tam belli, quàm pacis artibus floruerunt: quorum auspicatum initium, mira frugum ubertas, & alma cœli salubritas, ex insigni, quæ præcesserat inopia ac pestilẽtia fecit. Vnum tantùm illud clarissimis eorum sadibus aliquas quasi maculas nefarię libidinis, & impiæ crudelitatis inussit, quòd iidem Christianos, homines innocentissimos, ac nullius flagitij sceleris q; cõpertos, cùm semper, tum maximè in extremo Imperij, omnibus ad perpetuam gloriam iam honoribus aucti, infesta persequutione uexarunt. Sigonius lib. 1. occid Imp.

Theodericus Ostrogothorum rex, obiit anno regni sui tricesimo, ætatis septuagesimo secundo, non minorem hostibus terrorem, quàm populis suis desiderium sui relinquens, quòd iustitia, fortitudine, sapientia, atq; omni denique regia laude præstiterat. Quo factum est, ut ITALIA per multos antè annos, reuocato in pristinam securitatem ac propè etiam splendorem Imperio, aut pace firmiore, aut otio uberiore, quàm ipso regnante, non sit usa. siquidem & à finitimorum barbarorũ incursionibus, & à domesticis seditionibus fuit tranquilla. Sed has omnes laudes una Arrianæ perfidiæ temere cultæ insignis labefactauit infamia. Sigonius libro 16. Imperij occidentalis.

Edgaro Britannici regni diadema suscipiẽte, Dunstanus Cantuariensis archiepiscopus sibi diuinitus prædictum audiuit, pacem BRITANNIÆ futuram quamdiu ille uiueret. Et certè annis XVI. quib. regnauit, omnia in summa quiete tranquillitateq; fuẽre. Polyd. lib. 6.

Otho Longus Marchio Brandeburgensis, tutor datus Vencesslao IV. Boemorum regi, in sua absentia præfecerat illi episcopum Brandeburgensem, hominem sæuum & auarum. Seditionem inde uertitus, eo deiecto, Tobiæ Pragensi episcopo & Theobaldo regni Iudici summam rerum cõmisit: mox pupillum secum Brãdeburgum duxit, dicto priùs die, quo eum Boemis restituere uelit. Fortè in ipsius discessu, arcus cœlestis solito uegetior Pragam cinxerat. Non caruit id spectaculum interprete, qui diceret: finẽ malorum Boemis per hoc signum portendi. Et certè duo illi rectores à Marchione relicti, qua inter se concordia erant, & æquitate, brui temporis spacio felicem fecere BOEMIAM, grassatoribus è medio sublatis. Dubrauius lib. 18.

PATRIA OB CIVES.

Philippus Macedo beatos dixit ATHENIENSES, qui denos quoq; anno inuenirent, quos designarent duces: cùm ipse multis annis unum solum ducẽ inuenisset Parmenionem. Plut. in Apophthegmatibus regum.

AMICI OB AMICOS.

NAMERTES legatus missus, cùm eius loci quidam beatum ipsum prædicaret, quòd multos haberet amicos, requisiuit: An exploratũ haberet, qua ratione multos amicos habere quis se sciret? Desiderantí id discere alterii: Aduersa, inquit, fortuna. Plut. in apophthegmatibus Lacon.

HERODES Iudæorũ rex eò felicitatis prouectus est, ut cùm in toto quàm latè patet Romano imperio duo essent omnium potentissimi, Augustus Cæsar, & M. Agrippa, Cæsar post Agrippam nemini maiorem quàm illi honorem haberet, Agrippa item post Cæsarem nemini: qua mutua beneuolentia fretus, Pheroræ suo fratri tetrarchiam impetrauit, de suo regno decisis centum talentorum reditibus, ut etiam si quid fatale sibi accideret, in tuto essent res illius, neque subiiceretur Herodis filiorum imperio. Iosephus libro 15. capite 13. Antiq.

L. SYLLA, Felix cognomine, inter fortunas suas duas præcipuas ducebat: alteram, quòd Pium Metellum haberet amicum: alteram, quòd urbem Athenarum non subuertisset. Plutarchus in Rom. Apoph.

FILII OB PARENTES.

Deus ad ISAACVM, Benedicentur, inquit, in semine tuo omnes gentes terræ, pro eo quòd audiuit Abrahamus pater tuus uocem meam, & custodiuit præcepta mea, & mandata mea, & iustificationes meas, & legitima mea. Et alio rursus oraculo: Ego sum, inquit, Deus Abraham patris tui, noli timere: tecum enim sum, & benedixi te, & multiplicabo semen tuum, propter Abraham patrem tuum.

EPAMINONDAS, quòd Lenctricum suum ductum & palmam pater & mater etiam tum superstites uidissent, in maxima reposuit felicitate sua. Plutarchus.

PARENTES OB FILIOS.

APOLLONIDEM ferunt Cyzicenam, regis Eumenis genitricem, triumq; aliorum, Attali, Philetæri, & Athenæi, beatam se semper prædicasse, diisq; egisse gratias, non opum gratia neque regni, sed quòd tres filios conspiceret natu maximum stipantes, eumq; in medio illorum hastis & gladiis armatorum securè agentem. Plutarchus de Pietate erga fratres.

L. PAVLVS Aemilius relicta Papiria alteram sibi matrimonio adiunxit, ex qua duos filios editos retinuit in familia. Priores summis & nobilissimis domibus per adoptionem inseruit: maiorem Fabij Maximi, qui consul quinquies fuit, minorem Scipionis Africani filius consobrinum suum adoptauit, Scipionemq; nominauit. Filiam unam Pauli, Catonis filius secum matrimonio iunxit: alteram Aelius Tubero uir optimus, & qui magnificentissimè tulit paupertatem. Plut. in Aemilio, & Liuius libro 25.

Patrem Claudij Cæsaris Drusum, olim Decimum, mox Neronem prænomine, Liuia, cùm AVGVSTO grauida nupsisset, intra mensem tertium peperit, fuitq; suspicio, ex uitrico per adulterij consuetudinem procreatum. Statim certè uulgatus est uersus:

Τοῖς εὐτυχοῦσι τρίμηνα πατρίδια. *id est,*

Felicibus sunt mensium & partus trium.

Nam mense septimo, decimo, & undecimo, legitimi sunt partus: quarto & octauo, neque uitales ferè, & perquàm rari: mense tertio, nulli partus editi leguntur. Plinius lib. 7. capite 5. & Suetonius.

CONSTANTIVS Imp. cùm propriis laudibus clarus, tum præcipuè Constantini Magni filij, quem Imperatorem instituit, eximiis uirtutis ac pietatis insignibus meritò memorandus. Sigonius lib. 2. Imp. occid.

De QVODAM multis beato liberis, libro 3. Epigram. Græcorum Carphylides, ἐς ἀγαθὸν ἀνδρα:

Μὴ μέμφῃ πτερὰν τὰ μνήματά μου πτερόεντα,
ἐσθλὸν ἔχω θρέψαν ἄξιον ἐσθλὸ θανόν.
τέκνων τέκνα λίλοιπα, μιᾶς ἀπίλωσα γυναικὸς
συγγήρυ, τρισσοῖς παῖσιν ἐδωκε γάμους·
ἐξῶν πολλάκις πᾶσιν ἱμεροῖς ὀνειρόμενα κόλπους,
ἐδένδρ οἰκάδας ἐνόσον, ἐθάνατον·
οἱ με κατασάσσοντες ἀπήμονα, τὸν γλυκὺν ὕπνον
κοιμᾶθαι, χώρλῳ πέμψαν ἐπ' εὐσεβέων.

MAIORES OB POSTEROS.

ACESTIVM, ex posteritate Themistoclis Athenienſis, filia Xenoclis, Sophoclis filij, Leontis nepotis, uiuens suos omnes à Leonte proauo Daduchos uidit, ęquales etiam eodem sacerdotio cohonestatos, Sophoclem fratrem, Themistoclem uirum, & eo mortuo Theophrastum filium. Pausanias in Atticis.

ANTIGONVS ut potentia & ætate maximus fuit successorum Alexandri, ita etiam sola illius familia ab intestinis cædibus pura fuit: solusq; ex omni Antigoni posteritate Philippus filium suum necauit. Plut. in Demetrio.

INIMICI OB INIMICOS

Discordes.

Antiochus Cyzicenus Antiochi Soteris F. ubi peruenit in Syriam, multis annis cum fratre Antiocho Grypo (eandem enim matrem habuẽre, Cleopatram Aegypti regis filiam) qui Demetrij Nicatoris filius fuit, conflictatus est: HYRCANO interim Iudæorum duce per totum illud tempus agente in pace cõtinua. Mox enim post Antiochi Soteris cædem defecerat à Macedonibus: iamq; nec ut subditus, nec ut amicus ullam illis ferebat opem ampliùs: sed maximis successibus res eius auctæ sunt Alexandri Zebennę tempore, & majoribus etiam regnantibus his duobus fratribus. Bellum enim quo se atterebãt mutuò, occasionẽ Hyrcanò præbuit, ut securè frueretur Iudææ prouẽtibus, & ingentẽ pecuniarũ inde cõgereret. Et Cyziceno uastãte fratris regionem, non dissimulauit & ipse quid moliretur: uiidensq; Antiocho Gryppo nihil esse ab Aegypto præsidij, sed tã ipsum quàm eius fratrẽ multas clades accipere ex cõtinuis inter se certaminibus, utrumq; facilè despexit. Iosephus lib. 13. c. 17. Antiq.

Victos, Oppressos.

HONORIVS Imp. in magnis reip. tẽpestatibus uersatus, ad extremũ saluo Imperio ex omnibus naufragiis, bene iuuante Deo, elapsus est, ut D. Augustinus existimauit, quòd Christũ eximia pietate coluerit. memorabilis autem ob id, quòd plurimis bellis ciuilibus circumuẽtus, omnia propè sine insigni cæde sedarit: non minùs domesticis hostibus, quàm externis, qui uno tempore omnes ætatis imbecillitate allecti cruperunt, appetitus atq; uexatus. Sigon. lib. 11. Imp. occid.

NECLAN Boemorum princeps, lepore timidior, in opprimẽdis tamen aliena fortitudine inimicis felix. Sic Vlastillaum regni æmulum per Sydetium equitem fortissimum superauit. Dubrauius lib 3.

SVATOPLVCVS Morauorum rex Christianus, hostes suos diuinitus extinctos uidit, Giulam quidem Hungarum fulmine afflatum, Mystibogium uerò Boëmum à dæmone sub humana specie discerptum. Dubrauius lib. 3.

RERVM. SIC FELICITAS consideratur

MVLTIPLEX. VARIIS BONIS FELICES.

Infans MOSES Israelitici generis parua inclusus cista & in Nilum proiectus, cùm sine spe ulla salutis uceretur, crocodilo cæteriscq; beluis id flumen hatantibus prædæ esse potuit, Cæterũm suo uagitu proditus, à Termuthi regis Pharaonis filia & cœta puellarum cum plausu excipitur, fitq; regiæ domus alumnus. Mox regni successor destinatus, ex seruo ingentis exercitus imperator factus, Aethiopicum bellum cõfecit. Hinc exilio damnatus, mox restitutus, suæ genti uindex duxq; designatur: in asserenda libertate per medios fluctus pelagi pedestrem ducit exercitum, per deserta & inculta loca alit: ingentes hostium exercitus inermis fundit, legibus populum instituit. Qui hæc fortunæ opera credit, cum Leucippo delirat, qui cœlum & omnia quæ cœlo teguntur protiidentiæ ademit. Sab. lib. 7. cap 7.

DAVID Iesi F. ab ouium pastione accersitus, rex inunctus est, ex tot fratribus minimus natũ. Penè puer Goliathum Philistæum, immani statura uirum, quem omnis Iudæa formidauit, uno ictu ex prouocatione peremit: Saulum regem sibi infensum, bis cædi oportũnum habuit: cum hoste nũquam infeliciter conflixit. Regnum furto ademtum Absolonis filij impietate breui recepit, inoffensaq; uix ualetudine ad extremum uitæ: pro l emq; numerosam reliquit, & ex ea Salomonem regem ex sentẽtia designauit, ut posteritatis etiam securus moreretur. Sabell lib. 7. cap. 7.

SOLOMON, qui regnum per manus ab illo accepit, præter affluentes regni opes, sapientia humana omnes alios antecelluit mortales, ad quam cognoscẽdam ab eximis terris, reges uenẽre. Templum omnium quæ in terris fuẽre augustissimum condidit, conditũ dedicauit, multa tam piè quàm sapienter scripsit: obiitq; grandis natu, liberis & regno incolumi. Sed prouidentiæ sunt hæc, quæ prophanum uulgus mauult fortunæ fuisse. Sab. lib. 7. cap. 7.

Delphicum oraculum, uelut ad castigandam hominũ uanitatem, semel PHEDIVM felicissimũ pronũciauit, qui pro patria occubuisset. Iterum à Gyge rege tunc amplissimo tertarum consultum, AGLAVM Psophidium esse feliciorem. Senior hic in angustissimo Arcadię angulo paruum, sed annuis uictibus largè sufficiens, prædium colebat, nunquam ex eo egressus: atq; (ut è uitæ genere manifestũ est) minimè cupidine minimum in uita mali expertus. Plin. lib. 7. c. 46.

ERICHTHONIVS Dardani ex Batea F. omnium hominum fortunatissimus fuisse, ueterum Græcorum historiis traditur. Cælius lib. 9. cap. 19. Antiq. Lect.

POLYCRATES Samiorum tyrannus, cùm summa frueretur felicitate, admonitus ab Amasi Aegyptiorũ rege, ut aliquo saltem, quamuis leui incommodo, tantam interrumperet fortunæ tranquillitatem: anulum in mare proiecit, quem habebat carissimum, eiusq; iactura uehementer se dolere simulabat: cùm piscator quidam captum piscem Polycrati dono obtulit. Quo exenterato anulus in uisceribus repertus est, quem Polycrates abiecerat. Ibi tunc Amasis Polycrati amicitiam renunciasse dicitur, cùm uideret apertè, Fortunam ad grauiores casus eum reseruare. Nec defuit euentus. Ab Orœte enim Darij regis præfecto, in summo Mycalẽsis mõtis uertice cruci affixus est. Herodotus.

PHILIPPVS Macedonum rex, cùm tria ei sub idem tempus læta

læta nunciata essent: primum, uicisse ipsum Olympiis quadriga: alterũ, ducem suũ Parmenionem signis collatis Dardanos concidisse: tertium, peperisse Olympiadem filiũ: tensis ad cœlũ manibus: Refer pro his, Fortuna, inquit, modicũ aliquod incommodum. Ingentibus felicitatibus inuidere sciebat fortunam solere. Plut in oratione Consolatoria.

Olympicas & Pythicas laureas nemo opinor in unum collectas omnes uni dignetur conferre PELOPIDÆ Thebano certaminũ. Quæ cùm multa decertasset, & uictor euasisset, uitamque penè omnem gloriosè & honorificè traduxisset, tandem in decimatertia Bœotarchia, coniunctum cum tyranni Alexandri Pherei oppressione decus obiens, pro Thessalorũ expiauit libertate, qui eius funus incredibili & gloriosissimo cum luctu celebrarunt. Plut. in Pelopida.

TIMOLEONTIS Corinthij stupenda prosperitas. Quinquaginta diebus quàm applicuit in Siciliam, arcem Syracusanã in potestatẽ accepit, Dionysiumq; in Peloponnesum misit, excidit tyrannides, & bella sustulit. Totam insulam, quã calamitatibus deformatã & inuisam incolis acceperat, octo annorum spacio ita pacatam, & omnibus reddidit exoptatam, ut ad incolendum alii aduolarent eò, unde profugerant antè ciues. Plut. in Timoleonte, & Diod. lib. 16.

APOLLONIAS, Attali, patris Eumenis regis, uxor, plebeia cùm esset, regina euasit, eamq; dignitatem usq; ad extremũ uitæ diem retinuit, non meretricijs illecebris, sed modestia & urbana grauitate atq; integritate. Filios peperit quatuor, quos omnes insigni beneuolentia & pietate usq; ad obitũ est prosecuta, quãtuis non paruo tempore marito superstes. Defuncta, ab Attalo in maximo Pergami tẽplo cõdita est, quẽ ipse extruxerat: & uicinus lacus illi nomine appellat. Suid.

DIONYSIVS prior, & manu fortis, & belli peritus fuit: & id quod in tyranno non facilè reperitur, minimè libidinosus, non luxuriosus, non auarus, nullius rei deniq; cupidus, nisi singularis perpetuiq; imperij, ob eamq; rem crudelis. Nam dum id studuit munire, nullius pepercit uitæ, quem eiusdem diatorem putaret. Hic cùm uirtute tyrannidem sibi peperisset, magna retinuit felicitate, maiorq; annos sexaginta natus, decessit florente regno. Neq; in tam multis annis, cuiusquam ex sua stirpe funus uidit, cùm ex tribus uxoribus liberos procreasset, multiq; ei nati essent nepotes. Probus.

HYRCANVS III. Iudæorum dux & pontifex, tribus maximis à Deo habitus dignus honoribus, principatu gentis Iudæorum, & pontificatu, & prophetia: fruebatur enim diuinis colloquiis. unde tantam nactus est futurorum præscientiam, ut prædixerit duos maiores natu è suis liberis, Aristobulum & Antigonum nõ diu fore paterni principatus compotes. Iosephus lib 13 cap. 18.

Si fuit omnium Solon sapientissimus, fuit beatissimus P. VALEPOPLICOLA. Quæ enim illi bona pro maximis & pulcerrimis in uotis fuerunt, horum Poplicola parandorum & fruendorum perpetuò ad fata usque habuit facultatẽ. Nam quod Solon de uirtute emisit ad Crœsum elogium, id Poplicolæ citius quàm Tello conueniat. Telli enim, quem ob honestam mortem, uirtutem, & liberorum probitatem fuisse pronunciauit beatissimum, neq; ipse in carminibus suis ut uiri boni fecit mentionem, neq; liberi eius uel magistratus clarus fuit. Poplicola princeps auctoritate & gloria ciuitatis Romanæ ob uirtutem, dum uiueret, fuit: & ad mortuũ ex clarissimis familiis & gentibus, Poplicolæ, Messalæ, Valerij per annos sexcentos nobilitatis splendorem sicut ad originem retulerunt. Tellus ut uir fortis ordinibus non excedens, sed pugnans, est ab hostibus occisus. Poplicola uerò cæsis hostibus, cùm in patriam in consulatu & imperio suo uidisset uictricem, & honorẽ assecutus esset triumphasset q;, optatum ab Solone & in cœlum elatum est exitum consecutus. Plut. in comparatione Solonis & Valerij.

Q. Metellus Macedonici pater, in ea oratione quam habuit supremis laudibus patris sui L. METELLI, pontificis, bis consulis, dictatoris, magistri equitũ, quindecimuiri agris dãdis, qui primus elephantos primo Punico bello duxit in triumpho, scriptũ reliquit, decẽ maximas res optimasq;, in quib. quærendis sapientes ætatem exigerent, cõsummasse eũ. Voluisse enim primarium bellatorẽ esse, optimũ oratorẽ, fortissimũ imperatorem, auspicio suo maximas res geri, maximo honore uti, summa sapiẽtia esse, summũ senatorem haberi, pecuniam magnã bono modo inuenire, multos liberos relinquere, & clarissimum in ciuitate esse. Tribuit ei populus Romanus, quod nunquam ulli alij ab condito æuo, ut quoties in senatum iret, curru ueheretur ad curiam: magnum & sublime, sed pro oculis datum. Plin. lib. 7. c. 43. Nat. hist. Quatuor filios reliquit, Q. Balearicum, L. Diadematũ, M. Metellum, & C. Caprarium: ex iis tres consulares, duos triumphales, unũ censorium, quartum prætorium, & consulatus candidatum, ut scribit Velleius, quem magistratũ adeptus est: tres filias clarissimis uiris nuptas, ex quibus nepotes uiderit, & à tanta tamq; illustri & honorata turba à se progenita, extrema senecta facillimo uitæ curriculo usus, rogo sit impositus. Ludo. Viues in librum secundum, Augustini de Ciuitate Dei, cap. 23.

Innumeris gradibus beneficiorum Q. METELLVM Macedonicum, Lucij nepotem, à primo originis die, ad ultimum usque ætatis tempus, nunquam cessante indulgentia, ad summum beatæ uitæ cumulum Fortuna perduxit. Nasci enim in urbe terrarum principe uoluit, parentes ei nobilissimos dedit: adiecit animi rarissimas dotes, & corporis uires, ut sufficere laboribus posset: uxorem pudicitia & fœcunditate conspicua conciliauit. Consulatus decus, imperatoriam potestatem, speciosissimi triumphi prætextam largita est: fecit, ut eodem tempore tres filios consulares, unum etiam censorium, duos triumphales, & quartum prætorium uideret: ut tres filias nuptui daret, earumque sobolem sinu suo exciperet: tot partus, tot incunabula, tot uiriles togæ, tam multæ nuptiales faces, honorum, imperiorum, omnis denique gratulationis summa abundãtia: cum interim nullum funus, nullus genitus, nulla causa tristitiæ. Eo uno excepto, quòd à Catinio Labeone Tr. plebis uiolẽter ad supplicium raptus, periisset haud dubiè, de Tarpeia rupe præcipitatus, nisi filiorum occursu, Tribunorum intercessione ægrè impetrata, periculo subtractus fuisset. Hunc autem uitæ actum eius consentaneũ finis excepit. Nam Q. Metellum ultimæ senectutis spacio defunctum, lenique genere mortis, inter oscula complexusque carissimorum pignorum extinctum, filij & generi humeris suis per urbem latum rogo imposuerunt. Valerius libro septimo, capite primo, Plinius libro septimo, capite 44. & Sab. lib. 7. Ennead. 6.

P. CRASSVS Mutianus quinque rerum bonarum maxima habuit. Vide Tit. Pœna inobedientiæ bellicæ ex Gellij libro 1. cap. 13.

M. CATO Censorius summo omnium consensu obtinuit, ut & esset & diceretur Optimus senator, optimus orator, optimus imperator. Quæ tamen omnia etsi non priùs, attamen clariùs in SCIPIONE Aemiliano effulserũt, demto etiam multorum odio. Plin. lib. 7. cap. 27.

Vnus hominum ad hoc æui Felicis sibi cognomen asseruit L. SYLLA, ciuili nempe sanguine, ac patriæ oppugnatione adoptatus. Et quibus felicitatis inductus argumentis? quòd proscribere tot millia ciuium ac trucidare potuisset. Plinius lib. 7. capite 43.

SYLLA cognomento Felix in maximis suis Felicitatibus numerabat duo, Metelli Pij necessitudinem, & quòd non dèleuisset Athenas, uerùm ei urbi pepercisset. Plut. in Apophth.

Tarsensis ANTIPATER instante fato bona, quæ sibi delata fuerant, reputans, nec nauigationem suam ex Cicilia Athenas secundam prætermisit. Plut. de tranquil. animi.

Quàm indulgenter, & in quàm multis fortuna, hoc est, diuina prouidentia cum AVGVSTO Cæsare egerit, popularis illa Rom. ciuitatis acclamatio indicio est, in noua principum creatione: ubi in bonum omen sæpe est repetitum, Felicior Augusto, Traiano melior. Sed in hoc quoque magna censentur fortunæ uolumina. Nondum uigiti natus annos, consul fuit, Imperator ductauit exercitum: maioris auunculi cædem ultus est ad satietatem: grauissima bella, Mutinense, Pharsalicum, Siculum, Perusinum, Ambracium, Aegyptiacum & Cantabricum, ex sententia confecit: Ianum tertiò clausit: terrarum orbis regimen ad se receptum, ad extremum uitæ pacatissimè rexit. & hæc blandientis fortunæ. Cæterùm hæc eadem tam sæpe est & atrociter aduersis interpolata, ut difficilè sit iudicare, an mortalium quisquam fuerit illam uolubiliorem expertus. Vicit ille ad extremum omnibus bellis, sed sæpe interim exagitatus est: bis maris sæuitia classibus exutus: Italiæ fames uni imputata: inimicorum coniurationes, filiæ & neptis publicata adulteria, legionum cædes, amicorum suspiciones: infelicitatis argumenta tam multa præter hæc & magna, ut difficile sit iudicare, fueritne alternatio rerum, & inconstantia subscribentis fortunæ, an blandientis: quæ læua dulcissimos fauos manu ferret, dextera absinthium. Sabel. lib. 7. cap. 8. & Volat. lib. 23. Anthrop.

AGRIPPINÆ Augustæ, inter feminas Romanas, quæ ante eam fuerunt, uni contigit, ut Romani principis uxor, soror, mater ac filia haberetur. Germanici enim filia fuit, quem Tiberius imperij successorem adoptauerat: Claudium Augustum uirum habuit, Caligulæ soror erat, deniq; Neronẽ peperit. Fulgosus lib. 8. cap. 16.

CONSTANTINVM Magnũ non supplicantẽ dæmonibus, sed ipsum uerum Deum colentem, Deus tantis terrenis impleuit muneribus, quanta optare nullus auderet. Cui etiam condere ciuitatẽ Romano imperio sociam, uelut ipsius Romæ filiam, sed sine aliquo dæmonum templo simulacroque, concessit: diu imperauit, uniuersum orbem Romanum unus Augustus tenuit & defendit: in administrandis & gerendis bellis uictoriosissimus fuit: in tyrannis opprimendis per omnia prosperatus est. Grandæuus ægritudine & senectute defunctus est, filios imperantes reliquit. Augustinus lib. 5. de Ciuitate Dei, cap. 25.

Ambrosius episcopus, cùm apud DIVITEM quendam hospitandi gratia diuertisset, & ille se nihil unquam in uita aduersi passum iactaret: euestigiò cum suis recessit, dixitq;, ideo se inde fugere, ne unà cum homine perpetuis prosperitatibus uso statim periret. Haud ita procul excesserant, & respicientes, uident ædes illas cum omnibus qui ibi erant terræ hiatu iam absorptas. Marulus lib. 5. c. 3.

AVSTRIVS quidam princeps impius, perpetuò felix. Vide Tit. Iudicij Theologici de immortalitate animorum.

SIMPLEX, PROPTER BONI POSSESSIONEM qualiscunq;. Felices ob

Fauorem diuinum.

ALEXANDER Magnus statuerat ad Ammonis oraculũ proficisci. Iter prolixum erat, ac quum multorum laborum ærumnarumque plenum, tum cum duobus coniunctum periculis: uno ob aquæ penuriã, altero ob procellosum in alto & uasto sabulo Austrum, qui Cambysis olim exercitum ad quinquaginta millia capitum obruit oppressitque. Cæterùm arduum erat Alexandrum, quodcunque intendisset, ab eo deflectere, diuina ope fretum. Primùm enim cœlestes aquæ & largi excussi imbres sitis timorem discusserunt, aridiateq; extincta sabuli irrigati & iam compactioris, liquidum aera reddiderunt & puriorem. Deinde confusis, quib. duces itineris utebantur, notis quũ erraret agmen per ignorantiam, atq; ab itinere deflecteret: corui oblati duces præbuerunt se. Si agmen sequebatur, incitatis antecedebant pennis: sin incederet lentiùs & tardiùs, operiebãtur: quod uerò miraculũ superabat omne, ut auctor est Callisthenes, uocibus & crocitu, si qui nocte aberrarent, hos reuocabãt, atq; ad uestigium uiæ reducebant. Plut. in Alex.

Virtutem in genere.

DAVIDI regi, quia in animo habebat Domino templum ædificare, promissio facta est de regno eius in æternum duraturo. Vide Tit. Templa religiosè extructa.

Agesilaus rex rogatus aliquando, Quare supra cæteros agerẽt præcipuè SPARTIATÆ uitam felicem? Quòd supra cæteros, inquit, excolant se ad imperandum & parendum. Plut. in Apophthegmatibus.

Christianos quosdam IMPERATORES non ideo felices dicimus, quia uel diutius imperarunt, uel imperantes filios morte placida reliquerunt, uel hostes reipubl. domuerunt, uel inimicos ciues aduersus se insurgentes, & cædere & opprimere potuerunt (hæc enim & alia uitæ huius commodæ, uel munera, uel solatia, quidam etiam cultores dæmonum accipere meruerunt) sed felices eos dicimus, si iusti imperant: si inter linguas sublimiter honorantium, & obsequia nimis humiliter salutantium non extolluntur, sed se homines esse meminerunt: si suam potestatem, ad Dei cultum maximè dilatandum, maiestati eius famulam faciunt: si Deum timent, diligunt, coluntq; si plus amant illud regnũ, ubi non timent habere consortes: si tardius uindicant, facilè ignoscunt: si eandem uindictam pro necessitate regendæ tuendæque reipubl. non pro saturandis inimicitiarum odiis exerunt: si eandem ueniam non ad impunitatem iniquitatis, sed ad spem correctionis indulgent: si quod asperè coguntur plerunque decernere, misericordiæ lenitate & beneficiorum largitate compensant: si luxuria tanto eis est castigatior, quanto posset esse liberior: si malunt cupiditatibus prauis, quàm quibuslibet gentibus imperare. Et si hęc omnia faciunt, non propter ardorem inanis gloriæ, sed propter caritatem felicitatis æternæ: si pro suis peccatis humilitatis, & miserationis, & orationis sacrificium Deo suo uero immolare non negligunt. Diuus Augustinus libro 5. de Ciuitate Dei, cap. 24.

Institutionem rectam.

Moses apud ISRAELITAS suos gloriatur, nullam gentẽ sub cœlo esse, quæ tam iusta instituta & iura habeat, atque Israelitæ. Deuteron. 4.

XENIADES Corinthius cùm Diogenem Cynicum emisset, uoce eius inductus, quòd se liberis hominibus imperare, & qui moderatore opus haberent, iis se præesse posse profitereturr: posteaquam reconditam eruditionem & uirtutem eius in domestica conuersatione penitus perspexit, bonũ genium specie serui ædes suas subiisse dixit, eumq; mox libertate donauit. Laertius in Diogene.

BASILIVS Magnus Cæsariensis episcopus, passim Deo gratias agit, quòd à Christianis parentibus Basilio Helenapontano Iudimagistro, & Eumele Cappadoce natus sit: quódque à Macrina nuttrice (quæ superiori ætate Gregorij Nazianzeni Cæsariensem audiuerat) nutritus esset. Eius certè anus in tanto hementi illa persecutione sub Maximino cum suis cognatis in specum montis secessit, ibique per septennium solo pane se suosque miraculosè sustentauit, tandem constanter martyrium pro Christo passus est.

Initiationem.

Orpheotelestæ nuncupati, qui sacris Orphicis apud Lesbios initiandi auctores erant, quiq; felicitatem certissimam pollicebantur post obitũ. Id quũ PHILIPPVS quidã orpheotelestes & ipse, uerùm summè inops, ampliùs prædicaret: dixit Leontychidas Spartanus, O fatue, quin statim moreris, luctui & miseriæ finem impositurus? Cælius lib. 15. cap. 9. Antiquarum lectionum.

Facta illustria.

ZACHARIAS Pontifex, rebus pro Ecclesiæ salute & apostolicæ sedis auctoritate non tam piè quàm prosperè gestis, inter primores Pontifices meritò numerandus. Rachim Longobardorum regem ut monachus fieret induxit. Francos à Chilperici regis ignaui sacramento absoluit, & ad Pipinũ substituendum induxit. Sigonius lib. 3. regni Ital.

IOANNES IIX. uel IX. Pontifex, Carolum Caluum Romæ Imp. coronauit. Eo mortuo, Ludouicum Balbum eius F. in Francia coronauit: eodemq; anno Carolum Crassum Romam uenientem, & in quem magis consenserant Romani proceres, diademate insigniuit: quod nulli unquam pontifici contigit, ut intra quatuor annos tres Imperatores coronaret. Ob id plerique scriptores utriusque Cæsaris, Balbi scilicet & Crassi, unum imperium faciunt: aliqui Balbum Cęsarum catalogo non inserunt. Cuspinianus.

EVGENII IV. Pontificis felicitati tributum est, quod nulli ante póstue ad hanc diem pontifici, ut duo Cęsares, Grecus Ioannes Palæologus in Florentino comitio, & Sigismundus Romæ Latinus eum adirent, parentemq; orbis terrarũ profiteretur. Aemilius lib. 10.

Remp. rectè administratam.

PERICLES instante morte beatum se eo ipso prædicauit, quòd ciuis Atheniensis pullam uestem nullus sua opera sumsisset. Plut. in Apophth.

Corporis Voluptates.

Chorus SILENORVM cùm audiret Polyphemũ uino, quod Vlysses porrexerat, exhilaratum canere, apud Euripidem in Cyclope inquit:

Μακαριόν ὃς οἰνάζει,
βοηγῶν φίλοισι πηγαῖς
ἐπὶ κάλαμον σύριγξιν ἀδὰς,
φίλον αὐδᾷ ὑπαγκαλίζων.
ἐπὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
χλιδανὸς ἔχων ἐτάροις
μυρόχριστος λιπαρὸς βόστρυχον.

Beatus est, qui bacchatur, uuarũ gratis fontibus post comportationem exporrectus, earum sodalem manibus attingens: & qui in cubilibus flauum delicatæ habet sociæ unguento delibutus nitidus capillum.

Diuitias.

Laconi qui prædicabat LAMPIDIS felicitatem Aeginetæ, quòd ex magno censu, quem ex nauibus meritoriis comparabat, opulentior haberetur, ait alter: Floccipendo aptam ex Sparto felicitatem. Plut. in Apoph. Laconicis.

THEOGNIS de sua uita sic scribit:

ἀλλ' οὐδέ τις ἐρωτᾷ ἐμὸν βίον, οὐδὲ εἰ ἀκεῖν
ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς δ' μάλ' εὖ·
ὡδ' ἔνα μὲν ξεῖνον παρεόντα σπα ἀπολέσθαι,
ξένια δ' πολλὰ δ' ἐς' ὁ δίψαντος παρέχων.

Hoc uidetur uelle: Vitam iuuenilẽ per se bonã propter paupertatem fuisse duram. Nunc uerò senilem ætatem diuitiarũ nomine satis bonã (quantũ scilicet frugali homini satis sit) propter ualetudinis incommoda duram esse.

Libros, uel

Collectos.

HOMERO hoc singulare contigit, ut sparsa illius carmina in unum ab Hipparcho collecta sint. Vide Titulum, Poetarum studium.

Alfonso, Aragonum regi, cùm à quodam deferrentur aureorum decem millia, dixisseque QVI fortè aderat, ea duntaxat summa se diuitem & beatum fore: Accipe, rex inquit, quantacunq; ea est, & beatus esto. Panorm. lib. 4. de rebus gestis Alfonsi.

SIBYLLÆ oracula Augusti studio per totam Græciam conquisita. Sub Tit. Diuinationis studium.

Conseruatos.

ARISTOTELES bibliothecam Nicanori, huic si quid accidisset, Theophrasto reliquit Bessio, discipulo suo. Theophrastus

phrastus Neleo Scepsio. Is Scepsim urbem Troadis deportauit. Eo mortuo, ad hæredes deuoluti sunt indoctos: qui quum regum Pergamenorum & Aegyptiorum studium in conquirendis libris uiderent, uel inuidia uel auaritia ducti, eos in subterraneo loco recondiderunt, ubi cum blattis & tineis depugnarunt, ad Apelliconem usque Teium, qui eos in Græciam retulit, in Pirçeum Atticæ. Ibi captos, uictor Sylla bello Mithridatico inter manubias Romam deportauit. Tyrannion uerò Amisenus grammaticus recognouit, suamque in illos tyrannidem exercuit. Andronicus Rhodius pòst publicauit Exemplarium catalogũ, inquit Plutarchus in Sylla, quum priùs sine libris Peripatetici incõstanter philosopharentur. Ergo inter spolia opima Syllæ Romam relati sunt commentarij Aristot. ut Paulus Aemylius Macedonicam bibliothecam Persei Romam multo antè retulerat. Post multa secula Saraceni tenuibus principiis sensim inualescentes, uiribusq; aucti, propter Imperatorũ Græcorum fatalem socordiam, depopulata Syria, subiugata Aegypto, domita Africa, in insulas quasdã excurrerunt, Rhodũ præcipuè & Siciliam, atque inde cum præda reliqua Aristotelis etiam libros secum abstulere, eosque in suam linguã transtulere. Itaque secundùm iam in triumpho Aristotelis sunt libri ducti. Fridericus II. Imperator, cùm aliis rebus gestis, tum bello contra Sultanum Aegyptium ritè confecto, & induciis in decem annos pactis clarisſ. Aristotelem barbara ueste indutum, currum triumphalem iam tertiùm sequi iussit, hoc est, è lingua Arabica in linguam Latinam libros eius transferri curauit. Quo Germanici Imp. beneficio factũ est, ut totus orbis Romanus constantiùs iam philosophari, & Aristoteleæ lampadis splendore de rebus naturalibus & diuinis sublimiùs sapere disceret. Cæterùm quia Arabici interpretis culpa Aristotelis sensa plerisque locis uel obscura uel manca uel dubia erant, posteaquam CCL pòst annis Mahometus Turcorum tyrannus, occupata Constantinopoli, Græcorum euertit imperium, è tanto naufragio speciosissima tabula Aristoteleæ philosophiæ ad Latinos translata est, quando inter cæteros uiros doctos, barbarorũ crudelitatis reliquias, facilè principes Ioannes Argyropylus, & Theod. Gaza Romam uenere, illicq; non tantùm uiua uoce literas græcas docuere, uerumetiam libros Aristotelis latinitate donauère, ut iam non ampliùs emendicata ex Arabum lacunis, sed ex ipso fonte hausta philosophia Latini erudirentur. Quod certè spolium uti ex fortuna urbis Constantinopolitanæ solum Christianis superfuit, ita uictos de uictore Turca triumphare, & quartùm iam in triumpho Aristotelem ducere fecit, tanto cum splendore, ut nulla sit ferè Christiani orbis Academia, quæ non de libertate illi gratuletur, eundemq; uel sua lingua, uel certè Latinè loquentem admiretur.

Propagatos.

Andreas Vesalius medicus, AMBROSIVM Calepinum monachum μονογράφον solebat, cuius Dictionarium tam constanti nominis fama toties excusum esset. Ioannis Oporini acroama.

Primogeniturum.

Primogenitura olim omnis felicitatis cumulum in se habuit. Apparet id in ESAO & IACOBO, Isaaci filiis: quorũ cùm ille ætatis prærogatiuam pro edulio lentisim Iacobo uendidisset, & ius primogeniturę, & benedictionem paternam amisit. Genesis 25.

Mortis genus.

Caio IVLIO Cæsari, quod in ipsius ore & uoto frequens fuit, obtigit genus mortis inexpectatum atque subitum, si nõ optabile, minimè tamen pudendum, quòd clarissimorũ ciuium manu, in conspectu amplissimi senatus, honestè & fortiter occubuerit. Sab. lib. 8. Enn. 6.

Gloriam, Honores.

ALEXANDRIDAS gloriam officere iactanti, & beatũ esse qui eã fugisset: Ergo, inquit, qui iniustè agũt, sunt, ut tu ais, beati. Quis enim quis, cùm sacrilegium committit, aut iniuriam facit, gloriam moretur? Plut. in Apoph.

Vna feminarum in omni æuo LAMPIDO Lacedæmonia reperitur, q̃ regis filia, regis uxor, regis mater fuit. Vna PHERENICE, quæ filia, soror, mater Olymponicarum. Plinius lib. 7. cap. 41.

ELISABETHA Alberti II. regis Rom. Hungariæ & Boemiæ filia, rarissimæ pudicitię femina, soror Ladislai regis Hungariæ, uxor Casimiri regis Poloniæ, mater regum IIII. Vladislai, Ioannis, Alberti, Alexandri, Sigismundi, & Friderici Cardinalis, ac Casimiri in sanctorum numero relati. Cuspinianus in Cæsaribus.

ISABELLÆ Hungariæ reginæ præter corporis atque animi singulares dotes hæc contigerunt, ut & regis esset filia, & regis soror, & uxor & mater. Nam & Sigismundi Sarmatarum regis fuit filia, & Sigismundi Augusti soror, & Ioannis Panoniæ regis uxor, & Stephani Transyluani regis mater: quę uarios perpessa casus, inconstantiamq; fortunæ, tamen in ipso regno est mortua, & filium unicum in regni possessione reliquit. Sab. Supplem. lib. 29.

Nobilitatem.

ORESTES, cùm Iphigenia beatam prædicaret patriam, quæ educasset Orestem, apud Euripidem in Iphigenia Taurica, sic respondet:

Γένει μὲν εὐτυχεῖτε· ἐς ᾅδου δὲ συμφορᾶς,
ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχὴς ἤφυ βίος.

Genere quidem beati sumus: ob calamitates uerò, ô soror, nostra infelix est uita.

Reditum in patriam.

Proditũ à Plut. memoriæ est, DEMOSTHENEM statim post reditum suum, cùm intendisset manus ad cœlum, se beatũ propter lætitiam eius diei uocasse, quia melius, quàm Alcibiades fecerat, in patriam rediisset: persuasos enim, non coactos, uiq; ipsis adhibita, ciues suos se in urbem recepisse.

Augusto Cæsare imperante, facta proscriptione eorum, qui in C. Iulij mortem aut conspirauerant, aut conscij fuerãt, quũ multi intra & extra Vrbem interficerẽtur, etiam qui proscriptos clàm retinerent, atque defenderent: constat tamen plerosque PROSCRIPTOS, qui incolumes euaserãt, postea esse restitutos, atq; ad reipublicæ gubernationem admissos. Ex quo intelligi potest, quanta sit rerum humanarũ uarietas, & fluctuantis fortunæ inconstantia. Dion.

Peregrinationem perpetuam.

TARTARI uno in loco non diu commorantur, sed depastis pascuis, cum armẽtis, uxoribus & liberis, quos in plaustris & equis secum circumferunt, aliò commigrant, exceptis iis qui in oppidis degunt. Graucm autem infelicitatem putãt, diu in eodem loco morari, iratiq; liberis suis sic graue malum imprecantur, Vtinam eodem in loco perinde ut Christianus perpetuò hæreas, propriumq; fœtorem olfacias. Si uerò bello aliquo grauiore urgentur, uxores, liberos senesq̃ue in loca tutiora collocant. Guagninus in descriptione Tartariæ.

Victorias.

TIMOTHEVS dux habebatur felix. Cum eo quidam æmulantes urbes pingebant in nassam illo dormiente ultrò se insinuantes. Quare dicebat Timotheus: Si urbes tantas capio dormiens, quid facturum censetis expergefactum? Plutarchus in Apophth.

Multis & claris uno die annunciatis PHILIPPO Macedonũ regi uictoriis: Exiguũ fortuna, inquit, mihi malum pro tot tantisque bonis rependę. Idem.

L. PAVL. Aemilius à Perse & Macedonib. integrum sine uulnere exercitũ reportauit, uictoriamq; incruentã: adeoq; triumphans extollit Fortunam. Plutarchus de Rom. fort.

L. Corn. SYLLAM ex Nicopolis meretriculæ assumtũ & sublatum sinu, super Cimbricas Marij laureas & cõsulatus septẽ, arbitrio orbis terrę & dictaturæ Fortuna imposuit. Hic palã in adoptionem se cum rebus suis gestis dedit Fortunę, clamans cum Sophoclis Oedipode:

Ego ipse me fortunæ adscribo filium,

ac Felicem se appellauit. Græcis in hunc modum scribebat, L. Cornelius Sylla ἐπιφανὴς siue Venustus. atq; trophæa eius, quæ Coronęæ posita sunt, & illa de Mithridate, hãc habuere inscriptionem. Plut. de Rom. fort.

BELISARIVS Iustiniani dux, bello Gothico cùm cæteris in rebus secũda fortuna usus est, tum in ea uel maximè, quòd, Sicilia in potestatem redacta, postremo consulatus die Syracusas ingressus est: magnoq; plausu Siculorũ exceptus, ingentem uim numorum acclamanti populo sparsit. Sigonius lib. 17. Imp. occid.

ROBERTVS II. Scotorum rex, fortuna belli omnes ante se reges aut superauit, aut æquauit saltem: quum toto regni tempore, etsi prælio nulli interesse ob senium potuerit, nulla tamen aduersa fortuna pugnatum sit. Hector Boethius libro decimosexto.

Nemo ducum, BOLDRINO Panicacia, qui anno Salutis humanæ MCCCXXCII. Pontificiæ militiæ sceptra tenebat, felicior fuit. Nam & dũ uiueret, semper uictor, & post mortem sæpius uictoriis triumphisq̃ue militum suorum interfuit. Ii liquidem ducis sui cadauer exsiccãtum conditumq; aromatibus in feretro circumferebant, quum neminem qui succederet militari imperio dignum putarent. Tendebatur ei prætorium, non secus ac uiuo, & circumpositis uexillis, belli tessera petebatur: ita ut mortui consiliis quadam sorte exceptis, ad res gerendas feliciter uterentur. Paulus Iouius in uita Sforciæ.

Coniugium.

Ex Tit. Coniugii honoristici, hucea, quæ felicitatis meuitorem fecerunt.

Proteus ad MENELAVM, percunctantẽ ipsum de reditu principum Græcorum in patriam post destructam iam Troiam, sic inquit Odyss. δ.

Ἀλλὰ σ' ἐς ἠλύσιον πεδίον, ἠδ' πέρατα γαίης,
ἀθάνατοι πέμψουσιν (ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθυς,
τῇ περ ῥηϊδίη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμὼν πολὺς, οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰὲν ζεφύροιο λιγυπνείοντος ἀήτας
ὠκεανὸς εἰσπνεῖν ἀνιᾶν κελεύσει ἀνθρώπους)
οὕνεκ' ἔχεις ἐλένην, καὶ σφῶϊν γαμβρὸς διὸς ἐσσι.

Sed te ad Elysium campum & fines terræ immortales mittent (ubi flauus Rhadamanthus est, ubi utiq; facilima uiuendi ratio est hominibus: non nix, neque hyems longa, neque unquam imber, sed semper Zephyri suauiter spirãtes auras Oceanus immittit, ad refrigerandum homines) eo quòd habes Helenam, & ipsius Iouis generes.

PELEVS apud Euripidem in Andromacha beatum se prædicat, cui uxor Thetis contigerit, cuius sapientibus sermonib. in extrema senecta, amisso ad Troiam filio Achille, Neoptolemo uerò nepote ab Oreste interfecto, sustentaretur, & cõsolationem acciperet.

LVCVMO, Demarati Corinthij exulis, qui Tarquinios in Hetruriam migrarat, filius, quum Tanaquilem, feminam summo loco natam, matrimonio sibi iunctam haberet: nec inter rim Hetrusci, quia peregrinæ esset stirpis, publicè priuatímue honore ullo afficerent: uxoris hortatu, patriæ & omniũ necessitudinum oblitæ, modò uirum honoratum cerneret, consilium cepit migrandi Romam, ubi in noua ciuitate facilè locus ad nobilitatem parandam uirtuti pateret. Paruit ille, & Anco Martio insinuatus, tandem ad regnum peruenit. Sab. lib. 4. Enn. 2.

PLINIVS Iunior, quum uxore uteretur ex animi sententia, uicissim se illi tractabilem ac suauem præberet, Hispulæ uxoris suæ amitæ gratias & suo & uxoris agit nomine, Ego (inquit) quòd illã mihi, illa quòd me sibi dederis, quasi inuicem elegeris. Viues de Christ. fem. lib. 2.

Amicitiam.

Bionis elegans carmen de AMICORVM felicitate extat, ex illius Bucolicis à Stobæo serm. 61. conseruatum:

Ὀλβιοι οἱ φίλοντες ἐπ' ἴσον τ' ἀντεραόντες.
ὄλβιε· ὦ ἡσυχίου τῶν πυρεῖν ὁσα πυρεσσόντος,
εἰ δ' ἀμεναλίζοιο κατήλυθεν ἐς ἀΐδαν.
ὄλβιε· ὦ χαλεπᾶν σὺ ἀξένοισιν ὀρέγης,
ὅστις οἱ ξενικὸς πυλαίδεσσι φίλος· ἄρχε κελεύθου,
ὦ μάνες αἰακίδες ἐπάρα ζάοντ· ἀχιλεῦς,
ὄλβιε· ὦ, θάσσοντ' ὅτι οἱ μόρον οὐδὲν ἄμισον.

Felices qui amant, & pariter se redamant. Felix erat Theseus præsente Pirithoo, quamuis ad implicidũ descenderet Orcum. Felix erat duros inter Euxini accolas Orestes: quoniãuiæ socium earum habebat Pyladem. Beatus erat Aeacides uiuente socio Achilles: beatus etiam, cùm ei morienti dirũ non auertit fatum.

Pacem.

Inter oës Peloponnesi populos ELEI, ob Olympij Iouis templum & ludos quinquennales sacri habiti, pace maximè floruere: cùm uicinæ gentes, Arcades, Messenij, Spartani, mutuis se bellis attererent. Strabo lib. 8.

Malorum depulsionem, euitationem.

THERAMENES, qui Athenis in XXX tyrannis fuit, collapsa domo, in qua cœnabat cum pluribus, seruatus unus, quũ ab omnibus esset beatus appellatus, elata uoce exclamauit, In quod tandem, inquit, tempus Fortuna me reseruas? Hũc non multo pòst eius collegæ in tyrannide excruciatum necauere. Plut. in Orat. consol.

PITANAM Aeoliæ ciuitatem à Pelasgis in seruitutem redactam, Erythræi in pristinam libertatẽ uindicarunt. Hinc prouerbium, Pitana sum. de iis dici solitũ, qui in extremas redacti calamitates, ab iisdem denuò in pristinam felicitatem restituuntur. Erasmus in Adagiis.

Ennij gnome extat, apud Cic. lib. 2. de Finibus:

—— nimium boni est, cui nil mali est.

Apud Euripidẽ HECVBA exẽplo suo docet, inania esse bona illa, quæ plerunq; in animis hominũ superbiam pariant: eumq; felicissimũ habendũ, cui nihil eo die obtingat mali:

—— κεῖν· ὀλβιώτατον,
ὅτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν ἠκακόν.

Muretus lib. 5. Var. lect. cap. 13.

CATO Censorius, toties accusatus & uocatus in ius, nempe quater & quadragies, semper iudicum sententiis fuit absolutus. Erasmus in Adag.

FELICITATIS CONSERVATIO, DVRATIO, Constantia. Huc pertinet

HOMINVM FELICITAS CONSTANS.

Cũ Gyges, occupato regno Lydiæ, armis & diuitiis abundantissimo, inflatus animo Apollinem Pythium scisciratum uenisset, An aliquis mortalium se esset felicior? deus ex abdito sacrarij specu uoce missa, AGLAVM Psophidium ei prætulit. Is erat Arcadum pauperrimus, sed ætate iam senior terminos agelli sui nunquam excesserat, paruuli ruris fructib. ac uoluptatibus contentus. Verum profectò beatæ uitæ finem Apollo, non adumbratum, oraculi sagacitate complexus est. Val. lib. 7. cap. j.

Crœsus, Lydorum rex, cùm Solonem Sardibus commorantẽ ad se uocasset, & thesauros omnes ostendisset, interrogauit philosophum, An non meritò in tanta bonorum omnium abundãtia, felix & beatus diceretur? Solon TELLVM Athenienſem, item CLEOBIN & BITONEM Cydippes filios multò beatiores fuisse respõdit: quorum primus cùm suos uicisset hostes, in illa clara uictoria è uita migrauit: duõ uerò posteriores dum matrem grauiter decumbentem ad Iunonium duxissent fanum, precib. matris, bona filiis precantis, etiam continuò mortem obierunt. Caũsam huius iudicij interroganti regi respondit: Neminem ante mortẽ beatum dici debere. Nec multo pòst Cyrus Crœsum uictum pyræ imposuit, ut combureretur. Ibi tunc, O Solon Solon, alta uoce Crœsus inclamauit. Cyrus admiratus ignotum nomẽ, quisue deorum aut hominum esset, quem infelix rex in extremo discrimine inuocaret: posteaquam causam didicit, Crœsi inconstanti felicitate motus, eum liberari iussit, & in posterum honorificè apud se haberi uoluit. Herod. lib. j.

INCONSTANS. FORTVNÆ VARIETAS. VARIIS CASIBVS AGITATI.

Præclara est Solonis sententia, Ante obitum neminem beatum dici debere. Omnis enim motus non ab ipso fluxu, sed à termino ad quem fluit, & à forma quam assequitur, denominari cõsueuit. Vita autem perpetuus est ætatis decursus, in qua uariæ offensiones obuenire possunt, quæ fluxus huius æquabilitatem interrumpãt. Fit quoq; interdum, ut idem felicitatis tenor ad extremũ usq; diem uitæ perduret: uerùm finis ipse mœroris & acerbitatis plenus, infelicitatis causam præbeat. Ratio igitur habẽda est Terminorum, A quo & Ad quem: tum etiam Fluxus intermedii. Termini siquidem inter se uel conueniunt, ut puta uterq; felix, aut infelix, & tunc fluxus intermedius ab utroq; differt. uel certè inter se differunt, quando alter felix est, alter infelix: & tunc Fluxus medius alterutrius naturam sequitur. Cæterùm ne uideamur hæc minutius ἀπαριθμεῖν, Casuum uarietatem cõsideremus, siue Felicitas Infelicitatem, siue Infelicitas Felicitatem consequatur, nunc stabilis, nunc instabilis. Illustrari autẽ locus præsens poterit ex Tit. Humili loco orti qui clari euaserunt, illic ratio habetur Ignobilitatis & Splendoris in specie, hic Felicitatis & Infelicitatis in genere. Idem esto iudicium de Victoria mutata, de Dignitate erepta, de Exilio, & similibus humanæ uitæ mutationib. Quinetiam ex Tit. Ducum illustrium: item, Certaminum regni, non pauca huc transferri poterunt exempla.

Populi, Vrbes uaria fortuna agitatæ.

TARENTINI populari primùm, dominatione potentissimi fuere. Posterioribus annis illecebrosæ inualuêre deliciæ, propter fortunas nimiũ secundas, adeò ut plures totius populi ludos, festasq; celebritates quotannis agerent, quàm reliquos anni dies. Athenæus lib. 12. c. 7. & Strabo lib. j.

Eò magnitudinis rem PISANAM aliquãdo cuectam memorant, ut centum eorum familiæ illustres, totidem rostratas naues priuato sumtu ædificasse, exortatasq; ad Ligusticum bellum eduxisse dicãtur. Verùm cùm bellica uirtute & mercaturæ studio, partis diuitijs aliquando floruissent, eos demum superbia opulentiæ comes, & natæ cõtinuò ex nimia felicitate intestinæ seditiones, euersa republica transfuersos atq; præcipites egerunt. factumque est, ut attritis discordia opibus, atq; intermissa obiter maritima negotiatione, per diuersa tempora uariis tyrannis seruire didicerint. Iouius lib. j. Historiarum.

Pij homines uariis casibus obnoxij.

IACOBVS patriarcha (in quo nescias maiórne sanctitas fuerit, an prudentia) sæpius humanarum rerum inconstantiam expertus est. Nam cùm opibus & liberis Cananęorum esset longè princeps, orbatur repentè filiorum carissimo: sequi-

tur hunc luctum dira fames: & quì cæteris mortalibus opitulari erat ſolitus, ad alienas cogitur opes confugere. Torquet ſenem deſiderium decem filiorum in longinquam fui mentationem profectorum. Additur duplex luctus, & obſidis relicti, & alterius filij in ſuſpectam fetram ablegandi: & unius uiuax ſenectus tot modis torquebatur, cùm & is quē diu luxerat, & quibus demùm timebatur, repentè reſtituun tur: eamq; terram, quam nuper impēſius horrebat, Ioſephi cupidus natali ſolo præculit, in Aegyptum cum domo profectus: ubi honorificè à rege acceptus, agrumq; ex ſententia adeptus, in otio & diuitiarum affluentia extremū uitæ tempus exegit. Sab. lib. 7. c. 8.

MOSES Iſraelitidis mulieris F. à matre propter metum tyranni Pharaonis expoſitus, à filia Pharaonis exceptus, in aula magnificè educatur. Cūq; iam adoleuiſſet, & copiis Aegyptiorū præfectus, magna ſtrage Aethiopes uiciſſet, alertq; iam certam ſpem regni per ſucceſſionem adipiſcēdi, repentè ſunt illi omnia mutata. Perierat, niſi fuga ſolum uertiſſet: eſtq; repētè ex duce exul factus, ex ſucceſſore infeſtiſſimus. Pauit proinde alienas oues diu in Troglodytide. Reuiſit demùm iacentem fortuna, ſed prouidentia ueriùs dixerim: & qui nuper ſeruiebat, ut par regi obiicit: qui oues uerſabat, ſexcentis hominum millibus præficitur: qui uni Batueli erat notus, apud omnes omnibus fit gentibus illuſtris: & de mùm qui ſuæ erat libertatis indigus, fit alienæ aſſertor. Vſque adeò uis hæc (quæcunq; eſt) omnia humana uerſat, læ tis triſtia miſcens, & læta triſtibus, nulla re magis quàm uarietate gaudens: & quà non expectatur, ferè ſe ingerens. Ibidem.

Nihil fuit DAVIDE ſanctius, nihil SOLOMONE ſapiētius: nec tamen domus ulla atrocioribus pluribusque fugillata eſt probris. Vt Dauidis iuuenta diſſimuletur, ſoceri ſæuitiæ & furori obnoxia: mutuæ filiorum occurrunt cædes, adulterium parricidio auctum, filiorum ſtuprum, Abſolonis defectio, domeſticum bellum, & contentio de ſumma rei: & mox, Solomonis præuaricatio, regni ſciſſio. Nulli regum la res atrociùs ſunt à domeſticis uexati, nulli ab externis gentibus ſanctiùs & uenerabiliùs culti. Sab. lib. 3. c. 9.

Quid magis ſubitum eſſe potuit, quid minùs euitabile, quàm cùm ſubita domus ruina cohortem illam obruit filiorū IOBI ſenis, etſi iuſti & innocentis, humanis tamen caſibus obnoxij? Secuta eſt iumentorum, pecorum, frugum calamitas. Acceſſit ærumnarum cumulo fœdiſſima tabes corporis, & putreſcentis dira mendicitas: ut ex omnium nuper floreētiſſimo miſerrimus haberetur. Sed quàm præcipiti lapſu corruit, tam celeri recurſu omnia quæ amiſerat recepit. Sabellicus lib. 7. cap. 8.

Pontifices, Cardinales.

IOANNES XIII. pontifex, pop. Rom. ad arma per ſeditionē compulſo, in uinculis habitus, miſerrimè diem obiit: fame confectus. Fulgoſus lib. 6. cap. 11.

GREGORIVS VII. quinta fregit Henricum tertium, ut brumali tempore nudis pedibus ad ſe Canuſium ire coegerit, in Adriani molem metu compulſus, Romā uidit à Normannis incenſam, & Clementem aduerſus ſe pontificem creatū. Poſtremò ne in urbe quidem, ubi dignitatis faſtigium fuerat adeptus, contigit mori. Nullus Romanorum pōtificum maioribus eſt fortunæ fluctibus iactatus. Sab. lib 7. c. 8.

BONIFACIVS VIII. Pp. Guelforum factioni addictiſſimus, Gibellinis plurima intulit mala, & ab iiſdem quoque extrema paſſus eſt. Nam cùm acerbè Iacobum Ioannemq; Columnenſes cardinales & Sarram eorum fratrem inſequeretur, non contentus eccleſiaſticis eos honoribus priuaſſe, patrimonium etiam, atq; alia bona quæ poſſidebant, ademit. Sarra, diu per nemora errans, paſtorū miſericordia alebatur, nemini propter Bonifacij odium ac uires ſe credere auſus. Squallore igitur cōfectus, cùm inſuper promiſſa barba demiſſiq; capilli totum obtegerent hominem, effigiem prorſus à conſueta ſpecie mutauerat, ac lacera ueſte tectus, feræ potiùs quā homini ſimilis uidebatur. Huius uitæ iam propter longitudinem impatiens, ad mare deſcendit, tutiora loca inquiſiturus. Illic à piratis Catelanis captus, non auſus ſe, ne Bonifacio pontifici uenderetur, detegere, remigariam ſeruitutem patienter accepit. Cùm poſtea piratæ cum triremibus Maſſiliā attigiſſent, non ignarus Sarra, inter Philippum Gallorum regem cognomine Pulchrum, ac Bonifacium pontificem, graue odium atq; inimicitias eſſe, clàm ſe ei detexit: redemtusq; à piratis, in Galliam ad Philippū perducitur. Accepto igitur ſtipendio, & Gallis quibuſdam militibus non ſimul, ſed ſenſim ſequi iuſſis, Sarra cum Agnaninis ciuibus Gibellinæ factionis inita conſpiratione, ſcalis Ananiam Latij urbem ingreſſus, Bonifacium ſecurè in patria agentem cœpit: ei primùm theſauros omnes ademit: deinde re uerboq; nō ſecus atq; in hoſtem inuectus, uinctū Romā deduxit, ubi eum Tiberi immerſiſſe putatus eſt: quanquam quidam ſcripſerunt, Sarram à ui in Bonifacium temperaſſe, ſed Bonifacium nimia indignatione in furore uerſum interiiſſe. Fulg. lib. 6. c. 11. & Sab. lib. 7. c. 8.

IOANNES XXIII. poſt quatum indepti Pōtificatus annū, cùm eſſet in Conſtantienſi concilio, damnationem ſuā confirmare, deinde Pontificatum deponere coactus, cùm fugā tentaret, in inſula Rheni, cui S. Marci nomen eſt, in carcere aſſeruatus eſt: atq; ab eo loco ad Bauariæ ducem tranſmiſſus, triennium per ignominiam, in rerum omnium neceſſitate, tranſegit. Cœtera demùm (ab amicis adiutus magno auri pondere) fuga, Florentiam petiit, ubi Martinus quintus erat, eius in Pontificatu ſucceſſor. Illic non ſine omnium admiratione, & commiſeratione (quia in fugitiui hominis formā, lacrymabundus, humi genu nixus, ſupplicare aliis cernebatur, cui principes, reges, Imperatorq; ipſe non modò paruerant, uerumetiam pedes uenerabundi conſueuerant deoſculari: qui præterea multos ad Cardinalatus honorē euexerat, tunc Pontifici aſſidentes) Pontificatu priuatus, in gentis muneris loco, Cardinalatum accepit. Fulg. lib. 6. c. 11.

IOANNES Vitellius, paruo loco Corneti ciuitate Ethruſca ortus, à prima ætate literis operā dedit: poſtea mutatis ſtudiis, libros armis atq; equis mutauit, ſtipendia cum Tartalia militari duce clariſſimo prima fecit: eius quoq; precibus à Martino V. pōtifice protonotarius honorem adeptus eſt. Deinde ab Eugenio IV. in Cardinalium numerū receptus, Eccleſiaſtico equitatui præfuit, atq; adeò uel ui, uel alia arte, Eugenio ſucceſſurus putabatur, aut fortaſſe uiuentem etiam Pontificatu deiecturus. Pòſt cùm armatus Eccleſiaſticum equitatum trans amnem Tyberim duceret, per pontē, qui arci S. Angeli adhæret, repentè tenſis catenis, ad pontis portam, ita ut ultrà progredi prohiberetur, cernentib. ſuis uulneratus ac captus, intra arcem tractus eſt, eaq; nocte ne catus, tum nudus in publicum elatus, ut per ludibriū à populo Rom. ſpectaretur. Idem.

THOMAS Volſæus, lanio patre natus, Henrici IIX. Anglorū regis ſacellanus, cùm ſeſe regi inſinuaſſet, Lincolniēſis primùm, hinc Eboracenſis archiepiſcopus, regni cancellarius, Cardinalis, Dunelmenſis deniq; epiſcopus, regibus ſeſe æquatum exiſtimans, inter alia impotētis auaritiæ argumenta æs alienum à rege contractum ne diſſolueretur, licèt ſyngraphæ regiæ interpolitæ eſſent, auctor fuit, non mutuum ſed donum hoc populi fuiſſe dictitans. Cœnobia monachorum compilauit, ut duo collegia literaria inſtitueret. Cùm Toletanum archiepiſcopatū per Carolum V. conſequi non poſſet, bellum Cęſari Henrici nomine indicendum curauit. Sed exatiata eſt eius ſitis, Vintonienſi epiſcopatu. Cùm à regina Catharina de emendandis moribus liberè admoneretur, odio concepto regi auctor fuit Catharinæ repudiandę, ea ſpe, ut ſororem Franciſci regis duceret. At rex cùm animum adieciſſet Annæ Vicecomitis Rocheſordiæ F. ægrè ſerens ſe à Volſæo ita circumduci, omni dignitate & fortunis ſpoliatum in dioeceſim Eboracenſem relegauit. Vbi cū more ſuo pontificali ſede reſidere uellet, iuſſu regis captus, dū Londinum ducitur, Leceſtriæ obiit. Polyd. lib. 27.

Principes, Reges, Tyranni, Imperatores uariis caſibus agitati.

IOAS Ochoziæ Iudæorū regis F. cùm in crepundiis eſſet, omni uirili ſtirpe Dauidicæ gentis crudeliſſimo Athaliæ auiæ imperio uno die extincta, uita donatus eſt, regno ſpoliatus. Puer tāmen adhuc regnum recepit: receptum turpiter amiſiſſet, niſi illud aliquāto turpius omni regia gaza fuiſſet ab eo redemtum. Ad poſtremum, ferrum, quod infans aliena effugit ſolertia, ſua ipſius effugere non potuit. Sabellicus libro 7. cap. 8.

HYRCANVS Iudæorum rex atq; pontifex, à fratre Ariſtobulo pulſus, & poſtea per Pompeium recuperato regno, cum omnibus, quæ antè poſſederat, eius poſſeſſionem quadraginta annos quietè retinuit. Deinde à nepote Antiocho, Ariſtobuli filio, atque Parthis pulſus, defectis auribus, in Parthiam captiuus eſt abductus. Cùm poſtea Antigono Herodes ſucceſſiſſet, arte magnis q; promiſſis iterum in Iudæam perductus Hyrcanus, cùm in priuata fortuna quieturum ſe ſperaret, propter falſas ſuſpiciones ab Herode occiſus fuit: in eoq; Aſſamonæorum regnum finem accepit. Fulgoſus libro 6. cap. 11.

AMPHITRYON ad aram mactandus à Lyco, ad chorū Senum inquit apud Eurip. in Hercule furente:

ὀρῶτέ μ', ὁποῖος ὢν ἀδείλεπτος βροτοῖς,
ὀνομαστὰ σφάγιον, ὦ μ' ἀφίλεσθ' ἡ τύχη
ὁποῖος ἐπίεσθ' ὑπὸ σοῦ δ' ἐξ ἡμέρᾳ μιᾷ.

Aſpicite me, qui eram conſpicuus mortalibus, præclara per agēs, & me deiecit fortuna ueluti plumā ad ęthera una die. Chorus Senum, de LYCO, qui per uim regnum Thebanū abſente Hercule inuaſerat, ab Hercule occidendo, apud Euripidem in Hercule furente:

Μεῖζοβολὰ κρυκάν·
μέγας ὁ πεσὼν αὐτὸς,
πάλιν τὰ πρόσθεν
βίοτον ἐς ἀιδῆ.
ἰὼ δίκα, ὦ θεῶν
παλίμβολε πότμε.

Commutatio eſt malorum: magnus antea rex, iterum deſtruet uitam ad Plutonem. Hem iuſtitiam, & deorum retrofluens fatum.

De PRIAMO Aſiæ rege potentiſſimo ita Iuuenalis ſatyra 10.

Incolumi Troia Priamus ueniſſet ad umbras
Aſſaraci magnis ſolennibus, Hectore funus
Portante, ac reliquis fratrum ceruicibus, inter
Iliadum lacrymas, ut primos ædere planctus
Caſſandra inciperet, ſciſſaq; Polyxena palla:
Si foret exſtinctus diuerſo tempore, quo iam
Ceperat audaces Paris ædificare carinas.
Longa dies igitur quid contulit? omnia uidit
Euerſa, & flammis Aſiam ferroq; cadentem.
Tunc miles tremulus poſita tulit arma tiara,
Et ruit ante aram ſummi Iouis, ut uetulus bos,
Qui domini cultris tenue & miſerabile collum
Præbet, ab ingrato iam faſtiditus aratro.

Item Seneca Troadibus:

— ille tot regum parens
Caret ſepulcro Priamus, & flamma indiget
Ardente Troia. —

Aeſchylus inducit Chorum in Agamemnone canentē, & augurantem graue malum inſtare AGAMEMNONI, cuius uenti antea fuerant ualde ſecundi: adeoq; metuentem, ne ꝓpinquus ſit terminus proſperarum ipſius rerum:

μάλα γὰρ τοι τᾶς πολλᾶς
ὑγιείας ἀκόρεστος
πέρματι νῦν ὁ θεὸς
γείτων ὁρόντας ἐφέδρευει.

Victorius lib. 37. Var. lect. cap. 19.

CROESVS Lydorum rex, qui antea felix, rebusq; florentiſſimis utebat, Cyrū in ſe prouocauit: à quo victus, in maximas calamitates deuenit, & prouerbio locum fecit, Vire Lydo negotium non erat: at ipſe foras profectus parauit. Zenodotus, & Eraſmus in Adag.

Croeſus conſobrinus à CYRO de bello ſuſcipiendo contra Tomyrin reginam Maſſagetarum: Si tibi, ait, eſſe uideris immortalis, nihil eſt opus, ut meam tibi ſententiam dicam. Si uerò te quoq; agnoſcis hominem, illud iuprimis diſcito, talem humanarum rerum circum eſſe, qui rotatus, eo ſdē ſemper fortunatos eſſe non ſinit. Cyrus imperandi libidine acceſſus, Croeſo non paruit. Itaq; in eo bello periit. Bruſonius lib. 2. cap. 37. ex Herod. lib. j.

POLYCRATES Aeacis F. Samum inſulam armis occupatā, cum Pantagnoto & Syloſonte fratribus primò tenuit: mox horum uno interfecto, altero q; in exilium acto, ſolus tyrannidem exercuit. Res huius tam celeri curſu creuēre, ut unius Polycratis felicitas, tota Græcia & Ionia celebri prædicatione extolleretur. Nihil ille tam arduum moliebatur, aut tam difficile, in quo non fortuna eius uotis reſponderet. Aderāt Polycrati centum biremes, & in his ſagittarij mille: quibus opibus fretus, utramq; Aegæi maris oram cum interiectis inſulis ſuæ iniuriæ reddidit obnoxiam: eò fiduciæ prouectus, ut uulgò prædicaret, Se magis iis gratificari, quibus ademta reſtitueret, quàm quibus nihil ademiſſet. Omnes eius conatus placido excipiebantur itinere, ſpes certum cupitæ rei fructum apprehendebat: uota nuncupabantur, ſimul & ſoluebantur: uelle ac poſſe in æquo poſitum erat: ſemel duntaxat uultum mutauit perquàm breui triſtitiæ ſalebra ſuccuſſum, tunc, cùm admodum gratum ſibi anulum, conſilio Amaſis Aegyptiorum regis, de induſtria in profundum, ne omnis incommodi expers eſſet, abiecit: quem tamen continuò recuperauit, capto piſce, qui eum deuorauerat. Sed hunc, cuius felicitas ſemper plenis uelis proſperum curſum tenuit, Orœtes Darij regis præfectus, in excelſiſſimo Mycalenſis montis uertice cruci affixit: ex qua putres eius artus, & tabido cruore manantia membra, atque illam læuam, cui Neptunus anulum piſcatoris manu reſtituerat, ſitu marcidam, Samos amara ſeruitute aliquandiu preſſa, liberis ac lætis oculis aſpexit. Val. lib. 6. cap. 11. & Herod. lib. 3. & Sabellicus lib. 7. Enneadis 2. Hiſtoriam quatuor uerſib. complexus eſt Nazianzenus:

ὦ Σαμίων πότ' ἀνὰξ οὐ πολύκρατες οἷόν ἐμήσω,
ἡβάσας εὐτυχίης δρόμον ἄρξετον, ἐμβαλὲς ἅλμῃ
πορφύρεον, ὦ φιλέσπερε, ἅπως φθόνον ἐξερέουσιν.
Ἑῷ τὸν μὲν πάλιν ἔλκε, ἀπὸς μόρον ἐκ κεφαλῆς.

DIONYSIVS iunior tyrannus Syracuſiorum, poſſidebat nō pauciores quadringentis ſeremes & quinqueremes, pedeſtres copias ad centum millia hominum, equitum nouem millia: in promtu habebat omnem apparatum bellicū quin gentis nauibus. Reconditum frumentum ad centum modiorum myriades, & armamentatium ſcutis, gladiis, haſtis, tibialibus innumeris, thoracibus & catapultis plenum refertumq;. Verùm paulo pòſt ſenſit, labante fortuna, omnium ſuarum rerum perniciouſiſſimas uiciſſitudines. Ab Icete enim Leontinorum tyranno obſidione preſſus, quum præter arcem Syracuſanam omnia amiſiſſet, Timoleontis Corinthij fidei ſe dedens, cum pecunia & paucis amicis in Timoleontis eſt caſtra clàm Icete deuectus. Ac tum primùm priuatus & demiſſus eſt uiſus, unoque nauigio cum modico pecuniæ Corinthum deportatus: qui in tyrannide natus fuiſſet & enutritus omnium clariſſima & maxima, quā decem annos tenuerat, alios fuerat duodecim à bello per Dionem geſto certaminibus & bellis iactatus. Hic ſcelera ſua ſuperauit calamitatibus: filiorum enim adultorum funera, filias uirgines conſpexit cōſtupratas, ſororis eiuſdemq; coniugis obſcœniſſimis libidinibus ab hoſtibus uiolatum corpus, eam inde ui cum liberis peremtam & in altum demerſam. Dionyſium, poſtquam delatus Corinthum eſt, nemo fuit inter Græcos quin aſpicere & appellare deſideraret. Alij cladibus eius ex odio læti libenter eò concurrerunt, ut à fortuna uelut præcipitatum conculcarent: alij inclinationē reſpicientes atque uicem eius dolentes, contemplabantur in rebus infirmis mortalium & manifeſtis exemplis obſcurarum & diuinarum uirtutem cauſarum. Nullum enim tantum uel naturæ ea tempeſtas, uel artis, quantum illud fortunæ opus edidit, quæ illum oſtendit paulo antè Siciliæ tyrannum, agentem cum muliere, quæ exercebat popinam, uel in myropolio ſedentem, bibentem ex cauponis diluti, & altercantem in publico cum mulierculis, quæ formam quæſtui habebant, pſaltrias in cantibus docentem, & circa cantilenas theatricas cum iis enixè de modorum digladiātem concentu. Hæc facere ideo Dionyſium aliqui, quòd aliàs torpidus & ignauus ſua ſponte eſſet atque proteruus, exiſtimabant: alij, quò cōtemneretur, nec formidabilis Corinthiis foret uel ſuſpectus, quaſi grauiter ferret uiciſſitudinem uitæ, & dominandi cupiditate flagraret: magnamque affectaſſe & ſimulaſſe præter ingenium ſuum, atque ad otium fallendum præſe tuliſſe ſtoliditatem. Plutarchus in Timoleonte, & Aelianus lib. 6. & 9. de Var. hiſt. Iuſtinus lib. 21. & Val. Max. lib. 6. c. 11. Coriathi propter inopiam, puerulos literas docuiſſe fertur. Vnde in prouerbium, Διονύσου σὺν κεφαλῇ, Dionyſius Corinthi.

In nullo regum fortunam adeò magnas apparet & uolucres uiciſſitudines feciſſe, neq; aliis in negotiis toties ex abiecta denuò celſam, & humilem ex clara, potentemq; ruiſus ex fracta euaſiſſe, quàm in DEMETRIO Antigoni F. Poliorcete dicto. Vnde in ſiniſterioribus inclinationibus ad fortunam aiunt eum dicere hoc Aeſchyli ſolitum:

Tu me tibi genuiſſe, tu me perdere
Videris. —

Plut. in Demetrio. Vide Tit. Duces fortes.

LYSIMACHVS Thraciæ & Macedonię rex, ſublatis Antigono, Demetrio, Ptolemæo, Pyrrho æmulis, beatus ſibi uidebatur, quando Agathocles F. ab Arſinoe nouerca Ptolemæi Lagi F. ueneno ſublatus eſt. Hoc primum impendentis ruinæ initium. Secutæ inde principum cædes, ſupplicia luentium, quòd Agathoclis interitum liberiùs queſti eſſent. Mox qui exercitibus præerant, ad Seleucum defeceruntq: quorum impulſu Lyſimacho bellum intulit, idq; ultimum certamen fuit ſucceſſorum Alexandri, & uelut ad fortunæ exemplum hi duo reſeruati, annos quatuor & ſeptuaginta Lyſimachus natus, Seleucus tribus adhuc annis maior. Lyſimachus quadraginta liberis aliis alio caſu eo bello amiſſis, poſtremus ipſe domeſticæ cladi cumulus acceſſit. Lætus ea uictoria Seleucus, quòd unus ex omni cohorte Alexandri, & uelut victorum uictor ſuperfuiſſet, ſeptimo uictoriæ menſe à Ptolemęo magni Ptolemęi filio Arſinoes fratre inſidiis exceptus periit, regnumq; Macedoniæ, quod Lyſimacho ademerat, cum uita perdidit. Sabellicus lib. 8. Enn. 4.

Inconſtantiſſima uita fuit DEMETRII eius, cui Nicatoris cognomentum fuit. Nam cùm in prælio pater Demetrius Soter, Seleuci filius, aduerſus Alexandrū Balantem, qui ſe Antiochi Epiphanis filium ferebat, uitam cum Syriæ regno amiſiſſet, & ob eam cauſam ipſe in Cretam profugere coactus eſſet: inde amicorum ope adiutus, Alexandro magnis uiribus reſiſtente, nihil proceſſiſſet, niſi fortuna inexcogitato caſu eum ſubleuaſſet. Nam quum Ptolemæus Philometer, cuius filiam Alexander duxerat, genero opem in eo bello magnis uiribus ferret, detecta proditione, quam in eum Alexāder moliebatur, mutata in Alexandrum uoluntate, iniuriā ulciſci decreuit. Itaq; ereptam ex eius matrimonio filiā, De-

metrio Nicatori coniunxit: fœdereq; inito, cùm in Alexandrum arma, quæ antè pro eo habuerat, conuertisset, Alexander in Arabiã pulsus, illic est occisus, relicto filio Antiocho Deo: qui Diodori Apameni, Tryphonis cognominati opera, Demetrium in Syria persecutus, paruo tempore, ut pater, regno eum deiecit. Nicator uerò, cùm se in Ciliciam recepisset, seruante eum ad alios grauiores casus fortuna, missо Syriaco bello, à Græcis, quibusdam uocatus, in Parthiam se contulit, fretus Parthica expeditione confecta, faciliùs Syriæ se recepturum esse regnum. Sed in contrarium res ei cessere: quippe in prælio à Parthis captus, apud eos in carcere est asseruatus. Variante autem fæpius Syriæ fortuna, post Antiochi Dei ac Diodori mortem, item fratris Antiochi Soteris, qui in prælio à Parthis cæsus fuerat, Nicator à Parthis liberatus est, atq; in aui regno restitutus. In quo, uariante iterum fortuna, haud diu mansit. Nam ab Alexandro Zebenna, qui apud Ptolemęum Physconem regem Aegypti in magna gratia erat, superatus pulsusque, cùm Ptolemaidem ad Cleopatram coniugem se recepisset, inde exclusus, in Tyrũ modico seruorum comitatu nauigauit, ut ibi se templi religione tueretur. Sed uix bene huc appulerat, quum priusquã asylum teneret, ab insulæ præfecto interficitur. Seleucus inde, alter ex Demetrij filiis, quia iniussu matris diadema assumere esset ausus, illius opera interficitur, altero filio Antiocho, cui ob nasi magnitudinem Grypho cognomen fuit, rege constituto. Sab. lib. j. Enn. 6. & Fulg. lib. 6. c. ii.

ZEBENNA, negotiatoris Protarchi filius, Euergetis Ptolemæi fictione & fortunæ præsidio factus est Syrię rex. Sedẽs igitur in throno regio, insolenter agere, & in Euergetẽ, qui eum promouerat, ingratus esse cœpit. Quod tam ægrè tulit Euergetes, ut cùm sciret Gryphum, Demetrij regis filium, Syriæ titulo magis quàm regno insignitum, superuiuere, eum statim concitarit in Zebennam. Victus Zebenna, fugit Antiochiam: ubi pecuniis exhaustus, Iouis simulacrum ex auro solidum auferre uoluit. Commota urbe fugiens, maris tempestatibus agitatus, & à sociis desertus, captus est à latronibus, & Grypho uiuus transmissus, ab eodẽ miserè occisus est. Guido Bitur.

SYPHACEM regem Mauru siorum amicum hinc Roma per Scipionem, illinc Carthago per Hasdrubalem ultrò petitũ ad penates deos eius uenerat. Cæterũ eò claritatis euectus, ut uelidissimorum populorũ non tantùm arbiter, sed & victor victoriæ existeret, parui temporis interiecta mora, cathenatus à Lęlio legato ad P. Scipionem imperatorẽ pertractus est: cuiusq; dextram regio insidens solio arroganti manu attigerat, eius genibus supplex procubuit. Valerius Maximus lib. 6. cap. ii.

Q. CEPIO præturæ splendore, triumphi claritate, cõsulatus decore, pontificis maximi sacerdotio, ut Senatus patronus diceretur, assecutus, in publicis uinculis spiritum deposuit: corq; eius funesti carnificis manibus laceratũ, in scalis Gemoniis iacens, magno cũ horrore totius fori Romani conspectum est. Idem.

LEPIDVS olim Triumuirorum primus, utpote qui potẽtior erat, ius uitæ fortunarũq; in Romanos ciues habuerat. Sed postea ab Octauio triumuiratu depulsus, Romã uenire coactus est: illic Balbinum rogare oportuit, qui superiore anno proscriptus fuerat, sed pace cum Pompeio facta constitutum obtinuerat. Paruo igitur tempore fortuna, quæ Lepidum ad tantam potentiam extulerat, eò deiecit, ut rogare eum cogeretur, qui Lepido rerum potiente, unus maximè infelix ipsum rogabat: cuius etiam calamitas hoc magis augebatur, quòd Balbini seruis inuisus, aditu ad Balbinũ prohibebatur. Qui enim alios audiendo se difficilem præbuerat, apud alium sibi quoq; restrictum ad res agendas aditũ sensit. Fulg. lib. 6. cap. ii.

AGRIPPA Herodis Magni atnepos, ęre alieno ob nimias largitiones ita oppressus, ut fidem penitus amiserit, atq; etiã aliquandiu fororis Herodiadis sumtibus uixerit, in uincula Romæ à Tiberio coniectus, & de uita etiã periclitans: mortuo tandem Tiberio, à Caio successore uinculis liberatur, & diuarum Tetrarchiarum Iudeæ rex constituitur. Iosephus libro 18. cap. 8.

NERO Cæsar, omnium odio premente, in serui sui domum profugit: atq; illic urgente siti, qui aureis gemmatisq; uasis assueuerat, è caua manu poculum sibi fecit: & quum calcei deessent, nudis pedibus per cannetum nuper desectum transituro, ut occultè locum pereret in quo latẽre posset, pronus, per terram reptauit, & ne acuti cannarum stipites læderent, uestem subdidit. Fulgosus libro 7. cap. 6. ex Suet.

A. VITELLIVS à Galba in Germaniam ad regendos exercitus missus, in uiaticum pecuniarum rationem nullam habebat, nisi uxoris margaritas uendidisset: quæ postea cum socru, in parte alienarum ædium habitauit. Ipse quoq;, dũ ab urbe discederet, uix à creditoribus explicare se potuit. Is tamen ex tam humili fortũna ab exercitu in Germania creatus Imperator, Romã uenit, Augusti nomine salutatus. Cæterùm breui pòst captum atq; uinctum Vespasiani duces, p urbem traxerunt, apposito gladij mucrone sub mento, ne uultum submittere posset, cœno sordibusq; à pueris impetitus. Cæsus per hunc modum, & ad scalas Gemonias abiectus. Fulg. lib. 6. c. ii. ex Suetonio.

MAXIMVS Herculeius, Diocletiani studio è priuato homine Augustus factus, non multo pòst Diocletiani suasu imperiũ deposuit, atq; ad pristinum uitæ gradum reuersus est. Cùm autem breui postea huius facti eum pœnituisset, Diocletiani filium Maxentium spoliare regno (quòd eum Maxentius exercitui præfecerat) conatus, uix militum effugere imperũ potuit. In Gallia quoq;, quò se ad Constantinum generum contulerat, quum deprehensus esset pares tetendisse insidias, in fuga comprehensus, miserè suspendio uitam finiuit. Ibidem.

CARANTIVS (Eutropio Caurasius) Athirconis Scotorũ regis F. cùm Findocum Scotorum regem fratrem, libidine regnandi in uenatione trucidari curasset, re detecta, sponte in exilium abiit. Dissimulato genere diu inops, uagus, extoris, tandem inter gregarios bello Persico, quod Carus Imperator gessit, relatus, breui lingua & manu promtus effecit, ut centurio crearetur. Prætor deinde constitutus, tam clarũ uirtutis specimen dedit, ut uel commilitonum omnium suffragio Romanæ classi sit præfectus, ad Gallicanũ mare pacandum, & prouincialium in eo naues tutandas. Missus inde à Diocletiano cõtra piratas Saxones, Francosq; Germaniæ populos, non priùs piratas aggressus est, quàm multa præda onustos sentiret. Qua recepta, nec prouincialibus restituta, Maximiano, qui tunc Galliam regebat, suspectus factus, cum classe, epibatis, opibus malè partis, Hibernico Oceano deuectus, in Vestmariam, Britanniæ regionem, Romanam tum prouinciam, haud procul à Scotorum Pictorumq; agris, in quibus nonnullam auxilij spem contra Romanos animo conceperat, transmisit. Ibi copiis expositis, haud magno negotio, prouinciam, incolis ultrò cedentib. in deditionem accepit. Misit inde legatos ad Crathlintum Scotorum regem, nepotem suum ex fratre Findoco, & societate cum illo facilè inita, Pictis quinetiam & Scotis inter se reconciliatis, ad pellendos è Britannia Romanos auctor illis fuit. Coniunctis copiis Q. Bassianum legatum magna strage affecit, Lõdinum recepit, purpuram sumsit, duo millia Pictorum & Scotorum pro stipatoribus habuit, atq; Britannicum regnum suprema Romanis ademta potestate occupauit, anno sexto & quadragesimo, supra trecentesimũ, postquam id Cæsare dictatore Romanis factum fuisset uectigale. Petitus inde frequentibus cruentisq; prælijs à Romanis, sed in illis omnibus uictor, Britanniæ regnum mira prudentia sibi stabiliuit. Ad postremum tamen Alecti Romani legati insidiis, amicitię ipe deceptus, obtruncatur. Cęso sic Carantio, cùm Britanniam Alectus Romanis reddere nequiuisset, militibus omnibus Romanum auersantib. imperium, ut illis carus haberetur, Romana contemta maiestate, tyrannus effectus, Britannicum regnum sibi uendicauit. Tertio anno, quàm Carantium necauerat, Asclepiodoti ductu (erat is, auctore Eutropio, prætorio præfectus) uita exutus est. H. Boethius lib. 6.

Britanni agrestes, C. Herculei (quem Constantinus Imperator Britannis legatum dederat) tyrannidem indignè ferentes, OCTAVIVM Tegenorum principem, Romana matre, Britanno patre prognatum, factionis suæ ducem creauere. Is Herculeum cum equitatu Romano paucisq; peditibus trucidauit, Londinum occupauit, purpuram sumsit. Traherus à Constantino Augusto missus, Octauium multis prælijs fractum ad Scotos confugere coegit. Eum repetenti Trahero cùm Fincormacus Scotorum rex tradere nollet, bello petitus, XV millibus suorum amissis, XVI millia Rom. occidit. Traherus in Vectam insulam fugiens, indeq; ab Octauio eiectus, in Galliam traiecit. Interea cùm Octauius perfidè cum Scotis egisset, totius q; insulæ imperio inhiaret, desertus à sociis, à Trahero cum legionibus Gallicanis redeũte uictus, ad Danos confugit. Tertiùm inde regno recepto, ex improbo principe optimus euasit: uerũ à Maximo Constantij legato uictis Britannis, præ mœrore expirauit. Idem.

HONORIVS Theodosij Magni F. decem annorum puer, tutelæ & fidei Stilichonis Vãdali uiri strenui à patre commissus, diras Barbarorum incursiones sustinuit. Africã, q̃ Eutropij eunuchi astu ad Arcadium fratrem Gildone duce defecerat, per Mazeselem recuperauit. Ab Alarico Gotho Hastę obsessus, Stilichonis fide & fortitudine liberatus est. Sub inde Radagaisus Scytha torrentis instar Italiam obruens, eiusdem Stilichonis arte Fesulis cæsus est. Stilichonis F. Mariam uxorem duxit: eaq; mortua sororem eius Thermantiam. Vandalis irrumpentibus in Galliam, Constãtinus à Britannicis militibus Augustus salutatus, Galliam occupauit, Constantem F. Cæsarem dixit, qui Hispaniam inuasit. Stilichone, ob imperium orientale affectatum Olympij prętorio præfecti delatione interfecto, Alaricus Romanos ad pacẽ redimendam impulit, Attalum ab iisdem pro Imp. recipi cõpulit: mox etiam Honorio Rauennæ inanes spes alente, urbem proditione occupatam diripuit. Ataulfus qui Alarico successit, Placidiæ Honorij sororis coniugio potitus, Italia in Galliam Narbonensem excessit. Gothorũ inundatione liberata Italia, Honorius per Constantium Comitem, Constantinum & Constantem eius F. tyrannos sustulit, Hispaniam recepit: Attalum Italiæ, Iouinum Galliæ, Maximum Hispaniæ tyrannos captos ueluti triumpho diuersis temporibus duxit. Periit hydrope anno ętatis 44. imperij uerò post patris excessum 29. Christi 423. Sigonius lib. ii. Imp. occid.

Iam decimum annum IVSTINIANVS II. Constantinopoli imperabat, cùm à Leontio Patricio captus, imperium & nasum simul amisit: atq; in exilium Chersonam, quæ in Põto est, missus fuit. Leontius tertio anno pòst & naso & imperio priatus à Tiberio Absimaro, qui Persici exercitus per seditionem ad occupandum imperium iuuerant, in carcere asseruatus est. Deiecto Leontio, Tiberius imperium occupauit, suspicionum plenus, cùm accepisset iuuenem patricium, Philippum Bardanium nomine, in somnis uidisse, capiti suo aquilam insidere, arbitrabatur ea re imperium portendi, eumq; in exiliũ Chersonã misit. Tollere quoq; è medio Iustinianum decreuerat. Cæterùm Iustinianus re intellecta, ad Chaganum Turcarum regem profugit: atq; eius sorore in matrimoniũ accepta, cùm eius quoq; opera cum Trebellio (Bulgarorũ, qui inter Scythas numerantur, rege) fœdus iniuisset, magnis uiribus ab utroq; adiutus, depulso Tiberio imperium recuperauit: inuentumq; in carcere Leontium, post longa tormenta publicè interemit, & propter priora mala suspiciosus, ut Tiberius, cùm eum bello cœpisset, ipsum quoq; occidit. Cùm eodem modo perdere Philippicum uellet, & Chersonam euertere, quòd in ea exulẽ se contemtum fuisse dicebat, contra multorum sententiã, qui ad humanitatem atq; clementiam eum hortabantur, magna classe Chersonam profectus, à Cherronensibus atque Philippico, quos desperatio ad rebellionẽ impulerat, armis exceptus, atq; insuper ab exercitu proditus, in fuga unà cum Tiberio filio captus fuit. Amobs Philippicus securi percussit: qui de exule imperator factus, nec multo pòst ab Anastasio proditus, & lumina & imperium amisit. Fulgosus lib. 6. cap. ii. è Zonara.

ROMANVS Diogenes patricio ortus genere, & rebus contra Scythas pręclarè gestis, mortuo Isaacio Comneno, cùm Constantinum Ducã Imp. audiuisset salutatum, tyrannidẽ affectauit. Verùm captus, & Constantinopolim ductus, capitali pœna afficiendus, Eudociæ imperatricis intercessione (quæ uirtute & forma ipsius capta erat) liberatur, & in Cappadociam patriam ablegatur. Mortuo Constantino Duca, præter omniũ expectationẽ ab Eudocia reuocatur, & in thori simul atq; imperij consortium recipitur. Rebus contra Saracenos feliciter gestis, cùm Azanem Sultanum bello premeret, neque pacis conditiones admittere uellet: Andronici, qui Ioannis Cæsaris, fratris Constantini Ducæ Imp. filius fuerat, proditione desertus à magna parte exercitus, fortiter pugnans, manu uulneratur & uiuus capitur. Eum honestissimè Azan tractauit, & honorificè liberum dimisit cum suis omnibus quos petebat. Interea Ioannes Cæsar eum per Andronicum filium acie uictum cepit, captum in monasterium detrusit, tandem præter datam fidem excæcauit, & nulla cura adhibita mori coegit. Cusp.

Pulsus in exilium ANDRONICVS, à patruele fratre Emanuele secundo Imperatore, oris seditionibus, ad Turcas profugit. Cæterùm postea reuocatus ab eodem, prouinciæ Põticæ præfectus est. Interim, cùm Emanuele defuncto, filium impuberem, qui successerat, Alexius patruus regeret, auaritia atq; crudelitate insignis: ut eius administratione, quę omnibus inuisa erat, remedium daretur, Andronicus à populo uocatus est. Qui Constantinopolim profectus, & pupillum & patruum occidit, cum ipsorum stirpe, ita ut unus Isacius eam uim effugerit. Per hũc modum Andronicus imperio potitus, dum acerbe Isacium insequitur, quia fuga parere sibi salutem desperaret, coegit ut impar præter omnẽ rationem arma tentaret. Quamobrẽ, id quod omnium minimè Andronicus uerebatur, & propterea paratos milites in urbe nullos habebat, nocte Isacius Constantinopolim ingressus, populum ad arma exciuit: obsessoque in palatio Blaquerna Andronico, paruo tempore locum expugnauit, atque Andronico manus iniecit. Quem primùm effosso oculo, nuduni in asino auersum constituit, asini cauda pro imperatorio sceptro data, cùm caput illi reste tanquam diademate cinxisset: Deductus autem per totam urbem Andronicus, tandem furcis suspensus, fœdissimè uitam amisit. Fulg. lib. 6. cap. ii.

LVDOVICVS IIII. Caroli filius, cùm ea adhuc puero pauoris plena mater, post uiri mortem, in Britanniam ad patrem se contulisset, & Rudolphus Burgundio Gallicum regnum occupasset, Rudolpho post aliquot annos defuncto, Gallis principibus reuocantibus, regnum recepit, ac pátrẽ ultus est. Sed haud multo pòst à Normannis in bello captus, Lothario filio obside dato, uix tandem è carcere liberatus est. Fulgosus lib. 5. cap. ii.

HENRICVS IIII. Germaniæ rex, annos quinq; natus patrẽ defuncto, an. 1057. sub Agnetis Augustæ matris tutela educabatur. Mortuo Victore II. Stephanus IX. frater Godofredi Tusciæ ducis (cui Mathildis nupserat) eo prætextu, quòd Henricus sacras dignitates nundinando uenderet, magnũ cum puero certamen instituerat, sed morte præuentus est. Successit ei Nicolaus II. neq; is diu superuixit. Cui cùm inconsulto rege Romani Alexandrum II. suffecissent, Henricus undecennis Honorium II. oppositum, quem Lombardi suscepere, Mathilde Alexandrum fouente. Interea Hãnõ Coloniensis archiepiscopus puerum Agneti cum ipsis imperij insignibus eripuit, & semet ultrò tutorẽ instituit. Mortuo Vidone archiepiscopo Mediolanensi, Henricus Godofredum ei successorem dedit. Ecõtra ab Hildebrãdo, à quo tum pontificatus gubernabatur, Atho institutus. Hæc grauioris offensæ occasio fuit. Alexandro enim Hildebrandus sub nomine Gregorij VII. successit: qui cùm indignè ferret Henricum episcopos & abbates instituere, Simoniaci crimen ei impegit, & sacerdotibus Germanis uxores abrogauit, Henricum ad causam Romæ dicendam comparere iussit. Henricus Vormacienſi conuentu Gregorium uitio factũ pontificem constituit, & Cardinales ad nouum Pp. creandum in Germaniam excuit. Gregorius uicissim Romano conuentu Henricum anathemate ferit, & iurato principũ populorumq; obsequio abdicauit. Henricus à plerisq; desertus de regno periclitans, in Italiam properauit, Canusij triduo integro sub dio nudis pedibus sæuissima hyeme põtificis gratiam implorauit, eamq; multis uix demum intercessionib. imperij positis traditisq; insignibus, impetrauit. Eam abiectionem cùm archiepiscopi Mediolanensis & Rauennas ægrè ferrent, & de Henrici F. substituendo cogitarent, Henricus nihil eorum quæ pontifici promiserat seruauit. Distracta proinde in Regiam & Pontificiam factionem Germania, principum maior pars Rodolfum Sueuum Henrico substituẽre. Henricus Italia relicta, Rodulfum acie uictum interfecit, & Brixinæ Bauarorum conuentu indicto Gregorium ipsum sede pontificia indignum statuit, eique Clementem III. sublegit. Romam inde ualido exercitu petens, Gregorium exegit, Clementem introduxit, & ab eo Imperator inunctus est. Gregorio successit Victor III. qui Henricum & Clementem anathemate feriit: huic Vrbanus II. Henricus in Italiam reuersus, Velsonem ducem & marchionẽ & Mathildim eius uxorem pontifici fauentes ditione transpadana exuit. Interea Conradus contra patrem Hẽricum ad Pontificem deficit, & rex Italiæ creatur. Cæterùm non diu superstes fuit. Paschalis inde II. qui Vrbano successerat, Henricum iterum diris deuouit. Interea Henricum Henrici F. principes Germani, pontificis auctoritate, ad regnum occupandum inuitarunt. Henricus pater dignitate exutus, acie insuper uictus, tandem Spiræ in summa paupertate prę mœrore expirauit, an. 1106. Sigon. l. 9. regni Ital.

Cũ Gulielmus II. Neapolis & Siciliæ rex sine liberis decessisset, regnaq; ad Tancredũ hæreditario iure peruenissent, ad uersus Pontificẽ pro feudo cõtumaciter agentẽ: Celestinus III. pontifex ex Panormitano uirginũ monasterio, Cõstantiam olim Rogerij regis filiã, iam anum, ad se acciuit, eãq; matrimonio cõiunxit Hẽrico VI. Friderici Aenobarbi filio. Hinc graue cũ Tancredo bellum est ortũ. In quo cùm Gulielmus decessisset, GVLIELMVS III. eius filius in regno successit. Cum eo Henricus insidiosè pacem iniuit, fraude Gulielmũ comprehendit, eumq; cum tribus sororibus uinctũ in Germaniam misit. Illic non contentus eũ luminibus priuasse, ut spẽ quoq; successionis adimeret, genitales partes execuit. Fulg. lib. 6. cap. ii. & Sab. lib. 7. cap. 8.

CONRADINVS Sueuus in Italiã aduersus Carolũ I. Neapolitani Sicilięq; regnorũ inuasorem profectus, superatus, anuli indicio in fuga cognitus, captus, inusitato more, Pontificis instinctu, in medio Neapolitano foro securi percussus, carnificis manu caput amisit: quod Germaniæ, Siciliæ atq; Neapolis regnorum diademata gestarat. Fulg. lib. 6. cap. ii.

HENRICVS Leo, Henrici F. Bauariæ & Saxoniæ dux, Friderico I. Imperat. in subigendo Mediolano præclaram præstitit operam, Vandaliam sibi subiecit. Rebus secundis insolescens, magnam principum erga se conspirationem sustinuit, & superauit: Brũsuicum muniuit & ornauit:

sacra peregrinatione Hierosolymam inuisit, à Christianis simul & Barbaris ubiq; honorificentissimè exceptus. Inde reuersus, cùm ætatis præextu Imp. in Italiam comitari recusaret, & penè supplicem despiceret, eiusdē iram in se commouit. Ergo sensim qui eius gloriæ inuidebant, dum Imperator abesset, ab eo deficere, & nunc apertè, nunc occultè hostilia machinari: cumq; ab eo uicti essent, illū apud Imp. iam ex Italia uictorē reuersum accusare. Vocatus ab Imp. quater cùm non uenisset, principum sententia iure omni quod ab imperio haberet exutus, eiq; successor datus Bernardus. Ipse in Angliam ad socerū exulatum iuit. Post triennium reuersus, cùm Fridericus, qui inter illum & Bernardū pacem cōponere statuerat, in Armenia bello sacro periisset, ducatus magnam partē recuperauit: mox etiam per Henricum F. qui comitis Palatini filiam in uxorem duxerat, Henrico VI. Imp. reconciliatus, eiusdem largitione Palatinatū filio conferri uidit. Tandē qui fortunam expertus utranq; diu in terrarum orbe iactatus fuerat, plenus dierum, quum Brunsuici, exornandis ecclesiis & reparandis, piis ubique operibus intentus ageret, in pace quieuit, tumulatus in ecclesia sancti Blasij: quā ipse ornarat, ditarat, & semper coluerat. In sepulcro eius leonem fusilem constituerunt, ut cognomini eius (quòd Leo diceretur) responderet. Cranzius lib. 6. cap. 7. Saxoniæ.

CASIMIRVS adhuc puer, post mortem Miecislai regis Poloniæ, patris sui, in exilium pulsus, in Cluniacensi cœnobio monachali habitu sumto, septimo exilij sui anno, cùm sine duce regnum discordiis esset agitatum, à populo reuocatus est: atque à Benedicto nono pontifice ei concessum, ut monachali habitū deposito, regnū suscipere, atq; uxorem ducere posset. Itaq; liberos procreauit, & regni successores reliquit. Fulgosus lib. 6. cap. 1.

BELA Vngariæ dux (quæ secunda à rege in Vngaria potestas erat) cùm à Colomanno Vngariæ rege luminibus priuatus esset, quanquam in eas tenebras ac miseriam coniectus, minimè tamen animum cum lumine amisit: sed in Græciam profugit, ut meliori se fortunæ seruaret. quę non defuit. Nā mortuo Colomanno, eius filius Stephanus Belam in patriam reuocauit: & cùm sine liberis mortuus esset, in regno Bela successit. Annos nouem cæcus regnās, filium Geisam II. successorem reliquit. Fulg. lib. 6. cap. 1.

PETRVS Pannonum rex, à proceribus pulsus, Henrici Imperatoris ope adiutus, Aba æmulo interemto, regnum recuperauit. Sed à principib. Vngaricis clàm uocato Andrea (qui è regis Stephani stirpe ortus, per orbem terrarum inops errabat) captus, atque oculis priuatus, in carcere haud diu pòst miserandum in modum periit. ANDREAS cùm filium admodum puerum, diademate imposito, regni successorem facere uellet: à Bela fratre, qui ad regnum aspirabat, uictus, atq; interemtus est. Fulg. lib. 6. cap. 11.

Cùm ad Ladislaum Alberti filium puerum per mortē patris Vngariæ Boemiæq; regna, præterea etiā Austrasię ducatus peruenissent, ipseq; regi potius quàm alios regere dici posset: adeò creuere odia inter Ioannis Hunia dis Vaiuodæ Vngariæ gubernatoris filios, atq; Huldricum Ciliæ comitem, Austrasiæ gubernatorem, Ladislaò affinitate coniunctū, ut Ciliç comes, eorum opera, in urbe Alba, dum in templo esset, occideretur. Ob eam cædem reuersus Budā rex, comprehensis Vaiuodæ filiis, maiorem natū Ladislaum securi percussit: minorem natu MATHIAM in custodia asseruauit. Cùm autem secum postea in Boemiam eum deduxisset, & sine liberis illic decessisset, Georgius Pogibrachius, illius regni gubernator, à Boemis ad regnū uocatus fuit. Qui cùm intelligeret, Mathiam à Pannoniis electum in regem, multis ab eo promissis oneratus, in Pannoniam ad capessendū regnum dimisit. Fulg. lib. 6. cap. 11. & Pontanus lib. 1. cap. 5. & lib. 2. cap. 2. de Fortuna.

Mathiæ Coruini casibus haud dissimilis IACOBI Lusignani fortuna fuit. Nā in Petri Cypri regis adhuc pueri coronatione, cùm controuersia inter Venetos atq; Genuenses de procedēdi forma esset orta: atq; Iacobi opera, regis patrui, qui dā Genuensis nationis cæsi fuissent: Genuenses ut iniuriam ulciscerentur, missa in Cyprū ingēti classe, Admirato Petro Fulgoso, Dominici ducis fratre, urbem Famagustam per arcē ingressi sunt, reginæ uiduæ opera, quæ cum filio malè à Iacobo habebatur. Illic inter alios captus Iacobus, ac Genuā perductus, cum quibusdā aliis in turri Pharea asseruatus est. In ea cùm nouem mansisset annos, mortuo demùm Petro rege sine liberis, quia iure hæreditario regnū Iacobo debebatur, à Cypriis populis ad regnū electus est: missiq; Genuā ab eis legati, Iacobū à Genuensibus petierunt. Genuenses autem accepta Famagusta, magnumq; pacti cēsus nomine auri pondus, atq; alia quædā, Cypriis Iacobū dedēre. Qui à Genuensium duce ac magistratibus, à turri, in qua captiuus sine ulla libertatis spe degebat, ad nauē ingēti honore sub umbella perductus est. Fulg. lib. 6. cap. 11.

Mortuo Henrico principe, Boemis de successore consultantibus, hæc tandem sententia obtinuit, ut Premislai principis exulis fratrem VLADISLAVM (ab Hērico, dum armis fratri principatum acquirere conatur, captum, de custodia ereptum) principem constituerent, haud dubiè huius tanti beneficij, quàm iniuriæ sua culpa contractæ, magis memorē futurum: imò ea ipsa re Premislaum quoq; multum deira cundia remissurum, postquam uiderit fratrem dominari. Eunt igitur confestim ad arcem in qua custodiebatur, ibiq; principem illum salutant, & insigni comitum pompa Pragam deducunt, prorsus ignarum, ubinam gentium Premislaus ætatem degeret: sed nec quisquā prestò erat, qui eum de statu illius docere posset planè misero. Ad has enim rei familiaris angustias, ad eāq; pecuniæ inopiā redactus erat, ut ad quærendum uictum quotidianum Ratisbonæ, ubi templum ædificabatur, seruili habitu operā suam architecto locare, totumq; diem rotam uersatilem in subducendis in altum lapidibus, uersare coactus fuerit, uno tantùm ex suis clientulo fideli, laboris sudorisque socio. Ergo cùm dies continuos decem, se in opere illo defatigasset, relaxandi animi causa extra mœnia ad pontem Danubio imminētem progressus, garriebat cum clientulo, quicquid in buccam uenerat: cùm ecce tibi nuncius adest de morte Henrici VI. Cæsaris, Messanæ in Sicilia mortui. Quo Premislaus ex hilaratus (eius namq; metu principatum iam olim deserere coactus fuerat) Adhuc, inquit, numen aliquod nos respicit: quin redimus, & læti hunc diem in cœnopolio consumimus. Imò, ait clientulus, si lautius obsonare uis obsonium, en cape duos aureolos, quos in usum futurum hactenus repositos habui ad obsonandum. Eos simulatq; ille accepit, in Danubium proiecit: Domi, inquiens, nō hic lautior quæ renda cœna. Ad quam ut in tempore ueniamus, fac ut postero die accinctus sis ad iter maturandum Boemiam uersus. Eius fines cùm attigisset, gratiora adhuc noua audit, fratrē uidelicet suū Vladislaum, natu minorem, principatum in Boemia gerere. Sed cùm simul ei ueniret in mentem, quàm incommunicabilis esset regni societas, uisum est, ut fratris sententiam de longiore tutioreq; loco tentaret, si sibi tanquàm seniori de throno cedere, aut se in regni consortium accipere uellet: deditq; hac de re ad fratrē literas. quas cùm ille Danieli episcopo Pragensi & quibusdam aliis recitaret, rogaretq; illorum sententiam: Daniel inquit, Caro tua & frater tuus est Premislaus, piumq; uidetur ac uerè fraternū, ut in ista angustia animæ eius, tua ope illum subleues. Rescribit mox Vladislaus fratri, ut ad certum locū, quem nominabat, ad colloquium ueniat: uelle se tranquillo animo absque multis arbitris cùm eo de rebus communibus fraternè conferre. Sed non latuerunt hæc cæteros nouarum rerum studiosos: qui ut rursus aliquid nouarent, Spitigneo adolescenti persuadent, ut Premislaum in uia intercipiat: quo intercepto, ingens obstaculum, quod nunc ad emergendum ei obstaret, sublatum iri. Imprudens iuuenis, paruula manu, atq; ea inermi contracta, cum stultis consultoribus incidit in foueā quam fecit. Eū nāq; principes effossis oculis in uincula cōiecerūt, ne aspirare deinceps ad principalem honorem posset. Ipsi inter se commendabili Vladislai pietate (qua ultrò maiori fratri de loco suo, quem tātùm quinq; menses occupauerat, cessit) ita rem composuerunt, ut Premislaus Boemis, Vladislaus Morauis imperitaret. Dubrauius lib. 14.

HIARNVS quidam ob scriptum epitaphium Frothoni III. Danorum regi à Danis communi consensu rex fuit declaratus. Pòst ubi Fridleuum Frothonis F. apud Rusciam educatum, uiuere compererunt, ignauiam Hiarni pertæsi, Fridleuum reuocant. Hiarnus acie bis uictus, desperata salute, salis decoctori dissimulata persona operam suam addixit, & inter mediastinos extremum tenuit locum, à balneis cōsultò abstinens, ne ex cicatricibus agnosceretur. Cæterùm suspicione orta, Fridleuus eum se spectante in balneo nudari coegit: cognitumq; sic affatus est: Improbissime latro, qualiter in me consulturus fores, si me tibi insidiantem deprehendisses? Tum Hiarnus, Ex prouocatione te, ait, deprehensum aggrederer, quò maiore demendæ criminationis copia potiteris. Eum ergo mox Fridleuus prouocatum oppressit, tumulo cadauer obruens, interfecti nomen seruante. Saxo lib. 6.

IARMERICVS, Syuardi Danorū regis F. uicto à Sueonib. patre, captus, apud regem Sclauorum Ismarum cum collactaneo Gūnone degēs, rus primùm colere coactus, mox ad regalium mancipiorum magisterium translatus, deinde in necessariorum regis gregem assumtus, primum familiaritatis locum obtinuit, ac ueluti quibusdam meritorū gradibus, ab infima sorte ad spectatum honoris fastigium ascēdit: & ne segnem eneruemq; iuuentam ageret, militaribus se

hūs se studiis assuefecit, naturæ dotes industria cumulans. Grata omnibus Iarmerici indoles erat: soli reginæ suspectū adolescentis ingenium fuit, quæ illum tantò accuratiùs observari curauit, ne dum Ismarus fratris funus celebrat, claberetur. Interea Iarmericus in fiscellam è uimine textam, qua agrestes in effigiem hominis formata aues terrere solent, uiuū canē cōdidit, & uestibus suis induit. Gūno, illata in regiam fiscella, impulsoque ad latrandum cane, percontanti quidnam hoc esset reginæ, mente captum clamitare retulit Iarmericum. Illa ad aspectum statuæ similitudinis errore delusa, insanum domo eiici iubet. Gunno igitur elatā foras statuam, perinde ac furentem socium, lecticlo tradit. Sub noctem uerò uigiles ebrios obtruncat, & abscissa dormientium capita pudendis imponit. Excitata strepitu regina, caput extra fores exerens, à Gunnone confoditur. Iarmericus unà cum Gunnone tabernaculum, inquo rex fraternas conuiuio celebrabat exequias, incendit, fugaq; pro sperè usus, regnum pateratum recepit: mox etiā Gotaro oppresso, Daniæ Suetiam adiunxit. Saxo lib. 8.

REGNERVS Danorum rex, Syuardi F. Noruagios subegit, Thoram Sueonum regis filiam cæsis duobus serpentibus obtinuit, Haraldum tyrannum prostigauit, Britanniam domuit, Carolo Magno Saxonum uictori arma intulit, Sorlū Suetiæ tyrannum occidit, intestinum bellum capto Vbbone spurio suo sopiuit, Hellespontios reges superauit, Biarmos & Finnos uix tandem uicit, Orcades subegit, religionem Christianā ab Haraldo tyranno, Saxonum auxilius regno recepto, introductam, sustulit. Tandem ab Hella Britānorū rege uicto recollectis uiribus uictus, serpentibus deuorandus obiectus est. Saxo lib. 9.

Sueno, Danorum rex, oppresso Haraldo patre Christiano, idolorum cultum magna cum crudelitate restituit, sed impietatis pœnas luit. Quippe à Iulini oppidi accolis, piratica Daniam incessentibus, captus, facta sibi redimendi potestate, corpus suum auro semel, argento bis rependendum promisit. Ea summa à Danis, ob restituta idola nimio eum fauore prosequentibus persoluta est. Non multo pòst iterum captus, nobilium liberis uadibus pro se datis, priorisq; summæ pactione interposita, redemtionis præsidium impetrauit. Sed cùm promissum æs ex proprio fisco soluere nequiret, iis, qui pro salute eius filios prædes dederant, faltus ac nemora uendidit. Itaque Scani ac Sialandenses syluas publico ære comparauerunt. Apud Iutiam uerò non nisi familiis propinquitatis serie coharentibus, emtionis communio fuit. Sueno inde Iulinum, piratarum sedem, euertere cupiens, ad Moen insulam classem duxit: ibique per insidias turpiter captus, cùm exhaustis regni opibus ne aurum quidem redemtioni eius suppetere uideretur, matronę detractis aurium insignibus, cæteroq; cultu, summam auri confecerunt. Argenti uerò pondus uti conficeretur, agros ac latifundia uænire iussit, utq; ab exteris ipse uæniit, ita uęnalem suis patriam fecit. Sacramentum quinetiam de nunquā inferendo Sclauis bello præstare coactus, non multo pòst ab Erico Sueonum rege regno pulsus, ad Olauum Thirgonis filium Noruagiæ regem fugit, à patre olim suo Haraldo regnò restitutum. At ingratus ille supplicem spreuit. Eduardus itidem Anglorum rex, non tam exulem quàm speculatorem esse suspicans, regno illum excedere iussit. A Scotis receptus, pœnitentia scelerum ductus, Christi religionem amplexus est: nec multo pòst, cùm mortuo Erico Olauus filius Suetiam repetiuisset, regnum recepit, & tandem Popponis episcopi opera ad religionis cultū Danos traduxit, Olauum Noruagiorum regem uicit, annis uitæq; sanctimonia grauis placidiss. morte expirauit. Saxo lib. 10.

SVENO Vluonis Sueci F. Canuti II. Danorum regis nepos ex Estritha sorore, Angliæ rex, mortuo Canuto III. consobrino, Daniæ regnum occupare studens, à Magno Noruagiorum rege eiectus, Angliæ etiam regnum amisit, scelere Haraldi consobrini, Godeuini F. quem regno præfecerat. Cæterùm Magno, dū uictoriā persequitur, equi lapsu occiso, Sueno profugus & exul regnum recepit. Mox uerò ab Haraldo, Magni patruo, armis bis uictus, cùm de summa rerum laboraret, Haraldus ad occupandum Angliæ regnū contra Haraldum Godouini F. excitus, ab Anglis cæsus est, grauiq; æmulo liberatus Sueno in pace cōsenuit. Saxo li. 11.

Haquinus Noruegiæ rex, Olao filio impuberi testamento matrem Margaritam tutricem reliquit: & ante pubertatem filio decedente, Margaritæ ipsi regnum. Ipsa uirtute insignis femina, inter excellentes belli duces referenda, aduersus Albertum Megapolensem ducem armis regnum egregiè defendit, belloq; superatum hostem in triumphū duxit. Mortuo Olao filio, regni successorem HENRICVM cōstituit, Pomeraniæ ducem uicinum. Is cùm in Noruegia, Suecia, Daciaq; annos quinq; & quinquaginta regnasset, quo tempore senium se per quietem traductarum arbitrabatur, à Christophoro Bauariæ duce regno pulsus est, sola ei Gothica insula concessa. Sed postea mortuo Christophoro, cui Carolus successisset, intra breue tempus, ipsa quoq; pusilla insula, ubi exulare magis quàm regnare dici poterat, Henrico ademta est, qui iam decrepitus in Pomeraniam miseranda dum in modum redire coactus fuit. Neq; uerò CAROLO fortuna certior fuit. Nam cùm aduersus Deū hominesq; impiè se gereret, Ioannis episcopi opera cōcitatis ad arma populis, ipse quoq; in exilio, in paruā fluminis Vistelli insulā pulsus fuit, in qua diē suū miserè obiuit. Fulg. lib. 6. cap. 11.

EDOVARDVS III. Anglorū rex quadraginta annos beatissimus fuit. Ioannem Gallorum regem cepit. Reliquo autem grauem fortunæ commutationem sensit. Polyd. lib. 19.

Indignatio uehemens Britannos populos cæperat, quòd Ricardus II. cum Carolo VI. Gallorum rege pacē atq; affinitatē iūxerat: cùm antè ipse ob eā suspicionē patruū ducem Glocestrensem interemisset, & filiū HENRICI IIII. Derbicensem comitem, fratrē patruelē, Parisios relegasset. Post aūt aliquot annos, cùm Ricardus parata classe aduersus Irlandenses nauigaturus esset, Londinēsis populus ad se Hēricum IIII. uocauit, coniunctisq; uiribus, utrique arma in Ricardum mouerunt. Cùm omnes eū deseruissent, Londinum deductus, cùm iudiciū de eo ritè actū fuisset, indignus regno iudicatus est, atq; corā eo ipsius magistratus occisi. Eo metu impulsus, regia ueste atq; diademate ornatē, cùm palā per contumeliā nothum se, atq; sacerdotis filium appellari audiret, Henrico regnū tradidit, imposito ei manu sua regio ornatu, quem ipse duos & uiginti iam annos gesserat. Ita exauctoratus, & in carcere conditus, mortem obiuit. Henricus autem confirmatis cum Gallorum rege induciis, de exule rex ob eam ipsam causam factus est, propter quam Ricardus regno pulsus fuerat. Fulg. lib. 6. cap. 11.

HENRICVS VI. Anglorum rex cùm duodecimum annum non excederet, patri Henrico quinto successit. Britannicis autem populis per discordiam ad arma compulsis, ipse in prælio à Varuicēse comite captus fuit. Sed haud lōgè pòst, apud sanctum Albanum à regina Henrici coniuge amicisq; eius superato Varuicense, liberatus est. Cæterùm cùm ad Londinum urbem Henricus cum uictore exercitu ueniret, Londinensi populo seditione agitato, cui Varuicensis ac Marchiæ comites opem tulerant, iterum Henricus prælio superatus capitur, regnumq; ad Marchiæ comitem, postea Eduardum IIII. nūcupatum, defertur. Post duodecimū rursus annum, Varuicensis Eduardum odisse cœpit, coniunctoq; Georgio Clarenensi comite, Eduardi fratre, Henricū liberauit, atq; in regno restituit. Eduardus in Belgicam fugiens Caroli Burgundi sororij auxiliis, post sex menses reuersus, Henricum cepit, atq; in carcere interemit. Ibidem.

SANCTIVS II. Castulonensis rex cum ingentibus copiis fratrem GARSIAM, Galliciæ atq; Portugalliæ (Lusitaniæ enim portio est) regem obsedisset: is in rerum desperatione, ab urbe eruptione facta, prælio Sanctium superauit. Interim aūt, dum Garsias fugientes insequitur, Aluarius Haucz Sanctiū ab hoste recepit: & cùm ei Rodericus Biuar cognomento Cidus se coniunxisset, statim prælij mutata fortuna, ambo ex uictore Garsiā captiuum fecerūt. Inde cùm se hoc fortunæ successu Sanctius in alium fratrem ALFONSVM Legionensem regem conuertisset, cōserta manu superatus est. Per noctem aūt collectis copiarum suarum reliquiis, fratrem Alphonsum ob uictoriam securè agentem cœpit. Cæterùm instaurato ualidius à Legionensibus exercitu, cùm iterum pugnasset, nouo prælio fusus Sanctius, ducebatur captiuus: nisi fortè Cidus superueniens, denuò ex hostium manibus eum recepisset, & cum Legionensibus egisset, ut Alphonso, ipsorum rege liberato, Sanctium liberè dimitterent. Ita paruo temporis momento, Sanctius bis dominus eorum euasit, à quibus captus fuerat. Ibidem.

PETRVS Alphonsi II. filius, ob uitia regno pulsus est, atque Henricus frater nothus ei suffectus. Bononiā ad Galeranū principem Eduardi III. Britannici regis filium se recepit. Eius ope adiutus Henricum eiecit: qui in Aragoniā se contulit, unde priùs exul ad capiendum regnum uocatus uenerat. Cæterùm ægrè ferentibus Gallis, Petrum Britannorum armis restitutum: Beliramis Elaquignius, Galliæ magnus Comestabilis (quæ post regem suprema dignitas est) Henrici causam suscepit, & Petrum in arce Mōteila obsedit. Cùm autem ultrà resistere posse desperaret, duplex ab eo casu fama manauit. Alij ferunt noctu accepta fide, ad Beliramī tētorium uenisse: alij profugum ab arce, in hostium manus incidisse. Illud constat, in tentorio Belirami ab Hērico fratre, qui tunc fortè illic erat, interemtum fuisse. Ibidem.

Tradidit Ferdinādus senior regnū per manus ALPHONSO iuniori. Is eodem anno, quo regnare cœpit, Gallorum metu regnum Ferdinādo filio reliquit. Galli, qui Caroli VIII. ductu bellum intulerant, Ferdinando eiecto, omnia occupāt. Carolo abeunte, intra annum Ferdinandus Neapolim cū regno recepit, receptū moriēs Federico patruo tradidit habēs;

habendum. Is à Ludouico XII. rege, qui Carolo successit, pellitur. Galli demùm ab Hispanis, qui ex fœdere in regni partem uenerant, non uno prælio uicti, Caieta nouissimè deiiciuntur. Et per hæc fortunæ uolumina penè plures numerantur reges, quàm anni, à maioris Ferdinandi interitu ad Hispanorum victoriam. Quæ rerum inconstantia fecit etiam illud in ore multorum, Esse Neapolitanum regnum asino perquàm simile, qui clitella cum sarcinis deiecta sistit cursum, & agasonem respicit, onus iterum subituras. Sabel. lib.7. cap.8.

FRANCISCVS Carrariensis iunior, à Galeacio Vicecomite, Patauino principatu deiectus, patre eius in uinculis posito, cùm in Germania aliena ope uictum quæreret: mutatis rebus, ut sæpè, Venetorum Florentinorumq; armis adiutus, Patauinum principatum recepit, eiq; etiam Veronam addidit. Qua felicitate non contentus, cùm pro more humani ingenij maiora etiam parare cuperet, molitus Vincentiam Venetis adimere, prælio superatus & captus, uniuersa quæ possidebat amisit: deductusq; Venetias cum duobus ex liberis, quos habebat, unà cum eis miserandum in modum strangulatus est, Salutis anno 406. supra mille. Fulgosus libro sexto, capite undecimo.

CORSVS Donatus, ciuis Florentinus, qui & opibus & amicorum numero in patria plurimũ poterat, ciuilibus discordiis in exiliũ pulsus, tandem Caroli Senzaterræ opera, qui eum ad Pontificem miserat, ut urbem Florentiam pacaret, in patriam restitutus est. Illic Nigræ parti adiunctus, Candidam eiecit: neq; Nigrorum solùm, sed totius urbis princeps habebatur, præsertim posteaquam Hugutionis Fagiolani, Pisani principis, filiã duxit uxorem. Quamobrem populo in suspicionem uenit, tanquam tyrannidem in urbe affectaret. Furens igitur populus, libertatis uexillo arrepto, Corsi ædes oppugnare cœpit. Ipse frustra conatus se armis tueri, clàm in equum conscendit: & cùm milites quidam insequerentur, ab equo delapsus, & stapede tractus, periit, sine ullo honore tumulatus. Fulg. lib. 6. cap. 11. & Sabell. lib.7. cap. 8.

HVGOLINVS Girardescus ciuis Pisanus, Guelfarum partiũ princeps, initio cõtraria factione partim pulsa, partim perculsa, cò potentiæ domi peruenerat, ut pro nutu omnia administraret, patriæq; dominus & esset, & haberetur. In festo frequentiq; natalis sui celebrandi conuiuio, ad quod suos omnes inuitarat adhibueratq;: dum fortunam suam ipse fando effert, admiratur, cœloq; æquat: ausus est quendam ex intimis amicis Marcum, quid tandem abesse uideretur, interrogare. Ille uel reputatione rerum humanarum, quàm fluxi, fallaciq; specie, quàm uolucri orbe circumagantur: uel mente diuinitùs admonita, Sola, inquit, ira Numinis procul diuq; abesse à tam secundis reb. non potest. Et necesse erat congesta in unum hominem nondum alterã fortunam expertum bona, excipi calamitate ingenti. Guelforum uiribus consenescentibus, Gibellini ductu Rogerij Vbaldini archiepiscopi Pisani armis correptis ædes eius circunsistunt, oppugnant: unum è filiis, unumque nepotum, uim arcere conatos, occidunt: ipsum & duos præterea filios, tres nepotes comprehensos in turrim inclusere obseratis foribus, clauibusq; in Arnum propinquum flumen deiectis. Ibi fame in oculis, in gremio suo carissima pignora parens moriens morientia uidit. Vociferanti, exposcentiq;, ut suppliciis humanis exigendis inimici contenti essent, sacræ confessionis sacrosanctiq; uiatici potestas facta nõ est. Hæc inhumanitas partes Gibellinorum magis inuisas effecit. Circa annum 1288. Aemil. lib. 8. Platina in Nicolao III.

PAVLVS Guinisius, ex priuato ciue, patriæ suæ Lucæ factus tyrannus, inter opulentissimos Italiæ principes habitus est. Cùm bello tota Italia ardoret, is in summa pace ac rerum suarum quiete uersabatur. Triginta iam annos Lucæ rerum potitus, cùm liberos a dultos haberet, militari arte præstantes, ad omnes fortunæ casus satis se munitum tutumq; arbitrabatur, cùm repentè à populo Florentino bellum est illatum. Sed cùm subsidio ei Philippus Mediolanensis dux Franciscum Sfortiam misisset, orta suspicione, tanquam cũ populo Florentino Paulus de uendenda ei Luca ageret, captus à Francisco cum liberis ac fortunis, Mediolanum missus, in arce Modœciensi, tetro carcere conditus, miserè uitã finiuit. Filij quoq, tandem liberati, uitam per omnia extrema traxerunt. Aurum quod Venetiis à Paulo, cùm felix esset, ut ad grauiores casus subsidio foret, depositum erat, Veneti inuaserunt: quia quibusdam in rebus à Paulo uiola tam fidem esse criminabantur. Fulg. lib. 6. cap. 11.

Anno 1507. BENTIVOLI, Bononia, ubi imperauerant, Iulij II. Pp. armis exacti sunt, nec Mediolanensis imperij (quod tum Gallie rex Ludouicus XII. obtinebat) ulla in parte uersari permissi. Ioannes animi mœrore obiit, fortunæ acerbitatem ferre minimè assuetus, cùm priùs diu omnium Italiæ tyrannorum felicissimus, ac secundo aspirantis fortunæ flatu exemplũ extitisset. Quoniã quadraginta annorũ spacio, quo Bononiæ ad arbitrũ suum regnauit, nunquã alicuius ex suis obitũ, nedum aliud, senserat: semper tũ ipse, tum filij militiæ gradibus, stipendiis, & maximis honoribus ab omnib. Italiæ principib. affectus: semperq; se omnibus rebus, à quibus periculũ sibi imminere uidebatur, facillimè liberauerat. Quã felicitatem, præter eius urbis situs opportunitatẽ, fortunæ præcipuè acceptã ferre debuit, cùm communi hominũ iudicio, nec ingẽnij, nec prudentiæ, nec præstantis fortitudinis ei laus tribueretur. Guicciard. lib.7.

CÆSAR Borgias, dux Valentinus, Alexandri VI. Pp. F. post patris obitũ, ad tantã calamitatẽ redactus est, ut quoduis periculosum consiliũ sequi, seq; aliis submittere cogeretur. Tãdem à Iulio II. Pp. captus, & in Vaticano asseruatus est. Mox etiam in Hispania carceri inclusus. Tãdem anno 1506. subtili artificio è Medinæ campestris arce fune delapsus, in Nauarræ regnũ ad Ioannem regẽ, coniugis suæ fratrẽ, confugit: ubi aliquot annos in sorte satis humili (quia Galliæ rex, qui priùs Valentiæ ducatũ fisco suo addixerat, eũq; uiginti millium Francicorũ pensione, quã ei ad promissæ pensionis supplementũ destinauerat, priuarat: ne Aragoniæ regi Ferdinando rem ingratã faceret, in Galliam ire non est passus) commoratus, tandem dum cum regis Nauarræ copiis, quæ ad Vianã, eius regni ignobile castellum, castra habebant, esset, cum hostibus qui ex insidiis prodierant pugnans, hastæ ictu occisus fuit. Guicciard. lib. 6. & 7.

LVDOVICVS Aurelianensis dux, in pugna aduersus regem Galliæ captus, & in carcere custoditus ad supplicium, à Carolo VIII. rege, contra omnium opinionem absolutus, & equo impositus, in regiam deducitur. Nec multos post annos Carolo absque liberis decedente, Galliarum rex XII. creatus fuit, uno patrum ac procerum consensu. Pontanus lib. 2. de Fortuna, cap. 2.

LVDOVICVS Sfortia ducibus patre, auo ac proauo ortus, ab exilio reuersus (nam mortuo Galeacio fratre, cedere patrio solo coactus fuerat) suscepta nepotis tutela, Mediolanensis rei moderamen obtinuit: bello, quo Florentinus populus Sixti IIII. pontificis, ac Ferdinandi regis Neapolitani armis premebatur, finem fecit. Ferdinandum occupata à Turcis regni parte, grandi pecunia iuuit. Robertum Sanseuerinum in administranda Mediolanensi re honoris participem, finibus expulit. Parmensis agri principes, qui cum Venetis sentiebant, debellauit. Ferrariã contra Venetorum arma defendit. Illatum Mediolanensi agro à Venetis bellũ, in ipsorũ uiscera trãstulit. Laborãtem Ferdinãdum principũ suorum rebellione, in regnum armis asseruit. De Boccalini tyrãni manibus urbem Auximum ereptã, Ecclesiæ restituit. Genuã, quæ sub Bona Galeacij coniuge defecerat, imperiũ agnoscere compulit. Alexãdri VI. pontificis inopiã (nã parando pontificatu omniũ egens factus fuerat) gratuita pecunia, atq; ea ingenti sustentauit. Carolo Sabaudię duci, ut principatus sui proceres ad officiũ cogeret, auxilio fuit: ac postea Ludouicũ Salucienſem marchionẽ patria extorrẽ, restituit. Blancã neptem, Maximiliano Romanorum regi, matrimonio iunxit. Carolo IIX. Gallorum regi ad Neapolitanã expeditionem, cùm odia cum Aragonio Ferdinãdo atq; eius filio Alphonso intercederent, & pecuniã & arma dedit. Redeuntẽ confectã expeditione, quia suspectus erat factus, unà cum Venetis prohibere conatus, ad Tarrum amnem, in Parmensi agro, non sine suorum clade pugnauit: & cùm antè Hastã urbem Aurelianensi duci eripere tentasset, ipse Nouariã amisit: ac demùm confecta cum Gallis pace, recepit. Non contentus titulo regendæ nepotis adolescentię, Dux à Romanorum rege creatus est. Omnia autem quę in uita optare poterat, assecutus, ea momento penè amisit. Mutata enim fortuna, quòd dum ad recipiendas Pisas Florentinum populum, ueterem quidem amicum, sed tũc nullo fœdere coniunctum, iuuare contendit, Venetos fœderatos parum cautè læserat: Ludouici XII. Gallorum regis, & Venetorum ipsorum bello, diuersis partibus, eodem tempore petitus, partum patris uirtute Mediolanensem ducatum, cùm neq; milites, neq; pecunia deesset, Alexandro põtifice simul annitente, intrã XVI. diem amisit: cùm interim è tanto eorum numero, quos ipse in periculo seruauerat, nullus opem ferret, & domestici, quos in magnam fortunã extulerat, eum prodidissent. Ex Germania quinto mense pòst reuersus, cùm Nouariam de Gallorum manibus magna uirtute recepisset, defertus à suis, & in Galliam perductus: non se solùm atq; Ascanium fratrem Cardinalem cãptiuum uidit, sed insultantium quoq; inimicorum, quorũ ipse uitæ necisq; potestatem habuerat, contumelias ac iurgia coràm pertulit. Cuius ut fortuna grauior fieret, cùm postea spes aliqua liberato Ascanio fulgere uisa esset, Romæ ad cumulandas ærumnas decessisse eum audiuit. Fulg. lib. 6. cap. 11. & Sab. lib. 7. cap. 8.

CAROLVS V. ob prudentiam uel magnis Imperatoribus cõparandus, nisi cùm fortunã ad extremum destituisset, quæ eius uirtuti perpetua comes antea fuisse putabatur. Hanc fortunæ mutationem cùm uir prudentissimus ipse sentiret, sese maturè satis atq; honestè à negotiis omnibus retraxit, & contulit in portum. Ex illo namq; tempore quo Mauricius Saxo cum sociis tumultu Germanico eò Cæsarem adegit, ut Ioannem Fridericum Saxonam, & Lantgrauium principes è custodia liberos emitteret: & proscriptos plerosque tum principes, tum alios belli duces ad sua postliminiò redire augusta auctoritate permitteret, eius auctoritatis magna facta est diminutio. Nam & ipse eo tumultu uitandi periculi causa se Vilachum (quod Vacorium quidam olim fuisse uolunt, alij Iulium Carnicum) receperat: pòst etiam redintegratis uiribus ingenti exercitu tentauerat Metim: unde cùm nihil effici posse cerneret, tertia exercitus parte morbis inediaq; amissa, sese intra Belgas suos, inde bienio ferè pòst in Hispaniam recepit: ubi uitam cum morte apud Sanctum Iustum commutauit, tam in morte humilis, quàm in uita gloriosus. Sab. supplem. lib. 29.

Reginæ uariis casibus agitatæ.

Fuit IEZABEL Ionabalis Tyri atque Sydoniæ regis filia, Achabi coniux, qui in Samaria regnabat, ac Iorami mater, perpetuo uitæ decursu felix. Tandem amisso marito, ab Iehu, qui ab ea rebellauerat, filio regnoque simul priuata, ex alta turri præceps data: corpus eius equorum pedibus contritum, in escam canibus obiectum, ut requisito ad sepultuam corpore nihil præter manuum digitos fuerit inuetum. Fulg. lib. 6. cap. 11.

Alexander Antipatri F. studens cos è medio tollere qui res nouas agitare possent, inuitauit familiares occisorum ab OLYMPIADE Alexandri Magni, ut in communi Macedonum concione feminam accusarent. Qui cùm mandata executi fuissent, & Olympias nec adesset, nec patronos haberet, Macedones eam capitis damnarunt. At Cassander missis amicorum quibusdam ad Olympiadem, cõsulit, ut clàm fugiat, promittens ei se nauem paraturum, quæ eam Athenis deportaret. Id autem faciebat, non ut illius saluti consuleret, sed ut cùm ipsa seipsam fugæ damnasset, & in nauigatione periisset, iustas dedisse pœnas uideretur. Verùm cum fugituram se negaret Olympias, cõtraq; parata foret apud omnes Macedones causam dicere: Cassander ueritus, ne fortè plebs reginam causam dicentem audiens, & Alexandri Philippiq; collata in uniuersam gentem beneficia recordans, pœnitentia duceretur, CC. milites ad eam rem accõmodatissimos, misit ad eam, cum mandatis, ut eam extemplò necarent. Hi cùm in regiam domum irrupissent, ut uiderunt Olympiadem, eius dignitatẽ reueriti, infecta re discesserunt. At necatorum consanguinei, tum ut Cassandro gratificarentur, tum ut defunctis parentarent, reginam iugularunt, nullas molles & muliebres preces fundentem. Igitur Olympias, quæ maximam suo tempore dignitatem habuerat, & filia erat Neoptolemi regis Epirotarum, & soror Alexandri, eius qui regnauit, & in Italiam expeditionem fecit, præterea uxor Philippi, qui omnes qui ante ipsum in Europa imperarunt potestate superauit, & mater Alexandri, qui plurima maximaq; gessit, hũc exitũ fortita est. Diod. lib. 10.

ADELETA nupserat uirgo adhuc Lothario Imperatori, qui Veneti Veneti nominis amicissimus fuit. Eo defuncto, Berengarius, qui Veronæ Imperator declaratus fuerat, Adeletam in Gardensem arcem, unde nobilissimus Italiæ lacus nomen nunc habet, relegauit: ubi ad id inopiæ redacta est, ut emendicato per interruncium cibo calamitosam tueretur uitam. Ergo clàm ex Garda profecta, ad Aleardum Veronæ antistitem se contulit. Is quia locum ubi tam illustris femina latére posset non habebat, eam ad Accionem auunculum suum, quondam Lotharij amicum, clandestinè misit: cuius opera tam diu in suburbano quodam ad decimũ lapidem latuit, quoad Othoni primo, uno Accione auspice, nupsit. Otho illam in Germaniam duxit, habuitq; ex ea filium, qui Otho secundus est postea cognominatus. Is Berengarij & Alberti eius filij opes non tregit solùm, sed euertit etiam: stabilitoq; iam imperio, matre Adeleta annitente, cum Venetis, quibus ob Candiani ducis mortem iratus erat, rediit in gratiam. Sab. lib. 4. Dec. 1.

Athanagildi Gothi Hispaniarum regis filia, Sigiberti Metensis regis uxor, ex Ariana catholica facta & mutato nomine Brunculsch BRVNECHILDA dicta, uiro à fratre eius Childerico Gallorum rege occiso, ipsa in exilium acta fuit. Cùm autem clàm Meroueo Childerici filio nupsisset, Meroueus cùm patris, à quo captus erat, iram ferre non posset, sibiipsi manus intulit. Post aliquod tempus, cùm Childericum, qui in regno Metensi patri successerat, accepisset mortuum esse: magno labore assecuta est, ut ad regendam nepotum Theodeberti atq; Theoderici infirmam ætatem proficisci posset. Quibus, liberisq; eorum mortuis, à Clothario secundo, qui ad se unum Gallicarum rerum summã traxerat, regno priuata, nudaq; nudo ac macilento equo imposita, per tota castra spectãda circumducta, pedibus equo alligata, per saxa, per uepres ac dumeta tracta, dilaniataq; crudelem modum, expirauit. Fulg. lib. 6. cap. 11.

Mortuo Ludouico Vngariæ rege, MARIA eius filia, regni hęres, sub matris Elizabethæ tutela regebatur: rexque, & non regina, gentis illius more nuncupabatur. Neapolitanus rex Carolus, qui eo nomine postremus fuit, Mariæ patruus, à multis Vngarici regni proceribus uocatus, cùm ad eius regni fines cum ualido exercitu uenisset, etsi quo animo uenerat (quamuis ipse propinquitatis benuolentiam prætenderet) reginas non latebat: tamen quia resistendi facultas nulla erat, exceptus fuit, primò sub gubernatoris illius regni nomine: deinde cùm deteriora impendere uiderentur, ut ipsarum reginarum postulatione Vngariæ regno coronaretur. Non multo pòst in inferiorem arcis partem, ubi reginæ habitabant, uocatus, Elizabethæ consilio, in caput lethale uulnus accepit: infusoq; uulneri ueneno, cùm prætterea in carcere conditus esset, haud multo pòst animam egit, infantibus Ladislao & Ioanna secunda liberis Neapoli relictis. Ad hæc in Carolum patranda, reginas Pannonius eques iuuerat, qui gentis illius more, dum iter fit, armatus, sub ducendæ uxoris prætextu, ad eas iuerat. Per eum igitur reginæ tota arce potitæ, pristinam fortunam recuperasse uidebantur. Itaque cùm eo metu solutæ, Budam profectæ, in uisere regni fines uellent: Ioannes Horuath Banus (id præfecturæ nomen est) in eas impetum fecit. Cùm autem earum conspectu, omnibus qui Caroli neci interfuerant, caput ademtum fuisset, ipsæ conuiciis ingentibus oneratę, ad arcem, quæ in Ioannis potestate erat, deductæ fuerunt. Illic ab Elizabetha iureiurando multipliciter certior factus Ioannes, filiam Mariam conspirationis in Carolum factæ cõsciam non fuisse, eam in carcere asseruauit: Elizabetham autem, noctu in flumine submersit. Iam cùm eo ipso tempore, quo Carolus interemtus fuit, reginæ Sigismundum Marchionem Brandeburgensem, quòd ei Maria desponsata fuerat, uocauissent, is iam ad regni fines uenerat. Quamobrem territus Ioannes Horuath, cùm Mariam reginam sacramento adegisset, ut omnem iniuriam remitteret, ad uirum eam dimisit. Verùm à Sigismundo ea in arce, quam tenebat, obsessus, captusq;, in magnis cruciatibus mortem obiit. Maria Augustæ nomen adepta, quàm uarij sint fortunę casus, & quàm etiam in miseris rebus spes tamen haberi possit, exemplo mortalibus extitit Fulg. lib. 6. cap. 1.

ELISABELLÆ Aragoniæ quid maius ad honestandos natales dari potuit, quàm ut magnorum regum filia, neptis atque proneptis, fratrem, ac mox etiam patruum Neapolitani regni possessores uiderent? quàm ut ipsa auunculi filio Galeacio, Mediolanensi duci, in ætatis flore nuberet? Eadem tamen aui regnum, puella, Turcarum armis infestum, in summo discrimine uersari uidit: matrem ante nubiles annos amisit: ipsa cum uiro ceu pupilli grauiùs quàm sub tutore tenebantur: auo à Gallorum rege Carolo VIII. inferri arma uidit: belli formidine è bona mente depulsum patrem à regno profugum, & fratrem à patre successorem regni factum, inimicorum armis cinctum audiuit. Grauissima hæc fuerũt. Sed quid, quòd postea frater recuperato regno, in ipso flore ætatis ereptus est? & patruus, qui fratri successerat, Gallicis armis tunc regno depulsus est, cùm rebus cõpositis se quietum regni possessorem fore putaret? Hinc uiro orbata, filium in paterni ducatus successione præteriri, & se ipsius iure priuari uidit: ac deinde sibi Ludouici Sforciæ auunculi manu extorto Mediolanensi ducatu, dotem adimi, filium quoque ipsum in Galliam, apud exteras gentes in custodiam duci. Ipsa in Neapolitanũ regnum profecta, Barienſem ducatum, alias quoque nonnullas urbes adepta, principatus umbram aliquam retinere uisa est. Fulgosus libro 6. cap. 11.

Duces uariis obnoxij casibus.

ALCIBIADEM Athenienſem, quasi duæ fortunæ partitæ sunt: altera, quæ ei nobilitatem eximiam, abundantes diuitias, formam præstantissimam, fauorem ciuium propensum, summa imperia, præcipuas potentiæ uires, flagrãtissimum ingenium assignaret: altera, quæ damnationem, exilium, uenditionem bonorum, inopiam, odium patriæ, uiolentam mortem infligeret: nec aut hæc, aut illa uniuersa: sed uaria, perplexa, freto atque æstui simillima. Valerius Maximus lib. 6. cap. 11.

DION Hipparini filius, in exilium missus à Dionysio, cum bis mille militibus eum rursus expugnauit: effecitq; ut in quo statu ipse fuisset antea, in eum iam suæ calamitatis auctorẽ detruderet. Sed felicitate ea parum diuturna existente, à cõiuratis, quibus ipse libertatem dederat, trucidatus est. Aelianus lib. 4. de Varia historia.

HANNIBALIS gesta sunt notissima, De eo Manilius:

Expende Hannibalem: quot libras in duce summo
Inuenies? hic est, quem non capit Africa Mauro
Perfusa Oceano, Niloq; admota tepenti.
Rursus ad Aethiopum populos, altosq; elephantes
Addit imperiis Hispania: Pyrenæum
Transilit: opposuit natura Alpemq;, niuemq;,
Diduxit scopulos, & montem rupit aceto.
Iam tenet Italiam, tamen ultrà pergere tendit,
Actum, inquit, nihil est, nisi Pœno milite portas
Frangimus, & media uexillum pono Suburra.
O qualis facies, & quali digna tabella,
Cùm Gætula ducem portaret bellua luscum.
Exitus ergo quis est? ô gloria: uincitur idem
Nempe, & in exsilium præceps abit, atq; ibi magnus
Mirandusq; cliens sedet ad prætoria Regis,
Donec Bithyno libeat uigilare tyranno.
Finem animæ, quæ res humanas miscuit olim,
Non gladij, non saxa dabunt, non tela: sed ille
Cannarum uindex & tanti sanguinis ultor
Annulus. I demens, & sæuas curre per Alpes,
Vt pueris placeas, & declamatio fias.

Confirmat Silius lib. 2.

— Vagus exsul in orbe
Erabit toto, patriis proiectus ab oris,
Tergaq; uertentem trepidans Carthago uidebit.
Sæpe Saguntinis somno hic exterritus umbris,
Optabit cecidisse manu, ferroq; negato
Inuictus quondam Stygias bellator ad undas
Deformata feret liuenti membra ueneno.

CN. POMPEIVS potentissimus Romanorum est habitus, ita ut Agamemnon (quòd ipse quoq; mille nauibus imperasset) uocaretur. Verùm intra octo illos dies, quibus olim de Mithridate & piratis triumphauerat, iã à Cæsare uictus, in Aegyptum fugiens, per insidias obtruncatus est. Dion, & Plut. Ouidius lib. 4. de Ponto 3.

Quid fuerat Magno maius? tamen ille rogauit
Summissa fugiens uoce clientis opem.
Cuiq; uiro totus terrarum paruit orbis,
Indigus effectus omnibus ipse magis.

Similiter Manilius lib. 4.

Quis te Niliaco periturum littore, Magne,
Post uictas Mithridatis opes, pelagusq; receptum,
Et tres emensos meritos ex orbe triumphos,
Cumq; etiam posses alium cognoscere Magnum,
Crederet, ut corpus sepeliret naufragus ignis,
Et collecta rogum facerent fragmenta carinæ?
Quis tantum mutare potest sine numine fati?

AVITVS Aruernensis ciuis & senator, à Maximo Valentiniani Imp. parricida lectus est magister militum, præfectus Galliæ prætorio. Visigothis amicissimus, cum eorũ rege Theoderico iuniore & Eurico fratre fœdus ad Tolosam percussit. Eorum auxilio apud Treuirim occiso Maximo, purpuram induit: & à Gallis, Senatu populoque Rom. Augustus declaratus, Romamq; profectus, cum Marciano Orientis Imp. fœdus iniit, & Pannonias amissas post multa secula Romano adiecit imperio. Mortuo Marciano, Leo Magnus Imperator Orientis, Maioranus Occidentis Cæsar salutatus est: qui Auitum uicit, uictum Placentiæ episcopum constituit, teste Gregorio Turonense libro 2. capite 11. Nicephorus libro 15. capite 11. ipsum post octauum Imperij mensem fame obiisse scribit.

Imperante Galieno, cùm CELSVS priuatam in Africa uitam ageret, ubi tribunus per aliquod tempus fuerat, ob insignẽ iustitiam uenerabilemque aspectum, Passieni opera, qui in Africa proconsul erat: item Pomponiani, qui fines Libycos tuebatur, ab exercitibus Imperator creatus fuit. Sed Galienæ opera, Galieni Imperatoris propinquæ, post septimum diem interfectus est, & corpus à canibus deuoratum. Fulgosus libro 6. cap. 10.

BELISARIVS, Iustiniani Imp. archistrategus, deuictis Persis, ultraq; Euphratis ripam deiectis, non multo pòst in Aphricam missus, Vandalos omnes elecit, Gilimeremque eorum regem cepit, deq; eo postmodum triumphauit. Hinc in Italiam exarchus missus, Gothicum omne nomen contudit, Romam libertate donauit: de Vitige Gothorum rege apud Rauennam capto, Gothisq; ipsis omni Italia pulsis triumphauit, omnibusq; in prouinciis maximè insignis semper extitit. Constantinopolim reuocatus, premente inuidia excæcatus, in Sophiæ templo panem mendicare quotidie coactus est: frequenter hac uoce usus, Panem Belisario date, quem uirtus extulit, inuidia oppressit. Egnat. lib. 6. cap. 10. & Pont. lib. 2. cap. 8. de Fort. domest.

CASTRVCIVS Castracanus Interminellensis Lucensium dux, urbe Luca pulsus per Guelfam factionem, in Gallia atque in Britannia aliquod tempus militauit. Inde Lucam reuersus, ubi rerum potiebatur Hugucio Fagiolanus, non Lucensium solùm, sed etiam Pisanorum princeps, Hugucioni, quia Gibellinæ factionis fautor Castracanus putabatur, suspectus, in uincula coniectus fuit. Cùm autem Hugucio Nerio filio imperasset, minimis quibusdam criminibus Castrucio obiectis, eum capite mulctare: Nerius uerò Pisas ad patrem scripsisset, Non posse id sine tumultu fieri, propter amicorum, quos Lucæ Castrucius habebat, multitudinem: Pisis Hugucio discedens, ut huius rei gratia Lucam peteret, uix ex urbis conspectu abierat, cùm populus Pisanus, clausis portis, arma arripuit, statimq; de eo Lucensem populum certiorem fecit. Lucenses quoq; ex composito arma capiunt, & urbis portas claudunt. Ita paruo momento Pisis atque Luca Hugucio exclusus, pulcerrimum principatum amisit. Cæterùm à Lucensibus per tumultum effracto carcere, Castrucius liberatus, ut uir præstans, & Hugucionis hostis, à Lucensibus princeps creatur, & à Ludouico Bauaro Imp. titulum Lucensium ducatus impetrat: cui haud longè pòst Pisas atq; Pistorium urbes addidit. Fortuna igitur principatum ademtum ei, qui Castrucium morti damnauerat, ad damnatum transtulit: & eum qui dominus fuerat, in exilium egit. Fulg. lib. 6. cap. 11.

ANTONIVS Grimanus Venetus, cùm bello Turcico Imperatorem in Peloponneso ageret, & ingenti classe, nescio quo fato, Methonem oppidum, & reliqua continentis Græciæ castella amisisset, classisq; etiam Turcica incolumis abiisset: domum reuocatus, carceriq; inclusus, coactus est causam suam agere in maiori comitio: relegatusq; intra Dalmatiæ insulas, indicta pœna, si fines uiolasset. Cæterùm ille, quum aliquot dies priuatus omni dignitate ibi egisset, mox Romam ad filium Cardinalem transfugit: cuius opera adiutus, ab exilio reuocatur, dignitasq; illi procuratoria primùm restituitur. Hinc defuncto Lauretano principe, illi subrogatus fuit. Egnatius lib. 8. cap. 1.

VICTOR Pisanus Venetus, quum præclaras uictorias ex diuersis hostibus patriæ peperisset, patrisq; Nicolai nomine illustris maximè censeretur, Ligustico ad Clodiam bello uniuersæ maritimæ rei præficitur. Cùm in Polensi litore cum tota classe Ligurem hostem expectaret, uel præfectorum quorundam ignauia, uel fortunæ uarietate, uniuersam classem amisit, Venetiasq; cum paucis ueniens, carceri inclusus est. Mox Clodia amissa, totius populi uoto expetitus, è carcere eductus, classi uniuersæ præficitur, magna certaq; omnium spe præclari alicuius facinoris, nisi illum improuisa mors sustulisset. Egnatius lib. 6. cap. 10. & lib. 8. cap. 1.

FRANCISCVS Carmaniola, sic dictus ab oppido Allobrogum, in quo natus est rusticanis parentibus, militiam secutus, breui penes Philippum Mediolani principem primas obtinuit. Huius namq; ductu maximas uictorias ex diuersis hostibus adeptus est Philippus, Mediolanenseque auxit imperium. Non multo pòst, inuidia in illum graui exorta, propter Genuensium seditiones compositas, Philippus ita illum odisse cœpit, ut relicta Mediolani uxore, rebusq; omnibus suis neglectis, uix ad Venetos transfugerit. A' quibus benignè exceptus, imperatorq; copiarum ab eisdẽ dictus, præclaram uictoriam ad Maclodium, fuso profligatoque Philippi exercitu, consecutus, Brixiam Bergomumq;, Veneto nomini addidit. Cæterùm malo quodam suo fato, quũ ad Philippum inclinari cœpisset eius animus, proditionis conuictus, à Venetis supremo supplicio fuit affectus. Egnatius libro sexto, capite nono: & libro 3. capite 4. & Fulgosus lib. 3. cap. 4.

Hoc clarissimis ducibus fatale uidetur, ut in ultimo uitæ actu circumuenti inuidia, imminutaq; dignitate, in ipso contumeliæ dolore moriantur. Quid enim aliud quàm hic dolor CAROLVM Borbonium Gallum, atque PETRVM Nauarrum Hispanum præcipites egit: ut hic contra gentis suę nomen damna arma ferens, in carcere eius arcis, quam manu ceperat, miser interiret: ille uerò & suæ patriæ proditor scelestus, & communis impius euersor, Romã oppugnãs, in limine diri facinoris pœnas daret? Iou. in Cõsaluo.

IOANNES Iacobus Triultius Mediolanensis, Francisco Sfortiæ principi Insubrum carissimus, Galeacio Francisci filio etiam amicus fuit. Post Galeacij mortem inter primos imperij administratores adhibitus à Bona Galeacij uidua, à Ludouico Sfortia exercitui præfectus, res maximas gessit. Hinc ubi à Ludouici gratia excidit, solum exilio uertit: ad Ferdinandum Aragonium confugiens, honestissimum locum obtinuit. A Carolo VIII. Gallorum rege, qui regnum Neapolitanum occuparat, uirtutis ergò susceptus, Gallis reditum per infestissimas Italiæ gentes sua prudentia patefecit. A Ludouico XII. Mediolanensem ducatum subiecit, Ludouicum Sfortiam cepit: atque adeò in patriam reuersus, eorum possessor est factus, quæ ab iis parata fuerant, quorum opera ipse patria caruerat. Sabellicus libro 7. capite 8. Exemplorum.

Consu-

Consules uariis casibus agitati.

CN. CORNELIVS Scipio Asina, Coss. à Pœnis apud Liparas captus, cùm belli iure omnia perdidisset, lætiore fortunæ uultu adiutus cuncta recuperauit, consul etiam iterum creatus. Quis crederet, illum à duodecim securibus ad Carthaginensium penuenire cathenas? quis rursus existimaret à Punicis uinculis ad summa imperij peruẽturum fastigia? Sed tamen ex consule captiuus, & ex captiuo consul factus est. Valerius Max. lib. 6. cap. 11.

L. LENTVLVS consularis, lege Cæcilia repetundarum crimine oppressus, Censor cum L. Censorino creatus est. Quem quidem fortuna inter ornamenta & dedecora alterna uice uersauit, consulatui illius damnationem, damnationi censuram subiiciendo: & neque bonis eum perpetuis frui, nec malis æternis ingemiscere patiendo. Val. lib. 6. cap. 11.

M. CRASSVS Rom. omnium ditissimus idem & propter auaritiam infelicissimus. De eo Ouidius lib. 6. Fastorum:

Crassus ad Euphraten aquilas, natumq; suosq;
Perdidit, & letho est ultimus ipse datus.

Item Lucanus lib. 1.

— miserando funere Crassus
Assyrias Latio maculauit sanguine Carras.

Ouidius lib. 4. de Ponto 3.

Diuitis audita est cui non opulentia Cræsi?
Nempe tamen uitam captus ab hoste tulit.

C. MARIVS maximæ fortunæ luctatio est. Omnes enim eius impetus tam corporis quàm animi robore fortissimè sustinuit. Arpinatibus honoribus iudicatus inferior, quęsturam Romæ petere ausus est: patientia deinde repulsarum, irrupit magis in curiam, quàm uenit. In tribunatus quoq; & ædilitatis petitione consimilem campi notam expertus, prętura candidatus supremo loco inhæsit, quam tamen non sine periculo obtinuit. Ambitus enim accusatus, uix atque ægrè absolutionem à iudicibus impetrauit. Ex illo Mario, tam humili Arpinate, tam ignobili Romæ, tamq; fastidiendo candidato, ille Marius euasit, qui Africam subegit, Iugurtham regem ante currum egit: qui Teutonicorũ Cymbrorumque exercitus deleuit: cuius bina trophæa in urbe spectantur: cuius in fastis consulatus septem leguntur: cui post exilium consulem creari, proscriptoq; facere proscriptionem contigit. Quid huius conditione inconstantius, aut mutabilius? quẽ si inter miseros posueris, miserrimus: si inter felices, felicissimus reperietur. Val. lib. 6. cap. 11. Sic de eo Ouidius 4. de Ponto 3.

Ille Iugurthino clarus Cimbroq; triumpho,
Quo uictrix toties Consule Roma fuit,
In cœno Marius iacuit, cannaq; palustri,
Pertulit & tanto multa pudenda uiro.

Item Iuuenalis satyra 10.

Exsilium & carcer, Minturnarumq; paludes,
Et mendicatus uicta Carthagine panis,
Hinc causas habuere. Quid illo ciue tulisset
Natura in terris, quid Roma beatius unquam,
Si circum ducto captiuorum agmine, & omni
Bellorum pompa, animam exhalasset opimam,
Cùm de Teutonico uellet descendere curru?

Et Lucanus lib. 2.

Cùm post Teutonicos uictor Libycosq; triumphos
Exsul limosa Marius caput abdidit ulua,
Stagna auidi texere soli laxæq; paludes
Depositum Fortuna tuum: mox uincula ferri
Exedere senem, longusq; in carcere pædor. Et

rursus: —— idem pelago delatus iniquo
Hostilem in terram, uacuisq; mapalibus actus,
Nuda triumphalis iacuit per regna Iugurthæ,
Et Pœnos pressit cineres, solatia fati
Carthago, Mariusq; tulit. –
Septimus exequitur repetitis fascibus annus:

Mox. Ille fuit uitæ Mario modus, omnia passo
Quæ peior fortuna potest, atq; omnibus uso
Quæ melior, mensoq; homini quid fata pararent.

De eodem Manilius:

Et Cimbrum in Mario, Mariumq; in carcere uictum:
Quòd Consul toties, exsulq; ex exsule Consul,
Et iacuit Libycis compar iactura ruinis,
Atq; crepidinibus cepit Carthaginis orbem.
Hoc, nisi fata darent, unquam fortuna tulisset?

SEIANVS à Tiberio in consulatu collega ascitus, magnis laudibus à Cæsare, & ab omni populo affectus, cùm superbiens multa contra imperij dignitatem perpetrasset, à fortuna fluctuante in cinerem quasi cõiectus est. De eo sic scribit Dion lib. 58. Seiani casus, inquit, humanam imbecillitatem egregiè ob oculos ponit, monetq; nusquam inflatè segerere. Quem enim ut præstantiorem se uniuersi ad curiam comitati fuêre, tunc quasi nequaquam se meliorem in carcerem rapuerunt: quem coronis antè dignati fuerant, ei tũ uincula induxerunt: quem tanquam dominum stipauerãt, eum fugitiui instar custodierunt, tegimenq; obuelanti sese detraxerunt, alapis ingestis: quem antè prætexta purpura ueste decorauerant, cui genua flexerant, ac ut deo sacrificauerant, eum tum ad mortem duxerunt. Populus quoq; irruens, multo ei clamore hos quibus mortem intulerat, exprobrauit, spes quas sibi propositas habuerat, ludibrio iactauit: omnes eius statuas deiecit, confiegit, raptauit, quasi ipsum ea contumelia multarent. Ita spectator eorum quæ passurus esset Scianus fuit, dum in carcerem coniicitur. Nulla interiecta mora, eadem die prope carcerem in ædem Cõcordiæ conuenit Senatus, ac morte eum damnarunt. Itaq; capite multatus, in Gemonias proiectus est, eumq; totum triduum populus ludibrio habitum in Tiberim milit: liberi eius ex Senatusconsulto necati sunt. Filia, quam pactus erat Claudij filio, constuprata priùs à carnifice: quasi impium esset uirginem in carcere perire. Decreuerunt, ut quoniam domino exonerati essent, nemo Seianum lugeret, ut Libertatis effigies in foro poneretur, festus dies ab omnibus magistratibus & Pontificibus (quod nunquam antè factũ) celebraretur: dies quo is pœnas morte dedisset, annuis Circensibus ludis & uenationibus per quatuor collegia Pontificum & Augusti sacerdotes ornandus indiceretur, ne hoc quidem priùs usitatum. Ita quem immodicis ac nouis honoribus ad perniciem prouexerant, in eum diis quoq; nouos cultus statuerunt.

Victores rursus infelices.

Huc etiam Tit. Victi victores, respectu Felicitatis inconstantia.

Post insanissimum bellum, pro mala muliercula tot annos gestũ, Troia funditus euersa est. GRÆCI uictores, aut in reditu perierũt, aut domi reperere pernicię. Erasm. in Adagijs.

Apud Chæroneam Athenienses cum Thebanis uicti perierũt: PHILIPPVS uictor protinus à Pausania sublatus est, iuxta Sibyllæ Erythreæ uaticinium, κλαύσει ὁ νικηθὲς, ὁ δὲ νικήσας ἀπόλωλεν: id est, Qui uicit perijt: plorant qui succubuere. Id quod in prouerbium abijt. Cuius meminit Georgius Gemistus in Hellanicis.

BOLESLAVS III. Polonorum rex, quadragies septies aperto marte dimicauit, semper uictor. Extremo prælio contra Russos ad Haliciam, hostium multitudine & Palatini cuiusdam fuga uictus est. Equus cui insidebat, multis uulneribus debilitatus concidit. Ibi miles quidam gregarius, subleuatum equo suo imposuit. Effugit quidẽ, sed paulo pòst præmœrore obijt. Cromerus lib. 6.

Consiliarij, Aulici, principum Amici, uarijs casibus agitati.

MACRINVS sub Commodo fuit uitæ sordidæ, & prostibulum appellatus, gladiator, uenator, tabellioq;. Sub Seuero remotus ab officijs, etiam miseterimis, & relegatus in Aphricam: ubi lectioni operam dedit & declamauit, ut infamiam damnationis tegeret. Sub Antonino uerò aduocatus fisci factus, patrocinante sibi Festo liberto, inde præfectus prætorij, ablegato collega, Antoninum Caracallam Imperatorem suum dolo interimi curauit, & sic imperium inuasit. Cuspinianus.

ABLABIVS humili genere ortus, ad dignitatẽ prætorio præfecti sub Constantino Magno euectus, tanquam pila quædam & ludus fortunæ, plus Imperatore posse uisus est. At mortuo Constantino, Cæsar Constantius imperium adeptus, ac sortem cuiq; fratrum suam partitus, obtinuit quicquid ab Illyrico ad Nisibin usq; extenditur: mox Ablabium imperio exuit, aliosque administratores surrogauit. Ille apud exstructam sibi olim in Bithynia uillam, locum regali otio & secessui dicatũ, substitit, cunctis admirantibus, quòd imperare nollet. Paulo pòst percussores non paucos submisit, iussis primis literas tradere, qui in genua procumbentes (qui mos apud Romanos inoleuit in salutando Imperatore) honorarias illi in manum dedêre literas. Ille magno fastu receptis tabulis, metu solutus omni, purpuram aduenas poposcit. At illi nihil se amplius in mandatis habere professi, pro foribus stare, quibus tradendæ purpuræ cura incumberet, dixerunt: quos ille insolenti atq; elato animo confestim accersi iussit. At hi iniecta manu uirum adorti, pro stola purpurea, necem illi purpuream obtulerunt, frustatim dissecto, in modum pecudis, quæ publico in epulo conciditur. Eunapius in Aedesio.

Theodosius Magnus RVFINVM multis honoribus extulit, in primis uerò cum Arcadio Augusto filio in insequentem annum consulem declarauit, licet Promoti magistri militiæ cla-

riæ clariss. nec uulgò infamem: quem iussu Theodosij in Thraciam contendentem per barbaros quosdam in insidiis constitutos dicebatur interfecisse. Qua impunitate elatus, postea in consulatu Tariano præfecto prætorij, & Proculo præfecto urbis iudicium intulit, atq; illi præfecturam, huic uitam iudicum sentẽtiis abstulit. Sigon. l. 9. Imp. occid.

EVTROPIVS eunuchus, Arcadij Imp. cubiculi præpositus, & cõsul designatus, potẽtia extraordinaria nixus, homo paganus, duo grauissima flagitia perpetrauit. Primum, quòd in contumeliam ecclesiæ edictum ab Arcadio extorsit, ut si quis ad ecclesiam cõfugeret, ab altari abreptus pœnas graiores persolueret: quæ lex à Ioanne Chrysostomo Constãtinopolitano episcopo ingenti animi magnitudine improbata est. Deinde, quòd in Eudoxiam Augustam sese contumeliosius gessit. Itaq; cùm propterea ad pœnam ab Arcadio quærereretur, impunitatis caussa ad templum se contulit, & contra legem à se promulgatam aram supplex amplexus est. Quam rem ubi Ioannes uidit, conscenso ambone, orare instituit, neq; tantùm sacinus inultum patiendum esse disserta admodum oratione contendit. Itaq; Eutropius honore consulatus spoliatus est, nomine eius ex Fastis exemto, statuæ & simulacra eius omnia abolita, & in Cyprum deportatus: mox grauiorum quoq; criminum compertus, capite pœnas dedit. Sigon. lib. 10. Imp. occid.

PETRVS Vinea Campanus, obscuro natus loco, sed doctrina atq; eloquentia, quantum ætas illa tulit, insignis, Federici II. Imp. arcanorum omnium particeps ac moderator. Cæterùm per inuidiam, quæ in aula & oritur, & nuttimenta habet, atq; uirtutis perpetua est insectatrix, in suspicionem adductus, tanquam cum Pontifice Alexandro III sentiret (quo cum Federicus bellum gerebat) luminibus est priuatus. Cuius rei impatiens, atq; ob id in furorem conuersus, ad Sanctum Miniatum, quod Ethruriæ oppidum est, sibiipsi mortem consciuit. Fulg. lib. 6. cap. 11.

ENGERRANNVS Marinius, aulicorum intimus apud Philippum Pulcrum Francorum regem, maximas sibi opes gratia & obsequio comparauerat, opibus auctoritatem tantam, ut eius nutus non cæteri modò, sed & rex ipse in bellis suscipiendis & conficiendis uideretur obseruare. Mortuo Philippo, sub Ludouico Hutino peculatus reus actus, Caroli Valesij Comitis, regis patrui, insidiis circumuentus, & in crucem actus est. Aemilius lib. 8. & Fulg. libro 6. cap. 11. qui Enguerram Marignianum uocat.

IACOBVS Cor Bituricensis, qui apud Carolum VII. Gallorum regem summa quæque ob fidem & opulentiam poterat, tãdem criminis suspicione, quasi Agnetem Formosam regis concubinam ueneno è medio sustulisset, indicta caussa condemnatus, in exilium abiit. Claudius Sesselius in Historia Ludouici XII.

ALVARVS de Luna, Aragonensis spurius, cùm Ioanni regi Aragonię adeò se insinuasset, ut unus omnium regni regiq; que potens uideretur, Ioannemq; Nauarræ regem & Henricum magistrum militiæ sancti Iacobi, regnum gubernare conatos, armis deturbasset, postea tamen aduersante regina, è curia pulsus, aliquandiu priuatus uixit. Dum autem pristinam dignitatẽ recuperare conatur, regi clàm suadet, uti per speciem uenationis in saltus propinquos egrediatur, se illum potenti manu erepturum. Rex cum paucis egressus parum custoditus (nam Aluari iam penè nomen extinctum erat) ad insidiarum locum peruenit. Hic Aluarus interlectos exultans milites, liberum regem saluere dixit, eumq; secum abduxit. Qua re uulgata, confestim mira inclinatio regni facta est, & iterum ad Aluarum regni gubernatio deuoluta. Nec diu pòst cum Ioanne atq; Henrico atroci prælio commisso, uictoria penes Aluarum fuit. Henricus ex uulnere manus, quod in ea pugna receperat, mortẽ obiit. Magistratum eius Aluarus obtinuit, & aliquandiu postea regis pariter & regni moderator est habitus. Ad extremum cùm nobilem quendam iussu regis parum sibi grata nunciantem è fenestris præcipitasset, captus & securi percussus est. Aeneas Syluius cap. 47. Europæ, & Fulg. lib. 6. ca. 11. & Sab. lib. 7. cap. 8.

Iagello natu maximus Olgerdi Lituaniæ ducis, paterno principatu potitus est. Erat apud eum gratiosus in primis VOIDILO quispiam, rusticanæ & obscuræ sortis homo, callidus & impiger: qui cùm primùm in pistrino apud Olgerdũ se exercuisset, & industriâ suam probasset principi, cubicularius, ac deinde pocillator factus est, fuitque in intimis Olgerdi, quoad is uixit. Iagello insuper sororem ei suam in matrimonium collocauit. Quæ res non leuiter Keistutum patruũ eius offendit. Voidilo ab eo sibi metuens, criminari Keistutum apud Iagellonẽ instituit: eoq; cõsiliis suis iuuenem perpulit, ut is clàm fœdus cum Cruciferis Prussiensibus aduersus patruum iniret. Keistutus Vilnam cùm summo principatu Iagelloni ademit, Voidilonem in crucem egit. Tandem Iagello Keistutum & Vitoudum filium eius per speciem colloquij euocatos cœpit: Keistutum in carcere necauit: Vitoudus uerò Vilnæ in custodia diutius asseruatus, uxoris dolo liberatus est. Nam ea cùm liberam haberet commeandi ad uirum potestatem, nocte quadam commutato cum una de duabus pedissequis habitu, uestemulieberi indutum eduxit. Emissus ille, in Masouiam ad Ioannẽ ducem affinem suum, atq; inde in Prussiam ad Cruciferos confugit. Iagellò dominatu pacato potitus, Heduigim Ludouici Vngariæ regis F. uxorem duxit, baptisma, regnum Poloniæ, & Vladislai nomen suscepit. Cromerus lib. 14.

CICHVS Symoneta, honestis natalibus ortus, in Calabria, Francisci Sforciæ Mediolanensis ducis, & post eum Galeacij filij consiliorum in moderando imperio particeps, ob fidem egregiam, & opibus & honoribus plurimum auctus, quem locum apud Sforcianos principes patrem ac filium habuerat, incolumem etiam apud filij coniugem, illiusque filium tuebatur: eumq; diutius obtinuisset, nisi fortuna inuidisset. Eum enim, ceu scopulum, inter Galeacij fratres ac coniugem obiecit: & quia Cichus, ut uiduæ ducis ac pupilli saluti consuleret, Galeacij tres fratres, cum Roberto Sanseuerino, quorum magnitudo animusque iam formidolosus esse cœperat, in exiliũ egerat: Ludouicus ac Robertus, armis in patriam reuersi, cùm res suas cum Galeacij coniuge composuissent, in Cichum, femina duce permittente, seuierunt: direpta domo, populatis possessionibus, filiis per orbem terrarum sparsis: ipsum demùm post grauia tormẽta, senio iam confectum, neq; de dominis quos habuerat, neq; de populis aliqua in parte malè merentem, in Ticinẽsi arce securi percusserunt. Fulgosus lib. 6. capite 11. & Sabellicus libro 7. capite 8.

OTHO Crondorfer, obscuro loco natus, apud Rudolphum Palatinum Rheni cò dignitatis & gratiæ peruenerat, ut ad uicariam operam maximum secundùm principem honorem cuereretur. Qua auctoritate fretus, petulantius apud filium de matre locutus, discordiam inter eos excitare cœpit. Hanc ob causam utrumq; infensum habens, oculos & linguam procacem amisit. Auentin. lib. 2. Annal. Boiorum.

Serui.

HERMIAS eunuchus, Trapezuntij ciuis seruus, Athenas profectus est, ut studiis operam daret. Audito per aliquod tempus Platone, in Asiam cum domino reuersus, uirtute sua patriæ urbis Atarni imperium sibi peperit. Sed postea captus cùm in colloquium cum Memnone Rhodio uenisset, & Persarum regi traditus, suspendio uitam finiuit. Fulgosus lib. 6. capite 10.

Lusit in P. VENTIDIO fortuna, lusitq; ad derisum usq; mortalium, & uitæ huius ludibrium. Ventidius bis puer ductus in triumpho est: idemque primus Romanorum ducum de Parthis triumphauit. Et qui mulio fuit à principio, mox inopem iuuentam in caliga egit: dux factus, eam gentem bello fregit, quæ una omnium ad orientem solem Romanos fregerat conatus. Sabell. lib. 7. cap. 8.

BARBARIVS Philippus cùm seruus fugitiuus esset, Romæ præturam petiit, & Prætor designatus est: ait Vlpian. in l. 3. de Offic. præt. Suidæ autem de eo testimonium est huiusmodi. Magistratum, inquit, gessit sub Triumuiris (quos tres tyrannos appellat) homo blandis moribus, & qui ad Antonij gratiam præturam gessit. Eum autem purpuratum & in foro ius dicentem cùm dominus à quo profugerat agnouisset, à tergo accedens, & eum ueste prehendens, Salue, inquit: seruili eum suo nomine appellans. At ille hero facilè agnito perculsus, rogare eum cœpit ut taceret: domum autem productus, magna se pecunia redemit. Quod magno probro & dedecori Antonio fuit. Hotom. de Verbis iuris.

LOCORVM FELICITAS. VEL CONSTANS.

Lacedæmonij ut rerum sunt per totam Græciàm potiti, urbibusq; imposuerunt præsidia, princeps Epaminondas præsidium, quod Thebis erat, contrucidauit. Eo nomine armæ inferentibus Lacedæmoniis THEBANI ad Leuctra occurrerunt, auspicium loci secuti. Nam antè etiam ibi asseruerãt se in libertatem, quando ab Sthenelo in exiliũ Amphyctionpulsus. Thebas se contulit: ac cùm tributarios inuenisset Chalcidensibus, eos uectigali exemit, Chalcodonte Euboœensium rege interfecto. & tũc apud ipsum Scedasi filiarum à Spartanis olim constupratarum & interfectarum tumulũ Lacedæmoniorum exercitus ingenti clade totus fusus fugatusq; est. Plut. in Amatoriis.

OTHO Vicecomes, Mediolanensium archiepiscopus, cum tota gente à Turrianis urbe pulsus, nobilium exulum stipatus manu, per uim in patriam redire studebat. Ei cum exercitu Turriani obuiam profecti, ad Decimum uicum peruenerant. Quum ibi de inferendo bello à ducibus in consilio sententiæ dicerentur, sacerdos quidam pernici equa deuectus, ad

ctus, ad Othonem peruenit. Erat enim Decimi præclarum Othonis nomen: nam ab adolescentia sacris initiatus, summum in eo pago sacerdotium à pontifice impetrarat, unde postea & in æde maxima Mediolani, & in diui Ambrosij tẽplo canonicas dignitates fuerat consecutus. Is sacerdos Othoni omnia nunciauit, addiditq; Turrianos ea nocte posse deleri, si improuisus confecto per noctem itinere, dispersos atq; sopitos adoriretur. Hoc nuncio maximè lætatus Otho, Dij, inquit, qui à Decimo dignitatis initia prębuerũt, non inani proculdubiò loci omine promissam nobis de hostibus uictoriam dabunt: atq; ita tota re ad consilium delata, singulari omnium alacritate decernitur, non prætermittendam rei gerendæ occasionem. Ergo ducem secuti sacerdotem, Turrianos imparatos adorti per noctem, superarunt, Napum principem ceperunt. Atq; ita septies acie uictor Otho & reditum in patriam & patriæ imperium sibi suisq; peperit. Iouius in uita Othonis.

INCONSTANS. LOCA FELICIA, ET INFELICIA, IISDEM, DIVERSIS.

M. MANLIVS Capitolinus tyrannidis affectatæ reus, in Capitolium ductus, ac de saxo præcipitatus, locum eundem habuit & eximiæ gloriæ & tristissimi exitus monumẽtum. Plutarchus in Camillo.

TEMPORVM FELICITAS. Eaque uel

CONSTANS. TEMPORA FELICIA SEMPER VEL SÆPE, IISDEM VEL DIVERSIS.

BOEOTIIS in diem quintum mensis Hippodromij, quem appellant Athenienses Hecatombæona, uictorias duas clarissimas, quibus libertatem Græciæ asseruerunt, contulit fortuna, Leuctricam, & alteram antè annis ampliùs ducentis ad Gærestos, cùm Lattamiam & Thessalos fuderunt. Hinc Persæ mensis Bœdromionis die sexto in Marathone, tertio ad Platæas, eodemq; ad Mycalem sunt à Græcis cæsi, (Diodorus lib. 11.) uigesimo sexto in Arbelis. Apud Naxum nauali uictoria circa plenilunium mense Bœdromione ATHENIENSES sunt duce Chabria potiti: ad Salamina XX. Plutarchus in Camillo. Vicit eodem mense TIMOLEON Corinthius Carthaginenses ad Granicum amnem in Sicilia. Sab. lib. 9. cap. 4.

Sextus Thargelionis dies ATHENIENSIBVS auspicatissimus erat. In eo Socratis natalis dies fuisse proditur, & Alexandri Macedonis: qui eadem defunctus quoq; fertur. Alexan. lib. 4. cap. 20. & Cæl. lib. 17. cap. 30. A. L.

TIMOLEON Corinthius prælia maxima natali die suo fecit omnia. Quo factum est, ut eiusdẽ natalẽ festum haberet uniuersa Sicilia, & inprimis Syracusani. Probus in eius uita.

Q. FVLVIO contigit, ut qua die priore anno ex prætura triumpharat, eadem postea de Liguribus bello uictis triumphans urbem iniret.

Sutrium bis eodem die à ROM. captum est: euenitq;, ut Thusci, qui oppidum ceperant, id amitterent: & qui amiserant, opera id recuperarent Camilli: qui summa festinatione, uictis acie Latinis & Volscis, Sutrium contendens, hostes securos, uino somnoq; sepultos cęcidit. Plut. in Camillo.

C. IVLIVS Cæsar Idus Iulij natalem suum fortunatas semper habuit, & felices. Alex. lib. 4. cap. 20.

Incidit primordium VENETÆ urbis in octauum Calendas Apriles eius anni, qui quadringentesimus fuit humanæ Salutis, ac primus & uigesimus. Tradunt quidam mundum eodem die à Deo constitutum, & Christum Dei F. eadem luce uirginis utero conceptum. Sab. lib. 1. En. 8.

Eodem tempore, & quod maximè admirandum uidetur, ipso etiam die, Nonis Iulius anni 1495. quum pridie quoque ad Tarrum inter Gallos & Venetos Sforcianosq; esset dimicatum, & Gallica classis ad Rapallum capta, FERDINANDVS II. Aragonius urbe Neapoli incredibili ciuium studio receptus est. Iouius lib. 3 Hist.

Calendæ Iuliæ VENETIS triplici de causa festæ: uictoria scilicet celebri eo die de Patauinis parta, & Andreæ Contareni ducis recepta de Genuẽsibus Clodia reditu, & Petri Lauretani classi præfecti uictoria ad Callipolim contra Turcos nauali. Egnatius lib. 2. cap 3.

Sexto Calendas Martias, Mathię apostolo dicatus, natalis Cęsaris CAROLI V. semper ei faustus, Ticinensi uictoria lætissimus, & inauguratiõe Bononiẽsi. Iou. in Põpeio Colũna.

HISPANI duce Consaluo Magno de Gallis nobilem uictoriam ad Ciriniolam retulerunt, anno 1502. mẽse Maio, octauo post Obignini cladem ab iisdem acceptam: eoq; utraq; die, qui à Venere appellatur: quem diem Hispani sibi faustũ sæpè fuisse obseruarunt. Guicciardinus lib. 5.

Augustus mensis occulto quodam fato OTHOMANNORVM Turcarum Imp. militiæ felicissimi extitit. Eius certè mensis die decima Baiazetes II. Methonem cœpit, eadem Solymãnus Strigonium occupauit. Octauo eiusdem Selimus anno 1514. Ismaelem Sophum Persarum regem in Calderanis cãpis Armeniæ magno prælio uicit: & triennio pòst ad Hierapolim siue Alepum Syriæ Campsonem Aegyptiũ Sultanum. Iouius in uita Selimi. Solimanus eodem Ludouicũ Hungariæ regem ad Mugacium cęcidit, Budam occupauit. Anno 1566. Sigetum expugnauit, & uictor obiit.

INCONSTANS.

Huc pertinet Tit. Qui eodem die nati sunt & mortui.

IVDAS Machabeus Gorgia Antiochi Epiphanis duce deuicto, ad lustrãdum templum ab Antiocho profanatum se cõtulit, excusso q; de sicilibus igne sacrificium fecit. Acciditq; ut quo die templum fuerat ab externis profanatum, eodẽ die fieret templi lustratio, eiusdem mensis, scilicet Casleu, uigesimo quinto die. 1. Machab. 3. & 2. Machab. 10.

Lysander nauibus extra duodecim omnibus & muris potitus ATHENIENSIVM est die sextodecimo mensis Munychionis: quo die superauerant illi quondam prælio nauali ad Salamina Barbaros. Plut. in Lysandro.

Circa tempus mysteriorum dirutæ fuẽre ab Alexandro THEBÆ. Præsidium Macedonicum uigesimo die mensis Boedromionis, quo die mysticam pompam Bacchi educunt, recepẽre ATHENIENSES. Plut. in Camillo.

Eodem die compertum est à GELONE Syracusano Carthaginenses, qui cum Xerxe Græcorum tollendorum fœdus inierant, debellatos, & in Thermopylis LEONIDAM cũ sociis dimicando, intra Xerxis castra occubuisse: ueluti quoddam de industria numen id curasset, clarissimamque hinc uictoriam, illinc gloriosissimam mortem eodem tempore, pari momento rerum, pariq; uirtutis exemplo, subiici, ambiguo præferendæ laudis iudicio, constituisset. Diodorus libro 11. cap. 1.

Ea die qua à Cimbris profligato exercitu ROMANI duce Cepione cęsi fuẽre ingenti clade, eadem postea L. Lucullus contra Tigranem & Armenios, quos magna clade debellauit, & castris exuit, gloriam tulit insignem. Plut. in Camillo.

Ea die qua M. CRASSVS magno dedecore profligatus à Parthis & cæsus fuit, eadem post aliquot annos Ventidius Pacorum & Parthos singulari uictoria uicit. Alexan. ab Alexandro lib. 4. cap. 20.

AVGVSTO, idem dies suscepti imperij primus, & uitæ supremus fuisse traditur. Alex lib. 4. cap. 20.

FRIDERICVS Pulcer, Alberti I. F. Austriacus, cum Ludouico Bauaro de regno Rom non expectato fratre Lupoldo dimicans in agro Salisburgensi, supra L. milites sua manu interfecisse dicitur. Victor primum, inde uictus & captus est, anno Christi MCCCXXIIII. penultima Septembris, qua beati Michaelis festus dies peragitur. Quo die ante annos quinquagintaunum, Rodolphus Habspurgẽsis auctor gentis, in regem Romanum fuit electus. Vnde quidã falsò augutabantur, tunc domum Austriæ ruituram. Cuspin.

LEO X. factus põtifex ad undecimum diem Aprilis, anni 1513. se triplicis coronæ tiaram in Laterano templo sumturum edixit, ut is dies, qui ex clade prælij Rauennatis (in quo captus fuit à Gallis) sibi ualde ater extiterat, eo circumacti anni curriculo commutata fortuna, in candidum atq; lætissimũ uerteretur: eodem quoq; ipso albo equo uehi uoluit, in quo Rauennę captus fuerat. Iouius in Alfonso Atestino.

BARTHOLOMÆVS Aluianus, anno 1513. icto inter Galliæ regem Ludouicum XII. & Venetos fœdere, ex Gallia, ubi captiuus aliquandiu fuerat, Venetias reuersus, ab senatu Veneto omnium copiarum imperator iisdem legibus, quibus Pitiliani comes eum gradum habuerat, & fortasse eodem die, quo ante quatuor annos in hostium potestatem uenerat, est salutatus. Guicciard. lib. 11.

ALFONSVS II. Neapolitanorum rex, Caroli IIX. Gallorũ regis aduentum metuens, in Siciliam fugit, regno relicto Ferdinando filio, eo die, quo pater anno antea decesserat uita, eodem quo fuerat rex salutatus. Ferdinandus regno à patre per manus accepto, Capua & Neapoli amissa, omnibusq; alienatis, in Siciliam classe transmisit. Et Aragonia domus per hunc modum Neapolitano regno excidit, anno tertio & sexagesimo quàm Alphonsus maior, Ferdinandi huius proauus, Renatum Neapoli eiecerat. Sabellicus libro 9. Enneadis 10. & Guicciardinus lib. 1.

LIBRI SECVNDI
TITVLORVM
DISPOSITIO.

- Acquisitio. INFELICITATIS, Miseriæ acquisitio, ratione habita
  - Rerũ, siue Occasionis, siue Instrumenti, considerati
    - Personarum, hoc est, eorum
      - Qui acquirunt.
      - Per quos acquiritur. Infelicitatis efficiens causa
        - Ipse sibiipsi.
        - Alij. Putà
          - Dij. Astra.
          - Reges. Mulieres.
          - Bruta.
    - Materialiter. INFELICITATIS instrumẽta Materialiter cõsiderata: tanquã
      - Hominũ dicta Huc pertinent facta: hæc.
        - Inuentis suis qui periere. Legibus suis damnati.
        - Consiliis propriis infelices. Vaticinio proprio infelices.
        - Insidiis quas aliis struxerant circumuenti.
        - Donis hostium infelices.
        - Supplicio eodem, quo alios oppresserunt, affecti.
      - Res quædam. v. g.
        - Verbum. Pecunia, Thesauri. Anathemata sacra.
        - Equi. Ciues. Imagines.
        - Filum. Vnguentum.
    - Formaliter. INFELICITATIS instrumenta Formaliter cõsiderata. nimirum uel tanquam
      - Mala (Malæ mali occasiones) tũ
        - Animi. Infelices facti occasione
          - Ignorantiæ: propter Indciium
            - Retardatum.
            - Neglectum.
          - Astutiæ, Doli, Insidiarum. Stultitiæ.
          - Libidinis. Auaritiæ. Luxus.
          - Superbiæ, Ambitionis. Adulationis. Impietatis.
          - Iniustitiæ, Crudelitatis, Perfidiæ erga
            - Subditos, Tyrannide.
            - Principes. Doctos.
            - Socios. Hostes.
            - Parentes. Fratres. Nepotes.
            - Coniuges. Seruos.
          - Seditionis, Defectionis, Belli studij.
          - Periurij, Accusationis falsæ. Proditionis.
        - Corporis.
        - Fortunæ. Infelices facti occasione
          - Paupertatis. Ignominiæ.
          - Amicitiæ. Ob
            - Conuersationem improborum.
            - Fœdus cum improbis.
      - Bona (Bonæ mali occasiones) tum
        - Animi: ut
          - Sapientia.
          - Eloquentia.
          - Iustitia.
        - Corporis: ut
          - Forma.
          - Robur.
          - Longæuitas.
        - Fortunę. Infelices redditi occasione
          - Diuitiarũ. Vbertatis.
          - Ciuitatis munitæ.
          - Honoris. Victoriæ.
    - Temporis. INFELICITATIS momentum. Puncto temporis acquisita infelicitas.
- Infelicitatis considerandæ
  - Possessio. Vide signum A.
  - Cõseruatio. INFELICITAS
    - Hominum
      - Constans, quo ad
        - Instrumentum.
        - Modum.
      - Inconstans.
    - Locorum
      - Constans. Locus idem infelix
        - Iisdem. Locus scilicet idem
          - Sceleris & Pœnæ.
          - Cladis.
          - Mortis.
        - Diuersis.
      - Inconstans. Locus idem
        - Dignitatis & Mortis.
        - Ortus & Interitus.
    - Temporum
      - Constans. Tempus idem infelix
        - Iisdem. Tempus idem
          - Sceleris & Pœnæ.
          - Cladis, Excidij.
        - Diuersis.
      - Inconstans.
        - Iisdem. v. g. Locus idem
          - Dignitatis & Mortis.
          - Victoriæ atq; Cladis.
        - Diuersis.

A. Infe-

- A. Infelicitatis Possessio considerandæ respectu
  - Personarum, hoc est eorum
    - Qui possident. Sic Felicitas cadit
      - Primariò in Homines
        - Viuos. Infelices
          - Populi. Familiæ. Reges.
          - Grammatici. Medici. Typographi.
          - Milites. Mariti. Amatores.
        - Mortuos.
      - Secundariò in Accidentia hominum. Huc infelicia
        - Loca.
        - Tempora.
    - Propter quos possidetur. Sic Infelices dicuntur quidam propter
      - Principes.
      - Subditos. Ciues. Comites.
      - Auos, Parentes.
      - Filios. Fratres.
      - Coniuges.
      - Conseruos.
      - Cognatos. Hostes potentes.
  - Rerum, tanquam Materiæ subiectæ infelicitati: siue ea sit
    - Multiplex, ob plura mala.
    - Simplex. Sic ob unum aliquod malum, infelix quis dicitur, consideratum secundùm
      - Animum. Vt propter
        - Ignorantiam.
        - Stultitiam.
      - Corpus. Infelices ob
        - Morbum.
        - Mortem.
      - Fortunas. Ob
        - Paupertatem.
        - Deiectionem à dignitate.
        - Munus impeditum.
        - Excidium Vrbis, Templi.
        - Repulsam.
        - [illegible] Exilium.
        - Expeditionem infaustam.

Voluminis Vigesimisecundi
Liber II.
DE MISERIA & INFELICITATE.

INFELICITATIS ACQVISITIO, RATIONE HABITA

PERSONARVM, PER QVAS acquiritur. Miseriæ auctores

SIBIIPSIS.

Ο καρπάθιος τὸν λαγών. id est, Carpathius leporem. Dicebatur in eos, qui sibi rem noxiam accerserent. Hinc deductum adagium, quod cùm in CARPATHIORVM insula lepores non essent, illi curarunt importandos alicunde. Verùm ubi eius animantis magna uis increuisset, ut est mira fœcunditas, fruges insulæ populari ceperunt. Erasmus in Adagiis.

ΟΙΝΟΕ uicus quidam est Atticæ, quem qui inàolebant, alueum quendam torrentis uicinum, suis finibus inclusérunt. At ingruente immodica ui aquarum, & ob id corruptis agris, agricolationem perdidere. Strabo Geographiæ lib. 8. duas Oenoas commemorat, alteram Eleutheris finitimam, alteram apud Marathonem, de qua uulgò iactata paræmia, οἰνόη τῶν χαραδρῶν. id est, Oenoe charadram. Effertur adagium ad hunc quoque modum, οἰνάοι τῶν χαραδρῶν: id est, Oenei charadram, ubi quippiã accersitur ad commoditatem, unde pernicies adfertur. Idem.

ALIIS. INFELICITATIS auctores

Dij, Astra.

Homerus laborum Herculeorum causam ponit ATEN deam & IVNONEM, quæ infesta Herculi, tanquam ex pellice nato, periculis omnibus illum obiecerit. Erasmus in Adagiis.

Terra pertæsa improbitatis hominum, cùm nollet amplius gestare tam impium pondus, rogauit Iouem, ut se isto onere leuaret. Quare primò excitauit bellum Thebanum IVPITER, ubi multi perierunt. Deinde fecit nasci ex Thetide formosissimum Græcorum Achillem, & pulcerrimam feminarum ex Leda Helenam, quæ causa belli Troiani extitit, in quo Achilles primas partes tenuit. Interierunt autem de Græcis 886 millia: de Troianis uerò, 676 millia, auctore Darete Phrygio. Eustathius ex Stasini rebus Cypricis. Huc alludẽs Helena Euripidea, inquit,

Πόλεμόν γὰρ ἀθάνατοι ἐκλίσσουν χθονὶ
ὃς φέρει δυστήνοισιν, ὅς ἄχλυε βροτῶν
πολλοὺς τε κεφίσειε μητέρας χθόνιε,
ἀγνωτόν τε θάνατον κόψειν Ἑλλάδος.

Bellum enim intulit Græcorum terræ, & Phrygibus miseris: ut turba mortalium & multitudine leuaret matrem Terrã, & cognitum redderet fortissimum Græciæ.

OEDIPVS, cùm interfectis duobus filiis à Creonte, ipse & sẽnex & cæcus in exilium pelleretur, ne res nouas moliri posset, apud Euripidem in Phœnissis in deos causam calamitatis suæ refert, inquiens,

Ὦ πάτραι κλεινοὶ πολῖται,
λεύσετ' οἰδίπους ὁδε,
ὃς τὰ κλεινὰ αἰνίγματ' ἔγνω, καὶ μέγιστος ἦν ἀνὴρ,
ὃς μόνος Σφιγγὸς κατέσχον τῆς μιαιφόνου κράτη,
νῦν δ' ἄπιμος, οἰκτρὸς, ἐξελαυνόμενος χθονὸς.
ἄπιστ' τί πεῖσαι θεοῖσι, καὶ μάτην ὀδύρομαι;
τίς γὰρ οὐκ θεῶν ἀδικοῦμαι, θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.

O patriæ inclyti ciues, uidetis. Oedipus ille, qui inclyta illa enigmata cognouit, soluit, & maximus fuit uir, qui solus Sphingis deuici sanguinariæ uires: nunc uerò ignominia affectus, miserabilis maximè, expellor à terra. Sed quid hęc desleo, & frustrà lamentor? quæ enim ex diis ueniunt necessitates, mortalem existentem oportet ferre.

Ἐν τετράδι γεννηθῶμεν, id est, Quarta luna nasci dicuntur, qui parum feliciter nati sunt, ut auctor est Eustathius in libro Iliadis β. propterea quòd HERCVLES hac luna natus feratur, cuius omnis uita laborum plena fuit. Pyrrhus apud Lucium Florum dicebat se sibi uideri Herculis sidere natum, quòd quo pluribus uictoriis Romanos conciderет, hoc acriores in ipsum coörirentur. Erasmus in Chiliadibus.

Reges.

Consule Titulum Tyrannorum: item, Regum ignauorum, aut fortitudine illustrium.

Mulieres.

Consule Tit. Mulierum improbarum. Quatenus infelicitatem aliis concilant.

Mulieres omnium ferè calamitatum auctores fuisse uiris dicũtur. Testis PANDORA Hesiodia, testis bellum Troianum, testis Hercules à DEIANIRA extinctus, testis Danaidum fabula, testis Lemniarum mulierum historia, testis CLEOPATRA, [redacted] Quanquam hæc magis conueniebat stultitiæ uirorum adscribere, qui tantum indulgeant mulierculis, ut uelut amentes amore, in quo duis malum sequantur: cùm par fuerit, ut illis moderantibus mulier natura stultior, simul & imbecillior, minùs desideret. Quod enim animus est corpori, id uirum oportebat esse mulieri. Verùm quemadmodum uulgus sua uitia corpori imputat, cùm ab animo proficiscãtur, & stulti principes insanissimos bellorum tumultus imputant populo, quorum ipsi sunt auctores: ita uiri reiiciunt in feminas, si quid ipsi delirauerint. Erasmus in Adagiis.

Brutus.

DIONYSIO Syracusanorum tyranno in Italica expeditione absenti nuncius missus à Timocrate, in sylua obdormierat. Lupus odorem carnis, quam in pera ferebat, secutus, peram cum literis abstulit. Tabellarius euigilans, pera non reperta, aufugit. Itaque in tempore Dioni occurrere Dionysius nequiuit. Plut. in Dione.

RERVM SIVE OCCASIONIS SIVE Instrumenti MATERIALITER considerati. Infelices occasione

INVENTI. INVENTIS SVIS QVI PERIERE.

Athenæo teste, lib. Dipnosophistarum 6. capite 7. cùm CHII primi seruis mercenariis instituissent uti, postea subacti à Mithridate Cappadoce, propriis seruis uincti sunt traditi, ut in Colchorum regionem deportarentur: idque illis aliquando euenturum oraculum prædixerat. Huius historiæ auctores citat Nicolaum Peripateticum, & Posidonium Stoicum. Nec Stephanus tacuit, hanc gentem primùm usam famulis θεράπαιν. Hinc prouerbium, Chius dominum emit. Erasmus.

Icarus pater Erigones, quum ATTICOS usum uini docuisset, ab eis in ebrietatem lapsis interfectus est. Ouid. in Ibin:

Muneribusq; tuis lædaris, ut Icarus, in quem
Intulit armatas ebria turba manus.

ZOROASTRES Bactrianorum rex, magicæ artis inuentor (ut est apud Orosium lib. 1. cap. 4. Trogum lib. 1. & alios) uolens olim uideri deus, astris intentus, uelut scintillas quasdam ex stellis producebat, ut rudes in stuporem miraculi traherentur. Tandem ab ipso dæmone, quem importuniùs frequentabat, succensus est. Clemens in suo Itinerario, & Antoninus tom. 1. tit. 2. cap. 1.

PERILLVS faber ærarius egregius, postquam uaccam ex ere Phalaridi tyranno construxisset, ut nouum & crudelissimum tormenti genus, quo sontes torquere solebat: tãdem tyrannus eodem supplicio affecit artificem, dignum profectò ut inuento crudelissimo crudeliter periret. Plutarchus in Parallelis capite 73. Plin. lib. 34. cap. 10. Cicero in Orat. 5. Verrina, Valer. Max. lib. 9. cap. 2. Orosius lib. 1. cap. 20. Claudius lib. 1. in Eutropium:

Sic opifex tauri, tormentorũmq; repertor,
Qui funesta nouo fabricauerat æra dolori,
Primum inexpertum Siculo cogente tyranno
Sensit opus, docuitq; suum mugire iuuencum.

ARVNTIVS Paterculus, cùm audiuisset Aemylium Censorinum tyrannum magnifica munera offerre iis, qui noua quædam tormenta inuenissent, equum ex ære fabricatum tyranno donauit. Ille autem tum denique ad æquitatis cogitationem conuersus, muneris auctorem primùm intrusit, ut quam cæteris pœnam excogitarat, ipse subiret, pateretur q;. Aristides Milesius, & Plut. cap. 75. Parall.

LEGIS. LEGIBVS SVIS DAMNATI.

ZALEVCVS legislator Locrensium, iussit, ut adultero deprehenso uterq; oculus effoderetur. Filius eius deprehensus erat. Ibi ne, quod semel omnium sententiis confirmatum erat, irritum fieret, ipse pro altero filij oculo, sibi alterum eximi iussit, ut ne prorsus cæcus fieret adolescens. Aelianus lib. 13. de Varia historia.

CLISTHENES Atheniensis, primus ostracismi supplicium introduxit, atq; ipse primus eo damnatus est. Aelian. lib. 13. Var. hist. & Cælius lib. 25. cap. 43. A. L.

Cùm in Repub. pridem floreret PERICLES succinctus legitimis filiis Xanthippo & Paralo (Aelianus lib. 6. Patroclũ uocat, sed malè) legem rogauit, ut soli ex duobus nati Athenienſibus, ciues essent Athenienses. Cùm autem rex Aegypti dono misisset populo XL millia medimnũm tritici, & id diuidendum ciuibus esset, nothis controuersiæ ex eo plebiscito multæ, quæ hactenus fuerant tectæ atque neglectę, motæ sunt: multi etiam calumniis circumuenti. Conuicti fuere paulo minus quinq; millia, qui uenditi sunt: eos, qui ciuitatem retinuerunt, ac censiti inter ciues Athenienses sunt, inuenerunt quatuordecim millia quadraginta numero. At bello Peloponnesiaco cùm filios legitimos peste amisisset, ne orbitate nomen familiæ suę & progenies semel interiret, legem de nothis à se latam suasit antiquandam. Cùm esset autem res indigna, ut quæ contra tam multos uim habuerat, ab eodem lex, qui tulerat eam, rursus abrogaretur: præsens tamen Periclis clades domestica (ut qui pœnam luisse iam fastus & arrogãtiæ illius suæ uideretur) infregit populum Atheniensem, putauitq; eum, deorum oppressum inuidia, esse humanitate alleuandum. Quare indulsit ei, ut in curia sua nothus censeretur nomine paterno. Hunc pòst, cùm apud Arginusas Peloponnesios prælio nauali prætor fudisset, una cum collegis populus morte multauit. Plutarchus in Pericle.

LYCVRGVS orator Athenienſis, unus è decem, legem scripsit, ne mulieres festo Mysteriorum, curru ueherentur. Quæ uerò id fecisset, multam lueret. Prima ipsius uxor aduersus hoc psephisma delinquens, damnata pœnam subiuit. Aelianus lib. 3. de Var. hist.

CONSILII. CONSILIIS PROPRIIS EVERSI.

Statua Romæ in comitio posita Horatij Coclitis fortissimi uiri de cœlo tacta est. Ob id fulgur piaculis luendum, ARVSPICES ex Hetruria acciti, inimico atque hostili in populum Romanum animo, instituerant eam rem contrariis regionibus procurare. Atque illam statuam suaserunt in inferiorem locum perperam transponi, quem sol oppositu circũ undique aliarum ædium nunquam illustraret. Quod cùm ita fieri persuasissent, delati ad populum, proditique sunt. Et cùm de perfidia confessi essent, necati sunt. Constitutque eam statuam (perinde ut ueræ rationes pòst comperta monebant) in locum editum subducendam: atque ita in area Vulcani sublimiori loco à tauendam. Eaque res benè & prosperè reipub. cessit. Tunc igitur quòd in Hetruscos aruspices malè consulentes animaduersum uindicatumque fuerat, uersus hic scitè factus cantatusque esse pueris Vrbe tota fertur:

Malum consilium consultori pessimum est.

Ab Hesiodo illo expressus,

ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

Ex Annalibus maximis lib. 11. & Verrij Flacci lib. 1. Rerum memoria dignarum, recenset Gell. lib. 4. cap. 5.

Papyrius Cursor cùm consul Aquiloniam obsideret, uelletq; prælium cõmittere cum hostibus, nisi si quid auspicia refragarentur: ac cõsultus PVLLARIVS suaderet, uti committeret, cùm tamen aues infausta nunciassent: re cognita, pullarium in prima acie constituit. Is primo traiectus telo uiolatus est. Paulus Iouius libro octauo Historiarum.

tam religionem expiauit. Valerius Maximus lib. 7. & Liuius Decad. j. lib. 10.

EVTROPIVS eunuchus dum studet in quosdam qui ad tempLum confugerant animaduertere, persuasit imperatori ut ferretur lex, qua templi religio nulli prodesset nocenti. Lata lege factum est, ut Eutropius cùm offendisset Cæsarem, cõfugeret sub altare, unde protractus capite plexus est, suo ipsius consilio perditus. Ex Socrate Erasmus in Chiliadib.

SYLVERIVS Campanus, Pontifex Maximus, Iustiniani Imperatoris temporibus quum consilium dedisset, Atheniensium episcopum nequaquam ab exilio reuocandum esse: ipse coactus Pontificatu se abdicare, in insulam Pontiam fugiens, ibi in exilio mortuus est. Volaterr. lib. 22. Anthrop.

VATICINII.

Olim quum Thebani de belli euentu consulerent oraculũ, uates quæ tum Dodonæ responsitabat, ait eos fore uictores, si quid impiè patrassent. Itaque consultorum quidam arreptam MYRTILAM, nam id mulieris fatidicæ nomen, in lebetem aqua calida feruentem, qui fortè inibi aderat, iniecit, iuxta Heraclidem, referente Zenodoto. Sunt qui narrent, Bombum diuinum quendam Thebanis de belli successu sciscitantibus, respondisse futurũ ut quamplurimos uincerẽt, si priùs quempiam è ducibus immolassent. At illos Bombum ipsum interemtum immolasse. atque hinc ortum prouerbium, Bœotis uaticinare. Erasmus in Adag.

INSIDIARVM. INSIDIIS QVAS ALIIS STRVXERANT IRRETITI.

HAMAN Amalechita, Artoxerxis regis consiliarius, à rege secundus, quum Iudæorũ gentem penitùs excindere, & Mardochæum in trabe L cubitorum alta suspendere, permissu regis, conaretur, Deus omnia eius consilia per Hesterem reginam perturbauit, eumq; cum omni familia pessundedit. Hesteræ 3. & sequent.

SENES qui capitalem noxam insonti Susannæ adstruxerant, sui sceleris conuicti, in se capitale supplicium uertẽre. Marulus lib. 5. cap. j.

Persarum SATRAPÆ Danieli prophetę inuidentes, quòd eũ rex toti regno præfecisset, à rege impetrant, edicto sanciret, ut XXX dierum spacio à nullo deorum quicquam præterquam à rege liceret petere. Sciebant autem Danielem non petiturum, quippe qui singulis diebus ter flexis genib. Deũ suum adoraret. Danielem igitur, quamuis inuito rege Dario, ex lege in leonum speluncam coniiciunt. At diuinitùs seruatus est. Itaq; quum rex summo mane accessisset, & illius innocentiam diuino confirmatam auxilio cognouisset, huius technæ auctores unà cum liberis & uxoribus eò coniici iussit, quos leones dilaniarunt. Dan. 6.

HERCVLES, quibus ipse petebatur insidiis, iisdẽ pœnas expetens ab inuasoribus, immolauit Busirim, Anteum luctatione oppressit: Cygnum, quo cum prouocatus cõseruit manus, obtriuit: Termerum capite incurrentem confecit, à quo Termerium malum ferunt dictum: quippe feriens capite oburios Termerus necabat. Itidem puniebat THESEVS improbos, ulciscebaturq; eos eadem ui, qua alios illi: opprimens ad modum suæ improbitatis iustas pœnas pendentes. Plutarchus in Theseo.

Anno Salutis humanæ MDII. CÆSAR Borgia Alexãdri VI. Pp. F. qui quatuor Varanios proceres antiquissimæ stirpis Camertes necarat, ut eorum imperio & opibus potiretur: Guidonem Feltrium Vrbino, Pandulphum Malatestam Arimino depulerat: Astoremq; Manfredum expugnata Fauentia sub fide deditum strangulãrat: sanguinarias manus Vrsinæ factionis atque familię proceribus admouit. Primò Vitelloccium ab insigni uirtute inuisum, & Liberottum Firmanum, moxque Paulum Vrsinum Latini cardinalis filium, & Franciscum Vrsinũ Grauinæ regulum in Vmbria tetro supplicio sustulit: eodemq; die ab Alexandro pontifice ad constitutum tẽpus Baptista Vrsinus cardinalis in mole Hadriani cantharidum ueneno sublatus est. Sed Italicæ nobilitatis stirpes excindenti, affectantiq; regnum Italiæ, non diu Fortuna arrisit. Cùm cœnaret enim Vaticana in uilla inuitatus à patre pontifice, uenenum bibit, quod conuiuis quibusdã senatoribus ditissimis paratum erat, fallente lagenas incautè à poculis ministro. Sed Alexandro uim ueneni non ferente, ipse Cæsar paterno funeri miseriæque suę interfuit. Nam Iulius II. Pont. Alexandro suffectus, eum exutum exercitu, in arce sub custodia tenuit, quo ad missis tesseris arx Ostiensis redderetur. Fide demum à Consaluo accepta, Neapolim nauigauit, ubi dum compararet copias, & nouas res moliturus uideretur, captus est, & in Hispania custodiendus ad Setabam transmissus. Custodia demum elapsus, ad Nauarrum regem confugens, in prelio quodam ignobilis cecidit; armisque exutus nudus Pampelonem, cui urbi uiuus episcopi munere præesse dedignabatur, deportatus & sepultus est. Paulus Iouius libro octauo Historiarum.

DONI HOSTILIS.

AIAX cum Hectore cõgressus ponitur ab Homero, ac pugnã nocte superueniente diremta, gladio ab Hectore donatus, ille autem ab Aiace baltheo, perniciosissimis quidem donis. Nam HECTOR eo tractus ab Achille fuit. Hic uerò cũ ob arma Achillis Vlyssi adiudicata insanus efficeretur, ei gladio incubuit. Teucer cùm sine fratre reuertisset, non susceptus in patriam, in Cyprum secessit, ubi alteram condidit Salamina. Volaterr. lib. 33.

CÆDIS.

HADINGVS Danorum rex ab Vffone Sueonum rege uictus quum in Helsingiam fugisset, ibique solis feruorẽ maris aqua sublueret, bellũam immanem crebris ictibus oppressit, necatamq; in castra perferendam curauit. Ei obuia femina, quòd deum ferino corpore tectum occidisset, dira fata imminere prædixit. Nec uanum fuit præsagium. Siquidem nauigante eo oborta nimbi uis, ingenti classem tempestate consumsit. Naufragum hospitia petentem, subita penatiũ strages excepit. Nec antè malo remedium fuit, quàm Frõdeo rem diuinam furuis hostiis fecit, quem litationis morem annuo feriarum circuitu repetitum, posteris imitandũ reliquit. Frõ Blod Sueones uocant. Saxo lib. j.

SVPPLICII EIVS, QVO ALIOS AFFECERE.

ADONIBEZECHVS Cananæorum rex, in prelio à Iosua Iudæorum iudice captus, amputatis manuum pedumq; digitis, miserrimè in uita seruatus est: siquidẽ uiuere is dici potest, qui eo modo habitus, in longam potiùs mortem coniectus uideretur. Fassus autem fuit, ea se morte septuaginta reges uicinarum urbium affecisse: quum longo eos tempore, ueluti canes, sub mensa ad pedes suos pauisset. Fulgosus lib. 6. cap. 11. ex Iudic. j.

IASON impius & crudelis homo, quum multos homines insepultos abiecisset, ipse demùm diuinam ultionem sentiẽs, sine sepultura quoq; abiectus est. 2. Machab. 5.

PERSEVS bellum cum Cepheo gerens, qui ob senium cęcus erat, quum caput Gorgonis nullam in eum uim haberet, ratus inutile id esse, ad se conuertit, eoq; conspecto obriguit. Hoc postea filius eius Merrus cremauit. Suidas.

PYGMALION frater Antæi, quum immolationem hospitũ docuisset, deorum aras suo sanguine instãr cæterorum imbuit. Ouidius in Ibin:

Frater ut Antæi, quo sanguine debuit, aras
Tinxit, & exemplis occidit ipse suis.

VERBI.

Ex Titulo, Bellorum causa Verba, huc quædam.

[redacted]

Sub Vladislao Boemiæ & Hungatiæ rege ignauo, qui rari sermonis, ad interrogata nihil aliud q̃ Hungaris (quorum linguam ignorabat) Benè, Boemis Dobre respondere solebat; neque Harpyis aulicis quicquam denegabat, per hæc duo uerba REGNVM utrunq; miserè afflictũ fuit, amissis regis oppidis, arcibus, uectigalibus, & quibuscunque aliis reditibus, adeò ut in Morauia rex nullum planè reliquum censum haberet, tenuissimũ uerò in Boemia. Dubrauius lib. 32.

THESAVRI, PECVNIÆ.

Diomnestus uir Eretrieus, thesauros Persarum in Euboea ministrantium in potestate habebat. Quibus omnibus mortuis, numos istos ad Hipponicum Callię Ammonem dictum Athenas clàm transtulit. Hipponicus huius filius in arce Athenis domum extruxit, in qua numos reponeret, quum nõ esse tutum diceret, tot numos esse in domo priuata. CALLIAS tandem pecuniæ huius factus dominus, in adulatores, scorta & eiusmodi generis homines profudit pecuniã: eò tandem miseriarum perductus, ut apud uetulam quandam barbaram uiuere cogeretur, uictusq; quotidiani indipia laborans diem suum obierit. Athenæus lib. 12. c. 17.

ANATHEMATVM SACRORVM.

Antiquæ nobilitatis feminas Helenam atq; Eriphylen preclosa segmenta siue monilia Delphico affixisse templo, compertum habemus, siue Alcmæon fuerit, ac Menelaus, sicuti auctor Athenæus est. Quæ quia sacrilegas admouentibus manus, aut omnino aulis gestare, pessimum peperẽre exitium, prouerbij sibi locum uendicant, non secus ac Tolosanum aurum, apud Gellium. Bello sacro Delphica pecunia, & quicquid ibi preciosiũs erat, magna parte cessit in prędã: inter reliqua uerò ipsa hæc segmẽta: quæ duorũ ex Phocensibus ducũ, qui id bellũ gerebant, uxores, ut est muliebre ingeniũ, auidè oblata arripuẽre, ,ptinusq; collo circũdedẽre,

ut ipsis tum est uisum, ornamenta præsignia, ut mox docuit euentus, interitum exitialem. Ea siquidem, cui Helenes monile obuenit, turpiter prostituto corpore, pudicitiæ iactura & famæ dispendio, quæ bene sentientibus uita quoq; comparatur, pœnas facinoris perpetrati luisse fertur. Alterã uerò crudelior excepit pernicies: nam furentis filij uæcordia tectis iniectò igni, uiua exusta est. Plutarchus in sermone de iis qui seriùs à numine castigantur, Aristonem fuisse appellatum scribit, cui obtigerit Eriphyles ornamentum, tyrãnis contribuentibus. Item que fuisse otium & xenagogum, id est, peregrini mercenariij; militis ducem, cuius deinde filius aduersus matrem indignatione concepta, domum succenderit, omnibus qui intus agerent, incendio consumtis. Monilis à Vulcano Veneris delitiis concinnati, Hermione mox traditi, deinde Thebanis reginis, quæ omnes pessimè interierint, & postremò ad Eriphylen puenerit, Thebaidos secundo fabellam concinit Papinius. Cœlius lib. 12. cap. 13. Antiq. lect. ex Diodoro.

Cnidiorum corona Delphis dicata (qua Delphico fano spolia to saltatricem PHARSALIAM donauit Philomelus Phocensium tyrannus) quum in Italiam ea ex Græcia migrauisset, Metapontij apud Apollinis templum ludentem perdidit. Prosilientes enim ad coronam iuuenes, depugnantesq; inter se de auro, discerpserunt illam. Plutarchus de Pythiæ oraculis.

Mirum in modum superstitiosus scriptor Pausanias penè putat C. CALIGVLAM, sæuissimum principem, necatum, q Cupidinem illum fama celebrem, propter quem Thespiæ uisebantur, sustulerit (Quæ res etiam exitium attulerit NERONI, qui in suas sedes illum reportatum, iterum demoli tus inde sit) Etenim deum illum mœrem dedisse stultissimo Imperatori, ut Cassium Cheream tribunum contumelia irritaret, cùm semper signum illi petenti daret obscenum cum ludibrio quodam & contemtu. Vnde ille tantam contumeliam ferre non potens, ultus est iram suam nece Imperatoris. Victorius lib. 8. Var. lect. c. 21.

EQVI.

Fuit TROÏÆ equus semper exitialis. Ob Laomedõtis equos primùm urbs capta est ab Hercule, & excisa: dein lignea effigie, pari euentu, uenit in hostium potestatem: postremò Charidemi ductu, cùm equus ferro confossus concidisset, fuit iacens Ilienſibus, quò minus fores irruentibus obiicerent hostibus, impedimento. Sabellicus lib. 9. cap. 4. ex Plutarchi Sertorio.

Cn. SEIVS, DOLABELLA, CASSIVS, & M. ANTONIVS, omnes infeliciter perierẽ, cùm equum Scianum possiderẽt. Vide Tit. Diuites equis, ex Gell. lib. 3. c. 9.

CANIS.

In G[illegible] duo tumuli, inge[illegible] ctum fuerat, fore, ut m[illegible] declinaturi, peregrinationem ad remotissimas maximeque contrarias orbis partes susceperunt. In extrema demum senecta in patriam reuersi, cùm quisque fratrem iam pridem obiisse mortem speraret, non procul ab oppido Ionaco sibi Inuicem ignoti occurrerunt, & salute ultrò citrò que dicta & accepta, sub pinu proxima quieuerunt. Mox rixantibus eorum canibus, ipsi quoque ad iurgia primùm, deinde ad uulnera mutua proruperunt, animamq; trahentes, & fratres se agnoscentes, in mutuis complexibus expirarunt. Olaus lib. j. de Ritibus Septent. cap. 37.

IMAGINVM.

Sex. TITIVS erat innocens, Agratia lege lata gratiosus apud populum: tamen quia Saturnini tyrannidẽ affectantis imaginem domi habuerat, suffragiis eum tota Concio oppressit. Val. Max. lib. 8. c. j.

FILI.

Cylonium scelus Athenienſem peragitauit diu ciuitatẽ: ex quo consortes cõiurationis Cyloniæ SVPPLICES Minerua domum redire archon Megacles ad causam dicendam impulit. Hos annexum simulacro filum tenentes, ubi in descensu appropinquauerunt Venerandis deabus, rupto sua sponte filo, Megacles cum collegis institerunt, quasi reiiciente supplices dea, corripere. Atque eos qui extra templũ erant, saxis obruerunt: qui in templo, ab aris auulsos iugularunt. Plut. in Solone, & Thucyd. lib. j.

VNGVENTI.

L. PLOTIVM, L. Planci bis consulis censorisq; fratrẽ, proscriptum à Triumuiris, in Salernitana latebra unguenti odore proditum constat. Plin. lib. 13. cap. 3.

MVLEASSES rex Tunetanus acie uictus dum latet, odore unguentorum proditus, captus, oculisq; orbatus fuit. Paulus Iouius.

RERVM SIVE OCCASIONIS & Instrumenti FORMALITER considerati. INFELICES occasione

MALORVM ANIMI.

Est hoc ipsum diuinæ Nemesεos argumentum manifestissimum. Auctorem fraudis fraude perire sua, & ut per quæ quis peccat, per eadem puniatur: siue consilio, siue conatu, siue dicto, siue facto alios opprimere tentet. Exempla autem eò sunt magis illustria, quando similitudo mali adest, & quod inferre aliis conantur intulerunt ue, ipsimet patiuntur. Huc ergo referendi, qui suis inuentis, consiliis, conatibus, insidiis, semetipsos suos ue perdiderunt. Qui quo alios opprimere malo tentabant, eodem oppressi sunt. Malum consilium consultori pessimum. Fraus in auctorum capita redundat. Huc quoque omnium improborum pœnæ & supplicia pertinent, quatenus eas sibiipsis accersunt sua improbitate. Quæ ipsa si ratione Efficientis, hoc est, eius qui punit, considerentur, siquidem is Deus sit, ad Theatrum pertinent diuinum: sin homo, aut iustè pœnas exigit, & Iustitiæ correctiuæ officio fungitur: aut iniustè, & secundùm Iniustitiam correctiuam, peccabit. Hic solius Patientis improbi rationem habemus.

Ex Indicio infelices, uel Retardato.

Dione Syracusas mouente, aberat tyrannus Dionysius cum XXC nauibus in Italia. Timocrates eum præproperè accersendum curauit. Tabellario autem, qui emissus erat, mirus casus est oblatus. Cùm traiecisset in Italiam, & Rheginorũ fines peragrans Cauloniam ad DIONYSIVM properaret: occurrit cuidam familiari, qui ferebat modò immolatam uictimam. A quo accepta portione maturauit pergere. Cùm partem noctis iter fecisset, ex lassitudine paulisper dormire coactus, in sylua quapiam abiecit se temerè prope uiam. Odorem lupus secutus rapuit carnes peræ alligatas, unaque auferens peram, in qua condiderat epistolam nuncius, fugit. Vt ex somno excitus, multumq; nequicquam palatus requirenda pera non inuenit eam: non sustinuit sine literis ad tyrannum pergere, sed subduxit se, certus non uenire in conspectum eius. Itaque Dionysius ferò erat, & ab aliis, esse bellum in Sicilia accepturus. Plut. in Dione.

Neglecto, Spreto.

ARCHIAS nuncium de coniuratione inter pocula allatum εἰς τὸ ἀθέατον reiiciens, occiditur. Vide Titulum, Negligentiæ practicæ.

CÆSAREM Dictatorem, quà die à coniuratis interfectus est, in Senatum progredientem, seruus alienus conuenire gestiens, ubi à cingente Cæsarẽ multitudine est repulsus, coniecit se in domum eius, tradiditq; Calpurniæ, dum redisset Cæsar, custodiendum. Magna habere ostendit se, quæ ad eum deferret. Artemidorus Gnidius genere, literarum Græcarum doctor, qui ea de re nonnullis Bruti sociis familiariter utebatur, cognouerat magna ex parte, quæ agebantur: eaque in libello complexus afferebat indicium suum: quì quum Cæsarem cerneret, quos accipiebat libellos, eos comitantibus ipsum seruis tradentẽ, proximè accedens: Hũc, inquit, Cæsar solus lege, & citò: magnas enim res continet, & ad te pertinentes. Acceptum Cæsar legere per salutantiũ frequentiam, licèt esse subinde conatus, prohibitus est, ac manu illum tenens, solumq; seruans uenit in senatũ. Sunt, qui dicãt alium porrexisse hunc libellum, Artemidorum uerò nequaquam ualuisse eum adire, sed fuisse tota uia expulsum. Plut. in Cæsare. De eo Manilius lib. 4.

Ille etiam cœlo genitus, cœloq; receptus,
Cùm bene compositis uictor ciuilibus armis
Iura togæ regeret, toties prædicta cauere
Vulnera non potuit, toto spectante Senatu,
Indicium dextra retinens, nomenq; cruore
Deleuit proprio, possent ut uincere fata.

Ex Stultitia infelices.

Ex Titulo, Consilia malis qui paruere, hæc quædam.

PHARTHONTEM & TANTALVM, quãuis scanderint in cœlum, perhibent poetæ propter demẽtiam tamen in summas miseriias incidisse. Plut. de Exilio.

Ex Libidine.

Vide locum, Libidinis fructus.

IVDÆIS exitialis fuit intempestiua & uetita illa libido, qui ducis imperium & leges aspernati, cum Moabitarum feminis concubuẽre. Nec multi se piaculo obstrinxerunt: cæterùm cœlestis ultio, quæ breui secuta est, innumeros afflixit. Sabellicus lib. 4. cap. 11.

SODO-

SODOMITÆ & Gomorrhæi, quum aduenas turpiter appetissent, cæcitate primùm lucem amisere, deinde etiam uitã, cum ipsis urbibus funditùs euersi: & qui igne libidinis exarserant, cœlesti igne super eos pluente consumti sunt. Marulus lib. 4. cap. 8.

MADIANITÆ cùm Israelitas formosissimis suis mulieribus ita pellexissent, ut eos etiam ad idololatriam Baalis Phegoris induxissent, è Domini præcepto tandem ad internecionem sunt ab Israelitis cæsi. Vide Tit. Pœna scortationis.

SAMSON filius Manoæ, iudex Hebræorũ, uir robustus, quanuis corporis uoluptatibus imperauit, superior fuit hostib. Sed posteaquam Dalila scortum sanam ei mentem eripuit, ab aduersariis captus, uinctus, excæcatus, templi columnis subrutis: Abeat, inquit, Samson cum alienigenis. itaq; periit, cùm populum iudicasset annos XX. Suidas.

OPHINIVS & PHINEES, Heli sacerdotis filij, non solũ popularium suarum sacra adeuntium pudicitiã petulanter incessauẽre, sed ne à sacra quidem pecunia uiolanda sacrilegas manus abstinuẽre. Graue scelus: sed pœna non minùs grauis, quam ipsi & pater, qui sacrilegos ferre potuit filios, cum tota gente expendit. Siquidem Iudæi magna clade occisi sunt, & in his Heliani fratres diræ illius culpæ auctores. Arca fœderis amissa, sen ex Helius impar dolori è solio præcipitatus mortem obiit. Sabellicus lib. 4. cap. 11. ex 1. Reg. 2.

DAVIDIS adulterium cum homicidio coniunctum se uindicaturum Dominus per Nathanem prophetam asserit morte eius filij, quem ex eo adulterio Bethsaba prægnans utero gestabat: præterea bello perpetuo, quod nunquam à domo Dauidis abfuturum esset. 2. Reg. 12.

Sara Raguelis Nephthalẽsis F. unica Ecbatanis, septem nupta VIRIS, quos omnes prima nocte Asmodæus princeps dæmonum propter libidinem belluinam occidit. Tob. 3 & 6.

Chorus TROADVM captiuarum apud Eurip. in Hecuba, infelicitatis suæ auctorem facit Paridem cum Helena:

τάλαιν' ἀπεῖπον ἄλγει,
παῦ τοῦ Διοσπόρου Ἑλένην κάσιν,
ἰδοῦσ' τε βάταν
κάνόσπασεν, κοὐτάρα δεδῆσ' ἐπέ με
γᾶς ὀν παγᾶς ἀπώλεσεν,
ἐξώκισε τ' οἴκων γάμῳ, ὐ γάμῳ,
ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.

Misera, concidi dolore, Castoris & Pollucis Helenam sororem, Idæumq; pastorẽ damnosum Parim execrationi dans: quoniam me terra ex patria perdidit. Expulerunt me domo nuptiæ, non nuptiæ, sed dæmonis quædam calamitas.

CREVSAM matrem audiens Ion narrantem concubitum cuiusdam suę cognatę (at ea ipsa erat) cum Apolline, inquit apud Euripidem:

Ὦ τλήμων, ὡς τἄλλ' εὐτυχὴς ὢν εὐτυχεῖς.

O infelix, quantum in cæteris felix existens, non felix es.

LACEDÆMONIORVM imperium ab Epaminonda Thebano ad Leuctras Bœotias concussum est, uindicãte (ut Plutarchus ait) Scedasi genio filias à Lacedæmoniis iuuenib. stupratas, & patris querimoniam à magistratibus contemtam. Plut. in Epaminonda.

ARTOXERXES Mnemon Persarum rex, cùm incesta libidine duas filias uxores duxisset, Ammistrim & Atossam, quarum utranq; Tiribazo satrapæ desponderat: occasionẽ dedit ei, ut cum Dario filio (qui denegatam sibi à rege pellicẽ Aspasiam ægrè ferebat) conspiraret. Quo facto, rex ipse Darium filium sua manu in carcere interfecit. Ochus uerò, qui Atossam sororem & nouercam deperibat, Ariaspe & Arsame fratrib. interemtis, ut expeditam sibi ad regnum uiam patefecit, ita quoque ut Artoxerxes senex libidinosus luctu & mœrore conficeretur effecit. Plut. in Artoxerxe.

Lucretiæ stuprum à Sex. TARQVINIO illatum, Tarquinium regno deiecit.

Florentes Hispanias RODERICVS rex, stupro Cauæ Iuliani comitis filiæ, perdidit, lacerandas q; & conculcandas Mauris reliquit. L. Viues de Christ. fem. lib. j.

Ex Auaritia infelices.

Oraculo responsum est Alcameni & Theopõpo Spartæ regib. Tum demũ uincendos esse LACEDÆMONIOS, cùm aurum & argentum in precio cœperint habere. Id quòd in puerbium abiit, Pecuniarum scilicet cupiditatem Spartam capturam, præterea nihil: in eos, qui sola pecunia possunt expugnari, alioquin inuicti. Respondet apophthegmati Philippi Macedonum regis, qui putauit nullam arcem tam munitam esse, quin capi posset, modò asino pateret accessus onusto auro. Respondet & Danaes fabulæ, à qua nulla custodia auri insultum arcere potuit. Meminit M. Tullius in 2. libro Offic. & Plut. in Laconicis. Erasmus in Adag.

Ob Luxum infelices.

THESSALORVM luxu inuitati Persæ, Græciæ inuadendæ consilium cepere. Athenæus lib. 12. cap. 10.

Ex Superbia, & Ambitione infelices.

EZECHIAS Iudæorum rex, Babylonij regis legatis thesauros suos omnes ostendit, ut hanc opulentiam regi suo narrarent. Ea superbia offensus Deus, per Esaiam prophetam minatus est fore, ut thesauri illi omnes Babylonem transferrentur. Id quod postea sub Manasse Ezechiæ F. cõtigit. 4. Regum 20. & 2. Paralip. 32.

NABVCODONOSOR rex Babylonius sibi diuinos honores arrogare ausus, statuam auream sexaginta cubitorũ erexit, ut sub eius specie uenerarẽtur. Verumenimuerò subitò Dei iudicio mentis expers factus, in bestiam mutatus est, ita quidem ut fœnum comederet, per syluas & campos circumuagans. Elapso septennio Deum recognoscens, mentem recepit sanam, & regnum quod perdiderat. Hieron. in Explanatione super Danielem.

NIOBE Assaonis F. Philotti uxor (pleriq; alij Tantali filiam & uxorem Amphionis fuisse asserunt) cum Latona ob filiorũ pulcritudinem certans, hanc tulit pœnam. Maritus eius Phiottus in uenatione dilaniatur. Assaon filiæ stuprum inferre conatur. Niobe recusante, filios eius in conuiuium uocatos combussit. Niobe ex rupe altissima sese præcipitauit, Assaon seipsum interemit. Parthenius de Amat. cap. 33. ex Xantho in Lydiacis, Neanthi lib. 2. & Simmia Rhodio.

C. MARIVS Cecilij Metelli legatus bello Iugurthino Romã reuersus, quum Metello uehementer obtrectando aditum sibi ad consulatum fecisset, ut in Africam traiecit, Metellus inuidia uictus animiq; æger, quòd confecto per se bello, cũ nihil restaret, nisi corpus ut teneret Iugurthę, lauream & triumphum sibi Marius eriperet, auctus ex inuidia sua: non induxit animum eo congredi, sed fugit eius conspectũ. Exercitus autem Mario à Rutilio Metelli legato traditur. At deorum ira, Marius huius gloria belli ab L. Sylla quæstore, sicut ab ipso Metellus, orbatus est. Plut. in Mario.

ADELBERTVS Häburgensis archiepiscopus, profusissimus & ambitiosissimus, cum in extremis, crebris iteratis suspiriis: Heu me, inquit, infelicem & miserum, qui tantas largitiones in uanum effudi. Potuissem esse beatus, si in usus pauperum ea conuertissem, quæ pro seculi gloria me distraxisse nunc nimiùm doleo. Nunc autem illum adhibeo testem, cuius oculus intuetur abyssi profunda, quòd intentio cordis mei tota fuit super exaltatione ecclesiæ meæ. quæ licèt mea culpa exigente, uel odio inimicorum superante, extenuata nimis uideatur, sunt tamen amplius quàm duo millia mansi, quos ex hæreditate mea uel labore meo gratulor adiectos ecclesiæ. Cranzius lib. 5. Metrop. c. 11.

Ex Adulatione.

DEMADEM oratorem, qui contra Demosthenẽ fauebat Antipatro Macedoni, mortuo Demosthene diuina ultio egit in Macedoniam: & quibus fœdẽ fuerat adulatus, ab iisdem est perditus iustè: odiosus iis uel antè, tunc uerò noxæ compertus manifestæ. Literæ eius emanarant, quibus Perdiccã ad Macedoniam tentandam adhortabatur, & ad consentiãdos Græcos, ut à marcido & uetere filo dependentes, Antipatrum significans. De his cùm eum Dinarchus Corinthius accussasset, infensus Cassander filium eius in ipsius iugulauit sinu, deinde eum iussit necari. Hic maximis calamitatib. didicit proditores semetipsos uendere primos: quod sæpius prædicente non crediderat Demosthene. Plutarchus in Demosthene.

Ex Impietate in deos, Hæresi, Periurio, Idololatria, Superstitione.

Consule Tit. Idololatria, Superstitionis: quatenus Iusticiæ publica ex impiorum uel superstitiosorum magistratuum iyrannide in ipsos redundat subditos.

VALENS Imp. Arianus cùm Gothi petiissent, ut mittere Episcopos uellet, à quibus in Christiana fide instituerẽtur, pro catholicis Arianos misit. Ne impunitum Valentis scelus maneret, tulit Deus, ut traiecto Danubio, intra imperij fines, sine alia publica fide Gothi cùm consedissent, Valentis auaritia cogente rebellarent. Capta igitur Antiochia, Valente uicto uulnerato q;, cùm is fessus in pastoralem casam diuertisset, in ea superuenientibus Gothis uiuus combustus est: ut qui missis peruersis doctoribus Gothorum animos hæresi incenderat, uiuens cremaretur. Fulgosus lib. j. cap. 2. & Egnatius lib. j. cap. 2.

Ex Impietate in Sacros homines, ex Persecutione.

Vide Titulum, Persecutorum.

Anno

Anno Christi LXVI. Neronis X. (ut in Chronicis assignauit Eusebius) HIERAPOLIS, interfectrix Philippi apostoli, terræmotu concidit, unà cum uicinis ciuitatibus Laodicea & Colossis.

In Apologia aduersus Demetrianum præfectum Cyprianus ait: Nunquam impiorum crudelitas in nomen Christianũ exurgit, ut non statim diuinitùs uindicta comitetur. Puniri enim calamitatibus tum publicis, tum priuatis, persecutiones, historiæ omnium ætatum testantur: & uel mors sola persecutorũ fatetur. Exempla aliquot utriusq; generis Tertullianus commemorat in scripto ad Scapulam: ut, sterilitates: & post sementes, messes amissas: inundationes ex imbribus, tempestates, horrenda prodigia, & solis obscurationem; signum scilicet imminentis iræ Dei. Recitat & priuatas aliquot persecutorum pœnas. VIGELLIVS, inquit, Saturninus, qui primus hinc gladium in nos egit, lumina amisit: CLAVDIVS Herminianus in Cappadocia, quum indignè ferens uxorem suam ad hanc sectam transisse, Christianos crudeliter tractasset, solusq; in prætorio suo uastatus peste, uiuus uermibus ebullisset: Nemo sciat, inquit, ne gaudeant Christiani. Hac uoce satis testatus, se crudelitatis suæ in Christianos tam terras pœnas dare. Iam quid de ipsis primis persecutionum auctoribus, Imperatoribus scilicet, dicemus? quorum nullus est, qui non aut in Imperij infelicitate & breuitate, aut in turpi & probroso exitu uindictam diuinam senserit. SEVERVS Imperator, quum regnum feliciter primùm administrasset, statim posteaquam persecutionem mouit, successibus destitui cœpit, ac continuis uariisq; periculis & bellis distrahi, ut Platina inquit. Exitus eius licèt cruentus & tragicus non fuit: tamen eiusmodi fuit, ut in uehementi membrorũ omnium, quemadmodum de eo Victor scripsit, maximè uerò pedũ dolore, uenenũ petierit.

Sub CONSTANTIO Imp. post synodum Antiochenam, in qua Athanasius condemnatus fuit, ciuitates Orientales, ac præsertim Antiochenorum, maximis terræmotibus quassatæ sunt: Sozomeno teste lib. 3. c. 6.

Cùm in exilium abiret IOANNES Chrysostomus, episcopus Constantinopolitanus, in templo incendium exortum est grauissimũ, sumto initio è suggestu, unde concionari Chrysostomus cõsueuerat: quod à crepusculo uespertino ad auroram usq; duraüit. Secuta est paulo pòst grando maxima. Imperatrix Eudoxia quarto pòst die obiit. Vtna eius, in qua posita fuerat, cõtinuo quodam motu agitari statim cœpit, & ad annos XXXV. duraüit. Pestis, & fames, & terræmotus, inundationes, siccitates, & grandines orbem afflixerũt Romanum. Arcadius non multo pòst uiuis excessit. Socrates lib. 6. Sozomenus lib. 4. & 8. & 13. Nicephorus lib. 13. & 14. Aduersarij eius Cyrinus Chalcedonensis episcopus pedis ulcere miserè periit. Theophilus Alexandrinus pleuritide paulo pòst periit.

PHILIPPVS Francorum rex, cùm post reductos in patriam Iudæos, Ecclesias duriter affligere cœpisset, infelicissimum contra Anglum bellum gessit. Nam plura eius oppida hic expugnauit, ac terram circumquaq; longè latecq; uastauit, multaque præda tandem onustus, Philippo frustra resistente, discessit. Vincentius lib. 29. cap. 60. Antoninus tit. 17. capite 9. §. 30.

ADRASTVS Talai filius rex Argiuorum, principiò felix, tandem calamitosus factus est, quòd insolenter Thebanos exagitasset, qui Nemeseos fanum extruxerant, quæ inde ἀδρήστεια uidetur dicta. Nam quum Epignoni, hoc est, eorum liberi, qui ad Thebas occubuerant, bellum contra Thebanos renouassẽt, solus Aegialeus Adrasti F. in eo cecidit. Suidas.

Ex Impietate in Res sacras, ex Sacrilegio infelices.

AEGINETÆ ob uiolatum Cereris templum ab Atheniensibus uicti. Vide Tit. Asyla uiolata.

Fuit diuinitùs castigatũ scelus PHILOMELI & ONOMARCHI & PHAYLLI Phocensium principum, quod spoliato Delphici Apollinis templo perpetrarunt. Nam quum sacrilegis statuta esset pœna, ut præcipitati, aut submersi, uel combusti uitã finirent: haud multo pòst raptos sacros thesauros, unus eorum uiuus combustus, submersus alius, tertius autem ex alto præceps demissus. His mortis generibus Græcam legem in sacrilegos moriendo seruarũt. Fulgosus lib. j. cap. 2. ex Diodoro, & Pausania. Pari fato tandem periẽre eorum milites. Auctore Plutarcho in Timoleonte, Pœni in agro Mamertino quadringentos MILITES mercenarios, quos Timoleon auxilio miserat, occiderunt: & in Carthaginensium prouincia iuxta Hieras, quas uocant, mercede militantes, quibus præerat Leucadius Euthymus, oppresserunt. Hi fuerant inter illos, qui cum Philodemo Phocensi & Onomarcho Delphos occupauerant sacrilegij consortes, quos quum odissent, & deuotos refugerent omnes, palantes per Peloponnesum à Timoleonte fuerãt aliorum militum penuria conscripti. Vt applicuerunt in Siciliam, in omnibus conflictibus, quibus interfuerat ille, palmam tulerant. Quum uerò essent plurima iam & maxima certamina explicata, aliis ab eo suppetias missi perierunt, & absumti sunt: non semel omnes, sed carptim.

Cùm oppidum Tolosanum in terra Gallia Q. Cepio consul diripuisset, multumque auri in eius oppidi templis fuisset, quisquis ex ea direptione aurum attigit, misero cruciabilique exitu periit. Inde manauit prouerbium, Aurum habet Tolosanum. Erasmus in Adagiis.

Ex Perfidia in Subditos, ob Tyrannidem infelices.

Propter iniustè damnatum Nabothum, Elias Thesbites, Domini iussu, ACHABVM regem Israelitarum cum Iezabele uxore, totaque familia periturum asseruit. Id quod triennio pòst contigit. Achabus in prælio contra Syros cæsus, Ioramus filius à Iehu occisus, Iezabel præcipitata, & à canibus dilaniata fuit. 3. Reg. 21. & 4. Reg. 9.

CASSANDER Antipatri F. Alexandri Magni odio flagrans, eius domum totam funditùs euertere contendit. Nam & Olympiadem Alexandri matrem, iis Macedonũ, qui in eam acerrimis flagrabant odiis, lapidibus obruendam tradidit: & Alexandri filios, Herculem ex Barsine, Alexandrũ ex Roxane susceptos, uenenis peremit. Neque tamen ipse satis fortunatus è uita discessit, neq; eius stirpi incolume regnũ permansit. Ex morbo enim aquæ subter cutem fuse, uiuens etiamnum erumpentibus undique uermibus, extabuit. Ex eius uerò liberis Philippum natu maximum regno iam inito tabidi corporis lues sustulit. Cui quum successisset Antipater, Thessalonicem illius matrem interfecit, Philippo Amyntæ filio & Nicasipolide genitam. Parricidij ea fuit causa, quòd ea plus beneuolentiæ Alexandro, qui erat Antipatri liberũm minimus, impertiret. At hic accito in auxilium Demetrio, fratre interemto, matris cædem ultus est. Verùm intellexit percussorem paratum, quem sibi socium adsciuerat. A Cassandro itaque deorum aliquis, quisquis ille fuerit, meritam pœnam exegit. Pausan. in Bœoticis.

CATVLLVS Iudæos Cyrenenses falsis criminibus circumueniens, ad tria millia occidit. Tandem horrendo mortis genere interiit. Vide Tit. Pseudoprophetarum.

IVSTINIANO II. Imp. crudelis. dux exercitus Helias manibus suis caput amputauit. Filius Tiberius cum materna auia Anastasia (nam mater diem suum obierat) aufugit in ædem, quæ est Blachernis, uitandæ mortis gratia: ac sacrarium ingressus, post sanctissimam mensam delitescens, eius pedem unum complexus, Deum orabat ne interficeretur. Sed qui ad eum missi erant, detractum è sacrario crudelissimè instar uictimæ iugularunt. Et sic Heraclij stirps defecit. Cuspinianus.

THEODERICVS rex Francorum, qui consilio Brunechildis auiæ sese sanguine proprij fratris aliorumque Christianorum permultorum fœderarat, ab ipsa sua consultrice uita est priuatus. Cùm enim pacatis rebus, neptem ex fratre occiso reliquam in matrimonium ducere uellet, speciosa eius forma illectus, obstitit Brunechildis, dictitans: Incestum esse connubium, quod cum fratris filia contraheretur. Illud ægrè ferens Theodericus, quum antea sibi ab eadem persuasum esset, Theodebertum non suum germanum, sed ex adulterino concubitu prognatum fuisse: cũ impetu in eam irruit, gladio uolens traiicere. Verùm illa ex ipsius manib. elapsa, non multo pòst ueneno eum sustulit. Trithemius de regibus Francorum: & Robertus Gaguinus libro secũdo. Sunt qui scribant, eum profluuio alui interiisse, postquam regnasset annos XVIII. Auentinus lib. 3. asserit eum fulmine ictum, quum post parricidium fratris Mediomatricum urbem ingressus esset. Bestia uerò illa immanis BRVNECHILDIS, quum iam præter infinitam uulgi multitudinem, decem etiam reges morti tradidisset: infelici tandem bello moto contra Lotharium, cui regno cedere nolebat, capta est, & ex sententia omnium procerum totius que exercitus, quater fustibus cęsa antequam ad Clotharium est deducta: deinde coram omni exercitu, celera eius sunt proclamata: & tandem pedibus & brachiis alligata ad caudã indomiti equi, membratim est discerpta, anno Salutis humanæ DCXVIII. Sigebertus, Tritenhemius, Robertus Gaguinus, & Auentinus.

MARGARITA uxor Henrici VI. Anglorum regis, quum inimicorum falsis delationibus Humfredum Glocestriensem ducem uirum optimum à regni administratione deiectum, in carcere strangulari indicta causa permisisset: non multo pòst ab Edouardo IIII. maritus eius captus, filius optimæ indolis trucidatus, ipsa in exilium eiecta, innocenti sanguinis pœnas dedit. Polydorus lib. 24.

Ob

Ob Perfidiam erga Principes facti infelices.

ACHITOPHEL perfidus erga Dauidem regem, laqueo seipsum præfocat. Vide Tit. Consiliariorum certamina.

BAASÆ perfidiam erga Nadabum regem, in eius filio Ela ultus est Zambris Elæ seruus: ZAMBRIS uerò perfidiam erga Elam dominum suum ipsemet ultus est, cùm se in regia concremauit. 3. Reg. 16. Vide Tit. Tyrannorum.

Decem Prætores uiros clariss. quorum industria Spartani ad Arginusas pugna omnium funestissima ab ATHENIENSIBVS affecti sunt, ob cadauera insepulta relicta (neque enim per tempestatẽ licebat) capitis damnati sunt ab ingratissimo & superstitiosissimo populo. Verùm nõ multo pòst graues pœnas dedêre. Nam & qui prauis suasionibus Oratorũ pellecti deliquerant, debita insaniæ præmia haud multò pòst retulêre, non ab unius solius potestate, sed à triginta simul Tyrannis sæuis exagitati: qui sententiã tulerat Callixenus, mox à populo à se decepto, in uincula publica conjectus, clàm cum quibusdã aliis carceris parietes perfodit, profugitq; ad hostes in Decelium castellum, ut euitata morte, per ignominiam morte grauiorem reliquum ætatis exigeret: nec ab Atheniensibus solis, sed à tota Græcia digito ostensus ob singulare flagitium haberetur detestabilis. Diodorus Siculus lib. 13.

PERCVSSORVM Cęsaris ferè ne triennio quisquã ampliùs superuixit, neq; sua morte defunctus est. Damnati omnes, alius alio casu periit: pars naufragio, pars prælio, nonnulli semet eodem illo pugione, quo Cęsarem uiolauerant, interemerunt, ut Cassius: Brutus à genio uexatus. Suetonius.

PHOCAS Imp. crudelissimè Mauricium Imp. cum liberis interfecerat. Tandem facta est coniuratio in ipsum, à Prisco eius genero. Senatorij ordinis reliqui secretò per literas ab Heraclio, Heraclij (ad quem postea imperium deuenit) patre, tunc in Occidẽtali Aphrica & Libya cum exercitu rempublicam administrante, petierunt ut populum Romanum ab impia eius tyrannide liberaret. Is filium Heraclium cum pedestri naualiq; apparatu contra tyrannum misit. Hic victoria potitus, Phocę primùm manus ac pedes resecari: deinde, quia honestis matronis multis uim intulerat, pudenda excindi, tandem caput amputari, & postremò corpus in boue æneo comburi iussit, omni eius stirpe cum ipso extincta. Nicephorus lib. 18. c. 56.

Intra annos quatuordecim, totus ille EXERCITVS, qui cum Phoca contra Mauricium Imperatorem coniurauerat, ita concisus fuit à Persis, ut tantùm duo superfuerint, Heraclio ea de re diligenter inquirente. Nicephorus lib. 18. c. 41. & 43. & Paul. Diaconus lib. 17. rerum Rom.

RICIMER Gothus quum Anthemium Imp. suum socerum perfidè gladio in Italia transfodisset, non diu de perfidia lætatus est: tertio enim mense cœliacus dolor hominem extinxit. Cuspinianus.

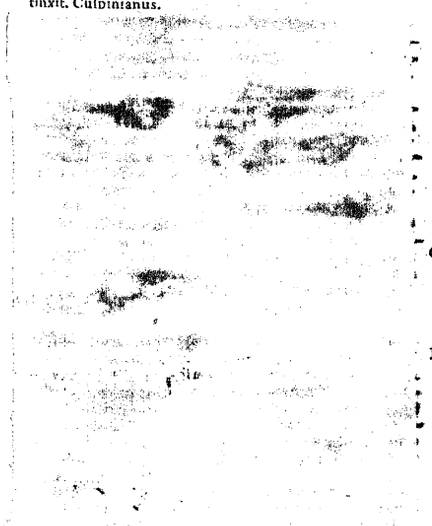

Contra Adolfum Nassauiensem Imp. inutilem PRINCIPES conspirarunt, electo Alberto Austriaco. Sunt qui scribant omnes coniuratores mala morte periisse, quasi quodam fato. Comes enim Albertus de Hagerloch occisus. Otho de Ochsenstein in armis præ æstu suffocatus. Episcopus Moguntinus Gerlacus subitanea morte in sella tactus. Episcopus Argentinensis à ministro suo ante Friburgum ense traiectus. Comes de Leiningen phrentidie correptus. Albertus rex à duce Ioanne nepote ense transfossus. Cuspin. & Auentinus lib. 7.

Ex Perfidia erga Doctos infelices.

Qui temporum rationem ad calculos uocat, haud difficulter intelliget, à sublato uiolenta nece Socrate, nullum postea egregium facinus ab ATHENIENSIBVS fuisse editum: nam & ciuitas illa pessum abiit, & per eam cuncta Græcia simul concidit. Eunapius in Aedesio.

POLIS Lacedæmonius, Platonem philosophum iussu Dionysij tyranni è Sicilia sublatum, Aeginæ uendidit. Verùm quia capitale erat Atheniensem Aeginam adire, à Charmandro mortis reus accusatus fuit. Sed necessitatis ratione habita, Anniceri Cyrenaico uiginti minis uenditus est, & ab eo mox numissus. Polis postea à Chabria superatus, in Helice submersus fuit: dæmonio illi indicante, hæc ei philosophi gratia malè tractati euenire. Laertius lib. 3.

Ob Perfidiam in Socios.

IVDÆI Scythopolitæ Syris inquilinis suis contra Iudæos regionem incursantes opitulati, ab iis tandem in sylua cõclusi, supra XIII millia cecidêre, dignas sua perfidia pœnas luentes, qui in gentilium gratiã suos contribules bello profligare uoluerint. Accidit id sub initia belli Iudaici. Iosephus lib. 2. cap. 19. belli Iud. Exemplum de Simone, pete ex Tit. Desperationis.

CALLIPPVS Athenienſis quum Dionem Syracusis perfidè interemisset (à quo tamen summis honoribus fuerat affectus) & Syracusanorum tyrãnide potitus esset, breui dignas pœnas dedit. Nam Catanam quũ contenderet capere, protinus amisit Syracusas. Quo tempore dixisse referunt eum, missa è manibus urbes, sic tyro cnestim (culter est, quo incidi tur caseus) cepisse. Hinc adortus Mamertinos, maxima militum suorum parte desiderata, in quibus erant Dionis interfectores, nulloq; Siciliæ oppido cum recipiente, sed infestis & detestantibus omnibus, occupauit Rhegium. Ibi egenus & mercenarium militem malignè tolerans, à Leptine & Polysperchonte eodẽ sortè gladio, quo percussum ferunt Dionem, interfectus est. Agnitus gladius modò fuit. Nam breuis, sicut Laconici, fuit, & opificio scitè fabrefactus. Plutarchus in Dione.

AGATHOCLES Syracusiorum tyrannus, in Sicilia maxima exercitus parte amissa uictus, in Africa parua manu uictores Carthaginenses fudit. Et amissis omnibus quas in Sicilia tenebat urbibus Syracusis obsidione premebatur: at in Africa cæteris omnibus urbibus potitus, Carthaginẽses in urbem conclusos oppugnabat. Quo in facto fortuna quasi data opera quid possit in rebus desperatis, ostendit. Cùm Agathocles in tantũ fastigium euectus esset, & Ophellã Cyrenæorum principem hominem amicum & hospitẽ interfecisset, manifestè Deus ostendit ob eius in illum scelus, quæ ei postea acciderunt, diuinitùs accidisse. Nam quo mense & die Ophella necato eius copias ad se asciuit, eodem ei & filij duo, Archagathus & Heraclides (quos ipse clàm scapha abnauigans in Africa reliquerat) perierunt, & exercitus ad Carthaginenses defecit: quodq; est notatu dignissimum, Deus ab eo binas pœnas expetiuit. Nam cùm unum amicũ iniustè occidisset, duobus filiis priuatus est, iis manus, quã cum Ophella uenerant, inferentibus. Diodorus Siculus libro uigesimo.

C. Martium Coriolanum VOLSCI, proditionis falsò insimulatum, trucidauêre in concione. At non multo pòst ab Romanis fusi sunt acie, in qua cecidit Tullius cædis auctor, & præcipuus exercitus flos periit, fœdam pacẽ accipere, qua in pop. Rom. ditionem fuerunt redacti, & pacti imperata facere, sustinuerunt. Plut. in Coriolano.

Belli PISANI & Neapolitani culpam, Ludouici Sforciæ Mediolanensis principis æmulatio atq; perfidia sustinuit. Quę tamen uno ab illo fonte deriuata, paulo pòst in ipsius caput redundauit. Magnum enim hostem nactus, cùm Veneti sæpius ab illo lacessiti & proditi, hominis infidelissimi atq; arrogantissimi societatem semel renuissent, regno à Gallis expulsus, deinde etiam captus, turpissima in custodia uitã reliquit. Bembus lib. 3. Venetæ hist.

Ex Perfidia & Crudelitate erga Hostes reddiri infelices.

GRÆCI Troianos simulatis fœderibus circumuentos excidêre. Perfidiæ in reditu meritas dedêre pœnas. Aiax Telamonius in furorem uersus manus sibiipsi intulit. Menelaus

uariis

uariis in mari casibus iactatus, Aiax Oilei cum nauibus fulmine ictus periit, Diomedes ab uxore Aegiale expulsus, Agamemnon à Clytemnestra interfectus, Vlysses post uarios errores tandem à Telegono filio necatus. Dictys lib. 6.

Xerxes Persarum rex, quum Darius pater moriens dixisset, Marathonis memento: aduersus Græciam bellum suscepit, ac primùm præcones misit, postulantes terram & aquam. Verùm Athenienses legatis urbe interdixerunt, & cum qui sua ferat ut parèrent, lapidarunt cum uxore & liberis. LACEDÆMONII uerò iis in puteum coniectis, terram ingesserunt. Irato autem Deo, pestilentia conflictati sunt. Et quum Pythius iussisset, ut pro nece caduceatorũ satisfacerent Xerxi: Bulis & Sperchis ultrò ad Persas ascenderũt, daturi pœnas. Rex uerò admiratus, reliquit eos incolumes, & morbus desiit. Suidas.

Marci Crassi perfidè à se circumuenti caput SVRENAS Parthorum dux HYRODI regi suo in Armeniam miserat. Hyrodes inter epulas Tragœdis Penthea recitantibus illud ludibrij causa permisit. Cæterùm pœnas & crudelitate Hyrodes, & periurio Surenas pependit dignas. Surenã enim breui pòst inuidia gloriæ eius necauit Hyrodes. Hyrodi uerò postquam amisit acie à Romanis fusum Pacorum filiũ, implicito morbo, qui in hydropisim desiit, Phraates filius ad maturandam mortem aconitum dedit. Id uenenum quum morbus uicisset, atq; unà cum eo esset expulsum, corpus autem recreatum regis: ad celerrimam uiam Phraates conuersus suffocauit eum. Plut. in Crasso.

CAROLVS Andegauensis Comes, regnum Neapolitanũ & Siculum Clementis IIII. pontificis iussu inuasit, Manfredum primò sustulit, inde Conradinum Sueuum securi percussit Neapoli. At tandem manibus Conradini parentatum est. Namq; Petrus Aragoniæ rex, qui Manfredi filiam Constantiam uxorem habebat, Siculorum conspiratione Gallos omnes ad unum hora uespertinarum precum trucidari curauit (quod facinus adhuc hodie prouerbio Vesperæ Siculę circumfertur in Italia) mox etiam per Rogerium de Loria Calabrum nauali prælio Salernitanum principem, unicum Caroli Andegauẽsis F. uicit, nouem triremes cum magno Baronum numero cœpit, Captiui reliqui Messanã missi & capite supra ducentos plexi sunt. Carolus cum nouem sociis in custodia retentus. Interea quum Martinus papa IIII. Petrum regem diris deuouisset, Caroli Andegauensis morte audita, Siculi reliquias Gallorum à Rogerio captorum igni carceribus immisso concremarunt. Mox conuocatis Syndicis urbium, Carolum Salernitanum cum nouem sociis securi percutiendos pronunciarũt, quemadmodum Conradinum pater eius percussisset. Constantia regina Carolo mortem denunciat feria sexta mane. Tum ille, Hac ipsa die cum Christo pro me innocenter passo & ego nocens libenter moriar. Constantia animi magnitudinem admirata, Ergo & ego in Christi honorem ei quantũ in me est parcere decreui. Curauit igitur Carolum in Cataloniam ad regem Petrum maritum uinctum deduci. Colenutius libro 5. cap. 4. & 5. Hist. regni Neapol.

Edouardus IIII. Henrico VI. capto, regnum Angliæ occupauit, & Edouardum Henrici filij, summæ spei adolescentem, in acie captum, in suo conspectu, à GEORGIO Clarentię, RICARDO Glocestrię ducibus fratribus suis, & GVLIELMO Hastyngio crudeliter trucidari sustinuit. Carnifices pœna promerita secuta est. Nam paulo pòst Edouardus Georgium fratrem de regni ambitu suspectum in dolio uini cretici suffo cari curauit. Ricardus tutor fratris filiorũ relictus, iis in carcerem coniectis, ut regnum liberiùs occuparet, Hastyngium in procerum concilio indicta causa securi percussit. Ipse ui regno occupato, Edouardum & Ricardum fratris filios in carcere necari curauit. Sed biennio uix exacto ab Henrico VII. regno & uita exutus est. Polyd. lib. 25.

Ex Impietate in Parentes.

MICHAEL Constantinopolitanus Imp. Nicephori filius, cũ Alexio in patrem coniuratione inita, si uictores ex prælio rediissent, deiecto patre imperium ipsi obtinerent: fortè ita planè accidit, ut ad Dyrrachium à Roberto Guiscardo duce ipse interficeretur cum Alexio, sicq; cogitati sceleris iustissimas pœnas lueret. Egnat. lib. 9. cap. 11.

ABSOLON, quòd impius erga parentem esset, à Domino punitus, & in trunco arboris suspensus crinibus, uitam amisit. 2. Reg. 18. & 1. Reg. 15.

Quum Ludouicus Germaniæ rex Francoforti ad Mœnũ conuentum ageret, ibi in frequentissimo cõuentu CAROLVS minimus natu filiorum regis subitò prosiliit, mentecq; emota insanire cœpit, abiecto ense & baltheo, uestę quoq; exuturus, à sex robustissimis uiris ægrè retinetur: & modò tenui, modò maiore uoce mugiebat magis quàm clamabat, hiantiq; ore dentibus minabatur. Tum Ludouicus alterum filium sibi cognominem (qui unà cum Carolo aliquoties aduersus patrem & Carolomannum fratrem conspirarat) ut exemplo fratris resipiscat, hortatur. Carolus in templum deductus, solennibus sacrificiis à Luitberto Moguntino lustratus & expiatus, in sensus q; pristinos restitutus, propalã pro concione confitetur, continuò se incursum conturbatę mentis sensisse, posteaquam in animo conceperit se aduersus parentem, quòd is sibi solam Sueuiam tribuisset, res nouas moliturum. Auentinus lib. 4. Annal. Boiorum.

Ob Perfidiam erga Coniuges infelices.

Ob cædem iniustam Mariammes reginæ, pestilentia grauissima Hierosolymorum urbem afflixit, & magnam optimatũ stragem fecit. Vide Titulum, Infortunata coniugia, ex Iosephi lib. 15. cap. 11.

Ex Perfidia erga Fratres, Nepotes.

ABIMELECHVS ob crudelitatem erga fratres miserè periit. Vide Tit. Tyrannorum.

Colomannus Hungarorum rex, filio suo Stephano stabile regnum relicturus, de sententia quorundam familiarium suorum Almum fratrem ac nepotes excæcari iussit. Item BELÆ nepoti adhuc infanti testes exscindi mandauit. At ille, cui patrandum facinus delegatum erat, quum diuinã iram, ac regni orbitatem reformidaret, exertos catuli testes pro his qui forent infantis, ad Colomannum tulit, pioque commento regis sæuitiam elusit. Verùm dirum regis animum præsens supplicium est subsequutum. Nam uix Almus cum filio oculis orbatus in Demesiense cœnobium traductus erat: quum Colomãnus repentino morbo correptus, ingenti capitis dolore laborare cepit. Medicus illi erat Draco, cui plurimum confidebat. Hic remittendi doloris causa, aurib. cataplasma admouit. Quod quum diutius rex pati non posset, remouit, illudq; inspiciendum Othomaro porrexit. Qui comes regius, quum eductum in eo cerebrum intueretur, euestigiò exclamauit, Cataplasma certissimum lethi signũ ostendit. Proinde quæ ad æternam salutem pertinent inprimis cura, mox regnum dispone, ac ede testamẽtum, ne nos tecum periclitemur. Ad hæc rex ingemuit, plus humanis, q̃ diuinis rebus intentus, & tertio pòst die uita excessit. Bonfinius lib. 5. Decad. 2.

Ex Perfidia erga Seruos.

Quum LACEDÆMONII contra seruos Tænarenses, qui ex Ilotarum genere erant, per uim atque perfidiam insurrexissent, ac crudelissimè eos interfecissent, diuinam ob tantam immanitatem experti sunt ultionem. Mox enim tantus terræmotus urbem concussit, ut quatuor tantùm ædificia relinquerentur, quæ non prosternerentur. Aelianus lib. 6. de Varia historia.

Ex Seditionis Defectionis Belli

[redacted]

Seditiosorum [redacted] ex Tit. Clementiæ [redacted]

SIGHELMVS [redacted] plecho spurio [redacted] con [redacted] de Baalberito [redacted] uno [redacted] diuina ultione, quum [redacted] quibus dati sunt. Vide Tit. Tyrannorum [redacted]

C[redacted] (Iulio Cæsaris) Albanorum [redacted] Romani nominis odio bellum [redacted] amicitiam [redacted] populos excitauit, fouendo Romulus & Remus, Albo omnibus [redacted] arma uenirent periit. Eu[redacted] bilios, quòd [redacted] alterius iniuriæ signo in eius corpore ex[redacted] multis, ira numinis cum interiisse, quòd auctor [redacted] belli inter cognatas urbes [redacted] per aduersæ factionis uiros, cum [redacted] interpretarentur, quidam, mœrore & anxietate [redacted] arbitrati sunt, [redacted] uinctus. Sab. [redacted]

Ex Periurio, Falsa accusatione [redacted]

B[redacted] RO [redacted] ligionem [redacted] laudare solebat Agesilaus, eo quòd peierando [redacted] deos infe [redacted] de Iliaca historia [redacted]

PO[redacted] quòd [redacted] esset euasisset, fingunt, quoties [redacted] somnium [redacted] à muste lis morsum: ac tandem despondentem animum, sibi mortem consciuisse. Heraclides.

Malè

Malè sibi conscij tres flagitiosi homines, dum iudicium ac reprehensionem NARCISSI episcopi metuũt, cùm certi cuiusdam infamis criminis insimularunt: iuramento execrationeq; interposita, ut ignis primum absumeret, nisi uerum diceret: secundùm sæuus corriperet morbus, si quicquam mentiretur: tertio uisus eriperetur, si falsum protulisset. Narcissus otij & tranquillitatis cupiditate in agros se solitarios abdidit. Testium uerò non ita multo pòst unusquisq; illud ipsum quod sibi periurio imprecatus erat, expertus est. Prioris siquidem parua de scintilla domus, qua recipiebatur, succensa, incendio tota cum ipso conflagrauit. Alter sęuo morbo confectus, miserè extinctus est. Postremus diuinam uindictam exitu priorum æstimans, lugendo noctes totas, utri usq; oculi usu priuatus est. Eusebius lib. 6. c. 9.

Sub Constantino Imp. STEPHANVS Antiochenus episcopus Arianus, per Onagrum adolescentem perditissimum, scortum infame in hospitium illud, ad quod episcopi duo orthodoxi Euphrates & Vincentius diuerterant, uesperi clã introduci curauit: & non procul ab illis ædibus constituit speculatores, qui strepitum & turbas excitarẽt, quasi episcopos fornicantes deprehendissent. Procedente dolo, clamore orto, mulier comprehensa & interrogata, à quo introducta esset: contrà quàm insidiatores illi expectabant, rem totam exposuit. Ductus deinde ad iudices, ex illis, qui in diuersorio simul capti & comprehensi erant, natu minimus, ultrò ac sine tormentis fabulam eam & compositionẽ scelestam omnem explicauit, Onagrum auctorem esse confessus: qui adductus, fassus & ipse est, se, quicquid sit eius, fecisse Stephani iussu. Itaq; Stephanus à synodo Sardicense depositus est. Theodoretus lib. 2. cap. 9. & 10. Socrates lib. 2. capite uigesimo secundo.

Ex Proditione infelices.

Potiti fuerant POENI in Italia belligerantes Tarento urbe, nõ ui bellica, sed proditione: estq; à Romanis id oppidum pari opera receptum. Vnde uox illa Annibalis: Eadem arte, qua cœpimus, Tarentum amisimus. Sab. lib. 10. c. 4.

Primi omnium LACEDÆMONII ex omni antiquitatis memoria hostem dicuntur muneribus sollicitasse, & uenalem fecisse belli euentum. Prius enim quàm ab illis circumueniretur Aristocrates Arcadum rex, à quo Messenij bello secundo Messenico proditi sunt, uirtute, fortuna, deorum præsidiis res bellica stabat. Constat uerò Lacedæmonios cosdẽ, & insequentibus deinde temporibus, cùm ad Aegos flumẽ classi Atheniensium occurrissent, & alios hostium prętores, & Adimantum inprimis mercede sibi deuinxisse. Verũ suis & ipsi artibus superati sunt. Nam cùm maximè opibus florerent, delecta Atheniensium classe, magna Asiæ parte Agesilai ductu occupata, imperium illi quidem non prorsus amiserunt, sed ipsorum arte Persarum rex usus, missa Corinthum, Argos, Athenas, Thebas pecunia, bellum in Spartanos concitauit, quod est Corinthiacum appellatum. Quæ fuit causa, ut Agesilaus in Græciam, omissa Asiatica expeditione, exercitum reportaret. Dolum itaq; Lacedæmoniorũ dij in ipsorum uertere perniciem. Pausan. in Messenicis.

CORPORIS MALORVM.

Huc illi qui ex Morbo, ex Senio res infeliciter gessere.

MALORVM FORTVITORVM. Infelices facti ex

Conuersatione cum improbis.

ABRAHAMO, quãdiu cum peruersis hominib. in Hur Chaldæorum uixit, non legitur Dominus apparuisse. Sed postquam inde exiuit, multoties diuinis apparitionibus fuit illustratus. Genes. 13. 15. 17. & 18.

Cùm quidam de Sauli prosapia superstites essent, contra Domini mandatum, fames totam IVDÆORVM terram miserè afflixit. Illis tandem cruci affixis, Gabaonitarum opera, fames cessauit. 2. Reg. 21.

SVESSA Pometia urbs florentissima, deportata in eam Valeria, fatali excidio euersa est. Vide Tit. Partus non naturalis.

Fœdere cum improbis.

Cùm ex diuino mandato omnes Palæstini ab ISRAELITIS occidendi essent, neque illi tamen paruissent, sed cum quibusdam fœdus percussissent, malè à Domino multati sunt. Iudicum 1. & 2.

IOSAPHAT rex Iudæorum, licèt recte uixisse prædicetur coram Domino: quia tamen amicitia illi intercesserat cum Ochozia rege Israelitarum omnium pessimo, per prophetam Eliseum arguitur, & classis quam cum ipso communem habebat, prius quã Tharsis, quò missa fuerat, peruenisset, naufragio periit. Rursum alias naues communicatis impensis ædificare ab Ochozia tentatus, renuit: iam damno satis edoctus, ne innocenti quidem securum esse cum perditis hominibus commercium. Marulus lib. 3. cap. 7. ex 2. Paralipomenon, cap. 20.

Quandiu IVDAS Machabæus confidens de diuino auxilio gessit bella pro populo suo, bene ei successit. Cùm uerò iniuit amicitiam & societatem cum gentilibus Romanis, licèt tunc potentissimis, citò pòst superatus fuit, & in bello cecidit. 1. Machab. 2. & 9. Idem accidit IONATHÆ, fratri Iudæ. 2. Machab. 12.

BONORVM ANIMI. INFELICES facti ob

Sapientiam.

MEDEA Iasonem secuta in Græciam, quia peregrina esset, & reliquis sapientior, inuidiæ erat obnoxia. Proinde Corintho excedere iussa à Creonte, suam deplorat calamitatem apud Euripidem in Medea:

ὁ πῶς με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις, κρέον,
ἔβλαψ' ὁ δόξα, μεγάλα τ' ἄρασα κηκίδι.
σοφὴ γὰρ ἐσαν, τοῖς μὲν οὐ ἐπίφθονοι·
τοῖς δ' ἡσυχαίαν, τοῖς δ' ἀστέρα πρέπειν,
τοῖς δ' ἐν ἀνθρώπῃσι.

Non nunc me primùm, sed sæpè, Creon, læsit existimatio, magnaque patrauit mala. Sapiens enim cùm sim, aliis sum inuidiæ obnoxia, aliis quieta, aliis porrò nescio cuius moris, aliis etiam aduena.

Eloquentiam.

Iuuenalis sat. 10. de stultis uotis ageus, inter cætera sic scribit:

Eloquium ac famam DEMOSTHENIS aut CICERONIS
Incipit optare.——
Eloquio sed uterq; perit orator: utrunq;
Largus & exundans letho dedit ingenij fons:
Ingenio manus est & ceruix cæsa. nec unquam
Sanguine caussidici maduerunt rostra pusilli.

Iustitiam.

ARISTIDES non aliam ob causam in exiliũ decennale ablegatus est, nisi quòd molestum esset populo Iusti cognomẽ illi uulgò tributum. Plutarchus.

BONORVM CORPORIS. Infelices ob

Pulcritudinem.

Consule locum Pulcritudinis, quæ plurimis obfuit: item Tit. Raptorum.

HELENA apud Euripidem formam suam Græcis pariter & Troianis calamitosam his uerbis deplorat:

πὸ δ' ἐμὰ δῶρα Κύπρις ἔτεκε,
πολὺ μὲν αἷμα, πολὺ δ' δμίκευον,
ἀχὰ τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσιν
ἔλαβε πόντια.
μητέρες τε παῖδας ὤλεσαν·
ἀπὸ δ' παρθένοι κόμας
ἔθεσθ', σύρφανοι νεκρῶν.

Sed mea dona Venus peperit, multum sanguinem, multas lacrymas, & dolores cũ doloribus, lacrymas cum lacrymis, acceperũt passiones, & matres filios amiserunt, & uirgines comas deposuerunt, sorores interfectorum. Et rursus ibid.

αὐ μὲν γὰρ ἄλλαν ἄλλ' τὸ κάλλος εὐτυχῆς
γαμεῖκες· ἡμᾶς δ' αὖτ' ἀπόλεσεν.

Cæteræ propter pulcritudinẽ felices sunt mulieres: sed nos hoc ipsum perdidit.

LVCRETIÆ & VIRGINIÆ exempla Iuuenalis sat. 10. his uerbis citat:

Formam optat modicò pueris, maiore puellis
Murmure, cùm Veneris fanum uidet anxia mater.
Sed uetat optari faciem Lucretia, qualem
Ipsa habuit: cuperet Rutilæ Virginia gibbum
Accipere, atq; suam Rutilæ dare. Filius autem
Corporis egregij miseros trepidosq; parentes
Semper habet. Rara est adeò concordia formæ,
Atq; pudicitiæ.——

Robur.

Ex Tit. Luctatorum, exempla quædam petantur, quatenus robore abusi malè perierunt.

Longæuitatem.

Cn. POMPEIVS primo ex Africa de Domitio, altero ex Europa de Sertorio, tertio ex Asia ducto, quasi de orbe terræ tribus triumphis inuectus est uisus. Aetate tunc erat, ut illi uolunt, qui in omnibus cum Alexandro illum conferunt, quatuor & triginta annis minor, reuerà attingebat quadragesimum: qui utinam tum uitam deposuisset, quoad fortunam habuit Alexandri. Vlterius tempus plenas inuidiæ attulit ei prosperitates & acerbissima infortunia. Plut. in Pompeio, & Sab. lib. 4. Enn. 6.

BONORVM FORTVITORVM. INFELICES OB

Diuitias.

Consule Tit. Infelicitas respectu Instrumenti Materialiter considerati, ob Monilia.

Vbertatem.

ZACYNTHII bellorum sunt ignari, propterea quòd in magna rerum copia ac diuitiis deliciarum studio tenebantur. Polybius lib.7. CAPVÆ uiros, quæ est in Campania, ob terræ mirandam ubertatem opulentos, scribit in uoluptatem ita prorupisse, ut uel Crotonis Sybarisq; ciuium famam traditam longè superauerint. Hi igitur cùm præsentem rerum felicitatem perferre non possent, Annibalem ad se uocarũt, quare in eos Romanus Senatus grauiter animaduertit. Athenæus lib.12. cap.11.

Subacta à Scotis & Pictis BRITANNIA, à Maximiano tyrãno & militibus & incolis in Armoricam traductis exhausta, ciuili item bello inter plebeios & nobiles orto miserè lacerata est. Secuta fames ingens tres continuos annos per multos absumsit. Hanc secuta frugum ubertas, quantam nulla retrò acta ætas meminit. Vnde luxuries insolita, omniumq; scelerum colluuies, inter Britones, deliciis & uoracitati, neglectu maiorum uirtute, deditos nata: crudelitas insuper, ueritatis odium, amor mendacij, atque alia innumera hominibusq; indigna flagitia: adeò ut si quispiam mitius se gereret, aut ueritati propior uideretur, in eum quasi patrij instituti subuersorem, omnium odia telaq; torquerentur. Et non modò populares (ut refert Beda) ea inficiebãtur labe: sed & nobiliores gentis, imò Christi sacerdotes, ac dominici gregis pastores, eo tempore aleatores facti, ebrietati, litigio, contentioni, inuidiæ; cæterisq; huiusmodi facinoribus sua colla impudenter subdiderũt. Perdidit ea lues Britannicam gentem, opibus, uirtute & belli gloria olim pollentem, crudelius longè quàm antea unquam gladius. Accessit dira pestis, quæ breui tantam uim hominum strauit, ut sepeliendis mortuis uiui nõ sufficerent. Sed nec peruentium calamitas, nec mortis timor, quos plaga non percusserat, ab animi morte putui reuocare: adeò corruptus ille populus, flagitiis sese addixerat. Hæc fuêre in causa, ut breui gens ea, numinis ultione, suapte culpa Saxonum armis expugnata, amisso regno, nunquam deinceps pristinũ suum decus recuperare potuerit. H. Boethius lib.8.

Ciuitatem munitam.

Rèliquis urbibus commoditati sunt murorum munimina, PRÆNESTINIS autem cladi, propter Romanorum seditiones. Confugientibus enim eò seditiosis, & per obsidionem deprehensis, & urbem uastari, & agrum alienari contigit, ad insontes culpa relata olim. Strabo lib.5.

Victoriam.

Exempla quædam è Tit. Intemperantes in genere.

Commisso apud Ismenum prælio, in cõgressu uicti sunt THEBANI, & compulsi in fugam intra mœnia sese receperũt, tanquam Argiui oppugnationis essent ignari. Porrò quum illi magis ira quàm arte irruerent, non pauci à Thebanis è muro iaculis sunt interemti. Postremò uicerunt & alios, in palantes turbatosq; facta impressione, ita ut totus exercitus excepto Adrasto interiret. Neque paruo ea victoria constitit Thebanis, & ex eo victoriam, coniunctam cum exitio eorũ qui uicerunt, Cadmeã appellant Pausan. in Bœoticis.

Magnam gloriam adepti BOEOTI post res Leuctricas, in cõuiuia conuersi ac ebrietates, bonam partem rerum suarum in conuiuia absumsere, sic ut multi essent, quibus plures essent cœnæ, quàm dies in mense. Quam consuetudinem ægrè ferentes Megarenses, ad Achiuos defecerũt. Polyb. l.20.

SPARTANI nullam omnino acquirendæ pecuniæ rationẽ habebant, quòd ex quodam oraculo acceperant, Spartæ solam pecuniæ cupiditatem fatalem fore. At Lysander uir frugalissimus & auri continentissimus, quibus ipse temperabat, his inundauit ciuitatem. Nam captis Athenis immensam auri uim Spartã misit. Ea res Spartam perdidit. Plut. in Lycurgo.

De ROMANO auaritiæ fomite sic scribit Ouid. lib.1. Fastorum:

Pluris opes nunc sunt, quàm prisci temporis annis,
Dum populus pauper, dum noua Roma fuit.
At postquam fortuna loci caput extulit huius,
Et tetigit summos uertice Roma deos:
Creuerunt & opes, & opum furiosa libido,
Et cùm possideant plurima, plura petunt.
Quærere ut absumant, absumta requirere certant,
Atq; ipsæ uitiis sunt alimenta uices.

Scribit Liuius, CN. Manlio Volsone de Asiaticis triumphum ducente, luxuriam peregrinam primùm inuectam in Vrbẽ. Inde lectos primò æratos, & uestem stragulam preciosam, plagulas, & alia textilia, & quæ tum magnificæ supellectilis habebantur, monopodia & abacos adduxêre milites. Tunc psaltriæ, sambucistriæq;, & conuiualia ludionum oblectamenta addita epulis: tunc coqui in precio esse cœperunt. Cælius lib.7. cap.12. Antiq. lect.

TEMPORIS. INFELICITAS PVNCTO TEMPORIS acquisita.

Consule Tit. Felicitas inconstans, quatenus exemplæ illic Felicium, qui momento temporis infelices sunt facti, recensentur.

INFELICITATIS POSSESSIO, RESPECTV

PERSONARVM POSSIDENTIVM. Sic dantur.

HOMINES INFELICES

In Genere.

In Iphigenia Aulidensi apud Euripidem sic chorus alloquitur AGAMEMNONEM:

Οὐκ ἐπὶ πᾶσι σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
Ἀγάμεμνον, ἀτρεύς·
Δεῖ δ' ἐστὶ χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι
(Θνητὸς γὰρ ἔφυς) κἂν μὴ σὺ θέλῃς,
Τὰ θεῶν οὕτω βαλόμ' ἔχει. id est, Non te seuit ad omnia læta, Agamemnon, Atreus: gaudere atque dolere necesse est (mortalis enim es) sin tu nolis, tamen euenient: sic diis placitum.

In specie. Infelices

Populi.

Zenodotus Aristotelem auctorem citat, CYTHNIOS usque adeò diuexatos afflictosq; fuisse ab Amphitryone, ut in prouerbium abierint, κυθνιώδεις συμφοραί, pro maximis cladibus, & immensis calamitatibus. Est autem Cythnus ex insulis Cycladibus una, cõtra Dryopidem sita, teste Stephano. Erasmus in Adagiis.

Quum Arnulphus Imp. bellum gereret in Zuendebaldum Morauiæ regem potentiss. imperatorium iugum subire recusantem, claustra, quibus excludebantur Vngari, genq; Scythica, laxauit: illorum opera in hostem usus, cæterũ magno malo cæterorum Christianorum, feram gentem immisit prouinciis Christianis, PANNONIAS enim antiquam sedem exterarum nationum occupauere. Nam uetustissima memoria eam apprehenderant Gothi, post illos Huni, pulsis Gothis: Longobardi post illos, pulsis Hunis. Quum illi tenderent in Italiam, Huni sedes acceperant easdem ab Longobardis precariò, ut, si qua necessitas illis reuertendi ingruisset, haberent quò reciperentur. Sed Longobardis in Italia permanentibus, permansit sedes Hunis usq; ad tempora Caroli Magni, qui gentem, omni nobilitate in acie cæsa, satis extenuauit. Tunc uerò aduenæ Vngari consanguineis suis (ut putatur) Hunis superuenere. Mirares, tam numerosum populum, tam crebris agminibus ex uastis solitudinibus motum, semper easdem sedes in Pannonia petiisse, quasi illa prouincia decreta sit recipiendis aduenis. Crãzius lib.2. Saxoniæ, cap. ultimo.

Familiæ.

Chorus interemta iam Clytæmnestra, in ædibus Coloni, cui uxor data fuerat Electra, apud Eurip. in Electra, de TANTALIDARVM familia sic ait:

Οὐκ ἔστιν οὐσίας εἶδος ἀθλιώτερον
τῶν Ἀμφιτρυωνιάδων, οὐδ' ἔφυ πότ', ἐκγόνων.

Non est ulla domus calamitosior, quàm Tantali, neq; extitit unquam, nepotum.

Reges.

SELEVCVS Asiæ rex dicere solebat, Si sciret uulgus, quàm laboriosum sit legere ac scribere solùm tot epistolas, diadema ne humo quidem tollere dignaretur. Plutarchus an Seni tractanda sit respubl.

Lucianus, Myronis & Praxitelis colossos ad huiusmodi fermè similitudinem trahit in Gallo, quòd foris multo niterent ebore, multo fulgerent auro, uariisq; coloribus arriderent: præterea Iouis aut Neptuni repræsentarent imaginem, fulmen aut tridentem dextra tenentes, ut planè numẽ aliquod esse uiderentur: cùm intus nihil appareret, præter picẽ, clauos, araneas, mures, atque id genus sordes alias, haudquaquam ad exteriorem illam imaginem respondentes. Atque huiusmodi PRINCIPVM esse uitam affirmat: quorum si strepitum & apparatum inspicias, nihil felicius, nihil deorũ uitæ similius: sin curas, suspiciones, odia contemplere, quibus intus discruciantur, nihil calamitosius. Erasm. in Adag.

Post Ceolulfum regem res Northumbricæ ad exitum inclinatæ sunt, populo per factiones in partes diuiso. Successere ordine

ordine septem reges, populari seditione exiguo tẽpore uel pulsi, uel interfecti. Vacauit regnum aliquandiu, nullo ampliùs id sibi petere audente, utpote quod uelut ensem Sejanum, ut aiunt, uniuersi formidabant. Res sanè mirabilis: cùm nullũ alio qui tam perniciosum imperium existat, quin mortales quamplurimi cupiditate acti, illud ipsum sibi non optent. Sic NORTHVMBRIA exitio domestico agitata, deinceps triginta & ampliùs annis tam finitimorum populorum quàm Barbarorũ iniuriis exposita fuit: namq; eam Daci sedibus patriis egressi, & in insulam delati, interea etiam tenuerunt, quibus ad ultimum deuictis, Egbertus Occidentalium Saxonum rex, regnum ita seditionibus domesticis barbaricaq; feritate deuastatum, per deditionẽ à Northumbris factã, suo adiecit imperio, anno DCCCXXVII. Polydorus lib.4.

ALFONSO Aragonio senex quidam in cœna importuniùs instabat. Rex nihilo commotior, Asinos tantùm regib. beatiores esse dixit: illis enim dum comedunt, clitellas auferũt agasones, mihi uerò senex iste cœnãti imponit. Aegid. Corrozetus de Dictis & factis mem.

Docti homines.

Extat Sotadis inductio apud Stobæum serm.96. de DOCTORVM calamitatibus:

Οπ πάντες, ὅσοι πέφυκον ἠθίλησιν εὐρεῖν
ἢ μηχανικὸν ποίημα, ἢ σοφὸν μάθημα,
ἔτοι κρεῖττον ἐς τ' θαύματον τέλος ἐποίησαν,
ὑπὸ δ' γενητῶν κόσμῳ κακῶς πεπόνται.
σωκράτεω ὁ κόσμος πεπόνηκε σοφὸν ἔνα,
ὃ κακῶς αὐτὸς τ' σωκράτεω ὁ κόσμος,
εὖ τῇ φυλακῇ, κάνειον ὅπ πάλιν τέθνηκε.
πολύποδα φαγὼν ὁ διογένης ὧμὸν τέθνηκεν.
εὐχύλῳ ῥεάφοιτε ἐπιπέπωκε χελώνη.
σοφοκλῆς βάρα φαγὼν τραφυλῆς, πνιγὲς τέθνηκε.
κωΐοες οἱ κρατὲ θρίκιον εὐρεπίδεω ἔτεφηρ.
τ' θεῶν ὄμηρον λιμὲς κατεδαπάνησεν.

Omnes enim qui aliquid egregium inuenire uoluerunt, siue mechanicum opus, siue disciplinam sapiẽtem, in malum mortis finem inciderũt, à genitore mundo malè affecti, Socratem mundus sapientem fecit, ac eundem in carcere malè sustulit: cicuta enim epota mortuus est. Diogenes cũ deuorasset crudum polypum, obiit. Aeschylum scribentẽ delapsa testudo oppressit. Sophocles, acino uuæ deglutito, suffocatus interiit. Euripidem canes Thracij uoratunt. Diuinũ Homerum fames absumsit.

Grammatici.

In GRAMMATICOS Ausonius sic ludit, si modò uera scribens ludere potest:

Felix Grammaticus non est: sed nec fuit unquam:
Nec quisquam est felix nomine Grammaticus.
At si quis felix præter fatum extitit unquam,
Is demùm excessit Grammaticos canones.

Medici.

GLAVCVS Ephæstionis medicus, eo mortuo, ab Alexandro magno cruci affixus est. Plutarchus in Alexandro. Sed ut infelix Glaucus, ita crudelis Alexander, qui quòd per inobedientiam peccasset Ephæstion, Glaucum ignorantiæ nomine luere uoluerit.

Mariti.

DEMEA Terentianus actu 5. Adelphorũ scena 4. sub sua persona maritorum infelicitatem deplorat, inquiens:

Duxi uxorem: quam ibi miseriam uidi! nati filij,
Alia cura: porrò aũt, dum studeo, illis ut quàm plurimũ
Facerem, contriui in quærendo uitam atq; ætatem meã.
Nunc exacta ætate hoc fructi pro labore ab his fero,
Odium.——

Amatores.

Apud Plautum in Trin. LYSITELES adolescens multa queritur de miseriis amantium, ac meditatur amorẽ eiicere ex animo: Apage sis amor, tuas res tibi habe, amor mihi amicus ne fuas unquàm. Erasmus in Adagiis.

Typographi.

Senes.

Diogenes Cynicus rogatus, Quídnam esset in hac uita calamitosissimum? respondit, γήρας ἄπορον, id est, SENEX egens. Erasmus in Adagiis.

Milites.

ERASINADES dux quidam Arginusam obsederat. Infeliciter autem pugnatum est, ad internecionẽm extinctis cùm aliis quotquot resistebant (inter quos erant Thrasyllus & Pericles) tum ipso duce. Huius Erasinadæ malis & illud accessit, quòd accusatus est, quòd pecunias Hellesponticas furatus esset. Huiusmodi fermè Suidas. Hinc uulgò per iocum dicebatur, de his quibus res undiquaq; malè procederent, Militauit cum Erasinade. Erasmus in Adag.

LOCA INFELICIA.

De his Topico Volumine agetur.

TEMPORA INFELICIA.

Chronico Volumine hæc ipsa comprehendentur.

PERSONARVM, PROPTER QVAS POSSIDETVR. SIC INFELICES dicuntur alij propter

PRINCIPES.

Phinees & Hophnis, filij Eli sacerdotis Israelitarum, nequissimi, cùm parentis monita spernerent, & se & populum ISRAELITICVM & patrem perdiderunt. Arca Dei à Palæstinis capta est, pater de solio ruens ceruicem fregit.

Ob scelera Achabi regis & Iezabeles ISRAELITÆ triennali fame afflictati sunt. Itaq; ab Elia propheta audire meruit, Non ego is sum, qui conturbo Israel, sed tu & domus patris tui.

Funditùs perierunt ILIVM ob Alexandri in Menelaum contumeliam: MILETVS ob libidinem & fœdos amores Histiæi Milesij, dum ille modò in Edonis urbi cum imperio & potestate præsidet, modò se Darij consiliarium gerit, nõnunquam uerò in Ioniam se recipit. LEDON Phocidis urbs ob Philomeli principis sui Delphicum sacrilegiũ. Pausanias in Phocicis.

Tiresias ad Creontem, exponentem causam, quare affligerentur tot malis THEBÆ, causam refert in Laiũ, apud Euripidem in Phœnissis:

—— Νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι, κρέον,
ἐξ ὧν πεπόηκ' Λαΐου βίᾳ θεῶν,
πόσιν τ' ἔφυσε μητρὶ μίλεον οἰδίπου.

Aegrotat hęc terra dudum, ô Creon, ex quo creauit liberos Laius inuitis diis, maritũq; creauit matri infelicem Oedipũ.

THEBANI duce Pelopida magno prælio Alexandrum Pheræum tyrannum uicerant: & tamen apud omnes, se propter Pelopidæ obitum uictos esse affirmarũt. Nam quia præstantem uirtute uirum amiserant, non iniuria uictoriam illam Pelopidæ uitæ posthabuere. Multa enim commoda patrię portauerat, & ad amplificandam propagandamq; Thebanorum potentiam non parum contulerat. Diodorus Siculus libro 15.

Commodi Imperatoris flagitiosæ uitę urbs ROMA pœnã tulit. Nam Capitolium fulmine ictũ, unà cum egregia illa bibliotheca, maiorum cura parata, concremata est: ædes quoque in proximo sitæ eandem calamitatem sensere. Exortũ est deinde aliud incendium, quo & ædes Vestæ, & Palatiũ, bonaq; urbis pars exusta est, ac solo æquata. Dion.

Cùm Iulianus Apostata rerum potiretur, nouis & horrendis prodigiis totus ORBIS fuit diuersis in locis exagitatus, terræmotibus, cluuionibus, exustionibus, monstris, ita ut ipsa rerum natura talem belluam abominari uideretur. Nicephorus lib.10. cap.35. & 37.

Phocas cæso crudeliter Mauritio Imperatore ignauissimus erga hostes, IMPERII pestis. Nam præter intestinas seditiones Venetorum & (quibus ille fauebat) Prasinorum, ex una parte Cosroes rex Persarum, fœdera rumpens cũ Romanis, perniciosum illud orbi classicum cecinit, quo Syria, Palæstina, Phœnicia, Armenia, Cappadocia, Galatia, Paphlagonia, & plurimæ aliæ regiones ab imperio sunt auulsæ. Ex altera, Auares per Europam omnia uastantes sæuierunt. In pugna Persica, ipso conflictus tempore, ignis cœlitùs, quasi cum largo imbre in Rom. irruit, & dimicantes impediuit, quò minùs uictoria potirẽtur: suntq; in illa pugna omnes, quotquot Mauricij sanguine sese cruentarant, miserabiliter trucidati: ut cùm paulo pòst Heraclius exercitum lustraret, tantùm duo sceleris eius socij, ex immensis illis copiis Phocæ, superstites fuerint. Accessit etiam horrenda fames & pestilentia: hyemes item ingentes, ita ut mare frigore congelatum, pisces postea emortuos eiecerit. Nicephorus lib.18. cap.41. & seq.

Omnium calamitatũ, quas ab exactis Longobardis ITALIA pertulit, nullæ aut maiores, aut fœdiores fuerunt, quàm quas ipsa sacrorum comitiorum dissidia intulerunt. Ex hisce tria, Honorij, Clementis & Anacleti, qui de iure dignitatis cum Alexandro, Gregorio & Innocentio Pontificibus decertarant, externa Germanorũm arma in Italiam non sine

maxima ipsius pernicie aduocauêre: primum uerò, & secũdum Imperium etiam ipsum parum salutari in futurũ exemplo ab ecclesia disiunxêre. Quartum inde exarsit omniũ teterrimum, quo Alexandrum tertium Victor quartus incessit. Hoc enim non omnes solùm Occidentales ecclesiæ, sed etiã regna inter se ac prouinciæ, ciuitatesq; disiunctæ sunt: quin & Imperator propterea tam grauem, tamque diuturnam cum ecclesia contentionẽ iniuit, ut non solùm in præsens ciuitates inter se uniuersas distraxerit, sed etiam in eisdem familias ipsas inexpiabili in multa secula inducta dissensione diuiserit. Hinc enim Gibellinorum & Guelforum nominibus ex uetere Germaniæ dissensione desumtis, exitiales Italis factiones manarunt, quæ sub Friderico I. patre exortæ, neque omnino pòst sub Henrico VI. filio oblitteratæ, demum sub Friderico II. nepote effusiùs erumpentes, ingentes in multos pòst annos strages in Italia edidêre. Sigonius lib. 13. regni Ital.

Laurentio Medice anno Salutis humanæ MCCCCXCII. extincto, pacis ITALIÆ, quæ illius prudentia ceperat atque steterat, fundamenta labefactata sunt. Is enim quandiu uixit, ueluti sequester & fræunum erat moderandarum cupiditatum Ferdinandi Aragonij, & Ludouici Sforciæ Mediolanensis. Quorum simultates, eo sublato, Italiam in grauissimas calamitates, euocato Carolo IIX. Gallorum rege, præcipitarunt. Ibidem.

SVBDITOS.

IOSIAS rex sanctus, non solùm peccatorẽ populum suis uirtutibus non saluauit, sed & ipse in peccatis illius mortuus est. Hieron. lib. 4. in Ezech. c. 14.

CONCIVES, CONTRIBVLES.

Achan, cùm ex præda Hiericuntis, clàm quædam surripuisset, ISRAELITÆ in prælio superati sunt. Iosue 7.

IVDÆI omnes è Babylonia exacti propter Asinæi & Anilæi fratrum seditionem. Vide Tit. Ex humili loco elati qui denuò reciderunt.

IVDÆI omnes Roma sub Tiberio pulsi sunt, propter quatuor Iudæos improbos. Vide Tit. Sacrilegorum.

Chorus de causa excidij Troiani, apud Euripidem in Hecuba, hæc affert:

κρεῖσσον δ' ἐξ ἰδίας αὐδίας
κρακὼν τῷ Ζιμυντιδὶ γᾶς,
δλέθριον ἔμολε, συμφορᾷ τ' ἀπ' ἄλλων.

Commune ex priuata amentia malum Simoenticæ terræ, pernicies contigit & calamitas ab aliis.

Rursus in Troadibus deplorans præsentes ingentes calamitates ait:

τάλαινα Τροία, μυρίους ἀπώλεσας,
μᾶτ' γυναικὸς ἕνεκα συγγενῆ χάριν.

Misera TROIA, infinitos amisisti propter unicam mulierẽ, & lectum tristem.

AVOS, PARENTES.

Andromache ad ASTYANACTA, suum & Hectoris filium, quem Græci de consilio Vlyssis de turri præcipitare decreuerant, apud Eurip. in Troadibus hæc loquitur:

ἦ σ' παγὸς ὃς σ' ἐνγένεϊ ἀπολεῖ,
ἢ τοῖσι ἄλλοις γίνεται σωτηρία.
πόλλ' ἐδόκουν ὅτι εἰς κακὸν ἦλθε σοι πατρός.

Ipsa patris te nobilitas interficit, quæ aliis existit salus. Ipsa uirtus non in tempore uenit tibi patris.

HENRICVS IV. Anglorum rex Ricardum II. regem patruum regnandi libidine cepit, & in carcere perdidit. Ejus nepos Henricus VI. ab Edouardo IV. Eboracensi duce bis captus, tandem in carcere securi percussus est. Sic peccatum aui luit nepos, & similiter pronepos Edouardus Henrici F. à principibus in conspectu Edouardi IV. trucidatus. In quo familia regia Lancastria defecit. Polydorus lib. 24.

FILIOS.

Vide Tit. Filii degeneres: quatenus hæc inconstantia Parentum felicitatem corrumpit.

RAGVEL Nephthalensis Ecbatanis Mediæ habitans, uir pius & locuples, filiam Saram unicam ex uxore Edna habuit, Asmodæo dæmonum regi ita obnoxiam, ut prima semper nocte illius mariti septem numero interfecti fuerint. Vide Tit. Dæmoniacorum mira cura.

Pindarus ode 3. Pythiorum, CADMVM & PELEVM omniũ suæ ætatis felicis. facit, quorum hic Thetidis, Nerei, ille Harmoniæ Mercurij F. nuptias meruit, eorumque nuptiis Dij cum Musis interfuere. Cæterùm iidem quo ad liberos infelicissimi: cùm Cadmi filia Thyone à Ioue constuprata, Pelei F. Achilles bello Troiano interfectus fuerit.

CADMVS, ex Hermione genuit Semelem, quæ casu fulminis subito abortu Bacchum dicitur enixa. Fuerunt Cadmo præter Semelem, Ino, & Autonoe, & Agaue. Hæc Echioni nupsit, cui Pentheum peperit, à Bacchis: Autonoe ex Aristæo Actæonem, à canibus laceratum: Ino Melicertam & Learchũ ex Athamante, æquè omnes tam coniugio quàm partu infelices. Quod ad uirilem stirpem attinet, ex eodem Cadmo Polydorus procreatus est. Hic, ut Herodotus ait, Labdacũ genuit, Labdacus Laium, quo est Oedipus natus. Sabellicus lib. 5. Ennead. 1.

Quinquagintà pater filiarũ DANAVS fuit. Qui si orbꝰ liberis esset, plures habuisset, qui hereditatem suam creuissent, neque pari modo. Plut. de Natiua in progeniem caritate.

Hominis laboriosa educatio, incremẽtum lentum: uirtutem, q̃ sera est, morte præuertunt plerq; PATRES. Non spectauit Themistoclis Salaminem Neocles, neque Eurymedontem Miltiades Cimonis, neque Periclẽ Xanthippus concionantem audiuit, neque philosophantem Aristo Platonem, neque Euripidis & Sophoclis uictorias genitores eorũ: ballutientes & uerba conantes audierunt: comessationes, compotationes & amores eorum offensantium homines uiderunt: ut commendetur & celebretur hoc unum Euenij epigramma:

Vide, patri proles luctum usque quem creet.

Plutarchus de Amore natorum.

IPHIS, pater Euadnes, miser senex, tria simul uidens funera, filij Eteoclis, interfecti ante Thebas bello Thebano: filię Euadnæ, quæ ex petra dolore uicta se deiecit: & Capanei, mariti filiæ Euadnæ, generi, apud Euripidem in Supplicibus inquit:

ἐγὼ δ' ἄλλως ἐσορῶν τεκνωμένους,
πολλὰν ἐρωτῶς ὦ, ἀνέδω τ' ἀπωλόμην.
εἰ δ' ἐς τόδ' ἦλθον, κἀξεπτοήθην τέκνων,
οἷον γεγέοῦς πατέρα γίγνεται τέκνων,
ὅστις ὦν ποτ' ἐς τόδ' ἦλθον, ἐς ὁ τῶν, κακῶν·
ὅπερ φυτεύσας, τῷ γεανίαν τεκὼν
ἄρχαν, ἕπτα τῶδε τῶν γεγίσομαι.
εἶεν. τί δῆτα χρὴ τὸν πολλὰ πωρῶν με δηλεῖν;
σέβειν ἀεὶ θεοὺς; κἄτ' ἐρημίαν ἴσην
πολλῶν μελόθρων, ἀπορίαν τ' ἐμῷ βίῳ,
ἢ ἀεὶ θεὸς μέλλοι τῶδε κρατεῖν; μέλω,
ἥδιστ, ἀεὶν γε δ' ἡ ποτ' ἦν πᾶς ἡδὺς μοι·
ἀλλ' ὅστις ἐστὶν, ἥν' ἐμοὶ γανεῖ δόξα
ἀεὶ σήνετ' ἀλὰ τόμῳ, ὁ κάρα τόδε
κατῆχε χρεῖ. ——

Ego alios aspiciens procreãtes liberos, liberorum quidem amator erã, desideriio uerò peribã. Quòd si ad hoc uenissẽ, & periculum fecissem liberorum, quale esset, orbari patrem liberis: nunquam ad hoc uenissem, ad quod nunc ueni malum. Plantans adolescẽtem progenui optimum, at hoc nũc priuor. Esto. Quid iam conuenit infelicem me facere? Irẽne domum? at solitudinem uidebo multorum atriorum, & egestatem meę uitæ. An ad atria huius Capanei eam? at suauissima antèa, dum adhuc hæc filia mihi erat: nunc nõ ampliùs est, quæ meum mentum admouebat semper ori, & caput hoc demulcebat manu.

NIOBE existimans se, uita semper uirente, germinib. propendentem ac dulce lumen aspicientem expiraturã, ita tumultuata est, ut etiam uitam statueret ob calamitatis grauitatem abrumpere, deosque cieret, ut abriperetur ad exitium quàm dirissimum. Plut. oratione consolat. ad Apollon.

Polynice & Eteocle fratribus propter regnum Thebanum armis inter se decertantibus, infelix mater IOCASTA, cum filia Antigone accurrens, ut illam μονομαχίαν impediret, postquam utrunque mutuis uulneribus iam tum concidisse uidit, rapto ferro è uulnere alterius filij, guttur suũ transfixit gladio, & cadẽs amplexa est filios. Eurip. in Phœnissis.

De NESTORE Iuuenalis satyra 10.

Rex Pylius, magno si quid quam credis Homero,
Exemplum uitæ fuit à cornice secundæ.
Felix nimirum, qui per tot secula mortem
Distulit, atque suos iam dextra computat annos,
Quiq; nouum toties mustum bibit, oro, parumper
Attendas, quantum de legibus ipse queratur
Fatorum, & nimio de stamine, cùm uidet acris
Antilochi barbam ardentem: nam quærit ab omni,
Quisquis adest, socio, cur hæc in tempora duret,
Quod facinus, dignum tam longo adscriptum ævo.

Chorus ARGIVARVM [illegible] casus filiorum ad Thebas sepulturæ mandandum, apud Euripidem in [illegible]

Ἀγαμὸν μ' ἐπ' ἐνῦ ῥ' ἀφ'
ἀρόνῳ πυλαῖς πυκνῷ
ὠφελ' ἀμ[illegible]
τί γὰς με σῆ πρεσβύτης ἐν
τὸ μὲν ῥὸ σὸν πλοῦτ[illegible]
κἀνῦ· ἀδεῶτον, ἃ γάμοις ἀπτζύγου.
νῦν δ' ὀρῶ σαφέστερον
κρυκὸν, τέκνων φιλτάτων στερῆσ[illegible],
ἔθρε με κρὸ μέσων ἔναρον ἕιρες σὺν ἰρνίασιν,
ἐμὸν ῥ μὴ ποτ' ἐξύγη σέμας
ἐς τὶν' εὐδρὸς ἰωνά.

Innuptam

Innuptam me ad hanc usque diem Tempus senex pater debuerat habere. Quid enim mihi opus liberis? hunc certè nõ timuissem pati dolorem eximium, si non nuptiis copulata fuissem. Nunc uerò uideo certissimum malum, liberis carissimis orbari. O utinam Thebanorum occidissent me ordines in pulueribus, meumque nunquam copulatum fuisset corpus ad aliquod uiri cubile.

TYNDAREVS, pater Clytemnestræ & Helenæ, ad Menelaũ generum suum, apud Euripidem in Oreste:

Εγὼ ῥ' τ' ἄλλα μακάρεσ· ωἰφυὲ αἰνῆς,
πλὴν ἐς ῥωρτέρας, ῥτο δ' ἐστι σὺ δὴ μερῶν.

Ego certè aliàs beatus sum uir, nisi in filiabus: hac in parte non felix sum.

STILPONEM, quin ex philosophis suæ memoriæ omnibus lætissimam duceret uitam, lasciua filia non remorata est. imò quũ hoc ei Metrocles improperaret: Meúmne hoc, inquit, an illius est peccatum? Occurrẽte Metrocle: Illius quidem peccatum, sed infortunium tuum. Quid ais, inquit ille: nonne peccata etiam lapsus sunt? Prorsus, inquit. Lapsus autem nonne quorum sunt lapsus, horum sunt frustrationes quoque? Assensus est Metrocles. Quid porrò frustrationes, sùntne illorum, quorum sunt frustrationes, infortunia? Lenibus hisce uerbis & philosophicis, hominis Cynici maledictum, inanem esse demõstrauit latratum. Plutarchus de Tranquill. animi.

L. IVNIVS Brutus exhonoratum eiecit urbe collegam L. Tarquinium Collatinum. Deinde mox ipse in bello cecidit, mutuis cum hoste uulneribus, occisis à seipso primitùs filiis suis, & uxoris suæ fratribus, quòd eos pro restituẽdo Tarquinio coniurasse cognouerat. Quod factum Virgilius posteaquam laudabiliter commemorauit, continuò clementer exhorruit. Cùm enim dixisset:

—— Natosq; pater noua bella mouentes
Ad pœnam pulcra pro libertate uocabit.

mox deinde exclamauit, & ait:

Infelix, utcunq; ferent ea facta minores.

Quomodolibet, inquit, ea facta posteri ferant, id est, præferant & extollant, qui filios occidit, infelix est. Et tanquam ad consolandum infelicem, subiunxit:

Vicit amor patriæ, laudumq; immensa cupido.

D. August. lib. 5. de Ciuit. dei, cap. 16.

HIRCANVS III. quinq; filios habuit. Ex iis Aristobulum & Antigonum minimè diu regno fruituros cognouit: Alexandrum uerò, quem summo prosequebatur odio, successurũ. Vide Tit. Somnia imperij.

Maxima CONSTANTINI Magni Imperatoris decora, per uiginti annos domi forisq; incredibili cum hominũ admiratione quæsita (ut qui uniuersum terrarum imperium deletis tyrannis constituisset, pacem Ecclesię dedisset restituissetq;) derepentè insana domestici doloris puniendi libido corrupit. Crispum enim filium, qui se bello Liciniano fortissimè gesserat, in Italiam præcedentem, uerbis Faustæ uxoris impulsus, in oppido Istriæ Pola comprehendi, & siue ferro, siue, ut quidam etiam prodiderũt, ueneno perimi iussit. Sunt qui tradant, Faustam insano adolescentis amore succẽsam, quum ad stuprum pellicere castum iuuenis pectus non potuisset, furore percitam ipsum ad patrem detulisse, & se ab illo solicitatam insimulasse. Alij affectati eum regni crimine obruisse, ueritam, ne Cõstantinus eximia iuuenis indole captus, ipsum suis filiis etiam tum pueris anteponeret. Itaque Licinium etiam Cæsarem, Licinij F. occisum esse, ne quam tyranni impurissimi prolem relinqueret, quæ aliquando otium Imperij ac pacem turbare Ecclesię posset. Helena Constantini mater Hierosolymis Romam reuersa, cùm nepotẽ Crispum præclarum iuuenem, atque uirtute una ad laudẽ gloriamque nitentem, prauo Faustæ nurus instinctu perem tum audisset: ut primùm uacuas filij aures adepta est, magno dolore affecta, acri ipsum increpare oratione non dubitauit. Ille uerò, siue facti pœnitẽtia tactus, siue pietate materna uictus, siue scelere uxoris compulsus, ut facinus commissum corrigeret, Faustam in balneas ardentes immisit: ubi nimio æstu animam præcludente fœdum in modum expirauit. Qua re uulgo improbata, Ablauius, qui postea consul fuit, diram Constantini in suos crudelitatem notans, auctore S. Sidonio, hos uersus Palatinis appẽdi foribus iussit:

Saturni aurea sæcla quis requirat?
Sunt hæc gemmea, sed Neroniana.

nimirum, quòd (ut ille inquit) frigore ueneni filium, & calore balnei coniugem peremisset. Sigonius libro 3. Imperij occidentalis.

LVDOVICVS Pius Imperator, & pace & bello felix, nisi extremam eius ætatem crebræ fœdæque filiorum deformassent seditiones. Sigonius lib. 4. regni Ital.

LVCHINVS Vicecomes liberos reliquit Brutium ex concubina, qui quum Laudi Pompeię præferoci ingenio aliquandiu tyrannidem exercuisset, coniurante ciuitate expulsus, obscuro in pago in Euganeis inops & meritò miser interiit. Borsius autem & Forestinus gemelli detecto Fuscæ matris cum Galeacio, mariti ex fratre Stephano nepote incestu, tanquam ex damnato nati concubitu hic tetro in carcere, ille uerò fuga elapsus exilio perierunt. Eandem exilij fortunam tulit Nouellus, qui nequaquam animo degeneri militiæ assuetus, propinquorum suorum hostibus semper adhæsit. Iouius de uita Luchini.

NOVERCAS.

Consule Tit. Incestus cum Nouerca. item Odium priuignorum.

SERVOS.

Ex Tit. Perfidiæ dominorum & seruorum, exempla huc transferantur. illic Habitus improbi, hic Communicationis habetur ratio.

CONSERVOS.

CONSERVI ob seruì perfidiam erga dominũ etiam ipsi necati à Romanis. Vide Titulum, Pœna perfidiæ seruorum erga dominos.

COGNATOS.

Expulsis regibus comitiis centuriatis, ut Seruius Tullius populum descripserat, consules creati L. Iunius Brutus, & L. TARQVINIVS Collatinus Lucretiæ maritus, Aegerij fratris Tarquinij Prisci filius, ut dicit Liuius: nepos uerò, ut Dionysius. Brutus quum non modò regem, sed ne regium quidem nomen uellet in Vrbe superesse, magistratum collegæ abrogauit, quòd Tarquinius uocaretur, isque bonis suis sumtis ultrò Collatium habitatum migrauit. Hoc factum Cicero tertio Officiorum subindicat non admodum fuisse coniunctum cum honestate: sed quia utilissimũ fuit patriæ, idcirco honestum etiam uideri.

FRATRES, SORORES.

Huc confer Titulum, Perfidiæ fratrum. item, Incestus fratrum. item, Odium fratrum. quatenus scilicet ex fraterna improbitate fratres & sorores infelicitatis notam contrahunt.

Romani, quum CASTORI & Polluci condidissent templum ad lacum Iuturnæ, ferè non aliter quàm Castoris nominabant: in quo nimium uel erant inciuiles ipsi, uel immodestus & ingratus Castor, qui quum mortalis esset suapte natura, immortalitatem beneficio fratris nactus, eam gratiam Polluci referebat, ut se præferendo, nomen, famam, ac propè uitam eius premeret & obscuraret, futurus ipse alio qui obscurus & prorsum ignotus, ni alter subuenisset. Sed nimirum prius hoc Pollux peccauerat: nam dum à patre impetrat, ut alternis tantùm uiuerent diebus, effecit, ne unquam alter altero frui posset. Ludouicus Viues in lib. 18. D. Augustini de Ciuitate dei, cap. 14.

Præclarè TELEMACHVM finxit Homerus, quòd fratre carere, in calamitate numerare.

Vsque adeo nostrum pessum genus ire coegit
Iuppiter. ——

Plutarchus de Pietate erga fratres.

HIERONYMI Syracusani regis impotens sororum dominatus, impulit populum ad seditionẽ, qua ille cum uniuersa gente deletus est. Viues de Christiana fem. lib. 2.

CONIVGES.

SALOMON rex Iudæorum sapientiss. concubinarum irretitus amoribus, & à pietate & à beatitudine defecit.

Zaresa AMANI marito consilium dedit, ut erigeret crucem L cubitorum, & à rege peteret, uti in eam Mardochæum sibi attollere liceret. Verùm Zaresæ consilium Dominus in ipsum Amanem contertit. Esteræ 5.

DEIANIRA apud Sophoclem Trachiniis suam infelicitatẽ coniugalem deplorat: quæ à monstroso primùm Acheloo fluuio expetita, multo certamine ab Hercule liberata fuerit. subinde Herculis uxor, propter assiduas illius peregrinationes ætque pugnas, nouos semper timores concipiat:

— ἀεί τιν' ἐν φόβῳ φέρω σφίσιν
κείνῳ σεσωκρυμένα. νῦξ γὰρ ἐστάγει
τὴν νῦξ ὑπωδεῖ ἀλφδὲν μίνη πόνον.

Sed & illum in amplexus interdum uenire, multo tempore interposito, elegante similitudine ostendit:

κἄφυσε μὲν δὴ πῶῆμος, ὃς κείνός ποτε
γῆτης ὑπνος ἄρκεσον ἐκβῆναι λαβὼν
πτέρωσιν μόνον ἀστρόεσσι κοξαμαῖν ὕπαξ.

ADMETVS Thessaliæ rex, mortua pro ipso uxore Alcestide, sera tandem pœnitẽtia ductus, miserè se discruciat, uitámq; sibi acerbam fore putat, inter cætera & illud, apud Euripidem in Alcestide:

ζηλῶ δ' ἀγάμους, ἀτέκνους τ' βροτῶν.

ἡ μὲν γὰρ ἔνδον ἐξολοῦσ' μ' ἐρημία.
——τί μοι ζῶν δῆτα κοῦδιον, φίλοι,
κοκοῦς κλύουσι, κ̃ κακοῦς πεπεισμένοι;

Famuli, quò d satius fuisset mori ipsum ADMETVM, quàm amittere tot uirtutibus ornatam coniugem Alcestidem, cuius mortem uiuēs doliturus sit perpetuò, apud Euripidem in Alcestide aiunt:

Ἐ κρατεραὼν τ' αὖ ὕπνος, ὀκφυγὼν σ' ἔχει
ποσύτου ἄλγους, ὅ ποτ' ὀπλεήσαντι·
ὁ δόξης ἀμετρακὼν ἀλόχου
τῆς δ', ἀβίωτον τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσ.

Et mortuus periisset utiq; : effugiens uerò, habet tantum dolorem, cuius nunquam obliuiscetur: qui optima fraudatus uxore hac, nō uiuendam in posterum amplius uitam uiuet.

Orestes, audiens MENELAVM à Troia reuersum, adducta unà Helena, apud Eurip. in Oreste, inquit:

ἁ μὲν ἐσάφη, μᾶλλον αὖ ζηλωτὸς εἶ·
ἀεὶ ἄλοχον ἀγαπᾶν, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.

Si solus sospes fuisset, magis beatus esset: sed si uxorem adduxit, malum habens uenit ingens.

Αἰγύπτου γάμος, id est, Aegypti nuptiæ, inauspicatæ & infelices dicebātur. Sumtū à notissima fabula Aegypti, qui FILIOS quinquaginta, totidem fratris filiabus maritos dedit. At hi præter unum omnes à sponsis iugulati sunt. Erasmus.

PHILIPPVS rex Alexandrum F. summæ spei summo prosequebatur amore. At ex nuptiis & amoribus eius, contacto aliquatenus simul gynæcei ægritudine regno, multa iurgia inter eos extitere, eaq; Olympiadis acerbitas, suspiciosq; mulieris & tristis, quòd incenderet Alexandrum, exaggerauit. In nuptiis Cleopatræ, quam Philippus uirginem amore præ ætatem captus duxit, cùm in conuiuio Attalus, qui illius fuit auunculus, uino incaluisset: hortatus est Macedonas, ut exposcerent diis iustum ex Philippo & Cleopatra regni successorem. Exarsit inde Alexander, ac cùm dixisset: Quid nos tibi, scelus? num adulterini uidemur? scypho eum petiit. In eum Philippus stricto ense exiliit: sed bona utriusq; fortuna impacto per iram & uinum pede est prolapsus. Cui Alexander insultans: Hic uerò Macedones, inquit, in Asiam parabat ex Europa trāsmittere, qui ex lecto in lectum transgrediens procidit. Post hanc insolentiam abduxit secum Olympiada, quam in Epiro collocauit. Ipse contulit se in Illyricum. Interea Corinthius Demaratus hospes familiæ regię & liberè loqui apud regem solitus, inuisit Philippum. Postquam primæ salutationes & amplexus defluxere: percunctante Philippo, qui conueniret inter Græcos? Scilicet tibi, inquit, conuenit Philippe solicitudinem gerere Græciæ, qui domum tuam tanta seditione & malis obruisti. Ita ad se reuersus Philippus, missis nunciis flexum Demarati opera Alexandrum tenocauit. Plut. in Alex.

HERODES Iudæorum rex, magna uirtute & felicitate regnū adeptus, quàm foris propitiam habuit fortunam, tam domi aduersam, maximè quod ad coniugium attinet. Flagrabat enim legitimo cōiugis Mariammes formosissimæ amore quàm qui ardentissimè, ne illis quidem exceptis, de quib. à scriptoribus proditur. Ea femina cætera pudica & inuiolatæ fidei, innatam habebat muliebrem quandam morositatem & superbiam, quòd regio sanguine nata esset, improbiūs illudens mariti patientiæ, ita ut non habita regiæ potentiæ ratione, non rarò cōtumeliosius eum tractaret: apertè etiam sorori eius Salome & matri exprobraret humilitatem generis: quæ causa fuit implacabilis inter eas mulieres odij. Post Herodis à Cæsare reditum, cùm meridiano tempore quietis causa in cubiculum se rex contulisset, pro coniugali affectu Mariammen accersiit. Hæc autem introgressa quidem est, sed unà cubare noluit, rogantem contemnens, & insuper patris Alexandri ac fratris sui Aristobuli nēcē opprobrans. Quo indignē ferente, & uix ab inferendis mulieri manibus temperante, postquam ex strepitu commotiorem eum sensit soror Salome, submittit iamdudum subornatū pincernam, qui indicaret solicitatum se à Mariamme, ut ei operam commodaret in propinando regi amatorio poculo: ea uōce rex modò non ad furorem concitatus, eunuchū Mariammes fidissimum tormentis subiecit. At illo nullius ueneficij conscio, sed id tantùm prodente, offensam Herodi mulierē, propter ea quæ Sohemus custos corporis ei indicasset (ei enim mandarat, ad Cæsarē profectus, ut si quid sibi humanitùs contingeret, Mariammē cum matre eius interficeret) Herodes Sohemum de adulterio suspectum statim interfici iussit, licèt insontem: ipsam uerò reginam ueneficij accusatam ad supplicium duci imperauit. Ioseph lib. 15. cap. 11. Antiq.

HERODES propter Herodiadis uxoris ambitionem regno excidit. Vide Tit. Inuidiæ.

CATO minor fortuna usus est in mulieribus parum prospera. Ei nullius adhuc consuetudine mulieris uso desposa fuit Lepida Scipioni Metello antè pacta, quæ sponsalib. diremtis tunc fui iuris erat. Cæterùm quòd pœnitentia Scipionē ante nuptias subisset, omnia molitus duxit eam. Qua re incensus uehementer est & exarsit Cato, uoluitq; id iudicio persequi: sed retentus ab amicis, ira & iuuentute consultri cibus, ad iambica se conuertit, multisq; probris Scipionem proscidit. Felle in eo scripto usus est Archilochi, relicta eius lasciuia & nugis puerilibus. Inde Attiliam Sorani filiā matrimonio sibi cōiungit: cum qua prima concubuit, uerùm non eum sola, ut Scipionis familiaris Lælius, cæterùm felicior ille longo, quo uixit tempore unam, quam primam duxerat, cognouit mulierem. Eam tametsi duos ex ea tulisset liberos, exigere impudicam est compulsus. Hinc Martiū duxit Philippi filiam, quæ est proba femina habita. Fuit huius celebre nomen. Plut. in Catone.

M. ANTONIVS à Cleopatra, uti Hercules ab Omphale, corruptus. Vide Tit. Voluptatibus omnis generis dediti.

ANILÆVS propter uxoris idololatriam uita & regno priuatur. Vide Tit. Obscuro loco nati qui clari euasere.

TIBERIVS Imp. habuit uxorem primam Agrippinam, M. Agrippę filiam, neptem Pomponij Attici: ex qua filium Drusum accepit, cū qua coniunctissimè uixit: coactusq; est hāc grauidam inuitus dimittere, licèt plurimùm amaret: ac Iuliam Augusti filiam ducere uxorem alterā, cuius mores improbauit. Quamuis enim ab initio mutuo amore cum hac uiueret, mox ortæ dissensiones fecerunt, ut perpetuò secubaret, eiusq; tædio ab urbe secederet. In Rhodo autem existens nuncium accepit, ob libidines atque adulteria Iuliam uxorem damnatam, & repudium factum: quo nuncio mirum in modum lætatus: licèt literis Augustum patrem precaretur, ut ei dona relinqueret. Cui tamen post mortem patris Augusti ne peculium quidem à patre concessum, quòd nil de eo testato cauisset, reliquit. Sed hanc interfecit Tiberius, teste Tacito. Cuspin.

Philippus Pulcer Francorum rex, ut felix filiis, sic nuribus infelix. Omnes illæ probri causam dixere. Ioanna PHILIPPI Longi absoluta, Othonis Burgundiæ Comitis filia maior. Margarita LVDOVICI, Blanda CAROLI, flagitij conuictæ. Adulteri uerendis conuulsis, cute nudati, unco tracti, resti tandem suspensi, pœnas infesti nobilissimi tori graues illustresq; dedere. Ianitor conscius ceruice luit. Ludouicus ex Margarita Roberti Burgūdiæ ducis filia Ioannam filiam tulerat. Adultera uxore in custodia morbo, an (quando uariant auctores) anima intercluſa defuncta, Clementiam Roberti regis Siciliæ sororem, Martelli filiam, uxorem accepit. Blanda Caroli, minor Othonis Burgundionis F. in custodiā perpetuam coniecta, nullas præterea pœnas dedit, q̃ ea uiua ducere aliam uxorem posse Carolū Mathildis illius mater diceret: ab eo enim illam è sacro lauacro susceptā, nec matrimonium iustum extitisse. Hoc confictum creditur ad salutem capitis nobilissimæ feminæ, in gratiamq; socerorū Othonis & Mathildis. Diremto igitur illo matrimonio, alterum contraxit Carolus, auctore pōtifice maximo, uxore ducta Ioanna Eburouicis Comitis filia. Aemilius lib. 8.

ISABELLA Balduini IV. Hierosolymorum regis soror, hæreditarium regni ius trahebat. Eam, Herfrando Toronio desponsatam, Conradus Montisferrati marchio rapuit. Quo à duobus Assassinis Tyri in foro trucidato, Henrico Campanię Comiti nupsit: qui dum neglecto regni titulo domū redire parat, Ptolemaide è fenestra præceps periit. Nupsit tertiò Almerico Guidonis Lusignani fratri, Cypri regi. Cui propter ignauiam Latini proceres Ioannem Brennū è Gallia uocatū in regni Hierosolymitani iure substituēre, ducta in uxorem Iole, Isabellæ ex Conrado filia. Blondus lib. 7. Decadis secundæ.

MAXIMILIANO I. Imp. post mortē uxoris Mariæ Burgundæ multa aduersa contigere. Nam & paulo antè Franciscus filius diem suum obiit, atq; Georgius. Flandrenses Philippum filium in suam acceptarunt tutelam, inuito patre. Margarita filia Carolo VIII, Ludouici regis Franciæ filio, desponsata, & in Galliā iam abducta, omnes prouinciæ, quas in dotem ab uxore receperat, ab eo alienatæ sunt, imò desficientes contemserunt: adeò ut qui paulo antè fortunatissimus omnium princeps habebatur, amissa coniuge, liberis spoliatus, deficientibus prouincialibus, omnium esset sua tempestate miserrimus: inediam sæpè perpessus, & irrisionem à suis, ne dicam grauiora. Non tamen animo consternatus, æquissimè tulit aduersitates: multatisq; ciuibus, quā auctores defectionis fuerant, post biennium omnes recuperauit prouincias. Cuspinianus.

HOSTES HOMINES

Sacros.

HENRICVS IV. Imp. quum Romæ Paschali II. Pontifici iureiurando adactus, promisisset, se in posterum ab ecclesię locis

eis temperaturum, duò decimq; Germani principes pro eo ita factuum spopondissent: Pontificem atque uniuersos Cardinales cepit, omniaq; eorum bona diripuit: neq; antè eos carcere emisit, quàm omnia quæ uolebat ab eis impetrasset. Fulg. lib. 9. cap. 6.

PHILIPPVS Francorum rex, cognomento Pulcer, iratus Bonifacio VIII. (qui certè plus quàm Pontificem decuit, inimicitias cùm eo exercuit) quòd ipsum regno indignū pronunciasset, & Alberto, cui pertinaciter coronā Imperij denegarat, insuper & Francorū regnum astruxerat, Sarrę Columnij, & Nogareti Galli equitis opera Pontificem incautum, & nihil tale timentem intra Anagninos muros oppressit. Quo facto, Flandrorum graui bello petitus, & suos ad Curciacum cæsos audiuit: & Parisiensium seditione fatigatus, magnaq; auaritiæ nota sublatis Templariis, & Iudæis è regno pari cupiditate eiectis, regnum nepotibus reliquit, tribus eius liberis alio super alium sine filiis decedentibus. Quæ res inprimis Gallos ad internecinum cum Anglis bellum excitauit Philippo Valesio regnum sibi & Eduardo Anglo certatim uindicantibus. Egnat. lib. 1. cap. 2.

FRIDERICVS I. Barbarossa, cùm Alexandrum III. Pp. infestis armis opprimere tentaret, cōtra Venetos, qui eius patrocinium susceperant, mouens, ab illis nauali prælio superatus, Venetiis Pontificis pedes supplex osculari fuit coactus. Mox sumtis cōtra Turcas armis, in medio belli ardore Cydni fluminis undis absorptus est. Eius filius Fridericus, Pontificum quoq; inimicus, cùm miseram Italiam Guelforum & Gibellinorum factionibus infecisset, miserabiliter à filio strangulatus interiit: sublata mox à Carolo primo Siciliæ rege, omni eius sobole. Egnatius lib. 1. cap. 2.

VENETI, studiosi alioqui Pontificij nominis, cùm duce Sixto II. in Herculē Ferrariensem arma sumsissent, & mox turbatis rebus Pontifex anathematis spiculo eos confodisset, principali domo priùs igni absumta, & ingenti pestilentia secuta, nauibus quoq; Britannicis direptis, irato pontifici pœnas dederunt. A Clemente quoq; V. propter eandē Ferrariam diris deuoti, omnibus exosi, à legato Pontificis Ferrariæ mœnibus repulsi, domi quoq; grauem opprimendæ libertatis coniurationem passi sunt. Sub Iulio etiam II. Cameracense fœdus institutū, ut 24. dierum spacio imperium Venetum conciderit, & nihil præter stagna & paludes illis superfuerit. Egnatius lib. 1. cap. 2.

Pontificiæ maiestatis neglectus, CAROLVM regem Neapolitanum Ladislai patrem afflixit. Idem LADISLAO filio non aduersario solùm Ecclesiæ, sed hosti, uitam & imperium ademit. Pater ab Vngaris, à quibus ad regnum euocatus fuerat, crudeliter necatus: filius ueneno sublatus, relicta Ioanna sorore, quam nescias impudicior ne fuerit, an inconstantior, unde è tot malorum series regno illi deductā deriuataq; sit. Idem.

VICECOMITVM familia Pontificibus semper fuit infesta. Philippus ultimus eius gentis, etiam ex professo hostis, Eugenium IV. urbe eiecit, eiectum bello exercuit, Felicem Allobrogem Basiliensi concilio eidem opposuit. Tandem uictus & fūgatus, nepotibus diuturnum imperium relinquere non potuit. Idem.

FLORENTINI à Gregorij XI. legatis iniuriis affecti (qui terram Italiā per ipsius in Galliis morā administrabant) bellū tam graue ipsi Pontifici intulerūt, ut quod antea fando auditū non erat, Italicum imperiū intra paucissimos dies amissum sit, Florentinorū consilio & opera. Quæ res quanti populo illi steterit, immensa uis auri (supra enim decies centena millia numūm expensa feruntur) plebis infimæ seditio, & quasi tyrannis ab ea exercita, nobilitas partim cæsa, partim relegata, sacra urbi interdicta, ingens lues secuta: & q̃ omnium grauissimum ac periculosissimum fuit, bellum à Galeacio contra ciuitatem gestum, indicio sunt. Idem.

Potens PISANA ciuitas olim, ac clara maritimis rebus, post captos in Friderici gratiā Pontifices, qui ex Galliis ad Innocentiū Romam nauigabāt, ut indicto concilio adesset, nihil unquam postea feliciter aggressa est: quin potius à Genuensibus petitæ Pisanorū res, uno nauali admodū memorabili prælio, nunquam ad pristinam fortunam optatq; redierunt, donec clade alia super aliam à Florentinis affecti, postquam multiplicem multorum tyrannidem passi sunt, nomen & imperiū cum libertate penitùs amiserunt. Idem.

LVDOVICCVS XII. Francorū rex, qui Venetas opes & Imperium tam graui uulnere nuper afflixerat, dum irratatum in se Iuliūm II. Pp. aut non timet, aut negligit, tertio uix anno exacto, Pont. auctoritate Venetorum armis Italia expulsus ita est, ut nihil intra annum ex tanto paulo antè imperio in eadem terra possederit. Idem.

FERDINANDVS Neapolitanus Aragonius, Pium pontificem neglexit, Paulum II. strangulari curauit, Sixtum bello exercuit, Innocentium uexauit. Itaq; & sibi exitium, & familiæ dedecus peperit. Idem.

Clemens VII. licèt capto rege Francisco Gallorū, & exhausto regno, Francis res essent deploratæ, cōtra Cæsarem nihilominus Carolum V. uaria moliens dicitur. CAROLVS Borbonius exercitus Cæsariani primarius dux, in urbis oppugnatione perit. Pontifex confugiens in castrum S. Angeli, cùm arctiùs premeretur, Cæsarianis se dedidit. Aurum petentibus Cæsarianis MILITIBVS, obsidem cum aliis nōnullis pro Pontifice se dedit Ioannes Maria Montanus Cardinalis, qui postea Iulius III. Pontifex fuit. Auctor uitę Clementis, & Panuinius in Iulio tertio.

INFELICITATIS POSSESSIO RESPECTV RERVM. SIC DATVR MISERIA

MVLTIPLEX, PLVRIBVS MALIS SIMVL CONCVRRENTIbus in unum.

PRIAMI infelicitas poetarum nota est fabulis, Homeri potissimùm:

Δύσμορος, ὃν ῥα πατὴρ κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
αὔσῃ σὺν ἀρχαλέῃ φθίσῃ, κακὰ πολλ' ἐπιδόντα,
υἱέας τ' ὀλομένους, ἐλκυθέισας τ' θύρας τεχέας,
κ̃ θαλάμους κεκαδόμενους, κ̃ νήπια τέκνα
βαλλόμενα νηοῖ γαίῃ ὑπ' αἰνῇ δηϊότητι.

HECVBA suam miseriam apud Eurip. in Trōadibus explicat:

Τοῖς γὰρ κακοῖσι πολέσι' εἶκτον ἐμβαλῶ.
ἅμμ' τύραννοι, κἀς τύραννο' ἐγκεμάμιλω,
κἀντεῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγενόμιλω τέκνα,
ἐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' τατεστάτυς Φρυγῶν
(ὁ τεῦφὰς, κἀγ' ἐλλωὶς, κἀτ' βάσβαρος·
γυνὴ τεκοῦσα κομπάσῃεν αὖ ποτε)
κἀκεῖνό τ' ἔδον δορὶ πεσόνθ' ἐλλωικῷ,
τείχας τ' ἐπμεθλω τάσδε κἀσθ' τύμβον νεκρῶν ὁ
Ἑ τὸν φυτεργὸν Πρίαμον, ἐκ ἄλλων πάρα
κλύεν' ἐκλωστε, τοῖς δ' τ' ἔδον ὄμμασιν
αὐτὰ κατασφαγέντ' ἐφ' ἑρκίῳ πυρός·
πόλιν θαυῶσιν· ὃς δ' ἐθεῖρα πατρθένυς
ἐς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον,
ἄλλοισι θρέψας, ὁκ χερῶν ἀφῃρέθλω·
κοὐτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ἐφθόσμαι·
αὐτή τ' ἐκείνος ἐκεῖ' ὄψομαί ποτε.
τὸ λοίδιον δ' θεῖκὸς ἀθλίων κακῶν·
σῆλη γυνὴ γραῦς εἰς δόμους ἀφιξομαὶ
ἄδ' ἐσὶ γήρα τάδε συμφορόντατε,
τόσοις με φορθήσεσιν· ἢ θηρῶν λάτρειν,
κλῆδας φυλάσσειν, τὸν τεκοῦσαν Ἕκτορα·
ἢ σιτοποιεῖν, κἀν πέδῳ κοίτας ἔχειν,
ῥυσοῖσιν κόπτοις βασιλικῶν ὀκ δυμενῶν,
τευχηρὸ ἀδὲ τευχηλὸν ἀμένη χρόϊ
πέπλων λικίσκατ', ἀσθόκιμ' ὀλβίοις ἔχειν.
οἴ' γὰ τάλαινα, Δ[illegible] γάμων μιᾶς ἕνα
γυναικὸς, οἷον ἔτυχον, ὧν τε τύγχομαι;

Malis ego maiorē miserationem addam. Fuimus reges, & in regnū nupsi, atq; ibi præstantissimos genui liberos, quāuis non numero, sed præstantissimos Phrygū (non Troiana, neq; Græca, neq; barbara mulier pariens iactare poterit unquā simile quiddā) at illos uidi marte cæsos Græcanico, & capillos abscui hosce ad tumulū mortuorūt: & ipsum plantatorē Priamū, non ab aliis audiens defleui, hisce uerò uidi oculis ipsa occisum ad Hercei arā: ciuitatē pereuntē: quas uerò educaui uirgines, ad dignitatē nuptiarum eximiā, aliis educans, ex manibus amissi neq; ab illis spes est quòd uidear, & ego ipsa illas nunquā uidebo posthac. Suprema uerò pinna miserorū malorū, seruia mulier anus in domos ueniā: quæ uerò senecturi huic maximè conueniunt, istis me addent: aut ianuarū ancillā claues seruare, genitricē Hectoris: aut pinsere, & humi cubilia habere, rugosis dorsis regiis ex lectis, laceras circa squalidū induta corpus, peplorū rupturas, reprobas diuitibus, gestare. Me miserā, propter nuptias uniuscuiusque mulieris, in quæ incidi, & incidam?

ANDROMACHE suam infelicitatem deplorat apud Eurip.

Πελάμεν τύραννον ἐσίαν ἀφικόμιλω,
ὁλάμερ ὀλθεῖσα, πᾶν ὀλοσσοῖς Ἕκτορα,
ζηλωτὸς ἐν γε τῷ πρὶν Ἀνδρομάχη χρόνῳ.
νῦν δ' οὔπις ἄλλη δυσχερεστάτη γυνῇ
ἐμοῦ σοφύκεν, ἢ γενήσεται ποτε·
ἥτις πόσιν μὲν Ἕκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως
θανόντ' ἐσεῖδον, παῖδά θ' ὃν τίκτω πόσει,
ῥιφθέντα πύργων Ἀσυνάκτ' ἀπ' ὀρθίων,
ἐπεὶ τὸ Τροίας ἕλον Ἑλλῆνες πέδον·
αὐτὴ δὲ δοῦλη, τῶν ἐλευθερωτάτων
οἴκων νομιζθεῖσ', Ἑλλάδι ἐσαφικόμιλω,

πρὸ νηστείας Νεοπτολέμου δεῦρο τέρας
ἀφίκοντο. Priami ad regiam domum perueni, uxor eiocata, liberos creans Hectori, beata priori Andromache tempore: nunc autem non ulla alia infelicior mulier me exiſtit, aut fiet unquam: quæ maritum quidem Hectorem ab Achille interfectum aſpexi: & puerum, quem peperi marito, iactum turribus Aſtyanacta ab altis, poſtquam Troiæ cœperunt Græci ſolum. Ipſa uerò ſerua, ex liberrima familia habita, in Græciam deueni, inſulari Neoptolemo belli præmium data.

IOCASTA cùm non poſſet redigere in concordiam diſcordes filios, Eteoclem & Polynicem, apud Euripidem in Phœniſſis, inquit:

Εἰς πολλὰ γ' ἄθλια τίκτουσ' ἐγώ.
Ego ad multa mala nata ſum.

IPHIGENIA Aulide ad tumulum Achillis mactanda apud Euripidem, inquit,

Φεῦ,
τίν' αὖ λάβοιμι τῶν ἐμῶν ὀρχήσεων κακῶν,
ἄπαισι γὰρ πρὸς ὑμέναιοι χρήσιμοι, τάφοις,
κἀν ὑφάνσεσι κἀν μέσοισι παννυχίσι. Eheu, quódnam capiam meorum initium malorum? Nam & à primis, & à nouiſſimis, & à mediis orditi licet.

PELASGI ex Attica per uim expulſi, Lemnō incolebant. Huius iniuriæ cùm pœnas de Atticis ſumere cuperent, probeq; cognitos haberent dies feſtos ac ceremonias illorum, collocatis inſidiis, uxores Athenienſium abduxerunt, cùm Mineruæ ſacra facerent in Braurone: hiſq; in Lemnum nauigio aſportatis, concubinarū uice ſunt abuſi. Cæterūm mulieres cùm plurimos liberos parerēt, omneis & Atticis moribus inſtituerunt & Atticè loqui docuerunt: ita factum eſt ut nec miſcere coniugia cum puellis Pelaſgicis uellent, & ſi quando Pelaſgus quempiā pulſare conaretur, omneis conglobati Attici, huic ſuppetias ferrent. Breuiter adeò inualeſcebat pubes Attica, ut pleriſq; in rebus priores tenere uideretur. Quare uiſum eſt Pelaſgis, ut filios ex Atticis mulieribus ſuſceptos trucidarent. idq; perfecerunt, occiſis unà & matribus. Deinde ſterilitate, orbitate, peſtilentia, reliquiſque plurimis adacti malis, Delphicum oraculum conſuluerunt, qua ula calamitatibus leuari poſſent. Hinc igitur per omnem Græciam increbuit prouerbium, ut ingentia miſerandaque mala, Lemnia dicerentur. Eraſmus in Adagiis, ex Herodoti Erato.

Infelicitatis œconomicæ quandam ueluti ſymplocen Paganus Paganinus tali epigrammate complexus eſt:

TYCCA duos peperit pueros. Cum matre lauatur
Alter, dum tepidam ſuggerit alter aquam.
Hic cadit in prunas, uitamq; reliquit in illis,
Nec tulit accurrens tempore mater opem:
Alteriuſq; memor, peteret cùm balnea, merſum
Hic illum infelix exanimemq; uidet.
Caſu igitur duplici natorum exterrita, terram
Fronte cruentata percutit & moritur.
Ecce ſuperuenit coniux, inq; aere pendens,
Impatiens luctus, guttura fune premit.
Sic pueri, genitrix, genitor, fatale tulerunt
Damnum, telluris, aeris, ignis, aquæ.

IOANNES Anglorum rex ſeditionib. uariis agitatus, quòd decimas eccleſiaſticas exigeret, ab Innocentio III. anathemate perſtrictus, regnum Angliæ & Hiberniæ pontifici tributariū fecit. Ab Alexandro Scoto & Ludouico Franco occupato regno, præ maiore expirauit. H. Boethius lib. 13.

FRIDERICVS Aragonius Neapolitanorum rex, anno 1501. ab Gallię Ludouico XII. & Hiſpanię Ferdinando regibus, regno exutus, compoſitione cum Obignino Gallico duce facta, Iſchiam inſulam ad ſex menſes retinuit. In cuius arce omnes certè Ferdinandi I. poſterorum miſeriæ miſerabili ſpectaculo cumulatæ cernebantur: quoniam præter Federicum recenter tam præclaro regno ſpoliatū, ac multo magis de tot paruulorum liberorum, & de primi ſui nati Ferdinandi Tarenti obſeſſi ab Hiſpanicis copiis, quàm de propria ſorte ſollicitum, erat in eadem arce eius ſoror Beatrix, quæ pòſt Mathiæ celeberrimi Vngariæ regis uiri ſui obitum, ab Vladiſlao Boemiæ rege, quo ab illa ad id regnum occupandum iuuaretur, matrimonij fide accepta, ab illo, ubi uoti compos fuit, ingratiſſimè repudiata fuerat, qui pòſt Alexandri pontificis permiſſu, aliam uxorem duxit: ibidem quoq; erat Iſabella Mediolanenſium regina, haud minus quàm cæteri omnes calamitoſa, quòd penè eodē tempore, marito Io. Galeacio, regno, atq; unico filio, quē à matre ſibi imprudenter traditum, ac in Galliam ſecum abductum, Galliæ rex Ludouicus XII. poſt occupatam Inſubriā, monaſticæ uitæ dicauit, orbata eſſet. At Fridericus extremo quo in Hiſpaniæ regē flagrabat odio ductus, quum ad Galliæ regis clementiam potiùs confugere ſtatuiſſet, ad regem fidem publicam poſtulatum miſit, eaq; accepta, ſuis omnibus in Iſchiæ arce relictis, & inſula Vaſtij marchionis & Francheuillæ dominæ fidei, ut antea fuerat, commendata, & copiarum ſuarum parte ad Tarenti defenſionē miſſa, cum quinq; triremibus in Galliam infelici ſanè conſilio traiecit. Si enim libero in loco fuiſſet, fortaſſe in bellis, quæ pòſt inter duos reges orta ſunt, multas in regnum ſuum redeūndi occaſiones habuiſſet. Sed tranquilliorem uitam ſecutus, ac fortè hanc optimam rationem ratus, cōditionem oblatam, ut in Gallia maneret, ab rege accepit: ea autē fuit, ut Andiouinorum dux eſſet, ac præterea aureorū numūm triginta millia quotannis acciperet. Quibus rebus conſectis, iis quos Iſchiæ præfecerat, uti eam Galliæ regi traderent mandauit: qui parēre recuſantes, diu, ſub Friderici tamen inſignibus eam renuerunt. Guicciardinus lib. 5.

Bochnæ anno 1578. MVLIER quædam infantem dum lauat, audito extra domum alterius ſui filioli fletu, accurrit properè, iacentem puerum offendit: is in cultellum, quem manu gerebat, inciderat, ſeq; ipſe miſellus transfixerat. Ma ter dolore amens, recurrit ad infantem in alueolo relictum, hunc quoq; ſubmerſum reperit. Superueniens maritus, impotens ſui uxorem corripit, uerberibuſq; enecat. Trium miſerorum obitu conſpecto, ſceleris conſcientia & cariſſimorum pignorū commiſeratione furens infelix pater, laqueū collo induit. And. Duditius tractatu de Cometis, ex Philippi Talducęij Florentini hypomnemate.

SIMPLEX, CONSIDERATA RESPECTU mali unius quod poſſidetur. Sic Infelices dicuntur propter

MORBVM.

L. METELLII felicitatem ex Tit. Beatorum in genere pete. Nihilominus tamen is, qui fortunatiſſ. Rom. fuit iudicatus, orbam luminibus exegit ſenectam, amiſſis incendio, cùm Palladium raperet ex æde Veſtæ, memorabili cauſa, ſed euentu miſero. Quo fit, ut infelix quidem dici non debeat, felix tamen non poſſit. Plin. lib. 7. cap. 43.

MVNVS IMPEDITVM.

Capitolium à Tarquinio Superbo rege eſt extructum in rupe Tarpeia, templum Ioui omnium pulcerrimum ab Horatio Puluillo Cos. dedicatum, primo libertatis anno. Arſit bello ciuili Mariano, Cn. Carbone, & L. Scipione Coſſ. anno ab Vrbe condita DCLXXI. reſtitutum à SYLLA, refectum uerò & dicatum à Q. Catulo: hoc ſolum felicitati Syllæ negatum, ut ipſe moriens dicebat.

DEIECTIONEM REGNI.

IOANNES Baliolus Scotorum rex infelix, regno exutus ab Eduardo II. Anglo, in Gallia ſenex atque cæcus obiit. Hector Boethius lib. 14.

EXCIDIVM.

IVDÆORVM templum, quod habebant in Aegypto apud Thannas, à Lupo Veſpaſiani præſide clauſum fuit, priùs do nariis ſpoliatum. Paulinus qui Lupo ſucceſſit, omni poſtea cultu deſertum reddidit: fuitq; annus ille, quo in eo ſacrificari deſitum eſt, trecentеſimus eius ædificationis ac trigeſimus. Sab. lib. 3. En. 7.

TYRVM (quæ cognominata eſt uetus, dictione compoſita, παλαίτυρος) Alexander expugnatam, & ex inſula comportatis aggeribus redditam continentem, crudeliter tractauit, plurimiſq; affecit incommodis. Vnde prouerbiū, τὸν ὀνὸν παλαιοῦν. quo ſignificabant tantum malorum, quantum antiqua Tyrus pertuliſſet. Eraſmus in Adagiis.

NVPTIAS.

Britannię nouiſſimus dux Frāciſcus, filiam unicam ANNAM Romanorum regi Maximiliano deſpondit: ſed rex Francię Carolus VIII. puellam per Franciam tranſeuntem rapuit, ſibi iunxit, reginam uocauit: eandemque moriens ſine prole, Ludouico XII. ſororio ſuo reliquit: monſtroſis ſemper nuptiis infelicem feminam, nulli iunctam marito, niſi quem iure habere non poterat. Cranzius libro I. Saxoniæ, cap. 21. & lib. 13. cap. 22.

NEGOTIA.

SELEVCVS dicere ſolebat, Si ſciret uulgus, ſcribere ſolùm ac legere tam multas epiſtolas, quàm ſit laborioſum, diadema ne humo quidem tollere dignaretur. Plutarchus An ſeni tractanda reſpub.

DEPREHENSIONEM IN facinore.

Deprehendi miſerum eſt in Furto, Adulterio, Fuga. Vt illic Ludouicus Sforcia, dux Mediolanenſis, habitu Heluetio urbe exeedens, permixtus Heluetiis.

EXILIVM

EXILIVM.

OVIDIVS exilij ſui calamitates I. Triſtium 4. explicat:

Scire meos caſus ſi quis deſiderat omnes,
Plus, quàm quod fieri res ſinit, ille petit.
Tot mala ſum paſſus, quot in æthere ſidera lucent:
Paruaq; quot ſiccus corpora puluis habet.
Multaq; credibili tulimus maiora, ratamq;,
Quamuis acciderint, non habitura fidem.
Pars etiam quædam mecum moriatur oportet,
Meq; uelim poſſint diſſimulante tegi.
Si uox infragilis, pectus mihi firmius eſſet.
Pluraq; cum linguis pluribus ora forent:
Non tamen iccirco complecterer omnia uerbis,
Materia uires exſuperante meas.

Item 4. Triſtium I.

Meq; tot aduerſis cumulat, quot litus arenas,
Quotq; fretum piſces, ouaq; piſcis habet.
Vere priùs flores, æſtu numerabis ariſtas,
Poma per autumnum, frigoribuſq; niues:
Quàm mala quæ patior toto iactatus in orbe,
Dum miſer Euxini littora ſæua peto.

Item 5. Triſ. 2.

Litora quot conchas, quot amœna roſaria flores,
Quótue ſoporiferum grana papauer habet:
Sylua feras quot alit, quot piſcibus unda natatur,
Et tenerum pennis aëra puſſat auis:
Tot premor aduerſis: quæ ſi comprendere conor,
Icariæ numerum dicere coner aquæ.

EXPEDITIONEM INFAVSTAM.

XERXIS feliciſſimi Perſarum regis infelix expeditio contra Græcos, hiſtoriarum monumentis conteſtata. De ea Iuuenalis ſatyra 10.

— Creditur olim
Velificatus Athos, & quidquid Græcia mendax
Audet in hiſtoria: conſtratum claſſibus iiſdem,
Suppoſitumq; rotis ſolidum mare: credimus altos
Defeciſſe amneis, epotaq; flumina Medo
Prandente, & madidis cantat quæ Soſtratus alis.
Ille tamen qualis rediit Salamine relicta,
In Corum atq; Eurum ſolitus ſæuire flagellis
Barbarus, Aeolio nunquam hoc in carcere paſſos,
Ipſum compedibus qui uicerat Ennoſigæum?
Mitius id ſanè, quòd non & ſtigmate diguum
Credidit: huic quiſquam uellet ſeruire deorum?
Sed qualis rediit? nempe una naue cruentis
Fluctibus, ac tarda per denſa cadauera prora.
Has toties optata exegit gloria pœnas.

SIGISMVNDVS Imper. Martini V. Pp. auctoritate contra Huſſitas CLM. armatorum præſertim Germanorum duxit, ſed infelici euentu: cùm ne inducias quidem, niſi certis conditionibus, ab hoſtibus impetrare potuerit, ut ſibi Pragæ coronam ſumere liceret. Dubrauius lib. 24.

INFELICITATIS CONSERVATIO. HVC PERTINET

HOMINVM INFELICITAS

INCONSTANS.

Vide Titulum, Felicitas inconſtans.

CONSTANS. Quo ad Inſtrumentum.

CAMBYSES eo enſe, quo Apim uulnerarat, ſeipſum imprudens necauit. Herodotus.

TEMPORVM INFELICITAS.

CONSTANS. TEMPVS INFELIX

Iiſdem. Tempus infelix idem

Sceleris & Pœnæ.

Quo die AGATHOCLES hoſpitem & ſocium Opheltā, Cyrenæorum ducem auxiliarium, perfidè interfecit, eodem filij ei perierunt, & exercitus defecit. Diodorus.

NERO eodem die periit, quo Octauiam uxorem immerentem olim interemerat. Suetonius.

CONSTANTINVS VI. Iconomachus, quo die Nicephorum patruum excæcauerat, eodem ipſe poſt quadriennium oculis priuatus. Paulus Diaconus, Sigebertus, & Zonaras.

Cladis, Excidij.

Templum HIEROSOLYMITANVM primum à Salomone ſtructum, à Nabucodonoſoro rege Babyloniorum incenſum eſt, die decimo menſis Auguſti. Tertium, quod templo à Zorobabele ædificato diruto, rex Herodes magnificè extruxerat, ſub Tito Imp. conflagrauit eodē eiuſdem menſis die. Ioſephus lib. 7. cap. 9. & 10. Iud. belli.

HIEROSOLYMAM Pompeius Magnus die ieiunij, Olymp. 179. C. Antonio & M. Tul. Cic. Coſſ. cepit. Poſt an. 27. eodem die ab Herode rege capta fuit. Ioſephus lib. 14. c. ult. Antiq.

PERSÆ tertiam & ſextam menſis Boedromionis tanquam lugubres & defamatiſſimas uitarunt: quibus diebus in pugna Marathonia, & ad Plataeas, & ad Mycalen, à Græcis uicti, magnas clades perpeſſi ſunt. Herod.

Menſis Thargelion fuit manifeſtè BARBARIS infauſtus. Alexander regis Darij præfectos hoc menſe ſuperauit ad Granicum. Eiuſdem menſis die uigeſimo quarto Carthaginenſes in Sicilia cæſi à Timoleonte ſunt: quo die eiuſdem menſis & Troia putatur capta, ut Ephorus, Calliſthenes, Damaſtes & Phylarchus auctores ſunt. Plut. in Camillo.

Ediuerſō menſis Metagitnion, quem uocant Bœotij Panemū, patrum fuit GRÆCIS ſecundus. Huius menſis die ſeptimo ſignis collatis ad Cranona Antipater uictos funditùs euertit, & fuerant antè iuxta Chæroneam afflicti à Phillippo. Hoc eodem die, eodem menſe & anno Archidami Spartani copiæ, quas tranſportauerat in Italiam, à barbaris incolis cæſæ ſunt. Plut. in Camillo.

Ad Alliam cæſi ſunt à Gallis ROMANI, ad XV. Cal. Sext. Pugnatum plenilunio circa ſolſtitium æſtiuale: quo die antè quoque ingens Fabiorum accepta clades ad Cremeram fuerat, ex qua familia trecenti fuerant ab Hetruſcis cæſi. Cętеrùm obtinuit, ut dies ex clade poſteriore à flumine Alliенſis uocaretur. Plut. in Camillo. Ea certè die cùm VITELLIVS concilium edixiſſet, neglectæ religionis ergò pontificatum amiſit. Alex. lib. 4. cap. 20.

VALENTINIANVS I. Niceæ Bithyniæ Imp. dictus à militibus, & Ancyræ relictus, biſſextum Februarij, tanquam ominoſum & infauſtum, uitabat: quo aliquoties Reſpublica Romana paſſa eſt iacturam. Eo elapſo progreſſus medio campo, ad celſius tribunal perductus, habituq; principali circumdatus & corona, Auguſtus eſt nuncupatus, cum acclamationibus & laudibus amplis ac ſolitis, uigeſima quinta die Februarij. Cuſpinianus.

CARTHAGINENSES diem uigeſimum ſecundum, ut qui calamitates ipſis plurimas & maximas ubiq; attulerit, habent nefaſtum. Plut. in Camillo.

OTHOCARVS Boemorum rex ad Lauam oppidū Moraviię à Rodolfo I. Imp. cæſus fuit, anno Salutis humanæ MCCLXXVIII. XXVI. Auguſti, quæ D. Ruffo ſacra eſt. Et hinc inter infandas infauſtasque à Boemis habita. Quæ opinio poſthac confirmata eſt cæde Ioannis Regis Boiemiæ, eadem die in prælio ad Creſſiacum, anno Salutis humanæ MCCCXLVI. ab Anglis interfecti, dum Gallorum regi Philippo VI. opem ferret. Dubrauius libro 17. & 21. Quinetiam LVDOVICVM Hungariæ & Boemiæ regem anno Salutis humanæ MDXXVI. die XXIX. Auguſti ad Mohazium deſertum à ſuis, à Turcis profligatum, in palude ſubmerſum putant, ob diei diui Ruffi uiciniam. Dubrau. lib. 33.

Diuerſis.

Vide Tit. Dies infelices.

AVGVSTVS mirum in modum obſeruauit, ne poſtridie Nundinarum quoquam proficiſceretur, aut Nonis quicquam rei ſeriæ inchoaret, quòd illas infortunatas multis fuerat expertus exemplis. Alex. lib. 4. cap. 20.

INCONSTANS.

Vide Tit. Felicitas inconſtans.

LOCORVM INFELICITAS

CONSTANS. LOCVS IDEM INFELIX.

Iiſdem. Idem locus

Sceleris & Pœnæ.

Quo loco ANDRONICVS Oniam ſummū pontificem perfidè occiderat, eodem ab Antiocho rege purpura exutus fuit & necatus. 2. Machab. 4.

Cùm ad Hercæi Iouis aram NEOPTOLEMVS Achillis F. Priamum iugulaſſet, ipſi poſtea accidit, ut ad Apollinis Delphici aram interimeretur. Venit inde in prouerbij conſuetudinem, ut quoties, qua quis alterum aſſeciſſet iniuria, eam ipſe pateretur, Neoptolemea ultio diceretur. Pauſanias in Meſſenicis.

TVRVLIVS M. Antonij præfectus, cùm arbores ad fabricandas naues in luco Aeſculapio ſacrato accepiſſet, inter ipſū miniſterium, deuicto Antonio ad Actium, imperio Cæſaris

Auguſti

Augusti morti destinatus, in eo loco quem uiolarat, à militibus occisus est, ut eodem exitio & cuersis iam arboribus pœnas lueret. Val. Max. lib. 1. cap. 2.

Solebat APPIVS Claudius decemuir carcerem, qui unus in urbe fuit, Romanæ plebis domicilium uocare. Sed ipse in ordinem redactus, tribuniq; plebis iussu in eum locum cõiectus, inter sicarios & latrones infeliciter expirauit. Sabellicus libro 10. cap. 4.

GALEACIVS Vicecomes, à fratre Marco apud Ludouicum Bauarum Rom. Imp. anno 1326. Romam ad accipiendam coronam iturum delatus, in Modœtiana arce Nonis Iuliis cum Actio F. duræ custodiæ traditus est, non omnino iniqua sorte, ut fabrefacti paulo antè ab se tetri carceris Furnum, ita à depressa testudine uocatum, primus experiretur, quem aduersarum partium captiuis ad pœnam parauisset. Iouius in uita Galeacij.

Quo loco olim CASIMIRVS II. Polonorum rex Feliciani Vngari filiam Claram constuprauerat: eodem postea eius filiæ duæ, post eius obitum, à Ludouico Vngariæ rege imperio deiectæ sunt. Cromerus lib. 12. & 13.

SELIMVS imperium affectans ad Ciurleum pagum prope Byzantium magno prælio uictus uix Varnam effugit. Rerũ inde potitus, necatis fratribus, paucos post annos eodem in loco, pestifero atrociq; ictus morbo, immaturum acerbissimumq; uitæ finem inuenit, magno Deo primæ temeritatis scelus uindicante, & patrati parricidij iustas exigente pœnas. Sab. supplem. lib. 3. ex Iouio.

Cladis.

PAPIA obsidendis à Franco regibus Longobardorum urbs fatalis. In qua Pipinus Aistulfum bis obsessum, imperata facere coegit, & Carolus Magnus Desiderium cepit. Aemilius libro 2.

HVMBER amnis Britannorũ sanguine multoties cruẽtatus, fatalis olim uincendis Britannis esse credebatur. Proinde Scoti atque Picti contra Arthurum, Britannorum regem, pugnaturi, ad Humbri ripam, locum delegere ad pugnam, ueluti fatalem Britannis deuincendis. Commissa pugna, Arthurus cum XXX M. suorum cæsus, Scotorum & Pictorum XX M. desiderata. H. Boethius lib. 9.

Diuersis.

Hadrianus Imp. cùm ueteri oraculo circumferretur, transitum EVPHRATIS exitialem esse Rom. Impp. Armeniam, Mesopotamiam, Assyriam, Persis à Traiano ereptas, iis reddidit, ut Euphrates Imperij limes esset. Eutropius lib. 8.

Ericus IIII. Danorum rex, Valdemari pueri tutor, animę suę sic prodigus erat, ut in acie, ne temerè solus in hostem procurreret, arctius à suis obseruaretur. At eo bello, quod contra Olaum Tyrannum gerebatur, cùm in Scania ad litus LANDORAM (quod fatale regibus esse, neque illud attingentes annum superuiuere solere plebeia fabula fereba tur) hosti occurrendum esset, Eskyllo, Lundensi Episcopo, exercitum commisit: quem ille propter imperitiam amisit. Saxo libro 14.

INCONSTANS. V. C. LOCVS IDEM

Dignitatis & Mortis.

CÆSAR Borgia Pampelonensem episcopatum dedignatus, imperandi libidine profana sacris miscuit. Tandem à Iulio II. exercitu exutus, captiuus à Consaluo Magno in Hispaniam missus, custodia elapsus, sub Nauarro rege ignobilis in prælio quodam cecidit, armisq; exutus nudus Pampelonem deportatus & sepultus est. Iouius lib. 8. Hist.

Victoriæ atque Cladis.

Cecinerant uates antiquissimi, Romana arma Ctesiphontem transire nefas esse: & duces, qui ausi fuissent, pœnas daturos. Iccirco aiunt, M. CRASSVM id cogitantem cum exercitu periisse: TRAIANVM transgredi ausum, Italiam non repetiisse, & quinque prouincias trans Tygrim statim amisisse: legiones longo labore attriuisse: & quamuis uictor longiùs produxerit terminos, tamen non multũ profecisse: dubium an sic uolentibus fatis, an culpa successoris Adriani. Ctesiphontem cupiens transire, superato Tygride, VALERIANVS à Sapore rege Persarum captus est. Verùm Odenatus Palmyrenus, uictor Romanæ maiestatis, Ctesiphontem usque trans Tygrim peruenit. CARVS Imperator exercitum Probi Sarmatico bello latè uictorem duxit in Persida, hostile regnum uastauit: Seleuciam cinctam Eufrate, quam olim ceperat Antoninus, expugnauit. At Ctesiphontem petentem, & longiùs progredi uolentẽ, uel morbus uel ictus fulminis cœlo turbido & coruscante absumsit. GALERIVS postea Ctesiphontem transiuit, & Romanos fines auxit ac dilatauit. Cuspinianus.

VOLVMINIS VIGESIMISECVNDI
FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Vol. Vigesimumtertium

Topicum

DE

LOCIS HVMANARVM Actio-
num & Passionum

DVOBVS LIBRIS
pertractans.

CL. V.

HENRICO ELMERO

Glaronensi

amplifs. honoribus domi forisq. cũ laude perfuncto

THEOD. ZVINGERVS

Basiliensis

Gallicanæ peregrinationis intra pubertatis an. Topicæ theoriæ desiderio susceptæ ductori comitiq. fidiss.

XXIII

THEATRI VOLVMEN.

TOPICVM

LOCA humanæ uitæ accommodata

DVOBVS LIBRIS comprehendens

OB

laborum atq. dol. bene fort.

NVMINE

exantlatorum gratam memoriam

D

TOMI XXIII. LIBB. DISPOSITIO.

EX duobus Humanæ uitæ Accidentibus cõmunissimis primus occurrit Locus, propter amplitudinẽ suam peculiari uolumine explicandus, sed rudi minerua, & ea quidẽ historica, quatenus uel ipsummet hominẽ, uel alia propter hominẽ, in ipsius usum, locat, continet, conseruat, producit, perdit. Et hoc quidem consilio ad Theatrum Humanum Loci consideratio pertinet: qui alioqui respectu Essentiæ suæ, ut scilicet uel Terrestris, uel Aqueus, uel Aereus est, ad Elemẽtare Theatrũ: respectu Locati, V. G. *Animalium, Metallorum, Vegetãtiũ, ad Theatra Animalium, Metallorum, Vegetãtium referri potest atq; debet. In rem igitur præsentem duplex occurrit Loci respectus: alter Materialis, ut Est, de quo* LIBRO PRIMO *agetur: alter Formalis, ut Locat, quem* LIBRO SECVNDO *delineabimus.*

LIBRI PRIMI

TITVLI.

- GENERE. Huc
  - Terræ, Regionum
    - Ortus. *Terræ detectæ, factæ.*
    - Interitus. *Terra aquis obruta.*
  - Insularum
    - Ortus.
    - Natura: *putas*
      - Frequentes. Oportunæ, *Commodæ.*
      - Frugiferæ. Lethiferæ.
    - Interitus.
  - Maria
    - Belluis *infesta.*
    - Importuosa. Naufragiis *obnoxia.*
- LOCA MATERIALITER, *ut Sunt aliquid, considerabimus partim in*
  - Montes, *quo ad*
    - Ortum.
    - Naturam, *nempe*
      - Abundantes *Metallis, Vegetalibus, Feris, Raris rebus.*
      - Asperi. Alti.
    - Interitum: *obnoxij, haustis*
      - Terræmotu.
      - Incendio. *Montes ardentes.*
  - Scopuli. Valles. Agri. Campi. Prata. Syluæ. Speluncæ.
  - Lacus. *Horum*
    - Ortus. Natura *mirabilis.*
    - Fructus: *quoniam abundant* Piscibus: Auibus: Sale.
    - Magnitudo. Vsus.
  - Flumina. *Quo ad*
    - Motum, *Cursum, Fluxum: utputa Strepentia, Obliqua, Tortuosa, Perennia.*
    - Magnitudinem: *uidelicet* Magna: Diuisa: Aucta, *Inundantia:* Exiccata.
    - Fructum: *Aurifera, Pisculenta, Fertilia, Sterilia.*
    - Nobilitatem.
    - Vsum. *Fluuij*
      - Potabiles. Medicati.
      - Agriculturæ *utiles.*
      - Mechanicis *commodi.*
  - Vrbes, *ut*
    - Oriuntur, *Conduntur*
      - A quo.
      - Quando. *Vrbes* Antiquæ, Recẽns *conditæ.*
    - Reficiuntur, *Instaurantur.*
    - Sunt. *Perpenditur illorum*
      - Situs.
      - Munimenta: *Vrbes munitæ, non munitæ.*
      - Diuitiæ, *Potentia, Amplitudo, Magnitudo.*
      - Dignitas. *Vrbes regiæ.*
      - Successio. *Huc Metropoles, & Coloniæ.*
      - Pulcritudo, *Amœnitas.*
      - Frequentia. *Vrbes populosæ.*
      - Artes. *Claræ*
        - Mercimoniis. *Emporia.*
        - Opificiis.
      - Salubritas. *Vrbes Salubres, Insalubres.*
      - Duratio. *Vrbes quæ diu durarunt.*
    - Destruuntur, *Euertuntur.*
  - Arces. Turres. Portus.

Voluminis Vigesimitertii
Liber I.

De Locis Materialiter considerati.

Loca materialiter considerata in genere. Huc pertinet

Locorvm, Regionvm

Ortvs. Terræ detectæ, Factæ.

Alluvio est adiunctio & appulsus fluminis, ripam continentis. Hinc Alluvius ager, quem paulatim fluvius in agrū redditū est, qui ex alluvione factus est: ut est in libro Varioru auct. de Limitib. Sed cùm isto appulsu & attritu affluentis aquæ detractio illa conglutinatioq; contingeret, ac proinde per alluvionē acquisitio fieret, acquirendi modum, quod Incrementū latens uere definiuit, Iurisconsulti Alluvionē uocarunt, eiq; definitionē illam accommodarunt, rerum uim, non uerborū proprietatem spectantes. Hotom. com. Verb. iuris.

De mari in terrā mutato, deq; causis horum, uide Strabonem libro 1. Nascuntur terræ non fluminum tātùm inuectu, sicut Echinades insulæ ab Acheloo amne congestæ, teste Herodoto lib. 2. maiorq; pars Aegypti à Nilo, in quam à Pharo insula noctis & diei cursum fuisse Homero credimus: sed & recessu maris, sicut eidem de Circeiis: quod accidisse & in Ambraciæ portu decem millium passuum intervallo, & Atheniensium quinq; millium ad Piræum memoratur. Et Ephesi, ubi quondam ædem Dianæ alluebat. Herodoto quidem si credimus, mare fuit supra Memphim usq; ad Aethiopum montes: itemq; à planis Arabiæ. Mare & circa Ilium, & tota Teuthrania, quaq; campos intulerit Mæander. Plin. lib. 2. cap. 85. Mæander fluuius plurimum terræ attulit Asiæ regionibus, per quas fluit. Simili modo & in Arcanania Achelous, Cephisus in Bœotia à Phoceis descendens, nō parum eis oris terræ superaddidere, quæ coli posset. Diod. li. 1. cap. 3. Quòd Echinades insulæ non sint adhuc continenti terræ annexæ, Aetolorum opera factū est. Sedibus enim suis pulsi, agrum colere desierunt. Eo factum, ut Achelous minùs iam lutulentus per deserta fluens, medium inter continentis terræ litus, & eas insulas fretum, non oblimauerit. Huic rei Mæander argumēto esse possit, qui Phrygum & Carum feracissimos agros prætorlabens, medium inter Prienen & Miletum mare breui in continentis naturam uertit. Pausanias in Arcadicis.

Peloria apud Thessalos uocantur, quæ apud Romanos Saturnalia. Narrant enim, cùm sacrificium Pelasgis commune fieret, uirum quendam Pelasgo regi significasse, cui nomen erat Peloro, quòd terræmotibus magnis in Hæmonia siue Thessalia factis, montes Tempe uocati fracti sunt, atque disrupti, ac per interuallum aqua stagni erumpens influxerit in Penei fluentum, & omnem regionem, quæ priùs stagnum fuerat, esse denudatam, tum aquis exiccatis, & magnitudine & pulcritudine admirabilem planitiem apparuisse. Cùm id audiuisset Pelasgus, mensam copiosè magnificèque ornatam Peloro parauit, ac apposuit, alij autem perhumanè amplectentes contulerunt singuli, si quid optimum haberent, ac in mensam nuncianti deposuerunt, ipse uerò Pelasgus ministrabat promtè, & alij, qui in dignitate erant constituti, seruiebant, uelut singulis tempus cōcederet. Referunt idcirco ubi regionem sunt consecuti, sacrificantes Iouī Pelorio mensas splendidè paratas apponere eos consueuisse ad illius festi imitationem: atq; ita amicè, beneuolèq; fieri conuentum, ut uel omnes peregrinos in conuiuium excipiant, uinctosq; soluant, ac serui cum omni licentia accumbant. & epulētur, dum domini illis seruiunt. Atq; nunc etiam omnino Thessali maximum festum agētes Pelorium uocitant. Athen. lib. 14. cap. 17. & Strabo lib. 9. De eo sic Herod. lib. 7. Narratur Thessalia quondam lacus fuisse, conclusa undiq; præaltis mōtibus. Nam ad auroram Pelion & Ossam iunctis inter se radicibus habet: ad aquilonem, Olympum, ad Hesperum Pindam, ad austrum Ochryn. Inter hos montes media est Thessalia, ita deuexa, ut cùm alij frequentes amnes in eam defluant, cùm ij quinq; præcipuè, Peneus, Apidanus, Onochonus, Epineus, Pamisus: qui è montibus in unum confluentes, per unum anfractum eumq; arctum in mare euadunt, Penei retento nomine. Fertur quondam, cùm nondum esset hic anfractus, per quē flumina mearent, hos fluuios, & præterea lacum Bœbeidem, non fuisse nomīnatos, quemadmodum nunc, & tamen non minùs quàm nunc fluxisse: sed suis fluentis omnem Thessaliam effecisse pelagus. Ipsi quidem Thessali memorant Neptunum fecisse conuallem, per quam meat Peneus, haud absurdè sentientes. Qui enim arbitratur Neptunum terram quatere, & quæ terræ motu discussa sunt, huius dei esse opera, ei cernenti hunc locum uidetur Neptunus id fecisse. Nanq; diductio illa montium à terræ motu facta uidetur. Herod. lib. 7.

Platæas urbem à latitudine remorum appellata probabile est, & Platæenses remigationis quæstu uictitantes. Cæterùm hodie procul à lacu habitantes, nequaquam adhuc ita propriè possunt appellari, Helosque & Heleon & Helesium, à palude uocatæ sunt urbes Pelopōnesi, quoniam paludibus finitimę sitæ fuerant. Nunc autem nequaquam modo simili sese omnes habēt, uel seorsum positis domiciliis, uel lacu uehementer ad ima decrescente, effluentibus postmodùm aquis. Strabo libro 9.

Pyramus fl. in minori ortus Armenia, montem Taurum secās, tantum limi in mare effert Cilicium partim ex Cathaoniæ, partim ex Cilicię cāpis, ut oraculi locū carmina illa habeāt:

Ἔσσεται ἠοτρόφοις, ὅτε κῦμα Πύραμος εὐρυοδίνης
πόντον ἐπεκχύσῃ τεῦχε δὲ κύπρος ἐκηνεῦ.

Tempus erit rapidis olim cùm Pyramus undis
In sacram ueniet congesto littore Cyprum.

Strabo lib. 1. & 12.

Aegypti non paruam partem quandoque aquis obrutam fuisse, satis constat. Quicquid supra Memphim & Aethiopum montes iacet, Delta dicta, quoniam triangulī speciem præbet, mari & Nili extremis duobus brachiis circumscripta, accessio terræ est, ac fluminis donum, ad trium usq; dierum nauigationem, quoniam Nilus annua inundatione ea loca cœno oblimauit. Quod inde patet, quoniam cùm Aegyptū uersus in alto cursum tenes, procul ab ea adhuc diurna nauigationis spacio, patieris sensum cœni etiam in aqua undecim alta passus. Nilus itaque siccaneum fecit. Attestatur huic quoque rei humus ipsa fragilis, & minimè petrosa. Item quòd nongentis antè annis Nilus octo cubitis, ut minimum assurgens, irrigabat Aegyptum, quæ supra Memphim est: at Herodoti ætate nisi quindecim aut sedecim cubitos ascenderet, regionem generasse. Strabo id soli, quod à Siene ad mare Nilo irrigatur, Aegyptum ab initio appellatum arbitratur: cui quantum postea incrementi accesserit, Homeri carmen hauddubiè demonstrat, quo significatur, Pharum insulam, quæ hodie Alexandriæ adiacet, uelificæ nauigationis diei unius à continentis ora abfuisse. Sabell. lib. 1. Ennead. 1. Ex Diodoro lib. 3. cap. 1. & Herod. lib. 3. qui idem aliquando Aegyptiis euenturum putant, quod illi Græcis euenturum asserunt: uidelicet, quòd aliquando magna spe decepti, esuriturī sint. Græci quidem, si Deus pluuiam illis non largiatur cœlitùs: Aegyptij uerò, si Nilus tantum terræ aggerat, ut aggeres ipsos transcendere nequeat, cùm alioqui nullis planè imbribus illorum regio irrigetur, sed sola Nili inundatione. Herodotus libro secundo.

Alexandria ab Alexandro Magno ad Persicū mare condium oppidum, primò fuit à litore stadijs X maritimum, etiam inde pseudoporticus habet: luba uerò prodente LM pass. Nunc abesse à litore CXXM. legati Arabum & negotiatores, affirmant. Nec ulla in parte plus aut celerius profecere terræ fluminibus inuectæ. Magis id mium est, æstui longè ultra id accedente non repercussas. Plinius libro sexto, capite 27.

Apud Orchomenon aiunt ruptam terram per hiatum, Melanem fluuium hausisse, qui per plagam Haliattiam labitur. Strabo lib. 9.

Polybius futurum credidit, ut assidua fluminum exaggeratione, Mæotis palus & Euxinum mare, quod & Ponticum dicitur, aliquādo uadosum fieret: quod in Mæoti sua tempestate propemodum euenisset, quum nullibi stagnantes aquæ, plus quinq; ulnis, aut ubi plurimum, septē uado distarent, ob idq; maiora nauigia paludem ipsam non ferre, sed uadorum incrementa minùs in Ponto sentiri, ob aquarum multitudinem, esse tamen unius diei à terra arenarum tumulos, quos fluenta Istri materia in altum propulsa faciāt, quatenus fluuialis aquæ impetus procul litoribus durat indubitato exaggerationis, quam ille futuram dixit, argumento. Adijcit illud quod ad institutam demonstrationem pertinet, quòd quāto Mæotis Pontico dulcior est, tanto Pontus ipse nostro mari minus amarus. Sab. lib 8. En. 2.

Italiæ ad Adriaticum mare litora creuerunt. Adria immīnens mari olim, nunc in continente aliquot passuum millibus. Spina Græca olim urbs, maris domina, in paludibus Adriæ sita non procul Rauenna, cuius donaria Delphis quoq; spectabantur, Strabonis tempore uiculus erat, XC stadijs à mari distans. Strabo lib. 4.

Circeii quondam insula immenso quidem mari circumdata (ut creditur Homero) at nunc planicie. Theophrastus, qui primus externorū aliqua de Romanis diligentius scripsit (nam Theopompus, ante quem nemo mentionem habuit, urbem duntaxat à Gallis captam dixit: Clitarchus ab eo proximus, legationem tantùm ad Alexandrum missam) hic iam Circeiorū insulæ & mensurā posuit stadia LXXX. in eo uoluminc quod scripsit Nicodoro Athenienśiū magistratui, qui fuit urbis CCCCLX anno. Plin. lib. 3. cap. 5.

Expulsis regibus cum tota gēte, Tarquiniorum ager circa Tiberim Marti consecratus est, & Martivs campus dictus. Defecta seges cum stramento (quia religiosum fuit in humanum usum uertere) in fluuium deiecta, medio Tiberis alueo, uadosis obhæsit locis. Tenuis æstiuo anni tempore fluebat amnis: accidit propterea, ut limo aliaq; materia eōdem temerè congesta, insula paulatim sit facta, Aesculapio postea cōsecrata, quæ nostra tempestate uetustis operibus, nonnullis etiam recentibus conspicua, in Transtyberinam regionem duobus pontibus ex urbe transmittit. Vnde Inter duos pōtes ea regio uocatur. Alij, quod fabulosum mihi uidetur, id postea accidisse arbitrati sunt, quum Tarquinia quædam Vestalis agrum huic finitimum publicè reliquisset. Sab. lib. 7. En. 2. ex Dionysio lib. 5. & Plut. Poplicola, & Val. Max. lib. 1. & Liuio lib. 2.

Interitvs. Hvc

Terræ aquis obrutæ.

Ex Titulo Terræmotus, huc quædam.

Licniforvm urbs quondam insignis, & nota Ptolemæi temporibus, in minores abijt pagos, dilapso, uti uidere est, Eupyli piscoso lacu, in cuius ripa peramœnæ fertilitatis Licniforum adiacebat: eius regionis tractū corrupto uocabulo Iucini plebem uocabant. Asserunt nonnulli, ex uehementi terræ motu Eupylum cæco hiatu terræ haustum subsedisse, profundioribusq; inæqualis alueī locis, reliquisse exiguos quinque lacus, è quibus Lamber amnis emittitur. Iouius in uita Othonis Vicecomitis.

Insvlarvm

Ortvs. Insvlæ enatæ, Abscissæ continenti.

Dijs inter se orbem terrarum, deuictis gigantibus, partientibus, Sol in cursu diurno occupatus aberat: cumq; absentis nulla esset habita ratio, Rhodvm insulam emergere fecit. Quæ idcirco Soli sacra dicitur. Pindari interpres. At alij terræmotu exortam aiunt, (uti & Delum) & paludosam primò, mox Solis caloribus exiccatam, fertilissimam extitisse. Diodorus, Philo. Ammianus Marcellinus lib. 16.

Anysis Aegyptiorum rex cæcus, expulsus in palustria à Sabaco Aethiopum rege, insulam cinere atq; humo exaggerauit. Nam ut quisq; Aegyptiorum iussus illuc ibat portans frumētum, ei mandabat, ut clam Aethiope ad se dono etiā cinerem ferret. Nomen insulæ indidit Elbo. Quam septingentis annis nullus regū ante Amyrtæum inuenire potuit. Est autem decem stadiorum magnitudine. Herod. lib. 2.

Philostratus è Protesilai uerbis cognitione digna scribit, Nēptuno Thetida pro nouo solo supplicasse, ut aliquam his, qui è Thessalia forent, incolendam insulam daret. Hunc reputantem Ponti longitudinē, nullam inhabitabilem inuenisse: quum Istrum, Borysthenem, & Thermodonta, qui immensis perpetuisq; gurgitibus in Pontum deferuntur, reputasset: unum ex his omnibus profluentem exaggerasse, in Pontoq; insulam Leucen statuisse, eius longitudinem triginta fuisse stadiorum, quatuor uerò latitudinē: mox ibi preleas albasq; arbores fuisse ortas, unde insulæ nomē inditum, aliàs templum in mirum amœnitatis ornatum circumstare: hāc deum Achilli ac Helenæ incolēdam permisisse: ibi templum utriusq; religiosissimum, & utriusq; statuas fuisse positas, quæ se mutuò nō conspiciunt: nam Helena spectat ad Aegyptum. Quin & Neptunum & Amphitritas, item Nereidas, cæterosq; amnium dæmones, qui in Mæotidem Pontumq; conueniunt, ibi sua cōiugia frequentare: albas adhæc aues insulam habitasse, & confirmasse nomen omnes Græcos, cæterosq; Barbaros Ponti accolas, tali sese hospitio abstinere: Achillem & Helenam ibi conuiuia agere, in cantibusq; quotidie uersari: mutuūm amorē, Homerumq; præconē, perpetuo cantu resonare. Præterea esse famam, mercatorem quendam hāc insulam quandoq; frequentasse: huic apparuisse Achillē, retulisse quæ ad Troiam gesta sunt: grato hospitio, & lauto prandio excepisse: mox imperasse, Ilium nauigaret, Troademq; puellam adduceret, quę una è Priamidum sanguine supererat. Quod quū ille fecisset, ab Achille mirificè laudatum: ac iussum, ut eam (quando Leucen mulieribus adire nefas erat) in sua naui custodiret: mercatorē ab eo non sine multa pecunia dimissum: neq; adhuc stadiū abnauigantē, puellæ ululatus audiuisse, immaniter ab Achille disceptæ. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

Longè clarissima, Cycladum media, templo Apollinis & mercatu celebrata Delos: quę diu fluctuata (ut proditur) sola motum terræ non sensit, ad M. Varronis ætatem. Mutianus prodidit, bis concussam. Hanc Aristoteles ita appellatam prodidit, quoniam repentè apparuerit enata. Plinius lib. 4. cap. 12.

Clarę iā pridē insulę, Delos & Rhodos, memoriæ prodūtur enatæ. Postea minores, ultra Melon Anaphe, inter Lemnum & Hellespontum, Nea: inter Lebedum & Teon, Alone: inter Cycladas Olympiadis CXXXV. anno quarto, Thera & Therasia. Inter easdem post annos CXXX. Hiera, eademq; Automate. Et ab ea duobus stadijs post annos CX. M. Iunio Syllano, L. Balbo Coss. ad VIII. Idus Iulias, Thia. Plin. lib. 2. cap. 87.

Cēos insula aulsa Eubœæ, quingentis longa stadijs fuit quondam: mox quatuor ferè partibus, quæ ad Bœotiam uergebant, eodem mari deuoratis, oppida habet reliqua, Iulida, Cartheiā: intercidēre Coressus, Pœessa. Ex hac profectam delicatiorem feminis uestem, auctor est Varro. Euboea & ipsa aulsa Bœotiæ, tā modico interfluente euripo, ut ponte iungatur. Thera, cùm primùm emersit, Calliste dicta: ex ea aulsa postea Therasia, atq; inter duas enata mox Automate, eadem Hiera. Plin. lib. 4. cap. 12. Inter Theram & Therasiam insulas in Cretico mari, è pelago proruperе flammæ, quæ per dies quatuor mare totum æstuans, atq; ardens reddiderunt. Tū educta altius sensim uelut machinis insula, & ex fluitantibus terris composita, duodecim stad. circuitum cōtinet. Inde cessante casu, tum imperantes mari Rhodij primū capta fiducia ad locū nauigantes, templum tutori Neptuno in insula ædificarunt. Strabo lib. 1.

Vrbes quinq; iuxta Athon insulanæ redditæ. Vide Tit. Iranimia erga inanimata.

Tradunt prisci rerum scriptores, Siciliam olim fuisse Italiæ coniunctam: sed postea ex huiusmodi causa insulā euasisse. Qua parte angusta continens ab utroque maris latere æstu collidebatur, dirupta maris fluctibus terra, aquā peruiam fecisse: à qua terræ scissura Rhegium is locus appellatus est, ac multis postmodum annis conditæ ibi urbs idem nomen sortita est. Quidam tradūt, terræmotu scissam continentem, dedisse mari locum, ac propterea diuisam à cōtinenti Siciliam insulam effectam. Hesiodus poeta contrà sentit: ait enim, aperto mari promōtorium, quod iuxta Pelorum montem est, aggerasse Orionē. Diod. lib. 4. cap. 14.

In Acheloo Acarnaniæ fluuio ex alluuione amnis Insvla enata. Vide Tit. Ab insania curati.

Anno decimo Leonis Isauri, Christi 727. æstiuo tempore, uapor ut ex camino ignis uisus est ebullire inter Theram & Therasiā insulas, ex profundo maris, per aliquot dies: quo paulatim incrassato & dilatato, igniti æstus incendio totus fumus igneus monstrabatur. Porrò crassitudine terrenæ substantiæ petrinos pumices grandes, ut cumulos quosdā transmisit per totam minorem Asiam, & Lesbon, & Aby-

dum, & maritima Macedoniæ, ita ut tota superficies maris his punicibus esset repleta. In medio autem tanti ignis, INSVLA ex terræ congerie facta, insulæ quæ Sacra dicitur, copulata est, nondum priùs existens. Paulus Diaconus lib. 21. rerum Romanarum, & Cedrenus, & Sigon. lib. 3. regn. Ital.

NISYRVS insula Sporadum una, molendinariis abundans lapidibus. Eam, fama est, fragmentum Coæ insulæ fuisse. Neptunum enim persequentem Polybotem gigantem ab insula Coa tridente suo frustum auulsisse, inque illum iaculatum fuisse, appellatamque Nisyrum insulam, sepultum ibi continens gigantem. Tametsi quidam asserant, sepulcrum eius in Coo esse. Strabo lib. 10.

PELASGI sedibus suis pulsi, Dodonæ oraculũ acceperant, in Italiam irent, & eo loci, ubi insulam uiderent fluitantem, urbem conderẽt. Igitur cùm in Latiũ post errores plurimos appulissent, in lacu CYTVLIENSIVM natam insulam deprehenderunt. Amplissimus enim cespes, siue ille continentis limus, seu paludis fuit, coacta compage, uirgultis & arboribus in syluæ licentiam comtus, iactantibus per omne mare fluctibus, uagabatur: ut fides ex hoc etiam Delo facta sit, quæ celsa montibus, uasta campis, tamen per maria migrabat. Hoc igitur miraculo deprehenso, has sibi sedes prędictas esse didicerunt, uastatisq; Sicilienſibus incolis, occupauere regionem. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 7. ex Varrone.

Bello Peloponnesiaco, terræmotu Græciam infestante, tradũt, in Loeride, qua intra mare porrectum eius lateris solum, angusto ueluti aggeris cuiusdam tractu continẽti iunctum constabat, ea disruptione ac discissione, eo uinculo insulam illinc abscissam, cui ATLANTA nomen est inditum. Diodorus libro duodecimo.

MONA insula à Britannia olim mari disiuncta angusto, quoties decrescebat Oceanus, cuius magni fiunt omni tempore æstus, adeò prope terram erat, ut sine nauigiis adiri posset. At nunc ab omni terra ab est ampliùs XXV millibus, quæ quondam uix mille passus procul erat. Polydorus lib. 1. Cæterùm Polydori opinionem solidis argumentis conuellit Humfredus Lhuyd in epistola ad Abrahamum Ortelium, in Theatro orbis terrarum.

Reges Tauricæ Chersonesi à metropoli Crym dicti fuẽre Crymskij. Posteaquam uerò isthmus illę spacio MCC passuum perfossus fuit, & fossa hęc (quam Precop lingua Tatarica dicunt) in insulæ formam redacta, Precopientes deinceps appellari cepere. Alex. Guagninus in Tartaria.

NATVRA. INSVLÆ

Frequentes.

Obiacent Scotiæ in mari Hibernico tres & quadraginta insulæ: quarum nonnullæ triginta passuum millia longæ, alicubi non plus duodecim latæ sunt, alicubi amplius: ab aliis EBONIÆ, ab aliis HEBRIDES dictæ. Harum prima ac princeps est Mona siue Man appellata, Gallouidiam atque conterminos Anglorum agros respiciens, præcipuaque olim Druydum sedes. H. Boethius in Scotiæ descript.

Oportunæ, Commodæ.

Ioannes Nouius, Lusitanorum nauarchus, Calecutio rediẽs, admodum commodè nauigando, Bonæ spei promontorium flexit, & indè in paruam quandam insulam cursu delatus est, cui Sanctæ HELENÆ nomẽ imposuit. Est autem insula ita in medio mari sita, ut diuino consilio constituta uideatur, ut Lusitanos homines ex India redeuntes, iactatione, multarumque rerum penuria, quod fieri in tam larga nauigatione opus est, afflictos reficeret. Fluuios namq; habet gelidos atque perennes, & syluas atque nemora densissima, cœlumque saluberrimum. Postea uerò, quàm cultus accessit, multis porcorum & pecudum gregibus, uariisque fructibus & oleribus abundauit. Itaque Lusitani in ea aquationem & lignationem commodissimè faciunt, & piscatione, & uenatione, & aucupio non oblectantur solùm, sed naues commeatu reficiunt. Osorius lib. 2. rerum Emm.

ARMVZIVM est insula intra ostium sinus Persici, non ita lato mari à Carmania disiuncta. Ambitus illius decem & sex passuum millibus continetur. Est autem ostio sinus propinqua: à Carmania uerò 12. millibus passuum distat: ab Arabia autem ea parte, qua Carmaniam respicit, 40. millibus. Insula est nimis arida & sterilis, solo adeò macro, ut nihil omninò, quod ad usum uitę ualeat, uel natura, uel hominum cultu proferat. Perennibus aquis omninò caretutres tantùm putei in insula procul à ciuitate sunt: homines eisternis utuntur: & cùm reliqua omnia ex uicinis insulis, & ex Carmania & Arabia ad usũtum idonea importentur, aqua etiam ex iisdem locis in eam afferri solet. Duos portus habet tutissimos: unus ad occidentem solem, alter ad orientem pertinet. Quorum commoditatem secuti mercatores ex India, Perside, & Arabia, eam insulam frequentare ceperunt. Eatandem frequentia & celebritate factum est, ut ciuitas ædificaretur in plantie sita, quæ progressu temporis ad summam amplitudinem peruenit. Nullæ sunt deliciæ uel in Arabia, uel in Perside, uel in India, uel in quacunque alia regione, è qua naues in insulæ portus inuehantur, quæ non omnes terræ opes in eam inferant. Ita fit, ut cùm nihil ex se ipsa gignat, multis tamen regionibus opimis rerum omnium abundantia præferatur. Osorius lib. 5. rerum Emm.

Frugiferæ.

SICILIÆ ubertas nihilo Italica inferior, frumento autem, croco & melle præstantior. Enimuerò populi Romani horreum Sicilia est olim dicta. Pecora, pelles, lanæ, aliæque diuitiæ affatim, ut Italiæ, cui agnata fuit olim, cæterùm terræmotu auulsa (ut uetus est opinio) Tyrrheno hinc pelago, inde Ionio admissis, insula facta est. Sabellicus lib. 6. Ennead. 1. ex Strabonis lib. 6. Eapropter Cereri consecrata olim fuit, & propter Aetnæos crateres Proserpinam illuc ad inferos transportatam à Plutone, fabulantur. Natalis Comes lib. 3. Mythol. cap. 16.

AEGINA insula sterilis priùs, fertilis reddita. Vide Tit. Metamorphoseos uariæ.

De CRETA insula illud iactatum ueteribus circumfertur. Quicquid usquam proueniat, id optimè omnium haberi in Creta. Cælius lib. 18. cap. 26. A. L.

CYPRVS uirtute nulla insularũ inferior. Nam & uino abundat & oleo: frumenti quoque satis habet: æris metalla apud Tassanum abundat. Auctor est Eratosthenes, cùm olim campi adeò syluis essent occupati, ut coli non possent, arbores ad æris & argenti decoctionem excisas, & classem ædificatam fuisse. Sed cùm neque sic euincere syluam possent, permissum est uolentibus ut eam excinderent, & purgatã peculiarem atq; immunẽ sibi haberent. Strabo lib. 14.

Indiæ insula ZEILANDA, à Ptolemæo Cori dicta. Est admodum fertilis, neque solùm uariis frugibus abundans, uerùm & herbis, & plantis odore mirifico redolentibus egregiè uestita: quæ sine ulla cultura prouenint. Malorum citreorum nemora sunt densissima: fructus uarij atque multiplices, tam sapore, quàm odore gratissimi. Magnam præterea uim cinnamomi passim fundit. Multi insuper pretiosissimi lapides, atque multiplices, è saxorum ingentium uenis eruuntur: & gemmæ etiam incredibili multitudine, & singulari colore atque fulgore, extractis ostreis è profundo maris gurgite, reperiuntur. Ad hæc, miram Elephãtorum copiam nutrit. Osorius lib. 4. rerum Emm.

Inagua, Canaria, Tenerissa, Palma, Ferrea, Lancerota, Fortunata, insulæ CANARIÆ uulgò, FORTVNATÆ ueteribus, Archiepiscopum Inaguæ habent, & Gubernatorem. Abundant saccaro. Id iis merces est amplissima, & palmæ fructus, dactyli. Io. Metellus.

Lethiferæ.

GALATA insula maris Africi, cuius terra scorpionem dirum animal Africæ necat. Dicuntur & in CLVPEA emori. Plinius lib. 5. capite 5.

INTERITVS. INSVLÆ CONtinenti iunctæ.

Natura abstulit insulas mari, iunxitque terris: ANTISSAM Lesbo, ZEPHYRIVM Halicarnasso, ETHVSAM Mindo, DROMISCON & Pernen Mileto, NARTHECVSAM Parthenio promontorio. HYBANDA quondam insula Ionię, ducentis nunc a mari abest stadiis. SYRITEN Ephesus in mediterranea habet: DERASIDAS & SOPHONIAM, uicina ei Magnesia. EPIDAVRVS & ORCIVM insulæ esse desierunt. Plin. lib. 2. cap. 89.

ECHINADES insulæ plures extant, cunctæ steriles & asperæ, è quibus quæ longissimè abest, ante Acheloi eruptionem stadiis quindecim distat. Quæ uerò propiùs, stadia quinq;, cùm priùs pelagio circunflua foret. Limus enim qui frequens defertur, quasdam illarum in continentis terræ faciem redigit, alias mox rediget, qui etiam Parachelotidem (sic enim finitimam fluuio plagam uocant) effecit, quam amnis inundat. Ea uerò cùm antiquis temporibus semper limites confunderet, bella inter uicinos ciebat, Aetolos & Acarnantes terminos designans. Cumque arbitri nulli essent, armis decertabant. Qua ex causa conficta est fabula, quasi debellarit Acheloum Hercules, & uictoriæ præmium reportarit Oenei filiæ Deianiræ nuptias. Addunt nonnulli, Amalthęæ cornu id esse, quod Hercules ab Acheloi fronte auulsit: idque Oeneo nuptiale munus dedit Hercules. Quibus è rebus ueram plerique similitudine quadam allegoriam educentes, Acheloum sicut flumina reliqua tauro comparant, ob sonos ipsos, & alueorum circunflexiones, quas cornua uocant, draconi quoque propter obliquatam ipsius longitudinem, eadem est bouinæ frontis causa. Herculem quoque omnibus alioqui beneficum mortalibus, Oenei filiam ambientem aggeribus & aquarum ductibus fluuium coercuisse, & agros illuuione Acheloi uastatos priùs exiccatos Oeneo concessisse: hoc autem Amaltheæ cornu esse. Strabo lib. 10.

Chalcidenses reliquiq; fermè omnes qui EVBOEAM incolebant, Athenienſibus rebellauerant, ueriti ne fortè ab Athenienſibus iam maris dominis, dictis in Hellesponto Lacedęmoniis, malè tractarentur: postularunt à Bœotiis, uti communi opera atq; impensa ducere per Euripum aggerem uellent, & ita solum solo connectere, uti Eubœa Bœotiæ continuaretur. Bœotij, quòd id maximis rebus suis conducere cernerent, ut reliquis gentibus Eubœa insulæ speciem præferret, sibi uerò cohærens pro continentis parte haberetur. aggeris educendi studiis accensis, ad opus maturandum concertabant. Nam non ciuibus modò edictum erat, ut copiis omnib. ad operã exirent, uerùm conuenas, inquilinos, alienigenas, aduenas omnes eadẽ edicta urgebant. Ita multitudine operariorum studioq; omniũ cœptum opus breui perficitur. In Eubœa ex Chalcide ceptus agger duci, in Bœotia ex loco Aulidi proximo. Ad ea nãq; loca maris interluuies quàm angustissima separabat utraq;. Antea quidem per eũ locum perpetuus ponti profluus rapiebatur, crebręq; fiebant fluctuũ reciprocationes. Tum uerò multo rapaciore ferebatur unda profluens impetu, utpote potentiore conatu, uiolentiusq; irrumpente per angustissimas fauces pelagi exæstuantis illuuie. Nam quantum carinæ satis esset ad internauigandũ, nihil amplius petebat fluctibus intercursus. In utrisq; extremis molib. turres excelsas extruxere, quarũ media interstitia ligneis pontibus iunxerunt. Diod. lib. 13.

MARIA. HVC MARIA

BELLVIS INFESTA.

Plurima & maxima in INDICO mari animalia reperiuntur, maximè pristis & balena: in Gallico Oceano physeter, ingẽtis columnæ modo se attollens, altioriq; nauium uelis diluuiem quandam eructans. In Gaditano Oceano arbor in tantum uastis dispansa ramis, ut ex ea causa fretum nunquam intrasse credatur. Plin. lib. 9. cap. 4.

Mare SEPTENTRIONALE ob marinas belluas infestissimum est nauigantibus. Illæ tamen solo turbarum clangore ne naues cuertant abiguntur. Olaus lib. 21.

IMPORTVOSA, NAVFRAGIIS FAMOSA.

Strabo lib. Geographiæ octauo tradit, Corinthiorum urbem in Isthmo sitam, duos habuisse portus, alterum Asiam uersus, alterum Italiam. Verùm quòd freti instar esset, non sine discrimine eò nauigari, ueluti olim in mari SICVLO inter Scyllam & Charybdin, maximè autem præter MALEAM, propter reflantes inde uentos. Vnde & prouerbium celebratum fuisse, Μαλέου δὲ κάμψας ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε: id est, Maleã legens, quæ sunt domi obliuiscere. Est autem Malea promontorium Laconiæ, à Maleo Argiuorum rege dictum, quod per quinque passuum millia in mare protenditur, auctore Seruio in quintum Aeneidos. Significat Homerus lib. Odyssęæ 9. periculosam circa Maleam nauigationẽ fuisse, sic Vlyssem loquentem inducens,

Αὐτὰρ με κῦμα φέρει τε καὶ ἀχνύμενον περὶ Μάλειαν
Καὶ βορέης ἀπέωσε, παρὲξ δὲ τε Κυθήρων: id est,
Sed me dum Maleam præteruehor, undaq; fluctusq;
Et Boreas illinc pulsum admouere Cytheris.

Erasmus in Adagiis.

Darij regis classis ex Thaso Acanthum profecta, Aquilonis uiui disiecta est, & supra XX Persarum millia circa ATHON periere. Excurrit Athos à planitie in mare septuagintaquinque millia passuum: radicis ambitus centum quinquaginta millia colligit. Oppidum in eius uertice fuit Achroton. Xerxes Darij F. non multo post atrocissimi huius casus memoria territus, montem continenti terræ ademit, mille & quingentorum passuum Isthmo militari opere effosso, per quem postea est Athos enauigatus. Sab. lib. 1. En. 3.

Mare MAMERTINVM fœdissimis tẽpestatibus infame est: siquidem uenti è diuersa superi inferiq; maris regione (quę maria Adriaticum & Tyrrhenom uocant) spirantes, ab alto undas cient, & procellis infestissimas reddunt. Quin & cum uenti posuẽre, ea est influentis & refluentis pelagi concitatio, tam grauis belluarum innatantium odor, ut naufragis nulla salutis reliqua fiat spes. Quòd si nauẽ hoc in freto Vlysses fregisset, non ille quidem in Italiam incolumis enatasset. In ea pueri XXXV. cum chori magistro & tibicine, ad festos ludorum dies à Rheginis missi, ad unum periere. Pausanias libro 5.

Inter tres Norugiæ insulas, Lofoth, Langanas, & Vastral, mare appellatur MVSKOSTROM, id est æstus. Hic mare sorbetur intra cauernas, accedẽte fluxu, & reflatur refluxu, quanto maximo impetu deferuntur torrentes. Nauigatur hoc mare, donec inferius est faucibus scopulorum: at qui iniquo tempore inciderint, feruntur præcipites in uoraginem. Naufragiorum reliquiæ perraro reddunturr: & si quando reddunturr, reperiuntur robora attrita collisione scopulorum, ut lanugine quasi obducta uideantur. Hæc est potentia naturæ, fabulosas Symplegadas, & formidatam Maleam, & Siculam Charybdin, & omnia miracula superans. Zieglerus in Scondia.

LOCA MATERIALITER CONSIDERATA IN SPECIE. HIC IGITVR PERPENDENDA

MONTIVM IPSORVM

NATVRA. MONTES

Abundantes

Metallis.

Memoriæ proditum est ab antiquis scriptoribus, Iberiæ montes, qui PYRENÆI uocantur, & latitudine & longitudine longe alios excẽllere. Nam à mari, quod est ad meridiem, iacent usque ad Oceanum ferme ad Arctos situm, Galleciamque ab Iberia diuidunt. per Celtiberiam quoque protenduntur stadiis tribus millibus. In quibus cùm sint frequentes syluæ, ferunt priscis temporibus igne à pastoribus iniecto montanas omnes regiones fuisse combustas (qua ex re montes aiunt cognominatos Pyrenæos, ardente continuis diebus igne) plurisque ex montium incendiis argenti puri riuuli effluxerunt. quod incolis ignotum, Phœnices mercatores uili rerum permutatione emtum in Græciam, Asiamque, ac nationes cæteras deferentes, magnas ex eo commercio opes contraxerunt. Adeò autem mercatores quæstus excitauit cupiditas, ut quum onustis nauibus superaret argentum, amoto ab ancoris plumbo argentum subderent eius loco. Hoc lucro Phœnices admodum opulenti facti, plures colonos tum in Siciliam, propinquasque insulas, tum in Libyam, Sardiniamque, ac Iberiam destinauerunt. Multis postmodum seculis cognito argento, Iberi metallis quærendis operam dedere: magnaque argenti copia reperta, ingens ex eo uectigal prodiit, quum æs, aurum argentumque sint metalla præcipua. Argenti studio à Carthaginenſibus, quo tempore Iberiam tenuere, ea metalla ampliata sunt. Hæc fuit causa, ut eorum postmodum excrescerent uires. Precio enim optimis militum conductis, plura gesserunt aduersus hostes bella, neque domestico, neque sociorum milite usi, Romanos Siculosque ac Lybicos ad maxima deduxerunt pericula, quum omnes diuitiis ab auri argentique copia stperarent. Io Gerundensis lib. 1. Paralip. Hispaniæ.

Vegetantibus, Frugibus, Fructibus.

HELICON Bœotiæ, montium qui in Græcia sunt omnium præstat soli bonitate, & arborum crebritate. In eo portulacæ frutices longè suauissimi saporis fructum ferunt. Aiunt incolæ, earum, qui ibi gignuntur, herbarum, aut radicum, nullas omnino homini esse mortiferas: quin & serpentum uirtus loci eius pastionibus infirmari, atque adeò, ut si quem serpens ulla momorderit, is ubi uel de genere Psyllorum, qui in Aphrica sunt, quenquam, aut aliquod ad id affectum medicamentum nancisci potuerit, facilè periculo liberetur. Pausanias in Bœoticis.

TMOLVS mons uitibus celebris. Vide Tit. Vitiũ præstantia.

Mons VESVVIVS, amœnissimis habitatus agris, excepto cacumine. Id magna ex parte planitiem habet, fructũ nullum omnino ferentem, cauernosa monstrans antra, combustis ex petris, ut color indicat, cùm ignis habeat crateras, restinctos autem cessante materia. Et hanc fertilitatis, quæ circa locum est, causam dixeris. Strabo lib. 5.

Feris animalibus.

PARNES mons Atticæ, aprorum & ursorum luculentam uenatoribus copiam præbet. Pausanias in Atticis.

TAYGETVS mons Laconiæ, Spartæ imminens, facit qualibet sui parte uenatoribus luculẽtam caprearum, aprorum, ceruorum, & ursorum copiam. Pausanias in Lacon.

Raris quibusdam.

Est in media insula ZEILANDA in mari Indico (à Ptolemæo Cori promontorium dicta) mons præcelsus, multis paludibus cinctus. Ex illius summo fastigio collis assurgit, è cuius medio è lacu quodã aquæ dulces atq; perennes emanant. Prope lacũ est silex, in qua cernitur uestigiũ hominis impressum. Est aũt persuasum incolis, uestigium illud esse primi parentis generis humani, qui inde in cœlum sublatus ab illis esse dicitur. Non procul autem inde Sacellum uisitur, in quo duo sepulcra mira superstitione coluntur. Existimant

enim in his condita fuisse corpora primi hominis, & uxoris illius, è quorum semine fuit uniuersum genus humanum propagatum. Ea uerò opinio animis penitus infixa facit, ut eò multi Saraceni, & alij longè diuersis superstitionibus impliciti, religionis gratia confluant. Locus adeò accliuis est, ut neque manibus niti ad summum possint, sed scalis & catenis adiuti eò perueniant. Osorius lib.4. rerum Em.

Asperi.

Iulianus apud Suidam in uoce ἑρκύνιος HERCYNIVM saltum multò difficiliorem magisq; arduū penetratu putat quàm uel Thessalica tempe, uel Thermopylas, uel Taurum, nihil deniq; simile huic in Romano imperio inueniri.

Alti.

ATHOS Thraciæ mons ingens, adeò ut umbram iaciat ad stadia trecenta, teste Stephano. Tradunt in Lemno bouis fuisse simulacrum ingens, candido factum lapide. id Athos mons tametsi longo dissitus interuallo, tamē ob summam celsitudinem, obscurat umbra sua. Pomponius Mela tradidit huius cacumen altius, quàm unde cadant imbres, eius rei coniecturam ex eo colligi, quòd de aris, quas in uertice sustinet, non abluitur cinis, sed quo relinquitur aggere manet. Obstat & nauigantibus, quòd toto longè dorso procedat in pelagus, qua continenti adhæret: unde & à Xerxe perfossus. Meminit huius Apollonius Argonauticōn lib.1.

Ἠέλιος νισσομένοισιν ἄθω ἀνέτειλε κολώνη
Θρῃκίη, ἣ τόσσον ἀπόπροθι λίμενος ἔδεισε,
Ὅσσον τε ἴνδικοι κερεΐφολοι ὀλκὰς ἀείσται,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ σκιάει, καὶ ἐς ἄκρι μυδαίνης.
Solis ad exortum uada salsa lecantibus alto
Vertice sese ostendit Athos, mons Thracius, is qui
Dissitus à sacra tanto discrimine Lemno,
Quantum alata die ualeat transmittere nauis,
Hanc tamen aerij contingit uerticis umbra:
Quin longinquam etiam contingit ad usq; Myrinen.
Erasmus.

INTERITVS. MONTES

Terræmotu hausti.

Castrum Tauredunum in Galliis (ut Turonensis scribit lib.4. cap.30.) situm in MONTE supra Rhodanum. Auditus est uerò per dies ampliùs sexaginta mugitum edere mons, do nec tandem mirabiliter scissus ab alio sibi uicino monte, cū uniuersio castro omnibusq; incolis in Rhodanum præceps rueret. Aque itaq; retrocedens, & impedita atq; obstructa tanta mole, cum aliàs inter angustias montium laberetur, multos nihil tale opinantes oppressit. Accidit hoc imperante Iustiniano. Triginta quoq; monachi paulo pòst uenientes, & circa ea loca unde mons prolapsus erat fodientes, æs seu ferrum reperiunt. Verùm subitò incipit mons, sicut antea, mugire. Sed cùm ipsi nihilominus ab incœpto non desisterent, reliqua montis pars corruit, eosque interfecit. Hanc cladem multa præcessere prodigia. Aliquandiu manè sole oriente, tres uel quatuor soles uisi sunt. Sol deniq; ita obscuratus & obtenebratus est, ut nec quarta pars in eo lucens remaneret. Apparuit quoque integro anno cometa, radium de se spargens instar gladij. Cœlum item ardere uisum est.

Incendio clari. Montes ardentes.

Seruius Aeneidos 6. narrat mōtē esse in Lycia CHIMERAM, cuius etiam tum ardebat cacumen, iuxta quod leones erant, media uerò pascua esse, & ima serpentibus plena. Hūc Bellerophon fecit habitabilem, & proinde Chimæram occidisse dicitur.

Aetnæ montis incendiis similia sunt ea quæ in Liparæis insulis propinquis, quas AEOLIAS uocant, septem numero, Thermissam, Strongylem, Acoli regiam, Didymam, Ericusam, Phœnicusam, & Euonymam, accidere dicuntur. His adiungitur Lipara octaua & princeps. Inter hanc & Siciliam media Vulcano sacra, saxosa tota & ignita, & ex tribus crateribus incendia efflans. Cùm spiraturus est Auster, densissima nebula insulæ offunditur. Cùm Boreas, purissima flāma conspicitur. Cùm Zephyrus, media quædam aeris constitutio cernitur. Et hinc fit, ut Liparæi uentos prædicere possint. Itaq; locus fabulæ datus, Aeolum qui illic imperabat, uentorum regem esse. Strabo lib.6.

AETNA mons est in Sicilia Vulcano sacer, qui per noctem flammas euomit per hiatum stadiorum XX. quem Craterē uocant, quos duos esse uult Solinus in Polyhistore. Dictus sic uel ab Aetna filio Briarei Cyclopis, uel ab Aetna filia Cœli & Terræ, quam alij Thaliam uocant, quemadmodū Seruius dicit. Hunc montem Vergilius descripsit longo carmine: Ouidio sunt qui attribuant. Seneca Ouidium à describēdo Aetna deterritum refert, quòd illum à Vergilio iam sciret cantatum. Cornelij Scueri putant esse nōnulli. Exundat sæpè incendiis, uicinis agris gentibusq; noxiis. Sic Gn. Seruilio Cæpione, & C. Lælio Coss. tum Seruio Flacco & Q. Calphurnio Coss. iterum. M. Aemilio, L. Aurelio Coss. mōs terræ motu ignes super uerticem latè diffudit, & ad insulā Liparas mare efferbuit, & quibusdam adustis nauibus uapore plerosq; naualeis exanimauit: piscium uim magnam exanimem dispersit, quos Liparenses auidius epulijs appetentes, contamination e uentris consumti sunt: ita ut noua pestilentia uastarentur insulæ. Accidit istud paulò ante sedi tionem C. Gracchi. Orosius addit, multos mortales incendio absumtos, coactosq; esse desertis suis quàm longissimè aufugere. Conflagratio prima, secundo anno octauæ & octogesimæ Olympiadis, tribus ante natum Platonem annis contigit: secundùm Eusebium Cæsariensem. In conflagratione seruatos esse pios homines miraculo quodā, ne ab igne læderentur, & hoc de Mundo libro attingit Aristoteles, & fusius in Mirabilibus naturæ auditionibus explicat. L. Viues in lib.3. cap.31. & lib.4. August. de ciu. Dei, c.2.

Apud Celtas, cùm montes RIPHÆI, postea Obij dicti, nunc uerò Alpes (sunt autem Galliæ) aliquando incensi essent, argenti riui per terram defluxerunt. Athen. lib.6. cap.4.

Anno Constantini decimosexto, mense Martio, VESVVIVS exarsit, & ignes per aliquot dies & cinerem euomuit, adeò ut omnia uirentia circumquaq; perderet. Secuta est Saracenorum in Aphricam irruptio, & excidium Carthaginis. Paulus Diaconus lib.6. cap.4. de gestis Longobardorum. Anno 472. Vesuuius mons in Campania intimis æstuans ignibus, uiscera exusta euomuit, noctturnisq; in die tenebris incumbentibus omnem Europam minuto cinere cooperuit. Itaq; eius portenti memoriam annuam Constantinopolitani instituerunt VIII Idus Nouembris. Ea re Leo Imperator exterritus urbe excessit, atq; ad S. Mamantem consedit. Sigonius lib.14. Imp. occid.

Circa an. 512. Vesuuius mons hiatum ingentem edidit: inde spiritus quidam ater adeò ac densus erupit, ut lucem solis caligine tenebrisq; inuolueret: strepitu ita horrendo, ut uicina loca tremore concuteret: cinis inde tantus effundebatur, ut prouincias quoq; Transmarinas obrueret. In Campania uerò quidam quasi pulueri amnes fluebant: & arena impetu feruente more fluminis decurrebat, qua plana camporum usq; ad arborum cacumina tumescebant, & uirescētia omnia protinꝰ arescebāt. Sigon. li.16. Imp. occid.

In LOPPIA regione Russiæ montes in altum eminentissimi dicuntur esse, qui ad Aetnæ similitudinem, flammas semper eructant, in quibus Salamandræ, animalia quædam lacertarum similitudine, quæ in igne non secus ac pisces in aquis uiuunt, crescere perhibentur. Guagninus in descriptione Moschouiæ.

In ISLANDIA insula mons est Hegle, qui rupem Syderean perpetuæ flagrationis æstibus imitatus, incendia sempiterna iugi flammarum eructatione continuat. Saxo lib.1.

QVITVM, Acquatori subiecta, & Peruano regno finitima regio, in qua locus (Vulcanum uulgus appellat) flammas eructat, & cineres octoginta & eo amplius milliaria procul iactat. Io. Metellus.

SCOPVLI NOBILES.

Eodem, quo Peruanum regnum, mari abluitur proximè Nicaragua: in qua rupes, MASAIA nomine, quæ flammam, magno cum fragore, euomit. Os, medio milliari, in circuitu patet. In intimo fundi recessu, liquor quidam feruidus manat, auro liquefacto similis. Si ferrum ei immittas, statim absumitur. Ad oris marginem tamen, in qua nec herba crescit, nec arbor, passeres innoxiè nidificant. Io. Metellus.

In Fifæ, Scotiæ regionis æstuario, situs est SCOPVLVS, angusto aditu, uix piscariam nauem recipiens, qui non in sese ædificia extructa habet, sed excauatus non incommodiora domicilia intùs præbet, quàm si magnis operib. extructus esset. Quicquid in eo est, portentosæ plenum est nouitatis. Auium enim, quas uernacula lingua Solandis appellant, haud absimilium iis, quas Aquilas Plinius aquatiles uocat, in eo ingens copia inhabitat, nec in ullo ferè alio loco. Eæ quum primùm adueniunt, incipiente uere, construendis nidis tantam lignorum uim comportāt, ut auferentibus, qui illic inhabitant (nec enim id ægrè ferunt) satis in annum ea ex parte prospectum sit. Pullos suos piscibus alunt delicatissimis: nam si quempiam antè ceperint, auolantesq; meliorem in fundo maris nantem conspiciant, abiecto illo, magno sese impetu præcipitantes immergentesq; prædā persequuntur. Vbi uerò ad nidum escam pullis adportarunt, auferentibus rursus hominibus haud grauatè concedunt, continuò pro aliis auolantes. Pullos quoq; deprædātibus non repugnant, unde ingens commodum ad Castelli dominum redit. Nam cutem detrahentes cum pingui, oleum inde magni precij conficiunt. Habēt quoq; intestinū quoddam paruum, oleo singularis uirtutis refertum: coxendicum enim arthriticumq; morbos sanare consueuit. Nascitur etiam in hoc scopulo herba quędā humano esui suauis: cæterùm si exportetur trāsplanteturq;, nec esui apta est, nec alicubi crescere usquā potest. Inuentus fuit olim in eadē rupe lapis quidam porosus, in formā spongiæ, altera ex parte cōcauus: cui si marina infunderetur aqua, ea percolata, dulcis potuiq; cōmoda effluebat. Cæterū communicatione āmicorū, ut ferunt, per multas manus tandē ad Fast castellū, ubi & hodie esse aiūt, delatus est. H. Boeth. in Scotiæ descr.

In Fifa Scotiæ regione insula est MAIA, ubi in altissimo scopulo fons aquæ dulcis largissimus admirando naturę miraculo medio mari scaturit. Idem.

AGRI.

Consule Titulum, Diuites agri.

PRATA.

AEGYPTII soli tractus optimus est in Gossene & Ramesse, pascuis aptus. Eapropter Iosephus suum patrem Iacobū & fratres posteaquàm in Aegyptum descenderāt, ibi à Pharaone rege collocari curauit. Genes. 47.

Raptum Proserpinæ prope SYRACVSAS in pratis iuxta Aetnam factum ferunt, quæ liliis uariisq; floribus ornata erāt. Ibi propter odorum fragrantiā fagaces canes indagare nequeūt, uim sensus florū odore superante. Et idē pratū à superiori parte planū admodū, aquis redundantib. circū, & precipitiis undiq; abscissum: ex quo à nōnullis Siciliæ appellatur umbilicus. Sunt ei propinqua nemora, prataq; & paludes undiq;. Spelunca insuper pergrandē, quæ hiatū sub terrā habeat, ad Arcū spectantē dicunt: per quā Plutonē fabulantur cum curru rapta Proserpina trāsisse. Lilia, alios q; flores odorē præbentes, per uniuersum uolunt annum, quibus aspectus oblectetur, uirides permanere. Diod. lib.5. cap.2.

Apud Brutiorū urbē HIPPONIVM, qd̄ mutato deinde uocabulo, Vibonā Valentiā appellauere, Proserpinam è Sicilia aduēta esse ad legēdos flores, credidere ueteres, quoniam eius regionis amœnissima prata esse cōstat. Hinc matronis usus inualuit, ut collectis ex florib. coronas texant, cùm per dies festos emta gestare serta, uitio illis detur. Strabo lib.6.

LAVDÆ Pompeiæ apud Insubres ager compascuus, tantam casei copiam suppeditat, quantam Italię pars nulla. Semper ibi recentes herbæ propter aquarū copiā, alueis plena omnia, ternis quaternisue interdū canalib. alios super aliis superinductis. Itaq; cuenit, ut tertiū quartumq; fœnū his pratis secetur, an. 1552. etiā quintū. Ob lactis ubertatem caseos ingentib. figurant molib. IO. certè Franciscus comes Soma lienus anno 1551. caseos quatuor confecit, quorum singuli pondo quingenta adæquabant. Leander in Lombardia transpadana.

INTERAMNÆ in Vmbria quater anno prata secātur, etiam non rigua. Ter uerò plerisque in locis Italiæ, & postea in ipso pabulo non minus emolumenti est, quàm à fœno. Plinius lib.18. cap.28.

Est PODOLIA pars Sarmatiæ, Poloniæ prætenta, inferior Ruthenia dicta. Solum tā prodigiosæ est feracitatis, ut gramen humanæ staturæ instar assurgat, mira florum copia: & ob eam rem incredibilis quidam mellis & ceræ prouentus: passim apes cauis arboribus lapidibusq; cauernosis mellificant. Sabellicus libro 4. En.10.

ISLANDIA, Tyle ueterum, magna sui parte montosa est & inculta. Qua autem parte plana est, præstat plurimum pabulo tam læto, ut pecus depellatur à pascuis, ne ab aruina suffocetur. Iac. Zieglerus in Scondia.

GRONLANDIA, insula interpretatur uirens terra, sic dicta ob insignem prouentum pabuli. Cuius, & pecoris, quanta sit copia, hinc licet spectare, quòd sub tempore, quo ad eos nauigatur, componunt promercales ingentes strues butyri & caseis: unde etiam coniectamus, terram non esse asperam montibus. Iac. Zieglerus in Scondia.

SYLVAE.

Nemus est in Hispania unū, apud oppidū nomine MONTIS maioris, in quo quercus, castaneas, ilices, nuces, corylos, cerasos, prunos, pyros, ficus, labruscas, & omne genus arborum fructificans sola natura plantauit, arbores altitudinis ingētis & amplitudinis. Iuxta oppidū BEIERANVM, ubi nemus est amœnissimum, castaneę arboris ambitum mensi sumus pedū circiter quadraginta. Marin. lib.1. de reb. Hisp.

Transalbina regio Saxoniæ usq; ad Eydoram & Aldenburgi regionē HOLSATIA nomē sunū habet; quà terra nemorosa & saltibus occupata est, ad differentiam uicinarum partium, quæ palustres & pascuæ sunt. Incolæ eius Holsaten, hoc est, inter nemora sitiquum ediuerso palustres dicantur Mersude. Cranzius lib.5. Saxoniæ, cap.27.

SPELVNCAE CELEBRES.

Scribit Philochorus, in insula SALAMINE speluncam esse tetram & horridam, quā Gellius lib.15. cap.20. se uidisse ait, in qua Euripides tragœdiam scriptitarit.

In Samico Elidis, non longè à flumine Anigro gratissimi odoris, ANTRVM est Anigridum Nymphārum. Huc qui uitida alioquo uitiliginis genere cute intrarit, ubi primū Nymphis imploratis, nuncupatisq; uotis, deinde amne nando transmisso, laborantes corporis partes defricuerit, fœditatem eam oris in aquis relinquere creditur, atq; inde nitidiùs ac tersus discedere. Pausanias lib.5.

COVOLVM specus in Venetorum ditione, contra hostium impetum munitissima. Vide Tit. Arces munitæ.

Ad SLANIS castellum Buthquhaniæ regionis Scotię antrum est admirandæ naturæ. Aqua enim in id instillans tractu tēporis in candidissimum conuertitur lapidem: ac nisi certo annorum curriculo eximerentur, olim iam oppletū illis fuisset. Nullus in hac regione mus maior conspicitur, nec si introportetur uitam ducere illic potest. Nascuntur in eadem auenæ plerisq; in locis sponte nullaq; cultura: uerùm messores si consultò præcogitatoq; accedāt, inania omnia reperiūt: si de repente, nihilq; prædicentes, plena uniuersa: id quod haud per naturam fieri posse apparet, sed illusione dæmonum; credulis superstitiosisq; hominū mentibus imponentium. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Paulus Eremita, Decij persecutionem fugiens, XV. an. adolescens, ad saxei montis radicē grandē speluncā, lapide quo claudebatur remoto, explorans, aliiim aduertit intus grādē uestibulum; quod apertō desuper cœlo, patulis diffusa ramis uetus palma contexerat, fontem lucidissimū ostendēs: cuius riuum tantūmodo foras erumpentem, statim modico foramine, eadem, quæ genuerat aquas, terra sorbebat. Erant præterea per excsum montem haud pauca habitacula, in quibus scabræ iam incudes & mallei, quibus pecuniæ olim signatæ, uisebantur. Hunc locum Aegyptiorum literæ ferunt furtiuæ monetæ officinam fuisse, ea tempestate qua Cleopatræ iunctus est Antonius. In eo loco deinceps consenuit Paulus. Hieronymus in uita eius.

LACVVM

ORTVS.

Ex Tit. Terræmotus huc quædam.

Nicolaus Damascenus lib.104. Historiarum, Eo tempore quo terræmotus facti fuerunt, pugnante Mithridate circa APAMEAM Phrygiæ, apparuerunt, inquit, in ipsa regione stagna quæ prius non erant, & fluuij, & alij fontes, qui ob motū aperti fuerunt, alij contrà complures sese occultarūt, tanq; aqua uirescens ac salsa ex terra scaturiuit, quamuis plurimum abessent hæc loca à mari, ut uicinus quinis locūs ostreis & piscibus totus impleretur, & aliis omnibus, quæ in mari degere solent. Athen. lib.8. cap.1.

NATVRA MIRABILIS.

Refert Boccacius, in ulteriori Hispania mōtem excelsum esse nomine Canatum, & in eius uertice LACVM summę & inextricabilis profunditatis, colore nigrum, de quo incolę miranda commemorant. Dicūt enim, si quis in eum lapidem uel durum aliquid iecerit, magnam protinus oriri tempestatem. Marineus lib.1. rerum Hisp.

NESSA, Scotię fluuius, ex lacu eiusdem nominis exortus, nullo unquam sidere concrescere potest, nec ipse quoq; lacus. Quicquid autem in eos congelatum infertur, extemplò liquescit, præcipuo commodo equis luto glacieque rigentibus. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

In Gallouidia Scotiæ (olim Brigātia dicta) lacus MYRTOVN nomine, cuius una pars aliarū more aquarū gelu hyeme cōcrescit, altera nullis frigoribus cōgelari potest: dignus propterea qui referatur. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

In HIBERNIA lacus est, circa quem amplissimo circunquaque spacio nec arbor nec herba ulla nascitur. In quem si lignum infigas, anni circiter unius curriculo id, quod in terra fixum erit, in lapidem conuertetur: quod deinceps aqua tangitur, in ferrum: reliquum aqua extans ligni formam naturamq; seruabit. Ita coniuncta, lapis, ferrum & lignum, eodem in stipite, inaudita nouitate spectantur. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

FRVCTVS. HVC LACVS

Abundantes, Fertiles

Piscibus.

Lacus pisculenti. Vide sub Tit. Pisces ubi.

Auibus.

Est lacus in Morauia, Scotię regione, SPINA nomine, insignis olorum frequentia. Nascitur enim in eo herba quædam, cuius semine auidissimē uescuntur, atque ob id Olorum cognominata. Ea autem herbæ illius natura est, ut agris iniecta nunquam putrescat. Hinc factum est, ut licēt in spacium quinque propè millium lacus extendatur, hominumque adhuc memoriā piscibus ac maximè salmonibus exundāte cōn-

re consueuerit:ubi ea nasci cepit, sensim accrescens, totum illud uadosum nantibusque impeditum reddiderit, nec ullus deinceps, piscis maior quispiam in eo uisus sit. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Sale.

In PERVANA regione lacus quidam dulcis est,in cuius fundo sal candidissimum reperitur.Io.Metellus.

Steriles,Piscibus carentes.

In Iudæa lacus ASPHALTITES siue Mare Mortuum diuersa admodum à cæteris aquis natura est.In eo enim uiuentia etiamsi nihil se moueant, supernatant: inanima uerò omnia in imum descendunt.Et fit,ut orba sit piscibus palus, quamuis in ea palude Iordanis fluuius consumtus euanescebat. E manifesto enim periculo se pisces ad aquas recipiunt naturæ suæ congruentes.Pausanias lib.1.

MAGNITVDO.

In regione Scotiæ Lennos dicta,Ptolemęo Lelgonia,lacus lōgè maximus est,ad Grampij montis radices, supra quatuor ac uiginti milliaria in longitudinem extensus, octo in latitudinem.Triginta insulas complectitur, quarum pleræq; uicis frequentibus habitatæ,templa sacellaq; diuis dicata habēt, LOVMVND uernacula dictus.Tria in hoc memoratu digna reperiūtur. Nam pisces illic esui humano suaues.pinnis carent. Lacus interdum nullo flante uēto ita cōcitatur, ut naues medio cursu correptæ, cum maximo discrimine iactentur,& plerūq; euertantur. Deniq; est & insula quædam gregibus pascendis armentisq; apta, sed quæ natans fluctuansque quò uenti impellant huc illuc fertur. Hector Boethius in descript.Scotiæ.

VSVS.

Lacus ALPHION uitiliginibus medetur. Plin.lib.21.cap.1.

QVALITAS.

Lacus DVNENSIS, regnante Theodeberto & Theoderico apud Francos, tanto feruore ebulliit, ut in eo pisces cocti ad ripas in esum accolarum uenirent. Robertus Gaguinus libro 2.de gestis Francorum.

FLVMINVM

MOTVS, CVRSVS, FLVXVS, FLVVII

Strepentes.

TROLHETA fluuius Norueglæ tanto fragore decurrit, ut per schœnos tres audiatur,hoc est,p XV.M.Ziegl. in Scōd.

Obliqui, Tortuosi.

Quum res agitur non simpliciter, sed uafris & obliquis consiliis, Mæandros dicimus, metaphora sumta à fluuio Mæandro,qui sinuosus ac flexuosus labitur: unde & nomen habere uidetur quasi oberrēt quærens hominum consortia. M. Tullius in Pisonem, Quos tu Mæandros dum omnes solitudines persequeris, quæ diuerticula flexionesque quæsisti? Erasmus in Adagiis.

Perennes.

Trœzenij amnem habent CHRYSORRHOAN,hoc est, Auri fluuium dictum: quem solum suam aquarum perennitatem seruasse narrant, cùm in magna siccitate, desideratis per annos IX imbribus,nullæ aquarum uenæ in Græcia nō exaruissent.Pausanias in Corinth.

MAGNITVDO. FLVMINA

Magna.

GANGES fluuius altissimus atq; latissimus, citeriorē Indiā ab ulteriore disterminat,& duobus ostiis, inter se tercētum passuum millia distantibus, in Indicum Oceanum labitur. Aquæ sunt salubres, & religionem possidere ab incolis existimantur,ita, ut multi uel ut morbos depellant, uel ut animos scelere pollutos expient,illis frequenter abluantur. Osorius lib.11.rerum Emm.

Fluuiorum totius orbis maximus,in India est,nomine ORELLANA,sub Aequinoctiali perpetuo ferè tractu decurrens: in longitudinem plusquam mille quingēta milliaria patet: maris æstus ad centum milliaria sese hoc aduerso flumine protendit.Est & alter fluuius, dictus ARGENTEVS, propter argentum,quod in eo reperitur.Io.Metellus.

Diuisa.

GYNDEM amnem Cyrus Persarum rex in centum sexaginta alueos stulto ultionis genere diduxit.

Regnante Cæsare Augusto, quando flos de radice Iesse ascendit, & in orbe Romano prima facta est descriptio: potentissimum priùs regnum AEGYPTIORVM, quod multis duraui ætatibus, Cleopatræ morte destructū est,& percussus est amnis Aegyptius in septem riuis,siue in septē uallibus. Nilus enim aquarum mulcarum,qui priùs uno fluebat alueo, & intransibilis erat.in septem ualles humillimas & riuos diuisus & concisus est, ut calceatis pedibus transiretur.Hieron.com.lib.4.in Esaiam cap.11.

Aucta,Inundantia.

Vide infrà,Fluuii fœcundi.

Exiccata.

ONOCHONVS Thessaliæ fl. Xerxis exercitui non suffecit. Herod.lib.9.Vide Tit.Exercitus numerosus.

FRVCTVS. HVC FLVVII

Auriferi.

Τὸν Πακτόλου χρυσόῤῥοον,id est,Pactoli diuitias,pro summis opibus alicubi dixit Philostratus. Est autē PACTOLVS Lydiæ fluuius,ex mōte Tmolo profluens,aureis scatēs harenis,unde & χρυσορρόας à poetis cognominatur. Cuiusmodi narratur & Tagus inIberia, & Gāges in India, & Hebrus in Thracia. Plinius addit Padum in Italia,negatq; ullum esse aurum absolutius,quā id quod in fluuiis reperitur, utpote cursu ipso tituq; perpolitum.Erasmus in Adagiis.

Pisculenti.

Consule Tit. Pisces ubi.

Oritur in Laminitano agro Hispaniæ fl. ANAS, ut scribit Plinius. Qui etsi pisces,præter anguillas,quæ sunt optimæ,inutiles gignit,fama tamen & natura est memorabilis: quippe qui modò se fundit in stagna, modò in angustias resorbet, ac totus in cuniculis latet,& quasi nasci sæpius gaudet. Hic etiam, ut Strabo meminit, non longè oritur ab ortu Tagi. Marineus lib.1.rerum Hispan.

Fertiles.

Perpende locum Fertilitatis, quæ magna ex parte à Fluminibus prouenit. item paulo post,Vsus, Agriculturæ commodi.

Steriles.

ANIGRVS fluuius Elidis, è Lapitho Arcadiæ monte descendens,grauiter olentem aquam emittit,pisces non alit, priusquā flumen aliud,Acidantē nomine,accipiat.Ii etiam,quos Acidas importarit,esculenti esse desinunt. Teter ille odor, è terra unde effluit,existit.E Græcis uerò Chironem alij,Polenorem centaurum alij,ab Hercule sagitta percussum aiunt, cùm uulneratus fugeret,huius fluminis aqua uulnus abluisse.Inde hydræ ueneno infectum flumen,fœdum odorē contraxisse.Sunt qui in id causam referunt, quòd insaniæ morbo liberatis Proeti filiabus, Melampus Amythaonis filius piacula in hunc amnem abiecerit.Pausanias lib.5.

NOBILITAS.

Non tam impiè quàm stultè Naaman Syrus leprosus, Damasci aquas aquis prætulit Israelis: cùm IORDANIS deuotus Deo famulatus toties probatus extiterit, siue quando Heliæ,siue quando Helisæo, siue etiam quando Iosue & omni populo simul siccum in se transitum præbuit. Denique quid in fluminibus isto eminentius,quod ipsa Trinitas sibi quadam euidenti præsentia dedicauit? Pater auditus, uisus spiritus sanctus,filius est & baptizatus Meritò,pinde ipsam eius uirtutem, quam Naaman ille consulente propheta fertsit in corpore, iubente Christo uniuersus quoq; fidelis populus in anima experitur, quando in eo sacris undis tingitur.D.Bern.ad Templi milites.

Gortynam Arcadiæ urbem fluuius præterlabitur, quem circa suos fontes LVSIVM appellant, quòd in eo Iouem recēs natum lotum credant. Quā uerò longius à fontibus discedit, Gortynius dicitur, cuius aqua frigidissima est. Pausanias in Arcadicis.

LADON Arcadiæ fluuius aquæ pulcritudine omnibus Græciæ fluminibus antecellit: celebratur uerò maximè Daphnes causa, & ob ea quæ de illa poetæ decantarunt. Pausanias in Arcadicis.

VSVS. FLVVII

Potabiles.

Maximè iucundo aquarū frigore sunt CYDNVS, qui Tarsensium fines præterlabitur:MELAS,qui propter Sidā Pāphylorum decurrit:tum uerò HALESI ad Colophonem frigidam aquam,qui elegos fecerunt poetæ celebrant. Sed hos omnes, æstate præsertim, uincit GORTYNIVS Arcadiæ fluuius,qui ad fontes suos Lusius dicitur, quòd in eo Iouē recēs natum lotum credunt.Pausanias in Arcadicis.

CHOASPES & EVLÆVS fluuij saluberrimæ aquæ, quā solā secū etiā in lōginquas peregrinationes Parthorū reges uehunt.Plin.lib.31 c.2. Solin.c.51. ingt, Choaspes ita dulcis est, ut Persici reges quādiu intra ripas Persidis fluit, solis sibi ex eo pocula uēdicarint,& cū eundū foret peregrè,aquas eius secū uectitarint.Ac c.46.de Eulæo flumine, q ortū à Medis tā puro fluore inclytum habeat,ut inde oēs reges non alias quàm eius aquas bibāt.Susianā Persidē ab Elymaide disterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: modicoque spacio cuniculo cōditus,ac rursus exortus,& per Mesobatenen lapsus,circuit arcē Susorū,ac Dianæ templū augustiss.illis gētibus,& ipse in magna cæremonia: siquidem reges non ex alio bibunt,& ob id in longinqua portant.Plin.lib.6.c,27.

ALPHEVS fluuius Elidis,uberrima & suauissima aqua, ex Arcadia descendit,Helisson, Brentheatem,Gortynium,Phagā, Ladonem,Erymanthum,Cladeum amnes suscipit,& subter mare in Sicilia apud Syracusas denuò emergens; Arethusæ fonti sese commiscet. Hinc fabulæ locus datus, Alpheum uenatorem Arethusæ amore captum, cùm illa nuptias eius auersata in Siciliam (quæ tunc Ortygia dicebatur) fugisset, ambo in aquas commutati fuere.Pausanias lib.5.

Medicati.

THEARVS Thraciæ fluuius, fertur ab accolis omnium amnium esse optimus, cùm ad alios morbos, tum ad scabiem curandam,uel hominum uel equorum.Eius fontes duodequadriginta sunt,ex eadem petra manantes, partim frigidi, partim calidi.Herodotus lib.4.

CYDNVS Ciliciæ amnis podagricis medetur, sicut apparet in epistola Cassij Parmensis ad M. Antonium. Plinius libro trigesimoprimo,capite primo.

Scribit Theophrastus in libro de Aquis, NILI aquam fertilissimam esse & dulcissimam: quamobrem uenter bibentibus soluitur,ob nitrosam admistionem.Athen.lib.2.cap.2.

Agriculturæ commodi.

NILVS Aegyptum,Babylonem & Seleuciam EVPHRATES atq; TIGRIS restagnantes fœcundant. Nilus quidem natura, Euphrates uerò & Tigris etiā arte temperari possunt. Plinius lib.18.cap.18.Nilus incipit crescere luna noua, quæcunque post solstitium est, sensim modicēq; cancrum sole transeunte,abundantissimè autem leonem. Et residet in uirgine.iisdem quibus accreuit modis. In totum autem reuocatur intra ripas in libra,ut tradit Herodotus, cētesimo die. Cùm crescit, reges aut præfectos nauigare eò, nefas iudicatum est. Auctus eius per puteos mensuræ notis deprehendunturIustum incrementum est cubitorum XVI. Minores aquæ non omnia rigant, ampliores detinent, tardius recedendo. Hæ serendi tempora absumunt solo madente, illæ non dant sitiente.Vtrumque reputat prouincia. In XII cubitis famem sentit, in XIII etiamnum esurit: XIIII cubita hilaritatem afferunt: XV securitatem: XVI delicias. Maximum incrementum ad hoc æui fuit cubitorum XVIII. Claudio principe: minimum quinque Pharsalico bello, ueluti necem Magni prodigio quodam flumine auersante. Cùm stetere aquæ, apertis molibus admittuntur. Vt quæque liberata est terra, feritur. Idem amnis unus omnium nullas expirat auras. XV ostiis in mare se exonerat: quorum septem sunt celeberrima. Plin. lib.5. cap.9. & 10. De eo sic Diodorus: Vtilitate commodisq; cæteros orbis fluuios excellit. Incrementum eius à solstitio incipiens æstiuo, usq; ad æquinoctium, semperq; nouum limum secum uehens, rigat tum cultas regiones, tum incultas, quanto tempore uelint agricolæ. Aqua enim leniter fluente, facilè eam paruis aggeribus arcent,inducuntq; pro commodo terræ.Tantam uerò fertilitatem infert, & agri colendi facilitatem, ut cùm seuerint,aut oues introducant in cāpos ad conculcanda iacta semina,aut aratro leui terram subducant: neq; nisi quatuor aut quinq; exactis mensibus ad messem redeūtes, breui tempore uberrimos fructus absq; magna impensa laboréue reportent. Alibi agricultura magno labore exercetur,ac sumtu: soli Aegyptij minima impensa, labore tenui fruges fertiles auferunt. Vineæ quoq; eodē rigatæ modo, uino abundant. Terra inculta pecori ad pastum relicta, adeò exuberat herbis,ut oues bis in anno pariant, bisq; præbeāt lanam. Diod.lib.1.cap.3. & Strabo lib.17. Galenus Nilum ita laudat, ut bonitatis excellentia paucis admodum cōparari fluminibus possit. nam & mulierum partum insigniter adiuuat.Ex eo præterea in Aegypto solæ omnium palustres aquæ redduntur commodiores, quando æstate nec computrescant omnino.Seneca in Naturæ quæstionibus: Pleraq; sunt,inquit,ratio quorum reddi non potest, ut eur aqua Nilotica fœcundiores faciat feminas, adeò ut quarundā uiscera longiore præclusa sterilitate ad conceptū relaxauerit. Auicenna primo Canonis, quatuor ex causis Nilo incomparabilem bonitatis uim scribit attributam:quarum primā statuit,à cursus longitudine:secundam,regionis adscribit nitori ac præstantiæ,per quam fit aquarum delapsus:tertiam putat, quòd à meridie in septentrionem deferatur:sic enim attenuari ampliùs:postremò, & immensam suffragari fluminis molem. Aristoteles etiamnum postea quàm fœcundissimum dixit Nilum, & alendi facultate insignem, moderatæ solis decoctioni id acceptum retulit. Inuenio præterea Iouis uice fuisse Aegyptiis Nilum: unde illud apud Byzātium poetam Parmenonem,ut scribit Athenæus, αἰγύπτιε Ζεὺς νέε,id est Iupiter Aegypti Nile: quoniam certis anni temporibus superfusus ripis imbrium modo miram campis fertilitatem inserat.Propterea de Nilo Tibullus:

Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
Arida nec pluuio supplicat herba Ioui:

Creditur & Pindarus inde Saturnium appellasse Nilum,tanquam & ipse Iouis innuens cognomentum:quoniam antistrophos, ut diximus, Iouiſit Nilus, & imbrium censeatur analogon eiusdem aqua,ubi in Pythiis ait:

ἠέλιο τε θεοῦ πίον τιθήνᾳ χρυσίδα.

Dicitur inde & chrysorrhoas Nilus, quasi auro fluens. Ex quo & graues in eos,qui chomata Nili ruperint, uel uiolarint omnino,sancciuntur pœnæ. Sunt autem eō nomine aggeres. Cœlius lib.27.cap.6.Antiq.Lect.

EVPHRATES Armeniæ fluuius, increscit & ipse Nili modò statis diebus,paulum differens; ac Mesopotamiam inūdat, sole obtinente uicesimam partem cāeri. Minui incipit in uirginem à leone transgresso. In totum uerò remeat in uigesimanona parte uirginis.Plin.lib.5.cap.26.

Inter Scythię fluuios BORYSTHENES secundùm Istrum omnium maximus,& omnium aliorum (præter Aegyptium Nilum,cum quo non licet alium comparare)uberrimus,pascua præbens amœnissima & accōmodatissima pecoribus, nec non optimorū ac singularum affatim piscium, idem ad potandum suauissimus,liquidus inter turbidos fluens, iuxta quem sementis optima fit, & herba non satiua, etiam altissima.In cuius quoq; ostio ingens uis salis sua sponte concrescit.Præbet idem ingentia cete,ad salsuram, spinis carentia,quæ antacæos appellant.Herod.lib.4.

Mechanicis inseruientes.

De CYDNO,& de sacra Apollinis,qui Tharsi est,secēspita,referunt,à Cydno ferrum illud extergi rectiùs, neq; alia ab aqua cultum illum quàm ab illa: quomodo Olympiæ cinerem adcorporant aræ & affigunt, cui ALPHÆI undam affundunt: ex alio amne si tentent, nulla ualent solidare uel agglutinare cinerem.Plut. de Def.orac.

BÆTIS fl.Hispaniæ aqua ad inficiēdas lanas plurimum ualet,quam Martialis hoc modo commendauit:

Bætis oliuifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingit aquis.

A quo etiam, ut Strabo & Plinius asserunt, Bætica prouincia nomen accepit.Marinæus lib.1.rerum Hispani.

Apud Vascones fluuius CHALYBS nomine, cuius aqua Hispani gladios temperāt. Ab eodem populi Chalybes dicuntur.Marineus lib.1.rerum Hisp.ex Iustino.

FONTES CONSIDERATI respectu

QVANTITATIS. Vbi Fontes

Multi.

Ex loco Fertilitatis huc quædam.

Nulli.

Argiuorum regionem aquis abundare concedunt, urbem uerò ipsam ARGOS in loco iacere arido,in qua copia puteorum sit,quos Danaidum adscribant solertiæ: eos enim illas inuenisse.Quo ex facto uersus ille uulgatur:

ἄργος ἄυδρον ἐόν, δαναοῖ δόσαν ἄργος ὕδωρ.

Argos aquis uacuum Danaæ struxere redundans.

Ex puteis autem quatuor insignes habentur & sacri, quos eximia ueneratione colunt:qui in aquarum penuria, aquarum abundantiam inducunt.Strabo lib.8.

MOTVS.

In paruo Lusitaniæ oppido,quod uulgò VILLAMNOVAM uocant,distatq; à Caura ciuitate passuum millia circiter undecim,fons oritur Kalendis Maiis,& ad Kalendas usq; Nouembres aquas Villænouanis abundè diffundit:postea uerò occultatur,laetetq; hyeme tota:& ad statutū tempus,hoc est ad Kalendas Maias, renascitur,& accolas reuisit. Marineus lib.1. de rebus Hispan.

In ISLANDIA fontes sunt cōplures, qui modò plenis exundant alueis, & in sublime assurgunt, modò deprimuntur & absorbentur.Saxo.

In Bernensium ditione,non procul ab Haslensium municipio, Alpes ENGSTLIÆ occurrūt,Iunio,Iulio & Augusto mensibus habitabiles. Iisdem mensib. solis ex scopulo profluit fons uberrimus,bis in die,mane & uesperi,quando pecora adaquantur:iisq; refectis sensim euanescit.Sordiū iniectionem Nympha eius loci tanta feit impotentia,ut per aliquot dies aquam denegare soleat, nec nisi expurgato alueo, & ueluti propitiato numine,ad officium redeat. Testis experientia.Stumpfius lib.7.Heluetiæ.

QVALITATIS. HVC FONTES

Calidi.Thermæ.

CALLIRRHOE fons calidus,medicæ salubritatis,aquarum gloriam ipso nomine præferens, prope Asphaltitem Palæstinæ lacum.Plinius lib.5.cap.16.

Ad Syriæ HIERAPOLIM calidæ aquæ scaturiunt, & Plutonium est: ibi aqua adeò faciliter in tophum duratur, ut qui aquæductus deducunt,ex integro topho fistulas conficiāt. Plutonium est os, in paruo quodam imminentis montis superciliō,ita commensuratum,ut hominem suscipere possit,

mira profunditate. Huic propositum est uallum quadratum, ambitu ferè semiiugero, quod nebulosa & crassa caligine plenum est, ut uix solum discerni possit. Ad septum appropinquantibus, aer innoxius est, purus ab illa caligine, in tranquillitate uentorum. Nam caligo intra ambitum manet. Si uerò animal introrsum progrediatur, statim moritur. Quapropter tauri introducti cadunt, & mortui educuntur. Nos, inquit Strabo, passeres immisimus, qui subito mortui ceciderunt. Galli uerò execti illæsi accedunt, ut etiam usque ad os appropinquent, & introspiciant, & immergantur quousq; possint spiritum continere. Strabo lib.13.

In IONIA, XL stadiis procul à Smyrna, thermæ sunt, in quas Græci ex oraculo descendere iussi, à Mysis multis uulneribus affecti, cùm ad Troiam, duce Agamemnone, proficiscerentur, sanati sunt. Inde nomen meruêre, ut Agamemnoniæ dicerentur. Philostratus in Protesilao. Vide 4. lib. Græcorum Epigram.

In Thracia urbs est ANCHIALVS, quam Sardanapalus Parthorum rex (teste Iordane) ex fundamentis erexit, intra limbum maris, & Hæmi montis radices. Ibi calidæ aquæ quintodecimo milliario ab urbe distãtes, ab imo sui fontis igne scaturientes, tam salubres esse creduntur (Gothorum testimonio, qui direpta sub Galieno Asia illis sese refocillarunt) ut uix in uniuerso orbe æquè salutares pro reparandis hominum membris inueniantur. Ioannes Magnus lib. 16. cap. 14. & Cranzius lib.2. Sueciæ, cap.8. ex Iordane.

In Isthmo Corinthiaco è regione Cenchræi promontorij, sunt HELENÆ balneæ. Aqua è saxo in mare defluit, multa illa quidem, & salsa, nihilo calidior quàm quæ igni primùm intepuerit. Pausanias in Corinth.

LEBEDIORVM ager (quem primò Cares, deinde Iones obtinuere) insigni fœcundirate fuit, & calidarum in eo aquarum balneæ plurimæ saluberrimæ. Pausanias in Achaicis.

In Isthmo agri TROEZENIORVM, à Methanis oppido stadia fermè XXX absunt calidarum aquarum balneæ salsæ. Aquas eas è scatebris primùm erupisse aiunt, Antigono Demetrij filio in Macedonibus regnante, ac priùs quidem repentinis ignibus eum locum æstuasse. Ibi qui laueriint, frigidis perfundi non possunt, quòd neque dulces ullæ propè sunt, neque potest quisquam sine periculo se in proximum mare, natandi causa, mittere, propter cùm alias belluas, tum uerò canes, quorum uim magnam pelagus illud gignit. Pausanias in Corinth.

Campus est Chalcidi adiacens LILANTVS dictus, in quo calidarum scaturigines aquarum erumpunt ad curandos morbos. Quibus Corn. Sylla Romanorum Imp. est usus. Adfuit quoque admirabile æris ac ferri commune metallum, quale nusquam prouenire memoriæ proditur, hoc tempore utrunq; prorsus euanuit. Strabo lib.10.

LIPARA una Aeolidum insularum balneis, ad ualetudinem pristinam recuperant. Profert metallum celebre, quod alumen appellant: ex quo Liparenses Romanique magnum percipiunt uectigal. Nam cùm nullo alio in loco orbis alumen generetur, magnos affert huic insulæ quæstus. Diodorus lib.5. capite 3.

Thermas salubres recenset Plinius lib.31. cap.1. in Aquitania apud TARBELLOS, & in Pyrenæis mõtibus PVTEOLOS in Campania, STATIELLAS in Liguria, SEXTIAS in Narbonensi prouincia, nusquam tamen largius quàm in BAIANO sinu, nec pluribus auxiliandi generibus in Campania itidem SINVESSANÆ sterilitati feminarum, & uirorum insaniæ medentur: in AENARIA insula calculosis. Plinius lib.31. cap.1. plures alias recenset.

Quidam fabulati sunt Gigantes è Phlegra Campaniæ uicina pulsos ab Hercule terram subiisse, atque ex illorum cruore fontem Leucæ fœtidum odorem habuisse, Phlegramque Campaniæ oram fuisse uocatam, quòd igni calidarumque aquarum fluxu abundarent, totusq; Baiarum & Cumarum tractus sulphuris & ignis naturam referentes aquas emitteret. Calidas ideo esse inquiunt, quòd uulnerum flammas abluerint, cùm ex ipsius fulminis natura sulphur oleant.

Aquæ calidæ ad BVDAM in Hungaria uergunt in occasum, distantq; à mœnibus stadiis fermè duodecim: mirabilis autem earum natura fertur, quum scaturientis aquæ tantus sit feruor, ut pede uix tentari possit, & in eam à laniis proiecti sues facilè depilentur, nec ranæ tamen intercant, quæ frequentes innatare conspiciuntur. Iouius lib.39. Histor.

FABARIÆ Thermæ apud Rhætos, ad Fabarium, cœnobium Benedictinorum uetustissimum, sub Friderico II. Imp. aucupis opera, aquilas sectantis, repertæ, ulceribus chironiis, corporibus uel morbo uel labore resolutis mirè utiles. In profundissimo & angustissimo hiatu, ad cuius apicem æstiuo tempore meridianus sol unica tantùm hora pertingit, sitæ, aquam fundunt calidam, pellucidam, insipidam, Maio primùm mense ex scopulo prorumpentem, Septembri denuò euanescentem, sex ferè mensibus feriantem, quasi natura medica ægrorum commoditati æstiuis tantùm mensibus in tam horrenda specu, hocce non magis admirando quàm salubri fonte consulere uoluerit. Stumpfius lib.10. Heluetiæ.

AQVIS Heluetiorum (uulgò Badam uocant) in pago Tiguriino, thermæ sulfureæ præstantis usus. Quarum commoditatem & illecebras eleganter describit Poggius in epistola ad Leonardum Aretinum.

Vallesiani thermas VIBERAS siue Brigias habẽt, sulfureas. Habent quoq; LEVCINAS tanti feruoris, ut coctura etiam inseruiant, à cupri uenis promanantes. Stumpfius.

Frigidi.

In Eleuthero Laconia propter ruinas CYPHANTVM urbis, fons saliens conspicitur frigidissimæ aquæ è saxo prorumpentis. Atalantam è uenatione siti laborantem, cùm saxum illud cuspide percussisset, aquam elicuisse ferunt. Pausanias in Laconicis.

Pindarus, Dulcis diuinaq; aqua Tilphosæ ex pulcro fonte. Est autẽ TILPHOSA fons Bœotiæ, ex quo scribit Aristophanes Tiresiam bibisse, qui cùm frigus ob senectutem ferre nõ posset, statim mortuus est. Athen. lib.2. cap.2.

Sapidi.

In Mesopotamia CABVRÆ fons est unus in toto orbe suaueolentis aquæ. Plinius libro trigesimo primo, capite secundo Historiæ nat.

Reperiuntur in ISLANDIA fontes cereuisiæ sapore. Saxo in præfatione, & Olaus lib.21. cap.4.

Fœcundi.

Ad urbem HIERICHO largissimus fons est, rigandisque aruis uberrimus, iuxta ueterem scaturiens ciuitatem: quam Iesus Naue filius, Hebræorum ductor, primam in Chananæorum terra bello possederat. Hunc fontem aliquando ferunt non solùm terræ atque lignorum fructus, sed etiam seminarum partum obtundere solitum, cunctaque pariter morbo ac peste corrumpere: postea uerò mansueuisse, contraque saluberrimum ac feracissimum esse factum ab Heliseo propheta, qui Heliæ notus fuerat atque successerat. Receptus enim hospitio ab Hierichuntinis habitatoribus, quòd humaniores eos expertus erat, ipsos & omnem illam regionem perpetua gratia remuneratus est: progressusque ad fontem, lagenam fictilem nouam salis plenam in profluentem aquam misit. Iuxtà deinde ad cœlum dextram tendens, fontique immergens blanda libamina, ipsum quidem precabatur, ut fluenta leniret, ac dulciores aquarum uenas aperiret: Deum uerò, ut fœcundioribus aruis flumina temperaret, orabat: tam ubertatem fructuum, quàm successionem prolis daret indigens, nec eos genitrix filiorum aqua deficeret, quoad iusti manerent. Ad has preces ex disciplina manibus quoque multa operatus, fontem immutauit: & qui antea causa erat his orbitatis ac famis, idem uictus ac fœcunditatis auctor est effectus. Denique rigationis eius tanta potentia est, ut si attigerit modò terram, sapidior sit, aquis diu perseuerantibus. unde eo quę largiùs abutuntur, exiguum emolumentum habent: quæ uerò parciùs, plurimum. Amplius tamen, quàm cæteri fontes, spacium tigat, & septuaginta quidem stadiis longam, uiginti autem latam planiciem permeat. Iosephus lib.5. cap.4. belli Iud. ex 4. Regum 2.

VSVS. FONTES
Potabiles.

In desertis Arabiæ locus est, ELIMVM dictus, in quo Israelitæ, duce Mose, duodecim fontes aquæ repererunt, & 70 palmas. Exodi 15. In eodem deserto locus est Mara dictus, propter amaritudinem aquæ. In quo cùm castra haberent Israelitæ, Moses, Domino monstrante, lignum quoddam aquæ iniecit, eamq; potabilem reddidit. Exodi 15.

HIERICHVS urbs cùm restaurata esset, situ quidem commodo erat, uerùm terra sterilis, & aqua uitiosa. Elisæus igitur propheta salem è nouo salino fonti iniecit, & amarorem atque sterilitatem ei abstulit. 4. Regum 2.

AETHIOPES Macrobij carne tantùm cocta, & lacte aluntur: aquam bibunt ex fonte, in quo loti efficiuntur perinde atque inuncti, uiolam olentes. Ea aqua adeò inualida est, ut in ea ne lignum quidem uel palea innatare possit, sed omnia pessum eant in profundum. Hæc aqua illis præstare uidetur, quòd sint longæui, & plerique ad centũ uiginti annos perueniant. Herod. lib.3.

Ad Lernam in agro Argiuorum AMYMONES fons est, & ad eam platanus exurgit, sub quo hydram Lernæam educatam narrant. Pausanias in Corinth.

CORINTHVS perennium aquarũ copia abundauit, & plurimos habuit aquæductus. Bellerophontes ibi spectabatur, & ex ipsa Pegasi equi ungula manans aqua. Item fons Glauces, in quem sese illa abiecit, salutarem sibi aquam fore speras cõtra Medęę uenefica. Pausanias in Corinth. Qui fontis

Pirenes dicti in Corintho aquam ponderauit, omnibus aquis totius Græciæ leuiorem illam inuenit. Aristophanes Comicus cùm alijs multis in rebus, tùm quòd optimam õmnium habeat aquam, agrum Athenienſem excellere ſcribit, inquiens: Qualia producit regio Hipponice omnibus totius terræ habitatæ præstantiora, mel, panes, ficus, ficus per Iouem fert certè: greges, lanas, myrti fructum, uictimas, caseos, aquam egregiam, ita ut quispiam statim se Atticam aquam bibere cognoscat. Athen. lib.2. cap.2. Inciderat inter sophistas sermo quæ aquæ essent suauissimæ. Cumq; alij Lernæ aquam laudarent, alij Pirenes, respondit Carneus Megarensis Cynicus, ex Philoxeni sententia, Quæ manus abluit. Idem lib.4. cap.18. Ptolemæus rex libro Commentariorum septimo ita scribit: In Corinthum nobis per Contoporiæ dictæ promontorium procedẽtibus fons obuius est factus, qui aquam niue multò frigidiorem emittit, ex quo multi non bibunt, nisi aquam longinquam esse à fonte expectent: ipse uerò seipsum bibisse scribit. Athen. lib.2. c.2.

Apud TENARVM Laconiæ promontorij fons est, qui olim introspicientibus portus, & naues spectãdas prębuisse dicitur. Aquę miraculum illud femina quædã sustulisse dicitur, cùm in ea pollutam uestẽ abluisset. Pausanias in Laconicis.

BRVNDVSII in portu fons, incorruptas præstat aquas nauigantibus. Plinius lib.3. cap.103.

Medicati.

SILOA fons ad radices montis Sion, non iugibus aquis, sed certis horis diebusq; ebullit, & per terrarum cõcaua & antra saxi durissimi cum magno sonitu uenit. Hieron. com. in Esaiam lib.3. c.8.

Sozomenus l.5. c 21. narrat de fonte circa EMAVS, postea Nicopolim dictam, ubi Christus cũ Cleopha post resurrectionem ambulans, in alium se uicum properare simulauit, & ubi cùm discipulis aliquando lauit pedes, quòd eam acceperit uim, ut esset medicina omnis generis morborum, nõ modò hominibus, sed etiam animantibus.

Prope Cynæthensium Arcadum urbem fons est prægelidæ aquę, fontẽ obumbrat platanus. Si quis ex rabidi canis morsu, uel uulnus, uel noxã quouis modo traxerit, aqua hausta statim sanatur. E re itaque ipsa fontem ALYSSON, quòd per eũ sedetur rabies, nominant. Videtur itaq; natura Arcadibus, cùm Stygis aquam ad perniciem hominum dedisset, hunc etiam, qui in Cynæthensibus est, fontem, longè diuersa ui, æquata boni maliq; sorte, salutis causa tribuere uoluisse. Pausanias in Arcadicis.

In ELIDE, ad uicum Heracleam, supra fontem, è quo amnis Cytherus manat, Nympharum templum est. Sua sunt propria Nymphis nomina, Calliphæa, Synallaxis, Pagæa & Iasus. Communi uocabulo Ionides nuncupantur. Saluberrimæ sunt lauantibus aquæ ad lassitudines & cæteros corporis dolores leuandos Pausanias lib.6.

Stephanus de nominibus urbiũ, refert AZANIAM unã, quæ sit Arcadiæ pars: in hac fontẽ quempiam esse, cuius aquam qui gustarit, hũc usqueadeo à uino abhorrere, ut nec odorem ferat.

PAMISI amnis fontes, quà à Thuria in Arcadiam itur, infantium morbis medetur. Pausanias in Messenicis.

In BOEOTIA ad Trophonium deum iuxta flumen Orchomenon duo sunt fontes, quorum alter memoriã, alter obliuionem affert, inde nominibus inuentis. In Cilicia apud oppidum Cescum riuus fluit NVS, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri, M. Varro tradit. ZAMAE in Africa, quo canoræ uoces. Plinius lib.31. cap.1.

Cyzici fons CVPIDINIS uocatur, ex quo potãtes amorem deponere Mutianus credit. Plinius lib.31. cap.1.

SCOTVSAE fons non hominum modò, sed & pecoris uulnera sanat: lignumq; etiam fissum & confractum si inijcias, coalescit. Antigonus in Mir. nar.

THESPIARVM fons conceptus mulieribus repræsentat. Itẽ in Arcadia flumen ELATVM. Custodit autem partum LINVS fons in eadem Arcadia, abortusq; fieri non paritur. Plinius lib.31. cap.1. Theophrastus in libro de Plantis dicit, aquam esse filiorum feracem, uelut in THESPIIS, & in PYRRHA sterilem ex dulcibus aquis quasdam esse steriles, uel certè parum fœcundas, sicut quæ in Phæta & Tarrha. Athen. lib.2. cap.2.

TVNGRI ciuitas Galliæ, fontem habet insignẽ, plurimis bullis stellantem, ferruginei saporis, quod ipsum bõ nisi in finẽ potus intelligitur: purgat hic corpora, tertianas febres discutit, calculorumq; ultia. Plin. lib.31. cap.1.

Supra Burgensem ciuitatẽ in Hispania, ad passuum millia circiter uiginti, uersus Orientẽ, pagus est nomine BOETIVS, sub altissima rupe positus, ex qua fonticulus effluens in planiciem apud pagum prænominatum descendit, & duos in lacus ingreditur, quibus tantam uim salubritatis & uirtutis infundit, ut omnes fluxũ sanguinis patiẽtes, cùm hac aqua lauantur, statim liberentur. Marineus lib.1. rerum Hispan.

In Bætica prouincia iuxta oppidũ Antiquerã fons est ANTIQVARIVS, potu suo calculos dissoluens, ideoq; à petra, quam extrahit per urinam, cognominatus est. Ibidem.

Referunt in BONICCA insula, quæ ab Hispaniola orbis noui MCC passuum millibus distat, fontem in uertice montis esse qui senes restituat, non tamen canos mutet, nec tollat iam contractas rugas. Cuius rei præter perseuerantem famam, locuples testis. Petrus Martyr Angerius Mediolanensis, à secretis regis olim Hispaniarũ, in suis decadibus orbis nuper inuenti. Cardanus de Subtilitate, libro de Elementis.

Varij usus.

Apud Hierapolim Syriæ AQVA quædam adeò tingendis lanis idonea est, ut ex radicibus tincta cum his decertẽt, quæ ex uermiculo purpuraq; tingũtur. Et adeò exuberat aquarum uis, ut regio balneis sponte nascẽtibus plena inueniatur. Strabo lib.13.

Refert secundo libro Plinius, fontem esse quendã in DODONA, qui cùm sit frigidissimus, faces si quis ardẽtes immergat, extinguit: si extinctæ admoueantur, accendit. Erasmus in Adagijs.

In ISLANDIA fons est, qui exhalatione sua omnia uicina in lapideæ naturæ duritiem transmutat. Saxo lib.1.

FRVCTVS. PVTA
Oleum.

Ab EDINBVRGO Scõtiæ urbe plus minus duobus passuũ millib. fons est cui olei guttæ innatant, ut si nihil inde colligeris, nihilo plus confluat: quantumuis autem abstuleris, nihilo minus remaneat. Natum esse aiunt effuso illic oleo D. Catharinæ, quod ad D. Margaritam ex monte Sinai adferebatur. Fidem rei faciunt, fonti nomen diuæ Catharinæ inditum, atq; in eiusdem honorẽ sacellum iuxtà, diuæ Margaritæ iussu ædificatum. Valet hoc oleum cõtra uarias cutis scabrities. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

VRBIVM, CIVITATVM consideratio: quatenus ORIVNTVR, QVO AD Auctorem. A quo Conditæ.

Vide Titulum, Magnificentia in extruendis urbibus, illic Habitus animi, hic externæ Opulentiæ habetur ratio.

Clarissima urbium orientis HIEROSOLYMA (quo illam epitheto dignatur Plinius) quos habuerit conditores, patum constat. Hieron. ad Dardanum scribit, primùm dictam Iebus, deinde Salem, tertiò Hierusalem, postremò Aeliam. Salem interpretatur pax: sicut etiam dicit Apostolus ad Hebræos, Hierusalem pacis uisio. Hanc esse Salem, in qua Melchisedech regnauit, tradunt Iosephus & Hegesippus. Aelia nominata est ab Aelio Adriano Cæsare, qui à Tito diruta instaurauit, maiore murorum ambitu. Gentiles eam Solymas, & Solymos, & Hierosolymam nominarunt. Sunt qui à Pisidis Lyciæ, quos ueteres σολύμους dixêre: aut à populis in Asia Pontica Solymis, quos interijsse cum Lelegibus & Bebrycibus, perhibet Eratosthenes. Eupolemus uerò, ut Eusebius scribit, à Solomone Solymos deducit, & Hierosolymam quasi ἱερὸν σολύμων, quo nomine etiam ab Homero esse uocãtam, sunt qui credant. Cæterùm Iosephus lib.7. Solymam esse dictã temporibus Abrahæ narrat. Hinc cùm Dauid è Iebuzæis captæ urbi iunxisset arcem, munitionemq; fecisset, nominatam esse Hierosolymam. nã Hebræi munitionem hieron dicunt. Verùm non Iebus antequam Salem uocata est, sed contrà potius. Nam à Melchisedech putatur condita, qui eam Salem cognominauit: incoluerunt q; ipsam Cananæi, quorum gentis princeps erat Melchisedech: sed, ut Hegesippus uocat, rex iustus (sic enim patrio dicit nomine appellatum) etsi Hieron. in locis Hebraicis, & ad Damasum, negat Salem esse Hierusalem, sed esse aliam urbem in regione Sichem, quę est in terra Chanaan, ubi ostenditur palatium Melchisedech, ex multitudine ruinarum ueteris operis ostendens magnificentiam. Prætereo quam originem Hierosolymæ Strabo ponit, à Mose, cùm hic terram Cananæam nunquam sit ingressus. Vides in librum 17. de ciu. Dei cap.13. & Sab. lib.9. En. 1.

Ambris Israelitarum rex, cùm sex annis Thersę regnasset, emit Samariam montem à Semere duobus argenti talentis, & in eo urbem ædificauit, regni caput, quam SAMARIAM appellauit. 3. Reg. 16.

Herodes, Iudæorum rex, cùm propter mutatos à se patrios ritus populum tumultuari, & à seditione & defectione non procul abesse cerneret, cùm duas arces munitas in urbe habereť

Giula tertius dux Hunnorũ, qui è Scythia emigrãtes in Transyluania consederunt, quum uenatum proficisceretur, ALBAM uetustissimam urbem, multa Romanorũ monumenta referentem, succrescentibus undiq; uepribus & arbustis obrutam inuenit. Antiquitatem uenteratus, ademto situ instaurare cœpit: quam nunc Albam Iùliã appellant, non tam à Iulio, quam à Giula Hunnorum duce nominatam. Bonfinius lib. 9. Decadis 1.

Cracus Polonorum princeps, urbem in læua Vistulæ ripa in loco domicilij sui condidit, ac de nomine suo CRACOVIAM appellauit: eiq; arcem in colle Vauelo, Vistula eum ab oppido tunc diriment̃e, felicibus auspicijs superædificauit: quam regni caput, Gnesna relicta, fecit. Cromerus lib. 2.

PRAGA Boemiæ metropolis à Primislao III. duce & Libussa condita est. De cuius nomine cùm ambigeretur, misit Libussa ad fabros, & quam illi primam uocem emisissent, ex illa oppidum denominari iussit. Interrogatus ergo faber lignarius quidam quid ageret? Praham se facere dixit, hoc est, Limen. Inde nomen urbi datum, quod posteri Pragam dixẽre. Aeneas Syl. in hist. Boem.

OTHOCARVS Boemorum rex, uictis & ad fidem conuersis Prutenis, urbem in littore maris pręclarã condidit, quam ex titulo suo regio MONTEM regalem appellauit, ut tanto Prutenos in officio retineret faciliùs. Condidit ibidem Rege annuente Brumo quoq; Olomucensis Episcopus nouam ciuitatem, eandemq; similiter ex suo nomine Brumonis montem uocauit, ad Episcopi usum, quem Prutenis pro pastore constituebat. Dubrauius lib. 17.

Ioannes Zitcha Hussitarum dux in Boemia, ad Lusmicium annem, locũ natura munitum mœnibus cinxit, & ut quisq; reuerentia fixerat, ita ædificare sibi domos imperauit: ciuitati THABOR indidit nomen. Nam & comites eius, fratres Thaboritæ appellabantur, tanquam cum tribus Apostolis Saluatoris Christi transfigurationẽ in monte uidissent, indeq; suas opiniones mutuati essẽt, quas fidei ueritates appellabant. Aen. Syl. cap. 40. hist. Boem.

Suerchone seu Suerchero Gothis & Sueonibus imperãte, cœperunt erigi urbes munitæ in litore Teutonico, & ex Aquilonaribus regnis coloniæ in illas deduci. Priùs enim Vandalica lingua toto illo tractu homines illi Sarmatici litoris utebantur. LVBECA anno à Christo nato M·CXL. ROSTOCH MCLXX. & RIGA Liuonię metropolis MCLXXXVI initium sumsit. Deinde anno Christi MCCVIII. STRALESVNDIVM, à Valdemaro Daniæ rege, ministerio Iarimari Rugianorum principis fundatũ scribit Cranzius lib. 7. Vandal. c. 5. REVALIA autem MCCXXIII inchoatę fuerũt. Post quas VISMARIA anno Christi MCCXLVIII erecta est, & munita. Io. Magnus lib. 18. cap. ult.

Refectæ, Restauratæ.

HIERICHVS urbs restaurata ab Hiele Bethelensi, sub Achabo rege. 3. Reg 16.

Nehemias Hachaliæ F. Babylone reuersus, permissu Xerxis regis, HIEROSOLYMÆ muros restaurare cœpit, partitis per cognationes & negotiationes operis. 2. Esdræ 3.

Thebas Bœoticas ab Alexandro Magno euersas, Cassander Antipatri filius restituit, adiuuantibus ad eam rẽ Atheniensib. Messenijs, & Megalopolitanis. Pausanias in Bœoticis.

ILIVM Alexander Magnus, Lysimachus, Sylla à Fimbria bello Mithridatico captum & ambustum, instaurarunt.

Solon in Cyprum delatus Philocypro regulo auctor extitit, ut urbẽ EPENAM in Cilicia, à Demophoonte Thesei filio olim conditam ampliaret, in opportunioremq; transferret locum. Quod ille secutus, in auctoris memoriam SOLOS deinceps dixit. Sab. lib. 5. Enneadis 2.

Herodes Antipas, Tetrarcha Galileæ, SEPHORI cincta mœnibus, totius Galileæ caput fecit. Item Bethoramphtha oppidum communitum, nomine mutato IVLIADA ab uxore imperatoris appellauit. Iosephus lib. 18. cap. 3.

C. Iulius Cæsar CARTHAGINEM & CORINTHVM, urbes antiquissimas atq; florẽtissimas, quæ fuerant à Romanis deletæ, illa à Scipione, hæc à L. Mummio, instaurauit, in easq; colonias deduxit: quę sicut antea uno eodemq; tempore diruta fuerãt, ita tum unà reficiebantur, ac florere incipiebant. Xiphilinus, & Strabo lib. 17.

Adrianus Imp. CARTHAGINEM aliqua ex parte instauratam, Adrianopolim iussit nominari. HIEROSOLYMAM ædificijs reparatam Aeliam nominauit. Sab. lib. 4. En. 7.

Nero Cæsar formam ædificiorum urbis ROM. nouam excogitauit, & ut ante insulas ac domos porticus essent, de quarum solatijs incendia arcerentur, eas sumtu suo extruxit. Destinarat etiam Hostia tenus mœnia promouere, atq; inde fossa mare ueteri urbi inducere. Suetonius.

Plinius Pomœrij ROMANI ambitum Vespasianis Imperatoribus tredecim millia passuum, & ducẽta habuisse auctor est, septem intra se inclusis collibus, in quatuordecim regiones distinctum, mille & ampliùs uicos: porras quatuor & triginta habuisse, ad quas paribus spacijs uiæ decurrerent; ab aurea columna, quæ in foro Romano fuit. Enimuerò si quis tectorum extrema cum prętorijs castris animo concepisset, septuaginta millium passuum & ampliùs fuit circuitus ille habiturus. Sab. lib. 5. En. 2. Aurelianus Imp. muros urbis Romæ ita ampliauit, ut quinquaginta propemodum millia passuum ambitu complectereturq; pomœrio tamẽ nihil moto. nam id proferre nulli principũ licuit, nisi qui barbarici agri parte aliqua rem Romanam locupletasset, quod Augusto contigit, Traiano & Neroni: quo principe, pontus Polemiacus, & alpes Cottię Romano accesserunt imperio. Sab. lib. 7. Ennead. 7.

Vespasiano rerum potito, deformis VRBS ueteribus incendijs ac ruinis erat: uacuas areas occupare, & ædificare, si possessores cessarent, cuicunq; permisit. Ipse restitutionem Capitolij aggressus (quod sub Vitellio conflagrauerat) ruderibus purgandis manus primus admouit, ac suo collo quædam extulit: ærearumq; tabularum tria millia, quæ simul conflagrauerant, restituenda suscepit, undiq; inuestigatis exemplaribus. Suetonius.

Nerua Rom. Imp. terræmotu collapsa Ciliciæ Diocæsarea, senatorẽ misit Anazarbum nomine: qui eam instauratã, cùm olim Cyinda diceretur, deinde Diocæsaria, de suo nomine ANAZARBVM dixit. Suidas.

Prætextatus præfectus urbis ROM. an. 367. mœniana sustulit omnia, priscis quoq; legibus interdicta, & parietes priuatorum ab ædibus sacris discreuit ijsdem inuerecundè coniunctos. Sigonius lib. 7. Imp. occid.

Theodericus Ostrogothorum in Italia rex primus, Romanis non libertatem modò restituit, sed & ruinas VRBIS, bellorum diuturnitate & Imperatorum ignauia admissas, reparauit, sic ut urbis restaurator dici posset. Atque ut ciues Rom. uel nouis erigendis, uel instaurandis uetustioribus ædificijs, maiorem haberent commoditatem, parandæ calcis officinas in pluribus Italię insulis fieri curauit, calcemq; postmodum ciuibus, quorum principia ædificiorum cernerentur, liberaliter & sine precio est largitus: multaq; alia pro publica & priuata Romanæ urbis instauratione, supra hominum fidem effecit. Io. Magnus lib. 9. ex Cassiodori epistolis. Idem Patauium refecit.

THEMISTITAN nouæ Hispaniæ ciuitas, fœdere primùm cum Cortesio inito, Hispanorum præsidium non difficulter admisit: sed Petri Aluaradi culpa (qui, interim dum Cortesius Pamphilum Narua sium superare bello contendit, ciues choreis & festis ludis intentos, omni preciosa ueste & ornamentis spoliarat) ab eodem defecit, & præsidium partim cęcidit, partim mœnibus eiecit. Hanc urbem Cortesius postuodum, innumerabili sociorum Indorum exercitu stipatus, obsedit, & post continuam septuaginta duorum dierum oppugnationem cepit: ferro flammaq; miserè deformatam instaurauit, & nouam quodammodo è fundamentis erexit, & ingenti mirique operis Regia exornauit. Io. Metellus.

Tempus, Vetustatem. Vrbes

Antiquæ.

Vetustissimum oppidum Græcum, Bœotiæ THEBÆ, quod rex Ogyges ædificauit: in agro Romano ROMA, quã Romulus rex. Thebæ, ante cataclysmon Ogygi conditæ. Varro lib. 3. cap. 1. de Re rustica.

Recentes.

MEGALOPOLIS. Vide suprà, Vrbes conditæ.

SVNT. SIC VRBES CONSIDERARI POSSUNT SECUNDÙM

Situm.

PALMYRA Syriæ urbs nobilis situ, diuitijs soli & agri amœnis, uasto undiq; ambitu harenis includit agros: ac uelut terris exemta à rerum natura, priuata sorte inter duo imperia summa, Romanorum Parthorumque, & prima in discordia semper utrinq; cura. Plin. lib 5 cap. 25.

CERE uetustissimum oppidum est, & ob locum natura munitissimũ ualde celebre: est enim in tumulo, uel potiùs saxi solidi fastigio positum: eam ob causam Romani à Gallis ad Alliam fluuium, qui hodie Caminates dicitur, fracti, de urbe tuenda desperantes, Vestales uirgines, & deorum magis arcana augustioraq; simulacra, cum multis alijs sacris religiosisq; rebus, eò tanquam in tutissimum locum miserunt: & ea dem de causa sequentibus temporibus, Barbarorum ferocitate. in Rom. imperij inclinatione, tota Italia tãto impetu inundante, minimè uiolatum fuit. Guicciardinus libro 5.

Dissentit aliquantulum Strabo à T. Liuio in uoce Philippi regis Macedonum referenda. Latinus enim scriptor tradit ipsum tres nobiles urbes, DEMETRIADEM scilicet Thessaliæ, CHALCIDEM, Eubœæ, CORINTHVM Achaiæ, solitum compedes Græciæ appellare. Strabo uerò in IX. Geographiæ duas ex his tantùm *uidus* ipsum uocare consuesse affirmat, Chalcidem, ac Corinthum, Cuius etiam cõtumeliosi dicti rationem affert, ostendens respexisse illum ad earum opportunitatem, quòd inde in Græciam commodè incurri posset è Macedonia. Addit autem, inferioris ætatis homines, & ambas has, & adiũctam illis Demetriadem appellasse nõ dissimili à superiore nomine, ἐπιθέτῳ μιᾷ. Vsum autem tertiæ quoque huius declarat, dicens ipsam quasi in sua manu habuisse transitum prope Tempe, cùm Peliũ Ossamq; teneret. Victorius lib. 12. Var. lect. cap. 19.

Qui à DELPHIS Vmbilicus uocatur, è candido marmore esse eum aiunt, medium terræ uniuersæ punctum. Pausanias in Phocicis.

CARTHAGINIS situm uide apud Strabonem lib. 17.

In litore Aegyptij maris ALEXANDRIA, à magno Alexandro condita, iuxta Mareotin lacum, qui locus antea Rhacotes nominabatur. Metatus est eam Dinochates architectus pluribus modis memorabili ingenio, XVM. pass. laxitate insessa, ad effigiem Macedonicæ chlamydis, orbe gyrato la ciniosam, dextera læuaq; anguloso procursu, iam tum tamen quinta situs parte regiæ dicata. Plinius libro 5. cap. 10. Eam duo maria undiq; alluunt, alterũ à septentrione, quod Aegyptium dicitur: alterum à meridie, quod Mariæ lacus & Maræotis appellãtur. Hunc Nilus multis fossis tum è superioribus partibus, tum è lateribus adauget, per quæ multò plura importantur quàm in mari: quare portus qui in lacu est, ditior est maritimo. Quæ hac exportantur ex Alexandria, plura sunt, quàm quæ importantur. Aeris temperies accedit, quæ idcirco contingit, quòd ea utrinq; alluitur, & Nilus incrementa commodè facit. Strabo lib. 17.

CONSTANTINOPOLITANÆ urbis commodissimũ situm Petrus Gillius eleganter describit: cùm in Isthmo sita, tribus partibus portuosis mari alluatur, suosq; agros suburbanos duorum dierum itinere in eadem peninsula extendat. Propõtidi & Aegeo mari imperat, Euxino pariter, uno illum ostio claudens, Bosporo scilicet, quem inuitis Constantinopolitanis nemo transire potest. Asiæ & Europæ ueluti pons est, & porta utriusq; orbis expeditior quàm Hellespontus. Meritò igitur arx totius Europæ uocari potest, atq; adeò totius orbis principatum præ se ferre uidetur, eminens in fauces Europæ & Asiæ. Iure etiam omnes qui in Hellesponto uel Propõtide urbes ædificauere, cęci possunt appellari, quia commoditatem situs Constantinopolitani non præuidere. Gillius in Topographia Cõstãtinopoleos.

VENETORVM urbs ampla atq; magnifica, mercaturę & rei naualis studio à paruis initiis creuit. Sed ea propter incredibilem situs munitionem, ante alias, & beata, & admirabilis existimatur, quòd interfluentis Hadriæ paludibus cincta, nullisque ob id oportuna hostium iniuriis, ueteres thesauros domestica in pace cumulatos, periculosis etiã temporibus conseruarit. Nulli etenim à terra aditus, intercedẽte quadraginta stadiorum pelago, nulli penitus à mari ingressus propter cæca atq; humilia uada, usu tantùm indigenis nota, aut ingruentium barbarorũ auaritiæ, aut magnis ab alto classibus patuerunt. Iouius lib. 1. Hist. De ea sic Actius Sincerus Sannazarius:

Viderat Adriacis Venetam Neptunus in undis
Stare urbem, & toto ponere iura mari:
Nunc mihi Tarpeias quantum uis Iuppiter arces
Obiice, & illa tui mœnia Martis, ait:
Si pelago Tyberim præfers, urbem aspice utranq;:
Illam homines dices, hanc posuisse deos.

Nouæ Hispaniæ regionis feracissimæ, & amplissimo quondã Mexicanorũ imperio clarissimæ metropolis THEMISTITAN, ad instar Venetiarum, in magno lacu ædificata, ab in numeris populis habitatur. Io. Metellus.

Rugiorum Sclauorum metropolis ARCON, in excelso promontorij cuiusdam uertice collocata, ab ortu, meridie, & aquilone non manu factis sed naturalibus præsidiis munitur, præcipitiis mœnium speciem præferentibus, quorum cacumen excussæ tormento sagittæ iactus æquare nõ possit. Ab iisdem quoque plagis circunfluo mari sepitur, ab occasu uerò uallo quinquaginta cubitis alto concluditur. cuius inferior medietas terrea erat, superior ligna glebis intersita continebat. Septentrionale eius latus fonte irriguo scatet, ad quem muniti callis beneficio oppidanis iter patebat. Medium urbis planities habebat, in qua delubrum materia ligneum opere elegantissimum uisebatur, Suantouito dicatum. Saxo lib. 14.

Præcipuam Sueonum ciuitatem regiam STOCHOLMIAM à fundamento regius tutor Birgerus Ierl à fundamentis erexit, murisque & mœnibus fortissimis communiuit, in loco adeò oportuno & necessario, atque inuincibili, ut nihil unquam commodius per eum excogitari potuisse creditur. Est enim locus torrentibus undique munitus (quondam solis piscatorum usibus usurpatus) atque inter aquam salsam & dulcem ita positus, ut porta totius Sueciæ appellari possit. Priùs enim Estones, Moscouitæ, Russi, Tauesthi, per eas fauces continuè ingrediebantur, & clandestinis incursionibus Sueones, nullam hostilitatem suspicantes adorti prædabantur. Sed Stocholmia extructa, omnes & singuli diuturnam pacem assecuti fuerunt, hostes uerò sempiternam formidinem: qui uiso tam insperabili præsidio contra quoslibet inimicos in reliquum tempus erecto, à diripienda Suecia abstinuerunt. Hanc si quis obsidione cingere, uiribusque superare præsumserit, nunquam proficiet, etiã si pertinax perseuerare posset in omnimoda eius obsidione. Sita enim est in profundissimis aquis, & rapidissimis fluminibus, duas solùm portas longis interpositis pontibus ex Austro & Aquilone habens: quæ portę pontesque plus Regibus Daniæ constant iis frustrata impugnatione, quàm decem maiores sui regni ciuitates. Nec obsideri poterit, nisi tribus fortissimis exercitibus in insulis, solida terra, & aqua distinctis: qui tamen exercitus nullo tempore à sagittariis terrarum subitò congregandis securi uidebuntur. Olaus libro 9. cap. 36.

TARENTINÆ urbis admirabilis est situs, utpote quæ undique mari abluitur. Abscidit enim eam à continenti Alfonsus iunior, cui Straboni cognomentum fuit, quum Turcæ Hydrunte capta inter alias Salentinorum urbes Tarento propter summam eius portus opportunitatem imminerẽt: urbsq; nunc eo loco est constituta, quo antiquitus Tarentina arx amplissima fuit, tam longa quàm inani Annibalis obsidione nobilitata. Vbi uerò uetus Tarentum fuit, nunc ingentes sunt ruinæ, passimq; admiranda deletæ urbis uestigia apparent. Igitur Tarentum urbs noua est, totaq; in eã insulam traducta, & circumfluo mari cincta, duobus ligneis pontibus ab Ortu & Occasu tantùm aditur. In capitibus interioribus eorum pontium duæ sunt egregij operis arces ædificatæ, quæ ab utraque continenti intercurrentibus duobus euripis, difficilem habent oppugnationem. Ab aperto autem mari nequaquam adigi possunt naues: nam id urbis latus perpetuis scopulis à natura permunitum est. Iouius in Consaluo.

Munimenta. Vrbes

Munitæ.

Naturalis munitio sub Situ explicatur.

IEBVSA urbs munitissima, quam Dauid regni initio expugnauit, eamq; Hierosolymam uocauit. Antiquitus enim Solyma dicebatur: Hieron uerò munitionem significat. Iosephus Antiq. lib. 7. cap. 3. Vide Tit. Contemnere hostem.

HIEROSOLYMA Iudæorum metropolis & natura & arte munitissima fuit. Vide Iosepb. lib. 6. ca. 6. de Bello Iudaico.

Vrbes muris munitissimæ olim fuere ANDROSOS in Phocide, BYZANTIVM & RHODOS. Quas tamen uicit MESSENE in Peloponneso post Leuctricam Lacedæmoniorum cladem ædificata, Epaminonda Thebano auctore. Pausanias in Messeniciis.

Meles primus SARDIVM rex, Lydorum tertius, cùm ex pellicę leonem sustulisset, oraculo edoctus, quacunq; parte urbis circumlatus esset, inexpugnabilem fore urbem: cùm per cæteram partem murorum circunduxit, quacunque poterat arx oppugnari: per eam autem partem (tanquam inexpugnabilem atq; præcisam) circunducere prætermisit, quæ ad Tmolum fluuium uergit. Qua ipsa multo pòst à Cyro Persarum rege capta fuit. Herod. lib. 1.

Cepheo Arcadum regis filio Minerua TEGEAN inexpugnabilem præstitit, donato ei detonso de Medusæ capite crine. Pausanias in Arcadicis.

Strabo VIII. libro Geographiæ, docens urbẽ MESSENIORVM similem esse CORINTHO (nam editus præruptusque collis imminet ambobus oppidis, communi muro cũ ipsis cinctus, arcis naturam habens: quorum alter uocatur Ithome, alter uerò Acrocorinthum) addidit: Vnde aptè uidetur Demetrius Pharius dixisse, cùm hortaretur Philippũ, ut ambas has urbes præsidiis firmaret, si Peloponnesi cupidus esset: Ambobus enim (inquit) cornibus bouẽ tenebis, cornua uocans Ithomem & Acrocorinthum: bouem autem Peloponnesum. Victorius lib. 12. Var. lect. c. 19.

BYZANTIVM sub Seuero Imper. munitum fuit muro præclaro, ex lapide molari quadrato. Fuerunt autem turres septẽ, à Thracia porta ad mare pertinentes: in quarũ primã si quis inclamasset, aut lapidẽ coniecisset, cùm ipsa resonabat, tum eundem sonũ secundæ & cæteris omnib. quasi per manus tradebat. Suidas ex Dione. Veteres muros Herodianus scribit quadrato lapide tam artificiosè constructos, ut nullis saxorum coagmentis extantibus, tota murorum facies ex uno constare uideretur lapide. Sab. lib. 5. En. 7.

Non munitæ.

IVDÆI sub ἠλειμμένῳ siue Messia, quē sibi spe uanissima repromittunt, putant Zachariæ prophetiam carnaliter esse intelligendam, quòd tantam HIERVSALEM habitura sit beatitudinem, ut præ multitudine hominū & omnium iumentorum, murum habere non possit: sed murus sit ipsius Domini defensio, & illius in medio habitantis gloria perfruatur. Hieron. lib. 1. com. in Zachar. cap. 2.

LACEDÆMONII diu urbem suam sine fossa ac muris incoluerunt, quæ ab eis demum cincta est, sed rudi & tumultuario opere, contra Demetrij & Pyrrhi exercitus. At Nabidis tyrannide firmissima mœnia extruxerūt, quę ab Achæis sunt diruta. Plutarchus in Philopœmene, & Pausanias. Ante Leuctricam cladem nullos in Laconia hostes conspexerant Spartani, quamuis antè quingentis annis nullo uallo claustrorúmue ambitu septam, urbem suam habitassent. testis in Agesilao Plutarchus. Quorum hac in re institutū, quasi iam diuinaret uir prudentissimus id quod eucnit, damnat lib. Politicorum VII. Aristoteles.

Diuitias, Potentiam, Amplitudinem.

THEBÆ Agyptiorum opulentissima ciuitas. Vide Tit. Persidia parentum erga liberos.

Ausonij carmen de claris urbibus Roma, Constantinopoli, Carthagine, Antiochia, Alexandria, Treueris, Mediolano, Capua, Aquileia, Arelate, Emerita, Athenis, Tolosa, Narbone, & Burdigala patria, adhuc extat.

BABYLON in campo iacet, muri ambitum habet 300. & 85. stadiorum. Eius crassitudinem pedum 32. altitudinem inter turres cubitorum quinquagenūm, turrium ipsarum sexagenūm, uiam super mœnibus tam latam, ut quadrigæ occurrentes facile pertransire possint. Vnde & hoc ex 6. spectaculis unum dicitur. Item horti pensiles in figura quadrata, quorum latus quodlibet quaternūm est iugerum. Hi fornicibus continentur sese in forcipis modum intercidentibus, sitis super pilis, in aleatoriarum tabellarum formam, alius super alia positarum. Pilæ concauæ sunt & terra plenæ, ut arbores maximas cōsitas recipere possint, ex lapide coctili & bitumine structæ, tam ipsæ quàm fornices & fornicum intersectiones. Supremum tabulatum ascensus scalares habet, & cochleas ipsis adiacentes, per quos continuè aqua ex Euphrate in hortos afferabatur ab hominibus ad hoc ipsum constitutis. Nam flumen mediam urbem interluit. cius latitudo stadium occupat, horti super flumine sunt, ubi etiam Beli sepultura est eruta, quam Xerxes eruit, ut fertur. Ea pyramis quædam erat quadrata, ex latere coctili structa, stadij altitudine, cuius quodq; latus stadium obtinebat. Hanc Alexander reparare uoluit: sed cùm multi laboris esset, & multi temporis, (nam solùm ad expurgādam terram 10. millibus hominum, duob. mensibus opus erat) quod incœperat perficere non ualuit. Illico enim morbus & mors consecuta est. Id posteriorum nemo curauit: quinetiam reliqua neglecta sunt, & urbis partem Persæ diruerunt, partem tempus consumsit & Macedonum negligentia, præsertim ubi Seleucus Nicator Seleuciam ad Tigrim condidit ad stadia 300. Babyloni proximam. Nam & ille & posteri omnes circa hanc urbem maximopere studuerunt, & regni caput effecerūt, ita ut Babylone maior efficeretur, postmodum deserta, ut de ea dici potuerit, Magna ciuitas magna solitudo est. In ea propter lignorum inopiam ex palmaceis trabibus & columnis ædificia faciunt. Circum columnas funes extorta stipula confectos ponunt, postea ea illinientes coloribus pingunt. Portæ bituminatæ & altæ sunt tam ipsæ, quàm domus, quæ omnes propter lignorū penuriam fornicantur. Nam regio magna ex parte nuda, nihil habet præter frutices, & palmam, quę & in Babylonia, & in Susiana, & in ora Persiæ, & in Carmania permulta est. Imbrice autem non utuntur, cùm imbribus careant. Strabo lib. 16. Eius uastitatem illo argumento maximè comprobat Politicorum tertio Aristoteles: quòd capta quandoque ab hostibus urbe, tertio demum die uix id persenserit pars ultima. Cælius lib. 8. cap. 12. Antiq. Lect. De ea sic Plinius: BABYLON Chaldaicarum gentium caput diu summam claritatem obtinuit in toto orbe, propter quam reliqua pars Mesopotamię Assyrięq; Babylonia appellata est, LXM. passuum amplexa muris, ducenos pedes altis, quinquagenos latis, in singulos pedes ternis digitis mēsura ampliore quā nostra, interfluo Euphrate, mirabili opere utroq;. Durat adhuc ibi Iouis Beli templum. Inuentor hîc fuit sideralis scientiæ. Cæterò in solitudinem rediit, exhausta uicinitate Seleuciæ, ob id conditæ à Nicanore intra nonagesimum lapidē, in confluente Euphratis fossa perducta atq; Tigris, quæ tamen Babylonia cognominatur, libera hodie ac sui iuris, Macedonumq; moris. Ferunt ei plebis urbanæ DCM. esse: situm uerò mœnium aquilæ pandentis alas: agrum totius orientis fertilissimum. Inuicem ad hanc exhauriendam, Ctesiphontem iuxta tertiū ab ea lapidem in Chalonitide condidere Parthi, quod nunc est caput regni, & postquam nihil proficiebatur, nuper Vologesus rex aliud oppidum Vologesocertam in uicino condidit. Plinius lib 6. cap. 26. Vide etiam Diod. lib. 2. & Iustinum lib. 1.

BABYLONIA amplissima est omnium urbium cogniti orbis, si priscæ structuræ mœniū ambitus rectis dimensionib, æstimetur: nam urbis Romæ magnitudinem exuperat. Sed in tantā uastitate uidere est præter cultissima rura, & innumerabiles hortos ædificiis coniunctos, atq; item peramœna uiridaria, pomiferis & odoratis consita arboribus. Visuntur etiam latissima arua, quę ad segetem aratris proscindunturr, nec in ea syluæ nemoraq; desunt, captiuis & inclusis feris dicata, ut ad uoluptatem præfectorum atq; primatum, iocunda atque expedita uenatio suppeditetur. Mediā urbem interfluit Euphrates, lapideo sumtuosi operis ponte iunctus. Is à confluente Tigri amne ita suis atque alienis crescit undis, ut maioribus etiam nauigiis usq; ad Oceanū Persicum tutissimè pernauigetur. Iouius lib. 33.

ECBATANA, quæ sunt in Media, ducentorum & quinquaginta stadiorum ambitum habēt, totius Mediæ regia. Diodorus Siculus lib. 17.

NINIVE Assyriorum metropolis erat, ad quā pergebat propheta Ionas, ciuitas magna, & tanti ambitus, ut uix trium dierum posset itinere circumiri. At ille præcepti & superioris naufragij memor, uiam trium dierum unius diei festinatione compleuit: quanquam sint qui intelligant, quòd in tertia tantùm parte urbis prædicauerit, & ad reliquos confestim prędicationis sermo peruenerit. Hieron. in Ionæ c. 3.

ANTIOCHIAM Syriæ metropolim magnitudine simul aliaq; felicitate sine dubio tertium inter omnes urbes, quæ in Romano orbe erant, Vespasiani tempore, locum occupasse, Iosephus lib. 3. c. j. arbitratur.

Strabo Geographiæ lib. 16. SELEVCIAM ad Tigrim ait Babylone maiorem fuisse, sed pleraq; sui parte deserta, ac iure optimo de illa dici posse, quod de Megalopoli Arcadiæ ciuitate dixit comicus quispiam:

Ἐρημία μεγάλ' ἡ νῦν ἡ μεγάλη πόλις. id est,
Est magna solitudo, magna ciuitas. Erasmus.

ALEXANDRIA Aegypti, Neronis tempore, in longitudine stadia triginta, in latitudine decem habuit. Iosephus lib. 2. cap. 16. belli Iudaici.

MEMPHIS hodie uasto ambitu tres ingentes urbes complectitur: sed hæ raris inter se iunctæ ædificiis unam efficiunt, quarum frequentissimam hodie nouum Cayrum appellāt. Ea in longitudinem sex milliarium, secundùm Nilum amnem protenditur: & ab Nilo passus mille, paribus semper interuallis distat: latitudo eius decem stadia non excedit. Media in urbe arx est molli tumulo imposita, cuius amplitudinem & elegantiam potius quàm munitionē nostri homines admirantur. Sab. Supplem. lib. 8. ex Iouio.

PALIBOTRA omnium Indiæ urbium amplissima & ditissima. Plinius lib. 6. c. 19.

ATHENAS Græciæ totius Musæum, Græciæ firmamentum Pindarus: Thucydides in epigrammate in Euripidem, Græciæ Græciam nominauit: Pythius Græcorum domum atq; Prytaneum. Athen. lib. 5 c. 2. Aristophanes in Horis, pulcras Athenas ita laudauit: Videbis per mediam hyemem, cucumeres, uuas, poma, uiolarum coronas. Idem lib. 9. c. 2.

CORINTHVS urbs locupletissima, propter mercimonia. Itaque Homerus etiam ἀφνειὸν κόρινθον appellat in Nauium catalogo. Eustathius hunc uersum olim prouerbio fuisse celebratum ait:

εἴη μοὶ τὰ μέλεξῦ κορίνθυ τ' σικυῶν⊙. id est,
Sit mihi quod Sicyonem interiacet atq; Corinthum.

Id inde uenit in adagium, quòd urbs utraq; esset opulētissima, agriq; longè feracissimi interiacerent. Aristophanes in Auibus, indicat ex oraculo natum:

Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιοί τε κορῶναι,
Εν παυτῷ τὸ μέλεξῦ κορίνθυ τ' σικυῶν⊙. id est,
Comix cana lupusq; ubi eadem sede morantes,
Quod spacium Sicyonem dirimit atq; Corinthum.

Interpres adscribit, Aesopo consulenti de parandis opibus, ita responsum fuisse:

ἐς τὸ μέσον κλίσαιο κορίνθυ τ' σικυῶν⊙. id est,
Si teneas quod agri Sicyonem interq; Corinthum est.

ROMANÆ urbis nota maiestas & amplitudo, uel ex Propertij libro tertio:

Omnia Romanæ cedant miracula terræ:
Natura hic posuit quicquid ubiq; fuit.

Sub Vespasiano Vrbis ambitus fuit XIII. MCC passuum, septem complexus montes, portas XXXVII. anno urbis DCCCXXIIX. Plin. lib. 3. c. 5. Constantius Imp. uicto Magnentio tyranno, Romam urbem intrans, cōmite Ormisda regis Persarum filio, nobilitatem Vrbis cū maiestate est admiratus: uerissimum fuisse dicens Cineæ testimoniū, apud

Pyrrhum affirmantis, ROMÆ nō ciues se uidisse, sed reges. Derisus tamen, cùm triūphales arcus aureo suo curru transgressus, more anseris ceruicem inclinaret, cùm esset alio qui statura pusilla. Et cùm nimium se efferret Constantius (Domitianum credo superare annixus, qui se dominum & deū scripsit) totius sese orbis dominum appellauit: cùmq; Ormisdæ Persæ, qui ponè sequebatur, dixisset, se equestrem locaturum statuam, quę Traiani & aliorum omnes superaret (nam Tarpeij Iouis delubra, Pantheum, Pompeij theatrum, Traiani forum, & urbis singula ędificia admiratione digna attonitus spectabat) facetissimè Ormisda respōdisse fertur, Priùs oportere stabulum fieri molis equi capax, si uellet opus hoc procedere. Quo scommate tactus Imperator conticuit. Sed iterum interrogatus Ormisda, Ecquid de Roma sentiret? Id tantùm sibi placuisse aiebat, quòd didicisset, ibi quoq; homines mori. Cuspinianus.

CAPVA ualidissima urbs multitudine ciuium incolarumq;, & post Romam olim florentissima omnium Italiæ ciuitatum, Hetruscorum colonia, Vulturnum primò, Capua dein de à duce eorum Capio, uel quod propius uero est, à campestri agro appellata fuit. Circum enim adiacent campi omni fertilitate terræ, pulcritudineq; agrorū insignes, quos κάμπους appellant Græci. Auctor uitæ Annibalis.

GADIVM urbē, Strabo inquit, post Romanā urbem, cæteras urbes mundi anteiuisse: & cùm illi ager nullus esset, omnes illius urbis incolæ ad nauigationem se contulisse in asportandis Romā rebus mercatoriis, maximeq; eis quæ ab Hispania exportabātur. Adiicit, cùm census semel exigeretur ex ea, repertos esse in ea militaris ordinis equites quingentos: quod nusquam in aliqua ciuitatum Italię compertum, quàm in Patauio urbe.

MAROCCVS Mauritaniæ urbs, prope Atlantem montē, inter maximas orbis non postrema, ultra CM domorum circuitu suo complectebatur, portas habens XXIV. Sede regia & Academia nobilissima insignis. Vix tamen D. duraiuit annis, regno Fessam translato deserta. Ioannes Leo lib. 2. cap. 45. Africæ.

CARTHAGINIS urbis, Romæ æmulæ, potentia præsertim ex ultimo bello perspicua est, in quo à Scipione Aemiliano euersi sunt, & urbs funditùs deleta. Nā in initio belli CCC urbes in Lybia habebant: in ciuitate hominū millia septingenta. Obsessi uerò, & in deditionem coacti, armaturarum dederunt CC millia: bellicorum instrumentorum tria millia, tanquam non ampliùs bellaturi. Sed cùm rursum bellū gerere decreuissent, mox arma fabricare constituerunt: unde singulis diebus C & XL clypei confecti, in armamentarium referebantur, & gladij CCC & lanceæ quingentæ, & mille tela missilia. Ancillæ funes ex pilo confectos præbebant. Adhuc naues XII stabāt ab anno quinquagesimo ex fœderibus in secundo bello percussis. Tunc cùm iam in artem cōfugissent, duobus mensib. C ac XX naues cataphractas construxerunt, & cùm Cothonis ostiū asseruaretur, aliud effodere, unde subitò classis erupit: adhuc enim antiqua materies aderat, & fabrorum multitudo publicè conducta assiduè operabatur. Et quanquam Carthago talis esset, tamen capta est & deleta. Strabo lib. 17.

CARTHAGO, ut inquit Saluianus, Romanis artib. semper æmula, armis quondam, & fortitudine, pòst splēdore, & dignitate urbi Romæ maximè aduersaria, & in Africa quasi Roma, uniuersam penitus, qua totus mundus regebatur, in se complexa erat disciplinam eo tempore, quo à Genserico Vandalorum rege capta est. Illic enim omnia publicorum officiorum instrumenta, illic artium liberalium scholæ, illic philosophorum officinæ: cuncta deniq; uel linguarum gymnasia, uel morum: illic copiæ militares, & regentes militiam potentes: illic honor procōsularis, illic quotidianus iudex, & rector, nomine quidem proconsul, sed opib. consul: illic omnes rerum dispensatores, & differentes inter se tam gradu, quàm uocabuli dignitate, omnium platearum & compitorum procuratores, cuncta fermè & loca urbis, & membra populi gubernātes. Sigonius lib. 12. Imp. occid.

HISPALIS Bæticæ prouincię urbs, ambitu magna, forma rotunda, uisu pulcra, templis celebris, sacerdotibus exculta, multis equitibus nobilis, ciuibus plena, domibus insignis, plateis & uicis hilaris, hortis & fontibus amœna, tuta propugnaculis, mœnib. cincta, defensa portis & turribus, campis iucunda, agrorum frugibus abundans, oliuetis & magnis oliuis & oleo felix, mercatorum commerciis diues, artibus adornata mechanicis, & liberalibus studiis illustris, plena multis piscium generibus & magnis ostréis, palmetis & palmulis & arborum fructibus exuberans, ostio maris & nauigabili flumine ligneoque ponte, quem parua nauigia catenis compactum sustinent, admodū delectabilis. Quapropter uerum est quod uulgò dici solet, Hominibus, quos Deus amat, Hispali domum largitur & uictum. Matineus lib. 19. rerum Hispan.

Dignitatem. Huc

Regiæ Vrbes.

Plures regiæ uelut regalis opulentiæ monumenta, apud plerasque gentes laudibus celebrantur. Cirtha & Vtica, Massylorum regum regię fuere: Sybaris Colchorum, Lybs Antęi, Ioliubæ & Zama: Pergamum Eumenis, Cynaræ Byblus, Gnōsos Minois, Deiotari Blutiū, Halicarnassus Cariæ principum, Eleusa Archelai, Napatia Candacis, Darij uerò regia fertur Sadracę in Assyria, Parthorum Susa, ubi hyemem agunt: Ecbatana & Persepolis, ubi æstatem: quam Alexander iniectis facibus incendit. Indorum regum Taxila. In Aegypto Abydus. Tigranis Artaxata olim Medorum, nūc Parthorum. Attali Trallibus, & Sardis Cœsi regia uisebatur, quam Gerusiam fecere. Cyri autem regia Babylon fuit, quā Susis anteferre statuerat. Tametsi Persarum mos foret, in montibus regias facere, in quibus thesauros & antiquissimas gazas congerebant: ut illas uelut amplissimum uirtutum monumentum posteris relinquerent. Mithridatis autē erat Gabiis, & Oenotriorum regum Pandosiæ: Macedonū Demetrias, Ilion Priami, Scepsis Aeneæ, Tolgus Pyrrhi. Alexandria uerò tres habuit regias, unam Lochiam promōtorium, alteram Timonium appellauit Antonius. Museum quoque pars regiarum erat. Etiam in Antiochia Assyriorū regum regia ferebatur: sicut Sogdianæ gentis in Maracanda: Sami, Polycratis. Alexander autem Macedo præcipuè Arabiam, quam sedem imperio delegerat, totius imperij regiam destinauit. Alex. lib. 2. c. 6.

BABYLON olim Assyriæ fuit metropolis, nunc Seleucia est quę ad Tigrim dicitur. Prope eam uicus maximus est nomē ne CTESIPHON, in quo Parthorum reges hyemabant, Seleuciæ parcentes, ne à Scythica & militari natione opprimeretur. Strabo lib. 16.

Mediæ metropolis sunt ECBATANA, qua etiā Parthi regia utuntur. Nam reges ibi æstatem agunt (frigida enim est Media) hyemē uerò Seleuciæ, quæ secus Tigrim est, prope Babylonem. Strabo lib. 11.

Persæ ac Cyrus superatis Medis, cùm propriam terram in ultēmis sitam uiderēt, SVSIAM uerò interius & Babyloniæ & aliis gentibus propinquam, in ea imperij sedem locauerūt. Susa à Tithono condita dicuntur, Memnonis patre, ambitu C & XX stadiorum, figura oblonga, cuius arx Memnonium uocabatur. Vrbs, mœnia & templa & regię structura, erant Babylonicis similia, ex coctili latere & bitumine, ut quidam ediderunt. Polyeletus dicit eam sine mœnibus fuisse CC stadiorum ambitu. Cùm regias apud Susa maximē exornassent, nihilominꝰ Persepolim & Pasagardas magnò perè coluerunt. Nam & gaza & thesauri, & Persarū monumenta ibi erant, ut in locis progenitorum munitioribus. Erant etiam regiæ aliæ Gabis in superioribus Pērsiæ partibus, & in ora iuxta eā quæ Oca dicebatur. Cyrus PASARGADAS habuit in honore, quòd ibi Astyagem Medum ultimo prælio superauit, & Asiæ imperium in se transtulit, urbe condita, & regia constructa in memoriæ monumētum. Alexander uerò uicto Dario, pecunias omnes, quę in Persia erant, Susa exportauit: quæ quanquam & ipsa thesauris & supellectile plena erant, non tamen eam regiam existimabat, sed BABYLONEM, quam in animo habebat illis omnino anteferre. Strabo lib. 15.

IEZRAEL, quæ nūc iuxta Maximianopolim est, metropolis fuit regni Samariæ: prope quā sunt campi latissimi, & uallis nimiæ uastitatis, quæ plus quā X millium renditur passibus. In hac commisso certamine, ab Assyriis cæsus est Israel, id est, decē tribus: quæ ob Hieroboamū de tribu Ephraim, q primus schisma fecit in populo, appellatæ sunt Ephraim. Hieron. lib. j. comment. in Oseæ cap. j.

SARDEIS urbs Lydiæ potentissima & ditissima, quæ eius, q præfecturam maritimam nomine regis Persarum administrabat, ita regia erat, uti Susa in Perside ipsius regis. Pausanias in Laconicis.

Sub Paryadrę montis radicibus, CABIRA sita sunt, Mithridātis Ponti regis sedes: ubi sunt uiuaria, & uicinę uenationes, & metalla. Cùm Pompeius Cabira struxisset in urbis modum, ac Diopolim nominasset, Pythodoris regina Pōti Polemonis uidua, eam auxit, & Augustam appellauit, pro regia usa. Strabo lib. 12.

MAZACENORVM urbem ad Argæum montem, quanquā plurimis rebus incommoda sint, eam tamen reges Cappadocum ad habitandum præcipuè uidentur elegisse, quia locus totius regionis medius erat, & lignis & lapidib. abundābat, & herba, quā plurimū ad alenda pecora indigebant. Nam ea urbs licēt muris carens, quodammodō illis castra erat: tutelam ex munitionibus & castellis habebant, quæ ibi plurima sunt, alia regis, alia amicorum. Idem.

TOLGVS Pyrrhi Epirotarum principis regia, à Cypselo ædificata ad sinum Ambracium. Strabo lib. 7.

Licinius uicto Maximino NICOMEDIAM cũ cõiuge Constantia, Constantini Magni soróre, ouans iniuit, eamq; urbem Diocletiani & Maximini more pòst sedem Orientalis Imperij habuit. Sigonius lib.3. Imp. occid.

RAVENNAM Honorius Imp. sibi atq; Occidentis imperio sedem, urbe Roma relicta, constituit. Quod institutum successores quoq; illius tam Imperatores Rom. quã reges Gothorum custodierunt. Ex quo urbs maximis cùm ædificiorum priuatorum, publicorumq; operibus, tum non mediocribus ciuium atq; incolarum opibus creuit. Eandem quoque Valentinianus III. pro Imperij sede habuit, omnique munimentorum atq; ornamẽtorum genere insigniuit. Nã ædem D. Ioannis Euangelistę ex uoto cõstruxit, & ducta ex Pado fossa flumen ipsum deriuauit, atque ad mœnia urbis deductum partem in urbem infudit, partem mœnibus circunfudit, ita ut non solùm commercio seruiret ciuium, sed etiam firmamento murorum. Ex Sidonio Sigonius lib. 12. Imp. occid. & lib. 15. regni Ital.

CAMELODVNVM primaria regia q; sedes Pictorum olim, portum habuit aptissimum hyemandis nauibus: nunc cœno herbarũm q; radicibus limo concrescẽtibus oppletum, in amœnissima prata conuersum. H. Boethius lib. j.

Gathelus Scotorum regni in Hispania, in BRIGANTIA urbe, quæ Compostella hodie est, auctor, marmori cathedræ in morem efformato insidens ius dixit. Cui ea accessit auctoritas, ut Scotorum regni, ubicunq; terrarum reperiretur, constituendi omen facere crederetur. Proinde Simon Brechus ab Hibernis ex Hispania in regẽ euocatus, marmor illud secum extulit. Multoq; pòst Fergusius ex Hibernia in Albionem traiiciens, secum unà uexit, & in Argathelia constituit. Cui deinceps lõga successione usq; ad Robertũ I. Scotiæ reges insidẽtes coronari solebãt. Lapidi multo pòst hoc additum distichon:

Ni fallat fatum, Scoti quocunq; locatum
Inuenient lapidem, regnare tenentur ibidem.

Hector Boethius lib. j.

EVONIVM, ueterum Scotorum regia. Idem.

CLODOVEVS Francorum rex, uicto Alarico Vestgotho, Parisiis basilicam nomini S. Petri construxit, ac regni domicilium collocauit: ex quo ab hominibus celebrari Parisiensis ciuitas cœpta, demum ad immensam opum magnitudinẽ est euecta. Sigonius lib. 16. Imp. occid.

Pipinus Caroli Magni F. Alpes transgressus, MEDIOLANI regiam delegit, quòd ea florentissimæ regionis urbs, secundùm Romam longè princeps totius Italiæ esset: & ut Rauenna ad res Orientis Latinis, Græcis, Ostrogothis oportuna fuerat, ita hæc Francis idonea uisa est uelut arx & specula Italiæ, Galliæ, Germaniæq;. Aemilius lib. 2.

Ingo Gothorum & Sueonum rex, celebratis apud Vpsaliã comitiis, inuiolabili decreto (consentientibus Principibus populisq; Sueonum) statuit, ut caput & sedes regni Sueciæ in metropoli VPSALA deinceps conseretur, quemadmodũ olim Humelus rex præceperat, quòd illic etiam præcipua deorum cultura esset. Io. Magnus lib. 7. c. 11.

STOCHOLMIA regia & emporium Suecorum, munita natura & arte. Sita est in paludibus, instar Venetiarum. Inde sortita est nomen, quòd sita in aquis fundamenta sint palis stabilita. Mare eam ingreditur duobus ramis, tam largis aquis, ut naues oneratiæ extẽsis uelis & toto onere inuehantur. Zieglerus in Scondia.

Succesionem. Huc

Metropoles.

NIDROSIA super australi ripa, omnium ecclesiarũ per Norũegiam, Islandiam, Gronlandiam, & insulas adiacẽtes, metropolis. Fuit nobilis inprimis ciuitas, sub florente Norũegię imperio, continens in ambitu parochias (quasi dicas regiones urbis) XXIV. Nunc in uici formam ferè redacta est. Vocatur lingua germana Truthaim, quasi Druydum domicilium. Zieglerus in Scondia.

Coloniæ.

VALENTIA filia Ilerdæ metropolẽos. Sub Tit. Fortitudinis fructus dignus.

Pulcritudinem. Vrbes

Amœnæ.

Celeberrimi omnium ob delicias Persæ, quorũ reges SVSIS hyemabant, æstatem degebant Ecbatanis. Susa ob loci amœnitatem uocata fuisse, scriptum reliquit Aristobulus, ac etiam Chares. Est enim Susum, lilium. Versantur per Autumnum in Persepoli, ac reliquam totius anni partem in Babylonia. Parthorum reges Rhagis uere commorantur, hyemant in Babylonia.

RHODI & SYRACVSIS nunquam tanta nubila obducuntur, ut non aliqua hora sol cernatur. Plin. lib. 2. c. 62.

Vrbem Siciliæ TRIOCALA dictam uolunt ex eo, quòd τρία κάλα (id est, tria pulcra) ei inessent. Primùm, quòd scaturigines plurimæ aquarum in ea extarent, quæ dulcedine magnopere commendarentur. Deinde quòd adiacentes agri uineta simul & olineta haberent, essent uerò & culturæ minorum modũ idonei. Postremò, quòd natura locus ita munitus foret, ut nihil suprà posset: quippe qui magnã quandam & inexpugnabilem haberet rupem. Eam Tryphon seruorum rex, bello seruili, ambitu, qui mille passus amplectitur, cùm cinxisset, fossaque in summam altitudinem perducta circumdedisset, pro regia sua habuit, omnium quæ humanæ uitæ usus postulat abundantia refertam. Construxit insuper basilicam: forum item numerosæ hominum turbę capax. Diodorus lib. 36.

Vrbs GRANATA, quæ ex antiquæ Illiberis ruina creuit, mali Punici ex maturitate perrupto cortice sese aperientis formam refert. Nam duæ ex aduerso exurgunt Regiæ oppositis in collibus aliquanto maiore amœnitatis quàm munitionis studio à delicatis regibus ædificatæ. Odoratis enim citriorum arborum uiridariis, & perennium fontium scaturigine, uermiculatisq; passim pauimentis admirabiles existimantur: ita ut imagine quadam sicuti naui, hæc urbis proram, illa uerò puppim obtinere uideantur. Media nãq; uallis domorum frequentia celebris urbem disterminat. Iouius in Consaluo.

Frequentiam. Vrbes populosæ.

Est locus quispiam, ut auctor est Suidas, in Leontide, cui nomen πόωμοι, id est, FLVVII. Huius incolæ ποτάμιοι, quasi Fluuiales dicuntur. Hi notati sunt, quòd quamplurimos in suam ciuitatem adscriberent, quos ea non satis commodè caperet. Atq; hinc prouerbij iocus, πόωμος ἱκελόπη ἱκέλευς, quòd cùm fluuius esset, id est, locus non admodũ amplus, mare uideretur æmulari, cùm omnes undecunq; in sese reciperet. Erasmus.

Non longè aberraret fortasse à scopo, quisquis totius habitatæ terræ compendium ROMAM appellauerit, in qua omnes ciuitates commorantes facilè intueri licet, & particulatim, & quamplurimas: ut Alexandrinorum auream, Antiocheorum pulcram, Nicomediorum ornatissimam, omniũ præterea splendidissimas, quotquot Iupiter aspicit, Athenas. Neq; uerò dies unus suffecerit, ad connumerandas ciuitates, quæ in urbe Romana continentur, sed omnes uix per anni spacium ob multitudinem connumerarentur: omnes namq; ibi nationes habitãt, Cappadoces, Scythæ, Pontici, & alij complures: hi sunt enim totius habitatæ terræ compendium. Athen. lib. j. c. 15.

AGRIGENTVM olim urbs octies centena millia hominum inhabitantium habuit. Vide in i. Greçorum Epigram. rectè μέγα ἄστυ appellatur.

Artem, Industriam habitantium. Vrbes nobiles

Mercimonia. Emporia celebria.

In Celænorum iugis, quæ ad Lycaoniam pertinent, urbs fuit nomine Celænis, qua destructa Antiochus Soter homines transtulit in eam, quæ postea APAMEA dicta est, & urbem appellauit de nomine matris Apamiæ Artabazi filiæ, quæ Seleuco Nicanori nupta fuit. Vrbs in ostiis Marsiæ sita fuit, qui mediam urbem percurrens, in Mæandrum exonerabatur. Insigne hìc emporium fuit, secundàs post Ephesum ferens laudes, & commune Italicorum & Græcorum hospitium habuit. Non procul hinc lacus extat, qui calamum gignit ad tibiarum ligulas idoneum: hinc fabula conficta est de contentione, quam cùm Apolline Marsias habuit. Aen. Sylu. cap. 61. Asiæ, ex Strabonis lib. 12.

TARTESSVS emporiũ nobilissimũ. Vide Tit. Mercatorum.

Vetus emporium in Aegypto fuit sola NAVCRATIS urbs. Quòd si quis in aliud aliquod Nili ostiũ applicuisset, is necesse habebat deierare, se uenisse inuitum, dato iureiurãdo, quòd eadem naui ad Canobicum nauigaret: & si id minùs per contrarios uentos posset, onera fluuialib. nauigiis circumagere lustrando Delta, donec peruenireat Naucratẽ. Ita Naucratis in honore erat. Herod. lib. 2.

CADYTIS urbs Assyriorum, qui Palæstini dicuntur, non minor quàm Sardis, emporium habet celebre. Herod. lib. 3.

SMYRNA, in Hermęi sinus recessu, emporium fuit celebre olim, unde frumenta è uicinis agris conuecta, à peregrinis coemebantur. Herod. in Homeri uita.

Emporium Pheræ Thessalicæ habent PAGASAS, nonaginta distans stadiis: quo ex loco Pelias Iasonem ac nauẽ Argo foras emisit. Pagasas autem ideo dictas esse aiunt, quia eo in loco nauem Argo compegerit. Alij uerò similius existimant, loco ipsi nomen impositum propter uicinos fontes, id est, πηγὰς, qui frequentes aquarum ubertatem effundũt. Iuxtà quoq; sunt Aphetæ ciuitas, id est, emissa, quia hinc emissi fuerint Argonautæ. Strabo lib. 9.

CORIN-

CORINTHVS, Græciæ emporium appellatur à Thucydide. Ad Isthmum Peloponnesi sita, geminum habebat portum, quorum Lechæus Asiæ, Cenchræus propinquus est Italiæ, utroq; ex loco faciles inuicem mercium cõmutationes faciens, tantundem remotis utrinq; gentibus. Fuit autẽ, cùm fretum esset, non tuta profectò nauigatio, quod quidẽ antiquioribus annis freto contigit Siculo. Itidẽ nec maria ipsa, præsertim supra Maleam, propter aduersos uentorum flatus. Inde est natum uulgò prouerbium, Cùm Maleam deflexeris, domesticos obliuiscere. Asiaticis igitur Italisq; mercatoribus gratissimum erat, omisso ad Maleam cursu, Corinthum diuertere, aduectis eò mercibus. Vbi & importatarum & exportatarum è Peloponneso rerum, uectigalia pendebantur. Illuc quoq; in Isthmorum celebratione ludorum multitudo conuenarum concurrebat. Ipsi quoq; Bacchiadæ annis fermè CC urbem dominatione tenuerant, & tyranni locupletissimi, & numero plurimi, & genere clari euadentes, & emporium ipsum adempto metu fructuosum possedere. Cypselus autem hisce destructis, tyrannidẽ occupauit. Cuius diuitias, oblatum Olympico templo donum testatur, eximiæ magnitudinis simulacrum, solido ex auro, quod in tertiam usq; generationẽ domus eius perdurauit. Demaratus quoq; ex Corinthi potentissimis unus domesticas fugitans factiones, tot domo secũ opes tulit in Ethruriam, ut urbis, quam ciuitate donatus adijt, princeps extiterit, & filius eius Tarquinius Priscus Romæ potitus sit regno. Strabo lib. 8. Templum hìc erat Veneri sacrum, adeò locupletatũ, ut plus mille puellas haberet, quas Corinthij Veneri consecrarant, ut in eius honorem prostarent. Itaq; harum gratia frequens in urbem multitudo undiq; cõfluebat, unde ciuitas maiorem in modũ ditabatur: quinetiam negotiatores, hospites ac nautæ, propter urbis luxum deficiasq;, immoderatos sumtus faciẽtes exhauriebãtur. Arq; hinc manauit uulgò prouerbium, Cuiuslibet non est Corinthum appellere. Horatius, & A. Gellius lib. 1. c. 8. ad Laidem nobile scortum referunt adagium.

DELVM Corinthus à Romanis euersa auxit. Eò enim negotiatores commigrarunt, cùm eos & templi immunitas accerferet, & ipsius portus inuitaret occasio. Etenim ex Italia & è Græcia in Asiam nauigantibus commodissimè iacet, conuenientium quoq; frequentia rei mercatorię conducit: interẽq; cæteros maximè Romani in ea familiariter uersabantur, etiam stante Corintho. Athenienses redacta in potestatem insula, & sacrorum & negotiatorum curam suscepe te præcipuam. Mithridatici uerò duces eam inuadentes, tyrannusq; illam ad descisendum impellens, cuncta uastarunt. Domum rege regresso, Romani denuò desertam recuperarunt insulam, in summa inopia, Atheniensium ditioni subdita. Strabo li. 10. Antiquissima ætis gloria Deliaco fuit, mercatus in Delo cõcelebrante toto orbe, & ideo cura officinis tricliniorum pedibus fulcrisq;. Plin. lib. 34. c. 2. Strabo lib. 14. refert huiusmodi prouerbiũ, ἔμπορος κορίνθιος, ἐξελῶ, πάντα πέπρακται, id est, Mercator ad nauiga, expone, omnia diuendita sunt. Ait natum à Cilicibus, olim piraticam exercentibus, quorũ præcipuus quæstus erat ex mancipijs, quæ propter opportunitatem loci facilè capiebantur, & celerrimè distrahebantur, quòd Delus quæ nõ procul aberat, emporium præstaret & amplum & pecuniosum, ut illic eodem die præsente pecunia, multa mancipiorum millia distrahi possent & auchi. In causa erat illud quoq;, quòd Romani ex Carthagine Corinthoq; subuersis uehementer locupletati fuerant, eoq; pluribus mancipijs uti cœperunt.

Bosphoranorũ metropolis, qui sunt in Europa, Panticapæum est, Asianorum uerò, Phanagorium. PHANAGORIA emporium est earum rerum, quæ ex Mæotide & ulteriore Barbarorum regione importantur. Earum uerò quæ mari aduehuntur, PANTICAPAEVM. Strabo lib. 11.

CHRYSOPOLIS, mercatus Chalcedoniæ, ubi Græci, qui apud Cyrum stipendia fecerunt, septem dies manserunt, ut prædam uenderent: ut ait Xenophon. Suidas.

COMANA Pontica hominibus abundant, insigne Armeniorum emporium. In colæ molles sunt ac delicati, omnia uitibus consita, mulierum multitudo maxima & operantium, quæ magna ex parte sacræ sunt. Hæc enim ciuitas quasi quædam parua Corinthus est. Strabò lib. 12.

Florẽte imperio Romano, LVGDVNVM Galliæ urbs & opibus & uiris mirificè claruit. Emporium ibi celeberrimum habebatur, magno ciuitatis usui accommodatũ, aurea argenteaq; moneta ibi cudebatur, ducesq; à Romanis designabantur. Templum quoq; nobilissimum communi Gallorum impensa factum, Augustoq; Cæsari dicatum, quòd stabat ante urbem, ubi fluenta coeunt: in quo ara est dignitatis eximiæ, sexaginta gentiũ numero inscriptum titulum habens, & earum singularum una statua, altera subinde ingens ara sita est. Ad aram, poetarum, cæterorumq; scriptorum certamina agebantur: ubi quicunq; succubuisset, aut spongia delere scripta, aut in profluentem demergi cogebatur. Bonfinius lib. 4. Dec. 1.

IVLINVM præclarum Vandalorum emporium, circa annum Christi 900. tantis opibus mercatorumq; negotijs frequẽs, quale uix tota habuit Europa, sola Constantinopoli excepta. Ibi Russi, Dani, Sembi, Saxones, & ipsi Vandali suas incoluẽre plateas: eratq; illa terra matiq; uenientium lex, in quam iurare cõgebantur, Nullam se ullius nouæ religionis facturos mentionem, quo minùs ethnicus illorum cultus turbaretur: & sic tándem commune municipij ius aduenis erat, cum eius oppidi ciuibus. Cranzius in Vandalia lib. 2. cap. 33. & 34.

BIRCA Sueciæ metropolis olim, non longè ab Vpsala. Eius incolæ piratarum incursionibus sæpiùs impugnati, quum ui & armis non possent resistere, sinuin maris impacati per centum & ampliùs stadia latentium molibus saxorum obstruentes, periculosum æquè suis ac prædonibus iter fecerunt. Ad quam stationem, quia tutissima est, in maritimis Sueciæ regionibus solenne Danorum, Normannorũ, Vandalorum, atq; Semborum naues, alijq; Orientis popuili, pro mercaturis suis emporium constituerunt. Cranzius libro 3. Metropol. cap. 6.

Celebre emporium FRANCOFORDIA ad Mœnũ, quasi in meditullio situ Germaniæ, locus deligẽdi Imperatoris habeti cœpit. Primus ibi Arnulphus electus fuit Imperator: coronam tamen non nisi octauo regni sui anno accepit à pontifice: Cranzius libro 2. Metropoleos capite 18. Carolus IIII. à Francofordensibus ad Mœnum contra Gurtherum comitem Schuartzenburgensem, qui imperiũ affectabat, suscepitus, & Cæsar declaratus, cùm alijs priuilegijs FRANCOFVRTVM dotauit, tũ mercatu annuo gemino; qui etiamnum hodie durat. Anno 1350. Stumpfius.

Circa an. sal 1356. mercatores in Flandria diuersantes ex urbibus orientalibus (ut illi uocant) cum BRVGENSIBVS grauem habuere simultatem: quæ usque adeò inualuit, ut populariter locum deserentes, in DORDRACVM Hollandiæ oppidum se contulerint, ibi publicum emporium constituentes; per triennium. Flandrenses & præcipuè Brugenses, Lubicæ cum cęterarum urbium oratoribus transegere, ita ut in antiquum statum redierit emporium. Nunc Stapulam uocant, mutuato de Germanica lingua uocabulo. Aggestionem & comportationem sic uocant mercium omniũ, quæ id genus sunt, ut seruando seruari possint. Cranzius lib. 8. Vandaliæ, c. 38.

CALETVM oppidum munitissimum, & situ opportunissimũ, è quo in Angliam XXX milliariorum traiectus est breuissimus, Edouardus III. Anglorum rex de Philipo Valesio Francorum rege bello cepit: & anno 1362. lege lata, ut Angli tantùm homines illud habitarent, coloniam eò deduxit Qui uerò sunt ducti, fuere uiri diuites, qui mercium diuersarum, & præsertim lanæ commercio, eum locũ emporium totius regni celebre fecerunt. Polydorus lib. 19.

A. S. 1294. duo præcipua emporia combusta fuerunt, STOCHOLMIA apud Sueones, & LODOSIA apud Vestrogothos, forte ut fatali incendio ostenderetur, neutrum sine altero periclitari posse. Io. Magnus lib. 20. cap. 24.

THORNA Bothniæ emporium. Vide Titulum, Pisces ubi repetiantur.

CERCIAGVM, uulgò Zurzacum, emporium Heluetiæ uetustissimum, iam inde à Tiberij ætate (nam à Ptolemæo Forum Tiberij appellatur) ubi etiamnum hodie diei naturalis spacio, à uespera ad uesperam, bis in anno, merces cõplosę distrahuntur, & ueluti initia mercatuum reliquorum celebrantur, nullo alio Germaniæ emporiorum exemplo. Stumpfius.

ORMVS emporium Felicis Arabiæ, cùm omnibus abundet, ob concursum gentium, licèt ibi nihil nascatur, mortales habet solertissimos: iactant enim conuenæ, si mundus esset anulus, Ormus esset illius gemma. Cardanus de Rerum uarietate libro 1. capite 4.

MALACA est in aurea Chersoneso ad ostium fluminis non ualdè magni sita, celeberrimum Orientis emporium: quatuor millibus passuum in longitudinem patens, latitudine perangusta. Fluuio, qui mediam urbem interfluit, distinguitur: utraque tamen urbis pars inter se ponte coniungẽtur. Aedes & urbis mœnia magnificè & eleganter extructa. Gens est colorata, & moribus atque uitæ cultu ad humanitatem propensa. Lingua adeò suauis existimatur, ut omnes finitimæ regiones, & insulæ etiam, quæ commercium cum ea ciuitate ullum habent, ualdè ad urbanitatem & elegantiam pertinere arbitrentur, linguam & orationem ciuitatis illius usurpare. Osorius lib. 6. rerum Em.

In Indiæ occidentali peninsula, ex CALECVTII interitu, duo, parentum nostrorum ætate, natá emporia, longè celeberrima, GOANVM scilicet, & COCHIMENSE. Illud tamen, quàm hoc, frequentius efficit, totius per

Indiam

Indiam Lusitanorũ imperij administrator, qui Proregẽ firmas ibidem sedes habet. Io. Metellus.

Opificijs.

TOLETANA ciuitas Hispanię mercatorum commercijs admodum diues, & præsertim lanificio & serico. Quibus duobus officijs, lanæ scilicet & serici, uiuunt in hac urbe hominum millia fere decem. Marineus lib. 2. rer. Hispan.

Salubritatem. Huc urbes

Salubres.

☞ *Vide Titulum, Vrbes temperatæ.*

Fuit CROTO Italiæ ciuitas rei bellicæ peritissima, nec paruã exercendis athletis operam dedit. In uno Olympiaco certamine, septem uiri, qui cæteros studio superarunt, Crotoniatæ fuêre omnes. Iure itaq; dici uisum est, Qui Crotoniatarum postremus est, is reliquorum Græcorũ primus est. Vetus quoq; prouerbium alterum, Crotone salubrius. Quod inde ortum esse aiunt, quia locus ipse ad salubritatẽ, & bonas habitudines, propter athletarum multitudinem, plurimum conferat. Plurimos enim Olympionicas habuit. Strabo libro 6.

Intra paludes Venetas urbs maxima RAVENNA Augusti Imp. tempore tota ligneis compacta ædificijs, aquis diffusa, pontib. ac lembis peragrabatur. Cùm à mari fierẽt inundationes, nõ mediocrem accipiebat maris partem, adeò ut hinc fluctu marino, hinc fluminibus cœnum omne exportaretur. Hoc pacto igitur saluberrimus reddebatur locus. Vnde gladiatoribus educandis huic idoneum magistri locum designauerũt. Inter cætera eius loci mirabilia illud est, quòd paluſtribus in locis aer innoxius est, quemadmodũ ad Alexãdriam Aegypti paludis uitium æstate propulsatur, propter amnis incrementum, simul etiam euanescente cœno. Strabo lib. 5. Huius rei argumentum (Rauenna hodie penitùs exiccata) ex Venetorum urbe colligi potest, quæ corpora producit maxima & pulcerrima.

MADRID oppidum Hispanię uiuis undiq; silicibus constructum, nulla unquam uictus penuria fatigatũ, nec cœli grauitate oppressum. Marius Aretius in Hisp. chorog.

Insalubres.

SVSIA Persarum & Medorum regia quanquam opulẽta situ torridum tamen & æstuosum aerem habet, præsertim circa urbem. Quapropter ad duo cubita terram tectis imponũt. Domus ipsæ propter onus angustæ fiũt & longæ, cùm longis trabibus careant, & maguis domibus indigeant, propter æstũ. Palmaceæ trabes cùm inueterascunt, non cedunt in partem inferiorem, sed in superiorem pandũtur, propter onus, unde melius tectum sustinent. Aestus causa dicitur, quòd septentrionem uersus montes quidã altissimi imminent, qui omnem borealem flatum arcent. Strabo lib. 15.

In Lesbo apud MITYLENEM Austro flante ægrotant homines, at Coro tussiunt: à Septentrione in integrum facilè restituuntur. Verùm frigore urgente, in angiportis plateisúe consistere nequeunt: quoniam parum prudenter ab architectis positum sit oppidum, magnificè aliàs extructum. In quo d uitium ne dilabi inter ędificandum Athenienses possent, Andronici cura octogonos excitata turris est marmorea, collocata in lateribus singulis uenti imagine contra suum cuiusq; flatum. In turris demũ uertice metallis præsto erat prominentia, superincũbente Tritone æneo, dextra uirgam intendente, quæ flantis uenti imaginem indicaret. nam ita libratus stabat Triton, ut circumãgẽtem perpetuò spectaret uentum. Cælius lib. 20. cap. 18. Antiq. Lect.

ARCES MAGNIFICAE, munitæ.

Curtius BABYLONIS arcem præter cętera miratus; eam uicenũm stadiorum ambitu fuisse prodidit, murorũ, fastigio octoginta pedes in cœlum educto, & in arce pensiles hortos proceritate arborum miraculo uisenda, in his frugiferas quasdam octonum cubitorum crassitudine, quinquaginta pedes cacuminibus extantes, quod citra fidẽ penè sit, tantam arborum proceritatẽ in aliena terra coalescere potuisse. Hortorum moles uiginti lati parietes sustinebant, inter se undecim pedum interuallo distantes, ut procul uisentibus quædam syluarum species montiũ uerticibus imposita uideretur. Sab. lib. 3. En. 4.

PERSEPOLIS Persarum regia fuit, quã Alexander Magnus exussit. Arcem iustæ magnitudinis cingebant triplicia mœnia. Quorum primus muri cinctus, magnis operibus extructus, altitudinem habebat sedecim cubitorum, supraq; pinnas, quæ ei non paruo erant ornamento. Secundus priori cætera consimilis, altero tanto altitudinis eum superabat. Tertius murus formam habebat quadratam, & sexaginta cubita in altum erigebatur. Vnumquodq; quatuor laterũ muri portam æneam, & ante eam uallum itidem æneum uiginti cubita extans, hoc quidem ad inijciendũ aspectu ipso terrorem, illam autem ad firmam loci defensionem, habebat. Ad oriẽtalem partem arcis, mons interuallo fermè pedum quadringentorũ distabat, qui regius nuncupabatur, ubi regum inerant sepulcra. Saxum erat ingens excisum, in cuius medio multa facta fuerant domicilia, defunctorum regum sedes. Neq; aditus quispiam opere factus ducebat in locum eum, sed instrumentis quibusdam sublata cadauerum conditoria illic reponebantur. In ipsa arce elegantissimæ & omnibus rebus instructæ ædes complures uisebantur, ad reges & milites accipiendos. Thesauri, quibus seruarentur pecuniæ, ingeniosè ibidem parati fuerant. Diodorus lib. 17.

Alexander Magnus in Bactriana petram SISIMITHRAE, cuius altitudinem scribunt stadiorum quindecim, ambitum octoginta. In superiore parte planam & feracem, ut uiros quingentos alere possit. In ea hospitio sumtuose acceptus est, & Rhoxanam Oxyartis filiam uxorem duxit. Cepit aliã in Sogdiana, altitudine duplam. Strabo lib. 11.

Messenij cùm primo bello cruento marte cum Lacedęmonijs pugnassent, & magna ui pecuniæ absumta, iam unde exercitum alerent non haberent, atq; etiam seruitia ad Lacedæmonios perfugerẽt: omnia oppida, quæ longiùs à mari abessent, deseruere, & in ITHOMEN montẽ secessere, in quo castellum erat loci natura egregiè munitũ: in quo per XX annos se strenuè defenderũt. Tandem obsessi à Lacedæmonijs, illud relinquere fuere coacti. Lacedæmonij Ithomen solo ęquarũt. Pausanias in Messenicis. Huic similis ACROCORINTHVS. Vide Tit. Vrbes munitæ.

In Iudæa tres arces munitissimæ fuerunt, HERODIVM, Machærus & Massada, quarum priores duas, excisis tandem Hierosolymis, Lucilius Bassus legatus à Vespasiano missus in Iudæam cepit, Massadam uerò Fl. Sila, qui Basso successit. Iosephus lib. 7. cap. 25. & 27. belli Iud.

MASSADA castellum Iudeæ (quod Fl. Sila Vespasiani legatus excidit) aduersus hostiles impetus natura simul & manu erat munitissimum, & apparatu copiosissimo instructũ. Nam & frumentum multum erat conditum, & quod in longum tempus sufficere posset, uinumq; multum & oleum: insuper autem cuiusq; leguminis fructus, & palmulæ coaceruatæ. Cuncta ibi condita reperit Eleazarus sub initia belli Iudaici, castello per dolum cum sicariis occupato, matura, nihilq; recẽs depositis deteriora: quanquã ferè ex quo apparata sunt ab Herode Magno ad excidium à Romanis illatum, centum annorum tempus agebatur. Quinetiã Romani fructuum reliquias incorruptas offendẽre. Si quis autem causam diuturnitatis auram esse existimet, non errauerit, quòd arcis altitudine ab omni terrena ac feculenta materia sit remota. Iosephus lib. 7. c. 28. belli Iud.

Sub Paryadræ montis radicibus Cabira sita sunt, & qui NOVVS locus appellatus est, petra munita ac prerupta, ad CC stad. à Cabiris distans. Ea in uertice habet aquæ fontem ubertimum, ad radicem flumen ac uallem profundam, petre altitudo ingens, quare obsideri non potest, mœnibus autẽ mirificè structa, nisi quantum Romani diruerunt: circumcirca syluosa & montana & sicca, adeò, ut intra centum ac uiginti stadia castra non patiatur. In ea erant preciosissimi Mithridatis thesauri, qui nunc in Capitolio sunt à Pompeio dicati. Strabo lib. 12.

Arx NEAPOLITANA, quæ nomen ab Ouo ducit, scopulo imposita, olim continenti coniuncta fuit: uerùm Lucullí operą inde diremta, ponte angusto cum proximo Neapoli litore coniungitur. Guicciard. lib. 2.

Galeacius II. Vicecomes sumtuoso ędificandi studio, magnificisq; operibus Romanæ potentiæ monumenta luculenter imitatus, Mediolani ARCEM Portæ Iouis mira celeritate construxit, quum antea è regione templi maximi, anteriorem curiam uastis porticibus atq; cœnaculis & media latissima area ad equestres ludos admirandam Actianis ædibus adiunxisset. Arx demum in supercilio decliuis urbis ad boream extructa, condecoratq; eximijs picturis, ita spectantium oculos ad admirationẽ conuertit, ut Franciscus Petrarcha nihil adulatus, Galeacium, eo inconiparabili ædificio, quum cæteris operibus maximos Europæ reges anteiret, seipsum superasse perscripserit. Spacium enim quadratæ formæ ducẽtorum ferè stadiorum perpetuo muro circumplexus oportunum, ad omne genus uenationis addiderat, fundis nonnunquam antiquis possessoribus iniquo precio ademtis, usqueadeò impotenter, ut Bartolus è Xysta familia, quum paterno agro pelleretur, iniuriam frustra deprecatus, equitanti Galeacio uẽtrem cultello perfoderit leui quidem inflicto uulnere, quòd magno casu in ipsam balthei fibulam cuspis incidisset. Iouius in uita Galeacij II.

Est eo

Est eo in itinere, quo Germania ex Italia magnopere aditur, ter mille passus ante Scalam mons saxeus præcelsus, maximeq; directus, ad perpendiculum uiæ imminẽs, in cuius superiore parte ipso in saxo specus cum perennis aquæ fonte natura factum homines concinnauerunt, arcemq; paruam ex eo effecerunt, COVOLVM uulgò dicunt. Ea omnino arx adiri pedibus non potest: funẽ autem demisso cùm lignea sedecula, singuli homines rota desuper uertẽte attolluntur: ac quicquid aliarum rerum inferendum est, eodem uno subleuatur, atq; in arcem importatur modo. Ei arci inter montem flumenq;, quod arctam atq; angustam uallem dirimit, subest ea, de qua dixi perexigua sanè uia, qua commeare ijs, qui in arce sunt, inuitis licet nulli; propterea quòd saxis modò ab ea deuolutis quoslibet obrui atq; interfici nullum negocium est. Bembus lib. 19. Ven. Hist.

Carolus IV. Imp. in cõsortiũ regni asũto Vẽceslao F. ut regni corona, & sanctæ reliquię, in loco maximè firmo munitoq; seruarentur, arcem de nomine suo KAROLSTEYNAM appellatam, tertio à Praga lapide intra montes ædificauit: addiditq; illi duos custodes, unum ex proceribus, alterum ex equestri ordine. Dubrauius lib. 22.

CAMYENIEC ciuitas Moldauiæ finitima, diuinaque ferè manu inter arduas cliuosasq; rupes cõdita, portas solummodò duas habet. Arx quoq; natura & oportunitate loci rupe petrosa undiq; cincta, quam unà cum ciuitate Smotricz fluuius prælabitur, fossaq; profundissima naturali cingitur. Arx ipsa muro propugnaculisq; munita. Ciuitatẽ uerò rupes altissima, saxosa, accessuq; ardua inexpugnabilem facit, quam ita suo ambitu includit, ut minimè ædituũ quamuis eminentiorum tecta appareãt. Sæpius ab ea Tartari Valachiq; & Turcæ cum ingenti strage & dedecore repulsi & fugati sunt. Guagninus in descriptione Poloniæ.

BELEIEZIORO, quasi dicas albus lacus, ducatus Russiæ, arcem habet natura loci munitissimam inexpugnabilemq; in qua princeps Moschouiæ thesaurum suum recõdere solet, illicq; tempore necessitatis hostibus urgentibus, uelut ad asylum quoddam confugit. Abest autem Beleiezioro à Moschouia centum miliaribus, à Nouogardia magna totidem Guagninus in descriptione Moschouiæ.

TVRRES EXCELSAE, magnificæ.

Terra Sennaar locus est Babylonis, in quo fuit campus Dura, & TVRRIS, quam usq; ad cœlũ hi, qui ab Oriente mouerant pedes suos, ædificare conati sunt. Vnde & à confusione linguarum locus nomẽ accepit Babylon, hoc est, confusio. Hieron. com. in Daniel. cap. 1. Turris ędificata post diluuium, in altitudine quatuor millia dicitur tenere passuũ, paulatim de lato in angustias coarctata, ut pondus imminens faciliùs à latioribus sustentaretur. Idem com. lib. 5. in Esaiam, c. 14.

Hierosolyma Iudæorum metropolis turres habuit admirabiles, PSEPHINAM, Hippicon, Phaselum & Mariammen. Iosephus lib. 9. cap. 6. belli Iud.

In Africa Hispaniaq; TVRRES Annibalis: in Asia uerò propter piraticos terrores, simile specularum præsidiũ excitatum: in quis prænunciatiuos ignes, sexta hora diei accensos, sæpe compertum est, tertia noctis à tergo ultimis uisos. Plin. lib. 2. cap. 71.

In Seueri rebus prodit Dion, ad BYZANTIVM turres se uidisse numero septem, ab portis Thracijs in mare uergẽtes. Eas si quis præter seriem impulisset, uox prorsum ædebatur nulla. Quòd si ad primam quis inclamasset, aut lapidẽ impegisset, exceptum illã sonum reddebat, ac mox sequens, & deinceps, donec ad extremam perferretur uox, sic uti perturbatio interstrepens sentiretur nulla omninò. Cælius libro 19. cap. 13. A. L. & Suidas.

PORTVS NOBILES.

Classis Græcorum contra Troianos ex uniuersa Græcia integro quinquẽnio instructa, AVLIDE cõuenit, portu Bœotiæ. Dictys Cretensis lib. 1.

Artemisia Cariæ regina in urbe Halicarnasso à Rhodijs obsessa, cùm HALICARNASSVS duos haberet portus, altero hostes ingredi & partem urbis capere permisit: altero autẽ portu per occultam fossam in eum egressa, quẽ hostes ceperant, ubi classem, nihil tale uerentes, inanem reliquerant, ut omnes commodiùs in urbe prædari possent; ipsa totam cepit, atq; palãtes Rhodios prædaq; impeditos omnes occidit. Tum Rhodia classe militibus suis instructa, Rhodum nauigauit, nulloq; obstante, cùm classem suam redire arbitrarentur, in terram egressa, facilè Rhodum cepit atq; diripuit. Fulgosus lib. 7. cap. 4.

Aiunt portum esse quendã TORONÆ Thraciæ ciuitatis, qui longis & angustis duobus excursibus porrigitur in mare, ita ut in ipso portus secessu nullus fluctuum fragor audiatur. Vnde prouerbium in eos qui non audiunt. Quanquam alij Toronem ponunt in Macedonia. Stephanus meminit etiam sinus cognomento Toronæi, à quo prouerbium ductum uideri possit. Nisi quòd mare surdum uocatur, aut litus surdum, magno fragore resonans, ut ob strepitum uiridarum præterea nihil exaudire liceat. Erasmus in Adagijs.

Αἴγιμα, locus in PIRAEO portu Atheniensium, in quo frequentes conueniebant ciues & hospites, quò & rerum uenalium specimina portabantur, ab ostendendo dictus. Attici enim moris est, ab ijs rebus ipsa loca dici, quæ in eis geruntur. Suidas.

LVNÆ urbis in Hetruria maximus & pulcerrimus portus est, multos intra se portus amplectens magnæ profunditatis uniuersos, usqueadeò ut omnium qui maris teneant imperium, facilè fierẽt receptaculũ. Celsis montibus portus ipse circumcluditur, qui prospectum longè pelagi prębeant. Nã & Sardiniæ, & magna litoris utriusq; pars cernitur. Tanta uerò candidi & uarij lapidis lucidissimi ac talis effossio est, ut unico integræ saxo tabulæ, atq; columnæ præbeantur. Strabo lib. 5.

Portus Gothorum HANGOE tam lætus ac securus est, ut in toto Septentrionali mari, & forsitan amplo Oceano parem nõn habeat, qui eidem ualeat comparari. Omnes enim undecunq; nauigantes liberè recipit in suum sinum, securęq; introrsum tam à tempestatibus quàm hostili classe, sua naturali munitione protegit, & conseruat. In modum amplissimæ arcis in medijs mõtibus ac uallibus amœnè situs est: habętque in cautibus uetustissima heroum Gothorum ac Suconum insignia, literato ordine, sed antiqua simplicitate insculpta, maximè ad ostendendum posteris, ibi olim classem pro regnorum defensione contra quoscunq; hostiles insultus cõtinua expeditione stationem tenuisse, atq; inde ad aperta arma, quoties opus fuerat, prodijsse. Olaus Magnus lib. 2. cap. 25.

LIBRI

LIBRI SECVNDI

TITVLI.

- **Loci** *Forma, quatenus locus, est ut locet. Quæ ipsa Locatio dupliciter perpendi potest: respectu*
  - Contẽti, *siue Eorum quos locat: rationeha bita*
    - Naturæ. *Sic locãtur uel*
      - Ipsimet *Homines.* LOCA HOMINVM *uaria: quatenus illum locant, ut*
        - Exercet *sese*
          - Animo. *Cuiusmodi sunt*
            - Tẽpla *illustria, clara*
              - Structura, *Elegãtia.* Antiquitate.
              - Sanctitate, *Cultu, Veneratione.*
              - Miraculis.
            - Scholæ.
            - Buleuteria. *ad Forum*
              - Iudiciorum.
              - Promercalium.
            - Theatra. Speculæ. Leschæ.
            - Mechanica *tractantium*
              - Officinæ: *ut*
                - Tonstrinæ.
                - Fulloniæ.
              - Vrbes.
          - Corpore. *Huc*
            - Lupanaria.
            - Gymnasia.
            - Pontes. Viæ.
        - Habitat. *Habitationes, Domus*
          - Quorum. *Puta*
            - Regum, *Regiæ.*
            - Mulierum, *Gynæcea.*
            - Pauperum. Mortuorum.
          - Quales. *Vt*
            - Basilicæ.
            - Porticus.
        - Excolit *corpus.*
        - Retinetur. *Custodiæ, Carceres.*
        - Punitur. *Suppliciorum loca.*
        - Moritur.
      - Alia *quædam in usum hominum. Vide signum A a.*
    - Excellentiæ. *Quæ quouis in loco excellunt.*
  - Modi. *Quo locat, & locata ueluti cogit.* LOCA *Formaliter considerata respectu Modi quo locãt. Sic igitur Loca, præter id quòd locant, simul etiam uidentur rebus locatis aliquid communicare quo ad Animũ, Corpus, Fortunas. Spectatur proinde in Loco*
    - Temperies. *Loca*
      - Temperata.
      - Intemperata *in*
        - Genere.
        - Specie. *Ob*
          - Calorem.
          - Frigus.
          - Humorem.
    - Cultus. *Regio, Loca*
      - Culta.
      - Inculta.
    - Situs. *Loca*
      - Vltima.
      - Infernalia.
    - Fertilitas. *Loca*
      - Fertilia
        - Hominibus. *Populosa.*
        - Aquis. *Irrigua.*
        - Fructibus, *Frugibus quibuscunque.*
      - Sterilia.
    - Iucunditas *in*
      - Genere. *Loca Voluptuosa.*
      - Specie, *ratione*
        - Visus. *Loca*
          - Amœna.
          - Inamœna.
        - Auditus. *Loca*
          - Quieta, *Tacita.*
          - Strepentia, *Confragosa.*
        - Olfactus. *Loca*
          - Odorata, *Fragrantia.*
          - Fœtida.
        - Gustus. Tactus: *quo ad Temperiem, uel Intemperiem.*
    - Securitas. *Loca*
      - Secura *à*
        - Terræmotu.
        - Vi *externa. Loca tuta ob*
          - Munitionẽ. *Loca munita, arte uel natura.*
          - Religionem. *Asyla.*
      - Infesta *ab*
        - Igne. Vento. Naufragiis.
        - Dæmonibus. Hostibus.
        - Belluarum *incursu.* Serpentibus.
    - Salubritas. *Loca*
      - Salubria.
      - Insalubria.
    - Magnificentia.
    - Felicitas. *Loca*
      - Felicia.
      - Infelicia.

A a. Sic

- **A a. Sic LOCATA *uaria dantur: easq; uel***
  - Naturalia *ut*
    - Ignis.
    - Aer *consideratus*
      - Per *se.*
      - Respectu *fructus.*
    - Aqua *uel*
      - Salubris. Insalubris.
      - Potabilis. Medicata.
    - Lapides, *Marmora.* Lapides *preciosi, Gemmæ.*
    - Metalla, *in*
      - Genere.
      - Specie. *Loca*
        - Auri.
        - Aeris. *Aerifodinæ*
          - Fertiles.
          - Defectæ.
        - Ferri.
        - Argenti. *Argentifodinæ*
          - Fertiles.
          - Defectæ.
        - Stanni. Plumbi.
    - Vegetantia *considerata respectu*
      - Stirpis. *Loca ubi nascuntur*
        - Arbores, *quo ad*
          - Vsum
            - Potus. Ignis.
            - Fabricæ.
          - Speciem. *Vt*
            - Olea. Vitis. Ficus. Cedrus. Palma. Citrus.
            - Cupressus. Persea. Laurus. Platanus.
            - Quercus. Populus. Pinus. Terebinthus.
            - Styrax. Malua. Salix.
          - Durationem. *Vetustæ arbores.*
        - Plãtæ, *quo ad*
          - Vsum
            - Medicum. Veneficum.
            - Magicum. Pastoralem, *Pabuli.*
            - Coronarium.
          - Speciẽ. *Vbi*
            - Lactuca. Allium. Porrum. Raphani. Rapæ.
            - Melones, *Cucurbitæ, Cucumeres.* Bulbi. Tubera.
            - Linum. Rosa. Lilium. Crocus. Cytisus. Medica.
            - Silphium. Thymus. Ruta. Myricæ.
            - Arundines. Iunci.
      - Fructus. *Cuiusmodi sunt*
        - Flores. Oleum.
        - Vinum, *consideratum quo ad*
          - Vsum
            - Potulentum.
            - Medicatum.
          - Quantitatem. *Vbi uini*
            - Copia.
            - Inopia.
        - Acetum.
        - Mel. *ratione habita*
          - A quibus *conficitur.*
          - E quo. *Ex*
            - Rore.
            - Floribus.
            - Cannis.
          - Quale. *Vbi mel*
            - Salubre.
            - Venenatum.
        - Cera. Cerealia. *Frumentum.* Legumina. Ficus. Palmulæ, *Dactyli.* Poma. Nuces. Aromata. Gummi, *Lacrymæ.*
        - Pabulum
          - Copiosum.
          - Medicatum.
        - Lignorum
          - Copia.
          - Inopia.
      - Mineralia. *v.g.*
        - Sulphur. Asphaltum. Bitumen. Pix. Naphtha.
        - Alumen. *Venæ aluminis*
          - Fertiles.
          - Defectæ.
        - Sal. Nitrum. Sandaracha.
        - Minium. Carbones. Thus, Myrrha. Vitrum.
      - Animalia. *Vide signum B b.*
  - Artificialia. *Loca ubi reponuntur, conseruantur*
    - Thesauri: *Aeraria, Fiscus, Gazophylacia.*
    - Monumenta *publica: Archiua.*
    - Lintea. Mechanica *uaria.* Naues: *Naualia.* Armamentaria.

B b. Ani.

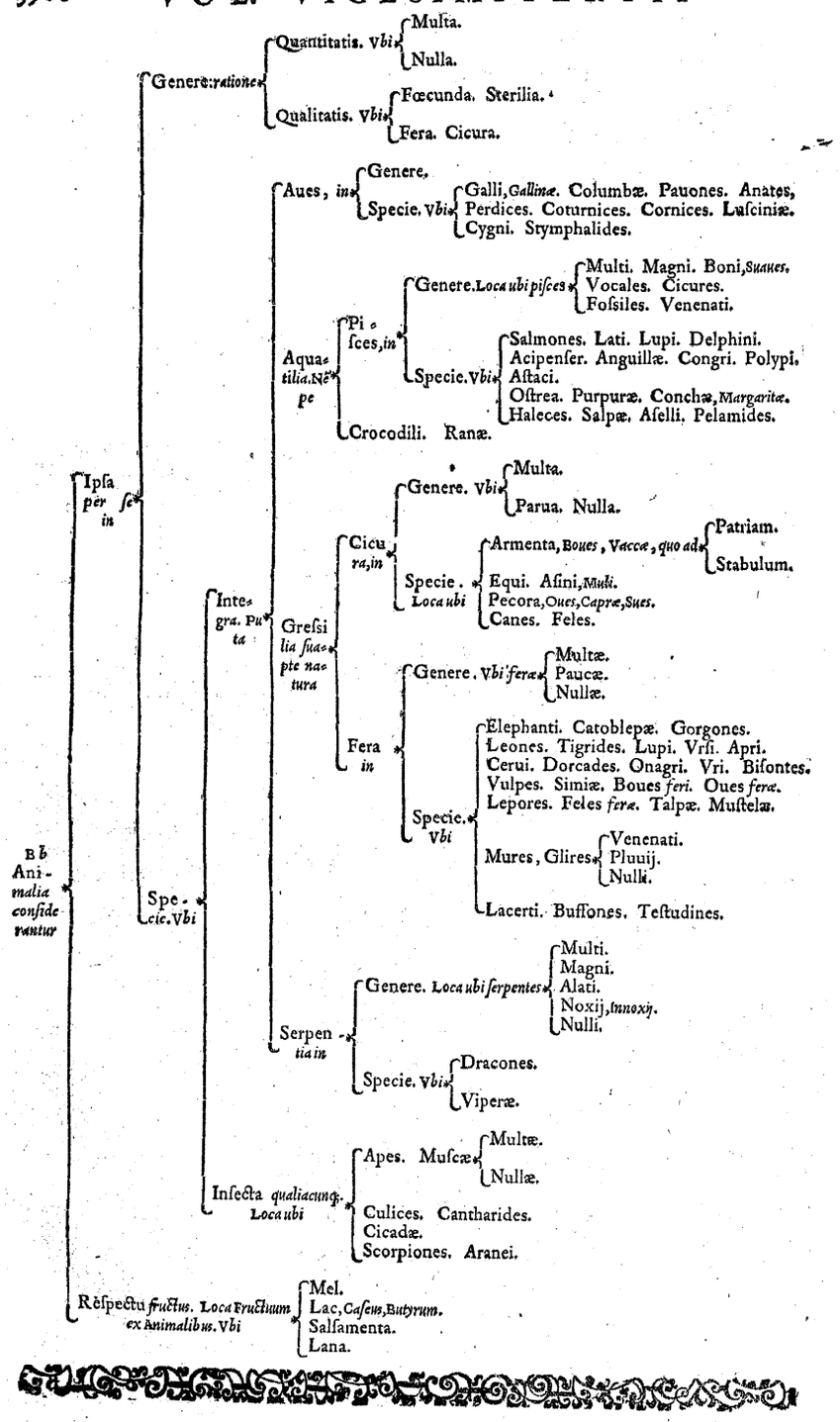

Volu-

Voluminis Vigeſimitertij Liber II.

De Locis Formaliter conſideratis.

LOCA CONSIDERATA FORMALITER, QVATENVS LOCANT HOMINEM

EXERCENTEM SESE VEL ANIMO. HVC Templa Illuſtria.

Templorum extructio, reſpectu Sumtus ad Magnificentiam, reſpectu uerò Pietatis & cultus, ad Iuſtitiam pertinet religioſam. Ipſe Locus huius eſt loci. Conſule Alex. ab Alex. lib. 6. capite 2.

Structura, Elegantia.

Templi HELIOPOLITANI deſcriptionem habet Strabo libro 17.

In urbe BVBASTI Aegyptiorum templum eſt Bubaſtis, hoc eſt Dianæ, omniũ maximè memorabile. Quo etſi alia ſunt tum grandiora, tum ſumtuoſiora, nullum tamen aſpectu iucundius. Id ita ſe habet. Cætera præter acceſſum inſula eſt: cuius ad ingreſſum uſque duo è Nilo fluenta uicina currunt, nec confluunt, hinc atq; illinc præterfluentia, centum utrinq; pedum latitudinis, arboribus inumbrata. Eius ueſtibulum decem paſſibus ſublime eſt, figura ſenũm cubitorum adornatum. In media urbe ſitum, undiq; circumeuntium oculis ſubiicitur. Nam cùm urbs ſit aggeſtu terræ ſublimis, templum quemadmodum à principio conditum, nec loco motum, pro ſpeculo eſt. Illud macerie figuriſ exculpta ambit. Interius delubrum, ingenti proceriſſimis arboribus manu conſitis luco ambiente, in quo delubro ſtatua eſt. Lõgitudo templi quoquò uerſus unius eſt ſtadij. Ab eius ingreſſu uia per forum orientem uerſus, quæ fert ad Mercurij templum, tria circiter ſtadia longitudinis, & quatuor iugerum latitudinis, ſtrata lapide eſt, utrinq; arboribus manu conſitis in cœlum euntibus Herod. lib. 2.

In Aegypto ciuitas eſt fluuiatilis, nomine TINDIVM, ubi deorum fit concilium, atq; in media ipſa ciuitate templum purum ac magnificum ex lapidibus conſpiciur: tum etiam extra templum ipſum ueſtibula ſunt lapidea, ſpinæque candidæ ac nigræ naſcuntur, quarum in ſuperiorem ſpinæ partem, coronæ ex mali punicæ uitiſq; flore cõpoſitæ proiiciuntur: atq; hæ ſemper florent. Narratur fabula quædam ab Aegyptiis, quòd cùm Aethiopes in Troiam proficiſcerẽtur ſub imperio Tithoni, ubi mortuum eſſe Memnonem audiuerunt, in eodem loco coronas abiecerunt in ſpinas. Sunt autem ramuli, ex quibus flos emittitur, coronis perſimiles. Athen. lib. 15. cap. 10.

BABYLON Aſſyriæ metropolis, medio ſecatur Euphrate. In utriuſq; ciuitatis plagæ medio murus erectus: quorum hic regiam comprehendit ambitu prægrandi atq; ualido: in altero Iouis Beli templum, æreis portis, duorum undecunq; ſtadiorum amplitudine, figura quadrata. In templi medio turris ſolida, craſſitudine ſimul & altitudine ſtadij: cui alia rurſus ſuper impoſita turris, & huic ſubinde alia, ad octauam uſque. His forinſecus ſcalæ ſunt in circuitu adhibitæ, per quas ad ſingulas conſcenditur turres. In mediis gradibus ductus, ſellæq; in hoc factæ: in quibus aſcenſuros liceat ſedere ac conquieſcere. In poſtrema turri ſacellum eſt aliud magnum: magnus quoq; lectus, & ſplendidè ſtratus, & appoſita menſa aurea. Statua tamen in hoc ſacello nulla eſt: neq; hîc noctu cubat hominum aliquis, præter mulierẽ unam ex indigenis, quam ex omnibus deus delegerit, ut narrant Chaldæi ſacerdotes. Herod. lib. 1.

IONIA templa habuit olim plurima, & qualia non facilè alibi. Præſtabat magnitudine & opulentia Dianæ Epheſiæ. Proxima duo non perfecta illa quidam Apollinis, alterum in Mileſiorum finibus Branchidæ, Colophone alterum Clarij. Duo Perſarum furor exuſſit: Sami Iunonis, ad Phocæan Mineruæ, tuinæ cum admiratione ſpectantur. Erythris præterea Herculis, & Priene Minerue delubra celebrantur. Hoc propter deæ ſignũ, illud ob uetuſtatẽ. Pauſan. in Achaicis.

EPHESI Dianæ templum omnia hominum opera magnitudine ſuperauit. Pauſanias in Meſſenicis. Eius templi magnificentiam perſequitur Plinius libro 36. capite 5. & 14. item libro 7. capite 37. ac libro 16. cap. 40. Vitruuius libro 10. cap. 6. & Strabo libro 14.

BRANCHIDARVM templum à Mileſiis conſtructum ea fuit amplitudine, ut remanſerit ſine tecto. Vide Titulum, Loca oraculorum.

MAGNESIÆ Dianæ Leucophryenæ fanum fuit, quod & ædis magnitudine & multitudine rerum dedicatarum ab Epheſio ſuperabatur: artificio uerò & ſtructuræ concinnitate circa ædem longè præſtabat. Magnitudine omnia Aſiæ fana excellebat, præter Epheſium & Didymenum. Strabo libro 14.

CYZICI delubrum fuit, in quo filum aureum commiſſuris omnibus politi lapidis ſubiecit artifex, eburneum Iouem dicaturus intus, coronante eum marmoreo Apolline. Tralucent ergo iuncturæ tenuiſſimis capillamentis, lenique aſſlatu ſimulacra refouente, præter ingenium artificis ipſa materia quamuis occulta in precio operis intelligitur. Plinius lib 36. cap. 15.

SAMI templũ eſt in tota Græcia ampliſſimum, cuius architectus primus fuit Rhæcus Philæi F. Samius. Herod. lib. 3.

Mineruæ Aleæ templũ TEGEÆ in Arcadia cùm loci ſpacio, tum ornatu reliquo, omnia Peloponneſi templa ſuperauit. Pauſanias in Arcadicis.

In ELIDE ædes eſt Mineruæ, in qua frater Phidiæ Pannæus tectorium induxit lacte & croco ſubactũ, ut ferunt: ideoq; ſi teratur in ea hodieq; ſaliua pollice, odorem croci ſaporemq; reddere traditur. Plin. lib. 36. cap. 23.

In COTYLIO Arcadiæ monte Apollinis Epicurij, id eſt, Auxiliaris (quia peſtilentiam abegerat) ædes, lapideo lacunari omnium, quæ in Peloponneſo ſunt, excepto eo uno templo, quod Tegeæ eſt, cùm lapidis pulcritudine, tum uerò ſtructuræ concinnitate, longè præſtantiſſima. Pauſanias in Arcadicis.

S. PETRI in Vaticano templum Romæ à Conſtantino ædificatum, ad quod aſcẽditur per gr. XXXV, quos collapſos Pius II. Pp. reſtituit. Portas habet æneas, unam antiquam, alteram recentem cum uariis hiſtoriis, opus artificis Veneti, qui metas, obeliſcos, moles, porticus, arma Romanorũ uetera in iis expreſſit: & Eugenius IIII. Orientalium populorum, qui ad ſe legatos miſerant, facies, ueſtitus, & numerum curauit effingenda. Columnæ Aegyptiacæ per totum templum X. ſed non uno in loco, quæ ſunt cum aliis è mole Hadriani eò translatæ. Sunt autem ordines duo, in ſingulis prioribus decem, cæteris maiores, in poſterioribus uerò undecim. Aedificari cœptum eſt aliud, omnium, quæ habitura eſſet Roma, altiſſimum & maximum, cuius fundamenta iecit Iulius II. Georgius Fabricius in Romanis Antiquitatibus.

S. PAVLI in uia Oſtienſi omnium templorum maximum, extructum ab Imp. Conſtantino: in prædio nobilis matronæ Lucinæ, longum cub. CCXL. lat. CXX. Habet ingentium

columnarum ordines quatuor, in uno quouis XX. Vnus ordo ab altero distat ped. XXXIIII. colàmna una ab altera ped. XIS. In pauimento tantum fragmentorum ex antiquis epitaphiis, quantum in alio nullo templo Romano. Sunt & aliæ columnæ circa altare XIIII. porphyreticæ, & sex alterius lapidis. Habet in uniuersum CXIIII columnas. Georg. Fab. in Rom.

S. MARIA Rotunda, olim Iouis Vltoris, omnium tota urbe pulcerrimum & magnificentissimum ex antiquis relictum. Habet porticum ingentem, ualuas & trabes æneas: altare summum ianuæ respondet: omnia intus marmorea sunt, pauimentũ, altaria, statuæ. Tectum est circulare. Testudo, per quam ad tectum, quod est plumbeum, ascenditur, gradus habet CXX. & antequam ad eam peruenia tur testudinẽ, sunt alij gr. XXX. Ad foramẽ tecti, quòd lucem tẽplo præbet, per plũbeos gradus XL. duobus in locis ascensus est in ipso tecto, deq; eo tota Roma est cõspicua. Fabricius.

Sacrauit Pantheon Bonifacius III. MARIÆ Deiparæ uirgini Romæ, opus cùm sua mole. tum quòd una sit testudinẽ cõplexum, inter pauca memorabile. Sab. lib. 10. cap. 14.

Statuerunt Mediolanenses diuo AMBROSIO magnificum: sed omnium opulentissimum Veneti diuo MARCO, quo nullum est hodie in terris opulentiore, magisq; uisendo apparatu. Sab. lib. 10. cap. 14.

In Septẽtrionali metropoli NIDROSIA, extat etiãnũ hodie ecclesia cathedralis, argumentum ueteris felicitatis: cui magnitudine & laborati lapidis artificio, par opus non est in orbe Christiano. Crepido circum altare corrupta incendio VII M. aureorum uix reparari potuit. Atq; à tantula parte æstimatio præstãtiæ ſtat templi totius. Zieglerus in Scõdia.

Templum ARGENTINENSE magnificum, anno Salutis 1015. ædificari cœptum. Turris uerò anno 1277. ab Ebroino Steinbacense fundamenta iacta. Anno 1305. Ioannes Hiltzius Colonienſis turris educendæ prouinciam suscepit. In medio opere concidit. Tandem Sueuus quidam materiam iam paratam composuit, sic ut imperfecta licèt DLXXIV pedes altitudine excedat. Stumpfius.

Antiquitate.

Apud THEBAS Aegyptias olim ex quatuor templis pulcritudine magnitudineq; admirabili constructis, unum fuit antiquissimum, cuius circuitus stadiis XIII patebat, altitudo cubitis quinq; & quadraginta: muri latitudo erat pedum quatuor & uiginti. Respondisse huius templi magnificentiæ aiunt ornamentorum cultum, magna impensa & miranda opere constructum. Ea structura usq; ad posteriora permansit tempora. Aurũ uerò & argentum, ebur, & lapidum sumtus atq; ornatus, à Persis ablata, quo tempore Cambyses Aegyptiorum templa combussit. Diod. lib. 1. cap. 4.

Templa GRÆCIÆ uetustissima habentur, Pythij Apollinis apud Samios, Mineruę apud Phocaẽses in Ionia, quod Hat pagus olim Medus exussit: antiquissimum uerò omnium Theatij Apollinis apud Troezenios, quod Pittheus maternus auus Thesei ædificauit & exornauit. Paus. in Corinth.

Memorabile fuit VTICÆ templum Apollinis, ubi Numidica rum cedrorum trabes durant, ita ut positæ fuere prima urbis eius origine, annis mille centum octogintaocto. Et in Hispania SAGVNTI aiunt templum Dianæ à Zacyntho aduectæ cum conditoribus, annis ducentis ante excidium Troiæ, ut auctor est Bochus, infraq; oppidum ipsum id haberi. Cui pepercit religione inductus Annibal: iuniperi tra bibus etiam nunc durantibus. Super omnia memoratur ædes in AVLIDE eiusdem deæ, seculis aliquot ante Troianum bellum exædificata: quónam genere materiæ scientia obliterata. Plin. lib. 16. cap. 40.

Romæ non reperio aliud antiquius templum ædificatum, aut dicatum, uel ad usum sacrorum fuisse conuersum, quàm thermas Nouati in uico Patritio, quas Pius Pontifex Praxedis eximiæ sanctitatis feminæ rogatu, diuæ PVDENTIANÆ eius sorori consecrauit, qui fuit annus circiter CL ab eo qui humanæ Salutis fuit primus. Hyginius tamen, qui Pium pręcesserat, auctor fuit, ut templa sacris dedicarentur cæremoniis, quòd fidem facit, iam antea loca aliqua Deo dicata fuisse: sed ubi loci id factum fuerit, parum liquidò traditur. Nec ita multo pòst Callistus iam sese tyrannorum odio sensim remittente, ædem in Transtiberina regione beatæ Virgini struxit, cœmeteriumq; ex suo nomine condidit uia Appia, ubi multorum martyrum repositi erant cineres. Polyd. lib. 5. cap. 6. de Rerum inuent.

Sanctitate, Cultu, Veneratione.

In Ponto fanum est Mensa Pharnacis dictum, AMERIA scilicet uicus, in urbis modum, multos sacros seruos habens, & regionem sacram, cuius fructum sacerdos percipit. Hoc fanum adeò reges uenerati sunt, ut quod ipsi regium iusiurandum uocant, id regis fortunam & Phárnacis mensam dixerint. Est autem hoc Lunæ fanum, quemadmodum id, quod apud Albanos est, & ea quæ sunt in Phrygia. Strabo libro 12.

Supra Tuneta itinere trium dierum urbs est CARVENNA, per antiqui templi [redacted] ibera & immunis, in qua functi fato Maurorum & Numidarum proceres, uel è longissimo terrarum tractu tumulantur. Quoniam persuasum habent, eorum animas, quorum ossa [redacted] o in loco sita sint, uti purius expiatas, ad impetrandam cœlestis uitæ felicitatem, illorum sacerdotum accuratiore cæremonia superis efficacissimè commendari. Iouius libro 33. Hist.

Apud ARGIVOS nobilissimum templum fuit Apollinis Lycij, dedicatione Danai. Cuius occasionem pete ex Tit. Certamina bonorum fortunæ. Item & AESCVLAPII. Pausanias in Corinthiacis.

Veneris templum adeò locupletatum fuit CORINTHI, ut supra mille prostitutas puellas caperet, quas Veneri uiri mulieresque addixerant. Propter has frequens in urbem multitudo conueniebat, unde ciuitas mirum in modum dãtabatur. Strabo libro 8.

Miratur hodie Byzãtium augustissimum SOPHIÆ templũ, quo nullum fuit olim in terris sanctius: quia Christo sit sacrum, qui uera est Patris æterni sapientia. Sab. l. 10. ca. 14.

Habet & Roma, sanctior Byzantio, quod in hoc genere miretur, PETRI Barionæ basilicam in Vaticano, & Hostiensi uia, alteram Tarsensi PAVLO sacram, utramq; immani amplitudine & apparatu uisendo. Religio utrobiq; ingens, sed Vaticanæ ob pontificiam domum maior celebritas. Ibidẽ.

Obtigit & IOANNI Zachariæ filio augustum & opulentum phanum Lateranense, religione, cæremonia & donariis nobile: tum quia Pontificis sit maximi sedes, longè nobilissimum. Sab. lib. 10. cap. 14.

Garganus quidam ciuis Sipontinus, cuius prægrande armentum in monte Vrio Apuliæ, qui hodie Garganus & S. Angeli dicuntur, pascebatur, quo tempore Gothorum armis Italia uexata est, armentalem taurum, qui à grege aberrarat, quæritans, inuentum tandem ad speluncam natiuam, in uiuo cauatã saxo, ira percitus sagitta petiit. Ea ubi tergũ tauri attigit, retro flexa euestigiò in Garganum uersa est. Ea re in religionẽ uersa, Garganus Laurentio sacerdoti rẽ aperuit. Is indicto trium dierũ ieiunio noctu MICHAELEM archangelum in somnis uidit, affirmantẽ sua opera taurũ indicem basilicæ extitisse, quã inhabitari uellet, & ab hominibus celebrari. Iam uerò cùm Sipontini Neapolitanos urbem obsidentes, oraculo Archangeli per Laurentium habito, stata hora erumpentes fudissent, fides spectro habita, & spelunca tãquã Archangeli excauata manib. religiosè colĩ cœpta, neq; Gelasij põtificis max. dedicatio, quã parabat, ab Archangelo approbata, quòd locus cœlitùs cõsecratus humana non egeret dedicatione. Sic igitur specus cõsecrata, cum templo augustissimo, quod plurimi mortales quotannis accedere solent. Est aũt natiua specus durissimo è saxo, in quã multis gradibus, cæterùm non lato admodum aditu descenditur, specularibus quibusdam lumen præbentibus. Vestit eam parte superiore, qua natiua ipsa quidẽ ac perimosa testudo est, è quercu uasta proceritate lucus, muris tamen circundatus, pecori ne qua pateat ingressus. Antè uerò quã descendere in antrum incipias, ædificia extant manu facta elaborato è lapide. Vbi uerò antrum in imum descenderis, quã specus diffunditur, mira animum religio subit, loco ipso subobscuro & horrido, solaq; natura constituto. Admonent religionis tabellæ, uotaq; passim suspensa, titulos indicantia. Vbi uerò aræ admotus, ad numinis procumbes statuam, loco solo, & ab hominum accessu semoto, repentè inhorrescit tacito metu animus, atq; in diuinarum tantùm rerum cogitationẽ uersus, in preces & supplicia effunditur. Augent ueneationem aliæ item aræ, nullo sumtu, nullo artificio factæ, quibus natura ipsa uidetur locum statuisse. Pont. lib. 2. belli Neapolitani.

Miraculis.

Vt in primo Ezrę libro cap. 4. legitur, expleto templi HIEROSOLYMITANI secundi opere, sub Zorobabele & Nehemia, plurimi sacerdotum atque aliorum, qui primum templum uiderant, cæteris exultantibus lacrymabantur, quòd templum illud secundum respectu primi nihil penè esset. Vasa quoque ferè omnia quæ in primo templo aurea fuerant, in secundo facta sunt ænea, ut Talmudistæ referunt. Herodis opificium, etsi ingens fuit, tamen Herodes neq; diuitiis, neque potestate, neque ulla in re cum Salomone conferri potuit. Talmudistæ dicunt, sanctitatis primi templi indicia, in secundo defuisse. Neque enim ignis qui in primo templo de cœlo descendens, holocausta comburebat, in secundo unquã descendere nisus est. Nec gloria Dei, quæ in primo templo in Sancta sanctorum inter Cherubim apparere solebat, in secundo unquam apparuit. Nec spiritus sanctus, qui

ctus, qui in primo templo ad loquendum cum prophetis sæpissimè ueniebat, in secundo uenire solitus fuit. Quæ omnia per Talmud optimè probantur. Nam in libro Sanhedrin Hierosolymitano in cap. Ellu hen haggolin, ait Rabbi Samuel: Quinq; res defuerunt in ultimo templo, quæ in primo fuerunt. Ex eo quod dictum est Haggæi primo capite, Ascendite in montem, & afferte lignum, & ædificate domum, & contentabor in ea, & honorabor, dixit Deus. Veeccabda, id est, & honorabor, uel honorabo, scilicet eam, diminutè scriptum est, sine litera he finali, quæ quinq; designat, ad significandum quinq; res, in quibus sanctuarium ultimum fuit à primo diminutum. Videlicet Ignem, Arcam, Vrim uethumim, id est lumina & simplicitates, hoc est, Rationale iudicij: Oleum unctionis, & Spiritum sanctũ. Glossa autem Rabbi Salomonis super uerbo Veeccabda, id est, & honorabo eam, sic dicit: Deest hic litera he, quæ quinq; significat, ob quinq; res quæ in secundo templo defuerunt, & in primo fuerant: uidelicet Vrim uethumim, id est, lumina & simplicitates, hoc est rationale iudicij, & arca, & ignis, & diuinitas, & spiritus. P. Galatinus libro 4. contra Iudæos.

In libro de Fabulosis locorũ rebus est, cùm HALICARNASSI sacrificium quoddam Ioui Ascræo peragitur, gregem caprarum ad fanum adductum cõsistere, uotisq; absolutis, unam earum, nemine ducente, progressam ad aram accedere, qua sacerdos arrepta litet. Apollonius de Hist. mirab.

In Bœotia CERERIS Mycalessiæ templum occludi singulis noctibus & aperiri ab Hercule putant. Præterea ad simulacri pedes poma omnia, quæ fert autumnus, exponunt. Ea quã recentissima totum annũ perdurant. Pausan. in Bœot.

Inter Tralles atq; Nyssam uicus est NYSSÆNSIVM, non procul ab urbe, nomine Acharaca, ubi Plutoniũ est, luco sumtuoso circundatum. Item Plutonis ac Iunonis delubrum, & antrum Charonium natura admirabile, quod luco imminet. Tradunt ægrotos, qui horum deorum curis uacant, eò proficisci, atq; in uico specui uicino, apud sacrorum peritos immorari: qui pro eis indormientes, curas ex insomniis captant. Hi deorum remedia inuocantes, sæpè illos in antrum ducunt: ubi tanquam in cauerna manentes, multos dies & ieiuni & quieti exudant: nonnunquam ægrotantes, propriis insomniis intendunt, ductu & consilio sacerdotum. Strabo lib. 14.

EPIDAVRVS Peloponnesi ciuitas, Aesculapij claritate nobilitata, quem uaria morborũ genera curasse, somniati sunt homines. Erat uerò templum ęgrotantium multitudine usquequaq; refertum, pendentibusq; tabellis, in quibus sanati languores erant inscripti. Quemadmodum & in Coa fiebat insula pariter & Trica. Sita urbs est in ipso Saronici sinus recessu intimo. Strabo lib. 8.

CANOPVS centum ac uiginti stadiis distat ab Alexandria, dicta de nomine Canopi, qui Menelai classem gubernabat, & ibi mortuus est. In ea est Serapidis templum, & cultu & religione excellens, ut etiam doctissimi uiri credant, & pro se uel pro aliis insomnia ibi captent. Sunt qui curas conseribant, quidam uerò uirtutes eorum, quæ ibi respondentur. Strabo libro 17.

Celebre fanum habet Veneris PAPHOS, in cuius quandam aream non impluit. Item in Nea oppido Troadis circa simulacrum Mineruæ. In eodem & relicta sacrificia non putrescunt. Plin. lib. 2. cap. 96.

Scripsit Lucianus in Icaromenippo celeberrimum templum Aesculapij fuisse PERGAMI, sicut Apollinis in Delphis. Strabo lib. 8. fanum Aesculapij insigne scribit TETRAPOLI, quæ ciuitas ab Ionibus & Caribus habitabatur. Erat id templum multitudine ægrotantium & uariis morbis laborantium plenum, & parietes pictis tabellis ubique tecti, in quibus scripti erant morbi & nomina eorum, qui ab illo deo sanati essent. Natalis Comes Mythol. lib. 4. cap. 11.

In DAVLIA esse memorant Iliados Mineruæ templum, in quo alantur canes, quibus insitum planè sit, perinde ac ratione quadam, aduentantibus subblandiri Græcis, Barbaros autem, ubi se ostentarint, latratu insectari. Cæl. lib. 23. cap. 30. Antiquarum Lectionum.

Extra CROTONEM olim Iunonis Laciniæ templum fuit, multa religione sacrum. Lucus proceris abietibus septus. Læta in medio pascua, ubi omnis generis pecus deæ sacrũ sine custode pascebatur, gregibus sub noctẽ ad stabula spõte remeantibus, nulli hominum ferarúmue iniuriæ obnoxiis. Solida ex auro columna ex illorum prouentu facta dedicataque deæ est, templum diuitiis & religione inclytum. Miraculum loco affingitur ex ara, quæ ibi sub dio fuit, nunquam cinerem uentorum impulsu dissipatum. Sabellicus libro 3. Enneadis 5.

Templum Diomedis esse aiunt in insula DIOMEDEA, non longè à monte Gargano, qui est in Apulia, & hoc templum circumuolare atq; incolere alites aues Diomedeas, tam mirabili obsequio, ut rostrum aqua impleant & aspergant: & eò si Græci uenerint, uel Græcorum stirpe progeniti, non solùm quietas esse, uerùm & superaduolare: si autem alienigenas uiderint, subuolare, & capita eorum tam grauibus ictibus, ut etiam perimant, uulnerare. nam duris & grandibus rostris satis ad hæc prælia perhibentur armatæ. August. lib. 18. de Ciuit. Dei, cap. 16. Seruius 2. Georg. ait. socios Diomedis duce suo sublato impatientia doloris in aues mutatos esse, & memores originis suę, Græcis nauibus lætas occurrere, barbaris infestas, quòd ab Illyriis Diomedes sit interemtus. Aristoteles tamen in Mirabilibus audit. ab Aenea occisum dicit. Has aues Seruius dicit à Græcis uocari ἐρωδιάς. sic putat Aelianus. Aues earumq; ingenium describit Plin. lib. 10. uocatiq; scribit à Iuba Cataractas, esseq; illis dentes & oculos igneo colore, cæterum corpus cãdidum: duas semper iis duces, alteram ducere agmen, alteram cogere: has tantùm uisi in insula nobili Diomedis tumulo atque delubro, contra Apuliæ oram, fulicarum similes. Aduenas barbaros clamore infestant, Græcis tantùm adulãtur, miro discrimine, uelut generi Diomedis hoc tribuentes. Originem uerò fabulæ esse dicit, quòd illi ædem eius quotidie pleno gutture madẽtibus pẽnis perluũt atq; purificãt.

Romæ in Boario foro ædes HERCVLI rotunda præcipuæ admirationis, ad quam nec canes, nec muscas ingredi, opinio est, sicut Achillis ædem ante Borysthenem nulla ales ingrediebatur. Alex. lib. 2. cap. 14.

DAGOBERTVS Francorum rex, ceruum insequebatur. Hic iam cursu lassus in uicum Catuliacum profugit: in eo uico sacellum erat, ubi lapide instrata corpora Dionysij, Rustici, & Eleutherij martyrum, per annos triginta supra quingentos religiosè condebantur. Eò se ceruus proripuit, solòque recumbens quieti sẽ mandauit: neque canibus aut uenatoribus in sacellum irrumpẽdi facultas fuit. Dagobertus ergo martyribus templum uouit, ædificauit, & solido argento texit, eoq; transferri corpora instituit, condito ad eum usum aureo feretro, additisq; ad decorem multis uariisque gemmis, annuis insuper prouentibus ad sacerdotum & ministrorum templi alimoniam designatis. Emporium itẽ annuum mense Iunio in campo non procul à basilica sanctorum instituit, translata ministris ecclesiæ ditione: id Lendit um uulgus, quasi Edictum appellat, propterea quòd ad eas nundinas mercatores suas undiq; merces edicto regio tanquam ad communem regni mercatum conferre deberent. Templum Christo dedicatum, leprosus quidam in eo pernoctans, lepro ablatæ & parieti affixæ argumento, fidẽ fecit. Guagninus lib. 3. cap. 2. & 3. & Cranz. lib. 1. Saxon. c. 32.

Apud oppidũ Hispanię OLIANAM, quòd est in ripa Sicoris, & distat ab Ilerda passuum millia circiter quadraginta, domus est Mariæ uirginis Castiluedrensis in alto loco posita, ad quam domum singulis annis Martio mense, diebus Veneris, ex insula fluminis tria lumina cærulei coloris ascendunt, & ecclesiam per fenestras ingressa, lampades accendunt, & subinde descendunt ad eundem locum unde uenerant, ibiq; ab inspicientium oculis euanescunt. Marineus libro 5. rerum Hispan.

Scholæ.

De his Volumine Academico. Hic Locum per se, illic certo uitæ generi dicatum spectamus.

Bulęuteria, Loca consultationum.

CYZICI buleuterion uocant ædificium amplum, sine ferreo clauo, ita disposita contignatione, ut eximantur trabes sine fulturis, ac reponantur. Quod item Romæ in ponte sublicio religiosum est, posteaquam Coclite Horatio defendẽte ægrè reuulsus est. Plin. lib. 36. cap. 15.

Cœtus & belli consilia, in DELI insulæ templo, nonnunquã apud Olympia Græci olim habebant: deq; rebus maximis de concilij sententia decernebant.

Romæ ædes Vulcani extra mœnia à Romulo fuit ædificata, ut esset consessus ei & curia arcana cum regni consorte Tatio: quo coacti ibi cum senatoribus sine interpellatione de repub. quietè deliberarent. Plut. in Centur. Rom.

Forum. Idque uel

Iudiciale, Iudiciis destinatum.

Apud ATHENIENSES ea urbis regio, quæ Areopagus dicitur, inde nomen accepit, quòd eo in loco ab initio Mars capitis causam dixerit, cùm Neptuni F. Halirrhothium in stupro filiæ Alcippes deprehensum occidisset. Eodem uerò in loco Oresti de mattis cæde iudicium est constitutum. Extat adhuc Minetuæ Areæ (id est, deprecatricis) ara, quam Orestes iam absolutus, dicitur dedicasse. Scabella ibidem, quæ saxa esse uidentur, duo sunt argentea, quibus accusatores & rei insident: alterum Contumeliæ, Impudentiæ alterum uocant. Proximè dearum est ædes, quas Athenien-

ses Scueras, Hesiodus in eo quem de Gentilitate deorum fecit carmine, Etinnyes nominat. Earum serpentibus esse crinem implicitum, primus omnium finxit Aeschylus. Sunt etiam apud Athenienses alia iudicia, sed multo minus illustria. Eorum unum Parabystum, alterum Trigonum nominant. illud ab obscuro urbis loco, in quo leuissimæ prorsus causæ cognoscuntur: hoc à loci forma nomen sumsit. Batrachij uerò & Punicci, à coloribus, in hunc usque diem nomina permansere. Maximum uerò omnium, & quò frequentissimi conueniunt, Heliæam uocant. In eo foro, quod Palladium appellant, cædis causæ agitabantur, atque in eo quidem primum Demophontem causam dixisse, nemo ambigit: cuius uerò is criminis reus fuerit, non satis inter omnes conuenit. Diomedem quidem tradunt Ilio capto, cùm in patriam reucheretur, per noctem uiæ errore ad Phalerũ appulisse. Vbi cùm Argiui, qui cum eo erant, in agrum tanquam hostilem populabundi excurrerent, ut qui aliâ quàm Atticam terram inter tenebras crederent, Demophontem aiunt, & ipsum nescientem Argiuorum eam classem esse, ad propulsandas populatiões accurrisse. Vbi, cùm aliquot interfectis Palladio erepto domum abiret, ab eius equo Atheniensem hominem subuersum, elisumq; interiisse. Demophontem itaq; alij ab eius qui interfectus fuerat propinquis, alij uerò ab Argiuorum multitudine reum factum memorant. In Delphinio causam dicunt, qui se iure occidisse defendunt. Quo in loco Theseus, cùm Pallãta, ciusq; filios, res nouas molientes, interemisset, absolutus est. Ante Theseum enim, interfectorẽ necesse erat exilij causa solum uertere, aut talionis pœnam suscipere. In Prytaneo de ferro, aliisq; in animis iudicium fit, cuius rei hoc initium fuisse arbitror. Erechtheo Athenis regnante, bouem sacerdos, is qui Buphonus est appellatus, ad Polici Iouis aram mactauit, statimq; relicta bipenne è finibus excessit. Bipennis iudicio absoluta est. Et eum quidem ritum quotannis seruant. Dicuntur autẽ alia quoq; sensu carentia lege plecti. In Piræei maritima parte gurges quidam est: ubi qui in exilium abeunt, si quod nouum fuerit in eos crimen conflatum, è nauigiis, iudicibus in litore consistentibus, causam dicũt. Ac Teucrum aiunt primùm omnium eo se in loco Telamoni purgasse, cùm de Aiacis tæde culpa uacaret. Pausan. in Atticis.

SPARTÆ forum, Clarium uocatur, apud Iones: Panium, Argis gymnasium, quod Cyllarauium dixere: Athenis aliud quod Ptolemæum, & apud Samios & Alexandrinos duo fora, Larua nuncupari, in Thessalia. Liberum, in Pyræo Hippodromia, & Capuæ Albanum. Celebratur inter cætera Argiuum forum sepulcro Danai, qui insigni prudentia & astu præcedentes reges anteisse fertur: in quo lupus æreus cum tauro pugnans, fatum Pyrrho regi prædixere: & Magnetum sepulcro Themistoclis: sicut forum Antiochiæ, Germanici funere insigne fuit: & Megarensiũ, sepulcro Coræbi in quo mirum proditur, ut oleaster longo æuo suspensa diu arma intra corticem admiserit: mox incisa, ocreas & galeas peperit. Et Celænarum, ubi Marsyæ pellis detracta ab Apolline, appensa uidebatur. Mirumq; prodi de Ariciæ foro, ingenti chasmate in profundum hausto, magno & exitiali portento calamitatis futuræ. Tradunt Thaletem in loco Milesij agri uili & contemto sepeliri uoluisse, prædiuinans animo, in illo Milesiorum forum aliquando futurum. Apud PERSAS, teste Xenophonte lib. 1. Pædiæ, fora duplicia fuere: unum, quod Liberum uocant, in quo honoratij & præcipuę nobilitatis uiri principem locum tenebant, ubi regia erat: alterum, in quo mercenarij & negotiatores, aliaq; humilis turba diuertebant. Capuæ quoq; fora distincta fuere: alia plębeiorum, quum plebs à patribus dissentiret: alia nobilium. In quibus enim nobiles erant, ne essent in contubernio sordidissimorum, ad illa infimo ordini accedere non licebat. Alex. lib. 2. cap. 12.

Primum forum ROM. iuxta comitium fuit, in quo de iure cõtrouerso responderi solebat: ipsumq; Cato Censorius, ne populus litibus assuesceret, acutis lapidibus sternendum putauit: quem postea Marcellus Octauia Augusti sorore genitus, quò salubrius disceptantes operam forensi labori darent, uelis inumbrauit. Constat Iulium Cæsarem, cùm ius quotidie seuerissimè diceret, alterũ de manubiis unà cum æde Veneris genitricis magnifica impensa & profusis sumtibus construxisse, cuius aream supra sextertium millies, & immenso constitisse auctores tradunt: ipsumq; suo nomine imposito, Cæsaris appellasse, in quo iudicia etiam reddebãtur. Tertium diuus Augustus inter publica opera præcipuè forum cum æde Martis construxisse fertur, cum porticu duplici, ubi Apollo eboreus uidebatur: foriq; extruendi causam fuisse, hominum iudiciorumq; multitudinem, quæ uidebatur, (ut Tranquilli uerbis utar) non sufficientibus duobus foris, tertio indigere, quod Augusti nuncupatur. Idem.

Promercalium, Mercatorum.

Vtin Velabro olearij, prouerbiali similitudine circumfertur de iis, qui conspirarunt, remq; gerunt ex compositio. VELABRVM, auctore Varrone, locus erat Romæ, quo olearij distrahebant oleum. Mos est autem huic hominum generi, ut inter se de precio cõspirẽt, quo pluris uendant. Eras.

Forum ubi carnes uenduntur, MACELLVM Rom. uocant, uel à Marcello, uel à dictione græca μάγειρος, id est, coquus, litera c pro g (quam ferò Sp. Caruilius adiunxit) usurpãtes. Plut. in quæst. Rom.

GRANATÆ in Hispania, Forum, platea magna planaq; est ã Christianis post captam à Ferdinando rege urbem instructa, quam Biuaramblam Mauri uocant, & Arenariam signãficari dicunt: cuius forma est quadrangularis, sed ad mensæ similitudinem. Siquidem longitudo maior est quàm latitudo: est enim longitudo pedum quadringentorum, & latitudo ducentorum. In ea fons est excelsus & insignis: campus præterea totus in circuitu dealbatis ædibus crebrisque fenestris conspicuus. coniuncta est domus, quam Alcaceriam uocant, in qua tabernulæ sunt numero ferè duocentæ in quibus serici panni cæterarumque rerum merces quotidie uenduntur. Domus hæc, quæ parua ciuitas dici potest, calliculas habet multas, & decem portas, in quibus transuersis catenis ferreis propter uicorum angustias & ne gotiantium frequentiam ingressus equitantibus prohibetur. Eius præfectus noctu foribus clausis nocturnas habet excubias, & uigiles canes, & nomine Regis à singulis tabernis uectigal exigit. Marineus lib. 20. rerum Hisp.

Sub Dagoberto rege Francorum institutum est ius publicarum sub dio nundinarum inter Parisios & sancti Dionysij oppidum in Francia, quod peragitur in agris, in tota Francia celebre, quòd LENDITVM uulgus appellat, ab edicto (ut est uerisimile) detorto uocabulo. Cranz. l. 1. Saxon. c. 32.

Theatra.

Amphitheatrum est duplex theatrum, siue orbiculare: Theatrum semicirculare. In illo gladiatores & feræ exhibebantur: in hoc autem Comœdiæ & Tragœdiæ, cùm ex altera parte spectatores, ex altera scenæ essent histrionum. Theatrorum structuram & partes Scaliger lib. 1. Poeticæ cap. 21. enarrat. Consule locum Magnificentiæ in Theatris. De Theatris Romanis ut alii, sic quoq; Alexan. lib. 4. cap. 25.

Maiores nostri facere, quàm dicere præclarius semper existimarunt. Quare operum gestarumq; rerum exercitationes prælatæ generibus meditationum. Iccirco roboris atq; celeritatis cùm ederent spectacula, locum in quo ea fierent, Theatrum potiùs à spectando, quàm ἀνεφαστήριον ab audiendo nominarunt. Olim in diem ac locum indictum conuenientes, qui specimen firmitatis, aut dexteritatis, aut pernicitatis edituri essent, in medio datis nominibus profitebantur. Circumfusa turba cum iudicibus ad spectandum, mox alia item affluente, commodè spectare non poterant, quòd aliis alij obiectu corporum conspectum adimebãt. Iccirco aggestis cespitibus editiorem locum sibi puluillis auctis faciebant. Eam ob caussam medius locus depressior fuit, ac propterea Cauea dictus. Igitur per initia stantes spectabant. Postea subsellia sibi quisq; quum ferret, his etiam pro telo, dum pugnant de loco, rem agebant. M. Messala & Cassio Coss. id primùm uidetur creuisse. Mox P. Scipiõe Nasica Censore sublatus & apparatus & mos. S. C. cautum, ne cui in urbe propiùs uc mille passuum subsellia posuisse, sedentiue ludos spectare licitum esset. Primus omnium Thespis tãquam ambulatorium Theatrum commentus est: tectis enim uiculis in ædicularum modum, in iis fabulas egit, atq; agendas circumuexit. Postea est Athenis structũ è lapide, quum antea sublicium fuisset: quo tempore inter eos quoque pro loco ad manus uentum est. Quare lex lata scitaque, ut de publico ærario uiritim binos acciperent obolos, quibus locum sibi quisq; compararet. Scaliger libro 1. Poetices cap. 21.

In fano Aesculapij apud EPIDAVRIOS theatrum est omnium operis dignitate præstantissimum. Nam quæ apud Romanos uisuntur, antecellunt illa quidem tam ornamentis, quàm quod est Megalopoli apud Arcadas, magnitudine. De arte uerò, partiũ conuenientia, ac pulcritudine, quis Polycletum audeat in certamen prouocare? Polycletus enim ipse theatro ædificando præfuit, idemq; rotundam ædem fecit. Pausanias in Corinthiacis.

In AEGINA insula non longè ab occulto portu theatrum est, quod spectatur sanè dignum, magnitudine ac reliquo opere par ei quod est apud Epidaurios, unico consurgit latere, quo theatrum, quantum operis patitur conuenientia, fulcit. Pausanias in Corinthiacis.

Speculæ.

In Tarraconensi prouincia iuxta Barcinonem ad maris Balearici litus mons est, quem nonnulli, MONTEM Iouis esse opinantur; ego uerò Iudæorũ potiùs appellatõ, propterea quòd illic olim Iudæi sepeliebantur, quorum plures adhuc ex magno lapide tumuli signaq; cernuntur: cùm præsertim Barcinonenses hunc montem Moniui, & Iudæos Iuios appellauerint. In uertice aũt montis summo q; iugo turris est, unde speculator die linteo uelo, quasi uexillo, & noctu faci bus nauigiorum aduentum Barcinonæ ciuibus ostendit. Mons aũt consitus est uineis, & arboribus, & omni genere fructus abundantissimus. Marineus lib. j. rerum Hispan.

Leschæ.

Veteses ærarias officinas λέσχας dixerunt, ut indicauit Ioannes grammaticus, quòd hybernis frigoribus huc sese turba tenuium teporis gratia conferre consueuerit, ibiq; desidens otiosis fabulis tempus fallere. Hæc loca uelut ignauis apta Hesiodus æstate iubet uitare agricolam:

Πλὴν οἷ' ἐν χάλκειον θῶκον ἐν ὑπαλίῃ λέσχῃ,
ὅφρ' χειμαίνῃ. —— id est,
Mensibus hybernis ualeat ferraria sedes,
Ac nugæ tepidæ. —— Erasm. in Adag.

Mechanicis artibus destinata loca.

Vt sunt

Officinæ mechanicæ.

Ex Mechanicorum opificum locis huc quædam.

Vrbes mechanicis insignes.

SARDO, siue (ut Hesychius scribit) Sardon, insula ingens opposita Italiæ, in qua uariæ purpurarum tincturæ laudatissimæq; fiebant. Itidem & Tyrium muricem ostrumq; Sarranum, legimus apud Latinos. Hinc Tinctura Sardonica, de colore præcellenti dicebatur, præcipuè purpura. Erasmus in Adagiis.

Strabo putat PHASIANOS ab Aegyptiis oriundos, argumẽtum sumens ex usu lineorum, quorũ tanta sit uis apud Phasianos, ut hinc exportentur etiam in alias regiones. Idem.

CORPORIS EXERCITIORVM LOCA. HVC

Gymnasia.

Erat CYNOSARGES locus in Attica quispiã, in quo nothi spuriiq; exercebantur, cui nomen inditum, ἀπὸ κυνὸς ἀργοῦ, id est, à cane albo, seu ucloci. nam Græcis ea uox ἀργὸς, utrunq; significat. Qui collegit historias ex orationib. Stelieuticis Gregorij Nazianzeni, tradit Cynosarges dictum ἀπὸ τοῦ κυνὸς τοῦ ταχεῶς, cõmutato κ in γ. Nominis causam hanc adscribunt. Cùm olim Diomus quidam Atheniensis, auctore Stephano (nam Suidas Didymum ponit) sacrificaret Herculi, canis quidam albus, aut, ut alij dicunt, uelox aquila, uictimæ partem abreptam in locum quendã deposuit. Quo prodigio territus, cùm deum consuluisset, responsum est, ut eo in loco Herculi sacellum extrueret, in quem uictima deportata fuisset: nam eum Herculi placere. Porrò, quoniã Hercules nothus fuit, utpote ex adultera natus, & tamen uirtute sua diis æquum honorem assecutus: idcirco uisum est, ut inibi qui spurij fuissent, & neq; patris neq; matris nomine ciues, exercerentur. Erasmus.

Syracusani Timoleontis corpori monumentum in foro fecerunt, quod porticibus postea cinxerunt: ibiq; palæstris inædificatis parauerunt iuuentuti gymnasium, quod TIMOLEONTEVM appellauere. Plut. in Timoleonte.

Portæ.

De portis Romanæ urbis, Alex. lib. 4. c. 26.

Viæ oportunæ.

Byrsa fluuius ex monte Iura ortus, diei itinere Basileam Rauracorum alluit. Locum hodie Pierreportam, & Pierrepertusam uocant, quasi tu dicas, Portam petræam, & Petrã pertusam. Monumentum illic ueteris Rom. magnificentiæ, Antoninorum fortassis, spectatur, porta per durissimam cautem, ob uiarum compendium, ferro excisa, in cuius summo fornice inscriptio uetustate utiiata extat, quã cum nulli nostrorum tot seculis uel uoluerint uel potuerint assequi, scio li uerò etiam hosce uersus subiecerint:

Numinis augusti uia facta per ardua montis
Fecit iter petram scindens in margine fontis.

primus P. Pittheus, Trecensis, Curię Parisiensis Aduocatus, I. C. doctiss. & summus antiquitatis inuestigator, dum exulare quàm bellare mauult, oculorum mentisq; acumine singulari, ne scalis quidem adhibitis, de plano felicissimè assecutus, suæ nobis peregrinationis fructũ reliquit iucundissimum. Sic autem se habet inscriptio:

NVMINI AVGVS
TORVM
VIA FACTA PER
O VRSVM PATERIVM
IIVIR. COL. HELVET.

Dubitat tamẽ, Paterium an Paternum legi debeat, exesa uetustate literã.

Pontes.

Amnes in Hispania CL uidimus, in quib. pontes ultrà septingentos numeraiimus. Ex quibus duos insignes suspeximus & memorabiles, SEGOVIENSEM scilicet, qui potiùs arcus & aquæductus dici potest, per quem aqua profluens ciuitatem ingreditur, & per omnes ferè domos diuiditur, & in puteis æstiuo tempore frigidissima conseruatur: alter est ALCANTARAE. Qui quidem sunt, & altitudine, & opere, & artificio mirabiles. Marineus lib. j. de rebus Hisp.

Lupanaria.

Ex Tit. Meretricum & Lenonum, huc quædam.

Athenæus lib. Dipnos. 12. ostendit ANCONEM locum quem piam fuisse Sardis, uoluptatum ministeriis paratum: in quo popinæ, scorta, atq; aliæ id genus deliciæ. Dulcis igitur Ancon, ob blandimẽta uoluptatum, sed in eo complures naufragium faciebant. Idem indicat, Polycratem apud Samios mulieres aliquot uoluptatũ architectrices instituisse, ad exemplum Anconis dulcis Sardorum, eumq; locum Laura dictum fuisse, siue Samiorum flores. Idem addit, Omphalen eius gentis reginam, per uim uirgines dominorũ cum eorũ seruis inclusisse ad stuprum, ne sola haberetur impudica. Lydos autem eum locum, in quo femine constuprabãtur, γλυκὺ κῶμ' ἀγκῶνα dixisse, sceleris atrocitatem uerbo mitigãtes. Vocem autem dictam putat ab eo quod illic gerebatur. Erasmus in Adagiis.

HABITANTEM HOMINEM
locant DOMVS, cõsideratæ
respectu
PERSONARVM. QVORVM DOmus. Puta

Regum. Regiæ.

Ex Tit. Vrbes regiæ, huc quædam. Regiæ & Aitria Romana quid inter se differant, Alex. lib. 3. c. 6. Genialium dierum explicat.

Regia Palatij nomine insigniri cœpta AVGVSTI Cæsaris tẽpestate, teste Dione, quia is Palatinum mõtem incoleret, ac inibi esset prætorium. Domus item Romuli, à loco dicta Palatium est. Hinc ubicunq; fuerit Imperator, eius domus Palatij assequitur nuncupationem. Cælius lib. 8. c. j. A. L.

Mulierum. Gynæcea.

Scribit Neocles Crotoniata, ouum, ex quo prognata tradatur Helena, ex luna delapsum. Quippe oua parere Selenitidas mulieres, indeq; nascentes homines quinquies decies esse nobis ampliores: quod approbat Herodotus quoq; Heracleotes. Cæterùm uetustum educationis morem fabellę occasionem dedisse, Athen. tradit lib. 2. c. 17. inquiens: αἰαὶ uocarunt cœnacula Græci ueteres. Clearchus in Amatoriis Helenam in eiusmodi palatiis scribit educatam fuisse, & idcirco famam apud multos increbuisse, quòd ex ouo esset genita,

Pauperum. Xenodochia.

ROMÆ post sedes pontificias nihil admirabilius, laudeq; diguius est, quàm tot per totam urbem, ut uocantur, Xenodochia, non solùm publica omnium (ut amplissimum S. Spiritus, ab Innocentio III, teste Platina, extructum & locupletatum in Campo Vaticano: S. Saluatoris, in Cœlio: S. Marię de consolatione, in Velabro: S. Iacobi de Augusta, in uallę Martia) uerumetiam propria singularum ciuitatum atq; nationum, ut Florentinorum, apud S. Ioannem Baptistã: Germanorum, apud S. Mariam de anima: Hispanorum, apud S. Barbaram: Gallorum, apud S. Ludouicum: Anglorũ, apud S. Thomam: Flandrorum, prope turrim Argentinã: Hungarorum, prope S. Petrum: ut alia omittam, in quibus locis infiniti homines grauibus morbis laborantes domestici atq; externi cum curãtur, tum etiã alũtur. G. Fabricius in Roma,

Cadauerum, Mortuorum. Cœmeteria.

Cœmeterij condendi institutum ABRAHÆ assignant, qui, sicut patet apud Iosephum, dicitur emisse ab Ephron Hettæo filio Saor prope Hebron, quadringentis siclis spelunca duplicem, & agrum circa eam, sepelisseq; in ea Saram uxorem suam. Polydorus lib. 5. c. 6. de Rerum inuent.

Nomina cœmeteriorum ROM. hæc extant: Aproniani, Balbinæ, Basillæ, Callisti, Calopodij, cliui Cucumeris, Commodillæ, Cyriaci, Damasi, Domicillæ, ad duas Lauros, Felicitatis, Hermetis, ad Insalatas, Nicomediæ, Pontiani, Prætextati, Priscillæ, Thrasonis, Vrsi pileati: quibus omnibus locis, & multò pluribus fortasse, olim condita sanctorum corpora fuere, ut scriptores Ecclesiastici testantur. Georgius Fabricius in Roma.

LEGIONENSE templũ artificio mirabili, omnibus est Hispaniæ tẽplis anteponendũ, in cuius claustro sacellũ est, in quo iacẽt reges septem & triginta, & unus Hispaniæ Imperator. Marineus lib. 3. rerum Hispan.

Eugenius Fergusij F. Scotorũ rex, patris reliquias effossas loco, ubi Romanis urgentib. armis erant reconditæ, funebri pompa in IONAM insulam delatas, uti iusserat uiuẽs Fergusius, sepeliuit. Viros pietati eo loco addictos, ut fructus cœnobij ad sumtus suppeterent, prædiis atq; prouentib. uariis uicinis ex insulis donauit. Fergusij sunus omnium Scotorum regum primũm in Ionam fuit delatum. Mansit exinde locus regum sepulturæ sacer, usq; ad Malcolmi tertij regis tempora (cui ob capitis molẽ, Canmoir, id est, caput maius, uulgò nomẽ fuit adiectũ) sub quo D. Margaritæ reginæ suasu, ab bãtia Dounfermilem, id est, in monte infirmorum structa, multis prædiis ab eodem rege donata, ut illuc deinceps regum funera efferrentur, publico edicto est constitutum. Et quidem Turgoti Dunelmensis prioris suasu Malcolmus Trinitatis templum ad DOVMFERMILEM cõdidit, sanciens ut exinde commune esset regum sepulcrum. Hector Boethius lib. 7. & 12.

THRONDEMVM Noruagiæ regum sepulturis nobile. Saxo libro decimo.

ROSKILDIA Daniæ urbs, à Danorum regibus uetusto more exculta, ut uiuis sedem, ita fato functis sepulturam præstare consuerat. Saxo lib. 11.

Fr. Almeida Indiæ prætor, anno MDIX. in fluuiũ Maim delatus, qui p̃ CAMBAIÆ regnũ in mare influit, uidit in oppido peruetusto maximum & amplissimum templum, & campum latissimum, in quo erant sepulcra innumerabilia. Cùm ab incolis sciscitaretur, Quid infinita illa mortuorum monimenta designarent? responderunt illi, qui sapientes existimabantur, Antiquissimis regionis illius scriptis atque monimentis contineri, Herculem in Indiam cum maximo exercitu penetrasse: & in eo loco bis cum rege quodam potentissimo collatis signis conflixisse, & utroque prælio superatũ fuisse. Vt autem tam præclari facinoris memoria seculis innumerabilibus conseruari posset, institutũ ab antiquis fuisse, ut locus ille, in quo milites Herculis ceciderant, religione consecraretur, & illa sepulcra inuiolata permanerẽt. Hęc quidem illi prædicabant: quibus quanta sit habenda fides, liberum sit ei, qui uelit, iudicare. Osorius lib. 6. rerum Emmanuelis.

QVALITATIS. QVALES DOMVS. HVC

Porticus.

ROMÆ porticus uariæ fuere. Q. Catuli, ex manubiis Cimbricis. Cn. Pompeij porticus, antè ipsius curiam: & altera Octauiæ iuxta ædem Iunonis, in qua signa militaria olim à Dalmatis Domitio adepta, mox ab Augusto restitura, diu mansere: & Philippi porticus, Herculis imagine, & Helena Zeuxidis manu celebrata. Porticum quoq; duplicem circum Flaminium, ab opere Corinthiã, à Cneo Octauio, qui de Perseo nauale triumphum egit, magnificè instructam legimus atq; munitam: & Metelli iuxta ædem Statoris Iouis, per quas matronæ uectari & spatiari solebant. Fuit præterea porticus Quirini, antiquo opere uisenda, & Lucij & Caij: atque alia Liuiæ & Octauiæ, ab Augusto quondam, sed alienis nominibus constructæ. In hac ampla prætoria fuisse memorant: quibus ab Augusto demolitis, porticus sub nomine Liuiæ non minoris cultus maiestatisq; suffecta est. Et porticus Claudię, ubi ambulationes subdiales miro ingenio elaboratæ fuerunt. Celebratur quoq; porticus Augusti in palatio cum bibliotheca Græca Latinaq;, Numidico marmore per suam symmetriam extructa, in qua Belidũ imagines quinquaginta, quæ maritos necauerũt, sitæ erãt: & Vipsana, & septorum marmore, & imaginibus, tum lauretis & magnificis operibus excultæ. ATHENIS uerò porticus Pœcile: & altera uaria, ubi Mercurius æneus erat, celebratissimæ picturæ uarietate, miris laudibus feruntur, ubi pugna Marathonia depicta: & alia Pysianactia, & Pœcile in Elide, quam Echum uocabant. Ferturq; de Olympiæ porticu, quam hetaphonon uocitant, diuersa structuræ facie, mirum: ut uox conclamata per septem orbes ruptis spatiis, eandem multiplicato sono referat: sicut in Cyzico turres septem, acceptas uoces numeroso percussu multiplicãt. Inter quas angiportus patritia non in postremis fuit, iuxta ædem Dianæ, ad quam ingredi uiros religio non sinit. Extra quoque portam Trigeminam, unam porticum, & alteram ad portam Fontinalem, iuxta Martis aram, ab ædilibus curulibus ex multatitia pecunia constructas, & Seueri porticum postea additam fuisse, à multis proditũ memoriæ est. Alex. lib. 3. cap. 23.

EXCOLENTEM CORPVS.

Huc Balnea, Tonstrinæ, de quibus inter Mechanica respectu Artis mentio fit: at hic respectu locationis.

CVSTODITVM, RETENTVM IN CERTO LOCO. CARCERES.

Carceris genera ueteribus tria fuisse inuenio: unum, quo immodesti & parum exculti compellerentur, ut noctu à doctis comdocefierent, & bonarum artium professoribus, quæ ad bonos mores & uitæ modum pertinerent. Alterum, quo ære alieno implicити, & qui carceris tædio ab inita uitæ petulantia absterrendo erãt, detinerentur. Tertium, quo immanibus præsignes flagitiis, cœlo & hominum cœtu indigni, uitiis ac uitæ turpitudine defamatissimi, ac propediem plectendi, tenebrisq; & pedori addicendi, intrudebantur. Cælius lib. 17. cap. 9. Antiquarum lectionum.

Sunt qui LABYRINTHVM in Creta nil aliud quàm carcerẽ fuisse tradant, in quo non foret incommodi quippiam, nisi quòd qui asseruabatur, effugere non poterat: unde & labyrinthum dici putant, quia λαβ sit particula uocum intendens notiones, & βάω obturare signet, ac claudere. Cælius lib. 17. cap. 9. A.L. & Sab. lib. 6. Enn. j.

De LATOMIIS Syracusanis, sic scribit Cicero in Verrẽ act. 7. Latumias Syracusanas omnes audistis, pleriq; nostis. Opus est ingens, magnificum, regum ac tyrannorum, totum est è saxo, in mirandam altitudinem depressum, & multorũ operis penitùs excisum. Item in eadem: Carcer ille, qui est à crudelissimo tyranno Dionysio factus Syracusis, quæ Latumiæ uocantur, in Verris imperio domicilium Romanorum fuit: ut quisque istius animum aut oculos offenderat, in Latumias statim coniiciebatur. Huius carceris meminit & T. Liuius belli Punici secundi lib. 6. Cælius lib. 17. cap. 9. Antiquarum lectionum.

THESAVRVS dicebatur Messeniorũ carcer, domiciliũ subterraneum, neq; auras neq; lucem exterius excipiens. Fores nullæ, sed saxo immani occludebatur. In quem Philopœmẽ coniectus, hausto ueneno periit. Plut. in Philopœmene.

Scribit Suidas, locum quendam esse in Caria, cui nomẽ TERMERIO, quo tyranni quandoq; pro carcere soleant uti. Situm autem esse inter Melum & Halicarnassum. Ex hoc cũ postea prædarentur latrones, neq; depelli possent, quòd esset locus admodum munitus, abiisse in prouerbium, Termeria mala. Erasmus in Adag.

Apud Cyprios CERAMON, Aethiopib. Macrobiis HELIOTRAPEZA noxiorum locus erat. Alex. lib. 3. c. 5.

Bœotiis, qui Arnen quondam incolebant, dictũ fuit ab Apolline, tum eos ea regione pulsum iri, cùm albi corui apparuissent. Adolescentes autem quidam ebrij coruos ceperunt, & per ludibrium gypso inductos diuiserunt. Quibus Bœotij uisis, perturbati sunt, quasi exitum iam sortiente oraculo. Itaq; adolescentes tumultum illum ueriti, fugerunt, & locum quendam incoluerunt, quem KOPAKAΣ, Coruos dixerunt, quò postea Bœotij delinquentes relegarunt. Suidas in dictione, ἐς κόραξας. Vnde frequens illud apud Aristoph. Es coracas.

Persis carcer fuit nomine LETHES, & domicilium cineribus refertum, ad quod nisi moriturus accedat nemo. Diodorus Siculus.

BARATHRVM Athenis, siue (ut enunciant alij) Berethrum, locus erat profundior, in tribu Hippothoontia, putei modo, in quẽ nocentes deturbabant. Eius superiora dura quidem erant ac rigida, infima uerò laxa & mollia, ut descendentes facilè demergerentur. Abusus uidetur dictione hac in Philippicis Demosthenes, ut inquit Harpocratio, & pernicie tantùm ex tralatione posuisse. Cælius lib. 17. cap. 9. Antiq. lect. In hoc specu erant uncini, alij supernè, alij infernè. Huc Phrygem matris deũm sacrificulum pro insano cõiecerunt, quòd diceret, adesse matrem ad filiæ inquisitionẽ. At irata dea, sterilitate agrum multauit. Cuius causa ex oraculo cognita, & specum expleuerunt, & deam uictimis placarunt. Suidas.

In Attica locus erat MELITA nomine, quò damnatorũ abiiciebantur cadauera, item suspendiosorum indumenta, & laqueì. Quanquam inibi Dianę templum substruxisset olim Themistocles, quam ἀλεξιβέλλω nuncupari uoluerat, quod in Persico tumultu ipse rebus Græciæ salutaria protulisset consilia. Cælius lib. 10. c. 4. A.L.

Athenienses sæuissimum carcerem, DOMVM nuncuparunt, sicut tributorum exactionem ciuitatis regimen, miti nomine indignitatem rei temperantes: quo exemplo Appius decemuir, carcerem quem constituit, DOMICILIVM plebis nuncupauit: alij Promtuariam cellam, nonnulli Publicum hospitium dixerunt. Spartæ DECAS erat locus in carcere ad pœnam ædificatus, ubi damnatos mortem oppetere cogebant: & spelunca, quam CEADA uocarunt, quasi pallorem & lacrymas, tetræ caliginis & diri aspectus, in quã maximis damnati criminibus uiui præcipitabantur. Alexander libro 3. cap. 5.

Χαρόνια

Χαρόνια θύρα, id est, CHARONTICA ianua. De imminente capitis periculo, siue de re magnopere tristi. Sic enim antiquitùs appellabatur una è carceris ianuis, per quam damnati iudicum sententiis ad supplicium educebantur. Zenodotus, Hesychius, & Suidas. Charontis enim cymba fingũt animas ad inferos deduci. Erasmus.

T. Liuius V. C. lib. j. Ancum Marcium refert, ingenti incremento rebus auctis, quum in tanta multitudine hominum, discrimine rectè an perperam facti cõfuso, facinora clandestina fierent: carcerem ad terrorem increscentis audaciæ media urbe imminentem foro ædificasse. Nec satis siquidẽ humana rabie latius etiamnum serpente grassante q;, in ipso etiam carcere, formidoloso diroq; aspectu loco alius requiri cœpit, quando quotidiana & proinde leuia remedia parum efficacia noscerentur. ROBVR edidẽre nomen, quo maleficum genus hominum præcipitabatur: sic nuncupatum, quòd antè arcis robusteis includeretur, sicuti Sex. Pompeij fragmenta nos perdocent, & significasse Plautus deprehenditur, quum ait:

Ego uos ambo in robusto carcere ut pereatis.

Hinc facinora magnitudine rara, nouitate dira & inauspicatissima, robore digna, magnis auctoribus appellari solent. Cælius lib. 17. cap. 8. A.L.

TARPEIA rupes, inquit Plut. uocatur Capitolij saxũ, è quo deturbari fontes, moris est. Hinc Horatius Serm. j.

Tũne Syri Damæ, aut Dionysi filius audes
Deiicere è saxo ciues, & tradere Cadmo?

Eum uerò locum exponens Porphyrio, Tribuni plebis, inquit, damnatos de saxo Capitolij præcipitabant: adiicitq;, fuisse Cadmum notæ crudelitatis carnificem. Idem.

Romæ SCELERATVS campus iuxta Collinam portam: in quo Vestales incesti dãnatæ, uiuæ defodi consueuẽre. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 6.

Apud Rom. fuẽre GEMONII gradus, seu scalæ Gemoniæ, in Auentino, iuxta templum Iunonis reginæ, quod Veiis captis Camillus dedicauit. Sic dictæ, quòd locus esset gemitus & calamitatum: quoniam illuc per Hamotrahonas raptarent unco damnatorum cadauera. Nam quod aliqui augurantur de Gemonio auctore, uel qui primus sit extumbatus, parum comperi. Gemonios gradus apud Plinium inuenies lib. 8. Cornelius item Tacitus. Gradus, uel scalæ dicebãtur, quantum coniectura ducor, quòd surrectus foret locus, ac gradibus quibusdam conscenderetur. Proinde αὐαβαθμοὺς appellat etiam Dion in Tiberij rebus. Cælius lib. 10. cap. 4. Antiquarum lectionum.

Scribit Plutarchus, Galbæ caput multifariam cæsum, & omni contumelia affectum fuisse: postremò in eum locum abiectum, in quo eos necant, quos Cęsares supplicio dedũt. Vocatur, inquit, locus SEXTRITIVM. In Græcis tamen codicibus scriptum inuenio, σηξίγνιον, Sestertiũ. SPOLIARIVM non absimilis erat locus. Lampridius in Commodo, Hostis patriæ, parricida, gladiator in Spoliario lanietur. Idem.

Erat apud Romanos TVLLIANVM, locus in carcere ad lævã, camera lapideis uincta fornicibus, sed inculta tenebris, odore fœda. Cælius lib. 17. c. 8. A.L.

ALBA Latinorum urbe multoties ad noxiorum custodiã usi sunt Romani, & ager ipse in profundo locatus sit, & quasi uallo circũseptus, in ea carcerados includentes. Strabo li. 5.

Ἀγκὼν, ANCON (id est, cubiti flexus) domicilium fuit in aula regia Gilimeris Vandalorum regis obscurissimũ (quod genus Anconas uocant Carthaginenses) in quod coniciebantur omnes, quibus tyrannus infensus erat. Eo in loco, cùm à Belisario urbs fuit capta, multi orientales mercatores inclusi erant: eo temporis articulo à custode carceris emissi. Suidas, & Cælius lib. 17. c. 9. & lib. 4. c. 3. A.L.

Barnabas Vicecomes laxos CARCERES Mediolani instituit, in quo egestatis ultimæ debitoribus, & extra capitalẽ pœnam damnatis alimenta gratuita præbentur. Paulus Iouius in eius uita.

Galeacius Vicecomes, Matthæi Magni F. à Marco fratre apud Ludouicum Bauarum Cæsarem Mediolani de tyrãnide accusatus, in arce Modoetiana teterrimo carceri traditus fuit, non omnino iniqua sorte, ut fabrefacti paulo antè ab se tetri carceris FVRNVM (ita à depressa testudine uocatũ) primus experiretur, quem aduersarum partiũ captiuis ad pœnam parauisset. Idem.

PVNIENDVM, SVPPLICIO AFFICIENDVM. LOCA SVPPLICIIS destinata.

Actisanes Aethiopum rex, subacta Aegypto, summa æquitate Aegyptiis imperauit. Latrocinia nouo more cõpescuit, sontes neq; morte plectens, neq; linquens impunitos. Eorum iudicio constituto, res omnes in unum cogens, miti sententia damnauit: amputatis enim naribus, in ultima deserti ire compulit, ibiq; urbem condidit, ab excisis nasis RHINOCRVRAM appellatã. Ea in Aegypti Arabiæq; finib. haud procul à mari sita, omnibus uitę commodis caret: nam omnis uicina regio salsa est. intra urbis mœnia unicus est puteus, & is inutilis, utpote aqua amara gustu. Diod. lib. j.

MORIENTEM. MORTIS LOCA INSIGNIA.

Ex secundo Volumine huc loca Mortis.

LOCA FORMALITER CONSIDERATA, RESpectu NATVRAE eius quod locatur. Huc

Loca Corporum

NATVRALIVM. PVTA

IGNIS.

Ex Tit. Montium ardentium, huc quædam.

AERIS, CONSIDERATI

Per se.

Ex Titulo, Regiones odoriferæ.

Respectu Fructus. Vbi

Ros.

Hic plurimus in regionibus fertilibus. Proinde ex loco Fertilitatis, huc quædam.

Manna.

In CALABRIÆ superioris uallibus ex mitiore calore, cũ Sol à meridie statim altissimorum montium uertices transcendat, ros depuratur, & in manna concrescit. Bern. Saccus libro j. cap. 5. Ticinensis hist.

AQVÆ.

De Aquarũ uariis differentiis, uide Athen. lib. 2. c. 2.

Potabilis.

Sub Tit. Fluuii, Fontes potabiles.

Tanta per aquæductus ROM. olim aquarum ubertas influebat, ut per urbem atq; cloacas amnes inundare uiderentur, & uniuersæ propemodũ ædes subterraneos meatus, siphones ac fistulas uenosas haberent. Quorum accuratissimam diligentiam M. Agrippa egit, qui urbem pluribus aliis monumentis adornauit. Strabo lib. 15. Hinc Augusti iocus, flagitante uini largitionem populo, Satis ab Agrippa genero suo prospectum dicentis, ne populus sitiret. Suetonius.

Clarissima aquarum omnium in toto orbe, frigoris salubritatisq; palma, præconio urbis Romæ, MARCIA est, inter reliqua deũm munere urbi tributa, Vocabatur hęc quondam Aufeia, fons autem ipse Piconia. Oritur in ultimis montib. Pelignorum, transit Marsos & Fucinum lacum, Romam nõ dubiè petẽs. Mox specu mersa, in Tiburtina se aperit, IX M pass. fornicibus structis perducta. Primus eam in urbem ducere auspicatus est Ancus Marcius, unus è regibus. Postea Q. Marcius rex in prætura. Rursusq; restituit Marcus Agrippa. Idem & VIRGINEM adduxit ab octaui lapidis diuertículo IIM passuum Prænestina uia. Iuxtà est Herculaneus riuus, quem refugiens uirginis nomen obtinuit. Horum omnium comparatione differentia supradicta deprehenditur, quum quantum uirgo tactu, tantum præstet Marcia haustu. Quanquam utriusq; iampridem urbi periit uoluptas, ambãtione auaritiaq; in uillas ac suburbana decoquentibus publicam salutem. Plin. lib. 31. c. 3.

Medicatæ.

Vide Tit. Thermæ, Fontes medicati.

Insalubris.

Stratonicus musicus, cùm esset PELLÆ, & in puteũ descendisset, rogauit, Num esset aqua potabilis? cùm dixissent, quã aquam hauriebant, Nos istam bibimus: Non est igitur, inquit, potabilis. quòd illos uideret pallidos luridosq; : nam id interpretabatur malæ ualetudinis argumentum, quã ea aqua contraxerant. Athen. in Dipnos.

LAPIDVM, MARMORVM. VBI MARMORA, LAPIDES.

Marmora ubi nascantur, copiosè describit Plin. lib. 36.

In Laconia, quã ad mare prope Gythion descẽditur, uicus est, cui CROCEÆ nomen: in ea lapidicinæ perpetuo ac nusquam interrupto saxo. Cæduntur inde lapides, fluuialibus haud absimiles, qui cœlo sanè nonnihil repugnãt, elaborati tamen & expoliti, suam habent in deorum cellis exornandis gratiam. Multum iidem & piscinis, & aquarum ductib. afferunt decoris. Pausanias in Laconicis.

AVLIS

AVLIS Græciæ regio, marmore Carystio nobilis, uti PAROS insula, una è Cycladibus, Pario. Plin. lib. 4. c. 12. Marmorarij ueteres tantũ candido marmore usi sunt è Paro insula, quẽ lapidem cœpere lychnitẽ appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis cæderet, ut auctor est Varro, multis postea candidiorib. repertis, etiam in LVNENSIVM lapidicinis. Sed in Pariorum mirabile proditur, gleba lapidis unius cuneis diuidentium soluta imaginem Sileni intus extitisse. Plinius libro 36. cap. 5.

E montibus Atticæ nobilibus HYMETTVS, effossione marmorum pulcerrimorum, & melle optimo. Strabo lib. 9.

Sub Tethrio Chalcidis mõte Carystus cõsistit, cui uicina sunt STYRA & MARMARIVM. In quo Carystiarum columnarum excisio est, ibi Apollinis Marmarini templũ est. Ad Carystum lapis nascitur, quem pectunt, nent, texunt. Inde mantilia conficiuntur egregiè contexta: ea ubi sordescunt, in flãmam proiecta non secus emundantur, quàm si maculas elueris. Strabo lib. 10.

DOCIMIA uicus Phrygiæ, in quo Sinadicus lapis effodiebatur (sic enim Romani appellabant) indigenæ Docimitem, & Docimeum. Vena à principio paruas glebas emittebat, postea propter maximos Romanorum sumtus columnæ integræ & ingentes extrahebantur, uarietate Alabastro persimiles. Ex Strabonis lib. 12. Aeneas Syluius c. 61. Asiæ.

Inter plurima alia ITALIÆ miracula, ipsa marmora in lapidicinis crescere, auctor est Papyrius Fabianus, naturæ rerũ peritissimus: exemptores quoq; affirmant, compleri sponte illa montium ulcera. Quæ si uera sunt, spes est, nunquam defuturam luxuriam. Plin. lib. 36. c. 15.

Apud solos MEGARENSES in tota Græcia Conchites lapis effoditur, insigni candore & mollitie, marinis conchis undique refertus. Ex quo extructum fuit monumentum Cari, filio Phoronei, uia quæ Megaris Corinthum ducit. Pausanias in Atticis.

LAPIDVM PRECIOSORVM, GEMMARVM. GEMMIFERA LOCA.

INDORVM regio, teste Curtio, diues est non auro modò, sed margaritis & aliis gemmis, ad luxum & magnificentiam.

Gemmiferi amnes sunt ACESINVS & GANGES, terrarum autem omnium maximè INDIA. Plin. lib. 37. c. ult.

Margaritis abundat TAPROBANA insula & TOIDIS: itẽ PERIMVLA promontorium Indiæ. Præcipuè aũt laudantur circa Arabiæ in Persico sinu maris rubei. In BRITANNIA paruí & decolores nascuntur. Plin. lib. 9. c. 35.

Adamas AETHIOPICVS & ARABICVS laudatur. Smaragdus SCYTHICVS, Bactrianus, Aegyptius, Cyprius. Opalus Indus. Sardonyche INDA. Carbunculus Indicus, Garamanticus, Aethiopicus, Alabandicus. Sarda Sardibus primùm reperta, laudatissima Babylonia. Topazius Arabicus. Iaspis Scythica, Cypria, Aegyptia. Amethystus Indica & Arabica. Hyacinthus & Chrysolithos Indicæ & Aethiopicæ. Asteria Caramanica & Indica. Ceraunias Caramanica. Iris Arabica. Plin. lib. 37. ubi gemmas factitias Physes appellari scribit, uelut ipsius naturæ admirationem uenditantes.

In Arabico mari est OPHIADES insula, ab euentu rei appellata, uel quòd rex eam à serpentib. liberauit, uel quòd multi applicantes, à serpentibus interficerentur, & propter Topazium. Is est lapis pellucidus, splendore aureo refulgens, ut interdiu uideri non possit, usque adeò illustratur: noctu uerò uidetur ab iis, qui eum colligunt. Nam signo aliquo imposito, de die effodiunt. Aegypti reges maximam hominum multitudinem, mercede conductam, ad horum lapidum collectionem custodiamq; collocauerant. Strabo lib. 16. De eo sic Diodorus: Inuenitur in insula sinus Arabici Ophiade dicta, Topazij lapis, uitro similis, colore aureo. Cuius accessus omnibus est interdictus, pœna mortis ad eam nauigantibus statuta. Pauci custodes insulæ præsunt, uitam miseram ducentes. Ne quis enim eos lapides furto auferre possit, nulla penitùs in insula nauis relinquitur. Qui propè nauigant, regis timore haud quaquam propinquãt insulæ. Nutrimentum deferentes, euestigiò abscedunt, cibo relicto. Cæteri propinqui insulam non adeunt. Deficiente cibo ad litus sedent omnes, uitæ subsidium expectantes. Hos q deferunt, ut tardos sæpè incusant, uelut in extremo uitæ positi. Hic lapis in petra nascitur, die ob solis splendorem minimè apparens. Noctu in umbra lucet, procul ostendens, quo sit in loco. Custodes sorte diuisi, ad loca ubi latent Topazij accedunt. Quem ubi noctu splendentem cõspexêre, locum splendentem lapidis designant: eum postmodum die excisum opificibus tradunt, qui ex eo Topazium eliciant. Diodorus lib. 3. cap. 3.

Cum TROGLODYTIS commercium tantùm tempore Plinij intercedebat gemmæ carbunculi, ex Aethiopia uectæ. Plinius lib. 5. cap. 5.

In sinu PERSICO, qui à rubro mari uersus Aquilonem est situs, uniones aluntur, à pectinibus quos Zambaces uocant. Horum pectinum quidam inuentus est, intra se alens unionem ingentem, ac splendidissimum: qui cùm auctus mensuram usitatam excessisset, radiosq; splendoris sui fulgoris in morem eiacularetur: canis quidam marinus eum splendorem adamauit, & pulcritudinem perpetuò assectari cœpit: & quocunque undæ pectinis concham ferebant, eò canis quoq; perniciosi cuiusdam dæmonis impulsu bacchabatur. Id prodigium piscator quidam animaduertens, statuit pectinem machina quadam deprædari: uerùm canis nõ concessit, sed raptum pectinem, in profundum aquæ abduxit. Proinde regi Persarum de pulcritudine margaritæ piscator refert, isq; ei uiros adiungit, qui in eo capiendo ipsi adsint. Cũ ad mare profecti, per aliquot dies præstolati essent, contigit ut canis aliquantisper secederet: tum piscator statim se se in aquam iniecit: & ad fundum delatus, pectinem cum unione arripuit, sursumq; enatauit, exerta manu qua unionem tenebat, quem & statim ij qui aderant ei eripuerunt: priusquam uerò in lembum piscator euadere posset, superuenit canis, miserumq; deuorauit. Vnio ad regem allatus est: qui eius spectaculo delectatus, piscatoris filios magnis donis affecit. Eum unionem ut redimeret Iustinianus Magnus, C auri libras Barbaris misit: uerùm ij recusarunt uendere, asseruantes eũ in signu Persicæ stoliditatis. Cedrenus.

AETHIOPIA Zimiri dicta, regio arenosa, Magnetem lapidem preciosissimum producit, qui pari argento rependitur. Eadem in uicino mõte Theameden lapidem gignit, qui ferrum omne abigit respuitq;. Plin. lib. 36. c. 16.

CYPRVS insula & ALABANDA Asiæ crystallum proferunt, teste Solino. Quo argumento conuincitur Plin. qui lib. 1. Nat. hist. ex uehementi gelu crystallum concrescere putat. Rectiùs Diodorus lib. 3. non ui frigoris, sed cœlestis caloris aquam purissimam congelari sentit.

Gemmas, maximeq; margaritas ij habent populi, qui CVBAGÆ, & CVMANÆ, & TERAREQVI insulis (sic enim eas appellant) in Septentrionem uersis paulùm à media cœli conuersione declinantibus sunt proximi: ubi eas urinatores expiscãtur, tanta cum mari assuetudine, ut semihoræ interdum spacium conchis margaritarum conquirendis sub aqua se contineant. Earum magna uis ab incolis regib. Hispanis tradita, nobilium feminarum mundum facilè auxit. Bembus lib. 6. Hist.

Sanctus Crater GENVÆ in sacrario templi maximi religiosissimè custoditur: refertq; immensi precij smaragdum hexagonam, escariæ patinæ modo cauatam. Partum id fuit antiquitùs ex Syriaca victoria: & ad publicum ciuitatis decus D. Laurentio consecratum. Iouius in Consaluo.

In Aquilonaribus terris sunt quidam amnes gemmiferi, quoniam conchas producunt: è quarum testis albicantes margaritæ, licèt pallidæ, propter aerem gelidum, extrahuntur. Aër enim iste rori admixtus, circa medium mensis Augusti in conchã descendit, causamq; præstat, ut quantocyùs margaritæ in ea contentæ maturescant. Olaus libro 22. cap. 21. Septent. gent.

Quantum apud Rom. Indicis margaritis precium est, tantum apud Indos in curalio. Namq; ista persuasione gentiũ constant. Gignitur quidem & in RVBRO mari, sed nigrius: itẽ in Persico uocatur Iace, laudatissimum in Gallico sinu circa STOECHADAS insulas, & in Siculo circa HELIAM ac DREPANVM. Nascitur & apud GRAVISCAS, & ante Neapolim CAMPANIÆ: maximeq; rubens, sed molle, & ideo uilissimũ ERYTHRIS. Aiunt tactu protinus lapidescere, si uiuat. Itaq; occupari cuelliq; retibus aut acri ferramento præcidi. Hac de causa curaliũ uocitatũ interpretantur, ὡς κοραλλὸν ἁλὸς. Auctoritas baccarum eius non minùs Iudæorum uiris quoq; preciosa est, quàm feminis Rom. uiones Indici. Aruspices eorum uates q; inprimis religiosum id gestamen, amoliendis periculis arbitrantur. Itaq; & decore & religione gaudent. Prius quàm hoc innotesceret, Galli gladios, scuta, galeas, adornabant eo. Nunc tanta penuria est uendibili merce, ut perquàm rarò cernatur in suo orbe. Plinius lib. 32. cap. 2.

Oculus Catti ex ZEILANA, laudatissimus: in PEGVA, nonnulli: multò pluris apud Indos, quàm Lusitanos, fit. Lineus pannus ita ad lapidem hunc compressus, ut gemmæ meditullium siue oculum tangat, nullo igni uri potest. Sapphiri genus utrunq;, aqueum & obscurum inuenitur in CALECVTIO, Cananore, & Bisnagua: præstantiores ex ZEILANA: laudatissimi ex Pegua adferuntur. Hyacinthus & Granatus nascuntur in Calecutio, & Cananore. Granatos præbet CAMBAIA & Balaguata. Io. Metellus.

METALLORVM.

In Genere.

In monte PANGÆO Thraciæ, aurea sunt & argentea metalla: quem Pieres & Hodomanti, tum præcipuè Satræ populi exercebant. Herodotus libro septimo.

ITALIA metallorum omnium fertilitate nullis cedit terris. Sed interdictum id uetere consulto patrum, Italiæ parci iubentium. Plin. lib. 3. cap. 20.

Hispaniæ felicitatem insigniter admiratum Posidonium, tradidisse ferunt, HISPANIÆ subterranea non infernum, sed Pluton ipsum, id est, opulentię deum inhabitare: tanta est in eo terrarum tractu metallorum fœcunditas. Imò uerò & literarum parens Homerus, opum eius prouinciæ gnarus in primis, nec uirtutum aliarum nescius, in ea Elysium effinxit campum, & piis dicatam sedem, ad quam uaticinans Proteus Menelaum cecinit emigraturum. Cæl. lib. 18. c. 22. A. L.

Metallifodinis omnium generũ SVECIA scatet inexhaustis. auri olim copiosissimæ fuerunt: sed postea interciderunt. Sub Gostauo tamen rege his annis preciosissimæ denuò inuentæ sunt. Olaus lib. 6. gent. Septent.

Circa annum Domini 968. uenæ metallicæ prope GOSLARIAM in Saxonia repertæ sunt.

In specie. Puta

Auri.

OPHIR, Terra aurea dicta, Chersonesus aurea, Indiæ regio, è qua Solomo Iudæorum, & Hyramus Tyriorum reges, classe in sinu maris Aegyptiaci ad ciuitatem Elanã, quæ nunc Beronice dicitur, instructa, talenta auri quadringẽta collegit. Nauigatio autem tribus semper annis perficiebatur. 3. Reg. 9. & Iosephus lib. 8. Antiq. c. 6. B. Arias Montanus, uir in omni literarum genere eruditis. terram Ophir, eandem quam nunc Peru dicunt, Cabalistica literarum metathesi, ingeniosè deducit.

INDI raras habent aurifodinas, maiorem partem acquirunt ex aurea arena. Vide Tit. Prudentia in acquirendis diuitiis.

DARDÆ Indi auri fertilissimi, Setæ argenti. Plin. lib. 6. cap. 19.

Megasthenes de formicis ait, apud Dardas, quę maxima natio est INDORVM montanorum, ad orientem expositorum, collo quẽdam esse trium millium stadiorum ambitu, & sub eo aurifodinas, quas formicæ effodiant, uulpibus magnitudine non minores, mira celeritate, uictum ex uenatione cõparantes: fodere autem terram per hyemem, & ad ostium accumulare, quemadmodum talpæ. Aurũ parua decoctione eger, id uicini iumentis clàm rapiunt, apertè enim nõ possunt, prohibentibus formicis, quæ & pugnant, & fugientes insectantur, quos cùm deprehenderint, cùm iumentis interimunt. Vt ergo illas lateãt, ferinas carnes per loca disponunt, quibus distractis, aurum asportant, & fusionis ignari cuicunq; mercatori diuendunt. Strabo lib. 15.

In AEGYPTI finibus, qui ad Aethiopiam & Arabiã uergunt, loca sunt metallorum feracia, ex quibus magno cum labore atque impensa aurum educitur. Nam terra nigra natura meatus ac uenas habet marmoris albissimi, & quod super omnem luceat splendorem. Huic operi qui præsunt, magna hominum copia ad excudendum aurũ utuntur. Aegypti enim reges, crimine dãnatos omneis, ac ex hostibus captos, insuper ob aliquã falsam calumniã aut regum iram in carcerem detrusos, interdum ipsos, interdũ uniuersam cognationẽ auro effodiendo deputant, simul sumentes facinorũ pœnas, simul magnum quæstũ ex eorum labore percipientes. illi compedibus uincti, magnus hominũ numerus, absq; ulla intermissione die nocteq; operãtur, nulla neq; requie cõcessa, omniq; ablata fugiendi facultate. Nam Barbari milites diuersa inuicem lingua, eorum custodiæ præsunt: quorum nullus, sermonis commercio sublato, aut precibus aut amore potest corrumpi. Vide Diodorum lib. 3. cap. 2.

AETHIOPIA terrarum habitatarum ultima, auri multum fert. Apud MACROBIOS Aethiopes fontes aureis catenis uinciuntur, propter auri copiam. Herod. lib. 3.

INSVLAM quandam Aethiopici maris adeò diuitem Clitarchus Alexãdro Magno retulit, ut equos incolæ talentis auri permutarent. Plin. lib. 6. cap. 31.

Iuxta Zygantes in Africa insula est CYRANE, in cuius portu uirgines pennis uolucrum pice illitis, ramenta auri referũt è limo. Herod. lib. 4.

Effoditur in ARABIA aurum, quod non igni decoquitur, ut apud alios consueuit: sed euestigiò effossum, uucibus id castaneis similes reperitur, colore est ita lucido, ut preciosos lapides ab artificibus auro inclusos, splẽdidissimos reddat. Diod. lib. 2. cap. 12. Arabes ABILÆI, aurum è cuniculis nulla arte factis effodiunt, non quidem quod terra igne liquefactũ exprimant: sed ipsa natura purum, quod ab re apyron dicunt. Minutum tamen reperitur, ut pars minima, scintillæ ignis: maxima, nucis sit instar regiæ. Illud circa manuum iuncturas ferunt, circaque collum, preciosis lapidibus distinctum. Cùm auri apud eos sit copia, æris inopia ac ferri, inuicem ea cum mercatoribus permutant. Diod. lib. 3. cap. 3. DEBÆ Arabes, & ipsi pastores, colunt agros aliqua ex parte: gens auri abundans, inter glebas temerè iacentes aureas pilas iuglandium magnitudine reperiunt, quibus lapilis affabrè interiectis monilia conficiunt, haud iniucunda aspectu, ea collo & manibus inducunt: uendunt aurũ finitimis triplo æris precio, argẽti duplo, cùm auri contemtu, tũ eorum desiderio, quæ commercio parantur. Sab. lib. 3. En. 1. In medio eius regionis dicitur esse fluuius arena aurea, ex qua incolæ aurum elicere nesciunt. Sinunt autem ab externis, sed non omnibus, auferri. Bœotiis enim duntaxat & Peloponnesiis arenam asportare licet. Idq; eis Herculis beneficio, erga suam gentem, ut à maioribus acceperãt, olim impenso, in gratiam beneficij concessum. Diod. lib. 3. cap. 3.

Vrbs olim Troadis ASTYRA auri metalla habebat, quæ nũc perrara sunt, utpote consumta, quemadmodum ea quæ in Tmolo, & circa Pactolum fuêre. Strabo lib. 13.

PACTOLVS Lydiæ fl. à Tmolo fluens, olim multa auri ramẽta deferebat, ex quo præclaras illas Crœsi & maiorum diuitias ferunt. Nunc prorsus defecit. Herod. lib. 5. Strabo l. 13.

THASIIS erat prouentus ex cõtinẽti, atq; ex metallis. Ex fossiticia quidẽ metallorum aureorũ materia, septuaginta talentorum: ex Thasiis aũt metallis minus, sed tamen frequentes ita, ut si Thasii forẽt immunes tributorum, fuerint eis in summã prouentura quotannis ex continenti atq; ex metallis ducenta talenta: & quãdo plurimum, trecenta. Quæ metalla Herodotus quoq; inspexit: & tamen longè admirabiliora fuêre, quæ Phœnices ij qui cum Thaso eam insulã condiderunt, inuenere: quæ insula ab hoc Thaso Phœnice nomen obtinuit. Hæc autem Thasi Phœnicea metalla sunt, inter locum qui uocatur Aenyrorum & Cænyrorum sita: atq; eregionẽ Samothraciæ ingens mons indagando euersus est. Herod. lib. 6. Thassus insula est iuxta Thraciam. Callistratus orator demigrãs Athenis, persuadere conatus est Athenienfibus, ut regionem quæ ex aduerso erat, incolerẽt, multa splendida de eius feracitate iactitans, & quòd auri uenas haberet, & quòd glebam optimam. Deniq; in summa, inquit, Thassus bonorum est. Hinc in uulpi sermonem abiit, θάσου- ἀγαθῶν, id est, Thassus bonorum, de iis qui splendida pollicentur. Zenodotus & Erasmus.

DATHVS Thassiorum colonia iuxta Strymonem, cùm alioquin opulenta ac florẽs, tum habet etium auri uenas. Hinc prouerbium, Δάθου- ἀγαθῶν, id est. Dathus bonorum, de conferta rerum opulentia. Suidas & Erasmus.

SIPHNIORVM insula aurifodinas habet, de quarum fructibus iussit Apollo Delphicus sibi decimam offerri. Illi thesauro condito, decimam obtulerunt: postea uerò quàm nimio pecuniæ retinendæ studio ab ea religione desciuerunt, maris alluuie metalla prorsus abolita sunt. Pausanias in Phocicis, & Suidas.

Philippus Amyntæ Macedonum rex, CRENIDAS se conferens, inductis multis qui eam urbem incolerent, ex sui appellatione instituit, ut PHILIPPI nominarentur. Erant in eo tractu fodinæ auri, sed tenues & non bene exploratæ: eas Philippus magnis operibus ita instruxit, ut annua ei redirent amplius mille talenta. Vnde magnis opibus breui cumulatis, Macedoniæ imperium plurimum auxit, cùm pecuniæ ceptis omnibus negotiis sufficerent. Numum aureum Philippi nomine cudi instituit. Diod. lib. 16.

Γλαῦκες κωμῳδικαί, id est, Noctuæ Laurioticæ: hoc uelut ænigmate pecuniarum uim significabant. LAVRIOS enim Aticæ regio est, auri uenis frequens. Porrò nomismatis aureis noctuarum figura inscalpebatur. Erasmus.

COLOPHONII optimũ aurum fecerunt: etenim id multũ differre dicũt ab alio. Fortassis aũt Lydi patria pulsi, aurifodinas Thraciæ, & iuxta Strymonem, cum Ionibus quibusdã occuparunt, & auro faciendo studuerunt. Suidas.

In Hispania TVRDETANA aurũ non solũ ex metallis effoditur, uerumetiã fluit. Flumina namq; torrentesq; aureã deferunt arenã. Quòd si quib. à natura negatæ sint aquæ, illatis rigãtes aquis mox splendescentẽ inueniunt grumulum. Puteos quoq; effodiẽtes, & alia per solertiã tractantes artificia, lauandis arenis aurũ excerpũt. Pluresq; hac ætate sunt qui aurũ eruant, quàm qui aurũ effodiant: unde Chrysoplysia, id est, auri lauacra sunt appellata. GALLI quidẽ digniora esse sua prædicant metalla, quæ in Cemmeno mõte sunt, præsertim quæ ad Pyronen uergũt. Verùm enimuerò quod his è locis educitur, magis probatũ est. Inter auri aũt micas quandoq; dimidiæ libræ grumos, quas Palas uocant, reperios fuisse memoriæ traditũ est, qui paruæ admodũ purgationis indigeant. Traditũ etiã est, scissis lapidibus, glebulas quasdã papillis mammarum similes inueniri. Strabo lib. 3.

Aurum, inquit Georgius Agricola, totius Europæ laudatissimum affert Hispania BETICA, quæ totius Europæ maximè Australis est: Aphricæ uerò Aethiopia. Vicena millia põdo auri annis singulis ASTVRIAM atq; GALLECIAM & LVSITANIAM præstare, quidam tradiderũt, ita ut plurimum Asturia gignat. Neq; in alia parte terrarũ tot seculis hæc fertilitas. ITALIÆ parcitum est uetere interdicto parcitum

trum, alioquin nulla fœcundior metallorum quoq; erat tellus. Extat lex censoria Ictimulorum aur. fodinę, qua in Vercellēsi agro cauebatur, ne plus quinq; M hominum in opere publicani haberent. Plin. lib. 33. cap. 4.

Polybius scriptū reliquit suis temporib. aurifodinas in TAVRISCIS Noricis, maximeq; penes Aquileiam, inueniri adeò natura opimas, ut cùm à superficie terræ duos ad pedes solum detraxeris, fossile confestim aurū inuenias. Fossam aūt non ultra pedes XV esse. Aurum ipsum per se partim purū esse, ad fabæ aut lupini magnitudinē, octaua tantū parte decocta: partim uerò maioris indigere digestionis, ualdeq; utilissimæ. Adiuuantibus aūt Barbaros Italis, bimestri tempore, cuestigiò auri preciū tertia parte uilius ueniisse totam per Italiam. Quod quidem ubi Tauriści sensérunt, eiectis adiutoribus soli uenum dedēre. Pòst uerò uniuersas aurifodinas Romani in suam redegere potestatem. Strabo libro quarto.

Tellus SALASSORVM in Alpibus aurifodinas habet, quas Salassi, cùm olim potētia ualerēt, possidebāt. Magnam quibem illis opem ad effossiones aurumq; lauandū Durias fluuius afferebat. Quocirca multis in locis aquæductus partiētes, cōmunem aluéum exinanibant. Quod cùm ipsis ad auri uenandi conquisitionem conduceret, reliquos sua colentes arua, rigationibus destitutos contristabat', cùm fluuius suppeditare terris potum nequiret. Eam ob causam assidua inuicem prælia gens utraq; conferebat. Potitis inde rerum Romanis, Salassi quidē & aurificium simul & agrum amiserunt: montium tamen iura tēentes, adhuc aquam publicanis, aurifodinas capessentibus uenundedēre Ibidem.

Apud COLCHOS torrentes dicuntur aurum deferre: quod Barbari perforatis tabulis, ac lanosis pellibus excipiunt. Vnde aurati uelleris fabula conficta est. Et fortasse Iberes eodem nomine uocantur, quo occidentales Hispani, ab auro quod apud utrosq; inuenitur. Strabo l. 11. Mithridatico bello Cn. Pompeius, qui in Colchidem usque fuerat hostem secutus, postquam ab eo ulteriùs insectando destitit, pro non paruo habuit negotio omnia de Iasonis in eam terram accessu argumenta recognoscere. Piures auriferi fontes ex CAVCASO scatent, locorum accolæ pelles in ima uada demittunt, aurumque uelleribus implicitum legunt, ita ut in emerso aurea sit pellis facies. Vnde poetis materia orta uideri potest, tam multa de aureo uellere fabulandi. Sabellicus lib. 4. Ennead. 6.

Vltra Riphæū montē ditissima REGIO est, sed inhabitabilis, quando gryphi, sæuum & pertinax ferarum genus, aurum terra penitus egestum mira sollicitudine custodiunt, neque quenquam id attingere patiuntur. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

In plerisque PANNONIÆ fluminibus auri optimi ramenta inueniūtur. Quin & in uitibus in aurifero solo satis aurum quandoq; legunt. Ibidem.

CHRYSVS fluuius, uulgò Keuureuus, à Carpathiis mōtibus demissus, quum ramenta aurea deducat, ab auro nomen accepit. Ibidem.

TRANSSYLVANIA pecoris, uini, frumenti, item auri & argenti feracissima est: ubi amnes nonnulli aurea ramenta ferunt, aurique fragmenta quandoque sesquilibralia trahūt, quum montibus sit undique circumsepta in coronæ speciem. Ibidem.

In BOEMIA aurum tale statim, qualem natiuæ uenæ ferunt, in puteis effoditur, qui de loco Giloua cognomen suū trahunt. Tenet fama, Regibus Boemiæ sæpiùs inde allatas fuisse micas aureas puti auri, quarum singulæ pondo denum librarum graues erant. Dubrauius lib. 1.

Imperante Carolo V. Cæsare, sunt reperta ad Australem Oceanum in aduersis Pariæ & Darienæ terræ regionibus, PERVRÆ & CVSCHÆ regna immenso auro refertissima, quod nullo fodientium aut legentiū labore paratur, quando id in domesticos coquinariosq; usus, rudi artificio fabrefactum, sed non planè putum Hispani apud Indos inueniāt. Eius autem omnis copia aduecta Hispalim, in officinā publicanorum ęa lege tum conferebatur, ut uectigalis nomine quintą pars esset Cæsaris, reliquum negotiatores conflarent, & demùm admixto purioris uenæ auro, reiectisque exactæ conflaturæ intertrimentis, ad pondus puritatemq; monetæ Cæsaris Hispanica noua cudi curarent. Iouius libro 34. Historiarum.

Quemadmodum ferrum ad Septentrionē penè in ipsa superficie terræ ita ad meridiem in agris & arena pura reperitur. Tradunt enim in regno DAMVTI iuxta montes Bet, ultra Capricornum, aurum post imbrium copiam detegi, & ut cætera metalla ignea ui coquuntur ad Septentrionem in montibus Pyrenæis, Iurasso, Cemeno, Alpibus, Carpatho, Rhodope, Pangæo, Laurio, Tmolo, Caucaso: ita quoque ad Meridiem aurum non igneo calore, sed siderum cœlestium ui & ardore solis, uelut in superficie terræ & arena conflatur. Ioan. Bodinus Met. hist.

Aeris fodinæ'

Fertiles.

Aere DELVS insula celeberrima fuit, mercatus concelebrante toto orbo. Plin. lib. 34. cap. 2. E mari quod ad Delum insulam est, Carthaginensium urinatores æs ad duas ulnas efferre, Theophrastus tradit: è quo ære statuæ in Phæneo ab Hercule politæ, fuerint confectæ. Antigonus in Mir. nar.

Scribit Aristoteles ἐν Θαυμασίων ἀκουσμάτων, in CYPRO genus quoddam gigni æris, auro non absimile, quod in frusta minutissima concisum agricolæ ferant: mox ad pluuiā exoriri & coalescere, & postquam adolcuerit ad iustam maturitatem, colligi & recondi. Alex. lib. 4. cap. 9.

Defectæ.

Fodinæ æris in EVBOEA planè defecerunt, ex quo procudebantur durati aquæ rigore gladij, ut ait Aeschylus:

Acie rigentem acuta ensem Euboicum capit.

Plutarchus de Defectu oraculorum.

Ferri fodinæ.

Ex omnibus generibus palma Serico ferro est: SERES hoc cū uestibus suis pellibusq; mittunt. Secunda Parthico. Plinius libro 34. capite 14.

Circa ANDIRA Phrygiæ lapis quidam inuenitur, qui combustus ferrum fit: deinde cum terra quadam in fornace excoctus, pseudargyrum exudat terra: quæ terra, si æs acceperit, fit mixtura, quam quidam orichalcum uocant. Pseudargyrum etiam circa Tmolum gignitur. Hæc sunt ea loca quę Leleges tenebant. Strabo lib. 13.

Ferrum omnium præstantissimum prouenit apud SVECOS & OSTROGOTHOS, quod Osemutum appellant, quin etiā in Ligiis ad Sagam oppidum in pratis ferrum erui scribit G. Agricola, ad altitudinem duorum pedum, & decennio renatum fodi, nec altiùs propter aquas penetrari. Io. Bodinus Methodi histor. cap. 5.

In Populonia urbe Hetrusca olim ferrum laborabatur ex ipsa deuectum AETHALIA, cùm in eius insulæ fornacibus in massam compingi nō possit, nisi statim ab effossoribus deferatur in continentē. Hoc etiam admiratione dignum habet insula, ut exhausta effossionibus loca, post aliquod tempus rursus repleta cernātur. Sicut de Rhodi Platamonibus, & de Pari insulæ marmore proditum est. Idem apud Indos de sale Clitarchus asserit. Strabo lib. 5.

HISPANIA ferrariis ultra cęteras orbis plagas abūdat, adeò ut etiam aquas generet, quib. ferrum aerius temperatur. Inde chalybis copia exhauritur, & plures mundi prouincias ferro & chalybe ditat: nec ullum apud Hispanos telum probatur, quod nō aut Birbili fluuio aut Chalybe tingatur. Vnde etiam Chalybęs accolæ huius fluuij appellati, ferro cæteris præstare dicuntur. Plumbi deniq; & æris uberrima est. Rodericus Santius parte 1. hist. Hisp. cap. 3.

Ferrum rarissimum in Africa, frequēs in CANTABRIA (quæ totius Hispaniæ maximè Septentrionalis est, & Europæ maximè occidua) in GALLIA, in GERMANIA frequens. Georg. Agricola.

ILVA Tyrrheni maris insula ferri uenis inexhausta, magnum quotannis uectigal Plumbini domino præbet. Aeneas Syluius cap. 56. Europæ.

Argenti fodinæ

Fertiles.

LAVRIVM breui uia à Sunio promontorio distat, ubi olim argenti metalla Athenienſibus fuēre. Pausanias in Atticis. Argentifodinæ regionis Atticæ initiò quidem existimatione dignæ, postea defecerunt. Ipsi artifices uetera purgamenta recoquentes, purgatum ex illis argentum adhuc inueniebant, cùm antiquiores imperitè fornacibus uterentur. Strabo lib. 9.

Iberiæ montes, qui PYRENÆI uocantur, & altitudine & magnitudine longè alios excellunt. In quib. cùm sint frequentes syluæ, ferunt priſcis temporib. igne à pastoribus iniecto montanas omnes regiones fuisse cōbustas: qua ex re montes aiunt cognominatos Pyrenæos. Ardente continuis diebus igne, multi ex montib. argenti puri riuuli flammarū effluxere: quod incolis ignotū, Phœnices mercatores uili rerū permutatione emtum in Græciam Asiamq; ac nationes cæteras deferentes, magnas ex eo cōmercio opes contraxerunt. Adeò aūt mercatores quæstus excitauit cupiditas, ut cùm onustis nauib. superaret argentum, amoto ab ancoris plumbo, argentū eius loco subderent. Hoc lucro Phœnices admodū opulenti facti, multas colonias tum in Siciliā propinquasq; insulas, tū in Libyā Sardiniāq; ac Iberiā deduxerūt. Multis post seculis cognito argēto, Iberi metallis quærēdis operā dedere: postea cùm Romani Iberiā subegissent, maximè ex eo ditati sunt. Emtā enim seruorū copiam ad effodiēda metalla deputabāt: q uariis locis metallorū uenas scrutati, ac alrè lateq; terra effossa, plurimū auri argētiq; eruūt, uariis multorū stadiorū cuniculis sub terrā actis. Maximè uerò quis admiretur, cur nulla illarum fodinarum recēs habeat initium, quin omnes à Carthaginensiū auaritia sue rint apertæ, quo tempore Iberiam tenebant. Hęc fuit causa, ut eorum postmodum excresceret uires. Precio enim optimis militum conductis, multa gesserūt aduersus hostes bella, neq; domestico neq; sociorum milite usi, Romanos Siculosq; ac Libyos in maxima deduxerunt pericula, cùm omnes diuitiis ob auri argētiq; copiā superarēt. Diod. li. 5. c. 9. Polybius effodiendi argenti locos, qui circa nouam CARTHAGINEM in Hispania sunt, memorans, maximos esse dicit, distare uerò ab urbe stadiis circiter XX. in circuitu stadiis CCCC. Quo in loco quatuor myriades operariorum manere, qui tunc populo Romano XXV drachmarum millia per dies singulos referebant. Carthaginēses ductore Barca aduersus Hispanos ductantes exercitum, eos (uti scriptores prodidēre) argenteis in Turditania præsepibus & doliis utentes, in potestatem redegerunt. Strabo lib. 3.

Tempore Plinij durabant adhuc per HISPANIAS ab Annibale incoati argenti putei sua ab inuentoribus nomina habentes. Ex queis Bebelo appellabatur, qui CCC pondo Annibali subministrabat indies, ad mille quingentos iam passus cauato monte. Plin. lib. 33. c. 6.

CVTHNA in Boemiæ regno argenti inexhaustas fodinas habet. Aeneas Syluius in historia Boemiæ.

Olim in BRITANNIA ex puteis terra candida effodiebatur, non minùs centum passibus profundis, ex qua, postquā argentum detraxisses, insperſi agri adeò fœcundi reddebant', ut semel in uita insperſisse sufficeret. Cardanus de Subtilitate, lib. de Mistis, seu metallicis.

Defectæ, Exoletæ.

Argenti fodinæ ATTICÆ Plutarchi ætate penitus defecerāt. Testis ipsemet de Def. oraculorum.

Stanni.

Supra Lusitaniam plurimum stannum effoditur in insulis Oceani Iberiæ proximis, quæ à stanno CASSITERIDES denominantur. Diodorus lib. 5. c. 9. Sunt autem decem numero inter se propinquæ, in Oceano Gaditano, ex aduerso Celtiberiæ, eas habitant homines colore fusco, tragicarū persimiles furiarum. Stanni ac plumbi metalla habent, pro quibus simul & pro pellibus tegulas permutant, & sales cū negotiatoribus, nec minus ærea uasa. Plinius lib. 4. cap. 22. & Strabo lib. 3.

BRITANNI qui iuxta Velerium promontoriū incolunt, mercatorum usu, qui eò stanni gratia nauigant, humaniores relíquis erga hospites habentur. Hi ex terra saxosa, cuius uenas secuti effodiunt stannum, igne eductum, in quandam insulam ferunt Britannicam, iuxta quam (Ictam uocant) maris fluxu uidentur insulæ: cum uerò refluit, exiccato interiecto litore, curribus eò stannum deferunt. Diod. lib. 5. c. 8.

Plumbifodinæ.

FESVLARVM mons in Hetruria, Florētinę ciuitati imminēs, lapides habet plumbarios, qui si excindātur, breui tēporis spacio nouis incrementis instaurantur, teste Boccacio Certaldo. Georg. Agricola c. 7. de Rebus metall.

MINERALIVM. LOCA FOECVNDA

Sulphure, Bitumine, Pice, Naphtha, Succino.

In BABYLONIA bitumē multum innascitur: de quo Eratosthenes dicit, liquidum, quod naphthan uocant, in SVSIANO agro nasci: aridum uerò, quod congelascere potest, in Babylonio. cuius fons est prope ipsum Naphthan. Hoc autem inundante ex liquefactione niuium, & ipse augetur, & effusionem in fluuium facit. Hic glebæ maximæ cōcremantur ad ædificia idoneæ, quæ ex coctilibus lateribus fiunt. Sunt qui liquidum etiam in agro Babylonio innasci dicāt. De arido quidē dictum est, quod præsertim ad ædificia ualet: dicunt etiam nauigia cōtexi, quæ bitumine illita constipentur. At liquidum, quod naphtham uocāt, admirabilem quandam naturam habet. Nam igni admotum eum corripit, & si corpus eo illitum igni admoueris, deflagrat, nec aqua ullo pacto extingui potest, sed magis ardet, nisi ualde multam superinfuderis. Cœno & aceto, & aluminę, & uisco oppressum extinguitur. Vnde Alexandrum tradunt, experientiæ gratia, puero cuidā in balneo naphtham insperſisse, ac lucernam admouisse, ut propè puer totus deflagraret, nisi circūstantes multa aqua flammas euicissent, ac puerum seruassent. Strabo lib. 16.

Cùm multa sint in BABYLONIA aspicientibus admiratione digna, non minus mirabitur quis magnam uim, qui in ea gignitur, asphalti: tanta enim illius superest copia, ut nō solùm satis tot tantisq; ædificijs fuerit, sed & populus licēt innumerabilis eo arefacto pro lignis utatur: adeò magna illius copia tanquā ex largo fonte haurientibus adest. Diodorus lib. 2. cap. 4.

Alexandro Magno Babyloniam occupanti, miraculo fuit in ECBATANIS terræ hiatus ignem perpetuò, sicut ex fonte subūcbens, & scaturigo naphthæ ex abundantia nō longè ab illo hiatu stagnantis, qui cætera bitumē repræsentat, cæterùm cognationem habet cum igne adeò magnam: ut prius quàm contingat flammam, interfusum aera frequenter solo splendore circa flammam elucente accendat. Quò uim eius & indolem ostēderent Barbari, uiam ad regis tentorium tendentem irroratuere minutis huius medicamenti stillis, stantesq; in extremo faculas irrigatis admouere. Iam enim tenebræ erant. Capite accenso, mox flamma punēto temporis depasta reliqua est: atq; momento ad alterū percurrit terminum, ac uia cōtinuo colluxit igne. Athenophanes erat Atheniensis ex ijs, qui in ungendo & balneo curare regis corpus solebat, mentemq; eius scitè abducere ad remissionem. Hic in balneo assistente tunc regi puero facie ridicula, sed qui caneret lepidè, Stephanum dicebant: Vis, inquit, in Stephano, rex, periculum faciamus naphthæ? Nā hunc si attigerit, nec fuerit extinctus: dicam uires eius planè inexuperabiles & eximias esse. Cùm promtè puer offerret se ad experimentum: simul atq; inunctus fuit, & attigit eum medicamentum, flammam corpus eius tam ingentem effudit, & igne occupatum est totum: ut ad extremā perplexitatem trepidationemq; reciderit Alexāder. Quòd ni adfuissent, qui multa uasa aquæ in balnei usum ad manum habebant: nulla ope prohiberi potuisset, quin corpus pueri esset ambustum. Sed & tunc corpus eius undequaq; inflammatum fuit, & ignem extinxerunt ægrè, ac pòst malè habuit. Itaq; haud absurdè fabulam quidam ad ueritatem reducentes, hoc illud esse dictitant Medęę medicamentum: quo decantatam illam coronā flammeumq; inunxit. Plut. in Alex.

In stathmo Cissiæ regionis, qui dicitur ANDERICA, CCX stadiis procul à Susis, puteus est, qui trifarias rerum species exhibet, in hunc modum. Hauritur quidem celonio (id est, instrumento ciconia) pro situla autē dimidiato utre ad ciconiam alligato, quo in puteum decusso quicquid hauritur, mox in cisternā diffunditur: atq; hinc aliò effusum, triplici uaietate concrescit, in asphaltum quidem & salem protinus: inde etiam in oleum, quod Persæ Rhadinacē appellāt, atrum, ac grauiter olens. Hoc loci rex Darius locauit Eretrienses: quem ad meam usq; memoriā tenuere, seruantes pristinam linguam, inquit Herod. lib. 6.

ASPHALTIS lacus in media Idumeæ satrapia, in longitudinem patens stadia maximè quingenta, in latitudinem circiter sexaginta. Aquam habet amarā, & supra modū fœtidā, ita ut neq; piscem alere possit, neq; aliud animal aquatile. Cumq; in eum magna flumina dulcedine præstantia influant, ea fœtore uincit. Ex eius medio exhalat quotannis bituminis solidi moles, quandoq; maior tribus iugeris, interdum non multo minor iugero. Quā ob causam incolæ Barbari maiorem uulgò uocant taurum, minorē uitulū: cumq; natet bitumen procul in aqua, fit ut procul spectātibus speciem præbeat insulæ. Fit autem manifesta bituminis excretio ante uiginti dies. Nam circum lacum in multa stadia, fertur odor bituminis tetti uenti, ac quicquid circa eum locū argenti, & auri, & æris est, amittit naturam coloris. Verùm ea in pristinum statum redit, postquam omne bitumen efflatum est. Vicinus autem locus cùm sit ardens & putidus, facit corpora finitimorum ualetudinaria, & omnino uitæ breuis. Excretum autem bitumen, qui ex utraq; parte lacū accolunt, diripiunt, hostili inter sese animo, scitè nauigiis id priuatim percipientes: conficiūt enim arundinum prægrandes rates, quas in lacum coniiciunt, atq; in his sedent non plures tribus, quorum duo alligatos habentes remos, remigant: unus arcus ferens, si qui adnauigāt ex ulteriore ripa, aut uim tentare audent, propulsat. Vbi prope bitumen uentum est, insiliunt cum securibus quas habent, ac tanquā de molli petra secantes, ratem replent. Deinde retrò nauigāt. Diod. lib. 19. Asphaltites Palæstinæ lacus nihil præter bitumen gignit, unde & nomen. Nullum corpus animalium recipit: tauri cameliq; fluitant. Inde, fama, nihil in eo mergi. Longitudine excedit CM passuum. Plinius lib. 5. cap. 16. & Strabo lib. 16.

In ZACYNTHO insula sunt complures lacus, quorū qui maximus, septuaginta quoquò uersus pedum est, altitudinis duum passuum: in hunc uirgines contum, cuius in summitate myrtus alligata est, demittunt: deinde referunt myrto picem, odorem quidē asphalti habentem, sed cæterà præstantiorem pice Pieria: eamq; in scrobem, quem iuxta lacū foderunt, effundunt, & ubi multum illius aggesserunt, ita è scrobe in amphoras transfundunt. Quicquid autem in lacum decidit, id sub terram meaus redditur in mari, quod à lacu quatuor stadijs abest. Herod. lib. 4.

In ipsis Apolloniatarum Illyriorum finibus celeber locus extat, quem NYMPHAEVM uocitant: ibi petra est ignē uomens, cui fontes subsunt, qui aquas tepidas bitumenq; scaturent,

tent, dum ipsa bituminis petra (uti par est) uritur. Propè uerò in tumulo eius metalli effossilis locus est, quod excisum temporis spacio denuò repletur: cumq; tellus intra fossas aggesta sit, in bitumen trãsformatur, Posidonio teste. Idem memoriæ prodidit, terram uinetis consitam, bitumine referetam, quæ in Seleucia Pieria iacet, uineis esse remedio. Nam si cum oleo inungatur, bestiolas ad germina è radice ascendentes necari. Strabo lib.7.

ADIABENE, regio media inter fluuios Tigridem & Euphratem: uocatur & Mesene, quasi Interamniam dicas, uel, regio sita ante Mesopotamiam, uersus Orientem, ultra Tigridem. In ea bitumẽ est, quæ naphtha dicitur. Est autem Adiabene sortita nomen, à difficili transitu, propter fluuiorũ frequentiam. Illic sita est etiam Niniue. Bitumen porrò ædificia ita firmat, ut coctilibus lateribus, & minutis lapillis immistum, ferro quouis robustiora fiant. Illic etiam sunt Auerni fauces, è quibus dirus halitus expirat: qui quoduis terrestre animal, quemuis alitem perimat, si olfecerit duntaxat ex propinquo. Qui si spargeretur, habitari locus ille nõ posset. Verùm recta linea ascendit: & cùm paululum emersérit, rursus infringitur. Vnde uolucres altiùs uolantes euadunt, & animalia quæ in circuitu pascuntur. Suidas.

Sulphuris nusquã terrarũ copia maior, quàm in insula THVLE, quæ Islandia dicitur, unde in uniuersam Europam aduehitur. Io. Bodinus Method. hist. c. 5.

SEPTENTRIONALES regiones, abietes & pinos in maxima alũt copia. Quarum resina cancri caloribus resoluta in subiectos destillans fluuios, & aquæ frigiditate congelata, marino æstu per mare Gothicum in meridionale litus aduersum Prutenicum euomitur. Olaus lib. 11. c. 8.

Alumine. Fodinæ aluminis

Fertiles.

Veteres inuẽniri aluminis fodinas in ITALIA, negarunt. At Pij II. Pontificatu ad Forum Claudij primũ in FALISCIS, & postremò in VOLATERRANO agro magna uis aluminis inuenta, posse falli doctissimos sæpè uiros, ostendit. Volaterrani quidam priuati homines ea re obseruata, cùm permultis operis conductis indigerent, Florentinos quosdam Iuri simul & periculi socios sibi ascíuerunt. Volaterranus populus ubi fossionem uberem magniq; quæstus esse animaduertit, arbitratus posse exigi uectigal non contemnendum, quoniam infectores alumine plurimum uterẽtur, publicum agrum esse contendens, commodum quoq; ad ærarium pertinere affirmauit. Contrà priuati suo labore & periculo inuentum in publicam auerti utilitatem, iniquum censebant. Re ad seditionem spectante, Florentinorum magistratui (iis enim parebant) iudicium controuersiæ permiserunt. Missi à Florentinis arbitri, siue mũneribus corrupti, siue æquitate ducti, secundùm priuatos iudicarunt, adiecto ad contumeliam decretò, Volaterranum populum malè facere, qui suos ciues homines industrios & uigilantes fructu sui laboris priuare uelit: placere tamen, priuatos quotannis certam pecuniã tributi nomine pẽndere, quod indicio esset, eius soli ius ad ciuitatem pertinere. Volaterrani eo iudicio exacerbati, à Florentinis palàm defecerunt, & ciuium suorũm, secundum quos pronunciatũ fuerat, ædes diripuerunt & incenderunt. Florentini armis perfidiam prosecuti, Volaterras captas diripuerunt, anno MCCCCLXXII. Brutus lib. 5. Florent. hist. Pio II. Pp. sedente, in agro Tolphano prope Centũcellas, montes aluminis parefacti sunt, ex quibus prouentus annui aureorum numũm paulo minùs percipi ꝝ CM feruntur. Io. Campanus in uita Pij II. Pont. max.

Defectæ.

Non ita pridem destitit uena illa CARYSTI glomos lapidũ molles, qui in licia deducerentur, eructare. Nonnullos certè uestrum uidisse arbitror mantilia, plagulas, & reticula ex ea materia, ab ignis iniuria libera: quæ cùm sordida usu facta sunt, coniecta in ignem splendida & pellucida efferunt. At nunc exoleuit, & uix quasi fibræ uel capillamẽta tenuia intercurrunt in iis metallis. Plut. de Def. orac.

Sale. Salifodinæ.

Africa circa VTICAM construit aceruos salis ad collium speciem: qui ubi sole lunaq; induruere, nullo humore liquescunt, uixq; etiam ferro cæduntur. Fit tamen & in CRETA sine riguis, in salinas mare infundentibus: & circa AEGYPTVM, ipso mari influente in solum (ut credo) Nilo succosum. Fit & è puteis in salinas ingestis. Prima densatio BABYLONE in bitumen liquidum cogitur, oleo simile, quo & in lucernis utũtur: hoc detracto subest sal. Et in CAPPADOCIA è puteis ac fonte aquam in salinas ingerunt. In CHAONIA excoquunt aquam ex fonte, refrigerandoque salem faciunt in certem, nec candidum. Galliæ Germaniæq; ardentibus lignis aquam salsam infundunt. Hispaniæ quadam sui parte è puteis hauriunt, muriam appellant. Marinorum maximè laudatus CYPRIVS à Salamine: at è stagnis Tarentinus suauissimus omniũ atq; candidissimus: ac Phrygius, q Tartæus uocatur. Hi duo oculis utiles. Plin. li. 31. c. 7.

Sal siccatur in lacu TARENTINO æstiuis solibus, totumq; stagnum in salem abit, modicũ alioquin, altitudine genua non excedẽs. Item in Sicilia in lacu qui COCANICVS uocatur, & alio iuxta Gelam: horum extremitates tantùm inarescunt, sicut in Phrygia, Cappadocia, Aspendi, ubi largiùs coquitur, & usq; ad medium lacum. Illud mirabile, q̃ tantundem noctu subuenit, quantum die auferas. Aliud genus ex aquis maris sponte gignitur, spuma in extremis litorib. ac scopulis relicta. Hic omnis rore densatur, & est acrior q̃ in scopulis inuenitur. In Bactris duo LACVS uasti, alter ad Scythas uersus, alter ad Arios, sale æstuant: sicut ad Citium in Cypro, & circa Memphin, extrahũt lacu, dein sole siccãt. Sed & summa fluminum densantur in salem, amne reliquo ueluti sub gelu fluẽte, ut apud Caspias portas, quæ salis stãmina appellantur. Item circa MARDOS & ARMENIOS. Præterea apud Bactros amnis OCHVS & OXVS, ex appositis montibus deferunt salis ramenta. Sunt & in Africa lacus, & quidem turbidi, salem ferentes. Ferunt quidem & candidi fontes, sicut Pagasæi. Sunt & montes natiui salis, ut in Indis OROMENVS, in quo lapidicinarum modo cæditur renascens: maiusq; regum uectigal ex eo est, quàm ex auro atq; margaritis. Effoditur & è terra, ut palàm est humore densato, in Cappadocia. Ibi quidem cæditur specularium lapidum modo. Pondus magnum glebis, quas micas uulgus appellat. CARRHIS Arabiæ oppido muros domosq; massis salis faciunt, aqua ferruminantes. Inuenit & iuxta Pelusium Ptolemæus rex, cùm castra faceret. Quo exẽplo postea inter Aegyptum & Arabiam, etiam squallẽtibus locis, cœptus est inuẽniri detractis harenis: qualiter & per Africæ sitientia usq; ad Ammonis oraculum. Is quidem crescẽs cũ Luna noctibus. Cyrenaici tractus nobilitantur Ammoniaco, & ipso, quia sub harenis inueniatur, appellato. Similiter & in Hispania citeriore Egelastæ, à medicis laudatissimum. Plinius lib. 31. cap. 7.

In agro Troiano prope Lectum promontorium est Halysius campus, & Tragesci sales, qui sponte nascuntur, & Etesiis uentis congelascunt. Aeneas Syluius cap. 70. Asiæ.

In interiore sinu maris Persici urbs iacet, nomine GERRHA, quam Chaldæi tenebant, à Babylonia profugi, loca salsa, & domos ex sale habitantes, quas, cùm salis squamæ propter solis ardorẽ separatæ continuè cadunt, crebrò aquis aspergant, atq; eo pacto continuant parietes. Strabo lib. 16.

In XIMENA Ponti regione sunt sales fossiles, à quibus Halym flumen dici putant. Strabo lib. 2.

TATTA lacus Phrygiæ maioris salis fontes habet, ut & auiũ superuolitantium pennæ rore aspersæ, in sal concrescant. Strabo lib. 12.

Dicunt in terra SOPITHIS, in monte quodam sales effodi, qui toti Indiæ sufficiant. Strabo lib. 15.

Est Hispaniæ Tarraconẽsis mons in Comitatu CARDONÆ sale plenus, præstatq; omnibus regionalibus salis fertilitate: quem montem, quum maximè sale euacuatur, tunc latiùs in altum crescere nemo dubitat. Io. Gerund. lib. j. Paralip. Hispaniæ.

Sunt montes Hispaniæ natiui salis, apud RIBAGORCIAM, in quibus lapicidinarum modo sal cẽditur, & arborum modo postea pullulat ac renascitur. Apud oppidũ ANTIQVERAM uallis est amœnissima, cuius longitudo est passuum mille & quingentorum, & ex omni parte clausa montiũ iugis: quæ uallis hyeme pluuialibus aquis impletur, & in formam magni lacus efficitur: cuius aquæ calore solis in salẽ candidum conuertuntur. L. Marineus Siculus lib. j. de Reb. Hispaniæ.

In Dacia MARMACIA, unde Tibiscus oritur, in Carpathiis montibus collocata, quam Marmarussam nunc appellant, sal marmoris instar effoditur, & tanta quidem copia, quanta uniuersæ Scythiæ satis esse posset. Nec procul quidẽ hinc aqua inuenitur, in qua demersum ferrum uertitur in cuprũ. Bonfinius lib. j. Dec. j.

Salinæ ubertimæ apud LVNEBVRGVM Saxoniæ habentur, ex quibus multi monasteriorum abbates & prælati uitam ducere consueuerunt. Has Luneburgenses uiolenter usurpauere. Ob quam rem & à Nicolao Pont. max. & à Friderico III. Imp. Augusto damnati sunt. Aeneas Syluius cap. 32. Europæ.

In POLONIA montes profundissimi salis sunt, præsertim in Vielisca & Bochna. Olaus lib. 13. c. 43. Septentrionalium gentium. Bolesłao Pudico regnante, anno MCCLII. salis metalla apud BOCHNAM, quinto à Cracouia milliario, inuenta sunt. unde uberes principi reditus accessere. Kinge, siue Cunegundis, uxoris Bolesłai, pietati & sanctimoniæ beneficium id, non modò Polonis, uerùm etiam finitimis populis perutile, acceptum refertur. Excinditur autem id altissimis & latè sub terra patentibus puteis, supersuè egesta humo,

mo, solidum duritie lapidea, molesq; ingẽtes trochleis, uel equorum, uel hominũ opera circumactis extrahuntur, non nullæ crystalli penè in modum pellucidæ. Quin ex eo quoque columnæ miræ magnitudinis excisæ specus cauos, & contignationes eorum, atq; oppidum ipsum superædificatum uillasque sustentant. Aqua item è puteis illis hausta, in sal candidum excoquitur. Cromerus lib. 9. & Guagninus in Polonia.

Anno MDLI. flante Austro, stagnum OSTIÆ propinquum mense Augusto nimio æstu exaruit, limusq; per XX dies salem ẽdidit candidissimũ, rore salso, matutino tempore humectatus. Bern. Saccus lib. j. c. 4. Ticinensis hist.

Nitro.

Nitrum optimũ copiosumq; in CLYTIS Macedoniæ, quod uocant chalastricum, candidum, purumq;, proximum sali. Lacus est nitrosus, exiliente è medio dulci fonticulo. Ibi fit nitrum circa canis ortum nouemis diebus, totidemq; cessat, ac rursus innatat, & deinde cessat. Fit & in Aegypto circa Naucratim & Memphim, Nilo nitrariis scrobibus immisso. Plinius libro 31. cap. 10.

Sandaracha.

Ad Pompeiopolim Bithyniæ MONS est, Sandarachẽ metallo nobilis. Hunc operatores maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publicè operari, & fossoribus utebãtur seruis, ex aliquo maleficio redemtis. Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aerem ex metallis lethiferum esse atque intolerabilem, propter odoris grauitatẽ è glebis prodeuntem. Vnde corpora citò ibi mori, sæpè metallorum effossionem deficere propter operariorum incommoditatẽ: qui cùm plures sint quàm CC. continuè & morbis & labe absumuntur. Strabo lib. 12.

Minio.

SISAPO Beticæ oppidum est, olim Romanis uectigale, uenas habens miniarias. neq; temerè Romam aliunde miniũ aduehebatur. Negat autem Plinius ullius rei Romanis fuisse diligentiorem custodiam. Neq; enim ibi fas erat perfici miniũ excoquiq; ubi nascebatur: uena signata, ad dena millia ferè pondo annua Romæ lauabatur. In uendendo lex præscribebat precij modũ, ne in immensum excederet. Sed multis modis adulterabatur. Vnde, inquit, præda societati. Et mox de minio adulterino, Hoc ergo adulteratur in officinis sociorum. Ex his liquet eam regionem in multos socios fuisse diuisam, quemadmodum & hodie metalla argẽtaria aurariaúe iuxta certos tractus à redemtorib. occupantur. Erasmus in Adagiis.

Carbonibus fossilibus.

In regione THRACVM, qui Agrij, id est, feri appellantur, fluuium esse tradit Theopompus, nomine Pontũ, qui lapides carbonum similes alueo deferat suo: hos lapides uri quidem, sed planè contrario modo atque carbones ligneos: quippe extingui, si flabris exuscitentur: aqua conspersos, faciliùs ardere: odorem horum nullum reptile tolerare. Antigonus de Mir. nar.

In FIFA Scotię regione effodit ingẽti numero lapis niger, faciẽdo igni supra modũ accõmodus, quales LEODII quoque effodiuntur, tanti caloris cùm accensi sunt, ut ferrum etiam liquefaciant, fabrisq; ferro æriq; molliendo inprimis usui sint: nec usquam alibi, nisi inter Taum & Tinã amnes, in tota Albione illius lapidis genus inuenitur. H. Boethius in Scotiæ descript.

Thure, Myrrha fossili.

In MORAVIA Thus & Myrrha reperitur, non ex arbore desudante, ut alibi, lecta, sed è solo terræ eruta, uno tantùm in loco, cui Gradisco nomen, in quo ad hunc diem Thus non solùm id quod masculum uocant à similitudine testium, sed quod alia præterea uirorum mulierumq; membra ostẽtat, effoditur. Nuper autem Vencesłaus à Quercu, dum in agro suo Sterenbergensi fundamenta aggeri piscinario molitur, corpus hominis integrum inuenit, quod nihil nisi Myrrha erat, quam ille per amicos distribuit, Io. quoq; Dubrauium plus media parte lacerti humani donauit. Dubrauius lib. 4.

Vitro.

Inter Ptolemaida & Tyrum est litus aggerosum, quod uitrariam arenam fert, quam dicunt hoc in loco non fundi: quum uerò Sidonem delata sit, fusionem recipere. Strabo lib. 16. Tradit Iosephus, esse PTOLEMAIDA Galileæ ciuitatem montibus hinc inde ferè obmunitam, conuallaramq;: siquidem à Meridie Carmelo constipatur, à Septentrione uerò quem uocant incolæ Scalam Tyriorum: ab urbe duorũ ferè stadiorum interstitio fluuiolus offert se, Beleus nomine: eius in propinquo Memnonis est sepulcrum, cui adiacet locus omnium admiratione dignissimus: ea est species uallis circumactæ in orbem, quæ uitream harenam emittit, alioqui & singulare miraculum adest. Commeãt illuc numerosi nautæ genus terræ auecturi: sed quicquid inde egestũ fuerit, repletur mox: eadem semper campi facies. Produnt peritiores, uentorum id opera contingere, qui ex circumiectis superciliis difflatu suggerant metallum. Nec tamen uno ibi est miraculo natura contenta: quicquid aliunde congesseris harenæ, transit euestigiò in uitrũ: quòd si ultra loci imagines fuerit denuò proiectum, in habitum priorem eadem redit celeritate. Cælius lib. 22. cap. 5. A. L.

PAGIDA siue Belus Phœniciæ fluuius, uitro fertilis, è palude Cendeuia à radicibus Carmeli profluens. Plin. lib. 5. c. 19.

VEGETANTIVM LOCA, CONSIDERATORVM respectu STIRPIS. Huc Loca in quibus reperiuntur

Arbores respectu Vsus sui conferentes

Potui.

FERREA insula una Canariarũ, fluuiis, fontib. puteisq; caret. Veruntamen unica in ea est arbor, muris, uti fons, circundata, nuci arbori similis: hæc aquam, quæ pecoribus hominibusq; sufficiat, è foliis ubertim stillat. Hanc arborem meretrix quædam eius insulæ, cùm primũ insula subigeretur, Hispanis prodidit. Quam perfidiam, à suis clam auecta, supremo supplicio luit. Io. Metellus.

Igni.

☞ *Vide infrà, Lignorum copia.*

Arbor in PERVVIA est, materie spongiosa, q̃ uenereos stimulos perdomat: eamq; ob causam Indi nunquam ex ea ignẽ struunt, ne eius calore fumoúe impotentes in uenerem redantur. Io. Metellus.

Fabricæ.

Alexandri Magni comites prodiderunt, in TILO rubri maris insula arbores esse, ex quibus naues fierẽt, CC annis durantes, & si mergerentur, incorruptas. Plin. lib. 16. cap. 41.

Arbores respectu Speciei uariæ. Puta

Olea.

Oleaster copiosus apud ALPHEVM nascitur. Pausan. lib. 5.

In ITALIAM olea omnino tardè peruenit: nam Theophrastus, teste Plin. in principio 15. libri, urbis Romæ anno circiter CCCCXL. negauit, nisi intra XL millia passuum à mari nasci. Fenestella uerò dicit, hanc arborem omnino non fuisse in Italia, Hispania, atq; Africa, Tarquinio Prisco regnante, ab anno pop. Rom. CLXXIII.

Vites.

MARGIANA Bactrianis ad occidentẽ adiacet, & campis desertis ambitur. Fama est Antiochum, Soterem, loci naturam admiratum, magnam terræ partem muro circũclusisse: cuius ambitus mille & quingentorum fuerit stadiorum, & urbem Antiochiã condidisse. Vites hic optimas inueniri, quarum truncum uix duo uiri complecti queant, racemumque duorum ferè cubitorum. Aen. Syl. c. 17. Asiæ, ex Strabone.

Vitis in paludibus CHALDÆORVM (quas effusus Euphrates facit) nascitur, terra in arundineis cratib. imposita, quantam stirps recipiat, ut sæpè etiam ab aqua deferatur, quam rursus in pristinam sedem contis propellunt. Strabo lib. 16.

CARMANIA fert uitem Carmanicam uocatã, quæ sæpè bicubitalem racemum facit, magnis acinis ac densis. Par est enim eam fœcundiorem esse. Strabo lib. 15.

Vites in BOSPHORO per hyemem terra infodi perhibent. Strabo lib. 7. Geographiæ.

LAMPSACVS uineis abundat. Vnde Priapus ibi colitur. Eã urbem Xerxes Themistocli in uinũ dedit: nam tota hæc regio & Pariana uineis abundauit. Hinc fortasse temulẽta matronarum turba, & Veneri dedita, Priapi cultum inuenit. Aeneas Syl. c. 65. Asiæ, ex Strabonis lib. 13. & Plut. Themistocle.

M. Varro auctor est, uitem fuisse SMYRNÆ apud mare biferam, & malum in agro Consentino. Hoc autem euenit perpetuo in Tacapensi Aphricæ agro, ea est soli fertilitatis. Plinius lib. 16. cap. 27.

TMOLVS mons Lydiæ, uitibus consitus, Pactolum fluuium producit, & Sardis urbem celeberrimam in latere habet. Plinius lib. 5. cap. 29.

Ad ELEPHANTINEN, neq; ficus neq; uites amittunt folia. Varro lib. j. cap. 7. Rei rusticæ.

Ficus.

Ficus celebrantur ATTICÆ, PHRYGIÆ, Rhodiæ, Cauneæ ex Aeolia, uel Caria, Pariæ, Chiæ, item Callistruthiæ à Romanis dictæ. Athen. lib. 3. c. 3.

Ficus HYRCANIÆ & dulcedine & fertilitate uincunt Italas, ut quæ modios CCLXX singulæ ferant. Plin. lib. 15. c. 29. ex Onesicrito. Laudantur & AFRICANÆ, illustri testimonio Catonis, qui Carthaginem unius fici argumento delendã Senatui Rom. persuasit. Ibid. EBVSA insula præstãtissimos ficus gignit, mox in Marrucinis. Idem cap. 19.

Varia ficuum genera in Albenſe rus è Syria intulit L. VITELLIVS, qui poſtea cenſor fuit, cùm legatus in ea prouincia eſſet, nouiſſimis Tiberij Cæſaris temporibus. Plin. lib. 15. c. 19.

Caricas CIMOLIAS commendat Athen. lib. j. c. 27. Inter caricas maximè ATTICÆ admiratione dignæ putabantur. Quamobrem ſcripſit Dinon in rebus Perſicis: Apponebantur in regis ipſius menſa quotcunq; epulas terra producit, ex qua primum ſumit rex ex ſingulis, quaſi initiaretur. Neq; illo uel potu uel epulo externo uti reges oportere, exiſtimatur. Ex quo lex etiam lata eſt. Nam cùm quidam ex eunuchis inter reliqua bellaria Atticas aliquando intuliſſet, in terrogauit: Cuiates eſſent? Vbi uerò Atticas eſſe intellexit, iuſſit obſonatoribus, ne emerent, donec ei non licereat capere ubi uellet, non autem emere. Fama eſt, hunc eunuchum ſeduló id effeciſſe, ut illi in memoriam reuocaret, in Athenienſes eſſe militandum. Athen. lib. 14. c. 23.

Philemon Aegilidas pulcerrimas caricas uocari inquit, ac AEGILA populum eſſe quendã Atticæ, ab Aegilo heroe quodam nominatum. Idem.

ROMÆ olim colebat ficus arbor in foro ipſo ac comitio Romæ nata, ſacra fulgutibus ibi conditis. Magisq; ob memoriam eius, quæ nutrix fuit Romuli ac Remi cõditoris appellata: quoniam ſub ea inuenta eſt lupa infantibus præbẽs rumen (ita uocabant mammam) miraculo ex ære iuxtà dicato, tanquam in comitium ſponte tranſiſſet. Adacto nauigio illicò areſcebat, rurſusq; cura ſacerdotũ ſerebat. Fuit & ante Saturni ædem, urbis anno CCLX. ſublata ſacro à Veſtalibus facto, cũ Syluani ſimulacrũ ſubuertẽret. Plin. li. 15. c. 18.

Cedrus.

ANCHORARIVS mons uocatur citerioris Mauritaniæ, qui laudatiſſimam olim dedit cedrum, Plinij tẽpore exhauſtus. Plinius lib. 13. cap. 15.

Palma.

Dactylos ſeu palmulas BABYLONIOS commendat Herodotus: lotum Libycam Polybius. Vide Athen. lib. 14. ca. 22. Regio hordeum fert, quantum alia nulla. Cætera ex palma præbet. Ex ea enim panis, & mel, & uinum, & acetum fit, & textilia uaria. Nucleis pro carbonibus fabri ferrarij utũtur, qui in aqua macerati, bobus & ouibus in pabulum dantur. Dicunt eſſe carmen quoddam Perſicum, in quo CCC & ſexaginta palmæ utilitates numerentur. Strabo lib. 16.

IVDÆA inclyta eſt uel maximè palmis. Sunt quidem & in Europa, uulgoq; Italia, ſed ſteriles. Ferunt in maritimis Hiſpaniæ fructum, uerùm immitè, dulcẽ in Africa, ſed ſtatim euaneſcentem. Contrà in oriente ex his uina, gentiumq; aliquibus panis: plurimis uerò etiam quadrupedũ cibus. Quamobrem iure dicentur externæ. Nulla eſt in Italia ſponte genita, nec in alia parte terrarũ niſi in calida. Frugifera uerò nuſquam niſi in feruida. Plin. lib. 13. c. 4.

HIERICVS eſt campus à montana quadã circumdatus, quæ in theatri ſpeciem ad ipſum declinat. Hoc in loco eſt palmetum, cui immixta eſt etiã alia materies domeſtica, & ferax, palmis caryotis præſtantiſs. abundans, ſpacio ſtadiorum C & totum irriguum, & habitationibus plenum. Vbi & regia eſt, & balſami uiridarium. Strabo lib. 16.

ENGADDI urbs circa lacum Aſphaltitem, CCC ſtadiis procul ab Hieroſolyma, palmetis optimis & opobalſamo nobilis. Ioſephus lib. 9. cap. j. Antiq.

Citri.

VALENTIÆ in Hiſpania horti non tantùm citris conſiti, ſed etiam citreis parietibus uiuente materia concluſi: ut dubites hortíne ſint, an ædes. Nam cùm nihil aliud inſit quàm arbores frugiferæ atq; felices, manu poſitæ, inſtitutæ, digeſtæ, quid niſi horti dicendi ſunt? Rurſus cùm audis extrinſecus eſſe parietes, intus autem aulam, conclauia, curiam: item ſacella, altaria, ſedilia canonicorum, thronum epiſcopi, & cætera huiuſmodi, non aliud quàm ædes eſſe ſuccurrit. Sunt enim parietes ex truncis citriorum confecti, & tamen frondibus ueſtiti, ut perſpici introrſum nequeat, nedum intrari. Ita cùm rami adoleſcunt, intorquentur & inflectuntur, ita inſiti atq; inſerti, conſiti atq; conſerti coaleſcunt, ut omnes rimæ expleantur, ut nihil uacui relinquatur, ut pariter firmitatis ex truncis, & decoris ex frondibus ratio conſtet. Eodẽ pacto introrſum, quæ enumeraui, compoſita ſunt, clericis per ſe, laicisq; deſeruientia. Pauimentum laterculo quadrato uitreatoq; ac picto conſtratum eſt. Valla lib. 3. Hiſt.

Cupreſſus.

Cupreſſum Creticam ut præſtantiſſimam laudat in Sympoſiacis Plutarchus: ſicuti etiam Iſthmiam pinum. Cælius lib. 25. cap. 2. De ea ſic Plin. Cupreſſo patria inſula CRETA, quanquam Cato Tarentinam eam appellat, credo, quòd primũ eò uenerit. Et in AENARIA ſuccifa regerminat. Sed in Creta quocũq; loco terram mouerit quiſpiam, niſi ſeratur alia, hæc gignitur, protinusq; emicat. Illa uerò etiam non appelato ſolo ac ſponte, maximeq; in Idæis montibus & quos Albos uocant, ſummisq; iugis, unde niues nunquã abſunt, plurima: quod miremur, alibi non niſi in tepore proueniens, & nutricem magnoperè faſtidiens. Plin. lib. 16. c. 33.

Perſea.

Perſea arbor ſola gaudet NILI aqua. Pauſanias lib. 5.

Laurus.

Theophraſtus auctor eſt, hederam olim in ASIA nullam fuiſſe, nec in INDIA, niſi in monte Mero. Harpalo Medo, q Babyloniæ ab Alexandro relictus præfectus fuit, ſtudenti Græcis plantis regiam & ambulationes excolere, cętera reſponderunt. Vnam reſpuit tellus hederam, quam ſemper corruppit impatiẽtem eius temperiei: quòd hæc frigidis gaudeat, illa ferueat. Alexander Magnus, exemplo Liberi patris, obraritatem coronato exercitu, uictor ex India rediit. Plinius lib. 16. cap. 34. & Plut. in Alex.

Circa Boſphorum Cimmerium in PANTICAPEO urbe, omnino modo laborauit Mithridates rex & cæteri incolæ, ſacrorum cauſa, laurum myrtumq; habere, ſed fruſtra, cùm teporis arbores abundent ibi, punicæ ficiq;, iam mali & piri laudatiſſimę. Frigidas eodem tractu non genuit arbores, pinũ, abietem, piceam. Et quid attinet in Pontum abire? Iuxta Romã ipſam caſtaneæ ceraſiq; ægrè proueniunt, perſica in Tuſculano: nec non nuces græcæ cum rędio inſeruntur, Tarracina ſyluis ſcatente earum. Plin. lib. 16. c. 32.

Platanus.

Platani pulcerrimæ ATHENIS olim in ambulatione Academiæ fuere, cubitorum XXXVI. In LYCIA caua fuit domicilij modo, XXCI pedum ſpecu: in qua Mutianus ter conſul cum XI comitibus epulatus cubuit. Caligula princeps in Veliterno rure ſupra platanum cum XV conuiuis diſcubuit, eamq; cœnam appellauit nidum. GORTYNÆ in Creta iuxta fontem platanus eſt, nunquam folia dimittens, ſub qua Iouem cum Europa concubuiſſe ferunt. Cuius generis fuit etiam alia in Cypro. Plin. lib. 12. c. j. ex Varrõnis lib. j. c. 7. de re Ruſtica.

In PIERI ripis (qui fluuius Patrienſium Achiuorum agrũ præterfluit) platanorum lucus eſt, tãta arborum magnitudine, ex ipſa uetuſtate, ut intra cauernas (multæ enim concauæ ſunt) qui uelint & epulari, & recumbere poſſint. Pauſanias in Achaicis.

Paulò ſupra CAPHYAS Arcadiæ oppidum, fons eſt, & prope fontem ingens & eximia ſpecie platanus, quã Menelaida nuncupant: Menelaum Troiano bello ſuſcepto, ad comparandas copias huc ueniſſe, & eam ab ipſo platanum ſatã dictitantes. Hoc ſanè tempore & fontem & platanum Menelaida appellant. Pauſanias in Arcad.

Quercus.

In THVRIO agro, ubi Sybaris fuit, ex ipſa urbe proſpiciebatur quercus una, nunquam folia dimittens, nec ante mediã æſtatem germinans. Plinius lib. 16. cap. 21. & Varro lib. j. c. 7. rei Ruſticæ.

Populus.

Hercules in THESPROTIDE ad amnem Acherontem primùm reperit populum albam, eamq; ſecum in Græciã detulit. Populus nigra PADI & Galliæ alumna. Pauſan. lib. 5.

Pinus.

De pulcra pinu, quæ loco cuidam TROADIS nomen dedit, Attalus qui primus regnauit, ita ſcribit, ambitum eius eſſe pedum XXIV. altitudinẽ à radice LX & VII. poſtea in tria ſciſſam æqualiter inter ſe diſtantia, iterum in unam apiceem coaleſcere. Totam eius altitudinem eſſe duorum iugerũ & XV cubitorum. Diſtat ab Adramyttio ſtad. CXXC. ad ſeptentrionem. Strabo lib. 13.

Terebinthus.

In CHEBRONE Idumeæ municipio Terebinthus maxima fuit, ſexto ab oppido ſtadio, quã ab initio mundi uſq; ad Iudaicum bellũ perduraſſe, aſſerit Ioſephus lib. 5. c. 7. belli Iud.

Styrax.

Apud SELGAM Piſidiæ urbem, in ſummo Tauri uertice ſitã, ſtyrax arbor copioſa naſcitur. Strabo lib. 12.

Malua.

Arbor eſt malua in Mauritania LIXI oppido ęſtuario, ubi Heſperidum horti fuiſſe produntur, CC paſſ. ab Oceano, iuxta delubrum Herculis, antiquius Gaditano, ut ferunt. Ipſa altitudinis pedum XX. craſſitudinis quam circumplecti nemo poſſit. Plin. lib. 10. c. 4.

Salix.

Salix ocyſſimè ſemen amittit, ob id frugi perda dicta ab Homero. Vna tamen proditur, ad maturitatem perferre ſolita, in CRETA inſula, ipſo deſcenſu Iouis ſpelunceæ, tortuum lignęumq;, magnitudine ciceris. Plin. lib. 16. c. 26.

Arbores

Arbores reſpectu Durationis ſuæ.

Vetuſtæ.

De arboribus uetuſtiſsimis totius orbis, Plinius lib. 16. cap. 44. diſſerit.

Ex Græcorum monimentis uetuſtiſſimæ arbores, quæ Pauſaniæ tẽpore adhuc ſuperſtites & uegetæ erant, antiquiſſima omnium uitex fuit, quæ apud SAMIOS ad Iunonis extat. Ei uetuſtate proxima quercus DODONEA. Olea deinde in ATHENARVM arce, & quæ DELI adhuc extabat palma. Tertium uiuacitatis locum lauro ſuæ iurè fortaſſe SYRII tribuerint. Præter has, platanus Menelais dicta apud Caphyeaſes Arcades omnium ueterrima. Pauſan. in Arcad.

Plantæ reſpectu ſui Vſus uel

Medicæ.

CRETA inſula plantas præſtantiſſimas producit, inter cæteras dictamnum, quod nuſpiam alibi naſcitur. Quicquid denique in Creta naſcitur, infinito præſtare cæteris eiuſdem generis alibi genitis dicitur. Proximè quod in PARNASO. PELIVS quoq; in Theſſalia herbifer eſt, & TELETHRIVS in Eubœa, & tota Arcadia & Laconica. Arcades nõ medicaminibus, ſed laſte tantùm circa uer utuntur, quoniam tunc maximè ſuccis herbæ turgeãt, medicenturq; ubera paſcuis. Plinius lib. 25. cap. 8.

ANDROMACHO Neronis medico, q celebratã illam Theriacæ antidotum carminibus mandauit, medico elegãti & experienti, plurimũ ad eam medendi præſtantiam contuliſſe ipſam patriam, Gal. cap. j. ad Piſonem opinatur: quòd ſcilicet Creta, quæ complures herbas ſalutares profert, uirum quoque talem producere potuerit, qui humano generi ſalutarem antidotum componeret.

Aeſchylus è uetuſtiſſimis in poetica refertam ITALIAM herbarum potentia prodidit: multiq; CIRCEIOS, ubi habitauit Circe, magno argumento etiamnum durante in Marſis à filio eius orta gente, quos eſſe domitores ſerpentium conſtat. Homerus primus doctrinarum & antiquitatis parens, multus aliàs in admiratione Circes, gloriam herbarũ AEGYPTO tribuit, cùm etiam quæ rigatur Aegyptus illa non eſſet, poſtea fluminis limo inuecta. Herbas certè Aegyptias à regis uxore traditas Helenæ plurimas narrat, ac nobile illud Nepenthes, obliuionem triſtitiæ uenianique aſſerens, & ab Helena utiq; omnibus mortalibus propinandũ. Plinius lib. 25. cap. 2.

INDIA Luſitanorum & Hiſpanorũ nauigationib. patefacta, exoticorum medicamentorum feraciſſima. Turbit, in Cambaiete, Surrateque, Dio inſula, & Bazaimo, uicinisq; locis, procreatur. Rhabarbarum omne, in Chinarum prouincia naſcitur. China radix, oritur in uaſtiſſima Chinarum regione, quæ Tartariam ſpectat: uenerean quidẽ luem, quæ Chinam & Iapaniam, aliasq; Indiæ prouincias, longè lateque peruagatur, mirificè curat: adeò ut, poſtquam eius uſus ꝑ Indiam increbuit (id quod poſt annum MDXXXV contigit) Guaiacanum lignum, tanquam Hiſpanus quiſpiã, helluones Indos nimia inedia enecans, uileſcere cœperit, uel potiùs omnino profligari. Io. Metellus.

Veneficæ.

Abeſt à Ponti ore MCC, portus ACONE, ueneno aconito dirus, ſpecus Acheruſia. Plin. lib. 6. c. j.

Theopompus hiſtoricus ſcribit, aconitum naſci in cautib. (eę Græcis ſunt aconæ) ad HERACLEAM in Ponto, indeque nomen habere: id cùm ſit uenenum admodum ualidum, nihil tamẽ ei obeſt, qui qua die id offertur ipſi, rutam biberit. Itaq; cùm Agatharchus tyrannus multos ueneno ſuſtuliſſet, conaretur que latére: re detecta, pleroſque Heracleotarum non antè egreſſos domo, quàm rutam edidſſent. Antigonus de Mir. nar.

In LYCIA naſcitur quædam herba caprarum pernicies, ægolethron Græci uocant, eam nulla Lycia capra guſtat. Quod ſi peregrina incidat, & ob ignorationem edat, interit, corrupto omaſo. GYARVS, inſula eſt, Caryſto & Andro uicina, ibi mures ferrum peredunt. Eſtq; ea in inſula ſpina, nomine acherdos, lethalis: & interficit arbores alias, ſi in eas incutiatur. Idem.

SARDINIA inſula eſt uenenorum omniũ, & lethalium ſtirpium expers. Vna eſt herba perniciosa apio perſimilis. Qui eam comederint, ridentes emoriuntur. Ex eo Homerus primùm, aliq; deinde poſt eum, Sardonium eum dixerũt riſum, qui ſimulatè & cum ſtomacho ederetur. Gignitur circa fontes maximè, cumq; ipſis aquis ueneni naturam communicat. Pauſanias in Phocicis.

Datura planta in INDIA citeriore frequens, in Malauare naſcitur. Eius florem aut ſemen fures in eorum cibum iniiciunt, quos deprædari uolunt. Eo ſumto, mente alienantur, eoq; ſoluuntur in riſum, & magna libertate id ſibi, quod illis libitum eſt, prædari ſinunt. Io. Metellus.

Magicæ.

Herbæ magicæ ubi naſcantur, & quales, docet Plinius libro 24. capite 17.

Paſtorales.

Vide ſupra, Prata, & Pabulum ubi.

Plantæ quo ad Speciem uariæ. Puta

Lactuca.

In SMYRNA lactucæ, & in Galatia. Athen. lib. 2. c. 20.

Allium.

Suidas ſcribit, apud MEGARENSES permultã allij copiam eſſe, huius acrimonia multis exprimi lacrymas uel inuitis. Proinde apud Ariſtophanem, qui lacrymatur, alliũ olfacere, per iocum dicitur. Hinc prouerbiũ, Megarenſium lacrymæ. Eraſmus, ex Suida.

Porrum.

Porrus laudatiſſimus in AEGYPTO, mox ORTHIÆ atque ARICIÆ. Plin. lib. 19. c. 6.

Raphanus.

LACIADÆ, municipium Atticæ, in quo multi raphani naſcebantur, quibus ad exagitandos adulteros uti ſolebant. Si hi deeſſent, capulos ſecurium adhibebant. Dicitur de adulteris. Suidas. Raphani Romæ laudabantur AMITERNINI, inde NVRSINI. In Germania infantium puerorũ magnitudinem æquat. Syriacum ſuauiſſimum & tenerrimum, rapi figura. Plinius lib. 19. c. 5.

Rapum.

Apud MAGNESIAM rapas magnitudinis non mediocris, dulces, & quę conferant ſtomacho, naſci, Athen. lib. 2. c. 20. ex Diocle teſtatur.

Rapis palma in NVRSINO agro naſcentibus Taxatio in libras ſeſtertij ſinguli, & in penuria bini. Proxima in Algido natis. Plin. lib. 18. c. 13.

Melones, Cucurbitæ, Cucumeres.

Diocles optimas ait cucurbitas naſci apud MAGNESIAM. Athen. lib. 2. c. 20.

Cucumeres copioſiſſimos AFRICA, grãdiſſimos MOESIA profert. Plin. lib. 19. c. 5.

In ANTIOCHIA cucumeres copioſè proueniunt. Athen. lib. 2. cap. 20.

SICOMARIVS ager prope Ticinum Inſubriæ urbem melones profert ſuauiſs. Saccus lib. 4. Ticinenſis hiſt.

Bulbi.

Bulbos MEGARENSES præcipuè laudat Nicander, teſte Athenæo lib. 2. c. 25. Eoſdem Cato celebrat. Crudi manducantur in CHERRONESO Taurica, poſt hos in AFRICA nati maximè laudantur. Vnum de iis uolumen edidit Pythagoras. Plin. lib. 19. c. 5.

Tubera.

Tubera laudatiſſima AFRICÆ. Lartio Licinio prętorio uiro iura reddenti in Hiſpania Carthagine, paucis his annis ſcimus accidiſſe, mordenti tuber, ut deprehenſus intus denarius primos dentes inflecteret. Quo manifeſtum erit, terræ naturam in ſe globatam tuber producere ueluti callũ. MITYLENIS negant naſci, niſi exundatione fluminum inuecto ſemine ab Tiaris. Eſt autem is locus, in quo plurima naſcuntur. Aſiæ nobiliſſima circa LAMPSACVM & Alopeconneſum, Græciæ uerò circa ELIN. Plin. lib. 19. c. 3. Proinde Tubera Mytilenæorum, Lampſacenorum, Eliensium laudat Athen. lib. 2. c. 22.

Linum.

Linum ſplendore prę cipuo HISPANIA Tarraconenſis producit, tenuitate mira, carbaſis ibi primùm repertis. In Italię Campania ſuus eſt CVMANO honos tenuitate mira, ad caſſes & plagas. Item PELIGNO ad uſum fullonum. CADVRCVM Gallię candidiſſimum lanæq; ſimillimum. AEGYPTIVM eſt goſſypinum dictum, cãdore & mollitia excellens. Aſia è geniſta, Aethiopes & Indi è malis, Arabes è cucurbitis linum colligunt. Plin. lib. 19. cap. j. Apud COLCHOS magnus lini prouentus, cannabis, ceræ & picis. Lanificiũ uulgò exercent: quo ſanè argumento utuntur hi, q eam gentẽ ab Aegyptiis oriundã exiſtimant. Sab. lib. 5. En. j.

Roſa.

Macedoniæ regio eſt, quã HORTOS appellant, quos Midas Gordio genitus poſſediſſe dicit. In his hortis ſua ſponte naſcuntur roſæ ſexagenũm foliorum, fragrantiori odore, quã cæteræ, & in quibus (ut fertur à Macedonibus) Silenus fuit exceptus. Super eos ſitus eſt mons, nomine Bermius, ꝑ hyemem inacceſſus. Herodotus lib. 8.

Maximè odoriferæ ſunt roſæ in CYRENE: quare fit, ut ſuauiſſimum ſit unguentum: uiolarum etiam, aliorumq; florũ ſuauiſſimi ac diuini ſunt odores, tum præcipuè croci. Athenæus lib. 15. cap. 12.

Rosarum celeberrima genera, PRÆNESTINA, Campana, MILESIA, Trachinia, Alabandica, Pangæa, GRÆCA. Plinius lib.21. ca.4.

Lilium.

Lilium ANTIOCHENVM, Laodicense, Phaseliticum. Plinius lib.21. cap.4.

Crocus.

Crocus Cilix è monte Coryco, Lycius è monte Olympo, Sicilus è mõte Centuripino. Plin.lib.21.c.6. Corycum Pamphyliæ promõtoriũ: ultra quod ad stadia XX est CORYCVM antrum, in quo crocus optimus nascitur. Id autẽ est ingens quædam concauitas in orbem deducta, cui labrum petrosum ac satis altum circumiacet. Cùm descenderis, solũ est inæquale, & magna ex parte petrosum, & fruticosa, & semper uirẽti ac domestica materie plenũ. Adiacens uerò solũ croco satũ est. Ibi specu est, quod fontẽ ingentem habẽt, puræ ac nitentis aquæ, in flumẽ exeuntẽ, quod mox à terra absorptũ exit in mare, idq; aquã amaram uocãt. Strabo li.14.

Cytisus.

In SCOTIA per loca inculta & sterilia sponte sua enascitur, cùm ouibus, capris, & omni pecudum generi utilissima Cytisus, tum apibus inprimis gratissima. Florem fert mense Iulio purpurei coloris, mellitissimũ: unde Picti olim potus genus conficere solebant, non minùs salubre quã delectabile. Cæterũ quia eius faciendi artem (ne ea uulgata aut potus ipse minoris fieret, aut materia eius pluris) celauerunt. Ipsis postea à Scotis deletis, usus eius potus idẽ qui & gentis finis extitit. H. Boethius in Scotia.

Medica.

Medicam frugis genus, quẽ uno satu plusquam tricenis annis durat, bella Persica sub Dario GRÆCIÆ notam fecẽre. Vnde & nomen habuit. Plin.lib.18.c.16.

Silphium, Laserpitium.

CYRENAICA Africæ regio per CCLM passuum lasere abundat, XXXM passuum latitudine. Plin.lib.5.c.5. Cyrenæis finitima est regio, quæ silphium gignit, & Cyrenaicum succum, quem silphium posterius esset. Id propemodum defecit, cùm aliquando Nomades odio quodã radices eius penè omnes eruissent. Strabo lib.17. C. Valerio, M. Herennio Coss. Cyrenis aducta Romam publicè laserpitij pondo XXX. Cæsar uerò dictator initio belli ciuilis, inter aurũ argẽtumq; protulit ex ærario laserpitij pondo CXI. Id apud auctores Græciæ euidentissimos inuenimus natum imbre picco repentè madefacta tellure, circa Hesperidum hortos Syrtinq; maiorem, septem annis ante oppidum Cyrenarũ, quod conditum est Vrbis Rom. anno CXLIII. Vim autẽ illam per quatuor millia stadium Africæ ualuisse, in ea laserpitium gigni solitum. Plin.lib.19.c.3.

Thymus.

Thymo etiam lapidei campi in prouincia NARBONENSI referti sunt, hoc penè solo reditu, è longinquis regionib. pecudũ millib. conuenientib. ut thymo uescant. Plin.l.21.c.10.

Ruta.

In urbe MYRINA ruta copiosè prouenit. Athen.lib.2.c.20.

In arce MACHERVNTE munitissima, quã Lucilius Bassus excidit, erat in ipsa regia Ruta mirabilis magnitudinis, à nulla sicu uel celsitudine uel magnitudine uicta: ferebãt autem eam ex Herodis temporibus perseuerasse: mansissetq; ulteriùs profectò, nisi bello Iudaico à Iudæis, qui locum ceperant, excisa fuisset. Iosephus lib.7.c.25. In uicina ualle nascebatur Baaras admiranda planta, eodem teste.

Myricæ.

Myricæ ad MÆANDRI ripas copiosæ nascuntur. Paus.lib.5.

Arundines.

Ferunt INDIÆ tum flumina, tum loca palustria, arundinum copiam ità crassarum, ut nequaquã ea ulnis homines amplecti queant: ex his naues optimæ fiunt, propter arundinũ robur. Diodorus lib.2. cap.5.

De Papyro, Biblo dicta, in AEGYPTO, uide Strabonẽ lib.17.

Iunci.

Iunci insignis magnitudinis in ASOPO Bœotiæ fluuio reperiuntur. Pausanias lib.5.

VEGETANTIVM LOCA CONSIDERatorũ respectu FRVCTVS, quem proferunt. Huc ergo Loca in quibus abundant

Flores.

Vide suprà, Prata. item Rosa, Lilium, Crocus.

THESSALIAM floribus abundare, ex Catullo & Theophrasto lib.7. Hist. stirpium patet.

Circa Aetnam in SICILIA neminem ferunt cum canib. uenatum ire: quia enim multos perpetuò illic ut in uiridario prata colles; flores mittunt, à fragrantia, quæ eam oram occupat, obfuscari ferarum anhelationes. Fabula narratur, legentem ibi flores raptam à Plutone Proserpinam fuisse: cuius gratia colentes & uenerantes eam regionem, pascẽtibus illic non insidiantur. Plut. in Quæst. nat.

Oleum.

Sub Tit. Arborum, Oleas recensuimus. Hic solùm Fructus habetur ratio.

Apud ATHENIENSES ex fructibus solum oleum dedit pẽregrinis distrahendi facultatẽ Solon, aliorũ exportationib. interdixit: eosq;, qui quid euexissent, archontem iussit deuouere, aut ipsum ærario dependere C drachmas. Prima tabula est, quæ hanc legem continet. Vnde non est semel illis abroganda fides, qui aiunt, olim etiam ficuum uetitam exportationem fuisse, & delatorem exportantium à delationibus factitandis, quod Graeci φύσιν uocant, dictum sycophantam. Plut. in Solone.

Oleum SAMIVM, CARICVM & THVRIVM commendatur apud Athen.lib.2.c.29. & lib.j.c.27.

Principatum olei obtinuit ITALIA toto orbe, maximè agro Venafrano, eius q; parte quæ Licinianum fundit oleum: unde & Liciniæ gloria præcipua oliuæ. Reliquum certamen inter Istriæ terram & Bæticæ par est. Plin.lib.15.c.2.

Vinum alimentare

Copiosum.

LAMPSACVS urbs Phrygiæ uino abundans, Priapi patria. Quam Artoxerxes Persarum rex Themistocli Athenienſi in uinum dedit. Diodorus lib.11. & Plut.

De uinis AEGYPTIIS, Mareotico, Tæniotico, Antyllico: itẽ de uinis Græcis, Athen.lib.j.c.ult. Dipnos.

Vino antiquissima claritas MARONEO, in Thraciæ maritima parte genito, ut auctor est Homerus, qui id uicies tanto addito aquæ miscendum prodidit. Durat etiam uis eadẽ in terra generi, uigorq; indomitus. Quippe cùm Mutianus ter consul, sextarios singulos octonis aquæ misceri comperit præsens in eo tractu. Esse autem colore nigrum, odoratum, uetustate pinguescere. PRAMNIO similiter, quod idem Homerus celebrauit, etiam nunc honos durat. Nascit Smyrnæ, regione iuxta delubrum Matris deũm. In reliquis claritas generi non fuit alicui. Plin.lib.14. c.4.

In summa gloria post Homerica illa fuere THASIVM & CHIVM. Ex Chio quod Aruisiũ uocant. His addidit LESBIVM Erasistrati maximi medici auctoritas, circiter DC annum urbis Romæ. Nunc gratia ante omnia est CLAZOMENIO, postquam parciùs mari condiunt. Lesbiũ sponte naturæ suæ mare sapit. Ab his dignatio est Sicyonio, Cyprio, Telmesico, Tripolitico, Berytio, Tyrio, Sebennytico. Plinius libro 14. cap.7.

ARVISIA insula Ionij maris, locus asper & importuosus, stadiorum trecentorum, quod uinum fert Græcanicorum optimum. Strabo lib.14.

Arianæ Asiæ regionis pars est ARACHOSIA, optimi uini ferax, quod in uasis non picatis ad generationes tres perdurat. Similis est MARGIANA. Campus desertis ambitur. Quapropter Antiochus SOTER muro, admiratus loci naturam, circumdedit, cuius ambitus mille & quingentũ erat stadiorum, atq; urbem Antiochiam condidit. Ea etiam uites optimas fert. Tradunt sæpè uitis truncũ inueniri, quantum duo utri complecti queant, racemum duorum cubitorum. Strabo lib.11.

Vinum ICARIVM optimum, teste Athen.lib.j. c.27.

Est regio sole perusta, quam Mysi possident, & Lydi, exuta arboribus omnino uisitur, præter uitẽ, CATACECAVMENEN uocant. Inde uinum habetur uirtute præstans, Catacecaumenites οἶνος uocatur. Ex quo & nonnullorum perelegans circumfertur iocus, Dionysium dici rectè πνευματικὸν, id est, ex igne natum. Catacecaumenen dici coniectant de fulminum frequentia, quam ceraunoboliam uocant: auctor Stephanus, meminit Strabo lib.13. Cælius lib.7. cap.14. Lectionum antiquarum.

Persarum rex uinum CALYBONIVM solum bibere consueuerat, quod Possidonius in Damasco Syriæ etiam nasci affirmat, quia uineas ibi Persæ plantarunt. In ISSA uerò insula, quæ est propè Adriam, uinũ esse scribit Agatharchides, quod cum omnibus comparatum, est melius. De Chio & Thasio uino meminit Epilycus. Prannium è Lesbo laudat Clearchus & Ephippus. Eubulus etiam Leucadiũ, Mileſiũ, Pythiũ. Aristophanes Peparethij meminit. Hermippus Dionysiũ inducit multorũ locorũ uini nomina cõnumerantẽs:

Mendæum mingunt cœlestia regna tenentes
Mollibus in stratis: sunt suauia Thessala uina.
At Thasium, quod pomorum diffundit odorem,
Hoc ego crediderim cunctis iucundius esse,
Felicis Chij post iucundissima uina.
Est uinum, proprio Saprium quod nomine dicunt,
A quo reclusis uasis, & tegmine capto
Surgit odor uiolam redolens, suauesq; hyacinthos,
Tota uolat diuinus odor per tecta reclusus,
Nectar & ambrosia est simul illud nobile nectar.
Tale meis opto conuiuis adsit amicis.
Hostibus at nostris ignobile sit Peparethum.

Athenæus libro 1. capite 26.

Fuit in Laconia uinum MONOBASITES dictum: id Malũsium dici uulgò coniectant eruditi, esse tamen Creticum. Apud Tænarum uel modò Monobasiam agnoscimus, unde uino conciliatum nomen, non tam quòd ibi nascatur, quàm quia rectà illuc aduehatur ex Creta. Cælius libro 28. capite 39. Antiq. Lect.

BYBLINVM uinum uoluit Epicharmus à mõtibus quibusdam Byblinis nomine dictum fuisse. Armenidas Byblinam Thraciæ regionem esse dicit, quam postea Oesymam nominarunt. Erat autem Thracia olim, & propinquæ regiones uini feracissimæ. Hippias Rheginus uitem Ileam uocatam fuisse Byblinam, asseruit, quam Polis Argiuus qui Syracusiis regnauit, primus ad Syracusas ex Italia detulit, & id fortasse uinum quod dicitur Pollium, apud Siculos ipsum est Byblinum. Athen.lib.1. cap.28.

Nascitur in Icaro insula PRAMNIVM, ut testatur Eparchides, atq; est hoc genus quoddam uini, neque dulcis, neque spissi, sed austeri & asperi, atq; egregium supra reliqua uina robur habentis, cuiusmodi non delectari Athenienses, scribit Aristophanes. Athenienſis populus nec poetis delectatur asperis & strictis, nec Pramniis asperis uinis: contrahit enim cilia & uentrem, sed Anthosmia, & pepone nectareo. Athen.lib.1.cap.27. & mox: Semus in Icaro insula esse petram Pramnium uocatam dicit, apud quam magnus est mons, à quo uinum Pramnium, quod Pharmacitem aliqui nominant, exportatur. Vinea quæ uinum Icarium producit, nuncupatur, ut uoluit Eparchides, SACRA ab aduenis, ab Oenoenſibus Dionysias: est autem Oenoa ciuitas in ipsa insula. Et Didymus uinum Pramnium à Pramnia uinea ita dicta, nominari contendit. Alij nigrum proprie, alij quoduis in uniuersum ad permanendum idoneum quasi paramenium uolunt appellari: alij à mitigando robore, quoniam bibentes lenes faciat. Athenæus lib.1.cap.28.

Vini SAMAGONII heminis tribus, etiamsi dilutis, homines numero quadraginta ebrios fieri, pronunciat Aristoteles. Cælius libro 28. capite 30.

In regione quadam, inquit Galenus, uinum ad ignem utribus appensum obdurescit in salis modum, aqua euaporante. Ex Aristotelis Meteororum quarto liquet, ARCADIAM esse eam, ubi uinum ita in utribus siccesset ex fumo, ut abrasum & in minutias pertritum ebibatur. Cælius libro 28. capite 36. Antiq. Lect.

De uinis ITALICIS consule Athenæum lib.1. cap.24. ex Galeno generosissima olim, Pucinum, Setinum, Cæcubum, Falernum cum Gaurano & Faustiano: Surrentinum, Massicũ, Calenum, Mamertinum, & reliqua Romanis nota. Vide Plinium libro 14. capite 6.

CATANENSIVM colles in Sicilia alto exundant cinere ex Aetnæ incendiis, qui aliquando magno illos afficiens mœrore, posterioribus annis magnum terris attulit beneficiũ. Quippe tam læta reddidit illis uineta, & singulari bonitate, ut reliqua nulla uini nobilitate eis comparabilis existat: loca ipsa cinere permixta radices educunt. Sicut igitur ex lignorum cinere ruta fouetur, sic Aetnæum cinerem quandã affinitatem cum uitibus habere, uerisimile est. Strabo lib.6.

Parcum. Nullum.

In Musicani regione Indiæ frumentũ sponte nasci tritico persimile, refert Aristobulus: item uites uiniferas, cùm cæteri uino carere INDIAM dicãt, adeò ut nec ullum aliud musicum instrumentum, præter cymbala, & tympana, & crotala, quibus uti præstigiatores solent. Strabo lib.15.

SAMOS insula feracissima omnium rerum, ut etiam lac gallinæ, sicuti Menander ait, ferre dicatur, uino infelix est, cùm cæteræ circumuicinæ uino optimo abundent, & tota ferè continens, quæ propinqua est, uina optima ferat, ut Chius, Lesbus, & Cos. atqui & Ephesium & metropolitanum optima sunt. Mediterranea uerò & Tmolus, & exusta, & Gnidus, & Smyrna, & alia ignobiliora loca, optimo uino, & ad iucunditatem, & ad medicam uictus rationem excellunt. Strabo lib.14.

Medicatum uinum.

Theophrastus in Historiis plantarum in HERÆA Arcadiæ uinum nasci scribit, quod potum uiros insanire faciat, mulieres uerò parturire. Circa CERYNIAM uel Carypiã Achaiæ esse genus quoddam uini, quod feminas prægnantes abortiuum párere faciat: nam etsi racemum gustarint, abortiuum pariunt. Vinum Trœzenium steriles facit bibentes. In THASO uinum quoddam soporiferum bibunt, & aliud quod bibentes facit uigilare. Athen.libro 1. cap.29. & Plinius libro 14.

Acetum.

Chrysippus philosophus, optimum esse CNIDIVM acetũ & AEGYPTIVM, testatur, atq; Aristophanes in Pluto, Sphettium. Meminit CLEONÆI aceti, uelut eximij, Diphilus. Magno in precio habetur & Decelicum. Athen.lib.2.ca.30.

Mel respectu Efficientis, Collectum

Ab Apibus.

Vide Ticulum, Apes ubi.

In CAPPADOCIA obseruatum prioribus est, sine ullis fauis confici ab apibus mella, ea crassitudine, qua oleum. Cælius libro 23. capite 35.

Ab Hominibus.

Eudoxus Cnidius in septimo Circuitionis libro ait, in Africa quandam esse gentem, quæ supra Syrtes & Carthaginem, uersus Orientem incolat, GYZANTES appellata: hanc q; exerceat artem, quòd flores istis in locis colligat, melq; apum instar conficiat. Apollonius de Hist. mirab.

CALLATIBVS urbs est in confinio Phrygiæ & Lydiæ, in qua sunt opifices mellis è myrica & tritico conficiendi. Herodotus libro 7.

Mel respectu Materiæ, Collectum

Ex Rore.

In MEDIA ab arboribus mella stillare, cecinit Euripides in Bacchis. Apud CITHÆRONEM dulces à ramis guttas manare: uerùm & in THRACIA mel item arboreum suppetere, proditur. Arbores item mellifluas HYRCANIÆ, in pagis qui Fortunati dicantur, celebrat historia. Cælius libro 23. cap.35. A.L.

Ex Arundinibus.

Canna mellis multa in CYPRO reperitur, ex qua saccharum excoquitur. Aeneas Syluius cap.96. Asiæ.

Ex Floribus.

Huc ea quæ de Melle sub loco Apum attulimus.

Mel respectu Qualitatis.

Sincerum, Purum.

In Creta mons est CARINA, IX.M. pass. ambitu, intra quod spacium muscæ non reperiuntur, natumq; ibi mel nusquã attingunt. Hoc experimento singulare medicamentis eligitur. Plin.lib.21.cap.14.

Venenatum.

Græci è Babylone redeuntes, cùm in agrum COLCHORVM descendissent, ingens alucariorum per ea loca multitudò passim conspiciebatur, unde fauos multo melle redundantes multi ad usum eripuerunt, quos qui gustarunt, in quendam incredibilem casum incidere. Nam deglutito mellis liquore, repentè in dementiam uersi, humiq; mox prostrati, extinctis similes uidebantur: cumq; multos dulcedo ad edendum traxisset, breui creuit prostratorum eadem causa numerus. Postera die qua ceciderant hora, ad se omnes redire cœperunt, primumq; uires, ac paulo post etiam mentem recipere, inde mox humo sese attollere, membraq; per inde affecta habebant, atq; illos uidemus, qui fortè aliquo ueneno poto periculum euaserunt. Diodorus lib.14.

Plinius libro 21. tradit, HERACLEÆ in Ponto, ab iisdem apibus aliquando mella reddi perniciosissimum habentia uenenum: quæ qui ederint, abiiciunt se humi, refrigeriũ quærentes: nam sudore diffluunt. Id cur fiat, pabulum in causa est. ea est herba alba, quam ægolethron appellant. Erasmus in Adagiis.

Aliud genus in eodem Ponto gente SANNORVM mellis, quod ab insania, quam gignit, mænomenon uocant. Id existimatur contrahi flore rhododendri, quo scatent syluæ. Gensq; ea cùm ceram in tributa Romanis præstet, mel, (quoniam exitiale est) non uendit. Et in Perside, & in Mauritaniæ Cæsariensis Getulia, contermina Massæsulis, uenenati faui gignuntur: quidamque à parte, quo nihil esse fallacius potest, nisi quòd liuore deprehẽduntur. Plin. l. 21. c. 13.

Cera.

Cera optima PVNICA, inde Pontica, Cretica, Corsica. Plinius libro 21. capite 14.

Cerealia. Frumentum ubi

Copiosum.

BABYLONIA regio omniũ longè optima est, duntaxat ferendo frumẽto. Nã in arboribus ferendis, ficu, uite, olea, nequaquam de principatu contendit: Cereris aũt fructu procreando adeò ferax est, ut nunquã nõ ferè ducẽta reddat: & ubi

ubi præstans bonitate se uincit, etiã ad tricena: quaternũm ferè digitorum latitudine triticeis atq; hordeaceis folijs ibi nascentibus, milij uerò ac sesami proceritatem instar arborum. Herodotus lib.1.

Qui ad MEMPHIM Aegypti habitant, neq; proscindunt aratro terram, neq; agros colũt: sed posteaquam Nilus irrigarit arua, tunc in suum quisq; rus semine iacto, pecus immittit: cõculcatoq; à suibus semine, messem expectat. Itaq; maximè illaboratũ inter omnes mortales fructum percipiunt. Herod. lib. 2.

Est fertilis THRACIA frugum rigore, æstibus AFRICA & AEGYPTVS. In CHALCIA Rhodiorũ insula locus quidam est in tantũm fœcundus, ut suo tempore satum demetant hordeum, sublatumq; protinus serãt, & cum alijs frugibus metant. Plin. lib. 17. cap. 3.

Libyphœnices BYZACIVM incolunt regionẽ CCLM pass. circuitu, fertilitatis eximiæ, cum centesima fruge agricolis fœnus reddentem. Hic oppida libera, Leptis, Adrumetum, Ruspina, Thapsus. Plin. lib. 5. cap. 4. Et alibi: Byzacius Africæ, centena quinquagena fruge fertili campus, nullis cùm siccũs est arabilis tauris, post imbres uili asello, & à parte altera iugi anu uomerem trahente, scindi potest. Idẽ lib. 17. cap. 5. Rursus: Tritico nihil est fertilius: hoc ei natura tribuit, quoniam eo maximè alat hominem: utpote cum è modio, si sit aptum solum, quale in Byzacio Africæ campo, centeni quinquageni modij reddãtur. Misit ex eo loco diuo Augusto procurator eius ex uno grano (uix credibile dictu) quadringẽtã paucis minus germina, extantq; de ea re epistolæ. Misit & Neroni similiter CCCXL stipulas ex uno grano. Cùm centesimo quidem & LEONTINI Siciliæ campi fundunt, alijq;, & tota BÆTICA, & inprimis AEGYPTVS. Plin. lib. 18. cap. 10.

AFRICÆ solum Cereri totum natura concessit, oleum ac uinum non inuidit tantùm, satisq; gloriæ in messibus fecit. Plinius lib. 15. cap. 2.

AEGYPTVS, frugum fertilissima est, sed ut propè sola ijs carere possit: tanta est ciborum ex herbis abundantia. Plinius lib. 21. cap. 15.

GARGARA Mysiæ urbs, in Hellesponto, cui imminet Idà mons, cuius cacumen itidem Gargara dicitur. Cùm autem perpetuis fontibus ex Ida descendentibus planities subiecta irrigetur, fertilissima redditur Mysia, & inprimis Gargara, frugumque cerealium feracissima: ita quidem, ut Gargara in prouerbium abierint, pro insigni abundantia quarũuis rerum. Macrobius lib. 5. Satum. cap. 20. ubi explicat locum Vergilij in 1. Georg.

Humida solstitia & hyemes orate serenas
Agricolæ, hyberno lætissima puluere farra,
Lætus ager, nullo tantum se Mysia cultu
Iactat, & ipsa suas mirantur Gargara messes.

Quo in loco in uetustissimorum carminum libro, qui ante omnia Latinorum scripta compositus ferebatur, inuenisse se scribit hoc rusticum uetus carmen:

Hyberno puluere, uerno luto
Grandia farra, Camille, metes.

In OLYNTHIA quotãnis restibilia esse dicũt arua, sed ita uertere quoq; anno uberiores ferãt fructus. Varro li. 1. c. 44.

Artoxerxes rex Persarum Themistoclis ditioni tres subiecit urbes, quæ ad necessitates uitæ subministrandas habebantur idoneæ: MAGNESIAM ad flumen Mæandrum sitam, omnium Asiæ totius urbium frumentò feracissimam, ex qua panem conficeret. Myunta ad obsonium, piscium copia, quippe quæ mari iuncta sit, præstantem. Lampsacum agro uitibus consito cultam, unde uino affluereret. Plutarchus, & Diodorus libro 11.

SMYRNA Aeoliæ frumentis abundat. Vide Titulum, Emporia nobilissima.

In SICILIA primò frumentum terræ bonitate ortũ tradunt: sicut & clarissimus testatur poeta, inquiens, omnia ibi sua sponte tertam producere. In agro Leontino, multisque præterea Siciliæ locis, etiam nunc triticum agreste oritur. Et si quæritur antè frumenti usum, ubi primùm id repertum sit, consentanеum est, primas tribuere optimæ regioni. Diodorus libro 5. cap. 1.

M. Cato Sapiens, cellam penariam reipub. & nutricem plebis Romanæ, SICILIAM nominauit. Sed & Italico maximo difficillimoq; bello, Siciliam Romanis non pro penaria cella, sed pro ærario illo maiorum uetere ac refecto fuisse, experimento constitit: nam sine ullo sumtu nostro coriis, tunicis frumentoq; suppeditato, maximos exercitus nostros uestiuit, aluit, armauit: Cicero lib. 4. in Verrem.

Frumenti uaria geneta pete ex Plin. lib. 18. cap. 7. quò in loco ITALICVM omnib. aliis, Sophoclis testimonio, præfert.

Inter Parhacama & Chile ualles, iuxta ciuitatem KEGVM Occidentalis Indiæ, serunt Maizum: cumq; nunquã pluat, nulla aqua planitiem illã irriget, prouenit tamen, ac uiuunt incolæ hac arte: sulcos latos ac profundos faciunt, atq; in sarda grana Maizi componunt, & ita serunt, eoq; modo prouenit: tãta uerò est copia sardarum, ut sufficiat ad ferendũ, & pro ientaculo: efficit aũt sarda, ut humido pingui alatur recens semen: ipsa uerò terra humido pingui crasso prædita est, atq; ita nutritur. Cũq; assurgit ros noctiũ, quę semper prope XII horas extenduntur, alit plantas, atq; ita producunt semen: arbores aũt quæ copiosiore succo abundant, uix ferre potest. Cardanus de Rerum uarietate lib. 1. cap. 3.

Legimus Sopatrum quandoq; ERETRIAM Eubœæ ciuitatem appellasse λευκόλφιτον, id est, candida insignem farina: quòniam indidem mazæ proferrentur præstantissimæ. At Archestratus colore quodam poetico, inclytã scribit LESBON ætherea niue candidiorem farinam ferre, siq; farina uescãtur dij, illùc ad coemendã pergere Mercurium: quippe aliã omnem uideri præ illa, uelut γύψαφτον, id est acinos uuę, aut etiã punici mali, quos conterentes rustici cum caricis uorabant, teste Aristophane. Cæl. lib. 9. cap. 12. Antiq. Lect.

Ob panis inopiam, optimas placentas licet in PARIO comedere Hellesponti, quod ij qui peregrinati sunt, attestantur. Errauit autem Alexis, qui dixit ex Paro: nam ita scribit in Archilocho inscripto:

Fortunate Parum felicem qui colis, ô uir:
Quæ duo terrarum gignit sola optima passim,
Ornãtum superis lapides, hominiq; placentas.

Quòd SAMIÆ etiam placentæ fuerint egregię, testatur Sopater ridiculorum scriptor, placentarum opificem Samum uocans. Athen. lib. 14. cap. 19.

Apud Bœotiæ SCOLVM præstantes fieri panes solitos, accepimus, unde & Cereris megalarti & megalomazi statua erecta colebatur. Consimiliter uerò apud Mesapios in Iapygia, ubi etiam fuisse rex Artos dicitur: sed & festa nomine Megalartia, de panis magnitudine appellatione ducta. Cælius lib. 9. cap. 16. Antiq. Lect.

Siliginis & fruméti LIVONIA dicitur esse, adeò ut exteræ quoque & transmarinæ nationes Lubeca, Amsterdam, Oládia, Dania, Suecia q; eius ubertatem persentiant, ad quas grandi copia frumenta è Liuonia deportantur. Guagninus in descriptione Liuoniæ.

VOLODIMIRIA ager in Russia adeò fertilis est, ut ex uno tritici modio sæpe 20. modij, interdum 25. proueniant. Guagninus in descriptione Moschouiæ.

Principatus RHEZANENSIS cæteris omnibus Moscouiæ prouinciis fertilior est, in quo singula grana frumenti binas pluréśue spicas proferre solent, quarum culmi tam densè accrescunt, ut nec equi facilè transire nec cotũrnices inde euolare possint: mellis, piscium, auium, ferarumq; magna copia, ac arborum fructus longè Moscouiæ fructibus nobiliores. Gens audacissima bellicosissimaq;. Guagninus in descriptione Moscouiæ.

In ORCADIBVS insulis abundãtia ordei potentissimũ cõficiunt potum, & omnium mortalium sunt bibacissimi: nullus tamen in ea unquam ebrius aut mente alienatus uisus est, nullus amẽs aut stolidus. H. Boethius in Scotię descript.

Parcum.

In agro ARDANO frumentum satum non nascitur. Plinius libro 2. capite 96.

ORCADES partim in Oceano Deucalidonico, partim in Germanico sitæ: quarum præstantissima Pomonia est, sede episcopali ac templo augustissimo insignis, tum duobus castellis longè munitissimis. Nulla in eis arbor est, nullum triticum, exundantibus alio qui cęteris frumentorum generibus. H. Boethius in Scotia.

Legumina.

In GELA Siciliæ legumina optima nascuntur. Athenæus libro 1. capite 27.

Ficus.

Vide suprà, Ficus ut Arbor.

Palmulæ, Dactyli, Phœnices.

Sub loco Arborum, Palma.

Poma, qualiacunq;, Pyra, Cerasa.

Egregia poma nasci in SIDVNTE, qui pagus est Corinthi, Euphorion & Archytas in Grue commemorat. Athenæus libro 3. capite 4.

Cydonea mala è Cretæ urbe CYDONE aduecta. Laudantur & Neapolitana. Plin. lib. 15. cap. 11. Persica, Gallica & Asiatica in honore habentur, & Sabina, cap. 12. Item mala Camerina & Græcula, & Epirotica; cap. 14. Pyra Crustumina, Falerna, Amerina, Picentina, Numantina, &c. cap. 15.

SIDÆ in Bœotiæ & Atticæ confinio abundant malis punicis. Vide Titulum, Certamina in asserendis rebus suis contra aliados possessores.

Theophrastus de Stirpibus scribit, iuxta SOLOS Ciliciæ urbem, ad amnẽ Pinarum, ubi Alexãder cũ Dario pugnauit, mala punica nasci sine ossibus, quorum grana per omne ęuum uinum referant. Apollonius in Hist. mirab.

Cerasa è Ponto Cappadocum urbe CERASO à L. Lucullo in Italiam aduecta bello Mithridatico, in Aegypto nulla cura potuere gigni. Transuecta sunt in Britanniam usq;. Commendantur CAMPANA, LVSITANA, RHENANA. Plinius lib. 15. cap. 25. & Sab. lib. 4. En. 6.

A pyris Apia uocata fuit PELOPONNESVS, quòd ibi planta huiusmodi plurima reperiretur, uelut Ister asserit in rebus Argolicis. Athen. lib. 14. cap. 20.

CEVS insula pyra fert optima. Athen. lib. 14. cap. 21.

In PALMA, insula Fortunatarum, pyra (ut referunt) in miram magnitudinem excrescunt, scilicet ponderis unciarũ uigintiquatuor. Cardanus de Rerum uarietate lib. 6. cap. 20.

Mangas fructus, omnes Europæ fructus suauitate superat. Optimus in ORMVZIO producitur: secundus ab hoc, in Guzarate: tertius, in Balaguate. Arbor Mangas, bis quotannis fructum fert. Io. Metellus.

Nuces, Amygdalæ, Auellanæ.

Amygdalæ è NAXO & CYPRO insulis laudatissimæ. Athenæus lib. 2. cap. 11.

Pistaceas nuces idem L. Vitellius in ITALIAM primus intulit, simulq; in HISPANIAM Flaccus Pompeius eques Romanus, qui cum eo militabat. Plin. lib. 15. cap. 22.

CARSYTANI homines in agro Prænestino, abundantes nucibus auellanis, quæ idcirco Prænestinæ dicuntur. Et aliàs Ponticæ, quia in PONTO copiosæ habentur. Macrobius lib. 3. Satur. cap. 18.

Iuglandes è PERSIDE uenêre: unde optimum genus earum in Græcia Persicõ & Basilicon, uocauere. Auellanæ è PONTO, ea propter Ponticæ dictæ, patrio nomine abellinę. Laudantur Prænestinæ, item Thasiæ, & Albenses, & Tarentinę. Plin. lib. 15. cap. 22.

Castaneæ à Græcis Sardiani balani appellatæ, quia SARDIBVS prouenere primùm. Nobilissimæ Tarentinæ & Neapolitanæ. Plin. lib. 15. cap. 23.

Aromata, Gummi, Lacrymæ.

De peregrinis aromatis, gummi, lacrymis, apud quas gentes nascantur, pete ex Plin. lib. 12.

Felicissima SABÆORVM terra, quæ maxima natio est. Apud hos thus, & myrrha, & cinnamomum nascitur. In ora etiam balsamum, & alia quædam herba ualdè odorata, quanquã eius odor citò deperit: habent præterea palmas odoratas, & calamum. Homines propter maximam fructuum copiã otiosi segnescũ uiuunt. In radicibus arborum cubant. Ab odoribus autem stupefacti, bituminis suffitu, & hirci barba stuporem tollunt. Strabo lib. 16.

Galanga minor, è China: maior & deterior, ex Iaua insula ad nos aduehitur. Gingiber semine aut radice satum, in omnibus Indiæ nobis notæ locis gignitur: optimum est Malauaricum, idemq; frequentissimum, Arabibus & Persis expetitum: secundum locum obtinet id, quod in Bengala reperitur: tertium, quod in Dabulo & Bazaimo, omnique ea ora maritima. Io. Metellus.

Calamus aromaticus per uniuersam Indiam seritur, in qua tantùm crescit: plurimus in Guzarate, & Balaguate, in Goa quoq;, sed paucus, gignitur. Nardus in Mandoua & Chitora, prouinciis Deliæ regni, Bengalæ & Decamę uicinis, iuxta Gangem nascitur. Costum circa Guzaratem, in Mandoua & Chitora: plurimus Malaccæ usus eius est. Idem.

Macis arbor, in insula Banda prouenit: myristicamq; nucem, macin, profert. Garyophyllum, in Maluccis insulis quinq; folis, quarum Gilolo primaria est, nascitur. Colliguntur garyophylli à die quintadecimã Septembris, in Ianuariũ usq; & Februarium, uiolenta flagellatione summis arboribus excussi, & per triduum in solo mundato ad solem siccati. Piper copiosè in Malauari prouenit: maritima regio est, quæ à Gomorino promontorio Cananorem usque pertingit. Nascitur & in insulis, Iauæ uicinis, & Sunda, & Luda. Piper longum, in Bengala regione, quingentis milliaribus à Malauari dissita, prouenit, ubi & candidum & nigrum gignitur. Album, rarum est, procerumq; mensis inferri solet. Idẽ.

Lacca, in Indorum regione Pegua prouenit. Magnæ eam formicæ, in terræ uisceribus alibiq; natæ, in uastæ cuiusdam arboris foliis, prunum referentis, minutis surculis & ramulis, apum more, elaborant, materiam ex ipsa arbore exsugentes: hi deinde rami reuulsi, in umbra siccantur, donec decidant ramuli: lacca uerò tãquam in subulos concreta manet: interdum ligni fragmenta inhærent. Sincerior tamen eorum expers est. Idem.

Ambarum optimum, Naleditia insula Indiæ generat. Circa Commonionense promontorium, ambari fragmentum inuentum est, trium ferè millium pondo. Inuenitur, sed raro, in Timoia & Brasilia. Io. Metellus.

ESTONES, dextrum Sueuici maris litus accolentes, soli omnium succinum (quod ipsi Glesum uocant) inter uada atq; in ipso litore legunt: nec quæ natura quæ ue ratio gignit, ut barbaris, qu æsitum compertúmue diu: quinetiam inter cætera eiectamenta maris iacebat: donec luxuria Romana dedit nomen, ipsis in nullo usu. Rude legitur, informe perfertur, preciumq; mirantes accipiunt. Succum tamen ab oris esse intelligas, quia terrena quædam & etiam uolucria animalia plerumq; interlucent, quæ implicata humori, mox durescente materia clauduntur. Cornelius Tacitus in Germania.

Pabulum quibus in locis

Copiosum.

Vide suprà, Prata.

De CATANA Siciliæ proditum est, eiectum ab Aetnæis ignibus cinerem ea ex parte lętam uineis atq; pascuis tellurem effecisse. Excoctæ enim igne glebæ, pingue aliquid habẽt, quod uberiores fructus affert. Proinde pecudes tanta exuberare pinguedine tradunt, ut inde suffocentur, nisi cruor quatuor aut quinq; per dies ab aurib. eximatur. Strabo l. 6.

Medicatum.

Iuxta ABDERAM & Limitem, quem Diomedis uocãt, equi pasti rabie inflammãtur. Hinc ortum duxit fabula de equis Diomedis Thraciæ regis. Plinius.

Lignorum ubi

Copia.

Sub Titulo, Syluarum.

Inopia.

SCYTHIA lignis minimè abundat, eaq; propter compendiariã coquendi rationem repererunt. Vide Tit. Coquorum.

Cùm tota ferè CAPPADOCIA lignis careat, Argæus tamẽ mons circũcirca syluã habet. Sed loca syluæ subiecta ignes habent. Sunt etiam gelidis aquis plena, quanquã nec ignis, nec aquæ in summum extant: quapropter maxima ex parte herbida sunt. Quibusdam in locis solum palustre est, & per noctem ex eo flammæ consurgunt. Rei itaq; gnari cautè lignantur, sed multis periculosum est, præsertim pecori, in obscuras ignis fossas incidenti. Strabo lib. 12.

Asserit Plinius lib. 9. cap. 3. dicens: GEDROSOS, qui Arbin amnem accolunt, Alexandri Magni classium præfecti prodidere, in domibus fores maxillis belluarum facere, ossibus tecta contignare, ex quibus multa quadragenũm cubitorum longitudinis reperta. Sunt etiam qui spinis dorsi huius belluæ, seu uertebris concauatis, uelut mortariis, pro speciebus conterendis utantur.

Cùm uehementia frigorum in extremis partibus SEPTENTRIONIS, & ualidæ tempestates ibidem haud sinant in altum crescere arbores, è quibus erigi possint ędes, idcò natura incolis prospexit, ut ex ingentibus belluarum costis fabricare ualeant domos, & reliqua necessaria in eisdem. His enim belluis marinis ad litora tam inimica ui aliarum bestiarum appulsis, quàm uenatione hominum frequenti attractis, ut illic incolarum præda fiant: uel putredine consumantur, certum est, ex eis relinqui talia, tamque uasta ossa, quòd ex his integræ habitationes, tum quoad parietes, portas, fenestras, tecta, sedilia, tum etiam quoad mensas, conficiqueant. Hæ enim costæ 20, 30, aut plurium pedum sunt præterea spinæ, spondyli, atque uasti capitis bifurcata ossa haud paruam in se quantitatem habent: quæ omnia artificum industria ita ferris & limis aptantur, ut faber lignarius adhibita ferrea iunctura compendiosius nihil extruere posset. Meminere similium Plin. lib. 9. cap. 3. & Strabo lib. 15. Olaus lib. 21. cap. 22. Septent. gentium.

AVIVM LOCA NATVRALIA.

In Genere.

In ORCADIBVS insulis auium tanta est copia, tum syluestrium, tum domesticarum, quanta nusquam in tota Albione. H. Boethius in Scotia.

In lacu ALBO inter Sericinnos & Blarmos & Moschos habitant infinitæ species auium, cõtinuum garritum ferè sex mensibus, sub clarissima lucẽ diẽrum ac noctium, usque ad graue fastidium, emittentium. Olaus lib. 9. c. 45. Sept. gentiũ.

In Specie. Vbi

Galli, Gallinæ.

Gallorum gallinaceorum quidam ad bella tantùm & prælia assidua nascũtur, quibus etiam patrias nobilitarunt RHODVM ac Tanagram. Secundus est honos habitus MELIACIS ac CHALCIDICIS. Horum sunt tripudia solistima. Hi magistratus Romanos quotidie regunt, domosq; ipsis suas claudunt ac reserãt: hi fasces Rom. impellunt aut retinent, iubẽt acies aut prohibẽt, uictoriarũ omnium toto orbe partarum auspices: hi maximè terrarum imperio imperant, extis etiam fibrisq; haud aliter quàm opimæ uictimæ diis grati. Habent ostenta & præposteri eorum uespertinis canitus.

cantus. Plin.lib.10. cap.21. HADRIANIS gallinis laus apud Rom. fuit maxima. Idem lib.10.cap.53.

Οἶνοῦ νίβας κοκκύσῃ, id est, Cùm Nibas coccyssauerit. Simillimum illi, Ad Græcas calendas. Tradunt in THESSALONICA Macedoniæ ciuitate uicum esse, cui nomen Nibas, ubi Galli nunquam uocem ædant. Quemadmodum & cicadæ mutæ sunt alicubi. Vnde prouerb. de iis quæ nunquam fient, Cùm Nibas coccyssauerit. Erasmus.

A gallinis dicitur insula GALLINARIA appellata (quæ est in mari Thusco, secundùm Italiã, contra mõtes Ligusticos, Intemelium, Albium, Ingaunũ) ab uillaticis inuectis à nautis, ibi feris factis procreatis. Varro lib.3. cap.9. Rei rust.

Columbæ.

CAMPANIA columbas habet nobilissimas. Plin.l.10.ca.37.

Pauones.

Menodotus scribit SAMI circa sacellum Iunonis pauones primùm uiso atq; nutritos fuisse: hinc demum in loca externa missos: sicut Galli in Perside, in Aetoliaq; uocatæ Meleagrides. Athen.lib.14.cap.25.

Volaterr.lib.25. dicit, Pauone primùm in India uiso, Alexandrum admiratum, prohibuisse edicto, ne quis eam auem necaret. In GRÆCIAM demùm delata, diu quæstui fuit: primùm elegantibus tantùm mercede indicatus, deinde ad eorum spectaculũ admissa multitudine. Olaus lib.19.cap 39.

Anates.

Prope GLEGORNVM (teste Hectore Boetho Scotorum historico) ad duas leucas est rupes Bassensis, in qua est arx inexpugnabilis: circa quam magnarum anatum (quas Sollẽdas uocat) piscibus uiuentium, est mira multitudo. Hæ in uere turmatim à Meridie in rupem de Bass quotannis ueniunt, & rupem duobus uel tribus diebus circumuolitantes, nidificare incipiunt, & tota æstate manent, ac piscibus uiuunt: & incolæ rupis piscibus ab illis captis pascuntur. Ascendunt enim illarum nidos, & ad libitum pisces rapiunt. Olaus lib.19.cap 9.

Perdices.

ATTICI & BOEOTI celebrantur perdices: quorum istos uocales, hos admodum exili uoce esse, in confesso est. Antigonus in Nar.mirab.

ASTYPALÆA perdicibus abundauit olim: ex qua in Anaphem illatum par perdicum, breui temporis spacio mirificè auctum fuit, sic ut parum abesset, quin præ illarũ copia incolæ regionem deserere cogerentur. Athen.lib.9. cap.20.

In Lemniorum insulis, quæ NEÆ seu Nouæ uocantur, neque nascuntur perdices: & si importentur, pereunt. Quidam pro digiosius narrant, mori eas, si uel conspiciant eam terram. Antigonus in Nar.mirab.

Coturnices.

In AEGYPTI ARABIÆQVE litore magnus est coturnicũ numerus ad capiendos pisces: quarum aucupio latrones ab Actisane Aethiopum rege in ultima deserti relegati, urbe Rhinocera condita, omni re egentes, uitam suam sustentarunt. Diodorus lib.1.cap.4.

Phanodemus lib.2. Atthidis scribit, DELVM insulam ab Achiuis Ortygiam nominari, quoniam coturnicum greges ex pelago delati in ipsam insulam uolant, quia commodũ his præbet portum. Athen.lib.9.cap.15.

Cornices.

Andron in 4.lib. Sacrificiorum ad Philippum scribit, in ATTICA nullam cornicem uisam esse in arcem intrare. Apollonius de Histor.mir.

Lusciniæ.

Myrsilus, qui Lesbiaca composuit, in ANTISSÆA perhibet regione (quo loco fabulæ aiunt sepultum esse Orphei caput, idq; sepulcrum incolæ ibi ostendunt) luscinias quàm alibi meliùs canere. Antigonus in Nar.mir.

Cygni.

Non longè à Londino regia ciuitate ANGLIÆ, in flumine Tamesia reperiuntur plura millia cygnorum domesticorũ: etiam in lacu Scotiæ, Spina dicto. Olaus lib.19.cap.16. Septentrionalium gentium.

Stymphalides.

ARABIÆ deserta præter cæteras feras, uolucres etiam alũt, Stymphalidas nuncupant, hominibus nihilo mitiores leonibus, & pardis. Siquidem in eos, qui ad earum aucupia exierint, inuolant, ænea ferreaq; corporis tegumenta facilè rostris perfodiunt. At si è libro se quodam, qui eas captant, factis amiculis uelarint, haud aliter uolucrum rostra caudicibus deprehensa tenentur, quàm uisco auicularum pinnæ. Gruibus illæ quidem sunt magnitudine pares, forma ibis persimiles: rostra tamen & ualidiora, neq; ut ibes adunca habent. Sic dictæ, quòd ad Stymphalum Arcadiæ fluuium, qui postea Erasinus dictus est, ab Hercule uel sagittis confectæ, uel (ut alij uolunt) crepitaculorum sonitu ex eo loco pulsæ fuerint. Pausanias in Arcad. & Diodorus Siculus.

PISCIVM COPIA VEL INOPIA.

In Genere. Vbi pisces

Multi.

Complura piscũ genera, eaq; suauissima, NILVS fluuius producit, quæ recenset Athen.lib.7.cap.29.

PÆONES Prasiadem paludem incolentes, equis & subiugalibus pisces pro pabulo præbent. Piscium enim tanta est copia, ut quoties quis ianuam compactam reclinauerit, demissam funè sportam uacuam, aliquanto pòst retrahat piscium plenam. Quorum duo sunt genera, unum quod uocant Papraces, alterum Tilones. Herod.lib.5.

Apolloniam Chalcidicam fluuij alluunt, Ammites & OLYNTHIACVS, qui ambo in stagnum Bolycam influunt. In Olynthiaco monumentum est Olynthi Herculis Bolyæq; filij. Narrant incolæ, quòd Nouembri ac Februario mensibus Bolga in Olynthum ebullitionem mittit, piscium q; innumera multitudo ex stagno in fluuium Olynthiacum accedit: est autem fluuius hic non ualde profundus, ita ut uix talum attingat, tanta nihilominus piscium uenit copia, ut incolæ omnes quantum salsamenti in eorum usum sit satis, condire possint. Admirabile est etiã, quòd Olynthi monumentum non transmutetur. Priùs consuetudinem fuisse inquiunt, in Apollonia mense Februario, ut iusta persoluerẽt mortuis, at nunc in Nouembrem mensem ea esse translata, ac ideo solis his mensib. pisces ascendere, quibus defunctis exequias absoluere consueuerunt. Athen.lib.8.cap.15.

MYYNTA piscium copia insignem Artoxerxes Persarum rex Themistocli ad obsonium concessit. Plut. & Diod.lib.11.

ICARVS insula primùm Ichthyoessa dicebatur ob piscium multitudinem, quæ ibi nascebatur, ut SEPIADES à sepiarum copia. Aliæ Phycusæ, & Lapadusæ, ab horum similibus. Athenæus lib.1.cap.28.

BRITANNIS tanta piscium est abundantia, cùm ubiq;, tum quò magis ad Septentrionem accedas, ut uel ij soli sufficere possint ad pastum insulæ totius: quippe quum uicinæ circum circa gentes Gallia, Flandria, Zelandia, Hollandia, insuper Germania omnis litori adiacens, non modò quantũ sibi satis sit immenso nauium numero in mare Britannicũ piscatum aut ad Britannos mercatum proficiscantur, sed mediterraneis etiam regionibus quantum opus est tota quadragesima, imò anno toto, maximo omnium quæstu, submittant, nec modò uulgarium, quales sunt, quas eę gentes asportant, sed etiam quæ in deliciis habeantur. H.Boethius in Scotiæ descriptione.

BORYSTHENIS accolæ uno ore affirmant, piscinas suas suapte sponte denuò semine conseri, siue id à defluxu cœlesti, siue à terreno humore proueniat. Io. Dubrauius libro 3. de Piscinis, cap.ultimo.

LACVS albus inter Sericfinnos, & Biarmos, ac Moschouitas, uersus polum Arcticum situs, dominiorum & gentium terminos habet, longus & latus, adeoque piscosus, ut quibusuis piscatoribus, æstiuo præsertim tempore, exhibeat se sine sui diminutione liberalem. Quare ad eum multæ gentes accedunt, domesticam prouisionem ex eius abundantia sacturæ per totum annum. Olaus lib.19.cap.45.

BOTHNIA, quæ sinum Gothicum siue Suecicum ad Septentrionem terminat, latissima est terra, diuisa in tres magnas prouincias, Occidentalem, Aquilonarem & Orientalem. Qui Aquilonarem incolunt, piscatu maximè uiuunt: non quòd agrum sterilem habeant, sed quia tanta est his copia piscium optimorum, ut in omnium necessariarum rerum permutationem abundè sufficiat. Suntq; in omnibus rebus locupletes: siquidem ex Hispania ac Lusitania optimũ uinum, & sal: ex Anglia & Flãdria pretiosum pãnum: ex Germaniæ ciuitatibus uariã domorum supellectilem & ornatũ, præter domesticum cultum: ex Suetia & Gothia triticũ, siliginem, hordeum, & omne genus necessarij leguminis, illuc nauibus aduectum, comparãt. Omne litus, insula, sinus, amnis, riuulus illic exuberãtem piscium copiã toto anno, maximè tempore æstiuo, quo omnia ibi amœnissima sunt, præbet. Insulæ circa maris litora plurimæ sunt, & iucundissimæ: quæ herbis, arboribus & graminibus, maximã delectationem exhibent. Labitur ex montibus huius Aquilonaris Bothniæ (id est fundi maris) undosus & profundus amnis: qui duobus ostiis fertur in mare, relicto in medio breui spacio, in quo est oppidum, quod Thorna, id est, turrita insula dicitur: cuius latitudinis eleuatio est circiter 82. grad. longitu. 42. Nec aliud emporium frequentius in toto tractu suppolari. Cõfluunt eò Russi albi, Lappones, Biarmi, Bothniẽses, Finni, Sueci, Tauasti, Hersingi, & complures alij. Cõportati pisces diuersarum specierum, mercatoribus longinquarum prouinciarum rerum commutatione uenundantur. Mercimonia non pecuniarum numeratione (eo quòd gens illa numos non æstimat) sed commutatione rerum necessariarum ineunt. Et id quidem fit, quia ad hoc emporium ob populi simplicitatem, ac credulitatem, plerunq; à dolosis mercatoribus importata moneta deprehensa sit falsa, uafro præsertim ingenio Moschouitarum, qui illuc circa æstiuale solstitium in magno numero, nauigia in humeris aliquando inter distantes aquas portantes, concurrere solẽt. Olaus lib.20.cap.1.& 2. gentium Septentrionalium.

Iutia Danię regione sinus, qui LYMICVS appellatur, ita piscibus abundat, ut non minus alimentorum indigenis, quàm ager omnis exoluere uideatur. Saxo in præfatione.

In SCANIA Daniæ regione interiectus maris sinus quotãnis omni piscium frequentia repleri consueuit; ut interdum impacta naulgia uix remigij conamẽ eripiat: nec iam præda artis instrumento, sed simplici manus officio capiatur. Saxo libro 1.

LAPONES piscibus abundant, eosque captos frigore excoquunt, & edomant in farinam. Tantum denique superest capturæ, ut eius plurimum condant in cetariis, & exportẽt in uicinas terras Northbothniam & Russiam album. Zieglerus in Scondia.

Magni.

In Syria fluuium nomine CHALVM, celebrat αὐτάρκεστον primo Xenophon, in quo uisantur pisces magnitudine insignes, ac miti mansuetoq; ingenio: Eos, inquit, deos arbitrabantur Syri, nec iniuria affici patiebantur, sicuti neque columbas. Cælius lib.18.cap.34. A.L.

Optimi, Suaues.

Pisces optimi quibus in locis reperiantur, Cælius lib. 28. capite 7. A.L. docet.

Vocales.

Mnaseas Patrensis pisces qui sunt in LADORIÆ fluuio, circa Arcadiæ Clitorem uocem emittere scribit, quamuis solum scarum, suemque fluuiatilem Aristoteles uocem emittere dixerit. At Philostephanus genere Cyrenæus, Callimachique familiaris, in Mirabilibus fluuiorum scripsit, pisces esse in fluuio AORNO, qui fluit per Pheneum, qui uocem emittant turdis persimilem, qui uariegati dicuntur. Athenæus libro 8.cap.1.

Cicures.

Nymphodorus Syracusius in circumnauigationibus, lupos anguillasque magnas ita mansuetas esse scribit in flumine ELORO, ut panem accipiant ex manibus porrigentium. Ego uerò uidi (inquit Athenæus libro 8. capite 1.) in ARETHVSA in Chalcide, mugiles domesticos, & anguillas inaures aureos & argenteos habentes, cibumq; ex præbentium manibus capiẽtes, uictimarumq; intestina, & caseum recentem. Athen.lib.7. cap.17.

Fossiles.

Quæ loca pisces terrenos, hoc est, absq; aqua in scrobibus uiuentes, ferant, pete ex Plin.lib.9.cap.57.

Pisces effodi in HERACLEA, & apud Tium ponti Milesiorũ coloniam, scribit Theophrastus. Idem de piscibus in glacie per hyemem compactis narrat, qui non priùs sentiunt, aut mouentur, quàm in ollas coniecti coquantur. In Paphlagonia, in profundis locis, quæ neque fluuiorum neque calidarum aquarum habeant fluxus, pisces uiuos inueniri asserit. Athen.lib.8.cap.1.

Eudoxus tradit, fossiles pisces esse in PAPHLAGONIA in locis siccis, locum tamen non determinat, item in humidis circa lacum Ascanium, qui apud Cium est, sed nec id perspicuè dicit. Strabo lib.12.

Polybius lib.34. Historiarum, planiticm esse inquit post Pyrenem, ad Narbonem usq; fluuium, per quã Ilebernis & Roscynus fluuij, ciuitates à Celtis conditas eiusdem nominis alluentes, defluunt, in qua pisces sint effossi. Habet autem hæc planities terram exolutam, multumq; gramen innatũ: subter terra est fabulosa ad duas uel tres ulnas, sub qua aqua inuenitur, quæ à fluminibus ab errauit, in qua pisces sub terram discurrunt per riuos ipsos cibi gratia, quia graminis radicibus mirum in modum delectantur: totam planitiem idcirco pisces subterranei occuparunt, quos excauantes capiunt. Athen.lib.8.cap.1.

Venenati, Noxij

Ctesias in Armenia scribit, esse FONTEM, ex quo nigros pisces illicò mortem afferre in cibis: quod & circa Danubij exortum audiui, donec ueniatur ad fontem alueo appositum, ubi finitur id genus piscium. Ideoq; ibi caput eius amnis intelligitur fama. Hoc idem & in Lydia in stagno Nympharum tradunt. Plin.lib.31.cap.1.

In SICILIA fons Arethusa magna copia fert pisces sacros, quippe ab hominibus intactos. Sæpius qui eos bellorum tempore edere ausi sunt, deorum ira magnas calamitates subierunt. Diodorus lib.5.cap.2.

In Laconia ad oppidũ Aegyas est STAGNVM quod Neptuni dicitur, in ripa eiusdem delubrũ & simulacrum. E stagno pisces metuunt extrahere, quòd qui eos ceperunt ex hominibus in pisces mutari dictitarent. Pausanias in Lacon.

Salmones.

In NESSA lacu Scotiæ maior reperitur piscium atque inprimis Salmonum uis, quàm usquam alibi. Sed nouus is piscẽdi mos est. In intimo maris sinu cratem longo tractu directam cœno inducunt, in angulis suis ternis quaternisue gyris inuolutam: aduersus quam pisces aduenientes mari delati in gyris illis sese implicant: unde nec facilis manente aqua fit illis exitus. Itaq; mox abeunte Oceano in sicco destituti, aduenientium manibus prædas sese exhibent. Hector Boethius in Scotiæ descriptione.

Vix alicubi in tota Europa uberior salmonum piscatura reperitur, quàm in Bothnico mari uersus LAPPONES, è quorum montibus & terris uastissima flumina dulcium aquarum descendunt: contra quæ sub solari æstu ascendere uidentur salmones. Similiter & in lacu uastissimo VENER dicto, apud Vestrogothos. Ibidem cap.3.

LEVISSA insula, Hebridũ una, unicũ habet amnem: quem si uado transierit mulier, nullus in eo Salmo eo anno uidebitur, affluente alioqui piscis illius multitudine. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Lati.

Lati qui in fluuio NILO nascuntur, ad ducentarum librarum uel etiam plurium pondus accedere sunt deprehensi. Est autem hic piscis candidissimus, optimus suauissimusq; quacunq; ratione fuerit conditus. Est ei pisci simillimus, qui in scitur in Istro, ac Silurus dicitur. Athen.lib.7.cap.29.

Delphini.

In PROMONTORIO Bœticæ prope Gaditanũ fretũ, certis tẽporibus anni innumera delphinorũ multitudo ad litora accedit, quasi piscatoribus se offerant. Turres enim inibi sitæ sunt, ex quibus uenire cateruatim ceruuntur: & appositis magnis retibus cum paruo labore & summo uenandi gaudio tanta capitur piscium copia, quantam piscatores uolunt, appositisq; salibus conseruantur, & per totum ferò orbem deferuntur. Vnde Strabo, In mari, inquit, Hispano omnia genera piscium capiuntur, ut delphini, ostrea, conchylia, congri, muræna. Rodericus Santius parte 1. histor. Hispan.cap.2.

Lupi.

Sunt lacus dulcium aquarum in montanis LAPPONIÆ amplissimis: in quibus tanta est luporum aquatilium (quamuis & aliorum piscium) copia, ut non solùm alendis hominibus, per quatuor amplissima Septentrionalia regna sufficiant, sed etiam latius sale, soleq; siccati nauigiis, uelut lignorum magnæ strues, in Amplam Germaniam uendendi exportentur. Itidem de lacubus Finlandiæ censendum est. Olaus lib.20.cap.20.

Acipenser.

Acipenser SYRACVSIVS laudatur ab Archestrato. Athen. lib.7.cap.18. Thunnus GADITANVS, Samius & Byzantius. Ibidem cap.20. Mugil Abderitanus & Sinopensis cap. 25. Lupus Milesius cap.28.

Anguillæ.

Dorion in libro de Piscibus, anguillas COPAIDAS laudat: nascuntur enim eximiæ magnitudinis, ex quo, ut Agatharchides inquit lib.6. rerum Europicarum, eximias anguillas Copaidas Bœoti uictimarum more coronantes uouentesque, & molas iniicientes, deis mactare consueuerunt. Atq; ad peregrinum huiusce generis inauditum sacrificium admirantem, percunctantemq; quendam Bœotum, Hoc se scire respondisse aiunt, quòd ueterum statuta legitima obseruare oportet, quodq; aliis non licet horum rationem reddere, nec admirari oportet, si uictimarum more anguillas sacrificant, quando Antigonus Carystius in libro Dictionis, Piscatores inquit Neptuno sacra persoluentes, cùm prosperè captura cesserit, sub ipsum thunnorum tempus, captũ thynnum Deo mactare, ac sacrificium huiusmodi uocari Thynnæum. Sacrificantur salsamenta etiam apud Phaselitas. Athen.lib.7.cap.17.

In uadis limosis iuxta urbem SYRACVSARVM, quæ copiosam ex fontibus aquam dulcem, copiosam etiam ex paludibus & fluminibus ex mari delabentibus accipiunt, magna uis anguillarum pascitur, largaq; semper captura cuius suppeditat. Obsesso aũt in arce à Carthaginensibus Timoleonte Corinthio, utriusq; partis mercenarij milites per otium & inducias unà uenabantur. Qui Græci cùm essent, per inducias congrediebantur, collo quebãturq;. Peruaserunt hæ uoces castra, quærentiq; iam diu obtentum Magoni, suspicionem præbuerunt prodi se: ita obsecrante ut maneret secte, docenteque, hostibus quanto præstent: uirtute magis & fortuna Timoleonti ratus se concedere, quàm superare

superare eum copiarum numero, confestim in Africam uela fecit, Sicilia nullo humano consilio fœdè de manibus proiecta. Plut. in Timoleonte.

Quòd STRYMONIS fluuij Thraciæ anguillæ sint celebres, patefecit Antiphanes in Thamyra. Narrat Demetrius Scepsius lib. 16. Troici apparatus egregias anguillas nasci circa EVCLVM fluuium. Athen. lib. 7. cap. 17.

Congri.

Philemon comicus poeta mentionem fecit & ipse congrorum excellentium Sicyone. Athen. lib. 7. cap. 12. Eudoxus certè lib. 6. Terræ ambitus tradit apud SICYONIOS cõgros capi permultos εὐσυμμέτρους: hoc est, tantæ magnitudinis, ut iusto pondere baiulum onerent: nonnullos etiam ἀμετρεκτείνους, hoc est, iustum onus uehiculi.

Polypi.

Polypus in CARIA Thasoq; optimus, plurimus in CORCYRA. Athen. lib. 7. cap. 32.

Astaci.

Nascuntur astaci in HELLESPONTO, & circa Thasum, locustæ multæ capiuntur circa SIGÆVM, & ATHO, quæ di uturnam uitam omnes sortiuntur. Athen. lib. 3. cap. 13.

Ostrea.

Ostrea à ueteribus mirè commendabantur. De iis sic scribit Mutianus: CYZICENA maiora Lucrinis, dulciora Britannicis, suauiora Edulis, acriora Lepticis, pleniora Lucensibus, sicciora Corypbantenis, teneriora Istricis, candidiora Circeiensibus. Sed his neq; dulciora, neque teneriora esse ulla, compertum est. In Indico mari Alexandri rerum auctores pedalia inueniri prodidere. Necnon inter nos nepotis cuiusdam nomenclator tridaena appellauit: tantæ amplitudinis intelligi cupiens, ut ter mordenda essent. Plinius libro 32. capite 6.

Purpuræ.

Purpuræ commendantur in Asia quidem TYRIÆ, in Europa LACONICÆ, in Africa MENINGIÆ & GETVLICÆ. Plinius lib. 9. cap. 35.

Fert LACONICVM mare conchylia, ex quibus ad infectura uestium purpura comparatur, nobilitate solis iis, quæ in rubro mari capiuntur, inferiora. Pausanias in Lacon.

BVLIS urbs Phocidi finitima est. Inquilinorum dimidia plus parte uitam tolerant, è quibus purpura elicitur, conchyliorum piscatu. Pausanias in Phocicis.

TYRVS olim septingentos passus à litore discreta, mox Magni Alexandri operibus continens facta, purpura & conchylio nobilis, nullibi terrarum gratior apparatus, ob idque & à Romanis Tyrij ipsi, & à regibus libertate donati. Sab. lib. 4. Enneadis 1.

SARDINIA insula maxima iuxta Italiam, in qua gignuntur purpuræ insignes, & acutissimæ. Prouerbium, βάμμα σαρδόνικον, Tinctura Sardinia: id est, rubra, purpurea. Suidas.

Conchæ, Margaritæ.

In MVLA insula Hebridum una fons est limpidissimus, duob. passuum millibus à mari distans, ex quo oua quædam exigua, margaritarum modo splendentia, candidaq;, & spissi humoris plena, exili torrēte in fossam littori propinquam, in qua aqua marina est, deferuntur: ibiq; ante spacium horarum duodecim in conchas ingentes euadunt. Hector Boethius in Scotiæ descriptione.

Apud SCOTOS cõchæ limpidissimis purissimisq; amnibus, ac nullo unquam limo turbidis, quâ profundissimi sunt, agere gaudent, in eisque solis margaritas concipiunt. Sub auroram enim cœlo sereno temperatoque in aerem se, do nec capitibus aqua exstēt, subleuantes, roridum liquorem oscitatione auidè excipiunt, pro concepti seminis multitudine partu aut exili aut grandi futuro. Sensus illis tam acutus inest, ut si altiorem in litore astans uocem emiseris, aut lapillum quantumuis minutum in aquam conieceris, repētè se subtrahentes subsidant uniuersæ. Ea enim illis thesauri sui custo diendi naturalis indita est solertia, haud ignorā tibus uidelicet, quanti sit precij apud mortales luxus ex fœtu suo comparatus. Itaq; piscantes quoque id maximè obseruant, ut primo attactu testas coniunctas arctissimè detineant, protinus alioquin illis unionem euomituris. Quaterni aut quini humerorum tenus flumen ingressi, atque in orbem stantes, contum alterutra manu, quò firmius consistant, fundo fixum tenent: inde oculis per aquæ limpiditatem prædas collustrantes, pedum digitis (nam manibus id fieri prohibet altitudo) testarum torturas placidè comprehendunt, atque astantibus uacua manu excipiendas præbent. Hæc Boethius in Scotiæ descriptione.

Haleces.

In lacu FYN, in Argatholia Scotiæ regione, præter uariorum piscium copiam tanta halecum uis reperitur, quanta nullo in loco, humano accessui patenti. Hector Boethius in Scotiæ descriptione.

Halec in litoribus Meridionalis Gothiæ terræ SCHONINGIÆ, sub principio autumni in tanta multitudine plerunque capitur, & infinitis in uasis sale conditur, exportaturque, ut sufficiat in salsamentorum genere maiori parti totius Europæ cibandæ. Capitur & duobus, aut tribus millia ribus ab eo loco: sed degener est in sapore, & æstimatione, ac uilipenditur. Est etiam eodem tempore copiosissima halecis piscatura in litoribus Angliæ & Scotiæ: quæ per piscatores Flandriæ instituitur: à quibus postea sortitur nomen, ut Romam ille piscis delatus, halec Flādrorum appelletur. Non tamen adeò pingue genus est piscium, ob pastum minùs uberem, ac undarum conflictum, quemadmodum halec Septentrionale, quod propter gratum saporem ubique in maiori precio habetur. Olaus lib. 20. capite 20. Septentrionalium gentium.

Salpæ, Asselli.

NORVEGIA mittit in reliquam Europam piscem ex genere asellorum, frigore induratum, & extentum in fustem: unde & eum Germani dicunt Stocfisch. Captura eius laudatissima est Ianuario, quādo superest frigus, ut induretur. At qui clementioribus mensibus fuerunt capti, marcescunt, neque sunt idonei ut exportentur. Zieglerus in Scondia. In Norue giano Oceano salpæ capiuntur copiosissimæ, quas sole uel fumo uel uento siccatas in emporio Norueglæ celeberrimo, Bergen dicto, uendunt. Vnde Bergersisch uulgò dicuntur: à Germanis autem, quia ligneo malleo supra truncum molliendi ueniunt, Stocfisch. Olaus lib. 21. cap. 1. & 2.

Pelamides.

BYZANTIORVM cornu ad Byzātij mœnia propè spectat, cornu ceruino perquàm similis, nam in plures sinus perinde ac ramos quosdam scinditur, in quos irruentes pelamides facilè capiuntur, cùm earum multitudine, tum ui & impellentis fluxus impetu, ut propter sinus angustissimos uel manibus comprehendantur. Earum generatio in Mæoticis paludibus fit, inde uerò paulatim erumpunt grege facto per os ipsum, ac propter litus Asiaticum usq; Trapezuntem ac Pharnaciam excurrunt. Hinc primùm earum uenatio ex istit, non copiosa admodum. Nondum enim conueniens est multitudo. Vt uerò Sinope propius accesserint, speciosior nimirum earum est piscatio simul & salsamētaria. Postquam uerò Cyaneas transierint, & ex ripa Chalcedonia albicans occurrit petra quædam, tantus bestiis ipsis terror in cutitur, ut euestigiò in ulteriorem conuertantur ripā. Quas cùm præceps aquarum cursus corripiat, & innata locorum aptitudo maris fluxum ad Byzantium cornuque Byzantij deflectat, & eo naturæ impetu propellat, copiosum Byzantinis populoq; Rom. suppeditat prouentum. At enim Chalcedonij in ulteriore propè consistentes litore, in nullam eius ubertatis communionem accedunt, quoniam ad eorū portus ne una quidem pelamis sese applicat. Strabo lib. 7. Est in euripo Thracij Bosphori, inquit Plinius, quo Proponti Euxino iungitur, in ipsis Europam Asiamque separantis freti angustiis, saxum miri candoris, à uado ad summa perlucens, iuxta Chalcedonem in latere Asiæ. Huius aspectu repentè territi thynni, è ponto in Aegæum descendentes semper aduersum Byzantij promontorium, ex ea causa appellatum Auri cornu præcipiti petunt agmine. Ità q; omnis captura Byzantij, est magna Chalcedonis penuria, D. passmedij interfluentis euripi. Plin. lib. 9. cap. 15.

Crocodili.

Ex ATLANTE monte extremæ Libyæ aqua turbulenta tribus alueis descendens, ab arenis exorbetur (hoc flumen hodie Nigrum appellant) Circa eius fontes crocodili cubitales gignuntur: qui ubi propius homines accedere senserint, in fontem se demergūt. Vnde quidam suspicati sunt, ab hac ipsa aqua è mediis arenis emergente Nilum postea oriri. Pausanias in Atticis.

Ranæ.

CYRENIS mutæ fuere, illatis è continente uocalibus durat genus ranæ. Mutæ sunt etiam nunc in SERIPHO insula. Eædem aliò translatæ canunt. Quod accidere & in lacu Thessaliæ Sicendo tradunt. Plin. lib. 8. cap. 58.

❧ GRESSILIVM CICVRVM LOCA IN GENERE. Vbi

Multa.

Armentorum & pecudum tanta copia est in HISPANIA, ut plerunq; ob sola uellera atque coria multa millia occidantur. Rodericus Santius parte 1. hist. Hispan. cap. 2.

Parua.

TARTARI hyeme ad Mæotim præ frigore descendunt, æstateq; per Mediterraneos campos diuagantur: idcirco asinis carent, quum animal sit frigoris impatiens: boues quoque cornua non habent, quum algori sint obnoxia: equi pusilli, magnæ contrà pecudes: hydriæ congelata aqua; quamuis æneæ, tamen scinduntur. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

Nulla.

Caruit prouincia PERVANA ante Hispanorum aduentum; quēadmodum & aliæ plurimæ, bobus, mulis, asinis, capris, ouibus, canibus, foricibus, literis, & moneta. Io. Metellus.

❧ ARMENTORVM. BOVM, VACCARVM loca. Nempe

Patria.

Boni generis in Italia pleriq; boues GALLICI ad opus: contrà iugatorij LIGVSTICI. Transmarini EPIROTICI, nō solùm meliores totius Græciæ, sed etiam Italiæ. tametsi quidam de Italicis, quos propter amplitudinem præstare dicunt, ad uictimas farciunt, atq; ad deorum seruant suppli cia. qui sine dubio ad res diuinas, propter dignitatem amplitudinis & coloris, preponendi. Quod eò magis fit, quòd albi in Italia non tam frequentes, quàm qui in Thracia ad μέλανα κόλπον, ubi alio colore pauci. Varro lib. 2. c. 5. Rei rust.

Hecatæus Herculem Geryonis boues abegisse scribit; nosti ex Hispania, non ex Erythia insula, sed è locis circa AMBRACIAM & AMPHILOCHOS, in quibus Geryon imperarit, herbida regione & pascuis admodum lætis. Græci scribunt, Epiroticos boues Larinos dici, ab Larino pastore, cuius Athenæus quoq; meminit, qui ab Hercule redeunte ab Geryonis nece, exceperit educaueritque. Vnde Epirotica mox armenta celebrari cœpere. De quibus commeminit & Lycus Rheginus ad Alexandrum. Cælius libro 6. cap. 7. Antiq. Lect.

A'LOTOPHAGIS triginta dierū spacium est ad eos, apud quos gignuntur boues præposterè pascentes. Ideò autem præposterè pascuntur, quòd cornua inflexa anterius habēnt, & ob id cessum euntes pascuntur. Nam offensantibus in terra cornibus progrediendo pasci nequeunt: alioquin nihil differentes à cæteris bobus, prēter crassitudinem pellis, atq; duritiam. Herodotus lib. 4.

Reges PAEONVM, Philippica secūda scribit Theopompus, pocula ex cornibus facere solitos, quibus labra uel auro uel argento operiebant: quippe cùm egregiæ magnitudinis boum cornua apud illos nascantur, atq; ita ut uel tres, uel etiam quatuor choas capiant. Athen. lib. 11. cap. 8.

EPIRVS boues profert laudatissimos, iam inde à Pyrrhi regis cura. Id consecutus est, non ante quadrimatum ad partus uocando. Prægrandes itaq; fuere, & suo etiamnū tempore stirpium reliquias durasse, scribit Plinius lib. 8. c. 45.

Timæus in historijs, quas græcè de rebus populi Romani cōposuit, & M. Varro in Antiquitatibus rerum humanarum, & lib. 2. de Re rustica, terram ITALIAM de Græco uocabulo appellatam scripserunt, à multitudine & pulcritudine & fœtu uitulorū: quoniā boues Græca ueteri lingua ἰτάλοι uocitati sunt: quorū in Italia magna copia fuerit, bucetaq; in ea terrā gignī pascīq; solita sint complura. Cōiectare autem ob eandem causam possumus, quòd Italia tūc esset armentosissima: multamq;, quæ appellatur suprema, institutam in singulos dies, duarum ouium, triginta boum, pro copia scilicet boum, proq; ouiū penuria. Sed cùm eiusmodi multa pecoris armentiq; à magistratibus dicta erat, adigebantur boues ouesq;, aliàs precij parui, aliàs maioris: eaq; res faciebat inæqualem multæ punitionem. Idcirco postea lege Aterina constituti sunt in oues singulas æris deni, in boues æris centeni. Minima autem est ouis unius. Suprema multa est eius numeri, cuius diximus: ultra quem multam dicere in dies singulos, ius non est: & propterea suprema appellatur, id est, summa & maxima. Quando igitur nunc quoq; à magistratibus pop. Rom. more maiorum multa dicitur uel minima uel suprema, obseruari solet, ut oues genere uirili appellentur. Atq; ita M. Varro uerba hæc legitima, quibus minima multa diceretur, concepit: M. Terentio, quando citatus neq; respondit, neque excusatus est, ego ei unum ouem multam dico. ac nisi eo genere diceretur, negauerunt iustam uideri multam. Gellius lib. 11. cap. 1.

In CARIOCTA regione Scotiæ præter reliqua armēta ingēti magnitudine boues reperiuntur: quorū caro tenera suauisq; esui est: cæterùm pingue nunquam concrescit, olei liquidi modo ferè semper fluens. H. Boeth. in Scotię descript.

Vaccæ, in PERVANIS montib. educatę, in planitie moriuntur. In ea enim, octo tantùm milliaribus lata, longa plus mille, uehementissimus est æstus, pluuia nulla. Montes uerò frigidissimi sunt, planitiei tamen contigui, in ijsq; quotidie pluit. Io. Metellus.

Stabula.

Ostendit Lucianus, AVGIÆ stabula tantum habuisse congēsti simi, quantū ter mille boues pluribus annis reddere potuerint. Hinc Augiæ bubile seu stabulum, prouerbiali allegoria dicebatur in hominem, aut in rem, maiorem in modum inquinātam. In Græcis epigrammatis recensetur inter Herculis labores Augiæ stabulum repurgatum. Erasmus in Adagijs.

Pyli adhuc, tempore Pausaniæ, extabat spelunca, in qua NESTORIS & ante eum Nelei boum stabulum fuit. Boues enim Neleus à filiæ procis sponsaltiumq; mūnus deposcebat. Paus. in Messenicis.

❧ EQVI VBI.

AEGYPTVS equorum feracissima fuit. Eapropter Dominus interdixit Israelitarum regibus, ne multis equis uterentur, ne populum ad conuersandum cum Aegyptijs propter equos inducerēt Deuter. 17. Ex Aegypto certè Salomoni regi equi adducebantur, singuli CL argenteis 3. Reg. 10.

MEDIA, ut & ARMENIA, eximiè pascendis equis apta est. Pratum quoddam Hippoboton uocatur, per quod iter faciunt, qui ex Persia & Babylone in Caspias portas proficiscuntur: in eò pasci dicuntur equorum L millia, quæ armenta regia sunt. Nysæos equos, quibus reges utebantur, optimos ac magnos, alij ex Media (uti Herod. l. 7.) genus habere dicūntur, alij ex Armenia, propriam quandam formam habentes. Herbam, quæ præcipuè equos nutrit, eo quòd ibi abundet, propriè Medicam uocamus. Armeniæ Satrapes quotannis per se uiginti millia pullorum ex Mithractna mittebat. Artauasdes rex M. Antonio præter alios equos cataphractorum instructorum septem millia ostendit, cùm in Mediam cum eo ingressus est. Strabo lib. 11. & 12.

CILICIA equorum feracissima. Eapropter Dario Persarum regi annuatim trecenti sexaginta albi equi, & argēti quingenta talenta pendebantur, quorum centena & quadragena erogabantur in eam Ciliciæ regionem, quæ equos producebat. Herodotus lib. 3.

In CAPPADOCIA olim quū quandoq; equina defecissent armenta, moniti Apollinis oraculo indigenæ, ab Agrigento usq; seminium petiere, unde succreuerint longè præstantiora. Agrigentini uerò equitij gloriam, Pindaro astipulante, sacra Græciæ certamina indicant. Cælius lib. 18. c. 30. A. L.

APAMIA Syriæ, regione & multa & ubere abundat, per quā Orontes fluit, & multa in ea oppidula sunt. Hoc in loco Seleucus Nicator quingentos elephantes alebat, & magnam exercitus partem, sic etiam posteriores reges. Ea olim PELLA dicebatur à primis Macedonibus, propterea quòd maxima Macedonum pars, qui in Asiam militauerant, hic habitauere. Pella uerò Macedonum metropolis fuit, Philippi & Alexandri patria. Hoc in loco milites recensebantur, & equi alebantur, & regis equæ, numero supra XXX millia. Harum emissarij CCC. Hic erant equorum domitores, hic bellici ludi magistri conducebantur, & quicunq; rei militaris erant periti. Quam potētiam Typhonis incrementum, cui cognomēto fuit Diodorus, plurimùm declarat. Is enim hinc mouens, Syrorum regnum adortus est. Strabo lib. 16.

Equorum genus excellit ARCADICVM, quemadmodum & ARGOLICVM & EPIDAVRICVM. Aetolorum præterea & Acarnanum solitudo pascendis equis est accommoda, non minus quàm Thessalia. Strabo lib. 8.

Antiquitùs prima laus fuit equarū THESSALIÆ. Id quod satis indicat oraculū Aeginensibus redditū: citat Eustathius in secundum Iliados librum. Suidas refert, hauddum scio ex quonam auctore: ἱππᾶς μὲν οὖν θεσσαλίας τῆς θρέψαν, τοξότας δὲ τῆς τὰς κυφότερα τῶν ὅπλων οὐ ἐνδίδοσι τῆς κεφαλῆς, id est. Equites in Thessalia Thraciaq;, sagittarij arq; armatura leuior in India, Creta & Caria. Erasmus in Adagijs.

Hippolaitæ seu Hippobotæ, POPVLVS Chalcidensis, cuius meminit Plutarchus in uita Periclis, olim opib. gloriaq; cū primis clarus. Nam ipsum nomē ab agrorum fertilitate inditum est, quasi dicas equorum altricem: quorum regionē pulsis indigenis, & deducta colonia, occuparunt Athenienses. Huius rei mentionem facit & Herodotus in Terpsichore. Erasmus in Adagijs.

Cōstat in LVSITANIA circa Olyssiponem uel Vlyssiponem oppidum & Tagum amnem, equas Fauonio flante obuersas animalem cōcipere spiritum, idq; partum fieri & gigni perniciissimum ita, sed triennium uitæ non excedere. Plin. l. 8 c. 42. & lib. 4. c. 22. Ante illū Varro l. 2. c. 1. Rei rust. scribit: In fœtura res incredibilis est in HISPANIA, sed est uera: quòd in Lusitania ad Oceanum in ea regione, ubi est oppidum Olysippo, monte Tagro, quædam è uento concipiunt certo tempore equæ: ut hic gallinæ quoq; solent, quarum oua ἀνεμώνια appellant. Sed ex his equis qui nati pulli, nō plus triennium uiuunt. Verum numeri Iustinus figmentum ex equarum fœcunditate ac gregum multitudine, qui in ea prouincia multi & pernices uisuntur, fluxisse autumat. Eorum qui aliter opinātur, turba Homerisci licet, Va-

ronis, Columellæ, Plinii Solini, eliditur Iustinus, quibus D. Augustinus adscribi potest. Brodeus in primo Epigramm.

CELTIBERORVM equi Parthicis similes agilitate, colore subalbi: sed si in exteriorem Hispaniam exportentur, colorem mutant. Strabo lib.3.

Equos quàm optimos alit HISPANIA, sed Bætica plures, Lusitania uelociores, Asturia fortiores, quos ueteres Asturcones appellabant. Marineus libro 1. de rebus Hispaniæ. Eorum certè tanta est uelocitas, ut potiùs uolare quàm currere credantur, illorum præsertim, quos olim expeditos equos, hodie Ginetos uocant, quos Strabo ait esse similes equis Spartarum, reliquos omnes mira celeritate superantes. Rursus equorum Hispaniæ tãta fertur esse fides, ut cùm sæpe cussos in bello sentiũt, sessores suos incolumes inter hostes mira probitate extra prælium exponunt. Rodericus Santius parte 1. hist. Hispan. c. 2.

VENETOS Italiæ pop. quidam Gallorũ eiusdem appellationis, Occani accolarũ, colonos esse, memoriæ prodiderunt. Nonnulli è Venetis, qui post bellum Troianum, cum Antenore salutem assecuti, cursum huc è Paphlagonia tenuere, descendisse affirmant, fidi usi testimonio, eorũ in alendis equis industria: quæ licet hoc omnino tẽpore defecit, antea tamẽ summo apud illos in honore fuerat, ab illorum imitatione, qui creandis ex equabus mulis studebant. Cuius rei meminit Homerus:

ἐξ ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Dionysius certè tyrannus ex his locis equos pro sobole equestribus apta certaminibus procreanda petendos curabat, & diu inter Græcos Veneti pulli celebres fuere. Strabo lib.5. Equæ præstantissimæ λευκοφάραι dicebantur. Vide Tit. Humanitatis hominum erga bruta.

SVETIA & Gothia equos magnos & ad cataphractorũ prælia aptissimos producit, qui tamẽ regio edicto extra regnũ educi prohibentur. At minores magno numero quotannis à Germanis exportantur, propter tolerantiam laborum, famis, frigoris, tenebrarum laudatissimi. Olaus lib.17. cap.16. gent. Sept.

In ELANDIA insula Gothici maris, plurimi greges equorũ paruorum, sed ualidissimorũ, utputà qui fortitudine, & agilitate multis eximij corporis equis præualent: quosq; domestici, & exotici negotiatores pro uoluptate emunt, atq; in terras remotas ueluti naturę miracula uenales exportãt. Ingeniosissimi enim sunt, ut saltibus & choreis, buccinę uel tympani sono per eos adaptari possint, quorum exercitium est, huiusmodi spectaculis acquirere quæstum. Insuper instruuntur, ut circulos ferteos, aut ligneos non admodum amplos, more canum, transiliant, saltuatimq; uiuacissima pernicitate sese gyrando reuoluant. Proprio etiam nomine moniti magis, uel minus id faciunt, iuxta arbitrium imperantis. Pascuntur huiusmodi equi, ubi opus est, piscibus solè tostis, & lignis abietinis: ceruisiaq; & uino usq; ad ebrietatem potantur. Olaus Mag. lib.2. cap.23.

In ORCADIBVS insulis equi parui, asinis haud maiores, laboris interim patientissimi. H. Boethius in Scotia.

ASINI, MVLI VBI.

ANTRON ciuitas erat Thessaliæ, nomen inde sortita, quòd cauernis & specubus abundaret. Illic aiunt asinos insigni magnitudine quondã fuisse, unde prouerbium increbuit, Antronius asinus, pro homine stupido & prægrandi. Auctores Stephanus & Suidas. Attingit prouerbium & Homeri Scholiastes in Iliados β. Erasmus.

ARCADICI asini in precio sunt apud Achæos: apud Italos REATINI. Plinius lib.8. cap.43. & Strabo lib.5.

Mulæ apud CAPPADOCES optimæ, atq; etiam uulgò pariunt. Plinius lib.8. cap.43. ex Theophrasto.

In ELEO agro Græciæ, muli nequeunt gigni, quamuis nec locus sit frigidus, neq; ulla alia causa appareat. Aiunt Elienses ipsi, ex imprecatione quadam id sibi contigisse. Itaque cùm tempus aduentat conceptus equarum, in loca finitima equas educunt. Ibi posteaquam admiserint asinos, eas reducunt. Herodotus lib.4. & Pausanias lib.5.

OVIVM LOCA.

Fabulati sunt ueteres, Solem habuisse propria boum armenta, & ouium greges, quos Horæ & Nymphæ pascerent in TRINACRIA, sicuti recensuit Homerus lib.μ. Odyss. Hæc non procul à Tænaro fuisse scribit Homerus in hymno in Apollinem. Memoriæ prodidit Herodotus in Calliope, in APOLLONIA, q̃ regio est in sinu maris Ionij, oues fuisse sacras Solis, quæ per diem secundùm eũ fluuium pascerentur, qui è Lacmone Apolloniæ monte apud Oricum portum olim uocatum in mare defluebat: has per noctem, qui diuitijs & nobilitate inter illos præstant singulari, per anni spacium seruare domi soliti fuerunt. Pascebantur boues etiam deorum cõmunes in PIERIIS montibus, de quibus scripsit Homerus in hymno in Mercurium. Natalis Comes Mythologiæ lib.5. cap.17.

Pherecydes GADES Erythiam uidetur appellasse, in qua Geryonem habitasse uolunt. extra columnas Herculis. Alij uerò adiectam huic urbi insulam, quam stadij interuallo euripus interlabens segregat. Lætitia pabuli summa. Pecudũ lac ferum non efficit, caseumq; multum immiscentes aquã conficiunt, tantum exuberat pingue. Tricesimo die animal suffocatur, nisi quicquam cruoris exhauriatur. Herba uerò quam pascuntur oues, sicca quidem est, sed incredibilem gignit aruinam. Quibus ex rebus fabulam de Geryonis armentis confictam esse, conijciunt. Strabo lib.3.

Pecorum adeò fertilis ARABIA est, ut nationes plurimas uitam pastorum ducentes enutriat. Diod. lib.2. cap.10. In Arabia sunt ouium duo genera admiratione digna, quæ nusquam alibi uisuntur: quorum unum caudas habet tam longas, ut non sint tribus breuiores cubitis, si quis trahi sinat, hulcera contracturæ, dum per terram atteruntur. Nunc unusquisq; pastorum hactenus est doctus arte fabrili, ut plostella faciant, quæ singularum ouium caudis subligent, super quæ plostella caudas ipsos alligent. Alterum genus ad cubitalem latitudinem caudas gerit. Herodotus lib.3.

Leo Afer historicus se uidisse affirmat, ouium AEGYPTIARVM caudas, quę pondere libras quinquaginta, interdum uerò centum uiginti æquarent. Idem Bellonius & Hieronymus Cardanus tradunt. Io. Bodinus Methodi histor. cap.4.

Oues innumeras habet HISPANIA. Siquidem multos in Hispania pastores nouimus, quorum unusquisq; ouium triginta millia possidebat. Quapropter lanas mollissimas nõ Hispaniæ solùm populis, sed externis etiam gentibus oues abundantissimè suggerunt. Marineus lib.1 de reb. Hispan.

Colles passim multi, nullis arboribus consiti, nullisq; aquarũ fontibus irrigui, in ANGLIA, qui herbã tenuissimam atq; breuissimam producunt, & tamen abundè ouibus pabulum suppeditãt: per eos ouium greges candidissimi uagantur: quę siue cœli, seu bonitate terræ, mollia, & lõgè omniũ aliarum tenuissima ferũt uellera: sed terræ sterilitati id cùm primis, teste Vergilio, assignandum est, qui libro Georg.3. de ea re sic docet:

Si tibi lanicium curæ, primùm aspera sylua,
Lappæq; tribuliq; absint, fuge pabula læta.

Etsi uerò nunc Anglicana lana multò est preciosissima, ueteres tamen scriptores de ea nihil meminerunt: nam Vergilius Milesiam ut optimam celebrat, lib.4. Georg.

At mater sonitum thalamo sub fluminis alti
Sensit, eam circum Milesia uellera nymphæ
Carpebant.——

Est enim MILETVS ciuitas Asię. Et deinde Columella, qui Claudio principe, circiter annum Salutis LIII floruit, libro de Re rustica 7. de ouibus preciosis ita loquitur: Generis eximij Milesias, Calabras, Appulasq; nostri existimabãt, earumque optimas Tarentinas. Nunc Gallicæ preciosiores habentur, earumq; præcipuè Altinates. Item quæ circa Parmam, & Mutinam, macris stabulantur campis. Hæc ille. Et postremò Plinius lib.8. de pecorum & lanarum natura, eadem ferè tradit. Hinc igitur cognoscere licet, nullam olim apud ueteres Britannos Anglos ue lanigeri pecoris curam fuisse, sed illos post ætatem Plinij, uel omnino tardissimè eam suscepisse, ac lanam per Francos mercatores, ut uiciniores, ad alias gentes delatam. Quo factum est, ut Itali etiam nunc Anglicam lanam uocent Franciscam, perinde quasi eã Francia ferat. Et sic homines paulatim effecti sunt magis industrij. Idem postea lanarũ studium SCOTIS esse cœpit, quamuis uellus rudius sit. Est uerò illud admiratione dignum, quòd oues istæ præter rorem cœlestem nullum bibunt potũ, adeò ut etiam à pastoribus de industria à fontibus arceantur: quando experientia cognitum, dare bibere, illis esse exitiale. Polyd. lib.1.

In PERV regione, quòd calida sit, oues ad asellorum magnitudinem crescunt, longis cruribus, crasso corpore, caput longũ, collum & effigies quasi cameli, caro optima, agnorum maximè. Castrati aratrum ducunt ac ferunt, ferũt & ligna: non clamant, nec molesti sunt: sunt albi, nigri, & cinerei coloris. Cardanus de Rerum uarietate lib.7. cap.31.

Insula est in Gothico mari, regno Gothorum seu Suetiæ subiecta, GOTLANDIA, id est, Bona terra, nominata, inter Aquilonares insulas felix & abundans, ob plurimas naturæ dotes. Hæc arietes, siue uerueces, cæteris robustiores, & proceriores producit: quibus quaterna uel octona cornua crescunt: tantumq; ferociæ à cornibus mutuant, ut tempore coitus, nisi ferra, uel lima demantur, cæteris animalibus sint nocumento, ipsiq; pastori rebelles. Lanam habent longam & mollem. Olaus lib.17. cap.1. gentium Septent.

In ORCADIBVS insulis oues penè omnes geminos, imò trigeminos pleræq; partus edunt. H. Boethius in Scotia.

In parte quadã Angusiæ Scotorũ regiõis, cui nomẽ VALLIS

Eskæ, oues tam mollem, candidã, delicatamq;, & tam subtili uillo lanam ferunt, ut uix similis in tota inueniatur Albione. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

In GAREOTA, Scotię regione, est mons quidã Doundor aureus ab incolis appellatus, quòd oues in eo flauæ sint, habentes dentes coloris planè aurei, carnes uerò uelut croco tinctas, pauloq; plus quàm ea est quam ferunt lanam. Est & in eadem regione quodam in loco lapidum ingentium corona admirandum in modũ sicut æs resonantium. H. Boethius in Scotiæ descript.

HIRTHA insula Hebridũ una, ab ouibus, quas prisca lingua Hiertth Scoti uocant, dicta. Fert enim oues uel maximos hircos altitudine exuperantes, cornua bubulis crassitudine æqua, sed longitudine aliquãto etiam superantia: præterea caudas in terram usq; promissas habentes. Cincta est hæc insula undiq; rupibus altissimis, nisi quã angusto difficiliq; portu uix nauem recipit. Olim haud sine discrimine, nunc tantùm solstitio æstiuo ad eam accessus patet: quo tempore sacerdos à Leuissa uicina insula nauigio ad eos accedit, infantes eo anno natos baptismate sacro tincturus, atque aliquot exinde dies illic remanẽs sacra administrat: quibus peractis, ac receptis ex bona fide omnium rerum eo anno natarum decimis, ad sua reuertitur. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

CAPRÆ VBI.

SCYRIÆ capræ maximam lactis uim reddere dicuntur. Id quod affirmat & Athenæus Dipnosophistarum lib.1. citans hoc Pindari carmen:

Σκυρίαι δ' ἐς ἄμελξιν γάλακτος αὖγες ἐξοχώτατοι: id est,
Scyriæ uerò ad emulgendũ lac capræ præstantissimæ.

Vnde prouerbium quidam deduci putant, αἶξ σκυρία, de ijs ex quibus plurimum emolumenti percipitur. Erasmus.

SVES VBI.

Ptolemæus rex Aegypti lib.9. Memorabilium: Cùm in Assum, inquit, proficiscerer, mihi ASSII porcam attulerunt filium habentem, cuius altitudo erat duorum cubitorum cum dimidio, totus q; æqualis in longitudinem, colorecq; niueo. Dicebãt regem Eumenem studiosè res huiusmodi ab ipsis emere, quippe qui quatuor drachmarũ millia pro uno daret. Athenæus lib.9. cap.5.

In ARABIA suillum genus non uiuit. Plin. lib.8. cap.52.

Apud INSVBRES sues magis ouibus crescunt, quòd sint calidiores, adeò ut unus ad DLXXX libras peruenerit, dũq; ueheretur in curru, cum alijs tribus suffocatus est. Dum uerò suspensus & adhuc calidus aperiretur, axungia prosiluit, & lanionem in uultu aspergens; reperitè ob impetum prostrauit in terram: unde tum ictu, tum timore ægrotauit plus quàm per duos menses. Cardanus de Rerum uarietate lib.7. cap.31.

CANES VBI.

Canes in primis generosas aduertimus, LACONICAS, ARCADICAS, LOCRIDAS, CELTICAS. Ibericæ item celebrantur, & quæ uocantur Carinæ, id est, καρῖναι, Creticæ, Molossicæ, Eretrinæ, Hyrcanæ, Indicæ, Achaiæ ciuitate: ni Cypselicos malis, quando est in Arcadia munitus locus Cypsela, cuius apud Thucydidem mentio fit historia quinta. Est & in Thracia nominis eiusdem adiacens Hebro ciuitas: Nam Cypsele, id est, κυψέλη, uasis est aut mensuræ species. Cypselidas uerò aurium dicunt marmorata. Cypseli sunt, quos etiam apodas uocant hirundinibus similes. Porrò sunt Elymæi canes à populis in meditullio Bactrorum & Hyrcaniæ. Castorij autem, & Menelaides, & Harmodij à dominis appellationem traxere. Prodidere quidam, Laconicas canes antiquitùs esse ex uulpibus natas, & canib; quo nomine appellari etiam quandoq; alopecidas. Sicuti Arcadicæ ex leonibus creduntur prouenisse, unde & leontomiges dictæ. Indicarum sobolem prodit Aristoteles etiã ex tigribus factam. At Nicander Colophonius ex canibus Actæonis Indicos scribit propagatos, quæ à rabido furore resipiscentes, Euphrate transmisso, in Indos usq; aberrarint. In parte Indorũ, ubi regnasse Sophites memoratur, & gentem esse sapientia præcipuè insignem, nobiles ad uenandũ traduntur canes, quiq; latratu abstineant, quum uidere feram, leonibus maximè infesti. Molottidas canes proles traduntur eius canis, quem ære monesio ubi constauit Vulcanus, immissa quo q; anima, Ioui dedit dono: is uerò Europæ, hęc Minoi, Minos Procridi: illa uerò Cephali esse uoluit munus. Eius hæc fuit natura, ut uitari non posset, ubi insequi occœpisset. Sicuti Tecmesia uulpes fuisse narratur incomprehensibilis. Quæ ratio utrunq; deformauit in lapidem. Cælius lib.17. cap 28. A.L.

In SOPITHIS terra Indiæ canes optimos narrant, atq; Alexandrum C & L canes à rege accepisse: atq; ut periculum faceret, duos leoni immisisse: quibus illum tenẽtibus, alios duos soluisse: qui cùm iam in certamine consisterent, Sopithes iussit, ut unus ex canibus crure apprehensus abstraheretur à morsu: & nisi obtẽperaret, crus amputaretur: quod Alexander primò non concessit, cani uidelicet parcens; Sed cùm Sopithes diceret, se quatuor pro uno daturum, concessit. Canis uerò priùs sibi crus incidi profundo uulnere passus est, quàm morsum dimitteret. Strabo lib.15.

Ad mare rubrum CYNÆMOLGI, qui ab indigenis Agrij appellantur, comati & barbati. Hi canes maximos alunt, quibus Indicos boues uenantur, è uicina regione uenientes, siue à feris pulsos, siue pascuorum inopia. Eorum aduentus est ab æstiuo solstitio, usque ad mediam hyemem. Strabo libro 16.

Inter Corcyram & Illyricum MELITA insula, unde catulos Melitæos appellari, Callimachus auctor est. Plinius libro 3. cap.20. Hæc hodie Cursula, antiquitùs Corcyra nigra. Sab. Supplem. lib.21.

CANARIA insula, una Fortunatarum, à multitudine canum ingentis magnitudinis dicta: ex quibus perducti sunt regi Iubæ duo. Plinius lib.6. cap.32.

Apud SCOTOS sunt pter uulgares domesticosq; canes tria alia genera, quæ alibi nusquam (ut opinor) terrarum inuenias. Vnum genus uenaticum est cùm celerrimum, tum audacissimum, nec modò in feras, sed in hostes etiam latronesq;, præsertim si dominum ductorémue iniuria affici cernat, aut in eos concitetur. Alterum est odorifequorum, feras, aues, imò & pisces quoque inter saxa latentes odoratu inuestigãtium. Tertium genus est haud maius odorifequis: sed ut plurimum ruffus nigris inspersum maculis, aut nigrum ruffis. Tanta uero his sagacitas inest, ut fures furtoq; ablata persequantur & deprehensos continuo inuadant. Quòd si fur quò fallat fluuium traiecerit, quo loco fluuium ingressus est & ipsi sese præcipitant, & in aduersam deuenientes ripam, in gyrum circunquaq; procurrere non cessant, donec odoratu uestigia assecuti sunt. Id minùs uerum uideri possit, nisi uulgaris eorum esset usus Scotis Anglisq; in confinibus, ubi ex mutua agrorum prędatione multi sibi uictum quærere consueuerunt. Quòd si quis pacis tempore, dum sibi ablatum quispiam cane indagatore persequitur, uel etiam in secretiora cubicula cani ingressum deneget, is planè pro fure habetur. H. Boethius in Scotiæ descriptione, & Cardanus de Var. rerum lib.7. c.31.

FELES VBI.

Apud TARTESSOS in Iberia feles nascuntur maximæ, ita ut in prouerbium abierint, γαλῆ ταρτησσία.

GRESSILIVM FERORVM LOCA.

In Genere. ubi

Multã.

Consule Tit. Montes feraces. illic Loci, hic Locati habetur ratio.

ARABIÆ pars Syriæ contermina, multas uariasq; nutrit feras. Nam & leones & pardales multò plures maioresq; in ea quàm in Libya reperiũtur: præter hos qui Babylonij uocantur tigres. Fert & animalia naturæ duplicis, mixta specie: quorum aliquos appellãt struthiocamelos, qui ex struthione camelo q̃ue constant: unde & nomen trahunt, magnitũdine ad cameli nascentes modum. Diodorus libro secundo capite decimo.

AFRICA admirabiles feras gignit, aquæ penuria ad eosdem fontes & flumina diuersi generis animalibus cocuntibus, unde nouæ subinde feratum species: ut in prouerbiũ abierit, Africam semper aliquid noui afferre. Plinius libro octauo capite secundo.

AETHIOPIA producit Nabin siue camelopardalim, lyncas, sphingas, pegasos, crocutas, cercopithecos, monocerotas, leucrocutas, eales, tauros sylueſtres, hyenas, mantichoras, catoblepas. Plin. lib.8. cap.21.

Nulla regio in Europa aptior est aucupio & uenationibus, quàm LÆVMELLINÆ tractus inter Ticinũ & Agoniam positus. Syluæ spaciosæ, antiquæ, apricis campis finitimæ, hyeme siccæ, æstate umbrosæ. In quibus Franciscus I. Gallorum rex, Insubria armis recepta, uenatus est, & post etiam Carolus V. Imp fines prescripsit, intra quos uenatio regum ac principum uoluptati seruaretur. Bernardinus Saccus l.4. Ticinensis hist.

Sub polo apud LAPPONES in uasto nemorum circuitu, tanta ferarum reperitur fœcunditas, & multitudo, ut soli uiri, nisi & feminæ accurrant, non sufficiant ad earum uenationem instituendam. Igitur eadem agilitate feminæ uenantur, ut uiri. Attamen uir prædam diuidit, uerũque designat assandã: quid ue domesticis, quid uicinis certa liberalitate donandum sit, disponit. Olaus libro quarto capite duodecimo gentium Septent.

Ad Nessæ lacus, longi quatuor & uiginti passuum millia, lati duodecim, latera, propter ingentia nemora ferarum ingès copia est, in MORAVIA Scotiæ regione, ceruorum, equorum indomitorum, capreolorum, & huiusmodi animantiũ magna uis. Ad hæc marterellæ, fouinæ, ut uulgò uocantur, uulpes, mustellę, fibri, lutræq; incomparabili numero, quorum tergora exterę gentes ad luxum immenso precio coemunt. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Parua.

SCYTHARVM regio feras alit, neq; numero, neq; magnitudine insignes. Hip. de Aere aquis locis.

Nulla.

In OLYMPO Macedoniæ monte non sunt lupi, nec in CRETA insula. Ibi quidem non uulpes ursi uc, atq; omnino nullum maleficum animal, præter phalangium, aranei genus. Mirabilius in eadem insula ceruos, præterquam in Cydoniatarum regione, non esse: item apros, & attagenas, & herinaceos: in AFRICA autem nec apros, nec ceruos, nec capreas, nec ursos. Plinius lib. 8. cap. 58. & Herod. lib. 4.

ANGLIA nullum gignit uenenatum animal, aut rapax, præter uulpem, & olim lupos: quare uagum pecus, & nullo ferè custode tutum est: uidere enim licet armenta boum & equorum ac ouium greges interdiu noctuq; passim errare per montes & ualles, per agros compascuos ad pascendũ communiter relictos, aut per fundos, quos post collectos fructus, consuetudine quadam peruetusta, uicinus quisque communes habet, ad alendum pecus. Polydorus lib. 1.

Nullum HYBERNIA maleficũ gignit animal, non araneum, nõ ranam, nec alit aliunde inuectam. Terra Hybernica aliò asportata necare dicitur noxia animalia solo puluerisiniectu. Sabell. lib. 5. Enneadis 10.

Serpens aut aliud animal uenenosum nullũ reperitur in ORCADIBVS insulis, adeò ut ne quod horridam habeat formam, aut quod ueneni præ se ferat suspicionem, facilè admittat. Nulla rana, anguilla in ea rara est. H. Boethius. in Scotiæ descriptione.

GRESSILIVM FERARVM LOca in specie. Vbi reperiuntur

Elephanti.

INDIA elephantes fert maximos: item Africa ultra Syrticas solitudines, & in Mauritania: Aethiopes quoq; & Troglodytæ. Plinius lib. 8. cap. 11.

In extremis AFRICÆ, quà confinis Aethiopiæ est, postium uicem in domiciliis præbere elephantum dentes, sepesq; in ijs & pecorum stabulis pro palis elephantorũ dentibus fieri, Polybius tradit, auctore Gulussa regulo. Plin. lib. 8. c. 10.

In Aethiopia Ophiophagorum PTOLEMAIS urbs à Ptolemæo Philadelpho Aegyptiorũ rege condita ad uenatus elephantorum: ob id Epitheras cognominata. Plin. lib. 6. c. 29.

ZEILANA insula, maximos & optimos omnium totius Indiæ, summiq; ingenij, & quibus reliquos obediẽtes esse ferunt, elephantos progenerat. Hi nõ modò uernaculam, sed etiam peregrinas linguas, si doceantur, intelligunt. Gloriæ sunt cupidi, beneficiorũ memores, & iniuriarũ uindictam expetunt. Io. Metellus.

Catoblepa.

AETHIOPES Nigritæ catoblepã animal habent, cuius oculos qui uiderint, confestim expirant. Basiliscus in Cyrenaica prouincia serpens, aspectu solo necat homines. Plinius lib. 8 cap. 21.

Gorgones.

Sunt in LIBYA Gorgones animalia καταβλέποντα, id est, semper despectantia, ouibus agrestibus similia, aut uitulis, sicuti quidã uoluere. Pestilens ijs est oris halitus, quippe intereunt mox afflata omnia. Sed nec innocentior ab oculis radius manans, ubi concussa, quæ à fronte in oculos propendet, coma, spectarint aliquid. Cognitũ id à Marij militibus aduersus Iugurtham bellantibus. Cælius lib. 18. cap. 38. A. L.

Leones.

Apud CRESTONÆOS & MYGDONIOS, leones multi, sed longè uiribus præstãtiores ijs quos Africa aut Syria gignunt, & boues agrestes prægrandibus cornibus reperiuntur, qui ad Græcos ueniunt. Leonum terminus est Abderorum flumen Nestus & Achelous, qui per Acarnaniam fluit. Nam nemo aut ad auroram trans Nestum usquam gentiũ uiserit leonẽ in Europa, aut trans Acheloum ad Hesperum in reliqua continente: sed in horum fluuiorum medio leones gignuntur. Herod. lib. 7. & Plin. lib. 8. cap. 16. ex Arist.

Montana THRACIÆ regio, quæ intra Nestũ est, qui fluuius Abderitarum fines pręterlabitur, & alias immanes belluas, & leones alit. Tam uerò multi illuc gignuntur, ut in Xerxis camelos, qui commeatus conuectabant, impetu facto, magnam eorum stragem fecerint. Errãt hi plerunq; per subiacentem Olympo monti agrum. In eo monte Polydamas ferocissimum leonem Herculis æmulatione inermis interfecit. Pausanias lib. 6.

Aestate in regionem AETHIOPVM Rhizophagorum è deserto leones irrumpunt, & umbræ causa, & ut minores uenentur feras. Ad hos Aethiopes ex paludibus exeũtes, multi pereunt, tum inferiores uiribus, tũ deficientibus quibus se tutari ualeant armis. Et iamdiu ea deleta esset à leonibus natio, nisi natura eis sponte præsidium tulisset. Nam sub ortum Canis, mirabilis atq; innumera nullo agitata uẽto culicum multitudo ad ea loca aduolat. Homines ad paludes confugientes, minimè lædunt: leones abire ex his regionibus compellunt, tum morsu, tum uocis sono territos. Diodorus lib. 3. cap. 3.

Tigrides.

Megasthenes auctor est, Tigres apud PRASIOS Indos gigni, magnitudine duplos ferè ad leonem, adeò ualentes, ut unus ex mansueris à quatuor hominibus ductus, si mulum posteriore pede apprehenderit, ad se trahit. Cercopithecos uerò maximis canibus maiores, & totos albos, præter faciem, quæ nigra est: apud alios uerò econtrà, caudæ longitudinem supra duos cubitos, præterea mitissimos, & circa adortus & furta non malignos. Strabo lib. 15.

Lupi.

Lupi in SCOTIA ubiq; atrocissimi sunt gregibus, atq; armẽtis infensissimi, præterquam in ualle quadam Angusiæ, nomine Glemmores: ubi domesticis animantibus innoxij ferarũ præda sese pascũt. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Sunt in mõtibus DOFFRINIS, Suetiam ac Noruegiam diuidentibus, lupi albicantis coloris, gregatim ut pecora partim in uallibus, partim in montibus euagantes: quorum esca sunt animalia imbecillia, ut mures, talpæ, &c. Olaus lib. 18. cap. 15.

In ANGLIA lupi nulli, assiduis uenationibus stirpitus excisi. Polyd. lib. 1.

Vrsi.

Plinius lib 8. c. 36. negat ursum in AFRICA terra gigni, quum Romanorum quidem, & in his illustres poetæ, cum Herodoto contrarium affirment. Maiore quidem uenia dignus Maro: fabulatur enim ut poeta, Aeneam in Aphrica ceruos uenantem, quũ neq; ceruum terra ipsa, neq; lupum gignat: etsi de lupo quoq; in dubium auctores tradunt. Plutarchus auctor est, C. Gracchum ad instaurandam Carthaginem in Libyam missum, metasq; fubito eius belluæ incursu turbatas, & ob id omen ex ea re factum. Sab. lib. 5 En. 1.

Apri.

ALEXANDER Scotorum rex auxit facultates sacræ ædis D. Andreæ cùm alijs quibusdam prædijs, tum eo agro, cui nomen est Apri cursus, ab apro immensæ magnitudinis, qui edita & hominum & pecorum ingenti strage, sæpe nequicquam à uenatoribus magno ipsorum malo peritus, tandẽ ab armata multitudine inuasus, per hunc agrũ profugiens, confossus est. Extãt immanis huius belluæ indicia ad Diui Andreæ: dentes (quos maxillis exertos habuit) admirãdæ magnitudinis, longitudinis enim sunt sexdecim digitorũ, & latitudinis quatuor, religati catenulis ad sellas D. Andreæ. H. Boethius lib. 12.

Cerui.

In HELLESPONTO in alienos fines non commeant cerui: & circa ARGINVSSAM Elatum montem non excedunt, auribus etiam in monte fissis. Plin. lib 8. c. 58.

CILICIA ceruis abundat, qui integris agminibus mare in Cyprum tranant. Plinius lib. 8. cap. 32.

In Asia apud HYPERBOREOS, & Hippophagos SARMATAS sylueſtres, homines supra niues ferè perpetuas uehiculis feruntur, quæ cerui tanta pernicitate trahunt, ut ultra cẽtum millia passuum uno die iter facilè emetiantur. Bonfinius lib. 1. Decadis 1.

In partibus Septentrionis utriusq; BOTHNIÆ (sic enim extremi Aquilonis terræ, quasi à fundo uasis, uocãtur) & magnæ LAPPONIÆ, bestia tricornis est, de genere ceruorum, sed longè procerior, robustior, ac uelocior, Rangifer dicta, in capite ferens alta cornua, uelut quercinarum arborum ramos, ad ramos quindecim aucta, tertium in medio capitis cæteris breuius. Hæc animalia cicuratæ currus trahunt tanta uelocitate, ut XXX milliaria Gothica siue Germanica die uno, si necesse sit, emetiantur. Olaus lib. 17. c. 26. & Io. Magnus lib. 8 cap. 36.

Dorcades, Onagri.

In LYCIA dorcades non transeunt montes Sytis uicinos: onagri montem, qui Cappadociam à Cilicia diuidit. Plinius lib. 8, cap. 58.

In

In PHRYGIA & LYCAONIA onagri præcipui. AFRICA pullis eorum ceu præstantibus sapore gloriatur, quos lasciones appellat. Plinius lib. 8. cap. 44.

Xenophon in I. libro ἀναβάσεως natrat: cùm Græci, qui secuti fuerant Cyrum minorem, cum reliquis ipsius copijs uenissent in ea loca, in quibus magna uis foret ferorum asinorum (erat autem illa ARABIA) conatique essent impositi equis ipsos captare: facile cognouere, se frustra illo modo laborare, quia celetiores illi in cursu forent. quare artẽ adhibuerunt, & plures, distantibus locis, positi, ita ipsos iam defatigatos excipiebant. Carnem uerò eorum similem esse commemorat carni ceruorum. Victorius libro 38. Var. lect. capite 1.

Vri, Bisontes.

ANGERMANNIÆ ducatus in Suecia tenet septentrionalia ad confinia Laponiæ: eius tractus est totus syluosus. Et ibi in præcipuis feris uenãtur uros & bisontes, quos patria lingua dicunt Elg, id est asinos sylueſtres: tantæ proceritatis, ut summo dorso æquent mensuram hominis porrecti in brachia elata. Zieglerus in Scondia.

Vulpes.

Sunt in SEPTENTRIONALIBVS syluis uulpes nigrę, candidæ, rubeæ, crucigerę in dorso, aliæq; cœlestino colore respersæ. Olaus lib. 18. cap. 37.

Vulpes quum nusquam non sint infestæ minoribus animalibus alitibusq; domesticis, tum maximè in montanis SCOTIÆ, ubi difficilis earum uenatio est. Tali itaque consilio belluæ illius perniciem anteuertere cõsueuerunt. Vicis frequentioribus singulæ ædes singulas uulpeculas nutriunt, easq; earum carnibus contusis coctisq; animaliũ cibis miscere solent. Quæ autem uolucres aut pecudes domesticæ eas degustarint, duos propè menses innoxiæ securæq; pascentes oberrant, uulpibus à sui generis esca tam anxiè abstinentibus: quod ita esse comprobant. Nam si qua non degustarit, peruagantibus inter gallinas, anates, anseres, cęteras q; aues innoxijs uulpibus, ea sola illis prædæ est, quam à genere suo abstinuisse sentiunt. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Simiæ.

Prope Emodos Indiæ montes, sylua est maximam ingentium cercopithecorum multitudinem habens, adeò ut cùm Macedones aliquando multos in collibus quibusdam apertis uidissent in aciem instructos (nam id animal ad humanum accedit ingenium, nõ minus quàm elephantes) in eos tanquam hostes irruerunt: sed cùm à Taxilo, qui cum Alexandro erat, rem agnouissent, cessarũt. Hoc animal duobus capitur modis: nam cùm imitatiuum sit, & in arbores fugiat, uenatores cùm eos in arboribus insidere animaduertunt, catinum aqua plenum in conspectu ponunt, oculos sibi ex ea abluentes, postea uisco pro aqua posito abeunt, à longè insidiantes. Cùm animal ex arbore descenderit, & sese uisco illiuerit, & conniuenti palpebræ implicitæ fuerint, accedentes uiuum capiunt. Alter est: Postquam culleolos quosdã in subligaculi modũ induti fuerint, abeunt, alijs ibi relictis, interius uillosis, & uisco illitis. Simiæ in hos ingredientes, facilè capiuntur. Strabo lib. 15.

In AFRICA regio est simiarum feracissima, in qua sunt urbes tres ab ijs animalibus nomen sortitæ, Pithecusæ dictæ. Easdem cum hominibus simiæ domus habitant, utpote quæ pro dijs colantur, quemadmodum apud Aegyptios canes. Præterea ex penu reposita cibaria si quando lubebat, nullo prohibente sumere solebant, & parentes liberis suis ut plurimùm à simijs nomina indebant, quemadmodum nostri à dijs: ijs q; qui hoc animal interfecerãt, quasi qui summum scelus commisissent, pœna proposita erat mors. Hinc apud eos prouerbij uicem obtinuit, Simiæ sanguinem bibisti, Diod. lib. 20.

Boues feri.

Gignit sylua Scotiæ CALIDONIA boues cãdidissimos, in formã leonis iubam ferentes, cætera mansuetis similimos, uerùm adeo feros indomitosq;, atq; humanum refugientes consortium, ut quas herbas arboresq; aut fructices humana cõtrectatas manu senserint, plurimos deinceps dies fugiant. Capti autẽ arte quapiam (quod difficillimum est) mox paulo præ mœstitia moriuntur. Quum uerò sese peti senserint, in obuium quemcunq; magno impetu irruentes eum prosternunt: non canes, non uenabula, nec ferrum ullum metuunt. Carnes esui iucundissimæ sunt, atque inprimis nobilitate gratæ, uerùm cartilaginosæ. Cæterùm quũ tota olim sylua stabulare solerent: in una tãtùm nũc parte reperiuntur, quæ Cummirould appellatur, alijs gula humana ad internecionem redactis. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

Pecudes, Oues, Capræ feræ.

In Originũ libro Cato scribit hęc: In Sauracti FISCELLO cã præ feræ sunt, quę saliũt è saxo pedes plus sexagenos. Oues enim, quas pascimus, ortæ sunt ab ouibus feris: sic capræ quas alimus, à capris feris sunt ortæ: à queis propter Italiã CAPRASIA insula est nõminata. De capris, quòd meliore semine eæ quæ bis pariant, ex his potissimùm mares solẽt summitti ad admissuras. Quidam etiã dant operã, ut ex insula media capras habeant, quòd ibi maximi ac pulcerrimi existimantur fieri hœdi. Varro lib. 2. c. 3.

In locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot: ut in PHRYGIA ex ouibus, ubi greges uidentur cõplures: ut in SAMOTHRACE, caprarum, quas Latinè rotas appellãt. Sunt enim in Italia circũ Fiscellum & Tetricã montes, multæ. De suibus nemini ignotum, nisi qui apros nõ putat sues uocari. Boues perferi etiam nunc sunt multi in Dardania, & Media, & Thracia: asini feri in Phrygia & Lycaonia: equi feri in Hispaniæ citerioris regionibus aliquot. Varro libro 2. cap. 1. Rei rust.

Lepores, Cuniculi.

In ITHACA lepores illati moriuntur, extremis quidem in litoribus. In EBVSO cuniculi nõ sunt, scatẽt in HISPANIA Balearibus q;. Plin. lib. 8. c. 58.

Iulius Pollux, quinto de Rerum uocabulis libro, addit, nec in ITHACENSIVM insula nasci lepores, nec in SICILIA fuisse, priusquã Anaxilas Rheginensis eos importasset: unde uictorin Olympiacis, Rheginensium nomismati currũ insculpsit & leporem. Erasmus in Adagijs.

ANAPHE abũdauit olim leporibus. Quorum par unicum in ASTYPALÆAM illatũ tãtopere auctũ fuit, ut cõsulto oraculo uenari illos iussi, anni spacio sex leporum millia capta ferantur. Athen. lib. 9. c. 20.

Omnes lepores in AQVILONARIBVS regionib. post Aequinoctium autumnale occulta naturæ ui, primo præsertim niuium casu, pilum griseum uertunt in album. Certum est, eos (frigore ac niuibus conclusa terra) uesci corticibus arborum pini, quercus, populi, non autem niuibus, ut Plinius opinatur lib. 7. Somnumq; capiũt sub densis abietum ramis, altitudine niuium (fouea relicta) condensatis. Olaus lib. 18. cap. 10.

Feles feræ.

In AFRICA excelsus mons porrigitur in longitudinem CC stadiorum, qui felibus abundat, quo fit, ut nullæ omnino aues ibi neque in arboribus, neque in uallibus nidos extruant, propter naturales, quibus inter sese diffident, inimicitias. Diod. lib. 20.

Talpæ.

In Bœotiæ LEBADIA illatæ solum ipsum fugiunt, quę iuxtà in Orchomeno tota arua subruunt talpæ, quarum è pellibus cubicularia uidimus stragula. Plin. lib. 8. c. 58.

Mustelæ.

In POROSELENE insula uiam mustelæ non transeunt. Ibid.

Mures, Glires

Venenati.

In Italia muribus arancis uenenatus est morsus: eosdem ulterior Apennino REGIO non habet. Iidem ubicunque sint, orbitam si transiere, moriuntur. Ibidem.

Pluuij.

In MARONITE montis cuiusdam iugo magna murium uiuentium multitudo in aerem sublata, instar pluuiæ decidit & collisa est. Eustathius Iliados α.

In NORVEGIA, HELSINGIA, atq; uicinis prouincijs diœcesis Vpsalensis, bestiolæ quadrupedes, Lemmar, uel Leem uel Lemmus dictæ, magnitudine soricis, pelle uaria, per tẽpestates & repentinos imbres è cœlo decidunt: incompertum, an ex remotioribus insulis uento delatæ, an ex nubibus feculentis temerè natæ deferantur. Statim atque deciderint, reperiuntur in uisceribus herbæ etudæ nondũ concoctæ. Hæ omnia uirentia destruunt, & quæ morsu tantùm attigerint, emoriuntur. Viuit hoc agmen, donec non gustauerit herbam renatam. Cõueniunt quoque gregatim quasi hirundines euolaturæ, sed stato tempore aut moriuntur aceruatim cum lue terræ: (ex quarum corruptione aer fit pestilens, & afficit incolas uertigine, & ictero) aut ab Hermelinis (Lefrat dictis) consumuntur: unde ijdem Hermelini pinguescunt, & reddunt pellium mensuram longiorem. Olaus lib. 18. cap. 20. & Zieglerus in Scondia.

Nulli.

In MÆSIA sylua Italiæ, non nisi in parte, reperiuntur glires. Plin. lib. 8. cap. 58.

Greg.Turon.lib.8.ca.33. scribit,urbem PARISIORVM antiquitùs fuisse consecratam, ita ut nec incendium ibi grassari, uel serpens aut glis apparere posset. Accidisse uerò, cùm cuniculus pontis à sordibus expurgaretur, ac serpēs & glis æneus inueniretur: ijs ablatis, non solùm glires ac serpentes apparere, sed incendia quoq; grassari cœpisse.

In BYTHQVHANIA Scotię regione ad castellū Slanis mus gigni nō solet: nec si inferatur, uiuit: nam imbecille animal omnino est, ideoq; contrariam naetum temperiem, non alitur, multoq; minus generat. Cardanus de Rerum uarietate lib.7.cap.31. ex H.Boethij descriptione Scotiæ.

PERVANA prouincia, cùm foricib. natura careret, nauis Antuerpiana, per freti Magallanicum, cū mercib. eò primū uexit. In tantam uerò multitudinem, ij, benignitate soli, mox excreuere, ut grauissimum arboribus, quas & adscendunt, plantis, itē & herbis, detrimentum adferant. Io. Metellus.

Lacerti.

ARABIA lacertos cubitales producit. NYSA mōs Indiæ 24 pedum in longitudine. Plin.lib.8.cap.39.

Buffones.

In PERVVIA buffones pluit, Hispanicis non minores: quos Indi assatos comedūt, uti & alia longè spurcissima. Io. Met.

Testudines.

SORONE sylua Arcadiæ, præter apros, & ursos, testudines alit insigni magnitudine, ex quibus lyræ fieri facilè possint, pares ijs, quæ ex Indica testudine fiunt. Paus. in Arcadicis.

Serpentes in genere

Magni.

Syriæ campus est MACRA, in quo Posidonius scribit uisum fuisse serpentem mortuum iugeri longitudine: crassitudine tantā, ut equites ex utraq; parte astantes se inuicem intueri non possent: hiatu autem tanto, ut hominem, equo insidentem recipere: exuuiarum squamam quamlibet, clypeo maiorem. Strabo lib.16.

Multi.

In sinu Arabico insula est longitudine stadiorum octoginta, nomine OPHIADES, olim deserta cultoribus, ob serpentum (unde & nomen sumsit) in ea diuersantium multitudinem. Postmodùm regum Aegypti opera serpētibus purgata est, ad cultūrę redacta, ita ut nulli in ea ampliùs cōspiciantur. Tantum potest humana auaritia. Diod.lib.3 cap.3.

Nearchus & multitudinem & malitiam serpentum INDIÆ admiratur, qui ex campis in eorum cauernas refugiāt, quæ in fluminum inundationibus operiuntur, atq; ea impleant, & propterea cubilia alta esse dicit: nonnunquam etiā emigrare, cùm ualde fuerint multiplicati: & nisi multitudo maxima ab aquis extingueretur, regio deserta esset. Dicit etiā & paruitatem eorū periculosam esse, & nimiam magnitudinem. alteram, quia non facilè possit euitari: alteram, quia sit uiolenta. Visam etiam esse uiperam feminam sedecim cubitorum. Circumnauigare incantatores, qui medicari creduntur. Strabo lib.15.

Arbitrantur plurimi, in solis regionibus calidis habitare serpentes, ob connatam frigiditatē eisdem animalibus inhærentem, tum quòd calore magis multiplicētur, ac citiùs incrementum suscipiant: sed reuerà frigida illa Europæ pars in SEPTENTRIONĒ etiam pessimos habet & enutrit serpentes, licēt quoad naturam ueneni debiliores, quàm sint Africani. Olaus lib.21.c.45.

Alati.

In Libyæ solitudinib. SERPENTES sunt plurimæ uolucres, quæ Africo uento in agrum Aegyptium cum magna indigenarūm pernicie se effundūt. Idcirco Cicero Ibem ab illis cultum hominibus scribit, quòd hoc animal eam pestem ab Aegypto auertat. Idem Herodotus in Euterpe. L. Viues in lib.3. Aug. de Ciuitate Dei, c.31.

Noxij, Innoxij.

Apud BABYLONEM Euphrate traiecto, exigui dicūtur esse angues, qui peregrinos feriant, ab incolis abstineant. Apollonius in histor. Mirab.

Serpentes parui in TYRINTHE, quos terra nasci proditur, indigenis innoxij, aduenas interimunt. Item in SYRIA angues, circa Euphratis maximè ripas, dormientes Syros non attingunt: aut etiam si calcati momordere, non sentiuntur maleficia: alijs euiascunq; gentis infesti, auidè & cum cruciatu exanimantes: quamobrem & Syri nō necant eos. Plinius lib.8.cap.ult.

Abbatia est in Fifa Scotiæ, D. Virgini sacra, LOVDORIS dicta, Benedictinorum, à Dauide Gulielmi Scotorum regis fratre post reditū ex Terra sancta ædificata, in media uallę, syluis & riuulo cincta, serpentibus abundantissima, sed qui neminem mortalium lædant. Ipse uidi (inquit H. Boethius libro 13.) adolescentem per lusum in medium colubrorum gregem incidisse, sed illæsum inde abijsse.

OPHIVSA insula in mari Balearico, Colubrariam Latini dicunt, serpentes parit omnibus infestas, nisi Ebusitanam terram ferentibus. Plinius lib.3.cap.5.

Nulli.

PITYVSA in mari Balearico, à frutice pineo dicta, nunc Ebusus, serpentes omnes fugat. Plin.lib.3.cap.5.

In PARISIORVM urbe olim nec glires nec serpentes reperiebantur. Greg. Turonensis lib.8.c.33.

Serpentes in specie. Vbi

Dracones.

INDIA dracones generat maximos, ut & Aethiopia, ulcenū cubitorum, qui cum elephantis bellum gerunt, eorum sanguinis cupidi. Spiris elephantem complexi, corruētis pondere & ipsi elidūtur. Quaterni quiniq; inter se cratium modo implexi, erectis capitibus uelificantes ad meliora pabula ex Aethiopia in Arabiam migrant. Megasthenes, tantæ magnitudinis reperiri scribit, ut solidos hauriant ceruos taurosq;. Plin.lib.8.cap.11. & seq.

Strabo lib. Geographię 8. scribit, LERNAM lacum fuisse quēpiam, Argiuorum ac Mycenæorum agro communem, in quem cùm passim ab omnibus purgamenta deportarētur, uulgò natum prouerbium, λέρνη κακῶν: id est, Lerna malorum. In hoc lacu poetæ fingunt hydram illam septem capitum constitisse, quam Hercules igni Græco confecerit. Eam autem hydram Hesiodus scribit, ex Echidna & Typhaone prognatam, alitam à Iunone: nimirum in odium Herculis. Zenodotus ait, locū quempiam fuisse in Argolica, in quem cùm omne sordium genus promiscuè conijcerent, fœtidas inde ac pestilentes nebulas solitas exhalari. Ferūt Danaum quinquaginta iuuenes, Aegypti fratris filios, quibus totidē filias suas collocarat, omnes eadem nocte trucidasse, atq; horum capita in Lernam lacum, Argiuorum ac Mycenæorum agro communem, fuisse congesta. Hinc ortum est prouerbium, Lerna malorum. Quinetiam contumeliæ causa in eundem locum, in quo capita composuerat, iussit purgamenta comportari. Erasmus ex Zenodoto.

EPIDAVRI dracones cùm omnes, tum inprimis fului quidam, hominibus cicures, qui in sola Epidauriorū terra reperiuntur, Aesculapio sacri habētur. Pausanias in Corinth.

Viperæ.

Memoriæ est, in ARABIÆ uiperas, minùs esse lethales, nec morsu lethiferi, quòd odoratis depastę uirulentæ nō sunt. In PHOENICIA uerò & omni Aphricæ tractu, truculentiores, & uel solo halitu afferre necem. Alex.lib.2.cap.17.

INSECTORVM LOCA. VBI

Apes.

Mellis consideratio ad Fructuum locum pertinet. hic de eo tantùm propter Apes mentionem facimus.

Apud ZYGANTES Africæ populos, magnā uim mellis apes conficiunt: sed multò plus opifices uiri facere dicuntur. Herod. libro 4.

In AEGYPTO loca quædam sunt, ubi si defodiatur taurus, ita ut cornua duntaxat supra terram emineant, eaq; deindè serra amputentur, ferunt apes euolare: putredine enim taurum in istud animalculū mutari. Antigonus in Mirab. nat.

HYMETTVS Atticæ mons pastiones habet apibus omnium aptissimas, quæq; solis cedunt Halizonum pascuis. Apud HALIZONES certè adeò mansuetæ sunt apes, ut cū hōminibus unà pabulatum exeant, ac liberè uagentur. quippe quæ aluearibus nullis continentur: passim uerò opus faciunt, illudq; ita concretum, ut mel à cera nequeas seiungere. Paus. in Atticis, & Strabo.

ATTICA terra Hymettio melle, SICILIA Hyblæo gloriatur: mox etiam CALYDNA insula. Plin.lib.11. cap.13.

CYRNVS insula melle abundat optimo. Vide Tit. Latrones, prædones.

HOSTILIA uicus alluitur Pado. Huius inquilini pabulo circà deficiente imponunt nauibus apum alueos, noctibusq; quina millia passuū cōtrario amne naues subuehūt. Egressæ luce apes pastæq;, ad naues quotidie remeant, mutātes locum, donec pondere ipso pressis nauibus, pleni aluei intelligantur, reuectisq; eximantur mella, & in Hispania mulis prouehunt, simili de causa. Plin.lib.21. cap.12.

In PONTO sunt quædam apes albæ, quæ bis in mense mella faciūt. Circa Thermodontem autem fluuium duo genera aliarū, quæ in arboribus mellificāt: aliarum, quæ sub terra, triplici cerarum ordine ubertim prouentus. Plin.lib.11.c.18.

In PODOLIA regi Poloniæ subiecta apes propter pascuorum ubertatem, odorem suauem, florem abundantem, ac saporem iucundum, maximas siccarum terrarū foueas fauis melle plenis replent, ita ut immanes ursi in tales foueas cadentes, ob nimium mel deuoratum suffocentur. Olaus lib.22.cap.19. Septentrionalium regionum.

Regiones AQVILONARES uti in plurimis rebus tam necessarijs, quàm etiam superfluis, in usum cæterarum nationum communicandis, abundāt: ita & maximam mellis copiam habent, magnamq; curam semper & ubiq; circa apes adhibēt, ut pura custodia seruentur, & coalescant. At in extremo climate polari apes non sunt, ob uehementiam uenti Circij, tum crabronum, uesparum ac locustarum innumeram multitudinem: contra quas bestiolas nequaquam solæ apes se opponere ualent. Olaus lib.22. gentium Septentr.

Muscæ ubi

Multæ.

ELEI Myiagro deo rem faciunt diuinam, muscarum multitudine pestilentiam afferente. Cui qua die litatum est, muscæ omnes intereunt. Plin.lib.10.c.28. & Pausanias in Eliacis.

APVLIA muscis per æstatem infestatur. Consule Tit. Regiones exustæ.

Nullæ.

In PAPHO insula nulla musca ingreditur per forçs Veneris. Apollonius de Hist.mir. ex Andronis lib.4. Sacrificiorum.

Apud TOLETVM in macello publico, unam modò comparere muscam per integrum annum aiunt, albedine insigni notabilem. Cælius lib.17.cap.11. A.L.

Luderi comitis, Hermanni Saxoniæ inferioris ducis filij, uxor Emma, multa bona contulit in ecclesiam Bremensem. Inter alia quæ donauit auri & argenti & lapidum preciosorum donaria, fertur ciuib. permisisse PRATVM nō longè ab urbe feracissimum: cuius usque hodie illa præcipua est indulgentia, ut nullis ibi pecora muscis, nullis crabronibus aut uespis uexentur. Id referunt in merita eiusdem uenerabilis Emmæ. Cranzius lib.4. Saxoniæ c.29.

Culices.

Ex historia obseruatū, inter MESOPOTAMIÆ fruteta leones uagari innumeros, quos anni tempore præferuido mirè infestent culices, in locis eiusmodi admodum frequens malum. Quoniam autem oculos appetant potissimùm, ceu humecta & collucentia membra, palpebrarum libramentis mordicus insidentes, agitati grauius aut in flumen leones mersantur, & uorticibus absorpti pereunt: aut amissis oculis, quos unguium assiltu labefactant crebrò, fodicantque, in amnib. efferescunt: aliàs feris id genus præscateret Oriēs uniuersus. Cælius lib.13.cap.8.A.L

Versus extremas SEPTENTRIONIS terras & aquas, maxima est molestia grandiorum culicum, præsertim in punctura, & fastidiosissimo sono, quando in continua dierum ac noctium luce dormiendum est. Verùm ad euitandam horū molestiam Aquilonares absinthio utūtur, aceto peruncto, ac tosto, & fumigato, ut eo graui odore percepto aufugiāt. Simili modo recedūt, quando caput cæteraq; membra decoctione rutæ uel absinthij asperguntur. Olaus lib. 22. c.5. Gentium Septent.

Cantharides.

CAPPADOCIA cantharidibus abundat usque adeò, ut incantatione eas abigere cogantur. Mulieres enim menstruis laborantes, si nudatæ segetem ambiant, retectis super elunes uestibus, erucas, uermiculos, scarabeos, cātharides perimunt. Plin.lib.28.cap.7.

Cicadæ.

In REGINO agro Italiæ circa Alecem fluuium, qui Reginum à Locrensi agrum disterminat, ferūt Herculem ex Hispania redeuntem uia fessum, ac somno deditum, cicadis obstrepuisse quietem interpellantibus: atq; ob id factum, ut iam inde toto tractu id insectum uolucre perpetuò obmutuerit. Sed locorū situs in causa esse creditur, quòd altera parte fluminis, quæ ad Reginum agrum attinet, mutæ sint cicadæ: aduersa, quæ Locrensium, canoræ, quoniam latus hoc sit apricum, illud umbrosum & roscidum, ob idq; madidis cicadarum alis, nulla earum motu uox stridula sequatur. Sab.lib.6.En.1.ex Diodoro lib. 4.cap.3.

Aranei. Scorpiones.

Bidui itinere Susis Ecbatana Mediæ cōtendentibus, LOCVS est scorpionibus ita refertus, ut rex Persarum illac iter facturus, triduo antè plurimos emittat ad uenādos scorpiones, amplissimis etiam muneribus ei, qui plures confecerit, propositis. Aelianus lib.15.cap.26. hist. Animalium.

In LATMO Cariæ monte Aristoteles tradit, à scorpionibus hospites non lædi, indigenas interimi. Plin.lib.8.cap.ult. & Antigonus in hist. Mir.

ALBANI uel Caspij ad flumen Alazonium lethiferos habēt scorpios & araneas: quarum alteræ cogunt ridendo mori, contrà uerò flendo suorum desiderio alteræ. Bonfinius libro 1.Dec.1.

In PERVVIA sunt araneæ, mali citrij crassitudine, admodum uirulentæ. Io. Metellus.

FRVCTVVM EX ANIMALIBVS loca. Vbi

Mel.

Mel nusquam melius nobiliúsue, quodq; minus ceræ habeat, albumq; sit, quàm in SAMOGITIA reperitur, sylnæq; illic summas diuitias ferūt: stipitibus enim cauatis mella passim promuntur. Guagninus in descriptione Lituaniæ.

Lac, Caseus, Butyrum.

Quæ regiones optimos ferant caseos, pete ex Plinio libro undecimo, cap.42.

Caseus SICVLVS olim laudabatur, & columbæ Siculæ. Est eximius etiam caseus Tromelicus, ut asserit Demetrius Scepsius lib.2. Troici apparatus: est autem TROMELIA ciuitas Achaiæ, circa quam caseus caprinus suauissimus conficitur. Athen. lib.14. cap.30.

INSVBRIA ob irrigationis commoditatem pascua copiosa habet & salubrerima, unde lac, butyrum, casei præstantissimi, Parmenses copia, Placentini cura reliquos uincūt. Bern. Saccus lib.5. Ticinensis hist.

Transcurrēdo singulas prouincias SEPTENTRIONALIS plagæ à 52 usq; ad 84 gradū eleuationis poli Arctici, ubiq; propter fertilissima terrarum pascua, & armentorum abundantissimos greges, maximā butyri copiam reperies. Olaus lib.13.cap.45. gent. Sept.

In insula ISLANDIA tanta butyri saliti, ob pecudum multitudinem, & pascuorum ubertatem, reperitur copia, ut non sufficientibus uasis aut tonnis, cistas uel capsas ex odorifero ligno confectas, 30 uel 40 pedum longitudine, 4 uerò, uel 5 altitudine, quotannis pluribus in locis repleant, atque in domesticum usum, imò & mercatorū commutationem conseruent. Piscibus enim tostis, huiusmodi butyro inunctis, loco panis frequentiùs utuntur: unde etiam Ichthyophagi appellati. Olaus lib.21.cap.4.

VESTROGOTHI supra omnes incolas Aquilonares maximè commendantur, quòd nulla gens illis similis est in confectione caseorum, ob ubertima pascua. Caseos enim tam magnos plerunq; conficiunt, ut duo robusti uiri uix unum ad breue spacium deferre possint. Olaus lib.13.cap.46.

Insula est Meridionalis Gothiæ, OELANDIA appellata, ubi aeris salubritas cum pinguis arui fœcunditate cōsentiens, herbas producit suauissimas: quarum pastu lac tanta salubritate conficitur, ut quibus multa medicorum auxilia uel consilia prodesse nesciunt, solus uideatur potus ille è butyro expressus optabilem afferre sanitatem: hocq; butyrum tanquam aromaticum, & cæteris omnibus salubrius, appretiatur. Olaus lib.13.c.45.

Salsamenta.

Apud Basistanos Hispanos urbs est MELLARIA, optima habens salsamenta piscium. Strabo lib.3.

Maxima Hispaniæ nationis portio CERRETANI, à quibus multifariam perinę conditur, Cantabricis perquàm similes, prouentum non mediocrem hominibus exhibentes. Strabo lib.3.

EXITANORVM ciuitas Hispaniæ litoralis, à qua salsamentaria præcipuum nomen adepta sunt. Strabo lib.3.

Pernæ optimæ sunt GALLÆ, quibus minimè sunt inferiores eæ, quæ ex CIBYRA ueniunt Asiatica, ac neque LYCIÆ. Strabo lib.3. inquit.

In Hispania apud Aquitaniam ciuitas est POMPEIADVM, tanquā si quis Pompeiopolim diceret, in qua pernæ egregiæ componuntur, æmulæ Cibyraticis. Athen. lib.14. c.30.

Succidias GALLI optimas & maximas facere consueuerunt. Optimarum signum, quòd etiam nunc quotannis è Gallia apportantur Romam pernæ tomacinæ, & taniacæ, & petasiones. De magnitudine Gallicarum succidiarum Cato scribit his uerbis, In Italia in scrobes terna atq; quaterna milliaaulia succidia. Varro lib.2.c.4. Rei rust.

Lana.

Vide Tit. Oues ubi. Illic Corporum naturalium, hic Fructus habetur ratio.

Ctesias libro rerum Persicarum decimo, camelos esse in PERSIA prodit, quarum pili mollitie lanas Milesias æquent: sacerdotes q; & alios proceres, uestes ex ijs confectas gestare. Apollonius in Hist. mirab.

In maiori Phrygia loca LAODICEÆ proxima oues optimas ferunt, nō modò lanæ mollitie, qua Milesijs præstant, sed etiā colore, unde magnos prouentus assequuntur. Aten. Syl. cap. 61. Asiæ, ex Strabone.

Loci MVTINENSES & Scutanæ adiacentes fluuio, mollia & longè alijs omnibus præstantiora ferunt uellera. LIGVRES autem & INSVBRES aspera, è quibus magna Italiæ pars domesticis indumenta conficit. Mediocria uerò PATAVINI, è quibus preciosi tapetes & gausapia texuntur, & hoc stragulæ uestis genus utrinque uillos eminentes habens, uel una tantùm è superficie. Strabo lib. 5.

Lana laudatissima est APVLA, & quæ in Italia Græci pecoris appellatur, alibi Italica. Tertium locum MILESIÆ oues obtinent. APVLÆ breues uillo, nec nisi penulis celebres. Circa Tarentum Canusiumq; summam nobilitatē habent. In Asia uerò eodem genere Laodiceæ. Alba circumpadanis nulla præfertur, nec libera centenos numos ad hoc æui excessit ulla. Syria cubitales ouium caudas profert. Plinius lib. 8. cap. 48.

In ATHOLIA Scotiæ prope Doundor, mons est, ubi oues dentibus, carne, uellere aureæ, unde nomen inditum: superare enim humidum bile tenui perfusum, ob aquas, aerem & uictum, uerisimile est. Velut contraria ratione, in eadem insula iuxta Dunsrein Nidisdalię oppidum, ouium lana pulchrissima, atq; ob id tenuissima candidissimaq;, ex qua contexti panni in Angliam & Gallias deferuntur. Cardanus de Rerum uarietate lib. 7. cap. 31.

ARTIFICIALIVM RERVM loca. Videlicet

THESAVROVM. AERARIA, Fiscus, Gazophylacia.

Fiscum ab Aerario differt: quod in Traiani uita scribit Dion, & significat Plinius, Non eadem, inquiens, fuerunt fiscum, qua erarium cohibes. Ad fiscum spectare uidentur extraordinari reditus, unde sunt & Confiscationes recentioribus nuncupatæ. Romanum erarium tributis constabat, & uectigalibus. Vectigalia, ut ex Cicerone liquet pro lege Manilia, trium erant generum: ex agricolatione: mercibus exportatis uel importatis, unde Exagogica dicebātur & Eisagogica: denique ex agris pascuis. Gellius lib. 10. cap. 2. Antij. Lectionum. Hotom. de Verbis iuris, Aerarium populi, Fiscum principis esse statuit.

Templum HIEROSOLYMITANVM opulentissimū fuisse, ex uarijs illius direptionibus agnosci potest. Neq; id mirū, cēm nullas publicas pecunias Iudæi præterquā sacras haberent, & eas qui in toto orbe erant Iudæi quotannis conferrent. Mithridate certè Asiam uastante, Iudæi octingenta talenta apud Coos deposuere, quæ Mithridates abstulit, unà cum ijs quas Cleopatra regina ibi deposuerat. Iosephus lib. 14. cap. 13.

NEERDA urbs Babyloniæ, frequens populo, & agro fertili, munitissima, cincta fluentis Euphratis & firmissimis mœnibus. Eidem flumini est & Nisibis apposita. Iudæi Babyloniā incolentes freti locorum natura, sacrum didragma, quod Deo ex more solēt offerre, cæteramq; uotiuam pecuniam, in his urbibus deponebant, tanquam in communi ærario, inde suo tempore transmittendam Hierosolyma: quæ deinde à multis hominum illò deducebatur, metuentium latrocinia Parthorum, quorum ditioni tum suberat Babylonia. Ioseph. lib. 18. cap. 12. Antiq.

Græci si quando communi consilio bellum gerendum foret, in DELO insula, quam sedem bello delegerant, collatas pecunias ad belli opus tanquam in ærarium deponebāt, fortè quòd difficilis aditu, & arcis in modū munitissimus locus foret, ab Aristide Athenienſi cōstitutus. Plut. in Aristide.

Macēdones in oppido QVINDA iuxta Tharsum, omnē gazam & pecuniam ad belli opus deponebant. Syracusani in LABDALO castello munito, Assyrij autem SVSIS, Cambysis ærarium, oppidum GAZA in Palæstina fuit. Nā Persæ gazam ærarium uocant. Deiotari uerò in PEIO Phrygiæ. Lysimachi thesaurus Pergami seruabatur: aliquādo in CETIRIZI promontorio. Iugurthæ in THALA & CAPSA Nūmidiæ. Persarum reges barbaras opulentias in montibus ponunt. Tigranis in BAMBINSA & OLENA: Mithridatis in PETRA Armeniæ. Babyloniorum autem regum in ZEVGMA urbe iuxta Euphratem, uelut arce tutissima, tributorum thesaurus & ærarium esse consueuerat. Alex. libro 2. cap. 2.

PERGAMI thesauros suos seruabat Lysimachus Agathoclis filius, qui unus fuit ex successoribus Alexandri: Mons turbineus est, in acutum apicem desinens. Munitionis huius custodia & pecuniarum, quæ erant nouem millia talentorum, commissa erat Philetæro Tyanensi, quia puero spado fuerat. Contigit enim in funere quodam, cùm ad spectaculum multi adessent, nutricem, quæ Philetærum infantem portabat, deprehensam opprimi, adeò ut puer etiam affligeretur. erat igitur eunuchus. Is cùm optimè esset educatus, dignus uisus est Lysimacho, cui hæc crederentur. Sed cùm ab Arsinoe illius uxore diffideret, locum ad defectionem perduxit, & ut tempora erant, ità se gerebat, uidens ea ad nouitatem apta. Nam propterea quòd Lysimachus ab adulatoribus coactus fuerat Agathoclem filium interficere, Seleucus Nicator reuersus illum sustulit, & ipse à Ptolemæo Ceraunо sublatus est, ac dolo interemptus. Dum res ita tumultuarentur, eunuchus sese in arce continebat, & pollicitādo semper ualidioribus ac propioribus obsequēdo uiuebat. Hoc pacto castellum ac pecuniam possedit annis uiginti. Strabo lib. 13.

In fano Delphici APOLLINIS uarij uariārum gentium thesauri dicti extructi fuerunt, in quibus non tam donaria & opes, deuictis hostib. ex manubijs partas reponere, quām uictoriæ monumentum consecrare uolebant. Hic Corinthij thesaurum exædificarunt, & in eo aurum de Lydis repoſuerunt: Syracusij uictis Athenienſibus, item Thebani & Athenienſes ob rē bene in bellis gestam: Cleonæi pestilentia liberati: Siphnij ob metalli fodinas. Paus. in Phocicis.

Romani ædē SATVRNI infaucibus Capitolij (qui mons Saturninus dictus est) ærariū esse uoluerunt, quòd tempore, quo Saturnus Italiam incoluit, fertur in eius finibus nullū esse furtum commissum: aut quia sub illo nihil erat cuiusquam priuatum,

Nec signare solum, aut partiri limite campum
Fas erat: in medium quærebant.

ideo apud eum locaretur populi pecunia communis, sub quo fuissent eunctis uniuersa communia. Macrob. lib. 1. Saturn. cap 8. Ad fidem pronius est, Plut. auctoritate in quæst. Rom. P. Val. Poplicolam, qui Saturni ædem construxit, loci oportunitate ductum, quum omni aditu præsepto undiq; præruptus & ab accessu munitus locus foret, eandem Saturni ædem æris publici, legumq; & senatusconsultorum, tabularumq; publicarum, & signorum militariū sacrarium esse uoluisse.

In eadē Saturni æde fuit sanctius AERARIVM intēstioris curæ in quo aurū Vicesimariū, quod ex uicesimis exigebatur, ad ultimos casus & in extrema fortuna populi Rom. seruabatur: quod Incensimarium, ab alijs Cimiliarchium dictum est. Ex quo C. Cęsar primo ingressu ciuilis belli, laterum aureorum sex & uiginti millia: percussæ uerò monetæ, pondo CCC millia, quod erat tot triumphis partum cōgestumq;, & laserpitij pōdo centū & undecim, protulisse fertur. Alex. libro 2. cap. 2.

Præter Saturni ærarium, NEMIS quoq; & TIBVRE, sacrarum pecuniarum thesauros ad incertos belli euentus, si externa uis ingrueret, longo tempore seruari accepimus. Alexan. ibidem.

Theodericus Ostrogothus, Vestgothis à Clodoueo Francorum rege pressis opem ferens, per Hibbam comitem, CARCASSONEM, ut inquit Procopius, periculo obsidionis eripuit. hanc enim Franci omnibus uiribus oppugnabant, quòd in eo conditæ opes erant, quas senior Alaricus capta Roma euexerat: in his Salomonis preciosa suppellex, quam Romani Hierosolymis deportauerant. Sigonius libro 16. Imp. occid.

BELEIEZIORO, quasi dicas Albus lacus, ducatus Russiæ, arcem habet natura loci munitissimam inexpugnabilemq;, in qua princeps Moschouiæ thesaurum suum recōdere solet, illicq; tempore necessitatis, hostibus urgentibus, uelut ad asylum quoddam confugit. Abest autem Beleiezioro à Moschouia centum miliaribus, à Nouogardia magna totidem. Guagninus in descriptione Moschouiæ.

MONVMENTORVM PVBLICORVM. Archiua.

Lacedæmonij AMYCLIS societatum & fœderum tabulas, fidei custodia, diligentissimè semper seruabant. Alexan. lib. 5. cap. 3.

In æde SATVRNI Romani ærarium & archiuum habebant.

NAVIVM. NAVALIA.

CORINTHIORVM naualia duo, Leches & Cerichrias dicta, à filijs Neptuni, ex Pirene Acheloi filia. Pausanias in Corinthiacis.

LOCA FORMALITER CONSIDERATA, RESPECTV eius quod locatur excellentiæ. QVÆ quoq; loco excellant.

Antiphanes uniuscuiusque ciuitatis propria quædam sic connumeranit: Ex Elide oliuum, ex Argo lebetem, Phliasium uinum, ex Corintho strata, pisces Sicyonios, Aegij tibicinas, caseum Siculū, unguentū Atheniense, anguillas Bœotiæ. Athen. lib. 1. cap. 25. ubi similia quædam alia enumerat.

M. Varro in Satyra, quam περὶ ἰδιοματῶν scripsit, cœnarum ciborum exquisitas delicias persequitur: & domicilia ueluti ciborum, è quibus maximo cum sumtu, nec minore cum Rom. nominis ignominia peteretur, exprobrando proposuit. Pauus è Samo, Attagena Phrygia, Grues Meliceæ, Hœdus ex Ambracia, Pelamis Chalcedonica, Murena Tartessia, Asellі Pessinuntij, Ostrea Tarētina, Pectūculus Chius, Elops Rhodius, Scari Cilices, Nuces Thasiæ, Palma Aegyptia, Glans Iberica. Gel. lib. 7. cap. 16.

LOCA FORMALITER CONSIDERATA, RESPECTV Modi locationis. Huc Locorum pertinet

TEMPERIES.

IONIA cœli clementia fruitur maxima. Paus. in Achaicis.

Lacum GENESARENSEM in Galilęa, & temperie cœli maxima, & omni fructuum genere amœnissimum esse, scribit Iosephus lib. 3. cap. 18. belli Iudaici.

CRETAM insulam Anaximāder à rege Curetum, Philistides, & Mallotes Crates primùm Aeriam dictam, deinde postea Curetin, & Macaron nonnulli à temperie cœli appellatam existimauere. Plin. lib. 4. cap. 12.

ALEXANDRIÆ ac tractu uicino loca sunt adeò lætis substructa diuersorijs & auris, ac salutari perflatilia temperamento, ut extra orbem uersari nostrum sibi uideatur, qui in illis agat, quum persæpè uel aprico spiritu immurmurantes sentiantur flatus. Cœlius lib. 16. cap. 3. A. I.

HISPANIA sita est inter Africam & Galliam, ut refert Strabo, & (ut Iustinus subdit) sicut minor utraq; terra, ita utraq; longè uberior atq; salubrior. Nam neq; ut Africa uiolento sole torretur, nec ut Gallia assiduis uētis fatigatur, sed media inter utranq;, hic temperato calore, ibi felicibus & tempestiuis imbribus gaudet. Rodericus Santius lib. 1. hist. Hispan. cap. 1.

ANGLORVM regio quocunq; anni tēpore temperatissima, atq; cœli nulla grauitas, adeò ut rari sint morbi, & inde minor medicinæ usus quàm alibi: quapropter plures passim homines centum & decem uiuunt annos, nonnulli etiam centum & uiginti. Polyd. lib. 1.

INTEMPERIES TVM IN GENERE.

ASCRA Bœotiæ uicus, nobilis Hesiodi poetæ natalibus, per cætera ignobilis, ob Heliconis uiciniam, ut ille idem ait:

Ἀσκρη χεῖμα κακή, θέρος ἀργαλέον, οὐδέποτ' ἐσθλή.

In IAPONIA insula calores æstate feruentissimi, frigora hiemе sæuissima sunt: Typhonis procellæ uehemētissimę. Terræ motus ita frequētes, ut ad eos incolę pænè occalluerint. Regio argentifodinis abundat, cętera sterilis, nō naturę uitio, sed gentis incuria. Boum tamen armenta in agriculturam duntaxat aluntur. Io. Metellus.

IN SPECIE. LOCA scilicet INTEMPERATA

Ob Aestum.

In AEGYPTI ac TROGLODYTARVM finib. propter immensam solis circa meridiem caloris uim, nequaquā se respicere propè stantes queūt, ab aeris crassitie. Absq; calceis ire non possunt: nam discalceati subitò pedes immensa caliditate exulcerantur. Sitientes, nisi potum citò sumāt, euestigio moriuntur, utpote solis æstu humiditatem corporis subitò absumente. Cibi in uas æneum cum aqua positi, extemplò solis ardore absq; igne alio decoquuntur. Has tamen qui incolunt oras, tanta uitæ incommoda nolunt effugere, sed ultro potiùs eam deligunt uitam, quàm alio cogantur more uiuere. Ita patriæ amor quidam ingens natura singulis innatus est: & aeris malitiam cōsuetudo à teneris annis cœpta superat. Diod. lib. 3. cap. 3.

INSVLA in sinu Persico, omnium (ut referunt) partium orbis terræ calidissima, adeò ut Aethiopiæ loca, huius comparatione, temperata uideri possint. Causa est, quoniam præter propinquitatem æquinoctij circuli, cùm ab eo distet partibus solùm XXVII, uel circa, licèt calida regio sit, quia tamen montibus salis acutissimi abundat, & sulphuris fodinis, montes habet calcis instar exustos, ideo etiam terræ motibus agitatur. Sagdanam olim uocatā existimo, in qua Miltus erat. Cardanus de Rerum uarietate lib. 1. cap. 4.

REGIO προπαικαιομένη, id est, Exusta dicta, quingētorum stad. longitudine, latitudine quadringentorum, siue ea Mysiæ, siue Mæoniæ sit, tota arboribus caret, prēter uitem, quæ καιομένον οἶνον, id est, Exustum uinum fert, ita elegans, ut nulli cedat. Summa camporum facies cinerulenta est, montana, petrosa, & nigra, tanquam ex adustione quadam. Quidam putant hoc ex crebro fulminum atq; fulgurum ictu contingere. nec dubitant, quæ de Typhone dicuntur, hoc in loco fabulari. Xanthus scribit Arimum quendam horum locorum regem fuisse. Sed nequaquam uerisimile est, tam regionem propter eiusmodi causas ex toto deflagrasse, sed potiùs propter ignem subterraneum, cuius ortus nunc defecerunt. Monstrantur tamē fossæ tres, quas Folles uocant. hæ inter se ad stadia quadraginta distant. imminent colles asperi, quos par est, ex efflatis laminis esse accumulatos. Quòd autem huiusmodi regio uites optimas naturā ferat, ex CATANIA scilicet deprehendi potest, quæ quanquam cinere operta sit, nunc tamē optimum uinum & largum gignit. Vnde quidam perurbanè atque eleganter Bacchum ignigenam dicunt, ex eiusmodi locis coniecturam capientes. Strabo lib. 13.

APVLIA æstiuo calore maximè feruet, ita ut ante finem mensis Maij pene exusta sit. Siccitati aliud malum additur, innumerabilium muscarum infestatio. Hinc prouerb. Italorum,

Chi vuol prouar l'inferno
L'estat' in Puglia, & in Apruzz' il uerno.

Flante Austro uina corrumpuntur. Inter tot mala tamē pabuli bonitas præcipua, olei & fructuū insignis copia, equorum optimorum feracissima, qui reliquos Europæ equos agilitate & longæuitate uincunt. Bernardus Saccus libro 5. cap. 5. Ticinensis historiæ.

Ob Frigus.

SCYTHARVM regio sub ipsis Vrsis Riphæisq; montibus sita est, unde Boreas spirat, solq; ipse supremo æstiuo solstitio deficiens proximè accedit, ac tum quidē exiguo tempore calefacit. Neq; uerò uenti à calidis locis spirantes ualde ad eam regionem penetrant, nisi parumper, & debiles. Verùm ab Vrsis uenti procedentes sunt illic perpetui frigidi, à niuibus, glacie, imbribusq; spirantes, nec unquam à montibus decedentes, ut propterea etiam ægrè habitari possint. Aer quinetiam totum ferè diem nubilus campos occupat. Ipsiq; in humidis locis degunt. Et ferè perpetua est ipsis hyems, æstas autem paucissimis diebus, atque illis nō ualde magna. Sunt enim planities eminentiores, & nudæ, neq; ullis montibus circumseptæ, sed ferè sub ipsis Vrsis accliues. Neque feræ nascuntur illic magnæ, sed quales sub ipsa terra occultari queant. Prohibet enim hyems & nuditas terræ, quæ & apricis & tectis caret. Temporum profectò anni mutationes neq; multæ, neq; fortes, sed similes sempes, uel parum admodum differentes: unde & formas corporum inter se similes habent. Eodem quinetiam uictu & amictu utuntur æstatis & hyemis tempore: attrahuntq; aerem aquosum & crassum, aquam insuper bibunt à niuibus & glacie resolutam, nullo etiam corporis exercitio accedente. Hipp. de Aere aquis locis.

CHORAZENA & CAMBYSENA septētrionales, & ualde niuales sunt, Caucasijs mōtib. uicinę, & Iberię & Colchidi, ubi iter agētes in summis montium cacuminibus niue obrui dicuntur. Vnde baculos habent ad eiusmodi excauatos, quos in summam niuem respirandi gratia exerunt, ut eo signo auxilium ab aduenientibus consequantur. Quapropter sæpe effossi seruantur. In niue glebas quasdā concauas congelascere prodiderunt, aquam optimam tanquā in tunica continentes. In niue animalia quædam concreari, quæ Apollonides uermes appellat, Theophanes uerò montanas teredines, atq; in illis aquam optimam contineri, & ruptis tunicis bibi. Strabo lib. 11.

In ore paludis MÆOTIDIS stāta uis est glaciei, ut quo in loco Mithridatis dux equestri pugna Barbaros acie uicerat hyeme, eodem eosdē per æstatem soluto gelu prælio nauali superarit. Strabo lib. 2.

In tēplo Aesculapij apud PANTICAPENSES Męotidis accolas Stratius sacerdos hydriā ęreā frigore disruptā posuit, nō ut anathema, sed ut ingētis hyemis ἀνάθημα. Strabo li. 2. ex Eratosthene.

In AENO dicere solebat Stratonicus menses quidē octo esse frigus, & quatuor hyemem, Ponticosq;, multos ex Ponto uenire uelut ex strage. Athen. lib. 8. cap. 7.

Ad Septentrionalem Oceanum INSVLÆ sunt, quas congelato mari quum lupi adeunt, præ maximo frigore oculos amittunt: quin & in partibus his apes quicquam moliri nequeunt. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

In MOSCHOVIA præ frigore asperrimo terra in hiatū disrumpitur. Insuper etiam aqua in aerem effusa, sputumq; ex ore proiectum, antequam terram attingat, congelatur: rami etiam fructiferarum arborum rigore hyemis aliquādo

prorsus pereunt. Homines quoq; gelu concreti mortui sub dio in uehiculis frequenter reperiuntur. Quin etiam ursi sylueſtres, fame ſtimulati, relictis ſyluis per uicinas uillas paſſim diſcurrũt, & in domos colonorum irruunt: quorum impetũ atq; uim dũ ruſtica turba fugit, frigore aſpero foris miſerè perit. Frequẽter quinetiã nimio frigori æſtus torridus ſuo tẽpore reſpõdet, ut aliquãdo ſtagna & flumina eſtu nimioq; ardore Solis prorſus exſiccentur: prata quoque & cætera frumenta ueluti flamma aliquando exurentur. Etſi hic æſtus per ſeptem dies tantùm non plures durare ſolet. Guagninus in deſcriptione Moſcouiæ.

Ob Humorem.

GETARVM qui Phaſim accolũt, regio paluſtris eſt, calida, aquoſa, & dẽſa, imbreſq; in eam decidũt omnib. tẽporibus & magni & uehementes: homines uerò ipſi uitam agunt in paludibus, domosq; ligneas & ex aruadinib. in ipſis aquis habent extructas, neq; longè uel in urbẽ, uel in emporium prodeunt, ſed nauiculis ex uno ligno fabrefactis ſurſum ac deorſum nauigant, cùm foſſas ac ductus aquarum habeant plurimos. Bibunt autem aquas calidas & ſtagnantes, quæ & à ſole ſunt putrefactæ, & ab imbrium caſu auctæ. Ipſeq; fluuius Phaſis omnium fluuiorum ſtagnantiſſimus eſt, & tardiſſimus. Fructus autem qui illic naſcuntur omnes inſalubres ſunt, cuirati, imperfectiq;, præ multitudine aquarum, neq; unquam matureſcũt. Aer deniq; denſus ab aquis elatus regionem occupat. Hip. de Aere aquis locis.

CVLTVRA. REGIO, LOCA

CVLTA.

AEGINA inſula ſuapte natura ſterilis, incolarum ſtudio fertilis reddita: quando quidẽ ſcrobibus profundiſſimis actis terram pinguem eruerũt, & hanc ſuperficiei extimæ ueluti loricam induxerũt. Nomen idẽ Myrmidonũ traxere, quòd formicarũ morem imitati uiderẽtur. Hinc fabulæ datus locus, Aeaci precibus ex formicis homines natos, inſulam peſtilentia deſolatam rurſus frequentaſſe.

INCVLTA, ASPERA.

Strabo libro Geographiæ octauo ſcribit, CORINTHIOS opibus & artibus egregijs præcelluiſſe: cæterum regionem illorum non admodum fuiſſe feracem, quòd inæqualis eſſet, & aſpera, ac petricoſa. Eamq; ob cauſam ſenarium hũc prouerbio iactatum fuiſſe,

Κόρινθος ὀφρύστιά τε καὶ κοιλάνετον, id eſt,
Alibi tumet Corinthus, aliubi caua eſt.

Meminit & Euſtathius in Bœotiam Homeri. Huiuſmodi autem terræ genus non perinde ſementi idoneum eſt, atque terra campeſtris. Braſmus in Chiliadibus.

SITVS. HVC LOCA

VLTIMA.

Veteres IBERI à Chaldæis oriundi, qui Solẽ uti deum adorabant, illũ ab illius ortu uſq; in occaſum proſequi ſtatuerunt. Ergo quum ad ultimos terræ fines illum ſecuti, ſe ultrà non poſſe progredi conſpexiſſent, ibi Soli tanquam deo aram conſtituerunt. Locus olim Aræ Solis dicebatur, promontorij locus ultimus, ubi hodie eccleſia B. Mariæ de Finibus terræ (quam Germani, qui ſacram ad D. Iacobum peregrinationem ſuſcipiunt, linguæ ignorantia den finſteren ſternen appellant, hoc eſt, ſtellam nigrã) Iam quum ad eam partem Heſperum ſtellam oriri uidiſſent, ipſum tanquam regionibus illis ſalubrem, Compotem ſtellam nominarunt. Et hinc Compoſtella urbs uicina denominationẽ traxit. Io. Gerund. lib. 1. Paralip. Hiſpaniæ. Romanos olim milites, cùm ijs in locis Solẽ occidentẽ uidiſſent, religione tactos Lethen fluuium tranſire noluiſſe, ex hiſtoria conſtat. Vide Tit. Aſtronomiæ imperitia.

INFERNALIA.

Apud Argiuos HERMIONENSES pronus ad inferos deſcenſus eſſe credebatur (proinde danace illic mortuorum ori non inſerebatur, quòd naulo nõ uiderentur egere) Sicut circa exitũ Syrtium fuit Lethes amnis, & in Epiro atq; Heraclea Pontica, Acheruſia ſpecus, quam uſq; ad inferna patére dixerunt: & cõtra Laodiceam os Pluronium, in quo omnẽ animatum moritur: & in Tænaro Laconiæ Inferni oſtia & ſpelunca, per quam Cerberum eductum, & Furiarum templum eſſe ferebatur. Alex. lib. 3. cap. 7.

FERTILITAS. HVC LOCA

FERTILIA

Hominibus, Populoſa.

INDIAM tertiam partem eſſe terrarum omnium, multitudinem populorum innumeram, probabili ratione conuinciitur. Indi enim propè gentium ſoli nunquã emigrauere ſinibus ſuis. Plinius lib. 6. cap. 17. & cap. 19. recenſet, qui reges Indorum quantas copias expediant.

Homerus nõ Troianis tẽporibus, ſed potiùs ætate ſua CRETAM ἑκατόμπολιν, id eſt, cẽtum urbibus inſtructam eſſe, inquit, è ſua perſona loquẽs. At Odyſſ. τ. urbes nonaginta refert, loquens ſub perſona eius temporis hominum. Neque enim dulcæ militia, neq; poſt Idomenei reditum ex Troia, eius inimicos decem urbes deſtruxiſſe probabile eſt, ut aliqui fabulantur. Strabo lib. 10.

SCANDIA, ſiue Scandinauia, iuxta nominis interpretationem, amœna, ſiue pulcra inſula, ultra mare Germanicum, ſiue Gothicum ſinum ſita, quam Solinus maximam omniũ inſularũ Germaniæ affirmat. Plin. lib. 3. cap. 13. clariſſimam, & ampliſſimam ob incompertam magnitudinem, alterum orbẽ exiſtimari tradit. Iordanes Gothus ob immenſam populorum, qui ex ea prodiere, illuuiem, Vaginam gentium nuncupat. Io. Magnus.

Aquis, Fluuijs, Fontibus irrigua.

Tota INDIA fluminibus irrigatur: quorum quædam in duo maxima irrumpunt, Indum, atq; Gangem: quædã proprijs oſtijs in mare emittunt, & omnia ortum habent à Caucaſo. Strabo lib. 15.

Nilus, qui mediam diuidit AEGYPTVM, ſolus inter reliqua flumina adeò æſtate creſcit, cùm decreſcant cætera, ut totã inundet Aegyptum: hyeme minuitur, cùm reliqua augeantur. Excogitata eſt in Memphi quædam incrementi menſurandi à regibus obſeruatio. Nã quibus id negotij demandatum eſt, per epiſtolas urbibus uicis q; ſignificãt, quot cubitis quótue digitis fluuius auctus ſit, & ſimul quo tempore cœperit decreſcere: hoc modo uacuus redditur à ſollicitudine populus, & annonæ prouentum præuidet. Iuſtum incrementum cubitorum eſt 16. Minores aquæ non irrigant: ampliores tardiùs recedendo accolarum remorantur commoda. In 12 cubitis famem Aegyptus ſentit: in 13. etiamnum eſurit: 14. cubita hilaritatem afferunt, 15. ſecuritatem: & quæ optima inundatio eſt ſexdecim, delicias. Diodorus lib. 1. cap. 3. & Strabo lib. 17.

Fructibus uarijs, Frugibus in genere.

Vide Tit. Aues, Feræ, Pisces, Pascua ubi, hic Fertilitatis, illic Regum, in quibus fertilitas consistit, habetur ratio.

EſtINDIA præ cæteris pulcritudine excellens, ac multis quæ illam rigent fluminibus diſtincta, biſq; fructus annuatim ferens. Adeò autem omnibus exuberat ad uictum neceſſarijs, ut ſemper affatim incolis fructus præbeat. Dicitur, nunquam in ea ſterilitatem eſſe, aut fructuũ uaſtitatem. Eſt & incredibilis elephantorum numerus, qui uirtute & robore corporis multo Libycis præſtant. Similiter auri, argenti, ferri, æris, lapidum præterea precioſorum, cæterarumq; rerũ, quæ ad delicias atque opes ſpectant, ſumma copia. Diod. lib. 2. cap. 5. Multos montes ac magnos continet, arboribus omnis generis oppletos. Campos inſuper plurimos, maximoſq;, fructibus uberes, pulcritudine egregios. Diuiſa eſt fluminum multitudine, agros plurifariam rigantium. Hanc ob rem bis in anno præbet fructus: animantia uarij generis producit præ cæteris magna, ac robuſta, partim terreſtria, partim uolantia. Elephantes inſuper plurimos maximoſq;, qui Libycos robore excellant. Vtuntur his, quos uenatione abundè capiunt, in prælijs, multumq; ad uictoriam conferunt. Homines quoq; fert proceros ac ualidos, & artificio accommodatos: ut qui aerem purum ducant, & aquam bibant ſalubrem. Terra & domeſticis fructibus opulenta eſt, & uarijs multiplicibusq; metallis fœcunda. Naſcitur in ea ingens argenti auriq; uis: non parum quoq; æris, ferriq;, & orichalci. Multa inſuper ad cultũ utilitatemq; uitæ, & belli apparatum. Præterea inter alias ſegetes fit apud Indos plurimum milij ac leguminum, agros aqua fluuiaum irrigante. Oryza quoq;, & quod appellant boſphorũ, multaq; alia ad cibum utilia. Plures inſuper fructus ad animantiũ nutrimenta. Ob hanc cauſam affirmant nunquam Indiam fame aut rerum inopia premi. Nam cùm bis annis ſingulis ſegetes ferat, hunc quidem hyeme, quo tempore alij rizum ferunt, percipiunt: alterũ æſtate, cùm oryza, ſeſamus, boſphorus, millium, ferunturſ. Quo accidit, ut præcipua ſit apud Indos ubertas: cùm & ſua ſponte naſcantur fructus, & paluſtres dulcedine præcipua radices magnã copiam uictui hominum præbeant. Omnis enim ferè campeſtris regio dulcẽ tum à fluminibus humorem ſuſcipit, tum à pluuia, quę certo anni tempore fieri æſtate conſueuit. Sunt radices quoq; paluſtres æſtu decoctæ, ſed magnarũ præcipuè arundinũ dulces. Confert etiam ad Indorum fertilitatem cõſuetudo, quæ in bellis ſetuatur. Nã apud cæteras gentes hoſtes bellorum tempore regiones ſpoliãt, uaſtantq;, neq; agros colẽ ſinunt: apud Indos uerò belli tẽpeſtate in campis opus ruſticum exercent abſq; cura agricolæ, procul ab omni diſcrimine belli. Hoſtes in prælijs mutua cæde graſſantur: agricolis nulla in re nocent, ſed intactos relinquunt, tanquã communis utilitatis miniſtros. Diod. lib. 2. cap. 10.

Eratoſthenes dicit, INDIAM æſtiuis imbribus madere. Eo tempore linũ ſeritur, & milium, & ſeſamum, oryza, & boſmorus. Hyberno autem tempore ſeritur triticum, ordeum, legumina, & aliæ fruges eſculentæ, quarum nos ignari ſumus: & ferè eadem naſcuntur in India, quæ in Aethiopia & in Aegypto. Megaſthenes Indiæ fœcunditatem ex eo maximè declarat, quòd cam bis fructum ferre dicit, & bifariam nominant: quemadmodum Eratoſthenes, qui inquit, alteram hybernam ſementem, alteram æſtiuam, quomodo & imbrem. Nullum enim annum inueniri dicit utroq; tempore ſine pluuia: quapropter contingit annum feracem eſſe, cùm ſemper terra ſit fœcunda, fructus autẽ arbor eos multos gigni, arborum radices, præſertim magnarum arundinum, & natura & decoctione dulces eſſe, aqua à ſolibus tepefacta, tã cœleſti quàm fluuiali. India Auſtralis habet cinnamomum, nardum, & alia aromata, quemadmodũ Arabia & Aethiopia, cùm his ſole perſimilis ſit, differat autem aquarum abundantia, unde aer udus eſt, & fœcundus, & ualde nutritiuus. Eodẽ modo & terra & aqua: quapropter animalia tum terreſtria, tum aquatilia, apud Indos quàm cæteros maiora ſunt: & Nilus cæteris fœcundior eſt, & magna producit, cùm alia, tum ea, quæ ancipitis ſunt uitæ. Aegyptiæ quoq; mulieres interdũ quatuor geminos pariunt. Auctor eſt Ariſtoteles, quandã ſeptem geminos peperiſſe. Et etiam Nilum fœcundiſſimum uocat, & nutritiuum, propter moderatam ſolis decoctionem, relinquentis nutrimentum & ſuperfluum euaporantis. Strabo lib. 15.

INDICI cœli alia facies, alij ſiderũ ortus: binæ meſſes in anno, binæ æſtates, media inter illas hyeme eteſiarum flatu: noſtra uerò brumali. Lenes ibi auræ, mare nauigabile, gentes & urbes innumerabiles. Plin. lib. 6. cap. 17.

IBERORVM Aſianorum terra fructum omnem etiã domeſticum affert, & ſtirpes omnes, & ea quæ ſemper uirent: & cùm ne minimam quidem culturam habeat, tamen bona omnia ſine ſatione & inarata gignit, multiſque in locis ſemel ſata bis ter que fructum affert. Ac primò quidem modios quinquagenos, idq; minimè renouata, nec ferro proſciſſa, ſed ligneo aratro. Cyro & Araxe fluminibus, atque aliis aquis irrigatur, ut ſemper herbidam faciem ſeruet. Adeſt præcipua aeris temperies, uineæ manẽt ineffoſſæ, quinquenniis putantur, in bimatu nouellæ fructũ ferunt, adultę tantum reddunt, ut pars maxima in palmitibus relinquatur. Pecora tum mitia tum agreſtia fœtus edunt pulcerrimos, homines ſunt magnitudine ac pulcritudine excellentes, ſimplices, non autem cauponarij, numi uſum maxima ex parte non habent, numerum ultra centenarium non norunt, commercia inter ſe mercibus faciunt, in cæteris quæ ad uitam pertinent inertes, exquiſitorum ponderũ ac menſurarum ignari, ciuilitatis, belli & agriculturæ prorſus imperiti. Strabo lib. 11. Ab albedine capillorum ALBANI dicti incolæ. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

THEMISCYRÆ Amazonum ad Thermodoontem fl. incolæ nunquam famem ſenſerunt. Tamtam agreſtium pomorum, & ultrò naſcentiũ copiam præter montana regio affert, uuæ, prunorum, malorum ac nucum, ut quocunq; anni tempore in ſyluas exierint, iis abundent: cùm interdum adhuc fructus in arboribus pendeant, interdum in foliis iaceant, quæ lapſa multa & alta humi effuſa ſunt. Multa eſt ferarũ omnis generis uenatio, propter alimoniæ copiam. Panities herbida, equorum & boum nutrix, panicum & milium affatim producens. Strabo lib. 12.

HYRCANIA ualde opulenta, & magna ex parte plana, præclaris urbibus adornata. Opulentiæ ſignum ducunt, quòd uitis uini metretam affert, ficus modios ſexaginta. Frumentũ ex fructu naſcitur, qui cadit ex culmo, in arboribus mellificatur, ex foliis mel fluit, quod etiam in Matiana Mediæ, & in Sacagena Armeniæ, & in Araxena fit. Nullam tamen in ea excolenda diligentiam ponunt, nec in eiuſdem nominis mari, quod & otioſum eſt, & non nauigatur. In MARGIANA uitem ſæpius inueniri aſſerunt, cuius ſtipitẽ duorum uix hominum ulnę complectantur, racemum duorum cubitorum longitudinem implere. Parem & ARIAM eſſe dicunt, uini autem etiam ubertate ſuperare. In ea & uinum ad tres hominis ætates, id eſt, nonageſimum annum perdurare, idq; in uaſis minimè picatis. BACTRIANAM Ariæ proximam rerum etiam omnium, oleo duntaxat excepto, fertilem eſſe. Strabo lib. 2. & 11.

CAMBAIÆ regnum, eſt prima Indię pars ad Solis occaſum, quæ Arachoſiæ terminis definitur. Eam fluuius Indus, unde India nomen duxit, interfluit. In eum ab Ortu & Occaſu fluuij complures illabuntur. Sinus ingens, in quem Indus influit, Canticolpus à ſcriptoribus antiquis appellatur. Regionem tanta fertilitate prędítam eſſe perhibent, ut paucis iugeribus incredibilis hominum multitudo ali atq; ſuſtentari poſſit. Fruges uarias, ſacchari magnam uim, & fructus multiplices efgundit. Pecora & armenta innumerabilia nutrit. Oſorius lib. 9. cap 20. Em.

ARABIA ob multitudinem fructuum, cæterarumq; rerum, quæ in ea naſcuntur, Felix dicta: calamo enim, & eo quem appellant ſchinum, rebusq; aliis quæ aromata dicũtur, plurimùm abundat: foliis præterea odoris ſuauiſſimi, & quod ex arboribus ſtillat gummi: myrrham etiam, & diis gratiſſimum, perq; uniuerſum orbem diffuſum thus extrema Arabiæ ferunt: coſtum inſuper, caſiam, cinnamomum, & alia eiuſmodi plura. Herbæ uerò & arbuſta odoriferà adeò illic abundant, ut quæ cæteri rarò ſuper deorum altaribus ponant, illi pro lignis in furnis comburant: hisq; quæ apud alios habẽtur rara, Arabes ſeruorum domi lectos ſternant. Cinnamomum utilitate excellens, ad hoc reſina, mirique odoris terebinthus, apud Arabes naſcuntur. Montes non ſolùm abietes ac populos proferunt, ſed cedros, & quem uocãt boraton. Plurimas uerò alias nutrit plantas, ſuauem odorem tranſeuntibus inſpirãtes. Nam ipſum terræ ſolum habet naturalem quandam exhalationem, odoratis ſuffimentis ſimilem. Hinc fit, ut quibuſdam in locis effoſſa terra, aliquæ reperiantur ſuaueolentes glebæ, quæ ueluti metalla fuſæ, lapides ingentes fiunt, ædificãdis domibus apti. In eos cùm guttæ aquę pluuiæ cadunt, ita liquefiunt ex humiditate iuncturæ lapidum, & coaleſcunt, ut unicus murus appareat. Diod. lib. 2. cap. 12.

SABÆI Arabes auro, agrorum fertilitate, mellificio beati, & ſyluis odoriferis, maximè uerò propter thura clariſſimi. Plinius lib. 6. cap. 28.

HIERICVNTIS urbis Idumeæ fertilitatem, cùm uicina regio omnis aſpera & ſaxoſa ſit, non tam ſoli fœcunditate, quàm fontis, quem Heliſæus ex amaro dulcem fecerat, irrigatione, Ioſephus lib. 5. cap. 4. belli Iud. egregiè deſcribit.

IORDANIS tota planicies in Palæſtina irrigua eſt, & Iouani pomarij ſimilis, aut Aegyptij ſoli: quam ſibi delegit Lothus, quando ab Abrahamo propter iurgia paſtorum diſceſſit. Gen. 13.

Sulcus AEGYPTI Libyæ harenas non curat, adagium eſt, de loco non admodum quidem lato, ſed fœcundo inſigniter ac fructuoſo, qui longè anteponendus uidetur deſertis incultisq; agris ac uaſtioribus. Siquidem Aegyptus magnitudine cedit uiſque Libyæ: ſed ita, ut illius tota uaſtitas ne huius quidem aſſequatur portiunculam. Non præterit profectò nos, Aegyptum dictam eſſe ueteribus publicum orbis horreum, ſolereq; deos eò animi gratia & ſalutis confugere. Scribit Cicero, Aegyptum Ptolemæo Auletæ patri Cleopatræ, à quo peſſimè ac per ſummam ignauiam regnum adminiſtrari ſolitum ſcimus, tamen quotannis duodenũm millium, & quingenũm talentorum tributum conferri aſſueuiſſe. Adagium Antiphilus in Epigrammate uſurpauit:

πουρηϊτὸς ἐστὶ δίσιον ἐρίζομεν· οὐδὲ γὰρ αὐλαὶ
αἰγυπτίης, λιβύης ψάμμα ἐπιστρωφῶσι.

id eſt, Fructibus contendimus, non ſtadijs: neque enim ſulcus Aegypti Libyæ harenas curat. Cælius libro uigeſimonono capite uigeſimoprimo.

DELTA Aegypti inſula pluribus foſſis manu factis diuiſa, agros habet fertiliſſimos Aegypti: circumdata enim Nilo, atque irrigata fluuij incremento magnam uim limi affundentis, tum cura incolarum, terram omnem quadam machina ab Archimede Syracuſio adinuenta, quam à figura cochleam dixere, irrigantium, multiplici fructu copioſa eſt. Nilus etiam leniter fluens, cùm multam uariamq; terram ſecum ferat, quibuſdam in locis humilibus paulum ſtagnans, regionem fructiferam fertilemq; efficit. Diodorus lib. 1. cap. 3.

Eximia, propemodum portentoſa, LIBYÆ agrorum feracitas, utpote qui locis quibuſdam centeſimo fœnore reddãs cultoribus meſſem. Mirum eſt quod de MAVRITANIÆ quoq; ubertate apud quoſdam reperio, excepta duntaxat parte illa, quæ deſertis contigua eſt. Vites in ea, quas duorum complexus hominum capere nõ poſſit, uuarum racemos cubitales, ſtaphylini, hippomarathri, & cardiuorũ ſcapos duodenũm cubitorũ, enormi craſſitudine. Calami Indicis ſimiles, quorũ nodi octo capiant modiolos. Aſparagos adhæc uideri haud minus notabili magnitudine. Hæc ab Heſperijs Aethiopibus Bogum regem dono uxori miſiſſe, Iphicrates prodidit. Sab. lib. 5. En. 1.

Non uidetur mihi bonitas Africæ cum bonitate Aſiæ atq; Europæ comparanda, præter unam CYNIPEM, quæ tellus fluuio cognominis eſt. Hęc optimę cuiq; telluri par eſt prouentu fructus cerealis omnino cæteræ Africæ. Etenim pullæ & uda fontib. ac ſecura ſiccitatis aeris, ac ne imbre quidẽ, qui

sic uehementior, læditur: nam in eo tractu Africæ pluit. Eò prouentibus fructuum terræ, totidem mensuræ illic, quot è Babylonica tellure percipiuntur. Bonum solum & illud est, quod Euhesperiæ colunt. nam quoties id eximiè seipsum ubertate superat, centuplum reddit. At illud Cynipum, circiter trecenta. Porrò Cyrenaica regio, quæ huius Africæ editissima est, quam pastorales incolũt, treis in se plagas continet admiratione dignas. Primam, quæ maritima est, quòd in eo iam fructus maturi metũtur, uindemiantur q; His cõpositis, in plaga quæ supra maritimam est, medios fructus legunt, quos colles appellant. Dum hi fructus adomantur, ijs qui sunt in editissima plaga coquuntur atq; maturescũt. Itaq; dum primi fructus bibuntur atq; eduntur, ultimi aduentant. Atque hunc in modum ad octo menses perceptio fructuum Cyrenæos occupat. Herod. lib. 4.

Ciuitas Africæ in medijs harenis, petentibus Syrtes Leptinq; magnã, uocatur TACAPE, felici super omne miraculum riguo solo: ternis ferè M pass. in omnem partem fons abundat, largus quidem, sed certis horarum spacijs dispensatus inter incolas. Palmæ ibi prægrãdi subditur olea, huic ficus, fico punica, illi uitis, sub uite seritur frumentum, mox legumen, deinde olus, omnia eodem anno, omniaq; alicna umbra aluntur. Quaterna cubita eius soli in quadratum, nec ut à porrectis metiantur digitis, sed in pugnum contractis, quaternis denarijs uenundantur. Super omnia est, biferam uitem bis anno uindemiare. Et nisi multiplici partu exinaniatur ubertas, pereunt luxuria singuli fructus. Plinius libro 18. cap. 22.

Asserunt, Ammonem Libyæ regem uxorẽ cepisse Rheam Vrani filiam, Saturni aliorumq; Titanum sororem: qui regnum perambulans, iuxta Ceraunios montes conspectam ab se uirginem forma pulcerrimam Amalthiam nomine adamauit: filiumq; ex ea genuit specie ac robore corporis insignẽ Bacchum. Amalthiam uerò propinquæ ORÆ præfecit, bouis cornu persimili: ex quo occiduum cornu sit nominata. Et quoniam ea regio esset uineis cæterisq; frugiferis arboribus refecta, à muliere autem regeretur, Amalthiæ cornu eam dixere. Propterea & posteri optimã copiosamq; fructibus regionem ab ea similitudine Amalthiæ cornu appellarunt. Diod. lib. 3.

Legimus Herculem ARTOLIS donasse copiæ cornu, propter coercitum cornu fluminis Achelois: qua re regionem illam antea sterilem, fertilissimam reddidit: cornu nimirum laborum duritiem significante, frugibus feracitatem.

CHERRONESI regio in mare declinans Theodosiam usq; tota frugifera & campestris, ubicunq; colitur, ter decuplũ legitur: centum & octoginta modiorum millia frumenti, nomine uectigalium, Mithridati Eupatori soluebãtur: quin & cum Asiaticis locis circa Syndicen attingentibus, argenti talenta circiter ducenta millia. Græci ueluti à Mæotide salsamentaria, ita frumentarios hinc commeatus accipiebant. Leuconem Cherronesi regem, ducẽtas ac decem modiorum myriadas Athenienſibus è Theodosia ferunt transmisisse: quum supra peninsulam Tauricam sint Nomades, qui equinis carnibus aluntur, & uarijs incursationibus non persoluta tributa uindicabant. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

Archilochus agrum THASI frugum uinicq; feracem, quòd confragosus & salebrosus sit, fastidiens, infamauit insulam, dixitque:

Hæc asini uelut dorsum materia
Est plena agresti. Plut. de exilio.

Strabo Geographiæ lib. 14. narrat SAMIORVM agris, quòd essent omnium rerum ampliter feraces, illud uulgò iactatum esse, quod lac etiam ferrent gallinaceum.

Homerus, Odysseæ libro nono CYCLOPVM terram describit ad hunc modum:

Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἀπηνέα καὶ ἀνομήτην,
Ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισι,
Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἄνηροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαὶ, καὶ ἄμπελοι, οἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριβότρυον, καὶ ὄμβρος ἐν αὔξει. id est,

Venimus in terram, quam magnanimi Cyclopes
Et legum expertes habitant. Hi numine freti
Diuũm, nec manibus terræ plantaria figunt,
Vomere nec segetem proscindunt: quin ea cuncta
Nulla sementе & nullo nascuntur aratu
Ordea, frumentum, plenisq; onerata racemis
Vincta, & largis hæc Iuppiter imbribus auget.

In toto orbe, & quacunque cœli conuexitas uergit, pulcerrima est omnium, rebusq; meritò principatum naturæ obtinens, ITALIA, rectrix parensq; mundi altera, uiris, feminis, ducibus, militibus, seruitijs, artium præstantia, ingeniorum claritatibus, iam situ atque salubritate cœli atq; temperie, accessu cunctarum gentium facili, litoribus portuosis, benigno uentorum afflatu: etenim contingit recurrentis positio in partem utilissimam, & inter ortus occasusque mediam: aquarum copia, nemorum salubritate, montium articulis, ferorum animalium innocẽtia, soli fertilitate, pabuli ubertate. Quicquid est, quo carere uita non debeat, nusquam est præstantius. Fruges, uinum, olea, uellera, lina, uestes, iuuenci. Nec equos quidem in trigarijs præferri ullos uernaculis animaduerto. Metallis auri, argenti, æris, ferri, quamdiu libuit exercere, nullis cessit. Et ijs nunc in se grauida pro omni dote uarios succos, & frugum pomorumque sapores fundit. Plin. lib. 37. cap. ult. Sed & Sabellici, Plinium imitati, præclarum est elogium lib. 1. En. 7. Est, inquit, ITALIA metallis grauida, ubiq; uitalis & perennis salubritas, eximia cœli temperies, campi fertiles, aprici colles, innoxij saltus, opaca nemora, munifica syluarum genera, mira frugum, uitium & olearum fertilitas. nobilia pecori uellera, opima tauris colla, perspicui & piscosi lacus, flumina fontesq; saluberrimi, portus plurimi, ipsa auidè ad mortales iuuandos in maria procurrens, & uelut gremium omnium gentium commercio pandens, ut uerè dicta sit à quibusdam terrarum omnium alumna, atq; eadem parens cœlestium prouidentia electa, quæ sparsa congregaret imperia, mollireq; efferatarum gentium ritus, discordes ad colloquia linguas, munere literarum, Latinoque sermone congregaret. Hęc ille. Italiam tetram gentes incoluisse plures quàm regionem quamuis aliam, Aelianus prodit. Cuius ratio promatur ex temperaturæ præstantia regionis uirtute, aquarum copia, & omnia ferẽdi potestate, quod πανφέρεον significanter dicitur: nec non pascua facilitate, quam ἀνόωτον appellant: adiacente porrò maris bonitate pręligni, portuum quoq; numero suppetente, hinc inde fluminum magna ui interluente. Olim certè mille centum sexaginta sex ciuitates Italiæ recensebãtur. De ea M. Terentius Varro sic: Quid in Italia utẽ sile nõ modò nõ nascitur, sed etiã nõ egregium fit? Quod far conferam Campano? quod triticum Appulo? quod uinum Falerno? quod oleum Venafro? Non arboribus consita Italia est, ut tota pomarium uideatur? An Phrygia magis uitibus cooperta, quam Homerus appellat ἀμπελόεσσαν, quàm hæc? aut Argos, quod idẽ poeta πολύκτηνον, in qua terra iugerum unum denos & quinos denos culleos fert uini. Quot quædam in Italia regiones? annón M. Cato scribit in libro Originum sic? Ager Gallicus Romanus uocatur, qui uiritim eis Ariminum datus est ultra agrum Picentium. In eo agro aliquotfariam in singula iugera dena cullea uini fiunt. Nónne item in agro Fauentino, à quo ibi tricenariæ appellantur uites, quòd iugerum tricenas amphoras reddat? L. Martius præfectus fabrũm, in fundo suo Fauentiæ hanc multitudinem dicebat suas reddere uites. Varro lib. 1. cap. 2. de Re rustica.

Cæsar Vopiscus ædilitius, causam cùm ageret apud Censores, campos ROSEÆ Italiæ dixit esse lumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Varro libro 1. cap. 7. Rei rust.

CAMPANIA omnes Italiæ regiones felicitate superat. In eius circuitu iacent tumuli mirifica ubertate cõspicui, montesq; Samnitum pariter & Oscorum. Far omni oryza præstantius, paruo in tempore triticeam superat alimoniã. In nonnullis aruis bis anno zea feritur, & tertiò panicum. Aliquibus oleribus etiam quartò seminatur. Vina optima habet, Falerna, Setina, atq; Calena, cũ quibus Susentina contendunt. Laudem habet olei totus Venafranus ager, planis finitimis aruis. Strabo lib. 5. Geographiæ. Plinius item lib. 18. c. 11. Historiæ naturalis: In Cãpania tamen, inquit, laudatissimus cãpus est. Montibus subiacet nimbosis, totis quidem 40. mil. pass. planicie. Gratia terræ eius, ut protinus soli natura dicatur, puluerea summa, inferior bibula, & pumicis fistulans uice. Montium quoq; culpa in bonum cedit. Crebros enim imbres percolat atq; transmittit. Nec diluit, aut madore uoluit, propter facilitatem culturæ. Eadem acceptum humorem nullis fontibus reddit, sed temperat, & concoquens, intra se uice succi continet. Seritur toto anno, panico semel, bis farre. Et tamen uere segetes quæ interquieuere fundunt rosam, odoratiorem satiua. Adeò terra non cessat parere. Vnde uulgò dictum, Plus apud Campanos unguenti, quàm apud cæteros olei fieri. Quantum autem uniuersas terras campus circumcampanus antecedit, tantum ipsam pars eius quæ LABORIÆ uocatur, quem Phlegræum Græci appellarunt. Hactenus Plinius.

In SYBARITANO agro semen cum centesimo redire solitum tradunt. In SYRIA ad Garada & in AFRICA ad Byzacium ex modio nascuntur centum. Varro lib. 1. cap. 44. de Re rustica.

Plinius libro 37. cap. ult. post Italiam primum locum felicitatis tribuit HISPANIÆ, quacunque ambitur mari, exceptis Indiæ fabulosis. Mira sunt certè, nec sine rubore referenda, quæ de feracitate insulæ Hispaniæ ab Hispanis traduntur, raphanos, lactucas, brassicas, quindecim

dierũ spacio à satu maturescere, pepones & cucurbitas sex & triginta dierum, uitem intra annum frugiferam esse factam, triticum (ne non omnia experirentur) principio Februarij humi conditum ad Idus Martias maturuisse. Sab. lib. 8. En. 10. Lusitãiæ fertilitatẽ declarat Polybius Megalopolitanus libro Historiarum trigesimoquarto, quòd ibi ob optimam aeris temperiem animalia sunt fœcunda, atq; homines: nec unquam fructus desunt in ea regione: rosæ enim albæq; liliolæ, asparagi, resq; huiusmodi nõ desunt per maius temporis spaciũ, quàm trium mensium. Athen. lib. 8. cap. 11. Exportatur è Turditania Hispania uinum, magna uis tritici, oleumq; non modò ubertate, sed etiã bonitate præcipuum. Euchitur insuper cera, mel, pix, & grãnã purpuræ, & minium. Sinopica terra nõ deterius. Ligna cumulant ibi naualia ex indigena materia. Itidem etiam sal multus effoditur, non pauca quoq; falsa sunt eodem in tractu fluenta. Non pauca etiam ad escas salsamenta conditurtur, non solùm ea ex regione, sed etiam ex alio extra Columnas litore, quæ Ponticis nequaquam inferiora dixerim. Frequens inde primùm uestis ueniebat, nunc uerò Corauorum lanæ magis laudãtur, excellentissimæ pulcritudinis, sic ut admissarij arietes talento emantur. Telarum exuperans tenuitas atq; copia, quas Saltiatæ construunt. Pecorum omnis generis abundãtia, nec minor uenationum. Perniciosarum belluarum raritas, præter quam cuniculorum. Ingentes naues onerariæ istinc Puteolos nauigant, & Ostiam Romanorum nauale permeant. Ostrea & cochylia & cetos producit mare. Habet quoq; metalla præstantissima. Strabo lib. 3. Hispania CL. amnes habet: eximiè uerò quasi paradisus domini quinq; principalibus fluminibus irrigatur, scilicet Ibero, Doria, Tago, Ana, & Bæti, montanis inter quemlibet interiectis: mediæq; ualles sui latitudinẽ deseruiunt ubertati, & humore fluminum fœcundantur, & pro magna parte riuis & fontibus irrigantur: sed & puteorũ suffragia rarò desunt. Fœcunda frugibus, amœna fructibus, deliciosa piscibus, sapida lacticinijs, clamosa uenationibus, gulosa armentis & gregibus, superbã equis, commoda mulis, priuilegiata castris, curiosa uino, deses pane, diues metallis, gloriosa seriis, dulcis mellibus, copiosa oleo, læta croco, præcellẽs ingenio, audax in prælio, agilis exercitio, fidelis dominio, facilis studio, pollens eloquio, fertilis in omnibus: nulla in fertilitate similis, nulla munitionibus comparabilis, pacẽ magnitudine æquales: in libertate pręcipua, Fidelitate preciosa, in audacia singularis. Rodericus Toletanus lib. 3. rerum Hispan. c. 20. & Rod. Santius parte 1. Hist. Hispan. cap. 4. Apud Granatam urbem Hispaniæ in quinq; & uiginti mil. lib. passuum, sex & triginta fontes oriuntur, & in agro Xerici in regione Pacis Augustæ fontes scatuiunt quingẽti supra mille. Marineus lib. 1. de reb. Hispan.

In ATHOLIA Scotiæ regione ad Lud uicum, ager adeò fertilis est, ut si diligenter elaboretur, absq; seminis iactu præstantis. ordeum proferat. H. Boethius in Scotiæ descript.

FRESIA minor Daniæ regio à Iutiæ prominentia inclinata maximos frugum prouentus beneficio Oceani inundantis assequitur. Saxo lib. 1.

Orientalis Gothiæ pars est GOTLANDIA insula, sic dicta, quasi Gothorum terra, uel bona patria. Goth quippe bonũm, siue Deum, lingua Gothica significat, & Landia, terrã. Bonus in ea populus, boni & securi in circuitũ eius portũs: bonus & electus in ea ager: bona armentã, equis, bobus, piscatione, uenatione, aquis, syluis, pascuis, pulcerrimo marmore, & omnibus rebus humano usui necessarijs. Olaus Magnus lib. 2 cap. 24.

ELANDIA, siue Oelandia, una est ex insulis Gothici maris, breuissimo maris interiectu à Gothia Meridionali diuisa, omnium insularũ pulcerrima: multis enim bonis adeò referta est, quòd spacij breuitatem (duorum dierum itinere absoluendam) soli fertilitas recompẽset. Frugibus, pascuis, pecudibus, armentis, & piscibus tantum abundat, ut proprijs commoditatibus sufficiat, & alienis: eamq; gratiam & æstimationem bones & pecora, ac butyrum ultra mare exportata habent, quasi medicinalia forent. Reges Suconum, ob insignem amœnitatẽ, & uenandi exercitium, æstatẽ hic transigẽrẽ consueuerunt. Etiam, quia uicinior maris tractu ultramarini principes commodiùs cũm eis in arduis causis expediendis ibidem congredi possunt. Olaus lib. 2. cap. 23.

Apud LITVANOS omnia eadem æstate seminata colliguntur, triturantur, trituratq; in horreis recondũtur, ita ut granum ad seminandũ depromtum, nũc in decem nũc in octo hebdomadis centuplum fructũm referat. Guagninus in descriptione Lituaniæ.

PODOLIA omnium rerum ex terra nascentium fertilissima, adeò ut colonus quodcunq; quomodocunq; in agrũ semẽ iniecerit, centuplum fructum referat. Prata quoq; mirum in modum luxuriantia, adeò ut bouis cornua uix è gramine apparẽãt: terra tamẽ dura & petrosa admodũ adeò ut bissenos boues coloni arituri aratro iungere cogantur. Mellis syluæ passim abundantissimæ: stipitibus enim cauatis ubiq; mella roscida depromuntur. Armentis gregibusq; & feris omnigenis redundans. Eam antiquitus Alani, Gothi, Getæ, Cumani, Poloucij, & Roxolani incolebant. Circassorum reliquiæ adhuc extant, ad Borysthenem fluuium. Guagninus in descriptione Poloniæ.

STERILITAS.

Cyrus, quum Persæ rerum potiti postularẽt, ut ex PERSIDE aspera regione, quam tum incolebant, transferrentur in feraciorem & commodiorem, annuit quidem, sed admonuit, ut posthac sese pararent ad seruiendum, non ad imperandum. Φιλεῖ γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χωρῶν μαλακοὺς γίνεσθαι. Οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι καρπόντε θαυμαστὸν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. id est: Ex mollibus enim regionib. molles homines nasci solere. Neq; enim eiusdem esse terræ, fructum egregium producere, & uiros in re bellica præstantes. Erasmus in Adagijs.

ARGVS campus, ab Artemisio in Mantinensium fines descendentibus sese offert, sterilis omnino, ut & nomen indicat, propter aquã pluuiam è uicinis montibus defluentem, quę in uicina quãdã specu demergitur. Pausanias in Arcadicis.

In THESSALIA circa Larissam emisso laeu frigidior facta ea regio est, oleæq; deserunt quæ priùs fuerant. Item uites aduri, quod non antea, Aenos sensit admoto Hebro. Et circa Philippos cultura siccata, regio mutauit cœli habitum. At in Syracusano agro, aduena cultor elapidato solo perdidit fruges luto, donec regessit lapides. Plin. lib. 17. cap. 3.

Strabo libro Geographiæ nono scribit, SCOLON uicum esse quempiam Asopiæ sub monte Citherone, sedẽ mamœnam, incultam, infrugiferam, asperam. Atque hinc uulgò prouerbium manasse,

Εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν, μήτ' ἄλλον ἵπεσθαι. id est,
Nec per te Scõlon ipse, nec ulli alij comes ito.

Repetit eadẽm totidem uerbis Eustathius in Bœotiam Homericam. Nam Scolon & Stephanus ponit in Bœotia. Nomen ex re uidetur inditum: σκῶλος enim Græcis spinæ genus est. Erasmus.

In Aethiopia est CONGO regnum, ubi homines comedunt non quando esuriunt, sed quando cibi suppetunt, ut canes ad hoc assuetiquæ consuetudo pro natura est. Est enim regio sterilis & omniũ inops, homines tamẽ excedũt LXXX annum, ut hæc inopia aut faciat longæuos, aut non impediat. Sunt etiam ob eandẽ causam quasi nudi: carent equis, ac iumentis etiam fermè, ideoq; honoris causã deserũt homines super corio inter duo ligna consuto. Cardanus de Rerum uarietate lib. 1. cap. 4.

In GALLIA Transalpina, intus ad Rhenũ, cùm exercitũ ducerẽ, inquit Varro li. 1. c. 7. Rei rust. aliquot regiones accessi, ubi nec uitis, nec olea, nec poma nascerẽtur: ubi agros stercorarent candida fossitia creta: ubi salẽ nec fossitiũ nec maritimum haberent, sed ex quibusdam lignis combustis, carbonibus salsis pro eo uterentur.

IVCVNDITAS. HVC LOCA

IN GENERE, Voluptuaria.

COTYS omnium regum, qui unquam regnarunt in Thracia, uoluptatibus maximè deditus, regionẽ circumiens, ubi locos arboribus densis ac irriguos fontibus comperisset, ibi conuiuabatur, & dijs sacrificabat. Athenæus lib. 12. cap. 14.

GALYPSVS Eudrææ locus, ubi thermæ sunt natiuæ, multa habet ad uoluptates ingenuas parata, multis exornatus ædificijs & diætis, commune domicilium haberur Græciæ. Ibi cùm multus uenatus est & aucupium, tum non minùs pelagus forum reddit lætum, quod locis liquidis & altis prope litus generosorum piscium uim magnam alit. Nitet præcipuè medio uere: qua tempestate frequẽtes eò se conferunt, cõuiuiaq; inter se celebrant omni affluente rerũ copia: ac ferè de literis præ otio agunt. Plut. lib. 4. Quæst. conuiualium, quarta.

IN SPECIE. LOCA QVO AD Visum.

Amœna.

CALLISTA, insula prope Peloponnesum, in qua Cadmus Agenoris F. Europam quærens, Phœnices quosdam cum Membliare cõsanguineo suo reliquit, loci pulcritudine allectos: unde & nomen obtinuit καλλίστη. Postea à Thera Autesionis F. Thera fuit appellata. Herod. lib. 4.

In Thessalia TEMPE, VM. pass. longitudine, & fermè sesquiiugeri latitudine, locus amœnissimus, ultra uisum hominis attollentibus se dextera læuaq; leniter conuexis iugis. Intus uerò luco uiridante allabitur Peneus, uiridis calculo,

amœnus circa ripas gramine, canorus auium cõcentu. Accipit amnem Euroton, nec recipit, sed olei modo supernatantem (ut dictum est Homero) breui spacio portatum abdicat: pœnales aquas dirisq; genitas, argenteis suis misceri recusans. Plin. lib. 4. cap. 8.

Proximus amœnitate fuit quondam AETNA mons Siciliæ, qui adeò floribus perpetuò uernabat, ut uenationi locus non daretur, quando quidem florum fragrantia præpediebat canes. Inde fabula emersit, Proserpinam raptam à Plutone, dum flores colligeret. Scilicet significantes per illud loci amœnitatem, & hiatum incẽdio in monte factum, quo puella absorpta est. Cardanus de Rerum uarietate lib. 1. c. 4. ex Diodoro.

De DAPHNE Sozomenus lib. 5. cap. 19. hæc refert: Daphne insignis Antiochiæ suburbium, nemore multarum cupressorum cingitur, & alijs quoq; plantis mixtim unà cum cupressis exornatur. Et tellus illa utrinq; à mõtibus bene fragrantia & uaria florũ genera sub arboribus producit. Tectum autem quoddam, imò magis umbra, loco illi undiq; imminet, propter densitatem ramorum ac foliorum: non permittens, ut solares radij terram attingant. Locus hic iucundus est, & admodũ delectabilis, copia ac uenustate undarum, temperaturaq; tempestatum, ac mitium uentorum flatibus. Fabulantur hic Gentilium eruditi, Daphnem Ladonis fluuij Arcadiæ filiam, cùm Apollinem amatorem fugeret, in arborem eiusdem nominis esse conuersam. Apollinem uerò, cùm ne sic quidẽ ab affectione amoris liberatus esset, dilectam ramusculis coronasse: & quamuis arbor esset, complexum esse: eumq; locum assidua frequentatione, haud minus quàm quicquam aliud ipsi carum, in precio habuisse. Hoc itaq; suburbiũ Daphnem, cùm tale esset, accedere, turpe iudicabatur probis hominibus. Ipse siquidem situs, & natura loci, ad ignauiam & uoluptatem inuitabat. & fabulæ hypothesis, amatoria existens, modica occasione accepta, morbum amantiũ iuuenibus alioqui corruptis duplicabat, qui fabularum prætextu grauiter incendebantur, & absq; pudore libidinosa facta aggrediebãtur, nec castitatem complecti ualentes, neq; castos eo loco uidere sustinentes. Etenim si quis sine amata in Daphne morabatur, stupidus & expers gratiæ, ac quasi scelus quoddã & abominabilis auersandusq; iudicabatur. Et aliàs is locus Ethnicis uenerabilis, ac in multo precio erat. Erat enim illic elegãs Daphnæi Apollinis imago, & templum magnificè ac preciosè elaboratum, quod Seleucum Antiochi patrem, cui cognominis est ciuitas Antiochena, extruxisse ferunt. Affirmatur autem ab illis qui ista colunt, fluere illic aquã diuinationis è fonte Castalio, qui cõsimilem & energiam & appellationem cum eo sortitus sit, qui Delphis habetur; & quòd Adriano, cùm adhuc priuatus esset, de futuris Imperij rebus eo loco fuerit prædictum. Ferunt enim eum, cùm folium daphnes fonti immersisset, hausisse futurorum scientiam, in folio literis expressam. Vbi uerò Imperium nactus esset, fontem hũc obturasse, ne alijs ex eo, quæ futura essent, præscire liceret.

Inamœna.

Strabo libro Geographiæ 9. scribit, SCOLON esse uicum quempiam Asopię sub monte Citherone, sedem inamœnã, incultam, infrugiferam, asperam. Atq; hinc uulgò prouerbium manasse,

Εἰς Σκόλον μήτ' οἴνου πίδυ, μήτ' ἄλφιτ' ἐπείδειν. id est,
Nec per te Scolon ipse, neculli alij comes ito.

Erasmus in Adagijs.

Tenebricosa.

Nona AEGYPTI plaga Tenebræ fuerunt per triduum, etiam tactiles, ut toto illo triduo neminẽ hominem homo uiderit, neq; se loco mouerit: cùm interim Israelitæ omnes lucem in suis haberent sedibus. Exodio.

De CIMMERIÆ regionis, pdigiosa obscuritate Strabo lib. Geographiæ primo, scribit in hunc modum: Καλοῦσι δὲ τὸν Κιμμερικὸν Βόσπορον οἱ ἐγγὺς κιμμερίους· ἐδόκει τοίνυν τὸν ὀνομα τῶν κιμμερίων εἶδος, οὗτος δὲ ἀγνοοῦσι οἱ κατ' αὐτὸν ἡ μικρὸν ὑπὲρ αὐτὴ μηχρὶς Ἰωνίας ἐπὶ θερμοῦ τοῦ γλυκὺ ἐν βοσφόρῳ πᾶσαν, ἐνίοτε καὶ ὑπὲρ τὸ κλίμα τῆς χώρας αὐτῶν ζοφῶδες, ἡ ὡς φησὶ,

Ἠέρι τῇ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠελίου φαίδων ἐπιλάμπεται. id est,
Αὐτὸν τὸν ὀλοὴ τέτακται. id est,

Quin Bosphorum quoq; Cimmerii cognouit, ut qui Cimmerios non ignorarit. Neq; enim, uidelicet cùm Cimmeriorum nomen cognitum habuerit, ipsos ignorauit: qui temporibus illius, uel paulò ante illius ætatem, à Bosphoro ad Ioniam usq; terram omnem percutsarint. Itaq; quonam in climate sita sit illorum regio uelutiinnuit, cùm eam caliginosam facit: & ut ipsius utar uerbis,

Vmbris ac nebulis tectam: siquidem igneus illos
Haud unquam irradiat Phœbus, nox atra sed illis
Ingruit assiduè.

Porrò locus, quem Strabo citauit, quanquã uerbis aliquot diuarians à poeta, est apud Homerum Odyss. 11.

Ἠὼ δὲ πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο.
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων αὐδ' εὔνομός τε πόλις τε,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὔθ' ὅταν αὖ στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Οὔθ' ὅτ' αὖ αὖ πάλιν ἔλθοι ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν ἐσπέρι κύκλῳ,
Ἀλλ' ἐπὶ νυξ ὀλοὴ τέτακται δειλοῖσι βροτοῖσι. id est,

Ast ille Oceani peruenit summa profundi.
Illic sunt populiq; & mœnia Cimmeriorum,
Nubibus & cæca assiduè caligine tecta.
Illos haud unquam radijs sol aspicit ardens,
Nec quando astriferum curru petit arduus axem,
Nec rursum ad terras magno deuectus olympo,
Sed nox incumbit miseris mortalibus atra.

Erasmus in Adagijs.

Stephanus tradit APHANNAS locum quempiam esse Siciliæ uehementer obscurum & ignobilẽ, unde & nomen adductum apparet. Hinc natum prouerbium, ἢ ἐς ἀφάνας, id est, Aut in Aphannis. de incertis, & quæ nusquam sunt. Zenodotus ait natum ex huiusmodi casu. Sybaritæ quondam oraculum adeuntes, orabant ut sibi uictoriã aduersus Crotoniatas concederet, idque Crotoniatis ipsis præsentibus. Quidam autẽ Crotoniatarum per iocum respondit ad hũc modum: Istam quidem consequemini in Aphannis. Sybarita credẽs id à deo responsum, admiratus est, quid sibi uellet hoc uerbi Aphannæ. Prouerbiũ ait quadrare in eos, qui se putant inuictos, & nulli tolerandos esse. Verùm Stephani magis probatur interpretamentum. Erasmus in Adagijs.

Georgi & Alani Scythæ sunt. Hinc fit ut Alania à quibusdam uocetur. Pars regni huius trium dierum circuitu tam densa obducta est caligine, ut ob tenebrosam speciem nemo locum subeat, nec cernere sit aliquid in ea densitate tenebrarum. Qui in proximo habitant, exaudiri aiunt inde uoces hominum & gallorum cantũ, hinnitum equorum, nec horum quicquam uideri, regionem ipsam ANISEN uocari. Fluit ex ea terra amnis, qui suo inuectu arguit locum non esse sine humano cultu. Haytonus, qui ad hęc usq; loca peruenisse se ait, auctor est in Georgianæ gentis monumentis proditũ, Christiani cultus manum ingentẽ in ea olim loca compulsam impia Sauorini Persarũ regis insectatione: Cæterùm quũ hostile ferrum fugientiũ ceruicibus inmineret, miraculo euenisse, ut profuga multitudo tenebris sit repentè obsepta in munitissimi uallis speciem. Sab. lib. 6. En. 10.

LAPONIBVS Sol occidit & ducit noctem unam per tres ferè menses brumæ: per quos non habent lucem, nisi qualem crepuscula, clarissima quidẽ, sed in paucissimas horas, quales q; lunares splendores faciunt. Itaq; diem, quo Sol ad hemisphærium redit, festum habẽt, & ducunt lætitiam solemni festiuitate. Zieglerus in Scondia.

Olfactum. Loca

Fragrantia.

SABÆI, gens Arabum populosissima, felicem Arabiam incolunt, eorum quæ apud nos sunt preciosissima, ferentem plurima, ac omni pecoris genere apprimè copiosam. Odoribus insuper suauibus, quos passim natura apud eos gignit, omnes fermè alias superat nationes. Nã in maritimis locis balsamũ oritur, & casia, quædamq; herba natura singulari, quę recens aspectu oculos oblectat, inueterata subitò fit debilior. Pars mediterranea sylluas continet amœnas, in quibus magnę sunt thuris ac myrrhæ arbores: palmæ insuper, arundines, ac cinnamomũ, & alia his odore similia. Neq; enim referri posset singulorũ species ac natura: adeò affluẽter, multa in eam odorifera natura exaggerauit. Diuina quædam res est, & quæ uerba superet, suauis ad nostros sensus ab eis aspirans odor. Et sanè longè quoq; à cõtinenti nauigantes hanc odorum uoluptatem percipiunt. Veris enim tepore uenti à terra perflantes, ab huiusmodi arboribus odores ad propinqua maris loca perferunt. Diodorus libro 3. cap. 3.

Refert Gregorius Agricola, MARIÆBERGI in Saxonia, dũ ex argentaria fodina diuorum Sebastiani & Fabiani coram Henrico Saxonum principe erueretur argentũ, tam fragrantem odorem eruptisse, ut priaceps exclamauerit, Calecutum adesse: est enim ea urbs Indiæ, quæ odorata omnia mittit. Cardanus de Subtilitate, libro de Mistis seu metallicis.

Fœtentia.

REGIO quæ ad locum Iudeæ Asphaltiten est, ipso fœtore diuinæ iræ in Sodomiticam gentẽ sæuientis uestigia retinet.

SECVRITAS. HVC LOCA SECVRA, TVTA

A Terræmotu.

GALLIA & AEGYPTVS terræmotibus minimè quatiuntur,

tiuntur, hæc propter calorem, illa propter frigus intensum. Nam æstate & hyeme terra rarò mouetur: uere & autumno crebriùs. Plin. lib. 2. c. 80.

A Vi externa, propter

Munitionem. Loca munita natura uel arte.

SESOSTRIS rex Aegypti, in omni ora, quę à Memphi ad mare spectat, frequentes à Nilo duxit fossas: simulq; munijt ea loca, quibus ad Aegyptum patẽre hostibus ingressus posset. Antea potior ferè Aegypti pars omnis aditu facilis, propter frequentes à fluuio ductas ab eo fossas, munitior, difficiliorque accessu postmodum facta est. Diodorus libro 1. cap. 4.

Iosephus scribit, AEGYPTVM tam munitã, & adeò fertilem, ut cunctos mortales pascere, deos ipsos excipere hospitio, & saluare posse gloriaretur: nunquam tamẽ fuisse ab omni æuo liberam, sed regum impotenti pressam tyrannide: id quod eo uidetur mirabilius, quia illi ad laudem inprimis datur, quòd sit quaq; uersus mirum in modum munita, & inaccessibilis penitus, hinc mari, illinc deserti uastitate obiecta, dextera montibus abruptissimis, sinistra palustribus aquis diffusissimis. Proinde Cæsarem uictorem aiũt Aegypti regnum Cleopatræ, fratriq; eius minori permisisse, ueritum prouinciam facere, ne quandoq; uiolentiorem præsidem nacta, nouarum rerũ esset materia. Cælius lib. 29. c. 21.

Peninsula ferè ARABIA inter duo maria, Rubrũ Persicumq; procurrens, quodam naturæ artificio ad similitudinẽ atq; magnitudinem Italię, mari circumfusa, in eandem etiã cœli partem nulla differentia spectat. Plin. lib. 6. c. 27.

AEGINA insula è mari longè omnium, quæ in Græcia sunt, aditu difficillima est. Incingitur enim undiq; asperis cautibus, ac cæcis dorsis. Eas moles contra prædonum excursiones, & omnem hostilem impetum de industria fecisse dicitur Aeacus. Pausanias in Corinth.

ITALIA inter plurima dona habet tria amplissima, quibus ad tantum maiestatis fastigiũ res Romana conscendit. Vnũ quidẽ, quòd instar insulæ tuta in circuitu maria custodiat, paucis exceptis partibus, quæ tamen inaccessis, uti muro, montibus uallatę sunt. Secundũ est maxima ex parte ipsius importuositas: & quòd sicubi portus existunt, magnitudine & excellentia mirabiles adstant, aduersus externorũ impetus cõmodi, nec minùs ad inferendas incursiones, quàm ad ipsam mercaturæ commoditatem & abundantiam. Tertium aeris uniuersi temperies, cui subiacet. Ad quam uarietatem animalia, arbores, & (ut paucis simplicter dicam) cuncta quibus utilissimus mortalibus uictus suppeditatur, plurimam diuersitatem habẽt, siue bonum, siue malum dixeris. Strabo lib. 6.

Religionem. Asyla.

Asyla loca sunt, in quibus uel deorum numine, uel hominum maiestate ab externa ui homines defenduntur, ἀπὸ τοῦ μὴ [illegible] Sacra, Asyla inter Ecclesiastica & Politica loca connumerantur. Quorum autem in uniuersum liberi quidam Caesares fuerint, ad locum Libertatis referri poterit, pro diuerso respectu [illegible] & alia loca inseruiuntur. Nam si ratio habeatur horum institutionis, Asyla aberant ab eis magis honestate, alijs utilitate. Hominum quidem [illegible] fit Humanum, miseris & diuersis [illegible] uitiis locum, [illegible] aperire: & sic ad locum Humanitatis [illegible] pertinent, uel quia sit Iustitiae, ab potentiorum insontes defendere: sic ad Iustitiae [illegible] referri possunt. Vtilitate uero mouentur, uelut Romulus, qui ut urbem redderet populosam, asylum instituit. Quod si ita ratio habeatur Vitae, quae [illegible] dicere: id [illegible] Libertatis [illegible] tinent: uel Vitae, & ad Tit. Vitae conseruatae referre debent: uel Libertati, & ad Libertatis locum spectant: uel Opibus, & ad Conseruationem opum referri possunt.

In terræ Sanctæ diuisione præcepit Dominus, ut cæteris tribus 12 Israelitarum, LEVITIS darent 48. oppida possidenda, cum suis pomœrijs, duo millia cubitorum quo'quo uersus extra muros oppidi patentibus. Ex illis autem 48 oppidis sex uoluit esse oppida perfugij, tanquam asyla: tria cis Iordanem, in terra Danitarum & Gadinorum, mediæq; tribus Manassis: tria ultra Iordanem in Chananæa, quam reliquæ tribus occupaturæ sunt. Quicunq; hominem per imprudentiam occidisset, in oppidum perfugij confugiens, si imprudenter se cædẽ commisisse poterat probare, tutus erat, non tamen egredi poterat, sed illic usq; ad mortem summi pontificis sacro oleo uncti (mysterium de Christo) manere cogebatur, tunc in patriam reuerti licebat. Quòd si extra fines asyli egressus esset, eum uindex inuentum impunè occidere poterat. Quòd si prudenter cædem fecisse conuictus esset, sub iudice pœnas morte luebat. Num. 35. Israelitæ ad eam rem consecratunt sex oppida. Videlicet cis Iordanem tria, Cedesam in Galilæa, in monte Nephthalensi: Sichomam in monte Ephraimitico, & Cariatharbam siue Hebronem in monte Iudeæ. Trans Iordanem autem Hierichuntium ad orientem assignarũt, Bosor in solitudine, in plano ex tribu Rubenẽsi, & Ramotha in Galaaditide ex tribu Gadina, & Gaulonem in Basana ex tribu Manassensi. Deut. 4. & 19. & Iosua cap. 20.

ARIMPHÆ Iuicini Scythis, haud dissimilis Hyperboreis gẽs. Sedes illis nemora, alimenta baccæ, capillus iuxtà feminis uirisq; in probro existimatur, ritus clementes. Itaq; sacros haberi narrant, inuiolatosq; esse etiam feris accolarum populis: nec ipsos modò, sed illos etiam qui ad eos perfugerint. Plinius lib. 6. cap. 13.

THYSSAGETIS Lituaniæ finitimis iustissimi mores, alimẽta baccæ, marib. nuda capita, nemora pro domibus: quum sacrosancti habeantur, iustissimum confugientibus suo iure præbent asylum. Bonfinius lib. 1. Dec. 1.

Primum Cadmus, dum THEBAS conderet, asylum aperuisse fertur, ad quod fugientes sine discrimine serui aut liberi, ab omni pœna tuti erant. Nonnulli à prognatis Herculis asylum Athenis primò institutum ferunt, ad quod à patribus oppressis cõfugere fas erat: Post quod in Rhetæo litore fuit Aiacis asylum, & in Sigæo Achillis. Alex. lib. 3. cap. 20.

EPHESIVM Dianæ templũ asylum erat, cuius libertatis termini sæpè mutati sunt. Alexander ad stadium extendit, Mithridates paululum plus addidit. M. Antonius etiam urbis partem comprehendit. Strabo lib. 14. Diana Ephesia debitores, qui ad templum fuum perfugissent, inuiolatos præstabat & securos à creditoribus. Plutarchus de Non fœnerando.

Est HERMIONE templum in Peloponnesso, sacrũ Cereri ac Proserpinæ, ad quod qui confugerint, tuti sunt propter loci religionem: unde prouerbium, αἰεὶ ἱκέτευον, Loco asyli. Zenodotus & Erasmus.

HEBE deæ (quam prisci Ganymedam uocarunt) Phliasij honores multos exhibent, summum uerò omnium, quòd qui supplices ad illius templum in arce Phliasiorum confugerint, cuiusuis criminis impunitatem consequuntur. Quin & qui uincti antè fuerunt, ad eas arbores, quæ in cupressetto sunt, compedes suspendunt. Dies uerò festos quotannis celebrant, quos Cissotomos, hoc est, Ederisecos appellant. Pausan. in Corinth.

Fuit in Aegypto, sicut commemorat Strabo lib. 17. & ult. Geographiæ, OSIRIS asylum, & in Syria APOLLINIS.

Fuit in TÆNARO Neptuni phanum, ad quod Cleombrotus confugit: In Thracia Dianæ templũ inter Clitorium & Cynætham: Dianæ item Leucophryenæ oppressis perfugium inuiolabile fuit. Et in Aphrodisio & Papho Veneris, apud Stratonicenses Iouis & Triuiæ templa. In Epheso Artemisium, Pergami ædes Aesculapij, in Græcia Calydoniæ Palladis templum tantæ dignationis fuẽre, ut capitalem fraudem ausi, aut pecunia iudicati, qui ad illa confugissent, noxa pecuniaque exoluerentur. In Aegypto in Osiridis asylo iuxta Saim: & in Conopo Herculis templo, ad quod serui confugientes, si initiati forent, opprimi aut ui cogi non poterant. Alex. lib. 3. cap. 20.

In SAMOTHRACIAM confugiebant olim nocentes, quos Cabirorum templi insulæ q; sanctitas inuiolatos præstabat omnes. Ibi Perseus Macedoniæ rex amisso exercitu extorris regno, sani religione patumper tutus fuit. Suidas in uerbo παμοθράκη.

Apud MOLOSSOS, CROTONIATAS & MESSENIOS, ac plerosq;, ad deorum aras confugisse, pro asylo habitum est: ut ITHACENSIBVS Iouis Seruatoris ara. delictis enim non uoluntarijs refugium esse aras putauẽre. Alex. lib. 3. cap. 20.

ATHENIENSIBVS Thesei sepulcrũ apud ALEXANDRINOS, statua regis Ptolemæi id iuris habuit, ut serui ad illa confugientes, nexu soluerentur. Ibid.

Cùm propter asylorum impunitates multa facinora admitterentur magna licentia, Tiberius Cæsar, ne impunita essent crimina, immunitates asylorum abrogauit, & exoletum morẽ antiquauit. Idẽ tamen Samiæ IVNONI & AESCVLAPII delubro ius ueteris immunitatis ob religionem restituit. Ibidem.

MINERVÆ Chalciœci siue Poliuchi templum, in arce Spartana, asylum fuit sacrosanctum, nec unquam, præterquam in solo Pausania rege ob proditionem attentatam, uiolatũ. Fame enim eum ibi necandum mater ipsius docuit, ne uel scelus impunitum esset, uel templum deæ uiolaretur. Pausanias in Atticis, & Diod. lib. 1. & Probus in Pausania.

PALICARVM dearum apud Siculos templũ asylum tutissimum & inuiolatissimũ, supplicibus q; quocunq; infortunio uel calamitate oppressis, uel his, qui in dominos ingratos uiolabundos q; inciderint seruis, plurimũ subsidij præbet.

Nam

Nam qui eò cõfugerint, nulli domino quacunq; conditione seu ui, alioue quouis pacto licet eos abducere: sed ibidem intactos permanere inuiolatosq; oportet, donec per certos amicos & arbitros æqui & boni persuasi, & adducti domini, tum iureiurando de conuentis adacti, & promissis seruandis per fidem eo modo firmatam admittantur. Neq; ullus adhuc memoriæ proditus inuenitur, qui eam fidem supplicibus præstitam irrumpere sit ausus. Diod. lib. 11.

CALAVRIA insula Neptuno sacra, Peloponneso uicina, asylum habẽs cum templo dei. Ad quod septem urbes conueniebant, Hermione, Epidaurus, Aegina, Athenæ, Prasium, Nauplia, Orchomenus Minyarũ, pro Nauplijs Argiui, pro Prasijs Lacedæmonij conferebant. Tantopere autem ipsius dei ueneratio ualuit apud Græcos, ut potiti etiam rerũ Macedones hoc asylum inuiolatum seruarent. Itaque Archias comitatu septus militum, Demosthenem uiolare minimè ausus est, licèt iussus foret à rege Antipatro, ut eum reliquosq; oratores similibus obnoxios accusationibus ad se perduceret. Strabo lib. 8.

Δεδλων πόλις, id est, seruorum ciuitas. De cœtu eõuictuq; hominum improborum, furacium, aut ignobilium dici potest. Est hoc nomine CIVITAS quæpiã in Libya, ut auctor est apud Suidam Ephorus in V. apud Stephanum Hecatæus. In hanc si quis seruus lapidem importasset, continuò liber fiebat, etiamsi peregrinus fuisset. Est & altera, cui nomen ἱερὸ δλων, quòd seruis dicata sit, in qua unum duntaxat ingenuum uiuere tradunt. Est rursum in Creta, χιλιόπολις χιλιαυδρος, id est, mille uiris habitata, ut auctor est Soficrates in prima narratione rerum Creticarum. Est item alia iuxta Thraciam, πονηρόπολις: id est, improborum ciuitas. In hanc Philippus collegisse dicitur, uelut in sentinam, infames ac moribus improbatis, ut sycophantas, falsos testes, præuaricatores, & id genus alios, ad numerum duũm millium, ut auctor est Theopompus, in rerum Philippicarum libro 13. Testatur & Plutarchus in commentario de Curiositate. Est & in Aegypto regio quædam δυηρόπολις appellata, teste Olympianico.

Apud Rõ. ad Comœdię ARAM (cuius meminit Hieronymus) si quis confugisset, tanquam ab Cæsaris statua reuelli eum inde nefas habebatur. Scribit Pollux, in scena aram fuisse, quæ Halicus diceretur, ante fores: & mensam item, quę bellaria, aut res aromaticas haberet, ac Theoris diceretur. Nostri produnt, in Apollinis honorem aram constitui solitam ab ijs, qui comœdiam celebrarent. Eum uerò Apollinem à Menandro Cassiũ dici. Sunt qui scribãt, in scena duas poni solitas aras, dexteram quidẽ Liberi, sinistrã eius dei honori, cuius ludi celebrarentur. Cælius lib. 6. cap. 17. Antiq Lect.

In Parthenio monte PANOS delubrum erat, & locus nomine Aula, omnibus animalibus uelut asylum: quem leones & lupi, dum feras insectantur, adire non audent, sed protinus subsistunt, & feras relinquunt. In DIANÆ Aetoliæ luco, in Venetis fabulãtur, canes dum feras insequuntur, ubi ad lucum confugerint, ab insectatione quiescere. Idem in montibus, quos Græci MÆNALOS uocant, Aristoteles prodit: ad quos ubi feræ à canibus impetũtur, tanquam in tutissimam arcem se recipiunt, ipsiq; ultra præscriptum progredi non audent. Alex. lib. 4. cap. 12.

Auctor sexto Bibliotheces Diodorus, apud AETNAM odorum fragrantia sagaces canes odoratu carere, naturam sensus florum odore superante: unde prouerb. Aetnæus uenator, de eo, cuius inanis sit uenatio. Floridæ uerò regionis eius naturæ testimonium suggerit & poetica fabella, quæ legendis ibi floribus intentam Proserpinam rapturo Pluto ni uelut ansam, occasione captata, præbuisse cecinit. Argumento suffragatur Ausonius illis uersibus, quos & subijciendos censuimus:

Qualis floricoma quondam populator in Aetna,
Virgineas inter choreas Theoida raptam
Sustulit emersus Stygijs fornacibus Orcus.

Quo nomine asyli quoq; uice cultam inuenio regionem illam, cõsensu tacito: nefas putantibus incolis, animal ullum omnino oblædi inibi, aut uiolari. Cælius libro 26. capite 20. A. L.

Romulus & Remus iactis urbis fundamentis ASYLVM aperuerunt profugis & fugitiuis, inter Arcem & Capitolium, loco Intermentio nominato: omnesq; recipiebant, neque seruum dominis, nec creditoribus nexum, nec magistratibus dedebant homicidam: uerũ inuiolatum locũ ex oraculo Apollinis præstare se, afferebant. Ita urbs est breui frequentata. Plut. in Romulo, & Liuius lib. 1. & Sab. li. 2. Enn. 2. Deũ Asylæum appellabãt. Cui diuo diuæue templũ sit pro asylo erectum, non constat: & Dionysius lib. 2. ignorare se dicit. Sunt qui Væioui tradant: celebratur tamen asyli lucus quarto Nonas Februarias. L. Viues in lib. 1. August. de ciuitate Dei, c. 34. Ouid. lib. 3. Fast.

Romulus ut saxo lucum circundedit alto,
Quilibet huc, inquit, confuge: tutus eris.

Vergilius quoq; lib. 8. Aeneidos ait:

Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer asylum
Rettulit.—

Apud Rom. uinctum, si DIALIS flaminis ædes introiuisset, solui necesse erat, & uincula per impluuium in tegulas subduci, atq; inde foras in usam demitti. Item, si quis ad uerberandum ducatur, & ad pedes eius supplex procubuerit, eo die uerberari piaculum est. Gell. lib. 10. cap. 15.

Lepidus & M. Antonius Triumuiri, cùm plus satis in eos qui Iulij mortis conscij fuerant, sæuijssent, & totam ferè urbem interfectorum sanguine maculassent; IVLIO demùm Cæsari sepulcrum cõstruxerunt in foro, ubi eius cadauer combustum fuerat, eosq; qui ad ipsum cõfugerent, tutos & inuiolatos esse uoluerunt. Xiphilinus in Augusto.

Qui capti bello ad Imperatorum regum q; STATVAS confugissent, uelut ad asylum, nexu soluebantur, & immunes erant: in eos enim manus iniectio non erat. Sic in Aspendo Pamphyliæ Tiberij Imp. statuæ pro asylo fuẽre. Alexan. libro 3. cap. 20.

Heliogabalus Imp. ignauissimus, pulcritudine & statura ac sacerdotio conspicuus in SOLIS templum (quem Phœnices Heliogabalum uocant) confugerat, ueluti in asylum, ne à Macrino præfecto prætorio interficeretur, dũ Antoninus Caracalla pater occideretur. At ubi Macrino cæso, à militibus Imperator est dictus, quòd Antonini Bassiani esset filius, secum è Syria deum Heliogabalum abduxit, Romæq; templum constituit, in quo priùs ædes Horci fuit. Cuspinianus.

Sacrosanctus fuit olim Christianis BAPTISTERII locus, ut testatur Euagrius lib. 2. cap. 8. de Proterio Alexandrinorum episcopo scribens: Ipsum, quò necem effugeret, ad sacrosanctissimum baptisterium se recepisse. Quo in loco & barbaris, & cunctis ferocibus hominibus reuerentia quædam incutitur.

Theophilus Imp. tantum MARIÆ, filiæ defunctæ, uxori Cæsaris Alexij, honoris detulit, ut cadauer in arca argento obducta reposuerit, & cuiuscunq; flagitij reis sepulcrum eius asylum constituerit. Cedrenus.

Bonifacius V. Pp. Heraclio imperante, instituit, ut ad TEMPLA confugientes salui essent. Volater. lib. 22. Anthrop. & Platina. & Cranzius lib. 2. Metrop.

Alaricus Gothorum rex, sub Honorio Imp. occupata Roma edixit, ne eorum corpora ignominia uel uulnere afficerent; bonaue diriperent, qui in Apostolorum TEMPLA se recepissent. Augustinus lib. 1. & 2. de Ciuitate Dei.

Henricus Imp. Barbarossæ filius, BRISACVM Austriæ oppidum, in pauperum refugium, uelut misericordiæ asylum, ædificauit. Otho Frisingensis lib. 7. cap. ult.

DONGARDVS Scotorum rex loca omnia Christo sacra, per uniuersas Scotię regiones, asyla effecit, & ad ea confugientes, seruos fugitiuos, fontes, quouis crimine reos, ne iudicium subire publica cogerentur auctoritate, dũ illic se continerent, regio uetuit edicto. H. Boethius lib. 18.

COLNAMVM asylum in Anglia abest ab Abyndonia circiter millia passuum duo: quod perfugio nõ est illis, qui contra regis maiestatem committunt. Polyd. lib. 26.

INFESTA LOCA.

Ab Igne.

Vide Vtculum, Ignes ubi.

A Ventis.

Vide Tit. Maria naufragiis obnoxia.

Apud MOTHONEM Peloponnesi urbẽ Pallados fuit templum ἀνεμώδος, Diomede simulacrum dicante: quòd ante id uiolentiores loca ea uenti insigniter oblæderent, haud tempestiuè satis perflantes: qui mox fusis deæ precibus, desierint, nullumq; deinceps calamitatis genus incolis indidem enatum: unde cognomentum Minuerua est adepta. Cælius lib. 20. cap. 24. Antiq. Lect.

Procopius libro 1. de BENEVENTO Italiæ oppido ita ait: Quondã prisci dixere Maleuentum: id nanq; oppidũ Dalmatiæ

matiæ ex aduersũ oppositum est, in continentiq; situm: in quod spiritus uiolentior quidam & acerbissimus ingruere consueuit: qui utiq; ubi flare cœperit, non foris iter agere, sed domi se quisq; conseruare laborat. Nam uentti huius ea est uiolẽtia, ut uel equitem cum equo simul arreptum, sublimem mox deferat, diuq; per aerem circumactum, & quocunq; tulerit casus proiectum interimat: unde & Maleuentum, ut in edito positum, ex eo uento toleratu difficili sortitum est nomen.

Portus est in Islandia, mari glaciali uicina, sub regno Noruegiæ, uulgò VESTRABORD, Occidentalis portus dictus, penes quem in litoralibus spacijs & campis obequitantes armati, potenti flatu Circij prosternuntur. Sunt præterea montes in HYBERNIA mediocri sublimitate in pluribus locis eminentes in quibus, si quis iter Circio flante perficere tentauerit, aut ruinam expectare cogetur, aut suffocationem. Tam noxij sunt uenti in occidentalioribus Noruegiæ ripis, ut nec arborem neq; fruticem germinare permittant. Quo fit, ut ob eorum defectum in ignibus instruendis, cibisq; coquendis, ossibus magnorum piscium utantur. In occidẽtalioribus BOTHNIÆ litoribus, rapit integra recta domorum, eaq; per immẽsa terrarũ spacia dissoluta disperget. Olaus Magnus lib. 1 cap. 10.

A Terræmotu.

Ex Tit. Terræmotus huc multa. Illic Paupertatis homini accidentis, hic Loci habetur ratio.

QVÆDAM terræ ad ingressus tremũt, sicut in Gabiensi agro, non procul urbe Roma, iugera fermè ducẽta, equitantium cursu: similiter in Reatino. Plin. lib. 2. cap. 94.

MÆANDRI loca terræmotibus obnoxia. Strabo lib. 12.

A Dæmonibus.

Malignos spiritus legimus frequentiores esse in pagis quàm in oppidis, & in desertis & aquosis locis quàm in pagis, ut in lobo est XLI capite. Quapropter maligni spiritus de nocte flammantes (stultos ignes appellant nostri) secundũ aquas spectantur plurimùm, & ad submersionem homines prouocant. Bodinus lib. 3 Dæmon. c. 6.

De Actæone uulgatum inter ORCHOMENIOS fuit, uexari agrum ab ea larua, quæ saxo eius (quod est inter Platæas & Megaras) insideret. Ea de re consulto oraculo Delphico, iussi sunt, si quas reperissent Actæonis reliquias, eas ut terra tegerent: præterea ut laruæ simulacrum ex ære factum ad saxum alligarent. Actæoni quidem quotannis parentant. Pausanias in Bœoticis. Vide Tit. A' canibus lacerati.

Est insula AEGÆ, unde deflexum est Aegei maris nomen, Neptuno sacra, in qua non licè quenquam posse consopiri, prodidit Nicocrates, ex phantasmatum dei occursaculis, subinde quietem interpellantibus. Cælius lib. 30. c. 9. A. L.

In PARNASO monte Bœotiæ Apollini consecrato, Bacchanalia alternis annis aguntur, & frequens etiam Satyrorum cœtus cernitur, & plerunque uoces propriæ exaudiuntur: itemq; cymbalorum crepitus ad aures hominum sæpe peruenit. Macrobius lib. 1. Saturn. cap 18.

MARATHONIVS campus spectris nocturnis horrẽdus. Vide Tit. Sepulcra.

Prius quàm cadauer C. Cæsaris Caligulæ sepeliretur, hortorũ LAMIANORVM custodes umbris inquietati sunt. In ea quoq; domo, in qua occubuit, nullam noctem sine aliquo terrore transactam affirmarunt, donec ipsa domus incendio consumta sit. Suetonius.

CHÆRONENSE sudatorium ob interfectum Damonẽ Peripolcam spectris plenum. Vide Tit. Seueri erga pudicitiæ corruptiones.

In ea quę est circa Syrtes LIBYA, quandoq;, & maximè quieto à uentis tempore, apparent in aere diuersorum animantium formæ: quarum quædam quiescunt, quędam mouentur. Et hæc aliquando fugiunt, aliquando insequuntur: sed omnes magnitudine eximia, stuporem timoremq; inscijs præbent. Quæ homines insequuntur, comprehensum frigido circundant contactu. Diod. lib. 3 cap. 4.

Refert Augustinus, quòd uir quidam tribunitius Hesperius, in Fussalensi territorio Africę FVNDVM habuerit Zubedi appellatum, qui fuit infestatus à malignis spiritibus, ita ut animalia & seruos grauiter afflixerint. Domestica igitur hac calamitate coactus, accessit dominus sundi ad Ecclesiæ ministros, rogauitque ut aliquis ibi preces facere dignaretur. Abijt quidam eò, orauitq; ardenter & seriò, imò etiam ibi cœnam Domini distribuit: & protinus illa cacodæmonum nexatio cessauit. Sed & in cubiculo suo terram sanctam ex sepulcro Christi Hierosolymis allatam suspenderat, ne quid mali ipse pateretur. Augustinus libro 22. de Ciuitate Dei, cap. 8.

Sub Ludouico II. Imp. dęmonium MOGVNTIACAM ciuitatem per triennũ miserè afflixit. Est in Germania Galliaq; Celtica, haud procul à Bingio oppido, ubi Nauas flumen Rheno miscetur, pagus Camonti uulgò, quasi caput montium dictus. Ibi anno 858. desertor ac perfuga spiritus multa miracula edidit: circulatorias præstigias fusit, incolasq; infestauit. Primò umbra feralis à nemine quidem cõspecta, lapides in homines iactare, pulsare fores cœpit. Mox sub humana specie pestilens ac nequissimus ille genius delitescens, respõsa reddidit, furta prodidit, criminatus quoscũq; nota infamiæ aspersit, discordias, simultates excitauit. Paulatim horrea, casas omnes succẽdit atq; exussit: sed uni molestior accidit, perpetuò eius lateri quocũq; diuerteret, hærens, atq; domum comburens. Et ut uiciniam uniuersam in necem innocentis concitaret, ob scelera illius hunc locum infamem ac deuotum esse, prauus mendaciorũ faber iactabat. Coactus est homo sub dio manere, ab omnibus enim, quasi lemurib. nocturnis sacer, tecto arcebatur. Atq; ut ille confinibus satisfaceret, candens ferrum manibus portauit: ac cùm non uiolaretur, insontem se comprobauit: nihilominus tamẽ in agris frumenta eius in aceruos compositos, idem lar contaminatus ac perditus combussit: & cùm odiosus indies magis atq; magis esse pergeret: coacti pagani rem ad pontificem Moguntinum deferunt. Sacerdotes missi, agros, uillas, sacris comprecationibus ac solennibus, lustrali aqua, saleq; lustrico expiant atq; conlustrant. Prauã ac conturbata mens primò quidem renitebatur, ac lapidibus quosdam uulnerauit: uerùm diuinis carminibus incantatus, efficacibus q; supplicamentis adiuratus, tandem conticuit, nec usquam gentium apparuit. Vbi discesserunt mystæ, spiritus ater atq; pestilẽs rursus adest: Interim dum illi, inquit, caluaestri sacrificuli, nescio quid immurmurarẽt, sub lineo amiculo sacerdotis (nominatim hunc notabat) qui meo suasu filiam hospitis sui superiore nocte cõpressit, delitui. atq; hisce relatis, ingenti edito eiulatu, umbra ferialis ex illis migrauit sedibus, loca ritè lustrata reliquit, tenuesq; euanuit in auras. Sigebertus, Martinus, Chronicon Hirsaugiense, Antoninus, Auentinus lib. 4.

In Cracouiensi tractu ad LACVM quendam peramplum, infestatione dęmonum piscationibus & usibus hominũ exẽtum, & hyberna glacie concretum, uicinos cum sacerdotibus uexilla, cruces, & reliquias sacras, quibus uis dæmonũ propulsaretur, ferentibus, piscandi gratia cõuenisse tradũt anno Christi MCCLXXIIX. Immisso autem reti, primo quidem tractu, contendentibus piscatoribus, tres piscículos, altero nihil nisi rete cõuolutum, tertio deniq; monstrũ horrendũm caprino capite, & in speciem ignis ardentibus oculis extractum esse. Territis autem ac diffugientibus cunctis, spectrum illud sub glaciem sese immersisse: ac toto lacu discursans, terribilem strepitum ac sonitum edidisse: afflatosque ab eo nonnullos homines, fœda ulcera retulisse. Cromerus libro 9.

Apud AQVILONARES populos solent nocturni uiatores, gregumq; & armentorum excubiis intenti, portentis diuersi generis circumfundi mirisico cõcentu. Hunc nocturnum monstrorum ludum uocant incolæ Choream Eluarum: de quibus eam habeãt opinionem, quòd animi eorum hominum, qui se corporeis uoluptatibus dedunt, corporibus illapsi circum terram uolutentur. E quorum numero credũt eos esse, qui se adhuc nostro seculo in effigie humana accõmodare solent ministeriis hominum nocturnis horis laborando, equosq; & iumenta curando. Vestigia certè harum laruarum manè interdum in herba rosida deprehendũtur, interdum uerò ceu igne exesa conspiciũtur. Olaus Magnus lib. 3. cap. 11. Sept. gent.

In ISLANDIA insula sub polo Arctico, promontorium est ꝓ instar Aetnæ perpetuis ignibus æstuat. Ibiq; locus esse crẽditur pœnæ expiationisq; sordidarum animarũ. Illic nempe submersorum, siue alio uiolẽto casu enectorum spectra sese offerunt congressibus notorum hominum tam manifesta, ut tanquam uiuentes accipiantur ab ignaris mortis illorum data dextra. Nec deprehẽditur error, priusquam disparuerint umbræ. Incolæ plurimum præsagiunt fata principum, quidũ remotius in orbe peragitur, reuelationibus apparentium spectrorum. Olaus Magnus lib. 2. c. 3.

ARX est in extremis terris Finlandiæ suppolaris, regno Suetiæ subiecta, Noua arx dicta, eò quòd miris ingenijs extructa, arte naturaq; munita sit: nam in rotundo monte collocata est, unicum habens introitum, & exitum uersus Occidentalem partem: idq; per ratem grandibus catenis ferreis alligatã, quæ forti labore singulis diebus trochlearum beneficio, ob aquarum impetum, per noctem à custodibus ad unam partem fluminis attrahitur. Hoc castrum præterlabitur uastissimus fluuius inscrutabilis profunditatis, ex Albo lacu descendens: à fundò nigri colõris efficitur, præsertim in circuitu huius arcis, ubi omnes pisces nigros habet, & generat, non tamen ingrato sapore. Tandem uerò nigrum

lacum

lacum efficit, transiens per Viburgum. Ad hunc fluuium spectra subinde apparent, & imminente morte præfecti arcis uel militis alicuius, citharœdus per hoctem in medijs undis ludens conspicitur & auditur. Olaus lib. 20. cap. 19. & 20. Gentium Septentr.

STERLINGI arx in inferiore Calidonia, mons Dolorosus olim dicta, quòd noctu illic gemitus & clamores exaudirentur. H. Boethius lib. 4. Scotorum historiæ.

DOMVM horrendis umbrarũ figuris infamem à se habitatã Romæ Alex. ab Alex. lib. 5. c. 23. narrat.

Augerius Ferrerius medicus Tholosæ elegantes AEDEIS & bono loco ad Bursam sitas minimo conduxit, anno M. D. LVIII. quia malignus spiritus inquilinos earũ infestabat. Sed cùm illud audiuisset, quod nunquam crediderat, non posse tutò adiri cellam, nec quietem interdum capi: monitus Lusitanum quendam studiosum in urbe esse, qui res occultas in ungue pueruli uidendas exhiberet, fecit ut studiosus ille sua arte uteretur. Puella uerò consulta dixit, mulierem à se uideri ornatam accuratissimè preciosissimis catenis & auro, quæ ad columnam quandã manu gestabat tædam. Itaq; Lusitanus respondit medico, ut in cella ad columnam humi curaret fodi, thesaurum ab ipso inuentum iri. Gaudens medicus fodi iussit: sed cùm thesaurum inuẽtum propè cogitaret, exsurgens turbo exstinxit lucem, & spiraculo cellæ exiens, ad 14. pedes pinnarum fregit in propinquis ædibus, quarũ pars in prothyrum corruit, pars in cellæ spiraculum, pars in mulierem ferẽtem aquam, cuius hydria effracta est. Nihil posteà à spiritu auditum unquã. Lusitanus postridie factus de re tota certior, thesaurum dixit à spiritu exportatum esse, mirari sese quòd medicũ non offenderit. Hæc die XV. Decembris anno MD LVIII gesta sunt, claro & sereno cœlo. Bodinus lib. 3. Dæmon. c. 3.

Petrus Mamorius in Gallia narrat Confollenti ad Viennam fluuium historiam accidisse in Caplandi cuiusdam ædibus anno MCCCC LVIII. diabolum, qui animam defunctæ se esse prædicabat, gemitibus, clamoribus & querimonijs omnia compleuisse, monentem habendas preces, peregrinationesq; obeundas, & res ueras plurimas reuelãtem: sed dicente ei quodam, Si tibi uis haberi fidẽ, dic Miserere mei Deus secundùm, &c. respondisse, Hoc à se fieri non posse. Tunc iudificãtibus ipsum ijs qui adstabant, fremebundum aufugisse. Bodinus lib. 3. Dæmon. c. 6.

Ab Hostibus.

THESSALIA regio facilis occupatu: cùm obstructo uno Peneiaueo, tota aquis submergi possit. Vide Tit. Regiones fluminibus abundantes.

In ANGLIA Daci prædones incursantes, à Bitricho rege Occidentalium Saxonum repelluntur, anno Domini 784. Sed illi cognita soli ubertate, haud multo post reuersi, cum Anglis de possessione certantes, bonam partem eius terræ occuparunt. atq; ita regnum Northumbriæ à 785. triginta & ampliùs annis, tam finitimorũ quàm Barbarorum iniurijs expositum fuit. Polydorus lib. 4. Anglicæ historiæ.

Belluarum incursu.

NORVEGIÆ litus à castro Vardhus infestum est uerno tẽpore balenis uastę magnitudinis, adeo quòd ad centũ perueniunt cubitos. Hæ tunc gregatim conueniunt ad prolificandum. Naues quæ uel in earum corpora, uel in uortices aquarum, quos hæ faciunt (instar Charybdis) agitatione sua, delatæ fuerint, periclitantur. Remedium est autẽ nauigantibus, castoreum dilutũ aqua, & in mare effusum. Hoc, tanquam aconito, petitus grex balenarum, totus repente dissipatur, & in profundum fertur. Rugiunt horrendum: spiracula duo habẽt in summa fronte, patentia ad cubiti proceritatem, hæc tecta sunt folliculo: respirantes efflant undas in modum densi nimbi. Spina dorsi reperitur cõtinens amplexu ulnas tres, internodia singula unam, longę minus cubitis LX. Zieglerus in Scondia.

A Serpentibus.

Vide Titulum, Serpentes ubi.

SALVBRITAS. LOCA

SALVBRIA.

Minerua in urbe ATHENARVM ædificãda loci salubritatẽ, aeris q; subtilitatem, fœturæ ingeniorum accommodatissimam, secutã est. A Platone in Timæo, atque in Menexeno traditur, Atticam esse ingeniorum fertilitati præcipuè accommodam. Panætius eius rationem in aeris reiecit temperaturam. Longinus ex loci qualitate putat euenire, permixta ex multis, atque occulta. Origenes, qui Timæum est interpretatus, cœlestibus adscribit aspectibus atq; influxibus: quoniam octauo de Republica Plato scribat, cœlestes quosdam circuitus esse causas fertilitatis ac sterilitatis tum corporum, tum animorum. Proculus uerò ac Porphyrius, animam mundi putant alibi alias uires imprimere, ac peculiaria quædam uelut hospitia parare: tum deos uanos ea illustrare loca. Cœlius lib. 10. cap. 20. A. L.

LOCRIS & CROTONE pestilentiam nunquam fuisse, nec ullo terræmotu laboratum, annotatum est. Plin. lib. 2. c. 96. Strabo lib. Geographiæ 6. tradit, prouerb. Κρότωνος ὑγιέστερον, hinc ortum, quòd Crotoniatarum locus longè saluberrimus olim fuerit iudicatus, uel hoc argumento, quòd breui temporis spacio quàmplurimos produxerit tum athletas, tum philosophos: hoc est, corporibus pariter atque animo præstantes uiros: inter athletas præcipuum Milonem, inter philosophos Pythagoram. Idem codẽ libro tradit, Myscellum & Architam pariter Delphos adijsse, ut de urbe condenda cõsulerent oraculum: & alterutrum pollicente deo, Architam opes delegisse, Miscellum loci salubritatem: illũ itaq; Syracusas condidisse: hunc Crotonem. quarũ urbium altera cessit in prouerbium opulentiæ, altera, salubritatis. Erasmus in Chiliadibus.

TEMPSIS locus in cacumine Tolimmontis, ubi uulgò CL annis uiuunt. Plin. lib. 7. cap. 48.

AFRI ob aeris temperiem maximè salubri sunt corpore. Vide Tit. Studium conseruandæ sanitatis.

Salubritas cœli per omnẽ HISPANIAM æqualis est, nullaq; paludum graui aeris nebula inficitur, ut plures orbis regiones. Tanta deniq; (ut Straboni placuit) in ea terra aeris puritas est, ut in ea prouincia non facilè noxium animal reperiatur. Temperies item eius tam à priscis seculis est laudata, ut quidam Elysios campos non procul ab ea posuerint. Ibi enim mites Zephyri flant, ibi uita ducitur facilima. nam ad eam marinæ auræ accedunt, undiq; assiduiq; uentorum flatus, quibus omnem prouinciam penetrantibus, optata omnibus sanitas conciliatur. Rodericus Santius lib. 1. hist. Hispan. cap. 1.

VENETIIS ea pars urbis, quæ ad D. Nicolai phanum est, pestilentiæ minùs obnoxia est, & magis longæuos homines producit. Egnatius lib. 8. Exempl. cap. 4.

ORCADES insulæ ultra Scotiã insulanos statura proceros, & sano semper corpore pariter ac mente degentes, ualdeq; longæuos producunt, etsi piscibus ut plurimùm uictitent, terra continuò propemodũ frigore obsita. Polydorus lib. 1. & H. Boethius in Scotia.

SCOTIA olim & à pestilentia & ab omni penè febrium acutarum genere libera fuit. Posteaquam uerò omissa patrum parsimonia, in omnem ingluuiem sunt dilapsi, sese cunctorum morborum iniuriæ obnoxios fecerunt. H. Boeth. lib. 9.

MOSCHOVIÆ cœlum adeò salubre est, ut ibi ultra Tanais fontes, præsertim Septentrionem, ac etiam Oriẽtem magna ex parte uersus, nulla pestis unquam sæuierit: habent tamẽ intestinorum & capitis omnium, membrorum morbum quendam, pesti haud dissimilem, quem nos febrim calidã siue acutam appellamus. Eorum uerò idiomate hic morbus Ognyouua quasi ignitus dicitur, quòd homines uelut ignis calefacit. Guagninus in descriptione Moschouiæ.

INSALVBRIA.

Est apud Phrygiæ HIERAPOLIN terræ hiatus, ex quo sese promens spiritus lethalis, quicquid accesserit propiùs, pernecat confestim, spadonibus modò exceptis: cuius ratio aut difficilis est, aut supra hominis captum. Cœlius libro 13. cap. 29. A. L.

Hippo Reginus, de locis quæ res incidentes perdunt, sic scribit: Olympiade XXXVI in Sicilia apud PALECIOS locũ exædificatum fuisse, in quem si quis ingressus se reclinasset, mortuus fuerit: sin obambulasset, nihil mali passum. Traditur etiam apud Leucen insulam nulla uolucris superuolare posse ARAM Achillis. Multis locis uidetur uoraginum, seu quæ Charonia uocentur, esse genus: ut fossa quæ Cimbrica uocatur in Phrygia, Eudoxo teste: & fossa in Latmo. Antigonus in Mirandis nar.

Soracti oppidò Italiæ uicinus tractus spiritum uolucribus lethalem emittit. In SINVESSANO agro & Puteolano spiracula sunt mortiferum spiritum exhalantia etiam homini, quas alij Charoneas scrobes uocant. Item in Hirpinis Ansancti, ad Mephitim locus est, quem qui intrauerẽt, moriuntur. Simili modo Hierapoli in Asia, Matris tantùm magnæ sacerdoti innoxius. Plinius lib. 2. cap. 93.

In SARDINIA insula turbidus, & omnino pestilens est aer. In causa est concretus ibi sal, ac prægrauis, & uiolenter incumbens Auster. Obstant præterea prealti montes, quo minus à Septentrionibus flantes uenti, cœli & terræ uaporem æstate anni tempestiuo frigore leniant. Existimant tamen alij Corsicam insulam, quæ à Sardinia non amplius quàm decem stadia lato mari diuiditur, excelsis se undiq; montibus attollentem, Fauonio & Aquiloni obtendi, quò minus eorum in Sardiniam flatus peruadant. Serpẽtes certè neq; hominum generi infensi, neque uenenei expertes, aut lupi uspiam in ea insula gignuntur. Pausanias in Phocicis.

Clearchus Heracliensium in Ponto tyrannus, ut ciues suos blanda ratione è medio tolleret, sub Caniculã eduxit exercitum, urbẽ ASTACVM oppugnaturus. Et ciues quidẽ in planitie paludosa castrametari iussit: ipse, quasi summam oppugnationis molestiam toleraturus, cũ mercenarijs excelsa loca & umbrosa, aquis affluentia cepit, & in ijs castrametatus. Et eò usq; oppugnationem extendit, donec suos ciues perdidisset: quia æstiuo tempore palustria morbosa sunt. Postquam autem omnes perierunt, tunc cum mercenarijs etiam mouit, pestiq; causam ciuium interitus assignauit. Polyæn. lib. 2. & Sab. lib. 8. En. 4.

ACADEMIA locus insalubris à Platone ad coercendam libidinem frequentatur. Vide Tit. Medicamentis libidinem domare. Cùm quidam ex medicis Platoni consilium daret, ut relicta Academia, loco pestilentissimo, in Lyceum scholam transferret: nequaquam obtemperauit, dicẽs, se producendæ uitę causa ne in Atho quidem summitatem transmigrare uelle. Aelianus lib. 9. de Varia historia.

Stratonicus musicus SERIPHI agens, hospitem suum percontatus est, Ob quã causam illic homines iuberentur uertere solum? quum ille respondisset, flagitiosos apud Seriphios exilio mulctari. Quin tu quoq;, inquit, aliquid flagitij committis, ut ex his locorum angustijs emigres? Notas regionem esse incommodam, & oppidũ frigidum. Eras. 6. Apoph. Idem cùm in Mylasam peragrasset, multaq; templa & paucos homines reperisset, in medio foro consistens inquit, Audite templa. Athen. lib. 8. c. 7.

PELLA ciuitas lienosos multos facit. Hinc Stratonici iocus apud Athen. lib. 8. cap. 7.

CAVNVM Lyciæ urbẽ, cùm regio ualde felix sit, omnes consitentur & æstate & autumno grauem esse, propter æstus ac pomorum copiam. Itaque Stratonicus citharœdus uidens Caunios colore admodum uiridi, dixit hoc illud esse quod poeta inquit, Iliados ζ.

Οἷν περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Tale quidem genus est hominum, quale est foliorum. Cùm uerò illum incusarẽt, quòd urbem ut morbidam carperet: Ego (inquit) eam morbidam dicere ausim, ubi mortui ambulant? Strabo lib. 14.

Sergianum, Hetruriæ oppidum, creuit ex ipsis LVNÆ antiquæ urbis ruinis, quum incolæ pestilenti eius litoris aura, quæ maximè ad Macræ ostium uergit, uehementer offensi, ædificia in editiorem locum subduxissent. Iouius lib. 1. Hist.

MAGNIFICENTIA.

Loca Magnifica ut sunt, respectu Efficientis, sub Magnificentiæ loco comprehendimus: ut uerò sunt atq; locant, huc pertinent.

De septem orbis MIRACVLIS inquit Cœlius lib. 23. c. 6. A. L. Inter septem orbis miracula connumerantur, Dianæ inprimis Ephesiæ templum: inde Mausolæum, hoc est, Mausoli sepulcrum: Colossus solis apud Rhodios: Iouis Olympici simulacrum, quod Phidias fecit ex ebore: muri Babylonis, quos excitauit regina Semiramis: Pyramides in Aegypto: Obeliscus Semiramidis Babylone CL pedum longitudine, latitudine uerò XXIIII. Ex ueteribus tamen non omnes eadem sensere: nam ex ijs, quæ recensuimus, aliquo expuncto, sunt qui Cyri regis archium substituãt, quod arte prodiga Memnon sit confabricatus, illigatis auro lapidib. scuti Cassiodorus scribit. Inueni qui urbis Romæ Capitolium hisce inseererent miraculis: cuius excellentiã mirè effert Ammianus Marcellinus, ubi ait, Serapeum Alexandriæ atrijs & columnis amplissimis, ac spirantibus signorum figmentis, & reliqua operum multitudine ita est exornatum, ut post Capitolium, quo se uenerabilis Roma in æternum attollit, nihil orbis terrarum cernat ambitiosius. Erat tamẽ in Vrbe uetus Capitolium & nouum: & hoc quidem regione sexta, octaua illud. In Capitolio præterea deorum omnium simulacra celebrabantur. Sed & pensiles Babylonis hortos in hanc censuram plerq; admittunt.

LABYRINTHI fuerũt quatuor, Aegyptius in Heracleopolitę nomo, prope stagnũ Mœrin, nõ procul ab urbe Crocodilorum, ut auctor est Herodotus, qui se eum uidisse testatur. nec mirum: adhuc ætate Diodori Siculi, Plinij quoq;, extabat. describitur ab ipsis, & Strabone, ac Mela. Herodotus maiorem ait esse fama & Græcorum narrationibus. Psammetici opus fuisse Mela scribit. Plinius uarias sententias adducit. Nam alij putarũt esse Petesuci, alij Tithois, & esse qui regiam fuisse Motheridis narrent, ut Demoteles: Lycias sepulcrum Mœridis: plures Soli sacrum id extructum, quod maximè creditur. Ad exemplar huius Dædalus in Aegypto educatus Cretensem fecit, Diodoro & Plinio auctoribus, sed centesimam tantùm Aegyptij partem imitatus, & tamẽ hunc ambagiosissimum fuisse, Plinius quoq; docet, ut descriptionem eius prætereamus, apud Ouidium 8. Metam. Sed Philochorus apud Plutarchum labyrinthũm Cretæ tantùm putat fuisse carcerem, ex quo effugere non possent qui asseruarentur, cuius sententiæ uidetur esse Palæphatus. Tertius fuit Lemnius, opus Zmili & Rholi & Theodori architectorum. Plinius extare eius uestigia dicit, cùm Cretensis & Italici nulla extent. Italicus porrò fuit quartus sub urbe Clusio, quemadmodũ M. Varro dicit, Porsenæ regis Ethrusci monumentum. Viues lib. 18. de ciu. Dei, c. 13.

FELICITAS. HVC LOCA

FELICIA.

Consule locum Felicitatis.

INFELICIA. RATIONE HABITA

Ortus.

Vide Titulum, Patria obscura.

Mortis.

Locus, ubi cædes CÆSARIS dictatoris est patrata, in quo coactus fuit senatus, ubi statua erat Pompeij locata, dedicatus à Pompeio inter ornamenta, quæ theatro prætexuerat, satis ostendit, numinis cuiuspiam auctoris & trahentis illuc, negotium, factum illud fuisse. Quinetiam C. Cassius fertur, quamuis ab Epicuri doctrina non abhorreret, eam statuam ante aggressionem respiciens, tacitus Pompeium inuocasse. A percussoribus impulsus ad basim statuæ, eam largo cruore respersit. Plutarchus in Cæsare.

Hostilis irruptionis.

Epimenides Cretensis Athenas expiandæ pestilentiæ causa ueniens, ubi Ignotis dijs aras erexit, MVNYCHIÆ situm aspiciens, uaticinatus est, locum illũ grauissimarũ calamitãtum aliquando occasionem fore, quas si uel præsentes uiderent, uel futuras crederent, suis ipsi dentibus eum demolituri potiùs quàm munituri essent Atheniẽses. Plutarchus in Solone.

Chilon Lacedæmonius CYTHERAM insulam Laconiæ adiacentem, mari submersam quàm extantem, Spartanis conducibiliorẽ fore asseruit. Eam certè si Xerxes, ex Demaratĩ Spartani consilio, classe occupasset, & Lacones domestico bello ab auxilio reliquis Græcis ferendo distinuisset, facile Græciam subigere potuisset. Herod. lib. 7.

Cùm Cantuariensis pontifex D. THOMAS sede patriaq; eiectus, cum in portum locumque nondum opere munitum transmisisset, quẽ postea Calicium uocatum Philippus Comes Bononiensis, D. Ludouici regis Francorũ patruus, muniuit, murisq; cinxit: diuinitùs cecinit, illam futuram arcem atrocissimi ac funesti in aliquot ætates belli inter Gallos & Anglos. Aemilius lib. 7.

Situs, Climatis.

Diogenes, quodam ei exprobrante, Te SINOPENSES Ponto exulem esse iusserũt: At ego, inquit, illos hac damno pœna, ut in Ponto extremisq; Euxini litoribus inclusi perpetuò maneant. Diogenes mutarat patriam, sed meliùs: exulabant potiùs, qui infelici regioni erant adscripti. Laertius lib. 6. Brusonius lib. 2. cap. 29.

VOLVMINIS VIGESIMITERTII
FINIS.

THEATRI
HVMANAE
VITAE

Vol. Vigesimumquartum
Chronicum

DE
TEMPORE Humanas Actiones
& Passiones men-
surante

DVOBVS LIBRIS
differens.

NOBILI IVRECOSS.

IO. LINSMAIERO

CAROLI

Auſtriæ Archiducis Conſiliario
Fiſciq. aduocato
Methodi Apodemicæ ſuſceptori liberaliſs.

THEOD. ZVINGERVS

corollarij loco

METHODVM Chronicam

XXIV.

Theatri Volumine duobus
Libris delineatã

QVORVM

I. *De* TEMPORE, *reſpectu* NVMERANTIS *conſiderato, agit*

II. *De* TEMPORE, *habita ratione* NVMERATI, *diſſerit*

Socratica quadam ambitione
ſed grati interim animi
ſignificatione

D D Q

TOMI XXIIII. LIBB.

DISPOSITIO.

TEMPVS *numerũ eſſe motus ſecundũm prius & poſterius, Philoſophi definiunt. De eo nos, tanquã de altero Accidente cõmuniſſimo Humanæ uitæ, duob. agemus libris. Priore quidem, de* TEMPORE *conſiderato reſpectu* NVMERANTIS: *poſteriore uerò de* TEMPORE *conſiderato reſpectu* NVMERATI. *Res eadem, reſpectus diuerſus.* V.C. *Annus, cui Fertilitas: Menſis cui Felicitas accidit. & uiciſſim Fertilitas quæ in Anno, & Felicitas quæ in Menſe ſpectatur.*

LIBRI PRIMI

TITVLI.

- De Tẽpore agendũ conſiderato reſpectu Numeranti, tum
  - Principis, qui numerat. TEMPVS reſpectu PERSONAE Menſurantis, quoad
    - Subiectum *quod numerat, ſiue tempore metitur,*
      - Præterita. Præſentia. Futura.
      - Certa, Stata. Incerta.
      - Multa. Pauca. Longa. Breuia.
    - Finem. Numerat causa
      - Cognitionis, *ut nota ſibi faciat ea, quæ alioqui ignota forent. Sic Olympiadẽs inſtitutæ ad intercalationis memoriam.*
      - Actionis, *ut ipſa temporis nota monitus ad agendum patiendúmue inſurgat.*
    - Modum. Numerans numerum ſiue menſuram hanc temporis
      - Orditur *à principio certo, quam Radicem uocant.*
      - Cuſtodit
        - Nodis.
        - Clauis. Imaginibus.
        - Scriptis.
  - Inſtrumẽtalis, ſiue Inſtrumẽti per quod mẽſurat. Sic Numero ipſum Numeratum, Tempori Res ipſa quæ eſt in tẽpore accommodatur. Menſura iſta ut Motus uniuerſalis accidens eſt, ſic Inſtrumentum ad Motum particularẽ menſurandum accommodatũ. V.G. Dies motus ſolaris mẽſura tanquã accidẽs: eadẽq; ut mẽſura quarũuis actionum humanarũ, quæ eo die cõtingere poſſũt. Inſtrumenti igitur iſtius perpẽdenda eſt
    - Inſtitutio. TEMPORIS inſtitutio, conſtitutio, deductio: naturã primũ, à motu Solis tãquam regis luminarium reliquorum omnium, deinde arte & uoluntate hominum conſtans. Ergo ratio habẽda Temporis ut numerus eſt Motus Solaris
      - Singillatim, *quo ad illius*
        - Initium.
        - Deductionem.
      - Coniunctim, *ut ſeriatim ſeſe conſequuntur anni.* Huc Cyclus ſiue ſpaciũ annorum
        - Quatuor: *Olympias.*
        - Quinque: *Luſtrum.*
        - Septem.
        - Octo. Octoeteris. Nouem: Enneaterĩs.
        - Decem.
        - XV.
        - XIX. Enneadecaeterĩs.
        - XX. XXX. XL. L. LXXVI.
        - C. Seculum.
        - CCCIV. D.
        - M.
        - MM. Aeuum.
    - Alieni, *quatenus ab Occaſu in Ortũ, ad Influxuum cœleſtium uarietatẽ exprimendam, motu primi mobilis rapitur, et annuo demum ſpacio ad idem punctum Zodiaci reuertitur. Sic* ANNVS *conſiderandus*
      - Totus, *à Solis itu & reditu ad idem Signum Zodiaci. Et uel Annus*
      - Per *partes, quas Luna lunationibus duodecim interciu ſuo diſtinguit.* MENSIVM *conſideratio*
        - Simplex, *tum*
          - Explicando.
          - Conferendo.
        - Coniuncta, *ut ſeriatim ſeſe menſes conſequuntur per*
          - Triadas. *Sic in quatuor Triadas Annus diſtribuitur.*
          - Hexadas. *Sic in duo Semeſtria.*
    - Proprij, *quatenus ab Oriẽte in Occidẽtẽ, ad Lucis & Tenebrarũ perpetuã alternationem, per Diẽ naturalẽ fertur, cõſiderando*
      - Totum, *à Solis ortu ad eiuſdẽ reditũ. Sic* DIES
        - Singillatim.
        - Cõiunctim & ſeriatim ſeſe conſequẽtes per
          - Tetradas.
          - Hebdomadas.
      - Per *partes, anni partibus reſpondentes. Vnde nomẽ traxere* HORARVM. *Horæ 24. diei conſideranda*
        - Singillatim.
        - Coniũctim, *cùm aliæ ſint*
          - Illuſtres, *Diurnæ XII. in quatuor partes, trium horarum ſingulas, ſubdiuiſæ.*
          - Tenebricoſæ, *Nocturnæ totidem, in totidem partes tributæ.*
  - Vſurpatio, *Vſus Chronologicus. Vide ſignum I.*

I. De Tempore usu chronologico, ad præteritorũ memoriã conseruandam, ad præsentiũ & futurorũ actiones passiones ue obseruandas, agemus, suppositis Temporis ipsius differentiis. nimirum de VSV CHRONOLOGICO

- ANNI considerati
  - SINGILLATIM
    - Totaliter, Huc Anni insignes
      - Vitæ humanæ decursu & mutatione Clim a Clerici.
      - Abundantia, Fertilitate.
      - Fame. Pestilentia.
      - Bellis. Bonis & Malis: Felicitate & Infelicitate.
    - Secũdùm Partes suas quatuor, secundùm
      - Ver.
      - Aestatem
        - Calidam, Siccam.
        - Frigidam, Humidam.
      - Autumnum.
      - Hyemem
        - Mitem
        - Sæuam.
  - CONIVNCTIM, per quaternarios, quinarios, septenarios, denarios, centenarios, millenarios. Quo spacio metimur publicam priuatãmue
    - Felicitatem in
      - Genere. Seculum felix.
      - Specie. Seculum felix
        - Literatura.
        - Pietate, Sanctimonia.
        - Iustitia. Annonæ prouentus.
        - Salubritate.
        - Pace, Tranquillitate publica.
    - Infelicitatem in
      - Genere.
      - Specie. Seculum infelix
        - Monstris.
        - Bellis.
        - Barbarie.
- MENSIS considerati uel ut
  - Totus
    - Singulariter, respectu
      - Vtẽtis:
        - Hebræorum
          - Primus.
          - Secundus.
          - Tertius.
        - Athenienſium, primus, secundus, tertius.
        - Romanorum, primus, secundus, tertius.
      - Vsus. Menses
        - Felices.
        - Infelices.
    - Collectiuè per
      - Trimestria.
      - Semestria.
  - Partes habet quatuor:
    - Nouilunium.
    - Crescentem.
    - Plenilunium.
    - Decrescentem.
- DIEI, considerate uel ut ipsa
  - Pars est temporis maioris, Septimanæ sc. Mensis, Anni. Sic rursus perpendũtur Dies uel quatenus
    - Conueniunt ratione communi. Vide signum II.
    - Discrepant fluxu annuo, qui CCCLXV. dierum termino circumscribitur, per XII. mensium curriculum: quorum alij XXX. alij XXXI. unicus XXIIX. dieb. constat. Quæ quidem series dierum à Calendarum duodenaria repetitione Calendarij nomen apud Rom. obtinuit. DIERVM usus chronologicus secũdùm Calendarij seriem consideratorum. Quæ acciderunt die
      - Ianuarij
        - I.
        - XX.
        - XXX.
      - Februarij. Martij.
      - Aprilis. Maij.
      - Iunij. Iulij.
      - Augusti. Septembris.
      - Octobris. Nouembris.
      - Decembris.
  - Partes habet. DIERVM usus secundùm Partes suas consideratorum. Sic ea quæ acciderunt
    - Interdiu
      - Mane. Meridie.
      - Pomeridiano tempore.
      - Vespera.
    - Noctu: Vigilia
      - Prima.
      - Secunda.
      - Tertia.
      - Quarta.
- HORAE, consideratæ ut
  - Tota.
  - Partes habet.

II. DIE-

II. DIERVM Vsus Chronologicus secundùm motum in quo conueniũt, uel

- Naturalem, ut partes sunt eiusdem
  - Anni. Sic ergo obseruatur Dies annui motus Prima, Vltima: Solstitiorum, Æquinoctiorum.
  - Mensis. Sic communicant inter se Mensium dies apud
    - Hebræos.
    - Græcos.
    - Romanos
      - Calendæ. Nonæ. Idus.
      - Dies precedentes uel sequentes Calendas, Nonas, Idus.
  - Hebdomadis. Sic inter se affinitatem habent dies à Planetis denominati.
- Non naturalem, ab humanis Actionibus Passionibusue dependentẽ. Sic conueniũt dies respectu
  - Negotij & Otij in genere. Dies fasti, nefasti.
  - Religionis, apud
    - Iudæos.
    - Christianos. Vt quæ contigerunt dies
      - Natiuitatis. Paschatis. Pentecostes.
      - Corporis Christi. Crucis.
      - Laurentij. Dominici. Michaelis.
    - Ethnicos.
  - Felicitatis. Dies eadem
    - Numero
      - Simpliciter
        - Felix
          - Eidem, uel
            - Vno boni genere.
            - Pluribus.
          - Diuersis, uel
            - Vno.
            - Pluribus.
        - Infelix
          - Eidem, siue
            - Vno mali genere.
            - Diuersis malis.
          - Diuersis.
      - Mixtè, Felix & Infelix.
    - Specie, Vel
      - Simpliciter
        - Felix Eidem ob
          - Memoriam boni, quod semel contigit.
          - Vsum, Recursum Felicitatis, v.g.
            - Victoriæ.
            - Triumphi.
            - Ortus & Triũphi.
        - Infelix
          - Eidem ob
            - Memoriam eiusdem.
            - Recursum Infelicitatis diuersæ.
          - Diuersis.
      - Mixtè, Felix & infelix.

Voluminis Vigesimiquarti Liber I.

DE TEMPORE considerato respectu NVMERANTIS.

TEMPVS CONSIDERATVM RESPECTV PERSONAE NVMERANTIS. NEMPE

QVID NVMERET.

Si Aetatẽ numerantis & rei numeratæ perpẽdas, uel Præsentia numerabit, uel Præterita, uel etiã Futura. Si Cognitionẽ numerãtis. Certa uel Incerta. Si Quãtitatẽ numerati, Multa uel Pauca: si eiusdem Motum & Fluxum, uel Longum erit uel Breue tempus.

CVR NVMERET.

Olympicum certamen quarto quoq; anno celebrabant Græci Elide, exotericè quidem ut de publicis negotiis consultarẽt: acroamaticè uerò, ut memoria diei intercalaris ex quatuor quadrantibus collecti conseruaretur. Ioannes Garcæus de Tempore, canone duodecimo.

QVOMODO NVMERET,

Numerũ tanquã Mensuram

ORDIENDO. RADIX, ΕΠΟΧΗ Temporis.

HEBRÆI nunc à Mundi exordio numerare solẽt, nũc à Diluuio, qd incidit in an. ab O. C. 1600. nũc ab exitu Israelitarũ ex Aegypto, an. Mundi 2453. Diluuij uerò 797. secundùm Mercatorem. Postea à prima templi Salomonii ædificatione, an. M.2933. cœpti: quod duraui usq; ad annũ M.3362.

& captiuitas Babylonica subsecuta per an.70. Quibus exactis, soluta captiuitas A. M.3432. Inde secundo templo à Nehemia extructo A. M. 3450. ab eo interdum numerantur. Iam cùm Herodes A.M.3948. regni sui 18. nouam templi extructionem inchoarit, ab eo posteriores interdum numerare uoluerunt. Quod 88. pòst anno, Mundi 4036. euersum est. G. Mercator in Chronologia.

Quidam à Salmanassare, quem Nabonassarum Ptolemæus uocat, Assyriorum rege, decem tribuum abductore: qui in Assyria regnare cepit an. M.3220.

In sacris quinetiam anni Seleucidarum regum, ab Seleuco Nicanore (qui Babylone occupata, Asiæ diadema capiti suo imposuit, anno post Alexandrum duodecimo, Antiochiãq; condidit) ordiuntur, anno Mundi 3659. A quo an.170. Iudæi sub iugo Gentilium fuerunt. Quo excusso, & Demetrio Nicanore per Simonem Machabæũ reconciliato, Iudæi deinceps synagogis suis cõtractuũ, ac perscriptionum annum Simonis Pontificis max. ducis ac principis Iudæorum adscribere ceperunt. 1. Machab. 13. Mercator.

AEGYPTII & PERSÆ certam ἐποχὴν, seu radicẽ temporum nullam habuerunt, sed regum ætatib. tempora definiebant.

GRÆCI uel à Troiæ excidio, quod accidit an. mundi 2784. uel ab Heraclidarum descensu siue reditu in Peloponesum, quando Pelopidas expulerunt, an. mundi. 2864. Postremò ab Olympiadibus an. mundi 3187. secundùm Garcæum, at 3192. secundùm Mercatorem. Erat autem Olympias spaciũ quatuor annorum, cuius primus, secũdus, tertius, quartus annus numerabatur, quo ipso Olympiæ conueniebant ad ludos in honorem Iouis institutos spectandos, & dies intercalaris inserebatur. Incipiebat autẽ Olympias à meridie primæ diei primi mensis Græcorum, cui ferè prima Iulij congruit: uel à plenilunio, quod solstitio æstiuo proximum est. Io. Garcæus. Ait incertam planè fuisse hanc numerandi rationem Plut. testatur: quandoquidem primus eorum exscriptionem serò est adortus Eleus Hippias, nullo admodum subnixus ad fidem necessario argumento. Cælius libro 13. capite 17. Antiq. Lect.

Antiquitùs apud ATTICOS consueuerant annos ac numerũ accedentem à Dionysiis numerare. Iterabantur ea tertio quoque anno. Vnde Vergilius Trieterica uocat.

ROMANI à Roma condita, anno M.3215. post Ilium captum 432. Olymp. septima. Quidam etiam ab urbe à regibus liberata. Regnatum enim est Romæ per an. 244. Expulsi reges A.M.3459. initio 68. Olymp.

CHRISTIANI serò admodum, circa annum Christi 600. à partu Virginis ἐποχὴν sunt exorti, qui partus incidit in A.M. 3965. V.C.750. Olymp.194 an.2.

DIONYSIVS Exiguus abbas Romanus ab XI. Cal. Aprilis an. sal. 532. anno Diocletiano 248. suos Paschales siue decem nouales cyclos exorsus est: idemq; primus instituit annos à natiuitate Domini computare, cùm hactenus à Diocletiano consueuissent Christiani, tanquam à summa persecutorum crudelitate, & pop. constantia. Ex Beda de ratione temporum, & Mariano Scoto G. Mercator.

Aera ALFONSI regis Hispaniarum cepit anno Christi 1251. Cal. Iunij. Mercator.

Mahometus cùm Meccæ emporio Arabiæ regnum affectare cepisset, pulsus inde, prædonum manu collecta Meccenses aggressus, quarta tandem obsidione urbe potitus, ciues omnes, qui Iudæi maxima ex parte erant, trucidauit, & regnum constituit. Proinde SARACENI & TVRCÆ ab hac fuga Mahometi (quam sua lingua Hegiram uel Alhigeiã uocãt, id est, peregrinationem uel expeditionem) ut quæ occasionem illi dederit colligendi exercitus, & regnum occupandi, annos suos numerare consueuerunt. Incidit autem in annum Christi 593. Augustinus Curio in historia Sarracenica. At Bodinus in Methodo histor. refert ad annũ sal. D.LI. Leo Afer uno tantùm loco libri tertij Hegiram ad annos Christi accommodauit. Gerardus uerò Mercator ad ann. 621. Heraclij decimum, ex Io. Lucido.

CVSTODIENDO.

CRETENSIVM fuit, lætos dies candido notare calculo, tristes atro: sed ante illos etiam THRACVM. Sab. lib. 6. cap. 2.

ROMANI annos numerabant, primùm per lustrum, quod quinto quoq; anno claudebatur: deinde per clauos, qui idcirco Annales uocabantur. Claui enim in pariete ædis Iouis ea parte qua erat templum Mineruæ (numerorum inuentricis) in singulos annos figebãtur, ut per eos numerus annorum colligeretur. Sanè lex priscis literis ac uerbis scripta erat, ut qui Prætor maximus esset, Idibus Septembris clauum pangeret: nam quia raræ per ea tempora literæ erant, notæ numeri annorũ, claui fuêre. VOLSINII quoq; clauos numerorum indices habuêre fixos in templo Nortiæ Hetruscę deæ. Postea Consules id officiũ fecêre, & postremò solenne claui figẽdi ad Dictatores translatũ est. At more intermisso, cùm post longum tempus pestilentia laboraretur, & seniorum memoria repetitum foret, aliquãdo eum morbum sedatum fuisse, ob clauum à Dictatore fixum, eius rei causa L. Manius Dictator dictus est, qui T. Pinarium magistrũ equitum dixit. Polyd. lib. 1. cap. 19. de Rer. inuent.

Indictio tributi genus est apud Asconium & Plinium iuniorẽ, nec temporis cursum significare cepit ante Constantinum Magnum. Cepit autem anno Christi 313. ante diem VIII. Cal. Octobr. Cõstantino II. & Licinio II. Augg. Cos. idq; in fastis Græcorum scriptũ est his uerbis: ΙΝΔΙΚΤΙΟΝΩΝ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΩΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ ΑΡΧΗ. quo, die Maxentius Augustus à Constãtino Magno cæsus est, & pax ecclesiæ Christianæ restituta. Enimuerò cùm parta de Maxẽtio victoria stabilem Ecclesiis pacem attulisse uideretur, gratio animo à Patribus decretum fuit in concilio Niceno, ut diplomatibus Indictiones ascriberẽtur, ut scribit Beda: propterea quòd nondum anno Christi utebantur, sed annis Imperatorum, qui quòd identidem mutarentur, planè incertã reddebant rationem temporum. Decretum est etiam, ut circulus Indictionum caperet XV. annos. Io. Bodinus Methodi histor. cap. 8.

PONTIFICES Romani ad diplomata, epistolas, libellos omnes, Imperatoris annos addiderunt. Primus Paschalis, hisce facilè præteritis, suæ potestatis numerum adscripsit. Auentinus lib. 6. Annalium Boiorum.

CAROLVS III. Imp. circa an. sal. 880. primus annos Christi seruatoris omnibus epistolis, libellis, diplomatibus addidit. Id usq; ad nostrum æuum hactenus obseruatum est. Auentinus lib. 4. Annalium Boiorum.

In Concilio Tarraconẽsi, anno Christi 1180. decretum, ut deinceps annus Dominicæ incarnationis in publicis instrumentis scriberetur, quum antea anni Francorum Regum scriberentur. Tarapha de regibus Hispan.

Apud Perpinianum oppidum, in Curia generali, 25. Decemb. 1351. fuit determinatum in Catalania, ne Calendæ à notariis in chartis scriberentur, nec ab incarnatione annus Domini, sed à natiuitate incoaretur. Tarapha de regib. Hispan.

TEMPVS CONSIDERATVM VT INSTRVMENTVM NVMERANS IN GENERE, quoad Institutionem Constitutionem, Deductionem, Conseruationem suam.

DIERVM CONSIDERATIO Singularis: Quo ad

PARTES.

Diei partes naturalis uariæ, hac serie à Io. Lalamantio proponũtur. Mediæ noctis inclinatio: Gallicinium: Conticinium: Quarta uigilia: Crepusculum matutinũ, ἕῳθρον βαθυ, Diluculum profundũ: Diluculum, αὐγή: Mane seu Aurora, diei principiũ: Dies clarus, ἥλιος αὐίχων: Meridies: Tempus occiduũ, Occasus Solis: Suprema tempestas, ἑσπέρα, Crepusculum: Vespera, ἑωὶ ἱερῆ, cũ tenebris Hespero ortur: Prima fax, πρώτη νὺξ, uel φυλακὴ, πρῶτος ὕπνος: Nox concubia, δευτέρα φυλακὴ: Nox intempesta, τρίτη φυλακὴ, Silentium noctis.

PRINCIPIVM.

ITALI & BOEMI diẽ à Solis occasu incipiũt: VMBRI & ARABES à meridie: ATHENIENSES & HEBRÆI à Solis occasu: BABYLONII ab exortu: ROMANI, AEGYPTII, GRÆCI à media nocte. Gell. li. 3. c. 2. & Plin. li. 2. c. 77.

DIERVM considerátio CONIVNCTA.

Apud Septentrionales olim quidam magica arte imbuti, THOR uidelicet & OTHINVS eius pater, diuinitatis sibi fastigium arrogarunt. Quo euenit, ut feriarum series apud Danos eorundem nominib. cẽseatur. Nam diẽ Iouis Thor, diem Mercurij Othini diem appellabant. Saxo lib. 6.

HORARVM CONSIDERATIO.

IVDÆI, ut horas noctis in partes quatuor, ita & diei similiter in quaterna spacia (quorum singula tres horas caperent) diuidebant. Et primum quidẽ spacium seu tres primæ horæ, Prima hora uocabantur, de nomine primæ horæ. reliqua tria spacia de nomine horæ ultimæ & præcedẽtis spacij denominationem accipiebãt, ut uerbi gratia, quia hora tertia Iudæorum finit primum quadrantem, secundus quadrans denominationem ab ea accipit; & Tertia hora dicitur. Tertius quadrãs hora Sexta dicitur de nomine horæ sextæ terminantis & claudentis secundum quadrantem. Quartus quadrans hora Nona dicitur, de nomine horæ nonę, in quã tertius quadrans desinit. Et de hac horarum nomenclatura & ratione mentionem habes in historia Passionis apud Euangelistas. Lalamantius medicus Heduus doctiss.

VETE-

VETERES ex arte militari noctis horas in quatuor quadrantes partiebantur: ac unicuiq; quadranti tres horas assignabant. Et primum quidem quadrantem, primam uigiliam: secundum, secundam: tertium, tertiam: & demum quartum quadrantem, quartam uigiliam uocabant: nimirum quòd oporteret eos, qui hostium metu excubabant, & uigilias agebant, tres horas totas uigilare & excubare. Et finita quidem prima uigilia, seu peruigilatis tribus horis, alij excubitores rursus in secundam uigiliã, seu in tres alias horas succedebant: & secunda finita uigilia, alij similiter in tertiam, & à tertia alij in quartam, dum illucesceret. Io. Lalamantius de Anno.

GALLIA tota horologia sua, quæ uniusmodi habet, ita dispensat, ut diei horas uigintiquatuor, in duas æquales partes partiatur, hoc est, in duodecim, quot scilicet horas horologia Gallis sonitu significant, & media nocte, & meridie: post quæ tempora hora prima auditur: prima dico à meridie, & prima à media nocte; & sic pergitur à secunda ad tertiam, dum ad duodecimam ueniatur. Secundùm quam supputandi rationem, Aequinoctio, Sol Gallis hora oritur sexta, & sexta etiam occidit. Prima ergo Iudęorum hora à sole occaso nostræ septimæ serotinæ respondet. ut hoc modo horæ Iudæorum cum nostris cõponi possint. Idem.

MENSIS CONSIDERATIO simplex

EXPLICANDO.

MENSIS *à mensurando Varrone, rectius à Græco μῆν sive Luna, cuius cursu menstruo spacio circũscribitur, sicuti Solis annuo. Est autem alius Physicus, alius Politicus. Physicus dicitur, quo Luna Signiferũ percurrẽs, quadripartita temperatis uices, quatuor anni Temporibus respondẽtes, producit. Et hic rursus uel Solaris uel Lunaris. Solaris est, quo Sol uniquoq; Zodiaci signũ percurrit, quòd sit ferè duodecima parte anni, hoc est,* XXX *D. cùm Zodiacus in* 12 *signa distributus sit, propter totidem congressus Solis & Lunæ. Tales menses habuere Aegyptii* 30. *dierum æquales, additis quinq; Epactis. Hunc rursus duum faciunt generum Astronomi, alium scilicet Medium sive Aequabilem, quando Sol æquali motu unum Zodiaci signum perficit, secundum quem motum in singulis signis nulla uarietas contingit: alium Verum sive Apparẽtem sive Inæqualem, spacia habentem inæqualia, propter solis motum in signis singulis, & motum apparentem dissimilem: unde menses æstiui hybernis longiores sunt, cùm tardius medietatem Zodiaci borealem quàm australem emetiatur. Ali Lunaris mensis dicitur, quo Luna unamquodq; signum Zodiaci percurrit, non unius generis. Alius qui dem Periodicus, sive Conuersionis & Peragrationis, quo Luna signiferum perãbulat, sive ad idẽ punctũ Zodiaci redit, à quo cepit, motu uero nec uel æquali: Medicinalis item dicitur, quod medicis maximè inseruiat: & Impressionis propriæ mensis, Astronomis: sive iam sit Medius & Aequalis, sive Verus & Apparens & Inæqualis. Alius Synodicus, quo Luna ad Solem redit, & cum illo uelutti congrediatur, & coniungitur, & consequitur: unde etiam Consecutionis mensis dictus. Qui ipse & in Medium & in Verum itidem subdiuiditur: quem Astronomi communis Impressionis mensem uocant. Alius Illuminationis sive Apparitionis, à primo conspectu nouæ Lunæ in eodem mense, usque ad conspectum alterius: quod spacium* 28. *D. uulgò comprehendi putant. Alius denique Profectionis seu Conversionis, à Ptolemæo excogitatus, ut Lunaris ratio ad cursum Solis omnino quadret. Cæterum Politicus mensis is est, quem unaquæq; gens ad negotia sua, tum sacra, tum profana, accommodatum obseruat.*

HEBRÆI ueteres, quod ex Bibliis constat, menses numero sui ordinis exprimebant, primum, octauũ, duodecimum. Post reditum è Babylone demũ, imitatione Chaldæorum, uidentur nomina certa singulis tributa retinuisse, hac quidem serie, ut primus ab æquinoctio uerno esset Nisan, siue Abib: secundus Ziu, qui & Iiar & Aegiar: tertius Siuan, qui & Thamuz: deinde Rhotem: Ab uel Au: Elul: Thysri, qui & Ethanim: Bul, qui & Marhesuãn: Chasleu uel Chisleu: Thebeth: Sebat: & duodecimus Adar uel Ader. Recentiores uerò Iudæi Thysri primum, Bul secundũ faciunt, suo deinceps religs assignato ordine. Io. Garcæus. Thysri est primus quãtum ad naturam, nempe in æquinoctio autũnali: sed Nisan prior dignitate: nam ab eo omnia Legis festa æqualibus numerantur interstitiis. Vade dies 177 inter hos menses. Is est primus Aequinoctij. Nam in diebus Nehemiæ Iudæi menses ad medium Lunæ motum diesq; festos ordinarunt, incipientes à nouilunio septimi mensis, quod autumnali æquinoctio proximũ fuit, sicut Iudæi etiam hò die numerant. Illi autem primos decem dies pœnitentiæ uocant, quibus dant eleemosynas multas, & alia bona opera faciunt, ut iram Dei placare queant. Sic cæteri menses ab hoc dignoscuntur. Masseus.

AEGYPTII mẽsibus singulis dies 30. tribuunt, & XII habẽt ordine tali: Thoth, Phaothi, Athyr, Choiac, Tybi, Mecheir, Phamenoth, Pharmuthi, Pachon, Payni, Epephi, Mesori, ex auctore Epigrammatis Græci, & Aetio Tetrabibli 3. ser. 4. c. 48. Primũm mensem Septembri respondere Theon in Arati Phænomenis putat, item Epiphanius: at Plinius lib. 27. cap. 12. Augusto comparat. Nempe cùm menses singuli 30. D. cõstent, & qui supersunt dies quinq; quotannis ad finem ultimi mensis intercalentur, fit ut primus mensis per omnẽs menses Iulianos temporis progressu uagetur, nec nisi post an. 1460. ad easdẽ Calendas Augusti reuertatur. Lalamant.

PERSÆ eandem anni rationem habent cum Aegyptiis, nominibus tantùm mensium differũt, hoc ordine. Fordimech, Ardeimech, Cardaimech, Zirmech, Mardan uel Mardari, Sarambemech, Machiramech, Ebẽmech, Ydramech, Dimech, Bechimemech, Azfirdauich. Idem.

ARABES uaga habẽt Solstitia & Aequinoctia, cũ Aegyptiis, lunarionibus XII. annum absoluunt, mensibus imparibus 30. paribus 29. dies tribuentes. Mensem autem à coniunctione Luminarium ordiuntur. Nomina & series mensium hæc est. Prius Almuharam, Saphar, Rabe primus, Rabe secundus, Gemedy primus & secundus, Rage, Sahaben, Ramaden, Sanel, Dulchida, Dulcheia. Idem.

GRÆCI mensem quemlibet in tres decadas distribuũt: quarum primam decadam μῆνὸς ἱσταμένου: secundam μῆνὸς μεσοῦντος: tertiam μῆνὸς φθίνοντος uocabant: quasi dicas, decade mensis instantis, decade mensis medij, & decade mẽsis desinentis. Deinde primæ decadis primũ diem Νεομηνίαν, secundum δεύτερον ἱστάμενον, tertium τρίτον ἱστάμενον, & sic deinceps, usq; ad δεκάτον ἱστάμενον. Rursus secundæ decadis primũ diẽ, πρώτον ἐπὶ δέκα μεσοῦντος: secundum, δεύτερον ἐπὶ δέκα μεσοῦντος, & sic deinceps, usque ad ἑκάδα seu ἑικοστόν. i. uicesimum. Tum tertiæ decadis primum diem πρώτον ἐπὶ ἑκάδι uel πρώτον μετ' ἑκάδα, id est, primam post uicesimam, secundã, tertiam supra uicesimam, &c. uocabant. Vel etiam primum diem tertiæ decadis, instituto Solonis, ut fertũ, δεκάτον φθίνοντος, secundum ὀνδέκατον φθίνοντος, &c. id est, decimam desinentis, nonam, octauam, septimam desinentis: & usque ad ultimum eodem modo imminuendo numeros. Vltimus autem dies mensis ἕνη καὶ νέα dicitur Pollucі lib. 1. c. 7. Idem.

Sotion, ut auctor est Constantinus Cæsar lib. 1. de Agricultura, cap. 13 dies illunes appellauit eos, qui sunt à uicesimo nono ad secundam nouam. Id tempus alij Coitum, ut inquit Plinius, alij Interlunium, alij silentis Lunæ appellant: Coniunctionem alij, & Nouilunium: Græci Νεομηνίαν & Σύνοδον, ut & primam Νέαν, id est, corniculatam, & falcatam, & nõdum semiplenam, sed cauam & cornutam, κοίλην. Septimam uocant Διχότομον καὶ ἡμιτομον. id est, semiplenam, dimidiatam, diuiduam, rectam, ὐθεῖαν. Vndecimam uocant Αμφίκυρτον. id est, gibbosam, gibberosam, turgidam & tumidam. Decimam quintam πανσέλληνον, id est, Plenilunium & Oppositionem uocant. A plenilunio rursum fit ἀμφίκυρτος, id est gibbosa: exin rursum Διχότομος: & tandem fit μίνυσις, dum iterum ad Σύνοδον, id est, Coniunctionem redeat. Schematismi enim, id est, conformationes seu habitus, affectiones & uisitationes Lunæ, qui sunt dum augetur, ordine immutato procedunt dum imminuitur. Omnes autem hæ Lunæ facies seu Αἰμφίσεις, Visitationes Latinis, Græci φάσεις etiam dicuntur. Lalamantius.

ATTICI menses impares habent dies 30. pares dies 29. Post annos octo intercalant menses tres, singulos tricenum dierum. Ordo illorum talis:

Hecatombæon.	*Solstitiales duo*	Posideon.
Metageitnion.		Gamelion.
Boëdromion.		Elaphebolion.
Maimacterion.	*Aequinoctiales duo*	Munychion.
Pyanepsion.		Thargelion.
Anthesterion.		Scirrhophorion.

ROMANI mensum dies in tres ordines distribuebant, in Calendas, Nonas, & Idus, à quibus nominibus dies ipsi denominationem accipiebant. Ac primus quidẽ dies cuiuslibet mensis Calendæ dicebatur: sequentes ut minimũ quatuor, ut summum sex (nam quidam menses Nonas tantùm quatuor habent: quidam sex) Nonarum nomen accipiunt: qui inde sequuntur dies, Idus uocantur, in quolibet mense octo. Reliqui in finem mensis dies numero additò Calundæ dicũtur: ut XVII: Calẽdas, hoc est, ante Calendas siue diem sequentis mensis primi. Macrob. c. 19 lib. 1. Saturn. De numero Calendarum, Nonarũ & Iduum hi uersus extant:

Sex Maius Nonas, October Iulius & Mars,
Quattuor at reliqui tenet Idus quilibet octo.
Inde dies reliquos omnes die esse Calendas.
Nomen sortiri debent à mense sequenti.
Versibus his noscas mensis cuiusq; Calendas.
Tantum, tendebat, quòd, regni, summa, regebat,
Sanctus, rex, talis, sapienter, regna, subegit.

XII. dictiones XII mensib. ordini respondent, Initiales li-

teræ quatuor significant numerũ Calendaiũ: ita quidem ut Q. in ordine alphabeti XVI, R XVII, S XIIX, T XIX Calendas denotet. Ergo Tantũm Calendas Ianuarij (quæ in Decembri sunt mense) à numero XIX ordiendas indicat. & sic de cæteris. Io. Lalamantius.

CONFERENDO, CONCILIANDO.

Vt Aimorum diuersa initia apud diuersos, ita quoque ordo mensium uariat apud eos qui Solis rationẽ habẽt, qui Lunæ, qui utriusque. Ergo cùm præcisè mẽsis mensi respondere nequeat, fit ut grauiß. auctores diuersa de iisdem sæpè pronuncient. V. G. *Plut. in uita Alexandri Hecatombæoni uel Cronio Atheniensium, Loon Macedonum componit, quem alii Boedromioni æquant. Idem in Iside Athyr Aegyptiorum Pyanepsioni Atticorum comparat, alii uerò Anthesterioni. Nos ex Diario historico Henrici Pantaleonis, Medici & Philosophi, Comitis Palatini, collegæ nostri, eudem hanc Mensium symbolen proponemus.*

ROMANORUM.	HEBRAEORUM.	ATHENIENSIUM.	MACEDONUM & Græcorũ.	CYPRIORUM.	AEGYPTIORUM.	PERSARUM.	ARABUM ET Saracenorũ.
1 *Ianuarius.*	10 *Thebet.*	8 *Gamelion.*	11 *Apellæus.*	11 *Epiphi.*	5 *Thybi.*	5 *Mandaimech.*	*Almuccram.*
2 *Februarius.*	11 *Sebebat.*	9 *Elaphebolion.*	12 *Dystrus.*	12 *Romus.*	6 *Mechir.*	6 *Sarenhemech.*	*Saphar.*
3 *Martius.*	12 *Adar.*	10 *Munychion.*	*Xanthicus.*	1 *Aphrodisius.*	7 *Phamenoth.*	7 *Mahberemech.*	*Rabe 1.*
4 *Aprilis.*	1 *Nisan.*	11 *Thargelion.*	1 *Artemisius.*	2 *Apogonicus.*	8 *Pharmuthe.*	8 *Benemech.*	*Rabe 2.*
5 *Maius.*	2 *Iar.*	12 *Scirrophorion.*	2 *Desius.*	3 *Anicetus.*	9 *Pachon.*	9 *Idramech.*	*Gemedi 1.*
6 *Iunius.*	3 *Siuan.*	1 *Hecatombæon.*	3 *Panemus.*	4 *Iuvius.*	10 *Pauni.*	10 *Dimech.*	*Gemedi 2.*
7 *Iulius.*	4 *Thamuz.*	2 *Metageitnion.*	4 *Lous uel Dorus.*	5 *Caesarius.*	11 *Epiphi.*	11 *Bynemech.*	*Rage.*
8 *Augustus.*	5 *Ab uel Ab.*	3 *Boedromion.*	*Gorpiæus.*	6 *Sebastus.*	12 *Mesori.*	12 *Agermadech.*	*Sababan.*
9 *September.*	6 *Elul.*	4 *Mamacterion.*	*Hyperberetæus.*	7 *Antoninianus.*	1 *Toth.*	1 *Phordimech.*	*Ramadan.*
10 *October.*	7 *Thisri.*	5 *Pyanepsion.*	*Dius.*	8 *Domitianus.*	2 *Phaophi.*	2 *Ardaimech.*	*Saual.*
11 *November.*	8 *Marhesuan.*	6 *Anthesterion.*	*Apellæus.*	9 *Phytyphatos.*	3 *Athyr.*	3 *Cardaimech.*	*Dulchida.*
12 *December.*	9 *Chisleu.*	7 *Posideon.*	10 *Artherius.*	10 *Artherius.*	4 *Chiac.*	4 *Zirmech.*	*Dulchria.*

MENSIVM CONSIDERATIO coniuncta per TRIADAS. TRIMESTRIA ANni tempora.

Ex Hip. 3. de Diæta, Hyems à Pleiadum occasu ad Aequinoctium uernum: Ver ab Aequinoctio ad Pleiadum ortum: Aestas à Pleiadum ortu ad Arcturi exortum: Autumnus ab Arcturi exortu ad Pleiadum occasum.

Galenus 3. Aphorismorum 14. & in 1. & 2. Epid. Hippocratis, Ver ab eo quod Hyemem sequitur æquinoctio, exordium sumere scribit. Aequinoctium autem uernum initio Artemisij assignant. Aetius serm. 3. tetrabili 1. cap. 164. mensis Martij (ut interpres habet) die 23. æquinoctium uernum esse dicit. Varro lib. Rei rust. cap. 20, diem Aquarij 23. seu si uis Februarij septimum (nam Columellæ 17. Calend. Febr. sol in Aquarium transitum facit) Veris initium esse dicit. Cui adsti pulatur & Constantinus Cæsar cap. 1. lib. 1. de Agricultura. Astronomi, alij medium Martium, alij decimum diem Martij, alij Februarij 22. diem Veris initio assignant. Columella æquinoctium Veris cõtingere scribit circa 8. Calend. April. quod est circa 25. Martij in octaua parte Arietis. Idem ibidẽ scribit, Hipparchi rationem docere Solstitia & Aequinoctia non octauis sed primis partibus signorum confici. Plinius tradit aduenas uolucres ad 6. Cal. Febr. spem Veris attulisse, & esse quosdã, qui certissimum Veris initium arbitrentur, ob infinitum animalis papilionis prouentũ. Et idẽ lib. 16. cap. 25, scribit, florem arborum esse pleni Veris indicium, & anni renascentis. Item Fauoniũ flare ab occasu æquinoctiali, & Ver inchoare: incipere autem flare circiter ferè sextum Idus Febr. ut uerum sit, quod idem Plinius dicit, dierum ipsorum, anni solisq; motus (atq; adeo Aequinoctiorum & Solstitiorum) propè inexplicabilem esse rationem. Id quanquam uerum est, conuocati tamen annis ante hæc nostra tempora mille ducentis triginta nouem in Nicena synodo Patres, qui tunc Ecclesiæ præerant ad trecentos decem & octo, Aequinoctium uernum omni studio certis diei acloco affigere lategerunt (non quòd ibi perpetuò hæsurũ putarent, aut q̃ ignorarent uoluentib. annis idipsum inde motũ iri, & retrocedendo anticipaturũ: sed q̃ ut sui temporis curam gerebant, ita eos, qui sui ipsorũ locum quasi per manus acceptum aliquot pòst annis tenerent, & ueluti hæreditario iure sibi uendicarent, suo exemplo eius etiam rei, cùm necessitas postularet, curam gesturos arbitrarentur) Hi ergo Aequinoctio uerno (id Sole Aequatorem tenente contingit) duodecimum Cal. Apr. seu Martij uicesimũ primum assignauerunt. Quod optima ratione eos fecisse iudicabis, si perpenderis quarto quoq; anno minuta 44. plus quàm oporteat in anno Rom. intercalari, cùm scilicet dies integer seu horę 24 plenæ anno Bissextili intercalantur. Et quanquã 44 minuta quarto quoq; anno superabundantia parui momenti esse uideãtur: tanti tamen momenti sunt, ut singulo quoq; centesimo tricesimo primo anno Aequinoctium in antecedentia reiiciant unius diei interuallo. Cùm ergo Nicena synodus animaduertisset tẽpore incarnationis Christi, uel, ut alij notãt circa Iulij Cæsaris tẽpora, Aequinoctiũ uernũ in diẽ Martij 25. incidere, ab illo uerò tẽpore ad sua usque an. trecẽtos uigintiquatuor effluxisse, atq; adeò Aequinoctiũ uernũ per tres ferè dies retrocessisse in antecedẽtia, & à 25 Martij in 22. eiusdẽ retrolapsum: illi & præterito iam tẽpori, & parti etiã aliquotæ futuri prospicere studẽtes, uerno Aequinoctio diem Martij uicesimãprimã assignauerũt. Iam uerò cũ à tẽpore Nicenæ synodi, Christi an. 331. celebratæ, anni ad hæc nostra tẽpora effluxerint mille ducenti trigintanouẽ (agitur quippe nunc an. MDLXX.) fit ut Aequinoctiũ uernũ pari ratione retrocesserit ab illo tẽpore ferè per 12. dierum spaciũ, ut iam in Martij nonũ retrocessisse cõperiatur. & quidẽ XXI. Martii (quo die cõstituebat Aequinoctiũ Nicena synodus) tridui interuallo distare ab eo qd̃ Plinius, & bidui ab eo quod Mõtanistæ eidẽ assignabãt. Plinius siquidem lib. 18. cap. 16. 25. Martij: Montanistæ nonum Cal. April. eidẽ assignabãt. Nos, ut cõmodiùs & faciliùs qd̃ quærimus (Lunã dico primã Verni tẽporis, atq; adeò etiam primũ & anni & mensis Hebraici diẽ) quasi digito indicemus: Aequinoctio uerno octauũ Idus Martij assignamus: non quòd ignoremus nostri temporis Astrologos scribere se illud ipsum hac nostra tempestate die Martij X. deprehendere, sed quòd ob rationes prædictas in eum ferè diem hac tempestate retrolapsum sit: & quòd nisi eo ibidem fixo collocatoque, primæ Verni temporis lunæ atque adeò primo Hebraici anni diei, certus & uerus locus assignari non possit. Nullibi ergo commodius, ut his temporibus, meo quidem iudicio, cõstitui potest. Quo posito, dico eam primam Lunam nouam, quæ prima post octauũ Idus Martij occurrat, anno Hebraico & primo diei mensis Nisan initium adferre. Io. Lalamantius Com. de Anno.

ANNI CONSIDERATIO SIMplex. Quo ad HECTADAS, SEMESTRIA.

Annus, reditus Solis in Zodiaco, motu proprio, ad idẽ punctum, secundùm γνῶσιν consideratus ab Astronomis, Astronomicus dicitur, & Naturalis, & Vertẽs, quo Sol emensus totã Zodiaci longitudinem, ad idem solstitium uel aequinoctium redit. Duplex interim: uel Medius, perpetua æqualitate cõstans, relatus aut ad puncta quatuor cardinalia media, quas τροπὰς uocant, inde Tropicus dicitur: aut ad Stellas fixas, ut ad primum Arietis cornu, & Sidereus dicitur. uel Verus sive Temporalis, quo Sol ad uerum æquinoctium sive solstitium reuertitur, cuius spacia sunt æqualiũ. At uerò consideratus annus à Politicis secundùm ἀτραξίν, Politicus dicitur, & Ciuilis, & Mundanus, secundùm utrusq; luminis motũ, ut antequàm Sol totũ Zodiacũ percurrat, periodos lunares duodecies observet. At hic rursus diuiditur in Solarem, ad Solis motum principaliter accommodatum (perpetuò constantem diebus 365. uel cum intercalari, ut Iulianus annus, uel absque) & in Lunarem, ad Lunæ motum principaliter accommodatum, constantem diebus 354. & mensibus Lunaribus synodicis XII: quorũ initia semper nouilunii, media plenilunii respõdẽt, & sunt alternis 29. & 30. dierũ. Differt proinde à Solari ferè X. dieb. qui ἐπακτοὶ dicuntur, eo quòd certis annorũ periodis super additi, Solari Lunarem æquari faciunt. Eo primi parentes sunt usi, & Iudæi usque ad Christum, Graeci, Romani & Arabes. Ex Io. Garcæo.

QUO AD INITIVM ANNI.

IVDÆORVM annus circa 26 diẽ Martij incipit, more Aegyptiorum, ad motum Lunæ. Siquidem Nouilunium Aequinoctio uerno proximum, præcedens aut sequens, primum diem anni efficiebat. Rab. Iehosuc. Sed recentes Iudæi annũ initium referunt ad Nouilunium Aequinoctio autumnali proximum, annum Iubileum respicientes. Rab. Eleazar.

Hebræos à Vere anni sui exordium facere (quod olim Romulum illorum exemplo fecisse constat) testis esse potest is locus qui habetur Deut. cap. 16. quo loco Moses Domini iussu edicit Israelitis, observent mẽsem nouarum frugum, & uerni temporis primum, ut faciant Pesah Domino Deo suo. Testis est & is locus, qui iisdem uerbis & sententia habetur apud D. Hieronymum de celebratione Paschæ, & Augustinum tomo 2. epist. 86. ad Hesychium: quibus locis scribũt illi, celebrationem Paschę in mense nouarum frugum reperiri, ꝓpter similitudinẽ sacramẽti renouandæ uitæ. Primum autem uerni temporis eum mensem esse docet August. quo Sol est in Arietis principio. Vnde fallitur Ambros. qui primum mensem nouarum frugum esse dicit eum, quo apud Aegyptios noui fructus colliguntur. Nam apud illos non semper in primo mense demetitur seges, sed ut occurrit, aliis atq; aliis mensibus. Nicephorus etiã Callistus hist. Eccl. lib. 12. cap. 32. scribit hanc rationem impulisse Montanistas, ut mensem quemlibet dierum triginta, atq; eorum principium Aequinoctium uernum facerent (Quæ dies, inquit, secundùm Rom. ritẽ nono Cal. Aprilis dicitur) quòd eo tempore duo hæc luminaria initium suum habuisse allegant, per quæ tẽpora anni significantur. Idem ferè Sozomenus habet hist. Eccl. lib. 7. cap. 18. Sed Nicephorus ibidem etiam scribit, Eusebium memoriæ tradidisse, ueteres Iudæos sacrificia Paschalia post Aequinoctium uernum celebrauisse, Sole duodecimam partem, quæ à Græcis κλῖσις, id est, Aries appellatur, Zodiaci circuli ingresso: Luna autem per diametrum Soli opposita, tum quartę decimæ diei cursum tenente. Sic apparet Hebræos & Pascha Luna decimaquarta primi mensis celebrauisse, & primum anni mensem primum uerni temporis fuisse. Io. Lalamantius.

AEGYPTII propter intercalaris diei neglectum, certum anni, quem ex 365. diebus constituebant, initium nõ habuere, usque ad Domitianum.

ASIANI ab æquinoctio autumnali auspicabantur.

ATTICI à Meridie primi diei Hecatombæonis annũ suũ auspicabantur: Hecatombæonẽ aũt à prima Luna noua, quæ proximè Solstitiũ (id olim uicesimo quinto Iunij, nostris tẽporib. circa duodecimũ eiusdẽ cõtingit) sequebatur, incoare oportebat. Platonis locus est li. 6. de Legib. Omnes (inqt) magistratus, tam annui quã longioris tẽporis, pridie calẽd. mensis illius, quo post Solstitiũ æstiuũ nouus annus incipit, in unũ templũ conueniant. & Simplicius lib. 5. Physicæ Aristotelis sic scribit: Anni initia sic facimus, uel circa Solstitiũ æstiuum, ut Athenienses: uel circa Autumnale Aequinoctium, ut terræ quæ nunc Asia dicitur incolæ: uel circa Brumam, ut Romani. Io. Lalamantius.

ROMANI & ALBANI ante Numam ab æquinoctio uerno annum ordiebantur. Pòst ex Numæ instituto à mense Ianuario auspicari ceperũt. Olim Martius numerabatur primus: à Martio Quintilẽ, sextu Sextilẽ appellãt, aliosq; conceptũ usq; ad nouissimũ, quẽ Decembrẽ nuncupãt: qui cẽsetur à Martio decimus. Hinc uisum nonnullis est existimare & dicere, non duodecim mensibus, sed decẽ cõplesse illius tẽporis Romanos annũ, ac certis mensib. dies supra triginta adiecisse. Alij Decembrẽ scribunt à Martio decimũ esse, undecimũ Ianuariũ, Februarium duodecimũ, quo utũtur in lustrationibus, ac defunctis in anni exitu parentãt: quos transpositos esse, factumq; Ianuariũ primum: quòd Cal. Ianuariis creati sint exactis regib. primi Cõsules. Causam afferũt quidã à Romulo, bellaci uiro, martisq; studio flagrante, ac stirpe habito Martis, prærogatiũ mensem fecisse eũ, à Marte qui nomẽ traxit. Numã cõtrà, qui quietus erat, ciuitatem q; ad agriculturã conuertere cupiebat, atq; à bellis abducere, Ianuario tribuisse principatũ, Ianumq; ad ingẽtes honores prouexisse, ut eum, qui politicus fuisset, agriculationisque quàm bellandi potius studiosus. Plut. in quæst. Rom.

Anni Iuliani initiũ more ROMANO pẽdet à media nocte antecedente Cal. Ian. nõ à meridie Calendarũ eiusdẽ: cuius rei rationẽ reddit Plut. problem. Rom. 82. his uerbis, An q̃ respub. ab initio militari more & instituto constituta est: in re aũt militari multa nocte utiliter occupantur? An diei ortum agendi principium esse uoluerunt, noctẽ uerò cõsilij & præparationis: oportet aũt præparatos rẽ aggredi, nõ uerò cõtrà agentẽ præparari. An quemadmodum meridies multis est finis reip. gerendæ: sic noctẽ intempestã actionũ omnino initiũ oportere esse statuerũt? cuius rei maximũ argumentũ, magistratũ Romanũ post meridiẽ fœdus facere nõ solere.

ARABES, cùm initia mensium & anni semper ad nouilunia referunt, anni principium statum non habuere.

DEDVCTIONEM ANNI.

PATRES ante diluuium Annum definiere cursu Solis ab Aequinoctio uerno, distinctum in menses XIX Lunares.

HEBRÆI annũ habuere duplicẽ, Historicum scilicet & Politicũ. Historicum quidẽ in dies festos & profestos distributũ, publicis congressib. accommodatũ, quo numerabant seriẽ annorũ, & historias notabãt. Eũ ordiebãtur à nouilunio, q̃ uerno æquinoctio propriũ erat: ab eodẽ dies XV. destinatus erat Paschati. XI. dies intercalabãt, tertio quoq; anno in unũ mẽsem cõtractos: reliquis qui supererãt ad octauũ usq; annum seruatis, quo demũ æquinoctiũ uernũ & anni initiũ ad unum diẽ reducebantur. Politicũ uerò & œconomicum post messem & uindemiam collectã incoabãt, à primo die mensis septimi Historici, & festũ Tubarũ celebrabãt primo die, XV. uerò festum Tabernaculorũ. Inseruiebat aũt annus iste decimarũ annuæ solutioni, priuatis itẽ contractib. anno itẽ sabbatino septimo, quo terra feriabatur: anno deniq; quinquagesimo, Iubileo dicto (à Iobel, siue buccina: quoniã tunc buccinæ clariùs sonabãt) ex septẽ annorũ hebdomadib. exurgente, quo omissa prorsus cultura, præcedentis anni prouentib. & sponte natis fruebantur. Io. Garcæus.

AEGYPTII, CHALDÆI, PERSÆ, ASSYRII ex Solis motu 365 dieb. annũ definierũt, omisso quadrãte qui superestẽ mensi cuilibet dies 30. tribuentes, & reliquos quinq; dies superfluos ultimo mense in fine anni addẽtes. Ob neglectum aũt diem intercalarẽ (qui 4. singulis annis ex quadrantibus residuis conflatur) initiũ anni mirè peroẽs partes errauit, ac demũ exactis 1460. annis (quorum quadrãtes præcisè 360. dies cõstituũt, qui Annus ἐμβολισμὸς, intercalaris dictus est: item κυνικὸς, Canicularis, à Cane cum die Solstitij exoriẽte) in pristinum locum restituens fuit: & tum demum æquinoctia & solstitia, anni initia, ad metas pristinas reuertebãtur. A Diocletiano tandẽ coacti Aegypti, anno intercalari uale dixere, & diem intercalarem suscipere coacti fuere. Annus hic artificib. quã politicis cõmodior propter æqualitatẽ, proinde eo Ptolemæus & Copernicus utuntur. Idem.

GRÆCI annos Lunares ab Hebræis acceptos usurpantes, nec ob defectum XI. dierum æquinoctia anticiparent, & nouiluniorũ tẽpora peroẽs anni partes (ut in anno Aegyptio) uagarentur, intercalationib. Lunares annos Solarib. adæquarũt: sedesq; æquinoctiorum & solstitiorũ iisdem mensib. licẽt non iisdem dieb. retinuerunt. Intercalatio aũt duplex fuit. Primò enim quadrantes annuos quarto quiq; anno in unum diem ἐμβόλιμον dictum cõtractos addidere, quo ipsi Olympicum certamen celebrabãt. Deinceps uerò quũ propter inæqualitatem Solaris & Lunaris anni quatuor anni tẽporum ordinẽ turbari uidẽrẽt, quoniã Lunaris annus XI. dieb. Solari minor est: dies illos undecim, anno Lunari nunc tertio, nunc secundo, in unũ integrũ mensem contractos, ἐμβόλιμον dictũ addidere: ita ut annus intercalaris, cui addebatur, XIII. mensibus seu 384. diebus constaret.

LEOSTRATVS Tenedius, intercalandi tempus in certum ad Octoeterida reduxit, ut octo annorũ Lunariũ spacio, integra Aequinoctiorũ & Solstitiorũ reductio fieret, tribus scilicet mensib. octauo anno additis, præter eum diem, quẽ cuiuis Olympiadi adiicere consueuerãt: ut priores anni singuli duodecim mensib. synodicis seu 354. dieb. posteriores tres singuli XIII. mensib. seu 384. dieb. constarẽt. Hic Cyclus maximo cum applausu receptus, quoniam duas præcisè Olympiadas

piadas contineret, & usuris (cùm centesimus mensis nouæ octoeteridi initiũ præberet) aptissimus esset, Eudoxius fuit appellatus, ab Eudoxo Gnidio. Et tamẽ cùm octoeteris ista annos nihilominus solares plus uno die & semisse superaret, Æquinoctia & Solstitia præcisè ad eosdem dies non redierunt.

METON Atheniensis circa 86. Olymp. tempore belli Peloponnesiaci, abolita octoeteride, nouemdecim annorum Solarium spacium (quo 235. Lunationes absoluuntur) intercalationi attribuit: ut præter eum diem, quem alioqui Olympiadi cuique addebant, ad 19. annos Lunares septem menses attexerent, quorum singuli triginta, septimus 29. diebus constaret. Hanc periodum siue Cyclum uocarũt συναδεκαετηρίδα, & δέκα ἐν συνεπτακαιδεκάτῃ: & annus Magnus Metonis, nũc Romanus dici cepit: eundemq; Romani in anno Iuliano aureis literis notabant, hisq; nouas Lunas signabant. Proinde mansit Aurei numeri & Cycli nouemdẽnalis siue Alexandrini usus: & quòd uerum Paschatis diem notet, Cyclus Lunaris & Paschalis dicitur. Absoluto enim 19. annorum numero, Luna semper redit ad eundem anni Solaris diem: & primus dies mensis primi in possessionem diei solstitialis restituebatur.

CALIPPVS alium Cyclum annorũ LXXVI. ex quatuor Mesonticis contexit, & periodũ Calippicã nominauit, secũdo an. Olymp. 112. Etenim an. 70. Lunarib. præter menses 28. dies quoq; nouendecim plenos inscripsit, cùm Metonis annus ad intercalares dies non satis accommodus esset.

HIPPARCHVS inde, annis post Calippum circiter 202. noui anni auctor extitit, qui quatuor Calippicis constaret, sedecim συναδεκαετηρίδας in unam contrahens. Hoc cyclo 304. ann. & adiectione mensium intercalarium 112. (quorum sedecim 29. D. reliqui diebus 30. perficerentur) æquinoctia & solstitia ad sua principia reducere uoluit, unum diem intercalarem omittendo, ut initiis mensium ritè nouilunia responderent.

ARABES siue Mahometani annũ Lunarẽ ex XII. mensibus uel diebus 354. compositum obseruant: quorum sex pleni dicuntur, 30. dieb. constantes, totidem caui, 29. diebus comprehensi: ut cùm mensis synodicus 29. D. 12. H. 44. M. constaret, dies integros anni in 12. menses partirentur: residuas horas & scrupula spacio XXX. an. in dies XI. contraherent, & quoties horæ collectæ duodenarium excedebant, toties unum diem inserebant, quem Hyperbolicum dixere. Fuere autem illis semper anni ἐμβόλιμοι 2. 5. 7. 10. 13. 16. 18. 21. 24. 26. 29. Quorum quilibet 355. dies habuit, reliquis unus dies defuit. Menses uerò semper ab ipsis Nouiluniorum diebus exorsi sunt, & contenti lunari periodo, neglexerunt Solarem. Hinc spacio 33. annorum menses omnes per totum annum uagabantur, nec certi hyberni aut æstiui menses erant.

Quis modus aut quę ratio anni fuerit ante Vrbẽ conditã apud antiquissimos ITALIÆ populos, siue ij Vmbri, ut scribit Plinius, siue Hetrusci, Sabini, aut alij fuerint, diuinare nõ est facilè, cùm eius rei tractatio neq; literarũ monumentis tradita sit. Io. Lalamantius.

ROMVLVS annum ab Aequinoctio uerno incipiens, ex 304. diebus & mensibus X. (inter quos Martius primus esset) cõposuit: ut Aprilis, Iunius, Sextilis, September, Nouember, December 30. dierum essent: quatuor reliqui, Martius, Maius, Quintilis & October 31. Cæteùm cùm numerus iste neque Solis cursui, neque Lunæ rationibus conueniret, nonnunquam usueniebat, ut frigus æstiuis mensibus, econtrà calor hyemalibus proueniret. Ergo tunc tantum dierum patiebantur sine ullo mensis nomine absumi, quoad cœli habitus instanti mensi aptus rediret.

NVMA initium anni ad Brumam transtulit, & incoauit à Ianuario, attexuit Februarium. Deinde Græcos imitatus, 354. D. siue XII. M. Lunaribus annũ circumscripsit: eamq; intercalãdi rationem instituit, ut alternis annis propter Epactas 22. dies mensem intercalarem adiiceret, Mercidonium dictum, teste Plutarcho: addidit item Cyclum continentem tres octoeteridas, ut æquinoctia & solstitia ad pristinas sedes redirent: Ianuario item diem unum addidit: ita ut menses omnes impari numero constarent: sex scilicet, 29. diebus, quatuor 31. Februarius unicus pari numero, tanquam inferis sacer. Verùm quia confusa admodum hæc erat ratio, neque mensium initia nouiluniis respondebant: cura intercalandi Pontificibus demandata fuit. Quibus officantibus, C. IVLIVS Cæsar tandem anno ab V. C. 709. ante Christum 44. uel 45. annum confusionis ultimum 443. dierum fecit, hoc est, mensium XV. cum intercalario: & subinde noua ratione annum Solarem, Lunari neglecto, opera Sosigenis ex Aegyptiaco & Græco composuit: additione quinq; Epactarum Aegyptios, & intercalatione unius diei Græcos imitatus. Intercalario enim mense sublato, pro quadrante residuo anni cuiusque diem unum quarto quoque anno intercalauit post Terminalia, uel 23. diem Febr. qui quondã finis anni erat, & ibi mensis intercalari solebat. Annum proinde alterum constituit communem, D. 365. alterum ampliorem uno die, Intercalarem: qui idem, quoniam circa finem Februarij inserebatur, ita ut bis sexto Cal. Martij diceretur, Bissextilis appellatus fuit, dieb. 366. constans. Hic annus solus ad naturæ annum adaptatus, passim receptus fuit: & tamen quia modico superat ueram Astronomici anni quantitatem, etiamsi Aequinoctia & Solstitia in iisdem anni mensibus adhuc retineat, tamen diebus 14. aut 15. anticiparunt.

AVGVSTVS inde, cùm Pontifices, quib. ea cura commissa erat, dies intercalarios, qui quinto quoque anno incipiente intercalari debuerant, quarto incipiente intercalassent, adeoq; Calendariũ denuò uitiatũ esset, ut per annos 36. cũ nouem dies sufficere debuissent, duodecim essent intercalati: iussit annos 12. sine intercalatione decurrere, ut tres illi dies recompensarentur. Itaque deinceps Annus Augustanus, sicut à Iulio Iulianus, æreis tabulis incisus, propositus & obseruatus fuit. Duodecim certè mensibus ciuilib. completur, quorum alij 31. alij 30. unus 28. dies continent. Macrobius lib. 1. cap. 17. Saturn.

Cùm ANNVS, Solis δοκιμωτάτου definitus, maxima sit tẽporis mẽsura, qua mundi rerumq; omniũ durationẽ atq; seriẽ nostræ notitię subiicimus: equidẽ in uera eius metatione plurimæ gentes haud immeritò desudarunt. Quanquam enim eius magnitudo à rerum cœlestium gnaris præcisè satis definiri queat, exacta tamen & constans eius ratio dari nequit, quæ & motui Solis congruat, & ciuili simul usui seruiat. Cuius rei caussa in eo residet, quòd ciuilis annus σύμπαν requirat, quæ sine scrupulosa apprehensione, certo integrorum dierum numero claudatur, sic ut à hominum uulgo facilè percipi ac retineri possit. Anni autem naturalis tropici dimensio cùm in integros dies neutiquam cadat, sed in dierum minutissima scrupula desinat, quam ἀκριβεστέρων uulgus assequi, & anni rationem adeò exiliter ad calculos reuocare non potest: idcirco eius usurpatio ciuili societati non est idonea. Contra uerò, si ad politicum usum alias ei metas, scilicet, integris diebus determinatas, præfinias, illud incommodi emergit, ut quælibet eius metatio, ad annũ Naturalem collata, redundans aut deficiens reperiatur. Veruntamen diuersarum gentium anni ratione diligenter perpensa, apparet, omnes penè in definienda ciuilis anni magnitudine, uel scrupula diebus adhærentia rescidisse, uel annum Lunationibus accommodasse, atque ideo ciuilem annum astronomico minorem usurpasse. Qui sanè defectus, Intercalationis remediũ suasit, quò minùs neglecta ea subtilitas, & à naturæ uestigiis facta secessio, temporum successu, intolerabilem confusionem inuecheret. Intercalationem uoco, annorum aliquot ciuilium, à Solaribus periodis deficientium, complementum. Ea porrò ἐμβολὴ quò minor fuit, quò item expeditior, quò denique in annuarum periodorum defectibus farciendis ueram, hoc est, temporis cũ motu Solis ἰσάριθμον propiùs assequuta fuit, eò & melior extitit. Ex quibus apparet, nõ solùm uetustissimis Latinorum anni metationib. (quarũ prima δεκάμηνος à Romulo tradita, uix unius hominis ętatẽ tulit: altera emẽdatior à Numa mõstrata, an. pene 670. durauit) sed & aliarũ gentiũ institutis, tertiam illã anni Romani designationẽ, quæ ab auctore Iuliana appellata fuit, faciliorẽ & præstantiorem extitisse. Cuius quidẽ institutio & ratio talis fuit. C. Iul. Cæsar imperio potitus, cũ anni ciuilis rationem, ob uitiatam seculorum decursu intercalationem, ac inprimis Pontificum incuria (quorum erat eam statis temporibus præconis uoce promulgare) interruptam & depranatam, admodum impeditam reperisset, sic ut neque messium feriæ (Suetonio teste) æstati, neque uindemiarum autumno amplius competerent: Sosigenis Mathematici arte & industria adiutus, confusionis incommoda sustulit, ac nouam planè anni designationem, intercalationem, mensium distributionem, & Lunationum inuestigationem, introduxit (Dion hanc emendationem ad annum Vrbis 708. refert, qui cum anno Seruatoris 44. ἀς τὸ πρωτοκύκλωμα congruit) Confusionem dico primùm sustulit, defectum cum supplendo, quem uitiosa prioris temporis intercalatio pepererat. Annò enim correctionis inter Nouembrem & Decembrem duos menses, unum 29. alterum 30 dierum interiecit: præterea Decembri, mensem intercalarem dierum 30. Græcorum δεκαετηρίδα imitatus, subiunxit, ut annus ille mensium 15. seu 443 dierum extiterit. Id est, quod Macrobius inquit, Cæsar exordium nouæ ordinationis incoaturus, anno præcedenti omnes dies, qui confusionem facere poterant, cõsumsit. Iam quo ad circumscriptionem seu metationem anni, cùm is naturaliter Solis reditu definiatur, certum dierum numerum inquisiuit, quo iusta eius magnitudo ὡς ἐγγύτατα exprimeretur: existimans id fore simplicius & popularius, quàm præcedentium seculorum more, anni ciuilis mensis Lunę motui primùm adaptandus, ad sol[illegible] posterius reuocare. Annos itaque singulos communes diebus 365. circumscripsit, quo numero nullum uero proximiorem reperit. Quia uerò anni tropici iusta magnitudo trecentos sexaginta quinque dies senis penè horis superat: idcirco ne earum neglectu, quolibet quadriennio & tropæ & reliquæ feriæ stabiles à suis sedibus uno die retroferentur, atque adeò ne intra quater 365. annos, quo spacio 1460. æstates cõtingunt, 1461. æstates numerarẽtur: intercalationis remedio usus statuit, ut tribus quibuslibet annis succedentibus, excrescentium istarum horarum nulla ratio haberetur, sed quarto demum anno collectæ quater sex horæ, diẽ naturalem constituentes, unius diei adiectione compensarentur, eaque ciuilium annorum cum naturalibus ἰσάριθμοι fiẽt iterum obtineretur. Ei interstertioni locum fecit post Terminalia, seu ante quinque dies ultimos mensis Februarij, utpote breuissimi, ubi quarto quolibet anno fluente, ob ἐμβόλιμον diem sextus Calendarum Martij bis numerarẽtur: unde & Bissextilis nomen meruit. Anni porrò dies uniuersos in XII. menses ciuiles distribuit, quorum Febr. fecit 28. reliquos omnes uel 30. uel 31. dierum. Nec in iis attendit, ut eorum numerum Lunationes æquarent, ac proin ipsi menses Lunæ motui congruerent, hoc est, ut luminarium synodi mensium principiis affixæ essent, quemadmodum in Numæ Calendario moris fuerat: quin potiùs eis uagari permisit, ut in quoslibet mensium dies illæ incurrere possent: imò & intra 12. menses, 13. nonnunquam lunationes admittere non dubitauit: quod in qualibet Enneadecateride septies contingit. Annum autem à media nocte, ante calend. Ianuarias (cuius rei caussam Plutarchus in Roman. problematis inquirit) seu potiùs à Bruma incoauit, ut principium caperent Phœbus & annus idem. Quod etsi præcisè non sit uerum (quippe cùm brumale solstitium tum temporis Ianuarij calendas diebus septem antecederet) eos tamen Cæsar in nullo discrimine posuit, existimans tam pauculos dies euariationis parum inducere posse. Denique cùm hi menses politici, anni potiùs distinctioni & integrationi, quàm Lunę apparitionibus seruirent: idcirco ne Cæsar annum suum ea commoditate, scilicet nouilunia & cęteras Lunę φάσεις apprehendẽdi atq; notandi, destitueret: antiquam illam 19. annorum comprehensionem, quæ ab auctore annus Metonicus dicta fuit, assumsit. Meton enim Athenienſis, anno ante Christum 432. Græcis demonstrauit, singulis 19. annis exactis, omnes Lunationes in pristina loca, hoc est, eosdẽ mensiũ dies atq; horas quàm proximè restitui. Itaq; eum numerũ è ueteribus diariis modo cõuenienti suo quoq; inscribi uoluit, ut is ex ordine, sede sua primã Lunã, annumq; συναδεκαετηρίδος nota ret. Qui numerus aureis characteribus insignitus, Aureus quo que dici consueuit. Hę anni Iuliani leges fuerunt: quas Christiani postea, Romanorum ditioni subiecti, usurparunt, ac ut ipsorum religioni & dierum festorum celebrationi seruiret, pluribus inuentionibus locupletarunt. Etsi autem hæc cùm intercalandi tum Lunationes inquirendi ratio initiò optatum finem consequi uidebatur: quia tamen utraque labis expers non fuit, idcirco multorum seculorum successione, euidentes quosdam errores inuexit. Horum primus est troparum, ac per consequens reliquorum etiam Solis graduum anticipatio. Cùm enim dies intercalaris quoliber quadriennio assumtus, ex Alphonsinorum calculo, centesimam tricesimam quartam partem diei, hoc est, XI. fermè minuta temporis plus ingerat, quàm rei ueritas deposcat: iccirco singulis 134. annis ęquinoctia & solstitia in diem mensis antecedentem proximum reiecit: sic ut æquinoctium uernum, quod Cæsaris æuo uigesimum quartum circiter Martij tenuit, hodie in XI. Martij remearit. Vnde tobus huius mundi durantibus consequeretur, uernos tandem dies in Februarium & ultra, hoc est, in menses hybernos, retrolapsuros. Alterum incommodum est, Lunationum anticipatio, & ab aurei numeri sede diuulsio. Cùm enim Cæsar supposuisset, Lunationes omnes Enneadecateride confecta in sua principia reuerti: calculus docet, id non exactè, sed ὡς ἐπὶ πολύ πάντα tantùm uerum esse, ac 19. annorum Lunationes, 235. Lunæ circuitus continentes, enneadecateride minores esse, & paulò citiùs peragi, quàm ille annorum cyclus absoluatur. Continent enim 19. anni Iuliani 6939. dies, 18. hor. At uerò 235. Lunationes contingunt 6939. diebus, 16. hor. 34 min. Facta igitur subductione patet, Lunationes quidem post exactos 19. annos in eosdem dies reuerti, sed hora una, scr. 26. citiùs, quàm antè id tempus: proin cycli decemnoualis spacium sesquihoræ penè euariationem inducere: & per consequens singulis 304. annis, nouilunia omnia aurei numeri sedem horis 23. minutis 21. hoc est unum fermè diem anteuertere. Hic defectus luminarium synodos ab aurei numeri sedibus, iam inde à Iulij Cæsaris æuo, ad quintum usq; diem in anteriora transtulit, sic ut cui diei aureus numerus ei tempori congruens adscriptus esset, eo nostra ætate Luna corniculata apparerẽt, cùm tamen adhuc coitum facere deberet. Tertius error ex præcedentibus resultans; est æquinoctiorum & Lunationum mutua disiunctio: Cùm enim utrumque luminare ueterum fastorum dies paulatim anticiper, uerùm (ut modò dictum) dispari celeritate: idcirco & locus Solis uelocior re scilicet retrolapsu à Lunationibus magis magisque separatur. Quod incommodum secundùm Alphonsinos 6972. annis Iulianis, ac 313. insuper diebus, integræ Lunationis euariationem pareret. Hæc igitur incommoda, cùm Paschatis atque inde reliquorum etiam mobilium festorum celebrationem adeò turbassent, ut prisci Computi ecclesiastici canones, dies eos secundùm Nicenæ synodi decreta non amplius commonstrarent, sed nonnunquam octiduo, aliquando integro mense, aliquando & quinque hebdomadis seriùs: idcirco Gregorius XIII. pontifex contraria intercalandi uia usus, decem diebus ἐξωτερικοῖς seu exemtilibus, tropas in easdem quas Nicenæ synodi tempore tenebant sedes reuocauit, & sublato aureo numero, quò ad usum plumbeus factus fuerat; introductoque nouo Epactarum numero, Lunationes iis locis affigere & affixas detinere conatus est, ut priscæ Ecclesiæ sanctionibus satisfacerent. Et hoc Christiani Vistisij, Mathematum priùs, nũc Theologiæ in Academia nostra antecessoris CL. hypomnema, ab instituto nostro minimè alienum, & amicitiæ priuatæ & publicæ utilitatis mon. adnectere uoluimus.

ANNI CONSIDERATIO CONIVNCTA. VIDELICET TEMPus Annorum

QVATVOR. OLYMPIAS.

Ex G. Mercatoris supputatione, Olympias prima instituta & cẽlebrata fuit solstitio æstiuo, primo die Hecatõbæonis, circa an. Mundi 3192. à templo Salomonis condito 258.

DOMITIANVS agonem Ioui Capitolino post singula quadriennia celebrandum instituit, Olympiadum imitatione. Censorinus, & Suetonius. An. Christi 86.

QVINQVE. LVSTRVM.

LVSTRVM, nominatum tempus quinquennale, à luendo id id est, soluendo: quòd quinto quoque anno uectigalia per Censores locata persoluebantur. hæc Varro. Festus tradit, in tot annos prædia olim locari solita. quod Vlpian. l. 4. D. de rebus cred. significat. Hotoman. de Verbis iuris. Lustrum Seruius Tullius primus instituit, ut quinto quoque anno, censu ciuium habito, lustrum conderetur. Tunc enim urbs lustrabatur.

C. IVLIVS Cæsari Illyricum & Gallia Cisalpina in quinquennium decretæ, an. V. C. 693. Olymp. 180. an. primo. Eidem rursus in aliud quinquennũ prouinciæ prorogatæ, Crassi & Pompeii consensu.

Cn. POMPEIO Hispania prouincia in quinquennũ assignata: M. CRASSO itidem Syria. Dion lib. 39.

Ann. 438. THEODOSIVS octaua quinquennalia edidit. Rufus nona quinquennalia an. 443. Marcelli Chron.

SEPTEM.

Annus septimus, annus SABBATHI, ex institutione Mosis, quo omnis terra quiescere præcipitur. Exodi 23. & Deut. 31. & Leuit. 25. Occupata ergo per Iosuam Palæstina, & ab eodem XII. tribus Israelitarũ diuisa, Sabbathum primum actum an. mundi 2506. ab Exitu 53. Septimum, an. M. 2549. qui incidit in primum Iubilæum. Sabbathum XX. an. M. 2780. LXX. an. M. 2990. qui idem fuit Iubileus 10. CXXIII. annus Sabbathi, an. M. 3360. quo capta est urbs à Nabucodonosoro, & Captiuitas Babylonica successit. Post reditum è Babylone Sabbathum Terræ primum actum A. M. 3439. Hinc secundus Iubilæus incidit in Sabbathum 14. In 42. uerò Sabbathum Iubilæus sextus: septimus in 49. Sabbatho 81. A. M. 4000. Christus in cruce passus. Sabbathi 86. & ultimi anno tertio, Mundi 4036. Olymp. 212. anno primo, euersa est Hierosolyma. G. Mercator.

OCTO. OCTOETERIS.

OCTOETERIDA, è duabus Olympiadibus constatam, primus Leostratus Tenedius excogitauit, intercalationis caussa. Qui Cyclus Eudoxius fuit appellatus.

DECEM ANNORVM CYCLVS.

THEODOSIVS Iunior an. Sal. 410. Decemnalia: HONORIVS Romæ Vicennalia dedit. Marcell. Chron.

QVINDECIM annorum spacium.

Quemadmodum Olympiades Græcorum à 24. die Septembris, anno 4083. Capta Troia inceperunt: ita Augustus Caesar ab hoc die cepit Indictiones numerare, XV. annorum tributa significantes. Nam Romanorum subditi primo lustro quinquennali numerabant aurũ, secũdo argentũ, tertio ferrum ad arma. Constantinus Magnus Imper. primus fuit acta & tempora per Indictiones notari, Anno Christi 313. cùm antea

antea idem per annos Imperatorum, & postea sub Carolo II. Cæsare per annos Natiuitatis Christi fieret.

CONSTANTINVS Magnus Maxentium an. Christi 312. 8. Cal. Octob. uicit & occidit. Et in eius uictoriæ memoriam proxima synodo sequente Nicena, anno 20. Constantini celebrata, stabilitæ sunt Indictiones, XV annos complectentes: & primum earum initium ad huius uictoriæ diem constitutum est. Onuphrius in Fastis.

NOVEMDECIM annorum Cyclus.

ENNEADECATERIS.

Abolita octoeteride, Meton Atheniensis ENNEADECATERIDEM introduxit, sub initium belli Peloponnesiaci, siue Cyclum XIX annorum, Annũ magnum, Metonis dictum, ut præter diem intercalarem cuique Olympiadi addi solitũ, septẽ mẽses XIX annis lunaribus attexerent, ad conciliandum Solis & Lunæ cursum. Quem numerum ut ingeniosè excogitatum in anno Iuliano aureis literis notarunt. Vnde Aurei numeri & Cycli nouemdecẽnalis & Paschalis, nomẽ meruit, quoniã uerũ Paschatis ex Mosaico instituto celebrandi diẽ indicat. Itaq; Gerardus Mercator, imitatione Hebreorum, Cyclum hunc ad annum Mundi 2467. egressus ex Aegypto 14. annum, extendit: quòd licèt serò tandem à Græcis receptus sit, per illius tamen canones uetustiss. Hebræi Paschatis obseruationem tradiderint.

DIONYSIVS Exiguus abbas Romanus suos Paschales siue Decemnouales cyclos exorsus est ab XI. Cal. Aprilis an. D. 532. Diocletiani 248. Dionysiacum hunc Cyclum Beda emendauit & continuauit lib. de Ratione temporum: primusque instituit annos à Natiuitate Domini computare, cùm hactenus à Dioclctiano consueuissent. Gerardus Mercator eum ipsum usque ad proxima Passionis Christi tempora deduxit, ut cum Astronomicis obseruationibus commodiùs conferri possent, ad an. scilicet Christi 38. sed & ad nostram usque ætatem continuauit.

VIGINTI AN. CVRRICVLVM.

Vide infrà, Imperii durationis tempus, Vicennalia.

QVINQVAGINTA ANNORVM.

Iubilæus primus annus anno M.2549. ab exitu 95. ab ISRAELITIS ex Mosis instituto celebratus, idemque incidit in Sabbatum terræ septimũ. Sic decimus Iubilęus incidit in an. M. 2989. qui idem fuit terræ Sabbatum 70. Post Iubilæum 17. in Babylonem abducti. Post reditum è Babylone Iubilęus primus terræ Sabbatho septimo, quod incidit in an. M. 3481. Iubilęus septimus in Sabbathum 49. A.M.3775. Mercator. Aliter Io. Lalamantius comm. de Anno: Primus Iubilæi annus fuit primus annus ingressionis in terram Chanaan, quintus annus Iosue ducis, & annus mundi 2493. A quo usque ad prædicationem Ioannis Baptistæ & Baptisma D. Iesu Christi, uiginti nouem quinquagenarij seu Iubilæi cum annis 49. fluxerunt.

SEPTVAGINTA SEX.

Calippus Cyclum ann. LXXVI ex quatuor Metonticis contexuit, secundo an. Olymp. 112. Itaque an. 2. Olymp. 131. cepit secundus cyclus.

CENTVM. SECVLVM.

SECVLVM, *ὁρισθὲν, est spacium centum annorum (à Sene dicti) parvu & morte hominis definitum.*

AVGVSTVS anno V.C.734. Seculares ludos quintò perfecit. Dion lib. 54.

CLAVDIVS Imp. coss. suo quarto, A.V.C. 798. seculares ludos exhibuit, 63. annis à ludis Augusti intercedentibus. Plinius lib. 7. cap. 48. Tacitus lib. 11.

Annus primus Iubilæus à Bonifacio VIII. institutus & celebratus, An. 1300. Hunc ritum posteris mandauit centesimo quoque anno celebrari, antiquæ legis imitatione. Volat.

TRECENTORVM an. cyclus.

Hipparchus post Calippum annis circiter 202. sedecim nouem decemnales in unum contraxit Cyclum annorum 304.

QVINGENTORVM.

Tales in Sacris sunt 70. Hebdomades Danielis, quarum mẽminit cap. 1. suæ prophetiæ. Incepere A.M. 3313. Olymp. 81. an. 2. usque ad A.M. 4000. quo passus est Christus Dominus, in ipso terræ Sabbatho 81. tertio anno septuagesimæ hebdomadæ, secundùm Mercatorem.

MILLE ANNORVM CYCLVS.

Annus Sal. 249. millesimus fuit ab urbe condita, Aemiliano & Aquilino Coss. Itaq; Agon actus à PHILIPPO Imp. anno sexto Imperij. Cassiodorus.

MILLIA ANNORVM.

AEVVM primum, sub lege Naturę ab ipso Deo inspirata, siue mentibus inscripta. Diuiditur in

ANTEDILVVIANVM per annos 1656. quo terra tota ut hominibus frequẽtata, sic scelerib. infecta fuit. Itaq; hoc tẽpore Aegyptiorum Dynastiæ fuerint necesse est (aliquot ex XVI. illis quas Eusebius enumerat) per nouẽ an. millia, ut Plato testatur, nõ fabulosa, si lunares annos intelligamus: Atlanticũ itẽ bellũ inter multa alia extitisse probabile est: etsi huius solius, ut omnium maximi, memoria etiã post diluuium conseruata fuit.

POSTDILVVIANVM: Annus mundi 1657. primus post diluuium fuit. Et quidem

An. Mundi 1841. à Diluuio 185. Assyriorũ prima Monarchia incepit apud Babylonios. Rex primus Belus, secũdus Ninus, quẽ Nemrodũ sacra appellare uidẽtur.

An. M. 1846. à Dil. 96. Aegyptiorũ inferioris Aegypti Dynastia XVII. Pastorum, quorum primus Saltis ante quem obscura omnis historia.

An. M. 2024. Abrahamus ex Hur Chaldæorum euocatur. 24. pòst anno circumciditur. Initium nouę legis.

AEVVM secundum, sub lege scripta, à Deo tradita, diuiditur in Tempus

Ante legem datam Mosi. Ergo

A.M. 2048. à D. 392. Abrahamus circumciditur.

A.M. 2293. à D. 582. Israel in Aegyptum proficiscitur.

A.M. 2436. à D. 780. Diluuium Deucalionicum.

Post legem Mosi datã Israelitis ex Aegypto egressis, An. M. 2453. à Diluuio 798. Moses legis tabulas in monte Sina à Domino accepit anno sequente.

A.M. 2888. Israelitarum primus rex Saulus.

A.M. 2934. Templum Domini Salomon incoat.

A. M. 3124. Sardanapalus ab Arbace Medo uictus. Et sic Assyriorum Monarchia à Babyloniis ad Medos.

A. M. 3227. Decem tribus à Salmanassare abducũtur.

A. M. 3363. Captiuitas Babylonica Iudæorum. Templi destructio.

A. M. 3417. Astyage Medorum rege capto à Cyro, secunda Monarchia Persarum incepit.

A. M. 3433. Captiuitatis solutio, & Templũ secũdum ædificari cęptũ à Zorobabele, sub Cyro.

A. M. 3501. Esdras & Nehemias reuersi, sub Artoxerxe.

A. M. 3638. Dario Persarum rege uicto, Alexander Magnus Græcorum Monarchiæ tertiæ basim iecit.

A.M. 3827. Simon Machabæus iugũ Seleucidarũ gentilium excutit.

A.M. 3904. Hierosolyma capta à Cn. Pompeiõ.

A.M. 3919. C. Iul. Cęsar Dictator perpetuus. Et hic Romana Monarchia quarta incipit.

A.M. 3929. Hierosolyma ab Herode expugnata.

A.M. 3965. Iesus Christus nascitur, A.V.C. 750. Olymp. 194 an. 2.

AEVVM Tertium, sub lege Gratiæ, à Christo θεανθρώπῳ reuelata, qui XX. anno Tiberij, Mundi 4000. passus est, diuidatur in Tempus Romani imperij sub Impp.

ETHNICIS. sic

A.M. 4036. A.C. 70. Hierosolyma à Titõ euersa.

CHRISTIANIS.

A.M. 4273. A.C. 306. Constantinus Magnus in Britannia imperare cepit.

A. M. 4441. C. 475. Augustulus ultimus Occidentis Imper. abdicauit.

A. M. 4459. C. 492. Theodericus Ostrogothus Italiam occupat.

A. M. 4510. C. 553. Theia occiso à Narsete, Ostrogothorum regnum finitur.

A. M. 4534. C. 567. Longobardi Italiam inuadunt.

A. M. 4587. C. 620. Mahometi pseudoprophetæ tyrannidis initium.

A. M. 4740. C. 773. Longobardorum regnum, Desiderio rege capto, Carolus Magnus an. regni V. sustulit. Septennio pòst Imp. occidentis creatus.

A. M. 5418. C. 1452. Constantinopolis Turcorũ iugum subiit. Etsi alij seq. annũ ponunt.

A. M. 5538. C. 1572. Matutinæ Parisienses. Stella noua.

Canicula in Aegypto exoritur 18. Iulij, iuxta Censorinum cap. 17. Id cum Plinio cõuenit, qui dicit Canem oriri 24. die post solstitium, lib. 18. c. 47. Ab hoc exortu canis Heliaco seu matutino Aegyptij suum MAGNVM annum incoabant, quoties primus dies mẽsis Toth cum hoc Canis exortũ cõgruebat. Continebat ille an. cõmunes 1461. Iulianos 1460. Eber.

ANNI SINGILLATIM CONSIDERATI VSVS CHRONOLOGICVS, ET VEL

TOTIVS. ANNI INSIGNES

Sic Annus totus consideratur ut insignis est Actionibus Passionibus qualibuscunq; Hominũ ipsorũ, & uel Eorũ quæ ad hominem referuntur. Consule Titulum, Tempus consideratum respectu Numeratæ rei.

VITÆ HVMANÆ DECVRSV ET MVTATIONE.

Annus CLIMACTERICVS seu Periodicus, Criticus, Scalaris, Gradarius, Decretorius, uitæ humanę manifestam affert mutationem, per septenarios & nouenarios ueluti per scalas ascendens. Hinc ἑβδομαδικὸς 49. septenario in se recurrente, præcipuè obseruatur: & ἐνιαυσιακὸς 63. nouenario septies repetito.

FERTILITATE, ABVNDANTIA.

Plinius li. 18. cap. 31. de anni cuiusdã fertilitate sic scribit: Sed iã & Calendis Ianuarij defectu uasorum uindemiantes uidi, piscinisq; musta cõdi, aut uina effundi priora, ut dubia recì perentur. Hoc non tam sæpe prouentu nimio euenit, quàm fæuitia insidiantium caritati ciuili. Sèd æqui patris familias modus est, annõna cuiusq; anni uti. Id peræquè lucrosum.

FAME.

Consule Tit. Fames memorabiles.

PESTILENTIA.

Vide locum, Pestilentiæ memorabiles.

BELLIS.

Annus 376. Valẽte in Oriente, & Valentiniano II. cum Gratiano fratre Occidẽti imperantibus, magnarum atq; insignium calamitatum initium introduxit, quas primùm Orientale, deinde Occidentale Imperium pertulit. Hoc enim primùm Gothi atq; Alani ab Hunnis exagitati in Thraciã ac finitimas prouincias (quod millies antè, sed irrito semper conatu, tentauerant) penetrarunt: unde multæ, eæq; acerbissimæ clades, ac prope quotidianæ offensiones manarunt: ut uerè hic annus notari possit, tanquã uniuerso terrarum orbi, qui deinde barbarica rabie assiduè laceratus est, funestissimus. Sigonius libro 8. Imp. Ital.

Annus à Christo nato quadringentesimus, omnium, quos Oc cidens uidit, maximè memorandus. Extitit namq; initium irruptionum barbaricarũ: quibus indies magis fæuientib. Occidentale Imperium est usq; ad extremam internecionẽ afflictum. Neq; enim ullum siue bellicę calamitatis, siue barbaricæ feritatis, siue uęsanæ cuiusdam libidinis excogitari exemplum potuit, quod non in ipsas prouincias, ciuitates, agros, hominesq; passim cum maxima atrocitate sit editũ. Quippe Alaricus cùm per quinquennium in Epiro Imperij Orientalis prouincia unà cum Gothis, fœdis Græciæ direptionibus & malefficiis intentus sedisset, tandem animum ad inuadendum Occidentem adiecit, atq; in Dalmatiam, &, ut Iornandes scripsit, in Pannoniam transiit: easque latè populans, ducibus Honorij Imp. patientibus, percursauit. Sigonius lib. 10. Imp. occid.

FELICITATE ET INFELICITATE.

An. V. C. 648. Q. Serrano & Q. Cæpione Coss. Cimbri in Italiã ingressi, A. Scaurum pręlio uicerũt: eodemq; ad III. Non. Ian. natus est M. Tul. Cicero, cuius lingua etiamnum hodie apud Barbaros de Barbaris triumphat. Gell. lib. 15. cap. 28.

SECVNDVM PARTES. V. G.

VER. SALVBRE VEL INSALVBRE.

Ex Tit. Pestilentiæ, insalubris ueris exempla quædã.

AESTAS SICCA.

Vide suprà, Annus Siccitate nobilis.

AVTVMNVS.

Anno 1435. per autumnum tantæ fuerunt tempestates, quibus nulla hominum memoria similes unquam uidit. Deiecta per nemora ingentia arborum robora, intumuere cuncta flumina, rupti sunt aggeres: infinita hominum iumentorumq; multitudo intercepta periit. Ad Albim, Visurgim, Rhenum deinde cecidere niues profundissimæ, ut per ali- [illegible] ut multi per [illegible] uiatores: dura [illegible] quadragesimam. Granz. lib. 11. Vandalliæ, cap. [illegible]

HIEMES. VEL.

Anno V. C. 558. [illegible] maximũ. Romam Anxur receperat. Durante in Parthos exercitum Cõbusset, hyems adeò sæua fuit, ut obducta glacie flumina, locum [illegible] non præberet, nisi effossa: & ambũrerentur multorum artus frigoris ui, & inter excubias quidam sint exanimati. Militis fascem lignorum gestantis manus ita præriguere, ut oneri adhærẽtes truncis brachiis recederẽt. Cæl. ex Corn. Tacito.

Sub Phoca Imp. mare frigore congelatum, pisces postea mortuos eiecit. Niceph. lib. 18. cap. 43. Blond. Dec. 1. lib. 9. Paulus Diaconus lib. 17. rerum Romanarum.

Zonaras Tomo 3. annotauit, anno Iustiniani 27. tam asperam & duram fuisse hyemem, ut uolucres & immanes bestiæ capi potuerint.

Circiter annum Domini 761. sub CONSTANTINO Copronymo, quo Turcæ ex portis Caspiis in Armeniam irrupere, Calendis Octobris factum est gelu sæuissimum, in toto orbe, præsertim in Septentrionali parte, ut pelagus Ponti usq; ad centum milliaria præ glacici rigore in lapidis duriciem fuerit uersum, habens cubitos in superficie ad profundum triginta: cunctis nimirum regionibus ab ipsa Lycia usq; ad Danubium, & per reliquas ripas, usque ad Mesembriam & Mœsiam similiter patientibus. Cumq; huiusceemodi gelu niue fuisset coopertum, super alios uiginti cubitos creuit, ita ut mare aridæ conformaretur, & pedibus calcaretur in superficie glaciei à Cazaria & Bulgaria, quin & adiacentibus insulis, tam ab hominibus quàm agrestibus & mansuefactis animantibus. Februario uerò mense aere repefacto, glacies in fragmina redacta est, quæ uenti uehementis impetu uiolenter per mare agitabantur, collibus & spaciosis insulis non dissimilia. His animantes inerant feræ, & cicures exanimatæ, adstrictæq; glacie. Eorum fragminum quædam, ui uentorum sub aquis impetu uehementi marinis impacta mœnibus, non ipsa tantùm, sed & uicinas ædes prostrauerunt. Hæc æstus ingens est sequutus, quo & perẽnes amnes siccati sunt, & fontes penitus defecerunt. Zonaras, Cedrenus, Paulus Diaconus lib. 22 Rerum Rom. Cedrenus, & Sigebertus anno 763.

Anno 764. ingens in orientis & Septentrionis partibus gelu extitit. Pontus ad centum millia passuum ita obriguit, ut glacies lapidis duriticm exæquaret: & niue ad uiginti cubitos alta superueniente, similitudinem montis referret. Eadem Februario mense secundæ indictionis in multas partes diffracta, ac secundo æstu ad mœnia Constantinopolis delata, omnibus ad portentosæ rei spectaculum accurrentibus, pauidas ac turbulentas cogitationes iniecit. Mense Martio Stellæ cœlo labentes apparuẽre, omnibus, quorum obiectæ oculis sunt, ultimum seculi finem adesse credentibus. Sigonius lib. 3. regni Ital.

Romano Lacapeno imperante grauissimum fuit frigus, adeò ut terra per dies CXX. glacie durata fuerit. Id gelu subsecuta est, quanta nunquam antea, pestis, quæ tantum fæuiit, ut uiui mortuis efferendis non sufficerent. Cedrenus.

Anno Christi 821. autumnus fuit humidissimus, adeò ut autumnalis satio iugitate pluuiarum in quibusdam locis impedita sit. Cui hyems in tantum prolixa successit, & aspera, ut maximi amnes, Rhenus, Danubius, Albis, Sequana, adeò solida glacie stringerentur, ut 30. uel eo amplius diebus plaustra huc atque illuc commeantia, uelut pontibus uincta sustinerent: cuius resolutio non modicum uillis iuxta Rheni fluenta constitutis damnum intulit. Annales Francorum, anno Domini 821.

Niuem in die Mauricij cadentem, per 29. septimanas, usq; ad Pascha durasse, & iumẽta & homines extinctos esse, & lunã defecisse ad 3. nonas Martias, Annales Francorũ tradunt, & Martinus in Chronico, circa annũ X. Ludouici, Christi 825.

Hyems solito asperior & prolixior fuit, & gelu à calendis Nouembris, usque ad uernale æquinoctium durauit, anno 875. Sigebertus.

Anno 874. antequã Constantinus Scotorum rex à Danis cæderetur, concreti sunt lacus, flumina, torrentes, amnesque cuncti, à capite Nouembris ad Aprilis extrũ: quando solutta glacie simul cum niuibus ad id tempus perseuerantibus, ingens aquæ uis ita exundauit, ut planities ad radices usq; montium repleret. Qua recedente, incredibilis ranunculorum uis in agris relicta aerem infecit. H. Boeth. lib. 10.

Anno 1124. hyems solito asperior extitit, & ob niuis sæpius cadentis copiam adeò horrida & molesta, ut multorum, tenuium præsertim, liberi frigoris iniuria enecti, & pisces in multis uiuariis sint suffocati. Tanta enim spissitudo glaciei erat, ut plaustra graui pondere onusta transmittere posset. In Brabanto anguillæ innumerabiles, propter glaciem paludibus relictis, in fœnilia se abdiderunt, ubi etiam hyemis asperitate extinctæ cõputruẽre. Secuta est lues, quæ nõ modò in homines, sed etiam cætera animantia sæuiit. Magna quoq; intemperies aeris fuit in Martium mẽsem usq;, & obuarias uicissitudines niuis, pluuiæ & gelu, non parum detrimenti attulit. Nam uix Maio mense ta[illegible]dem arbores efflo-ruerunt: ægrè terra, frigore diuturno oppressa, tandem herbas uirides & gramina protulit. Imber autem singulis men-

ſibus penè deciduus, ſemina terræ commendata propemodum abſorpſit, & auari ſpem agricolæ eſt fruſtratus. Vincentius lib.26.cap.45. & Sigeberti Continuator.

Anni 1126. hyeme Padus in ITALIA ui frigoris uſq; adeò cõglaciauit, ut incitatum equorum curſum, ac grauia iumẽtorum & plauſtrorũ onera ſuſtinuerit: ac ſe uiatoribus quaſi campum ad iter ultrò citroq; faciendum ſubſtrauerit. Sigonius lib.11. regni Italici.

Anno 1202. in SCOTIA tanta tãq; diuturna fuit aſperitas hyemis, ut ante Martij dimidium nemo terram aratro proſcindere ualeret: cereuiſia congelata pondere uenderetur: nix continua multos dies caderet, eaq; maxima pecudum ſtrages fieret: terræmotus uerò quotidie ab Epiphania Domini uſq; ad Calendas Februarias factus. H. Boethius lib.13.

Anno 1323. frigore mare conſtrictum, ut pedeſtri per glaciem itinere de litore Germanico in Daniam atq; Pruſſiam mare tranſiretur, diſpoſitis per opportuna loca in glacie hoſpitiis. Cranzius lib.8. Vandaliæ, cap.7.

Frigus ingẽs anno 1363. ſic ut lacus Tigurinus præ frigore concreſceret. Vide Tit. Humanitatis hominum erga bruta.

Anno Sal. 1399. per brumam gelu terras ac maria conſtrinxit, ut ſicco ueſtigio è Lubica per mare in urbem Sundenſem, inde in Daniam peruenireturr. Qua opportunitate uſi fratres Teutonici, Maſſagetas feliciter oppugnauere, cùm lacus, & paludes, & omnia receptacula eorum glacie durata iter præberent. Vſus eſt eadem Albertus quoq; comes Holſatiæ, qui in Phriſiam Eydorenſem mouens, gladio & igne ſæuiit, coegitq; populum terræ datis ſedecim marcharum millibus totius terræ uaſtitatem redimere. Hoc tum potuit comes unus, adiutus temporum ratione. Cranzius lib. 10. Saxoniæ cap.18.

Circa annum ſal. 1432. fuit hyems adeò glacialis, ut concreto circa Venetam urbem ſtagno Clodiam uſq; pedibus iretur, & ex Meſtra oppido curru ſit ſpõſa Venetias aduecta, quod à condita urbe nunquam acciderat. Sab.lib.2.En.10.

Anno 1489. uel. 1490. tantus tamq; perpetuus niuiũ rigor fuit, ut omnia Venetæ urbis æſtuaria congelauerint: neq; pedibus modò, ſed in equis etiam homines ex agris ad extremũ urbis marginem commeatibus importandis ſine periculo uentitarint: magiſtratuſq; Meſtrinus ad Secundi fanũ, quod eſt in mediis ad urbem uadis, curru peruenerit. Quibus quidem diebus etiam in media latiſſimaq; urbis uia, per quam unam naues onerariæ magnæ permeant, conſtricto glacie mari, niueq; ſuperaddita, admiſſis per ludi ſpeciem equis, Græci haſtati equites concurrerunt. Vini, ficus, oleæ, annis aliquot, intra Alpes Atheſimq; atq; Padum flumina exuſtis ſuper terram arboribus, prouentum anguſtiorẽ habuerunt. Bembus lib.1. Ven. Hiſt. Circumuehebantur uenales aquæ, ut aſſolet, in cymbis, uerùm rigore concretæ ac ſecuribus diffractæ, ut magis oculorũ æſtimatione uenderetur quàm menſura. Paluſtres & marinæ uolucres in paludibus deprehenſæ minoraque animalia intolerandis frigoribus paſſim interiere. Sab.lib.8.En.10.

Mitis.

Ferdinandus II. Rex Neapolitanus, aduentãte Carolo VIII. Galliæ rege cum ualido exercitu, ad ſancti Germani ſaltum ſuis munitionibus ſe tenere, hoſtemq; ferocem & pugnandi auidum cunctando ludificari decreuerat, donec aut pabuli inopia, aut tædio hyemis aliqua hoſtibus ex iniquo loco dimicandi neceſſitas imponeretur. Verùm hyberni dies, perpetua aeris ſerenitate uernis æſtiuiſq; perſimiles, Gallorum ſpei tam opportunè acciderunt, ut quanquam omne fermè pabulum ab Aragoniis paulò antè eſſet corruptum, ipſi tamen ex remotioribus locis facilè pabularentur, ac omnium rerum copia floridæ hyemis beneficio plurimum abundarent. Adeò ut cuncta fecunda atq; facilia Gallis, aduerſa autem atq; aſpera Aragoniis, fatorum ui ac ſuperũm conſilio præberi uiderentur. Iouius lib.2. Hiſt.

ANNI CONIVNCTIM CONSIDERATI VSVS CHRONOLOGICVS. Quatenus Anni plures complicati metiuntur publicam priuatámue

FELICITATEM.

IN GENERE. SECVLVM FELIX.

De AVREO ſeculo pleni ſunt Poetarum libri. Ouid.1.Metam.

Aurea prima ſata eſt ætas, quæ uindice nullo
Sponte ſua ſine lege fidem rectumq; colebat.
Pœna metuſq; aberant: nec uerba minantia fixo
Aere ligabantur: nec ſupplex turba timebat
Iudicis ora ſui, ſed erant ſine iudice tuti.
Nondum cæſa ſuis, peregrinum ut uiſeret orbem,
Montibus in liquidas pinus deſcenderat undas:
Nullaq; mortales, præter ſua littora, norant.
Nondum præcipites cingebant oppida foſſæ:
Non tuba directi, non æris cornua flexi,
Non galeæ, non enſis erat: ſine militis uſu
Mollia ſecuræ peragebant otia gentes.
Ipſa quoq; immunis, raſtroq; intacta, nec ullis
Saucia uomeribus, per ſe dabat omnia tellus:
Contentiq; cibis nullo cogente creatis,
Arbuteos fœtus, montanaq; fraga legebant,
Cornaq; & in duris hærentia mora rubetis,
Et quæ deciderant patula Iouis arbore glandes.
Ver erat æternum, placidiq; tepentibus auris
Mulcebant Zephyri natos ſine ſemine flores.
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat,
Nec renouatus ager grauidis canebat ariſtis.
Flumina iam lactis, iam flumina nectaris ibant,
Flauaq; de uiridi ſtillabant ilice mella.

EMMANVELIS I. Luſitaniæ regis temporibus inopia in exilium pulſa uidebatur: mœſtitiæ locus non erat: querimoniæ ſilebant: omnia choreis & cantibus perſonabant. Eiuſmodi ludis aula Regia frequenter oblectabatur. Nobiles adoleſcentes cum uirginibus Regiis in aula, ſine ulla libidinis ſignificatione, ſaltabant: & quamuis honeſtiſſimis amoribus indulgerent, uirginibus erat inſitum, neminem ad familiaritatẽ admittere, niſi illum, qui aliquid fortiter & animoſè bellicis in rebus effeciſſet. Pueris enim nobilibus, qui in aula Regia uerſabantur, non erat licitum pallium uirile ſumere, antequam in Africam traiicerent, & aliquod inde decus egregiũ reportarent. Oſor. l. 12. rer. Em.

IN SPECIE. SECVLVM, TEMPVS, AETAS FELIX

Liberatura.

ALEXANDRI ſeculum multis artibus & inſignibus felix ingeniis fuit proferendis. At non Alexandri hoc, ſed fortunæ fuit illorum: ut illis teſtis obtingeret & ſpectator is, qui cùm optimè exiſtimare de operis elegantia, tum maximè poſſet remunerare. Plut. orat.2. de fort. Alex.

Barbaris in Italiam irrumpentibus, ſtudia non ſolùm, quæ à Græcis accepta erant, philoſophiæ & medicinæ, ſed etiam quæ ipſi Romani tradiderant iuris ciuilis, ita abiecta atquè proſtrata fuerant, ut uix ueſtigium ullum eorum extaret. At ſub CONRADO III. Germanorum rege uniuerſæ uno quaſi impetu lacertos mouere, & in campum prodire uiſæ ſunt literæ. Siquidem in Hiſpania Sarraceni duo, Auerroes & Auicenna, ſingulari ingenio homines, philoſophiæ & medicinæ ſtudia editis in ea commentariis illuſtrarunt: & in Italia, maximeq; Bononiæ, ius utrumque lumen ingens accepit. Nam poſt Irnerium Bulgarus, Martinus, Hugo, & Iacobus, ad ius ciuile & uoce & ſcriptis interpretandum certatim ſe mirifico accenſi ſtudio contulerunt: & Gratianus monachus decretorum uolumine ex multis conciliorum, pontificum, ac piorum doctorum libris confecto iura pontificia plurimùm illuſtrauit. Theologiam uerò maximè induſtria atque opera ſua Petrus Nouarienſis, cognomento Lombardus, epiſcopus Pariſienſis prouexit, libris, qui dicuntur, Sententiarũ conſcriptis. Sigon. l.11. regni Ital.

Pietate, Sanctimonia.

Aquileienſi concilio an.381. contra Arrianos indicto, interfuere, ex Italia Valerianus Aquileienſis, Ambroſius Mediolanenſis, Euſebius Bononienſis, Limenius Vercellenſis, Sabinus Placẽtinus, Philaſter Brixianus, Baſſianus Laudẽſis, Heliodorus Altinas, Exuperãtius Derthonẽſis, Diogenes Genuenſis, & Anemnius Sirmienſis: quorum pleriq; poſt mortem in ſanctorum Confeſſorum relati numerum, adhuc magna ab his ciuitatibus religione coluntur. Tulit enim hæc ætas ingentem numerum ſanctorum apud Italos epiſcoporum: quos, ut ſcribit Ammianus, tenuitas edendi, potãdiq; parciſſimè, uilitas indumentorum, ſupercilia humum ſpectantia perpetuò, numini, uteiſq; eius cultoribus, ut puros commendauit & uerecundos. Sigon. lib.8. Imp. occid.

Iuſtitia.

☞ *Vide ſuo loco, Felices Subditi ob Principes bonos.*

Ariſtides

Ariſtides Athenienſis, ob inſignem iuſtitiæ opinionem Iuſtus cognominatus, uniuerſæ Græciæ populis cenſum deſcripſit, tanta æquitate & iuſtitia, ut GRÆCORVM felicitas ſit dictus: & quæ eum tulit, aurea ſit ætas appellata, ac ea quæ Saturno quondam rege fuerat. Sabellicus lib.4.cap.4.

Annonæ prouentu.

An.M.2230. à Diluuio 574. fertilium ſeptem annorum primus Geneſis 41.

An.M.2237. Diluuij 581. famis uniuerſalis ſeptẽnalis primus. Geneſis 41.

Olauo III. apud Danos regnante, per integrum ferè decennium fames horrenda fuit. At eo mortuo, cùm ERICVS frater ſucceſſiſſet, tanta ſucceſſit ubertas, ut ſinguli cuiuslibet annonæ modij totidem denariis permutarentur. Sed & continuis regni ipſius annis eadem ubertas permanſit. Quo euenit, ut non ſolùm ex morum, ſed etiam temporum placidiſſimo uſu, Boni cognomen acceperit. Saxo lib.12.

Salubri conſtitutione.

Vnum omnino quinquennium fuit, quo ſenator nullus ROMÆ moreretur, cùm Flaccus & Albinus cenſores luſtrum condidere uſq; ad proximos cenſores, ab anno urbis quingentesimo ſeptuageſimonono. Plin. Hiſt. nat. lib.7. cap.48.

Pace, Tranquillitate publica.

☞ *Volumine tertio, fol. 852. Seculum pace florens recenſuimus. Illic Aanicitia, hic eam comitans Felicitas perpenditur.*

D. Hieronymus in caput 2. Eſaiæ, ſic ſcribit: Veteres reuoluamus hiſtorias, & inueniemꝰ uſq; ad XXVIII annũ Cęſaris AVGVSTI, cuius XLI. anno Chriſtus natus eſt in Iudæa, in toto orbe terrarũ fuiſſe diſcordiam, & ſingulas nationes cõtra uicinas gẽtes arſiſſe ſtudio præliãdi, ita ut cæderẽt & cæderẽtur. Orto aũt Domino Saluatore, quãdo ſub pręſide Syriæ Cyrino prima eſt in orbe terrarum facta deſcriptio, & Euangelicæ doctrinæ pax Romani imperij præparata, tunc omnia bella ceſſauerunt, & nequaquam per oppida & uicos exercebantur ad prælia, ſed ad agrorum cultus, militibus tantùm legionibuſq; Romanis contra barbaras nationes bellandi ſtudio delegato, quando impletus eſt Angelorum ille cõcentus, Gloria in excelſis Deo, & in terra pax, hominibus bonæ uoluntatis: &:in diebus eius orta eſt iuſtitia in multitudine pacis.

INFELICITATEM.

IN GENERE. SECVLVM, AETAS INFELIX.

De FERREI ſeculi moribus tum alij poetæ, tum Heſiodus primo Operum, & Ouid.1.Metamorph.

—— De duro eſt ultima ferro.
Protinus irrupit uenæ peioris in æuum
Omne nefas: fugẽre pudor, uerumq; fideſq;:
In quorum ſubiere locum fraudeſq; doliq;,
Inſidięq; & uis, & amor ſceleratus habendi.
Vela dabat uentis, nec adhuc benè nouerat illos
Nauita, quæq; diu ſteterant in montibus altis,
Fluctibus ignotis inſultauere carinæ:
Communemq; priùs (ceu lumina ſolis & auræ)
Cautus humum longo ſignauit limite meſſor:
Nec tantùm ſegetes, alimentaq; debita diues
Poſcebatur humus: ſed itum eſt in uiſcera terræ,
Quaſq; recondiderat, Stygiiſq; admouerat umbris,
Effodiuntur opes, irritamenta malorum.
Iamq; nocens ferrum, ferroq; nocentius aurum
Prodierat: prodit bellum, quod pugnat utroq;,
Sanguineaq; manu crepitantia concutit arma.
Viuitur ex rapto, non hoſpes ab hoſpite tutus,
Non ſocer à genero: fratrum quoq; gratia rara eſt:
Imminet exitio uir coniugis, illa mariti:
Lurida terribiles miſcent aconita nouercæ:
Filius ante diem patrios inquirit in annos.
Victa iacet pietas, & uirgo cæde madentes
Vltima cœleſtum terras Aſtręa reliquit.

Sub imperio THEODOSII Iunioris accidit terręmotus horrendus: præterea fames, peſtes, ferarum agreſtium in homines grãſſationes, chaſmata, exuſtiones, grãdines maximę, niuium & frigoris uis, ſolis eclipſis tanta, ut ſtellæ medio etiam die conſpectæ ſint: quam decimo Honorij imperij anno accidiſſe, in Floribus ſuis ſcripſit Gigas: fulgor, in cœlo coni formam referens, mirabili planè & uario maximè per diuerſas cœli partes motu: ignes cum terræmotibus è cœlo quaſi rupto delapſi: trabium in ædibus & tectorum mirabiles & prodigioſæ rupturæ, & commiſſiones inter ſe aptæ rurſus. Nicephorus libro 13. capite 36

TEMPVS extremũ periculoſum, & Antichriſti ſeductionibus obnoxium fore, Apoſtolus 2. ad Timotheũ 3. teſtatur: Hoc autem ſcito, quòd in nouiſſimis diebus inſtabunt tempora periculoſa. Itidem D. Petrus 2. Petri 2. Et multi ſequentur eorum luxurias, per quos uia ueritatis blaſphemabitur. Itẽ Iudas Apoſtolus cap. 1. Vos autem, cariſſimi, memores eſtote uerborum, quæ prædicta ſunt ab Apoſtolis Domini noſtri Ieſu Chriſti: qui dicebant uobis, quoniam in nouiſſimo tempore uenient illuſores, ſecundùm deſideria ſua ambulantes in impietatibus.

IN SPECIE. AETAS INFELIX

Portentis, Monſtris.

Sub M. ANTONINO Pio Imp. aduerſa hæc prouenerunt: Fames ingens, Circi ruina, terręmotus, quo Rhodiorum & Aſiæ oppida conciderunt: quæ omnia mirificè inſtauraui. Et Romæ incendium, quod trecentas quadraginta inſulas uel domos abſumſit. Et Narbonenſis ciuitas, & Antiochenſe oppidum, & Carthaginenſe ſorum arſit. Fuit & inundatio Tiberis. Apparuit & Stella cirinita. Natus eſt & biceps puer, & uno partu mulieris quinque pueri editi ſunt. Viſus eſt in Arabia iubatus anguis maior ſolitis, qui ſe à cauda medium comedit. Lues etiam in Arabia fuit. Hordeum in Mœſia in culminibus arborum natum eſt. Quatuor præterea Leones manſueti, ſponte ſe capiendos in Arabia præbuerunt. Capitolinus.

Anno 557. ORIENS ſæuis atque inauditis antè malis eſt diuexatus, illuuionis, peſtilentiæ, tempeſtatis, terræmotus. Nam mare limitibus naturalibus ad tria millia paſſuum Thraciam uerſus exceſſit, atque agris hominibuſque multis oppreſſis, in alueum priſtinum rediit. Sequuta eſt inde Conſtantinopoli tanta tamq; dira peſtilentiæ lues, ut mortui triduum inſepulti iacerent, non ſufficiente propter multitudinem cadauerum libitina: mox, cùm ne currus, quidẽ à Iuſtiniano Imper. curati ſatis ualerent, in litus eiecta ad ſex dies inhumata manſerunt, & fœtore intolerabili loca proxima inſecerunt. Menſibus Iulio & Auguſto illa maximè clades accepta. Quin etiam per eoſdem dies inſolitæ cœli tempeſtates atque horribiles extiterunt: erat autem continuus propè cœli fragor, & paſſim micantium fulminum ſpecies: quæ non ſolùm oculis auribuſque attonitis terrorẽ, ſed etiam ſuſpenſis animis religionem incutiebãt: quibus nonnulli etiam ſomnum capientes aduſti ſunt. Fulgura uerò, terræmotus adeò atroces & ſæui in omnibus terris ſunt conſequuti, ut meritò homines uererentur, ne uno terræ hauſtu urbes abſorberentur. Hoc terræmotu ſedato, rurſus mare ad duo millia paſſuum extra fines excurrit: alterque terræmotus, iam incunte hyeme, priorem excepit, qui multò, quàm ille, non ſolùm minacior, ſed etiam pernicioſior fuit. Præcipuè Conſtantinopoli circa mediam noctem, ciuibus alto & profundo ſomno ſopitis, repentè concuti omnium fundamenta ædificiorum cœperunt, iſq; motus uſqueadeò ſæpè cum inſigni incremento eſt repetitus, ut homines, ſomno diſcuſſo, periculi inſtantis magnitudine conſternati, altiſſimos eiulatus & flebiles comploationes ediderint, ſupplicesq; uota ad Deum effuderint: tum ſonitus quidam grauis, feruſq; ſtridor è terra erupit, qui ſæuiſſimis uentorum agminibus quaſi ſtipatus, ipſum terrorem ingeminauit: quo territi homines, mente propè attoniti, ex ædibus ſeſe in publicum effundebant, ac ſub dio notis faciendis manebant, omniaq; niuis algoriſq; incommoda ſuſtinentes, tectis ſuccedere detrectabant. Licebat autẽ cernere mulieres nobilitate & caſtitate inſignes, temerè cũ uiris alienis, omni pudoris confuſo diſcrimine, commiſceri: uiros uirtute præſtantes ab ignobilibus, dominos à ſeruis, magiſtratus à priuatis in ordinem redigi, omnib. mortem in proximo eſſe putantibus: multis in partibus ædes totæ procubuere: multis in ædibus tecta, compage ipſa ſoluta, ita diuulſa ſunt, ut cœlum aſpiceretur, ac mox ita coierunt, ut fractura non cerneretur: alibi columnæ ex ſuperiore ædificij parte ui excuſſæ ad longinquas ædes, uelut funda, emiſſę, fragore ingenti omnia contriuerunt. E plebe plurimi periere, è nobilitate ſolus Anatolius, uir conſularis, in lecto cubans, marmoris fragmento collisus eſt. Luce autẽ ſubſequente, ciues ſe inter ſe intueri, ſalutare, & complecti, perinde ac ſi deſperata ſalute iam iam eſſent mortem oppetituri. Inde per decem pòſt dies ipſo continuato tremore, reliqua ędificia aut labefactata, aut certè tentata ſunt. Quæ res homines coire coegit, & ſupplicationes Deo facere, & carmina expiatoria canere. Iuſtinianus autẽ religione perfuſus, in feſto Natalitiorum & Theophaniorum per urbẽ poſita Auguſtali corona, inceſſit, nec conuiuia ſolennia celebrauit, ſed eorum impenſas in egenos tolerandos transſudit: uulgò etiam æquitas in commerciis & iudiciis coli cœpta, & omnes turpitudinis ac flagitiorum labes reiectæ. alij, mutato uiuendi more, honoribus opibuſque relictis, uel in ſacra loca collatis, uitam ſibi ſolitariam depoſcebãt. Per noctẽ primores ciuitatis publicas uias obeuntes, mendicos,

dicos, atq; egentes, cibis oblatis, uestibusq;, leuabant. Hũc terræmotum tam insignem sequuta est altera insignior pestilentia, quæ integros quatuor menses urbem attriuit. Moriebantur pleriq; repentè, tanquam apoplexia correpti, neque ultra quintum diem superabant. morbus autem priori similis: nam febres ad bubonem intumescentem adiectæ, eum, quem inuaserant, extinguebant: nonnulli uerò nec febre occupati, nec dolore ullo uexati, dum secretè corpora curarent, & domi, & foris, ut cuiq; contingebat, cadebant: præcipuè iuuenes uis illa morbi absumebat, & mares magis, quàm feminas: nam illæ dissimili lue conficiebantur. Sigonius lib. 20. Imp. occid.

Bellis.

HONORIVM Imp. non tam in aduersis rebus constantia illustrauit, quàm captæ primùm sub eo Romæ infamia deformauit. Eo regnante in Pannoniam Hunni, in Hispaniam Vandali, Alani, Sueui, & Gothi: in Galliam Alani, Burgundiones, & Gothi, certis sedibus permissis, accepti. Sigonius libro 11. Imp. occid.

SECVLVM septimum post Christum, si quod aliud, turbis & mutationibus fuit feracissimum. Nam Persæ & Arabes in Oriente Asiam & Africam crudeliter afflixerunt, & de imperio Romano multa regna amputauerunt, religionemq; Mahometi longè lateq; diffuderunt, uastatis Ecclesiis Christi, & uera doctrina & cultu Dei, iuxta Danielis uaticinium, de cornu paruulo. In Europa Hunni, Aua res, Bulgari, Gothi, Longobardi, atque etiam Romani pontifices, bonam partem de imperio præciderunt: ac si in Romani imperij diretionem coniurasse uiderentur.

Barbarie.

Ex Tit. Indoctorum regum, exempla quædam huic loco inseruient. item ex Tit. Doctorum contemtus, quando non priuatum, sed publicum reddit ur hoc malum.

MENSIVM VSVS CHRONOLOGICVS, VT CONSIDERANTVR TOTI VEL SINGILLATIM. RESPECTV GENTIS. Sic perpenditur mensis

Hebræorum

Primus.

Iosephus in lib. 1. Antiq. Iudaic. cap. 3. Moses, inquit, mensem Nisan, qui est Xanthicus, primum in suis festis ordinauit, quòd per hunc Hebræos ex Aegypto eduxisset. Eundem enim omnium quæ ad rem diuinam pertinebant exordium fecit. Et libro 2. capite sexto, de Hebræis loquens inquit: Reliquerunt autem, Aegyptum mense Xanthico, Luna decima quinta. Item lib. 3. cap. 9. Initiũ, inquit, sequentis anni, mense Xanthico Macedonum, Hebræorum Nisan, tabernaculum nouilunio dedicatum est. Et eiusdem libri capite 10. Mense Xanthico, qui nostris Nisan dicitur, & annum exorditur Luna decima quartã, Sole Arietem obtinente (quando quidem hoc mense ab Aegyptiaca seruitute liberati sumus) sacrificium, quod tunc exeũtes fecisse dicimus, Pascha nominatum, quotannis instaurare lege iubemur. Item lib. 11. cap. 4. Instante, inquit, deinde Azymorum festo, mense primo, qui Macedonibus Xanthicus, nobis uero Nisan dicitur, confluxit totus populus ex oppidis in urbem.

MARDOCHEVS prima die mensis Nisan, uidit somnium: Esdræ 1. D. 1. anno septimo Artoxerxis, ESDRAS Babylone egressus, primo die mensis quinti Hierosolymam uenit. 1. Esd. 7. D. 1. anno octauo Darij IVDÆI abiecerunt uxores alienigenas. 1 Esdrę 10. NEHEMIAS impetrauit à rege Artoxerxe anno regni 20. literas pro Hierosolyma instauranda. 2. Esdræ 1.

Die 10. ISRAELITÆ è Iordane ascendentes, Galgalis castrã metati sunt. Iosue 4.

Die 10. EZECHIELI secũda uisio facta de tẽpli reparatione, anno 25. trãsmigrationis Ioachin. Ezech. 40. Die 13. Amã sortem iecit de Iudæorũ gente tollẽda. Et exiit mensis duodecimus. At tertio pòst mense ipse suspensus fuit. Hester 3. anno Assueri 12. D. 14. fecerunt Iudæi Pascha transmigrationis Babylonicæ, anno sexto Darij. 1. Esd. 6. D. 22. anno regni sui 18. DARIVS de bello Occidentalibus inferendo cõsilia agitauit. Iudith. 2. Die 15. cessauit Marina. Iosue 9. D. 24. anno à reditu è Babylone 3. uidit DANIEL suam postremam uisionem. Daniel. 10.

Secundus.

Secundo mense Iiar anni secundi ab egressu, ISRAELITÆ recensiti, & XII. principes constituti in deserto Sinai. Num. 1. Eiusdem mensis 20. die eleuata est nubes de tabernaculo, & profecti sunt è Sinai deserto ad Pharan. Num. 10.

Tertij Regum seu primi Samuelis cap. 6. legimus SOLOMONEM anno regni sui 4. anno uerò CCCCLXXX egressionis filiorum Israel de terra Aegypti, mense Zio, qui secundus est, domum Domino ædificare cœpisse, quod & notat Iosephus Antiq. lib. 8. cap. 2. qui mẽsem hũc Macedonibus Artemisium, Iiar uerò Hebræis, dici asserit.

Mensis 2. die 23. SIMON Machabeus arcem Hierosolymorũ recepit atque incendit. anno M. 3828. 1. Macchab. 13.

Secundo mense, anno secundo reditus è Babylone sub Cyro, ZOROBABEL cepit muros ędificare. 1. Esdrę 3. Impedito inde conatu sub Cambyse, per annos nouem, eo mortuo, sub Dario iterum reuersi, templum incoarunt. 3. Esdræ 5.

Tertius.

Tertij mensis Siuan die 23. Amane suspenso, pro IVDÆIS redimendis literæ concessę, Assueri regis anno 12. Hester 8.

Quartus.

Quarto mense Thamuz, anno secũdo Exitus, missi explorores ab ISRAELITIS in terram sanctam, nono die mensis Ab sunt reuersi. Num. 13. & Iosue 14.

Quarti mensis die 5. anno transmigrationis Ioachin quinto, EZECHIEL primas uisiones uidit. Ezech. 1. Die 9. anni 11. Sedechiæ, capta est Hierusalẽ à Nabucodonosore. Hier. 52.

Quintus.

Quinto mense Ab, MOSES legis tabulas è monte retulit primas. Exodi 32. Post alteros 40 dies mense Elul secundas. Exodi 34.

Eiusdẽ die primo, anno ab Exitu 40. AARON obiit. Num. 33.

D. 4. NEHEMIAS cepit ædificare Hierusalem. 2. Esdræ 3.

Sextus.

Die 25. completi à NEHEMIA muri Hierusalem, anno 32. Artoxerxis. Nehem. 6.

Muri Hierosolymorum compleri ab ESDRA 25. die mensis Elul. 2. Esdræ 6.

Septimus.

Iosephus Antiquitatum Iudaicarũ lib. 8. cap. 3. ex 3. Regũ 8. SALOMON rex, inquit, per literas iussit magistratus ac seniores Hebræorum totum populum Hierosolymam congregare, ad spectandum templum & transferendum illuc aram à Deo sacratã: denunciataq; omnibus profectione, septimo demum mense conuenerunt, qui nostratibus est Ethanim siue Thysri: Macedonibus Hyperberetæus: inciditq; in id tempus Scenopegia, festum apud Hebræos sanctiss. & maximum.

Die primo, anno primo soluitæ captiuitatis Babylonicæ, obtulerunt ISRAELITÆ, uondum fundato templo. 1. Esd. 3.

D. 24. anno primo à reditu è Babylone, separarunt IVDÆI à se uxores alienigenas. Nehem. 9.

Octauus.

Octauo mense Bul templum Domini absoluit Salomon, XI. regni anno, in septennium cœptum. 3. Reg. 6. Die 15. Hieroboam rex Israelitarum uitulos aureos erexit. 3. Regum 12.

Octauo mense, anno secundo Darij Medi, ZACHARIAS populum ad pœnitentiam uocauit. Zach. 1.

Nonus.

Initio factum est uerbũ Domini ad ZACHARIAM, in quarta mensis noni, qui est Chisleu. Zach. 7.

Iosephus Antiq. Iud. lib. 12. cap. 7. de profanatione templi Hierosolymitani & clade in eo facta loquens: Ea clades, inqt, accidit anno secundo post urbem captam, regni eius familiæ centesimo quadragesimo quinto, uicesima quinta eius mensis qui Chisleu nostris, Macedonibus Apellęus dicitur. Olymp. 153. Ex 1. Machab. 1. & 10.

Constituit IVDAS & fratres eius, totaq; Israelis cõcio, ut dies renouationis altaris suis temporib. agiretur singulis annis, octo dies scilicet à 25. die mensis Chisleu, magno cum gaudio & lætitia. 1. Mach. 4.

Decimus.

Decimi mensis die 10. anno nono Sedechię, obsedit NABVCODONOSOR Hierosolymam. Hieremiæ 52. & 4. Regum cap. 25.

Ducta est HESTER ad cubiculum regis Assueri mense decimo, qui uocatur Thebeth. Hester cap. 2.

Vndecimus.

Vndecimi mensis Schebat uel Sebath die primo, anno Exitus 40. MOSES legem populo repetiit, & obiit: Iosue principatum suscepit.

Die 24. anno secundo Darij, audiuit ZACHARIAS Angelũ intercedentem pro populo captiuo. Zach. 1.

Duodecimus.

Mortuus est MOSES ultimo anni mense, die prima mensis, qui à Macedonibus Dystrus dicitur, ab Hebræis uerò Adar, uir omnium quotquot unquam fuere prudentissimus. Iosephus lib. 4. Antiq. cap. ultimo.

Die 27. anno transmigrationis Ioachim, AMELINVS Euilmerodach eduxit Ioachimum regem è carcere, & posuit thronum eius super thronũm regum reliquorum. Hieremię 52. & 4. Regum 25.

Die 3. anno Darij 6. completum est templum à IVDÆIS. 1. Esdræ 6. & 3. Esdræ 5.

Cyrus, quem Græci ARTAXERXEN nominant, Hesteræ consuetudine delectatus & amore correptus, legitimã uxorem eam sibi adiunxit, nuptiasq; celebrauit anno regni sui septimo, mense duodecimo, qui Adar dicitur. Iosephus libro 11. Antiq. cap. 5.

Literæ signatæ sunt ipsius ASSVERI annulo, missęque per cũrsores regis ad uniuersas prouincias, ut occiderent atq; delerent omnes Iudæos à puero usq; ad senem, paruulos & mulieres uno die, hoc est tertiodecimo die mensis XII. qui uocatur Adar. Et cap. 8. ibidem, Et constituta est per omnes prouincias una ultionis dies, id est decimatertia dies mensis XII Adar. Machabæorum 1. cap. 7. Et commiserunt exercitus prælium tertia decima die mensis Adar.

Tertiadecima dies mensis Adar, uocatur uoce Syriaca Pridie Mardochæi dies. Mach. 2. cap. 15.

Atheniensium mensis

Primus.

THESEVS Athenas uenit octauo Hecatombęonis, qui priùs Cronius, id est, Saturnius dicebatur. Plut. in Theseo.

IDEM 16. die Hecatombæonis Metœcia sacrum à mutatis sedibus dictum fecit. Plut. in Theseo.

BOEOTI, quinto die eius mensis, qui ipsis Hippodromius est, Hecatombæon Athenienſibus, duas præclarissimas victorias parauerunt: unam in Leuctris: alteram ad Gerestũ. Plut. in Camillo.

Secundus.

Metageitnion, quem Panæmum Bœoti dicunt, Græcis inauspicatus fuit. Eius enim die septima pugna ab Antipatro uicti ATHENIENSES in Cranone protinus perierũt. Plut. in Camillo. Itẽ in Nicia, Fuit is dies (quo Nicias captus est) 24. Carnij mensis, quem Metageitnionem Athenienſes cognominant. Et in Poplicola scribit, Capitolium dedicatum esse, idibus Septẽbris, quas uult cum plenilunio Metageitnionis concurrere. Etsi uidetur pro Metageitnionis, Maimacterionis esse legendum. Nam Maimacterion propiùs ad Septembrem accedit. Io. Lalamantius de Annõ.

Tertius.

THESEVS mense Boedromione Amazones uicit. Vnde nomen mẽsi inditum, & sacra Boedromia instituta, à clamore sublato, cùm ad auxilia concurreretur.

Circa tempus id, quo Mysteria Athenis celebrantur, THEBÆ ab Alex. dirutæ, & Athenienſes præsidium Macedonum accepere, circiter XX. Boedromionis. Plut. in Camillo.

PERSÆ mensis Boedromionis die 6. in Marathone infeliciter pugnarunt. Et Luna tum defecit. Ibidem, & in Alex.

Parua Mysteria Anthesterione: magna Boedromione celebrantur Athenis. Plut. in Demetrio.

Quartus.

PLATÆENSES se parentaturos receperunt singulis annis Græcis illis, qui cecidissent & occubuissent in expeditione contra Persas. id quod & in hunc usque diem faciunt, die decima 6. Maimacterionis, qui Bœotis Alalcomenios dicitur. Hunc mensem nonnulli à Mæmacta, id est, Ioue, cui eò mense sacrificabatur, dictum uolunt. Plut. in Aristide.

Quintus.

THESEVS obiit die Pyanepsionis XVI. quo die austeram admodum Thesmophoriõn diem mulieres celebrantes, apud deam ieiunant. Plut. in Demosthene, & in Decem.

Sepulto patre THESEVS uotum repræsentauit Apollini septima die mensis Pyanepsionis, qua die in urbem redierat. Quòd autem coquuntur legumina, (hæc πάνσπερμα Græci dicunt, unde mensi nomen) inde sumtum ferunt, quòd reduces, ciborum quicquid erat reliquum, commiscuerunt, ac in unam ollam coniectum coxerũt, tùm simul epulati sunt. Octauo etiam die huius Pyanepsionis quotãnis Pyanepsia celebrabãtur Athenis in memoriam felicis reditus Thesei, qui interfecto Minotauro in Creta, & liberatis à difficili tributo Athenienſibus, ac secum reducens incolumes Atheniensium liberos obsides datos, tali die urbem ingressus est. Plutarchus in Theseo.

Sextus.

Thucydides lib. 2. histor. duodecimo die Anthesterionis Dionysia antiquorũ ATHENIS celebrata fuisse scribit. Et Suidas: Choes, inquit, festum erat apud Athenienſes celebratum XII Anthester. Apollodorus ait, Anthesteria generatim uocari totum festum Dionysio celebratum.

Nonus.

Aeschines in oratione κατὰ κτησιφῶντος dicit, DEMOSTHENEM tempora ciuitatis suffurantem decretum scripsisse, ut prytanes concionem conuocarent octaua incipientis Elaphebolionis mensis, cùm sacra fierent Aesculapio.

Thucydides lib. 5. hist. loquẽs de conditionibus pacis, initæ inter Athenienſes & Lacedæmonios, in annos quinquaginta, scribit, Pacem factam fuisse Lacedæmone Archonte Plistola Ephorõ, diebus 4. ante finem Artemisij, Athenis Alcæõ archonte, sexto die Elaphebolionis desinentis.

Decimus.

ATHENARVM mœnia solo exæquauit Lysander anno septimo ac septuagesimo post uictoriam GRÆCORVM Salaminiam. Addit Plutarchus in Lysandro, utrumq; cõtigisse sexta die mensis Munychionis. Io. Bodin. Methodi hist. c. 6. thod. histor. cap. 6.

Vndecimus.

Sexta Thargelionis incipientis SOCRATIS natalis, septima PLATONIS etiã natalis celebrabantur: teste Plut. in Symposiacis, & Laert. libro tertio, in Platone. Et lib. 2. in Socratis uita circa finem, scribit Socratem natum anno 4. Olympiadis 77. Thargelionis mensis sexto die: quo die lustrant, inquit, Athenienſes ciuitatem.

Plutarchus in Camillo Thargelionem mensem inter nefastos numerat & infelices Barbaris. Eo enim mense Alexander ad Granicum regis duces superauit, eiusq; mensis XXVII. Carthaginenſes à Timoleonte apud Siciliam uicti. Circa eundemq; diem Troia capta censetur, ut est ab Ephoro, Callisthene, Damaste & Plutarcho traditum. Et Dion. Halicarn. scribit Troiam captam fuisse sub finem ueris, diebus 17. ante solstitium æstiuum, XXIII. die mensis Thargelionis, ut quidem Athenienſes solent supputare.

Romanorum mensis

Primus.

Romæ comitia celebrata, Magistratus electi, & lauri frondes nouis magistratibus dati. Cal. Rom. Stipes erogabantur, dulciaria dabantur. Ouid.

Ianuarius Nuptialis Rom. & præsertim dies 22. Ludi Palatini 17. Ianuar. Romæ cœpti, in septem dies durabant. Calend. Roman.

Secundus.

FEBRVARIVM secundũ mẽsem instituisse Numã, Februoq; deo, qui lustrationum potens creditur, dicauisse, tradit Macrob. Lustrari aũt eo mense necesse erat ciuitatem: quo statuit, ut iusta diis manibus, soluerentur. Varro, Februarius, inquit, ab diis inferis appellatus, quòd tum his parentent. Ego, inquit, magis arbitror, Februarium dici à die Februato, quòd tum februatur populus, id est, à Lupercis nudis lustratur. Et idem alio loco, cùm Rex ferias menstruas Nonis Februarij dicit, hunc diem Februatum appellat. Februum Sabinis purgamentum. Hæc ille. Cæterũ Februum deum nonnulli Plutonem uocant. Plutar. Februarius quasi lustralis dictus est. Expiationem enim Februa significant, & tunc mortuis parentant. Io. Lalamantius.

Tertius.

MARTIO mense, Quinquatria Mineruæ agebantur. Ancilia Salij circumferebant. Vectigalia locabantur.

Quartus.

APRILIS, ab Aphrodite Venere, cui hoc mẽse sacra faciebãt Romani, Aeneæ auctoris generis matre: uti à Marte Romuli patre Martius.

Quintus.

MAIVS Mercurio sacer. A matre Maia nomen, cui in multis ciuitatibus Latinis ante V. C. sacra fieri solita Festus scribit.

Calendis, Nonis, & Idibus Maij Lari deo sacra Romæ fiebãt, asello panibus coronato. Cal. Rom.

Cur Mense Maio uxores non ducunt ROMANI? An quòd inter Aprilem & Iunium medius interiectus est: quorum quũ alter Veneri, Iunoni alter dicatus sit, deabus scilicet quæ nuptiis præsunt, aut parum antè capiunt, aut parum exspectant? An quòd hoc mense maximo piaculo utuntur, effigies modò de ponte deiicientes, cùm prius homines consueuissent? unde Flaminicam Iunonis sacerdotem tristem esse eo tempore: quippę quæ eo mense nullo cultu utatur. An quòd pleriq; Latinorum hoc mense mortuis parentãt, & ob eam causam Mercurium quoque eodem mense uenerantur, qui Maiæ cognominis est? An, ut quidam dicunt, Maius à maioribus nãtu appellatus est, Iunius à Iunioribus? Nuptiis uerò accommodatior est Iunior, ut inquit Euripnam senectus Venerem uelere iubet, ipsaq; Venus senibus infensa est. Abstinent igitur Maio nuptiis, Iunium exspectãtes, qui Maium ordine excipit: Plut. in quæst. Rom. 29 & 84.

Sextus.

Iunius, Iunoni Monetæ sacer. Festus.

Octauus.

Hic Sextilis antea uocabatur, quòd sextum in anni ordinatione à Martio iusta supputatione locum tenebat. Mutato tamen postea nomine in honorem Augusti Cæsaris Imperatoris secundi AVGVSTVS dictus est, de eius nomine: & quòd Augustus eo mense primum consulatum iniisset, & tres triumphos in umbem intulisset: quòd item Aegyptus hoc mense in populi Romani potestatē ab eo redacta esset.

VSVS. MENSES

Infelices.

Vno eodemq; mense MICHAEL Græcorum, & LODOVICVS Pius Romanorum Impp. unà cum GREGORIO pōtifice maximo diem obierunt. Bonfinius lib.10. Dec.1.

CONIVNCTIM. PER TRIMESTRIA.

Cæso Oloferne, & profligatis Assyriis, Israelitæ Hierosolymis festum in conspectu sanctuarij per tres menses exegerunt, & postea in suam quisque patriam reuersi sunt. Dies ipse uictoriæ solennis apud Hebræos in numero sacrorū dierum habetur, & à IVDÆIS colitur. Iudithæ 16.

CONSTANTINVS Magnus uere natus atque mortuus: Maxentium & Licinium superauit: cōcilium Nicenū incoauit.

SEMESTRIA.

Hue ea quæ sex mensium spacio contigerunt.

MENSIVM VSVS CHRONOLOGICVS, CONSIDERATORVM SECVNDVM PARTES.

Huc obseruatio eorum quæ secundùm Mensium partes, Pleniluniis potissimum & Nouilunijs, acciderunt.

DIERVM VSVS CHRONOLOGICVS SECVNDVM MOTVM in quo conueniunt, eumq; uel

NATVRALEM. SIC CONSIDERATVR respectu

ANNI DIES

Prima. Vltima.

Ex Calendario exempla petantur eorum quæ primo ultimo'ue die anni gesta sunt.

MENSIVM

Hebræorum dies

Primus, Vltimus.

IVDÆI primum & ultimum diem cuiusque mensis celebrabant, in memoriam diuinæ gubernationis, sed non tali otio, ut in sabbato aut aliis festis.

Græcorum.

Dies quisque tertius mensis apud GRÆCOS Mineruæ sacratus. Beuth.

Dies quisq; octauus mensis apud EOSDEM Vulcano sacer.

CHALCEDONII diem uicesimum primùm cuiusque mensis funestam habuere: quòd Darij præfectus eadem ipsorū pueros castrauit & in Persidem miserit. Alex. lib.4. cap.20.

Romanorum.

Calendæ.

Calendæ primus cuiusuis mensis dies est, à uerbo Græco καλῶ, quod uoco significat, quia antiquitus primo cuiuslibet mensis die populus in Calabram curiā calabatur, h. e. uocabatur per præconem, accepturus causam feriarum à rege sacrorum, qui præter cætera etiam, quot dies à Calendis ad Nonas essent, pronunciabat: item & quid eo mense faciendum esset, quod ad religionem spectaret. Calendæ omnium mensium olim Iunoni sacratæ. Macrob. li.1. Saturn. c.15.

Nonæ.

Nonæ omnes singulorum mēsium, ROMANIS feriatæ: quia Seruius Tullius rex Nonarum die natus. Macrob.

Nonarum dies, ut & Calendarum ac Iduum, nuptiis copulandis apud ROMANOS uitabantur. Mac.1. Sat.15.

AVGVSTVS Cæsar obseruabat dies quosdam, ne aut Postridie nonas quoquam proficisceretur, nec Nonis quicquam rei seriæ incoaret: nihil in his quidem aliud deuitans, ut ad Tiberium scribit, quàm δυσφημίαν ominis. Suetonius.

Idus.

Idus cuiusq; mensis Ioui Statori sacræ. Macrobius.

Dies præcedentes uel sequentes Calendas, Nonas, Idus.

ROMANI dies postridie Cal. Non. & Idus ad peregrè proficiscendū aut signa educenda nefastos habebant. Scribit Liuius, postridie Id. Quint. quas nunc Iulias uocant, eductis tribuni militum legionibus ad Alliam amnem sunt à Gallis fusi, urbemq; amiserunt. Nam cùm diebus festis olim nihil dispensarent uel procurarent, nisi quòd diis uacarent atque Hoc agerent (ut etiam nunc proclamant sacerdotes cùm ad sacra facienda accedunt) consentaneum erat non extemplò solere à festis eos peregrè proficisci, aut aliquid agere, quòd imparati essent, sed hærebant illa die domi negotiis intenti, eaque parabant se: neque confestim festis diebus negotiosas subiiciebant, sed aliquod interstitium faciebant & interuallum negotiorum, quæ multa afferebant aspera & aduersa. Plut. in Rom. quæst.

Ante diem quartum Calendas uel Nonas, uel Idus, tanquam inominalem diem, plerq; uitant. Q. Claudius Annalium quinto, cladem illam uastissimam pugnæ Cannensis, factā refert ante diem quartum Nonas Sextilis. Macrobius libro 1. Saturn. cap.15.

HEDOMADÆ. DIES

Iouis.

Apud ROM. Ioui sacra dies, uel Horatij auctoritate in Sermonibus, ubi ad Iouem conuersa mater pueri mēses iam quinque cubantis, inquit:

Illo nempe die, quo tu indicis ieiunia, nudus
In Tiberi stabit.

Veneris.

RODOLPHVS Imp. diem Veneris passioni Christi sacrum semper religiosè coluit, ut eo die nunquam cum hoste manus conseruerit. Cuspinianus.

NON NATVRALEM, AB HVMANIS Actionibus Passionibúsue dependentē.

Sic conueniunt dies respectu

NEGOTII, OTII.

De diebus festis & nefastis consule Alex. ab Alex. lib.4. ca.20.

Atri dies ROMANIS neque præliares, neq; puri, neq; comiciales erant. id est iis diebus non licebat suum repetere, aut hostem lacessere, neque diis sacrificare, neque populum cōuocare. ueruntamen licebat uim ui repellere. Quanquam in repub. non semper obseruatum. Macrobius lib.1. Sat. ca.16. Iidem Aegyptiaci. Aegyptij in singulis mensibus habebant duos tales dies: quos & ægros dicebant: nam si quis in iis ægrotare cœpisset, eum uix euasurum putabant, ob infelicem constellationem. De hisce consule Ioannem de Sacrobusto in Computo Ecclesiastico. Sed Augustinus redè Christianos monet, Aegyptiacos dies tanquam superstitiosos non obseruandos.

Pontificibus ROM. olim omnes dies atri erant, qui proximè Calendas, Nonas, & Idus sequerentur. Gell. lib.5. cap.17. Macrob.1. Satur. cap.16.

Quartum diem semper ante Idus, Calendas, & Nonas ut inominalem uitabant, quia Cannensis clades ante quartum Nonas Sextiles facta. Gell. lib.3. cap.17. Macrob.1. Sat.

Veteres ROMANI annum ita diuiserunt, ut nonis modò diebus urbanas res usurparēt, reliquis septem rura colerent. Varro lib.2. de Re rustica.

RELIGIONIS. TVM

Iudæorum.

Festo Tabernaculorum anno Seleucidarum 622. ANTIOCHVS Sedetes Hierosolymitanis obsessis dierum septem inducias dedit. Iosephus Antiq. lib.13. cap.15.

Festo Tabernaculorum anno Seleucidarum 652. ARISTOBVLVS dux Iudæorum & pontifex Antigonum fratrem interemit. Iosephus lib.13. Antiq. cap.18.

Christianorum. Quæ accidēre die

Natiuitatis.

Vide Tit. Tempus Inaugurationis.

VIGILIVS Pp. captiuus Constantinopolim uenit in Vigiliis Natiuitatis dominicæ. Sigonius lib.20. Imp. occid.

Paschatis.

Ex Inaugurationis loco huc multa.

ALARICVS Gothus Stiliconem ingenti prælio die Paschatis superauit, anno CCCCIX.

Coniuratio anno Christi MCCXXCI. sanctis dieb. in SICILIA contra Francos facta: sanctissimo omniū anni tempore scelus admissum. Dies Domino resurgenti festus, cùm ex templorum turribus campanæ sonitu consuetudine quotidiana signū ad uespertinos hymnos daretur, ater funestúsque Francis factus. Tota insula cædes inermiū, nihil timentium, incautorumq; Francorum uno temporis uestigio fœdè facta. Inde Siculus uesper prouerbio increbuit. Naues etiam occupatæ, quæ in Siciliæ portubus stabant paratę ad imperium Græcum repetendum, Palæologumq; à Pontifice maximo, agente Carolo rege, hostem iudicatum, bello persequendum. Sab. lib.7. Enn.9.

Ascensionis.

Ludouici Pij FF. post obitū patris de regno dissidere cepertū. Quare cùm uniuersum Franciē nomen breui aut in hac, aut in illa parte consisteret, anno DCCCXLI. in Ascensione summo ad Fontaneum Altissiodorensis agri uicum prælio decertatum fuit, ac tanta strage ex utraq; parte pugnatū, ut non solùm ad prolatandos, sed ne ad tuendos quidē proprios fines satis in Francis roboris relinquerctur. Victoriæ decus penes Ludouicum & Carolum mansit. Sigonius lib. 5. regni Italici.

Pentecostes.

DISCIPVLI cum Maria uirgine congregati, acceperunt Spiritum sanctum uisibili specie, atq; ceperūt Hierosolymis miranda Dei opera aliis linguis loqui. Act.2.

PAVLVS Apostolus Pentecostes festo in uincula Hierosolymis coniectus, anno Sal. LIII.

LVDOVICVS Imp. anno DCCCL. castris Beneuēto admotis, urbem in potestatem adduxit, ac Saracenos in uigiliis Pentecostes ad unum extra Vrbis mœnia cum ipsorum duce Massare iugulauit: &, ut belli materiam tolleret, ducatū Beneuentanum inter Adelgisum & Siconolfum diuisit. Adelgisus Beneuenti, Siconolfus Salerni Princeps relictus. Hæc Salernitani Principatus primordia. Sigon.5. regni Ital.

Gulielmus OTHONIS Magni F. archiepisc. Moguntinus, in patrem diras execrationes intēdit, nisi Adeleidem uxorem Lotharij Italiæ regis uiduam dimitteret, qua cum (quia cōmater esset) ius connubij per diuinas leges esse non posset. Otho ira percitus, cùm eum per annum in custodia habuisset, appetente Quadragesima liberauit. Ille egressus minari in patrem petrexit, atq; ita dixit: Vter nostrūm diuinis legibus aduersetur, clarissimè apparebit, cùm in die Pētecostes ad causam coram Deo orandam aderimus. Quibus uerbis mortis diem patri prænunciasse est uisus. Siquidem XVII pòst anno in die Pentecostes Mimilenæ, cùm esset imperatoriis insignibus redimitus, & episcoporum principumq; cateruis undiq; cinctus, repentè morte sublatus est. Ex Petro Damiani recitat Sigonius lib.7. regni Ital.

CONSTANTINOPOLIS à Mahometo II. die Pētecostes expugnata, anno MCCCCLII. Sab. lib.6. Enn.10.

Corporis Christi.

TEVTONES Belgę, Cucullati fratres, in ciuitate Stocholmia celeberrimo Sueciæ emporio, quò ob æs alienum in patria contractum fugerant, tempore regis Alberti contra Suecos seditionem maximam excitarunt, anno MCCCXXCIX. ipsa nocte festi corporis Christi. Ioannes Magnus lib.21. Gothorum historiæ.

Laurentij.

METHONEM Peloponnesi urbem Baiazethes II. Turcorū rex occupauit, die D. Laurētij festo, anno qui à Christo nato MD numeratur. Iouius in uita Baiazethis II.

Dominici.

Alfonsus Aragonum & Siciliæ rex Caietam obsidebat cū delectissima classe. Genuenses Philippi Mediolanensium ducis iussu BLASIVM Axeretum, ex scribis unum, cum paucis triremibus ad liberandos obsessos misere. Ille prelio naual Alfonsum uicit, cepit, adduxit, nonis Augusti, D. Dominico sacris, quem propterea solenni ritu in posterum colere instituerunt, anno MCCCCXXXIV. Iacobus Bracellus lib.3. & 5. belli Hispan. & Fulg. lib.1. c.4.

Bartholomæi.

[redacted]

Michaelis.

LVDOVICVS Bauarus, & FRIDERICVS Austriæ dux, pertidissidium & discordiam principūm Impp. creati, ambo octo annis inter se armis certauerunt. Omnium acerrima pugna ad Eslingam, anno MCCCXVI. in Sueuia ad flumen Neccarum est commissa. Anno VII. pòst, die Michaelis inter, Mildorff & Otingen, à meridie usq; ad uesperum incerto marte pugnarunt: Fridericum Ludouicus occidit. Dubra uius lib.20.

Ethnicorum.

De Feriis Rom. uide Alex. lib.5. cap.7.

Quo die in portum delatus est ALCIBIADES exul, Plynteria Mineruæ agebantur. Hæc sacra Praxiergidæ arcana uigesimo quinto die faciunt mensis Thargelionis, omnemq; ornatum deæ detrahunt, & simulacrum eius operiunt: unde hunc diem habet præcipuè populus Atheniēsis inter nefastos feriatum. Hoc non diu duraturæ populi uoluntatis fuit Alcibiadi, quasi nō uolens uel propitia eum exciperet Minerua, sed intecta facie auersaretur eum & reiiceret. Plutarchus in Alcibiade.

Idibus Sextilis diem festum agunt serui ac seruæ omnes apud ROM. uxores autem capita nudare & lauare consueuerūt. An propter Seruium regem, quem eo die serua natum & in lucem editum ferunt, uacationem ab opere habent serui? Capitis autē lauatio ab ancillis cœpta, propter diem festū ad liberas quoq; processit. Plut. in Quæst. Rom.

FELICITATIS ET INFELICITATIS.

De diebus felicibus multa leges apud Cælium lib.14. cap.8. Antiq. lect. Gellium lib. 5. cap.17. & Macrobium.

Dies numero eadē Felix eidē, ratione

Ortus.

Huc Dies Natalis referatur.

Victoriæ.

CYRVS Persarum rex diem, qua Scythas & Sacas clade afflixit, adeò felicem habuit, ut eam Sacam appellarit. Alexan. lib.4. cap.20.

A' GRÆCIS ad Platæas contra Mardonium pugnatum fuit, ut Atheniēses supputāt, quarto die mensis Boēdromionis: ut Bœotij, XXVII Panemi. Quo die adhuc conuentus Græcorum agitur Platæis, sacrificantēq; ob adeptam uictoriam Ioui Liberatori Platæensēs. Plut. in Aristide.

SYRACVSANI, quartam supra uigesimā mensis Maij (quē Carnium uocant) quòd Athenienses cum toto exercitu ad Asinarum flumē memorabili clade profligassent, præcipuè felicem habuerunt. Alex. lib.4. c.20.

PARTHI diem, qua Arsaces Seleucum uicit, tanquam initiū libertatis, faustum felicemq; obseruarunt. Alex. ibid.

Eduardus I. Anglorum rex Scotos rebellentes, iam sæpè uictores, die D. Magdalenæ sacra maximo prælio uicit. Quāobrem diem illum ueluti fatalem felici pugnæ ab eo tempore obseruare consueuerunt. H. Boethius lib.14.

Anno MLXX. Pisani Corsicam inuaserunt. Cuius ulciscendæ iniuriæ gratia Genuenses triremes duodecim in Arni ostia intulerūt. Eas uerò adorti PISANI, septē in festo S. Sixti ceperunt, quę mercibus onustæ in Orientem cursum intendebant. Eum diem Pisani, quòd geminam in eo uictoriam retulissent, festum esse in perpetuum uoluerūt, ac S. Sixto templum extruxerunt. Sigonius lib.9. regni Ital.

Imperij adepti.

XERXES eum diem, in quo rex dictus est, tanquam imperij natalem, singulis annis insignem celebrauit, & diademate ornatus cœnam proceribus dabat. Alex. lib.4. cap.20.

Libertatis adeptæ.

PERSÆ eam diem, qua Magi, qui regnum occuparant, interemti sunt à Septemuiris, tam solennem habuerunt, ut illam Magophoniam, hoc est, Magorum occisionem appellarint. Ea die nulli magorum extra limen prodire fas erat. Herodotus libro 3.

Plurium bonorum.

PHILIPPO Macedoni cōtigit, ut uno die (quo Attalus morte sublatus est, qui sextus fuit Hecatombæonis) Potidæam sit ipse adeptus, & Alexandrum sibi ex Olympiade natum acceperit, Illyriosq; à Parmenione suarum copiarum duce prelio fusos audierit, & in Olympiæ ipsius equus uictor extiterit. adeò fortuna illi in multis uno tempore arrisit. Sab. lib.3. Eneadis 4. His nimirum lætum, magis etiam erexere uates, qui affirmauerunt infantem, in cuius natales trigemina concurrerat uictoria, fore inuictum. Plut. in Alexandro.

Eodem die quo Acho Noruegiorum rex, Scotorum summus hostis, decessit, ALEXANDRO Scotorum regi ex Margarita filius natus est Alexander. H. Boethius lib.13.

MAXIMILIANVS Friderici III. F. ad Terbonam uno die

uiginti millia militum Francorum fudit fugauitque. Et cùm castra eius ab hoste essent capta, ea forti manu recuperauit denuò, hostemq; suis castris exuit: ac uictor eo die maxima præda abacta triumphauit, quo primo genitus Philippus sibi natus est, anno Salutis 1478. Cuspinianus.

MATTHÆVS Magnus Vicecomes XII. Cal. Febr. anno 1277. Turrianos prælio uicit: Mediolanensem principatum obtinuit: & Galeacium filium natum uidit. Iouius.

Dies numero eadem Felix diuersis.

Natus est ALEXANDER die sexto mensis Hecatombæonis, quem Loon uocant Macedones: quo die fanum Dianæ Ephesiæ conflagrauit, ut Hegesias Magnesius exclamauit. cuius adeo frigida est exclamatio, ut incendium illud ualuerit restinguere. Meritò enim arsisse ait templum, dum fuit Diana in Alexandri enixu obstetricando districta. Magi uerò, quotquot agebant Ephesi, sani inflammationem existimantes alterius esse prodigium cladis, discurrerunt, faciemque cæciderunt, clamaueruntq;, grandem pestem & perniciem Asiæ illo die editam. Plut. in Alex.

Sextam diem mensis Februarij multa bona, non solũ ATHENIENSIBVS, uerumetiam multis aliis attulisse ferunt. Ea SOCRATES in lucem prouenit, & Persæ hoc die fusi atq; fugati sunt: & Athenienses & Agroteræ trecentas capellas in sacrificiis immolant, facientes id iuxta uotum Miltiadæ. Et octauo Idus eiusdem mensis aiunt ad Plataeas prælium commissum esse, Græcosq; superiores discessisse. Neq; uerò partam ad Mycalem Græcis uictoriã alij quàm huic diei acceptam referri: siquidem eodem die uictoriam & ad Plataeas & ad Mycalem adepti sunt. Item Alexandrum Macedonem Philippi filium, multa Barbarorum millia fudisse dicunt octauo idus Februarij, cùm Dariũ caperet Alexander. Tradunt eodem etiam die Alexandrum & in uitam introisse, & è uita egressum esse. Aelianus Var. hist. lib. 2.

Ferunt natum EVRIPIDEM, die quo Xerxem Persarum regem Græcia nobili prælio uicit. Qua ex causa putant nonnulli sic nuncupatum: quoniam in Euripo depugnatum sit. Cælius lib. 24. cap. 10. Antiq. lect.

NVMA Pompilius rex Romanorum, Curibus celebri Sabinorum urbe habitans (à quibus Quirites se Romani unà cum receptis Sabinis, nominauêre) filius fuit Pomponij illustris uiri, ex quatuor fratribus minimus, diuino quodã casu eadem genitus die, qua Romulus conditerat Romã: ea est undecimo Cal. Maias. Plut. in Numa.

Dies numero eadẽ Infelix eidẽ

Vno genere mali.

Ex Calendario illustretur.

Pluribus malis.

PERSÆ ad Plataeas uicti à Græcis terra: & eodẽ die quoq; ad Mycalem mari. Herod. lib. 9. & Plut. in Aristide.

Dies numero eadem Infelix diuersis.

Eodem die ATHENIENSES ad Chæroneã à Philippo Macedone uicti, Nonis Iulij: & TARENTINI à Lucanis in Italia. Plut. in Camillo.

Dies numero eadem partim Felix, partim Infelix.

Ex loco Victoriæ & Triumphorum huc exempla. Nam qui dies uni Gloriæ, alteri est Ignominiæ.

Dies specie eadem Felix eidem ob Memoriam eiusdem.

A' uictoria IVDÆORVM aduersus Amanum auxilio Hesteris, usq; ad uictoriam aduersus Antiochũ, anni sunt CCCXLIII. & utraque uictoria obtigit III. Idus Mart. qui Hebræis Adar dicebatur, ex quo Hebræi hunc diẽ magno habent in honore. Io. Bodinus Methodi hist. c. 6.

CAROLVS V. Imp. ferream coronam, unctionemq; sacram Bononiæ à Clemente VII. susceperit, anno MDXXX. octauo Cal. Martij: paulo q; post, uidelicet sexto ante easdẽ Calendas die, qui dies Cæsareæ maiestati natalis erat, aureamitidem coronam accepit, ut Longobardorũ rex Romanorumq; Imp. haberetur ab omnibus, qui iam tũ ante decennium uel circiter fuerat Aquisgrani in Germanorum regẽ coronatus.

Dies specie eadẽ Felix eidẽ ob Recursum Felicitatis. Eodem die recurrens

Victoria.

Iulij Calẽdis Clodiã VENETI recepere, anno MCCCXXC. Item classem Turcarũ Petrus Lauretanus superauit, & iterum ad Rapalum Liguriæ Genuenses. Egnat. lib. 4. cap. 3. Platina in Vrbano VI.

Triumphus.

IANVARII VI. C. Iulius Cæsar urbem triplici triumpho ingressus, anno ab Vrbe condita 725. Vrsperg. Itidem Augustus Cæsar triumphans, Ianum clausit, anno ab Vrbe condita 751. imperij sui 41. Suet.

Cal. FEBRVARII M. Val. Coruinus Cos. de Antiatibus, Volscis, & Satricanis triumphauit, anno Vrbis 407. Pòst T. Coruncanus Cos. de Volsinensibus, anno 473. Liuius. Fab. Pictor Cos. de Salentinis & Mesapiis. 487. Q. FAB. Maximus Cos. de Liguribus 520. L. Aemilius Regillus deuicto Antiochi præfecto triumphum naualem peregit, anno à condita Vrbe 587: Liuius Decad. 4. lib. 7. L. Corn. Dolabella Procos. ex Hispania de Lusitanis. 655. Eutropius.

FEB. XIX. M. Popilius Lænas Cos. de Gallis triumphauit, anno à condita Vrbe 403. L. Ful. Curuus Cos. de Samnitibus triumphum egit, anno urbis 431. Goltz. Q. Fabius Max. Rullianus Cos. de Samnitibus & Apulis triumphat 431. Q. Fab. Maximus Gurges 2. Cos. de Samnitibus, Lucanis & Brutiis triumphum egit. V. C. 477. C. Cl. Canina 2. Cos. de Lucanis, Samnitibus, & Brutiis triumphat 480. Goltzius. L. Anicius Gallus Propr. de rege Gentio & Illyriis triumphum egit, anno Vrbis 586.

FEB. XX. L. Aemyl. Regillus Prop. de Antiocho rege Syriæ naualem triumphum egit: anno Vrbis 564. M Fuluius Nobilior Procos. de Aetolis, Ambracioti & Cephalenia 566. C. Sulpitius Gallus Cos. de Liguribus 597. Goltzius.

MARTII Calend. P. Val. Poplicola primus Consul de Veientibus & Tarquiniis triumphauit. Goltzius. L. Aemilius Mamertinus Priuernas & C. Plautius Decianus Cos. de Priuernatibus, anno Vrbis 424. L. Corn. Lentulus Cos. de Samnitibus & Lucanis, anno Vrbis 476. Q. Luctatius Cerco Cos. de Phalisci, anno 512. M. Cl. Marcellus Cos. de Gallis Insubribus, anno 537.

MARTII V. L. Papyrius Dictator de Samnitibus triumphauit, anno conditæ Vrbis 429. C. Fabricius Lucinus Cos. de Samnitibus, Lucanis, & Brutiis, anno Vrbis 471. Liuius. C. Papyrius Masò Cos. de Corsis in monte Albano 522. L. Aemilius Papus Cos. de Gallis, anno Vrbis 528. Goltzius. Cn. Manlius Volsco Procos. de Gallis Asiaticis. 566.

APRILIS Cal. Q. Martius Philippus Cos. de Hetruscis triumphauit 472. M. Val. Max. Messala de Pœnis & Hierone Siculorum rege 490. C. Sempronius Blesus Cos. de Pœnis, anno Vrbis cõditæ 500. Sp. Caruilius Max. Cos. de Sardis 519. Goltzius.

Idibus AVGVSTI L. Tarquinius de Sabinis triumphauit, anno conditæ Vrbis 174. L. Val. Poplicola Potitus Cos. de Aequis 304. M. Val. Max. Cos. de Samnitib. & Soranis 441. Q. Aemilius Barbula 2. Cos. de Hetruscis 242. Goltzius.

DECEMBRIS ultima Cn. Põpeius Magnus ex Hispania triumphauit, anno Vrbis 682. Pòst M. Aemilius Lepidus Triũuir Procos. ex Hispania 710. P. Vatinius Nepos Procos. de Illyrico 711. Goltzius.

Ortus & Triumphus.

CN. Pompeius Magnus natali suo de Oriente, Mithridate & Iudæis triumphauit, prid. Cal. Octob. Plinius lib. 7. cap. 27. & Plutarchus.

Dies specie eadem Felix diuersis.

COSMVS Medices Florentinorum dux de exulibus Florentinis uictoriã obtinuit ipsis Augusti Calendis: quo felici die AVGVSTVS Cæsar olim nutantis imperij nomen Actiaca uictoria confirmasset: cùm ipse Cosmus eundem, uti Augustus, horoscopum in genitura nactus, Capricorni sidus pro argumento in insignibus gestare consuesset. Sabellici Supplem. lib. 22.

Dies specie eadẽ Infelix eidẽ ob *Memoriam.*

CHALCEDONII cuiusq; mensis XXI diem funestã & portentosam habuêre, quòd illa Darij præfectus ipsorum pueros castrauit, & in Persidem misit. Alex. lib. 4. c. 20.

IDVS Martias, quòd illis C. Cæsar coniuratorum manibus cæsus occubuisset, placuit Parricidium uocari: ideoq; inter atros & omnino sos receptæ. Alex. lib. 4 c. 28.

ROMANI XVI. Calen. Aprilis inter tristes numerant, in quo cultores Matris deũm plangere & lamentari incipiebant. Ibidem.

Vsum siue Recursum diuerse infelicitatis.

Ad III. Non. Aug. TEMPLVM Hierosolymitanum à Nabuzardan incensum. 4. Regum 25. & iterum à Tito. Iosephus lib. 7. cap. 3.

HIEROSOLYMA ab Herode rege capta est, M. Agrippa & Canidio Gallo Cos. 185. Olympiadis anno tertio, feriis, quibus solenne fit ieiunium. [illegible]

ROMA ad XIV. Cal. Aug. à Gallis occupata, eodem post die à Nerone incensa. Plut. in Camillo, & Suetonius.

Nonis Iunij, P. Rutilius Lupus Cos. ad Theloniũ amnẽ à Marsis in prælio cesus. 663. T. Didius à Marsis uictus. 664. Liuius. M. Crassus à Parthis superatus & occisus, an. 50. ante Christum natum. Liuius, Florus, Eutrop. Orosius.

A clade Cannensi ad Varianam sub Augusto à Germanis illatam, anni sunt 224. ex integris æquè septenariis: utraq; IV. Non. Aug. Io. Bodinus Methodi hist. c. 6.

PHILIPPVS Gordiani Imp. fraude interfecerat, anno Salutis 246. 30. Ian. [illegible] septennio pòst 20. Ian. à Decio interfectus. Marianus Sco[illegible]

D. Ruffi dies, quæ in 26. Augusti incidit, BOEMIS regibus infausta. Vide Tit. Infelicitas Temporum, Cladis, Excidij.

Dies specie eadem Infelix diuersis.

Eodem die, ad IX. Cal. Febr. periere, PHILIPPVS rex Macedonię à Pausania, & C. CALIGVLA Imp. à Cassio Chęrea centurione cæsus.

Prid. Cal. Sept. duo monstra nata, CAIVS Caligula, & COMMODVS Impp. Romani.

XV. Martij, C. IVL. Cæsar à coniuratis interfectus: VALENTINIANVS III. Imp. ab Arbogaste Viennæ strãgulatus, anno 391. ATILA Hunnorum rex apoplexia obiit, an. 459.

Dies specie eadem partim Felix, partim Infelix.

Vide Tit. Mortis tempus, Qui natali suo perierunt.

XXV. Martij quidam ADAMVM protoplastũ lapsum & creãtum asserunt: eodemq; Christum opt. max. conceptum in utero Virginis matris. Aug. lib. 4. de Trin. c. 5.

ATHENIENSES ductu Themistoclis 16. Martij insignes Salaminia uictoria contra Xerxem. At LXXVII post annis eodem die ad Aegos potamos à Lysandro Lacedæmonio uicti, libertatem misere. Plut. in Lysandro.

PLATO VII. Aprilis natus, eodemq; mortuus, anno æt. 81. Plut. lib. 5. Sympos.

Regem ATTALVM conuenit inter omnes die suo natali uita excessisse. Plut. lib. 8. Conu. quæst.

L. LVCVLLVS contra Tigranem ad Tigranocertam aciẽ instruxerat. Transmissurum flumen Lucullum, quidam duces admonuerunt, cauendam illam diem, quę ex nefastis, quas atras uocant, erat una. illą enim die exercitus Cepionis fuerat à Cimbris in conflictu oppressus. Hic uerò celebrato illo [illegible] occurrit. At ego [illegible] hanc Romanis diẽ eliciam. Plut. in Lucullo, & in Apoph.

C. MARIO idem ortus & mortis dies, Idibus sc. Ianuarij. Plutarchus, Florus, & Appianus lib. j.

Cn. POMPEIVS Magnus prid. Calend. Oct. natus, de Iudæis & Mithridate triumphauit. At idem Cal. Octob. ad Pharsalum uictus à Cæsare. Plut. in Pompeio.

VENTIDIVS M. Antonij legatus cõtra Parthos, cęso Phraate & Labieno, feliciter pugnauit. Post mortem tamen illius triumphus ei decretus à senatu fuit: & eo libentius, q̃ eodem die eandem cladem Parthis intulit, quam ab iis populus Romanus Crassi temporibus accepérat. Dion, & Sabellicus lib. 9. Enneadis 10.

S. GREGORIVS Pp. Romæ electus 12. Martij, anno 591. Eodemq; die obiit, sub Phoca. 604. Palm. Platina.

Patauium à Maximiliano Imp. occupatum, receptum est à VENETIS eo ipso die, quo primò de Carrariensibus captum fuerat, anni ab Vrbe condita 982. cùm binos & quadragenos dies in Maximiliani partibus fuisset. Bembus lib. 8. Venetæ historiæ.

CAROLO V. Imp. 24. Febr. natalis, anno 1500. Eodem Franciscum I. Gallorum regem Papiæ cepit, anno 1525. & quinquennio pòst à Clemente VII. Bononiæ coronatus. Anno 1558. per legatos Electoribus Imperium resignauit. Anno 1559. exequiæ eius in comitiis Augustanis à Ferdinando fratre celebratæ.

DIERVM SECVNDVM PARTES SVAS CONsideratorum VSVS.

Exemplum diei secundùm partes suas consideratæ (secũdùm Iudæos, qui ab Occidente sole, & secundùm nos, qui à media nocte diem incipimus) ex historia Passionis Dominicæ proponatur, ex Io. Lalamãtij medici Hedui com. de Anno desumtũ. Passus est Christus opt. max. in Aequinoctio uerno. Considerandæ igitur Horæ

¶ Diei VENERIS, seu Ferię quintę, incipiendo à uespera diei Iouis, & de illa mutuando sex primas horas Nocturnas, hac serie. Horæ

Nostrates		*Iudæorũ*
VII. IIX. IX:	*Prima uigilia noctis.*	I. II. III.

IESVS recumbit cum suis discipulis: cœnã instituit: hymnũ canit: exit in montem. Matth. 26.

X. XI. XII.	*Secunda uigilia. Nox media.*	IV. V. VI.

IESVS precatus est ter. Captus. Ad Cayphã ductus.

I. II. III.	*Tertia uigilia. Nox intempesta.*	VII. IIX. IX.

IESVS corã Caypha accusatus, illusus, in prætorium ductus.

IV. V. VI.	*Quarta uigilia. Aurora.*	X. XI. XII.

IESVS traditus Pilato, accusatus à Seniorib. flagellatur. Matth. 27. Marci 15.

VII. IIX. IX.	*Prima diei hora.*	I. II. III.

IESVS exuitur, abducitur rursus in prętoriũ, pur pura induitur, coronatur, irridet, abducitur ad crucifigendum.

X. XI. XII.	*Tertia diei.*	IV. V. VI.

IESVS in Caluarię locum ducitur, crucifigitur.

I. II. III.	*Sexta diei.*	VII. IIX. IX.

IESVS in cruce. Tenebræ ortæ.

IV. V. VI.	*Nona diei.*	X. XI. XII.

IESVS exclamauit, spiritum reddidit.

¶ Diei SABBATHI seu Feriæ sextæ, à uespera in uesperam, quę Parasceue dicebatur, quoniam præparabantur omnia ad Agni comestionem in Antisabbathum.

VII. IIX. IX. X. XI. XII. *Nox media.* I. II. III. IV. V. VI.

IOSEPHVS corpus deponit, inuoluit, recõdit. Itaq; inter depositionẽ de cruce & Resurrectionem horæ intercesserunt circiter triginta tres.

I. II. III. IV. V. VI. *Sol oriẽs.* VII. IIX. IX. X. XI. XII.
VII. IIX. IX. X. XI. XII. *Meridies.* I. II. III. IV. V. VI.
I. II. III. IV. V. VI. *Sol occidẽs.* VII. IIX. IX. X. XI. XII.

¶ Diei DOMINICÆ seu SABBATHI Magni (quoniam Pascha in illum incidit) sequentis Parasceuen.

VII. IIX. IX. X. XI. XII. *Nox media.* I. II. III. IV. V. VI.
PHARISÆI Pilato concedente muniũt sepulcrũ.
I. II. III. IV. V. VI. *Sol oriens.* VII. IIX. IX. X. XI. XII.
CHRISTVS benedictus gloriosè resurgit.
VII. IIX. IX. X. XI. XII. *Meridies.* I. II. III. IV. V. VI.
I. II. III. IV. V. VI. *Sol occidẽs.* VII. IIX. IX. X. XI. XII.

¶ Diei LVNÆ, siue Primæ Feriæ Hebdomadis uel Sabbathi.

VII. IIX. IX. X. XI. XII. *Nox media.* I. II. III. IV. V. VI.
I. II. III. *Diluculum profundum.* VII. IIX. IX.
Primo die hebdomadę primę, profundo diluculo, uenerunt mulieres ad monumentũ, cùm le pri die parassent, Sabbatho magno quieuissent.
IV. V. VI. *Sol oriens.* X. XI. XII.

Eiusdem anni eodem die GRÆCI Mardonium cum CCC. Persarum millibus ad Plataeas, sed mane, & ad Mycalen Tigranem cum LX millibus, sed uespere, superarũt: utraq; etiam pugna ad Cereris templa commissa est. Herod. lib. 9.

HORARVM VSVS CHRONOLOGICVS.

Præcedentis Tituli Horæ de Christi passione & resurrectione huc quoque referri possunt.

Ne continenter orando defatigatus quandoq; concidat animi uigor, & cogitationibus diffluat atque dilabatur, rectè MAIORES nostri horas distinxerunt, alias orationi, alias lectioni. Marulus lib. 2. cap. 1. Vide Tit. Orationum, sub Tomo Religioso.

Rhodij à Solymanno Turca graniter pressi, deditionem fecêre, ipso die nato Christo sacro, anno Salutis MDXXII. Eadem penè hora, qua RHODVS dedebatur, saxum ingens è superiore limine portæ sacelli pontificij in Vaticano prodigiosè decidit, quum Hadrianus VI. pontifex uno aut altero non ampliùs passu à limine abesset, iam ingressurus, pro religione dici, ad faciendum solenne sacrum. Iouius in Hadriano, & Solymanno.

DIERVM VSVS CHRONOLOGICVS, SECVNdùm CALENDARII seriem consideratorum.

Plutarchus in Camillo meminit commentarij sui de Diebus. Eundem ex recentioribus imitati uidentur Paulus Ebernus [redacted] Michael Beutherus I.C. in suis Calendariis historicis. Quorum labores in unum collegit, auxit & ampliauit Henr. Pantaleon, Medicus, sacri Palatij comes, duodecim libris Diarij sui historici. [redacted]

IANVARII MENSIS

DIES

PRIMVS. CALENDÆ IANVARII, NOBILITATÆ

Meteoris.

Anno 1278. circum Cracouiam, nocte media, in qua initiũ noui anni est, cœlum clara & non iniucũda luce ad breue tempus resplẽduit, principis BOLESLAI Pudici mortem, quẑ re postea comprobatum est, portendens. Cromerus lib. 9.

Sacris.

CHRISTVS filius Dei, ut legem impleret, circumcisus, atq; iuxta angeli monitũ Iesus dictus fuit, anno creationis mundi 3970. Lucæ 2.

Iano ROMÆ sacra fiebant. Templa Ioui & Aesculapio in insula Tyberina dedicata. Ouid. in Fast.

Liberalitate.

Apud RD M. Cal. diem festum ac religiosum fuisse, solẽnemq; strenis dandis, Suetonius in Augusto significat.

Fide, Sacramento.

Scribit Dion lib. 57. moris fuisse inde ab Augusti temporibus, ut Cal. Ian. in acta Imperatoris iuraretur.

Inauguratione.

Cal. Ianuar. primũ anni diem factũ Plutarchus scribit in Problemat. quòd eo die primi Consules Regibus exactis creati sunt. Vnde etiam institutum constat, ut Cõsules deinceps omnes eo die magistratum inirent.

Vrbis occupatione.

FERDINANDVS Catholicus Granatam de Mauris recepit. Marineus lib. 20. rerum Hispan.

Triumphis.

C. MARIVS de Iugurtha rege Numidarum triumphauit, anno 647. V. C. Plutarchus. L. Antonius Cos. de Alpibus, anno Vrbis 712. M. Censorinus ex Macedonia 713. Goltzius.

Nuptiis.

MAGDALENA Francisci regis Galliæ F. Iacobo regi Scotiæ Parisiis desponsata, anno 1537. Sleidanus lib. 10.

Crudelitate, Supplicio.

C. MARIVS, septimũ consul creatus, ipsis Cal. Ian. Sextum Licinium de saxo deiecit: quod & illi & ciuitati uenientium malorum uisum præsagium. Plut. in Mario.

Morte.

T. LIVIVS historicus ætatis suę LXX. Paduæ moritur, anno Christi 18. Volaterranus.

OVIDIVS poeta eodem die obiit. Idem.

LVDOVICVS XII. rex Galliæ, anno Sal. 1515. Lutetiæ obiit. Paulus Iouius.

SECVNDVS. IV. NONAS.

EZECHIEL propheta prædixit calamitates & ruinam regni Aegyptiaci. Ezech. 29.

IOANNES dat testimonium Christo, anno 30. Matth. 3.

TERTIVS. III. NONAS.

Terremotus ingens per terrarũ orbem, anno 1117. Mariani Scoti appendix.

S. ANDREAS sequitur Christum. Ioan. 1.

Post Cal. Ian. die tertio, pro salute Principis uota suscipi solita, scribit Caius in l. si calatur. ff. de uerb. signific. & Plut. qui Ciceronem scribit natum esse, tertio die nonarum Ianuarij, qua die nunc magistratus uota faciunt, & sacrificant pro salute Principis.

VITELLIVS in Germania Imp. appellatus, anno Vrbis 821. Hubertus Goltzius.

Cl. GVISIVS, quasi ad Fanum Quintini recuperandum tenderet, de improuiso conuersis itineribus, Caletum uersus iter arripuit, & obseruata æstus maris reciprocatione, oppidum munitissimum, & per CC annos ab Anglis possessum, cepit, anno 1558. Sabell. Supplem. lib. 9.

M. TVL. Cicero natus, anno Vrbis 648. Gellius 15. cap. 28. Cic. 7. Epist. 5. ad Atticum.

Magnus SFORCIA, in Aterna fl. dum periclitanti armigero subuenire conatur, interiit. 1424. Collenutius.

QVARTVS. PRIDIE NONAS IAN.

IESVS uolens exire in Galilæã reperit Philippũ. Ioan. 1. Mass.

C. IVL. Cæsar cum exercitu in Græciam traiecit contra Pompeium. Cæsar lib. 3. de Bello ciuili.

QVINTVS. NONÆ IAN.

C. IVN. Brutus Cos. II. de Lucanis & Brutiis triumphauit, anno Vrbis 476. Beutherus.

CAROLVS dux Burgundiæ, Nancei in Lotharingia à [redacted] uetiis & confœderatis occisus, anno 1477. Phil. Cominæus.

SEXTVS. IIX. IDVS IAN.

MAGI oblatis muneribus infantem Iesum in Bethleem adorarunt. Matth. 2.

TRINITAS se patefecit, dum Iesus in Iordane à Ioanne baptizaretur, anno 31. Matth. 3. Georg. Cedrenus.

CHRISTVS (Epiphanio teste) hoc die primo miraculo incluruit, atque in nuptiis in Cana Galilæa aquam in uinũ conuertit. Ioan. 2.

SEPTIMVS. VII. IDVS IAN.

CHRISTVS ieiunium quadragesimale incepit, iuxta Marianum Scotum lib. 2.

Iano patri ROMÆ celebrata sacra. Cal. Rom.

Ex Senatusc. armati Coss. Lentulus & Marcellus, itemq; Pompeius contra Cæsarem, classicum belli ciuilis, anno ab Vrbe condita 705. Appianus lib. 2.

OCTAVVS. VI. IDVS IAN.

S. SEVERINVS ad Danubium Christũ prædicans, obiit. 481. Auentinus.

NONVS. V. IDVS IAN.

AGONALIA Iani sacra. Ouidius:

Quattuor adde dies dictis ex ordine Nonis,
Ianus Agonali luce piandus erit.

Cæso ex insidiis Alexandro Medice, Florentinorũ duce, COSMVS Medices, Ioannis F. qui in prædio suo erat, properè Florentiam profectus est, spe principatus non irrita. Eo die (is fuit quinto Idus Ianuarias) in ipsius uilla Castellia suburbani tractus, mira & planè prodigiosa omnis generis florum ubertas cunctis stirpibus erupit, quum rigore pertinaci uicina prædia adhuc inhorrescere uiderentur, & uni ferè omnium (quod mirum esset) Cosmiani horti ad adulti ueris similitudinem, singulari iucunditate florescerent. Sabellici Supplem. lib. 22.

DECIMVS. IV. IDVS IANVARII.

CAROLVS V. Imp. cũ Isabella regis Portugalliæ sorore Hispali nuptias celebrauit. 1526. Munst. lib. 3. Cosmograph.

VNDECIMVS. III. IDVS IANVARII.

CHRISTVS ex Aegypto, angeli præcepto, reductus, ætatis suæ anno septimo. Mar. Scotus.

Carmentalia festa ROMÆ cœpta, die V. finiebantur.

IVTVRNÆ ædes in campo Martio dicata. Ouid.

DVODECIMVS. PRIDIE IDVS IANVARII.

CAROLVS Crassus Imp. regno Fraciæ deiectus, Carolo Simplice substituto. Anno 888. Onuph.

MAXIMILIANVS I. Imp. anno Salutis 1519. ad Vuelsam superioris Austriæ oppidum decessit. Cusp.

DECIMVSTERTIVS. IDVS IANVARII.

CHRISTVS 5. panibus & 2. piscibus 5000. hominum satiauit, iuxta Bedam.

Sp. CARVILIVS Maximus Cos. de Samnitib. triũphat. 460.

C. MARII natalis, eodemq; etiam obiit, ab exilio à Cinna reuocatus, cùm Calend. Ianuarij septimum Consul factus esset. anno Vrbis 668. Flor. & Appian. lib. 1.

TIBICINES Rom. festum diem agere multa licentia & lasciuia, muliebrique habitu per Vrbem baccheri solebant. Alexander libro 3. cap. 17.

DECIMVSQVARTVS. XIX. CAL. FEB.

HVNERICVS Vandalorum rex Arianus eodem die 4966. Christianos Catholicos trucidauit. Anno 500. Victor libro 2. Vand. persecut.

XV. DIES. XXIII. CAL. FEB.

CARMENTALIA festa Romæ à matribus familiâs celebrata. Cal. Rom.

Aedes CONCORDIÆ antiquissima, q̃ fecerat Camillus, reparata est à Liuia Augusta, quòd uetustate laberetur: de qua Ouidius primo Fastorum. Feriæ huius eodem die.

GALBA ad XIIX. Cal. Febr. ab Othone interfectus est. Plut. in Galba. Tacitus libro decimoseptimo. Suetonius.

XVI. DIES. XVII. CAL. FEB.

Porrima & Postuenta, deæ prænunciæ futurorũ, ROMÆ placatæ. Cal. Rom.

THEODOSIVS Magnus obiit, anno 402. Onoph.

XVII. DIES. XVI. CAL. FEB.

Concordiæ ædes à L. Fur. CAMILLO structa. Ouidius.

OCTAVIVS Cæsar à Senatu & pop. Rom. Imp. dictus, anno 24. ante natum Christum. Suetonius, Orosius lib. 6. c. 20. Ali qui ad 13. Ian. referunt.

ROMA ad XVI. Cal. Feb. anno 546. à Totila proditione Isauricorum militum capta. Sigonius lib. 19. Imp. occid.

THEODOSIVS senior, Mediolani moriẽs, anno Salutis 395. [redacted] Hist. trip. lib. 9. [redacted] Vrsperg. ad 16. Nouemb. 399.

XIIX. DIES. XV. CAL. FEB.

ATILIVS Calatinus ex Sicilia de Pœnis triumphauit, anno Vrbis 496. Goltzius.

S. PETRVS primò Romam ingressus, anno Domini 53. Panuinius, & Mercator.

DECIMVSNONVS. A. D. XIV. CALENDAS FEBR.

M. AEMILIVS Paulus Procoss. de Cossurẽsibus & Pœnis naualem triumphum egit, anno Vrbis conditę 499. Goltzius.

THEODOSIVS Magnus Imp. designatus, anno Domini 389. Am. Marcellinus.

VIGESIMVS. XIII. CAL. FEBR.

Ser. Ful. PETINVS Nobilior Procos. de Cossurensibus & Pœnis nauali triumphum egit, anno Vrbis 499. Golzius.

GORDIANVS Imp. nascitur. Herod. lib. 7.

THEOPHILVS Imp. à Saracenis uictus, mœrore animi moritur, anno Sal. 842. Onoph.

MARGARITA Virbostai Comitis in Cracouiẽsi regione uxor uno partu triginta sex pueros uiuos edidit. 1229. Mart. Cromerus.

CAROLVS IIX. Galliæ rex, ab Alexandro VI. põtifice Imp. Constantinopolitanus designatus. 1494. Annal. Franc.

VIGESIMVSPRIMVS. XII. CALENDAS FEBR.

MOSES diuinæ legis præcepta Israelitis denuò proponit, paulo pòst terram promissam ingressuris. Deut. 1.

MATTHÆVS Vicecomes Turrianos prælio superauit, & ducatum Mediolanensem obtinuit. 1277. & GALEACIVS F. natus est. Iouius.

VIGESIMVSSECVNDVS. XI. CALENDAS FEBR.

PERTINAX Imp. obiit. 194. Herod. Marianus Scotus lib. 2.

SELYMVS Turcorũ Imp. Tomumbeiũ & Mamalucos ingẽti prælio uicit. 1517. Iouius.

VIGESIMVSTERTIVS. X. CALENDAS FEBR.

M. ATILIVS Regulus Cos. de Salentinis triumphauit, anno ab Vrbe cõdita 485. Beutherus. Golzius ad annum & diem seq. refert.

ANTONINVS Caracalla Imp. anno Sal. 218. interfectus. Marianus Scotus lib. 2.

OTHO III. Imp. in Italia ueneno periit, anno 1000. Hermanus Contractus.

VIGESIMVSQVARTVS. IX. CALENDAS FEBR.

Ceres & Tellus Romæ placatæ, & SEMENTINÆ feriæ celebratæ. Cal. Rom.

L. IVLIVS Libo Cos. de Salentinis triumphauit, anno Vrbis 486. Liuius.

PHILIPPVS rex Macedoniæ à Pausania interfectus, anno ante Christum 334. Plutarchus.

C. CALIGVLA occiditur. Suetonius.

ADRIANI Imp. natalis. Spartianus.

VIGESIMVSQVINTVS. IIX. CALENDAS FEBR.

THESEO sacra Athenis. Plutarchus.

S. PAVLVS Damascũ tendens à Domino ad Apostolatũ uocatur, anno Sal. 34. Act. 8. Euseb. lib. 2. c. j.

SELYMVS Turca deuictis Sultanis Alcayrum ui expugnauit, anno 1517. Iouius.

VIGESIMVSSEXTVS. VII. CALENDAS FEBR.

CASTORI & Polluci Romæ templum dedicatum, anno ab Vrbe condita 270.

POLYCARPVS martyr præsul Smyrnẽsis sub M. Antonino. 150. Eusebius lib. 3.

MAXIMINVS Imp. Aquilegiæ occisus, anno Imperij 4. Sal. 240. Marianus Scotus.

VIGESIMVSSEPTIMVS. VI. CALEND. FEBR.

NERVA Imp. moritur, anno Sal. 99. Onuph.

VIGESIMVSOCTAVVS. V. CALENDAS FEBR.

EQVIRIA festa in campo Martio. Vet. Cal. Rom.

CAROLVS Magnus anno ætatis 72. Christi 815. pleuritide Aquisgrani obiit. Sigonius lib. 10. regni Ital. Cranzius lib. j. Metrop. cap. 18.

VIGESIMVSNONVS. IV. CALENDAS FEBR.

ATER dies Romanis. Macrobius.

Creatio regum apud ROM. olim hoc die. Cal. Rom.

TRIGESIMVS. III. CAL. FEB.

Pacis celebritas ROMÆ. Ouidius.

L. Corn. SYLLA Dict. ex Græcia, Asia, Põto, & rege Mithridate per biduum Romæ triumphum egit, anno Vrbis 672.

TRIGESIMVSPRIMVS. PRID. CAL. FEB.

Diis penatibus ROMÆ sacrum. Cal. Vet.

P. CLODIVS ab Aricia rediens à Milonianis interficitur, anno à condita Vrbe 701. Appianus lib. 2. Cicero in oratione pro Milone.

FEBRVARII DIES

PRIMVS. CALENDÆ FEBRVARII, INSIGNES

Martyrio.

IGNATIVS præsul Antiochenus, martyr, sub Traiano. 101. Eusebius.

Sacris.

SOSPITÆ ædes positæ proximè Matris deorum. & ASYLVM frequentabatur. Festa LVCARIA dicta ab asylo luco. Cal. Rom.

Inauguratione.

MATHIAS, Ioannis Huniadis filius, captiuus, rex Hungariæ designatus. 1459. Nauclerus.

Fœdere.

LVDOVICVS XII. Galliẽ rex, fœdus decennale cum Heluetiis iniit. 1499. Stumpfius.

Coniuratione.

CATILINARIA coniuratio hoc die exequenda, anno Vrbis 691. Salustius.

Victoria, Clade.

HENRICVS V. Imp. à Pp. Paschali III. anathemate perstrictus, ad syluam Vuelfonis in agro Mansfeldensi graui prælio à Lothario Saxoniæ duce uictus est, anno 1115. Cal. Febr. Sigebertus, Vrspergensis.

DAMIATA urbs Aegypti per Christianos Saracenis ademta. 1220. Hist. belli sacri.

Ortu, Natiuitate.

HERCVLIS natalis. Cal. Rom.

Morte.

CAROLVS Pulcer rex Galliæ ad saltum Vicenarum sine liberis moritur. 1327. Chron. Franc.

SECVNDVS. IV. NON. FEBR.

ATER dies Romanis. Gellius lib. 5.

CHRISTVS, die XL ætatis, à Simeone & Anna in templo agnoscitur. Lucæ 2. Marianus Scotus.

HYPAPANTE Domini festum celebrari cœptũ, quod nos Purificationis dicimus, anno 542. Funccius in Chron. Sed Gulielmus Durandus scribit hoc festum per Sergium pontificem institutum, anno 680.

ROMA urbs à Gothis tertiùm capta, sub Iustiniano, anno Vrbis 1295. Golzius.

TERTIVS. III. NON. FEB.

S. BASILIVS Magnus Cæsareæ in Cappadocia præsul moritur. 390. Eusebius lib. 11. c. 9.

QVARTVS. PRID. NON. FEB.

SEVERVS Augustus Eboraci in Britannia obiit. 212. Ger. Mercator. Scotus ad 29. Nouembris refert.

QVINTVS. NONÆ FEB.

IVNIVS Pera Cos. de Salentinis & Mesapils triumphauit, anno à condita Vrbe 487. Liuius.

AVGVSTVS Imp. pater patriæ dictus, anno Vrbis 726. Suet.

SEXTVS. IIX. IDVS FEB.

ATER dies Romanis. Gellius.

MANFREDVS, Friderici secundi F. Conradini fratris filij tutor, in prælio ad Beneuentum aduersus Carolum Andegauensem occubuit. 1261. Pand. Collenutius.

SEPTIMVS. VII. IDVS FEB.

C. IVL. Cæsar Dict. ouans ex Albano monte urbem inuectus. Golzius in Fastis.

OCTA-

OCTAVVS. VI. IDVS FEB.

HENRICVS quartus Imp. Rodolfum Sueuum æmulum tertio prælio superauit in finibus Turingiæ. 1080. Auentinus.

NONVS. V. IDVS FEB.

APOLLONIA uirgo & martyr Alexandriæ sub Decio. 247. Eusebius libro 3.

DECIMVS. IV. IDVS FEBR.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

SMYRNA terræmotu corruit, anno 1041. Cedrenus.

VNDECIMVS. III. IDVS FEBR.

S. CRISPINA sub Diocletiano cũ aliis decollata. 306. Aug. in 138. Psalm.

DVODECIMVS. PRIDIE IDVS FEBRVARII.

DIONYSIA in Alexandrina persecutione cum aliis decollata. 253. Eusebius lib. 6.

DECIMVSTERTIVS. IDVS FEBR.

NOE tertiò columbam emisit, quæ non rediit. Gen. 8.

VESTÆ parentabatur, & in insula Tyberina Fauno sacrificabatur. Calend.

IOVI in insula Tyberina templum positum. Liuius.

GALLI uirtute Camilli Roma exacti, quã per VII. mẽses occuparant. Plut. in Camill. Alij ad 3. Febr. referunt.

FABII trecẽti Veienti bello interemti, anno V. C. 276. Liuius lib. 2. Ouidius Fast. Sed Plutarchus in Camillo diem Solstitij ponit, ut sit 16. Iulij.

L. PAPYRIVS Cursor Cos. de Samnitib. triumphauit, anno 460. Golzius.

DECIMVSQVARTVS. XVI. CALENDAS MART.

Dies ater ROMANIS. Gellius.

S. HENRICVS Imp. Romæ coronatus. 1014. Auentinus. Sed Onuphrius ponit 25. Aprilis.

DECIMVSQVINTVS. XV. CALENDAS MART.

LVPERCALIA festa Romanorũ. Iunoni Februatę sacra fiebant. Ouidius 2. Fast.

CHRISTVS finito ieiunio XL. dierum & noctium, diabolũ in gula, uana gloria, & auaritia superauit. Matth. 4. Marianus Scotus lib. 2.

DECIMVSSEXTVS. XIV. CAL. MARTII.

CHRISTVS concionandi munus hoc die incœpit, anno 30. iuxta Marianum Scotum.

IOVINIANVS Imp. in Persia obiit. 363. Hist. trip.

DECIMVSSEPTIMVS. XIII. CALEND. MART.

PARENTALIA anniuersaria Romæ. Cal. Rom.

DECIMVSOCTAVVS. XII. CAL. MARTII.

QVIRINALIA Romæ celebrata. Festum stultorum dictum, & festa Feralia dicta. Ouidius 2. Fast.

FORNICALIA festa Fornaci deæ. Cal. Rom.

DECIMVSNONVS. XI. CALENDAS MART.

CHARISTIA festa Romæ, à cognatis in familiis celebrabãtur. Ouidius lib. 2. Fast.

VIGESIMVS. X. CALENDAS MARTII.

EZECHIEL Propheta iterum uaticinatus de calamitatibus Iudæorum. Ezech. 32.

TYRI innumerabiles martyres sub Diocletiano facti. 281. Eusebius lib. 8. cap. 7.

VIGESIMVSPRIMVS. IX. CALENDAS MART.

TERMINALIA sacra. Ouidius. Beda ad 7. Mart. refert.

VINALIA festa Romæ. Ioui uinum nouum libare mos erat. Cal. Rom.

VIGESIMVSSECVNDVS. IIX. CAL. MART.

HIEROSOLYMITANVM templum die tertio mẽsis Adar post exilium Babylonicum dedicatũ, anno creationis 3447. 1. Esdræ 3. Iosephus lib. 11. c. 4. uariat.

VIGESIMVSTERTIVS. VII. CALEND. MART.

TARQVINIVS Superbus rex Roma pulsus, anno à condita Vrbe 220. Vnde hic dies Regifugium dictus. Plut. in Bruto. Beda ad 5. Cal. Mart. refert.

VIGESIMVSQVARTVS. VI. CAL. MART. Dies Intercalaris.

C. DVILLVS Nepos Cos. primum naualem triumphũ de Siculis & classe Punica egit, Calen. intercalarib. anno Vrbis conditæ 493. Liuius.

VALENTINIANVS ab exercitu ad Niceam electus Imp. in castra uenit, uerùm hoc die insignia suscipere recusauit, & Bissextus esset. Marcellinus lib. 26.

XXIV. VI. CAL. MART.

S. MATHIAS Apostolus martyr in Iudæa sub Vespasiano, anno 74. Hieronymus.

MATHIAS Huniades rex Hungariæ, anno 1495. obiit. Sabell.

CAROLVS V. Imp. Gandaui in Flandria natus, anno 1500.

FRANCISCVS I. rex Galliæ à Carolo V. Cæsare ad Ticinũ captus. 1525. Iouius.

CAROLVS V. Boemiæ à Clemente VII. coronatus, anno Salutis 1530. Idem.

M[illegible] V. [illegible] Augustanis à Caro[illegible] Elector imperij) confirmatus. [illegible]

CAROLVS V. Electoribus Francofurti per legatos [illegible] resignauit. 1558. Ger. Mercator.

EIDEM in Augustanis comitiis à Ferdinando Imp. fratre exequiæ celebratæ. 1559. L. Surius.

VIGESIMVSQVINTVS. V. CAL. MARTII.

GETA Cæsar à fratre Antonino in matris gremio occisus, anno 213. Herodianus.

SMYRNÆ sub Maximiano & Diocletiano LXX martyres facti. 283. Isuardus.

VIGESIMVSSEXTVS. IV. CAL. MARTII.

MOSES in monte Nebo ætatis suæ CXX. obiit. Deut. 34. & R. Abraham Leuita in lib. Recept. Sed Iosephus ponit diem 1. mensis 12.

CONSTANTINI Magni Imp. natalis. Sed Eutropius ad 7. diem Augusti retulit.

VIGESIMVSEPTIMVS. III. CAL. MARTII.

EQVIRIA festa in campo Martio à Romanis celebrata. Ouidius in Fastis. Alij ad 28. Ian. referunt.

LVDI Apollinares Romæ. Cal. Rom.

VIGESIMVSOCTAVVS. PRID. CALEND. MARTII.

LVDI uotiui Romæ auctoritate collegij pontificum concepti. Cal. Rom.

TARQVINII & auxiliares Hetrusci prælio superati. Brutus & Aruns Tarquinius mutuis uulneribus concidẽre, anno Vrbis 246. Liuius.

P. SCIPIO Asiaticus de Antiocho rege triũphauit, anno Vrbis 564. Orosius lib. 4. cap. 20.

MARTII MENSIS DIES

PRIMVS. CALENDÆ MARTII

Sacrorum.

Dedicatio templi HIEROSOLYMITANI post captiuitatẽ Babylonicam. Iosephus lib. 11. c. 4. Antiq.

Iunoni Latinę ędes ROMÆ in colle Exquilino sacrata. Ouid.

MATRONALIA festa Romæ, quia raptę Sabinæ olim duas infestas acies suo interuentu diremissent, anno mundi 3215. Tum matronæ seruis cœnas apponebant. Dicebantur & festa Feminea, quia uiri dabant dona uxoribus. Cal. Rom.

Comitiorum.

Hoc die ROM. comitia auspicabantur, & uectigalia locabãt. Quando is ex Romuli instituto primus anni erat. Macrob. lib. j. Saturn. cap. 12.

Inaugurationis.

MAXIMIANVS à Diocletiano Cęsar appellatus, anno 290. Ger. Mercator.

Magistratus insignium.

Laureas uirides aridis mutabant in Consularibus fascibus, & in ædibus regis sacrorum, Flaminum Vestalium, & in Curia. Macrobius lib. j. Saturn. c. 12.

Expeditionis.

LVDOVICVS IX. Galliæ rex, instructa classe Massilia soluit cum tribus filiis, in Africam contra Saracenos traiecturus. 1270. Chron. reg. Franciæ.

Vrbium direptionis.

L. Corn. SYLLA captas Athenas à se ipsemet in commentariis ait Calendis Martiis, qui dies ferè in nouilunium Anthesterionis mensis incidit. Plutarchus in Sylla. Quo loco fortassis Thargelionis legendum est. Lalamantius.

Victoriæ.

FERDINANDVS Catholicus, Hispaniæ rex, Alfonsum Lusitaniæ regem, regni Castellæ successionem affectantem, ad amnem Durium magno pręlio uicit. Cal. Martiis anni 1476. Marineus lib. 19. rerum Hispan.

Munerum, Strenarum, Salarij.

Apud ROM. hoc die olim munera, quæ strenæ dicebãtur, mitti solita constat. Vnde illud apud Pomponium l. sed si, 31. §. si uir. ff. de donat. inter uirum & uxorem: Si uir uxori munus immodicum Calendis Martiis, aut natali die dedisset, donatio est. Tibullus lib. 3.

Martis Romani festæ uenêre Calendæ:
Exoriens nostris hic fuit annus auis.
Et uaga tunc certa discurrunt undiq; pompa,
Perq; uias urbis munera, perq; domos.

Hotomannus de Verbis iuris.

Magistris merces ROMÆ exolucbatur, quas completus annus deberi fecerat. Macrobius lib. j. Saturn. cap. 12.

Triumphi,

Multorum triumphis insignis hic dies. Vide infrà, Triumphales dies.

Ortus.

MARTIALIS poeta apud Celtiberos in Hispania natus. Inquit enim lib. 10. Epigram.

Natales mihi Martiæ Calendæ.

Mortis.

BASILIVS Imp. Orientis obiit. 886. Onuphrius.

SECVNDVS. VI. NONAS MARTII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius lib. j. Saturn.

TERTIVS. V. NON. MART.

CHRISTO paruuli oblati ut tangeret, anno 33. Matth. 19.

CAROLVS Burgũdiæ dux ingenti pręlio ad Gransen ab Helueriis uictus, omnibus thesauris amissis, anno 1476. Stumpfius libro 8.

QVARTVS. IV. NON. MART.

Ieiunium HESTER, triste festũ Iudæis. Dies 13. mẽsis 12. Adar, destinatus occisioni gentis Iudaicæ. Sed postea per Mardocheum aliis edictis impetratis eodem die Iudæi interfecerunt 75000 ethnicorum, anno Mundi 3435. Hest. 3. & 9.

IVDAS Machabæus exercitum Antiochi uicit cum duce Nicanore, anno 3797. 2. Machab. ult. Iosephus lib. 12. Antiquitatum, cap. 17.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

A. MANLIVS Torquat. Atticus Cos. II. de Falisciis triũphat, anno Vrbis 512. Golzius.

QVINTVS. III. NON. MART.

Bacchanalia IVDÆORVM. Festum Sortium. Hest. 9.

ODOACER rex Herulorum à Theoderico Gotho Rauennę occisus. 492. Cuspin.

SEXTVS. PRID. NON. MART.

THESEVS in Cretam mittitur, magna parentum mœstitia, anno Mundi 2694. Vnde Athenis quotannis pompa puellarum ad templum Apollinis Delphici ducebatur. Plutarchus in Theseo.

SEPTIMVS. NONIS MART.

IVNONALIA festa Romæ. Cal. Rom.

AEDES Væiouis sacrata ad duos lucos Asyli. Ouidius.

OCTAVVS. IIX. ID. MART.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

NONVS. VII. ID. MART.

ANCYLIA arma Romæ mota. Cal. Vet.

DECIMVS. VI. ID. MARTII.

CARTHAGINENSES nauali prælio ad Lilibæum à C. Luctatio Catulo uicti, anno Vrbis 504. Liuius. Orosius lib. 2. Eutropius 2.

T. MANLIVS Torquatus de Sardis triumphauit, anno Vrbis conditæ 518.

VNDECIMVS. V. IDVS MART.

GRÆCA sacra sub obscura luce Romæ. Cal. Rom.

L. CORN. Scipio Cos. de Pœnis, Sardinia, & Corsica triumphum egit. 494. Golzius.

DVODECIMVS. IV. IDVS MARTII.

C. FLAMINIVS & P. Furius Coss. de Gallis & Liguribus triumpharunt, anno Vrbis 530. Liuius.

DECIMVSTERTIVS. III. IDVS MARTII.

IOVI cultori sacrum Romæ. Cal. Rom.

EQVIRIA altera apud Tyberim, aut si aquis intumuisset, in monte Cœlio. Ouidius in Fastis.

MAHOMETVS Saracenorum dux & propheta obiit, anno Domini 637.

DECIMVSQVARTVS. PRIDIE ID. MARTII.

MARTYRES XLIX. Romæ sub Nerone facti, anno Domini 50. Nicephorus.

DECIMVSQVINTVS. IDVS MARTII.

ANNÆ Perennæ festum Rom. quo coniuges cum liberis in agris læti conuiuia peragebant. Ouidius lib. 3. Fast.

M. VAL. Coruus IV. Cos. de Calenis triumphum egit, anno 418. Liuius.

C. IVL. Cæsar à cõiuratis in senatu 23. uulneribus interfectus, anno 42. ante natum Christum. Sueton. in Iulio. Inde Parricidium hæc dies dicta, ideoque perpetuum iustitium Romæ. Cal. Rom.

DECIMVSSEXTVS. XVII. CAL. APRILIS.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

ROMA urbs à Gothis quartùm capta, sub Iustiniano, an. Vrbis 1300. Golzius.

DECIMVSSEPTIMVS. XVI. CALEND. APRIL.

Diẹs infelix ROMANIS, in quo cultores Matris deũm plangere incipiebant. Alex. 4. cap. 26.

LIBERALIA & Bacchanalia Romæ celebrata. Pueri ingenui uirilem togam sumebant. Varro uocat Agonia.

M. VAL. Max. Messala Cos. de Pœnis & Hierone rege Siculorum triumphauit, anno Vrbis 490. Golzius.

DECIMVSOCTAVVS. XV. CAL. APRILIS.

CREATIONIS primum diem Marianus Scotus hic statuit lib. j. capite 8.

Palatini IOVIS templum cum libris Sybillinis exustum. Calend. Rom.

DECIMVSNONVS. XIV. CALENDAS APRIL.

IOSEPHVS Iacobi F. post somnia Pharaoni explicata, in Aegypto annonæ præfectus constituitur. Gen. 41.

PHOCION Athenis ueneno necatus. Plut. in Phocione.

MINERVÆ Capitali ædes Romæ in monte Cælio dicata. Ouidius.

QVINQVATRIA priora festa Romanis, ob Mineruæ natalem. Nefas digladiari. Pueri soluebant magistris Minerualia. Ouidius in Fastis.

VIGESIMVS. XIII. CALENDAS APRILIS.

CHRISTVS passus 13. Calend. Aprilis. Epiphanius lib. 2. tom. j. hæresi 50. & 51.

P. OVIDIVS Naso secundo die ex Quinquatriis natus, Hircio & Pansa Cos. ut ipse testatur eleg. 9. lib. 4. Trist. an. 40. ante natum Christum.

VIGESIMVSPRIMVS. XII. CAL. APRILIS.

MAXIMVS Romæ occupauit Imperium, anno 456. Marianus Scotus.

GALIENVS Augustus cum fratre & filiis occisus, anno 269. Onuphrius.

VIGESIMVSSECVNDVS. XI. CALEND. APRIL.

Intercalares quinq; IVDÆORVM dies, finito 12. mẽse Adar, incipiunt.

TEMPLARIORVM ordo à Clemente V. tollitur: anno 1312. cùm durasset annos CXXCIV. Martini Poloni appendix.

VIGESIMVSTERTIVS. X. CAL. APRILIS.

CHRISTI passionem & mortem hoc die Beda posuit.

Dies ultimus ex Quinquatriis, TVBILVSTRIVM dictus. Vnde Ouidius:

Summa dies è quinque tuba lustrare canora
Admonet, & forti sacrificare deæ.

C. CORN. Scipio Procos. de Pœnis triumphauit, anno Vrbis 500. Liuius.

VIGESIMVSQVARTVS. IX. CAL. APRILIS.

SIMON puer Tridentinus à Iudæis crucifixus. 1477. Sabellicus Ennead. 10. lib. 7.

VIGESIMVSQVINTVS. IIX. CAL. APRILIS.

ADAM primus homo creatus, & secundùm alios lapsus. Augustinus lib. 4. de Trinit. c. 5.

IESVS in utero uirginis Mariæ humanam naturam assumsit. Lucæ 1. Eusebius, Augustinus, Cedrenus.

CHRISTVS secundùm Tertullianũ 15. anno Tiberij passus: uel 18. Cedrenus hoc die Resurrectionem ponit.

IO. Baptista decollatus, anno proximo ante Christi mortem. Hieronymus in Martyrologio.

S. IACOBVS frater Domini lapidatus, anno Domini 64. Marianus Scotus lib. 2.

HILARIA Matris deũm festa Rom. celebrata, quòd ab hoc

Aequinoctij die, sol diem longiorem efficeret. Macrobius lib.j.Saturnal.Mulieres Veneri sacta faciebant.Cal.Vet.

VENETIÆ ob metum Barbarorum ædificari cœptæ, anno 421. Sabellicus Enneadis 8.lib.j. At Onuphrius in anni 430. diem præcedentem refert.

VIGESIMVSSEXTVS. VII. CAL. APRILIS.

OBADIAS Propheta obiit, sub Babylonicam captiuitatem. Iosephus.

VIGESIMVSEPTIMVS. VI. CAL. APRILIS.

NOE primo die mensis tectum ab Arca abstulit. Ipse tamen adhuc per 56. dies in Arca mansit. Gen.8.

ABRAHAM Isaacum sacrificaturus,ab Angelo prohibitus, arietem offert. Rabini.

Anno 2. post exitum ex Aegypto, die primo, primi mensis, TABERNACVLVM legis erectum & dedicatum. Exod.ult.

Templũ ab EZECHIA repurgari cœptũ, anno Mundi 3226. 2. Paralipomenon 29.

ESDRA se præparat ad profectionem ex Babylone Hierosolymam uersus. 1.Esdræ 7.

CHRISTVS ultra Iordanẽm mansit cum discipulis, ubi Ioãnes priùs baptizauerat, anno ætatis 33. Ioan.11.

MEGALESIA sacra Romæ. Mater deorum undis Almonis ablutum. Cal.Rom.

L. POSTHVMIVS Megellus II. Cos. de Samnitibus & Hetruscis triumphauit, anno Vrbis 459. Liuius.

L. Corn. BALBVS ex Africa triumphauit, anno Vrbis conditę 734. Golzius.

VIGESIMVSOCTAVVS. V. CAL. APRILIS.

ISRAELITARVM luctus ob Mosen in campo Moabitarum desiit. Deut. ult.

CHRISTVM Pharisæi tentantes interrogant, Vtrum liceat qualibet de causa uxorem dimittere. Matth. 19.

Sacra IANO, Concordiæ, Saluti, Paci, & Eleusinæ Cereri. Cal.Rom.

M.ATTILIVS Regulus de Volscis & Samnitibus triumphauit. 459. Liuius.

VIGESIMVSNONVS. IV. CAL. APRILIS.

IOSVE exploratores Hiericuntem misit. Iosue 2.

CHRISTVS accedens ad Hierico cæcum in uia sedentem sanat, & apud Zachæum publicanorum principẽ pernoctat. Lucæ cap.19.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

TRIGESIMVS. III. CALENDAS APRILIS.

CHRISTVS egrediens Hierico sanat cæcum Bartimæum, & ulterius progressus aliis duobus cæcis uisum restituit. Marci 10. Matth. 20.

TRIGESIMVSPRIMVS. PRID. CALEND. APRIL.

NEHEMIAS cum literis regis Artoxerxis Hierosolymam uenit, quibus potestas dabatur ædificandi templum. 1.Esd.2.

LVNÆ sacra in monte Auentino Romæ. Ouidius.

APRILIS MENSIS

PRIMVS. CALENDÆ APRILIS, CLARAE OB

Miracula.

CHRISTVS Lazarum Bethaniæ in uitam reuocat. Ioan.5.

Festa, Sacra.

THARGELIA festa Apollini & Dianæ, & Apaturia Veneri apud Græcos. Suidas.

VERNALIA festa Veneri per mensem Aprilem sacrata Romę cum floribus & myrto: tum & Senatus legitimus.

FORTVNÆ Virili thure sacrificatum. Mulieres sertis myrteis redimitæ sanantur. Cal.Rom.

Dignitatem, Inaugurationem.

VALENS à Valentiniano fratre Constantinopoli consors imperij factus, anno 367. Diaconus.

Expeditiones.

LONGOBARDI cum rege Alboino à Narsete euocati, Italiam inuadere statuunt, anno 568. Bonfinius Decad.j. lib.7. Onuphrius in seq. diem reiicit.

Vrbem occupatam.

ROMA ab Alarico Gothorum rege capta, anno Vrbis conditæ 1164. Salutis 414. Paulus Aemilius lib.j. Sabellicus Ennea dis 7. lib.9. At Sigonius lib.10. Imp.occid. anno 410. habet Hector Boethius lib.7. anno 412.

Triumphos.

Triumphis insignis. Vide infrà, Triumphales dies.

Incendia.

Mons AETNA in Sicilia ignis copiam euomens uicina loca funditus deleuit. 1536. Lycosthenes.

Mortem.

TACITVS Imp. obiit, anno 277. Onuphrius.

SECVNDVS. IV. NONAS APRILIS.

BALDVINVS II. rex Hierosolymis coronatus, anno 1118. Gulielmus Tyrius.

TERTIVS. III. NON. APRIL.

Repurgato templo ab Ezechia, IVDÆI porticũ ingressi, templum expiauerunt diebus octo. 2.Paralip.29.

QVARTVS. PRIDIE NONAS APRILIS.

AGRIPPA Menenius Lanatus Cos. de Sabinis triumphauit, anno Vrbis 250. Liuius.

QVINTVS. NON. APRIL.

MARIA soror Mosis & Aaronis apud Kades defuncta. Numeri cap.20.

ISRAELITICVS populus duce Iosua transiuit per Iordanẽ è regione Hierico. Iosue 3. & 4.

EZECHIEL uidit Ecclesiæ Dei mysteria sub figura ciuitatis. Ezechiel 30.

CHRISTVS die Palmarum Hierosolymam ingreditur. Matthæi cap.21.

MEGALESIA Romæ celebrata. Ouidius lib.4. Fast. Liuius refert ad Prid.Id.April.Dec.3. lib.9.

SEXTVS. IIX. ID. APRIL.

Circũcisio ISRAELITARVM in campis Hiericuntinis, quæ per XL annos intermissa fuerat. Iosue 5.

ATHENIENSES ciuitatem lustrabant. Plutarchus.

SOCRATES philosophus natus.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

Aedes FORTVNÆ Publicæ in Quirinali colle dicata. Varro.

SEPTIMVS. VII. IDVS APRIL.

APOLLINIS natalis. Plutarchus.

CARNIA & THARGELIA festa Cyrenæorũ & Atheniensium Apollini celebrata. Plutarchus.

GRÆCI superarunt Persas ad Artemisium. Plutarchus. [redacted]

PLATONIS & CARNEADÆ philosophorum natalis. 88. Olympiadi, anno, creationis Mundi 3537. Plutarchus lib.8. Sympos. Eutropius lib.j.

PLATO obiit, anno ætatis 81. Vnde Magi ei Athenis hoc die immolauerunt, quia perfectissimum numerum nouies nouenum annorum absoluisset. Beutherus.

CASTORIS & POLLVCIS natalis Romæ celebrata VII. die Thargelionis.

OCTAVVS. VI. IDVS APRIL.

Assueri régis edicta XIII. die primi mensis in 127. prouincias perscripta, de interficiendis IVDÆIS omnibus, qui dies Iudæis luctuosus. Hester 3.

LVDI Romæ celebrati ob Iubam regem à Cesare deuictum, anno 45. ante natum Christum. Suetonius, Florus.

NONVS. V. IDVS APRIL.

CEREALIA festa, & LVDI Circenses Romæ. Ouidius.

DECIMVS. IV. IDVS APRIL.

Patrum quidam ADÆ creationem, & salutationem Angelicã hoc die ponunt. Augustinus, Cedrenus.

MOSES Israelitas ex Aegypto eduxit. Exod. 13. Num. 33. Iosephus 2. cap. 13. Antiq.

IOSVE urbem Hierico incipit circumire per VI. dies, & septimo septies. 2494. Iosue 6.

CHRISTVS sese subduxit Hierosolymis à parentibus. Lucæ capite secundo.

IDEM hoc die cruci affixus. Matth. 27. secundùm Massæum & Astronomos, 15. luna 1. mensis.

VNDECIMVS. III. ID. APRIL.

EZECHIÆ iussu per XVI. dies templo repurgato, sacrificia restaurata fuerunt. 2. Paralip. 29.

MILO damnatus ob Clodij cædem, inualida Ciceronis defensione, anno 51. ante natum Christum. Appianus lib.2.

DVODECIMVS. PRIDIE IDVS APRILIS.

Ludi Cereales per IIX. dies ROMÆ. Cal.Rom.

DECIMVSTERTIVS. IDVS APRILIS.

DIES Azymorum, & IV. Egressionis ex Aegypto. Pharao cũ exercitu populum eodem die assequitur. Verũ angeli præsidio arcetur. Exod.14. Num.33.

FIDENÆ à Romulo captæ, & in coloniam redactæ. Plut.

C.AVR. Cotta Cos. de Pœnis & Siculis triumphum egit, anno Vrbis 501.

Pessi-

Pessinuntia dea seu Magna mater à P. CORN. Scipione Romam illata. Liuius.

DECIMVSQVARTVS. XIIX. CALEND. MAII.

Azymorum dies VI. quo ISRAELITÆ per mare Rubrum incesserãt. Orto die Pharao fugientes insequutus, aquis recurrentibus obruitur. Moses cũ populo Deo gratias agunt. Exod.14. & 15.

CHRISTVS à parentibus in Templo disputans inuẽtus. Lucæ cap. 2.

HIEROSOLYMA ab exercitu Titi obsideri cœpta, anno Salutis 72. Iosephus lib.6.cap.4. Egesippus lib.5.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

Cn.POMPEIVS magnus Hierosolymam occupans, in Sancta sanctorum ingreditur. [redacted]

DECIMVSQVINTVS. XVII. CALEND. MAII.

Azymorum VII. dies. ISRAELITÆ à mari Rubro ducũtur in desertum Sin, ubi per triduum errant in locis aridis. Exodi capite decimoquinto.

FORDICIDIA festa Romæ, à Numa instituta, cùm lues necaret pecudes. Mactabatur tum Forda, hoc est, bos grauida pro incolumitate armentorum. Ouidius in Fast.

DECIMVSSEXTVS. XVI. CALENDAS MAII.

ISRAELITIS tubis clangentibus muri Hiericuntis corruerunt. Iosue 6.

Nouus Codex à IVSTINIANO Imp. editus, anno 529. Ant. Contius lib.j.

DECIMVSSEPTIMVS. XV. CALEND. MAII.

Vincite festum à IVDÆIS celebratur: cõuiuantes absumunt reliquias præteriti festi Paschatis. Sic uocant hoc festum ex uerbis Psalm.118. Eberus.

DECIMVSOCTAVVS. XIV. CAL. MAII.

EQVIRIA in circo Maximo Romæ celebrata, & uulpiũ combustio facta. Hinc ludi Circenses dicti. Cal.Rom.

HIEROSOLYMA diebus Paschæ à Tito capta & deleta, anno Christi 73. Iosephus, Scotus lib.2.

DECIMVSNONVS. XIII. CALENDAS MAII.

In deserto Mara, amaras aquas MOSES dulces fecit. Exodi capite decimoquinto.

Angelus Domini reuelauit DANIELI res magni momenti de Antiocho, Antichristo, & postremis temporibus, die 24. mensis 1. anno Mundi 3455. Dan.10. & 11.

CHRISTVS octauo die post resurrectionem iterum apparet congregatis Apostolis, præsente etiam Thoma. Ioannis capite uigesimo.

Dies AEGYPTIACVS. Cal.Rom.

OTHO Cæsar ad Bebriacũ à Vitellio superatus, seipsum pugione confodit, anno 68. Suetonius.

VIGESIMVS. XII. CALENDAS MAII.

QVIRINALIA, Agonia, seu Agonalia altera festa Rom. Vulpes tum cum stipulis ardentibus cursitabant. Cal. Rom.

VIGESIMVSPRIMVS. XI. CALEND. MAII.

Olympiad.6. anno 3. ROMA condita Eutropio. At Plut. in Romulo 12. Cal.Maij.

PALILIA festa etiam ante cõditam urbem Romæ à pastoribus celebrata, qui colebant deam Palem. Oues lustrabantur crepusculo, ouilia frondibus decorabantur, atque flammas transilire mos erat.

PHILIPPVS Imp. Romæ ludos seculares celebrauit, milesimo anno Vrbis completo. Beutherus.

CONSTANTINOPOLIS, noua Roma à Constantino Magno dedicata, anno Sal.332.

VIGESIMVSSECVNDVS. X. CALEND. MAII.

HIEROSOLYMA à Titi militibus oppugnari cœpta, annõ 72. Iosephus.

HONORIVS Imp. moritur anno Salutis 424. Marianus Scotus. Panuinius ad XV. Augusti prioris anni refert.

TEMPLARIORVM ordo penitus extirpatus, & eorum Magister Luteriæ exustus, anno 1311. Annal. Franc.

VIGESIMVSTERTIVS. IX. CAL. MAII.

VINALIA priora, Ioui & Veneri à Rom. degustandis uinis instituta. Ouidius lib.4. Fast. & Plinius lib.18. c.29.

MAHOMETI Saracenorũ pseudoprophetæ natalis die Veneris, anno 593. Gælius in Saracen. hist.

VIGESIMVSQVARTVS. IIX. CALEND. MAII.

TROIA à Græcis capta, atque Priamus ad aram occisus, anno creationis Mundi 2783. Plutarchus in Camillo. Alij aliã diem statuunt.

LVSTRIA festa Romæ Marti peracta, in quibus tubæ, aquilæ, & alia arma lustrabantur. Cal. uet. Rom.

CARTHAGINENSES in Sicilia à Timoleonte Corintho ingenti prælio uicti. Plutarchus.

ALBERTVS Cæsar à Ioanne fratris filio ad Russam fl. Heluetiorum occisus. 1308. Cuspinianus.

VIGESIMVSQVINTVS. VII. CALEND. MAII.

ROBIGALIA Romæ à Numa instituta. Plinius libro decimooctauo, capite 29.

THEODOSIVS Iunior Imp. obiit, anno Domini 451. Marianus Scotus.

VIGESIMVSSEXTVS. VI. CALEND. MAII.

IAIR uel ZIVS secundus mensis Iudæorum incipit.

MOSES & Aaron Dei iussu numerant populum in deserto. Numeri cap.j.

ZOROBABEL noui Templi fundamenta posuit, altero anno reditus in Nouilunio secundi mensis. 3. Esdræ 5.

Litania maior in Ecclesia à S. GREGORIO tempore pestis instituta. 594. Gul. Durandus.

VIGESIMVSSEPTIMVS. V. CALEND. MAII.

LATINÆ feriæ in Monte sacro. Liuius.

Italici à Friderico I. Imp. deficientes, MEDIOLANENSES ab eo euersos in ueterem patriam quamuis desertam atq; deletam restituerunt, ante V. Cal. Maij. Sigonius lib.14. regni Italici.

VIGESIMVSOCTAVVS. IV. CALEND. MAII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

LVDI Antij Romæ usque ad 14. diem Maij. Cal. Rom.

FLORALIA Romæ ex libris Sibyllinis, ut omnia bene deflo resserent, anno Vrbis 516. Plin. lib.18. c.29.

DECIMVSNONVS. III. CALENDAS MAII.

VESTÆ Palatinæ sacrum Romæ celebratum. Ouid. in Fastis.

DECIVS Imp. à Gothis cum filio cæsus, anno Domini 254. Marianus Scotus.

TRIGESIMVS. PRID. CALEND. MAII.

LVCANVS poeta Pisonianæ cõiurationis crimine in balneo medico uenas præbuit secandas, prid. Cal. Maij, Attico Vestino, & Nerua Syllano Coss. Gyraldus.

Litania minor sub Zenone in Gallia instituta per MAMERCVM Episcopum Viennensem, anno 464. Gul. Durandus.

MAII MENSIS

DIES

PRIMVS. CALENDÆ MAII,

CELEBRES

Sacris.

Aedes MAIÆ dedicata sub nomine Bonæ deæ. Flamen Vulcanalis sacrum faciebat Opi, suemq; prægnantem mactabat Maiæ & Mercurio. Macrobius lib. j. Saturn. 12.

LARES & Præstites à Romanis colebantur. Ouid. in Fastis.

Victoria, Clade.

Circa Cal. Maij anno Domini 324. Licinius à CONSTANTINO Magno uictus, abdicauit. Onuphrius.

Triumphis.

P.VAL. Poplicola de Veientibus & Sabinis triumphauit, anno à condita Vrbe 278. Liuius.

Q.PVBL. Philo primus Procos. de Samnitibus Palæpolitanis triumphauit. 427.

Incendiis.

Cùm Philippus Imp. Seculares ludos ingenti pompâ ob annum Vrbis 1000 celebraret, ppter lychnos nocturnos magna pars VRBIS incendio consumta, an. Domini 250. [redacted]

BASILEA minor ferè tota incendio absumta. 1354. Stumpfius libro 12.

Morte.

BELA III. rex Hungariæ, anno regni 23. moritur. 1199. Bonfinius Dec.2. lib.7.

SECVNDVS. VI. NONAS MAII.

Ater dies, atq; ROMANIS ominosum nubere. Cal. Rom.

M.Cl. MARCELLVS Cos. de Comẽsibus & Insubrib. triumphat, anno ab Vrbe cõdita 557. Golzius.

TER-

TERTIVS. V. NON. MAII.

TERRÆMOTVS horrẽdus meridiano tempore in Polonia exortus.1200.Cromerus lib.7.

MAHOMETVS II.Turcorum rex, cùm annis unum & XXX sæuissimè regnasset, ab expugnatione Rhodiorum turpiter discedens, Nicomediæ colico dolore mortuus est, anno ætatis 58.Salutis 1481.

QVARTVS. IV. NON. MAII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

LVDI maximi per sex dies Romæ celebrati.Cal.Rom.

A.MANLIVS Torquatus Atticus Cos. II.de Phalisci triumphauit, anno Vrbis 512. Liuius.

QVINTVS. III. NON. MAII.

NOE die X. mẽsis II. in extructam Arcam intra septem dies uictũm necessarium familiæ & animalibus importauit, & introduxit ex omnibus speciebus animantium immundorum singula paria, mundorum septena. Gen.6.& 7.

S.AVGVSTINVS per Ambrosium conuersus, anno Domini 377.Vincentius.

CAROLVS Magnus Desiderium regem Longobardorũ acie superauit, & cepit. Sic Longobardorum regnum in Italia Francis cessit, anno 206.postquam occuparant: Salutis 773. Onuphrius.

SEXTVS. PRID. NON. MAII.

C.MARTIVS Rutilus Dictator de Tuscis triumphũ egit, anno Vrbis 397.Liuius.

ROMA à Caroli V. Cæsaris militibus capta & direpta, anno 1527. Paul. Iouius.

SEPTIMVS. NON. MAII.

Q.FABI Vibulanus III. Cos. de Aequis triumphauit, anno Vrbis 294. Liuius.

C.SVLPITIVS Bæticus Dictator de Gallis triumphat, anno Vrbis 395. Golzius.

OCTAVVS. IIX. ID. MAII.

Ater dies ROMANIS. Gellius lib.5.

NONVS. VII. ID. MAII.

Lemuria nocturna sacra tribus noctibus alternis ROMÆ celebrata, ad fugandos ex domibus Lemures & terriculamenta nocturna. Tum etiam nubere malum credebatur. Ouid. lib.5. Fast.

DECIMVS. VI. IDVS MAII.

ISRAEL die XXX post egressum ex Aegypto peruenit in terram Sin, Deus misit magnam uim coturnicum intra castra. Exodi cap.16.

TIBERIVS Cæsar de Illyriis, Pannonijs, Dalmatis & Germanis triumphat, anno Vrbis 764.sub Augusto.

VNDECIMVS. V. IDVS MAII.

MANNA mane primo Israelitis de cœlo in folia arborũ demissa, quo Deus eos per XL annos in deserto aluit. Exodi capite decimosexto.

LEMVRIA II. Romæ. Tũ iuuenes armabantur. Cal.Rom.

DVODECIMVS. IV. IDVS MAII.

NOE in Arcam ingressus cum uxore, filiis, & coniugibus. Genesis cap.7.

ATHENIS dies celebris ob Mantineæam uictoriam. Plut.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

Marti Vltori (Ouidius Bifultorem uocat) ROMÆ ludi celebrati. Cal.Rom.

L. CORN. Maluginensis Cos. de Volscis & Antiatibus triumphauit, anno Vrbis 294. Liuius.

DECIMVS TERTIVS. III. IDVS MAII.

LEMVRIA postrema Romæ. Ouidius.

DECIMVS QVARTVS. PRIDIE ID. MAII.

ANTONINVS Caracalla à patre Seuero Imperator dictus. 199. Onuphrius.

DECIMVS QVINTVS. IDVS MAII.

Anno secũdo post exitum ex Aegypto, nube eleuata à Tabernaculo signum profectionis accepit MOSES, die XX. mensis secundi. Num.10.

Mercurij natalis. Hinc ei ædes ad Circum maximum ROMÆ [redacted] erantq; tum Mercatorum feriæ. Liuius, Varro.

IOVI Feretrio Romæ sacrum. Cal.Vet. [redacted]

ARGIVORVM scirpea simulacra de ponte Sublicio quotannis Romæ in Tyberim proiecta. Senatus legitimus Romæ. Cal.Rom.

Religionis formula INTERIM Germanis à Carolo V. exhibita, anno 1548.Sleidanus 20.

DECIMVS SEXTVS. XVII. CAL. MAII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

VALENTINIANVS Iunior ipsa die Pentecostes elatus, cũ præcedẽti die in palatio strangulatus fuisset, qui erat secundùm Aegyptios mensis Pathon dies 21. Græcorũ Artemisij 23. Romanorum 17. Cal.Iun. Epiphanius de Ponderibus & Mensuris.

DECIMVS SEPTIMVS. XVI. CALEND. IVN.

ISRAELITÆ murmurant contra Mosen. Ideo Deus fulmine postremam partem castrorum accendit. Num.11.

DECIMVS OCTAVVS. XV. CAL. IVNII.

TROIA à Græcis capta & incensa, secundùm Halicarnasseũ, nimirum die 17.ante Solstitiũ æstiuũ. Glareanus in Chron.

SIMON Asmonæus, arcem Hierosolymitanã, fame expugnatam, solenni ritu expiauit. I. Machab.13.

T.MANLIVS Imperiosus Torquatus III.Cos.de Latinis, Cãpanis, [redacted] & Antiatibus triumphat, an. Vrbis 413. Liuius.

GALLI ad Caranagium Venetos acie uincũt, & Lombardiã occupant.1509. Tilius.

DECIMVS NONVS. XIV. CAL. IVN.

Ventus uehemens coturnices transmarinas ISRAELITIS attulit. Num.11.

MAHOMETES II.Turcarum Imp. Chalcidem cœpit, anno 1470.Beutherus.

VIGESIMVS. XIII. CALENDAS IVNII.

MARIA cũ Aaron contra Mosen murmurans, lepra pcutitur.

AGONALIA festa Romæ. Cal.Rom.

NICENVM concilium à Constantino Magno incoatum, an. Christi 325.Constantini 20.Socrates lib.j. c.13.

MAXIMILIANVS I.Cæsar ad Bononiam Iulij II. Põtificis exercitum ingenti prælio superauit.1511.Hist.Fronsp.

VIGESIMVS PRIMVS. XII. CAL. IVNII.

Iesus CHRISTVS filius Dei die XL. post resurrectionẽ ascendit ad cœlos. Marci ult. & Act. j.

AEGYPTIACVS dies.

Vulcano TVBILVSTRIA Romæ celebrata. Cal. Rom.

VIGESIMVS SECVNDVS. XI. CALEND. IVN.

NOE 27.die secundi mensis ex Arca egreditur, sacrificiũ Deo offert, arcum cœlestem signum accipit. Gen.9.

ROMÆ lustratio segetum, Fortunæq; Publicæ templum dicatum. Cal.Rom.

CONSTANTINVS Magnus moritur Nicomediæ, anno Imperij 31.ætatis 66. Salutis 342. Cuspin. Sed Onuphrius ponit 337.annum.

VIGESIMVS TERTIVS. X. CAL. IVNII.

TROIÆ excidium 17. die ante Solstitium æstiuum hĩc ponit, à Dionysio Halicarnasseo. Plut.& Glareaneus.

VIGESIMVS QVARTVS. IX. CAL. IVNII.

OTHO III.Imp.Romæ à Gregorio V.Pont.solenniter coronatus, anno 1000.Auentinus.

VIGESIMVS QVINTVS. IIX. CAL. IVNII.

SER.Tullus rex de Hetruscis Romę triumphauit, anno Vrbis 186. Liuius.

FORTVNÆ sacrum Romæ. Cal.Rom.

VIGESIMVS SEXTVS. VII. CAL. IVNII.

STVAN tertius mensis Iudæorum incipit. Masseus.

EZECHIEL iterum prædicit calamitates Aegyptiacas. Ezechiel cap.34.

REGIFVGIVM alterum Romæ. Cal.Rom.

GERMANICVS Drusi filius triumphauit de Cheruscis, Cattis, Angriuariis, anno Domini 17. Tacitus lib.2.

LOTHARIVS Cæsar à fratribus in Gallia ingenti prælio uictus, occisis C millibus hominum. Tumq; Carolinorũ gloria concidit, [redacted] Aliqui ad 1. Maij referunt.

VIGESIMVS SEPTIMVS. VI. CAL. IVNII.

MOSES sanctificans populum, iussit Israelitas adesse, ut Legem Domini audiant. Exod.19.

Solennitas ROMÆ Honori, Opi, & Virtuti. Cal.Rom.

FORTVNÆ Publicæ templum dicatum: Ouid. in Fastis.

VIGESIMVS OCTAVVS. V. CAL. IVNII.

TITVS Romanorum Imper. obiit, anno Sal.83. Methodius, & Scotus. Sed Suetonius ad 13. Septemb. retulit.

GERMANVS, Parisiensis episcopus, supra lectulum suum inscripserat, v.Cal.Iun. Nemo inscriptionis causam nosse potuit, donec eodẽ, qui notatus fuerat, die ipsum uita defungi contigit. Marulus lib.5.c.10.

VIGE-

VIGESIMVS NONVS. IV. CAL. IVNII.

MOSES à Deo de monte Sinai descendit, populum Israel sanctificaturus. Exodi 19. Nicolaus Lyra.

CONSTANTINOPOLIS à Mahometo II. post longã obsidionem, tertio impetu, die Pentecostes expugnata. 1452. Blondus, & Masseus, & Sabellicus lib.6.Enn.10.

TRIGESIMVS. III. CAL. IVN.

ISRAELITÆ ad montem Sinai tonitrua & fulgura audiuerunt, & Deum descendentem uiderunt. Exod.19.

Ex castris ISRAELITARVM ad Harã exploratores ad Chanaan electi. Num.13.

TRIGESIMVS PRIMVS. PRID. CALEND. IVNII.

DAMIATA urbs Aegypti à Christianis occupata.1249. Belli sacri contin.lib.4. c.5.

BERNÆ Heluetiorum IIII. Dominicani exusti, anno 1509. Stumpfius lib.8.

IOANNA puella Lotharingica, Gallorum uindex, Rothomagi ab Anglis uiua exuritur.1431. Annal. Aquit.

IVNII MENSIS

PRIMVS. CALENDÆ IVNII, RESpectu

Sacrorum.

Hecatombæa festa Apollini ATHENIS. Beutherus.

IVNIVS Brutus, pulso Tarquinio rege, sacrum Carnæ deæ in Cœlio monte uoti reus fecit. Macrobius.

MARTI sacrum extra Portam Capenam. Tempestati quoq; Romæ delubrum positum.

FABARIÆ Calendę Romanorum, quo die Carnę deæ sacra faciebant, & recentes fabas comedebant cum farre, ne uiscera eo anno læderentur: tum pinguia larda gustabãt. Macrobius lib.j. Saturn.12. Ouidius lib.6. Fast.

IVN[redacted]edes dedicata. Festus.

Inaugurationis.

LVDOVICVS IIII. Cæsar Mediolani ferreo diademate rex Lombardiæ cinctus.1327. Iouius.

Expeditionis.

MOSES ex deserto Pharan mittit XII. Viros exploratores in terram Chanaan. Num.13.

Vrbis occupatæ.

ACCON à Saracenis in Syria tandem expugnatur, 30000 Christianorum trucidatis.1291. Nauclerus uol.2. gen.19.

Triumphi.

C.MARIVS Rutilius Cos. de Priuernatibus triumphauit, anno Vrbis 396. Golzius.

Q.Cæcilius METELLVS Creticus de Creta insula triumphũ egit.691. Liuius.

Ortus.

GETA Cæsar Mediolani natus. 211. Spart. Alij rectiùs ad 27. Maij referunt.

Mortis.

Didius IVLIANVS Imp.occisus.194. Onuphrius.

SECVNDVS. IV. NON. IVNII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

ROMA ab Hẽrico IV.Imp.occupata, fugato Gregorio VII. pontifice, anno 1083. Vrsperg.

ALFONSO Aragonum & Siciliæ rege Neapolim obsidẽte, uates quidam circa Cal.Iun. cum urbe potiturum prędixit, sed non multo pòst anceps futurum prælium, in quo dux [redacted]

TERTIVS. III. NON. IVN.

SENATVS legitimus Romæ. Cal.Rom.

M.FABIVS Ambustus III.Cos. de Tiburtibus triumphauit, anno urbis 399. Golzius.

ANTIOCHIA Syriæ à Godofredo & Christianis expugnata, anno 1098. Tyrius lib.6.c.23.

QVARTVS. PRID. NON. IVN.

HERCVLI ædes in Circo posita. Cal.Rom.

Appio Claudio pacem cum Pyrrho dissuadente, BELLONÆ sacra decreta, & templum dicatum. Liuius, & Ouidius.

QVINTVS. NONÆ IVNII.

Templũ FIDEI Romæ positũ, cui tum sacra fiebant. Cal.Vet.

LACEDÆMONII ingenti prælio ad Leuctra à Thebanis uicti, anno mundi 3577. Plut. in Agesilao, Diodorus Sic, lib.6.

SEXTVS. IIX. IDVS IVN.

Cùm MOSES per VII. dies in monte Sinai nube circũdatus Dei gloriam uidisset, ascendit in montem à Domino uocatus, fuitq; ibi per dies XL. Exod.24.

PHILIPPVS Macedoniæ rex Potidæam cœpit, Illyrios prælio uicit, & in equestri certamine Olympico uictor declaratus. Plutarchus.

ALEXANDER Magnus Philippo regi natus, anno mundi 3610. Plutarchus. Aliqui ad VI. Aprilis referunt.

DIANÆ templum eodem anno & die cõflagrauit. Sacerdotes discurrentes clamarunt, eo die magnum Asiæ malũ natum, anno 354. ante Christum. Eusebius.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

IVLIANVS Apostata Imp. in expeditione Persica periit, anno 366. Nauclerus lib.2. Gener. 13. Alij 26. Iunij anni præcedentis ponunt.

SEPTIMVS. VII. IDVS IVN.

TROIA hoc die à Græcis capta, iuxta Glareani supputationẽ in l.j. Dionys. Halicarnassei.

Vestæ templum ROMÆ apertum. Cal.Rom.

LVDI piscatorij iuxta Campum Martium in Tyberi celebrati. Ouidius lib.6. Fast.

Punico bello MENTI delubrum uotum & positũ. Ouidius.

OCTAVVS. VI. ID. IVNII.

Thesea ATHENIS celebrata. Theseus interfectis latronibus Athenas primò ingreditur, patrem Aegea salutaturus, quẽ hactenus ignorauerat, anno mundi 2730. Plut. in Theseo.

Ara IOVI Pistori Romæ posita. Cal.Rom.

D.IVNIVS Brutus Galecos in Hispania acie uicit, anno Vrbis 613. Ouidius.

NONVS. V. ID. IVNII.

VESTALIA Romæ celebrata: quo die asini coronati & onusti panibus circunducebantur per Vrbem, atq; quiescebant molæ, & pistorum furni. Ouid.6. Fast.

QVINQVATRIA minora. Fortunæ sacrum. Ouidius.

SER.Tullius rex Romanorum à L.Tarquinio genero occisus, anno Vrbis 218.

DECIMVS. IV. ID. IVNII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

LIVIA Concordiæ ædem posuit. Liuius.

T.DIDIVS Procos. ex Hispania de Celtiberis triumphum egit, anno Vrbis 660. Liuius.

NERO Imp. seipsum interfecit, anno Sal.69. Onuphrius. Scotus 26. Nouemb. statuit.

FRIDERICVS Barbarossa in Armenia rapidi fluuij uorticibus absumitur, anno Sal.1190. Cuspinianus.

VNDECIMVS. III. ID. IVNII.

VALENS Imp. magno exercitu Constantinopolim egressus Gothis occursurus. Diaconus lib.12.

DVODECIMVS. PRID. IDVS IVN.

CRONIA Athenis celebrata. Demosth. contra Timocrat.

P.CRASSVS Procos. de Lusitanis Romæ triumphũ egit, anno Vrbis 660. Golzius.

RVTILIVS Consul Rom. à Marsis occisus, anno 664. Florus lib.73. Aliqui ad IX. Iunij referunt.

DECIMVS TERTIVS. ID. IVN.

QVINQVATRIA minora festa Romæ celebrata. Tibicines feriati per urbem uagabantur, & ad ædem Mineruæ conueniebant. Ouidius in Fastis.

MVSARVM natalis. Cal.Rom.

IOVI inuicto Romæ ædes dicata.

DECIMVS QVARTVS. XIIX. CALEND. IVLII.

XERXES Persarum rex ad Thermopylas circa Solstitium æstiuum, cũ Olympia instaret, à Græcis uictus. Mel.2. Chron.

Athenis BVPHONIA. Plutarchus.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

DECIMVS QVINTVS. XVII. CAL. IVLII.

Ex æde VESTÆ [redacted] in Tyberim delata, & templum clausum [redacted] in Fastis.

NICENVM Concilium sub Constantino contra Arium cœptum.324. Masseus.

XVI. DIES. XVI. CAL. IVLII.

METOICIA festa Athenis celebrata in memoriam Thesei, ciues Atticos per agrum sparsos in unã urbẽ coegit, quam Athenas dixit. Plut. in Theseo.

PERSARVM classis ad Artemisium à Græcis uicta. [redacted] Alij ad VII. Aprilis retulerunt.

XVII. DIES. XV. CAL. IVLII.

Assueri regis edicto IVDÆIS fit potestas omnes inimicos interficiendi, Esterę cap.8.

POSTHVMIVS Volscos & Aequos prælio superauit, anno Vrbis 200. Liuius.

CAROLVS Burgũdię dux ad oppidum Murten ab Heluetiis uictus, anno Christi 1476. Phil. Comineus, Stumpfius.

XIIX. DIES. XIV. CALEND. IVLII.

HAMMONIS natalis. Beutherus.

ANNÆ Perennæ sacrum Romanis. Cal. Rom.

DECIMVS NONVS. XIII. CALENDAS IVLII.

PALLADI sacrum Romæ in colle Auentino. Ouidius.

VIGESIMVS. XII. CALENDAS IVLII.

Die XL pluuię cessarunt DILVVII, omnibus animalibus extra Arcam extinctis, anno mundi 1657. Gen. 7.

SVMMANO Romæ templum positum ad Circum maximũ, exterrita urbe bello contra Pyrrhum. Cal. Rom.

VIGESIMVS PRIMVS. XI. CALENDAS IVL.

HERCVLI sacrum Romæ. Cal. Rom.

Cn. FVL. Centimalus Procos. ex Illyriis naualem triumphum egit. 525. Golzius.

VIGESIMVS SECVNDVS. X. CALENDAS IVL.

Fides Catholica contra Arium in NICENA synodo cõfirmata. 324. Scotus.

PHILIPPVS Imp. ab Othone comite Vvitelspachio occiditur, anno Sal. 1208. Cuspinianus.

VIGESIMVS TERTIVS. IX. CAL. IVLII.

HANNIBAL ad Thrasimenum lacum Romanos superauit. Vnde hic dies ater deinceps habitus, anno ab Vrbe cõdita 537. Liuius lib. 2.

EDVARDVS Anglus nauali prælio Gallos ad Clusium deuicit, anno 1340. Io. Tilius.

VIGESIMVS QVARTVS. IIX. CALENDAS IVL.

Sacra FORTIS Fortunæ Romæ. Naues coronatæ per Tyberim agitabant conuiuia. Cal. Rom.

HASDRVBAL Carthaginensis à Romanis cæsus, anno Vrbis conditæ 537. Liuius lib. 2.

VIGESIMVS QVINTVS. VII. CALENDAS IVL.

THAMVZ quartus mensis Iudæorum incipit.

HENRICVS IV. Imp. ad oppidum Saxoniæ Merseburgum Rodolphum æmulum uicit. 1080. Cuspin.

VIGESIMVS SEXTVS. VI. CALENDAS IVLII.

REGIFVGII sacrum Romæ ob exactos reges Tarquinios. Cal. Rom.

IVLIANVS apostata ingenti prælio à Persis superatus & occisus, ætatis 32. Salutis 365. Hist. trip. Marcell. Nauclerus ponit VI. Iunij.

VIGESIMVS SEPTIMVS. V. CALEND. IVL.

IOVI Statori templum à Romulo conditum. Cal. Vet.

IOVINIANVS Imp. ab exercitu in Persia electus. 365. Historia tripartita.

VIGESIMVS OCTAVVS. IV. CAL. IVLII.

Ieiunium IVDÆORVM ob Hierosolymam à Chaldæis obsessam. 4. Reg. ult.

ALEXANDER Magnus Babylone moritur, anno ætatis 32. ante natum Christum 323. Plutarchus. Aliqui ad XXIIX. Martij referunt.

DIOGENES Cynicus obiit. Suidas. Laertius.

HIPPARCHVS Atheniensium tyrãnus interfectus. Thucyd.

PANATHENÆA magna Athenis. Procl.

Sacrum FAVNO Romæ. Cal. Rom.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

ALEXANDER Mammeæ die natali à militibus suis Moguntiæ occisus, anno Salutis 238. [redacted] Scotus ad 17. Decemb. refert, anni 236.

VIGESIMVS NONVS. III. CALENDAS IVLII.

NABVCODONOSORIS exercitus Hierosolymam obuallat. 4. Reg. ult. Iosephus lib. 10.

EZECHIEL anno 5. trãsmigrationis Ioachimi, in terra Chal- [redacted] ad fluuium Chobar uisiones uidit, anno creationis mundi 3369. [redacted]

QVIRINI templum Romæ in colle Quirinali positum. Calend. Rom.

PETRVS & PAVLVS Apostoli Romæ sub Nerone martyres facti, anno Domini 68. Onuphrius. Eorundem corpora per Cornelium episcopum è Catacumbis translata, anno Domini 252. Beda.

TYRVS urbs Syriæ maritima à Christianis expugnata. 1124. Tyrus 12. cap. 14.

TRIGESIMVS. PRID. CAL. IVL.

HERCVLIS & Musarum festum Romæ. Cal. Rom.

Q. MARTIVS Tremulus Cos. de Anagninis Hernicis triumphauit, anno à condita Vrbe 447. Golzius.

STATILIVS Taurus Procos. ex Africa triumphauit, sub Octauio Cæsare, anno Vrbis 719. Golzius.

IVLII MENSIS DIES

PRIMVS. CALENDÆ IVLII.

Calendæ Quintiles, siue Iulię, conductionibus prædiorum solennes fuerunt. Martialis 12. Epigram.

O Iuliarum dedecus Calendarum.
Vidi, Vacerra, sarcinas tuas uidi,
Quas non retentas pensione pro bina
Portabat uxor. ——

Sueton. in Tranquil. Senatori latum clauum ademit, quem cognouisset sub Cal. Iulij demigrasse in hortos, quò uillus post diem ædes in urbe conduceret. Hotom. de Verb. iuris.

Senatus legitimus, & auspicatus dies ROMANIS. Alex. lib. 4. capite 20.

C. SVLPITIVS Longus Cos. tertium de Samnitibus triũphauit, anno Vrbis 439. Golzius.

Carnæ deæ à BRVTO sacra instituta pulte fabacea. Cal. Vet.

SECVNDVS. VI. NON. IVL.

Dies ater ROMANIS. Gellius lib. 5. cap. 17.

ADOLPHVS Cęsar ab Alberto Austriaco circa Vormaciam prælio occisus. 1298. Cuspinianus. Onuphrius ad XIIII. Iulij refert.

TERTIVS. V. NON. IVL.

HIEROSOLYMA decima die quarti mensis à Babyloniis occupata, rex Sedechias ex fuga retractus, Hieremias è carcere liberatus. 4. Regum ult. Hierem. 39. Iosephus 10. cap. 11.

QVARTVS. IV. NON. IVL.

M. LICINIVS Crassus Procos. ex Thracia & Getis triumphauit sub Augusto, anno Vrbis 725. Golzius.

HENRICVS III. Imp. Hungaros ad Scaurinum ingenti prelio uicit, & Petrum regem restituit. 1044. [redacted]

QVINTVS. III. NON. IVL.

LVDI Apollinares à P. Licinio Varo per octo dies instituti, perpetuò Romæ celebrari cœperunt, secũdo bello Punico, cùm antea incerti fuissent. Liuius Dec. 3. lib. 5. & 7.

S. HENRICVS Imp. Hungaros ingẽti prælio superauit. 1044. Hermannus Contractus.

NICÆA à Christianis occupata, anno 1097. Paulus Aemilius in Philippo 1.

SEXTVS. PRID. NON. IVL.

CAPITOLIVM Romæ conflagrauit, anno Vrbis 771. Plut. in Sylla. Tacitus lib. 19.

S. PAVLVS uinctus nauigio Puteolos delatus, Romam ingreditur, anno Domini 58. Onuphrius.

SEPTIMVS. NONÆ IVL.

ATHENIENSES ad Chæroneam ingenti prælio à Philippo Macedone uicti. In Italia eodem die inter Lucanos & Tarentinos prælio commisso, Archidamus Lacedæmoniorũ rex pro Tarentinis pugnans cæsus est. Post Alexandri mortem ad Cranonem ab Antipatro Athenienses uicti. Plutarchus in Camillo.

ROMVLVS discerptus à suis Senatoribus, anno regni 39. & creati mundi 3249. Plutarchus. Nonæ Iulij Caprotinæ dictæ, quia ad Capreæ paludem extra urbem sacrificabatur. Dionysius Halicarnasseus.

ANCILLARVM festum Romæ. Mulieres sacrificabant Iunoni ob singulare meritum Ancillarum in Rempublicam. Plutarchus in Romulo. Macrobius lib. j. Saturn. [redacted]

OCTAVVS. IIX. IDVS IVL.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

Romani postridie Non. Iulias re bene gesta, cùm pridie à Tuscis in fugam uersi essent (unde POPVLIFVGIA dicitur) post victoriam certis sacrificiis uitulationem fecerunt. Sic enim uocant sacra Vitulæ, id est, victoriæ deæ, sic dictæ, q̃ lætitiæ præsit. Vnde uerbum Vitulare, Græcis ἰυμαίζειν, hoc est, uoce lætari.

NONVS. VII. IDVS IVL.

Terræmotus ingens per uniuersam SYRIAM & Arabiã, multas urbes perdidit. 553. G. Cedrenus.

HELVETII ad oppidum Sempach Austriacos ingenti prelio superarũt, in quo Leopoldus Archidux cecidit, anno 1386. Stumpfius.

DECIMVS. V. IDVS IVL.

ISRAELITÆ conflarunt uitulum, an. mundi 2454. Exod. 32.

MESSIS festum Romæ celebratum. Cal. Rom.

L. ÆMYLIVS Barbula Procos. de Tarentinis, Samnitibus, & Salentinis triumphum egit. 473. Golzius.

VN-

VNDECIMVS. V. IDVS IVLII.

MOSES fregit tabulas digito Dei exaratas. Tria millia à Leuitis occisa. Exod. 32.

Duodecim exploratores reuersi ISRAELITAS terruerunt, commemorata Chananæorum potentia. Deut. 14.

NABVCODONOSOR Assyriorum rex Hierosolymam obsidere cepit. 4. Regum ult.

DVODECIMVS. IV. IDVS IVLII.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

C. IVL. Cæsar nascitur, anno centesimo ante Christum. Macrobius 1. Sat. 12. & Festus Pompeius.

DECIMVS TERTIVS. III. IDVS IVLII.

MOSES orat pro populo idololatrico, & iterum in montem ascendit. Exod. 32.

DECIMVS QVARTVS. PRID. IDVS IVLII.

FORTVNÆ Muliebri hic dies dicatus. Cal. Rom.

OTHO II. Imperator in Calabria à Saracenis uictus, à Piratis capitur, anno 981. Blond. Dec. 2. lib. 3.

DECIMVS QVINTVS. IDVS IVLII.

ADONIA festa Athenis.

CASTORIS & Pollucis sacrum Romæ.

EQVITES Rom. ex Q. Fabij Maximi instituto transuecti. Liuius Decad. 1. lib. 9.

ROMANI Tarquinium Romam redire conantem uicẽre: & diem victoriæ Idus Iul. Tyndaridis consecrauẽre. Plutarchus in Coriolano.

HIEROSOLYMA à Godofredo & Christianis anno tertio Syriacæ expeditionis expugnata, hora 9. dei, anno salutis 1099. Tyrius lib. 8. cap. ult.

PTOLEMAIS à Christianis ui recepta. 1193. Funccij Chron.

DECIMVS SEXTVS. XVII. CAL. AVGVSTI.

Ater dies ROMANIS. Cal. Rom.

FABII trecenti ad Cremeram cæsi occubuẽre, anno 464. ante Christum. Gell. 17. Macrob. 1. Sat. 16. Plut. in Camillo. Ouidius ad 13. Februarij refert.

ROMANI ad Alliã ingẽti prælio à Gallis superati, anno 376. ante Christum. Vnde hæc dies Alliensis infausta Romanis dicta: atque semper postridie Nonarum, Iduum & Calendarum atri dies Romanis. Liuius Dec. 1. Plut. in Moral. Tacitus lib. 18. Gel. lib. 5.

DECIMVS SEPTIMVS. XVI. CAL. AVGVSTI.

SENATVS legitimus Romæ. Cal. Rom.

C. DOMITIVS Caluinus Procos. ex Hispania trinmphauit, anno à condita Vrbe 717. Goltz.

DECIMVS OCTAVVS. XV. CAL. AVGVSTI.

VITELLIVS Pontifex Romæ sacra peregit ob Fabiorum cladem, anno à condita Vrbe 276. Liuius. Vitellius pontificatum maximum apud ROM. amisit, quòd ad XV. Calend. Sextiles, cæremoniis publicis sacram diem, concilium edixisset. Alex. ab Alex.

DECIMVS NONVS. XIV. CAL. AVGVSTI.

Romæ LVDI uotiui celebrati. Cal. Rom.

ROMA tertio die post Alliensem pugnam à Gallis occupata, & per septem menses retenta. Plut. in Camillo.

ROMA à Nerone incensa per sex dies atsit, anno Christi 37. Suet. in Nerone Tacitus lib. 15.

VIGESIMVS. XIII. CAL. AVG.

C. IVL. Cæsar in Pharsalicis campis Pompeium Magnum superauit, anno Vrbis conditæ 705. Sueton.

COMMODVS Imp. strangulatus, anno salutis 193. Mat. Scot. Alij referunt ad 30. Decemb.

VIGESIMVS PRIMVS. XII. CAL. AVGVSTI.

C. CALIGVLA Imp. in palatio occiditur, anno Imperij V. salutis 44. Cassiod. Method. Sed Suetonius diem 24. Ianuarij anno 4. Imperij posuit.

VIGESIMVS SECVNDVS. XI. CAL. AVG.

LVDI Neptuno Romæ dicati. Cal. Rom.

MARIA Magdalena in Massilia obiit sub Tito, anno Christi 82. Ianuensis.

IVDÆI omnes in Gallia capti, bonis eorum confiscatis. 1309. Mart. Poloni appendix.

VIGESIMVS TERTIVS. X. CAL. AVGVSTI.

MVLIERES prægnantes Romæ Opigenæ cereas imagines offerebant, auxilium in partu deprecantes. Cal. Rom.

VIGESIMVS QVARTVS. IX. CAL. AVGVSTI.

PHOEBO mel nouum, uinum, & farina Romæ oblata. Cal. Romanum.

CANICVLÆ canes rutilæ sacrificabantur. Festus.

VIGESIMVS QVINTVS. IIX. CAL. AVGVSTI.

AARON, filio Eleazaro sacerdote constituto, moritur, anno exitus de Aegypto 40, & ætatis 123. Num. 20. & 33.

ATHENIENSES à Lacedæmoniis & Syracusanis ad Asinarum fluuium in Sicilia uicti, anno Mundi 3600. Vnde hic dies Syracusanis festus. Plut. in Nicia.

S. IACOBVS Maior Apostolus sub Herode Agrippa martyr factus. An. 36. Act. 12.

VIGESIMVS SEXTVS. VII. CAL. AVGVSTI.

ROMVLVS apud paludem Capreæ fulmine ictus nusquam comparuit, anno regni 39. Eutrop. lib. 1. Alij ad 7. diem huius mensis referunt.

LVDI uotiui Romæ celebrati. Cal. Rom.

VIGESIMVS SEPTIMVS. VI. CAL. AVGVSTI.

NEHEMIAS collapsos muros Hierosolymis reædificare cœpit, quos quinquagesimo die absoluit. 2. Esd. 6.

CONSTANTINVS Magnus in Britannia Imp. designatus, an. 311. Vrsperg.

VIGESIMVS OCTAVVS. V. CAL. AVGVSTI.

Faustus dies ROMANIS. CERERI lacte, uino & melle sacrificabatur. Cal. Rom.

VIGESIMVS NONVS. IV. CAL. AVG.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

BASILIVS Græcorum Imp. Bulgaris prælio uictis, quindecim millibus oculos erui iussit. 980. Georg. Cedr.

TRIGESIMVS. III. CAL. AVG.

C. IVNIVS Bubulcus Dictator de Aequis triumphat, anno Vrbis 451. Golz.

C. MARIVS Cimbros ad Alpium radices superauit, anno ab Vrbe condita 652. Plut. Oros. lib. 5.

TRIGESIMVS PRIMVS. PRID. CAL. AVGVSTI.

NABVZARDAN die 7. mensis quinti à Nabucodonosore rege Babyloniorum in Iudæam remissus, templum Hierosolymitanum & urbem totam incendit, anno mundi 3347. 4. Regum 25. Hierem. 52.

AVGVSTI MENSIS

PRIMVS. CALENDÆ AVGVSTI.

BOEDROMIA sacra Athenis.

SPEI ad Olitorium forum sacrum Romæ. Cal. Rom.

MARTI templum apud Romanos sacratum. Liuius.

ROMVLVS de Camerinis triu[redacted] anno conditæ Vrbis 16. Goltz.

Q. FABIVS Maximus Gurges Procos. de Samnitibus triumphat, anno Vrbis 462. Liuius.

SECVNDVS. IV. NON. AVG.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

ROMANI [redacted] Cimnas cæsi, anno Vrbis 538. Liuius, Macrob. 1. Sat. 16. Gell. 5. cap. 17.

QVINTILIVS Varus cum tribus legionibus in saltu Teutoburgensi ab Ariminio Cheruscorum principe sub Augusto cæsus. Auentinus.

Feriæ ROMÆ ob subactam à Cæsare citeriorem Hispaniam. Suetonius.

TERTIVS. III. NON. AVG.

EZECHIEL Propheta prædicit Hierosolymam incendio perituram. Ezech. 1.

NABVZARDAN templum Salomonis in cineres redegit. 4. Reg. 25. Hier. 52.

Templum secundum à TITI militibus incensum. Ioseph. li. 7. cap. 3. Iudæi recentes hoc die ieiunium strictissimè seruant, incedentes nudis pedibus, & humi sedentes legunt tristes Biblicas historias, atq; ter threnos Hieremiæ. Ebesus.

MARDONIVS à Græcis ad Plataeas uictus. Plutarchus in Camillo, & Aristide. Platęenses eo die semper postea Ioui Liberatori sacrificarunt.

PERSICA classis ad Mycalem promontorium Asiæ in Caria uicta, anno Mundi 3488. Herod. lib. 9. Plut.

IACOBVS II. Scotorum rex, arcem Roxburgensem obsidẽs tormento ictus interiit. 1461. Chron. Scot.

QVARTVS. PRID. NON. AVG.

VICTORIÆ festum Romæ. Cal. Rom.

CICERO in exilium iectus. Cic. 4. Epist. 1. ad Atticum.

QVINTVS. NONIS AVGVSTI.

SALVTI in colle Quirinali sacra facta. Cal.Rom.

C.IVNIVS Brutus III. Cos. de Samnitibus triumphauit, anno Vrbis 442. Goltz.

ALFONSVS Aragonum & Siciliæ rex Caietam obsidens, à Genuensium duce Blasio Axereto captus, & Genuam ductus, die D.Dominico sacra: quam iccirco solenni ritu in posterum colere instituêre. Anno 1434. Iacobus Bracellus lib. 3. & 5. belli Hispan. & Pand. Collenutius.

SEXTVS. IIX. IDVS AVGVSTI.

ESDRAS ab exilio Babylonico Hierosolymam reuertitur. 1. Esdræ 7.

MILCIADES & CALLIMACHVS Athenienſium duces, Hippiam Pisistrati filium, ad Marathonem superarunt, anno Mundi 3411. Plutarchus in Camillo. Iust. libro 2. Alij ad 3. Octobris referunt.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

OCTAVIVS Imp. de Pannonijs, Dalmatis, Iapidibus & Gallis triumphauit, anno conditæ Vrbis 724. Goltz.

C.ALBIVS Carrinas eodem anno & die de Gallis & Sueuis triumphat. Goltz.

MAHOMETES II. Turcarum Imp. ad Belgradum à Huniade prælio superatur, & castris exuitur. anno 1456. Bonfinius Decadis 3. libro 8.

SEPTIMVS. VII. IDVS AVG.

AVGVSTVS Actiacum triumphum egit, anno à condita Vrbe 724. Goltz.

CONSTANTINI Magni Imperatoris natalis. Eutropius libro 10. Aliqui ad 26. Februarij referunt.

OCTAVVS. VI. IDVS AVG.

BABYLONICA captiuitas Iudæis mitigari cœpta. Ioseph.

SOLIS Indigetis festum in colle Quirinali. Cal.Rom.

Q.FABIVS Maximus Allobrogicus ingentes copias Allobrogum & Aruernorum proſtrauit. Plinius lib. 7.

AVGVSTVS de Cleopatra regina Aegypti triumphauit, anno 724. Goltz.

LVDI uotiui ab Imperatoribus tantùm obseruati, & ab anno Imperij computati. nam annorum Imperij numerus respondebat totidem dierum ludis, impensarũ ratione. Cal.Rom.

NONVS. V. IDVS AVG.

TRAIANVS Augustus Adrianum adoptauit, & biduo pòst obiit. 118. Onuphrius.

VALENS Imp. à Gothis in prælio cæsus, 378. Diaconus lib. 12. Marianus ad 15. Septembris retulit.

DECIMVS. IV. IDVS AVG.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

BELLONÆ sacerdotes humeros & brachia Romæ uulnerantes, cruore expiabant crimina, & pro uulneribus stipem recipiebant. Cal.Rom.

S.LAVRENTIVS, martyrio functus. 267. Sab.

OTHO Imp. ad Augustam Vindelicorum Vngaros ingenti prælio uicit. 955. [redacted]

VNDECIMVS. III. IDVS AVG.

TRAIANVS Imperator obiit. 116. Ger. Merc. Aliqui ad 7. Martij, alij ad 29. huius mensis referunt.

LVDOVICVS Imperator per triduum cum Hungaris pugnans, tandem hoc die in Bauaria uincitur, flore Germanicæ nobilitatis amissa. 907. [redacted]

DVODECIMVS. PRID. IDVS AVG.

CHARISTERIA festa Athenis pro libertate celebrata. Plut.

ASCALON urbs Syriæ à Christianis capta, anno 1154. Tyr. 18. capite 30.

DECIMVS TERTIVS. IDVS AVG.

SERVORVM feriæ Romæ. quia Seruius Tullus rex ex ancilla hoc die natus, ædem in Auentino Dianæ sacrarit. Plut.

IVSTINIANVS Magnus Imp. obiit, anno salutis 565. Onuphrius. Scotus ad 22. Septemb. anni præcedentis ponit.

DECIMVS QVARTVS. XIX. CAL. SEPTEMBRIS.

PERSÆ Artabazum secuti à Græcis profligati. Inde semper hoc die Ioui Liberatori sacrificatum. Plut.

ATHENIENSES Chabria duce, nauali prælio uictores. Plutarchus in Camillo.

ATER dies ROMANIS. Macrobius.

Romani Ioui LIBERATORI uictimas cædebãt. Cal.Rom.

DECIMVS QVINTVS. XIIX. CAL. SEPTEMBRIS.

MARIA Deipara uirgo ad cælos migrauit, anno Christi 47. Onophrius.

HOSPITALARII equites S. Ioannis Rhodum insulam Turcis eripuêre. 1309. Chron. Fran.

DECIMVS SEXTVS. XVII. CAL. SEPT.

NEPTVNO equestres ludi à Romulo instituti. Cal.Rom.

DECIMVS SEPTIMVS. XVI. CAL. SEPT.

IANO ad theatrum Marcelli sacrum. Cal.Rom.

TIBERINALIA festa Romæ. Nouid.

PORTVMNALIA sacra ad pontem Aemylium. Cal. Vet.

DECIMVS OCTAVVS. XV. CAL. SEPT.

CONSVALIA Romæ celebrata in honorem Neptuni, ludique equestres habiti, quia Romulus Sabinas uirgines prætextu ludorum Conso faciendorum Romam pellectas rapuisset. Plutarchus in Romulo, & Numa. Alij ad Martium, aliqui ad Iulium referunt.

DECIMVS NONVS. XIV. CAL. SEPTEMBRIS.

FLAMEN dialis Romæ uindemiam auspicatur. Plin. 18. c. 29.

VINALIA rustica, siue secunda. Eo die uinum in urbem primum deferebant. Is erat Ioui sacer, quòd Latini cum Mezẽtio bellum gesserant, & Ioui ob liberationem uinum dedicarant. Calend.

AVGVSTVS Imp. obiit, anno imperij 56. salutis 16. ætatis ipsius 76. Eodem etiam die olim primum consulatũ inierat.

PROBI Imperatoris natalis. Orosius.

ALARICVS cum suis copiis primò Italiam ingressus, 401. Cuspinianus in Consulibus.

VIGESIMVS. XIII. CAL. SEPT.

MYSTERIA magna Athenis celebrata, quibus extra urbem Bacchus mysticus efferebatur. Plutarchus in Camillo.

ATHENÆ ab Antipatro captæ, & præsidium Macedonicum impositum, anno 3633. Plutarchus in Demosth. & Camillo.

THEBÆ Bœotiæ ab Alexandro Magno deletæ, circa festum Mysteriorum, anno creationis 3628. Plutarchus in Alex. Iustinus libro 11.

VINALIA leniendis tempestatibus Romæ peracta, & Ioui agna mactata. Cal.Rom.

VIGESIMVS PRIMVS. XII. CAL. SEPT.

VINALIA rustica, iuxta Varronem.

HOLITORVM dies feriatus Romæ. Cal.Rom.

VENERI ædes dedicata, & horti tutelæ Veneris assignati. Calend.

M. FVL. Nobilior Procos. de Liguribus & Eleatibus magna pompa triumphauit, anno conditæ urbis 595. Goltz.

BELGRADVM Christiani orbis propugnaculum, ad confluentem Saui Danubiique situm, turpissimè est amissum, anno 1521. Dubrauius libro 33.

VIGESIMVS SECVNDVS. XI. CAL. SEPTEMBRIS.

VENATRICIA festa Dianæ ob uenationes Romæ sacrata. Cal.Rom.

VIGESIMVS TERTIVS. X. CAL. SEPT.

VVLCANALIA festa Romæ. Ludi Vulcano fiebant in uico Flaminio. Cal.

L.PAPYRIVS Cursor Cos. III. de Samnitibus celebrẽ triumphum egit, anno ab Vrbe condita 434. Golz.

ODOACER Herulus, Augustulum ultimum Imperatorem Occidentis abdicare coegit, & ipse primus rex Barbarorũ in Italia creatus. 476. Onuphrius.

RODOLPHVS I. Cæsar, Orthocarum regem Boemiæ ad Niderburg in Austria, superauit & interfecit, anno 1278. Munst.

VIGESIMVS QVARTVS. IX. CAL. SEPTEMBRIS.

ELVL. sextus mensis Iudæorum incipit. Masseus.

HAGGÆVS propheta hortatur Salathielem ducem ad Templi Hierosolymitani reædificationem.

Cœna PONTIFICVM Romæ. Cal.Rom.

Carthaginensibus inauspicata dies ob aliquot clades. Plutar.

ROMA à Gothis primò capta, anno Christi 409. Diac. lib. 13.

VIGESIMVS QVINTVS. IIX. CAL. SEPTEMBRIS.

AMBARVALE sacrum Romæ, Opi Consiuæ in Capitolio. Cal.Rom.

GRATIANVS Imp. Maximi dolo apud Lugdunum occisus, anno 383. Marcell. Scotus in Chronicis 21. Septembris anni insequentis posuit.

VIGESIMVS SEXTVS. VII. CAL. SEPTEMBRIS.

ALEXANDER Magnus Darium ultimo prælio ad Arbela uicit, & monarchiam Persarum ad Græcos transtulit, anno 329. ante Christũ. Iust. Diodorus. Aliqui ad 25. Sept. referũt.

M.HORATIVS Barbatus Cos. de Sabinis triumphauit, anno Vrbis Romæ 304. Golz.

PHALLAGOGIA festa Romæ. Matronæ Phallum ad ædem Veneris extra portam Collinam deferebant. Cal.Rom.

VIGESIMVS SEPTIMVS. VI. CAL. SEPTEMBRIS.

VVLTVRNALIA festa Romæ. Cal.Rom.

MAXI-

MAXIMVS tyrannus cum filio Victore à Theodosio uictus & occisus, anno Christi 388. Paul. Diac.

VIGESIMVS OCTAVVS. V. CAL. SEPTEMB.

SOLI & Lunæ sacra Romæ facta. Cal.Rom.

EZECHIEL spiritu Domini raptus, scelera Iudæorum agnoscit. Ezechielis 8.

S.AVGVSTINVS Episcopus Hipponensis moritur, anno officij 40. ætatis 76. salutis 438. Mar. Scot.

AVGVSTVLVS Imperium Odoacro resignauit. Et sic defecit Imperium Occidentis, anno à Iulio Cæsare 522. salutis 476. Onuphrius.

VIGESIMVS NONVS. IV. CAL. SEPTEMB.

Ater dies ROMANIS. Macrob.

VVLCANALIA festa Romæ. Festus.

TRAIANVS Imper. apud Seleuciam obiit, anno salutis 116. Mar. Scot. lib. 2. Mercator refert ad 11. diem Augusti. Masseus ad 17. Martij anni 119.

LVDOVICVS rex Vngariæ ad Mugaciacum à Solymanno Turcarum Imper. uictus, Buda per deditionem occupata. 1526. P. Iouius.

TRIGESIMVS. III. CAL. SEPT.

MVNDO Cereris patri festum Romæ celebratum. Cal. Rom.

TRIGESIMVS PRIMVS. PRID. CAL. SEPTEMBRIS.

C.CALIGVLA natus, anno Christi 40. Sueton. Oros. 7. cap. 5.

COMMODVS Imp. nascitur. Herod.

SEPTEMBRIS MENSIS DIES

PRIMVS. CAL. SEPT.

MEDITRINALIA festa, & Senatus legitimus Romę. Varro.

STILICHO uir clarissimus ob affectati regni suspicionem Rauennæ à militibus iussu Honorij Imp. generi interfectus est, anno 408. Sigonius lib. 10. Imp. occid.

SECVNDVS. IV. NON. SEPT.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

AVGVSTVS Cęsar, M. Antonium Triumuirum & Cleopatrã ad Actium nauali pręlio superauit, anno 28. ante Christum. Suet. Dion, anno Vrbis 722.

THEODERICVS rex Gothorum in Italia obiit. 526. Onuph.

RODERICVS rex Gothorum in Hispania cum Saracenis per septem dies pugnans tandem cadit, anno 714. Cælius lib. 1. Saracenicæ hist.

TERTIVS. III. NON. SEPT.

L.AEMYLIVS Paulus Cos. Perseum regem uicit, anno ab Vrbe condita 586. Liuius, Plut. in Aemyl.

C.SOSIVS Nepos Procos. ex Iudæa sub Octauiano Cæsare triumphauit, anno Vrbis 719. Goltz. in Fastis.

QVARTVS. PRID. NON. SEPT.

Q.FABIVS Maximus Rullianus Cos. de Samnitibus, Hetruscis, & Gallis triumphauit, anno Vrbis Romæ 458. Goltz.

SOLYMANNVS Turcarum Imp. in expeditione Vngarica ad urbem Quinq; ecclesiarum obiit, anno salutis 1566. Alij 9. Sept. ponunt.

QVINTVS. NONÆ SEPT.

M.GEGANIVS Macerinus Cos. de Volscis triumphauit, anno Vrbis 310. Goltz.

M.FABIVS Ambustus Cos. ouans de Hernicis triumphat 393. Liuius.

L.AEMYLIVS Paulus Cos. II. Persea Macedonum regem cũ tribus filiis Romæ in triumpho duxit. 587. Liuius.

SEXTVS. IIX. IDVS SEPTEMB.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

EREBO ariete & oue nigra Romæ sacrificatum. Cal.Rom.

Terræmotus per totum orbem extitit, & dimidium CYZICI corruit. 545. Cedr. in Iustiniano.

SEPTIMVS. VII. IDVS SEPTEMB.

L.Cæcilius METELLVS Procos. de Pœnis triumphauit, anno Vrbis 502.

ZYGETHVM Christianorum in Vngaria propugnaculum à Turcis occupatum, Nicolao comite Seriniio cæso. 1566.

OCTAVVS. VI. IDVS SEPTEMB.

MARIA uirgo Deipara, in lucem ędita, anno 27. Augusti Imp. Onuph. Pan.

HIEROSOLYMA V. mense obsidionis à Tito direpta atq; incensa, anno Christi 73. Iosephus.

NONVS. V. IDVS SEPTEMB.

AVRELIANI Cæsaris natalis. Cal.Rom. Vopiscus.

HONORIVS Imp. natus. Hist. Trip. lib. 9.

DECIMVS. IV. IDVS SEPTEMB.

IVDÆORVM amicitia cum Romanis firmata die 18. mensis Elul. 1. Mach. 14.

Ater dies ROMANIS. Gellius.

VNDECIMVS. III. IDVS SEPT.

FELIX cum sorore Regula ex D. Mauritij Thebani societate ob Christianæ fidei confessionem à Diocletiani præfectis Tiguri decollati. 281. Hermannus Contr.

DVODECIMVS. PRID. IDVS SEPT.

LVDI magni Romæ ad quatriduum celebrati. Cal.Rom.

CONSTANTINOPOLIS à Græcis recepta per Michaelẽ Palæologum. 1261. Ger. Mercator.

DECIMVS TERTIVS. IDVS SEPT.

CAPITOLIVM à Tarquinio Prisco incoatũ, à Superbo extructum: tertio anno post eius eiectionem ab Horatio consule Ioui dedicatum. Plut. in Poplicola.

PRÆTOR Romæ clauum figebat in Iouis templo, notam annorum. Cassiodorus.

L.QVINTIVS Cincinnatus Dictator de Aequis triumphat. 295. à condita Vrbe.

M.AEMYLIVS Mamercinus de Fidenatibus triumphum egit, anno Vrbis 116. Goltz.

TITVS Imp. febri correptus obiit, anno salutis 83. Suet. Aliqui ad 28. Maij referunt.

DECIMVS QVARTVS. XIIX. CAL. OCTOBRIS.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

HERACLIVS Imp. crucem à Cosroe Persarum rege receptã Hierosolymam infert.

CORNELIVS præsul Romanus anno tertio Decij martyrizatus. 254. Mar. Scot. Alij ad 5. Maij referunt.

CYPRIANVS episcopus Carthaginensis martyr factus. 263. Abbas Vrsperg.

DECIMVS QVINTVS. XVII. CAL. OCTOB.

IVVENTÆ & Summani festum Romæ. Cal.Rom.

LVDI magni quatuór dierum huc referuntur ab Asconio Pediano.

VALENS Imp. cum exercitu à Gothis in Thracia deletus. 378. Mar. Scot. Diaconus lib. 12. ad 9. Augusti refert.

DECIMVS SEXTVS. XVI. CAL. OCTOBRIS.

PLATÆENSES quotannis sacra iis faciebant, qui contrà Persas fortiter præliãntes duce Pausania occubuerant. Plutarchus in Aristide.

AVGVSTVS Imp. Atellæ in Campania moritur, anno salutis 16. Mar. Scot. lib. 2. Alij ad 19. Aug. referunt.

DECIMVS SEPTIMVS. XV. CAL. OCTOBRIS.

IVDÆI absolutis mœnibus Hierosolymorum per Nehemiã festum egerunt anno 20. regni Artoxerxis, post restaurationem templi 71. post solutam captiuitatem à primo anno Cyri 92. ante Christum 444. Neh. 6.

VALENTINIANVS Imper. apoplexia interiit, anno salutis 374. Mar. Scot. 2. Alij ad 17. Nouẽbris anni sequẽtis referũt.

THEODOSIVS Pius Imp. Mediolani moritur, anno salutis 398. [redacted] Sed Tripartita historia 17. Ianuarij anni 395. & Vrspergensis 16. Nouemb. 399. ponunt.

DECIMVS OCTAVVS. XIV. CAL. OCTOBRIS.

IVDÆI templi Hierosolymitani restaurationem aggrediuntur. Haggæi 2.

LVDI triumphales Romæ. Cal.Rom.

DOMITIANVS Imperator cõfoditur, anno salutis 97. Suet. Cusp. Mar. Scotus ad 29. Octob. refert.

DECIMVS NONVS. XIII. CAL. OCTOBRIS.

AEGYPTII sacra faciebant Thot numini, ob nouas fruges. Plutarchus in Osiride.

CIRCENSES ludi Romæ instituti in Antonini Pij natalem. Herodianus.

VIGESIMVS. XII. CAL. OCTOB.

LVDI triumphales Augusto per 4. dies decreti. Cal.Rom.

TIBERIVS Imp. ueneno sublatus, anno salutis 39. Cassiodorus, Mar. Scot.

VIGESIMVS PRIMVS. XI. CAL. OCT.

RO. [redacted] Olympiadis secundæ. Plutarchus.

Thebęę legionis MILITVM decim⁹ quisq; cũ duce suo Mauricio & Exuperio peremtus est Octoduri. Sigon. lib. 1. Imp. occid. Sigebertus in seq diem refert.

GRATIANVS Imp. Lugduni interfectus. 384. Mar. Scot. Sed Marcellinus 25. Augusti anni præcedentis posuit.

AETIVS dux de Imperio Romano optimè meritus à Valentiniano Imp. occisus, anno 454. Masseus.

VIGESIMVS SECVNDVS. X. CAL. OCT.

M.VAL. Corius Cos. 3. de Samnitibus triumphauit, anno Vrbis 410. Goltz.

VERGILIVS Maro Brũdusij moritur, ante Christũ 16. Volat.

VIGESI-

VIGESIMVS TERTIVS. IX. CAL. OCTOBRIS.

THYSRI septimus mensis Iudæorum.

TVBARVM festum, siue Clãgoris, olim à Iudeis celebratum: quo dicunt commonefieri populum de liberatione Isaac ab immolatione. Leuit. 23.

ESDRA librum Legis in lucem reuocauit. Nehem. 8.

ZOROBABEL cum populo altare ædificat, & holocausta offert, antequam templum restauratum esset. 1. Esd. 3.

Cursus EQVORVM in sempiternũ Romę instituti. Cal. Rom.

AVGVSTVS Romæ natus, anno 61. ante Christum. Sueton.

S. IOANNES Baptista uox clamans in deserto prædicationem de Christo incipit. Ioan. 1.

VIGESIMVS QVARTVS. IIX. CAL. OCTOBRIS.

IVDÆI ad Esdram congregati ut Legem audirent, inuenêre hoc die festum Tabernaculorum celebrandum. 2. Esd. 8.

A. CORN. Cossus Aruina Cos. de Samnitibus triumphauit, anno Vrbis 410. Goltz.

MAXENTIVS Cæsar à Constantino Imp. uictus, anno 312.

VIGESIMVS QVINTVS. VII. CAL. OCTOBRIS.

GODOLIAS præfectus Iudæorum, quem Nabuzardan constituerat, per insidias ab Ismaele interfectus. Hæc cædes occasionem præbuit nouæ migrationi in Aegyptum, quam tamen Hieremias dissuasit. Vnde hic Iudæorum ieiunium. 4. Reg. ult. Hierem. 41. & 42.

DARIVS Persarum rex, ab Alexandro Magno ad Arbela uictus, & à suis occisus, anno 1. Olympiad. 112. Diodor. Aliqui ad 26. Augusti referunt.

SATVRNO & MAMÆ humanis uictimis Herculis monitu sacrificatum Cal. Rom.

P. SEMPRONIVS de Aequis triumphauit. 449. Goltz.

M. FVLVIVS Petinus Cos. de Samnitibus triumphat, anno Vrbis 454.

M. VAL. Messala Coruinus Procos. ex Gallia, anno à condita Vrbe 725. Goltz.

VIGESIMVS SEXTVS. VI. CAL. OCTOBRIS.

Octoginta VIRI sacrificia Domino oblaturi prope cadauer Godoliæ ab Ismaele interfecti. Ierem. 41.

VESPASIANVS Imp. profluuio uentris moritur, anno salutis 81. Mar. Scotus libro 2. Suetonius cum aliis ad 24. Iunij retulerunt.

VIGESIMVS SEPTIMVS. V. CAL. OCTOBRIS.

D. IVNIVS Pera Cos. de Sassinatibus triumphauit, anno Vrbis 487. Golz.

VIGESIMVS OCTAVVS. IV. CAL. OCTOBRIS.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

L. Fur. CAMILLVS de Tiburtibus triumphat, anno Vrbis 415. Goltz.

BAIAZETHES I. Turcarum Imperat. ad Nicopolim uictor. 1395. Cuspin.

VIGESIMVS NONVS. III. CAL. OCTOBRIS.

LVDI fatales Romæ, & Epulum Mineruæ. Cal. Vet.

C. MÆNIVS Cos. de Antiatibus, Lauiniis & Veliternis triumphauit per biduum, anno à condita Vrbe 415. Goltz.

TRIGESIMVS. PRID. CAL. OCTOB.

Dedicatio templi SALOMONIS per dies quatuordecim. 3. Regum 2.

Cn. POMPEIVS Magnus natus, anno Vrbis 648. & ante Christum 103. Plin. 37. cap. 2. Plut.

IDEM A. V. C. 691. triumphum Romæ per biduum de Oriente, Mithridate, & Iudæis peregit, & populo integras arbusculas balsami ostendit. Plin. 7. cap. 27. & Plut.

S. HIERONYMVS Bethlehemæ moritur, ætatis 91. salut. 442. Volat. 16. Se[redacted]

OCTOBRIS MENSIS DIES

PRIMVS. CALENDÆ

FESTVM Propitiationis Iudæorum, in quo nullum opus faciendum, sed ieiunandum usque ad uesperam. Leu. 16. & 23.

LIBERI Patris festum Romæ. Cal. Vet.

Cn. POMPEIVS uictus ad Pharsalum à Cæsare, cum paucis in Aegyptum fugit. Plut. in Pomp.

ALBOINVS rex I. Longobardorum insidiis Rosemundæ uxoris occisus. 571. Onuph.

SECVNDVS. VI. NON. OCTOB.

ATER dies ROMANIS. Gellius.

Expiationis festum quotannis IVDÆIS celebratum, quo uno eo Deus mandauit ieiunium seruari. Leuit. 23.

IESVS baptizatus à Ioanne. Matth. 3. Masseus.

TERTIVS. V. NON. OCTOB.

PERSÆ à Græcis ad Marathonem uicti. Herodot. Sed Plutarchus ad 6. diem Augusti retulisse uidetur.

IESVS in desertum abiit, per 40. dies ieiunaturus. Matth. 4.

HIEROSOLYMA, anno Sal. 1187. obsidionis die decimaquarta, anno octuagesimonono q̃ de barbaris olim recepta fuerat, capto rege Guidone iam priùs à Barbaris, Tripolitani comitis Raymundi proditione victori Saladino Aegyptio dedita est, ut ciuibus incolumibus uel abire uel manere liceret. Latinis ad habitandum urbs negata: Syris, Græcis, Armenis, Iacobitis, Georgianis & Nestorianis stationes designatæ. Tyrius.

QVARTVS. IIII. NON. OCTOB.

Ater dies ROMANIS. Macrob.

LEMVRALIA festa Romæ. Cal.

MVNDO Cereris patri sacrificatum. Cal. Vet.

AQVILIVS Florus Procos. de Pœnis triumphat 495. ab Vrbe condita. Goltz.

C. LVCTATIVS Catulus Procos. de Pœnis ex Sicilia nauali triumphum egit, anno Vrbis 512. Goltz.

QVINTVS. III. NON. OCTOB.

LVDI Alemannici Romæ per sex dies. Ara tum deorum Inferorum placandis manibus adibatur in Circo maximo. Calend. Rom.

M. FVLVIVS Curuus Petunus Cos. de Sãnitibus triumphat, anno Vrbis 448. Goltz.

M. FABIVS Pictor Cos. de Sassinatibus triumphauit. 487. Liu.

C. SVLPITIVS Paterculus Cos. de Pœnis & Sardis triumphum egit, anno à condita Vrbe 495. Goltz.

SEXTVS. PRID. NON. OCTOB.

Q. VAL. Falto Propr. ex Sicilia nauali triumphum egit, anno ab Vrbe condita 512. Goltz.

L. LVCVLLVS Tigranem regem ad Tigrano certam uicit. Plutarchus in Lucullo.

CIMBRI C. Manlium & Q. Seruilium Cæpionem Proconsules Romanorum binis castris exuerunt. Vnde hic dies ater dictus, anno conditæ Vrbis 650. Flor. Eutrop. lib. 5.

SEPTIMVS. NON. OCTOB.

SALOMONIS templum dedicatum. 3. Reg. 8.

HANNIBAL primò Italiam cum ingenti exercitu ingressus, anno urbis 537. Mel. in Chron.

OCTAVVS. IIX. IDVS OCT.

Festa PYANEPSIA Athenis quotannis celebratà in memoriam felicis reditus Thesei. Plut. in Thes.

Eodem die OSCHOPHORIA Apollini peracta, ubi pueri ramum oleæ onustum uuis, ficis, & aliis fructibus gestantes, circumibant ad ianuas diuitum, petentes munuscula carmine lepido. Herodot. in uita Homeri. Plut.

NONVS. VII. IDVS OCT.

ARCA Noachi quieuit in montibus Ararat, & ibi immota stetit ad LXXIV diem usq; , antequàm altiorum montium cacumina apparerent. Gen. 8.

DECIMVS. VI. IDVS OCT.

EVDOXIA Arcadij Imp. uxor Constantinopoli decessit, anno 404. Masseus. Aliqui ad 4. Octob. referunt.

VNDECIMVS. V. IDVS OCT.

NICÆA urbs Bithyniæ terræmotu euersa 371. Hist. trip. lib. 7.

LVDOVICVS Bauarus Imp. iuxta Monachum in syluis de equo ruens expirauit, anno salutis 1347. Cusp.

DVODECIMVS. IV. IDVS OCT.

AVGVSTALES ludi Romæ. Cal. Rom.

C. NORBANVS Flaccus Procos. ex Hispania triumphat, anno Vrbis 719. Goltz.

L. SEMPRONIVS Atratinus Procos. ex Africa triumphum egit. A. V. C. 732.

DECIMVS TERTIVS. III. IDVS OCTOBRIS.

SALOMONIS templi dedicatio die 14. finita. 3. Reg. 8.

TABERNACVLORVM septimus dies, & festum sub Esdra finitum, anno Mundi 3408. 2. Esdræ 8.

FESTVM Salicis siue Palmarum Iudæis, ubi exponebant libros quinq; Mosis. Leuit. 23.

LVDI Ioui Liberatori, p aliquot dies Romę habiti. Cal. Rom.

Q. FABIVS Maximus Cos. ex Hispania triumphat, anno à cõdita Vrbe 708.

CLAVDIVS Cæsar ab Agrippina coniuge, ueneno necatur. Nero Imp. à militibus salutatur. Suetonius.

DECI-

DECIMVS QVARTVS. PRID. IDVS OCTOBRIS.

Octauus dies TABERNACVLORVM, quod erat festũ Retẽtionis seu collectæ, quia populus ad colligendã pecuniã ꝓ sacrificiis retinebatur. Post huius meridiem Iudæi ex tabernaculis exeuntes redibãt in suas domos. Leuit. 23.

HAGGEVS uaticinatur de Christi aduentu, anno creationis 3490.

DECIMVS QVINTVS. IDVS OCTOB.

Lætitia legis, qua IVDÆI exultant, quòd finitur lectio in Synagogis quinq; librorum Mosis, & denuò incoatur primus liber. Vnde ea nocte singuli accendunt suos cereos. Eberus.

MERCATORES Mercurio sacra faciebant. Equus October nomine in Campo Martio immolabatur, cuius os panibus redimibant, sacrificiumq; istud Marti ob frugum euentum statuebant. Cal. Rom.

ROMVLVS de Veientibus & Fidenatibus triũphauit, anno Vrbis 21. Goltz.

L. PAPYRIVS Cursor Dict. II. de Samnitib. triũphauit 444.

Q. PEDIVS Nepos Procos. ex Hispania triumphauit. Goltz.

P. VERG. Maro Mantuæ natus, anno Vrbis 684. Volat.

DECIMVS SEXTVS. XVII. CAL. NOVEMBRIS.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

IVDÆI celebrant conuiuia, & reliquias festi præteriti consumunt, atq; hanc diẽ ex psalm. 118. Vincite festũ dicũt. Eberus.

IVDÆI ab exilio Babylonico reuersi, nouũ fœdus cum Deo fecerunt, iuramento & literis sigillis confirmatum. Nehemiæ, cap. 9. 10.

DECIMVS SEPTIMVS. XVI. CAL. NOVEMBRIS.

HONORIVS Occidentis Imp. electus. 394. Onuph. Pan. Sed Cuspinianus ad 10. Ianuarij anni præcedentis refert.

DECIMVS OCTAVVS. XV. CAL. NOVEMBRIS.

BASILEA cum finitimis arcibus terræmotu corruit, anno 1356. Stumpfius.

DECIMVS NONVS. XIV. CAL. NOVEMBRIS.

ARCA Noe in montibus Armeniæ quiescit. Gen. 8.

MYSTERIA minora Athenis peracta. Plin. Galen.

LVDI Solis Romæ per quatriduum. Cal. Vet.

VIGESIMVS. XIII. CAL. NOVEMB.

AEGYPTIACVS dies & ater. Cal. Rom.

Arcium & ciuitatum magnus numerus in regno GRANATÆ terra absorptus, anno 1523 Lycosth. in Prodig.

VIGESIMVS PRIMVS. XII. CAL. NOVEMB.

PALMARVM grande festum Iudæis celebratum, quo Letaniam canunt. A[redacted]

LACEDÆMONII canem Marti immolabant. Cal.

VIGESIMVS SECVNDVS. XI. CAL. NOVEMB.

PALLADIS sacra Pamboeotia Græcorum.

VIGESIMVS TERTIVS. X. CAL. NOVEMB.

BVL siue Maresuan octauus mensis Iudæorum incipit. Mass.

ZACHARIAS propheta post reditum ex captiuitate Babylonica minatur præsentem Dei iram. Zach. 1.

LIBERO patri sacra Romæ facta. Cal. Rom.

VIGESIMVS QVARTVS. IX. CAL. NOVEMB.

DOMITIANVS Imp. natus, anno Christi 60. Vnde hunc mensem à se Domitianum nominari uoluit. Suetonius, Macrobius 1. cap. 12.

VIGESIMVS QVINTVS. IIX. CAL. NOVEMB.

LACEDÆMONII quartarios uini offerebant Apollini. Beutherus.

VIGESIMVS SEXTVS. VII. CAL. NOVEMB.

C. ASINIVS Pollio Procos. ex Partineis triumphauit, anno Vrbis 713. Goltz.

CONRADINVS Siciliæ rex, Sueuorũ familiæ dux ultimus, & FRIDERICVS Austriæ dux, in foro Neapolitano decollati, anno 1269. Collenutius.

VIGESIMVS SEPTIMVS. VI. CAL. NOVEMB.

ALBERTVS II. Cæsar dysenteria obiit. 1439. Bonf. Dec. 3. l. 4.

MOGVNTIA ciuitas ab Adolpho Nassouiensi episcopo proditione expugnatur. 1462. Stumpfius.

ERASMVS Roterodamus natus, anno Christi 1465.

VIGESIMVS OCTAVVS. V. CAL. NOVEMB.

ISIACA festa Romæ per quatriduum. Cal. Rom.

VIGESIMVS NONVS. IV. CAL. NOV.

VERTVMNI feriæ, & epulum Mineruæ celebratũ. Cal. Rom.

P. SVLPITIVS Sanerrio Coss. de Samnitibus triumphauit. 449. Goltz.

DOMITIANVS Imp. occisus, anno Christi 100. Mar. Scot. Alij ad 18. Septẽbris referunt, & tribus annis iuniorẽ faciũt.

TRIGESIMVS. III. CAL. NOV.

LVDI uotiui Romæ. Cal. Vet.

CHRISTIANORVM sedecim millia à Sapore rege Persãrum ob Christianæ fidei confessionem sublati. 347. Soz. l. 2.

TRIGESIMVS PRIMVS. PRID. CAL. NOVEMB.

C. PONTINIVS Nepos Procos. de Allobrogibus ex Gallia triumphauit, anno à condita Vrbe 699. Goltz.

AVGVSTVLVS ultimus Imp. Occidẽtis creatus. 475. Onuph.

NOVEMBRIS MENSIS DIES

PRIMVS. CALENDÆ.

FVL. Flacc. Cos. de Vulsiniẽsib. triũphauit, an. Vrbis 489. Golz.

L. SYLLA bello ciuili Pontium Telesinum ingenti prælio superauit, anno à cõdita Vrbe 666. Plut. in Sylla. Eutrop.

SECVNDVS. IV. NON. NOV.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

TERNOVENA festa Romæ celebrata. Cal. Rom.

PLINIVS Secundus Nouocomensis, flagrante Vesuuio monte, ad explorandas propius causas, fauillarum ui extinguitur, anno 112. Eusebius.

PROBVS Augustus occisus, anno urbis Romæ 1033. Goltz.

TERTIVS. III. NON. NOV.

Festa HILARIA Romæ. Cal. Rom.

CONSTANTIVS II. Imp. ad radices Tauri mõtis moritur, 361. Onuphrius.

QVARTVS. PRID. NON. NOV.

CONSTANTINOPOLI seditio inter Orthodoxos & Passianos excitata ob hymnum Trinitatis, anno 512. Marcell.

QVINTVS. NONÆ NOVEMB.

SICYONII celebrabant festum Soteria in honorem Arati, quo die patriam à seruitute Macedonum uindicauerat. Plutarchus in Arato.

NEPTVNO gratiarum actio habita à nautis. Cal. Rom.

SEXTVS. IIX. IDVS NOVEMB.

Ater dies ROMANIS. Macrobius.

HIEROBOAM rex Israel erexit duos uitulos aureos, atque hunc diem quotannis celebrari mandauit, anno Mundi 2975. 3. Regum 12.

SEPTIMVS. VII. IDVS NOVEMB.

Dies infaustus ROMÆ. Parentationes inferorum. Cal. Rom.

Saxũ ingens duorũ centenariorũ cum dimidio prope ENSISHEIM Alsatiæ oppidũ de cœlo cecidit. 1503. Paral. Visper.

OCTAVVS. VI. IDVS NOVEMB.

CHRISTVS 30. anno ætatis in Iordane baptizatus est ante sextum Id. Nou. qui est secundùm Aegyptios Athyr mensis 12. Græcorum Dij octauus, Macedonum Apellæi 16. Cappadocum Aratata 15. Atheniensium Metagcitnionis 7. Hebræorum Marhesuan 7. Epiphanius lib. 1. contra hæreses, tomo primo, hæresi 51.

Aegyptiacus & ater dies ROMANIS. Ara deorum inferorũ in Circo maximo tertiò adibatur. Cal. Rom.

Natalis NERVÆ, TRAJANI, & CONSTANTII Imperatorum. Sueton. Orosius.

NONVS. V. IDVS NOVEMB.

LVDI uotiui Romæ. Cal. Rom.

ROMANVS Argyropylus Imperator Orientis electus, anno 1030. Cedrenus.

DECIMVS. IV. IDVS NOVEMB.

PITHOEGIA festa Græcis. tum referabant uini dolia. Plut.

HYSTERIA festa Romanis. Cal. Roman.

VARNENSIS memorabilis clades circa mare Euxinum, an. 1444. Blond. Sabell. Bonfin. Dec 3. lib. 6.

VNDECIMVS. III. IDVS NOV.

Maria clausa ROMANIS usq; ad sextum Idus Martias. Calend. Roman.

IESVS tentatur à Diabolo in deserto post ieiunium. Matth. 5.

DVODECIMVS. PRID. IDVS NOV.

CHOES festum apud Græcos. Plut.

SENATVS legitimus Romæ. Ludi per dies quinq; celebrati. Cal. Rom.

M. AQVILIVS Procos. ex Asia triumphauit, anno Vrbis 927. Goltz.

DECIMVS TERTIVS. IDVS NOV.

Minerual ATHENIS soluebatur præceptoribus. Athenęus.

IOVIS epulum Romæ. Cal. Rom.

Q. FABIVS Maximus Rutilianus Procos. de Hetruscis triumphat, anno Vrbis 444.

C. FVL. Maximus Centumalus Cos. de Sãnitibus & Hetruscis triumphum egit, anno à condita Vrbe 455. Golz.

C. IVLIVS.

C.IVLIVS Cæsar uicto Pompeio Dictator creatus.Suet.
OCTAVIANVS Cæsar ouans ex Sicilia Vrbem ingressus. 717.Goltz.

DECIMVSQVARTVS. XIIX. CAL. DECEMB.

Ater dies ROMANIS.Macrob.lib.1.Saturn.
S.CLEMENS Episcopus Romanus anno tertio Traiani martyr factus.Plat.

DECIMVSQVINTVS. XVII. CAL. DECEMB.

VALERIANVS Imp. dictus,anno à cõdita urbe 1020. Golz.

DECIMVSSEXTVS. XVI. CAL. DECEMB.

TIBERIVS Cæsar natus anno 39.ante Christum.Suet.
THEODOSIVS Imp.senior obiit 309. Vrspergensis ponit 17.Septemb.anni 398.at Tripart.hist.17.Ianuarij 395.

DECIMVSSEPTIMVS. XV. CAL. DECEMB.

VESPASIANVS Imperator natus anno Christi 11. Suet.
TITVS Vespasiani filius post subactam Iudæam in Syriæ oppido Beryto patris sui natalem celebrauit, atq; in ludorum spectaculis aliquot Iudæorum millia bestiis lacerãdos obiecit,anno Christi 73.Iosephus de bello Iud.

DECIMVSOCTAVVS. XIV. CAL. DECEMB.

M.ANTONINVS anno Imperij 19.salutis 189. moritur. Marianus Scotus.

DECIMVSNONVS. XIII. CAL. DECEMB.

Cœna PONTIFICVM in honorem Cybeles matris deûm Romæ.Cal.Rom.

VIGESIMVS. XII. CAL. DECEMB.

BALDVINVS v.Balduini IV.nepos,anno 5. ætatis rex Hierosolymitanus consecratur, ablata regni administratione Guidoni Lusignano. 1183.Hinc plurimæ turbæ subsecutę,& Hierosolyma quarto anno amissa.Gul.Tyrius.

VIGESIMVSPRIMVS. XI. CAL. DECEMB.

LVDI Liberalici in honorem Nympharũ & Heroum instituti.Cal.Rom.
INSTITVTIONES Iustinianei iuris editæ anno 534. Ant. Contius lib.1.

VIGESIMVSSECVNDVS. X. CAL. DECEMBRIS.

CASLEV nonus mensis Iudæorum incipit.Masseus.
PLVTONI & Proserpinæ sacrificabatur ROMÆ uiuo homine.Cal.Rom.
M.VAL. Coruinus IIII. Dictator II. de Marsis & Hetruscis triumphum egit,anno Vrbis 452. Goltz.

VIGESIMVSTERTIVS. IX. CAL. DECEMB.

VALENTINIANVS iunior quadrimus patri in imperio successit,anno Christi 378.Orosius.

VIGESIMVSQVARTVS. IIX. CAL. DECEMBRIS.

Aegyptiacus dies ROMANIS.Cal.Rom.
HELIOGABALVS Imper. Romæ militari tumultu occisus. 223.Mar.Scotus.

VIGESIMVSQVINTVS. VII. CAL. DECEMBRIS.

ZACHARIAS propheta Iudæis uerum ieiunium prædicat, anno Mundi 3502. Zach.7.
LVDI Sarmatici Romæ per dies septem.Cal.Rom.
CATHARINA uirgo martyr Alexandriæ 205.Bapt.Mant.

VIGESIMVSSEXTVS. VI. CAL. DECEMBRIS.

Ser.TVLLIVS Romanorum rex de Hetruscis triumphum egit,anno à condita Vrbe 182.Goltz.
NERO Imp.seipsum interfecit,anno salutis 72.Scot. Onuphrius 10.Iunij ponit.

VIGESIMVSSEPTIMVS. V. CAL. DECEMBRIS.

Inferiæ fiebant, Gallis & Græcis in foro Boario defossis ROMÆ.Plutarchus.
TRIVMVIRI creati ad pacandam Rempublicam, M. Aemilius Lepidus,M.Antonius, & Cæsar Octauius, anno Vrbis 710. Goltz.
P.VENTIDIVS Nepos Procos. ex Tauro monte & Parthis triumphauit,anno Vrbis 715.Goltz.
HORATIVS Flaccus obiit.Volat.
SEVERVS Imp.Eboraci in Britannia mortuus, anno salutis 212.Scotus lib.2.Mercator ad 4.Februarij refert.

VIGESIMVSOCTAVVS. IV. CAL. DECEMBRIS.

Ater dies ROMANIS.Gellius.
Semideis & Heroibus honores ROMÆ habiti.Cal.Vet.
L.Aemylius PAVLVS Procos. ex Macedonia de rege Perseo per triduum Romæ triumphum egit,anno Vrbis 586.Golz.

VIGESIMVSNONVS. III. CAL. DECEMB.

ANTIOCHIA terræmotu ferè deleta,anno 531.Georg.Cedr.
LOTHARIVS Imper.moritur, ex Italia uictor reuertus.1137. Mar.Scot.append.Sed Onuphrius ad 3. Decembris sequentis anni retulit.
CAROLVS IV.Imp.Pragæ moritur.1378.Io.Auent. Mercator ad 24.Feb.retulit anni prioris.

TRIGESIMVS. PRID. CAL. DECEMB.

S.ANDREAS Apostolus in Achaia passus.59.Niceph.
BERENGARIVS Imp.Veronæ occisus 923.Onuph.

DECEMBRIS MENSIS DIES

PRIMVS. CALENDÆ DEC.

Cn.OCTAVIVS Propr. de Perseo rege Macedonum nauali triumphum egit.
FORTVNÆ Muliebri festum institutũ, ob bellum sublatum, anno à condita Vrbe 586.Liu.Dec.5.lib.5.Oros.4.
BELISARIVS Vandalos deuicit,anno Christi 535.Vrsperg.

SECVNDVS. IV. NON. DECEMB.

Ater dies ROMANIS.Macrobius.
A.PROBVS Imp.occisus anno Christi 282.Onuph.Marianus Scotus ad 21.diem Aprilis retulit.

TERTIVS. III. NON. DECEMB.

SENATVS legitimus Romæ.Cal.Rom.
C.MARIVS procos. de Liguribus triumphum egit, anno à condita Vrbe 636.Goltz.

QVARTVS. PRID. NON. DECEMB.

S.BARBARA uirgo & martyr Nicomediæ.283.Isuard.

QVINTVS. NONÆ DECEMB.

FAVNI festa anniuersaria peruigilio Romæ celebrata,Faunalia dicta.Cal.Rom.
FRANCISCVS II.rex Galliæ obiit.1560.Aemylij cont.

SEXTVS. IIX. IDVS DECEMB.

ANTIOCHVS Epiphanes idolum Iouis Olympij super altare Dei in templo collocauit.1.Mach.1.
Ater dies ROMANIS.Macrobius 1.Saturn.
GENIO Fausto libabant Græci.Plut.

SEPTIMVS. VII. IDVS DEC.

AGATHON martyr Alexandriæ.249. Hieronymus.
ALBERTVS Austrię dux,consilio Sigismundi soceri moriens rex Vngariæ designatus.1437.Bonf.Dec.3.lib.3.

OCTAVVS. VI. IDVS DEC.

L. Aur. ORESTES Procos.ex Sardinia triumphauit,anno Vrbis 631.Goltz.
HORATII Flacci Poetæ natalis.Volat.lib.17.

NONVS. V. IDVS DEC.

Puellæ,Nuptæ,& Viduæ ROMÆ, Iunoni offerebant donaria. Cal.Rom.
HELVETIORVM primum fœdus per Vranienses, Suitẽses, & Vnderuualdenses cœptum. 1315. Hel.chron.

DECIMVS. IV. IDVS DEC.

ATER dies ROMANIS.Macrobius.

VNDECIMVS. III. IDVS DEC.

ESDRAS conuentu Hierosolymis celebrato, edixit, ut Iudæi, qui post reditum ex Babylone alienigenas mulieres sibi matrimonio iunxerant, eas cum liberis ex eis susceptis dimitterent.1.Esdræ 9.
HALCYONIA festa per dies 13.Romæ.Cal.Rom.
SEPTIMONTIA festa Romæ.Cal.

DVODECIMVS. PRID. IDVS DEC.

INDI duodecimo die Decembris unà cum rege ad flumen egrediuntur,ut equos & nigros tauros diis immolẽt. Quo facto, multò feliciores se futuros in posterum arbitrantur. Alex.lib.4.cap.20.
HERACLITVS Imp. Cosroem Persarum regem superauit, anno 627.Annal.Constant.

DECIMVSTERTIVS. IDVS DEC.

Cursus equorum ROMÆ facti. Equus uictor dexterioris bigæ Martí deo immolabatur.Cal.Rom.
SENATVS legitimus Romæ.Cal.Rom.
C.FABRICIVS Lucinus Cos.II. de Lucanis, Brutiis, Tarẽtinis & Samnitibus triumphauit,anno Vrbis 445.Goltz.
Q.PEDIVS Procos.ex Hispania triumphauit, anno 708. sub Cæsare Iulio. Goltz.

DECIMVSQVARTVS. XIX. CAL. IAN.

Dies Aegyptiacus ROMANIS.

IEIVNIA

IEIVNIA quatuor temporum per Calixtum pontificem instituta,anno Christi.215.

DECIMVSQVINTVS. XIIX. CALEND. IAN.

HIEROSOLYMITANI secundi templi fundamenta iacta, anno secundo Darij, ante natum Christum 519. Aggæi 2.& Iosephus.
NERO Imp.natus,anno Christi 37.Suet.
PALLADIVS Scotorum Apostolus moritur, anno 434. Bal. centur.14.

DECIMVSSEXTVS. XVII. CALEND. IAN.

ANTIOCHVS Epiphanes Aegypto Romanorum iussu excedens, Hierosolymitanum templum prophanauit, urbem diripuit,anno ante Christum 167.Ioseph.12.cap.6.Antiq.
ENCÆNIA uel Renoualia festa per octiduum à Iuda Machabæo primò instituta, repurgato Templo, quinquennio postquàm ab Antiocho prophanatum fuerat. Iosephus. 1.Machabæorum 4.
PANDECTÆ Iuris Iustiniani iussu editæ,an.534.Ant.Cont.

DECIMVSSEPTIMVS. XVI. IDVS DECEMB.

SATVRNALIA incipiunt Romæ per tres dies. Calen. Rom.

DECIMVSOCTAVVS. XV. CALEND. IAN.

IVDÆI alienigenas uxores post captiuitatem Babylonicam dimittunt,iuxta Masseum.
AESCVLAPII festum Athenis.Beuth.
Secundus dies SATVRNALIORVM à Cæsare adiectus. Macrobius.
Arcadicum munus Romæ.Cal.Rom.

DECIMVSNONVS. XIV. CALEND. IAN.

SATVRNALIORVM tertius dies, Opalia dictus, quo solo olim Saturnalia celebrare Romani consueuerant. Macrob. 1.Saturn.cap.10.

VIGESIMVS. XIII. CAL. IAN.

HIEROSOLYMITANI secundi templi fundamenta altius iacta.Agg.2.
EPICVRI natalis.Calend.Rom.
NINIVE urbs à Heraclio Imperatore occupata. an.628. Annal.Constant.

VIGESIMVSPRIMVS. XII. CALEND. IAN.

S.THOMAS Apostolus in India martyr.63.Euseb.
ANGERONALIA sacra Romæ celebrata,Angeronæ deę silentij.Macrob.1.Saturn.cap.10.Solinus.
HERCVLI & Cereri sue prægnante,panibus, & mulso sacrificabatur.Cal.Rom.

VIGESIMVSSECVNDVS. XI. CAL. IAN.

TEBETH decimus mensis Iudæorum incipit.Masseus.
NOE liberatur à Diluuio, cùm Arca in montibus Armeniæ per 74 dies constitisset,anno Mundi 1657.Gen.8.
COMPITALIA festa.Ludi Laribus Romæ instituti. Cal.Vet. Macrobius ad 9.Ianuarij refert.
SIGILLARIA incipiunt, per dies septem. Macrob. Saturn. libro 1.capite 11.
IVSTINIANVS Imp. decessit anno imperij 38. Salutis 594. Mar.Scot Sed Onuphrius ad 13.Augusti anni seq.ponit.
SMALCALDICVM fœdus à Germanis principibus in conuentu Smalcaldico ceptum. 1530.Sleid.

VIGESIMVSTERTIVS. X. CAL. IANVARII.

IVDAS Machabæus muros Hierosolymis ædificauit, anno Mundi 3799.1.Mach.4.
ROMVLI conceptus.Plutarchus.
IOVIS feriæ Romæ celebratæ. Laurentinalia, ab Acca Laurentia uxore Faustuli.Macrob.
M.FVL. Nobilior Procos. de Aetolis & Cephalenia Romæ triumphauit,anno Vrbis 564.Liu.Dec.4.lib.9.
COMMODVS Imp.de Marcomannis,Quadis,Sueuis & Sarmatis triumphat,anno conditæ Vrbis 929. Goltz.

VIGESIMVSQVARTVS. IX. CAL. IANVARII.

SATVRNALIORVM octauus additus, & dies Iuuenalis dictus.Suetonius.

VIGESIMVSQVINTVS. IIX. CAL. IANVARII.

THESEO sacra facta.Cal. Rom.
IESVS CHRISTVS saluator mundi de Maria uirgine natus, anno creationis 3970.Luc.2.
AVGVSTVS eodem die & anno edicto uetuit se Dominum appellari.Orosius.
EDESSA urbs Syriæ à Saracenis expugnata, omnibus Christianis occisis aut captis.1145.Con.abb.Vrsperg.
An.962.8.Cal.Ian.OTHO I.Imp. coronatus Romæ à Ioanne XII.Pp. & sic Italiæ regnum & Romanum imperium cum reliquo Occidentis imperio reuinctum, hactenus à morte Caroli Magni sæpe diuisum ac laceratum.Onuphrius.

VIGESIMVSSEXTVS. VII. CAL. IANVARII.

STEPHANVS Protomartyr.an.34.Act.7.
FRIDERICVS II.Imp.natus.1194. Bonfin.Dec.2.lib.9.

VIGESIMVSSEPTIMVS. VI. CAL. IANVARII.

PHOEBO per triduum Romæ sacrificatum.Cal.Rom.
C.POMPEIVS Sextus Cos. de Asculanis Picentibus triumphauit,anno conditæ Vrbis 664.Goltz.
IOANNES Euãgelista Ephesi placidè moritur, annis ferè 30. post excidium Hierosolymitanum,æt.89.Sal.101.Volat.

VIGESIMVSOCTAVVS. V. CAL. IANVARII.

Templum D.Sophiæ Constantinopoli,à IVSTINIANO cõstructum. 537.Cusp.in Consul.

VIGESIMVSNONVS. IV. CAL. IANVARII.

Ater dies ROMANIS.Macrob.
L.MVNATIVS Plancus Procos.ex Gallia triumphauit, anno ab Vrbe condita 710.Goltz.
IVS ciuile editum Iustiniani Imp.iussu.535.Ant.Cont.lib.1.

TRIGESIMVS. III. CAL. SEPT. IANVARII.

Q.CÆCILIVS Metellus Procoss.ex Hispania triumphat.anno Vrbis 682.Goltz.
TITVS Vespasianus Imp.natus est insigni anno Caiana nece. Suetonius.
COMMODVS Imp.strãgulatus. 193. Herodianus. Scotusad 20.Iulij refert.

TRIGESIMVSPRIMVS. PRID. CAL. IANVARII.

NABVCODONOSOR 10. die Decimi mensis Hierosolymam obsidere cepit per 18.menses.Ideo Iudæi hoc die ieiunium celebrant.4.Reg.25 Hier.39.Iosephus lib.10.cap.10.
EZECHIEL per parabolam de olla ænea uaticinatur. Ezechielis 24.capite.
Magistratus ROMANVS sacramento obstrictus.Cal.Rom.
Q. FABIVS Max.in consulatu Romæ obiit.Plin.7.cap.53.
[redacted]

LIBRI SECVNDI TITVLORVM DISPOSITIO.

- LIBRO Secundo, ipse Numerus Numerato, hoc est, Rei ipsum Tempus accõmodatur, ut Oritur, ut Interit, ut Fit, ut Est. TEMPVS consideratum respectu NVMERATAE rei, quæ accommodatur HOMINI vel
  - IMMEDIATE, quo ad ipsum
    - Vitam. Vt
      - Oritur: vel
        - Simpliciter.
        - Comparatè.
      - Viuit. Aetatis decursus.
      - Moritur, vel
        - Simpliciter.
        - Comparatè. Putà
          - Die
            - Natali.
            - Victoriæ.
          - Anno
            - Iubilæi.
            - Climacterico.
    - Actiões. Tempus
      - Legislationis.
      - Anni emendationis.
      - Census acti. Fœderum.
      - Conuentuũ, tum
        - Religiosorum. Puta
          - Conciliorum.
          - Festorum.
        - Comitiorum.
        - Forensium, Nundinarum.
      - Coloniarum ductarum.
      - Bellorum, Pugnæ
        - Simpliciter.
        - Comparatè.
      - Victoriæ. Triumphi.
      - Magistratus
        - Susceptí.
        - Depositi.
    - Passiones. Tempus
      - Inaugurationis.
      - Proscriptionis, Exilij.
      - Dispersionis. Translationis, Abductionis.
      - Famis. Pestis.
      - Pacis, Tranquillitatis.
      - Cladis bellicæ.
      - Seruitutis publicæ.
  - MEDIATE. Tempus eorum quæ accidunt
    - Mundo.
    - Sideribus. Vt sunt
      - Eclipses.
      - Pallor.
    - Meteoris.
    - Regionibus, Terris.
    - Regnis, Reipublicis. v. g.
      - Ortus. Restitutio.
      - Inuasio, Occupatio.
      - Destructio, Interitus.
    - Magistratibus. Vt puta
      - Institutio.
      - Mutatio.
    - Vrbibus, quatenus
      - Conduntur.
      - Occupantur.
      - Euertuntur.
    - Templis:
      - Ortus.
      - Direptio, Interitus.

Volu-

Voluminis Vigesimiquarti Liber II.

DE TEMPORE considerato respectu NVMERATI.

TEMPVS CONSIDERATVM RESPECTV NVMERATAE REI, IPSI HOMINI IMMEDIATE ACCOMMODATAE. HUC TEMPVS

VITAE HVMANAE. Quo ad ORTVM. NATIVITATIS TEMPVS CONSIDERATVM

Simpliciter.

M. Varro apud Gellium, Homines, inquit, qui media nocte ad proximam mediam noctem in his horis 24 nati sunt, una die nati dicuntur. Quibus uerbis ita uidetur dierum obseruationem diuisisse, ut qui post Solem occasum ante mediã noctem natus sit, is ei dies naturalis sit, à quo die ea nox ceperit. Contrà uerò qui in sex horis posterioribus nascatur, eo die uideri natum qui post eam noctem diluxerit. Io. Lalamantius. Com. de Anno.

De Intercalatione seu Bissexto Celsus Iureconsultus lib. 28. Digestorum l. 98. in hæc uerba: Quum Bissextus Calendis est, nihil refert, priore an posteriore die quis natus sit: & deinceps sexto Calendas eius natalis dies est. nam id biduum pro uno die habetur: sed posterior dies intercalatur, non prior. Ideo quo anno intercalatum non est sexto Calendas natus, cùm Bissextus Calend. est, priorem diem natalem habet. hoc est, Quoties Bissextus est (is autem quarto quoque anno in sextum Calendas Martias incidit, & is dies Calendæ Intercalares dicitur) duo dies pro uno occurrunt, prior ac posterior intercalarius. Etsi autem duo dies esse uidentur, unius tamen loco habentur, & in unum coincidunt: ita ut posterior solùm momentum temporis occupet, & cum priore ita confundatur, ut non absurdè si quis, uerbi gratia, posteriore natus sit, is & sexto Calendas Martias & priore die natus esse dicatur. ut in summa nihil referat utro quis natus sit, priore an posteriore: cùm utrouis natus, priorem semper natalem habeat. Certè uterq; dies in Ephemeridibus eadem Alphabethi litera notatur, nempe F. quæ anno Bissextili in iisdem geminari solet, eoq; tum bis sexto Calendas Martias (unde & Bissexto nomen) dicere compellimur, utriq; diei eandem appellationem tribuentes: ut iis argumentis, id biduum pro uno eodemq; die haberi constet, ac, neq; posteriorem computari. Idem.

Anno mundi 130. natus Adamo filius SETHVS, uixit an. 912. Geneseos 5. secundùm G. Mercatoris supputationem.
Anno 235. natus Setho ENOS, uixit 905. Genes. 5.
Anno 325. CAINAM natus Enos, uixit an. 910.
Anno 395. MALALEEL filius Cainam, uixit an. 895. Genes. 5.
Anno 460. IARED filius Malaleel, uixit an. 962.
Anno 624. ENOCH Iaredi F. uixit an. 365. Genes. 5.
Anno 686. MATHVSALEM Enochi F. uixit an. 969. Genes. 5.
Anno 873. LAMECH Mathusalæ F. uixit an. 777. Genes. 5.
Anno 1056. NOE filius Lamechi, uixit an. 950. Genes. 5. & 9.
Anno 1556. IAPHET Noaho natus. Gen. 5.
Anno 1558. SEMVS Noahi F. uixit an. 600. Gen. 11.
Anno 1560. CHAMVS Noahi F.
An. secundo à Diluuio natus est Semo ARPHAXAD. uixit annis 438.
Anno 37. à Diluuio natus est Arphaxado SALAH F. uixit an. 433. Geneseos 11.
An. 67. à Diluuio, natus est Salæ HEBER, uixit an. 464. Gen. 11.
An. D. 101. Hebro natus est F. PHALEG, id est, Diuisio. uixit an. 239. Genes. 11. Diuisio terræ tunc facta, ob turrim Babylonis & ciuitatem Babel.
An. D. 132. Phalego natus est REV. uixit an. 239. Gen. 11.
An. Dil. 164. Reo natus est SARVG. uixit an. 230. Gen. 11.
An. D. 194. Sarago natus NACHOR. uixit an. 148. Gen. 11.
An. D. 223. Nachori natus THARE. uixit an. 205. Gen. 11.
An. D. 293. Thari natus ABRAHAMVS, uixit an. 175. Gen. 11.
An. à Diluuio 370. ISMAEL Abrahamo natus, uixit 137. ISAAC Diluuio an. 398. uixit 180. IACOBVS & ESAVS Isaaco nati A. D. 293. quorum ille uixit an. 147. Gen. 25. & 47. IOSEPHVS Iacobo nascitur an. 544. uixit an. 110. ARON an. 714. uixit 123. MOSES 718. uixit 120. IOSVE 734. uixit 110. CALEB 759.
CHRISTVS natus 3. Ianuarij secundùm Rom. secundùm Aegyptios Tybi 11. secundùm Hebræos Tebeth 13. secundùm Athenienses Mæmacterionis sexta. Epiphanius lib. 1. contra hæreses, tomo primo, hæresi 51.
PLATO natus an. M. 3539. Olymp. 87. an. 3. Athen. lib. 5. cap. 12.
ALEXANDER Magnus natus A. M. 3612. Olymp. 105. an. 4. Plutarchus.
ROMVLVS & REMVS nati A. M. 3198. Olymp. 2. anno 2. Dion. Halic.
M. Tul. CICERO natus 3. Non. Ian. A. V. C. 646. Gellius libro 15. capite 28.
OCTAVIVS Augustus natus 9. Cal. Octob. ante Solis exortum. An. V. C. 689. Suetonius.
VESPASIANVS Imp. natus 15. Cal. Decemb. an. V. C. 760. Suetonius.
TITVS Vespasianus an. V. C. 791. Christi 40. natus est. Sueton.
CONSTANTINVS Magnus in Britannia natus an. Christi 271. Eutropius.
MAHOMETVS natus die 12. mensis Saaben, an. D. 567. Chronicon Saracenorum. Ex G. Mercatoris Chronologia.

Comparatè cum aliis.

PINDARVS, Apollinaribus gẽitus, multos & elegãtes hymnos Apollini exhibuit. CARNEADES & PLATO uterq; Apollinis solẽni natus: unus Thargeliis Athenis, alter quo die Cyrenæi Carnea celebrant. Plut. lib. 8. Con. quæst.
De EVRIPIDIS ortu & interitu proditum est: natum fuisse, quo die nauali prælio dimicauerunt cum Medo Græci: extinctum eodem, quo Dionysius maior Siciliæ tyrannus in lucem prodiit: simul fortuna, ut Timæus ait, efficiorem ærumnarum tragicarum educente, & histrionem introducente. Plut. lib. 8. Conu. quæst.
C. Mario, Cn. Carbone III. Coss. ad V. Calendas Iunias, M. CÆCILIVS Ruffus, & C. LICINIVS Caluus, cadẽ die geniti suntioratores quidem ambo, sed tamen dispari euentu. Plinius lib. 7. cap. 49.
ATILA Hunnorum rex eo die natus, quo C. IVLIVS Cæsar & Idibus Martiis (quibus ille in curia XXIII uulneribus confossus) ex apoplexia mortuus. Nic. Olahus cap. 16. in eius uita, & Sabell. lib. 1. En. 8.

MORTEM. TEMPVS MORTIS CONSIDERATVM

Simpliciter.

SEMVS mortuus anno ætatis 600. à Diluuio 502.
An. post Diluuium 350. obiit Noachus, 950. annorum. Gen. 9.
Anno mundi 3494. ab Exitu 40. obiit AARON mense quinto: MOSES uerò mense decimo. Num. 33. Iosue 5.
IESVS CHRISTVS benedictus, crucifixus an. M. 4000. Olymp. 202. an. 4.
ALEXANDER Magnus obiit an. 1. Olymp. 114. Ptol. lib. 3. cap. 8. ad 4. Cal. Quint. Plut. in Alex.

An.Seleucidarum 177. mense Sabat XI. SIMON Machabæus à Ptolemæo Abobi F.genero suo occisus est.1.Machab.6.
ROMVLVS è medio sublatus.A.V.C.37.Mundi 3253.
M.CATO Censorius obiit sub initium belli tertij Punici, cuius ipse auctor atq; suasor fuerat,an.ætatis 85.V.C.605. Plinius lib.29.cap.1.
AVGVSTVS Imp. obiit 14. Cal. Sept. an. V.C. 765. ætatis 76. Suetonius.
VESPASIANVS mortuus an.æt.69.8.Cal.Iulij.Suetonius.
CONSTANTINVS Magnus obiit,an. Christi 337.11. Cal.Iun.
GREGORIVS Magnus Pp.obiit anno D.604.4.Idus Martij.
MAHVMETVS obiit an.D.631. Cedrenus.
CAROLVS Magnus obiit 5.Cal.Feb.an.814.Onuphrius.
RODVLPHVS I.Imp. obiit anno 1291.17. Cal.Aug. Onuphr.

Comparatè.

ALEXANDRI regis & DIOGENIS Cynici obitus, in eundem incurrit diem.Plut.lib.8. Con.quæst.
Annus 741. trium clarissimorum principum morte fuit insignis, Leonis III.Imperatoris,Caroli Martelli Franciæ proregis, Gregorij q; III.pontificis.Sigonius lib.3.regni Italici.

ACTIONVM HVMANARVM.

Tempus

LEGISLATIONIS.

An.392.ABRAHAMO mãdatum de circumcisione. Circumcisus ipse & Ismael.Gen.17.
An.V.C.300. Lex XII.tabularum scripta à DECEMVIRIS. Gellius lib.19.cap.1.
HVGO abbas Carthusianorũ ordinẽ fundauit.an.1107.Naucl.

CALENDARII EMENDATI.

C. IVL. Cæsar tertio suo consulatu, confecto bello Africano, annum emendauit:an. V.C.706.Qui annus confusionis ultimus.in 443. dies protẽsus fuit, cùm 78. dies intercalarẽtur.

CENSVS ACTI.

An.37. ab Actiaca pugna cẽsus est descriptus ab AVGVSTO secundus per Syriam & Iudæam,à Cyrenio cẽsore,an. Mundi 3975.V.C.758.Iosephus lib.18.Antiq.cap.3.

FOEDERIS INITI.

An.Seleucidarum 172. die 18. mensis Elul, amicitia IVDÆORVM cum Romanis firmata est.1.Machab.14.

CONCILIORVM.

Concilium primum APOSTOLORVM Hierosolymis celebratum,an.Christi.49.
Concilium NICENVM anno Sal.325 Mundi 4291. à Constantino Magno inceatum,paulominus trib,annis duraui.Eusebius,Socrates,Nicephorus lib.8.cap.26.
SEXTA synodus uniuersalis 150. Episcopis Constantinopoli cepta, contra eos qui unam voluntatem & operationem in Christo statuerunt: ubi Macarius præsul Antiochenus officio motus.646.Mar.Scot.
An. 1413. 6. Id. Decemb. incoatum concilium CONSTANTIENSE.Finitum an.1418.12.Cal.Maij.
An.1431 14.Cal.Aug.concilium Basiliense incoatum. & 1442.17. Cal.Iulij finitum.
An.1545.5.Id. Iunij, cepit concilium TRIDENTINVM. 6 eq. anno interruptum,& Lutherus obiit.Sleid.lib.16. Tertio anno rursus continuatum, Cal. Sept. & præced. die Solis edi psis uisa.Sleid.lib.22.

FESTORVM.

PASCHA & Azymorum primus dies apud Iudæos, liber à operibus seruilibus,quo omne fermentum ex domibus tollebatur, & uespere celebrabatur Phase Domini in memoriam liberationis, qua erant Iudæi illa nocte seruati, cùm Angelus omnia primogenita in Aegypto occidisset, præteriens domos Israelitarũ inscriptas sanguine mactati agni. Fuit primum Pascha celebratum in Aegypto anno mundi 2453. Exodi 12.
ISRAELITÆ altero anno egressionis ex Aegypto Pascha secundum in deserto celebrarũt ad montem Sinai. Num.9.
Cùm Manna defecisset Israelitis, quo per 40. annos in deserto erant nutriti, populus 39.annorum interuallo celebrauit Pascha in castris ad Hiericho, panibus azymis ex frugibus terræ Chanaan primùm usus.an.M.2494.Iosue 5.
EZECHIAS rex celebrauit Pascha, multis annis omissum.2. Paralip.30.
An.M.3326.IOSIAS rex Pascha celebrauit, quale nunquam fuit in Israel à tempore Samuelis.3.Esd.1.& 4.Reg.23.
IVDÆI absoluto & consecrato templo,post Babylonicam captiuitatem,ritu antiquo Pascha celebrarunt.

NVNDINARVM.

Scribit Columella, manifestum esse, nundinarum conuentus propterea usurpatos ROMAE non nisi tantùm octo dieb, res urbanæ agerentur, reliquis administraretur rusticæ. Illis enim temporibus, inquit, Proceres ciuitatis in agris morabantur, & cùm consilium publicum desiderabatur, à uillis in Senatum accersebantur. Nundinæ primùm à pop.Rom. institutæ sunt,inquit Rutilius, ut octo quidem diebus rustici opus facerent:nono autem die,intermisso rure,ad mercatum legesq; accipiendas Romam uenirent. Hæc Macrob. lib.Saturnal.1.cap.16. Columella autem de re Rust.1. Nundinarum,inquit,conuentus manifestum est propterea usurpatos, ut nonis tantummodo diebus urbanæ res agerentur, reliquis administrarentur rusticæ. illis enim tẽporibus proceres ciuitatis in agris morabantur: & cùm consilium publicum desiderabatur, à uillis accessebantur in Senatũ:ex quo qui eos euocabant, Viatores nominati sunt. Hotomannus de Verbis iuris.
VENETIARVM solennes nundinæ & maris desponsatio, die ascensionis Domini, & durant diebus 11.
CERCIACENSES nundinæ celebertimæ, bis in anno, octauo die post Pentecosten, & Cal.Sept.in quibus illud singulare, quòd præfectus Helueticorum in chorea scortorum publicorum publicè restim ductat, ut ita loquar, & ei meretrici, quæ scitissimè saltauit, cœnam dat cũ honorario. An ob memoriã pij officij,quod scortum Alberto II. Imp. qui prope Vindonissam ex insidiis à Rodolfo nepote cæsus est, præstitit (quãdoquidẽ in illius gremio eo loci, ubi pòst ara maxima in cœnobio Konigfeldense posita fuit,expirauit) ab Elizabetha Hungariæ regina ad honorandos patris manes panegyris ista uenerea institutà?

COLONIÆ DVCTÆ.

Emigratio IONICA facta an. M. 2964. post captam Troiam 180.Eusebius.

BELLORVM.

Anno M.3380.Olymp.48.an.1.ASTYAGES Medorum,& Halyattes Lydorum reges inter se bella gessere.Eusebius.
Bellum PELOPONNESIACVM,quod XXX annis duraui,incepit an.primi Olymp.87.Thucydides lib.1.
Bellum sacrum PHOCENSE nouennale cepit. anno 1. Olymp.106.Diodorus.
Post Alexandri Magni mortem, ingens dissidium DVCIBVS ad se quam quisq; partem regni Græci poterat rapiẽtibus, per annos multos.A.M.3644.Olymp.114.an 1.
Bellum PVNICVM I.A.V.C.480. cepit.Liuius Dec.4.Inde ad secundum finitum sunt anni 63.

PVGNÆ CONSIDERATÆ

Simpliciter.

ACTIACA pugna Olymp.187.an.primo,ab V.C.720.4.Non. Sept.Dion,& Iosephus lib.15.Antiq.cap.6.& Tacitus.

Comparatè cum alio.

Anno 3.Olymp.110.eodem die & hora PHILIPPVS Macedoniæ rex Græcos ad Cheroneam uicit, & LVCANI cum Tarentinis in Italia pugnarũt, ubi Archidamus rex Spartanus pro Tarentinis stans interfectus est.

VICTORIÆ.

An.M.3417.Olymp.57.an.1.ASTYAGES Medus à CYRO captus,Nabonidus item rex Babyloniẽ occisus.Septimo pòst anno CROESVM quoq; Lydorum regem cepit.
Sexto die Boedromionis victoriam Marathonicam ciuitas ATHENIENSIVM celebrat. Sexto die eiusdem mẽsis propter Chabriæ ad Naxum victoriam uini congiarium dabatur.Duodecimo recuperatæ libertatis causa ad gratias diis habendas sacrificabant. illo enim die ciues ex Phila domum redierant. Tertio die uictoria ad Platæas potiti sunt. Sextum decimum Munychionis Dianę sacrauerunt:quo die uincentibus apud Salamina Græcis dea pleno orbe illuxit. Duodecimum Scirrhophorionis solenniorem fecit acies Mantiniaca: quo reliquis sociis profligatis, & terga dantibus,soli pulso, quod ipsis oppositum fuit, cornu, trophæũ de uincentibus statuerunt hostibus. Plut.de gloria Athen.
Platæense prælium & victoria Græcorum de Persis 14.Boëdromionis Atticorum,26. Panemi Bœotorũ, anno M.3490.Olymp,75.an.2. Eodem die uespere ad Mycalẽ pugna nauali uicti Persæ.Herodotus.
Phruræa siue Phruræa festus dies apud IVDÆOS, quo Iudæi in toto Persarum imperio inimicos suos sunt ulti, Estheræ reginæ & Mardochæi ductu.Hist.Esther,& Ioseph.lib.11.c.6.
Diem XIII.mensis Adar IVDÆI festũ agunt,quo Iudas Machabæus cũ mille militibus Nicanorẽ Demetrij ducẽ cũ nouem millibus ad internecionem cæsidit.1.Mach,7.
Diem XXIII.secundi mensis,SIMON Iudæorũ dux & pontifex,quo præsidium Macedonicum ex arce, quam per 30 & ampliùs annos iam inde ab Antiocho Epiphane occupauerant, eiecit,& in eam cum palmarum ramis, citharis & carminibus intrauit, quotannis cum lætitia agendum sanxit.1.Machabæorum 13.
Alexandrini IVDÆI diem illem festum agunt,quo à Physcone elephantis obiecti Iudæi, incolumes euasere. Iosephus lib.2.contra Appionem.

TRIVMPHI.

HERACLIVS Imp. recepta cruce à Cosroe Persarum rege, habitu imperatorio,crucem baiulans,ad urbis portam peruenit, sed in uestigio consistens, pedem nusquam mouere potuit.Ergo admonitus à Patriarcha, ut uili habitu, nudisque pedibus gestari à se crucem meminisset eius Seruatoris,qui nudus pro nostra omnium salute cruci affixus esset: statim nudis pedibus crucem ipsa in ueteri sua statione reposuit. Huius facti memoria solenniter quarta decima Septembris celebratur.Egnatius libro primo, capite sexto. & Bonfinius libro octauo,Decad.1.

MAGISTRATVS. V.C.

Suscepti.

AVGVSTVS consulatũ iniit 10.Cal.Octob. ab V.C.709.Diõ.

LVDI EXHIBITI.

Seculares ludi habiti ab AVGVSTO, quintò, anno V.C. 735 Dion.
CLAVDIVS Imp.quarto suo cos.ludos seculares exhibuit, inter quos & ab Augusto factos intercessere anni 63. An. V.C.399.Christi 48.Plin.lib.7.cap.48.Tacitus lib.11.
IMPP. Germani, ut ludendo quoque seria agerent, non minus censuræ morum politicæ, quàm militaris fortitudinis specimini accõmodatos ludos introduxere,quos mutuata fortasse uoce à prisco puerorũ lusu, Troia dicto, Torneamẽta quasi Troiamenta dixere. Editus de iis est liber nostrate lingua singularis, ex quo H. Pantaleon in Diarium suum hæcce retulit.
Torneamentum primum & ludi equestres,instituto HENRICI I. Imp.à Germanica nobilitate magna pompa Magdeburgi celebrati an.938.septima Ian.
II.à Conrado duce Franconiæ Rotenburgi ad Tuberum die Lunę post festum Simonis & Iudæ ceptum.an.942.
III.Constantiæ à Ludouico duce Alemanniæ,an.948.
IV. Mersburgi à Ridaco Marchione Misniæ celebratum, anno Christi 969.
QVINTVM Brunsuicæ à Ludolpho Marchione Saxoniæ, anno 996.
SEXTVM Treuiris ad Mosellam à Conrado II. Imp. die Lunæ post Purificationis Mariæ festum,anno Christi 1019.
VII.Halæ in Saxonia à Henrico 3.Imperatore,an.1042.
VIII. Augustæ Vindelicorum, auctore Hermanno duce Sueuiæ, anno 1080.
IX.Gotingæ in Saxonia à Lutholpho duce Saxoniæ,an.1119.
X.Guelfo Bauariæ dux Tiguri celebrauit. an.1165. Stumpfius.
XI.Coloniæ à Florẽtino comite Holãdiæ & Selãdiæ,an.1179.
XII.Norimbergæ ab Henrico VI.Imp.an.1198.
XIII.Vormaciæ à Philippo Cæsare celebratum,an.1209.
XIV.Vuirtzburgi à Franconię nobilitate,an.1235.
XV.Ratisbonæ à Bauarica nobilitate,an.1284.
XVI.Schuinfurti in Franconia,an.1296.
XVII.Rauenspurgi à Sueuica nobilitate,an.1311.
XIIX.Ingelhemij à Rhenensis tractus nobilibus celebratum, an.1337.
XX.Eslingæ in Sueuia,an.1374.
XXI.Schafhusiæ,an.1392.
XXII.Ratisbonæ,an.1396.
XXIII.Darmstati ad Rhenum,an.1405.
XXIV.Helprunni ad Nicrum,anno Christi 1408.
XXV.Ratisbonæ à Bauarica nobilitate,an.1412.
XXVI.Darmstati ad Rhenum.
XXVII.Norimbergæ, à Franconiæ nobilitate, pacato bello Brandenburgico,anno 1451.
XXIIX.Virceburgi,an.1479.
XXIX.Moguntiæ,anno 1480.
XXX.Heidelbergæ,an.1480.
XXXI.Studgardiæ Eberhardus Comes Virtenbergicus, anno 1484.
XXXII.Ingolstadij, an.1484.
XXXIII. Onoltzbachij Brandenburgensis ditionis, an. 1485. die Lunæ post Ascensionem.
XXXIV.Bambergæ,an.1486.
XXXV.Ratisbonæ à Bauarica nobilitate,an.1487.
XXXVI.& ultimum Vormatiæ,an.1487.

DONORVM, STRENARVM.

Apud ROM.Cal.Ian.strenas mittebant. Sic Suetonius de Augusto:Calen.Ian.strenam in Capitolio etiam absenti mittebant.Et in Tiberio:Item strenarum commercium prohibuit edicto, ne ultra Calen. Ian. exerceretur. Consueuerat quadruplam strenam, & de manu reddere:sed offensus interpellari se toto mense ab iis,qui potestatem sui die festo non habuissent,ultrà non reddidit.Item: Nullus à pœna hominum cessauit dies,ne religiosus quidem ac saeer:animaduersum in quosdam incunte anno nouo.Zonaras lib.2. Primo anni die accedentes ad Augustum munera illi afferebant,alij maiora, alij minora: ipse autem uicissim illis aut tantundem, aut etiam amplius dabat: neque solùm Senatoribus,sed etiam aliis.Suetonius.

PEREGRIGRINATIONIS OBITÆ.

An.diluuium 345.& à M.C.2001. egressus est ABRAHAMVS cum Lotho & Thare patre ex Vr Chaldæorum.Gen.11.
IDEM an.367.ex Haran in Chanaan profectus.Gen.12.

PASSIONES HVMANAE.

Tempus

INAVGVRATIONIS FACTÆ

Natiuitatis festo.

CAROLVS Magnus Romæ à Leone Papa coronatus, anno regni Francici 33.Salutis 801.Cusp.
CAROLVS II. Romæ à Ioanne Imp. IIX. coronatus.876. Onuphrius.
OTHO Magnus à Ioanne XII.Romæ Imperator coronatus 962.Onuph.
OTHO II.Romæ à Ioanne XIII.968.Onuph.
HENRICVS III.à Clemente magna pompa Imperator consecratus. 1047.Chron.Erem.
CONSTANTINVS XII. Ducas Orientis Imp. coronatus. 1060.Onoph.
GVLIELMVS Nothus in Angliæ regem Londini coronatus. 1066.Lil.
Polonorum DVX tributarius Cæsaris,regium nomen usurpare cepit,& à XV.Episcopis cõsecratus fuit.1077.Lambertus.
BALDVINVS III.Fulconis filius,rex Hierosolymitanus consecratus.1141.Tyrius.

Epiphaniæ festo.

CAROLVS Magnus Augustus dictus à Leone III. Pp. ad 8. Cal.Ian.an.800.Onuphrius.
Epiphaniæ festo PHILIPPVS Pulcer Francorum rex coronatus,an.1286.Masseus.
MICHAEL Palęologus Imp.Oriẽtis coronatus.1258.Onuph.

Paschatis festo.

Die Paschæ an.D.781. PIPINVS Caroli Magni F. consecratus est rex Italiæ, LVDOVICVS Pipinus Aquitaniæ. Onuph. Item LOTHARIVS Imp.Romæ coronatus,an. 823. nonis Aprilis.Rursus LVDOVICVS Lotharij F.rex Italiæ Romæ coronatus,an.844. Onuphrius. Item HNERICVS I. an. 1014. Item CONRADVS an.1027. Item HENRICVS II. an.1030. Aquisgrani. Item HENRICVS III. an.1084.Romæ.Auentinus.
CAROLVS IV.Romæ Imp.coronatus.1353.

Ascensionis festo.

Die Ascensionis Domini RICARDVS Anglorum rex in regem Rom.coronatus Aquisgrani an.1258.8.Id.Ian.Onuph.

Pentecostes festo.

LVDOVICVS II.Imp.die Pentecostes Romæ coronatus ab Hadriano II.Pp. an. D. 870. Aimoinus. Ita quoq; OTHO III.Imp.an.996.Onuph. Itẽ CONRADVS II.an.1092.Aquisgrani. Item LVDOVICVS Bauarus Romæ coronatus,an.1328.Onuphrius.

PROSCRIPTIONIS, EXILII.

Anno à Diluuio 102. occupati fuere impij in ædificanda turri Babel.Quod institutum cùm Deus diuisione linguarum pessum dedisset,Hebro tunc natus filius PHALEG fuit appellatus,eo quòd in eius diebus diuisa sit terra.Gen.10.

TRANSLATIONIS.

ISRAELITÆ ex Aegypto migrarunt A.M.2454. Diluuij 798. cùm anno 583.IACOBVS cum familia in Aegyptum descẽdisset.Gen.47.Exodi 12.
ISRAELITARVM decem tribus à Salmanassare abductæ in Assyriam.an.M.3228.Olymp.9.an.4.ab V.C.15.
An.M.3362. Templi primi 428.IVDÆI & Beniamitæ Babylonem abducti à Nabucodonosore.4.Regum 25.

FAMIS.

Vide Tit.Fames memorabiles. Illic Fortuitum malum, hic eiusdem Tempus notatur.

PESTIS.

Ex Tit.Pestilentia huc Chronica.

Pestis CONSTANTINOPOLI sæuiit, ut uiui sepellendis non sufficerent,an.560.Cedrenus.

PACIS, TRANQVILLITATIS.

ANTIOCHVS Epiphanes an.Seleucidarũ 148.Xandici mensis die 15.literis ad Lysiam datis concessit Iudæis libertatem religionis.2.Machab.11.
Mortuus est MAXIMILIANVS I.Imp.A.D.1519. Ian.12. cùm in uniuersa Germania,Francia,Italia,Hungaria, & penè toto Christiano orbe pax esset.Sola Austria ciuilibus seditionibus æstuabat.Cuspinianus.

CLADIS BELLICÆ.

Ex Tit. Clades memorabiles,huc Temporis ratio.

Arca Domini à PHILISTÆIS capta, an.exitus 396.1.Reg.6.

QVINTILIVS Varus cum tribus Legionibus à Germanis cæsus, an. v. C. 760. Dion.

SERVITVTIS PVBLICÆ.

ISRAELITÆ seruierunt regi Mesopotamiæ Chusanrasethaim annis octo, usque ad Othonielem. Anno ab Exitu 49. Iudicum 3. Iterum regi Moabitarum Eglon annis 18. anno Exitus 79. Iud. 3. Iterum regi Chananæorum Iabin an. 20. anno Exitus 157. Iud. 4. Iterum Madianitis, annis septem, anno ab Exitu 210. Iud. 6. Liberati à Gedeone. Iterũ Philistæis an. 18. anno ab Exitu 287. G. Mercator.

TEMPVS CONSIDERATVM RESPECTV NVMERATAE REI, QVAE IPSI HOMINI MEDIATE ACCOMMODATVR. HVC TEMPVS

MVNDI. QVO AD CREATIONEM.

CREATIONIS prima dies in Nouilunio uernali extitit, cũ Lux creata, & Angeli. Gen. 1. Rabi Iehosue. At recentiores Iudæi creationem referunt ad Autumnum, quia tum annus Iubileus incipiat.

SIDERVM. APPARITIO.

ECLIPSIVM.

Harum Catalogum ex G. Mercatoris Chronographia accuratissima mutuati sumus.

Anno mundi 3196. cùm ILIA per uim comprimeretur, Sol deliquium passus est. Dion Halic. primo anno secũdæ Olymp.

An. M. 3247. & duobus sequentibus: tres factæ sunt Lunæ eclipses. MERODACH rex Babyloniorũ, Assyriorum quoq; monarcha factus.

An. M. 3385. Olymp. 49. an. 1. eclipsis Solis maxima, prædicta à Thalete Milesio, belli quod fuit inter Medos atq; Lydos sexto. Etsi Plin. anno antè factam putat. In Astyage Medo, per Cyrum post an. XXX. capto, defecit regnum ASSYRIORVM, successit Persarum.

An. M. 3445. Olymp. 64. an. 2. defecit in Babylone Luna. Cambyse mortuo SMERDES magus Persarum regnũ occupauit.

An. M. 3467. Darij 20. mensis Epiphi die 29. Lunæ eclipsis Babylone obseruata. DARII expeditio contra occidentales.

An. M. 3477. Eclipsis Lunæ, post Marathoniam cladem.

An. M. 3537. Olymp. 87. an. 2. Solis eclipsis facta, primo anno belli Peloponnesiaci. Thucydides. Sub anni septimi finem rursus Solis eclipsis, & terræmotus. Fœdus in L. annũ: sed non diu durauit.

An. M. 3586. Olymp. 99. an. 1. eclipsis Lunæ prima Babylone obseruata mense Posideone: altera mẽse Scirrhophorione: tertia anno seq. mense Posideone, qua luna tota defecit, sub Artoxerxe Mnemone.

An. M. 3638. Olymp. 112. an. 2. eclipsis Lunæ mense Thargelione, à qua Calippus suas periodos 76. annorum incoat. Secunda pòst nocte uictus Darius ab Alexandro ad Arbela. Plutarchus.

Phlegon Olympiadum scriptor ait: Quarto anno 202. Olympiadis, qui fuit principatus Tiberij XVIII. magna & excellens inter omnes, quæ ante eam acciderant, defectio solis est facta. Dies hora sexta ita in tenebrosam noctem uersus, ut stellæ cœlo uisæ sint, terræq; motus in Bithynia, Nicenæ urbis multas ædes subuertit. L. Viues in lib. 18. Augustini de Ciuitate Dei, cap. 54.

An. M. 3768. Olymp. 144. an. 4. eclipsis Lunæ Alexandriæ obseruata mense Messore, altera mense Mechir: tertia anno seq. defecit tota. Philippus Macedoniæ rex à Flaminio uictus. Ptolemæus lib. 4. cap. 11.

An. M. 3775. Olymp. 146. an. 4. Luna interdiu cœlo sereno obscurata, Iudis Apollinaribus. Liuius Dec. 4. Altera Solis eodem anno. Bellum Rom. contra Antiochum.

An. M. 3794. eclipsis Lunæ obseruata Alexandriæ Olymp. 151. an. 2. Cepit bellum contra Perseum. Quinquennio pòst altera in Macedonia. Captus Perseus. Liuius Dec. 5.

An. 3826. Olymp. 159. an. 3. Lunæ eclipsis. Reconciliatus Simon Iudæorum dux Demetrio Nicanori regi: & iugum Gentium sublatum. 1. Machab. 3.

An. 3923. ab V. C. 708. Idib. Martiis Sol obscuratus, occiso Cæsare. Virg. lib. 1. Georg. & Seruius.

An. 4013. eclipsis Solis, die natali Claudij Cæsaris, Cal. Augusti. Dion, & Suetonius.

An. Christi 60. eclipsis Solis pridie Cal. Martij. Plinius lib. 2. capite 70. & Tacitus.

An. Sal. 348. 18. Cal. Ian. Solis defectio magna, sub Constantio. Iterum an. 360. ab Aurora usq; ad meridiem, intermicantib. iugiter stellis. Ammianus.

Eclipsis Solis maxima, 9. Sept. an. D. 787. Celebratũ Nicenum concilium secundum. Onuphrius, & Cedrenus.

An. Sal. 805. ter Luna obscurata est, & Sol semel. Aimoinus, Regino. Septennio pòst obiit Carolus Magnus.

An. ultimo Constantini, F. Leonis IV. Sol per 19. dies obscuratus est, nullos emittens radios: tantæ autẽ fuerunt tenebræ, ut naues quoq; à cursu suo aberrauerint. Cedren. in Leone.

An. Sal. 840. 3. Non. Maij facta est Solis eclipsis maxima. Post tres menses obiit LVDOVICVS Pius Imp. Onuph.

An. 878. 16. Octob. Lunæ eclipsis magna, & 4. Cal. Non. Solis itidem magna. Anno seq. obiit CAROLVS Crassus Imp. Marianus, Regino.

An. 907. Lunæ defectus maximus, 13. mensib. ante mortem Leonis Imp. Constantinopolitani. Cedrenus.

An. D. 1093. Cal. Octob. eclipsis Solis à prima usq; ad sextam. Meyerus. An. 1095. duæ eclipses Lunæ. Sigebertus. Bello sacro Antiochia occupata: cæsa Saracenorum centum millia. Hierosolyma recepta.

A. D. 1181. 3. Id. Iulij, eclipsis Solis. Obiit Alexander III. Pp. & Ludouicus Crassus Iunior rex Francorum. Sigebertus. Tilius.

A. D. 1187. Solis eclipsis adeò magna, ut stellæ per diẽ uisæ sint tãquam in nocte, prid. Non. Sept. Mense pòst Balduinus rex Hierosolymorum à Saladino captus, Hierosolyma amissa.

CAROLVS III. Hungariæ regno potitus, in Alba regali legitimè coronatus est: eodemq; die Nonis Decembris, anni 1387. tantus Solis defectus apparuit, ut nunquam nostro seculo maior extiterit: quod ad breue tempus regnaturum esse portendit. Nam Idibus Februariis proximè insequutis, in arce Budensi confossus est. Bonfinius lib. 9. Decad. 2.

An. 1415. 7. Iunij, horrenda Solis eclipsis, quo tempore Constantiense concilium celebrabatum. Leouitius.

Itẽ an. 1433. altera, secundo an. concilij Basiliensis, 17. Iun. Idem.

An. 1530. 29. Martij eclipsis Solis tetra. Indictus Augustam conuẽtus: Protestantium confessio Carolo V. Cæsari exhibita. Sleidanus lib. 7.

An. 1560. 21. Aug. eclipsis Solis 5. Decẽb. Obiit FRANCISCVS II. Francorum rex. Successit Carolus IX. An. seq. 15. Iul. Luna tota defecit. Tilemanus Stella. Io. Stadius. Proinde scito quidem sed & ominoso symbolo deinceps Carolus usus esse uidetur, Inter duas eclipses exorior.

PALLORIS.

An. 1547. 22. Aprilis, per quatriduum Sol sereno cœlo tristis & obscurus apparuit per totam Germaniã. 24. Aprilis Io. Fridericus Saxoniæ dux à Carolo V. Imp. captus. Sleid. lib. 19.

METEORORVM.

Anno 1306. 14. Cal. Martij, in Italia crux in luna, apparuit: postera q; die tres soles conspecti fuẽre in medio trium orbium, qui iridis speciem præbebant. Horum tertius imperfectus, altero cornu occidentem, aquilonem altero spectabat. HVGVTIO Fagiolanus, Pisanarum copiarum ductor, Maio proximo Pisarum Lucæque imperium inuasit. Sabell. lib. 1. cap. 4. & Egnat. lib. 1. cap. 3.

Tempestas horrenda per GERMANIAM, ut Iudiciũ uniuersale multis instare uideretur. 1551. 13. Ian. Lycosth. in Prod.

Dirus Cometa in cœlo ferè per tres menses ardere uisus, atq; multorũ principum mors secuta, an. 1556. Sab. Suppl. lib. 29.

REGIONVM, TERRARVM. Quo tempore laboratum sit

AESTV.

Cùm Aquisgrani anno Sal. 1022. Synodus celebraretur, tanta siccitas & aeris intẽperies exorta est, ut multi nimio ardore extinguerentur, nec pauca animalia interirent. Arcæ & columnæ marmoreæ tanto manarũt sudore, ut aqua eas perfusas quis crederet. Sigebertus.

An. Sal. 1113. mense Iunio, tãta æstus uehemẽtia fuit, ut siligines & arbores adustæ, à spẽ sui fructus mentitæ sint. Aliquæ etiam syluæ ita exaruẽre, ut natiuo calore inflammarentur. Postea grauissimis & diuturnis morbis homines sunt conflictati, in primis autem uentris profluuio & peste nocentissima. Vincentius.

Auentinus inquit, annum æræ nostræ 1135. feruentissimũ fuisse, amnes siccatos esse, syluas cum montib. arsisse, fomitem, & quicquid alendo igni aptũ est, in terrã congestũ mox ignẽ concepisse, lib. 6. Annal. Boiorum. Eiusdem siccitatis, ut & Rhenus sine ullo periculo ubiuis locorum trãsiri potuerit, meminit Chronicon Coloniense: sed ad annum 1130. refert Sigeberti Continuator. Vincentius, Io. de Oppido, Martinus Polonus biennio pòst asserunt tantam fuisse siccitatẽ, ut maior hominũ memoria non fuerit. Etenim in multis regionibus flumina, quæ naues ferebãt, ita fuisse exiccata, ut pedibus transiri possent. Fontes quoq; & puteos per Galliã planè

planè exiccatos, & plurimos aquæ penuria interiisse.

Anno 1473. POLONIA æstu quoq; & ardore uexata est, usq; adeò, ut aluei fluminum plerorumq; arescerẽt, Vistula etiã apud Toruniam esset uadabilis: syluæ saltusq; radicitùs arderent: segetes, uernæ præsertim, squallerent: pecudes & iumenta oblitis limo cum herba uorato intestinis interirent: incendia quoq; urbium, oppidorum & uillarum crebra extitere. Cromerus lib. 28.

INCENDIO.

Incendium Phaethontis circa an. M. 2436. Diluuij 780. ponit Mercator.

FRIGORE.

Anno 994. hyems sæuissima ab initio Nouembris ad Maium usque, rarissimis diebus æstiuis interiectis, durauit, frigidis pestiferisq; simul flantibus uentis. Circa finem uerò Iulij, in tantam duriciem præ glaciei rigore stagna ac flumina sunt concreta, ut pisces in iis extinguerentur, & aqua ad usus humanos nõ suppeteret. Arbores, fruges ac pascua quasi igni subiecto exaruerunt penitùs. Deniq; fames & pestilentia atrox tam in homines, quàm omnis generis animalia, immanissimè sæuiit, ut multæ domus suis habitatoribus destitue rentur. Porrò sequenti anno nouum accessit malum, superiorib. adhuc durantibus, Slauorũ nimirũ hostiles in orientales Saxones incursiones ac uastationes: ut in Quedlinburgensi annotatur historia. Saxoniæ Chron. annũ habet 991.

PLVVIA, DILVVIO.

Anno 1656. Diluuium Noachi, anno ætatis eius 600. contigit. Et quidem mensis

Secundi Elul die X. ingreditur arcam cũ animãtibus. Gen. 7. Die 17. initium diluuij.

Tertij die 27. finis pluuiæ, post D. 40.

Septimi die 17. ceperunt minui aquæ post dies 150. Die 27. requieuit arca super montes Armeniæ. Gen. 8.

Decimi die primo apparuerunt cacumina mõtium. Gen. 8.

XI. die 12. cùm trãsissent dies 40. emisit Noë coruum, qui reuersus est. Gen. 8. Die 19. emisit columbam, quæ reuersa est. Gen. 8. Die 26. emisit columbam iterum, quẽ frondem oliuæ reportauit. Gen. 8.

XII. Thamuz die 3. rursus emissa columba non est reuersa.

An. 1657. Mundi, qui primus est à Diluuio, Mensis

Primi die prima exiccata est superficies terrẽ. Gen. 8.

Secundi die 27. arefacta terra, exiit Noë ex arca.

Diluuium in Achaia accidit tempore regis OGYGIS an. M. 2190. Oros. lib. 1. cap. 2.

Diluuium, DEVCALIONE regnãte in Thessalia, an. M. 2436. Diluuij 780.

Diluuium particulare in BRABANTIA, Holandia, & Selandia multa millia hominum absumsit, mense Nouembri, an. 1530. Hist. Fronsp.

SICCITATE.

An. 1159. quo Fridericus I. Imp. Mediolanum subegit, siccitatẽ insignis fuit. Nam cùm à Cal. Maiis usq; ad exitũ sequentis Aprilis cœlestes aquę nullę fuisset, putei ipsi uix media hyeme aliquid humoris suppeditarunt. Sigonius l. 12. regni Ital.

Anno 1439. in ITALIA ab exitu Iunij usq; ad VII. Idus Decẽbres nullus ne minimus quidem imber terras perfudit, torrentes & fontes exaruẽre, neq; tamen agrorum sterilitas ulla ob id secuta est. Bracellus lib. 1. belli Hispanici.

GRANDINE.

An. 1395. mẽse Augusto, circa Assumtionẽ diuę Mariæ, in Saxonia cecidit grãdo, humanæ faciei præferens imaginẽ: quod prodigij habuere loco homines superstitiosi. Discreuere in glacie faciem uiri ac mulieris: barbata uirorũ, feminarũ uerò crispantibus inuoluta peplis imago, in grandine cernebatur. Fidem fecere uiri probati, qui manibus tenuere mirãtes. Cranzius lib. 9. Vandal. cap 32.

ANNONÆ TVM Fertilitate.

L. Opimio cõsule, cùm C. Gracchus Tribunus plebem seditionibus agitans interẽtus est, ea cœli rẽperies fulsit, quam cõsturam uocant, solis opere, natali Vrbis DCXXXIV. Itaq; fuit omnium uini generum summa bonitas. durantque adhuc uina CC. ferè annis, iam in speciem redacta mellis asperi. Plinius lib. 14. cap. 4.

In Italia anno Vrbis 702. Cn. Pompeio Magno III. solo consule, tantus fuit olei prouentus, ut prouinciis quoq; miserint. Plin. lib. 15 cap. 1. & Plut. in Pompeio.

Quo anno Mater deũm è Pessinunte Romam aducta est, maiores æstate, quàm antecedentibus annis decem facta est annona. Cùm L. Metellus in triumpho plurimos duxit elephantos, assibus singulis farris modius, uini congius, fici sicæ pondo XXX, ólei pondo X, carnis pondo XII. ueniere. Plinius lib. 18. cap. 3. ex Varrone.

Eo anno, quo Atila Hunnorum rex Aureliam obsedit, tãta frumenti copia exuberauit, ut nõ solùm periculo hostili, sed fame urbẽ mirè Deus liberasse uideretur. Bonfin. lib. 4. Dec. 1.

Annus Sal. 568. quo Lõgobardi ITALIAM inuaserũt, insigni rerum quas terra fert omnium ubertate lætissimus fuit, ipsa ueluti natura opes suas ad nouos excipiẽdos hospites pandente: Sigonius lib. 1. regni Italici.

Circa annum Christi 663. ignis maximo omnium terrore dies decem in cœlo emicuit: incubuẽre mox imbres usq; adeò sæui, & ita horrenda frequentiaq; fulmina, ut homines iuxtà ac pecora de cœlo tacta caderent. Eo anno tanta legumi nũ copia successit, ut legi omnino nequiuerint: quæ autem neglecta fuerant, ultrò renata ad maturitatem peruenẽre. Bonfinius lib. 8. Decadis 1.

Sub Leone Isauro in Campania frumentum cõbũstum, & hordeum & legumina quasi pluuia de cœlo ceciderunt, anno Leonis quinto, Domini uerò 722. Sigebertus. Secuta est Saxonum ad fidem Christi conuersio, & magna omnium frugum ubertas. Schafnaburgensis in Chronico, & Antonius Titulo decimotertio, capite 1.

Anno 1069. & sequẽti, syluestrium arborum sterilitas durauit: sed uinearum tanta fertilitas fuit, ut pręmultitudine uindemia uix colligi posset. Schafnaburgensis.

Sub Friderico Barbarossa Imp. tanta fuit annonæ copia in Germania, ut uino calx in murorum usum restingueretur. Stumpfius.

Anno 1334. in Polonia, uicesimatertia die Aprilis, ingens nix decidit. quæ cùm quinque dies durasset, præter omnium expectationem singularem fertilitatem agris attulit. Cromerus libro 12.

Anno Christi 1353. cùm Martius, Aprilis & Maius ultra medium uerno ac penè æstiuo calore ad calamos & aristas segetes perduxissent, coorto derepẽtè acri frigore & gelu, nix duos cubitos alta terram operuit in Polonia, & in sextum usque diem durauit. Qua soluta postea, cùm corruptas esse segetes omnes existimarent, tanta præter spem ubertas frugum, quanta uix unquam aliàs fuit. Cromerus lib. 12.

An. D. 1484. tanta uini copia passim fuit, ut mustum doliis permutaretur, multi etiam illud noctu Tiguri effunderent, alij loco aquæ in faciendo cæmento uterentur. Stumpfius. Idipsum nostra quoq; ætate an. 1584. accidit.

Anno 1540. annus fertilis. æstu insignis, ut etiamnum hodie Aestatis feruentis nomine appelletur. Præcesserant aũt cometæ duo terribiles, alter 38, alter 39. anno. Stumpfius.

Sterilitate. Fame.

Ex seq. Annis, Frigore, Aestu, Pluuia nobilibus.

Anno Diluuij 434. Fames uniuersalis super terram. Abrahamus cum familia in Aegyptum descendit.

FAMES magna prædicta ab Agabo, Act. 11. cepit, anno 4. Claudij Imp. Christi 44. ab V. C. 795.

REGNORVM, REIPVBLICÆ Ortu.

ASSYRIORVM regnum à Belo cepit, an. M. 1841. post Diluuium 185. Durauit an. 1300. usq; ad exitum Sardanapali, qui ab Arbace Medo uictus est, an. M. 3144. Deinceps Assyriorum regnum ab Arbace.

TROIANORVM regnum à Dardano cepit. A. Dil. 483.

ISRAELITARVM regnum à Saulo cepit. an. Exitus 436.

ARGIVORVM Inachus primus rex. an. Dil. 479. Eusebio.

SICYONIORVM regnũ inter Græca uetustiss. cepit. an. M. 1902. Diluuij 246. Durauit an. 862. uel 972. Defecit in Zeusippo anno M. 2832.

ATHENIENSIVM regnũ Cecrops auspicatur. an. Dil. 749.

FRANCORVM regnum Pharamundus an. D. 419.

LONGOBARDI Italiam occupauere an. D. 568. 4. Non. Aprilis. eamq; annis 206. sub 24. regibus tenuere totum, præter Vrbem. Onuphrius.

A. D. 1200. TARTARORVM dominiũ cepit. Mart. Polonus.

Restitutione.

ARTOXERXES Persarum rex Artabanum Parthorũ regem obtruncauit, & regnum Persis restituit. anno mundi 4192. Christi 227. Agathius lib. 4.

Inuasione, Occupatione.

Anno M. 3349. dum Cyaxares Medorum rex Ninum urbem Assyriorum obsidet, SCYTHÆ superuenientes Asiæ imperio potiti sunt annis 28. Herod.

Regnum de Iuda ad alienigenam Herodem Ascalonitam trãslatum an. M. 3928. ab V. C. 713. Olymp. 184. an. 4. Iosephus lib. 14. Antiq. cap. 23.

Anno Sal. 261. Galieno imperante, XXX. tyranni diuersis locis & regionibus emerserunt, an. V. C. 1012. per annos ferè 12. Ab Aureliano uix tandem domiti. Onuphrius.

Anno 406. tertia BARBARORVM in Occidentem est facta irrupssio: qua Gallia primùm, deinde Hispania, postremò Africa occupatę, atq; omni genere calamitatis afflictę sunt. Godigisilus rex Vandalorum, qui in Scythia ad Mæotidem erant, exemplo Radagaisi adductus, ubi Italiã hostium plenam,

nam.atq; Honorium in Radagaisum auersum sensit,& ipse sibi Galliam inuadendam constituit, ratus, haudquaquam eandem in prouinciis fortunam fore,quæ lõgè à regio abessent auxilio, atq; in Italia,ducẽte Alarico,fuisset,quæ propter Imperatoris præsentiam uinci non potuisset. Itaq; ex Scythia cum Vandalis & Alanis egressus, simul Quados ex Sarmatia, Vandalos ex Pannonia olim ibi à Constantino locatos assumsit: inde trans Danubium sese continens, ex Sarmatia in Germaniam iniit, eamque peragrans, populos eius siue metu direptionis perculsos, siue spe prædæ illectos,secum adduxit, Marcomannos,Herulos, Turcilingos, Sueuos, Alemanos, Saxones, & Burgundiones: ac citato agmine, nemine resistẽte, recto itinere usq; ad Rhenum processit. Ibi uerò Franci deniq; occurrerunt, ac transitum impedire conati sunt, siue, ut fœdus proximè cum Stilichone ictum seruarent, siue ne tantum hostium in prouinciã eam admitterent, cui ipsi iampridem inhiantibus animis immi-nerent. Verùm à Vandalis multitudine superantibus pulsi, haud magno momento cesserunt. Ita Vandali sine impedimento prid. Cal. Ian. teste Prospero, traiecto Rheno, in Galliam penetrarunt: atq; anno seq. proximas Rheno prouincias Germaniam primam, & Belgicam secundam ingressi, latè uictoriam exercuerũt. Nam Magunciacum, multis hominum millibus in ecclesia trucidatis, euersum est. Vangiones diu obsessi in ditionem adducti. Rhemi, Ambiani, Atrebates, Morini, Tornacum, Nemetes, Argentoratumq; direpta sunt. Sigonius lib. 10. Imp. Ital. ex Iornande.

PERSARVM regnum Saraceni occuparunt auxiliarij, cæso eorum rege Mahumeto per Mucaletum, qui rex Persiæ declaratus, & Sultanus appellatus, anno Sal. 870. Cedrenus.

HELVETII (Sigismundi Cæsaris permissu, Concilij Cõstantiensis iussu) Austriacos inuaserunt, atq; comitatum Badensem cum Ergouia occupauerunt. 1415. mense Aprili. Stumpfius lib. 13.

Destructione, Interitu.

Regnum IVDÆORVM à Saule ad ultimum Sedechiam floruit, annis 505.

Annos 520. ASSYRII tenuerunt Asiam: postea Medi eam occuparunt, illis excussis.

Annos 490. regnum ATHENIENSIVM durauit, à Cecrope ad Codrum.

Totidem annos LACEDÆMONVM Respub. durauit à Lycurgo, qui eam formam reipub. primus constituit, & Spartanas tulit leges, ad Alexandri ætatem, sub quo concidit.

PERSICA Monarchia, quæ constituta est à Cyro capta Babylone, durauit annis 208.

GRÆCA, quæ cœpit cùm Alexander uicit ultimum Darium, durauit annis 283. Ita hæ duæ Monarchiæ annos 491. complecuerunt.

Annos 430. Aeneæ posteritas dominata est ALBÆ, quibus exactis, condita est & creuit Roma.

Αειραχοτία, q̃ post exactos reges Brutus instituit ROMÆ, in qua Consules Rempub. administrarunt, durauit an. 460.

C. IVL. Cæsaris Monarchia, quam sibi confirmauit oppressa republica, & consulari potestate, durauit annos 502. Hinc capta est & horribiliter uastata Italia, à Genserico Vandalorum rege: mox sequuti sunt Gothi, qui Italiam ab imperio Romano auulsam & occupatam duriter afflixerunt.

AVGVSTVLVS ab Odoacro Herculorũ rege coactus abdicauit, anno Christi 476. X. Cal. Sept. ODOACRVM Theodericus Ostrogothus, anno Domini 493. III. Non. Martij interfecit. Onuphrius.

CONSTANTINVS Magnus sedem Imperij Constantinopolim transtulit, relicta Italia, annis elapsis 489. Hinc Carolus Magnus uictis & domitis Longobardis, Imperium occidentale in libertatem asseruit, & instauratum Romam, anno Domini 805.

MAGISTRATVVM

Mutatione.

Primus annus post exactos reges ROMÆ quinq; consules habuit. Nam primus consul L. Brutus cũ L. Tarquinio Collatino creatus, eundem propter affinitatem regiam magistratu depulit, P. Val. Poplicola suffecto: ipse contra reges pugnans occubuit. Successor datus Lucretius, antequam magistratu abiret, morbo periit. D. August. de Ciuit. Dei lib. 3. cap. 16.

VRBIVM

Ortu.

RHODVS à Telchinibus condita, anno Diluuij 601.

SPARTA à Sparto Phoronei F. anno à Diluuio 613.

MEMPHIS, anno à Diluuio 703.

DARDANIA, quæ pòst Troia, à Dardano ædificata, anno 2484. ab Exitu 30. Eusebius.

EPHYRA, pòst Corinthus, anno Mundi 2552. ab Exitu 98. à Sisypho condita: inde ampliata & firmata ab Alethe, anno ab Exitu 417.

CARTHAGO à Didone, anno Mundi 3078. Templi 144. Iosephus. At ex Dion. Halic. circa an. Mundi 3155. primũ condita uidetur.

ROMA condita, anno M. 3216. Olymp. 6. anno 4. post Ilium euersum anno 432.

ALEXANDRIA condita, an. M. 3641. Olymp. 113. an. 1. Liuius.

CONSTANTINOPOLIS à Constantino Magno dedicata, anno Sal. 332. XI. Cal. Maij. Zonaras.

VENETIÆ condi cœptæ, 9. Cal. April. anno Domini 430.

Oppressione, Direptione.

Consule Tomum Fortunium, de Vrbium expugnatione, fol. 805. quatenus tempus expressum habent.

HIEROSOLYMA ab Antiocho capta, an. Seleucidarũ 145. Olymp. 153. die 15. mẽsis Chisleu, quem Apellæum dicũt Macedones. Iosephus lib. 12. c. 6. Antiq. Die 25. aram abominando idolo profanauit. 1. Mach. 1. Bella Machabæorum contra Antiochum. Eandem cepit Herodes rex Olymp. 185. anno 3. (qui idem Sabbatinus erat Iudæis. Iosephus lib. 14. cap. 26.) mensis quarti die 17. qui dies erat Ieiunij legalis, ob factas in Sina tabulas instituti. Inde capta à Vespasiano Azymorum festo, an. Sal. 69. Eusebius. Rursus à Saracenis post biẽnalem obsidionem capta & uastata, an. D. 638. Sigebertus.

Mense 6. Anthesterione, anno 28. belli Peloponesiaci, Olymp. 94. an. j. Lysander ATHENAS cepit. Xenophon. Earundẽ muri diruti à Lysandro 16. Munychionis, an. 4. Olymp. 93. Plutarchus, & Diodorus.

CARTHAGO à Genserico Vandalo capta, an. D. 439. 14. Cal. Nouembr. Prosper.

ROMA à Gothis capta, 9. Cal. Sept. anno Sal. 410. Onuphrius. Iterum à Genserico Vandalo, anno D. 455. Prid. Id. Iunij.

RAVENNA à Longobardis capta, & Exarchatus græcus ex Italia sublatus, anno D. 751.

Anno D. 1204. capta à LATINIS Constantinopolis, 12. April. Nicetas.

Interitu, Euersione.

TROIÆ excidiũ anno ab Exitu 330. octaua deficientis Thargelionis. Dion. Halicarn. lib. j. Plut. in Vitis D. 23. Thargelionis. Plin. lib. 18. c. 28. ad 8. Cal. Quint.

THEBÆ euersæ ab Alexandro Magno, anno secũdo Olymp. 111. Plut. in Camillo.

CARTHAGO euersa, cùm stetisset annos 667. an. 2. Olymp. 158. ab V. C. 606. Velleius.

CORINTHVS deleta à L. Mummio Achaico post an. 952. sui ortus. Velleius.

TEMPLORVM

Ortu.

Templum Domini cœptum à Salomone, anno 480. Exitus. 3. Reg. 6. Destructum à Nabucodonosore, post annos 422.

Post captiuitatem Babylonicam, anno M. 3446. à Nehemia secundum Templum fundatum est, in mense Zio: & in anno XI. mense Bul (ipse mensis octauus) perfecta est domus Domini in omni opere suo. 3. Reg. 6. Stetit usq; ad Christũ annos 500.

Templum Herodes extruere cœpit, an. M. 3948. Olymp. 190. an. 1. regni sui 18. & octauo anno perfecit. Iosephus l. 15. Antiq. cap. 14.

Profanatione, Expiatione.

Templum HIEROSOLYMITANVM die 25. mẽsis Chisleu ab Antiocho rege profanatũ, an. Seleucidarũ 145. sed quinquennio pòst die eodem à Iuda Machabæo repurgatum. 1. Machab. 1. & 4.

Templa CHRISTIANORVM in diebus Paschatis à Diocletiano subuersa. 305. Scotus lib. 2.

Interitu.

Templum DELPHICVM exustũ, anno 1. Olymp. 58. Pausan.

VOLVMINIS VIGESIMIQVARTI
FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum-quintum

DE VITA Hominis SOLITARIA.

LIBRO VNICO differens.

ENANTIA ENANTIΩN
ΑΚΗ

Theatri proinde Humani

Vol. XXV

Vitæ mortalium Solitariæ
Promtuarium

ΦΙΛΟΤΕΧΝΩ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝ-
ΘΡΩΠΩ Medico

GEORG. KELLERO
Tigurino

Optimorum ſtud. in Pariſienſe
& Patauina ſchola
paraſtatæ

THEOD. ZVINGERVS
Baſilienſis

MON. ET PIGNVS
AMORIS

VOLVMINIS XXV.

TITVLORVM DISPOSITIO.

HOMO mundi uinculum, inter Creatorem & Creaturas medius, naturæ utriuſque, immortalis atque mortalis, particeps, utriuſque etiam cõuerſatione fruitur, illius tanquam ſeruus, huius tanquam dominus. Serui felicitas in cognitione atque fruitione bonorum herilium, Veri ſcilicet atque Boni, repoſita eſt. Domini felicitas in Cognitione atque fruitione ſeruilium bonorum, Vtilitate & Voluptate circumſcripta. Natura igitur ſua ſociale animal eſt homo, & conuerſationis amans, tum immortalis (quam cum immortalibus in Vita futura aliquando poſſidebit) tum mortalis, qua in Vita præſente fruitur: & uel cum creaturis ſui generis, cum Hominibus ſcilicet, in ſocietate Oeconomica atque Politica (ſiue prophana illa, ſiue ſacra & religioſa) uel cum creaturis diuerſi generis, purè ſcilicet immortalibus Intelligentiis, aut purè mortalibus Brutis. Eò reſpiciens δυαμόνιος Ariſtoteles, Hominem ſolitarium & μονώτλω uel Deum uel Belluam eſſe pronunciauit, hoc eſt, uel diuinæ uel belluinæ naturæ participem: quarum utrauis inductus, quantum ſeſe à conuerſatione ſui generis abduceret, tantum ſeſe conuerſationi diuerſi generis creaturarum addiceret: & uel Spirituum, cùm bonorum (ut Prophetæ & Eremitæ pij) tum malorum (ut Magi) uel Brutorum. Ex fine igitur Solitaria uita diſtinguenda, & in ſuos diducenda erit Titulos. Nam uel immortalis uitæ in hac etiam mortali uita delicias per contẽplationis aſſiduitatem ſectantes: uel mortalis uitæ commoda uenantes, incommodáue declinantes, ut hominum conuerſationem fugiunt, ſic ſolitudinem colunt, & in ea uel Intelligentiarũ uel Belluarũ conſortio ad ſcopũ ſcilicet quem collineant accommodatiore, perfruuntur. Duo proinde ſumma Solitariæ uitæ genera ſtatuemus: Religioſum alterũ, quod uel inſtituto uel prætextu religioſo nititur: alterum Prophanum, à religione ſeiunctum. Titulos utriuſque ſubnectemus.

- VITAE *solitariæ institutum uel*
  - Religiosum. EREMITICAE *uitæ religionis nomine*
    - Susceptio:
      - Qui. *Eremitæ facti ex*
        - Regibus. Cardinalibus.
        - Episcopis. Monachis.
        - Literatis. Theologis. Medicis.
        - Nobilibus.
        - Mercatoribus. Latronibus.
      - Qua *occasione*:
        - Persecutionis.
        - Indignationis.
        - Voti. Concionis.
      - Cur. *Causa*
        - Pœnitentiæ.
        - Castitatis.
        - Securitatis.
    - Professio:
      - Qui:
        - Viri: *apud*
          - Iudæos.
          - Christianos.
          - Mahumetanos.
        - Mulieres.
      - Quomodo.
      - Vbi.
    - Depositio. *Eremiticæ uitæ Mutatio. Ex Eremitis*
      - Pontifices. Episcopi.
      - Doctores.
      - Milites.
  - Profanum. SOLITARIA VITA *profana considerata respectu*
    - Finis. *Sic solitudinem sectantur alij studio*
      - Cognitionis. Vt
        - Magi.
        - Philosophi.
      - Practico.
    - Occasionis. *Qui in solitudinem sese abdidere ob*
      - Morbum.
      - Imprecationem.
      - Cladem *bellicam*.
      - Mortem *liberorum*.

Voluminis Vigesimiquinti Liber Vnicus

DE VITA SOLITARIA.

VITA SOLITARIA RELIGIOSA. EIVS

SVSCEPTIO.

QVI. PVTA

Reges.

IOSAPHAT Indiæ rex, Auenir regis filius, Barlaam eremitæ suasu fidem amplexus Christi, postquam omnes, qui suæ ditionis erant, baptismatis gratia renouandos curasset, ædificatis uicatim ecclesiis, deposuit regnum: nihilque secum ferens, nisi mundanæ gloriæ contemtorem animum, secessit in solitudinem: iunctusque ipsi Barlaam, uitam traduxit in eremo, quæ dicitur terræ Senair. Io. Damascenus, & Marulus lib.1 capite 1.

MICHAEL Curopalates Constantinopolitanus Imp. in bellis semper victor, semel à Bulgaris superatus, præ pudore imperium deposuit: & quod uitæ superfuit, religiosè in solitudine transegit. Fulg. & Egnat. lib.4 cap.5.

SALOMON Hungarorum rex à patruelibus suis, Ladislao & Geysa Ducibus, quibus iniustas struxerat insidias, regno pulsus, Chutesci Chunorum principis auxiliis instructus, bis magna cum strage ab Hungaris repulsus est. Istrum glacie concretum sicco pede transiens, in proxima sylua socios curare corpora iussit. Ipse posito scuto, tanquam naturæ necessitati satisfacturus, seorsim abiens, eremum incoluit, hominum congressum uitauit, semel tantùm Colomanno regnante in Hungaria uisus, nusquam amplius apparuit. Tandem in Istriæ syluis corpore solutus, Polę sepultus dicitur. Bonfinius lib.4 Decadis 2.

IVDOCVS Vinnoci frater, mortuo patre Iudicail, spreto regno, cum quibusdam Romam peregrinantibus, sumto baculo & tabula abiit, & clerici officio inter ipsos functus est. Postquam autem in pagum Pontiuum post annos undecim delati sunt, hospitiũ ab Haimone duce impetrarũt: factusq; est Iudocus presbyter, & Haimonis filiũ de sacro fonte leuauit. Post annos septem abdicãs se ministerio, secessit cum discipulo Mirmaro in eremum: & in loco qui dicitur Brãhic, cellulam extruxit, uacans assiduis precibus. Mẽdicis eò uenientibus, omnes suos commeatus distribuit. Murmuran te autẽ eius famulo, quatuor naues onustæ cibo & potu ad eius cellulam sine remige uenerunt. Vexatus à diabolo mutauit locum, & alium elegit Rumachum nomine. Eduxit uiuos latices ex arido solo, baculo terrã percutiens, cùm Haimo in uenatione sitiret. Romam abiit Sanctorum reliquiis secum abductis, cæcam puellam illuminauit: & ad suum sacellum delatus, in pago Pontiuo obiit, anno Domini 653. iuxta Sigebertum. Petrus de Natalibus lib.1.cap.65. & Vincentius lib.24. cap.105. & 106.

SVATACOPIVS Morauorum rex Arnulfo Imperatori tributum pendere recusans, acie victus, mutato habitu fugiens, in monte Sambri tribus eremitis sese cõiunxit. Moriens tandem quis esset confessus est: & à filio Volegradum relatus. Aeneas Syluius in hist. Bohemica.

Cardinales.

PETRVS Damianus, qui cardinalatus honore insignis, Hostiensis episcopatus titulũ gerebat, pontifice Gregorio VII. cardinalatus dignitari, atq; eius pompæ, longè maiori animo, quàm pleriq; eam parare nitantur, renunciauit, atq; in eremũ se transtulit: sapienter intuitus, quot labores purpura tegat: contraq; quantum quietis atq; bonæ spei eremus polliceatur. Fulgosus lib.4. cap.1. & Platina.

Monachi prius.

HILARIÓN. Vide Tit. Fugere conuersationem.

ONOPHRIVS monachus, cùm Hermopoli in monasterio sese aliquandiu exercuisset, quasi è ludo ad certamen progredi cupiens, ad quandam uastissimã eremum solus abiit, & in ea annos 60. hominibus prorsus incognitus permansit. Consumtis autem quæ secum tulerat indumentis, superiorem corporis partem barba & capillis, inferiorem, ubi plus pudoris inest, arborum foliis uirgultisq; contexerat. Annos XXX. non alio pabulo usus est, quàm quod arbores herbæq; sylucstres dabant. Totidem pane se & aquà frigida sustentauit. Hunc tandem humaniorem victum sibi ab angelo, à quo etiam eucharistiam Dominico quoq; die accipere solitus erat, suppeditatum ferunt. Paphnutius abbas, qui uitam eius Græco sermone scriptam edidit, dum desertum peragraret, eodem die quo in eum incidit, cum uiuo colloquius est, defunctum sepeliuit. Marul. lib.1. cap. 10. & Sab. lib.2. cap.2. & Volat. lib 17.

VENERIVS Othonis III. & Gregorij I. tempore ex cœnobio S. Benedicti apud Tybur, ubi degebat, iniussu abbatis in solitudinem proximam, in insulam Palmariam perrexit. Castigatus deinde à S. Romualdo abbate, missionem impetrauit, inuentus in horrido & alto saxo mortuus in genu cernuus. Volaterranus lib.20. Anthrop.

CALVPPA uel CALVPPANES in monasterio Meletensi, in finibus Aruerni monachus fuit. Deinde ab Auito episcopo diaconus ordinatus est. Dono sanandi diuinitùs ornatus fuit: nam multos infirmos curauit. A' cibo & potu adeò abstinebat, ut operas impositas imbecillitate impeditus facere nequiret. Eam uerò ob rem à præposito malè acceptus, monasterium deseruit, & in eremum secessit, & in excisa rupe cellam sibi fabricauit. Diabolus ei interdum serpentis, interdum uerò draconum forma apparuit, & molestiam exhibuit. Cui aliquando respondisse fertur: Tu ne es ille, qui primos parentes paradiso exturbasti, & fratris dextram parricidio cruentasti? Apage te, nihil enim commercij tibi cum Christi seruis & fidelibus. Dæmones fœtore totum locum repleuerunt, ac cuanuerunt. Anno 50. mortuus est. Turonensis in Vitis patrum, cap.11. & lib.5. cap.9.

D. Brigida Romæ degens, habuit confessorem religiosum nomine ALFONSVM: qui posteà eremiticam uitam eligens, multa scripsit ex his, quæ ex ore eius accepit. Cranzius lib. 9. Metrop. cap 48.

MAINRADVS Berchtholdi Comitis Sulgoniensis ad Danubium F. ex uoto matris primùm monasterium Diuitis Augiæ ingressus, mox in Eremo Heluetiorum solitariã uitam sanctissimam egit sub Lodouico Pio Imp. A' duobus latronibus A.D. 863. interfectus, & in diuite Augia sepultus est. Desertam eius cellam sexaginta annis pòst Eberhardus Decanus Argentinensis & Gregorius filius Anglorum regis inhabitare ceperunt: donec ab Othone I. monasterium illic ædificatum est. Stumpfius, & Bruschius. Sigebertus anno octingentesimo quinquagesimo sexto.

Theologi.

BRVNO Calonia Agrippina oriundus, literarum gratia Luteciam, studiorum nomine tum celeberrimam, se contulit. Ibi canonicus factus, inter professores locum tenuit. Præceptoris autem sui, cui defuncto iam exequiæ parabantur, uoce (qua capite è pheretro exerto, se damnatum querebatur) motus, in eremum quandam, sex aliis eum comitantibus, egressus, uitam egit duram. A' loco quem incolebant, Carthusanorum ordini nomen inditũ est. Post annum sextum, per Vrbanum discipulum suum, qui iam Romanæ præerat ecclesiæ, reuocatus, suam ei in Ecclesiæ negotiis præstitit aliquandiu operam. Verùm sacræ curiæ laborum pertæsus, ad locum pristinum, reiecto simul Risensi archiepiscopatu, quem accipere iubebatur, rediit. Ranulphus libro septimo, cap.4. in Polychrõnico.

Nobiles.

STEPHANVS præpotenti familia apud Aruernos patre Stephano natus, Milone Beneuentano antistite à primis annis usus est præceptore. Ex ephebis egressus, peregrinationibus fuit occupatus. Tandem prope Lemouicas Aquitaniæ in densissimo nemore, inter spineta, cũ uno atq; altero socio, sedes fixit. Defunctum discipuli in eremo, in Grandi monte sepelierunt: unde nouæ postea Grandimontensium religionis nomen inditum fuit, ut suo loco diximus. Vide Tit. Monachorum ordines.

Mercatores.

APOLLONIVS quidam tota uita sua mercaturam exercuerat, literarum prorsus rudis: senex autẽ in Scethim abiit, ac monachorum medicum communem egit, diebus singulis ad decumbentes accedens, illisq; medicamenta & necessaria alia, quæ propriis pecuniis sibi comparauerat, exhibens. Sozomenus lib.6. cap.29.

Latrones.

BANONEM in Gallia, ex prædone monachum factum accepimus: & qui in syluis uiatores despoliare solitus fuerat, postea in monasterio cella inclusum uixisse, manus ac pedes uinculis ferreis onerasse, hordeaceum panem cinere mixtũ esitasse, carne uinoq; abstinuisse: cilicium pro strato, lapidẽ pro puluillo habuisse: sæpe dum laudes Deo diceret, eundem lapidem humero sublatũ tenuisse. Catalogo tandem sanctorum adscriptus. Marul. lib. 4. cap. 10. & lib.2. cap.12. & Fulgosus lib.6. cap.9.

MOSES Maurus latrocinijs Aegyptum infestauerat: sed Anachoretarum inibi uitam contemplatus, Isidori Abbatis in Scethi apud Thebaidem factus est discipulus. Quinq; & septuaginta annos Deo in solitudine seruiuit, sex annos cella inclusus permansit: ad multam noctem stans orabat, pane tantùm & aqua sustentabatur. Noctu peragrabat solitariorum tuguria, hydriasq; eorum aqua replebat, ut procul hausturum petentibus laborem leuaret: peracto officio tacitus recubitum. Presbyter factus monachorum, moritur anno ætatis 75. præstantissimis discipulis post se relictis. Sozom. lib. 6. cap.29. & Marulus lib.4. cap.10. & lib.2. cap.12.

QVA OCCASIONE. V. G.

Persecutionis.

PAVLVS Thebeus primus eremita apud inferiorem Thebaida, cùm Decij & Valeriani persecutionem fugeret (metuẽs ne à sororio proderetur) sedecim annorum adolescens solus deserta petiit. Et inuenta in montis radicibus saxea spelunca, quam iuxta molliter fluẽs riuulus terram irrigabat, & effusis desuper ramorum umbraculis palma solis arcebat ardores, captus amœnitate loci, ubi latẽre cõcupierat, habitare cœpit. In tantum, ut cùm centum & tredecim uixisset annos, nusquam inde discesserit, hominem nunquam uiderit: præterquam die uitæ supremo Antonium lãm nonagenatium diuinitus monitum, à quo & humatus fuit. Palmæ primò fructibus nutritus est, deinde per annos 60. dimidiati panis fragmentum singulis diebus comedit, corruo ministrante. Neq; aliud quàm aquam bibit. Indumento de palmarum foliis contexto nuditatem operuit.

Imperatore Decio Christianos religionis gratiã diuexante, septem PVERI Ephesi ex iisdem patentibus nati, cùm palàm Christum profiterentur, timore persequutionis exanimati urbe secesserant, ac sese in speluncam proximi montis abdiderant. Cuius aditum industrij persequutores extrinsecus ita obsepserunt, ut euadẽdi etiam enixè molientibus facultatem eriperent. Pueri ut se clausos uallatosq; senserunt, in mœrorem conuersi, repentè somno acriore oppressi sunt, atque ita usque ad annum salutis 446. sopiti manserunt. Vide Tit. Fugere conuersationem.

ARSENIVS diaconus Romanæ ecclesiæ à Zonara dicitur, cuius disciplinæ Theodosius duos filios Impp. Honorium & Arcadium commisit, non ut Imperatores, sed ut uulgares, ut plagis etiam coercerentur. Aliquãdo cùm Arsenium stantem, filios sedentes Imperator uidisset, grauissimè eam rem tulit. Fortè plagas Arcadio Arsenius infixerat: Arcadius eùm occidere cogitabat, subornato percussore. Arsenius re cognita clàm in solitudinem Scethim confugit. Quem cùm illic solitatiam uitam sanctè profiteri Arcadius audiuisset, delicti ueniam petiit, & multos libros muneri misit. Vixit in ea eremo Arsenius, aliorum monachorum præceptor. Nicephorus lib.12. cap.23. Alij tamen senatorij ordinis sub Honorio fuisse aiunt, cumq; Deum rogasset qua potissimùm ratione saluari posset: responsum accepisse, uti consortia hominum, præcipuè secularium, declinaret. Factus uerò monachus, inter precãdum rursus uocem audiuit dicentis:

centis: Arseni, fuge, tace, quiesce. ut scilicet deuitaret fuga frequentiam, taciturnitate iactantiam, quiete fluxarum atque fragilium rerum sollicitudinem. Proinde secedens in partes Syriæ, eo loci qui Troen dicitur, sedit solitarius annos 40. Deinde in deserto uastiore ultra Babylonem, Memphin uersus, annos decem. Postea ad Canopum Alexãdriæ annos tres. Rursum in Troe annos duos. Sicq; peracto uitæ cursu nonagenarius terram reliquit, & ad Dominũ migrauit, bonis cœlestibus semper fruiturus. Marul. lib. 9. cap. 1. & Volat. lib. 13. cap 4. Anthrop.

Indignationis.

PAVVS Simplex, discipulus Antonij Magni illius, eremum ea occasione secutus est, quòd uxorem cum adultero deprehendisset. Ab Antonio institutus, deinde seorsum habitans, miraculis claruit, magistro non inferior. Sozomenus li. 1. c. 13. Marul. l. 4. scribit eum ad interrogationem, Esset ne Christus prior prophetis? per triennium nemini quicquã esse locutũ: offensum scilicet otiosa & insulsa quæstione.

Voti.

MICHAEL ex Polensi Venetorum urbe oriundus, homo idiota, monasticam uitam amplexurus, à Deo petiit, ut ferreus quo cinctus erat circulus rumperetur, ubi ad locũ suæ saluti congruum ueniret. Cuius uoti etiam compos factus est. Eo enim die, quo eremum petierat, inter preces lacrymasq; largas, statim circulus ferreus fractus est. Petrus Damianus in uita Dominici, ad Alexandrum.

Concionis.

ANTONIVS, Aegyptius eremita, parentibus defunctis, annum ipse agens circiter uicesimum, cum sorore admodum paruula orbus relictus est: ac primùm tum sororis, tum domus curam suscepit. Deinde cùm in ea ecclesia concionantem fortè audisset recitare dictum Euangelicum, Si uis perfectus esse, uade ac uende omnia tua quæ habes, ac da pauperibus, & ueni ac sequaris me: ad se dictum illud accommodauit, atq; quæ habuit hæreditate uendidit, sorori parua parte reseruata. Meminit eius Aug. l. 8. Cõfessionũ, ca. 12.

CVR. CAVSA

Pœnitentiæ.

Anno Anastasij 14. GENEBAVDVS uxore deserta cœlebs uiuebat. Factus episcopus, uxorem ad se uenientem, ut in pietate instituereturr, frequenter admisit. Tandem blandis colloquiis uictus, cum ea rem habet: quæ grauida ex eo facta, parit filium, quem Latronem appellat. Illa rursus ut antea ædes ipsius frequentante, concipit, & parit filiam, quã Vulpeculam nominat. Ad se igitur reuersus, multis lacrymis uocato Remigio totũ hoc negotiũ patefacit: & prope desperans, à Remigio consolationibus erigitur. Per septenniũ inclusus, uixit in angusta cellula, Remigio interim ipsius ecclesiam procurante. Septimo demùm anno apparet ei angelus Domini, & iubet ipsum egredi è cella. Respondet ille: Sibi non esse integrum ut exeat: apud Remigium enim claues seruari. Angelus uicissim: Vt cognoscas me à Deo ad te missum esse, ecce saluis signis omnibus ostium tibi patebit apertum, sicut & cœlum tibi apertum est. Genebaudus rursus ad angelum dicit, sese egredi nolle, nisi ipso Remigio ueniente, à quo inclusus esset. Itaque angelus Remigio hęc omnia commemorans efficit, ut Genebaudus ex illo carcere liberatus, in episcopatum restituatur. Hincmarus in Vita Remigij. Refert & Sigebertus hanc apparitionem.

SALOMON Vngarorum rex. Vide suprà, Reges eremitæ.

Castitatis seruandæ.

MALCHVS ex uico Maronia Antiochiæ propinquo oriundus, nuptias fugiens, in solitudinem Chalcidensium uenit, & cùm monachis uixit sub Valentiniano Imp. & Gratiano. Mortuo tandem patre, ad suos redire uolens, à Saracenis capitur, & pascendis ouibus præficitur. Cùm autem domino suo liberaliter seruiuisset, seruam Christianam matrimonio sibi iungere coactus, mortem sibi ipsi conscriuisset, nisi ab illa uoto communi castitatis suscepto seruatus fuisset. Postea subreptis duobus hircis eximiis, ex pellibus utres cõfecere, & fluuium tranauere. Insequente domino, in specũ leænæ confugere: quæ & Malchum cum serua seruauit, & dominum occidit. Inde ad monachos, à quibus abierat, reuersus, reliquum cum illis uitę spacium exegit, coniuge uirginibus sacris adscripta. D. Hieronymus in eius uita, ex ipsiusmet ore.

Seruitutis.

Vide suprà, Occasione Persecutionis.

PROFESSIO.

QVI. EREMITÆ, ANACHORETÆ.

Viri. Et ij uel

Iudæi.

HELIAS propheta, prope Iordanem, ad torrentem Cathit, solitarius uixit integro triennio, panem cum carne à coruis allatum comedens. 3. Regum 17.

HELISÆVS discipulus Heliæ exemplum imitatus, in monte Carmeli cum prophetis habitauit.

BANVS quidã in Iudæa solitarius uiuebat, sub Claudio principe, arborum ramis pro uestitu, fructibus pro alimento usus, crebrisq; nocte ac die lauacris frigidis ad arcendam libidinem sese immergens. Cuius contubernio per tres annos Iosephus ille, q Antiquitates Iudaicas scripsit, usus est.

Ab Occidente Iudeæ, litora ESSENI fugitant, gens sola, & in toto orbe præter cæteras mira, sine ulla femina, omni uenere abdicata, sine pecunia, socia palmarum. In diem ex æquo conuenarum turba renascitur, largè frequentãtibus, quos uita fessos ad mores eorum fortunæ fluctus agitat. Ita per seculorum millia (incredibile dictu) gens æterna est, in qua nemo nascitur. Tam fœcunda illis aliorum uitæ pœnitentia est. Plin. lib. 5. cap. 7.

Christiani.

Exempla pleraq; ex Historia Ecclesiastica seculari desumsimus.

IOANNES Baptista Christi præcursor, in eremo uixit, melle & locustis uescens, zona pellicea cinctus, ueste ex camelorum pilis contexta. Tandem ipso Tubarum festo uocationi suæ initium dedit, anno 15. Tiberij, in Berhabara trans Iordanem primùm (quo in loco olim Israelitæ duce Iosua Iordanem siccis pedibus transgressi erãt) mox etiam in Ennon iuxta Salim pœnitentiam annuncians, & Euangelij symbolo, sacrosancto scilicet baptismate, auditores regenerans. Chrysostomus monachorum omnium statuit principem Ioannem Baptistam, homilia prima in Euangelium Marci.

PAVLVS Thebæus. Vide suprà, Persecutionis occasione.

ANTONIVS Aegyptius, nobilibus ortus parentibus & Christianis, Scripturas memoriter tenebat. Literas nec scisse eũ, nec curasse, Sozomenus scribit, libro 1. capite 13. ac mentem bonam, ut literis antiquiorem, illis prætulisse. Ad philosophum quendam, mirantem quòd absq; libris esset, dixisse Socrates refert lib. 4. cap. 25. Liber meus, ô philosophe, natura est rerum conditarum, quæ mihi præsto est, quotiescũque sermones Dei legere uoluero.

Monasticam uitam primus in Aegypto sectari cœpit, nõ procul à uilla sua, omnibus uirtutibus clarissimus, celebris & medendi dono, & prophetiis. Sæpe eum de rebus magnis Constantinus consuluit: sæpe etiam ad componendas controuersias urbes petiit. Contra hæreticos Arianos & Meletianos acriter disputauit pro Athanasio. Cùm 35 annorum esset, eremum adiit, multas dæmonum insidias, insuper & uerbera passus. Sozomenus retulit lib. 6. cap. 5. quòd mulos in templo per uisionem conspexerit sacram mensam subuertere, cætera uerò quæ in templo essent fœdissimè commaculare ac disiicere. Ex qua paulo pòst futuram ecclesiæ uastationem per Arianos fratribus prædixit: quæ & biennio pòst atrox secuta est. In eremo cùm per annos latuisset uiginti, ad annum usque ętatis quinquagesimumquintum, in publicum tandem prodiit, ac familiaritatem cum monachis aliis coluit. Alexandriæ tempore persecutionis, quam ibi Maximinus exercuit, frequens fuit: ubi, qui ad supplicia & mortem ducerentur Christianis semper adfuit: adeò ut monachis omnibus ciuitate præfectus interdiceret. Post Petri martyrium in monasteriũ suum regressus est: sed ex quo paulo pòst in aliam eremum se contulit, ubi ad montẽ sublimẽ habitaculum suum constituit. Erat illi cibus panis solus, & sal, potus aqua: prandij tempus solis occasus, cùm tamẽ sæpiùs biduum aut dies plures ieiunus maneret. Vigilabat noctes integras, precationi uacans usq; ad lucẽ. Si somnum gustaret, dormiebat paululum inclinatus: cubabat autẽ humi, nec unctiones, nec balnea curans. Nudatum proprium corpus nunquam aspexit. Iniuria affectis, ut patronus fideliter adfuit, eiusq; rei gratia in urbes sæpe commeabat. Intercessit pro multis apud principes ac magistratus, omnibusq; officiosum se ac placidũ exhibuit. Similia de eo retulit in Hilarionis uita Hieronymus, & Ephrem in Sermone de Moderatione risus, ubi uestimentum eius interius fuisse refert cilicium, exterius uerò animalis pellem. Victum sibi quæsiuit labore manuum: mercędem uerò operis sui, panis precio excepto, egentibus largiebatur. Quiescere quando uolebat, iunco cõtexto incubuit. Hinc cùm iã 20 peregisset annos, ui eductus, & abbas ordinatus, obstructis monasterij foribus manere cœpit, ita ut mutasse latebrã uideretur, non deseruisse. Cùm aũt multi uariis morbis laborantes eò uentitarent, & sani reuerterentur, crescereteq; indies confluentiũ numerus, gloriam fugiens, procul in ulterius desertũ solus abiit, iam nonagenarius, & in loco ab angelo sibi mõstrato cõsedit. Paulum Thebæum tumulauit, sementem fecit, & olusculą coluit, fratrum labori parcens, ne sibi necessaria deferendo fatigarentur, triduii iter absentęs. Anno æ-

CV. euocari se à Deo sentiẽs, grauissima cõcione fratres hortatus est, ut à Meletianis schismaticis, & Arianis diligenter sibi cauerẽt; & à discipulis petiit, ut cadauer suũ sepelirẽt, nec in lectulis reseruarent, quod cũ funeribus martyrum & sanctorum Aegyptij facere consueuerant. Obiit anno Salutis trecẽtesimo sexagesimoprimo De eius habitaculo Hieronymus in Hilarionis abbatis uita sic scribit: Saxeus & sublimis mons per mille circiter passus ad radices suas aquas exprimit: quarum alias arenæ ebibũt, aliæ ad inferiora delapsæ paulatim riuum efficiunt. Super quem ex utraq; ripa palmæ innumerabiles multum loco & amœnitatis & commodi tribuunt. De Hilarione deinde loquens, cùm post obitum Antonij discipulos eius uisendi gratia adisset: Videres, inquit, senem huc atq; illuc cum discipulis beati Antonij Isaaco & Pelusiano discurrere. Hic, aiebant, psallere, hic orare, hic operari, hic fessus residere solitus erat: has uites, hęc arbuscula ipse plantauit: illam areolam manibus suis ipse composuit: hanc piscinam ad irrigandum hortulum multo sudore fabricatus est: istum farculum ad fodiendam terram pluribus annis habuit. Iacebat in strato eius Hilarion, & quasi calens adhuc cubile deosculabatur. Erat autem cellula non plus mensuræ per quadrum tenens, quàm homò dormiens extendi poterat. Præterea in sublimi montis uertice, quasi per cochleam ascendẽtibus, & arduo ualde, duæ eiusdem mensuræ cellulæ uisebantur, in quibus, uenientiũ frequentiam, & discipulorum suorum contubernium fugiens, morabatur. Verùm hæ in uiuo excisæ saxo, ostia tantùm addita habebant.

HILARION in uico Thabatha, uicino Gazæ Palæstinorum, parentibus natus ethnicis, Alexandriæ studiis operã dans, Antonij fama excitus, cùm XV annorum esset, ad eremum est profectus. Vt autem eum uidit, repentè mutato habitu non antè discessit, quàm uitæ eius ordinem morumq; præstantiam edidicisset. Deinde frequentiam uentitantium nõ ferens, cùm quibusdam monachis ad patriã rediit: & postquam defunctis parentibus omnem hæreditatẽ partim fratribus, partim pauperibus distribuisset, solitudinem quæ in VII. milliario à Maionia Gazę emporio per litus euntibus in Aegyptum ad læuam flectitur, ingressus est, sacco tantũ membra coopertus, & pelliceum habẽs empeditem, quem beatus Antonius proficiscenti dederat, sagumq; rusticum. Vasta & terribili eremo fruebatur: nunquam in eodem loco mansitans, ne latronum patẽret iniuriæ. A' XVI usq; ad XX suæ ætatis annum æstus & pluuias iunco & carice texto tugurriolo declinauit. A' XX usq; ad XXXI cellula usus dicitur, cuius latitudo pedum quatuor erat, altitudo quinque, longitudo paululo protensior quàm eius corpusculũ patiebatur, ut sicut Hieronymus ait, sepulcrũ potius quàm domum crederes. Miraculis plurimis claruit: quorum aliquot Sozomenus lib. 5. cap. 10. & 15. plura uerò in eius uita Hieronymus retulit: ut dono medicandi, sanandi à dæmonibus obsessos, auertendi imminentia pericula & calamitates, & prophetæ. Vigesimoprimo anno usq; ad XXVII tribus annis dimidium lentis sentarium madefactũ aqua frigida comedit, & aliis tribus panem aridum cum sale & aqua. Porrò à XXVII usque ad XXX, herbis agrestibus, & uirgultorum quorundam radicibus crudis sustentatus est. A trigesimo autẽ primo usq; XXXV, sex uncias panis hordeacei, & coctum modicè olus, absq; oleo in cibo habuit. Sentiens autem caligine oculos suos & totum corpus impeugine & punicea quadam scabiedine contrahi, ad superiorem uictum adiecit oleum: & usq; ad LXIII. uitæ suæ annum hoc continentiæ cucurrit gradu, nihil extrinsecus aut pomorũ, aut leguminis, aut cuiuslibet rei gustans. Inde cùm se uideret corpore defatigatum, & propinquam putaret imminere mortem, à LXIIII. anno usq; ad XXC pane abstinuit, incredibili feruore mentis, eo tempore, quo cæteri solent remissius uiuere. Fiebant autẽ ei de farina & comminuto olere sorbitiuuculæ, cibo & potu uix quinq; uncias appendentibus. Sicq; complens ordinem uitæ, nunquã ante solis occasum, nec in diebus festis, nec in grauissima ualetudine soluit ieiunũ. A precando & psallendo si quando uacaret, aut humum fodiebat, aut fiscellas exiunco contexebat, quòd audiebat, exercitia hæc & disciplinã esse Aegyptiorum. Lectus ei ad mortẽ usq; nuda fuit terra, & stratum interdum iunceum. Illusiones diaboli multiplices frequenter expertus est, maximè orans & ieiunans: ut nudas mulieres, instructam mensam dapibus, gladiatorum spectacula, aliasq; eius generis prestigias, corporis etiam pulsationem. Tandem ad Paphum Cypri, in secretiore loco obiit octogenarius. Reliquias inde clàm in Palæstinam transportauit Hesychius discipulus. Sozomenus, & Hieronym.

IVLIANVS Saba circa Edessam Syriæ sub Constantio uixit, miraculis clarus, expellẽdo dęmones, & sola oratione morbos curando. Iuliano apostata Ecclesiam Dei persequente, orationi intentus, paulo pòst consedit: & causam rogatus, aprum Dei uineam uastantem pœnas dedisse cõdignas respondit. Euentus ostendit, ea hora interfectum fuisse Iulianum apostatam Imp. Orthodoxis contra Arianos maximè fauit. Theodoretus lib. 3. cap. 24. Sozomenus lib. 3. cap. 14. cum ieiunio ita maceratum scribit, ut ossa pelle obducta tantùm uiderentur.

ANVB sub Decio confessor, precando adeò potens, ut quicquid à Deo peteret, consequeretur. Sozomenus lib. 3. c. 14.

MACEDONIVS in montib. Antiochiæ uicinis eremita fuit literarum penitus ignarus. Cùm autem Theodosius Imp. tributum extraordinarium Antiochenis imperasset, illi iraconciti, statuam æream Placillæ reginæ demoliti fuerant. Itaque Theodosius & libertatem ciuitati eripuit, & cædes magnas cogitabat, missis eò qui id exequerentur prefectis. Macedonius fama rei excitus, in media urbe præfectos ab equis descendere iussit, & Imp. suo nunciare, Meminisset se hominem esse, & à Dei opt. max. mutu pendere, eius benignitatem imitaretur: neq; propter æream statuã, Dei imaginem hominem crudelissimè interfici curaret: maximè cũ statuæ multæ pro una reponi possent, at ne pilum quidem Imp. interfecto homine restituere posset. Præfecti Theodosio rem indicant. Ille Macedonio paruit, & Antiochenis pepercit. Theodoretus lib. 5. c. 20.

HELIAS in Apeliote, in finib. ciuitatis Athineos (quæ quondam Thebaidis metropolis fuit) annos LXX in uastissima solitudine perduraiit. Erat desertum horroris plenũ, semita quæ ad ipsum ducebat, angusta scrupeaq;, & inuentu etiam difficilis. Antrum quoq; quod inhabitabat, tertũ atq; horrens, ac statim propius accedentib. nescio quid terroris incutiens. Hunc se ibi uidisse D. Hieronymus testatur, iam C & X annorum senem. Ferebatur autem interdum etiã futura prædicere, euentu haud incerto, ut super eo quoq; Heliæ prophetæ spiritum requieuisse dicerent: cuius & nomẽ sortitus fuerat, & secutus propositũ, Deo in solitudine seruiendo. Marul. lib. j. c. 9. Ruffinus lib. 2. c. 8.

MACARIVS Aegyptius monachus sub Constantio & Valente, à Lucio episcopo Alexãdrino Ariano nequissimo in exilium pulsus, tantæ grauitatis, ut etiamnũ puer à monachis παιδαγωγέων diceretur. Vixit annis XC, in solitudine LX. exegit. Exercitia multa asperiora sustinuit, de quib. ad Euagrium discipulum suũ, cùm ad eum is in æstu feruẽti uenisset, & aquæ hausũ ad sitim sedandã petiisset, ipse uerò sufficere sibi umbram responderet, dixit, se annis totis XX nec pane, nec aqua, nec somno ad satietatẽ usq; usum esse. Nã panẽ, inquit, meũ comedi in pondere, & aquã bibi in mensura: & corpus meũ parietib applicando, somni nonnunq; quàm minimũ mihi surripui. Socrates lib. 4. c. 23. Alter MACARIVS Alexandrinus fuit, eiusdẽ professionis, claritatis & fortunæ, dissimilis morũ suauitate. Secuti sunt illos clarissimi monachi, ISIDORVS, HERACLIDES, PAMBVS: relegati primùm in insulam intra paludes Nili sitam, ex qua dæmonas oẽs & idola miraculis suis expulerunt. Id ægrè ferens Lucius episcopus, & gloriæ illorum inuidens, in eremum ex insula eos reuocauit. In precando posterior iste Macarius adeò fuit assiduus, ut pilos genubus innasci prohibuerit, reliquo corpore pilosò existente. Sozomenus lib. 3. cap. 14. Ruffinus lib. 2. c. 4. Socrates lib. 4. c. 23. Est & tertius Macarius, qui cùm puer oues pasceret iuxta lacum Maria, ioco interfecit unum ex sodalibus, & metu pœnæ in solitudinem profugit, & in ea mansit per XXIIX. annos, beatã eam calamitatem uocans, quæ ad hanc uitam sese compulisset. Sozomenus lib. 6. c. 29.

IOANNES celeberrimus inter Aegypti monachos, à iuuentute in solitudinibus uersatus, literarum rudis, sed memoria tenacissima præditus, cui uictus herbę ac radices, potus aqua quocunq; in loco inuenta esset. Excelluit duobus potissimum maximis donis, medendi nimirum morbis incurabilibus, & prædicendi futura. Quam de eo famam audiens Theodosius Imp. ad repressionem Eugenij tyranni profecturus, de belli euentu quæri ex eo curauit: anno Domini CCCXCVI, iuxta Prosperum. Qui & victoriam certam de Eugenio, & mortem eius in Italia paulo pòst, prædixit. Sozomenus lib. 6. cap. 28. Theodoretus lib. 5. cap. 24. Habitauit in ea Thebaidis eremo, quæ adiacet oppido Lyco. Spelunca eius in prærupti montis uertice, ascensu difficili, adituq; obstructo erat, ita ut nemo ad eum ingressus sit à XL usq; ad XC ætatis suæ annũ. Per fenestrã aduenientib. præcepta salutis dabat, eisq; extrinsecus, ubi commodè requiescerent, hospitiolũ fecerat. Ipse intus, solus morabatur, finẽ expectãs uitæ, ut uitã, quæ finẽ non habet, incoaret. Cũ primùm ad eremũ secessisset, tribus continuis annis sub cuiusdam saxi rupe stans semper orauit, nunquã resedit: tantum somni cœpit, quantũ rectus capere potuit: cibũ quoq; non aliũ gustauit, q̃ Dominicis duntaxat diebus eucharistiæ sacramentũ à sacerdote delatũ. De pedib. q̃ tamdiu immobilibus, fluxisse saniem aiunt: angelũ autem Domini ulcera

eius tactu curasse, labia sapientiæ spiritalis fonte perfudisse: & ut deinceps cæteros fratres per cremum uisitando instituere ac docere pergeret, simul iussisse. Marulus.

EVAGRIVS presbyter, qui sacras literas à Gregorio Nazianzeno didicit, eiusq; Constantinopoli diaconus fuit, annis XIV. mansit in solitudine, contentus pane & oleo. Si quando uenereis titillaretur aculeis, demergebat se in puteum, ut aquæ frigiditas libidinis feruorem cõpesceret. Macariis fuit familiaris. Multa scripsit, quæ hæretica esse Hieronymus ait. Cùm ad episcopatum obeundũ aliquando eum Theophilus Alexandrinus impelleret, per fugam elapsus est: quod & ante eum Ammonius fecerat. Cui cùm Euagrius obiecisset, reum scilicet esse corã Deo, quòd ut ne episcopus crearetur aurem sibi amputasset, respondisse ei Ammonius fertur: An non putas pœnas te daturum Euagri, quòd linguã tu tibi propter philautiam, collato tibi à Deo docendi dono non utens, abscideris? Socrates lib. 4. cap. 23. Sozomenus lib. 6. cap. 30.

Ipse aliquando uastæ solitudinis, nunc paradisi incola HIERONYMVS, dum Heliodorum inuitat, sic illam laudibus effert dicens: O desertũ Christi uernans. O solitudo, in qua illi nascuntur lapides, de quibus in Apocalypsi ciuitas magni regis construitur. O eremus, familiarius Deo gaudens. Quid agis frater in sæculo, qui maior es mundo? quàm diu te tectorum umbræ premunt? quàm diu fumosarum urbiũ carcer includit? Crede mihi, nescio quid plus lucis aspicio. Libet sarçina corporis abiecta ad purum ætheris uolare fulgorem. Paupertatem times? sed beatos pauperes Christus appellat. Labore terreris? nemo athleta sine sudore coronatur. De cibo cogitas? sed fides famem non timet. Supra nudam metuis humum exesa ieiuniis membra collidere? sed Dominus tecum iacet. Squallida capitis horret inculta cæsaries? sed caput tuum Christus est. Infinita eremi uastitas terret? sed tu paradisum mente obambula. Quotiescunq; illuc mente conscenderis, toties in eremo nõ eris. Scabra sine balneis attrahitur cutis: sed qui in Christo semel lotus est, non habet necesse iterum lauare. Et breuiter, ad cuncta audias Apostolum respondentem: Non sunt condignæ passiones huius seculi ad superuenturam gloriam, quæ reuelabitur in nobis. Delicatus es, frater, si & hic uis gaudere cum seculo, & postea regnare cum Christo. Beatus feruus, quẽ Dominus inuenerit uigilantem. Ipse itaq; Hieronymus in illa, in qua hæc scripsit, eremo, in illa inquam (ut ipse ait) uasta solitudine, quæ solis exusta ardoribus horridum monachis præstabat habitaculum, annos quatuor moratus est, scorpionum tantùm & ferarum socius, sacco uestitus, humi cubans, aquam frigidam bibens, & cibis crudis utens, coctumq; comedere luxuriæ deputans, carnis lasciuientis pugnas hebdomadarum interdum inedia uincens. Et tamen inter has tantas corporis fatigationes, adeò spiritu exultabat, ut diceret: Oppidum mihi carcer, solitudo paradisus est. Post hæc cùm ad Bethleemam accessisset, & constructo monasterio cum fratribus habitaret, flens fateri solebat, se iam non esse eum qui fuerat: adeò in solitudine sibi meliùs fuisse existimauit. Post labores, inquit, & lacrymas, & cœlo inhærentes oculos, nonnunquam mihi uidebar agminibus interesse angelorum: & lætus gaudens q; cantabam: Post te in odorem unguentorum tuorum curremus. Marulus lib. j. cap. 10. & Sabel. lib. 21. cap. 2. Sed præstat ipsummet audire ex epistola ad Eustochium de Custod. uirg. O quoties ego ipse in eremo cõstitutus, & in illa uasta solitudine, quæ exusta solis ardoribus, horridum monachis præstat habitaculum, putabam me Romanis interesse deliciis? Sedebam solus, quia amaritudine repletus eram. Horrebãt sacco membra deformia, & squalida cutis situ Aethiopicæ carnis obduxerat. Quotidie lacrymę, quotidie gemitus: & si quando repugnantem somnus imminens oppressisset, nuda humo uix ossa hærentia allidebam. De cibis uerò & potu taceo, cùm etiam languentes aqua frigida utantur, & coctum aliquid accepisse, luxuria sit. Ille igitur ego, qui ob gehennæ metum tali me carcere ipse damnaueram, scorpionum tantùm socius & ferarum, sæpè choris intereram puellarum. Pallebant ora ieiuniis, & mens desideriis æstuabat in frigido corpore, & ante hominem suum iam carne præmortua, sola libidinum incendia bullicbant. Itaq; omni auxilio destitutus, ad Iesu iacebam pedes, rigabam lacrymis, crine tergebam, & repugnantem carnem hebdomadarum inedia subiugabam. Non depudesco infidelitatis meæ, quin potius plango me non esse quod fuerim. Memini me clamantẽ, diem crebro iunxisse cum nocte, nec prius à pectoris cessasse uerberibus, quàm rediret domino increpante tranquillitas. Ipsam quoq; cellulam meam, quasi cogitationũ meatũ conscium, pertimescebam: & mihimet iratus & rigidus, solus deserta penetrabam. Sicubi concauæ uallium, asperæ montium, rupium præruptæ cernebam, ibi meæ orationis locus, ibi illud miserrimæ carnis ergastulum: &, ut ipse mihi testis est dominus, post multas lacrymas, post cœlo inhærentes oculos, nonnunquam uidebar mihi interesse agminibus angelorum, & lætus gaudens q; cantabam: Post te in odore unguentorum tuorum curremus.

MOSES Saracenus, sub Valentis imperio, in finibus Palæstinæ & Alexandriæ oberrabat. Eo tempore Mauuia regina Saracenorum post mariti mortem rupto cum Romanis fœdere, plurima damna illis intulit: nec priùs pacem se admissuram minata est, nisi Moses monachus gentis suæ Episcopus daretur. Quæsitus ergo Moses, & Alexandriam deductus, à Lucio episcopo Ariano nequissimo manus sibi imponi noluit, sed ab episcòpis orthodoxis exulibus qui in montana confugerant. Ab iis ergo episcopus factus, Christi fidem apud Saracenos felicissimè propagauit. Theodoretus lib. 4. c. 23. Sozomenus lib. 6. c. 38.

PIOR monachus in eremo Scethica Aegypti, adolescens paternas ædes ad monastices professionem egressus, uouit se ad suos nunquam rediturum. Post annos L. à sorore sua uidendi eius cupida solicitatus, iussus etiam à monachorum præsidibus, ad eam uenit quidem, sed astans ad fores, cùm se paululum spectandum sorori exhibuisset, & oratiunculã recitasset, in solitudinem rediit. Sozomenus lib. 6. c. 29. De hoc Socrates lib. 4. cap. 23. Pior, inquit, in eremo Scethica XXX annis solitariam egit uitam, sub Hilarione. Comedẽs deambulabat, ne quam in cibo uoluptatem persentiseret. Sororem morbo laborantem clausis adiit oculis.

PAVLVM Aegyptium monachum in Pherma Scethidis monte habitasse, Sozomenus tradidit: præfectum contubernio quingentorum fratrum: nihil operis præter preces facientem, neq; quicquam ab aliquo, nisi quantum in uictũ diurnum suppeteret accipientem. Sustinuisse autem quasi pro dimenso suo exercitium, per dies singulos CCC precationes: quarum ut numerum obseruaret, in ore uoluerit totidem lapillos, quorum singulos ad precationes singulas deposuerit. Sozomenus lib. 6. c. 29.

Monasticen professus est STEPHANVS religiosissimè circa Mareoten, non procul à Marmarica, per annos LX. Fuit familiaris Antonio magno: placido in colloquiis, & prudẽs, qui ægritudines quascunq; animorũ oratione leuare posset. Incurabili laborans morbo, dum corrupta membra medicis secanda præbet, palmarum folia manibus cõtexebat: admonens obiter astates, ne dolorem aliquem ex suis cruciatibus perciperent, sed cogitarent, omnia quę Dei uoluntate gererentur, bonum aliquando exitum habitura. Nam & hoc sibi constare, profuturam sibi eiusmodi dolorum experientiam: ac satius esse in hac, quàm futura uita, peccatorum admissorum pœnas luere. Idem.

SIMEON Susotionis F. ex uico Sisan otiundus, annum tantùm cum fratribus in monasterio Antiochiæ conuersatus, in desertum abiit, annos tres in spelunca clausus permansit. Sed hoc ei commune cum multis: illud autem propriũ & peculiare, quòd deinde super columnis dicitur habitasse: quarum altissimam cubitorum XXX fuisse ferunt. In una eũ perstitisse annos IV, in alia XII, in alia rursum XII, in alia iterum IV, & in illa postremò quæ procerissima erat, usq; ad obitum uitæ XVI. Eas pro pulpitis habuisse, satis probabiliter uideri potest: quando quidem multi ex gentibus rei nouitate exciti ad uidendum illum confluebant, & ab idolis ad Christum prædicationibus ipsius conuertebantur. Instituum illud cùm esset non tantũ insolens, sed & sine reliquorum consilio aut approbatione susceptum, miserũt monachi communi consensu quosdam, qui ipsius consilium exquirerent, mandarentq; ipsorum uerbis ut descenderet, hac addita exploratione: Quòd si ad obsequendum ipsorum monitis futurus esset promptus & facilis, relinquerent ipsum suo sibi arbitrio: hauddubiè enim ipsius consilium esse ex Deo. Sin uerò difficilem & pertinacem se esset exhibiturus, detrurbarent illum ui & uiolentia: Legati ergo cùm ad ipsum uenissent, & uix suorum mandata exposuissent, iam sublato altero pede ad descendendum erãt paratissimus. Quod illi ubi senserũt, arbitrati sunt eius obediendi promtissimum animũ satis posse esse indicio, à Deo esse ipsius inuentum. Quare ipsi gratulati, & bene precati, cursum quẽ cœperat feliciter ut persequeret hortati sunt. Vixit in columnis minoribus annos VII. Deinde uerò in columna XL cubitorũ XXX annos uitam egit, & hinc Stelites dictus est. Cùm Imp. Theodosius posterior aliquando imperasset Antiochenis, ut synagogas ademtas Iudæis restituerent: ille missis ad Imperatorem literis, acriter ipsum obiurgauit, ut sua mandata non retractaret solùm, & Christianis Antiochiæ quæ ipsis uiderentur hac in re permitteret: sed etiam ipsum præfectum, cuius impulsu ea res instituta fuerat, dignitate priuaret. Post mortem corpus perlatum est Antiochiam sub Leone Imp. magna pompa: exercituum quoq; duce cum parte copiarum eam deductionem prosequente, ne qui ex uicinis urbibus cadauer ipsum, quod certatim

certatim cupiebant, auferrent. Euagrius lib. 5. cap. 13. & Nicephorus lib. 14. cap. 51. & Theodorus Lector lib. 1. Collectanorum. Marulus lib. 1. cap. 9. Habuit discipulum DANIELEM, qui ex ipsius schola egressus, magistrumq; imitatus, ipse quoque hoc nouum monastices institutum coluit. Nicephorus lib. 15. cap. 22.

ALYPIVS Cionita miraculosam uitam in columna egit per annos septuaginta: habuitq; sibi adiunctas tres classes canentium, duas monachorum, & unam mulierum, quæ perpetuos hymnos ad cœlum miserunt. Proposuit idem suis monialibus hanc legem, ut nunquam oculis masculorum aspicerentur. Eam illæ adeò sanctè obseruarunt, ut etiam in mortis periculo constitutæ, noluerint à parentibus uisitari. Metaphrastes in uita Alypij.

SABAS octauo ætatis anno monasteriũ ingressus est in Cappadocia. Inde anno 18. Hierosolymam peregrinatus, cũ Euthymio celebri monacho Palæstino se coniunxit. Post eius obitum solitudinem Palæstinæ petiit, sanationum & miraculorum donis clarus. Anno ætatis 70. reconciliauit Imp. Anastasium Eliæ episcopo Hierosolymitano. Synodũ Chalcedonensem contra Imp. Anastasium acriter defendit. Obiit anno ætatis 94. Iustiniani Imp. 4. Simeon Metaphrastes. Annum agens nonagesimum, ab Aeliensi episcopo legatus Constantinopolim ad Iustinianum missus est, ut Iudęorum immanem crudelitatem, Iuliano duce horribiliter in miseros Christianos grassantium, auerteret & reprimeret. Sylua num sectatorem Iuliani, igni concremandum prænunciauit. Arsenio calumniis suis & conflictis mẽdaciis plurimùm Palæstinis apud Iustinianum incommodante, rursus deprecator & orator ad eum missus est. Celeberrima & splendidissima pompa, urbi Constantinopolitanæ appropinquãs, ab Imperator est exceptus. Addit Nicephorus lib. 17. cap. 24. Iustinianum, ubi procul adiuenientem agnouerit, pulcerrimam coronam capiti eius imminentem conspexisse: quod ipsum & Anastasius olim, cùm ad ipsum ueniret, uiderit.

CHÆREMON, NESTEROS, IOSEPHVS, tres anachoretæ fuerunt solitudinis Aegypti ad mare, homines eruditi: ueluti doctissimę ipsorum de rebus grauibus in pietatis doctrina disputationes ostendunt, quas sub ipsorum nominibus recitat Cassianus in Collationibus.

MARCVM, quem Eremitam pleriq; dicunt, Nicephorus lib. 14. cap. 53 inter illos numerat, qui Theodosij Imper. temporibus præclari in ascetica extitère, & quorum doctrina factis quoq; consona fuit, quidq; in utraq; philosophia usi fuerũt præceptore Chrysostomo: quorum etiam in poesi nõ parua fuerit gloria. Capite sequenti, in monastica eum prius uersatũ ait: quo indicare uelle uidetur, relicto statu monastico recessus eremi ingressum: quod eo tempore fuit usitatum ualde. Videtur tamen circa Constantinopolim alicubi etiam ipse egisse, ut & Nilus eius condiscipulus. Multa post se eum reliquisse scripta, idem meminit.

PAPHNVTIVS, Scythiotici deserti pater, & reliquorum eremitarum pastor, primùm in schola cœnobij ab adolescentia institutus, relicto isto uitæ genere, in solitudinem secessit, in qua ad extremam usq; ætatem perduraui: atq; hinc inditum cognomen Bubali, propterea quòd perraro cæteris in solitudine fratribus sui uidendi copiam fecerit, præter quàm cùm pro more ad res diuinas congredi fuit necesse. Ex quo tamen congressu nunquam tantum sibi temperauit, etiam nonagenarius, ut uacuus ad cellam suam reuerteretur, quin urnulam aquæ, cuius per totam hebdomadã usum haberet, suis humeris secum portaret. Cassianus Collationis 3. cap. 1.

SERAPION unus ex antiquissimis deserti Scythiæ eremitis, errore Anthropomorphitarum ita desipiebat quadam non malitia, sed simplicitate, ut neq; à Paphnutio illo suo pastore in rectam uiam reduci posset: & quia antiquitate professionis istius solitariæ cæteros anteibat, & præterea etiam pietate præstabat, multis eius obfuit auctoritas, ut eundem errorem etiam ipsi pertinacius retinerent. Cùm autem aliquando quendam Photinum diaconum ex Cappadociæ partibus illò inuisendi istius loci eremitas studio profectũ, disputantem audiuisset, ualde grauiter & doctè ex sacris Scripturis & totius Orientalis ecclesiæ consensu, de imagine illa Dei & similitudine, ad quam Geneseos 1. homo conditus scribitur: motus eius assertionibus, reliquit suam de corporali Dei forma opinionem phantasticam, & acquieuit in sententia Photini, qua ille docebat incomprehensibilem diuinæ maiestatis & immensam sublimitatem, nulla humanæ formæ atq; corporeæ compositione & similitudine circumscribi posse, ut quæ sit natura incorporea, incomposita & simplex. Verùm cùm paulo pòst in gratiarum actionem exurrexisset, sensit inter precandum ex corde suo elabi atq; euanescere eam quam oraturus Anthropomorphi imaginem sibi proponere consueuerat. Consternatus igitur mente, prorupit in amarissimos fletus: insuper & humi procidens, hanc maximo eiulatu lamentabilem edidit uocem: Heu me miserum, tulerũt à me Deum meum, & quẽ nunc tenеam non habeo, uel quem adorem aut interpellẽ iam nescio. Cassianus cap. 3. Collationis 10. De hoc ipso Serapione narrat etiam Isaac, & ipse unus ex ista eremitarum congregatione, quòd fuerit uir simplicissimus, qui de substantia & natura diuinitatis nunquam penitus fuerit eruditus, sed & rusticitatis uitio & antiqui erroris consuetudine deceptus sit.

HOR abbas, cùm solitudines incoleret, herbis, radicibus & aqua contentus, multos uixit annos. Tria præstitit admiratione digna: nunquàm mentitus est, nunquàm citra necessitatẽ locutus, nemini unquam maledixit. Niceph. lib. 11. c. 34.

THEONEM intra suam cellulam clausum habitasse apud Thebaida, non procul ab urbe, atq; etiam porrectæ dexterstra manus tactu infirmos curasse: sed tamen noctibus ad eremum progredi solitum, tradunt. Marul. lib. 1. cap. 9.

ELPIDIVS Cappadox interrogatus à Ioanne anachoreta, quid tota uita egisset memorabile? Annis quadraginta, inquit, nunquam sol uidit me comedentem. Tum Ioannes: Nec me, ait, irascentem. Volat. lib. 21.

SISINNIVS monachus, discipulus Elpidij, sepulcro se inclusit, in quo pane & aqua uixit contentus, ad mortem usque.

ZOSIMAS Sindenus Phœnix in regione Palæstinæ LIII. annos absoluit in eremo, contentus cibo tenuissimo. Mariam Aegyptiacam, quæ iam 40 annis in deserto uixerat, orantem à solo subleuari uidit, & flumina siccis transire pedibus, eamq; mortuam tumulauit. Arcesilao uito nobili familiaris, oculum uxoris eius excussum curauit oratione. Leonem, qui ei asinum interfecerat, coegit onus Cęsaream portare. Futurorum quinetiam prouidus, pręsentiũ gnarus, quamuis procul abesset Antiochia, tamen terræmotũ Antiochiæ, qui septimo anno Iustini senioris accidit, sciuit, ac in ipso momento sensit. Subitò enim consternatus, gemebundus, tantumq; lacrymarum fundens, ut ipsam terram rigaret, arculam thuris poposcit: ac toto illo tempore, quo Antiochia terræmotibus concutiebatur, sacrificans in terram sese proiecit, precibusq; Deum placauit. Euagr. li. 4. c. 7.

EVVHYMIVM Niceph. lib. 16. cap. 33. eremi habitatorẽ fuisse affirmat, uirum præclarũ & excellentem, dignum cuius certamina & labores peculiari libro decantentur: sociũ Theoctisti, Theodosij & Sabbę, cum quib. contra calũniatores & obtrectatores Chalcedonensis concilij, Xenæam uidelicet & similes, utilem Ecclesiæ & strenuam nauauerit operam.

SIMEONES in Emesa monachus, summus mundi contemtor, uirtutibus excellentissimus, uaticinio clarissimus, Mauricio imperium prædixit. Cùm terræmotus, qui Phœnicem maritimam concussit, instaret, plures columnas in foro flagellans, inquiebat: State, saltandum uobis est. Quæ flagellatæ non erant, paulo pòst terræmotu corruerunt, reliquis saluis. Dæmones fugauit, omnem morbum curauit. Nemini, quo modo Deum coleret, indicabat. Accusatus de stupro ancillæ sui familiaris, suspicionem auxit ancillæ confessio, eiusq; uox, quòd se hominẽ esse & carnis flammas sentire fateretur. Abiit postea in desertum, & cùm tempus pariendi instaret, parere illa non potuit. Cùm autem Simeon, qui dedita opera redierat, pro ea orare iuberetur: dixit eã non pariturum, nisi priùs uerum patrem ostendisset. Quod cùm illa fecisset, mox peperit, & Simeones suspicione liberatus est. Euagrius lib. 6. c. 24. Puerperæ cibum & potum ieiunanti attulit. Rami ex arboribus, quæ in eo monte nascebantur, suppeditabant ei cibum & potum. Interdum tamen in tabernis, quolibet genere cibi, iuxta doctrinam Pauli, sine discrimine uescebatur.

THOMAS in Cœlesyria simile uitæ genus cum Simeone exercuit, & Antiochiam uenit, ut annuum subsidium monasterio suo acciperet: ex ea enim ecclesia ordinatus fuerat. Anastasio episcopo Antiocheno sæpe molestus fuit: à quo cùm alapam accepisset, prædixit illi & sibi mortem: quã etiã in suburbio Daphne paulo pòst obiit. Euagrius li. 4. c. 35.

MARINVS, uel Martinus (quem Gregorius in Massico Campaniæ monte uitam duxisse tradit) tanti solitudinem fecit, ut ne quando ulla uel rerum difficultate, uel dæmonũ molestia superatus inde recederet, ad ferream catenam, quam saxo affixerat, uix solubili compede ipse se alligauerit. Attamen beatus Benedictus abbas ubi id resciuit, uolens, ut iugis in deserto cõmoratio constantiæ potius uiri quàm ferreis nexibus adscribi posset, protinus nuncium ad eum misit, inquiens: Si seruus Dei es, non te teneat catena ferrea, sed catena Christi. Quamobrem ille uincula quidem deposuit: sed tamen speluncam ingressus, aditu obstruso habita re cœpit. Deinde etiam discipulos aliquot secum coniunxit: multisq; præterea miraculis nobilitatus est, atq; inter sanctos habitus. Matul. lib. j. c. 9. ex Mariano Scoto.

MENÆ Samnitum prouinciæ solitario paucula apum aluearia uictum frugalem suppeditabant. Eò accedens quidam Longo-

Longobardus latro, frustraq; ne aliena raperet monitus, sacrilegas apibus intulit manus. Continuò autem raptor à sathana uexari cepit. Indoluit Mennas inimici casum, ita ut in posterum neq; apes habere uellet. Proximi uici beneficio sustentatus est, in diem panem afferentibus, quos ille præceptis imbuebat salutis. Sæpè sylueſtres urſos ferula, qua gradus ambulãdo firmabat, à suis alueariis dicitur abegisse. Obsessos à dæmone liberauit, & omnia secreta nouit, tempore Iustini iunioris. Gregorius lib.3. Dialog. ca.26.

Iustiniani tempore fuerunt multi uiri miraculis insignes. Inter hos BARSANVPHIVS, Aegyptius, prope oppidũ Gazam, in phrontisterio quodam uixit uitam durissimam. Existimabatur autem se continere in domuncula, licèt spacio quinquaginta annorum aut ultrà nec uisus, nec rebus terrenis usus sit. Cui opinioni cùm Eusto chius episcopus Hierosolymitanus fidem non haberet, sed habitationem perfoderet, ut ubi se contineret uideret, ignis prosiliens omnes ferè absumsit. Euagrius lib.4. cap.33.

In finibus Biturigum EVSICHIVS eremita, Childeberto rege 50. aureos offerente respondit: Dato eos pauperibus, ego illis non indigeo. Turonensis cap.82.

LEONARDVS eremita uixit in pago Cenomanensi: & præter alia miracula quæ fecit, duobus cæcis uisum restituit. Construxit ibidem monasterium. Lotharius rex, apud quẽ falsò delatus fuerat, eum eiicere constituerat: sed regis famuli Leonardi oratione territi, re infecta abierunt. Vincentius libro 21. cap.82.

HOSPITIVS apud Niceam Galliæ turri inclusus, ac ferreis cathenis uinctus, miraculis & prophetiis clarus, Longobardorum irruptionem in Gallias prædixit. Longobardi cùm Niceam quoque uenissent, & ascensa turre eum uinctum offendissent, causam quærentes: cùm ille se propter homicidium captum assereret, unus stricto gladio eum decollare uolebat. Manus obriguit. Territus ille miraculo, crucisq; signo sanatus ab Hospitio, Christianus factus est. Infirmum curauit in nomine Iesu Christi redemtoris, cæco uisum restituit, dæmonia tria ex muliere eiecit, puellam obsessam à diabolo liberauit, sibiipsi tempus mortis prædixit. Turonensis lib.6. cap.6. & 7. & 97. quædam miracula ab eius reliquiis facta commemorat.

FIACRIVS Eugenij IV. Scotorum regis F. Ferquhardi successoris frater, humili assumta ueste, quò minus cognosceretur, è patria clam profectus, in Gallia solitarium quærẽs locum, à sancto Pharaone Meldensium episcopo, agello, in quo nunc religiosè colitur, est donatus. Constans ea in regione est fama, nefas esse feminam sanctissimi uiri sacellum ingredi: & quæ id aliquando attentauerint, aut oculis priuatas, aut actas in amentiam. Vna aliquando ex temeritate ingressa sacellum eius, statim de mentis sanitate est deturbata. Vnde tale distichon compositum fuit,

Femina quæ læsit blasphemo murmure sanctum,
Fecit quòd sancti non intret femina templum.

Is cùm à proceribus ad regnum Scotiæ (in custodiam conjecto Ferquhardo rege ob tyrannidem) posceretur: de legatorum aduentu certior factus diuinitus, à Deo petiit, ne sibi solitariæ uitæ fructus eriperetur. Exaudiuit omnipotens deprecantem, effecitque ut aduentantibus legatis, lepra infectus appareret. Nuncij itaquè ad Fiacrium uenientes, conspectum uirum fœdissimo morbi genere, ut apparebat, laborantem, frigidè rogarunt, cuperetne redire in patriam: se à Scotorum primoribus ad hoc missos, ut ipsi obtemperantes in iis quæ cuperet ad omnia affluenter ministrarent impensas. Ad ea Fiacrius, magistratum omnem non aliter quàm tetram pestem auersatus, Cernitis (inquit) opinor ut ultrò in priuatam abiens uitam, solitarius agere potius quàm in hominũ frequentia delegerim: tametsi plaga quam in me cernitis, uitæ potiùs emendatio atq; ad humilitatem incitamentum uidetur æstimanda, quàm aliquis naturæ error. Satis mihi esse cognoscite, cellam, uestem, olera, his manibus præparata. His enim contentus, nihil est humani fastigij, utut res meæ sese habent, quod præ illis cõcupiscam. Ite ergo, & germanis nostræque gentis maioribus renunciate, ut Deum inprimis reuerentes, religionis obseruationi incumbant: rectumq; colentes, uirtute se muniant & pietate: quas nulla hostium uis unquam expugnabit. Me impensis, uti cernitis, non indigere: eoque Dei benignitate deuenisse, ut meo niuendi generi priuata uita magis quàm publica deinceps contineat. H. Boethius libro 9. & Guagninus lib.9. hist. Francorum.

BASOLVS Lemouix, diuini uerbi studio, patriam deserens comite angelo, ad Remensem ciuitatem peruenit, & ab Egidio episcopo honorificè exceptus est. Huius fauore aliquandiu in cœnobio ad radices montis Remorum sito uitam egit. Et deinde in excelso nemorosi montis uertice cellam & oratorium ædificauit, in qua quadraginta annos se continuit. Cùm aquæ penuria laboraret, preces ad Deum fudit, quibus impetrauit fontis scaturiginem, qui copiosam aquam postea ei suppeditauit. Vincentius lib.21. cap. 116 & Sigebertus, anno Christi 567.

EPARCHIVS patriã Petragoricensis, Encolesmæ sibi cellulam extruxit. Furem suspensum de patibulo liberauit. Si pecunia ei dabatur, eam pauperibus distribuebat, aut captiuos redimebat. Pro captiuis apud magistratum intercedebat. Quadragesimo quarto anno suæ inclusionis febre correptus, obiit. Turonensis lib.6. cap.8.

IOANNES eremita in Sicilia, animam Dagoberti regis uidit à dæmonibus deportari, & à Dionysio, Mauricio & Martino liberatam in cœlum ferri. Sigebertus in Chronico, anno 645. Aimoinus lib.4. cap.34.

BAVDOLINVS iuxta Tanarum fl. Italiæ in loco cui Forum nomen est, eremita, miraculis & sanctitate clarus, futura sæpe prædixit, & absentia tanquam præsentia nũciauit. Cùm Luitprandus rex Longobardorũ pro filio suo in uenatione uulnerato apud eum intercederet: respondit, mortuum esse filium, neque se pro eo orare posse. Diaconus libro 6. cap.18. de Longobardis.

BVRCARDVS Anglus, patria Dorcestrius, ordine clericus, pertæsus hominum, in eremum abiit. Nactus est instituti socium Fremundum, Algari Occidentalium Anglorum ducis filium: qui neglecto regno, cum ipso in eremum abiit: cuius uitam Burcardus latinè conscripsit libro 1. Claruit senex anno Domini 870. sub Ethelredo Anglorum rege, Danis Britanniam uastantibus.

Narrat Petrus Damianus capite secundo de quodam EREMITA montis Thabor, qui cùm stimulos libidinis persentisceret, irritatus à quadam formosa iuuencula Saracenica, quæ latibula quæritans, ad eius speluncam uenerat, ingressus est uastum nemus, ut labore, fame atque siti æstum libidinosum restingueret. Ibi quendam canicie grauem apparuisse illi, atque ceruicem eius tam fortiter percussisse, ut carnis strumam euomeret, & postea cibum potumque dedisse. Tandem hoc consilij ab eodem accepisse, ut quoties ardorem libidinis persentisceret, secundum Heliam in uocaret, intercessorem apud Deum.

HENRICVS eremita in ualle sancti Nicolai prope Antiochiam in monte Nigro tugurium sibi fabricatus est. Nemini penitùs quicquam est locutus: sed nutibus tantùm quid uellet significauit. Nihil occisum edit, nec oua quidem: lacte tamen usus est recenti. Caput illorum & impexum fuit, pedes nudi, cruraque, sæpe etiam totum corpus. Gerardus à Nazareth cap.37.

BERNARDVS solitarius Nazarethæ, solebat tantùm tribus in hebdomade diebus cibum capere, à uino & carnibus in uniuersũm abstinens, tenuiter uestiri, manè & uesperi psalmos & preculas recitare, de die montes asperos & inuios perlustrare, ubi latibulum aptum reperiret. Is aliquãdo crines capitis atq; barbæ ambussit, uestes abiecit in eremum, & occursum penitùs refugit humanum, donec tandẽ post dies XV frigore & inedia compulsus, hominum quæreret domicilia. Gerardus c.7.

Anno Domini DCCXIV. Mauris Hispaniam uastantibus, cũ nonnulli regni Castellæ nobiles ad Asturiæ & Cantabriæ montes se contulissent, Aragoniæ quoq; plures equites ad Pyrenæos montes confugerunt. Ibi IOANNES quidam in quadam spelunca coniuncta rupi, quæ Penna dicebatur, ædiculam sibi uelut eremum construxerat, & sancto Ioanni Baptistæ dedicauerat, ibiq; solus uiuẽs, uitam finiuerat. Ad eam ædiculam in montibus abditam Cæsaraugustanus eques, Votus nomine, ceruũ insequens, peruenit, & arbustis ense præcisis ingressus, corpus Eremitæ, quod insepultum apud altare iacebat, aspexit: simul quoq; literas in altari ferreo stilo sculptas legit in hanc sententiam: Ego Ioannes huius ædiculæ conditor & primus habitator, uelut in eremo Deo seruire cupiens, hanc ecclesiolam paruum q; sacellum erexi, sanctoq; Io. Baptistæ consecraui: in qua uixi diutius, & nunc mortuus in Domino requiesco. Votus ergo Deo gratias agens, Eremitę corpus humo cooperuit, & bona sua uendidit omnia, eorumq; precium Christianis pauperibus erogauit: idem frater eius Felix fecit: & ad ædiculam sese contulerunt. Horum postea consiliis Christiani animati, anno Domini DCCXXX. Garsiam Ximenium de genere Gothorum sibi ducem contra Mauros elegerũt, à quo reges Aragoniæ descendẽre. Marineus libro octauũ, rerum Hispaniæ.

HELIAS Iudimagister in Gallia Narbonensi, Hierosolymam petiit sub Fulcone rege, ut ibi loca natiuitatis, passionis & resurrectionis Domini lustraret. In itinere ad Eremitarum monasterium diuertens, presbyteri ordinem suscepit. Mox in uasta quadam spelunca prope Hierosolymam unà cum suis se abdidit. Vbi cùm aliquandiu delituisset, monachorum, qui uallem Iosaphat incolebant, continuis precibus, & hortatu patriarchæ Hierosolymitani, istorum se congregationi

[illegible] adiuuit. Istinc [illegible] auo catus, abbas constituetus est m[illegible] non procul à Tiberiade. Inde rursus exemtus à Fulconis regis cõtiuge, Hierosolymam petit: ubi cùm annos paucos delituisset, ad priorem sedem hortatu Nazareni archiepiscopi reuertitur. Ab eo tempore quo primũ factus est eremita, carne, uino, ouis & caseo penitus abstinuit. Quotidie, exceptis Dominicis & festis diebus, iciunauit. Legumina semicruda sine pane sumsit. Piscibus uerò usus est. Vestitus sordidus. Lectioni assiduè intentus. Inter suos se neq; abbatem, neq; priorem nominari passus est. In Galliis adhuc degens, Hispaniam ingredi statuit, ut Saracenis ibidem fidem Christianam prædicaret. Suis auctor fuit, ut secum Ascalonem iter facerent, & sese captiuos statuerent, ut totidem numero Christianos captiuitate liberarent. Sed sociorum dehortantium consiliis acquieuit. Pecuniam oblatam respuit. Seipsum solitus est flagellare, ut profusis lacrymis diu lugeret, si quando hallucinaretur etiam in re uilissima. Vigiliis nocturnis tantopere sese afflixit, ut ad mensam sedens obdormisceret sæpe, & panis buccella ori ingesta rursus excideret. Habitum & mores monachorum Cistercienſium unicè adamauit, ita ut suorum unũ mitteret Hierosolyma in Gallias, pro adducendo eius ordinis monacho, ex quo omnia quæ ad eam sectam pertinerent, addiscere posset. Eamq; etiam ob causam suis in Tiberiadis cœnobio monachis hortator fuit, ut tali cuculło uterentur. Quod tamen illis persuadere non potuit, quia locus ille ad Iordanem supra modum calidus eiusmodi habitum respuit. De ambitione solitus est dicere, omnia uitia diuino auxilio superari posse, unicum hoc illis sese insinuare, qui sanctius præ aliis uiuere studerent, & ita quidem ut uix deprehendi posset. Egenis liberaliter dedit, ita ut sinistra manus nesciret quid faceret dextra. Anno 1140. obiit, hęc secum subinde meditans: Terribilis Deus in cõsiliis super filios hominum. Item: Nescit homo an amore uel odio dignus sit. Gerardus à Nazareth in uita eius.

Ioanni, Anglorum regi, à pontifice Innocẽtio sacris interdictũ fuerat, & subditi omnes ab illius obedientia absoluti, anno 1212. Philippus Gallorum rex magnam classem ad inuadendum Angliæ regnum pontificis instinctu comparauerat. Eremita quidam PETRVS, Eboracẽsis, qui aut diuino afflatu instigatus, quemadmodum uulgi opinio ferebat, aut magicis artib. eruditus, consueuerat prædicere futura: dũ Ioannes aduersis afflictabatur rebus, circa Calendas Ianuarias, prędixit fore, ut ille ad diem, qui ascensioni Christi sacer est, de regno eiiceretur, nec recusaturum se ultrò mortem subire, si uaticinatio careret euentu. In custodiam coniectus, cũ aduenisset dies dictus, à Ioãne crudeliter cum filio, licèt innocente, laqueo suspensus fuit. Polyd. lib.15.

Magnum quondam in campis, quos Hungari à cancrorum nomine Racos appellant, nemus fuisse aiunt, ab uno tantùm eremita habitatum, cui VACIO nomen erat. Hic humanæ uitæ miseriam abominatus, in solitudinem se receperat. Geisa uictoria contra Salomonem potitus, locatam ibi cum basilica ciuitatẽ ab eo Vaciam nominauit. Bonfinius lib.3. Decadis 2.

NICOLAVS eremita Vnderualdensis, uxore relicta, ex qua mares quinq;, filias totidem susceperat, in solitudinẽ se contulit, & in ea unum & uiginti annos absq; cibo & potu uixit, angelo quàm homini similior. Vitæ sanctimonia insignis, de reconditis sacrorum mysteriis multùm disputabat, cùm tamen nullum unquam ea in re studium posuisset, & planè illiteratus esset. Lætus semper conspiciebatur, ad pœnitentiam omnes Helvetios, ad concordiam inprimis, deinde ad ἀδιαφορίαν, utq; externorum principum fœdera uitarent, hortabatur. Die festo suos in templo Saxlensi conueniebat, eosq; non modò uoce, sed & exemplo ad pietatem accendebat. Inter preces quotidianas hac formula ceu epiphonemate solebat uti, Herr nim mich mir vnd gib mich dir. Illud quoque liberè profitebatur, lõgè gratius sibi fuisse, q; diuino auxilio carissimã uxorem relinquere, quàm quòd cibo & potu omni abstinere potuerit. Oculi eius grato quodam, eodemq; terribili splendore fulgebant. Arteriæ & uenæ iugulares inter loquendum ita intumescebant, ut spiritu non sanguine repletæ uiderentur. Anno tandem 1502 uir sanctissimi exempli placidissimè expirauit. Cuius monitis utinam Helvetij parerent, uitæq; sanctimoniam æmularentur. Eius uitam ALIVS quidam imitaturus, consilium à Nicolao adhuc uiuente petiit, quánam ratione etiam ipse eas abstinentiæ dotes assequi posset. Cæterùm Nicolaus hominem seriò admonuit, non humano, sed diuino instituto hęc fieri: neque Dei dona omnibus ex æquo distribui. Hortari igitur, ut sorte sua contentus, suæ professioni incumberet, non stulta æmulatione talentum suum defoderet. Is uerò consilio pij uiri spreto, eremiticam uitam nihilominus sequebatur. Tandem cùm in uinaria uasa, quibus more Helvetico uinum honorarium peregrinis conferri solet, impurissimus homo uentrem exoneraſſet, in uincula coniectus, bonisq; multatus, ad secularem uitam rediit. Stumpsius.

Mahumetani.

TECHELLES, Harduellis discipulus, post præceptoris mortem in Antitauro monte eremiticam uitam secutus, tanquã deus à pastoribus cultus, Ismaeli Sophó ad Persarum regnum adiumento fuit maximo, circa an: Sal. 1498. Iouius.

Mulieres.

MARIA Magdalena omnia peccata sibi dimissa esse, iampridem audierat: optimam partem quæ non auferretur ab ea; Domino attestante, se elegisse cognouerat: resurgentẽ Dominum prima uidere meruerat, pro amore illius omnia cõtemserat: Deniq; apud Massiliam Galliæ urbẽ inanium deorum simulacra, Christi prædicatione iam prostrauerat, salutiferæq; crucis uexillum erexerat: necdum tamen se fecisse satis putauit, donec solitudinis angustiis carnem suam aliquando delicti ream nõ macerasset, afflixisset q;. Annos itaque triginta nulli hominum uisa, nulli cognita uixit in deserto, non humano cibo, sed angelicis formentis assiduè sustentata. Die uerò obitus sui imminente, sacrã communionem de manu Maximini episcopi accepit. Marulus lib.1. capite nono, & Sab. lib.2. cap.2.

MARIA Aegyptiaca, in Aegypto parentibus Christianis nata, æstu libidinum concita, Alexandriam ueluti ad mẽtatũ iuerat: & cùm corpus suum uulgaret, uiuens mortua erat. Cùm Alexandria Hierosolymam uenisset (sub Valentiniano & Valente Impp.) non potuit templum Dei ingredi, uique inuisibili inhibita substitit in limine. Miratur, stupet, erubescit; & pedem inuita refert. Vbi recognouit sacro aditu se indignam, quòd prophanis uitæ obscenitatibus esset polluta, nequiter actæ ætatis pœnitudine grauiter angi animo cepit, & lacrymas effudit, decernens ibi turpitudini finem imponere, ubi Dei erga se indignationem ceperat experiri. Rursumque tentato ingressu, liberè absque impedimento introiuit. Mox ante crucem Domini suppliciter prostrata, tamdiu flere non destitit, donec audiuit, si saluti suæ consultum uellet, Iordanem transiret. Transmisso ergo Iordane, desertum penetrauit, iam aliam uitam, alios mores sequens, quàm quos ad eam usque diem non deseruerat. Iam primùm caput illud, quod sæpe margaritis & auro ornauerat, cœli obiecit inuriæ, nullu tecto contenta: crines, quos frequenter calamistro intortos crispauerat, cùm desecuisset, pedibus conculcandos proiecit. Faciem quam pluries cerussa & purpurisso fucauerat, lacrymis rigauit, & solis excoxit ardoribus. Pectus quod fasciolis papillarum tumorem cohibentibus astringere consueuerat, pugnis diuerberauit. Totum denique corpus, quod priùs omni uoluptatum genere diffluxerat, extenuauit ieiuniis, uexauit uigiliis, fatigauit laboribus, sollicitauit assiduitate orationum, deuenustauit nuditate, oppressit inopia. Sic penitùs immutatam post quadragesimum conuersionis suæ annum Zosimas abbas (dum fortè per desertum illud solus incederet) uidit, deprehenditque orantem procul à terra subleuari, trans flumen euntem super aquas siccis uestigiis ambulare. Marul. lib.1. cap.9. & Sabell. lib.2. cap.2.

SARA mulier, imperante Theodosio seniore, durauit ad ripam cuiusdam fluminis, annos LX.

SYLVIA uirgo, filia Ruffini, præfecti Alexandriæ, annos LX. absoluit in solitudine, quo tempore nullam corporis partem lauit, præter digitos. Non in lecto iacuit, sed humi tantùm. Rauisius.

QVOMODO. VBI.

Ex præcedentibus exempla accommodentur.

DEPOSITIO, MVTATIO.

Ex Eremitis facti

PONTIFICES.

CELESTINVS III. ex eremita Pontifex factus, austeritatem uitæ nõ mutauit. Cæterùm cùm experientia rerũ careret, parum utilis Reipub. iudicatus est, ceptumque est de cessione tractare. Quod cùm Carolus rex Neapolitanus audisset, Pontificem amantissimum Neapolim duxit, multisque modis conatus est animum eius à cessione auertere, adeò ut solenni pompa per archiepiscopum ducta, clerus & populus benedictionem à Pontifice petierit, illique se commendarit, rogando, ne bene gubernatam ecclesiam suo regimine destitueret. Quibus Pontifex benedictione data, responderi iussit, Futurum in rem, quod Deus pro salute populi disponere dignaretur. Benedictus autem Cardinalis Caietanus, iuris scientia peritissimus, multis canonibus ostendit Pontifici, quòd grauiter peccaret, si se insufficientem cernens ad obeundum pontificatum, non alteri cederet: constitutionemq; promulgari obtinuit, per quam declaratum est, licere Pontifici Romano dignitatem dimittere. & paulo

paulo post sexto mense sui pontificatus Celestinus papatu se abdicauit, Cardinalibusq; alterius subrogandi arbitrium permisit. Electus est autem Benedictus ipse Caietanus, Bonifacius VIII. appellatus. Qui accipiēs Petrum Moroneum ad eremum anhelantem Neapoli clandestinè recessisse, illum ex uia retractum, in custodia iussit haberi, ueritus ne populi eum sequerentur: & Romam petens in arce Campanię Fumonis deductum arcta custodia conclusit, in qua periit non sine infamia Bonifacij. Blondus lib. 9. Dec. 2.

EPISCOPI.

Ex Tit. Episcoporum hic quædam.

ARCHERIVS quidam, qui ad annos triginta septem in Anachoretarum ordine uixerat, in Panephisum raptus est ab ecclesia ad episcopatum. Cassianus in Collationibus.

DOCTORES.

APOLLONIVS ab anno 15 usq; ad 40. in solitudine Thebaidis uersatus, tandem ad homines rediit: philosophiam docuit, & miraculis clarus fuit per orationes. Sozomenus libro tertio, capite decimoquinto.

NEOTVS Adulphus cùm in Glasconiensi cœnobio Angliæ aliquandiu monachũ egisset, [illegible] cũ præceptore suo & libris in Cornubię solitudinem recessit, ibiq; ad septennium sacris literis operam nauauit: atq; inde reuersus, passim doctrinam Euangelij populo prædicauit. Carus fuit Alfredo Anglorum regi: eiq; hortator & auctor, ut Oxoniensem scholam institueret, anno Domini 873. proposita mercede omnibus, qui illic bonas artes profiterentur. Mortuus est anno Domini 883. & sepultus Einesburniæ. Balæus Centuria secunda, cap. 23.

PATROCLVS Bituricensis, ex ouium pastore studia sectari cepit. Inde ab Arcadio Bituricense episcopo diaconus factus, miraculis clarere cepit. Abiit postea in eremum, iuxta uicum Nereensem scholam aperuit, in qua pueros erudiendos suscepit. Gregorius lib. 5. cap. 10.

MILITES.

PETRVS Ambianensis eremita, auctor expeditionis Hierosolymitanæ. Vide Tit. Expeditores sacræ Christianorum.

VITA SOLITARIA PROFANA, CONSIDERATA RESPECTV

FINIS. SIC SOLITVDINEM sectantur studio

COGNITIONIS

Magi.

Consule Magorum titulum.

Tatia Tatij filia, qui Romuli fuit collega in regno, postquam in NVMÆ Pōpilij matrimonio tredecim annos fuisset, decessit. Hinc Numa relicta urbana uita plerunq; rusticari & errare solus uoluit, egitq; in lucis deorum sacrisq; pratis ac solitudinibus. Vnde potissimùm nata est hæc fama, nullo Numam illum mœrore aut perturbatione mentis in secessu uiuere, sed sublimioris gustu contubernij, & cœlestibus nuptiis potitum, ex deæ Aegeriæ ipsius amore flagrantis congressu atque consuetudine uitam beatam esse adeptum, & rerum diuinarum scientiam hausisse. Plut. in Numa.

Philosophi.

Ex Philosophorum loco hic quædam.

PYTHAGORAS anno integro in subterraneo quodam specu latuit. Vt hominibus aliquando prodesset, ab hominum commercio tantisper abstinere, deorumque colloquio frui uoluit. Laert. lib. 6.

TIMON Nicæus gaudebat hortorum secessibus ac solitudine. Vnde Hieronymus Peripateticus de illo dixisse fertur: Quemadmodum apud Scythas, & qui fugiunt, & qui insequuntur, torquent sagittas: itidem inter philosophos, alios persequendo discipulos capere, alios fugiendo. Sequitur fama fugientem: & ob idipsum auidiùs expetitur, qui celebritatem uitat. Laert. lib. 9. cap. 12.

ACTIONIS.

Ex Tit. Legislatorum prudentum, exempla eorum, qui ad conciliandum legibus sui auctoritatem deorum sese colloquio in solitudine dignatos fuisse simularunt.

OCCASIONIS. SIC IN SOlitudinem sese abdunt ob

MORBVM.

Quod Melancholicorum proprium est. Horum exempla ex Tit. Melancholiæ petantur.

IMPRECATIONEM.

TIMOLEON Corinthius, cùm fratrem Timophanem tyrannidem affectantem occidi curasset, eiusque rei nomine à matre diris deuoueretur, oppressus dolore, instituit se conficere inedia. Sed impeditus ab amicis, priuatus in solitudine degere maluit, & uiginti propè annis urbe abstinuit, mœrensque & uagans in prædiis maximè solis egit. Plut. in Timoleonte, & Diod. lib. 16.

CLADEM BELLICAM.

M. ANTONIVS post cladem Actiacam in Aegyptum uectus, relicta urbe & amicorum consuetudine, domicilium sibi in mari ad Pharum extruxit, proiecto in altum aggere, idque Timonium uocauit, atque ibi extorris ab hominibus egit. Vitam ferebat se imitari & æmulari Timonis: quòd res suæ eodem loco essent. Quippe uiolatum se ab amicis suis, atq; ingratitudinem eorum expertum: ideo omnibus diffidere, & ab omnibus abhorrere hominibus. Plut. in Antonio.

MORTEM LIBERORVM.

BELLEROPHON à Iobate rege Lyciæ in regni consortium ob fortia facta receptus, ex filia eius tres liberos suscepit, Hippolochũ & Isandrum, qui in bello contra Solymos periit, & Laodomiam, quæ ex Ioue Sarpedona suscepit, & pestilētia periit. Ob hanc calamitatē in melancholiam incidit, & cùm sese diis omnibus inuisum putaret, cuius filiũ Mars, filiam Diana interfecisset, in solitudinem sese abdidit, teste Homero Iliad. z.

ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ πάντα θεῶν ἀπήχθετο θυμῷ
ἤτοι ὁ κατ' Αἴολιον οἶος ἀλᾶτο,
ὃν θυμὸν κατέδων, πατὸν ἀνθρώπων ἀλεείνων.

METVM.

ANDRODVS seruus fugitiuus heri iram in solitudinem declinans, Leonis medicus simul & alumnus factus est. Vide Tit. A brutis seruati.

VOLVMINIS VIGESIMIQVINTI
FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum-sextum

VITAM Hominis ACADEMICAM

LIBRO VNICO persequens.

Eleganti Aſclepiadæ

PAVLO HESSO Sileſio

THEOD. ZVINGERVS Heluetius

XXVI THEATRI VOL. Academicum

periucunda Scholaſticæ uitæ Antenoreis Athenis per ſexennium conſtanter exactæ recordatione

D.

VOLVMINIS XXVI.

TITVLORVM DISPOSITIO.

- De ACADEMICA uita agendum
  - Vniuerſim, quatenus generalia capita, in quib. Academiæ cõmuni ratione conueniunt, perpenduntur: Videlicet
    - Materia, ſiue Subiecti: Locus ſcilicet cum ſuo locato. Conſiderãtur proinde
      - Totum, quod Academiam & Vniuerſitatem & Gymnaſium uocant literarium. Gymnaſiorum alia
        - Publica, principali auctoritate inſtituta: ſiue ius teſtimoniorum
          - Habeant. quas uulgò Vniuerſitates uocant.
          - Non habeãt. quæ Particularia appellantur.
        - Priuata. Academiæ inter priuatos inſtitutæ.
      - Partes, hoc eſt,
        - Perſonæ Academicæ, quæ inter ſe conuerſantur,
          - Per ſe quidem Doctrinæ cauſa
            - Doctores.
            - Diſcipuli:
              - Tirones.
              - Medij.
              - Prouecti, ut ipſi etiam docere poſſint. Titulis inſigniti.
          - Per accidens uerò Conuerſationis cauſa
            - Politicæ. Vt
              - Rectores.
              - Conſiliarij.
              - Iudices.
            - Oeconomicæ. Vt
              - Hoſpites.
              - Oeconomi.
        - Res in quibus cõmunicant. Nimirum
          - Priuilegia in
            - Genere.
            - Specie: ſiue ſint
              - Ornamenta.
              - Emolumenta.
          - Loca. Auditoria, Gymnaſia in ſpecie dicta.
    - Forma ſiue Conſtitutio ipſa, qua inter ſe deuinciuntur atq; continentur. In Actionibus & Paſsionibus Academicis, Lex uti regula præſcribens: Officium id quod præſcribitur. Ratione ergo habita
      - Perſonarum quæ agere paſsiue debent, Rerum aliæ ſunt
        - Primariæ, quatenus
          - Agunt, Præſunt, tum
            - Docendo.
            - Regendo.
          - Patiuntur, Subſunt, quia
            - Docentur.
            - Reguntur.
        - Secundariæ, quæ miniſtrant: & uel ad uſum
          - Didaſcalicum.
          - Politicum.
          - Oeconomicum.
      - Rerum, quæ aguntur atque fiunt, in
        - Genere, occurrit Scholæ
          - Inſtitutio
            - A quibus.
            - Quomodo.
            - Cur.
          - Diſsipatio.
          - Reſtitutio.
        - Specie. Sic Actus alij
          - Didaſcalici. v.g.
            - Lectiones.
            - Diſputationes.
            - Declamationes.
            - Examina.
            - Teſtimonia.
          - Politici. Puta
            - Suſceptio. Dimiſsio.
            - Electio.
            - Iuriſdictio.
          - Oeconomici.
            - Collectio neceſſariorum.
            - Diſtributio munerum.
  - Singillatim, quatenus in ſingulis Academiis prædictorum capitum ſingula examinari poſſunt.

Voluminis Vigesimisexti
Liber Vnicus
De Vita ACADEMICA.

ACADEMIÀ MATERIALITER CONSIDERATA.

De Academiis peculiarem commentarium edidit Iacobus Middendorpius, in argumento à paucis uel nullis tractato & ingeniosus & laboriosus, è quo nos etiam huc non pauca transtulimus.

VT TOTVM. SIC ACADEMIÆ dantur PVBLICÆ. HVC

Insulæ Academiis claræ.

A Fynnano Scotorum regè introducti primũ Durcerglij, Druydæ Latinis dicti, philosophiæ græcæ periti, sacrorum præsides & interpretes. Data iis MONA insula (quæ Britanniã & Hiberniam eminus: Brigantiam uerò, cui & continenti tum pene iuncta, cominus respiciebat: nunc autem magno maris tractu quatuor supra XX millibus passuum ab illis disiuncta) ut illic loco sacrato, & Druydum omnium sede primaria, sacer magistratus consideret: reliqui per regiones dispersi sacris operarentur ministeriis: certo uerò anni tempore Monam cuncti conuenirent, summi magistratus arbitrio: ut si quid forsitan minus ritè administratum foret, communi consilio repararetur. Profecerunt subinde in naturalium rerum studiis & in morali disciplina mirificè, ut ad se priuata simul publicaq; iudicia pertraxerint. Interdicebant sacris, qui eorum non stetisset decreto. Is porrò in numero sceleratorum habebatur: omnes cõgressum illius fugere, neque ius petenti reddere. Habebãt & Druydes militiæ uacationem, omniumq; rerum immunitatem. Hector Boethius lib.2. ex Plinio, Tacito, Strabone, Cæsare, q Druydum religionem in Britannia ortam (Albionem totam, Romanorum scriptorum more, Britanniæ nomine nuncupantes) inde in Galliam propagatam restantur.

IAPONIA Indiæ insula habet præclaras aliquot Gentilium Philosophorum Academias. Quarum celeberrima perhibetur Banduensis. Primum ab hoc locum Meacensis obtinet, collegiis præcipuis quinque: & sacrificulorum, quos Bonzios, & monachorum, quos Leguixil uocant, & monacharum cœnobiis plurimis insignis. Præter hanc sunt claræ admodum, Caiana, Negruensis, Hoiama, & Frenoiamæ, omnes non procul à Meaco sitæ: quarum singulæ ter mille, & quingentis, & eo ampliùs, auditoribus frequentantur. Io. Metellus.

Vrbes Academiis nobiles

Indiæ.

Vrbs Indiæ GOA, uariis hominum generibus abundat. Amplissimum hic collegium Societas Iesu, Ioannis III. Lusitaniæ regis beneficio egregiè locupletatũ, possidet. in quo, ultra sexcentos diuersissimarum gentium pueros ad pietatem & literas diligenter informari proditur: nimirum Brachmanas, Persas, Arabes, Aethiopes, Cafres, Canarios, Guzarates, Dacamios, Malauares, Bengalanos, Canaræos, Peguos, Patanes, Chingalas, Iauenses, Malaios, Mananca-bos, Macazaios, Maluccos, Sionios, Mauros, Sinas, cæterosque id genus. Et ex hac demum schola, quæ Theologiæ bonarumque literarum studiis floret, in omnes Orientis prouincias, domum quisque suam, mittuntur. Adeò ut hoc Collegium, totius in India Christianæ religionis & Reipublicæ seminarium non immeritò dici possit. Ioannes Metellus in epistola.

Asiæ.

Ad DABIRITEM urbem Phœniciæ, publicum olim gymnasium fuit, quod omnium Academiarum primum extitisse probat Annius in Xenophontem. & propterea scriptura Ciuitatem literarum uocat, Iosue cap 15. Middendorpius.

Inter Laodicem atq; CARVRAM Syriæ templum est mensis Cari appellatum, in maxima ueneratione. Maxima medicorum schola ibi à Zeuxide constructa est sub Augusto, & postea ab Alexandro Philalethe: quemadmodum superiore tempore Erasistratiorum schola SMYRNÆ ab Icesio. Strabo libro duodecimo.

BERYTHVS siue Barutus Phœniciæ urbs, optimarum artiũ studio præ cæteris olim florentissima fuit. Imperator in §. hæc autem tria, proœmio ff. pulcherrimam ciuitatem, & legum nutricem meritò appellari fatetur: & Azo C. de stud. lib. urb. Rom. & Constãt. confirmat. Imperatores eã iccirco Metropolitani dignitate exornarunt, & Ius ciuile Romanũ illic publicè doceri uoluere: auctore Bartholo, ut suprà.

Aegypti.

MEMPHIS non solùm propter religionem, cultumq; deorum, & Regum sepulturam celebris, uerumetiam sapientiæ studio florentissima olim urbs fuit. Nam Abraham patriarcha è Mesopotamia in Aegyptum profectus hic habitasse, & uariarum artium doctrinam importasse creditur. Quas eorum Vates (sic enim professores appellabanturr) tam superstitiosè colebant, ut ex rerum naturalium obseruatione & astrorum cursu etiam futura prædicerent, sicut ex Commentariis D. Hieronymi in 19. caput Esaiæ, & 30. Ezechielis non obscurè colligitur. Middendorpius.

HELIOPOLI præter amplissimas domos, in quibus sacerdotes, philosophiæ & astronomiæ dediti uersabantur, Philosophorum quoq; Græcorum habitationes se uidisse scribit Strabo.

Habuit ALEXANDRIA olim omniũ liberalium disciplinarum scholas, teste Strabone lib.14. Vnde arbitror natum, ut per exochen Alexandria nuncuparetur πόλις, id est ciuitas, sicuti Asty dicebantur Athenæ peculiari ratione. quando & inibi bibliothecæ post alia fuerunt mirabiles, ac loculi monumentorum uetterum, septingenta ferè continentes uoluminum millia. Propterea scienter Apuleius eruditos appellat Aegyptios: quin & ab Macrobio dicitur mater artium Aegyptus. Huic scholæ propagationem Philosophiæ bis debet Græcia: semel post Alexandri Magni obitum, cùm propter successorum eius bella intestina ex tota Græcia literæ exularent, sola Alexandria portum quietũ Musis præbuit. Iterum sub Ptolemæo, Cacergete ab Alexandrinis dicto, qui septimus rex fuit: cuius crudelitate optimi quiq; partim cæsi, partim in exilium acti, insulas & urbes Græcas studiis suis, in quibus excellebant, repleuere. Athenæus libro 4. cap. 24.

Christiani statim post tempora Apostolorum scholas suas habuerunt ALEXANDRIÆ, quibus præfuit Pantenus, Clemens, Origenes, Heraclas, Dionysius, uiri non in sacris tantùm, sed & prophanis scientiis doctissimi: quos Catechistas uocabant, à præcipua & maximè necessaria parte institutionis. Basilius eam officinam pulcerrimam uniuersę doctrinæ appellat. Ex qua prodierunt Eusebius Emisenus, Basilius, eiusq; frater Cæsarius.

CANOPI in Aegypto publicam scholam artis magicæ fuisse, & celebriorem Alexãdrina, usq; ad Theophilum episcopum Alexandrinum, qui id simulacrum destruxit, Ruffinus lib.2. cap.26. indicat.

Græciæ.

Quidam Græcorum ATHENAS dixerunt Græciæ museum, ἴπαιδ@ μυσεῖον. Pindarus culmen firmamentumque, ἐρεισμα. Thucydides ἴπαιδ@ ἑλλάδα, Græciæ Græciam. Pythius Vestam Græcorum, & Prytaneum. Cælius lib.18. cap. 25. Antiq. lectionum.

Chalcis Eubœæ metropolis est, hinc ERETRIA, ciuitates pacis belliquè artibus celebres, philosophantibus amœnum tranquillumq; suppeditabant diuersorium. Erectionum philosophorum schola, Menedemo instituto Erectiæ conditæ, & prius etiam Aristotelis secta, qui Chalcide uersatus est, ad obitum usq; Strabo lib. 10.

Gymnasium [illegible] propter incredibilem loci opportunitatem, & auctoritatem musis celeberrimum fuit.

BYZANTINA siue Constantinopolitana schola post Christum aliquit Basilium Magnum Iulianum etiam apostatam illic erudiit. Mardanius eunuchus. In ea deniquè schola octauo seculo post Christum erat œcumenicus doctor, & duodecim habebat collegas, quibus publicus uictus habatur. Erudiebãt illi discipulos in sacris simul & philosophicis studiis, & Imperatores ex iis uiros ad Remp. seligebant. Sub Iustiniano, Theodosio, Leonibus. Zonaras Tom.3.

ANTIOCHENÆ scholæ meminit Eusebius libro 7. cap.29. cui Malchionem (qui Paulum Samosatenum hæreticũ confutauit) præfuisse, & in ea Græcas literas, pfessum esse scribit.

LAODICEÆ Epiphanius sophista præfuit, quam frequentauit Apollinarius.

NICOMEDIENSIS Lactantio clara fuit, qui rhetoricam ibi docuit. Sub Constantio Libanius sophista, Constantinopoli eiectus, eò quoque uenit.

CÆSARIENSEM scholam Cappadocum, Iulianus & Gallus fratres martyres frequentarunt: item Basilius Magnus, & Nazianzenus.

Africæ.

CARTHAGO opulentissima ciuitas, Romani imperij æmula, artium liberalium scholas, philosophorum officinas, linguarum deniq; & morum gymnasia habuit, ut inquit Salueianus lib.7. de Iudicio & prouidentia Dei.

MAROCCVS urbs Mauritaniæ maxima ad mare Atlanticũ, Mahumetana academia nobilissima fuit, quã Ioannes Leo lib.2. cap.45. Aphricæ eleganter describit. Ex ea certè doctissimi Arabes, quorum etiamnum laboribus fruimur, Auerroes, Rasis, Albumazar prodiêre, aliiq; innumeri.

Italiæ.

CATANENSIS schola celebris in Sicilia, in qua Stesichorus ingenij cultum cœpit.

Græcia capta ferum uictorem cepit, inquit Horatius. Ergo & ROMÆ, Athenarum æmulatione, studia florere cepêre, sub Impp. potissimùm.

Neapolitanis olim Sirenes imperasse dicuntur, & in uicino monte sepulta Parthenope Sirenum una, monti & urbi nomen dedit. Post montem protenditur in meridiem promõtorium, quod à deliciis fortitum nomen est Pausilypum: è regione uerò alterum existit promontorium, lapides olim Sirenum appellati. De quorum cantu peruulgatæ fabulæ ad eloquentiæ & literarum studia accommodari posse uidentur, quòd in ea LOCA ob amœnitatem & disciplinarum studia Sirenes reginæ peregrinos attraxerint, ad quas etiam Homericus ille Vlysses peruenit, qui à Calypso Astronomiam, ab Aeolo Physiologiam, à Circe Magiam hausisse perhibetur. Itaq; recessus ille Parthenopæus musis iam olim consecratus fuit: maximè cùm etiam Zeno & Parmenides summi philosophi satis propinquis è locis oriũdi fuerint. Pontanus lib.6. belli Neapol.

BONONIENSIS academia à Theodosio Iuniore instituta traditur à quibusdam. Extat adhuc publico loco priuilegij formula à Theodosio concessi, quod tamen stylus ipse indicare uidetur adulterinum esse, & ab iis cõfictum, qui hac ratione translatæ Patauium Academiæ à Friderico II. Imp. auctoritatem eleuare conabãtur. Vtut sit, illud satis cõstat, Fridericum uictis Bononiensibus, quoniam Celestino IV. Pontifici fauerent, Academiæ iura Bononia Patauiũ trãstulisse. Cuspinianus, Platina, Sabellicus. Eundem pari ratione VERONENSES eodem priuasse priuilegio, & Patauinis donasse, scribit Cuspinianus.

PATAVII non alio iure quàm inueterata consuetudine docendarum legum gymnasium haberi cõstat, BONONIÆ ex priuilegio Lotharij Imp. teste Bartolo in proœm. Digestorum. Bolognius ex priuilegio Theodosij iunioris, qd lapidi incisum illic spectatur. Id priuilegium uerò Theodosij non esse, Alciatus putat tit. de Agric. & cens. in tres posteriores lib. Cod. Anton. Vacca in Digestorum proœmium.

Laurentius Medices, Petri F. Reipub. Florentinæ princeps, liberalium artium instaurandarũ curam suscepit, PISIS, opportuna maximè ciuitate, quò plures suo beneficio cõprehenderet, gymnasio instituto, ac claris hominibus sapientię studio, amplis præmiis excitatis, qui iuris ciuilis prudentiam, & philosophiam, ac cæteras liberales artes profiterentur. Brutus lib. 8. Flor. hist. Itaque nobilissimi quondam urbem ad solatium ueteris amissæ libertatis nouo decore ac externæ iuuentutis frequentia recreauit. Iouius lib. j. in Leone X.

Hispaniæ.

A SALMANTICA omnes ferè Hispanię urbes & populi tanquam à domina leges, institutiones, & iura petunt. Hinc ad curiam regiam consiliarij, iureconsulti, theologi, medici, & cuiuscunq; scientiæ doctores & magistri proficiscuntur, ex collegio præsertim quod Iacobus Agnatus Hispalensis archiepiscopus condidit, & censu magno dotauit: & altero, quod Alfonsus Fonsecus archiepiscopus Toletanus ædificauit. Ad hoc gymnasium non Hispani solùm, sed aliarum quoq; nationum literis operam daturi conueniunt. In qua nostris temporibus corum, qui literis operam dabant, millia septem recensita fuere. Marineus lib.2. rerum Hispan.

Inualescente Mahometis secta, Saraceni è Syriã, Aegypto, Arabiaq; Africam tanta ui inuaserunt, ut pulsis Christianis, inuectaq; & latè propagata superstitione, in Hispaniam usq; uictores transcenderint, & cum Afri, Numidæ, Mauri, & denique omnes Pœnorum gentes noua sacra facilè susceperint, in Illiberi Bæticæ regia urbe, quam Granatã nostri uocant, posita est Maurorum sedes, & CORDVBÆ gymnasium cum celebri bibliotheca institutum, ubi Arabicarum literarum professores, iuuentutem docendo, excipiendoq; intermorientes apud Græcos optimarum scientiarum atq; artium disciplinas, cum insigni ingeniorum gloria floruerunt. Iouius lib.33.

Alcala Definari, à flumine Finari, quod Tago absorbetur, ubi artium floridum gymnasium, & hoc COMPLVTVM esse, ab Ptolemæo demonstratum oppidum, Hispani pro certo habent, sicq; illud in publicis adpellant rationibus. Marius Aretius in Hispaniæ chorog.

Galliæ.

MASSILIA Phocensium colonia, cum morum probitate eruditionem quoq; è Græcia secum in Galliam attulit, ita ut ciuitas illa & philosophiæ & sanctissimorum morum Academia fuerit habita, non Gallis modò, sed & Romanis ipsis, teste Strabone lib.4. Scribit Corn. Tacitus, Massiliam Agricolæ socero fuisse sedem ac magistram studiorum, ciuitatem Græca comitate, & prouinciali parsimonia mixtam ac bene compositam. Nobilissimus quisq; ex Romanis pro Attica peregrinatione, eò ad ingenij cultum proficiscebatur. Galli, gens alioqui barbara, pronis animis ad Massiliensium imitationem se tandem cõposuerũt. Cælius lib.16. c.8.

LVGDVNI ad confluentem Araris & Rhodani olim Sapientiæ schola fuit instituta à Græcis, qui eò exules confugerãt, quam recordatione patriæ suæ nouas Athenas appellarũt. Nomen adhuc retinet, & mutilato uocabulo; Enai pro Athenę appellatur. C. Iul. Cęsar eo loci aram extruxit, ad quã Græcæ simul & Latinæ facundiæ certamina quotannis fierent: ita quidem ut uictor amplissimis cohonestaretur muneribus, uictus uel lingua sua accusationis formulam deleret, uel in uicino Arari ter demergeretur, uirgisue cæderetur. Vnde Iuuenalis:

Palleat ut nudis qui pressit calcibus anguem,
Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

Antonius Pinetus in descriptione Vrbium.

PARISIENSIS à Carolo Magno instituta, à Ludouico Pio restituta. Vide suprà, Iastitutio, Restitutio.

Clemens V. Lemouix, Bertrãdus Burdegalensis episcopus antea dictus, is qui Roma Auenionem pontificiam sedẽ transtulit, AVRELIANENSEM scholam sub Philippo Pulcro rege instituit, anno D. 1312. Aemilius lib. 8.

CADVRCENSIS Academia à Ioanne XXII. patria Cadurco instituta. Gul. Benedictus in rep. c. Raynutius.

Poloniæ, Boemiæ.

Anno 1361. Cazimirus II. Polonorum rex missis Aiinionẽ ad Vrbanũ V. oratoribus impetrauit, ut in Russia cathedra metropolitica, CRACOVIÆ uerò siue adeò Cazimiriæ noua [illegible] Cazimiri mor[illegible] Iagelloni manerer. Cromerus l.12.

Carolus [illegible] Germanos amplexi, à Wenceslao rege ignominiosè imperatum, ut Pragense gymnasiũ ritu Parisiensis gaudere [illegible] Germanos [illegible] abstulit. Germanos [illegible] supra duo millia LIPSIAE Misniæ urbẽ petiere; & Academiam illic [illegible] princeps est habitus Ioannes Hus, [illegible] Germaniæ.

CAROLVS Magnus cùm uictis Saxonibus primam ecclesiã [illegible] Hunnos ab Irene regina & Nicephoro patricio, qui tum O-

rientis imperium occupabat, missos audiuit, etsi neminem Græcæ linguæ peritum apud se haberet. Admonitus ea re Carolus, dedit priuilegium nouæ ecclesiæ, ut utriusque ibi linguæ scholæ haberentur, præsentq; doctores uiri insignes. Cranzius lib.j.Metrop. c.2.

Anno MCCCCXIX. ROSTOCHIENSE gymnasium per Martinum V. summũ pontificem concessum. Principes Magnopolitani Ioannes & Albertus, ecclesias permisere magistris distribuendas: senatus urbis constituit annua stipedia legentibus: multi ex uicinis contulere nõ pauca, in dotem eiusdem. Sed ea non diu permansit ordinatio, surgente nouo tumultu in urbe. Cranzius lib.10. Vandal. cap.30. & lib. 11. Saxoniæ, cap. 3.

Anno MCCCXCII. publica academia firmata est ERFORDIÆ, urbe Turingiæ præcipua, & per IX. Bonifacium priuilegio theologicæ facultatis exornata: quum prius ea caruisset, ne hæresum pullularet uenena. Cranzius lib.9. Vandal. cap.28. & lib.10. Saxoniæ, cap.15.

Vratislaus dux Pomeraniæ, scholam publicam ædificauit GRIFSVALDENSEM, an. Domini MCCCCLVI. Munsterus in Cosmographia. Aliter Cranzius lib.12. Vandaliæ, cap.38. inquit: Circa an. Domini MCCCCLX. in oppido Grifsualdensi, ducatus Volgastensis (quem alij dixere Bardensem) proconsul quidam ueteri familia ortus, legum doctor, præter multa alia ei oppido commoda comparata, publicum quoq; gymnasiũ ibi constitui curauit, & de stipẽdiis prouidit doctoribus. Virtutis inuidia à duobus sicariis in foro sedens interfectus est.

Albertus dux Austriæ VIENNÆ Austriæ Academiã instituit, anno Domini MCCCLXI. Gassar. in Epit. Chron.

Sub Henrico I. Imp. LOVANIENSE gymnasium in Brabantia fundatum est, anno D.926. à Ioanne duce Brabantię.

Memorabile est quod historiæ referũt de episcopis LEODIENSIBVS: quos aiunt σμικῶς, hoc est, loca uenerabilia, & scholas, ad studia & bonas artes liberalissimè fouisse, idq; ex patrimonio diui Lamberti.

Dietherus Mogũtinus archiepiscopus, scholã MOGVNTIÆ extruxit. Hedio in Chron. Germ.

Eberhardus primus dux Vvittenbergensis, TVBINGÆ scholam publicam, anno D. MCCCCLXXVII condidit, ac stipendiis necessariis dotauit. Idem.

Rupertus Ruffus comes Palatinus Rheni, & dux Bauarię, sub Ludouico Bauaro Imp. cõstruxit scholam HEIDELBERGÆ, eamq; honestis sumtibus dotauit. Ibidem, & Cuspin.

Albertus Ernesti F. dux Austriæ FRIBVRGI Brisgoiæ Academiam constituit, anno D. MCCCCL. Stumpfius.

BASILIENSIS Academia iisdem legib. à Pio II. Pont. max. quibus Bononiensis, instituta anno D. MCCCCLX. Nam cùm Basiliensis concilij occasione primùm inclarescere, & ad futuros honores gradum facere cepisset, tum etiã summam ciuium nostrorum toto decennio, & inprimis quum pestilentia laboraret, humanitatem expertus esset, gratitudinem suam hac ratione æternam extare uoluit, liberali simul manu collegij D. Petro cõsecrati reditus annuos Theologis, Iurecõsultis, Medicis, pro ea qua tum fungebatur auctoritate concedens, episcopo Basiliensi Cancellarij Academici dignitatẽ tribuens. Itaq; & à gratissimo pontifice suæ pietatis munus, & à uiro doctiss. ingeniorumq; æstimatore acerrimo uirtutis exercendæ palæstram Basiliensis ciuitas obtinuit.

Ioachimus Marchio Brandenburgensis publicam scholã condidit FRANCOFVRTI ad Viadrum, anno D. MDVI. Sebastianus Munsterus in Cosmograph.

Philippus Hassiæ Landgrauius MARPVRGENSEM Academiam instituit, anno D. MDXXVI. Stumpfius.

Britanniæ.

Sigebertus Orientalium Anglorũ rex quintus, Christianũ dogma complexus, hortãte Felice episcopo, natione Burgundo, scholas passim in suo regno posuit, & inprimis CANTABRIGIÆ anno DCXXX. floruitq; deinde gymnasiũ bonarum omnium disciplinarum perpetuò. Quamobrem Anglia ꝓ postea claros semp doctrina uiros tulerit, haud dubiè Sigeberto cũprimis acceptũ referre debet. Polyd. l.4.

LINDIFARNENSIS insula circa Angliæ & Scotiæ limites ab Osualdo Northumbrorum rege Aidano episcopo Scoto concessa est, in qua & scholam & ecclesiam episcopalem erigeret, anno Domini DCXL. Idem.

Alfredus Anglorũ rex Neoto monasticę professionis uiro sanctissimo hortante, OXONII gymnasium instituit, anno D. 895. proposita mercede omnib. qui publicè bonas artes profiterentur, quò multi doctrina clari confluxerũt, docẽdi gratia. Polyd. lib.5. Huius precib. Martinus II. omnes Anglos a Roma scholas omni tributo relaxauit. Ranulfus lib.6.c.5.

ABERDONENSIS Academia in Marria regione Scotiæ à Gul. Elphinstoun episcopo instituta. H. Boeth. in Scotia.

Anno MCCCCXI. felici auspicatu cœptũ est celebratissimũ literarũ gymnasiũ S. ANDREÆ in Scotia. Postea Iacobus I. rex in Scotiã ex Anglicana custodia reuersus, doctissimos quosq; ad se ex omnib. regionib. euocauit. Conuenere tredecim doctores Theologi, octo Decretorũ, ac multi alij doctissimi uiri, infinitusq; auditorum numerus. Illos omnes magistratib. aut sacerdotiis donauit. H. Boeth. lib.16.

Turnbul Episcopus Glasguensis gymnasium generale haud incelebre in Scotia in GLASGVENSI ciuitate instituit, anno D. MCCCCLIV. H. Boethius lib.18.

Monasteria.

In Monasteriis olim Scholæ erant, non sacrarum tantũ literarum, uerumetiam profanarum. In Britannia, tempore Constantini, prope urbem Legionum, quæ nũc Cæstria dicitur, nobilissimum fuit BANNOCHORENSE collegium, qd plus quàm duo millia Christianæ religionis studiosorũ alebat. Per CCCL annos floruit in Anglia. Verùm illud postea Congellus Bannochorẽsis ciuis, uir doctrina clarus, in monasterium Apostolici ordinis mutauit: & circa annum Christi DXXX, primus eius Abbas factus est. Ex quo cœnobio deinde tota Europa monasteriis repleta est. Baleus narrat Centuria 13. scriptorum Britãnicorum, Gregorium Magnũ gymnasia Britannorum transtulisse ad monasteria, ad hæresin Pelagianorum, quæ in scholis tradebatur, extirpandam.

Maildulfus Scotus philosophus, MALMESBVRIENSE cœnobium anno D. DCXXCV. fecit, in quo scholã tam Græcæ quàm Latinæ linguæ aperuit, & artes prælegit. Baleus Centuria 14. cap. 26.

Rabanus in FVLDENSI cœnobio, nõ solũ sacras literas docuit monachos, sed etiam artes. Trithemius de Hirsaugiensi cœnobio.

THOLEGIENSE cœnobium sub ueteri Schaumburgo, Lotharingiæ ducum castro, an. D. 627. conditum, ut esset schola & Ecclesia Theologorum. Bruschius de Monasteriis.

ARX Altendorffensium principum, in domum Dei conuersa, pietatis & literarum gymnasium esse cœpit circiter annum Domini DCCC. Bruschius de monasterio Vinearum.

PRIVATÆ ACADEMIÆ.

Felix armis, felicior literis Italia. Literis enim de toto orbe etiamnũ triumphat: armis ut olim triũphauit, sic post abiectis Barbarorum, & quorum no nomina quidem ueteres norant, procellis obruta, prædæ fuit & ludibrio. Atque ut ea quæ ad publicam literarum gloriam pertinent, prætercam, cùm ex Academiis illorum clarissimis ætate nostra omnis generis disciplinarum antistites per totum orbem Christianum prodierint: de priuatis saltẽ Academiis, quæ inter uiros genere & ingenio nobiles in singulis ferè urbibus honestiss. fallendæ temporis ratione excogitantur & exercentur, pauca quædam ex Minoi Celsi Senensis Academici Intronati hypomnemate ad Fr. Bettii Rom. trãsmisso afferemus. Erit fortasse, qui racemationis huius nostræ exẽplo inuitatus, uindemiam ipsam uniuersim aggredietur, & quæ singulis in urbibus Academiis priuatæ nobiles extiterint, persequatur.

Senis

Senis Hetruscorum.

Anno 1525. sex uiri nobiles Senenses, ut linguæ Hetruscæ, Latinęq; Græcæ exercitia, ad poesim & eloquentiam facientia, promouerent, societatem iniuere, legendo, interpretando, scribendo, disputando: cui INTRONATORVM nomen fecere. Princeps creabatur bimestri quolibet, Archintronatus dictus: Cõsiliarij duo illi aderant, cum Censore & Cancellario. Censor errores uel uoce uel scripto admissos reprehendebat: scripta omnia ab Academicis oblata Academiæ suo tempore exhibenda custodiebat, eaq; successori tradebat. Cancellarius sessiones Academicas singulas annotabat: lectionum & scriptorum auctores & argumenta, disputationum præsides & antagonistas, consultationes item in album referebat. Consultare uerò non nisi XII. ad minimũ præsentibus licebat. Princeps cuicunq; uideretur Academico in proximũ dominicum (nam hic dies status erat) legendi munus demandabat: ille die postero Viatori Academię institutum suum atque horam indicabat: Viator Academicorum singulis denunciabat. Exoteris etiam qui buslibet patebat aditus. Si quis Academiæ nomen dare uellet, à duobus Academicis examinatus, recipiebatur, Academicis inde ornamentis à Promotore suo, corona scilicet hederacea, anulo, libroq;, clauso & aperto, donabatur, in consessum recipiebatur: sed ante quadrimestre ius legendi scribendiue publicè non habebat. Calendis Maij natalis erat Academiæ festus (quam Efflorescentiam Zuchæ appellabant) eoq; ipso die quatuor censores legebantur, qui superioris anni scripta omnia à Censore accepta proponerent, censerentq;: quæ probarentur, Cancellario in Volumen Academicum referenda darent: quæ displicerent, auctoribus suis redderent. Leges & decreta scripto breui cõprehensa erant: in cuius prima facie tres gnomæ spectabantur, Neminem lædere, Omnibus prodesse, & Mundum non curare, hoc est, & publica officia & priuatas curas fugere, otiumq; literarium sectari. Cognomina Academicis singulis imponebantur, eorum quę uel quo ad animum uel quo ad corpus illis inerant malorum notæ, V. G. Duri, Vigilantis, Diserti, Maniaci, Sicci. Symbolum Academiæ erat uas salinarium, è cucurbita emedullata à Tuscis parari solitum, duobus superne pistillis inumbrantibus, cum hac gnome, Meliora latent. scilicet ut salis, uilissimi quidem uerũm utilissimi suauissimiq; condimenti, receptaculum est cucurbita, dum illud pistillo gemino tunditur: sic Intronatorũ (hoc est, Stupidorum & Fatuorum, Hetrusca lingua, & per parodiam quandam ueluti Intus natorum) societas Socratica quadã ironia ab omni fastu externo aliena, intus in suis uisceribus Actionis & Contemplationis iugi exercitio comparatam doctrinam ad usum uitæ quotidianæ contineret. Præter multa linguæ Hetruscæ exercitia fabulas elegantissimas edidere, Ingannatorum, Amoris constantis, Alexandrum, & similes. Academicos habuit nobilissimos, omni laude doctrinæ clariss. sed & principes uiros, Marchionem Vastium, Florentinum, Bisignanum, Melphitanum, Salernitanum, Paulum Iordanum Vrsinum, Ludouicum Toletanum, Chiapponem Vitellium. Oppressa inde Senensi libertate, Academica exercitia aliquandiu iacuere. Restituta tamen pòst, ipso Florentino principe spectante, Hortensium fabulam edidit. Restitutione Intronatorum excitati quidã alij nobiles, iisdem legibus & exercitiis Academiam nouã instituẽre. Symbolum illis erat Cribrum, quod lingua sua Hetrusci Vagliuni uocant. Itaque nomen sibiipsis imposuẽre, TRAVAGLIATORVM, quasi per Cribrũ actorum, cum hoc dicterio, Donec impurum.

Eodem tempore Ephebi quidam honesta æmulatione accensi, ACCENSORVM nomen sumsere, in lectionibus & scriptionibus assidui. Insigne habebant Pinum igne subiecto ardentẽ, & fumigantem, cum dicterio, Hinc odor & fructus. Annis aliquot post exortum Intronatorum, Senenses quidam CORTESIORVM Academiam instituẽre, imitatione Intronatorum. Etsi citò desiit. Alteram DESIOSI condidere, sex iuuenes patricij, XX. annis minores, eo cõsilio, ut iugi exercitio dignos sese præstarent, qui suo tempore ab Intronatis reciperentur. Et quidem cùm præclara specimina publicis comœdiis edidissent, cum laude fuere recepti, ita quidem, uti cognomina, quæ ipsi sibiipsis blandientes imposuerant, V. G. Astuti, Ingeniosi, Sublimis, in contrarium uerterẽtur, Stupidi puta, Lunatici, Fumosi. Symbolum habebant, Vitem in Myrto arbore assurgentem, cum hoc uersu, Questo mi scorge, oue'l desio mi tira. desiderium & conatum suum emergendi ad altiora, Amorum suorum fauore (quandoquidem sacra est Veneri myrtus) foueri significantes.

Bononiæ.

Celsus Sozinus Senensis Iurecoss. Bononiæ circa an. sal. 1554. Cal. Maij Academiam SITIENTVM instituit, sed quę à Intronatis reconsultis potiùs quàm ab Oratoribus aut Poetis excoleretur. Princeps erat ipse Celsus, idemq; iudex disputationũ omnium. Duos habebat Consiliarios, & Quæstorem: Ministros præterea Academica ornamenta conferentes, pileum scilicet, librum apertum & clausum, & anulum Academica nota insignem. Disputationes singulis dominicis diebus habebantur, lectiones uerò intermediis diebus festis. Cuius ex prouectis sors prima exiisset, primus, cuius secunda secũdus ordine erat. Exoterico nulli absq; Principis & Gymnasiæ scitu interesse licebat. Themata tria proponebantur. Argumenta totidem singulis obiici poterant à prouectis, itẽ à tyronibus. Principis nutu uel interlocutione certamen finiebatur. Si quæ scripta uel repetitiones proponerentur, siquidem ab Academicis approbarentur, in codicem Academicum referebantur. Ex hac Academia tanquam ex equo Troiano clariss. Iurecoss. Itali, Germani, Galli, Hispani prodiere. Insigne habebant Heliconem montem arboribus consitum, Castalio fonte irrigatum, cum hoc dicto, NON diu sitient sitientes.

Patauij.

Nostro tempore, circa an. Sal. 1556. Patauini nobiles Academiam CONSTANTVM magno animo & felice successu instituẽre, in philosophia Naturali atque Morum, in Oratoria, & Poesi, in lingua Hetrusca, Latina atque Græca. Exercitia Disputationum & Declamationum frequentia: Musicæ item tum uocalis tum instrumentariæ, cui Franciscus Portinarus præerat. Ea tunc temporis mea fuit oscitantia, ut solum Academiæ nomen retinerem: quæ illius œconomia, quæ politia, quæ didascalia esset, nec curarem nec inuestigarem. Excitentur alij, ut peregrinationis suæ fructum percipiant ampliorem.

VT PARTES HABET. SIC occurrunt

PERSONÆ DIDASCALICÆ. PVTA

In Genere. Studiosi, Studiis dediti.

Ex loco Doctorum hominum hue quædam.

BABYLONII & Assyrij bonas artes statim à diluuio coleri ceperunt, non minus quàm Aegyptij. Nam propter planiciem regionum quas incolebant, cùm cœlum ex omni parte patens atq; apertum intuerentur, traiectiones motusq; stellarum obseruare potuerunt. Cicero.

Vopiscus AEGYPTIOS scribit esse uersificatores, epigrammatarios, & ad cantilenas publicas propensos. Aegyptiorum porrò arcanam sapientiam abundè restari uidetur suscepta illuc excellentium uirorum peregrinatio, ut in illorum literis uerè literatis interioribusq; mysteria pernoscerent. Cælius lib. 16. cap. 3 A.L.

HELIOPOLITANI ciues omnium Aegyptiorum doctissimi & habebantur uulgò, & erant quoq;, ut auctor est Herodotus. Fuerunt enim aut ipsi Iudæi, qui cum Onia sacerdote ad Ptolemæum Epiphanem confugerant: aut ipsorum successores & discipuli, ut ex D. Hieronymo scribit Vincentius lib. 6. Speculi cap. 54.

Dauidici regni tempore IONES ex Atticâ in Asiam migrasse traduntur, Androcli ductu, qui fuit Codri filius. Ephesum (ut Pherecydes prodidit) condiderũt: multas deinde alij atque alij ciuitates: ibique Ionum regio ab initio constituta. Quo contigit, ut & terra ipsa sit postea Ionia dicta. cuius extrema ora ob peninsulas multifariam occurrantes mille & DCC. ambitu stadiorum patet. In hoc breui terræ ambitu philosophiæ incunabula & ortus extitere. Inde sublimia hominum ingenia, cœlum & omnia naturæ opera scrutari ausa. Sabell. lib. 9. Enn. 1.

Gymnasia TVRCI habent, in quibus leges ciuiles à Regibus editæ pro regno conseruando docent: in quibus qui proficiunt, honorantur, & ad iudicandum ac populum gubernandum eliguntur. Insigniores Muderis, minores Minesthum uulgò dicuntur, minus uerò docti Taursman, quibus sufficit, u[illegible]inum sciant, & ceremonias, quæ ad orationem & cult[illegible]is pertinent, benè intelligant: exemti à seruitute, & liberi ab onetibus communis populi. Iudices enim, Registrarij & Iurisconsulti, qui Caliphę dicuntur, aliis sunt pro necessitate prouisi stipendiis. Nullam tamen liberalem artem addiscunt. Ab omnibus honestis disciplinis & scientiis sunt ita alieni, ut nec nomina noscant, nec mysteria ac sacramenta ceremoniasque legis suæ aliqua ratione confirmare possint, innixi solis consuetudinibus. Cuspinianus.

SINARVM in Oriente populi literis operam dant: qui in illis maximos progressus habent, maximis honoribus afficiuntur. In studiis, genere antiquo sermonis utuntur, imperitis ignoto: quemadmodum apud nos, qui artium maxima

rũ disciplinis ſtudent, linguam Græcam aut Latinam per diſcũt. Qui iuri ciuili ſtudẽt, in magno honore ſunt. Oſor. l. 11.

Doctores.

Ex Tit. Philoſophorum huc pleraq; Item ex Tit. Præceptorum publicorum.

TERTVLLIANVS in Carthaginenſi academia floruit. CYPRIANVS, qui philoſophia & eloquentia tãtum reliquos martyres anteit, auctore Nazianzeno, quantum bruta à ratione præditis ſuperantur, antequàm Chriſtianam religionem profiteretur, Rhetoricam ibi docuit: teſte Hieronymo in caput 3 Ionæ prophetæ, & Catalogo ſcriptorum eccleſiaſticorum. Beatus AVGVSTINVS ubi bonarum artium fundamenta utcunq; iecerat, Carthaginem à patre ſtudiorum cauſa miſſus eſt, ſicut ipſe fatetur lib. 2. Confeſſionum cap. 3. Sed cùm petulantiam ſtudioſorum Carthaginenſiũ tolerare non poſſet (erant enim immodeſti in prælectionibus, & iniurij in ſuos præceptores) Romam profectus eſt, ut cap. 8. lib. 5. Confeſſionum uidere licet.

Laertius lib. 4. ſcribit, quod cum multi Athenienſes Rhodi eloquentiæ operam darent, BION Boryſthenites philoſophiam docere cœperit, & cauſante quodam, cur id ſolus faceret? Frumenta, inquit, attuli, hordeum uendo. Auctoritatem quoq; ſibi ex auditorum frequentia paraturus, ſæpè nautis Rhodienſibus perſuaſit, ut ſumta ueſte, ſeſe in gymnaſium ſequerentur. Middendorpius de Acad.

DOROTHEVS & ANATOLIVS præfectus prætorij ſub Conſtantio (quorum opera Imperator in emendando Codice uſus eſt) Barutenſes legum doctores fuêre. Anatolij meminit Eunapius in uita Proæreſij. GREGORIVS etiam Ponticus Neocæſarienſis Iuriſprudentiam ibi profeſſus eſt. APOLLINARIS uerò ſenior, Grammaticam docuit, & Apollinarem filium hæreſiarcham, Rhetoricæ profeſſorem reliquit. SEVERVS quoque ἀκέφαλος Antiochenæ eccleſiæ epiſcopus, & TRIPHYLLIVS epiſcopus Lederenſis. Middendorpius.

HYPATIA Alexandrina, Theonis geometræ (quem ingenio ſuperabat) filia, uxor Iſidori philoſophi, uixit imperante Arcadio. Scripſit commentarium in Diophantem, aſtronomicum Canonem, in Conica Apollonij. Profeſſa eſt Alexandriæ uaria diſciplinarum genera magno & frequenti auditorio, conuolantibuſq; turmatim & undecunq; diſcipulis.

IOANNES Mailroſius, CLAVDIVS Clemens, Scoti, & Fl. ALBINVS Anglus, cum RABANO Pariſios profecti, Caroli Magni auſpiciis Academiam illic erexerunt: Ioannes Ticinum miſſus, illic quoq; Gymnaſium inſtituit, & tãdem Auguſtini Benedictinorum cœnobio præficitur. Scripſit plurima. Clemens publicè Lutetiæ Sacras literas, & philoſophiam docuit. Scripſit non pauca. Antiſiodorenſis epiſcopus poſtea factus eſt. Albinus Caroli Magni præceptor, cùm prius in ſchola Cantabrigienſi poſt Bedam docuiſſet.

Diſcipuli, Auditores Academici.

Conſule locum Diſciplinæ.

Tantum TARSENSIBVS ſtudium circa philoſophiam fuit, & alias diſciplinas encyclias, ut Athenas & Alexandriam ſuperarint. Hoc uno plurimum excellebant, quòd indigenę ferè tantum ibi diſcebant (peregrini pauci) neq; tamen domi manebant, ſed foris perficiebantur, & perfecti libenter foris manebant. Cæteris uerò ciuitatibus omnibus contrarium euenit, excepta Alexandria. Nam multi in eas proficiſcuntur, & libenter immorantur. Indigenas non multos ad modum uideas non extrà diſcendi ſtudio proficiſci: nec ibi circa hoc ſtudere. ALEXANDRINIS utrunque contigit: nam & multos peregrinos ſuſcipiunt, & ex ſuis emittunt non paucos. Alexandria omnium liberalium artium ſcholas habet, & ante alias populoſa eſt, & multum poteſt, & metropoleos ſermonem tetinet. Strabo lib. 14.

ATHENIENSES Scholares per iocum à comicis produci ſolitos ex Hor. lib. 2. Epiſt. 2. liquet:

> Ingenium ſibi quod uacuas deſumſit Athenas,
> Et ſtudiis annos ſeptem dedit, inſenuitq;
> Libris & curis, ſtatua taciturniùs exit
> Plerunq;, & riſu populum quatit.

ROMANI ſingulis quibuſq; annis ſex Patriciorum filios ad Hetruſcos ſacrorum peritos mittebant, qui imbuti diſciplina in patriam redeuntes, diis ritè ſacra exhiberent. Cic. lib. de Diuinatione: & Val. Max. lib. 1. cap. 1.

DIONYSIVS Areopagita Heliopoli ſtudiis operam dabat, quando propter mortem Saluatoris noſtri ſol obſcuratus, & tenebræ factæ ſunt ſuper uniuerſum orbem terrarum, quod ipſe refert in epiſtola 7. ad Polycarpũ. Middẽdorpius.

Herodes Iudæorum rex filios ſuos ALEXANDRVM & ARISTOBVLVM Romam miſit, ut liberalibus diſciplinis inſtruerentur. Ioſephus lib. 15. & 16.

CN. POMPEIVS Magnus ex Aſia reuerſus, omnes bonarũ artium profeſſores audiuit, ſingulis auri talentum obtulit. Sab. Enneade 6. Pompeius narrare ſolebat, ut refert Cicero lib. 2. Tuſculanarum quæſtionum, ſe Poſſidonium Stoicum Rhodi grauiter ægrotantem iuiſiſſe. TIBERIVS Cæſar Rhodi ſalubritate delectatus, circa ſcholas & auditoria, profeſſorum tam aſſiduus fuit, ut à pleriſque propterea reprehenderetur, auctore Suetonio.

Carthagini SEVERVS Imperator literis operam dedit, ſic ut decimo octauo ætatis anno publicè declamaret. Romam ſtudiorum cauſa profectus, in ipſo limine ſcholæ omen imperij accepit. Vide Tit. Omina imperij.

Mortuo Mieſcone II. Polonorum principe, quidam ad CASIMIRVM filium eius ſceptra deferenda uolebant. Cæteri timentes, ne mores paternos peruerſos ſequeretur, repugnabant. Regina uidens ſe à Polonis ſpretam, ad fratrem Cæſarem in Saxoniam accepto Caſimiro filio, coronaque regni & ingentibus theſauris regalibus ſublatis, profecta, filium Caſimirum ſtudendi gratia Pariſios miſit. Tãdem in monaſterium Cluniacẽſe ingreſſus, ſacris initiatus eſt. Guagninus de Regibus Poloniæ.

HENRICVS Friderici Boemorum regis patruelis, ab ineunte pueritia bonis literis deditus, confirmata dein ætate, in Galliam ad Pariſienſe gymnaſium, maximè tunc inter alia celebre, ſe contulit, ibiq; pluribus annis uerſatus in patriam rediens, ſuffragio regis XIII. pontifex Pragenſis declaratus eſt, & poſt mortem Conradi ad principatum quoque Boemiæ omnium ordinum conſenſu euectus. Dubr. lib. 14.

VALDEMARVS, Abelis primùm ducis Sleſuicenſis, deinde Daniæ regis filius, quum de Pariſienſi gymnaſio patriam repeteret, ab archiepiſcopo Colonienſe, neſcio quid in coronam Daniæ referente, detentus eſt pro captiuo: nec abire potuit, priuſquam Ioannes Holſatiæ Comes auiculus ſex argenti marcarum millia pro redemtione numeraret. Crãzius lib. 4. Saxoniæ, cap. 23.

Circiter annum Chriſti 1473. ſic floruit Leodienſis ſchola, ut tum ibi bonis literis inuigilarẽt nouem REGVM filij, uigintiquatuor filij DVCVM, nouendecim filij Comitum: exceptis Baronum, Nobilium, & aliorum filiis, quorum immenſus fuit numerus. Hedio in Chron. Germ.

IOANNES & GERARDVS, Holſatiæ comites, Adolfi, qui Minoritanam religionem ſuſceperat, filij, Pariſiis literis operam dedere. Cranzius lib. 8. Saxoniæ, cap. 13.

Titulis inſigniti.

Ammianus Marcellinus auctor eſt, MEDICIS ad commendandam artis auctoritatem ſuffeciſſe, ſi dicerent, ſe Alexandriæ eruditos: tanta erat loci dignitas, & æſtimatio. Atteſtatur Galenus, qui medicinæ cauſ. & addiſcendæ & exercendæ per annos aliquot ibi hæſit.

ALBERTINVS Muſſatus Patauinus lauream poeticam Patauij accepit. FR. Petrarcha anno Salutis 1342. ipſo Paſchatis die Romæ. Item AENEAS Syluius à Friderico III. Imper. CONR. Celtes à Maximiliano I. Imp. Vide Volumine X. folio 1171.

SIGISMVNDVS ab Herberſtein, liber Baro, uariis legationibus ad Turcarum Imp. ad Moſcouitas, ad Tartaros, cũ laude perfunctus, is qui Moſcorum hiſtoriam Latinè ſcripſit, tabellis ſunctionum ſuarum ſeriem, ſucceſſum, habitum depingi curauerat. Quas cùm ſenex clariſſimus Ioanni Baſilio Heroldo monſtraret, ea quæ omnium prima erat, quando in Viennenſi Academia Baccalarij titulũ ſuſcepit, p̃ cæteris plurimi fecit: quòd ingenij uiribus tanquam caſtrenſe bonum conciliata foret, cùm reliquæ, uel generis ſplendori uel principali gratiæ debitæ, huic uelut baſi inniterentur: adeoq; uti Themiſtocles de die feſto & profeſto dicebat, Niſi profeſtus fuiſſet, feſtus non eſſet: ſic ipſe, Niſi literarum cultu præſtitiſſem aliis, ne dignitate quidem, niſi præter meritum, excelluiſſem.

PERSONÆ POLITICÆ. PVTA

Rectores, Gymnaſiarchæ.

ALBERTVS Saxoniæ dux, Patauinæ Academiæ rector, unà cum Pagano Turriano epiſcopo Patauino poeticam lauream Albertino Muſſato Patauino, Patauij contulit. Bern. Scardeonus in hiſt. Pat.

GEORGIVS ab Andlau, nobilis genere, eruditione nobilior, Rector Academiæ Baſilienſis, à Pio II. Pp. anno Salutis 1463. inſtitutæ.

Conſiliarij.

Iudices.

Tabellarij.

PER-

PERSONÆ OECONOMICÆ. V. C.

Hoſpites ſtudioſorum.

Famuli.

RES ACADEMICÆ. VIDELICET

Priuilegia in genere.

Fuit RHODVS propter bonarum artiũ ſtudia à Rom. Impp. multis priuilegiis exornata, quorum pars maxima in templo Liberi patris, & in Gymnaſio poſita fuit. Strabo lib. 14.

PARISIENSEM ſcholam Carolus Magnus tanta prouentuum & poſſeſſionum amplitudine locupletauit, quãtam uix omnes Galliæ & Germaniæ, quæ inde poſtea natæ ſunt, Academiæ poſſent æquare. Curio l. 2. Chronologiæ.

Ornamenta Academica.

De Dignitatibus literariis, quas Gradus uocant, Volumine tertiò fol. 1008. egimus, inter Forma uita, in genere.

Emolumenta Academica.

LOCA. GYMNASIA IN SPECIE, AVDITORIA.

In publicis Gymnaſiis olim cùm pueri & adoleſcentes nudi exercerentur, roboris & ſanitatis ergò, à Gymnaſtis & Pædotribis: Philoſophi quoq;, tanquam animorum medici, eò commigrare ceperunt. Athenis proinde tria Gymnaſia extra urbem fuere: duo Liberorum, ACADEMIA & LYCEVM: tertium CYNOSARGES, ut corporis primùm, ita poſt quoq; animorũ exercitiis attribũta. Nã ut STOAM h. e. porticum Piſianacteam (quæ pòſt propter Polygnoti & Myconis picturas ποικίλη dicta eſt, teſte Suida, & excellẽter ſtoa, in qua Zeno Cittiæus ſectæ Stoicæ dedit initium) taceam: in Academia, ab Academo heroe denominata (quã Hipparchus tyrãnus, muro circundedit: unde prouerbiũ, τὸ ἱππάρχου τεῖχιον, de magnifico ædificio. Gyraldus in 3. dial. primi tomi Hiſt. poet. & Cic. in epiſt. ad Sulpitium totius orbis nobiliſſimum gymnaſiũ appellauit) non in Exedris tãtùm, ſed & in Xyſtis & Platanetis Plato docebat. Vnde illud, Atq; inter ſyluas Academi quærere uerũ. In Cynoſarge, ab Hercule ſpurio condito, in quo ſoli ſpurij exercebãtur. Antiſthenes Cynicus philoſophabatur. Vnde ſortè nomen Cynicæ ſectæ. Laert lib. 6. In Lyceo (à Piſiſtrato uel Pericle condito, in quo exercebantur & luſtrabantur in bellũ ituri: nomẽ à Lycio Pandionis F. traxit, unde primùm Apollo Lycius dictus eſt, ſecundùm Pauſaniam in Atticis) Ariſtoteles docebat: primùm, cùm paucos haberet diſcipulos, περιπατῶν more ſuo, tum in Xyſtis, tum in Viis, tum etiam in ipſis Porticibus: poſtquam uerò multos cepit habere, ſedẽs docebat in Exedris. Hincq; adeò Peripatetici nomen obtinuit, quòd non in Exedras ſeſe ingeſſiſſet, more Sophiſtarum, neq; à loco auctoritatem eſſet emendicatus: ſed in Deambulationibus & Viis primùm philoſophari cepiſſet: confluentibus inde ex ipſis Exedris compluribus diſcipulis, ab iis in Exedrã honoriſicè reductus eſſet, ita ut qui cum paucis deambulando prius philoſophabatur, nunc multos ſedens doceret. περίπατος autẽ intelligit Laertius cum gymnaſij partem, quæ deambulationi inſeruiebat: cuiuſmodi erãt Viæ, ſed inprimis Xyſta, tum nuda, tum arboribus conſita (quas etiam περιδρόμιδες Græci uocant) poſt quæ contulit ſe in Exedras, tempore præſertim nubilo. CAVPONI gymnaſij meminit Philoſtratus in uita Herodis Attici: PRYTANEI & TEMPE Spartianus in Seuero: LACIDII, ubi Lacides philoſophabatur, Laertius lib. 4. Præcipua igitur fuêre tria, unde tres quoq; philoſophorum ſectæ, Academicorum, Peripateticorum, Stoicorum. Cynici, quia errones, in Cynoſarges non remanſere.

Corinthiorum CRANIVM non minùs celebre gymnaſium, quàm Atheniense Lyceum, indicat Lucianus in dialogis mortuorum, quando introducit Diogenem, qui Menippo per Pollucem renunciare iubet, ut philoſophos in Cranio ridere quidem deſinat, ſed potius hortetur eos & moneat, à nugis, crocodilis, & cornutis ſyllogiſmis abſtinere Laert. lib. 6. in uita Diogenis teſtatur, ante Corinthum fuiſſe Cranium, in quo Cynici philoſopharentur. Dionyſius Syracuſanorum tyrannus exul Corinthi bonas artes profeſſus eſt, ut Cicero lib. 3. Tuſcul. quæſt. Val. Max. lib. 6.

Philippus rex cùm filium ſuum Alexandrum Ariſtotelis diſciplinæ commiſiſſet, ſcholam eis deſtinauit, NYMPHÆVM apud Miezam, ubi hodie etiamnum ſedilia Ariſtotelis ſaxea, & ambulationes opacæ demonſtrantur. Plut. in Alex.

Egnatius in Spartiani Adriano ſcholas Alexandrinas haſce recenſet, MVSÆVM, SERAPIVM, & ISEVM, à Muſis, Serapi & Iſide denominatas. In Muſæo ſacerdotes præfecti & bonarum artium ſtudioſi iuuenes, ad neceſſarios Reipub. uſus liberaliter alebantur, ut Strabo & Volaterranus teſtantur: & Timon Phliaſius philoſophos ridere ſolebat, quòd tanquam aues precioſiſſimæ in Muſarum calatho (ſic enim uocabat Muſæum) nutrierentur, ut ſcribit Athenæus libro 1. cap. 17. Serapium pulcerrimum gymnaſium, porticus habebat ſtadio maiores, ac forũ iudiciale, & lucos. Strabo li. 17.

Anno ſalutis 1253. Robertus Comes Druydum, frater D. Ludouici regis, Lutetiæ, fundauit collegium SORBONÆ. Chronicon Francorum.

Ioanna Nauarræ regina, Philippi Pulcri regis uxor, Muſæum, quod NAVARRÆ dicitur, Pariſiis extruxit, locupletauitq;, ad ſcholaſticorum tenuitatem ſuſtentandam. Aemil. lib. 8.

In Louaniẽſi gymnaſio ſunt quatuor collegia, diſciplinarum omnium referta doctoribus, Lilium ſcilicet, Falconium, Caſtrenſe, & Portium: in queis, uetere inſtituto, honeſtis atque ingenuis, quos egeſtas preſſerit, in aliquot annos, ad capiendum ingenij cultum, alimenta publicè præbentur. Iouius in Hadriano VI.

ACADEMIA FORMALITER CONSIDERATA,

RESPECTV ſcilicet

PERSONARVM. NIMIRVM

DOCTORVM. DE ILLORVM

Officio.

Modo docendi.

ANDALVSIÆ philoſophorũ in Hiſpania Auerroes libro Collectaneorum, de Diuiſione operis agens, meminit, eorumq; curioſitatem in diſtinctione operum Ariſt. per capita atq; textus ſugillat.

Priuilegiis.

Profeſſores BERYTHENSES, ut rectiùs iuuẽtutem erudire poſſent, à tutela & cura excuſabãtur. gloſſ. §. fin. l. ſed & reprobari. ff. de excuſat. tut.

DISCIPVLORVM, AVDITORVM.

De Priuilegiis.

Modo Diſcipulorum.

Dioclẽtianus & Maximinus in quibuſ priuilegiis ſcholã BERYTHENSEM auxerẽt, ut is, qui ætate uel profectione ſe excuſaret, id dare eſt, ubi tale reſcriptũ exat ad ſtudioſos Berythenſes: Cùm uos conſimilibus liberalibus ſtudiis operã, maximè circa Iuris profeſſionem, conſtitutos in ciuitate Berytorum, prouinciæ Phœnicis: prouidentes utilitati publicæ, & ſpei ueſtræ, decernimus, ut ſinguli uſque ad XXV. annum ætatis ſuæ non auocentur.

Certaminibus.

Sub Chriſtophoro Caſtellione, Baldi antagoniſta, Papiæ factiones STVDIOSORVM Iuris, pro doctorum ſuorum celebritate contendentium, cepiſſe, Portius teſtatur. Inſtit. de ſuſpect. tut. §. ſuſpectus.

RERVM IN GENERE. HVC Academiarum, Scholarum, Gymnaſiorum

INSTITVTIO. NEMPE

Qui Inſtituerint.

NINIAS Aſſyriorum rex, Semiramidis filius, templa deorum ornauit, & eruditorum hominum ſcholas liberaliter auxit, atq; noua quędam gymnaſia introduxit, ut auctor eſt Beroſus. Middendorpius.

PSAMMETICHVS Aegyptiorum rex pueros Aegyptios curauit lingua Græca imbuẽdos. A quibus linguam Græcam edoctis oriundi fuerunt, qui poſtea in Aegypto fuêre interpretes. Herod. lib. 2.

M. ANTONINVS Romanorum Imp. poſtquam Athenas uenit, initiatuſq; fuit, cùm alios honores tribuit Athenienſibus, tum in urbe eorum doctores omnis doctrinæ annua mercede conductos conſtituit, ad omnium gentium utilitatem. Xiphilinus in Antonino.

In Gallia

In Gallia, rhetore publico apud Cliuienses extincto, CONSTANTIVS Cæsar, ciuitatis eius ornandæ & iuuentutis excolendæ gratia, Eumenium rhetorem, qui sibi magister memoriæ fuerat, illi præesse auditorio iussit, ac salariũ sexcẽtorum millium numũm ei attribuit. Is onere suscepto, ut gratiam à Cliuiensibus suis iniret, præsidem Gallię adiit, atque oratione habita postulauit, ut scholas Menianas, quę erant inter Mineruæ & Apollinis templa constructæ, reficeret, atq; ad id opus pecuniam sibi à principibus in epistola constitutam adhiberet. Sigonius lib.1. occid. Imp.

CAROLVS Magnus Imp. Parisiensem scholam instituisse dicitur, anno 791. hac occasione. Ex Scotia in Galliam delati sunt Claudius, Ioannes, Rabanus & Alcuinus, siue Albuinus, omnes olim Bedæ discipuli: qui se nihil aliud præter bonas artes & sapientiam è patria exportasse profitebantur, eamque uenalem se habere. Res ad Carolum defertur. Iussu eius uocantur: eidemque profitentur liberè, gratis etiam se edocturos, si modò eis locus & alimenta præstentur. Accepit rex conditionem, eosque apud se retinuit. Hinc Parisiense gymnasium initium sumsit. Tum uerò non multo pòst Ioannes Mailrosius cognomine, Ticinum in monasterium D. Augustini ad erudiendos monachos missus: Claudius (cui nomen Clemens) Britannus genere, Parisiis manere iussus, Alcuini (qui postea Caroli Magni amicus & magister fuit) collega fuit. Rabanus Maurus Fuldensis, sextus Moguntinorum pontifex creatus est. Carolus itaq; Parisiensem scholam primus instituit, & in ea Aristotelem doceri uoluit: item Ticini in Italia, & Osnaburgi ac Reginoburgi in Germania. Polydorus lib. 4. & Auentinus libro 3. & Cranzius in Metropoli lib.1. cap.2. Hen. Erfordensis cap. 69. Vincentius lib.23. cap.173. & Gyraldus dialogo 5. histor. poet. Academiam ab Athenis Romam, inde per Carolum Magnum Parisios translatam scribit Vuernerus in Fasciculo, anno 791. iuxta Palmerium. Et sic tribus aut quatuor seculis extinctum literariæ sapientiæ lumen, in mundo rursus accensum est.

ETHELVOLFVS Anglorum rex anno 847. fertur instaurasse Romæ scholam quandam primò ab Offa Merciorum rege conditam, & paulò antè eius aduentum in Vrbem, incẽdio ferè consumtam. Ipsam autem scholam, ubi Romæ Angli duntaxat mouebãt, bonisq; artibus operam dabant, eo loci fuisse putãt, quo postea hospitalis domꝰ diuo Thomæ dedicata posita est, ad quam Angli homines receptum habent. Polyd. lib.5.

FRIDERICVS II. Imp. instituit Academiam Neapolitanam cum multis priuilegiis, coq; adsciuit omnium disciplinarũ doctores. Collenutius lib.4.

Bartholomæus de Saliceto, Bononiensis, I.C. auctor fuit ALBERTO Estensi Ferrariæ marchioni, ut à Bonifacio pont. priuilegium Academiæ Ferrariæ constituendæ impetraret. Moritur Bononiæ senex, ad S. Dominicum sepultus.

ALFONSVS IX. Hispaniæ rex, sapientes è Galliis & Italia cõuocauit, ut sapientiæ disciplina à regno suo nunquam abesset, & magistros omnium facultatum Palentiæ congregauit, quibus & magna stipendia est largitus, ut omni studere cupienti quasi manna aliquando in os influeret sapientia cuiuslibet facultatis. Rodericus Toletanus libro 7. rerum Hispan. cap.34.

Quomodo.

Quæ in condendis scholis sint obseruanda, Lud. Viues libro 2. de Trad. disciplinis accuratè docet.

Cur.

Q. SERTORIVS in Osca urbe liberalium artium Gymnasiũ aperuit, & ibi DC procerum filios suis sumtibus aluit: tum ut Hispanorum animi literatura mollirentur, tum ut hisce ueluti obsidibus parentes in officio & fide continerẽt. Plut.

DISSIPATIO.

EDESSENA, schola Persica aliàs, à Zenone Imperatore funditùs euersa, propter Nestorij hæresim, quam docebant. Theodorus Lector lib 2.

SACRA schola erat Constãtinopoli prope Palatiũ, in qua uetere instituto magister unus doctrinæ magnitudine clarus cum discipulis duodecim, ingenio studioq; præstantibus, uersabatur. Hi postquam omne dicendi artificium attigissent, magna cura ecclesiasticam rerum diuinarum scientiam pertractabant: neque sine eorum consilio publicè agi quidquam ne Imperatori quidem permittebatur. Hos Leo III. Imp. cùm ad se uocatos sæpè in suam adducere sententiam, sed frustrà, tentasset, in Auditorio inclusos ipsos cum libris, qui magni precij erant, & sacra omni comburi supellectile iussit. Sigonius lib.3. regni Ital.

BONONIENSIA & VERONENSIA priuilegia Friderici II. Imp. ob rebellionem in Patauinam scholam transtulit. Cuspinianus, & Platina, & Sabel.

Academia BONONIENSIS ab Iareslao Polono transmuta ta ob cædem studiosi. Vide Tit. Mortis illatæ ultio.

PRAGENSEM Academicam Germani à Boemis Hussitis uexati deseruere, & Lipsiam migrauere uno die supra bis mille. Aeneas Syl. cap 35. hist. Boem.

ROSTOCHIENSIS Academia à principibus Magnopolensibus instituta, in ipsis suis incunabulis grauiss. passa est calamitatem. Nam cùm seditione orta proconsules cum Senatoribus ex urbe eiicerentur, ciuitati sacris interdictum fuit à concilio Constantiensi & Basiliensi. Ea censura moti Academici omnes Gripesualdiam excessere. Cæterùm dum reditum miserè expetunt, iis conditionibus redire permissi, uti annuis salariis suis, quæ à Senatu conferebantur, prouentibus item Ecclesiarum, quos principes contulerãt, in CC annos renunciarent: iis exactis, tum demum census pristinos reciperent. Cranzius libro 11. Metropol. cap 22. & lib.11. Vandaliæ, cap.32.

RESTITVTIO.

Cùm ex terræmotu Colossus, mœnia, & gymnasium RHODIORVM cum bibliotheca corruissent, eo tempore, quo Antiochus rex aduersus Ptolemæum regem Aegypti bella gerebat, ipsi tantum gratia sua apud reges ualuere, ut maxima ab ipsis munera consequerentur, auri & argenti multa talentorum millia, preciosissimos lapides, & optima ligna, quibus & urbem, & gymnasium multò splendidius instaurarunt. Polybius lib. 5.

Sub D. LVDOVICO Francorum rege Lutetiæ florebant liberalia studia: iuuentutis concursus undiq; illuc fiebat. Scholastici suorum nonnullos à ciuibus pullatos conquesti, alij in alia cæterarum urbium Musæa concessere. Anglus rex Henricus III. proposita ingentium premiorum, honorum, uacationum, emolumentorum spe, aliquot eorum millia Oxonium elicuit. Solitudo, exiliumque literis indictum Lutetiæ uidebatur. Rex non minùs decoris liberales artes, humaniora studia, sacram disciplinam, cultum ingenuorum Francis, quàm arma afferre prædicans, egregiamque consociationem fore bellicarum rerum gloria cum diuinarum humanarumque rerum cognitione doctrinaque coniuncta: Regiæ urbis ciues ad officium colendosque doctores discipulosque reuocauit. Suus ingenuis artibus honor habitus. Aemilius lib.7.

Ticinensem scholam, Parisiensis sororem, GALEACIVS II. Vicecomes, Caroli IV. Imp. auctoritate, restituit, teste Iouio in uita Galeacij, & Io. Galeacius F. auxit. Vide Tit. Docti in precio habiti.

VLADISLAVS Boemiæ & Hungariæ rex, conatus est gymnasium Pragense in antiquam dignationem restituere, conductis ex Italia claris doctrina & eloquẽtia professoribus, nullo non propositum regium mirificè laudante, extra senem quendam Corandam, cum paucis magistellis gymnasium occupantibus, qui metuentes ne bolus eis è faucibus eriperetur, clamare apud suos ceperunt: Actum est de religione uestra, Pragenses, ni uigilauerit is, conatumque per hæc regis irritum fecerunt. Dubrauius lib.32.

RERVM IN SPECIE. SIC CONSIDERANTVR ACTVS Academici

THEORICI. VT SVNT

Lectiones publicæ.

FRIDERICI II. Imp. Germani studio atq; cura factum est, ut Aristotelis opera, quæ apud Saracenos latebant, in orbẽ Latinũ postliminio reuersa sint, & priùs ex Arabica lingua summum philosophum balbutientem Occidentales homines audierint, quàm sua lingua fluentẽ uiderint. libros certè eius ab eodem Bononiensi Academiæ missos, & ad philosophandum seriò oblatos fuisse, Pandulfus Collenutius testatur.

Disputationes.

Theologi Parisienses, qui primum totius Europæ locum in Theologia scholastica sibi uendicant, duo habent præcipuè collegia, Sorbonam & Nauarram, coq; confluere solent ex omnibus propè gẽtibus, doctrinæ percipiendæ causa. Candidati huius professionis, qui uulgò dicuntur BACCALARII, per totã ætatem multis exercẽtur disputationibus, & per horas duodecim argumẽtis omniũ ut respondeant oportet. Hic mirę sunt digladiationes, & de reb. subtilibus magnis agitur clamoribus, & certamẽ ferè finitur auditorum strepitu, cùm ex disputatoribus alter uel ineptè uel prolixè nimium agit: foris per cãcellos auscultant theologi doctores, qui Magistri nostri dicuntur. Sleidanus lib.3.

POLITICI. VT SVNT.

Iurisdictio

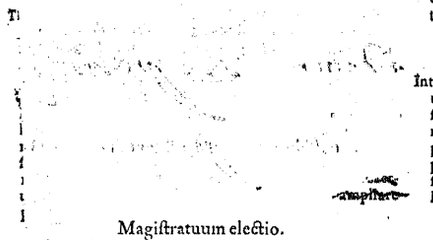

Magistratuum electio.

Hæc ipsa ut inter iuuenes genio & ingenio florentes necessaria admodum est, ita uaria admodũ apud diuersos: alibi Democratica, alibi Aristocratica alibi Monarchica. Dignitum ad funtem intendisse sit satis.

Iudicia.

Lutetiæ Prætor duos studiosos insolenter agentes ceperat, & patibulo affixerat. At SCHOLARES seditione mota eò rem deduxere, ut illos in ipsa cruce in faciem osculari, & de cruce depositorum funus honorificum ducere cogeretur. circa an. Sal.

HEIDELBERGENSIS Academia ius summum uitæ necisque in oẽs sibi subiectos habet, quod ne Principis quidem auctoritate infringi ualeat. Magnum hoc, adeoque rarum, & nè Parisiensi quidem Scholæ à Carolo Magno & sequentibus Franciæ regibus concessum.

OECONOMICI. V. C.

Hospitij ius.

Inter PATAVINÆ scholæ priuilegia uetera etiam illud fuit, ut ne quisquam opificum eorum qui cum strepitu artem suam exercent, cuiusmodi sunt fabri omnis generis, ferrarij simul & lignarij, prope Collegia & Auditoria habitare possent, quod Vniuersitati studiosorum datum uidetur: at priuatim singulis, quòd si quis studiosorum habitationis secutus oportunitatem, eo uiciniæ commigraret, ubi similis opifex habitaret, hic ipse uel loco cedere, uel à strepitu omni, exceptis iis horis, quibus studiosus abesset, abstinere coge-
retur.

VOLVMINIS VIGESIMISEXTI FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum-septimum

VITAM Hominis RELIGIOSAM

QVINQVE LIBRIS exponens.

ΥΓΙΕΙΑ.

IO. VILLENBRO-
chio Dantiſcano
Ferdinandi illuſtriſs. Auſtriæ
Archiducis
illuſtri, pio, felicique
Archiatro
Symmyſtæ olim in Acad.
Patauina ſuo
THEOD. ZVINGERVS
Voluminis
XXVII. quinque Libros
QVORVM

I. *De Vita religioſa* NATVRALI *diſſerit*
II. *De* IVDÆORVM *religione*
III. *De religioſa ſocietate* CHRISTIANORVM
IV. *De* ETHNICORVM *uita religioſa*
V. *De religione* MAHVMETANORVM *agit*

D D Q.

Cuius editio cùm in Aſclepiadea FILI eiuſdem nominis & ominis Athenis Heluetis ritè celebrata inciderit MYSTERIA & uet. familiaritatis mem. refricabit, & recentis ΣΥΝΤΕΚΝΙΑC inauguralem congratulationem illuſtrabit.

TOMI XXVII. LIBB.
DISPOSITIO.

DE Religione uera, quæ unica eſt, ſub Iuſtitia religioſa egimus: de falſa, quæ bellua multorum eſt capitum, ſub loco Superſtitionis & Impietatis. At hoc Tomo de Religione agitur, qualiſcuriq; ea ſit, tanquam de ſocietatis humanæ uinculo arctiſſimo: unde etiam nomẽ traxiſſe uidetur, à religando ſcilicet, & deuinciendo, dicta. Nam cùm in Oeconomicam ſocietatem cauſa priuatæ, in Politicam cauſa publicæ neceſſitatis homines coeant, quarum utraq; ad hominẽ per ſe refertur: in Religioſam certè non niſi cauſa Numinis conueniunt, ut ad auctorem ſcilicet ſuum omnia referantur. Funiculus triplex difficilè rũpitur, inquit ille: & triplici hocce uinculo ceu tricipiti anchora ſocietas humana firmatur atq; ſuſtentatur. Suppoſitis ergo fontib. generalib. ſingillatim religionis quo ad baſim ſuã Veræ primùm, Iudaicæ & Chriſtianæ, deinde Falſæ, Mahumetanorũ & Ethnicorum exempla afferamus, nulla diſtinctione ueri uel falſi, boni uel mali, ſed recenſione tantùm eorum, quæ de ſingulis in unaquaq; Religione ſeu Doctrinæ ſeu Praxeos capitibus placuerunt uel diſplicuerunt, iiſdem uel diuerſis: ne in Chriſtiana quidem religione Hæreticorum dogmata, licèt dogmatis Orthodoxorum penitùs contraria, omiſſuri: nec pia tantùm, ſed & impia & ſuperſtitioſa ſub idem caput relaturi: quorum diiudicatio ad Philoſophiã Diuinam & ad Iuſtitiam pertineat religioſam.

RELIGIONIS *fundamentũ, ſi Efficiẽtem ſpectes, uel internũ eſt, Natura ſcilicet: uel externũ, Deus, Dæmõ, Homo, ſi Inſtrumentũ, uel Ratio, uel Lege declarata Auctoritas. ſi Materiã ſubiectã, uel Creator Deus, uel Creaturæ, & hæ corporeæ incorporeæúe. Religioſæ ſocietatis uinculum uel*

- Φύσις, *hoc eſt, Natura, ſiue Ratio humana, ſecundũ quam homo, niſi peccaſſet, uicturus erat. Lex* NATVRAE *non extrinſecus data, ſed mentibus digito Dei inſcripta.* LIBER I. *De* RELIGIONE *Naturali.*
- Νόμος, *Lex data & promulgata auctoritate*
  - Diuina, *atque uera, per*
    - Moſen, *ſecundũ Iuſtitiam diuinã.* LEX SCRIPTA. *De* RELIGIONE *Moſaica* IVDAEORVM. *LIB.* II.
    - Chriſtum *Opt. Max. ſecundùm Miſericordiam diuinam.* LEX GRATIAE. *De* RELIGIONE *Chriſtianorum.* LIB. III.
  - Diabolica, *duũ generũ, reſpectu ſu iecti. Nã uel cultũ docet*
    - Dæmonum, *Deorum multorum, uanorũ, fictorum. Sic Ethnici multitudine Deorũ incredibiliter decepti. Nam ut Dei unius ueri cultum ab Abelo illuſtratum unus Iudæorũ populus retinuit: ita reliqui populi omnes, ciuitatis impiorum à Caino primũ fundatæ ciues, cùm numero uincerent, ἐθνῶν appellationem meruere, adeoq; deorũ quoq; ἔθνεα loco unius ueri Dei coluere. De* RELIGIONE *Ethnicorum.* LIB. IV.
    - Dei *unius ueri, ſed peruerſo dogmate. Sic Mahometus ad alliciendos omnium religionum homines ex tribus præcipuis religionum ſpeciebus legem ſuam conſarcinauit. De* RELIGIONE MAHVMETANA. *LIB.* V.

Voluminis Vigesimiseptimi

Liber I.

De RELIGIONE Naturali.

METHODI necessitate adducti, locum hunc proponere uoluimus, ab ijs qui sacris uersati sunt excolenaum. Nobis in hoc Jnani (sic enim Aeuum hocce primum traditione domus Heliæ appellatur) nihil aliud quàm Jnane historicũ occurrit, si ea quæ D. Augustinus diuinis illis de Ciuitate dei libris de ortu, ciuitatis piorum & impiorũ, tam inde à duob. primis fratribus Abelo atque Caino deducit, excipias. Abrahamum certè ex patre quãtumuis idololatra natũ nõ tam Reuelatione quàm Ratione ad unius Dei cognitionem peruenisse, plerique Theologorum cõstanter asseuerant. Quod rudimentum diuinæ cognitionis cùm is ipse sanctitate & innocentia uitæ aluisset, & Deum ex suis creaturis cognitum tanquam Deum glorificasset: ab eo ipso, qui omnem hominem in hunc mundum uenientem illustrat, quiq; secundùm Petri illud, omnem hominem se timentem & iustitiã operãtem acceptat, dignus fuit iudicatus, cuius tenebricosa Ratio diuinæ Reuelationis radio illustraretur. Eum certè Aegyptijs unius Dei cultũ tradidisse Cedrenus auctor est: adeoq; ut post Reuelationem pater omniũ credentium secundùm Fidem factus est, sic ante Reuelationem pater omnium de Deo sincerè philosophantium haberi potuit. Jobum quoque de terra Hus Hebræorum quidam in eorum numero ponunt, qui cùm ortu Gentiles essent, Rationis tamen perspicacia ad ueri Dei cognitionem peruenerunt. De quibus omnibus sic statuit uir opt. & doctiß. Io. Ludouicus Viues, Valentinus patria: in lib. 18. de Ciuitate dei, c. 47. Qui ex gentibus naturam sequebantur ducem, non prauis iudicijs opinionibusq; inquinatam & corruptam, tam grati esse Deo poterant, quàm qui legem Mosaicam seruauerunt. Quod enim hi consequebantur per legem, illi consequuti poterãt sine lege: & qui tales fuêre sine lege, eôdẽ quo Iudæi peruenissent, quum eôdem contenderent: nec inter eos aliud discrimen fuit, quàm est, ceu quis uiator mandatam gerat chartæ itineris rationem, ac ueluti formã, alter memoriæ fidat, aut iudicio. Idem etiã nostro tempore cõtinget ei, qui quum nihil de Christo audierit in remotißimis Oceani terris natus, duo illa maxima seruarit mandata, in quîs Veritas ipsa legem totam prophetasq; cõstitutos affirmauit, de Deo & Proximo diligendis: huic sua conscientia est lex, & iuxta Psalmistam, memor est in nocte nominis Domini, & custodit legem eius. Hæc ille. Nos uerò, qui extra Christum & Ecclesiam nullam salutem esse certò scimus, hos ipsos Misericordis & Miseratoris domini gratiæ relinquimus.

LIBRI SECVNDI

TITVLORVM

DISPOSITIO.

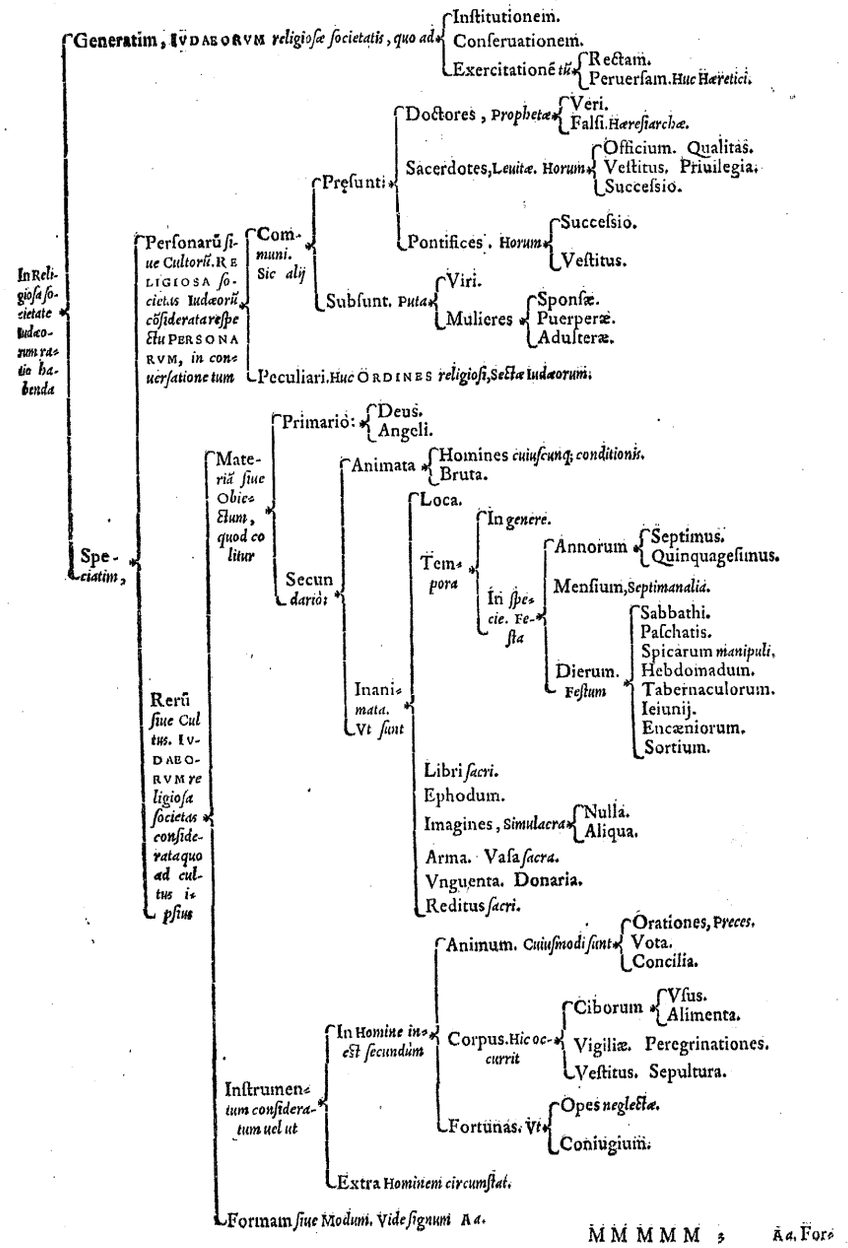

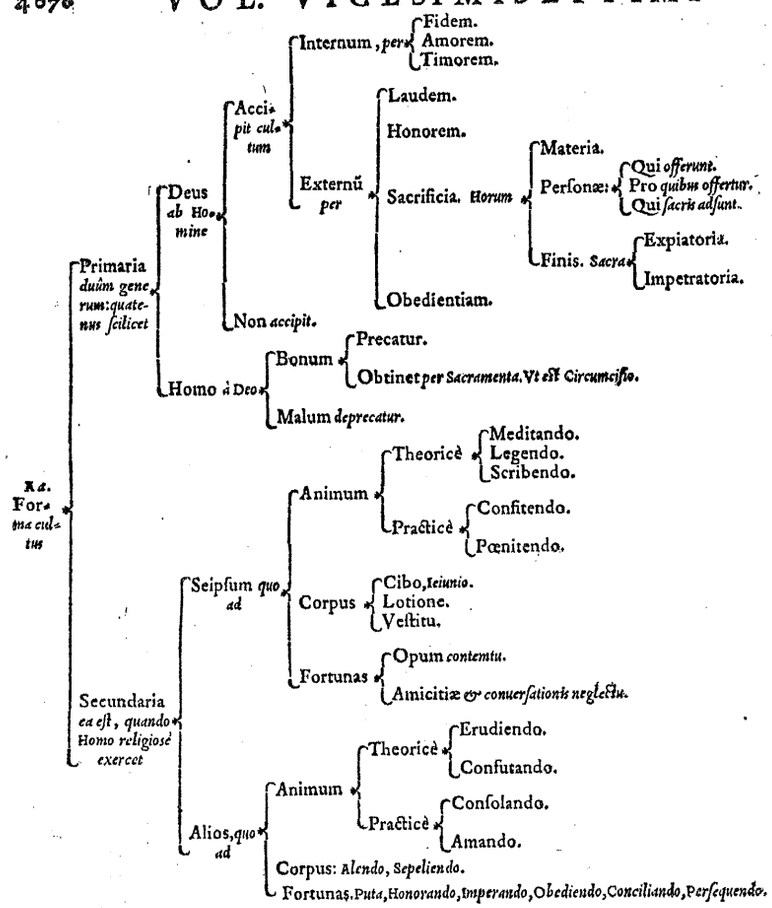

Voluminis Vigesimiseptimi Liber II.

De Religiosa Iudæorum societate.

IVDÆORVM RELIGIOSA SOCIETAS GENERATIM CONSIDERATA.

INSTITVTIO.

Ex Iustitiæ religiosæ loco illustretur.

EXERCITATIO VEL RECTA.

Non hic Praxeos tantùm, sed Theoriæ quoq; integritatem consideramus.

PERVERSA. HÆRETICI.

Huius sunt loci qui hæresin spectant. At qui docent, sequentur.

SAMARITANI hæretici apud Iudæos, ex gente Cuthæorum ex Assyria eò traducta. Ex lib. 4. Reg. cap. 16.

EVERSIO.

ISRAELITIS in Mediam abductis, Salmanasser Assyriorum rex etiam sacerdotes eripuit, & Samariam in patriam transmisit, ut illic Cuthæos (quos in Samariam transtulerat, & propter peregrina sacra à leonibus infestari audiuerat) in regione Israelitica instituerent. Sic igitur & regnũ & religionẽ simul amiserunt. 4. Reg. 17. & Iosephus lib. 9. Antiq. c. 15.

IVDÆORVM SOCIETAS RELIGIOSA CONSIDERATA respectu PERSONARVM. Huc

PROPHETÆ IVDÆORVM

VERI.

De his Volumine Quinto, sub Diuinationis loco egimus.

FALSI.

Consule locum Pseudoprophetarum.

DOCTORES IVDÆORVM

VERI.

MOSES & AARON Dei iussu diriguntur, ut populus de Pharaonis iugo ereptus, ab Aegypti finibus educatur, sacrificium offerat in deserto, & sic terrã ingrediatur promissionis. Doctoris igitur partes erunt, peccatores ad pœnitentiã compellere, de diaboli seruitute in libertatem gratiæ uindicare, & de terrenis seculãribusq; negotijs ad cœlestiũ meditationem iugiter excitare. Vt quàm beatitudinem animo contemplati fuerint, pietatis iustitiæq; operibus parare sibi nitantur. Marul. lib. 3. cap. 4.

Præter legem Mosaicam pauca, ac ferè nulla Hebræis fuerunt uolumina. Eius uerò sacratiorem interpretationem, quam Cabalam dixerunt, Mosi cœlitùs reuelatam, non per literarum monumenta, sed alter alteri non minus quadraginta annis nato, quasi hæreditario successionis ordine reuelabãt. Sed postquam Iudæi à captiuitate Babylonica per Cyrum uindicati sunt, instaurato sub Zorobabele templo, ad legem quoq; restituendam animum adiecerunt. Cui negotio tum ESDRAS, singulari eruditione & pietate sacerdos, præfectus est: qui permissu Xerxis Hierosolymam reuersus, nõ solùm populi curam habuit, ut in lege erudiretur, à mane usq; ad meridiem, & in festo Scenopegiæ per singulos dies quater prælegendo (id quod ex 2. Esdræ 8. constat) sed etiam posteritatis rationem habens, sacra diuinæ legis uoluminà expoliuit, in cumq; ordinem digessit, quo tandem sub Philadelpho à 70 interpretibus in Græcã linguam trãslata sunt. Sed cùm Esdras uideret, Iudæos exilio fugaq; assidua fluctuare, & cædibus affligi: ueritus quoq; secretiorem diuinæ legis interpretationem interituram, cuius arcana saltem in memoria seniorũ erant recondita: idcirco SEPTVAGINTA uiros sapientia & legis eruditione de gente Israelitica præstantiores, conuocauit, ut unusquisq; quæ de legis mysterijs memoria teneret, palàm referret: quæ adhibitis notarijs, fideli calamo excepta, Esdras in 70 uoluminà digessit, quam Cabalam dixerunt: quæ ineffabilem de diuinitate & angelicis intelligentijs sapientiam, & de rebus naturalibus exactam traditionem cõtinebat. Quam postea iũniores, præter attem reuelationis literarum, mille magicæ artis, quam in Aegypto didicerant, deliramentis & goetiæ uanitatibus, conspurcarunt. Michael Neander in Erõtematis linguæ sanctæ.

ESAIAS propheta cùm se ab angelo carbõnis de altari sumti tactu purgatũ animaduertisset, & Dominus diceret, Quẽ mittam, & quis ibit nobis? ultrò se obtulit, dicens: Ecce ego sum, mitte me. cùm se à delictorũ inquinatione prorsus expiatum agnouisset. Carere enim debet omni uitio, qui aliorum prauitatem paratus est corrigere: ut auditores nõ tam uerbis ad emendationem uitæ prouocet, quàm exemplo. Labia enim iusti (ut in Prouerb. dicitur) erudiũt plurimos. Vnde alibi ad eũdem dicitur, Super montem excelsum ascende tu qui euangelizas Sion: ut scilicet culmen sanctitatis piè uiuendo incendat, qui prædicationis munus assũmit. Exalta in fortitudine uocẽ tuam, qui euangelizas Hierusalem: nempe ut & qui propè sunt, & qui longè, audiant. Exalta, & noli timere: ne timẽdo illis adulari incipias, quos debes increpare: & sublato cauterio, dum lædere cutẽ formidas, latẽs sub ea malũ suppurare permittas. Ideo namq; præceptum est, Non coquas hœdum in lacte matris suæ: id est, Peccantibus ne blandiaris. Rursum dicitur illi: Clama, ne cesses, quasi tuba exalta uocem tuam, & annuncia populo meo scelera eorum, & domui Iacob peccata eorum. Proinde qui in Ecclesia clamant apertè, perseueranter, audãter, suo funguntur officio: ita tamẽ malefacta omnium detestando, ut semper ueniæ spem proponant pœnitentibus: Quia Deus clemẽs & misericors est, patiẽs, & multæ miserationis, & ignoscẽs super malitia. Marulus libro 3. capite quarto.

HIEREMIAS immaturam ætatem excusans, clamat: A, a, à, Domine Deus, ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Noli, inquit Dominus, dicere, Quia puer sum: quòniam ad omnia quæ mittam te, ibis, & uniuersa quæcunq; mandauero tibi, loquẽris. Ne timeas à facie eorũ, quia ego tecum sum, ut eruam te. Deniq; Misit, inquit, Dominus manum suam, & tetigit os meum, & dixit: Ecce dedi uerba mea in ore tuo, ecce cõstituì te hodie super gentes, & super regna, ut euellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & ædifices, & plantes. Ibidem.

EZECHIELI Dominus liberè uaticinandi præstitit audaciã, dicens: Tu ergo fili hominis, ne timeas eos, neq; sermones eorũ metuas. Et rursum: Verba eorũ ne timeas, & uultus eorũ ne formides. Adhæc datur illi pro cibo uolumẽ, intus & foris scriptum. Etenim prædicator & exteriorẽ Scripturæ historiam in exemplum auditorũ proferre debet: & interiorẽ mysticumq; sensum, qui sub ea latet, cùm res postulauerit, non tacere. Cuius quidem disciplinæ scientiam si assecutus fuerit, & ipse dicere cum Ezechiele poterit: Comedi illud, & factũ est in ore meo sicut mel dulce. Vel cum Dauid: Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo. Ibidem.

FALSI.

Consule locum Hæreticorum.

SACERDOTES IVDÆORUM. Horum

OFFICIVM.

Moses Israelitarum dux summus quia populum ductaret, ne rei diuinæ cultus omitteretur, mysticam uirgam & tabernaculi, quod Deo optimo maximo sacrificauit, AARONI curam attribuit, ut in desertis, & deuijs terris suus numini honor redderetur, nullum ratus (ut credere est) hominum cœtum sine religione esse oportere, ac nisi Deus præsens sit uolens; humanis intersit rebus, ludibrium esse quicquid homo cogitet, non cõsilium. Sab. lib. 4. cap. 1.

QVALITAS.

SACERDOS mancus altare non ascendit apud Mosem, sacrorum causa: alitur tamen templi oblationibus.

VESTITVS.

Si quis uestes & ornamẽta AARONIS pontificis & filiorũm eius sacerdotum in Exodo consideret, inueniet in eis creaturarum omnium typum: & hoc quidem quantum ad allegoriam pertinet. Quantum uerò ad tropologicum sensum, uirtutum cunctarũ imaginem. Et si anagogen contemplari uoluerit, figuram Christi: In fronte nomen Dei ineffabile sculptum in auro rutilat, quia caput Christus Deus est, & caput ecclesiæ Christus. Oleo sanctificationis cõsecrantur, ut eundem significent, de quo & prædictum est: Vnxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ, præ consortibus tuis. Quòd si tanta pontifici & sacerdotibus Dei tribuuntur, ut mundum totum, uirtutesq; omnes contineant, & simul mundi uirtutumq; Dominum nobis exhibeant: quis non eos ante cunctos mortales, qui in terra sunt, ponendos arbitretur? quis uel sola officij auctoritate non omnibus magis reuerendos existimet? Soli pontifici Sanctasanctorum ingredi licet: solis sacerdotibus in altari Deo ministrare: solis panes propositionis sumere, & pro populo supplicare. Cedat omnis terrena potestas: nihil in sacerdotis potestate conspicimus, quod non cœlo dignum sit. Marulus libro 3. cap. 5. Polyd. lib. 4. cap. 5. de Rerum inuent.

PRIVILEGIA.

Apud Israelitas, dum adhuc Silunte templum esset, pontifices hoc ius habebant in populum, ut quocunq; sacrificium faciente, dũ caro coquebatur, ueniret puer PONTIFICIS, fuscinam tridentem ferẽs, qua in lebetem aut ahenum immissa, quicquid extrahebat fuscina, id sibi pontifex uendicabat. Etiam ante incensum suffitu adipem, ueniebat pontificis puer, & immolatori iubebat, ut carnem daret assandam pontifici: pontificem enim ab eo non esse coctam, sed crudam carnẽ sumturum. Filij igitur Eli pontificis duo nequissimi, Phinees & Hophnis, hac libertate abutebantur, & rapiebant etiam nolentibus per uim: præter stupra, quę inferebant mulieribus illuc ueniẽtibus. Ob quæ scelera grauì clade à Palæstinis affecti sunt Israelitæ, & arca domini ab ijsdem capta, Phinees & Hophnis in acie cæsi. 1. Regum 2.

Israelitarum SACERDOTES funeribus contaminari non licebat, ne regum quidem suorum & principum, nisi consanguinitate proximi essent, aut certè uirgo quædam innupta proxima. Leuitici 21.

SVCCESSIO.

Hebræi tradunt, MELCHISIDECVM regem Salem, fuisse Semum Noachi F. omnesque adeo primogenitos ex stirpe Noachi sacerdotes fuisse, & Deo uictimas immolasse, usq; ad sacerdotium Aaron: & hæc esse primogenita, quæ Esau fratri suo Iacobo uendiderit. D. Hieron. ad Euagrium.

PONTIFICES SVMMI IVdæorum. Horum

SVCCESSIO.

Aaroni eiusq; posteris summus pontificatus apud Israelitas diuino concessus oraculo. Ab Aarone usque ad Phanasum, quem Iudaici belli tẽpore seditiosi creârunt, 83 numero fuere pontifices. Horum XIII per continuatas successiones duorum Aaronis filiorum Eleazari & Phinees, sub optimatibus deinde Iudicibus, mox & Regibus per DCXII annos ad Solomonẽ usq; hoc honore sunt potiti. A' Solomone autem, qui templum ædificauit, usq; ad Iosedecum, qui capta urbe à Nabucodonosoro Babylonẽ abductus est, per annos 466. M.VI.D.X. pontifices fuere XVIII. Post 70 annos Babylonicæ captiuitatis Iesus Iosedeci F. cum posteris suis, XV uniuersi, statum Reip. popularem per annos CCCCXIII usq; ad Antiochum Eupatora rexerunt. Eupator Acimum ex Aaronis quidem progenie, sed nõ ex eadem familia natum, pontificem constituit, occiso Menelao. Eo mortuo, per septennium sine pontifice mansit ciuitas. Interea cùm Assamonæorũ familiæ principatus cõtigisset, pontificatus quoq; eisdem honoris ergò delatus fuit. Eundẽ igitur nouem ordine obtinuerunt, usq; ad Aristobulum Hyrcani nepotem. Quo in piscina Hierichuntia suffocato, sub Herodis Magni principatu, usq; ad Hierosolymæ direptionem per annos CVII. pontifices fuere numero XXVIII. Iosephus lib. 20. cap. 8. Antiquitatum.

AARON Mosis frater, ciusq; filij Nadabus, Abius, Eleazar, & Ithamar, ex omnib. Israelitis à Domino selecti, qui sacerdotio fungerentur. Aaroni tanquã summo pontifici peculiarem habitum constituit, monile, ephodum, præextam, tunicam circumtextam, infulam & cinctum. Exodi 28.

ELEAZAR filius Aaronis successit, anno Mosis 39. Numerorum 20. Obijt anno Iosue 28.

HELI summus sacerdos, & iudex Israelitarum 17. regnauit annis 40.

ELEAZAR F. Aminadabi, Heli casu peremto, ab Israelitis electus, cùm Philistæi arcam Domini, quam sex mensibus captam detinuerant, in domo Aminadabi in Gabaa reposuissent, in qua 20 annis permansit.

ACHIAS Achitobi F. pontifex Silunte, ephodum gestauit, quo tempore Ionathan Sauli F. præsidium Palæstinorum, solo armigero comitante, superauit. 1. Regum 14.

ACHIMELECHVS Nobæ ephodũ gestabat. Ob susceptum Dauidem, à Saulo cum familia & posteritate Heli sacerdotis, & urbe deletus. Solus Abiathar filius cũ ephodo ad Dauidem Ceilam euasit. 1. Regum 21.

ABIATHAR Achimelechi F. Dauidis exulis comes, anno Sauli 6. Hunc Dauid rex pontificem cum Sadoco esse uoluit. At mortuo Dauide cundẽ Salomo rex pontificatu priuauit, quia defectionis Adoniæ particeps fuerat. Et sic à familia Eli ab Ithamaro translatum est sacerdotium ad familiam Phineis Aaronis filij. 3. Regum. 2.

SADOCVS de familia Phinees, anno Salomonis 2. cùm iam pridem Dauid uictis Philistæis, statim sub regni initia, arcã Hierosolymam reduxisset. Hic primus pontifex templi fuit à Salomone extructi. Vide Iosephum lib. 10. c. 10. Antiquit.

AHIMAS eius F. anno Roboami 12.

IOAHAS, anno Iosaphat regis 7.

IEHOIARIB, anno Iehoram regis 6.

IEHOIAPHAT, anno Ochoziæ regis 1.

IEHOIADA & PHADAIA summi sacerdotes, anno Athaliæ 7. & ult. Iehoiadę F. fuit Zacharias propheta. Ioam puerum in regnum restituit, occisa Athalia, & in omni pietate erudijt. Post 27 annos eo mortuo, Ioas in idololatriam lapsus, Zachariam lapidari iussit. 4. Regum 11. & seq.

ZEDAKIA, anno Amaziæ 4.

AZARIA, anno Oziæ siue Azarię regis 43. qui regem in templo sufficientem corripuit. 2. Paralip. 26.

VRIAS, anno Achas regis idololatræ 7. impij regis idololatriam adiuuit, neq; contradixit. 4. Regum 16.

NERIIA, anno Ezechiæ regis optimi 8.

HOSCHÆIA, anno Manassis regis 19.

HELCIAS, qui librum legis in templo repertum Iosiæ regi misit. 4. Regum 22.

AZARIA, anno Iehoiakim 8.

IOSEDECVS successit, qui cum Sedecia rege, incensa urbe Babylonem abductus, per 70 annos.

IEHOSVA Iosedeki F. post reditum ex captiuitate Babylonica, duce Zorobabel, anno primo. Gerardus Mercator in numeris annorum multum uariat.

IOACHIM F. Iehosua, anno post liberationẽ è Babylone 39.

ELIASIB patri in sacerdotio successit, anno post liberationem circiter 73.

IVDAS siue IOIADA Eliasibi patri in sacerdotio successit, anno post liberationem 113.

IOANNES siue IOATHAN siue Iohanã, Iudæ F. frater Iesu, anno post liberationẽ 131. Hic Iesum fratrẽ in templo Hierosolymis interfecit.

IADDVS siue Iaddua, Ioannis F. frater Manassis, anno post lib. 184. Hic Alexandro Magno obuius uenit.

ONIAS Iaddi F. anno post liberationem 225. post mortẽ Alexandri Magni 3.

SIMON F. Oniæ, Iustus appellatus propter pietatem, & Priscus, an. liberationis 243. per annos 28.

ELEAZARVS Simonis frater suscepit templi ministerium, Onia Simonis F. etiamnum infante, anno liberationis 274. Sub quo 70 Interpretes ad Ptolemæum Philadelphũ missi.

MANASSES Eleazari patruus, anno liberationis 296. uel ut alij, 308.

ONIAS, F. Simonis Iusti, anno liberationis 333. pusillanimis & auarus.

SIMON, Oniæ F. anno 362.

ONIAS, Simonis F. anno 364. cum quo Arius rex Lacedęmoniorum fœdus inijt. Ab Andronico miserè interfectus.

IESVS, qui & Iason, Oniæ frater, anno 371.

ONIAS, fratrũ minimus, qui & Menelaus, ab Antiocho Epiphane sacerdotiũ fratri Iasoni ereptum obtinuit, anno 372. sed factione populi pulsus ad Antiochum confugit, & ad Græcorum religionem defecit. Mox restitutus, anno 10 ab Eupatore interfectus est.

ALCIMVS à Lysia Antiochi duce summus sacerdos constituitur, cùm de genere sacerdotum non esset, anno 384.

IVDAS Machabæus dux simul & pontifex primus, anno 388.

IONATHAS frater Iudæ Machabæi, ab Alexandro Epiphane rege Syriæ pontifex creatus, quadriennio post mortem Iudæi, cùm uacasset interim sacerdotiũ. Anno quarto pontificatus à Tryphone per dolum necatus. 1. Machab. 10.

SIMON Ionathanis frater, dux & pontifex annis octo, à Ptolemæo socero in conuiuio occisus.

IOANNES, q & Hyrcanus, Simoni patri successit. Sedit an. 31.

ARISTOBVLVS Hyrcani F. à Iuda Machabæo V. Iudæorum dux & sacerdos, post Babylonicam captiuitatem primus diadema sumsit.

HYRCANVS Aristobuli regis F. matre Alexandra regnum mortuo patre gubernante, ipse per nouem annos sacerdotio præfuit. Matri mortuæ in regno etiã successit. Post menses tres ab Aristobulo fratre pulsus, & Cn. Pompeij ope restitutus, 40 annis regnum cum pontificatu administrauit. Dein iterum ab Antigono Aristobuli F. pulsus, & mutilato corpore captiuus apud Parthos per quinquennium uixit, cùm regis & pontificis loco à Iudæis Babylone coleretur. At postquàm Herodem generum regnum occupasse audiuit, ab eo literis inuitatus, in Iudæam reuersus, & aliquandiu honorificè tractatus, tandẽ à genero falsis criminibus confictis interfectus est, cùm annum octogesimum excessisset. Iosephus lib. 15. cap. 9.

ANANELVS ab Herode Iudæorum rege pontifex constitutus, coq; mox priuatus, in locũ eius Aristobulum Alexandri F. (qui & Ionathas) suffecit. Sed non multo pòst, Aristobulo ab Herode interfecto, Ananelus restitutus est.

IESVS Sabetis uel Phabetis F. anno Herodis 8.

Herodes anno 14. deposito Iesu SIMONEM Boethi Alexandrini F. pontificem fecit, eius filia in uxorem ducta, & ex ea filium suscepit Herodem.

Herodes anno 37. & ultimo regni Simonem socerum sacerdotio priuauit, propter filiæ ueneficiũ, & MATHIAM Theophili F. pontificẽ designauit, cùm anno antè Iesus Christus seruator noster natus esset. Iosephus lib. 17. c. 6. Antiquitatũ.

IOAZARVS uxoris Herodis frater, in locum Mathiæ suffectus, de seditione suspecti. Archelaus eo deiecto subfituit IESVM Siæ F. Iosephus lib. 17. cap. 15. Quo in exilium relegato, Cyrenius Iudeæ prefectus ANNANVM Sethi F. summum pontificẽ designauit, anno post Christum natum 12. Eo postea deposito, Val. Gracchus uel Gratus præfectus ISMAELEM Iabi F. suffecit, anno post Christum 17. Tertio pòst annõ ELEAZARVS, Annani F. pontifex designatus, deiecto Ismaele. Anno pòst SIMON Camithi F. eoq; deiecto IOSEPHVS, qui & Cayphas, anno natiuitatis Christi 22. Olympiade 200.

IONATHAS Annani F. sacerdos à L. Vitellio Syriæ præfecto constitutus, deiecto Caypha, anno Christi 39.

THEOPHILVS Ionathæ fratri deiecto substituitur à Vitellio Syriæ præside.

SIMON, cognomine Canthara, Boethi F. ab Agrippa rege Theophilo sufficitur, anno 44.

Deiecto Simone, Agrippa Ionathæ sacerdotium reddere uoluit, tanquam digniori. At Ionathas MATHIÆ fratri suo, utputa meliori & sanctiori uiro, id ab Agrippa impetrauit. anno Christi 45.

Mathia deposito, substituitur ELIONEVS Githæi F. ab Agrippa rege, anno 46.

SIMON Canthara iterum. Eo deiecto substituitur ab Herode de rege Chalcidis Agrippæ fratre (qui ius eligendi pontifices à Claudio Cæsare impetrauit) IOSEPHVS Canei uel Camydæ F.

Iosepho deiecto, Herodes substituit ANANIAM Nebedæi F. ob seditionem sub Cumano ortam: quia miles Romanus Iudæis genitalia ostenderat, uinctus Romam mittitur. IONATHAS à Felice Syriæ præside ob libertatem reprehendendi per insidiatores interemtus. ISMAEL Phabei F. ab Agrippa rege Agrippæ F. creatus. Is cùm legatus ad Neronem missus, obsidis loco detentus fuisset, Agrippa IOSEPHO, Cabi dicto, Simonis quondã pont. F. pontificatum detulit. Mox eo deiecto, ANNANVM Anani F. substituit. Cui, ob interfectum D. Iacobum, tertio mense dignitatem abrogauit, & IESVM Damnei F. elegit. Quem rursus, iussu Agrippę, IESVS Gamalielis F. expulit. Eidem successit MATHIAS Theophili F. sub quo Iudaicum bellum cepit. Cui seditiosi PHANASVM suffecerunt. Tandem cùm Zelotæ (sic sese homines seditiosi appellabant) templum occupassent, & optimum quemq; interfecissent, pontifices non amplius successione familiarum creabant, sed forte. Itaq; una sacrarum tribuum, quæ Eniachin appellabatur, accita, sors cecidit in PHANEM Samuelis F. rusticũ ex uico Aphthasi, etiam quid pontificatus esset nescientem. Eum ab aratro ui abstractum, tanquam in scena pontificalibus ornauerunt insignibus. Iosephus lib. 4. cap. 3. belli Iud.

VESTITVS.

HYRCANVS pontifex Iudæorum, eius nominis primus, extructa prope templum turri, degebat in ea maiorem temporis partem: & quoniam stolam sactam pontificiam habebat in sua custodia, qua nemo præter illum utebatur, receptuus priuatum habitum, eo loci illã deponebat. Idem mos fuit etiam successoribus ipsorũ posteris. Herodes autem regnum adeptus, turrim hãc oportuno loco sitam magno sumtu exędificatam denominauit ab amico Antonio, & stolam, ita ut ibi reperta est, detinuit: ratus eo magis obnoxium se habituum populum. Idem fecit Archelaus filius eius, & successor: cuius regno in prouinciam mutato, Romani simul & pontificiæ stolæ possessionem nacti sunt, in cella ad hoc ipsum structa repositæ, & obsignatæ sigillo pontificum arcq; custodum sacri ærarij, præfecto castelli accendente ibi lucernam quotidie. Hanc septimo ante festum die præfectus exhibebat pontifici: qua purificata indutus sacrorum tempore, sequenti die rursum eam reponebat in cellam, ubi antea condita fuerat. Id fiebat singulis annis ter ieiunij tempore. Vitellius autem Syriæ præfes Hierosolymam ueniens, in sacerdotum potestatem eam stolam tradidit, ut in templo posthac seruaretur. Iosephus. libro 18. cap. 6. Antiq.

MVLIERES IVDAEOrum. Puta

PVERPERÆ.

Mulier cùm masculũ pepererit, immunda est dies septem: cùm feminã, quatuordecim. purificationis quoq; dies hic sexagesimussextus, illic trigesimustertius præscribitur: nec antè puerperę ingredi sanctuarium licet, quàm purificata fuerit.

SPONSÆ.

ADVLTERÆ.

ORDINI CERTO ADSTRICTI. SECTÆ Iudæorum.

Sub Machabæis tres Iudæorum sectæ sunt ortæ, quæ de rebus humanis inter se dissentiebant: una PHARISÆORVM dicta, altera SADVCÆORVM, tertia ESSENORVM. Horum Pharisæi, quædam, at non omnia fato tribuunt, quædam uerò in sua potestate esse aiunt, ut uel fiant uel non fiant. Esseni uerò omnia in fati potestate esse affirmant, nec quicquam hominibus præter fati decretum accidere. At Saduceæi fatum omnino negant, & è rebus tollunt, dicẽtes nihil fataliter euenire hominibus: & omnia in nostra ipsorũ potestate esse, ut tam felicitatis nobis ipsi autores simus, quàm infortunij, si deteriora consilia secuti fuerimus. Iosephus lib. 2. cap. 7. belli Iudaici. & lib. 13. cap. 9. Antiq.

PHARISÆORVM septem fuisse genera in Thalmud Iudęorum scribitur. Sichimita, qui sectam hãc ob carnale aliquod commodum suscepisset, uti Sichimitæ olim circumcisionẽ ob nuptias Dinæ Iacobi filię impetrandas. Impingẽs, quòd pedibus subinde in lapides impingeret. Sanguinẽ fundens, qui caput crebrò parietibus aut columnis illideret, donec multo manaret sanguine. Mortariarius, quoniam calyptra caput opertus esset, ex qua, uelut ex profundo mortario prospiceret, prorsum tantum & deorsum, non sursum neq; ad latera. Quid debeo facere & faciam illud, qui inanis gloriæ causa his uerbis utebatur, qualis fuit qui Christo respõderat: Hæc omnia seruaui à iuuentute meã, quid adhuc mihi deest? Ex amore is dicitur, qui amore præmij sectam eã profitetur. Ex timore, qui metu iræ Dei huic sectæ nomen dedit. And. Osiander in cap. 15. Harmoniæ Euang. Multas constitutionum à maioribus per manus acceptas Pharisæi tradiderunt populo, quæ non sunt scriptæ in lege Mosaica: & ideo Saducæi his autoritatem abrogant, dicentes oportere eas tantum seruari, quæ scripto continentur. Atq; hinc magna inter utrosq; exorta est controuersia, dum ditiones stant à Saducæorum partibus, Pharisæi cæteræ multitudinis nituntur fauoribus. Iosephus lib. 13. cap. 18. Antiq.

ESSAEI, Iudæi ascetæ, id est, in studio pietatis sese exercẽtes, à pharisæis & scribis è diametro differentes: posteri Ionadabi filij Rechabi, iusti illius: contemplationi plerunq; addicti. unde etiam dicti sunt Essæi, id est cõtemplatores. Suidas. De ijs Iosephus lib 18. cap 2. Antiq. Philo de Essenis, ut Eusebius lib. 8. Euangel. præpar. repetit, ita scribit: Palæstinam maxima gens Iudæorum habitat, inter quos, qui dicuntur Essæi, comperiuntur plures numero, ut opinor, quã quatuor millia: Essæi dicti, quasi sanctí Græcè, quoniam Dei cultores præcipuè sunt, non animalia sacrificantes, sed mentes suas uirtute munitas offerendas Deo putantes. Nemo inter eos puer, nemo adolescens, propter instabilitatem ætatis, sed uiri omnes, aut senes sunt. In ciuitatibus nõ habitant, existimantes ut contagionem aeris corpõribus, sic conuersationem uulgi animo nocere. Horum alij agros colunt, alij pacificas artes ad utilitatem suam & proximorum exercent, nec aurum nec argentum reponunt, nec ingentes agros laudant, sed tantum colunt, quantum necessitati possit sufficere. Ii enim ex omnibus penè hominibus, sõli pecuniam & fundos negligentes, uirtute ditissimi putantur: facilitatem uiuendi & paucorum indigẽtiam, rectè magnas esse diuitias iudicantes. Nemo eorum tela, ensés, galeas, scuta, cæteraq; belli instrumẽta facitat: sed nec eas artes exercent, quibus facilè omnes in improbitatẽ labuntur. Nulla mercatura, nullus cauponatus, nulla eis cognoscitur nauigatio, omnes rapinæ occasiões depellũt. Nemo seruus apud eos, sed quũ uniuersi liberi sint, alteri alteris seruiunt: Omnes enim, aiunt, quasi mater eadẽ natura genuit: quare quamuis non uocemur, sumus tamen re ipsa fratres. Illam philosophiæ partem solummodo approbant, qua de Deo & de creatione omnium scrutamur: morali maximè inuigilant, ad quam absolutè consequẽdam paternis legibus adiuuantur, quas rectè intelligere nemo sine diuino auxilio potest. Has semper quidem, sed maximè septimis quisque diebus docentur: dedicata enim septima dies deputatur, in qua cæteris omnibus neglectis, ad sacra loca cõcurrentes, quæ synagogę appellantur, ordine sub senioribus iuniores considere solent, legunturq; Scripturæ diligenter, & exponuntur à peritissimis. Discunt igitur piè, sanctè, iustęq; uiuere, triplici regula utentes, amore Dei ardentissimo, uirtutis cultu diligentissimo, charitate proximi feruentissima. Quòd summè Deum diligant, multa nobis argumento sunt, castitas perpetua, iurisiurandi nulla mentio, mendacij odium, & præcipuè quòd bonorum omnium, nullius mali causam Deum opinantur. Quòd uirtuti studeant, patet, quia pecuniam negligunt, gloriam spernunt, uoluptatem oderunt. Charitatis autem argumenta sunt; benuolentia, societas, æqualitas: nullus enim domum habitat quæ omnium communis non sit, unum ærarium, unus sumtus omnibus est. Præterea uestis communiter omnibus proposita, communis cibus & potus, communis mensa, omnis denique uita communis est. Hæc Philo. De iisdem tanquam Anachoretis Plinius libro 5. cap. 7.

THERAPEVTAI, cultores seu curatores, inquit Philo, apud Iudæos dicuntur homines utriusq; sexus, qui contemplationi rerum diuinarum dediti, uirtutem colunt: siue quòd eorum animos, qui se ad ipsos conferunt, medicorum instar, à uitiis perturbationum liberent atq; sanent: siue propter purum & sincerum numinis cultum & religionem. Hi cùm primùm ad philosophiam se contulerint, à cognatis & re sua familiari recedunt. Deinde omnibus uitæ curis repudiatis, atq; urbibus relictis, aut in desertis agris, aut hortis, aut montibus degunt: & quia dissimilium commercia & inutilia & noxia esse norunt, uitam propheticam æmulantur atque exercent. In unoquoque cœtu est ædes sacra, quam σεμνεῖον uocant, & monasterium: in qua soli sanctę uitæ mysteria peragunt, nemine quicquam afferente, non potum, non cibum, nec aliud quicquam eorum quæ corporis necessitatibus seruiunt: sed leges & oracula uatum, & hymnos, cæteraq; quibus scientia & pietas augentur & perficiuntur. Ac paucis ut absoluam, cibum aut potum nemo eorum gustauerit ante solis occasum. Nam philosophiam quidem luce dignam iudicant: tenebris, corporis necessitates. Enarrant autem sacra oracula, arcanis sensibus per allegorias eruendis. Omnem enim legem illi censent animanti similem

milem esse: cuius corpus sit, ipsa scriptura & uerba: anima uerò, sensus obscurus sub uerbis delitescens. Eadem multiercum quoq; ratio est, quæ θεραπευτρίδες appellantur, quasi cultrices uel curatrices dicas. Suidas.

NAZARÆI apud Israelitas dicebantur, quasi separati, qui sese Domino uoto deuouissent. Illi toto deuotionis tempore à uino & temeto abstinebant, ab aceto pariter, ab uuis tam passis quàm recentibus. Comam quoque alebant, funeri nulli in ererant. Completo deuotionis tempore, deuotum suum caput, præmissis libationibus & sacrificijs, in ostio oracularis tabernaculi radebant, & cæsariem igni uictimæ pro salute supposito inijciebant. Tunc tandem uoto soluti erant, & cum cæteris uersari poterant. Numeri 6.

IVDAEORVM RELIGIOSA SOCIETAS CONSIderata quo ad MATERIAM Cultus. Sic Colitur

DEVS.

Ex Iustitia religiosa illustretur.

HOMINES.

Hucomnia ea, quæ ad cultum Hominum religionis ergo pertinent, secundum διαιρεσιν simul & διόρθωσιν religiosam, aut etiam superstitiosam.

TEMPORA. FESTORVM cultus apud Iudæos

IN GENERE.

Moses, teste Iosepho lib. Antiq 3. & Orig. super Numeros, statuit, ut inter dies, VII quisque dies obseruaretur SABBATHVM: & inter menses, VII quisq; mensis sabbathum esset mensium, in quo agerentur solennia sacra quæ dicerentur sabbatha sabbathorũ: (unde Neomenia Tubarũ primus dies mensis septimi, luna noua apparente) item inter annos, VII quisq; annus: & in eo si quando Cananæam Iudæi recepissent (quam tandem Dauid & Salomon reges assequuti sunt) terra uacaret, id est, non araretur: & quæ sua sponte ferret, L quoq; anno tribulibus esset & extraneis communia.

ISRAELITÆ ex Domini instituto mense uerno festum Paschæ celebrabant, in quo qua nullo fermento per septem dies utebantur, festum Azymorum fuit appellatum, in memoriam trepidæ emigrationis ex Aegypto. Deinde septima septimana à messis principio Septimanalia agebant, & Domino donaria offerebãt. Tertio post areæ & torcularis fructum perceptum festũ Vmbraculorum agebant septẽ diebus. Et in his tribus festis omnes Israelitæ coram Domino apparebant, & donaria offerebant, pro suarum quisq; facultatum ratione. Deuteron. 16.

IN SPECIE. Sic colebatur

Septimus annus.

Festum annum septimum esse, Dominus præcepit Israelitis, ut sex annis fructus ex agris perciperent, septimo terram non colerent, sed sexti anni ubertate fruerentur. Atq; ubi annorum sabbatha septem numero confecissent, hoc est, annos septies septem, qui anni efficiuntur nouem & quadraginta, tum mensis septimi die septima, quæ dies esset propitiatoria, annum quinquagesimum in omnibus finibus edito tubæ clangore consecrarent, libertatemq; omnibus incolis ediderent, ut suam quisq; in possessionem atq; gentilitatem reuediret. Eo anno, iubile haberent, sementem ne facerent, neu sua sponte restibilia demeterent, neu uindemiam facerent. Leuitici 25.

Quinquagesimus annus, Iubileus.

Apud HEBRÆOS ex Mosis instituto, quæ tellus sua sponte ferret, quinquagesimo anno tribulibus & extraneis communia erant. Hunc Hebræi annum Iobeleum dixere, qui quinquagenarius dici potest. id enim Iobel Hebraice uaret, ut Eusebius scribit. Hoc annorum spacio uidentur mihi Hebræi à Protoplasto tẽpora dimẽsi: ut Græci postea Olympiadibus, Romani Lustris. Quinquagesimo igitur quoque anno debitæ relaxabãtur pecuniæ, & Mosis instituto libertate donabãtur serui, prædia quæ uilius uænissent antiquis possessoribus redhibebantur. Sab. lib. 3 En. 1. Reddit Eusebius ex Philone, agrorum uacationis rationem, in 8. Euangelicæ præparat.

Septimanalia.

SEPTIMANALIA solennia sacra septimorum. Sicut enim inter dies septimus quisq; festus agebatur sabbathum, ita inter menses, septimus quisq; mẽsis sabbathum erat, & uocabantur ea sacra, Sabbatha sabbathorum, quibus donaria Domino offerebant. Polyd. lib. 5.

Festum Indesinens.

Secundùm Iosephum & Origenẽ super Numeros, PRIMVS dies solennis Dei erat, qui, appellabatur INDESINENS: de ijs enim mandabatur, quæ sine ulla prorsus interruptione, matutinis & uespertinis sacrificijs offerebantur: quia iustus debet semper diem festum agere, id est, orare. Polyd. lib. 5. cap. 7. de Inuent.

Septima dies, Sabbathum.

Sabbathi origo ex eo cœpit, quod dicitur, Benedixit Dominus diei septimo, & sanctificauit illum: quia in ipso cessauit ab omni opere suo. Genesis secundo. Præceptum de obseruatione Sabbathi frequenter in lege repetitur, ut homo id diligenter obseruet, & ut ueram requiem adipisci laboret. Exodi 31. Leuit. 19. 24. & 26. Item in præceptis Decalogi, solius mandati de obseruatione Sabbathi ratio redditur. Exodi 20.

Pascha.

PASCHÆ institutionem in Aegypto factam à Mose, pete ex cap. 12. & 13. Exodi. Namq; Dominus eum diem, quo à iugo Pharaonis liberati fuerũt, memoriæ mandari præcepit, utq; in eius rei signum abstinerent quotannis septem diebus à fermento, & panibus azymis uterentur: quinetiam ut Domino in posterum omnia primogenita sacra essent, siue offerrentur, siue redimerentur. Exodi 13. Itaque mense primo Nisan, Græcis Xanthico (unde principium sumebat annus) sub plenilunij diem, id est, circiter XIIII diem lunæ, sole in Arietem trãseunte quia ijs diebus ex Aegypto egredi contigisset, mysticum agnum occidebant, ac Pascha dicebatur, id est transitus. Aliud autem solenne Paschæ, aliud Azymorum erat: & licèt coniuncta uiderentur Azymis Paschæ solennia sacra, principium tamen Azymorum tantùm ad finẽ Paschæ coniungebatur: & Pascha ille solus dies appellabatur, in quo agnus occidebatur: reliqui Azymorum dies uocabantur, & id solenne septem diebus celebrabatur. Leuit. cap. 23 Sed & Pascha nono Maij ijs institutũ, qui iusto tempore die 14. primi mensis non fuerant mundi, uel profectio ne necessaria impediti, ut cum alijs non potuerint Pascha comedere. Num. 9.

Spicarum Manipuli.

Manipuli spicarum festum IVDÆIS proximo die post Sabbathum sanctum. Tum ferebant manipulum nouarum spicarum ad sacerdotem, is leuabat coram Domino, ut acceptabile esset. Leuit. 23.

IVDÆI conuiuia cum suis studiosis celebrant die 13. Maij, quem 33. numerant à manipulo oblato, quòd aliquãdo pestis, quæ horribiliter grassata triginta millia studiosorũ extinxerat, tum remiserit. Eberus.

Hebdomadum, Pentecostes festum.

Post septem hebdomadas Paschæ, PENTECOSTES festum die septimo mensis tertij Siuan. Sunt enim 50. dies à Manipulo Spicarum oblato postridie Paschatis. Eo die Israelitis Lex de cœlo in monte Sinai data. Exodi 20. & 21. Leuit. 16. Id tempus Asarca, id est, Quinquagesimam uocabant, item festum Hebdomadum: tum panes frumentatos offerebãt.

Ieiunij festum.

In QVARTO mense IEIVNIVM fractarũ tabularum Legis obseruatum est. Exodi 32. 33 Io. Garcæus.

Ieiunij desolationis.

In QVINTO mense IEIVNIVM Desolationis accidit, sub Nebucadnezare primùm, & post annis 680 sub Vespasiano, quãdo politia, annis 1582 conseruata, prorsus conceidit. Io. Garcæus.

Tubarum festum.

In SEPTIMO mense, qui Thysri dicitur, primo die diuino mãdato Iudæi celebrabant festũ TVBARVM, quod Hebræi uocant memoriam clangoris, qua populum de liberatione Isaac ab immolatione commonefieri dicunt. Leuitici 23. A Iudæis recentibus uocatur & celebratur hìc dies initium noui anni: qui & primos huius mensis dies decem, uocant decem dies pœnitentiæ, quibus dant eleemosynas multas. Decima dies huius mensis fuit quotannis explationis celebritas, cùm Deus populo Iudaico uituli idolatriam ignouit: & hoc unico die ieiunium mandato Dei strictissimè seruant. Leuitici 23. Io. Garcæus.

Tabernaculorum festum.

Post areæ & torculatis fructum perceptum, die XV. septimi mensis, circa VII. Octob. tabernacula fiebant: quæ dies Græcè SCENOPEGIA dicebatur, quia in umbraculis ex persea, palma, myrto & salicibus confectis essent escas septem diebus, ob id quòd eorum maiores ex Aegypto remigrantes domum, tabernaculis usi essent. Leuitici 25. & Exodi 23. Decima uerò die solennè erat Repropitiationis: in hac sola die pontifex induebatur omnibus pontificalibus indumentis, & tunc ingrediebatur Sancta sanctorum. Origenes super Leuiticum 13.

ESDRAS & Nehemias, per VII dies tãta celebritate hoc festũ peregerũt, ut nunquam antea à diebus Iosue, filij Nun. 2. Esdræ 8.

Encæniorum festum.

In noni mensis diem XXV. circa XV. Decembris incidit festũ Encæniorum, quæ fuit festiuitas octo dierum. Ipsum nomen Renoualia, renouationem seu dedicationem significat, quę fit absoluto nouo opere. Existimant autem alij, hoc festum initium sumsisse à Iuda Macchabæorum, qui templo recuperato, dedicationem eo die maxima lætitia fecit, sacrificio diuinitus instituto, quinquennio postquam id eodem die mensis Cisleu ab Antiocho Epiphane profanatum fuerat. Ac deinceps communibus suffragiis statuit, ut eo die quotannis recordatio istius dedicationis & mirandæ recuperationis templi peragereturr. 1. Macchabæorum 4. Alij festum antiquius esse asserunt, nempe quod à reditu ex Babylone, templi fundamentis iactis, celebratum sit. Zach. 2. Io. Garcæus de Tempore.

Ieiunij festum.

Nabucodonosor urbem Hierosolymorum obsidere cepit, anno creationis 3347. decimi mensis die X. 4. Regũ ult. & Iosephus. Vnde Iudæi ob uarias calamitates huius diei totas sequentes tres septimanas Ieiuhium seruant, à uino & cãrnibus abstinentes, usque ad 9. diem mensis Ab. Illud interuallum dicunt, Intra terminos. Eberus.

Conuiuiorum festum.

In VNDECIMO mense, die decimaquinta, Iudæi celebrant conuiuia, quòd tunc noua pars anni incipiat, & arboribus succus redeat.

Dedicationis Templi.

DVODECIMO mẽse, tertio die Adar, templum de integro extructum, post exilium Babylonicum, magna celebritate sacrificiorum & lætitia populi dedicatum est, annis 515. ante natum Christum. 1. Esd. 6.

Ieiunij.

Die XIII. mensis Adar, Iudæi celebrant triste festum, quòd Ieiunium Esther nuncupatur, qui dies destinatus erat occisiõni gentis Iudaicæ. Esther 3. & 9.

Sortium.

Die XIV. mensis XII. circa 5. & 6. Martij, Iudæorũ Bacchanalia, festum Sortium dictum, à Mardocheo institutum. Quo die Iudæi extra Susa habitantes à cæde destiterunt, & sese epulis dediderunt, læti ob insperatam conuersionem periculi in summam trãquillitatem. Hisce diebus legunt in synagogis historiam Esther, & quoties mentio fit Amani, pũgnis & malleis scamna pulsant. Esther 9.

LOCA. V. G. CVLTVS

TEMPLI, TABERNACVLI.

Ex Iustitiæ religiosæ & Superstitionis titulis illustretur.

ARÆ.

LIBRI SACRI.

Iam IVDÆI recentiores libris sacris reuerentiã exhibent, ut iis uel insidere tantùm piaculare putent.

EPHODVM.

De hoc sub Diuinationis loco.

IMAGINES, SIMVLACRA Iudæorum

NVLLA.

MOSES auctore Iosepho in 1. contra Appionem, & lib. 17. Antiq. suis legibus prohibuit omnino simulacrum fieri, aut in templo poni. Ex quò quùm Caius Imp. Petronium legatum in Syriam misisset, eique mandasset, ut omni ope modisque omnibus cuiare, suum simulacrum in templo Hierosolymis erigendùm, Iudæi ne patrias leges frangerent, adeò resistere cœperunt, ut iamiam ad arma uentum esset, nisi ut idem testis est lib. 18. Antiq. Agrippa Iudæorum rex à Caio impetrasset, ne huiusmodi statua in templo poneretur. Polydorus de Inuent.

IVDAS Sariphæi filius & MATTHIAS Margalothi, doctissimi erant Iudæorum, & interpretes patriæ legis præstantissimi, ob id, cari populo, quòd iuuentutem disciplinis instruerent. totis enim diebus eis dabant operam quotquot cupiebant in uirtute proficere. Hi postquam cognouerunt morbum Herodis regis esse incurabilem, concitauerunt iuuentutem, ut sublatis operibus quæ rex præter patriam consuetudinem fecerat, propugnatores pietatis se ostendertẽ, debitum inde expectantes præmium. Nam hanc esse regi causam cùm calamitatum domesticarum, tum postremò præsentis morbi, uidelicet quòd contentis legibus multa nouare ausus sit. Inter cætera supra maiorem portam templi dedicauerat aquilam auream magni pondẽris, cùm tãmen lex uetẽt imãgines statuere, aut consecrare animantium effigies. Quamobrem doctores hi auctores erant suis discipulis, ut aquilam illam detraherent. Etsi enim res uidebatur non carere periculo, tamen etiam iucundæ uitæ præponendum esse honestum obitũ, si contemnatur propter tuendas leges patrias: quandoquidem sempiterna fama nullo seculo passura sit gloriam eorum intermori, & alioquin ignauos iuxtà ac fortes eundem manere interitum. Itaq; clarò meridie ascendẽtes detractam aquilam conciderunt securibus, inspectante congregata in templum multitudine. Dux regius, maiorem aliquam conspirationem metuens, occurrit, eò cum ualida suorum manu cohibiturus demolitores aquilæ. Facilè reliquis disiectis, circiter XL iuuenes resistere ausos comprehendit, eumq; his auctores facinoris Iudam & Matthiam turpe putantes cedere: omnesq; ad regem perduxit. Quo rogãte quo freti ausi sint sacratam imãginem demere, aiunt se & deliberasse id multo antea, & deliberatum exsecutos, ut fortes uiros decuit. Ab Herode igitur uiui sunt exusti. Iosephus lib. 17. cap. 8.

Pilatus Iudeæ præses à Cæsarea Hierosolyma traducto in hyberna militè, signa cum effigie Cæsaris in urbem intulit ad legis Iudæorum contumeliam, qua cautum est, ne habeant huiusmodi effigies. & ideo qui ante hunc fuere præsides, cũ signis aliter insignitis solebant urbem ingredi. Primus Pilatus ignaris omnibus noctu illatas effigies Hierosolymis statuit. Quod ubi cognitum est IVDÆIS, magno agmine pẽtierunt Cæsareã, ibiq; per multos dies supplices orauerunt præsidem, ut trãsferret illas imagines aliò. Pilato uerò pernegante se facturum, quod coniunctũ esset cum iniuria Cæsaris, cùm Iudæi precari non desinerent, sexto pòst die iussis clàm in armis esse militibus, sedit pro tribunali in stadio, captata loci oportunitate, quòd aptissimus esset insidiis. Ibi compellatus iterum de eodem negotio, signum dat militibus ut eos circumueniant, mortem minitans, nisi quamprimum quiescerent, & suam quisq; domum discederent. At illi procidentes humi, & exertos præbentes iugulos, manifestè præ se ferebant, uita sibi cariorem esse obseruationem legis patriæ. Tum Pilatus admiratus tam constans legum studium, continuò reportauit eas imagines Cæsaream Hierosolymis. Deinde aquæductum struere aggressus est ex sacro ærario, inducturus aquas Hierosolyma à ducentesimo stadio. Id ægerrimè tulit populus, & congregati per cœtus numerosos usq; ad multa hominum millia, uociferationibus conabantur eum deterrere à proposito: nonnulli uerò, ita ut fit apud inconditam multitudinem, etiam conuitiis lacessebant præsidem. At ille milites sub populari habitu clàm armatos fustibus iussit reliquam multitudinem corona cingere: & quàmprimum uulgus cepit iacere conuitia, dedit illis signum ex composito. Illi suprà quàm mandatum erat usi sunt fustibus, tumultuatores & quietos cẽdentes nullo discrimine. Ibi tam inclementer accepti inermes ab instructis, pars occisi sunt, pars discesserunt saucij: atq; hoc modo cõpressa est seditio. Iosephus lib. 18. cap. 4.

ALIQVA.

ISRAELITÆ in deserto Sina uitulum aureum, ex monilibus & inauribus suis, Aaronẽ conflare coẽgerunt. Vide locum Idololatrarum.

MOSES Dei iussu in deserto Serpentem æneum erexit: quem qui intuerentur, à moisu serpentium uenenatorum uel tuti essent, uel liberarentur.

HIEROBOAMVS defectione facta à Roboamo Iudæorum rege, uti religionis schismate decem tribus planè à Iudæis abalienaret, uitulos aureos in Bethel & Dan erexit, eosque octauo mense dedicauit. 3. Regum 12.

VNGVENTA.

Vnguentum unctorium sacrũ, ex Dei instituto, apud ISRAELITAS, quo tabernaculũ oraculare, arca oraculi mẽsa, candelabrũ, ara suffitoria & uictimaria, labrũ sacerdotes ungẽbantur, in profanos usus conuertere non licebat, neq; illud imitari, pœna capitali. Fiebat aũt ex myrrha, cinnamomo, calamo aromatico, iride & oleo. Sic neq; suffimen ex stacte, croco, galbano odorato & thure ad alios usus, quàm ut in tabernaculo adderetur, licebat conuertere. Exodi 30.

DONARIA.

SACERDOTES Iudæorum, uolentes populum frequenter offerre, permittebant, ut ea, quæ offerri poterant, uenderentur in templo. Hac etiam de causa dicebatur aurum templi sanctius esse templo: & donum quod erat super altare, maioris esse reuerentiæ, quàm ipsum altare. Matth. 23.

REDITVS SACRI.

Δεκάδω, hoc est, decimam partem omnium frugum, Leuiticæ tribui populus ISRAELITICVS ex lege debebat. Rursum ex ipsis decimis, Leuitæ, hoc est, inferior ministrorum gradus, decimas dabat sacerdotibus: & hæc est quę appellatur δευτερodεκάδη. Erāt quoq; & aliæ decimæ, quas unusquisq; de populo in suis horreis separabat, ut comederet eas cùm iret ad templū in urbe Hierusalem, & in uestibulo tēpli, & sacerdotes ac Leuitas inuitaret ad conuiuia. Erant aūt & aliæ decimæ, quas pauperibus recondebāt: quæ Græco sermone appellantur πλουσιοδεκάδες. At uerò primitiua quæ de frugibus offerebant, non erāt speciali numero definita, sed offerentium arbitrio derelicta. Traditionemq; accepimus Hebræorum, nō lege præceptā, sed magistrorū arbitrio mitam: qui plurimum, quadragesimam partem dabat sacerdotibus: qui minimum, sexagesimā: inter quadragesimā & sexagesimā licebat offerri quod cunq; uoluissent. Hieronymus lib. 14. in Ezechielis cap. 45. In libello ad Fabiolam de cibis & primitiis sacerdotum, rem hanc luculentiùs explicans, dicit: Primitiæ ciborum & omnium frugum atq; pomorum offerūtur antistiti, ut habens uictum atq; uestitum, absq; ullo impedimēto securus & liber seruiat Domino. Primogenita mundorū animaliū accipiunt sacerdotes, & redimūtur mundorum precia, hominū quoq; primi natus redimūtur. Et quia conditio humana nascēdi est cōmunis, preciū aequaliter offertur, sic moderatū & leue, ut nec diues intumescat, nec tenuis prægrauetur. Aditui & ianitores accipiunt decimas, & rursum decimas decimarū offerūt sacerdotibus, tanto illis minores, quanto ipsi maiores populo. Quod primitiarū suo quisq; arbitratu, sicut Hieron. ait, plus minúsue dabat, illud tamē ter quotānis facere debebat. Primùm enim circa Pascha, quum fruges maturescere inciperent, ut est in Leuit. c. 2. Si aūt obtuleris munus primitiarū frugum tuarū Domino, de spicis adhuc uirentibus, torrebis eas igni, & cōfringēs in morē farris, offeres primitias tuas Domino. Deinde ad festū diem Pentecostes, panes ex nouis frugib. confectos. Postremò circa festū diem Tabernaculorum, fruges ipsas iam collectas offerebant. Polyd. lib. 6. c. ult. de Rerum inuent. Cur primogenita offerētur Deo, causa ponitur Numerorū c. 3. ubi legimus: Locuutus est Dominus ad Mosem dicens, Ego tuli Leuitas è filiis Israel pro omni primogenito, qui aperuit uuluā in filiis Israel, eruntq; Leuitæ mei. meū est enim omne primogenitū. Et, Percussi primogenita in terra Aegypti, sanctificaui mihi quicquid primū nascitur in Israel ab homine usq; ad pecus. De interitu primogenitorum Aegypti mentio fit Exodi cap. 12. Sanè singuli primogeniti undecim tribuum, quando primi qui nascebantur in tribu Leuitica ad templi ministerium applicabantur, de sacerdotibus redimebantur quinis siclis. Polyd. de Inuent. rerum.

IVDÆORVM RELIGIO CONSIDERATA RESPECTV INSTRVMENTI, QVOD VEL

IN HOMINE INEST.

Vt sunt

ORATIONES, PRECES Iudæorum.

Moses præcipit ISRAELITIS, ut traiecto Iordane Simeonij, Leuitæ, Iudæi, Issachariani, Iosephei & Beniamitæ in monte Garizimo ad benè precandum populo starent: at Rubenitæ, Gadini, Aseriani, Zabulonij, Danij & Nephthalenses, in monte Ebale ad imprecationem. Tum Leuitæ clara uoce pronunciabant: Execrabilis esto homo, qui simulacrum fecerit, qui parentibus maledixerit, qui alterius terminum summouerit, qui cæcum à uia auerterit, qui iudicium peruerterit, qui suæ nouercæ concubuerit, patrisue sui gremium detexerit, qui cum bestia rem habuerit, qui cum sorore uel socru incestum commiserit, qui alterum occultè cæciderit, qui donū acceperit, ut homini per iniuriam uitam eripiat, denique qui legis dicta nec præstitisset nec fecisset. Et uniuersus populus ad singula respondebat, Amen. Deuteronomij cap. 27. Has benedictiones & imprecationes Iosua paulo post reipsa præstitit. Consule octauum caput Iosuæ.

VOTA IVDÆORVM.

MOSES Israelitis præcipit: Si uotum Deo tuo nuncupaueris, nolito committere ut non reddas. id enim exiget à te Deus tuus. itaq; culpam commiseris, cùm si à uouendo abstinuisses, non fueris futurus in uitio. Deuteron. 23.

Quæ nam uota ISRAELITARVM rata, quę irrita esse deberent, pete ex libro Numerorum. Si filia uouisset, patre non contradicente, uoto tenebatur: sin contradixisset, soluebatur. Si uxor, marito tacente uel approbante, tenebatur: sin repugnaret maritus, liberabatur. Sin maritus tacuisset primùm, postea uerò dissoluisset, mulieris culpam sustinere cogebatur. Numeri capite 30.

Votorum redemtio apud EOSDEM qualis à Domino instituta fuerit, pete ex Leuit. cap. 27.

CONCILIA ET SYNODI RELIGIOSÆ Iudæorum.

IVDÆI Esdræ opera, Xerxe rege permittente, in patriam reuersi, dum diuinum cultum, longa in aliena terra mora, in peregrinos mores dilapsum, reformare nituntur, multis ex alia gente (id quod ipsorum lege ne fieret cauebatur) uxores duxisse inuentis, omnes, ad eas coniugio, etsi iam liberos nepotesque susceperant, pellendas conueneruntpluris in eo religionem, quàm alia quæ in uita cara esse debent facientes. Fulgosus libro 1. cap. 1.

PEREGRINATIONES.

Dei iussu IVDÆI quotānis tria festa Hierosolymis celebrare cogebantur, nempe Pascha, Pentecostē, & Scenopegia. Itaque passim ex tota Iudæa cō conueniebant, ij etiam qui inter Gentes uiuebant. Io. Garcæus. Ad ea parentes quoque Messiæ cum puero ascenderunt Hierosolymam: ipse quinetiam Iesus in festo Pentecostes illic se manifestare, in festo Paschæ ibi crucifigi uoluit.

Sacerdotes Bethel, imò fanatici Bethauē, temporibus Paschæ, & Pentecostes, & Scenopegiæ, quando per Sichem, quę hodie Neapolis appellatur, eundum erat Hierosolymam, ubi solùm licebat uictimas immolare, ponebāt in itinere latrones, qui insidiarētur PEREGRINANTIBVS, ut potiùs uitulos aureos in Dan & in Bethauen, quàm in Hierosolymis in templo adorarent Deum. Hieronymus lib. 2. in Oseæ c. 7.

OPVM COMMVNIO INTER Iudæos.

ESSENI Iudæi diuitiarum contemtores sunt, rerumq; apud eos communicatio admirationi habetur, neq; inuenias alteri alterum opulentia præstare: legemq; sibi dixerūt, ut qui disciplinam suam sectari uelint, bona contubernio publicent. Ita enim fore, ne uel paupertatis humilitas, uel diuitiarum dignitas appareret, sed permixtis facultatibus, uelut inter fratres, unum sit omnium patrimonium. Iosephus libro 2. cap. 7. belli Iud.

CONIVGIVM IVDÆORVM.

MATRIMONIO copulatos, quoties coierint, aqua lauari lex iubet, & usque ad uesperum immundos esse denunciat.

EXTRA HOMINEM.

Tituli ex Christianæ religionis Tabula describuntur, suis exemplis ab eo, qui hæc ex professo tractare uolet, illustrandi.

IVDÆORVM RELIGIO CONSIDERATA RESPECTV FORMAE siue MODI. Huc referuntur alia tanquam

PRIMARIA. CVIVSMODI sunt

SACRIFICIA CONSIDERATA respectu

Materiæ.

Omnibus sacrificiis ISRAELITARVM farina mundissima ex præscripto legis adiiciebatur: adhibebatur & oleū, quod sacris infundebatur. Agnus manè & uesperi immolabatur: sabbathis geminatæ hostiæ ad aras admouebantur.

Diabolum à sale abhorrere, ratione optima nititur: quia sal æternitatis est & immortalitatis signum, neque putredine neq; corruptione infestatur unquam, sed ipse à corruptione atq; putredine omnia uindicat. Diabolus uerò nihil procurat aliud quàm rerum creatarum corruptionem & dissolutionem, ut generationem Deus. Quamobrem salem mensæ loci sancti, omnibusque uniuersè sacrificiis apponi lex Dei imperat: quod mādatum ab Hebręis Plato uidetur accepisse, cùm salem à diis affirmat diligi. Contrà uerò sacrificiis uinum aut mel lex Dei uetat adhiberi, quod faciebant Ethnici: inuens Deum sine adulatione attentè, prudenter & sobriè accedendum esse. Aequalem [illegible]

Personarum. Huc illi

Qui sacra offerunt.

Duobus ab initio sacrorū generibus HEBRÆI usi sunt, quorum unum Holocaustum dixerunt, quando primores gentis siue bouem, siue agnum, siue aliquod aliud animal, modò anniculum masculumq; fuisset, immolabant: tum sacerdotes uictimali cruore oram altaris perfundebant, inde hostiam membratim dissectam super aram cremabant. Alterum genus Plebeium, & pro gratiarum actione fiebat, in quo animalia maiora anniculis offerebant, cruoreq; super aram diffuso, renes, adipem, omenta imponebant flammis: pectora & crura dextera sacerdotibus dabantur: quæ super erant, intra biduum illi edebant qui sacrificium fecissent. Inopes columbas aut duas turtures offerebant, quarum altera in holocaustum abibat, alteram sacerdotes sortiebātur. Polyd. lib. 5. cap. 7. de Inuent.

Pro quibus offeruntur.

Iudæi pro ROMANIS principibus subinde sacrificia faciebant, ex cōmuni impensa quotidie: cumq; nullas alias hostias ex communi ne pro filiis quidem peragerent, solis Imperatoribus hunc honorē exhibebant, quem alioqui hominum nulli persoluerent. Iosephus lib. 2. contra Appionem.

Qui sacris intereſſe poſſint.

PVERPERAM, quæ marem sit enixa, 40: quæ feminam, 80 diebus à sacris Moses arcet.

Finis, Cur. Sacra Iudæorum

Impetratoria.

Sacrificia ISRAELITARVM pro salute qualia fuerint, pete ex cap. 3. & 7. Leuitici.

Expiatoria.

Peccata sic expiabant. Qui imprudens deliquisset, agnam aut hœdum anniculum offerebat: qui occulti criminis conscius, ariete eum expiari oportebat. Principiò mensis, duo boues cum uno ariete, hœdo uno, & septem anniculis agnis, piaculi nomine mactabantur. Septimo ineunte mense, taurum, arietem, & septenas agnas cum uno hœdo immolabant. Alij ciebantur bini hœdi: horum unus extra fines missus multitudinem expiabat, alter in suburbanis cum totis uelleribus cremabatur: pontifex taurum in id sacrum, & arietem in holocaustum dabat, &c. quæ ipse Iosephus latè prosequitur. Polyd. lib. 5. cap. 7. de Rerum inuent.

SACRAMENTA. VT EST Circumcisio.

ABRAHAM credidit Deo, & ex eius iussu XCIX natus annos, se & Ismaelem filium ex Agar ancilla susceptum, 13 agentem annos, & omnes uernas suos circumcidit, quò deinceps secundùm præceptum Domini, præputium carnis sobolis ex se futuræ circumcideretur. Cuius rei D. Cyprianus rationem reddens, ita scribit: Quum iam fidei tempora appropinquarent, imperata est circumcisio, & pars illa corporis, in qua est uoluptatum seminarium, & libidinis officina, iussa etiam in paruulis amputari, ut proprij primitias sanguinis ei, qui totum sanguinem suum oblaturus erat, offerrent. Postea uerò sub Mose præceptum durum de circumcisione tradidit Dominus Israelitis per Mosen, inquiens: Masculus, cuius præputij caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa de populo suo, quia pactum meum irritum fecit. Siquidem id accidere non poterat culpa pueri, sed parentis: quare admodum graue uidebatur, ut negligētia patris deberet malo esse filio. Quapropter putant illam pœnam indictam esse patri, quum subiiceretur, Delebitur anima illa. At contrà plures ad filium referendum ducunt, quò uiolatio præscripti maioris sit timori, quando innocēs ob alterius culpam plectitur. Verùm D. Ambrosius neutram opinionem satis probat, qui masculi nomine mētem significari autumat, quòd ut sexu potior ille est, ita eius mētis uigor sit ualidior. Ergo ait, hæc ratio est, quòd omnis mens, quę non fuerit circumcisa à superfluis corporalibus, & purgata solenni munere, ut exuat se passionibus & uitiis, interibit. Non caro, inquit, interibit, non homo, sed anima illa peribit: quia potuit salua fieri, si habuisset purgationem. Polydorus lib. 4. cap. 3. de Rerum inuent. Fiebat autem circumcisio ad hūc modum: Præputium præputabatur machæra petrina. Atque Deus ita fieri iussit, Iosue dicens, Fac tibi cultros lapideos, & circuncide secundò filios Israel. Atque hoc fuit circuncisionis initium, quandoquidem non modò ante Abraham, sed nec prior Mose, de uitæ institutis inter gentes sanxit quisquam. Testis est Iosephus aduersus Appionem. Et propterea D. Ioannes Chrysost. homil. 52. in Matth. ait circuncisionem omnium aliorum mandatorum longè antiquissimam esse.

SECVNDARIA. VIDELICET

CIBVS.

Moses in lege sacra: Si filia sacerdotis, inquit, cuilibet ex populo nupta fuerit, de his quæ sanctificata sunt, & de primitiis non uescetur. Sin autem uidua uel repudiata & absque liberis reuersa fuerit ad domum patris sui, sicut puella consueuerat, alcetur cibis patris sui. Marulus lib. 4. cap. 7.

CVLTVS CORPORIS.

HEMEROBAPTISTÆ apud Iudæos uocati sunt, qui seipsos & sua uestimenta quotidie abluebant. Crinitus.

VESTITVS.

ISRAELITÆ ex Domini præcepto in limbis suorum uestimentorum fimbrias faciebant, & fimbriis uittas hyacinthinas addebant, quas subinde intuentes, Domini præceptorum recordarentur. Numeri 15.

LIBRI TERTII

TITVLI.

- De religiosa societate CHRISTIANORVM agẽdum in
  - Genere, quo ad Religionis
    - Κτῆσιν. Quæ spectatur ψ
      - Λήψεα. Huc Inuentio, Institutio, Communicatio, Propagatio Christianismi considerando
        - Qui.
        - Quomodo. Putà
          - Doctrina. Cæremoniis. Exemplis.
          - Principatu, Episcopatibus.
          - Monasteriis. Armis. Suppliciis.
        - Cur.
      - Φυλακῆς. Religionis
        - Conseruatio.
        - Correctio, Mutatio.
    - Χρῆσιν. RELIGIONIS exercitium:
      - Qui.
      - Quomodo:
        - Rectè.
        - Peruersè, Hæretici.
  - Species, ratione habita
    - Rerum, hoc est, ipsius Religionis, siue Cultus religiosi. Vide signum A.
    - Personarum, quæ in societatem religiosam coeunt, & propterea Religiosæ appellantur, & Cultores religionis. Personarum aliæ considerantur in Societate
      - Præsunt aliis in
        - Communi omnibus, quatenus
          - Genere. CLERICI, in genere.
          - Specie, ut
            - Theoricè
              - Docẽdo, Instruendo, in
                - Scholis, DOCTORES in specie dicti.
                - Cõcione. ECCLESIASTAE propriè.
              - Propugnando, Impugnando.
            - Practicè quo ad
              - Sacra. quæ Λειτουργία est Ecclesiastica. Huc
                - SACERDOTES, Diaconi Leuitæ, Presbyteri. Horum perpendatur
                - Potestas, Officium.
                - Cultus corporis.
                - Modestia. Coniugia.
                - Priuilegia. Electio.
                - Depositio. Successio.
                - Exorcistæ.
              - Imperium. Quæ Politia est Ecclesiastica, & Hierarchia. Horum alij summi, medij, infimi. Putà
                - Pontifices. Horum
                - Officium.
                - Successio:
                - Qui, quo tempore, quamdiu.
                - Quales. v. c.
                - Sãctitate celebres.
                - Miraculis clari.
                - Orthodoxi.
                - Martyres.
                - Potestas.
                - Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ.
                - Legati. Iudices.
              - Fortunas. Quæ Oeconomia est Ecclesiastica. Huc Præfecti
                - Thesauris sacris.
                - Eleemosynis.
          - Subsunt, quatenus Discunt, Reguntur, tum
            - Viri.
            - Mulieres.
        - Peculiari aliquibus certo uoto adstrictis: & uel
          - Monastico, cõtra hostes spirituales. MONACHATVS Christiani
            - Institutio, in Genere, in Specie.
            - Exercitatio: tum
              - Virorum. Monachatus
                - Susceptio. Nempe
                - Qui. Monachi facti ex
                - Episcopis. Regibus, Principibus.
                - Ducibus bellicis. Præfectis. Medicis.
                - Sponsis, Maritis. Seruis.
                - Latronibus. Exulibus. Morituris.
                - Quomodo. Monachi facti
                - Sponte.
                - Ab alio
                - Inducti.
                - Persuasi.
                - Cur. Monachi facti causa
                - Pœnitentiæ. Valetudinis. Voti.
                - Meriti. Securitatis. Desperatiõis.
                - Ineptiæ. Amissionis liberorum.
                - Professio.
                - Depositio, Dereliction. Exuto monachatu facti
                - Eremitæ.
                - Episcopi.
                - Seculares.
              - Mulierũ. MONACHARVM perpẽdatur ordinis
                - Susceptio:
                - Quæ. v. g.
                - Virgines. Maritatæ. Sponsæ.
                - Viduæ. Reginæ.
                - Nobiles. Meretrices.
                - Quomodo
                - Per se, Sponte.
                - Ab alio
                - Persuasæ.
                - Coactæ.
                - Vbi. Inter
                - Viros.
                - Mulieres.
                - Cur. Causa
                - Pœnitentiæ. Castitatis seruãdæ.
                - Repudij. Amissionis liberorũ.
                - Professio. Depositio.
          - Militari contra hostes carnales. MILITVM sacrorum
            - Institutio.
            - Exercitatio.

A. Cul.

- Materiæ, siue Obiecti quod colitur. CVLTVS Christianorum respectu MATERIAE, siue obiecti. Sic colitur
  - Primariò & per se Numen. Videlicet
    - Deus.
    - Intelligentiæ.
    - Diui, siue Homines deificati, quo ad
      - Animas.
      - Corpora sancta, quatenus
        - Acquisita
          - Miraculo. Precibus.
          - Dono. Prẽcio.
          - Raptu.
        - Inuenta casu.
        - Eleuata, Exornatà.
        - Occultata. Translatà. Cultà.
  - Secundariò, quicqd non per se, sed propter Deũ diuósue cõlitur: siue illud sit
    - Animatum
      - Rationale. Homiõ
        - Viuus.
        - Mortuus.
      - Irrationale.
    - Inanimatum, uidelicet
      - Loca. Putà
        - Templa
          - Extructa, considerata secundùm
            - Materiam.
            - Locum.
          - Consecratà. Exornatà.
          - Culta. Expiatà.
        - Monasteria. Cœmeteria.
      - Tẽpora. Temporum sacrorũ institutio, obseruatio, cũ sideratorũ respectu
        - Temporis maioris, cui insunt:
          - Anni. Sic colitur Annus
            - Septimus.
            - Quinquagesimus
              - Seculi.
              - Aetatis.
          - Mensis. Hebdomadæ.
        - Memoriæ
          - Christi in
            - Genere.
            - Specie. Cultus
              - Natiuitatis. Paschatis.
              - Corporis Christi.
              - Crucis.
          - Sanctorum,
            - Omnium.
            - Quorundam.
            - Martyrum. Defunctorum.
          - B. Virginis. Io. Baptistæ.
          - D. Petri. Marinæ.
          - Dominici. Francisci.
        - Actionis. Tempus
          - Dedicationis.
          - Restitutionis.
      - Libri sacri. Scripturæ sacræ cultus: quo ad
        - Linguam.
        - Vsum.
      - Imagines. Simulacrorum
        - Cultus, quò ad
          - Acquisitionem.
          - Dedicationem.
          - Venerationem, Adorationem.
        - Neglectus.
      - Ignis.
      - Reliquiæ, Monimenta sacra
        - Christi opt. max.
        - Sanctorum hominum.
        - Sacrorum.
      - Arma sacra. Vt
        - Aqua. Cerei, Candelæ.
        - Oleum. Spongia.
        - Organa. Campanæ.
      - Vasa sacra. Vt Aræ, Vrnæ.
      - Donaria sacra considerata secundùm
        - Λοῦτρον.
        - φυλακτὸν.
        - δόσιν.
      - Reditus sacri. Vectigalia
        - Rata. Instituta, Concessa, Datà.
        - Controuersa.
- Instrumenti. Vide sig. B b.
- Formæ siue Modi quo colitur. Vide signum C c.

A. Cultus Christianorum cõsiderantur partim respectu

- In Homine, tãquam Actiones et Passiones quædam religiosæ, cultui diuino ministrantes. Referuntur autem uel ad illius
  - Animũ, Vt sunt
    - Suspiria.
    - Fletus.
    - Vota: perpendendo
      - Quibus fiant: nempe
        - Deo.
        - Diuis.
      - Quid noueatur. v. g.
        - Nudipedalia.
        - Templa.
        - Equum.
    - Orationes. Harum
      - Institutio.
      - Obseruatio.
      - Fructus. Neglectus.
    - Lectiones. Recitationes. Disputationes.
    - Silentium. Concilia.
  - Corpus. Sic colitur Deus per
    - Alimentorum
      - Vsum, ratione habita
        - Delectus.
        - Temporis.
      - Abstinentiam, & Ieiunium, respectu
        - Temporis.
        - Finis.
        - Ciborum
          - Quantitatis.
          - Qualitatis.
        - Sacrorum.
    - Somnum. Vigilias.
    - Exercitationem, ut per
      - Peregrinationes sacras. Perpendendum
        - Qui peregrinentur:
          - Reges.
          - Monachi.
          - Mulieres.
        - Quò.
        - Quomodo:
          - Nudis pedibus.
          - Precibus, Donariis.
          - Habitu noxij. Armis.
        - Cur. Causa
          - Orationis.
          - Expiationis.
        - Quo fructu. Ex peregrinatione
          - Regnum.
          - Dignitas equestris.
          - Mors. Impietas.
      - Quietem.
    - Stationem. Cubatum.
    - Vestitum, quo ad
      - Delectum.
      - Contemtum.
    - Carceres, Vincula.
    - Sepulturam, secundùm
      - Habitum.
      - Modum.
      - Locum. Tempus.
  - Fortunas Sic colitur Deus quo ad
    - Diuitiarum
      - Contemtum.
      - Abiectionem.
    - Honorum
      - Contemtum.
      - Depositionem.
    - Ignominiæ tolerantiam.
    - Amicitiã
      - Sacram. Ordines sacri.
      - Politicam.
      - Oeconomicam. Quo ad Coniugij
        - Cultum:
          - Inter quos.
          - Quomodo.
          - Quoties.
        - Neglectum.

Extra Homines, tanquam Adiuncta quædam. Huc obiectum secundarium referri posset: quatenus per illud Deus colitur: de quo in præced. ut ipsummet coli uidetur. Sic v. g. Scriptura sacra per se colitur, dum legitur, explicatur, propter auctorem Deum, à quo profecta est.

Bb. Instrumentũ per quod Deus colitur, huius est loci: quatenus uerò ipsum quoq; colitur, inter Materiales locos refertur. Instrumentum eò instructi instrumẽtiũ est. Sic Manus, sic Malleus: illa internum & inhærens: hic ëxternum & circumsistens. Ergo etiam hoc loco INSTRVMENTA cultus diuini alia considerantur

Cc. Forma Deiũ colendi alia

- Deus ab Homine id quod est
  - Primaria, quãdo Cultus ipsi met Deo uel Diuis applicatur. CVLTVS Dei primarius, & immediatus, quãdo scilicet uel
    - Dignum accipit: Cultum scilicet
      - Internum per
        - Fidem, Credulitatem.
        - Amorem. Spem. Timorem.
        - Humilitatem.
      - Externum oris & operis. Cuius generis est
        - Laus, Gratiarum actio.
        - Honor, Veneratio.
        - Sacrificii. Sic Missæ, ut sacrificiũ esse dicitur, perpendantur
          - Generatim
            - Caulæ: Videlicet
              - Forma,
                - Materia.
                - Coniunctim.
                - Diuisim. Vt sunt
                - Præfationes, Introitus.
                - Euangelium, Epistola, Symbolum.
                - Psalmi. Preces. Allocutiones.
                - Oblationes. Cõsecratio. Canõ.
                - Pacis osculum. Benedictio.
              - Efficiens. Huc
                - Personæ, nẽpe
                - Sacrifici
                - Qui. v. g.
                - Pontifices.
                - Reges.
                - Quales
                - Casti.
                - Initiati.
                - Diligentes.
                - Diaconi, Ministri.
                - Spectatores: quo ad
                - Numerum.
                - Gestus, Morei.
                - Locum.
                - Vasa.
              - Finis. Missa pro
                - Martyribus.
                - Mortuis.
            - Accidentia. Videlicet
              - Tempus. Locus. Linguã.
              - Cultus. Vsus, Accommodatio.
              - Conuiuium. Miracula.
          - Speciatim, Differentiæ uariæ.
        - Pompæ. Ludi. Obedientia.
    - Indignum nõ accipit. Cuius sunt generis, Deum non
      - Tentare.
      - Accusare.
    - Precatur. Exquirit per Oracula.
    - Bonum
      - Cœnã Dõmini, Synaxis. Perpendendæ
        - Res, Quid sumatur:
          - Per se, Species à Christo institutæ.
          - Per accidens. Succedaneæ.
        - Personæ, tum
          - Accipientis:
            - Qualis
              - Puberes.
              - Initiati, Expiati.
              - Increduli. Dæmoniaci.
            - Quoties.
            - Quando. In
              - Inauguratione.
              - Morbo.
              - Somno. Morte.
            - Quomodo.
          - Dantis. Vt est
            - Angelus.
            - Sacerdos.
      - Sacramenta. Huius sunt loci
        - Baptismus. Consideratio
          - Caularum.
            - Materiæ quæ adhibetur.
            - Formæ siue Modi
              - Generatim.
              - Speciatim:
                - Ante baptismum.
                - In baptismo
                - Habitus.
                - Tinctura. Allocutio.
                - Nominis impositio.
                - Post:
                - Cura corporis.
                - Dona.
            - Efficiens, tum
              - Primary:
                - Agentis, qui Baptizat.
                - Patiẽtis, qui Baptizatur:
                - Quis, Quales. Puta
                - Infantes.
                - Adulti.
                - Aegrotãtes.
                - Mortui.
                - Quoties.
              - Secundarij; Adstantium.
            - Finis. Cur.
          - Accidentium. Videlicet
            - Temporis.
            - Loci.
        - Confirmatio. Pœnitentia. Ordo sacerdotij. Coniugium. Inunctio.
        - Signa quælibet alia sacra.
      - Obtinet per
    - Homo à Deo
      - Malum deprecatur.
  - Secundaria, quando Cultus non Deo, sed Homini propter Deum applicatur. Vide signum Dd.

- Dd. Sic religiosa Exercitatio duplex. Vel quatenus homo exercet
  - Seipsum, quo ad
    - Animum
      - Theoricè
        - Meditando.
        - Recitando.
        - Interpretando.
      - Practicè
        - Confitendo
          - Deo.
          - Hominibus.
        - Lugendo.
        - Pœnitendo. POENITENTIA *considerata respectu*
          - Personarum. *Qui pœnitentiũ agunt uel*
            - Per *se*.
            - Per *alios*.
          - Culpę. Ob
            - Officij *usurpationem*.
            - Templum *uiolatum*.
            - Cædem.
          - Modi:
            - Supplicando.
            - Conuersationem *fugiendo*.
            - Corpus *excruciando*.
    - Corpus,
      - Cibo. Somno. Venere.
      - Vestitu. Cubatu. Flagellis.
      - Peregrinationibus. Morte.
    - Fortunas,
      - Paupertatem
        - Fugiendo.
        - Sectando.
      - Probra
        - Non *declinando*.
        - Perferendo.
  - Alios, *quoad*
    - Animum,
      - Theoricè: *quatenus*
        - Erudit *alium*
          - Prophetia.
          - Concionibus.
        - Disputat *contra alterum*.
        - Corrigit. Confutat.
      - Practicè: *sic*
        - Condolet. Consolatur. Amat. Odit.
        - Intercedit, *Orat*.
        - Pœnitet *pro alio*.
    - Corpus: *quatenus*
      - Alit. Vendit.
      - Peregrinationis, *uel Orationis, uel Vigiliarum, uel Ieiunij labore subleuat*.
      - Sepelit.
    - Fortunas: *res spectu*
      - Operum, *Necessaria subministrat aliis*.
      - Honorum, *uel*
        - Honorat
          - Viuos.
          - Mortuos.
        - Ignominia *notat*.
      - Impe rij. Sic
        - Arrogat *sibi imperium in alios*.
        - Exercet *imperium, Imperat, Mandat aliis*.
        - Coercet, *castigat*. CORRECTIO, *Castigatio aliorum, ratione habita*
          - Gulpæ. Ob
            - Personæ.
            - Hæresin. Magiam.
            - Apostasiam. Sacrilegium.
            - Perfidiam *quamcunq*.
          - Modi. Videlicet
            - Interdicto, *Excommunicatione*.
            - Inquisitione.
            - Iudicio.
          - Instrumenti:
            - Igne. Bestiis.
            - Laqueo.
            - Exilio.
        - Soluit, *Liberat alios*.
        - Obedit *aliis*.
        - Imperium *detrectat*.
      - Amici tiæ, *uel*
        - Conciliat *alios inter se*.
        - Defendit, *Protegit alios*
          - Armis.
          - Scriptis.
        - Persequi tur *alios*
          - Iudicio.
          - Armis. *Huc Expeditiones bellicæ Christianorum contra*
            - Turcas.
            - Ethnicos.
            - Christianos.

Voluminis Vigesimiseptimi Liber III.

DE RELIGIOSA CHRISTIANORVM societate.

CHRISTIANORVM RELIGIOSAE SOCIETATIS ΚΤΗΣΙΣ.

INSTITVTIO. INVENTIO.

QVI.

Ex Iustitiæ religiosæ locis illustrari potest.

QVOMODO. PVTA

Doctrina.

Vide Iustitiam religiosam.

Anglia omnium ferè totius Europei ORBIS Latini monasteriorum & cœnobiorum parens & altrix appellari potest. Ex ea enim prodiere, qui uel nouos instituerunt, uel ueteres uiuendi ritus instauraunt. Polyd. in Hist. Anglorum.

Ceremoniis.

[redacted]

Exemplis.

Quòd Iudæi per omnes ferè terras gẽtesq; dispersi sunt, unius ueri Dei prouidentia est in CHRISTIANÆ religionis propagationem: ut quòd deorum falsorum usquequaque simulacra, aræ, luci, templa euertuntur, & sacrificia prohibẽtur, de codicibus eorum probetur, quemadmodum hoc fuerit tanto antè prophetatum: ne fortè, cùm legeretur in nostris, à nobis putaretur esse confictum. D. August. lib. 4. de Ciuitate Dei, cap. 34.

Episcopatuum fundatione.

CAROLVS Magnus uictos Saxones ea lege seruauit, ut Christi fidem cum religione susciperent. Igitur in loco Osnaburga, habitatoribus satis frequẽte, quum uicinam Vedekindi ducis arcem iam captam imposito firmasset præsidio, ecclesiam exædificauit primam in prouincia episcopalem, eique præfecit Vihonem, primum eius loci pontificem. Deinde in Orientali Saxonia extruxit in loco Salingstede insignem ecclesiam, & in honorẽ diui Stephani iussit consecrari: preposuitq; primum ei episcopum Hildegrinum. Sed hic episcopatus posteriorib. seculis de hoc loco, quem tum Salingstede, nunc uocant Osteruyck, in Halberstadium est translatus. Tertiam deinde episcopalem ecclesiã rex erexit in mediterraneis Saxoniæ, nũc Vestphaliæ, in Miminigrode, qui postea ab insigni ibi fundato monasterio dominarum nomen accepit, ut urbs tota Monasterium usque hodie dicatur: locumq; iussit consecrari in honorem diui Pauli, præposuitq; loco pontificem sanctum uirum Ludgerum Phrisium, fratrẽ Hildegrini Halberstadensis pontificis In orientali Saxonia, ultra Visurgum, quartum iussit rex esse episcopatũ in loco Konende, illo tẽpore satis celebri, atq; habitatorib. frequenti. Sed commodiorẽ deinde conspicati locum, in Verdã (oppidũ tunc quàm nunc celebrius) transtulerunt: ibiq; consecratus est iussu regis episcopus Suibertus, Abbas Anglus. Bremensis quoq; ecclesia, an. 788. sumsit exordium, auctore Carolo, preposito illi Villehado Anglo. Padeburnensis uerò episcopum ab eodem Carolo accepit Haimarũ an. 795. Cranzius lib. 1. Metrop. cap 37. Posteaquam uerò Vedekindus Saxoniæ dux ad fidẽ Christi peruenit, permisit Imperatori ad fluuium Veseram (ueteres dixere Visurgum) arcem suam, ut in eo firmaret episcopo locum (capax enim amborũ erat) cumq; episcopo diceret, Tua atq; mea erit cõmunis iure arx ista, factũ est ut inde Saxonũ lingua Myndyn fuerit dicta. Cranzius lib. 2. Saxoniæ, cap. 16. Addidittandẽ Ludouicus Pius Aulicensem, qui pòst Hildesheimẽsis dictus est. Hamburgensem ecclesiã Metropolitanã constituere in animo habebat Carolus Magnus. Verũ id demũ Ludouicus Pius eius F. præstitit. Nã cùm Ansgarius Daniã diuini uerbi illustrasset prædicatione, assumtũ de Corbeiensi cœnobio ad ripã Viseræ, Mogũtiæ an. 833. fecit archiepiscopũ Hamburgensem consecrari, subiiciens eius ditioni omnia Aquilonis regna, & quicquid ultra Albeã in Boream est situ populorum, Vandalos, Danos, Sueones, Noricos, & quicquid gentiũ est ex illo latere mũdi, usq; in regionẽ nouissimã à mortalib. habitatam. Nicolaus tandẽ Pp. Hamburgensem & Bremensem episcopatus copulari, & deinceps pro uno sanxit haberi: & tã ipsum Ansgariũ archiepiscopum, quàm eius successores, legatos & uicarios apostolicæ sedis constituit in omnibus gentib. Danorũ, Suconũ atq; Slauorum, hoc est Vandalorum: quòd & antea Gregorius IV. papa concesserat. Cranzius lib. 1. Metrop. cap. 32.

ERICVS II. Danorum rex, Hierosolymitana peregrinationẽ suscepta, ne Dani sub externo pontifice sacrorum munera celebrarent, missis ad curiã legatis, archiepiscopatus insigne expetendum curauit. Legatus ergo pontificius, cùm celeberrimis Danorũ urbibus inspectis non minorẽ personarum quàm ciuitatũ respectum egisset, Lundiæ ob egregios Asceri mores, tum q; ad eam è finitimis regionibus terra mariq; transitus abunde pateret, hunc honorẽ deferendũ existimauit. Nec solùm eam Hamburgensi archiepiscopo, cui hactenus paruerat, exemit, sed etiam Sueciæ, Noruagiq; que religionis titulo magistram effecit. Saxo lib. 12.

Noruagia cùm ab initio suscepti Christianismi pontifices suos ab Hãburgensibus episcopis (legatione perpetua in Aquilonis regna fungentib.) accepisset: an Sal. 1054. NICOLAVS (qui postea factus est Adrianus quartus) Romanæ ecclesiæ Cardinalis, Britannicũ mare permensus, Noruagiã, in ecclesiasticis reb. tum Lundunensi archiepiscopo parentẽ, archiepiscopatus titulo insigniuit, Trondennis constituens totius regni metropolitanũ: qui nũc mutato urbis nomine Nidrosiensis appellatur. Idem in Suecia peragere cupiens, nõ potuit, Suecis atq; Gothis de primatu inter se cõtendentibus, quũ neq; de loco neq; de persona conuenirent inter eos. Danorũ interim offensam beneficij delinimẽto sedauit: & ereptæ Noruagiæ dãna, Suetici primatus munere pensaturus, futurũ Suetici sacerdotij insigne apud Eschyllũ Lundensem archiepiscopum deposuit, dandũ ei, in quẽ concors Suconũ Gothorumq; suffragiũ conuenisset. Statuitq;, ut quicunque Suconum creandi essent pontifices, pallio à curia dato, per Lundẽsem insignirẽtur antistitem, eamq; sedẽ perpetuo uenerarẽtur obsequio. Hoc priuilegium cùm Eugenio successisset confirmauit. Cranzius libro 5. Noruegiæ, capite 7. ex Saxonis libro 14.

ADALDAGVS, Hamburgensis archiepiscopus, quũ rex Otho I. Danorũ regẽ ad Christianismũ coegisset, tres episcopatus in Iutia constituit: Slesuico Haraldum præfecit, Ripæ Liafdagum, Reinbrandum Arusiæ: iisq; cõmendauit ecclesias, quæ erant in Fionia, Selandia, Scania, & in Sueonia: nã ibi necdum fuere episcopales ecclesiæ. Vandaliã quoq, suis & Christianis legibus rex Otho parére coẽgit: quocirca in urbe Aldenborg episcopalẽ iussit ecclesiã consecrari. Præfecit aũt illi primum episcopũ præstantem uirũ, Marcõnem, deditq; limitẽ ditionis à Slesuici terminis per omnẽ regionem Obotritorum, usq; ad Panim fluuiũ. Tum primũ Hamburgensis metropolis cepit habere suffraganeos: quæ hactenus sola in latissimis regnis, religioni diuinæ præsidebat sine adiutorio. Cranzius lib. 3. Metropol. cap. 26.

An. Sal. 1163. Geroldus Aldenburgensis episcopus, uidens Lubicam nouam ciuitatem reddi populosam, & opibus crescere, Aldenburgum uerò in medio Vandalorum nationis prauæ constitutum, assiduè periclitari: ab Henrico Leone Saxonum duce sedis suæ translationem impetrauit, quum id quoq; duci ex sua dignitate uideretur. Ergo designauit locum in quo ædificaretur oratorium, in titulum matricularis ecclesiæ, & areę claustrales erigerẽtur. Et statuerunt illic præbendas duodecim clericorum canonicè uiuentium: ut tertia decima esset præpositi. Dedit ẽpiscopus in stipẽdia fra-

fratrum decimas quasdam, & redditus Vandalicos, quantũ satis esset [illegible] gnauit quoq; Adolphus Holsatiæ comes uil las op[illegible] ope Lubicam, quas statim dux obtulit in usus fratru[illegible] teloneo cuiq; fratrum marcas duas Lubicensis monetæ, insuper alia, quæ priuilegiis ecclesiæ sunt inscripta. Cranzius lib.4. Vandaliæ, cap.37.

MAGDEBVRGENSI urbi, à se in primordiis regni sui fundatæ, Imperator Otho Magnus post annos XXX. eum addidit honorẽ, ut metropolitica esset dignitate: sed diu caruit territorio: de quo regi cum Bernardo Halberstadensi episcopo grandis erat controuersia, ꝓ ille ecclesiæ suæ iura minui non pateretur. Illo autem mortuo, de Vallersleue tulit episcopalem sedem, quam inibi pater eius collocarat, & transtulit Magdeburgum: additoq; honore ex sententia summi pontificis, fecit archiepiscopalem, ut esset omnibus Vandalicis ecclesiis metropolis & caput: subiecitq; illi ecclesias Mersburgensem, Misnensem, Citzensem, Hauelbergensem & Brandeburgensem, quæ hodie quoq; parent: dedicariq; illam iussit in honorem D. Mauricij. Nam eius tutelaris sancti monasterium in expeditione bellica læsisse uidebatur. Huic metropoli præfecit Albertum summæ sanctitatis patrem. Cranzius lib.3. Metrop. cap.28.

Ante MALCOLMVM III. regem quatuor Scotiæ episcopi erãt, sancti Andreæ & Murthlacensis, etiam tum florentes: duo alij, Candidæ casæ & Glasguensis, qui iam tum collapsi à temporibus Kentigerni Ninianique regum penè interierant: eos primùm restituit, delectis ex omni Scotia uirtute eruditioneque præstantibus uiris: duosque illis alios adiecit, Morauiensem & Cathenensem. H. Boethius lib.12.

DAVID I. Scotorum rex, quatuor nouos constituit episcopos, Rossensem, Brechmensem, Dounkeldensem, & Dounblacensem, amplissimisq; redituibus locupletauit. Quintum ex Murthlacensi fecit Abberdonensem. Boethius lib. 2.

Scotiæ episcoporum primus erat Eboracẽsis Archiepiscopus Anglus. At cùm ab inimicæ gẽtis præsule, per tumultus præsertim bellorum ius petere graue esset, an. Sal. 1471. IACOBVS III. Scotorũ rex impetrauit, uti S. Andreæ episcopus deinceps Archiepiscopus esset, eique XII reliqui Scotiæ episcopi subiicerẽtur: etsi Scotiæ præsules ualdè resistẽrẽt. & regi undecim marcarum millia pollicerentur. Appendix Historiæ Scotorum.

CAROLVS IV. Imp. ad cumulandam Ecclesiasticam Pragæ dignitatem, Episcopum Pragensem Ernestum, in contumeliam metropolitani Mogũtini, qui Carolo aduersas partes fouerat, Archiepiscopũ à Clemente Romano Pontifice creari curauit. Dubrauius lib.22.

Monasteriorum extructione.

LVDOVICVS Pius Imp. suscepta cura regni, primam sacræ religionis curam suscepit: translato ex Francia monachorũ collegio, de Corbeia ad ripam Sommæ fluminis sumto, ad ripam Visurgi (aliàs Viseræ) in Saxonia, nouam Corbeiam exædificauit, illic boni profectus optima iaciens fundamenta. Fuit in ea translatione diuus Ansgarius, iuuenis etiamnum, gentium Aquilonarium pòst factus apostolus, & inde archiepiscopus Hamburgensis. Cranz. lib.1. Metrop. c.19.

PRIBISLAVS primus ciuitatem cum Christianismo in terra Obotritorum & Bissinorũ firmauit. Monasteriũ Dobran fundauit: cum Hẽrico Leone Saxonum duce in terram Sanctam est peregrinatus. Quum autem ex ea reuerteretur, reb. excessit humanis, anno Christi 1179. Eo mortuo, qui ex proceribus fidem Christi nomine tenus coluerãt, monasterium ferro ac flammis inuasere: rati religionem nouam facilè eneri, si caput religionis (quod ibi esse interpretabãtur) subuertereretur. Niclotus, Rostokij & orientalis citra Panim prouinciæ dominus, collectis armis occurrit grassatoribus. Sed multitudine hostium agmen eius interceptum, & pene ad internecionem cæsum, uix ipso dilabente principe. Bureuinus Pribislai F. magnificè restauraui monasterium, locupletauitq; datis prædiis pluribus. Euersores autem, non tam armis quàm prudentia & ratione mansuefecit, ut ex animo fidem amplecterentur. Cranzius lib.6. Vandaliæ, c.24.

Armis.

An. 1095 in terrã Sanctã sacra expeditione suscepta MILITES quidam sacri per Boëmiã iter faciẽtes, Iudæos ad baptismũ uel inuitos cogebãt, & pertinaciùs resistentes interficiebãt: Aberat tunc contra Polonos BRETISLAVS II. rex. Sed reuersus, cùm Iudæi ad uomitum denuo reuerterentur, bona illorum in fiscum insuper redegit. Dubrauius lib.9.

MEYNARDVS de Zegeberg, sacerdos, ordine regularis, Liuoniam cum mercatoribus Lubicensibus adiit, paulo ante MCC. à Christo annum. Casam extruxit, in qua mansit cum famulo: linguã gẽtis magno labore perdidicit, & paulatim instruxit diuina religione quos potuit: basilicam erexit: inde etiã, quia à Lituanis fiebant incursiones, præsidiũ firmaueret: in loco, quẽ hodie uocant Kerkholm, arx præcipua ordinis, ad ripã Dunæ fluminis, duobus millib. supra Rigam metropolim. Consecratus inde ab archiepiscopo Bremensi in eam prouinciam Liuoniensis episcopus idem Meynardus, rem auxit ecclesiasticam. Ei Bertoldus Cistercienſium bbas, successit, & reb. intentus augendis, in procurrentes fidei hostes unà cũ peregrinis, qui deuotionis gratia ad militiã conuenerant, pugnaturus, equo infrẽni prouectus in medios barbaros, confoditur. Interim multi se spontaneos in sacrã aduersus Christi hostes militiam deuouerunt: nouoq; religionis habitu adinuento, se Gladiferos fratres appellauere. Albertus tertius Liuoniensis episcopus, Bremensis canonicus, perfecit diligentia singulari, ut summus pontifex plenariã militiam sacrã Liuoniæ indulgeret. Proinde duces, comites, pontifices, milites, mercatores, omnis generis in sacram se accinxere peregrinationem. Qui annum militassent, eo elapso redibant in sua, nouis aliis subeuntibus. Itaq; per annos triginta rem Christianam adauxit. Primus cinxit muro Rigã ciuitatem, & ecclesiam ibi erexit. Fratres aũt Gladiferi, qui [illegible] duos habuerãt, magistros, ꝓpter hostiũ indomitã pe[illegible]iã fratrib. ordinis Teutonicorũ, iam in Prussia commorantibus, euocatis, sese illis subdideré. Cranzius lib.6. Vandaliæ, cap.11.

In Teutonicorum ordinem, titulo beatæ Mariæ, in ipsa expeditione principũ, sub Imperatore Friderico I. terrã sanctã magnis agminib. petentiũ, ceptũ, multi se cõtulere militares uiri, fortiter in terra sancta pugnantes: obtinuitq; Fridericus II. ab Honorio summo pontifice eum ordinẽ cõfirmari: deditq; fratrib. per Germaniã disseminatis Prussiã prouinciam gladio ad Christiana sacra cõ[illegible]ellendã: ut nihilominus memorati fratres suũ haberent agmen in terra Sancta, quoties opus uideretur. Huius ordinis magister sub Friderico nauigabat Ptolemaidẽ, classe Bri[illegible]dusij coacta: sed per inducias Damiatæ constitutas, quũ int[illegible]ceptus esset rex Francie cum [illegible] fratres Teutonici [illegible] intenderunt: & felici auspicio terram omnẽ sibi parẽre, populumq; factũ subire baptismũ coegerunt. Aucta est ibi res Christiana, & usq; ad Liuoniam propagata. Cranzius lib. 7. Vandaliæ, cap.26. & 27.

GODESCALCVS presbyter Germanus sub Hẽrico III. qui bello Turcico impeditus erat, XV. millibus militum Iudęos in Germania habitantes ad fidem coẽgit, recusantes interfecit. Stumpfius.

Diu quidẽ in Hispania disceptatũ in Regio Senatu fuisse audimus, nũ Iudi bello, an sola diu[illegible] uerbi Christiani promulgatione, prædicationéue, ad nostra sacra & ritus traducẽdi forẽt. Obtinuisse, reclamantib. tamẽ multis, aliquot Dominicanorũ sententiã: qui beneuolẽtia potius, & persuasione, quàm ferro, ad Christianã religionẽ conuertendos esse, putarent. Cùm igitur ex iis quidã sese inermes in Floridã hoc nomine contulissent, statim à Barbaris fuisse trucidatos, sul titiæq; suæ pœnas dedisse. Atabalibæ porrò, Peruanorũ regi, nostræ religionis capita fuisse proposita referũt, quę ea intelligeret, atq; reciperet. Audisse: exhibitum ei Breuiariũ, quod appellant, à Christiano sacerdote, in eo, quæ dicerentur, contineri, & fusius explicari. Vbi aliquamdiu Breuiarij paginas euoluisset, Nihil ab eo libro sibi narrari, uel exponi, respondisse: & librũ in terram, tanquam ridiculum, proiecisse. Voces illico militũ Hispanorum in cœlum eiaculatas: quibus opprobrio Deum adfici, diuinum eius uerbũ cõculcari, exclamarent: & hoc prætextu captum, & regno fuisse spoliatum. Necessariò igitur usus alteram sententiam, nimirum ui armisq; Indos ad Christianam fidem esse deducendos compellendosq;, comprobauit. Io. Metellus.

Suppliciis.

EMICHO quidam ad Rhenum comes, pietatis zelo non exiguam Iudæorum multitudinem ad Rhenum, Mœnum & Danubium, fidem Christi amplecti detrectantium, trucidauit. Hedio in Chronico. EBERHARDVS Treuirorum episcopus, pertinaces urbe eiecit. Catalogus Treuirensium, Seculo XI. post Christum.

ALBERTVS Austriæ dux antequã Romanum suscepisset imperiũ, in Iudæos desæuiens, eos omnes in sua ditione occidi iussit, qui nollent ad Christũ conuerti. Multi præ metu baptisma suscepẽre. Ex quibus unum Fridericus antequam imperaret, in cubiculum suum uocatum, quasi fratrem dilexit. Is post aliquot annos ad Iudaicam fidem sese reuersum affirmabat. Fridericus suadens ne uiam uitæ desereret, cùm nil proficeret, Theologos Viennẽses accersit, qui iuuenem instruant: addit preces, addit lacrymas, promittit, minatur. Postremò cùm nil proficeret, iuuenem iudicibus tradidit. Ille ad supplicium ductus, nullis cõstrictus uinculis (sic enim petierat) ut pyram ardentem uidit, Hebraicum cantiẽ incipiẽs, in medias flammas intrepidus se coniecit, atq; ibi cantans exustus est. Aeneas Syl. lib.3. Com. in Alfonsum.

CHRISTIANAE RELIGIONIS ΦΥΛΑΚΗ. HVC PERTINET

CONFESSIO. FACTA

SANGVINE, Mortes.

Sic Martyres κατ' ἐξοχὴν dicti, de quibus sub Fortitudine tolerante.

ABSQVE SANGVINE.

Hue ii qui eximie Confessores uulgò appellantur, uotò saltem ad Martyrii palmam aspirantes, ut Origenes olim.

MVTATIO RELIGIONIS QVALISCVNQVE.

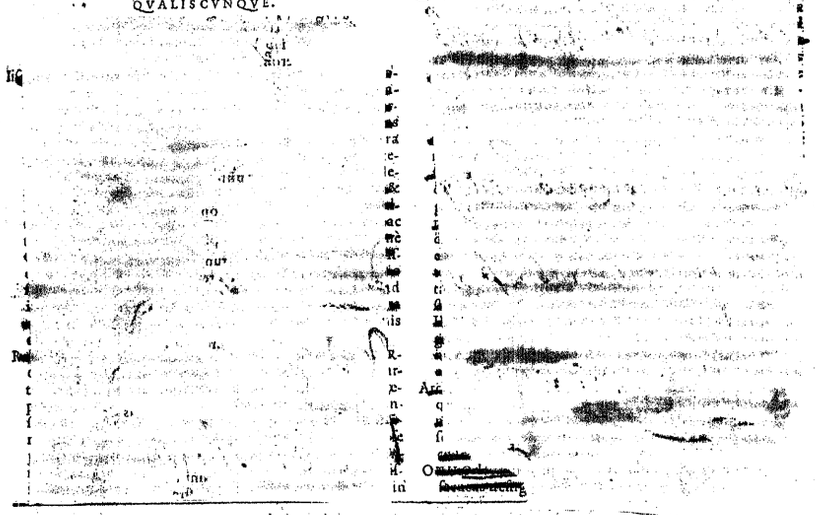

CHRISTIANAE RELIGIONIS XPHCIC. HVC RELIGIOSI

POPVLI.

Ante Christum agnitum nulla gens pertinacior errorũ quàm NORVAGIORVM: post susceptam Christi fidem, nulla constantior. Ferunt olim è terra sua qualibet de causa peregrinatos, quum primùm redissent, terramq; attigissent, pronos cadere in terram, & facto signo crucis, eam exosculari solitos: O, inquiunt, terra Christiana ante oẽs. Adeo generis sui cultum extollebãt, cęterorum contemnebãt. Cranzius lib.6. Noruegiæ, cap 11.

PONTIFICES.

PIVS II. Pont. Max. ritus sacrorum & ceremonias ita ubiq; tenuit, ut ad Sublacum cœnobitas, cœnam eodem apparatu, quo illis, ministrari sibi biduo iusserit: quod & Capreolæ in Hetruria fecit, & ad cœnobium D. Benedicti in Mantuano, & in Florentino ad Carthusiam, cùm ibi substitisset. Campanus in eius uita.

REGES.

Sub loco Iustitiæ religiosę plura exempla inuenies.

CAROLVS Magnus incredibili studio diuinum in ecclesia procurauit officium. Eius hortatu per omnes penè prouincias depositum est Ambrosianum officium, & Gregorianũ susceptum. Patrum sermones, sanctorum uitas iussit ex fide transcribi. Martyrologium in ecclesiis maioribus & cõuentualibus p singulos dies recitari uoluit. Ecclesiam mane & uesperi, nisi magnæ causę intercederent, item nocturnis horis, & sacrificij tempore, quoad ualetudo pèrmitteret, impigrè frequentauit: curauitq; magnopere, ut omnia compositè fierent: ędituos crebrirrimè commonens, ne quid indecens aut sordidũ uel inferri uel in tẽplis permanere sineret. Cranzius lib.1. Metrop. c.18.

IDEM quoque toto regni sui tempore nihil duxit antiquius, quàm ut urbs Roma sua opera suoq; labore ueteri pollaret auctoritate, & ecclesia sancti Petri non solùm per illum tuta & defensa, sed etiam suis opibus præ omnibus ecclesijs esset ornata ac ditata. Eginhardus in uita eius.

FRIDERICVS Barbarossa Imp. omnem horam, qua coram Deo psallebatur, comperẽti uenerabatur silentio, nec ullus interim eũ audebat de quouis sollicitare negotio. Peractis uotis, & post Missarum solennia, diuinis consignatus reliquijs, negotijs uacabat. Radeuicus lib.4. cap. ult.

FERDINANDVS rex Asturum & Castellæ ad sancti Facundi monasterium ueniens, quasi unus è monachis & diuinis officijs insistebat, & cibarijs regularibus utebatur. Cũ porrectum uas uitreum de manu Abbatis ad mẽsam uenale sedens excepisset, illudq; fractum ẽsset, pro negligentia pœnitens, uas aureum gemmis ornatũ curauit afferri, & Abbati pro uitreo obtulit. Rodericus Toletanus lib.6. rerũ Hisp. c.

VENCESLAVS, Vratislai F. Boemorum princeps, ab omni ambitione inuictus, demissius penè princeps q̃ priuatus agebat, aliquantoq; diligẽtius obseruabat, ne quid de instituto prioris uitę apud aulam Ludmillam transactæ intermitteret. Nam & noctibus intẽtius quàm prius ad psallendos psalmos, laudesq; Deo dicendas utebatur, & dies per plura pietatis officia transigebat, crebrius in funus prodeũdo, languentes inuisendo, laceros nudosq; conuestiendo, pauperes alimentis sustentando. Instituerat præterea sibi inediæ ac uigiliæ quoddam quasi cum auia certamen, experiri satagens, ipse an illa sæpius ieiunaret, pernigilaretq;. Cùm sacerdotibus assiduè uersabatur, & sacris ministrabat, noctu plerunq; uel media hyeme loca sacra uigiliarũ nudis pedibus adibat. Dubrauius lib.5.

EMMANVEL Lusitaniæ rex Ecclesiæ sanctionibus alacritate singulari parebat, mores & ritus ab Ecclesia cõstitutos summa sanctitate & cæremonia tuebatur. Tẽpore, quo memoria suppliciorum, quæ Christus pro nobis in cruce pertulit, ritu solenni cõsecratur, à templo minimè discedebat: & tribus diebus, quibus sanctissimum Eucharistiæ sacramentum erat in sepulcri quadam similitudine conditum, ut nobis memoriam nostræ salutis repræsentaret, neq; uestes exuebat, nec ab eo loco, nisi ad aliquod breue tempus abscedebat: & cùm somnus illum complectebatur, ibi sine ullo uitæ delicatioris instrumento paululum accubabat. Multas sanctorum hominum religiones instauraut, fluxos mores ad pristinam redegit, Ecclesiam Romanam reddidit. Aedes sacras quam plurimas ueteres sumptuosissimis extruxit, uel collapsas refecit. Odio acerbo Mahumetis sectam persequebatur, & ea de causa tanto studio Christianis in Africa & Asia comparabat, ut quantum in illo esset, memoriam erroris pestiferi deleret. Osorius lib. 12. Rerum Em.

VLADISLAVS Hungariæ & Boemiæ rex ex Hungaria in Boemiam rediens, cùm Pragam uenisset, in arce nullum prius, quàm templi Diui Venceslai tectũ subiit, gratias Deo agens, tanquã salutis suæ prosperitatisq; auctori. Multam inde uestem sacram preciosamq;, multa tapetia picta, uim præterea magnam auri & argenti templo dedicauit, accitis aurificibus, qui diuorum reliquias, ac præcipuè sanctorum patronorum capita, thecis uilioribus inuoluta, cælato argento includerent, desiperq; inaurarẽt. Et ut cultus quoq; diuinus in templo adaugeretur, Chorales instituit, qui in conuentu coronaq; canentium, hymnos Deo tum die tum nocte psallerent: atq; utroq; tempore, dũ per otium licuit, libenter illis interfuit, ut religionem sanctis uocibus pasceret, spem erigeret, fiduciam in Deo figeret, simulq; oraret pro rerũ quiete: quam tantum dilexit, ut quantumuis bello felix esset, tamẽ quoties uel cubitum iret, uel è lecto surgeret, nulla eius uox alia audiretur, nisi, Da pacem Domine in diebus nostris. Osorius lib. 12.

DE GENERE HORVM

DE OFFICIIS.

CAIVS Pp. sub Diocletiano instituit ordinationes, Ostiarii, Lectorem, Exorcistam, Acolythum, Subdiaconũ, Diaconũ, Presbyterum, Episcopum, an. 294. Volater. lib. 22. & Platina.

An. Domini 838. iuxta Sigebertum, AQVISGRANI synodus celebrata iussu Ludouici Imperatoris, & in ea regoli ad quales episcopi & presbyteri esse debeant, qui illis sint ecclesiæ, quæ illos tenere & habere oporteat, quæ episcoporũ & abbatum in gubernatione suorum adhibere debeant, quæ ad Imperatoris officium pertineant in iuuanda gubernatione ecclesiæ, & recte administranda Republica.

In synodo Aquisgranensi anno 836. celebrata, cui præsedit Gregorius 4. iuxta Mutium libro 10. & Nauclerum generatione 29. constitutum, ut nullus episcopi & cleri cuiuslibet gradus pretiosas & exquisitas uestes, uel ueste ex multis diuersi coloris, aut bracteatas, ne ue in digitis gemmas, nisi dũ pontificalia officia peragunt, nulla calceis aut ocipidis aurum & argentum ferat. Et ut ne ad sacros ordines accedat prohibetur, nisi ad communem & clericorum iudicentem.

DE CONVERSATIONE.

SYMMACHVS Pp. Theodorico regnante, constituit, ne quis Clericus cum muliere, nisi sanguine coniuncta, habitaret. Anno 492. Volat. lib. 22.

DE PRIVILEGIA.

CAIVS Pp. sub Diocletiano anno 292. instituit, ne clericus ad iudicium profanum accersiri posset. Volat. lib. 22.

ALEXANDER Pp. instituit, ne clericus ullus ad secularis iudicij tribunal euocetur. Gratianus.

CONVALLVS Scotorum rex edixit, ut qui sacerdotem manu percussisset, eadẽ ei manus acuto ferro adimeretur: qui occidisset sacerdotẽ, publicatis fortunis, cremaretur uiuus. Item ut decimas omnium terra nascentium cuncti in sacerdotum horreo deferrent: utq; qui sacris sacerdotum auctoritate fuisset prohibitus, hominum prohiberetur congressibus: salutaretur à nemine: petentiq; ius negaretur: nec ulla illius testimonio esset fides: publicis q; consilijs ac concionibus arceretur. Cuiq; pastoriis intempestiui qui præesset uicinæ prædium assignauit, in quo & commentationi indulgeret, & usibus aliorum parcerẽt. Boethius lib. 9.

CAROLVS IV. Imp. Rodolpho cancellario Verdensi episcopo adiuuante, pro libertate ecclesiastica, contra dominos temporales, multa statuta edidit, ne ecclesiasticis personis [illegible] Metrop. c. 33.

DE POSSESSIONES.

VRBANVS Pp. Romanus statuit ut prælia essent, inter milites communia, fructus quoq; uinitim distribuerentur. Platina.

INNOCENTIVS II. Pp. instituit, ne quis in prædijs, aliquotalibus, hereditatem sibi constituere posset. Anno salutis 1138. Volat. lib. 22.

DE ELECTIONE.

ZOSIMVS Papa & mox Bonifacius uetuere, ne seruiti in clerum reciperentur, quod huiusmodi uiros liberos & integros esse oporteret. ANASTASIVS I. ne peregrini, maximè autem transmarini, in clerum reciperentur, nisi quinque Episcoporum præ se ferrẽt chirographa. Hoc factum aiunt propter Manichæos, qui tũ in Africa magno in precio erãt, & ad corrũpendam fidẽ de suis quoquouersum mittebant. [redacted]

GELASIVS Pp. Theodorico regnante, constituit, ut clerorum ordinationes quater in anno tantùm fierent, diecq; sabbati. Volat. lib. 22.

DOCTORES RELIGIONIS. ET ILLI QVIDEM VEL

SCHOLASTICI.

Horum exempla aliquot Volumine quinto, sub Titulo Theologorum, attulimus.

POPVLARES. CONCIONATORES, Ecclesiastæ.

IOANNIS Baptistæ uox, clamantis in deserto, pulcrè nobis modum formamq; prædicandi uidetur insinuasse. Vitia primùm omnium acriter increpanda, maximeq; eorum quos in ijs obstinatiores cernimus, docuit, pharisæis insultans ac dicens: Genimina uiperarum, quis demonstrauit uobis fugere à uentura ira? Remedium deinde, ne desperent, continuò ingerendum ostendit, dum subiungens ait: Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ. Postremò proponendum iustis præmium, impijs pœnam, dicens: Cõgregabit triticum in horreum, paleas autẽ comburet igni inextinguibili. His etiam qui talia docent, neminem timendũ declarauit, corripiendo Herodem regem, uincula, carcerem: necẽ perferre satiùs sibi existimans, quàm illicitum illius cõiugium adulatione obtegere, & præceptorum Dei immemorem se præbere. Marulus lib. 3. cap. 4.

Post Ioannem cœpit IESVS facere & docere: cœpit prædicare, ipse ólim prædicatus, semperq; prædicandus, mũdi Saluator ac Dominus. Lex enim & prophetæ ũsq; ad Ioannẽ, exinde Euangelium Christi. Et hactenus quidẽ terrenorum præmium bonorũ, nunc iam cœlestis regni æterna promittitur pœnitentibus beatitudo. Pœnitentiã, inquit, agite: appropinquabit enim regnum Dei. Nec certè priùs Iesus prædicare cœpisse dicitur, quàm tẽtatus famẽ uicisset in deserto, auariciam in monte, uanam gloriã in templo. Qua in re ostendere uoluit, qualẽ priùs esse oporteat, qui diuini uerbi passim disseminandi curam aggredi decernit. Hinc sam aliquatum nationũ saluti cõsulens, DISCIPVLOS adfciscit sibi, ut habeat quos discedens doctrinæ suæ per orbẽ propagandæ relinquat magistros: utq; is qui docet, alijs etiam docendi disciplinam impendere discat. Circuit totam Galilæã, ut doctoribus post se futuris, urbes, castella, uicos peragrandi solicitudinẽ insinuet. Docet in synagogis, ut & illi ibi magis uerba facere studeãt, ubi plurib. prodesse possint. [redacted] dotes, ut eum in [illegible] ut meminerint, perfectioribus excellentiora uitæ præcepta dari oportere, imbecillioribus leuiora, lac paruulis, solidũ iam adultis cibum. Ibidẽ. Eos quoq; se adhuc uiuo ad euangelizandum emittit. Matth. 9. Marci 3. Lucæ 6.

Docẽdi munus Apostoli sententia interdictũ feminis est: Mulieres, inquit, in ecclesijs taceant. nõ enim permittitur eis loqui, sed subditas esse: sicut & lex dicit. Si quid autem uolũt discere, domi uiros suos interrogent. Turpe est enim mulieribus [illegible] Magdalenæ prædicatione [illegible] sororis eius, Rhodani accolæ. Deinde solas apostolatus fungi officio, [illegible] id de illo uelo cuius ueste [illegible] [illegible] prædicandum [illegible] sacrificiorum [illegible] Spiritus [illegible] IVVENALIS [illegible] Pauli [illegible] illo se contulerunt [illegible] Scoti ad Christum conuersi, MONACHORVM quorundã ductu & adhortatione, qui quòd seduliò prædicationi uacarent, essentq; frequentes in oratione, ab incolis cultores Dei sunt appellati. Inualuit id nomẽ apud uulgus Intantũ, ut sacerdotes omnes, ad nostra penè tempora, uulgò Culdei, id est, cultores Dei sine discrimine uocẽtur. Pontificem inter se communi suffragio deligebant, penes quẽ diuinarum rerum esset potestas. Is multos deinceps annos Scotorum episcopus est appellatus. H. Boethius lib. 6.

PALLADIVS primus Scotorum episcopus à Celestino Pp. missus ad Pelagianam hæresim auertendam cùm priùs ex sacerdotibus & Chaldeis põtifices deligerẽtur. Scotorum inde Apostolus dictus, Forduni in Mernia mortuus, illic cõlitur. H. Boethius lib. 7.

NINIANVS episcopus sanctitate & miraculis clarissimus, Casæ Candidæ pontificalis in Galdia sedis primus institutor, ædem ibi condidit diuo Martino suo aunuculo sacrã, Scotorum, Pictorum, Britonumq; doctor & pædonomus non uulgãtus, & eo nomine omnibus qui Albionem incolunt uel hac nostra ætate in multa ueneratione habitus. H. Boethius ibidem.

VNNI archiepiscopus Hamburgensis, sacra legatione in Daniam suscepta, in qua Gormo Christianis infestissimus regnabat, filium eius Haraldum sua lucratus est prædicatione, adiuuante matre Tira Anglã, femina Christianissima. Ordinatis igitur in Danorum regno per singulas ecclesias episcopis, atq; sacerdotibus, multitudinem credentium Haraldo regis filio Dei sanctus ad tutelam commendauit: cui ius etiam fultus adiutorio, noui itineris consortem habuit, qui regio nomine illi adesset. Omnes Danorum insulas penetrauit, euangelizans regnum Dei gentibus & fidelibus, quos inibi de ueteri memoria reperit, aut captiuos inuenit, eos in Christo confortans. Deinde uestigia secutus magni Ansgarij, per mare Balthicum Bircam peruenit, caput Suetici regni, quò iam per annos LXX. nemo doctorum post Ansgarium ausus erat penetrare, præter solum Rembertum. Est autem mediterranea ciuitas, nõ longè ab Vpsala, quæ nunc metropolis est regni, tum erat idolorum cultu famosissima. Factum est sanctí patris infatigabili instantia, ut populi, quorum patres à beato Ansgario & Remberto fidem acceperant, sed ipsi temporum malignitate ad paganismum relapsi fuerant, tunc demum ad Christum reuerterentur. Perfecto autem legationis suæ ministerio, quũ tandem rebus ad bonum modum compositis redire disponeret, apud Bircam ægritudine correptus, ibidem fessi corporis tabernaculum deposuit. Discipuli, solum caput Bremam reportantes, in ecclesia sancti Petri, ad altare condiderunt, anno DCCCCXXXVI. quum in pontificatu egisset annos sexdecim: Exemplar omnium pontificum, usque adeò pro salute credentium omnium solicitus, ut etiã, quæ omnibus solet esse cãrissima, uitam impenderet. Cranzius lib. 3. Metrop. c. 6.

Sub Bretislao Boemorũ principe floruit D. PROCOPIVS, Patria [illegible] Boemia, & parẽtes item Boemi erant, à prima statim pu[illegible] [illegible] aliq. in Boemia [illegible] [illegible] sio applaudentes [illegible] ro adiungeretur, mutuir sed autem ut sodalitio Breuiorũ, quàm

Minorum pater FRANCISCVS, illud executurus, Ite in mundum uniuersum, & prædicate Euangelium omni creaturæ: sic hominibus prædicauit, ut mundũ repleret monasteriis: sic auibus, ut ad audiendum dociles intentæq; silentium tenerent, ac se manu ab eo contrectari non formidarent. Illos ut piè religioseq; uiuerent hortatus est: has tantùm ut creatorem suum laudarent, cuius beneficio pennas haberent ad uolatum, uocem ad cantum, fructus terræ absq; omni uel serendi uel metendi labore ad alimentum, uitæq; sustentationem. Apud castellum Gallinarium prædicans, hirundinibus multiplici garritu obstrepentibus silentiũ imperauit: nullaq; deinde, quamdiu ipse uerba fecit, ne minimum quidem tonum aut susurrum edidit. Idem.

ANTONIVS Hispanus, Prædicatorũ ordinis, sanctitate percelebris, quum apud forum Iulij moram traheret, prædicare uerbum Dei iussus, imperitiam excusabat, nunquam antea eiusmodi declamationibus usus. Verũtamen iussioni maiorum obtemperans, talem fecit sermonem, qualis exercitatissimo tribui potuisset. Marulus. Idem Patauio à Tisone Campi S. Petri domino euocatus ad concionandum, in ædibus secularibus commorari noluit, sed cubiculum supra patula nuce oppido propinqua sibi construi curauit, è quo tanquam è suggestu populis cõcionabatur. Morbo ibi correptus, Patauium deportatus obiit, anno MCCXXXI. Bernardinus Scardeonus lib. 3. classe 13. Pat. hist.

Scoti ad Christum conuersi, MONACHORVM quorundã ductu & adhortatione, qui quòd seduliò prædicationi uacarent, essentq; frequentes in oratione, ab incolis cultores Dei sunt appellati. Inualuit id nomẽ apud uulgus Intantũ, ut sacerdotes omnes, ad nostra penè tempora, uulgò Culdei, id est, cultores Dei sine discrimine uocẽtur. Pontificem inter se communi suffragio deligebant, penes quẽ diuinarum rerum esset potestas. Is multos deinceps annos Scotorum episcopus est appellatus. H. Boethius lib. 6.

PALLADIVS primus Scotorum episcopus à Celestino Pp. missus ad Pelagianam hæresim auertendam cùm priùs ex sacerdotibus & Chaldeis põtifices deligerẽtur. Scotorum inde Apostolus dictus, Forduni in Mernia mortuus, illic cõlitur. H. Boethius lib. 7.

NINIANVS episcopus sanctitate & miraculis clarissimus, Casæ Candidæ pontificalis in Galdia sedis primus institutor, ædem ibi condidit diuo Martino suo aunuculo sacrã, Scotorum, Pictorum, Britonumq; doctor & pædonomus non uulgãtus, & eo nomine omnibus qui Albionem incolunt uel hac nostra ætate in multa ueneratione habitus. H. Boethius ibidem.

VNNI archiepiscopus Hamburgensis, sacra legatione in Daniam suscepta, in qua Gormo Christianis infestissimus regnabat, filium eius Haraldum sua lucratus est prædicatione, adiuuante matre Tira Anglã, femina Christianissima. Ordinatis igitur in Danorum regno per singulas ecclesias episcopis, atq; sacerdotibus, multitudinem credentium Haraldo regis filio Dei sanctus ad tutelam commendauit: cui ius etiam fultus adiutorio, noui itineris consortem habuit, qui regio nomine illi adesset. Omnes Danorum insulas penetrauit, euangelizans regnum Dei gentibus & fidelibus, quos inibi de ueteri memoria reperit, aut captiuos inuenit, eos in Christo confortans. Deinde uestigia secutus magni Ansgarij, per mare Balthicum Bircam peruenit, caput Suetici regni, quò iam per annos LXX. nemo doctorum post Ansgarium ausus erat penetrare, præter solum Rembertum. Est autem mediterranea ciuitas, nõ longè ab Vpsala, quæ nunc metropolis est regni, tum erat idolorum cultu famosissima. Factum est sanctí patris infatigabili instantia, ut populi, quorum patres à beato Ansgario & Remberto fidem acceperant, sed ipsi temporum malignitate ad paganismum relapsi fuerant, tunc demum ad Christum reuerterentur. Perfecto autem legationis suæ ministerio, quũ tandem rebus ad bonum modum compositis redire disponeret, apud Bircam ægritudine correptus, ibidem fessi corporis tabernaculum deposuit. Discipuli, solum caput Bremam reportantes, in ecclesia sancti Petri, ad altare condiderunt, anno DCCCCXXXVI. quum in pontificatu egisset annos sexdecim: Exemplar omnium pontificum, usque adeò pro salute credentium omnium solicitus, ut etiã, quæ omnibus solet esse cãrissima, uitam impenderet. Cranzius lib. 3. Metrop. c. 6.

Sub Bretislao Boemorũ principe floruit D. PROCOPIVS, Patria [illegible] Boemia, & parẽtes item Boemi erant, à prima statim pu[illegible] [illegible] aliq. in Boemia [illegible] [illegible] sio applaudentes [illegible] ro adiungeretur, mutuir sed autem ut sodalitio Breuiorũ, quàm

quàm collegam in collegio Vicegradēsi agere. Captus deinde amore uitæ solitariæ, Breunouiæ relicta, speluncam quandam Safauæ flumini incumbentem, laruisq; & lemuribus infamem, sibi inhabitandam delegit. Eam sicut atq; subiit, continuò omnes illæ terribiles uisu formæ dilapsæ sunt, haud secus ac dilabi solent tenebræ luce immensa: unaque etiam metus est exemtus accolis, qui adire specum metuebant. Igitur cognoscens Procopius frustra secretum à se, fugamq; hominum quæri, occultandi sui finē fecit, ac paulò post suæ [illegible] assectatores in contubernium contrahēs, sacra cum illis, & munus uigiliarum, precumq; & ieiuniorum obiuit. Non solùm superstes, uerùm etiam in sepulcro dormiens multa & præclara ædidit miracula. Bretislaus eo loci, in quo iacebat, memorię eius templū excitauit, addiditq; illi sodales ecclesiasticos. Dubrauius lib. 7.

Religionis

ADELBERTVS secundus Pragensis episcopus, Roma, quò sponte exulare [illegible] uiserat, euocatus à Boleslao II. principe, cùm populo obiecta [illegible] centiram uitiorum minus gratus esset, ne bello intestino occasionem daret, in Poloniam abiit, christianismo nuper initiatam, & Gnesnæ præsulem dedit Gaudentium fratrem. Hinc ad Prutenos ueniens, cùm populum penitus rudem & indocilem esse uideret, nouos sibi in grege armentorum & pecudum quæsiuit auditores. Atq; res tum dictu mira contigit, ut starent arrectis auribus boues, equi, asini, capræ, sues, & quasi bene per Adalbertū dicta sentirent, intelligerentq;, nutu illa capitum approbarent. Pruteni brutis illis magis bruti, ad summam per hæc crudelitatem efferati, Fischusij in Prussia, anno Salutis humanæ DCCCCXXCIIX. aliis DCCCCXCVII. sanctū uirum septem spiculis confoderunt, caput mortui amputarunt. Boleslaus Poloniæ princeps, ex sorore Boleslai Boemiæ principis prognatus, cùm precibus non posset, precio à truci gente corpus redemit, illudq; Gnesnæ sepulturæ tradidit, adeò non uulgaribus clarum miraculis, ut Otho tertius, qui eodem tempore Imperio præfuit, uoti reus factus ob recuperatam ualetudinem, quam Adalberto acceptam retulit, Gnesnam ad sepulcrum eius adierit. Atq; inde passim apud cæteros quoque Germanos, Adalbertus inter diuos haberi cœpit. Idem lib. 6.

ADELVARDVS ab Adelberto Hamburgense metropolitano missus in Sueoniam, multum Domino populum acquisiuit, ex iis terræ finibus, in quibus nullus antea prædicator uisus erat uel auditus. Cranzius lib. 4. Metrop. c. 33.

IOANNES Scotus, Magnopolensis episcopus, apud principem Vandalorum Godscalcum commoratus, multa millia baptizauit. Post cæso Godscalco ab impiis, pro confessione Christi in Mekelnburg fustibus cæsus, deinde per singulas Vandalorum ciuitates ad ludibrium ductus, quum à Christi nomine flecti non posset, truncatis manibus & pedibus, in plateam prouoluitur. Caput desectum barbari contis perfigentes, in titulum uictoriæ deo suo Radegast immolauerunt, anno Domini MLX. Cranzius lib. 4. Metrop. c. 43.

GODSCALCVS rex Megalopyrgensium & Herulorum, sæpe zelo pietatis in templis concionatus est suis subditis, & uitam pro religione Christiana fudit, dum pugnaret contra Vandalos idololatras. Munsterus in Cosmographia.

ARNVLFVS Brixiensis, Christianæ religionis prædicator egregius, improborū insidiis Romæ necatus est, quòd acerbè nimiùm in eorum lasciuiam & libidinem inueheretur, quodq; eorum pompam, & in comparandis diuitiis nimiū studium improbaret, paupertatem Christi & integerrimam uitam ad imitationem omnibus proponēs. Hunc multi ex nobilitate Romana tanquam uerum Christi discipulum & prophetam sequebantur, hunc laudibus ad cœlum tollebant. Hinc odium, hinc iræ in perniciem bene sentientis usque ad necem excitatæ. Fugitne hic sanctissimus uir presbyter, an monachus, an eremita, haud satis constat. Sunt q scribant Honorio II. pontifici id admodū displicuisse, non tamen tanti facinoris auctores unquam inuentos. Platina.

Tempore Friderici II. Imp. BERCHTOLDVS Franciscanus Ratisbonensis, clarus integritate uitæ, atq; Christianæ eloquentiæ orator insignis fuit: sexaginta amplius millia hominum eius conciones frequentasse literis prodiuit. Ratisbonæ mortuus & sepultus est. Auentinus libro 7. annalium Boiorum.

OTHO Bambergensis episcopus à Boleslao Polonorum duce euocatus (qui Pomeranos gentem Vandalicam subiegerat) anno MCXXIV. eos in Christiana religione studiuit. Cranzius lib. 5. Saxoniæ, cap. ult.

BERNARDINVS Senensis, postquam Italiam omnē Christi nomen prædicando peragrasset, in Marsorum urbe Aquila uitæ cursum peregit, eo in loco sepultus claret miraculis. Fuit huic clara inter Senenses origo. Apud quos natus, & educatus, cùm adolesset, iuri pontificio operā dedit. Sed parentibus mortuis distributa inter pauperes substantia, D. Francisci religionem ingressus, traditam sibi regulam exactissimè obseruauit: declinansq; maiores conuentus, eorum ductor ac magister effectus est, qui fratres Obseruantes appellantur. Maximum autem ei studium in edocendis populis fuit: cùm esset facundia & doctrina insigni. Vrbinatium, Ferrariensium, Senensium pontificatum respuit, toti Italiæ debitam linguam certo alicui loco addicere nolens. Idem cap. 64.

Ioannes Capistranus, ordinis Minoritarum, Bernardinianus qui primus reformationem ordinis ouauit in Italia, discipulus, uenit Magdeburgum. Ipsius adspectus mouebat adstantes, ipse dicentis apparatus (licèt sola Latina lingua uteretur) in populo energiam habuit mirabilem, cùm post illum unus ex fratribus interpretaretur populo, per duas horas, quæ ille tribus antè enunciasset. Commouit usque adeò populum, ut omnia uana ludorum genera, scacos, aleas, quicquid id generis est, conferrent in forum, feminæ armillas & redimicula, uno igne, inspectante populo, concremarent. Cranzius lib. 11. Metrop. cap. 39. & lib. 11. Saxoniæ, cap. 35.

IOANNES Capistranus à Nicolao V. P. M. Boemis confirmandis destinatus. Summa homini dicendi facultas, incredibilis memoria, uitæ sanctitas rara, mirumque studium in uitiis insectandis, & corrigendis erroribus. Ille [illegible] in Morauiā diuertit, manstitq; Olomucij apud sodales suos haud paruo tempore, docēs populum tanta celebritate frequentem, ut illum uel capacissimum templum non caperet, ut necesse habuerit in foro sermocinari, duobus semper assistentibus interpretibus, altero Boemo, altero Germano, quæ, quæ Latinè diceret, uernacula lingua pronunciarēt. Dicebat autem contra Rokyczanum, communionem utriusque speciei, quod ad idiotas attinet; non esse ex uoluntate præcepti Euangelici: nec licere cuiquam ritum sibi [illegible] cum bona ratione introductū ausu temerario mutare. Venceslaus à Boscowicze, inter proceres Morauiæ magnæ auctoritatis, uale Hussitis dicte, ad Romanos cū duobus subditorum millibus reuertit. Rokyczanus Hussitarum antesignanus ad disputationem eum prouocauit, definitis [illegible] quibusdam locis, sibi ualde idoneis. Contrà Capistranus Olomucium illum aut Brunnam inuitauit, tanquam [illegible] ciuitates utriq; accommodatissimas. Itaq; iter in Boemiam tetendit. Rokyczanus ad calumnias conuersus, professionem

ATHLETAE, RELIGIONIS PROPAGATORES. IMPVGNATORES. CERTAMINA DE Religione.

SVCCESSIO, ORDO.

QVI, QVO TEMPORE, QVANDO FVERINT.

Onuphrii Panuinii accuratam supputationem sequemur. Sedis uacantis tempora singillatim ex Creationis & Sessionis numeris colligi possunt.

Creatio. A. S.		Sessio. A.	M.	D.
44	S. SIMON PETRVS Cephas Ioannis F. Bethsaidensis, Galilæus, princeps Apostolorum, sub Nerone cruci affixus. Sedit	24	5	12
57	S. LINVS Herculani F. Volaterranus, Petri discipulus, & coadiutor cum Cleto. A' Nerone cæsus. Sedit absente ferè Petro	11	3	12
68	S. CLEMENS Faustini F. Romanus, in Ponto exul, martyr.	9	4	26
77	S. CLETVS Aemiliani F. Romanus, martyr.	26	10	15
84	S. ANACLETVS Antiochi F. Atheniensis, martyr.	12	2	10
96	S. EVARISTVS, Iudæ F. Bethleemites, Græcus, martyr.	13	3	0
109	S. ALEXANDER, Alexandri F. Romanus, martyr.	7	5	19
117	XYSTVS I. Pastoris F. Romanus, martyr. Sedit	9	10	19
127	S. TELESPHORVS, Anachoretæ F. Græcus, martyr.	10	8	28
138	S. HYGINVS, Philosophi F. Athenienses, Græcus.	4	0	0
142	S. PIVS I. Ruffini F. Aquileiensis.	11	5	27
154	S. ANICETVS, Ioannis F. de uico Hunisia, Syrus, martyr.	9	8	24
163	S. CONCORDIVS Soter, Cõcordij F. Fundanus, Latinus.	7	11	18
171	HABVNDIVS Eleutherus, Habundij F. Neapolitanus, Græcus.	15	0	15
186	S. VICTOR, Felicis F. Africi, martyr.	12	1	28
198	S. HABVNDIVS Zepherinus, Habundij F. Romanus.	20	0	17
218	S. DOMITIVS Callistus, Domitij F. Romanus, de uico Rauennatũ, martyr.	5	1	13
223	S. VRBANVS, Pontiani F. Romanus, martyr.	7	7	5
231	S. CALPHVRNIVS Pontianus, Calphurnij F. Romanus, exul in Sardinia.	5	5	2
236	S. ANTERVS, Romuli F. Græcus, martyr.	0	1	14
	S. FABIVS Fabianus, Fabij F. Romanus, martyr.	14	0	11
250	S. CORNELIVS Castini F. Romanus martyr. Schisma I. à Nouato excitatũ, & creatus NOVATIANVS Romanus, antipapa: sed ecclesia pulsus ob hæresim Nouatianam.	2	2	3
253	S. LVCIVS Porphyrij F. Roman. martyr.	1	3	13

A. S.		A.	M.	D.
[illegible]	S. IVLIVS Stephanus, [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]

A. S.		A.	M.	D.
	F. episcopus Eysterensis.	2	3	16
1057	STEPHANVS X. dictus IX. Lotharingus Gallus, Friderici Gozelonis ducis Lotharingiæ F. Abbas Cassinensis, Card.	0	7	28
1058	BENEDICTVS IX. dictus X. Romanus, Ioannes Mincius, ex Comitib. Tusculanis, Guidonis F. episcopus Veliternus. Schisma XIX. coactus abdicauit.	0	9	20
1059	NICOLAVS II. Allobrox, Gerardus Burgundio, episcopus Florentinus.	2	5	25
1061	ALEXANDER II. Mediolanēsis, Anselmus de Badagio, Anselmi F. Canonicus Lateranensis. Schisma XX. Antipapa HONORIVS II. Parmēsis, Cadolus Pallauicinus, episcop. Parmensis, post quinquennium in concilio Mantuano deiectus. Sedit Alexander	11	6	22
1073	GREGORIVS VII. Saonensis, Tuscus, Hildebrandus, Bonicij F. monachus Cluniacensis. Schisma XXI. p. annos XL.	12	1	3
1080	CLEMENS III. Parmēsis, Gilbertus Corrigia, archiepiscopus Rauēnas, creatus ab Imp. Henrico IV. contra Gregorium.	21	0	0
1086	VICTOR III. Beneuentanus, Desiderius abbas Cassinensis, archipresbyter Card. [illegible]	[illegible]		
1088	VRBANVS II. Gallus, Odo ex oppido Castalionis diœcesis Remensis, monachus Cluniacensis, episcopus Ostiensis Card. cōtra Clementē III.	11	4	18
1099	PASCHALIS II. Bleranus, Tuscus, Raynerius Crescentij F. monachus Cluniacensis, presbyter Cardin. In Schismate creatus.	18	5	9
1101	ALBERTVS Attellanus post Clementem III. contra Paschalem II. coactus abdicauit, & in monasteriū relegatus est.	0	4	0
1102	THEODERICVS Romanus, post Albertum contra Paschalē II. coactus abdicauit, & in monasteriū relegatus est.	0	3	15
1102	SYLVESTER III. Romanus, Maginulfus monachus Farfensis in schismate creatus. Quo mortuo præsens schisma finitum est.	0	0	0
1118	GELASIVS II. Caietanus, Ioannes, Crescentij F. monachus Cassinas, Diaconus Card. Schisma [illegible] Antipapa Gregorius VIII. Hispanus, Mauricius Burdinus archiepiscop. Bracharensis per annos tres. Coactus abdicauit, & in monasterio Canensi relegatus est. Gelasius sedit	1	0	5
1119	CALLISTVS II. Burgundus, Guido, Guilielmi Burgundiæ comitis F. archiepiscopus Viennensis.	5	10	13
1142	HONORIVS II. Bononiensis, Lambertus de Fagnano, episcopus Ostiēsis Card. Schisma XXIII. Antipapa CELESTINVS II. Rom. Theobaldus Buccapecus presbyter Card. sedit diem unum, & eodem die abdicauit. Honorius uerò	5	2	3
1130	INNOCENTIVS II. Romanus, Gregorius de Papaueris, Ioannis F. Diaconus Card. Schisma XXIV. Antipapa AN[illegible] Rom. Pe[illegible] Card. [illegible] IV. Rom. [illegible] Card. Anacletō [illegible] abdicauit. Innocentius sedit	13	7	8
1143	CELESTINVS II. Tiferna, Thuscus, Guido de Castello, presbyter Card.	0	5	13
1144	LVCIVS II. Bononiensis, Gerardus Cacianimicus Alberti F. presbyter Card.	0	11	4
1145	EVGENIVS III. Pisanus, Petrus Bernardus monachus Cisterciensis.	8	4	12

A. S.		A.	M.	D.
1153	ANASTASIVS IV. Romanus. Contradus de Suburra, Benedicti F. episcopus Card. Latinus.	1	4	24
1154	HADRIANVS IV. Anglus, Nicolaus de Maluiesbiria oppido S. Albani, episcopus Card. Albanus.	4	8	26
1159	ALEXANDER III. Senensis, Rolandus Bandinellus Raynutij F. presbyter Card. Schisma XXV.	21	11	23
	VICTOR IV. Romanus Octauianus, presbyter Card. contra Alexandrū.	4	7	[illegible]
1164	PASCHALIS III. Cremensis, Guido presbyter Card. creatus post Victorem contra Alexandrum.	5	[illegible]	
1169	CALLISTVS III. Hungarus, Ioānes monachus Prumiēsis, episcopus Tusculanus Card. cōtra Alexandrum, Venetiis abdicauit, & factus est archiepiscopus Beneuentanus.	7	3	[illegible]
1181	LVCIVS III. Lucensis, Thuscus, Hubaldus Allucingolus, Bonagiuniæ F. episcopus Card. Ostiensis.	4	2	[illegible]
1185	VRBANVS III. Mediolanēs. Lambertus Dibellus, Ioannis F. archiepiscopus Mediolanensis.	1	[illegible]	
1187	GREGORIVS VIII. Beneuentanus, Albertus presbyter Card.	[illegible]		
1188	CLEMENS III. Roman. Paulus scholaris, Ioannis F. archiepiscopus Prenestinus.	3	[illegible]	
1191	CELESTINVS III. Rom[illegible], Hyacinthus Bobo Petri F. [illegible] Card. [illegible]	[illegible]		
1198	INNOCENTIVS III. Rom. Lothar[illegible] Trasimundi F. Anagninus ex comitibus Signiæ, diaconus Card.	[illegible]		
1216	HONORIVS III. Romanus, Cecius Haymerici F. presbyter Card.	10	18	0
1227	GREGORIVS IX. Romanus, Hugolinus Anagninus, ex comitib. Signiæ episcopus Card. Ostiensis.	14	5	0
1241	CELESTINVS IIII. Mediolanēsis, Gaufredus Castilionensis episcop. Card. Sabinus. Vacat sedes A. I. M. 8. D. 15.	0	0	17
1243	INNOCENTIVS IV. Genuensis, Sinibaldus de Fliſco, Othoboni F. presbyter Card.	11	5	14
1254	ALEXANDER IV. Romanus, Reinoldus, Philippi F. Anagninus ex comitibus Signiæ, episcopus Cardin. Ostiensis.	6	5	5
1261	VRBANVS IV. Treccnsis Gallus, Iacobus, Pantaleo, Patriarcha Hierosolymitanus.	3	1	4
1265	CLEMENS IV. Narbonensis Gallus, Guido Grossus de uilla S. Aegidij, episcopus Card. Sabinus.	3	9	25
1271	GREGORIVS X. Placentinus, Theobaldus Vicecomes, archidiaconus Leodiensis.	4	4	10
1276	INNOCENTIVS V. Burgundus, Petrus Tarentasiensis Dominicanus, episcopus Card. Ostiensis.	0	5	1
	HADRIANVS V. Genuēsis, Othobonus de Fliſco, Diaconus Card.	0	1	7
1276	IOANNES XX. dictus XXI. Lusitanus, Ioan. Petrus Iuliani episcopus Card. Tusculanus.	0	8	8
1277	NICOLAVS III. Romanus, Io. Caietanus Vrsinus, diaconus Card.	2	8	29
1281	MARTINVS II. dictus IV. Turonen. Gallus, Simon de Bria presbyt. Cardinalis.	4	1[illegible]	[illegible]
1285	HONORIVS III. Romanus, Iacobo Sabellus, Lucæ F. diaconus Card.	2	0	2
1288	NICOLAVS IV. Asculanus Picenus, Hieronymus, Dominicanus, episcopus Card. Prænestinus.	4	1	14
1294	S. CELESTINVS V. Esernienſis, Petrus de Murone monachus Celestinus, spōte abdicauit, & biēnio post in custodia obiit.	0	5	7
1294	BONIFACIVS IX. Anagninus, Benedictus Caietanus, Lauſredi F.			

A. S.		A.	M.	D.
	presbyter Card.	8	9	18
1303	BENEDICTVS IX. dictus XI. Tarusinus, Nicolaus Bocasinus Dominicanus, episcopus Card. Ostiensis.	0	8	16
1305	CLEMENS V. Vasco, Raymūdus del Hoth, Bertrandi F. archiepiscopus Burdegalensis.	8	10	16
	Hoc Pontifice, & iis qui ei successerūt, in Galliis cōmorātibus Romana curia Italia abfuit annis LXXII.			
1316	IOANNES XXI. dict. XXII. Cadurcensis Gallus, Iacobus de Ossa, Amaldi filius, episcopus Card. Portuensis. Schisma XXVI.	18	3	28
1327	NICOLAVS V. Reatinus, Petrus Reinalucij, de Corbario, Minorita, Antipapa creatus à Ludouico Bauaro Imp. coactus abdicauit Auinione.	3	3	14
1334	BENEDICTVS X. dictus XII. Tolosanus, Iacobus Fornenius monach. Cistercienſis, presbyter Card.	7	4	6
1342	CLEMENS VI. Lemouicēsis Gallus, Petrus Rogerij de Malmonte, monachus presbyter Card.	10	7	0
1352	INNOCENTIVS VI. Lemouicēsis, Gallus, Stephanus Alberti, episcop. Card. Ostiensis.	9	8	26
1362	VRBANVS V. Lemouicensis, Gallus, Gulielmus de Grisaco, abbas S. Victoris Massiliæ.	8	2	23
[illegible]	GREGORIVS XI. Lemouicen. Gallus, Petrus comes bellifortis, diaco[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible] Iohannes Pregnanus, archi[illegible] Batētis. Schisma XXVII. omnium gratissimum.	11	6	7
1378	CLEMENS VII. Robertus ex comitibus Gebēnensibus, presbyter Card. cōtra Vrbanū VI. creat. Auinione.	15	11	28
1389	BONIFACIVS IX. Neapolitan. Petrus Tomacellus, presbyter Card. cōtra Clementem VII.	14	11	0
1394	BENEDICTVS XI. dictus XIII. Petrus de Luna, Tarraconensis, diaconus Card. contra Bonifacii IX. Bis Pōtificatu priuatus, in cōcilio Pisano & Cōstantiensi. Obiit Panischolæ in Aragonia, octuagenario maior, quū usq; ad obitū nomen & insignia Pontificatus retinuisset.	3		
1404	INNOCENTIVS VII. Sulmonensis, Cosmus Meliorat. presbyter Card.	2	0	21
1406	GREGORIVS XII. Venetus, Angelus Corrarius, patriarcha Constantinopolitanus, presbyter Card. Pontificatus ei abrogatus est in concilio Pisano. Spōte per procuratorem abdicauit in concilio Constantiensi. Obiit Cardinalis, & perpetuus Piceni legatus.			
1409	ALEXANDER V. Cretensis, Petrus Philargi, Minorita, presbyter Card.	0	10	8
1410	IOANNES XXII. dictus XXIII. Neapolitanus, Balthasar Cossa, diaconus Card. abdicauit in concilio Cōstantiensi. Obiit Florentiæ episcopus Card. Tusculanus. Vacat sedes A. 2. M. 5. D. 10.	5	0	15
1417	MARTINVS III. dictus V. Romanus, Otho Columna, Agapeti F. Diaconus Card.	13	3	10
1424	CLEMENS VIII. Hispanus, Egidius Munionis, Canonicus Barchinonensis, contra Martinum post Benedictum 13. creatus, coactus abdicauit, factusq; episcopus Maioricensis.	4		
1431	EVGENIVS IIII. Venetus, Gabriel Condulmerius, presbyter Card.	15	11	21
1439	FELIX IIII. dictus V. Allobrox, Amadeus, Sabaudiæ dux, decanus militum Iesu, creatus contra Eugenium Basileæ, abdicauit factus episcopus Card. Sabinus.	9	5	
1447	NICOLAVS V. Lunensis, Thomas Lucanus de Sergiona, Bartholomei F. presbyter Card.	8	0	19
1455	CALLISTVS III. Valentinus, Alfonsus Borgia, presbyter Card.	3	4	0
1458	PIVS II. Senēsis, Æneas Syluius Picolomineus, Syluij F. presbyter Card.	5	11	27
1464	PAVLVS II. Venetus, Petrus Barbus, Nicolai F. presbyter Card.	6	10	26
1471	XYSTVS IIII. Sauonensis, Ligur, Frāciscus Ruuereus, Leonardi F. Minorita, presbyter Card.	13	0	4
1484	INNOCENTIVS VIII. Genuensis, Ioan. Baptista Cibo, Aaronis F. presbyter Card.	7	10	27
1492	ALEXANDER VI. Valentinus, Hispanus, Rodericus Borgia, Luitfredi F. episcopus Card. Portuensis.	11	0	8
1503	PIVS III. Senensis, Franciscus Picolomineus, diaconus Card.	0	0	26
1503	IVLIVS II. Sauonensis, Ligur, Iulianus Ruuereus, Raphaelis F. episcopus Cardinalis Ostiensis.	10	3	21
1513	LEO X. Florētinus, Ioannes Medices, Laurentij F. diaconus Card.	8	8	20
1522	HADRIANVS VI. Florentij F. Traiectensis, Belga, presbyter Card.	1	8	6
1523	CLEMENS VII. Florentinus, Iulius Medices, Iuliani F. presbyter Card.	10	10	7
1534	PAVLVS III. Romanus, Alexander [illegible]	[illegible]		
1549	IVLIVS III. Archiep. [illegible] ria de Monte, Vincentij F. episcopus Card. Prænestinus.	5	1	16
1555	MARCELLVS II. Politianensis, Thuscus, Marcellus Ceruinus, Ricardi F. presbyter Card.	0	0	21
1555	PAVLVS IIII. Neapolitanus, Io. Petrus Carafa, Alfonsi F. episcopus Card. Ostiensis.	4	2	27
1560	PIVS IIII. Mediolanēsis, Io. Angelus Medices, Bernardini F. presb. Card.			
1566	PIVS V.			
1572	GREGORIVS XIII.			
1584	XYSTVS V.			

QVALES FVERINT.

Methodi ergò pauca capita perstringamus, ex aliis atque aliis locis locupletanda.

Sanctitate celebres Pontifices.

VRBANVS episcopus Rom. anno Christi 227. sanctitate uitæ & doctrina multos ethnicos conuertit.

SER[illegible] [illegible]ntifex, uir sanctissimus, & in omni u[illegible] [illegible]uit.

BENEDICTVS III. inuitus à clero & populo eligitur pontifex, anno Domini 857. iuxta Marianum Scotum: aut 854. iuxta Sigebertum. Ab initio etiā cum lacrymis testatus est, se indignum esse tanto honore, ut Massæus & Luitprandus indicant. Aegrotos inuisit, pauperes aluit, calamitosos consolatus est, uiduas & pupillos defendit.

Miraculis clari.

Consule, Miraculorum locum.

SYLVESTER episcopus Rom. anno Christi 316. Constantini quinto, uel (iuxta Bedam) 16. docendi munere fideliter functus est, miraculis simul & ore multos conuertens. Sedit annis 24. uel (ut alij) 19. Morte obiit placida.

LEO IIII. uel V. Rom. Pontifex anno Christi 847. creatus, oratione sua basiliscum ex cauernis, ad basilicam Lucæ expulit: & incendio, Saxonū & Longobardorum domos depascenti, Crucis signo meram prefixit, quam transgredi nequiuit: & Saracenorum naues, excitata precibus tempestate, in mari submersit.

[illegible]

IVLIVS I. episcopus Rom[illegible] [illegible] defensor, atq; Athanasij com[illegible] & Eusebianos.

DAMASVS sub Valentiniano anno Christi 369. uir doctus, & Nicenæ fidei propugnator maximus, Athanasij & Petri Alexandrinorum episcoporum proscriptorū patronus. Romæ in synodo condemnauit Auxentium Mediolanensem episcopum Arianum: item Apollinarij hæresim.

Martyres.

Vide Titulum Martyr[illegible]

MARCELLINVS anno Christi 297. Diocletiani 10. cùm in persecutione idolis granum thuris immolasset, à synodo Sinuessana damnatus est. Itaque culpam agnoscens, Diocletianum [illegible] reprehendit, & supplicio affectus est.

MARCELLVS, anno Diocletiani 20. cùm Maxentio iubente idolis sacrificare nollet, fustibus cęsus, & urbe eiectus, clàm rediit: & in Lucinæ uiduæ domo ecclesiam occultam tenuit. At Maxentius re comperta, domum Lucinæ in iumentorum stabulum conuertit: eiq; præficit Marcellum, qui tandem pædore & fœtore expirauit, anno Christi 308.

CARDINALES.

Summa dominici gregis pascendi cura PRESBYTERIS olim incumbebat. Et ne ea administratio in promiscuo esset, Euaristus pōtifex primus omnium titulos ipsis diuisit presbyteris, septemq; diaconos constituit. Deinde anno Salutis CCLXVII. Dionysius tam urbis Romæ quàm aliarum gētium templa, cœmiteria & parochias diuisit, episcopis diœceses distribuit, mandauitq; ut suis quisq; finibus contentus esset. Nec ita multò post Marcellus titulos urbis ab Euaristo primùm presbyteris datos numero limitauit, detreto statuens quinq; & uiginti ac quasi diœceses esse, ad baptizandum eos, qui ex gentibus externis in Christianorum cœtum quotidie uenirent, & sepeliendum mortuos. Hi ab initio CARDINALES dicti fuere, excellentioris epitheti gratia, perinde ac solanum, fauonium, austrum, & septentrionem uentos cardinales, id est, primatios appellamus, ueluti altissimæ partes cœli uocitantur cardines, quòd circa illos mundus circumferatur, & ad similitudinem eorum nun cupentur cardines, circa quos ualuæ uoluuntur. Non fuit item aliquandiu deinde aliud esse cardinalem, nisi ante alios habere curam animarum. Id quod ex D. Gregorij epistolis colligere licet, in quibus episcopum alium uisitantem, alium cardinalem facit, quòd hic apud suum gregem semper resideret, ille uerò hinc inde uagans ecclesias uisitaret. [redacted] ita quod principio prouisum oneri fuit, summo tandem honori esse cœpit: paulatimq; inter contentiones Imperatorum, ac populi Rom. de pontifice creando sæpius ortas, prærogatiuam iusq; ipsius pontificis eligendi consecuti sunt: adeò ut Innocentius quartus, circa annum salutis MCCXLIIII. publico decreto sanxerit, ut equo deinceps insidentes rubro uterentur galero, quò maior adhuc ordini accresceret maiestas: argumento tamen manifesto, oportere eius ordinis antistites, semper esse paratos, pro religionis defensione sanguinem effundere. Dedit postea Paulus II. uestem coccineam cucullo insignem, hoc est, lacernam (ita ueteres appellasse iudicamus) ut hęc etiam cùm rubenti petaso ordinis insignia forent, quæ pictores deinde etiam D. Hieronymo impartiti sunt, quia dicitur Romanus fuisse presbyter. Is autem ordo ex triplici initiatorum genere constat: sunt enim aut episcopi, & ij quidem numero sex, Ostiensis, Sabinensis, Portuensis, Tusculanus, Prænestinus, & Albanensis: aut presbyteri, aut diaconi; neutrorum tamen certo præscripto numero. Polydorus lib. 4. cap. 9. de Rerum inuent.

INNOCENTIVS IIII. ut Cardinales pileo roseo uterentur & equo ueherentur instituit. Anno 1244. Volat. lib. 22.

PETRVS Damianus Cassinensis monachus, à Stephano IX. Cardinalis Hostiensis creatus, & à Benedicto X. cuius electionē improbarat, deiectus, è carcere liberatus, eremitā erat.

IOANNES Ferdinandi regis Neapolitani F. puer adhuc Tarentinæ ecclesiæ præfectus à Sixto IIII. eius liberalitate obtinuit, ut etiam ante promulgationem habitu cardinalitio uteretur: id quod nulli antè uel pòst concessum est. Gerardus Bertus lib. 4. de Vitis Pontificum.

[redacted]

ARCHIEPISCOPI, METROPOLITANI, EPISCOPI. HORVM

INSTITVTIO.

Vide suprà Tit. Religionis institutio per Episcopatum.

VRBANVS II. Henrico tertio imperāte, primus pallium Mediolanensi Archiepiscopo tradidit, post cum Toletano, quē & primatē regni Hispaniæ fecit. Anno MLXXXVII. Volaterranus libro 22.

POTESTAS, PRIVILEGIA.

Vti EPISCOPI urbibus, ita ARCHIEPISCOPI prouinciis præfecti fuere olim. Primates & Patriarchæ dicti, hoc est, Patrum principes, quatuor principio fuere, Romanus, Antiochenus, Alexandrinus, Hierosolymitanus, & postea etiam translata Byzantium imperij sede, addit[illegible] Constantinopolitanus. Verùm postea [illegible] plures creati sunt, usuque uenit, ut huiusmodi o[illegible] aliquid dignitatis ac maiestatis accesserit. Et quoniam hisce pontificibus sedes in iis præsertim locis, qui insigniores essent, datæ sunt, idcirco & METROPOLITANOS uocarunt, quòd unusquisque in ea præsit urbe, quę eiusdem prouinciæ metropolis, id est, mater ac caput est. Primates tamen ac Patriarchæ antecellunt auctoritate Archiepiscopis Metropolitanis. Hos Clemens primus pallio, cuius usum intro duxit ipse primus, ornauit: uoluitq; ut eis crux præferretur. quibus nunc potissimùm insignibus, ab reliquis episcopis distinguuntur. Marcus tamen pontifex instituit, ut episcopus Ostiensis, quòd ab eo Romanus consecraretur, pallio quoq; uteretur. Est autem pallium uestis summa lanea & candida, à qua utrinq; pendent duæ fasciæ, & ad humeros circulus ductus, ac quatuor purpureis crucibus insignita est. Polyd. lib. 4. cap. 12. de Rerum inuent.

DAMASVS papa decreuit, ne quid contra Episcopos præsumant Archidiaconi, qui dicuntur Chorepiscopi, id est regionum & uillarum [illegible] episcopi. Sigebertus in Chron.

[redacted]

Anno [illegible] opo, decretum Constantino politani Concilij confirmatum est, ut sedes CONSTANTINOPOLITANA proximum locum post Romanam tēneret. Sigonius lib. 13 Imp. occid.

Nouella constitutione C. Constantinopolitanus patriarcha coæquatur Romano episcopo, & constitutione 123. clerici cuiuslibet prouinciæ suo Patriarchæ sine ulteriore prouocatione obedire iubentur.

In COMPENDIENSI synodo à Carolo Magno celebrata, Turpinus Remensis episcopus cum aliis nouem episcopis ac presbyteris statuit, ut omnes episcopi præsulesque Hispani & Galiciani, præsidem ecclesiæ D. Iacobi pro suo primate agnoscant. Vincent. lib. 24. cap. 17. ex Turpino.

Carolus Magnus ex Hispaniis reuersus, Parisiis in synodo ordinauit, ut omnes reges Franciæ, & episcopi, præsentes & futuri, episcopo PARISIENSI subsint & pareant, nec sine eius consensu reges coronentur, aut episcopi ordinentur. Deinde sanxit, ut cuiusque domus domini annuatim de ea quatuor numos per totam Galliā D. Dionysij templo soluant. Vincentius lib. 24. cap. 22. ex Turpino.

Ab Othone I. Imp. in Italia, post Pontificem trium antistitum summa fuit auctoritas, AQVILEIENSIS, RAVENNATIS, & MEDIOLANENSIS. Verùm imperij ac regni Italici sede post remotos Exarchos de Rauenna sublata, ac Mediolanum traducta, quantum de Rauennate auctoritatis detractum est, tantum Mediolanensi adiunctum. Huius autem species erat magna, sed potentia maior. Maiestatem autem asserebant homines uariæ dignitatis ei assistentes: nempe suffraganei duodeuiginti, archipresbyteri duo, primicerij totidem, præpositus, archidiaconus, duo & uiginti Cardinales ordinarij, duodecim canonici, Decumani uocati, secundicerius, clauicularij quatuor, ternarij decem, notarij quatuor, totidem magistri literarum, octo pueri, totidemq; uiri, ac feminæ senes, quam D. Ambrosij scholam uocabant, & ceiniliarcha cum custodibus sexdecim. Animos uerò faciebat, quòd cùm archiepiscopus à regibus ipsis institueretur, ac reges ipse contrà consecraret, atq; ad accipiendum imperiū præpararet, maximis ab iis erat priuilegiis decoratus. Itaq; sæpe se à pontificis obedientia subtraxit, cùm plurimis episcopis, capitaneis, & ualuasoribus imperaret, ac regum studia coronæ delatæ beneficio deuincta teneret. Quā uerò in urbe Mediolani auctoritate archiepiscopus erat, eadē fermè in sua quisq; ciuitate episcopus utebatur, eū & ab rege ipso cōstituti, & amplissimis pterea beneficiis ac regalibus essent ornati. Sigon. lib. 7. regni Ital.

Gregorius III. BONIFACIVM archimysten Germaniæ declarauit: Auentinus libro 3. Annalium. Et quia per eum Pipinum unxit regem Francorum Vormaciæ, ideo Bonifaciū ut Moguntinum archiepiscopum, secundum à pōtifice Romano censeri, indicat Hartmannus ætate 6. Et Balæus asserit, Bonifacium testari, se à papa secundum esse, Cent. 2. capite 13. Marianus Scotus.

Sub Constantino I. Pōtifice declaratum est, TICINENSEM episcopum Romanæ sedi tantùm, non etiam Mediolanensi archiepiscopo obtemperare debere. Ea enim de re magna & diuturna inter utrumque antistitem contentio fuerat. Platina.

[redacted]

. . . . . Danorum rex, cùm à rudi populo parum iustam pontificibus uenerationem haberi conspiceret, ipsis primum inter proceres locum perinde ac Ducibus assignauit, auctoritatem honore concilians. Literatorum item cōtrouersias, uulgaris fori cōditione exemtas, ad eiusdem prōfessionis iudicium relegauit. Iisdem religionis reos, pecuniaria multa puniendos permisit: omniumque eorum, quæ aduersum diuina committerentur, arbitrium tradidit. [redacted] libro 11.

[redacted] episcopum suum colle[illegible] consistere [illegible] præfectum accipere cogunturā rege Danorum. Cranzius in Noruegiæ præfatione.

COMITATVS.

LVCIVS Pp. instituit, ut Diaconi duo, Presbyteri tres, semper Episcopū comitarētur, ueluti uitæ testes. An. 254. Sigebert.

ELECTIO.

[redacted]

ANACLETVS instituit, ut Episcopus à tribus ordinaretur Episcopis: Sacerdos tantùm ab uno, cui subesset. Gratianus lib. 66. cap. porro. Anno CII.

ANTHERVS Pp. statuit, utilitatis aut necessitatis gratia Episcopos, cōsentiente Pōtifice, ad alios prēsulatus posse trāsferri. Anno CCXXXIX. Sigebertus.

SIMPLICIVS instituit, ne quis inuitus episcopus eligeretur. Et ne quis clericus possessionem sacerdotij ab homine extra sacra acciperet. Anno 470. Volat. lib. 22.

BONIFACIVS in concilio 62. episcoporū decreuit sub anathemate, ut nullus uiuētē episcopo ciuitatis suæ, de altero eligendo audeat loqui, aut partes sibi facere: sed tertio die depositionis eius, fiat licenter à clero & populo electio sacerdotis. Sigebertus in Chron. Anno 607.

DEIECTIO.

STEPHANVS Pontifex, anno 768. tam in Gallia quàm in Italia Episcoporum synodum Romæ congregauit, in qua omnia à Constantino ordinata reordinauit, præter Baptismū & Chrisma. decernētē synodo, ut episcopi ab illo consecrati, ad gradum quem ante hanc conseruationem habebant redirent: & si digni iudicarentur, iterum electi, iterum consecrarentur. Presbyteri uerò ac diaconi ab illo consecrati, similiter ad priorem gradum redirent: & ipsi si digni essent, iterum quidem consecrarentur, sed ad altiorem gradum uel ordinem nunquam ascenderent. Laici ab illo in diaconos uel presbyteros ordinati, omnino degradarētur, sed in religioso habitu perseuerarent. Sigebertus.

STEPHANVS Pp. an. Sal. 768. constituit, ut in omni die Dominico ad missam Gloria in excelsis Deo cantetur. Sigeb.

ENVMERATIO, SVCCESSIO.

QVI.

[redacted]

EVODIVS primus Antiochiæ episcopus, anno Christi 45. Claudij 3.

ANIANVS D. Marco in Alexandriæ episcopatu successit, anno Neronis 8. Christi 64. Præfuit annis 22. Anno Domitiani 4. mortuus.

ABILIVS Aniano successit. Præfuit annis 13. Christi 100. sub Nerua moritur.

IGNATIVS, Polycarpi & Papiæ coætaneus, Theophorus quoq; dictus. Sub Traiano Antiochenæ ecclesiæ præfuit. Discipulus fuit Ioannis apostoli. Christi causa decem militibus traditus, Romam ducitur, ut bestiis obiiciatur, cùm Antiochiæ præfuisset annis 9. A' leonibus deuoratus est, cùm diceret, Frumentum Christi bestiarum dentibus molar, ut Dei panis inueniar. Anno Christi CXI.

THEOPHILVS, Antiochenæ præfuit ecclesiæ, sextus ab Apostolis: multa scripsit cōtra Marcionem & Hermogenem. Anno Christi 171.

SERAPIO, octauus Antiochiæ episcopus, multa scripsit, quorū auctoritas apud catholicos magna fuit. An. Domini 214. suffectus ei est Asclepiades. Præfuit annis uiginti duobus.

POLYCARPVS D. Ioannis apostoli discipulus, Smyrnensis ecclesiæ pastor à Ioanne constitutus, 2. uel 3. anno Traiani, Christi 102. Romam quoq; sub Aniceto pont. profectus est, fortasse dissidij de Paschate componendi gratia. Sub M. Antonino Vero Smyrnæ 86. annorum combustus est, suis etiam auditoribus [illegible] congerentibus, cùm circiter 70 annos in Euangelico ministerio fuisset.

PHOCAS sub Traiano passus est, cùm Nepruno sacrificare nollet: Sinopensis in Ponto episcopus.

APOLLINARIS episcopus Hierapoli Asiæ, librum Apologiæ pro fide Christiana Imperatori L. Antonino Vero exhibuit. Scripsit cōtra Mōtanistas. Fuit tamē ex hæresi Chiliastarū.

DIONYSIVS Corinthiorum episcopus, sub Vero & Commodo, anno Christi 174. omnibus donis Spiritus S. instructus fuit. Scripsit epistolas plurimas, quas Eusebius Catholicas uocare audet.

ELEVTHERIVS Rom. matre Anthia ortus, quam D. Paulus conuertisse dicitur, 20. anno ætatis Illyrici episcopus constituitur: Passus tandem unà cum matre sub Hadriano.

PHOTINVS Lugdunensis ecclesiæ episcopus, ante Irenæum, quem sub se habuit presbyterum. Nonagenarius ad martyrium abreptus, pugnis cæsus in carcere post biduum moritur, cùm summa constantia Christum confessus esset.

IRENAVS Asianus, discipulus Polycarpi, in Galliam perueniens, Lugduni presbyter, mox Photino in episcopatu successit. Ad Asianos tollendarum hæresum gratia Montani, Alcibiadis & Theodoti, ab ecclesiis Galliarum missus fuit. Scripsit multa, Græcè an Latinè, incert[illegible] [redacted] martyrium passus est sub Seuero, cū[illegible] anno M. Antonini ad episcopatum uenerit, circa annum Domini 176.

ALEXANDER, Pantæni Alexandrini discipulus, Hierosolymam nocturna uisione ne iubetur. Hierosolymitani uoce incerta moniti, ei obuiam prodeunt, & omnium uotis (Narcisso episcopo ita petente) coepiscopum illi addunt, anno 1. Ant. Caracallæ, Christi 206. Mox post Narcissum (qui 116 annos uixit) solus eam ecclesiam rexit, episcopus ordine 35. summa constantia in duabus grauissimis persecutionibus sub Seuero & Decio. Tandem Cæsaream ductus, in carcere obiit, anno Christi 254.

BABYLAS, XII. Antiochenorum episcopus, magnus & admirabilis uir, Decium Imp. qui hostes suos cōtra datum iusiurandum crudeliter mactarat, obsidē etiam regio puero interfecto, ad Antiochenum Christianorum templum properantem repulit. Indignatus Imp. Babylam comprehendi & morte afficiūt iussit. Corpus eius cum ferreis compedibus in capsa repositum. quod Gallus Imp. in Daphnen suburbium Antiochenum, in templum Apollinis transtulit: ex quo tempore dæmon nullum responsum reddidit. Post 60. annos cùm Iulianus Imp. [illegible] responsi nihil dari posse. Coram ergo Galileis, sic est Christianis præcepit Iulianus, ut Babylæ corpus auferent. Illi frequentes conuenēre, & capsam ad ciuitatem pertraxēre, subinde illud in itinere accinētes: Confundātur omnes qui adorant sculptilia, & qui gloriantur in simulacris. Socrates lib. 5. cap. 20. & Theodoretus lib. 3. cap. 10. & 11.

METHODIVS primùm Olympi in Lycia, deinde Tyri episcopus: multa scripsit etiam contra Origenem: tandem tamen [redacted] martyrio functus est in Chalcede Græ-

MACARIVS, Hierosolymæ episcopus post Theumonem, anno Christi 318. Constantini 7. uir multis ornatus uirtutibus [illegible] Domini mira[illegible] Constantini. Se[illegible]ilii. Hieronymus eum be[illegible]

MAXIMVS confessor tuo Maximino, dextro orbatus oculo, & læuo poplite uulneratus, ad metalla damnatus fuit. Præfecerat eũ postea Diospolitanæ ecclesiæ Macarius. Sed cùm non multo ante obitum Macarij Hierosolymam uenisset, à populo retentus est, ut in episcopatu post Macarium succederet, quia orthodoxus esset. Mortuus Hierosolymis anno Christi 351. Constantij 11.

EVSTATHIVS, Sida Pamphiliæ urbe oriundus: fuit primùm episcopus Berrhœæ Syriæ: à quo loco à Nicæna synodo Antiochiam in locũ episcopi Philogonij nuper demortui, inuitus & repugnans fuit constitutus. Arianis maximè infestus. Itaq; uiuente adhuc Constantino, falsis calumniis exulatum in Illyricam quandam urbem missus est. Iterum relegatus sub Constantio. Iterum sub Valente Byzam Thraciæ urbem missus est, alij Traianopolim, alij Philippos Macedoniæ, ibiq; diem suum obiisse. Scripsit multa, potissimùm contra Arianos.

MELETIVS primùm Sebastiæ Armeniorum ab Arianis constituius est episcopus, deinde Berrhœæ Syriæ. Tandem sub Constantio à synodo Antiochena Arianorum, Antiochiæ episcopus constituitur. Verùm cùm se orthodoxum esse, tribus erectis digitis, & duobus reductis significasset, in exilium ab Imp. missus est. A' Iuliano postea reuocatur, & ecclesiæ præest usq; ad Valentem, qui eum in Armeniam (quę ei patria fuit) relegat, quòd Arianis assentiri nollet. Reuocatus demum à Gratiano. Synodo deinde Constantinopolitana à Theodosio indicta, Imp. illic Meletium agnouit, nemine indicãte, & complexus est: quòd multo antè per somnium uidisset sibi à Meletio paludamentum imperatorium iniici, & coronam capiti imponi. Moritur Constantinopoli, cùm annis 25. Antiochiæ præfuisset. Funus eius ab amicis Antiochiam relatum. Mortui effigiem passim in parietibus tabulis depingi, atq; in anulis exculpi curauerunt: tantum eius apud bonos omnes relictum fuit desiderium.

IACOBVS Nisibenus episcopus sub Constantino (Antiochia autem Mygdoniæ, à Syris Nisibis uocatur) præstans miraculis, & mortuos resuscitandi: cùm Sapor Persarũ rex Nisibin obsideret, precibus à Deo impetrauit, ut multitudine crabronum & culicum, hostium elephanti impetiti, totum exercitum in fugam uerterent. Interfuit synodo Nicenæ. Gennadius eum sapientem cognominatum asserit, & inter claros confessores sub Maximino recenset.

EVSEBIVS Samosatenus episcopus orthodoxus, sub Constantino. In synodo quadam Antiochena, cùm Meletius episcopus Antiochenus ab Arianis electus, quia orthodoxus esse deprehenderetur, depositus esset: & Constantius Arianus Imp. eh Eusebio, qui subscriptiones Arianorum habe[illegible] tellet: Eusebius commune depositum [illegible] dixit. cumq; dextræ amputationem [illegible] teras Imp. eliminaretur, iis resignatis, ambas protulit. Quã fortitudinem Imp. admiratus, nihil postea contra illum amplius tentauit. A' Valẽte postea senex in Thraciam exul missus est. Noctu abiit, ne Samosateni ciues eum retraherent. Rediit sub Gratiano. Exul autem militari habitu circumiit Syriam, Phœniciam & Palæstinam, ecclesias confirmans, & episcopos constituens. Tandem cùm Dolicham Syriæ oppidum Arianis refertissimũ profectus esset, ut ibi Marẽ episcopum ordinaret: ingredienti ei oppidũ, mulier Arriana tegulã in caput deiecit, ex quo uulnere postea obiit, cùm 40. annos in episcopatu honestissimè cõsumsisset. Moriẽs iureiurando assistẽtes obstrinxit, ne necem suam ulciscerentur.

AMPHILOCHIVS episcopus Iconij, quod metropolis fuit Lycaoniæ, familiarissimus Basilio & Nazianzeno: propugnator fidei Nicenæ maximus: cum Theodosio Imp. congressus, petiit ab eo, ut Arianos ex urbib. curaret eiici. Quod cùm Theodosius renueret, egregio quodam commento id impetrauit. Theodoretus lib. 5. cap. 11.

PELAGIVS, Laodiceæ in [illegible] episcopus, uxore ducta adolescens, prima nuptiarũ [illegible] perfectionem castitatis in thalamo [illegible] synodo Antiochenę, & illic fidei Nicenæ subscripsit.

ANTIOCHVS nepos [illegible] Eusebij Samosateni episcopi, eiusq; ecclesiæ minister, & comes etiam exilij in Armenia. Cùm rediissent, tandem Eusebio mortuo successit: cumque manus ei omnes episcopi in synodo imposuissent, manum Iouiani Pergensis episcopi respuit, quoniam Iouianus aliquando Ananus fuisset.

THEOTIMVS Scytha, primũ philosophus, deinde Scytharũ episcopus, eruditione, diligentia & [illegible]

PETRVS Alexandrinus diaconus, Athanasij indiuiduus comes. Athanasius cum moriturus sibi in episcopatu Alexan[illegible] Imperatore Iuliano [illegible] Petrus, Romam [illegible] pellit, & Petrum restituit. Post [illegible] fuit [illegible] hæreticis [illegible]

ALEXANDER Alexandrinus [illegible] anno Christi [illegible] fuit Nicenę synodi. Multa scripsit. Obijt [illegible] riens successorem elegit Athanasium [illegible] fortuna uiciniatus est. Arrius [illegible] fugeris, uerùm non effugiet. Sokrates [illegible]

ATHANASIVS Alexandrinus [illegible] Christi contra Arianos athleta.

THEOPHILVS Alexandrinus [illegible] dro, uir eruditus, & in idolis destruendis [illegible] Imp. ualde strenuus fuit. [illegible] placabilis. Origenis libros damnauit, [illegible] uixerat. Hieronymo familiaris fuit. Mortuus est lethargo, post obitum Arcadij Imp. à Christo nato 414. imperij Honorij & Theodosij anno quarto.

PAPHNVTIVS feminæ cuiusdã, quæ confessione celebris erat, filius fuit, & à pueris ἀσκητήριον monachorum coluit: unde & Anachoreta dictus. Liberaliter educatus, castitate & miraculis clarus, ciuitatis euiusdam in Thebaide episcopus: sub Maximino oculo priuatus dextro, & sinistro poplite adusto in metalla damnatus est, cum Maximo Hierosolymitano episcopo. Inde Constantino Magno ita cu[illegible] ut Imp. ipse [illegible] osculatur. [illegible] inde Tyria contra Athanasium ferre sententiam noluit, sed Maximum manu apprehensum, è concilio malignantium Arianorum eduxit.

SPYRIDON, seu Spyridion Cyprius, agricola fuit, multis miraculis & uitæ sanctitate clarus, quamuis illiteratus, Trimithuntis Cypri episcopus factus est. ex pastore, sub Constantino Magno. Synodo Nicenæ interfuit: & ibi philosophum quendam garrulum non longis logomachiis, sed rebus ipsis confutauit & convertit, cùm fidem Christi [illegible] uiteri [illegible] MEL[illegible] monachus & cuiusdam [illegible] [illegible] nihil eo silente [illegible] offendissent lychnos præparat [illegible] cum lauare [illegible] fastus, ut id [illegible] nihil [illegible] quamuis orationem [illegible] Sozomenus lib. 6. cap. 21.

ALEXANDER episcopus Constantinopolitanus [illegible] Martino Magno, cuius precibus Arius [illegible] episcopatus obstinatus annos 98. sub Constantio iuniore. Successorem legit Paulum.

PAVLVS Thessalonicensis diaconus, Alexandro episcopo Constantinopolitano substitutus, quia orthodoxus erat, à Constantio Ariano Imp. depositus, eique substitutus Eusebius Nicomediensis. Quo mortuo, rediit Paulus. At Ariani in alia ecclesia Macedonium eligunt. Quæ res plurimarum cædium causa fuit. Expulsus denuò Paulus, Romam ad Iulium profugit: quo tempore & Athanasius Iulij literis instructus, Constantinopolim rediit. Sed denuò expulsus à Philippo præfecto Constantij, clàm in patriam Thessalonicam relegatur. Interea Constans literis Constantium monet, nisi expulsos orthodoxos restituat, omnia à se hostilia expectet. Restituitur Athanasius item & Paulus, per synodum Sardicensem: & Paulo Macedonius cedit. Quarto pòst anno, mortuo Constante, Constantius eum ferro uinctum in Syngra Mesopotamiæ oppidum deferri curauit: inde in Emesam, inde in Cucusum Cappadociæ, circa deserta Tauri: ubi immissis carnificibus Eusebianis, laqueo strangulatus est, & Ancyræ sepultus. Cuius reliquias Theodosius Cõstantinopolim deferri curauit.

NECTARIVS Tarsensis ex Cilicia, senatorij ordinis, Constantinopolim incerta de causa profectus, cùm illic Synodus esset sub Theodosio, & de episcopo Constantinopolitano eligendo ageretur: & paulo pòst domum reuersurus, Diodorum Tarsensem episcopum, qui in Synodo erat, adiret, haberet ne quod domum nunciare uellet? Diodorus uerendam cauiciem, grauitatem uultus, morum placiditatem miratus, diuino motu statim afficitur: Quid si Nectarius episcopus fiat? rem cum Meletio Antiocheno episcopo communicat. Ille ridens, in ultima tandem charta candidatorum Nectarium ignorantem subnectit. Theodosius

dosius Imper. perlecto catalogo, Nectarium episcopum ordinandum pronunciat. Mirantur omnes: & quòd catechumenus tantùm esset, reiiciunt. Perstat in proposito Imp. & sacris initiatum communi synodi sententia episcopum Constantinopolitanum creat. Verùm quia in politica tantùm uita uersatus erat, ecclesiasticæ gubernationis rationẽ à Cyriaco Adanorum episcopo didicit. Synodum priùs solui passus non est, quàm Nicenę fidei omnes subscripsissent. Decessit tertio Arcadij anno, Christi 401.

OSIVS Cordubensis, episcopus inter præcipuos fuit confessores sub Maximino & Diocletiano: stigmatibus & notis insignis, propter quas Constantino Magno carissimus fuit. Orthodoxus semper, & Athanasij acerrimus defensor: denique uerè ὁσιος. Tandem tamen in synodo Syrmiensi, centenario maior, ab Arianis uerberibus adactus est, ut Athanasium condemnaret. Moriens tamen hæresim Arianam apertè damnauit.

ALEXANDER episcopus Antiochenus, post Porphyriũ nebulonem, optimus, eruditione & multis præclaris donis instructus: pacis ita studiosus, ut cùm ob Chrysostomi condemnationem ecclesias scissas esse uideret, primus Ioannes Chrysostomi episcopi Constantinopolitani nomen in Ecclesiasticum album retulerit, eiusq; industria Romana ecclesia Antiochenæ communionem receperit.

MARTYRIVS, successor Maximi in episcopatu Antiocheno, cùm Constantinopoli abesset, uenit Antiochiã Petrus Gnaphæus presbyter Chalcedonensis, cum Zenone Imperatoris Leonis affine & legato: cumq; ei placeret episcopatus, cœpit noua quædam dogmata spargere, & Deum passum esse affirmare, & hymno Trisagio, Sanctus sanctus sanctus Dominus Deus, &c. adiecit clausulam, Qui crucifixus es [illegible] nobis: quasi trinitas, p nobis passa esset. Reuersus Mar[illegible] omnia turbarum plena reperisset, episcopatu se se abdicauit uolens. Niceph. lib. 15. cap. 28.

MARYTHAS Mesopotamiæ episcopus, legatus Rom. post Arcadij obitum ad regem Persarum Isdigerdem missus, regem ipsum cephalæa incurabili laborantem, precibus ad Deum restituit, eiusq; filium dæmoniacum liberauit: & sic Christi fidem amplissimè dilatauit.

ACACIVS Amydenus episcopus, in eo bello, quod Theodosius Iunior ob patrocinium Christianorum contra Persas suscepit, insigni sua liberalitate erga hostes celebris fuit. Captiuerãt à Romanis circiter septem Persarum millia. Quos cùm regi Persarum reddere nollent, fame cepertunt periclitari. Ibi tum Acacius conuocato ecclesiastico collegio omnes eò duxit, ut uasa & donaria ecclesiæ pretiosissima uenderent, & eo precio captiuos redimerent: cosq; cibo refectos, & uiatico insuper donatos, ad regem remisit. Qui tanta Acacij pietate motus, à Theodosio impetrauit, ut Acacium coràm uidere, eiusque colloquio frui posset. Socrates libro 6 capite 21.

THALASSIVS præfectus Illyriæ, cùm Philino Cæsariensiũ episcopo mortuo, Cæsarienses Constantinopolim uenissent, ut nouus episcopus eligeretur, & senatores omnes ad Proclum episcopum Constantinopolitanum salutatum uenissent, inter quos & Thalassius erat: Proclus inexpectatò in Thalassium manus iniicit, eumq; episcopum Cæsariensem creat, quamuis inuitum, etiam Theodosio Imp. qui eũ in Orientem cum exercitu amandaturus fuerat, repugnante. Sed Procli iudicium uicit. Itaq; ecclesiam suam probè rexit nisi quòd in Ephesina quoq; prædatoria Synodo pro Eutyche sententiam tulit, & multos orthodoxos damnauit. In Chalcedonensi postea concilio resipuit.

EVNOMIVS, Theodosiopolis in Armenia episcopus fuit. Cùm autem duce Gororane Persæ eam ciuitatem obsiderent, quidam regulus ad mœnia accedens, ne templis quidem se parsurum dixit, & multa alia uerba impia sparsit. Tunc episcopus tormentum in eum dirigi iussit, in Dei, quẽ blasphemarat, nomine. Quo ita regulus comminutus fuit, ut Persæ præ terrore obsidionem soluerint.

CYRVS præfectus urbanus, Constantinopolis muros terræmotu collapsos restituit. Ea re cùm mirificè delectaretur ciues, in hippodromo aliquando coram Imp. Theodosio hanc emiserant uocem: Constantinus condidit, Cyrus restauruit. Imp. metuens ne Cyrus res nouas moliretur, cum sub prætextu, quòd Græcæ superstitioni faueret, dignitate & bonis priuauit. Ego animum despondẽs, primùm sacerdos, deinde Smyrnæorum episcopus constitutus.

SYNESIVS Cyrenæus illustri familia natus, ethnicus, ab iuente ætate uenationi & philosophiæ operam dedit. A' Theophilo Alexandrino baptizatus est. Floruit sub Theodosio Iuniore. Ptolemæenses siue Dalmatæ eum ad episcopatum uocarunt. [illegible]

[illegible] Contra Eunomianos & Arianos acriter pugnauit. Scripsit etiam quædam. Hoc ei uitij datum, quòd posi[illegible] magis ad ludum quàm ad sacerdotium natus uideretur. Hymnos decem in S. S. Triada conscripsit tanta carminis maiestate, ut enthusiasmum quendam præ se ferre uideantur.

EVGENIVS Carthaginensis episcopus fuit creatus omnium consensu, sub Hunerico rege Vandalorum, ad preces Zenonis Imper. cùm ex Genserici edicto ecclesia episcopis caruisset ad annos 24. Vir fuit summa pietate, orthodoxus, concionandi dono insignis, ita ut etiam Arianis Vandalis admirationi esset. Sanationum quoque donum habuit. Celebrata sub eo synodus Carthaginensis, & ipse Cyrolam episcopum Arianum deuicit. Sed inuidia regis in eremum Tripolitanæ prouinciæ exulatum missus, illic ab Antonio Ariano episcopo miserè tractatus fuit. Tandem cùm in fide perseueraret, rex eum ad Albigensem Galliarum urbem misit: neque occidere uoluit, ne eum ut martyrem colerent orthodoxi.

EVODIVS Augustini popularis, patre Ethnico milite, prior Augustino conuersus est in Italia, & Augustino se coniunxit. Vzali, quæ colonia Vticæ uicina est, episcopus fuit, in disputando & quæstiones subtiles inueniendo mirè acutus, ut ex multis Augustini locis colligi po[illegible] quodam Carthaginensis synodi decreto legationem cum quodam Theodosio ad Imperatorem contra Donatistas obiens, cæsus est ab hæreticis & paganis, cum suo collega.

POSSIDIVS, seu Possidonius, episcopus in Chalama urbe Africæ, Augustini discipulus, à Crispino presbytero Donatista grauiter pulsatus est, dum iter faceret. Verùm cùm episcopus Donatista in Crispinum non animadueterret, & ob id multæ nomine decem auri libras pendere cogeretur: intercessit Possidius pro episcopo, & re ipsa ostendit, nolle se hostium uindictam, sed eorum conuersionem. Augustinus contra Cresconium lib. 3. cap. 46.

ATTICVS Sebastiæ Armeniorum ortus, episcopus Constantinopolitanus post Arsacium, ingenio elegantì, eloquens & promtus atque assiduus in docendo. Scripsit quædam: quodque mirum est. contra Nestorium scripsit, qui tamen nondum uenenum suum spargere cœperat, spiritu uidelicet admonitus, ut futuro errori resisteret. Certaminis contra Chrysostomum auctor fuisse perhibetur. Eundem tamẽ mortuum, concordiæ causa, in episcoporum catalogum retulit, eiusq; in publicis precibus meminit. Erga pauperes munificus fuit. Vitæ suæ finem præuidit. Moritur XI. Octobris anno Christi 428. consulatu Theodosij XI. & Valentiniani primo, cùm Ecclesiæ præfuisset annis 21.

EVPHEMIVS Alexandrinus, episcopus Constantinopolitanus factus, Anastasium Diaconum Magum & Manichæum ad imperium admittere noluit: nisi iureiurando & scripto affirmaret, sese nihil noui in Ecclesiam introducturum, sed Chalcedonensis synodi decreta seruaturum. Imperio potitus Anastasius, scriptũ reperit. Quod quia Euphemius reddere nolebat, in exilium ab impio Imperatore eiicitur.

PAVLINVS Senator olim, natione Gallus, nobilibus & locupletibus parentibus natus, studiis profanis deditus, baptizatus à Delphino Burdegalæ episcopo: præceptore usus est D. Ambrosio Mediolanensi, suasu Hieronymi & Augustini. Ambrosius eum presbyterum fecit; ut ubicunq; esset, Ambrosij presbyter diceretur. Ad Barcinonam à Lampio quodam, ita efflagitante plebe, episcopus factus est. Sed postea Nolæ in Campania episcopatum suscepit, imperante Marciano, cùm occiso Valentiniano Eudoxia in ultionem mariti Gensericum Vandalum in Italiam euocasset. Scripsit multa carmine & prosa. Multis captiuis abductis, omnes suas opes in liberationẽ eorum impendit: cumque nihil præterea haberet, pro uiduæ unico filio uoluntariam seruitutem subiit, ut ille liberari posset. Itaque conditione à Barbaro rege accepta, obtorem egit. Vandalos multos Arianos conuertit: denique tantum potuit auctoritate & prædictionibus suis, ut eum rex cum suis ciuibus omnibus frumento donatum in patriam incolumem remitteret. Obiit pleuritide, X. Calendas Iulij. Cùm moreretur, cubiculum ingenti motu concussum est, rẽliqua domo immota permanente.

EPIPHANIVS Ticin[illegible] parentibus. Nato cunæ superno lumine fulgere sunt uisæ. Indolis optimæ, adeò ut octauo ætatis anno à Crispino episcopo lector creatur. Moriens Crispinus cum suis commendatitaq; etiam nolens anno ætatis 28. episcopus Ticinensis creatur, cùm in oriente Leo, in occidẽte Seuerus imperarent. Miraculis in expellendis dæmonibus & uitæ sanctitate claruit. Bis sub eo Ticinũ captũ, semel ab Odoacro rege Herulorum, deinde à Theodorico Gothorum rege. Tãtà tamen fuit auctoritate etiã apud Barbaros milites Theodorici, ut eius iussis obedientes & Ticinio abeuntes, non sine la-

sine lacrymis ei ualedicerent. [illegible] principes missus, ac semper bene confecta rediit. Ticinum urbem ab ho[illegible] extremò legatione ad Theodoricum altera domum rediens, in itinere catarrho obiit, 30 episcopatus sui anno, sub initium ferè Anastasij Imp. in Oriente.

ZENOBIVS parentibus ethnicis Florentiæ natus, à Theodoro episcopo cõuertitur, & archidiaconus creatur. Inde mortuo Theodoro, episcopus constituitur. Claruit miraculis sanationum. Cognatos suos ad Christum conuertit. Familiaris fuit D. Ambrosio Mediolanensi. Obiit nonagenarius, anno Christi 424. 25 Maij, sub Innocentio pontifice.

PETRONIVS ex stirpe Constantini, monachus primò ordine Basilij: inde clericus factus, & in Theodosij palatio cunctis præfectus: tandem in Italiam uenit ad Arianas hæreses extirpandas, & à Cælestino pontifice in somnis monito Bononiæ episcopus, quamuis inuitus, constituitur. Claruit miraculis, & quædam etiam scripsit. Obiit Theodosio & Valentiniano imperantibus, anno Christi 385.

VIGILIVS Tridentinus episcopus post Asterium anno ætatis 20. constitutus, Romanus patria, & Athenis educatus. Tridentinos omnes conuertit, & miraculis etiam claruit. Multa scripsit, Cõtra hæreticos scriptis pugnauit acerrimè. [redacted] Cum fratribus Claudiano & Maiorino, & quodam presbytero Claudino in locum quendam suæ iurisdictionis, Radennam dictum, in Alpibus profectus, qui solus adhuc Ethnicismum defendebat: cùm Saturni idolũ euertisset, à rusticis saxis obruitur, solis sociis incolumibus elapsis, ætatis anno 40, ad 6. Calend. Iulij. Corpus eius ad ecclesiam delatum: & cùm Geruasij & Protasij templum priùs diceretur, porrò Vigilij dici cœpit. Claruit circa annũ Christi 500. Quo tempore Anastasius imperabat, Gelasius Romanam ecclesiam regebat.

EVCHERIVS Lugdunensis, senatorio genere ortus, ad flumen Druentium in spelunca habitauit, sub Valentiniano secundo. Defuncto episcopo Lugdunensi, diuinitùs indicio facto per puerum, à clero populoq; Lugdunensi ad episcopatum inuitus protrahitur, effiacta speluncæ ianua. Eruditus uir fuit, & facundus mirum in modum, ut scripta eius testantur. Petronio Bononiensi episcopo cœtaneus fuit, & Saluiano.

CLAVDIANVS Mamertus episcopus Viennensis, uir in omni literarum genere uersatissimus, & summus salua religione philosophus: de animæ statu tres scripsit libros. Cùm terribilibus portentis Vienna totaq; Gallia uexaretur, sadhæc etiam ædes publica ex improuiso ardere cœpisset, aliis aliò ad sua diffugientibus, solus ante aras immobilis constitit, & precum feruore atq; lacrymarum fonte incendium restinxit. Ex huius liberationis occasione instituit ceu gratiarum loco annuam celebrandarum litaniarum siue rogationum festiuitatem triduo, quod inter Dominicæ ascensionis & Dominicum interiectum est. Claruit sub Theodosio iuniore. Quinto Idus Maij obdormiuit.

SEVERVS Indus natione, Christi causa peregrinatus, Viennam uenit: & miraculis clarus, templum centum idolorum ante urbem destruxit, & in D. Stephani ædem transtulit. Factus inde Viennensis ecclesiæ episcopus.

LVPVS septimo anno uxorem uolentem deseruit, & Lirinensem monasterium ingressus, ex eo aliquandiu post ad ecclesiæ Trecassinæ episcopatum uocatus est. Vir fuit magnus, etiam miraculis clarus. Cùm Attila Galliam uastaret, & urbi quoque Trecensi immineret, Lupus ei obuiam iuit habitu pontificali, & Attilam quis nam esset interrogat? Illo respondente, Dei se esse flagellum: iussit ei aperiri portas urbis, hac salutatione, Fauste ingrediatur Dei flagellum. Attila ingressus cum suis copiis, cæcitate percussus pertransiit tantùm, ciuitate relicta incolumi. Obiit anno Christi 480. Zenonis quinto. Cum Germano Antisiodorensi episcopo in Britanniam, contra Pelagianos profectus est.

SIDONIVS Lugdunensis patria, illustri familia natus, in omni literarum genere excellens, in Rom. principum aulis uersatus est, Maximi Auiti Imp. filiam duxit in uxorem: quo à Maioriano interfecto, Auernorum episcopus constitutus est, quamuis inuitus, ætate satis grandi. Scripta eius extant, poetica præsertim. Contra Gothos Arianos acriter pugnauit. [redacted] Moriturus, Aprunculum sibi iussit substitui. Calend. Septembris, primi Iustini temporibus.

MARTINVS Sabariæ Pannoniorum oppido oriundus, Ticini tamen à parentibus gentilibus nutritus, patre Tribuno: decimo ætatis anno sponte sua ad ecclesiam transiit, & catechumenus factus est. Anno ætatis 15. sub Constantino & Iuliano à patre inuitus ad militiam ductus est: & in eo per triennium uixit, antequam baptizaretur. Cùm apud Vangionum urbem Iulianus prælio certaturus esset, Martinus armis pugnare detrectauit, solo crucis signo se munire uolens. Eam rem indignè ferens Iulianus, carceri est inclusit, & in crastinum inermem hostibus obiicere cogitabat. Sed precibus Martini pax facta est. Ex militia dimissus, ad Hilarium Pictauiensem episcopum proficiscitur. Redit inde ad suos, & parentes conuertit. Tandem ad Hilarii reuersus, arte à Turonensibus inductus, eorum ecclesiæ episcopus, quamuis inuitus, constituitur. Miraculis sanandi & prophetiæ dono fuit clarus. Contra Arianos pugnauit in Illyrico, ubi à sacerdotibus cæsus, & urbe eiectus est. Item Mediolani ab Auxentio episcopo plurimis eandem ob causam affectus iniuriis. Febre obiit ætatis 81. episcopatus sui 36. Christi 406. aut 410. tertio Idus Nouembris.

D. REMIGIVS Gallorum apostolus, Remensis fuit, ex castro Landuno. Ortum eius præuidit Montanus quidam monachus, qui cùm pro pace ecclesiæ contra Gothos Arianos Deum deprecaretur, nasciturum quendam Remigium audiuit, qui Gallos ab istis calamitatibus liberaturus esset: in peccatis quidem conceptum, sed in utero matris sanctificatum, ut Ioannem Baptistam. Natus est anno 449. Theodosij iunioris 22. Mortuo Bennadio episcopo Remensium, ipse anno ætatis 22 ad episcopatum cogitur. Eruditus fuit, & eloquens ualde, miraculis & prophetiæ dono clarus. Regem Clodoueum primus conuertit, & de eius exercitu tria millia baptizauit. Arianam impietatem strenuè confutauit. Scripsit etiam commentarios in uetus & nouum Testamentum. Obiit anno ætatis 96. Idibus Ianuarij, cùm episcopatum gessisset annis 74. & amplius, anno Christi 500. uel 490. alias 545.

GERMANVS ciuis & episcopus Antisiodorensis, Romam studiorum gratia profectus, legibus operam dedit, & causas in foro egit. Inde præfectus agri Antisiodorensis factus. Cùm templum aliquando ingrederetur, Amator episcopus ex improuiso cum sacerdotibus eum circumstans, manus ei imponit, & episcopum creat etiam repugnantem. Mortuo Amatore, ne diuinæ reluctaretur electioni, episcopatũ suscipit, in quo contra hæreticos acriter pugnauit: ita ut bis in Britanniam cum Lupo Trecassino episcopo contra Pelagianos missus fuerit. Ex Britannia rediens, Rauennæ obiit, anno Domini 450. sui episcopatus 30.

PATRICIVS Brito genere, secundus Hybernię episcopus, patre Calpurnio, presbytero, matre Conche, D. Martini sorore: primùm Succhat dictus, inde Magonius à Germano Altisiodorensi episcopo: tandem Romæ propter ingenuos mores Patricij cognomen tulit. Post Palladium ad Scotos archiepiscopus mittitur à Cęlestino pontifice, anno Christi 432. Miraculis & doctrina totam insulam conuertit, & Pelagianum errorem extirpauit. Eius precibus, datum aiunt, quòd nullum animal uenenatũ in insula reperiatur. Obiit anno Christi 492. ætatis suæ 122. cùm præfuisset annos 60.

ANASTASIVS episcopus Antiochenus fuit. Cùm Iustinianus Imp. eorum hæresim amplecteretur, qui opinabantur Christum non mortalem carnem assumsisse, sed eam posteaquam assumta esset, immortalem extitisse, & omnes sacerdotes huic opinioni subscribere uellet: omnes ore uno sunt professi, se Anastasium Antiochenum sequi. Quem cùm Imp. in suas partes traducere uellet, acriter ille restitit, & suos subinde monuit: Si quis aliud Euangelium docuerit, anathema sit. Iustinus tandem eum in exilium eiecit, propter ærarij ecclesiastici pecuniam ab eo in pauperum usus consumtam. Post 23 annos mortuo Gregorio episcopatui suo restitutus est.

FVLGENTIVS Afer, patre Fulgentio senatore Carthaginensi ortus: primùm monachus, postea Ruspensis ecclesiæ episcopus factus est. Plurima scripsit. Acriter contra Arianos pugnauit. A' Thrasimundo Vandalorum rege Ariano cum 220 episcopis in Sardiniam relegatus, rediit. Iterum deinde expulsus, eo quòd contra Pintam Arianum scripserat, & iterum reuocatus, obiit anno ætatis 65. episcopatus 25. sub Anastasio Imper.

MACEDONIVS episcopus Constantinopolitanus, sub Anastasio Imp. in locum Euphemij substituitur: uir sanctus & orthodoxus, & Chalcedonensis synodi contra Imp. Manichæum assertor, populoq; carus. Accusatus de stupro, subductis in iudicio uestibus, se uitiliibus carere ostendit. Tandem tamen iniustè ab Imp. Euchaitem exulatum mittitur: & quia propter Hunnorum irruptionem per Caspias portas Gangram se contulerat, Anastasius missis percussoribus, eum trucidari curauit, anno Christi 517. Anastasij 24. & post mortem cuidam insomnis apparens, Anastasium ad Dei tribunal uocauit.

MARCELLINVS episcopus Anconitanus podagricus, oborto incendio quod nulla aquæ uis restingui poterat, ipse se [illegible] eius [illegible] flamma [illegible] HERCVLANVS [illegible] nutritor,

nutritor, episcopus Perusinus factus. Cum Totilæ exercitus post septennem obsidionem Perusium expugnasset, ex regis mandato ciues omnes necãtur: Herculanus capite truncatus, deinde excoriatus, tandem è muro præcipitatur.

VENANTIVS Honorius Clementianus Fortunatus, nõ procul Tarusio natus, & Rauennæ educatus, amore Martini (à quo in somnis oculorum dolore liberatus erat) Turonũ profectus, inde Pictauium: primùm presbyter, deinde episcopus factus est Pictauiensis, & Gallos ad mitiorem uitæ cultum traduxit Scripsit multa uersu & prosa. Claruit anno Christi 376, sub Iustino Iuniore.

ALCIMVS Auitus Viennensis, inter Christianos poetas non postremus: monachus primùm in cœnobio Sanctorum Petri & Pauli Viennæ Galliæ: patre mortuo, ad episcopatum Viennensem euectus est. Scripsit heroico carmine. Gundebaldum Burgundionum regẽ in Arianam hæresim lapsum, magno cum labore ecclesię catholicæ restituit. Deinde eius hortatu contra Arianos Dialogis aliquot certauit. Claruit [illegible] Scripturarum [illegible]

GRA[illegible] ætatis à præceptore [illegible] Nicetio episcopo Lugdunense in la[illegible] Iuniori anno factus est monacho 15 ecclesiæ Turonensis episcopus. Miraculis [illegible] quandam Chilpericum regem re[illegible] nem personarum in [illegible]

GE[illegible] Augusto dunensis, abbas primùm, deinde epi[illegible] religionis Francos accẽ[illegible] sumsit, & exemplo oues suas pascẽs. Cùm ægro [illegible] parere opposito sculpij iussit hęc uerba: Quinto Calendis Maij sesto Iunij) quo die obiit, octogenarius. Sepultus Parisijs apud S. Germanum de praro. Huic Chilpericus rex, alioqui impius, honorificum erexit epitaphium.

AMANDVS in cella S. Martini per 15 annos moratus est. Inde Traiectensis episcopus creatus, in Vasconiam pro infidelibus conuertendis migrauit: tãta auctoritatis, ut Dagobertus rex à nemine alio quàm ab Amando filium suum baptizari uellet: quamuis eum propter liberam reprehensionem priùs in exilium eiecisset.

IOANNES Cyprius episcopus, à beneficentia in pauperes Eleemosynarius dictus est. Exules reuocauit, captiuos redemit, bona ecclesię auxit, ex libatum acetrinũ custodiuit. Metaphrastes eum sæpe ecclesiam bonis omnibus exuisse, neq; tamen inde damnum ullum sensisse scribit.

CYRIACVS Mauricio Imp. carus, episcopus Constantinopolitanus, Phocam parricidam ui compulsus inaugurauit, cùm prius tamen ad orthodoxæ fidei professionem, & promissionem de non turbanda ecclesia eum adegisset. Postea cùm Phocas Constantinam cum tribus filiabus ex ecclesia abripere conaretur, ei restitit, & iuramentum ab eo accepit de illarum incolumitate.

IOANNES episcopus Bergomensis tãta doctrina fuit & sanctitate, ut Iuniperius etiã rex Longobardorũ illi assurgeret.

GREGORIVS In Sicilia, in uico qui Prætorius dicitur, prope Agrigentum natus, ex baptismate susceptus est à Potamione episcopo Agrigentino. Octauo ætatis anno apud Damianum grammaticum cœpit cognoscere literas: & intra quatuor annos tantum profecit, ut in clericum reciperetur. Inde ad terram Sanctam profectus, Hierosolymis à Macario episcopo factus est diaconus. Postea Antiochiam petijt, mox Constantinopolim: tandem Romam, ubi à pontifice in episcopum Agrigentinũ est electus. Metaphrastes.

IOANNES Traiectensis episcopus sub Clothario factus, Agnus uocabatur: & agricola erat, literarum penitùs expers. Quidam diuinitùs moniti, eum ad episcopatum uocant. Ille recusare, quòd uxorẽ haberet, quòd indoctus esset: deniq; quod nõ minùs ad tantum munus ineptus esset, quàm baculus quem manu gestabat, ad germinandum. Dictu mirum, baculus illicò germinare cepit. Quo quidẽ prodigio motus, diuinæ uocationi parum: & à Clothario rege confirmatus, pro Agno Ioannes dictus est, & doctrinam simul cum reliquis uirtutibus Ecclesiasticis diuinitùs hausit. Herigerius abbas cap. 31

LEODEGARIVS Pictauiensis, iuniori Clothario à consilijs fuit. Postea Augustodunẽsi ecclesiæ præficitur. Verùm cùm mores aulicorum grauiter increparet, eum frater Garino in uincula conijcitur. Et Garinus quidem lapidibus obruitur. Leodegarius uerò in flumine quodã super acutissimos silices ambulare coactus, Deum semper laudauit. Abscissa lingua uocem nihilominus retinuit: Tandem capite plexus est. Auctor cædis à dæmone correptus, seipsum in ignem coniecit.

AVDOMARVS Tarnariensis episcopus in Gallia, Tarnarienses & Morinos post Fusciani & Victoris martyria ad idololatriam relapsos, reuocauit in uiam, & monasterium Sitthim extruxit. Cæcus episcoporũ precibus uisum recuperauerat. Sed cæcitatẽ plus quàm uisum sibi profuturam scens; petijt à Deo denuò orbari oculis: & impetrauit. Carnis stimulos sentiẽs, inter acutissimas uepres sese uolutauit.

ELIGIVS Lemouicensis, aurifaber primò, inde episcopus Nouiomagensis, pietate & miraculis claruit. Obijt annũ ætatis 70, Christi 665.

ARNVLPHVS proauus Caroli Magni, dux Lotharingiæ, relicta uxore & liberis, in eremum se contulit. Mox ad terram Sanctam peregrinatus est. Reuersus, ut Metensium episcopum eligitur. Miraculis claruit. Repetijt tandem solitudinẽ, & [illegible] anno 640.

AIDANVS Scotus, [illegible] Lindisfarnensis episcopus apud Northanymbros.

ANASTASIVS Laodiceæ episcopus metropolitanus, cùm sacra faciens more solito exclamaret, Plebs tua & ecclesia tua supplicat tibi: Salimus Arabum dux ad seditionẽ cum populum cohortari existimans, eum in carcerem coniecit. Sed ab eo tamen denuò placatus fuit, Constantini Copronymi anno 20.

SALVIVS Albinensis episcopus, Chilperico Francorum regi in errorem Arij prolapso sese oppositit: & charitam in qua Rex scripserat, Trinitatem non in personarum distinctione, sed Deum nominandam, cùm sibi prælegeretur, discerpsit. Tandem in carcere cum discipulo suo Valentiniano interfectus est.

BONIFACIVS Moguntinensis episcopus, Germanorũ apostolus.

VILIBALDVS Bonifacij auunculus Aichstadiensis episcopus, Eifordiæ & in Hassia Christum docuit.

METHODIVS ob imaginum patrocinium, à Michaele Balbo Imp. in carcerem coniectus, & à Theophilo Imp. paulo post in Panormum Antigoni insulam relegatus, & inter duos latrones conclusus, quorum altero mortuo & putrescente, fœtore propemodum enectus, à Theodora pulso Syngelo cõstituitur patriarcha. Aduersarij eius subornauerant mulierculam, quæ affirmabat, se ab ipso stupratã esse. Ipse uerò calumniam istam refutabat, ostensis genitalibus, quæ planè erant exiccata, & ad ueneris actus inepta. Interrogatus autem Vnde illud mali esset? respondit se Romę aliquando libidinis æstu pereitsi, rogasse Petrum & Paulum, ut sibi opem ferrent. Quare in somnis illos sibi apparuisse, & Petrum cõtactu suo omnem uim libidinis sibi ademisse. Zonaras tomo 3.

PHOTIVS uir insignis, primarius à secretis, & ab eruditione celeberrimus, sed adulter & neophytus, de foro ac seculari militia & habitu à Palatinis ædibus eductus, & subitò tonsus, patriarcha Constantinopoleos designatur à Barda & Michaele Balbo Impp. Basilium, qui Michaelẽ adoptiuum suum patrem interfecerat, ab aditu Ecclesiæ & commu[illegible] prohibuit. [illegible] in Synodo sub Adriano pontifice exulatus est, ac missi legati Constantinopoli in Synodo Photium declarauerũt excommunicatum. Postea tamẽ Basilius Imp Ignatio è uinis sublato, Photium restituit in pristinam sedem. Iterum cùm expulit Leo philosophus Imp. ac in monasterium Armenianorum relegauit, in quo obijt. Zonaras in uita Leonis.

METHODIVS ab Vrolpho Morauis Iuliomontanis, Venedorum populo, episcopus & doctor constitutus fuit Ludouico Pio. Eum ad Polonos quoq; fidem Christi propagasse, Cromerus lib. 3. annotat. [redacted]

CYRILLVS unà cum Methodio fratre doctrinam Euangelij prædicauit Slauis, seu Polonis. Cromerus lib 3. de rebus Polonorum. [redacted] tempore Nicolai pon[illegible] Romam uenit, eoq; corpus Clementis attulit: & diem isthic obiens, in ecclesia Clementis sepultus est. Eum signa edidisse, scribit Ranulphus lib. 5. cap. 32. in Polychronico. Antoninus tit. 16. cap. 1. §. 9.

HINCMARVS sub Carolo Magno, monachus Parisiensis ad S. Dionysium, eruditione & facundia clarus, Remensis archiepiscopus, circiter annum Domini 834, sub Lothario

carnes gustaturum. Iis enim, dicebat, præsertim assis, & nares & mentem auocari à sacris: nec ea deuotione Missarum solennia, ut fieri debebat, peragi posse: ut Ranulphus lib.7. Polychronici testatur. Hunc Lanfrancus episcopus Cantuariensis in Londinensi Synodo, ob literarum inscitiam sede remouendum censuerat. At Vulstanus se insignia episcopatus ei, cuius beneficio accepisset, redditurum respondens, profectus est ad sepulcrum Edouardi regis: & exuto insigni uestitu, baculum pastoralem tam altè monumento lapideo infixit, ut nulla inde ui extrahi posset. Quo miraculo rex Gulielmus Conquæstor & Lanfrancus territi, ut suo liberè deinceps fungeretur honore, obnixè rogarunt. Polydorus lib.9. Obijt anno Domini 1095, uel circiter: & propter miracula, in Sanctorum numerum relatus est.

OTHO Frisingensis episcopus Lutetiæ philosophiæ atque Theologiæ cognitionem imbibit. Hinc eorum monachorum, quorũ antea exiterat discipulus, præceptor & abbas constitutus est Morimundi, Cistercienſium ordinis. Circiter annum uerò 1140 per Conradum Imp. fratrẽ uterinum, Frisingensis designatur episcopus: quem etiam in Asiaticam expeditionem secutus est. Historiam ab exordio mũdi usq; ad sua tempora in octo libros digessit. In Dialectica & philosophia nonnulla edidit; primusq; rationem disputandi Aristotelicam Bauaros docuit. Obijt Morimundi anno 1159. Sylueius & Auentinus lib.6.

OTHO comes Andecensis, Cancellarius Henrici IIII. Imp. ab illo Bambergensis episcopatus inuestituram per baculum & anulum uel inuitus accepit, mox à Paschali II. Anagniæ hæreseos huius ueniam impetrauit. In uictu frugalissimus, erga pauperes beneficentissimus. Miraculis donoq; sanationis claruit. Pomeranos ad fidem conuertit. Humilis cognomen meruit ob humilitatem. Præfuit annis 37. Obiit anno Sal. 1139. Chron. Bamberg. Liber hist. Pomeranicæ.

D. THOMAS Cantuariensis archiepiscopus, in adolescentia petulans miles fuit: hinc regis Henrici cancellarius, & tandem archiepiscopus, Angliæ primas, & Apostolicus legatus, in pauperes benignus, regi imperitos sacerdotes ad dignitates promouenti restitit. Itaq; in exilium eijcitur. Miraculis claruit. Interfectus tandem à quatuor sicarijs inscio rege, cui tamen ob eam cædẽ sacris interdictũ fuit. Auctor uitæ & Polydorus.

MALAGHIAS Hybernus, archiepisc. Hyberniæ anno 1128. pauperes aluit, mortuos sepeliuit, in docendo assiduus, à paganismo multos cõuertit, miraculis claruit. Romam peregrinatus, in Claraualle obijt. D. Bernardus funebri oratione eum cohonestauit.

HENRICVS Lubecensis episcopus, cùm Henricum Leonem Brunsuicensem ducem in terrã Sanctam comitaretur, Constantinopoli coram Imp. & suo duce Græcos de processione Spiritus sancti confutauit, & uictoriam reportauit. Concionator fuit uehemens. Cranzius lib.5. cap.41. Vandaliæ.

EDMVNDVS Cantuariensis antistes, Othonis legati Rom. frequentes exactiones, in gratiam Innocentij IIII. contra Fridericum Imp. factas, quibus sacerdotes diuexabantur, liberè reprehendit, ac non multo pòst statuens exilij libertatem anteponere domesticæ seruituti, in Gallias ad Pontiniacum cœnobium monachorum Cistercienſis ordinis, & Altisiodorensis diœceseos, perrexit, illic sponte exulaturus, diui Thomæ Cantuariensis secutus institutum, qui ad id loci innocentiæ asylum confugerat. Vt uiuens sanctimonia, ita mortuus miraculis claruit: & ab Innocentio IV. in diuorum numerum relatus est. Polyd. lib.16.

SACERDOTES, DIACONI, LEVITAE, PRESBYTERI CHRISTIANORVM. EORVM

OFFICIVM, POTESTAS.

Sacerdotibus à CHRISTO Seruatore ligandi soluẽdiq; potestas tribuitur, eis prædicationis officium gubernandæq; ecclesiæ regimen committitur, & ut credentes expiationis lauacro, cæterisq; diuini instituti sacramentis, ad cœlestem beatitudinem adipiscendam idoneos reddant, mandatur. Ipsi sunt sal terræ, ipsi lux mundi, ipsi ciuitas supra montem ædificata: ipsi lucerna super candelabrum posita, & lucens omnibus qui in domo Dei sunt: ipsi ab Apostolo dicuntur genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis. Deniq; stellarum angelorumq; uocabula in Apocalypsi promerentur. Et in Psalmo audiunt: Sacerdotes eius induam salutari, & sancti eius exultatione exultabunt. Marul. lib.3. cap.5.

BONIFACIVS Põtifex cõstituit, ut monachi in officio sacerdotalis gradus utantur potestate ligandi atq; absoluendi. Anno domini 618. Sigebertus in Chron.

Ad SCETHLANDICARVM insularum, quæ ab Orcadibus CM tractu distant, incolas semel quotannis ex Orcadibus, cuius diœceseos sunt, sacerdos accedẽs, sacra uniuersa administrat, ac eo anno natos infantes baptizat: quem post aliquot dies decimis piscium (eorum enim solus prouentus illis est) donatum ad sua remittunt. H. Boethius in Scotiæ descriptione.

TITVLI.

EVARISTVS Pp. anno 110. titulos urbis presbyteris diuisit. Volat. lib.22.

STVDIA.

CELESTINVS Campanus, mandauit ut omnes sacerdotes noscerent sacros Canones. Anno 424. Volat. lib.22.

CVLTVS.

ANICETVS I. nemoribus petulantium quorundam labefactaretur Ecclesia, instituit, ne clericus ullo modo comam nutriret, secundùm Apostoli præceptum. Platina.

STEPHANVS I. pontifex sub Galieno instituit, ne sacerdotes & leuitæ uestibus sacris alibi quàm in Ecclesia & peragendis sacris reuerentur. Qui secus faceret, pœnam Balthasar regis Babylonis subirent, qui uasa sacra prophanis manibus attigerat. Platina.

MODESTIA VITAE.

SOZIMVS Papa bibere in publico clericis uetuit: in cellis fidelium id fieri posse non negauit. Platina.

[redacted]

CONVGIA.

PRIVILEGIA.

Tantum apud ANGLOS ordini tribuitur, ut sacerdoti uita maiestate dãnato, alijs uẽ sontibus, qui reliquis initiati sint ordinibus, uita concedatur: id quod etiam fit, quia longa iam consuetudine, episcopi in eiusmodi maleficijs, caulæ cognitionem non habent, ex quo eis minus licet tales ita damnatos desecrare, aliter enim morte non sunt afficiendi. Quinetiam qui legere sciunt, cuiusuis rei capitalis, præter maiestatis crimen, damnati, eodem loco habentur: quòd per id ordinis affines censeantur, atq; ita salui in custodiam detrudãtur. Iis ut si casu euaserint, ne spes ulla uitæ amplius sit, in palma manus sinistræ sub pollice inuritur homicidis M litera, quia Anglicè murdre homicidium dicitur, furibus uerò T, quòd fur theft ht uocatur: qui sic stigmatiæ effecti, si in peccato rursus inuenti fuerint, tum mortis illico dant pœnas. Cuius instituti auctor fuit rex Henricus VIII. eo consilio, quod anno regni secundo habuit. Polyd. lib.26. Anglicis.

GREGORIVS Scotorum rex sanxit, ut sacerdotes à tributo & regijs exactionibus, militiaq; deinceps essent immunes, ad prophana non traherentur iudicia, non nisi sanctis coram episcopis dicerent causas. H. Boethius lib.10.

ELECTIO.

DIGAMVS ne ad officium sacerdotis admitteretur, Syricius Pontifex Rom. decreuit, ac si iã admissus esset, ut ab eo pelleretur: quòd Apost. illud antea prohibuisset, qui ad Timotheum scribens, uoluit episcopum unius uxoris esse uirum. Eademq; ratione Moses iussisse uidetur, ut pontifex uirginem tantùm duceret uxorem, quò ab eo digamiam excluderet. quæ iam inde ab initio apud priscos quoq; impedimento esse cõsueuerat sacerdotiũ petere uolentibus: quod testatur Seruius, enarrans illud 4. Aeneidos,

Huic uni forsan potui succumbere culpæ.

ubi ait, Culpæ, propter antiquum ritum, quo repellebantur à sacerdotio bis nuptæ. Polyd. lib.4. c.8. de Rerum inuent.

BONIFACIVS Pp. Honorio imperãte, instituit ne minor annis triginta presbyter ordinaretur. Volat. lib.22.

ANASTASIVS I. Pontifex mancos procul à sacerdotio abesse uoluit, imitatione Mosaica. Polydorus lib.4. cap.8. de Rerum inuent.

In NICENO cõcilio decretũ est, ne, qui se impatientia libidinis castrarent, in clerum amplius reciperentur. Platina.

[redacted]

Cæcilianus Cyprianus [illegible] ante [illegible] conuertere [illegible] Cæcilianus [illegible] postea nominatus) [illegible] bonus [illegible] presbyter, tandem episcopus Carthaginensis [illegible]

Isidorus [illegible] Indo presbyter ecclesiastes [illegible] pauperum [illegible] negotiorum curam gessit, mentibus & crudis [illegible]

Theophilo, Alexandrino episcopo primum datur: deinde uero (quia nobilis matrona Alexandrina ei mille aureos in usum pauperum erogarat, clam episcopo, ne Theophilus eam pecuniam in lapidibus emendis & templis construendis impenderet) hominem iussit [illegible] accipiat, [illegible] eximere, exinde expuerit, ad fratres [illegible] secundum [illegible] cum [illegible] tione [illegible] uiderint. Vixit [illegible]

FLO[illegible] monachus & presbyter, [illegible] perseuator & solos Benedicti erat. Nam primum cum [illegible] medio tollere conatus est, [illegible] uenenum [illegible] dictum, quem corruis, qui à Benedicto arcebatur, abduxit. Deinde cum hac spe frustratus esset, alia uia rem aggressus est. Septē puellas nudas misit in horto cœnobij ludere & cantare, [illegible] monachis [illegible] Benedictus [illegible] intelligens [illegible] dictus, locū mutauit, & paucos fratres secum abduxit. Florentius uerò lætus propter abitum Benedicti, statim à porticu in qua ambulabat, oppressus est: ut refert Vincentius libro 2. cap 36. & Leo Hostiensis lib. 1. cap 1.

PETRVS Edessenus presbyter, tēporibus Leonis Imp. in concionando omnes sui temporis uicit. Syriace multa scripsit: sicuti & SAMVEL, eiusdem ecclesiæ presbyter.

DEOGRATIAS presbyter. Augustino familiaris, & Quodulultdei successor, longo post eius mortem tempore, interpellante Imp. Valentiniano, ecclesiæ uasa pro redemtione captiuorum, qui iam ad litus Africanum abducti erant, impendit, propter quam pietatem multa à Barbaris perferre fuit coactus. Tandem cùm triennium Ecclesiæ præfuisset, Deus eum eripuit.

SEDVLIVS Scotus natione, magnas peregrinationes uirtutis ergò suscepit, post mortem Hildeberti Scotorum archiepiscopi præceptoris. Valentiniano & Theodosio Impp. uenit in Italiam, & Romæ docere cœpit philosophiam. Qua relicta (ut alij uolunt) episcopus factus est. Scripsit carmine & prosa.

AMANTIVS presbyter Tudertinæ Ecclesiæ in Thuscia, miraculis Apostolorū more impositione manuum ægrotos sanauit, phreneticos ad sanitatē reduxit, serpentes signo crucis enecauit. Greg. lib. 3 Dialogorum, cap. 35.

SEVERVS Sulpitius Posthumianus Britannus fuit, scriptor elegantissimus, & presbyter Aquitanicus. Monachus fuit, cùm prius uxorem in Britannia habuisset. Chiliastarum errorem habuit. A' Pelagianis quoq; senex fuit deceptus, & propterea à quæritatis fuc[illegible]

RV[illegible] detur fuisse, quòd cum libros [illegible] set, [illegible] ma[illegible]

IOA[illegible] litanus, monachus & eremita. Studio monastices & de[illegible] ceptor. Obijt Theodosio & Va[illegible]

LV[illegible] ntre, uotis su[illegible]

Bon[illegible] Italiam ex Alpibus [illegible] Erat is alba indutus ueste, ut colore sincero ca[illegible] crucem, deplorabat [illegible] dantibus Bonifacius Rom. Pontifex [illegible] uictum, Viterbij opprimendū curauit. Atq; ita omnis [illegible] pedem referentib. Fuit is [illegible]

De ROMANIS monachis D. Augustinus sic scribit: Romæ plura cognoui sanctorū diuersoria, in quibus singuli grauitate atque prudentia & diuina scientia præpollentes cæteris secum habitantibus præsunt, Christiana caritate, sanctitate & libertate uiuentibus. Nemini onerosi sunt, sed Orientis more, & Pauli apostoli auctoritate, manibus suis se sustentant. Ieiunia etiā prorsus incredibilia multos exercere didici, non quotidie semel sub noctem reficiendo corpus, quod est usquequaq; usitatissimum: sed cōmunum triduum, uel amplius, sæpissimè sine cibo ac potu ducere. Neque hoc in uiris tantùm, sed etiam in feminis: quibus item multis uiduis & uirginibus simul habitantibus, & lana ac tela uictum quæritantibus, præsunt singulæ grauissimæ probatissimæq;, nō tantùm in instituendis componendisq; moribus, sed etiam instruendis mentibus peritæ ac paratæ. Atq; inter hæc nemo urgetur in aspera, quæ ferre non potest: nulli quod recusat imponitur: nec ideo contemnitur à cæteris, quòd in eis imitandis se fateatur inualidā. Meminerunt enim, quāto opere Scripturis omnibus commendata sit caritas: meminerunt, Omnia munda mundis: &, Nō quod intrat in os uestrum, uos coinquinat, sed quod exit. Itaq; non reijciendis generibus ciborum, quasi pollutis, sed concupiscentiæ perdomandæ, & dilectioni fratrum retinendæ inuigilat omnis illarum industria.

MVLIERES CHRISTIANAE

Hæc omnia ea quæ ex religionis uel præscripto uel consu[illegible] pia, superstitiosa, impiaue. De Habitu Iustitia iudicet religiosa.

SOTER. Pp. prohibuit sexum femineum à ministerio sacro[illegible] neq; thura. Nam ubi [illegible] præsumunt feminæ: pro [illegible]

BO[illegible] mitibus arcentur. Osorius lib. 9. [illegible]

LINUS [illegible] templū ingrederetur. Volat. lib. [illegible] Anno Christi. LXXI. [illegible]

Apu[illegible] quæ magnis diebus [illegible]

CONSIDERA[illegible] INSTI[illegible] MONASTICE

IN SPECIE.

ANACHORETÆ à secessu sic [illegible] Ai, primi omnium syluas & solitudines inhabitarūt, omne hominum commercium fugientes. Posteriores [illegible] Monachi dicti sunt. [illegible]

De M[illegible] Regulares [illegible] & eorum qui ab eremo nomen ferunt, ambigium. Canonici perpaucis affirmant Augustinum, ut primùm Hipponensis est episcopus factus, redegisse suos statim canonicos ad eam uiuendi regulam, quam inter se in præsentia seruant. Quinetiam iactitant illud Apostolorum fuisse institutum, id quod Thomas Aquinas in suo opere, secunda secundæ quæst. 88. comprobat: quia illi, ut ait, post ascensum Christi in cœlum, in monte Sion, de genere uitæ deliberantes, communia inter se omnia, actiia uota coram Deo statuēre. Ita si Thomæ testimonium amplectimur, non tam ab Augustino est ordo institutus, quàm renouatus. Amictus est linea tunica tantùm uestis cuiuscunq; superaddita. Horum cœnobia fuere olim in Europa ad 4555, in Italia 700. At Augustiniani Eremitani se priores institutos asseuerant ab ipso diuo Augustino, quum ille eatenus fuerit in eremo, ut quidam ferūnt, quoad Manichæis in terra Africa sæuientibus, Hipponensi diœcesi est præfectus. Alij aliam ferunt huiusce collegij originem: multi enim, ut aiunt, mortales Augustini adhuc uiui sanctitatem singularemque doctri-

[illegible] omnibus negectis [illegible] omnium conciliare, unde est Eremitarum [illegible] Epiphanius [illegible] est mendicantium. Polyd. lib. 7. cap. 3. & Vol. lib. 21. Anthropologiæ.

BASILIUS [illegible] uiedi formam primum [illegible] Volat. lib. 21. Anthrop. in note [illegible]

BENEDICTUS [illegible] & nos sic perire uolumus? Profecto no est locus [illegible] & duobus idiotis petijt eremum [illegible] siæ nomen est impetrarunt: ut Schedelius & Volaterranus lib. [illegible] celebriori uitæ [illegible] Cassinum in ea regione [illegible] & ad [illegible] cuculio. Carnibus nunquam [illegible] aqua seruium agunt, in cubiculis, quæ [illegible] excepto præfecto [illegible] tinus lib. 5. & Aemil. lib. 5. Eum qui [illegible] tur Ranulphus [illegible] scriptum & in [illegible] Benedicti abbatis [illegible] xit pie operantium [illegible] xit, & perspectorum [illegible] cto, quum indubitata quædam circa iacentis corpus [illegible] lib. 21. & Cranzius lib. 8. Metrop. [illegible]

Basilius [illegible] aut certè non [illegible] tis [illegible] secutus ad eum [illegible] dulum Apennini iuga [illegible] bus innumeri mortales candido amictu [illegible] culo Romoaldi [illegible] quibus [illegible] imaginis, quum [illegible] lo [illegible] petuum [illegible] cum aliis congregantur, sed ubi [illegible] nem [illegible] lib. & cæteris [illegible]

BONOS nomines Anglia genuit. Siquidem Ricardus Cornubiæ comes, qui fuit Henrici III regis frater, quum circiter annum salutis MCCLVII. ab Electoribus Imperij cooptatus Romanorum Rex, in Germania moraretur, eius interim filius nomine Edmundus in patriam rediens nonnihil sanguinis Seruatoris illinc secum tulit, cõditoq; cœnobio, parum supra Berchanstedium pagũ, qui ab urbe Londino distat millia passuum quinq; & uiginti, eo loci id nostræ salutis monimentum collocauit, introduxitq; nouę religionis uiros, quos Bonos appellauit homines. Ii diui Augustini ordinem profitetur, uestitumq; cæruleum induunt, forma pene similem atq; Eremitani utuntur: qui uerò præest, Rector nuncupatur. Polyd. lib 7. cap. 4.

CANONICVS ordo. Vide Augustinianos.

Circa annũ Domini 1084, Parisijs Theologorum quidã suum obiit diem, qui inter solennes exequias, quæ ei tum in templo de more fiebant, in pheretro se erigẽs, tristi querela ex-

[illegible] ominus sum. Ad hanc [illegible] omnes qui aderant consternati [illegible] & duobus idiotis petijt eremum [illegible] siæ nomen est impetrarunt: ut Schedelius & Volaterranus lib. [illegible] tinus lib. 5. & Aemil. lib. 5. Eum qui [illegible] tur Ranulphus [illegible] scriptum & in [illegible] Benedicti abbatis [illegible] xit pie operantium [illegible] xit, & perspectorum [illegible] cto, quum indubitata quædam circa iacentis corpus [illegible] lib. 21. & Cranzius lib. 8. Metrop. [illegible]

Basilius [illegible] aut certè non [illegible] tis [illegible] secutus ad eum [illegible] dulum Apennini iuga [illegible] bus innumeri mortales candido amictu [illegible] culo Romoaldi [illegible] quibus [illegible] imaginis, quum [illegible] lo [illegible] petuum [illegible] cum aliis congregantur, sed ubi [illegible] nem [illegible] lib. & cæteris [illegible]

CARMELITÆ [illegible] tie est, quod & nomẽ ipsum arguit. Est Carmelus [illegible] in Syria nobilis. Id credo secuti Anachoretarum [illegible] numero locũ tenuere, quidem [illegible] stitis opera [illegible] tè agitare [illegible] tendo humiliter, sub uno aliquo agere cœperunt. Fuit forte

iuxta fontem, qui Heliæ dictus est, uetustius Deiparæ phanum in eo monte, hic prima cœnobii ratio illis inita: suntq; fortassis inde Cãrmelitanæ uirginis fratres nuncupati. Incidit primã hæc institutio in Alexandri tertij tempora. Verũ quia neq; uitæ instituto, neq; cultu, neque cæremonia ulla nitebatur nouus ille cœtus, abortus quidam, non res legitima institura uisa est à principio. Veram itaq; originem arbitrati sunt quidam, quę anno pòst circiter quinquagesimo secuta est Innocentij tertij pontificatu. Albertus Hierosolymitanus antistes, apostolicæ sedis legatus, his in eremo agentibus certam obseruationis dedit formam, ex Basilii instituto quædam mutuatus. Attributum est pallium uestis coloris albo & canusino, id est rutilo, circulatum, quali dicitur Helias propheta olim usus. Creuit familia hæc breui, latęq; in multas diffusa est regiones, eratq; ubiq; gratus propheticus pallij habitus. Cæterùm quò magis luxuriosa erant incrementa, eò plus inuidiæ apud multos nouæ religioni conflabatur, estq; ob id multifariam oppugnata. Honorius tertius pallij formam ademit, uelut religioni parum conuenientem: pro circulato & uersicolore album est illis datũ, ita ut sub eo canusinati essent. Sic uterq; color retentus, & Virginis familia dicta. Hæc altera Mendicantium [illegible] Sab. lib. 5. En. 9 & Platina. & Polyd. lib 7.

CISTERCIENSES, anno 1098. (ut ait Vincentius) à quodã Stephano Hardingo Anglo prouenere, qui monachus in cœnobio Molismensi Lingoniensis agri, cùm animaduertere in eo minimè maiorũ instituta seruari, Robertum abbatem impulit: ut Cistercium, locũ in Burgundia desertum, Cabillonensis diœceseos, migraret ibi, Valtero ciuitatis Episcopo assentiente, auctoreq; Hugone Lugdunensium Archiepiscopo, simũl annitente Odone Burgundiæ Duce, nouum religionis specimen instituit. Quintodecimo pòst anno Bernardus Castellione Burgundiæ oppido ortus, Cisterciensem pietatem professus, cùm ordinem uelut ipse potior parens illustrauit. tantum inde nomen eruditionis & sanctitatis adeptus, ut Clareuallensis sit abbas factus, quẽ locum Robertus sumtuosè extruxerat. Roberto primo abbate successit Stephanus Hardingus, qui suam regulam scripto complexus est, quam Charitatis chartam fratres illi appellarunt, eiusq; Romanorum pontificem alios q; abbates uiginti habuerunt approbatores & cõfirmatores, circa Salutis annum 1107. Sigebertus & Antoninus tit. decimoquinto capite decimoseptimo. Aemilius lib. 5. Volaterranus lib. 21. Anthropologiæ.

Berno Gigniacensis abbas moritutus, recens à se extructo in Burgundia cœnobio, (quod tamen Martinus in Chronico Gulielmo Burgundiæ duci adscribit) apud Cluniacum, in Masticensi agro, Odonem præfecit abbatem, circa annum sal. 912. Is S. Benedicti regulã inter suos monachos intercisse uidens, eam sua opera reparauit. Et quia (ut Ranulphus lib. 6. cap. 4 indicat) in suis primordijs locupletes erant in sæculo, cæteris monachis sanctitate præstare putabantur. Nouæ [illegible] CLVNIACENSIVM nomẽ à loco inditum est. Alfreda Angliæ regina hoc uita genus in Anglia quoq; asciuit, iuxta Trithemium & Bergomensem, anno 912. ut Sigebertus & Vincentius in Speculo indicant.

CRVCIGERI aiunt Cletum Petri Apostoli discipulum, & ab eo inde tertio loco pontificem, cœlesti nuncio crucem habẽte monitum, ut hospitalem domum fundaret iis, qui Romam peregrè uenirent religionis causa, essentq; ibi præsitõ, qui itineribus fessos comiter acciperẽt, pieq; reficerent, & ij gestarent perpetuò crucem, monimentum Dominicæ passionis. Ac ita illum demum paruisse oraculo. Sed illud pro certo habendum dixerim, rectè initium huius rei assignari Cyriaco Hierosolymitano antistiti [illegible] enim fuit, qui Helenæ Constantini matri locum ostendit, ubi Dominica crux occultaretur, qui ob memoriã rei, dicitur primus constituisse collegium eorum, qui crucem omnibus ueneranda manu gestarent. Hũc Iulianus Imperator occidit. Rem iis principiis ortam, & breui pòst tempore propè ad interitum deductam, Innocentius III instauraui, quòd Romæ hæresim Albinensam subitò exortam, unde magnus in urbe motus extitit, opo cruce signatorũ, qui tum in Syriã iturĩ erant, extinxisset. Fuit hic annus salutis humanæ MCCXV. Postremò Pii II. pontificatu, in Mantuano conuentu, datũ est ut cœruleo uterentur amictu, quum olim indiscreto usi sint colore, ac crucem ex uetere instituto gestarent, unde inditum familiæ nomen. Polyd. libro 7. cap. 3. & Sabell. libro 6 Enn. 9.

DOMINICANI à Dominico nomen habent. Dominicus Calaguitanus Hispanus circa annum 1203. ab initio Canonicus regularis fuit, ac cum paucis, quos socios sibi delegerat, nouam instituit obseruationem, nouumq; uestimẽtum dedit, tunicam candidam, nigro pallio superiecto, & ab humeris ad caput scapulari tegmine. Docuit eos in primis suæ prædicatione, unde nomen nouæ familiæ indiderat, longè lateque omnibus terris diuulgare Euangelium, quod ipse Christum imitatus facere prius uoluit: quippe qui id temporis hęresim Tolosæ pestiferam Albigensium iam dudum gliscentem sua opera compescuit. Innocentius III. nouum institutum miratus est: Honorius qui illi successit approbauit. Et ita tertia est Mendicantũ familia. Dominicus ad diuorũ ordinẽ à Greg. IX. ascriptus est. Polyd. li. 7. de Inuẽt. Eius matris de catulo face ardente ore gestare somniũ pete ex Summiorũ loco. Sabellicus suo tenore ad XX milia hui ius ordinis [illegible] fuisse recentet. De eo ita Aemil. lib. 5. Sub eo imperio imp. & altero Philippo Augusto Bacorũ ordines duo laeti exorti sunt. Prædicatorũ, Minorũ, duo, abrogari, Humiliũ ita uocitabant & Pauperum à Lugduno, conditore huius institutionis Valdone. Hi duplici, illi humilitatis nomine, multa, diuitias curatores animorum sacerdotes iure fungũtur, sibi arrogabant: confessiones arcanas audiebant, & uelut ipsi expiandi ius haberent, noxa solebant à liberalibus artibus cũm abhorrerent, concionabantur, amen: regimen animorũ sibi uendicabant. Pauperes à Lugduno (ita enim uocitabãtur) neq; fuit [illegible] sedes habere uolebant: errabant, mulieres [illegible] secum circumducebant: nec sedebare dicebantur. Lucius Pontifex Maximus utranque sectam damnauerat, sibi tamen non poterant. Recepti PRÆDICATORES fratres, qui literis excolerent, concionibus operẽtur, aut aliquem minimè uituperent. Dominicus auctor extitit, & doctus & sanctus uir, & acerrimus hæresim insectator. MINORES fratres conditore ordinis diuũ Francisco pauperratem professi sunt, Pauperes Minores uocitari cœptos, Vispergensis temporum conditor auctor est: postea sanctius uiuum omnino Minores dici. De iisdem quoq; Cranzius lib. 7. Metrop. c. 42. sic scribit. Circa an. sal. 1236. Mindam introducti sunt fratres Prædicatores. Et uerò incredibile dictu, qua celeritate diffusi sunt duo ordines Mendicantium, Minorum scilicet & Prædicatorum, per totum Christianismum. Volabant fratres de prouincia in prouinciam, de ciuitate in ciuitatem, nec quiescebant. Et cùm expeditum illis esset quando populus Christianus facile mouebatur, conspecto feruore nouæ & inauditæ religionis, quando pauperrimis amore deseritis omnibus, sponte [illegible] mendicitatem [illegible] subibant. Nihil erat tale auditum à sæculo: & tamen quia uita illorum & prædicatio erat conformis Christi euangelio, non poterant Christi fideles resistere tantæ deuotioni. Erant etiã tum pontifices uiri oculati, qui prospicerent quid deferuescente zelo futurum esset, [illegible] prædicationem diuini [illegible] non [illegible] terant: cùm populus semper fuit illa affectione [illegible] tius inhiet ad ea, quæ [illegible] primus feruor refroxit [illegible] nostra [illegible] reformationes obseruantiales. Hæc ille.

EREMITÆ. Idem qui & Anachoretæ, in solitudinibus singuli singulis uixere cellis, persecutionem ab impiis factam Imp. fugientes. Augustinus lib. 1. cap. 31. de Moribus catholicæ ecclesiæ, deserta Orientis & Aegypti hoc hominum genere referta fuisse scribit. De Aegypti solitudinibus, Christ. [illegible] Aegypti solitudines uenias, [illegible] omnem illam, uidebit [illegible] diuinorem, & innumerabiles angelorum cœtus in corporibus [illegible] hominis obiaua in secundum caput Matthæi. Cassianus in præfatione decem collationum scribit, ipsos in uastissima solitudine constitutos, atq; ab uniuerso mortalium consortio separatos, contemplationi uacare. Ac singillatim describit quasdam eremos, quas peregrinando inuiserit: ut eremi Scythiæ, in qua probatissimos monachorum patres & omnem perfectionem morari dicit. Item in Palæstina, iuxta Thecnæ uicum, prophetæ Amos patriam, solitudinem fuisse uastissimam, ad Arabiam usq; & mare mortuum. Eremi Thebaidis & ultenus ad uicum Diolcos.

Sub Vrbano V. orta est Vrbini noua EREMITANORVM congregatio, nihil ferè amictu differens à D. Hieronymi familia. Illis enim ex scapulari amictu, tenuis tantùm pendet lacinia in humeros reiecta: at calceamentum, ut usus fert, commune, & cætera, quæ reliquis Hieronymianis. Petrus quidam homo Hetruscus, ac Pisis natus, noui huiusce instituti auctor fuit, qui ciuium opibus adiutus, cœnobium inibi è regione ædium nostrarum extruxit, quòd hodie tam Eremitanorum numero, quàm populi in eos pietate, princeps omnium aliorum habetur, quæ uiginti numero perhibentur esse in Italia duntaxat. Quippe institutum ut recens, aliò terrarum nondum peruasit. Polyd. lib 7. cap. 4. Vol Eremitas S. Onofrii uocat. Honorius IIII. ordinem Eremitarum apud Parisios improbatum, cõfirmauit. Platinæ in Honorio. Vide Tit. Augustinianorum.

EREMITÆ HIERONYMI sub Augustini ritu, non quidem auctorem Hieronymum, sed Redonem quendam Montis grauelli

grauelli comitem, optimum uirum, apud Fesulas habuere, Gregorio XIII. probante. Verùm à Lupo Hispalensi eiusdem ordinis generali postea, Eugenij IIII. auctoritate interpolati, denuoq, instituti sunt, amictu quē hodie gestant. [illegible] & Volat. lib. 21. Anthrop.

FRANCISCANI quartus Mendicantium ordo. Franciscus Assisius, Vmbriæ oppido natus, à principio Augustini, ut quidam scribūt, regulam professus, calceatus, zona, scortea cinctus aliquandiu conspectus est: inde reputās animo Dominum iussisse Apostolis, ne binas tunicas, neue sacculum haberent, tunicam induit unicam natiui uelleris, funiculoq, præcinxit, pedes simul nudauit: ac ut demum anachoretam se præberet, in Apennini iugum aduolauit, quem locum hodie uulgò Auernam dicunt. Vbi diuinis rebus deditus, Dominicæ passionis stigmatibus inuestus est, qui sui instituti socios, humilitatis ergo, Minores appellauit. Sub Innocentio III. cœpit. Honorius III. institutum comprobauit, ac biennio post Gregorius Franciscum inter sanctos retulit, qui fuit annus Salutis MCCXXIX. Nullum unquā institutum magis breui tempore creuit. Totum enim terrarum orbem una hæc impleuit familia: sic ut LX. millia suo tempore fuisse narret Sabellicus lib. 9. En. 9. & Polyd. lib. 7. Sequutus est ab eo, uelut riuulus ex eodem fonte manans, tertius ordo eorum qui Pœnitentes dicuntur. In hoc quoq; innumeri mortales sunt. Polyd. lib. 7. c. 4 de Inuentoribus.

Stephanus Auernia oriundus, peragratis multis locis, prope Lemouicas Aquitaniæ, in Mureto monte syluis denso, circiter annum Domini 1076 substitit: suisq; asseclis rhapsodiam ex monachorum Canonicorum, quos Regulares uel Augustinianos uocant, & Eremitarum ritibus conflatam, proposuit. Ipse lorica super nudum corpus indutus erat. Ex eo domicilio Petrus successor eius à monachis Augustinianis expulsus, petijt sibi diuinitus commodum exercendæ pietatis locum ostendi. Dum autem in missa ter caneretur Agnus Dei, ex aere uox audita est: In Grādi monte, in Grādi monte, in grandi monte: qui locus Mureto uicinus erat. Eò ergo monachi cum corpore Stephani sese contulerunt, & GRANDIMONTENSES dici uoluēre. Volaterranus lib. 21. & Schedelius.

GILBERTINVS Ordo initium suum refert in Gilbertum de Semphringham, illustri apud Lincolnienses Anglos loco natum, sed corpore deformem, qui studiorum gratia in Gallias profectus, inde aliquanto post Lincolniam reuersus, cū uiroritu, tum mulierum quosdā coegit cœtus; ijsdemq; monasteria XIII. exteruxit, uiuendi normam ex Augustini & Benedicti constarcinauit decretis, anno 1148. ab Eugenio III. confirmatā. Obiit centenarius anno 1189. in sanctorū numerum relatus. Ex Scropo & Capgrauo Balæus refert.

Gulielmus Aquitaniæ dux, & Pictauiensis comes, D. Bernardi discipulus, abiectis secularibus armis, eremum ingressus est: ac lorica ferrea super carne nuda indutus, tripliciq; catena indutus, Hierosolymam petijt, crebris orationibus, uigilijs, ieiunijs suum affligens corpus. A' Sarracenis captus, ac dimissus, in insulam proximam Hetruriæ applicuit, apud quam in loco deserto aliquandiu substitit, Eremitarū more in saltibus proximis dutissimè uictitando. Multi secularium & religiosorum ei se coniunxerunt, ac eremiticum uitæ genus restituerūt. Eius Ordinis fratres non Augustiniani, sed GVLIELMITÆ uel Guilermitæ dicebantur. Anastasij & Hadriani, qui circa salutis annum 1155 ad Romanæ ecclesiæ clauum sedēre, iussu, relicta iterum eremo, urbes incolere cœpit Guilelmus: ac Parisijs sub mendicitatis titulo prima iecit cœnobij fundamenta. Verùm hoc nominis Innocentius IIII. eis sequēti seculo ademit, ac solùm Eremitarum S. Augustini nomine appellari uoluit. Bergomensis lib. 12. & Chron. Coloniense, & Hirsaugiense, & Volat. lib. 21. Anthrop.

Hieronymus Eusebij filius, ortus Stridone (quod oppidum olim ad Pannoniam & Dalmatiam pertinebat, sed Gothi direptum euerterunt) Romæ Græcis Latinisq; literis egregiè institutus, sanctioris uitæ colendæ causa in Iudæam se contulit, ubi & Hebraicam linguam didicit: ita tripliciligua eruditus, de rebus diuinis scribendi onus suscepit, in quo omnes nemos ætatis, industriæ, doctrinæq; suæ contendit: cuius scripta ut sancta, breui post tempore patres receperunt, receptaq; approbarūt. etsi scio esse quosdam, qui id factum Damaso pontifici falsò assignēt, quippe qui perdiu ante Hieronymum excesserat è uita. Postremò locū circa Bethlehem sibi construxit, ubi reliquum uitæ Apostolico ritu egit. Hinc factum est, ut permulti deinde Hieronymi ipsius instituti imitatores extiterint, ortaq; sit noua quædā familia, qui à Hieronymi nomine, quem sui instituti, quamuis longè diuersi ab eo quo ille uixerat, utcunq; auctorem faciūt, HIERONYMIANI sunt appellati: qui natiuo amiciuntur colore, palliocq; super tunicam rugato, atq; superiore parte à summo ad imum scisso, scortea zona tunicam succingunt, soleis ligneis pedes muniunt. Polyd. libro 7. capite tertio.

Sub Friderico Barbarossa, uel (ut alij) sub Henrico III. HVMILIATORVM ordo in Germania ortus est. Multi mortales bello aut capti, aut quia fides eorum suspecta esset, fuerant ex Cisalpina Gallia in Germaniā traducti à Friderico Imperatore. Hi longiorem moram pertæsi, aliquādo albis uestibus amicti uiri feminæq; humiliter ad Friderici pedes prostrati iacuere ueniam implorantes. Horum lacrymis uestituq, motus Imperator, potestatē fecit omnibus in patriam abeundi: qui postliminio reuersi sunt, uoto, ut credere par est, in eo habitu perseuerasse dicuntur, lanificio & orationibus dediti. Inde, ut fit, res à modico principio orta, adeò creuit, ut Innocentius III. primùm, inde alij Romani pontifices suo assensu probarint, augustioreq; fecerint sanctioribus indultis. Benedicti dogma in pluribus secuti, Humiliatorum nomē ex eo, ut arbitror, tulere, quòd ad Friderici pedes quandoq; humiliter prostrati iacuissent. Polyd. lib. 7. & Volat. lib. 21. & Sab. lib. 5. En. 9.

Anno salutis 1366. IESVATORVM deuotio Senis orta est. Colligebātur ab initio domesticatim, simplici habitu amicti, multa innocentia & pietate uiri, uictū sibi labore & opera quæritantes. Hos Vrbanus V. pontifex ad se Romam uocatos de cæremonia & uitæ instituto appellauit. Cognouit rem totam & probauit, deditq; ut alba tunica uterētur, tegmento capitis albo, cum lacinia quadrata à ceruice ad humeros deiecta: cinguntur ad hæc scortea zona, nudos alio qui pedes ligneo socculo inferiore parte muniūt. Datū inde est ut canusinū pallium tunicæ superiectū serrēt. Apostolici ab initio clerici nuncupati. Hi neq; sacris initiantur, neq; celebrant missarum solennia, tantùm orationi uacāt, Iesuati ab eo dicti, quòd Iesu regis summi frequens sit nomen in illorum ore. Fuerunt auctores (ut quidam scribunt) Io. Columbinus & Fran. Vicentius Senenses, in beatorum numerum relati. Volaterranus lib. 21. & Sabel. lib. 9. En. 9.

MINORES. Vide Franciscanos.

MINIMORVM ordinem Franciscus Siculus in Gallia instituit, Francisci humilitatē & decreta simul cum amictu æmulatus: sed aliquantulum duriùs, à carnibus & coctis cibarijs abstinent. Sunt qui asperiùs uitam cœptauēre eodem ferè tempore, crasso ac ignobili lino tantùm corpora contecti, capite & pedib. nudis, ut rectè Linochlæni appellari queāt, sicuti de quibusdam Indiæ populis traditur. Volat. lib. 21. Anthrop. & Polyd. lib. 7. cap. 5. de Inuent.

MONTOLIVETENSES anno 1407. cœperunt, quo trium pontificum pestilens discordia orta est. Ii Senenses primùm fuere, quorū princeps Bernardus Ptolemæus, qui pro temporum conditione, capto mutandæ uitæ consilio, in proximum urbi collem egressi sunt, eumq; ex nomine illius Hierosolymitani dominicis frequentati uestigijs appellantes, sese candido induerūt amictu, Greg. XII. probante. Polyd. lib. 7. cap. 2. de Inuent.

Desijt in humanis esse anno salutis 1443. Bernardinus Senensis, ex Francisci Assisiatis familia, uir sanctitate insigni, euangelicæq; doctrinæ orator sua tempestate maximus. Aquilæ in Furconensibus uisitur eius conditorium, religione multa donarijsq; insigne, multiplici testimonio miraculorum, quæ circa defunctum facta memorantur. Idem minoritanæ obseruationis uetus dogma penè abolitum, prædicatione & exēplo restituit, & OBSERVANTIVM appellauit. Quæ res in causa fuit, ut in duas uelut familias abierit omne minoritanum nomē. Obseruationis hæc, illa à Conuentu nomen habet. Sab. lib. 5 En. 10.

PRÆDICATORES. Vide Dominicanos.

PRÆMONSTRATENSES, anno MCXX in Leodiēsi diœcesi, in loco quem cœlitus præmonstratum dicunt, apparuerunt, auctore Norberto quodam presbytero, Lotharingo, qui hoc arctissimum uitæ genus ex Augustini ordine cum XIII socijs suscepit. Nudis ipse Norbertus pedibus in hyemis asperitate, prædicationis gratia, passim autoritate Calixti pontificis oberrabat, circa salutis annum 1119. ut Sigeberti annotat Continuator. Antoninus annū habet 1120. Horum institutum Calixtus II. statim confirmauit, eosq;, ut Bruschius indicat, Canonicos regulares exemtos appellauit. Vestiuntur autem alba tunica cum linea toga sub candido pallio, quo potissimùm à Canonicis discernūtur: ut Polydorus lib. 7. cap. 2. de Inuentoribus indicat. Fœcunda autem fuit hæc [redacted]. Nam sub ipsum statim initium Syriam, Normanniam, Flandriam, Angliam, Vasconiam, Gothiam, Hispaniam, Burgundiam eius propagines recepisse, Sigeberti Continuator annotat. [redacted]

[redacted]

Martini IIII. pontificatu Philippus Tuscus genere, Florentiæ ortus, nouæ fuit [redacted] auctor, institutorq; familiæ, quam Deiparæ uocant uirginis, qui primò initiati, SERVI nuncupari cœperunt, tenerq; hodie ea appellatio. Fuit Philippus medicæ artis professor, anachoreticam inde uitam secutus, oraculo monitus nouum religioni adiecit dogma, paululum ab Eremitano diuersum. Nigræ tunicæ ac succinctæ, nigrum superinijciunt pallium, circa humeros in rugas compleatum, scapulari amictu ab humeris reiecto: indifferens calceatus. Nec res magno admodum est fauore à primordio recepta: cæterùm quum nouum institutū sua sponte gliscereet, augereturq; indies initiatorum numerus, Benedictus undecimus, septemq; deinde pontifices secuti, non modò conniuere uisi sunt, sed probarunt etiam suo assensu, probatum cæremonia & priuilegio excoluere. Datum præterea ut sacculum gestarent, mendicandi facultate concessa. Volater. lib. 21. Anthrop. & Sabel. lib. 7. En. 9.

Ioannes Gualbertus Florentinus, circa annum 1040. (1030. Sigonio) manu armatorum cinctus, in montibus prope monasterium D. Miniati in auctorem necis fraternæ incidit, cū quo acerrimas exercebat inimicitias. Sed misero pedibus suis prouoluto, & per Christum crucifixum sibi ignosci manibus ad pectus transuersim ductis petenti, ueniam dedit: indeq; simul procedentes ad templum D. Miniati, ad effigiem Christi crucifixi, omnem litē transegerunt. Quam eorum cōciliationem imago illa motu capitis quasi comprobare uisa est. Hoc portento motus Ioannes, animū ad professionem religionis adiecit: & in eam Apennini partē, cui Vallis umbrosa nomen est, secessit: ubi templo erecto, nouę religionis VALLIS Vmbrosæ sub norma S. Benedicti auctor extitit: cuius asseclas cærulea indui uestē sanxit, circa Salutis annum millesimum sexagesimū: ut Polydorus lib. 7. de Inuentoribus rerum, & Sigonius lib. 8. regni Ital. A' loco igitur sodalitati nomen inditum fuit, ut Schedelius refert. Gregorius VII. approbauit. Volaterranus lib. 21. Sub hoc sunt SYLVESTRINI eodem habitu, à Syluestro quodam dicti, qui eius ordinis auctor fuit in monte Fano prope Fabrianum in Marchia Anconitana. Cognatus.

MONACHI CONSIDERATI QVO AD EXERCITATIONEM. HVC MONACHATVS

SVSCEPTIO. NEMPE QVI SVSCEPERINT.

Episcopi.

MICHAEL Oxites Patriarcha Atticus, summa sede ultrò cessit, & in Oxiam insulam redijt, in qua uitæ inopis & simplicis institutum à puero fuerat amplexus. Ibi in templi uestibulo prostratus, cuiuis monacho collum calcandum præbuit: quòd contrà, quàm sibi expediret, adamatam à primis annis quietem repudiasset, nulloq; cum fructu thronū sublimem cōscendisset. Nicetas Choniates lib. 11. de rebus Manuelis Comneni Imperatoris.

IOANNES Varadiensis Episcopus, demū Olomucensis, qui ob studia poetices præcipuè sub nomine Iani Pannonij innotuit Matthiæ Pannonum regi, eidemq; ob ingenij dexteritatem ita carus fuit, ut totum regem penè solus possidere existimaretur, ardua quæq; negotia administraret, & aulā, superantem splendore potentes etiam Principes, aleret, religionem Monachorum, quos Bernardinos nominant, ingressus est Vratislauiæ, cœnobiū sui ordinis Iauruaiæ extruxit. Coronato è sententia sua rege Vladislao, cùm se fat pātriæ & humanæ gloriæ satisfecisse putasset, præter omniū opinionem, omissa mortalium rerum curā, ad diui Francisci collegia, inuito rege Vladislao, Mathiæ successore, confugit. Bonfinius lib. 10. Dec. 4. & Cureus in Silesia.

Reges, Principes.

THEODOSIVS III. Adramyttenus Imp. cùm imperio renunciasset post duos annos, in cœnobio reliquo uitæ tempore uixit. Volat. lib. 23. Anthrop.

ALEXIVS Crinitus gener Theophili Imperatoris ex filia Maria, ab eo Cæsar appellatus ante ortum Michaelis filij: mox eo nato, in gratiam Theophili imperio se abdicauit, & in monasterio Anthemii à se extructo uitam sanctissimè finiuit. Nicephorus, & Zonaras.

MICHAEL Paphlago Imperator, quē iam morti proximus esset, ex palatio transmigrauit in monasterium, quod iuxta mœnia exædificauerat: quod [illegible], id est, sine pecunia miracula operantium cognominauerat. ibique tonsis capillis, purpuram & imperii insignia exuit, uestemq; induit humilitatis in Christo, sacrisq; initiatus mysteriis, diuinam pellem uoluntariæ mortificationis signū præcinxit. Qua de re certior facta regina Zoe, pedes Palatiū exiit, maritū accessura: sed portas clausas reperit. uetuerat enim eam ad se ingredi, nolēs in memoriam reducere pristinum erga eam affectum: siue pudore eorum quæ ei ostensura erat, siue quòd omnino se pœnitētiæ tradiderat. Zonaras.

MICHAEL Curopalates Imp. Leonem Cæsarem à populo salutatum audiens, regno cessit. Leo regiā ingressus, Theophylactum filium, quē regio nomine pater Michael decorauerat, abscissis priùs genitalibus, cum matre ac fratribus in insulam, quæ Prima dicitur, exulatum ire iussit: ubi & Michael monachus factus, monasterio se abdidit, & ibi uixit: licēt alij post annum alterum Imperii habenas regni Leoni concessisse scribant, & sponte Imperio se abdicasse, ob cordis maximam mœstitiam, quam post aduersam pugnam

[illegible] nuliam, sed ob [illegible] quod [illegible] næ iratus priuat[illegible] core imperare. Cuspinianus.

Nicephorus lib.17.cap.6 narrat, ELESBAAN Aethiopum regem diuina ope victoria parta in bello contra Iudæos, magistratum suum & dignitatem regiam deposuisse, & ingressum esse sacram ædē: ibiq; raso capite, & aspera monachorum lacerna sumta, in angustam quandam cellam, ubi per omnem uitam adiri non posset, se abdidisse, & solo pane ac oleribus quibusdam pro cibo, donec uixit, usum fuisse.

RACHIS, Longobardorū rex, anno 750 uxore Thesia & Ratruda filia secum ductis Romam adijt, atq; in conspectum Zachariæ Pp. profectus, ipsum ad terram prostratus adorauit, & Pontificia maiestate usq; adeò captus est, ut repentino religionis amore flagrauit, ac regno se abdicarit, & clericus factus ipse cum uxore & filia monasticæ se uitæ deuouerit Pontifice: cæterisq; non tam hominem laudibus in cœlum ferētibus, quàm facti magnitudine stupescentibus. Itaq; habitu manu Pontificis sumto Cassinum concessit ad uitam sub legibus S. Benedicti degendam. quē uxor, filiaq; sequutæ, ipso permittente atq; adiuuante abbate, monasterium uirginum non longè à Cassino propria pecunia ædificarunt, ibiq; monastico ornatu sumto uitam sanctissimè traduxerunt. Mortuo pòst Aistulfo fratre, cui Rachis regnū reliquerat, cùm Desiderius dux Tusciæ ad regnum peruenisset, Rachis ad regnum recipiendum animo adiecto, Stephani II. Pp. minis deterritus fuit. Sigonius lib.3. regni Ital. ex Sigeberto & Blondo.

Anno 822. VINIGISVS Dux Spoletanus iam ætate cōfectus rebus se abdicās humanis monachum induit. neq; sta multò pòst morbo oppressus, nulla uirili stirpe relicta migrauit è uita. In eius locū Suppo Brixiæ Comes Dux factus. Sigonius lib.4. regni Ital.

ANSELMVS Dux Foroiuliensis, Giseltrudæ uxoris Aistulfi Longobardorum regis frater, studio religionis incensus, monasterium cum xenodochio apud Fananum montanū Mutinensis diœcesis locum extruxit, atq; ibi multorum monachorum abbas præfuit. Ducatus inde Foroiuliensis ad Petrum Munichis filium est delatus. anno 750. Sigonius lib.3 regni Ital.

LOTHARIVS Imperator, [illegible] præsentis uitæ permo[illegible] filijs hæreditate, monachum professus est: Prum[illegible] Lotharingia, [illegible] diuitum, dicunt, illic ut [illegible] annis 16. Cuspinianus & [illegible]

CAROLOMANNVS [illegible] Pipini, cum contra Saxones fre[illegible] pugnaret, Romam profectus, à Zacharia pontifice uirginia impetrata, in cœnobium à se extructū in Soracte, monte ad ecclesiam [illegible] abdidit, anno 746. Vbi cùm assiduis [illegible] humilitatis ergò clām ad Cassinense cœnobium uenit, & se Francum genere, homicidam nefarium esse dixit, & pœnitentiæ ergò accedere. Suscipitur in nouitiorum numero, & primùm pascere iussus oues, à prædonibus spoliatus nudus redijt. Postea horto præfectus, bene se gessit. Tertiò culinæ curā gerens, ter à cocco alapis cæditur. Quod indignè ferens comes eius, coquum pilo ferit: & accusatus, quis uir esset Carolomannus indicauit. Cùm Stephanus pontifex Pipinum regem contra Aistulphum Longobardū exarchum Rauennatem incitaret, iussu sui abbatis ad Pipinū pro Aistulpho missus fuit. Verùm Pipinus Carolomanni fratris oratione nō persuasus, cum tanquam desertore sui ordinis in Viennense cœnobium deportauit, ubi non multo pòst febri indignabundus interijt, anno 754. Blondus lib.1. Decad.2. Platina. Aimoinus lib 4. cap.60. de Francis. Iuo in Chronicis. Regino. Sigonius lib.3. regni Ital.

IMBERTVS Viennensis Delphinus (hoc enim honoris nomine priscorum Allobrogum principes in ea parte Galliæ uocabantur) uēdito Delphinatu Philippo Valesio VI. Gallorum regi (post quem, Gallorum regū primogeniti Viennæ Delphini uocari cœperunt) distributa in pauperes pecunia, Salutis anno 1349. Lugduni Prædicatorum religioni se dicauit. Fulg. lib.4. cap.1.

VEREMVNDVS primus Hispaniarū rex, præcipuus religionis cultor, posteaquam duos ex uxore filios suscepit, memor quòd ante connubium diaconatus dignitatem accepisset: ne parum diuinas leges obseruasse uideretur (adeò penes eum religionis reuerentia ualuit) consobrino regno cessit, & monastico ordini se dicauit. Fulgosus lib.1. cap.1.

BAMBA rex Hispanorum, anno post initum regnum nono, mensesq; uno, religionis habitum sumsit: in coqs; permansit annis septenis, ad ultimū uitæ diem. Ritius Neapol. lib.2. Regum Hispanorum.

Guarinus Aquitanus monachus Venetias profectus ut diui Marci corpus inuiseret: ad PETRI Vrseoli ducis conspectū ductus est. Hic de religione & pœnitentia non paucā locutus, cò animum iam ante suā sponte ad id spectantem sensim perduxit, ut de principatus restitutione continuò cogitare cœperit. Ergo an. 978 noctu ignoto habitu urbē egressus, coniuge, nato, necessarijsq; eius profectionis ignaris, peregrè in Galliam profectus est. Eum magistratu patriaq; excedētem Ioannes Gradonicus, & Ioannes Maurocenus, cum Romoaldo & Marino Rauennatibus, eius cōsilij conscijs, secuti sunt. Is procedente tempore, ita religione & sanctitate profecit, ut post mortem in Aquitania ad D. Michaelis de Cussano, ubi reliquum uitæ egit, multis (ut quidam tradunt) sit miraculis illustratus. Sab. lib.2. Enn.9. & lib.4. Dec.1. & Sigonius lib.7. regni Ital.

Ei qui successit VITALIS Candianus anno uno ducatus acto, quum in grauissimum morbum incidisset, atq; indies maiore grauaretur, ratus quod erat fore, ut paulo pòst tabescēte corpore uita decederet, magnitudine stupescentibus. Itaq; habitu manu Pontificis sumto Cassinum concessit ad uitam sub legibus S. Benedicti degendam. quē uxor, filiaq; sequutæ, ipso permittente atq; adiuuante abbate, monasterium uirginum non longè à Cassino propria pecunia ædificarunt, ibiq; monastico ornatu sumto uitam sanctissimè traduxerunt. Mortuo pòst Aistulfo fratre, cui Rachis regnū reliquerat, cùm Desiderius dux Tusciæ ad regnum peruenisset, Rachis ad regnum recipiendum animo adiecto, Stephani II. Pp. minis deterritus fuit. Sigonius lib.3. regni Ital. ex Sigeberto & Blondo.

Anno 822. VINIGISVS Dux Spoletanus iam ætate cōfectus rebus se abdicās humanis monachum induit. neq; sta multò pòst morbo oppressus, nulla uirili stirpe relicta migrauit è uita. In eius locū Suppo Brixiæ Comes Dux factus. Sigonius lib.4. regni Ital.

ANSELMVS Dux Foroiuliensis, Giseltrudæ uxoris Aistulfi Longobardorum regis frater, studio religionis incensus, monasterium cum xenodochio apud Fananum montanū Mutinensis diœcesis locum extruxit, atq; ibi multorum monachorum abbas præfuit. Ducatus inde Foroiuliensis ad Petrum Munichis filium est delatus. anno 750. Sigonius lib.3 regni Ital.

LOTHARIVS Imperator, [illegible] filijs hæreditate, monachum professus est: Prum[illegible] Lotharingia, [illegible] diuitum, dicunt, illic ut [illegible] annis 16. Cuspinianus & [illegible]

CAROLOMANNVS [illegible] Pipini, cum contra Saxones fre[illegible] pugnaret, Romam profectus, à Zacharia pontifice uirginia impetrata, in cœnobium à se extructū in Soracte, monte ad ecclesiam [illegible] abdidit, anno 746. Vbi cùm assiduis [illegible] humilitatis ergò clām ad Cassinense cœnobium uenit, & se Francum genere, homicidam nefarium esse dixit, & pœnitentiæ ergò accedere. Suscipitur in nouitiorum numero, & primùm pascere iussus oues, à prædonibus spoliatus nudus redijt. Postea horto præfectus, bene se gessit. Tertiò culinæ curā gerens, ter à cocco alapis cæditur. Quod indignè ferens comes eius, coquum pilo ferit: & accusatus, quis uir esset Carolomannus indicauit. Cùm Stephanus pontifex Pipinum regem contra Aistulphum Longobardū exarchum Rauennatem incitaret, iussu sui abbatis ad Pipinū pro Aistulpho missus fuit. Verùm Pipinus Carolomanni fratris oratione nō persuasus, cum tanquam desertore sui ordinis in Viennense cœnobium deportauit, ubi non multo pòst febri indignabundus interijt, anno 754. Blondus lib.1. Decad.2. Platina. Aimoinus lib 4. cap.60. de Francis. Iuo in Chronicis. Regino. Sigonius lib.3. regni Ital.

IMBERTVS Viennensis Delphinus (hoc enim honoris nomine priscorum Allobrogum principes in ea parte Galliæ uocabantur) uēdito Delphinatu Philippo Valesio VI. Gallorum regi (post quem, Gallorum regū primogeniti Viennæ Delphini uocari cœperunt) distributa in pauperes pecunia, Salutis anno 1349. Lugduni Prædicatorum religioni se dicauit. Fulg. lib.4. cap.1.

VEREMVNDVS primus Hispaniarū rex, præcipuus religionis cultor, posteaquam duos ex uxore filios suscepit, memor quòd ante connubium diaconatus dignitatem accepisset: ne parum diuinas leges obseruasse uideretur (adeò penes eum religionis reuerentia ualuit) consobrino regno cessit, & monastico ordini se dicauit. Fulgosus lib.1. cap.1.

BAMBA rex Hispanorum, anno post initum regnum nono, mensesq; uno, religionis habitum sumsit: in coqs; permansit annis septenis, ad ultimū uitæ diem. Ritius Neapol. lib.2. Regum Hispanorum.

Hellesponti abiit, & tres totos annos in silentio exegit, à pastore quodam uicino pane & aqua nutritus. Habitum monasticum assumens, in Critama sese ligauit cate[illegible] longa. Post annos tres iterum migrauit ad Cheridonem, & sub Georgio edidicit totum Psalterium Dauidis. In montibus Prusensium Gurias, cius inuidens honori, uenenum illi propinauit. Eustathius martyr in somnis illi apparens opē tulit. Epiphanius monachus ex inuidia arbores inflammauit, sperans eo incendio Ioannicium interiturum: sed ille præscius futuri, secessit. Narrant illum Nicephoro prædixisse diem obitus, & de Stauratio interrogatum, num diu superstes futurus esset in regno? respondisse, Res est in acie noua uaculæ. Eustratio etiam Leonis prædixit interitum. De Methodij uaticinatus est episcopatu. Mulierem quandam à dęmoniis uexatam curauit: puerum quem ad præcipitium noctu ducebant, iis eripuit: antraque quædam à dæmonibus purgauit. Senatoris filium ægrotum sanauit, & imaginum cōtemtorem oculis priuauit. Eustratium absentem, in somnis illi apparens, grauissimo morbo liberauit. Sicco pede aquam transiit. Templum Ioannis apertis portis illum sponte admisit: cogitationes libidinosas à puella quadam collum eius amplexante in sese deriuauit, ac postea draconi se obiecit, cuius attactu ei ademtus est omnis libidinum æstus: lapidum aceruos commouit, recitatione Psalmorum Dauidis: dracones & serpentes occidit: orans in altum eleuatus pependit in aere: amissam uirgam oratione impetrauit per aerem ad [illegible] teuerit captiuos ex carcere liberauit, [illegible] carcerem uenit, cùm [illegible] eduxit. Quinto anno Imperij [illegible] fuit Domini 801. certio Nouembris obiit. Simeon Metaphrastes [illegible] 5.

RA[illegible]VS, [illegible] nobili genere natus, ita ut [illegible] to[illegible] militum ductor & dominus esset, omnia quæ habuit [illegible] ecclesiis quandam domum Hierosolymis [illegible] habitantibus [illegible]. Gerardus à Nazareth cap.11. de Conuersatione seruorum Dei.

Præfecti.

NILVS Constantinopolitanus præfectus, uir nobilis, Chrysostomi discipulus, postremis iunioris Theodosij cōporibus, maritus quoque, tandem monasticen amplexus est. Multa quoq; scripsit. Niceph. lib.14. cap.54.

CHARARICVS in monachum cum filio attonsus à Clodoueo rege Francorum. Aemilius.

Nobiles.

Vide, Monachorum professio.

Medici.

IOANNES Damascenus, monachus Benedictinus, sub Anastasio II. pontifice, anno Salutis 484. in theologia & medicina quædam scripsit.

CONSTANTINVS Afer patria Carthaginensis, Babylone disciplinis Chaldæorum, Arabum, Persarum, Aegyptiorum & Indorum perceptis, anno peregrinationis 39. in patriā rediit. Metuens aūt suorum insidias, in Italiam traiecit & monachus Cassinensis factus, ex diuersis gentium linguis transtulit complura opera artis medicæ: ut Pantechnō, 12. libris distinctum: Practicam de conseruanda ualetudine, & morborum curatione: librum Graduum, Diætam ciborum, De febribus, quem ex Arabe Latinum fecit, Librum de urina: de interioribus membris, eorumq; præcipuis morbis. Expositionem Aphorismorum: ἡγκλω, μεγατηγκλω, μικροτηγκλω, Di spurationem Platonis & Hippocratis in sententiis, de Simplici medicamine, de gynecia, de pulsibus, de experimentis, glossas herbarum, de dæmoniaco & claudo curatis ab Alexandro papa, & de eius transitu, de electione Gregorij. Chronicon Cassinense lib.3. cap.34.

CYRVS Alexandrinus medicus, ex philosopho factus monachus, uir dicendi peritus, tempore Gennadij, ut ipse narrat. Aduersus Nestorium priùs eleganter & fortiter scripserat: postea autem Timotheanum dogma fouere cœpit, dum in Nestorio refutando syllogismis magis quàm Scripturis uteretur. Demum & animi dubium, suspendisse suum assensum à decretis Chalcedonensis concilij, nec acquieuisse, ut filius Dei post incarnationem duabus constare naturis dicatur, in suo catalogo Gennadius refert. Trithemius.

TRVSIANVS. Vide infrà, Cur, Desperationis causa.

Sponsi, Mariti.

Prædicat Gregorius Turonensis, quendam LEOPARDVM, qui contra uoluntatem parentum, rupta promissione facta honestæ puellæ de coniugio, atq; donis confirmata, in monasterium sese contulit.

SEBALDVS regis Daciæ F. Parisiis operam dedit literis. Nocte prima nuptiarum sponsam deserens, in eremum fugit, & ibi 15. annos mansit. Romam profectus, à Gregorio II. in Germaniam prædicandi causa missus fuit, & prope Norimbergam in solitudine uixit. Tandem Norimbergæ in oratorio fratrum D. Martini mortuus est, eumq; boues indomiti ad locum sepulturæ duxerunt. Martinus tandem V. eum in numerum diuorum retulit, & 14. Sept. eius honoribus annuatim tribuit. Fuit coætaneus Bonifacij & Vuilibrodi. Curio libro 2. Chronologiæ.

VENANTIVS Biturigum incola, parentum iussu ac consensu in iuuenili ætate cum honesta puella matrimonium contraxit: post celebrata sponsalia, fortè Turonum in monasterium S. Martini ueniens, eo uitæ genere delectatus, sponsæ libellum repudij misit, & in monachorum ordinem coadoptatus, tandem Abbas factus est. Nocte ex templo domū reuersus, inuenit suam habitationem diabolis plenam. Ad quos dixit, Vnde estis? Roma, inquiunt, heri egressi sumus. Quibus ille: Discedite, inquit, damnati: uestrum non est, in loco in quo nomen Domini inuocatur, uersari, & statim euanuerunt. Gregor. Turon. in Vitis patrum.

DAVSERIVS, Beneuentani principis filius unicus, relicta sponsa sua intacta, insciisq; parentibus, Casinum monasterium ingressus, Desiderius dictus est. Dein abbas factus, per Nicolaum II. Pp. inter Cardinales receptus. Tandem mortuo Gregorio VII. in exilio, Salernitani & Capuani principum opera Clementem III. eiecit, & eodem anno dysenteria, uel ueneno (ut Platina uult) obiit.

VVLMARVS Bononiensis patricius, primùm uxorem duxit Hostorholdam. Ea deserta, in monasterium Altimōtis Neruiorum secessit. Denuò patriam petiit, & in Mempisco uastam syluam ingressus, in caua arbore triduò absque cibo consedit. Extruxit postea ibidem monasterium, in quo reliquum uitæ exegit. Meierus in Chronico Flandriæ.

Serui.

PORTIANVS cuiusdam barbari seruus, relicto domino in monasterium transiit: in quo adeò profecit, ut mortuo abbati succederet. Cùm Reginaldi, qui secundas à rege Theodorico tenebat, portui benediceret: uas in quo uenenum latebat, diffiliit. Theodorico Aruernos fines uastanti, & in Arconensis oppiduli agris castra metanti, occurrit supplicaturus pro populo: à quo benignè exauditus, à captiuitate suos liberauit. Turonensis in Vitis patrum, cap.5.

Latrones.

DAVID quidam in finibus Hermopolis, grassatorū princeps, cùm diu exercēdis latrociniis operam impendisset, tandem monachus factus, Deo in humilitate seruiuit. Et cùm post aliquot dierum pœnitentiam, dimissa sibi esse peccata, angelo referente, accepisset, multitudinis eorum conscius, dubitauit an uera audiret. Ob incredulitatem, linguæ officio caruit. Sed cùm uehementer doleret, quòd solitas Deo laudes ore impedito concinere nō posset, uocis usum ad eam duntaxat rem recuperauit, ad cætera mutus permansit. Maurul. lib.2. cap.12. & lib.4. cap.10. & Fulg. lib.6. cap19.

Anno Sal. 1490. Venetis piratas toto mari Thomæ Zeni ductu insectantibus, PAVLVS Catinensis haud obscuri nominis pirata, cognomento Camalius, Ragusino portu interceptus, Venetias ad supplicium mittitur. Hic magno patrocinio defensus, uix tenuit, ut extra uincula in urbe liceret esse. Dein paulatim animo ad religionem inclinante, eò processit, ut Anachoretico habitu, capite & pedibus nudis uagaretur, & qui nautis toto mari nuper terrori fuit, mitis humilisq; ac seminudus conspiceretur, ad Eremitanum cœmiterium diuersabatur, inter mortuorum ossa, subterraneo specu cubans. Sab. lib.8. En.10.

Exules.

Henricus III. Imp. exules LOMBARDOS, quos superioribus annis propter coniurationes initas Conradus prædecessor in Germaniam relegarat, restituit. Exules ciuitatibus suis repetitis humilitatem, in qua in exilio fuerant, tenuerunt, neq; ullam rem publicam aut priuatam attingentes, uerùm uni religioni studentes, ac uictum manibus suis quærentes, uitam traduxerunt. Primę sedes ad Comum in loco, qui Rondinetum appellatur, locatę. Hos uulgo monachos Humiliatos dictos, atque aliis ad eos se applicantibus auctos, sequētibus annis, disciplina D. Benedicti Ioannes Meda Comensis astrinxit, ab Alexandro III. in diuorum numerum relatus. Sigonius lib.8. regni Ital.

Morientes.

CHRISTOPHORVS Longolius antequam è uita discederet, in D. Francisci familiam uoluit adoptari, eiusq; habitu post mortem & templo sepeliri. Obiit XXXIIII ætatis anno, III. idus Septemb. anno Salutis humanæ M.D.XXII. Patauij in Francisci habitu sepultus. Auctor uitæ.

QVOMODO SVSCEPERVNT, VEL Sponte.

Exempla è præcedentibus.

Ab Alio. Vel

Indukti.

IORDANES Saxo, ordinis Prædicatorũ princeps, circà an. Sal.1230.nobilis cuiusdam Germani FILIVM, inscio parente, ad monasticam professionem pellexerat. Patri filium repetenti, Lege Germana cũ Germano egi, inquit, quæ matri factam iniuriam, à filio uindicari impunè permittit. Tu matris meæ bouem scelerata manu abegisti: ego pro plagio uitulum tuum abduxi. Tu bouem tibi habeto: uitulũ Christus retinebit. Leander lib.1.de Viris illustr.ord.prædicat.

Coacti.

☞ *Vide infrà, Causa Ineptiæ, Desperationis.*

TASSILO Baioariorum rex supplex ad Carolum Magnum Imp. uenit, ac superiorum erratorum ueniam implorauit. Carolus Theodone filio eius, ac duodecim aliis obsidibus acceptis, & populo sacramento adacto, pacem dedit. Tassilo deinde Luitberga uxore, quæ Desiderij Longobardorũ regis à Carolo euersi fuerat filia, instigante, Hunnos aduersus Francos solicitauit. Eapropter damnatus maiestatis, unà cum Theodone filio tonsus, in monasterium est coniectus. Sigonius lib.4.regni Ital. Laureaci prope Heidelbergam extat illius epitaphium:

Tassilo dux primùm, mox rex, monachus sed ad imum,
Conditur hac fouea: quem pie Christe bea.

HATTO, seu Vualdo, filius ducis Francorum, Rabano surrogatus, anno Domini 847.in cœnobio Fuldẽsi, mediocriter eruditus, iudicauit neminem debere inuitum fieri monachum: ideoq; GODESCHALCVM pronunciauit à uinculo illo immunem, cùm probasset, se à Rabano coactum suscepisse cucullam. Munsterus, & Bruschius.

Haraldus Hybernus, auxilio Erici III. Danorum regis MAGNVM Noruegiorum regem acie captum oculis ac genitalibus priuauit, ne aut luminum uoluptate regnum appeteret, aut ueneris usu ultricem sui sobolem procrearet. Cæcatus igitur castratusq; cùm interrogaretur, Ecquẽ ex suis pœnam secum oculorum subire uellet? paucos ea re delectari respõdit. Tunc quidã & forma ei similimus, & militiã eius singulari fide cõplexus, ultrò se supplicio obtulit, ꝓfato ut uidenti similimũ, ita luminib. orbato futurũ. Saxo lib.14.

☞ CVR. MONACHI FACTI CAVSA

Pœnitentiæ.

☞ *Vide suprà, Reges monachi.*

Valetudinis.

HERMANNVS patre Vuolferado, comite de Veringen: matre Hiltrude, femina religiosa, occasione ualetudinis minùs prosperę, membrorumq; contractione, unde agnomen Cõtracti accepit, apud Sangallenses, ubi monasticen profitebatur, totum se literarum studiis dedit, quo corporis deformitatẽ ingenij dotib. ornaret, inter sui seculi doctos nõ postremo censendus loco, uti eius scripta testant. Obiit an. 1045.

Voti.

Otho Imperator à Pandulfo principe ARNVLPHVM puerũ obsidem acceptum trans Alpes in monasterium misérat educandum. Is post annos aliquot pontificio præcepto monastica ueste sumta inde aufugit, atq; in itinere morbo grauiopressus cucullam, quam occasione fugæ simulanter induerat, ultrò se gestaturum in posterum uouit: ac domũ reuersus, paternis ædibus spretis, in monasterio S. Modesti Beneuenti se abdidit. Hunc à Principe patre abductum monachi Cassinates contra Ioannem Rotundulum sibi asciuerunt abbatem, anno 1011. Sigonius lib.6. regni Ital.

ADOLFVS Comes Holsatiæ & de Scouenborg, circa annũ Sal. MCCXL. graui bello Danorum & Liuonum pressus, atq; victor, relictis liberis & uxore, Franciscanorum cœnobium Hamburgi ex uoto intrauit, & ut ad sacros ordines laicus promoueri posset, ab Innocentio IIII. Romæ obtinuit. Mox domum reuersus, in oppido Kyl monasterium ædificare, & ex Franciscanæ religionis instituto ostiatim stipem à suis olim subditis emendicare cœpit. Accidit, ut filios suos Ioannem, Gerardum & Luderum splendida pompa obuios sibi lactis sinum ferenti factos declinare non posset. Eos ut aspexit, rubore suffusus primùm, mox semetipse recolligens, & carnis tentationem seuerè reprehendẽs, cattino inuerso caput suum lacte perfudit, inquiens: Occulto delicto manifesta debetur pœnitentia, & quem paupertatis Christi puduit, ut eiusdem quoq; homines pudeat, iustum est. Hoc dicto confestim ad fratres suos operi intentos (quos eo lacte recreaturus erat) rediit. In hoc uitæ instituto XIIII. annis permãsit. Hieronymus Zieglerus in hist. illustriũ Virorũ Germaniæ, & Cranz. lib.8. Saxon. c.7. & 23.

Meriti.

FARDVLPHVS, seu Rhadulphus Longobardus, sacrificulus Reginoburgi, in tẽplo dormiens, cognouit coniurationem Pipini gibbosi contra Carolũ Magnum: eaq; prodita, pro mercede abbas Dionysij cõstituitur. Auent. li.4. Annal.

Securitatis.

CLODOARVS, Clodomiri filius, cùm elapsus è manibus Theodorici qui Metensibus, & Clotharij qui Suessionibus imperabant, fugisset, ne ut duo fratres neci quoq; traderetur: ad aram confugiens inspoliati sani, ibi quoad uixit, precipuo studio, sanctissimeq; nomen loci coluit. Vnde post obitum inter diuos relatus est. Michael Ritius Neapolitanus lib.1. de Regibus Francorum.

PAVLVS Diaconus, Varnefridi & Theodelindæ Longobardorum nobilium F. Desiderij regis notarius, aulæ præfectus, Aquileiensis patriarchę diaconus ordinatur. Cùm Carolus Papiam expugnasset, & ipse fuit captus: sed propter eruditionem liberatus, in Galliam cum rege abducitur. Verùm cùm de liberando Desiderio rege consilia iniisset, perduellionis reus, damnandus erat. Proceres manus ei iubebant abscindi. Carolus contrà, Vbi tam elegantem scriptorem inueniemus? Iubebant oculos erui: At ubi talem historicũ reperiemus? Tandem in exilium in insulam Diomedis deportatur. Sed cum seruo suo elapsus, Beneuentum ad Arichim, qui filiam Desiderij Adelbergam duxerat, confugit, & illic historiam scripsit. Arichi defuncto, ut tutior esset, in Cassinensi monasterio monachus est factus. Carolus ei uersibus ea de re gratulatus est. Vixit usq; ad annum 807. Sigebertus in Chronico.

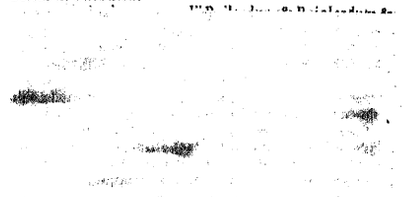

Desperationis.

DVM ISAACIVS Comnenus Imp. uenationi indulget circà Nouam urbem, aprum aiunt apparuisse alicunde aspectu terribilem. Comnenum laxato equi freno insequutum esse suem, eum uerò incidisse in mare ac disparuisse: quem quidam non suem, sed uisionem quandam suspicati sunt. Inter hæc quasi coruscatione quadam afflatum Imperatorem, eiusq; iactu turbatum, ex equo decidisse, ac procubuisse humi exanimem, ore sputo conspersо, illatumq; in regiã. Vbi cùm aliquantisper ægrotasset, in desperationem redactum, totondisse capillos: & pro purpura asperum ac durum induisse uestimentum, cucullam scilicet monasticam. Ducam uerò Constantinum Imperatorem factum. Tum se applicuisse ad Studij mansionem, ubi reliquum uitæ transegit, ex morbo pristinæ ualetudini restitutus. Imperauit autem annos duos, menses treis. Cuspinianus.

ARDOINVS Eporediæ Marchio, Italiæ rex post Othonem III. à factiosis creatus, ab Henrico II. Germanorum rege uictus, præ nimio animi dolore regno se abdicauit, atque ultrò in monasterium Fructeriæ in agro Taurinatium abdidit. Sigonius lib.8.regni Ital.

TRVSIANVS Florentinus, Thaddæi Florentini discipulus, cùm uideret infeliciratem suam in medica praxi, Carthusiensis monachus factus, in Artem medicinalẽ Galeni plusquam commentum edidit.

Ineptiæ.

NICEPHORVS Botoniates cognomento, qui originem à Nicephoro Phoca Imp. ducebat, cùm se Reipublicæ planè inutilem esse uideret, in cœnobium ingrediẽs, monachum egit. Volat. lib.23. Anthrop.

BAMBA Gothorum rex in Hispania, belli pacisq; artibus clarus, postquam XVII Toletanum concilium celebrasset, ab æmulis medicata potione accepta memoriam amisit, regnoq; administrando inutilis effectus, se monasticæ uitæ in cœnobio Pampligensi addixit, in quo uixit annos septẽ, cùm prius octo regnasset. Io. Magnus lib.16.cap.22.

Liberorum amissionis.

SELIGERVS Baro à Vuolhusen, liberis in lacu quodam submersis, in cœnobium quoddam Eremitarum secessit. Vxor eius Hedwigis in Tiguinum, à Dominabus denominatum. Bruschius de Monasteriis Germaniæ.

☞ PROFESSIO, MONACHI QVI QVO TEMPORE FLORVERINT.

NEPOTIANVS monachus & presbyter, militiam iuuenis exercuit. Inde quicquid habuit peculij pauperib. erogauit, una & altera uili ueste solùm sibi reseruata: atq; auunculo suo Heliodoro episcopo aliquandiu adhæsit, ab eoque in diuinis

diuinis literis institutus est. Relicto clericatus ordine, domum se contulit, & monasticen profiteb[illegible] exercitiis, orando, uigilando, meditationi[illegible] scripturarum & Doctorum: in quarum cognitione [illegible] euasit excellens, ut in disputationibus & familiaribus alioqui colloquiis, si quid in medium productum fuisset, statim digno sercetiatq; Tertulliani esse illud, Cypriani istud, hoc Lactantij, illud Hilarij, Manutij, Felicis aliud, hoc Victorini, illud Hieronymi esse diceret. Lectione deniq; assidua & meditatione diuturna pectus suum, sicut Hieronymus ait, Bibliothecam effecit Christi. Extinctus tandem febri est: sed hilari semper uultu, adeò ut & auunculum Heliodorum mœstum sæpe consolatus sit: & plorantibus illis qui ad se uisendum uenerant, solus ipse riserit. Hieronymus in Epitaphio eius.

EVTHYMIVS celebris monachus, in Palæstina, sub Theodosio iuniore, Eudociam Imperatricem ab Eutychiana hæresi liberauit. Nicephorus lib.14.cap.52.

THEODORVS abbas in loco Palæstinæ, Cellas dicto, à Nitriæ quidem monasteriis quinq; millium distante, à Scythię uerò deserti solitudine octoginta millium, summa uitæ sanctimonia, nec minori Scripturarum notitia prædituS. Attribuunt ei quòd docuerit: Monachum in Scripturarum cognitionem peruenirẽ anhelantem, nõ opus habere ut multum laboris impendat legendis commentariorum libris: sed hoc potissimum ipsum omni industria conari oportere, ut animum à uitiis habeat quã purgatissimum. Hinc mox futurum, ut mentis oculi iam per sese ceu naturaliter Scripturarum sacramenta percipiant, sublato affectionum uelamento. Cassianus.

ISIDORVS Pelusiota monachus in Pelusio monte præfuit, sub posteriore Theodosio, Chrysostomi olim discipulus, uitæ monasticæ idea: decem propè Epistolarum chiliades scripsit, in quibus Scripturam explicat. Chrysostomi contra Theophilum & Cyrillum Alexandrinos episcopos acerrimus fuit defensor. Nicephorus lib.14.cap.53.

SERENVM Abbatem continentiæ & castitatis donum precibus impetrasse scribit Cassianus. Nam nocturna aliquando uisione angelum aperta sibi aluo, ignitam carnis pottiunculam uisceribus euulsam, quam strumam ipse appellat, eximisse: atque inde factum, ut deinceps ne minimas quidam titillationes carnis senserit.

TELEMACHVS, seu (ut Otho Frisingensis lib.4.cap.19.) Dirimachus, dum ex oriente Romam uenisset, & monomachias gladiatorum cruentas magno multitudinis applausu spectari uidisset, indignum arbitratus, homines Christianæ pietati deditos eiusmodi cruentis spectaculis delectari, descendit in arenam nomine pacificatoris, uolens doctrina & salutaribus monitis intercipere pugnam, de uita inter sese decertantium. Sed ob hoc pietatis officium eam reportauit mercedem, ut à turba furiosorum hominum lapidibus obrueretur. Honorius eum inter martyres retulit. Theodoretus lib.5.cap.15. Nicephorus lib.13.cap.1.

EVTYCHIANVS monachus in Bithynia circa Olympum, religione Nouatianus, clarus miraculis & dono medendi: carus inprimis Constantino Magno. Sozom. lib.1.cap.14.

Circa montem Nisibi uicinum Sigoron in Syria monachi Greges sunt appellati, quòd herbis tumentorum instar uictitarent. Ex eorum numero fuit BARGES, item HELIODORVS, qui ieiunia per septimanam continuare, & noctes multas insomnes ducere poterat. Sozom. lib.6.cap.35.

VITVS monachus & episcopus ecclesiæ Carris, quem cùm Constantinus Imp. audisset, frequenter eum sibi in uisionibus apparuisse dixit, & ut eius dictis obsequeretur commonitum esse. Sozomenus libro 6. capite 33. At Nicephorus libro 11. capite 40. Vito Constantinum in quiete sæpe apparuisse scribit, & propterea Vitum Constantini iussa obseruari præcepisse.

BARSES Syrus monachus & episcopus, in suo monasterio morbos sola oratione curauit. Ea propter à Valente Imp. in exilium relegatus est. Theodoretus lib.4.cap.16.

ISAAC monachus, uel Iscalitus uel Isacius in tugurio circa Constantinopolim habitans, Valenti Ariano contra Scythas expeditionem parranti cladem prædixit, propterea quòd Deo bellum indixisset, & orthodoxos episcopos in exilium relegasset. Valens ad reditum usque suum eum in custodia asseruari iussit: uerùm à barbaris uictus, in casa uinus exustus est, Isaaco in carcere exclamante, Iamiam incendio perire Valentem. Zonaras. Theodoretus libro 4. capite 34. Sozom. lib.6.cap.4.

BATTHÆVS monachus Cælosyriæ, tantæ abstinentiæ, tãq; frequenter ieiunans, ut ex eius dentibus uermiculi scaturierint. Sozom. lib.6.cap.34.

Sozomenus ALAM, Nicephorus HALLAM, monachum Syrum quendam nominat tantæ abstinentiæ, ut per annos septuaginta panem prorsus nõ attigerit. Sozomen. lib.6.cap. 34. Niceph. lib.11.cap.40.

ACEPSEMAS in solitudine Cyri urbis monasticen exercuit, usus eiusmodi disciplina, ut ad annos sexaginta in conclaui abditus lateret, cum nemine colloquens, neque alicui se conspiciendum offerens. Theodoretus lib.4.cap.28.

Regionem Aegypti quandam Achorim Sozomenus libro 6. cap.28. nominat frequẽtem monasteriis, in qua APELLEM monachum uixisse scribit, miraculis clarum. Oblatum ei noctu dæmonem scribit mulieris ornatæ specie, à quo tentari se de castitate cùm animaduerteret, ferrum candens quod in manibus exercebat, in faciem eius illisit: adeò ut uulnere ex ictu stridẽte lamẽtabundus dæmon abscesserit.

SERAPION Magnus à Sozomeno dictus, Macariis & Antonio contemporaneus, circa Arsenoitem in Aegypto uixit: habuit sub se monachorum circiter decem millia, propriis manibus uictum sibi comparantiũ. Nihil præter tunicam & pallium, & Euangeliorum librum possedit. Duobus pauperibus obuiam factus, alteri pallium, alteri tunicam dedit. & cùm nudus sederet, interrogatus, Quis eum spoliasset? protento codice quem manu tenebat: Hic, inquit. Ierunt alios mendicantes conspicatus, etiam codicem uendidit, & uenditi precium illis distribuit, dicens, A Domino præceptũ esse, Vende omnia quæ habes, & da pauperibus. Necdum se istud implesse putabat, donec semetipsum quibusdã gerulibus uendidit: ita tamen, ut ipsos Domino lucraretur. Cumq; eos ad Christum conuertisset, pecunia, quam acceperat, se redemit. Palladius & Sozomenus lib.3.cap.14.

PAMBO, uel Pambus discipulus Antonij, cum cæteris monachis Aegyptiis Nicænam fidem constanter profitentibus, in persecutione, quam Lucius Alexandrinus episcopus Arianus exercuit sub Valente, missus in exilium, inde paulò post reuocatus fuit. Socrates narrat ad professionem monasticam illiteratum accessisse: & à quodam dictationem Psalmi alicuius petiisse, qui ei Psalmum 38. proposuerit. Ex quo percepto primo uersu, Dixi custodiam uias meas, ne peccẽ in lingua mea: Pambus statim adiecit, satis se habere inquiens, quod exerceret. Rogatus uerò aliquando, utrùm rebus ipsis uersum eum adimplesset? respondit, sibi per annos totos decem & nouem negotium fuisse in accommodando ad opus eo uersu. Præter Socratem uerò, Pambi meminit Ruffinus lib.2.cap.4. & 8. Sozomenus lib.3.cap.14. & lib.6. cap.20. Cùm animam ageret, confessus est, quòd ab ea die, quo solitudinem ingressus fuerat, panem non gustasset, neque quicquam cuius ipsum pœniteret prolocutus fuisset: & se tamen sic è uita discedere, tanquam qui modò cœpisset, non tanquam qui profecisset. Marulus lib.4.cap.2.

BENIAMIN monasticen in Scethi professus est, ad extremã usque senectutem, & clarus fuit dono medicandi: quo absque ullis medicamentis, contactu solo interdùm, nonnunquam olei inunctione, additis precibus, quouis laborantes morbo liberauit. Ipse uerò aqua intercute contracta, ægrotantes nihilominus curauit: morbum interea suum adeò non ferens molestè, ut se uisentes consolatus sit, ab iisq; petierit, ut pro anima sua Deum precarentur: de corpore suo subinde hoc dictitans, Non profuisse scilicet sibi dum sanum esset, neque nocuisse posteaquam morbo conflictari cœpisset. Sedit autem hydropicus in ampla quadam sella, quoniam decumbere in lecto non posset. Mortuus in tãtum intumuit, ut foribus domicilij sui efferri, nisi postibus unà cum foribus ablatis, nequiuerit. Sozom. lib.6.cap.29. Ruffinus lib.2. cap.8. Beniaminum inter monachos Nitriæ numerat sub Valentiniano.

Quatuor monachi fratres à temporibus Arcadij & Honorij Imp. fuerunt in partibus Aegypti, in Scethi qui ob corporis proceritatem LONGI dicti fuerunt: AMMONIVS, DIOSCORVS, EVSEBIVS, & EVTHYMVS, uita & doctrina celebres: inter quos Ammonius præcipuus fuit, qui ad ecclesiasticam dignitatem uocatus, auriculam sibi præsecidit & nisi urgere desisterent, etiam linguam sibi amputaturum minatus est. Dioscorus inuitus Hermopoleos episcopus à Theophilo episcopo Alexandrino constituitur: qui tamen mox in solitudinem rediit. Anthropomorphitis acriter restiterũt, & Epiphanio Cypri episcopo, qui Origenis scripta damnabat, in synodo Constantinopolitana iepugnarunt. Theophilum episcopum propter auaritiam & simoniam reprehendebant. Id ægrè ferẽs Theophilus, cùm prius summus eorum amicus esset, Anthropomorphitas monachos contra eos instruit, quòd Origenistæ essent, & Deum humana habere membra negarent: quum tamẽ Theophilus ipse non multo antè Anthropomorphitas condemnasset. Monachi ergo (qui maiori ex parte idiotæ erant) exciti, montẽ Nitriæ obsident, monasteria occupant, & incendũt. Fratres Longi in puteo necem effugere. Abeunt inde Constantinopolim ad Io. Chrysostomum episcopum, Theophilum in synodo accusaturi. Verùm antequam synodus cogeretur, Dioscorus Constantinopoli obiit: Ammonius uerò in Quercu suburbio Chalcedonis, ubi synodus coacta erat, Nice-

phorus lib.13.cap.10. Sozomen.lib.6.cap.30. ait Ammoniũ à iuuentute usque ad extremum uitæ præter panem nihil quod igne fuisset coctum degustasse.

BENVS præfuit in Aegypto monasticis ordinibus, celebris donó prophetiæ, qui nunquam à quo quam usus est irasci, iurare, mentiri, animóue deiici. Sozom.lib.6.cap.28.

COPREN monachum Aegypti Sozomenus habet lib.6. ca. 28. cũmq; dono curandi ægritudines quascunq;, dæmonibusq; imperandi, excelluisse refert.

HELLES monachus in Aegypto ignem in sinu, uestimento illæso, gestauit. Sozom.lib.6.cap.28.

EVLAGIVS presbyter & monachus Aegyptius, doni illud habuit, quód ad sacra mysteria accedentium cogitationes nouerat, eorumq; delicta redarguere & reprehendere poterat. Sozomenus lib.6.cap.28.

Monachũ ISIDORVM Ruffinus in Scethi habitasse retulit. Sozomenus patrem eum fuisse ait & præsidem monastici cuiusdam cœtus. Socrates libro 4.capite 23. scribit, iactasse cum habere se quadraginta annos, in quibus peccatum quidem mente senserit, nunquam uerò nec concupiscentiæ nec iræ consenserit.

MARCVS monachus est Sozomeno in Scethi celebris, ab adolescentia placidus, prudens, & sacrarum scripturarum peritus, Deoque carus, & Macario familiaris: qui de eo retulit, nunquam scilicet eum à se presbytero panem aut calicem Domini ad mensam sacram accepisse: sed ab angelo, cuius se manum ad iuncturam usq; conspicere Marcus dixerit. Sozomenus lib.6.cap.29.

Celebris fuit inter monachos ad Mareoten & in finibus Libyæ philosophantes, DOROTHEVS, patria Thebanus: cuius exercitia aspera multa Sozomenus exposuit. Quòd diem scilicet insumserit opera construendi ex lapidibus, quos à mari proximo asportaret, tugurióla: quæ illis habitanda concederet, qui ædificare ipsi non possent: noctu uerò occupatus fuerit contexendis ex palmarum foliis sportulis, ex quibus uictum sibi compararit. Quòd cibi quotidianum demensum sibi fuerint, panis sex unciæ, cum minutorum olerum manipulo: potus uerò aqua. Quòd per omnem uitam suam nunquam in strato, aut lecto, pedibus extensis dormierit: quodque ad hunc modum, quamobrem corpus suum affligeret, & enecaret, cuidam aliquando interroganti responderit: Quoniam me enecat. Sozomenus libro 6.capite 29.

Sub Anastasio claruit EGESIPPVS, qui suis scripris plurimum Ecclesiam Dei iuuit: & monachorum regulas compo fuit. Eleganti stylo etiam uitam Seuerini abbatis pertexuit, ut refert Platina.

DOROTHEVS inter duo millia uirorum, qui apud Alexandriam & circa Maræotim degebant, maximè effulsit. Ex uicino mari lapides interdiu colligebat, & casam construebat singulis, quam monachis, qui ædificare non poterant, concedebat. Noctu ex palmarum uirgultis corbes conficiebat, & uigiliis sese penitus macerabat, nec in lecto quiescebat. Sub Anastasio uixit. Maximis laboribus fatigatus, quasi ex improuiso interdum à somno opprimebatur: præ somni etiam uiolentia cibus sæpè ei ore excidebat. Cùm ab amico interpellaretur, ne [illegible] bellum cum corpore gereret, & id adeò affligeret: respondit, Quare me id occidere conatur? Niceph.lib.11.cap.35. & Sozom.lib.6.cap.29.

MAXIMIANVS abbas monasterij, in quo Magnus Gregorius ante pontificatum uixit, postea episcopus Syracusanus: aliquando in mari Adriatico nauigans, naui ad supremas usq; tabulas undis repleta, post octauum demum diem incolumis cum suis omnibus ad Crotonensis castri portum peruenit: & mox nauicula sola aquarum mole demersa est. Gregorius in Euangelia homilia 35.

THEODOSIVS abbas S.Martini in Campania, cùm Anastasius Imp. cõtra Heliam episcopum Hierosolymitanum propter approbationem synodi Chalcedonensis synodum cõgregaret, & Sotericus & Philoxenus Theodosium in suam sententiam pertrahere conarentur: Theodosius monachis omnibus conuocatis, ascenso suggestu, manu silentium indicens, alta uoce pronunciauit: Si quis quatuor synodos, quatuor Euangeliis non exæquat, anathema sit. Mox Imperatori quoque sententiam suam perscripsit: & propterea in exilium actus est. Niceph.lib.16.cap.33.

CASSIODORVS Rauennas, nobili genere natus, Theodorico regi Gothorum propter excellentem eruditionẽ præceptor datus est in philosophia: mox cancellarius, senator, sacri palatij quæstor, consul ordinatius, officiorum magister, & quod summę dignitatis erat, patricius Romanus creatus est. Verùm Gothicã crudelitatẽ [illegible]tus, monachus & abbas monasterij Rauennatis factus, multos libros scripsit.

BENEDICTVS ex Nursia prouincia oriũdus, Romæ studiis operam dedit. Sed illic relictis parentibus ad Sublacum fugit, & ibi in spelunca quadam mansit per tres annos. Inde uocatus ad uicini cœnobij præfecturam, cùm monachos [illegible] nimis seuera disciplina coerceret, & ue[illegible] esset, relicta abbatia in speluncam suã redi[illegible] ibi cepisset inclarescere, 12. monasteria cõstruxit, quorũ singulis unum ex 12. suis discipulis præfecit, tãta fœcunditate, ut pater Occidentalium monachorum usque ad tempora Mendicantium dictus sit, anno 530. Ex eius familia prodierunt 24. Romani pont. cardinales 200. archiepiscopi 1600. episcopi 4000. abbates eruditione & scriptis celebres 15700. teste Ioanne Trithemio, & Sabell. Ennead. 8.lib.2. Pulsus inde insidiis Florentij presbyteri, hominis nequissimi, in montem ubi arx Cassina fuit peruenit: & ibi templum Apollinis in cœnobium conuertit. Multis claruit miraculis: prædixit Totilæ regi futura. Die ante mortem sexto sepulcrum aperiri iussit, & febre correptus ægrotare cœpit. Sexto die sumto sacramento, sublatis in cœlum manibus, expirauit, in uigilia Paschatis, 12. Calend. Aprilis; anno Mauricij Imp. ultimo, Christi 601. ætatis suæ plus minus 90. Sigebert. & Gregorius lib.2. Dialog. cap.32.

PLACIDVS Romanus, Benedicti discipulus, miraculis insignis, cùm in Sicilia monasterium in honorem S. Ioannis Baptistæ patris sumtibus erexisset, & ad eum uisendum fratres & soror uenissent, Mamucha dux Saracenorum eos cõprehensos Christum abnegare, & suum regem Abdelam pro deo colere iussit. Quod cùm illi constanter negarent, martyrium subierunt apud Messanam, 3. nonas Octobris, cùm Placidus 26. annorum esset.

LIBERTINVS tempore Totilæ regis Gothorum Fundensis monasterij præpositus. Cùm iter faceret, equo deiectus est ab equitibus Totilæ: quibus & flagellum, quo equum regerent, adiecit. Mox Deum orauit, ut auctores puniret. A' quo cùm exauditus esset, nequiuit exercitus Totilę fluuium Vulturnum transire, etiamsi equos calcaribus multum urgeret ac fatigaret. Existimantes igitur iniuriam Libertino illatam causam remoræ esse, equum ei restituerunt. Quo facto, sine impedimento abierunt. Gregor. lib.1. Dialog.

NONNOSVS præpositus cœnobio in Soractis monte oratione rupem loco mouit, & lampadis inter eluendum fractæ frusta integritati restituit. Gregor. lib.1. Dialog. cap.6.

APOLLO abbas (ut Cassianus refert) cùm à fratre seculari euocaretur, ut sibi auxilio ueniret, quòd ipse bouem, quipedibus alto cœno immersis hæserat, euellere solus nõ posset: & nisi protinus euelleretur, ibidem eum amissurus erat. Cur, inquit, alterius fratris domum tibi proximiorẽ præteriens, huc me rogatum uenisti? Quumq; ille responderet, an nos iam XV esse, ex quo alter frater diem suum obiisset. Et mihi, inquit, XX iã anni sunt, ex quo mortuus mundo sum. Tantum aũt temporis exegerat in religione. Itaq; nihil mũdanum ad se pertinere arbitratus, egredi de cella noluit, ne rogatus quidem, & rogatus à fratre, atq; in tam præsenti talis iacturæ eius periculo. Marul. lib.4 cap.3.

CLAVDEVS abbas Rauennæ Gregorium Magnum Pp. Cantica canticorum, Prophetas, libros Regum, & alia enarrantem audiens, cùm ea Gregorius propter infirmitatem non posset scripto tradere, ipse suo stilo contexuit, ne obliuione deperirent, & postea Gregorio emendanda e[illegible]buit. Gregorius Epistol. lib.10. cap.222. & lib.5. cap.124.

MAVRVS Romanus Benedicti discipulus, in Gallias missus fuit ad instituendos monachos, secundùm regulam Benedicti. Miraculo claruit, super aquas gradiendo, puero submerso opem laturus. Anno 73. moritur, & propè Lutetiam sepelitur. Gregorius lib.2. Dialogorum, cap.7. & Vincent. lib.21. cap.68. Iuo & Martinus Polonus.

MAXENTIVS abbas Pictauiensis, mortuum sanauit, cœnobium suum oratione contra uim hostilem defendit, & horam suæ mortis prædixit. Turonensis lib.2. cap.37. Vincentius lib.21 cap.22.

MARTIVS Aruerni territorij abbas, in sacris literis eruditissimus, dæmones uerbo Christi eiiciebat. Veneno infectos liberauit, febribus & hydrope laborantes sanauit. Victu tenui utebatur, ut ad orandum aptior esset. Nonagenarius obiit. Turonensis cap.14.

SENOCH Pictauiensis Abbas cùm propter donum miraculorum se efferret, à Gregorio Turonense admonitus est, ne de alienis bonis gloriaretur ac superbiret. A' Deo enim collata esse, qui & dare & auferre ea posset. Hac salutari admonitione humiliatus, suam imbecillitatem agnouit: & illud Pauli (Qui gloriatur, in Domino glorietur) sæpè repetiit. Pecuniam enim quam fideles ei dabant, in pauperum conuertebat usum. Seruos ducentos circiter, pecunia dominis data in libertatem asseruit. Obæratos à creditoribus redemit. Victus ei erat panis hordeaceus, & aqua, ut ad pretandum promtior esset. Frigoris patiens, hyeme nudis pedibus incedebat. Febre correptus obiit. Turonensis capite 15. de gloria Confessorum.

VVLSILAICVS Longobardus Treuerenses Dianã colẽtes conuertit: eoq; loco columnam erexit, supra quam habitauit. Sed ab episcopis uicinis admonitus, ut [illegible]na ad fratres suos transiret, paruit. Illi columnam demoliti sunt. Turonensis lib.8. cap.15.

EQVITIVS in Valeriæ prouinciæ partibus, multorum cœnobiorum abbas, inter cætera miracula puellam obsessam à diabolo liberauit. Gregorius Papa lib.1. Dialog.

MARTINVS Dumiensis monasterij abbas, ex Oriente in Galliam nauigauit, & Sueuos Arriana hæresi infectos ad ueram fidem conuertit, eorumq; ecclesias fideliter erudiuit. Scripsit quædam. Isidorus de Viris illustribus, capite uigesimosecundo, & Honorius Augusto dunensis.

LVPICINVS mortuis parentibus in eremum cõcessit: & postea cœnobiũ in ducatu Burgundiensi extruxit, quod Condatisone uocitatum est. Deinde confluente multitudine, & hunc locum mutauit, & aliud monasterium ædificauit. Postremò & tertium extruere coactus est, in quibus singulis abbatem egit. Cùm monachos deprehenderet cibis lautioribus quàm cõueniebat uti: pisces, olera & legumina in una olla coxit, & huiusmodi pultibus monachos ali iussit. Hoc indignè ferentes, duodecim consilio inito aufugerũt. Accessit porrò Lupicinus Chilpericum Burgundiæ regem, [illegible] hostili[illegible] annis trecẽtos tritici modios, totidẽq; uini uasa, centum horeos ad comparandas [illegible] [illegible]m, cap.1.

ROMANVS cum Lupicino uixit, [illegible] solos quos ad in nosocomio oratione sanauit. Duodecim monachos, quos Lupicinus sua grauitate abegerat, orationẽ ad pietatem reuocauit. Turonensis in Vitis patrum cap.1.

ETHBINVS Britannus usq; ad annum decimum quintum in philosophia institutus est. Deinde patre mortuo, mater eũ ad Samsonem episcopum deduxit, qui eum in clericorum ordinem asciuit. Claudum sanauit, & paralyticum sanitati restituit. Vincentius lib.21. cap.115. Cùm audisset hæc Christi uerba, Qui nõ renunciauerit omnibus quę possidet, omnia relinquens, ad Similianum abbatem se contulit, ac monachus in Cauraco monasterio factus est. Francis deinde Britanniam uastantibus, in Hiberniam transiit: ac in silua Nisensi cœnobium extruxit, in quo annos uiginti uixit.

MERLINVS Caledonius, à sylua Caledonia dictus (aliàs Sylueстrius, quòd deserta loca petebat) ex Scotiæ terminis oriundus Telliesini uatis auditor, Anglicas & Gallicas regiones peragrauit. In physicis, præcipuè in matheſi, eruditissimus. Multa scripsit. Inter cœnobitas in Bardescia Venedotarum insula tertiæ mandatus est, cùm tamen nõ fuisset monachus. Balæus.

GILDAS Badonicus, cognomine Sapiens, in Bannochorensi monasterio monachus factus, totum se studio theologico dedit. Doctrina plus ualebat, quàm dicendi facultate, Britannorum peccata, quibus Deum ad iram prouocabant, & pœnas per Anglosaxones ipsis inferendas subinde deplorabat. Libros multos scripsit. Episcopos, monachos & clericos, principes quinctiam auctores & antesignanos flagitiorũ uocabat, & cùm uideret ipsos se opponere Deo, grauissimis sacræ Scripturæ testimoniis eos refutabat. Postremò nonagenarius, Bannochori in sata cõcessit. Io. Balæus.

CÕGELLVS Bannochorẽsis Britannus, nobile collegium philosophorum Christianorum Bannochorense, quod circiter 350. annos floruerat, in monasterium Apostolici ordinis mutauit: & circa annum 530. primus eius monasterij abbas factus est: Quod D. Bernardus caput præcipuorum monasteriorum in Europa appellare non ueretur. Balæus.

FRIDOLINI, SEVERINI, IOANNIS Cattiani, LVPI, MARTINI, REMIGII, GERMANI uitas, pete ex Tit. Doctorum Ecclesiasticorum.

COLVMBANVS Scotus nobili genere natus, Druydumque magister & princeps, in Bannochorẽsi collegio à Congello abbate institutus, in Burgundia postea Luxouiense monasterium condidit. Cùm Theoderici regis Austrasiorũ stupra liberiùs reprehendisset, suasu Brunechildis in exilii pulsus fuit. Brunechildi atq; Theoderico exitium, Clothario regnum prædixit. Mortuus est in Italia anno 598. in Bobiensi monasterio, quod condiderat. Beda in eius uita. Trithemius. Cùm prope Galliam uicinos Sueuos numini suo Nudano (quem alij Mercurium appellant) uas capacissimũ cereuisia plenum superstitiosè immolaturos conspexisset, uas sui anhelitus potentia inflatum confregit: & cereuisiæ liquore inde effuso, plurimos ab Ethnicarum opinionum erroribus ad Christi fidẽ conuertit. Vincentius lib.22. cap.7.

ATTALA Burgundus, nobili familia natus, ad Lirinense cœnobiũ uenit, ibiq; aliquandiu moratus, ad Columbanum Luxouium abiit: & adeò in monasticis disciplinis profecit, ut Columbano discedente constitutus sit abbas. In eo autem munere cùm nimis rigidum sese præberet, monachi ab eo discedunt. Sed paulo post Roccoleno febre punito, pleriq; ad eum reuertuntur, & pœnitentiam agunt. Commemorantur aliquot eius miracula, Tomo tertio Bedæ: quòd undas Bobij fluminis repressérit, & pollicem resectum agglutinarit, & Mediolani puerum uicinum morti sanauit, & quod paulò ante mortem cœlos apertos uiderit. In eius monasterio Beda nouem annos egit.

EVSTASIVS Columbani discipulus, abbas Luxouiensis, Variscos & Boios partim idololatria, partim Photini hæresi fascinatos conuertit. Celebrem scholam habuit in suo monasterio, ex qua docti uiri prodierunt, Chagnoaldus Lugdunensis, Acharius Viromanduorum, & Audemarus Bononiæ episcopi. Certamen ei fuit de regula Columbani, & ceremoniis nouis Benedictinorum, cum Agrestino Aquileiensi episcopo, & Apillino Genuensi, ac conuocata est Synodus à Lothario in Matisconẽsi urbe, ad quam multi Burgundię episcopi uenerunt. Reprehendit autem Agrestinus, quòd monachi Eustasij cochleam lambentes, signo crucis signarent, & introeuntibus & exeuntibus ex cœnobio benedicerent, & Missarum solennia multiplicata oratione collectarum celebrarent, & quòd capitis comam præciderent. Sed Eustasius, ad iudicium Domini intra annum Agrestinũ inuitat. Patres stupidi hortantur utrosq; ad concordiam. Cùm tandem in morbum incidisset, in uisione ab eo quæritur, Num uelit leuiori pœna dies 40. curari, an uerò triginta dies feruentiori incendio affligi? Ille elegit dies triginta. Quibus euolutis, sumto uiatico obiit. Libet de uita eius, Tomo tertio Bedæ: Iacobus Meier in Chronico Flandriæ: Vincentius lib.23. cap.15.

MARTYRIVS monachus in Lycaonia, sub Tiberio, ex suo monasterio uisitationis gratia ad aliud exspaciatus, inuenit inter eundum leprosum quendam, quem densis uulneribus elephantinus morbus per membra fœdauerat. Eum ex commiseratione humeris leuauit, ac secũ detulit. Cumq; ad monasterium uenisset, spiritualis pater eius monasterij magna uoce clamare cœpit: Aperite portas, qa frater Martyrius uenit, Dominum secum portans. Inde statim leprosus ille de collo eius deliliens, in specie ea apparuit qua recognosci solet ab hominibus redemtor generis humani Christus. Et paulo post ad cœlum Martyrio aspiciente sublatus est, subinde reclamans: Quoniam non eiubuisti Martyri, me ferre in terris, ego non erubescam te gestare ad cœlos. Interrogatus deinde Martyrius à spirituali illo patre, ubi reliquisset quem portarat? respondit, se nullum pondus sensisse inter eundum, quod gestaret. Ex Epiphanio diacono Romano Gregorius super Euangelia, homilia 39.

PHILIBERTVS uixit apud Dagobertum regem inter nobiles illustri loco. Postea factus est monachus in Resbacensi monasterio. Agilone mortuo, extitit abbas. Extruxit monasterium in pago Gemetico, prope Rothomagum. Febricitantem sanauit uerbo: muto restituit uocem in agone, ut posset peccata confiteri: sedauit tempestates. Vasculum uini exhaustum, benedictione sua rursus impleuit. Vincentius lib.23. cap.94. & 95.

GALLVS Anglus, cum Columbano præceptore in Galliam profectus, tandem ad Theodebertum, ad Brigantinum lacum, in loco Tuconia dicto, idola exussit. Inde pulsus, Arbonam uenit. Columbano in Italiam proficiscente, ipse in Sueuia mansit. Gunzonus Sueuorum princeps, idololatra, eum terra sua excedere imperat: sed mox filia eius Fridberga à dæmonio correpta, eam sanauit. Apud Helueticos postea monasterium condidit, quod in urbem S. Galli excreuit. Annorum 95. febre obiit, anno 640. in castro Burguinio sepultus. Adeò pię uixit, ut etiamnum uiuens Sancti cognomen meruerit, teste Platina. Volater. lib.16. Petrus de Natalibus lib.9 cap.72.

IOANNES Damascenus (quem Chrysaorãm Paulus Diaconus uocat, & alij per ignominiam Manzurem) patre ortus prætore Damasci sub Saracenis, Christianorum patrono, & ab eodem Cosmæ monacho, quem à Saracenis redemerat, traditus eruiendus, sub quo philosophiam & religionem hausit. Constantinopolim uenit: sed inuidia expulsus, Damascum redi[illegible] [illegible] Patre mortuo, à Saracenis prætor designatus, Leonis Imperatoris falsis criminationibus, proditionis accusatus, (confinxerat enim Leo literas, quibus se Græcis urbem traditurum polliceretur) brachio siue digito à Saracenis mutilatus,

tulatus, à Maria Deipara sanitati restitutus dicitur. Imaginũ contra iconomachos defensor summus: & propterea in Constantinopolitana synodo excommunicatus fuit. In monasterium Sabæ se cum Cosma abdidit, & postea presbyter ab Hierosolymorum patriarcha ordinatus, bona sua pauperibus distribuit. Floruit anno 730. sub Leone & Constantino Copronymo imaginum hostibus.

STEPHANVS Megapolitanus, Auxensis abbas in Thracia, cùm in Constantinum Copronymum Imperatorem acerbè inuehereretur, & multos aulicorum ad uitam monasticã traduceret, 60. annos natus, ab Imper. interficitur, anno Christi 770. Constantini 25. Paulus Diaconus lib. 22. rerum Romanarum. Sigebertus, Zonaras.

OVO puer suspensus, Vulfranni precibus incolumis euasit, & baptizatus, & presbyter ordinatus à Rhotomagensi episcopo, multos codices monasterio Fontanellæ transcripsit. Vincentius libro 23. capite centesimo quadragesimo quinto. Erford. lib. 2. cap. 66.

ISVARDVS Gallus, ordinis D. Benedicti, iussu Caroli Magni scripsit Martyrologium, post Eusebium, Hieronymum & Bedam, anno 770.

AEGIDIVS Athenienſis uenit in Galliam anno 715. sub Theodosio, & in eremum secessit: ubi à Carolo Martello cerua eius persequente inuentus, Carolo persuasit ut ad Nemausensem urbem monasterium conderet, cui Aegidium præfecit. Cùm pro Caroli Martelli occulto delicto Dominum oraret, scheda in altari fuit reperta: delicti expressè mentionem faciens, idq; condonatum illi esse indicans. Vulneratus à uenatore sagitta, noluit uulnus sanari, ut assiduo dolore exerceretur. Medicinam professus est, & de Pulibus librũ unum, item de Venenis unum scripsit. Bergomensis lib. 10. & Vol. lib. 21. & Vincentius lib. 23

STVRMIVS comes & socius Bonifacij Germanorum apostoli, in Thuringia & Hassia prædicauit, & primus abbas Fuldensis anno 750. consecratus est. Quadringentos habuit monachos, & præsuit annos 29. Obiit anno 786.

OTHMARVS Germanus per Balchramium in cella Galli abbas constituitur, anno 720. Accusatus de adulterio, in insulam Rheni nomine Stein relegatur. Obiit ibi anno 760. Cadauer eius post annos decem incolume repertum in basilicam Galli relatum signa fecit, & inter alia quoq; lagæna æpius à monachis exhausta nunquam defecit. Aedituus in Chronico. Phrysingensis lib. 5. cap. 25.

BEDA Anglosaxo in pago Giruico natus humili genere, anno 602. uir doctissimus euasit, ita ut Gregorio Magno prælatus fuerit. Natus annos 19. diaconus, & 30. presbyter ordinatus est à Ioanne episcopo Eboracensi, in Cantia ciuitate. Monachi & scholastici doctoris munere functus est in Giruicensi & Vuermuthensi cœnobio sub Ceolfrido abbate & Huetberto. Discipulos habuit doctissimos, Albinum, Claudium, Ioannem, Rabanum. Futura prædixit, utputa Saracenorum irruptionem in Gallias & Hispanias, hoc uersu, Regna ruent Romæ ferro, flammaque fameque. Diem mortis septem hebdomadibus antè prædixit. Ob ieiunia & labores in asthma incidit, paulo ante Pascha anno 734. Die Ascensionis contra oratorium suum cilicio sabecto decumbens, oransque efflauit animam, ætatis suæ 72. Vincentius libro 23. capite 156.

THEODORVS Palæstinus è monasterio Sabæ à patriarcha Hierosolymitana missus, Leonem Imperatorem grauiter obiurgauit, quòd imaginum adorationem prohibuisset. asserens eam ob causam Saracenos potiri victoria aduersus Romanos. Sed cùm parum se proficere animaduerteret, anathemate Imperatorem ferit. Imper. cum unà cum fratre Theophane flagris cædi, & in exilium deportari iussit. Mortuo Leone reuersi Constantinopolim, à Michaele & postea Theophilo Impp. iterum affliguntur, propter defensionem imaginum, & in Aphusiam insulam deportantur. Sed inde reuocatis in faciem iambi inscribuntur, quibus falsæ doctrinæ insimulantur: & denuò Apameam Bithyniæ reducuntur, ubi in carcere Theodorus expirauit. Metaphrastes tomo 5. in eius uita.

PLATO abbas Sacundionis siue Saccidionis, cùm Tarasius episcopus Constantinopolitanus Constantinum Imp. qui in monacham attonsa coniuge Theodaten duxerat, ad cõmunionem recepisset, à Tarasij communione recessit, nec matrimonium, sed adulterium illud principis esse asseruit. In carcerem conicitur ab Imp. monachi eius Thessalonicam relegantur. Ab Irene, ne interficiatur, defenditur. Mortuo Barasio, cùm Imp. Nicephorum hominem laicum, amicum suum, ei substituisset, acriter restitit, & in carcerem [redacted] Rangabis imperium. Zonaras Tomo 3.

APOLLINARIS abbas Cassinensis XIIII. anno 818. Radelchi Campano comiti persuasit, ut in suo monasterio cathena cetuicetenus uinctus, eadem Grimoaldi expiare incipe-

ret: asserens, diabolum illi pœnitentiam tam asperam inuidere, [redacted] uociferari, Heu heu Benedicte, cur me ita persequeris? Non sufficit tibi, quòd hic me expulisti: quid & fideles meos tibi undiq; uendicare non desinis? Liuir fluuium, cùm naue careret, sicco pede transiit. Leo Hostiensis lib. 1. cap. 21. in Chronico Cassinensi.

BASSACIVS decimusoctauus Cassinensis abbas, auxit bona sui cœnobij. Cùm à Saracenis imminere periculum monasterio eius, D. Benedictum inuocauit: & in somnis ab Apollinari abbate oraculum tulit, de Benedicti præsentia auxilio. Leo Hostiensis lib. 1. cap. 26. & 29. Ludouicum Imperatorem bis in Italiam euocauit, ut à Longobardorum Saracenorumq; iniuriis se & suos liberaret: circa annum 857.

HVGBALDVS Gallus, nepos & discipulus Milonis monachi ad S. Amandum in Eluonensi cœnobio Galliæ, regulam Benedicti induit, Scripsit 136. uersus, in quibus omnia uerba ab una litera incipiunt, de laude caluariæ, ad Carolum Caluum, & de Arte musica lib. 1. Gesta Lebuini lib. 1. Epistolarum lib. 1. Vitas sanctorum, & cantus in honorem eorum, dulci melodia composuit, circiter annum Domini 890. Trithemius. Sigebertus meminit eius anno Domini 879.

PASCHASIVS abbas Corbeiensis anno Christi 800. sub Carolo Caluo Imp. [redacted]

STRABVS Anglosaxo, Bedæ contanguineus, Albini & Rabani abbatis discipulus & notarius, in omni scientiarum genere excellens, tandem Augiensis abbas factus est, iuxta Hermannum Contractum. Scripsit in sacros libros plurimos, imitatus Bedam, Haymonem & Rabanum: sed breuius omnia tractauit. Primus cœpit Glossam ordinariam in sacra Biblia ex patrum commentariis conscribere, circiter annum Domini 840. Trithemius, Martinus Polonus.

RVTHARDVS auditor & discipulus Rabani & Strabi, monachus Hirsaugiensis, primus in cœnobio suo diuinas scripturas & seculares literas, more Fuldensium, legere cœpit. Ludouico Imp. ad Halberstadiensem episcopatum uocatus, respondit: Ego studium Scripturarum, omnibus diuitiis & honoribus mundi præfero. Mortuus est anno octingẽtesimo sexagesimo quinto. Trithem. in Chron. Hirsaug.

REGINBODO, Bagarus nobilis, canonicus Constantiensis, Hirsaugiam uenit, & habitum Benedicti induit, uacans orationi & lectioni Sacræ scripturæ. Mortuo Gerungo à monachis constituitur abbas. Liberalis in pauperes fuit, & ieiuniis sese macerans, suum demensum alis distribuit. Cùm nondum sex annis eo munere perfunctus esset, id resignauit, & reliquum tempus uitæ uigiliis, ieiuniis & aliis contritionis cordis exercitus consumsit. Interrogatus aliquando à fratribus, Quare sese adeo affligeret, qui tamen nullum enorme peccatum in religione commisisset? respondit, Etsi gratia Dei me protegẽte, ex eo die quo monachus factus sum, nullum enorme peccatum commisisse me memini, multa tamen in ea bonis operis exercitia omisi; ex eo maxime [redacted] Trithemius in Chron. Hirsaug.

A[illegible]APRIGIVS de Duro cœnobio abbas Campidanensis [redacted] egit insignem bibliothecam, quæ ex negligentia [redacted] lam accensa conflagrauit, [redacted] exutus est, anno Domini 817. Bruschius in Monasteriis.

CONRADVS Spanhemius nobilis de Kalbangusta, Adelberto abbati Campidonensi successit. Condidit plurima templa & sacella: & fodiens puteum, inuenit aream ferream nummismatibus auteis ac argenteis, ornamentisq; plenam. Obiit anno Domini 861. Bruschius.

EGINHARDVS Germanus, in aula Caroli Magni enutritus, Latinè & Græcè doctus, à secretis Imperatori aliquandiu fuit: cui ipse tandem, cùm uidisset eum noctu à filia sua in [redacted] uocentur, filiam suam tradidit uxorem. Mortuo Carolo [redacted] anno Domini 822. Ludouicus huic monasterio Seligstadi, supra Maguntiam condidit, & [redacted] batem constituit. Scripsit compendium Psalterij Gallicani, de uita Caroli lib. 1. & historiam de gestis Germanorum & Francorum lib. 1. circiter annum Domini 840.

OTFRIDVS natione Germanus, in Fuldensi cœnobio Rabanum audiuit: ac postea ad Vueissenburgense monasterium transiit. Exemplo Caroli Magni conatus est linguam Germanicam regulis Grammatices adstringere, & pedes numerosij in Germanicis uersibus obseruauit. Scripsit in Euangelium opus insigne, titulo Grammatheotistæ, libris quinque ab Eusebio Episcopo excusum. Spähemẽsis & Trith.

GRIMOBALDVS Sacellanus Imperatoris Ludouici, an. 841. Abbas

[redacted]

IOANNES Eriugena, natione Britannus, [redacted] ribus applicuit [redacted] natus, Athenas [redacted] literas didicit. [redacted] rat, inutile iudicans [redacted] Carolo Calo [redacted] bros de literarum Latinarum [redacted] LIX. In Geneuensi monasterio Britannię monachus factus. Ab Alfredo rege liberis [redacted] Oxoniensi Academia [redacted] gia & Philosophia [redacted] tistarum secta inter monachos [redacted] de secretis secretorum, seu recto [redacted] eo transtulit in Chaldaicam, Arabicam, & Latinam linguam. Tandem in cœnobio Malmesburiensi, quò recreationis gratia se contulerat, à quibusdam discipulis, quorum uitia taxauerat, inter legẽdum, monachorum impulsu, stylis interfectus est, anno Domini DCCCXXCIV, & in eodem cœnobio sepultus, cum epitaphio:

Clauditur hoc tumulo sanctus sophista Ioannes,
Qui dictatus erat iam uiuens dogmate mundo.
Martyrio tandem Christi consendere regnum
Promeruit. Sancti regnant per secula cuncti.

Guil. Malmesburiensis lib. 2. c. 16. Rainulphus lib. 5. c. 2. in Polychronico. Vincentius lib. 24. c. 47. ex Helmando. Trithemius de Scriptoribus ecclesiasticis. Erphordiensis. Platina. Robertus Gaguinus.

ROMOALDVS, patria Rauennas, in cœnobio Classensi, ubi monachum agebat, prima Camaldulensium religionis rudimenta inuenit. Inde Venetias se cõtulit, ibiq; multos sanctitate & seculi splendore uiros illustres in suam perduxit sententiam: inter quos fuẽre Petrus Vrsolus Venetiarum dux, Bonifacius & Tarianus Othoni Imperatori familiarissimi. Cæterùm condidit Romoaldus sui ordinis monachorum cœnobia in Piceno, Flaminia, Venetia, Histria: ac mira sermonis suauitate & sanctitatis opinione, hominum animos alliciebat, ut totum orbem suæ religioni addictũ reddere potuerit: ut Petrus Candianus (Sabellico teste) de eo scribit.

MAIOLVS Cluniacensis Abbas, morum grauitate & honestate, religionis pietatisq; monasticæ [redacted] omni literarum studio, nemine suo seculo inferior. Collapsam monachorum disciplinam in integrum restituit. Infirmis sanitatem, cæcis uisum dedit, dæmones eiecit: serpẽtum, canum ac luporum uenenato morsu uulneratos sanauit. Anno Salutis DCCCCXCV. rebus humanis exemtus est, cùm cœnobio præfuisset annis LVI. Antoninus tit. 15. c. 16.

ADELHARDVS Hirsaugiensis cœnobij monachus, religiosus & doctus, [redacted] dolore [redacted] sit. Ac post [redacted] annis [redacted] rebus su[redacted] fratribus [redacted] uitis [redacted] secura est, uiuus cœlestibus, ac [redacted] LXIV. [redacted] heu [redacted]

D[illegible] adduxit, sub quo rum [redacted] dere, & prouerbij occa[redacted] dere: Plerumque, cùm monachi peregrinantur. Cœnobium ille Breunouiam dictum ædificauit. Postea quam ille à Prutenis cæsus est, sex illorum ad Gaudentium Gnesuensem episcopum in Poloniam profecti, locum ab illo solitarium penetrant & imperarunt. In quo non minùs duram quam sanctam & miraculis quoque insignem uitam professi, Melchonem Poloniæ principem fama sui nominis excitauerunt. Is dissimulata persona abiens magnam illis pecuniæ uim frustra recusantibus reliquit. Quam cùm illi statim per Barnabam dispensatorem suum remisissent, latrones quidam spe prædæ eos adorti, erepti è faucibus boli dolore omnes occidẽre, solo Barnaba propter absentiam seruato, qui Gnesnæ tandem illis comes sepulcri additus est. Dubravius lib. 6.

ODILO equestri familia in Auernia oriundus ex Prusiacensi clerico monachus Cluniaci factus, post quadriennium à Maiolo defunctus successor. Sermonum uolumen edidit. Festi omnium animarum, primus inuentor scribitur apud Sigebertum. D. Virginis ope membrorum restitutione recuperauit. Vincentius Monasterio præfuit annos LIII. Obiit ætatis anno XXCVII. qui fuit Christi MXLIIX. Trithemius de Script. eccles.

LAMBERTVS patria Schafnaburgensis, abiecta rei familiaris cura, anno Salutis humanæ MLIIX. uestitum monachalem à Meginhero abbate Hirsfeldensi accepit. Eodem anno presbyter à Ludolpho archiepiscopo Moguntino ordinatus, inconsulto abbate suo peregrinationem ad Palæstinam suscepit: qua non sine magno periculo unius anni spacio confecta, Hirsfeldiam rediit: & à Meginhero gratulabundo exceptus, ac peccati, quod sine eius consensu profectus commisisse arbitrabatur, absolutus est. Zonaras de Germanorum gestis historia: itemq; rerum aliarum breuis annotatio, ab exordio mundi repetita, tanta diligẽtia, qualem Germanorum ad eam usq; ætatem historiorum aut ullum præstitit sub Henrico IV.

MEGINGERVS Hirsfeldensis abbas magnarum in Christo uirtutum, & uerè unicum sui ætate in Teutonicis regionibus rectè ac monasticè uiuendi exemplar, obiit anno MLIX. Schafnaburgensis.

Honesto loco natus, ingenio & pietate clarũ GEDERICVS, monachus Blandiniensis, Flandros & Brabãtinos à discordia, cædibus, rapinis ac latrociniis retraxit concionibus, quas passim habuit: ac sex milites ex latronũ cohorte conuersos, ad Annonem pontificem Agrippinatem pro criminum remissione misit. Iacobus Meierus.

HELIAS natione Scotus, Pantaleoni & Martino apud Coloniensis dicatorum monasteriorum simul abbas, cum à Pilgrino, monachis, quib. Heliæ seuertas exosa erat, instigantibus, premeretur, ac ut urbe unà cum suæ nationis monachis pelleretur parum abesset, dixisse fertur: Si Christus in nobis peregrinis est, nunquam uiuus ad Coloniam ueniat Pilgrinus: sicq; factum est, teste Mariano Scoto, sub annum MXXVI.

MARIANVS Scotus anno ætatis XXIV. monachum induit. Exinde quadriennio exacto, Coloniam commigrauit, ibique inter Martinianos fratres locum accepit, anno Christi ML. Post Fuldam se contulit: inde Salisburgum, ubi presbyterij gradu ornatus est. Fuldam egressus, decem ibidem commoratus est annos. Tandem Moguntiam, iuadente eius sedis archiepiscopo, uenit: utiple in sua testatur historia, quam à mundi exordio ad annum usque Christi MXXCIII, magno labore, optimoq; ordine breuissimè deduxit. Scripsit præterea Euangelistarum concordantiam, & de Computo libellum: ut Trithemius annotat. Hic & commentarium in Psalmos Dauidicos Auentinus addit. Moguntiæ uitam finiit, anno Domini MXXCVI: ut Dodechinus, qui appendicem ipsius historiæ attexuit, testatur.

Claruit sub annum Domini MXXIX. in Italia, GVIDO Aretinus, cœnobij de cruce S. Leufridi monachus, in Italia musicus excellens: qui de canendi arte insigne conscripsit opusculum, & Scalæ Musicalis auctor esse dicitur apud Sigebertum, & Vincentium lib. 23. cap. 14. & Albertus Crantzius in Metropoli libro 4. cap. 18. Eundem & contra Berengarium de corpore & sanguine Domini elegantem edidisse libum, Bergomensis annotat: quum sub annum MCCCCLI, ut Sigebertus annotat, Berengarius suum effuderit uitus.

Syracusis Siciliæ natus SIMEON, postquam Hierosolymam & montem Sinai inuisisset, Bethleem in B. Mariæ cœnobio monachus factus est. Inde Treuirum profectus, in occlusa turri, etiam in urbe eremitam egit. Hunc post obitum Benedictus Romanus diuorum catalogo inseruit. Sigebertus anno Domini MXVI.

Dominici pateri, hircinam pellem episcopo, cuius ministerio filius presbyterij sacris initiandus erat, donauerat. Quam simoniam latus DOMINICVS, pœnitentiæ loco monasti [redacted] multos uixit annos: atque ob sanctitatem habitus, quam [redacted] In [redacted] luctis præcinctus, duobus [redacted] [redacted] Iudem [redacted] reliquæ uestes [redacted] dies utique [redacted]

penitùs abstinuit, solo fœniculo cum pane uesci solitus est. Largissimas sæpius sibi lacrymas: silentium egit altissimum. Pœnitentiam centum annorum una compleuit hebdomade. Senex, uiribusq; destitutus, pluribus uinculis se cõstrinxit ferreis, abiectisq; scopis scutica usus est. Tandem stomachi & capitis doloribus obiit. Cadauer ipsius à commilitonibus, ne fortè à uicinis peruium auferretur, in cellula, qua obierat, terræ mandatur: quod nono pòst die integrum repertum, solenni more humatum est, præsente Petro Damiano, ut ipse in uita eius ad Alexandrum scribit.

ALBERICVS Hierosolymis leprosis inseruiens, ea quæ reliqua fecerãt leprosi, comedit, singulos quotidie exacta Missa exosculatus est, pedes eorũ lauit, tersit, strauit lectos, languentes humeris cubitum portauit. Cumq; uni aliquando pedes lauisset, & aqua sanguine & sanie mixta ipsi nauseã moueret, protinus faciem immersit, & partem non exiguã exhausit. Cella ipsi magis carcer uoluntarius fuit, quàm in qua uiuerent. Flagellis sese frequenter cæcidit, ita ut largus cruor distillaret. Orans uel humi stratus procubuit, uel in genua deuolutus, ita ut callos obducerent. Pane fuit contentus solo hordeaceo & aqua: cilicio asperrimo usus est, nudis incedẽs pedibus. Inæquali tonsura caput rasit & barbam [illegible] Si qui seculares cum accedebant [illegible] ut mordari diuaricare eos putarent, aut funerãt conterrãt. Gerardus à Nazareth cap. 11.

IOANNES monachus Hierosolymitanus, tribus uel hebdomadibus, omnino nihil cibi capiebat. Aliquandiu deserto montis Nigri monasterium incoluit, sed penuria panis Hierosolymam, unde ipse est, [illegible] Gerardus c. 4.

REINALDVS, natione Gallus, monachus montis Thabor, quotannis in initio Quadragesimæ solitudinem ad Iordanis ripam ingressus est, sumens secum panes paucos, & instrumentum effodiendis radicibus aptum, ibiq; cum fame decertauit, donec Pascha adueniret. Gerardus c. 5.

DOMINICVS idiota in ecclesia Nazarethana, tam tetricam & austeram uixit uitam, ut penè omnibus suo tempore admirationi esset. De crastino die nunquam fuit solicitus, tam macilentus, ut ossa uix ossibus hærerent. Risit nunquam, tacuit semper, ita ut mutum existimares. Domus eius attrita ecclesiæ fuit, stratum nuda tellus, ceruical lapis, pedes nudi, caput & facies uelata continuo. Ei cùm aliquando Gerardus à Nazareth suum offerret studium, uelle se cum literarum elementa docere & quosdam Psalmos, respuit omnino, dicens, se Deo placere magis posse iustè uiuẽdo, quàm tempus perdere inutiliter aliquid eius rei addiscendo. Gerardus à Nazareth cap. 6.

BARTHOLOMÆVS religionis studio uxorem & patriam deserens, Hierosolymam peregrinatus, ibi miles templi factus est. Is imitatus Albericum, leprosis ad Hierosolymam aquam ex lacunis magno labore adferebat, inq; omni necessitate prestò erat. Ieiuniis & uigiliis ad necem sæpè sese excarnificauit. Tandem & illud uitæ genus locumq; deserens, ad montem Antiochiæ, qui Niger dicitur, profectus, monasticum uitæ genus ibi suscepit. Idem cap. 12.

RADVLFVS laicus peregrinatus Hierosolymam, domũ rediturus à piratis captus, omnibus rebus spoliatus est. Reuersus itaq; ad terram sanctam, factus est opilio. Postea monasterio Carrariensi se mancipauit: inde iterum aufugiẽs, desertum repetiit. Omnibus is diebus ieiunauit, exceptis Dominicis & festis: ter pane & aqua in hebdomada fuit contentus. Oua & lac nunquam, pisces raro comedit. Nudus fuit pedes. Vt nunquam febribus careret, à Deo postulauerat, quod & impetrauit. Fatidicus propheta habebatur. Imperatore Constãtinopolitano obsidente Antiochiam, discessit Tripolim, ubi uitam finiuit anno MCXLII, recitando hunc uersiculum: Benedictus dominus Deus Israel, qui uisitauit & fecit redemtionem plebis suæ. Ad eius sepulcrũ postea multis donata sanitas dicitur. Ibidem cap. 36 & 37.

CYRILLVS natione Græcus, Carmelita, regi Armeniæ persuasit, ut sese Romano pontifici subiiceret: quod fecit ille anno MCXXCI. Cumq; decem annis in Armenia religionem locupletasset sua prædicatione, reuersus est ad locum pristinum.

GRATIANVS monachus Bononiensis, patria Hetruscus, ordinis S. Benedicti, ex diuersis patrum sententiis, decretis & scriptis uolumẽ decretorum compilauit, & papæ Eugenio III. confirmandum obtulit: qui illud approbauit, & publicè legendum concessit, atq; nomen indidit, Concordiæ discordantium Canonum. Trithemius de Scriptoribus ecclesiasticis. Alexander III. eo usus in legatione est ad Henricũ Angliæ regem, in Thomæ Cantuariensis causã. Sub tribus Imp. Lothario, Conrado & Friderico, claruit.

PETRVS Cantor Pariensis obiit anno MCXCVII. in monasterio Longi pontis, non procul à Parisiis sito. Surdos, mutos, claudos sanauit. Multos etiam ad restitutionem usura rum docendo compulit. Antoninus tit. 17. c. 9. §. 29.

D. BERNARDVS Burgundus, nobili genere natus, Clareualensis monachus, puer mox ab ineunte ætate in ecclesia Castellionis traditur erudiendus præceptoribus. Et quia ingenio ualebat natura, & ad ingenium accessit ardens studiũ, breui tempore insignem in studiis profectum fecit. Abbatẽ egit in Claraualle, honorũ contemtor maximus, erga pauperes à puero eratliberalis. Castitatis studiosissimus. Scripta prophetica & apostolica incredibili diligẽtia legit. Sanctitatis opinione adeò commendatus, ut Mediolanenses omnia illa quæ tetigisset, etiam sancta arbitrarentur. Miraculis etiam claruit. Vixit annos LXIV. Hydrope tandem extinctus est, XIII. Cal. Septẽb. anno MCLIII. Auctor uitæ.

NIVARDVS Bernardi Clareuallẽsis frater, postquam ipsum reliquosq; omnes Cæciliano patre & Aletha matre natos ad religionẽ aspirare uidere: maluit abeuntes sequi, quàm in paterna domo hæres ex asse futurus manere. Illi enim, proficiscentes, paruulo inter æquales in foro ludenti dixẽre: Nivarde frater, nunc te solum totius summa respicit patrimonij: nos nanq; ius omne uni tibi cedentes, Christum sequimur. Tunc ipse: Cœlum uos ergo possidebitis, inquit, ego terram? Nihilq; moratus, post eos adiit monasterium. Marulus lib. j. cap. j.

RVPERTVS abbas Limpurgensis, anno MCXXIV. non modò esu carnium, sed etiam piscibus, ouis, lacticiniis, & omnibus quæ uiuere potuissent, suis interdixit, tantũ legumina, ut pisa, fabas, concedens: idq; sibi diuinitùs reuelatum fuisse, horribili iuramento coram Spirensi episcopo Arnoldo confirmauit, qui eius reuelationi fidem adhibendã negabat, nisi euidenti aliquo miraculo eam probaret. Scripsit in Cantica canticorum libros 4. omniaq; uerba ad laudes B. Mariæ detorsit. De contemtu mundi, de S. Io. Baptista, Variarum suarum reuelationum lib. j. Trithemius.

ECBERTVS abbas S. Florini in Schonaugia, diœcesis Treuerẽsis, ordinis S. Benedicti, frater B. Elizabethæ monialis, circiter annum MCLXIII. in precio habitus est. Ex canonico Bunnensi, consilio fororis, monachus primùm, & ex monacho abbas fit. Eum clerus & maiores ciuitatis Coloniensis per literas uocarunt ad examinandos Catharos hereticos, qui ex Flandria cò uenerant. Cum quibus acriter disputãs, uicit eos tandem, ut etiam ora ipsis obstrueret. Scripta eius recenset Trithemius, aduersus hæreses, & alia. Bergomensis lib. 12.

IOANNES Hanuillensis, cognomine Architrenius, septem liberalium artium magister Oxonij, cùm Parisiis aliquandiu literis

literis operam dedisset, & in seculo esset peregrinatus, uitæ monasticæ Cantuariæ ad Albani fanum sese mancipauit. In bonis literis tantum fecit profectum adhuc iuuenis, & poesin exercuit, ut miraculum eloquẽtiæ profluentis uisus fuerit. Scripsit Architrenium carmen libris nouem, de Reb. occultis, Epigrammata. Circiter annum MCC. Balæus Centuria 3. cap. 49.

EALREDVS Rhieuallensium monachorum abbas, genere, doctrina & inculpatæ uitæ moribus præclarus, floruit anno MCLX. ut amplum studiorum fructum assequeretur, solitariæ uitæ se totum mancipauit. Episcopatum & alios honores recusauit, ut ad prædicationem Euangelij esset expeditior. Dauide Scotorum rege usus est admodum familiariter. Certamina inter uiros principes mira industria & felicitate etiam dirimit. Confessiones D. Augustini pro immenso semper habebat thesauro. In scriptis planè Bernardo similis extitit, theologicis & historicis. Ascitus fuit anno suæ ætatis LVIII. in catalogum Sanctorum. Balæus Centuria 2. capite 99.

ROBERTVS præses Bridlintonensis cœnobij, ab ineunte ætate Sacrarum literarum lectioni intentus usque adeò fuit, ut nullus Latinorum Theologorum fuerit, cuius scripta nõ uiderit, legerit, intellexerit: unde etiam cognomen sortitus Scribę est, propter uarietatem lectionis & scriptorum sacrorum copiam, ut Balæus coniectat.

TVNDALVS Hybernus, eques auratus, uixit circiter annum MCXL, uel MCXLIX. Visiones habuisse dicitur per spiritum propheticum, quibus missam & purgatorium confirmauit. Carthusianum fuisse ferunt. Scripsit libellum Apparitionum suarum. Balæus Centuria 2. cap. 98. & Cent. 14. cap. 87. Vincentius.

IOANNES Capistranus, ordine Minor, in Germania prædicans, miraculis coruscãs non nisi uestitus de more dormiebat, ante lucem surgebat, pensum diurnæ seruitutis, sacrificium labiorum deuotissimè per interualla persoluebat, diuinum altaris sacrificium peragebat, tum sermonem ad populum latinè habebat, posteà per alios interpretatum. Ad cœnobium reuertens, sexta ac nonis completis, infirmos uisere, apud eos morari, manus omnibus imponere. Biretum sancti Bernardini cruore de naribus profluente post mortem tinctum, singulis admouebat ægrotantibus. Precari supplex pro omnibus, exinde cœnare: deinde his qui se accederent, audientiam præstare, moxq; uespertinum officium dicere. Quo expleto, ad ægrotos reuerti, atq; cum his ad mortem præparandis ad obitum u[illegible]ri. Tum demum completorio & aliis precibus per[illegible] quieti se reddere breuissimẽ. Inde reuidendis sacris codicibus operã dare. Ergo cœleste in terris, sed occupatissimam & laboriosissimam uitam duxit. Arido & exili erat corpore, annos natus supra LX, quum inter Germanos ageret, sola cute & neruis ossa hærebant, spiritu uegeto. Cranzius lib. 11. Metrop.

IOANNES Segobiensis Hispanus, à Felice V. Pp. Cardinalis creatus, & Cæsariẽsis episcopus sub Nicolao V. abiecto honore, in altissimis montibus paruo monasterio contentus, uocatis ex Hispania Arabicæ linguæ magistris, Alcoranum Mahumetis conuertit & confutauit. Aen. Syluius cap. 42. Europæ, & Tarapha de regib. Hisp.

IOANNES Petrus Caraffa (cui postea in pontificatu Paulo IV. nomen fuit) sub Clemente VII. nouo uitæ instituto ab omni humanarum rerum cura penitùs se abdicauit, conducta domo procul à frequentia hominum sub Hortulorum colle, quo in loco sactis assiduè intentus literis religiosissimè aliquot annos exegit, tanta cùm ad hoc uitæ genus se conferret propositi constantia, ut à Carolo V. Cæsare per ea fortè tempora Brundusinum episcopatum delatum, nõ solùm recusaret, sed & eum quem iam dudum à Iulio II. Pontifice acceperat ultrò deponeret. Clade autẽ urbis p[illegible] posteà consternatus, primùm quidem Veronam, mox Venetias commigrauit, ad D. Nicolai Tolentinatis, nonnullis in unum coactis, seueriorem uitam cum iis professus, multorum annorum otium in diuinis literis consumsit. Eum Paulus III. legit in Senatum.

DEPOSITIO, DERELIctio. Exuto monachatu facti

EREMITÆ.

Vide locum Eremitarum, ex Monachis.

EPISCOPI.

Consule locum Doctorum Ecclesiasticorum.

SECVLARES.

SIGEBERTVS Orientalium Anglorum rex sanctissimus, tradita regni administratione Egrico cognato, in cœnobium se abdidit. Verùm cùm non multo post Penda Merciorum tyrannus sæuissimus Egricum bello grauiter premeret, Sigebertus causã iuuandi suos, de cœnobio egredi est compulsus: qui ut ne religioni [illegible] haberetur, uirgam loco sceptri gerens, & gladio duntaxat armatus in prælium descendit, in quo una cum Egrico, ac toto ferè exercitu, interiit. Polydorus lib. 4. & Beda lib. 3. c. 18. Ecclesiasticæ hist.

IOANNES Armeniæ rex Clemẽte VI. pontifice, relicto Leoni nepoti regno, eremum solus incolere po[illegible] quàm regno uti maluit. Cùm autem postea Turcæ Armeniam infestarent, maleq; Leo eam tueretur, à populis regnum sumere coactus, magno animo diu defendit. Ostendens neq; inertia compulsum antea se regnum reliquisse, neque postea ambitione aut leuitate resumsisse. Fulg. lib. 4. c. j.

RANIMIRVS, Petri Aragonensium regis frater, monachus & sacerdos, fratre mortuo à magnatibus apud Oscam in regni solio collocatus, sororem Comitis Pictauiensis in uxorem duxit. Suscepit filiam Petronam, quæ postea dicta fuit Vrraca, Raimundo Barcinonensi Comiti nupta. Ea ut facta est nubilis, statim Rex fuit suo monasterio restitutus. Rodericus Toletanus lib. 6 rerum Hispaniæ, cap. 2. Populorum uoluntate Raimundo Barchinonis Comiti nupta puella, duo regna Aragoniũ Catalanicumq; simul iunxit. Fulg. lib. j. c. j.

Miescho Polonorum principe mortuo, CASIMIRVS F. ob impotentem Rixæ matris dominatum patria pulsus, in Clui nacensi cœnobio monachum induerat. Cęterũ cùm à Boemis grauiter premerentur Poloni, Henrici II. Imp. cura, interueniente Benedicti IX. Pp. assensu, sacram personã profana mutauit, nihil sibi de priore statu retinens, nisi consuetudinem attondendi decurtandiq; capillos, cùm alij Poloni cæsariem instar mulierum alerent. Permanet in hunc usque diem apud Polonos ieiunium, & tributum à Romano tunc Pontifice ad expiandam religionem à Casimiro profanatam institutum. Nam & ieiunatur ab illis in singulos Mercurij dies, & quotannis ab uno quoq; soluitur denarius, qui sancti Petri cognominatur, quoniam æterno igni in æde D. Petri alendo impenditur. Dubrauius lib. 7. Ferunt, ob titulum huius dispensationis, indictum esse Polonis, ut in tonsura rotunda capillorum diu se cõformarent ritibus religiosorum: quam postea ignominiam abolendo, supra cæteras nationes cœperunt nutrire capillum: idq; ad nostra tempora duraui, ut femineum in morem capilli dorsa uirorum flagellent. Statutum quoq; tum aiunt à Pontifice, ut pro alendo in perpetuum lumine, in ecclesia beati Petri Romæ, censum soluerent: quod in Polonica lingua Snatos Petre, hoc est, sanctum beati Petri uocatur. Cranzius lib. 2. Vandaliæ, cap. 37.

HENRICVS III. Imp. Argentinam aliquando ueniens, fratrum in maiori ecclesia degentium regulam amplexus est. Verùm cùm eam seruare integrum non esset, sacerdotem quendam substituit, qui suo loco sacris præesset, cuius prebenda hodie Regularis dicitur. Nauclerus uol. 2. gener. 34.

MONACHAE CHRISTIANORVM. QVO AD

SVSCEPTIONEM.

QVÆ. PVTA

Virgines.

Vide infrà, Professio.

VIRGINVM consecrandarum institutum iam inde à primitiuæ ecclesiæ uiduis deductum, Polydorus lib. 4. cap. 13. de Rerum inuent. à Pio I. & Sotere eius successore confirmatũ scribit. Pius certè uirgines ante LV. annum ac extra diem Epiphaniæ sacrati prohibuit, anno Christi CXLIV. Volaterranus lib. 22.

Sponsæ, Maritatæ.

MONEGVNDIS patria Carnotensis, parentum consensu uiro nupsit, cui duas filias peperit: quib. mortuis, marito relicto

cto solitariam agere cœpit uitam, satis pauperem: uescebatur enim tantùm pane ordeaceo, strato uili & exiuncti contexto utebatur. In orando assidua erat: ad quæ exercitia & uirgines, quas sibi adsciuerat, adigebat. Quædam eius mira cula narrat Gregorius Turonensis.

RADEGVNDIS ex Thuringia oriunda, patre Berengario rege captiua à Francis abducta, cùm in sortem Lotharij regis cessisset, ei nupsit. Vincentius lib. 21. c. 70. Sed relicto marito ad Medardum Nouiomi episcopũ, ut sacris initiaretur, confugit. Deinde Pictauij extructo monasterio abbatissã egit. Miraculis etiam claruit.

Henrici Anglorum regis CONIVX, duobus partubus contenta, ad monasterium, quod à teneris annis incoluerat, rediit, & sub regio uestitu cilicio induta fuit, nudisq; pedibus tempore Quadragesimæ ecclesiam intrare consueuit. Malmesburiensis lib. 5. c. 29. de gestis Anglorum.

SIBYLLA Theoderici Flandriæ comitis coniux, in xenodochio D. Lazari Hierosolymis facta est monacha, anno MDLIX [redacted] Chron. Fland. lib. 5. Sigeberti continuator Mabiriam uocat, comitem Terricium.

HEDVIGIS, uxor Henrici Barbati Vratislauiensiũ ducis, circa annum MCCXX. prophetico spiritu dotata fuit. Eius rogatu maritus Trebniciense monasterium, tertio à Vratislauia milliario, maximis sumtibus exædificauit, & puellis Cistercienſis [redacted] attribuit. Maritum suum ægrotum ne uisitare quidem [redacted] fuit, ne religionem pollueret. Cromerus libro octauo.

Viduæ.

Sic Paula, Marcella, Melania. De quib. infrà.

Reginæ.

MECHTILDIS, Henrici Aucupis Romanorum Imp. filia natu maxima, prima à parentibus in Quedlinburgensi monasterio, à se in Seruatij quondam Tungrorum episcopi (teste Trithemio) honorem extructo, constituitur abbatissa. Merseburgense Chronicon.

CVNEGVNDA, Henrici II. Imp. coniux, cùm summum dignitatis locum adhuc inter principes feminas retinere posset: defuncto tamen Henrico ingressa ecclesiam, inspectante populo, abiecit imperialia ornamenta, & religionis induit habitum. Maluit enim abiecta uiuere in domo Domini, quàm sublimis uersari in tabernaculis peccatorum. Marulus lib. j cap. j.

AGNES, Henrici III. Imp. uidua, ab administratione imperij ab Hannone Coloniensi archiepiscopo remota, anno MLXIX. in Italiam se contulit: ac primùm Fructeriẽ monasterio se inclusit: deinde Romam profecta, ibi per nouennium quietè uixit, mortua ob mœrorem, cùm Henricum F. à principibus regno deiectũ audisset, in æde D. Petronellæ sepulta. Sigonius lib. 9. regni Ital.

IVDITHA seu Iuta, Othonis III. Imp. F. à Bretislao Boemiæ principe Ratisponæ è monasterio rapta, quinque ei liberos mares dedit. Ab eius obitu à filio Spitigneo Germanorum hoste in patriam ablegata, Petro regi Hungariæ nupsit. Eo quoq; fatis functo, monasterium Pruk iuxta Znoymã condidit, quod hodie Lucense dicitur, & in eo anno MLIX. obiit. Dubrauius lib. 8.

EBBA, Edelfredi Northumbrorum regis impij filia, cęso in acie patre à Christianis capta, raptorem diuina euadens ope, scapha arrepta, per Humbrum in mare absque humana ope deuecta est: ac tandem in Fortheę ostiis ad promontorium, quod ab ea Ebbæ nomen ad nos tulit, in terrã exposita, sacro ab antistite loci accepto uelo, inter sanctimoniales ibidem degentes est numerata. Mater tandem ac antistita sanctarum uirginum effecta, sese uirtutũ exemplar cunctis imitandum præbuit. H. Boethius lib. 9.

ETHELREDA regina Angliæ, in coniugio XII annis illibata uirginitate uixit. Tandem abbatissa facta, & mortua, multos annos integro corpore mansit. Beda lib. 4. Hist. eccles.

[redacted] Coniuges, uetustis uirginitate celebres.

D. [redacted] Hungarorum regis [redacted] post Ludouici Thuringij ducis mariti sui mortem, ueluti prodiga, [redacted] à nonnullis cieitur. Dum miscellaneagaqua, [redacted] olim haram: pos[redacted] Francisci cœnobium adiit, sacerdotes orantes, ut de hac insigni miseria pro se Deo gratias agerent. Sed matertera, sacrarum uirginum præfecta eius exilium miserata, ad Bambergensem antistitem illius auunculum duxit: qui hanc piè exceptam honestè retinuit: ut alteri quoq; uiro nuberet, diu cum neptè contendit, nunquã tamen permouere potuit: quippe quę, si qua uis nuptiarum gratia ab illo inferretur, nasum sibi ipsa potius præcidere decreuerat. Posthæc in diui Francisci se religionem asseruit, mitamq; in ea religione humilitatẽ præstitit. Hæc quũ Andreas pater resciscere, eam per quendam procerum suorum in paternam regiam nequicquam reuocauit. Bonfinius libro 7. Decadis 2.

Soror regis Boemiæ AGNES, hortatu Minorũ fratrum, se tradidit ordini pauperum dominarum de regula B. Francisci in Praga, spreto propter Christũ Imp. Friderico II. qui eam antè conthoralem postularat. Albertus Cranzius lib. 7. Metrop. cap. 48.

MLADA, Bolestai Sæui Boemorum principis filia, Romam profecta, ab Ioanne Pp. flammeo sacro uelatur. Cuius nomen quum pronunciare difficulter posset, Mariæ id uocabulo permutauit. Pragam reuersa, apud ædem D. Georgij [redacted] lem Benedictinæ professionis egit, & diploma secum [redacted] lit, quo Pragensi Ecclesiæ ius episcopatus tribuebatur. Dubrauius lib. 6.

VILITRVDIS, Bertholdi ultimi Bauarorum ducis coniux, (cui ob singulare religionis studium à pietate nomen inditum fuit) cùm prole destitueretur, omnes dotales prouincias, quibus post mariti sui obitum imperitabat, Deo dicauit, seq; iam senio confectam religioni totam dedidit. Collecto igitur piarum uirginum cœtu, Pergẽse cœnobium, in honorem Christi, eiusq; Sanctæ genitricis, S. Ioãnis & sanctæ Crucis, in Eistetensi episcopatu cõstruxit, an. DCCCCLXXVI: idq; de consilio Othonis II. omni suo dotali territorio liberalissimè dotauit. Ipsa uerò prima eius loci abbatissa facta est. Bruschius in chronologia Monasteriorũ Germaniæ.

BEATRIX, Aldobrãdini Estensis filia, Patauina, forma & pudicitia tanta fuit, ut eam Andreas Hungariæ rex honorificentissimè petierit in uxorem: anno Domini MCCXXXV. Ea post uiri mortem, quum ex eo filium suscepisset, uerita priuigni inuidiam, induta uirili habitu, unà cum infantulo incognita, Veronam primò, subinde in patriam sese turò recepit. Quæ postea, uti erat animo sublimi, cũ nollet ulli uiro inferiori tanto rege nubere, nupsit Christo, ingressaq; monasteriũ Gemmulæ, uixit in maxima humilitate, & castitate. Bern. Scard. lib. 3. hist. Pat.

Nobiles.

Vide catalogum Professarum.

BRVGIS in Hispania monasterium est monialiũ & sanctissima domus, à rege Sancio Amato [redacted] dificata, quam Huelgar uocant Hispani: cuius maxima [redacted] excepta regina omnes Hispaniæ feminas primarias antecedens, sub imperio suo diligentiq; custodia CL monialibus imperat, & sanctissimè consulit: quæ quidem moniales sunt omnes equitum nobiliumq; principum filię, & familiæ generosæ. Preest etiã hæ [redacted] quam Abadessam uocant, aliis septẽdecim monaste[redacted] & oppidis XIV. non ignobilibus, atq; aliis minoribus quinquaginta. Confert præterea sacerdotia multa sacerdotibus, & census commendatarios uitis duodecim contribuit, & alia beneficia & officia, & suis populis magistratus & gubernatores eligit. Marineus lib. 3. rerum Hispaniæ.

Meretrices.

MARIA Aegyptiaca. Sub Tit. Eremitarum.

QVOMODO. PVTA VEL
Ab alio
Persuasæ.

Basilius Macedo Imp. Constantinopolitanus quatuor FILIAS in regium cœnobium Euphemiæ collocauit. Zonaras tomo 3.

SYRA Scota ad Fiacriũ fratrẽ eremitã, in Meldensi agro anachoreticam uitam agentem, cum sanctarum uirginum comitatu se recepit: & ab eo cum sodalibus in sancto proposito confirmata, ad Galliæ Campaniam se contulit, ubi per [redacted] æ sanctitatem, insignem sui reliquit memoriam. Hector Boethius lib. 9.

Coactæ.

Quum RADEGVNDIS, uirgo pulcerrima, uisendæ sororis gratia xenodochium Marpurgi à D. Elisabetha extructum ingrederetur: eam Elizabetha reluctantem apprehendit, [redacted] dicto succidit. Et rogata, [redacted] Nam [redacted] responde[redacted] tonsu[redacted] si filium ad Romanum impetium euectum audirem. Puella sumto habitu, cum ea in pio xenodochio uitam sanctissimam transegit. Bonfinius lib. 7. Dec. 2.

MARIA Stephani Anglorum regis filia, Rammesiensis abbatissa, nupsit Matthæo Theoderici principis filio, anno MCLXI. Cui quum duas peperisset filias, Idam & Mathildam, coacta est ipsum deserere, longoque interdicto compulsa, ad monasterium rediit, anno Domini MCLXIX. Chron. Flandriæ lib. 6.

Per se,

Per se, Sponte inductæ.

PLACIDIA uirgo, Valentiniani Imp. & Eudoxiæ filia, repudiatis opibus, nulli rei præterquam saluti inhiauit.

Pater ASELLÆ uirginis Romanæ somniarat sibi in uitrea phiala uirginem puellam offerri. Natam igitur filiam uirginitati consecrauit, flammeo uirginali tectam. Ea XII ætatis anno aureum torquem (murenulam uulgus uocat) insciis parentibus uendidit, & tunicam fusciorem, quã à matre impetrare non poterat, induta, se repentè Domino consecrauit. Extra cubiculi sui secreta nunquam pedem protulit in publicum. Vnius cellulæ clausa angustiis latitudini [redacted] paradisi fruebatur. Idem terrę solum & orationis locus extitit & quietis. Ieiunium pro ludo habuit, inediam pro refectione. Et cùm eam non uescendi desiderium, sed humana necessitas ad cibum traheret, pane & sale & aqua frigida concitabat magis esuriem, quàm restinguebat. Manib. propriis uictũ tolerabat. Biduano & triduano ieiunio frequenter utebatur: in Quadragesima etiam septimanas septimanis iungebat. Asstiuitate orandi genua camelorum instar callum contraxere. Integra ualetudine ad L usque ætatis annum, habitu uegeto, geruenit. Diuus Hieronymus in eius laudibus.

SOPHIA Belæ Hungariæ regis F. desponsata Henrico primogenito Conradi Imperatoris, adhuc impuberi. Missa à parente in Germaniam, cùm ad Taurum Carinthiæ montẽ aduenisset, excepta ab illis est, quos eò Conradus miserat, & in Admutense cœnobium adducta, donec solennes possent fieri nuptiæ. Sed de die in diem tempus extrahitur, & tandem etiam sponsus moritur, moritur & Bela. Geisa filius in regni administratione succedit. Prima eius cura fuit, ut sororem ex monasterio extraheret, aliquoties mittens ei suos legatos: uerùm id frustrã fuit. Tandem etiam uim minatur, nisi eam sua sponte abbas & reliquus conuentus traderet. Sed ne sic quidem effecit quod uoluit, regina præferente monasticen rebus omnibus. Auctor uitæ Othonis, Bambergensis lib. 3. c. 35.

Chilpericus in Pictauiẽse monasterium FILIAM tradiderat. Quam cùm inde rursum uellet eximere, & matrimonio iungere: illa sponte detrectauit. Gregorius Turonensis lib. 6. Hist. cap. 34.

VBI. MONACHÆ QVÆ
Inter uiros latuere.

THEODORA commissi adulterij conscia, uirum reliquit, & inter monachos latuit. Theodorus dicta, ubi multa diaboli tentamenta uicit: & hoc postremò, quòd tũc infimularetur, feminam quandam de se grauidam peperisse, patienti animo tulit: puerum educauit ut suum: annos septem ante monasterij fores permansit, ueluti stupri rea. Recepta deinde cum puero cella se occlusit, atq; ipsum uiam perfectionis impense docuit. Biennio pòst uita defungitur, & à Deo honoratur, quam homines infamauerant. Feminam autem fuisse, antequam decessisse feiretur, abbas reuelatione cognouit. Vidit enim nuptiarum pompam in cœlo parari, ipsamq; ab angelis in sponsi cubiculum ingenti cum exultatione induci, tripudiante sanctorum choro, Deoq; laudes concinente. Marulus lib. 4. c. 10. ex Nicephoro lib. 16. c. 5.

PAPPVLA inuitis parentibus, uestę uirili sumta, capiteq; raso, cœnobium Turonense ingressa, propter uirtutes Abbas creata est. Quod tamẽ officium recusauit. Cùm autem tres annos in cœnobio uixisset, à nemine cognita, tertio die ante mortem monachis se femineam esse reuelauit. Greg. Turonensis in Gloria confessorum, cap. 16.

HILDEGVNDIS monacha mutato nomine sese Iosephum appellauit, mediosq; se monachorum Schonaugiensium agmini immiscuit, simulans se masculum. Ea illibata ad mortis tempus permansit. Obiit anno 1188. Chron. Hirsaug.

Inter Mulieres uersatæ sunt.

Sic pleræque aliæ: ne crambe bis ponatur.

CVR. CAVSA
Pœnitentiæ.

FABIOLA nobilis matrona, post lapsum ad Christum conuersa, sanctissimam egit uitam: teste Hieronymo.

[redacted] Gaba[redacted]

PVTA [redacted] soror [redacted] let eam [redacted] lia ubra [redacted] & insuetis claudis, hũc [redacted] esse uirgunculã. Et tũ, ô Christe, qui tempe[redacted] ceteris, remittendo humilium fordes, ierua uirginitatem meã, oblatam tibi, per æterna sęcula. Reuersa domum patri dixit, se uitam malle amittere, quàm uirginitatis florem: ideoq; inclusa est carceri, & aliquandiu ibi retenta: tandem uoti compos facta, intercessione Eustasij, recessit in monasteriũ Haguericum. Vincentius libro 23. capite 15. 16. 17. & decimooctauo.

Repudij.

CASIA puella à Theodosio Imp. neglecta, ex desperatione monachalem uestem induit. Vide Tit. Ambiendi modus.

Carolus Magnus ROTRVDEM filiam, cùm oratores ad id in Franciam Byzantio missi uenissent, Constãtino VI. Leonis Cæsaris filio desponderat. Res uana euasit. Adolescens è domestica nobilitate Mariam duxit: eaq; mox repudiata, atq; adeò attonsa, sacroq; cœnobio clausa, alteram Theodoram sibi iunxit. Rotrudis innupta permansit, neq; impari nubere in animum inducens, neq; parem nacta. Zonaras, & Aemilius lib. 2.

RICHARDIS Caroli Crassi uxor, à marito repudiata ob familiaritatem cum episcopo Vercellensi, Andelouiense cœnobium intrauit, illudq; pro XII Canonissis & totidẽ Canonicis, liberaliter dotauit, anno DCCCXXC. Bruschius de Monasteriis, Regino lib. 2. Sigebertus, & Auentin. lib. 4.

COMIOLA Toringa cœnobiõ se mancipauit. Vide Tit. Perfidiæ in matrimonio pœna.

Amissionis liberorum.

ALFREDA Offæ Merciorum regis filia, Ethelberti sponsi cædem cognita, perpetuæ uirginitati se deuouet. Vide Tit. Regna ambitiosè suscipere, ambire.

PROFESSIONEM.

PVBLIA Antiochena matrona nobilissima, Ioannis Antiocheni presbyteri mater, post mariti mortem, magistram se uirginum sacrarum professa est Antiochiæ. Quæ cùm promore sacris carminibus suas uirgines exerceret, fortè trãsiens illac Imp. Iulianus apostata, audiuit uersum illũ: Simulacra gentium argentum & aurum, similes iis fiant qui faciunt ea. Id ægrè ferens Imp. ut tacerent iubet. Illa tyranni imperium contemnens, pergit, & animosè canit: Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius. Quod Iulianus indignè ferens, contumeliæ causa per satellitẽ alapas in genas impingi iussit. Illa uerò maximi honoris loco id ducens, in exercitiis suis strenuè perrexit. Theodoretus lib. 3. c. 9.

MELANIA, Marcelli Cos. filia, floruit anno Domini CCCLXXVII. quæ cùm matito nondum humato duos simul amisisset filios, incredibili fortitudine ab omni dolore ita sibi temperauit, ut ne lacrymarit quidem, sed deuoluta in pedes tantùm dixit: Expeditius tibi seruitura sum, Domine, quia tanto me onere liberasti. Relicto igitur unico filio tũc prætore urbano, eidemq; tota concessa possessione, Hierosolymam nauigauit, ibiq; tanto uirtutum, præcipuè humilitatis, claruit miraculo, ut Tecla cognominata fuerit. Hieronymus in Chronico.

MARCELLA Romæ decus, illustri familia nata fuit, matre Albina. Nupta post patris mortem, mensibus tantùm septẽ coniux fuit. Marito igitur orba, nuptiis in perpetuum renũciauit, quantumuis Cerealis consul eam uehementer ambiret, & monasticam professionem prima nobilium Romæ cœpit, & alias matronas ad eam induxit, ut Sophroniam, Principiam. Familiaris Paulæ & Eustochio: D. quoq; Hieronymo: item Athanasio & Petro, Alexãdrinis episcopis: qui quum Romæ exules essent, eam circa uitam monasticã instituisse uidentur. Origenistarum factionem inualescentem prima prodidit, & publicè cõfutauit. Vrbe à Gothis capta, fustibus & flagellis cæsa, salua tamen cum suo consortio mansit: & tandem sano corpore in Domino obdormiuit. Hieronymus in eius epitaphio.

PAVLA nobilis. Romana, patre Rogato Græco ex Agamemnonis genere, matre Blesilla Romana ex Scipionum familia, Toxotio uiro clarissimo nupta, qui ex Iuliorum cognatione ortum suum trahebat, quinq; ex eo sustulit liberos, Blesillam, Paulinam Pammachij uxorem, Eustochium, Rufinam, filias, & Toxotium filium. Marito defuncto, mundi contemtum Romę profiteri cœpit per quinquennium. Deinde cum Paulino Antiocheno, & Epiphanio Salaminę Cypri episcopis omnia Iudeæ & Aegypti loca sacra peragrauit: quorũ in sacris sæpe fit mentio. Venit inde Bethleem, ubi per triennium angusto se continuit hospitio. Postea uerò tria extruxit uirginum monasteria, quibus ipsa præfuit: & unum uirorum, cui D. Hieronymus, exquisita & aspera uiuendi regula. Virgines, è diuersis prouinciis congregatas, tam nobiles quàm medij & infimi generis, in tres turmas monasteriaq; diuiserat: ita duntaxat ut in opere & in cibo separatæ, psalmodiis & orationibus iungerentur. Post Alleluia cantatum (quo signo uocabantur ad Collectam) nulli residere licitum erat: sed prima seu inter primas ueniens, cæterarum operiebatur aduentum, pudore & exemplo ad labotem eas prouocans, nõ terrore. Manehora tertia, sexta, nona, uespere, nochis medio, per ordinem Psalteriũ cantabãt. Nec licebat cuiq; sororũ ignorare Psalmos, & non

non de scripturis sanctis quotidie aliquid discere. Die tantùm dominico ad ecclesiam procedebant, ex cuius habitabant latere: & unumquodq; agmen matrem propriam sequebatur: atq; inde pariter reuertentes, instabant operi distributo: & uel sibi, uel cæteris indumēta faciebāt. Si qua erat nobilis, non permittebatur de domo sua habere comitem, ne ueterum actuum memor, & lasciuientis infantiæ errorem refricaret antiquum, & crebra confabulatione renouaret. Vnus omnium habitus. Linteamine ad tergendas sola manus utebantur. A uiris tanta separatio, ut à spadonibus quoq; eas seiungeret, ne ullam daret occasionem linguæ maledicæ, quæ sanctos carpere solita est in solatiū delinquendi. Si qua uel tardior ueniebat ad Psalmos, uel erat in opere pigrior, uariis eam modis aggrediebatur Paula. Si erat iracunda, blanditiis: si patiens, correptione, illud Apostoli imitans: Quid uultis? in uirga ueniam ad uos, an in spiritu lenitatis & mansuetudinis? Lasciuientem adolescentularum carnem crebris & duplicatis frangebat ieiuniis, malens eis stomachum dolere, quàm mentem. Si uidisset aliquam comtiorem, cōtractione frontis, & uultus tristitia arguebat errantem, dicēs: Munditiam corporis atq; uestitus, animæ esse immunditiam. Quam linguosam, garrulam, ac procacem, risisq; perspexerat delectari, & sæpius commonitam nolle conuerti, inter ultimas & extra conuentum sororum, ad fores trilinij orare faciebat, & separatim cibum capere: ut quam obiurgatio non correxerat, emendaret pudor. Postquam XX annos exegisset in hoc exercitio, obiit VII. Cal. Febr. cùm uixisset annos LVI. M. IIX. D. XX. anno Christi CCCCIIX. Hieron. in eius epitaphio.

EVSTOCHIVM Paulæ F. unicum nobilitatis & uirginitatis exemplum, quæ matrem in Bethleem secuta est, acumine ingenij & desiderio Scripturarum à D. Hieronymo cōmendatur, ut quæ Commentarios in Esaiam ab eo sæpius efflagitarit.

Ad uirgines HERMONENSES, in monte Hermon castitatē profitentes, à quibus D. Hieronymus aliquando se hospitio acceptum asserit, extat epistola D. Hieronymi.

DEMETRIAS uirgo, Iulianæ F. Christo dicata, ad quam D. Hieronymi extat epistola.

ASELLA post XII annum ætatis à patre Christo dicata fuit. Hieron. extat epist. de eius laudib. ad Marcellam.

EVPHRASIA sub Theodosio Alexandriæ claruit abstinētia & miraculis. Patrem habuit nobilem Antigonum, matrem Euphrasiam: quibus mortuis, in monasterium Thebaidis se contulit, à XIIX ætatis anno usque ad XXX, quo mortua fuit. Bergomensis lib. 9. At Marulus lib. 4. refert, eam à parētibus patricio cuidam iuueni desponsatam, castitatis ergò profugisse, ne Theodosio Imp. urgente nubere cogeretur.

BRIGIDA uidua, Suetiæ princeps, mulier singulari sanctitate, eo anno, quo Vrbanus V. exiuit de uita, Romā uoti causa uenit, ibi quotidie loca sacra adibat, obtinuitq; à pontifice titum ab se institutum probati, ut cœnobium utriq; initiatorum sexui commune foret, mutorum tamen ac aspectus separatione diuisum, ut uirgines superiora habitarēt, monachi uerò infetiora: templum itidem pari modo commune: omnibus autem abbatissa quam uocant, præesset. Sunt qui tradant, Basilium primum hunc ordinem in Græcia instituisse, sed postea ne uirginitas muliebris obtrectationibus patēret, patres iussisse, ut uiri seorsum habitarent, ac propterea Brigidam instaurasse eiusmodi religionē, initia ratione, qua sine criminis suspicione, & templum & domus essent utrisq; communia. Volaterranus lib. 21. & Polydorus lib. 7. cap. 4.

BRIGIDAM monialem in Mona insula Scoti, Picti, Hiberniei, & qui illis gentibus uicinas habent sedes, Angli, eam inter feminas, quas Christiana ecclesia in sanctorum numerū retulit, secundùm deiparam Virginem, præcipua semper habuerunt ueneratione. Templa eius nomini inter hos populos sacra, quot uix alicuius diuorum, huius rei certa sunt indicia. Defungitur tandem uita post plurima mirae sanctitatis opera, XIIX Conrani regis anno. Cuius corpus ab Hebridibus, in Dunum (oppido est nomen in Hibernia) ferunt delatum: ac eodem loco cum Patricio Hibernorum apostolo sepultum. Scoti uerò diuæ Brigidæ funus Abirnetho in templum ornatissimum, canonicis & presbyteris, ad diuina exequenda institutis, eius nomini dicatum, elatum constanter asseuerant. H. Boethius lib. 9. At Balæus Centuria 14. Brigida, inquit, Laginensis ex Scotia oriunda, adulta matrimonium spreuit, ac cum tribus puellis ad Machillam episcopum Sodrensem naui transiit, ac in insula Mona monachæ assumsit habitum, & multa miracula fecit. Obiit anno DXIIX.

GENOVEFA uirgo Parisiensis, uiua mortuū suscitauit. Mortua inuocata febricitantes liberauit. Greg. Turon. c. 91.

IRMINA Dagoberti regis F. prima abbatissa fuit in horreo Treuirensi, quod ipsa fundauerat.

AMATA limē cœnobij (quò se incluserat) annos XL nunquā egressa est. Pane uiuebat & oleribus. Rauisius.

ALPAIDEM uirginem toto corpore saniosam, apud Tudotum Galliæ urbem fuisse constat, tantæ apud Deum gratię, ut per annos multos infirma, nullo alio cibo uixerit, prēter quàm sacrosancto eucharistię pane, in spiritu rapta damnatorum pœnas, beatorum gloriam uiderit, quæque diuersis per orbem locis agerentur scierit, atq; interdum futura prędixerit. Marulus lib. 5. c. 4.

GERTRVDIS filia Pipini, ex Iuta sorore Nedoaldi archiepiscopi Treuirorum nata, soror Caroli Magni, monialis anno DCCXCIV. habitauit Carleburgi eregionē Carlostadij: inde in Gallias profecta. Cranzius lib. 2. c. j.

OTILIA Vdalrici F. cęca à natiuitate, recepit uisum unà cum baptismo, ab Erhardo episcopo Treuerensi: uitamq; professa monasticam, uirgines CXXX in Alsatia collegit. Munsterus in Cosmographia.

CLARA uirgo Assisias, monacharum alterū nouum religionis institutum, quod Pauperum dixit, à D. Francisco accepit, acceptumq; non solùm persanctè coluit, uerùm etiā auctum posteris reliquit. Polyd. lib. 7. c. 4. In monte Falconagri Spoletani claruit, sanctorum catalogo adscripta. In corde eius, cùm mortua exenteraretur, imago crucifixi Domini concreta reperta: tres quoq; ibi lapilli reperti, paris ponderis. De Ignatio primitiuo episcopo, qui semper in ore habuit, Amor meus crucifixus est, simile quid scribitur, quòd in corde eius nomen Iesu aureis literis repertum post mortem, stuporem fecerit Christi fidelibus. Cranzius lib. 8. Metrop. cap. 55.

Cunegunda Imperatrix, suam ex sorore neptem Confugiensibus præfecit VTAM: cui luxus & regiæ lautitię magis, quā religio, curæ erant. Quam cùm Imperatrix aliquando die festo, omissis sacris, pocula cum suis monialib. tractare offendisset, tanto impetu ei colaphum infregit, ut digitorum uestigia, in maxillam impressa, postea nulla potuerint curari arte: ut in historia Bambergensi scribitur.

HILDEGARDIS nobilibus parentib. Hildeberto & Mechtilde, in Spanheimēsi comitatu oriunda, octennis Iutæ monialі in monasterio S. Disibodi traditur erudienda. Cumq; uisionibus, quæ crebriùs ipsi à teneris usque adeò annis oferebantur, passim inclarescerer, Imperatores & episcopi, inter quos & patriarcha Hierosolymitanus fuit, eius se precibus per literas commendarunt. Magna turba agminatim ad eam confluxit, præsertim nobiles puellæ, religionis habitum amplectentes. Cumq; locus ille tantam multitudinē non caperet, cœlitùs in collem S. Ruperti iuxta oppidū Bingiorum, ubi Naha fluuius Rheno confluit, cum suo sodalitio commigrare iubetur. Illa assumtis decem & octo uirginibus, magno cum planctu & lacrymis monachorum S. Disibodi, inter quos hactenus uixerat, discedit, ac monasterio extructo, diuino cultui se totā dedit, abbatissæ munere fungens. Cùm XLII annorum esset, cœlitùs demisso lumine illustrata, Scripturarum intelligentiam hausit, sic ut multa quoq; scripserit, Latini tamen sermonis ignara. Catalogū scriptorum recensēt Trithemius, in concilio Treuerensi sub Eugenio III. præsente D. Bernardo approbatorum. Reuelationes admirandas habuit. Miraculis claruit. Obiit anno Domini MCXIIX. ætatis suæ XXCII. Auctor uitæ.

IVTTA soror Megenhardi comitis Spanheimensis, in monte S. Disibodi integros annos XXIV uitam prorsus uixit eremiticam, ubi & monastica religione Hildegardem imbuit. Miraculis clara fuisse dicitur, ut quòd aquam in uinum mutauerit, & aquas Glani fluminis siccis pedibus pertransiuerit. Obiit anno MCXXXVI, XI. Cal. Ian. Chron. Hirsaug.

CHVNILDA, cum filia BERAGYTHA, bonis literis excultæ, ex Anglia ad Bonifacium in Germaniam uenerūt, & ab eo in Thuringia ad monasticam uitam tradendam constitutæ sunt. Auentinus lib. 3. Annalium.

VALDOPYRGA abbatissa Heydenheimensis, Aichstadij sepulta. Oleū sudare ex illius sepulcro scribitur à Trithemio, & Curione lib. 2.

HYLDA Horesuita, Eduini Northumbrorum regis neptis, discipula Paulini & Aidani, Pharense cœnobiū propriis sumtibus extruxit: mulier in sacris literis probè instituta, [illegible]

Doneualdus Scotus sub Eugenio VII. Scotorum rege in solitudine Ouugilluy sex propè passuum millib. ab Alecto oppido, inter Pictos, uitæ sanctimonia insignis uixit. Huic nouem erant filiæ, MAZOTÆ maiori nomē, FINCANÆ alteri: cæterarum nomina uetustas aboleuit. His arctissima uita degentibus panis ordeaceus cibus fuit, & aqua potus: se melq; duntaxat in die reficiebantur, perpetuæ ferè orationi aut rei rusticæ, quò tenuem uitam sustentarent: deditæ. Ferunt Mazotam anserum sylucstrium ingentem uim, cò conuenire solitam, quòd patris segetes consumerent, ne deinceps illuc redirent uetuisse. In eo certè agro nullus anser sylucstris deinceps conspectus est. Mortuo patre, à Garnardo Pictorum rege Abbernethi ædes obtinuere. Hector Boethius lib. 9.

EADBVRGA Bugga, abbatissa Britanna, erudita & poetria. Familiaris fuit Bonifacio Germanorum apostolo.

GISLA & RICHTRVDA Anglæ moniales, ab Albino Latinis eruditæ literis, quarum hortatu Albinus scripsit Commentarios in Ioannem, anno DCCLXX.

VIBERADIS apud S. Gallum die noctuq; orationibus & ieiuniis, religionis ergò, corpus affligens, prophetiæ dono il lustris fuit. Vdalricum enim tum Sangallensis cœnobij alumnum, Augustano episcopatu potituram prædixit. Huius uaticinium rei, euentus postea comprobauit. Trithemius in Hirsaugiensi Chronico.

ROSVVITA, cœnobij Gandersheimensis in Saxonia alumna, Latinè & Græcè docta, ac poetices non ignara, scripsit de sanctis uaria, de gestis Othonis Imp. Epigrammata. Prēterea ad imitationem Terentij composuit sex comœdias, quarum prima inscribitur, Conuersio Gallicani principis, continens martyrium Ioannis & Pauli. Secunda est, de passione Agapis, Chioniæ, & Irenes uirginum. Tertia, de resuscitatione Callimachi & Drusianæ per S. Ioannem. Quarta, de lapsu & conuersatione Mariæ, neptis Abrahæ eremitæ. Quinta, de conuersione Thaidis meretricis. Sexta, recitat passionem uirginum Fidei, Spei & Caritatis. item alia. Omnia monumenta sua Gerbergæ abbatissæ dedicauit. Trithemius de Illustr. uiris Germ. & Bruschius.

HABVNDIS Leutolphi ducis Saxonū F. in Gandersheimensem abbatissam primam sese uelari & consecrari ab Alfridо Hildesiorū episcopo passa est, anno DCCCLII. ac præfuit annis XIIX. Obiit DCCCLXX. Huic successere GEBIRGA & CHRISTINA sorores.

ADELHEIDIS monialis in partibus Rheni in oppido Bingen, claruit anno MCXL. Cùm ad templum itura sese exquisitè ornasset, in uia pedem arboris radici tanto impegit impetu, ut corruerit. Eleuata à pedissequis, dixit: Fiat quæso hæc corporis mei offensio & casus, animæ meæ resurrectio & salus: protinusq; deposito mūdo muliebri, tugurio lum quoddam ad parietes ecclesiæ ingressa est, & toto uitę tempore se in eo continuit. Frequenter rapta est in somnis, & didicit quæ non solùm eloqueretur, sed quod Latinè aliis diciaret. Multa etiam prædixisse fertur. Nauclerus generat. 39. Hist. Vlmensis.

ELIZABETHA abbatissa Schonaugiensis, Treuerensis diœcesis, multas reuelationes habuit, deq; iis scripsit. Miraculis claruit. Prælatorum ambitionem & auaritiam grauiter reprehendit. Obiit anno MCLXII. Hildegardi familiaris.

CATHARINA de Senis, circa anno Domini MCCCXC. ętate XII. annorū Prædicatorū ordinis tertij regulā subiit: & mirabiles uictorias in abstinētia & uisiones habuit, quā Christus despōsasse dicitur annulo IV. margaritarum, & in summitate adamantem habente. Dominus illi cor dicitur exemisse, reddens illi suum. Mansit in latere cicatrix. Anno ætatis XXX, peractis multis miraculis, Romam deuotionis gratia inuisens, finem ibi fecit uiuēdi, in monasterio de Minerua tumulata. Quam Papa Pius II. anno post LX intra sanctarum collegium iussit adnumerari. Cranzius libro 10. Metrop. cap. 40.

Intra VENETIARVM fines XXX & amplius uirginum cœnobia uisuntur longè celeberrima, quæ immortali Deo per petuam uirginitatem uouerint: grauissima omnium pœnaris indicta, qui eam quoquo modo uiolare aut essent. Quū uerò tot numero sint, tantaq; sanctitate imbuta, sanè constat, Zachariæ & D. Laurentij antiquissima omniū esse, prę cipuaq; sanctitatis opinione planè augusta floruisse. Ignatius lib. 6. cap. j.

DEPOSITIONEM.

Consule locum Coningi, Monachæ martyrae.

CONSTANTIA filia Rogerij regis Siciliæ & Apuliæ, monasticæ uitæ sese mancipauit in cœnobio Panormitano. Sed post patris mortem clām à Celestino pontifice educta, legitimo copulata est matrimonio Henrico VI. Imp. Chron. Bambergense.

MILITES, EQVITES SACRI, CONSIDERATI QVO AD

INSTITVTIONEM, ORDINES SACRORVM militum.

Christianorum militum, Philippo I. & Ludouico Crassi regum Francorum tempore, triplex ordo Hierosolymis institutus: Hospitalium D. Ioannis, Templariorum, Teutonum: initia exigua, magna opibus facta. Aemil. lib. 8.

Militum HOSPITALARIORVM D. Ioānis originem quidā referunt ad Hyrcanum Machabæum, qui primus xenodochium pauperū Hierosolymis instituerit. Sed probabilior est eorum sententia, qui recens institutum esse uolunt. Hierosolymorum urbs, antequam à Christianis postremò circiter annum MXCIX. recepta fuisset, à Saracenis obtinebatur. Christiani Latini nominis, qui ibi degebant, ab illis impetrauerunt, ut sibi liceret domicilia prope Seruatoris sepulcrum habere, ubi cœnobium D. Genitrici constituxere, quod LATINORVM appellabatur: & abbas præerat, cuius erat inprimis officium, hospites accipere Latinos. Eodē exemplo, breui post tempore alterum uirginum cœnobiū D. Mariæ Magdalenæ iuxtà dedicatum, quod item feminas acciperet. Confluentem deinde peregrinorum cateruā quū locus non caperet, hospitalem domum propè eccam posuerunt, quam D. Ioanni Baptistæ consecrarunt, admonti Zachariæ patris memoria, quòd eo loci sæpe ad meditandum conuenisset. Sunt tamē qui scribant, Ioanni Eleemosynario illam dicatam fuisse, qui Phoca imperante, patriarcha fuit Alexandrinus, ita cognominatus, ob frequentes quas pauperibus faciebat eleemosynas. Huic domui unus præsiciebatur. Longo post tempore quidam præpositus loci, nomine Gerardus, cum socis crucem in nigro pallio candidam affixit, & eum assumsit ritum quo nunc degunt. Pari exemplo Agnes, quæ uirginū cœnobio præerat, professa est. Res postea per pōtifices Rom. & patriarchas probata, adeò breui creuit, ut opes dein maximas principum liberalitate sint assequuti. Raymundus primus creatus magister militiæ, Hospitalariorum D. Ioannis, qui in uniuersum ordinem obtineret imperium. Censentur D. Augustini ordinis. Dominicam precem certo numero repetitam pro canonicis recitāt horis. Isti cùm militiam Ioanni sacram exercerent, demum Rhodum insulam de Turcis ceperunt, quam Clemens V. illis assignauit, anno MCCCIIX. Sunt qui tradant, eam insulam à Godofredo rege Hierosolymorum primò illis cōcessam. Sed prior sententia pluribus probatur. Post receptā ex hostibus insulam, illuc se receperunt, dictiq; inde sunt Rhodiæ militiæ milites. Anno MDXXIII. mēse Ianuario à Turcis superati, insulæ imperium amiserunt. Tulerunt obsidionem amplius treis mensēs, & tamē Christiani principes nullas illis copias auxilio miserunt, partim ciuili bello, partim aliis curis occupati. Polydorus lib. 7. c. 5. & Volat. lib. 21. Anthrop. Iacobus de Vitriaco lib. j. hist. Hierosol. c. 30. Gul. Tyrius lib. 18. cap. 5. belli Sacri. Aemil. lib. 8.

TEMPLARII milites circiter annum MCXXIII. ut Antoninus ait, uel MCXXIIX. pontifice Gelasio II. Hierosolymis esse cœperunt. Nam circa Christi sepulcrum agentes, Christianos illuc peregrè profectos hospitio accipiebant, acceptos armis accinct per templa & sacra loca comitabātur, ut omnem Terram sanctam tutò uiserent. Fuerunt huius officij auctores uiri singulari pietate nouem numero, quorū principes Hugonem Paganum, & Godofredum de S. Alexandro (Tynus habet Aldemaro, Aemilius à sano Odemari) fuisse ferunt. Ii quia in porticu templi Salomonis habitabant, Templariorum nomen inde tulerē. Certam iis formā obseruationis Bernardus abbas constituit. Habuit tres leuis ab initio non parua incrementa, ita ut facultates maximas, & oppida quamplurima ubiq; gentium possiderent. In concilio Trecensis uiuendi regulam præscriptam, & album uestitum assignatum esse ab Honorio, auctor Tyrius est lib. 12. c. 7. & Iacobus de Vitriaco lib. j. de hist. Hierosol. c. 31. Candido pallio Eugenius postea rubeam crucem affigi præcepit, qua de suo officio monerentur: ut scilicet pro Christo mori parati essent, & ut ipsi cōtra gentiles primi arma caperent. Nec fas erat eis terga dare, aut sine belli ducis iussu ad suos reuerti. In bellis capti à barbaris, solo cingulo & cultello redimebantur. Nam cùm Saladinus pro redemtione sui nepotis magistrū templi Christianis offeret, grauiter magister ille contradixit, non, inquiens, esse consuetudinis militum templi, ut aliqua redemtio daretur pro eis, præter cingulum & cultellū. Et ita in uinculis mortuus est. Sigeberti Continuator. Fide & pietate erga peregrinos, in longè distitis prouinciis sibi conciliarunt hominum fauorem: qui de illis uicissim bene mereri cupientes, amplissima in eos contuērē beneficia, ut in immensum penē eorū creuerint opes: ut Bergomensis & Schedelius scribunt. Regibus

gibus ipsos ditiores effectos, ait Matthæus Parisiensis. Accusati demum impietatis, quòd qui Hierosolymis agebāt, ad Saracenos defecissent, essentq; in fœda uitia prolapsi, omnes ad unum Clementis V. pōtificatu deleti sunt, eorūmque bona partim Rhodiis militibus, partim nouis familiis attributa sunt. Aemilius lib. 8. Polydorus, & Platina in Gelasio. Sabel. lib. 4. Enn. 9.

His accessit ordo tertius, TEVTONICORVM, ex utroq; priorum mixtus. Nam & ipsi hospitio excipiebāt peregrinos, suæ præcipuè nationis homines, ac necessitate exigente, etiam armis pro religione pugnabant. Initium autem fecēre Teutones. Cùm enim Ptolemaidis obsidio longius protraheretur, multi militum ex dysenteria laborare cœperunt, & non pauci eo morbo quotidie absumti, multi quoq; hostium telis ictī, sine aliorum cura & commiseratione in castris uagati sunt. Lubecani itaq; & Bremenses, qui instructa classe Christianis contra Saracenos Ptolemaidem oppugnantibus auxilio uenerant, miserorum clade moti, extensis in terra nauium uelis, tuguriola construebant, ægros colligebāt milites, iisq; ad sanitatem corporis recuperandam facietia largè suggerebant. Cæteri Christianorum principes, inter quos Fridericus Sueuiq; dux, & Henricus Brabantiq; primas tenebant, horum pietatem considerantes, communi consilio de nouo aliquo ordine Germanorum militum, nobili stemmate prognatorum, instituendo cogitant. Chron. Coloniense. His Hierosolymorum rex domum hospitalem Hierosolymis cōcedit, quæ Mariæ sacra erat, à qua & ordini nomen fieri debebat, ut uidelicet milites domus hospitalis S. Mariæ in Hierusalem appellarentur. Ac ne quid huic ordini deesset, Henricus VI. Imp. apud Celestinum III. obtinuit, ut hunc ordinem confirmaret, quēdā in uiuendi regula addens, quædam mitigans. Eiusdem auctoritate, alba uestis cum nigra cruce, quā ab aliis differrent, & clypeus albus nigra cruce tinctus ipsis conceditur, sanctiq; Augustini regulam sectari iubētur. Multas deniq; peccatorum remissiones concessit illis, qui aut huius ordinis sacris initiarentur, aut suis cum facultatibus iuuarent, ut Polydorus & alij ex Borussiaco Chron. annotant. Nemo autem nisi Teutonicus, & quidem illustribus ortus parentibus, in horum adsciscebatur consortium: ea proposita conditione, ut quouis tempore pro religione pugnare paratus sit. Aemil. lib. 5 de gestis Francorum, & Polyd. lib. 7. de Inuentorib. rerum, c. 5. Cæterūm erant horum duo genera, alij sacris præerant, quib. solis barbam alere fas non erat. His summus imperabat magister, penes quem solum in delinquentes pro suo arbitrio animaduertendi ius erat. Pœna autem clām, cunctis ignorantibus, infligebatur. Cæteri qui rei militari operam dabant, à ratione sacrisq; ministeriis immunes erant, teste Polydoro: at singulis diebus noctibusq; ducēties orationem Dominicam, Symbolum Apostolicum & angelicam Salutationē repetere, ac uibus in lirato uitraguliis cogebantur. His per summum magistrum alius quidam præficiebatur, penes quem contumaces pro delicti ratione puniendi erat potestas: ut in Borussiaco annotat Chronico. Illi post Ptolemaidem, quò se amissa Hierosolymorum urbe primū receperant, & Syriam à Saracenis occupatā, reuersi in Germaniam, permissu Friderici II. Imp. suo ductu & auspiciis Prussiam subegēre, subactam & iure belli quæsitam suæ ditionis fecēre. Victa gens, quæ malorum olim dæmonū cultrix fuerat, religionem Christianam cōplexa est, & cum religione Ruthenicam linguam. Fuit ad Vistulam fluuiū quercus, ubi ab initio uictrix gens castellum construxit, & inde, ut sunt res hominum, quæ tenui principio facilimè augentur, oppidum frequens cultu adoleuit, Marienburgum uocant, caput nunc gentis, sedesq; eorum qui uniuerso ordini præsunt. Volat. & Polyd. ibidem. Duo sunt alij eiusdem militiæ magistri, alter Liuoniæ, alter Alemanniæ præfectus. Aeneas Syluius cap. 29. Europæ.

Eodem ferè tempore, quo Teutonicus Hierosolymis, GLADIATORVM apud Liuonienses secta initium habuit, fuerunt bellorum pernitissimi. Vestibus ipsorū crux & duo gladij affixi erant, quibus pro sacris & aris sibi purgandum esse monebantur. Ac perpetuum ipsis cum Lituanis, Liuoniā crebris irruptionibus molestantibus, bellum fuit. Cognita autem Teutonicorum militum Hierosolymis fortitudine contra gentiles, de consilio Romanorū pontificū Liuonienses illis se adiunxerūt, factumq; est utriusq; [illegible] unū apud Liuonienses omle: ut Munsterus in Cosmographia indicat.

Innocentij III. pontificis auspiciis almę TRINITATIS ordo cepit exordium, Ioanne Marcii & Felice anachoreta auctoribus: qui cùm aliquandiu ad Ingidum ceruum Meldensis agri fuissent, iussi ambo sunt per quietem Rom. pontificem adire, uitæ institutum ab eo petituri: iam pontifex & ipse nōnihil antea præuidit eos assuturos simul oraculo instructus. Cæterūm benignè acceptis pallio ab eo albo sunt ambo amicti, cærulea & rubenti cruce insignito, quali habitu angelus pontifici sacris operanti astitisse fertur, duos in manibus captiuos habens. Quod uisum secutus pontifex, Almæ trinitatis fratres appellari iussit de Captiuorū redemtione. Sabel. lib. 5. Enn. 9.

ALCANTARAE milites, cum cruce uiridi, in regno Castellæ apud Alcantaram oppidum iuxta Tagum. Volat. lib. 21. Anthrop & Polyd. lib. 7.

Milites S. IACOBI, primū de Sparta, ordinis S. Augustini: in quo magister primus Petrus Ferdinādi, sub Alexandro III. pont. qui rem probauit, cuius uectigal annuū CL aureorū millia, regum Hispaniæ munere concessa. Volat. ibidem.

Milites de CALATRAVE ordinis Cisterciēsis, anno MCXX à Sanctio III. rege instituti in regione Toletana, loco & prouincia Calatraue nuncupatis, ubi cœnobium Templariorū fuerat. Qui cùm Saracenis minimè resistere ualerent, nouis his militibus cedere sunt iussi, nigrum amictum cum rubra cruce gestantibus: quorum magister non minùs aureorum XL millium redditus habet. Volat. lib. 21. Anthrop. Deiis paulo aliter Rod. Toletanus lib. 7. rerum Hisp. cap. 14. Anno MCXCVII. Saraceni in Hispania Calatrauam inuasuri dicebantur. Templarij, qui arcem Calatrauæ tenebant, ad Sancium III. Hispaniæ regem accesserunt supplicantes, ut & arcem & uillam Calatraue susciperet. Erat tunc temporis Toleti Raimūdus, Abbas Fiterij, & cum eo monachus quidam Didacus Velasqui, à iuuentute cum rege Sancio enutritus. Qui uidens regem Calatrauæ metuentem, suasit Abbati, ut à rege peteret Calatrauam. Paruit ille, & quamuis stultitiæ nomine irrideretur, à rege tamen obtinuit. Mox à Ioanne archiepiscopo Toletano & subsidium & Crucis signum impetrauit. Cùm multi sacræ militiæ nomen dedissent, neq; Saraceni interim comparuissent: multi eorum ordinem receperunt, & statim cœperunt contra Arabes prelia exercere. Abbas reuersus ad monasterium, armenta, & greges, & cætera mobilia, quibus tunc temporis Fiterium abundabat, & ad uiginti milia hominum duxit secum Calatrauam. Et hic fuit in Fiterio primus Abbas. Aldephonsus postea Sancij F. & successor, educauit eos, & possessionibus ditauit: Zuritam, & Almochariam, Machedam, Aceecham, & Cuculutum obtulit eis, & iussuit sarcinam paupertatis, & superadidit diuitias competentes. Deum assiduè laudabant in Psalmis, accinēti ensē, & orabāt ad defensionem patriæ. Victus durus, cilicio induti. Cultus silentij comitatur eos, frequēs genu flexio humiliat eos, & nocturna uigilia macerat eos, deuota oratio erudit illos, & continuus labor exercet eos: alter alterius obseruat semitas, & frater fratrem ad disciplinam. Rod. Toletanus ibid. & c. 27.

Iacobus rex Aragoniæ duos militum ordines circiter annum Christi MCCXII. instituit, quorum alterios D. MARIÆ de redemtione captiuorum, siue de mercede appellauit, uipote quibus de captiuis redimendis curę esset: amictum induunt albū cum nigra cruce. Alter S. SEPVLCRI ordo Montesiæ in regno Valentiæ, anno MCCXIV, diu steuit cum rubea ac gemina cruce, cui? caput Perusij, ab Innocētio IIX. militiæ S. Ioannis agglutinatus. Volat. lib. 21. Anthrop.

In Hispania COMPOSTELLANI ordinis equitū magister est honos primus à rege, cum summa potentia coniunctus. Vtriusq; enim Hispaniæ nobilitas ferè omnis, honestata equestri dignitate, ditataq; per amplis perpetuisq; redditib. uni magistro paret. Signantur autem equites bello paceq; purpurea cruce, quæ ante pectus militantis spathæ capulum exprimit. Id insigne religioso situ suspicitur, in honoreq; est: nec nisi præclaro merito à magistro aut rege impetrat, scilicet ut militibus pro Christi nomine aduersus Mauros operam nauantibus sacrati reddatur præmia persoluāt. Huius uerò ordinis magistri, regio nomini potentia atq; opibus æquantur: ob idq; formidabiles euadunt. Paul. Iouius in Consaluo.

Eo tempore, quo Hispania maxima ex parte erat sub Arabum imperio, cùm esset perpetuum inter illos & Christianos bellum, quidam uiri nobiles uouebant, se pro Christi gloria, quandiu uires suppeterent, summa contentione pugnaturos. Quod ut multò alacrius facerent, à nuptiis abstinebāt. Horum uita partim in religionis studio, partim in armorū exercitatione consumebatur. Horum exemplum cùm multi sequerētur, fuerunt uarij militarium religionum ordines instituti à regibus, multis beneficiis ornati, & à Pontificib. maximis approbati: quorum uirtute Mauri sæpissimè sunt fugatij; sunt. Erant autem omnes imagine Crucis, ex parte partim rubro partim uiridi facta, & uestibus assuta, secundùm pectus insigniti. Florebat etiam in Hispania ordo Templariorum, & Hospitalensium, qui Hierosolymis eadē fundamenta, post captam à Christianis ciuitatem illam, habuerant. Quamuis autem uaria essent horum ordinum instituta & insignia, in hoc tamen conueniebāt, quòd fidem Christo publicè dabant, fore, ut nulla unquam libidine se commacularent, nec magistri militię imperiū detrectarent, nec se ullis auaritiæ sordibus illini paterentur. Postquā uerò per Philippum Pulcrū Francorum regem, Templariorū ordo euersus est, iniuit Dionysius Lusitaniæ rex rationem, ut Templarij Lusitani neq; bona, neq; dignitatem amitterent: sed ea nouæ cuiusdam militiæ nomine retinerent, quā CHRISTI militiam appellauit, eosq; imaginē Crucis candidæ inclusam in alia Crucis imagine colore rubra gestare uoluit. Postulauit deinde à Pont. Max. ut eam auctoritate sua cōfirmaret. Creuit hic ordo, multisq; bonis auctus & amplificatus est. Emmanuel rex Lusitaniæ uidens, quod discrimen impenderet tam militib. huius ordinis, quàm reliquorum omnium (si enim contra fidem Christo obligatā libidinem minimè refrænarent, necesse erat, ut scelus nefa-

rium susciperent: & simul ne illis, qui ex religiosis militib. nascerentur, esset illā macula generis inusta, quæ nothis omnibus, quamuis sint nobilissimi parentib. procreati, subeunda est) postulauit ab Alexādro VI. Pont. Max. ut solueret ea perpetuæ castitatis religione oēs equites Lusitanos, q deinceps alicuius religiosæ militiæ sacramento tenerentur. Illi namq; qui iam erant solennis uoti religione constricti, fieri non poterat, ut salua ipsius religionis fide eandē licentiā impetrarēt. Concessit id regi Pontifex, atq; deinceps licuit omnibus, qui in aliquam religiosam militiā adscriberētur, uxores ducere, exceptis solùm Hospitalensis ordinis equitibus, qui in quibuscunq; partibus sint, eadem perpetuæ castitatis religione constringuntur. Osorius lib. 3. rerum Em.

CVLTVS RESPECTV MATERIAE SIVE OBIECTI PRIMARIVS, HVC CVLTVS

DEI. INTELLIGENTIARVM.

Ex loco Iustitiæ religiosæ, huc quadam.

DIVORVM. QVATENVS coluntur Sanctorum hominum

ANIMÆ.

CONSTANTINVS Magnus fœdo lepræ morbo repētè tentatus, sanguinem cæsorum infantium præsens ostentatum à medicis remedium auersatus, diuino monitu beatum Syluestrum pontificem accersuit, atq; ab eo sacrosanctum baptismi lauacrum obtinuit. Ea uerò res cùm ab aliis scriptoribus, tum inprimis à S. Hadriano pont. in epist. ad Constātinum & Irenem Augustos missa, & secundo Concilio Nicæno intexta, his uerbis narratur. Cùm aliquando Constātinus Imp. per noctem somnum caperet, ecce B. Apostoli Petrus & Paulus dormienti astiterunt, dicentes, Quandoquidem sanguinis effusionem horruisti, missi sumus à Christo Iesu domino dare tibi sanitatis recuperandæ consilium: audi ergo monita nostra, & fac omnia, quæcunq; indicabimus tibi. Syluester episcopus ciuitatis Romanæ ad montem Soraste persecutiones tuas fugiēs in cauernis petratum cum suis clericis latitat. Hunc cùm ad te adduxeris, ipse tibi piscinam ostendet, in quam dum tertiò merserit, omnis te ualetudo deseret lepre. Quod dum factum fuerit, hanc uicissitudinem Saluatori tuo compensa, ut omnes iussu tuo per orbem totum Romanum ecclesiæ restaurentur: tu autem purificate, ut relicta omni superstitione idolorum, tu Deum unum, qui uerus & solus est, adores, & excolas, & ad eius uoluntatem te dirigas. Exurgens itaq; à somno Imp. statim conuocat eos, qui obseruabant Palatium, & secundùm tenorem somnij sui misit ad montem Soractē, ubi S. Syluester erat. Profectus inde Syluester peruenit ad regem, ad quem ingressus, inquit: Pax tibi & uictoria de cœlo ministretur. Quem cùm rex alacri animo & uultu suscepisset, omnia illi, quæ facta, quæq; reuelata sibi fuerant, exposuit. Inde per cunctatus est, quinam isti essent dij, Petrus & Paulus, qui illum uisitassent ob causam salutis suæ, & eius latebras detexissent? Syluester respondit: Hi quidem dij non sunt, sed idonei serui Christi, & apostoli electi ab eo, & missi ad inuitationem gentium, ut credentes salutē consequātur. Cumq; ille hæc diceret, interrogare cœpit Augustus, Vtrum nam ipsos apostolos haberet aliqua imago expressos, ut ex pictura disceret, quos reuelatio docuerat. Tunc S. Syluester misso diacono imaginem Apostolorum sibi exhiberi præcepit. Quam Imperator aspiciens, ingenti clamore cœpit dicere, ipsos esse, quos uiderat: nec debere iam differre Spiritū sanctum ostensionem piscinæ, quam istos promisisse suę saluti memorabat. Constructo itaq; lauacro Constātinus cùm sacro rore tinctus esset, confestim est sanitati pristinæ restitutus. Deinde non immemor accepti beneficij, ecclesias Dei exædificare cœpit, columnas earum passim sacris imaginibus in memoriam incarnationis Domini nostri Iesu Christi, omniumq; Sanctorum reuerentiam exornauit: nec alia de causa, quàm ut Christianismum in lucem, & ueritatem Deiq; cultum proueheret, & omnes gentes à cultu idolorum & diabolica deceptione conuerteret. Cōstantinus inde, ut gratiam tanti beneficij Syluestro referret, Edictū, quē nunc quoq; VI. Cal. Aprilis datum legitur, scripsit, in quo hac historia enarrata adiicit, se ad referendam gratiam Syluestrum omnib. ad amplitudinem & dignitatem Apostolicæ sedis ornandam insignibus decorare, atq; eundē & successores eius ipso insuper Occidente donare. Quod Edictū ecclesia Romana, atq; adeo etiam Orientalis in hunc usq; diem constantissimè tenuit, Theodoro Balsamone, & Emmanuele Caleca, & Gennadio patriarcha, Græcis scriptoribus, testib. quorum omniū Cardinalis Sirletus Sigonium Romā usq; admonuit. Hæc Sigonius lib. 3. Imp. occidētalis. Qui ipse simul euidenter probat, Constantinum uicto Maxentio, an. CCCXII. statim tum reliquos episcopos, tum præsertim Romanum episcopum Miltiadem coluisse. Lateranī basilicam ei donasse, cognitionem causæ Donatistarū permisisse: biennio pòst Syluestrum ei successisse.

Narrant historici, PETRVM Gnapheū, Antiochiæ episcopū, instituisse, ut omnibus precibus Dei genetricis uirginis Mariæ nomen insereretur, inuocareturq;. Theodorus Lector lib. 2. Collectaneorum, item Nicephorus lib. 15. cap. 28.

Nicephorus scribit, NARSETEM eunuchū tantū Virgini Dei genitrici cultum adhibuisse, ut ab illa manifestè apparente tempus committendi prælij expectarit: neq; eum antè in aciem descendere cōsueuisse, quàm ab illa oportunitatem rei aggrediendę acceperit. Multa igitur ille posthac oppida bello labefactata restituit, multa Romæ cæterisq; in oppidis ædificia publica & sacra & profana refecit, ac dispersas superioris tempestatis post fœdū naufragium colligere tabulas studuit. Sigonius lib. 20. Imp. occid.

GREGORIVS IX. Pp. decreuit, Salue regina certis diuinæ rei horis addi, & laudes uirginis Dei genitricis specialis oratione in matutinalibus celebrari. Crāzius lib. 8. Saxon. c. 9.

Burgundiæ rex SIGISMVNDVS, interemto suo filio nouercæ instigatione, pœnitentiam agens, martyribus Agaunensibus se deuouit. Sigebertus, Regino. Turonensis lib. 3. c. 5. inquit, eum institutisse hac occasione, ut assiduè ibi Psalmos cantarent.

Ranimirus I. Asturū rex bello contra Saracenos suscepto Clauigium se receperat. Noctu apparuit ei beatus Iacobus, cōfortans eum, ut certus de uictoria sequenti die prælium mitteret. Conserto prelio, Saraceni terga dederunt, & eorū ferè LXXM ceciderunt. In acie D. Iacobus in equo albo uexillum manu gestans fertur apparuisse. Ab eo tempore hæc inuocatio inoleuit, Deus adiuua, & sancte Iacobe. Tunc etiam uota & donaria beato Iacobo persoluerunt, & in aliquibus locis deuotione uoluntatia adhuc soluunt. Rodericus Toletanus lib. 4. rerum Hisp. c. 13.

Ferdinandus rex Asturum & Castellæ, Colimbriam Lusitanię urbem munitissimam obsidebat, quā Saraceni obtinebant. Græcus quidam episcopus HOSTIANVS ab usq; Hierosolyma D. Iacobi Compostellani ædē inuisens, cùm triduanis supplicationibus regem Apostoli patrem exorantē audisset, inconsideratè bellicum auxilū à piscatore pacis studiosissimo expeti asseruit. Cæterūm dum nocte dormiret, apparuit ei sanctus Iacobus dicēs, Noli Hostiane dicere me non esse militem: ecce iam equito laturus auxilia regi Ferdinando, qui per septem annos obsedit Colimbriam: & ut sis certior, conspice claues, quibus eras hora tertia aperiā portas ciuitatis Christianis. Qua reuelatione territus, manè canonicis ecclesiæ Compostellanæ eam reuelauit: & cuentūs respondit. Rod. Toletanus lib. 6. rerum Hisp. c. 11. & Rodericus Sancius parte 3. Hisp. hist. c. 26. ex Luca Tudense.

OTHO I. Imp. Magdeburgi nouam ecclesiam metropolitico splēdore in honorem S. Mauricij iussit dedicari, quòd eius sancti patrocinio uteretur in prælijs. Sunt tamē qui scribāt, inter crebra quæ gessit bella, aliquando nolente ipso euersam fuisse ecclesiam aut monasterium D. Mauricij honore sacratum: eum proinde hāc tutelari suo sancto secisse compensationem. Cranzius lib. 4. Saxoniæ, cap. 14.

HVNGVS Pictorum rex à D. Andrea insomnis de uictoria cōtra Athelstanum Anglorum regem, à quo iniquo loco inclusus erat cum exercitu, monitus, uictoria patta, sacram ædem magnifico auxit apparatu, ac sacerdotum ad diuina exequenda numerum. Præclara huic donaria intulit: calices, phialas, pollubria, seruatorīs ac duodecim Apostolorum statuas ex argento auroque, & capsam pro reliquiis dui Andreæ asseruandis, ex auro purissimo. Et præter hæc

Christi ecclesiæ ad sacerdotum usum, ut gerendis ecclesiæ dignitatibus supperetent facultates: armentorum, omnis generis fructuum, prouentuum & prædiorum ubilibet per suum regnum decimam partem liberè erogauit. Et ne cleri ci deinceps ad profanum iudicium traherentur, néue quouis pro crimine ultimo afficerentur supplicio, edicto cauit. At Ferdethus, qui quartus ab Hungo Pictorum regnum ad ministrauit, donaria simul cum priuilegio ademit. Id fuisse in causa pleriq; postea existimauerunt, ut inclytum Pictorũ regnum, per tot secula, sub tot regibus retentum, fata citius traherent in exitium. H. Boethius lib. 10.

CORPORA SANCTA, DVM Acquiruntur: & uel

Miraculo.

CONSTANTINOPOLI extra muros, in quodam occultò subterraneo oratorio, XL martyres ad Sebasten Armeniæ sub Licinio passi, Thyrsi martyris apparitione reperti, & in thecam inclusi, iuxta Thyrsim collocati sunt, cultu peculiari addito. Huic inuentioni se interfuisse, scribit Sozomenus lib. 9. cap. 2.

Sub Arcadio & Honorio, Abacuc & Micheæ prophetarũ corpora reuelata esse, Beda de Ratione temporum asserit.

AMBROSIVS Mediolanensis episcopus, à Valentiniano II. Augusto instinctu Iustinæ matris Arianæ agitatus, per quietem diuinitùs est admonitus, ut terram ante cancellos Sanctorum Felicis & Naboris effoderet, nam ibi martyrũ Gerualsij & Protasij sub Nerone passorum reliquias delitescere. Pridie igitur Idus Iunias, adhibitis clericis, terrã egerit, ac statim martyrum ossa omnia integra, & sanguinis plurimum reperit. Qua re cognita, populus frequens accurrit, ac locum per biduum ita celebrauit, ut non solùm oculis religionem haurirent, sed uestes etiam certatim ad salutaria ex illo tactu morborum remedia comparanda, inicerẽt. nam multi interim dæmonibus, nõ pauci suis debilitatib. soluebantur. Quibus beneficiis quantum Catholicorũ fides confirmabatur, tantum Arianorum perfidia minuebatur. Itaq; Iustina, his signis auditis, exterrita, tum primùm animũ flexit, ac seditionem ad deturbandum ecclesia Ambrosiũ exci tatam remisit. Non deerant tamen, qui apud ipsam in Palatio uirtutes martyrum deriderẽt, atq; Ambrosium pecunia comparasse homines dicerent, qui se à dæmonibus uexari falsò assererent. Quod cùm passim linguæ non temperãtes facerent, ecce unus ex ipsa multitudine arreptus uociferari cœpit: Vtinam ita torqueantur ij, qui negant martyres, uel qui non credunt Trinitatis unitatem, quam docet Ambrosius. illi uerò hac uoce perculsi, cùm conuerti debuissent, hominem subitò comprehenderunt, ac præcipitem in piscinam dederunt. Cæterùm Ambrosius ipsa ossa primo die in basilicam Faustæ, populo lętante, traduxit. Seuerus autem, homo oculis captus, uniuersæ ciuitati notissimus, cùm gratulationis publicæ causam exegisset, eamq; accepisset, tacita religione repentè tactus, cõ se duci iussit, &, cùm sudario feretrum attigisset, idq; oculis admouisset, illicò aspectum recepit. Quo facto, Ambrosius concionem de gloria martyrum habuit, tentioq; die ea sub altari reposuit, ubi ipse sibi sepulcrum destinauerat, ac concionem alteram in eandem sententiam habuit. Vtraq; scriptis eius inserta est. Huic spectaculo affuit etiam Augustinus, ut ipse in Confessionibus testatum reliquit. Sigonius lib. 9. Imp. occid.

Felicis Papæ caput, quod multos iam annos latuerat, ex nocturna eiusdem reuelatione HENRICVS Breitenaugensis abbas è terra eruit, anno MCXLIV. eiusq; particulam Hirsaugiensi cœnobio communicauit. Trithemius in Hirsaug. Chronico.

Precibus.

Anno Domini DCXIII. apud urbem Galliæ Maurienã, MVLIER sancto Ioã. Baptistæ nimis deuota, expetebat ab eo, donari sibi aliquid de membris eius: & in hac orandi instãtia per triennium persistens, cùm altet quiuis iam posset desperare, ipsa spem in Deo ponens, iurauit se non manducaturam, donec quod petebat acciperet: & sic septem diebus ieiunans, septima tandem die super altari pollicem miti candoris apparẽre uidens, læta donum Dei accepit. Ad qd adorandum tres episcopi uenientes, cùm de hoc sancto pignore partem elicere uellẽt, tres sanguinis guttas ex eo stillare in linteo supposito stupuerũt, & singuli singulas se meruisse lætati sunt. Sigebertus.

MERCVRIVS quidam Hungarus basilicę Albensis ędituus, cùm Ladislaus rex imperasset tumulum D. Stephani aperiri, ne quid è reliquiis subtraheretur, cum plerisq; aliis procul amotus, tristi uultu in sacrum chorum se recepit, ualde mœrens, quòd sanctissimum corpus neq; uidere, neq; osculis attingere potuisset. Tum iuuenis quidam intempesta nocte coram adstitit, forma incredibili, liberali facie, candidissimoq; habitu, nescio quid bysso inuolutum deferens: Accipe (inquit) Mercuri, quod optasti: & hoc donum precio. fissimum, quod tuæ fidei committitur, commẽdatissimum habeto, asseruatoq; diligentissimè, & cùm tempus dabitur, ipse depromito. Nocturnis sacris ritè peractis, Mercurio petita latebra, rem traditam explicat: sancti regis dexteram & anulũ inuenit. Mox ad Carpathij montis radices fecedens, qui Transsyluaniam ab Hungaria dirimit, cœnobiũ quoddam ligneo opere confectum gubernaturus, dextram neq; sibi neq; alij credere audens, terræ infodit, & quotidianas ex monachis excubias instituit, ne quo modo surripi posset. Demum id ex ordine Ladislao regi aperuit. Cuius edicto, habito pontificum conuentu, solennis diẽs regiæ dextræ decernitur. Quam uniuerso collegio sacerdotum ostẽsam basilicæ rex intulit, camq; splendidè instauratam, multis reditibus donauit. Anno MLXXIIX. Abbatiam regiæ dextræ nunc appellant. Bonfinius lib. j. Dec. 2.

Dono.

Hierosolymitanus ARCHIEPISCOPVS dono misit Theodosio iuniori reliquias dextræ manus Stephani primi martyris. Eæ cùm essent Chalcedonẽ perlatæ, ea ipsa nocte Pulceria S. Stephanum uidit sibi dicentem: En impetrasti quod precibus petebas, & ego Chalcedonẽ ueni. Itaq; ea assũmto fratre, obuiã sacris reliquiis istis profecta est: lisq; in Palatium illatis, magnificum templum B. Stephano condidit, inq; eo reliquias deposuit. Cedrenus.

CHILDEBERTVS Francorũ rex arma contra Vestgothorũ regem Theudam uel Amalricum Arianum cepit, eundẽ ad Toletanam urbem occidit. Peruenerat cum exercitu ad expugnandam Cæsaraugustanam ciuitatem, quòd ibi Arianam hæresim uigere putasset. Percontatus autem hominẽ, quem in agro deprehendit, quam religionem urbis habitatores sequerentur, essẽtne Christiani Catholici, an Arianiẽ Agricola pro suo captu respondit, sanctam inibi in Vnitate Trinitatem, & Vnitatem in Trinitate credi. Gauisus rex pontificem urbis ad se euocat, eumq; alloquẽs ait: Quia catholicam plebem audio hanc urbem inhabitare, arma, quæ cõtra Arianos sumsi, inde conuerto. Cęterùm ne tantum laboris ex itinere frustrã susceperim, rogo mihi aliquid ex sacris D. Vincentij reliquiis impartiaris. Igitur pontifex & clerus communi consensu stolam & tunicam sancti martyris regi donauerunt. Ille suscepta dona secum duxit Parisios, ibiq; martyri Vincentio cœnobium construxit. Io. Magnus li. 16. c. 4. & Cranzius lib. 3. Sueciæ, c. 29.

Vndecim millium uirginum ab Hunnis cęsarum corpora Colonię in cõmune sacellum relata. Vnde cùm SACERDOS quidam corpus unius uirginis impetrasset, quod in ædem suam religionis causa subinde trãsferret, dum matutina sacra fierent: illa resumto corpore, spectante uniuerso collegio sacerdotum, magnam aram præuenerata recessit. Antistes mox tumulum adiens, reconditam uirginem non inuenit. Bonfinius lib. 5. Dec. j.

NOBERTVS Præmõstratensis abbas unam de undecim millibus uirginum, & particulam corporis S. Gereonis à Coloniensibus impetrauit, anno MCXXIII. ut Bonfinius testatur. De eadem uirginum multitudine Hẽricus in Breitenau abbas quatuor integra corpora à Coloniensium episcopo accepit. Trithemius in Hirsaug. Chron.

D. BERNARDVS cùm Romæ esset, Cæsarij martyris ci exhibitum est caput, ut inde tolleret quod uellet. Tulit igitur dẽtem unicum, non exiguum suorum laborum fructum se assecutum existimans. Quem cùm ex mandibula quidam fratrum cultellis effringere non possent, dixit Bernardus: Orãdum nobis: nec enim habere possumus, nisi martyr ipse cõcedat. Auctor uitæ lib. 4. c. j.

CAROLVS IV. Imp. rebus Italiæ cõstitutis in patriam reuersurus, cùm audisset, corpus D. Viti à regibus quondã Lombardiæ sepultum Papiæ iacere, oratores suos ad Senatum Papiensem misit, ut honoris sui gratia, corpus sibi donarẽt eius diui, quem Boemi pro numine tutelari colerẽt. Papienses uoto Cæsaris annuerunt. Dubrauius lib. 22.

LEONORA, regis Emmanuelis soror, quæ Ioannis II. Lusitaniæ regis uxor extiterat, cùm memoriam Vrsulę uirginis sanctissimæ, quæ cum reliquis uirginibus, eiusdem uoti atque sanctimoniæ sociis, pro Christi nomine mortem pertulit, & Coloniæ Agrippinæ sepulta est, singulari studio coleret, à Maximiliano I. Imp. postulauit, ut sibi reliquiarum eiusdem uirginis partem aliquam concederet, quam in [illegible] cratio reseruaret. Is berò integras reliquias Auræ uirgini, quæ inter reliquas Vrsulæ socias princeps extiterat, illi dono misit. Fuit illius corpus Olysipponem delatum, anno Salutis MDXVII. & cum maxima populi totius celebritate receptum, & in sepulcro in ara quadam templi, quod Maria regina in memoriam sanctæ Dei Matris ædificarat, extructo, repositum. Osorius lib. 11. rerum Emm.

Precio.

Saraceni, cùm infestis incursionibus latè per maria omnia uagarentur,

garentur, anno Domini DCCXX. exscensione in Sardiniã facta insulam, quæ exiguo Græcorum præsidio tenebatur, in potestatem adduxerunt, ac inprimis locum, in quem D. Augustini Hipponensis episcopi ossa ex Africa translata fuerant, fœdarũt. Quod ubi rex Longobardorũ LVITPRANDVS accepit, magno repentè dolore exarsit, ac legatis eò missis, magno illa precio à Saracenis redemit, ac postero Papiam ad se transportari curauit. Posteaquam autem eam Genuam appulsa audiuit, Papia egressus obuiam eis illucusq; processit, eaque, editorum miraculorum magnitudine percitus, diuino honore coluit. Cùm autem postridie à ministris nulla neq; ui neq; arte moueri possent, uehementer ea re perturbatus: Sancte Confessor, inquit, si tua hinc ossa tolli & Papiã trãsferri propitius patieris, spondeo, me templum in tui honorem ædificaturum. Quæ ubi uota concepit, ossa subitò nullo molimine sustulit, & Papiã effusa obuiam cum clero ciuitate deduxit. Ea proinde in templo S. Petri ad Cœlum aureum à se condito, ac precioso, qd adhuc extat, in monumento recondidit. Sigonius lib. 3. regni Italici.

ACHELNOTVS Cantuariensis, brachium S. Augustini Papiæ uno talento auri & centum argenti emtum, misit Venturiam: ut Vincentius lib. 25. c. 15. testatur.

Rapiuntur, Furto acquiruntur.

HESYCHIVS audita morte Hilarionis, è Palæstina perrexit in Cyprũ, & simulans se uelle habitare in eodem hortulo, ut diligentis custodiæ suspicionem accolis tolleret, cum ingẽtu uitæ suæ periculo, post decem ferè menses corpus eius suratus est. Quod Maiomam deferens, totis monachorum & oppidorum turbis prosequentibus, in antiquo monasterio cõdidit, illæsa tunica, cucullo, & palliolo: & toto corpore, quasi adhuc uiueret, integro, tantisq; fragrante odoribus, ut deliburtum unguentis putares. Id postquam resciuit Cõstantia quædam sancta femina, cuius generũ & filiam olei inunctione à morte liberauerat, statim examinata occidit, ueram in seruum Dei dilectionem etiam morte comprobans. Erat enim solita perugiles in sepulcro eius noctes ducere, & quasi cũ præsente ad adiuuandas orationes suas sermocinari. Adeoq; inter Palęstinos & Cyprios contentio est, quòd hi corpus Hilarionis, illi spiritum se habere certãt. Et tamen in utriq; locis magna quotidie signa fiut, sed magis in hortulo Cypri, fortsitan quia plus illum locum dilexerat. Hieronymus in uita Hilarionis.

DAGOBERTVS Francorum rex, cùm ministrandi iuris specie Franciæ regni urbes proumciasque uisitaret, templa per uim spoliauit: & tanquam D. Dionysij obsequiis omnia deberentur, æneas ingenti pondere ualuas, lauacrũ insuper, ubi baptismatis mysterium sacerdotes explebant, unã cum D. Hilarij corpore, nulla compensatione sacrilegij facta, ad diuum Dionysium mari ex Pictauis transtulit: nec tamen tota præda potitus est: altera enim portarum dum naui per Oceanum exportanda committitur, in fluctus delapsa perpetuò latuit. Verùm ut malè agentibus occasio aliqua peccãdi in promtu suffragaretur, causam sacrilegij esse dicebant Pictauorũ rebellionẽ: quos ut compesceret Dagobertus, omnia ad se belli iure pertinere tatus, postquam agros peruasisset, urbem quoque depopulatus esset, mœntibus omnibus dirutis, solum arare, & in eo salem disseminare, ad inducendam sterilitatem iusserat. Gaguinus lib. 3. capite 1. & 2.

Leo pontifex maximus, præsente Imp. & legatis Henrici regis Franciæ, litem quæ de sacris diui Dionysij inter Parisios & BOIOS fuerat per annos centum & sexaginta, uelut arbiter dirimit: ac D. Dionysium è Parisianorũ suburbano oppido furto sublatum, Reginoburgi in Boiaria, in templo diui [illegible]rani conditum, seruandum esse, pronunciauit.

No[redacted]filius Erlafridi comitis de Calue, uir eruditus, à Carolo Magno Vercellensis episcopus constitutus, reliquias [illegible] Armenij non modò Mediolano Vercellas transtulit: sed easdem hortatu Aurelij in Germaniam deluis Vercellensibus asportauit: & ut parens ac frater eius Hirsaugiense cœnobium in Aurelij honorem extruerent, effecit, circiter annum Domini DCCCXXX. idque aureis & argenteis crucibus & calicibus, libris sacris, uariisq; ornamentis, quæ Vercellensibus abstulit, locupletauit. Trithemius in Chronico Hirsaugiensi.

D. Vincentij corpus, [redacted] Valentia, citerioris Hispaniæ urbe, in Albiensem pa[redacted] Comatæ Galliæ furto est translatum. Sabel. lib. j. En. 9.

Rocchi Narbonensis corpus ad annum MCCCC. VENETIAS furto translatum, multa ueneratione colitur. Augustũ illi templum cum celebri collegio datum. Sab. lib. 8 En. 9.

Circa annum DCCCXXVI. cõdebat Aegyptius Sultanus domum sibi sumtuosissimam, atq; ob hoc undiq; preciosos lapides ex uetustissimis templis operibusq; alus publicis priuatisq; comparari iusserat. Sed quum ne ipsi quidem diui Marci phano, quòd huiusmodi materia esset magna parte constructum, prophanæ manus parsuræ uiderentur: metuerentq; loci euersionem STAVRACIVS monachus & THEODORVS presbyter, ambo natione Græci (qui non solùm illic sacris operabantur, sed quasi æditui sacrarium ipsum officiosè asseruabant) Bonus Medoacensis, & Rusticus Torcellanus Veneti, cum decem nauibus Alexandriam delati oportunè interueniunt. Hi religionis causa quum ad locum ueniissent, cognouissentq; rem ad demolitionẽ templi spectare, magnis pollicitationibus eos persuasere, ut D. Marci corpus sibi traderent. At ne incolæ rem subitò deprehenderent, dissecto occultiore parte pallio, quo corpus ipsum erat obuolutum, intactis sigillis, quibus illud antica parte erat munitum, diuæ Claudiæ aliud pro eo quod accepérant includunt. Ferunt interim tantam odoris fragrantiã ex ipsa æde manasse, ut factus sit ad locum cõcursus ingẽs, potueritq; res facilè deprehendi, nisi pallium immotis signis fuisset conspectũ. Iam uerò ne alicunus temeritate tantum facinus detegeretur, sacrum onus in sportam cõiectũ, herbis suillaq; carne circumuoluerũt: à qua pertinacissimè Saraceni abstinent. Illi igitur, quibus datum erat id negotium, ad omnes occursus, qd facere prius moniti erant, Ganzir, quæ uox porcum apud Barbaros ipsos significat, uociferantes, ad naues deuenunt. Hic nelis obuolutum corpus atq; antennis alligatum, quasi mox inde solaturi, malo suspendunt, ne ab his, qui sub ipsum negotiatorum dignesũ omnia in nauibus seruatari solent, preciosissimum furtũ deprehenderetur. Demum suspecto litore soluentes læti Venetias abiere, à tota ciuitate uenerantur excepti. Sabell. lib. 2. Decad. j. & lib. 9. Enn. 8.

ALFONSVS Aragoniorum rex, D. Ludouici corpus è Massilia abstulit. Vide Tit. Constantiæ religiosæ.

Inueniuntur casu.

Tempore ZENONIS Imp. reliquiæ beati apostoli Barnabæ inuentæ sunt in Cypro. Iacebat cadauer id sub arbore cerasso (Theodorus Lector lib. 2. Collectaneorum habet arborẽ ceratitem) Euangelium quod S. Matthæus composuerat, in pectore gestans, manu Barnabæ deseriptum. Ea occasione Cyprus metropolis facta est, ut iam non ampliùs sub Antiochia contineretur, sed soli Constantinopoli subesset. Id Euangelium Zeno reposuit in Palatio, in æde S. Stephani in Daphna. Cedrenus, & Suidas. Quidam Euangeliũ Hebraicè scriptum fuisse tradunt.

Zachariam prophetam à Ioa rege Iudææ occisum, reperit casu quidam agricola circa Eleutheropolim Palæstinæ, sub THEODOSIO iuniore. Nicephorus lib. 14. cap. 8.

Eleuantur, Exornãtur.

Consule Titulum, Ambulatorias.

PIVS II. beatam Cathatinam Senensem in sanctas retulit. Campanus.

Occultantur.

LVITPRANDVS Longobardorum rex, è Sardinia insula D. Augustini corpus Papiam transtulit, ad D. Petri: & ne facilè resciri posset, quo loco conditum esset, tribus locis effossis structisq; sepulcris, & noctu clàm occlusis, alio loco corpo[redacted] corporis loculo ignorato, minùs prompta eius rapiendi occasio foret. Constructum deinde [redacted] seculo D. Augustino sacellum iuxta templũ D. Petri, in quo tumulus honorarius uisitur. Beim. Saccus li. 9. Ticinens. hist.

Transferuntur.

Beda de Ratione temporum in Theodosio narrat, à coniuge Theodosij EVDOXIA, Stephani reliquias, Constantinopolim Hierosolymis remeante, unã translatas, & in basilica S. Laurentij positas esse. Cum Beda autem conuenit aliqua ex parte Theodorus Lector, in fine lib. 2. Collectaneorum: qui cum Stephani simul & Laurentij, etiã Agnetis reliquias Constantinopoli depositas in martyrio S. Laurentij, refert: idq; factum sub Imperio Theodosij Iuniores. Vincentij Speculum lib. 19. cap. 6.

Sub Imp. Arcadio, & patriarcha Attico, è Indæa Constantinopolim allatas reliquias Samuelis prophetæ, & in prophetico loco, XII. Cal. Iulij conditas, Theodorus Lector lib. 2. scribit. Sub Zenone Alexandriam delatas, refert Sabellicus & Platina.

Heliseum, qui & leprosum sanauit, & leprosum fecit, in Paulã leprosi monasterium translatum Alexandriam, Henrici de Erfordia scripta produnt. Memmit & Vrspergensis.

Saracenis Aegyptũ incursantibus, Marci corpus ab Alexãdria Venetias translatũ est. Antoninus tit. 11. c. 2. §. 2. & Sigebert.

Ignatij reliquiæ Antiochiam illatæ, & in templum quod ipsi structum erat reconditæ, addito festo in eius honorem, sub Theodosio posteriore. Euag.lib.j.cap.16. & Nicephorus libro 14. cap.44.

ANTIOCHENI Simeonis Stelitis monachi corpus honorificè in urbem deportant. Vide Titulum, Monachi Christiani quinti seculi.

ZENOBIVS episcopus Florentinus post quinquennium à suo obitu, ab ecclesia Laurentiana, sita ante portas, ubi tumulatus fuerat, transfertur ad templum cathedrale, quod erat in urbe Saluatori sacrum. Caput quoq; à reliquo trunco auulsum & argento opertum, populis spectandum propositum est, circiter annum Domini CCCCXXIX. Antoninus tit. 10. cap.12. §.j.

De translatione Io. Chrysostomi quædam commemorat Nicephorus lib. 14.cap.43. Missis enim ab Imp. legatis, tumulũ primum sese prorsus immobilem præstitisse, donec per literas martyri supplicatus sit Imperator, ut se inde abduci pateretur: id quod postea sit factum. Ibi uerò præter alia, & hoc refertur esse factum: quòd cadauer in thronum collocatum, aperto ore benedixerit populo. Trãslationis meminit etiam Socrates, non autem benedictionis, lib.7.c.45. Itẽ Theodoretus lib.5.c.36. THEODOSIVM iuniorem Imp. ad reliquias Chrysostomi Constãtinopolim allatas, tesse inflexisse, & ueniam parentibus suis precatum tradunt, à quibus in exilium eiectus fuerat.

Ab EODEM Imp. & Flauiani corpus Epheso translatum est Constantinopolim. Nicephorus lib.14.c.49.

ZENONE petente, Antiochiam delatæ sunt Philippis Macedoniæ, reliquiæ Eustathij, ubi ipse in exilio mortuus fuerat, & maximo cum honore exceptæ. Theodorus Lector Collectaneorum lib.2.

Caput Ioã. Baptistæ HIEROSOLYMIS à monachis inuentum, ac in urbem Phœnicæ Emissam translatum, Beda de Ratione temporum narrat, sub Marciano & Valentiniano Impp. Sigebertus.

LVITPRANDVS Longobardorum rex, cùm Saraceni Sardiniam populati essent, quò ossa D. Augustini delata erant ante CCL. annos ex Hippone, legatos illuc misit, qui auro eadem redimerent, & Genuam usque deferrent: unde summa cum ueneratione Papiam secum detulit, & in basilicam Petri, quam ipse construxerat, locauit, ubi adhuc custodiũtur & ueneranturr. Blondus lib.10. Dec.j. & Cuspinianus. Ipse honoris causa, pedibus à Genua Ticinum usq; prosequutus, templo monasteriisq;, cum amplissima dote, sancti doctoris reliquias uenerantur exoluit. Fulg. lib.j.c.4.

HELIAS Aquileiẽsis antistes, Gradum, quod oppidum est in litore maris Adriatici, profectus ex Aquileia, Hermagoræ & Fortunati corpora delata in Euphemiæ templum, quod Gradi[illegible] ab. Enn.8.lib.5.

Iuo [illegible] historia indicat, GREGORIVM Turonensem & Martini Confessoris incensam basilicam à fundamentis instaurasse: & corpus eiusdem ac reliquias S. Iuliani ex terra fosso Arumnico ad Turonicam ciuitatem delatas, in illud sacellum religionis causa posuisse.

PAVLVS I. Pontifex congregato clero uniuersoq; pop. Romano, corpus beatæ Petronellæ Petri filiæ unà cum sepulcro marmoreo his literis notato, Petronellæ filiæ dulcissimæ, ex uia Appia in Vaticanum detulit, canentibus (ut fit) sacerdotibus, populoq; celebritatem agente. Atq; corpus ipsum in templo Apollinis ad caput basilicæ patri dedicatę collocauit. Platina.

Lucas Euangelista uixit annos XXCIII. [redacted] sepultus est Constantinopoli: ad quam urbem XX. Constantij anno eius ossa cum reliquiis Andreæ Apostoli de Achaia translata sunt. Platina.

Sozomenus lib 7.c.21. narrat: quòd cùm VALENS Constantinopolim caput Ioan. Baptistæ, in Cilicia apud monachos Macedoniæ hæreseos reseruatum, transferre iussisset, ut locum ad Pantychium prædium Chalcedonense ita constituisse, ut ulterius promoueri nulla ui aut arte potuerit: idq; in pagum Cosilas depositum esse.

Paulus Thebæus, eremitarum primus, uita defunctus, in Pannoniam translatus, extra Budam in templo ei dicato, ac à religiosis eius ordinis Oliuetensium modo amictis custoditus [illegible] Volat. lib.21 Anthrop.

Circa [illegible] Domini CCCCLXXVII. mitebãt miraculis ossa sanctorum martyrũ Vitalis & Agricolæ, Bononiæ apud ædem S. Stephani sita. Quæ res cùm frequenti hominũ sermone in Italia Galliaq; celebraretur, NAMATIVM Aturensem episcopum impulit, ut nouam à se constructam basilicam ornamentis eiusmodi honestare studuerit. Itaque presbyterum Bononiam, qui aliquid earum peteret, & ad se referret, legauit. Vbi uero eum uoti compotem sui factũ ad quintum lapidem peruenisse audiuit, continuò, cimbus euocatis, cum crucibus & ceteris in earum occursum uenerabundus processit: ac presbytero monenti, ut oculis optatum tandem sanctarum reliquiarum fructum hauriret, honestam recusationem adhibuit, malle se fide, quàm oculis, niti, adiiciens. Quod autem præcipuam tum omnibus incussit religionem, uenientibus martyribus, obductis repentè cœlo nubibus, largissimus imber effusus à sanctis tamen reliquiis sic abstinuit, ut ne iugeri quidem circum spacium gutta ulla tetigerit: mox, procedentibus illis, pluuia quasi de industria prosequuta populum sic aspersit, ut prorsus gestatoribus ipsis pepercerit. Qua re animaduersa, Namatius, Gratias tibi ago, Domine, inquit: & conuocatis ciuibus basilicam cum maxima religione ac lætitia dedicauit, ut Gregorius Turonensis in libris de Gloria martyrum prodidit. Sigonius lib.15. Imp. occid.

CAROLOMANNVM, qui relicto regno Frãciæ in Cassinensi cœnobio monachum egit, ferunt ex monte Cassino cum aliis monachis ad Zachariam Pontificẽ uenisse, ab eoq; precibus obtinuisse, ut eis liceret repetere S. Benedicti corpus furtim ablatum, quod tum in Floriacẽsi monasterio regni Franciæ collocatum fuerat. Annuit istorum precib. Pontifex, & literis Pipinum adhortatur, ut patiatur monachos S. Benedicti corpus repetere. Quod quidem rex haud grauatè concessit, quia inde furto ablatũ à monachis quibusdam fensérat. Platina.

Cùm Martini reliquiæ essent Antisiodorum translatę, ob Normannorum metum: MONACHI disceptarunt inter sese, utrum illa ecclesia de Martino, an de Liborio, qui prius ibi cultus fuerat, esset denominanda. Leprosus in medium collocatur: & fiunt preces, ut sancti suas exercẽat uirtutes. De Martini igitur arca uox inquit: sum te ex una corporis parte mundo, reliquum fratri meo Liborio relinquo: semper enim sunt hospites honorandi. Conuersus ille ad Liborii, etiam ex altera parte curatus est. Platina in uita Stephani. Flores temporum.

Anno D. 1039. à MANIACO Græci Imp. Catapano uictis Saracenis, magna pars Siciliæ in potestatem redacta, & Syracusæ receptæ sunt: & corpus ueneranbile S. Luciæ uirginis inde ablatum, & Constantinopolim transportatum. Sigonius lib.8. regni Ital.

Cùm D. Martini, quod Turonis reconditum erat, corpori periculum imminereet à Normannis, curauit Stephanus V. pontifex, ut Altisiodorum transferretur: ubi propter sacros denarios MONACHI, qui D. Germanum uenerabantur, litẽ contra Martini SACRIFICOS mouerunt. Platina.

ARNVLFVS Imp. multis in Francia bellis gestis sedem regiã Parisiorum uastauit, corpus sancti Dionysij in Bauariam in ciuitatem Ratisbonam detulit: ubi hodie quoq; in templo D. Emerani, quod multis donariis exornauit, religiosissimè colitur. LEO IX. Ratisponam transiens cum Imp. Henrico III. reliquias beati Dionysij martyris (de quibus diu dubitatum erat, an ibi haberẽtur) præsentibus Parisiorum legatis perspexit, ibiq; teneri probauit. Sanctum quoque Volfgangum, eiusdem urbis episcopum, de tumulo leuauit. Cranzius lib.4. Metrop. c.35. & Cuspin.

ADALDAGVS Hamburgensis archiepiscopus, reliquias sanctorum, quas ab urbe Roma deportarat, magna per parochias suas diligentia distribuit, corporum sanctorum Cyriaci, & Cæsarij, & Coronæ, Felicis & Feliciani, Cosmæ & Damiani. Cranzius lib.3. Metrop. c.24.

ROBERTVS Flandriæ comes Hierosolymis ad patrios lares, S. Georgij brachio onustus rediit, quod Aquicienſi donauit ecclesiæ, anno Salutis humanæ MC. ut Sigebertus annotat.

GERTRVDIS Lotharij Saxonum ducis socrus, Treuerim reuersa, sancti Authoris, quondam eius sedis episcopi corpus Brunsuigam secum aduexit. Cranzius in Saxoni[illegible] capite trigesimo quinto.

MATHILDIS Francorum regina ad patrem suum [illegible] reuersa, sancti Iacobi brachium secum eo detuli[illegible] XXV. Appendix Mariani Scoti.

Cùm ad FVLDENSE monasterium Bonifacij Moguntiæ episcopi ab ethnicis occisi cadauer esset perlatum ex Frisia, omnes campanas, sine ullius hominis agitatione aut impulsu, solito clarius sonuisse, scribit Vvernerus in Fasciculo rẽporum, & Mutius lib.7. de Germania.

Expeditione sacra Hierosolymitana, an. Domini MXCIIX. [redacted] Myra urbe Lycæ, lacratos sancti Ioãnis Baptistæ cineres extulerũt: quos Genuam demum de[illegible] in hunc usq; diem religione eximia colũt. VENETI o[illegible] Nicolai Myrensis episcopi retulerunt. Sigonius libro nono, regni Italici.

MEDIOLANENSES quòd Fridericum I. Imp. à quo defecerant, haud dubie ad oppugnandam aut obsidendam urbem redituru putabant, suburbana omnia ædificia, sacra æque atque prophana, ne quid afferre aut hostibus utilitatis, aut sibi incõmodi possent, diruerũt. Ea de causa uetustũ monasteriũ, & sanctorũ multorum reliquiis augustissimũ S. Eustorgij euerterũt à fundamẽtis: & quidquid in eo sacrati erat, transtuleruntin urbem: inprimis aũt trium Magorũ corpora, qui ad Christum infantem adorandum, & mysticis muneribus colendum uenerant, sunt inuenta. Hæc olim in [illegible] templi eius reconditã, ipsorum quoque æditiorum [illegible] lionem fugiebant: uerũm manifestis tum indiciis [illegible] tacta, quibus declarabatur, uiros eos adorato Saluatore puero in regionem suam reuersos illi in crucem acto superuixisse, & ab Apostolis sacro fonte ablutos, inde ad eum, quem in cunabulis honorauerant, ad dextram Patris sedentem uita functos migrasse. Erant autem corpora ossibus & neruis compacta, & cute adhuc arida conuestita, ui, ut existimatum est, balsami, quo gentilium more fuerãt delibuta: sed circulus aureus ea ambiebat, & inter se constricta tenebat, ut Gulielmus Neubrigensis eorum temporum æqualis memoriæ prodidit. Sigon. lib.12 regni Ital.

REINHOLDVS episcopus Coloniensis expugnato Mediolano à Friderico Imp. ex templo D. Eustorgij, corpora triũ Regum camelo imposita Coloniam misit anno 1162. Item Naboris & Felicis martyrum. Quem cùm in itinere deductores ex oculis amisissent, orationibus & iciuniis impetrarunt, ut per aera camelus ad comitatum reuerteretur. Chronicon Saxoniæ, & Bambergense. Cranzius lib.6. Saxoniæ, cap.24. anno 1168 Abbatissam loci (in quo iam per 671. annos Cõstantinopolim eò delata corpora latuerant) lytrum hoc pro fratre persoluisse scribit.

BRVNO Coloniensis archiepiscopus, frater Othonis Magni Imp. corpora sanctorum Patrocli, Gregorij, & Estij, cũ baculo sancti Petri Roma Coloniam transtulit. Cranzius lib. 3. Metropol. cap 27.

OTHO II. Imp. occupato Beneuento, inde ossa sancti Bartholomæi Romam perduxit, ac in ecclesiam, quæ est in insula Tyberis, honorificè collocauit. Sed aiunt [redacted]

REGVLVS Græcus monachus, ex Achaia oriundus, Constantij Imperatoris edicto, diui Andreæ Apostoli reliquiarum, quæ Patris erant, custodiæ addictus, sacras ad seniolum agens uigilias, superne montius est, ut accepto sacrati brachij osse, tribus cum digitis, totidemque alterius pedis articulis, ac in uasculum decenter repositis, Albionem insulam in extremo orbe sitam peteret. Paruit ille, & uariis erroribus actus, tandem in uici cuiusdam Otholiniæ portum (nunc Sancti Andreæ ædem ab Apostoli nomine uocitant) naufragus, rebus omnibus præterquàm sacris reliquiis tempestate amissis, unà cum comitibus peruenit. Heirgustã Pictorum regẽ eorum, quæ fama ad eum detulerat, uisendi cupidum, uenientem ad se Regulus cum sociis excepit: ille humi procumbens, sacras reliquias multa ueneratione osculatus, ubi sacra Christiano more fuere peracta, regium palatium amplis structuris ornatum diuo Andreæ donauit. H. Boethius lib.6.

BOLESLAVS, D. Venceslao fratre Boemorum rege nefariè cæso, ab Othone I. Cæsare ad expiandum parricidium armis coactus, præcepit suis, uti Boleslauia e conspectu suo sepulcrum & corpus Venceslai remouerent, idque noctu, per multas tenebras Pragam transferent, occulteque sine arbitris conderent in æde diui Viti, ab eodem Venceslao ædificata. Grauiter nimirum ferebat signa & prodigia idem tidem ad corpus sanctum, nunc in cæcos, nunc in claudos, nunc in surdos ædi: putabatq; fore, ut illo ad diui Viti sepul[redacted] Venceslao miracula ædita at[redacted] nomen, aquis tunc multis [redacted] Vultauiam adhuc redundantiorem uentum esset, non ponte, ut ille uolebat, sed pleno alueo utrumq; amnem equi transierũt, pedibus tantùm non siccis: mox ultra Vultauiam ad carcerem arci Pragensi subiectum immobiliter substiterũt, necinde ulla ui prius amoueri potuerunt, q̃ die clarissimo (cùm iam multorum aliorum spectatorum oculis res esset testatissima, corpus diui Venceslai uectoris [redacted] id obstinatè prius illi negabãt) uincti ad unum omnes e carcere illo dimissi fuerunt. Corpus præterquàm quòd à corruptione post triennium incolume repertum est, insuper etiam ab omnibus uulneribus erat percuratum, una tantùm auricula capiti deerat, quam Premysliaua Venceslai soror ad limen templi, in quo occisus frater erat, inuentam, arcula clausam habebat: cæterum re, ut gesta fuit, cognita, ne quid de corpore sancto desideraretur, eandem statim Pragã miserat, statimq; illa capiti suo adhæserat. Ab isto de-

in tempore Boleslaus desiit cum numine fraterno luctari: imò rogatus à sacerdotibus, quos de exilio reuocauerat, ut templum Pragæ, in quo diuus Venceslaus requiescebat, consecrari pateretur, etiã de suo fisco pecunias in uiaticum addidit, quò lautiùs Emeranus præsul Ratispona Pragam deduceretur. Dubrauius lib.5.

CASIMIRVS Polonorum dux, cùm sibi per Aegidium Mutinensem episcopum à Lucio III. Romano præsule offerrentur Floriani reliquiæ, ad septem ferè milliaria à Cracouia, cum ingenti omnis generis hominum multitudine, obuiã processit. Cromerus lib.6.

PIVS II. Pp. caput diui Andreæ ex Peloponneso à Michaele Palæologo F. principe loci, Turcarum metu, delatum, prosecutus est maxima pompa, Alexandro Cardinali Sentinati Anconam misso, qui à Græcis acceptum Narniam usque deferret: ubi arce reconditum, exacto pòst anno tribus missis Cardinalibus diuersi ordinis, & decretis itinere toto supplicationibus, Romam iussit afferri, progressusque obuiam ad pontem Miluium, mediis in pratis lacrymabundus excepit, tabernaculo extructo ad rem diuinã faciendam, ubi mox & sacellum erexit Ligustico marmore, & in Vaticano cellam dedicauit simulacro argenteo confecto. Campanus in Pij uita, & Platina, & Cranzius lib.12. Saxoniæ, cap.3.

PHILIPPVS II. Hispaniarum rex, ecclesiæ Toletanæ precibus, apud Carolum IX. Gallorum regem operam dedit, ut martyris Eugenij primi Toletani episcopi corpus Ecclesiæ suæ restitueretur. Quo uotis eius annuẽte, quamuis Galliæ populis dolentibus, ac potissimum sancti Dionysij monachis, in quorum cœnobio multis iam seculis asseruabatur, numenque martyris non uulgaribus miraculis præsentissimum sentiebatur, in Hispaniam per Petrum Manricum Canonicum Toletanum iure quodam postliminij reductum fuit. Consultabant interea Toletani templi patres, an ad ipsos Galliæ & Hispaniæ limites obuiam uenerabundi procederent, indeque Toletum Eugenium deducerent. Quã de re cùm regem consuluissent, uisum est, ut Manricus Turrilacunam, Toletanæ diœcesis limitaneum oppidum, festinaret, ibique tamdiu consisteret, donec quid facto opus esset moneretur. Ventum est Turrilacunam postridie Calendas Iulias anno 1565. ubi Eugenius magna populorum frequentia exceptus, post tam diuturnam à diœcesi sua absentiam, per totum autumnum diuersatus est. Fuit ea dilatio peropportuna, ut interea Episcopis, quos Toletani Antistitis suffraganeos uocant, ad Synodum prouincialem Toleti congregatis, primus Toletanus præsul Episcoporum suorum humeris in ecclesiam Toletanam inferretur. Sub extremum Nouembris diem, qui inter festos in fastis ascriptus, id factum est, pompa celeberrima, uatis diuorum seculis & passionis dominicæ insignibus, reliquiarum capsam, multis gemmis & margaritis fulgentibus illustratam, præcedente: quam per uices Philippus rex & Carolus iuuentutis princeps, & proceres alij subibant: quibus in partem laboris Episcopi prouinciales, & templi maximi sacerdotes succedebant. Hoc tanto apparatu, in urbem multis fornicibus & amplissimis arcubus ornatam, & magno mortalium concursu ex omni fere Hispania frequentatam, reliquiæ illatæ sunt. Nihil illustrius, magnificentius, aut splẽdidius eo in genere urbs Toletana unquam uidit. In ædicula Dominici sepulcri, quæ subter aram maximam in templo est, rege iubente, depositæ fuerunt. Aluarus Gomecius lib.7. de rebus Ximenij.

Coluntur, Honorantur.

Impia est opinio Vigilantii, qui omni honore martyres prosequebat: sulta Eunomii, qui ne cogeretur adorare mortuum, templa martyrum non ingrediebatur. Venerandi sunt martyres, non adorandi, ut Deus: quemadmodum Hieronymus in Vigilantium disserit. L. Vives.

Non nos martyribus templa, sacerdotia, sacra, & sacrificia constituimus (inquit D. Augustinus libro octauo de Ciuitate Dei, capite uigesimoseptimo) quoniam non ipsi, sed Deus eorum nobis est Deus. Honoramus sanè memorias eorum tanquam sanctorum hominum Dei, qui usque ad mortem suorum corporum pro ueritate [illegible] ut in[illegible] [illegible] tempu-mebant. Quis autem [illegible] sacerdotem ad altare etiam super sanctum corpus martyris, ad Dei honorem cultumque constructum, dicere in precibus: Offero tibi sacrificium Petre, uel Paule, uel Cypriane. cùm apud eorum memorias offeratur Deo, qui eos & homines & martyres fecit, & sanctis suis angelis cœlesti honore sociauit: ut ea celebritate, & Deo uero de illorum victoriis gratias agamus, & nos ad imitationem talium coronarũ atq; palmarum eodem inuocato in auxiliũ ex eorum memoriæ renouatione adhortemur. Quæcunq;

igitur adhibentur religiosorum obsequia in martyrum locis, ornamenta sunt memoriarum, non sacra uel sacrificia mortuorum tanquam deorum. Quicunq; etiam epulas suas eò deferunt (quod quidem à Christianis melioribus nõ fit, & in plerisq; terrarum nulla talis est consuetudo: tamen quicunq; id faciunt, eas cùm apposuerint, orant, & auferunt, ut uescantur, uel ex eis etiam indigentibus largiantur) sanctificari ibi eas uolunt per merita martyrum in nomine Domini martyrum. Non autem ista esse sacrificia martyrum nouit, qui nouit unum, quod Deo illic offertur, sacrificium Christianorum.

Epulas ad sepulcra sanctorum deferendi mos præcipuè ualuit in AFRICA, sicut Aug. l. 6. Confessionum testatur: matrēq; suam refert ad memorias sanctorum attulisse Mediolani pultes, & panem, & merum, dedisseq; ostiario. Sed hæc Ambrosius fieri uetuit, ne ulla occasio daretur ebriosis se ingurgitandi: & quia illa quasi parentalia superstitioni gentilium essent simillima. Lud. Viues in librũ 8. Augustini de Ciuitate Dei, cap. 27.

Pontifices Romani, qui post Petrum eam sedem usque ad Syluestrum 1. tenuerant, qui duo & triginta numero fuere, omnes supplicio mactati sunt, præter septem, quibus calamitatum concursu prestis uitæ breuitas faciliorem dedit exitum. Istorum sacro cruore maduit in primis Romana tellus, refertaq; est diuorum reliquiis, quæ breui pòst tempore undique conquisitæ, eò deportatæ sunt. Quæ res à principio nascentis religionis cum primis CLETO atq; Anacleto pontificibus curæ fuit. Hic enim, seorsum à profana plebe, loca ubi martyres sepelirentur assignauit: ille uerò notauit crimine sacrilegij, si quis impediret, quo minus Apostolorum sepulcra munirentur. Ad quæ cùm miracula quoq; fierent, ægrique sanarentur, hinc initium est factum habendi honoris sanctorum reliquiis. Extitit tamen postea Vigilantius natione Gallus, qui negabat Apostolorum ac martyrum reliquias esse colendas, quod eorum animæ essent uel in sinu Abrahæ, uel in loco refrigerationis, uel sub ara Dei, unde pro suo iure non possent de suis tumulis, & ubi uoluerint, adesse præsentes. At D. Hieronymus contra eum scripto pugnauit. Callistus 1. ædem in Transtyberina regione ædificauit, dicauitq; Mariæ uirgini. Sic postea Constantinus Imp. Petro & Paulo, ac D. Laurentio templa extruxit: sic Pontifices qui sequuti sunt, alij alias ædes condidere sacras. Itaque factum est, ut Christiani uiri ac feminæ, usque ab extremis quoq; partibus paulatim Romam peregrè sua sponte confluxerint, sacra loca adeundi, diuorumq; sepulcra uisendi causa. Deinde Gregorius quum Romæ id temporis lethifera laboraretur peste, primùm litanias decreuit: mox certos constituit dies, quibus in præcipuis urbis templis solenni ritu sacrificaretur, ibiq; pro illo sedando malo oraretur suppliciter: ac ut populus generatim simul frequentior eò illis statis diebus concurreret, proposuit delictorum uenia ad id solenne accedentibus, constitutis ad ipsa templa sacerdotibus, qui audirent uolentes de peccatis suis cõfiteri, ut illi inde remissionem omnium delictorum consequerentur. Appellauit Gregorius solennia sacra Stationes, quasi statas, id est, certis anni diebus ac statutis celebres: nãque statæ cæremoniæ, ut Festo Pompeio placet, dicebantur sacrificia, quæ certis quibusdam diebus & statutis celebrabantur, quæ non mutarentur, sed stabilia & firma starent. Alij Stationes dictas uolunt, castrensi imitatione, quòd per inde hæc sacra statutis diebus custodiantur, frequenteturque, ac ueluti loca ad custodiam assignata militibus, quãdo stant uigilantes. Bonifacius deinde VIII. ad hæc sacra loca uisenda primus omnium Iubileum retulit, anno salutis 1300. quo pœnarum remissionem iis præstabat, qui limina Apostolorum uisitassent, ad exemplum ueteris legis. Polyd. lib. 8. cap. 11. de Inuentoribus.

LEO I. adres diuinas intentus, quum populus frequens ex omni parte orbis Romam ueniæ causa concurreret, Apostolorum sepulcris custodes ex Romanis addidit sacerdotibus, & eos Cubiculatios appellauit. Illud ea de causa fecisse uidetur, quò augeretur pietas eò loci orantium, quum animaduerterent diuorum reliquias non sine ueneratione seruari. [redacted]

In Samaria, quæ in honorem Augusti ab Herode Græco sermone Augusta est nominata, siti sunt Helisæus & Abdias prophetæ, & (quo maior inter natos mulierum non fuit) Ioannes Baptista. Eò PAVLA Romana uidua peregrinata uidit uariis dæmones rugire cruciatibus, & ante sepulcra sanctorum ululare homines more luporum, uocibus latrare canum, fremere leonum, sibilare serpentum, mugire taurorum. Alios rotare caput, & post tergum terram uertice tangere: suspensisq; pede feminis, uestes desluere in faciem. Miserebatur omnium, & per singulos effusis lacrymis, Christi clementiam deprecabatur. Hieronymus tomo 1. in epitaphio Paulæ.

Dum essem Romæ puer, inquit D. HIERONYMVS, & liberalibus studiis erudirer, solebam cum cæteris eiusdem ætatis & propositi, diebus dominicis sepulcra Apostolorum & Martyrum circuire, crebroq; cryptas ingredi, quæ [redacted] rum profunda defossæ, ex utraq; parte ingredientium per parietes habent corpora sepultorum, & ita obscura sunt omnia, ut propemodũ illud propheticum compleatur: Descendunt ad infernum uiuentes. & raro desuper lumen admissum, horrorem temperat tenebrarum: ut non tam fenestram quàm foramen dimissi luminis putes: rursumq; pede tentim acceditur, & cæca nocte circumdatis, illud Vergilianum proponitur: Horror ubiq;, animos simul ipsa silentia terrent. Hieronymus lib. 12. in Ezechielem, cap. 40.

DAGOBERTVS Galliæ rex, templum D. Dionysij martyris solido argento texit, ac corpora sanctorum ibi collocauit, phretro aureo, multisq; muneribus, eo quòd illic olim tanquàm in asylo latuisset contra iram patris. Nam cùm eum satellites inde extrahere uellent, ante sacellum fixis pedibus, stupentes intrare non potuerunt. Regino in Chronico, & Nauclerus in secundo Volumine.

Augustinus lib. 1. cap. 26. de Ciuitate Dei scribit, celeberrima ueneratione frequentari martyria quarũdam seminarum, quæ persecutionis tempore sese ipsas in flumen quoddam præcipitauerant, quò pudicitiæ suæ insectatores effugerẽt. Dubitat autem, an hoc rectè factum sit.

Augustinus lib. 22. cap. 8. de reliquiis Stephani scribit, magnũ concursum multitudinis ad eas in Africam usque factum, propter miracula. Earundem quoq; meminit Prosper Aquitanicus, de promissionibus & prædictionibus Dei, cap. 6.

HVNNORVM temporibus dum S. Seruatio Traiectensi episcopo sacra fierent, patefacta desuper æde, columna ignis [redacted] ad altorum usque pependit: quod [redacted] re hunc potissimùm colere, & inter [redacted] runt. Sepulcrum eius in media æde situm, nunquam tecto cooperire ualuerunt. Et quamuis ibi sub diuo rem diuinam faciunt, uotaque suscipiunt: nunquam tamen sacris neque imber & grando, neque nix & tempestas ulla obfuit. Bonfinius lib. 5 Decadis 1.

Reliquias Euphemiæ martyris CHALCEDONE Bithyniorum, in proprio delubro conditas, edidisse miracula, testatur Euagrius libro secundo, capite 3. & Nicephorus libro 15 capite 3. & 5.

LVDOVICVS Francorum rex contra Henricum Imp. pugnãituru, Sanctorum corpora, quæ locis munitissimis recondita erant, in publicum suis proceribus & uniuersæ multitudini uisenda & colenda proferri iussit. Robertus Gaguinus lib. 6. de Francis.

Capta & igni tradita Halberstadia ab Henrici Leonis Saxoniæ ducis militibus, VLRICVS episcopus, S. Stephani reliquias in sui præsidium manu tenens, in quadam domo repertus est: teste Cranzio in Saxonia lib. 6. cap. 40.

In Ecclesia Ouetana HISPANIÆ coluntur sanctorum martyrum corpora, Eulogij, Lucretij & Eulaliæ uirginis, sancti Pelagij martyris, & Vincentij martyris & abbatis, & sancti Iuliani pontificis, & corpus Regis Casti, qui Ouetanam fundauit Ecclesiam. Marineus lib. 5. rerum Hispan.

LAMPERTVS Louaniensium comes, phylacterium de collo in pectus usque dependens, sanctorum reliquiis plenum, circumtulit: atque hoc patrocinio se aduersus omnes generis pericula tutum fore credidit. [redacted]

Cùm Lutinnæ virginis corpus anno 1058. per uicos & castella FLANDRIÆ maritimæ circumferretur, paralytici, surdi, claudi, & aliis morbis detenti subitò sanati sunt. Duo [redacted] tidem cæci uento extincti, ubi ad ossa perlati sunt, [redacted] ui accensi sunt. Iacobus Meyer ex scriptis Dogonis, tum temporis Morinorum episcopi.

Ad sepulcrum MARTINI IIII. pontificis bellicosi multi cælestis dinarij delati, multi cæci perducti, muti & claudi, pristinam ualetudinem recepere. Platina.

Quo tempore Sigismundus Imp. ad reformandum Imperij statum Francofordiæ agebat, quum maximus turbo incubuisset, euersæque sunt numero felices & infelices arbores iacerent, turres ac mœnia urbium conquassarentur, cecidit lapis in ecclesia COLONIENSI insignis magnitudinis, nemo delectus, per duplicem astus testudinẽ, horrẽdo cũ strepitu & fragore, locoq; sanctarũ ex tribus Magis

Magis reliquiarum incubuit. Sed tum diuino (ut ferunt) miraculo, cessit theca ad parietem, deditq; cadenti saxo locũ. Hodiè mònstrant in ecclesia saxum non longè ab sanctis reliquiis. Cranzius lib. 11. Saxoniæ cap. 25.

[redacted]

LVDOVICVS XI. Francorũ rex summã præ se tulit religionẽ, ossa & reliquias diuorũ ubiq; uenerabundè exosculãs.

CVLTVS RESPECTV MATERIAE SIVE OBIECTI SECVNDARIVS. Sic coluntur à Christianis

HOMINES VIVI.

Puta Sacerdotes, Pontifices, alii quinin. De quibus sub loco Iustitiæ religiosæ quædam.

MORTVI. CADAVERA.

Ex loco Funeris & Sepulturæ, hinc quædam.

Duorum Ricardorum patris & filij, Normannorum ducũ, ossa è sepulcris eruta, honestiori ad altare S. Trinitatis tradita fuere sepulturæ, præsentibus Henrico rege Anglorum, & Normanniæ episcopis, anno 1163. Sigeberti continuator.

VALENTIÆ ciues in Hispania die festo S. Mathiæ summa humanitate supplicantes ad locum proficiscũtur, in quo cadauera iacent eorum, quibus crimina mortis causa fuere. Quæ siue suspensa sint, siue iaceant, suscipiunt, & feretris imposita ad sacrum locum deuehunt, ibiq; sacrificiis & orationib. honorificè sepeliunt. Marineus lib. 3. rerum Hispan.

BRVTA.

Sic quædam diuis deuota animalia coluntur, pascendo scilicet, excipiendo, blandiendo, non expellendo.

TEMPLA. DVM scilicet

EXTRVVNTVR.

Ex loco Magnificentiæ exempla hue transferantur.

D. Thomæ Apostoli corpus in urbe INDIÆ quam Malipur appellant, quæ ad regnum Narsinguæ pertinet, sepultum est, multis miraculis celebratum. Tempore quo Martinus Alfonsus Sousa, pro rege Lusitaniẽ Ioanne III. Indiã cum imperio obtinebat, fuerũt ad illũ æneæ tabulæ delatæ, in quibus erant incisæ literæ, quarum usus obsoleuerat, ita, ut nemo eas legere posset. Fuit tandem ab illo Iudæus accersitus, multis linguis eruditus, & minimè antiquitatis ignarus, qui eas tandem cum difficultate propter scripturæ antiquitatem, & linguæ parum notæ rationẽ (erat enim ex multis conflata) perlegit. Literæ autem nihil aliud in summa continebant, quàm à Rege, qui Thomę temporibus illis terris imperabat, donationem Thomæ factam, telluris certa dimensione definitæ, in qua templum extrueret. Osorius libro 3. rerum Em.

FELIX IIII. Romanus pontifex, templum Cosmæ & Damiani apud Romanum forum, quod carmen adhuc in eo scriptum indicat, ædificauit: & Saturnini basilicam uia Salaria restituit. Volater. lib. 22. Anthrop. & Platina.

PASCHALIS I. Romanus pontifex Ludouico Pio imperante, ædem Praxedis extruxit iuxta ueterem, templaq; Cæciliæ ac S. Mariæ ad præsepe restituit. Anno 820. Ibidem.

HILARIVS I. pontifex in baptisterio Constantinianæ basilicæ tria oratoria ædificauit, auro & preciosis lapidibus distinctæ, tribus sanctis dedicata, Ioanni Baptistæ, Ioanni Euangelistæ, & sanctæ Crucis: quorum ianuæ erant æneæ, auro & argento clauſæ. In oratorio autem τῶ σωῆρι erat lignum crucis auro clausum, & ornatum gemmis. Stabat & eo loci agnus aureus duarum librarum in columna onychina: ante oratorium erant columnæ mirę magnitudinis, quæ dicuntur hecaton. In fonte Ioannis erat lucerna aurea librarum, aquam fundentes: columba aurea duarum librarum. Addidit & oratorium sancti Stephani baptisterio Lateranensi. Duas quoque bibliothecas apud eundem locum ædificauit. Ad Lunam uerò monasterium in urbe struxit. Omitto dona templis oblata, quæ quidem propè infinita fuêre, ex auro, argento, marmoribus & gemmis. Platina.

SYMMACHVS I. pontifex, Theoderico regnante templa ædificauit, primùm Andreæ, prope Petri basilicam: deinde Agathæ in fundo Lardario, diui Pancratij: Syluestri quoq; & Martini, iuxta Traiani thermas. Volaterranus libro 22. Anthropologiæ, & Platina.

Quod CONSTANTINVS Magnus Maxentio superato Romæ atque in Italia instituerat, idem quoque Licinio profligato in Oriente ad Imperium suum adiuncto perficere uoluit, id est, ut ad Christianam euehendam ecclesiam primoribus in urbibus magnifica Christo sana construeret. Præstabant autem cæteris, uel ipsorum Imperatorum ibi magnam partem temporis residentium iudicio Nicomedia, Antiochia, & Alexandria: quarum prima Asiæ, secunda Orientis, tertia Aegypti caput habebatur. Hierosolymorum tamen, quæ memorabili Christi passione & admiranda resurrectione nobilitata erant, antiquior ac potior cura fuit. Cùm enim audiret, gentilium principes sepulcrum Domini ad delendam eius memoriam alrè quondam terra obruisse, atque ibi fanum Veneris extruxisse, rem indignatus, præfectis suis statim negotium dedit, ut templum illud diruerent, terrãque egererent, ac loco sepulcri detecto basilicam ibi magnifici operis conderent. Itaque ad montem Caluariæ templum splendidissimum, militibus ac prouincialibus omnibus certatim operam iussu Constantini nauantibus, ædificatum fuit. Cæterùm, quod incredibilem omnibus religionem incussit, locus ille, in quo postremùm Christus uestigia fixerat, cùm in cœlum nube sublatus est, continuari pauimento cum reliqua stratorum parte non potuit: siquidem quæcunque applicabantur, insolens humana recipere terra reiecit, marmoribus sæpe in apponentium ora excussis. Quin etiam, ut inquit S. Sulpitius, auctor huius historiæ inprimis idoneus, attriti Christo puluueris adeò perenne documentum mansit, ut uestigia etiam impressa conspicerentur: & cùm postea quotidie confluentium fides certatim Domino calcata diriperet, damnum tamen arena non sentiret, & eandem adhuc sui speciem, uelut impressis signata uestigiis, custodiret. Helena interim, honesto filij exemplo atque imitatione permota, duo alia fana extruere est adorta, unum in Bethleem, alterum in monte Oliuarum: ut non solùm mortis, sed etiam natiuitatis, & ascensionis dominicæ loca monumentis ad accendendam religionem illustribus insigniret: atque ea, filio pecuniam operamque subministrante, perfecit: atque interim puellis, quæ uirginitatem Deo deuouerant, uno in loco accumbentibus, ministrare ancillæ modo pro pietatis magnitudine iussit. Inde Crucis parte, & Titulo, & Clauis assumtis decessit Romam: omniumque occursu excepta, sanctas dominicæ passionis reliquias obtulit: quæ à pontifice & clero ea, qua decuit, reuerentia sunt acceptæ. Inde, sumtum suppeditante filio, magnificam basilicam in Palatio Sessoriano instituit, atque ibi sacri ligni portionem auro gemmisque inclusam, Titulumque ipsum Crucis, qui adhuc seruatur, dicauit. Ea basilica Hierusalem appellata, etiam ab ipsius nomine Helenianæ nomen inuenit, cùm ornamentis illustribus, tum opimis possessionibus præcipuè à Constantino affecta. Sigonius lib. 3. Imp. occid.

IVSTINIANVS Magnus Imperator Persis in Asia, Vandalis in Africa, Gothis in Italia profligatis, Constantinopoli nobilissimum & incomparabile Sophiæ (Sapientiæ Dei patris, Iesu Christo scilicet) templum extruxit, & preciosissimis lapillis, speciosissimis columnis, aliisque donariis ita auxit & ampliauit, ut primas ferè in toto Christiano orbe tenere putetur. Eius prolixam descriptionem habes apud Euagrium libro quarto, capite trigesimoprimo. Nicephorus libro decimosexto, capite uigesimo, ex Procopio, & Sigebertus. Restauauit idem etiam SS. Apostolorum templum. Item in Pega Dei genitrici templum posuit: Zonaras. Struxit & plurima alia delubra in usum uirorum, feminarum, puerorum, senum, & eorum qui uel corporis uel animi ægritudine laborarent: & opulentos addidit reditus, unde quæ ad eiusmodi pertinent, parari & instrui possent. Euagrius libro quarto, capite trigesimo, & trigesimoprimo. Cùm in tumulto Constantinopolitano incendium multas ædes absumsisset sacras, & ecclesiam magnam, quam Constantinus extrui fecerat, Iustinianus aliam maiorem & elegantiorem fecit. In cuius uestibulo columnam ingentem cum equestri statua sibi collocauit, in loco ubi prius Magni Theodosij statua argẽtea erat, quam conflauit. Cuspinianus.

BASILIVS Imp. ut se Deo cõciliaret, quia Michaelẽ Imp. occiderat, in multis locis urbis regię tẽpla erexit, in honorem S. archangeli Michaelis, qui Archistrategos Græcis dicitur, mirabili & pretioso opere. Et in ipsis templis sacellum extruxit

extruxit sumtuosum, quam ædem Nean, id est Nouam ec-
[illegible]
tus fuit, simul & in celebrandis conuiuiis [illegible] geret, & hostibus latè euãgandi copiam daret. Erexit præterea & templum in honorem cuiusdam Heliæ presbyteri Theshi[illegible] traxerat se ab Helia curru tandem igneo subuectum iri. Cu spinianus ex Zonara.

ISAACIVS Comnenus ædem S. Teclæ erexit in regia Constantinopolitana: quòd eo die, quo memoria illius celebratur, periculum quercus corruentis, patrocinio Teclæ effugisset Zonaras.

ISAACIVS Angelus ædem D. Michaelis, cœlestium copiarum archiducis, in portu sicam instauraturus, si qua in palatio marmorea tabula splendore & guttarum uarietate illustris, uel pauimentũ tegebat, uel parietes ornabãt, eò transferendam curauit. Nicetas lib. 3. de Imperio Isaacij Angeli.

CLODOVEVS Francorum rex Christianus, Argentinensem ædem instituit anno 510. Eandem Dagobertus episcopali dignitate ornauit. Cæterùm anno 1277. turris campanaria magnificẽtia & arte in Europa facilè princeps ẽdificari cœpta, architecto Eruinio à Steinbach, cui successit Ioannes Hilz Coloniensis: absoluit tandem Sueuus quidam. Stumpfius ex Nauclero.

Francorum rex DAGOBERTVS ædem D. Dionysij à fundamentis erexit, ex aliis undequaq; corradens, easq; spolians, quò hanc unam ditaret: nec quisquam ante eum inuenitur, qui patrimonij reditus annuos templis tam magnificè profuseq; donarit. Chronicon Francorum.

Francorum reges CLOTHARIVS & CHILDEBERTVS, defuncta matre Crotochilde, Vincentio ædem magnifico apparatu, in monumentum Gothicæ victoriæ posuerunt, circiter annum Domini 542. Sabellicus Enneádis 8. lib. 3. Sigebertum fratrem dictorum regum extrà mœnia sacellum illud extruxisse, & amplissimis reditibus donasse, scribit. Et addit: regem illum stolam illius martyris cum preciosis aliis & compluribus κειμηλίοις, quæ ex Hispania attulerat, sacello illi religiosè dedicasse.

GENOVEFFA uirgo Parisiensis, Catulacensem uicum, ubi diuus Dionysius morte multatus est, reuerenter frequentauit: cui basilicam quoq; uouit. Sacerdotum collegia supplex adiit, ut ex collata pecunia ædem illi facerent. At illi modò paupertatem, modò calcis inopiam causari. Contrà illa diuinitùs ecstata: Egredimini (inquit) quæso, ad pontem urbis, & quæcunq; audieritis, nunciate mihi. Egressi, dum in foro stant attenti, si quid acciperẽt, ecce subulci duo aduentantes inter se uerba faciunt. Alter: Dum suis (ait) uestigium uaganitis opertus legerem, maximam fornacem calcis inueni. Ego quoq; itidem in sylua, inquit alter. Hæc quæ audierunt stupidi sacerdotes, uirgini referunt. At illa præ gaudio in lacrymas effunditur. Quæ ubi ciuibus significata sunt, magnificè collata pecunia ædes erecta, Dionysioq; dicata. Ne sacra quidem prodigia in ædificanda basilica desuẽre. Nam quum potus fabris lignariis forrẽ deficeret, eadem accepit: quem ubi exorato numine, signo crucis expiauit, mox operãtiis plenum propinauit, parique exuberantia semper rẽdinegratus diuinitùs, eorum sitim ad consummatum usque opus expleuit. Bonfinius libro quinto, Decadis 1.

Veneti NARSETI Eunucho in Gothos exercitũ Rauennam uersus ducẽtanti, præstò fuẽre: & per æstuaria, nauibus datis, & fluuiis ponte constratis tutum iter fecẽre. Ille collaudata populi tum primùm nascẽtis industria, in facti memoriam sacella duo, si res bellicæ ex sententia cederent, uouit, & uotis parta uictoria dicauit: alterum Theodoro intra ædem auréam D. Marci (de qua sub Tit. Templa magnifica) subinde comprehensum, alterum cum uestigio uetustatis Geminiano & Menæ cœlitibus, in areæ Marcianæ fronte. Egnatius lib. 1. cap. 1. Blondus lib. 7. Dec. 1.

Bonfinius lib. 7. Decadis 1. de THEODERICO Ostgothorum in Italia rege, Ariano licẽt, memorat, quòd plurima nobilissima templa passim extruxerit.

In Modoecia THEODELINDA regina Longobardorum Agilulfi uxor, cùm Adoaldum F. peperisset, templum Ioannis baptistæ, pro se & omnibus Longobardis construxit, ut pro se apud Christum intercederent: exinde Longobardi cœperunt Ioannem inuocate. Paulus Diaconus lib. 4. cap. 7. de gestis Longobardorum. Sab lib. 5. En. 8.

LVITPRANDVS Longobardorum rex Papiæ templa plurima extruxit, additis multis prædiis. Bergomensis lib. 10. Idem sacras ædes, ubicunq; in toto regno suo uetustate collapsas comperit, pontificibus & abbatibus, ad quorum curam pertinebant, ut restaurarentur, imperauit, adhibens curam per legatos, ut imperata perficerent. Eginhardus in uita Caroli, & Vrspergensis in Chronico.

CAROLVS Magnus publica opera plurima fecit, ex quibus præcipuum est templum Deiparæ uirginis Romanæ æmulatione, adhuc toti Europę uenerabile ad aquas Granean, exaduerso Palatinæ domus, cui & porticus & proceum ædes ita circumdatæ, ita extructæ, [illegible] domo noctu erumpens, continuato incendio quatuor & [illegible] domos absumsit, uento & materia passim dissecta flammas alentibus. Versa in preces multitudo, ædem D. Iacobo uouit. Ignis eodem momento desedit, & ædes ex uoto erecta. Præsules, qui eam dedicarunt, Scuerianus Patauinus, Hilarius Altinas, Iocundus Tarui linus, & Epodion Opiterginus traduntur. Atque adeò diligens uetustas in hoc uno facto memoriæ mandando fuit, uti diem quoque natalitium urbis prodiderit, octauum uidelicet Cal. April. Egnatius lib. 6. cap. 5.

In ciuitate VENETA sexaginta & duo diuorum spectantur templa insignia, quas Plebanias nominant: uirginum Vestalium, septem & uiginti. Cœnobia fratrum (quos dicimus) totidem præclara inprimis habentur: ne Oliuolense interim D. Petro sacrum numerem, aureamque Marcianam ædem à Iustiniano Patriciaco duce institutam. Egnatius libro 1. capite 1.

MAGNVS antistes Heracliensis, diuinitùs monitus existimatur, ad templorum uaria fundamenta iacienda, quæ Venetiis hodie etiam uisuntur. Petro Oliuolensi templi primùm ab eo fundamenta iacta: D. Mariæ Formosæ extructa ædes, Seruatori in oculatissima urbis parte: D. Ioanni Baptistæ, Raphaeli archangelo, & duodenis Apostolis. Tandem in summo paupertatis ardore mortens, Venetias translatus est: illiusq; ossa in D. Hieremiæ templo hodie iacent. Egnatius lib. 4. cap. 4.

SEBASTIANVS Zianus dux Venetus, is qui Alexandrum III. contra Fridericum Imp. protexit, aureæ ædis D. Marci extruendæ & perficiendæ auctor fuit præcipuus. Sabellicus libro 7. Decadis 1.

VITEKINDVS Saxonum dux, uictus à Carolo Magno, ut iuuaret plantationem religionis Christianæ, magnam partem de arce sua ad Vuisetam, destinauit ædificandæ ecclesiæ, & episcopo Heriberto donauit: unde accepisse nomen episcopatum Myndensem, à Meo & Tuo (Min & Cua) uolunt. Cranzius lib. 1. cap. 9. in Metropoli. Anno Domini 787. ut annotatur in Chronico Saxonico.

THEODO princeps Bauariæ, uel Odilo, quem Rupertus baptizauit, episcopatum Saltzburgensem fundauit. Hartmannus Schedelius.

ARNVLFVS Imp. D. Dei genitrici templum, cum sacerdotibus ac canonicis, quod hodie magna uenerazione in Bauaria frequentissimè inuisitur, extruxit: ubi & sepultus iacet. Ottinga patria lingua nuncupatur. Cuspinianus.

HENRICVS II. Claudus cognomine, Imp. sanctissimus, cum Cunegunda uxore, Palatini Electoris F. castẽ uixit, Christũ hæredem instituit, multa monasteria & templa ædificauit: inter reliqua etiã Basileæ summum templũ ab Henrico I. extructum, uerùm anno 1021. Hunnorum rabie uastatum, & terræ motu deiectum magnificè extruxit. Stumpfius. Idẽ sedem episcopalem Bambergæ fundauit, eamq; amplissimis redditibus ditauit. Vrspergensis. Scotus an. 1007. Chronicon Bambergense. In Bauaria passim templa Vngarorum irruptione uastata, idem restituit. Aucentinus libro quinto, Annalium Boiorum.

GEYSAM Vngarorum regem, dum Christianæ religionis doctrinam suos subditos docere cogitat, & antiquitatis maiorum ceremoniis, nouæ puritatis ritus extructis templis instituere meditatur, Deus per cœlestem ex alto interpretem somnis eum consolatur, omnem sollicitudinẽ deponere, ac [illegible] o animo esse iubet: neq; cum tali cura uexari oportere [illegible] sacella dicet, sacrosanctos introducat antistites, Scythicamq; gentem à prophana religione uindicet, quando sanguine pollutas manus habeat. Neque ullo modo fas esse, infectas humano cruore manus, pias ædes erigere, orthodoxæ fidei fundamenta iacere: quæ pias tantùm & nullo facinore contemeratas expetunt. Sanctissimum ex eo filium proditurum pollicetur, qui ad hæc quæ tanti momenti sunt, à diuina benignitate est prædestinatus. Hunc etiam diuino consilio, sacrosanctum Vngariæ regem futurum, propagaturum Christi nomen inter suos, & hunc unũ plebi suæ salutem ueram parituruum. Demum admonet, se uirum sanctissimum propediem esse missurum: cuius monitis cum obtemperare iubet, quũ diuina hunc mandata delaturum, & gratissimam Deo uictimam dicaturum esse significet. Quum cœlestis in auras se recepisset interpres, Geysa repente somno experrectus immortales Deo gratias agitẽs, regnum, filiumq; futurum Christo opt. max. commẽdat, diuinum somnium cum fidelibus familiaribus communicat. Paucis post diebus sibi nunciatur, Adalbertum uirum grauissimum, Boemiæ antistitem, ac mira uitæ sanctitate præstantem propediem adfuturum, ut Vngaros à falsa religione redimat, Deiq; mandata publicamq; salutem Scythis enunciet. Hunc exemplò cum uirum Geysa fore intellexit, cuius in somnis fuerat admonitus. Obuiam ei cum ornatissima procerum pompa, & nouorum collegio sacerdotum prodiit, pontificemq; Pragensem pro dignitate accepit. Ad auertendas à prophana religione Vngarorum mentes, huius opera & oratione utitur. Multi à pristina religione deficiunt, pars magna baptismatis aquã expiatur: & in plerisq; locis ueri præpotentisq; numinis sacra celebrãtur. Ex eo tempore in Vngarica gente lux diuina latius emicuit. Bonfinius lib. 1. Decadis 2.

GEYSA prælio superato Salomone Vngarorum rege, templum diuæ Virgini pro uictoria extruxit. Vide Titulum, Victoriæ portenta.

Ex præda Giulæ deuicti, qui STEPHANVM regem Vngariæ ex sorore nepotem religionis ergò bello lacessiuerat, magnificum Albę templum constructum est: quod cum ta pon: igni conflagraret, publica enata est opinio, ideo id fieri quòd ex præda, quam Giulas per fas nefasq; corraserat, esset ædificatum. Bonfinius lib. 1. Decadis 2. Idem rex paulò post deuictis Bulgarorum copiis, amplissima spolia templis distribuit. Tertiam quoq; prædæ partem, quam idem deuicto Cupa adeptus est, postibus templi affixit. Idem.

STEPHANVS Vngariæ rex in Alba regali basilicam D. Virginis [illegible] nitidissimam ædificauit, ubi reges [illegible] Magnus [illegible] ab eadem diuo Iacobo Paulosq; dicauit ædem [illegible] dum rex operi, regio lignis, tabulis, ac ornamentis incumberet, ante quam perficeretur [illegible] mortui sunt: quę tandem ab Ladislao rege pronepote suo consummata est. Ibidem.

LADISLAVS Vngarię rex, quum post tot bella tandẽ otium peperisset: in Bihoriensi agro inter uenandum cœlesti admonetur interuuncio, ut ad Chrysium fluuium diuæ Virgini basilicam dicaret, eamq; adiecto oppido munire, quẽ locum ei gratissimum futurum esse significabat. Diuina statim mandata præstitit, magnificentissimam ædem erexit, eiq; pontificem præfecit, oppidum fundauit, Varadinumq; iussit appellari. Pontificium ædem amplissima donatione, diuini cultus gratia, exornauit. Bonfinius lib. 4. Dec. 2.

Prima ERICO Sueonum regi cura fuit de ecclesiis uel fundandis, uel redditibus sacerdotumq; numero augendis. Inter cætera uetò pietatis suæ monumenta Vpsalensem sedẽ, quæ totius regni primaria est ecclesia, à suis maioribus inchoatam, ipse magnifico labore multisq; impensis perfecit, ut testatur Ioan. Magnus lib. 19. Gothicæ historiæ. cap. 4.

CAROLVS IIII. Imp. Pragense templum diui Venceslai magnifico & miro opere ædificare cœpit, primo iacto lapide. Cuspinianus.

IO. GALEACIVS Vicecomes singulari pietatis & magnificentiæ studio, Carthusiæ templum construxit ad quatuor lapidem à Ticinensi patria arce, ubi feratum septa terminantur, additis in alimenta sacerdotum latifundiis. Iouius in Ioanne Galeacio.

ALPHONSVS Castus, rex Hispaniarum, ex manibus Maurorum, quorum millia septuaginta in acie cecidit, duas erexit ecclesias, Orientenensem & Asturinensem. Ritius lib. 2. de Regibus Hispaniæ.

CASIMIRVS II. Polonorum rex templum corporis Christi ædificat. Vide Tit. Sacra profanando irreligiosè tractata.

CONSECRANTVR.

D. BENEDICTVS, Casinum ueniens, templum Apollinis Ioanni Baptistæ dedicauit. Volat. lib. 21. Anthrop.

BONIFACIVS IIII. templum sanctæ Marię rotundę (quod ueteres Pantheon, à M. Agrippa conditum, quia Cybeli & omnibus diis commune esset) à Phoca Imperatore obtinuit, consecrauitque 4. idus Maij, in honorem beatæ Virginis omniumque Martyrum, erectis priùs gentium simulactis, lustratoq; templo. Calendis Nouembris ibi instituit solennitatem omnium Martyrum: unde postea uirgo ad Martyres dictũ fuit. postea crescente religione omnium Sanctorũ appellari cœpit. Anno Domini 607. Sigeber. in Chronicis. Regino, Platina. Hanc ipsam ædem, ab ædificij forma, Rotundam nunc uocant. Fuit id ipsum laminis argenteis tectum, sed illas postea abstulit Constans Imperator. Sabellicus Enneadis octauæ lib. 6. Petrus Præmonstratensis refert, quòd ante dedicationem eius, Christiani sæpe à dæmonibus percussi sint in illo templo: id uerò deinceps, post consecrationem eius, non amplius esse factum.

FELIX III. institut, ut templa à sólis prętulibus consecrarentur. Anno 484. Volat. lib. 22.

Mira fuit tẽpl D. DIONYSII in Lutetiæ suburbanis dedicatio. Pontificibus enim, qui ad dedicationẽ conuenerant, leprosus quidã, qui in eo tẽplo noctẽ illa excubuerat, narrauit, Christũ à se uisum, aliosq; sanctos templũ dedicãtes: iubeate

Ioannis baptistæ magnificum extruunt, & miraculose illud idem conseruatur. Vide Tit. Preces exaudiræ.

Primi VENETÆ urbis conditores (quos Patauinos fuisse aiunt) quum casas quasdam extruxissent, nec adhuc templum alicui numini dicassent, repentè ignis ex architecti [illegible] domo noctu erumpens, continuato incendio quatuor & [illegible] domos absumsit, uento & materia passim dissecta flammas alentibus. Versa in preces multitudo, ædem D. Iacobo uouit. Ignis eodem momento desedit, & ædes ex uoto erecta. Præsules, qui eam dedicarunt, Scuerianus Patauinus, Hilarius Altinas, Iocundus Tarui linus, & Epodion Opiterginus traduntur. Atque adeò diligens uetustas in hoc uno facto memoriæ mandando fuit, uti diem quoque natalitium urbis prodiderit, octauum uidelicet Cal. April. Egnatius lib. 6. cap. 5.

In ciuitate VENETA sexaginta & duo diuorum spectantur templa insignia, quas Plebanias nominant: uirginum Vestalium, septem & uiginti. Cœnobia fratrum (quos dicimus) totidem præclara inprimis habentur: ne Oliuolense interim D. Petro sacrum numerem, aureamque Marcianam ædem à Iustiniano Patriciaco duce institutam. Egnatius libro 1. capite 1.

MAGNVS antistes Heracliensis, diuinitùs monitus existimatur, ad templorum uaria fundamenta iacienda, quæ Venetiis hodie etiam uisuntur. Petro Oliuolensi templi primùm ab eo fundamenta iacta: D. Mariæ Formosæ extructa ædes, Seruatori in oculatissima urbis parte: D. Ioanni Baptistæ, Raphaeli archangelo, & duodenis Apostolis. Tandem in summo paupertatis ardore mortens, Venetias translatus est: illiusq; ossa in D. Hieremiæ templo hodie iacent. Egnatius lib. 4. cap. 4.

SEBASTIANVS Zianus dux Venetus, is qui Alexandrum III. contra Fridericum Imp. protexit, aureæ ædis D. Marci extruendæ & perficiendæ auctor fuit præcipuus. Sabellicus libro 7. Decadis 1.

VITEKINDVS Saxonum dux, uictus à Carolo Magno, ut iuuaret plantationem religionis Christianæ, magnam partem de arce sua ad Vuisetam, destinauit ædificandæ ecclesiæ, & episcopo Heriberto donauit: unde accepisse nomen episcopatum Myndensem, à Meo & Tuo (Min & Cua) uolunt. Cranzius lib. 1. cap. 9. in Metropoli. Anno Domini 787. ut annotatur in Chronico Saxonico.

THEODO princeps Bauariæ, uel Odilo, quem Rupertus baptizauit, episcopatum Saltzburgensem fundauit. Hartmannus Schedelius.

ARNVLFVS Imp. D. Dei genitrici templum, cum sacerdotibus ac canonicis, quod hodie magna uenerazione in Bauaria frequentissimè inuisitur, extruxit: ubi & sepultus iacet. Ottinga patria lingua nuncupatur. Cuspinianus.

HENRICVS II. Claudus cognomine, Imp. sanctissimus, cum Cunegunda uxore, Palatini Electoris F. castẽ uixit, Christũ hæredem instituit, multa monasteria & templa ædificauit: inter reliqua etiã Basileæ summum templũ ab Henrico I. extructum, uerùm anno 1021. Hunnorum rabie uastatum, & terræ motu deiectum magnificè extruxit. Stumpfius. Idẽ sedem episcopalem Bambergæ fundauit, eamq; amplissimis redditibus ditauit. Vrspergensis. Scotus an. 1007. Chronicon Bambergense. In Bauaria passim templa Vngarorum irruptione uastata, idem restituit. Aucentinus libro quinto, Annalium Boiorum.

GEYSAM Vngarorum regem, dum Christianæ religionis doctrinam suos subditos docere cogitat, & antiquitatis maiorum ceremoniis, nouæ puritatis ritus extructis templis instituere meditatur, Deus per cœlestem ex alto interpretem somnis eum consolatur, omnem sollicitudinẽ deponere, ac [illegible] o animo esse iubet: neq; cum tali cura uexari oportere [illegible] sacella dicet, sacrosanctos introducat antistites, Scythicamq; gentem à prophana religione uindicet, quando sanguine pollutas manus habeat. Neque ullo modo fas esse, infectas humano cruore manus, pias ædes erigere, orthodoxæ fidei fundamenta iacere: quæ pias tantùm & nullo facinore contemeratas expetunt. Sanctissimum ex eo filium proditurum pollicetur, qui ad hæc quæ tanti momenti sunt, à diuina benignitate est prædestinatus. Hunc etiam diuino consilio, sacrosanctum Vngariæ regem futurum, propagaturum Christi nomen inter suos, & hunc unũ plebi suæ salutem ueram parituruum. Demum admonet, se uirum sanctissimum propediem esse missurum: cuius monitis cum obtemperare iubet, quũ diuina hunc mandata delaturum, & gratissimam Deo uictimam dicaturum esse significet. Quum cœlestis in auras se recepisset interpres, Geysa repente somno experrectus immortales Deo gratias agitẽs, regnum, filiumq; futurum Christo opt. max. commẽdat, diuinum somnium cum fidelibus familiaribus communicat. Paucis post diebus sibi nunciatur, Adalbertum uirum grauissimum, Boemiæ antistitem, ac mira uitæ sanctitate præstantem propediem adfuturum, ut Vngaros à falsa religione redimat, Deiq; mandata publicamq; salutem Scythis enunciet. Hunc exemplò cum uirum Geysa fore intellexit, cuius in somnis fuerat admonitus. Obuiam ei cum ornatissima procerum pompa, & nouorum collegio sacerdotum prodiit, pontificemq; Pragensem pro dignitate accepit. Ad auertendas à prophana religione Vngarorum mentes, huius opera & oratione utitur. Multi à pristina religione deficiunt, pars magna baptismatis aquã expiatur: & in plerisq; locis ueri præpotentisq; numinis sacra celebrãtur. Ex eo tempore in Vngarica gente lux diuina latius emicuit. Bonfinius lib. 1. Decadis 2.

GEYSA prælio superato Salomone Vngarorum rege, templum diuæ Virgini pro uictoria extruxit. Vide Titulum, Victoriæ portenta.

Ex præda Giulæ deuicti, qui STEPHANVM regem Vngariæ ex sorore nepotem religionis ergò bello lacessiuerat, magnificum Albę templum constructum est: quod cum ta pon: igni conflagraret, publica enata est opinio, ideo id fieri quòd ex præda, quam Giulas per fas nefasq; corraserat, esset ædificatum. Bonfinius lib. 1. Decadis 2. Idem rex paulò post deuictis Bulgarorum copiis, amplissima spolia templis distribuit. Tertiam quoq; prædæ partem, quam idem deuicto Cupa adeptus est, postibus templi affixit. Idem.

STEPHANVS Vngariæ rex in Alba regali basilicam D. Virginis [illegible] nitidissimam ædificauit, ubi reges [illegible] Magnus [illegible] ab eadem diuo Iacobo Paulosq; dicauit ædem [illegible] dum rex operi, regio lignis, tabulis, ac ornamentis incumberet, ante quam perficeretur [illegible] mortui sunt: quę tandem ab Ladislao rege pronepote suo consummata est. Ibidem.

LADISLAVS Vngarię rex, quum post tot bella tandẽ otium peperisset: in Bihoriensi agro inter uenandum cœlesti admonetur interuuncio, ut ad Chrysium fluuium diuæ Virgini basilicam dicaret, eamq; adiecto oppido munire, quẽ locum ei gratissimum futurum esse significabat. Diuina statim mandata præstitit, magnificentissimam ædem erexit, eiq; pontificem præfecit, oppidum fundauit, Varadinumq; iussit appellari. Pontificium ædem amplissima donatione, diuini cultus gratia, exornauit. Bonfinius lib. 4. Dec. 2.

Prima ERICO Sueonum regi cura fuit de ecclesiis uel fundandis, uel redditibus sacerdotumq; numero augendis. Inter cætera uetò pietatis suæ monumenta Vpsalensem sedẽ, quæ totius regni primaria est ecclesia, à suis maioribus inchoatam, ipse magnifico labore multisq; impensis perfecit, ut testatur Ioan. Magnus lib. 19. Gothicæ historiæ. cap. 4.

CAROLVS IIII. Imp. Pragense templum diui Venceslai magnifico & miro opere ædificare cœpit, primo iacto lapide. Cuspinianus.

IO. GALEACIVS Vicecomes singulari pietatis & magnificentiæ studio, Carthusiæ templum construxit ad quatuor lapidem à Ticinensi patria arce, ubi feratum septa terminantur, additis in alimenta sacerdotum latifundiis. Iouius in Ioanne Galeacio.

ALPHONSVS Castus, rex Hispaniarum, ex manibus Maurorum, quorum millia septuaginta in acie cecidit, duas erexit ecclesias, Orientenensem & Asturinensem. Ritius lib. 2. de Regibus Hispaniæ.

CASIMIRVS II. Polonorum rex templum corporis Christi ædificat. Vide Tit. Sacra profanando irreligiosè tractata.

CONSECRANTVR.

D. BENEDICTVS, Casinum ueniens, templum Apollinis Ioanni Baptistæ dedicauit. Volat. lib. 21. Anthrop.

BONIFACIVS IIII. templum sanctæ Marię rotundę (quod ueteres Pantheon, à M. Agrippa conditum, quia Cybeli & omnibus diis commune esset) à Phoca Imperatore obtinuit, consecrauitque 4. idus Maij, in honorem beatæ Virginis omniumque Martyrum, erectis priùs gentium simulactis, lustratoq; templo. Calendis Nouembris ibi instituit solennitatem omnium Martyrum: unde postea uirgo ad Martyres dictũ fuit. postea crescente religione omnium Sanctorũ appellari cœpit. Anno Domini 607. Sigeber. in Chronicis. Regino, Platina. Hanc ipsam ædem, ab ædificij forma, Rotundam nunc uocant. Fuit id ipsum laminis argenteis tectum, sed illas postea abstulit Constans Imperator. Sabellicus Enneadis octauæ lib. 6. Petrus Præmonstratensis refert, quòd ante dedicationem eius, Christiani sæpe à dæmonibus percussi sint in illo templo: id uerò deinceps, post consecrationem eius, non amplius esse factum.

FELIX III. institut, ut templa à sólis prętulibus consecrarentur. Anno 484. Volat. lib. 22.

Mira fuit tẽpl D. DIONYSII in Lutetiæ suburbanis dedicatio. Pontificibus enim, qui ad dedicationẽ conuenerant, leprosus quidã, qui in eo tẽplo noctẽ illa excubuerat, narrauit, Christũ à se uisum, aliosq; sanctos templũ dedicãtes: iubeate

bente Christo, ut quod uiderat pontificibus ad dedicationem profectis referret: eiusq; rei, ne forte fides desideraretur, signum ostenderet illud, quòd esset à lepra mundatus, cutisq; ex facie, quæ tuberculis eius morbi ulcerosa esset, tota esset sublata. Ei igitur non fides tantùm est habita, sed etiam à dedicatione pontifices abstinuerunt. In rei autem memoriam, nunc quoq; detracta ex leprosi uultu cutis, aurea pyxide condita ostenditur, & dies quotannis inter solennes celebratur. Fulg. lib. 1. cap. 6.

HELINVVARDVS Mindensis episcopus, quum de consecratione maioris ecclesiæ Mindensis hæsitaret, non inueniens monumenta legitima ante se factæ consecrationis: quò solennitate maiori res gereretur, inuitasse fertur uicinarum ecclesiarum pontifices, Dudonem Paderburnensem (quem ego Popponem alio dictum reor nomine) & Drogonem Osnaburgensem, ut illi in consecratione ecclesiæ suæ principalis non dedignarentur adesse. Aderant: & rebus per omnia solenniter de more gestis, maximo cleri ac populi cõcursu, in sua quiq; redierunt. Consecrata est autem sub honore sanctorum martyrum Gorgonij, Laurentij & Alexandri, cùm annus Christi ageretur DCCCCLII. Cranzius lib. 3. Metrop. cap. 32.

EXORNANTVR.

DONVS Pp. strauit marmore atrium Basilicæ Petri, quod Paradisum appellant. Volat. lib. 22.

DAGOBERTVS Francorum rex, templum Dionysij solido argento texit, ac corpora sanctorum eò collocari fecit, condito pheretro aureo, & additis multis preciosis muneribus, eo quòd illud templum aliquando ipsi contra patris iram asylum fuerat, cùm serui, qui eum inde extrahere iussu patris uoluerant, ante sacellum fixis pedibus stupentes constitissent, nec potuissent intrare. Regino in Chronico. Nauclerus 2. Volumine.

COLVNTVR.

Speculum Vincentij lib. 18. cap. 33. narrat, ex consuetudine SEVERVM Coloniensem, summum pastorem, Dominicis diebus post matutinas preces loca sancta circuiuisse: sed quo id ritu factum sit, incertum est.

Decretum est in concilio Saligunstadiensi anno 1023. ut nemo gladium in Ecclesiam portet, regali tàtùm excepto. Statuit eadẽ Synodus, ne colloquia profana in atrio Ecclesiæ habeantur, ubi orationes & diuina tantùm fieri equũ est officia.

HYGINVS Papa materiam templorum in profanos usus conuerti prohibuit. Volat. lib. 22.

CALLINICVS patriarcha Constantinopolitanus templum Deiparæ destruere renuit. Vide Tit. Constantiæ religiosæ.

EXPIANTVR.

Templum à SACERDOTE stupro pollutum aquæ benedictæ aspersione expiari seu reconciliari debet, ut monet Alexãder III. Pp. lib. 5. Decretaliũ, Titulo 16. cap. 5. Significari.

MONASTERIA, DVM EXTRVVNTVR.

Ex loco Magnificentiæ illustretur.

PAVLA, Romana matrona, cum D. Hieronymo in Syriã profecta, quatuor illic monasteria extruxit. Virginum tria, quibus ipsa præfuit: unum uirorum, cui Hieronymus. Sic per 20. annos orando, psallendo, cõciones audiendo, deorum uitam imitata fuit.

GREGORIVS I. pontifex paternam domum in cliuo Scauri positam, non longè à Circo maximo, in monasterium redegit, quo in loco & hospites continuò accipiebat, & pauperes undiq; confluentes, cibo & potu in uita retinebat. Sex alia monasteria in Sicilia extruxit. Platina.

ELEVSIVS & MARATHONIVS, alter Cyzicenus, alter Constantinopolitanus episcopi, monasteria frequentia uirorum & mulierum institucrunt, atq; aliorum plurimorum cœtum ad se attraxerunt, ex iis qui uitam frugi & asperam perfectissimum pietatis signum esse statuunt. Suidas.

Cùm Rodoaldus dux Beneuentanus, Tarentum, Brundusiũ, ac totam Apuliam occupasset, eius uxor THEODATA mulier pientissima, ex his manubiis non longè à Beneuento basilicam in honorem beati Petri ædificauit, addito sacrarum uirginum cœnobio. Platina in Leone II.

GREGORIVS II. pontifex domum paternam mortua mãtre in honorem Agathæ Christi martyris dedicauit, eoq; loci monasterium extruxit, additis suburbanis & rusticis prediis, ad monachorum usum & commoditatem. Platina.

BENEDICTVS II. pontifex Romę beati Petri Apostoli, Laurentij martyris in Lucina, beati Valentiniani uia Flaminia, Virginis genitricis ad martyres templa magnis sumtibus restituit, eademque ophitico & porphyretico lapide, incrustatione parietum, opere tectorio & uermiculato, argenteis atque aureis uasis, uestibus inauratis, & holosericis exornauit. Platina.

PERTHARIS Longobardorum rex, religionem Benedicti & pietatem imitatus, monasterium Papiæ in honorem Agathæ Agathæ ædificauit. Platina.

Hersfeldense monasterium BONIFACIVS Moguntinus episcopus extruxit, anno Domini 736. iuxta Chronicon Quedelburgense, & Trithemium in epitome rerum Francicarum, & Schafnaburgensem. Fuldense uerò anno 742. Sigebertus in Chronico.

Selingastadij CAROLVS Magnus D. Stephano monasteriũ ædificauit, anno Domini 781. Chronicon Quedelburgense. Idem secundùm numerum alphabeti monasteria condidit, & in singulis literam auream centum librarum Turonensium collocauit. Mutius lib. 8.

DAGOBERTVS Francorum rex anno sui regni tertio, fundauit cœnobium, quod Album castrum, uel Vueissenburg dicitur, instituti Benedictini, circa annum Christi 623. Dotauit uerò & auxit anno Christi 664. ac diuo Petro & Stephano dedicauit. Irminæ filiæ suæ in palatio antiquissimo, quod Horreum dicebatur, apud Treuerenses monasterium puellarum extruxit, instinctu Modoaldi Treuerensis episcopi, qui & ipse duo monasteria in eadem urbe monialibus construxit. Tritenhemius de gestis Francorum. Sub diœcesi Treuerica, Tholegiense cœnobium sancti Mauricij, quod itidem est Benedictini instituti, fundauit, ac munificentissimè donauit: anno Christi 627. Absolutum illud est postea à filio eius Sigeberto, rege Austrasiæ. Bruschius de monast. Germaniæ.

COLVMBANVS, homo in insula Hybernia natus, atq; eximia doctrina & rigida uitæ innocẽtia notus, postquam Luxouiense monasterium constituerat, ac sanctitatem suam Francorum regibus multis modis probarat, in Italiam uenit, atq; ab Agilulfo rege Longobardorum benignè acceptus, cùm multa alia egregiæ pietatis suæ monumenta edidit, tum inprimis Mediolani agens, Arrianos, qui multi ad huc in regno erant, & uerbis, & scriptis, ipso probante Agilulfo, concidit. Sequenti uerò anno 614. cùm optionem à rege accepisset, ut ubicunq; uellet, sibi monasterium conderet, neq; de loco secum constituere incertus animi posset, ubi Bobij nomen apud regem celebrati audiuit, noua subitò loci cupiditate exarsit, atq; eum à rege poposcit. Erat autem ad regem delatum, basilicã Petri apostoli quãdam Apennini, in saltibus reperiri, locum circà soli ubertate fœcundum, aquis irriguum, copia piscium affluentem, quem ueteres Bobium ab riuo ibi fluente uocassent, non multis millibus passuum à Papia distantem. Huc igitur locum Columbanus adeptus, extemplò basilicam, quę semiruta erat, refecit, & monasterium addidit, & aduocatis monachis abbas præfuit, atq; ibi post annum interiit. Columbanum inde Attala, Attalam Bertolfus abbas est consecutus. Quos omnes inter sanctos relatos Beda prodidit, qui illorum uitas descripsit. Monasterium ab Agilulfo & posteris eius ditatum, & monachorum sanctitate, & catholicæ fidei defensione præcelluit. Sigonius lib. 1. regni Italici.

SIGEBERTVS rex de prole penitus desperans, duodecim monasteria extruxit, inter quæ Stabulaus & Malmudarium præcipua æstimantur. Sigebertus. Idem monasteriũ Yuest, ut quidam uolunt, condidit: quamuis alij Lucio regi adscribant. Polydorus lib. 4. Sãgallensis abbatia apud Helueticos, intra muros urbis sancti Galli, quæ totum comitatum Dokenburgensem sub sua potestate habet, sumtibus ac munificentiis Sigeberti Austrasiæ regis, ac Fridbergæ conjugis extructa est: quam sanctus Gallus, qui primus apud accolas illos Acronij lacus, id est Brigantinos & Arbonenses, Euangelium plantauit, à dæmonio liberauerat. Cœptum opus anno Christi 630. Bruschius in Monasteriis.

Sub Lothario Imp. anno Salutis MCXXVII. ingens Franconiæ cœnobium Cistercienfis ordinis Eboracum (aliis Loracum dicitur) condi cœptum est (quo loco corda episcoporum Herbipolensium sepeliuntur) à duobus fratribus nobilibus; BERNONE & RICHVVINO, qui castrum suum Eborchum latronum olim domicilium, diuo Bernardo dicarunt, ut domus fieret orationis, strenuè multis principibus coadiuuantibus: Potissimùm uerò annitente Conrado III. Romanorum rege, & Gertrude coniuge, priusquam regalem adepti sunt dignitatem. Cuspin.

OTHO Magnus Imp. Magdeburgi regalem abbatiam professionis Benedictinæ fundauit: sed paulo post eam in archiepiscopatum commutauit, ac monachis extra urbis mœnia, in quodam colliculo (unde postea cœnobium nomen suum accepit) locum concessit. Henricus de Erfordia.

Idem ex S. Meginrad i cella, magnificã fecit abbatiam Einsidlensem, siue Eremitarum apud Heluetios, quam amplissimis prouentibus annuis dotauit, ac pauperũ principum, comitum ac baronum receptaculum perpetuum esse iussit: ut Bruschius in Chronologia monasteriorum Germaniæ indicat.

HENRICVS II. Imp. multo labore & ære, ab Vngaris uastatæ passim per Germaniam templa cœnobiaq; restituit: & monachos, qui ob paupertatem suam professionem abiecerant, ad officium coegit. Auentinus lib. 5 Annalium.

Narrat Auentinus, VTILONEM Bauariæ principẽ (uel Odilonem, uel Theodonem) septem monasteria extruxisse, unũ Mainse, prope Mœnum, lacum Noricorum: sex in inferiori Bauaria, iuxta Danubium, lib. 3. Annalium.

VRSVS Patriciacus Venetorum dux monasterium diui Felicis ad Amianos extruxit: in quo postea sepultus est. Huius liberalitas in pauperes, & in reliquos munificentia cõmendatur. Vndeuigesimo principatus anno sponte sese abdicauit, quando prægrauante senecta parem huic curæ se nõ esse cognosceret. Egnat. lib. 4. cap. 1.

Idelstenum Canonissarum liberarum, & ab omni professione ac regula immunium, in Sueuia pulcerrimum collegium, (in quo omnibus uirginibus liberum erat egredi uicissim, & nubere, soli uerò abbatissæ propter benedictionem, integrum non erat) fundatùm & liberalissimè dotatum est, anno Christi 1126, à GISALA germana sorore Vernheri Vspergensis fundatoris, comitis de Schuuabegk & Baltzhusen. Bruschius.

D. BERNARDVS monasteria plura, quàm credibile fermè est, extruxit. Refert auctor uitæ, illum 160 monasteriorum patrem esse, lib. 5. c. 2. Trithemius in Chronico Hirsaugensi numerat 140.

BRVNO, Othonis Magni ex Ludolpho filio nepos, pontificatum Verdensem ingressus, patrimonium suum sacris rebus dicauit, indeq; in honorem B. Virginis & Ioannis Baptistæ, collegium cœlibem uitam agentium uirginum extruxit, ac plurima ecclesiæ ornamenta de suo comparauit. Cranzius in Metropoli lib. 3. cap. 36.

BONIFACIVS IIII. domum paternam in monasteriũ redegit, fundosq; suos monasterio ascripsit in monachorum usum. Platina.

ROBERTVS Hugonis, Capeti filius, Francorum rex, plurima religiosa loca extruxit. Apud Aurelià cœnobium sancti Anniani, in sylua Aquiliana S. Medardi, & sancti Leodegarij, in Viteraco castro S. Regalis, in ciuitate Syluanectensi, apud Augustodunum sancti Cassi Rauissus.

LVDOVICVS Crassus, Francorum rex, fecit cœnobium S. Victoris in suburbijs Lutetiæ. Rauissus.

Cõsueuerat RODVLPHVS Rom. rex semper sexta feria, quę dies est Veneris, passioni Christi dicatus, cum hoste manus conserere: nam S. Crucem religiosissimè uenerabatur. Votum itaq; Deo fecit, si uictoria cõtra Othocarum Bohemiæ regem potiretur, sese in honorẽ S. crucis nouum extructurum cœnobium. Othocarus castris exutus, in fuga à Stirio nobile, cuius fratrem prius iniquè decollauerat, uulneratus, nudus in Laha oppidum Austriæ delatus, expiauit: anno Salutis 1279. de eius exercitu quatuordecim millia desiderata, præter captiuos. Rex uoti reus in Tulna Austriæ oppido cœnobium monialium (quod hodie durat) extrui in honorem S. Crucis fecit, donarijsq; ac censibus dotauit. Cuspinianus.

ROBERTVS Flandriæ comes, uxori suæ Clementiæ per literas ex terra Sancta missas, anno 1098 mandauit, ut in honorem D. Andreæ cœnobium constueret: quòd is sanctus sacram lanceam, quæ iam multis seculis humo defossa iacuerat, demonstrasset peregrinis. Clementia iussis parẽs, à Baldrico episcopo & Lamberto archidiacono locum quendã in Bertferkerck iuxta Brugas impetrauit, ibiq; monasteriũ Benedictinorum extruxit. Iacobus Meyer.

CAROLVS IIII. Imp. multa collegia canonicorum ac monasteria Pragæ fundauit & erexit. Ac in Ingelheym oppido Rhenano, Moguntinensis diœcesis, Canonicorum regularium instituit collegium, ad quod soli recipiuntur Bohemi, quod hodie extat. Cuspinianus.

OSVIVS rex Anglorum, deuicto Merciorum rege Penda, primus in ea gente ecclesiæ Dei hospitia præbuit, templa ac monasteria ædificauit plurima, inter quæ præcipuum legitur in insula Certui, in quo ipse filiam suam uirginẽ abdidit, in gratiam uictoriæ à Deo cõcessæ. Beda in historia Ecclesiastica lib. 3. cap. 21. & 24. Sigebertus.

EDGARVS Anglorum rex, singulis annis quibus regnũ administrauit, nouum monachis extruxit cœnobium. Balæus centuria 2. Scriptorum Britanniæ. Quadraginta cum monasteria extruxisse, Ranulphus lib. 6. ca. 9. Polychronici scribit.

Inter reges Suecos nullius maior in extruẽdis monasteriis liberalitas fuit, quàm MAGNI Ladalaos dicti, præter id quòd ea quæ à reliquis regibus extructa erant, magnificè dotauit. Ioannes Magnus lib. 20. cap. 7.

IOANNES Boemorum rex miratus uitam Carthusiensium asperam, eos nunquã antea in Boemia uisos, Pragam, condito illis tẽplo, & benè dotato, adduxit. Dubrauius lib. 21.

DEDICANTVR, CONSECRANTVR.

Mimigardeuordẽsis ecclesiæ episcopus HERMANNVS primus instituit, dedicauit, & consecrauit monasterium & ecclesiam trans aquas, in titulum & honorem beatæ Mariæ Virginis. Quod monasterium breui ita excreuit, adeoq; factum est celebre, ut nomẽ dederit & ciuitati & episcopo: ita ut paulatim abolitum [illegible] uocabulum inceperit. Dre[illegible] Monasteriis & ciuitas & ecclesiæ Cranzius. lib. [illegible] c. 14.

REFICIVNTVR.

VVALRAMO Coloniensi archiepiscopo, eo quòd suũ antecessorem extasi correptum sepeliisset, satisfactionis loco à Pontifice impositum [illegible] collapsum aliquod reparare monasterium. Cranzius in Metropoli lib. 3. cap. 42.

COEMETERIA.

MONVMENTA SACRA.

Sepulcra itidem ut imagines non per se, sed propter eos, quorum sepulcra sunt, colunturur. Proinde ex Vit. Sanctorum corpora culta, huc ex transferantur exempla, in quibus sepulcrorum cultus occurrit.

D. GREGORIVS Pp. cõsuetudinem quantumuis uetustam, illicitam tamen, ex sua remouit ecclesia, loca sepulturæ pro pecunia uendendi, exemplũ Abrahæ & Sichimitarum imitatus: & consiliũ idipsum dedit episcopo Messanensi lib. 7. Epist. c. 4. Idem epistola 55. Ianuarium episcopum Sardiniæ uehementer reprehẽdit, quòd à Nereide clariss. femina centũ solidos pro filiæ sepultura exegerit, adeoq; de terra concessa putredini quæstum fecerit, quod ne paganus quidem Ephron Sichimita erga Abrahamũ peregrinum cõmiserit.

TEMPORA SACRA DVM INSTITVNTVR, ET OBSERVANTVR, ratione habita Temporis maioris, cuius partes sunt. Sic colitur à Christianis

ANNVS V. C. Iubileus.

BONIFACIVS IIX. Pp. anno Sal. MCCXCV, Iubileum annum instituit [illegible] & centesimo quoque anno renouari iussit, & iis, qui Romam uenirent, & suas ibi preces effunderent ad diui Petri atq; Pauli sepulcra, peccatorum omnium plenam condonationem promisit, ut populum Romanum ab inani Secularium ludorum celebratione, ad uerum solenne sacrum reduceret. Quinquagesimo post instante anno, Clemẽs VI. sanxit Iubileum celebrari L quoque anno (quum ætas hominis uix Iubileum illum C. anno attingere posset) qui uerus fuit Iubileus. an. 1345. (Volat. lib. 22.) in quo septies septem quadraginta nouem constituunt: ut proximus quinquagesimus esset uerus sabbatismus, tribuens plenam remissionem peccatorum. Eo anno tãtam fuisse hominum multitudinem Romæ scribit Petrarcha, oculata fide: ut nihil mirum fuerit ex ea colluuione ortam grauissimam pestem, quæ omnem Italiam ita exhausit, ut ex mille uix decẽ superessent. Cranzius lib. 9. Metrop. cap. 43. VRBANVS VI. Pp. Iubileum de anno quinquagesimo transtulit ad trigesimum tertiũ, quot sunt anni Christi Iubileum prædicantis: statuitq;, ut an. 1390 primùm & deinceps per trigesimum tertium seruaretur. Cranzius libro 10. Metrop. c. 21. Postremò SIXTVS IIII. Iubileum ad XXV quenq; annum reduxit, primusq; celebrauit, qui fuit annus MCCCCLXXV Salutis: id fecit, ut quæq; ætas eius muneris particeps fieret. Eo tẽpore Pontifex auream, uti uocant, portam aperiit, ad quam infinita concurrit hominum turba, consequendæ peccatorum remissionis causa. Malleolo pontifex aureo portam ferit ([illegible] Dum portam pontifex malleo percutit, opifices illã uectibus estringunt. Ibi populus, qui certatim irrumpit, eius ruinæ calcem atq; rudera studiose colligit, [illegible]

Sub NICOLAO V. anno MCCCCL. pronunciato Iubileo, tanta multitudo Romam uenit, quanta nunquam antea.

eamq; rem magnopere à Rabano monacho Theologo insigni, cheminibus & prosa laudatam fuisse. Platina, Auentinus lib.4. Bonifacius IIII. Pont. quū animaduerteret Nouembres Calendas sacras celebresque Rom. populo esse, propter insignem preclaramq; Lucii Cornelij victoriam de sociis, qua die celebres gladiatorii ludi, multaq; alia id genus spectacula ederentur ad totius ciuitatis Rom. manifestam uesaniam, quum Martem louemq;, aliaq; numina uetera subinde inuocarent: multis frustrà tentatis remediis, ut nec penitùs lasciuiendi memoria tolleretur, festum omniū Martyrum celebrandum instituit. Quo die etiam id institutum, retentumq; pertinacissimè est, ut quemadmodum populus Rom. gladiatores ipsos uulnerari interficiq; lætabundus inspiceret: sic domi suæ quisq; anserem haberet, cuius funere gaudens, exultansq; frueretur, cuius pluma lecti ipsi ad præcipuum hominis commodū, uoluptatemq; sternerentur. Egnat. lib.2. cap.1. Obtinuit idem Pantheon à Phoca Imp. & omnib. Martyrib. cōsecrauit, pòst omnibus Sanctis consecratum. Sigebertus.

Sanctorum quorundam.

Vt frequentius plebs Christiana cōueniret ad sacram concionem, & ad cultum diuinum concelebrandum, habito Lugduni antistitum conuentu, omnes illos dies, in quibus Christi gesta designantur, sanxerunt esse colendos, & alios complures constituerunt, qui Christianis perpetuò festi essent, quibus aut sancti è uita hac calamitosa in cœlum migrassent, aut aliquid in religione sanctū esset gestū. Arq; hi nempe dies his sunt diuis sacri, Stephano protomartyri, Innocētibus, Syluestro, Ioanni Baptistæ, duodecim Apostolis, Paulo Gentium doctori, Deiparæ uirgini, Laurentio, Michaeli, Martino, & communiter omnibus sanctis, quod Bonifacij quarti decretum fuit. Polyd. lib.6. cap.8. de Rerum inuentoribus.

Martyrum.

Felix I. consulens gloriæ MARTYRVM, statuit, ut in eorum memoriam annua sacra fierēt: uelut Gregorius postea super eorundem corpora ut itidē sacrificaretur, uoluit. Quod Vigilantius omnino respuendum censebat. Fertur tamen Anacletus eius rei prior fuisse auctor. Ex quo consentaneū est, ut postea Felix & rem diuinā ad martyrum memoriam faciendam decreuerit. Polyd. lib 6. de Inuent.

Defunctorum omnium.

Animarum commemoratio instituta ad secundum Nouemb. per Bonifacium 4 anno 614. Antoninus.

Odilo abbas Cluniacensis, sub Othone III. an. 992. primus inuenit festum omnium DEFVNCTORVM, post festum omnium Sanctorum. Quod institutū ad omnes Ecclesias, Ioannes decimus sextus pontifex approbauit, & obseruandum transmisit. Bergomensis lib.12. & Volat. lib.21.

D. Io. Baptistæ.

Bello III. Ligustico uictis ad Carystum Genuensibus, Veneti statuerunt eum diē inter festos solennēsq; perpetuò in Venetis habendum. Aiunt eum fuisse, quem hodie ciuitas ob IOANNIS Baptistę truncationem religiosè obseruat: quū ante id tēpus obseruari non consueuisset. Alij Victoris martyris eum fuisse tradunt. Sab. lib.3. Dec.2.

D. Petri.

Festum ad Vincula PETRI Romæ institutum, recitat Nauclerus generatione decimaquinta, uolumine secundo, tali occasione, Eudoxiam Imperatoris Theodosij posterioris cōiugem Hierosolymis Romam reuersam, & attulisse secum cathenam illam, qua sub Herode Petrus in carcere uinctus, sed tamen ab angelo liberatus fuerat: eamq; iunctam alteri cathenæ, qua idem Apostolus sub Nerone ligatus fuerat, fastam unam, ad cuius cōtactum cùm quidam Comes postea liberatus cacodæmone fuisset, institutam fuisse peculiarem celebritatem. Addit tamen, Hieronymum aliter scribere in epistola ad Eustochiū. Alii sub Syluestro, rogatu Constantini id factum annotant. Polyd. lib.6. c.8. de Rerum inuent: libellum illum Hieronymi non esse innuit.

S. Viti.

Postquam Teupulana cōiuratio Venetijs penitùs sublata est, instituit Senatus Venetus, ut eius diei æternam memoriam sacramq; pio cōstantiq; amore retineret. Inuisitur igitur ab omnibus ordinibus D. VITÆ phanum, 15 Iunij mensis die: ipsiusq; [illegible] Senatus & populus, magna cum pompa & gaudio: persolutisq; gratiis ac Deo opt. max. pacis ipsos secum redeuntes intra palatinas suas [illegible] cœpit publicis excipit epulis. Egnat. lib.5 cap.2.

D. Marinæ.

Veneti ob receptum Patauium anno 1509. paucis amè diebus à Maximiliano I. Imp. occupatum, die MARINÆ sacro, cū publica lege quotannis uelut auspicatissimum, imperijq; recuperandi initiū, festum habēt, solēmniq; ritu celebrant. Guicciardinus lib.8.

S. Dominici.

Genuenses NONAS Augusti, quibus anno 1434. Alfonsum regem Aragonum ad Caietam nauali prælio cœperant, D. Dominico sacras, solenni honore colendas instituēre. Nec multo pòst VI. Cal. Ian. D. Ioanni sacras. quōd eo die Philippi Mediolanensiū Ducis iugum excussissent, & libertatē recuperassent, anno 1436. Bracellus lib.4. bellī Hispanici.

D. Francisci.

SIXTVS IV. D. Francisci Seraphici festū celebrari iussit. Plat.

Dedicationis Ecclesiæ.

FELIX I. Pp. auctor fuit, ut cuncti eo die uicatim ferierētur, quo aliquod templum dedicaretur: uoluitq;, ut si de consecratiōne ignoratum foret, utpote uetustate deleticē nōtumentorum, denuò consecraretur. At Felix III. posthæc instituit, ut à solis episcopis dedicarentur templa, esseq; dies ille festus anniuersarius. Polyd lib.6. de Rerum inuent.

LIBRI SACRI COLVNTVR respectu.

VSVS.

DAMASVS Pp. primus Hieronymi scriptis auctoritatem dedit, cùm prius LXX interpretum scriptura tantummodò in precio essent. Nam & Biblia Hieronymi legi cœpta est, & Psalmi eiusdem fideliter ex Hebraico traducti, cùm antea apud Gallos potissimùm incompositè legerentur. Platina.

LINGVÆ.

CYRILLVS cùm Moranos Christiana religione imbuisset, ad Slauos se conuertit, ac magnam ibi quoq; Christo lucratus est multitudinem.

GREGORIVS VII. Pp. Vladislao Boemorum Duci scripsit, ac prohibuit, ne scriptura sacra uerteretur in linguam uulgarem: quōd tam arcana maiestas in ea sit, ut sensus secretorum Dei in ea deprehendi uix queat, si à natiua sua lingua ceu patria in peregrinam transferatur. Præterea nimis familiaritate & facilitate sua in contemtum abire, quę alioqui non intellecta in admirationem rapiat uulgus indoctū. Olaus lib.16. c.39.

IMAGINVM, SIMVLACRORVM cultus. Huc pertinet

ACQVISITIO.

Ex Ioannis Damasceni fide CHRISTVS ipse suam effigiem, in sui memoriam Abagaro Edessenorum toparchæ (erat ea gens ultra Euphratem) dono misit. Abagarus enim, auctore Eusebio, quum audisset Iesum innumerabilia edere miracula, quia morbo tentabatur, scripsit ad eum, supplicitet rogitans, ut se sanarum ueniret. Cui Seruator per Ananiam tabellarium, qui Abagari literas tulerat, respondit se, postquam assumtus esset, missurum unū ex suis discipulis, qui eius ualetudinem curaret. Fuit ille Tadeus unus ex septuaginta. Interim dum toparcha expectando nuncium salutis, tam moræ haud satis patiens, animi penderet, ut Damasceno placet, misit pictorem qui formam eius fingeret. Sed pictor quum ob uultus splēdorem id efficere nequiuisset, fama est Dominū admouisse ad faciem sudarium, & illi suam effigiem impressisse diuinitus, atq; mox misisse ad Abagarum, ut sic pium Regem consolaretur. Alterum id genus sudarium, dum ad mortē subeundam ducebatur, dedisse ferunt mulieri, quam profluuio sanguinis liberauerat, cui, si recentioribus credere uolumus, Veronica nomen fuit: quod, undecunq; acceptum fuerit, hodie Romæ seruatur in ædē principis Apostolorum. Item constans opinio est Lucam Euangelistam pinxisse in tabellis aliquot figuram Deiparæ uirginis: quarum una hodie adhuc Patauij seruatur. Apostolorum quoq; imagines olim formatas à Christianis, idē Eusebius eo in loco attestatur, inquiens, Sed antiquas ipsorum imagines à quibusdam conseruatas nos uidimus. Polydorus lib.6. cap.13 de Rerum inuent.

NICEPHORVS Phocas Imp. contra Agarenos expeditione suscepta, attulit secum Iesu Christi effigiem, quam ex luto reperit in Hierapoli Syriæ, & una cæsariem Baptistæ Ioannis sanguinolentam. Cuspinianus.

Constantinopoli archangelus Michael stricto gladio pro templi custode statuam habet, tenuibus calculis interpunctam. Nicetas sub Imperio Alexij Comneni. ISAACIVS Angelus

[redacted]

plis restitueretur, & Ianne patriarcha abdicare coacto, Methodius est subrogatus. Sigonius lib.5. regni Ital.

[redacted]

CONVALLVS Scotorum rex edixit, ut lummis arcibus oppidisq; saluiferæ Crucis signum appingeretur: quo admonerentur homines frequentioris Christi culturæ, quocunq; proficiscereturur, crucem argenteam cùm inscriptione, Christianorum gloria, ante se, uelut ueritissimum Christiani principis uexillum, deferri iussit: eamq;, priusquā equum ascenderet, osculatus, cum comitibus adorare consueuerat. Vetuit ne quispiam crucis figurā in pauimento pingeret sculperetue. H. Boethius lib.9.

VENERATIO, ADORATIO.

Edessa Syriæ urbs imaginē habuit Christi, quā nulla hominū manus fecerat, sed ipse Christus filius Dei Abgaro Edessæ principi olim uidere se cupiēti, facie in linteū impressa, trāsmisisse credebatur. Ad illā imaginē EDESSENI in summo iam rerū discrimine, ob Cosroen Persarum regē ciuitatem uarijs machinis oppugnantē, uersantes cōfugerūt, & ἀχειροποίητον illis imaginis beneficio sese seruari putarūt. Euagrius lib.4. c.28. ex Procopio. ROMANVS Lacapenus Imp. mantile illud diuinū, in quo imago Christi nō manu facta, quæ hodie Romæ uisitur, trāsportari curauit Cōstantinopolim, cùm antea esset in Edessa. Quæ cùm à Romanis obsideretur, & iā expugnatæ periculū immineret, ne deprēdata exureretur, Agareni qui eā tenebāt, ut se hoc periculo redimerēt, Christianis hanc sacrā imaginē concesserant. Cuspinianus. Sigebertus in Chronico, & Paulus Diaconus lib.18. rerum Romanarum, asserunt, HERACLIVM cōtra Persas bella mouentem, cōfisum fuisse imagine seu tabula, in qua Iesus erat pictus, seu Maria (ut uult Vincentius lib.23. cap.11.) [redacted] Chronico. [redacted] Genuit Theophilus Imp. ex uxore [redacted] quinq; filiolas, Theclā, Annā, Anastasiā, Pulcheriā & Mariā: quæ ad auiam THEOCTISTAM cognomine Florinā in monasterium itabant. Solebat illa puellas munusculis illectare, & sanctorum imagines puellarū capitibus admouit, easq; uenerari docuit, ex arcula eas depromens, semper nouas, & puleris colorib. adornatas, quibus oblectabantur puellulæ. Redeuntes rex pater filiolas interrogare solebat: Ecquid apud auiā fieret? quæ diceret? quæ donaret? Aliis silentib. Pulcheria infantula balbutienti ore: Mi pater, inquit, quot habet auia nostra In sua arcula Ninia (sic infans appellabat imagines) hæc capitib. nostris imponit, hæc osculamur, hæc salutamus bonis uerbis, ut docet. Imperator mox intellexit, auiam docere puellulas imaginum cultum. Interdixit itaq; filiolis, ne amplius itarent ad auiā. Nil mali tamē ausus cōtra socrum Thectisten, uel ob reuerentiā, uel ob uirtutē matronæ, quæ crebrò cum obiurgare solita, quòd opprobriis imagines afficeret, odiū subditorum concitatū iri asseuerabat constāter. Non minus ueuerabatur sanctorū simulacra & imagines Regina ipsa, quæ peculiari quodā larario sacras statuas colebat. Cùm aūt Nanus quidā Deudetus nomine, quem rex in deliciis habebat, stultulus balbutiens ad Reginā ueniret, inuenit eā sacras imagines adorantē clām marito, qui uehementer eas detestabatur. [redacted] ut homunculo illi Reginā interrogaret: Ecquid hic esset? respōdit, Thalami esse Ninia. Homunculus ille Regi prādenti narrauit: interrogatus unde ueniret, A' Mana, inquit (sic enim Reginā appellabat) quæ pulera & plura habet Ninia. Rex statim imagines suspicatus, ira concitus, ad Reginā uenit, contumelijs eā aggressus, idololatrā appellabat, uerba stulti repetēs quæ audiuit. At hæc cauta uitrū pulerē elusit. Deudetus (inquit) non simulacra apud me uidit, sed me coram specula comantem, reuerberatas imagines reddente, quas Ninia ille suspicatus, credidit. Quo commento mariti iram sedauit, & furorem compressit. Cuspinianus è Zonara.

Fertur, Saracenos hoc modo perijsse apud Constantinopolim sub Leone Isauro. In monasterio sanctæ Dei Genitricis, iuxta palatiū, prope sanctā Sophiam, erat imago beatæ Mariæ, quę tenebat infantē in brachio, quam depinxerat in tabella sanctus Lucas, cùm adhuc uiueret sancta Maria. Hæc imago uocatur Odigitria, id est deductrix: quia duobus cæcis apparuit sancta Maria, & deduxit eos ad suam Ecclesiā, eosq; illuminauit. Cum ista imagine fecerūt CONSTANTINOPOLITANI processionē omni die Martis, per [redacted] & orarent, simul & pugnarent [redacted] tuam non mergamus [redacted] sent,

sent, ille secretè imaginem tenuit sub undas: & statim procella surrexit, & omnes naues Saracenorum mersit. Vincen-[redacted]

LVD[redacted]cia Saxo[redacted] uoluptas) intentum, in loco uastæ solitudinis ad arborem, quum oraret, iussisse deponi sacrã diuæ Mariæ, quam ubiq; circumferebat, imaginem. Coram qua oratione finita, quum rex cõcitò abijsset: capellanusq; sacrorum minister, festinabundus, Imperatorẽ ut sequeretur, minùs meminisset depositæ imaginis: ubi Aulicæ sacra erant peragenda, primùm deprehendit sacram deesse imaginem: sed eam uix tandem repertam nulla ui loco mouere potuit: donec uotum monasterij ibidem extruendi Imp. fecit. Cranzius.

MEDIOLANI, Paschatis die, matres infantes suos reprentes; puerulos in tẽplũ inducũt: mox exorata diui Ambrosij precatiunculis uenia, ad Epidauium Aesculapium conuertũtur. tolluntq; sublatos ulnis in serpentẽ filios, suamq; in illum aciem dirigere cogunt, incolumitatemq; diutinam comprecati, cùm uerminosa præsertim ægritudine distorquentur: & quoniam ignara superstitionis infantia delirat, ãpsæ matres uota cõcipiunt, & soluunt. Serpentis rationem hanc reddunt. è crucis siquidem regione collocatum astruunt, ut hinc noui, illinc antiqui Testamenti, exoletaq; Mosaicæ legis mysteria præsignarẽtur. Sed ita res se habet. Anniuersarias Calẽdas Augusti, quibus uitæ solutioris intemperantia, uelut indictis Bacchanalibus, relaxatur, quoniam tollere pontifices non potuerunt, speciosissimum Cæsaris Augusti triumphũ, speciosioribus Petri uinculis implicuerunt. Sic, quoniam absolutum liberumq; eo numine fanum exaugurare, superstitiosamq; salubriorìs medelæ nouitatẽ abolere non potuerunt summi sacerdotes, meliore ueteris legis commento suffultum præmuniuere. Atlunus Historiç [redacted]lanensis sectione prima.

GERARDVS Magnus, Holsatiæ comes, à Valdemaro rege Daniæ nepote suo è sorore dux Slesuicensis creatus, victoria contra Danos clarissimus, solebat pugnaturus imaginem D. Virginis collo appensam circumferre in omnia pericula, & ter canere, Nos hac die tibi gregatos seruа Virgo. In prelio contra Christophorum Daniæ regem alteram manum imagini fertũ abscissam, à nullo denuo potuisse artifice rursus aptari: hodieq; monstrãt virgunculæ in Itzehoe eam Virginis imaginem. Cranzius lib. 9. Saxoniæ c. 10.

Cùm Magorum hæresis in Boemia inualesceret, BRETISLAVS II. rex suasu Cosmę archiepiscopi Pragẽsis instituit, ut parochi oppidatim uicatimq; domum cuiusq; oppidani, cum hymnis ac diuorum reliquijs, in peruigilio natalis Domini introirent, notarentq; diligenter eos, qui cum uenerationè ad ferendum signo S. Crucis osculum accederẽt; Christianos se esse agnoscentes, aut tanquam inimici Crucis accedere contemnerent, uel se inde furtim subducerent: quos deinde princeps, uel ipse pręsul puniebat. Dubr. lib. 9.

In singulis habitationibus apud MOSCOVITAS imagines diuorum in tabulis pictas loco honorificẽtiore positas habent, prẽcipuè autem Diui Nicolai, passionis Christi, Mariæ uirginis, & sancti Petri: hasq; maximo honore prosequuntur, [redacted] uenerantur. Cùm autem unus alium accedit, ingressus habitaculum, non statim dominũ domus salutat, sed continò caput aperiens, ubi imago sit, diligenter circumspicit: qua usa, cum magna reuerẽtia, ter se Crucis signo caput inclinãdo munit, dicens: Iesu Christe fili Dei uiui, miserere nostri: postea porrectis mutuo manibus alterutrum sese inuicẽ salutantes deosculãtur, capitaq; more patrio frequentius inclinant. Id autẽ tam uiris quàm mulieribus peculiare est, in congressu de omni consanguinitatis familia alterutrum percontari, an rectè pater, mater, uxor, filij, fratres, &c. ualeãt: post unamquamq; interrogationem, & responsionem. caput multoties inclinantes, maximeq; mutuo se inspicientes obseruant, uter magis se inclinet, & ita frequentiùs caput alternatim inclinando de honore certant. Hospes tandem discessurus, ter se signat cruce, priora uerba reuerenter proferens, & salute alternis data abit Guagninus in descriptione Moscouiæ c. 4.

IMAGINVM, SIMVLACRORVM NEGLECTVS.

tri & Andreæ Apostolorum, & partes piscis assati, & fauum mellis: & præterea multa corpora sanctorum martyrum, & ossa prophetarum, confessorum, ac uirginum. Item una de sex hydriis Cãnæ Galileę. Marineus lib. 5. rerum Hisp.

Christianis in terrã Sancta cum Saracenis pugnaturis, PONTIVS quidã abbas lanceã, qua Christi latus trãsfossũ dicebatus, episcop BETHLEHEMITANVS in pyxide lac B. Virginis prętulerũt, an. 1142. ut Sigeberti refert Cõtinuator.

Recaredus, Vestgoithorũ rex, munera S. Petro misit, ac pro iis à GREGORIO recepit crucem, in qua erat de ligno Domini, & de capillis Ioannis Baptistæ. Ipsemet testis lib. 7. Indict. 2. Epist. 126.

Anno Sal. MCCXXXIX. Spineã corona, & sacrosancta Christi passi monumẽta, quæ Balduinus Constantinopolitanus Imp. Venetis oppignerauerat, à D. LVDOVICO rege Frãcorum redemta sunt: qui apud sacrũ Palatij sacellum, quod Lutetiæ erigebat, ea deposuit, & asseruanda cõmisit. Chronicon Francorum.

Anno Domini 1103. nonis Nouemb. cùm S. Stephani dedicaretur ecclesia, hę in eam repositæ sunt reliquię. De fascijs, quibus infans in hanc lucem uirgineo partu editus inuolutus fuerat, particula lapidis de ostio sepulcri Dominici, palma quam Christus asino insidens manu tenuit, cũ Hierosolymam ingressus est: & de corpoibus multorum sanctorum. Chronicon Cassinense lib. 4.

OTHO Bãbergẽsis episcopus cõtulit monasterio S. Michaelis crucẽ auro gẽmisq; distinctã, recõdito in eo salutari sanctæ crucis ligno, alijsq; sanctorũ martyrũ reliquijs, eaq; Saluatoris crucẽ appellari uoluit, additis execrationib. ne deinceps ulla unquã necessitate à monasterio alienetur. Mar. Sc.

Sub CAROLO IV. lancea Christi, dextrũ brachium sanctæ crucis, cum uno clauo, mensale Christi, quo fertur usus in nouissima cœna, gladius Caroli magni, qui Gaudiosa dicebatur, & ossa eiusdem Caroli cum multis reliquiis, è Norimberga urbe per Carolum regẽ in Boemiam sunt translata, ac in regiam arcẽ, quæ Carlsteen dicitur, recondita. Sic paulatim explumatur aquila Cranzius lib. 8. Vandaliæ.

SINGILLATIM, PVTA

Christi Opt. Max.

EDMVNDVS rex Anglus sanguinẽ Christi in Angliam sert. Vide Tit. Christianorum monachorum ordines uarij.

THEODERICVS Flandriæ princeps, è Sacro bello domum rediens, anno 1150. portionem sacri cruoris Christi (qui ex uulneribus mortui detersus fuit) secum per Leonium abbatem Bertinicum in phiala cristallina deportauit, eamq; Brugis collocauit in æde D. Basilij. Chron. Flandriæ.

Circa annum 1157. tunica Christi inconsutilis, & subruti coloris in monasterio quodam Galliæ ARGENTOLIO ex diuina reuelatione inuenta est, quam ipsi mater, ut literæ insertæ loquebantur, parauerat. Sigeberti Continuator.

Stephanus IV. Pp. ad Ludouicum Imperatorem designatum iter in Franciam adornans, ut ipsum in Imperatorẽ inungeret, & cum eodem de tatione constituendæ Ecclesiæ consultaret: cùm Rauennam ex itinere peruenisset, ibi diuinis operatus, auido ac religioso populo sacrata Christi sandalia ostendit Sigonius lib. 4. regni Ital.

Circa annum Christi 1016. MONACHI quidã Hierosolyma reuersi, particulam lintei, quo Dominus apostolorũ pedes ante ultimam cœnam detersit, attulerunt Cassinum. Cuius rei fides cùm plurimis esset suspecta, monachi eam ardentibus imposuerunt carbonibus, quorum statim colorẽ induit linteum: sed ab iis remotum, priorem formam recepit. Chron. Cassinense lib. 2. cap. 34.

HELENA mater Constantini, anxia pro filio, cui regnũ orbis Romani cesserat, festinauit Hierosolymã, & scrutata est locũ Dominicæ passionis. Accessit ad Golgathã, & ait: Ecce locus pugnæ, ubi est victoria? Quæro uexillũ salutis, & nõ inuenio. Ego, inquit, in regnis, & crux Domini in puluere? ego in aulis, & in ruinis Christi triũphus? Aperta humo, tria patibula cõfusa reperit, quæ ruina cõtexerat, inimicus abscondérat. Redit ad Euangelij lectionẽ, inuenit, quòd in medio patibulo prælatus titulus erat, Iesus Nazarenus rex Iudæorũ. Hinc collecta est series ueritatis, titulo crux patuit salutaris. Inuenit ergo titulũ, Regẽ adorauit: nõ lignũ utiq; (quia hic gentilis est error, & uanitas impiorum) sed illũ qui pependit in ligno, scriptus in titulo. Hæc Ambrosius in oratione funebri de obitu Theodosij. At Ruffinus lib. 1. ca. 8. & Socrates lib. 1. c. 17. & Theodoretus lib. 1. cap. 18. & Sozomenus lib. 2. cap. 1. quædã addunt: nẽpe quòd titulus à cruce auulsus, non potuerit denotare crucẽ. Quamobrẽ Macarium Hierosolymorum episcopum, prẽmissa oratione ad Deum, sigillatim illas tres cruces, unam post aliam, primariæ cuidam fœminæ, iã propè uicinæ morti, imposuisse. Sulpitius Seuerus in lib. 2. sacræ historiæ: & Sozomenus lib. 2. cap. 1. & post eum Nicephorus lib. 8. cap. 29. etiam mortuo cuidam impo-

RELIQVIAE SACRAE coluntur

MVLTAE SIMVL.

In OVETANA urbe Hispanię prẽter Crucẽ, quã diuinitus angeli fecerunt, plurima memoratu digna leguntur. Illic enim colitur arca ab Apostolis ex incorruptibili materia fabricata, & mirabiliter ab urbe Hierosolymitana in Aphricam, ex Aphrica in Carthaginem nouam, ex Carthagine Hispalim, ab Hispali Toletum, & ex Toleto in Asturias ad ecclesiam sancti Saluatoris, & in locum qui dicebatur Ouetũ, translata. Quam cùm sacerdotes aperuissent, in ea multas arculas inuenerunt, alias aureas, alias argenteas, & alias eburneas. Quibus reclusis, scripta quædã uiderunt affixa, in quibus arcana multa continebantur, quę nunc in Ouetana cudoliuntur ecclesia, & peregrinis illac transeuntibus ostendũtur, prẽcipua hæc. De ligno crucis Domini, de spinis eius coronæ, de sepulcro, de sindone & tunica, de pannis in quibus Christus nascens inuolutus iacuit in præsepio, de pane cœnæ domini, item de pane quo dominus hominũ millia quinq; satiauit, de mãna quod Deus pluit filiis Israel, de terra mõtis Oliueti, in qua dominus tenuit pedes ascensurus in cœlũ, & in qua pedes tenuit quãdo Lazarum suscitauit, & de sepulcro Lazari, de lacte Virginis Dei genitricis, de capillis & uestimẽtis eius, unus de triginta denariis quib. Iudas dominũ uendidit, itẽ pallium & ornamentũ quod Regina cœli dedit Ildephonso Archiepiscopo Toletano, & de alio pallio Heliæ prophetæ, uestimentũ beati Tirsi martyris, manus sancti Stephani protomartyris, calceus dexteri pedis Apostoli sancti Petri, frons diui Ioannis Baptistæ & de eiusdẽ capillis, de ossibus sanctorũ Innocentũ, de articulis digitorũ, de ossib. trium puerorũ, Ananiæ, Azarię, & Misaelis, de capillis cũ quib. beata Maria Magdalena tersit pedes domini, de lapide quo signatũ fuit Domini sepulcrũ, de oliua quam dominus tenuit in sesto Ramis palmarũ, de petra montis Sinai supra quam Moses iciunauit, de uirga qua Moses mare rubrũ diuisit filijs Israel. Ibi sunt & sportæ Pe-

impositam aiunt, & ex recuperata ualetudine innotuisse, quæ nam esset crux Domini: & Helenam unam portionem crucis theca argentea inclusam, ad memoriã illic uisere cupientibus reliquisse: alteram autẽ Imperatori misisse: quam solus Socrates lib.1.cap.17. ex uulgari rumore & testimonio incolarum Constantinopolis asseuerat, Constantinum (ita persuasum, quòd ea ciuitas foret salua, in qua portio crucis asseruaretur) accepisse, & in sua ipsius statua condidisse, quam Cõstantinopoli in foro, de suo nomine dicto, in purpuream & mãgnam columnam collocauerit: Edixit præterea, ne quispiã deinceps eo supplicio uteretur. Helena ædificato eo in loco templo, ubi crucem repererat, abiens, tres clauos, quibus Christi corpus cruci affixum fuerat, secũ ad filium portat. Horum ille unum in frenum equi transtulit (quod nunc Mediolani spectari Fulgosius lib 1.c.1. ait) quo in prælio uteretur: alio pro cono galeæ utebatur: tertium in mare Attalicum ad compescendas sæuientis maris procellas deiecit. Platina.

COSROES Persarum rex, Hierosolymis captis, lignum Dominicæ crucis abstulit, magnũ mortalium numerum cepit, multò maiorem ferro confecit. Ad nonaginta millia hominum cæsa prodiderunt quidam. In eo temperasse, imò piè uideri potest Cosroe egisse, quòd lignum Dominicę crucis, ex Caluariæ loco, ubi ab Helena Constantini matre fuerat constitutum, in Persidem translatum, in throno statuit auro & gẽmis fabrefacto, cuius extrema superficies in similitudinem cœli circumageretur. Sabellicus lib.6.En.8.

HERACLIVS Imp. deuictis Persis Hierosolymam reuersus, enixè curauit, ut indigenæ alij alio casu in finitimas urbes delapsi, in patriam remigrarẽt, quò urbs sancta frequentiùs coleretur. Hierosolymam ingressus, lignum Dominicæ crucis à Persis redditum 14. anno postquam ablatum fuit, suis detulit humeris in Caluariæ montẽ: & cùm quasi hæsitando exitu prohiberetur, admonitus à Zacharia antistite (quẽ postliminiò reuersum receperat) ut abiecto regio cultu, inferenda cruce Christum imitaretur. Heraclius mutata ueste triumphali, auro gemmisq; intexta, nudis calcibus humiliter crucem tulit, ac reliquum uiæ confecit, in eumq; locum reposuit, unde fuerat à Persis sublata, moxq; Byzantiũ reuersus est. Festum quotãnis die 14. Sept celebratur. Cuspin.

Narrat Euagrius lib.4 cap.26. ex secundo libro Procopij de bello Persico, Apameæ Syriæ oppido, partẽ Crucis, de qua mundi Saluator suspẽsus fuit, ab homine Syro clam eò delatam, cubitali magnitudine reseruatam fuisse: quam oppidani magnam eius loci tutelam esse existimantes, religiosè uenerati, & condita ei theca lignea, auro gemmisq; exornata, tribus sacerdotibus custodiendã tradere, eamq; certa die quotannis proferre & adorare cõsueuere. In primis uerò APAMEENSIS populus, Cosroe Persarum rege cum exercitu ciuitati imminente, Thomam episcopum rogauit, ut præter solitum, sacræ crucis lignũ proferret, eamq; ciuibus adorandam & exosculandam exhiberet: ea opinione, se uisa cruce feliciùs morituros esse. Præsul motus ciuium precibus, crucis lignum ambabus manibus in sublime sublatum, circumeundo sacram ædem omnibus spectandum exhibuit, quorũ numero Euagrius quoq; se interfuisse scribit. Ea ostensa, miraculum fide & sermone maius accidisse, & salutem Apameis contigisse ferunt. Procopius lib.2.belli Persici, Euagrius, Nicephorus. Eius miraculi imago & monumentum deinde in summo templi uertice memorię causa est propositum: quod postẽ, capta à Persis urbe, cum templo & tota ciuitate igne absumtum fuit.

EPISCOPVS Meresis, loco Popponis Treuirensis, qui in Palæstinam profectus erat, perficiens ordinationem clericorum, clauum Dominico simillimũ altari imposuit, uerumq; in sinum abdidit, sed illum manantẽ sanguine restituit, terramq; cum sanguine abrasam crystallo inclusit. Catalogus Treuirensis.

BERNARDVS Antiochenus ligno Crucis milites contra hostes armauit. Idẽ Cæsariensis archiepiscopus HIEROSOLYMAM iterum deferens, magno cleri & populi tripudio excipitur. Tyrius lib.12 cap.12.

LVIPOLDVS Austriæ dux ex terra Sancta, quam religionis causa ingressus fuerat, sospes reuersus, particulam quandã de cruce Domini secum attulit, quam S. Crucis cœnobitis dedit. Cuspinianus in Austria.

MAVRICIVS Parisiorũ pontifex particulã sacræ spineæ coronæ & sacrũ clauum ad corpus Ludouici trimuli, Francorũ regis filij grauiter decumbẽtis, admouit. Quorũ beneficiò pristinę sanitati restitutus creditur. Aemyl.li.6.de Franc.

Recepta à Latinis principibus Antiochia, Andreas apostolus sacerdoti Petro Pontio, simplici uiro, apparuit: lanceamq; qua latus Christi traiectum fuerat, quæ tota diuina erat in templo D. Petro dedicato, reuelauit. Cuius inuentione ciuitas, quæ à Turcis obsessa fame premebatur, bona spe repleta, in prælium egressa, Corbanam superauit, qui

Belfech [illegible]

Nice [illegible]

[illegible]

HENRI [illegible]

IOANNES [illegible] stiani exercitus & ingens [illegible] lusium. Nili ostium, Alionolim, [illegible]

VENE [illegible]

MANV [illegible] de cruce sublatus [illegible]

Idem Leonis [illegible] tis Turcis. Cuspinianus.

HESTERIVS uir Tribunitius prope Hipponem in territorio Fussalensi, cuius armento & seruis à dæmonibus affligebantur, presbyterorum orationibus & sacrificijs ab ea peste liberatus est. Acceperat ab amico suo terrã sanctam de Hierosolymis allatam, ubi sepultus Christus die tertio resurexit: eamq; suspenderat in cubiculo suo, ne quid mali etiam ipse pateretur. At ubi domus eius ab illa infestatione purgata est, quid de illa terra fieret, cogitabat: quam diutius in cubiculo suo reuerentiæ causa habere nolebat. Fortè accidit ut D. Augustinus Hipponensis & episcopus Synicensis Maximinus in proximo essent. Eos ille ut ad se uenirent rogauit, & obtinuit. ijsq; cùm omnia retulisset, etiã hoc petiuit, ut infoderetur alicubi, atq; ibi orationum locus fieret: ubi etiam possent Christiani ad celebranda quæ Dei sunt congregari. Non restiterunt: factum est. Erat ibi iuuenis paralyticus rusticanus, qui hoc audito, petiuit à parentib. suis, ut illum ad eum locum sanctum non cunctanter afferrent. Quò cum fuisset allatus, orauit, atq; inde cõtinuò pedibus suis saluus abscessit. August. lib.22 de ciuit. Dei, c.8.

Sanctorum hominum.

ROMANIS consuetudo non est, quando sanctorũ reliquias dant, ut quicquam tangere præsumant de corpore: sed tantummodo in pyxide brandeum mittitur, atq; ad sacratissima corpora sanctorum ponitur: quod leuatum in Ecclesia, quæ sit dedicanda, debita cum ueneratione reconditur: & tantæ per hoc bidẽ uirtutes fiunt, ac si illuc specialiter corpora corpora deferrẽtur. Vnde contigit, ut Leonis papæ ieporibus, dum quidam Græci de talib. reliquijs dubitarent: prędictus põtifex hoc ipsum brandeũ allatis forficib. incisit, & ex ipsa incisiõe sanguis effluxerit. Greg. li.3 epist. c.30.

An. 473. uestis deiparæ Virginis Hierosolymis Constantinopolim est allata, & magna religione recepta, quæ apud uirginem Hebræam erat inuenta. Sigonius lib.14. Imp. occid.

PVLCERIA, Arcadij F. Virgini deiparæ nobile templum ædificauit Blachernis, in quo inclusas argenteo tabernaculo precio-

ptec[illegible]us Mariæ uestes, quas è Palæstina suis manibus tu-
li[illegible]ma cum uenerãtione posuit. Cuspinianus.

Ludo[illegible] [illegible]rasso Francorum regi, extremã CARNOTENSIB[illegible] [illegible]ritũ, cladem, clerus cum interiore D. Mariæ tunica o[illegible]ut, licq; rex placatus est. Robertus Gaguin. lib.6.

THEO[illegible]ICVS Metensis episcopus anulum ex cathena S. Petri [illegible]lim eius in sanando dæmoniaco ingentem expertus, à pontifice Vjtali III. petiit & impetrauit, eumq; ac plurima [illegible]nã sanctorum martyrum reliquias summo à se studio pu[illegible] triennium, quo operã, in Italia Othoni Magno naturat[illegible]ctas trans Alpes detulit, & Metis in ædẽ D. Vincenti[illegible]tyris à se cõstructã locauit. Sigon. lib.7. regni Ital.

De cat[illegible] ipse sanctus Paulus Apostolus in collo & in man[illegible]rat, ex quibus multa miracula in populo demon[illegible]tantur, partẽ aliquã Constantiæ Augustæ [illegible]

[illegible]

[illegible] non obtinetur. Gregorius [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

GREGORIVS IX. Pp. campanas ad Eucharistiæ confectionem adhiberi iussit. Cranzius lib. 8. Saxoniæ c. 9.

VASA SACRA. SIC coluntur

ALTARIA.

BONIFACIVS III. altaria candidis ac linteis pannis operi[illegible] [illegible] uent.

[illegible]

Λόψιν.

LVDOVICVS Boius circa annũ sal. 1513. è Gallia partim dono à rege Carolo VI. partim rapina & astu Elizabethæ reginæ, sororis suæ, in Bauariam transtulit sacra cleno dia innumera, quæ Boij XII. nuncios uocant. Auentinus lib. 7.

Φυλακὴν.

IVSTINIANVS Imp. uasa sacra & uestes nõ posse oppignorari aut alienari, nisi ob captiuorum redemptionem sanxit. l. 18. C. de sacrosanc[illegible] [illegible]lesijs. Et l. 20. C. eodem, præscriptionem centum .....orum concessit.

CYRILLVS, episcopus Hierosolymitanus, per calumniam ab Acacio (quòd cũ eo in Ariana sententia consentire noller) apud Cõstantium accusatus (quòd in maxima fame ecclesiæ ornamenta uendendo, ut pauperibus succurreret, inter cætera etiam uestem sacerdotalem preciosam uendidisset: quam deinde à mercatore mulier scenica redemisset, eamq; inter saltandũ is, qui eam ecclesiæ contulerat, agnouisset) in exilium pulsus fuit.

Δόσιν.

Illa crucis pars, quã HELENA Constantini Magni mater Hierosolymis secum in thecis argenteis detulerat, gemmis & auro distincta, in basilica Sessoriana Romæ collocata fuit. Eidem hæc munera ita: argentea candelabra quatuor, argenteri scyphi quatuor, calices aurei decem, patena argentea auro clausa librarum L. altare argẽteum C C. librarum agros quoq; circa palatium positos, Ecclesiæ dono dedit. Ex Falucis autem & Nepesino agro fundos quosdam donauit. Platina.

CAROLVS Magnus sacerdotum [illegible] ex [illegible] argento, [illegible] sacerdotalium tantam copiam [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] Sigebertus. Cranzius lib. 1. Metrop. c. 18.

ETHELVOLFVS seu Adulfus Anglorum rex, ut alii scribunt, Romam profectus, tributum beato Petro obtulit coram Leone quarto, scilicet argenteum numum de singulis domibus. Vuilhelmus lib. 2. cap. 2. de Anglis. Ranulphus uero lib. 5. cap. 30 narrat, eum cùm Romã uenisset, & suos Anglos publicè pœnitẽtes uidisset ferro uinctos ad templum ire, accessisse Pontificem, ac illam suę gentis ignominiam redemisse constitutione illa, ut de singulis domibus regni sui annuatim denarium acciperet, ac insuper quotãnis centum marcas: centũ ad luminaria Petri, & totidẽ ad Pauli, & centum papæ misisse: atq; ita impetrasse, ne Angli pœnitentes, extra patriam suam unquam uincula gestarent.

CAROLVS Magnus Compostellæ ædem D. Iacobi multis donauit muneribus, & Episcopum & Canonicos ad regulã Isidori instituit. Henricus Etford. cap. 68.

IVSTINIANVS Magnus episcopis mandauit, ne ea quæ Ecclesijs relicta sint, sibi adscribãt, sed in necessarios usus Ecclesiæ impendant: l. 43. C. de episcopis & clericis.

REDITVS. VECTIGALia sacra. Vel

DATA, CONCESSA, INSTITVTA.

ARCHIEPISCOPIS aut Metropolitanis, uti uocãt, insigne quoddam honoris atq; dignitatis confert Pontifex, è lino consectum atq; lana: id uocant pallium: redimitur a[illegible] cunia intra spacium trimestre: neq; licet archiepisc[illegible] [illegible] augurare aliquem episcopatui, nisi priùs accepto [illegible] ius est præcipuus usus in peragendis sacrificis [illegible] non traditur autem, nisi fidem & obedientiam qui [illegible] promittat per iusiurandum. Ibidem.

CONTROVERSA.

INIVRIOSVS episcopus Turonensis XV. à Martino [illegible] Clotharius rex edicto mandasset, ut omnes Ecclesi[illegible] fructuum partem fisco penderent, & plerij episc[illegible] licẽt inuito edicto subscripsissent, solus restitit: pœnas [illegible] uissimas minatus, si bona ecclesiastica attrect[illegible] Rex territus hac libertate, edictum antiqua[illegible] culpæ deprecatus est. Greg. Turon. lib. 4. cap. 1.

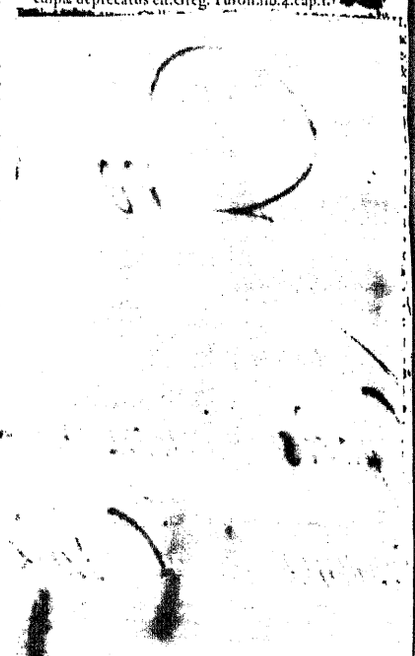

Anno 1500. quo tepore Cæsar MAXIMILIANVS I. de bello Turcarum, Imperii conuentum agebat Augustæ, decretũ fuit, mittendam esse legationem ad pontificem Alexãdrum VI. ut rempublicam ope consilioq; iuuaret, & prouentus Annatarum, hac potissimùm de causa concessos olim, in hunc usum contribueret. Sleidanus lib. 4.

SVNDENSIS urbs in solo Vandalorum, insigni circa an. sal. 1407. facinore malè inclaruit. CONRADO Bonouu pastori (qui per omnes ecclesias in ea urbe unus est) ciues nõ satis obsecundabant: oblationes minuebant, numismate minuto cupreo excogitato, quas ille aliquanto tempore collectas, in ollam conflauit, documẽti causa. Cõcilium urbis publicum (consulatum uocant) etiam rationem facti prætendere uidebatur, ne communitas sumtuosis funerationibus grauaretur, quum alter alterum funeris sumtu exuperare contenderet. Pastor, imminutionẽ sui iuris & ecclesiasticæ consuetudinis non ferens, incẽdiis, rapinis & uastationibus omnia fœdauit. Baiulos nõnullos urbanos extra urbẽ operi suo instantes, truncatis manib. & pedibus, in cruore palpitantes reliquit. Populo eã ab causam tumultuante, sed ante omnes baiuli, clerus omnis unã cogitur in domũ uestuti cremand[illegible] ex omni numero tres, ecclesiarũ triũ re[illegible] medio in foro igni iniecti sunt, q ardentib. uillis dixissent, Ecce collucent cerei funerales. Zuerinensis episcopus urbi sacris interdixit. Diu pertinaciter tulere pœnam. Sed quum supplicem nuncium Romam mitterent, ueniam postulãtes, Papa misit fratres Prædicatores, pœnitentiam pro qualitate facti cuiq; imponendi. Episcopus post eam diem nunquam in ea urbe diuinum peregit officium. Inscripta est memoria satisfactionis testudini cathedralis ecclesiæ Zuerinensis, in populi cõtumeliam. Octennio pòst Conradus pastor à Degenardo Buggenhago Marescallo in pugna cæsus est. Cranz. lib. 10. Vand. c. 11. & 27.

Orta

Orta de SACERDOTVM decumis lite apud Boemos, his conquerẽtibus fruges ex agris priùs quàm decumanus decimas æstimasset ab agricolis exportari: RVSTICIS uerò decumani ignauiam atque moram accusantibus, qui non nisi pluuia corruptas, aut à pecoribus arrosas fruges censeret: Vdalricus & Iaromirius fratres principes, hinc moderati sunt, ut aratoribus permitterẽt manipulos ex agris in aream tempestiuè asportare: sed his duntaxat, qui cum põtifice iusto precio, aut certis in singulos actus & iugera frumenti mẽsuris decidissent. Eadem lege in Moratia in pontificatu Olomucensi, quem Heliehardus episcopus una cũ Pragensi procurabat, decimas exegisse dicũtur. Dubrauius lib. 7.

BVRCARDVS Lubicensis episcopus, (qui octogenarius electus, quadraginta & uno sedit annis) causam Ecclesiæ defendit aduersus fratres mendicãtes, sepulturas liberius sibi uendicantes. Interdixit episcopus ciuitati diuinis officijs. Quum populus fratribus faueret, clerus urbe pellitur. Fratres interposita appellatione, continuarunt diuinum officium. Causa deuoluitur ad Romanã curiam. Interea uigente controuersia inter episcopum & populum, de causa fratrum, & de molarum proprietate, interdixit iterum pontifex diuinis officijs. Sed & archiepiscopus Bremensis Gisilbertus excommunicauit fratres: interdixit terminorũ suorum (ut uocant) quæstus, per districtũ suffraganeorũ Ciues absentium, tanquã eorũ cuiusq. spoliarunt & euerterũt. Episcopus cum clero anno tandem 1308 in Romana curia recepit possessionem ecclesię & prædiorum: sed ea fuere litis impendia, ut non facilè lucra damnis compensarentur. Septennio pòst idem tertiò interdixit Ecclesiæ diuinis officijs, quòd fratres minores, de ecclesia sancti Iacobi, tumulo iam extructo, & cunctis ad funeralia præparatis, cadauer rapuissent, impressione facta per ciues. Cranzius lib. 7. Vandaliæ c. 38. 44. 47. & 54.

CVLTVS CHRISTIANVS RESPECTV INSTRVMENTI CONSIDERATVS, SIVE EIVS PER quod colitur: Cùm illud uel

INSIT HOMINI, QVO AD Animum. Hue Religiosa

SVSPIRIA.

Ex Libro secundo Voluminis primi hinc quædam Christiana suspiria transferantur.

LACRYMÆ, FLETVS.

Hisce riuulis intra latentes Pœnitentiæ fontes declarantur. Proinde ex Pœnitentiæ loco illustretur.

VOTA.

Quibus facta. V. C.

Diuis.

Cùm Luitprandus rex Longobardorum reliquias Augustini ex Sardinia, à Saracenis uastata, Papiam trãsferret: & in itinere ad uillam quandam in Tiardonensi diœcesi currus subtitisset, neq; ulla ui, aut arte loco moueri posset, rex uotum uouit: si Augustinus sua ossa Ticinum fineret uehi, se illi aurẽtam sacerdotibus & cultoribus eius donaturum. Itaq; statim currus progredi cepit. Vincentius lib. 23. c. 148. Sigebertus translationis istius meminit, anno Domini 721.

Scribit Lopezius Gomara Hispanus de Ferdinando Cortesio, qui ad Indiæ Occidentalis inuentionem multum contulit, quòd cùm is morbo quasi desperato puer laboraret, PARENTES eum uouerũt duodecim Apostolis, ductaq; sorte, exierit beatus Petrus, cui solẽnes quãdã oblationes obtulerũt, aliaq; sacrificia: atq; ita puer hic seruatus est, q diũ hunc coluit, & maximis negotijs inde clarus euasit. Cardanus de Rerum uarietate lib. 16. cap. 92.

Qualia, Quæ. Verbi causa, Vouere

Nudipedalem peregrinationem.

ÆNEAS Syluius, qui postea Pius II. pontifex dictus est, legatus ab Eugenio IIII. in Scotiam missus, & graui iactatus tempestate, ex uotis persoluendis, quæ inter fluctuum æstus Virgini matri nũcupauerat, initium eius morbi contraxit, qui dolore articulorum permansit ad uitæ exitum, glacie decem millibus passuum nudis pedibus ad phanum usq; calcata, ut redire in oppidum non aliter quàm lectica potuerit. Io. Antonius Campanus in eius uita.

Templum.

NARSES eunuchus cõtra Totilam regem Gothorum ex Illyrico mouens, cum omnibus copijs Rauennam peruenit. in transitu uerò ad insulam, quæ erat in æstuario, nomine Riuoaltum adiit, atque ibi Deum precatus, duo templa se facturum, si se huius victoriæ fecisset comportem, uouit. Et quidem unum S. Theodoro martyri, alterum S. Geminiano confessori, Mutinensi quondam antistiti, ædificandum iam uoti damnatus curauit. quorũ illud hodie Venetijs in arcia S. Marci includitur, alterum è regione inuisitur in foro. Sigonius lib. 20. Imp. occid.

Equum.

CLODOVEVS Francorum rex, ad Christi fidem conuersus, consentientibus proceribus, bellum Vestgothis intulit, non solùm quia terras Francorum occupauerãt, sed quia Arianæ perfidiæ assertores erant. Cùm in eo prælio ab hostibus urgeretur, S. Martino equum, cui insidebat, uouit, si uictor euaderet. Voti compos, promissum equum precio centum aureorũ redimere uolẽs, cùm ille loco nõ moueretur, ducẽtos impendit: & equus cõfestim ducentẽ fecerat. Tũ rex iocosè, Martinus, quantum uideo, inquit, auxiliator facilis, sed mercator difficilis est. Io. Magnus lib. 16. cap. 2. & Sab. lib. 3. Enn. 10.

Quo effectu.

GODEFRIDVS in expugnatione Romæ largo haustu uini febrem contraxit: qua non continuè, sed per interualla laborauit, donec audita expeditionis Hierosolymitanæ fama, uouit se eius comitem fore, si sanitatem reciperet. Quo uoto emisso, statim uires recuperauit. Malmesbuttensis libro 4. cap. 17.

ORATIONES. HARVM Institutio.

Supplicationes siue Rogationes Latini, Græcam sequuti uocem, Litanias, & uulgò Præcessiones uocant, quòd binos præcedendo binì longo ordine sequantur, à loco ad locũ progrediendo, ac magna uoce orando. Quidam tamẽ malunt Processiones appellare, quia ea sacrificalis pompa publicè procedit. Processionũ usum iam inde à principio Christianismi fuisse, testimonio est Tertullianus libro ad Vxorem altero, & à Iudæis mutuatas satis cõstat, qui primi occurrerunt Christo ex Bethania se Hierosolymam conferenti. Harum aliæ Maiores sunt, aliæ Minores. MAMERCVS Claudianus Viennensis episcopus Minores in Gallia Salutis anno 458. instituit, quæ triduo ante Domini ascensum edunur: quo tempore rei atrocitate territis Gallis, in ipso meridie lupi feræq; aliæ urbes ingressæ in homines grassabantur, quotidieq; aut tellus mouebatur, aut de cœlo tacta loca, uel ruebant, uel comburebãtur. Alcimus Auitus Viennensis episcopus peculiari homilia, ternis dieb. ante Ascensionem celebratas, & inde in omnẽ Galliam deriuatas, ait. Sidonius eadem planè cum Auito commemorat in epistola 7. ad Mamercum: item lib 5. epistola ad Aprum. Eas haud multo pòst AGAPETVS pontifex dicitur primus constituisse in singulos Dominicos dies, in templis, uel circa templa, habendas. A' LEONE III. in Aurelianensi concilio per uniuersam ecclesiam huiusmodi supplicationes stabilitæ fuerunt. Fulgosus lib. 2. cap. 1. & Egnatius lib. 2. cap. 1. At GREGORIVS Magnus Maiores instituit, quas omnis o[illegible]dinis populus septeno ordine incedẽs alternis caneret, VI. Kalend. Maias celebrati solitas, quum per id tempus quodã morbi genere laboraretur, quo inguinibus statim tumẽ scentibus multi mortales interiẽt. Cuius pestis Paulus Diaconus causam fuisse prodit, prodigiosum Tiberis incremẽtum, quòd recedentibus inde undis, ingens serpentum numerus in urbem inuaserat, ac usq; eò aerem tabefecerat, ut inguinib. subitò tumefactis, passim homines perirẽt. Quod malũ Pelagius, in cuius loci Gregorius surrogatus postea fuit, precibus auertere conatus, ieiunium ac litanias indixit, sed & ipse inter alios interijt. Gregorius ergo multitudinem ad rem diuinam hortatus est, cõstituitq; ut ab uniuersa ciuitate supplicaretur, sed discretis ordinibus. Vt clerus uniuersus à Ioannis Baptistæ templo: prophana uirorum multitudo à diuo Marcello: monachi à Ioanne & Paulo: sanctimoniales à Cosma & Damiano: matronæ quæ in matrimonio erant, à Protomartyre: uiduæ à Vitale: puerorum & puellarum chori à Cæcilia, suppliciter procederent, atq, ubi ồmnibus esset templis supplicatum, ad ædem Virginis, cui Nouæ cõgnomentum est, omnes reuerterentur. Fetunt quum hæc pararentur, adeò pestilentiam atrociter incubuisse, ut populo in concione stante, octoginta exanimati sint. Nec Gregorij & populi supplicantis fuit

precã

preces incassum missæ. Pestilentia sensim remittēs breui extincta est. Sabellicus lib. 3. Enneadis octauæ. De ea paulo aliter Sigonius. Anno 590. dira pestilētia Romānam urbem affligēte, Letaniam Maiorem uulgò dictam, in festo S Marci celebrāri solitā, instituisse fertur D. GREGORIVS Magnus Pp. ut Feria quarta primā luce clerus, egrederetur ab æde S S. martyrum Cosmæ & Damiani cum presbyteris regionis sextæ: abbates cum monachis suis ab æde S S. martyrum Gervasii & Protasii cum presbyteris regionis quartæ: abbatissæ cum cōgregationibus suis ab æde S S. martyrum Marcellini & Petri cum presbyteris regionis primæ: omnes pueri & puellæ ab æde S S. martyrū Ioannis & Pauli cum presbyteris regionis secundæ: omnes laici ab æde S. protomartyris Stephani cum presbyteris regionis septimæ: omnes mulieres uiris orbatæ ab æde S. Euphemiæ cū presbyteris regionis quintæ: omnes coniugio sociatæ ab æde S. martyris Clementis cum presbyteris regionis tertiæ. E singulis autem ædibus in hunc modum egressi, in ædem beatæ Mariæ conuenirent, ac longis ibi fletibus & gemitibus Domino supplicantes peccatorum ueniam imploraret. Iussit quinetiam ut conuocati clericorum chori per triduum psallerent, ac Domini misericordiam inuocarent. Itaq; ab illo traditum nūc quoq; manet, ut post missarum introitum nouies Domini Christūe misericordia exposcatur. Hora igitur tertia uenerūt ipsi canentiū chori ad templū per campos Vrbis clara uoce Domini misericordiam implorantes. Dum autē populus supplices ad Deum uoces effundit, repentè octoginta homines in turba exanimes conciderunt. Gregorius haudquaquam exterritus, continuò populum monuit, ne ab obseruatione cessaret, sed multò intentiùs in studiis diuinæ precationis incumberet. Interim indies magis pestilentia sæuiebat. Ad cæteros autē casus, quibus homines fœdè passim assumebantur, hoc etiam mali accesserat, quòd multi cùm sternutarēt, alij cùm osciterent, repentè spiritum emittebant. Quod cùm sæpius euenirēt, cōsuetudo inducta est, quæ nunc etiam obseruatur, ut sternutantibus fabitem precādo, osciterantibus signum Crucis ori admouendo, præsidium quærerent. Quibus rebus permotus Gregorius, ad cætera cœlestis iræ piacula anno 591 religiosam in die Resurrectionis supplicationem instituit, atq; solennē in pompā sanctam Virginis Dei genetricis imaginem extulit. Hæc ex ore eius Lucæ Euangelistæ manu affabrè ad uiuum expressa, iam tum in æde D. Mariæ ad præsepe in Exquilijs sita, eximia populi religione conseruabatur. Factum est autem, ut imaginem ipsam, quacunq; ferretur terra, pestilentis cœli grauitate cedente, optata salubritas sequeretur. Qua de re Deo gratulantibus omnibus, ecce angelus sanctam Virginem his uocibus è cœlo alloquens est auditus: Regina cœli lætare, alleluia: Quia quem meruisti portare, alleluia: Resurrexit, sicut dixit, alleluia. Quam ubi Gregorius ambibus orationem excepit, statim diuino instinctus spiritu in hunc modum expleuit, Ora pro nobis Deum, alleluia. Exinde antiphona solennis ecclesiæ paschalis, ingumēto lætitiæ mansit. Neq; ita multò post angelus super Hadriani molem astans, ac stricdum mucronem uagina reconderet, conspectus est. Quo uiso Gregorius exhilaratus, conuersō ad populum ore, Bono omnes, inquit, animo estote: nam operatus diuinæ iræ, ac furentis iampridem pestilentiæ finis, Deo ipso annuente, ostenditur. Atq; ita, ut ille præsensit, ipse deinde morbus elanguit. Ab hac re moli S. Angeli nomen est indutum. Hæc ex Ritualibus recenset Sigonius lib. 2 regni Italiæ.

CALLISTVS III. pontifex mādauit, ut assiduo rogatu Deus flederetur, in meridie campanis signū dari fidelibus omnibus, ut orationibus eos iuuarent, qui contra Turcos continuò dimicabant. Credideritis tum ego precibus omnium Christianos, ad Bellogradum cōtra Turcos dimicantes, duce Ioanne Vaiuoda, atque etiam Ioanne Capistrano ordinis Minorū, cruceq; pro uexillo hostibus inferente, eos Bellogradum oppugnantes ingēti clade superasse. Platina.

Preces horarias sive canonicas, quas uocant, HIERONYMVS primus, Eusebio Cremonensi & plerisq; alijs, qui cū eo uixerant, instituisse fertur, quibus diuinæ in templis laudes canerentur, quas patres deinde receperunt, imitati carmen Dauidis dicentis, Septies in die laudem dixi tibi. Sunt autem qui tradant, & in primis D. Cypianus, morem celebrandi, primam, tertiam, sextam & nonam horam, à Napiele sumtum, quōd ille ter in die positis humi genibus, patrio ritu, manè, hora sexta & nona precari consueuisset. Ita, teste diuo Hieronymo, tria sunt orandi tempora: manè, id est, hora tertia, quā Spiritu sancto afflati sunt Apostoli: sexta, quum edendum est: sic Petrus Apostolus uolens cibum capere, ascendit circa horam sextam in cœnaculum orandi causa: nona, tum idē Petrus & Ioannes perrexerunt ad templum, precandi gratia. Postea PELAGIVS II (Sigeberto & Cranzio lib. 2. Metrop. 2. testibus) decreuit, ut ipse septem canonicæ horæ quotidie à sacerdōtibus recitarentur, uelut præsens remedium humanæ imbecillitati futurū, quo sicuti iustus septies in die cadit, ita per orandi curam toties resurgat. Singulis autem horis GREGORIVS præfationem dedit initium Psalmi Dauid, Deus in adiutorium meum intende, domine ad adiuuandū me festina: subiecitq; hymnū illum, Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto. Vt totidem etiam horæ in honorem Deiparæ uirginis quotidie recitarentur, instituit VRBANVS II. in concilio, quod in Gallia ad Claromontem habuit. At HIERONYMVS rogatu Damasi digessit Psalterium in septem partes, ad numerū diērum unius hebdomadæ, ut quilibet dies certū psalmorum numerum haberet, qui caneretur. Quod ita distinctum, nūc ex ipsius Damasi decreto in omnibus templis legitur. Fertur idem pontifex omniū primus (rogatu Hieronymi, teste Sigeberto) hymnum, Gloria patri, qui tribus diuinis personis redditur, ad extremū quenq; psalmum adiecisse, quem in Nicæno conuentu editum memorant. DAMASVS instituit, ut ad singulas horas canonicas recitaretur, pressa tamen uoce, Symbolum, quod ad differentiā Nicæni symboli uulgò breuius & Apostolorū appellatur: quānis certius sit, ut multi tradūt, istud, nō illud, in Niceno concilio editū. Polyd. lib. 6. c. 2. de Inuent. rerum.

GELASIVS pontifex sacramentorum præfationes & orationes cauto & limato sermone fecit. Sigeb. in Chron. an. 487.

Tricesimo imperij Theodosij anno terræmotus magni facti sunt Constantinopoli per quatuor menses, ita ut metu nimio perculsi Byzantini, extra ciuitatem in campum unà cum episcopo, qui tum Proclus erat, secederent, precibus Deo pro liberatione ab imminenti interitū supplicantes. Quadam ergo die fluctuante terra, atq; omni plebe attentūs clamāte, κύριε ἐλέησον, circa horam tertiam, omnibus uidentibus, à diuina cōtigit uirtute sustolli quendam ADOLESCENTVLVM in aera, & audire diuinam uocē admonentem, ut episcopo ac populo nunciaret, ut Litanias sic facerent, & dicerent: ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ὁ ἰσχυρός, ἅγιος ὁ ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς: Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, miserere nobis: nihil aliud apponēres. Proclus episcopus cùm sic facere populo præcepisset, terræmotus cessarunt. Theodosius toti orbi terrarum præcepit, ne hymnum hunc τρισάγιον Ecclesiæ praeteriret. Paulus Diac. lib. 14. Nicephorus lib. 14. cap. 46. & Cedrenus.

Modus orandi per roculos ligneos, quos uulgus modò Preculas, modò Paternostros appellat (ij numero, quinquaginta quinq; perforati ita ordine distinguuntur, ut post denos singuli maiusculi affigantur filo: & quot hi sunt, toties Dominicam precem, totiēs illi, toties Angelicam salutationem ter numerū meundo recitēt, terq; symbolum breuius inserāt. Et id D. Mariæ uirginis Psalterium nuncupāt) à Petro eremita Gallo, Aquitanense inuentus, qui circa annum Sal. MXC. egit cum Vrbano, ut bellum Asiaticum à Christianis Claromonte susceptum fuerit, quo Hierosolyma recepta sunt. Hodie tantus honor eiusmodi calculis accessit, ut non modò ex ligno, succino, & corallio, sed ex auro argentoq; fiant, sintq; mulieribus instar ornamenti. Polyd. lib. 5. cap. 9. de Rerum inuent. Nimirum rationem habuit ille, uitæ militaris negotiosæ simul & otiosæ, ut quantum ab hostibus carnalibus daretur otij, id contra hostes spirituales impenderetur, satius esse ratus, oratione licēt perfunctoria, quàm ludo uel fabulis tempus fallere. Cæterūm cùm nō quām multæ, sed quanta cū fide preces fiant, [illegible] ille spectare soleat: omnibus in uniuersum in omni uita cum Christo semper orandum erit, ita quidem ut preces ponderentur potius quàm numerentur.

Obseruatio.

Quidam tradunt VIRGINEM beatam, postquam à parentibus in templo cultui diuino fuit dedicata, à mane ad horā tertiam precibus, à tertia ad nonam manuum labori, tum sumto cibo à nona ad uespertum Scripturarum meditationi operam dare consueuisse. Sic illa sacris uirginibus, sicuti est humilitatis integritatisq;, & cæterarum uirtutum, ita & bene dispensandi temporis exemplum, ut scilicet nec semper orent, nec semper operentur, nec semper legant, & tamen semper hæc omnia, ne quis unquā sit otio locus. Quoniam multam malitiam (ut Ecclesiasticus inquit) docuit otiositas. Marul. lib. 2. cap. 1. & Sabell. lib. 2. cap. 4.

PAVLVS in finibus Aphricæ quingentorum monachorum quondam pater, nullo uitæ suæ die quicquam prius egit, quàm trecentas orationes genibus prouolutus Domino obtulisset: eas calculis in sinum ingerendo numerabat. Marulus lib. 2. cap. 1.

STEPHANVS presbyter Constantinopolitanus cùm totum Psalterium singulis noctibus perlegere moris haberet, atq; aliquando citius quàm consueuerat consopitus ipsum semilectum dimisisset, monitus fertur à Petro apostolo in somnis, uti suggereret, & cœptū opus intentius perficeret. Marul. lib. 2. cap. [illegible]

BO[redacted] assumit, alteras iampridem [redacted] non desiuit. Ad inferiora [redacted] prædomuit, [redacted] coronatus est. Marul. lib. 2. cap. [redacted]

ROBE[redacted] occupatus [redacted] sacerdotibus [redacted] cum, omnibus [redacted] horas suas intermitte[redacted] ruerent, statimq; [redacted] oppidum capiebatur. Platina in Ioanne XX.

VENE[redacted] cum intellexisset Carolum [redacted] Galliæ regē Neapolim [redacted] iuramentum facturum, quinetiam [redacted] adhuc diuinis ab rebus esset, ad [redacted] largitiones [redacted] esse, ad omnia templa fieri im[redacted] esse dubium [redacted] decretatum in sacrarum uirginum & [redacted] farinæ tritici [redacted] distriburæ. Idem lib. 3. [redacted] Gallorum [redacted] supplicibus, & solenni ritu placauere. Idem lib. 7. Hi[redacted]

LE[redacted] humilitatem Deiparæ uirgini [redacted] sanctificaret.

Traian[redacted] diuitiis recognoscendum. [redacted] Cuspiniano.

CA[redacted] Cùm [redacted] nimirum potirentur. Radulphus libro 3. [redacted] Chronico ita [redacted]

Bello[redacted] nes [redacted] strauit, [redacted] intercedere [redacted] esset. [redacted] Constantinopolim. Cranzius lib. 12. Vand. c. 21.

Ins[redacted] lo factum, [redacted] præstare omnium iudicio censetur, [redacted]

Ry[redacted] Nicetius. [redacted]

LECTIONES, RECITATIONES.

Fertur [redacted] ipsum Alexandrum sacerdotem [redacted] cipitus, potius more legentium quàm canentium id officium [redacted] Polyd. Vergil. in Oratione Dominicae.

CA[redacted] Mugano legendi atque psallendi disciplinam diligentissimè enarrauit: erat enim uir usu quoque admodum eruditus, quanquam ipse nec publicè legeret, nec uiri abmisse & in commune cantaret. Digito aut baculo porrecto, uel ex latere suo ad procul sedentes directo, demonstrabat quemadmodum legi uellet: & finem lectionis sono gutturis designabat, ad quem uniuersi intenti stabant, ut, siue finita sententia, siue in media distinctione significaret, finem facerent. Cranzius lib. 1. Metrop. cap. 18.

Vitas diuorum, quas Lectiones appellamus, cuilibet sanctorum festo conuenientes, PAVLVS Diaconus hortatu Caroli Magni Imp. & ISVARDVS monachus circa annum Salutis DCCC. rogatu Caroli Magni scripserunt. Polyd. lib. 6. cap. 2. de Rerum inuent. ex Sigeberto.

CANTVS.

FLAVIANVS & DIODORVS, uiri probatæ uitæ & doctrinæ, ut chori in duas partes diuisi, prios psalmos alternatim cantarent, tempore Constantij imperatoris in Ecclesia Antiochena [redacted] perceperunt in Chorum.

DA[redacted] primus [redacted] alternis psalmos caneret, & in fine Gloria patri adderetur, [redacted] quam non nemo [redacted] episcopo Antiocheno institutum fuisse putauerunt, [redacted] audiuit [redacted] nentes. Id quod [redacted] mutatus esse dicitur, qui, teste [redacted] fidelibus, distinxerit septem conuiuiisse chorus, [redacted] Vel Asaph [redacted] eorum qui psalleret. D. [redacted] ait [redacted] medio [redacted] nen [redacted] Ambrosiorum primum apud Occidentales [redacted] horret à sententia eorum qui Damaso affingunt: nam quum ambo [redacted] idem tempus [redacted] ab altero [redacted] reiciebatur [redacted] Polyd. lib. 5. cap. 9. de Inuent.

VITA[redacted] quo hymni sacri canerentur, [redacted] cum Gelasio & Gregorio [redacted] Polydorus Idem, & Cranzius lib. 2. [redacted]

PIPI[redacted] nis Go[redacted] anno [redacted] Sigeberto [redacted] post annos [redacted] Pendo esset à Roma [redacted] Carolus per can[redacted] contexit, anno [redacted] rat. Sigeberto [redacted] quatuor dūtaxat [redacted] Bonus, Petrus Mizolydius, [redacted] Onos Antiphonos vocat, in usu fuisse [redacted] patre Gregorio [redacted] Ducem à Comite diuisit, quatuor subdiuisio modorum quatuor primarum [redacted] cantores Plagios, id est obliquos nuncupauit. Nec alio consilio hoc fecit, quàm ut Ec[redacted] uerborum [illegible] ac poren tian [redacted] posteris ut scripturæ concentum [redacted] Cantorum redderentur. Cùm Græci legati Aquisgrani patriis ceremonijs [redacted] Magnus qui occulte subauscultabat, [redacted] cantus, iussit eos numeros excipi. Auentinus lib. 4. Annalium Boiorum, & Iacobus Curio lib. 2. Chronicorum.

STEPHANVS Laodicensium Episcopus, nocturnum de sancto Lamperto martyre (unus quoque uitam & passionem descripsit) cantum, item de sancta Trinitate, inuentione quoque Stephani protomartyris, dulci & regulari modulatione composuit, & suo tempore in Ecclesia cani instituit, anno 903. Sigebertus in Chron.

SILENTIVM.

PAMBO eremita annis totis XVIII. nihil locutus.

Duo MONACHI Cluniacenses silentium pertinacissimè seruauerant. Vide Tit. Constantiæ religiosæ.

DOMINICI Nazarethani, item quorundam aliorum exempla pete ex Tit. Monachorum.

H. Andres de Solis

INSIT HOMINI, QVO AD CORPUS. Huc pertinet RELIGIOSVS cultus per

ALIMENTORVM VSVM, RATIONE HABITA.

Delectus.

ELEVTHERIVS I. Pp. iussit contra Seuerianos, ne quis Christianus aliquem cibum quo uescerentur homines abominaretur. Volat. lib. 22. & Platina, anno CLXXIIX.

Bernardus in uita Caroli narrat, EPISCOPVM, qui ob ualetudinem recuperandam comederat carnem, in desperationem incidisse: unde ægrè sit liberatus consiliis & consolationibus sacerdotum.

Temporis.

Conrado II. Cæsari frater Henricus rebellans, profugit ad regem Hungariæ STEPHANVM. Is uenientem Christiana pietate suscepit, & in die Paraseeues carnes illi proposuit edendas. Horrebat ille piaculum. Tum rex in illum conuersus, Maioris, inqt, piaculi est bono fratri repugnare. Ille admonitus, rediit in gratiam fratris, & Norimbergam sponte reliquit imperio. Albertus Cranzius lib. 4. Saxoniæ, cap. 36. & lib. 4. Metrop. cap. 11.

ALIMENTORVM ABSTINENTIAM, IEIVNIVM, RESPECTV

Temporis.

APOSTOLI uolentes Christianos imitatores esse Seruatoris abstinentiæ, instituerunt XL dierum Ieiunium ante Pascha seruandum. Testis est Hieronymus in epistola ad Marcellum, aduersus Montanũ, qui plures quadragesimas seruandas prædicabat, scribens, Nos unam quadragesimã secundùm traditionem Apostolorũ, tempore nobis congruo ieiunamus, illi tres in anno faciunt quadragesimas, quasi tres passi sint Seruatores: non quo per totum annum, excepta Pentecoste, ieiunare non liceat, sed quòd aliud sit necessitate, aliud uoluntate munus offerre. Platina, & Volat. lib. 22. & alij TELESPHORO I. Pp. illud primò assignant, circa an. Domini CXXIX. At Polydori sententia falsò: qui Telesphorum auxisse tantũ dierum numerũ, non autem institui illius auctorẽ fuisse contendit, & constituisse, ut per septem hebdomadas ante pascha ieiunũ obseruaretur. Hoc temporis spacio computantur quinquaginta dies, quibus quotidie, ne uno quidem prætermisso, ieiunio corpus edomandum erat: siquidem ex decreto MELCHIADIS, circa annum CCCV. perspicuè apparet, nullos tum Dominicos dies à ieiunio uacuos fuisse: ille enim perdiu postea sanxit, ne Dominico, néue quinto hebdomadæ die ieiunũ celebraretur, quòd eos dies idolorũ cultores quasi sacros agerent. Sed hoc posterius paulatim obsoleuit. Illud uerò superius iam ante Melchiadem in usu erat, dicente Tertull. in lib. de Militis corona, die Dominico ieiunium nefas ducimus: eadem immunitate à die Paschæ, usq; ad Pentecosten gaudemus. Verùm ita fortè accidit, ut institutum iam intermissum, à Melchiade renouatum fuerit. Fuêre nonnulli, qui istiusmodi partem temporis tanquam totius anni decimã sacro ieiunio darent. Nam cùm annus cõstet ex CCCLXV diebus, ac horis sex, decima pars est XXXVI dies, & nescio quot horæ: & quia deinde quatuor dies additi sunt, ex eo nomen composuerunt, ut Quadragesima nuncupata sit. Libro 6. Diuinorũ offic. Quadragesimã uerò alij iam usq; ab initio incipiebant eo die, qui nunc est primus ipsius Quadragesimę Dominicus dies, ac ita continebat in se duos & XL dies: alij uerò à secunda feria præteritæ hebdomadæ: quod hodie Itali monachi atque Narbonenses Galli obseruant. Verùm cùm in eo XLII dierum numero sex interessent Dominici dies, quibus ex scito Melchiadis, fas nõ erat per ieiunium abstinere, ideirco D. Greg. ut quadragesimam redigeret ad XL dies ieiunio sacros, addidit ad eum ipsum numerum dies quatuor, uoluitq; feriam quartam præteritam, esse caput quadragesimæ, quam multis cùm cæremoniis, tum sacris, sanctam & celebrem fecit. Polydorus asserit APOSTOLORVM decretũ fuisse, ut tres hebdomadæ ante natalem Domini, quas Aduentum uocant, ut solennes celebrarentur: adiunxeruntque illis ieiunium, quod ali quandiu publicè seruatum ferunt, nunc uerò monachi maximè omnium obseruant.

Quarto & sexto hebdomadę die ieiunium indixerunt patres, quòd hoc die Christus fuisset cruci affixus, & eo Iudas illũ prodere animò destinasset, quod censuerat APOLLONIVS orator insignis, sicuti in Decret. Canon. est, qui imperãte Commodo solus ea tempestate martyrium passus, quia de Christianæ religionis laudibus, quod tunc capitale fuit, orationem habuisset. Testatur & de obseruatione huius ieiunij Origenes super Leuit. Polydorus lib. 8. cap. 4. de Rerum inuentoribus.

INNOCENTIVS I. instituit sabbathorum ieiunium, quòd eo die Christus Dei filius in sepulcro fuerit, eiusq; discipuli id tempus ieiunio transegêre. Sabellicus lib. 9. Enn. 7. & Platina, & Sigebertus. Anno CCCCIV.

CALLISTVS primus omnium, teste Platinà, & Sabellico libro 6. Ennead 7. instituit, ut frumenti, uini & olei gratia, ter in anno ieiunium ageretur, die præsertim sabbathi, id est, quarto mense, septimo & decimo, si incenemus annum à Martio, Hebræorum more. Inde mutato cõsilio, in quatuor partitus est anni tempora id ieiunium, in uer, æstatem, autumnum & hyemem. Quibus temporibus deinceps ratio sacrorum ordinum habita est, cùm id antea tantummodo Decembri mense fieri consueuisset. Sunt tamẽ qui Vrbano attribuant huiusmodi quatuor temporum ac ieiunij distinctionem, quæ antea hominum imperitia confundebantur. Sic utrunq; fieri potuit, ut Callistus primùm instituerit, deinde Vrbanus ieiunium in quatuor tempora digesserit. Polydorus lib. 6. c. 3. de Rerum inuen. Constituit, ut ieiunia quatuor temporum seruarentur triduo: ut, quod Iudæus in Ca[illegible] mensium facit ieiunans, id implerent Christiani ad honorem Trinitatis in quatuor uicibus, per ternos dies. ut non Iudaizaret ecclesia, illos imitando: id ipsum tamen impleret ieiunando. Cranzius, & Sigebertus anno CCXIX.

Innocentio Pontifici maximo, à Friderico Imp. uehementer exagitato, conuocata Vratislauiam episcoporum synodo, decretum, ut quinta pars redituum ecclesiasticorum ex tota Polonia in triennium ei decerneretur. Relaxauit autem tunc POLONIS partem ieiunij eius, quod est solenne cum Christianis ante Pascha. Nam cùm id totis nouem hebdomadis ueteri summorum pontificum instituto uulgò seruarent, indulsit, ut esset, deinceps hebdomadarum sex & dimidiæ. Cromerus lib. 8.

ECBERTVS Treuirorum episcopus ieiunium bannitum, tertia post Pascha hebdomade celebrandum, ob nimiam siccitatem primus instituit, an. DCCCCXXCIII. Trithemius in Hirsaugiensi Chronico.

RVTHENI in ieiunio prout in cæteris cæremoniis à Romanis discrepant, quatuorq; ieiunia magna, quibus carnibus abstinent, habent. Primò in quadragesima septem integris hebdomadis ab esu carnium abstinent. In prima hebdomada, quam nos ultimam Bacchanalium dicimus, lactariis & butyraceis cibis utuntur, eamq; Mastna, quasi Butyraceam appellant: reliquis uerò septem integris septimanis ad Pascha usq; eriã piscibus abstinent, pleriqus, cauliculis, raphano, fungisque contenti. Quidam etiam deuotiores Dominicis tantùm & Sabbathinis diebus cibum sumunt: reliquis diebus, frustulo panis in meridie confortati, ab omni cibo abstinent. Alij die Dominico, feria tertia, quinta & septima, cibis coctis uescuntur: reliquis buccella

panis cum aqua fermentata sumta, totis diebus inediã tolerant. Secundò ieiunant post octauã Pentecostes usq; ad ferias Petri & Pauli Apostolorum, appellantq; hoc ieiuniũ diũ Petri. Tertiò à prima Augusti usq; ad Assumtionẽ beatiss. uirginis Mariæ ieiunio se macerant; Quartò sex septimanis in aduentu Domini carnem & butyrum uitant, uocaturq; hoc ieiunium Philippi: incoatur enim sub festum Philippi, secundùm Ruthenicum calendarium. Guagninus.

Finis.

Viennæ Galliæ, tempore terræmotus & incendij, ieiunia indixisse MAMERCVM eius Ecclesiæ episcopum, refert Sidonius epistola ad eundem, quæ est prima libri septimi.

Sacrorum.

D. GREGORIVS Pp. quatuór primos Quadragesimæ dies Ieiunij ueluti Parasceuen esse uoluit. Ex illius proinde instituto primùm in Missa legitur illud Ioelis prophetæ secundum caput, ubi de pœnitentia agitur: deinde aliud Matthęi euangelistæ, quò ueri ieiunij modus præscribitur. Sed ante initium Missæ factum, cineres consecrantur, quibus populus aspergatur: sic nanq; apud Iudæos, eos quos maximè pœniteret, cinere cõspergi solitos, tradit Hieremias cap. 25. Deinde sacerdos imponit eos cineres super uertiicem capitis cuiusq;, dicens, Memento homo, quia puluis es, & in pulueren reuerteris. In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. Atq; hinc ea dies feria quarta Cinerũ appellatur. Postremò ut ne ocyùs, quàm ieiunium requireret, populus ad prandium aduolaret, iussum est, ut sacra omnia ad nonam usq; horam producerentur, recitatis etiam simul Vesperis, quas uocant. Quæ sanè ceremoniæ ac sacra partim D. Gregorij opera & auctoritate, partim Cabillionensis concilij decreto instituta sunt. Polydorus.

Ciborum. Nempe

Qualitatis.

Viculus marinus animal amphibium, apud SEPTENTRIONALES copiosum, carne & larido constans, scrupulũ mouit plurimis, utrũm eo tempore Quadragesimalis ieiunij sit utendum. In utranq; partem caulis allatis, necdum lite cõposita, alij simplicius & commodius asserunt, ex ipso uitulo marino sumendãm demonstrationem, ut cùm partũ fecerit in litore, si ad syluas à uenatore compulsa bellua fugerit, abstinendum eius esu esse tempore prohibito: si uerò ad aquas, securissimè ea uescendum. Pinguedine certè eius utuntur in obsoniis, loco olei: carnes instar porcinæ in uasa reconduntur. Olaus lib. 20. cap. 7.

RVTHENI omnib. diebus sabbathinis (exceptis temporib. Ieiunij) carne uescuntur. Sed feria quarta & feria sexta grande peccatũm carnibus uti credunt, ita ut si Petri & Pauli, Assumtionisq; Marię festum feria quarta uel sexta contigerit, tum ea quoq; die carnibus abstinent. Sabbatho autem carnibus non uesci peccatum putant. Guagninus in descriptione Moscouiæ.

Quantitatis.

In Monasterio Tabernensi, ubi Amos abbas mille quingentis monachis præfuit, FRATRES ad mensam cõgregati, dentibus à fronte cucullis, ita oculos regebant, ut alterum uidere comedẽrem non posset. Itaq; tantũ quilibet mebat, quantum collibuisset: & singulorum continentia singulos latebat, ne inani gloriæ daretur occasio. Marulus lib. 4. cap. 2.

MONACHI Ruthenici grauioribus ieiuniis præ cæteris oneranturq, qui aqua fermẽtata cum frustillo panis semel in die sumta contenti esse coguntur. Guagninus in Moscouia.

SE VIGILIÆ.

Mos fuit statim ab initio crescentis religionis, ut quia Seruator Christus noctu nasci uoluisset, sacerdotes nocturno tẽpore surgerent, horásq; Canonicas canerent, ac profani similiter uiri atque mulieres de media nocte surgerent, & dies præsertim Paschales agerent, pernoctantes in templo, ibiq; orarent, & die cœnæ Domini conuiuium concelebrarent, quod Dominicum conuiuiũ appellabantur; aq; eodẽ loci frequenter conuiuarentur, ubi simul inopes cibo reficiebantur. Tertullianus lib. ad Vxorem secundo, D. Hieronymus in Sermone de obseruat. Vigiliarũ. Populus imitans pastores, qui circa Bethleem atq; gregem suum nocte excubias agentes, meruerunt primi de ortu Domini cognoscere: solebat ea nocte quę diem quempiam præcessisset solennem, in templis ad sepulcra martyrum pernoctare orando, sacrosq; hymnos canendo. Quod C. Plinij testimonio comprobatur, qui quum Bithyniam prouinciam obtineret, mortus misericordia ob multitudinem Christianorum interemptorum, ad Traianum, cuius iussu ea sæuitia eruperat, scripsit, multa hominum milia quotidie obtruncari, in quibus nihil omnino sceleris inueniretur, nisi quòd essent soliti stato die ante lucem conuenire, carmenq; Christo quasi Deo

[redacted]

[redacted] tus. Sic res in aliud tempus [redacted]

[redacted]

[redacted] Domini [redacted] ne ieiunium

[redacted]

[redacted] culus [redacted]

[redacted]

[redacted] ficum illud, quod [redacted] mant, sine suspi[redacted]

lydorus lib. [redacted]

D. BERNARDVS uigilauit supra quàm homini possibile est, & conqueri solitus est, nullum tempus se pejus collocare, quàm quo dormiebat. Deinde ieiuniis, frigore, labore assiduo uetriculi uim ita fregit, ut cibum assumtum adhuc crudum continuò regereret. Auctor uitæ lib. j. c. 7.

SE PEREGRINATIONES SACRÆ.

Qui. V. G.

Reges, Principes.

CAROLVS Magnus relicto ad obsidendam Papiam auunculo Bernardo, inermis inermi comitatu Apenninum transgressus, tantumq; Italię rex extemus fiondum confecto bello emensus Romam religionis ergò uenit: id quod nemo unquam qui armatus Italiam petiuisset, fecerat. Eoq; tutius, & maiore omnium caritate uenerationeque iter faciebat. Appropinquanti, officij causa, præter ignobile mortalium uulgus, ad tria millia non cõtemnendorum hominũ, qui iridolem maiestatis Romanæ pręse ferrent, occurrerũt, gratulabundi. Præstolabatur regem Hadrianus cum sacro cœtu pro gradibus ædis Petri. Ille ubi in congressum uenit, prius pontificis pedes osculo contigit, quàm se illi complectendũ daret. Vterq; igitur & in congressu, & longiore consuetudine alteri admirationi fuit. Proceres quoq; Romani Francique comitate officiisq; inter se certarunt: simul societatem amicitiamq, iunxerunt, eosdem utrisq; socios hostesq; fore: fidemq; tacta Apostolorum ara dedẽre, accepereq;. Rex per quatriduum templa circumiuit, donauitque munificentissimè. Diem resurgenti Domino festum apud Pontificem egit. Octo dies in urbe mansit, nullis religionis liberalitatisue regiæ partibus omissis. Aemilius lib. 2.

Imperator HENRICVS II. post acceptam coronam, Cluniacum deuotionis gratia adiit. Historia Bambergensis.

OTHO II. Imp. post acceptum Romæ diadema archiangeli Michaelis ędem in Gargano monte, uotis se exoluturus, orationis gratia adiit. Blondus lib. 2. Dec. 3.

OTHO II. Imp. sepulcrum D. Adelberti Cracouiæ uisitauit, à Boleslao Poloonorum duce regis honorib. exceptus, gratitudinis ergò regium illi titulum contulit, & Romani imperij socium amicumque scripsit: deditque pro regibus insignis coronam & sceptrum & lanteã beati Mauricij, & clauũ Domini. Ea in armario Cracouiensis ecclesiæ conseruantur. Boleslaus uicissim donauit Imp. brachium D. Adelberti martyris. Cranzius lib. 2. Vandal. c. 36.

OTHO III. Imp. anno DCCCCXCIIX. Rauenna occultè cum paucis uoti soluendi causa Venetias adiit, & victoriã de Dalmatis Petro Vrseolo duci, amico scilicet hominũ, gratulatus, comiter apud eũ populo ignorãte diuertit, & filia eius è sacro fonte suscepit. Eo inde profecto, dux de Imp. apud

apud se hospitio populum docuit. Sigon. lib. 7. regni Ital. Post coronationem, in Apuliam ad sanctum Angelum oratũm abiit. Henricus de Erfordia, & Martinus in Chronico. Idem Gnisonem, urbem Poloniæ primariam, supplicandi gratia, ad Alberti tumulum profectus est. Auentinus lib. 5. Annalium Boiorum.

LVDOVICVS Iunior Francorum rex, pro se & filio Philippo rogaturus, in Angliam ad B. Thomam Cantuariensem contendit, anno MCLXXIX. Parisios reuersus obiit, anno seq. Aemilius.

HENRICVS Anglorum rex, orationis causa ad Rocam Amatoris, qui locus in Cadulcensi pago solitarius erat, proficiscitur, anno MCLXXI. Sigeberti Continuator.

BOLESLAVS III. Polonorum dux, cùm Sbigneum fratrem spurium, hominem rebellem & superbum, consilio procerum, per insidias necandũ curasset, quàmuis magnis in ornatum templorum, & in alimenta sacerdotum atq; egenorum impendiis atq; donationibus, iugiq; precatione & lacrymis, & aspero tenuiq; uictu & cultu corporis, cilicio pro uestimẽto, & cinere sese aspergens, ægrotorũmq; mendicorũm pedes subinde manibus suis abluens, admissum facinus sedulò expiaret, cùm aliis satisfaceret, tamen ipse sibi non satis faciebat, nisi & laborẽ longæ molestæq; peregrinationis adiiceret. Itaq; solenne Christianis XL dierum ieiunium, pane tantùm & aqua gustandis, cilicium induturus, cùm exegisset, paucis sacerdotibus & aliis piis hominibus comitatus, ad Ægidij tutelaris diui sui sepulcrum in Narbonensem Galliam peregrinationem priuati habitu suscepit atq; id iter magna ex parte nudis pedibus confecit, nullum templum, nullum monasterium, nullum egentium domicilium, neminem deniq; sacerdotem aut mendicum præteriens, quin liberalitatis & munificentię quippiam in eum depromeret. Quindecim dies apud diui sepulcrum ieiuniis & supplicationibus uacans, commoratus, cùm in Poloniã reuersus esset, & reliquũ illius anni tempus quieti dedisset, uere proximo in Hungariam ad D. Stephani sepulcrum alteram peregrinationem instituit, pedestri item itinere. Cromerus libro quinto.

IOANNES Brennus Hierosolymorum rex, exul in occidentẽ uenit, & uotiua peregrinatione illustrem fama sanctitateq; D. Iacobi ædem petiit: quo in itinere Castulonẽsis regis sororem Berengariam uxorem duxit. Aemilius lib. 6.

CANVTVS Daciæ & Angliæ rex, anno MXXX, & cùm regnare cœperat, XIII, uoti causa Romam petiuit, ubi à Ioanne XX. pontifice Romano benignè acceptus est. Persoluto uoto, paucis pòst diebus in Angliam incolumis rediit. Polydorus lib. 7.

ERICVS IV. rex Daniæ, ex uoto abiit Hierosolymam. Cranzius lib. 5. Daniæ.

Monachi.

ALEXIVS Romanus monachus per XVII annos peregrinatus. Vide Tit. Monachorum.

Mulieres.

PAVLÆ Romanæ uiduę, multis uirginib. & filia comitib. peregrinationem in terram Sanctam prolixè describit Hieronymus in eius Epitaphio.

D. VRSVLA cum XI millibus uirginum Romam peregrinata. Consule Tit. Martyrum.

Nobilissima uidua INGRIDIS, Scheningensis oppidi in Ostrogothia ciuis, cõtemtis mundi pompis, Hierusalẽ, Compostellam ac Romam tempore Martini IV. anno D. MCCCXXCII. peregrè profecta est. Ei à terra Sancta cum aliquot uirginibus comitibus reuertenti, diabolus, magna pompa, ac equitum caterua, ueluti potẽs dominus, illud oppidum ingrediens, proconsules ac ciues illicò in forum publicum uocatos instruxit, ut nequaquam admitterent certas mulieres ante mœnia commorantes: asserens, eas maleficas esse, sibiq; nocitissimas. Quo audito, multis sese signo sanctę Crucis munientibus, illicò in ictu oculi tota illa diabolica turma euanescere uisa est, quasi fumus. Ergo mulierem sanctã in ciuitatem receperunt. Senatus & ciuium singuli uasa argentea, quibus abundabãt, sanctæ huic mulieri, ut mansionem pro se suisq; uirginibus fabricaret, liberaliter obtulerunt. Itaq; monasterium uirginum S. Dominici ædificatum est. Comes huius uiduæ fuit quædam Mechthildis, è regno Daniæ illustris uirgo: cuius sponsus contradicentem opprimere uolens, ab altis scalis cadens, fracta ceruice subitò expirauit. Illa in medio noctis silentio aufugiens, ope uiduæ, in uirginitate usq; ad uitæ exitum permansit. Olaus lib. 6. c. 19. Septentrionalis regionum.

Cùm Europęę gentes circa annum Christi MCCCCL. qui Iubilei erat, Romam confluerent, GERMANA matrona nobilissima à Sigismundo Malatesta Ariminensium principe in Veronensium finibus rapta, & quia libidini uiuens consentire noluerat, post mortem constuprata fuit. Pontanus cap. 17. de Immanitate, & Sabellicus lib. 7. Decadis 5.

Quò peregrinentur.

ROMANÆ peregrinationi D. Gregorius occasionem dedit. Vide Tit. Corpora diuorum colere.

Circa annum MLXXII, magno numero concurrerũt homines ad S. SEBALDVM Norinbergam, & ad S. HEMERADVM Hefegunum, ut Schafnaburgensis testatur.

[redacted]

Quomodo. V. G.

Nudis pedibus.

LEO IX. Pp. Romæ agens, tertio quoque die à Lateranò in Vaticanum nudis pedib. tribus tantùm clericis comitatus, silentio noctis procedere, psallendò atq; orando, solitus erat. Sigonius lib 8. regni Ital.

BOLESLAVS Polonorum dux, exiguo sacerdotum & piorũ comitatu stipatus, in Narbonẽsi prouincia, nudis pedibus magna ex parte confecto itinere, S. Aegidij inuisit sepulcrũ, & Stephani in Hungaria, ac Gnesnæ Adelberti reliquias adiit. Cromerus lib. 5.

AENEAS Syluius legatus ab Eugenio IIII. in Scotiam missus, in graui tempestate uotum uouit Virgini matri, se nudis pedibus illius templum media hyeme per XM. passũũ perituũ. Voto soluto, podagræ initium contraxit. Io. Ant. Campanus in eius uita.

Habitu noxij.

FVLCO Andegauensis comes, sumto noxij damnatiq; habitu, duos adsciuit comites, eorumq; alteri se collo resti illaqueandum trahendumq; ad Domini monumẽtũ tradidit: alteri uirgas dedit, quibus se tergo cæsum lacerũmq; codẽ ageret, uociferantẽ, Admitte, Domine, miserum Fulconem, periurum & fugitiuum tuum. Hoc factum satis constat, sed cuiusnam periurij scelerisue expiandi causa, non liquet. Multo pòst Fulconis ex filia pronepos Fulco rex Hierosolymitanorum creatus fuit, & extincta demùm Gulielmi nothi Normannorum ducis agnatione Andegauensium comitum, eadem Fulconum familia, cognatione iuncta Gulielmi nothi stirpi, ei in regnum successit. Aemilius lib. 3.

GVLIELMVS Aquitaniæ dux triplici cinctus cathena Hierosolymam, Romam & S. Iacobum petiit. Miracula etiam edidisse dicitur. Claruit anno Domini MCLVII. Chronicon Hirsaugiense.

Preces, Donaria offerendo.

HENRICVS Leo, Saxoniæ & Bauariæ dux, anno Salutis humanæ MCLXXII. Hierosolymam profectus, sancta loca deuotus inuisit, ad Dominicum sepulcrum, ad locum Cru[redacted] [redacted]cliqua etiam Dominicæ memoriæ uestigia deuotè pro[redacted]uit, oblationes faciens non paruas. Portam crucis Christi argento uestiuit, musiuo opere parietes ornauit, ad luminaria redditus constituit, mille argenti marchas in donatiua militibus Christi dedit: uallem Iosaphat, montem Sion, Oliueti, Nazareth, Bethleem, Tabor inuisit. Omnia uerò sancta loca Henricus abbas Brunsuicẽsis lacrymis & suspiriis insignuit, sacrum implens altaris ministerium cum sacrificio, indutus cilicio, antelucano tempore, pòst matutinale expletum. Cranzius lib. 6. Saxoniæ, cap. 32.

Anno Salutis humanæ MDII. EMMANVEL Lusitaniæ rex Compostellam profectus est, ut ad D. Iacobi sepulcrũ nuncupata uota persolueret. Conimbricam quum peruenisset, & sepulcrum Alphonsi regis inuictissimi, cuius uirtute Mauri fuerunt è Lusitaniæ finibus expulsi, parum magnificè extructum cerneretur demolirí, & aliud satis amplum & magnificum ædificari iussit. Quacunque iter faciebat, pupillis & uiduis benignè consulebat, templa donis & muneribus cumulabat, scelera potentium hominum, quæ fuerant ad illum diem impunita, acerimo supplicio uindicabat. Compostellæ mansit triduo, sepulcrumque diui Iacobi singulari significatione religionis inuisit, templumque donis auxit, & lychnum argenteum singulari opere perfectum, qui perpetuò in eo luceret, appendi præcepit. Hospites, apud quos diuertebat, multis muneribus affecit: ita denique iter illud habuit, ut ubicunq; pedem poneret, & pietatis, & liberalitatis, & regiæ munificentiæ uestigia relinqueret. Osorius lib. 2. rerum Emmanuelis.

Armis.

☞ *Consule Tit. Peregrinationes sacræ.*

SVECI & Gothi Septentrionales ex pagis remotissimis ad Parochiae

Parochias baptismales profecturi, aliud genus armorum, præter balistam, gladium, & securim, non ferunt. Balistas, propter feroces bestias, ursos & lupos, qui tribus mensibus, Ianuario, Februario & Martio plus solito ferociunt. Eorum interfectorum pelles quasi pro sacrificio scabellis altarium sub pedibus celebrantis offerūtur. Et hinc est ortum, quòd maximo ac horrendo urgente frigore, super ursinam pellē stant sacerdotes celebraturi. Si uerò lupina pellis, aut lyncea, uel uulpina, aut alterius generis retibus excepta fuerit, precium eius pro cereis ecclesiæ conferitur. Gladios ferunt, ut eum uiri nullam Securcs propter arbores tempestatib. peregrinuerint, uiam sternant, excindendas, & amouendas, uel pontes supra inundatione perfractos restaurandos. Olaus lib. 18. cap. 20.

Cur peregrinentur. Causa

Orandi.

CAROLVS Magnus intra annos XLVII quater Romam ad uota persoluenda & orandum profectus est. Eginardus in uita eius: Cranzius in Saxonia lib. 2. c. 8. Quintò urbem accessit, cùm Leo Pont. III. ab æmulis ac propinquis Hadriani esset malè tractatus, ut eum liberaret. Cuspinianus.

Expiandi, Pœnitentiæ.

OFFA Merciorum rex expiandorū scelerum causa Romā profectus, Hadriano primo regnum suum uectigale fecit. Polydorus libro 4.

FRATRICIDA quidam, ab episcopo iussus est pœnitentiæ loco septem annos ad loca sanctorum peregrinari. Gregorius Turonensis de Gloria confess. c. 87.

Expugnato Vitriaco castro à LVDOVICO Francorum rege anno MCCC. in Ecclesia diuersi sexus & ætatis homines cremati sunt. Quo facto motus rex, terram Sanctam pœnitentię & precum causa adiit, ubi integrum substitit annum. Sigeberti Continuator. Idem anno MCLV. S. Iacobum in Gallicia, exinde post annos IV. montem S. Michaelis de periculo maris religionis ergò adiit. Idem.

ROBERTVS Normānię dux, pœnitens quòd fratrem uenenо necasset, uoti soluendi causa Hierosolymam profectus est. Polydorus lib. 8.

HENRICVS Leo Saxonum dux, emensis tot ciuilium in Saxonia bellorum periculis, assumtisq; itineris sociis Conrado Lubecensi episcopo, Henrico Brunsuicensi, Bertholdo Luneburgico abbatib. & Pribislao Obotritorum regulo, Guncelino Seuerinensi, & Sigfrido de Blanckenburg comitibus, pro suorum expiatione peccatorum terram Sanctam inuisit: ut Arnoldus Chronici Sclauorum continuator lib. 2. cap. 2. refert.

Quo Fructu. Ex peregrinatione

Regnum.

FVLCO Comes Andegauensis nimis infestus D. Martini prædiis, factisq; facultatibus, suscepta sacra expeditione pœnas ipse ab se exegit: nec reliquam modò impunitatem à Deo impetrauit, sed & rex Hierosolymorū effectus est. Acmilius libro 5.

Dignitas equestris.

VALDEMARVS Danorum rex, cum Etico Saxone [illegible] iuniore & ampla familia in terram Sanctam peregrinatus, peruenit ad Dominicum sepulcrum: ibi de manu Erici ducis factus est miles Christi, qui antè fuerat rex seculi: auratū enim cingulum rex deferebat. Cranzius lib. 8. Vandal. c. 27.

Mors.

Plurimi diuersarum nationum HOMINES, circa annū MC Hierosolymam orationis causa contendentes, aeris corrupti contagio interierunt. Frisingensis lib. 7. c. 7.

SIGFRIDVS Moguntinus, GVNTHERVS Babenbergēsis, OTHO Ratisbonensis, GVLIELMVS Traiectēsis, episcopi, & alij proceres Galliarum, septem millibus hominum stipati abierunt precandi gratia Hierosolymam, anno MLXIV. Hi dum opes & magnificētiam suam magis quàm pietatem in itinere ostentarent, ab Arabibus in Caruasali oppido se contra hostium furores occluserunt. Arabes ad urbis mœnia militem quendam captiuum in crucis formam extensum dissecarunt, & uiscerum dispositionem omnibus conspicientibus in eo rimati, simili modo cæteros se tractaturos captiuos minati sunt, nisi aurum & argentū, quod secum haberent, omne ultrò eis offerrēt. Tandem comitis de Ramula subsidio liberati sunt. Ex tanta autem multitudine, uix bis mille uiri anno seq. ad suos rediere: ut Scotus, Sigebertus, & Schafnaburgensis indicant.

ROBERTVS Normannorum dux è Hierosolymitana peregrinatione rediens Niceæ obiit, anno MXLIV. Cranzius lib. 3. Noruegiæ, cap. 25.

LVDOVICVS Thuringiæ Landgrauius, D. Elizabethæ Hungaræ uxoris suasu Hierosolymitana peregrinatione suscepta, in terra Sancta obiit. Bonfinius Dec. 2. lib. 7.

Impietas.

FRIDERICVS Ciliæ comes, cuius libido & luxuria toti orbi fastidium peperere; religionis causa Romam profectus, domum reuersus, ad uomitum rediit. Reprehensus securo. Et sutor meus, inquit, Roma reuersus ad sutrinā rediri sui putat esse officij. Aeneas Syluius in Europa.

STATIONES SACRÆ.

Ex Tit. Eremitarum & Monachorum, huc quædam.

IOANNEM monachum Aegyptium, sub caua montis rupe annos tres rectum petstitisse tradunt, taliq; corporis gestu & cibum & somnum cepisse. Ex diutina tādem immobiliq; statione tibias imas intumuisse, ulceraq; fecisse. Angeli ministerio pedum tumor curatus est. Marulus lib. 3. cap. 10. & Sabellicus lib. 2. cap. 10.

VESTITVS SACER. Iseque uel

Certus. Verbi gratia

Excrucians.

D. DOMINICVM Loricatū Petrus Damiani uocat, quòd ad macerandam interioris amicitus asperitate carnē lorica uteretur. Sigonius lib. 8. regni Ital.

Vilis.

VVLSTANVS Vigornienſis episcopus, in Anglia ouium tantùm pellibus in uestitu ut uoluit, uti Agni immaculati memoriam sibi semper refricaret.

Neglectus.

D. VENCESLAVS Boemorum rex noctu plerunq; uel in ipsa hyeme nudis incedebat pedibus ad templa, in quibus pernigilia celebrabant sacerdotes. Ferunt Podiuinum, qui intimus Venceslao & assiduus comes erat, malè aliquādo à frigore & niuibus acceptū fuisse, quanquam ipse calceatus ducem suum discalceatum subsequeretur, rursus tamē subitò incaluisse, cùm primùm pedes suos, quemadmodū iussus erat, uestigiis ducis impressisset. Dubrauius libro.

CARCERES, VINCVLA.

Confule Tit. Monachorum & Eremitarum, qui sese certo alicui loco per aliquot annos inclusere.

EVPHROSYNA uirgo 38 annos cellam non fuit egressa.

BANO prædo Gallus, monachus factus, manus ac pedes cathenis onerauit, lapidem pro puluillo habuit, eundemque dum oraret sæpè humeris imponebat, ut scilicet palmæ instar depresso corpore, spiritus ad cœlum maiore cum impetu ferretur. Marulus lib. 4. c. 10.

VICTORINVS episcopus Amiternensis, cùm eremum coleret, cum dæmone, qui feminæ habitū assumserat, congressus, ubi se deceptum sensit, manibus in fissuram ligni impactis, pœnitentiā egit, uti ne à lupis inferni deuoraretur: Miloni Crotoniatæ contrarius, qui cocuntibus fissuris arboris deprehensus lupis prædæ fuit. Marulus lib. 2. c. 12.

GENEBAVDVS Laudunensis episcopus cùm uxori, quàm repudiarat, consuetuisset, facti pœnitēs angustæ cellulæ per septennium sese inclusit. Idem.

METRON confessor compedibus ferreis carnem domare conabatur. Ibidem.

PHILORONIVS presbyter intra saxeam speluncam inclusus, & ferreis nexibus manus pedesq; reuinctus, uixisse perhibetur, ut carcerem simul uincula q; perferret. Hic extremo uitæ die confessus est, nullum à se temporis momentū, quo non de Deo aliquid cogitaret, prætermissum. Marulus lib. 3. capite 10.

MARTINVS in Massico Campanię monte solitarius manēs, ut euagandi facultatem sibi surriperet, cathena saxo affixa pedem uinxerat. Et cùm diu angustiam hanc libenter pertulisset, Benedicto abbate iubente, ne committeret, ut cathena ferrea potius quàm cathena Christi ibi illū fixum teneret: statim quidem nodos dissoluit, sed nunquam inde longius discessit, quàm discedere uinctus poterat. Marulus lib. j. cap. 9. ex Mariano Scoto.

IOANNICIVS in monasterio Etiste, monastico habitu indutus, se inclusit, in loco qui uocatur Critama, & se ligauit cathena sex ulnas longa. Metaphrastes in uita eius, tomo 5.

SEPVLTVRA RELIGIOSA, CONSIDERATA QVO AD

Habitum.

MANVEL Comnenus Constantinopolitanus Imp. moriturus, monastico indui habitu uoluit. Nicetas.

ERICVS Danorum rex iam iam efflaturus animā, regiam uestem cuculla permutauit. Saxo lib. 14. hist. Danorum.

Mantuæ Marchio FRANCISCVS II. testamento cauit, ut in ordinis Franciscani, uel, ut uocant, Seraphici uestе sepeliretur. Fecit idem ALBERTVS Pius, Carporum princeps, Lutetiæ. Sleidanus lib. 12.

CHRISTOPHORVS Longolius Belga Paranimphus Mitoritano habitu sepeliri uoluit.

Locum. Vbi.

ARBOGASTVS episcopus secundus Argentinensis, moritурus, iussit cadauer suum ad patibulum sepeliri, ad recordationem passionis Iesu Christi, qui etiam apud patibulū passus, & propè sepultus fuerat. Bruschius in Episcop. Germ.

RICARDVS Normanniæ dux, in agone mortis præcepit suum corpus ad ostium templi humari, ubi & pedibus hominū assiduè conculcaretur, & stillicidiis ex tecto alto delabentibus infestaretur. Malmesburiēsis de Anglorum rebus lib. 2. cap. 66.

ADSIT HOMINI QVO AD

Fortunas. Huc

OPVM RELIGIOSVS

Amor.

Contemtus.

Ex Titulo Monachorum huc multa.

Sub D. Ludouico Francorū rege, anno MCCLX. sacri MENDICORVM cœtus uotuum paupertatem laudibus efferentes, in diuites sacerdotes concionabantur, eorum cupiditate, eorum ambitione, seruorum Dei numerum multis partibus imminui: alios bina, alios terna, alios plura facta eaq; opulenta sacerdotia habere. Hæc illi prædicantes habebant aduersarios [illegible] unos: ac magna, si modum sapientiæ imposuissent, ingenia: in quibus Gulielmum à sancto Amoris, doctorem Sorbonicum (cuius liberi in bibliotheca Sorbonica adhuc seruatur, teste Chronico Francorū) qui damnatis semel pauperibus à Lugduno, paupertatis mendicitatisq; profitendæ specimen sublatum contendebant. Pontifex maximus Alexander sacros paupertatis ordines ex usu pietateque Christiani nominis habendos censuit, qui tunc & eruditionis & sanctitatis gloria præstabāt. Albertus Sueuus, magnus (ut ea tempestate) uir, & eius auditor Thomas Aquinas Prædicatores florebant: florebat Minor Bonauentura à Balneo Regio: quib. propugnantib. quis uotuum paupertatē potuisset expugnare? Acmil. li. 7.

HONORVM CONTEMTVS.

Ex loco Magnanimitatis in contemnendis honoribus, huc multa quadrabunt.

ORDINES SACRI CHRISTIANORVM.

De his in Personarum religiosarū enumeratione egimus, de Institutione ordinis tum Monastici tum Militaris. Hic de iisdem ordinibus, quatenus diuini cultus instrumenta sunt.

CONIVGIVM, NVPTIÆ CONTractæ

Inter Quos.

FABIANVS Pp. sub Decio uetuit, ne quis consanguineam usque ad quintam sobolem in matrimonium duceret. Sigeb.

LVDOVICVS VII. Gallorum rex, Ludouici Crassi filius, cū Eleonora ipsius coniux inuenta esset arcta cum propinquitate contingere, quanquam secum Aquitanæ ducatum, aliarumq; regionum hæreditatem traheret, atq; ex ea filias duas iam suscepisset: repudium tamen ei indixit, ne aduersus catholicæ fidei leges matrimonio uteretur. Eius connubio soluta Eleonora, Henrico III. nupsit, qui tunc Normandiæ ducatum obtinebat: unde ad Britannorum regnum cōscendit, eaque de causa Aquitaniæ ducatu Britanni potiti sunt. At Ludouicus Constantiam, Hispaniarum regis F. uxorem duxit. Fulgosus lib. j. c. j.

In tertio gradu affinitatis cùm inuentus esset Agneti coniugi suæ coniunctus ALMARICVS Hierosolymorum rex: etsi iam duos ex ea filios susceperat, ei repudium misit: atque Matiam Emmanuelis Imp. neptē duxit, Agnete Bellini principi nupta. Idem.

ALFONSVS Legionis in Hispania rex, æquo animo tulit, ut ab Ecclesia matrimonium ipsius, primùm cum Tiresia Portugallensis regis filia, ac deinde aliud, quod postea cum Berengaria Castulonensis regis F. contraxerat, dirimeretur, quanquam ex utraq; filios procreasset: quoniam cū utraq; in tertio gradu affinitatis cōiunctus esse arguebatur. Ibidē.

SIRICIVS pontifex statuit, ut qui uiduam aut bis uxorē duxisset, omni ecclesiastica administratione priuaretur. Sabellicus lib. 9. Enn. 7.

Quomodo.

SOTER sub M. Antonino instituit, ut nuptiæ palām & in celebritate fierent benedicerenturq;, an. Domini CLXIX. Volaterranus lib. 22.

Quoties.

Ad Saluinam Hieronymus, Nesciat (inquit) uidua digamiæ indulgentiam. Et ad Gerontiam: Non solùm ab officio sacerdotij digamus excluditur, sed ab eleemosyna ecclesię, dum indigna putatur stipe, quæ ad secunda coniugia deuoluta est. Et in lib. de Officiis Ambrosius: Digamus in sacerdotē ordinari non debet, non quia deliquerit, sed quia præiudicium exutus est sacerdotis. Cælius lib. 28. c. 22. A. L.

CONIVGIVM DIREMTVM.

DEVS DEDIT Pontif. Rom. decreuit, ut si qui uiri, uel mulieres suos, ipsi alias nuptiis, uel ut ita dicam iuncto susciperent, separarentur ab inuicem, ne fieri quis ut commattē suam, uel si qua mulier [illegible] cum à primo dono Spiritus Sancti, (quod ut populum fidelis facerat) usq; ad septimum donum Spiritus sancti, in connubium duxerit, separaretur: mulier tamen in [illegible] donem recipiat, & post expletum annum alteri si uult nubat. anno Domini DCXLII. Sigebertus in Chron.

Lex erat, à pontificibus [illegible] ut ex eius feminæ uel uxoris potiretur con[illegible] baptizandæ Tobiis eam matre exstitisset, [illegible] ecundis, pellex CHILDERICI Francorum regis, [illegible] maritō reddere uxorem legitimam Audouera, insidiose ei persuasit, ut pro recēs nata filia baptizanda, absente marito, ipsa fideiuberet. Audouera nihil mali suspicata, die iustico obtemperat, propriæq; filiæ testis in baptismo existit. Fredegundis reuersio regi mox negotium totum aperit. Rex iratus, uxorem repudiat: & episcopū, quòd baptizandæ filiæ matrem teste admiserat, exilio damnat. Adon ætate quarta, sub Iustino iuniore: Rob. Guagninus lib. 2.

CONIVGIVM NEGLECTVM CAVSA RELIGIOSA.

TECLA uirgo, Paulo apostolo Iconij Christum euangelizante credidit. Cumq; iam desponsata esset, repudiato coniugio uirginitatem seruauit: & ob fidei confessionem in ardentē rogum missa, uti nō potuit, subitis imbribus igne extincto. Deinde leonibus, ursis, tauris exposita, ut ferus belluis sēpē te mansuefactis euasit inoffensa. Puduit proconsulem ultrà in illam sæuire uelle, cui tam atroces bellua pepercerant, &

[illegible] AS Scythiotici monaster[illegible] coniugij iugum tulit. Cæterum cum quinquennium uxori seruisset, ad continentiam est conuersus. Illi uerò, ut itidem se contineret, & iam spiritu secum, non carne copulari uellet, persuadere nullo modo potuit. Vbi autem omnes adhortationes incassum cedere uidit, grauiter ingemiscens: Ego te, inquit, mulier abstrahere à morte non possum, nec tu me separabis à Christo. Melius est mihi cum homine, quam cum Deo habere diuortium. Posthæc relictis omnibus, dimissaq; uxore, monachū se fecit: & breui tantum profecit, ut sub Ioāne abbate monasterium ingressus, in successoris eius Heliæ locum omnium suffragiis sufficiens meruerit. Marulus lib. 4. c. 7.

ALEXIVS Romanus Euthemiani siue Epiphanij & Aglaiæ filius, prima nuptiarum nocte, uirginitatis amore, sponsam suam deseruit: & sponte exilium eligens, per annos XVII. peregrinatus est, hominumq; eleemosynis uixit. In Edessa Syriæ ab imagine diuæ uirginis Mariæ proditus, ad parentes rediit: in quorum ædibus similiter annos XVII. specie mendici, ut ignotus, aliorum mendicorum more eleemosynas ac stipem accepit, quorum magnam turbam parētes in propriis ædibus ob filij absentiam alebant. Moriturus, uitę suæ totius narrationē in charta complexus est: ex qua, ipso iam defuncto innotuit parentibus, tanto temporis curriculo se proprium filium aluisse. Refert Sigebertus sub annum Christi CCCCV. imperantibus Arcadio & Honorio. Bergomensis anno Domini CCCCX. 6. Calend. Augusti, exequiis eius utrumque interfuisse Imp. scribit, quòd plenę fuerint miraculorum.

VRSINVS, Nursiæ presbyter, cùm presbyteratum accepisset, ita ab uxore fuit alienus, ut nulla necessitate ipsam ad se, prius accedere passus sit. Post annos XL in tali continentia transactos,

transactos, dum ille animam ageret, & tandem cessante nouissimi singultus anhelitu decessisse putaretur, ipsa admota ad nares aure, an adhuc spiraret, explorare cœpit. Mira res: persentit mulieris tactum, qui seipsum iam non sentiebat. Tum quicquid uitæ in mortuo corpore residuum erat, totũ ad os collegit, prorupitq; in uocem dicens: Recede mulier, nondum penitùs extinctus est ignis, tolle paleam. Receden te illa, apparuerunt Petrus & Paulus apostoli, quos ipso ui dente cæteri uidere non poterant. Et dùm ab eis (ut aiebat) inuitatus, se uenire respondisset, expirauit. Marulus lib. 4. cap. 7. & Sabellicus lib. 5. cap. 6.

MARGARITA Aegyptia uirgo, prima nocte sponso ex lassitudine altiùs dormiente, ut qui diem totũ in choreis & tripudiis desudasset, ipsa dormire non poterat, assiduè secum uolueus, quomodò uirginitatis suę thesaurum subtraheret cijus rapinæ. Clanculum ergo pedetentimq; sese de cubili [redacted] excessit, & uirum assimulata, monaste- [redacted] bi persa[redacted] fui diem cognitum fuit. Marul. lib. 4. c. 8.

Ingelthrudis, filiam Berthegundem in monasterium, in atrio templi Martino dicati, auulsam à maritq, qui cum XXX annos uixerat, detrudere cupiebat. Maritus Gregorio Turonẽsi negotiũ indicat. Is Canonum Nicenorũ decreta relegit, in quib. continetur, Quia si qua reliquerit uirum, & thorũ, in quo bene uixit, spreuerit, dicens, Quia nõ sit ei portio in illa cœlestis reghi gloria, qui fuerit cõiugio copulatus: anathema sit. Quibus auditis, BERTHEGVNDIS metuẽs ne à sacerdotib. Dei cõmunione priuaretur, egressa monasterium, rediit cum uiro suo. Greg. Turonensis lib. 9. Hist. c. 34.

CVLTVS CHRISTIANVS, RESPECTV FORMAE sive Modi Deum & diuina colendi, PRIMARIVS, qui Deo & Diuis applicatur. V. C.

FIDES, CREDVLITAS.

[redacted]

SACRIFICIVM, MISSA. Huius

MATERIA.

ALEXANDER I. Rom. Pontifex instituit, ut oblatio ex azymo, non fermentato, ut anteà consueuerat, fieret pane, uel quia Christus azymo consecrasset, uel quia Dominus per Mosen præcepisset, ut omnis oblatio absq; fermẽto fieret. Polydorus lib. 5. c. 10. & 11. de Inuentorib. Iam quia de latere crucifixi Christi effluxit sanguis & aqua, ita aquã uino misceri in ipsa cõsecratione instituit, ut nec uinum sine aqua, nec aqua sine uino offeretur. Sigebertus in Chron. Anno CX. Teste Gratiano.

FORMA. PARTIM

In Genere.

MISSÆ forma simplex ab initio, à Christo tradita apud Apostolos erat [redacted] inquit Polydorus, & Platina. [redacted] is constat Petrum, qui uel primus omnium, ut Apo[redacted] princeps, uel unà cum aliis Apostolis, rem diuinam eo ritu, quem à Christo accepisset, identidem fecerat, post consecrationem continuò inferre solitum Dominicam precem. Auxit inde hæc mysteria Iacobus Hierosolymitanus antistes, auxit Basilius, aliiq; alia subinde instituêre. Celestinus I. Missæ introitum (quã Ioã. Reuchlinus uoce Hebraica quasi oblationem dici asserit) cuius initium est Psalm. Iudica me Deus. Damasus confessionem, quę fit à sacerdote, priùsquã altare conscendat: quidam tamen Pontiano assignant. Gregorius antiphonam, quæ introitum sequitur, & ob id uulgò eodem nomine nuncupatur: item ut nouies Kyrie diceretur, & antiphona post Epistolam, Euangelium, & cõmunionem. At antiphonam post epistolã, Graduale appellant, quòd diaconus ascendat in editiorem gradum, ad pronunciandum Euangelium. Telesphorus hymnum, Gloria in excelsis Deo. Gelasius primus orationes, id est, precum clausulas, quas uocant. Epistolam & Euangelium Hieron. & cùm id legeretur, ut cuncti qui sacris interessent, curui ac uenerantes starent, uti expeditiores ad euangelicũ dogma defendendum, uel animaduertendum, quod stando magis q̃ sedendo facere solemus, Anastasius primùm constituit. Alleluia ex Hierosolymis translatitium est. Symboli decantatio fuit Marci Pontificis primi decretum, ut festis diebus post Euangelium decantaretur, ac idem recitaretur à populo, q̃ sacrorum causa adesset. Innouauit & id decretũ postea Damasus. Antiphonam, quam Tractum uulgò appellãt, & hymnos, Gelasius fecit, ac præfationes quæ Canonem præcedunt, cantu quidem & sermone eleganti composuit, quæ, ut testatur Pelagius, nouem numero sunt: decimam ad honorem Deiparæ uirginis Vrbanus addidit. Thus adoleri ad altare Mosis in tabernaculo [redacted] ius ex ueteri quo q̃ instrumento [redacted] non tamen [redacted] nũum incoarax ensu euisse dicuntur. [redacted] Dei. In præfationibus, ut Sanctus, [redacted] Dominus Deus Sabaoth, cantaretur, [redacted] fecit, quod Isaia propheta [redacted] est: [redacted] dein initium esse cœpit, Gela[redacted] rietur Comment. inter, quo [redacted] ex quo apparet, ipsum Canonem [redacted] in eam formam digestum, qua modò [redacted] fidem facit, quòd Alexander I. qui Gelasi[redacted] go temporis interuallo præcessit, ob memoriam passionis Christi posuit, Qui pridie quàm pateretur, usq; ad illa uerba, Hoc est corpus meum. Quocirca satis liquet, illud tum Canonis fuisse principium, quando Gelasius circiter CCCLX. & eo amplius annos post Alexandrum fedit. Leo deinde adiecit, Hanc igitur oblationem, usq;, Placatus accipias. Gregorius tres subiunxit postulationes, Diesq; nostros in tua pace disponas, atq; ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum iubeas grege numerari. Eiusdẽ quoque primi Leonis est, Sanctum sacrificium, immaculatã hostiam. Sic alij alia addiderũt. Finito canone, dicitur: Pax Domini: hic osculum pacis datur inter sacerdotes mutuò, qd Innocentij primi inuentũ est: uelut Leonis II. ut pax in sacrorum cæremoniis astantis populo circumferretur. Sic Seruator cõsueuerat suos discipulos abeuntes, uel redeuntes deosculari: sic Iudas præceptorem osculo prodidit. Antiphonas, Responsoria uulgo dicta, Itali primùm inuenisse traduntur. Sunt qui Gradale uocent, q̃ iuxta gradus suggesti cantetur. Gelasius & Gregorius multas preces inuenêre, ac ad Lectiones & Euangelia, Respõsoria, id est, offertoria, quæ uocant, adiunxerunt. Gregorius quasi de integro modum rei diuinæ edidit. Fecit illud ipsum & Ambrosius Mediolanensis antistes. Quapropter habito deinde episcoporum conuentu, decretum fuit, ut quæ Ambrosius digessisset, Mediolanensis tantùm sacerdotum cœtus seruaret, & Gregoriano inuento reliqui uterentur. Polydorus.

In Specie. Huc pertinent

Præfationes, Introitus.

TELESPHORVS uoluit ut in missis proclametur Gloria in excelsis Deo. Volat. lib. 22. Anno CXXIX. Sigebertus.

SYMMACHVS Pontifex anno CCCCXCIII. constituit, omni die Dominico uel natalitio martyrum, Gloria in excelsis Deo, ad missas cantari: quem hymnũ Telesphorus, septimus à Petro papa, nocte tantùm natalis Domini ad missas à se in ipsa nocte instituras cantari instituit, & in eo, ad angelorum uerba, quæ sequuntur adiecit. Sigeb.

PELAGIVS pont. decreuit quotidianam sacramentorũ præfationem ad missas, nouem tantummodò præfationib. secundùm antiquum Romanorum ordinem esse commutandam, scilicet in Natali Domini, in Apparitione, in Pascha, in Ascensione, in Pẽtecoste, de sancta Trinitate, de Apostolis, de sancta Cruce, de Ieiunio quadragesimali. An. DXXCI. Sigebertus in Chronicis.

GREGORIVS I. instituit, ne quid ornatus & concentus inter sacrificandum deesset, ut Antiphonæ canerentur, quas uulgò Introitus uocãt. Eius quoq; inuentum est, ut nouies Kyrieeleison caneretur, & Alleluia, interpositis Septuagesimę diebus usq; ad Pascha. Cantatur etiam post Euangeliũ, post communionẽ eiusdẽ mandato. Platina, & Sigebertus.

Euangelium, Epistola, Symbolum.

Diuus HIERONYMVS uoluit in missa cani Euangelium & Epistolam. Volaterranus libro uigesimo secundo.

ANASTASIVS I. Pp. instituit ann[redacted] ut [redacted] ter [redacted] dicitur. Platina, & Volat.

DAMASVS Papa, Credo in unum Deum solemnibus diebus cantari instituit, ex decreto synodi, à centum quinquaginta episcopis Constantinopoli celebratæ. Sigeber. in Chron.

Psalmi.

CELESTINVS Pp. Max. constituit, ut psalmi Dauid centum quinquaginta ante sacrificium canerentur, quod antè non fi[redacted] tantùm epistolã [redacted] Dauid, & sanctum Euange- [redacted] liu[redacted] institutio [redacted] psalmis introi- [redacted] tu[redacted] communio[redacted] inte[redacted] communicandũ cum modulatione ad missam in Ec- [redacted] clesia Romana cantari ceperunt. Sigeberti Chron. an. 428.

Versiculi.

SERGIVS [redacted] in Annunciatione Domini, in festiuitate quæ dicitur Hypapate Domini, in Natiuitate & Assumtione sanctæ Mariæ exeant letaniæ. Anno Domini 688. Sigeb[redacted] in Chronicis.

Allocutiones.

Sacerdos dicendo, Dominus uobiscum, sæpiùs ad populum in altari se uertit. Sic Hebræorum sacerdos inter sacra sese circumagebat, aspergendo sanguinem animalis immolati. Pla[redacted]

Oblationes.

ADRIANVS Papa, in offertoriis & offertoriorum uersibus quod geminatũ est geminauit. An. 772. Sigebert. in Chron.

GELASIVS Pp. uoluit fieri in missis Collationes. Volat. li. 22.

Canon, Consecratio.

ALEXANDER Pp. inseruit memoriam Dominicæ passionis ad consecrationem Eucharistiæ. Sigebertus.

GREGORIVS Pp. cõstituit post primã commemorationem sanctorum in canone missę à sacerdote ita dicendũ, Et eorũm quorum solennitas hodie in conspectu tuæ maiestatis celebratur, Domine Deus noster, toto orbe terrarũ. Quam institutionem in oratorio Romæ tabulis lapideis conscribi fe[redacted] LE[redacted] [redacted] Sa[redacted] stum [redacted] Sigebertus. XY[redacted] [redacted] Pro- [redacted] ficata [redacted] Volat. [redacted] SER[redacted] Pontifex in [redacted] Agnus Dei [redacted] Sigebertus.

INNOCENTIVS [redacted] Volat. [redacted]

GR[redacted] nem super hostiam censuit recitari: anno [redacted] Sigebertus in Chron. & Volat. lib. 22.

Pacis osculum.

INNOCENTIVS I. Pp. decreuit pacis osculum ad missas dari. Sigebertus.

LE[redacted] pacis instituit. Volat. lib. 22. [redacted]

Benedictio.

Solent sacerdotes per [redacted] populo signo crucis, ut Episcopi inter sacra, & Pontifices aliiq; antistites etiam eundo. Sic in Leuitico Aaron post factam rem diuinam extendebat manum in populum, ac illi benedicebat. Christus ascendens eleuatis manibus benedixit suis discipulis. Polydorus.

PERSONÆ. PVTA

Sacrifici, Sacerdotes Verbi gratia.

Pontifices.

LEO IX. Pp. Cassini in festo Apostolorum rem diuinam pontificia ceremonia celebrauit, ac pedibus duodecim monachorum lotis, unà cum eis communi in triclinio cibum cepit. Sigonius lib. 8. regni Italici.

Initiati.

FELIX primus sanxit, ut nusquam nisi in sacro loco, si per necessitatem liceret, & à uiris sacris initiatis Missa celebraretur, quòd ipsius rei diuinæ faciundæ à principio solùm Apostolis, hoc est, sacerdotibus à Christo potestas facta fuisset. Polydorus lib. 5. cap. 11.

Casti.

NICOLAVS Pp. an. 363. constituit, ne quis concubinam habenti presbytero ac sacrificanti interesser. Gratianus.

Diligentes.

IVS I. Põtifex sub Antonino Philosopho iis pœnam constituit, qui negligentes sunt in attrectando Christi sanguine & corpore: Pœnitẽtiam (inquit) agant quadraginta diebus; quorum negligentia in terram aliquid decideritsi super altare, tribus diebus: si super linteum, quatuor: si in aliud linteum, nouẽ diebus. Vbicunq; deciderit, si recipi potest, lambatur: sin secus, aut lauetur, aut radatur: lotum & rasum aut comburatur, aut in sacrarium reponatur. Platina.

ASSIO Narniensi episcopo (ut in dialogo Gregorius testatur) quotidie sacrificium Deo offerenti, presbyter eius retulit dicens, Per uisum sibi à Domino fuisse iniunctum, ut ei diceret, Age quod agis, nec solitum opus intermitte, natalitio apostolorum Petri & Pauli die uenies ad me, recipiesq; mercedem. Ille itaque anno quidem septimo, sed tamẽ die quo prædictum fuerat, cùm missam celebrasset, percepta communione uita decessit. Marul. lib. 4. cap. 12.

DOMINICVS Prædicatorum pater, inter sacrificandum nimio interdum stupore attonitus, exteriùs obrigescebat, interiùs ineffabiliter consolabatur. Idem.

Diaconi, Acoluthi, Leuitæ, Ministrantes.

GALLORVM reges cùm in multis templis sui regni Canonicorum ordinariorum numero ascripti sint, si quando ad eiusmodi templa accedunt, depositis regiis ornamentis lineã uestem sacerdotali more cum aliis Canonicorum insigniis desumunt, muniaq; sua cum aliis Canonicis obeunt. Fulgosus lib. 1. cap. 1.

SIGISMVNDVS Imp. sub natalem Domini Constantiam ueniens, in Missæ sacro tanquam diaconus Euangelium cantauit, Exiit edictum à Cæsare Augusto. Carion lib. 3. Chron.

Spectatores, Adstantes. Horum

Numerus.

ANACLETVS Pp. uoluit, ut sacerdos nõ nisi corã saltẽ duobus sacrificaret, ne ille frustra bene precando diceret, Dominus uobiscum, si minus quàm duo sacris interessent. Gratianus & Volat. lib. 22. hoc Soteri attribuit, qui fortè illud parum custoditum renouauit. Polyd. lib. 5. c. 11. de rer. Inuen.

Gestus.

ANASTASIVS I. Pontifex constituit, ne sacerdotes uel laici ullo modo sederent, sed curui & uenerabundi starent, cùm sacrum Euangelium aut caneretur aut legeretur in Ecclesia Dei. Platina.

POLONI equites inter sacra enses stringunt in defensionem Euangelij, dũ illud cantatur. Vide Tit. Expeditiones sacræ Christianorum.

Locus.

LEO V. Pontifex decreuit, ut dum missarum sacra solennia celebrantur, nullus ex laicis in presbyterio stare uel sedere uel ingredi præsumat, nisi tantùm sacra plebs, quę ad ministrationem sacri officij constituta est. Sigebertus.

VASA.

ZEPHYRINVS I. Pp. statuit, ut consecratio diuini sanguinis in uitreo uase, non autem in ligneo, ut antea fieret. Vetitum postea, ut neque in ligno geret propter raritatem quã sacr[redacted] tantum imbibitur, neque in uitro propter fragilitatem, neq; ex metallo ob tetrum saporem, quem inde concipit: sed ex auro, argento, stanno, ut in Tiburtiensi & Remensi concilio scribitur. Platina.

FINIS. MISSA

Pro Martyrum cultu.

FELIX I. Pontifex martyrũ glorię consulens, statuit, ut quotannis sacrificia eorum nomine celebrarentur. Platina.

LEO Pp. quoties rogabatur ab aliquibus, ut eis Apostolorũ uel martyrum reliquias daret, solebat ad corpora uel memorias Apostolorum, aut martyrum, quorum reliquiæ pertebantur, missas celebrare in ipsorum honorem, & sic brandeum altaris, quo cõsecratum corpus Domini inuoluerat, particulatim diuidebat, & pro reliquiis Apostolorum uel martyrum dabat. Quòd si ab aliquibus dubitaretur, cultello pannos illos pungens, sanguinem eliciebat: ut palàm cunctis faceret, quòd in consecratione mysteriorum Christi sanguis Apostolorũ uel martyrum, qui pro illo effusus est, intret per diuinam uirtutem in pannos illos: & ideo meritò illos dari pro reliquiis sanctorum, in quorum honore consecrati sunt. Sigebertus in Chron. an. Domini 441.

Pro Viuis.

Quædam mulier (ut apud D. Gregorium legimus) pro uiro ab hostibus capto, & in uincula coniecto, per sacerdotem sacrã Deo hostiam statutis diebus offerre cõsueuerat: & cùm ab illo postliminiò reuerso didicisset, dum captiuus teneretur, identidem se reuinctum comperisse, neq; scire potuisse, quomodo id sibi contingere soleret: dies quibus id ei contigerat sciscitans, eosdem ipsos fuisse animaduertit, quibus oblatum fuerat sacrificium. Marul. lib. 4. cap. 12.

Idem testatur AGATHONEM episcopum Panormitanum, cùm Romam uersus nauigaret, ad insulam quæ in Tyberis

ostio est applicuisse, & sacrificium missale obtulisse, pro nauta suo Varica nomine, quem in scapham descendentem, dũ nauis plenis uelis ferretur, rupto sune in medio mari reliquerat, & fluctibus obrutum perisse putabat. Cùm autem ad Romanum portum peruenisset, egressus, in litore Varicam sibi obuium habuit, & uehementer miratus audiuit, eum dum scapham regendo, partim labore, partim inedia iam deficeret, obdormisse, & dormienti sibi uisum à quodã panem accepisse, atque eo gustato se refocillatum sensisse, deinde expergefactum, nauigio iuxtà præteruntes susceptum, Romamq; delatum. Rem ergo curiosiùs exquirens, comperit ea ipsa die illum pane eo refectum fuisse, qua sacrificium fuerat oblatum. Marul. lib. 4 cap. 12.

Pro defunctorum salute.

Apud CHRISTIANOS mortuorum iusta septimo die à funere, demtis ex ueterum instituto illis duobus diebus, fiũt: ideoq; in canonicis Decret. distinct. 44. præcipitur: Nullus presbyter ad Septemdialia defuncti solennia celebrãda uocatus, se inebriare ullatenus audeat: quandoquidem tunc largiter epulantur. Apud Anglos hoc fit uigesimonono die, postquam mortuus est sepultus. Nos uidemur septimo die sacrificium pro mortuis facere, sicut in nuptiis apud priscos septima dies instaurationem uoti habebat, ut quemadmodum hoc die initium propagandi generis celebre erat, sic etiam illo eodem die finis cuiusq; solennis haberetur. Fuit & mos offerendi pro mortuis: testis Tertull. in lib. De militis corona, Oblationes pro defunctis, pro natalitiis annua die facimus. Polydorus.

Gregorius Pontifex refert, quendã Centumcellensem PRESBYTERVM, dum in thermis lauaret, homini ignoto, qui tamen ipsi officiosius inseruiret, panes aliquot referendæ gratiæ causa muneri obtulisse, illum uerò noluisse accipere, quòd sibi eis opus nõ esse diceret, uita hac iam defuncto: se enim loci illius dominum aliquãdo fuisse, & eo deinde labore expiare culpam ibi iussum. Quamobrẽ si sibi gratificari uellet, illos panes pro se consecratos Deo offeriret. Quod cùm ille fecisset, die octauo ad thermas reuersus, homine nõ inuento, noxa absoluitum agnouit. Marul. l. 4. c. 12.

Idem tradit, dum adhuc abbatis officio fungeretur, monacho sui monasterij, cui iusto nomen erat, licet ægrotanti, fratrũ colloquium se interdixisse, & defuncto cœmeterij sepulturam, eo quòd tres aureos apud illum absconditos deprehenderat, qui omnibus communes esse debuissent. Hac seueritate in languentem primò, deinde in mortuum usus, ut sanos uiuentesq; ab eiusmodi uitio coërceret. Cæterùm & saluti illius consulẽs, missas XXX pro eo celebrare Piceiosum monachum iussit. Iustus tuigesimo die pòst fratri suo Copioso apparens, pœnis, quibus pro delicto afficiebatur, se demum absolutum dixit. Itaq; idem dies & oblationum finem statuit & supplicij. Idem.

Benedictus X. Pontifex maximus, postquàm uita defunctus est, apparuit Ioãni Portuensi episcopo, seq; ne æternis pœnis addiceretur, ODILONIS Cluniacẽsis abbatis misereſsionibus consecutum fuisse, & tantummodo temporariæ afflictioni, donec uitæ maculas diluat, deputatum. Id ut resciuit abbas, pro illo sollicitiùs orauit, simulq; monachis, ut pariter orarent, iniunxit. & nõ multo pòst, idem Benedictus ingenti fulgore renitens, uisus est primùm Edelberto monacho, deinde ipsi Odilioni, cui & gratias egit, asserens se suiq; fratrumq; eius precationibus à pœnis purgatorij ad beatitudinis quietem translatum. Marul. lib. 2. cap. 2.

Idem abbas diuinitus monitus, solennes pro mortuis precationes, die sistum omnium Sanctorum proximè sequenti faciendas instituit, primusq; celebrauit. Ibidem.

ARNVLPHVS Turonensis episcopus, cuiusdam nuper defuncti animam à dæmonibus ad gehennam trahi uidit, & prouidens, diuinam clementiam, ut eius misereretur, implorauit. Tum demum reddito corpori spiritu surrexit qui fuerat mortuus, ac se precibus Arnulphi seruatum palam est testatus. Ibidem.

MALACHIAS, Ceneroth Hibernię urbis episcopus, cuius uitam scripsit Bernardus abbas, quotidie pro sorore sua defuncta missale sacrificium Domino offerebat. Cumq; magnis quibusdam occupationibus impediretur offerre intermisisset, illa per noctem quiescenti apparens, conquesta est iam triginta dierum inediam se sustinere (tantum autẽ temporis ab oblatione missæ cessatum erat) proinde petens, ut ipse tandem necessitati suæ subueniret. Quo uisu ille admonitus, easdem pro sorore supplicationes nullo non die celebrans, iterum ipsam uidit, & primùm quidem in limine ecclesiæ stare, deinde ecclesiam ingredi, postremò altari proximam Albatorum quorundam choro iungi. Ibidem.

ETHELVOLFVS rex Angliæ fauit, ut monachi, sacerdotes, & moniales in qualibet ecclesia singulis septimanis die Mercurij conuenirent, & canterent psalmos quinquagintà: & unusquisque presbyter duas missas, unà pro rege, aliam pro

[illegible] dum in uiuis sint, sed etiam post mortem [illegible] 4. Vuilhelmus lib. 2. [illegible] de Anglis, & Rannulfus lib. 5. [illegible] in Polychron.

Henricus V. Imp. Romà reuersus Spiram, patri HENRICO IV. (cuius corpus propter excommunicationem quinquennio sepultura caruerat) parentauit, anniuersariumq; deuotis orationibus celebrauit. & iuxtà maiores suos in templo corpus collocauit, marmoreo sepulcro condito. [illegible]

IOANNES [illegible] Magnum rex, monitus [illegible] criciis quibuldam & rebus diuinis, pro mortuis quot annis celebrandis, qui sub eius imperio militantes [illegible] liis occubuerant. Matthæus lib. 18. rerum Hisp.

[illegible]

ACCIDENTIA. CVIVSMODI EST

Tempus.

Quòd semel tantùm die sacrificabatur, hoc ALEXANDRI primi, teste Gratiano, est decretũ: sicut & illud TELESPHORI I. quòd Dominico natali die ter sacerdos rem diuinam facit, & primò in media nocte, quũ Christus est natus: deinde lucescente auiora, quando pastores natum inuiserunt: postremò ubi prima lux humano generi affulsit, quia prius nulli ante tertiam diei horam fas esset. Platina, & Vol. 1. 22.

PELAGIVS Pp. sub Iustiniano cõstituit, ut quadragesimæ tempore hora nona posset presbyter sacrificare.

GREGORIVS Pontifex cõstituit, ut tempore quadragesimæ, quinta feria ieiunium & celebritas missarum fieret in Ecclesia, quod antea non fiebat. Constituit autem anno Domini 714. Sigebertus in Chronicis.

Locus.

FELIX I. statuit, ut nullibi quàm in sacro loco, sacrificium, quod Missam appellant, celebraretur: necessitatem semper excipiens. Platina.

Lingua.

Cultus.

Vide suprà, Reliquiarum cultus, Monumentorum, Sacrorum. Marulus lib. 4. cap. 12. Missæ religiosè cultæ exempla habet plurima.

Vsus, Accommodatio.

STEPHANVS presbyter Constantinopolitanus, cum [illegible] næ hostia sacra contingens, ab ea dæmonem expulit. Quæ liberata dixit, sibi tunc uisum fuisse, quòd ille puerum uiuũ uertici supponeret suo. Marul. lib. 4. cap. 12.

Conuiuia.

SACERDOTES in Rom. ecclesia quum primam celebrant missam, cum sacerdotes & amicos conuiuio accipiunt, eundemq; diem non minùs religiosè, quàm natalem colunt, ut auspicatò sacerdotalem introitum faciant. Polyd. lib. 5 c. 1.

Miracula.

Ex superioribus exempla quædam huc facient.

HONORATVS Ambianensis episcopus missam celebrans, cùm ante se in altari sacram hostiam attentiùs considerasset, iam sumere uolens, manibus contingere hæsitabat. Itaque depictæ ibi imaginis Christi manu sublatam, sibique porrectam hausit, sumere non recusans, quod diuinitus dabatur. Marulus.

Viterbij (quod oppidum Piceni est) SACERDOS quidã, dum missam celebraret, hostiam sacram sumturus, dubitauit, esset ne illa uera caro Saluatoris: & cùm de more manibus confregisset, cruor inde manare cepit, ita ut album panniculum, quod corporale appellant, sib subiectum magna ex parte inficeret, frustraq; tentatũ est maculam illam eluere aquis.

quis. Atq; ob miraculi fidem pannus ipse in sacrario Viterbinæ ecclesiæ adhuc seruari dicitur. Eam potissimè ob rem quatuor Vrbanus pontifex (cũ fortè ibi adesset) diem corporis Christi festũ constituit, qui peractis Pentecostes officiis feria quinta proxima solennis est. Marul. lib. 4. cap. 2.

HIVONI presbytero missam celebranti, dum sacrã hostiã reuerenter offerret, igneus globus super uerticem astitisse uisus est. Quæ res tantæ admirationi fuit, ut quod ipse manibus extulerat, iis etiam, qui priùs dubitauerant, diuinũ esse appareret, adorarentq; deinceps in sacramento, non quod uiderent, sed quod esse crederent. Marul. lib. 4. cap. 12.

CYRILLO Carmelitæ Græco dũ sacra faceret prodigiosum quid accidisse scribit Mantuanus, his uerbis:

Cyrillus diuinus homo cùm sacra litaret
Mane sub auroram, sacra uestitus abolla,
(Res miranda) puer fulgenti splendidus ore
Adstitit antè aliquandiu suspensus in auris,
Argentumq; docens annorum fata sequentum
Protulit, & manibus pronis dimisit in aram,
Adiiciens: Deus ista tibi secreta reuelat,
Sancte pater: tu fac populis ea nota Latinis.
Continuò mutans Romanis Attica uerbis
Nomina, ad abbatem Siculum transmittit, & hic
Confestim in Latium, scholiis ad singula iunctis,
Quæ superant, & nauentur a[illegible] leguntur.

EDVARDO Anglorum regi, dum [illegible] reciteto interesset, in manibus sacrificantis presbyteri Christum ea corporis forma, quam de Virgine matre sumsit, ferunt apparuisse. Rex cùm prorupisset in risum, ac interrogaretur, Ecquid esset respondit, Se uidisse Dacos infestis armis Angliam inuadere, ac continuò prætoria naue demersa, in Daciam contendere. Id quòd paulo pòst accidit. Inde facilè cognouit, regnum suum esse Deo curæ. Polyd. lib. 8.

MARIÆ, cognomento Decegnies, Christum pueri figura uisa perhibent, dum sacerdos inter sacrificandum de more manus sustulisset. Idem.

Cùm PASTOR Vueddingensis missam celebraret sub Henrico III. Imp. uinum cal[illegible] uersum est in sanguinem: cuiusque [illegible] aut nullis abominatus, deiecit Magdeburgum, ibique [illegible] de summa reclusum est. Chron. Saxonicum.

CAROLVS Carolum primum Conradinus Germanorum rex, ad recuperandum Neapolitanum regnum, cum ualido exercitu proficisceretur, CLEMENS IV. pontifex, Viterbij, consternata metu aula, in Prædicatorum fano inter missarum solennia concionatus, ad solandas hominum mentes apertè monuit, ne, qui secum in aula erant, formidarẽt: quoniam malorum hominum suasu Conradinus ad eam expeditionem, uelut ouis ad occisionem, duceretur. Affirmauit autem à Deo habere se hoc pro comperto, ut post Catholicæ fidei articulos hac re nihil certius putaret. Nec multo pòst superatus prælio Conradinus à Carolo, Neapoli capite multatus fuit. Fulgosus lib. 1. cap. 3.

natu instructæ: aderatq; illis comes adolescens, sub angeli specie: qui secundo Februarij mensis die magnam urbis partẽ lustrabant, præcipuo totius ciuitatis plausu tripudio q;. Ea res per trecentos & ampliùs annos statis solennibusque cæremoniis quum perseuerasset, tandẽ Genuensis belli tempore sublata penitùs est: q̃ manifestò deprehensum esset, multa religionis prætextu grauissima flagitia ab his cõmitti. Mansit tamen inde facti cã celebris perennis memoria, q̃ Dux Senatusq; ipse diuæ Mariæ Formosæ templum secũdæ Februarij luce celebri pompa inuisit. Egnatius lib. 1. cap. 3.

COENA DOMINI, SYNAXIS, respectu RERVM considerata:

Quid: quo ad

Species.

Christus posteaquam à morte surrexerat, accubuit incognitus ad Emaus castellum, cum duob. suis discipulis, accepitq; panem, & benedixit, ac fregit, atq; porrexit illis. Tum discipuli, sicut Lucas perhibet, cognouerunt eum, & ipse euanuit à conspectu eorum. Hic discipuli eucharistiam sub una panis specie sumserunt, nulla uini ab Euangelista mentione facta. Eapropter quidam censuere hoc modo profanis hominib. eucharistiam administrandam, q̃ tum demum nouũ instrumentum, id est, mysteria omnia religionis perfecta, consummata, stabilita q̃ [illegible] per mortem Christi. namq; non fuisse Euangelium ante crucem, uti D. Hieron. aduersus Iouinianum affirmat, & Christum in cruce morientem inclamasse, Consummatum est. Polyd. lib. 5. cap. 10. de Inuent.

Christianis INDIS omnibus sine discrimine, cùm ad Eucharistiam accedunt, non solùm Christi corpus in panis specie, uel [illegible] in calicis consecrati potione porrigitur. Nemo [illegible] quam flagitiorum [illegible] rerũ Em.

Succedanea.

HVGONI de S. Victore Parisiensi monacho animam iam agenti, cùm monachi Eucharistiam, quam ipse anxie expetebat, ob continuum uomitum fare illi deterrẽt, cãdem non consecratum panem inscio porrigunt. Quem cùm ægerrimè uteretur, Miserere, inquit, uestri Deus, cur mihi illudere uultis? Non est ille Dominus meus. Mox illi rubore perfusi panem consecratum in medium protulerunt: sed [illegible] in Polychronico. Adam Scheuerus [illegible] irreuerentiam facere, [illegible] Ascendat filius ad patrem suũ, & seruus ad Dominum suum, qui fecit illũ. & Eucharistiam dari iussit, cum Deo [illegible] dedit.

[illegible] REMILÆ, SPECIES

[illegible] MATRIMONI.

POMPA, LVDI SACRI.

Ob uictoriam Formignanam Caroli VII. regis Gallorũ contra Anglos, PARISIENSES pompam XII M. puerorum cereis ardentibus instructorum è cœmeterio Innocentum ad templum cathedrale duxere, an. 1450. Aegid. Corrozetus in Paris. antiq.

Histri, qui annum abhinc quingentesimũ, & amplius, Veneti nominis hostes erãt acerrimi, Februario mense in ædem D. Petro dicatam, quæ Oliuolensis olim dicta, nunc Castellana appellatur, clàm piraticis nauibus superato portu, irruentes, uirgines non paucas, quæ in templum conuenerant de ueteri more ciuitatis, ut nuberent, abduxerunt, magnaq; inde præda ac cæde edita, Capralas petiere. Quos, re statim cognita, Petri Candiani ducis ductu, seu magis (ut aliis constare nideo) Badoarij principis auspiciis, VENETI, nõ sine tamen graui certamine, oppressere, omnibus fermè aut cæsis, aut ad unum cæsis. Recepta itaq; omni præda incolumi, ut memores tanti beneficij sese supremo numini exhibentent, ludos iussu publico, qui Mariarum sunt dicti, instituerunt. Erant autem in his ludis uirgines duodecim, omni ornatu instructæ: aderatq; illis comes adolescens, sub angeli specie: qui secundo Februarij mensis die magnam urbis partẽ lustrabant, præcipuo totius ciuitatis plausu tripudio q;. Ea res per trecentos & ampliùs annos statis solennibusque cæremoniis quum perseuerasset, tandẽ Genuensis belli tempore sublata penitùs est: q̃ manifestò deprehensum esset, multa religionis prætextu grauissima flagitia ab his cõmitti. Mansit tamen inde facti cã celebris perennis memoria, q̃ Dux Senatusq; ipse diuæ Mariæ Formosæ templum secũdæ Februarij luce celebri pompa inuisit. Egnatius lib. 1. cap. 3.

COENA DOMINI, RESPECTV PERSONARVM: uidelicet

DANTIS, A QVO PORRIGITUR. Puta

Ab Angelo.

Ferunt ONOPHRIVM in uasta Aegypti solitudine Deo seruientem, dominico quoq; die sacramentum corporis Christi angelo deferente acceptauisse, cùm sacerdotis copiam procul ab humano cultu degens habere non posset. Marulus lib. 4. capite 12.

MAIORO episcopo in Britãnia paschali die oriri, angelum ter apparuisse, terq; sacrã communionẽ porrexisse tradunt, prædicentem, quòd propediem decessurus esset. Ibidem.

MARCVS Scriptor apud Aegyptios, ita cognominatus, quo-

curæ illi fuit Anachoretarum Aegypti uitas describere, cùm aliquando in genua prouolutus eucharistiam à sacerdote poposcisset, apparuit manus eam sibi porrigens. nec dubitauit ille accipere, quod diuinitus offerri credidit. Marulus libro quarto, capite 12.

FAVSTINVS & IOVITA martyres, cùm Secũdum militem Mediolani conuersum baptizassent, & communione quoque membrum ecclesiæ facere uellent, nec haberent panem ex quo sacramentum conficerent, à columba alite rostro delatum accepêre, eicq; sumendum porrexerunt, sacrum esse minimè dubitantes, qui sic afferebatur. Idem.

A Sacerdote.

CHRISTIANVS populus ex manibus sacerdotum accipit eucharistiam. Tertul. lib. de Corona militis, ita scribit: Eucharistiæ sacramentum omnibus mandatum à Domino, etiam antelucanis cœtibus: nec de aliorum manu quàm præsidentum sumimus. præsidentes appellans presbyteros. Polyd. lib. 5. cap. 10. de rerum Inuent.

ACCIPIENTIS. NEMPE

Quis. Qualis. v. c.

Puberes.

ZEPHYRINVS Pp. uoluit ut omnes post pubertatem semel in anno Eucharistiam sumerent. anno 203. Volat. lib. 21.

Initiati, Expiati.

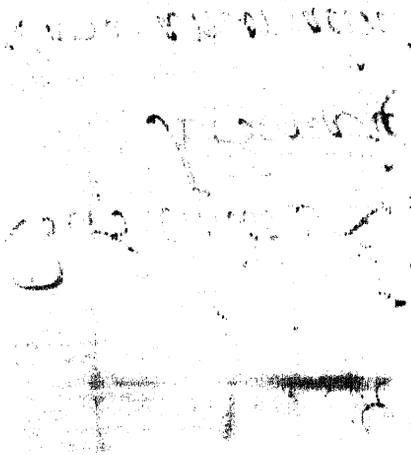

Incredulis.

In laudati pontificis Gregorij uita legimus, cùm corpus Domini cuidam fœminæ sumendum offerret, quæ panes ipsos, quos ille conseerabat, facere conabatur, incredula renuebat accipere, quòd diceret, nequaquam esse illud corpus Domini, sed panem, quem ipsa suis manibus formauerat, atq; coxerat. Tunc Pontifex magis ferens infidelitatem mulieris ouauit Dominum, & panis species, uersa est in speciem carnis. Rausum, ouauit; atque omnis pusilla sacramento facies redit, credenti iam ac pœnitenti illi abtulit. Marul. lib. 4. c. 2.

Dæmoniach.

Dionysius in Hierarchia, & Theodoretus, testantur dæmoniacis hostiam nunquam fuisse datam. Bodinus lib. 3. Dæmonomaniæ, cap. 6.

Quoties.

In Actis apostolorum legitur de illis, qui primi ipsis euangelizantibus credidêre, Erant autem perseuerantes in doctrina apostolorum, & communicatione fractionis panis, & orationibus. Sicut ergo quotidie cœlestem panem hunc illis gustare mos fuit, ita & cœlestium desiderio flagrantes, assidui factores uerbi erant, non auditores tantùm, in oratione solliciti, in timore Dei humiles, in charitate feruentes. unde sequitur, Omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia. Marulus lib. 4 cap. 12.

Sumserunt eucharistiam CHRISTIANI iam inde ab initio in dies singulos manè & ieiuni, quod testatur Tertull. lib. altero ad Vxorem, de muliere Christiana ethnico hominì nupta: Non sciet, inquit, maritus, quid secretò ante omnem cibum gustes. Item lib. Definitionum ecclesiasticorum dogmatum, Quotidie eucharistiæ communionem percipere, nec laudo, nec reprehendo, omnibus tamen Dominicis diebus communicandum suadeo, & hortor, si tamen mens illi affectu peccandi non sit. Anacletus iussit, ut qui sumere nolent, tanquam impij è sacris ædibus eiicerentur: quemadmodum Victor uoluit, ut illis qui capturi essent, si ob acceptam iniuriam, aut uetus odium, reconciliari priùs recusassent, sacris interdiceretur. Veiùm frigescente paulatim deinceps hominum pietate, illud antiquatum est: ex quo Zephyrinus, qui centesimo circiter post anno Anacletum est sequutus, statuit, ut omnes Christiani qui pubertatis annos attigissent, minimum semel quotannis caperent paschali die. Fabianus uerò, ut ter id fieret, postea sanxit. Sed Zephyrini decretum, ut factu minus difficile, stetit constantius: quod Innocentius tertius dein sua corroborauit auctoritate, & confessionem adiunxit, teste Platina.

LIBERALIS, Heliodori Altinensis episcopi discipulus, uitalem cibum singulis dominicis diebus percipiens, reliquos dies absque eiu potuq; peregisse dicitur. Marulus.

FABIANVS Pp sanxit, ut quiuis Christianus ter quotannis eucharistiam sumeret. an. 241. Sigebertus.

Quomodo.

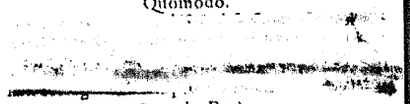

Quando. Putà

In Inauguratione.

Venetiis ubi primùm in demortui locum Principis nouus DVX fit, & à quadraginta uiris dictus est: is statim D. Marci sacram ædẽ inuisere, sacraq; ibi obire, populumq; ipsum pro concione de superiore loco alloqui consueuit: tunc accepto sacramento, persoluto q; sacerdotibus ipsis de more munere, salutataq; D. Marci ara, hinc ad ducarias ædes, crisq; omnibus ritè peractis, priuatis suis negotiis incũbit. Egnatius lib. 5. cap. 2.

In Morbo.

Eucharistiam in tenaci contumacia asseruari, ad ægrotantium [illegible] ut est de Consecrat. d. 1. Innocentius III. & Honorius III. confirmarunt. Polyd. libro 5. cap. de rerum Inuentoribus.

TARSICIVS martyr Romæ passus, cùm sacramentum sub ueste tectum ad quendam fidelem ægrotantem ferret, in impios gentiles fortè incidens, quid sub ueste haberet quærentibus, non indicauit, magisque ab his ictu quam ferebat contemtum aliquem quàm sibi necem timuit. Illi fustibus cæsum interemerũt. At cùm iam exanimis uestimẽta excussissent, sacramentum nusquam comparuit: illi autem lymphatico pauore perculsi diffugerunt. Marulus.

Per Somnum.

EADMVNDVS Cantuarienſis episcopus die sequẽte de Trinitate disputationem inituru, noctu in somnis uidisse sacramentum, accepisse columba offerente, & omnem populum auditorium uenisse, præter spem, magna omnium admiratione, disseruit. Marul. lib. 4. cap 12.

[illegible]

AMBROSIVS Mediolanensis ecclesiæ antistes, cùm ægrotaret, & testaretur se [illegible] imminere eo genuisset, Maximinum Episcopum [illegible] fieri & necepta ab eo communione, ad cœlum [illegible]

LVCIA

AMBROSIVS Mediolanensis ecclesiæ antistes, cùm ægrotaret, & testaretur se [illegible] imminere eo genuisset, Maximinum Episcopum [illegible] fieri & necepta ab eo communione, ad cœlum [illegible]

CONSTANTINVS & CONSTANS Imp.utrùm ne sacro fonte abluti uita excesserint, parũ compertũ. Constat enim homines per eos annos diu inter catechumenos se probasse, nec nisi serò sacramentum baptismatis accepisse. Nam & Theodosius maior ab Acholio (Cuspinianus Anatolio) episcopo serò initiatus est, & D. Martinus inter catechumenos constitutus miracula edidit, & D. Ambrosius nondum tinctus episcopatum iniuit. Sigonius lib.5 Imp. occid.

CONSTANTIVS Imp. an. 361. hiberna Antiochiæ, quò ex Mesopotamia recesserat, agens, ad dissensionem Ecclesiæ cõponendam episcopos deintegrò conuocauit, & qui adhuc catechumenus fuerat, ab Euzoio Antiocheno episcopo Ariano salutari fonte ablutus est. Sigonius lib.6. Imp. occid.

Ambrosium Mediolanensem episcopũ VALENTINIANVS II. Imp. XX. an. natus per literas rogauit, ut sine mora ad se Viennã Galliæ contenderet, non ut interesset synodo Galliũ, sed ut in ipsa egressione se sanctę ablutionis sacramento initiaret. Literis lectis, Ambrosius statim iter ingressus est. Verùm, cũ iuga Alpium superasset, ipsum ab Arbogaste Comite interfectum fuisse accepit. Sigonius lib.9. Imp. occid.

Aegrotantes.

THEODOSIVS Augustus an. 380. Thessalonicæ morbo grauissimo conflictatus est. Itaq;, cùm ipse sibi diffideret (quod nondum fecerat) sacro se tingi lauacro uoluit, &, cùm Acholiũ (Cuspiniano Anatoliũ) Thessalonicẽsem episcopũ rectæ fidei esse, compertum haberet, sacrã ab illo ablutionẽ accepit. Ab illo inde die se hæresis Arianæ oppugnatorem, Niceæ uerò fidei defensorẽ acerrimũ pstitit. Sigon. l. 8. Imp. occ.

Mortui.

Maurilius Andegauẽsis episcopus, PVERVM baptizandum, et inter sacrificandum mortuum, post septennium à morte resuscitauit, baptizauitq;. Marul. lib. 4. cap. 10. & lib. 2. cap. 12. & Fulgos. lib. 6. cap. 9.

Quoties.

AETHIOPES Christiani post susceptum baptisma singulis annis diem, quo Christus à Ioanne aquis Iordanis ablutus baptismi sacramentum instituit, eiusdem lustrationis renouatione celebrant: & tamen asserunt, unico tantùm baptismo peccata deleri: reliquas lustrationes quotannis instauratas, corpus tantùm tingere, animum uero non expiare: se tamen id facere, ut Christi diuinum beneficium, qui, ut nostras sordes eluerit, sanguinem & aquam è latere suo profudit, sepius in memoriam redigant. Osorius lib. 9. rerum Em.

EFFICIENTIS SECVNDARII. HVC Testes, Susceptores, Compatres.

HYGINVS I. uoluit unũ saltem patrimum unãimue matrimã baptismo interesse. Sic enim eos appellant, qui infantes teneant dum baptizantur, Græci posteriores *ἀνωνύμους* appellant. Licèt reuera patrimus & matrima aliud significent. Est enim patrimus (teste Festo) qui cùm pater sit, patrem adhuc habeat: idem de matrima dicendum est. Platina. Hodie ut plurimũ si mas baptizetur, duo uiri cum una muliere, quæ uulgò commater dicitur, adhibentur, ueluti rei gestæ testes: contrà si femina, duæ mulieres, cum uno uiro: ij Susceptores nuncupantur, quòd infantem de fonte sacro suscipiant. At in confirmatione unus duntaxat uir seu mulier testis admittitur, qui puerum uel puellam brachiis sustenet.

Fredegundis, Chilperici Francorum regis pellex, AVDOVERAM primam Chilperici uxorem fraude euertit. Absente Chilperico cum fratre Sigeberto rege ad Saxonicũ tumultum, Audoueræ puerperæ, morum imperitæ, sub recentem fœtum persuasit, ut die lustrico ipsa matri filiam, quæ nata erat, è sacro delubro exciperet: nullam maioris nobilitatis inuentu posse dictitans, quæ regiam sobolem sacra imbueret aqua. Reuersus uir, Fredegundis forma blanditiisq; expugnatus, uxorẽ in cœnobium sanctarũ mulierum ablegauit, uelut incesto futuro deinde matrimonij usu. Aemil. l. 1.

FINIS. CVR.

Supthar Hunnorum rex, cùm in Gallia BVRGVNDIONES opprimeret, illi in Deum Christianorum spem suam ponentes, se baptizari petierunt. Et statim Hunnis congressi, pauci multa millia eorum peremerunt, & rabiem ipsorum restiuauerunt. Sigebertus in Chronicis.

ACCIDENTIVM. VIDELICET Temporis.

Baptizabantur olim populariter in Pascha, & Pentecoste, nisi necessitas urgeret: ut Rabanus lib. 2. cap 32. & Canon 4 Moguntinæ synodi indicant.

Hispanis 12. Kal. Aprilis, FRANCIS uero 14. Kalẽdas Maij, Paschã celebrantibus, miraculo comprobatam esse Franciæ ecclesiæ sententiam, Sigebertus scribit. Fontes enim, qui in sabbato Paschæ ad baptizandũ fonte [illegible] repleri solebant, non Hispanis, sed Francis Pascha celebrantibus, aqua completi sunt. Circa annum Iustini octauum. Sigonius lib. 11. Imp. occid. an. 417. in Italia contigisse scribit.

LEO II. Pont. instituit quotidie baptismum fieri, necessitate urgente. Volater. lib. 22.

AETHIOPES Christiani, mares octauo ab ortu die circuncidunt, & feminis etiam aliquid amputatur, ut Abrahami & aliorum sanctorum Patium exemplo ardentiùs in similis sanctitatis studium incitentur. Quadragesimo deinde à circumcisione die mares, octogesimo autem feminæ salutaribus aquis expiantur, & Eucharistiam eo die infantes initiati in mica panis assumunt. Osorius lib. 9. rerum Em.

Loci.

OTHO Bambergẽsis episcopus Pirissę & Caminæ ciuitatum Pomeraniæ incolas baptizaturus, templis extructis baptisteriis sanctissimum baptizandi modum excogitauit, sexum à sexu honestè separando. Historia Bambergensis.

CONFIRMATIO.

SYLVESTER I. instituit, ut chrisma tantùm Episcopi consecrarent, ac baptizatum confirmarent: occasione mortis etiam presbyteri. Anno 313.

FABIANVS Pp. sanxit, ut quotannis chrisma instauraretur, uetere combusto, anno 241. Sigebertus. & Volaterranus libro uiresimo secundo.

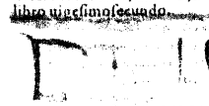

SIGNVM CRVCIS.

Circa anno Salutis 365. terræmotu totius orbis, qui post Iuliani mortem accidit, maria egressa sunt terminos suos, &, quasi rursum Deus diluuium minaretur, uel in antiquum chaos redirent omnia, naues ad præruptæ delatæ montium, pependerunt. Quod cùm uiderent Epicuræi, frementes scilicet fluctus, & undarum moles, & hauriente gurgitum litoribus inferri, uerentes, quod iam euenisse cernebant, ne oppidum funditùs subuertereturr, ingressi sunt ad HILARIONEM, & quasi ad præsium profitentes, posuerunt eum in litore. Qui cùm sua Cruce signa pinxisset in sabulo, manuq; contrà extendisset, incredibile dictu est, in quantam altitudinem intumescens mare sante eum steterit: ac diu fremens, & quasi ad obicem indignans, paulatim in semetipsum relapsum sit. Sigonius libro septimo Imp. occid.

Cùm IVSTINÆ uirgini Cyprianus magus, ut eam Aglaio inuenti, qui eam deperibat, conciliaret, dæmonem immisisset, uirginali habitu formaque indutum, qui & uirginitatem se Deo uouisse diceret, & in eius seruitium recipi peteret: receptus, post dies aliquot caprata occasione, dubitare se ait, ne uirginitatem seruando offendant Deum potiùs quàm aliquid promereantur. Scriptum enim esse: Crescite, & multiplicamini, & replete terram: indeque in ueteri Testamento sanctissimas mulieres, Deoque gratas, uiros habuisse, & filios genuisse. Cœperat Iustinæ animus iam nutare, ac de Virginitatis propsito ambigere. Mox cũ seipsam reprehendisset, Christi nomine inuocato, cruce se signauit. Dæmon uerò crucis uirtutem non sustinens, statim effugit. Marulus libro quinto, capite octauo, ex Vincentij libro duodecimo, capite centesimouigesimo.

Cambyses & Zamris Magi TAVRINVM Aurelianensem episcopum interemturi erant. Hic uerò signo sanctæ Crucis sese muniens, illorum manus effugit. Illi furore concitatissimi ipsis mortem conscinẽre. Marulus lib. 2. cap. 9.

Tempore Gregorij Magni pestilentiæ lues inaudita inuasérat mortales, ut oscitantes saltem statim interirent. Propter quod oscitantes tantùm & se & alios repentè signo Crucis munire cepere. Sigonius lib. 1. regni Italici.

Cosroes rex Persarum cum Baza seditioso duce congressus, eum profligauit. Qui ex Bazæ fœderatis, Turcicæ nationis erant, eos ad Mauricium Imp. (cuius auxilio regnum recuperarat) misit: quorum multi cruces in frontibus gerebant, compunctis superciliis in crucis modum, infusoque atramento. Cuius rei quæsita causa, responderũt, superiori tempore, cùm TVRCORVM gens fame periclitaretur, à Christiano quodam monitos, nullum ex iis, qui cruce frontes signassent, fame periisse. Zonaras.

RVTHENI quoties se signo crucis muniunt, id manu dextra sic faciunt, ut frontem primùm, deinde pectus, mox dextrã ac demum sinistram pectoris partem punctis in formam crucis tangant. Quòd si quis aliter se signo crucis munierit, hunc, uelut hæreticum obiurgant. Guagninus in descriptione Moscouiæ.

CVLTVS RELIGIOSVS SECVNDARIVS, QVI Homini accommodatur. Et uel

SIBIIPSI. HVC PERTINET

CONFESSIO, QVÆ FIT Deo.

Ex Soliloquiis & Confessionibus magni illius & apostolici uiri D. AVGVSTINI Hipponensis episcopi multa huc exempla afferri possent. Vnum esto instar omnium, Soliloquio XV. quando ait: Ego confiteor tibi Domine, Deus meus, paupertatem meam, & sit tibi tua gloria tota. Quoniã tuũ est omne bonum per me gestum. Domine, confiteor, ut docuisti me, nihil aliud sum, quàm uniuersa uanitas, & umbra mortis, & abyssus quædam tenebrosa, & terra inanis ac uacua, quæ sine tua benedictione germinat, fructum quoque non facit, nisi confusionem, peccatum & mortem. Si quid boni unquam habui, à te recepi. Quicquid boni habeo, tuum est, uel à te habeo. Si quãdo steti, per te steti. Si quando cecidi, per me cecidi: & semper in luto iacuissem, nisi tu me erexisses: semper cæcus fuissem, nisi tu me illuminasses. Quando cecidi, nunquam surrexissem, nisi tu mihi manum porrexisses. Postquam etiam me erexisti, semper cecidissem, nisi tu me sustinuisses. Sæpiùs periissem, nisi me gubernasses. Sic semper, Domine, sic semper gratia tua & misericordia tua præuenit me, liberans me ab omnibus malis, saluans à præteritis, suscitans à præsentibus, & muniens à futuris, præcidens etiam ante me laqueos peccatorum, tollens occasiones & causas: quia nisi tu mihi hoc fecisses, omnia peccata mũdi fecissem. Quoniam scio, Domine, quòd nullum peccatum est, quod unquam fecerit homo, quod non possit facere alter homo, si Creator deserit, à quo factus est homo. Sed quòd nõ facerem, tu fecisti: quòd abstinerem, tu iussisti: & quòd tibi credere, gratiam tu infudisti. Tu namque, Domine regebas me tibi, seruabas me tibi: & mihi, ut adulterium & omne aliud peccatum non committerem, gratiam & lumen donasti. Tentator defuit: ut deesset, tu fecisti. locus & tempus defuit: & ut hæc deessent tu fecisti. affuit tentator, non defuit locus, non defuit tempus: sed ut non [illegible] eo, cui me tenuisti. Venit tentator tenebrosus, ut esset & quem deciperem, tu me cõfortasti. Venit tentator armatus & fortis: & ut me non uinceret, tu eum te frænasti, & me roborasti. Venit tentator transfiguratus in angelum lucis: & ut me non deciperet, tu eum increpasti, & ut eum agnoscerem tu me illuminasti. Et tu eripe nos, Domine, qui saluas sperantes in te, ut ipse de nobis doleat, & tu lauderis in nobis Domine. Deus noster in sæcula. Amẽ. Quæ ipsa D. Bernardus, eiusdẽ diuini spiritus bibliotheca, sermone de Septẽ misericordiis amplianit & illustrauit.

Hominiri.

Hugoni Boneuallensi abbati, QVENDAM ex fratribus post mortem apparuisse ferunt: & mox ut peccatum confessus est, pœnis quibus afficiebatur, se liberatum dixisse. Hanc autem confiteri facultatem ideirco sibi reseruatam, quoniam absente abbate decesserat, deliberatum habens illi confiteri, cùm redisset. Etenim monachorum absolutio ad solum abbatem spectabat. Marul. lib. 4. cap. 11.

Seuerus sacerdos uocatus ad CVIVSDAM ægrotantis confessionem audiendam, cùm paulò tardiùs uenisset, uita defunctum offendit: eaquere uehementer angi afflictarique cepit se illius interfectorem, se homicidam clamitans. Et dum in his lamentis cadaueri incumbens acerrimè fleret, reuixit quasi ex morte: dixitque, se, dum ab impiis spiritibus ad horrendas tenebrarum loca rapiens traheretur, ab angelo protinus dimissum, atque corpori restitui iussum, quod diceret, Deum id Seueri lacrymis indulsisse. Igitur ubi confessus est, per acta septem dierum pœnitentia, iterum obiit. Marul. lib. 4. cap. 11. & Gregorij Magni Dialogis.

Anno circiter tertio post cladem ad Nicopolim, à Turcis occupatã, Sigismundo imperãte, cùm multi in eum campum descenderent, emissam inter ossa subinde uocem exaudiuẽre, Iesu Christi Saluatoris & Mariæ uirginis nomina resonantem. Loquax inter cadauera caput inueniunt. Quod ubi homines sibi adesse nouit: Quid tam (inquit) stupidi hic statis uiri? Christianus ego sum, inexpiatus inconfessusque in hoc bello occubui. Maria mãtet me æterni supplicij reum esse non patitur: hic me adhuc linguæ compotem fecit, ut & delicta fateri, & animum sacris Apostolicis lustrare queam. Proinde sacerdotem, qui confessionem & exaudiat, & me expiatum reddat, accersite quæso. Rogatus, Qui tantum à Virgine beneficium promeruisset, respondit, Peculiare sibi id in uita fuisse numen: septem quotannis in uita sita festa eius reuerẽtissimè celebrasse, religiosissimisque ieiuniis ex pane duntaxat & aqua decorasse, sacris fuisse quàm studiosissimè operatum, illi tantùm numini cunctas animi uires dedicasse. Accersito igitur è pago proximo sacerdote, confessionem ritè transegit: & impetratã erratorum omnium remissione, acceptaque nouissimè lustratione, repentè obticuit, perpetuoque quieuit. Bonfinius libro tertio Hungariæ.

POENITENTIA RESPECTV Personarum. Qui. Pœnitentiam professi

Per se.

GODOFREDVS Bononiensis Comes, Henrico Cæsari misitans, Pontificiæ potestati infesto, urbis Romæ mœnia armatus primus conscendit, signum captæ expugnatæq; ab se urbis reliquis tollens. Peccatũ in Pontificem cõmissum cruore Turcarũm, cæde Saracenorum eluit: rex inde Hierosolymorum creatus est. Aemilius lib. 5.

Per alium.

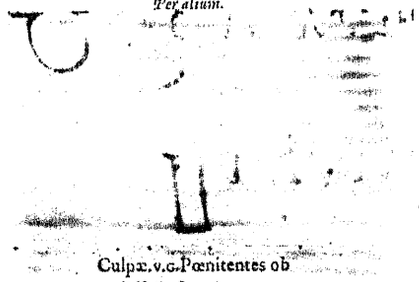

Culpæ. v.g. Pœnitentes ob

Officij usurpationem.

AVREÒ uirgo Parisiensis monasterij præposita, quoniam inter Missæ solennia diacono [illegible] legenti stolã eripiens, ipsa sibi apponẽs, & eius officio defuncti aula fuerat: semet ariogantiæ accusans dignitatem deposuit, annosq; septem à cella [illegible] discessit. Ibi etiam scullis sibi faciendis curauerat, cuius pars, quæ humero tenus cõstrictentem hemicyclo amplexabatur, in summo clauoiũ cuspidibus ad psalmorum numerũ dispositis horrescebat. In ea sedili illa cùm psallere uellet, se collocabat: & dextro lateri innixa quinquaginta psalmos perlegebat, sinistro totidem, & totidem in tergo resupinata pungentibus quaq; uersum ferreis aculeis. Marul. lib. 4. cap. 10.

Templum uiolatum.

GODOFREDVS Lotharingus cremati templi Viridunensis tantam egit pœnitentiam, ut publicè se uerberari pateretur: & capillos suos ne tonderentur, multa pecunia redimeret: sumtus amplissimos ad reædificandam ecclesiam daret, & in opere cæmentario per seipsum plerunq; utilis mancipij ministerio functus deseruiret. Schafnaburgensis.

Cædem.

Propter Thomæ Cantuariensis archiepiscopi necem, loco pœnitentiæ inuiolatum fuit, à Romano Pontifice, HENRICO Anglorum regi, ut liberè subditis eius deinceps ad Romanam curiam appellare liceret: & neminem posthac Angliæ regem fore, nisi à Romano pontifice prius rex appellatus esset. Blondus lib. 5. Decad. 2. Ducentos insuper milites Hierosolymam mittere, [illegible] integrum annum alere, deniq; exercitum à se intra triennium, quàm posset maximum, conscriptum ad reprimendas Barbarorũ incursiones, permisit. Bergomensis, & Aeneas Syluius libro 5. in Blondi Decades.

Modi. Pœnitentes

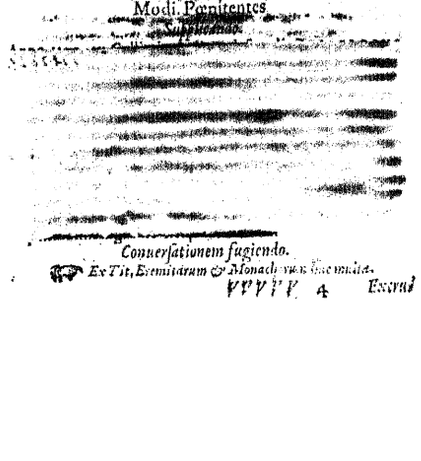

Conuersationem fugiendo.

Ex Tit. Eremitarum & Monachorum secundæ.

Excruciando corpus.

Sic exercetur Ieiunijs, Vigiliis, Peregrinationibus, Verberibus, de quib. singillatim suis locis per se, hic causa Pœnitentiæ. Vide Tit. Monachorum.

ALIIS, SIC ALIORVM VSIbus religiosè inseruit

PROPHETANDO.

Consule locum Prophetarum, Vatum Christianorum.

CONCIONANDO.

Ex Tit. Concionatorum illustretur.

VRBANVS VI. Pp. uniuersis religiosis cuiuscũq; ordinis uel religionis præcepit, ne ante Missarum solennia, ad quæ audienda parochiani prima diei parte conueniunt, solennes facerent sermones, propter quos confluens populus, parochiales ecclesias derelinquat: neq, ad prædicandum ad parochias accederẽt, nisi à sacerdotibus parochiarum uel inuitati, uel saltem admissi, néue eo die, quo diœcesanus episcopus, uel alius loco eius solenniter concionatur, maximè in ecclesia cathedrali, ullus alius in ea ciuitate uel loco prædicare præsumeret, ne salubris prædicationis doctrina exinculcatione huiusmodi frequenti fastidiretur. Cranzius libro 10. Metropol. cap. 21.

DISPVTANDO.

Religiosa Certamina alia Theorica, de quib. sub Metaphysicis certaminib. alia Practica, de iis quæ ad religionis exercitationẽ faciunt, quorũ sub Religiosa Iustitia exempla quædam reperies. Vide Tit. Conciliorum.

De Pontificis potestate.

De Paschate.

Incidit sexto seculo post Christum aliquando contentio inter HISPANOS & FRANCOS, de tempore celebrandi Paschalem diem. nam Franci 14. Calend. Maij, Hispani 12. Calend. Aprilis celebrarunt. Verùm Sigebertus ait miraculo litem diremtam. Nam Hispanis ad baptizandum tempore Paschalia quam defuisse, Francis uerò minimè.

De Ritibus.

DEFENDENDO. PROTECTIO sacra quæ Armis.

Ex loco Religiosæ Iustitiæ correctiuæ huc non pertinæ.

Cùm Luithprãdus Longobardorum rex, cupiditate imperãdi motus, urbem Romã obsideret, captis circunquaq; oppidis omnibus, Gregorius III. Pontifex legatos naui, quia terrestri itinere non licebat, ad CAROLVM Magnum Franciæ principem statim misit, qui hominem rogarent, ut primo quoq; tempore laboranti Romæ & Ecclesiæ auxilium ferret. Consueuerant autem Pontifices Romani, si quid mali ab externo hoste imminere, auxilia ab Imperatore Constantinopolitano petere. quod facere Gregorius substitit, cùm quia Leonem III. Imp. iconomachum anathemate percusserat, tum quòd urbem regiam ægrè Leo à Saracenis tutaretur, nedũ alios defenderet. Ergo tunc primùm tutela Ecclesiæ ab Imperatoribus Constantinopolitanis ad alios translata est. Carolus autem rogatu Gregorij patrocinium Ecclesiæ suscipiens, Luithprandum regem amicum & compatrem rogauit, urbem ne obsideret, ac Pontificem ne uexaret. Obtemperauit Carolo Luithprandus, atq; urbem obsidione soluit. Platina. Romam ueniens, monuit populum, à Leone dissidentem, ut pastorem animarũ diuinitùs datum, ut nuncium supremę maiestatis, uneneraretur & obseruaret. Auentinus lib. 4. Annalium Boiorum.

Scriptis.

Nullius externæ gentis fidei tam sæpiùs Pontifices maximi sese uenientes commisere, quoties in Galliã profecti, FRANCORVM opem implorarũt: nec ulla ætas tot peregre conspexit, quàm multos Ludouicus Crassus uidit, Vrbanũ, Paschalem, Gelasium, ac ut omittatur Callistus, quia Gallus in Gallia creatus fuit, Innocentium. Aemilius lib. 5.

VENETA ciuitas Alexandrum III. Pp. fugitabundum Friderici Oenobarbi Imp. insidijs, atq; ideo intra cœnobiũ, qd Charitatis appellant, latentẽ, excepit. Classe ingenti comparata, quam Seb. Cianus princeps duceret, Othonem Friderici uictum maritimo prælio, ad Pontificem duxit: cumq; Imperator ad Pontificem supplex Venetias uenisset, pax conciliata. Cianus princeps, Imperatorem Rauennam usq;, Pontificem aliquanto ulterius deducẽs, nauatæ operæ illustria monumenta à Pontifice retulit: rubas argẽteas, umbellam, auratamq; sellam, puluinum aureum, & uexilla sex uersicoloria: Pontificium præterea, Imperatoriumq; tantùm munus, plumbo signandi literas ius. Egnat. lib. 1. cap. 1

IMPERIVM EXERCENDO, IVS DICENdo, Coercendo, Castigando. Ratione habita

Subiecti, Culpæ. Punire, Coercere

Hæresin.

IMPERIVM EXERCENDO, IVS DICENdo, Coercendo, Castigando. Ratione habita

Subiecti, Culpæ. Punire, Coercere

Hæresin.

humanæ CCCXXIIII. Nicæna synodus, teste Platina in Sylueßri Rom. pont. uita, aliam pœnam Atio constituit, qui cum sua cohorte in exilium ire coactus est. Posthæc circiter annum Salutis 388. THEODOSIVS & VALENTINIANVS Impp. multandos decreuerunt hæreticos damnis, ignominiis, uerberibus, exiliis & morte, quemadmodum extat in God. iuris ciuilis, cap. Ariani. ubi lege sanctum est, ut istiusmodi maleficum hominum genus ultimo afficeretur supplicio. Hoc edictum Hostiensis in sua Summa super tit. Decretalium explicans, ait, Et licet in hæresi lex imponat pœnam ultimi supplicij, quod ultimum suppliciũ alia lex, ff. de pœnis, interpretatur mortem: de consuetudine tamen tales cremantur. Idem Abbas post Hostiensem, super illud cap. Ad abolendam. extrã, de hæret. sentit scribens, Sed ius ciuile punit hæreticum capitali pœna, seu pœna mortis, ut l. Ariani. Cod. de hæret. coniuncta l. ultimum supplicium. ff. de pœnis. & hanc pœnam esse debitam, interpretatur consuetudo. Conuenit ergo in hoc lex canonica, ciuilis & consuetudinaria, ut communiter puniantur pœna ignis. Postremò anno Salutis circiter 180. Fridericus I. Rom. Imperator legem de comburendis hæreticis tulit, uelut in quadam eius constitutione patet, cuius initium est, Vt commissi. Per idem tempus Lucius III. Rom. pontifex statuit hæreticum hominem sacris initiatum primò desecrandum, mox uerò tradendum locorum magistratibus, quò igni exuratur. Polyd. lib. 8. cap. 4 de Rerum inuent.

THEODERICVS Afer diaconum suum, qui primùm fidem orthodoxam professus erat, sed postea sperans se gratificaturum Theoderico regi, consenserat Arianis, capitali supplicio affecit, inquiens: Si Deo fidem non seruasti, quomodo homini sinceram conscientiã seruabis? Theodorus Collectaneorum lib. 2. Suidas, & Cedrenus.

Gnostici hæretici in conuentũ Burdegalensem à MAXIMO tyranno, ad quem prouocauerant, deducti, Martini Turonensis episcopi consilio, ecclesiis ut pellerentur tantùm, suasum fuit. Sed postea Maximus à mitioribus consiliis reuocatus, Priscillianum, duob. iudiciis auditum, conuictumq; malefici, sociosq; eius capitis damnari oportere pronũciauit. Sigonius lib. 9. Imp. occin.

Cùm Martianus Episcopus Arelatensis in Gallia Nouatiano hæretico se coniunxisset, & sic à unitate Ecclesiæ & sacerdotum consensione se seiunxisset, CYPRIANVS quamuis lõgè remotus, id egit litteris ad coepiscopos suos in Galliis constitutos, & populum Arelatensem, ut eo abstento, alius substituerẽtur. lib. 3. Epist. 13. Et in eadem epistola, col. 2. ait Cyprianus: Idcirco enim, frater carissime, cõpactum corpus est sacerdotum, concordiæ mutuæ glutine, atque unitatis uinculo copulatum, ut si quis ex collegio nostro hæresim faceret & gregem Christi lacerare & uastare tentauerit, subueniãt ceteri, & quasi pastores utiles & misericordes, oues dominicas in gregem colligant.

ZENO Imp. scholam Edessenam, quam Persicam uocabant, quia Nestorij hæresim doceret, funditus euertit. Theodorus Lector libro 2.

LEONTIVS Antiochenus episcopus, Basilio Magno familiaris, & orthodoxus, uiro sofo nomine celebris, quòd cùm Valentis temporibus Messalianorum hæresim in Monasteria quoq; irrepsisse uideret, monasteria ipsa exusserit. Theodoretus libro quarto, capite 11.

Anthropomorphitarum hæresis in Lombardiæ urbe Parmæ plurimum inualuerat, sic ut etiam uicinos armis premerent. Rachulfus Veronensis episcopus scriptis eorũ errores confutauit. At STEPHANVS VII. Pp. & Mediolanensis episcopus armata manu urbem omnibus interemtis euciterunt, & uastarunt. eius in æternum extare uoluerunt. Aegrum inter se uicini sunt partiti episcopi. Sigebertus anno 939. Bergomensis 951.

IOANNES Bocmorum rex nocturnis peruigilationibus, ritu Dulcianorum fanaticorũ, Pragæ occultè fieri incipientibus, in ipso statim initio obstitit, exustis quatuordecim uiris mulieribusq;. Dubrauius lib. 20.

CAROLVS IV. Imp. commotus reditu Dulcianorum hæreticorum & Flagellatorum in Boemiã, partem eorum igne combussit, cæterõs de sententia Ernesti Archiepiscopi Pragensis perpetuo exilio relegauit. Dubrauius lib. 22.

Magiam.

VRATISLAVS II. Boemorum princeps, Gerardo Pragensi episcopo fratri suo auxilio fuit, in abolendis tollendisque Magorum portentis, arribusque maleficis, quas tunc multi uiri mulieresque nimis licenter exercebant, mentes hominum fascino turbantes, boumque & pecudum lac, segetemque alienam pellicientes, atq; ipsa interdum elementa dæmonum uiolentia concutientes, per quæ imprudens uulgus à sincera in Deum fide auertebatur. Nec tamen aliter Gerardo malis obuiam ire, quàm per censuram Ecclesiasticam licuit: quam illi non pluris quàm plumbeum gladium æstimabant. Ergo non ferrum tantùm sed ignem præterea & aquam Vratislaus maleficis admouit, aliosque securi ferire, alios flammis exuri, sagasque nonnullas aquis submergi iussit. Qua animaduersione in auctores amplius centum districta, reliquos deserere artem uetitam damnatamq; metu similis pœnæ coegit. Dubrauius lib. 8.

Sub BRETISLAO II. Boemorum rege, Magorum hæresi inualescente, decreuit edicto Princeps, ut religionis nouatores omnes, uiri feminæque, intra certum tempus regno expellerentur. Dubrauius lib. 9.

Apostasiam.

Aragonius FERDINANDVS Castulonensis rex, detecto magno Christianorum numero, qui per eius regna passim sparsi erant, potentia atq; opibus insignes, quorum genus ab Hebræis manãrat, cùm palàm in Christianam fidem recepti essent, secretò Iudaicam legem ac ritum seruarent: non solùm permultos ex eis combuit, qui pertinaces in scelere manebant, uerùm etiam ex sepulchris eorum corpora erui iussit: qui quãquam mortui essent, in eius sceleris reorum numero nominati fuerant: est ipsi id tempus in Hispania Iudæorum multitudo ingens, sub publica fide indolumis manebat, quid Iudaicos ritus palam violata Christi religione seruabant. Fulg. lib. 1. cap. 1.

PAVLVS IIII. Pontifex monasticam uitam semel professos quacũque de causa desciuissent, eandem rursum nulla admissa excusatione profiteri cogebat, tanta adhibita severitate, ut quosunque uel legitimis discessus causis afferentes, uel ad extremes relegarat, uel in uinculis proximus coniiceret. Panuinius.

Sacrilegium.

PIVS I. pont. max. anno 144. notauit sacrilegij crimine eos, qui fundos aut homines attingerent, religioni dicatos.

Perfidiam.

ALEXANDER Pp. impedientes legatum sacris interdixit. Gratianus.

CHALCEDONENSIS concilij canon est, Si qui clerici aut monachi deprehendantur, qui conniuent, aut [illegible] contra episcopos aut clericos, omnino gradum suum amittunto. Gregorius lib. 5.

Modi. Puta

Interdicto, Excommunicatione.

Mulier quædam, cuius consuetudine turpi impurus spiritus per annos septem usus fuerat, baculo BERNARDI, quem in sectum iuxta se deposuerat, liberata fuit. Auctor uitæ.

THEODORVS episcopus Rom. cùm Pyrrhum episcopum Constantinopolitanum ad hæresim Monothelitarũ, quam ex Africa ueniens abiurarat, Rauennæ rediisse uideret, conuocatis sacerdotibus cum excommunicauit, & formulam excommunicationis ad uino, quod uino diuini calicis dilutum erat, exarari curauit. Paulus Diaconus lib. 18. Rerum Romanarum.

Cùm Italia post concilium Ariminense in maximis uersata motibus propter perfidiam Arianam fuisset, præcipuè Auxentio Mediolani episcopo perfurente: Damasus Pp. Rom. episcopos ex Italia & Gallia Romam ad Concilium aduocauit nonaginta conuenẽre. Ex eorum auctoritate Nicæna de Consubstantiali sententia confirmata: Ariminense Concilium, ut cetera omnium abrogatum, quique ei assentirent, ab Ecclesiæ communione semoti. nominatim uerò Auxentius episcopus Mediolanensis damnatus, qui solus in Italia Nicænum Concilium oppugnabat, ac Mediolanensem ecclesiam & finitimas fœdissimè depraua bat. Sigon. lib. 7. Imp. occid.

Ioannes Angliæ rex, quòd decimas ecclesiasticas in suo regno exigeret, Stephanum Cantuariensem episcopum eiecisset, Cisterciensis tria marcatum argenti millia dare negantes spoliasset, ab INNOCENTIO III. anathematis fulmine perstrictus, mox etiam regno priuatus est. Tandẽ absolui se à commissis petiit, ac pro pœna quam meruerat Innocen-

tio ac successoribus eius Romanis pontificibus regna Angliæ Hiberniæq; tradidit: quæ continuò illi Innocentius ac successoribus eius reddidit, ea conditione, [illegible] successores sui quoliber septennio ex regno Angliæ septem millia marcarum argenti, ex regno Hiberniæ tria millia reciperent. Quam pensionem in hanc usq; diem ab eo tempore Angli Hiberniq; Romam portant. H. Boëth. lib. 15.

Philippicus Bardanius factus Imp. sextum Concilium universale, habito conuentu, irritum fecit, in gratiam monachi cuiuspiam, qui de principatu obtinendo ipsi præsagium fecerat: mercedemq; præsagij, sexti Concilij abrogationem, ut promiserat, præstitit. Erat is monachus sectæ Monotheliterum. Dehinc Romam ad Pōtificem CONSTANTINVM, quem sciebat nuper tam familiariter cum Iustiniano cōgressum, scribit, ut Constantinopolitanæ ecclesiæ de Homousio astipularetur. Pōtifex literas respuit, picturasq; huius rei causa in porticu sancti Petri, quæ gesta sex Synodorum continerent, fecit. Quæ cùm in urbe regia haberentur, Philippicus iussit auferri: simulq; edixit, ut sanctorum statuæ & imagines ex omnibus templis tollerentur. Pontifex Philippicū schismaticum iudicauit, iustirq; ut in nulla re diuina publicè aut priuato actu eius nominis aut imperij mentio fieret. Artbemius primus à secretis eū regno expulit, per Theodorum Patriciū: qui eum, ut secretiora ei narraret, in oratorium abduxit, ac luminib. priuauit. Zonaras tradit, cùm peracto equestri certamine in Zeuxippo usus balneo ad conuiuium senatores quosdam & uictores equestris ludi uocasset, senatores ipsum discumbentem comprehendisse, oculosq; effodisse, sabbatho Pentecostes. Cuspinianus.

Damnabat Michael Constantinopolitanus episcopus & Leo archidiaconus, seu Atridæ archiepiscopus, Ecclesiam Romanam: primùm, quòd azymis panibus in cœna uteretur: deinde, quòd in Quadragesima obseruarent sabbatha: tertiò, quòd suffocatis uescerentur. Huic dogmati LEO IX. pontifex acerrimè [illegible] fuit, & anathematis fulmine percussit.

Regem Galliæ cum tota diœcesi sancti Iacobi, anathematis uinculo illigauit VRBANVS II. quia prouinciæ episcopum in carcerem, [illegible] causa, [illegible]erat. Platina.

Iudicio.

EVTYCHIANVS Pp. instituit, ut accusatio coram iudice scriptō fieret, anno 274. Volat. lib. 22.

DIONYSIVS Pp. instituit, ne insanus uel hæreticum accusare posset, anno 203.

CAROLVS Magnus in Saxonia Scabinis potestatem fecit laqueo suspendendi, aut gladio feriendi, eos, qui diis sacrificassent, aut ecclesiasticas ceremonias cōtemnissent. Matius l. 7.

Inquisitione.

Inquisitio Hispanica, instituta fuit olim à Ferdinando & Elisabeta Regibus in Iudæos, qui posteaquam in Christo essent initiati, suos ritus atque leges retinerent. Nunc autem, in omneis hæreseos nomine suspectos promiscuè exercetur. Sabellici supplem. lib. 28.

Instrumenti. v. c.

Carcere.

EVGENIVS Rom. Pp. Constantino III. impetrante, statuit, Gratiano etiam teste, ut Episcopi carcerem haberent, ad plectenda clericorum delicta. Volat. lib. 22. Anthrop.

Igne.

Sub Philippo Pulcro Francorum rege, ex CLEMENTIS V. Pontificis Auenione residentis sententia, Templarij tota Francia comprehēsi, ac quæstione habita, obscena flagitia, immania de se scelera nefariaq; confessi permulti eorum dicuntur: libidinem nefariam, impiam religionē, se cum Turcis, cum Saracenis sensisse, à Christianis sacris desciisse. Damnati quamplurimi, ac uiui cremati sunt. In possessionē Templariorum bonorum Regium fiscum iuisse, rebus mouentibus à fisco retentis: quæ solo continerētur, Pontificis decreto diui Ioannis Hospitalariis reddita.

BONIFACIVS VIII. Hermanni Pongilupi eremitę corpus, Ferrariæ honorifica sepultura decoratum, post uiginti annos erui, cremari, cineresq; in prosluentem amnem proiici iussit: quoniam quibusdam indiciis post mortem eius detectum fuerat, ipsum in Fraticellorum hæresi fuisse. Fulgosus libro 1. capite 1.

Hospitalarij auctiditiis Templariorum, simul belli Sacri nomine ingenti pondere auri undique collato, classem instruxerunt, ornaueruntque, ac Rhodum, quam Turcæ iam possessionem etiam maris appetentes occuparant, de illis recepere. Aemilius lib. 8.

INNOCENTIVS III. Pp. per Parisiensem episcopum egit, ut ex sepulcro eruerētur Almaricus Parisiēsis doctor, & cremaretur: quoniam, quanquam eum pœnituisse uisum esset hæresis, qua aliàs laborarat (hæc autem simplicis Spiritus nomine ab eo appellabatur) hæresis ipsa adhuc repullulare putabatur. Fulg. lib. 1. cap. 1.

Bestiis.

Anatolius quidam Antiochiæ, idolorum cultor, magus & incantator, cùm non uellet conuerti, ex mandato TIBERII Imp. bestiis proiicitur: & ab illis discerptus, corpore tandem cruci affigitur, & ibi demùm à lupis deuoratur. Eugrius libro quinto, capite 18.

Laqueo.

HENRICVS III. Imp. natalem Domini Goslariæ agēs, quod dam ibi hæreticos inter alia praui erroris dogmata, Manichæa secta omnis esum animalis execrantes, consensu cunctorum, ne hęretica scabies plures inficeret, in patibulis suspendi iussit. Hermannus Contractus.

Exilio.

VRATISLAVS II. Boëmorum rex Iudæorū censum per domos Pragę egit, & ad certum numerum illos redegit, superfluis Boëmia expulsis, ne malis dolis, fraudeq; & fallaciis, ac funesto inprimis sœnore, regno suo subiectos trucidarent. Dubrauius lib. 8.

SOLVENDO, LIBERANDO.

Veneti in quos IVLIVS II. Pp. fœdere Cameraci cum Maximiliano I. Rom. Imp. & Gallię rege Ludouico XII. anno 509. percusso, excōmunicationis fulmen uibrarat, tandē sequente anno per oratores suos Pontificis iratum animum flexēre. Scriptis igitur & confirmatis per Cardinales pacis conditionibus, Veneti legati, constituto die, uetera exēpla sequuti, in diui Petri porticum uenerūt: ibiq; ad Pontificis pedes, qui propeæneas portas in pontificia sella omnibus purpuratis & innumeris antistitibus præsentib. sedebat, humi prostrati, contumaciā erataq; sua confitētes, demississimè ueniam flagitarunt: deinde nonnullis precibus de more recitatis, consuetisq; solennibus peractis ceremoniis, Pontifex illos in gratiam recipiēs, esturis diritsq; liberauit: eisq; satisfactionis gratia septem angustissima urbis templa dimiti, iniunxit. His peractis, à summo pœnitentium magistro in diui Petri basilicam introducti sunt: ubi sacris, quibus nec a illis interdictū erat, auditis, honorificè nō iam ut execrati sacrilegi exclusi, sed ut uerè Christiani, & sacrosanctæ sedis pijsilij, ab antistitibus aliisq; compluribus ad suas ędes deducti fuerunt. Guicciardinus lib. 8. Hist.

IMPERIVM AGNOSCENDO, OBEDIENDO.

Adriano VI Pontifice ferūt THEOPHILVM Patriarchā Alexandrinū, literas Græcè scriptas ad Adrianum transmisisse, quibus sedi Apostolicę obedi[illegible] se quium q; detulerit, & caput Ecclesiæ Catholicæ te[illegible] in Quas Hieronymus Aleander, Pontificiæ bibliothe[illegible]curator, Latinè interpretatus est, & unà cum ipsa interpretatione in scriniis Pontificijs ad memoriam posteritatis [illegible]uit. Auctor uitę.

IMPERIVM DETRECTANDO.

Anno Sal. 648. Rauennas ecclesia à Romana defecit, auctore antistite Mauro, qui Bono ex humanis rebus erepto successit. Hic Constantis Imperatoris fauore subnixus, [illegible] consecrationem neq; pallium à Pontifice sumere noluit, uerūm illam à tribus suffraganeis suis, hoc ab Imperatore accepit, ac suffraganeos suos inuisu Pontificis consecrauit. Ex quo per multos pòst annos ecclesia Rauennas hæresi, quam uocabant Autocephaliam, laborauit. Anno tandem 678. Theodorus [illegible] episcopus, cùm uetere[illegible] [illegible]nia supre[illegible]tissimum indul[illegible] [illegible]stitue[illegible] [illegible]tos q; nouorum sen[illegible] [illegible] Ch[illegible]sem ad rem diuinam [illegible] [illegible]tē instituta deducere noluerunt. Qu[illegible] [illegible]retur, ecclesiam Rauennatem, quod ipso [illegible] turcæ [illegible] Romanæ literis ad Pontificem scripsit [illegible] regni Ital.

Anno 847. ANGILBERTVS Medrolanensis [illegible] ab ecclesia Romana parum cōperta de [illegible] desciit, tantumq; exemplō in posterum ualuit, ut [illegible] tos annos ecclesia Mediolanensis à Romana [illegible] auctoritatemq; tedierit. Sigonius lib. 5. regni Ital.

LEONTIVS Tripolis Lydiæ episcopus, Arianus, summa dicendi libertate præditus fuit. Cùm quodam tempore in cœtu episcoporum Constantius Imp. Arianus uerba faceret, & promulgaret constitutiones: omnibus aliis approbantibus, Leontius solus obstinatè tacuit. Causam rogatus, eo se

se tacere respondit, quia cogitans miraretur apud se, quòd ab ipsius negotiis tantum suppeteret Imp. temporis, aliena ut curaret. Bella enim & Remp. Imperatorē decere, religionem Episcopis committi debere. Suidas.

CONCILIANDO alios.

Ex Tit. Conciliorum, item Prudentiæ in conciliando, hic quædam.

DEFENDENDO, PROTEGENDO alios.

Locum Iustitiæ religiosę consule.

PERSEQVENDO ALIOS TVM Scriptis.

Vide suprà, Certamina de Religione.

Armis. Peregrinationes, Expeditiones sacræ Christianorum

Contra Turcas.

Petrus ex nobilitate Ambianensi puer literis imbutus, ubi ætas patiens laborum fuit, rei militari deditus, uir effectus, rebus humanis spretis eremo se dicauit. Aliquanto pòst impetus eum subiit sacræ peregrinationis suscipiendę. Paupertate uiliq; cultu inter Barbaros tutus, & acri quidem ingenio, sed qui corporis specie indecora, breuiq; statura & minus liberali facie contemnendus magis quàm metuendus uideretur, omnia circumiuit, lustrauitq;, ac mores imporū, animos, urbes, uires cognouit, perspexitq; quàm atrocia & nefaria exempla barbaræ religionis homines in nōstros edderent. Cumq; edoceretur à Simone Patriarcha Hierosolymitano uiro sancto, quæ illi paucis diebus intolerabilia uiderentur, incolis piis quotidie uidenda patiendaq; esse, ac perpetua futura, & si quid ultimis malis addi possit, etiam atrociora: re uisum est Patriarchā Petro literas ad summū pontificem dare, quib. opem sanctæ Christiano nomini terræ laboranti malisq; fessæ implōraret. (Vt spergensis ab Alexio Græco Imp. literas missas innuit) Addita uberiora mandata Petro: cui quod formæ minùs speciosæ deerat, acre ingenium facundiaq; explebat. Accessit fama, eum in templo quiescentem uisum sibi audire uocem Christi, iubentis illum cœli legatum redire nūciareq; proceribus Christianis, bellum pro religione suscipierent, gererentq;. Ita Deum Dominumq; uelle, iubereq;. Constat Vrbanum II. audito Petro, lectisq; literis, concilium Claromontem in Galliam indixisse. Vbi & literis Hierosolymitanis, & uoce Petri Ambianensis, & oratione auctoritateq; pōtificis, & sanctitate causæ fictum est, ut omnes permouerentur, & uelut communi numine afflati unam & eandem uocem simul omnes emitterent, parteresque persæpe reperentes fucclamarent, Deus nult. Quod uerbum pontifex pro tessera in gerendis rebus uelut diuinitus datum esse uoluit. Primi omnium ad pedes pontificis duo episcopi accessere, Ademarus Anicienſium, ac Gulielmus Arausiensium, petentes ut sibi liceret arma pro pietate suscipere. Eos amplissimis uerbis collaudauit Vrbanus, ac illorum dextrum humerum insignuit lanea cruciatrubra, quam faccam paludamento assutam in bello gestarent. Idem cæteriqué patres protinus in suas quisque diœcesis dimissi, ut popularium Ducumque animos oratione ad arma sacra capienda sacris concionibus incitarēt. Nec Petrus huic rei defuit. Certatim igitur summi genere fa ctisque diri militiam sacram professi sunt, orto initio ab Hugone regis Franci fratre. Subinde alij duces, comitesque affuēre. Omnium oculos in se conuertit, Godofredus Eustathij Bononiæ Belgicæ comitis filius, Lotharingiæ dux, hæres institutus ab auunculo Godofredo duce, Gothellonis ducis filio, à dehonestamento corporis cognomine Gibbero. Hunc bello præclarissimum duo fratres Eustathius Balduinusque comitati, nomina dedēre, seque cruce initiandos præbuēre. Gulielmus tertius eius frater domi apud parentes ætatis exactæ permansit. Duo præterea Roberti, alter Normanniæ dux Gulielmi Anglorum regis filius, alter Flandræ comes: simul Raimundus Tolosatium, & Stephanus Blesensium, idem Garnutum, comites se huic militiæ dicarunt. Sed & alij permulti crucē ab episcopis quisq; suis accepēre, Germani, Galli, Itali, Angli, Scoti: extremisq; ab orbis terrarū regionib. insulisq; orbe terrarū submotis. Fuēre qui traderēt, quo die Claromōte decretū fit sacrū bellū, eodē illius decreti famā orbē terrarū puasisse. Locupletes tenuiorū curā ac clientelam susceperūt, eos armarūt, ornarunt, aluerunt. Fratres inter se omnes uocitabantur. Sanctiones quoque pontificis, & leges regiæ multa commoda impertiebant rebus caussęque eorum, qui huius militiæ causa domo abessent: & qui domi manebant, abeuntibus nihil denegabant. Pecunia noxáue nexi, soluti. Mulieres neque uiros, neque liberos, ut assolet, lacrymis amplexibusue cirtunfuæ morabantur: sua ipsæ ornamenta depromebant, tenumque danda offerebant ultrò. Comes Biturigum nomine Arpinus eam ciuitatem Philippo regi uendidit sexaginta millibus aureorum, maiori uendentis quàm emeritis gloria. Normannus dux Constantiensium primū Comitatū fratri Henrico mille & sexcentis pōdo argenti addixit: deinde reliquā Normanniā tredecim millib. sexcentis item argēti pōdo alteri fratri Gulielmo regi Anglorū oppignerā ſuit. Godofredus Lotharingiæ dux Sperto Eburonum episcopo ducatum Bullionis satis magna ui auri uendidit. Tantum rerum humanarum contemtum animis mortalium affert uera religio, ac numinis fiducia. Valterus Egerius uocitatus, quatuordecim millia hominum moræ impatientium per Germaniam, Hungariam, Bulgariam, Thraciā, Daciam, duxit, uariis casibus agitatus, & impotentia contumaciaq; suorum, & ferocia eorum quorum per fines transibat. Errans tandem Constātinopolim peruēnit, dimidia ferè suorum parte desiderata. Ambianensis quōq; aliquanto maiore subsecutus manu, nihilo feliciòr, continere suos nec ipse potuit, quin tanquam in hostico sæuirēt. Interea uere uires, Latiniq. nominis robur, Germani, Lotharingiq; ducis Bononiensibus, ac iis proceribus qui se eis comites addiderāt, Ambianensis uestigia sequebantur. Dum hi Pannoniam metiuntur: Hugo Magnus, Normannus, Flandrus, Blesensis, Tolosas, cum suis quisque copiis Romani itinere pedestri peruenere, superumque mare petiuēre. Ac quoniam unus potus tantam multitudinem capere non poterat, alij Brundusium, alij Barium, alij Hydruntem se diuersi contulēre. Roberti Viscardi Normanni Apuliæ ducis filij de regno paterno inter se contēdebant. Boemundus de Rogerio Melphin urbem occuparat. Eius recuperandæ gratia Rogerius in armis erat. Cæterùm principum Christianorum monitis simul & precibus adductus Boemundus, nō modò Melphin fratri reddidit, sed paludamento purpureo iussū afferri, habuit apud suos milites concionem, & erant omnes uetera Viscardo duce militare solitī, filiumque Boemundum patris simulacrum, uirtutisque æmulum obseruabant. Hos oratione permouit, ut se tot ducibus, tam nobili agmini associarent. Duceret ipse, se secuturos, omnes conclamatunt. Tunc sic inquit, Mihi uobiscum reliqua erunt communia; ut & hoc est: simul paludamentum purpureum in cruces dissectum: hæque militibus pro sacro insigni diuisæ: & cùm id non satis esset multitudini ultrò offerentium se, alia rubra uestimenta allata, dissectaque sunt. Rogerius frater adeò neminem suorum moratus est, quò minùs insignia sacræ militiæ susciperent, ut Tancrēdum sororis filium fratri tradiderit comitem. Vimerius ex comitatu Bononiensi piraticam fecerat, ex eaque opes summas nactus fuerat. Tunc animo quæsituque illo deposito, cum Hollandorum Frisiorumque iuuentute mari in Ciliciam delatus, sacram militiam pœnitentia prioris uitæ professus est. Ex tribus præcipuè portubus solutum est. ac in Illyricam urbem Dyrrachium, & in circumiectam Illyrici oram transmissum: ut Byzantium terra peruenirent. Illis regionibus ab Augusto Græco Prætores dati ea lege transitum concessere, ut diuisi in cohortes in masque non plus quàm mille [illegible] agminibus irent. Boemundus Roberti, qui Græcos Italia expulerat, filius, plus sibi negotij fore aduersus Græcos quàm Barbaros arbitratus, ea parte iter facere noluit. Igitur ne cæterorum exemplo cōpias diuisas duceret, continenti nauigatione, id quod Græcos minimè expectasset, Cōrinthium sinum inuectus, per Aetoliam, Thessaliam, continentemque illi Macedoniam, antequam à Cæsare copiæ contrà uenirent, iter fecit: quibusdam etiam locis cum Græcis ducibus præsidio regionum antibutis dimicauit, incruento quę milite suo uictor in Thraciam peruenit, seque Godofredo coniunxit. Posteaquam peruenēre Constantinopolim, fœdus ictum, ut Græcus Latinos commeatu, ac quam quisq; rerum cardo postularet, ope iuuaret: Latini, quicquid de impiis caperent, præter Hierosolyma, Græcis redderent. Ita læti duces quòd in uerum hostem ducendi potestas fieret, Chalcedonem transmiserunt. Tunc summi duces fama tantùm inter se noti, castra coniunxerunt, & in mutuum cōspectum complexumq; iuerunt, magna singulorum uniuersorumq; inter se admiratione prudentiæ, sanctitatis, uirtutis, nobilitatis. Tunc unum consilium ex omnibus ducibus factum, ad quod summa rerū spectaret. Hiq; copias recensuēre. Inito numero, inuenta fuisse circiter sexcenta millia pedituum, equitum loricatorum centū millia, auctores prope omnes sunt. Otho Frisingensis trecenta millia pugnatorū tradit. Viros quosdam etiam summos suæ sequebātur uxores, (ut Balduinum sua, quæ in statuijs Lycaoniæ marito absente periit, item Raymundū Tolosatē comitē sua) qui semel sacrā professi militiā, deserere signa, infamie nefariumq; existimabant, nec sustinebant repellere à sacro comitatu suas ætate formaq; præstantes, quę genialem torum experæ, non erant laturæ uiroium desiderium in longinquo diuturnoq; bello, nec diuelli à maritis poterant. Nulla uulgato corpore

mulier

mulier his castris recepta, nullus flagitiosus admissus. Non castra, sed templum credidisses. Sacerdotibus operantibus altaris mysteriis miles aderat. Media nocte hymni in Deum superosq; concinebantur: uespertino cultu cœlestem opem implorabant: ut mirum non sit, tam sanctis armis numen affuisse. Quacunq; ibant, prosequentibus cum cõmeatu Græcis locorũ hostiumq; peritis. excitabant ad diuortia uiarum cruces ligneas, lapidumq; tumulos coaceruabant, ut eo signo, qui sequebantur, aberrare non possent. Cessit ea expeditio sub Hugone Magno felicissimè, Christiano animo fauente suscepta numine. Edessa Balduino Belgæ, Antiochia Boemundo Tarẽtino principi cessit. Hierosolyma expugnata, Godofredus Bononiensis unanimi procerum Latinorũ consensu rex creatus est. Hugo Magnus cũm ad egestatem recidisset, auctus ex Francia re numaria cum nouis copiis adueniens, ab Alexio perfido Imperatore in Bythinia hostibus proditus, 1. millibus amissis uix elapsus, in Cilicia Tarsi obiit. Omnes quidem Christianæ gentes publicè, ac summi uiri pro uirili quisq; parte aliquid in commune contulerant, causamq; Christi tutati fuerant: quamplurimi arma ceperant: res ipsi in Oriente gesserãt: qui domi manserant, obsecrationibus, uotis, pecuniis, commeatu bellum iuuerant: nemo ferè laudis expers fuerat. Cæterũ Francorum uirtus, pietas, perseuerantia præcipuam gloriam sibi dextra peperit, sic ut omnes Latinos Francorum nomine barbara religio in hodierunum usq; diem censeat. Sueno, Dani filius, cũ mille quingẽtis equitib. eruce insignitis transmisso ad Constantinopolim Bosporo, iter Antiochiam ad reliquos Latinos faciebat. Insidiis Turcarum ad unum omnes cũm regio iuuene cæsi. Veneti circiter ducentas omnis generis naues, quanta classe ad eam diem nunquam nauigarant, instruxerant ornarantq;, præfectis Henrico Contareno ciuitatis episcopo, & Michaele Virale ducis filio. In Dalmatia remigiũ expleuẽre. Ex Ionio mari in Aegæum cursum tenuẽre. Pisani Rhodum occupauerant, & Genuenses proximam mariticmã oram ad ostia Orontis classe sociis nauallibus militeq; egregiè instructa ornataq; obtinuẽre. Et sic Itali maris possessionem nacti. Aemilius lib. 4. & 5.

Alaph Turcus, Babyloniorũ auxiliis fretus, Edessam Mesopotamiæ ciuitatem, Arach ab Hebræis uocatam, inuasit: quam antea Balduinus à fratre Godofredo precibus obtinuerat. Capta est autem urbs, & à Barbaris crudeliter direpta, occisis omnibus Christi fidem abnegare recusantibus, stupratis etiam nobilissimis matronis super altari sancti Ioannis Baptistæ, quod sciebant à Christianis sanctè cultum fuisse. Ea clade audita, BERNARDVS Clareuallensis abbas patrocinium religionis Christianæ assumens, principes omnes Christianos tum literis, tum nunciis adhortatus est, ut crucem in Saracenos Christi uexillum sumerent. Primus nomen dedit LVDOVICVS Iunior Francorum rex, anno 1147. CONRADVS III. Imp. similiter à Bernardo Francofordiæ cruce insignitus, cum Christianis principibus Lotharingiæ, Flandriæ, Frisiæ, Alemanniæ, cum Marchionibus Austriæ, Oltaque Frisingense antistite, & Henrico fratribus, & quod mirandum) cum Vuelphone Bauariæ duce, inimico suo, nondum bello intestino sedato, quem rex commilitonem suum sæpe appellabat, Hierosolymitanam assumunt expeditionem. Conradum Cæsarem sexaginta millia equitum loricatorum sequebãtur, ac innumerabilis alia omnis generis multitudo. Per Hungariam iter in prouincias Græci Augusti fecit, sibi fœdere ac affinitate iuncti, Ludouicus rex iter per Germaniam, atque inde quà præcesserat Augustus, faciebat cum Franciæ delecta iuuentute, in comitatu habens Leonoram uxorem, quòd & à uiro rege diuelli nolle se diceret, & uidere optabat patruum Raimundum Antiochenũm principem, à quo uenerant oratores cum muneribus precibusque, ut maturaretur antè quàm res Latinorum in Syria pessum irent. Qui proficiscebãtur, ad eam pubem quæ domi sedebat, colum uelut mulierculis pensumque mittebant: quo pudore quamplurimi præterea moti, arma sacra capiebant. Classis etiam in Prouinciæ portubus parata, ut præteruecta Italiæ oram, in Orientem trãsmitteret, ac cũm rex terrestri itinere Byzantium peruenisset, ipsa quocunq; ille iussisset adesset. Latinus Augustus ab Augusto Græco amplè magnificeq; exceptus, tot bellatorum agmine subuixus, moræque impatiens in Asiam Bosporo Thracio transiit. Ferro, fame, errore uiarum, miseriaque tentati. Vix decimus quisq; superfuit. Itaq; coactus est Augustus miseras reliquias ex hostico deducere. Iam Francus Constantinopolim peruenerat, summis honoribus à Græco Augusto affectus. Nonnulli scribunt, farinæ Græcos gypsum pertritum immiscuisse, quo cũ pernicie necessariò ignari Latini uescerentur. Primùm Fridericus filius, deinde Conradus Cæsar se Francis iunxẽre: castraq; ultrà mota, & unà iter per aliquot dies factum. Tandem Fulcerio Hierosolymitano Patriarchæ omnes assensere, ut Damascum adorirentur. Damascenos omni nobilitate Latinorum affidente desperatio cepit, de fuga consilium inibant, uiasq; intra mœnia interspersérant ea parte, quæ Latinorum castra spectabat. Latini urbem pro capta habebant. De imperio eius ambigebatur. Theodericus Flandriæ Comes, ut illa sibi attribueretur orabat: Franci, Germani, Italique eam illi propalàm destinabant. Id ægerrimè ferebant qui Latinorum in Asia bellando consenuerant, præmia ueteranorum Ducum nouo in Syria homini dari: Itaque fuerunt auctores, ut ab ea parte quæ in septentrionẽ uergit, in aduersam meridiei; obiectam castra transferrentur, quòd eã oppugnationem faciliorem dicerent, ac muri ex crudis lateribus humiliores que forent. Habita fides regionis peritis. Translata illuc castra. Sed quia longiùs à flumine aberant, acà comportandis commeatibus, quòd urbs intercedebat: fameq; tique iam homines equosque conficiente, nec libero iam in locum priorum castrorum regressu (quòd barbari eum recuperarant) Germanus ora maritima petita classem conscendit, Byzantiumque reuectus, inde domum rediit. Francus quod reliquum æstatis erat, ac totam hyemem in Syria egit. Sumta palma, quod erat sacræ peregrinationis consummatæ signum, uere appetente classem Ioppe soluit. Cùm mari ferretur, Græcorum classis repentino, ac uelut ex insidiis occursu cogebatur Constantinopolim flectere. Georgius Prætor Rogerij Siculi regis maiori numero nauium superueniens, in Prætoriam Constantinopolitanam uem sagittas aureis spiculis præfixas coniecit, atque se & ad bellum & ad pacem paratum ostendit. Huius uirtute fiducij; liberatus Ludouicus, in Siciliam, atq; inde in Prouinciam nauigauit. Cuspinianus, Platina, & Aemilius lib. 5.

CLEMENS III. pontificatum iniens, statim de bello in Saracenos gerendo edictum proposuit. Nam Saladinus captis Hierosolymis, secundam victoriæ fortunam secutus, iam ciuitates quinque & uiginti de principatu Antiocheno ceperat, ipsamque Antiochiam, corrupto largitionibus patriarcha, denique occupauerat. Christiani principes arma sumunt, anno 1188. quorum de numero præcipui fuere Fridericus I. Imperator, Philippus Franciæ, Ricardus Angliæ reges, Otho Burgundiæ dux, subsequentibus multis episcopis archiepiscopisque. Veneti quoque & Pisani paratissimas eduxere classes. Venetæ præfuit archiepiscopus Rauennas, Pisanæ Pisanus præsul. Gulielmus autem Siciliæ rex, pacato piratis mari, annonam omnifariam ex Sicilia & Apulia proficiscentibus subministrabat. Frisones præterea, Dani & Flandrenses cum quinquaginta triremium classe intentauigandum ad Africæ litora flectentes, Saracenos magnis incommodis affixere, capta ac direpta Siluma eorum urbe. Bela autem Poloniæ rex, saluti Christianorum consulens, Hungaris pacẽ dedit, quò omnibus proficisci facilius ad tantam expeditionem liceret. Fridericus Imp. per Hungariam iter faciens Thraciamq;, iam Constantinopolim peruenerat: quem Græcus Imp. eius potentiam ueritus, traiicere Bosphorum statim adhortatus est. Fridericus Philomelium urbem de Turcis cepit: & agrum Iconio adiacentem populatus, Armeniam minorem in potestatem suam redegit. Verùm dum lauandi causa rapidum amnem inexplorato ingreditur, in undis periit. Eius exercitus in Antiochenum agrum delatus, partim morbo, partim fuga consumtus est. Philippus autem & Ricardus reges ad Dionysij, suscepti insignibus sacræ peregrinationis, baculo, peraque terrestri itinere Francus Genuam, Ricardus Massiliam diuersi petiere. Dum uentum expectat Francus, uno eodemq; die quisquies fulmen cœlo cecidit. Cùm soluisset, aliquandiu prosperum cursum tenuit. Cùm in conspectu Siciliam haberet, atroci tempestate naufragium fecit. Ricardus nullo incommodo usus Siciliam tenuit: seq; Franco, quassatam classem reficienti, supplementumq; domo exspectanti, cõiunxit. Ibi hyems necessariò acta. Ioachimus abbas ex continenti Italia Messanam ad reges euentum belli prænoscendi cupidos productus, ituros eos, sed parum profecturos respondit, q; nondum diram beluam sua fata appeterent, nec terra Sanctę recipiẽdæ dies illuxisset. Philippus Ptolemaidis portum attingẽs, Christianorũ exercitũ & animos auxit. Ricardus uerò tẽpestate in Cyprum delatus, cũm à Græcis portu prohiberetur, insulã ui ingressus, expugnatam spoliaramq; firmo suorum communiens præsidio, Ptolemaidem tãdem in castra peruenit. Christiani ergo qui biennio Ptolemaidẽ obsederant, tandẽ eam dedente præsidio, desperatione auxiliorũ, receperunt his conditionibus, ut & pars Dominicæ crucis, à barbaris redderetur, & eisdẽ cũ singulis uestimẽtis abire liceret. At uerò cũ Dominica crux nõ reperiretur, multos è barbaris Ricardus trucidauit. Saladinus, desperãs posse reliqua tueri, quarundã urbiũ mœnia demolitus, deredẽda Christianis Hierosolyma cogitauit. Quod ne faceret, discordia inter Philippũ Ricardũq; orta de principatu inter se cõtendentes, effecit. Verũ abeunte ex Asia Philippo, simul

lato interim morbo, Ricardus maiori animo rem bellicam deinceps aggreditur, eo potissimùm tempore, quo Conradum Monteferratum Tyri in foro agentem, sicarij duo (Arsacidas Saraceni uocant) gladiis confodẽre, deuoti priùs ac iurati se hostes omnes suę superstitionis ea ratione interfecturos: qui postea de fuga retracti, exquisitissimis cruciatibus sunt interemti. Ricardus Guidonem Lusignianũ blandè appellando, in eam sententiam tandem adduxit, ut sibi regni Hierosolymitani iura permitteret, quem titulum Anglici reges adhuc usurpant. Auctus itaq; animo obsidere Hierosolymam instituerat. Dilabentibus deinde passim maritimis copiis, Pisani in Hadriaticum delati, Polam capiũt, eo loci hybernaturi. Veneti Pisanos Pola ciiciunt, urbemq; diripiunt, eos quouis in loco persecuturi, ni Celestinus IV. uiuumq; populum ad pacẽ cohortatus fuisset. Instabat iam uer, & mouere copias Hierosolymam Ricardus instituerat, uicto magna clade Saladino: cũm subitò nunciatum est regem Franciæ Philippum Normanniam ea mente uexare, ut in Angliam traiiciens, regnũ illud fratri Ioanni acquireret. Ergo Ricardus pacem cum Saladino componit in quinq; annos, his conditionibus, ut sibi omnia præter Tyrum, Ptolemaidem & Antiochiam haberet. Adriaticum mare cũ suis tenens, exorta fœda tempestate, disiectaq; classe, in Illyrici orã eiectus, deposita maiestate, perpaucis comitibus, sumto Templarij habitu, Germaniam, quà proximum erat, petit: Francum, à quo maximè insidias uimq; timebat, uitatum se ratus. Cęterũ conspectus in digito regius anulus ab hospite, illum indicauit, prodiditq;. Cognitũ igitur Lupoldus Austriæ dux, cuius populares in Asia res gesserãt, simul tatemq; cum Anglis exercuerant, ad Henricum VI. Imp. duxit. Is XIIX menses Anglum in custodia habuit: nec dimisit, nisi centum millibus ac quingentis pondo argẽti redemtum. Platina, & Aemilius lib. 6. Francorum, & Sigonius lib. 15. regni Italici.

Anno MCCXXVI. PVERORVM chorus, qui undiq; turmatim confluebant, Palæstinam, eandem liberaturi, petunt. Cùm ad mare processissent, nusquam postea comparuere. Auentinus lib. 7. Annalium.

Mortuo Saladino, Aegyptio Sultano, CELESTINVS III. Papa in magnam recuperandæ Hierosolymæ spem ueniẽs, Henricum VI. Imp. qui mortuo Tancredo regnũ Siciliæ occupauerat, ad bellum Asiaticum adhortatur. Quod cùm ipse obire non posset, Argentinæ signo dato, an. MCXCVII. cõ Moguntinum archiepiscopum & Saxoniæ ducem cum magnis copiis properẽ misit. Franciæ rex, metu Mauritanorum, qui Bæticam omnem ceperant, quę hodie Granata dicitur, domi se continuit. Otho marchio Brandenburgensis, Hermannus de Thuringia Landgrauius, Valmarus de Limpurg, Adolphus de Holsatia & Scouuenburg comes, q̃ prius etiam Friderici I. Imp. secutus fuerat: dux Austrię, Hartuicus Bremensis archiepiscopus, Rodolfus Verdensis: quadringenti præterea ciues de Lubica, in eam se militiam accinxere. Terrestri exercitui in Siciliam ducem præfecit Conradum Cancellarium suum: naualis autem exercitus sub Hartuico archiepiscopo Bremensi mare tenebat occiduũ. Iuerant Dani, Phrisij, Lubecentes Bremẽses q; per litora maris Britannici: omnem Phrisiam, Hollandiam, Zelandiam, Flandriam, Franciam Hispaniamq; præteruecti, in Siciliam uenere ad Messanam urbem considẽtes. Cùm Germani in Asiam traiecissent, Berytum à Saracenis destitutũ muniuere, & Ioppen obsidione pressam liberauerunt. Eos propter Henrici mortem in Asia tumultuantes Innocentius III. retinere in officio frustra tentauit: nam relicta Asia, cum maximo Christianorum detrimento, domum redierunt, ut bello ciuili inter Othonem Saxonem & Philippũ de imperio contendentes interessent. Ioppenses omni ope destitutos Saraceni ui captos ad unum interfecere, euersa à fundamentis urbe. Aemilius libro 6. Platina, & Cranzius libro 7. Saxoniæ, cap. 12.

Re interim sacra pessum esire, INNOCENTIVS III. Pp. Bonifacium Montisferrati Marchionem, Balduinum Flandrię, Henricum S. Pauli, & Ludouicum Sabaudiæ comites in Saracenos excitauit. Qui oẽs coniunctis copiis Venetias delati, nõ priùs Venetos perpulere classem in Turcos & Saracenos armare, q̃ polliciti sunt oẽs paribus animis laderã, quę iterũ ad Hungaros defecerat, recuperaturos. Cõparata itaque classe, & Tergestinos mare infestãtes cõpesceuerunt, & Iaderenses post longã obsidionẽ ceperũt. Alexiũ inde puerum regno pulsum restituerũt. Mortuo interim Innocẽtio, Honorij III. hortatu peruenerãt iam Aconẽ Christiani, pceres, maximè uerò Andreas Hungariæ rex, Venetorũ classe fretus, quib. ob tantũ beneficiũ ius omne cõcessit, quod in Dalmatia dux Austriæ habuerat. Andreã secuti sunt Henricus comes Niuernensis, & Gualterus regis Franciæ camerarius. Inito cõsilio cũ Ioanne Brenno Hierosolymitano rege, Damiatam Aegypti urbem (Aeliopolim ab Aelio Pertinace dictam, qui eam triplici muro circũdedit) an. 1218. obsessam tandem mense 15. ceperunt. Cæterũm cùm Pelagius iure legationis pontificiæ primas partes sibi prædæ partæ uendicaret, eamq; urbem ditionis Pontificię facere contenderet: Brennus rex Ptolemaidem secessit. Insequenti anno, cùm segnis moræ etiam Pelagium tædere cœpisset, qui spẽ euertendæ Barbaræ superstitionis concepisse ferebatur, iuberetq; ad signa conueniri, expugnariq; Chairũ: milites dicto non parebant: omnes præ se ferebant, se unius Brenni dicto obtemperaturos. Aduenit iisdem diebus Ludouicus dux Bauariæ cum populariũ manu magna. Brennus seu dolore motus, q̃ cùm Rex sacri regni uocaretur, haberetur q;, Damiata, quæ capta esset armis corũ qui in sacram militiã nomina dederant, ea illi habenda possidendaq; à Legato non daretur q; : siue semel expertus superiorem Aegyptum magno periculo tentari, iturũ se ductorũmue negabat. Legatus iure sacrosanctæ potestatis præcedere Bauarũ ducẽ, cæteros, & in his nominatim Brennum regem, sequi iussit: qui dicto audiens non foret, eum se execrari. Iuerunt metu diratum ad LXX hominum millia Idib. Quintilibus. Barbari uerò simulato metu semper cedebant, quò commodũ uidebatur. Castra ad decimum ab urbe regia Chairo lapidẽ locata. Barbari in urbe se continebant. Loca quæ inter aggeres forent, capiebant de industria nostri, ut aggerib. pro uallo munimentoq;, ac tanquã propugnaculo uti, si qua de improuiso eruptio incursioq; à Barbaris fieret, se tegerent quoad arma caperentised hæc depressa, quæ exuberãte Nilo irrigare deriuata aqua lõgè omnũ fœcundissima cultores agrorum solent. Intra has ueluti compedes deprehensi captiq; sunt nostri, nullum uirtutis exercendæ locum nacti. Nilus tunc fortè inctescens, Aegyptiis, eorum propè rebus iam deploratis, uictoriam incruentam de bellicosissimis uicticibusq; gentibus dedit. Patefactis emissariis Barbari castra nostrorum aqua superfusa operuere usq; eò, ut cõmeatus corrumperetur, nec in sicco consistendi locus ostẽderetur. Ad hæc moles editioraq; loca repẽtè Aegyptij occupauere, ne emergere è limo alluuieq; nostri possent. Hostis caliduS nõ cruorem, non nefarium à Christianis scelus exposcebat: tantùm, ut Aegyptus suis legibus utatur: res eo dẽ loco sint, quo ante Damiatam obsessam erant, postulabat: Damiata cedatur: deportetur exercitus. Ita Damiata restituta Barbaris: ac irrito tot labores redditi. Vnum illud indignitatem leuiorem fecit, quòd Sultanus, ut uictoria incruenta potitus, nõ insultauit nostris: lenitatem summam præstitit: commeatu, uiatico iuuit. Brennus rex in Italiam uenit, auctoreq; Põt. Max. uxore regina Hierosolymitana defuncta, Iolen filiam ex ea, Reginam iure materno salutatã, regi Siculo Friderico II. Cæsari cõlocauit: ut dotali sacro regno, sactum maiore animo capesseret tandẽ bellum. Ea re factũ est, ut deinceps Siculi reges, Hierosolymorum etiam salutari reges æquum se censeant. Pontifex ditis suis Fridericum persequens, tanti mali auctor uideri potest. Aemilius lib. 6. & Platina.

FRIDERICVS II. Imp. anno 1229. minis denunciationeque pontificis territus, in Syriam nauigauit. Sultanus ita eiruinas ac uestigia Hierosolymorũ euersorũ reddidit, ut quod sanctissimum esse sciebat, retineret, Domini Deiq; sepulcri. Muri Hierosolymitani facilè integris fundamentis restituti, ex eisdem cominùs stratis redituiusq; lapidib. refectis quædamq; ædes sacræ eadem ratione de integro extructæ, ubi ipse sanctę ciuitatis insulas coronamq; suscepit. Nazarethũ & Ioppen tradente Sultano accepit, restituit, firmauit: quo cum publicè inducias in decem annos sanxiteuestigioq; literas ad Pont. max. ad regem Francum, ad omnes proceres pios misit, gratulationis lætitiæq; plenas. Põtifex eius gloriæ inuidens, ostentationem iactationemq; eam esse ratus, consiliaq; Friderici regi circumagiq; Sultani amicitia, literas ad magistros militarium ordinum dedit, cauerent nomini Christiano insidias à simulatione Friderici. Cuspinianus, & Aemilius lib. 7.

GREGORIVS IX. qui Fridericum II. Imp. & anathemate & armis prosecutus est, recuperato patrimonio S. Petri, & agro Sabino, spretisq; Soldani legatis, qui suppliciter pacẽ petebant, multos ex Francisci & Dominici fratribus per Europam misit, qui prædicatione Christianos ad arma contra Saracenos concitarent. quorum opera tanta multitudo militum breui comparata est, quanta nunquam antea. Theobaldus ergo Nauarræ rex, & Aemricus Montisfortis, Henricusq; Bari ac Campaniæ comes, iter per Germaniã & Hungariam cũ magnis copiis facientes, Constantinopolim primò, mox traiecto Bosphoro Ptolemaidam peruenere, longè ac latè omnia populantes. Verùm nõ ita multò post hostium multitudine circumuenti, cum optimo quoq; militę ceciderunt. Platina.

D. LVDOVICVS Francorum rex, anno 1248. è morbo grauissimo ad se rediens, primùm omnium sacræ militiæ Crucem

depoposcit: à Parisiorũ Pontifice accepit. Matrem Blanchã cum fidelissimis amicorũ reliquit, quæ procuratione regni fungeretur. Itaq; cum uxore, cum duobus fratrib. Roberto & Carolo, ac utriusq; uxoribus, & Odone legato Romano Massiliam petiit. Nauẽ conscendit 8. Cal. Septemb. qui dies eius memoriæ in numerum diuorum relati postea cõsecratus est. Aegyptum ingressus, Damiatam expugnat. Robertus regis frater ultrà progressus, in pugna cadit contra Aegyptios, victoria Gallis alioqui prælio duplici cedẽte. Morbo ex labore æstumnaq; militari passim in castris grassante, rex grauiter laborat. Cladem Franci fessi uictiq; malis maximam à Barbaris accipiunt. Carolus & Alfonsus regis fratres capti. Damiata Barbaris restituitur, cum magna ui pecuniæ, induciarum pactione in X annos facta. Addebat Melexala Sultanus, ut iuraret rex se, eas cõditiones seruaturũ: sin fidem falleret, ea uerba addebat, quæ etiam rerũ scriptoribus referre effariq; nefas sit. Octo millia pondo auri pretium regis salutis q; communis factum. Quatuor millib. solutis, de altera parte obsidem Alfonsum fratrem reliquit: & cùm per conuenta procul abire liceret, tamen nõ antè, quã reliqua solutione facta, discedere sustinuit. Tunc Damiata decessum. Deportatus in Syriam exercitus regius. Ad duo & XXXM domo in Aegyptum profecti fuerant: ad sex circiter millia reduces fuerunt. Interea rex Sidonem, Cæsareã, Ioppen restituit: circummissis q; oratoribus, cuiuscunq; nationis nostri apud Barbaros in seruitute habebant, eos gregatim ducenos trecenosq; redimebat. Quinq; annis in Oriente mãsit, nullo sanctitatis munere omisso. Ossa ab impiis cæsorum permultis locis insepulta, manu sua legit, sacroq; sepulcreto composuit. Vita eius etiam Barbaris miraculo erat: compluresq;, quod armis extorquere nulla potuerat uis, uoluntate sacra lauatione imbuti sunt. Initio igitur spõte, postea precib. Pontificum Max. in Oriente remansit, totũ nomẽ Christianum incitaturos se prædicantium, ut omniũ piorum arma in Syriam ferrentur, Franci ductu militaturi. Alexander IV. cruce signatos non in Orientem, sed contra Manfredum nothũ, qui Siciliæ regnũ occuparat, ciuit. Itaq; sanctus Rex spe sua frustratus, suorum lacrymis permotus, cùm etiam mater obiuisset, domũ deportare exercitum longis fessum malis statuit. Tertia quàm soluerat nocte, sæua tempestate orta, nauis eius ui procellæ dorso immanis cautis illata sedit. Eam diuinitùs non solutam, tractãmue, procumbente rege, numinisq; fidem implorante, ut suos milites reduces domum esset, creditum est. Aemilius lib. 7.

CAROLVS Andegauensis D. Ludouici frater, Clemẽtis Pontificis gratia Siciliæ simul & Hierosolymorum rex nuncupatus, ut Siciliam receperat, ita & sacrum regnum appetebat. Anno 1269. apud D. Ludouicum regem Francum deliberatur, quæ primum regio Barbaræ religionis tentanda esset. Oratores Caroli suadebant ut Carthago petereturr: Afros Italiæ semper infestos, Siciliam proximo bello ussisse: Siculo regno simul & prouinciæ Phocẽsi formidabiles esset. Regem Siciliæ, eundem Prouinciæ Phocensis, non posse rutò in Syriam nauigare, regnumq; sacrum repetere, relicto è regione Siciliæ, Italiæ, Prouinciæ, illo Barbariæ Africanæ incolumi regno. Id rerum suarum respectu Carolus optabat: finiusq; regnum suum futurum sperabat opib. Africanis euersis. Sanctus rex totum nomẽ Christianum defendendũ suscipiebat: ut dum ipse Africam adoriretur, Syriaci Latini aduersus suos destinatos hostes iuuari ope possent: dilline renturq; Saracenorum uires, ne alij aliis auxilio forent. Societatem armorum cum Henrico Anglo rege coit: ut Angli in Orientem classe contenderent, dum ipse in Africa Tuneta oppugnaret: ea urbe regia capta, iunctis copiis Frãci Angliq; Syriam perdomarent. E' Massiliæ portu soluit cum tribus liberis, Philippo, Ioanne, Petro: anno eius seculi LXX, Cal. Mart. Eduardus Angli regis F. (ut conuenerat) iam Asiã classe tenuerat. Francus interea sæua tempestate iactatus, Sardiniam ægrè tenuit. Exin Carthaginem decursum. Carthago expugnata. Tunetum obsessum. De deditione per oratores agi cœptum. Interea in castris Francorũ exorta pestilentia. Decessit infausto nomine filius regis Ioannes Tristennis, natus patre à Barbaris olim in Aegypto circumuento, moriens patre protinus moriturο. Ad 8. Cal. Septembr. sanctus Rex profluuio decessit. Carolus Siciliæ rex cum delecta manu, animos Francorũ confirmauit. Cõtinuò & Anglica classis appulsa copias piorum spemq; auxit, ac Barbaris nouum terrorem iniecit. Decesserat Ricardus Cæsar frater Angli regis. Henricus eius filius Cornubię Comes ignarus sanctum regem diem suum obiuisse, classe adueniẽs, in Africam descensionem fecit, ut, quod futurũ propediẽ spes erat, Tunete regia urbe in potestatem nostrorum redacta, quæ piis ad eam diem mare infestũ fecisset, coniunctis classibus in Syriam ad Eduardum paruelem cursum dirigeret: nec inde decederetur, nisi ea prouincia cõsecta. Barbari ab Anglis, Francis, Italis, terraq; mariq; oppugnati, circumuenti, ac fame grauius quàm ultrà ferre possent laborantes, tutũ sus mentionem pacis facere cœpere: nec illam nostri aspernari, pestilentia eos populante. Leges Barbaro regi dictæ, ut sanctos uiros à nostris datos urbibus reciperent: his de Christo publicè uerba faciendi ius esset: ac si quis Afrorum nostram profiteri religionem sacris cõcionibus permotus uellet, sacra lauatione initiandi, lustrandiq; potestas fieret. Quadragena millia aureorũ Siciliæ regi rex Barbarus quot annis numeraret: quantam summam Siculus Rom. pontifici ex formula debebat. Inde in Siciliã decurrebatur, magna spe mutatione cœli leniri luem grassantis pestilentię posse. In conspectu Siciliam habebãt, cùm tempestas atrox naues disiecit, nec paucas submersit: reliquas quassauit. Eduardus paulò pòst sentiens, quos nostrorum ex Africa uenturos ex composito in Syriam sperarat, domum reuertit: & ipse Syria decessit. Idem.

Soldanus discordiis Christianorum fretus, Tripolim Asię ciuitatem insignem igni ferroq; euerterat. Ptolemais in annos duos inducias à Soldano consecuta erat. Hanc ut tueretur NICOLAVS IV. Pp. milites ad uexillum Christi uocat, gre suo conductos. Hi ad mille & quingenti fuere. Hos postea multi nullo dato nomine, nullis signis & auspiciis secuti, cùm Ptolemaida peruenissent, non minora Christianis quã Saracenis damna intulere. Magna inter Christianos de possessione Ptolemaidis concertatio tum orta erat, cùm ea patriarcha Constantinopolitanus, Templarij Teutonici, rex Cypri, Siciliæ rex Carolus uindicare anniterentur. Ne quid decesset ad perturbandam Christianorũ quietem, inter Philippum Franciæ & Eduardum Angiæ reges grauissimũ bellum exortum est: quę res & Christianos in Asia mirificè perturbauit, & hostib. delendi in Asia Christianum nomen audaciam & spem dedit. Neq; enim reges ipsi pontifici benemoenti obtemperauerunt, nec qui in præsidio Ptolemaide erant, inter se dissidentes uim hostium propulsarunt. Dilabentibus enim quotidie multis, soli tum ad XIIM remansere, qui postea cũ patriarcha Hierosolymitano per dromonem ad id seruatum, fugientes, primò secunda nauigatione usi, tandem sub ipsam Cyprum nauiragio periere. Soldanus desertam cultoribus urbẽ ingressus, cum ferro ac flamma statim euertit, anno 196. posteaquam à Godofredo capta fuerat. Platina.

Afri oram Italiæ insulas q; Inferi maris classe assiduè ac præualidi hostes uexabant. GENVENSES, legatione ad Carolum VI. Francorum regem missa, belli Sacri curam multis iam annis ob intestinas Christianorum bella intermissam Frãcis iniecerunt. Borbonius dux se sacro bello gerendo ultrò Imperatorem offerens, exercitui præfectus eit. In hanc militiã nobilitas Francica certatim nomina dabat: ingensq; ardor incesserat. Transit æmulatio uirtutis in Angliam. In triennium factæ induciæ, anno 1390. confirmantur. Proceres iuuẽtutis Anglicę cum ualida manu sagittariorum in Franciam transmisere, consilia communicauere, uires animos q; consociauere. Superantur Alpes. Itur uno utriusq; gentis agmine Genuam. Classem instructam ornatamq; uident: à Venetis auxilia ad hoc bellum missa, tantis modò Genuensium hostibus: sed in communi religionis causa, gratia reconciliata. Ac ne schismate Pontificio, inter Vrbanum & Clementem animi distinerentur, iuteiurando inter se adigũtur, nul lam mentionem, nullam memoriam fore cæterarum rerũ, contentiõnũmue: de solo hoste Saraceno uel tollendo, uel saltem coercendo intra fines Africanæ barbariæ cogitaturos. Tuneta urbem regiam capuq; Africæ cursum direxere. Vrbs regia & egregiè tentabatur, & egregiè defendebatur. Tandem de compositione agi cœptum. Conuenit ut Afri finibus suis se continerent: abstinerent ora maritima Italiæ Galliæq;, ac insulis Africæ Europæq; interiectis: captiuos Christiani nommis redderent: decem millia aureorũ pręsentia numerarent. In has leges fœdere icto deportatus Genuã, unde soluerat exercitus: Franciq; ac Angli inde profecti, sancta feliciq; expeditione potius quàm bello, ad suos quisq; cum gloria gratulationeq; redierе. Aemilius li. 9.

HENRICVS Magnopolitanus, Obotritorũ princeps, ad nouam in terram Sanctã expeditionem (quam Gregorius X. Pp. edixerat) anno 1276. cũ cæteris peruenit. At cùm ad prędam exisset, à militib Saracenorum Soldani captus, per totos sex & XX annos in seruitute permansit. Anastasia uxor eius, cùm ignoraret quid marito accidisset, de consilio patris sui Bernaimi ducis Stetinensis, Luitgardam F. Pribislao duci Gneznensi despondit. Maritus zelotypus cùm nescio quid suspicaretur, anno IX coniugij eam in cubiculo clàm strangulauit: sed uitæ innocentiam testata fuit ad tumuli eius facta miracula. Interim pater in captiuitate permansit. Feruntin seruitute iam senescentem, interpellatum à Soldano domino suo, tum primùm in eam dignitatem prouecto (erat autẽ uigilia Dominicæ Natiuitatis) Vellẽse in honorem Christi tui, cuius iã Natalitia inter Christianos instant, libet

liber esse? Ad quod ille, In manu tua est, domine, facere de seruo quod uoles: ueruntamen redire ad meos quis dabit? Vxor mea, liberi mei, iam me dudum inter mortuos deputauere. Non est ita, inquit ille: cõperi ex peregrinis tuæ gentis, omnes incolumes tuo tabescere desiderio. & ut intelligas, me tuorum natalium & rerum esse conscium, memini Iti, quum sub parente tuo in Liuonia militares, magistrum quendam machinarum magnam parenti tuo in hostes operam nauasse, & magnam sæpè in hostes stragem fecisse? Ego sum ille, qui postea inter Tartaros magnam assequutus dignitatem, nunc (ut uides) maiorem in hac gente teneo. Liberum te esse iubeo, daturos etiam uiaticum, ob uetus commilitium. Ille gratiis actis Ptolemaide nauigans, iterũ in mari capitur, & uelut fugitiuus reducit. Soldanus reductum iterum dimittit in Cyprum: quo in loco amitam fertur reperisse nuptam regi: quæ cum misit ad fororem, Massiliam, hinc in patriam. Alij narrãt, famulũ ei indiutsum semper adhæsisse Martinũ, qui artem textoriam perdidicit, in sericis & auro operatus, dominumq; eo labore sustẽtauit. Ergo cùm iam senes minùs custodirentur, fuga inita per uarias tandem casus Romam peruenere. Ibi Henricus reperit scribam concilij Lubecensis, Alexandrum: qui eum Lubecã usq; perduxit. Ibi à clero & populo per aliquot refocillatus dies, iumentis, uestibus & insigni familia decoratus, remissus fuit ad suos. Inaudita ibi gaudia filiorum de patre, uxoris de marito, nepotum de auo, totius populi de principe. Cranzius lib. 7. Vandal. c. 34. & 45.

Mortuo Nicolao V. CALLISTVS III. Pp. creatus, bellũ Turcis statim indixit: id se ante pontificatum uouisse ostendẽs suo chirographo, his uerbis scripto, quod in libro quodã illius extabat: Ego Callistus pontifex Deo omnipotẽti uoueo, & sanctæ indiuiduæ Tunitati, me bello, maledictis, interdictis, execrationibus, & demũ quibuscunq; rebus potero, Turcos Christiani nominis hostes sæuissimos persecutorum. Admirati sunt omnes qui aderant, quòd pontificatus nomen sibi desumsisset ante adeptam dignitatem, quodq; homo senex ac ferè decrepitus, tantũ animi haberet. Vt autem quod promiserat re ipsa præstare posset, Prædicatores per totam Europam statim misit, qui omnes Christianos in Turcos animarẽt, quiq; facultatum aliquid & opum suarũ ad tantam expeditionem conferrent. Ex his autem facultatibus ad sedecim triremes Romæ ædificatas in hostem misit, patriarcha Aquileiensi præfecto, qui triennio maritima hostium Asianorum uexauit, insulas quasdam cepit, ac magnas calamitates hostibus intulit. Alfonsus rex & Burgundiæ dux, Crucis signum suscipientes, itu os se quoq; in hostem profitebãtur, uel armatos milites eo missuros. Verùm ut res uno impetu mota est, ita etiam facilè resedit, principibus ipsis ob uoluptatem, rem tantam & magnam gloriam parituram omittentibus. Platina.

ALFONSVS IX. cognomento Bonus, Castellæ rex, in Mauros bellum mouit, qui Hispaniam ulteriorẽ inuaserant, anno 1212. Sed primò parum prosperè. nam Saraceni Bęticam, quæ nunc Granatæ est regnũ, subegerunt, tenueruntq; iam inde prouinciam ipsam usq; ad ętatem Ferdinandi eius nominis V. Mox Alfonsus ordinem militum S. Iacobi de Spata instituit, & auctis opibus, ingẽti prælio Saracenos uicit, Vbedamq; ciuitatem XII. Cal. Aug. anno MCCXII. recuperauit, Miramamolinum Maurorum ducem, commisso ad Tolosam prælio uicit, in quo CCM Arabum rumor est ceciderе, & crucem è cœlo apparuisse: in quo pręlio Petrus Aragonum rex primas uirtute obtinuit. Eo tempore Alfonsus Rodericum præsulem Toletanum Romam misit, ad impetrandas in expeditionem cõtra Mauros collationes. Tarapha de regibus Hispan.

FRANCISCVS Xymenes Toletanus archiepiscopus, ut inuidia ex multis amplissimi sacerdotij opib. enata deleretur, parata ducentarum nauium classe in proximam Mauritaniam transfretauit, conductis suo ære peditum & equitũ quatuordecim millibus, quib. præerat Petrus Nauarrus, à Consaluo Magno tanquam bello optimus Xymenii traditus. Is ea felicitate est usus, ut magno portu, q appellabat Mazanchibir, in potestatem redacto, Oranum nobile emporium, quod olim Vasbaria fuit, expugnaret, & eodem cursu rex Tremisenionam acie uictus regno pelleretur. Nauarrus porrò Xymene cum uictoriæ laurea in Hispaniam reuerso, Buzeam antiquitus Vzicatam in Holcachite sinu, opibus gymnasio liberalium disciplinarum celeberrimam Numidiæ urbem manu cepit, duobusque secundis prælijs Numidas profligauit, & demum Magna Lepti, quæ hodie dicta est Tripolis, terra mariq; sortiter expugnata potitus est. Paulus Iouius in Consaluo.

Anno 1464. PIVS II. Pp. misit per Germaniã legatos, qui populum ad arma in Turcum uocarent. Sed ea res imprudenter uel promulgata uel accepta est. Imperiti prædicatores inerme uulgus excitauere, quasi omnia illis in promtu futura uiderentur in terris ad quas properabant. Venere pannosi, inermes, inopes, emendicantes cibum, qui in Turcum ducerentur. Risere Itali, & meritò quidem, simplicitatem (ut solent) Alemannorum, quòd sine armis, sine commeatibus properarent ad tam difficilem longinquamq; expeditionẽ. Venere multi Venetias, quasi illico nauibus euehendi: inde nonnulli Anconam, quò audierant uenturum pontificem. Maior numerus Romam petebat. Magna colluuies hominum, ad bella malè procinctorum. Quid faceret põtifex? Vt redire faceret inutilem bello turbam, dedit illis benedictionem & plenariam remissionem. Multi in itinere fatigati, inedia exhausti defecerunt: alij ex itinere, cùm quid gererет audirent, redierũt. Nec Philippus ipse dux Burgundiæ, qui sæpè & multum pontifici promiserat, & uoto se (ut ferunt) ex morbo obstrinxerat, uenit. Papa Anconam delatus, ibi ducem Venetiarum præstolatus, febre corripitur: & cùm uidisset illum in portu nauigantem, biduo pòst defecit. Pecuniæ ad eam rem à pontifice collectæ, ex cõstituto eiusdem, partim Veneto duci, partim regi Hungariæ Mathiæ Corvino, ad supplementum expeditionis (quæ illi in hostes crebra fuit) permittuntur. Cranzius lib. 12. Saxoniæ, c. 3.

Gerendi belli contra Turcarum Imp. Selymum, anno 1517. ratio sic à LEONE X. Pp. adhibitus in consilium peritissimis ducibus, fuerat cõstituta, ut Maximilianus I. Cæsar Germaniæ robora in legiones conscriberet: Pannonio autẽ & Sarmatico equitatu maximè uteretur, & secundo amne Danubio in Myliam, atq; inde in Thraciã rectã contenderet. Franciscus uerò I. Gallorũ rex cum florentissimis Galliæ ac Italiæ copiis à Brundusio in Epirum traiceret: Hispani, Lusitanique, ac Britanni comparata classe ducentarum nauium ad Byzantiũ usq, nauigarent. Ipse Pontifex, ueræ laudis & gloriæ cupidissimus, cum centum rostratis nauib. se ab Ancona confestim nauigaturum pollicebatur. Erat enim in summa spe trahendi Veneti Senatus in partem bellinam eos tacitis uotis nihil magis exoptare intelligebat, quàm ut Christiana arma in Turcas ueros & proprios hostes ingenti omnium consensu atq; apparatu uerterentur. Sed mox fatali socordia nostrorum principum, cùm quisq; alienæ gloriæ inuideret, ea cõsilia decoris & pietatis longè plenissima perierunt. Iouius in Leone X. lib. 4.

Contra Ethnicos.

Prussis idololatris anno D. 1227. Masouiam uastantibus, inopsconsilij CONRADVS dux, Lesci Albi Polonorum principis frater, Christiano episcopo suggerente & suadente, fratres siue sodales Teutonicos, & ipsos piam cõtra barbaros militiam sub titulo S. Mariæ professos, qui paulo antè à Saracenis è Syria eiecti fuerãt, Roma accitit: Chelmnẽsemq; seu Culmensem tractum, & quicquid terrę est inter Vistulã, Mocram atq; Deruanciam flumina, eis tradidit: his legib. ut contra Prussos sedulò & summis uiribus bellũ gererent. Vbi uerò eos domuissent, Culmensem quidem ditionẽ redderent: cætera uerò quæcunq; de barbaris cepissent, arbitrio bonorum uirorum ex æquo secũ, seu cum posteris suis partirentur: Polonis ne quidem uim aut iniuriam facerẽt, nẽue hostes eorum receptarent, aut ullo fauore prosequerentur: contra barbaros autem, & à religione Christiana alienos, ut ipsis, cùm opus fuerit, præstò essent. Si quid horum transgrederentur, pœnę, quæ cõtra ingratos est ex iure gentium, subiacerent: hoc est, beneficia accepta amitterẽt. Hæc ita inter Conradum & fratres Crucigeros, quorũ tunc Hermannus de Salza summus magister erat (sic illi ducem suũ appellant) conuenẽre, & à Gregorio IX. pont. max. approbata & confirmata sunt. Cromerus in Polonorum hist.

Anno 1186. Meynerus uel Meynardus, Canonicus Zegebergẽsis, Saxo, diuino zelo cõcitus, ab Hartuico Bremẽsi archiepiscopo euangelizandi Liuonibus potestate impetrata, arguendo, increpando, magis tamen obsecrando, duritiam gentilium frangens, ipsorum corda non minùs muneribus quàm exhortationib. paulatim ad quod uolebat, Deo annuente, perduxit: & sedem episcopalem primam erexit, intitulatam

tulatã patrocinio beatę Mariæ uirginis, in loco qui Riga dicitur. Et quia idem locus beneficio terræ & aquarum multis donis exuberat, nunquàm ibi ex illo tempore defuerunt Christi cultores, & nouellæ ecclesiæ plantatores. Est enim terra fertilis, agris & pascuis abundans, iitrigua fluuiis, & ꝓ inde satis piscosa, & arboribus nemorosa. Multi se in eam operam contulere cum Meynardo, & deinde post illum: in quibus fuit præcipuus Bertoldus abbas de Lucka, Cisterciensis. Meynardus diu consedit in terra, priusquam gentis linguam perdisceret: firmauitq; sibi ab incursione malorũ præsidium in insula fluminis Dune (Kerckholm nunc uocant) arcem, quam modò tenent fratres ordinis Teutonicorũm. Et mortuo uoluntate archiepiscopi surrogatus est Bertoldus. Qui cùm putaret malignos armis potius quàm uerbis subigendos esse, arma contraxit quanta potuit in Saxonia: & apud Celestinum III. Pp. peregit, ut quoniam res Asiæ frigebãt, remissionem peccatorum Cruce signatis in Liuoniam conuerteret. Bertoldus in prælio ferociori equo uectus, inuitus in medios hostes delatus, ibi confossus est. Successit ei Albertus Bremensis canonicus, iuuenis bellicosus, qui per 30. annos Liuones Cruce signatorum opera parere coegit, adeoq; nouus ordo militum [illegible] institutus est: qui tamen, posteaquam milites Teutonici in Liuonia auxiliares uicissẽt, à Teutonico absorptus est. Statim autem ab initio de dominio terræ exortum est certamẽ inter episcopos & fratres Teutonicos ad nostra usq; tempora: cùm ordo non contentus tertia parte prædiorũ (quæ illi initio permissa erat ab episcopis) iam penè duas occuparit, Ecclesiæ uectigalia retinente. Cranzius lib. 7. Saxõn. c. 14.

IOANNES Boemorũm rex, rogatus à Vernero Prussię Magistro Teutonicos, iam olim 26 Othogãdo clientelæ nomine Regibus Boemiæ additos, auxilio destitutos relinqueret cõtra Lituanos gentem impiam, & Prutenis magis quàm aliis uicinis infestam, posteaquã cum principe Poloniæ affinitatem iniisset) oppidum & arcem Dobrinam, præsidiis Polonorũ munitam, ui & machinis expugnauit, ac totã circum regionem cũm Vladislauiensi ditione in potestatẽ redegit, atq; utraq; donauit Magistrum Prussiæ. A quo deinde in Mazouiam deductus, illam facilè subegit, Vanecone Mazouiæ duce se dedente: quem statim etiam cũ Magistro Prussię fœdere coniunxit, duxitq; secum in Lituaniã. Cæterũ quòd nullum precium operæ esset, quamobrẽ diutius ibi moraretur rex, gẽte tam ignaua & infelici despecta, exercitum in Prussiam ad lætiora pascua reduxit, iussis per uiam incendi pagis & uicis (quos etiam rarissimos Lituani habent) dolore uidelicet accensus, quòd alterum illic oculum ex graui & nebuloso aëre amisisset. Dubrauius lib. 20.

Anno 1147. CONRADVS III. Imp. in Saxoniam descendẽs, egit cum principib. de uicinis Vandalis ad iugũ Christi cogendis. In hanc sacram militiam sese armarũt Adalbero archiepiscopus Bremensis, Henricus Leo Saxoniæ dux adolescens, Conradus dux de Saringia, Albertus marchio Brandeburgensis, Conradus comes in Vvitin. Confluxerant ex omni Saxonia (quæ nunc Vestphalia) uoluntarij multi, qui in sacram militiam nomina dederũt. Sumsere autem sacrum uestibus & armis tale signum ☋, hoc insinuãtes, qa crucifixus Dominus rex est super omnem terram. Niclotus Obotritorum princeps, cùm intelligeret expeditionem in se suosq; contribules dirigi, quantum potuit exercitũ adunauit, pro libertate pugnaturus. Sed quàm magnus fuit utrinq; apparatus, tam futilis exitus. Nullo enim insigni prælio commisso, cùm intelligerẽt Vandali se uirtibus impares, suscepere facere imperata. Ea fuerunt, ut accepta Christi religione, Danos, quos ob eam rem crebrò contra se pugnantes ceperant, relaxarent. Cranzius lib. 6. Saxon. c. 11.

Contra Christianos, uel Orthodoxos, uel Heterodoxos.

☞ *Consule Tit. Pontificum qui bellica tractarunt.*

NICOLAVS II. Pp. contra Robertum Viscardũ Cruce signatos excitiuit, pontificię ditioni imminentem. Sigonius lib. 9. regni Italici.

Albiẽsium hæresis fœderat in Comitatu Tolosatium, cui Albij contribuebantur: & finitimas polluerant ciuitates: & Humilium & Pauperum Lugdunensium sectę affingebant & ipsi præcipuam impietatem. Pontifices episcopos sceleratorũ, Ecclesiam cœtum infernorũ uocitabant: matrimonia damnabant: promiscuos cõcubitus, eosq; nefarios, sanctos ducebant. Ad eos sanãdos, si resipiscere possent, missus diuus Dominicus. Neq; uitæ, neq; orationis sanctitate permoti sunt. Ergo sacræ militiæ insignia, Cruxque in eos suscepta, instigante Innocentio, anno 1212. & in militum stipendiũ pecuniam pro pietate quisq; animi cõferebat: illiq; bello dux SIMO Comes à Montefortiũ, cõsensu legatorũ Romanorũ, procerumq; qui ex Italia Galliaq; ac Germania religionis causã cepetãt arma, datus est. Is Biteras primùm copias duxit. Vrbs capta: cædes promiscuè facta. Carcasso recepta, oppidani cum singulis uestimentis abire iussi. In castro Minerua expugnando ingens labor insumtus: ubi sunt inuẽti 1. qui igni cremari uiui, q̃ piè sentire, maluere. Ablij, antequã uis fieret, Simoni portas aperuere. Nihil hostile tunc passi, postea defecere: nec id impunè tulere: capite auctores noxæ luẽre. Vaurũ & ipsum ui captũ: ibi quoq; impij igne traditi, cùm in amẽtia peristarẽt. Præfectus præsidij Almericus magnæ nobilitatis uir resti suspensus: XXC præterea minoris nobilitatis securi percussi. Girarda eius oppidi princeps femina in patẽtem puteũ coniecta, & saxis insuper obruta. Fœdè in hos sæuitum: q̃ & ipsi paulò antè quosdã militum paruo comitatu in castra ad Simonem iter facientes circumuentos occiderant. Carcum expugnatũ: de LX supplicium sumtum. Exin Apistagnum, Galliacũ, Causatum, Fanũ Marcelli, Fanum Antonij, recepta. Cadurci aduenienti Simoni deditionẽ auctore pontifice ciuitatis fecere. Mosacũ diu tenuit. Captum tandem cædesq; amentiũ edita. Anno seq. in summũ discrimen res adducta. Franci alio bello occupabãtur, nec eis uacabat Tolosates impios persequi. Alphonsus rex Tarraconensiũ iuuentutem domesticã armarat, ut Raimundo Comiti Tolosatium opem ferret, socio amicoq; ac propinquo. Cis Pyrenæũ duxit. Circiter CM armatorum in acie aduersus Simonem ne decima quidẽ parẽ constitisse ferunt: & dux & milites cõfessione prius ac sacra cõmunione operati, se cœlesti ope muniuere. Põtifices Tolosatium, Agatensiũ, Lodouensium, Conuenarũ, quos populares sedib. exegerant, in Simonis exercitu erant cũ Dominico sancto uito. Hi non arma gerebãt, non stringebant enses. Dum cõmittitur, dum trahitur prælium. Deũ opt. max. precãtur, pro causa sua stet. Valuerũt lacrymæ: uicit religio: fusa fugata multitudo à paucitate, furor à religione. Comites effugẽre, rex Tarraconensiũ cecidit Tolosates maximè cladem sensere, nulla propè domo cladis expertę. Gladio multi, flumine plures, dũ omnia minus quàm hostẽ timẽt, dum per medios gurgites euadere conantur, abtumti. Plus XXM desiderata: cæteri armis exuti. E nobilitate unus omnino interiit, cum paucis admodũ, atq; his neq; sanguine neq; uirtute inclytis. Vtq; præclarè uicerat Simon, ita nõ segniter victoria usus, bellũ circũtulit: oppida circumuicta cepit: præcipuè in Agenensiũ & Ruthenorũ finib. non parua nec pauca in ditionẽ redegit: non q̃ omnia illa impiè sentirent, sed ne iuuare impios possent. Lateranensis cõcilij decreto ius Comitatus Tolosatiũ Simoni dono datum est ob recentẽ memoriã meritorũ, & in futurũ spem. Is ad regem Francũ profectus, eius Comitatus nomine se beneficiarium professus, Biteras reuersus, conuentũ ea in urbe totius regionis habuit. Nemine decretis sacri cõcilij refragari ausu, in uerba sua gentem sacramento adegit, atq; fide deuinsta iussit Carcasonẽsibus, Tolosatibus, Narbonensib. intra certam diem muros urbiũ suarum deiicerent, fossas explerent. Id indignũ miserũq; uisum. Parebant tamen, caput Simonis execrãtes: manib. suis patriã muris nudare incipiunt, omni iniuriæ oportunos se ipsi faciẽtes. Nec id extremũ malorum uisum. Simo & quia sumtu belli exinanitus erat, & quò miseriis multiplicięq; malo affectos perdomaret, ingentem pecunię uim circũmissis coactorib. exegit. Aemil. lib. 6.

Ioannes Hussus Boemiã à Rom. Pp. obedientia uoce scriptoq; auerterat, & Vencesłao imperante suum dogma latissimè sparserat. Quod cùm rex armis euertere conaretur, Hussitis quoq; arma arripiendi necessitas fuit imposita, præsertim cùm Ioannes & Hieronymus Pragensis in Cõstantiensi cõcilio publicè exusti essent. An. 1431. SIGISMVNDVS Imp. magnum egit Norimbergę conuentum principum utriusq; ordinis. Conuenerant cò frequentes archiepiscopi, episcopi, duces, marchiones, & omnes penè regni principes: qui adesse non poterant, misẽre oratores. Misit cõdem papa Iulianum Cæsarinum cardinalem, cum plenissima remissione, ut in proximam æstatem generalis fieret expeditio in Hussitas: inq; eam rem cruciata prædicaretur indulgentia. Confessores statuuntur cum omnib. casibus, etiam papæ reseruatis, ad omnes qui se Cruce signarent ad militiam, aut quemuis pro se mitterent, aut de suis facultatib. contribuerent. Magno conatu res incoata, parũ lætos habuit exitus. Cranzius lib. 11. Vandal. c. 23. Nam Io Zischa licẽt cæcus Sigismundũ Electorũ Germaniæ copiis subnixũ profligauit, cũ Procopius eques Boemus prouinciã Moraniæ tueretur cõtra Sigismundũ. Fridericũ Marchionẽ Misnensem ad Aruschã urbẽ ingẽti prælio, cæsis 9. millib. superauit. Pragẽses à se deficiẽtes, & Vitoldũ Lituaniæ ducẽ pro rege postulãtes, coẽrcuit. Eo mortuo, diuisi sunt Hussitæ in factiones. Alij Procopiũ Magnũ sequebãtur: alij cũ nullũ ducẽ Zischæ parem futurũ arbitrarentur, sese Orphanos dixere. MARTINVS interea Pontifex, Cardinalẽ Vintoniense in Germaniã misso, Saxoniæ duces, Marchionẽ Brãdeburgẽsem & Othonem Treuirensem archiepiscopũ, tribus exercitibus contra

Boemos

Boemos excinit. Sed quamprimum Thaboritas aduentare audiuerunt, turpi fuga sibi consuluere. Cùm is conatus malè cessisset, Iulianus Cardinalis S. Angeli missus ut Concilio Basiliensi præesset, nouam contra Boemos expeditionẽ instauraui, Friderico Marchione Brandeburgensi exercitui præfecto, in quo supra 40. millia equitum fuisse traduntur, peditum minor numerus. Sed totis castris trepidatum, fuga turpissima orta, nec uel minis uel precibus milites retineri potuere. Euocati ad concilium Boemi comparuere: sed dum auctoritate solius Scripturæ se tuentur, Patrum traditiones contemnũt, re infecta discessum. Missi à Concilio oratores in Boemiam, cùm nobilitatem à plebe distraxissent, inuictos exteris armis Boemos intestino bello pessumdedẽre. Quoad Georgius Pogiebrachius regni gubernator, & mortuo Ladislao rege successor factus est. Aeneas Syluius in Boemia.

298 93 131

LIBRI QVARTI TITVLORVM DISPOSITIO.

- Generatim. ETHNICORVM *religio uniuersim considerata.* Hic *Ethnicismi*
  - *Κτῆσις, quo ad* ⟨ *Λόγῳ.* / *Φυσικῷ.* ⟩
  - *Χρῆσις.*
- ETHNICI, *extra septa diuisionis traditæ religionis multifariã aberrãtes, considerandi*
  - Specie, *ratione habita*
    - Personarum. ETHNICORVM *religio respectu personarum cõsiderata, quoad societatem*
      - Communem *ergà Rempublicam*
        - Præsunt: Sacerdotes:
          - Doctores.
          - Qui, *v. g.*
            - Populi. Reges.
            - Latrones.
            - Virgines, *Mulieres.*
          - Quibus *diis dicati. Sacerdotes*
            - Palladis. Dianæ. Cybeles.
            - Herculis. Vestæ.
            - Isidis. Furinæ. Palatij.
          - Quorum *populorũ: v. g.*
            - Indorum. Aegyptiorum. Græcorum. Germanorum.
            - Roma *nostra ratione habita officij.* Hic
              - Pontifices. Reges *sacrorum.* Salij. Flamines.
              - Augures. Epulones. Fœciales. Aruales.
              - Vestales. In his *Sacerdoty*
                - Susceptio.
                - Exercitatio, *in*
                - Genere
                - Officiũ. Honores.
                - Priuilegia.
                - Castitas. Pœnæ.
                - Specie, *quæ fuerint.*
                - Depositio.
          - Quo habitu.
        - Subsunt.
      - Priuatam *inter se.* Ordines *certo uoto adstricti*
        - Apud *quos, pulsi*
          - Indos.
          - Romanos.
        - Quomodo.
    - Rerũ *siue cultus considerati secundũ*
      - Materiam *siue Obiectum. Vide signum I.*
      - Instrumentum. RELIGIO *Ethnicorũ cõsiderata respectu* INSTRVMENTI. *Sic colunturdij per*
        - Vota.
        - Orationes, *Preces respectu*
          - Finis. *Cur orationes susceptæ. Causa*
            - Boni
              - Impetrandi.
              - Impetrati, *Gratias agendi.*
            - Mali *deprecandi.*
          - Pro *quibus.* Quomodo.
        - Alimentorum
          - Vsum.
          - Abstinentiam.
        - Vestitum. Carceres.
        - Amicitiam
          - Sacram.
          - Oeconomicam. *Coniugium.*
      - Formam *siue Modum quo dij coluntur. Vide signum II.*

- I. ETHNICORVM religio considerata respectu MATERIAE sive Obiecti
  - Primarij, quatenus summa qualificatione
    - Coluntur. v. c.
      - Venus. Hercules.
      - Nænia.
      - Fortuna.
    - Colunt. Puta
      - Persæ. Græci.
      - Romani.
      - Sclaui.
  - Secundarij, quatenus coluntur
    - Inanimata. v. g.
      - Animata. Colunt.
        - Homo
          - Viuus. Sic coluntur
            - Sacerdotes.
            - Vates.
          - Mortuus.
        - Brutum.
      - Sacrificiorum. TEMPLORVM cultus: quoniam uel
        - Posita. Hominum
          - Extructio. Dedicatio.
          - Cultus, respectu
            - Ingressus.
            - Aditus prohibiti, Sacrificiorum.
        - Nulla.
      - Loca, tum
        - ORACVLORVM
          - Certorum, siue
            - Deorum. puta
              - Iouis. Apollinis. Mercurij. Bacchi. Herculis. Aesculapij. Podalirij. Amphiarai. Trophonij. Orphei. Epaphi. Apis. Serapis. Aridali.
            - Dearum. v. c.
              - Terræ. Fortunæ. Cereris. Latonæ. Isidis. Inûs. Pasiphaes. Daphnes. Nympharum.
          - Incertorum.
        - Tempora FESTA. Festi dies religiosi, respectu
          - Coluntur, Deorum scilicet. Sic Festa dicata
            - Saturno. Iouí. Iunoni. Neptuno. Veneri. Marti. Mercurio. Cereri. Baccho. Palladi. Soli. Herculi. Vertumno. Genio.
          - Personarum, quæ
            - Colût, ratione habita
              - Gentis. Festa
                - Aegyptiorum. Assyriorum. Persarum. Spartanorum. Athenienſium. Romanorum.
              - Habitus. Festa
                - Stultorum.
                - Pastorum.
                - Rusticorum.
              - Sexus. Festa
                - Virorum.
                - Mulierum, Matronarum.
              - Libertatis. Festa
                - Seruorum.
                - Liberorum.
          - Modi seu Formæ. Respectu eorum quæ fiunt
            - Ante festum.
            - In festo.
              - Otium. Lætitia, Conuiuia, Choreæ.
              - Certamina, Cædes.
              - Direptio.
            - Post.
          - Finis. Festa instituta, suscepta, causa
            - Memoriæ præteritorum.
            - Consecrationis, Inaugurationis.
            - Diuinationis. Fructuum.
            - Expiationis, Lustrationis.
          - Temporis. Festa
            - Vnius diei.
            - Plurium dierum.
      - IMAGINES, Sunt sacra, Ethnicorum aliqui
        - Non admittunt.
        - Admittunt, colûnt. Sic considerantur respectu
          - Deorũ, qui colûntur
            - Quorum. Puta
              - Iouis. Iani.
              - Proserpinæ.
              - Angeroniæ. Fortunæ.
            - Quæ, qualia: respectu
              - Materiæ.
              - Formæ.
          - Hominum, qui ea colunt. puta
            - Aegyptiorum.
            - Germanorum.
            - Moscorum, Russorum. Tartarorum.
          - Modi ipsius cultus, quo ad
            - Κτῶσιν, quatenus φυλακτὸν.
              - Fiunt.
              - Rapiuntur.
            - Νεῦσιν, quatenus coluntur
              - Ornatu.
              - Sacrificiis.
              - Pompa. Stupro.
      - MONVMENTA, Sepulcra.
      - RELIQVIAE.
      - ARMA. VASA.
      - DONARIA.

II. ETHNI

- II. ETHNICORVM religio considerata respectu FORMAE sive Modi sive cultus tum
  - PRIMARII, qui ipsi Deo applicantur. Huc pertinet
    - SACRIFICIA considerata
      - Fides. Deuotio.
      - Vniuersim, Quæ, Qualia Sacra fuerint, respectu
        - Deorum, In quorum honorem fiunt v. c.
          - Iouis. Mineruę. Vulcani. Cereris. Herculis. Panis. Vestæ. Fidei. Carnæ. Termini. Manium.
        - Hominum, à quibus instituta uel obita: ratione habita
          - Gentis. Sacra
            - Græcorum. Scytharum. Sclauorum.
          - Sexus. A
            - Viris.
            - Mulieribus.
          - Professionis. Puta à
            - Rusticis.
            - Fabris.
        - Materiæ. quo ad
          - Victimas. Sic sacra quædam
            - ἔνναυμα.
            - ἐνναμα.
          - Libationes. Sic quædam sacra
            - ἀσπονδα.
            - ὑποσπονδα.
          - Suffitus.
        - Modi. Sacra
          - Aperta.
          - Occulta.
        - Finis. Sacra
          - Grata.
          - Expiatoria, Lustratoria. Puta
            - Vrbis lustrandæ. Concionis purgandæ.
            - Agrorum. Pecudum. Insularum expiandarũ.
            - Exercitus. Classis lustrandæ.
          - Initiatoria. Supplicatoria.
      - Singillatim, secundùm Partes & Accidentia sua, in locos uarios duci possunt. Vide sig. III.
    - Pompæ, LVDI Sacri considerati secundùm
      - Totum:
        - Quibus dîis sacrati. Puta
          - Ioui. Iunoni. Rheæ. Apollini. Cereri. Mineruæ. Neptuno. Palæmoni. Marti. Baccho. Herculi. Archemoro. Inferis, Manib.
        - A quibus culti. Huc ludi
          - Græcorum. Athenienſium. Romanorum.
        - Quales. Nempe
          - Incruenti.
          - Cruenti.
        - Cur, qua occasione. Causa
          - Voti. Funeris.
          - Libertatis adeptæ.
        - Vbi.
        - Quando. v. c. Ludi
          - Quinquennales.
          - Seculares.
      - Personæ: uidelicet
        - Præfecti. Agonothetæ. Iudices.
        - Ministri. Præcones.
        - Ludiones. Spectatores.
      - Res. Puta
        - Genus ludi.
        - Præmium.
      - Partes. Sic occurrunt
        - Antè, quo ad
          - Res necessarias procurandas.
          - Personas. Sic
            - Iudices deliguntur.
            - Spectatores
              - Inuitantur.
              - Censentur. Aliqui
                - Admittuntur.
                - Nõ admittuntur.
            - Ludiones ipsi & Athletæ exercentur.
        - Modus, nempe quæ
          - In Huc pertinent
            - Sacra. Vnde
              - Pompa ludorum.
              - Sacrificia.
            - Agon. Sic
              - Ludiones
                - Sortiuntur.
                - Congrediuntur, certant.
              - Agonothetæ. Spectatores.
        - Pòst fiunt. v. c.
          - Iudicium, Sententia. Corona, ἄθλον.
          - Dimissio. Conuiuia.
          - Deductio. Triumphus.
  - SECVNDARII, qui ad Hominem referuntur, propter Deum: & uel ad
    - Seipsum. Religiosa
      - Consultatio. Oraculorum inquisitio.
      - Confessio.
      - Pœnitentia.
    - Alios. v. g. Religiosa
      - Correctio.
      - Defensio.

- Essentialia, respectu scilicet Sacorum
  - Materiæ
    - Vniuersim: eorum quæ offeruntur
      - Ortus. Huc pertinent
        - Ver sacrum.
        - Primitiæ.
        - Decumæ.
      - Gratia. Aetas. Sexus.
      - Numerus. Offeruntur
        - Vnum.
        - Plura.
      - Ordo.
    - Specialiter. Vt scilicet offeruntur
      - Animalia, respectu speciei considerata. Cuius sunt generis
        - Coturnices. Galli. Pisces.
        - Boues. Capræ. Sues.
        - Cameli. Equi. Asini. Muli.
        - Canes. Homines.
      - Crines. Sanguis. Lac. Stercus. Oua.
      - Vegetantia. Nempe
        - Cerealia.
        - Legumina.
        - Allia. Papauera.
      - Mel. Vinum. Thus. Rami arborum.
      - Sal. Calculi. Spolia, Arma. Phiala.
  - Formæ, ea quæ
    - Antè fiunt. Præparatio
      - Personarum.
      - Animalium.
    - In ipso sacro. Tum in
      - Genere.
      - Specie. Cuiusmodi est respectu
        - Personarum
          - Adoratio. Preces.
          - Dicta. Maledicta. Mores. Musica.
          - Cursus. Verbera. Pugna.
        - Rerum. Victimæ
          - Situs. Perfusio. Cædes.
          - Diuisio. Inspectio. Coctio.
          - Cometio. Abiectio. Excustio.
    - Post fiunt. ut est
      - Adhortatio.
      - Dimissio.
  - Efficientis tum
    - Principis, qui præest uel adest sacris quo ad
      - Animum: putà
        - Initiati.
        - Scelerati.
      - Corpus, secundùm
        - Sexum.
        - Sanitatem. Integri, Mutilati, Morbo affecti.
        - Habitum, Vestitum.
      - Fortunas, secundùm
        - Libertatem.
        - Existimationem.
        - Patriam: Peregrini.
        - Officium.
        - Calamitatem.
    - Instrumentalis. Huc
      - Ignis. Ligna sacrorum.
      - Arma. Vasa.
      - Fercula. Vtpote
        - Canistra.
        - Phalli.
        - Faces.
  - Finis. Sacra instituta causa
    - Mali amoliendi. Sacra expiatoria, Lustralia.
    - Boni consequendi. Putà causa
      - Auxilij ab hominibus.
      - Salutis, Sanitatis.
- Accidentalia, quo ad
  - Locum. Vt sunt
    - Templa.
    - Aræ
      - Nullæ.
      - Extructæ.
      - Cultæ.
  - Tempus.
  - Precium, Sumtum.

III. In sacrificiis cõsideranturque dam

Volu-

Voluminis Vigesimiseptimi Liber IV.

De Ethnicorum Societate religiosa.

ETHNICORVM SOCIETAS RELIGIOSA IN GENERE CONSIDERATA. Quoad

KTHCIN.

INVENTIO, INSTITVTIO.

Vide Tit. Superstitionis Inuentores.

IANVS in aureo seculo, ubi uictum sponte nascentia præbebant, aut in diem uictus quærebatur uenatu, primus uinum & far docuit, ad sacrificia & religionem magis quàm ad esum & potum: primus aras, pomœria, & sacra docuit: & ob id illi in omni sacrificio perpetua præfatio præmittitur. Q. Fabius Pictor de Aureo seculo & origine urbis. Macrob. lib. 1. cap. 9. ex Xenone de reb. Italicis.

Aegyptij de Priapo scribentes, olim Titanas aiunt, Osiride ab se dolis interfecto, corpus eius in æquas partes diuisisse: nisque domo clam elatis, partem pudendam in flumen, cùm singuli eam respuerent, abiecisse. ISIDEM postmodùm ultam uiri mortem, Titanibus occisis, uiri corpus inquisiuisse, partesq; repertas cùm in formam hominis cõposuisset, sacerdotibus tradidisse sepeliendas: utq; ueluti deum Osiridem colerent, imperasse. Sola pudenda ex Nilo eruta, pro deo coli, inq; templo suspendi iussit. Diod. lib. 4. cap. 1.

Veteres uti uictu, ita & sacrificiis frugales fuere. Primus HYPERBIVS Martis filius animal occidisse, PROMETHEVS bouem dicitur. Cæl. lib. 12. cap. 1. Antiq. Lect.

Apud Thebas Bœotias PROMETHEO, eiusq; filio Aetnęo, hospitibus suis Ceres depositum nescio quod tradidit, & initia docuit, quæ postea Cabiræa sunt dicta, quoniam homines illi Cabiri dicebantur. Pulsis autem Cabiræis, cùm Epigoni Thebas expugnassent, initia diu intermissa sunt, donec Pelarge Potnei filia cum Isthmiade uiro suo ea restituit. Religio inde Cabirorum longè latesq; per Græciam uniuersam innotuit. Pausan. in Bœoticis.

ETEOCLEN Bœoti primùm omniũ Gratiis humana hostia fecisse. Ac tres quidẽ religione sanxisse norunt omnes: quæ uerò eis nomina indiderit non meminerũt. Pausan. in Bœoticis, ubi plura de Gratiis, earum numero & nominibus.

ORPHEVS sacra Liberi patris primus in Græciam introduxit, quæ Orgia uocabantur, quo nomine, teste Seruio super 4. Aeneidos, olim apud Græcos omnia sacra dicebantur, quemadmodum apud Latinos cæremoniæ. Polyd. lib. 1. ca. 5. de rerum Inuent.

Sacra Eleusinia in honorem Eleusiniæ Cereris EVMOLPVS primus instituit, prohibuitq; ne aduenam quenquam initiarent: unde propter Herculem admitti petentem, cui sacra denegare nõ licebat, Eleusinij nouum mysteriorum genus sanciuerunt, ac parua nuncuparunt: quę Aristophanis commentario ὅσαις πρὸ κάθαρσις καὶ προάγουσαι τῶν μεγάλων ἀγῶνες. Et hæc quidem mense fortassis Nouembri, magna Augusto non Iunio celebrabantur, ut refert Plutarchus in Demetrio. Brodæus in 1. Epigram.

MELAMPVS Amythaonis F. Græcis Dionysij nomen & sacrificium, & pompam phalli enarrauit, edoctus nimirum à Cadmo Tyrio, aliisq; Phœnicibus, qui in Bœotiam uenerant: Cadmus autem ab Aegyptiis hæc habuit: nam pleraq; nomina deorum ex Aegypto uenerunt. Herod. lib. 2.

CECROPS rex Athenienſium, Iouem primus cognomine supremum appellauit, nihilq; uita prędितum ei immolandũ duxit, sed liba tantùm patria, Pellanos Attici uocant, ad arã porrici sanxit. Pausanias in Arcadicis.

EPHIALTES & OTVS, Aloei filij, primi omniũ sacra Musis fecerunt, & iisdem Heliconẽ Bœotiæ prope urbem Thespiã montem consecrarunt: qui etiã Aseràm condiderunt. Hi autem Musas numero tres religione sanxerunt, Meletẽ, Mnemen, Aœden, hoc est, Meditationem, Memoriam & Cantionem. At postea Pierus Macedo cùm Thespias uenisset, nouẽ nominibus Musas coli instituit, cùm filias nouem haberet de Musarum nominibus appellatas. Pausan in Bœoticis.

HERCVLEM Alcmenæ filium tradunt Ioui porricientem in Olympia, cùm muscas abigere non posset, Abactori muscarum, ἀπομύιος Elei appellant, hostiam mactasse: cumq; perlitatum esset, omnes repente muscas trans Alpheum euolasse. Inde seruatum ab Eleis, ut ad abigendas ex Olympia muscas, idem sacrum usurparetur. Pausan. lib. 5.

NVMA instituit deos fruge colere, & mola salsa supplicare, atque (ut auctor est Hemina) far torrere, quoniam tostum cibo salubrius esset. Id uno modo consecutum, statuendo, nõ esse purum ad rem diuinam nisi tostum. Is & fornacalia instituit, farris torrendi feriae, & æquè religiosas terminis agrorum. Hos enim deos tunc maximè nouerant, Seiamque à serendo, Segestam à segetibus appellabant, quarum simulacra in Circo uidemus. Tertiam ex iis nominare sub tecto religio est. Ac ne degustabant quidem nouas fruges aut uina, antequam sacerdotes primitias libassent. Plin. lib. 18. ca. 2. Videtur idem cùm cætera sacrorum sapientissimus fuisse præceptor, tum præclarè sanè ad religionem hoc constituisse. Nam cùm magistratus & sacerdotes quid rei diuinæ fãciunt, antecedens præco magna uoce clamat, Hoc age: qua uoce rebus diuinis iubent intentos esse, neque ullo opere eas uel negotio interpellare: quòd pleraq; mortalium coactu quibdammodo & ui efficiantur. Plut. in Coriolano.

IDEM Romanos prohibuit existimare imaginem dei, aut hominis speciem, aut animalis habere formam. Nec fuit apud eos neq; picta, neq; ficta dei priùs species: sed in prioribus centum & septuaginta annis templa quidem ædificabant, sacraq; tuguria erigebant, simulacrum uerò nullum corporeum dicabant. Perinde atq; nefas esset, deterioribus meliora assimilare, neq; aliter atq; intelligentia deus percipi posset. Plut. in Numa. Eadem apud Clementem, ut Eusebius Cæsariensis refert, & Dionysium Halicarnasseum, qui ait, templa esse à Numa diis erecta. Negat tamen simulacra in his fuisse ulla, quòd deum nulla specie formáue effingi posse crederet.

TARQVINIVS Priscus, uanitate & stultitia Græcarũ religionũ Etruscarũq; domi imbutus, Romanos edocuit simulacra diis ponere: quẑ Tertullianus subsignificat, inquiẽs: Age iam rebus religio profecerit. Nam & si à Numa concepta est curiositas superstitiosa, nondum tamen aut simulacris aut templis res diuina apud Romanos constabat: frugi religio, & pauperes ritus, & nulla Capitolia certantia cœlo, sed temeraria de cespite altaria, & uasa adhuc Samia, & nidor ex illis, & deus ipse nusquam. Nondum enim tunc ingenia Græcorum atque Thuscorum fingendis simulacris urbem inundauerant. Viues in lib. 4. de Ciu. Dei, cap. 31.

MARICVS quidam è plebe Boiorum, qui tempore C. Iulij Cæsaris Heduorum finibus inserti erant, prouocare Romana arma simulatione numinis ausus est: iamq; adsertor Galliarum, & Deus (nomen id sibi indiderat) collectis octo milibus hominum, proximos Heduorum pagos trahebat. Sed Hedui ope Romanorum fanaticam multitudinem discecẽre. Captus in eo prælio Maricus, acmox feris obiectus: quia non laniabatur, stolidum uulgus inuiolabilem credidit,

didit, donec Vitellio Cæsaris duce inspectante interfectus est. Auentinus lib.1. Annal. Boiorum.

CONSERVATIO.

A GALLIS urbe capta, postquam eam restaurari placuit, non etiam ad Veios transmigrare: Tribuni militum Consulari potestate cùm primùm magistratum iniissent, nulla de re priùs, quàm de religionibus Senatum consuluerunt. In primis fœdera ac leges (erant autem hæ, duodecim Tabulę, & quædam Regiæ leges) requiri, quæ compararent, placuit: alia ex eis edita etiam in uulgus: sed quæ ad sacra pertinebant, ea decreto Senatus & à Pontificibus maximè, ut religione obstrictos haberent multitudinis animos, suppressa sunt. Liuius Dec.1. lib. 6.

ETHNICORVM RELIGIO CONSIDERATA SECVNDVM PERSONAS. Huc pertinent Ethnicorum

QVI SACERDOTES. PVTA

POPVLI.

Fusis ad Platæas Persis, aduocata concione communi Græcorum, rogationem tulit Aristides, ut descriptio fieret inter Græcos ad bellum cum Persis gerendum decem millium clypeatorum, mille equitum, nauium centum: PLATÆENSES sacrosancti essent, immunesq; ad sacra deo ,p Græcia facienda relinquerentur. Plut. in Aristide.

REGES.

Olim REGES plæraq; & præcipua sacra faciebāt, ac rebus diuinis ipsi cū sacerdotibus operabantur. Vt uerò insolescere cœperunt, arrogantesq; & duri esse, plæriique Græci detracto eis imperio solùm sacra faciendi diis facultatem reliquere. Plut. in quæst. Rom.

REGES Spartanorū, quum primùm in eam assumti sunt dignitatem, priuilegio honoris præcipui, Iouis Cœlestis & Lacedæmonij sacerdotio funguntur: quibus ex omni ferosarum fœtu porcus debebatur, ut si diis immolare uellent, nunquam uictima deesset. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 8.

Ex Cæsaribus C. IVL. Cæsar auguratum simul & pontificatū, GALBA autē sacerdotium triplex gessisse dicitur.

Anno Domini 505. PRVTENIS siue Vlmigauis rex quidam Bruteno dictus imperauit: qui cùm iusto s annos ætatis cōsecutus esset, quietam uitam ducere instituens, fratrem Verdenutū successorē sibi in regno fecit: ipse summus sacerdos effectus est, nomenq; ei dignitatis inditū fuit, Kirie Kitieyto, quasi dicas, proximus noster Dominus. Huic Pontifici suo Pruteni præclaram ædem sub quercu quadam erexerunt, locoque Romanæ à Roma nomen indiderunt. Guagninus in Prussia.

LATRONES.

CLEON latro & sacerdos Iouis Abretanij. Vide Titulum Latrones.

VIRGINES, MVLIERES.

Vide infrà, Tit. Romanorum Vestales.

In POLIADIS Mineruæ templo, multa religione inclyto, uirgines assiduè fuisse, & lychnum inextincti luminis ac Palladium custoditisse, legimus apud Alexandrum ab Alexandro libro 5. capite 12.

Apud ASSYRIOS Dianæ Ecbatanæ templum fuit, quam Anaitim uocant, cuius sacerdotes procul à utili congressu in perpetua uirginitate degunt. Ibidem.

Apud DELPHOS ignem peruigilem à mulieribus custoditi, quæ matrimonio solutæ erant, testantur scriptores. Quòd si quando extinguebatur, ex solis flamma peregrinum eliciebant. Ibidem.

EPHESI earum, quæ sacratę Dianæ sunt, unaamquamq; mulierem primitim μεγάλην, quasi designatam sacerdotē, hinc hieren, id est, sacerdotem, tertiò parierem, quasi defunctam sacerdotio nominant. Plut. an Seni tractanda resp.

QVORVM DEORVM SACERDOTES. VTG.

PALLADIS.

Apud PEDASIOS Palladis sacerdos sacram barbam nutrire cogitur, neq; erasa incedere fas erat. Alex. lib. 2. cap 8.

DIANÆ.

Ephesiæ Dianæ sacerdotes eunuchi erant, qui MEGALOBYZI dicebantur, ac semper aliqui accersebantur digni tali præfectura, & in honore maximo habebantur. Cum his uirgines aliquas sacras esse oportebat. Strabo lib. 14.

ESTIATORES & ESSENÆ, id est, epulones & sodales dicebantur, quibus Ephesiæ Dianæ sacra olim committebantur, feminæ simul & uiri tum reliqua propinquitate, tum etiam matrimonio coniunctæ, uictus ratione diuersa à reliquo populo per annum integrum, ita ut neque in priuati alicuius hominis ædes pedem eo tempore inferrent. Pausanias in Arcadicis.

XPHCIN.

QVI. VTPVTA

Consultantes, Senatores.

ATHENIENSES omnibus publicis conciliis mantes sacerdotes, qui sacra facerent, adhibebant. Alex. lib. 4. cap. 11.

CHARONDAS Locrensis, ut consultantes agēteisq; aliquid à diis sumant auspicia, suis legibus sanxit. Optimum enim est, ut paroemia fert, Deum causam & auctorem esse illorū omnium. Stobæus Sermone 42.

AVGVSTVS Cæsar, quò lecti probatiq; Senatores & religiosiùs & minore molestia senatorio munere fungerentur, sanxit, ut priùs quàm consideret quisquā, thure ac mero supplicaret apud aram eius dei, in cuius templo coiretur. Sueton.

CYBELES.

GALLI sacerdotes Matris deūm (quæ & Ops dicitur, & Cybele) erant castrati: sic dicti à Gallo uetusto Phrygiæ flumine, cuius aquam potantes in insaniam uertūtur. Pomp. Lætus.

Cybelis sacerdōs uariis coloribus fucatus, & faciem pigmento delitus, oculosque obunctus, cum mitella & crocoto, lineo calcamento, ante simulacrum deæ incedebat, & cum tinnitu cymbalorum & sonitu tympanorum sacrum faciebat. Alex. lib. 2. cap. 8.

CYBELIS sacerdotes flagrū ferebāt, iidemq; iuxta Sueuos formas aprū, quo insigni ab hostib. tuti erāt. Alex. lib. 2. c. 8.

HERCVLIS.

STEPHANOPHORI Herculis sacerdotes erant apud Græcos, quibus ferre coronam & comam promissam propriū erat. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 12. & lib. 2. cap. 8.

Post urbem conditam Romulum urbis auctorem sacra Graeco Herculi, ara illi erecta, quæ maxima dicta est, (ut ab Euandro constituta erant) fecisse, eaq; posteris mansisse, literis proditum est. Quæ ara ante Romulum religiosissima fuisse traditur, eamq; ipsum Herculem Ioui inuentori, si amissas boues reperisset, dedicasse fama uulgauit. Hoc enim sacrum Euander instituit primus post Marathonios, qui primi diuinos honores Herculi dedere: POTITIIS & PINARIIS, qui ex clarissimis familiis ea loca incolebant, ad sacrum adhibitis. Verg. in Aeneide inquit, Et domus Herculei custos Pinaria sacri. Quidam aram maximam, cùm uicino flagraret incendio, libertam à Pinariis seruarit: & ideo sacri custodem domum Pinariam diuisse Vergilium, κρατεῖν ἔθος σοφίᾳ Potitiorum, qui ab Appio Claudio pecunio corrupti, sacra seruis publicis prodiderunt. Sed Veratius Pontificalis in eo libro, quem fecit de Supplicationibus, ita ait: Pinariis qui nouissimi comesto prandio uenissent, cùm iam manus pransores lauarent, præcepit Hercules, ne quid postea ipsi aut progenies ipsorum ex decima gustarent sacranda sibi: sed ministrandi tantummodo causa, non ad epulas cōuenirent. Quasi ministros ergo sacri custodes uocari à Vergilio. Macrob. lib. 2. cap. 6. Satum. Potitij, eorumq; posteri, ab Euandro edocti, multis pòst tempestatibus annuitites tēpli, sacris & cæremoniis præfuere: donec sublata Potitia gēte, seruis publicis tradita sunt. Appius enim Claudius censor, sublato Potitiorum genere, cui ad aram maximā familiare id sacerdotiū fuit, seruis quos docuerat sacra delegauit. In quo id traditur miū, ut triginta puberes, qui reliqui Potitiæ familiæ manserant, cum omni stipe intra annum extincti fuerint: ipseque Appius huius auctor facinoris, ob hoc admissum in extremum uitæ exitium penè lapsus sit: & siue casu, siue consilio deorum immortalium, luminibus orbatus, calamitosam uitam egerit. Alex. lib. 2. cap. 14.

VESTÆ.

Vide Romanorum Vestales.

ISIDIS.

ISIACI, linea stola amicti sunt, capite raso, calceis papyraceis, sistrum tenentes, aut ramū absinthij marini, uel nuces pineas & Anubim supra caput deferentes. Alex. lib. 2. c. 8.

FVRINÆ.

FVRINALIS sacerdos Furinæ deæ, cui Romæ rem diuinam curabat. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 12.

PALATVALIS.

PALATVALIS Romanorum sacerdos, qui illi deæ, in cuius tutela Palatium erat, sacra faciebat. Alex. lib. 6. cap. 12.

QVARVM GENTIVM SACERDOTES. Vtputa

INDORVM.

Indorum BRACHMANES sacerdotes, artes Mathematicas & Philosophiam colunt. Religionem singulari artificio simulant, & in specie fictæ pietatis fraudes insignes in omni uita suscipiunt. Reliqui Malabares eorū doctrinis instituti, portenta uenerantur. Osorius lib. 2. rerum Emmanuelis.

In AME-

In AMERICA, antequam Hispani illa potirentur, sacerdotes ieiunia maxima, preces, & supplicationes celebrasse cōstat: labaris idola circumgestasse, eorumq; honores decantasse: tum occupatos à spiritibus malignis res mirabiles pronunciauisse. Illis uxores non erant, præterquàm iis, qui pecata audiebant, pœnitentiam imperabant, & confessionem sub graui pœna non audebant retegere. Omnes persæpè ieiunabant, maximè si quando facienda messis, aut bellum, aut deus ipsorum, id est, diabolus consulendus. Vt autem uehementiùs raperentur, oculos occludebant aut eruebāt sibi, cùm sacrificandi essent homines & omne genus animalia idolis suis: multa puellarum habebant monasteria, quas homines castrati naso, labiisque præcisis, asseruabant, indicta aduersus incestam capitali pœna. Qui ambibant sacerdotium, cum sacerdotibus se in syluas albis uestibus indutos abdebant, ubi annos quatuor aut quinq; transigebant. Hoc facto, cum literis testimonialibus (syllabas Imperatores uocant) ābire solebant. Maximum deum adorabant Solem, quem uocabant Guaca, & Paniacana Solis & Lunæ filium. Bodinus lib. 1. Dæmonomaniæ.

AEGYPTIORVM.

THEBIS Aegyptiis Ioui, quem præcipuè colunt, uirgo genere clarissima, & specie pulcerrima sacratur, eas Græci Palladas uocant. Hæc pellicis more cum quibus uult coit, usque ad naturalem corporis purgationem. Post purgationem uiro datur. Sed prius quàm nubat, post pellicatus tempus, ut mortua lugetur. Strabo lib. 17.

GRÆCORVM.

DELPHIS quinq; pontifices per omnem uitam sacri erant, qui Osij dicti. Quorum primus qui hostiam immolabat, Ositer: qui uerò edebat oraculum, Aphetor nuncupati sunt: qui unà cum prophetis sacra obibant, diuinasq; prædictiones & cæremonias, & quo cultu, quibusque exemplis fierent sacra, prædicebant. Apud ATHENIENSES Daduchus maximus erat sacerdos: Palladis ETEOBVTADES, à Bute propagati, ex qua familia longo tempore sacerdotio præfuere: sicut BVZYGIA familia à Buzyge heroe, qui Athenis diu sacerdotium tenuit. CLAZOMENIIS Palladis sacerdos, Hesychia: Bacchi uerò, Thyas nomen habet. Polici Iouis sacerdos, Buphonus: in Troezene, Hippolytus nūcupatur. Apud CRETENSES matris magnæ sacerdos, Melissa. Alex. lib. 2. cap. 8.

Timoleon Corinthius, cùm Syracusas à Dionysij tyrannide liberasset, instituit magistratum honoratissimum annuum, quem Syracusani Iouis Olympij famulatum appellabant. electusque est primus CALLIMENES famulus Olympij Iouis, & ita deinceps is honor per manus traditus est: annique à magistratu eiusmodi adnotati fuerunt usque ad rempora, quæ mutationis Reipub. initium fuerunt sub Romanis: tunc enim magistratus iste, qui annos plures 300 duraerat, abolitus est. Diodorus lib. 16.

COMANORVM.

Apud Comana Ponti urbem Anaitidis deæ sacerdos diadema gestabat, & secundus erat in honore post regem. Pompeij huic cēplo ARCHELAVM sacerdotē præfecit, & sexaginta stadia regioni adiecit, cui sacri serui fuerunt sex millia. Archelaus filius fuit eius, quem Sylla & senatus in honore habuerunt: & qui Mithridatis Eupatoris se filium essingens, Ptolemæi regis Aegypti filiam duxit uxorem, & à Gabinio postea in prælio interemtus est. LYCOMEDES post Archelaum sacerdotiū accepit, & eo sublato CLITATVS Adiatorigis filius: quem Augustus cum patre in triumphum duxit. Strabo.

ROMANORVM. VT SVNT

Pontifices: iique uel

Maximi.

Non sordidum neque obscurum apud ueteres olim nomen PONTIFICVM fuisse traditur. Nam quum inter sacerdotia à Numa instituta, ipse se pontificem inprimis, ut uerò alij, Martium M. filium ex patribus legisset, postea interfectis temporibus, collegium pontificum ad quatuor, mox à tribunis plebis rogatione promulgata, ad octo auctum fuit: manstitq; hic numerus longo ęuo inuiolatus, donec L. Sylla ad quindecim collegium ampliauit. Inter quos maximus pontifex, genere & dignitate præcipuus erat, & aliorū longè princeps. Horum igitur fuit, religiones & cæremonias publicas priuatasq;, sacra & res diuinas sanctissimè tueri & interpretari, illaq; omnia exscripta signataque habere, ut quibus atis, quibus diis, quibusq; hostiis, quib. diebus, & ad quæ templa sacra fierēt, perspectum haberent, ne qui Romana sacra negligerent, peregrinosq; ritus asciscerent, aut deorum cæremonias turbarent. Ad quos tam de cœlestium deorum sacrificiis, quàm de funeribus, iustisq; exhibendis, placandisq; manibus, ac supernis infernisque diis: de sepulcris & uotis ritè exoluendis, de feriis, de religione, pietate, sanctitate, cæremoniis deorum, deq; fide & iureiurando, sacrificiisq; solennibus, plebs quoties uidebatur, tanquam ad antistitem deorum immortalium, cęremoniarum & sacrorum, consultum ibat. Ipseq; maximus pontifex precationes, supplicationesq; deorum, cum pontificali carmine præire, comitia habere, diesque feriatos indicere, quo quisq; Deus ritu, quóue die colatur, quibusq; precibus aduocetur, & quid quaq; die operis fieri, uel non fieri publicis feriis conueniret, edocebat. Eundemq; pontificem maximum, singulorum annorum res gestas & memoratu dignas, diurnis actis mandare literis, illasq; non solùm monumentis tradere, sed in albo proponere & referre, ut populo exscribēdi potestas fieret, solitum esse traditum est. Fuit id, credo, certum portentum, quo est significatum, urbem Romam postremò perinde pontificia maiestate, qua nunc latè patet, gentibus moderaturam, atq; olim potentia imperasset. Polyd. lib. 4. de Inuent. Ac non solùm reip. sacra cæremoniasq; curare, sed de rebus quæ ad religionem pertinent, iudicia ferre: contumaciæq; minorum magistratuum uindex esse, sacrificantes obseruare, piaculaq; iræ Deum conquirere, ne secus quàm præscriptum esset, sacra fierent, neue incerta auspicia, aut turbatæ religiones aduersus mores institutaq; maiorum obseruarentur. Vtq; super impetranda uenia uenerandisq; diis iusta solennia exhibeantur, cauere debebat. Tum religionis arcana, & diuinas traditiōes cognoscere, & siquid religioni minus uerè adscriptum esset, religione liberare, aut numinibus obligare: de Vestalium capite decernere, & ferre sententiam, quæ sacra quæ'ue prophāna essent diiudicare, neue quis praua religione populum alligaret, maximi pontificis officium & munus erat. In quo fuit obseruatum, ut nunquam infausta die & ominosa collegium consulat, quòd dirum foret & auspicij mali. Quare Vitellio principi, quòd pontificatum maximum adeptus, decimoquinto calendas Augusti, die cladibus insigni, collegium consuluerat, magno exitio fuit. Tum si pons sublicius collaberetur, illum reficere, unde illis nomen factū. Is enim ligneus erat, & nullo ære aut ferro compactus, quem sacrum illi æstimarunt: ita ut in aliqua parte labantē, nisi cæta uictima & sacrificio perfecto, reficere non liceret. Cùm Tiberis, inquit Suidas, magno impetu in pontem antiquissimum irrueret, sacerdos uotis factis, ne pontem rumperet, flumen placauit: effeciq; ut placidè intra suum decurrens alueum, ponti parceret: & eos qui pontifices & flamines dicuntur, sacerdotibus præfecit. Vota etiam solennia, quibus uerbis concipi, quibusq; pecuniis exolui deberent, pōtificum decretis cauebatur, illorumq; arbitratu uel exoluebantur, aut non ritè emissa denuo concipiebantur. Quòd si quis sui iuris arrogandus foret, quæ causa adoptionis, quæ ratio generis, quæ dignitas, quæ'ue essent sacra, apud pontifices lege quærebatur. quę lex Curiata dicta est. Neq; uerò solùm ab omni sanguine puras manus pontificem seruare decuit, sed ne participem quidem aut conscium alicuius necis fieri. Ex octo pontificibus, pōtifex maximus reliquis præest & propè dominatur. Cui rex sacrorum, augures, & omnes flamines, ac uestales uirgines parent, quibus multam indicere, & pœnam irrogare poterat, cuius arbitratu publica & priuata sacra gerebantur, uestalesq; uirgines ad sacti & æterni ignis custodiam, qui in penetralibus Vestæ colebatur, eligebantur, ipsiusq; curæ custodiæq; mandabantur. Alex. lib. 2. cap 8.

In tantum honoris culmen pontificatus & eò excellentiæ creuit, ut Cn. Cornelio prætori, quòd M. Aemylio Lepido pontifici maximo cōuitium fecisset, multa dicta fuerit: ipsumq; regiæ dignitati proximum crederent. Nam & lictor apparebat, & curuli regia sella, ac lectica insignis erat, quam ante uestibulum cōspicuam habere assuerat: ad cuius fores prō splendore dignitatis, uiridis laurus affixa uidebatur. Cumque cæteri honoribus functi, rationem administrati muneris reddere cogerentur, pontifex tamen maximus pro maiestate, gesti honoris rationem dare minimè cogi poterat: ipsiq; pro imperio & potestate, quoq; plus dignitatis ferret, cum galero esse, & carpento, ut reliquis sacerdotibus, ingredi licebat. Quippe pontifici proprium insigne erat galerus, sicut lituus auguribus, paludamentum imperatoribus, diadema regibus. Et quum in Capitolium nulli fas foret carpento uehi, solis pontificibus sacerdotibusq; Tarpeium ascendere carpento licuit. Ad eumq; si qui noxij confugissent, ea die à pœna immunes erat. Alex. lib. 2. cap. 8.

Non uulgares, neque obscuros, sed qui nobilitate generis & multo splendore illustres forent, quiq; auctoritate & opibus anteirent cæteris, ad pontificatum max. ROM. admisere: diuq; Romæ pontifex, qui antea curuli sella non sedisset, nemo creatus fuit: donec lapsis temporibus, etiam qui nullos curules gesserant magistratus, ad pontificatum admisere. Primus enim T. Coruncanus, ex plebe homo, pontificatum

FONTEIAM, Fonteij (qui cùm Galliæ exercitui præesset, accusatus est prouinciæ malè administratæ) soror, uirgo Vestalis. Cicero pro Fontcio.

FABIA Vestæ sacerdos, incesti accusata, eo quòd soror Terentiæ Ciceronis esset, indicto crimine absoluta est. Alex. ab Alex. libro 5. cap. 12.

LICINIA, una è Vestalibus. Plut. in Gracchis.

VBIDIA Vestalis, quam Messalina misit ad placandum Claudium Imp. maritum suum. Suetonius.

Depositio Vestalium.

Tricesimo sacerdotii anno exacto, liberum iis est nubere, & relicto sacerdotio aliam instituere uitam. Quam facultatem paucas aiunt amplexas, neq; fuisse secutis lætam: sed pœnitentiæ & mœrori per reliquum uitæ implicatas, cæteris religionem incussisse, ut ad senectutem usq; & mortem in uiriginitate persisterent. Plut. in Numa, & Liu. lib. 1. Dec. 1.

QVIS HABITVS SACERDOTVM.

INDORVM uates corallium tanquam religiosum ferebant. Alex. lib. 2. cap. 8.

Alexandrinorum atque ATHENIENSIVM Phæcasij sacerdotes, quibus candida solùm ferre calceamenta licet: antistes sacrorum purpuram induit. Alex. lib. 2. cap. 8.

ARABVM pontifices lineas uestes induunt, mitras gestant cum sandalio. Alex. lib. 2. cap. 8.

ORDINES RELIGIOSI ETHNICORVM.

APVD QVOS. PVTA

Indorum.

COCHIMENSIBVS Indis in more est positum, ut si Rex aliquis religione tactus se regni administratione abdicat, ut in templo aliquo ab humanis tumultibus secreto uitam in religione consumat: post illius mortem, sororis filius, qui ei in regno more gentis succedit, cogatur regni procurationem relinquere, & in idem templum gratia religionis immigrare: ut quemadmodum in regno auunculi successor extitit, ita religionis etiam hæreditatem quamuis inuitus adeat. Is deinde, ad quem regni hæreditas legibus uenit, regnum occupat. Osorius lib. 7. rerum Em.

IN IAPONIA Indiæ insula religiosorum utriusq; sexus (Bonzos & Bonzas nominât) sunt monasteria plurima, precibus publicè fundendis destinata: adeò, ut VIIM. cõstructa fuisse dicantur. Dæmonem omnes colunt: idq; potissimum in tribus templis, specie quidem horribili. Io. Metellus.

Romanorum.

Hue Vestales referri possunt aliquatenus, de quibus suprà sub Sacerdotibus.

Inter Romulum & Tatium inita societate, retinendis Sabinorum sacris, sodales TITII à T. Tatio, uel à titiis auibus, quas obseruant augures, denominati: sed & sodalitates, sacris IDÆIS Magnæ matris receptis, Romæ inuentæ, ueluti publica munera habita sunt: sicut sub Tiberio AVGVSTALES, qui numero quinque & uiginti ex primoribus urbis sorte ducebantur, quos Tiberius Iuliæ genti sacrauit. Et Antonini temporibus ANTONINIANI sodales, mox ELVIANI, & AVRELIANI, & demum FAVSTIDIANÆ puellæ ad imaginem antiquitatis nuncupatæ, qui in principis comitatu inexplicabili fœdere uincti erant, & post funera illi flamines & sacerdotes consecrati. Alex. lib. 1. cap. 26.

QVOMODO.

Apud ueteres, idem dies, quo quis sacris initiabatur, natalis sacrorum appellabatur, religiosoque ientaculo celebrabatur. Ex Apuleio li. 11. Asini aurei, Polyd. l. 5. c. 1. de Rerũ inuẽt.

ETHNICORVM RELIGIO CONSIDERATA RESPECTV MATERIAE siue SVBIECTI quod colitur. Puta

DEVS. CONSIDERENTVR

QVI COLVNTVR.

Ex loco Superstitionis hinc plurima.

Venus.

ASSYRII omnium primi Vraniam Venerem coluêre: quos sunt secuti in Cypro Paphij, & ad Ascalonem Phœnices, à quibus didicerunt mox Cytherij. Sed & Athenis Vraniæ Veneri fuit erectum templum. Pausan. apud Cæl. lib. 12. cap. 35.

Hercules.

Elei MYIAGRO deo rem faciunt diuinam, muscarum multitudine pestilentiam afferente. Cui qua die litatum est, muscæ omnes intereunt. Plin. lib. 10. cap. 28. & Pausan. Eliacis.

Nænia.

NÆNIÆ sacellum ædificarunt Rom. ab urbe semotum extra portam Viminalem, quòd cantu querulo funeribus præesset. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 4.

Fortuna.

In Eubœa RHAMNIS urbs fuit, in qua Fortunę templum habebatur maximum & multis ceremoniis sacrum. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13.

SERVIVM Tullium Primogeniam & Obsequẽtem Fortunã in Capitolio sacrasse, illamq; præcipua religione coluisse, in ueterum monumentis extat. Sed & Fortis Fortunæ templum ab eodem ædificatum extra urbis pomœrium, Tiberij Cæsaris temporibus demum dedicatum est. Item Malę Fortunæ templum in Exquiliis Romę prope sacellum Latium, ne noceret. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13.

FERENTANO in oppido, atq, in Algido, atque Antij, equestris Fortunæ templum, & alterum Præneste satis uetustum & multa religione inclytũ habebatur. Alex. ab Alex. li. 1. c. 13.

A' QVIBVS COLVNTVR. AB

Persis.

PERSÆ, Cœlum Iouem putant, colunt Solem, quem Mithrã uocant: item Lunam & Venerem, & Ignem, & Tellurem, & Ventos, & Aquam. Strabo lib. 15.

Romanis.

ROMANI, Opi deæ commendabant nascentes, deo Vaticano uagientes, deæ Cuninæ iacentes, deæ Ruminæ sugentes, deo Statilino stantes, deæ Adeonæ adeuntes, Abeonæ abeuntes: deo Catio & deæ Menti, ut bonam haberent mẽtem & cati euaderent: deo Volumno & deæ Volumnæ, ut bona uellent: diis nuptialibus, ut benè coniugarentur: diis agrestibus ut fructus uberrimos caperent, & maximè ipsi diuæ Frustesceæ: deæ Rubigini, ne accederet: deo Spinensi, ut eradicaret ex agris spinas: Marti & Bellonæ, ut benè belligerarent: deæ Victoriæ, ut uincerent: deo Honori, ut honorarentur: deæ Pecuniæ, ut pecuniosi essent: deo Aesculano & filio eius Argentino, ut haberent æream argenteamque pecuniam: nam ideo patrem Argentini Aesculanum posuerunt, quia prius ærea pecunia in usu esse cœpit, pòst argentea. Fessaniam fessi inuocabant: Pelloniam ad hostes depellendos. August. lib. 4. de Ciuit. Dei, cap. 21.

HOMO. HVC PERTINET

cultus

SACERDOTVM.

Seiid supremus sacerdos apud TARTAROS in tanta auctoritate & reuerentia habetur, ut Reges ei aduenienti occurrant, stantesq; equo insidenti manum porrigant, capiteque inclinato manum illius osculẽtur: idq, ipsis Regib. permissum est. Duces uerò, nõ manum, sed genua, nobiles pedes deosculantur: plebei uestes tantùm aut equum manibus attingunt. Guagninus in descript. Tartariæ.

MALABARES Indi maximo in honore habent sacerdotes, quos appellant Brachmanas, penes quos arbitrantur esse rerum diuinarum & humanarum scientiam. Reges nulli sunt, qui non sint priùs eorum disciplinis imbuti. Tempore belli securè possunt Brachmanæ ultrò citroq; commeare. Inexpiabile namq, scelus existimatur, illos secus, quàm postulat opinio sanctitatis, tractare. Osorius lib. 2. rerũ Emm.

MORTVORVM, MANIVM.

Archilochus Parius iambographus, à Calonda milite Naxio, qui Corax suit cognominatus, occisus fuerat in prælio. Cùm ergo Calondas Pythium templũ ingrederetur, Pythia exclamauit, μακαριε θεραπον κρατιστανασσ, ἱερὸν ἥκεις. Verùm gaille prælij necessitatem obiiciebat: iussus est ad Tænarum proficisci, & illic τιθηνη, id est Archilocho, qui se Cicadam appellabat, simul & patri eius Telesicli parẽtare. Quod cùm fecisset Calondas, à dei ira liberatus est. Plut. in lib. De iis, qui à diis serò puniuntur: & Suidas.

ANIMALIA BRVTA.

Extra Crotonem olim IVNONIS Laciniæ templum fuit, multa religione sacrum. Lucus procerus abieribus septus: lata in medio pascua, ubi omnis generis pecus deæ sacrum sine custode pascebatur; gregibus sub noctem ad stabula sponte remeantibus, nulli hominum feratimue iniuriæ obnoxiis. Solida ex auro columna ex illorum prouentu facta dedicataq; deæ est, templum diuitiis & religione inclytum. Sabellicus.

TEMPLA. VEL

ADMISSA. HORVM

Extructio.

Iouis Puluerij templum in Attica sine tecto erigebatur, Soli itidem, Lunæ & Diofidio in aperto mundo templa hypethra extrui solita. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 22.

Dedicatio.

HORATIVS Puluillus subrogatus in locũ Spur. Lucretij defuncti in cõsulatu, ædẽ Iouis Capitolini dedicauit. Liu. li. 2.

DOMITIVS Prætor urbanus Primogeniæ Fortunæ templũ à Seruio Tullio incoatum in colle Quirinali dedicauit. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13.

Cultus. Coluntur Templa

Ingressu.

HORTÆ templi Romæ porta perpetuò aperta erat, & patebat omnibus: quòd homines semper ad rectè agendum hortaretur. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 14.

Aditu prohibito.

Plutonis templum apud ELEOS per totum anni circuitum semel tantùm aperiebatur, neq; cuiquam ingredi fas erat. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 14.

CORINTHI à Necessitatis & Violentiæ fano arcebantur omnes, nec ulli aditus in templum dabatur. Idem.

NVMA Pompilius legem sanxit, Pellex ædem Iunonis non tangito: si tangit, Iunoni crinibus dimissis agnum feminam cædito. Gell. lib. 4. cap. 3. Noct. Atticarum.

Sacrificiis.

EPIDAVRVS Peloponnesi urbs dicta, quasi ἐπίτοκος, propter frequentes taurorum uictimas, quæ in honorem Aesculapij, cuius ibi templum fuit religione sanctissimum, mactabantur. Quam itidem ob causam priùs αἱμαγὴς appellabatur, ἀπὸ τοῦ αἵματος. Eustathius Iliados β.

NON ADMISSA, NEGLECTA.

SCYTHÆ nulli deorum simulacra & aras & delubra faciũt, præterquam Marti. Herod. lib. 4.

PERSÆ nec statuas, nec templa, nec aras extruunt: neq; enim deos ex hominibus ortos esse credunt, ut Græci: & propterea nullam Dei imaginem fingi posse existimant. Montes editissimos conscendunt, ibiq; Iouí immolant. Herod. lib. 1. Præterea cùm Solem potissimùm uenerentur, mundum uniuersum templum illius esse dicunt. Alex. lib. 2. cap. 22.

A'BITHYNIS usurpatum legimus, ut adoratuti, montium cacumina conscendant, & sine templis Iouem Pappam salutent, sicut Scythæ Papeum: quæ etiam DIOGENIS opinio fuit, qui mundum, phanum dei sanctissimum existimauit. Alex. lib. 2. cap. 22.

ORACVLORVM LOCA AB ETHNICIS CVLTA.

Plutarchus in libello de Oraculis quæ obmutuerunt, philosophicè disputat: item in libro, Cur Pythia uersibus non respondeat amplius. Vide Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 2.

QVORVM DEORVM. Puta

Iouis.

Apud HELIOPOLIM Assyriorum templum fuit, perplexis, ut aiunt, numinibus, & quòd Sol ibi coleretur, & Iupiter, & Apollo. De hoc quidem incertior fama est, sed hunc quoq; templi eius accolam ex furore ministrorum, & ex diuinatione confirmant. Consulebant hunc deum non præsentes tãtùm, sed & absentes missis diplomatibus consignatis, rescriptiq; deus ordine ad ea quæ consultatione abdita continentur. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 23.

Oraculum Iouis Hammonis à Chamo Noachi F. homine impio, sicuti Dodonæum à DODANIM Noachi item nepote, qui Epirum occupauit. Id enim studuit dæmon, ut ex sedibus Ecclesiæ prostibula satanę efficeret. Herod. l. 2. scribit, utrunq; è Thebis Aegyptiis ortum suum duxisse. Nãq; inde duæ mulieres nigræ (fabulantur Græci columbas fuisse nigras, propter barbarã linguã) à Phœnicibus auectæ, & mox uenditæ, altera quidem Dodonæ sub fago considens, altera uerò in Africã auecta, Iouis oracula illic erigi iusserunt. Fuit aũs Dodona, urbs Thesprotiæ Pelasgiæ in Epiro. Consultoribus accedentibus, mouebatur quercus & resonabat. Suidas. Zenodotus ex Ariphoro Menandri, tradit in Dodona duas fuisse sublimes columnas, in altera positã peluim æreã, in altera pensile pueri simulacrum, flagellum æreum manu tollentis: quoties aũt uentus uehementiùs flauerit, fieri ut scutica impulsa crebriùs lebetem feriat, isq; percussus tinnitũ reddat ad multum etiã temporis resonantem. Huic sententię astipulatur Aristoteles: alterã quã Suidas affert ex Dæmone, ut fabulã refellẽs. Ait enim oraculũ Iouis, quod olim erat in Dodona, lebetibus ęreis undiq; cinctum fuisse, ita ut inuicem sese contingerent. Iccirco necessum erat fieri, ut uno quopiam pulsato, uicissim & omnes resonarent, sonitu per contactum ab aliis ad alios succedente. Durabatq; in longum tempus tinnitus ille, uidelicet in orbem redeunte sono. Putatq; parœmiam ὀμφαλὸν χαλκεῖον χαλκεῖον dictã in fordidos, & quantumuis pusilla de re querulos. Eras. in Chiliadibus. Memoriæ proditum est, quercui Dodoneæ famulantes diuinandi facultatem accipere: solisq; Bœotiis, si quando consulto opus foret, uiros responsa dare, primamque lagum & columbam Dodonæ uaticinatam. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 2. Strabo lib. 7.

HAMMONIS Iouis augustissimum & antiquissimum oraculum fuit ultra Cyrenen, in extimo sinu apud Garamantes. Dei simulacrum ex smaragdis aliisq; gemmis confectum, circumsertur aurea nauí ab octoginta sacerdotum humeris eò quò ei uoluntatem progrediendi esse nouerunt. Sub sequitur per uias omnes ingens uirginum matronarumq; turba pæanas canentium, deumq; cantu patrio laudantiũ. Diodorus libro 17.

Nicephorius Iupiter est nuncupatus de Mesopotamiæ urbe NICEPHORIO. Ex huius responso imperium concepisse Adrianum, auctor est Spartianus. Cæl. libro 14. capite 18. Antiquarum Lect.

Apollinis.

De DELPHICO oraculo Apollinis diuersa traduntur. Aiunt enim fuisse ab initio Telluris eam oraculorum sedem: & ab ipsa Tellure Daphnen, quæ præsideret, delectam, de Nymphis unam quæ montem incolebant. Musæus Antiophemi filius prodit memoriæ, commune Telluri cum Neptuno oraculum illud fuisse: ipsam quidem Tellurem ore suo responsa dedisse, Neptunum interpretem habuisse Pyronem. Neptunus deinde Telluri dicitur parte sua concessisse, illã Themidi oraculum totum donò dedisse. Ab ea Apollinem illud accepisse: tradita Neptuno, quæ ante Trœzenem est, Calaurea. Sunt qui dicant, pastores quotdam dum pecus illac agerent, cùm propè ad eum locum ubi oraculum fuit, accessissent, repente terræ halitu diuinitùs afflatos, Apollinis ipsius impulsu uaticinari cœpisse. Phemonoe, dei interpres prima, prima etiam senarius longioribus oracula decantauit. Bœo tamen indigena mulier Delphis hymno composito, aduenas ab Hyperboreis profectos, oraculum Apollini dedicasse tradidit, cùm alios, tum Olena, qui primus uaticinatus eo in loco fuerit. primusq; senarios lõgiores repererit. Communis tamen hominum opinio priscæ memoriæ auctoritatem secuta, solas agnoscit mulieres oraculorum interpretes. Antiquissimã dei ædem, è lauro fuisse erectam tradunt: & lauri quidem ramos ex ea arbore decerptos, quæ Tempe est. Fuit ædis eius forma quasi tugurium quoddã. Alteram ædiculã narrant ab apibus è cera & pinnullis compactã, quod ad Hyperboreos Apollo miserit. Alius etiã est ea de re sermo. Aedem fabricasse hominem Delphum, cui nomen fuerit Pteras, & ex eius nomine de pinnis apum fabulæ locum datum. Alij uerò ex herba filice adhuc uitidi, quam Græci Pterin uocant, opus illud contextum, & nomẽ habuisse ferunt. Pausanias tamen tertium delubrum ex ære ædificatum scribit. Cætera fabulosa esse, quòd scilicet Vulcanus ædem illam extruxerit, uel quòd aureæ uirgines in eo templo cantarint: quod Pindarus commentus est. Hoc templum quidam terræ hiatu haustum, alij igne consumtũ dicunt. Quartum sanè Trophonius & Agamedes metati sunt è lapide: quod conflagrauit anno primo, quinquagesimæ octauæ Olympiadis. Id exerunt aliud de sacra pecunia Amphictyones, architecto Spintharo Corinthio. Pausanias lib. 10. Diod. lib. 16. inquit: Fuit, inquit, secretio quædam iis in locis, ubi postea constructum adytum est. Illuc fortè compascentes arripuerunt capræ, quòd uastæ tum ibi solitudines forent, nec omnino incolerentur Delphi. Quæ uerò ex iis in hiatum despectare cœpisset, euestigiò mirabiliter exultans lasciuire, ac uocem prorsus dissonam emittere. Id quum amplùs admiraretur pastor, (cui Coreræ nomen fuisse Plutarchus scribit in com. de Defectu oraculorum) accessisse traditur: moxq; eodem affectus modo, quo capræ priùs, sed insuper futura quoq; præcinere cœpisse. Re uerò latiùs uulgata, accurrisse multo plures, qui omnes consimiliter afflati coniectationem præbuêre, oraculi uim ex terra esse. Cæterùm quia temulenti spiritu, quem ἐνθουσιασμὸν uocant, ἐξαμβλύνοι, plerq, interirẽt, usum fuisse, uatem unam cõstituere, quæ citra reliquorum noxam panderet futura. Ad id uerò etiam pegma substruxêre, quo inscenso secuiè uaticinaretur. Habebat id bases tres, propterea tripodis nomen est sortitum. Præficiebantur primò uirgunculæ, puritatis ratione. Postea uerò, quum Phœbadis amore obrutus Thessalus Echecrates illam stuprasset, sanctiũ, ut quinquagenaria mulier, uirgineo tamen cultu, uaticinandi pontificium geereret. Cælius lib. 8. cap. 16. Antiquarum Lectionum. Delphico templo honor euenit amplior propter oraculum,

quando minus aliis omnibus fallax extitisse uidetur, inquit Strabo lib.9. Etiam quippiam ipse loci situs addidit. In medio namque uniuersæ quodammodo Græciæ & intra & extra Isthmum, imò & totius orbis consistere uidebatur, unde & telluris Vmbilicum appellabant: fabulam addentes, quam refert Pindarus, confingens ab Ioue duas dimissas aquilas in hoc coisse loco, unam ab ortu, alteram ab occasu. Quidam autem dixere ceruos. Cæterùm quispiam in tẽplo monstratur umbilicus, pendentibus ornatus uittis, cui duæ, quæ fabulæ argumento sunt, incubant imagines aquilarum. Cùm huiusmodi sanè commoditas Delphis adesset, eo facilè conueniebant præcipuè finitimi, & propterea hic quoque Amphictyonicum constitutum erat concilium, & de rebus publicis consulturum, deq; templo communiorẽ curam ac diligentiam habiturum, cùm tot sacra munera in templo locata iacerent, quibus ingenti ueneratione opus foret, atq; custodia. Strabo lib.9. memorat, diuinum ipsum domicilium, profundam & curuam esse speluncam, non admodùm lato patentem ore. Atque hinc auram reddi, sacro efflante numine. Excelsum autem ostio imminere tripodẽ, quem simul atq; Pythia uates diuaricatis cruribus inscenderit, hausto diuinationis spiritu, respõsa edere, partim metro, partim oratione libera.

In DAPHNE, Antiochiæ suburbio, erat olim elegans Daphnæi Apollinis imago, & templum magnificè ac preciosè elaboratum, quod Seleucum Antiochi patrem, cui cognominis est ciuitas Antiochena, extruxisse ferunt. Affirmatur autem ab illis, qui ista colunt, fluere illic aquam diuinationis è fonte Castalio, qui consimilem & energiam & appellationem cum eo fortitus sit, qui in Delphis habetur. Sozomenus lib.5 cap.19.

Nobile apud TEGYRAS oraculum fuit, ubi natale Apollinis scribunt esse, præfluentium q; riuorum Phœnicem alterum, alterum Oleam ad hanc usq; memoriã. Plut. de Def. oracul.

DIDYMA locus & manteum Mileti, sacrum Ioui & Apollini, qui inde cognominatur Didymæus. Quod oraculũ BRANCHIDARVM quandoq; nuncupatum est, quoniam Didymorum incolæ olim Branchidæ sunt dicti, iidemque Xerxi templum prodidere. Quo nomine pœnam ueriti, demigrãtes in Asiam longiùs, Branchidas ciuitatem condidẽre. Quam ueteris odio flagitij, rerum potitus Alexander solo exæquauit. Branchum esse Apollinis filium, prodidẽre grãmatici, qui fuerit ipse quoque futuri scientissimus: unde & Papinius Thebaidos tertio:

—Patrioq; æqualis honori Brãchus. Sũt qui eo prægnãrem matrẽ uidisse per quietẽ memorent, per fauces solem insinuasse se, qui per uentrem mox eruperit. Vnde sit concilatũ infanti nomen. Est qui putet, ab Apolline adamatum, ac ex pueri osculis Apollinem esse Philesium appellatũ, unde & Philesia templa, siue à puerorum certamine. Cælius lib.4. cap.23. Antiq. lect. Milesij templũ à Persis exustum construxerunt omnium maximum, quod propter magnitudinem remansit sine tecto, cuius ambitus uici habitationem recipit, & sumtuosus interius & exterius lucus est: alia uerò fana & oraculũ & sacra continent. Templũ uariis antiquarũ artiũ donis sumtuosissimè ornatum est. Strabo li 14.

In arce Argiuorum LARISSA dicta, in templo Apollinis Diradiotæ oraculum est, per quod hac ipsa ætate responsa cõsulentibus redduntur. Femina cui uiri consuetudine interdictum est, oraculo præsidet: ea noctu agna facit, singulis mẽsibus, ac statim uictimæ sanguine libato, furore diuinitùs afflatur. Pausanias in Corinth.

In CYANEIS ad Lyciæ fines Apollinis Thyrxei oraculum est, Cyaneis petris proximum, ubi qui in fontem descenderit, planè omnia quæcunque uelit præscire posse dicitur. Pausanias in Achaicis.

In DELO insula, quæ una ex Cycladibus est, Delij Apollinis sortes & oracula erant, cuius ædes mari imminebat, tantæ religionis, ut ne Persæ quidem cùm omnia belli iure uastarent, uiolentas manus admouerint. Alex. lib.6. cap.2.

In PATARA Lyciæ oraculum Apollinis & delubrum fuit, in quo sex anni mensibus responsa dabantur, quæ Lyciæ sortes dictæ sunt. Hinc Pataræus Apollo. Idem.

COLOPHONE apud Apollinem Clarium, non femina, uti apud Delphos, sed certis è familiis, & fermè Mileto accitus sacerdos in specum degressus, hausta fontis arcani aqua, ignarus plerunq; litterarum & carminum, edit responsa, uersibus ad id, quod mente conceperis, mirè concinnatis. Quæ & Germanico per ambages maturum ferunt exitium cecinisse. Meminit in Cœnis Macrobius, sed obscurè. Cælius lib. 27. cap.5. A. L. ex Plin. lib.2. cap 103.

In PTOO monte Bœotiæ, propè Acræphnium urbem, fuit in Apollinis Ptoi templo, antè excisas ab Alexandro Thebas, oraculum minimè fallax. Venisse aliquando narrant Europensem hominem Myn nomine, à Mardonio missum consulendi causa. Et rogãti Persicis uerbis, respondisse deum non Græca, sed ipsum etiam barbarica lingua. Pausanias in Bœoticis.

THEBIS Bœotiis supra lapidem Sophronistera dictum est Apollinis ara cognomento Spondij, è uictimarum cineribus congesta. Omnium ibi diuinatio obseruatur, qua præ cæteris maximè Græcis uti Smyrnæos noui. Est enim apud illos in exteriore murorum ambitu ad omnia captanda sacrata ædes. Pausanias in Bœoticis.

Mercurij.

PHARIS Achaiæ oppido in foro, ante Mercurij signum Vestæ marmoreum signum extat. Adpositæ ei sunt plumbo ferruminatæ æneæ lucernulæ. Qui deum consulũt, Vestani primùm thure incẽso placant, deinde oleo infuto lucernas accendunt: tum uerò in aræ dextera parte numum patria nota signatum, appellant æreum, dedicant. Vbi quod ex usu fuerit rogarit, aurem simulacro admouet: inde in forum abiens manibus aures premit: ubi è foro excessit, amota manu quamprimùm excepit uocem, eam sibi oraculi loco ducit. Eadem apud Aegyptios in Serapidis celebratur oraculi religio. Pausanias in Achaicis.

Bacchi.

Apud LIGYREOS Thraces oraculũ est Liberi patris, in quo uaticinaturi plurimo mero sumto, uti apud Clarium Apollinem aqua pota, effantur oracula. Quo argumento Macrob. lib.1. Saturn. cap. 18. Liberum patrem eundem esse & Apollinem probare conatur, ex Aristotelis Theologumen.

Dionysij oraculum in editissimis THRACIÆ mõtibus erat. Vates dicebantur Bessi. Antistes uerò, qui reddit responsa, quemadmodum Delphis, & nihilo magis uatiẽ. Herodotus libro primo.

AMPHICLEAE in Phocide Liberi patris adytum est. Narrant Amphicleenses, & futura sibi deo auctore prædici, & contra morbos in promtu esse remedia: quòd & in somnis cùm ipsi, tum finitimi de morborum medelis moneantur, & sacrificulus diuino afflatu instinctus, de futuris consulentes certiores faciat. Pausanias in Phocicis.

Herculis.

Apud BVRAM Achaiæ oppidum in spelunca non utique magnum Herculis Buraica signũ. Oraculi sortes capitũ ex tabula per talos. Qui consultũ uenẽre, precatione ad signum peracta, uotisq; nuncupatis, talos, ex ea quæ in promtu est, copia, iaciunt quatuor super mensam. Inscripti sunt certis notis tali singuli, earum illi notarum inter, uetationem in tabulis similitudinẽ sequuti requunt. Pausanias in Achaicis.

Aesculapij.

In Aesculapij templo apud EPIDAVREOS & Pergamenos, qui deũ precatũ uenẽre, obdormiunt, & in somnis sanitatis recuperandæ ratiooem discunt. Pilas inde ponunt in tẽplo, nomina eorum qui curati sunt continentes, & curationis modum. Pausan. in Corinthiacis. Idem mos fuit apud Rom. usq; ad Antoninorum tẽpora. In eius certè fano stratis pellibus hostiarum incubare. Hieronymus libro decimooctauo in Esaiam tradit.

AEGIS Ciliciæ in fano Aesculapij ægrotantes pristinæ ualetudini restituebantur. Apparebat autem dæmon noctu, & male habentes sanabat. Sozomenus lib.2. cap.5.

Podalirij.

Legimus DAVNIIS uel Calabris in more fuisse, pellibus incubare, quas melotas dicunt, id est ouillas, in Podalirij sepulcro: sicque per quietem oraculis instrui. Cælius libro 27. capite decimoquarto.

Amphiarai.

In Attica urbs est Oropus. Longè ab ea circiter duodecim stadia, ANPHIARAI templum est, quo fellicet loco Thebis fugientem cum curru absorptum terræ hiatu ferunt. Sunt qui id accidisse dicant in uia, qua Thebis Chalcidẽ iter est: qui locus Harma nũc etiam, id est Currus dicitur. Est etiam apud Oropios fons templo proximus, quem Amphiarai nuncupãt. Ad quem neq; diuinam tem faciunt, neq; aut ad lustrandum, aut ad manus lauandas, aqua ea uti putãt: solùm qui morbo oraculi monitu leuati fuerint, signatum aurum argentúmue more maiorum in fontem abiciunt. Consulendi quidem causa qui accedunt, lustrantur omnes. Pro piaculo res diuina est, quã cum Amphiarao ipsi faciũt, tum cæteris, quorum in eadem ara inscripta sunt nomina. Deinde arietẽ immolant, cuius substrata pelle dormientes, nocturna uisa expectãt. Pausanias in Atticis. Strabo lib. Geographiæ nono, scribit uicum quempiam esse desertum atq; infrequentem apud Mycaletum Bœotiæ, seu Mycalessum Tanagræi iuris, quem Harma id est, Currum nominãt, quòd Amphiarao excusso curru inanis in eum locũ delatus sit, ubi nunc sacellum eius extat. Alij ferunt Adrasto fugiente, currum eius eo loco confractum fuisse, ipsum Arionis opera seruatum. Hinc natam paroemiam (de superstitiosa & ra-

ra obseruatione) ὁπόταν δὲ ἅρματ' ἀναρπάσῃ, Vbi per harma fulgũrat: uideliect Pythicis uatibus fulgur aliquod certum, quod ex eo loco ueniret, obseruantibus, eoque uiso sacra Delphos mittentibus. Obseruabant autem ad menses treis, singulis mensibus treis dies, noctesque totidem: idque è Iouis Fulguralis foco, qui est in muro inter Pythium & Olympium. Erasmus.

Trophonij.

In Bœotia prope urbẽ Lebedon, est TROPHONII lucus & antrum. Quidam aiunt Trophonium in secandis saxis summum artificem fuisse, fanumque subterraneum extruxisse in Lebadia Bœotiæ regione, quod Trophonij uulgò cognominatum est, numirum ab artifice. Alij narrant: Agamedem Stymphali, quæ est Arcadiæ pars, regem, uxorem duxisse Epicasten, cuius filius erat Trophonius. Ii eius tempestatis mortales omneis artificio superabant, ac Delphicum templum extruendum receperant, atq; in Helide ærarium quoddam condiderant Augeæ, ubi aurum suum reconderet: qui postea soluta lapidis cuiusdam commissura, quam in hoc ipsum reliquerant, noctu ingressi, pecuniam furari consueuerunt, socio Gercyone, Agamedis germano, atque Epicastæ filio. Quæ res cùm uehementer perplexum haberet Augeam, forte fortuna accidit, ut Dædalus Minoem fugiens ad eum diuerteret. Hũc exorauit Augeas, ut arte quapiam fures hos inuestigaret. At Dædalus laqueos quosdã summo artificio constituit, quibus Agamedes captus est. Id conspiciens Trophonius, non esse effugium, capite Agamedis amputato, ne posset agnosci quis esset, unà cum Gercyone Orchomenon aufugit. Hos cùm Augeas, auctore Dædalo, persequeretur, & illic aufugerunt: alter nempe Gercyon Athenas, ut testatur Callimachus in Arcadiã, alter uerò in Lebadiam Bœotiæ regionem: ubi parato sibi domicilio subterraneo, per omnem uitam perseuerauit. Quo defuncto, uulgò creditum est, illic certa reddi oracula, ac Trophonio perinde ut deo sacrificari cœptum. Quidam aiunt, Agamedem & Trophonium Dædali opera suffuratos aufugisse, & Trophonio fugienti terram hiatu diductam, uiuumq; absorbuisse circa Lebadiam. Aliquot pòst annis, cùm Bœotorum terra integro biennio nullis irrigaretur imbribus, è singulis ciuitatibus Delphos missi sunt, qui opem implorarent. His Pythius Apollo imperauit, ut Lebadean uententes à Trophonio mali auxilium quærerent. Lebadean itaque profecti, cùm oraculum reperire nõ possent, Saon quidam Acræphniensis, collegarum natu maximus, cùm apum examen conspexisset, quocunq; illæ diuertissent, sequi statuit. Vbi igitur eas ad specum quandam aduolantes uidit, & ipse subiens, duos dracones obuios habuit: quibus obiectis offis mellitis, illæsus euasit. Saonem hunc cùm ea, quorum causa missus fuerat, tum sacrorum omnem ritum, & quæ inter consulendum fieri fas est, edoctum à Trophonio memorant. Pausanias in Bœoticis. M. Tullius Tusculanarum quæstionum lib. 1. tradit, Trophonium & Agamedem exædificato templo Apollini Delphico, uenerantes deum, laboris sui mercedem petisse, nihil quidem certi, sed quod esset optimum homini. Quibus Apollo se id daturum ostendit, post diem ab illo tertium: qui ut illuxit, mortui sunt reperti. Erasmus in Adagiis. Pausanias in Bœoticis ritus eorũ qui ad Trophonium sunt descensuri, expertus recenset. In ædicula Bono Genio Bonæque Fortunæ sacra commorantur: Ercyna fluuio abluti, sacra faciunt, à sacerdotibus deducuntur, oleo unguntur à pueris Hermis dictis, bibunt fontem Lethes, ut obliuiscantur præteritorum, & alterum Mnemosynæ dictum, ut oraculi recordari possint. Tunicam induti lineam, tẽniis accincti, soleis popularibus inductis, uotisq; nuncupatis descendunt. Oraculum supra lucum est in monte, crepido in orbem candido saxo circumsepta, instar areæ minimæ, altitudine minore quàm cubitum duùm. Super crepidine obelisci, cum zonis æneis, media ostia. Intra ambitum specus est, arte excisus. Subterranea cellula fornaculæ persimilis, latitudine cubitorum plus minus quatuor, altitudine ferè octo. Descensus per scalas, non per gradus. Media inter solum & antri testudinem cauernula est, latitudine duorum dodrantum, altitudine dodrantali. Ibi humi procumbens, melle subactas offas tenens, (quas serpentibus obiiciat) pedes in cauernulam immittit: mox genua properat ad pedes adiungere: statim reliquum corpus ad genua contractum, quasi concitatissimi amnis uortice, intro abripitur. Ex uisis uel auditis futura consequuti, per easdem fauces in pedes retrogrediuntur. Quidam spiculator Demetrij cùm argentum & aurum se, quod illic esset, crepturum speraret, introiit: sed per diuersam partem, & non per sacrum hiatus illius hostium, eiectus periit. Consultorem reuersum sacrificuli in solio Mnemosynes collocant, quæcunq; uel uisa uel audita reportarit percontantur, suis illum reddunt. Hi in cellam Fortunæ Bonæ, & Boni Genij, cum reducunt, multo attonitum terrore, & omnium oblitum. Respiscit tamen paulo pòst, & pristina ei mens & risus redit. Coguntur omnes quæcunq; uel audierunt uel uiderunt, à se conscripta, in tabulam referre.

Orphei.

Orphei caput Philostratus scribit in LESBO dedisse oracula, præsertim Græcis, Troiam non posse capi absque sagittis Herculis. Quin & Persarum reges & Babyloniæ in Lesbum ad scitanda oracula oratores plerunque misisse, & inprimis Cyrum, cui Orpheum consulenti de exitu suo, sic fermè responsum proditur, νῆ ἐμὰ ὦ κόρε υἱέ. quasi diceret, Quæ ipse sum passus, in te quoque sunt recasura. Erant & qui Orphicis initiarentur sacris. Meminit eorum historia secunda Herodotus, & de Natura deorum tertio M. Tullius. Cælius lib.15. cap.9. A. L.

Epaphi, Apis, Serapis.

Apud Memphim Aegypti EPAPHVS siue APIS responsa dat, manu oblatum pabulum deuorans. Bos est è uacca genitus, quæ nullum dum alium potest concipere fœtum: quam Aegyptij aiunt fulgure ictam, concipere ex eo Apim. Toto corpore est niger, in fronte habens candorem figuræ quadratæ: in tergo effigiem aquilæ, cantharum in palato, duplices in cauda pilos. Herod. lib.3. Porrò sunt delubra gemina, quæ uocant Thalamos, auguria populorum. Alteri intrasse lætum est, in altero dira portendit. Responsa priuatis dat, è manu consulentium cibum capiendo. Germanici Cæsaris manum auertatus est, haud multo pòst extincti. Plinius lib.8. cap.46.

Apud Canopum in templo SERAPIS, oracula ex somniis edebantur. Alexan. lib.6 cap.2.

Aridali.

In ARIDALI ara apud Troezenios, Somno & Musis immolabatur. Responsa accepturi, integrum diem à cibo, à uino autem triduo abstinebant. Alexand. lib.6. cap.2.

Terræ.

Sanguis Taurinus recens inter uenena est, excepta AEGIRA. Ibi enim sacerdos Terræ uaticinatura, tauri sanguinem bibit prius quàm in specum descendat. Plin. lib.28. cap.9.

Fortunæ.

Præneste templo peruetusto FORTVNA sub imagine duarum sororum colebatur. Ibi certissima olim data oracula, & sortes primùm à Numerio Sufficio sitas fuisse, fama est. Alexander ab Alexandro libr cap.13. Genial. dierum. Præneste Vestam legimus apud Lampridium in Alexandro Cæsare, cui ex eo templo huiusmodi sit oblata sors, quum illi insidias struereet Heliogabalus, Si qua fata aspera rumpas, Tu Marcellus eris. Cælius lib.15. capite 17. Antiq. Lect.

Cereris.

Patris in Achaia, maritima ora, proximum luco Apollinis est CERERIS fanum: dea ipsa & Proserpina stant, Telluris effigies in solio sedet. Pro Cereris æde fons est, qui à templo lapideo pariete seeluditur. Ad eum fontem per exteriorem tramitem descẽditur, ibi oraculum maximè ueridicum est. Cognoscuntur ex eo non rerum omnium, sed morborum duntaxat euentia. Speculum tenui suspensum funiculo demittunt, ut in fonte omnino non mergatur, sed imo ambitu summam aquam contingat. Vbi odores adoleuerint, & ritè deam precati fuerint, inspiciunt in speculum: & ex eius imaginibus, periturúne an uicturus is æger sit, de quo consuluerunt, diuinant. Pausanias in Achaicis.

Latonæ.

Oraculum in Aegypto LATONÆ est in magna urbe, Buti dicta, contra ostium Nili Sebennyticum, à superiori parte maris flumen subeuntibus. In hac urbe templa sunt Apollinis Dianæque. Et in quo redduntur oracula Latonæ, grande illud, & porticum habens decem passibus sublimem. Ipsum Latonæ delubrum, ex uno factum est lapide, cuius parietes æquali celsitudine ad longitudinem quadragenũ cubitorum: cuius lacunati pro tecto impositus est alius lapis, quatuor cubitorum per oras crassitudinis. Herodotus libro 2. & Alexander lib.6. cap.2.

Isidis.

ISIDEM non Aegyptij tantùm, sed omnis ferè orbis antiquitùs propter miracula colebat. Hæc enim in somnis non rectè ualentium morbos sanabat: & qui monitis eius obtemperabant, præter opinionem curabantur. Visu quoq; aut alia corporis parte debiles, eius deæ numen implorantes, in pristinam ualetudinem restituebantur. Diodorus Siculus lib.1. cap.2. de Reb. antiq.

Inûs.

In Laconia ab Oetylo ad Thalamas proficiscentibus conspicitur in uia INVS fanum, & oraculum. In eo futura deorum tes prouident. Consulentibus enim per somniorum uisa, quæ opus est, dea denunciat. Pausan. in Laconi.

Pasiphaes, Daphnes.

Templum & oraculum Thalamiis urbe Laconiæ celebre erat PASIPHAES: quam Atlantidum unam Ioue proguatarũ tradunt quidam fuisse, atque edidisse Ammonem: nonnulli Priami Cassandram ibi defunctam, quam quòd omnibus oracula declararet, πωρὶ τὸ πᾶν φάνειν τὸ μαντεῖα, Pasiphaen fuisse dictam. Phylarchus Amyclæ filiam Daphnen nomine, cùm fugeret Apollinem, qui stuprum parabat ei offerre, in arborem uersam: à quo deo fuisse honoratam, uaticinandique donatam dote. Huius canebant sortes sub rege Agide Eudamidæ F. qui nouas Tabulas & agrorum diuisionem inducere studuit, Ediceretur Spartiatis, ut omnia inter eos æquarentur ea lege quam sanxerat quondam Lycurgus. Plutarchus in Agide.

Nympharum.

Erat in Citheronis uertice uno SPHRAGITIDVM nymphaum antrum cum oraculo. Spiritu afflabantur diuino incolarum multi, quos Nympholeptos uocabant. Cælius lib. 4. cap. 13. Antiq. Lectionum.

Incertorum.

Iamblichus Colophone subterraneum fuisse locum narrat, in quo fons erat, de quo sacerdos statis noctibus sacris operatus gustabat, reddebaturq; inuisibilis, & consulentibus responsa dabat. L. Viues in lib. 7. August. de Ciuit. Dei, cap. 35.

In Cantabria fontes VAMARICI in augurio habentur. Tres sunt octonis pedibus distantes. In unum alueum cocunt uasto amne. Singulis siccantur duodecies diebus, aliquando uicies, citra suspicionem ullam aquæ, cùm sit uicinus illis fons sine intermissione largus. Dirum est non profluere eos aspicere uolentibus, sicut proximè Lartio Licinio legato post præturam post septem dies accidit. Plin. lib. 31. cap. 1.

Fons LIMYRÆ transire solet in loca uicina, portendens aliquid: miramq; quòd cum piscibus transit. Responsa ab his petunt incolæ, cibo quem rapiunt annuentes: si uerò euentum negent, caudis abigunt. Plin. lib. 31. cap. 1.

FESTA RELIGIOSA, FESTI DIES ETHNICORVM.

Operæpretium erit, Dierum religiosorum & profanorum apud Romanos usitatorum distinctionem præmittere, ex fastis deductã fontibus, hoc saltem loco: quãdoquidẽ de his ipsis Volum. XXIV. fol. 4020. sub Dierum usu Chronologico secundum Motum non naturalem (ratione scilicet Otii & Negotii) cõsiderato, agi oportuit. Dies pars est temporis. Tempus numerus est motus. Motus alius cælestis, primi mobilis & Planetarum, inter quos Solus est auctor eminet; alius terrestris, inferiorum omnium, inter quæ homo præcipuam obtinet. Ergo dies quoq; & solaris motus numerus est, & motuum sine actionum omnium humanarum. Proinde ex harum diuersitate Dies possunt distinguí. De quibus Macrobius lib. 1. cap. 16. Saturn. Ouid. in Fastis, Liuius, Dionysius, Festus, & post omnes alios Paulus Manutius, in Calendario Rom. cuius nos auctoritatem in plerisque sequi uoluimus: maiore fortasse conatu quàm successu. Actiones aliæ hominũ communis ratione conuersationis Oeconomicæ, aliæ ratione conuersationis Politicæ. Oeconomicæ uocantur, ut in eadẽ domo habitat. quarũ actionum utpote priuatarum non tam accurata est observatio. Sunt tamen illæ ipsæ uel Profanæ, & Dies profãstos Priuatos ex se denominari faciunt: uel Religiosæ, & Dies festos Priuatos faciunt: in illis ratio habetur nuncquidẽ Sacrificiorũ, nunc uerò Feriarũ quæ propriæ sunt Familiis integris, ex usu domestice celebratæ (ut Feriæ Claudiæ, Iuliæ, & similes) aut saltem Singulis domibus, utputa Feriæ Natalium, Funerum, Expiationum. Iam uerò actiones Politicæ in hominem cadunt, ut in ciuitatis participes est, iisdem legibus fruitur: de quarum diebus nunc potissimum loquimur. Quandoquidem autem uariæ sunt actiones, & modò in diuersis, modò in eodẽ dies incidere possunt: ea propter ex Plurium causa dies cõsiderabimus dupliciter: partim respectu actionum politicarum Simplicium, quatenus in unum diem una actio tantum incidit, uel si plures, tamen ab actione excellentiore fit totius diei denominatio: partim respectu actionũ politicarũ Promiscuarum, quãdo in eundem diem actiones genere specieue differẽtes incidunt, & ab iisdem quoque denominantur. De Simplicibus prius agamus loco. Actionum igitur ea quæ pertinent ad Deos, Religiosæ uocantur: quæ ad Homines, Profanæ. Religiosarum respectu Dies alii dies fasti non sunt, Profãsti, quasi procul à fãto, in quibus ea quæ ad Remp. pertinent tractantur uel toto, uel aliqua sui parte: alii fasti sunt, Festi dicti, & propter inuctu sacrifícia Feriati: in quibus uel toto, uel parte tãtùm aliqua, ea quæ ad diuinum cultum pertinent curantur. Namque honori deorum dicantur tum religiosa Negotia, V. G. quòd Sacrificia diis offerantur, quod Ludi in honorẽ deorum agantur. tum Otia: quòd scilicet Epulæ diuinæ celebrantur, Feriæ obseruantur. quasiscunque fecerint, quibus opus nullum, ex præconis edicto, facere licebat. Feriarum autẽ aliæ Incertæ erant, quas consules uel prætores pro arbitrio potestatis indicebãt, Imperatiuæ dictæ: aliæ Certæ, & uel Propriæ magistratuum (quæ quotannis à magistratibus uel sacerdotibus concipiuntur in dies tum certos, tum incertos: ut fasti Latinæ, Paganalia, Sementina, Compitalia, Conceptiuæ) uel Communes totius populi, certis & constitutis temporibus, & in Fastis statis obseruationibus annotatæ, Statiuæ. quarũ aliæ in anno semel, præcipuè Agonalia, Carmentalia, Lupercalia, quib. potissimùm ludi edebãtur: aliæ sæpius, trinundino die, ter singulis mensibus. Nundinæ. n. Ioui olim feriæ, à Seruio Tullio institutæ, sed Hortensia lege inter fastos postea receptæ, ut rusticí qui nono quolibet die nundinandi siue mercium causã in urbem ueniebant, lites coram prætore componere possent: propter frequentiam plebis leges tunc etiam promulgabantur, & candidati in comitio consistebãt. Iam uerò ex Profanis actionibus aliæ locũ suum habent in bello Foris, aliæ Domi & in pace. Illarũ respectu dantur dies alii quibus res repetere & hostem lacessere fas erat, Prælíares dicti: alis quibus hoc ipsum fas nõ erat, Non prælíares, ut Latinarum tempore, Saturnalibus, & cùm Mundus patet. Respectu uerò posteriorũ, cùm Rẽpublica ueluti totum quoddam, constet ciuibus tanquam corpore sine materia, & legibus, tanquã anima sine forma: actionum aliæ expediuntur auctoritate legũ, aliæ auctoritate personarum. Et respectu quidẽ Legum, Dies alii sunt, quibus in Foro iurisdictionem exercere, & Lege agere coram prætore licet (Fasti, quòd iis sententiam cum consilio iudicũ prætor ferre posset, ultimo iudicii die, & tria uerba fari, Do, Dico, Addico. Licebat fari, quamuis non semper soleret fari. Isti interdum senatus haberi, interdum cum populo agere licebat: sed à iudiciis ut parte excellẽtiore denominabãtur) alii, quib. id agere non licet, Nefasti, quibus prætori fari non licebat, neq; etiam cum populo agere, Senatum tamen habere licebat. Respectu uerò Personarum, nimirum ex Romanæ Rẽp. institutione, uel ex auctoritate senatus, uel ex auctoritate populi. Ergo dies alii erant, quibus in curia senatum habere non licebat, Non senatorii, quibus saltem cum populo agere licebat, interdum quoq; lege. alii quibus senatum habere licebat, Senatorii, quibus senatum habere legitimum erat, non autem cum populo agere. Vt sique adeò Senatus & Populi curæ erant distinctæ, sed maiore tamen libertate Senatus, ut qui pluribus diebus cogi posset. Namq; senatorii erant Fasti omnes, hoc est, legitimum erat Senatum habere, sed tamen quibusdam solemne (sic Calendis, Nonis, Idibus semper habebatur) quibusdam non solenne, nisi arbitrio magistratus. Senatorii etiã erant ex Profãstis tũ Nefasti omnes, tum Fasti certi quidã, qui scilicet non essent comitiales. Vt ipsum dies erant, quibus in Comitio agere cum populo non licebat, Non comitiales, quibus lege agere, & Senatum habere licebat. erant & quibus licebat, Comitiales, his enim cum populo licebat agere, & lege etiam: cum Senatu non licebat. Aduocabatur in concionem populus uel ad suffragia ferenda (quod propriè est Agere cum populo, ut rogante magistratu populus aliquid suffragia ferret, & hoc comitiali tantùm die facere licebat) uel non ad suffragia ferenda, sed ut aliquid exponatur, quod propriè est Agere ad populum, & hoc diebus etiam Nefastis & Fastis non comitialibus licebat. Et hi Simplicibus actionibus politicis inseruientes dies fuere. Ai quo ad Actiones promiscuas, Dierũ apud Rom. uaria fuit miscellatio à putori tamen parte denominatio fiebat. Ita quidem, ut alii dicerentur festi, alii profãsti. Festi distinguebantur ex actione forẽ si omnium communissima. Nam Iudicia frequentiora erant Senatu & Comitiis, forè etiam magis necessaria. Festis proinde diebus quo ad Legem primò fari interdum licebat. Mixti uerò erant, propter actionem alteram religiosam, alteram profanam. Dicuntur eiusdemiæ causa Festi Fasti. Et horum rursus alii mixti erant inæqualiter, alii æqualiter. Inæqualiter mixti, priore & posteriore parte festi nefastiq; media fasti erant: Intercisi uel Endotercisi dicti, & in Calendario nota E N insignit. Per hos manè & uesperi fari nefas est, medio tempore inter hostiam cæsam & exta porrecta (cum adoletur) est fas. unde quòd fas intercedit, Intercisi dicti. Æqualiter mixti, altera parte ob religionem nefasti, altera ob iurisdictionẽ fasti erant. Qui si priore parte Nefasti essent, posteriore fasti, dicebãtur. Nefasti primo, & in Calendario notabantur NP. quales fere sunt omnes Festi, Quirinalia, Lupercalia, Terminalia. Sin priore parte Fasti essent, posteriore nefasti, dicebantur Fasti priore, & in Calendario notabantur F P. ut sunt Vinalia. Festis deinde diebus, quo ad Personas, cum Senatu agere semper licebat, & Festi omnes erãt Senatorii: cum Populo uerò agere nũquam licebat: adeoq; Festi Comitiales nulli erant, quia omnes Senatorii: hi autem Comitiales esse non poterant. Porrò dies Profãsti diuidebantur similiter ex actione communissima iudicorum, sic ut alii essent Fasti, alii Nefasti. Et sane Profãsti Fasti erant, quibus lege licebat agere, uel Propriè uel Impropriè. Propriè quidem, quod per eos, nisi cùm quis casus extra ordinem interuenisset, nunquam prætor eis non diceret. Licebat his ex professo lege agere, licebat & Senatum habere, sed diuersis horis. at cum populo agere non licebat. Et hi rursus Fasti erant uel Tũti, quibus omnibus horis licebat & solebat prætor ius dicere (Fasti absolutè dicuntur. & sic Macrobius Fastos notat κατ' ἐξοχὴν, quibus lege agi posset, cum populo non posset) uel Non toti, quibus non horis omnibus, sed iis tantùm, quibus Senatus non habebatur, lege agereturr. Fasti Senatorii dicuntur. Lege agebatur primò, deinde Senatus habebatur, iis diebus tantũ, qui Comitiales non essent. nam Comitialibus nunquam Senatus haberi potest. Impropriè uerò & casu, scilicet tunc tantùm, quando comitia non haberentur: Fasti Comitiales. Hi ex professo licebat cum populo agere (& nisi per strepitum comitiorum impediretur, etiam lege licebat agere, diuersis scilicet horis) Senatũ habere non licebat. Fasti hi erant uel Tuti, quando Comitiali die nulla planè erant comitia: uel Non toti, quam haberentur comitia, sed non per totum diem. Profãsti tandem Nefasti erant, quibus certi aliquid peficere non licebat, licebat tamen ordire & promouere. Sic non licebat Lege agere, hoc est, in foro sententiam ferre: neq; etiam cum Populo agere in comitio, hoc est, populum ad consilium aut comitia suffragiorum causã uocare, quod Comitiali die fiebat. Licebat uero in Curia Senatum uocare, Nefastis omnibus. Licebat in Foro coram prætore causas agere, hoc est, pro reo, uel contra reum dicere (neque enim hoc est Lege agere. Tales sunt Comperendini, quibus nudimanium licet dicere. item Statidicti, qui iudicii causã cum peregrino instituuntur) Licebat denique in Comitio coram populo modò Concionem habere, non ad ferenda suffragia, sed ad exponendum aliquid populo: modò Legẽ promulgare. Legislatio die tantùm Comitiali fiebat. at promulgatio etiam Non comitiali, siue fasto, siue nefasto. Et hæc de Dierum Romanorum differẽtiis. Nunc ad exemplaʒ sit illud prius monuerimus, quandoquidem Festi dies sacrificiis destinati sunt, ea propter sæpè idem nomen Festo & Sacro tribuit. Consulendum protinde esse Tit. Sacrificiorum.

RESPECTV EORVM QVI COLVNTVR. FESTA DEDICATA

Saturno.

SATVRNALIA uetustiora esse urbe Romana adeò, ut ante Romam in Græcia hoc solenne cœperit, L. Accius in Annalibus suis refert his uerbis:

Maxima pars Gratiũ Saturno, & maximæ Athenæ,
Conficiunt sacra, quæ Cronia esse iterantur ab illis.
Cumq; diem celebrant, per agros urbesq; ferè omnes
Exercent epulis lætì, famulosq; procurant
Quisq; suos: nostriq; itidem, & mos traditus illinc
Ilte, ut cum domnis famuli tum epulentur ibidem.

Philochorus Saturno & Opi primùm in Attica statuisse arã Cecropem regem dicit: eosq; deos pro Ioue terraq; colui se: institutisseq., ut patres familiarum & siugibus, & fructibus iam coactis passim cum seruis uescerẽtur, cum quibus patientiam laboris in colendo rure toleraueranr: delectari enim deum honore seruorum contemplatu laboris. Hinc est, quòd ex instituto peregrino, huic deo sacrum aperto capite faciebant. Comites quosdam è suis Hercules in Italia reliquit, uel iratus, quòd incusto ditum fuisset armentum, & à Caco subreptum: uel consultò, ut aram suam atq; ædẽ ab incursionibus tuerentur. Illi ergo cùm à latronibus infestarentur, occupato edito colle, Saturnios se nominauerunt, quo antè nomine etiam idem collis uocabatur. Et quia se eius dei senserunt nomine ac religione tutos, instituerũt Saturnalia festa, ut agrestes uicinorum animos, ad maiorẽ sacri reuerentiam ipsa indicti festi obseruatio uocaret. Macrobius lib. j. Saturn. c. 7. & 10. Saturnalia Romani celebrare solebant, solem Capricornò gestante, in quibus feriabãtur serui, liberorum calceos sibi circumponentes, omnib. uerò inuicem communicantibus: innuente prorsum legis auctore, Per Capricorni portam homines, quibus nunc corporis ratione grauis incumbit seruitus, euadere in libertatẽ mox plenissimam. Quo item poetæ argumento Ianuario mensi conciliatum nomen opinantur. Cælius lib. 13. c. 23. A. L.

Ioui.

LATINÆ feriæ à Tarquinio primũ apud Romanos institutę sunt, in honorem Iouis Latialis, cui statuto tempore in mõte Albano sacra faciebant Rom. ad quæ Latini populi numero 67 nonnunquam nocturno tempore frequenter ueniebant, alij agnos, alij caseos, nonnulli lac, pleriq; molam ad commune epulum adferentes. De cæremoniis harũ feriarum, lege copiosè Alex. ab Alex. lib. 3. c. 7.

Iunoni.

Iunonem aiunt iratam Ioui, incertum qua de causa, in Eubœã secessisse: Iouem cùm placare eam non potuisset, ad Cithęronem, qui tunc Platæensibus imperabat, uenisse: fuisse uerò Cithæronem nemini calliditate secundum. Eius monitu Iupiter simulacrum è ligno fabricauit, illudq; plaustro uestimentis uelatum imposuit: in uulgus uerò prodidit, Platæam eam esse Asopi filiam, quæ sibi esset desponsata. Id ubi ad Iunonis aures peruasit, accurrit illicò, & ad plaustrum accedens, ueste conscissa, ligneam esse effigiem compertit, quam nouam esse nuptam putarat: falsam se itaq; lætanti animo ferens, facile in gratiam cum Ioue rediit. In eius rei memoriam Platæenses Iunoni Taleæ, id est, adultæ templũ ædificarunt, & festos celebrarũt dies, septimo quoq; anno, DÆDALA, quæ nuncupantur parua: quòd prisci ligneas signa Dædala uocitabant. Bœoti reliqui Dædala magna dicta LX demùm anno. Pausanias in Bœoticis.

Neptuno.

PANIONIA Atheniensium festa erant, quæ quinto quoq; anno in Neptuni templo multis sacrificiis peragebantur. Alex. lib. 5. cap. 7.

Veneri.

ADONIA apud Athenienses sacra erãt in honorem Veneris instituta, in quibus mulieres simulacra defunctorum efferre, multaq; funesta & calamitosa, iusto cõploratu & gemitu effingere solebant. Alex. lib. 6. c. 19.

Cereri.

Tempus quoddam obseruãtur in Eryce Siciliæ monte, quod RECESSVS uocant, quo deam aiunt in Libyam transmigrare solitam, quæ columbas omnes eius loci non apparere inquiunt, quasi cum dea simul discesserint. Deinde post noucm dies inuocatis reditibus, una columba ex mari aduolante, ac in templũ deæ accedente, reliquæ protinus adsunt. Tunc igitur quicunq; ex accolis sunt diuites, cõuiuia parant, reliqui cum lætitia applaudunt. Ac totus locus butyrum olet: qua coniectura uti solent, quòd dea redierit. Athenæus lib. 9. cap. 17.

Baccho.

DIONYSIA, inquit in Moralibus Plutarchus, ueteri ritu, cũ multa prorsum & festiua hilaritate agebantur: erat qui amphoram uini ferret, & uitem: aderat & qui hircum trahereet: alius arrichum, id est, cistam aut cophinum, in quo caricæ forent, gestabat: [redacted]

Cælius lib. 7. c. 16. A. L.

Athenienses ubi certamen Dionysij celebratur, primũ quidem prandent, ac bibũt: postea accedunt ad spectaculum, coronatiq; spectant, atq; per totum certaminis spacium uinum infunditur, ferunturq; bellaria, chorisq; ingredientib. potum infundunt, quod rursus postea faciunt, ubi postea quàm certaruut, egrediuntur. Huius rei testem habet Philochorus Pherecratem Comicum, quòd ad sua usq; tempora nõ essent sine cibo spectatores. Scribit Phanodemus apud Dionysij templum, quod est in Limnis, Athenienses mustũ ferentes deo, miscere ex uasculis, ipsos postea bibere, unde Limnæus uocatur Dionysius, quoniam mustum aqua mistum tum primùm bibitum est, atq; idcirco fontes Nymphę dicti sunt, Bacchiq, nutrices, quoniam aqua mista uinũ augeat. Athen. lib. 11. cap. 3.

Palladi.

QVINQVATRIA apud Romanos, quinque diebus Palladi fiebant: ita appellata, quòd quinq; diebus post Idus celebrabantur. Nam dies post Idus ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinq; ab atra die. Primo autem die fiebãt sacrificia: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinta die erat lustratio. Erant præterea hæc festa 13. Cal. April. Eo tempore, ut testatur Hieron. munus Minerual appellatum, pueri quando uacabãt, magistro offerebant. Itẽ Quinquatrics minores eidem Mineruæ sacri, Idibus Iunijs, quando tibicines personati per urbem incedebãt, ut illi qui aliàs ebrij Tybure Romã reducti fuissent, indicarentur personati esse inter alios ignotos. Ouidius lib. 3. Fast. Polyd. lib. 6. c. 7.

Soli.

In insula THVLE præcipua solennia sunt, quæ quotannis in honorem Solis celebrantur, quando speculatores ex altissimis montibus nunciant, Solem redire ad ipsorum horizontem, cùm antea uerno tẽpore dies XL integros noctes habuerint, sicut & in Autumno dies XL continuam lucẽ. Procopius de bello Gothorum lib. 2.

Vertumno.

VERTVMNALIA festa erant, Vertumno, qui deus mercaturæ & uertendarum rerum habitus est, dicata: quę mense Octobri in uico Turario sacrificq; Vertumni celebrabantur. Alex. lib. 6. cap. 8.

Genio.

NATALITIIS festis Romæ, pulte, fritillo, mero, libis, florib. & thure sacra Genio sine animali hostia, lætì libẽtes q; concelebrarunt Rom. quibus diebus essu dissę erunrẽ, aut mactasse animal, portenti erat & fœdi auspicij. nam erant hilaritatis & lætitiæ pleni dies, Alex. ab Alex. lib. 2. c. 22.

RESPECTV EORVM QVI COLVNT.

Consideratorũ quo ad Gentem. Vt sunt Festa *Aegyptiorum.*

Frequenter quotannis conuentus agũt AEGYPTII, sed pręcipuè

cipuè ac studiosissimè in urbe Bubasti, in honorem Dianæ: secundo loco in urbe Busiri, in honorem Isidis (in qua urbe maximum est templum Isidis: ipsa in medio Delta Aegypti sita) tertiò in urbe Sai, in honorem Mineruæ: quartò Heliopoli, in honorem Solis: quintò in urbe Buto, in honorē Latonæ: sextò in urbe Papremi, in honorem Martis. Herodotus libro secundo.

Spartanorum.

Lacones per trium dierum spaciū HYACINTHIA, hoc est, Hyacinthi sacrificium celebrant, & ob dolorē quem ex Hyacinthi morte ceperunt, neq; coronantur in cœnis, neq; panem inferunt, sed bellaria tantùm, quæq; his sunt similia, apponunt. Neq; Pæana ad deum canunt, neq; simile quippiam introducūt, sicuti in aliis solent sacrificiis, sed magna cum molestia cœnantes discedunt. Medio autē trium dierū die uarium spectaculum celebratur, conuentusq; fit egregius admodum & magnus. Pueri siquidem citharam in sagulis succincti pulsant, ad tibiamq; canētes, omnesq; chordas in rhythmo anapæsto plectro percurrentes, cum acuto tono Deum concinunt. Alij in equis ornatis theatrum percurrunt, multiq; adolescentum chori, qui poema aliquod uernaculum canunt, ingrediuntur, inter quos saltatores immisti deliram motionem ad tibiam cantumq; effingunt. Ex uirginibus illæ quidem in concauitate ligneæ currus uiminei magnificè præparati uehuntur, illæ uerò in certaminib. iunctorum cutruum pompam ducūt, uniuersaq; ciuitas in motu speculationisq; gaudio detinetur. Permulta fiūt hoc die sacrificia. Atq; ciues omnibus quos nouunt, suisq; seruis conuiuium exhibent. Neq; quispiam est qui sacrificiis non interfit. Athen. lib. 14. ex Polyarate in Laconicis.

Athenientium.

Theseus priusquàm uenire in Atticam, instituit sacra quædā, quæ luctibus ac lætitia peragerentur, quædā contrà, quæ mœrore luctuq;. Ceterùm cum appulisset in Atticam, quoniam multos reperit squallidos ac mœstos ob mortem regis Aegei, qui desperato filij reditu, præ dolore semet è saxo præcipitem dedit: multos contrà lætitia gestientes ob filij reditum: instituit est, ut in OSCHOPHORIORVM festo in honorem Mineruæ Sciradis instituto, ἀπὸ τῶν ὀσχῶν, à palmitibus cum racemis, quos in honorem Liberi & Ariadnæ gestant, non nuncius ipse, sed caduceum coronaretur: deinde q; sacris interfuisset, emitterent has uoces, εἶα εἶα, Eia heu, quarum prior gratulationis est ob felicem reditum, & in bellicis præambulis cani solet (quod liquet ex Aristophanis Pace, ubi crebrò repetuntur illa, εἶα εἶα, εἶα μάλα, εἶα εἶα, εἶα εἶα) altera luctus est, ob mortem Aegei. Vnde & αἶαι dictus Græcis, & αἰαῖον. Hæc uidelicet est imago uitæ mortalium. Plut. in uita Thesei. Oschophori autem duo erant, genere & opibus præstantes, qui palmitē ferebant uuis dependentib. Suidas.

PANATHENÆORVM celebritas ab Erichthonio Vulcani inducta primò, cùm uicatim distrectum Atheniensem populum in ciuitatem euocasset, quod in sequentibus annis amplius implenit Theseus. Dicta priùs fuerunt Athenæa, duobus generibus: erant siquidem quæ celebrarentur πολλῷ πλείονι χρόνῳ, id est, quinto quoq; anno, quæ etiam Magna nuncupabantur: erant & quæ quotannis repeterentur. Suidas, & Cælius lib. 11. cap. 27. A. L.

CHOVM festum Demophon rex Atheniensium statuit, Orestem Athenas profectum excipere uolens: cùm nollet tamē eum ad sacra accedere, aut eiusdem sacri esse socium, quia nondum fuerat expiatus, sacra concludi iussit, ac uini choā singulis apponi, ei inquiens, qui primus bibisset, se placentam esse daturum. Edixit præterea, ne quis coronas post potum deponeret, quibus coronabantur in sacris, quoniam cōtubernales fuissent cum Oreste. At utq; omnes circa Choā deponerent, iussit, coronasq; ipsas sacerdoti auferre in lucum, qui est in paludibus, reliqua in templo sacrificare, ex quo festum Choes dictum fuit. Per Choum festum munera, mercedemq; sophistis mittere solebant: itq; uicissim familiares in conuiciū euocabant. Ex Eubulide, Athenæus lib. 10. cap. 12.

Athenis festum erat, quod APATVRIA uocabant, id triduo peragebatur. Primū diem appellabant δόρπια, propterea quòd sub noctem conuenientes φράτορες conuiuium agerent: secundum appellabant ἀνακάλυπτα, quòd in eo rem diuinam facerent Ioui Phratrio, ac Mineruæ: tertium κουρεῶτιν, quòd iuuenes & puellæ in gentē transscriberentur. Suidas.

XYTPOI festum Athenis, quod codē die quo Choes agebatur, in quo omnis generis semina in olla elixa, Baccho & Mercurio offerebantur. Theopompus autem dicit, conseruatos è diluuio coxisse omnis generis semina in olla (unde sic uocari festum) & libasse cōgios Mercurio terrestri, de olla uerò nunquam gustasse. Hoc autem eos fecisse, qui euaserant, Mercurij placādi causa, pro defunctis etiam. Id festū celebrabat mēse Anthesterione, ut tradit Philochorus. Idē.

BOEDROMIA, festum quoddam est Athenis, ex eo institutum, quòd Xuthus Atheniensibus, quo tempore sub Erechtheo rege ab Eumolpo Neptuni F. oppugnabantur, magno studio tulisset opem. Suidas. At Plut. in Theseo, ob uictas à Theseo Amazones mense Boedromeone, Boedromia celebrata scribit.

THARGELIA, festum Apollinis & Dianæ, quo primitias illi deo coquebant frugum, quæ prouenerant. Ex eo dictū est, quòd Apollo, id est, sol calefaciat terram. Tum etiam choreæ ducebantur. Thargelion, mensis Aprilis est, Apollini sacer, quo festum hoc agebatur. Suidas.

ASCOLIA, festum celebrant Athenienses, quo per caprinos utres, inflatos & unctos, in medio theatro, cùm ridiculi cauſa, quum delaberentur, saliebant: tum in Bacchi honorem, quòd caper uitibus sit infestus. Quod ἀσκωλιάζειν dicunt. Vnde epigramma:

ἀ δῶ με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἐπ κρατηφορήσω,
ὅσσον ἐπιπαίσῃ σοι τράγος θυομένῳ.

Rode caper uitem: tamen hinc, cùm stabis ad aram,
In tua quem fundam cornua Bacchus erit. Suidas.

PITHOEGIA (inquit Proclus) festum ueteribus erat, quo in uini participatum & seruos aduocabant & mercenarios: relinebantur enim tunc primùm dolia, proinde sacra re diuina, Dionysiaci doni cōmunicatio omnibus patebat. Cōprecabantur uerò, ut Plut. inquit, ἀβλαβῆ καὶ σωτήριον αὐτοῖς φαρμάκων τῶν ἀρχαίων μανίδος, id est, innoxiam salubremq; ipsis fieri medicamenti potionem. Vndecima mensis die sacrificari hoc Athenis consueuisse, produnt auctores. Alicubi etiā sexta eius, qui Prosaterius uocaretur, Bono dæmoni diuina re peracta, desinente iam Zephyri perflatu, qui oblædere uinum ac commouere præcipuè creditur. Eum proinde quòd euaserit, firmum iam haberi cōstansq;. De Pithoegiis intellexisse Hesiodum uolunt in ἔργοις:

ἔρχομαι δὴ πίθοις τε καὶ ληνοῖσι κορέσασθαι,
μεσσόθι φράσσασθαι ἐν οἴνῳ πυκνὰ μέριμνα φέρουσα.

Cælius lib. 28. cap. 25. Antiquarum lectionum.

Atheniensibus mensis quidam Anthisterion appellabatur, quis plurimos flores progigneret. In hoc festa quæpiam ANTHISTERIA agebantur, & conuiuia liberiora, quemadmodum in Saturnalibus fieri consueuit apud Romanos, in quibus & seruis accumbere licebat, feriatis interim ab opere. Exactis autem feriis, cùm iam ad solitas operas reuocarentur, hoc pacto dicebant heri, Foras Cares, non iam amplius Anthisteria. Cares autem seruos appellabāt, quòd ea gens mercenariis operis quæstum facitaret, uelut omnium seruii, quicunque conduxissent. Sunt qui dicant, Cares olim Atticæ regionis partem obtinuisse: Atheniensēs autem cùm Anthisteriorum solennitatem agerent, solere Cares in ciuitatem atq; in domos receptos ad festi communionem admittere: deinceps peracto solennitatis tēpore, si quos è Caribus offendissent in urbe cessantes, per iocum dicebant:

Θύραζε κᾶρες, οὐκέτ' ἀνθιστήρια. id est,
Exite Cares: acta enim Anthisteria.

Sonat autem ea uox Græca perinde, quasi dicas Floralia Latine, quorum licentia multorum literis notissima est. Erasmus in Chiliadibus.

Romanorum.

Inter FERIAS statiuas, quibus præcipuè edebantur ludi, numerantur Lupercalia, Agonalia, Carmentalia, Consualia. AGONALIA Festus uocat sacra dei Agonij, præsidētis rebus agendis: sicut CARMENTALIA dicuntur sacra Carmentæ, matris Euandri: quę ita nuncupata est, quòd mulier fatidica carminibus responsa daret: nam ei antè Nicostrata nomen fuerat. CONSVALIA à Romulo instituta Conso, quem consilij deum putabant. In circo maximo ad arā, teste Dionysio, subterraneam, sacrificia & ludi fiebant, quib. uirgines Sabinæ nuptæ fuerant. Polyd. lib. 6. c. 7. de Inuent.

Seruorum.

Præter lucos penatesq; , quos in agris & oppidis SCLAVORVM magna frequentia uidere licebat, in agro Aldenburgensi, ubi olim episcopalis fuit sedes, Proue idolum cultū. Apud Polabros Siuua muliebre numē dominabatur. Obotriti Radigasti idolum uenerabantur. Helmoldus cap. 53. & 70. Horum solennitates sacerdotum aliquis iuxta sortium nutū publicè denūciabat. Conueniebāt tum utriusq; sexus omnium ætatū homines, mactabantur hostiæ de bobus ouibusq; : sæpiùs etiā Christiani homines miserè iugulabantur, quorum sanguine inprimis suos deos delectari putabant, si aspergeretur, & oraculis capessendis plurimū inde accedere emolumenti. Posthæc populus ad epulas & plausus cōuertebatur. Circumgestabatur inter compotationes pateta quædam, in quam conferebāt uerba quædā sub deorum nomine prolata, boni scilicet atque mali: quorum ille prospera, hic uerò aduersa immitteret. Helmold. ibid. Chron. Sax. Cranzius lib. 3. cap. 37.

Habi-

Habitum. Festa

Stultorum.

Romę QVIRINALIA stultorum festum nominabant. An quidem hunc tribuerint, ut est auctor Iuba, iis, qui curias suas ignorarent? An iis, qui non sacrificauerūt, ut reliqui, per tribus in Fornicalibus, ob negotia, uel peregrinationē, uel in scitiam, concessum est eo die solenne illud agere? Plut. in quæstionibus Rom.

Pastorum.

LVPERCALIA multi tradunt fuisse festum olim pastorū Italicorum. Congruunt aliquatenus cū Arcadicis Lycæis. Nobiles iuuenes frequentes & magistratus nudi per urbē discurrunt, hirtutis scuticis obuios per ludum & iocū cædentes. Multæ quoq; principes feminæ ex composito offerunt se illis, ac manus ferientibus, sicut in ludo literario exhibēt, creduntque id ad facilē puerperium prægnantibus, & insecundis proficere ad cōceptum. Plut. in Cæsare & Romulo, & Alex. lib. 4. cap. 12.

Sexum. Festa

Mulierum.

MATRONALIA festa & sacra Romæ, post raptas Sabinas, & pacem cum Sabinis factam instituta, & matronis celebrari concessa, composita belli monumentum. In iis Iunoni Sospitæ sacra faciebāt matronę pro coniugiis. Plutarchus in Romulo.

Est apud Romanos dea, quam BONAM dicunt, sicut Græci Muliebrem. Hanc Phryges sibi afferentes peculiarem, Midæ regis autumant matrem esse: Romani nymphā Dryada Faunō uocant: Græci Liberi patris eam matrem, quam nefandum est nominare: unde pampinis tentoria festum diem agitantes mulieres contegūt, ac facer draco ex fabula ad pedes deæ iacet. Eo uirum fas non est accedere, neq; dum sacra aguntur, in domo, ubi aguntur, esse. Solæ feminæ multa Orphicis germana memorantur in solenni peragere. Vbi festus dies instat, celebratur in ædibus cōsulis uel prætoris: ipse autem domo omnesq; uiri cedunt. Vxor sola domum parat, peragiturq; ferè nocte per lusum pernigilio commistum, inter magnum concentum. Plut. in Cæsare.

CARMENTALIA Romanorum festa erant, quæ à matribus familiis annis singulis ad 18. Calendas Februarias fiebant, in quibus aliquid scorteum, aut sua motte peremtum attulisse, magnum crimen erat. Alexan. ab Alex. lib. 6. cap. 8. Carmentam quidam proprium hominum procreationis fatū opinantur esse, & ob id matres hæc sacra agitare. Alij Euandri Arcadis matrem fatidicam, eam Phœbo dicata esse tradunt (Plutarchus in Romulo) & Carmentam, quòd carmine responsa daret, appellatam. Nicostratę enim proprium illi nomen fuerat.

Libertatem. Festa

Seruorum.

Festis Saturni diebus apud ROM. seruos ingenuorum ministeria occupare, pileos sumere, & à liberis nullo discrimine differre, stipesq; inuicem dare, & munera missitare, seruatū est. Regna quoq; sortiri inter æquales, & tanquā reges imperitare, magistratus purpuram induere, reliquos in ueste candida diem concelebrare. Quę etiam mos cum Græcis & exteris communis fuit. Nam per Mercurialia festa, HERMÆA dicta, hoc ipsum fiebat in Creta, uelut testatę est Caystius in Historicis commentariis: nam conuiuantibus seruis domini illis seruiebāt atq; ministrabāt. In Trœzene uerò Geræstionis mēse per multos dies fit cōuentus, PANEVRA dictus, quorum in uno seruī cū ciuibus unā ludunt astragalis, & seruis domini conuiuium præbent: ut asserit Caystius. Berosus autem libro Babyloniarum rerum primo, ad 16. Calendas Septembris scribit festum SACÆA uocatum, per dies quinque agi in Babylonia: in quibus mos erat, ut serui dominis imperitarent, atque unus eorum edicebatur ex domo stolam regiæ similem indutus, quem Zoganem appellabant. Mentionem fecit huiusce festi Ctesias lib. 2. rerum Persicarum. Athenæus lib. 14. c. 17.

Saturnalia in Thessalia celebrata, & PELORIA fuisse nuncupata, Græci scribunt, à Peloro quodā, qui Pelasgo nunciasset primus, perruptis terræmotu montibus, effusas stagnantes prius in Tessalia aquas, renudatosq; spaciosissimos cāpos. Cælius lib. 13. c. 23. A. L.

RESPECTV FORMÆ SEV MODI. Tum

Ante Festum.

Ex institutio NVMÆ in pompis & supplicationibus sacerdotum Rom. antecedebant per urbem pręcones, feriasq; & iusticium indicebant. Siquidem ut Pythagoreos aiunt nō per mittere, ut obiter quis adoret & supplicet diis, uerū ut domo statim mente ad id meditatus accedat: ita censuit Numa decere, nihil ut ciues rei diuinæ audirent uel uiderent perfunctoriè uel solutè, sed uacui curis aliis uelut summo negotio religionis aduerterent animum, uiasq; à strepitu, crepitu, gemitu, & omnibus quæ comitātur necessarias & uulgares operas, ad sacras præstarent puras: quorum uestigium nonnullum suo æuo manere Romæ testatur Plutarchus in Numa.

In Festo. Huc

Otium.

Apud ROM. regēm sacrorum Flaminesq; non licebat uidere feriis opus fieri: & ideo per præconem denunciabant, ne quid tale ageretur: præcepti negligens multabatur, & porco piaculum dabat. Licebat tamen ex Scæuolæ consilio id agere, quod prætermissum noceret, ut bouem è specu liberare, ruinosum tectum fulcire: lic Mārō inquit, Balantumq; gregem fluuio mersare salubri. Salubri adiicit, ut constet, non ob lucrum purgandæ lanæ, sed auertēdi morbi gratia, id festo die fieri concessum. Macrob. lib. 1. Saturn. c. 16.

Lætitia, Conuiuia, Choreæ.

HILARIA Romanorum festa erant ad 18. Cal. April. instituta, in quibus solennia & ludos publicos, diesq; hilares cōcelebrant, quo tempore Sol Zodiaci peragrato spacio per omnes signorum stationes ad nos reuertens, longiores nō ctibus dies efficit. Alex. lib. 4. c. 20.

SALII Martis sacerdotes cœnis sumtuosis & comessationib: cum cantu & symphonia opiparè sua festa celebrabant, in quibus suttiles coronas & alia conuiuiorum oblectamenta adhibebant. Alex. lib. 1 c. 26.

Certamina, Cædes.

MALABARES Indi, XI Cal. Septemb. sacrū solenne faciunt, in quo pueri arcubus armati, in sodales per ludum sagittis leuissimas emittunt. Deinde ij, qui ætate magis prouecti sunt, similiter tela coniiciunt, quibus multi grauissimè sauciati moriuntur. Cum iis, qui ad hunc modum è uita discedunt, præclarè actum putant. Hos enim censent in cœlum, ut cum diis æuum exigant, immigrare. Multa sunt apud illos anniuersaria sacra, in quibus quidam uariis sibi modis in maximo hominum cōuentu & celebritate uitam exhauriunt. Osorius lib. 2. rerum Emm:

Diripitio.

Ἁρπαγὴ κοτυτίων, id est, Rapina Cotytis. COTYTIA festum quoddam erat apud Siculos, in quo ex more placentulæ quæpiam & arborum fœtus ramis alligabantur, eaq; diripienda proponebantur. In Plutarchi Collectaneis Dicti sōlitum, de bonis temerè profusis diripiti sq;. Erasm. in Adag.

RESPECTV FINIS. FESTA INSTITVTA, CVLTA causa

Memoriæ præteritorum.

Festum diem SEPTIMONTIVM Plut. in Problematibus ponit, quum septimus mons est urbi quasi tum demūm finitæ additus. Polyd. lib. 4. de Inuent.

Victis à Camillo Gallis, & Roma denuò instaurata, Latinos aiunt, siue in speciem, siue reipsa institutisse de integro contrahere inter utrāmque gentem affinitatem, ac legatos mississe, qui ingenuarum puellarum à Romanis pudica poscerent connubia. Fluctuantibus, quid consilij capeſent, Romanis ancillam Tutolam nomine, ut alij dicunt, Philotide principibus subiecisse, secum ut mitterent ancillas, quæ ætate florente & liberali essent forma, in uirginum ingenuarum motem excultas reliqua sibi curæ fore. Principes probato consilio delegisse ex ancillis, quas ad eam rem illa probasset: easque uestes ornatas & mundo Latinis, qui stātiua non procul habebant ab urbe, tradidisse. Non cæteras gladios hostibus subtraxisse: Tutolam uel Philotidem conscensa edita caprifico, & stola aduersus castra obtensa, facem Romam uersus sustulisse: quod ei cum magistratibus signum aliis inscis ciuibus conuenerat. Quapropter tumultuariè à militibus excursum fuisse, quum instarent duces, sese mutuò appellantibus, uix ut instrui possent in aciem: Vallum nec opinantibus hostibus sopitisq; adortos cepisse castra, atque maxima ex parte hostes obtruncasse: idque festum NONIS Quintilibus, quas nunc appellant Iulias. In huius rei memoriam festum agi, quo primùm agmine erumpentes urbe nomina plurima patria & uulgaria cient; Caium, Marcum, Lucium, & his similia: referentes mutuam illam in properando appellationē. Deinde splendidè comtæ urbem circumeunt ancillæ, dicteria in obuium quemq; iacientes. Pugnam quoque inter se conserunt, ut quæ etiam tum in prælio cum Latinis inito operam nauauerint suam. Ad epulum consident ficulneis inumbratæ ramis. Eum diem Nonas Caprotinas à caprifico, ut arbitrantur, ex qua facem edidisse ferunt puellam illam, nominant. Alij pleraque, quæ hic aguntur & dicuntur, referunt ad Romuli

muli casum. Illo enim die ex oculis hominum extra portã abiisse Romulum, caligine subitò cum procella coorta: ut autem nonnulli arbitrantur, sole deficiente. Atq; hinc diem illum Nonas Capratinas à capra dictum. Nam Romulũ cũ ad paludem Capræ appellatam haberet concionem, ex cõspectu hominum ablatus est. Plut. in Camillo & Romulo.

Cùm Tarentini à Romanis obsiderentur, periculumque esset, ne fame ad deditionem compellerentur: Rhegini decimo semper die ieiunium decernentes, uictum concesserũt TARENTINIS. Proinde cùm decedentibus Romanis liberarentur, memores calamitatis Tarentini, festum cõstituerũt, quod Ieiunium appellabant.

PANEGYRIN canum, mense Augusto ab Romanis solitam celebrari, auctores Græci sunt, monumento urbis captæ ab Gallis. Tunc uerò cædebantur canes, quia αἰώλακτοι, id est, sine latratu egerant, anseribus ampliter sonoreq; inclamantibus. Hoc ipsum arbitror à Plinio significatum lib. 29. ubi canes ait annua pendere supplicia inter ædem Iuuentutis & Summani, in furca uiuos arbore fixos sambucea. Cęlius lib. 17. cap. 28. Ant. lect.

Consecrandi. Inaugurandi.

E'ICITH'PIA, festum Athenis, quo magistratus omnes auspicantur: estq; anni principium. Suidas.

Diuinationis, Oraculi.

Apud Delphos mensis est Bysius dictus, quasi Pysius, quo scisciantur & consulunt Apollinem. Nam ita loqui est eis patrium. Siquidem hoc mense reddebatur oraculum diemq; eius septimum Apollinis natalem esse existimant, uocantq; eum πολυφθοῖον: non quia parentur φθοῖς, quod est placentæ genus: uerùm quòd tunc frequentes deum consulãt, ac crebra oracula reddantur. Serò enim, ut quoq; mense sortes ederentur perentibus, permissum est. Antea semel quoq; anno respondebat eo die sacerdos: ut scriptũ reliquerunt Callisthenes & Anaxandridas. Plut. in quæst. Græcan.

Fructuum.

Rudis fuit priscorum uita, atq; sine literis: non minùs tamen ingeniosa fuit in illis obseruatio, q̃ in posteris ratio. Tria namq; tempora fructib. metuebant, propter quod instituerunt ferias, diesq; festos, RVBIGALIA, FLORALIA, VINALIA. Rubigalia Numa constituit, anno regni sui XI. q̃ nunc aguntur ad 7. Cal. Maij, quoniam tunc ferè segetes rubigo occupat. Floralia IV. Cal. eiusdem instituerunt, Vrbis anno DXVI, ex oraculis Sibyllę, ut omnia bene defloresce rent. Hæc deæ Floræ prid. Cal. Maij dicata. Vinalia festa bis apud Romanos celebrata sunt in anno. Priora IX. Calend. Maij, degustandis uinis instituta, nihil ad fructus attinent, cùm uina pura sunt, quo die Ioui nouum uinũ libare mos erat, quod ex dolio haustum Calpare eximebant. Eo tẽpore instituta, cùm Veneri ædes dedicaretur, cuius turelæ olitores addicebantur. Tempestatibus leniendis celebrabantur, in quibus uinum nouum in urbem ferre, & in cellis uinariis condere assueuerãt. Vnde apud Tusculanos lege cautum erat, ne quis nouum uinum, antequam Vinalia calentur, in urbem inucheret. At Vinalia altera ad 13. Calend. Septembris aguntur. Plinius lib. 18. c. 29. Quibus flamen Dialis uindemiam auspicatus, maturis uuis uinũ legere, & uindemiam fieri iubebat; quibus festis agnum Ioui immolãt, interq; cæsa & porrecta uinum legit. Alex. lib. 6. c. 8.

Expiationis, Lustrationis.

QVIRINALIA stultorum festa apud Rom. in quibus sacrificio explare cogebantur ij qui in Fornicalibus non fuerant feriati, quique in sua tribu sacrum non fecissent. Alexand. ab Alex. lib. 3. cap. 12.

AMBVRBIALIA festa erant, in quibus ob dira quædam uisa prodigia, tedæ aut uictimæ sulphuris & aquæ lustratione, urbs aut Capitolium expiaretur & lustraretur. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 26.

AMBARVALIA festa & sacra erant, quæ tutandis imperij finibus fiebãt, in quibus uitula aut agna coronata, messis, ager, fundus, terra, grex, uel pecus ter circumlustrabatur, ꝓ sequente agrestium turba cum fistula, solennique psaltu & clamoribus, deum deamúe, cui sacra fiebant inuocante, uti morbos, & intemperiem omnem prohiberent, frumenta & pecora ab omni detrimento tempestateque defenderent. Ibidem.

SOLITAVRILIA festa erant, quæ singulo perfecto quinquennio per Censores fiebant, qui urbem, sue, oue & tauro, aut uerre, tauro & ariete lustrare solebant. Idem.

ARMILVSTRIA Romanorum festa erant, in quibus equites aliiq; milites coronati, facto sacrificio lustrabantur in campo Martio. Ibidem.

TVBILVSTRIA festa erant Romanorum, in quibus mense Martio Tubæ sacrorum in atrio Saturio lustrabantur. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 26.

RESPECTV TEMPORIS, QVANDO INSTITVTA, CVLTA, FESTA

Vnius diei.

Argiui NVMENIA cuiusque mensis celebrant, mulieres uitilibus tunicis & chlamydibus, uiros autẽ peplis mulieribus amicientes, in memoria Telesillæ poetriæ, quæ Argos oppugnante Cleomene, Argiuas armatas ad pugnam eduxit: quæ armatæ in propugnaculis stantes, circumcircamuros tuentes, Cleomenem repulerunt. Polyænus lib. 8.

Plutarchus in Problematib. Rom. antiquitatum, docet apud ueteres CALENDAS primum mensem diis cœlestibus habitum sacrum, secundum uerò diis inferis, in quo & lustrationibus quibusdam uti mos erat, & mortuis parentabãt. Quinctiam totius mensis tres dies principes & auctores esse uoluerunt, Calendarum, Nonarum, & Iduum, quos festos ac sacros habebant, ueluti diis superis dicatos: qui hos sequerentur, hoc est, postridie Calendas, Nonas & Idus, diis manibus attribuebant, ac proinde nefastos ac religiosos iudicabant. Sic & apud Græcos tertius crater Sospitatori Ioui, secundus semideis ac dæmonibus tribuebatur. Principium autem omnis numeri est ἑνὰς, cui aduersatur δυὰς, inter pares numeros primus, nec finem habẽs, nec perfectus, cùm ternio fit absolutus. Hinc Pythagoricum ænigma, πίνειν ἀγαθοῖς πεφυρὰ θεοῖς, ἄγνα δὲ τοῖς χθονίοις. Erasmus in Chiliadibus.

Apud Rom. MARTII mensis (qui primus fuit, ex Romuli instituto) die prima, ignem nouum Vestæ aris accendebant: ut incipiente anno, cura denuò seruandi nouari ignis inciperet. Eodem quoque ingrediente mense, tam in regia curiisque, atq; Flaminum domibus, laureæ ueteres nouis laureis mutabantur. Eodem quoq; mense & publicè & priuatim ad Annam Perennam sacrificatum ibatur, ut annare, perennareq; commodè liceret. Eodem mense mercedes exoluebant magistris, quas cõpletus annus deberi fecerat. Comitia auspicabantur, uectigalia locabant. Et seruis cœnas apponebãt matronæ: ut domini, Saturnalibus: illæ, ut principio anni ad promtum obsequium honore seruos inuitarent: hi, quia grattam perfecti operis exoluerent. Macrob. lib. j. cap. 12.

Inter festos celebratosq; dies, quos in honore deorum uetus religio sanxit, IDVS præcipuè solennes semper fuisse accepimus. Nam præteriquàm quòd omnes Idus Ioui feriatæ, & à flamine dialì bouem immolari singulis Idibus perspectum sit: tamen præcipuæ quędam erant feriæ Idibus dicatæ, quas ueteres coli obseruariq; iusserunt, ut illas prætermittere, & insolennes relinquere, ducerent nefas. De quib. prolixè Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 18. Idus Martias ad Annam Perennam, quò commodè annare & perannare liceret, festas genialesq; obseruarunt, largioribus poculis indulgentes. Ea enim nympha soror Didonis credita, in Aricino seu Laurẽte sedem habuisse fertur, quam à perpetuitate Perennam nuncuparunt: quæ Idus infaustæ & ominosæ postea fuere: placuitq; illas Parricidium uocari, quòd illis D. Cæsar coniuratorum manibus cæsus occubuit. Idem, cap. 17.

Ter in mẽse, nono quolibet die, rustici uel mercium uel negotiorum causa in urbem uenebant, ex instituto Seru. Tullij. NVNDINARVM feriæ Ioui olim sacrę, lege Hortensia posita inter Fastos receptæ, ut lites coram prætore componere possent. Eodem die trinundino olim propter frequentiã plebis leges etiam promulgabantur, & candidati in comitio in colle consistebant, ut ab omnibus conspici possent. Quæ tamen postea desierunt, quum etiam internũdino die magna plebis adesset frequentia. Polydorus lib. 6. cap. 7. de rerum Inuentoribus.

Plurium dierum.

Ex præcedentibus ploraq; exempla.

SIMVLACRA, IMAGINES DEORVM NVLLÆ.

AEGYPTIORVM templa licèt marmore & auro essent elaborata, luxu ingenti & mira arte, tamen deorũ imago nulla erat: sed eatum loco uiui dij, Simia, Ibis, uel Crocodilus, aut aliæ id genus pestes magorum & Aegyptiorũ portenta, pro diis colebantur. Alex. lib. 2. c. 22.

PERSÆ nec statuas, nec aras erigebant, deos uerò putabant Cœlum, quem Iouem existimabant, Solem quem Mithran uocabant, Item Lunam, Venerem, Ignem & Tellurem: præterea Ventos & Aquam. Strabo lib. 15. Herod. lib. j.

Apud SERES, sicut tradit Eusebius lib. de Præpar. Euang. 6. lege exceptum erat, ne simulacra colerentur. In ROMANORVM quoq; templis, Clemens ait, ex decreto Numæ, Mosaica dogmata penitus æmulati, annis C atq; LXX. ab V. C. nullam imaginem, neq; fictam, neq; pictam esse conspectã. Asserit idem & Plut. in uita Numæ.

GERMA-

GERMANI prisco tempore (ut Tacitus scribit) nec deos cohibere parietibus, neq; in ullam humani oris speciem assimilare, ex magnitudine cœlestium fas arbitrabantur.

LYCVRGVS Lacedæmoniorum legislator sanctissimus, etiã si multarum ceremoniarum apud gentiles institutor esset, nulla tamẽ apud eum ficta deorum imago fuit: quippe hominum aut animalium species diis tribui, semper uetuit. Alexand. ab Alex. c. 2. lib. 22.

ROMANI ex Numæ instituto simulacra nulla deorum habebant. Primus Tarquinius Priscus Græcorum religionũ idololatrica superstitione eos imbuit. Vide Tit. Religiõis ethnicæ institutio.

SIMVLACRA, IMAGINES, respectu DEORVM QVI coluntur,

Quorum. Puta

Iouis.

Signum Iouis Olympij à Phidia factum, ab ELEIS de mantibus finitimorum populorum qui defecerãt positum. Sedet in solio deus ex auro & ebore factus. Corona capiti imposita est, ad oleaginæ frondis imaginem. Dextera victoriã, & ipsam ex ebore & auro præfert, cum tænia & corona. Leua sceptrum tenet affabrè expolitum, & omnium metallorum uarietate distinctum. Quæ auis sceptro incumbit, aquila est. Aurei sunt deo calceí, pallium item aureum. In eo cũ diuersa animalia, tum ex omnibus florum generibus lilia inprimis cælata sunt. Solium ipsum auro & preciosis præfulget lapidibus: neq; in eo uel ebenum, uel ebur desiderat. Animalium uerò formis intercurrente pictura exornatur: signa etiam in eo eminent Victoriæ quatuor saltantiũ specie ad singulos sellæ pedes. Duæ itidem ad pedum calcẽ sunt. Ac prioribus quidem pedibus insistunt Thebanorum pueri à Sphingibus rapti. Infra Sphingas Niobem cum filiis Apollo & Diana sagittis configunt. Inter pedes discurrũt regulæ, mutua illos compage iungentes. Vide Pausan. lib. 5. Qui mox subiungit: Olympij Iouis signum, quàm alte lateq; pateat, linearum descriptionibus qui demonstrare conati fuerint, cùm sciam non defuisse, eorum mihi certè parũ est in metiendo probata solertia. Est enim ea tota dimensio inferior multo propè aspicientium opinione. Tradunt certè ipsius dei auctoritate Phidiæ artem comprobatam. Nam cùm expolito iam opere Iouem orasset, significationem ut sibi aliquam daret, nunquid illud ipsi acceptum esset, & gratum opus, eam pauimenti partem de cœlo tactam memoraunt, quo loco urna ætate mea ex ære (quod loci esset insigne) posita est.

Iani.

IANO triplex statua in foro Romano erecta est, ad quarum unam ueniebant creditores, ad alteram qui fœnus reddderent, ad tertiam autem qui locarent. Alex. ab Alex. lib. j. c. 14.

Proserpinæ.

PROSERPINÆ statuam iuxta Curiam Hostiliam fuisse erectam legimus apud Alex. lib. j. c. 16.

Angeroniæ.

Duodecimo Calen. Ian. feriæ sunt ANGERONIÆ, cui pontifices in sacello Voluptæ ad Naualia prope portam Romanam (teste Varrone lib. 5. de ling. Lat. & Macrobio) sacrũ faciunt: quam Verrius Flaccus Angeroniam dici ait, quòd angores ac animorũ solicitudines propinata depellat. Masurius adiicit, simulacrum eius deæ ore obligato atq; signato in ara Voluptæ propterea collocatũ, quòd qui suos dolores anxietatesq; dissimulant, perueniant patientiæ beneficio ad maximam uoluptatem. Lud. Viues in lib. 4. de ciuitate Dei, cap. 8.

Fortunæ.

Homerus Tychen siue Fortunam deam ignorauit, nisi ꝓ Oceani filiam cum Proserpina ludentẽ in Hymno Cereris facit. BVPALVS architectus & plastes insignis Smyrnęis Fortunæ signum omnium uetustissimũ finxit primus, capitiq; polum imposuit, altera manu cornu Amaltheæ tenentẽ fecit. Pindarus θρονόπολιν etiam uocauit. Pausan. in Messeniacis.

E qua Materia.

PLATO lege uetuit, ne deorum imagines ex auro uel argento, ferróue aut ære fierent, sed tantùm ex ligno uel lapide: ut ne imperiti homines ex occasione rei preciosæ, existimarent se propterea deos placare aut decipere posse. Polydorus lib. 6. cap. 13. de Inuent.

In statuis deorum, sub Constantino & Theodosio Impp. euersis, repererunt aut mortuorum corporum ossa, atque arida crania, incantatorum peruersitate imposita: aut fordidos panniculos, fœda abominatione refertos: aut fœni & stipularum fasciculos. Eusebius lib. 3. de uita Constantini. Ac ꝓ statuas incantatores suas exercuisse fraudes, patet ex historia Theotecni apud Eusebium lib. 9. cap. 3. & 11. Ex adytis ꝓ cuniculos in statuas prorepebant, indeq; responsa dabant. Theodoretus lib. 5. cap. 22.

TARTARI sigillaria ac idola quædã humanæ formæ, ex centone facta, ad utranq; ostij partem locant, quibus ubera ꝓminent, atq; illa custodiæ pecorum & tutelæ præesse arbitrantur: horum beneficio, lactis gregalis, & pullorum gallinaceorum copiam profluere credunt. Nonulla quoq; simulacra è serico formant, præfigunt curribus, & adorant: in quibus quidem curribus si qui furtum fecerint, ueluti sacrilegi, indicta causa continuò trucidantur. Cùm sigillaria talia facturi sunt, nobiliores mulieres cogunt. Formato idolo, ouem mactant: combustis ossibus, cætera deuorant. Ac grotantibus quoq; pueris puppas dicant, ad lectumq; suspendunt. Chiliarchæ & centuriones in media statione hircos habent, quos idolis faciunt, primitiasq; lactis iumentorum ac pecorum delibant. Cùm celebrant conuiuia, omnium quæ apponuntur primitias offerunt. Cùm sacrificant uictimas, cor simulacro dicant: deinde id decoquunt, ac deuorant. Suo regi ante stationem magnum simulacrum honorificè ponunt: cui equos, quos nemo deinde conscẽdit, dicant. Mactant etiam animalia uaria, quæ combustis ossibus deuorant. Huic quisq; præteriens se inclinare ac præuenerari cogitur: quod cùm Michael dux Rutenorum facere recusaret, extemplò trucidatus est. Bonfinius lib. 8. Dec. 2.

Qua Forma.

Ex præced. & seq. illustretur.

HOMINVM QVI COLVNT. SIC Idola sua habuere

Aegyptij.

Iupiter cùm ab Hercule, cernere omnino cum uolente, cerni nollet: tandem exoratus, id commentus est, ut amputato arietis capite, pelleq; uillosa, quam illi detraxerat, induta sibi, ita sese Herculi ostenderit. Ex hoc AEGYPTII instituerunt, Iouis simulacrum facere arietina facie: & ab Aegyptiis Ammonij acceperũt, qui sunt Aegyptiorum atq; Aethiopum coloni, & linguam inter utrosq; usurpantes. Qui etiã uidentur ea de re se Ammonios cognominasse, q̃ Aegyptij Iouem Ammonem appellant. Ob hanc etiam rem oues & arietes non mactãtur à Thebanis, sed sacrosancti sunt. Certo autem die tantùm quotãis, in festo Iouis, unum demũ arietem mactant, cuius pelle detracta, Iouis simulacrum induunt: ad illudq; deinde aliud ducunt Herculis simulacrũ. Quo peracto, cuncti qui circa templum sunt arietem uerberant, deinde sacra eundem urna sepeliunt. Herod. lib. 2.

Scriptum reliquit Lucianus in Philopseudo, miraculum illud statuæ MEMNONIS fuisse celeberrimum, in templo Serapidis, Aegyptiis Thebis. Nam sponte sua mane cùm radiis solis tangeretur suauẽ sonum emittebat, & nescio quid lacrymabile sub solis occasum, cùm matris aduẽtu lætari, cõstari discessũ putaretur, ut testatus est etiam Corn. Tacitus. Hanc statuam etiam reddere responsa consueuisse, antiqui dixerunt. Fama est statuam nigri lapidis fuisse, quæ sonum illum emitteret. Scribit Strabo lib. 17 se Thebas in Aegyptũ aliquando cõtendisse, ubi duo altissimi erant colossi ex integris lapidibus inter se propinqui, quorum alterius superiores partes iam corruerant ob terræ motum: huius pars ipsa, quæ reliqua erat super base, circiter horam primã, ut inquit, sonum emisit, haudquaquam magnum, ingenti præsente multitudine. Zezes Chil. 6. hist. 64. cippũ ait uocatũ fuisse Memnonem ab Aegyptiis, & columnã rubri uarij lapidis fuisse, quæ sonũ illum emitteret: lętum quidẽ per diẽ, quia lætaretur matris præsentia: at lugubrem per noctem, quia doleret illius discessu. N. Comes Mythol. lib. 6. c. 3.

Serapis idololatriam apud AEGYPTIOS Ruffinus li. 2. c. 23. in hunc modum describit: Locus est non natura, sed manu & constructione per centum aut eo amplius gradus in sublime suspensus, quadratis & ingentib. spaciis omni ex parte distentus: cuncta uerò, quo ad summum pauimentorum euadatur, opere fornicco constructa, quæ immẽsis desuper luminaribus & occultis aditibus, inuicẽ in semet distinctis, usum diuersis ministeriis & clandestinis officiis exhibebãt. Iam uerò in superiorib. extrema totius ambitus spacia occupant exedræ, & pastophoria, domusq; in excelsum porrectæ, in quibus uel ædituí, uel hi quos appellabãt ἀγνοβόλοι, id est, qui se castificant, commanere solui erant. Porticus quoq; post hæc omnem ambitum quadratis ordinibus distinctæ intrinsecus circumibãt. In medio totius spacij ædes erat, preciosis edita columnis, & marmoris saxo extrinsecus amplè magnificeq; constructa. In hac simulacrum Serapis ita erat uastum, ut dextra unum parietem, alterum læua per stringeret: quod monstrum ex omnibus generibus metallorum lignorũq; cõpositũ ferebatur. Interioris delubri parietes laminis primò aureis uestiti, sup has argẽteis, ad postremũ ęreis habebãtq; mirabilẽ preciosiorib. metallis fortẽ.

De

De cuius origine diuersa fertur opinio paganorum. Alij lo uem putãt, cuius capiti modius superpositus: uel quia cum mensura modoq; cuncta indicet moderari, uel uitam mortalibus frugum largitate præberi. Alij uirtutem Nili fluminis, cuius Aegyptus opib. & fœcunditate pascatur. Quidam in honorem Ioſephi patriarchæ formatũ perhibent simulacrum, ob diuisionẽ frumenti, qua famis tempore subuenit Aegyptiis. Alij repertũ in historiis Græcorũ ueterib. ferunt, Apin quendã patrem familiãs seu regẽ in Aegypto Mẽphis positũ, cum famis tẽpore frumẽta apud Alexandriã defecisſent, ex proprio assatim ciuib. alimenta præbuisse. Quo defuncto, in honorẽ eius instituerint apud Mẽphis templũ, in quo bos quasi indiciũ optimi agricolæ nutritur, habẽs quẽdam coloris insignia, qui ex nomine eius Apis appellatur: σορὸν uerò, id est, sepulcrum, in quo corpus eius inerat, Alexandriam deduxerint: & foron Apis primò ex compositione Sorapin, pòst uerò ꝑ corruptionẽ Serapin nominarint.

Germani.

VINDELICI idolum Fortunæ certo loco collocabant, cornuq; mulso plenum dextræ eius apponebant. Prid. Cal. Decembris accubantes mensis, in communi prægustabant. Et si cornu repletum inuenissent, uberem seq. anni rerum prouentum sibi cum magno applausu pollicebãtur: sin minus, gemebant. Vincentius lib. 25. cap. 18.

VANDALIS, Lusatiam incolentibus, erat idolum, Flins nomine, qua uoce silicem appellant Saxones, silici prægrandi impositum, eam, qua mortis imago pingi solet, formã præ se ferens: sed longo pallio tectum, manu gestans baculum cum tumente suis uesica. At sinistro humero leo insidebat, per quem tandem à mortuis se excitandos credebant barbati. Chron. Sax. Germanicum.

In arce Hartzburg SAXONES coluẽre idolum Crodo. Saturnum dixẽre Latini. Erat senex, qui stabat in pisce, quem Persicum uocant: & tenebat rotam & urnam. Rota unionẽ populi, & urna rerum abundantiã significabat. Crãzius in Saxonia lib. 2. c. 12. & in Metrop. lib. 5. c. 3. Ab iisdẽ in arce Magdeburg aliud idolum colebatur. Stabat in curru nuda femina, myrtea caput cincta corona, ardentem faculam gestans in pectore, in dextera mundi figuram, in sinistra uerò mala aurea tria præferebat. Post eam tres puellæ, Charites Græci, Latini Gratias dixẽre, nexis manib. nudæ singula poma gestabant, auersis inuicem uultibus dona porrigentes. Iugales quadrigæ erant, gemini cygni, totidemq; columbæ. Venerem hac imagine figurabat gentilitas. Cranzius ibid.

Simulacrũ Hermanſal in Vestphalia Heroburgi, seu in castro Hermopoli, ut appellat Greg. Turonensis, à SAXONIBVS cultum, describit Cranzius in Sax. lib. 2. c. 9. Erat armati toto corpore effigies, cuius in dextera signum militare, nostri uexillum uocant, præferens rosam: cuius ut breue momentum, & facilis ortus & interitus, ita euentus prælioru. In sinistra libram expandit, dubiam pugnantiũ sortem, facilẽ huc aut illuc inclinantem. Pectus inerme ursum præferebat, internum bellatorum animũ insinuãs. In clypeo leo, q̃ bestiis imperitat, inuictũ ad fortia facta impetũ monstrat. Florib. consito campo, in quo stabat: ꝑ nihil iucundius solet uideri sortibus, quã in acie uirtutẽ ostendere. Originẽ istius nominis alij aliunde ducunt. Quidam Romanæ superstitionis per Drusum & Germanicum cõmunicatæ superstitione ab Hermete, id est, Mercurio: alij ab Hera Iunone, alij à Marte putant sic dici, hodie Mersborg: alij Iedermanns sul, quasi commune profugium & asylum omnium: & Martem commune, qui in prælio diu uagatur incertus, diu dubius quò ponat victoriã. Repertũ est diu pòst in loco Corbeia simulacrum cum inscriptione hac, Dux ego gentis Saxonũ, victoriam certã pollicor uenerantib. Sed Auentinus ab Hermione Germanorum rege, Hermansal, quasi Hermanni aula, & nomen & idololatriam illam esse uerisimiliter existimat, lib. 1. Annalium. De loco uerò an Mersburgi ad Lippã, ut Regino & alij Gallicani scriptores, an uerò Mersburgi ad Salam, simulacrum illud fuerit, dubitat Cranzius.

Sclaui.

Præ cæteris populis ad maris Balthici litus, RVGIANI Suantouitum coluerũt, cuius fanum primarium ipsaq; statua in metropoli Arcon fuit. De eo Saxo Grammaticus lib. 14. hist. Danorum. Ingens in æde simulacrum, quatuor capitibus, totidemq; ceruicibus, è quib. duo pectus, totidemq; tergũ respicere uidebantur. Cæterũ tam antè quàm retro collocatorum unum dextrorsum, alterum læuorsum aciem dirigebat. Rasa barba, crines attonsi, Rugianorum ritu. In dextra cornu uario metalli genere excultum gestabat, quod sacerdos, annuatim mero perfundere consueuerat, ex ipso liquoris habitu seq. anni copias prospecturus. Læua arcũ reflexo in latus brachio figurabat. Tunica ad tibias prominens. Pedes humo contigui, eorũ basi intra solum latente. Haud procul frenum ac sella simulacri, compluraq; diuinitatis insignia. Quorum admirationem conspicuæ granditatis ensis augebat, cuius uaginam ac capulũ, præter excellentem cælaturæ decorem, exterior argenti species commendabat. Hęc ille. Diu superstitio eiusdem simulacri etiam inter Boemos uiguit, donec Venceslaus Princeps Boemiæ, impetratis ab Othone Cęsare D. Viti reliquiis, religionem mutauit. At ne sic quidem memoriã Suantouiti delere ex mente Boemorum quiuit: quippe nunc quoq; nullam magis solennem Boemi salutationem habẽt, quàm eam, quæ fit sub Viti nomine: excepturi enim uel hospitem, uel amicum, uel intimum quenquam peregrè aduenientem, Vitei Vitei ingeminant, uelut sospitari, à Suantouito concessæ congratulantes: quandoquidem ita euenit, ut pesse inter uicinos increbescente, ipsi duntaxat, qui Suantouitum colebant, à contagio integri & incolumes permanserint. Dubrau. lib. 3.

Apud RVGIANOS urbs Carentia trium deorum priuatorũ ædificiis insignis erat. Maius fanum uestibuli sui medio cõtinebatur: sed ambo parietum loco purpura claudebantur, tecti fastigio solis duntaxat columnis imposito. In templo ex quercu factum simulacrum erat, quod Rugiæuitum uocabant, deforme, in cuius capite septẽ humanæ similitudinis facies consedere, quæ omnes unius uerticis superficie claudebantur. Totidem quoq; ueros gladios cum uaginis uni cingulo appensos eius lateri artifex conciliauerat. Octauum in dextera districtum tenebat. Hunc pugno insertũ sic missimo nexu ferreus clauus adstrinxerat, nec manui, nisi præcisa, euelli poterat. Spissitudo illi supra humani corporis habitum erat, longitudo uiri staturam longè excedebat. Hoc numen perinde ac Martis uirib. præditum, bellis præesse credebant incolæ. In proxima æde Porcuithum simulacrum colebatur, quinq; capitib. instructũ, sed armis carens. Tertia ędes Porenutij idolo conspicua fuit. Hæc statua quatuor facies repræsentans, quintam pectori insertam habebat, cuius frontem lęua, mentum dextra tegebãt. Saxo lib. 14. Danicæ hist. & Cranzius de Vandal. rebus lib. 5. c. 12. & 13.

Proue ALDENBVRGESIVM Sclauorũ idolũ colũnę impositum stans, altera manu uomerem, quo innocentia probari solebat, altera uerò hastam cùm uexillo tenebat: tempora coronis redimita erant, aures prominentes, pedes ocreati, & sub alterius calce tintinnabulũ pendebat. Radegastia apud Obotritos MECHELBVRGA erat domicilium: pectus clypeus, cui nigrum bubali caput impressum erat, tegebat: manus securi militari armata, capiti auiculã insidebat. Simua dea POLABRORVM altera manuũ, quas tergo impositas gerebat, aureũ malũ, altera uuas uirenti pãpino adhęrentes gestabat: coma uerò ad suras usq; dependebat. Saxo niæ Chronicon.

Triglas idolũ triceps STETINENSES coluerunt. Apud eosdem & equus generosus nigri coloris, qui magno studio à quodam sacerdotum curabatur, in precio fuit, à quo in bellum ituri, rei euentum explorabant certa quadam ratione. Sacerdos, cui equi cura commissa erat, nouẽ hastas, spacio unius cubiti ab inuicem distantes, in terra disponebat: ac ꝑ transuersum freno equũ ter ducebat reducebatq;, ac si nullo pedum ad hastam offendisset, felicis belli omen erat. Auctor uitæ Othonis lib. 2. c. 20. & 22.

Moschi, Russi.

Distat NOVOGRODIA magna Occidentẽ æstiualẽ uersus à Moscouia CXX milliaribus, à Pskouia XXXVI, ab Iuanoua Gorod & Vielikie Luki XL. In hac ciuitate erat olim quoddam idolum, Perun appellatum, eo in loco, ubi nũc est monasterium, Perunski monaster ab idolo codẽ dictũ. Hoc à Nouogrodensib. adorabatur. habebat autem formã hominis, lapidem ignitum manu tenẽtis, similem fulmini. Nam Perun Ruthenis & Polonis fulmen significat. In huius laudem & honorem ignis ex quercubus, qui perpetuò die nocteq; arderet, constituebatur. Quòd si negligentia ministrorum, ad hoc officium obeundum designatorum, ignẽ extingui contingeret, tunc capitis pœna plectebantur. Guaginus in descript. Moscouiæ.

Tartari.

Vide paulo ante. Equa materia.

In OBDORIA regione, ad ostia Obbi fluuij, est antiquissimũ idolum è lapide excisum, quod Moscouitis Zolota Baba, id est, aurea anus dicitur. Statua est muliebris uetulę infantẽ in gremio tenentis, & alterum iuxta se infantem habentis, quem nepotem illius esse dicunt. Hoc idolum ab Obdorianis Iuhrificis & Vohulificis, aliisq; conterminis gentib. colitur, præstantissimasq; & maximi precij pelles Zebellinas ei offerũt, ceruos quoq; selectiores mactãt, eorũ sanguine os, oculos, & reliqua simulacri mẽbra perungũt. Intestina cruda sacrifici deuorant. Inter sacrificandum sacerdos idolum consulit, quid faciendum, quòue migrandum sit. Dicuntur etiam in montibus uicinis fontes perpetui audiri, in modum clangoris tubarum. Alex. Guagninus in descriptione Moscouiæ, Cranzius in Vandalia, Olaus lib. 3. c. 1.

MODI

MODI QVO COLVNTVR.

Quo ad κτῆσιν, Simulacra

Facta.

GRÆCI colũt statuas deorum διοπετῆς, id est, à Ioue missas. Sic enim, quò terrorem omnibus incutiant, eas statuas uocant, quasi omni humano artificio & sumtu præstantiores sint: eamq; famam spargunt, statuarijs uel occisis, ne eas manu factas dicant. Suidas in uoce διοπετῆς.

Adducta.

Herculis simulacrũ rati infertũ è Tyro mari delatum, incertã de causa, ut memorãt Erythræi Iones. Ea naui primùm ad Heram, quæ ẽ portu Erythræorum Chion soluentibus propemodum media est, delata, cùm iam terram attigisset, cõspecto signo, summis uiribus Iones & Chij certatim ad se illud pertrahere conati fuẽre, sed frustra. Donec cuiusdam Erythræi Phormionis, piscatoris cæci, somnio moniti sunt, oportere Erythræorum feminas comas tondere: è capillo earum si uiri funes contexissent, non difficulter quò uellent ratem pertracturos. Id cùm ciues feminæ recusarent, è Thracia MVLIERES, quæ uoluntaria seruitute, ingenuæ ortu cùm essent, uictum sibi apud Erythræos quæritabant, setondendas præbuerunt. Quare iam rate potiti Erythræi edixerunt, solis è Thracia mulieribus in Herculis fanum introire ut liceret. Pausanias in Achaicis.

SCIPIO Nasica iudicatus uir optimus non tantùm priuato testimonio, sed totius senatus sacramento solus dignus iudicatus est, ut Matris deũm simulacrum Pessinunte aductũ deduceret, exciperet, templũ magnificè struereret, eiusq; cultui sacerdotes dedicaret. Liuius lib. 9 Dec. 3 Valer. lib. 8. cap. 16. Ouid. lib. 4. Fastorum, Sillius libro 17. Solinus cap. 7. Polyhistoriæ.

Quo ad φυλακὴν.

METELLVS Pontifex per medias flãmas Palladiũ seruauit: Vide Tit. Pietatis præmia humana ethnicorum.

Quo ad χρῆσιν. Simulacra culta

Sacrificijs.

SINARVM incolæ suffitu tantùm & odoribus idola, quæ apud se habent, uenerãtur. Ad rem quamlibet auspicandam oracula per sortes exquirunt: eæ si tristes ducantur, idola tũ uapulant. Io. Metellus.

Ornatu.

PTOLEMÆVS rex rem diuinã facturus, deos semper, quos sibi conciliare uellet, helichryso coronasse dicitur. Alexan. lib. 4. cap. 17.

Curlarib. quos propriè Prestites uocãt ROM. assistebat canis, atq; isti sagis ex pellibus caninis uestiuntur? An præstites, quasi antistites sunt & præsides. Præsides autem domus custodes esse decet, formidabilesq;, ut est canis, alienis, blandos mitesq; domesticis. An potius, quod Romani nõ nulli aiunt, est uerum, atque ut opinio est Chrysippi philosophi; mala dæmonia uagari; quibus dij aduersus flagitiosos & iniustos publicis utuntur tortoribus & uindicibus: ita lares furiosi quidem sunt & ultores dæmones; obseruatores tamen morum & familiarum. Vnde etiam nunc tergis amiciuntur, canemq; habent assessorem, ut sagaces ad inuestigandum & multandum improbos. Plut. in quæst. Rom.

Pompâ.

L. FVRIVS Bibaculus circa secundum bellum Punicum prætor, à patre suo collegij Saliorum magistro iussus, sex hẽtoribus præcedentibus arma ancilia tulit: quamuis uacationem huius officij, honoris beneficio, haberet. Omnia nanq; post religionem ponenda semper Romana ciuitas duxit, etiam in quibus summæ maiestatis conspici decus uoluit. Quapropter non dubitauerunt sacris imperia seruire: ita se humanarum rerũ futura regimen existimãtia, si diuinæ potentiæ bene atq; cõstanter fuissent famulata. Val. lib. 1. ca. 1.

Stupro.

ALEXANDRIÆ simulacrum Satũrni religiosissimè colebãtur: cuius sacerdos, Tyrannus nomine, matronas eius ciuitatis quas elegisset, tanquam à deo accitas, noctu ad simulacrum ductabat, ibiq; extinctis repente luminibus cum eis rem habebat. Sic Tyrannus communis adulter libidinẽ explebat, dei mentitus personam. Ruffinus lib. 11. Ecclesiasticæ historiæ.

MONVMENTA, SEPVLCRA CVLTA.

Ex loco Mortuorum cultus hinc quædam, quatenus sepulcra propter mortuos colunturr.

THEBIS extat Zethi & Amphionis communẽ monimẽtum, terræ nõ sanè magnus tumulus. Ex eo qui Tithoream Phocensium incolunt, terram suffipere magnopere student. Eo uerò id agunt tempore, cùm sol Taurum permeat. Tunc si amotam ex eo tumulo terrã iniecerint, ager suus TITHORENSIBVS fœcundior redditur: Thebanis longè secus. Quare per eos dies diligenter sepulcrum custodiunt. Id ita esse ex uaticidiis Bacidis carminibus persuasum est utrique urbi. Pausanias in Bœot.

DONARIORVM CVLTVS RELIGIOSVS.

Ex loco superstitionis hinc quædam, transferantur exemplâ.

ETHNICORVM RELIGIO CONSIDERATA respectu INSTRVMENTI per quod colitur.

IN GENERE.

Princeps deus tribus colitur, adoratione, thuris sacrificio, hymnis. Et id utiq; tet, ex totidem hemisphęrii punctis, mane, uespere, meridie. Proinde legibus sancitis plerisq; nouimus, exortum ab adorantibus spectandum, quod est Pythagoricis obseruatũ, nec spreuit Christiana ueritas. Trimegistus ad meridiem conuersus, id ipsum obibat: Moses Iudæiq;, ad occidua. Ratio inde promi potest, quòd ab Oriente motus est diurnus: at planetæ, quos esse Ptolemęi doctrina statuit uelut cœlestium signorum animas, ab occasu uestigiis sumunt initia: sed uiuificum lumen à meridie per circuli redit obliquitatem. Adoratio, reuerentię cultum exhibet. Thus, suauissimæ cognitionis diuinæ distributionem complectitur. Hymnorum iucunditas cœlorum refert concentum, ut Pythagorici sanciunt, nec tacuit Mercurius: uel substantiarum harmoniam separatarum in laude intellectuali, ut Peripatetici. Cælius lib. 22. cap. 9 Antiquarũ Lectionũ.

IN SPECIE. HVC PERTINENT Ethnicorum

VOTA.

Ponti & PERSARVM regum uouendi mos erat, ut in excelsis iugis, & summo uertice montium pyram construerent, alteramq; desuper breuiorem: ipseq; ad pyram ligna rex inferat primus, Iouiq; militari lac & mel inspergat: & posteaquam uinũ, mel & odores infuderit, uelut propitiato deo, uota enunciet: pulmento q; præparato, quod astantibus datur, pyræ ignem inferat: quo incendio æstuante aere, uix illuc accedere permittitur. Alex. lib. 3. cap. 22.

Votũ à DVCIBVS exercitus Vulcano factũ de spoliis hostiũ ita soluebatur, ut fusis fugatisq; hostibus, scuta, gladios & arma, spoliaq;, nonnunquam bellorũ machinas, curruq; & inutiles naues, uno in loco aggerãt, pyraq; extructa, circumstante populo & frequentissimo exercitu, uelut disposita acie, dux more patrio discinctus, Vulcano, Marti & Palladi incendat: ipseq; dux indutus purpuram, primus ardentem facem sumere, ambasq; manus in cœlum tendere, deinde in pyram summittere debeat, toto circũ exercitu exultante, & percussis armis plaudente: pyraq; & armis exustis, sacra & rem diuinam faciant. tamẽtsi arma militaria non exuri, sed belli more cremari solita legamus. Alex. li. 3. c. 22.

PRECES, SVPPLICATIONES,

Cur suscipiantur. Causa scilicet

Boni Impetrandi.

SCIPIO Africanus posterior, Censor, cùm lustrum cõderet, inq; solito sacrificio scriba ex publicis tabulis, solenni eius precationis carmine præiret, quo dii immortales, ut P. R. res meliores ampliores q; facerent, rogabantur: Satis, inquit, bonæ ac magnæ sunt. itaq; precor, ut eas perpetuò incolumes seruent. Ac protinus in publicis tabulis ad hunc modum carmen emendari iussit. Qua uotorum uerecundia deinceps Censores in condendis lustris usi sunt. Valer. libro 4. cap. 1.

Boni Impetrati Gratias agendo.

Victoribus bello uiris, ob res feliciter ductu eorum gestas (in quibus grates diis agebant, mulieresq; eximios cultus, uiri

prætex-

prætextas atq; amplissima ornamenta sumebant) à senatu Rom. maximi muneris loco sæpe tributæ sunt supplicationes, modò plurium dierum, modò paucorũ, prout magnificè gesta, & prosperi successus postulabant. C. Iulio Cæsari in expeditione Gallica, contra quos multiplici clade dimicatum est, ob claras pugnas quindecim dierum supplicatio decreta fuit. Et D. Brutus ob profligatum Antonium bello Mutinensi (quod antea contigit nulli) quinquaginta dierũ supplicationes meruit. Cicero quoq; in senatu C. Octauio ob res feliciter gestas, per omnia templa phanaq; pariter quinquaginta dierũ supplicationes decreuit. In quibus grandes natu matres manibus amplexæ, & uiri semotim coronati procedere, & cum bonis precationibus & faustis ominibus ad templa conuenire, & diis gratias agere solebant. In his quoq; præcipuè ciues lætari, quod uitulari dixere, delubra patere, aras sacrificijs fumare, honoreq; ac donis cumulari, nonnunquam uinum & thus publicè dari legimus. Fuitq; supplicatio aliquãdo prærogatiua triumphi: nã quibus ob res bene gestas supplicationes decretæ sunt, haud multo pòst feliciter confectis bellis, à senatu speciosos triumphos datos comperimus. Alex. lib. 5. c. 30.

Mali deprecandi, auertendi.

Si terra ingenti concussa motu, aut urbs agriue contremiscerent, sæpiùs supplicationem in triduum decreuere ROM. Nomen dei cui sacrum fieret, supprimebant, quòd cùm tellutis motorem certum deum, qui eam uim haberet, uetereo non dignoscerent, illum qui huic rei præesset, nuncupare pontificales uetarũt libri: & ne ancipiti æstimatione ferrentur, aliumq; pro alio deo colerent, aut non offensum nomẽ placarent, satius duxere, dei nomen cui sacra fierent, suppriimere, quàm illum frustra aut perperàm nominare. Alex. libro 5. cap. 30.

Pro quibus suscipiantur.

ROMANI sacerdotes in omni precatione, cùm uota cõciperent, simul etiam senatui & Quiritibus bona precabantur: neq; fas erat in solenni prece sine altero alterũ nominare: sicut ATHENIENSES (ut refert Theopompus) quum uota dis effunderẽt, Chijs & sibi prospera precabantur, & in Panegyris, quæ singulis quinquennijs fiebant, per præconem sibi & Plataeensibus bona precari usurparunt. Deinde Philippo subirati, propter continuas clades & belli mala, decreto sanxerunt, ut quoties sacerdotes prospera Atheniensi populo locijsq; & exercitui precabantur, toties Philippum, liberos, terrestres nauales q; copias, atq; omnem Macedoniam exitiali carmine & diris imprecationibus detestarentur. NERO tamen dum Isthmi opus auspicatur, in præfationis carmine sibi tantùm & populo Romano bona precatus fuit, dissimulata senatus mentione. Alex. lib. 5 c. 30.

Quomodo suscipiantur.

Ex loco Sacrificiorum hic Modus precum accommodetur.

ROMANI in expugnandis urbibus interdũ deos euocabant tutelares, interdum uerò urbes deuouebant certis quibusdam sacris uerbis. In lib. 5 Rerum reconditarum Sammonici Sereni, utrunq; carmen se reperisse Macrobius testatur, quo dii illi se in cuiusdã Furij uetustissimo libro reperisse asserit. Est autem carmen huiusmodi, quo dii euocantur, cùm oppugnatione ciuitas cingitur: Si DEVS, si Dea est, cui populus ciuitasq; Carthaginensis est in tutela, teq; maximè ille, qui urbis huius populiq; tutelam recepisti, precor uenerorq;, ueniamq; à nobis peto, ut uos populum ciuitatemq; Carthaginensium deseratis, loca, cẽpla, sacra, urbemq; eorum relinquatis, abíque his abeatis: eiq; populo, ciuitatiq; metum, formidinem, oblitionem inijciatis: proditq; Romam ad me meosq; ueniatis: nostraq; uobis loca, templa, sacra, urbs acceptior probatiorq; sit: mihi quoq; populoq; Romano, militibusq; meis præpositi sitis, ut sciamus intelligamusq;. Si ita feceritis, uoueo uobis templa, ludosq; facturum. In eadẽ uerba hostias fieri oportet, auctoritatemq; uideri exterorum, ut ea promittant futura. Vrbes uerò, exercitusq; sic deuouentur, iam numinibus euocatis. Sed dictatores Imperatoresq; soli possũt deuouere, his uerbis: Dis Pater, siue Iouis manes, siue quo alio nomine fas est nominare, ut omnes illam urbem Carthaginẽ, exercitumq;, quem ego me sentio dicere, fuga, formidine, terrore compleatis: quiq; aduersus legiones, exercitumq; nostrum arma relaq; ferent, uti uos eos exercitus, eos hostes, eosq; homines, urbes, agros q; eorum, & qui in his locis, regionibus q;, agris, urbibusq; habitãt, abducatis, lumine supero princeps: exercitumq; hostium, urbes, agros q;, eorum, quos me sentio dicere, uti uos eas urbes, agros q;, capita, ætates q; eorum deuotas consecratasq; habeatis, illis legibus, quibus quandoq; sunt maximè hostes deuoti: ensq; ego uicarios pro me, fide, magistratuq; meo, & pro populo Rom. exercitibus, legionibusq; nostris do, deuoueo: ut me, meamq; fidem, imperiumq;, legiones exercitumq; nostrum, qui in his rebus gerundis sunt, bene salues sinatis esse. Si hæc ita faxitis, ut ego sciam, sentiam, intelligam: tunc quisquis uotum hoc faxit, ubi faxit, rectè factum esto, ouibus attis tibus, Tellus mater, teq; Iupiter obtestor. Cùm Tellurem dicit, manibus terram tangit: cùm Iouem dicit, manus ad cœlũ tollit: cùm uotũ recipere dicit, manibus pectus tangit. In antiquitatibus autem hæc oppida inueni deuota, Stonios, Fregellas, Gabios, Veios, Fidenas inter Italiam: præterea Carthaginẽ & Corinthum. Sed & multos exercitus, oppidaq; hostium Gallorum, Hispanorum, Afrorum, Maurorum, aliarumq; gentium, quas prisci loquuntur Annales. Macrob. lib. 3. Satur. cap. 9. Plin. lib. 28. cap. 2. ex Vertio Flacco notat idcirco occultatum, in cuius dei tutela Roma esset, ne qui hostium simili modo agerent. Arnobius uerò contra Gentes nomẽ Dei Tolum fuisse ait, quòd in arce caput Toliinuentum esset. unde Capitolium nomen traxit.

FLAGELLA. VVLNERA.

Vide supra, Sacrificiorum Materia, Sanguis.

PROSTITVTIO.

Apud BABYLONIOS, omnes mulieres indigenas oportet semel in uita, ad Veneris templum desidentes, cum externis uitis cõsuetudinem habere. Multæ uerò diuitijs tumentes, cùm sui copiam aliis facere apertè nolint, uehiculis tamen cameratis subuectæ, pro templo consistunt, relicta interim à tergo magna famulitij turba. Pleræq; autem hunc in modum faciunt. Ad templũ Veneris sedent, corollis temporã reuinctæ: è quibus dum aliæ seorsum abeunt, aliæ regrediuntur: nam transitus undecunq; sic funiculis distincti, aditum præbent externis ad mulieres illas, quam cuiq; libuerit deligendam. Cùm semel illic consederint, non prius domum regrediuntur, quàm hospitum aliquis pecuniam mulieri in gremium iniecerit, & cum eadem à fano seorsum abducta tem habuerit. Hospitem autem illum, qui pecuniam obtulit, dicere oportet: Tanti ego tibi deam Mylittam imploro Mylittam enim Assyrij Venerem appellãt. Pecuniam illam, quantulacunq; sit, non est fas reiicere, sed in sacrum conuertitur usum. Neq; mulieri licet hospitem aliquem repudiare: sed quicunq; is est, qui pecuniam obiecerit primùm, hunc illa sequitur citra delectum. Postremò ubi iam congressa fuerit cum externo mulier, dea expiata, domum reuertitur, ac deinceps facilè cuilibet commisceitur. Iam quæ forma sunt elegantiore, citùs expediuntur: quæ uerò deformes, diutiùs cogũtur desidere pro templo, antequam legi satisfaciant. Fitq; interdum, ut uno atq; altero anno, aut etiam triennio, atq; amplius, expectare oportet miseras. Alicubi, nempe in CYPRO similis quædam lex est. Herod. lib 1.

CONVIVIA. LECTISTERNIA.

Ludis secularibus, quos primus P. Valer. Publicola, qui cum Bruto consul fuit, fecit, lectisternium per triduum fuisse ait. Valerius lib. 2. & Censorinus de die Natali. L. Viues in lib. 3 August. de ciuitate Dei c. 17.

Liuius lib. 5. de ludis Secularib. ita scribit: Tristẽ hyemẽ grauis pestilens omnib. animalib. æstas excepit, paulo ante urbẽ à Gallis captã, cuius insanabilis perniciei quãdo nec finis imminebatur, libri Sibyllini ex senatusconsulto aditi sunt, duumuiri sacris faciundis lectisternio tunc primùm facto, per dies octo Apollinem, Latonamq; & Dianã. Herculem, Mercurium atq; Neptunum, tribus quàm amplissimè tum apparari poterat, stratis lectis placauere. Priuatim quoq; id sacrum celebratũ. Lectis enim antiqui cubantes epulabantur, & deorum uæ placandæ causa, in templis cõiuia concelebrabantur tribus dijs, Ioui, Iunoni, & Mineruæ, & simulacrum Iouis in lectulo ponebatur, Iuno uerò & Minerua in sellis consedebant: siquidem feminæ cum uiris cubantibus auctore Valerio, sedentes cœnitabant.

MENSA QVOTIDIANA.

Tradit interpres Aristophanis in Pluto, templũ Athenis fuisse τοῦ διὸς σωτῆρος, quem eundem quidam ἰκετήριον appellant. Eius mentionem facit Athenæus in Dipnosophistis, lib. 2. addens olim fuisse morem, ut cibis appositis mox uinum indilutum infunderetur: quo nimirum declararent, quantæ uis esset boni dei. Deinde cùm suo quisq; arbitrio diluisset, nomen Iouis Seruatoris præfabantur, innuentes ita temperatum uinum tutò citraq; noxam bibi. Ac idẽ lib. 11. propemodùm docet, & post cœnam à lotis manibus inferri solere calicem Iouis Seruatoris, qui idem fuerit cum eo qui dictus est ἀγαθοῦ δαίμονος, Diphilum adducens auctorem, qui scripserit in Sapphone:

Λαμβανε δοῦναι τοῦδε τοῦ μιταυπηρίδα
Μαλιστ' ἐὸν σωτῆρος ἀγαθοῦ δαίμονος.

id est,

Archiloche sumito hanc tibi meraniptridem,
Plenam Iouis Soteris optimi dei.

Erasmus in Adagiis.

Antiquitus, ut auctor est in Symposiacis Plutarchus, inter res sacras habebatur & mẽsa quotidiana: proinde cibum sumturi, diis consecrabant τὰς ἀπαρχὰς, hoc est, primitias: ac deinde non indecorè neq; tumultuanter, sed religione quadam ad conuiuium accedebant, lotis manibus, non aliter quàm ad sacrum epulum.

VANDALI in conuiuiis & compotationibus suis pateram olim certis uerbis consecrabant, sub nominibus deorum, boni scilicet atq; mali: omnem prosperam fortunam à bono deo, aduersam à malo dirigi petentes. Malum deum lingua sua Zcerneboch, hoc est nigrum deum, appellabant. Cranzius lib. 3. Vandaliæ, cap. 37.

CVLTVS CORPORIS.

DODONEI oraculi pontifices, pedibus sempet illotis erãt, & tanquam sacrosancti super nudã humum cubare cogũtur. Alex. lib. 2. c. 8.

VESTITVS.

AEGYPTII laneas uestes templis non inferebant. Eapropter Linigeri dicti. Gyraldus Syntagmate 17. Deorum gentilium historiæ.

ETHNICORVM RELIGIO CONSIDERATA respectu FORMAE Primariæ. Huc

FIDES.

De Diis uariarum gentium opiniones, pete ex Alex. lib. 6. cap. 26.

BRACHMANES Indorum terna fila ab humero dextero in latus sinistrum gerunt, ut designent trinam in natura diuina rationem. Credunt Deum in specie humana latentẽ terras lustrauisse, ut humanum genus à peste sempiterna redimeret. Osorius lib. 2. rerum Em.

Tundi IAPONIORVM Episcopi sunt ac sectarũ Principes. Eæ uerò sectæ ferè duodecim numero sunt: quæ licèt cultu & superstitionibus inter se multum differãt, in tollenda tamen animorum immortalitate conspirant: & quamuis plebi uaria deorum nomina ad colendum proponant, ipsi tamen secum, præter ortum & interitũ, nihil esse constituunt. Ad hanc opinionem imis animi sensibus penitus insigendam, commentationes circiter bis mille & quingentas paratas habent. Quas qui diu multumq; secum perpenderit, omni tandẽ religione solutus, in illa cæcitate prorsus conquiescit. Io. Metellus.

DEVOTIO.

Bello Latino, cùm ex oraculo penes Rom. uictoriam fore didicissent Cõs. si cuius cornu laborare cepisset, sese pro exercitu deuouisset: & iam læuum cornu, cui P. Decius præerat, laborare inciperet: Decius consul ad M. Valerium conuersus, Deorum (inquit) Valeri, auxilio res Romana indiget. Agenunc, Romano populo Pontifex præfare carmen, quo me pro legionibus deuoueam. Pontifex illi prætextam togam primò induxit: indẽ uelato capite, manu subter togam ad mentum exerta, super hastas pedibus subiectas stantem dicere iussit: Iane pater, Mars, Quirine, Bellona, Lares, diui Nouensiles & Indigetes, diui quorum est potestas nostrorum, hostiumq;, dij manes, uos precor, ueneror, ueniam peto, uti populi Romani Quiritium uim uictoriamq; prosperetis, hostesq; populi Romani terrore, formidine ac morte afficiatis. Ego sicut uerbis nuncupaui, ita pro Republica Quiritium, legiones, auxiliaq; hostium mecum diis manibus deuouco. Hæc ita precatus, lictores ire ad collegam iussit, ac nunciare, se iam deuotum esse (quod credo ideo factum, ne casu aliquo ille quoq; se deuouereti: atq; ita exercitus ducibus spoliatus, maius aliquod discrimen adiret) ipse Gabino ritu cinctus, armatus in equum insiliuit, seq; in medios hostes immisit, & Latinis & Romanis longè augustior humano, & quasi cœlo demissus repentè apparuit. Ita omnis terror pauorq; cum illo in hostes delatus, Latinorum signa primò turbauit: mox tota acies perculsa, quacunq; ille equi impetu ferebatur, haud secus quàm pestifero aliquo sidere ictì hostes pauitabant. Ad postremum eo cadente, consternatæ Latinorum cohortes, fugam ea parte fecerunt. Valerius Maximus lib. 5. cap. 6. Liuius lib. 8. & Sabellicus lib. 4. Enneadis 4.

SACRIFICIA VNIVERsim considerata,

QVÆ QVIBVS INSTITVTA.

Hunc ordinem Lil. Gregorius Gyraldus in Hist. Deorum gẽtilium obseruauit: item Natalis Comes in Mythologia suaccum quæ quorum deorum sacra essent, per classes enarrarint: Consule etiam Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 8.

Saturno.

Vide infrà, Humanæ uictimæ.

In AEGYPTI regione sacra Saturno facientes, uinculis ferreis seipsos includebant, comamq; prolixissimam nutriebant, & uestitum sordidum & attritum gerebant: & quotidie suos nasos anulo includebant, & perforabant in honorem Saturni. Epiphanius lib. 3. tomi secundi, de fide catholicæ Ecclesiæ.

Ioui.

BOYΦONIA, festum apud Athenienses perantiquum, quod post initia Cereris in memoriam ueteris euentus celebrari dicunt. Nam in festo Iouis ferunt taurum sacras placentas deuorasse, paratas ad sacrificium: quem Thaulon quidam arrepta securi, ut tradit Androtion, statim interfecerit. Suidas. De eo sic Pausanias in Atticis: Athenis in arce, in Polici Iouis ara ordeum tritico permistum apponunt, neq; custodes adhibent. Bos ad sacrum comparata, dum ad aram accedit, fruges eas attingit. Ex sacerdotibus, is quem Buphonum, id est bouis percussorem nominant, securim in illum iaculatus (hic enim sacri ritus est) fugiens abit. Qui astiterunt, tanquam eum qui bouem percusserit, non uiderint, securim in iudicium ream citant.

Mineruæ.

AEGYPTII quotannis in honorem Mineruæ in Saim urbem sacrificatum conuenientes noctu sub dio uniuersi circum mœnia frequentes lucernas (λυχνίαι, ollas profundiores, ut Cælius lib. 6. cap. 18. A. L.) accendũt, imbutas sale & oleo plenas cum multo lychno, quod tota ardeat nocte. Cui festo nomen impositum est λυχνοκαΐα, Accensio lucernarum. Ad hunc conuentũ quicunq; Aegyptiorum non ictus, obseruantes sacrificij noctem, & ipsi lucernas accendunt cuncti: neque id in Sai modò, sed etiam per uniuersam Aegyptum. Herod. lib. 2.

Cereri.

Ceres ex Ioue Proserpinam genuit, quam Pluto rapuit è Sicilia, materq; eam quærens magnam orbis partem peragrauit: cumq; in Eleusin unum ex 12 oppidis Atticæ terræ uenisset, hospitio à Celeo, qui tum ibi erat princeps, est excepta, aluitq; dea Triptolemum recẽs ex Hyona Celeo natum, seu, ut Straboni placet, Ictino. Quisquis ille fuerit tam Ceteris amans, sacra instituit magnis ceremoniis peragenda, quæ dicta sunt Eleusina, & deæ Eleusinæ Ceres ac Proserpina: & quia Ceres legum inuentrix habita est, Thesmophoria. Eorum ritum descripsit enarrator Theocriti, de sententia Thelyci Methymnæi ex Bacchicis carminibus. Cùm prius Eleusine celebratẽtur, ea primus Eumolpus, Deiopes & Triptolemi filius, ad Athenienses detulit, uel, ut alii sunt arbitrati, quintus ab illo Eumolpus. Alii uerò dicũt Eumolpum ritum illum sacrificiorum inuenisse, quæ quotannis apud Eleusinos agebantur in honorem Cereris & Proserpinæ. Quòd uerò illa fuerit consuetudo, ut idcirco Eumolpidæ sacris Cereris initiarentur, essentq; eorum sacrificiorum sacerdotes, testatur Sophocles in Oedipode Coloneo. Herodotus tamẽ in Euterpe non à Triptolemo, aut ab aliquo Græcorum initium habuisse scribit, sed ex Aegypto ad Pelasgas mulieres primùm à Danai filiabus & ab Erechtheo rege fuisse delata. De illis Clemens Alexandrinus in προτρεπτικῷ ad Græcos, citatus etiam ab Eusebio in 2. Præparationis euang. & Greg. Nazianzenus in sermone festi Epiphaniorum, & Arnobius lib. 5.

Vulcano.

PROTERVIA erant sacra in honorem Vulcani instituta, in quibus nisi uictima & quodcunque superest igni detur, sacrificium pollui putabatur. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 12.

Herculi.

HERCVLIS solennium, quæ ad Aram maximam Romæ iuxta Carmentalem portam & Forum boarium, in Capitolij faucibus fiebant, ritus, pete ex Alex. lib. 2. cap. 14.

Pani.

LVPERCALIA instituta ab Euandro Arcadum rege, in honorem Panos, propter Romulum & Remum nutritos à lupa in monte Auentino. Ea autem sacra expiationis gratia

instituta uidetur. Celebrabatur enim ea sacra, mēsis Februarij atris diebus, quem expiatiuum interpretari quis posset, eam quoque diem Februatam ueteres adpellabant. Ac uidetur id solenne peruetustum Euandrum ex Arcadia allatum instituisse. & hoc uulgatior fama tenet. Potest etiam nomē ipsum à lupa dictum uideri. Etenim solebant Lupercos inde cursum incipere, ubi Romulum expositum ferunt. Verùm eius, qui in ijs seruatur sacrificijs mos, haud facilè causam cōiectura assequi possumus. Iugulant enim capras, & duos ex nobili genere adolescentes ibi sistunt, quorū alij frontes cultro sanguine perfuso tingunt, alij statim lanam lacte madentem admouentes abstergunt: oportet etiā absterfos adolescentes ridere, deinde incisis in corrigias caprarum pellibus discurrunt, & si qui obstent scutieis cædunt. Mulieres ædulta ætate ultrò se ad uerbera offerunt, ratæ eam rem ad fœcunditatem conducere. Hæc Plutarchus in Romulo, & Problematis.

Vestæ.

Vestales VESTÆ casta mola & sale tuso, in ollam fictilē missō, & mox in aquam iniecto, sacra faciebant, calicibusq; fictilibus, qui Cululli dicti sunt, libabant. Alex. ab Alex. libro 5. cap. 12.

Fidei.

Solenne Fidei sacrum, sine cæde & sanguine uictimarum Numa instituit, eiq; albo panno uelatos sacra facere, & ad id sacrum FLAMINES curru arcuato, manu ad digitos inuolutā uehi iussit, solenni pompa: magno argumento, quo fidem rutandam & in dextris sacratam sanctamq; ostenderent: idq; propterea asserunt, quòd dextra iuncta denarium numerum, qui sacratissimus est, efficiat. Alex. lib. 2. cap. 22.

Carnæ.

L. Iun. Brutus CARNÆ deæ, quæ uisceribus humanis præesse & uitalia souere credebatur, sacra solennia & sacrificia instituit, quę à posteris quoq; studiosè obseruata sunt, ad Calendas Iulij, in quibus pulte fabacea & lardo, absq; uictima, sacrificabant: quas quidem fabas, nisi post Iulias Calendas adultæ forent, sacris adhibere nō licebat. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 22.

Termino.

TERMINALIA sacra, quòd Numa rex Ioui Terminali lapides sacrasset, terminosq; posuisset in agris, quò unusquisq; suis finibus contentus esset. Romani postea eius pietatis monimenta diu seruarunt, Terminos ipsos deos uocantes, ut fidos agrorum finium custodes: quibus sacrificabant, nō animal ullum immolantes (nam impium ducebant sacros cruentare lapides) sed liba fructuumq; primitias offerentes. Polydorus lib. 4. de Rerum inuentoribus.

Manibus.

☞ *Consule Tit. ἀναθεώρητον, illic Honorin, his Cadauerin, cui honor exhibetur, habetur ratio.*

Parentationes Græci κατείγματα uocant, & κρόθεσιν, ἔνατα, id est nona, τριακοστάδας, id est tricesimas. Sed & Necyia, ac Genesia. Nam Genesia, inquit Ammonius, diem nuncupamus, quo quis fato est functus: sicut Genethlia, quo est natus. Cælius lib. 17. cap. 21. Antiq. Lect.

LIBAMINA quædam in tumulum ad orientem aut occidentem conuersi fundebant ueteres. Erāt autem, ut uult Lucianus, uinum & mulsum: ut Aeschylus in Persis, mel, lac, uinū, oleum, aqua & farina. Ea Græci χοάς, ἐναγίσματα, μειλικτήρια, χύτλα, μειλίγματα χύτλων, τῶν φθιμένων κρατῆρα appellabant, quibus ad sepulcrū elici atq; euocari manes, credebat cæca antiquitas. Item edisserit Nicephorus Gregoras: μιᾶι δὲ τὸ κάτιπαλον τῶν τῶ θανάτω κεκρατη-μένων· γάλα δὲ, διὰ τὸ μίλιμα τῶ κόσμου· οἶνος δὲ, διὰ τὸ λύπαν· ὕδωρ δὲ, διὰ τὸν τοιαῦτον συγχύσιν συγκεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Porphyrius: κεκοίνωται ὑδὼ τὸ μιλι καὶ θανάτω σύμβολον· διὸ καὶ μίλιστα προσδίδω τοῖς χθονίοις θεοῖς. Herodotus in 3. Epigr.

Apud ALBANOS, manibus defunctorum parentare, aut insta persoluere, nulli permittitur, eò quòd defunctos nulla ope humana egere putabant.

In insula, quæ ABALOS dicitur, si quando homo mersus in flumen non appareret amplius, centum annis funus illi faciebant, & manes ita expiabant. AEGYPTII, dum manibus defunctorum parentant, post preces oppleti lacrymis, tumulum amplexantur & coronant. Alex. lib. 5. cap. 56.

GRÆCI paucis à morte diebus, feralia litabāt defunctis obsequia: obseruatumq;, ut reliquo corpore combusto, pleruq; digitum membrumue, aut crines seponerent, quibus tanquam cadaueri iusta persoluerent & parentarent. Alex. lib. 5. ca. 26. Mortuo principe, aut quouis alio magnæ auctoritatis uiro, duodecim hostes uelut uictimæ occidebantur: quemadmodum quondam Troianorum Patroclo contumulauit Achilles.

IIDEM in Pandemis, hoc est, popularibus diebus, deferebant ad monumenta mortuorum cibos ac potus: & edulia quidem prorsus exurebant, sed uina libabāt, & nomina sepultorum mortuorum proferentes acclamabant: Surge tū, comede, & bibe, & lætare. Epiphanius in Ancorato.

ARGIVORVM institutum fuit, ut defuncti affines statim ab excessu Apollini sacrificent, & trigesimo pòst die Mercurio, Apollinisq; sacerdoti ordeum dent, ignemq; extinguāt, & rursus accendant. &c. Alex. lib. 3. cap. 7.

DELPHI apud aram Epiymbiæ Veneris manes euocabant, & defunctis parentabant. IIDEM cùm Pyrrhi tumulū nullo honore antea coluissent, postea cùm didicissent illū contra Gallos pro Delphis adfuisse, Pyrrhi manibus in posterū parentarunt. Alex. lib. 5 cap. 26.

DELII pueri & puellæ, Hyperboreis uirginibus uita functis, tonsis crinibus parentasse dicuntur: quos fusis inuolutis, supra illarum monumentum puellæ deponunt, pueri uerò in sepulcris.

Apud PLATÆENSES manibus peremtorum ciuium dabantur inferiæ: & præcedente tibicine, uehicula multa lauro & myrto fusca cum coronis sequebantur: mox lactis uini & olei libationes succedebāt: facto sacrificio mariet aduocantur, & his poculo propinatur. Hoc modo defunctor, expiari putabant. Alex. lib. 3. cap. 56.

Ad TEREI sepulcrum si qui parentant aut immolant, ordei loco calculis utuntur. Ibidem.

Fiebat olim sacrificium pro mortuis, nono die, quo quis sepultus fuisset, quod dicebatur Nouendiale. Horat. in Epodo, Nouendiales dissipare pulueres. Item ludi qui in honorem mortuorum celebrabantur, nouendiales nuncupabantur. Testatur idem Seruius super 5 Aeneidos, en arcās illud:

Præterea si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit.——

ubi ait, apud maiores modum fuisse, ut ubicunq; quispiam extinctus fuisset, ad domem suam referretur, octauo die incenderetur, nono sepeliretur. Donatus quoque in commentario Phormionis dicit, in funere nonum diem uotiua bere instaurationem. Polydorus.

Sacra facturi, pares uictimas easque sinistra manu immolabāt: & cùm manes expiandi erāt, pocula libabāt, rogumq; uino, aut sepulcrum, conuersa manu inspergebant: nigras hostias immolabant, una effundebant, uasa in ignem mittebant, uiscera igni adponebāt, oleoq, inspergebant. Alex. lib. 5 cap 25.

ROMANI cùm dijs inferis immolant, pecudum spirantem cruorem in effossam terram mittunt, uinumq;, lac, & mel unā infundunt, uisceraq; cæsæ uictimæ ter circum aras ducunt, igne accensō. Alex. ab Alex. lib. 5 cap. 25.

IIDEM floribus ornare sepulcrum, sacrificio atq; epulo defunctis parentare solent, nonnunquam thure & mero supplicare sine tibicine. In acie cælis fuit tam ara quām annua parentatio constituta. Alex. lib 5. cap. 56.

TRAIANVS Imperator, in ea domo, in qua Alexander Macedo morte sublatus fuit, eius manibus parentasse, & sacra fecisse dicitur. Ibidem.

A QVIBVS CELEBRATA. Puta

A Persis.

PERSÆ sacrificant in loco mundo cum imprecationibus, & coronatam hostiam statuunt. Cùm uerò magus, qui sacrificio præest, membratim carnes in queuq; diuserit, abeunt nulla parte diis relicta. Dicunt enim Deum nihil uelle, præter hostiæ animam. Nonnulli (ut fertur) præcordiorum partem igni imponunt. Præcipuè igni & aquæ sacrificant, igni arida ligna imponentes, ademto cortice, & arunia superiniecta: deinde infuso oleo, succendunt, nō inspirantes, sed uentilantes. Quòd si quis inspirarit, aut mortium quiequā cœnumue in ignem immiserit, morte plectitur. Aquæ sacra peragunt hoc modo: In lacum uel flumen uel fontem uenientes, ferobem faciunt, ibiq; hostiam iugulant, cauentes ne quid proximæ aquæ sanguine contingatur, tanquam omnia polluturi. Postea carnibus super myrto, lauroue impositis, eas magi subtilibus uirgis comburunt: & factis imprecationibus quibusdā, oleum lacte ac melle mixtum inspergunt, non in ignem, nec in aquam, sed in terram. Imprecationes per multum tempus faciūt, fasciculum uirgarum myricinarum tenuium tenentes. Strabo lib. 15.

Ab Aegyptijs.

AEGYPTII pecude (quæ terra sigillari anulo impressa, cornibusq; affixa cum cannabe, munda esse denotatur) ad arā adducta, pyram incendunt. Deinde supra pecudem libato contra templū uino, deoq; inuocato, eā mactant: mactatæ caput amputant, illudq; diris execratū uerbis (ut si quid uel immolantibus, uel uniuersæ Aegypto malū futurū sit, id in caput istud cōuertatur) uel Græcis mercatoribus, si qui adsint, uendunt, uel in flumen abiiciunt. Herod. lib. 2.

A Scythis.

Apud SCYTHAS sacrificium in omnibus templis codē modo est institutum. Nam uictima primoribus implicita pedibus sistitur, cuius à tergo stans immolator, amota inprimis insula, pecudem ferit: eaq; concidente deum inuocat, cui illam mactat: deinde circundat laqueum collo, cum iniecto baculo circunducit, hostiamq; strangulat, nō incenso igne, non uotis nuncupatis, non sumtis libamentis: sed ubi pecudem strangulauit, eiq; pellem detraxit, ad cocturam se conuertit. Verùm cùm Scythica regio lignorum sit admodum inops, hoc ab illis ad carnem coquendam excogitatum est. Vbi uictimam pelle denudarunt, denudant quoq; ossa carnibus: dehinc illas in lebetes eius gentis Lesbijs createribus assimiles (nisi quòd sunt multo capaciores) inijciunt, & subiectis atq; succēsis ossibus hostiarum coquunt. Si autem nō adfuerit lebes, omnes carnes hostiarum in aluos illarum conijciunt, & cum aqua commiscent, atq; ossa succendunt. Quibus pulcerrimè ardentibus, & aluis facilè capientibus carnes ossibus separatas: ita fit, uti bos se ipse coquat, & item cætera pecora immolata, per semetipsum quodq; elixum fit. Coctis carnibus, is qui immolauit, earum atque intestinorum libamenta ante se porricit. Immolant autem cùm alia pecora, tum præcipuè equos. Herodotus libro 4.

A Sclauis.

RVGIANI insulani in ciuitate Arcone, Suantouito suo semel quotannis post lectas fruges solēne epulum religionis nomine celebrabant. Huius sacerdos, præter communem patriæ ritum barbæ comæque prolixitate spectandus, priditi quām rem diuinam faceret, sacellum (quod ei soli intrare fas erat) adhibito scoparum usu, diligentissimè purgare solebat, obseruato, ne intra ædem halitum funderet. Respirandi causa & anhelitum captabat, ac ad ianuam procurrebat, nedei præsentia, mortalis spiritus cōtagio polluereturn. Postero die populo præ foribus excubante, detractum simulacro poculum curiosiùs speculatus, si quid ex inditi liquoris mensura subtractum fuisset, ad sequentis anni inopiam pertinere putabat. Quo annotato, præsentes fruges in posterum tempus asseruari iubebat. Si nihil ex consuetæ fœcunditatis habitu diminutum uidisset, uentura agrorum ubertatis tempora prædicabat. Iuxta quod auspicium, instantis anni copiis nunc parciùs, nunc profusiùs utendum monebat Veteri deinde mero ad pedes simulacri libamentis omine defuso, uacuefactum poculum recenti imbuit, simulatoq; propinandi officio, statuam uenerans, tum sibi tum patriæ bona, ciuibusq; opum ac uictoriarū incrementa solennium uerborum nuncupatione poscebat. Qua finita, admotum ori poculum minta bibendi celeritate continuo haustu siccauit, repletumq; mero, simulacri dexterę restituit. Placenta quoq; mulso cōfecta, rotundæ formæ, grandis uerò tantæ, ut penè hominis staturam æquaret, sacrificio admouebatur. Quam sacerdos sibi ac populo mediam interponens, an à Rugianis cerneretur, percontari solebat. Quibus illam à se uideri respondentibus, ne post annum ab iisdem cerni posset, optabat. Quo precationis moren non suum aut populi fatum, sed futura messis incrementa poscebat. Consequenter sub simulacri nomine præsentem turbam consalutabat, eamq; diutius ad huius numinis uenerationem sedulo sacrificii ritu peragendam hortatus, certissimum cultus præmium, terra mariq; uictoriam promittebat. His ita peractis, relquum diei plenis luxuriæ epulis exigentes, ipsas sacrificii dapes in usum conuiuij & gulæ nutrimenta uertere. In quo epulo sobrietatem uiolare, pium æstimatū est: seruare, nefas habitum. Numus ab unoquoq; mare uel femina annuatim, in huius simulacri cultum, doni nomine pendebatur. Iidem quoq; spoliorum ac prædarum pars tertia deputabatur, perinde atq; eius præsidio parta obtentaq; fuissent. Hoc quoq; numeu trecentos equos descriptos, totidemq; sacellites in eis militares habebat: quorum omne lucrū, seu armis seu fœto quæsitum, sacerdotis custodiæ subdebatur: qui ex earum rerum manubiis, diuersi generis insignia ac uaria templorum ornamenta constabat, eaq; obseratis arcarum claustris mandabat, in quibus præter abundantem pecuniam, multa purpura uetustate exesa congesta fuerat. Hanc statuam, totius Sclauiæ pensionibus cultam, finitimi quoq; reges donis prosequebantur. Saxo lib. 14. Danorum historiæ.

A Mulieribus.

AMPHIDROMIA sacra prisca cōsuetudine, qb. mulieres q̄ in partu adfuissent, & in obstetricādo iuuissent, quinta pòst die manus abluere solebāt, ac puerū cursu Latibus circumferre. Eoq; die munuscula mittebantur à cognatis, sepiæ pleruq; & polypi. Decimo à partū die nomen indebatur infanti. De munusculis huiusmodi meminit & Terentius in prima Phormionis scena. Et Plautus in Truculento, in qua fabula Phronesium meretrix Dinarcho cupienti accumbere in sacrificio pro puero accitutio, iubet potius illud agat, quod quinto die fieri consueuit. Quanquam Hesychius & Amphidromiam septimo die scribit celebrari solitam. Plato in Theæteto, τὸ ἀμφιδρόμια, uocat genere neutro. Idem facit Ephippus apud Athenæum libro Dipnosophistarum nono. Eras. in Adagiis, & Cælius lib. 2. cap 12. A. L.

BONÆ deæ sacra apud Romanos talia erāt: Mulieres festum diem agentes pampinis tentoria contegunt, ac sacer draco ex fabula ad pedes deæ iacet. Eò uirum fas non est accedere, neq;, dum sacra aguntur, in domo ubi aguntur, esse Solę feminæ multa Orphicis germana memorantur in solenni peragere. Vbi festus dies instat, celebratur in ædibus consulis uel prætoris: ipsi autē domo omnesq; uiri cedunt. Vxor sola domum parat, peragiturq; ferè nocte per lusum peruigilio commistum inter magni concentum. Plut. in Cæsare.

A Rusticis.

Arationes tres sacras agunt ATHENIENSES: primā in Scyro, uetustissimum monumentū sementis, in Raria alteram, tertiam sub urbe, quam Coniugalem uocāt, omnium sacratissimam, quæ sobolis procreandæ causa celebratur. Plut. in Præceptis connubialibus.

Agrestis tuba in SAMOGITIA sacrificium quoddam solennesq; epulas gentili more sub finem mensis Octobris collectis frugibus quotannis celebrat hoc modo. Ad locum, conuiuio epulisq; sacris delectum, omnes cum uxoribus, liberis & seruis conueniunt, mentæ fœnum substernūt, desuper panes apponunt, & ex utraq; panis parte duo cereuisiæ uasa statuunt. Postea adducunt uitulum, porcum & porcam, gallum & gallinam, & cætera domestica iumenta exordine, mares & femellas. Inprimis augur siue incantator quispiam uerba quædam præferens animal uerberate baculo orditur: deinde omnes qui adsunt, fœnetum per caput pedesq; baculis uerberant, postea tergum, uentrem, & cætera mēbra cōcutiunt, dicentes: Hæc ubi ō Ziemienniek deus (sic enim illum dæmonem agrestis turba appellat) offerimus, gratiasq, tibi agimus, quòd nos hoc anno incolumes, & omnibus abundantes conseruare dignatus es: nunc uero te rogamus, ut nos quoq; hoc anno præsenti fouere, tueri ab igne, ferro, peste, & inimicis quibuslibet defendere digneris. Postea carnes iumentorum ad sacrificium mactatorum comedut, & ab unoquoq, fercule, antequam comedant, portiunculam amputant, & in terram omnesq, angulos domus proiiciunt dicentes: Hæc tu ō Ziemienniek nostra holocausta suscipe & comede benignus. Omnesq; tūc temporis lautissimè sollēniter & opipare epulantur. Hic i. lē mus gentilis etiam in Lituania Russiaq, ab agrestibus quibusdā in locis obseruatur. Guagninus in Lituania.

MATERIÆ RESPECTV. Quo ad

Victimas. Sacra quædam

Anaima.

AEGYPTII Serapin non cæde animalium, sed uerbenis, coronis & panificis placabant. Alex. ab Alex. lib. 2. c. 22.

PYTHAGORAS nihil animatum diis immolandum censuit, sed usque ad farinam & mel terræq; fructus & flores offerendum. Itaq; cùm Thebis ad aram Apollinis Spodij (quæ ex sacrificiorum cineribus constructa erat) uenisset, rem diuinam facturus: frumento, ordeo & placenta sine igne sacrum fecit. Alex. lib. 2. c. 22 & lib. 6. c. 2.

Apollinij, qui in DELO insula oraculorū responsa dabat, nullum animal immolabatur. Deum enim incruenta uictima delectari putabant. Alex. lib. 6. c. 2.

In ATTICA erat Iouis ara, ad quā nihil cōueniebat animatū immolari: sed uariis libamentis & bellariis absq; uino sacrificabatur. Ibidem.

NVMA Pompilius, ut pleraque sacrificia libo, farina & fruge molaq; salsa fierent, uoluit. Termini uerò sacrificia ideo sine sanguine esse uoluit, quòd eum deum uelut pacis custodem putaret. Alex. lib. 2. c. 22.

TERRÆ sacrum fieri non uictima, sed frugibus, floribus, & lacte, plerique decere putarunt. Alex. lib. 2. c. 22.

GENIO in festis natalitiis nulla animalia mactabāt, nec cruore festa maculabant, sed pulte tantum, fritillo, mero, libis, floribus & thure sacrificia absoluebant Romani. Alex. ab Alex. lib. 2. cap 22.

ROMÆ Lari familiari, Calendis, Idibus & Nonis, corona in foco posita, pro aris focisq;, proq; familia, non sanguine uictimarū sacrificabatur: sed ex ordeacea pulte, libo, farre, uino & thure, cum sale & salitio, sacra ista fiebant. Idem ibidem.

Enaima.

In sacrificiis deorum fuit pontificalis obseruatio apud ROM. ut duobus hostiarum generibus dijs sacra fiãt: uno, in quo cum litabatur, uoluntas dei per extra exquirebatur: altero, in quo sola anima deo consecrabatur, quæ hostia animalis dicta. Hæc frequentes fuere, ouis, sus, capra, bos, gallina & anser: quas cùm immolabant, nisi puræ essent & lectæ, ad rem diuinam nõ proficere putabant. Fuit q; opinio, potiùs ex hœdis & agnis, quia mites sunt, quàm ex gallinaceis, suibus & tauris, quoniam animo abundant, deos cõsuli & futura prænosci. Ideo ouili pecoris hostiam non ab amplitudine, sed quia animi est placidioris, pontifices maximã duxerunt. Lectæ dicuntur hostiæ, maiores & uberiùs depastæ, quæ claudæ, morbosæ, aut uitiosæ non sunt, (quia pernosci, nisi ex sana uictima, futura non possunt) quæue fissam aurem, uel caudam aculeatam, aut linguam nigram nõ habent. Alexander lib.3.cap.12.

Libationem. Sacra

σπονδαι.

Seleucus apud Athenæũ lib.2. negat, apud ueteres fuisse morem, ut uini copia, aut aliud quidlibet deliciarum inseretur in sacrificia. Quum enim sacrificia deorum gratia peragerentur (unde & θυσιαι, & θυλιαι, ac μεθαι appellabant. θυειν, quòd deorum gratia uino uterentur: θυλιαι, quòd deorum gratia uescerentur, conuenirent q;: μεθαι uerò, quòd, ut indicauit Aristoteles, μετὰ τὸ θυειν, id est, post sacrificium uino uterentur) non conueniebat illic uentris negotiũ agere.

Νεφαλιος θυσια, id est, Nephalium sacrificium, apud ATHENIENSES exhibebatur Mnemosynæ, Auroræ, Soli, Lunæ, Nymphis, Veneri, & Vrantæ. Nam in eo non libabatur uinum, sed aqua melle diluta. Suidas. Meminit & Iulius Pollux lib. 6. cap.3. addens, νεφαλιουειν idem esse quod νηφαλια θυειν. Soli sacrificantes, ut auctor est Phylarchus lib. Historiarum duo decimo, mel libant, uinum non inferunt altaribus: quia æquum esse arbitrantur, ut deum ipsum, qui omnia continet, omnibus dominatur, semperq; mundũ circumuenit, ab ebrietate prorsus alienum esse credãt. Athen, lib. 15 cap.20.

Vestæ non uino, sed de Numicio flumine ROM. libant, quibus diebus mense Iunio molæ frumentariæ & asini fertis & pane coronabãtur: ad cuius templum iuxta forũ nisi nudo pede accedere non conueniẽt: sicut in æde Dianæ apud Cretenses, quam Britomartim nominant. Alex.lib.3.c.12.

συνεστιασις.

Epicharmus posterioris seculi mores collapsos notans apud Athen.lib.2.sic scribit: ἐν μὲν θυσίας θαίη, ἐν δὲ θοίνης κόσμε ἐγένετο, ἐν δὲ κόσμου κώμος, ἐν κώμῳ δ' ἐγένετο συνεστία, ἐν συνεστίᾳ δίκη, ἐν δίκῃ κακία δίκη, ἐν δὲ κακοῦσι κόδαι, καὶ σφάκελος, καὶ ξυμφορά. id est, Ex sacrificio epulum, ex epulis facta est potatio, ex potatione comessatio, ex comessatione facta est subatio siue ludus, ex subatione seu ludo lis, ex lite condẽnatio, ex condemnatione compedes, sphacelus, & multa Erat in Prou.

In sacris Horæ, quam Bonam deam nuncupant, cùm uinum libant, lac fuisse dicunt. Alex.lib 3.c.12.

Suffimenta.

ΘΥΣΙΑ, Porphyrio auctore, quę ex herbis fit litatio est, ab exhalatione dicta, quam θυμιασιν uocant. Itaque sanguinario cultu non conuenit proprie. Cælius lib.12.c 1.A.L.

ILIACIS temporibus, non thure, nec costo, sed cedri & citri fumo deis adolebant. Alex lib.4.cap.17.

AEGYPTII solo thure & precibus deos placãdos censent: uictimas & hostias pro piaculo ducunt. Herod.& Diod.

MODI RESPECTV. SACRA

Occulta.

OPERTANEA fuere sacrificia, quæ seorsim ab hominum conspectu in opeto fiebant Cereri & Apollini. Ad quæ sacra nigræ gallinæ ut impuræ non admittebantur. Alexan. lib.3.cap.12.

FINIS RESPECTV. CVR. Sacra

Cirata.

Fuit mos apud Persas, ut suum quisq; diem NATALEM pro facultatibus, multis sacris ac opiparis conuiuijs, coleret: unde ad Romanos fortitan fluxit, quibus in solis natalibus sacris, sese uanis etiã libidinis & intemperãtię uoluptatibus dare fas erat. Hinc Verg. in Bucolicis:

Phyllida mitte mihi, meus est natalis, Iola.

At in alis castę dies agebant, ac tam natali die, quàm funerum, in templa cibos pauperibus afferebant, ibiq; edebant. Manauit & ad Christianos institutũ, quãdo teste Tertulliano lib. de Militis corona, illis ipsis diebus oblationes faciebant, in templo q; unà epulabantur. quæ postea luxuries Nicenæ synodi decreto sublata est. Fuit autẽ uel Ambrosij tẽporibus talis diei cultus celebris, qui epistola quadam ad Felicem episcopum Comensem monet natalem diem uniciuique non Iudis uoluptatibus ue aliis, sed tantùm precibus agendum. Sed is dies, qui nobis primus illuxit, nunc prorsum apud nos in omnem uenit obliuionem, quò scilicet nostræ sordidæ infantiæ penitùs immemores, omnipore pòst insolentiores euadamus. Polydorus lib.6. cap.7. de Inuent.

Expiatoria, Lustralia. Causa

Vrbis lustrandæ.

Athenienses cùm peste aliquando laborarent, responso accepto à Pythia, urbẽ expiandam esse: Niciam Nicerati filium naui miserunt, qui EPIMENIDEM ex Creta aduocaret. Ille profectus Olymp.27. lustrauit urbem hoc modo: Oues sumsit nigro & candido uellere, duxitque in Areopagum, atq; inde quò uellent abire permisit, comitibus mandant, ubicunq; illæ accubuissent, singulas mactarẽt peculiari cuipiam deo. Sic quieuit lues. Hinc factum, ut per Atheniensium pagos passim aræ sine nomine inueniantur. Laertius. Qui fortè ignotus ille Deus est, cuius occasione D. Paulus Athenienſibus Christum prædicare cœpit. Pausanias certè in Atticis ararum etiam suo tempore Ignotis diis extructarum meminit.

AMBVRBIALIS uictima erat, cùm propter dira prodigia (ut si bubo uel lupus cellam Iouis uel Capitolium intrasset) redæ aut uictimæ, sulphuris & aquæ lustratione, urbs aut Capitolium purgaretur. Alex.lib 5.cap.26.

GALLIS lustrandi urbem usus erat, ut hominem purioribus cibis anno saginarẽt, ac festo die urbe tota circumducturn, extra pomerium educerent, eumq; mox lapidibus obruerent. Alex.lib 5 c.26.

Equestris ordinis ROMANA iuuentus, omnibus annis bis urbem spectaculo sui celebrabat, die Lupercalium, & equitum probatione. Lupercalium enim mos à Romulo & Remo, inceptus est tunc, cùm lætitia exultantes, quòd his annis Numitor rex Albanorum, eo loco ubi educati erant, urbem condere permiserat, sub monte Palatino, hortatu Faustuli educatoris sui, quem Euander Arguius consecrauerat facto sacrificio, cæliq; capris, epularum hilaritate ac uino largiore prouecti, diuita pastorali turba, cincti omnes pellibus immolatarum hostiarum, iocantes obuios petiuerunt: cuius hilaritatis memoria annuo circuitu feriarum repetitur. Trabeatos uerò equites Idibus Iulii Q. Fabius tãtuchi institut. Val. Max.lib.2.cap.1.

Concionis purgandæ.

Moris fuit ATHENIENSIBVS mactare porcelum, & subsellia concionis sanguine illius imbuere, in honorem Cereris, quia fruges eius lædit, inquit commentator Achariensium Vnde Aeschines dixit: Postea quam piaculum circumlatum erit, & præco patria uota fecerit, tum iubet lex ad populum agi. Immolatus uerò ad expianda loca porculus καθάρσιον dicebatur: Aeschines contra Timarchum καθάρσιον uocat. Qui expiabat, καθαρτής: Cathio Petistarchus. Lex autem, ut inquit Dinarchus apud Demosthenem contra Timocratem, præconẽ cum bona ominatione precari iubet, ut populo de rebus à diis consilium traderetur. Cum uotis potrò execratio quoque coniuncta fuit, ut ex oratione Demosthenis de Emẽrita legatione colligitur: Recita execrationem, inquit, ex lege Execratio. Hæc pro uobis Athenienses, in singulis concionibus præco precatur, quæ constituta lege sunt. Videtur autem execratio huius sententiæ fuisse, quantum ex iis, quæ apud eum sequuntur, uerbis elicitur, ut qui contra Remp. sensisset. dixisset ue, ipse cum gente, domoq; sua à diis euerteretur. Sigon. libro 2. de rep. Athen. & Cælius lib.27.c.17.

CVRIAS & populum purgari accepimus, cùm excerptum ex bouis utero uitulum comburerent, & ex illius cinere, addito equi sanguine & fabatũ stipulis, suffimen facerent. Alex. lib.5 cap.26.

Agrorum.

Cùm in Azanæa Phrygiæ summa fames ob agrorum sterilitatem oborta esset, pastores q; tem diuinam frustrà faceret: EVPHORBVS quidam nouum sacrificii genus excogitauit, & uulpem & echinum immolauit. Qua bestia placatis diis, agros feraces esse cepisse, scribit Hermogenes, citante Stephano.

CANARIVM in antiquis libris dicitur augurium, cui agendo constituerentur dies, priusquam frumenta naginis exirent, & antequam in naginas peruenirent, à cane ducto nuncabulo. Siquidem rutilæ canes, id est, non procul à rubro colore immolabantur, ut ait Atreius Capito, canario sacrificio pro frugibus, deprecandæ tempestatis causa fidei is Canicula.

culæ. Legimus in Græcorum monumentis, exurente quandoq; Cycladas insulas cane, atque inde sterilitate multa accidente consequuta, qui in Ceo habitabãt, ex oraculo Aristæum Apollinis & Cyrenes filium accersiuerunt. Aduenit is, ex Arcadia secum quibusdam ductis, templumq; erexit Iouis, quem uocauit Icmæum, quasi tu pluuium dicas. Canem quoq; rebus diuinis operatus placauit, Ceisq; legem instituit, singulis annis eiusdem seruarent exortum cum armis, ac eidem rem obirent diuinam. Cælius libro 17. capite 27. A.L.

AMBARVALE sacrum nisi de porca fœcũda & grauida, aut uitula, fieri non consueuit, cùm arua & segetes solenni uictima lustrantur. Eam uictimam maturis frugibus ter circum arua ducere conuenit, omnesq; post eam clamantes sequi: ex quibus unus querna ornatus fronde, cum solenni saltatu, composito carmine Cereri decantabat laudes: ac postquam lacte, uino & fauo libassent, antequam fruges meterent, porcam Cereri immolabãt: quæ Præcidanea dicta est. Alex.lib.3.cap.12.

Apud ROMANOS, agna coronata, messis, ager, fundus, terra, grex uel pecus ter circumlustrabatur: prosequente agrestium turba cum fistula, solẽniq; psaltu & clamoribus, dẽiq deamq; cui sacra fiebant, inuocante, uti morbos, calamitates & omnem intemperiem prohiberẽt, fructum agrorum, pastores, pecoraq; seruarent. Si ager lustrandus foret, Iuno ni & Iano uino libabant priùs: mox Martem patrem, ut sciens uolens q;, propitius adesset, inuocabant. Alexan. libro 5.cap.26.

Pecudum lustrandarum.

Quando OVES lustrabantur, pastor summo diluculo aqua illas inspergebat & sulphure, herbaque sabina & lauro igne succensis circa ouilia fumigabat: cumq; sacro carmine, milio & libo, cum lacte & sapa Pali sacra faciebat: quo suffitu pecora expiari, & morbos depelli, ac diras tabes exterminari putabant. Alex.lib.5.cap.26.

Insulæ expiandæ.

Anno sexto Peloponnesiaci belli DELVS insula ab Atheniensibus expiata. Expiationis ratio talis inita, ut cadauera ex tota insula refossa, in Rheniam sint asportata, constitutumq; utiam inde nemo ibi nasceretur moreretur ue, sed ut quæ ãtea laborare cœpissent, ac quo quo modo perituri, in eam insulam deportarentur. Est Rhenia adeò Delo propinqua, ut Polycrates Samiorum tyrannus utranque alteri cathena aliquando iunxerit. Manst in Delo lustrale sacrum, quod Athenienses cum circumiectis insulanis quinto quoq; anno deinceps celebrarunt. Sab.lib.6.En.3.

Exercitus lustrandi.

MACEDONIBVS inter diuisam hostiam, priorem ad dexteram, posteriorem ad læuam uiæ, aut discissæ canis uiscera, armatas copias & exercitum traducere, instructo paratoq; inimicis præcedere, & simulacrum pugnæ edere, cumq; cohorte regia & omni belli apparatu arma ab ultima origine regum proferre, & sacrum piaculare facere, lustrandi mos fuit. Alex.lib.5.cap.26.& Sab.lib.7 En.5.

Apud ROM. lustrari exercitum nisi sue, oue & tauris qui puri essent, nõ erat fas: qui postquam ter circum instructas acies ductijerant, præcedente pompa & gressu composito, Marti immolabatur. Alex.lib.3.cap.12.

Classis lustrandæ.

NAVIBVS olim teda lucida, ouo & sulphure lustratis, ad putificationes, preces solennes præfati, nomẽ indebant ethnicis sacerdotes, nec in totum exoleuisse antiquum ritum Massiliæ conspeximus. Brodeus in 2. Epigram.

NAVALES copiæ si lustrarentur, disposita classe in litore, arã mari abluebant, & cæsam uictimam atq; exta per classẽm circumferebant cum solenni carmine & precatione. Quo facto, hostiæ partem in mare proijciebant, partem etiã flammis comburebant: & eo modo classẽm lustrari & calamitates depelli putabant. Alex.lib.5.c.26.

Initiatoria.

Ex loco, Ordines sacri, huc quædam.

Supplicatoria.

De Precibus suprà per se. Hic, quatenus sacris iungantur.

SACRIFICIA SINGILLATIM SECVNDVM CAVSAS considerata.

Consule Lil. Greg. Gyraldum Syntagmate XVII. historiæ Deorum gentilium.

MATERIÆ RESPECTV CONiunctim, quo ad

Ortum. Sic offeruntur

Ver sacrum.

Fuit mos quondam cùm Italis alijs, tum ROMANIS, ubi res suas in periculo uersari cernerent, uouendi, quæcunq; proximo uere nata essent apud se animalia immolaturos: unde id Ver sacrum dictum est. Liuius lib.4. Decadis quartę. In hoc uoto, quicquid ex suibus, ouibus & agnis inter Calendas Martias & Idus Maias apud quenq; natum editumue fuisset, uoto contineri dixerunt: pueros quoque & puellas, teste Festo, qui inter hæc tempora editi fuissent, hauddubiè uoto comprehendi: sed quia immolare eos turpe ducerent, hoc piaculari sacro expiarũt, ut adultos uelarẽt, uelatosq; extra fines exigerent, qui Vernæ dicti sunt: quo piaculo liberi religione putabantur. Alexander libro tertio capite uigesimo secundo.

Primitiæ.

Frugũ primitias Cereri, Mustum uerò Baccho offerebãt olim. Omnium quæ nascerentur è terra primitias Dianæ offerri sõlitas, apparet ex his uersibus Euripidis:

—ὅτι γὰρ σύναυτος τέκοι
κάλλιστον, εὖξω φησὶ φέρων θύσειν θεᾷ.

Posteaquam deiecti sunt Titanes ab imperio, Iupiter optionẽ dedit Vestæ quod uellet capiendi. Hanc primũ uirginitatem postulasse inquiunt, & post illam, ut primitiæ omnium quæ sacrificarentur, sibi offerrentur ab hominibus. Ita uerò postea sancitum est in sacris, ut primũ omnium quę sacrificabantur primitias Vestæ offerrẽt. Istud ipsum innuit etiã Aristoph. in Vespis. Natalis Comes Mythol. libro octauo capite decimonono.

Decimæ.

Dionysius Halicarn. ait in primo Antiq. Iouem & Apollinem ob intermissas hominũ decumas sterilitatem & sterilitatem agris, fluminibus, animalibus, hominibus immisisse, donec decima sit reddita. Polydorus libro quinto capite octauo de rerum Inuent.

Gratiam.

Quod cuiq; deo gratissimum esset, id ad illius aras mactari solitum quidam aiunt. Iraq; equus Martis erat hostia. & quòd aper Adonim interfecisset, apro Veneri rem diuinam fieri nefas erat. Alij, quod quisq; deus odisset, eius potissimè illium cæde oblectati putabant. Iraq; Nocti sacrificabatur gallus gallinaceus, quòd cantu suo diem prouocare, noctem fugare uideretur: capra Palladi, quòd oleam insigniter lędere: porcus Cereri, quia semina pando Eruere rostro, spęq; interuertere anni Muretus lib.3 Var.lect.c.7.

Isidi Anser propria uictima dicata est, Pluroni Taurus, Proserpinæ Iuuenca, & Bos fuluus Auerno. Vlyssesapud Homerum ariete & oue nigra Erebo sacrificauit. Apud Aegyptios Lunę taurum & Libero parti suem, reliquis uerò dis omnibus, boues mares, uitulosq; & anseres immolabant. Alex lib.3.cap.12.

Aetatem.

Omnes bimæ Hostiæ apud ROM. bidentes dicebantur, corrupta uoce, pro bidennes, quasi biennes. Gell.lib 16 cap.6. ex P. Nigidij libro de extis. Cõsueuere Romani, rebus quas citò expedirì cuperent, ætate grandioribus hostijs: ubi uerò rem augere uellent & produci, iuniori uictima sacrificare. Si pro infantibus immolandum foret, non grandis, sed minor hostia mactabatur. Alex.lib.3.cap.12.

Sexum.

In omnibus sacris, feminini generis uictimæ potiores erant ROM. Iraq; si per marem litari non poterat, femina succidanea dabatur: non econtrà. Nam si per feminam hostiam minimè peritatum foret, succidaneam adhibere non licebat. Apud AEGYPTIOS secus: quibus feminam hostiam immolare est habitũ nefas. BARBARIS quoq; circa montem Caucasum, & apud DERBICES Pesicam gentẽ, feminium animal uictimam dare, aut eius carnibus uesci, sub graui documento uetabatur. Alexander libro tertio capite duodecimo.

Numerum.

HECATOMBAS nouere Græcis & Romanis antiqui moris fuit olim, cùm pestilenti contagio & graui morbo laborarent: quod à Laconibus primò inuentum fuisse dicunt. Cuius uoti obseruatio talis erat, ut centum aræ uno in loco aggesto cespite fierent: in eis q; centum boues, centum oues, centũq; sues uno tẽpore immolarentur: si uerò Imperatorũ uotum esset, centũ leones, centumq; aquilæ unà mactarentur. Balbinus & Pupienus Impp. cõtra Maximinos Hecatomben

bon uictoriæ causa uouerit. Alex.lib.3. cap.22. & Cælius libro 20.cap.6.Antiq.Lectionum.

Patris urbe Achaiæ est Laphriæ Dianæ fanum, cui anniuersarium sacrum faciunt, pyra circa aram in orbem extructa, & intra septum animalibus omnis generis coniectis, apris, ceruis, capreis, lupis & ursis: esculentis auibus, & arborum pomiferarum fructibus. Quæ omnia immisso igne cremantur. Sacerdos est uirgo, quæ ceruorum curru magnificè inuehitur. Pausanias testis in Achaicis.

Ordinem.

SVCCIDANEÆ hostiæ dicebantur apud Rom. quasi succedaneæ, quoniam si primis hostiis litatum non erat, alię post easdem ductę hostiæ cædebantur, quæ quasi prioribus iam cæsis luendi piaculi gratia subdebantur & succidebantur. Gel. lib.4.cap.6 Noct.Att.

PRÆCIDANEÆ hostiæ, quæ ante sacrificia solennia pridie cæduntur. Ibidem.

Vnam hostiam nunquam duobus diis aut incertis, sed certo numini immolabant: superisq; impares, inferis uerò pares. Alex.lib.3.cap.12.

☞ MATERIÆ RESPECTV SPECIATIM, quatenus offeruntur

Animalia. Nempe

Coturnix.

Athenæus lib.9.scribit, Hercules Iouis & Asterię filium in Libyam proficiscentem à Typhone fuisse interemtum: reuocatum autem in uitam odore coturnicis, illi ab Iolao admotę & ob eam causam Phœnices Herculi coturnice sacrificare. Erasmus in Adagijs.

Gallus.

PYTHAGORAS quandoq; Ioui gallũ albis plumis immolasse dicitur. Alex.ab Alex.lib 3.cap.12.

TROEZENII gallo albis alarũ pennis discerpto, Asiicum uentum è sinu Saronico agrum & uineas perflantem, nouosq; pampinos aceriter torrẽtem, placãt. Paus. in Corinth.

Pisces.

Syllæ cuidam in Symposiacis Plutarchi ἰχθύων θύσιμος οὐδὲς, οὐδὲ ἱερουργήσεις. Quam opinionem ualidis argumentis quasi ex professo labefactans Athenæus, Copaides anguillas ab incolis hostiarum in morem coronatas diis sacrificari probat, Dianæ mænides Eustathius. Ab Aegyptiis certè interdicuntur in sacris pisces. Brod.in primo Epig.

Boues.

Typhoni AEGYPTII boues russas mactabant. Plut.

SOLONIS lege de boue nulli deo sacrificari licebat, cũ animal sit innocuum, & agrorum cultui deditũ. Quippe uteribus tantæ uenerationis erat, ut æquè capitale esset bouem ac ciuem necasse. Alex.ab Alex.lib.3.cap.12.

HERCVLI mactabatur in ara apud Romanos maxima iuuencus indomitus: in quo sacrificio prętor aut põtifex, qui rem diuinam facit, sola lauro nec alia fronde coronabatur: cumq; mulieribus adesse sacris, & rẽ diuinam facere omnibus fœdè liceat, huic tamen sacrificio adesse, uel extra tangere, aut uesci, aut solennia etiam uidere, religio non permittebat. De hoc sacrificio & uariis eius cæremonijs lege Alexan. ab Alex.lib.2.cap.14.

Ioui à Flamine diali omnibus Idibus bos candidus & ex agro Falisco uel Meuania immolabatur. Idem lib.3.cap.12.

FORDICIDIA festa, in quibus hostias, quæ uterum ferunt, immolare solebant. Idem lib.5 cap.25.

HORDALES dies festi erant, in quibus hordæ, hoc est prægnantes immolabantur boues, etiam in diebus atris & nefastis, in quibus aliàs nullum sacrificium ritè fieri poterat. Alex.ab Alex.lib.4. cap.20.

Capræ.

Ferunt in PEDASIA, regione Cariæ, quum Ioui Lycæo stata die sacrificetur, capram è Pedaso sua sponte ad sacrificij locum uenire, & se immolandam sistere. Alex.lib.4.c 12.

Soli è Græcis omnibus LACEDÆMONII solenne habent Iunonem colere, quàm Aegophagam nominant, eidemq; capras immolare. Herculem quidem prodũt primum templum dedicasse, & deæ caprã mactasse. Id illũ fecisse, quòd contra Hippocoontis filios pugnãti nihil Iuno aduersi obiecerit, cùm petinde atq; in alijs certaminibus contra pugnatutam putasset: capram uerò fecisse, quòd aliæ uictimæ non suppeterent. Pausanias in Laconicis.

POTNIIS, urbe Bœotiæ, fuit olim Liberi patris ædes, cognomine Aegobolt, id est, Capram cædentis. Ira enim aliquando accidit, ut dum sacrificarent, per temulẽtiam cõ uæcordiæ processerint, ut ipsum Liberi patris sacerdotem occiderint. Quod piaculum cùm atrox pestilentia consecuta esset, ex Delphici Apollinis responso, puerum Libero iam pubescentem, mactandum acceperunt. Sed non multis pòst annis deum ipsum capellam pro puero suppositisse tradunt. Pausanias in Bœoticis.

Sues.

In THESSALIA, ubi Castniensis Veneris fanum est, & in STADA Pamphyliæ, in ASPENDO Argiuorum, & ARGIS quoq; in eo festo quod Hysteria dicitur, sues in sacrificijs mactare licebat. Alex.ab Alex.lib.3.cap.12.

Sus, ὕς, à uerbo θύειν, quod est immolare, quoniam à suillo genere pecoris immolandi initium sumtum uidetur. Cuius uestigia, quòd initiis Cereris porci immolãtur: & quòd initiis pacis fœdus cùm feritur, porcus occiditur: & quòd nuptiarum initio antiqui reges ac sublimes uiri in Hetruria, in coniunctione nuptiali, noua nupta & nouus maritus, primùm porcum immolant. Prisci quoq; Latini & etiam Græci in Italia idem facitasse uidentur. nam & Rom. mulieres, maximè nutrices, naturam, qua feminæ sunt, in uirginibus appellant porcum, & Græcæ χοῖρον: significantes esse dignum insigni nuptiarum. Varro lib.2.c.4. Rei rust.

In Cereris Mysterijs ea fuit consuetudo, ut quisq; pro se Cereri porco faceret: seu quòd animal illud infestum Cereri crederent: seu quòd è suillo rostro arandæ & inuertendæ terræ ratio primùm accepta esset. Illud obseruabatur, ut & pra pinguis esset, & nulla sui parte mancus ac mutilus. quod etiam uniuersè in toto uictimarum genere seruabant. Ergo porcos mysticos aut mystericos uocabant, qui pinguissimi & integerrimi essent. Plautus sinceros sacres uocat. Quare Megarensis ille Aristophaneus, qui filias suas pro porcis uendere cuperet, iubet eis, ut sacrũ ingressæ ita grunniant, ut porci mysterici esse uideantur. Muretus lib.3 Var.lectionum, capite 7.

Domesticis Laribus rerum dabantur primitiæ, sæpe etiã porcus. Alex.lib.3.c.12.

Initiandi consueuerant immolare porcum. Suidas ex Aristophane citat in Pace,

Εἰς χοιρίδιόν μοι τωὶ δαίσασα τῆς δραχμῆς·
Δῶ γὰρ μυηθῆναί με, πρὶν τιθηνᾶσαι. id est,
Qui porcum emam mihi mutua nunc tres drachmas:
Initiandus sum priùs, ac mortem oppetam.

Item Plautus in Menæchmis, porcum sincerum & sacrem immolare iubet eum, quem mente captum significat. Adolescens. quib. hic precris porci uenerunt sacres, sinceri, nummum unum en à me accipe: Iubete piari de mea pecunia: Nam ego quidem insanum esse te certo scio. Opinor quòd uetterum usu, qui cuiuspiam irati numinis intemperijs ageretur, hoc piaculo se solerent purgare. Erasmus in Adagiis.

Apud PHOENICES ut in cœnis sic in sacrificiis à suibus abstinere præcipiebatur. Alexander ab Alexandro libro tertio capite duodecimo.

In MYSIA Abretani Iouis templum erat, in quo suem comesse, aut mactasse, piaculare erat. Alexan. ab Alexan. libro 3 capite 12.

Cameli.

ARABES pingues camelos in ara Ignoti dei, sicut nupturæ uirginibus camelis sacrificant. Heroibus uerò tauro, capro & ariete litant. Alexander lib.3. cap.12.

Equi.

MYSI, nisi immolato priùs equo, & litato, extisq; despaßis, nullo modo uota concipiebant. Alexander libro secundo capite uigesimo secundo.

Romæ Idib. Decembribus, à Iudis Circensibus, dexter equus, qui uicerat, sacer Martì immolabatur, præcisamq; caudam quispiam ad Reginam appellatam portabat, aramq; sanguine conspergebat. De capite quidam à Sacra uia, alii à Suburra descendentes depugnabant. Vtrum, ut aiunt non nulli, quòd equo captam arbitrentur Troiam, equum mulctant, ut qui

Troia mixta essent soboles præclara Latinis.

An quòd ferox, bellax, & martialis equus sit, gratissima & maxime congruentia diis immolant? Immolatur uictor, quòd uictoriæ auctor hic sit deus: uel potius, quòd stabilitatis opifex Mars sit: ac superant, qui locum tenent in acie, illos, qui deserunt locum & fugam capiunt: punitarq; ut timiditatis occasio permittas, discuntq; per ænigma eam fugientibus non esse salutarem. Plutarchus in quæstionibus Romanis.

Vnus ducũ MOESORVM, qui per M.Crassum uicti sunt, ante aciem postulato silentio: Qui uos, inquit, estis? Responsum mutuò: Romani rerum domini. Et illi, Ira (inquiunt) fiet, si nos uicentis. & statim ante aciẽ immolato equo, concepere uota, ut cæsorum ducum extis & litarent & uescerentur. Auentinus lib.1.Annalium Boiorum.

Solebant Gothi olim, processuri in prælium, EQVOS ad aras immolare, quorum abscissa capita, contisq; excepta, subiectis stipitibus distentos faucium rictus ante acies præferebant. Io. Magnus lib.1.cap.13.

Asini.

Lectum in historia est, ab HYPERBOREIS Apollini asinum immolari. cui sententiæ astipulatur Callimachus:

τίφτιον λιπαρὰ φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

id est, pingues Apollinem oblectãt asinorum iugulationes. Sed & de Hyperboreis Pindarus in Pythijs:

πᾶς· οἷς ποτὲ περοσὸς ἰδαίσατο λαγίτας
δόματ' ἐσελθὼν κλέιτας ὄνων ἑκατόμβας.

Cælius lib.30. cap.21. A.L.

Muli.

ROMANI in Consualibus mulũ pro sacrificio immolabant, quòd id genus quadrupedum primum uehiculo iunctum fuisse diceretur. Alex.lib.5.cap.25.

Canes.

GYNÆCIÆ Romani pro his, qui domi nascuntur, canẽ immolant: sicut Græci Proserpinæ, & Dianæ Sabæi. Est autem Gynæcia, quam Romani Bonam deam uocant, quę ex corruptibilibus generationes facit. Cui quum res diuina fit, optant neminem bonum fieri qui domi nascatur. Plutarchus in quæst. Rom.

Apud LACEDÆMONIOS Neptuno immolabatur canis. Et BOEOTIIS, cane in duas partes dissecto per medium, iræ expiatio fuit. Idem & CARIBVS, ut cta canis diis offerre in usu haberent. inde prouerbiũ Carica uictima Plut. in quæst. Rom.

ROM. in Lupercalibus canẽ immolare mẽse Februario, quia lupo canis infensus est, & in expiationibus cane litari, legimus apud Plut. inde fortè, quòd Lupercos allatrarent & interpellarent canes per urbem discurrentes: aut etiã quia Pani, cui hoc sacrificium celebrabatur, acceptus esset ob caprarum greges canis.

Ad placandum Caniculę sidus frugibus inimicum ROM. mactabant canes: quas, si russæ non sunt, puras non putarunt: quod sacrum, Canarium augurium nuncuparunt. Pro frugibus quoq; & pecoribus, ut rubigo auertatur, lactenti catulo sacrum fieri conuenit: idq; Robigalibus per Quirinalẽ flaminem sacrum extra urbem fiertin quo super exta canis thus & merum infundere mos erat. Tales quoq; catulos tetens editos, tam in adijcialibus quàm deorum cœnis sæpe adhibuere. Alex.lib.3.c 12.

Mense Augusto PANEGYRIS canum à Romanis celebrari solita, quia ἀνύλακτοι, id est, sine latratu egerant, cùm Capitolium à Gallis occuparum esset, anseribus ampliter sonoreq; inclamantibus. Tunc ergo uiuas canes cruci sambucinæ affigebant, atq; inter ædes Iuuentutis & Sumani, singulis annis ROMÆ, ansere insidẽte, deferebantur. Alex.lib.3. cap.12.ex Plut. & Cælius lib.17.c.28.

Homines. Humanæ uictimæ.

☞ *Vide Titulum, Magiæ studium.*

PHARMACI in literis interioribus ferè uocabãtur, qui ad ciuitates suo interitu expiandas educebantur publicè. Erant uerò hi ignobiles quidã & inutiles, qui grassante in ciues peste, aut id genus morbo alio, immolabãtur, ut si quid in numen esset offensæ, piaculo eiusmodi parta facerent: ob idq; Catharmata consimiliter dicebantur, Græco uerbo expiationem significante. Nam Catharsia ratione eadem porculos nuncupabant minutulos, quibus conciones & theatra lustrabantur: qui mos Atheniensium erat uetus. Cælius libro 6.cap.12. Antiquarum Lectionum.

Apud ROM. cætera quidem sacra uiolare nefas, hominem uerò sacrum occidere fas erat. Eius ratio hęc: ueteribus is erat deorum metus & obseruãtia, ut sacrum dicatumq; animal prorsus in suis finibus esse haud paterentur, sed ad deorum abigerent loca, quibus id sacrum foret. Animas uerò huiusmodi sacratorum hominum, quos ἱερεῖς Græci uocãt, diis debitas omnino existimabant. Sed eas in cœlum mitti à se posse, & ad deos, ad quos iam pertinerent, alia ratione nulla uidebant, nisi corpore uiduaras. Igitur primo quoq; tempore, ut irent, eiusmodi hominem interficiẽdi cuilibet erat arbitrium. Morem hũc, uetustatis prudentissimus Maro expressit in Halęso, de quo paulò mox oppetituro ita scribit: Iniccere manum Parcæ, relisq; factarunt Euandro: in quo item diuini humaniq; iuris proprietatem esse exequutum, adnotauit Macrobius lib.3. cap.7. Saturnal. Quippe ex Manus iniectione mancipium designauit. Et Sacrationis uocabulo diuini iuris obseruantiam impleuit. Cælius lib.11.c.12.

Fuit Gehennon uallis in tribu Beniamin, ab impijs possessa, in qua filij uiui cremabãtur, & immolabantur dæmonio Moloch. Putatur autem Moloch fuisse Saturnus. Fit eius mentio Iosuæ 18. Et uocatur uallis filiorum Hinnon. Postea & ISRAELITÆ ad eum gentilem ritum defecerunt, sicut de Achazo scriptum extat 2. Paralip.28. Ipse est qui adoleuit incensum in ualle Ben Hinnon, & lustrauit filios suos in igne, iuxta ritum gentium, quos interfecit Dominus in aduentu filiorum Israel. Vocatur is locus & Topheth, à tympanis, quę pulsabantur, ne ciulatus puerorum exaudiretur, 2 Reg.23. Abiit autem in consuetudinem, ut uulgari loquendi modo Gehenna pro loco tormentis perpetuis damnatorum deputato accipiatur in Sacris literis. Gehennam primus Saluator usurpauit in Euãgelio, quod Hieronymi proditum monumentis est, pro eodẽ loco, uel in quo prostium excarnificarentur impii. Beelphegor creditur Saturnus, qui dicatur Beel: nam Phegor, ubi is coleretur, loci appellatio est. Cælius lib.13.cap.23.A.L.

BELI tãta fuit apud ueteres religio, ut eĩ nõ solùm humanas hostias captiuorum ignobiliumq; mortalium, sed & suos liberos immolarent. Hieron. lib.13. com. in Esa. c.46.

MANASSEM Iudæ Regem, maximum sua ætate Magum, liberos suos diabolo sacrificauisse legimus. At is promissis de summa amplitudine ab eo acceptis, ab hostibus cõprehensus & dignitate deiectus est. Bodinus lib.4. Dæmon. c.4.

Apud AEGYPTIOS in Osiridis, ueluti frugum ac fructuum repertoris memoriam apud posteros immortalem, boues rufos, quoniam uidẽtur colore similes Typhoni, qui Osiridem necauit, immolari permissum. Et homines quoq; colore Typhonis antiqui reges ad sepulcrum Osiridis sacrificio, mactabant. Cũ autẽ pauci rufi Aegyptii reperiẽtur, externi plures: materia fabulandi Græcis data Busiridem hospites necasse. Diod lib.1.cap.7.

HELIOPOLI in Aegypto tres in die homines quos inquirebant, si mundi essent, Iunoni mactabant. Polyd.lib.5.ca.8. de Inuent.

Eusebius in Euang. præpar. ex Sanchoniathone theologiam Phœnicum recensens scribit: Saturnum regionis Palæstinæ regem, cùm hominem exuit, astrum illud, quod de eius nomine uocatur, induisse. Paulo pòst ANOBRETH nympham, quæ unicum habebat ex Saturno filium, ac ideirco Ieud appellatum (nã id est illi genti unicus filius) coactam eum immolare, quòd periculoso bello patria premeretur: esset q; moris peruetusti, filiũ principi carissimum, per eius modi dissimma dæmoni ulcisceti sacrificare, ad eius iram placandam.

CARTHAGINENSES à Phœnicibus oriundi, in grauibus Reip. casibus hominem mactabãt Saturno, cuius aliquando filius sic immolatus esset, uel ipsi hoc statuentes in Africa, uel institutum iam ex uetere patria secum transferentes in nouam. Pueri & infantes pro uictimis adhibebãtur aris, quæ ætas uel superbissimis hostibus solet miserabilis uideri. Clearchus, Plato in Protagora, Lactantius lib.1. cap.21. diuinarum institutionum, & Tertullianus. Erat autem apud eos ænea Saturni statua, quæ manus supinas in terrã inclinatas exponigebat, quibus deinde impositus puer, ignis uapore & calore cõtractus ac tortus, ridentis speciẽ exhiberet, inde deuolueretur in uoraginem quandam ignis plenam. Hinc uerisimile est Euripidẽ fabulosa illa mutuatum, de Tautico sacrificio, in quibus Iphigeniam ab Oreste sic interrogari facit: Quod nam sepulcrum mortuus fortiar? Ignem sacrum, qui intus est, & opacum terrę hiatum. Fabula, quæ à Græcis ex prisca fama tradita est, quòd uidelicet Saturnus suos filios è medio tollere sit solitus, apud Carthaginenses huiusmodi lege seruata uidetur. Diod. lib.20. Plutarchus in libro de Superstitione, in huius ipsius historiæ mentione, eos qui sine liberis forẽt omnino, à pauperib. puerulos coemere ad hunc usum solitos scribit, ueluti agnos aut auium pullos. Idem in more item fuisse tradit, ut assisteret mater ἀτύρτη ὀφθαλμοῖς, id est, citra lacrymas & gemitus. Quòd si illacrymari aut ducere suspiria deprehenderetur, precio pueri priuabatur, puer nihilominus immolabatur. In statuæ ambitu incinentium tibiis & tympana pulsantium modulis opplebantur omnia, ne qua exaudiri uox posset. Conducibilius porrò, inquit, Carthaginensibus fuerat, Cretiam initio, aut Diagoram legum sortiri latores, ac deorum nullum arbitrari, aut dæmonum, quàm eiusmodi obire sacra: pręstat enim deos non credere, quàm crudeles opinari & sanguinarios.

Iphigeniam AGAMEMNONIS filiam ad placandum numẽ iratum Calchas mactandam in sacrificio apud Aulidẽ censuit. Diana uero ceruam pro illa supposuit.

IONES, Dianæ Triclariæ quotannis uirginem & puerum immolabant, ut deam iratam placarent quam offenderãt. Melanippus adolescens & Virgo Dianæ sacerdos, stupro in æde sacra patrato: ita, ut summa terræ sterilitas, & miseranda hominum lues oborta sit. Pausanias in Achaicis.

Apud GRÆCOS in anniuersaria celebritate Baccho uiuos homines sacrificare mos erat: apud quos qui ita fuisset immolatus, maximam inter suos probitatis laudem ferebat. Alexander ab Alexandro lib.6.cap.26.

Olim Pireus insula fuit. In ea cùm Munychus principatum obtineret, templũ instituit Dianæ Munychiæ. Dein cùm ursus Dianæ sacer quidam ibi repertus, & ab Athenienſibus interfectus esset, fames ingruit. Respondit deus, Ita demùm finem mali futurũ, si quis filiam immolasset numini. Vnus autem repertus est EMBARVS, qui polliceretur, se filiam immolatutum, ea lege, ut sacerdotium in posteros suos traduceretur. Itaq; solenni ritu ornatã sacrificauit. Plutarchus in Collectaneis, & Erasmus in prouerbio, Embarus sum.

Cùm ad Salaminem GRÆCI cum Themistocle contra Xerxẽ pugnaturi essent, ad Themistoclem iuxta prætoriam triremem sacris operantem tres adducti sunt captiui, forma & uestitu insignes. Dicebãtur Sandauces regis sororis & Autarcti filij esse. Quos cõtuitus uates Euphrantides, ut simul & magnam hostiæ & lucidam flammam ediderant, ac bonum omen ſternutamento à dextera parte est datum: dextera Themistoclis complexus, adolescẽtes illos omnes iussit ut uictimam & hostiam Omesti Baccho uotis nuncupatis immolarent. Ita pariter Græcis salutem promiti & palmam. Stupente Themistocle eo uaticinio tãto & tam atroci, uulgus ut in grandibus solet periculis & rebus asperis, salutem potius ex absonis quàm consentaneis sperans, cœpit deum simul una uoce ciere, adductisq; ad aræ captiuis sacra ex præscripto uatis fieri coegit. Hæc philosophus, & historiarum non rudis Lesbius Phanias memoriẽ prodidit. Plut. in Themistocle.

LAODICEÆ, quæ Syriæ urbs est, Palladi uirgo immolabatur. Et apud ARABAS, in singulos annos puer immolatus sub ara sepeliebatur. Polyd. lib.5.cap.8.

CYPRII humana hostia Iouem placabant, ex instituto Teucri. Quod genus impietatis postea Hadrianus sustulit. Polyd. lib.5.cap.8. de Inuent. rerum.

CHII Dionysio Omadio humana litabant uictima. Idem.

In SASAMINE insula, homo Agraulæ Cecropis filiæ cædebatur: Diomedi similiter in templo Palladis, quod etiã ipsi Diomedi & Agraulę commune erat. Ab adolescentibus ter circum aram ductus, tandem à sacerdote hasta percussus, & in rogo impositus cremabatur. Polydorus lib. 5. cap. 8. de Inuent.

Ad tumulum Philopœmenis, Messenij captiui ab ACHÆIS à Dinocrate Messenio necati, lapidibus obruti & immolati sunt. Plut. in Philopœmene.

LEVCADII in Apollinis sacro, auertendæ deorum iræ causa, hominem de montis specula deijciebant, dijs rem gratam hac re facturos existimantes. Alex. lib.6. cap.26.

RHODII & CRETENSES ex instituto Curetum hominem epulis grauatum, ac pueros impuberes festis diebus Saturno mactarunt. Alex. lib.6. cap.26.

Quidam perhibent, apud SARDINIOS fuisse receptum, ut ex captiuis pulcerrimos quosq;, ac natu maximos, qui septuagesimum excessissent annum, Saturno mactaret, ridentes in morte, propterea quòd id forte ac uirile uideretur. Vnde prouerbium, Sardonius risus. Erasmus.

Saturnus in LATIO eodem genere sacrificij cultus est, non quidem ut homo ad aram immolaretur, sed uti in Tyberim de ponte Miluio mitteretur, quod ex responso quondam factitatum, Varro auctor est, cuius responsi ultimus uersus erat, Et capita inferno & patri transmittite lumen: id est, hominem. Verùm id genus sacrificij postea ab Hercule est immutatum, ut pro ueris hominibus, imagines ex scirpo iacerentur, quod in Fastis Ouidius latè docet.

Bello ingruente Gallico, post primi Punici finem, ex uaticinijs librorum Sibyllinorum Græcum & Græcam, simulq; Gallum & Gallam in foro Boario, quod uocãt, sub terra uiuos demisere. quibus ad hunc usq; diem Græcis & Gallis sacra arcana & nefanda faciunt mense Nouembri. Plut. in Marcello. Plin. lib.28.c.2. In Pantheo statis diebus in sacris Herculis, mactabatur homo. Alex. ab Alex. lib.2.cap.14.

Masalmás Saracenorum princeps Pergamum obsidebat. PERGAMENI ciues magi cuiusdam instinctu prægnantẽ mulierem dissecuerunt: fœtuq; in cacabo elixato, quotquot militare uellent, exercando hoc sacrificio manicas dextrarum suarum tinxerant. Ea propter iusto Dei iudicio hostibus sunt traditi. Cedrenus.

CELTÆ pari suæ feritati impietate in deorum sacrificijs abutuntur. Noxios enim quinquennio seruatos, sudibus affixos dijs sacrificant, cumq; alijs primitijs super ingentes pyras immolant. Captiuos quoque sacrificant dijs. Quidam de hostibus capta animantia unã cum hominibus interfecta, aut in sacris comburunt, aut alijs afficiunt pœnis. Diodorus lib. 5. cap. 9.

Apud GALLOS si qui sunt affecti grauioribus morbis, quiq; in præliis periculisq; uersantur, aut pro uictimis homines immolant, aut se immolaturos uouent, administrisq; ad ea sacrificia Druydibus utuntur: quòd pro uita hominis nisi uita hominis reddatur, non posse deorum immortalium numen placari arbitrantur, publicaq; eiusdem generis habent instituta sacrificia. Alij immani magnitudine simulacra habent, quorum contexta uiminibus membra uiuis hominibus complent: quibus succensis, circumuenti flamma exanimantur homines. Supplicia eorũ qui in furto, latrocinio, aliáua noxia sint comprehensi, gratiora diis immortalibus esse arbitrãtur. Sed cùm eius generis copia deficit, etiam ad innocentium supplicia descendunt. Cæsar lib.6.

IIDEM hominem diuinationi destinatum in tergo ferientes, ex ipso impatientię afflictandiq; modo uaticinia concipiebant. quosdam etiam sagittis configebant, patibulo etiamnum in sacris ædibus suffixos. Cælius lib.18. cap.21. ex Polybio. De iis sic scribit Lucanus:

Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates, horrensq; feris altaribus Hesus.

LVSITANIS uetus mos erat, ex intestinis hominũ extra prospicere, atq; inde omina & diuinatiões captare, abscissarq; captiuorum dextras pro munere diis offerre. Alexander ab Alexandro lib.6.cap.26.

ALBANI Asiani deos colunt Solem, Iouem, ac præcipuè Lunam, cuius templum Iberię proximum est, & sacerdos præficitur honore secundus post regem, qui sacris seruit, & sacræ regioni præest, quę multa est, & hominibus plena, & seruis multi numine afflati diuinant. Qui plurimùm numine correptus est, solus per syluas errat: hunc sacerdos comprehensum sacra catena deuincit, per annum sumtuose alens, postea ad deæ sacrificium cum aliis hostiis mactandũ producit. Sacrificii ritus est huiusmodi. Quidam huius negotii gnarus sacram hastam tenens, qua mos est hominẽ mactari, atq; ex multitudine procedens, eam in cor perlatus urget. Illo cadente, quædam diuinationis signa captant, atq; in commune proferunt, tum corpore in locum quendam delato, id omnes supergrediuntur, huiusmodi piaculo urẽtes. Strabo libro undecimo, & ex eo Bonfinius libro primo, Dec. primæ.

SCYTHÆ ex captiuis centesimum quemq; Marti immolant, quem sub specie acinacis colunt. Nam ubi eorum capitibus uinum libauerunt, ipsos ad quoddam uas mactãt: dehinc eisdem in congeriem sarmentorum sublatis, acinacem cruore perfundunt. Hæc quidem suprà conferunt: inferius autem ad templum illa faciunt. Virorum interemtorum omnes humeros dextros præcidunt, quos unà cum manibus in ærem iaciunt: quocunq; decciderit manus, ibi iacet, & seorsum mortuus. Cæteris deinde solennibus confectis, abeunt. Herod. lib 4.

Apud TAVROS Scythas in Ponto Diana hospitum qui illuc appulissent sanguine placabatur. Iphigenia illuc Aulide transuecta, Orestem fratrẽ & Pyladem aræ astantes ut mactarentur agnouit, raptoq; deæ simulacro in Græciam cum illis rediit.

THRACES Zamolxim, quem maximum deum putant, non aliter fieri propitium æstimarũt, quàm si ad aram facili lancearum ictu homo concideret, eam optimam & diis gratissimam uictimam opinati. Alex. lib.6. cap.26.

GETÆ Martem, quem deum belli putauit antiquitas, apud se dicunt progenitum. Quod insignis poeta non ignorabat, dum diceret, Gradiuumq; patrem, Geticis qui præsidet armis. Eum Gothi semper asperrima placauere cultura, morte scilicet captiuorum: opinantes bellorum præsidem aptè humano sanguine placari. Cranzius libro primo Suecię, capite quinto.

Cataphryges & PEPVZIANI duo hominum genera, hæresis cumprimis perditæ ac desperatæ, infantis tenellum corpus soliti erant per omnia membra compungere, ut sic expresso sanguine farina maceraretur, qua cõficerent panem in eucharistię usum, ut Augustinus ad Quoduultdeum narrat. Simile quiddã EVCHETÆ & GNOSTICI faciebãt, ad dæmones pellendos, ut legitur apud Michaelẽ Psellum. L. Viues in librum decimumoctauum Augustini de ciuitate Dei, capite 53.

GERMANI, Mercurio humano cruore litare, religiosissimũ putabant. Alexander ab Alexandro libro 6.cap.26. ex Cæsare, & Tacito.

HAMBVRGI in templo Hammonis statua colebatur sacrificiis non modò pecudum, sed etiam uictimis humanis. Erat uerò huiusmodi. Regis simulacrum sedebat in sella, ex cuius ore ad latus unum exibat fulgur, ad alterum uerò ionitru: una manu sceptrum gerebat, altera gladium: ad dexteram eius assidebãt dii, Apollo, Mercurius, Neptunus, Mars, Vulcanus, Pluto: ad sinistrã deæ, Iuno, Ceres, Vesta, Venus, Minerua, Diana. Ioannes Petersius in Holiatorum Chronico. Id tamen Cranzius in Saxonia negat.

RVGIANI deo suo Sanctuito quotannis hominem Christianum, quem sors dedisset, immolabant. Helmoldus c.53. de rebus Sclauorum.

Cimbri, qui & Cimmerij, à Boijs ex Hercynia sylua Boemiæ, eo tempore, quo Gedeon Iudæis ius dicebat, exacti, maiore Europæ parte occupata, Asiam quoq; armis perdomitam uectigalem fecerunt. Erant inter illos sacerdotes diuinationis peritæ, quas patrio sermone ALRYNAS nuncupant. Hæ incinctæ zonis æneis, nudæ pedibus, canis capillis, linteaq; tunica & alba ueste, quæ subtus fibulis annexa erat, ãmictæ, captiuis per castra strictis occurrebãt ensibus, quos ad humum sternentes, ad æreum pertrahebant craterem: deinde eos in sublime tollendo, iugulum ferro aperiebant, & profluente tum sanguine in craterem, euẽtum belli uaticinabantur. Aliæ dissecto uentre ex intestinis uictoriam interpretabantur. Inter prælianduin uerò pelles ad carrularum uelamina extensas, crebris pulsabant ictibus, ut ingens strepitus cum horrore ederetur. Auentinus lib. 1. Annalium, ex Strabonis lib.7.

Apud GOTHOS olim in metropoli Vpsalia nouendiale sacrum Thoro deo suo faciebant, singulis diebus nouem animantium genera, & totidem humanas hostias. Homo autem quem sors immolandum obtulerat, in fontem, qui ad locum sacrificiorum scaturiebat, uiuus immergebatur. Qui si facilè efflaret animam, faustum renunciabant sacerdotes uotum, moxq; inde ereptum, in uicinum nemus (quod sacrum credebant) suspendentes, inter deos translatum affirmabant. Quo factum est, ut beatũ se crederet, qui ea immolatione excederet è uita. Accidit nonnunquam, reges ipsos eadem sorte delectos immolari. Quod quia faustissimum regno sacrificium æstimabatur, totius populi multitudo summa gratulatione tam insignem uictimam prosequebatur. Enimuerò sic defunctos nequaquam mori, sed tamillos, quàm seipsos immortales esse persuasum habebant. Ioannes Magnus lib.1. cap 12.

Apud GOTHOS & Sueones potissima uictima uir aliquis est, quem omnium primum in prælio ceperint: hunc nimium mactando, Marti sacrificant, ut quem deorum maximum ducant. Sed ea est apud hos immolandi consuetudo, ut non solùm hostiam mactent, sed in arborem unam hãc priùs suspendant, indeq; inter senticeta & uepres proiectã, sic uariis ac miseris modis excruciando conficiant. Io. Magnus lib.8.cap.35. ex Procopio.

GOTHI sue Getæ persuasissimũ habebant, eos qui uita functi essent, in alium quempiam locum amœniorem demigrare, in quo deum Bleyxen (uel Tamolxim) præsidere affirmabant: ad quem assiduè cum naue quinq; remigum nuncium quempiam ex seipsis sorte delectum mittebant, præcipientes, ut ea, quibus indigerent, à liberalitate numinis impetraret. Modus mittendi nuncij is erat. Quidam eorum aliquot lanceas acutas in altum tenebant: super quas alij ipsum, qui destinãdus erat, manibus pedibusq; correptum iniijciebant: qui si statim cadens extinguebatur, propitium sibi deum arbitrabantur, quòd nuncium facilè excepetit. Si autem secus accidisset, ipsum nuncium infimulabant malũ esse uirum, qui indignus esset ad deos destinati. Itaq; eo abiecto, alium mittebant, dantes adhuc uiuẽti mandata, quæ apud ipsum numen exequatur. Deinde præmissã iactatione extinctum marinæ uoraginì opera eorundem quinq; remigum tradebant. Olaus Magnus lib.3.cap.7.

LITHVANI olim ex bellis reuertentes manubias & unum aliquem de captiuis præcipuum & insignem uirum uictimæ loco igni consecrabant. Guagninus in descriptione Lithuaniæ.

In insula THVLE, quem omnium primùm in prælio ceperũt, sacrificarunt Marti: eumq; priùs uiuum in arborem, suspenderunt, indeque inter senticeta & uepres proiectum mirismodis cruciarunt: ut narrat Procopius de bello Goth. lib.2.

BRITANNIS longo tempore mos inoleuit, ut in supplicationibus captiuorum sanguine diis litarent. Alexander ab Alexandro lib.6.cap.26.

Cùm SCOTI à Britannis pulsi, in Hibernia recollectis uiribus, cum rege suo Keuthere in Albionem redirent, quem primũ obuium habuere hominem (more patrio bellicum sacramentum & præsagium uictoriæ præmittẽtes) trucidabant, sanguinem mucrone ori admotum degustabant, tensoq; in cœlum gladio uindictam precabantur. H. Boethius lib.2.

IVDÆI puerum Christianum singulis annis mactare soliti. Michael Neander in Erotematis linguæ sanctæ ex Fortalitio fidei lib.3. consid.7.

Solere OBSTETRICES magas pueros nuper natos sub pretextu curæ peculiaris extra cubiculum portam & sub camino foci in altum eleuatos principi dæmoniorum consecrare, sic ut absq; adminiculo per uncum lebetanum ascendere uideantur. Iacobus Sprengerus in Malleo maleficarum part.2. quæst.1. c.13. confirmat exemplo cuiusdam, qui cùm filiam tali consecratione usam animaduertisset, quantocyùs potuit puerum baptizari uoluit. Cùm ad aliam uillam, in qua parochialis erat Ecclesia, deferendus esset, & per pontẽ super flumen pertransire haberet: ille euaginato gladio filiam quæ infantem gerebat, inuasit, dicens: Nolo ut infantem per pontem deferas, sed ut per se pontem superet uolo. Nam quæ arte tua magica infantem in altum serri fecisti, fac etiam ut nullo deferente pontem pertranseat, aut in flumine te submergam. Ergo coacta, puerum super pontẽ posuit, & dæmonẽ inuocauit, & subitò ex altera parte pontis, infans cõspectus est. Baptizato inde puero, cùm iam pertestes filiam de maleficio cõuincere posset, qui primum facinus oblationis minimè probare potuisset, filiam cum matre accusauit, sceleristq; conuictæ igne pœnas dederunt. Iacobus Sprengerus parte 2 quæst.1. c.13. Mallei.

CATHARINA Darea Coparis die 2. Febr. M.D.LXXVIII. duas puellas iugulauit, unam suam, alteram uicinæ, cùm tamen ręi magicæ non fuisset infamata: hæc diabolũ confessa est hominis proceri & pernigri specie curauisse ut id faceret, posteà cremata est prouocare nolẽs: quamuis Copararum Præfectus licere exponeret: nam agnoscebat se hoc genus mortis esse promeritam. Bodinus lib.4. Dæmon. c.4.

Conuictus RAZIORVM Baro se octo infantes confessus est occidisse & sacrificasse diabolo, & sibi Satanã indixisse, ut suum ipsius puerum adhuc sacrificaret, auellens ab utero matris: quę rem subodorata est, itaq; iudicium in eum constituum. Ibidem.

Insula ab Hispanis inuẽta est, quam de principis nomine CAROLINAM uocarũt. In ea frequentes uiluntur statuæ deorum, quos gentes illæ colunt æneæ, intrinsecus caue, manibus iunctis, pastisq;, in quibus infantes & pueros, quos diis illis immolant, statuunt, ibiq; uruntur crudeliter, igne in cauis simulachri accenso, & ære eorum immodicum concipiente. L. Viues in lib.7. Aug. de ciuit. Dei c.19.

THEMISTITAN immanibus infantum puerorumq; quos ad uiginti millia quotannis diabolo immolabãt, cædibus fuit supra cęteras omnes totius orbis urbes infamis. Io. Metellus. Idola sanguine hominũ oblatorum conspersa fuisse, auctor est Ferdinandus Cortesius. Iouius lib.34. Historiarũ. Ante illius excidium ab Hispanis factum captiuus de more dæmonibus sacrificãdus, cùm fleret ubertim, Deumq; cœli inuocaret, affirit ei quidam, qui hortatus est eum, ne adeò mortem formidaret: Deum cœli misertum eius esse: annunciaret sacerdotibus, breui desituũ hoc genus sacrificij: uenire iam eos qui terram essent mundaturi. Sacrificarunt illum eo loco ubi nunc damnati suspenduntur, eoq; anno excidium urbis initium accepit: nam tertio post capta est ab Hispanis & direpta. Cardanus lib.13.c 79. de Var. rer.

Animalium Partes, Excrementa, Fructus. Vt est

Sanguis.

SPARTÆ Orthiæ Dianæ templum & simulacrum, è Taurica Chersonneso ab Oreste & Iphigenia furtim ablatum, religione sacrosanctum fuit. Cùm autem Limnaræ & Cynosurenses Spartani sacrum deæ facientes ad iurgium & cædes mutuas conuersi essent, reliquos subita uis morbi absumsit. Inde oraculum acceptum est, eam aram humano sanguine aspergi oportere. Quare cùm antè sorte ducereturimmolandus, sacri ritum Lycurgus ad puberũ plagas transtulit: quo fit ut hoc etiam ritu nihilo ferè minus sanguine humano ara imbuatur. Pausin Lacon. & Plut. in Lycurgo.

In ARCADIA fuit Dionysij templum, in quo sacrificij loco puellæ ad aram flagellabantur ad necẽ. Alex. lib.6. cap.26.

BELLONÆ sacerdotes non animali hostia, nec uictima, sed suo cruore sacrificant. Gladios enim districtos, utraq; manu tenentes, humeros sibi & lacertos tanquam fanatici dissecant, hoc sanguine litari & crimina expiari putãtes. Alex. ab Alex. lib.3.cap 12.

Lac,

Prodium memoriæ est, ROMVLVM nunquã uino in sacris, sed lacte libasse. Alex. lib.3.c.12.

Crines, Capilli.

Dedicabant uirgines ROM. maturæ uiro, compositum capillum Palladi. TROEZENE uerò puellæ Hippolyto crinem consecrabãt. In SICYONIA quoq; Sanitatis simulacrum fuit, cui uirgines crines resecare, & capillos dicare solebãt. ATHENIENSES cùm ex ephebis excessissent, primitias crinium Delphos deferebant: & cùm antiquiores comam circa tempora, aut posteriorem crinem Apollini & fluminibus tonderent, æuo succedẽte Theseus τὰς κόμας, hoc est, anteriorem capillum Delphis dedicauit. unde Theseis tonsura prodita est, cuius exemplo iuuenes, cũ primùm ex ephebis excessissent, anteriorem comam Phœbo & Aesculapio aut Libero obtulere primitias. Postea ROMANI adolescentes magnæ indolis, primæ lanuginis barbam diis consecrare usurparunt. Alex. lib.3.c.18.

Stercus.

KYRGESSI Tartari cateruatim in campis degunt, habentq; ritum gentilem huiusmodi. Sacrificus ipsorum quo tempore rem diuinam peragit, tunc sanguinem, lac & simum iumentorum, terramq; sumit, commixtioneq; insimul facta in uas quoddam infundit, & unà cum hoc arborem ascendit, ad populumq; circumstantem concionatur. Concione peracta, in stultam plebeculam prædictam commixtionem spargit: populus uerò in terram pronus prouoluitur, aspersiunculamq; hãc pro deo colit, firmeq; credit, nihil esse perinde salutare humano generi, ac terram, pecus, armentaq;. Guagninus in descriptione Tartariæ.

Oua.

Oua expiationibus apta monstrat Iuuenalis illud,
—nisi se centum lustrauerit ouis. Cælius lib.27.c.17.

Cerealia.

AEGYPTII in æstate Spicas Isidi offerebant, inuocantes & implorantes deam, ut fruges prosperarent. illa enim tritici & hordei inuentrix fuisse dicitur Diodorus Siculus.

VETERES in suis sacris ὁλοχύτας siue ὁλοχύτας semper præmittebant. Molas Latini uocant, ordeum molitum (quod ἀλὴ dicitur) & sal ordeo συγκεκομμένον, cõmistum: ut hoc ipso deorum erga homines benignitatem in frugum inuentione (inter quas ordeum primum fuisse traditur: quã ob causam κριθὴ Græcis dictum est, ἀπὸ τοῦ διακρίνειν, quoniam mansuetiore uictu homines usi, à belluina quoq; natura sensim segregati fuêre) & Rerumpub. constitutione (cuius symbolum est sal. quoniam sicuti ex uariis guttulis una salis mica solida, uictus quotidiani condimentum, nascitur: ita etiam ex multis ciuibus, quos mansuetior uitæ cultus in unũ, fugum inuctarum beneficio, reduxit, una ciuitas & Resp. oriretur) ob oculos ponerent, & suam quoq; gratitudinem testarentur: atq; ita tum beneficiorum recordatione, tum gratiarum actione deorum beneuolentiam porrò sibi compararent. Præmissis hisce molis, preces subiungebant, & sacrificia peragebant. Eustath. Iliad.α.

NVMA Popilius deos fruge coli, & mola salsa supplicari instituit: quã mola ex farre, sale & aqua cõposuit, sine qua nullũ sacrificiũ ratũ fieri censuit. Atq; id far, nisi rostũ esset, ad rem diuinã non esse purũ statuit. GRÆCI uerò nõ far, sed hordei primitias, libumq; & placentas ex hordeo diis offerti, hordeumq; sale inspersum in primis aræ infundi satius duxere, sine quo, saluis cæremonijs, nullum sacrum fieri poterat. Illum qui primitias eiusmodi colligebat, Crithologum dixere, teste Plut. in quæst. Græcis. Alex. lib.3.cap.12.

Legumina.

Aras dedicaturi olim, aut simulacra dei alicuius, legumina elixa pro primitiis offerebant dedicatis, ob memoriã grati animi de primo uictu. Aristophanes in Danais: Testor Iouis Hercei ollas, cum quibus ara dedicata est olim. Mercuriales uerò statuas pro foribus & alia sigilla dedicãtes, quò felicior esset erectio, ollas polentæ adhibebant. Suidas in uoce χύτραις ἱερεῖον, Ollis pax sancienda. Consule locum Festorum.

Suffimenta ex faba milioq; aspersa mulso diis offerti absque uictima, quo tempore uuæ, calente prelo premuntur, sæpe notatum est. Alex. ab Alex. lib.2.cap.22.

In LEMVRALIBVS Fabã noctu iacere usurpatũ est, Lemures se ex domo eijcere clamantes. Eam nigram esse conueniet: ipsamq; lotis manibus, & pede nudo per ora uersare, & post terga reijcere, æriscq; tinnitum facere: ut Lemures fabis redempti, domo abirent, nouies orare: idq; Maio mense tribus noctibus fieri donec solutis religione animis, manes expiatos ducerẽt. In Parentalibus assumere fabas usus obtinuit, sicut in peruigiliis cicer: ac ferales cœnas lentesq; & offas ad sepulcra illorum ferre, quibus parentare ius erat (quę etiam Feralia à ferendis epulis dicta sunt) & in defunctorum sepulchris super nudam silicem apponere. Alex. lib.3.cap.12.

Allia, Papauer.

MANIÆ, quę mater Larium fuit, in compitalibus à Bruto institutis, non humana uictima, ut olim (nam pro familiæ incolumitate antea pueros mactabant) sed alliorum & papauerum capitibus facere sacrificia Romani uoluerunt. Alex. ab Alex. lib.2. cap.22.

Rami arborum.

OSCHI. Vide, Festa Atheniensium, Oschophoria.

Mel.

In ASOPO, in æde Eumenidum, nisi mulso libare, & pro coronis floribus uti, permissum erat. Alex. ab Alex. lib.3.c.12.

Vinum.

ROM. ubi in sacris uina libare diis necessum erat, ex græca & imputata uite, seu fulmine tacta, aut quæ uulneratis pedibus calcata, uel immunditie polluta fuerat, aut iuxta quam homo laqueo pependerat, uina libare diis, infaustum erat. THASIIS uerò, nisi uino libaneo & odore thuris diis prolibabatur. Alex. lib.3.cap.12.

Thus.

BABYLONE in Iouis templo mille talenta thuris quotannis adolebantur. Herod. lib.1.

Sal.

Sine mola salsa nullum diis sacrificium antiquitus fiebat. in ea quippe efficaciorem uim placandis numinibus & commouendæ diuinitatis putabant, quòd Sal minimè omnium corruptioni esset obnoxium. Alex. lib.4.cap.17.

Calculi.

Ad Terei sepulcrum MEGARIS cùm sacrum fit, calculis pro ordeo utuntur. Alex. lib.4.cap.17.

Spolia, Arma.

Inter solennia uota fuisse traditur, quoties exercitus duces de spoliis hostium VVLCANO uotum fecissent. Id soluebatur, ut fusis fugatisq; hostibus, scuta, gladios & arma, spoliaq;, nonnunquam bellorum machinas, currusq; & inutiles naues, uno in loco aggerant, pyraq; extructa, circũstante populo & frequentissimo exercitu, uelut disposita acie, dux more patrio discinctus, Vulcano, Marti & Palladiincendatipsecq; dux indutus purpuram, primus ardentem facem sumere, ambasq; manus in cœlum tendere, deindein pyram summittere debeat, toto circum exercitu exultante, & percussis armis plaudente: pyraq; & armis exustis, sacra & rem diuinam faciant, tametsi arma militaria non cruri, sed belli more cremari solita legamus. Alex. lib.3.cap.22.

Victis ad Aquas Sextias Teutonibus, secundùm pugnam legit C. MARIVS ex armis & spoliis barbaricis elegantissima & inuiolata, quæ speciem ualebant triumpho magnificam præbere. Reliquorũ aceruo in pyram accumulato amplum sacrificium fecit: circumfusoq; in armis & coronato exercitu præcinctus de more atq; prætexta uelatus ardentem ferebat facem, eamq; ambabus manibus ad cœlũ sustollens parabat subdere pyræ: cùm accurrentes ad eum citatis equis amici, desilierunt ex equis, atq; eũ amplexi nunciauerunt læti quintum cõsulatum, literasq; ei de hoc reddidere. Ita cùm magna gratulatione solennitas cumulata esset victorialis: hinc exercitus exultans plausu quodã militari & armorum crepitu personault: hinc legatis alterum imponentibus coronam Mario, subdidit flammam pyræ & sacra peregit. Plut. in Mario.

Phiala.

MEMPHI est locus in Nilo, quem à figura uocant Phialam, omnibus annis ibi aureum pateram argenteamq; emergentes, diebus quos habet natales Apis: septẽ hi sunt, mirumq; neminem per eos à crocodilis attingi: octauo post horam diei sextam redire belluæ feritatem. Plin. lib.8.cap.46.

XERXES rex Persarum trãsmisso exercitu per pontem in Bosphoro, sole exorto ex aurea phiala libans in mare, apud solem uota concepit, ne quid sibi aduersi contingeret, quãm Europam totam subegisset. Phialam in Hellespontum abiecit, aureumq; craterem ac gladium Persicum, quem acinacem uocant. Incertum est, utrum Soli dedicans gladium dimiserit in pelagus: an Hellespontum, quòd eum flagellasse pœniteret, in compensationẽ gladio donauerit. Her. lib.7.

FORMÆ RESPECTV.

De modo sacrificandi ueterum uide Alex. ab Alex. lib.4.cap.17.

Ante actum.

Προτίκεια dicuntur ea, quæ fiunt aut dantur, priusquam perficiatur eorum aliquid, quæ ad rem diuinam pertinent. Suidas.

Personarum præparatio.

Apud AEGYPTIOS institutum erat, ut sacerdotes ad aram hostiis deductis, astante rege, magna uoce, audiente populo, ualetudinem prosperam, omniaq; bona optarent: natarent insuper peculiares regis uirtutes, in deos pietatem & religionem. Diodorus.

Apud ROM. moris fuit, ut qui rem diuinã facturus erat, ad suam leuandam culpam, se in primis reum dicere debeat, & noxæ pœnitere, ac fateri admissum, uulteumq; summittere, & ad omnem modestiam fingere: deinde ipse, aut publicus præco præcedens sacra, Hoc age, clamitet, uoceq; excitet populum, ac uirga turbam summoueat, quæ commentaculum dicta est: silentiumq; indicat, ne mala uox obstrepat, néue quid triste auribus accipiat, & sacris sauere, & intentos esse iubeat: nanq; in deorum sacrificiis taciturnitate in primis & intentis animis opus erat: quia si opus faciem sacerdos inter sacra uidisset, temerari & pollui putabantur religione inexpiabili. Ideò custos dabatur, qui sacra inspiceret, & alter qui linguis fauere iuberet. Græcis autẽ, ad sacrificium accessurus, hoc præfatur primũ, τίς τῇδε, hoc est, Quis hic? Qui uerò interfunt sacris, referunt: πολλοί, κἀγαθοί, Multi, & boni. Nam polluti homicidio, aut sanguine insecti humano, hominesq; turpissimarum sordium, sacris arcebantur: néue aras contingerent, aut sacrificio interessent, lege uetabantur. Alex. lib. 4.c.17.

Animalium præparatio, inspectio.

AEGYPTII linguam boui extrahunt, caudæ pilos exploũt, & si uel unum pilum nigrum reperiunt, hostiam tanquam impuram non admittunt. Alex. lib. 3.c.12.

GRÆCI cùm uictimas parant, prius tauros farina explorãt, capros cineribus, capras uerò frigida aqua, ne quicquã impuri deos offendat. Idem.

LECTÆ hostiæ dicebantur, maiores & uberiùs depastæ, quę claudæ, morbosæ & uitiosæ non sunt, quęue fissam aurem, uel caudam aculeatam, aut linguam nigram non habent. Ibidem.

Victimæ maiores apud ROM. dum immolantur, auratis cornibus procedunt: minores, coronatæ offeruntur. Ibidẽ, ex Plinio lib.33. cap.3.

In Actu. Nempe

In genere.

Ritus sacrificandi apud VETERES talis erat. Primũ lotis manibus, hostias pura aqua purgabant, fruges capitibus earũ inspergentes: deinde precabantur, uotaq; nuncupabant, aras manib. tenentes: unde dictæ Aræ, quasi ansæ, teste Varrone. Postea hostiarum tempora uectibus percutiebant, ac occidentes membratim diuidebant: ita primitias ex omnibus membris & exta collecta postquam farris inuoluissent farina, proiiciebant diis in altaria, focumue, aut aras, hoc est, uasa, quæ tripodes dicebantur: postremò succendebant uina fundentes. Homerus, & Halycarn. lib.7.

Adoratio, Gestus.

Cùm adorat qui rem diuinam facit, uelato capite, ne auersus animus à sacris fiat, dexteram ad osculum ferre, & se in orbem circumagere, prout Numa instituit, necessum habet. Alex. lib.4.cap.17.

Preces.

Plutarchus locis aliquot in Symposiacis significat, antiquitus fuisse morem, ut quoties uni cuipiam deo res diuina fieret, omnibus simul uota fierent, uidelicet ne Calydonij suis tragœdia renouaretur. Inuocantes autem deos, addebant hęc uerba ceu solennia, ἄμφω ποιῶ τοῖς θεοῖς βωμῶν. id est, unà cum phanis & aris. Erasmus in Adag.

Dicta.

Agonalibus Iano quinto Idus Ianuarias mactabatur aries: dictiq; Agonales dies, quòd sacerdos immolaturus à principe petiit, Agõne, id est, mactabõne. quod uerbum in solennibus frequens usurpatur. Propterea princeps gregis immolabatur ex Numæ instituto. Alex. lib.6. c.8.

Maledicta.

ATHENIENSES in festo, quod Lenæum uocant, sacrificantes, fœda conuitia per risum & iocum inuicem iactitabant, & contumeliis se lacessebant. Alex. lib.2. c.14.

ELEVSINIIS sacris, quæ Magna dicta sunt, mulieres mutuis probris conuitiisq; se incessere, & maledictis pugnare solebant. Idem.

LYNDII dum sacra Herculi faciunt, maledictis ludibriisq; uerborum Herculi litant, iunctis bobus. Si quid uerò honesti probiq; in sacrificio prolatum dictúmue fuisset, tanquã ominosum spretæ religionis crimen erat. Idem.

Apud SICVLOS sacrum Cereri decem diebus uerbis turpibus & obscenis celebrari produnt, magna uerborum licentia, arbitrantes ex obscenitate uerborum & iocorum lasciuia Cereris luctum mœrorem q; leuari, quem ex raptu filiæ conceperat. Idem lib.6.cap.8.

BONÆ deæ nocturno tempore sacra faciebant, canersq; immolabant, maledictis & probris deam incessentes; neminemq; bonum optantes fore, qui domi nasceretur. Idem.

Mores.

Cùm HECATOMBÆ uel publica uota soluebantur, populi luctus & mœror desinebat. Namq; in luctu uouere, erat mali auspicij & detestabilis. Alex. lib.3.c.22.

Musica.

TIBERIVS Cæsar quo primum die, post excessum Augusti, curiam intrauit: quasi pietati simul ac religioni satisfacturus, MINOIS exemplo, thure quidem ac uino, uerùm sine tibicine, supplicauit: ut ille olim in morte filij. Sueton.

Cursus.

In GRÆCORVM monumentis adnotatum est, morem sacrificandi seruatum diu, ut circum currerent aras, cursum auspicati ab læuo dextrorsum, zodiaci quadam imagine, cuius motio sit mundo diuersa ad exortum uergens: mox uerò ab dextris læuorsum procurrerent, quo motu cœlum rotari manifestum. Cælius lib.j. A.L. cap.10.

Verbera.

AEGYPTII immolata uictima, dum sacrificium ardet, omnes se diuerberant, & flagris afficiunt. Alex. lib.4.c.17.

Pugna.

In APHRICÆ partibus, dum Mineruam sacrificiis placãt, sine uictima, puellæ inuicem fustibus decernunt. Alexan. ab Alex. lib. 3. cap. 12.

Situs uictimarum.

Veteres quando sacrificabant diis superis, uictimarum colla obtorquebant, ita ut elata fronte cœlum intuerentur. Hinc Homerus Iliad.α. inquit, ὦ ἔφυσαν μὲν πρῶτα, Retro traxerũt, obtorserunt ceruices. At si diis inferis uel manibus, ut terrã prona inspicerent, conuertebant. Eustathius Iliad.α.

Perfusio uictimarum.

Qui Ruminæ sacra faciunt, apud ROM. uictimæ infundũt prolibamine lac, nec uinum adhibent. An quòd mammam Latini rumam uocarunt, Ruminalem dicunt nominatã, proeo quòd mammam Romulo lupa præbuit? Vtigitur Græci eas, quę nutriunt paruulas lacte, φιλοτάς ἀπὸ τῆς φιλίας uocãt: ita Rumina, quæ est nutrix, altrix, & educatrix, non admittit tanquam noxium infantibus uinum. Plutarchus in quæstionibus Romanis.

ROMANI fruges in caput uictimæ, aut molam ex farre molito & sale, inde nouum uinum aut costum, & mascula thura inter cornua fundebant. Alex. lib.4.cap.17.

Cædes uictimarum.

In SCYTHIA Marti sacrum fit, in quo uictima primis pedib. ligata, ad aram sistitur, cui laqueum in collo iniciũt, ac baculo circumducto strangulant, sine precatione & uotis. Alexand. lib.4.cap.7.

Diuisio.

Olim uictimæ pellem seruabãt in pompis ELEVSINIIS circumferendam, uel substernendam pedibus eorum, qui piaculo quopiam tenebãtur, ad expiationẽ. Erasmus in Adag.

GRÆCI ex cæsa uictima nonnunquam capite & uentre excepto cætera diis dabant, linguas uerò præconibus. Alex. ab Alex. lib.4.cap.17. Callistratus tradit olim in sacrificiis linguam exectam præconibus dari soliram. Nam alioqui sunt qui dicant, ex uictimis Mercurio deberi linguam.

Inspectio uictimæ.

Apud ROMANOS in sacrificiis deorum fuit pontificalis obseruatio, ut duobus hostiarum generibus diis sacra fiant: uno quidem in quo cùm litabatur, uolũtas dei per exta exquirebatur: altero, in quo sola anima deo consecrabatur, quæ hostia animalis dicta est. Alex. lib.3. c.12.

Coitio.

ERETRIENSES feminæ in Cerealibus cùm uictimam diis offerunt, carnibus non igne coctis, sed sole torridis uescuntur. Alex. lib.4. c.17.

LVSITANI ignitis lapidibus sacrificiales carnes coquebãt. Ibidem.

ATHENIENSES, ut in Horis testatur Philochorus, non assant cùm sacrificant, sed carnes ipsas elixant: cùm deas inquiant calores squaloresq; abhorrere. Athen. lib. 14.c. 27.

Comestio uictimæ.

Septuaginta Beli sacerdotes sub Cyro rege, quum Belo idolo quotidie siliginis artabas XII, oues XL, uini metretas sex proponerent, clauso inde & obsignato templo, per occultum aditum sub ara ingrediebantur, & omnia cum suis liberis & uxoribus absumebant, deum ea comedisse dicentes. At dolus ille per Danielem, qui pauimentũ cinere conspserat, in quo uestigia seniorum & iuniorũ apparuerũt, deprehensus fuit. Dan. 14.

Solis mẽsa apud AETHIOPES Macrobios talis esse memoratur. Est in suburbanis pratũ, omnium quadrupedum assa refertum carne, quam per noctem singuli ciuium magistratus properant ponere: ad eamque, ubi illuxit, cuilibet epularum licet accedere. Hæc ipsa à terra reddi assiduè, aiunt. Herodotus lib.3.

PERSÆ ex immolata uictima nihil diis adolent, sola anima deos contentos esse rati. Alex. lib.4.c.17.

Aeginensium, qui ad bellum Troianum profecti fuerant, multi perierant in pugna, plures tempestas absorpserat. Paucos igitur, qui domum incolumes redierunt, quum recepissent cognati, uidentes reliquos ciues ob desiderium suorum in luctu ac mœrore uersari, non arbitrati sunt conuenire, ut uel palãm lętitiam suam declararent, uel diis ob illorum salutem

lutem rem diuinam facerent: sed suos quisq; quos incolumes receperant, domi clàm, conuiuiis & gratulationib. excipiebant, ipsi ministrantes patribus, cognatis, fratribus, ac necessariis, neminem alienum admittentes. Hoc imitantes Aegineatæ, quum Neptuno sacrificant, dies sedecim gestantes Thyasos, quos uocant, clã apud sese conuiuia celebrant, neq; seruorum quisquam adesse sinitur. mox Veneri sacrificantes festum soluunt. Itaq; qui sic sacrificabant, χορτοφάγοι dicebantur. Erasmus in Adag.

GRÆCI satis habebãt femora hostię in duo frusta cõcisa igni subiicere, ut ex his holocaustũ fieret, uisceribusq; super prunas assis, pro ientaculo, mox carnibus ueru decoctis discũbentes uesci. Alex. ab Alex. lib. 4. c. 17.

DELPHIS moris est, ut immolantes uictimam, exclusis cæteris, uescantur, ad quam extraneos admittere nefas erat. Ibidem.

In sacris HECATES qui sacrũ faciunt, ij de sacrificio uesci nõ permittebãtur. Idem.

THYSETÆ in Asia & Argiui ossa uictimæ tantùm in ignem mittunt, & comburũt, ipsi autem uescuntur carnibus. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 17.

In LARVM sacris id custoditur, ut libertini sacerdotes sint, q Augustales dicti, nihilque de sacrificio extra ædes mittatur foras, sed intra domesticos Lares omnia absumant.

Abiectio.

AEGYPTII sacerdotes, immolata uictima, caput abscindũt, illudq; diris carminibus execrati, in flumen deiiciunt, cum precatione solenni, ut si quid aduersi euenturũ foret, in caput illud redundaret. Alex. lib. 4. cap. 17.

Pastorum APRI ubi pro primitiis aurem pecudis præcidebãt, eam supra domum abiiciunt: hoc acto, cernicem eius auertunt. Herod. lib. 4.

Quæcunque diis immolarentur fœdarum causa, ea nemo cibi causa attingebat, sed inquilini quidem suas uictimas humi defodiebant, peregrini uerò in mare abiiciebant. Eustathius in Iliade.

Exuflio.

Scripsit Callistratus Linguas uictimarum solitas fuisse Mercurio in sacris offerri, ut testatur etiam in his: γλωσσοκαύστας δ' ἐν πυρὶ βαλόντες, Linguas in ignes iecerũt. Erat autem ultima pars sacrificiorum & finis cùm linguas in ignem iacerẽt. Quam consuetudinem primi MEGARENSES incœperunt. Nam reliquit Dirrechidas in rebus Megarensium, Alcathoum Pelopis filium ob Chrysippi cædem exulem Megaris in aliam ciuitatem habiturum profugisse. Qui cùm in leonem Citheronium Megarensium agrum uastantem incidisset, ad quem cædendum & alij à Megarensium rege missi fuerant, & illum ipsum cęcidit, & linguam eius cæsam in perã conicit, ac rursus cum ea Megaram se contulit. Deinde cùm dicerent, qui missi fuerant, se leonem occidisse, peram afferẽs, eos arguit mendacij. Quare quum rex præ lætitia diis sacrificaret, linguam postremam aræ imposuit, arque ita manauit ad posteros consuetudo. Natalis Comes Mythologiæ libro 5. cap 5.

SCYTHIÆ cùm rem diuinam Matri faciunt, uictimarũ carnes ipsarum mel ossibus comburunt. Alex. lib. 4. c. 17. ex Herod.

Apud ROM. cùm sacrum Vulcano fit, quod Proteruiam dixerunt, nisi uictima & quodcunque superest igni detur, sacrificium pollui putabant. Vnde celebratur illud Caronis festiuiter dictum in Albidium quendam, qui patrimonium uniuersum luxu absumserat, unis exceptis ædibus, quæ incendio conflagrarunt: Proteruiam, inquit, fecit: propterea q ea quæ comesse non potuerit, quasi combussisset. Macrobius lib. 2. Saturnalium.

Post Actum. Vt sunt

Adhortationes.

Apud AEGYPTIOS cùm rex tauro diis sacra fecisset, sacerdos quædam ex libris sacris clarissimorum uirorum consilia actaq; proferebat, quibus rex monitus, imperio piẽ & iustẽ aliorum exemplo uteretur. Diodorus Siculus.

Dimissio.

Re diuina & ceremoniis concelebratis, sacerdos tunc, ILICET, succlamabat. qua uoce illos, qui interfuerant, missos faciebat. Apud Græcos uerò functus mysterio sacerdos, sic renunciat, λαοῖς ἄφεσις, quasi populum missum faceret. Alexand. lib. 4. cap 17.

EFFICIENTIS PRINCIPIS RESPECTU, eius scilicet QVI Sacris præest, adest, interest. Ratione habita

Animi. Sic interfunt

Initiati.

Apud GRÆCOS legimus, sacra quædam ἀβίβηλα nuncupata, in quibus interesse profanis haud fas fuerat: uti βίβηλα, ad quæ etiam profani admittebantur. Itaq; ad sacrificium accessuros sacerdos, hoc primùm præfari solebat, τίς τῶδε, hoc est, Quis hic? Qui uerò intererant sacris, referebant, πολλοὶ μὲν βακχοί, quod est, Multi & boni.

Ad sacra Eleusinia Cereris nõ patebat aditus nisi initiatis, procoq; abesse profanos iubebat: atq; hinc sumsisse Verg. uersic. Procul ô procul este profani, auctor est Seruius. & Alcibiadi tantum negotium facessitum, quòd profanus interfuisse sacris Cereris diceretur. Primus qui hæc sacra euulgauit, fuit Numenius philosophus, quem ferunt paulo pòst uidisse per quietẽ deas Eleusinas habitu meretricio, quæ se adyto pudicitiæ suæ per illum extractas quererentur, uulgoq; prostitutas. Quod profectò indiciũ est, meretricia illis contineri. Nam si honesta & sancta, nunquam eas puduisset euulgari. Obliquè hæc perstringit Socrates, ut alia permulta apud Platonem, cùm iubet turpia fœdaq; à diis commissa sacris secretissimis occultari: & apud Aegyptios qui minatur, se Isidis, q̃ eadem est Ceres, sacra recondita æditurũ, cogit Isidem ipsam quæ is iubeat facere. Lud. Viues in lib. 7. August. de Ciuit. dei, cap. 20.

Scelerati.

Choum festum DEMOPHON rex Atheniensiũ statuit, Orestem Athenas profectum excipere uolens: cùm nollet tamẽ eum ad sacra accedere, aut eiusdem sacri esse socium, quia nondum fuerat expiatus, sacra concludi iussit, ac uini choã singulis apponi, ei inquiens, qui primus bibisset, se placentam esse daturum. Edixit pręterea, ne quis coronas postpotum deponeret, quibus coronabantur in sacris, quoniam cõtubernales fuissent cum Oreste: at ut omnes circa Choã deponerent, iussit: coronasq; ipsas sacerdori auferre in lucum, qui est in paludibus, reliqua in templo sacrificare: ex quo festum Choes dictum fuit. Athenæus lib. 10. c. 12.

Græca festa à ROMANIS ad quintum Calendas Aprilis annis singulis in honorem Cereris celebrabantur, quæ quòd è Græcia translata essent, & per Græcos curata, Græca dicta sunt. Fiebant autem luce obscura, sacerdotesq; facibus discurrentes, cursu fanatico sacra peragebant: à quibus uelut sanctissimis & impollutis, impij conscelerati, amouebantur uoce præconis. Alex. lib. 6. cap. 19. Suetonius in Nerone testatur, Præconis uoce impios & scelerato: summoneri solitos fuisse: eaque territum Neronem, interesse iis sacris ausum non esse.

Corporis. Quo ad

Sexum.

Hercules sacris arcentur MVLIERES. Macrobius lib. j. cap. 12.

Arcana sacra BONÆ deæ, quam Græci appellant Gynęciam, quotannis in ædibus consulis uxor eius aut mater uirginibus Vestalibus præsentibus uiris omnib. exclusis obit. Plut. in Cicerone.

Sanitatem. Integri, Mutilati, Morbo affecti.

A cõsecratione & sacris arcebatur manci, quiq. insignes debilitate corporis, aut membro non satis utiles erant, uelut indigni qui sacra tractarent. Propterea M. Sergius ob prauitatem imminutionẽq; corporis à sacris, ut mancus, amotus fuit, q sacra tractare nequisset. Apud PERSAS quoque morbo affectum, oculo, aut membro deficientem, dominari, uel sacris præesse inhibebat. Alex. lib. 6. c. 4.

Apud MAGOS qui essent lentiginosi, tanquã deis inuisi, ab aris summouebantur. Item qui clari reuixerant, quibusque iuuentibus exequiæ factæ fuissent, uelut profani, à sacris pellebantur.

Habitum, Vestitum.

Herculis apud Coos antistes ueste uelatus muliebri, capiti adiecta mitra, in Antimachia perperat sacrũ hanc ob causam. Hercules nauibus sex suis quum Troia soluisset, tempestate cõflictatus est in alto, nauibusq; fractis una sola ad Coos compulsus, apud locum Lacetetem appellatum est eiectus, nihilq; extra arma & uiros seruauit. Ibi incidens in oues, à pastore arietem petiit (fuit huic Antagoræ nomen) Qui uigens corporis robore prouocauit ad secum luctandũ Herculem, sese prostrauisset, latutum arietem. Vt cõgressus hic cum Hercule est, subsidiũ ferentes Antagoræ Meropes, Herculi Græci, acrem pugnam cõmisere: in qua fama est multitudine oppressum refugisse Herculem ad mulierem Tressam, atque amictu occultentem se muliebri fefellisse. Vtuerò pòst superauit Meropas, lustratusq; uxorem duxit Alcioni filiam, uestem pictam induit. Hinc rem diuinam facit sacerdos, quo loco commissa pugna fuit: sponsas autẽ sponsi stola muliebri amicti amplectuntur. Plut. de quæstionibus Græcis.

Apud Ethnicos olim SACERDOS qui uictimam faceret, pura in ueste & candida, plerunque intexuli tela, nec maioris operis quàm menstruæ, nonnunquam in purpura & auro comparebat. Pura autem & religiosa uestis dicebatur, ut Festus ait, & Seruius, qua rem diuinam facturi festo utebãtur die. Ea quidem erat soluta omni uinculo, nullis maculis, nec aliquo squallore obsita, nec funesta, aut fulgurita. Virg.

——fontemq; ignemq; ferebant
Vestiti lino. ——

Caper & Hyginus Limũ legi malunt, quòd hæc uestis dicatur, in extremo sui purpurã limã, hoc est, flexuosam habens.

In sacrificiis, quemadmodũ ait Plut. in Problematis, ITALI, auctore Aenea, obnubebant caput, q̃ is quum rem diuinã faceret, prætereunte Diomede, qui, teste Seruio, Palladium quod ex oraculo iussus erat reddere Troianis, tunc referebat, ne cognitus interrumperet sacrificium, caput uelauit, atque ita conspectum hostis euitauit. Commemorat rem hanc Helenus lib. 3. Aeneidos:

Et positis aris, iam uota in litore solues,
Purpureo uelare comas adopertus amictu,
Ne qua inter sanctos ignes, in honore deorum
Hostilis facies occurrat, & omnia turbat.
Hunc socij morem sacrorum, hunc ipse teneto,
Hac casti maneant in religione nepotes.

Polydorus lib. 4. cap. 13.

Quum in reliquis sacris qui rem diuinam facit, ueteri institutio, capite uelato immolet, & adorantes uestem ad aures usque attollant, ut se humiliores exhibeant diis, uel ne quid inter sacrificandum triste auribus aut oculis accipiant: Saturno tamen sacra facientes, uelut ueritatis cultori, capite aperto immolant & inuelato, quòd ueritas plerunq; tecta ignoratq; sit, sed eadem aperiatur tẽpore. Saturnus enim temporum auctor ac deus fingitur. Nam κρόνος Saturnus, χρόνος tempus. Plut. in Problem.

Honori quoq; & Opi ex uetere instituto dum sacrum fit, semper aperto capite & sine uelamento sunt. Apud aram quoque Herculis maximã, omnes aperto capite supplicare uetusto more seruatũ est: uel quia ipsius dei, qui capite aperto est, habitum imitari non liceat: uel quòd ante Aeneam, qui ritum uelandi capitis inuenit primus, aram maximam fuisse, uetustissimasq; illius ceremonias signarent. Alexan. libro 2. cap. 22.

In ATTIDE uirili ornatu mulieres, uiri autem muliebri indu ti, Veneri rem diuinam faciebant. Idem, cap. 14.

ROMÆ in Mutini sacello mulieres togis prætextatis uelatæ sacrificabant. Ibidem.

Ornatum.

THRACES diis sacrificia facientes, non solùm coronati, sed scuta & gladios hedera ornati in solennibus libant. Alex. libro 4. cap. 17.

Apud PERSAS non modò qui sacrificant, sed ij etiam qui sacrificiis interfunt, festa fronde ornantur. Idem.

SATVRNO rem diuinam facientes, apud Rom. ficis ornabantur, placentasq; mistitabãt, quòd mellis repertorem esse dicerent. Alex. lib. 2. c. 22.

CAPPADOCES ambrosia, DRVYDÆ nullũ sacrũ sine roboris fronde conficiebant. Idem lib. 4. c. 17.

Vrebantur in SICILIA in sacrificiis Cereris non floreis (quia ob memoriam raptæ filiæ colligentis flores fuerunt uetiti) sed myrteis coronis, & è smilace, uel narcisso, uel croco, ut ait enarrator Sophoclis.

Fortunarum. Quo ad

Libertatem.

COI rei diuinæ Iunonis honori operam dantes, à conuiuio prorsum seruos reiiciunt: propterea dicti hominum soli liberè sacrificare. Cælius lib. 13. c. 23. A. L. ex Athen. lib. 14. c. 17.

In CHÆRONEA sacerdotum tenens pro ædibus sacris Matutæ, id est, Leucothecæ, clamitabat: Seruum non ingredi, non seruam, non Aetolum, non Aetolam: iis enim sacrificio adesse eo loci nõ licebat. Gyraldus lib. 17. Deor. gent.

A quibusdã sacris ROM. mulieres innuptas, aut seruitio pressos, uel ære coemtos abesse oportebat: & propterea in sacrorum apparatu lictor præfari solebat: Hostis uictus, mulier uirgo exesto. Idem.

Existimationem.

Apud GERMANOS, iis qui scutum amisissent in acie, sacris interesse haud licebat. Corn. Tacitus.

Apud SCYTHAS, qui hostem nullum interfecissent in acie, in solennibus libare non poterãt. Gyraldus lib. 17. Deorum gentilium.

Patriam, Peregrini.

Sacris ELEVSINIIS interesse profanis & peregrinis non licebat: in quibus illud præcinebatur, ἐκὰς ἔκας ὅσοις ἄθεμιτος εἰμι· Procul procul quisq; profanus. id quod usurpauit Callimachus in Hymnis.

Officium.

Apud AEGYPTIOS subulcis omnib. tẽpla interdicta fuere.

Calamitatem.

Funestam familiam, aut hominem funere pollutum, nec ædes deorum dedicare, nec publica sacra facere posse, liquet, nisi in Lemuralibus & Parentalibus: in quibus inferis diis dare inferias usus obtinuit: quo tempore ædes deorum clausæ iacerent. Alex. lib. 3. cap. 12.

INSTRVMENTORVM RESPECTV.
Huc Sacrorum

Ignis. Ligna acrorum.

Sunt in Lydis, qui Peisici cognomine uocantur, urbes Hierocæsarea, & Hippæpæ: in templo utriusq; urbis amplissimo cellę cum aris, super his cinis alio longè colore à uulgari cinere. Huc ingressus Magus, ubi foco lignis impositis tiara caput uelarit, implorat cognomen dei, quicunq; ille sit (ex libro enim carmen recitat barbaricum) ubi peroranit, sponte sua è lignis nullo igne admoto purissima emicat flãma. Pausanias lib. 5. se hoc uidisse testatur.

MAGOS tradunt apud Persas dum sacrum fit, carnes super myrto & lauro appositas subtilibus uirgis adurere. Alex. libro 4. cap. 17.

PERSIS ligna arida, demto cortice, sacrificio apponere, desuperq; oleum fundere, & aruinam pinguem, ignemq; appositum non flatu sed uentulo excitare, in usu fuit. Idem.

Victis ad Plataeas Persis, GRÆCIS de sacrificio consulentib. respondit Apollo, Ioui Liberatori erigerent aram: at sacra antè ne facerent, quàm extincto per totam regionem igne, quòd esset per barbaros pollutus, purum Delphis ex communi foco accendissent. Itaq; magistratus Græcorum illicò circumuecti, subegerunt eos, qui igne uterentur, omnẽ extinguere. Ex Plataeensibus pollicitus Euchidas, quàm ocyssimè fieri posset, allaturum se à deo ignem, Delphos profectus est, lustratoq; corpore & lympha aspersio, laurea coronatus ignem sumsit ex ara, curreusq; retrò Plataeas contendit, & ante solis occasum reuersus est: eodem die mille stadiorum emensus. Salutatis ciuibus ubi ignem tradidit, concidit confestim, & paulo pòst expirauit. Sustulerũt eum Plataeenses, atq; in Eucliæ Dianæ fano funerauerunt, insteriq; ferunt, hoc tetrametrum:

Euchidas Delphos cucurrit, & die reuersus uno est.

Plutarchus in Aristide.

Aristionis tyrannide sacra lucerna extincta ATHENIS, & DELPHIS templo à Medis incenso, belloq; Mithridatico atque Romanorum ciuili, unà cum ara fuit deiectus ignis. Negant eum fas esse ex alio accendi igne, sed nouum & recentem parandum, eliciendamq; putant ac liquidam ex solę flammam. Succendunt eam scaphiis cauatis in æqualia latera orthogonia trigonalia, quæ ex circumferentia in unum centrum sunt deuexa. His soli obuersis radij undique flagrantes coguntur & contrahuntur ad centrum. Ita cùm ipsum area diuidũt attenuatum, tum leuissimum quodq; atq; aridissimum appositum fomentum inflammãt extemplò, quòd accipiãt reflexione radij corpus & ictum igneũ. Plutarchus in Numa.

Ex alba duntaxat POPVLO, neq; ex alia arbore, ad usum sacrorum Olympij Iouis ligna cędi patrius est Eleis ritus. Credo hunc honorem huic arbori præcipuè habitum, q̃ eam Hercules è Thesprotide propter amnem Acherontem repetit. Huc respexisse Homerum putant, cùm Acheroidem populum appellauit. Pausanias lib. 5.

SELEVCVS cùm in Pella Iouí sacra faceret, ligna ab is imposita ultro arserunt. Alex. lib. 4. c. 17.

IOSIDES licèt ex omni ligno incendant aras, spinas tamen asparagi aut stramina in sacrificiis cremare nefas habent. Ibidem.

Apud SICVLOS in colle Vulcanio iuxta Petrensium stagnũ dum sacrum fit, sarmentorum fasces super aras sua sponte ignem concipere, & nullo flante halitu incendium fieri fabulantur. Idem.

Solennib. Cereris ERETRIENSIVM coniuges non ad ignẽ sed ad solem carnes assabant. Plut. in quæst. Græcis.

Arma.

Δελφικὸν ξίφος, id est, Delphicus gladius: de re dicebatur ad diuersos usus accommodabili. Quemadmodum iissdẽ uasculis, & poculorum uice in cõuiuiis, & clypeorum uice in bellis utebantur. Nam Delphicus gladius ad eum modum erat fabrefactus, ut eodem simul & sacras mactarent uictimas, & nocentes afficerẽt supplicio. Meminit huius gladij cùm Euripides in tragœdiis, tum Aristoteles Polit. lib. j. differens, naturam non gignere singula ad plures usus, sed unumquodq; ad suum peculiarem proprium q; finem: ἐοίκασι δὴ φύσει τοιοῦτον, οἷον χαλκοτύποι μάχαιραν Δελφικὴν ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐν ἑκάστῳ. id est, Neque enim natura tale quippiam facit, quemadmodum ærarij fabri gladium Delphicũ quasi per inopiam, sed unumquodq; ad singula. Eras. in Adag.

Atticis in more est, ut cùm occiso boue reliqua omnia à cæde

libera pronuncient, singulis ordine iudicatis: solum ensem condemnent, & dicant illum cædis auctorem extitisse. Et eius diei, in quo hæc patrant, festum uocant Diipolia, & Buphonia. Aelianus de Var. hist.

Vasa.

Est simpulum, auctore Festo, uas paruum, nō dissimile cyatho. unde mulieres diuinis rebus deditæ, simpulatrices uocentur. M. Varro scribit, uas esse minutim fundens, in cuius locum successerit epichysis. Vnde ueteres res minutas, nulliusq; precij, simpularias appellabāt. Plin. lib. 35. c. 12. In sacris quidem etiam inter has opes, non myrrhinis crystallinisue, sed fictilibus prolibatur simpulis innocentius. Attestatur & M. Varro, cùm apud Nonium Marcellum ait, deos ipsos uili simpulo inuitari. Item Apuleius, In hodiernū, inquit, populus Romanus diis immortalibus simpulo & catino fictili sacrificat. Erasmus in Adagiis.

Fercula, quæ gestant. Vt sunt

Canistra.

Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte dicit AESCHINEM κιττοφόρῳ, id est, piciferi nomine ab anicularis compellatum: quemadmodum & λικνοφόρον, quòd picas & uānos capite baiularet. Nam his in mysteriis Bacchanalib. utebantur, quòd ea auis sacra sit Baccho: & uannus in omnib. mysteriis adhibebatur. Vnde Maro,

Et mystica uannus Iacchi.— Erasmus in Adag.

Phalli.

Hi in sacris Bacchi portabantur.

Faces, Lychni.

Cùm Ceres Proserpinam quærens uniuersum terrarum orbē perlustrasset, facibus ex Aetna Siciliæ monte accensis, ad illius imitationem SICVLÆ mulieres uel uiri, per noctē cū accensis facibus uociferantes, Proserpinamq; uocantes discurrebant: quare Tædiferos antistites appellauit Strabo libro decimo.

FINIS RESPECTV. SACRA OBITA CAVSA

Mali amoliendi. Sacra Expiatoria, Lustralia.

Sacra Expiationis causa fieri solita à Rom. Supplicationes, Solitauritia, Ambarbalia, Lustrationes naturales, Alex. lib. 5. c. 30. exequitur.

VETERES canem nec purum plane censebant esse: siquidē nulli ex diis superis sacratus est. At Hecatæ inferæ in cœnā mittitur ad triuia, & piaculorum uice fungitur lustralium. Canem omnes ferè Græci adhibebant olim uictimā in expiationibus: atq; Hecatæ canes cum piamentis aliis offerebant, caninisq; eos, qui expiatione haberent opus, pellibus abstergebant, quod genus lustrationis uocant κυνοκλαυστόμεν. Hinc non absurdè Flamini Diali, cuius partes sunt summo & purissimo deo seruire, familiarem & domesticum facere canem est prohibitum. Plut. in quæst. Rom.

Boni consequendi. Puta causa

Auxilij ab Hominibus.

Apud SCYTHAS si quis fortè læsus esset, neq; suppeteret ulciscēdi facultas, immolato boue carnes minutim sectas coquebat, ipse in tergore humi strato sedebat, manibus in tergum reductis. Idq; maximum supplicandi genus apud illos habebatur. Accedebat quicunq; uellet opitulari, & carnium potione gustata, dextroque pede tergori imposito, pollicebatur pro uitibus auxilio futurum. Atq; hoc fœdus apud Scythas sanctissimum habebatur. Lucianus.

Salutis, Sanitatis.

Cn. Pompeius ancipiti morbo Neapoli cōflictatus cōualuit. NEAPOLITANI auctore Praxagora, p incolumitate eius sacrificauere. Quos secutus uicinis, eaq; re totā peruagante Italiam, ciuitates tam paruæ quām magnæ ferias per multos dies egere. Plut. in Pompeio.

SACRIFICIA SINGILLATIM SECUNDVM ACCIDENTIA sua obseruata. Quo ad

LOCA. VT SVNT

Templa.

P. SCIPIO, qui primus tulit Africani cognomen, noctu Capitolium solus ascēdebat, adoraturus deos: ut uerò quidā autumant, Iouem consulturus. In quo subit illa reputatio admiratione digna, nunquam eum, tametsi antelucanus locum adiret, à canib. arcis custodib. allatratū. Sab. lib. 2. c. 4.

ANGERONIÆ deæ Pontifices Rom. olim 12. Cal. Ian. in sacello Volupiæ sacrum faciebant. Angeronia dicta, q angores hominum depellat, teste Verrio Flacco. Simulacrū eius ore obligato & obsignato in ara Volupiæ dedicatū, q qui suos dolores dissimulant, perueniant patientiæ beneficio ad maximam uoluptatem. Macrob. lib. j. Saturn. c. 10.

Aræ. Vel

Nullæ.

GRÆCOS nonnunquam sine ara, in nudo solo & pauimento, sacra peregisse compertum est. Alex. lib. 4. c. 17.

EVMÆVM super Escharam uictimam fecisse legimus apud Homerum lib. 13. Odyss.

Extructæ.

HERCVLES Thebanus Didymis in urbe Milesiorū aram extruxit luto subacto uictimarum sanguine. Pausan. lib. 5.

CLYMENVS Olympiæ arā extruxit, è cinere collecto ex adustis uictimarum femoribus. Idem.

DELPHIS in Phœbi delubro extitit olim cornea ara, inter septem mundi miracula decantata: quæ citra compagem ullam aliam & uinculum dextris solis commissa & constricta erat cornibus. Plut. in Compar. anim.

ARABES aruiam super terrā constituunt, in illaq; Soli immolare & thus adolere solent. Alex. lib. 4. c. 17.

ROMVLVM urbis conditorem, post urbem sacratam, sacra Græco Herculi, ara illi erecta quę Maxima dicta est, instituit, quæ ara tamen ante Romulum etiam religiosissima fuisse traditur, eamq; ipsum Herculem Ioui Inuentori, si amissas boues reperisset, dedicasse fama uulgauit. Idem.

ROMANA plebs cùm in montē seceßisset à patribus, indeq; Menenij Agrippæ prudentia reconciliati essent, aras ubi castra fuerant Ioui metum Soluenti erecta, ibique sacra peracta sunt: quæ res loco postea nomen dedit, ut mons Sacer diceretur. Sab. lib. 2. Enn. 2.

Exornatæ.

VETERES aras suorum numinū fronde ornare solebāt. Ioui enim esculo, Apollini lauro, Minerue olea, Veneri myrto, Herculi populo, Baccho hedera, Pani pino, Diti cupresso sacra faciebant. Alex. lib. 4. c. 17.

TEMPVS.

MAGI & PERSÆ mane sacrificia & preces absoluerunt: matutinum tempus sacrificiis idoneum existimātes, cùm deos tunc assidere templis, & matutinis salutationib. adesse opinio esset. Alex. lib. 4. c. 17.

INDI & Gymnosophistæ in meridie, & ubi multum diei processerat, immolare diis consueuerunt. Idem.

APOLLONII Tyanæi opinio fuit, summo diluculo cum diis uersari: procedente mox die, de diis loqui oportere. Idē.

Ab ATHENIENSIBVS seruatum est, ut mense Octobri, magnorum mysteriorum 14. Cal. Nouemb. solennis agatur dies, & Liber pater in Eleusinam ex urbe transmittatur. Nouembri uerò parua, Iunio autem rursus magna celebrentur mysteria, quæ Cereri sacra erant, parua Proserpinæ: in quibus maximè cognitum est, ut quā quis induisset uestē initiatus, eam ne amplius exueret, donec laceta & peritrita foret. In aliis mysteriis traditur mos, ut uestem, in qua quispiam initiabatur, templis & numinibus dicarent. Ea quidem mysteria cùm alieno tempore intueri nefas esset, Demetrius rex, ut illorum particeps fieret non suo tempore, Ianuariū & Iunium menses Nouembrem appellauit. Alex. lib. 3. c. 18.

Gellius Annalium lib. 15. & Cassius Hemina Hist. lib. 2. asserūt, anno ab V. C. 363. à Tribunis militum Virgilio Manlio, Cælio Posthumio, collegisq; eorum, in senatu tractatū, Quid esset, propter quod toties inter paucos annos malè esset affecta respub. Et ex præcepto patrum L. Aquinium aruspicē in senatum uenire iussum, religionum requirendarum gratia, dixisse, Q. Sulpitium Tribunum militū ad Alliam aduersus Gallos pugnatuū, rem sacrā dimicādi gratia fecisse postridie Idus Quintilis: item apud Cremeram, multisq; aliis temporibus & locis, post sacrificium die postero celebratum, malè cessisse conflictum. Res delata fuit ad collegiū PONTIFICVM. Hi statuerunt, postridie omnes Calēdas, Nonas, Idus, atros dies habendos: ut hi dies neque præliares, neque puri, neque comitiales essent. Macrobius lib. j. Saturnalium, cap. 16.

PRECIVM, SVMTVM. SACRIFICIA

Sumtuosa.

Consule locum Magnificentiæ, & Prodigalitatis.

Vilia.

LVCVRGVS tenuissima quæque & nullo paratu apud Lacedęmonios sacrificia fieri uoluit, ex herbis uidelicet, & his quæ semper in promtu essent rebus, ne quando difficultate parandi sacrificia omitterentur, uel pauperes quoq; multis sumtibus grauarētur. Alexander ab Alexandro libro secundo, cap. 22.

LVDI RELIGIOSI CONSIDERATI ut Totū: Perpendendo

QVIBVS DIIS consecrati. Puta

Ioui.

Olympici ludi omnium celeberrimi in Olympo monte apud Pisam & Elidē, oppida Arcadiæ, Ioui dedicati, celebrabantur. de quorum origine dubitatur. Quinq; fratres ex Dactylis Idæis, è Creta in Elidem uenerunt, Hercules, Pæoneus, Epimedes, Iasius, & Idas. Hercules Idæus utpote natu maximus, fratribus certamen cursus per ludum proposuit, & uictorem oleastri corona donauit. Hęc origo ludorum Olympicorum fuit, quos quinquennales esse placuit, propterea quòd fratres quinq; numero fuere. Alij Iouem cum Saturno hoc in loco colluctatum ludos instituisse dicunt. Alij de bellatis Titanibus, hos ludos à Ioue institutos, quib. Apollo Mercurium cursu superarit, Mars pugillatu superior fuerit. Hanc ob causam Pythici tibiarum modo salientib. quinquertionibus præcinebantur, quòd sacrū id carmen Apollini esset, qui primus Olympicas palmas tulisset. Clymenus L. annis post Deucalionis diluuium è Creta ueniens, cum aliis Curetibus, ludos in Olympia fecit, & Herculi Adiutori, suo proauo, aram dedicauit. Pelops autem omnium qui ante se fuissent maximè memorabiles Olympio Ioui ludos fecit, teste Pausania lib. 5. Hippodamiæ enim Oenomai filię fama & amore captus, in Elide apud patrem ausus est procinomen profiteri. Oraculo monitus ille exitium suū pendēre ex filiæ nuptiis, quib. artibus interitum effugere quæsit, sibi molitus est. Virginem petentibus proposuit, in biga rum certamine uictori filiæ nuptias, uicto mortem. Qua lege tredecim iuuenes interfecit: quemadmodum canit Pindarus, cuius interpretes etiam eorum nomina recensuēre. Pelops à Neptuno impetratis equis uictum Oenomaum in mare præcipitauit: Hippodamiam uxorem duxit, certamē uictoriæ monumētum instituit. Hæc ita gesta sunt ad Pisam Elidis: quæ à cognomine Endymionis filia sic fuit appellata. Hercules intermissum in Olympij Iouis honorem, uicto Augea Elidis principe de præda atq; manubiis instauraui. Scaliger lib. j. Poet. Hercules Amphitryonis F. Elide capta coronā Iolao aurigæ suo primū detulit, qui equas ab Hercule mutuatus in cursu cæteros anteierat (Antiquitus enim alienas equas ad certamen mutuabantur. Sic apud Homerum Menelaus Agamemnonis Aetha utitur in Patroclibus nebribus ludis) Iasius Arcas equo desultorio uicit, Pollux cæstibus. Post Oxylum uerò ducem Doriensium, qui in Peloponnesum redierūt, Olympia intermissa sunt usq; ad Iphitum, qui ea instauraui, & singulis Olympiadib. postea noua certamina sunt addita, uel antiqua reuocata. De quibus copiosè Pausanias lib. 5. Fuerunt uariis temporib. uarij modi in certaminib. Olympicis seruati. Nam præter homines, pueri etiam, & pulli equorū, & feminæ, & uaria uehiculorū genera admissa fuerunt, & iudices in singula certaminū genera delecti, pro quorū arbitrio præmia darentur uictorib. Postea uerò institutū fuit, ut grauioris armaturæ cursus peditum admitteretur, quòd eum ad rem bellicam nō inutilē fore existimabant, in quo certamine primus uictor declaratus est Demaratus Heræensis. Quòd armati currerent, facilè licet ex Epinicis cognoscere. Alij singulos ex Idæis Dactylis singulos ludos instituisse putauunt, qui quòd quinq; essent, à digitorum numero sunt uocati. Erāt autem quinq; ludorum genera, cursus, lucta, discus, saltus, pugillatus. Herodotus lib. 8. scribit Olympicum certamen gymnicū atque equestre fuisse, præmiumq; propositum κότινον oleaginā coronam, qua donabātur uictores. ἐλαίνῳ χλωνεφόρῳ dici testatur Pausanias. Quapropter Tigranes Artabani filius, eo tempore quo Xerxes bellum in Græcia gerebat, ut idem testis est, audiens præmium Græcis coronam esse, non pecuniam, generosam illam meritoq; laudandam sententiā dixit, Papæ Mardoni (is enim Xerxi persuaserat, ut in Græcos bellū moueret) in quos uiros induxisti nos ad pugnandū, qui non pecuniarū certamen agitant, sed uirtutis? Celebrabantur autem hi ludi quinto quoq; anno (uel quinquagesimo quoque mense, qui Parthenius uel Apollonius fuit dictus, ut inquit Pindari scholastices) sic, ut quatuor anni interessent à primo Olympiadis anno, ad initium & primum annum sequentis, quod Lustrū dicitur. Idq; tempus Olympiadem appellabant: ac deinceps apud Græcos tempora p Olympiades numerata sunt, ueluti apud Roman. per Coss. quorum magistratus annuus erat. Cælius lib. 13. c. 19. Pausaniam in compendiū contraxisse uidetur. Incipiebant Olympica die Lunæ XV transacto, peractis autē solennib. sacrificiis, atq; per dies quinq; agebantur: cùm ante id tempus p dies XXX exercerentur Athletæ. Scribit Strabo lib. 8. Olympia certamina post Troiana tempora incœpisse. Cuius rei illud facit argumentum, quòd nullam de Olympicis mentionem fecit Homerus, cùm meminerit tantū de nonnullis certaminibus funebribus. Nat. Comes lib. 5. Mythol. c. j. Olympia, inquit Suidas, uocatur apud Græcos certamen quarto quoq; anno celebrari solitum, ob diem qui quarto quoq; anno conficitur è senis horis, quotannis cursui Solis additis. Incoata est prima Olympias sub Solomone, ut festū Iouis in toto terrarum orbe ageretur. Olympicum conuentū Crotoniatæ uictis Sybaritis conati sunt dissoluere, cùm certamen opulentum argentei cōstituissent, eodem tēpore, quo Olympia celebrari cōsueuerant, ut hac ratione Athletas ad se uocarent. Alij hoc uoluisse Sybaritas malunt. Athenæus lib. 12. cap. 6.

Prope Platæas sepulcra spectantur Lacedæmoniorū & Atheniensium, qui contra Mardonium occubuerunt. Nō procul abest ara Iouis Eleutherij cum signo candido & lapide, ad quam quinto quoq; anno ELEVTHERIA faciunt, maximis de cursu propositis præmiis. Paus. in Bœot. Strabo l. 9. Plut. in Aristide, & Pindari Scholiastes in 3. Olymp. hymno.

CAPITOLINI ludi. Domitianus Ioui Capitolino triplex ludicrum posuit: musicum, equestre, gymnicum. Item in Alba nō Mineruæ, in quo certabant hymnis. In eo Papinius Statius ter uictor. Falsò igitur produnt Publiū mimographū in eo certasse, quippe sub Cæsare dictatore iam grandis natu floruerat, æmulus Laberij. At L. Mummius deuicta Corintho eidē Ioui Capitolino quinquēnales è Græcia ludos portauerat, quos omissos restituit Nero. Horum similes Caligula Lugduni ad Ararim, quos Miscellos nominauit. Victus uictoris laudes scribere cogebatur. Sunt qui addāt, eo actum eū scripta sua delere lingua. Scaliger lib. j. Poet. c. 34.

Iunoni.

Apud Elin templum Iunonis, Scilluntij ex Triphylia struxisse creduntur, octo ferè annis posterius, quām Eleis imperare exorsus est Oxylus. Quinto quoq; anno Iunoni peplū contexebant mulieres decem ac sex numero, quæ ipsæ agoni præficiebantur, quem dixēre ἀπὸ τῶν ἀγῶν HERÆA. Currebant uirgines ætatis utiq; non unius, prodibant principes natu omnium minimæ, sequebantur grandiores paulo, postremæ quę cęteras anteirent ætate. Currebant ueli sic: demittebatur illis coma, tunica subsistebat paulum supra genua, dexter usq; ad pectus retegebatur humerus. Stadium Olympicum erat cursui destinatus locus, sexta tamē parte demta. Victoriæ præmium oleaginta fuit corolla, & bouis portio Iunoni immolatæ. Certaminis uetustatē ad Hippodamiam producunt, quæ Pelopis adepta coniugium, sic Iunoni gratam se ostēderit, sex & decem allectis mulieribus, cum quib. ἐρᾶσθαι statuerit primā: tunc q; uicisse Chlorin Amphionis filiam. Ex Pausaniæ lib. 5. Cælius lib. 13. c. 34. A. L.

Rheæ, Matri deorum.

MEGALENSES Magnæ Matri deūm M. Iun. Brutus dicauit. Vnde & Græca nox Romano flexu. Ei ex Pessinunte auectę is honos habitus. Iuuenibus datum, ut ætatum atq; ordinū omnium mores, gestu atq; oratione effingerent. Ab umbraculis, in quibus hæc agerentur, Scenicorum nomen cōmunicatum. Nam certo nomine Scenici Libero patri peculiares erant. Ante deæ signū matronis spectatæ pudicitiæ psallere mos fuit. Seruis interesse nefas: quippe pro publica libertate, Roma exuta regum seruitio, primùm instituti. Presidebant Prætores. Scaliger lib. j. Poet. c. 29. De iis Herodianus in Cōmodo ita scribit: Veris initio stato solenniq; die, pompam Matri deūm Romani celebrabāt: in ea quę apud quenq; sunt diuitiarum præcipua, supellexq; pleraq; imperatoria materiæ aut artis spectandæ, præterit ante deam solent, passimq; omnibus ludendi licentia permissa, sic, ut personas induant quas cuiq; libitum, nullamq; non magistratuum quoq; imaginē, prout cuiusq; studium, repræsentent, ita ut non temerè à fallis ueros dignoscas.

Apollini.

Secundi Græcorum ludi erant PYTHII, in Apollinis honorem apud Delphos in Phocide, ubi templū Apollinis erat, celebrati. Scripsit Pausanias in Corinth. Diomedē à Troia redeuntem cùm effugisset tempestatem, Græcis ab Ilio reduntibus immissam, apud Troœzenios templum Apollinis Incēsoris dicauisse, & Pythios ludos in eius honorem instituisse. Latona ex Eubœæ Chalcide Apollinem Dianamque reportabat Delphos. Ad Pythonis speluncam admotis uestigiis, ab eo improuiso penē oppressi, nisi puello mater animos addidisset, ut sagittis quas habebat, pestem illam occuparet. Acclamatio fuit, ἰὲ παῖ ἰὲ παῖ. Vnde nomen ei factum aiunt certis syllabis additis, παιήων, παιάν, παιήονα. Narrant etiā lapidē à Latona intentatum. Alij dicunt Apollini porrectū, antequam animaduertisset illum cū telis esse. Eum postea lapidem in Delphis repositū sub ænei Latonæ signi pedib. Strabo ex Ephori historia Pythonem Iatronē fuisse tradit, qui infestis itinerib. infestam faceret prouinciā: quapropter Draconis cognomen indutū à maleficio. Tanta peste soluti Delphi, pro recepta libertate ludos quali beneficiatios celebrant.

tes. Tela breuiora uitis. Galeę æreę, cristis insignes penniscq; excultæ. Præibant choris uiri singuli saltationis & tripudij modum præmonstrantes, bellicos motus atq; uehementes proceleumaticis & rhythmis imitantes. Enoplia saltatio in his usurpata, quæ & Pyrrhica nuncupata est, à Pallade, ut creditur, reperta. Alij Curetes eius saltationis auctores arbitrati sunt. Enoplios choros, Satyriscorũ cœtus è uestigio sequebatur. Erant hi in Silenos & Satyros figurati, cauillabundo motu, ridicula in magnis imitantes. Atq; hunc demum ordinem tibicines alij & citharœdi, uario sequebantur concentu. Ibant inde qui passim thura & aromata thuribulis adolebant, multaq; odorum fragrantia. Deorum simulacra auro argentoq; cælata, uirorum humeris ferebantur. Tum demum Thensam, summi urbis magistratus, magna omnium ordinum caterua religiosè sequebantur. Sabell. lib. 9. Enn. 2. Circenses appellabantur, quasi circum enses: nam, teste Seruio super 3. Georg. quũ rudis uetustas nõdum loca huiuscemodi ludis apta ædificasset, inter enses & flumina eos celebrabat, ut ab utraque parte esset ignuis præsens periculum. Exin Circus, id est, locus muris septus, ab ipsis Circensibus denominatus, in quo ludi fiebant, ædificatus est. Equi curriculis iuncti è carceribus emissi quũ ad summum deuenissent, reuoluebantur, donec ad priorẽ metã redissent. Solennes deinde mansere huiusmodi ludi, Vnde Prasinæ & Venetæ factiones à colore uiridi & cæruleo. Edebantur præterea uenationes. Polyd. lib. 2. cap. 14. de rerum Inuentoribus.

QVALES. LVDI

Absq; cæde.

Tales plerique. Exempla è præcedentibus.

Cum cæde.

Vide suprà, Funeris causa, Gladiatorii.

QVA OCCASIONE INSTITVTI. PVTA, CAVSA

Voti.

VOTIVI ludi aut Sibyllinis uersibus, aut Augurum præceptionibus, aut promissis Imperatorum introducebantur: uel ante bellum, uel confecto bello, atq; hostibus deuictis. Ex iis illi fuẽre quos Magnos cognominarunt. M. Acilius in apparatu aduersus Antiochum eos celebrauit diebus decẽ, missis munerib. per puluinaria: non tum tamen primùm uotos, sed postquã ad Thrasymenũ pugnatũ est. Facti sunt æris CCCXXXIII. millibus, bobus albis quadringentis, aliisq; hostiis multis procurati. Sic etiã bello Sãnitico debellato eos populũ spectasse coronatũ. M. Crassus sua ædilitate coronas frondeas aureis bracteolis imitatus populo dono dedit. Ludis magnis Græco ritu uictorib. palmæ datæ: itẽq; populo epulũ ab ædilibus. Scaliger lib. 1. Poetices, c. 36.

Pestilentiæ.

L. Sulpitio Bætico, C. Licinio Stolone Coss. intoleranda uis ortæ pestilentiæ ciuitatem ROMANAM à bellicosis operibus reuocatã, domestici atq; intestini mali cura afflixerat. Iamq; plus in exquisito & nouo cultu religionis, quàm in ullo humano consilio positum opus uidebatur. Itaq; placãdi cœlestis numinis gratia, compositis carminibus uacuas aures præbuit, ad id tempus Circensi spectaculo contenta, quod primus Romulus raptis uirginib. Sabinis Consualiũ nomine celebrauit. Et hæc origo est ludorũ Apollinarium & Scenicorum. Verùm ut est mos hominum, paruula initia pertinaci studio prosequendi, uenerabilibus erga deos obsequis iuuentus, rudi atq; incomposito motu corporum iocabunda, gestus dedit: eaq; res Ludium ex Hetruria accersendi causam præbuit: cuius decora pernicitas uetusto ex more Curetum, Lydorumq;, à quibus Hetrusci originem traxerunt, nouitate grata Romanorum oculos permulsit: & quia Ludius apud eos Histrio appellabatur, scenico nomẽ histrionis inditum est. Paulatim deinde ludicra ars ad Satyrarũ modos perrexit, à quibus primus omnium poeta Liuius, ad fabularum argumenta spectantium oculos & animos transtulit. Isq; sui operis actor, cùm sæpius à populo reuocatus, uocem obtudisset, adhibito pueri & tibicinis cõcentu, gesticulationem tacitus peregit. Attellani autem ab Oscis acciti sunt: quod genus delectationis Italica seueritate temperatũ, ideoq; uacuum nota est: nam neq; tribu mouetur, neq; à militarib. stipendiis repellitur. Valer. lib. 2. ca. 1.

Funeris, Funebres.

FVNEBRIVM origo longè uetustissima: quippe Aeneas ad Pallantis, Achilles ante eum ad Patroclì rogum mactauit inferias cum ludis. Iidemq; GLADIATORII: nam quum primùm captos ex hostib. iugularent, uitãtes fœdi spectaculi crudelitatem, captiuos inter se cõmiserũt: ut penes cosdẽ esset & facinus & suppliciũ: quibusq; sors & uirtus dedisset, superessent: alij placarent manes puris manib. parentantium. Scaliger. Pyrrhus super bustũ Achillis, inspectãte Græcorum exercitu, ei parentans, Polyxenam iugulauit. Zezes in Lycophronẽ. Q. Calaber lib. 14. Id moriẽtem Achillẽ iussisse narrat Seruius. Primus Romanorũ Iunius Brutus dicitur in defuncti patris honorẽ dedisse Romæ gladiatores. Alij Appium Claudium, & M. Fuluium Coss. An id uerũ sit, ambigo. Tunc enim primùm fuẽre sontes obiecti feris in arena, tanta immanitate, ut ab eo horrore matronæ publico edicto summotæ sint. Dabantur & à publicis magistratib, & à priuatis personis, & cum certaminib. & cum fabulis. In patrij funeris apparatu arenã inspersisse aiunt C. Cæsarem quum ædilis esset: qui postea dictator fuit. Claudius princeps ex arbitrariis statos fecit ludos funebres, quos ædiles ederent: ex pecunia publica de Quæstoribus, quos Gladiatorios appellauit. Verùm postea illorum pertæsus immanitatem sustulit. Priuatis tamen consuetudinis mansit ius. Cęterùm cùm ea profusione ad inopiam multi redacti essent: iam antea sub Tiberio S. C. factum fuerat, ut nemini idlicueret, qui minus quadringentis millib. in censu haberet, nã & emtis opus erat, & educatis: productis quoq; in arenã alij cadebant, alij petente populo manumittebantur. Gladiatorũ quoq; magistri, non sine magno precio, qui docerẽt eos, conducebantur, hos Lanistas appellabant. Tandem à Theodorico Gothorũ rege uniuersus usus sublatus est. Proposita paria Lanista indicebat quanti: iugulatorum precia accipiebat. Cum hastiq; ac rudibus prodibant: erat Rudis baculus gladiatorius, quo prima pugnæ rudimenta meditabantur: unde & nomen: ea manumissi propter fortitudinem simul cum libertate donabantur, propterea quòd sine cruore deinceps essent acturi uitam. Certaminis initio postquã inter se rudibus batuissent, ferro nudi transigebant. Fessis aut uictis alia manus substituebatur. Declarat hoc Martialis eo uersu: Hermes supposititicius sibiipsi: cùm indefessus esset, atq; inuictus, sibi ipsi succedebat. Ludibrium infelicitatis humanę Nero 400. Senatores, 600. Equites ad camoperam exhibuit. Alterum orbis monstrum Domitianus etiam feminarũ pugnas noctu edidit. Qui funebres curarent ludos, Designatores dictos autumãt. Apud Horatiũ pro eo, qui præest funeri, interpretãtur. Scaliger li. 1. Poetices, ca. 25.

Apud ROM. olim Imp. munere gladiatorio edito, uotiscq; pro uictoria in Capitolio nuncupatis, ad bellum exibant. Sunt qui eam uelut deuotionem quandam hostilis sanguinis fuisse existimẽt, ut si cruore dimicandum esset, Nemesis, id est quædam uis fortunæ urbano cruore placaretur. Alij per suasum habuerunt id à maioribus institutum, ut tyronum oculi ad bellum proficiscentium cruori & uulneribus assuescerent. Sab. lib. 6 En. 7. Romani, sicuti scribit Nicolaus Damascenus, ut est apud Athenæum, non in theatris modò & panegyri gladiatores exhibebant, morem à Tyrrhenis mutuati: sed & in conuiuis, duobus aut etiã tribus productis paribus, quæ dicit ipse ζεύγη. Quin & testamento cauebant nonnulli, uti pulcerrimæ etiam puellæ decertarent, aut qui in deliciis fuissent impuberes: donec iniquitatem non ferẽs populus, id irritum habuit. Cælius lib. 11. cap. 10. A. L.

Libertatis adeptæ.

PLEBEI ludi exactis regibus pro plebis libertate primùm Romæ dati, quos nonnulli post secessionẽ ad Sacrũ montẽ institutos ferũt, ob consociatos patrũ plebisq; animos: quos postea L. Sylla perdomitis hostibus, magna plebis expectatione restituit: quorũ ædiles plebis arbitri & moderatores erant, in quorũ celebritate seruatum meminimus, ut quotiẽs instauraretur, ab his ludorum causa epulum daretur. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 19. & Scaliger lib. 1. Poet. cap. 37.

VBI.

Sic Olympia, Pythia, Nemæa, Isthmia.

QVANDO. CELEBRATI LVDI ANNO

Quinto.

Sic Olympici & Isthmici.

Centesimo.

SECVLARIVM pro incolumitate pop. Roma celebratorum initium tale fuit, uti Val. Max. lib. 2. cap. 1. docet. Valesius quidam uir locuples, tribus quos habebat filiis pestilẽtia laborantibus, dũ antè focũ suos penates orat, ut saluis pueris in suũ caput id mali uertatur, ecce tibi, uox repentè audita, filios saluos fore, si Terẽtũ duxerit, ibiq; ex Ditis patris & Proserpinę ara petita aqua recreaꝛit. Pacer quãuis anxius, quòd longius sibi eundũ esset, (de Tarẽto enim urbe suspicabat) tamẽ ex sua uilla ire pergit, alteraq; nocte ad campũ Martium per Tyberim delatus, quum in naui non esset ignis, iuberur à gubernatore ire Terentum ad locum proximũ. Qui audito Terenti nomine, iam certò sciens eò se peruenisse quò deorum uocaret oraculum, aquam calefacit, datq; bibendam pueris. Illi epota aqua, salutari quiete sopiti, continuò omni morbo liberantur, uocatoq; parenti narrant se à diis adiutos, admonitosq; ut eo loci mactatis furuis, id est, nigris hostiis, lectisternia ac ludi nocturni ad aram Ditis & Proserpinæ fierent. Valesius maiorem in modum gauisus incipit primo quoq; die terram fodere, aræ erigendę causa. Sed ibidem reperta sub terra ara, Diti patri & Proserpinę inscripta, hostias mox immolat: tribusq; continuis noctibus, quia totidem filij morbo leuati fuerant, lectisternia atq; ludos facit, aramq; terra obruit, prout antè fuerat. Fiebant ad instar Cereris initiorum, cum carmine & hymnis, à pueris puellisq; patrimis & matrimis, in Apollinis ac Dianæ laudem, qualis extat hymnus Horatianus, & Catulli longè lepidissimus. Seculares dicebantur, quòd semel singulis agerentur seculis. Seculum porrò spacium est uitæ humanæ lõgissimum. Varij uario annorum numero deseribunt, ut est apud Censorinum. Romani centum annis, idq; interuallum inter ludos seculares, ut Valerius Antias, & Varro, & Liuius libro 136. Sed ex commentariis XV uirorum, & edicto Cæsaris Augusti, carmineq; Horatij seculari, decem anni huic numero adduntur, ut centesimo quoq; & decimo anno fiant. Tametsi carmen illud Horatij, Certus undenos decies per annos: non uideo cur legi non possit, Certus ut denos decies per annos: & sic nonnulli legunt. Sed & aliud carmen à Zosimo citatur Sibyllinum, in quo est: ἐς ἐτέων ἑκατονταέτηρις κύκλον ὁδεύων. Porro præco cùm ad hos ludos conuocabat, ad eos uti ludos uenirent dicebat, quos nemo ipsorum antea spectasset, nemo esset postmodum spectaturus: hinc illa Vitellij assentatio Claudio ludos seculares exhibẽti, Sæpe facias. Primus post Valerium hos ludos P. Val. Poplicola, primusque ex ea gente cõsul fecit anno ab V. C. CCXLIIII. ægrotantibus succurrendi causa. Secundi facti sunt ex libris Sibyllinis anno ab V. C. DII. P. Claudio Pulchro, L. Iunio Bruto Coss. undecimo anno primi belli Punici. Tertij, primo anno tertij belli Punici, M. Manlio, Marsio Censorino Coss. Quarti non expectato iusto tempore; L. Aemilio Lepido, L. Aurelio Oreste Coss. Quintus Augustũ & Agrippa fecerunt, Furnio & Syllano Coss. arbitratu suo reductos ad æquum tempus. Sextos Claudius Cæsar non tam ludos ab Augusti temporibus quàm Augusti errorem iteraui, neq; enim ampliùs LXIII annos interfuisse constat, quare præconis uocem irrisam Tranquillus scribit, inuitantis populum ad eos ludos, quos nemo uidisset, neque uisurus esset: quum multi adhuc uiuerent eorum, qui priores spectarant, aliquot etiam histriones, qui in illis egerant, in his producerentur. Septimos Domitianus, inita melius temporis ratione, seculo ab urbe condita septimo celebrauit. Octauos iusto tempore Septimius Seuerus, Chilone & Vibone Coss. Nonos Philippus Imp. anno post urbem conditam millesimo. in quibus fuerunt elephanti 30. alces 10. tygres 10. leones mansueti 40. leopardi mansueti 30. hyenæ 10. gladiatorum fiscalium paria mille: hippopotamus quoque, rhinoceros, arcoleontes, camelopardi, onagri & equi feri. Hæc ex Varrone, Valerio, Horatio, L. Floro, Festo, Zosimo, Herodiano, Suet. Capitolino, Censorino, Cassiodoro, Porphyrione, Acrone, Scaligero li. 1. Poet. c. 38. & Viue lib. 3. de Ciuitate Dei, cap. 18.

LVDI RELIGIOSI SECVNDVM PARTES considerati. Quo ad

MATERIAM. NEMPE QVO AD

Personas.

Hue pertinent Personarum Mores, Habitus, Patria, Ætas, Sexus, & similia alia.

Res. Vt est

Genus ludi.

In Isthmiorum ludicro præcipuè ttia edebantur, iaculorum certamen, cursus pugna, ac musicorum poetarumque congressus. Simonides:

ἴσθμια καὶ πυθοῖ Διοφῶν ὁ Φιλιστοῦ ἐνίκα,
ἅλμῳ, ποδωκείᾳ, δίσκοις, ἄκοντι, πάλᾳ. hoc est,

Isthmia Philonis Diophon & Pythia uicit,
Et cursu, & iaculo, saltibus, orbe, pale.

Et Pindari interpres:

ἅλμῳ ποδὸς, δίσκου τε βολῇ, καὶ ἄκοντος ἱερᾷ,
καὶ δρόμου, ἢ καὶ πάλᾳ, μία οἱ ἐκάτετο πᾶσι τελεθοῦσ.

Cum disci iactu, saltus pedis, impetus hastæ,
Atq; pale, & cursus, studium fuit omnibus unum.

Pausanias de ludis Olympicis sic ait: Duo certandi equis genera, Synorides & Celetes. Synoris erat biga è duob. equis: Celes singulari equo curiebat. Accesserunt & alia duo, κάλπη καὶ ἀπήνη, quæ postea decreto Eleorum antiquata sunt. Calpe certabat equabus, ita ut cursum extremũ assessores ipsi desiliendo apprehensis manu habenis perficerent. Deinde maribus utebantur equis. Apene mulas iungebant: quod animal execrabile habebant, nec in terra illa nasci poterat, cùm circà uel frequens earum fœtura esset.

Præmium, Corona.

Quæ singulorum fuerint præmia, uide suprà.

MODVM. TVM

Ante Ludos. Cuiusmodi est

Inuitatio ad ludos.

Fuerunt ludi seculares, ut Festus attestatur, in honorem Apollinis & Dianæ instituti centesimo quoq; anno, clamante præcone, Venite ad ludos, quos nemo mortalium uidit, neque uisurus est nam secũdũ C continet annos. Capitolinus.

Exercitatio athletarum.

Certaturi ante omnia per aliquot dies sese exercebant mãiore quàm postea labore: ueibi gratia, cursu certaturi, in arena cum oxeis per aliquot dies curebant: ut postea soluti, tãquam compedibus liberati, maiorem obirent operam. Item saltu certaturi, manibus halteribus oneratis assuescebant. Præterea carne uescebantur bubula, quæ fortiores redderet: abstinebant à coitu. Philostratus de Athletis.

In Ludis. Consideratur

Pompa Ludorum.

Plutarchus in com. de Diuitiarum studio, & de Osiride, ostendit hanc fuisse priscorum in ludis solennibus pompam, ut primo loco duceretur amphora uini, & clematis, id est fabę genus: post aliquis hircum trahebat: deinde nucum sportulam gestabat alius: postremo loco Phallus ferebatur, hoc est, effigies obsceni membri uirilis.

Olim inquilini & hospites Atheniis, ludis popularibus, in põpa incedebant, nauim gestantes: unde quoties hospitem, non ciuem significabant, σκάφιον ἀνεῳγμένον appellate cõsueuerant. Proinde uulgò sic minitabãtur, ποιήσω σοι συνομόσιον σκάφος: id est, Reddã tibi os occlusius scapha. etenim iis, qui in Rep. uiuunt non sua, multa sunt mussitanda. Nam uti non conuenit in aliena ciuitate curiosum esse, ita nec ciuitum est liberiorem esse linguæ. Erasmus in Adagiis.

ROM. olim uehabant loca, qua ueheretur pompa sacrorum. Causam tradit Verrius Flaccus apud Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 6. qui scribit: quum P. R. pestilentia laboraret, esset que responsum id actidere, quòd dij despicerentur: anxiam urbem fuisse, quia non intelligeretur oraculum. euenisseque, ut Circensium die puer de cœnaculo pompam supernè despexerit, & matri narrãrit quo ordine arcana pilentri, quod uehiculi genus est, composita uidisset. Qua re Senatui nunciata, tunc placuit loca uelis contegi, qua pompa sequeretur. Ac ita ex illo peste sedata, puer, qui ambiguitatem sortis absoluerat, prætextæ gestandæ munus impetrauit. Ambiguitas autem oraculi fuit in uerbo, Despicerentur: nam interpretabantur, deos & cæremonias negligi: quum tamẽ oraculũ intelligi uellet, deos deorsum uersum aspici, quod nefas erat, & ad pollutionem sacrorum pertinebat. Vnde & Christiani hodie in supplicationibus pueris & puellis ex fenestris uetant despicere. Polyd. lib. 6. cap. 11. de Rerum inuẽt.

Sortitio Athletarum.

Lucianus in dialogo, qui Erotinus siue de Dilectione inscribitur, monstrat, quonam modo sortes athletis obueniebant, quomodoue pares ad certamen iungebantur. Verba ipsa hæc sunt: Vrna, argentea sacra Apollini in medio aderat, ubi sortes inscriptæ erant magnitudine fabæ: hic in duabus A. scribebatur, in duabus B. in duabus C. & sic deinceps. Veniebãt certaturi, loui uouentes, ut idoneum & facilè cõparem sortirentur: deinde suam quisque educebat literam. Minister dei ibi assistens, antequam legerentur, sortes accipiebat: deinde eos conferebat ad ludum, ut illi quibus Autrisque euenerat, simul pugnarent: & sic de aliis. Si autem fortè impar numerus erat, illius, qui sine socio remanebat, (quem ἀσύζυγον, quasi insultorem & insensorem dixere) lite ia commiscebatur cum aliis compatibus: ut qui sibi sorte euenisset, expectaret, ut ille puius cum compare suo pugnaret: postea ipse consurgens, cum eo certaret. Magnaq; athletæ hæc felicitas iudicabatur, & uictoriæ certa pollicitatio, ut integer uiribus congrederetur cum iam lasso ac fesso.

Agon, Congressio Athletarum.

Pausanias scribit, Diotrẽũ athletã aconiti, id est sine puluere & labore Pythia uicisse: Heracidem uerò apud Olympia Pancratio: quòd neminem parem cum quo congrederentur inuenissent, cedentibus ob metum aduersariis. Plinius etiam dicit Dioxippum uicisse Olympia aconiti: Nemea uerò coniti. Hic ætate fuit Alexandri Magni, mortemq; sibi consciuit. Antiquus enim mos athletis erat, spargi priùs puluere corpora. Ouidius de Achelou pugna: Inq; uice fuluę tactu flauescit arenę. Martialis: Et flauescit aphe.

Agonothetarum locus, officium.

Spectatorum Locus, Applausus, Silentium:

Post

Post Ludos.

Iudicium de Athletis.

Corona, ἆθλον.

Victores sacrorum ludorum Hieronicæ & Paradoxi appellabantur, quasi opinione & sorte hominum maiores.

Conuiuia.

Pompa, Comitatus, Deductio, Triumphus, Statuæ.

Vide Tit. Statuarum, Comitatus & Occursus honorifici, sub Fortuitis.

ETHNICORVM RELIGIO CONSIDERATA RESPECTV FORMAE SECVNDARIAE. Quoad

SEIPSVM. CVIVSMODI EST

CONSVLTATIO. ORACVLORVM inquisitio.

Ex Titulis Oraculorum, sub loco Diuinationis.

Bello Medico uate Echecrate promisit uictoriam & palmam belli Græcis Apollo qui Tegyris colitur. Peloponnesiaco, ex actis insula sua Deliis, sortes Delphis autumant allatas, quæ præcipiebant, ut locum ubi fuit natus Apollo eruerẽt, ac certa sacra ibi facitarent. Mirantibus ac hæsitantibus, an non apud ipsos, sed alio loco esset deus natus? addidisse Pythiam, Cornicem ipsis locum indicaturam. Igitur concessisse eos illinc Chæroneam, atq; cauponam audisse, quæ cũ certis hospitibus Tegyram pergentibus de ista dictione loqueretur. Quam cùm hospites in digressu salutarẽt, appellarentq;, ut ei erat nomẽ, Cornicem: percepisse uaticinium, factaq; apud Tegyras re diuina, breui pòst patriæ redditos fuisse. Plut. de Defectu oraculorum.

Heliopolitanum Iouem TRAIANVS, hortantib. amicis, bello Parthico consuluit. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 23.

ADRIANVM Imp. ferũt in Daphne suburbio Antiochiæ, cũ folium Daphnes fonti immersisset, hausisse futurorum scientiam, in folio literis expressam. Vbi uerò Imperium nactus esset, fontem hunc obturasse, ne aliis ex eo, quæ futura essent, præscire liceret. Sozomenus lib. 5. cap. 19.

CONFESSIO.

LACONEM initians quidam percunctabatur, cuiusnam sacri maximè nefarij esset sibi conscius? Ille, Hoc sciunt, inquit, dij. Qui cùm insisteret uehementiùs ac diceret, Est omnino hoc tibi declarandum: rogauit eum uicissim Lacon: Cui est hoc, tibi an deo dicendum? Illo respondente, Deo: Ergo tu, inquit, hinc facesse. Plut. in Lacon. apoph.

ALIOS. VERBI CAVSA, Religiosa aliorum

CORRECTIO.

GENTILES, Christianos non admittebant ad sacra, nisi suæ priori professioni & fidei Christianæ renunciassent: & dæmones ἀποτροπαῖοι, id est malorum depulsores placassent: & purgationibus & uictimis cruentis, baptismũ ab Ecclesia acceptũ abluissent. quod Iulianus fecit ipse, & ut alij facerẽt mandauit. Theodoretus lib. 3. cap. 3. Sozom. lib. 5. cap. 2. & 5.

LIBRI QVINTI

TITVLI.

De MAHVMETANAE *religionis societate apud Arabes, primùm à Mahometo instituta, subinde per Saracenos Turcis, inde Persis communicata, agendum in*

- Genere, *quæ illius*
  - Institutio. Deductio.
  - Propagatio.
  - Professio, *Sectæ.*
- Specie, *ratione habita*
  - Personarum:
    - Pontifices.
    - Sacerdotes.
    - Monachi.
  - Rerũ, *quo ad Cultus ipsius*
    - Materiam. *Sic colunt*
      - Deum. Prophetas.
      - Imagines *& Simulacra.*
      - Monumenta *sacra.* Dies *festos.*
    - Formã. *Per*
      - Circumcisionem. Ludos.
      - Corporis
        - Ieiunia.
        - Cultum, *Lotionem.*

Voluminis Vigesimiseptimi Liber V.

De MAHVMETANAE Religionis societate.

MAHVMETANAE RELIGIONIS SOCIETAS VNIVERSIM CONSIDERATA.

INSTITVTIO.

Consule Tit. Pseudoprophetarum, item Superstitionum locum.

Duarum quarundam Indiæ gentium, quæ uocantur Zenchia & Albarachum, antiqua consuetudo fuit, nudos & decalua tos, magnisq; ululatibus personantes, simulacra dæmonũ circumire, angulos quoq; osculari, & proiicere lapides in aceruũ, qui quasi pro honore diis extruebatur. Hinc in lib. Salomonis dicitur: Qui proiicit lapidem in aceruum Mercurij. Faciebant autem hoc bis in anno, initio ueris & autũni. Hunc morẽ cùm ab Indis Arabes accepissent, in honorẽ Venetis MAHOMETVS retinuit, cũ cæteras idololatriæ præstigias remouisset, ut lapilli retrò, id est, sub genitalib. membris proiicerentur, eò q; Venus illis maxime partibus dominetur. Idq; adhuc hodie fit Mechæ in domo dei, quam uocant Illicitã, id est, ubi nihil licet nisi quod sacrum est. Vincẽtius lib. 23. cap. 60. ex disput. Christiani cum Turco.

PRO-

PROPAGATIO.

Ex Tit. Superstitionis propagatio armis facta.

PROFESSIO, SECTAE.

ISMAEL Sophus Harduellis reguli Persici F. paternam hæresim, religionis specie & uitæ simulata probitate, maximè promouit. Erat autem Harduelles ingenio & moribus prope diuinus, quum honores, diuitias, uoluptates, & cultioris uitæ commoda, ueras ærumnas fortunæq; ludibria existimaret, eaq; palam negere, mira animi fortitudine, quę pro publica continentia & doloris impatiẽs, mirari magis, quàm imitari posse confideret. Vulgata noua religione, immutatisq; prisca legis mysteriis apud Taurisium, illud ueluti diuino spiritu afflatus persuaserat, neminem ex his post mortem cœlestia regna petiturum, qui Mahometem colerent, nisi eos legis ritus sequerentur, quos Haly Mahometis interpres & socius, scribendo ac docendo posteris tradidisset. Ea erant magna ex parte diuersa atque aliena penitus ab persuasionibus atq; mysteriis, quibus Asia omnis & Asiica ea tempestate tenebantur. Nam Homarem alterum ex Mahometis discipulis, tanquam grauius & certius leges interpretantem, Halys doctrinæ præferebant. Paternam igitur hancce hæresim Mahometanæ inferens Hismael filius, uitæq; simulata probitate eam illustrans, tantam apud omnes gratiã adeptus est, ut Sophi cognomen meruerit, quod deorum interpretem sapientemq; significat. Cælius S. C. in Sabell. supplib. 2. ex Iouio. Cuspin.

HIRCANI hodie & Zagataiæ Bacchus à uitis capitum intergumẽto uocantur: sicuti PERSÆ propter noua superstitionis causam, Guselbasæ, hoc est, rubra capita, appellari consueuẽre. Sabell. Supplem. lib. 18. ex Iouio.

MAHVMETANA RELIGIO IN SPECIE CONSIDERATA, RESPECTV

PERSONARVM. Huc

PONTIFICES MAHVMETANI.

Calipharum seu Pontificum ISMAELITICÆ religionis tãta fuit maiestas, ut non modò legum ac religionum, uerùm etiam imperij & armorum, omniumq; possessionum, libertatis denique & seruituris, postremò uitę ac necis ius in omnes haberent. Sed ab eorum imperio Turcæ, Scythari progenies, ac Mamaluchi genere Circassij, primi desciuerunt, eosque de ueteri possessione deturbarunt. Ioan. Bodinus Methodi hist. cap. 5.

SACERDOTES TVRCORVM.

TVRCORVM sacerdotes in tres classes distincti sunt. Dariuisæ religiosiores cæteris, similes Obseruantibus Christianorum, solitudines incolunt, mendicantes uiuunt. Quos propter frequentia latrocinia Baiazethes Mahumeti F. ad internecionem deleuit. Hozæ fratribus conuentualibus Christianorum similes. Talasimani tertio loco, sacerdotibus secularibus nostratibus aliquo modo respondent. Penes hos tres ordines omnis sacrorũ administratio est. Marinus Barletius in uita Scanderbechi. Turcorum ecclesiæ à domibus non differunt communibus, ut nec sacerdotes à communi populo. Sacerdotes nec meditationibus, nec studis literarum uacant, sed uxoris solatio & filiorum communisq; familiæ fumenta enim curant, metiuntur, usuram capiunt in possessionibus, uenationi incumbunt, aucupio & canibus operam nauant: nihil est eis illicitum prohibitumue. Qualis enim lex ac cultus, tales & sacerdotes & ministri. Quamuis enim multam coram hominibus religionem simulant, clàm tamen omnibus se flagitiis immergunt. Literas pecunia corrupti scribunt libertatis, ut seruí capti fugiant. Magistras item uanitates literis signant, ne quis in prælio uulnerẽtur, aut ense aut sagitta: quas literas gentili lingua uocant Haymayly. Multis omnino nequitiis coinquinati. Cusp.

MONACHI MAHVMETANI.

TVRCI habent religiosos multos habitu exteriori differentes, & arte diabolica mirandà facientes: quibus rebus miserã plebem decipiunt. Quidam incedunt nudi, operientes uerenda tantùm: tantam præ se ferentes pauentiã, ut quasi impassibiles, neq; hyemis sæuitiã frigore, neq. æstatis ardorem calore sentiant: stigmata, cicatrices, incisiones cutis, ulcerationes æquè ferentes, si quis faciat, insensibiles penè. Quidã eò deueniunt abstinentiæ, & tantam induunt perfectionẽ, ut rarissimè cibum ac potum, nonnunquã penitus sine cibo & potu degant. Alij magnã paupertatem professi, nil de terrenis rebus cogitant, nec in crastinum aliquid reseruant. Alij rursus perpetuũ silentium tenent ut muti, Czamutlar dicti, nullam cum hominibus conuersationem habentes, ac ne pronocati quidem summis iniuriis ac tormentis ad loquendum cogi possunt. Dicunt alij se uisiones ac reuelationes, alij raptus ac extases supernaturales habere. Quicunq; autem in hoc statu degunt, Dermschler nominãtur, signaq; diuersa professionis gestant. Aliqui in capite pẽnas, quibus significant se meditationibus ac reuelationib. deditos. Aliqui in aures, quibus notant obedientiam in spiritu, propter raptus frequentiã. Nonnulli cathenas in collo aut brachiis, quibus uiolentiam, quã in extasi patiuntur, notificant. Nonnulli centones uariegatos, quo paupertatem repræsentant. Varios quoq; habent uiuendi ritus. Aliqui inter homines conuersantur, alij seorsum congregati in modũ uillæ, pleriq; in nemoribus ac locis desertis. Quidam in ciuitatibus aquã baiulãt in utribus, ad bibendum optimã, nihil inde mercedis exposcentes, sed hospitalitatis officiũ exhibentes. Habitant aliqui circa sepulcra mortuorum, & ex oblationibus populi uiuunt. Hi omnes non seruant leges Mahometis particulares, quia uxores, aliqui nõ habẽt, nec lotiones nec orationes secundùm ceremonias prædictas faciunt. Feminæ autem quædã his sese religiosis clàm commiscentes, dicuntur natos sine uirili semine parere, qui Nefesogli uulgò uocantur: quãquam diabolico id fieri suggestu feratur. Quorum semper duo in magna illa ciuitate, & ante Constantinopolim captam sede regia, quæ Bursia corruptè, Prusia ab antiquis dicta, capillis uel uestimentis suis omnes infirmitates dicuntur depellere: quia eorum & actio & uita mirabilis & supernaturalis cẽsetur. Ob id Christianis illudentes, minimè mirum esse dicunt, si Iesus Christus ex Maria uirgine natus dicatur. Omnes uerò religiosi illi, qui Dermschler uulgò nominantur, in magna habentur uenerationẽ, quasi sanctorum successores, regnique totius conseruatores, & amici Dei ac Mahometis. Horum opinio est, legem nihil prodesse, sed gratiam Dei qua hominẽ saluari oportet, quæ sine merito & lege sufficiens est ad assequendam salutem, quam ipsi Rach Matallach nominant. Sed nulla ratione, nulla auctoritate opinionem suã, prodigiis tantùm & signis asseruant: multos in sui fauorem trahentes, potissimùm qui spirituales & deuoti sunt. Sũt qui Czofiiat appellantur, quasi meditatiui uel spiritualibus exercitiis dediti. Hi quasi successores Prophetarũ, & patrum qui hanc sectam fundarunt, magnæ auctoritatis habentur, traditiones patrum allegantes, & per merum homines saluari afferentes, sine gratia & lege (quod Perel. etallach uocãt) intenti orationibus particularibus, exercitiis spiritualibus, uigiliis & meditationibus. Nunquã enim orationem intermittunt continuam, quam ipsi Izillaraitmach uocitant. Noctu conuenientes in circulo considẽt, ac commotione capitum per aliquod tempus repetendo dicunt Layllachillahach. Subiungunt deinde crebrò item repetendo Labu. Tãdem repetunt iterum Huhu, & quasi exanimes cadunt & obdormiunt. Hos maximè illi uenerantur, qui generis antiquitatem & stemma nobilitatis referunt, Ellher Embrieler dicti, quorum genus eorum alterius nationis commixtionem non accipit, nec à patrum sanctione huius sectæ unquam recessit. Cuspinianus.

Apud TVRCOS sunt religiosi, qui Horiſe, quod hæresim sonat, patria lingua dicũtur: asserẽtes quẽq; in sua lege saluari à Deo data, cùm tales æquè bonæ sint seruatibus, nec ulla sit alteri præferenda. Hi quasi schismatici & Turcis suspecti, nonnunquã deprehensi affligũtur: quandoquidẽ occultè docent, & Christianorũ ecclesias subeunt, aquaq; benedicta se conspergunt, signo se crucis muniunt, legẽq; Christi tam bonam quàm Mahometis asserunt. Cusp.

RERVM. QVO AD CVLTVS

MATERIAM. *Sic* COLVNT

Diuos.

TVRCORVM religiosi mortui in numerũ Sanctorũ referuntur, & signis quibusdã mẽdacib. plebẽ seducunt. In tota uerò Turcia primę uenerationis habetur, cui nomẽ Sedichasi, qd interpretatur sanctus uictor, uel uictoriosus inter sanctos. Cuius sepulcrũ est inter limites Caramãnorũ & Orthomãnorũ. Quẽ tanta religione colũt, ut neminẽ deliberatio suo fiau datũ, qui opẽ illius implorarit, cõstãtissimè credant: præcipuè si bellorũ ac uictoriæ uota fiãt. Ob quã rẽ maxima donaria à Principib. quotãnis uritim ad huius sepulcrũ deferũtur. Est alius apud hos sanctus Hattscipetteſch cognominatus, hoc est, pegrinationis adiutor, quẽ implorãt pegrini. Qui uerò Aſcik passã dicit, patronus amoris exstat, & in matrimonio iuuatur, plis causa, uel in partus periculo, uel maiorũ litigãtibus. Vair passã, discordãtibus concordię patrocinũ conferre dicitur, nunc se inuenẽ, nunc senẽ hominibus ostendẽs. Schleychpassã cõturbatis & tribulatis solatiũ præbere dicitur. Chridirelles uiatoribus necessitate pauentib. auxilio esse solet: quẽ in forma uiatoris equo insidẽtẽ apparere

inuocantibus aiunt. Coluntur etiam quidam, qui pecorum & cæterorum animalium curam habent, & qui pro pluuia aut serenitate assequenda inuocantur, quorum alter Goiuelmirschin, alter Bartscumbassa nuncupatur: his butyro litant & calido pane, quem passama uocant. Cuspin.

SELIMVS Turcorum Imp. Hierosolymam ueniens, ueterum Prophetarum monumenta suppliciter ueneratus, Mahumeto inprimis sacrificauit: & Christianis sacerdotib. loci præsidibus, tanquam piis probisq; hominibus, pecuniam & alimenta sex mensium largitus est. Iouius.

Imagines, Simulacra.

Monumenta sacra.

Lapidem quendam Chabar, hoc est caput Veneris dictum, ad orare & osculari solebant SARACENI, eo quòd Abrahã super illo cum Agar coiisset, aut camelum alligasset, sacrificaturus Isaacum. Damascenus, in libro de Cœtum hæresib.

Dies sacros.

Est apud TVRCOS dies Veneris celebris, quemadmodum apud nos dies Solis, quo attentius orant, non tamen uacãt ab ullo labore. Singulis autem ciuitatibus principale est quoddam templum, patria lingua Enemesgit appellatum, quo die Veneris omnes conueniunt: rex quoque inprimis, & alij principes. Oratione meridiana perfecta, fit prædicatio & eleemosynarum regalium distributio. Antoninus Tit. 13. capite 5. & Cuspinianus. Mahometus inquit in Alcorano: Quando die Veneris oratum uocatur, omnis bonus forum atq; negotium dimittat, & Deum inuocatum eat. Hoc enim est optimum, si sapitis. Oratione quidem terminata, disgregemini, uestra captatum commoda: Deumq; in singulis rebus inuocate atq; precamini, ut sic uestra negotia procedant. Azoara 72.

FORMAM. SIC COLVNTVR PER

Circumcisionem.

Heraclius Imp. oraculo monitus est, ut à circumcisis caueret. Omnes ergo Iudæos religioni Christianæ nomina dare coegit. Impetrauit illud idem à Dagobertto Francorum, & Sisebuto Vestgothorum regibus. Interim SARACENI, quorum opera contra Persas usus erat, dum illi stipẽdio se fraudari conquererentur, & quæstores eos tanquam canes maledictis incesserent, Damascum occuparunt, Aegyptum uastarunt, Arabiam subegerunt. Blondus Decadis 1. lib. 9. Regino lib. 1. Otho Frisingensis lib. 5. cap. 9. Cuspin.

Ludos.

Religiosi TVRCORVM festiuitates quasdam agunt, uel propter uota populi eis commissa, uel ad assequendam pluuiam, serenitatem, uictoriam, uel propter prædecessorum memoriam. Quæ quidem festiuitas Machia, ludus autem quẽ faciunt Czamach patria lingua dicitur. Congregãtur enim finitimi unius regionis, occidentes (si habent) animalia. Sin minus, ex leguminibus & oryza cœnam instituunt. Refectione peracta, qui primus inter eos est tympano accepto, modulatur, cæteri surgentes, ordine ludunt quadam regulata totius corporis agitatione, motibus honestis omnium membrorum & ualde decentibus, secundùm modulationẽ mensuræ instrumenti musici. Tum in modum uertiginis quodam motu uelocissimo circulatiter rotatione ac corporis reuolutione (in qua uis ludi consistit) ita celeriter reuoluuntur, ut homòne sit, an statua, haud facilè discernas: ostendentes se in hoc quasi supernaturalẽ habere corporum agilitatem. Licèt autem quispiam eos possit in cæteris ludi gestibus imitari, hanc tamen reuolutionis rationem, quantumuis agilis, nemo facilè sequetur. Finito ludo surgunt omnes, & ordine confuso imprecationis uoces pro salute eorum, à quibus eleemosynas acceperunt, emittunt.

[illegible]s.

Corporis cultum.

Præparant se TVRCI ad orationem lotione, quæ apud eos triplex est. Prima gentili lingua Zeoagirmeg uocitatur, quę perfusio est totius corporis cum aqua tam diligens accuriosa, ut nullus penitùs in uniuerso corpore locus illotus maneat, alioqui inualida esset lotio. Solent ob id radere pilos in omni parte corporis, barba in uiris excepta, & crinibus in capite mulieris. Quos tamen multo studio lauant, & pectinibus crebrò discriminant, ut aqua penetrare possit. Incidunt præterea ungues manuum ac pedum, & utuntur ob hanc rem circumcisione, ut hæc lotio non sit inualida, ne sub præputio sordes remaneant. Et hanc putant pernecessariam post quamcunque pollutionis maculam, uel etiam naturalem. Nec enim cuiquã loquitur, si possibile est, etiam uix ab ullo cernitur, nisi priùs in aqua mersus aut perfusus aqua mundetur. Sunt itaq; in ciuitatibus insignioribus balnea, quibus continuè utuntur. Vbi non sunt, secretum locum aliquem ad lotionem præparatum habent in domibus, ut possint aqua perfundi, priusquam domum exeant. Pollutum enimuerò si agnoscant, Tschump per contumeliam uocant, per quod immunditiam tanquam execrabilem reprehendunt. Altera lotio uulgò Tachriat dicitur, quę necessaria est, cùm opus naturæ exercetur, uel uentositates erumpunt: tum enim aliquo secreto loco uerenda abluũt. Maxima etenim solicitudine curant, tam domi quàm foris uel castris, tum naturæ opera perficiunt, ne corpus denudent. Vtuntur itaq; fœmoralibus amplis, quib. solutis (nam anteriori parte aperiuntur) reijciunt cuiuati in terrã uestes sine corporis nudatione, ut uix quid agatur deprehendinaleat. Erectum uel stantem naturæ opera exercere, pro piaculo habetur maximo. In primis tamen cauent, ne faciem in meridiem uertant hoc agentes, quò se orantes uertere consueuerunt. Tertia lotio Abdas dicitur, alij Aptam uocant, quinque sensuum organis pernecessaria: qua manus & brachia ad cubitos usque abluunt: dehinc os, nares & totam faciem ad aures usque. Tum manu cum aqua superducto capite, descendit ad pedes, ablutisq; cruribus ad tibias hæc lotio proficiscitur. In omni loco licitum est hanc facere, nec necessum ut præcedat unamquamque orationem, nisi immundicia aliqua hanc exigeret. Satis est enim una lotio ante orationes omnes, si caueatur immunditia omnis. Licèt aliqui ob maiorem deuotionem frequentius eam repetant. Cuspinianus.

VOLVMINIS VIGESIMISEPTIMI
FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum-octauum

DE

VITA Hominis POLITICA

QVATVOR LIBRIS differens.

Generosæ Stirpis
Viuiradici
D. GEORGIO à SEYN
LVDOVICI Herois
lectiss. F.
COMITI Vuitgenstenio, Homburgi DOMINO

Voluminis Vigesimioctaui
QVATVOR Libros

QVORVM

I. *POLITIAM veluti Totum considerat*
II. *Politiam secundùm CAVSAS examinat*
III. *Politiarum EFFECTA & ADIVNCTA perpendit*
IV. *Politiarum SINGVLARIVM Locos designat*

VTI
QVARTANAE sub editione horum
ΣΥΝ ΘΕΩ
iucundè tutò citoq. depulsæ
mon. extaret

THEOD. ZVINGERVS
Medicus
Galli Aesculapio debiti
ΑΝΤΙΒΑΛΛΟΜΕΝΟΝ
D

TOMI XXIIX LIBB.
DISPOSITIO.

- POLITICA *Vita longè lateq. fusa ut certis quibusdam terminis circumscribatur & delineetur, cõsiderabitur*
  - Vniuersim ut
    - Totum *quid. De* POLITIA *uniuersim ut* TOTVM *considerata.* LIBER I.
    - Partes *habet, quarũ alia rationem subeant*
      - Causarum. *De Politiis secundùm* CAVSAS *consideratis.* LIB. II.
      - Effectuum. *De Politia considerata secundùm* EFFECTVS. LIBER III.
  - Singillatim. *De* POLITIIS *Regionum & Ciuitatum singularibus.* LIBER IV.

LIBRI PRIMI
TITVLORVM
DISPOSITIO.

- POLITIA *uniuersim cõsiderata tanquã* TOTVM, *Hominis ætatem æmulatur, tũ quatenus*
  - Oritur. *Sic illius perpendenda Institutio:*
    - Quomodo. *Puta:*
      - A quo.
      - Legibus.
      - Armis.
    - Cur.
  - Est. *Politiæ*
    - Incrementum.
    - Conseruatio:
      - Quomodo. *v.c.*
        - A quo.
        - Legibus *nouis.*
        - Nuptiis.
        - Ciuibus.
        - Aedificiis.
  - Interit:
    - Qua *de causa.* Ob
      - Stuprum.
      - Auaritiam.
      - Iniustitiam.
    - Quo *progressu.*
    - In *quid. Sic corrumpitur:*
      - Tyrannis in
        - Regnum.
        - Aristocratiam.
        - Democratiam.
      - Aristocratia *in*
        - Tyrannidem.
        - Democratiam.
      - Democratia *in*
        - Tyrannidem.
        - Oligarchiam.

Voluminis Vigesimioctaui
Liber I.
De POLITIA uniuersim, quatenus TOTVM quoddam est, considerata.

POLITIA Oeconomicæ societatis filia, Religiosæ hospita, sui gremio ut caritates omnium, ita quoq; studia, facultates omnium complectitur. Subiiciuntur proinde illi & Religiosa & Academica & Oeconomica uita, non per se neq; primariò (sic enim ad sua singulæ Volumina pertinent) sed secundariò, quatenus scilicet & Religiosi & Academici & Oeconomici in Politicæ uitæ cõsortium uenere. Ita uicissim Religiosa societas quædã à Politico, quædã ab Oeconomo sumit: Oeconomica itidẽ à Religioso, à Politico: Academica deniq; uita à Politia, ab Oeconomia, ab Religione quædam mutuatur. Fines certè sunt distincti: etsi usus cõmunis est & promiscuus. Ratione proinde ea sunt distinguenda, quæ in exemplis confusè proponi uidentur.

POLITIAE IN VNIVERSVM ORTVS, INSTITVTIO, CONSTITVTIO.

Thucydides, Xenophon, Aristoteles, Diodorus lib. 15 & Plutarchus uno consensu tradũt, ATHENIENSES cum LACEDÆMONIIS annos amplius XXX. grauissima bella gessisse, ut alteri populares, alteri optimatũ status in tota Græcia stabilirent. Tandem uictis Atheniensibus, Lacedæmonij statum popularem euertérũt, optimates triginta, qui tyranni sunt appellati, summo imperio præfecerunt. Io. Bodinus Methodi hist cap. 6.

THEMISTOCLES bello Persico confecto, Piræum commoditate animaduersa portus extruxit, totamq; urbem ad mare accommodauit, contrariam quodammodo sectam in ciuitate ac ueteres Atheniensium reges instituẽs. Illi enim, ut ferunt, intendentes reuocare à mari ciues, atque ad relinquendas naues colendumque assuefacere agrum, dissipauerant illam de Pallade fabulam: ambigente, de illa regione Neptuno, cùm ostendisset iudicibus oliuam, causam eam obtinuisse. At Themistocles non, ut comicus ait Aristophanes, urbi commisit Piræum, imò urbem annexuit Piræo, & terram mari, quæ res uires populi aluit cõtra optimates, eumq; audacia inflauit, omni ad nautas, hortatores & gubernatores redundante auctoritate. Vnde suggestum, qui erectus in Pnyce erat, ut spectaret mare, conuertérũt post terram uersus triginta tyranni, imperium maritimum rati gignere populi potentiam, & paucorum principatu minus offendi agricolas. Plutarchus in Themistocle.

Cimon Miltiadis semper populum refrenauit. Verùm postquam iterum ad bellum gerendum nauigauit, tum semel effrenis plebs, duce PERICLE, confuso præsenti reipub. ordine, inuereratoq; iure, quo fuerat ad eam diem usus, eripuit duce Ephialte Areopago iudicia, paucis demtis, omnia, omnibusq; tribunalibus ad nutum suum reuocatis, rempub. potẽtia Pericles, qui partes sectabatur plebis, in merum demersit populi ditionem. Quapropter in Cimonem, qui à reditu ob auctoritatem illius consilij suggillatam stomachabatur, & reducere iterum eò enitebatur causas, illamq; sub Clisthene restituere optimatum potentiam, conspiratione facta, insurrexerunt. Plutarchus in Cimone.

Liberatis à tyrannide Dionysij Syracusis, accesserat Corinthios DION, quam in mente habebat, facilius illis præfectibus constituturum se reipub. formam sperans. Meditabatur autem, effusam populi potestatem (quòd ea non reip. sed rerumpublicarum esset, ut ait Plato, nundinæ) coercere, & Laconicam quandam Creticamque mistam formam et populari arbitrio & regno, in qua optimatum ius esset, hisque præsiderent, & maxima quæq; dispensarent, temperare & concinnare: cùm Corinthios quoq; reipub. cerneret peroptimates procurare, nec multa negotia tractare apud populum. At in medijs conatibus à Callippo Atheniense perdolum interfectus est. Plutarchus in Dione.

An. 337. mortuo Constantino Magno, CONSTANTINVS Iunior Galliæ, Hispaniæ & Britanniæ: CONSTANS Illyrici, Africæ & Italiæ: CONSTANTIVS Thraciæ, Asiæ, Aegypti, & Orientis Impp. ex pactis testamento. Constantinus, dum Constanti Pannoniam eripere conatur, acie cæsus est, tertio imperij anno.

CONSTANTIVS Chlorus à Maximiano, & GALERIVS à Diocletiano adoptati, imperium commune diuiserunt. Constantio Occidẽs, hoc est, Italia, Africa, Gallia, Hispania, & Britãnia obtigit: Galerio Asia, Oriẽs (hoc est Syria, Armenia, Arabia & Mesopotamia) Aegyptus & Illyricum (uidelicet Thracia, Mœsia, Dacia, Pannonia, Macedonia, Græcia & Dalmatia) Constantius tamen Galerio Italiam & Africam ultrò dimisit. Galerius duos filios Cæsares cooptauit: Seuerum Italiæ & Africæ, Maximinum Orienti, Asiæ & Aegypto præfecit: ipse sibi Illyricum reseruauit. Sigonius.

POLITIARVM CONSERVATIO.

QVOMODO FIAT. PVTA

LEGIBVS, TABVLIS NOVIS.

SOLON Atheniensis legislator Σεισάχθειαν legẽ scripsit, quasi tu dicas oneris abiectionem. Ea sanxit, ut debita remitterentur, & ne quis fœneraret deinceps in corpus. Androtion non condonatione æris alieni, sed usurarum alleuatos moderatione acquieuisse pauperes, atq; hoc beneficium Nouas tabulas nominasse, gratumq; fuisse scribit, quæ simul huic adiuncta fuerunt, mensurarum augmentum, & monetæ precium. Quippe minam, quæ fuerat antè septuaginta drachmarum, centũ fecit drachmarum. Itaq; cùm numero parem summam, ualore minorem præstarent: multũ accessit cõmodi magnum æs dissoluentibus, nihil creditoribus tamen detrimenti. Maxima pars, nouis tabulis aiunt semel fuisse pacta conuenta uniuersa circumducta: quibus cõsonare uidentur carmina Solonis: gloriatur enim in his, agri se antè pignori nexi fixos passim terminos remouisse: quæ pridem seruiebant, nunc libera esse: & ciuium ob æs alienum in nexum abductorum, partim in patriam reduxisse, linguæ Atticæ iam, ut qui per uaria loca errauerint, oblitorum: partim dura ibidem oppressos seruitute in libertatẽ asseruisse. Plutarchus in Solone.

NVPTIIS.

Furius CAMILLVS, quum censuram ageret, ut exhausta ciuitate propter assiduas bellorum clades ciues suppeterent, legem de maritandis ordinibus tulit: qua inter cætera pœnis coercuit illos, qui uiduarum nuptias, quarum uiri bello ceciderãt, deuitarent. Eos uerò, qui ad senectutem cœlibes peruenerãt, æra pœnæ nomine ad ærariũ ferre iussit. Quam legem Q. etiam Metellus Numidicus iterum in cẽsura promulgauit. Alex. lib. 3. c. 13.

C. IVLIVS Cæsar XXC ciuium millibus in transmarinas cõlonias distributis, ut exhaustæ quoq; urbis frequentia suppeteret, sanxit: Ne quis ciuis maior annis uiginti, minorue decem, qui sacramento teneretur, plus triennio continuo Italia abesset: neu quis Senatoris filius, nisi contubernalis, aut comes magistratus, peregrè proficisceretur: neue hi, qui pecuariam facerẽt, minus tertia parte puberum ingenuorum inter pastores haberent. Omnesq; medicinam Romæ professos, & liberalium artium doctores, quò libentiùs & ipsi urbem incolerent, & cæteri appeterent, ciuitate donauit. Suetonius in Iulio.

ALFONSVS Albuquercius Indiæ prætor, Goa expugnata, eã Lusitani imperij in India metropolim esse uoluit, eaq; ciuitatis fundamẽta iecit, quibus nixa, non facilè de statu conuelli posset, sic ut iusti in ea exercitus conscribi & classes magnæ ædificari possent. Cùm uerò Lusitanas mulieres non haberet, quod unum remedium inueniebat, eas, quas bello ceperat, Christianis sacris expiatas, Lusitanis militibus matrimonio collocauit, eisq; possessiones in ea insula, Saracenis ob perfidiam iure detractas, assignauit, eosq; multis fauoribus atque præmiis ad eas nuptias allexit. Sic factum est, ut instar Romuli, qui urbem Romam condidit, aut Thesei, qui ciues Atticos è pagis in urbem compulit, aut aliorũ, qui urbium fundatores extitérẽ, illius urbis, quam armis atque uirtute ceperat, cõditor appellari posset. Osorius lib. 7. rerum Emmanuelis.

CIVIBVS.

Ex Vindonissæ urbis excidio fratres duo Romani euaserant. Quorum alter ad Argentinensem episcopatũ euectus, FRATREM pecunia ad ædificandam arcem prope Vindonissã impulit, quam Habspurgum uocant, tot regum & Imperatorum progenie inclytam: Episcopus arcem absolutam audiens, ad fratrem profectus, cùm ædificiũ rude & infimum esse uideret, primùm admirari hominis uecordiam, mox etiam pecuniæ collatæ rationes exigere cepit. Tum frater: At ecce propugnacula & rationes meas uidebis. Noctu interea nobiles & rusticos uicinos, quorum uel agros uel opera ea pecunia redemerat, armatos adesse iubet, & manè tanquam oppugnaturos ad arcem ascendere. Episcopus rei ignarus, multitudine ea territus, quasi hostium esset, à fratre admonitus est, Ferreos hosce muros suos esse, pecunia sua redemtos, lapideis longè præstãtiores. Hac ratione episcopo satisfecit. Stumpfius.

AEDIFICIIS.

Nemo est TVRCARVM omnium, aut Christianæ professionis ueterum incolarum, qui uel oppida, uel arces, uel denique pagos more Persarum possideat, aut paulò munitiores domos ędificet. Vetere enim edicto cauetur, ne quis uillam pinnato muro circumdet, nec ædificium supra primam cõtignationem, columbaria turricula altiùs, condat. Propterea Thraces, Græci, Macedones, Mysi, Epirotæ, Illyrij, cæteriq; populi barbarico subiecti iugo, neq; firmis opibus ualent, neque si Christiana arma alicunde perstrepãt, ad oblatam excutiendæ seruitutis occasionem sese cõmouere possunt. Singulæ namq; præfecturæ suos equitatus eo ordine in æstiuis atque hybernis pagatim dispositos continent, ut ubique contra uim subitumque tumultum parati, instructique armis, præstò adsint aduersus exarmatos & inopes, qui oppressi celeriter retertimi supplicii pœnam subeant. Sabellici supplementum lib. 4. ex Iouio.

POLITIAE INTERITVS. NEMPE

QVA DE CAVSA. OB

STVPRVM.

Vide Tit. Libidinis fructus.

AVARITIAM.

Ex loco Auaritiæ hunc quædam.

QVO PROGRESSV.

Iustinianus Imperator erepta Vandalis Africa, Gothis Italia, Parthorũ quoq; repressis incursionibus, imperij ROM. dignitatẽ summa cum militaris ac domesticæ disciplinæ gloria restituit. Hispaniam Gothis, Galliam Francis, Britãniam ac Germaniam superiorem incolis relinquens, imperij Græci limites Alpibus, Danubio, Euphrate & Africæ patentibus circumscripsit. In eo statu floruit imperium annis ferè centum ac uiginti, hoc est, usq; ad Constantem Heraclij nepotem, cuius temporibus Arabes Aegyptum, Syriam ac Ciliciam, pòst etiam Africam Romanis ademerũt, & in Italiã usq; exercitus & colonias transmiserũt. Ex altera parte Sclaui Pannonias & Illyricum inuaserunt, Antea Longobardi sedes in Insubria posuerant, & bonam Italiæ partem occuparant. Secuta sunt bella ciuilia pro imperio Græcorum, cùm alius à militibus, alius à Senatũ imperator eligitur. nã Leontius Iustinianum minorem in exiliũ egit: Abimarus Leontium naribus truncatum in carcerem compulit. Iustinianus Barbarorũm ope restitutus, aduersarios de imperio deturbauit: hunc Philippicus excepit, qui ab Artemio crudelissimè est excæcatus: nec tamen diuturnum fuit huius imperiũ. Paulo pòst à Leone Tiberius Imperator electus truncatur, maior etiã Constantini IV. crudelitas, qui expugnata Constantinopoli Artabasdum unã cum filijs excæcauit: sed maxima clade à Bulgaris accepta, miserè interiit, ex quo imperium ab Irene susceptum est, quæ filio excæcato Caroli Magni nuptias appetens, in Monasterium à Nicephoro truditur: ipse Imperator factus à Bulgaris postea cæsus est. Successit Michael uterq;, quorum postremus à Basilio crudeliter occiditur: quibus temporibus Imperium Græcorum angustis regionibus definiebatur, cùm Illyricum & Italiam penitùs amisissent, & bonam Asiæ partem Turcæ & Arabes occuparent. Ipsi uerò Græcorũ principes, mutuis odijs ac bellis ciuilibus tãdiu iactati sunt, quousq; Gallorum armis imperiũ occuparetur. His tamen sexto & quinquagesimo pòst anno pulsis, Græci rursus imperarunt, sed Palæologi & Cantacuzeni dissidentes, Turcas Asiæ dominos in auxilium euocarunt, à quibus sunt paulo pòst de imperio deiecti. Ioannes Bodinus Methodi historicæ cap. 6.

IN QVID. SIC CORRVMPITVR

TYRANNIS IN REGNVM.

PERSIDE liberata à fœda Magorum tyrãnide, cùm inter septem tyrannicidas de rerum summa consultaretur, & Otanes quidem democratiam, Megabyzus aristocratiam, Darius uerò Hystaspis F. regium statum amplectendum censuisset: Dario reliqui quatuor assenserunt. Qui paulo pòst astu equisonis Oebaris, rex Persarum fuit electus. Herod. lib. 3.

TYRANNIS IN ARISTOCRATIAM.

Cùm Hyperion Agamemnonis filius, qui postremus Megaris regnauit, propter superbiam & crudelitatem à Sandione occisus fuisset, non esse amplius uni parendum, MEGARENSES censuerunt, sed annuos magistratus, qui uicissim summæ rerum præessent, creandos. Quo tempore cùm Aesymnius auctoritate nemini inter Megarenses secundus, Delphos ueniens oraculum consuluisset, qui fieri posset, ut patria secũdis rebus uteretur: & alia accepit responsa; & illud inprimis bene euenturũ, si plurium cõsilio ciuitas usa fuisset. Quare cùm ad mortuos oraculum pertinere interpretati essent, curiam ædificandam, intraq; eius parietes heroum sepulcrum erigendum curarunt, quod Aesymnium appellarunt. Pausanias in Atticis.

Cùm stirps Lechi, primi ducis apud POLONOS, defecisset, monarchiæ ad tyrannidem declinantis pertæsi, duodecim ex omni proceruum numero, potentes & spectatos in primis uiros, deligunt: qui siue nouo cunc populi placito, siue usitato etiam sub principibus instituto, suæ quisq; regioni, diuisa in totidem regiones tota Polonia, præessent: & Voiceuodæ, hoc est, duces belli & copiarũ, uernacula lingua dicerentur. Cæterùm licentia horum subditis infesta, ad principatum unius denuò animum appulerunt, & Cracum elegerunt. Mansit nihilominus Voiceuodarũ (quos Palatinos Latinè appellare queas) honor, uerùm restricta aliquãtum potestate & iurisdictione. Cromerus lib. 2.

TYRANNIS IN DEMOCRATIAM.

Thrasybulus cognomento Tyrieus, ciuis Atheniensis, Athenis fugatus, auxiliantibus clàm Thebanis, Phylam occupauit, castellum apprimè munitum, distãs Athenis C stadia. XXX tyranni, nuncios ad illum mittunt, eiq; societatem tyrannidis offerunt, simul etiam potestatem decẽ exules, quos ipse elegisset, ab exilio reuocandi. At ille pluris se exilium suum facere respondit tyrãnide, neq, priùs positurum arma, quã populo omnia restituerẽtur. Inde confluentib. exulibus Piræum & Munychiam occupauit. Athenieuses triginta uiros urbe eiiciunt, eorumq; in locum decemuiros dictatoria potestate creant, qui ipsi dominatum inuasere, Lysandri subsidio. At Pausanias rex Lacedæmoniorũ Lysandro inuidens, cum magnis copiis Athenas profectus, ciues cum exulibus cõcilia uit: & ità demum Atheniensibus patria restitura est, atq; exinde suis legibus atq; institutis rem gerere administrareq; ceperunt. Diodorus lib. 14.

Mardonius Gobryæ F. Darij gener, in SICILIAM cum exercitu profectus, eiectis tyrannis, popularem ibi statum in ciuitatibus constituit. Herodotus lib. 6.

ARISTOCRATIA IN TYRANNIDEM.

SICYONIORVM ciuitas, ut primùm ex sincero & Dorico optimatum principatu, sicut confuso concentu in seditiones & concionatorum ambitiones impegit, non destitit ægrotare & tumultuari, tyrannum ex tyranno mutuans: quo ad interfecto Cleone principes Timoclidam & Cliniam legere uiros, inprimis inter ciues claros & auctoritate pollentes. Cùm iam uideretur aliquatenus composita respublica, Timoclidas fato functus est. Abantidas uerò Pasææ filius obtruncauit Cliniam, amicosque eius expulit: filium sororis Abantidæ septennem Aratum animo generoso Argos noctu dimisit. Post Dinias & Aristoteles dialecticus Abantidã, solitum, cùm disputationibus uacarent in foro, semper esse præstò, eorumq; se immiscere concertationibus, ubi in id studij coniecerunt eum, structis insidiis interfecere. Pasea autem Abantidæ patre, postquam ei in dominatum successit, dolo perẽto, inuasit tyrannidẽ Nicocles, quẽ Sicyone eiecit Aratus, & patriæ libertatem restituit. Plut. in Arato.

DEMOCRATIA IN TYRANNIDEM.

Auctor est Halicarnasseus Dionysius, corrupto ciuili ornatu in GRÆCORVM ciuitatibus, coactos fuisse nonnullos in urbes iterum tyrannicas regiasq; potestates inducere, nominibus uelantes decentioribus: ut Thessali archos, id est principes: Lacedæmonij harmostas, quum formidarent, reges eos & tyrannos appellare. Cœlius lib. 18. cap. 3. Antiq. Lect.

Captis à Lysandro Athenis 94. Olymp. ATHENIENSES ad pacem à Lacedæmoniis sub his conditionibus accipiẽdam capti sunt, ut urbis mœnia subruerent, ac patrio more respublica regeretur. Qui paucorũ statui studebant, pro uetusta institutione reuocanda, contendere ex patrum auctoritate & uetusta consuetudine cuncta paucorum ductu, administrari oportere. Parte alia, quibus popularia iura placebãt, quæ maxima turba erat, antiquam Reip. constitutionem pro comperto habebant eandem cum populari statu esse. Altercatione circa hæc per aliquot dies orta, quibus paucorum status quærebatur, ad Lysandrum Spartiatam legatos mittunt. Cuius cùm uidissent plerisque in urbibus auctoritate status paucorum fuisse constitutos, arbitrabantur se uoti illius opera compotes fore. Lysander hortatus est Athenienses, uti triginta uiros deligerent, quibus rempub. administrandam mandarent. Cui rei reclamante Theramene, fœderaq; inter se icta recitante, quibus conuentum erat, ut patria institutione rempub. haberent: grauissimum nefas committi, si uiolata iurisiurandi religione, libertas eriperetur: Lysander respondit, ab Atheniẽsibus fœdera soluta fuisse: quippe qui post statutũ diem diruissent mœnia. Theramenes cum populo perculsus pauore contiescere, simulq; ad ius populi dissoluendam condescendere coactus est. Igitur triginta uiri pro Lysandri sententia deliguntur, quibus reipub. gubernandæ cura demandaretur, nomine quidem administratores, sed reuerà tyranni, inter quos Theramenes quoq; fuit. Iis ius & potestas permissa est deligẽdi senatus, cæterosq; magistratus pro reipub. commodo instituendi, tum leges condendi, quibus ciuitatis moderatio, iuraq; uniuersæ plebis continerentur. Initio magistratu, præsidium à Spartanis impetrarunt, duce Colybio. Eo freti, pro libidine sua omnia agere, optimos quosq; & locupletissimos necare. Inter quos Theramenes, à Critia collega accusatus, & ab ara Vestæ abstractus, in carcere cicutam bibit: Niceratus item, Niciæ F. Atheniensium omnium locupletissimus. Necarunt quoque Autolycum, uirum liberali & intrepida confidentia. Postremò cunctos optimates, uel uindictæ, uel auaritiæ saturandæ studio proscripsere. Itaq; ut plus dimidia ciuium pars solo patrio exulauit. Diod. lib. 14.

DEMOCRATIA IN OLIGARCHIAM.

Pisander Alcibiadis exulis suasu, Antiphone & Theramene auctoribus, auctor fuit promulgandæ legis de populari statu ATHENIS antiquando. Quinque ciuitatis præsides lecti, qui centum legerent, quorũ singulis ternos sibi legere permissum est: atq; ita quadringenti, ueteri senatu abolito, curiam ingressi, de summa rei consultare ceperunt. In horum potestate erat, quum libitum esset, quinq; millia ciuium ad rerum discussionem uocare. Sicq; centesimo fermè anno, quàm Athenienses tyrannide Pisistratidarum liberati fuerant, populari administratione sublata, oligarchiam induxere. Verum non multo post accepta clade ad Oropum, oligarchia antiquata, quinq; millium ciuium est reipublicæ liberum suffragium restitutum. Decretum, ut Alcibiades, & qui cum eo exulassent, in ciuitatem reuocarentur. Pisander & Alexides oligarchia sublata, Deceleam ad hostes cũ suis concessere, uenti, ne reddenda esset siue ratio eorum, quæ dum paucorum potentia in urbe fuit contra multitudinem flagitiosè egissent. Sabell. lib. 8. Ennead. 3.

Re ab ATHENIENSIBVS apud Siciliam malè gesta, eorum contemni imperium cepit. Chij, Samij, Byzantij, ac multi populi alij, eorum societate relicta, ad Lacedæmonios defecerẽt. Qua perturbatione & pauore perculsus populus, spẽte statu populari relicto, tres uiros elegere, quibus tota reipublicæ cura demãdaretur. Igitur arbitrio & potestate iam ad paucos redacta, qui summæ rerum præerant, ædificatis pluribus triremibus, quadraginta eis prætores præfecere. Diodorus lib. 13.

Captis Athenis, SPARTANIS iam gẽtes omnes Græci nomini obtẽperaturę uidebãtur, terra matiq. Lysandrum proinde classis prætore crearũt, ut urbes omnes adiret, ac per singulas uiros constitueret, qui rebus ciuilibus & administrationi, custodiæq; sui quisq; oppidi præessent (qui apud illos Harmostæ appellantur) inde stipẽdia debellatis pro sua cuique facultate imponeret, uectigales faceret omnes. Diodorus Siculus lib. 14.

Post prælium ad Arginusas MILESII quidam ciues optimatum statum in urbe constituerẽ uolentes, iura populi euertẽrũt, Lacedæmoniis auxiliantibus. Ac initiò quidem cùm Dionysia celebrarentur per familias, quos inprimis aduersarios habebant, ad quadraginta numero, in domicilijs occupatos iugularũt omnes. Mox adducta in foro multitudine, delegerunt ad trecentos ex opulẽtissimis, hos quoq; neci dederũt. Primores, quib. popularia iura magis placebãt, perculsi metu, haud pauciores mille capitum, profugerunt ad Pharnabazum satrapam, quos clementer ille perhumanęq; excepit, datoq; in singulos auri põdo, Claudæ incolas constituit, quod castellum in Claudia habetur. Diodorus lib. 13.

LIBRI SECVNDI

TITVLORVM DISPOSITIO.

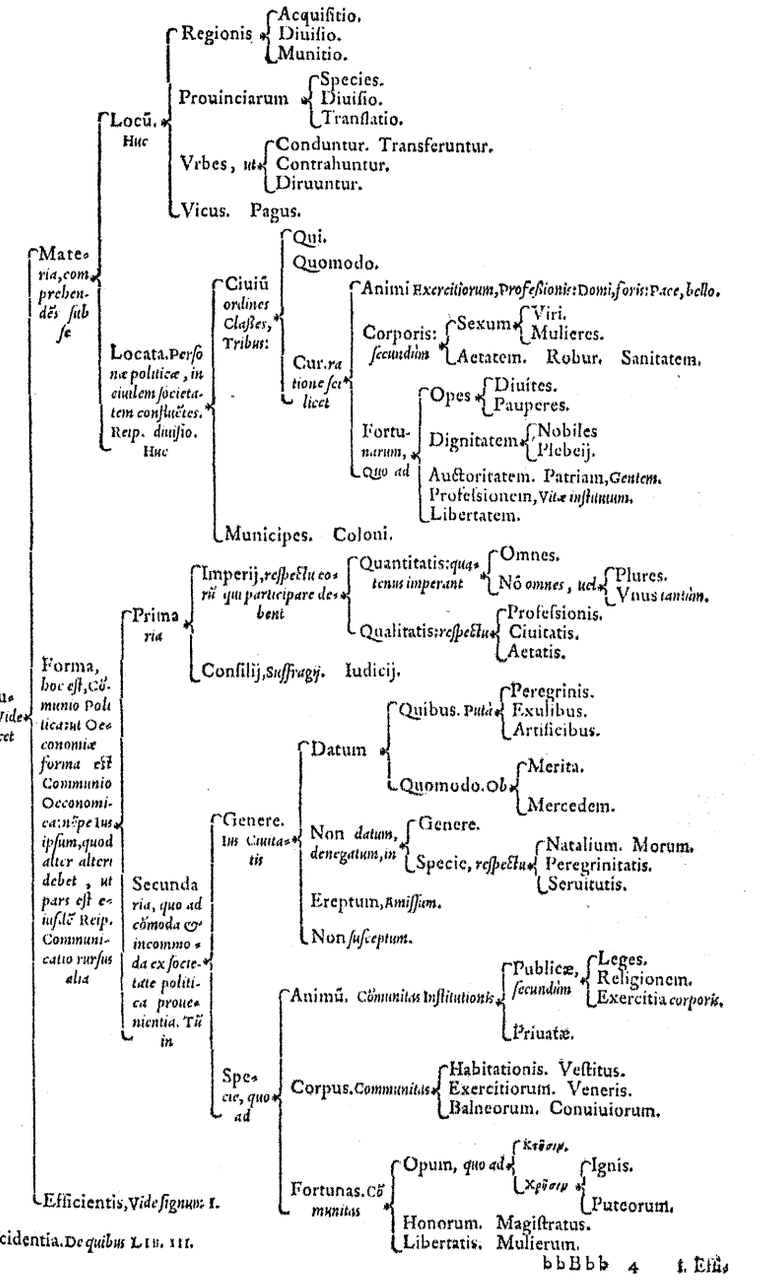

- I. Efficiẽtes, Personæ ciuiles, quæ tã actiu cõstituunt ciuitatem, cũ sideratæ quatenus
  - Regũtur tum Primariò, Magistratus scilicet ἀρχὰ, tã quam Principũ motus in re publica. tum Secundariò, Ministri, Officiales, qui ἀδέσποτα ἀρχαὶ dicuntur improprié. Magistratus considerari potest
    - Logice, secũdum genera, ratione habita
      - Genere.
        - Reges, Imperatores in
          - Officij. Arist. in Politicorum libris τὰς ἀρχὰς triplices facit, ἀναλογίᾳ, ἀρχικῶς proprié dictã, & πρόσῳ. uti etiam in corpore humano triplex Partiũ principatus, imitatione ternariij diuini. Magistratus enim est, præire aliis secũdùm Sapientiam, Voluntatem & Potentiã. Respectu Sapiẽtiæ, politiã continet Prudẽtia, in iis quæ Agẽda sunt Inueniẽdis, in iis quæ Acta sunt Iudicãdis. Respectu Volũtatis, politiam continet Imperium & Obedientia, quando Magistratus uoluntatem suam aliis communicat Imperãdo, q̃ eximie Ἀρχὴ, tã quam principium motus aliorum appellatur. Latinis Iurisdictio uniuersim. Respectu denique Potẽtiæ, ob quam Magistratus proprié dici uidetur, instructus sit interna & ueluti diuina Auctoritate atq; Δίκῃ, qua subditorum animi sponte ad parendum adducãtur: instructus sit etiam externa & ueluti humana Vacultate atque Δωρεὰς, ut Bona bene meritis tribuere, Mala malè meritis infligere possit. sic enim Iustitia per Præmium & Pœnam conseruabit ipsam Politiam. Ad hosce fontes, omnes Magistratuum differentiæ apud quascunq; gentes reduci possunt, aliæ quidẽ uti Principes, aliæ tanquam principibus Inseruientes. Sæpe etiam in unã eandemq; personam triplex hoc genus magistratus incidit: sed tũc ratione distinguẽda sunt, quæ reipsa confusa reperiuntur, uel saltem commixta. MAGISTRATVS considerati ratione officij. Huc
            - Caliphæ. Ephori. Dictatores. Consules. Tribuni. Prætores. Aediles. Duces, Marchiones, Comitẽs.
          - Legati aliò ad quæuis munia obeunda missi.
        - Spẽcie. Regiæ dignitatis
          - Acquisitio:
            - Quomodo. v.g.
              - Electione, Inauguratione.
              - Successione.
              - Vi.
            - Qui, quales: ratione habita
              - Generis, Cognãtionis.
              - Sexus.
              - Dignitatis.
            - Quando.
          - Possessio:
            - Quales imperarint. Nempe
              - Homines, uiri; uel
                - Docti, Sobrij, Peregrini, Pueri, Mulieres.
              - Bruta.
            - Quo habitu, uestitu, ornatu.
            - Qua auctoritate.
            - Quo successu.
            - Quanto tempore.
          - Depositio.
        - Præfẽti
          - Regni, Proreges, Exarchi Vicereges, Interreges.
          - Prouinciarum. Vrbium. Equitum.
          - Hospitum. Mansionum, Hospitiorum.
          - Cubiculi. Thesaurorum. Electionis.
          - Fœderum. Consiliorum. Iudiciorum.
          - Morum, Censores.
          - Libellorum, Codicillorum
            - Recipiendorum.
            - Scribendorum.
            - Custodiẽdorum.
          - Incẽndiorum.
      - Numeri. MAGISTRATVS à numero denominati. Puta
        - Triumuiri. Quinqueuiri.
        - Nouemuiri. Decemuiri.
    - Chronologicè, quo ad Ordinem & Seriem tempore circumscriptam. Propter Hominem quodammodo omnia, secundùm Arist. Quin potiùs propter Hominem absolutè omnia, non quemuis tamen, sed propter eum, qui Deus cum esset, Homo etiam propter Homines fieri uoluit. Ergo Tempus quoq; propter hunc ipsum hominem, in plenitudine temporum ad homines pro hominum salute missum, inter homines conuersantem, ab hominibus cognitum, repudiatum, cultumque, contra homines olim uenturum, in considerationem uenire debet: pariter quoq; Homines ipsi, in societates certas, quas Politias uocant, distributi; quarum historia ab eorum qui præsunt serie & successione deduci consueuit. Vide signum II.
  - Reguntur
    - Domi.
    - Foris. Prouinciales.

II. In

- II. In Principũ & Magistratuũ catalogo Politiarũ ordinẽ sequemur ut Politiarũ alia constituantur
  - Principes, ad Christũ incarnãdum, incarnatumue relatæ, tum
    - Piorum, Fidelium, HEBRAEORVM scilicet. Quorum quidẽ Politia
      - Integra XII. tribuum floruit sub
        - Iudicibus.
        - Regibus.
      - Diuisa est in regnum
        - Duarũ tribuũ, Iudæ et Beniamin; Iudæorũ tũ
          - Ante captiuitatem Babylonicam. Reges Iudæorum.
          - Post captiuitatem Babylonicam
            - Duces.
            - Reges.
        - Decem tribuum Israelitarum.
    - Impiorũ, Infidelium, Gentilium. Horũq; uersus uel ut populi Hebræi
      - Hospitum. AEGYPTIORVM.
      - Persecutoriũ ex
        - Asia
          - ASSYRIORVM regnum
            - Integrum.
            - Diuisum, in regnum
              - Medorum.
              - Babyloniorũ seu Chaldæorũ.
          - PERSARVM.
        - Europa
          - GRAECORVM, ex Macedonia propagata politia
            - Ante Alexãdrum, Macedonum prius regnum.
            - Sub Alexandro. Euerso Persarum imperio, Monarchia.
            - Post Alexandrum, diuisa in regnum
              - Macedonũ posterius.
              - Syriæ, Babyloniæ.
              - Aegypti.
              - Thraciæ.
          - ROMANORVM. Sub
            - Regibus. Consulibus.
            - Imperatoribus Imperio
              - Integro.
              - Diuiso in
                - Orientale, seu Constantinopolitanũ, seu Græcũ.
                - Occidentale.
  - Nõ principes, quibus propter Locorũ uel Tẽporum internallã nihil cum Iudæorum gente, tanquam cum Messiæ uenturi patria rei fuit. Sic Politiæ celebret aliæ ceperunt
    - Ante Christum, siue citiùs, siue tardiùs interciderint, aut etiam ad nostra usq; tẽpora propagatæ sint. Quales fuerunt politiæ
      - Troianorum. Lydorum. Tyriorum. Ponti & Bosphori. Pergamenorum.
      - Græciæ. Vtputa
        - Sicyoniorum. Argiuorum. Mycenarum.
        - Thebanorum. Corinthiorum. Messeniorum.
        - Elcorum. Arcadum.
        - Atheniensium. Lacedæmoniorum.
      - Italiæ. v.g.
        - Thuscorum.
        - Latinorum.
        - Albanorum.
      - Germanorum. Sueciæ, Gothiæ. Noruegiæ. Daniæ.
    - Post Christum in
      - Asia
        - Parthorum.
        - Persarum posterius regnum.
        - Hierosolymitanum regnum.
        - Scytharum, Saracenorum.
        - Turcorum. Tartarorum.
      - Aegypto. Sultanorum. Africa. Vandalorum.
      - Europa, himirum in
        - Italia
          - Longobardorum,
            - Ante Carolum Magnum, ipsorum Longobardorum.
            - Post Carolum Magnum, Francorum, Italorum, Germanorum.
          - Neapolitanorum. Venetorum.
        - Germania. Gallia.
        - Hispania.
          - Gothorum.
          - Asturum, Legionis, Castellæ.
          - Nauarræ. Arragoniæ. Portugalliæ.
        - Pannonia
          - Longobardorum.
          - Hunnorum.
        - Polonia. Boemia. Anglia. Scotia.

LIBRI TERTII

DISPOSITIO.

- Ea quæ in Societate Politica accidunt, considerari possunt
  - Per se, tanquam Effecta politicorum hominum.. Vide signum IV.
  - Respectu personarũ, ACCIDENTIA politiarũ respectu PERSONARVM cõsidera ta: nempe
    - Quibus accõmodantur. Videlicet
      - Magistratibus.
      - Ciuibus in
        - Genere. Huc Ciuium
          - Recensio
            - A quibus facta.
            - Quomodo. Cur.
          - Priuilegia. Munera. Onera.
        - Specie.
      - Pauperibus. Calamitosis. Aegris.
      - Peregrinis. Vt sunt Legati, Hospites.
    - Quapparte illis accõmodentur secũdum
      - Animum. Institutio in Literis, in Saltatione, in Arte militari.
      - Corpus. quo ad
        - Sanitatem.
        - Victũ.
          - Simpliciter.
            - Materia. Quis cibus & potus, E quibus.
            - Forma. Qualis:
              - Crudus, Coctus.
              - Calidus, Frigidus.
              - Elegans, Sordidus.
          - Cũ alijs. CONVICTVS. Respectu.
            - Personarum. Qui.
            - Modi
              - Ante conuictum
                - Sortitio.
                - Lotio.
              - In conuictu
                - Accubitus. Ordo. Habitus.
                - Colloquia. Compotatio.
              - Post conuictum
                - ἀπομαγδαλιαν.
                - Mensam tollere.
            - Temporis: Quando, Quoties.
            - Loci.
        - Exercitia. Balneæ. Tonstrinas.
        - Vestitum, in
          - Genere.
          - Specie, respectu
            - Aetatis. Sexus.
            - Ordinis, Professionis. Conditionis.
            - Elegantiæ, Sordutiei. Temporis.
        - Ornatum
          - Vestium.
          - Anulorum, Monilium.
        - Arma. Habitationem.
      - Fortunas. Huc Politica
        - OPVLENTIA cõsidera ta respectu opũ
          - Essentiæ. Vt sunt
            - Agri. Horum Acquisitio, Cultus, Conseruatio.
            - Annona. Metalla. Aedificia.
            - Pecunia cõsiderata quo ad
              - πόσον, quatenus fit. Pecuniæ
                - Materia.
                - Efficiens. Qui inuenerit, signarit.
                - Tempus. Locus.
              - χρῶμα. Vsus pecuniæ
                - Certus, respectu
                  - Materiæ.
                  - Formæ, Imaginis, Signi, Note, Characteris.
                  - Figuræ.
                  - Modi, numerãdo, uel appẽdẽdo.
                  - Vtentis.
                - Nullus.
          - Accidentis: nempe
            - Acquiruntur uel
              - Tributo, Vectigali
                - A quibus.
                - De quibus reb.
                - Quæ. Quo.
              - Mercimoniis. Dono. Rapina.
            - Conseruantur, & Thesauri dicuntur.
        - PAVPERTAS. Vt scilicet
          - Infligitur per Ignem, Aquam, Diceptionem.
          - Possidetur.
        - HONORES:
          - Qui.
          - Quomodo
            - Acquirantur.
            - Conferantur.
        - IGNOMINIA.
        - AMICITIA. tum
          - Amasiorum.
          - Sodalium in
            - Studiis.
            - Armis.
        - INIMICITIA.

IV. Acci

IV. ACCIDENTIA Politiarum per se considerata, uel sunt

- Seria. Politiarum Accidentia, siue Effectũ siue Adiunctorum nomine censeantur, uaria sunt: sed uidentur diuidi posse respectu duorũ Reip. temporum. nimirum
  - Pacis. Vide signum V.
  - Belli, quod cõuersationem inimicũ publicam significare uidetur. BELLICA politia considerata respectu
    - SVBIECTI. Versatur circa ea quæ amicorum sunt, & circa ea quæ inimicorum: siue Homines, putà Ciues, Domestici, Socij: siue Res, nimirum Fortunæ qualescunq; Regio scilicet, Vrbes, Arces, Naues, Equi, Stipendia, Commeatus; & similia alia, quæ uel conseruantur tanquam nostra: uel corrumpuntur tanquam hostilia.
    - EFFICIENTIS, tũ
      - PRINCIPIS. In
        - Genere. Exercitus Partes & Ordines.
        - Specie:
          - Duces. Horum
            - Ordo.
            - Officiã.
            - Numerus.
          - Milites. Horum
            - Genera:
              - Vniuersim.
              - Speciatim. Puta, Pedites, Equites, Classiary.
            - Collegia.
      - INSTRVMENTALIS, hoc est, Instrumentorum, per quæ agunt patiũtur. Huc
        - Castra. In his Locus, Dispositio, Portæ, Vallũ, Tabernacula, Mutatio.
        - Propugnacula.
        - Habitus militaris in
          - Genere.
          - Specie:
            - Arma in genere simul & specie.
            - Vestimenta.
        - Signa militaria.
        - Musica militaris. Naues, Machinæ, Tormenta, Stipendia, Præda militaris.
      - Formæ siue Modi cõuersandi cũ suis uel cum hoste
        - Ante bellum. Belli
          - Occasio.
          - Susceptio.
          - Denunciatio.
        - In bello, re spectu
          - Amicorum. Exercitum
            - Conscribere, Deligere.
            - Sacramento adstringere.
            - Educere. Ducere.
            - Lustrare, Recensere. Exercere.
            - Instruere. Seruare.
          - Inimicorum
            - Colloqui cum hostibus.
            - Loco se continere, non uagari.
            - Castigare. Punire.
            - Dimittere.
            - Pugnare.
            - Vincere. Capere.
            - Occidere. Seruare.
            - Vastare. Oppugnare.
            - Diripere. Excindere.
        - Post bellum, re spectu
          - Nostrorum
            - Præmia.
            - Honores. Triumphus. Ouatio.
            - Trophæa. Spolia.
          - Inimicorum, eos continere per
            - Compositionem.
            - Vim, Puniendo; Coercendo.
- Ludicra. LVDVS. Exercitium ludicrum
  - Actiuum, quando ipsomet ludo delectãtur ij qui ludicre exercentur. Huc uaria Ludorum genera. V. G.
    - Iactus
      - Testæ.
      - Tesseræ.
      - Sphæræ.
      - Disci.
    - Gestatio.
  - Passiuum, quando non is qui exercetur, sed alij, qui illum sese exercẽtem uident audiuntue, eiusmodi theamate uel acroamate delectantur. Hic considerentur
    - Species.
    - Locus, Theatrum, Subsellia.
    - Sumtus.
    - Præmia, Honores uictorum.

V. Inter

- V. Inter Pacis politicæ Effecta & Adiuncta connumerari possunt
  - Præcepta, Statuta. Huc
    - Lex cõsiderata quo ad
      - Κτῆσιν, uel
        - Posita
          - A quibus. De quibus.
          - Quot. Quomodo.
          - Quando.
        - Non posita.
      - Φυλακὴν.
      - Χρῆσιν. Legis
        - Auctoritas.
        - Obseruatio.
    - SENATVSCONSVLTVM.
    - Plebiscitum.
  - Delibera tiones, Consultationes, Consilia
    - Concionis COMITIORVM
      - Materia. Forma.
      - Efficientes: Personæ tum
        - Principes.
        - Adiunctæ.
      - Tempus. Locus.
    - Senatus. SENATVS
      - Materia. De quibus.
      - Forma. Consultationis
        - Propositio. Rogatio.
        - Dictio.
        - Suffragatio.
      - Efficiẽs: Personæ
        - Principes:
          - Qui.
          - Quales: quo ad
            - Officium. Mores. Aetatem.
            - Opulentiam. Patriam.
            - Comitatum. Dignitatem.
          - Quot.
          - Quandiu officio functi.
        - Adiunctæ.
      - Locus. Tempus.
  - Iudicia de
    - Contractibus. IVDICIA eximie dicta. Horum
      - Materia. De quibus
        - Personis.
        - Rebus.
      - Forma.
      - Efficiens
        - Princeps:
          - Qui: putà
            - Sacerdotes. Principes.
            - Delecti. Occulti.
          - Quales: quo ad
            - Mores.
            - Aetatem: Iuuenes, Senes.
            - Habitum. Auctoritatem.
          - Quot.
        - Non princeps: v. g.
          - Angeli. Actor, Rem.
          - Aduocatus, Patronus.
          - Vades. Testes.
      - Locus. Tempus.
    - Moribus. CENSVRA.
  - Ministeria. Cuiusmodi est
    - Scriptio.
    - Apparitio.
    - Nuncium.
  - Præmia.
  - TORMENTA.
  - SVPPLICIA. Horũ aliapertinere uidentur ad
    - Corpus uel
      - Absq; morte. Vt est Dolor ex
        - Labore. Fame, Siti.
        - Verberibus. Vulsione, Immissione.
        - Suspendio.
      - Mors, siue
        - Dubia, ancipitis periculi, Gladiatorum, Bestiarum.
        - Certa, Capitalis supplicij. Huius
          - Sententia, Pronunciatio, Condemnatio.
          - Irrogatio:
            - Quomodo. Supplicium illatum
              - Fame, Siti. Veneno. Igne.
              - Aqua. Cirtefe. Lapide. Culeo.
              - Cruce. Arboribus. Quadrigis.
              - Rota. Gladio. Calamis, Stimulis.
              - Scaphis. Fuste. Laqueo.
            - Quando.
    - Fortunas: ut est
      - Multa, Damnum.
      - Domus
        - Direptio.
        - Demolitio.
      - Ignominia.
      - Libertas erepta, Seruitus imposita
        - Conuersationis. Aqua & igni interdicere.
        - Loci. Exilium, Deportatio, Relegatio, Interdictio.
  - Contractus. Vide signum VI.

VI. Con-

- VI. CONTRACTVS politici alij pertinere uidẽtur ad
  - Viuos ut sunt
    - Fœdera
      - Inita
        - Cum quibus. Qua ceremonia.
        - Quibus conditionibus.
        - Quo tempore, locóue.
      - Conseruata.
    - Connubia. Clientela. Mutuum.
    - Fœnus, Vsura
      - Exercita.
      - Coercita.
      - Nulla.
    - Permutatio.
    - Emtio, Vendi tio. Ratione habita
      - Subiecti, Cuius rei: quoad
        - Substantiam
          - Agri. Domus.
          - Frumenti.
          - Hominum.
        - Possessionem. Emtio rei
          - Certæ
          - Incertæ.
        - Numerum. Emtio
          - Vnius.
          - Multarum rerum simul.
      - Formæ. Huc rei uenalis
        - Proscriptio, Præconium.
        - Licitatio. Indicium.
        - Conditiones, Pactum.
      - Efficientis Personæ, tum
        - Ementis.
        - Vendentis
          - Sua.
          - Aliena.
      - Temporis. Quando.
    - Testamenta
      - Facta, quo ad
        - Materiam legatorum.
        - Formam.
        - Personas
          - Legantis.
          - Legatarij.
      - Rescissa. Nulla.
  - Mortuos. Mortui cura, quandoquidem in uiuis esse desit, ea est, ut è uiuorum quoq; consortio ablegetur, & mortuis aggregetur. Quædã igitur spectanda
    - Ante ablegationem, respectu
      - Cadaueris:
        - Compositio cadaueris, Oculorum clausio.
        - Conditura.
        - Vestitus, Ornatus.
        - Circumgestatio.
        - Custodia.
      - Aliorum. v. g.
        - Denunciare mortem, Conclamare.
        - Imperare funus.
        - Euocare ad funus. Iudicare.
      - Loci. Domus purganda.
      - Instrumentorum necessariorum, ut parentur.
    - In ablegatione. Nimirum
      - Pompa funebris. Lampades.
      - Laudatio, Nænia, Musica.
      - Deploratio, Luctus.
      - Humatio. Suspensio.
      - Concrematio. Hic
        - Compositio.
        - Vestitus.
        - Pyra.
      - Parentatio, & Commorientes.
    - Post ablegationem: cuiusmodi sunt
      - Conclamatio. Lustratio.
      - Conuiuia, Cœnæ, Visceraciones funebres.
      - Certamina, Ludi.
      - Cinerum collectio.
      - Sepulcri
        - Ornatus.
        - Inscriptio.
        - Conseruatio, Defensio.
      - Imagines.

Volu-

Voluminis Vigesimioctaui Liber II.

De POLITIA uniuersim secundum CAVSAS considerata.

Politiarum Materia.

REGIO TOTA CONSIDERATA SECVNDVM

ACQVISITIONEM.

Alexãder VI.Pp. FERDINANDO Regi, & eius posteris Castellę Legionisq; Regibus, Cardinalib. adprobãtibus, in perpetuum pleneq; concessit, donauit, & attribuit omnes insulas, Continentisq; prouincias, repertas, & quæ in posterum à suis reperirentur Occidentem & Meridiem uersus: ducta ab Arctico Borealíue polo ad Antarcticum, hoc est, Australem polum, linea: Insulas etiam illas, & Continentis regiones inuentas, & quæ inuenientur, Indiam, uel quãcunq; partem uersus: ita quidem ducta, ut ea centum milliaribus distaret ab duarum insularum qualibet, Occidentem Meridiemque uersus, ab ea nempe insula, quæ uulgò Hispanis Azores à falconibus dicitur: & ab altera, quam nunc illi Viride Caput, antiqui autem Hesperides appellabãt. Quarum omnium insularum, & Continentis prouinciarum, quæsitarũ & quærendarum, idem Pontifex eundem Regem & eius successores dominos cum libera omnimodaque in iisdem potestate constituit. Io. Metellus.

DIVISIONEM.

Omnes HISPANIÆ (ut antiqui scriptores uolunt) sex habẽt prouincias: Tarraconensem, Carthaginensem, Bæticam, Lusitaniam, Galliciam, sextam denique Trans pontũ, & in solo tenuæ Africæ, quæ Mauritania Tingitanica cognominatur. Sic Sextus Rufius. Isidorus etiam in Etymologiis eandem facit descriptionem, & Mauritaniam trans pontum in solo Africæ partem Hispaniæ asserit. Ex his sex prouinciis quinq; sunt otta regna. Primum atque præcipuum Hispanię regnum illud est, quod hodie Castellæ & Legionis uocatur, quod centrum Hispaniæ est, & à quo cæterorum regnorum reges usq; in hodiernum diem detinati sunt; ex sex prouinciis, quatuor ferè sub se continens, Carthaginensem scilicet, Lusitaniam, Bæticam, & Galliciam: à Pelagio, qui Gothorum reliquias contra Saracenos primus collegit an. 718. Secundum Aragoniæ Celtiberorum, cui accedit Valentia atq; Catalonia, anno 1017. cepit, Ranimiro, Sancij maioris regis Castellæ & Nauarræ, qui de Mauris eam recuperaret, filio primo rege. Tertium Nauarræ, Castellæ & Aragoniæ contiguum, ab Enequo Comite Bigorriæ Saracenis eiectum an. 961. Antiquis temporibus partem ex Cantabria, partem ex Celtiberia sumebat: Oceanũ aliquatenus attingẽs prope fontem Fabidũ. Quartum Portugalliæ & Lusitaniæ, quam uulgò Extrematuram uocant, cuius tamen bonam partem Gallecię antiqui adnumerabant. Eam Alfonsus VI. rex Hispaniæ, in dotem dedit Henrico Lotharingo comiti, eiusque F. Alfonsum Henriques ob victorias de Mauris regem appellauit. Quintum regnum Granata nuncupatus, adhæret Bæticis littoribus, à Mauris è Corduba pulsis constitutum, an. 1216. tandem iis ereptum. Rodericus Sanitius parte 1. hist. Hispan. cap. 6. & seq.

POLONIÆ regnum uniuersum in quatuor uelut regiones est diuisum. quas in orbem rex quotannis inuisit: singulis ternis mensibus alunt regem regumq; comitatum. Cæterũ si casu consilióue in una aliqua regni parte diutius restiterit, se persecuturum, nihil debetur illi amplius. Sab. li. 4. En. 10.

Carolus IV. Imp. Boëmiæ rex, BOEMIAM in regiones duodecim descripsit, quarũ uni duntaxat nomen à flumine Vltauia, quod Pragã inter fluit, indidit: reliquas undecim ab oppidis cognominauit, tam aspera pronunciatione, ut à nemo nisi Boëmus, aut sermonis Boëmi gnarus illa enunciare possit. Io. Dubrau. lib. 1. hist. Boem.

PROVINCIA. HVIVS

DIVISIO.

Memoriæ proditũ est, naturam situs, munitionemq; Aegypti ALEXANDRVM admiratum, eam in plures præfecturas, Nomos uocant, diuisisse, haud tutum esse ratum, imperij curam uni modò iniungere. Ac mihi quidem uidẽtur (inquit Arrianus lib. 3.) Alexandri consilium ROMANI esse imitatiuam eadem ducti ratione instituẽre, ut nemini ordinis senatorij prouincia Aegyptus, sed equestri tantùm uiro deceneretur. Cælius lib. 16. cap. 3. A. L.

CONSTANTINVS Magnus remp. ita descripsit. Cùm priores principes Imperium in duas partes tribuissent, atque unam Occidentis, alteram Orientis fecissent, inprimis eam & ipse rationem retinuit: illius Romam, huius Byzantium domicilium esse uoluit: atque utrunque Imperium in multas portiones siue diuisit, siue ab aliis antè diuisum paucis mutatis seruauit. Cæterùm Occidentalis partes duæ sunt constitutæ. quæ Italiæ & Galliarum nomine sunt appellatæ, atque ambæ in tres diœceses partitę: illa in Italiam, Illyricum, & Africam: hæc in Hispanias, Gallias, & Britannias. Prouinciæ porro Italiæ septemdecim factæ, Venetia, Liguria, Alpes Cottiæ, Aemilia, Flaminia cum Piceno annonario, Etruria cum Vmbria, Picenum suburbicarium, Valeria, Campania, Lucania cũ Brutiis, Apulia cum Calabria, Samnium, Sicilia, Sardinia, Corsica, Rhætia prima, Rhætia secunda. Illyrici uerò sex, Pannonia prima, Pannonia secunda, Sauia, Dalmatia, Noricum ripense, Noricum mediterraneum. Africæ quinq;, Byzacium, Numidia, Mauritania Sitifensis, Mauritania Cæsariensis, Tripolis. Hispaniæ septem, Bætica, Lusitania, Callæcia, Tarraconensis, Carthaginensis, Tingitana, Baleares. Galliæ septemdecim, Lugdunensis prima, Lugdunensis secunda, Lugdunensis tertia, Lugdunensis quarta, siue Senonia, Maxima Sequanorum, Belgica prima, Belgica secunda, Germania prima, Germania secunda, Viennensis, Narbonensis prima Narbonensis secunda, Alpes maritimæ, Alpes Graiæ. Aquitania prima, Aquitania secunda, Nouempopulana. Britanniæ quinq;, Maxima Cæsariensis, Valentia, Britannia prima, Britannia secunda, Flauia Cæsariensis. Iam uerò Orientalis Imperij partes item duæ effectæ, Orients, & Illyricum. Orientis diœceses quinq; institutæ, Orients, Aegyptus, Asia, Pontus, Thracia. Illyrici duæ, Macedonia, & Dacia. Prouinciæ porrò Orientis quindecim, Palæstina, Phœnice, Syria, Cylicia, Cyprus, Arabia, Isauria, Palæstina salutaris, Palæstina secunda, Phœnice Libani, Euphratensis, Syria salutaris, Osrhoëna, Mesopotamia, Cilicia secũda, Aegypti sex, Libya superior, Libya inferior, Thebais, Aegyptus, Archadia, Augustamnica. Asiæ decem, Pamphylia, Hellespontus, Lydia, Pisidia, Lycaonia, Phrygia Pacatiana, Phrygia salutaris, Lycia, Caria, Insulæ. Ponti decem, Galatia, Bithynia, quæ pòst Honorias dicta, Cappadocia prima, Cappadocia secunda, Pontus Pelemoniacus, Hellenopontus, Armenia prima, Armenia secunda, Galatia salutaris. Thraciæ sex, Europa, Thracia, Aemi mons, Rhodope, Mœsia secunda, Scythia. Macedoniæ sex, Achaia, Macedonia, Creta, Thessalia, Epirus uetus, Epirus noua, & pars Macedoniæ salutaris. Daciæ quinq;, Dacia mediterranea, Dacia ripensis, Mœsia prima, Dardania, Prequalitana, & pars Macedoniæ salutaris. In primis autem cùm singulorum Imperiorum binæ partes essent, his etiam binos præfectos prætorio præposuit, ut essent quatuor (nam ante ipsum duo tantùm fuerãt) ac singulis suas diœceses attribuit. Ita fuere præfectus prætorio Italiæ, Galliarum, Orientis, & Illyrici. Patricios inde binos, in singulis Imperiis singulos fecit. Consulum numerum conseruauit, cosq; promiscuè ex utroq; Imperio legi uoluit. Præfectum urbis Romanę tãtùm reliquit, qui deinde Constantinopoli quoq; ascitus est. Senatum geminum instituit. Magistros peditum, equitumq; intulit, qui curam militum conscribendorum, instituendorum, & corrigendorum haberent: quæ antè præfecti prætorio fuerãt. Duces etiam uectigalia exigere statuit, & ex iis stipendia militibus numerare, quòd ante præfectus prætorio fecerat: prouinciarum uerò administrationẽ pristino instituto partim consularibus, partim præsidibus, partim etiam Correctoribus commendauit. Officia publica, Palatina, & militiæ ab Hadriano instituta, paucis mutatis retinuit. Sigonius lib. 8. Imperii occidentis.

SPECIES.

Quædam prouinciæ ROM. proconsulares fuere, ad quas soli mittebãtur proconsules: quædam consulares, nonnullæ præsidiales, pleræq; prætoriæ, quib. consules, præsides, prętores, q; præfecti erant. Nam Carthago proconsularis erat prouincia. Numidia, Lybia, & Asia citra Taurum, & Cyrenę, cõsulares. Tripolis, & utraq; Mauritania, atq; Aegyptus, sub præsidibus fuere. Cyprus, Iberia, Sardinia, Sicilia, Illyricũ, Achaia, Creta & Bithynia prætoriæ. Sardiniam & Corsicam, olim prætorias, postea sub præsidibus fuisse comperimus. Sult uerò Massilienses & Nemausenses ab onere prouincialis prætoriæ feruntur immunes. Cumq; omnis Hispania in sex prouincias diuidatur, ex his Bætica & Lusitania consulares fuerunt, reliquæ sub præsidibus. Alex. lib. 2. cap. 27.

TRANSLATIO.

Victi à Carolo Magno SAXONES & VESTFALI, cùm nec ueniæ facilitate reconciliari, nec armis uicti frangi, nec consortione religionis placari, nec æquis legibus flecti, nec iniquis domari, nec obsidibus oppignerari possent: & in tot Francorum occupationibus fortuna nouas semper rebellandi occasiones cupientibus pręberet, ut uix XXXIV post cęptum bellum anno penitùs edomari potuerint: Transalbiani omnes in Franciam translati sunt. Citra Albim decimus quisque migrare iussus in Germaniam: X millia hinc dispersa. Aemilius lib. 3. de eòdem sic scribit Cranzius, Carolus Magnus Hispanico bello peracto, Saxoniam totam, quæ nunc Vestphalia est subegit: ut Visurgo, nunc Veserã transmisso, sedes sibi facerent inter Vandalos, antiquis pulsis habitatoribus. Ex eo tempore cepta est habitari à Saxonibus prouincia trans Visurgum, quæ nunc est regio Brunsuicensis: adeoq; distimen factum Saxonum orientaliuni & occiduorum, qui ultra & citra Visurgum habitant. Cranzius libro 2. cap. 2.

VRBES, QVATENVS

CONDVNTVR.

Varro. Terra dicta ab eo (ut Aelius scribit) quòd teritur. Itaque Tera in Augurum libris scripta, cum R. uno. Ab eo colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, Territorium, quod maximè teritur. Seruius autem in illud lib. 5 Aeneid. —urbẽ designat aratro, ab eo quẽ Cato in Originibus dicit morem fuisse. Condituri enim ciuitates, taurum in dextra, uaccam intrinsecus iungebant: & cincti ritu Sabino, id est, togæ parte caput uelati, parte succincti, tenebant stiuam incuruam, ut glebæ omnes introrsecus caderent & ita sulco ducto, loca murorum designabant, aratrum suspendentes circa loca portarum. Vnde et territorium dictum est, quasi terribouium, tritum bobus & aratro. Hotom. de Verb. iur.

ALEXANDER, cùm in Aegypto urbem ædificare decreuisset, eis, quos negotio præfecerat, mirum ait, inter paludem & mare, quẽm locum ipse diligenter meratus, & ad regiones urbis ponendas partitus fuerat) eam extruerent, uoluitque Alexandriam de suo nomine appellari. Cuius positio commoda ualde electa est, ob uiciniatem portus Phari: tectę quein uicis disponendis illud fuit consideratum, ut omnes flatu uentorũ, qui annuersarij dicuntur, inspirarentur. Diodorus libro 17.

In condendis uibus prima ea cura esse debet, ut locus saluberrimus eligatur: alter, ut fertilissimus: tertius, ut commodissimus & ad negotiationes, & ad res bellicas. Id autem quod primum est, Physiologi certè studio perspici tantùm potest. Hinc Pallas sapientiæ dea Musæum Græciæ condidit, locum in Attica salubertimum & aëris tempestę optima præditum elegit. SPARTANI de colonia deducenda consulto oraculo, responsum accepẽre, Contra cæcos ædificarent. CROTONENSES loco salubertimo ciuitatẽ condere à deo iussi. Strabo lib 6. & Suidas.

Cùm urbium conditores mœnia signarent, incincti ritu Gabino, id est, toga reiecta circa humeros, taurum ad dextram interius, uaccam æneo aratro iungebant, stiuamq; tenentes incuruam, ita ut omnes glebæ in interiorem ruerent partem, perfecto sacrificio mœnia signabant. Vbi uerò portæ futuræ erant, id loci minimè sulcabant, sed aratrum suspendentes, portarum spatia reliquere intacta. Ideo quum mœnia signata solenni sacrificio, sancta sint: portæ, quia signati illas uel sulcati minimè decebat, sanctæ minime fuere: in quo id seruatum meminimus, ut fruges in subiectam foueã demittãt, & ex uicina terra exaggerẽt, bouesq; sulcatis mœnibus immolent. Macedones uero ubi primũ urbis mœnia futura erant, polentam inter solennia adhibuerę. Quod quidẽm aratrum non ædificandis modò urbibus, sed sitis fundius euertẽdis inducebatur, quasi segetes ibi mox futuras denotarent. Alex lib. 6. cap. 14.

TRANSFERVNTVR.

Venetos Pipinus Italiæ rex in paludib. adortus an. 810. magnã cladem accepit. BEATVS Dux Venetorũ cùm Metamaucũ excisum uideret, animum ad sedem in Rituum altum & Olivolam traducendam adiecit, eas propter magnitudinẽ suã satis amplas ad uicinorum populorum multitudinem, & reipublicæ, quam sibi pollicebatur, dignitatem recipiendam fore arbitratus: atque tribunis & primoribus insularum in consilium aduocatis, ex eorum auctoritate regiam eò traduxit. Beato uerò, antequam res ad exitum perduceretur, uita functo, Angelus Particiacus Dux substitutus incepta persoluere instituit. Itaque cùm Riuoaltum Ducí, Olivolam episcopo destinasset, prima Ducalis prætorij, quo loco nunc est, fundamenta iecit. Vrbs tota, Riuoaltum & Olivolam continens, pòst uno Venetiarũ nomine appellata. Hæc eius urbis & reipublicæ, quæ ad hunc usque diem opulentissima atque amplissima fuit, principia fuisse feruntur, quæ tum terminis à Grado ad Caput aggeris angustissimis claudebatur. Sigonius lib. 4 regni Italici, & Sabellicus libro 6. Enneadis 8.

CONTRAHVNTVR.

THESEVS mortuo Aegeo patre Athenienses sparsim & uicatim habitantes in unum collegit, omnibusque Prytaneis demolitis, unum constituit, unamque urbem, quam Aro nũcupauit. Athenas scilicet. Ipse se populo adæquauit, legum custodem bellique arbitrum se fore professus. Eagropter Homerus quoq; in Bœotia solos Atheniẽses δημοκρατουμένους uocat, ὡς νόμῳ καὶ ἑαυτῷ σωφρονουμένους. Primus discreuit seorsum patricios, agricolas, & opifices. Patricijs curam sacrorum, & magistratuum ex ordine suo dandorum permisit ius, legumque disciplinam, & interpretationem, quid ius fas esset. De cætero ciues adæquauit, quòd dignitate patricij, utilitate agricolę, artifices numero uiderentur præcellere. Plutarchus in Theseo.

Olymp 77. ELEI prius per multa tempora multis sparsi urbibus cùm uaria loca incolerent, in unam ex omnibus urbem commigrauere, quam Elim nominarunt. Diod. lib. 11.

EPAMINONDAS post Leuctricã victoriam Arcadibus auctor fuit, ut paruis oppidis, quæ facilè, cùm sine munitionibus essent, expugnari poterant, deletis, in urbem unam, quę est ab eo condita. & Megalopolis appellata, congregarentur. Pausanias in Bœoticis.

Pragentes sub LVDOVICO rege, seriùs licèt secum reputantes, quòd adunata quàm diuisa uirtus & fortior & tutior esset: duas ciuitates suas in unam contraxere, unum magistratum in utraq; ciuitate constituẽre, fossas cõplanauere, portas reseruauere, pœnamq; exilij perpetui cõtra eum sanciuere, quisquis constituta turbaret. Dubrauius lib. 23.

DIRVVNTVR.

Eo, quod cõtra Fidenates & Veientes commissum est, prælio, perierant Albanorum defectione, nisi uirtute sua se defendissent Romani. Post victoriam, de Albanę perfidiæ ultione inter patres consultatum, uariatumq; nonnihil opinionibus. Demùm in sententiam Tulli regis frequenter itum: ut Alba diruerẽtur, parcerẽtur ciuibus, supplicium de Metio sumeretur. Ergo M. Horatium, qui Curiatios uicit, cum centuriis aliquot peditum, maiore tamen equitatu, Albam misit, qui

qui parte urbem ingressus, ubi ciues in potestatem redegisset, oppidum à fundamentis diruit, pepercit templis, multitudinem omnem Romam traduxit. Tullus inde conuocata concione, ALBANIS iussis propiùs tribunal accedere, extremam concionem armis sepsit, ne quis tumultus oriretur, & Albanis stupentibus Albam euersam indicauit, Romam migrare iussit, Metium Dictatorem quadrigis dilaniari curauit. Sabellicus lib.4. Ennead.2.

Politicæ Personæ.

CIVIVM VARII ORDINES, TRIBVS.

QVI IN TRIBVS DIGESTI.

ATHENIS olim (referente Eustathio Iliad.β.) populum uniuersum (πᾶς ὁ σωνδεδεὸς πᾶς λόμος δῆμος) dictum) in quatuor φῦλαι diuiserunt (unde φυλέται dicti) φῦλον in tres φρατρίας, uti anni temporum quodlibet in tres menses. φρατρία igitur siue φρατρὺς, tertia pars erat populi: unde fortasis Latini Tribum uocarunt. φρατρία quæ liber in triginta γένη diuidebatur: & quemadmodum annus solis circuitus 360 dies habet, ita totᾳ populus 360 γένη. Hinc γενῆται dicti. Γενος quod libet 30 uiris constabat. Sic igitur tota ciuitas ex 10800 uiris constitit. Quē numerum Plato etiā in sua Rep. approbanit. Hæc ille. Populus Atheniēsis distributus erat in tribus duodecim ad mensium numerum: rursum unaquæq; tribus in triginta genera, quemadmodum uocant, ad dierum numerum: unde γενῆται uocabantur, non coniuncti sanguinis propinquitate, sed in eandem tribus partem adsciti. Hinc prou. γενῆτὸς μετωνὸς τὴν πλὺ τὰξιν. Erasmus. γενῆται dicuntur eiusdem generis societate coniuncti, non quidem ratione cognationis & sanguinis, sed propter familias in curias distributas: inter quos talis est cōmunitas, qualis inter municipes & curiales, constituta lege. Olim IIII fuēre tribus, imitatione quatuor anni temporum, distributæ in XII curias, instar XII mensium. Genera uerò XXX curiæ singulæ habuerunt, ut numerus dierum anni CCCLXV compleretur: & ex his generibus sacerdotes seu curiones cuiusque curiæ sorte deligebantur. γενῆται tradidit Philochorus, olim ὁμογάλακτοι, id est, collactaneos appellatos. Suidas.

ATHENIS decem tribus, quarum suffragiis, pacis bellique temporibus Respublica steterit, à regibus, qui imperitarunt, nomina sumfere: singulęque tribus in decem genera distinctæ fuēre. Ex quatuor enim tribubus, in quas olim ciuitas diuisa fuit, Clisthenes decem effecit. A Cecrope, qui primus regnauit, tribus Cecropis dicta, sicut Egis altera, tertia Erichthis, Pandionis, Athamanthis, Antiochis, Leontis (ex qua Themistocles fuit) Oenis, Acantis, Hippocoontis: quibus per subsequentes reges duæ additæ, Antigonis & Demetriias, ab Antigono & Demetrio: qui ex suis nominibus decem ueteribus illas adiecēre. Hanc Acantidem sernunt, quūm fortiter contra Mardonium & Persas pugnasset, ab Atheniensibus hoc proprium tulisse, ut soli illius tribules Spartgiticis nymphis sacrum victoriæ facerent quotannis impensa publica. Post quas fuēre, Alopecis, Athenonea, Pæanica, Decelensis, Specia, Acharnas, Agraleus, Alimusos (ex qua Thucydides) & Lacyas (unde Miciades) mox illis prioribus adiectæ, ex quibus iudices, qui iura darent in foro, deligebantur. Eratque constitutum, ut nisi Cypriorum princeps, tribus Atheniensium nemo forte educeret. Alexand lib.1.cap.17.

Sunt, qui ATHENIENSIVM tribus tradant non ab Iouis filiis, sed à generibus, in quæ distributa à primordio studia hominum fuerunt, nomina sortitas: ita bello deditos, appellatos Hoplitas: opeti Ergadas: reliquorum duorum agriculturæ incumbentes, Gedeontas: qui pecuariam faciebant, Aegicoras. Plut. in Solone.

Clisthenes Alcmæonides, liberatis ATHENIS à tyrannide Pisistratidarum, cùm populus Atheniensis fuisset antea exagitatus, postea quàm omnium auctoritatem ad suam unius redegit, tum tribuū nomina uetera à Iouis filiis, Peleonte, Aegicoro, Argadeo & Hoplete censuit immutanda: & plures ex pauciorib. faciendas, decē pro quatuor: & totidē Phylarchos, id est tribunos, à tribuū præfectura. Ita populo in trib. distributo atq; cōposito, multum superauit Isagoram Tisandri F. qui erat cōtrariæ factionis. Imitatus autē est Clisthenem Sicyonium, auum maternum. Herod. lib.5.

De MEGARENSIBVS traditū est, olim in quinq; tribus omnem regionem diuisisse, ut distinctio ordinis fieret: ex quibus alij Heraci, nonnulli Piraci, alij Megarenses, pleriq; Trapodicei, ultimi Cynosurci dicti. Alex. lib.5.cap.18.

ELEI cùm XII tribus forent, postea bello Arcadico parte agri amissa, in octo relapsi sunt: rursus restituto agro, eo uenere ut X. fierēt. Traditū quoq; est CORINTHIOS, postquā in unā ciuitatem ascti fuere, in octo tribus distinctos fuisse, quarum nomina prodita nō sunt. Spartæ uerò Aegida & Pitana præcipuę tribus fuere, ex qua Menelaus oriundus fuit. Sicut apud BOIOS tribus Sappinia. Alex lib.1.cap.17.

Clisthenes Sicyoniorum tyrannus, Argiis infensissimus, neferent eædē SICYONIIS tribus, quæ Argiis, nomina immutauit: ex quib Sicyones plurimū ridiculos reddidit. Quippe suis & asini cognomina tribubus pristinis imposuit, præterquam tribui suæ, cui à suo ipsius imperio nomen indidit, id est, ab Arche: itaq; hi tribules Archelai uocabantur. Cæterum alij Hiatæ, id est, suales: alij Oneatæ, id est, asinales: alij Choereatæ, id est, porcales. His tribuum nominibus Sicyonij & Clisthene imperante, & eo defuncto ad sexaginta annos usi sunt: quæ postea in alia transtulēdunt, Hylleas, Pamphylos, Dyamanates: quartę tribui, quā adiecerunt, impōsito cognomine Aegiales, ab Aegialo Adrasti filiō. Herod.

THVRIORVM urbs in decem pariter tribus diuisa fuit, quas ex gentibus, quæ in ciuitatem ascitæ fuerant, denominauit. Siquidem ex Arcadibus, tres Arcadicæ: reliquæ uerò, Bœotia, Amphictyonida, Dorida, Lyda, Athenaida, Euboida, & Mesyotis, nomina tulere. Alex. lib.1. cap.17.

ROMANÆ urbis Tribus, quas 35 fuisse constat, unde dictæ, quæq; singulis nomina fuerint, pete ex Alex. ab Alex. lib.1. cap.17. Blondus lib.3. Romæ triumphantis-

QVOMODO, CVR. RATIONE scilicet habita

EXERCITII, PROFESSIONIS, *Domi, Foris, Pace, Bellōue.*

Dicunt totā INDORVM multitudinē in septē genera distributi, quorū philosophi honore antecedūt, numero uerò paucissimi sunt. Hi ab omni opere immunes, neq; seruiunt cuiquā, neq; imperāt: recipiuntq; à priuatis & ea quibus sacra diis faciant, & quibus curā habeant defunctorū, tanquā cari diis, & quæ fiāt apud inferos præcipuè norint: propterea dona plurima honoresq; eis impenduntur. Multū uerò prosunt Indorū uitæ. Nā anni principio unā cōuenientes siccitates, pluuias, uentos, morbos prædicunt, cæteraq; quorū cognitio possit utilis esse. Futura enim audiētes cū populis, si rex, & futura declināt mala, & semper aliquid ad utilitatem suā præparant. Publicè uerò reges, in eo cōuentū, qui maximus apud eos fit, cū nouo anno incipiente philosophis cū rege ad uenationē exeunt, & quicquid quisq; cōposuerit, uel obseruauerit eo anno de fructib. de animalibus, de Republica, in medū proferūt. Vbi qui ter mendax deprehensus fuerit, ei per totā uitā ex lege silentiū indicitur: qui uera dixerit, immunis & omni tributo exemtus censetur. Secundū genus est agricolarū, qui plurimi sunt & paucissimi in maxima operandi licentia, & immunitate militiæ. Hi nec ciuitatem, nec publicū negotium, nec ullum aliud munus attingunt: quamobrē cōdē rēporg, & cōdē loco alij pugnāt, & cū hoste periclitātur: alij arāt uel fodiūt sine ullo periculo, cū illos propugnatores habeāt. Et cū regio tota sit regis, ipsi ea cōducti operātur, in quarta fructuū parte. Tertiū genus est pastorū ac uenatorū, quib. solis & uenari & pascere pecora & uendere, & iumēta locare licet: pro eo aūt, q; terrā bellis liberant; & ab auibus, quæ semina legūt, salario à rege cōpēsantur, & uagi errabundiq; uitā in tuguriis agūt. Priuato homini equū & elephantē alere non licet. Vtrunq; enim regis possessio cēsetur, suntq; corū curatores. Quartū genus eorū qui artes exercent, itē cauponarij, & quicunq; corpore operantur: quorū alij tributa pendūt, statuta munera exhibent: alij uerò, ut sunt qui arma & naues fabricant, alimēta & stipendiū ab rege habent, cui & soli operantur. Nam tribunus arma militibus præbet, & classis præfectus naues nauigantibus, & mercatoribus precio locat. Quintum genus est bellatorum, qui reliquum tempus otiosi agūt, in locis ab rege constitutis: ut cùm opus sit, citò eceant, nihil de suo afferentes præter corpora. Sexti autem præsides, Episcopi uel Ephori, quorum munus est, ut quæ aguntur inspiciāt, & regi omnia clām renuncient. Hi in urbe urbanas meretrices, aduitrices adhibent, in castris uerò castrēses. Hi sunt uiri optimi ac fidelissimi. Septimi sunt consiliarij, & regi assidentes, à quibus & magistratus & iudicia, & rerū omnium administratio fit, nec licet cum alio genere connubia contrahi, nec studium nec artem imitari, nec eundē plura exercere, nisi philosophus sit. Diod. lib.2. cap.10. & Strabo lib.15.

Sunt in AEGYPTO septē hominū genera, quorum alij sunt sacerdotes, alij Calasirics, & Hermotybies, hoc est, pugnatores: alij boum pastores, alij subulci, alij institores, alij interpretes, alij gubernatores nauales. Herod. lib.2.

Politia AEGYPTIORVM olim in tria hominum genera instituta, agricolarum, pastorum, opificum. Agricolæ parua quadā mercede à sacerdotibus regeq; aut militibus agros mercati, per omnem ætatem ab ipsa pueritia rei rusticæ sine intermissione uacant. Quo fit, ut agricultura cęteris tum ob doctrinam à parētibus perceptam, tum ob cōtinuum usum præstent. Norunt enim præ cæteris diligenter agrorum naturam, rigandi, serendiq; ac metendi tempora, & fructuum seruandorum commoditates, tum parētum obseruatione, tum sua diligentia cognita. Eodem modo & pastores cura atq; arte regendi pecoris à patribus accepta, semper in eo gubernando ætatem agunt. Multum eis conferunt quæ à progenitoribus de pecorū cultu ac pascuis audierūt, à nonnullis etiam quædam suo studio adinuenta. Nam qui aues & anseres nutriunt, præter earum quæ apud alios homines habentūr, procreandi naturā, adeò illis indulgent, ut in numerum dictu mirabilem auium euadant. Nō enim ouis incubant aues, sed ipsi ingenio & naturali arte ex ouis præter cæterorum consuetudinem, educunt fœtus. Artes quoque apud Aegyptios admodum excultas uidemus, & ad summum perductas. Nam soli Aegyptij opifices omissa rerum publicarum cura, nullum nisi aut legibus permissum, aut à patribus traditum opus exercent: ut neq; eos docēdis inuidia, neq; ciuile odiū, neq; aliud quid ab instituto impediat exercitio. Alijs in locis licēt artificibus, relicto priori opificio, cæteris se dedere, & hos cultui agrorum, hos mercaturæ, alios pluribus artibus operam præbere. Quidam in ciuitatibus, quæ à populo reguntur, ad conciones concurrūt, in perniciem ciuitatis precio corrupti. Apud Aegyptios si quis opifex ad Rempub. accedat, aut plures exerceat artes, magna multatur pœna. Diodorus lib.1.cap.6.

PANCHAEI Arabes politiam trifariam partitam habēt. Primum locum sacerdotes tenent, quibus adduntur artifices. Secundum agricolæ. Tertium milites, quibus pastores adijciuntur. Sacerdotes omnium sunt duces: quibus & controuersiarum iudicia, & publicarum rerum arbitria permissa sunt. Rustici agros colunt, fructus omnes in commune conferentes. Qui ex eis optimè uidentur agro colendo uacare, hi usq; ad numerum decem, ad cæterorum exhortationem distribuendo fructuum iudices à sacerdotibus legūtur. Pastores tum ea, quæ ad sacra pertinent, tum reliqua in publicum, alia numero, pondere alia cum omni ferūt diligentia. Nihil enim priuatum cuiusquā est, domo atq; hortō excepto: sed tum uectigalia, tum cætera sacerdotes percipiunt: æquè illa cęteris, prout usus fuerit, dispertientes. Milites patriam armis tutantur. Diodorus lib.5. cap 10.

HIBEROS apud Albanos in quatuor genera diuisos comperimus: unum ex optimatibus, ex quibus deligūtur reges, secundum ex sacerdotibus, tertium ex agricolis & militibus, quartum ex plebeijs & popularib. Alex. lib.5. c.18.

THESPIENSES in duo diuisi sunt genera, opifices & nobilitatem: nobiles adeo sordidas artes, & omnē quæstū auersati fuere, ut ministeriū aliquod didicisse, uel arno studuisse, polluere nobilitatem crederent: itaq; illorū paupertas maximè insignis fuit. Ibidem.

THESEVS in Athenarum institutione, & Hippodamus Milesius in cōstituendo optimo reip. statu, alijq; urbiū conditores, secretis ordinib. ingenua officia à seruilib. distinxere.

ATHENIENSES colonos Saitarū Aegyptiæ gentis esse, eo asserere nitūtur, quōd soli Græcorum urbē appellent Asty, translata appellatione ab Aegyptiæ urbis uocabulo. Præterea ciuitatem Athenienſem eandem ordinationem ac partitionem habuisse cū Aegyptia, in partes tres distributa. Et primum quidem gradum fuisse nobilium, qui præ cæteris doctrinæ dedati, maiore honore digni habebantur: in ea re sacerdotibus Aegyptiis perisimiles. Secundum eorum, quibus agri erant assignati, ut armis intenti essent pro patriæ defensione: illis similes, qui in Aegypto agros tenentes, milites ad bellum subministrant. Tertius plebis erat, atq; opificum, qui artibus mercenariis intenti, necessarias operas præberent. Diod. lib.1. cap.2.

ROMVLVM constat in duos ordines populum diuisisse, plebeium scilicet & senatorū: illorumq; progeniem Patritios seu Optimates, exemplo Atheniensium, quos Apatridas uocant: humiliores uerò & inopem uulgum, Plebeios nuncupasse. Et quidem ingenuas artes reliquisse patritijs, militiā scilicet & magistratus gerere, sacra facere, ius dicere, publica & urbana negotia administrare: plebeijs aūt militiam & agrorum curam, pecoriscq; depascēdi, reliquasq; ingenuas artes demandasse, satis constat: mercaturam, sordidas pudendasq; artes, ut popinariam, & quæ manuales sunt, ad usum mortalitatis, aduenis, & his qui recens aduenerant, delegasse: Romanos uerò seruile ministerium & laboriosa negotia exercere noluisse. Proinde omni quæstu sordido illis interdixit: adeoq; quæstus omnis patribus indecorus uisus. Alex lib.5.c.18.

IDEM urbe iam condita, iuuentutem in militares ordines centuriauit. Singuli ordines peditum habebant terna milia, tricenos equites. Quia uerò ex omnibus bellicosi lecti erant, Legio dicta. Hinc reliquum cœtum habuit & dixit Populum. Centum præstantissimorum delegit consiliū, eosq; Patres uocauit: collegium Senatū. Plut. in Romulo.

SERVIVS Tullus Rom. rex, instituit pacis opus, ad rem militarem utilissimum, ut quemadmodū Numa sacrorum, diuinicq; iuris fuisset auctor, ita ipse omnium ciuitatis discriminum. Res eò spectabat, ut belli pacisq; munia, non uiritim, ut antea, sed pro pecuniarum habitu fierent. In classes igitur & centurias, omnem ciuium multitudinem partitus est. Quorum ordinum ratio fuit, ut ij, quorum res centum millibus æris censerentur, in prima classe essent, quæ centurias habuit octoginta, pari numero iuniorum seniorumq;, ut hi ad urbis custodiam præstò essent, iuuenes foris bella gererent. Arma utrisq; imperata, galea, clypeus, lorica, ocreæ, & hæc, quæ corpus tegerent. In hostes, hasta & gladius. Additæ huic classi duæ Fabrūm centuriæ, qui in bellum machinas ferrent, & ob id inermes. Altera classis ex uiginti facta est centurijs, quarum census ab quinq; & septuaginta millibus, ad centum millia extendebatur. Arma illis, scutum, galea, ocreæ, lorica duntaxat ademta. Tela in hostes, eadem. Idem ætatis discrimen. Tertij ordinis census in quinquaginta millia descendit, totidem centuriæ, nec in armis quicquam præter ocreas uariatum. Par centuriarum numerus. Quartæ classis census adhuc minor: quippe qui à quinquaginta millibus in summam dimidio minorem contraheretur, nihil his datum præter hastam & uerutum. Triginta centuriæ quintam expleuēre classem, fundam his & lapides missiles ferre in pugnam iussum est, & in his Accensi, Cornicines, & Tibicines, in tres centurias distributi undecim millibus est hæc classis æstimata. Minor deinceps census reliquam habuit multitudinem, cui ob inopiam, militiæ munus, tributumq; Tullus remisit. Et hæc fuit prima cēsus æstimatio, per eos ipsos qui possiderent ab initio facta. Adeò simul ciues iuramento singuliq; sua bona æstimare, quibus parentibus orti essent, quos filios haberent, cuius ipsi ætatis, cuius uxores, liberiq;, quæ illorum nomina, quo urbis loco, aut quo regionis pago domicilium haberent, proposita ijs qui fallerent pœna, ut ademtis bonis ipsi uerberibus cæsi uenderentur. Peditum numero in hunc modū distributo ex primoribus ciuitatis nouos scripsit equitum ordines, ut cum ijs, quæ fuerant sub Romulo inauguratæ, quæq; illis postea à Tarquinio additæ, duodeuiginti essent centuriæ, dena millia æris singulis ad emendos equos data ex publico, & ad eos alendos duo millia in annum constituta, uiduæ equitibus attributæ, quæ annuam pecuniam penderēt. Tullus perfecto censu edixit, ut pedites equitesq; suis quisq; ordinibus prima luce sibi in campo, qui postea Martius cognominatus est, armati adessent, uincula & mortem comminatus, si quis dicto minus audiens esset, instructum ibi exercitū Seruius recognouit, lustrauitq; oue, sue, tauro: Dionysius pro sue hircum scripsit. Id Romani conditum lustrum dixere, quia censendi sit tum finis factus, censa sunt octoginta ciuium millia. Fabius Pictor uirorum, qui arma ferre poterant, eum fuisse numerū prodidit. Sab. lib.5. En.2. Tubero in Historiarum primo scripsit, Tullum cùm illas quinq; classes iuniorum census faciendi gratia institueret, pueros esse existimasse, qui minores esset annis septendecim: atq; inde anno decimoseptimo, quos idoneos iam esse Reipub. arbitraretur, milites scripsisse: eosq; ad annum quadragesimum sextum Iuniores, supraq; cum annum Seniores appellasse Gellius lib.10. cap 28.

Quū duo ordines, Plebis scilicet & Senatorius, Romæ à principio editi fuissent, EQVESTRIS ordo, qui medium teneret locum, postea adiectus est: quibus purpura, ut patritijs & senatorijs, uti non licebat: ius tamen anulorum aureorum, quo insigni à plebe secernebātur, & medius ordo notabatur, publicè tributum ferunt. Quod quidē ius nō equitibus modò, tanquam bellicæ uirtutis insigne, sed & senatoribus & militiæ primoribus datum fuit. Is tamē ordo etsi senatorio minor, magnę tamen amplitudinis uigorisq; habitus est: quippe erat auctus amplissimis honoribus, & senatorio penè par. Nam cùm à principio originum, eiecto Tarquinio, & depulso metu regio, in libertatē se urbs uindicasset, Brutus primus ex equestri ordine senatum supplevit, trecentosq; delegit senatores, quorum cōsilio & auctoritate niterentur. Lapsis deinde temporibus, C. Gracchus Tiberij frater, & haud multo pòst Liuius Drusus tribunus plebis, uberiori compendio eum aliquando ordinem cum senatorio cōfundere decreuerunt: utq; plus dignitatis ferret, ut in senatum uenire, & sententiam dicere liceret, lege sacrata, deinde plebiscito sanxerūt. Cœpit etiam in senatuſ-

consultis post populum Romanum equester ordo adiici, ita ut senatus populusq; Romanus & equester ordo publica decreta edictaq; testarentur. Eoq; dignationis ordo processit, ut Mecœnas equestri gradu uelut amplissimo fastigio contentus, ad senatorium transire non curarit. Cui postea sequuti Cæsares, laticlauum, distinctum tamen à senatorio uelut honoris ornamentum tradidere. Cautumq; fuit, ne quis huic ordini ascisceretur, néue ius anulorum aureorũ daretur, nisi ipse ingenuus, pater & auus ingenui forent, cuiq; sestertia quadringenta, quod peculium equestre habitum est, census fuisset, quod etiam Tiberij edicto caueba tur. Flos ordinis equestris Fabius Rutilianus inter ornatissimos fuisse proditur, qui magister equitum cum Papyrio Cursore aduersus Samnites militauit. Quo tempore, perpetuo senatusconsulto cautum fuit, ne cui pater, auus, aut maritus, eques Romanus fuisset, quęstum sui corporis faceret, aut indignis artibus se polluereret. Alex. lib. 2. cap. 29. Equites apud Rom serò tandem, M. Tullij patrocinio, tertium corpus in Rep. facti sunt, medij inter plebem atq; patres. Sub Romulo Celeres appellati, deinde Flexumines, postea Trosfuli, capro oppido Tuscorum eius nominis, sine ullo pedium adiumento. Gracchi primi omnium ordinem hunc iudicum appellatione separari instituere, in contumeliam senatus. Post eos auctoritas nominis circa publicanos subsistit, & aliquandiu tertiæ uires publicani fuêre, ad Ciceronẽ usq; Plin. lib. 33. cap. 1.

Apud CHALCIDENSES tanta ratio peculij habita est, ut qui essent locupletes, Equitum nomina ferrent. CRETENSES quoq; equitum ordinem, & uetustate & dignitate longè præcipuum, in magno precio habuere. ACHÆIS equester honor, uelut præcipuo semper munere præcellunt, sicut GERMANIS qui Bataui dicuntur. Et CAPVÆ equitibus plerunque est honos habitus, quibus ciuitas data est, quòd bello Latino à Romanis non desciuissent. Maximæ uetò celebritatis apud GADITANOS hic ordo fuisse traditur. Siquidem uno censu quadringenti Gaditani bello egregij, hunc ordinis censi traduntur. Qui etiam numerus in equestri dignitate Patauij fuisse proditus est. Teste Strabone lib. 3. & 5. Alex. lib. 2. cap. 29.

Nero Cæsar ordinem AVGVSTANORVM equitum primus instituit, reliquis per eum ordinibus offensis, & ferè destitutis. Alex. lib. 2 cap. 29.

Paulò ante obitũ suum LYBVSSA, Premislai Boemorum ducis uxor, discreto per ordines populo, nobilibus quidem magistratus atque honores capiendi potestatem fecit: colonos uerò & opifices intra suam quemq; eorum pelliculam continere se iussit. Dubrauius lib. 7.

SINARVM populi in India regem quasi quoddam cœleste numen colunt: qui tamen ratũ admodum se conspiciendũ exhibet. Resp. in tres partes est distributa. Principatum ij, qui in disciplinis, & iuris studio ualdè profecerunt, obtinent. Secundus honoris gradus militibus assignatur. Postremi ordinis sunt, qui artes fabriles colunt. In studiis quãtum quisque profecerit, iudicio eorum, qui maximis artibus præsunt, examinari solet. Sunt autem ordines horum iudiciorum gradatim instituti, ita ut ei, qui infimi ordinis approbationem consequutus est, si uelit ad altiorem locum dignitatis aspirare, sint grauiora doctiorum hominum iudicia subeunda. Qui plurimis & doctissimis probatus extiterit, is ampliores in Rep. honores consequitur. Osorius lib. 11 rerum Emmanuelis.

AETATIS.

PERSARVM ad centum & uiginti millia ferunt esse. Horum nemo lege ab honoribus magistratibusq; retcitur, sed cuiuis ius est liberos suos ad iustitiæ magistratorum ædes publicas mittere. Mittunt autem, qui alere liberos suos in ouo possunt. Hoc qui præstare nequeunt, non mittunt. Eis sanè, qui publicos apud magistros institui fuerint, post 16. annũ ætatis inter ephebos adolescentiari licet: id quod illis haud fas est, qui institutionem hanc non sunt adepti. Qui autem inter ephebos ea, quæ præscripta legibus sunt, constanter præstiterunt, eis uigesimosexto ætatis anno uirorum in contubernio agere licet, ac magistratuum dignitatumq; participes fieri. Sin qui uel inter pueros, uel adolescentes non uixerunt, hi ne perfectorum quidem in numerum admittuntur. Quòd si qui porrò inter ephebos inculpatè se gesserint, ij post annum 1. seniorum in ordinem cooptantur. Atque hoc modo seniores constituuntur, qui omnibus in pulcris honestisq; rebus uersati fuerunt. Xenoph. lib. 1. Pædiæ.

OPVLENTIÆ, PAVPERTATIS.

SOLON Atheniensium legislator cùm magistratus omnes penes locupletes, ut antè, statueret relinquere, reliqua autem munia Reip. quorum plebs exors erat, facere promisset, censum ciuium egit. Ac quorum facultates aridorum simus & liquidorum fructuum mensuras quingentas redderent, hos primæ classis fecit, uocauitq; Pentacosiomedimnos. Secundæ classis eos, qui CCCC medimnorum, qui equum alere aut trecentas ualerent efficere: atque hos ordinem equestrẽ nuncupauerunt. Hi principiò fuêre DC. post auctò ciuitate, MCC. Vnde in festiuitatibus & pompis eorum sacrificia θυσίαι ἱππάδες dicebantur, id est, equestria sacra, eisq; licuit honores petere, & comam alere. Zeugitæ, seu Zygitæ, quasi opifices, tertiæ classis ciues dicti, quibus modus utriusq; generis simul erat ducentarum: quorum bini, si opus esset, unum equum præberent. Reliqui omnes appellati Thetes, id est, capite censi. His nullum magistratum permisit: cæterùm hactenus in societatem ueniebant hi Reip. ut suffragium in concionem & calculum haberent in iudiciis: quod initiò nihil esse, tractu apparuit ingens. Quippe magna controuersiarum pars recidit ad iudices. Plutarchus in Solone, & Suidas in uoce ἱππάδες.

Symmoriæ Athenis erant uelut tribus aut classes, in quas dites modò, quiq; conferendis sufficerent tributis, conijciebantur: unde symmoriæ, ceu contribules. Extat Demosthenis oratio περὶ συμμοριῶν. In Symmorias distributi Atheniensis sunt, Nausinico Rempublicam gerente, quod Philochorus scribit, & in Lexico rhetorico repetit Harpocratio, ut de Suida taceam. Cæl. lib. 12. cap. 19. A. L.

Thetes ordo Athenis erat quartus, census ratione: nam principe loco fuere pentacosio medimni, ab medimnis quingentis: uelut quingenumedimni, qui necessitate urgente, talentum pendebant, id est, aureos sexcentos, aliàs tributi expertes erant Athenienses, ut indicat Thucydides. Dicebantur autem sic, quòd tot terræ metra, id est, mẽsuras ararent. Secundi ordinis habebantur ἱππεῖς, id est, equites, quoniam alere equos possent: hi metia arabant trecenta, seminalentum pendebant. Zeugitæ metra colebant ducenta, ab equiti dictis inferioribus, minus hi decem conferebant. Thetes ordo postremus erat locus, qui opifices intelliguntur, ab gerendis magistratibus remoti, & tributorum exsortes. Cælius libro 25. cap. 18 A. L.

Seruius Tullius Rom. rex, pop. Rom. in sex classes diuisit. Prima classis erat eorum, qui centum milia assium in censu haberẽt, aut plura: tametsi illo rege cẽsus maximus fuit CXM. ut tradit Plin. lib. 33. Secunda, qui censum intra centũ & septuaginta quinq; grauis æris milia essent professi. Tertia eorum qui quinquaginta. Quarta, qui quinq; & uiginti milia. Quinta, qui undecim milia. Hic una centuria fuit immunis militia, tenuium hominũ, proletariorum, & capite censorum. Proletarii erant, qui mille & quingentos asses in censum deferebant, plus minus: qui solùm in ciuitate sufficiendæ proli, nulli alteri uiderentur uacare publico munerĩ: unde a prole proletarii nũcupati. Capite censi tenuiores erãt, qui 375. asses haberent in censu: qui quoniam pecunia non uiderentur censi, capite suo censebantur. numerum ciuium augentes. Hæc duo hominum genera immunia fecit militia Seruius Tullius, non quòd arma ij sis turò non committerentur, aut quòd nullum haberent uelut obsidem in patria, qui pro eorum forti opera sponderet, qualẽ putabant uel præcipuam pecuniam: sed quia bellicos sumtus ferre non possent. Illis enim tẽporibus milites de suo se alebant. Fieri potest, ut post tributum institutum uetus mos remanserit, & causæ, cur illi homines non militarẽt, tales sint pop. Rom. uisæ, qui omnia pecunia metiebatur. Nã eas Valerius & A. Gellius reddunt. Proletarii iam aliis temporibus militarunt: capite censis primus arma dedit C. Marius bello Iugurtino: teste Salustio & Valerio. Idem Quintilianus tangit in milite Mariano. Hinc ipse Marius imperator Capitecensus nuncupatus est. Viues in lib. 3. Aug. de ciu. Dei c. 12.

Qui in plebe Romana tenuissimi pauperrimiq; erant, neque amplius quàm mille quingentum æris in censum deferebant, PROLETARII appellati sunt: qui uerò nullo, aut perquàm paruo ære censebantur, Capitecensi uocabantur. Extremus autem census capite censorum, æris fuit 375. Sed quoniam res pecuniaq; familiaris, obsidis uice pignoris, apud Remp. uidebantur, amorisque in patriam fides quædam in ea firmamentumq; erat: neq; Proletarij, neque Capitecensi milites, nisi in tumultu maximo, scribebantur, quia familia his aut tenuis, aut nulla esset. Proletariorum tamen ordo honestior aliquãto & re & nomine, quàm Capitecensorum fuit. Nam & asperis reip. temporibus, cùm iuuentutis inopia esset, in militiam tumultuariam legebantur, armaq; iis sumtu publico præbebantur, & non capitis censione, sed prosperiore uocabulo, à munere officioque prolis edendæ, appellati sunt: quòd cùm re familiari parua minus possent rempublicam iuuare, sobolis tamen gignendæ copia ciuitatem frequentarent. Capitecensos autem primus C. Marius, ut quidam ferunt, bello Cimbrico difficillimis reipublicæ temporibus, uel potius, ut Salustius ait, bello Iugurthino, milites scriptisse traditur, cùm id factum antè in nulla memoria extaret. Gell. lib. 16. ca. 10. Noct. Att.

Apud

Apud Rom. CLASSICI dicebantur ciues, κατ' ἐξοχὴν, primæ classis homines, qui CXXV milliarij ampliuue censi erant. Infra classem autem appellabantur cæteratum omnium classium, qui minore summa æris censebantur. Gellius libro 7. capite 13.

NOBILITATIS.

Nobilitas splendorẽ significat nominis, comparatum meritis uel propriis (sic iuxta Satyricum—nobilitas sola est atq; unica Virtus) uel alienis, quam Græci ἐυγένειαν dicũt, & Aristoteles esse definit antiquam maiorum uirtutem. Vt troius modo distinguuntur Nobiles à Plebeiis, quatenus Reip. sunt partes: non secus atq; in humano corpore membra seu partes Principes à Non principibus.

AEGYPTII, GRÆCI, SCYTHÆ, PERSÆ & LYDI, omnes, qui artificio incumberent, pro ignobilibus ducebãt: qui uerò militiæ, generosos. Alex. lib. 5. c. 18.

Nobiles ROMÆ dicebantur, quorũ patres aut maiores magistratum curulem gesserant: & Nouis hominibus opponebãtur, siue ij patritij essent, siue plebeij. Sed cùm duas hasce subiectas species haberet nobilitas, accidit, qd' in aliis plerisq;, ut altera species generis sui nomẽ retineret: & specialiæ, proprio nomine Nobiles dicerẽtur, q plebeiæ gẽtis cùm essent, maiores tamen curulibus magistratibus honoratos habuerant. Itaq; Pedianus perspicuè ac diluciдè Patricios à Nobilibus distinguit. Hotoman. de Verbis iuris.

ROMANORVM patricij lunulas in pedibus habebant, hoc est, fibulas eburneas corniculantes instar lunæ, quod à Numa institutum ferunt, (Alex. lib. 5. cap. 18.) ne nimis extollerentur indulgentia fortunæ fauentis: sed admonerentur instabilitatis rerum humanarum: exemplo lunæ, quæ modò clarissima nitet orbe pleno, modò omni splẽdore induata, ad nihilum redit. Guido Bitur. Nõ sine specie prouerbij Ciceroni dictus est mutasse calceos, qui nullo suo merito senatorium dignitatẽ usurpauit, cuius insigne erat nigro calceo addita lunula circa talum. M. Tullij uerba sic habẽt: Est etiam Asinius quidam senator uoluntarius, lectus ipse à se. Apertam uidit curiam post Cæsaris mortem, mutauit calceos, pater conscriptus repentè factus est. Quemadmodum clauus aureus in toga signum erat senatoriæ dignitatis, ita nigra aluta circa talos addita, declarabat eandem dignitatem. Erasmus.

NEAPOLITANI, qui præ cæteris Italis nobilitatem præ se ferunt, eam in desidia atq; ignauia collocare uidentur. Nulli enim præterquam inerti otio intenti, ex suis possessionibus uitam degunt. Nefas est nobili, rei rusticæ aut suis rationibus cognoscendis operam dare. Sedentes in atrius, aut equitando tempus terunt. Etiam si improbi fuerint, dummodò priscis domibus orti, se nobiles profitentur. Mercaturam ut rem turpissimam uilissimamq; exhorrẽt, adeò fastu nobilitatis tumẽtes, ut quantumuis egenus atq; inops, citius fame interiret, quàm filiam uel opulentissimo mercatori matrimonio collocaret: maunlq; sutis & latrocinio, quàm honesto questui uacare. Scio uirum quendam equestris ordinis, genere atq; opibus præclarum, quòd aliquando, ut patremfamiliãs decet, uina ex uariis prædiis collecta simul uendere esset solitus, pro mercatore uelut infamem habitum, filiam etiam grandi dote uix nuptui dare potuisse, adeò mercaturæ nomen apud ignaros atq; inertes turpe atq; obscœnum putatur. Huic contraria est VENETORVM consuetudo, inter quos nobilitas ueluti factio quædam ab reliquo populo distincta, mercaturam omnis exercet, ea quo que equestris ordinis insignio potitur. Omnes enim, qui reipub. muneribus funguntur, quiq; ex ordine senatorio sunt, nascuntur, atq; appellantur nobiles. ROMANI qui appellãtur nobiles, mercaturam ut rem uilem atq; abiectam contemnunt, cultui agrorum & rei rusticæ uacare, gregis atq; armentorum curam gerere, re pecuaria opes quærere, quæstum honestum & uiro nobili dignum putãt, idq; eis, qui possunt agere, etiamsi recenti sint familia, hoc lucri genere patefit aditus ad nobilitatem. Est apud hos honesta, licet rusticana nobilitas, longè distans à Neapolitana. ANGLI nobiles in ciuitatibus morati ignominiæ loco putant, rura, syluis ac pascuis seclusa inhabitant, nobiliorẽ ex censu iudicant, rem rusticam curant, uendentes lanam & armentorum fœtus, neq; turpe existimant admisceri quæstui rusticano. Multos quoq; aliquod præstans in bello facinus, acceptis à principe donis, nobilitauit. HISPANIA duplici nobilitate utitur. Nam & qui in suis ciuitatibus antiquo genere orti cæteris præsunt diuitiis præditi, & qui in campis commorãtes nutriuntur ex prædiorum censu, eum ornatiore quodam uiuendi ritu, quæ cæteris præstent, nobilium nomen tenent. Hos inter omnes equester ordo primum nobilitatis locum habet. Apud GRÆCOS quicunq; ad Imperatoris aulam uocati seruitio eius insistunt, quantumuis abiecti generis ob principis consuetudinem ac familiaritatem, nobilitatis titulo potiuntur, appellantuq; deinceps nobiles. AEGYPTIIS ac SYRIS nulla habetur, nisi eorum qui militiæ dedũtur, qui soli excellunt ac dominantur, reliquis seruorum loco habitis. At hos omnes constat esse emptitios seruos, qui postmodum præfecturas equitum prouinciarumq; sortiti, usq; adeò fortunæ beneficio extolluntur, ut ex eis potentior regnum occupet, uiribus armorum fretus. TVRCAS & superiores Sarmatas arma nobilitant. Nam ordines ducũt, ditati prædiis nobiles ducuntur, & ipsi quoque ex seruitio maiori ex parte ad militiam asciti: pueri enim emti precio militiam condiscunt, in qua excellere parit nobilitatem. Poggius de Nobilitate.

Apud TVRCOS nullum est discrimen generis ac nobilitatis; longa ex serie maiorum: sed qui fortior in bello præclariores res ediderit, generosior ac nobilior cæteris habetur (quod & apud Romanos obseruatum est) præmiaq; plura & maiora fortitur, quò quis strenuè magis manũ cum hoste conseruerit. Ob id iussi per æqua & iniqua uadunt præcipites, profunda & uorticosa tranant flumina, abruptos superant montes, non uitæ, sed Imperii memores. Peruigilii, inediq, laborum omnium tolerantissimi. Rara seditio inter eos, rarus tumultus: qui mox si acciderit, multatur tumultus auctor. Cuspinianus.

AVCTORITATIS.

SCYTHIS & THRACIBVS, qui in ótio degunt, honestissimi habentur, qui prudẽtia & auctoritate anteibant cæteris.

LIBERTATIS.

Triplex in ciuitatibus cõditio, Seruilis, Libertina, & Ingenua. Ingenuorum triplex ordo, Plebeius, Equester & Patritius. Sabellicus.

Ingenuus est is, ait Imp. qui statim, ut natus est, liber est: siue ex duob. liberis matrimonio editus est, siue ex libertinis duobus, siue ex altero libertino, & altero ingenuo. de Ingen. in prin. Hotoman. de Verbis iuris.

GRÆCIS dissimiles & longè dispares libertatis species fuêre: siquidem non pari libertate fruuntur, aut uectigali & tributo premuntur omnes: quippe Tenedij & Hæmii uectigales erant: Chii tributorum immunes & liberi, nauibus tantummodo præstandis obnoxii: Cythera Laconiæ insula hoc tantùm premebatur onere, ut è Sparta præfectum quotannis reciperet, ad reddendum ius: Lacones præter amicorũ ministeria aliud nihil tributi nomine pendebant. Alex. lib. 4. cap. 10.

Proditum memoriæ est, quum in dubium ueniret, qui liberi essẽt populi, quinè stipẽdiarii, à M. Antonino Imp. Publicos tabellarios institutos, ut si in prouincia quispiam caufam libertatem diceret, per eos testationes libertatis, & alia immunitatis documenta Romam ferrent. Minorem uerò libertatem, seu mediam, ij assequi dicebantur, qui manu à prætore emissi, non Romani ciues, sed Latini nominis tantùm, ex lege Iunia Norbana fiebant: uel suprema uoluntate domini testamẽto, si eum hoc expresso manumisisset: aut si inter amicos dextra apprehensum, ad se conuertens, liberum esse iussisset. Hi enim his immunitatibus, quæ Latinis populis societate & fœdere iuncta indulta erant, fungebantur. nam & in urbe ut Latini censebantur: & in castris ut milites ex Latinis coloniis, non ut externi aut seuium armorum auxiliari, stipendia merebant. Fuitq; obseruatum, ut qui ius ciuitatis haberet, si Latinas colonias incoleret, non ideo solum uenisse, aut ius ciuitatis amisisse putaretur. Et quamuis in Romanis castris, qui militabant, si quid deliquissent, si externi, flagellis & uirgis, si uerò Romani ciues forent, uitibus cædeiebantur: tamen Liuius Drusus, & C. Gracchus tribuni pl. neliceret quempiam Latini nominis uirgis afficere, sed uitibus, plebiscito sanxerunt, in hac re Latinos populos Romanis coæquantes. Tertiã deniq; libertatem, quam minimam dixere, assequuntur hi, qui manumissi, nec ciuitatem, nec ius Latii habentes, deditionũ numero censentur: qui nullis priuilegiis fulti, uiuẽntes liberi erãt, & ueluti ingenui munia publica priuataq; obire, magistratusq; & cætera dignitatis ornamenta, quæ libero debentur, assequi poterant: morientes autem, uitam unà & libertatem amittebant: ideo decedentes, neque testati poterant, neq; post obitum de bonis disponere, præter patroni uoluntãtem, adeò ut eorum bonis, quasi serui peculio, manumissores potirentur. Quod etiam cum Latinæ libertatis nominibus multi commune dixerunt. Fuere autẽ deditirij, qui uicti armis, & in fidem recepti, tantũ ne seruirent, neuę sub mancipio essent, immunes facti sunt: cuius etiam generis seruntur serui, qui post admissa crimina, suppliciis subditi, aut publicè pro criminibus cæsi, uel in quorum facie notæ seruitutis impressæ fuerant. Diuq; hæc discrimina libertatum & dissimiles species fuere: donec sequuti principes, pertæsi multiplices uariasq; libertates dari, ueteribus legibus

bus abrogatis, nouisq; adscitis & cooptatis, exæquato omnium iure, statuerunt, ut manumissi apud prætorem, plenam assequerentur ciuitatē & libertatem. Inde abusus inualuit postea, deprauatis moribus, ut multi serui per rapinas & furta quæsitis pecuniis libertatē à dominis emerent, statimq; liberi & ciues Romani fierent. Alex.lib.4.c.10.

GENTIS, PATRIÆ.

ITALIÆ populi ex Arcadibus, Troianis, Sicanis, Gallis, Græcis, Gothis, Hunnis, Vandalis, Herulis, Longobardis, Pœnis, Normannis missi sunt & confusi. Itaq; colluuies quædam omnium gentiū de Italia triumphantium in Italia fæcis instar resedit, & pulcerrimam regionem sibi parere coegit. Io. Bodinus Methodi histor. cap.9. Sed ex hac fæce spiritus generosos admodū summus ille Chymista Deus per multos iam annos elicuit.

QVADORVM regionem cùm Lechus frater Czechi occupasset, eam Poloniam à campestri planitie, quam uernacula lingua Pole dicunt, appellauit: duraùitque illi hoc nomen, quamdiu sub ditione Polonorū fuit. Postremò Boemi illam nacti, quum uiderent præter Polonos, Milnios quoq; ac Pomeranos, Marchitasq;, & aliam miscellaneam turbam illò uelut irrepere, à serpendo Slesitas natiuo suo sermone appellare cœperūt. Nunc Sylesitæ uocari maluerunt, patriamq; Sylesiam. Dubrauius lib.8.

MVNICIPES, COLONI.

Differt Colonia à Municipio, quia ex ciuitate colonia aliò traducitur, municipes uerò aliunde in ciuitatem ueniunt. In quo animaduertendum, plura fuisse Coloniarum genera: namque aliæ Latinæ, aliæ ciuium Romanorum dicēdæ sunt, aliæ ex utrisq;: nonnullæ ex peditibus uel equitibus, quum in agrum bello captum stirpis augendę causa mittebantur: siquidem Bononia, colonia Latina fuit: Mutina & Parma ciuium Romanorum: Placentia equites solos habuit Latinos: licēt Cicero Placentiam municipium, non coloniam dicat esse. Eratq; constitutum, ut singulæ coloniæ annuam pensionē populo Romano penderent. tametsi Liuius Drusius trib.pl. duodecim colonias sine onere pēsionis deduxisse legatur. Gell.lib.16.c.13 & Alex.lib.4.c.10.

VENETOS Celtarū populos à Venetis Paphlagoniæ stirpē traxisse, perspicuum est: eos uerò qui sinum Adriaticum tenent, à Venetis Celtarum deriuat Strabo libro quinto: tametsi Liuius aliter sentiat. Ioannes Bodinus capite nono Methodi historicæ.

Politiarum Forma.

COMMVNITAS POLITICA PRIMARIA.

NIMIRVM

IMPERII, MAGISTRATVS: RATIONE HABITA EORVM qui participant

QVANTITATIS. SIC' IMPERIUM est penes

Vnum, Puta in

Regno.

Sub id tempus, quo regnum Israelitarum à Samuele prophēta est in Syria constitutum, aut certē non multo prius, in ea parte Europæ, quæ Apie primò, mox Pelasgia, nouissimè Peloponnesus est dicta, SICYONIORVM regnum esse desijt, quum annos duos & sexaginta supra octingentos esset ille regnatum. Zeuxippus sextus ac uigesimus ab Aegialeo, qui id regnum condidit, omnium postremus ibi est rerum potitus. Sabellicus lib.8. Enneadis primæ.

Primæ regni ITALIÆ origines à Lōgobardis inductę, accessiones à Frācis additæ sint: quæ relinquūtur omnia, beneficio Germanorum debentur: qui rerum Italicarum potiti, uetera Francorum instituta magna ex parte retinuerunt, regnumq; ipsum nouis institutis ac legibus temperarunt. Sigonius lib.7. regni Ital.

Tyrannide.

Ex locis Tyrannorum hic plerq; omnia.

Paucis. Vt in

Aristocratia.

THEBÆI tempore Nini Assyriorum regis imperabant Aegyptiis, quorum dominatus ὀλιγαρχία dicebatur, aristocratiæ similis, quòd potentiores nobiliores q; Rempub. administrarent. Eusebius circa annum mundi MMMCLXXXV.

RHODII plebis curam habent, nō tamen à plebe gubernantur, sed retinere pauperum multitudinem uolūt. plebs uaq; ab eis nutritur. Nam diuites patria quadam consuetudine pauperes accipiunt: pauperes uerò ab illis enutriti, munera quædam ciuitatis peragunt. Vnde simul & ipsi uictum habent, & ciuitas necessarius ministeriis non fraudatur, præsertim ad res nauales. Strabo lib.14.

MASSILIENSES rem urbanam per optimates & Aristocratiam regentes, omnes legum æquitate superant, consilium DE exuitis instituentes, qui quoad uita superst, id honoris genus habent, quos τιμοῦχοι. id est, honore præditos, appellāt. Quindecim uero senatus sunt principes, quibus quæ in dies accidunt, moderari ac regere datum est. Rursum ex hisce quindecim tres sunt præsides, quibus plurimum potestatis attribuitur. Verùm ex his nemo timuchus creatur, nisi liberos habeat, & de ciuium sanguine tertiam per generationem ortus sit. Eorum leges Ionico more sunt publicē propositæ. Strabo lib.4. Geographiæ.

Omnes. Videlicet in

Democratia.

Nullam nouimus populare remp. magnos habuisse progressus, ATHENIENSIBVS exceptis, qui & præcipua quadā prudētia cæteris Græcis præstiterunt, & suas religiosissimè omnium leges obseruarunt Pausanias in Messeniacis.

QVALITATIS. RESPECTV

Professionis.

THEBANIS lex data est, ut ad publica munera nemo accedat, nisi annis X à mercimonijs cessarit. Adeò exosam habuerunt usuram, quam Reipublicæ pestem esse putabant. Alex.lib.4 c.6.

Ciuitatis.

PERICLES, Atheniensium dux, legē scripsit, ut nemo ad gubernandā rempub. accedere permitteretur, nisi qui utroq; parente ciue natus esset, quem tamen ipsum legis ultio attigit. Nam duo filii Paralus & Xanthippus, cùm peste absumerentur, legitimo thoro nati, nothi superfuere tantum, quibus rempublicam administrandi potestas patris lege erepta erat. Aelianus lib 6. de Varia historia.

Lege Papia fuit ROMÆ constitutū, ut nemo ad honores magistratusue admitteretur, nisi ciuis effici, aut ciuitate donari antea meruisset. Propterea Perpennæ probro obiectum fuit, falsoq; consul fuisse creditus est, quòd contra legem Papiam, priusquam admitteretur ad ciuitatem, consul factus esset. Alex.lib.4.c 22.

CONSILII, SVFFRAGII.

Nō omnes qui in ciuitatē ROM. adscriti erant, protinus suffragii ius in trib habuerūt, uel ad magistratus & honores admissi sunt: quia nisi ius suffragii à populo his impartiretur, atq; in tribus admissi descriptiq; fuissent, ad dandos honores promouendosq; magistratus, ius suffragii non habebant: siquidem multis dabatur ciuitas sine suffragio, plerisq; ius Quiritum, nonnullis libertas, aliquibus ius municipii & fœderis, pluribus ius Latij: alii tanquam coloni, alii stipendiarij & uectigales habiti, nonnulli sponsione in amicitiam recepti fuere. Alex.lib.4.c.10.

In quatuor urbanas tribus Q. FABIVS Rullus omnem forensem factionem Censor coegit: quod adeo populo gratum dicunt fuisse, ut ex hoc Maximi nomē assequi meruerit. Lapsis inde tēporibus, cùm Cn. Manlius tribunus plebis perniciosissimas leges ferre uellet, ut libertinis in omnibus tribubus assciribi & suffragari liceret: ira à Cn. Domitio prætore truci oratione contractus fuit, ut sublata rogatione, turpissimè desiterit. Demū Clodius tribunus plebis, dum infensis animis patricios insectatur, ut libertini, qui in tribus solùm tribub. suffragia ferebant, in urbanis quoq;, quæ ingenuorum sunt, suffragari possent, legem tulit & promulgauit: quod aliquandiu mansit. Alex. lib.1.c.17.

IVDICII.

Ex Tit. Iudicii, Qui legantur, hic quædam, diuersa tamen respicēs.

COM-

COMMVNITAS POLITICA SECVNDARIA.

Huc pertinet Communitas

SOCIETATIS CIVILIS. Ciuitatis ius uel

DATVM

Quibus. Verbi causa

Peregrinis.

Ex quo Romani in regni societatem & in ciuitatem ITALOS uocarunt, decretum est & Gallis Cisalpinis, & Venetis idē honoris impartire, uniuersosque Italos Romanos uocare. Strabo lib.5 Geographiæ.

CLAVDIVS Cæsar multas barbaras gentes dōnauit ciuitate Romana: dicens, nihil magis fuisse Lacedæmonijs & Atheniensibus exitio, quàm quòd in societatem ciuitatis nunquam recepissent, quos uicissent armis. Mox sub Hispanis & Afris & Thracibus & aliarum nationum Cæsaribus paulatim integræ prouinciæ, & totum denique imperium donatum est iure ciuitatis Romanæ. Et cùm initiò reliqui omnes præter Græcos dicerentur Barbari, etiam Romani ipsi iam domini, pòst Latini & Itali, ea sunt nota exemti, donatis prouinciis omnibus ciuitate: illiq; soli nomine barbarici sunt notati, qui sub Romano imperio non essent: & hic est sensus Herodiani, Spartani, Eutropii, & recentiorum historicorum, cùm de Barbaris loquuntur. Ita Rhenus duas dicebatur habere ripas: hanc citeriorem Romanam, illam ulteriorem Barbaram. Donatis ciuitate multis gentibus, etiam in senatum ex illis complures sunt ascripti, fuerunt q; senatores, tametsi Romam nunquā uenissent: ut ciues alij, qui Romam nunquam uiderant.

Anno Sal 1342. VENETÆ urbi, præcedente terræmotu, noua uis pestilentiæ inguinariæ incubuit adeò lethalis, ut ex omni languentium numero uix centēsimus quisq; mortem euasserit. Ex Scythia primùm orta dicitur, inde per orā Pontici maris & Hellespontum grassata, per Græciam demùm & Illyricum Italiæ insinuatur. Hanc credo esse pestilentiam, quæ Italiam humano cultu insigniter deformauit. Veneti in tam fœda urbis uastitate edictū proposuere, ut quicunq; hominum Venetias cum coniuge & liberis peterent habitandi causa, perseuerarentq; biennio in nouo incolatu, pro ciuibus haberentur. Sabellicus lib.8. Enneadis 9.

Exulibus, Artificibus.

Solō pegrinos ATHENIENSIVM recipi ciuitate uetat, nisi qui sint in perpetuū exilio patria sua exacti, aut cū toto domicilio Athenas artis suæ exercendæ gratia commigrauerint. Quod statuisse ferunt eum non tam summouendorum causa alienigenarum, quàm inuitandorū Athenas, spe certa in communicationem se ueuturos ciuitatis: simul fidos existimans fore hos, quòd consultò, illos quòd coacti patriam suam repudiauissent. Plutarchus in Solone.

Quo modo. Nimirum

Mercede.

BYZANTINI, cùm lex esset, ne quis admitteretur ciuis, qui non esset parente utroq; ciue natus, fanxerunt, Quicunque esset soluendo libras triginta, fore ciuem. Arist. in Oecon.

SAMII à tyrannis exhausti, ob pauciratem ciuium, ius ciuitatis quinis statēribus seruis concesserunt, ut tradit Aristoteles in Republica Samiorum. Vnde prouerbium, Samiorum populus, de ignobili plebe. Suidas.

Meritis.

Vide Titulum, Ciuitatis ius Honoris ergo datum.

NON DATVM, DENEGATVM.

In genere.

Ciuitatem à principio pōcissimē populus Romanus dabat. Quippe Crasso & Scæuola consulibus, ne ius ciuitatis in colluuione & quasi promiscuum foret, cautum fuit, ne hi, qui ciues Romani non essent, pro ciuibus fierent. Alexan. lib.4. cap.10.

In specie Ratione scilicet

Natalium.

PERICLES legem tulit, ut hi solùm in ciuitatem reciperentur, qui utroque parente Athenienſi ciue nati essent. Cuius inhumanitatis pœnas luit, utroque filio pestilentia orbatus, sic ut pro magno habuerit negotio, lege abolita spurijs quoque ex peregrina natis mulieribus ciuitatis conciliare. Plut. in Pericle.

Vitæ, Morum.

Sub ipsam VENETÆ urbis originem, cùm undique magnis pollicitationibus ad nouam urbem incolendam homines, rei maritimæ nauales q; fabricæ periti, accesserentur: neque seruilis fortunæ quenquam, neq; sicarium scelestumue aliquem in eam receptum affirmant. Ex quo manifestē apparet, uiros illos optimos, urbis conditores, noluisse nascentem ciuitatem praua ulla conuenarum colluuione contaminari. Quod ipsum non modò non fecerunt illustrium urbium conditores quidā, sed ultrò flagitiosissimum quenq;, aperto ad hoc ipsum asylo, in ciuitatem euocauerunt. Verùm illi frequentiæ, hi morum sanctitati nobilitatiq; suæ consultum uoluēre. Sabellicus lib.1. Decad.1.

Peregrinationis.

THEBANI nouos incolas & peregrinam stirpem non admisere in ciuium numerum: sed omne ius ciuitatis & urbis usum peregrinis interdixerunt, uictosq; armis pro alienis arcuēre. Alex.lib.4.cap.10.

LACEDÆMONII Lycurgi legibus, & THEBANI, nouos incolas & peregrinā stirpem non admisere: sed ius ciuitatis & urbis usum peregrinis interdixere, uictosque armis pro alienis arcuere. Alexander.

SOLON Atheniensis, præter eos qui sacra, genus aut stirpem antiquissimam haberent, ius ciuitatis nullo peregrino dari mandauit. Alex.lib.4.cap.10.

Cùm ius ciuitatis passim & sine delectu etiā infimæ sortis hominibus daretur, idq; fœdum, neq, ex imperij maiestate uisum foret: lege PAPIA cautum est, ut peregrini urbe Romana uti prohiberentur, ad camq; alienigenæ non admitterentur. Alex.lib.4.c.22.

AVGVSTVS Cæsar magnum existimans, sincerum atque ab omni colluuione peregrini ac seruilis sanguinis incorruptum seruare populum: & ciuitatem Romanam parcissimè dedit, & manumittendi modum terminauit. Tiberio proceliente Græco petenti rescripsit: non aliter se daturū, quàm si præsens sibi persuasisset, quām iustas petendi causas haberet. Et Liuiæ pro quodam tributario Gallo roganti, ciuitatem negauit, immunitatem obtulit: affirmans, Se facilius passurū sico detrahi aliquid, quàm ciuitatis Romanæ uulgari honorem. Suetonius:

CLAVDIVS Cæsar prohibuit peregrinæ conditionis homines, gentilia Romanorum nomina assumere: ciuitatemq; Romanam usurpantes, securi percussit. Alexan. libro 4. capite 10. ex Suetonio.

Seruitutis.

AVGVSTVS Cæsar, uindex maiestatis Romanæ, ne unquam tortus aut uinctus, ullo libertatis genere ciuitatē nancisceretur, edita lege statuit: ipsamq; parcissimè & uelut magnū operæpreciūm largitus fuit.

ERREPTVM, AMISSVM.

ΔΙΑΨΗΦΙΣΙΣ dicitur, quando singulorum municipiorum ciues apud ATHENIENSES conueniunt, & clàm suffragia ferunt de peregrinitatis suspectis. Qui si pluribus suffragiis absoluti fuerint, absq; controuersia ciuitatem retinent: sin minus, amittunt, eaq; iam ἀπόψηφισις dicitur. Suidas.

Excussio apud EOSDEM, quam illi ἀνάκρισιν appellarūt, fuit, cùm eos, qui se pro ciue gerebant, aut ut legitimos probarunt, aut ut adulterinos repudiarunt. Solon enim ab initio sciuit, ut tam nothi, quàm legitimi filii ciues à patribus scriberentur: nothos autem uocauit eos etiam, qui è matre peregrina, non ciue Attica, essent suscepti. Vnde Themistocles, quia matrem habuit Thracem, pro notho, teste Plutarcho, habitus est. Post annos autem aliquot Pericles, cùm propter magnam auctoritatem ac potentiam in rep. dominari uideretur, legem, ut idem testis est, tulit, ut soli ciues Athenienses essent, qui ex duobus ciuibus Athenienſibus orti essent. Itaq; Plutarchus, hac lege lata, cùm quæstiones acerbè in eos, qui se pro ciue ferrent, essent habitæ, paulò minus quinque millibus damnatos tradit: quatuordecim autem millia, & quadraginta esse retenta. Addit idem, Periclem ipsum postea, cùm à populo uix impetrasset, ut filium, quem unum, legitimis omnibus amissis, nothum habebat, lege sua solutus in ciuium tabulas referret, eū inter curiales retulisse, ac Periclis nomine affecisse. Suffragia uerò, scribit Pollux, frondibus, in quibus uerò falsosq; ciues inscripsissent, tulisse: unde ἀποφυλλοφορήσεις fuit, frondium suffragio ciuitate mouere. Iudicia uerò populorum talia ἀψηφήσεις uocata sunt. Car. Sigonius libro 2. de repub. Athenienſium.

CIVEM Romanum sine auctoritate Senatus, ciuem esse desinere fas nō erat, nisi capti ab hostibus fuissent: tunc enim quoad captiui erant, ius ciuium & ciuitatem amittebant:

qui si in urbem postea redirent, iura ciuitatis & libertatis postliminio recipiebant: itaque liberi & ciues Romani fiebant. Fuitq; memoriæ proditum, ut quem pater aut populus uendidisset, uel pater patratus hostibus dedisset, si ab hostibus receptus susceptusq; fuisset, cum eo nullum postliminium foret. Quòd si is, quem pater patratus deuouerat, receptus non sit, cum eo postliminium esse, consentiunt omnes: quum nec deditio, nec donatio sine acceptione intelligi possit. Ciuitatem Romanam amitti, si Romanus ciuis urbis alterius iura adsciuerit, multi cēsuere, quum duarum ciuitatum iure ciuili nemo censeatur ciuis. Alexan. libro 4. cap. 10.

AVGVSTVS cùm ciuitatem Romanam seruis contaminari uideret (quod etiam Dionysius Halicar. lib. 4. conqueritur) eos multis difficultatibus à libertate iusta remouit. Nam & de numero, & de conditione, & differentia eorum qui manumitterentur, curiosè cauit: ut Suetonius in eius uita testatur. Hinc nata lex Aelia Sentia, hinc Furia Caninia, hinc lunia Norbana, quatuor post eius mortem annis, imperante Tiberio, à M. Iunio Silano, L. Norbano Balbo Cos. lata: qua cōstitutum est, ut ij serui, qui neq; causa, neq; uindicta, neq; testamēto, sed aut per epistolam, aut inter amicos, aut conuiuij adhibitione liberi fierent, non ciues Romani, sed eodem iure quo Latini coloni essent. Vlpianus autē in Institutionibus dispersè uarijs in locis declarat, eos neq; testamenti faciendi, neq; connubij, neq; patriæ potestatis, neq; tutelæ recipiendæ ius habuisse: eosq; Latinos Iunianos ad Colonorum similitudinē appellat. Hotom. de Verbis iuris.

NON SVSCEPTVM.

Antipater in libro de Cleanthis & Chrysippi discrepantia, noluisse scripsit ZENONEM & CLEANTHEM, ne lædere patrias suas uiderentur, ciues Athenienses fieri, cùm tamen Athenis uiuerent: non aliter atq; si uxore relicta, cum alia uiuas, unà dormias, atq; liberos tollas ex alia: nec instrumenta tamen dotalia conscribas, ne facere priori iniuriam uideare. Plut. de Stoicorum pugnis.

LEGVM COMMVNITAS.

MVNICIPES sunt ciues Romani ex municipiis, suo iure & legibus suis utentes, muneris tantùm cum pop. Rom. honorarij participes, à quo munere capessendo appellati uidentur, nullis aliis necessitatibus, neq; ulla pop. Rom. lege astricti, cùm nunquam populus eorum fundus factus esset. Primos autē municipes sine suffragij iure Cærites esse factos, accepimus: concessumq; illis, ut ciuitatis Rom. honorem quidem caperent, sed negotijs tamen atq; oneribus uacarent, pro sacris bello Gallico receptis custoditisq;. Hinc tabulæ Cærites appellatæ uersa uice, in quas censores referri iubebant, quos notæ caussa suffragiis priuabant. Sed COLONIARVM alia necessitudo est. Non enim ueniunt extrinsecus in ciuitatem, nec suis radicibus niituntur, sed ex ciuitate quasi propagatæ sunt, & iura institutaque omnia Pop. Rom. non sui arbitrij habent. Quamtamen conditio, cùm sit magis obnoxia, & minus libera, potior tamen & præstabilior existimatur, propter amplitudinem maiestatemq; Pop. Rom. cuius istæ coloniæ, quasi effigies paruæ, simulacraq; esse quædam uidentur, & simul quia obscura obliterataq; sunt municipiorum iura, quibus uti iam per ignorantiam non queunt. Hinc factum, ut Præneslini maximopere à Tiberio Imperatore petierint, ut ex colonia, in municipij statum redigerentur. Id illis Tiberius pro referenda gratia tribuit, quòd in eorum finibus sub ipso oppido, ex capitali morbo reualuisset. Gell. lib. 16. cap. 13.

HABITATIONIS COMmunitas.

Hæc ea quæ ciuibus omnibus intercedit, Locorum publicorum imprimis, tam Sacrorum quàm Profanorum, communio.

OPVM COMMVNITAS quo ad KTHCIN.

AGIS, Lacedæmoniorum rex, non solùm augendi fortunas suas desiderio abstinuit: uerùm renouatis quoq; Lycurgi legibus, uoluit ut inter ciues omnes fortunæ æquarentur, & ut à se huius rei exemplum proficisceretur, omnes opes suas in commune trāstulit, atq; aliis Lacedæmonijs se opibus æquauit. Plutarchus in eius uita.

XPHCIN. V. G. COMMVNES

Putei.

Hinc φεατρεῖα Atheniensium denominatæ uidentur tanquam φρεατίαι quædam.

PLATO suis in Legibus licere noluit alicui sumere aquam è puteo uicini, atq; ita omnibus horis diei molestum illi esse, nisi priùs ipse aquam sedulò suis in fodibus conquisiuisset, & usq; ad cretam demū solum fodisset. qui uerò hoc priùs fecisset, nec laborem ullum sumtumq; declinasset, cùm omnia frustrà expertus esset, liberè poterat uti aqua propinquæ domus. Cretam uerò terminum esse aquæ notum est, quia solidam eam terram duramq; penetrare illa non potest, unde in ea tanquam in poculo uaseq; aliquo aqua diu seruatur. Plin. lib. 31. figulari creta semper spē putei adducit testatur. Victorius lib. 31. Var. lect. cap. 15.

Ignis.

Ab ignis communione Πύργοι Græcorum, & Burgi Germanorum. Hi ab illis, an illi ab his? Platonis testimonio πῦρ uox est barbara. Si Græcis igitur nomen à Germanis, etiam rem ipsam desumserunt.

HONORVM COMMVNIO.

Cærites Tabulæ quæ dicantur, Gellius lib. 16. c. 13. his docet uerbis: Primos municipes sine suffragii iure Cærites esse factos accepimus: concessumq; illis, ut ciuitatis R. honorem quidem caperent, sed negotiis tamen atq; oneribus uacarent: pro sacris bello Gallico receptis custoditisq;. Hinc Tabulæ Cærites appellatæ, uersa uice, in quas referri iubebāt, quos notæ caussa suffragiis priuabant. Pedianus in Diuin. Qui plebeius erat, in Cæritum tabulas referebatur, & ærarius fiebat: ac per hoc non erat in albo centuriæ suæ, scilicet ad hoc ut ciuis esset, sed tantummodo ut pro capite suo tributi nomine æra penderet. Hotoman. de Verbis iuris.

MAGISTRATVVM CERTOrum communio.

Erat ROM. uetus mos, ut qui ius Latij haberent, alios sumere magistratus aut præsides non tenerentur, nisi Romanos ciues. Nemausenses etenim, quū ius Latij obtinerēt, ædilitatem & quæsturam aliosq; honores, nullos nisi Romanos ciues admisere. Alex. lib. 4. c. 10.

LIBERTATIS.

Magistratus Logice considerati.

REGES, IMPERATORES.

IN GENERE.

REGIVM nomen tam Græcis quàm Romanis longo tempore inuisum fuisse, & à nullis in Græcia usurpatum, nisi à Philippi & Alexandri posteris, memoriæ proditum est. Ex Alexandri ducibus, Eumene adhuc uiuente, neminem regium nomen sibi uendicasse, satis cōstat: sed præfectos appellari solitos. Eumene defuncto, Athenienses Antigono & Demetrio immodicè obsequentes, inter plurimos honores regiū illis nomen, uelut altius fastigium, detulere. Licèt apud Sicyonios primum Aegialeum regnū in Græcia tenuisse multi asseuerent. Alex. lib. 4. cap. 23.

Imperatoris prænomen decreto est C. IVL. Cæsari à Senatu datum, quod cupidè accepit: non (ut Dion scribit) tanquā maximæ alicuius pugnæ victori, neque summa dignitate prædito, sed uelut omnium rerum domino, à quo cæteri Imperatores nomen prætexuere: ab illoq; Imperatores Romani ac Cæsares nuncupātur, tanquam à primo qui in Romana Rep. obtinuit principatum, & primùm monarchiam (ut Suidas dixit) arripuit. Cuspinianus ex Suetonio.

CÆSARVM olim declaratio erat, non imperij dignitas, sed quæ gradum ad imperium faceret, ut uelut per manus, ab eo qui Augustus & Imperator fuisset, Cæsares imperij regimen acciperent. Polyd. lib. 2 hist. Angl.

ACQVISITIO. NEMPE

QVI, QVALES. ratione scilicet habita Generis, Cognationis.

Mortuo Fergusio I. Scotorū rege, cùm alij in liberos eius gratitudinis ergò deferendum putarent regnum, alij potiorem Reip. habendam rationem: tandem in eam est sententiam itum, sanciturnq; publica auctoritate, ut decedente rege, filio relicto impubere, qui genere proximus esset summæ rerum

sum potiretur: eo demum uita functo, regiæ proli, siquidē per ætatem regnare posset, deferretur regnum. Hanc regis dicendi rationem Scoti aliquot secula sunt sequuti: experti tamē sēpius patruos nepotibus, nepotes patruis, & patruelēs sibi mutuo regnandi cupiditate necem intentasse, multasq; inde cædes subsequutas. Hector Boethius lib. 2.

Leges nouæ creandi Scotorum Regis, à Kennetho II. rege, ut familiæ suæ regnum assereret, latæ sunt. Rege uita functo, proles uirilis sexus natu maxima, filius nepósúe qualiber ætate cōstitutus, etiam posthumus futurus, in regnum succedito. Nepotem ex regis filio prognatū, ei quem filia peperit, in hæreditate adeunda præferto. Eademq; lege cum regis nepote ex germano procreato, collato ad eum qui ex sorore natus est, agito. Cunctis ex Scotorum gente in hæreditatem succedentibus, idem ius seruato. Rege adhuc impubere, insignem uirum prudentia simul & opibus, qui ad quartumdecimum regis annum in regni sit administratione, communi primorum cōsensu dicito. Eo anno emenso, Rex ipse liberam regni administrationem adsumito. Cæterorum hæredes patribus defunctis, ad alterum supra uigesimum ætatis annum, sub tutoribus curatoribusque continento: eoq;, nō prius, anno hæreditatem adeundi ius esto. Cæterùm interfecto Kennetho Constantinus Culeni regis F. præterito Malcolmo Cumbriæ principe, Kennethi F. rex dictus est. Eo cæso à Malcolmi fratre Kennetho, Grimus Duffi regis ex fratre nepos regnum obtinuit, cum Malcolmo pactus, uti regnū dum uiueret obtineret: regnaret inde Malcolmus, & Kennethi familia. Oh tyrannidem postea excitus à procerib. Malcolmus, Grimum uicit, nomen tamen & insignia imperij priùs accipere noluit, quàm legē creandi regis à patre Kennetho latam denuo cuncti firmarent, eiusq; perpetuæ obseruationi dicto sacramento sese astringerent. H. Boethius lib. 11.

Sexus.

PANDÆ Indorum gens fœmineo sceptro parent. Vna Herculi sexus eius genita, ob idq; gratior, præcipuo regno dotata fuit: ab ea originem deducētes imperant CCC oppidis, peditum CLM. elephantis D. Plin. lib. 6. cap. 20.

ANTIPATER moriens hortabatur Macedones, ne unquam permitteretur mulieri præesse regno. At eo mortuo, Olympias Polysperchontis auxilio ab exilio reuersa, retumque potita, crudeliter administrauit omnia: ut tandē licēt serò, Macedones uerborū Antipatri, ueluti oraculi, recordarentur, Mulieri regnū nequaquā permittendū esse. Dio d. lib. 19.

Lex Imperij GALLICI omnium antiquissima dicitur esse Salica, quæ feminas summouet à regni successione: quamquam dubiū est, lata fuerit nec ne. Neq; uerò huius imperij propria est, sed cōmunis Assyriorum, Persarū, Hebræorum, Aegyptiorum, Græcorum, Romanorum, Abissinorum, Pœnorum, Germanorū, Scytharum: qui feminas ab imperio longè repulerunt. Ioan. Bodinus Methodi hist. cap. 6.

Edouardo III. Anglorum rege ius regni Franciæ à matre Isabella, quę Phillppi Pulcri F. fuerat, ad se traducēte, post obitum Caroli Pulcri fratris, Francorū proceres resistebant, ius regni Franciæ in feminas ex lege Salica nū transferri dicentes. Aemil. li. 8. & Polyd. li. 9.

Dignitatis.

Mortuo sine liberis Humberto Delphinatium principe, qui Ioannem Francum regem testamento hęredem fecerat, Carolus Ioannis filius, primus Delphinus creatur. Vnde mos natus, ut regum filij, quibus regni uentura esset hæreditas, DELPHINI uocarētur. Hanc olim Galliæ partē Allobroges tenuerūt, cuiꝰ caput est Vienna. Polyd. li. 19. & Aem. li. 9.

Reges Aragonum, quos GERVNDÆ principes ereant, illi in regnum successuri sunt. Valla lib. 3. Histor.

Henricus I. Anglorū rex in Normanniā profectus, eius regionis Gullelmum filium ducē fecit, uniuersumq; populum in eius uerba iurare iussit. Hinc mos serpsit, ut reges Anglorū deinceps filium maiorē natu, quem sibi successorem optassent, NORMANNIÆ principatu donarent. Polyd. lib. 11.

Henricus III. Anglorum rex Edouardum filium, ut maturiùs ad res gerendas grauiores experiens redderetur, VVALLIÆ principem creauit. Vnde natum, ut deinceps unusquisq; rex hoc secutus institutū, filium maiorē natu Vuallię principem facere consueuerit. Polyd. lib. 16.

QVOMODO. VTPVTA

Electione, Inauguratione.

Leo III. pontifex à CAROLO Magno restitutus, eiq; aliquā gratiam relaturus, cùm uideret Imperatores Constantinopolitanos ægrè id nomen tueri, ac ob eam rem urbē & Italiā ipsum magnas calamitates passim, in basilica Petri post solemnia sacra, populi Romani scito ac precibus, ipsum Carolum magna uoce imperatorē deuorpit, ac diademate donat, ter acclamante populo Romano: Carolo Augusto à Deo coronato magno & pacifico Imperatori uita & victoria. Pontifex item hominem inunxit unā cum Pipino filio, quem Italiæ regem solenni decreto pronunciauit. Platina.

Qui BOEMORVM rex euasit, in creãdo Cæsare, septimi suffragii progatiua & potẽs & insignis efficitur, adeò ut quũ Germani sex proceres, ad quos comitiorum ius potestasq; pertinet, ex pari numero utrinque terni dissident, additodemum, utri libuerit, suffragio suo Boemus cũ magna gloria. Cæsarem pronunciat. Iouius lib. 30. Hist.

Pulso Alexio Murziphlo, & Byzantio recepto, conuenit inter proceres Latinos, ut quindecimuiri crearentur, quibus Imperatoris eligendi potestas foret: atq; illud expressum, ut si Veneti nominia Imperatoris declaratus non esset, quem ipsi uellent suæ gentis antistitem urbis crearent. Veneti ex electorum numero quinos dedere: Flandrensis & Pauli Comites totidem: Bonifacius Montferratensis & Allobrogum duces numerum expleuerũt. Horum igitur suffragio BALDVINVS, Flandrensis Imperator est declaratus: cui Veneti Thomam Mauroceuum priuo suffragio antistitem subiecerunt. Principes interea expeditionis Sacræ studio & liberalitate incredibili nouum Imperatorem prosecuti, dimidio urbis, prouinciarum, uectigalium, rerumq; omnium quas ex fœdere sortiti erant, donauere. Nec huiusmodi cõtenti officio, illud præterea munificentiæ est additum: ut qualcunq; Græcanici imperii uiros, castella, uicos, postea recepissent, uelle se Balduini, nomine, epidoti recepta, Scribunt quidam, quartam imperii partem illi datam: inde quod reliquum [illegible] partes diuisum: quartam alteram Venetis [illegible] Sabel. lib. 8. Dec. [illegible]

Hen[illegible] VRATISLAVM [illegible] armis uictum, Boemiæ ac Poloniæ [illegible] capitanis impositis, quibus diademata hodie adhuc utuntur. Cuspinianus.

In [illegible] parmaxima NOVOGARDIA, metiso [illegible] ius populo dicit: sed ratiò regia potestas in annum apud unum mansit, sæpe in unam diem duo tresúe regnauere. Surgit enim ex populo, qui clientelis se satis armatum existimat, regemq; deturbans lapide, locum eius inuadit, atq; uestigiò rex salutatur. Haud absimilẽ & ipse casum subit, si quis eo fortior adueniens regni cupidus. Aen. Syl. com. in Panor. lib. 2. & cap. 27. Europæ.

POSSESSIO, EXERCITATIO. Perpendendum

QVI, QVALES, PVTA Homines. ijq. uel

Docti.

Vide Tit. Doctorum principum.

Sobrij.

Non licere, inquit Ctesias, apud INDOS regi fieri ebrio. At apud Persas id uno die regi conceditur, cùm Soli sacrificat, Persicoq; more tripudiat. Ex aliis uerò nullus est in Asia qui tripudiet eo die, sed omnes solent abstinere. Athenæus libro 10. cap. 11.

Peregrini.

PETEVM Mnesthei, qui ad Troiam militauit, pareem, cùm esset Aegyptius, postmodum Athenienſium ciuem & regem factum, duplicis naturæ extitisse aiunt: quoniam duplicis politiæ, Græcæ scilicet & Barbaræ, quarum altera partem feræ habet, hominis alteram, particeps fuerit. Diodorus libro 1. cap. 2.

Pueri.

HENRICVM puerum XI annorum regni successorem reliquerat Alfonsus IX. Hispaniæ rex. Eius tutelam Berengaria soror, Legionis regina, quia resistere non poterat, Aluaro Nunii Comiti permiserat. Id indignè ferentibus alijs, & Berengariam ad recipiendum puerum incitantib. bellum ciuile excitatum fuit, quoad puer inter ludendum regulæ ictu periit. Rodericus Toletanus lib. 9. rerum Hispaniæ.

Mulieres.

Hæc Tit. Mulierum quæ populos rexere.

Bruta.

Gentem esse aiunt apud AETHIOPAS, inter quos canis regnat. Salutatur rex. Sacra & honores ei deferuntur regum. Viri ducum & magistratuum munera obeunt. Plut. aduersus Stoicos.

QVO HABITV, ORNATV, Vestitu.

ZOFALENSES Aethiopes regem incredibili superstitione uenerantur. Rex duo regiæ maiestatis insignia gestat. Vnũ est, parnus quidam ligo cum eburneo manubrio: alterum iaculis duobus haud ita magnis continetur. Ligone subditos ad terræ cultũ adhortatur, ne propter ignauiam atq; desidiam terram deserant, & fame coacti latrocinẽtur. Vno uerò ex iaculis significat, se scelerum uindicem futurum. Olaus lib. 4. rerum Eth.

QVANTO TEMPORE.

ARGIS licèt unus rex foret, tamen annis singulis amouebatur. Alex. lib. 4. cap. 23.

Vt Romæ Consules, sic CARTHAGINE quotannis annui bini Reges creabantur. Probus in Annibale.

Ferũt olim SAXONIÆ prouinciã administrari solitã per duodecim proceres alternis uicibus: quem uerò grande bellũ in administratione occupasset, cum regem habebant ad finem usq; belli. Inde factum est, ut uenière Carolo Magno in prouinciam, cùm Vedekindus dux Anglariæ (Angariam uocant) in administratione esset, pro rege illis fuerit durãte bello, ac proinde in nonnullis codicibus rex Saxonũ nominetur. Finito autem bello redire cogebatur in ordinem, reddita administratione comparibus suis. Sed id Vedekindo nõn fuit permissum, alternata & in speciem aliam traductã totius prouinciæ gubernatione. Quamuis autẽ pũtificibus fuerit à Carolo permissa potestas gubernandi, non tamen amisere primores penitus suam administrationem: eoque factum est, ut secularis potestas ab omnibus, bello finito, citra Visirgũ illi delata fuerit. Cranzius libro 2. Saxoniæ, capite 22.

GALIPHAE MAHVMETANORVM.

Ma[illegible] nobil[illegible] maximam nobiliſ[illegible] occupasse, hostes nostri [illegible] habuerant summum uirum, qui [illegible] quem summa rerum consilio [illegible] redieri. Deinde, ut qui necesse in [illegible] optimi gente, auctore secessionis à Chaldaicis, qui iidem atq; Baldacenses erant. Ille iura Orienti dabat, hic non multis initio gentibus imperitabat. Paulatim hæc Regia uniuersam Africam, ac maximam Hispaniæ partem in potestatem redegit. Ex rebus secũdis imperioq;, superbia negligentiaq;, atq; inde socordia segnitiesq; orta. Tandem Caliphiæ luxui dedi cœpti, hos institutum erunt, qui Sultani ab Aegyptiis uocitantur: Romana enarratione procuratores summæ rerum dici possunt. Aemilius lib. 4. Paruit aliquandiu Aegyptus post lapsum Rom. imperii Græciæ Imperatoribus. Circã uerò annum salutis septingentesimum quartum, Aegyptii Græcorum uel superbiam, uel auaritiam pertæsi, ad Saracenos deficiunt, principem sibi creant ex ea gente, & à Mahometo prognatum, Caliphum, id enim fuit illi nomẽ. Quæ postea appellatio in posteros propagata est, quicũq; in ea terra regnum tenuere, per annos tercentum circiter & quadraginta. Postremò bello ab Almerico Hierosolymorũ rege ipsi genti illato (anno salutis 1153.) cùm is cepisset plura ex hoste loca, Caliphus suis omnibus diffisus, à Syriæ rege, quem Sultanum plures dicere maluerunt, auxilium implorat. Mittitur à rege in Aegyptum Saracon uiri fortis cum exercitu, ad res Caliphi tuendas. Horũ armis Christiani ex Aegypto abscedere coacti retrò abierũt. Tum Saracon tanquam sibi non Aegyptio uicisset, Caliphum in potestatem redactum in uincula conijcit, regnũ occupat, se Sultanum uocat. Sic Saracon Medus natione, primusq; eius gẽtis regno in Aegypto est potitus. Saraconi Saladinus filius successit, omnium qui in ea terra postea regnarũt fortissimus. Is Hierosolymitanum regnum euertit. A' Saladino eius fratres per manus regnum acceperunt. Sunt inde horum filii Imperiò potiti, ac longa serie alii non pauci numero, usq; ad Melechsalam, quo Aegypti regnum tenente, Tartari Comanos Cappadoces bello subegere. Comani à Melechsala emti & armis exercitati, cæso rege regnũ obtinuere, quod Mamaluchorum dixere, à Selimo Turcorum Imp. euersum. Sab. lib. 5. En. 9.

EPHORI SPARTANORVM

De Ephoris uide Alex. lib. 6. c. 24.

LYCVRGVS Lacedæmoniorum legislator, cùm intelligeret obedientiam maximũ esse bonum, cùm in Repub. tum etiã militiæ & foris, Ephororum potestatem constituit: quibus eam dedit potestatem, ut quemcunq; uelint, etiam regem, pœnis afficiant, extemplò transfigant, in magistratu constitutos intra tempus abrogent, in carceres coniciant, & in uitæ periculum adducant. Xenophon in Repub. Laconum. Stobæus serm. 42. de Legibus.

Apud SPARTANOS octo & uiginti Seniores duobus Regibus assidebant, ne nimium uel democratia uel regia potestas increscerent prouidentes. Addita deinceps post multos annos Ephororum potestas huic paucorum administratio nieſtq; quasi frenũ concilio illi interiectum. Accidit id centesimo à Lycurgi interitu anno, quum Theopompus regnaret. Cui post primum Ephorum creatum, quum ei ab uxore exprobraretur, fore ut filijs humilius esset regnum relicturus, quàm à patre ipse accepisset: Imò maius, inquit, atq; eo melius, quo diuturnius. Sabellicus libro primo Enneadis secundo. Bellum cũ Messeniis gerebatur diutinum. Distecti igitur expeditionibus reges, delegerunt ad iudicia reddenda certos amicos, eosque reliquere ciuibus uicarios, qui dicti Ephori fuerunt. Longo æuo hi primùm regum administri fuere, deinde sensim summam sibi usurpaunt potestatem, atque ita clàm peculiarem suum magistratum reddiderunt. Indicio est mos, qui obseruabatur, ut accersentibus regem Ephoris semel atque iterum contradicat, tertiò uocantibus surgat, & pergat ad eos. Qui hunc magistratum princeps illustrauit & ampliauit, Autiopus multis post ætatibus ephorus fuit. Hæc Cleomenes Leonidæ F. qui tyrannidem Ephororum sustulit, facti sui causam populo reddens, narrat apud Plutarchum in Cleomene.

Ineunte magistratu omnibus ciuibus Ephori edicebãt κείρεσθαι τὸν μύστακα, id est, radere mustacem, quemadmodum Aristoteles scribit in Politicis, non aliam ob causam, quàm ut ciues intelligerent eorum iussis obediendum esse. Plut.

DICTATORES.

Dictatura magistratus erat regius, à quo non erat prouocatio, cui consules ceteriq; magistratus dicto audientes erant. Sex mensibus lege finiebatur, & in solis periculis reip. creabatur à cõsule, in terra Italia, silentio noctis. Populi magister nominabatur, sibi q; Magistrum equitum asciscebat. Anno Vrbis con. 252. hic magistratus in urbem est introductus, sed post Cæsaris mortem lege M. Antonij Consulis propter inuidiam Cæsaris perpetui Dictatoris in perpetuum sublatus.

Latini à Rom. societate defecerant, impellente Octauio Mamilio Tarquinii genero, octauo uel XII. anno post expulsos reges. Quia autẽ plebs alieno ære degrauata militiam detrectabat, ingens cura patrum animos incessit, qua ratione militaris ætas in officio contineri posset, disceptatumque sententiis inter M. Val. & Appium Claudium in senatu de alieno ærè remittendo. Eò tandem decursum, ut ad plebis terrorem, quando à consulibus ad populum prouocatio fieret, magistratus aliquis crearetur, ab cuius imperio nulla esset prouocatio. Ac tum primum T. Largius Dictator creatus, nomenq; id ei inditum à dictando: quæ uellet potestate ex sua sententia, non ex senatusconsulto, uel plebiscito (uocant autem Romani decreta magistratuum Edicta) ut Plutarchus in uita Marcelli. siue à dicendo potius, quia non populi suffragio, non Senatus consulto, creari contigisset, sed ab illo esset dictus, qui tum summum in urbem imperium haberet. Neque enim potestas, alioqui formidolosa, parumq; à tyrannide distans, inuidioso fuit nomine oneranda. Non poterat nisi à Consule dici, neq; alio tempore nisi oriente nocte & silentio, ut Liuius lib. 8. tradit. Attamen, teste eodem, libro quarto, quum aliquando Veientes castra Romana cepissent, A. Cornelius Cossus Tribunus militum, Mamercum Aemilium Dictatorem dixit, quòd Augures consulti, urgente necessitate, eam religionem exemissent. Polydorus libro secundo capite tertio de Inuentoribus rerum. Hunc creandi Dictatoris morem uideri possunt Ro. à Græcis accepisse, ut Dion Halicarnasseus libro quinto putat, quibus, ut Theophrastus tradidit in libris, quos de regno scripsit, in certum tempus sibi tyrannos, quos Aesymneras Mitylenæi, Harmosten Lacedæmonii, Thessali Archum dixerunt, legerè moris fuit: & Mitylenæi Pittacum aduersus exules simili potestate creasse traduntur. Macer Licinius ab Albanis & morem ipsum, & nomen ad Ro. fluxisse arbitratus est, quippe qui regia stirpe post Nomitorem sublata, ibi annuum magistratum crearunt eximia potestate, quem Dictatorem dixere. Carthaginenses etiam dictatorem habebant, teste Trogo. Dictator igitur Sp. Cassium magistrum equitum dixit. Sumtis deinde fascibus, ut in medium processit, unica nouaq; magistratus specie terribilis ciuitati uisa est, propositoq; edicto, ut omnes sua liberorumq; ac coniugum nomina cõsestim darent, quinquaginta millia ciuium capita ac septingẽta promiscuè, omnis sexus & ætatis, in censum retulit. Victis Latinis, & reductis copiis, magistratu se abdicauit. Quæ uere candida potestatis ultro deponendæ, quadringentis fermè annis, utiq; ad L. Syllæ tempora, in posteris seruata est. Ille primus perpetuam induit dictaturam, nullo finiendi hoporis præstituto tempore, sed ipse quoque etsi scio, deposuit tamen. C. Cæsar, dictaturam semel receptam, non nisi cum morte deposuit. Quo accidit, ut salutaris magistratus, & in extremis reip. remediis quæsitus, infamis & execrabilis sit factus. Ex Plut. Marcello Sab. lib. 8. En. 2. Dictator geminum habet magistratum, qui apud Romanos etiam Bisconsul dicitur. Suidas.

Dictatorem, à quo prouocare non licebat, quemq; summum Romæ imperium tenuisse certum est, non modò laborante republica & trepidis in rebus, cùm aut de communi libertate ageretur, metusq; de summa rerum esset, quod ultimum erat consilium: sed ex uariis euentis, diuersisq; rerum causis creari solitum accepimus. Nam & claui figendi, & senatus legendi, aut magistratus coercendi causa, nonnunquam quæstionib. exercendis, plerunq; comitiis habendis, sicut res tempusq; postulabant, etiam florẽte republica & procul à belli tumultu, creatũ fuisse liquet. C. Genutio, & L. Aemilio Mamerco cõsulibus, & sæpe aliàs, cùm graui morbo ciuitas affecta esset, senatus L. MANLIVM Imperiosum, dictatorẽ clauũ figẽdi causa dici iussit: qui dictator dictus, clauũ pauxit, isq; clauus dextro lateri ædis Iouis optimi maximi in Capitolio fixus fuit. Post quẽ cùm Romæ de ueneficijs quæreret, & aliquot matronæ dãnatæ forẽt, eaq; res prodigij haberetur loco: ut mentes alienatæ, sui cõpotes fierẽt, simili memoria ex annalibus repetita, clauũ figendi causa dictator creatus CN. QVINTILIVS fuit, qui lixo item clauo; cùm eo piaculo ciuium mentes sui compotes fecisset,

fecisset, discordesq; animos conciliasset, dictatura se abdicauit. Eos autem clauos fuisse æneos, notasq; numeri annorum, quibus tunc tempora designabant, habuisse, idq; à Vulsiniis emanasse ferunt, quibus in usu erat, clauos indices numeri annorũ, habere fixos in templo Nurciæ Hetruscæ deæ. Comitiorum uerò causa, si quando neuter consulum bello abesse poterat, uel morbo, aut alia necessitate comitiis præsse nequirent, senatum absentibus cõsulibus dictatorem, qui comitiis præsset, dicere censuisse, sæpe compertum est. Dicebat enim consul dictatorem comitiorum causa in castris uel ubiubi terrarum erat, cùm ipse à bello auocari commodo reipublicæ non posset, Sp. Melio imperium populi Romani affectante, cùm nullius imperio magistratus cogi posset, senatus ut nefarios ipsius conatus reprimeret, utq; clandestinas insidias à capite & ceruicibus dimoueret, dictatorem creari exacta ætate Q. CINCINNATVM uoluit: qui re explorata, sumto de reo supplicio, dictatura se abdicauit. Et cùm occultas principum coniurationes, conciliaq; clandestina, Capuæ fieri peretebuisset, senatum quæstiones, ueri inquirendi causa, decreuisse, dictatoremq; quæstionibus exercendis dici censuisse, multi adnotarunt. Nec me præterit, legendi quoq; senatus, cùm patres in demortuorum loco suffici, ordinemq; senatorium suppleri opus foret, ut esset qui nouos legeret senatores, quiq; senatum sufficeret, plerunq; dictatorem fuisse. Quo tempore illud euenit, ut duo simul dictatores, quod nunquam antea factum, creati, M. scilicet IVNIVS, qui castris dictator tunc præerat, & M. FABIVS BVTEO, qui ordinẽ senatorum, eò quòd multi bello ceciderant, sufficeret, legeretq;. Quanquam & feriarũ causa, cùm terra prodigia nunciarentur, propter eaq; feriæ indicendæ forent, ut esset qui ferias indiceret, quiq; ludis Romanis, aut quadrigis mittendis præesset. Nonnunquam ut illorum contumaciam cohiberet, qui functis honoribus, magistratu abire uel senatus dicto parere nollent. Interdum, qui flaminem proderet, dictatorem fuisse legimus. Qui quidem magistratus nõ Romæ tãtùm, sed & Albæ, & Lauinii, & in toto ferè Latio fuimus erat. Id quoq; non prætercundum, quòd siue belli gerendi, siue cuiusuis muneris exequẽdi causa, dictator dictus foret, nisi uirum consularem, quiq; consulatum antea gessisset, & nocte silente, atq; in agro Romano (is autem Italiæ terminabatur) dici licuisset ac ultra sex mẽses, ante Syllam, dictaturæ munus quempiam exercuisse, præter FVRIVM Camillum, cui iam exacto semestri, cùm consternata republica laborarent ancipiti metu, ne tumultus urbani fierent, neue urbe relicta Romani Veios migrarẽt, senatus in anni dictaturã inuito prorogauit. Atq; hic Camillus fuit, qui uindex maiestatis Romanæ, dictatura quinquies, triũpho quater potitus est, consulatũ uerò nunquã attigit: tametsi lege ueteri de dictatore creando primùm lata, id sanciũ fuerit, ut nisi cõsulares uiri, quiq; consulatũ antea gessissent, nulli dictatores haberentur aut fierent. Alex. lib. 1. cap. 6.

FLORENTINI Ludouici XII. Gallorum regis auxilio ab Alexãdri VI. Pontificis eiusq; filij Valentini ducis iugo imminente liberati, quando ob crebram magistratuum mutationem in eam difficultatem se coniectos uidebant, decreuere, ut Iustitiæ Vexillifer, Reipub. princeps, quiq; cum semestri in duos tantùm menses creabatur, in posterum toto uitæ suæ tempore eum magistratum gereret, ut perpetuis cogitationibus reipublicæ inuigilaret, & publicum bonũ procuraret, ne respub. neglecta deinceps in tot pericula rueret. Qua lege lata in maioribus comitiis, Petrus Soderinus, uir ætate matura, satis amplis opibus, nobili genere, integritatis, continentiæ fama celebris, quiq; in publicis rebus plurimum laboris insumserat, & quod ad ambitionis occasionem uitandam magni erat momenti, liberis carens, magno ciuium concursu atq; consensu Vexillifer creatus est. Anno sal. 1502. Quo tamen post per seditionem electo, imperitæ multitudinis furore sub Medicorum iugũ Respub. recidit. Guicciardinus lib. 5 Iouius lib. 2. uitæ Leonis X.

CONSVLES, PROCONSVLES.

A consulendo dictos esse consules, constat. Sed cùm consulere significet multa, dubium est, à qua mente sit dictus consul. Quintilianus lib. 1. Sit ne consul à consulendo, an à iudicando: nam & hoc consulere ueteres uocauẽre: unde ad hucremanet illud, Rogat boni consulas, id est bonum iudices. Quin & Liuius consulem olim iudicem esse dictum tradit. Sed ego cum Varrone nomen ministerij puto esse Consul: ut admoneretur, nihil eum habere in repub. uirium potestatis, sed admonitorem solùm positum senatus & pop. ut eos, quid fieri placeret, consuleret. Nihil enim in Senatu antiquitùs fieri solebat, nisi consulente & referente consule. Vnde illa tam crebra apud rerum scriptores: Petiit à Coss. ut de hoc aut illo referret. Lud. Viues in lib. 5. de Ciuit. Dei, cap. 12.

Erant ROMÆ bini consules potestate pari, sicut apud Iberos bini deliguntur reges: alter qui iura daret, alter qui populis præesset: & Carthaginensibus duo annui reges præfuere, Suffetes dicti. Hi etsi pari honore essent, non tamen simul insignia consulatus, aut imperium habebant. Nam postquã Iunius Brutus, eiecto Tarquinio & regibus exterminatis, cum Collatino consul creatus est, licet omnia iura & insignia quæ apud reges erant, populus consulibus concessa uoluerit: tamen ne duplicatus terror uideretur, si apud utrunq; consulem fasces uideret, cautum fuit ut apud alterũ, cum uideliceet qui imperium haberet, fasces essent. Ideo alternis mensibus, modò ad unum, modò ad alterum consulem fasces transire uoluere. Idemq; sequutis temporibus, dum imperium & respublica stetit, seruatum est. Sed tamen quo, mense fasces non habebat, accensus apparebat consuli, lictores uerò sequebantur: quod intermissum diu, postea Cæsar reuocauit denuò. Et quamuis consuli antiquiori fasces darentur prius, ueluti canitiem & annos uenerantes: postea lege Iulia cautum fuit, ut ei qui plures liberos quàm collega haberet: aut si numero pares essent, qui maritus foret præferretur: aut si omnia essent paria, antiquior fasces acciperet: eos tamen qui secundum gererent consulatum, alteri nouum inuenti, præferri haud dubium est. Erant ergo consulatus insignia duodecim fasces, lictores totidem, purpurea prætexta, curulisq; sellæ. Erat consulis officium, domi forisq;, ac belli pacisq; temporibus toti reipub. consulere, inq; custodienda regendaq; republica totis incumbere uiribus: omni deniq; studio, consilio, fide, gratuitate, & robore animi, pro commodis reipub. pugnare. Legatis undecunq; in curiam admissis, solus ex auctoritate senatus responsa dabat, legemq; ad populum ferebat. Is tamẽ quum de capite ciuis agebatur, pœnam, capitalemue noxam inferendi ius nõ habebat, lege edita qua cauebatur, ut à consulibus (ne per omnia regiam potestatem sibi uendicarent) impunè prouocatio esset, neue in caput ciuis Romani, nisi populi iussu, animaduertere possent. Tunc enim qui noxæ capitis reus, sceleris coarguitur, ad populum produci debebat, & dicta causa, ex populi iudicio de capite ciuis cognitio dabatur. Nam soli dictatori & populo, ius de nece ciuium datum est. Tametsi legamus Opimium consulem, contra instituta maiorum, primum dictatoriam sibi uim usurpasse, Caiumque Gracchum & Fulvium Flaccum aliosque ciues, absque populi iudicio necasse. Si tamen consuli Senatus permitteret (quod in summis reipublicæ casibus & magna mole periculorum fiebat) ut caueretur, ne quid respublica detrimenti caperet, tunc de nece ciuium decernendi, illosque omnibus modis coercendi, belli gerendi, domi forisque summum imperium habendi, iuridari censebatur. Ipsi tamen consuli Romanum ciuem, etiam senatorem, in carcerem duci iubere, & multam irrogare, facultas erat. Quòd si quis parum iusto iudicio multam irrogatam, aut indigno iniuriam factam queretur, alterius consulis opem implorare, ad eumque prouocare licebat: ipsique collegæ intercedendi, inhibendiq; ne quid secus fieret, ius erat atque potestas. Post binos consules, quos ab initio exactis regibus continua serie creatos nouimus, semel apud unum imperium consulare stetit, tunc cùm urgente dissidio Pompeii & Cæsaris, Senatus ne quid respublica detrimenti caperet, unicum consulem Cn. POMPEIVM dicere coactus fuit. Iterum Syllæ temporibus, Cinna interemto, solus CARBO gessit consulatum. Alexan. lib 3. cap. 3. Anno urbis 709. cùm C. Iulius Cæsar consul V. Dictator IIII. & M. Antonius cos. & Magister equitum esset, Idibus Martijs 23. uulneribus in Pompeii curia interfectus Cæsar, & anno sequenti A. Hircius, C. Vibius Pansa Coss. fuerunt. Triumuiri postea Remp. inuaserunt, M. Antonius, M. Aemilius Lepidus, & C. Cæsar Octauianus, qui cum Q. Pedio Cæsaris hærede ex quadrante, consulem se constituit. Posteaquam uerò Octauianus imperiũ occupauit, & hostes uicit, atque adeò monarchiam ex democratia constituit: consulũ quidem nomen mansit, ita ut Cæsares quoque cõsulatum inirent, & collegas honoratios sibi annuatim asciscerent: uerùm potestas omnis penes Cæsares erat.

Anno

Anno urbis 387. plebs Romæ euicit, ut consulatus populo quoq; communicaretur: quod ipsum multo antè obtinere frustra conlupinerat. Creati igitur consules ex patribus L. Aemilius Mamertinus, & ex plebe L. SEXTIVS Lateranensis. Patricii tamẽ pro concesso plebi altero consulatu, duos sibi quæsiuere honores, Præturam & Aedilitatem curulem. Vbi finito magistratu annuo, non expediret consulem prouincia decedere: illi, ne sine honore esset, imperium sæpe prorogabatur, ut eam prouinciã PROCONSVL, non ut consul administraret. Sæpe ad sex menses, modò ad annum, aut donec debellati hostes, uel reuocati à Senatu forent, prout ex republica esse uidebatur. P. enim Philo consul narratur primus, cui prorogatum imperium fuisset, & ex eo proconsulare officiũ cœpit, ꝑ munere dari. Scipioni deinde Aphricano in Aphricam profecto, ne finito consulatu, incommodo reipublicæ prouincia decederet, imperiũ consulare, donec debellatum esset, prorogatum fuit. Nonnunquam stantibus consulibus, si qui in prouincia tumultus, aut motus oriretur, pluresq; prouinciæ oporteret præesse: nouos proconsules Senatus, nunc iisdem, nunc aliis decretis prouinciis creauit, ipsisq; plerunq; legiones & exercitus commisit & mandauit, poteratq; non modò consuli, sed prætori pro consulare munus dari: sicut exemplis pluribus extat. Sempronio enim Graccho, & Q. Fabio Maximo cõsulibus, quũ Hannibal Italiam omni cladẽ belli peruastasset, Cl. Marcellus ex prætore proconsul designatus, uires Hannibalis multis prælijs ita fregit & comminuit, ut facilè uinci posse documentum daret. Habebatq; proconsul proconsulatus insignia eadẽ quæ & consulatus: lictores, fasces, secures, prætextam, curulem q; sellam: nisi eam adiret prouinciã, in qua consul præsens foret: tunc enim sine imperio aut insignijs erat: proconsuli enim portam Romæ ingresso, minuebatur honor, priuatusq; & sine imperio censebatur. Hoc tamen intercerat, quòd proconsules aut proprætores auspicia non habebant, quippe inauspicati erant: quum consules prætoresq; auspicia haberent maxima. Tandem post Hadrianum Imperatorem, & ordo & honor proconsularis desiere. Siquidem M. Antoninus Imp. prouincias ex proconsularibus consulares aut prætorias, pro belli necessitate fecit: ipse pacatas imperij prouincias, & ab hostili tumultu otiosas, populo Romano regendas dedit, sibiq; tumultuantes & operosas, aut hostium incursionibus inquietas desumsit: ad quas modò proconsules, præsides aut præfectos cum imperio, modò præsidia & exercitus, nonnunquam legiones & auxilia destinauit. Tiberius quoq; Achaiam & Macedoniã onera deprecantes, proconsulari imperio exemit, sibiq; illas regendas asciuit. Alex. lib. 2. c. 27.

An. 928. Hugone rege; qui Marociæ Marchionissæ Rom. connubio Roma potitus erat, ob colaphum Alberico Marociæ ex Alberto Marchione F. inflictum urbe eiecto, ALBERICVS consulari potestate ciuitatem administrauit. Proinde Romanos, regib. pontificibusq; contemtis, nouum statum ciuitatis inuexisse, argumento est, quòd Ducis aut Magistri militum magistratus (à quibus, Exarchis & Pontificibus ciuitatem tenentibus, urbs Romana dũ est gubernata) per ea tempora celebrari desijt, ac pro eis Præfectus urbis, Consules & Tribuni plebis inducti sunt, qui Decarchonum nomen tulerunt. Sigonius lib. 6. regni Ital.

TRIBVNI, TRIBVNI MILITARES.

De Tribunis, uide Alex. ab Alexandro. lib. 5. cap. 2. ut de Tribunis militum lib. 6. c. 18.

TRIBVNOS plebis, quos plebe à patribus discedente, & ad Sacrum montem secedẽte, sacrosanctos sibi plebs creauit, an. V. C 260. secundùm Contiũ, Posthumo Comincio Aurunco II. & Sp. Cassio Viscellino II. Coss. anno post reges exactos XVI. nec iuri dicundo, nec postularis ciuium nouendis, sicut alios magistratus, sed ut auxilii latio aduersus consules esset, & illos qui insolenter in plebem insultarent, utq; præsides libertatis custodes q; forent, creatos accepimus. Ideo nec in sella curuli sedere, nec purpuratos incedere, nec lictorem ut consules prætores q;, sed uiatorem habere illos satis constat. Causa autem hæc est, quòd tribunus plebis, populi Romani magistratus non est. propterea cùm consulum, prætorum, & ædilium, reliquorumq; magistratuum, creato dictatore, iurisdictio cesset & conniueat, solos tribunos plebis in potestate esse liquet. Ex reliquis præterea magistratibus, cùm multi uocationem & cognitionẽ habeant, apud tribunos tantùm prehensionem esse absque uocatione, memoriæ datum est. Prehendere enim tribuno plebis licet, & in carcerem mittere, iure sacrosanctæ potestatis, etiam consulem, prætorem, censoremq;. M. DRVSVS tribunus plebis, Philippum consulem, quia concionantem interpellarat, præcipitem egit in carcerem, ita ut non modicauis sanguinis è naribus effluueret. Etiam ab iniuria quæ coràm fieret inhibere, multamq; indicere consuli, dictatoriq;, & reliquis magistratibus, tribunus pro imperio poterat. Intercessiones quoq; aduersus reliquorum potentiam magistratuũ, apud tribunos plebis tantùmmodo sunt. Contra uerò dictatoris imperium, à quo non est prouocatio, tribunis intercedendi facultas non est: quamuis plerq; contra dictatoris iussum, tribuni intercessionem ualuisse contendant, Q. FABII exemplo, qui cùm magister equitum esset, & in eum, quòd contra uetitum pugnasset, L. Papyrius dictator animaduertere uellet, M. Fabius pater, qui ter consul dictatorq; fuerat, tribunos plebis, & populum appellauit, qui intercessione sua, etsi precariam præstitisset opem, reum tamen supplicio eximere. Ab uno quoq; tribunorum ad reliquos tribunos prouocare licere, ipsosq; intercedere posse, non est controuersia. Neq; enim leuis est unius tribuni in prohibendo potestas. Siquidem uno aliquid fieri negante, nihil cæteri, etiamsi plures numero sint, decernere ualent, teste Plutarcho in Catone minore. Id tamẽ lege cautum erat, ne ultra mille passus ab urbe ad tribunos prouocatio foret. Ideo si quid sublata intercessione tribunorum, per populum agi uellent, extra urbem ultra mille passus comitiis indictis, & Senatu euocato, decernebant. Tunc enim sine imperio tribunus censebatur. Capitis etiam diem dicere dictatori uel consulibus, postquam abiere magistratu, & reliquis magistratibus dum in honore sunt, tribunorum apud Rom. potestatis est. Illud certè satis constat, neq; tribunum plebis diem integrum ab urbe abesse licere, ne auxilii latio cùm opus fuerit, ciuib. desit: sicut Heduis in more fuit, ut qui summum gerit imperium, finibus excedere non posset, Neq; cum qui parentem superstitem habeat, tribunum plebis esse oportere. Propterea Seruilius, qui tribunatũ gesserat, falsò tribunus esse creditus est: quòd patrẽ, quẽ obnisse mortẽ opinio inualuerat, uiuere constabat. Quia & illud animaduertimus, tribunis quoties oportere uitium fuit, habendi & dissoluendi senatus, nonnunquã, ne consularia comitia fiant, intercedendi ius potestatemq; fuisse. Ipsis tamẽ, cùm sicquẽs habeut senatus, intra limites curiæ adesse nõ licebat: sed positis ante curiæ fores subsellijs, quæ ad populum pertinerent, senatusconsulta excipere: quæ si probarẽt, Tibera subscribere solebant. Si autẽ minimẽ rata esse uellent, poterat senatusconsultũ per intercessiones tribunitias impediri. Tametsi æuo posteriore, tribunũ frequenti curiã, de his quæ ad populum pertinerent, senatum sæpe consuluisse, ibiq, subsellia habuisse, inter exẽpla inueniamus: donec Atilio plebiscito Tribuni plebis senatores effici meruere Posse etiã plebem cõsulere, & rogationes ad populũ ferre, ac super his leges promulgare, quæ plebiscita dicta sunt, tribunitiæ potestatis esse nemo dubitauit: quod quidẽ cum in æde Vulcani sequẽtes habuere, ibiq, sigua turbulenta cõsusio esset, in qua cõsulto opus foret, plebem adnocare, & concionẽ frequentissimo concilio habere, assueuerant. Tribuni plebis domum cuiuis patere, foresq, illius per diẽ, perq; noctem reclusas esse oportebat. numium ut congressus faciles ad se præberet, & neminẽ aditu arceret. Nam soli tribuno, noctu pariter & die cuiuis opem implorãri prestò esse, & ius auxilii sui expedire, atq; à cuiusq; magistratus nimia potentia plebem tueri, fas est. Alex. lib. 1. c. 1.

An. Vrbis 296. C. Horatio Pulullo II. & Q. Minutio Augurino Coss. seditione orta, decem tribuni primi creati fuerunt.

TRIBVNI militũ primum creati tres fuerũt anno urbis 309. consulari potestate, priorisanni consulibus existentibus M. Genutio Augurino, & C. Curtio Medullino Fuso. Creati autem sunt L. Atilius Longus, T. Cloelius Siculus, & A. Sempronius Atratinus. Qui ante finem anni magistratum deponentes, locum denuò Coss. fecerunt, ut post quartum ferè mensem eligerẽtur Coss. L. Papyrius Mugillanus, & L. Sempronius Atratinus Rufus anno 315. Trib. militares tres creati. Postea etiam usus obtinuit, ut quatuor, quinq;, sex, prout necessitas postulare uidebatur, createrentur.

Cùm Sylla tribunos plebis sustulisset, Cn. Pompeius restituere eos plebi in animo habebat. Nihil enim pop. Rom. infaniore cupiditate prosecutus est, neq; ullum magistratũ recuperare, atq, eum, desiderauit ardentiùs: ut Pompeius pro magna felicitate reputaret illius actionis occasionẽ, quòd beneficium repertũ non putaret se aliud, hoc si alius prepriipisset sibi, quò ciuium repensatet fauorem. Itaq; tribunos plebis populo reddidit, permisitq, ut iudicia iterum lege transferrentur ad equites. Plut. in Pompeio.

VENETIARVM ortus anno 621. cùm Atila Hunnorum rex Italiam per Forum Iulium irrumperet. Variæ insulæ uicinæ habitatæ. Iam postquã Agilulfus Longobardorum rex Patauium excidit, nobilissimi quiq; eò cõfugere. A principio bini insulatim fuit annui tribuni creati alii singulos scribunt,

bunt, qui suis popularibus ius dicerent, capitaliaq; exercerent iudicia, ac si qua de summa rei cõsultatio incidisset, celebris conuentus indiceretur omnibus insulanis. At cùm Tribunorum discordia insulani Longobardorũ & prædonum iniuriis impunè expositi essent, Ducem creari placuit. Christophori Gradensis Antistitis consilio, cui summa rerũ domi forisq; committeretur. Et sic circa annum sal. 700. primus Dux creatus est Paulus Heracliensis. Sab. En. 8. lib. 7.

PRÆTORES.

Prætor AEGYPTIIS loco censoris erat, cui portoria exigendi munus impendebat. ACHÆIS bini prætores longo tempore imperitarunt, mox unum accepere. Apud MACEDONES, Sagũtinos & Syracusanos, domi forisq; iura dabant: in quo magistratu cum esset Dionysius, gradũ ad tyrannidem fecit. Apud THEBANOS summã imperij tenebant, sicut fuit Epaminondas: & nisi præsente eo magistratus eligi nequibant. Sardium prætor de bellis consultabat, & fœdera iniebat. Aetolis cum de bello aut quouis negotio senatum consuluisset, dicendæ sententiæ ius non habebat. Epirotis & ATHENIENSIBVS prætor, Thesinotheta, & belli dux, singulis annis sortito creabantur. Is autẽ si quando bella mouenda, & armis decernendum foret, militum delectus habere, legionesq; & turmas conscribere solebat, quam præturam Nicias cum Pericle aliquando gessisse fertur. Nonnunquam Athenienses decẽ prætores militiæ præfecere, qui per uices castris & legionibus imperitarunt. In quo magistratu cum esset Aristides, Miltiadi cessit, ne in pugna Marathonia aduersus Darium Darij præfectum, in dissidium ueniret, quum multitudine prætorum, patriæ discrimen impenderet. Ibidem.

Ab ortu Vrbis, ad annum ferè CCCXC PRÆTOR, qui ius in urbe diceret, nullus Romæ fuit. Erat enim hoc consulis munus, & illorum, qui in summo erant magistratu, superiore cõtrouerso respondere. Sed quia à iure dicundo, ingruente bellorum tumultu, persæpe eos auocari oportebat, prætore ac proprio magistratu, qui ius in urbe diceret, opus esse uisum fuit. Igitur quo tempore tribuni militum consulari potestate esse desiere, quum iam de consulibus ex plebe creandis magnis cõtentionibus agitari cœptum esset, eaq; res inuisa patribus infamisq; haberetur, neq; aliter sedari uideretur posse, rum primùm leniendæ multitudinis causa, ut consul etiam de plebe fieret, à patribus est impetratum, inuicemq; ipsa plebs, ut prætor unus ex patribus crearetur, qui ius in urbe redderet, haud dubiè assensit. Fuit enim is Spurius Furius Marci filius primùm prætor ex patribus, eiq; ut aliquibus honoris insignis conspicuus foret, curulem sellam, ut consuli dictatorique, & eadem auspicia esse uoluere. Nec diu apud patritios honos iste mansit. Nanq; haud diu post, Q. Pub. Philo primus de plebe, auersante senatu, prætor factus est: communicataq; tam prætura, quàm consulatus cum plebe fuit. Sed cùm prætores magis ex usu reipublicæ uiderentur, breui illorum numerus auctus fertur. Quippe latius propagato & aucto imperio, quo tempore Attilius Calatinus primo Punico bello dictator extra Italiam duxit exercitum, cùm obire tantum munus solus non posset, duo prætores creati, exq; his alter urbanam, alter peregrinam iurisdictionem sortiti fuere. Et quia plerunque usu ueniebat, ut urgentibus hinc inde hostibus, & multiplici bello ingruente, ferro & armis decernendũ foret, prætores sicut consules prouincias sortiri, hisq; & exercitibus cum impetio præesse cœpere, ibiq; non solùm ius dicendo, sed armis imperitando imperium exercuere. Ipsis enim licèt ad ius dicendum creatis, nõ tamen à belli cura uacatio dabatur. Quj tametsi in imperio essent, iura tamen prouinciæ sine decreto senatus, aut populi iussu mutare nõ poterant. Neq; diu pòst, primo Punico exacto bello, cùm Galli transalpini in Italiam irrumperent, quatuor prætores creati sunt, Bebia fuere: quæ iubebat, à ternis ad quaternos creari licere. Mansitq; hic numerus ad primum ferè Macedonicum bellum, quibus & belli summa cõmissa fuit, illorumq; auspicijs egregiè res gestæ plerunq; sunt. Tunc quoq; additis prouincijs, & magno incremento rebus auctis, cùm M. Cato Sardiniam obtineret, Siciliaq; & Hispania imperio accreuissent, magisq; indies prætores ex usu forent, illorum numerus auctus fertur, ut seni crearentur. Post temporũ uerò curricula, quibus Cornelius Sylla rempublicam in dominationem uertit, cùm plures de parricidijs, de sicariis, de falsis leges tulisset, ut essent qui eas tuerentur, quatuor qui de criminibus inquirerent, ueteri numero adiecere, ita ut decem crearentur. Mox Iulius Cæsar numerum ampliauit: nam præter hos annonæ & rei frumentariæ præfecit duos, ad inuehendos commeatus, qui Frumentarii seu Cereales dicti: quibus ut ne quid commeatus fiumentiq; urbi deesset, præuidere prouidere; negotium erat. Et mox alios, qui ærarii curam ageret, adiecit. Diuus deinde Augustus sedecim expleuit numerum, tametsi præturæ candidatos duodecim ab Augusto editos, auctores sint: quem numerũ non excessurum Tiberius iureiurando firmauit. Demùm diuus Claudius alios constituit, qui deficientium uoluntates tuerentur, & de fidei commissis ius dicerẽt, quos fideicommissarios uocauit: quo tempore ad decem & octo prætores, quod nunquam antea factum, exercuit numerus. Et quum pupillis tutores à consulibus antè poscerentur, Marcus Antoninus Philosophus, omni doctrina homo eruditus, cuius pleraq; extant egregia facinora militaria, ut diligenti disquisitione tutores pupillis darentur, proprio magistratu eam curam demãdauit, qui tutelaris dictus est. Deniq; nullo præfinito numero tot fuère, quot expedire reipublicæ uisi sunt. Alex. lib. 2. cap. 15.

ÆDILES.

Quo tempore exactis regibus, & cõsulibus creatis, plebs contentione maxima cum patribus certauit, & tandem ut alter ex consulibus plebeius foret, obtinuit: patres pro communicato plebi consulatu, ædilitatem simul & præturam uendicarunt. Igitur curuli AEDILITATE creata, illam Cn. Quin. Capitolino, & P. Corn. Scipioni ex patribus dederũt: postea alternis annis, modò ex plebe, nunc ex patribus ædiles creari cœpti, munusq; promiscuum fuit: donec curulis ædilitas ad libertini generis homines delata est, tunc quum Cn. Flauius Appij scriba, libertino patre natus, cum Q. Anitio Prænestino, haud multo antè hostes populi Romani, ædilis curulis ius ciuile in penetralibus pontificũ diuulgauit, diesq; fastos in albo proposuit, ac ædem Concordiæ cum non mediocri inuidia nobilũ dedicauit. Demùm dissidente plebe à patribus, ut duo essent plebis ædiles, sicut duo patritij antea fuerãt, plebi est à patribus concessum. Lapsis inde temporibus, cùm Iulius Cæsar rerum potiretur, tunc primùm sex ædiles creati, duo patritii, qui Cereales dicti, qui curam gererent annonæ forensis, copiæq; cibariorum: reliqui ex plebe, quorũ præcipuum munus erat, urbis, ædiũ factarum priuatarumq; curam agere, ad eosq; absentibus uel impeditis consulibus summa rerum, & maiestas consulatis imperij sæpe delata est. Hi præcipuè curabant, ut ædificia publica priuataq; fierent, utq; templa, theatra, stadia, fora, porticus, curiæ, & basilicæ, atq; mœnia magnificis opesibus efficerentur & ornarentur. Ad eos etiam senatusconsulta & scita plebis, ut in ædes sacra conderentur, deferebantur: præparandò conuehendoq; frumento & oleo, ne urbs penuria annonæ, neue caritate laboraretutq; commeatus, quæq; bello usui forent, in castra deferrentur, ædilium munere erat. Ideo Manius Martius & Trebius ædiles plebis, quòd in summa caritate frumentum populo in modios assibus dedere, commeatusq; inuexere, statuas in Capitolio & Palatio cum titulis honorum meruere. Et M. Seruilius T. filius ædilis curulis, quòd olei denas libras singulis assibus præstitit, celebri memoria dignus fuit. Etiã in eos qui plus quàm lege definitum erat, agri possiderent, diem dicere, matronas probri accusare, fœneratores coercere, popinas & ganeata obsonia inhibere, in facta dictaq; inciuilia atq; improba animaduertere, ædilitiæ potestatis erat. Circa religionem, ne qui nisi Romani dii patrio more colerentur, neue à neruiis cæremonis decederent, ædilibus præcipua cura fuit. Munera etiam magnificentissima & ludos apparasse nos, ad conciliandũ populi fauorem, per ædiles plebis aut curules, nunc Romanos, nunc plebeios, nonnunquam scenicos, publica uel priuata impensa, aut ex multa tuia pecunia, curari & instaurari plerunq; adnotauimus: in quibus uenationes beluarum, quæq; mira spectatu & insolita sunt, nonnunquam gladiatorũ paria, qui digladiarentur, spectaculis exhibuere. Quæ munera cùm magnificentissimè per ædiles edita fuissent, gradus ad amplissimos honoris magistratusq; fecere. Horum exemplo EPHORIA cedæmonis fuere, & in Thessalia ædiles, quibus uirgas liæ præferebant, quorum munus erat annonam & forum cupedinis curare. Apud Græcos & Aetolos AGORANOMI, quorum edictis uendentium & ementium rabies cõcebatur: qui hoc etiam sibi arrogarunt, de uenditarum emptarumq; rerũ usu & cõmercio, deq; cõuentionib. & pactis cognoscere. In tantumq; honoris culmẽ ædilitas prouecta fuit, ut urbe peste laborante, maiestatẽ consularis imperii ad ædiles deciditse, Liuius auctor sit. Duo Crassi, & Q. Mutius, & Pub. Lentulus, & Scaurus summis honoribus functi, ædilitatem magnificentissimè gessere, illamq; magni muneris loco executi fuere. Paulus quoq; Aemilius, cùm duodecim magnis competitoribus in petitione ædilitatis prælatus fuerit, pro summo honore duxit. Alex. lib. 4. c. 4.

DVCES, MARCHIONES, COMITES.

Autharis Longobardorum regno, quod adhuc & uitiis imbecillũ, & dignitate parum speciosum fuerat, multum & amplitudinis ad decus, & opum ad potentiam addidit. Instituit, ut Reges Flauij nomine antiquo Imperatorũ exemplo appellarẽtur, & ut à singulis DVCIBVS (XXX autem post mortem Clephis regis creati erant) uectigalium suorũ dimidium ad regiam tuendam amplitudinem conferretur. Is census tertio quoq; anno in Palatium regium à Iacobo Gualla scribitur esse illatus. Illis uerò usum urbium, dominio & iure sibi retento, reliquit, neq; successores tradidit, ni si aut uitili extincta stirpe, aut conflata defectione. Sigonius lib. j. regni Ital.

DVCES initiò & COMITES ab Regibus Francorum præficiebantur gentibus ciuitatibusq;, ac cùm uideretur, dimittebantur. deinde inueterauit cõsuetudo, ut nisi sceleris conuicti abire imperio non cogerentur: idq; postremò, ut quisque eo munere donabatur, iureiurãdo Regum cauebatur. Quod exemplum etiam ad Magistrum militiæ, ac eum peruenit, quem Maiorem Magistrumue domus Franci uocitabant. eundem Comitẽ stabuli, uoce etiam à Iustiniano Cæsare, ac nescio an & antè usurpata, dicunt: Magistrum equitum appellamus. Aemilius lib. j.

Clemens VI. in cõtumeliam Ludouici Bauari creauit VICECOMITES, Imperij uicarios: uicissim Ludouicus in Ecclesiæ ditione uicarios creauit Imperij. Cranzius lib. 9. Metropol. cap. j.

VICECOMITES patricij Mediolanenses, in partiũ sanguinaria dissensione, qua Italia uniuersa Gibellinorũ & Guelforum appellationib. erat incensa, pullis ad extremũ Guelfis, qui antè partis unius in sua ciuitate capita erant, totius ciuitatis dominatum occuparunt: quem cùm multos annos tenuissent, communi tyrannorum more, ut quod iniuria erat, iure occupatũ uideretur, corroborare primùm uetis coloribus, mox amplissimis appellationibus suam fortunam illustrare studuerunt. Idcirco ab Impp. Romanis, Capitanei primùm (sic enim uulgò uocantur militum ductores atq; præfecti) pòst Vicarij imperatorij nomine impetrato: tandem Ioannes Galeacius (attestante Platina) qui à Ioanne Galliẽ rege socero suo in Gallia accepto comitatu, ab oppidi nomine Virtutis comes appellabatur, à Venceslao rege Romanorum, suo & masculæ stirpis suæ nomine, ducis Mediolanensis adeptus est dignitatem: quem duo eius filij Ioãnes Maria, & Philippus Maria cõtinuata successione sunt secũti. Verùm in Philippo mascula deficiente prole, quamuis Alfõnsum Aragoniæ & Neapolitanorum regem necessitudine arctissima ex illa liberatione, qua eũ, relictis Andiuinis, quibus antea semper studuisset, à Genuensibus in pugna nauali ad Caietam captum, liberum abire permisit, contracta, impulsus: ac multo magis ne Mediolanẽse imperium à potentissimo principe defensum, à Venetis, ad id tam manifestò aspirantibus, occuparetur, testamento hæredem fecisset: Franciscus tamen Sforcia, uir eius ætatis in re militari princeps, nec pacis artibus, quã belli inferior, multis simul tum concurrentibus casuis adiutus: nec minus quàm apud eum plus regnandi cupido, quàm fidei obseruantia ualuit, Mediolanense imperium, quasi ad Blancam mariana uxorem suam, Philippi uerò haud legitimam filiam, spectãret, armis subegit: quem fama est nõ magna pecunia ab Federico III. Imp. priuilegium obtinere potuisse: sed ratus se quibus artibus principatum illum sibi pepererãt, iisdẽ posse conseruare, in eo Cæsaris auctoritatem contemsisse. Itã sine priuilegio Galeacius eius filius, & Ioannes Galeacius nepos imperarunt. Sed Ludouicus simul & in uiuum nepotem sceleratus, & in pattis fratris q; sui mortuorum memoriam iniurius, ausus etiam neutrum ipsorum legitimum fuisse Mediolani ducem affirmare, priuilegium, quasi principatus ad imperij iura deuoluti, à Maximiliano I. habere uoluit: quamobrem se non septimum, sed quartum Mediolani ducem appellauit: quæ tamen res ad paucorum, quoad uixit nepos, notitiam peruenerũt. Dicere præterea, Cyri, qui Artoxerxis Persarum regis frater minor natu fuit, exemplo, atq; id plurium iurisconsultorum auctoritate roborans, solebat, se Galeacium fratrem anteire non ætate quidem, sed nascẽdi felicitate, quòd primus esset patri iam Mediolanensium duci natus: quæ ratio unà cum priore expressa in priuilegio Imperatoris fuit: cui separatis literis, ad Ludouici tegendam cupiditatem, ridiculo tamẽ colore, adiunctum, Non esse in Romani Imperij more, cuiquam principatum aliquem conferre, qui eum priùs aliorum auctoritate possedisset: idcirco Ludouici preces de priuilegio Ioannis Galeacij nomine impetrando, à Maximiliano non fuisse auditas, quòd is primùm Mediolanense imperium, eius populo acceptum, retulisset. Guicciardinus lib. j.

BORSIVS Nicolai Estensis Marchionis filius ex concubina Ptolemæa Senensi, cùm Cæsarem Fridericum III. Romam petentem, & inde reuersum magnificẽtissimè accepisset, super Mutinam & Regium ciuitates ducatus honorem accepit, primusq; omnium in Estensi familia dux appellatus est. Platina in Pio II. Aeneas Syluius cap. 52. Europæ.

Fuit olim Mantua, Imperij libera ciuitas: pòst autem, uarijs agitati motibus atq; ciuilibus malis, ad Ludouicum Gonzagam, propter eiectam Passerini tyrannidem, rei summã deferunt, anno Domini MCCCXXVII. huius abnepotem, IOANNEM Franciscum, Sigismundus Cæsar creauit Marchionem, anno MCCCCXXXIV. additis Imperij signis, & Barbaram Ioannis Marchionis Brandenburgensis filiã, Ludouico Ioannis Francisci filio spopondit in uxorẽ: quæ nuptiæ honestare familiam Gonzagam sunt uisæ, & quòd Sigismundo Imp. puella affinitate coniuncta erat, & quòd pater Ioannes potestatem ineundi suffragia ad creandum Imperatorem habebat. Platina. Tandem Carolus V. Imp. Fridericum ducem creauit, anno MDXXX. Sleidanus lib. 7.

ANGLIS mos est, ut Ducatus & Comitatus tituli arbitratu principis dentur, etiam sine possessione locorum, è quibus ipsi tituli petantur. Nam rex solet iis, qui nihil in eo comitatu habeant, ex suis uectigalibus dare quotannis aliquã pecuniæ summam, in possessionis loco. Polydorus libro 19. & 23. Anglicæ hist.

PRÆFECTI VARII. PVTA

REGNI, INTERREGES, PRO REGES, VICEREGES.

Quo tempore Romulus ad Capreæ paludem humanitatem exuisse fertur, satis cõstat Patres conscriptos de regni successore solicitos, decem decuriis factis, singulisq; in singulas decurias creatis, ut decem imperitarent, unusq; cum insignibus imperij & lictoribus esset, interreges creauisse, quod imperium per orbem ire, & quinq; dierum spacio terminari iusserunt. Alij per ternos quaternosq; dies, interregni spatium per singulos iuisse, atq; anno uno senatores, qui CXX numero erant, imperium tenuisse ferunt. Plerij; asserunt; cùm è senatores essent, à patribus fuisse constitutũ, ut per quinõs dies singuli, qui fasces & imperij insignia habebant, imperitarent: functusq; imperiò primus, secundo, & reliquis deinceps regni curã munusq; tradẽret. Nonnulli putant, quòd cùm CL patres essent, singuli cum fascibus prodeuntes, sex noctis fiotas & sex diei Quirino imperitarunt, & sacrum ferunt, tantundem Tatio, qui regni consors erat, annuumq; interuallum fuisse: donec Numa Pompilio rege creato, Romulo regni successor datus est. Mansitq; mos post exactos reges, ut si qua fortuna aut casu consules creari ne quirent, uel uitio creati forent, aut si qua turbulenta confusio & necessitas premeret, donec de consulatu deciniretur, aut dictator reip. daretur, interreges præessent, qui populo uice consulum iura darent. Quinetiam si contentio inter patres & plebem foret de magistratibus creandis, aut absentibus consulibus comitia haberi non possent, uel uitio creatis magistratibus auspicia renouari oporteret: uel consulib. morte sublatis, de comitiis & creãdis consulib. contentio esset, interreges creari compertum est, ut essent qui comitia haberent, magistratuumq; munia obirent. Qui quidẽ interreges sine populi suffragio, ad concilium plebe non admissa, à patribus tantùm auspicato creabantur. Quotiesq; per interregem comitia fiebant, in patrum potestate euentũ comitiorũ fuisse liquet: quippe nemo interrex, qui auctor comitiorum foret, nisi ex patribus erat. Dicebat uerò consulem plerunq; interrex ex patrũ decreto, quem ipsi uoluissent (quod officium prodendi interregem oratoris fuisse autumãt) poteratq; non modò prætor, sed consul aut dictator interrex fieri. Et si quando proditus interrex, munus pro quo dicebatur exequi nequiret, exacto dierum quinq; spacio, alius succedebat qui uices susciperet, donec per singulos in orbẽ irent, ut modò tertius, nunc quintus, aut quartus, nonnunq; quartusdecimus, plerũq; uigesimus proditus interrex, consules magistratusue faceret, aut comitia haberet. Quos quidem interreges, dum honori præerant, consulum uice gerere, idemq; iuris & potestatis habere, haud dubiũ est: donec absoluto reipubl. munere, interregum potestas finiretur. In quo id plerunq; euenisse comperimus, ut proditus interrex, comitiis, quæ ipse habuisset, cõsul crearetur: sicut de L. Post-

humio Metello traditur, qui his comitiis, quib. inter ex prę-
erat, cum Iunio Bubulco consul factus est. Illi autem tantæ
potestatis erant, ut legem ferre possent, senatum consulere,
& consulis munia obire. Hoc quoq; dicere haud piget, sine
causa interregē dicere haud liceret: sed cùm turbulentæ con
fusiones, aut tumultus comitia impedirēt, & nisi ad IV. Cal.
Feb. creari non licuisse. Et si quando comitiorū causa inter-
rex proditus esset (quod plerunq; usu ueniebat) nunquā ab
eo qui primus, ꝓderetur, sed qui secūdò aut tertiò ac dein-
ceps in urbem essent, uel comitia haberi, uel dictatorem dici,
aut consulē uel tribunū creari. Fertur uerò Sylla, cū sum-
mæ esset potentiæ, consulib. morbo sublatis, per senatū in-
terregem creari mandasse: scilicet qui non consulū comitia
exemplo uetteri indiceret, sed ut se dictatorem ad imaginē
antiquitatis indictis comitiis crearet. Neq; negauerim, Cæ
sarum temporib. nullum interregnū fuisse, cùm unius impe
rio occupata rep. senatus esset negligens & remissus, & uix
ulla foret libertatis imago: nisi post Aurelianū, cùm de prin
cipe deligendo senatus opinione uaga duceretur, & cū mi-
litibus tumultuantib. non consentiret, per sex menses deli-
gēdo principi interregnū fuisse: donec Tacitus in imperio
assumtus fuit, qui summi principis spem ostendit. Tametsi
morte sublatis Cæsarib. quoties de principe deligendo am
bigebatur, ad senatum Romanam rem pertinuisse, multipli
ci exemplo probatum sit: quod Traianus facere destinarat,
ut si quid ei accidisset humanitus, principem Reip. senatus
daret. Alex. lib. 3. cap. 6.

SYRENAS suprematæ dignitatis apud Parthos post regem no
men est, teste Cuspiniano in Cæsaribus, & Plut. in Crasso.

LVPVS Symenius primus Prorex Siciliæ dictus. Vide Tit. Gra
titudinis pro beneuolentia & constanti fide.

Apud IAPONIOS Indos præfecti duo summa cum potesta-
te sunt: quorum alter honorib. alter iudiciorum & causarū
cognitioni præest. Honoris Præfectus, quem Voonē nomi-
nant, stirpis successione delectus, in deorū numero colitur.
Hunc terram pede contingere, religio est: si tetigerit, magi-
stratu depellitur: domesticis suis b. nunquam egreditur, nec
temere in conspectum se dat. Domi uel lectica uehitur, uel
ligneis foceis ubiq; prædits ambulat. In sella dum sedet, ex
altera parte pugionem, ex altera arcū & sagittas habet. Ex-
teriore tunica rubra, fertico tenui, uti uelo, obducta: interio-
re autem nigra utitur. Pileum gerit in capite pendentib. uit-
tis, ad instar pontificalis tiaræ. Frons rubro candidoq; co-
lore depicta est. Cibum è fictilibus capit. Io. Metellus.

PROVINCIARVM. EXARCHI, CATAPANI, THANI.

Tametsi ad reliquas prouincias præsides & magistratus RO-
MANI cum lictore & fascibus mittebant, tamē Alexandriā con-
sulares fasces accedere, aut urbē inire uetabatur: q̄ diuinis
carminibus prædictum esset, tunc demūm Aegyptum fore
liberam, cùm ad eam Romani fasces aduentarent. Alex. li-
bro j. cap. 27.

Sub Iustino Imp. primùm excogitatus est magistratus, qui di-
ctus est EXARCHATVS, ut quodāmodo Imp. uicarius in
Italia foret, cuius sedes erat Rauenna, ea auctoritate, ut pō-
tifex Romæ creatus ab eo probaretur. Incœpit autem anno
DCXX. ut quidam scribunt: licēt is annus nō cadat sub Iu
stino, sed Heraclio: & duauit annos CLXIV, quoad Aistul
fus Longobardorum rex Rauennam cepit. Cuspinianus. Vi
de Tit. Amor urbium. Longinus Natseti à Sophia Augusta
successor datus, post suū in Italia accessum semper se tenuit
Rauenna, Romam ne uidere quidem dignatus est, aut cer-
tè ob Natletem in humanis agentem non est ausus. Attulit
is secum in Italiam nouum regiminis nomen Graiæ super-
bię plenum, ut Exarchus diceretur. Idem primus uetere ad-
ministrationis formam tota Italia sustulit, ut non cuiq; pro
uinciæ regionisue suus esset magistratus, sed singulis urbib.
singuli, qui potestate præirent, & ius ciuib. simul dicerent,
ducesq; appellarentur. Magistratum tamen, quem unū Ro-
mæ constituit, Præsidem appellauit. Sed qui postea secuti
sunt, Duces dici maluerunt. Quo cōrigit, ut multis inde an-
nis Romanus Ducatus sit dictus. Fortassis & aureus num⁹,
qui Romæ cudebatur, inde nomen adeptus. Sicq; tum de-
mum Romæ & reliqua Italia uetus administrationis forma
cum magistratuum nominib. interiit: quæ cōtumeliæ ratio
nomen Romani Populi apud exteras gēres, maiestatemq;
ad nihilum redegit, cùm per tot alio qui clades, quot aliq; tu
per alias CLX annorum spacio à prima imperij inclinatio-
ne rem Romanam afflixerant, nescio quōnam modo decus
illud uetus, & maiestas nominis, magis hominum opinio-
ne quām re adhuc nigeret, ueteris imperij umbra potius, q̄
q̄ aliquid superesset administratione dignum. Nam & Nar-
ses consul Rom. creatus fuit cum Basilio. Sabel. lib. 5. Enn. 8.

Græci Impp. Apuliam & Calabriā sub Germanis Impp. adhuc
tenebant, iisq; præfectum dabant, qui CATAPANVS di-
cebatur, unde regio quædam ab illo Catapanatæ nomen
inuenit. Indicant noua multa à Catapano ipso oppida ædi-
ficata, ut Troia, quæ pòst Apuliæ caput fuit, Draconarium,
Florentinum, & alia. Sigonius lib. 8. regni Ital.

CAROLVS Magnus euerso Longobardorū regno populos
ac ciuitates in Regno, hoc est in Liguria, Aemilia, Venetia,
Tuscia citeriore, & Cottiis alpibus sitas, ita gubernare insti-
tuit. Regni limites atq; oppida Comitibus administranda
commisit, atq; eis omnem publicam & priuatā iurisdictio-
nem mandauit. Limites Marchas uocarunt: unde præfectis
mutum, marchatū Comites, ac Marchiones dicti. Extra ordi
nem autem legatos quosdam in Regnū maiore, quàm Co-
mites, cum potestate misit, quos Missos uocauit. Sigonius
libro 4. regni Italici.

THANVS apud Scotos, præfecturæ dignitas est. Boethius.

VRBIVM.

De præfecto Vrbi Romanæ, uide Alex. lib. 6. capite 28.

AETOLIS polemarchus, claudendarū portarum & urbis cu-
ram gerebat, clauesq; noctu habebat: interdiu autem custo
diis portarum assidebat. Alex. lib. 3. c. 16.

Fridericus I. Imp. euerso Mediolano, anno MCLXII. Brixiæ,
Bergomo, Placentiæ, Como Germanos prætores dedit,
quos Potestates Imperatorias appellarunt. Sigonius lib. 9.
regni Italici.

EQVITVM. MARESCHALLI, CHARTVLARII.

Regalium equorum curatoribus præpositus, à Constantino-
politanis olim Chartularius dicebatur. Cusp. in Leone III.

Gallici MARESCHALCHI muneris est ordinarium, regis
equitatum inspicere moderariq;, & in arduis prælijs primā
aciem ductare. Iouius lib. 35. Hist.

Apud TVRCOS equitibus uniuersis duo magistri equitum
præsunt, qui Bellerbechi, hoc est, Domini dominorū, supe-
ba appellatione uocantur. Asiaticus ad Cutheiam Galla-
tiæ urbem, Europeus ad Sophiā Mysiæ inferioris, sedes ha-
bent, cōstituūtq; tribunali b. inter milites ius dicunt, quem-
admodum Cadi, qui sunt statutorum & legum periti, præco
ria auctoritate incolarum controuersias finire solent. Bel-
lerbecho parent Sanzachi, Latinè alarum signiferi: Sanza-
chis Subali obediunt, qui centenarias turmas ductant. Sa-
bell. Supplem. lib. 4. ex Iouio.

HOSPITVM.

PROXENI apud Græcos erant hospitib. excipiēdis præfecti,
qui ex ciuitatibus aduentarent: propterea ciuitatum pro-
statæ dicūtur & Phrontistæ. Herodotus tradit, Spartanis fu-
isse decorū regibus, quem noluissent demonstrare, qui pro-
xeni obiret functionem. Cœlius lib. II. c. 10. A. L.

MANSIONVM.

Καταμονῶν, præfectus ꝓuinciæ, mansionum curator, hospitiorum fidelitas in comitatu principis aut legati ducis in exercitu. Itidem ex Plut. A. Commend. quæst. 1. præfectus conuiuii.

CVBICVLO. SILENTIARII.

Magnus Silentiarius Zenonis Imp. fuit ANASTASIVS, qui
ei in imperio successit, hoc est, quietis minister. Erat enim di
gnitatis gradus, Silentiarij apud Imp. titulo honestatus, a-
pud Iureconsultum Vlt. clarissimus iuris palatij nuncupatur,
honor mediocris. Cuspinianus.

THESAVRORVM. QVAESTORES.

De hac, quatenus operam præstant mechanicam, inter Mechanicos quoq; egimus. Hic Munus ipsum politicum considerabimus.

HELLENOTAMIÆ, qui pecuniam tributorum asseruabāt,
quam olim Græci communiter in Delo reponebant. Nam
Athenienses, sociis uolentibus, Pausaniæ regis Lacedæmo
niorum odio, suscepto Græcorum principatu, constituerūt,
quibus Græcis urbibus naues, quibus pecuniæ præbendæ
essent, ad uiciscendum Barbarum, & prouincias eius uasta-
das. Tributum autem descriptum fuit ab Aristide talentum
CCCCLX. Suidas.

A Tullo Hostilio QVAESTVRAM primò inuentam fuisse au-
tumant. Constat P. Val. Poplicolam, qui cum Bruto consul
fuit, cùm Saturni ædem & ærarium condidisset, duos quæ-
stores, q̄ publicæ pecuniæ præessent, suffragiis populi crea
ri uoluisse. Fuere autē hi, P. Veturius & M. Minutius, qui pri-
mi ex patribus quæsturæ munus curiatis comitiis cœperē.
Plutarchus in Valerio. Quæ res cùm bene & prosperè reipu
blicæ cessisset, & plebs cum patribus tumultuata, quæsturæ
se participem fore contenderet, eo deducta est, ut ex duob.
quatuor

quatuor quæstores fierent: duo, qui urbanis negotiis & ę-
rario præessent: duo, qui consulibus ad belli ministeria prę
stò forent: liberumq; esset, ut hi possent populi suffragio ex
plebe uel patribus creari: quo tempore tanto certamine in
quæsturam plebs inuasit, ut ex quatuor uix uni patritio, Fa
bio scilicet Ambusto, locus relictus foret. Interiecto deinde
tempore, quo Picentes assiduis cladibus fatigati, in populi
Romani societatem asciti sunt, quęstorum numerus auctus
fertur, ut seni crearentur. Coniectari licet, quòd auctis po-
puli Romani uectigalibus, & quæstu uberrimo ex prouin-
ciis proueniente, illorum numerum, qui id munus exeque-
rentur, quibusq; curatio hæc demandaretur, augere opor-
tuisse: donec Syllana lege intercursu temporum, ultra XX
excreuisse dicuntur. Consules prætoresque in prouincias
profecturi, singulos quæstores, quorum curæ captiua præ-
da, & quicquid auri argentique inde aduenirет, appensum
adnumeratumque demandaretur, apud se habebant. Quo-
rum munꝰ erat, uectigalia populi Romani in prouincia exi
gere, stipendia præbere militibus, singulaq; accepta expen-
saque rationibus inferre: multas quoque pecuniarias, tam
Romæ quàm in prouinciis exigere, & in publicas tabulas
notare: omniumque rerum pecuniarumque notas, & illus-
tres rationes dare: illasq; confectas & consolidatas, abso
luras q; per suos scribas, in ærarium deponere. Licèt autem
quæstura ex minoribus magistratibus, in urbe foret, eius ta
men dignationis erat, ut quisque egregius & bonæ indolis
adolescens, ex illa gradū ad reliquos honores faceret. Nan-
que hinc aditum reliquis adeundis magistratibus auspica-
bantur: siquidem primis experimentis, quæsturæ initiati,
qui nullis antè honoribus usi erant, inculpatæ uitæ testimo
nio, ad ædilitatem, mox præturam, & demùm consulatum,
euehebantur. Alexan. lib. 2. cap. 2. Post Cannensem cladem,
propter ingruentem ærarij & multum inopiam, Triumuiri
conquirendæ pecuniæ monetales seu mensarij creati sunt
æris, argenti, atq; auri flatores: quorum munus erat, numis
mata probi auri & argenti, iustique ponderis examinare: &
alios legendæ iuuentutis, qui militiæ idoneos per oppida
conquisitos adtiberent: quod quidem, ingruente bellorū
tumultu, sæpè fieri animaduertimus. Quo enim tēpore ad
Cannas magna clade pugnatum est, consternata repub. tri-
umuiris datum negotium fuit, ut non ingenuos modò, sed
seruos ære coemtos, & mancipia ad quatuor & uiginti mil
lia sacramento adigerent. Alex. lib. 3. cap. 16. & Sabell. lib. 3.
Ennead. 5.

ELECTIONIS IMPERII.

Ex CAROLI IV. Imp. instituto, in sessione publica Imperato-
ris, archiepiscopus Treuerensis archicancellarius per Gal
lias (hoc est, omnem Imperij prouinciam ultra Rhenū, quæ
olim non parua fuit) & regnū Arelatense, è diuerso à fron
te Imperatoris considet. Moguntinus autem in prouincia
sua & cancellariatu per Germaniam, à dextris: & item Co-
lonienſis, in prouincia & cancellariatu suo à dextris Impe-
ratoris: & uicissim à sinistris, alter è duobus. Nam ut Mo-
guntinus per Germaniam, sic Coloniensis per Italiam pri-
matum tenet. Rex Boemię à dextris archiepiscopi, & illum
sequitur eodē latere Comes palatinus Rheni. A sinistris ar-
chiepiscopi dux Saxoniæ, & illi Marchio Brandenburgēsis.
In publicis autem processionibus eodem ordine incedunt:
Treuerensis ante Imperatorem, & alij archiepiscopi à late-
re, iuxta modum dictum. Rex Boemiæ sine medio sequitur
Imperatorem. Quòd si Imperialia deferuntur insignia, dux
Saxoniæ ensem portans, statim ante Imperatorem, medius
inter ipsum & Treuerensem: à dextris Ducis Comes Palati
nus aureum malum: à sinistris Marchio cum sceptro. Nam
Ducem marescallum uocāt, hoc est, belli administratorem,
Palatinum dapiferum, Marchionem cametarū. Officia sua
in regis coronatione exequuntur hoc ordine. In regia uel
imperiali curia, quæ ꝓ magnificentia regni uel Imperij pu-
blicè & solēniter instituitur, primus dux Saxoniæ marescal
lus plurimam auenam publico loco iubet effundi: eam iu-
mento sedens ingressus, argenteam mensuram, cum cylin-
dro è simili metallo, simul duodecim argenti marchas
pendentem præfert: primus auenam mensurat: eam tradit
primùm uenienti. Abiens Dux uicemarescallo (is est senior
domus de Pappenheym militarium) equum cum mensura
& cylindro, usibus eius & lucro deputanda relinquit. Mar-
chio deinde camerarius equo uectus insigni, iumento desi-
liens, lauacrum ex argento duodecim in pondere marcha-
rum argenti tenet, aquamq; dat manibus regis uel Impe-
ratoris. Tollit mox uicecamerarius de Franckensteen equū
& lanacrū suis usibus. Inde Palatinus dapifer iumēto inue-
ctus, quatuor argenti scutellas duodecim marcharū infer,
& de iumento descendens corā principe inclinās ponit. Ma
gister coquinæ de Nortenberg iumentum suis usibus & scu
tellas tollit. Demum rex Boemiæ si adsit, equo similiter
inuectus, poculum argēteum duodecim marcharū præfert
regi uel Imperatori, & inclinās porrigit: sine mora excipiēs
uicepinceina de Limborg militaris, regis equum cum po-
culo suis usibus reseruat. Sedēte iam rege ad mensam, pro-
cedunt tres archiepiscopi, is medius, in cuius prouincia res
geritur, cæteris latera eius stipantibus: prę se ferētes baculū
argenti marcharum duodecim pondere, in quo sigilla re-
galia uel Imperialia ad præsentiam accubantis præferunt:
quæ ille accipiens, reddit ei maius, qui rem medius gessit,
quod ille appensum collo gestat in hospitium. Baculus Im-
periali cancellario cedit: & ad eundem quoq; sigillū defer-
tur ab archiepiscopo. Quòd si uicarij prænominati non
adsint, cedit absentium prouentus consuetus curiæ mini-
stris. Mensa regalis uel Imperialis, sex pedibus sublimior cę
teris. Si adsit regina uel Imperatrix, eius est à dextris accū-
bitus, tribus cæteris sublimior gradibus. Electorum ex or-
dine septem mensæ, sic æquali passu statuuntur, quomodo
est consessus eorum. Ad eorum principum mensam nemo
accedit, nec licet cuiquam accumbere, quandiu fuerit ali-
quid superagendum, ex comprincipibus. Cranzius libro 9.
Saxoniæ, cap. 29.

FOEDERVM.

Fecialium originem, numerum & officium, Alex. libro 5. capite 3. persequitur.

Feciales à Numa primùm institui sunt, è nobilissimis familiis
delecti, qui eo munere per omne uitæ tempus fungerentur.
Dionysius libro 2. eorum procurationem septem in partes
describit. I. Vt uiderent, ne populus Rom. ulli fœderatæ ci-
uitati bellum inferret. II. Vt ab exteris nationibus res iniu
ria ademtas repeterent. III. Vt postulata facere recusanti-
bus bellum indicerent. IV. De iniuria contra fœdus illata
cognoscerent, & qui noxam nocuisset, dederent. V. De le-
gatorum iniuriis cognoscerēt, & ut fœderum conditiones
seruarentur, uiderent. VI. Pacem facerēt: eam, quæ minus
rectè facta esset, rescinderent. VII. De eo, quod imperator
cōtra iusiurandum fecisset, cognoscerent. Varro de Vita po
puli Rom. Itaq; bella & tardè & nulla licentia suscipiebāt:
quòd bellum nullum, nisi pium, putabant geri oportere: &
prius quàm indicerent bellum iis, à quibus iniurias factas
sciebant, fecialē legatos reperiū mittebāt quatuor, quos
Oratores uocabāt. Si eius legati uiolati essent, qui id fecis
sent, quamus nobiles essent ut dederentur ciuitati, statue-
runt: Fecialesq; XX. qui de his rebus cognoscerent, iudica
rent & sanirent, constituerunt. Horon. de Verbis iuris.

CONSILIORVM, IVDICIORVM.

Consule locum Iudicum.

AMPHICTYONES, ex urbib. & populis selecti iudices. Fuit
enim concilium Græcanicum ad Thermopylas. Sic autē di-
cti sunt, uel ab Amphictyone filio Deucalionis, uel q̄ circū
Delphos habitarent. Qui cùm rex esset, hos duodecim po-
pulos connocauit: Iones, Dotienses, Perrhæbos, Bœotios,
Magneres, Achæos, Pythiotas, Molienses, Dolopes, Aenia-
nes, Delphos, Phocenses. Suidas.

Apud ATHENIENSES Ἐπιστάτης dicebatur unus è Senatori
bus, hoc est, amistes seu præses, cui id forte euenerat, nec li-
cebat eundem bis esse præsidem. Custodiebat autē templi,
in quo ærarium erat, claues, & publicum sigillum. Cùm ue
rò Senatores, qui βουλευταὶ dicebantur, quiq; Rempubl. ge-
rebant (neq; enim omnes Senatores eodem tempore, sed ꝓ
uices negotia publica tractabant) Senatum aut populū co-
gebant: epistates proceros nouem, quasi præsides dicas,
sortiebatur, è singulis tribubus singulos, ea excepta, quæ tū
Rempubl. gerebat: & rursus ex iis nouem, unum Epistaten
sortiebatur, & negotia ei tradebat: ipse uerò actiones da-
bat in iudiciis, curabatq; ut ex legibus omnia gererentur,
neq; prætermitteretur quicquam quod ad iudices edocen-
dos pertineret. Suidas.

Apud TVRCOS purpurati Bassæ numero quatuor grauissi-
mum rerum consilia præsunt, & per singulas hebdoma-
das quatuor continuis diebus in regia cocunt, supplicibus
libellis respondent, lites dirimunt, ipso Imp. ex protecta ue-
lo fenestella cunctas controuersias querelasq; populorum,
& Bassarum responsa intentis auribus excipiente: ut tantā-
rum rerum iudices censorē pœna & præmio cuncta expen-
dentem adesse intelligant. Huius ordinis antiquior princi-
pis sermo gemmaq; potitur, appellaturque Vesir, & scribis
atq; notariis decreta dictat. Sab. Supplem. lib. 4. ex Iouio.

MORVM. CENSORES.

ZHTHTAI, Quæsitores, magistratus quidam Athenis, certis
temporibus creari solitus, si quando rempub. lædentes in-
quirendi erant: aut ij defraudi, qui pecuniam ciuitati de-
biram non soluerant. Suidas.

Censura apud SICVLOS magni nominis fuit: nam cùm omnes Siculi ex censu tributa conferãt, omnis potestas æstimationis faciundæ censori permittitur. Hanc etiam institutionẽ CARTHAGINENSIBVS fuisse accepimus, ut illi præfectum morum & uitæ magistrum habeant: quem ferũt in Hamilcarem animaduertisse, congressumq; cum Hasdrubale tunc in primo flore ætatis uetuisse, quia multi obloquebantur, quòd parum integra fama esset. Alex.lib.3.c.13.

Censura fastigium quoddam est honorum omniũ, & quodãmodo omniũ in repub. actionũ consummatio apud ROM. præfulgetq; cùm ingenti alia auctoritate, tum morum & uitę iudicio. neq; enim uel matrimonium, uel sobolis procreationem, uel quotidianum uictum, uel conuiuium solutũ & liberum indagine, quæ cuiusq; libido & institutum sit, arbitrabantur prętermittendum. Quòd autem longè ex his acutiùs, quàm ex publicis & ciuilibus actionibus mores hominum perspici putarent, custodem & moderatorẽ, correctoremq;, ne quis ad uoluptates deflecteret, aut excederet patria & ueterа instituta, designabant unum ex nobilitate, alterum ex plebe. Censores hos appellabant. Potestas erat iis equum adimendi, senatu mouendi eum qui uitam agebat turpem & libidinosam. Hi etiam censum agebant, atq; ex eo ordines & munera distinguebant, aliarumq; rerum habebat is magistratus arbitriũ. Plut. in Catone. M. Geganio Macerino, & T. Quintio Capitolino Coss. primi in urbe Censores creati: mentione primùm in senatu facta magistratu opus esse, cui seribarum ministeriũ, tabularum cura, censendi formula subiiceretur. Res parua à principio, sed quæ procedente tempore multo maiora, quàm ab initio credibile fuerit, habuit incrementa. Tanta mox dignatio secuta est, tantaq; auctoritas, ut omnis morum ciuilisq; disciplinæ ratio Censorum esset: regimen adhæc senatus, equitum, centuriatum, omne decoris & ignominiæ discrimen: horũ priuata publicaq; loca recognoscere, uectigalia populi Romani suo arbitrio locare. Primi omnium creati Sempronius Atracinus, & L. Papyrius Mugillanus. Fuitq; hic annus, qui primos habuit censores, trecentesimus ab urbe condita ac duo decimus. Sab. lib. 3. En. 2. tametsi Seruium Tullii, à quo iura militiæ constituta sunt, primum censorem fuisse, nonnulli credant, q; populum Rom. primus censuisset. Hic magistratus etsi à principio quinquennalis, postea à Mamerco Æmilio dictatore cautum fuit, ut annua & semestris censura fieret. Cuius rei causa ipse Æmilius, quòd ueterem censuræ statum citra præfinitum minuisset, à proximis censoribus tribu motus & ærarius factus est. Ad quam licèt à principio admittere entur patritij solũm, postea P. Philone dictatore alter censorum, deinde Q. Pompeio & Metello consulibus, uterq; ex plebe censores creati. Demum eò dignationis uenit, ut nisi clari illustresq;, post triumphos & consulatus illã expeterent. Hi censendi populi & lustri faciendi causa, ab initio creati, eò processere, ut maximarũ minimarũq; rerum, præcipuè circa morum disciplinã, cognitionem animaduersionemq; haberent. Nam de iuramento cognoscere, & in periuros animaduertere, epularũ sumtus cohibere, senatores legere & cooptare, summotis indignissimis, & honestissimis allectis: principem senatus constituere, immo ritesq; propter turpitudinem sordesq; uitæ, senatu uel tribu amouere, notisq; & ignominiis afficere, aut in ceritũ tabulas referre etiam ædilem quæstoremq;. Tum illos qui agium malè colerent, aut incuriosè haberent, perditosq; & profusos nepotes, parumq; honestis moribus uiuentes, aut uerbis inciuilibus loquentes, ærarios facere, censoriæ potestatis erat. Legis censoria uerba sunt hæc: Censores populi soboles familiasq; cẽsento, pecuniasq; urbis, templa, uias, ærarium, uectigalia tuento: populiq; partes in tribus distribuunto, & pecunias in ciuitatis ordines partiũto, equitum peditumq; prolem distribuunto, cœlibes esse prohibento, mores populi regunto, probrum in senatu ne relinquunto: bis sunto: magistratum quinquenniũ habento: reliqui magistratus annui sunto, eaque potestas semper esto. Exceptis consulibus, præfecto urbis, rege sacrorum, & Vestalibus uirginibus, circa disciplinam moriũ in omnes magistratus censere & animaduertere poterant. Animaduersum est, de nulla re censores, quàm de iureiurando seuerius iudicare consuesse. Nimiam Censorum potestatem esse rati, mucronem censorium multis remediis retuderunt, & ne impunè insolescerent, censuræ extenuatis uinbus, grauibus edictis coercti sunt. Quare P. Clodius in tribunatu plebiscito sanxit, ne quem censores notarent, nisi antea legitimè accusatus, & utriusq; censoris iudicio damnatus foret: in tantum ut Metello censori, quòd minus iustè pœnã irrogasset, aqua & igni interdictũ fuerit. Inter opera censoria in primis cibatus anserum, qui peruigilem curam gerunt in Capitolio, quòd olim fuere urbis custodes & imperij, louemq; miniandum: ex uectigalib. uerò lacus Lucrinus eruendus boni ominis causa, locari consueuit: quibus censorib. incumbebat locationis leges dicere. Sicut Athenis apodectę, qui collationibus & uectigalib. præerant, quorũ iudicio quicquid controuersiæ erat in publicis collationibus, decernebatur. Cura etiam horologij inter opera cẽsoria nõ in postremis erat. Hi qui censoria nota antea notati fuere, licèt censores possent creari, & quò minus crearẽtur, cẽsoria nota minus officiat: tamen hi qui censurã gessissent, quamuis laudabiliter, iterũ censores creari, aut ad munus censoriũ admitti, nullo modo poterant. Idq; exemplo C. Getæ, qui à L. Metello & Cn. Domitio censoribus, senatu motus & ignominia notatus, haud lõgo post interuallo, oblita memoria dedecoris, & gemulsis ciuiũ animis, ad censurã euectus fuit. Alex. lib. 3. c. 13.

Veneti Censorũ loco tres ADVOCATORES creant, quorũ censura leges in primis obseruati præcipiũtur: ut si quid cõtra eas ab aliquo uel tantillum attentatum fuerit, ipsi simul tres, uel singuli, ius habeant summũ intercedendi, deducendiq; crimen ad se delatum, uel ad Quadragintauirale consilium: uel, si quid grauius contra leges admissum fuerit, ad Senatum referãt: ut tamen, si eis etiam id uideatur, in maiori consilio totius ciuitatis interim agant: ut cùm ipsis Advocatoribus intercedendi potestas summa concessa traditaq; sit de capite req; aliena referendi, nihil tamen per se statuere ipsi ualeant ad extremum, sed consiliariorũ arbitrio suffragationeq; reus aut condemnetur, aut absoluatur. Egnatius lib. 2. cap. 4.

LIBELLORVM, CODICILLORVM SCRIBÆ, CANCELLARII.

Aemilius Probus tradit, apud Romanos SCRIBAS mercenarios fuisse, apud Græcos maiore dignatione, nec ad officium admissos nisi honesto loco, & fide & industria cognita, quòd necesse fuerit omnium consiliorum eos esse participes. hunc q; locum officij amicitiæq; apud Macedonũ reges extitisse. CANCELLARII nomen Arcadio & Honorio Cæsaribus iam à Latinis (ut tunc literæ erant) receptum fuisse, ex eorum sanctionibus, quæ in Iustiniani libris legunt, apparet. Vt nunc apud Francos res habet, nescio an quẽ ipsi Cancellarium dicunt, rectè præfectum iuris dicere possimus, uoce etiam à Liuio usurpata. Burgundiones, cùm eis Allobroges contribuebantur, tantum honoris nomini habebant, ut etiam regni sui Archicancellarium haberent, uocitareq; auderent. & Eustathij Bononiensis Comitis frater Andreas historicus non regis Cancellarium, sed Francię uocitat. Magnitudinem uirorum qui eo munere fungebãtur, uires decusque illi attulisse crediderim, ut ab exiguis initiis ad tantam maiestatem peruenerit. Et magistratum amplissimum esse necesse erat, quem apud Francos Godofredus pontifex Parisiorum regiæ urbis sub Philippo I. apud Burgundiones archiepiscopus Viennensium gerebant. Aemilius libro tertio.

INCENDIORVM PRAEFECTI.

STHENOBARCHOS dici, auctor est Dion, quasi præfectos angiportubus, qui aduersus incendia constituebantur ex plebe, quibus uelle uti permissum est principali, & duos habere lictores in locis sui iuris. Factum hoc imperij stationem tenente Augusto. Cælius libro 2. capite 3. Antiquarum lectionum.

LEGATI.

Legatorum nomen latissimè patet, & pro quouis magistratu sumitur, cui obeundi muneris alicuius, foris præsertim, officium delegatur. Sic Legatos appellabant Romani eos, qui consulibus consultorum loco addebantur, in prouincias proficiscuris. Interdum quoque Legati ipsi, consulum loco prouincias administrabant, bellaq; conficiebant. Et priores quidem illi ad Cõsultores proprie pertinent: posteriores uerò inter Reges, Duces, Consules, connumerari debent, quorum personam sustinent: hodie uulgò Vicereges, Viceduces, Vicarij, Locumtenentes appellantur. Iam qui cuinscunq; negotij oratemus expediendi alis mittuntur, communi iidem nomine Legati, proprio Oratores dicuntur.

Apud GRÆCOS, nisi præconibus adhibitis, legatos minimè hostium fines ingredi decebat: neq; legationis munere fungi quenquam, ni priùs infusa aqua ab iisdem, manus abluisset, louiq; coronatis poculis propinasset. Alex. lib. 3. c. 5.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ & Φύλακες, Inspectores & Custodes dicebãtur ij, quos Athenienses in suæ ditionis urbes, ad statum rerum cognoscendũ & constituendũ, mittebãt: sicut ἀρμοστά, id est, coagmentatores seu cõpositores, quos Lacedæmonij. Suidas, & Cælius lib. 18. cap. 3. Antiquarum lectionum.

Apud ROMANOS, si qui legati, qui iure gentiũ sancti erant, uiolati essent, ut hi dederentur, qui iura gentiũ temerè uiolassent, per fœciales cauebant. Erat enim ueteribus ius legatorum sanctum & inuiolabile, cùm hominum præsidio munitum, tum diuino iure defensum, quod etiam inter bella & hostium tela incolume seruabatur. Vnusquisq; consulũ, suum habebat legatum, quo præcipuo consultore ac ministro consiliorum in rebus gerendis, delectuq; habendo, totaq; administranda prouincia utebatur. Alex. ab Alex. libro 6. cap. 3. ubi multa de legatorum munere & officio doctissimè disserit.

Q. Fuluio Consuli graui uulnere affecto, cùm exercitui & castris prœesse nequiret, aduersus Hannibalem, ex patrum decreto III. legati additi fuere. Idem.

Cn. Pompeius bello Piratico, contra tot prædones & communes hostes omni genere rapinarum grassantes, quum solus superesse nequiret, XXV legatos accepit, tametsi aliquando solus ipse legati munus obiret. Alexander ab Alex. libro 6. cap. 3.

C. IVL. Cæsari Imp. (cuius in re militari præcipua uirtus fuit) dum contra efferas gentes bellum parat, X legatos consilij socios decreuit Senatus, quibus adiutorib. & ministris magnas res gessisse fertur. Idem.

MAGISTRATVS A' NVMERO DENOMINATI.

De Duumuiris, III uiris, IVuiris, Vuiris, VII uiris, Xuiris, XV uiris & Cuiris Rom. uide Alex. lib. 3. c. 16. Nam quoties aliquod munus factu difficile reipub. impendebat, in quo præcipua aliquorum opera fidesq; exquirebatur, ubiq; multum studij curæq; opus erat: modò duumuiros, nunc triumuiros, aut quatrumuiros, quinqueuiros, sexuiros aut decemuiros creauere: quorum ope consiliorũ, iniuncta munera sæpe executi sunt: ipsiq; negotio absoluto, pro quo dicti creatiq; erant, ab iniuncto munere quiescebant.

NOVEMVIRI.

Nouemuiri Athenis sortiò creabantur annis singulis, quos ARCHONTES nuncupabant: inter quos primus archon, primarius archontum & longè princeps erat: à quo Athenienses, sicut Romani à cõsulibus, & Lacedæmonij à tribunis, annos & tempora dinumerabant. Eum honorem, qui summus erat magistratus, Hadrianus Cæsar dum Athenis ageret, & mox Galienus gessisse fertur. Secundus, à regia dignatione BASILEVS: tertius, à belli ductu POLEMARCHO: reliqui, à legum latione THESMOTHETÆ dicti sunt, ætate & usu docti, qui domi iura dabant, querelas accusationesq; cognoscebant: decq; controuersiis æquo examine decernebant. Alex. lib. 3. c. 16.

DECEMVIRI.

DECEMVIRI consulari potestate, sine prouocatione creati, Coss. abdicatis, qui leges Athenis allatas constituerunt, & in XII Tabulas redegerũt, anno Vrbis, secundùm Contiũ, CCCII. cũ Appius Claudius Crassinus, & T. Genutius Augurinus consulatu sese abdicassent. Vixdum tamẽ duobus annis exactis, propter Appij Claudij triumuiri libidinẽ, qui Virginiam L. Virginij cẽturionis F. stuprare uolebat, Decẽuiratus sublatus, & Coss. denuò creati.

Ducentesimus & quadragesimus agitur annus, ex quo DECEMVIRALIS magistratus pro Reipub. salute præcipua Venetiis creatus est: cui tria præcipuè uindicanda scelera sunt commissa. Primum quidem illud fuit, ut ne quis cõtra libertatem patriasq; leges noui consilij moliri posset. Alterum ne falsam monetam quispiam uilo modo excuderet. Tertium ac supremum, ut cauerẽt decemuiri, ne quis temerario incœpto masculam uenerem attentaret, ut ipsa pudicitia omnibus mortalibus constaret: quæ sanè crimina capitalia forent hisce, qui conuicti decemuirali sententia forent. Egnatius lib. 6. c. 5.

Magistratus Chronologicè considerati, quo ad ORDINEM & SERIEM successionis.

De Regum & Principum apud quoscunq; populos successione agere, Politici est, & huius proinde loci propria: præter id quòd ut Sol mundi oculus luce sua illustrat, suo motu distinguit omnia: ita Regum quoq; & summorum in unaquaq; Repub. principum series non publicas modò, sed & quæ publicarũ uelutipartes sunt, priuatas actiones & passiones tum splendidiores tum grauiores reddit. Itaq; uel Chronici ordinis ergò (qui Historiæ proprius est, neq; in Exemplis, secundum Bonorum & Malorum humanorum diuersitatem digestis, nisi longis circuitibus, obseruari potest) Regum & Principum maximè illustriũ continuatam successionem ex Chronologis (quorum hoc studium proprium est) crasso filo deductam, tradere operæprecium fuerit, ex qua lumen Exemplis, alioqui propter annorum defectum obscuriorib., inferatur, quodq; in moneta principum effigie insignita accidere uidemus, & auctoritas & fides maior comparetur. In tanta autem Regnorum & Imperiorũ uarietate non antiquitatis tantùm, sed & dignitatis ordinem sequemur. D. Augustinus Hipponensis præclaris illis de Ciuitate Dei libris duas ciuitates facit, iam inde à primis duobus fratribus Abelo atq; Caino deductas, alteram Dei & Piorum, alteram Diabo li & Impiorũ: in quarum utraq; religiosæ primùm, deinde etiam profanæ Societatis ratio habeatur: cùm Politiæ quo ad Homines quidem Iustitiæ, quo ad Deum uerò Pietatis siue Religionis hospitia sint & appellari debeant. Atq; ut societatis piorum hospitium politia fuit Iudaica, ita societatis Impiorum numerosæ aliorum populorum (quos à multitudine Gentes dixere) respublicæ: ex quibus quatuor præ cæteris insignes atq; potentes, populo Dei negotium exhibuere: quas prophetico spiritu Daniel præuidit, & ad Christum opt. max. accõmodauit: ut quando à lege eius ceremoniæ omnes Iudæorũ obliterandæ erant, ab eusdem quoq; incarnatione, & cum hominibus conuersatione, Monarchiæ omnes Gentilium circumscriberentur definirenturq;. Messiæ θεανθρώπου gloriæ (qui se κατ' ἐξοχὴν Hominis filium appellauit, quòd ratione diuinitatis ἀνθρωπος, ratione humanitatis ἀνθρωπος esset) superbissimus Dæmon inuidens, secessione facta à cœlo in Tartarum præcipitatus est. Herodes Iudæorum regis natiuitate audita conturbatus, eum adorationis prætextu tollere studuit. Sic Iudæorum populo omnes in uniuersum Gentiũ reges, occulto Dæmonis instinctu, propter regem Iudæorum ex ea gente nascituum, infesti, sed quatuor monarchæ potissimùm infestissimi fuere. Primus Templum Solomonis excidit. Secundus Templum secundum quantum in se erat impediuit. Tertius idipsum profanauit. Quartus ipsam æterni Templi ideam Christum occidit,

sedem certè religionis Iudaicæ deleuit. Ergo sacrorum auctoritatem secuti, Iudaicæ primùm Politiæ successionem describemus: subinde quatuor Monarchias Babylonicæ politiæ seriatim deducemus. Iam quando pro diuinæ prouidẽtiæ arbitrio in uniuersum orbem Veritas æterna sub Romano imperio, longè latè patente, propagari debuit (quà sanè occasione religio Christiana non uni ampliùs certo loco affixa, sed per omnes terrarum fines euagata, omnes in spiritu & ueritate Deum adorantes, gremio Ecclesiæ complexa, Catholicæ appellationem iure meruit) eapropter successionem Romani imperij tum integri, tum bifurcati ad suum cuiusq; stirpis interitum usq; persequemur. Reliquas inde politias & monarchias omnes, sine uetustissimas, sive nouæ illæ sint, sive ueterum uiuiradices aut insitiones, monarchiæ certè illius spiritualis uel hospitia uel ergastula, tum ante Christum, tum post Christum, consequenter pro diuersitate populorũ enarrabimus: ut quemadmodum priores illæ quatuor, ob Iudæorum regis temporalem aduentum Ad homines, in Sacris locum meruere: sic posteriores istæ ob spiritualem eiusdem Intra homines aduentum, ad exemplorum christianam fidem stabiliendam memorentur: donec tandem diuinus eiusdem Contra homines aduentus, ut ciuitati Satanicæ finem, sic ciuitati Piorum æternæ beatitudinis coronam imponat.

HEBRÆORVM IMPERII INTEGRI PRINCIPES, ex G. Mercatoris Chronologia.

DVCES, IVDICES XII TRIBVVM.

A.M.		Reg.
2454	Israelis posteri anno 430 post datam Abrahæ promissionem ex Aegypto exierunt, ductu Mosis. In deserto XL annis.	40
2494	IEHOSVAH duxit Israelem in terram Sanctam, uicit reges XXXI. Vixit CX annis. *Israel* seruit Chusanrathaimo regi Mesopotamiæ annis VIII.	
2511	OTHONIEL Cenozi fratris Calebi F. cuius anni annis Iosuæ annumerantur. Liberauit Israelitas à iugo Chusanrathaimi. *Israel* seruit Eglon regi Moab an. XVIII.	40
2551	EHVD siue AOD F. Geræ, liberauit populum à rege Moabitarũ Eglone. Post quem SAMGAR F. Anathi, occidit sexcẽtos Philistæos pedo pastorali. *Israel* seruit Iabin regi Chananæorum annis XX.	80
2631	DEBORA mulier uates, Lapidothi coniux, BARACVM Abinoami F. Nephthalentem delectum X millium suorum habere iussit, & Sisaram ducem Iabini regis Chananæi ad internecionem cæcidit. *Israel* seruit Madianitis annis VII.	40
2691	GIDEON, qui & Ierobaal.	40
2711	ABIMELECH F. Gideonis ex Droma concubina, occisis LXX fratrib. tyrannidẽ inuasit.	3
2714	THOLA Phuæ F. de tribu Isachar. Pax perpetua.	23
2737	IAIR Galaadites, XXX habuit filios. Pax florida. Seruierũt *Israelitæ* Ammonitis an. XIIX.	22
2759	IEPHTHA Galaadites nothus, liberauit populum ab Ammonitis.	6
2765	IBZAN uel ABEZAN Bethleemita. Quidã hunc BOOZ esse putãt, patrem Isai, auum Dauidis.	7
2772	ELON Zabulonites.	10
2782	ABDON Ephraimites, Hillel F.	8
2790	SAMSON F. Manoæ, Danites, liberat populum à Philistinis, quibus XL. an. seruierant.	20
2810	HELI sacerdos summus, capta arca, è solio præceps corruit, annorum XCIIX.	40
2850	SAMVEL propheta, Ephraiteus, Leuita. Cuius anno XXXIIX cùm populus regẽ peteret, Saulum elegit Samuel, Domini iussu.	40

REGES XII TRIBVVM ISRAELITICARVM.

A.M.		Reg.
2888	SAVLVS Beniamita.	2
2891	DAVID ex tribu Iuda septem annis cum dimidio Hebrone imperauit Iudæis, deinde occiso Isbosetho Sauli F. etiam reliquis Israelitis annis XXXIII.	40
2931	SALOMO Dauidis F.	40

HEBRÆORVM IMPERII DIVISI PRINCIPES.

Mortuo Salomone, cùm Roboam tyrannide sua populo molestus esset, diuisum est regnum in duo. Et Roboam Iudæ & Beniamin, Hieroboam decem tribubus imperauit. Ordine igitur reges Iudæorum recensebimus, Israelitarum post subiungemus.

REGES DVARVM TRIBVVM, IVDA & BENIAMIN, *quos Iudæorum reges uocant, ante captiuitatem.*

A.M.		Reg.
2971	ROBOAM F. Salomonis, sub quo Sesachus rex Aegypti Hierusalem uastauit.	17
2988	ABIAM Roboami F. uicit bello Hieroboam.	3
2991	ASA iustus Abiami F. idola cõfregit, annis X pacem habuit, Zara Aethiopem uicit.	41
3033	IOSAPHAT Asæ F. iustus & pius.	25
3035	IORAMVS à patre Iosaphato rex designatus, cùm ipse auxilium Achabo ferret. Colico periit.	8
3063	OCHOZIAS siue Ioatham Iorami F. à Iehu interfectus.	1
3064	ATHALIA, Ochozia F. occiso, rabie incitata, omnem regiam Dauidis stirpem interemit. Ereptus est Ioas infans.	7
3070	IOAS anno ætatis VII. à Ioiada põtifice ungitur, Athalia occiditur. Mortuo Ioiada cũ in idololatriam lapsus esset, & Zachariam propheram Ioiadæ F. lapidasset, tandem à seruis suis occisus est.	40
3109	AMAZIAS Ioæ F. captus à rege Ioas. Conuiratio facta contra Amaziam. Loco patris regnauit Ozias annis XI. Tandem interfecto Amazia in Lachis, regnauit filius eius	29
3138	AZARIAS, siue OZIAS solus, primò iustus, dein idololatra: lepra percussus est, Iothamo F. eius loco populo ius dicente. Eo mortuo	52
3191	IOTHAMVS pius Ammonitas tributarios fecit. Cuius anno secundo cœperunt Olympiades.	16
3207	ACHAS Iothami F. impius, regem Assyriorũ adorauit, templum clausit.	16
3223	EZECHIAS iustus & religiosus, F. Achas, duobus annis cum patre regnat.	29
3252	MANASSES Ezechiæ F. impius, in Babylonem abductus, pœnitens reuertitur.	55
3307	AMMON Manassis F. à suis interemtus domi.	2
3309	IOSIAS Ammonis F. anno ætatis IIX, Dauidis imitator, cum Pharaone Neco congressus, ex uulnere obiit.	31
3340	IOACHAZVS Iosiæ F. à Pharaone Neco captus, & in Aegyptum ductus. M.3.	
	ELIACIM alter Iosiæ F. à Pharaone rex constitutus, & Ioacimus dictus, capta urbe à Nabucodonosoro Babylonio occisus.	11
3351	IOACHIN Ioacimi F. siue IEKONIAS, spontè Babylonem abiit cum proceribus, plebe relicta. Menses III. D.X.	
	SEDECHIAS, Ioachini patruus, rex tributarius à Nabucodonosoro constitutus, priùs Mathanias dictus. Cùm à rege defecisset, urbe cum templo incensa, excæcatus, cum omni populo Babylonẽ abductus est. Captiuitas Babylonica 70 annis durauit.	11

PRINCIPES IVDAEORVM POST *captiuitatem Babylonicam.*

DVCES.

A.M.		Reg.
3432	ZOROBABEL à Ioachino genus ducens, à Cyro libertate donatus, cũ populo rediit, Olympiad. 60. an. 4. & templum restauraruit. Esdras inde sacerdos, & Nehemias Iudeæ præfectus, qui muros urbis restituit.	38
3490	RESAMENSVLLAM F. Zorobabel.	66
3556	IOANNA Ben Resa.	33
3609	HYRCANVS I. dux Iuda.	31
3640	IOSEPHVS.	7
3647	ABNER Semei.	11
3658	MATATHIAS Eli.	12
3670	ASARMAHAT.	9
3679	ARTAXAT Nagid.	10
3689	HAGAIHELI.	8
3697	MASSLOTH Naum.	7
3704	AMOS Syrach.	14
3718	MATATHIAS Siloah.	10
3728	IOSEPH Tobiæ F. honoratus à Ptolemæo Euergete, sub quo Iesus Syrach floruit. Iosephus ei tribuit annos 22. quibus Syriæ uectigalibus præfuit.	60
3787	IANNA, Hyrcanus II. Iosephi F. ultimus princeps ex gente Dauidis. Arabes multis præliis uicit. Antiochum Epiphanem metuens, seipsum occidit. Hierololymæ direptæ.	16
3803	MATATHIAS menses aliquot.	

DVCES SIMVL ET PONTIFICES.

A.M.		Reg.
3804	IVDAS Machabæus, Matathiæ sacerdotis F. Asmonæorum primus, templum ab idolo Antiochi purgauit. A' Bacchide occiditur.	6
3810	IONATHAS frater Iudæ, à Tryphone occisus.	17
3827	SIMON frater Iudæ, dux & Pont. max. à Ptolemæo genero occisus.	8
3835	IOANNES, qui & Hyrcanus III. Simonis F. sub quo tres Hebræorum sectæ ortæ.	31

REGES SIMVL ET PONTIFICES.

A.M.		Reg.
3866	ARISTOBVLVS Hyrcani filius Antigonum fratrẽ occidit. Post captiuitatem Babylonicã an. 481. M.3. primus diadema sumsit.	1
3867	ALEXANDER, qui Ianneus, & propter crudelitatem Thracida, Aristobuli frater.	27
3893	ALEXANDRA, uxor Alexandri, Hyrcanum F. sacerdotio præficit, & Pharisæis Remp. committit. Eusebius Salmam uocat.	9
3902	ARISTOBVLVS II. regnum inuadit, fratrẽ Hyrcanum pontificem, cui regnum ætatis prærogatiua debebatur, priuatum uiuere cogit. A Cn. Pompeio captiuus Romã missus, cum Antigono & Alexandro liberis. Iudæi uectigales facti.	4
3905	HYRCANVS sacerdotio præficitur à Pompeio & Gabinio.	2
3907	ALEXANDER Aristobuli F. qui Põpeij manus euaserat, Iudæam inuadit, Gabinio se dedidit.	3
3910	ARISTOBVLVS Roma cum filio profugus Iudææ regnum inuadit & pontificatum, annis 3. M.6. Parthorum auxilio.	10
3920	HYRCANO pontificatum confirmat C. Iul. Cæsar, & Antipatro Idumęo Iudeæ turelam committit.	5
3925	HERODES & Phasellus Antipatri FF. ab M. Antonio Tetrarchæ creati.	2
3927	ANTIGONVS Aristobuli F. Parthorum ope regnum recipit, Phasellum occidit, Hyrcanum auribus mutilat. Triennio pòst ab Antonio securi percussus. In eo defecit stirps Asmonæorum.	3
3930	HERODES Antipatri F. Ascalonita, seu Magnus, à Rom. rex dictus, primus ex alienigenis. Cuius anno 20. Maria uirgo nata, anno ultimo Messias.	40
3970	ARCHELAVS patris successor, ab Augusto dimidij regni Herodis, Idumeæ scilicet & Iudeæ, tetrarcha constitutus. Fratres eius tetrarchæ Herodes Antipas Galileæ, Philippus Gaulonitidis & Trachonitidis tetrarchæ. Archelaus decennio pòst relegatus, Viennæ Galliæ obiit, pœnam dans innocentum puerorum interfectorum. Iudea in prouinciam redacta, & Syriæ adiuncta.	32
4003	AGRIPPA Magnus, Herodis Magni nepos, Aristobuli F. à Caligula duarum tetrarchiarum, Philippi & Lysaniæ rex constituitur, per annos quatuor. Deinde à Claudio Iudeæ etiam & Samariæ, per annos tres.	7
4010	AGRIPPA Agrippæ F. à Claudio donatus Philippi tetrarchia & Batanea, à Nerone etiam Galileæ parte. Euersa Hierosolyma, & Iudæi dispersi.	26

REGES ISRAELITARVM X. TRIBVVM, *qui primùm Sichemæ, dein Thersæ, tandem Samariæ habitarunt, unde reges Samariæ dicti sunt.*

A.M.		Reg.
2971.	HIEROBOAMVS aureos uitulos erexit.	22
2992	NADAB ultimo anno Hieroboami patris regnare cœpit.	2
2994	BAASA Ahię F. Isacharianus Hieroboamitas omnes necauit.	24
3016	ELA Baasæ F.	2
3018	ZAMBRI equitum quadrigariorum dux, interfecto Ela, septimo die necatus est. Seditione orta, AMBRI contra Thebnin confirmatus: emtoq; monte Schamor, Samariam regni caput ædificauit.	12
3029	ACHAB Ambri F. cum Iezabele Sidoniorũ regis F. Postremis duobus annis OCHOZIAM F. regem designans, contra Benadadum Syrum occubuit.	22
3051	IORAM Ochoziæ frater à Iehu cum rege Iudæorum Ochozia interfectus.	12
3064	IEHV dux exercitus, ab Elisæo unctus, ut stirpem Achabi deleret, Iezabelem præcipitauit, Achabi filios 60 trucidauit, Ochoziam Iudæorum, & Ioramum Israelitarum reges Iezraele necauit.	28
3092	IOACHAS F. Iehu, quem miserè afflixit Hazael Syriæ rex.	17
3107	IOAS Ioachæ F. Amasiam Iudæorum regem cepit, Hierosolymæ muros diruit.	16
3123	HIEROBOAM II. Ioæ F.	41
3177	ZACHARIAS Hieroboami F. sexto mense à Sellumo interfectus. SELLVMVS Iabis F. uno mẽse regnãs, à Manahemo interfectus.	10
3177	MANAHEMVS Gadis F.	
3187	PHACEA F. Manahemi, à Pekah triumuiro interfectus.	2
3189	PEKAH F. Romeliæ	20
3210	OSEA Elæ F. interfecto Peka, tyrannidem inuasit per annos nouem. Inde legitimus rex factus, totidem annis regnauit. Cùm ab Assyriis defecisset, à rege Salmanassare cũ decem tribubus in Mediam, in terram Arsareth abductus est, anno septimo Ezechiæ regis Iudæorum. Et sic Israelitarum regnũ defecit, cùm durasset annis 240. M. 7. D. 7. post exitum ex Aegypto DCCCCXLVII annos. Iosephus lib. 9. Antiquit. cap. 15. & 4. Regum 17.	

AEGYPTIORVM REGES.

Aegyptiorum in sacris frequens fit mentio, qui populum Dei primi post Chananæos fuscepérunt, & pro hostitum more blandè ab initio propter Iosephi merita tractarunt, mox durissima seruitute oppressérunt. Gentis certè Iudaicæ neluti nidum, in quo Abramidæ in numerosam populum excrescerent, Aegyptum fuisse, res ipsa docet: è quo tandem ductu Mosis eduçti fuere. Atque ut propter nauigiaæ reprehendi, sic propter eà, quæ sequentibus temporibus Aegyptij reges Iudæis contra Assyrios contulere auxilia, laudandi veniunt: unico Sesaci sacrilegio excepto, qui templum spoliauit saltem ornamentis non necessariis, religionem non sustulit. Etsi igitur politiæ Iudaicæ incunabula Aegyptus exagitauit, & in ipso Mose uerum Mosen, Messiam scilicet, opprimere studuit: at tamen quia pueri & iuuenes impropriè tantùm dicuntur, quicquid Aegyptiis cum Israelitis ante Græcorum imperium rei fuit, id œconomiæ potiùs & iuuenili ætati, quàm Politiæ Israelitarum & ætati uirili adscribendum: cùm reliquæ Monarchiæ quatuor ipsam Iudaicam Rempublicã, sanctiss. iam legibus à Mose institutam (cui non modò propter amplitudinẽ, uerumetiam propter diuini nominis fauorem, multis contestatum miraculis, maximè uerò propter eum, qui ex ea nasciturus erat prophetam, cuius imperij nullus esset finis futurus, inuidebant) certatim peterent, & opprimere studerent. Et hæc fortasse de causa inter Monarchias Babylonicas, regnum Christi infestantes, Aegyptij connumerari non meruere. præter id quòd ad basim Monarchiæ impiorum Babylonem Assyriam Aegyptij reges nunquam peruenere, neque illam, uti post Persæ & Græci & Romani sub suam redegere potestatem: ut omittam interea splendorem & amplitudinem regni talem non fuisse, qui cum quatuor illis certare posset, etsi antiquitate, sed obscura illa, & multis mendaciorum fabulis inuoluta, Assyriorum monarchiam etiam superet: siue nouem illa annorum millia spectemus, quorum memoriã à sacerdotibus Aegyptiis conseruari Plato auctor est, siue Dynastias illas multiplices, quarum Manetho & alij mentionem fecere. Funccius anno mundi 1803. à diluuio 145. Oceanum, quem Mizraim dicunt Hebræi, Chami à patre maledicti primogenitum, ex Thetide sorore ad Nilum multos genuisse liberos tradit. Hammonem Tritonis F. Libyæ regem facit anno 1900. pulsum à Rhea uxore ob susceptum ex Amalthea Dionysium. Rheam ex Chamesennio Osirim suscepisse: Dionysium Osiri adoptato, Iouem Ammonem appellasse. Osiridis uxorem Isidem, Rheæ & Chamesenni F. ob agriculturæ artem mortalibus communicatam uniuerso orbi imperasse. Osiridem à Typhone fratre interfectum: Typhonem tyrannum ab Iside & Oro siue Hercule Libyo Osiridis F. peremtum. Variæ hinc Dynastiæ, hoc est Reipub. mutationes uariæ (licèt reges omnes Pharaones dicerentur, quoniã dignitatis id, nõ personæ nomen erat) quarũ decimũseptimã Pastorum appellat cum Eusebio, qui ex partib. orientalibus irruentes, Aegyptum occuparint, Timæo rege pulso. Hos Hebræos fuisse Iosephus nititur ostendere libro 1. contra Appionem ex Manethone Aegyptio, & Hycsos fuisse dictos, quòd sacra lingua Hyc regem uel captiuum, Sos uerò pastorem significet, à Iosepho Iacobi patriarchæ F. sumto initio. Ger. Mercator Aegyptiorũ regnum antiquissimũ, & cum primis hominibus natum, ex Dynastiarum multitudine conuinci posse putat, quarum aliquas Eusebius centenario minores, pleraſque maiores facit. Et Thebanorum quidem Dynastiam, qui ante Hycsos 190. annis imperarũt, in Diluuij principium incidisse: priores alias, annis 1656 comprehensas fuisse. Quòd uerò multa annorum millia Aegyptij numerent (quibus Atlanticũ etiam bellum Platonis testimonio comprehendatur) absurdum non esse, si lunares annos intelligamus: ac deinq; bellum illud an. circiter 150 uel 170. ante Diluuium (quo tempore ut sceleratissimus fuerit mundus, ita horribilibus quoque bellis exarsérit) confectum fuisse, memoriamq; eius solius, ut omnium maximi, post diluuium quoq; conseruatam fuisse. Ergo relictis iis, quorum ut ut st. as conscia sola est, ex Manethone & Berosso (quos Iosephum non uidisse, sed ab aliis tantùm citatos adduxisse constat) regum superioris Aegypti siue Thebaidos duos, ponit, TIMAVM primum, & ALISFRAGMVTHOSIM postremum, anno Mundi 2057. à Diluuio 401. sub quo conspirantibus omnibus Aegyptiis, reges inferioris Aegypti, quos Hycsos, id est, Pastores appellarunt, expulsi fuerint, & Thebaici deinceps soli tota sint potiti Aegypto.

Dynastia XVII. Pastorum Inferioris Aegypti, anno à Diluuio 90.

A.M.		Regni.
1846	SALTIS.	19
1865	BÆON.	44
1909	APACHNAS.	36. M.7.
1946	APOCHIS.	61
2007	IANIAS.	50. M.1.
2057	ASSIS.	49. M.2.
	Dynastia totius Aegypti, Politanorum.	
	ALISFRAGMVTHOSIS superioris Aegypti rex expellere cepit Pastores. Incertum quando regnare cepérit.	
2106	THEMOSIS eius F. Platoni in Phædro fortè Thamus, & Ammon Iupiter, ad quem Teuth (Mercurius. Abraham° scilicet, propter famem compulsus) uenerit, cumq; artes liberales docuerit.	25. M.4.
2131	CHEBRON Themosis F.	13
2145	AMENOPHIS.	20. M.7.
2165	AMESSES soror.	21. M.9.
2187	MEPHRES.	12. M.9.
2200	MEPHRAMVTOSIS. Saturnus, ab omnibus decantatus, qui Cœlum patrẽ castrasse fingitur, ipso Astronomiæ studio referatis cœlestium motuum arcanis.	25. M.10.
2225	THMOSIS uel Themosis uel Tuthemosis, Iupiter, patrem Saturnum expulit. Sub eo Iosephus regni præfectus constituitur.	9. M.8.
2235	AMENOPHIS. Osiris esse uidetur. Iacobus in Aegyptum descendit.	30. M.10.
2266	ORVS, Osiris F. Græcis Apollo. postremus deorum regnauit in Aegypto.	36. M.5.
2302	ACENCHRES Osiri F. Eius maritum Simandium Diodori fuisse putat Mercator, Menam Herodoti.	12. M.1.
2315	ACHORIS frater Acenchris, Iosepho Rathoris.	9
2324	ACENCHERES, Eusebio CENCHRES, quem Rubio mari mersum putat.	12. M.5.
2336	ACENCHERES II.	12. M.3.
2348	CHERRES, Diodoro fortè Ogdous Vchoreus, Gnefachi F. qui de nomine filiæ Memphim condidit.	15
2363	ARMAIS.	4. M.4.
2367	ARMESIS uel Ramesses.	1. M.4.
2368	ARMESESMIAMVM, qui Israelitas studuit opprimere. Moses nascitur.	66. M.2.
2435	AMENOPHIS, in Rubio mari submersus, dum Israelitas persequit, secundùm Manethonem.	19. M.6.
	Dynastia XIX.	
2454	ZETHON Amenophis F. qui & Ramesses, & Aegyptus, & Cheremon, Eusebio Zethus, Tacito Cepheus.	59
2513	RAMSES, Zethonis primogenitus, latè imperauit.	66
2579	AMENOPHIS.	40
2619	AMMENEMES, fortè Myris Herod.	26
2645	THVORIS.	7

Dynastia

A.M.		Reg.
	Dynastia XX.	
2652	DIAPOLITANORVM annis 178.	
	Dynastia XXI.	
2830	SMENDES.	26
2856	CHEOPES Herodoto, CHEMMIS Diodoro, PSEVSENSES Eusebio.	50
2907	CHABREVS, Cheopis F. CEPHRENES Herod. Eusebio Nephercheres, aliis VAPHRES, cuius literæ ad Solomonem extant.	56
2963	AMENOPHIS Chabrei F. Mycerinos uel Cherinus Diodoro & Herodoto, qui Cheopis F. facit.	9
2971	OSOCHOR Eusebio, Asychis Herod. item Sasochis, secundus legislator Aegyptiorum, uel Sauchnis & Susachis Eusebio. Sesac templũ Hierosolymitanum spoliat. 3. Regum 14.	6
2977	SPINACES.	9
2986	PERSVSENNES.	35
	Dynastia XXII.	
3021	SENSCORIS Eusebio. Diodorus *Sesostrim* tertium legislatorẽ facit: Iustinus Sesonchosim.	21
3042	OSORTHON.	15
3057	TACHELOTIS.	13
	Dynastia XXIII.	
3070	PETVBASTIS.	25
3095	OSORTHON, cognomine Hercules.	9
3104	PSAMMVS.	10
	Dynastia XXIV.	
3114	BOCCHORYS, Diodoro VECCHORIS, quartus legislator.	44
	Dynastia XXV.	
3158	SABACHON uel SABACVS Aethiops.	50
3208	ANISIS Sebicus. Roma condita.	12
3220	SVA siue SO, ab Osea rege Israelitarum contra Assyrium euocatus.	7
3227	SETHON sacerdos Vulcani. Is cum mouit Salmanassar. Tarachus Aethiopum rex auxilium tulit: cui iecirco Eusebius annos 20 tribuit, omisso Sethone.	
	Dynastia XXVI.	
3247	MERRHES.	12
3259	STEPHINATIS.	7
	Interregnum per biennium.	
3268	Aristocratia. Aegypto ciuilibus bellis turbata, XII principes elegere, qui regnum administrarunt XV. an. Vnus ex his Nechepsos uel NECVS sex an. regnauit. Ei à Sebaco Aethiopum rege cæso suffectus est PSAMMETICHVS F. qui cum XI. aliis Aegypto præsuit. At post sublata Aristocratia regnauit	
3283	PSAMMETICHVS solus.	44
3327	NECHAS uel Nechepsos & Nechac Eusebio, Diod. Necus, Psammetichi F. à Nabucodonosoro cæsus.	17
3344	PSAMMIS uel Psammetichus uel Sannis uel Sannieticus.	16
3359	VAPHRES Eusebio, Taphres Iosepho, Apries Psammis F. Herod. Hieremiæ Haphram.	25
3389	AMASIS mortuus in descensu Cambysis.	54
	Dynastia XXVII.	
3443	PSAMMENITVS Amasis F. Plinio Semnisertcus.	

A Cambyse rege Persarum Aegyptus occupata, & Persarum Monarchiæ inserta anno 1. Olymp. 64. Post CXI annos defecit à Persis denuò sub Dario Notho, & rex creatus Amarthes, Nepherites, Achoris, Psammutes, Nectanebus, pulsus ab Artaxerxe Ocho. Nec multo post excisso Persarum regno, Alexandri Macedonis armis paruere. Eo mortuo, Ptolemæus Lagi F. Aegyptum inuasit, cuius successionem sub Macedonum regibus enumerabimus. Vltima fuit Cleopatra. Qua sublata, Augustus in prouinciæ formam Aegyptum redegit. Diuisa postmodum inter Constantini filios Imperio, Aegyptus Orientalibus siue Græcis parebat hoppiusque ad annum Christi 700. Tunc enim ad Saracenos facta defectione, Caliphum ex Mahometi sacri regem passa est, à quo deinceps (uti Sabell. annotat lib. 5. En. 9.) reges cæteri Caliphæ sani dicti, per annos circiter 340. Tandem anno Sal. 1153. Americo rege Hierosolymorum Aegyptios urgente, Caliphus à Syriæ Sultano auxilium implorat. Saraco Medius dux, Caliphe capto, Almerico ablto, regnum occupat, & se Sultanum, Aegyptium uocat. Successit ei Saladinus F. Hunc deinde patrem, & filii, usq; ad Melechsalam, qui Comanos sanos à Tartaris emit, eosq; in armis erudiit. Hi tandem facta conspiratione regnum inuasérat: suq; casu primus Mammalucharum princeps rex fuit Turquimenius. Quo sublato, Cosbes Cum iuorum manu regnum occupat, mutato nomine dictus Melechemor: Tartaros è Syria eiecit. Eo necato, Baudocadar regnũ arripuit: Antiochiaq; subacta, Christianos tota fere Syria eiecit: mensem pertit. Melechsaytus Baudocadari F. Elpis uel Elepis, Melesayto dictus, Peipulum cepit, mensem tenitur. Melecoa traphus Ptolemaidem cepit. Melechnasir à Gambboca Tartaro captus, qui dictus est occupato regno Melechaldel: sed à Comanis deiectus, & restitutus Melechnasir, à Cassano Tartaro tota Syria pulsus. Hæc Funccius.

CHALDÆORVM SIVE ASSYRIORVM MONARCHIA.

Chaldæi (quam primam Monarchiam plerique statuunt) post aquarum eluuiones annis CXXCV in summa quiete uixerunt: quod seculum aureum à Catone in Originibus, si modo eius libri auctor est, appellatur. Deinde Ninus armis Assiam maiorem inuasit, à quo XXXVII. reges annos MCC usque ad Sardanapali exitum imperarunt. Eius imperium Arbaci & Belocho præfectis cessit. Itaque imperio bifariam diuiso, Medos inter & Assyrios trecentis ferè annis dimicatum est, quoad Persæ imperium arripuerunt. In horum serie G. Mercatoris & Io. Funccij Chronologias sequemur ex Eusebio.

REGES ASSYRII, REGNO INTEGRO, *ex Metasthene & Berosso.*

A.M.		Reg.
1841	Iupiter BELVS Saturni F.	65
1906	NINVS, Beli F. quem in sacris NEMRODVM dici Mercator connincit, cuius anno 42. natus sit Abraham.	52
1958	SEMIRAMIS, Ascalonita, uxor Nini.	42
2000	ZAMEIS Ninias, in sacris Amraphel, Nini F.	38
2039	ARIVS, Bactrianos subegit, & Caspios.	30
2069	ARALIVS, siue Analius, mulierosus.	40
2109	BALEVS, siue Balaneus, & Xerxes.	30
2139	ARMATRITES, uel Armamettes.	38
2176	BELOCHVS Priscus.	35
2212	BALEVS II. post Semiramidem clarissimus bello.	52
2264	ALTADAS, luxuriæ & otio deditus.	32
2296	MAMITVS milites exercuit.	30
2326	MANCALEVS.	30
2356	SPHERVS prudentissimus & bellicosissimus.	29
2376	MAMELVS, uel Mancaleus.	30
2406	SPARETVS.	40
2446	ASCATADES, siue Ascades, Syriam domuit.	40
2486	AMYNTES.	43
2531	BELOCHVS II. uel Chusan Reschataim, uel Chusartus.	25
2556	BELOPARES.	30
2586	LAMPRIDES.	32
2618	SOSARES.	20
2638	LAMPARES.	30
2668	PANNIAS.	45
2713	SOSARMVS.	19
2732	MITREVS.	2
2759	TAVTANES uel Teutanius.	32
2791	TEVTEVS, uel Tantens.	40
2831	THINEVS.	30
2861	DERCYLVS.	40
2901	EVPALES.	38
2939	LAOSTHENES.	45
2984	PYRICIADES, siue Pyrithidias.	5
3014	OPHRATEVS.	20
3034	OPRAGANEVS uel Ophratanes.	50
3084	ASCRASAPES, uel Ocrazapes, uel Aserasaperios.	41
3124	TONOS Concoleros, Anacyndaraxis F. Græcis	

A.M.		Reg.
	cis Sardanapalus, aduersus cuius mollitiem Arbaces Mediæ præfectus exercitum collegit cum Belesso Babyloniæ præfecto & sacerdote. Ipse extructa pyra in Nino urbe, se cum deliciis suis combussit. Arbaces Medorum & Persarum rex, Belesus Babyloniæ & Assyriorum præfectus ex pacto. Hinc iam regnum aliud Medorum, aliud Babyloniorum.	20

MEDORVM REGES.

A.M.		Reg.
3144	ARBACES uel Arbactes.	28
3172	MANDANES uel Medidus.	40
3212	SARSOMENES uel Sosarmus.	25
3237	ARTECARMIS Sosarmi F. cum Deioce tyranno contendit.	32
3274	CARDICEAS Euseb. Arbianes Diodoro, Artecarmis F.	13
3287	DEIOCES Cardiceam uicit.	40
3327	PHRAORTES, Diodoro Artines.	22
3347	CYAXARES, Artabanus & Astibaros Diod. Scibaris Alexandro Polyhist. Scythæ an. 28. Asiam obtinuerunt: his expulsis Ninũ cepit.	32
3379	ASTYAGES, Cyaxaris F. Apanda Diod. In sacris Assuerus & Artaxerxes magnus. Ex eius filia Mandane natus Cyrus, patre Cambyse Persa, auum cepit, & regum Medorum ad Persas transtulit.	38

BABYLONIORVM REGES.

Et Sacris Assyrii dicuntur, quia parti etiam Assyriæ imperarunt: plerique Ninuen inhabitarunt. Fo. cantur etiam Chaldæi.

A.M.		Reg.
3148	PHVLBELOCHVS, (Belesis sacerdos) sub quo Metasthenes Persa historicus.	48
3196	PHVLASSAR, uel Teglatphulassar, uel Thadaphasarus.	23
3221	SALMANASSAR, Ptolemæo Nabonassar, qui totam Phœnicem domuit, Tyro excepta, & decem tribus cum rege Osea in Mediam abduxit.	10
3230	SENNACHERIBVS, & Sargon, ab obsidione Hierosolymitana fugiens, in templo à filiis occiditur.	7
3237	ASSARHADDON F. Sennacheribi. Asaracoldas Iosepho.	10
3247	BERODACH, uel Merodach Baldan (Mardocempadus Ptol.) filius Baladan, Sennacheribi nepos, uiuente Assaracolda regnauit an. 12. Eo mortuo, monarcha factus, Babyloniis & Assyriis imperauit, & CHALDÆORVM regnum appellari cepit.	40
3287	BENMERODACH.	21
3308	NABVCODONOSOR, Berosо Nabulassar.	35
3343	NABVCODONOSOR Magnus F. quem Hebræi Nabucadnezer uocant, Nabopolassar Ptol. Vicit Psammetichum, & Syriam totam cepit, Hierusalem incendit, regem Sedeciam excæcatum abduxit. Sub quo Babylonica captiuitas Iudæorum cœpit, 43 Olympiadis anno 2.	44
3387	AMELINVS Euilmerodach, Nabucodonosori F. aliis Amilmathapacus, & Abimatadocus, Herodoto Labinetus. Vxor eius Nitocris. Ioachinum regem Iudæorum humaniter tractauit: à Niriglissororo fororis marito occiditur.	23
3410	NIRIGLISSOROOR, Berosо.	4
3414	LABOSARDACH, uel Labassardach, Niriglissororis F. M. 9.	
3415	BALTASSAR, Naboandel Babyloniis dictus, & Nabonidus, & Nabinidochus. Labinetus, Labineti F. Herodoto. Cyrus rex Persarum Babylonem cepit.	17

PERSARVM MONARCHIA.

A.M.		Regni
3410	CYRVS, Olympiadis quinquagesimæ quintæ anno 2. cepit regnare, uicto Astyage auo Medorũ rege: & anno regni 22. capta Babylone, & occiso Baltassare rege, regnũ Assyriorũ, quod in Medos & Babylonios diuisum fuerat, restituit: ita tamen, ut deinceps Persarum regnũ fuerit nuncupatum. Daniel Propheta à Cyro Persa & Dario Medo (qui fortè fuerit Harpagus) urbem captã scribit. Cyrus Zorobabelem ad templum instaurandum misit. A Tomyri Massagetarum regina cum exercitu cæsus.	30
3439	CAMBYSES Aegyptum occupauit, uicto Psammenito Amasis F. Templi instauratio nem uetuit. Hũc Artaxerxẽ uocat, Esdras.	7. 5
	SMERDES Magus, custos curiæ, regnum astu occupat.	0 7
3447	DARIVS Hystaspis F. Mago à septemuiris occiso. Hunc Esdra & Nehemias etiam Artaxerxem uocant: Historia Iudith Nabugodonosorum. Sub eo templum Hierosolymis denuò ædificatum.	36
3482	XERXES Darij F. ab Artabano occisus.	21
3504	ARTABANVS tyrannus occisus.	0 7
	Darius ARTAXERXES Longimanus, Xerxis F. quem Esra ASSVERVM nominat: qui Esteram Iudæam uxorem duxit. Hunc etiam Cyrum appellat, Iosephus scribit, ad quem Themistocles confugit.	40
3544	XERXES.	0 2
	SOGDIANVS.	0 8
3545	DARIVS Nothus, qui ex Parysatide Artaxerxen, Cyrum, Ostanem, & Oxathrem suscepit.	19
3564	ARTAXERXES Mnemon (Arsicas antè dictus) cognomine Magnus, Darij & Parisatidis F.	43
3606	Darius Artaxerxes OCHVS.	23
3629	ARSES, uel Arsames, Ochi F.	3
3632	DARIVS Arsami F. Codomanus Iustino dicitur. Ab Alexãdro Macedone superatus. Regnum Persarum ad Græcos transfertur.	7

GRÆCORVM MONARCHIA.

MACEDONVM REGES.

Ex Mercatore & Eusebio.

A.M.		Reg.
3155	CARANVS, aliàs Gramaus, qui cum Græcis caprarum gregem sequens, Edissam (quam Aegeam uocauit) expulso Mida cepit, regnique Macedonum fundamenta iecit.	28
3183	COENVS. Sub quo cœperunt Olympiades.	12
3195	TYRIMAS.	38
3233	PERDICCAS.	51
3284	ARCHEVS, siue Argæus.	38
3323	PHILIPPVS.	38
3360	EVROPVS, Herodoto Acropus.	26
3387	ALCETAS.	29
3416	AMYNTAS.	50
3466	ALEXANDER, qui Bubari Persę sororem suã copulauit: quæ cognatio pacem ei præstitit, etiam sub Xerxe.	43
3509	PERDICCAS II.	31
3540	ARCHELAVS.	24
3564	ORESTES.	5
3567	ARCHELAVS II.	4
3571	PAVSANIAS.	1
3573	AMYNTAS II.	6
3579	ARGAEVS II.	1
3580	AMYNTAS III. Thartalei F.	19
3598	ALEXANDER Amyntæ F. à Ptolemæo fratre occisus.	1
3600	PTOLEMAEVS Alutites.	3
3603	PERDICCAS fratrem Ptolemæum occidit.	5
3608	PHILIPPVS Amyntæ F. Olymp. 105. anno primo à Pausania interfectus.	24
3632	ALEXANDER Magnus, anno 6. Darium uicit, & Persarum regnum destruxit.	

Postea quam Alexander Magnus euerso Persarũ imperio Orientem sub iugum misit, Monarchiam Persarum Græca excepit. Ea deinde Olymp. 114. an. primo. Babylone uel eiusdem uel uicino sublato, diuisa est, cum cæsi hominũ opimã prædam, in uarias partes regnum diuiduum diripuere. Itaq; Ptolemæus Lagi F. Aegyptum, Antigonus Asiam uocatam, Lysimachus Hellespontum & Thraciam, Seleucus Asiam maiorem sive Syriam & Babyloniam, Aridæus & Antipater Macedoniam obtinuere: quo ad tandem in Rom. potestatem uenere. Eorum successionem singillatim deducemus ex Eusebio & Mercatore.

MACEDONIAE REGES POST ALEXANDRVM MONARCHAM.

A.M.		Reg.
3644	*Interregnum.* Sedato inter duces diffidio successor creatus est Alexandri, donec Alexandri filius ex Roxane adolesceret,	
	ARIDEVS Philippus, frater Alexandri: regni procurator constitutus Perdiccas. Prouinciis præfecti, Ptolemæus Aegypto, Eumenes Cappadociæ & Paphlagoniæ, Antigonus Philippi F. Phrygię maiori, Cassander Antipatri F. Antipatribus regiis, Lysimachus Thracię & Ponto, Seleucus Antiochi F. castrorum tribunus summus. PERDICCAS à militib. iugulatus, anno 3. Electus inde tutor Antipateri (qui regni administratione Polyperchonti tradita obiit) & noua partitio prouinciarum facta: Seleuco Babylonia, Antigono Susiana, Antigono Philippi F. Phrygia magna & Cilicia, Cassandro tribunatus castrorum. Aridæus cum Eurydice uxore Olympiadis mandato cæsus.	6
3651	CASSANDER Antipatri & Thęssalonicæ Philippi Amyntæ ex Nicasipolide filiæ F. Olympiadem interfecit. Antigonus Eumenem interfecit, Seleucum fugat. Seleucus Ptolemæi ope Babylonem recuperat. Iterum pellitur à Demetrio Antigoni F. Pax inter duces, ut Cassander dux sit Europæ, donec Alexander Alexandri F. ex Roxane adolescat: Lysimachus Thraciæ. Ptolemæus Aegypto, Antigonus Asiæ, Seleucus Babylonis imperet. Seleucus recuperata Babylone diadema Asiæ capitiſuo impositit.	19
3669	ANTIGONVS & ALEXANDER Cassandri FF. Olymp. 120. anno primo.	4
3673	DEMETRIVS Poliorcetes à Pyrrho pulsus.	6
3679	PYRRHVS Epirotarum rex Demetrium expulit. M. 7.	
3680	LYSIMACHVS Thraciæ rex.	5
3685	PTOLEMÆVS Ceraunus à Gallis cæsus.	1
3686	MELEAGRVS. M. 2.	
	ANTIPATER. D. 45.	
	SOSTHENES Gallis se opponens regno potitur.	2
3688	ANTIGONVS Gonata, Poliorcetis F. regnũ paternum recipit. Eo absente, Alexandri Epirota Pyrrhi F. regnum inuadit.	36
3724	DEMETRIVS Antigoni F. puer Alexandro pulso regnum recuperat, Epirum occupat.	10
3734	ANTIGONVS Doson, tutor Philippi filij Demetrij.	13
3747	PHILIPPVS Demetrij F.	42
3789	PERSEVS Philippi nothus, à L. Aemylio Paulo uictus. In eo regnum Macedonum desecit, Olymp. 153. anno 2. secundùm Sigonium: secundùm Mercatorem Olymp. 152. an. 4.	11

ASIAE.

A.M.		Reg.
3647	ANTIGONVS Philippi F. conspiratione reliquorum in prælio cæsus.	18
3665	DEMETRIVS Poliorcetes, Antigoni F. Macedonia occupata, Græcia liberata, conspiratione regum pulsus, à Seleuco Nicanore captus, in carcere periit. Asiæ regnum Syriæ regibus cessit.	17

SYRIAE ET BABYLONIAE, QVI SELEVCIDÆ dicuntur: à quorum regno in sacris Epocha incipit, tanquam Græcæ Monarchiæ ramo principe. Ex G. Mercatore.

A.M.		Reg.
3658	SELEVCVS Nicanor.	31
3690	ANTIOCHVS Soter.	19
3708	ANTIOCHVS Deus, sub quo Parthi à Syrię regibus desecerunt, bello primo Punico.	15
3724	SELEVCVS Callinicus, qui Berenicem nouercam cum infantulo interfecit. Eius frater fuit Antiochus Hierax.	20
3744	SELEVCVS Ceraunus à Ptolemæi ducibus cæsus.	3
3747	ANTIOCHVS Magnus uictis Ptolemæi ducibus Syriam obtinuit: qui ab Attilio Glabrione ad Thermopylas cæsus, è Græcia pulsus fuit. Ad quem Annibal fugit.	36
3782	SELEVCVS Philopator, Iosepho Soter, Antiochi F. primus, ab Heliodoro occisus.	12
3795	ANTIOCHVS Epiphanes Seleuci frater, qui Idolum templo Hierosolymitano imposuit. Sub quo Iudas Machabæus. Eius dux Lysias, Gorgias.	11
3806	ANTIOCHVS Eupator, Epiphanis F. à Demetrio interfectus.	3
3809	DEMETRIVS Soter Seleuci F. Antiochum interfecit. Eius dux Bacchis.	8
3817	ALEXANDER Epiphanes siue Nobilis (Veles Iosepho uel Balas) Eupatoris F. Demetrium uicit: à Philometore Aegypti rex constitutus.	7
3822	DEMETRIVS Nicanor, Soteris F. Alexandrũ uicit. Diodorus Tryphon Antiochi Thei emendicata tutela Syriam inuasit. Demetrius ab Arsace Partho auxilia petens capitur.	10
3832	ANTIOCHVS Sedetes siue Deus, Soteris F. expulit Demetrium, Tryphonem occidit. Iosephus nomine patris Soterem uocat. A Parthis cæsus.	9
3841	DEMETRIVS Nicanor à Parthis dimissus.	4
3845	ALEXANDER Zebena, Demetrio uicto à Physcone rex constitutus.	2
3847	ANTIOCHVS Gryphus, Demetrij F. Alexandrum occidit: cum Antiocho Cyzicceno (qui & Spondius) fratre uterino, filio Antiochi Pii, de regno dimicauit. Iosepho etiam Philometor dicitur. Insidiis Heracleonis necatur, relictis Seleuco, Antiocho, Philippo, Demetrio Eucæro, & Antiocho Dionyso, seu Libero patre, filiis.	11
3859	ANTIOCHVS Cyzicenus, Thei F.	18
3877	SELEVCVS Gryphi F. Cyzicenum patruum in prælio interfecit.	3
3880	ANTIOCHVS Eusebes, Cyziceni F. Seleucũ interfecit. Ab Antiocho Gryphi F. & Parthis cæsus.	1
3881	PHILIPPVS & DEMETRIVS Eucerus, Cyziceni FF. Antiochum Gryphi F. occidunt. Ipsi inter se de regno decertarunt.	2
3883	PHILIPPVS solus, Demetrio fortè per Parthos capto.	2
3885	TIGRANES Armeniæ rex, à Syris euocatus, cum Dimillibus Syriam occupat. Quo tandem uicto à Cn. Pompeio, Romanorum imperio Syria cessit, & Græcorum regnum defecit.	18

AEGYPTI POST ALEXANDRVM.

Ex Eusebio, Epiphanio, & Mercatore.

A.M.		Reg.
3644	PTOLEMÆVS Soter, Lagi gregalij militis F. ab equitibus electus. Hierosolymam expugnauit. Philadelpho natu minori ager regnum publicè tradidit.	39
3684	PTOLEMÆVS Philadelphus. Cum patre duobus annis regnasse uidetur.	38
3721	PTOLEMÆVS Euergetes, Callinico uicto Syriã, Iudæam, Ciliciam obtinuit. Seleucum Ceraunum occidit.	26
3747	PTOLEMÆVS Philopator.	17
3764	PTOLEMÆVS Epiphanes.	24
3788	PTOLEMÆVS Philometor, cum fratre Physcone.	35
3823	PTOLEMÆVS Euergetes, & ob deformitatem corporis Physcon. Philogum uocat Epiphanius.	29
3852	PTOLEMÆVS Lathyrus, Epiphanio Soter, Eusebio Physcon & Soter.	15
3876	PTOLEMÆVS Alexander cum matre, quæ Lathyrum regno expulerat. Timens tamen & ipse matrem, relquit regnum. Ipsa sola fere 10. annis imperauit.	10
3877	PTOLEMÆVS Lathyrus, ob matris tyrannidem reuocatus.	8
3885	PTOLEMÆVS Auletes, Cleopatræ M. Antonij pater. Diodorus uocat Dionysiũ. Regno eiectus, Romã fugit, & auxiliũ implorauit.	30
3915	CLEOPATRA cum fratre aliquot annis regnauit.	

A. M. | Reg.

gnauit. A' fratre pulsa, per Cęsarem restituta est. Frater submersus periit. Quo bello Alexãdrina bibliotheca conflagrauit. Ipsa M. Antonij Triũuiri amores secuta, apud Actiũ pri

A. M. | Reg.

mùm, deinde apud Pharum uicto Antonio, ne in potestatẽ Augusti Cæsaris ueniret, aspidis morsu periit. Sic regnũ Aegyptiorũ defecit, & in præfecturam Rom. conuersum est. | 22

ROMANORVM MONARCHIA.

ROMANORVM REGES.

A Troia capta ad Vrbem conditam sunt anni 432. ab Alba condita 400. Romulus ac Remus fratres Romam condidere, Aemilium interfecere, Numitori auo Albam reliquere. Cęterũ Romo, Romulus solus regnauit. A Troia capta ad V. C. sunt so Romo, anno Mũdi secundũ Eusebium 3213. secundũ Mercatorem 3216. Deinceps ergo annorum ab V. C. seriem sequemur.

V. C.		Reg.
1	ROMVLVS anno ætatis 18. Romam ædificauit.	37
38	Senatores, sublato ex insidiis Romulo, creatis decem decurionibus, anno integro regnarunt. Interregnum.	1
39	NVMA Pompilius, Olymp. 16. anno 3.	43
82	TVLLVS Hostilius Olymp. 27. anno 2.	32
114	ANCVS Martius Numæ ex filia nepos. Anno 2. Olymp. 33. electus.	24
138	L. TARQVINIVS Priscus anno primo 41. Olymp. à filiis Anci occisus.	38
176	SERVIVS Tullius Tarquinij gener, anno 4. Olymp. 50. occisus à L. Tarquinio genero.	44
220	L. TARQVINIVS Superbus Olymp. 61. an. 4. regno pulsus, propter filij Sex. Tarquinij stuprum Lucretiæ illatum.	25

Regnatum est Romæ sub septem regibus annis 244. Deinceps Consules annui creari cœpti.

CONSVLES ROMANI.

Reges anno 4. Olymp. 67. pulsos, ferè consentiũt auctores. Gutreanus & Carolus Sigonius in annũ V. C. 245. primos Cossreis. fuit, patricium utrumq; ali in annum 244. Eorum nos seriem ex Antonio Contio I. C. qui post Haloandrum, Carolum Sigonium, & Onuphrium Panuinium Fastos diligentissimè perfectus est, deducimus.

V. C.		
244	L. Iunius Brutus.	L. Tarquinius Collatinus.
	Fiedus I. cum Pœnis.	
245	P. Valerius Poplicola II.	T. Lucretius Tricipitinus.
246	P. Valerius Poplicola III.	M. Horatius Puluillus II.
247	Sp. Lartius Flauus, uel Ruf.	T. Herminius Aquilinus.
248	M. Valerius.	P. Posthumius Tubertus II.
249	P. Valer. Poplicola IIII.	T. Lucretiº Tricipitinus II.
250	P. Posthum. Tubertus II.	Agrippa Meneniº Lanatus.
251	Opiter Virginius Tricostº.	Sp. Cassius Viscellinus.
252	Posthumius Cominius Au runcus.	T. Lartius Flauus, uel Rufus.
	Dictator T. Lartius, magister equitum Sp. Cassius, contra Tarquinios.	
253	S. Sulpitius Camerinus.	M. Tullius Longus.
254	T. Aebutius Helua.	P. Veturius Geminus.
255	T. Lartius Flauus II.	Q. Cloelius Siculus.
256	A. Sempronius Atratinus.	M. Minutius Augurinus.
	Bellum Latinum. Censa CXXM ciuium.	
257	A. Posthumius Albus Regil.	T. Virginius Tricostus.
	Dictator T. Lartius II.	
258	M. Claudius Sabinus.	P. Seruilius Priscus.
259	A. Virgini. Cœlimontanus.	T. Veturius Geminus.
	Secessio plebis in Sacrum montem. Placatur concessis Tribunis. M. Val. Dictator.	
260	Posthumus Cominius Au runcus II.	Sp. Cassius Viscellinus II.
261	Tº Geganius Macerinus.	P. Minutius Augurinus.
	Pestilentia & fames.	
262	M. Minuti. Augurinus II.	A. Sẽpronius Atratinus II.
263	Q. Sulp. Camer. Cornutus.	Sp. Lartius Flauus II.
264	C. Iulius Iulus.	P. Pinarius Mamercinus.
265	Sp. Nautius Rutilus.	Sex. Furius Fusus.
266	C. Aquillius Thuscus.	T. Ticinius Sabinus.
267	Proculus Virginius Tricostus.	Sp. Cassius Viscellinus III.
	Lex Agraria prima.	
268	Q. Fabius Vibulanus.	Ser. Cornelius Maluginẽsis.
	Latini rebellant.	
269	R. Fabius Vibulanus.	L. Aemilius Mamercus.
270	M. Fabius Vibulanus.	L. Valeriº Potitus Volusus.
271	Q. Fabius Vibulanus II.	C. Iulius Iulus.
272	R. Fabius Vibulanus II.	Sp. Furius Fusus.
273	M. Fabius Vibulanus II.	Cn. Manlius Cincinnatus, uel Vulso.
274	R. Fabius Vibulanus III.	T. Virginiº Tricostº Rutilus.
275	L. Aimilius Mamercus II.	C. Seruilius Structus Ahala.
276	C. Horatius Puluillus.	T. Menenius Lanatus.
	Trecenti Fabii cæsi.	
277	A. Virginius Rutilus.	Sp. Seruilius Structus.
278	C. Nautius Rutilus.	P. Valerius Poplicola.
279	L. Furius Medullinus.	A. Manlius Fulso.
280	L. Aimilius Mamercus III.	Vopiscus Iulius Iulus.
281	L. Pinarius Mamercinus.	P. Furius Fusus.
282	App. Claudius Sabinus.	T. Quinctius Capitolinus.
283	L. Valerius Potitus II.	T. Aimilius Mamercinus.
284	T. Numitius Priscus.	A. Virginius Cœlimõtanus.
285	T. Quinctiº Capitolinº II.	Q. Seruilius Priscus.
286	T. Aimilius Mamercinus II.	Q. Fabius Vibulanus.
287	Q. Seruilius Priscus II.	Sp. Posthum. Albº Regillẽs.
288	T. Quinctiº Capitolinº III.	Q. Fabius Vibulanus II.
289	A. Posthumius Regillensis.	Sp. Fufius Medullinus Fusus.
290	P. Seruilius Priscus.	L. Aebutius Helua.
291	T. Lucretius Tricipitinus.	Sp. Veturius Crassus.
292	P. Volũniº Arbitinº Gallº.	S. Sulpitius Camerinus.
293	P. Valetius Poplicola II.	C. Claudius Sabinus.
294	Q. Fabius Vibulanus III.	L. Cornelius Maluginensis.
	L. Q. Cincinnatus Dictator, L. Tarquinius Mag. eq.	
295	L. Minutius Augurinus.	C. Nautius Rutilus II.
296	C. Oratius Puluillus II.	Q. Minutius Augurinus.
	Decem Tribuni plebis primi.	
297	M. Valerius Maximus.	Sp. Virginius Cœlimõtanº.
298	Tit. Romilius Vaticanus.	C. Veturius Cicurinus.
299	Sp. Tarpeius Capitolinus.	A. Aterius Fontinalis.
300	P. Tergeminus Curiatius.	Sex. Quinctilius Varus.
301	T. uel L. Meneniusl. anatus.	P. Sextius Capitolinus.
302	App. Claudius Crassinus.	T. Genutius Augurinus.
	Hi abdicarunt, ne designarentur legum ferendarum causa Decemviri consulares.	
	DECEMVIRI consulari potestate, sine prouocatione, App. Claudius T. Genutius. P. Sextius. Sp. Veturius. C. Iulius Iulus. A. Manlius. Ser. Sulpitius Camerinus. Sp. Posthumius Alb. P. Oratius, uel Curiatius. T. Romilius Vaticanus.	
303	App. Claudius II. L. Minutius Augurinus. M. Corn. Maluginensis. M. Sergius. Q. Fabius Vibulanus. Q. Petilius. T. Antonius Merenda. Cęso Duillius. Sp. Oppius Cornicen. II. M. Rabuleius II. abdicarunt.	
	Duodecim Tabularum leges.	
304	Iidem. Ob scelus Appij secedit plebs secundò in Auentinum. Abdicantur. Ad consules recidit Respub. Nondum finito anno, electi Coss.	
	Marcus Orotius Barbatus.	L. Valerius Potitus.
305	Lar. Herminius Exquilinus.	T. Virginius Cœlimontanus Tricostus.
306	M. Geganius Macerinus.	Cl. uel C. Iulius Iulus.
307	Agrippa Furius Fusus.	T. Quinctius Capitolinus IIII.
308	M. Genutius Augurinus.	C. Curtiº Medullinº Fusus.
309	Mutatur iterum Reip. status, & pro Coss. eliguntur TRIBVNI militum consulari potestate, numero tres.	
	L. Attilius Longus, T. Cloelius Siculus, A. Sempronius Atratinus. Qui ante finem anni magistratum deponentes, locum denuò Coss. fecerunt, post quartum ferè mensem.	
	L. Papyrius Mugillanus.	L. Sempronius Atratinus.
310	M. Geganius Macerinus II.	T. Quinctius Capitolinº V.
311	M. Fabius Vibulanus.	P. Aebutius Helua Cornicẽ.
312	C. Furius Pacilus.	M. Papyrius Crassus.
313	Proculus Geganius Macerinus.	L. Menenius Lanatus II.
314	T. Quinctius Capitolin. VI.	Agrippa Menenius Lanatº.
	Sp. Melius regnum affectans trucidatur. L. Q. Cincinnatus Dictator iterum.	
315	M. Aimilius Mamercinus	L. Quinctius Cincinnatus. L. Iulius Iulus. TRIB. MIL.
316	M. Geganius Mamercinus III.	L. Sergius Fidenãs.
	M. Aimilius Mamercinus Dictator.	
317	M. Cornelius Maluginẽsis.	L. Papyrius Crassus.

Q. Seruilius Priscus Dictator.

V. C.		
318	C. Iulius Iulus II.	L. Virginius Tricostus.
319	C. Iulius Iulus III.	L. Virginius Tricostus II.
	M. Aemilius II. Dictator.	
320	M. Fabius Vibulanus.	M. Fossius Flaccinator. L. Sergius Fidenãs TRIB. MIL. III.
321	L. Pinarius Mamercinus.	L. Furius Medullinus. Sp. Posth. Alb. TR. MI. III.
322	T. Quinct. Pẽnus Cincinn.	C. Iulius Mento.
	A. Posthumius Tubertus Dictator.	
323	L. Papyrius Crassus II.	L. Iulius Iulus.
324	L. Sergius Fidenãs II.	Hostus Lucretiº Tricipitinº.
325	T. Quinctius Pennus Cincinnatus II.	A. Cornelius Cossus.
326	C. Seruilius Axilla Structus, uel Ahala.	L. Papyrius Mugillanus II.
327	A. Cornelius Cossus. C. Furius Pacillus.	T. Quinct. Pennus Cincinn. M. Posthum. TRI. MIL. IIII.
	M. Aemilius Mamercinus III. Dictator.	
328	A. Sempronius Atratinus. L. Quinct. Cincinnatº II.	L. Furius Medullinus. L. Oratius Barbatus. TRIB. MIL. IIII.
329	Appius Claudius Crassus, uel Crassinus. Sp. Nautius Rutilus.	L. Sergius Fidenãs. Sex. Iulius Iulus. TRIB. MIL. IIII.
330	C. Sempronius Atratinus.	Q. Fabius Vibulanus.
331	L. Manlius Capitolinus. Q. Antonius Merenda.	L. Papyrius Mugillanus. L. Seruilius Structus. TR. MIL. IIII.
332	N. Fabius Vibulanus.	T. Quinct. Capitol. Barbatº.
333	T. Quinct. Cincinnatus II. M. Manlius Capitolinus.	L. Furius Medullinus III. A. Sẽpronius Atratinº II. TRIB. MIL. IIII.
334	Agrippa Menenius Lanatº. P. Lucretius Tricipitinus.	Sp. Nautius Rutilus II. C. Seruius Axilla. TRIB. MIL. IIII.
335	L. Sergius Fidenãs II.	C. Seruius Axilla II. M. Papyrius Mugillanus TR. MIL. III.
	Q. Seruilius Priscus Edenas Dict. II.	
336	L. Seruilius Structus. Agrippa Menenius Lanatus II.	P. Lucretiº Tricipitinº II. Sp. Veturius Crassus. TR. MIL. IIII.
337	A. Sẽpronius Atratinus III.	M. Papyrius Mugillan. II. Sp. Nautius Rutilus II. TR. MIL. III.
338	P. Cornelius Cossus. C. Valerius Potitus.	T. Quinct. Cincinnatus. C. Martius Rutilus. N. Fabius Vibulanº. TR. MIL. V.
339	Q. Fabius Vibulanus II. Cn. Cornelius Cossus.	L. Valerius Potitus. P. Posthumius Regillẽsis. TR. MIL. IIII.
340	L. Furius Medullinus.	M. Cornelius Cossus.
341	Q. Fabius Ambustus.	C. Furius Pacillus.
342	M. Papyrius Mugillanus.	C. Nautius Rutilus.
343	M. Aimilius Mamercinus.	C. Valer. Potitus Volusus.
344	Cn. Cornelius Cossus.	L. Furius Medullinus II.
	P. Corn. Rutilus Cossus Dictator.	
345	C. Iulius Iulus.	P. Cornelius Cossus. C. Seru. Ahala. TR. MIL. III.
346	C. Valerius Potitus II. L. Furius Medullinus II.	C. Seruilius Ahala II. N. Fabius Vibulanus II. TRIB. MIL. IV.
347	P. Cornelius Cossus. Cn. Cornelius Cossus.	L. Valerius Potitus II. N. Fabius Ambustus. TR. MIL. III.
	Stipendium ex publico primùm datum.	
348	C. Iulius Iulus II. T. Quinctius Capitolinº. A. Manlius Vulso.	M. Aimilius Mamercinus. Q. Quinct. Cincinnatus. L. Furius Medullinus II. TR. MIL. VI.
349	P. Cornel. Maluginensis. M. Sergius Fidenãs. K. Fabius Ambustus II.	C. Valerius Potitus III. Cn. Cornel. Cossus II. Sp. Nautius Rutilus III. TR. MIL.
350	M. Aimilius Mamercinus. L. Valerius Potitus III.	M. Furius Fusus. Ap. uel P. Claudius Crassinus.
	M. Quinctilius Varus.	L. Iulius Iulus TR. MIL.
351	C. Seruilius Ahala III.	Q. Sulpitius Cornutus.

V. C.		
	Q. Seruilius Fidenãs. A. Manlius II.	L. Virginius Tricostus. M. Sergiº Fidenãs II. T. M.
352	M. Furius Camillus II. L. Valerius Potitus IV.	L. Iulius Iulus. M. Aimilius Mamercinus III.
	Cn. Cornelius Cossus II.	K. Fabius Ambustus II. TR. MIL.
353	L. Publilius Volscus. L. Titinius. Sp. Furius Medullinus.	P. Mælius Capitolinus. P. Mænius. P. Licinius Caluus primº ex plebe TR. MIL.
354	M. Pomponius. C. Duillius. Volero Publilius Philo.	L. Attilius Longus. N. Veturius. Cn. Genutius Augurinus TRIB. MIL.
355	L. Valerius Potitus V. M. Valerius Maximus. A. Cornelius Cossus. Q. Seruilius Fidenãs II.	L. Furius Medullinus III. M. Furius Camillus II. Q. Sulpitius Camerinus II. TRIB. MIL.
356	L. Iulius Iulus II. L. Furius Medullinus IV. P. Cornel. Maluginensis.	L. Sergius Fidenãs. A. Posthumius Regillẽsis. A. Mãlius Capit. TR. M.
	Camillus Dictator.	
357	Cn. Genutiº Augurinus II. L. Titinius II. P. Mænius II.	P. Mælius Capitolinus II. P. Licinius Caluus. Lucius Attilius Longus II. TRIB. MIL.
358	P. Cornelius Cossus. P. Cornelius Scipio. Cęso Fab. Ambustus III.	L. Furius Medullinus V. M. Valerius Maximus II. Q. Ser. Fidenãs III. T. M.
359	M. Furius Camillus III. L. Furius Medullinus VI. Sp. Posthumius Albinus.	A. Valerius Poplicola. C. Aimilius Mamercinus. P. Corn. Scipio II. TR. M.
360	L. Lucretius Flauus.	Ser. Sulpitius Camerinus.
	CONSVLES.	
361	L. Valerius Potitus.	M. Manlius Capitolinus.
362	L. Lucretius Flauus. Ser. Sulpitius Camerinº. Agrippa Furius Fusus.	M. Aimilius Mamercinus. L. Furius Medullinº VII. C. Aim. Mamercinº. T. M.
363	Q. Sulpitius Longus. K. Fabius. Q. Seruilius Fidenãs IV.	Q. Fabius Ambustus. C. Fabius. Ser. Cornelius Maluginẽsis. TRIB. MIL.
364	M. Furius Camillus per annum Dictator, & solus, urbe à Gallis Senonibus capta, de Gallis triumphat.	
365	L. Virginius Tricostus. L. Valerius Poplicola II. A. Manlius Capitolinus.	L. Posthumius Albinus. P. Cornelius. L. Aim. Mamercinus. TR. M.
	Camillus III. Dict. de Veiis triumphat.	
366	T. Q. Cincinnatus. Q. Seruilius Fidenãs V. L. Lucret. Tricipitinus II.	L. Aquilius Corvus. L. Iulius Iulus. Ser. Sulpitiº Rufus. T. M.
367	L. Papyrius Cursor. C. Sergius Fidenãs. L. Valer. Poplicola III.	L. Menenius Lanatus. L. Aimil. Mamercinus II. C. Cornelius TR. MIL.
368	Ser. Cor. Maluginensis III. M. Furius Camillus IV. L. Oratius Puluillus.	T. Quinct. Cincinnatus. Q. Seruilius Fidenãs VI. P. Valerius Potitus Poplicola. TR. MIL.
369	A. Manlius Capitolinus. L. Quinct. Capitolinus. P. Cornelius.	T. Quinctius Capitolinus. L. Papirius Cursor II. C. Sergiº Fidenãs. TR. M.
	A. Corn. Cossus Dictator.	
370	M. Furius Camillus V. Ser. Corn. Malugin. III. C. Papyrius Crassus.	Ser. Sulpitius Rufus II. P. Valerius Potitus II. T. Quinct. Cincinnatus II. TR. MIL.
371	L. Valer. Poplicola IV. L. Aim. Mamercinus III. Ser. Sulpitius Rufus III.	M. Trebonius Flaccus. A. Mãlius Capitolin. III. L. Lucretius Tricipitinus II. TR. MIL.
372	Q. Seruilius Fidenãs. L. Papyrius Crassus. Ser. Sulpitius Prętextatus.	Sp. Papyrius Crassus. L. Aim. Mamercinus IV. Ser. Corn. Malugin. T. M.
373	L. Lucret. Tricipitinus III. I. Furius Medullinus. M. Fabius Ambustus.	M. Furius Camillus VI. A. & L. Posthumij Regillenses. TR. MIL.
374	L. Valerius Poplicola V. C. Sergius Fidenãs III. Sp. Papyrius Cursor.	P. Valerius Potitus III. L. Menenius Lanatus II. Ser. Corn. Malugin. V. T. MIL.
375	P. Manlius Capitolinus. C. Manlius Capitolinus. L. Antistius.	M. Albinius. L. Iulius Iulus. C. Sextilius TRIB. MIL.
376	Q. Seruilius Fidenãs II.	P. Cloelius Siculus.

V.C.		
	Sp.Furius Medullinus.	C.Licinius Caluus.
	M.Oratius Puluillus.	L. Geganius Macerinus.
		TRI.MIL.
377	L.Aimilius Mamercinus V.	L. Quinctius Cincinnat. II.
	C.Quinct.Cincinnatus.	P.Valerius Potitus IV.
	Ser.Sulpitius Prętext.II.	C.Veturius Crassus Cicurinus.
378	Solitudo magistratus per quinquennium fuit, Licinio	
379	Stolone & L.Sextio Laterano trib.pleb.intercessione	
380	perpetua comitia interturbantibus dum sedulò à patribus resistitur, ne legem de communicando cũ plebe consulatu, de agrorum modo, de fœnore minuendo perferrent. Itaque C.Licinius Caluus & L.Sextius.	
381		
382	Lateranus per totum hoc quinquennium trib. pleb. gesserunt.	
383	L.Furius Medullinus II.	P.Valerius Potitus Poplicola V.
	C.Valerius Potitus.	Ser. Corn.Maluginēs.VI.
	A.Manlius Capitolinus.	S.Sulp.Præt. III. TR.MI.
384	Q.Seruilius Fidenās III.	M.Cornelius Maluginensis.
	A.Cornelius Cossus.	C. Veturius Crassus.
	Q.Quinct.Cincinnatus.	M.Fab.Ambustus. TR.M.
385	L. Quinctius Capitolinus.	Sp.Seruilius Structus.
	Ser.Corn.Malugin.VII.	L. Papyrius Crassus.
	Ser.Sulpit. Prætext.IV.	L.Veturius Crassus Cicurinus.TR.MIL.
	Camillus IV. Dictator.	
386	A.Cornelius Cossus II.	L. Veturius Cr. Cicurinus II.
	M.Corn.Maluginēsis II.	P. Val. Potitus Poplicola VI.
	P.Mālius Capitolinus II.	M. Geganius Macerinus
		TRIB.MIL.
	Camillus V. Dictator. Cossè è plebe primùm creari cœpti.	
387	L.Aimilius Mamercinus.	L.Sextius Later.è plebē.
	Instituti simul duo noui magistratus Prætorum & Aedilitas.	
388	L.Genutius Auentinensis.	Q.Seruilius Ahala.
	Camillus moritur.	
389	C.Sulpitius Peticus.	C.Licinius Caluus.
390	L.Aimilius Mamercinus.	Cn.Genutius Auentinensis.
391	Q.Seruilius Ahala II.	L. Genutius Auēctinensis II.
392	C.Sulpitius Peticus II.	C.Licinius Caluus II.
393	M.Fabius Ambustus.	C. Pætilius Libo Visolus.
394	M.Popilius Lænās.	Cn.Mālius Capitolinus Imperiosus.
395	C.Fabius Ambustus.	C.Plautius Proculus.
396	C.Mālius Capitolinus Imperiosus II.	C.Martius Rutilus.
397	M.Fabius Ambustus II.	M.Popilius Lænās II.
398	C.Sulpitius Peticus III.	M.Valerius Poplicola.
399	M.Fabius Ambustus III.	T.Quinct.Barbatus, uel Pennus Capitol.Crispinus.
400	C.Sulpitius Peticus IV.	M.Valerius Poplicola II.
	C.Iulius Iulus Dictator.	
401	P.Valerius Poplicola.	C.Martius Rutilus II.
402	C.Sulpitius Peticus V.	T. Quinct. Pennus Cincinn.
403	M Popilius Lænās III.	L.Cornelius Scipio.
404	L.Furius Camillus.	P.Claudius Crassus, uel Ap. Cl.Crassinus Regillanus.
405	Marcus Popil.Lænās IV.	M.Valerius Coruus.
	Fœdus II. cum Pœnis.	
406	T.Manlius Torquatus.	C.Plautius Vēno Hypsæus.
407	M.Valerius Coruus II.	C. Pætil. Balbus Libo Visolus II.
408	M.Fabius Dorso.	Ser. Sulpitius Camerinus.
409	C Martius Rutilus III.	T.Manlius Torquatus II.
410	M.Valerius Coruus III.	A.Cornelius Cossus Aruina.
	Bellum Sammiticum.	
411	M. Martius Rutilus IV.	Q.Seruilius Ahala II.
412	C.Plautius Hypsæus II.	L.Aimilius Mamercinus, Priuernās postea dictus.
413	T.Manlius Torquatus III.	P.Decius Mus, qui se deuouit.
414	T.Aimilius Mamercinus.	Q.Publilius Philo. Idē post codē an. DICTATOR.
415	L.Furius Camillus.	C.Mænius Nepos.
416	C Sulpitius Longus.	P.Ailius Pætus.
417	L.Papyrius Crassus.	K.Duilius.
418	M.Valer.Coruus IV.	M.Atilius Regulus.
419	T.Veturius Calumus.	Sp. Posthumius Regillensis Albinus.
420	Annus sine COSS.	
421	Cn.Domitius Caluinus.	A.Corn.Cossus Aruina II.
422	L.uel C.Valerius Potitus Flaccus.	M.Claudius Marcellus.

V.C.		
423	L.Papyrius Crassus II.	L.Plautius Venno.
424	L.Aimil.Mamercinus II.	C.Plautius Decianus.
425	P.Plautius Proculus.	P. Cornel. Scipio Scapula.
426	L.Cornelius Lentulus.	Q.Publilius Philo II.
427	C.Petilius Libo Visolus II.	L.Papyrius Cursor I. Procos.
428	L.Furius Camillus II.	D.Iunius Brutus Scæua.
429	L. Papyrius Cursor Dictator sine Coss.	
430	C.Sulpitius Longus.	Q.Aulius Cerretanus.
431	Q.Fab.Max.Rullianus.	L.Iulius Curuus.
	Caudina pax.	
432	T.Veturius Caluinus II.	Sp.Posthumius Albinus II.
433	L.Papyrius Cursor II.	Q.Publius Philo III.
434	L.Papyrius Cursor III.	Q. Aulius Cerretanus II.
435	L.Plautius Vennō.	M.Foslius Flaccinator.
436	Q.Aimilius Barbula.	C.Iun.Brutus Bubulcus.
437	Sp.Nautius Rutilus.	M.Popilius Lænās.
438	L.Papyrius Cursor IV.	Q.Publilius Philo III.
439	M.Pætilius Libo.	C. Sulpitius Longus.
440	L.Papyrius Cursor V.	C.Iun. Brutus Bubulcus II.
441	M.Valerius Maximus.	P.Decius Mus.
442	C.Iun.Brutus Bubul.III.	Q.Aimilius Barbula II.
443	Q.Fab.Max.Rullian.II.	C.Martius Rutilus, Censorinus postea dictus.
444	Dictator & Magister equitum sine Coss. fuerunt.	
	Bellum Etruscum & Samniticum.	
445	Q.Fab.Max.Rull.III.	P.Decius Mus II.
446	App.Claudius Cæcus.	L.Volūnius Flāma Violēsis.
447	P.Cornelius Aruina.	Q.Martius Tremulus.
	Fœdus III. cum Pœnis.	
448	L.Posthumius Megellus.	T.Minutius Augurinus.
449	P Sempronius Sophus.	P.Sulpitius Saucrrio.
450	L.Genutius Auentinensis.	Ser.Cornelius Lentulus.
451	M.Liuius Denter.	M.Aimilius Paulus.
452	Q.Fab. Max. DICTATOR, M. Aimilius Paulus Magister equitum, & M.Val.Coruus, & P.Sempronius Sophus Mag.eq.	
453	M.Valerius Coruus V.	Q.Appuleius Pansa.
454	M.Fuluius Petinus.	T.Manlius Torquatus.
455	L.Cornelius Scipio.	Cn.Fuluius Centumalus.
456	Q.Fab.Max.Rull.IV.	P.Decius Mus III.
457	App.Claudius Cæcus II.	L.Volumnius Flamma Violensis.
458	Q.Fab.Max.Rullian.V.	P.Decius Mus IV. qui se deuouit.
459	L.Posthum.Megellus II.	M.Atilius Regulus.
460	L.Papyrius Cursor.	Sp.Caruilius Maximus.
461	Q.Fab.Max.Gurges.	D.Iunius Brutus Scæua.
462	L.Posthum.Megellus III.	C. Iunius Brutus Bubulcus.
463	M.Curius Dentatus.	P.Cornelius Rufinus.
	Tres uiri Capitales primi.	
464	M.Val.Coruinus VI.	Q.Cædicius Noctua.
465	Q.Martius Tremulus II.	P.Cornelius Aruina.
466	M.Claudius Marcellus.	S.Nautius Rutilus.
467	M.Valerius Maximus.	C.Ailius Pætus.
	Tertia secessio plebis in Ianiculum. Neq; prius redire voluit, quàm Hortensius Dictator secessionis reducendæ causa legem tulit, ut plebiscita pro legibus obseruarentur.	
468	C.Claudius Canina.	M.Aimilius Barbula.
469	C.Seruilius.	L.Cæcilius Metellus.
470	P.Cornel.Dolabella	Cn.Domitius Caluinus.
471	Q.Aimilius Papus.	C.Fabricius Luscinus.
472	L.Aimilius Barbula	Q.Martius Philippus.
	Bellum Tarentinum.	
473	P.Valerius Læuinus.	Tiberius Coruncan.Nepos.
474	P.Sulpitius S.Auerrio.	P.Decius Mus.
	Fœdus IV. cum Pœnis.	
475	Q.Aimilius Papus II.	C.Fabricius Luscinus II.
476	P.Cornel.Rufinus II.	C.Iunius Brutus Bubulcus II.
477	Q.Fabius Gurges II.	C.Genutius Clepsina.
478	M.Curius Dentatus II.	L.Cornelius Lentulus.
479	M.Curius Dentatus III.	Ser.Cornelius Merenda.
480	C.Fabricius Luscinus.	C.Claudius Canina.
481	L.Papyrius Cursor.	Sp.Caruilius Maximus II.
482	C.Quintius Claudius.	L.Genutius Clepsina.
483	C.Genutius Clepsina II.	Cn.Cornelius Blasio.
484	L.Quinctius Gulo, uel Q. Ogulnius Gallus.	C.Fabius Pictor.
	Argentum primùm Romæ signatum.	
485	P.Sempronius Sophus.	App. Claudius Crassus.
486	M.Atilius Regulus.	L.Iunius Libo.
487	D.Iunius Pera.	M.Fabius Pictor.
488	M.Valerius Maximus.	Q.Mamilius Vitulus.

App.

V.C.		
489	App.Claudius Caudex.	M.Fuluius Flaccus.
	Bellum Punicum primum, quod per XX annos maria fortuna duranie.	
490	M.Valerius Maximus II.	M.Otacilius Crassus.
491	L.Posthumius Megellus.	Q.Mamilius Vitulus II.
492	L.Valerius Flaccus.	T.Otacilius Crassus.
493	Cn.Corn.Scipio Asina.	C.Duillius.
494	L.Cornelius Scipio.	C.Aquilius Florus.
495	A.Atilius Calatinus.	C.Sulpitius Patereculus.
496	C.Atilius Regulus.	Cn.Cornelius Blasio.
497	Q.Cæditius.	L.Manlius Vulso Longus.
498	Ser.Fuluius Nobilior.	M.Aemilius Paulus.
499	Cn.Cor.Scipio Asina II.	A.Atilius Calatinus II.
500	Cn.Seruilius Cæpio.	C.Sempronius Blæsus.
501	C.Aurelius Cotta.	P.Seruilius Geminus.
502	L.Cæcilius Metellus.	C.Furius Pacilus.
503	C.Atilius Regulus II.	L.Manlius Vulso.
504	P.Claudius Pulcer.	L.Iunius Pullus.
505	C.Aurelius Cotta II.	P.Seruilius Geminus II.
506	L.Cæcilius Metellus II.	N.Fabius Buteo.
507	M.Otacilius Crassus II.	M.Fabius Licinus.
508	M.Fabius Buteo II.	C.Atilius Bulbus.
509	A.Manlius Atticus.	C.Sempronius Blæsus II.
510	C.Fundanius Fundulus.	C.Sulpitius Gallus.
511	C.Luctatius Catulus.	A. Posthumius Albinus.
	Duo Prætores primùm creati.	
512	Q.Luctatius Cereo.	A.Manlius Atticus II.
	Pax cum Pœnis.	
513	C.Claudius Centho.	M. Sempronius Tuditanus.
514	C.Mamilius Turrinus.	Q.Valerius Falto.
515	T.Sempronius Gracchus.	P.Cornelius Falto.
516	L.Corn.Lētulus Caudinus.	Q.Fuluius Flaccus.
	Bellum Ligusticum.	
517	P.Corn.Lētulus Caudinus.	C.Licinius Varus.
518	C.Atilius Bulbus II.	T.Manlius Torquatus.
	Ianus iterum clausus.	
519	L.Posthumius Albinus.	Sp.Caruilius Maximus.
520	Q.Fabius Verrucosus.	M. Pomponius Matho.
521	M.Aimilius Lepidus.	M.Poblicius Malleolus.
522	M.Pomponius Matho II.	C.Papyrius Maso.
523	M.Aimilius Barbula.	M.Iunius Pera.
524	L.Posthumius Albinus II.	Cn.Fuluius Centumalus.
	Bellum Illyricum.	
525	Sp.Caruilius Maximus II.	Q.Fabius Verrucosus II.
526	P.Valerius Flaccus.	M.Atilius Regulus.
	Bellum Gallicum Cisalpinum. Prætores quattuor primùm creati.	
527	L.Apustius Fullo.	M.Valerius Messala.
528	L.Aemilius Papus.	C.Atilius Regulus.
529	Q.Fuluius Flaccus II.	T.Manlius Torquatus II.
530	C.Flaminius Nepos.	P.Furius Philus.
531	M.Claudius Marcellus.	Cn.Corn.Scipio Caluus.
532	P.Cornelius Asina.	M.Minutius Rufus.
533	L.Venturius Philo.	C.Luctatius.
534	L.Aemilius Paulus.	M.Liuius Salinator.
535	P.Cornelius Scipio.	T.Sempronius Longus.
	Bellum Punicum secundum.	
536	C.Flaminius II.	Cn.Seruilius Geminus.
537	L.Aimilius Paulus II.	C.Terentius Varro.
	Cannensis pugna.	
538	T.Sempronius Gracchus.	L.Posthumius Albinus III.
539	Q.Fab.Max.Verruc.IV.	M.Claudius Marcellus III.
540	Q.Fabius Max.	T.Sēpronius Gracchus III.
541	App.Claudius Pulcer.	Q.Fuluius Flaccus III.
542	P.Sulpitius Galba Max.	Cn.Fuluius Cērumalus II.
543	M.Claudius Marcellus IV.	M.Valerius Lenuinus II.
544	Q.Fab.Max.Verrucosus V.	Q.Fuluius Flaccus.
545	M.Claudius Marcellus V.	T.Quintius Crispinus.
546	M.Liuius Salinator II.	C. Claudius Nero.
547	Q.Cæcilius Metellus.	L Veturius Philo.
548	P.Corn.Scipio Africanus.	P.Lacinius Crassus Diues.
549	M.Cornelius Cethegus.	P. Sempronius Tuditanus.
550	Cn.Seruilius Cæpio.	C.Seruilius Nepos.
551	Tib.Claudius Nero.	M.Seruilius Pulex Geminus.
	Pax iterum cum Pœnis.	
552	Cn.Cornelius Lentulus.	P.Aelius Pætus.
553	P.Sulpitius Galba Max.II.	C.Aurelius Cotta.
	Bellum Philippicum.	
554	C.Cornelius Lentulus.	P.Villius Tapulus.
555	T.Quinctius Flaminius.	Sext.Aelius Pætus Catus.
556	C.Cornelius Cethegus.	Q.Minutius Rufus.
	Sex Prætores facti.	
557	L.Furius Purpureo.	M.Claudius Marcellus.
558	L.Valerius Flaccus.	M.Porcius Cato.
559	P.Cor.Scipio African.II.	T.Sempronius Longus.

V.C.		
560	L.Cornelius Merula.	Q.Minutius Thermus.
561	L.Quinctius Flaminius.	Cn.Domitius Aenobarbus.
562	M.Atilius Glabrio.	M.Cornelius Scipio Nasica.
	Bellum Antiochinum.	
563	L.Corn.Scipio Asiaticus.	C.Lælius Nepos.
564	Cn.Manlius Vulso.	M.Fuluius Nobilior.
565	C.Liuius Salinator.	M.Valerius Messala.
566	M.Aemilius Lepidus.	C.Flaminius Nepos.
567	Sp.Posthumius Albinus.	Q.M.Philippus.
568	App.Claudius Pulcer.	M. Sempronius Tuditanus.
569	P.Claudius Pulcer.	L.Porcius Licinius.
570	Q.Fabius Labeo.	M.Claudius Marcellus.
571	L.Aemilius Paulus.	Cn. Bæbius Tamphilus.
572	P.Cornelius Cethegus.	M.Bæbius Tamphilus.
573	A.Posthumius Albinus.	C.Calphurnius Piso.
574	Q.Fuluius Flaccus.	L.Manlius Accidinus.
575	M.Iunius Brutus.	A.Manlius Vulso.
576	C.Claudius Pulcer.	T.Sempronius Gracchus.
577	Q.Pettilius Spurinus.	Cn.Cornelius Leuinus.
578	Q.Mutius Scæuula.	M.Aemilius Lepidus.
579	Sp.Posthumius Paullulus.	Q.Mutius Scæuula.
580	L.Posthumius Albinus.	M.Popilius Lænās.
581	C.Popilius Lænās.	P.Aelius Ligus.
582	P.Licinius Crassus.	C. Cassius Longinus.
583	C.Hostilius Mancinus.	C.Atilius Serranus.
	Bellum Persicum.	
584	Q.Martius Philippus II.	Q.Seruilius Cæpio.
585	L.Aemilius Paulus II.	C.Licinius Crassus.
586	Q.Aelius Pætus.	M.Iunius Pennus.
587	C.Sulpitius Gallus.	M.Claudius Marcellus.
588	T.Manlius Torquatus.	Cn.Octauius.
589	A.Manlius Torquatus.	Q.Cassius Longinus.
590	T.Sempronius Gracchus.	M Iuuentius Thalua.
591	P.Scipio Nasica.	C.Martius Figulus.
592	M Valerius Messala.	C.Fannius Strabo.
593	L.Anicius Gallus.	M.Cornelius Cethegus.
594	Cn.Cornelius Dolobella.	M Fuluius Nobilior.
595	M.Aemilius Lepidus.	C.Popilius Lænās II.
596	Sext.Iulius Cæsar.	L.Aurelius Orestes.
597	L.Cornelius Lentulus.	C.Martius Figulus II.
598	P.Cornelius Nasica.	M. Claudius Marcellus II.
599	Q Opimius.	L.Posthumius Albinus.
600	Q.Fuluius Nobilior.	T.Annius Luscus.
	Bellum Celtibericum.	
601	M.Claudius Marcellus III.	L.Valerius Flaccus.
602	L.Licinius Lucullus.	A.Posthumius Albinus.
603	T.Quinctius Flaminius.	M.Aelius Balbus.
	Bellum Punicum tertium.	
604	L.Martius Centonimus.	M.Manlius.
605	Sp.Posthumius Magnus.	L Calphurn. Piso Cęsonian.
606	P.Scipio Africanus Aemil.	C.Liuius Drusus.
607	Cn.Cornelius Lentulus.	L.Mummius, Achaicus.
	Bellum Veratinum.	
608	Q.Fab.Max.Aemilianus.	L.Hostilius Mancinus.
609	Ser.Sulpitius Galba.	L.Aurelius Cotta.
610	App. Claudius Pulcer.	Q.Cæcil.Metel.Macedonic.
611	L.Metellus Caluus.	Q.Fab. Maxim. Seruilian.
612	Cn.Seruilius Cæpio.	Q.Pompeius.
613	C.Lælius Sapiens.	Q.Seruilius Cæpio.
	Bellum Numantinum.	
614	Cn.Calphurnius Piso.	M.Popilius Lænās.
615	P.Scipio Nasica Serapio.	Decius Iunius Brutus.
616	M.Aemil.Lepidus Porcina.	C.Hostilius Mancinus.
	Bellum Seruile primum.	
617	P.Furius Philus.	Sext.Atilius Serranus.
618	Ser.Fuluius Flaccus.	C.Calphurnius Piso.
619	P.Scipio Afric.Aemil.II.	C.Fuluius Flaccus.
620	P.Mutius Scæuola.	L Calphurnius Piso Frugi.
	Seditio Graccharum primo.	
621	P.Popilius Lænas.	P.Rupilius.
622	P.Licinius Crassus Mutianus.	L.Valerius Flaccus.
	Bellum Asiaticum.	
623	C.Claudius Pulcer.	M.Perpenna Nepos.
624	C Sempronius Tuditanus.	M.Aquilius.
625	Cn Octauius.	T.Annius Luscus.
626	L.Cassius Longinus.	L.Cornelius Cinna.
627	M.Aimilius Lepidus.	L.Orelius Orestes.
628	M.Plautius Hypsæus.	M.Fuluius Flaccus.
	Bellum Aristonicum.	
629	C.Cassius Longinus.	C.Sextius Caluinus.
630	Q.Cæcil.Metel.Balearic.	T. Quintius Flaminius.
	Bellum Balearicum.	
631	Cn.Domitius Aenobarb.	C.Fannius.
632	L.Opimius.	Q.Fab. Max. Allobrogicus dictus.

V.C.		
633	P.Manlius.	C.Papirius Balbus.
634	L. Cæcilius Metellus.	L.Aurelius Cotta.
635	M. Portius Cato Nepos.	Q.Martius Rex.
636	L.Cæcil.Metellus Dalmaticus.	Q.Mutius Scæuola.
637	C.Licinius Geta.	Q.Fabius Maximus.
638	M.Aimilius Scaurus.	M.Cæcilius Metellus.
639	M.Acilius Balbus.	C.Portius Cato.
	Bellum Thracium.	
640	C.Cæcilius Metellus Carius.	Cn.Papirius Carbo.
	Bellum Cimbricum & Teutonicum.	
641	M.Liuius Drusus.	L.Piso Cæsonianus.
642	P.Scipio Nasica.	L. Calphurnius Bestia.
	Bellum Iugurthinum.	
643	M.Minutius Rufus.	Sp.Posthumius Albinus.
644	Q.Cæcilius Metellus.	M.Iulius Silanus.
645	Ser. Sulpitius Galba.	M. Aemilius Scaurus Hortensius.
646	L. Cassius Longinus.	C.Marius.
647	C.Atilius Serranus.	Q.Seruilius Cæpio.
648	P.Rutilius Rufus.	C.Manilius.
649	C.Marius II.	C.Flauius Fimbria.
650	C. Marius III.	L.Aurelius Orestes.
651	C.Marius IV.	M.Aquilius.
652	C. Marius V.	Q.Luctatius Catulus.
653	C.Marius VI.	L.Valerius Flaccus.
	Seditio Apuleiana. Bellum Seruile secundum.	
654	M.Antonius.	A.Posthumius Albinus.
655	Q.Cæcilius Metellus.	T.Didius Viuius.
656	C.Cornelius Lentulus Clodianus.	P.Licinius Crassus.
657	Cn.Domitius Aenobarb.	C.Cassius Longinus.
658	L.Licinius Crassus.	Q.Mutius Scæuola.
659	C.Cælius Caldus.	L.Domitius Aenobarbus.
	Fœdus primum cum Parthis ictum.	
660	C.Valerius Flaccus.	M.Herennius.
661	C.Claudius Pulcer.	M.Perpenna.
662	L.Martius Philippus.	Sex.Iulius Cæsar.
	Seditio Drusiana.	
663	L.Iulius Cæsar.	P.Rutilius Lupus.
664	Cn.Pompeius Strabo.	L.Portius Cato.
	Bellum Marsicum.	
665	L.Cornelius Sylla.	Q.Pompeius Rufus.
	Bellum ciuile Marianum. Bellum Mithridaticum.	
666	Cn.Octauius.	L.Cornelius Cinna.
667	C.Marius VII.	L.Cornelius Cinna II.
668	L.Cornelius Cinna III.	Cn.Papyrius Carbo.
669	L.Cornelius Cinna IV.	Cn.Papyrius Carbo II.
670	L.Scipio Asiaticus.	C.Norbanus.
671	Cn. Pap. Carbo III. occisus.	C. Marius in mag. occisus est.
	Decem Prætores facti.	
672	M.Tullius Decula.	Cn.Cornelius Dolabella.
673	L. Cornelius Sulla Felix II.	Q.Metellus Pius.
674	P.Seruilius Vatia Isauricus.	App.Claudius Pulcer.
	Bellum Sertorianum.	
675	L.Aemilius Lepidus.	Q.Luctatius Catulus.
676	M.Aemilius Mamercus.	D.Brutus.
677	Cn.Octauius.	C.Scribonius Curio.
678	C.Aurelius Cotta.	L.Octauius.
679	L.Licinius Lucullus.	M.Aurelius Cotta.
680	C. Catlius Longinus.	M. Terentius Varro Lucull.
	Bellum Seruile contra Spartacum.	
681	L.Gellius.	Cn.Cornelius Lentulus.
682	P.Cornelius Lentulus Sura.	Cn.Ausidius Orestes.
683	Cn.Pompeius Magnus.	M.Licinius Crassus.
684	Q.Hortensius.	Q.Cæcilius Metellus.
685	L.Cæcilius Metellus Creticus.	Q.Martius Rex.
	Bellum Creticum.	
686	C. Calphurnius Piso.	M.Acilius Glabrio.
687	M.Aimilius Lepidus.	L.Volcatius Tullus.
	Bellum Piraticum.	
688	P.Cornelius Sulla.	P.Antronius Pætus, ambitus causa deiecti.
	L.Aurelius Cotta.	L. Manlius Torquatus substituti.
689	L.Iulius Cæsar.	C.Martius Figulus.
690	M.Tullius Cicero.	C.Antonius.
691	D.Iunius Silanus.	L.Licinius Murena.
692	M.Pupius Piso.	M.Valerius Messala,
693	L.Afranius.	Q.Cæcilius Metellus Celer.
694	C.Iulius Cæsar.	M Calphurnius Bibulus.
695	L.Calphurnius Piso Ceson.	A.Gabinius.
	Bellum Gallicum Cæsaris.	
696	P.Cornelius Lentulus Spinther.	Q.Cæcilius Metellus Nepos.
697	Cn.Cornelius Lentulus Marcellinus.	L.Martius Philippus.
698	Cn.Pompeius Magnus II.	M.Licinius Crassus II.
699	L.Domitius Aenobarbus.	App.Claudius Pulcer.
	Bellum Parthicum.	
700	Cn.Domitius Caluinus.	M.Valerius Messala.
701	Cn.Pomp.Mag.III.& solus.	Q.Cæcilius. 5. mensibus extremis.
702	Ser.Sulpitius Rufus.	M.Claudius Marcellus.
703	L.Aimilius Paulus.	C. Claudius Marcellus.
704	C.Claudius Marcellus.	L.Cornelius Lentulus.
	Bellum ciuile Cæsaris & Pompei. Cæsar Dictator sine Mag.eq.	
705	C.Iul.Cæsar II.monarcha.	P. Seruilius Vatia Isauricus.
706	C.Fufius Calenus.	P.Vatinius.
	Cæsar II. Dict. cum M. Antonio Mag.eq.	
707	C.Iulius Cæsar III.	M.Aimilius Lepidus.
	Cæsar III. Dict.	
708	C. Iul. Cæsar IV. sine collega abdicauit, & sibi suffecit Q.Fab.Max. & C. Trebonium. Maximo extremam annidie mortuo sufficitur Caninius Rebilius. XII. Prætores facti. Ex hoc anno honorarij Coss. creari cœpti.	
709	C.Iul. Cæsar V. Coss. Dict. IV. Eo cæso suffectus P.Cor.Dolabella.	M. Antonius Coss. & Mag. eq. Suffecti alij.
710	A.Hirtius.	C.Vibius Pansa.
	Bellum ciuile Mutinense. Coss. ad Mutinam occisi, C.Cæsar Octauianus ante legitimam ætatē, per uim adacto Senatu, se cum Pedio hærede Cæsaris ex quadrante consulem fecit. Cæsar, Lepidus, Antonius III uiri Reip. const.	
	ergò.	
711	M.Aimilius Lepidus II.	L.Munatius Plancus.
	Hinc Eusebius Augusti imperium auspicatur.	
712	P.Seruilius Isauricus II.	L.Antonius Pietas.
713	Cn.Domitius Caluinus II.	C.Asinius Pollio.
714	L.Portius uel Marcius Censo.	C.Calutisius Sabinus.
715	App.Claudius Pulcer.	C.Norbanus Flaccus.
716	M.Vipsanius Agrippa.	L.Caninius Gallus.
717	L.Gellius Poplicola.	M.Cocceius Nerua.
718	L.Cornificius.	Sex.Pompeius.
719	L.Scribonius Libo.	M.Antonius. Suffectus L.Sempronius Atratinus.
	Bellum Illyricum, & Marsicum.	
720	C.Cæsar Octauianus II.	L.Volcatius Tullus.
721	Cn.Domitius Aenobarb.	C.Sosius Nepos.
722	C.Cæsar Octauianus III.	M.Valer.Messala Coruinus.
723	C.Cæsar Octauianus IV.	M. Licinius Crassus. & ex Id.Sept. M Tullius Cicero, M.F.
	Victus M.Antonius. Ianus III. clausus. Hinc quidam imperium Augusti numerant: alii post biennium.	
724	C.Cæsar Octauianus V.	Sext.Apuleius.
725	C.Cæsar Octauianus VI.	M.Agrippa II.
726	C.Cæsar Octauianus VII.	M.Agrippa III.
727	C.Cæsar Octa.Aug.VIII.	T.Statelius Taurus II.
728	C.Cæsar Octa.Aug.IX.	M.Iunius Silanus.
	Præfectus urbi primùm creatus.	
729	C.Cæsar Octa.August.X.	C.Norbanus Flaccus.
730	C.Cæsar Octa.Aug.XI.	Cn. Calphurnius Piso.
731	M.Claudius Marcellus.	L.Aruntius Nepos.
732	M.Lollius.	Q.Aimilius Lepidus.
733	M.Apuleius.	P.Silius Nerua.
	Pax cum Parthis, signis receptis.	
734	C.Sentius Saturninus.	Q.Lucretius Vispillo.
	Bellum Pannonicum.	
735	Cn.Cornelius Lentulus.	P. Cor. Lentulus Marcellinus.
736	C.Furnius.	C.Iunius Silanus.
737	L.Domitius Aenobarbus.	P.Cornelius Scipio.
738	M.Drusus Liuius.	L.Calphurnius Piso.
739	M.Licinius Crassus.	Cn.Lentulus Augur.
740	Claud.Tiberius Nero.	P.Quintilius Varus.
741	M.Valerius Messala II.	P.Sulpitius Quirinus.
742	Q.Aelius Tubero.	P.Fabius Maximus.
743	Iulius Antonius.	Q.Fab.Maximus.
744	Claud.Drusus Nero.	T.Quinctius Crispinus.
745	C.Martius Censorinus.	C.Asinius Gallus.
746	Claud.Tiberius Nero II.	Cn.Calphurnius Piso II.

V.C.		
747	D.Lælius Balbus.	C.Antistius Vetus.
748	C.Cæsar Octauianus August. XII.	L.Cornelius Sulla.
749	C.Calusius Sabinus II.	L.Passienus.
750	L.Cornelius Lentulus.	M.Valerius Messalinus.
	His Coss. VIII. Kl. Ian. IESVS Christus Dei F. nascitur. Eusebius habet sequentem annum.	
751	C.Cæsar Octauianus Aug. XIII.	M.Plautius Syluanus.
752	Cossus Corn.Lentulus Isauricus.	L.Calphurnius Piso Augur.
753	P.Vinutius Nepos.	P.Alfinius Varus.
754	L.Ailius Lamia.	M.Seruilius Geminus.
755	Sext.Ailius Catus.	C.Sentius Saturninus.
756	Cn.Corn.Cinna Magnus.	L. Valerio Messala Volusus.
757	M.Aimilius Lepidus.	L.Arruntius Nepos.
758	Q.Cæcilius Metellus Creticus Silanus.	A. Licinius Nerua Silianus.
759	M.Furius Camillus.	Sext.Nonius Quinctilianus.
760	Q.Sulpitius Camerinus.	C.Poppæus Sabinus.
761	P.Cornelius Dolabella.	C.Iunius Syllanus.
762	M.Aimilius Lepidus.	T.Statilius Taurus II.
763	T.Iulius Germanicus Cæsar.	C.Fonteius Capito.
764	L.Munatius Plancus II.	C.Silius Nepos.
765	Sextus Pompeius Nepos.	Sextus Apuleius.
	Moritur Augustus, Olymp. 198. anno primo, Christi XV. Stabilitas Monarchia Romana. Cum consularis dignitas honoraria tantùm fuerit, reliquos Cæsares usque ad Theodericī regis Ostrogothi mortem anno Sal. 526. deducit cum Onufrio Contius, breuitatis causa omittentes, maximè cùm annorum Christi seriem plerique deinceps sequantur Historici.	

ROMANORVM IMPERATORES.

Hanc Romanorum monarchiam, ut ordine quartam, sic robore & uirtute uniuerso orbi tremendam statuunt. Capto enim Tigrane per Cn. Pompeium, Græcorum monarchiam Romana absorbuit. Hinc ad C. Iulium Cæsarem an. Sæc. 16. increscere, cuius Dictatura perpetua cepit an. M. 3919. ab V. C. 704. Imperatorum ergo & Cæsarum Rom. seriem integri primum, bina dimissi imperia recensemus.

IMPERATORES ORBIS Romani.

A.C.		A.	M.	D.
	C.IVL.Cæsar.	3	6	
	C.Octauius AVGVSTVS cum M.Antonio annis 14. Inde solus. Huius anno 42. natus est Christus seruator, an. M. 3966. ab V.C. 750. Olymp. 194. an. 2.	56		
15	Cl.TIBERIVS Nero. Eius an. 20. Christus obiit.	22	7	
37	C.Cæsar CALIGVLA.	3	10	
41	Tib.CLAVDIVS.	13	8	
54	Cl.Domitius NERO, ultimus Cæsarum.	14		
68	Serg.Sulpitius GALBA.	0	7	
69	Sylius OTHO Rom.			95
	Aul.VITELLIVS Rom.	0	8	
	Fl.VESPASIANVS Sabinus.	10		
79	Fl.TITVS Vespasianus Rom.F.	2	2	
81	Fl.DOMITIANVS, Titi frater.	15		
96	Coccceius NERVA Narniensis.	1	4	
98	Vlpius TRAIANVS Crinitus, Hispanus Italicensis.	19	6	
116	Ael.ADRIANVS Rom.	20	11	
138	M.ANTONINVS Pius Rom.	22	8	
161	M.Aelius Aur.ANTONINVS Philosophus & L.Aelius Aur.Commodus Verus, eius filij, quorum hic an. 8. M. 9. ille uerò imperauit annos 19.			
179	M.Aelius Antoninus COMMODVS, Marci F.	12	8	
192	P.Heluius Ael. PERTINAX Ligur.	0	3	
	M.Didius IVLIANVS Rom.			65
193	L.Sept.SEVERVS Afer Leptensis.	12	8	
210	M.Aur.Anton. BASSIANVS Caracalla, & P. Septimius GETA, Seueri FF. quorum hic an. A.D. 22. ille an. 6. M. 2.			
217	M. Opilius MACRINVS cum F. DIADVMENO. Mauruſius.		14	
218	M. Aurel. Varius HELIOGABALVS Antoninus, Caracallæ F.	3	9	
222	M.Aur.ALEXANDER Seuerus, Mammeæ F. Heliogabali consobrinus.	13		
235	C. Iul. MAXIMINVS Syrus, cum C. Vero Maximo F. annos 2. GORDIANI duo pater & filius à militibus in Africa Impp. facti, post mensem à Capellione duce Maximini occisi sunt. Inde M.Clodius PVPIENVS Max & D. Cælius BALBINVS à Senatu electi, annum unum. Quibus ad sedandam populi seditionem			
238	M.Ant.GORDIANVS Iunior nepos, puer 13. annorum Cæsar est adinctus. At militum seditione interfectis Pupieno & Balbino, imperauit Gordianus, à Philippo præf. occisus.			6
244	M.Iul.PHILIPPVS Arabs ex præfecto prætorio ab Orientali exercitu lectus. Contra illum senatus MARCVM, & eo occiso Seuerū HOSTILIANVM. Quo mortuo, Philippus obtinuit cum M.Iul.Philippo F.			5
249	Cn. Messius Quintus Traianus DECIVS Pannonius, cum filiis duob. Q. Herennio & C.Valente Hostiliano.			2
251	Post mortem Decij, Impp. appellati C.Val. HOSTILIANVS & M.Peripenna LICINIANVS, nō longè post occisi. Successit C. Vibius Trebonianus GALLVS cum C. Vibio Volusiano F. & Q. Herennio Decij F. Imperatunt una ann. M. 6. Cæsus prior Decius: inde Gallus cum F.			
253	C.Iul.AEMILIANVS Mauius.	0	4	
	Eo occiso, P.Aur. Licinius VALERIANVS Colobius Rom. cum Galieno & Valeriano FF.			7
260	GALIENVS solus post patrem à Persis captum. Sub eo XXX tyranni.			8
268	M.Aur.Flauius CLAVDIVS.	1	10	
270	M.Aur.QVINTILIVS, Claudij frater. Eo occiso succedit	0	0	17
	L.Domitius Aur. Valerius AVRELIANVS Pannonius. Fraude ferui interiemtus.			6
	Interregnum M. 7. D. 28. Tandem			
276	M.Cl.TACITVS a Sen. electus. Eo mortuo	0	6	20
	M.Annius FLORIANVS. Eo occiso	0	2	20
	M.Aur.Val.PROBVS Pannonius. Proculū & Bonosum tyrannos uicit. Amilibus caesus.	5	4	
282	M. Aur. CARVS Manlius Aurelianus cum Carino & Numeriano filius. Eo mortuo			1
284	M.Aur.CARINVS & M. Aur. NVMERIANVS. Hoc in Syria occiso ab Apro, appellatus est Imp.			
	C.Aur. Val. DIOCLETIANVS, Dalmata Salonensis. Carinum interfecit. Collegā adsciuit anno secundo M. Aur. Val. MAXIMIANVM Herculium Pannonium. Abdicauit sponte. Successere adoptati			20
304	Fl.Val.CONSTANTIVS Chlorus, à Maximiano (prætento Maxentio F.) & C.GALERIVS Val. Maximianus Armentarius Dacus à Diocletiano: quorum hic an. 7. M. 5 ille an. 2. M. 3. imperauit.			
306	M.Aur.SEVERVS & C. Galerius Val. MAXIMINVS a Galerio patre uel auunculo Cæsares appellati: hic in Oriente, Asia & Aegypto an. 8. ille in Italia & Africa an. 1.			
	Fl. Val. CONSTANTINVS, Constantij F. Galerij insidias fugiens, patri morienti in Britannia superuenit, ab exercitu Augustus salutatus est. Eius æmulatione MAXENTIVS Maximiani F. Romæ purpurā cepit. Maximianus pater & ipse accurrit, & Romanis flagitantibus imperij ornamenta recepit, Seuerum Cæsarem dolo interfecit: sed & filium deuere tentans, militibus improbantibus, ad Constantinum fugit, eiq; Faustā filiam despondit. Cùm iterum purpuram sumsisset, strangulatus est. Imperauit Constantinus			30 9 27
310	C. Val. LICINIVS Licinianus à Galerio Maximino in Illyrico adoptatus, imperauit in Oriente an. 14. Maximinum uicit. A Constantino coactus Illyrico illi cōcessit.			

A. C.		A. M. D.
312	Constantinus Maxentium uicit an. septimo imperij. 8. Cal. Oct. Italiam & Africam obtinuit: à quo die postea Indictiões cepere.	
313	Maximinus Tharsi obiit. Fl. Val. CRISPVS cum M. Iul. LICINIO Liciniano iuniore, & fratre suo CONSTANTINO iuniore à Constantino Magno patre Cæs. dicti. Crispus imperauit cum patre & Licinio an. 13. Constantinus cum patre an. 24.	
323	Fl. Iul. CONSTANTIVS à patre Magno Cæsar appellatus. Imp. cum patre	13 7
324	Licinius à Magno uictus ob persecutionem abducauit: inde etiam occisus.	
325	Nicena syno dus. Anno seq. Crispus iussu patris Polæ occisus. item Licinius.	

☞ *Mortuo Constantino Magno, an. sal. 337. filii tres, Constantinus iunior in Occidente, nimirum in Gallia, Hispania & Britannia: Constãtius in Oriente, Thracia scilicet, Asia & Aegypto: & Constans in Italia, Africa & Illyrico, cum Dalmatio patraele Annibaliani Imperium orbis obtinuerunt. Dalmatium Constantius sæpe militari in seditione occidi curauit. Constantinus parte Imperii non contentus, diu Pannoniæ tubat, à Constantio fratre exercitu tertio imperii anno oppressus est. Itaq; ad Constantem & Constantium totum imperium peruenit. Factum inde, ut Imperium inter collegas diuisum fuerit in Orientem & Occidentem. Id circo nos eandem diuisionem sequimur cũ Eutropio, & Mercatore: & primum Occidentis Imperatores recensebimus, deinde Orientis. Quod si interdum qui in Oriente & Occidente imperauerunt, distinctiores tamen nouationis causa in utroque catalogo numerabuntur.*

ORIENTIS IMPERATORES ROMANI: *qui postea* CONSTANTINOPOLITANI & GRÆCI *dicti fuerunt.*

A. C.		A. M. D.
337	Fl. Iul. CONSTANTIVS, Dalmatio p fraudem oppresso, Constantino fratre à Magnentio tyrannidem inuadente cæso, contra illum profectus. Fl. Constãtium GALLVM patruelem, Constantij fratris Constantini Magni T. nepotẽ, Cæsarem dixit. Oppresso inde Maxentio, Orientali Occidentale imperium iunxit. Gallo cæso, IVLIANVM eius fratrẽ Cæsarẽ dixit an. 356.	24 5
361	Cl. IVLIANVS Byzantius Apostata solus.	1 8
363	IOVIANVS Pannonius ex præfecto prætorij in Perside Imp. dictus.	7 22
364	VALENS à Valentiniano I. fratre imperio Orientali præfectus. Procopium tyrannũ oppressit.	14 4
367	GRATIANVS Valentiniani I. F. in Occidẽte prius. Eo à Gothis cæso solus. A' Maximo tyranno Lugduni interfectus.	0 5 8
379	THEODOSIVS Hispanus, Honorij F. à Gratiano post mortẽ Valẽtis adlectus. Maximũ occidit, Valentinianum II. restituit.	16 0 2
383	ARCADIVS à patre Theodosio Augustus appellatus, post mortem patris an. 13. M. 3. Gainas Gothus militiæ magister tyrannus oppressus.	25 3
402	THEODOSIVS II. ab Arcadio patre Augustus dictus. Imperauit cum patre an. 6. M. 2. Valentiniano III. consobrino imperium Occid. restituit, cæso Ioanne tyrãno.	48 5
450	MARCIANVS Pulcheriæ Theodosij sororis maritus.	6 6
457	LEO I. Asparis Patricij opera: cuius filium ARDABVRIVM Cæsarẽ fecit, & 14 an. dignitatis cum patre interfecit. Inde	17
473	LEO Iunior ab auo Augustus dictus.	
474	ZENO Isaurus, Leonis I. gener, à Leone F. Augustus dictus.	17 6
475	BASILISCVS, Zenone fugato, tyrannidẽ arripuit cum MARCO F. In exilium missus à Zenone.	1 5
477	MARTIANVS, Martiani Aug. nepos ex filia, arripuit imperiũ, abdicauit post menses aliquot.	
484	LEONTIVS Imp. dictus. A Zenone occisus.	4
491	ANASTASIVS Dicorus, Ariadne Zenonis uidua ducta, Manichęus.	27 3
492	LONGINVS Isaurus, Zenonis fratre, & ATHENODORVS tyrannidẽ in Isauria arripuerunt an. 5. his cæsis successere Lõginus Selinuntij & Indus Isaurus, pari fato.	
518	Anicius IVSTINVS Thrax. Cæsus Theodoretus tyrannus Constantinopoli: item Vitallianus Thrax.	9 0 24
527	Anicius IVSTINIANVS à Iustino auunculo Cæsar dictus, cum eo imperauit M. 4. Eo mortuo solus	38 3
565	Anicius IVSTINVS Iunior, Iustiniani nepos ex filia.	10 10
574	TIBERIVS Anicius Constantinus Cæsar à Iustino patre dictus.	6 10
580	MAVRICIVS Cappadox, Comes Excubitorum, à Tiberio socero Cæsar dictus. à Phoca stirpitus cæsus.	22 4
602	PHOCAS Tribunus Scythię prefectus. Narses ex duce Orientis Imp. ab exercitu salutatus comburitur.	8 4
611	HERACLIVS Phocam occidit.	30 2
613	Heraclius CONSTANTINVS III. paruus, Heraclius, à patre Imp. appellatus, cum eo imperauit an. 28. M. 2. Mense quarto post patrem obiit ueneno nouercæ.	
616	HERACLONAS itidem ab Heraclio patre Cæsar appellatus imperauit cum patre an. 24. cum matre Martina duos. Coactus abdicauit.	26
641	Heraclius CONSTANS, Heraclij nepos ex Constantino F. A Mazese uel Magnentio tyranno cæsus.	27 8
654	Heraclius CONSTANTINVS IV. Iunior, Pogonatus, à patre Constante Augustus dictus, cum eo imperauit	6 4
659	TIBERIVS & FLAVIVS Heraclij, à Constante patre Cæsares appellati, cum patre & fratre regnarunt: sed post coacti à Pogonato abdicarunt.	10
682	TIBERIVS Heraclius à Pogonato patre Cæsar appellatus. Obiit biennio post.	
684	Heraclius IVSTINIANVS II. à patre Pogonato Augustus appellatus, cum eo an. 2. imperauit. Coactus à Leontio abdicauit.	12 5
696	LEONTIVS ab Abdimaro captus abdicauit.	3
699	TIBERIVS Abdimarus à militibus Africanis electus. A Iustiniano occisus.	7
706	IVSTINIANVS II. ope Terbellij Bulgari regnum recipit: filium CONSTANTINVM Cæsarem uocat. A Philippico interficitur. Deficit stirps Heraclij.	6
712	PHILIPPICVS Bardianus coactus abdicauit.	2 9
715	ARTHEMIVS & ANASTASIVS II. à secretis.	1 3
716	THEODOSIVS III. Adramyttenus, à militibus coactus, Arthemium attondit.	0 7 6
717	LEO III. Isaurus, qui & CONON, Theodosium attondit.	24 3
720	CONSTANTINVS V. Copronymus à Leone patre Augustus dictus. Obiit an. 775.	30 3
741	ARTABASDVS, mortuo Leone, populari tumultu Cæsar dictus. Exoculatus.	2 4
750	LEO IV. à Copronymo patre Aug. dictus.	29 3
769	NICEPHORVS & CHRISTOPHORVS Cæsares nobiliss. Nicetas puer nobilissimus à patre Copronymo nuncupati.	6 5
773	ANTHIMVS à Copronymo patre nobiliss. puer appellatus. Imperauit cum patre & fratribus.	7 6
776	CONSTANTINVS VII. Porphyrogenitus, Leonis F. Augustus, & EVDOCIMVS Copronymi F. nobiliss. puer appellatus. Imperauit cum patre & fratribus.	4 5
780	Leone IV. mortuo, successit filius eius CONSTANTINVS Porphyrogenitus cũ matre IRENE, Nicephorus, Christophorus, Nicetas, Cæsares, & Anthimus & Eudocimus pueri nobiliss. abdicarũt coacti ab Irene.	10 2
790	Deiecta Irene, CONSTANTINVS solus regnauit.	6 9
797	IRENE Constantinum F. abdicare cogit. Eo interfecto,	5 2

C. Clau-

A. C.		A. M. D.
802	C. Claudius NICEPHORVS Patricius, Leonem in monasterũ detrudit, STAVRATIVM F. imperij consortem facit. A Bulgaribus cæsus.	8 9
811	C. Fl. STAVRATIVS, mortuo patre solus. Abdicare coactus.	0 2 10
	MICHAEL Rancabes, Curopalates, gener Nicephori, THEOPHYLACTVM F. Augustum dixit. Coacti abdicarunt.	1 9
813	LEO V. Armenus, Bardæ F. Orientalis exercitus dux, à Balbo cæsus.	7 5
820	MICHAEL Traulus siue Balbus, Phryx, Comes Excubitorũ, Thomam Constantinum in Asia oppressit.	8 9
829	THEOPHILVS Balbi F.	12 3
833	MICHAEL III. Porphyrogenitus, à patre Theophilo consors imperij factus. Mortuo patre cum Theodora matre annis 14. Ea per uim abdicata solus an. 11.	25 3
867	BASILIVS Macedo, Protostrator, cæso Michaele CONSTANTINVM F. nobiliss. Cæsarem dixit, sed ante patrẽ obiit. Inde etiam Leonem F.	18 10
886	LEO VI. Porphyrogenitus & Philosophus, patri successit.	22 3
909	CONSTANTINVS VI. Porphyrogenitus, puer à Leone patre paulò ante mortem Augustus dictus, & patruus ALEXANDER Pius, Basilij F. anno uix exacto mortuus. Inde Constantinus cum matre Zoe an. 12. Constantinus Ducas Imp. in Oriente dictus opprimitur.	50 4
918	ROMANVS Lacapenus, classis præfectus cum Constantino coronatur, dum puer adolesceret, post etiã socer illius factus, & Cæsar appellatus. Phocas domestic⁹ legionum imperio inhians exoculatur. Romanus etiã Augustus dictus cum genero licet inuito an. 26. imperauit: STEPHANVM & CONSTANTINVM filios Cæsares dixit an. 924. Imperauit illi cum patre an. 23. eidemq; imperium abrogarunt. Mox etiam ipsi à Constantino attonsi.	
947	ROMANVS II. Porphyrogenitus, à Constantino patre Augustus dictus. Imperauit cum eo an. 12. eoq; mortuo an.	3
960	BASILIVS & CONSTANTINVS Romani FF. Cæsares à patre creati, à Nicephoro pulsi.	
963	NICEPHORVS Phocas, Scholarũ Domesticus, Imp. dictus.	6 6
969	IOANNES Zimisces, Dromi Logotheta, Basilium & Constantinũ restituit, Phocam interfecto, eosq; sibi collegas adiciunt.	6
975	BASILIVS II. Porphyrogenitus, Rom. I.	50
1025	CONSTANTINVS VII. Basilio fratre mortuo.	3
1028	ROMANVS III. Argyrus uel Argyropolus, Zoe Constantini F. ducta.	5 6
1034	MICHAEL Paphlago, Romano occiso, Zoen duxit.	7 8
1041	MICHAEL Calaphates, Paphlagonis ex sorore nepos, ab auunculo & Zoe adoptatus, Zoen relegauit. Excæcatus.	0 4
1042	ZOE reuocata cũ THEODORA sorore.	0 2
	CONSTANTINVS Monomachus Zoen duxit.	12 8
1054	THEODORA sola.	1 9
1056	MICHAEL Stratioticus, siue Senior.	1
1057	ISACIVS Comnenus, pulso Michaele. Abdicauit sponte.	2 3
1059	CONSTANTINVS Ducas, Scholarum Domesticus, ab Isaacio nominatus.	7 6
1067	EVDOCIA Constantini uidua cũ FF. tribus imperat.	9 7
1068	ROMANVS Diogenes Eudocia in uxorẽ accepta. Excęcatus.	3 8
1071	MICHAEL Parapinaceus, Cõstantini Ducæ F. A' Nicephoro tonsus.	6 6
1074	CONSTANTINVM F. Augustum dixit, qui in Italia occubuit. Bryennius tyrannidem affectans excæcatus.	3 6
1078	NICEPHORVS Botoniates Curopalates. Ab Alexio tonsus.	

A. C.		A. M. D.
1081	ALEXIVS I. Comnenus, Isacij Imp. F.	37 4
1118	CALOIOANNES Comnenus, Porphyrogenitus, Alexio patre mortuo.	24 8
1143	MANVEL Comnenus. Caloioannis F.	37 5
1180	ALEXIVS II. Cõnenus Iunior, Porphyrogenitus, Manuelis F. ab Andronico tutore occisus.	3
1183	ANDRONICVS Comnenus, Isacij F. ab Isaacio cæsus.	2
1185	ISAACIVS Angelus è Comnenorũ gente superstes.	9 7
1195	ALEXIVS III. Angelus Isaacium fratrẽ excæcauit.	8 3
1203	Latini Constantinopolim oppugnant. ISAACIVS cæcus cum ALEXIO F. à populo in imperiũ assumitur cõtra Latinos, sed paulo post mortẽ. Alexius tecto imperij mense à Duca strangulatur.	
1204	ALEXIVS Ducas fugit, cũm imperasset	0 2 16
	THEODORVS Lascaris extorris urbe, in Oriente imperauit an. 18.	
	Constantinopoli à Latinis capta, Imp. lectus BALDVINVS Flandriæ comes. A Scythis captus, postea trucidatus.	
1206	HENRICVS Balduino fratre mortuo suffectus.	10
1216	PETRVS Antissiodorensis in Vrbe.	5
1221	ROBERTVS Petri F. in Vrbe.	7
1222	IOANNES Ducas Diplouatazius in Oriente.	33
1228	BALDVINVS II. in Vrbe cũ IOANNE Brenno Hierosolymorum rege tutore & socero.	33
1255	THEODORVS Lascaris Imp. Orientis.	4
1259	IOANNES Lascaris Theodori F. Oriẽtis Imp. tutore Michaele Palæologo.	1
1260	MICHAEL Palæologus. Pulsis Latinis recepta Constantinopolis.	22
1282	ANDRONICVS Michaelis F. patri succedit. Michaelem F. consortem fecit imperij: eoq; mortuo,	50
1325	ANDRONICVM nepotẽ: qui septimo anno auum cepit, ope Genuenshũ: sed Venetorũ armis recipere coactus est.	13
1338	IOANNES Cantacuzenus tutor Caloioannis & Manuelis Andronici FF. Caloioannem generum adsciscit.	16
1354	CALOIOANNES VI. Palæologus, Andronici IV. F.	30
1384	ANDRONICVS IV. Caloioannis F.	3
1387	MANVEL Iunior, Caloioannis F. in Oriente.	30
1417	IOANNES VII. Andronici IV. F.	3 6
1420	IOANNES IX. Manuelis Iuniores F.	24
1444	CONSTANTINVS, Manuelis F. Capta à Mahometo II. Cõstãtinopoli an. 1452. 4. Cal. Iun. imperiũ Constantinopolitanum defecit, à Turcorum tyrannide abforptum.	8

OCCIDENTIS IMPP. ROMANI *post Constantinum.*

A. C.		A. M. D.
337	CONSTANTINVS II. in Gallia, Germania, Britannia, Hispania. A Magnentio tyranno occisus.	3
337	CONSTANS in Italia, & occiso fratre in toto Occidente.	12 9
350	Fl. MAGNENTIVS, Comes Iouiorum & Herculiorũ, cũ fratrib. Decẽtio & Desiderio Cæsl. in Gallia tyrannidẽ arripuit. In Pannonia uictus, Lugduni se exanimauit.	3 6
353	CONSTANTIVS Orienti Occidentẽ iunxit, Magnentio oppresso.	8 2
361	Cl. IVLIANVS Apostata.	1 8
363	IOVIANVS.	0 7 22
364	VALENTINIANVS I. Pannonius, Bubalis ortus. Firmũ in Africa tyrannũ uicit. Valentẽ cõsortẽ fecit imperij in Oriẽte. Cæss. dixit Valẽtinianũ & Gratianũ FF.	11 9 16 5
375	VALENTINIANVS II. ab exercitu Imp. dictus. Ei Gratianus frater Italiã, Africã, Illyricũq; dimisit: ipse Galliã, Britanniã & Hispaniã retinuit. A Maximo pulsus, à Theodosio restituus, ab Arbogasto Comite Viennæ strangulatus.	17
383	Mag. Clemens MAXIMVS, occiso Gratiano	

A.C.		A.M.D.
	tiano, in Galliis imperauit cum Fl. Victore F. Occisus à Theodosio, Valentiniano restituto.	5 0 2
398	HONORIVS à Theodosio patre Cæsar appellatus: biennio pòst etiam Augustus. Alaricus Gothus in Italiam irrumpens à Stilicone ad Pollentiam uictus. Inde Radagaisus ad Fæsulas. Irrupentibus in Gallias Vandalis, Britānici milites CONSTANTINVM Augustum dixere. Ei Honorius ab Alarico Gotho pressus trabeam augustalem misit. Alaricus, deditis Romanis, ut ATTALVM præfectū urbis in augustali solio collocarent, auctor fuit. Constantinum à Constantio Comite Arelate captum Honorius capite multauit: Maximo tyranno uicto Hispaniam recepit: Attalum captum in triumpho duxit.	0 7
392	EVGENIVS, ex ludimagistro quæstor, per Arbogastem Comitem occiso Valentiniano II. tyrannidem arripuit. A' Theodosio occisus.	
416	CONSTANTIVS ab Honorio, data ei sorore Galla Placidia, Cæsar dictus.	4
423	IOANNES, commentariorum Honorij scriptor, mortuo Honorio ab exercitu Aetij & Castini opera Augustus appellatus. Cæsus Rauennæ ab Aspare Theodosij II. duce.	2 2
424	Placidius VALENTINIANVS III. Cōstātij F. à Theodosio II. Cæsar & pòst Aug. dictus. Attila in Gallia uictus.	29 6
455	Anicius MAXIMVS Senator Rom. occiso Valentiniano. Eo à Senatorib. cæso, à Genseric o Roma capta. *Interregnum* D. 28.	0 3
	AVITVS Aruernus à Theodorico Gothorum rege, apud quem legatum Maximi nomine agebat, ad purpurā sumendam inducitur. A Ricimere Sueuo magistro militiæ abdicatus, episcopus fit Placentinus.	0 10 15
457	MAIORIANVS ex equitum magistro à Leone I. Imp. Augustus dictus: à Ricimere Sueuo per dolum cæsus. *Interregnum* M. 3. D. 16.	4 4
461	Vibius SEVERVS, Patricius Lucan?. Veneno uel morbo periit. *Interregnum* an. 1. M. 8.	3 9
467	ANTHEMIVS Martiani Imp. orientalis gener, à Leone I. Imp. missus. A' Ricimere genero suo interfectus.	5 3
472	Anicius OLYBRIVS Senator, Placidiæ Valentiniani III. spōsus, missus à Leone I. contra Anthemium. Morbo periit.	0 3 24
473	Leo IVLIVM Nepotē, collocata ei in uxorem nepte sua, Cęsarem designauit. Vicissim uerò Gundibarius Patricius, Ricimeris aui exemplo, GLYCERIVM Comitem domesticorum Imperatorem per milites leuandum curauit.	1 3 21
474	NEPOS ope Leonis Glycerium deiecit. Ab Oreste Gotho magistro militū pulsus abdicauit.	1 2
475	ROMVLVS Momyllus, Orestis F. adhuc puer, AVGVSTVLVS dictus. Ab Odoacro Heiulorum & Turcilingorum rege, Orestis quondam armigero, anno sequēti in exilium pulsus. Odoacer Roma dedita se regem Italiæ dixit: Imperij nomine penitùs extincto in Augustulo, quod in Augusto ceperat.	

TROIANI REGES.

Secundùm Auentinum lib. j. Annalium Boiorum, DARDANVS *occiso Iasio fratre rege Italiæ, Ianigena, in Samothraciam fugit, & Dardaniam condidit anno Mundi 2487. regnauit annos 31. Hinc* ERICHTHONIVS *75.* TROS *60.* ILVS, *quo tempore Gideon liberauit Israelitas, 54.* LAOMEDON, *ab Hercule capto Ilio interfectus, annos 36.* PRIAMVS *patri ab Hercule suffectus. Cuius anno 40. capta & euersa Troia. Aeneas cum Troianis, Antenor cum Henetis & Paphlagonibus in Italiam uenit: & fundamenta iecit ille Romani, hic imperij Veneti. At secundùm Gerardum Mercatorem Dardanus an. Mundi 2484. regnauit an. 64. Erichthonius 46. Tros 60. Ilus 55. Laomedon 36. Priamus annos 40.*

TYRIORVM REGES.

Tyriorum reges aliquot Iosephus lib. j. contra Appionem ex Menandro Ephesio recenset. In iis G. Mercator hunc ordinem seruat:

A.M.		R.
2923	ABIBALVS. HIRAMVS F. amicus Solomonis regis Iudæorum.	34
2937	BELEASTARTVS Hirami F.	17
2974	ABDASTARTVS huius F. à filiis nutricis suæ interfectus.	9
2983	Abdastarti nutricis FILIVS, maior natu.	12
2995	ASTARTVS Beleastarti F.	12
3007	ASTARIMVS huius frater peremtus à fratre Phellete regnandi cupido.	11
3018	PHELLETES ab Ithobalo occisus.	M.8
3019	ITHOBALVS Astartæ sacerdos.	32
3051	BADEZORVS Ithobali F.	6
3060	METTINVS Badezori F.	11
3071	PYGMALION. Cuius anno septimo Dido Carthaginem condidit.	40

REGES LYDORVM.

Ioannes Funccius anno Mundi 3189. regnum Lydorum auspicatur ab Ardiso. At Gerardus Mercator 3174. quem sequimur.

A.M.		R.
3174	ARDISVS, Olympiadis primæ anno primo.	36
3210	HALYATTES.	14
3224	MELES, Sardium rex, ex pellice Leonem suscepit.	12
3236	CANDAVLES, à Græcis Myrsilus, ultimus Heraclidarum, ab Alcæo Herculis F.	17
3253	GYGES, Dascyli filius, primus ex Mermnadis.	38
3391	ARDVS. Sub quo Zaleucus Locrensis.	49
3340	SADYATTES.	12
3352	HALYATTES.	57
3409	CROESVS, die 14. anni 14. à Cyro Persarū rege captus. *Sic regnum Lydorum florentissimum defecit, Olympiadis quinquagesimæ octauæ anno tertio, V. C. CCIIX.*	14

PONTI

PONTI ET BOSPORI REGES.

Ex Reineri Reineccij [redacted] commentariis, de Familiis regum Ponticorum hæc deduximus.

ARTABAZES ex regia Achæmenidum stirpe, donatus Ponti regno à Dario Hystaspis.
RHODOBATVS sub Dario notho.
MITHRIDATES I. Rhodobati F. cum Cyro iuniore contra Artoxerxem conspirauit. Platoni statuā in Academia locauit.
ARIOBARZANES satrapa Phrygiæ deficiens ab Artoxerxe, Ponto potitus post Mithridatem, annis uiginti fex.
MITHRIDATES II. Ariobarzanis F. post Alexandri Magni obitum Antigonum secutus, eiq; suspectus, fugit in Paphlagoniam. Recepit tandem regnum paternum.
MITHRIDATES III. F. protulit regni fines in Cappadociam & Paphlagoniam. Annis 36. MITHRIDATES IV. & FILIVS.
MITHRIDATES V. Seleuci Callinici gener, socer Antiochi Magni, & Achæi æmuli. Bellum fecit Sinopensibus.
PHARNACES I. Sinopenses subegit.
MITHRIDATES VI. Pharnacis F. Euergetes, Rom. amicus & socius appellatus contra Carthaginenses bello Punico postremo, item contra Aristonicum, donatur maiore Phrygia. Sinope interfectus.
MITHRIDATES VII. Magnus, Eupator, Dionysius, Sexti F. Cappadociam occupat. A Rom. Phrygia maiore spoliatur. Annos XXX uel XL. cum Rom. uaria fortuna bellum gessit. Victus à Pompeio, à Pharnace F. obsessus, Gallo Bithico se iugulandum tradidit, anno regni 60.
PHARNACES II. parricida, rex & amicus à Pompeio appellatus. Annos XV. A' C. Iul. Cæsare ad Zelam incredibili celeritate uictus in fuga interficitur ab Asandro, quem Bosporo præfecerat.
DARIVS Pharnacis F. regnum recepit à M. Antonio.
DYNAMIS Darij soror nupta ASANDRO, qui imperium inuaserat, ab eoque instituta hæres, nubit rursus SEMPRONIO, qui se Mithridatis nepotem & regno donatum ab Augusto simulabat, à suis tandem oppressus.
MITHRIDATES IIX. Darij F. regnum obtinet à Claudio Imp. Romam pòst captiuus ductus.
COTYS Mithridatis Fr. Romanorum amicitia regnum conseruat.

PERGAMENI REGES.

Ex Strabone lib. 13. Geographiæ.

PHILETÆRVS Tyanensis eunuchus Lysimachi Thracum regis thesauris Pergami præfectus, à rege defecit, & sublato Lysimacho à Seleuco, XX annis castellum obtinuit. Ei successit nepos ex fratre Eumene
EVMENES I. Regnauit annis 22.
ATTALVS I. Attali F. Eumenis patruelis, Galatas prælio uicit, & rex dictus, Rom. amicus. Annis 43.
EVMENES II. Attali F. maior natu. Bibliothecæ institutor. A' Romanis donatus regione citra Taurum. Annis XLIX.
ATTALVS II. Eumenis Fr. tutor nepoti Attalo Eumenis F. datus, annis XXI.
ATTALVS III. Eumenis F. Philometor, cū quinquēnio regnasset, regnum moriens Rom. testamento reliquit.

REGES GRAECARVM QVARVNDAM VRBIVM. VTPVTA

SICYONIORVM.

Ex Pausaniæ Corinthiacis. Ioannes Funccius in Chronologia ab anno M. 1874. incipit. Nos in iis Gerardi Mercatoris supputationem sequemur.

A.M.		R.
1902	AEGIALEVS indigena: à quo Aegialea urbs, & Aegialus, quæ pòst à Pelope dicta est Peloponnesus.	52
1954	EVROPS.	45
1999	TELCHIN.	20
2019	APIS, à quo Apia, quæ prius Aegialea.	25
2044	THELXION.	52
2096	AEGYRVS.	34
2130	THVRIMACHVS.	45
2175	LEVCIPPVS.	53
2228	MESSAPIVS.	47
2275	PERATVS.	46
2321	PLEMNÆVS.	48
2369	ORTHOPOLIS.	63
2432	MARATHIVS uel Melanthus.	30
2462	MARATHVS.	20
2482	ERICHTHEVS uel Echireus.	55
2537	CORAX uel Choar, caruit liberis.	30
2567	EPOPOEVS ex Thessalia superuenit, sub quo primùm exercitus hostilis Peloponnesum intrauit. Pausan. in Corinth.	35
2602	LAOMEDON.	40
2642	SICYON gener Laomedōtis, à quo Sicyonij, qui prius Aegialei, sub quo Minotaurus.	45
2687	POLYBVS Sicyonis nepos, Mercurij F. Pausanias subiungit AD RASTVM Argis pulsum, à Polybo regnum obtinuisse. Inde IANISCVS Clytij nepos ex Attica ueniens. Postea PHÆSTVS Herculis F. Quo in Cretam profecto, ZEVXIPPVS Apollinis è Syllide nympha F. Inde HIPPOLYTVS Rhopali F. Phæsti nepos. Eum Agamemnon Mycenæis subiecit.	40
2727	INACHVS.	42
2769	PHÆSTVS.	8
2777	ADRASTVS.	4
2781	POLYPHIDES.	31
2812	PELASGVS.	20
2832	ZEVXIPPVS. *Heraclidæ in Peloponnesum reuersi omnia occuparunt, & Sicyonis reges defecerunt.*	24

ARGIVORVM.

Ex Pausania Corinthiacis. Annos Mundi ex Gerardo Mercatore adiunximus.

A.M.		R.
2135	INACHVS. Cuius anno 44 diluuium in Achaia fuit.	50
2185	PHORONEVS Inachi F.	60
2245	APIS, quem Serapim aiunt fuisse, quum in Aegyptum uenisset.	35
2280	ARGVS Phoronei ex filia nepos.	70
2350	PIRASVS Argi F.	54
2404	PHORBAS Argi F.	35
2439	TRIOPAS Phorbantis F. cui successit IASVS F. maior natu Agenore fratre.	46
2485	CROTOPVS Agenoris F.	21
2506	STHENELAS Crotopi F.	11
2517	DANAVS ex Aegypto pulsus, Argis Gelanorem expulit.	50
2567	LYNCEVS gener, Aegypti F.	41
2608	ABAS Lynceï F.	23
2651	Abantis filij regnum ita sunt partiti, ut ACRISIVS Argis manserit, PROETVS Tirynthæ, Heræum & maritima Argolici agri possederit. Acrisio successit PERSEVS nepos ex Danaë F. qui cum Prœto rursus regnum commutauit, & ipse Mycenas urbem condidit. Hac commutatione cum Prœto facta, Prœtus postea eiusque posteri Argis imperarūt, successione continua, usq; ad ANAXAGORAM Argei F. Megapenthis nepotem, sub quo cū furor feminas inuasisset, & Melampus Amy-	

A.M.		R.
	Amythaonis F. eas sanasset, Anaxagoras Melampum eiusque fratrem Biantem in regni societatem accepit, & sic tres regiæ familiæ factæ. A' Biante regnarunt uiri quinque per ætates quatuor usque ad Cyanippum Aegialei F. à Neleo genus maternum ducentes. A' Melampode totidem per sex ætates usque ad Amphilochum Amphiarai F. At nepotes Anaxagoræ diutius regnarunt.	
	IPHIS Alectoris F. Anaxagoræ nepos. Cuius frater fuit Capaneus.	
	STHENELVS Capanei F.	
	CYLARABIS Stheneli F. absq; liberis.	
	ORESTES Agamemnonis F.	
	TISAMENVS Orestis F. Mycenarum regno eiectus, Argis receptus est. Hic ab Heraclidis pulsus, & et iubstitutus	
	TEMENVS Aristomachi F.	
	CESVS Temeni F. Cuius liberis postea Argiui libertatis studio præter nomen regium nihil reliquerunt. Meltam tandem Lacidæ F. Medonis nepotem, capitis damnatum, populus imperio spoliauit.	

MYCENARVM.

Ex Eusebio & Pausania.

A.M.		R.
	PERSEVS Iouis ex Danaë, Vibis conditor.	
2656	EVRYSTHEVS.	45
2701	ATREVS & Thyestes.	65
2766	AGAMEMNON, per Aegisthum interfectus.	18
2786	AEGISTHVS.	6
2791	ORESTES, qui XV anno Pythum in templo Apollinis interfecit.	70
2861	TISAMENVS Orestis F. ex Hermione, & PENTHILVS Orestis nothus ex Erigone Aegisthi F.	3
	Heraclidæ in Peloponnesum reuersi, regnũ occupauunt.	

THEBANORVM IN BOEOTIA REGES.

Ex Pausania Bœoticis.

OGYGES indigena, imperauit Ectenis, qui pestilentia intercidere. A' rege isto Thebæ Ogygia a poetis dicuntur. Successere in Ectenium sedes Hyantes & Aones uicinæ gentes.

CADMVS Agenoris F. ex Phœnicia, Cadmeam arcem ædificauit, Hyanthes expulit, Aonas Sophices Phœnicibus permisceri passus est. Migrauit in Illyrios. Successit ei

POLYDORVS F. Cadmi.

LABDACVS Polydori F. cuius tutelã Nycteus primũ, deinde Lycus suscepit.

LAIVS Labdaci F. cuius tutor itidem fuit Lycus. At Lyco uicto ab Amphione & Zetho, Laius periculo subtractus latuit.

AMPHION & Zethus, Antiopes filij, regnum occupauunt, Cadmeæ arci inferius oppidũ adiunxere, & Thebas à Thebe nympha Promethei filia, ob cognationem, appellarunt.

LAIO Thebani regnum detulerũt, cùm Amphionis domus tota pestilentia esset absumta, & Zethus animi ęgritudine contabuisset.

OEDIPVS Laij & Iocastæ F. patrem interfecit, matrem uxorem duxit.

ETEOCLES Oedipi & Euryganeæ F. singulari certamine cum Polynice fratre congressus periit.

LEODAMAS Eteoclis F. ab Argiuis uictus.

THERSANDER Polynicis F. ab Argiuis rex factus, à Telepho in Mysia in prima expeditione Troiana occisus.

PENELEVS dux in secunda expeditione Troiana à Thebanis delectus, ab Euryppylo Telephi F. occiditur.

TISAMENVS, Thersandri F. dirarum Oedipi expers.

AVTESION Tisameni F. ad Dorienses ex oraculo migrauit.

DAMASICHTHON nepos Penelei, Opheltæ F.

PTOLEMÆVS Damasichthonis F.

XANTHVS Ptolemæi F. quem Andropompus in singulari certamine dolo perculit. Placuit inde Thebanis abdito regno democratiam amplecti. Et secundiore sanè decæterò fortuna usi sunt.

CORINTHIORVM REGES.

Corinthii olim Aeginorum aut Mycenarum regibus parueruut. Eapropter priuatim ipsi nullum ad Troiam ducem miserunt, sed Agamemnonis signa sunt secuti. Tradunturq; omnino uiceria de illorum regibus, ut Pausanias in Corinthiacis scribit.

EPHYRE Oceani filia prima in iis finibus consedit, à qua Ephyrea dicta.

MARATHON Epopei F. Aloei Solis filij nepos.

CORINTHVS Marathonis F. à quo urbis nomen.

IASON Medeæ artibus regnum adeptus.

SISYPHVS, cùm Medeam Iason repudiasset, ab ea regnum accepit.

THOAS nepos Sisyphi ex filio Ornytione.

DEMOPHON Thoantis F.

PROPODAS Demophontis F.

DORIDAS & Hiantidas Propodæ filij. His regnantib. Dorienses exercitum duxerunt contra Corinthũ, duce Alete Hippotæ F. Herculis abnepote. Regno igitur Aletæ tradito, ipsi Corinthi manserunt: at plebs prælio uicta, sedibus suis pulsa est.

ALETES anno M. 2863. secundùm Eusebium, an. 35. IXION an 37. ABELAVS annos totidem: PRYMNAS an. 35. Inde eiusque posteritatis ætates quinque usque ad Bacchim Prumnidis F. regnum tenuit.

BACCHIS anno M. 3006. annos 35. eiusque posteritas imperauit, usque ad Telesten Aristodemi F. quo ab Aneo & Perante de medio sublato, regno finis impositus est: & PRYTANEI deinceps ex Bacchidarũ gente summæ rerum præfuerunt. Hos tyrannide occupata CYPSELVS Ectionis F. oppressit, & huius F. PERIANDER.

REGES MESSENIAE, QVÆ LACONIÆ VICINA EST.

POLYCAON Lelegis Laconum regis F. Messenẽ Triopæ filiam uxorem duxit, Argiuam: cumque Myles patri in regno Laconum successisset, ipse regionem uicinam occupauit, quam à nomine uxoris Messeniã appellauit, & Andaniam regni sedem condidit. Aetatibus quinque exactis, cum nullus omnino de Polycaonis posteris superstes esset, à Messenis in regnum uocatur.

PERIERES Aeoli F. qui è Gorgophone Persei F. suscepit Apharem & Leucippum.

APHAREVS patri successit, filios reliquit Idam & Lynceum: quorum hic à Polluce occisus, ille fulmine peremtus est. Et sic Apharei domus interiit. Successit

NESTOR Nelei F. Quo mortuo, duabus post ætatibus Dorienses cum Herculis liberis reduces, è Messenia Nelei posteros eiecerũt. Et fraude Temeni regis Argiuorum, posthabitis Aristodemi filius, rex factus.

CRESPHONTES Aristodemi frater. Qui regiam Stenycleri ædificauit: & à nobilioribus propter studium plebis occisus fuit, excepto Aepyto.

AEPYTVS Cresphontis F. tum gratus populo, ut posteri eius Aepytidæ dicerentur, cùm prius Heraclidæ appellati essent.

GLAVCVS Aepyti F. uir iustus & religiosus.

ISTHMIVS Glauci F. patris æmulus.

DOTADAS Isthmij F.

SYBOTAS Dotadæ F.

PHINTAS Sybotæ F. sub quo discordiarum semina inter Messenios & Lacones iacta fuere.

ANDROCLES Phintæ F.

ANTIOCHVS Androclis F. sub quo primum bellum Messenicum cœpit.

EVPHAES Antiochi filius, sub quo Amphea amissa, & cruento marte pugnatum, & relictis oppidis, quæ à mari longius aberant, in Ithomen montem secessio facta. Tandem ipse pugnans interfectus, anno regni decimotertio. Eo fine liberis mortuo, suffectus est

ARISTODEMVS ex Aepytidarum familia, qui filiam pro salute publica iussu Pythiæ mactauit, & Lacedæmonios magna affecit clade. Tandem quum excidium regni adesse non obscuris indiciis cognosceret, ad filiæ tumulum manus sibi ipsi intulit, quum annos sex imperasset. Messenij obsesti, Ithomen deseruerunt, anno belli XX. & à Spartanis sub iugum missi XXXIX. annis. Tunc tandem defecerunt, & Aristomenem ex Aepytidarum familia præfecerunt imperio, ducis

ducis non regis titulo, sub quo Peloponneso eiecti à Laconibus, uix tandem post trecentos annos, superatis ad Leuctra Lacedæmoniis, à Thebano Epaminonda partim ex Italia & Sicilia, partim ex Libya reuocati, Vrbem Messenem condidere. Hæc Pausanias in Messenicis.

ELEORVM REGES.

Hæc ex Pausaniæ lib. 5. uetteris Græciæ.

AETHLIVS Iouis & Protogeniæ F.

ENDYMION Aethlij F.

EPEVS Endymionis F. ex Asterodia, à quo Epei dicti, sub quo Oenomaus Martis F. à Pelope regno Pisæo fuit pulsus.

AETOLVS Epei frater, regno pulsus ob cædem Apidis ad Acheloum fugit, cuius accolæ ab eo Aetoli sunt dicti.

ELEVS Endymionis F. ex Euryclida, uel Neptuni. Ab hoc Elei dicti, qui prius Epei.

AVGEAS Elei F. cuius agros simo obductos Hercules immisso flumine Minyeio purgauit. At pactam mercedem cùm negaret, regno exutus est, & filius ei successit, Herculis clementia.

PHYLEVS Augeæ F.

AGASTHENES Phylei frater, quum Amphimacho & Thalpio Actoris nepotibus regnat.

ELEVS Amphimachi F. sub quo Dorienses cum Aristomachi filiis in Peloponnesem redierunt.

OXYLVS Aemonis F. dux Dorienlium, præmij loco Eleorum regnum obtinuit, quum ex monomachia Pyræchmes Aetolus funditor superior discessisset, interfecto Degmeno Eleo sagittario.

LAIAS Oxyli F.

IPHITVS ex posteris Oxyli, Olympicos ludos instauruit. Neque quicquam certi amplius de horum regibus.

ARCADVM REGES.

De his Pausaniæ lib. 8. uetteris Græciæ.

PELASGVS primus rudem populum ad mitiorem uiuendi cultum traduxit.

LYCAON F. Cecropi Atheniensium regi coæuus, in Iouis Lycæi sacris, cùm infantem mactasset, in lupũ mutatus, filios habuit 26. filiam unicam Callisto, quæ in ursam mutata fuit.

NYCTIMVS Lycaonis F. natu maximus.

ARCAS Callistus filiæ Lycaonis ex Ioue filius. A' quo Arcadiæ regio, quæ prùs Pelasgia. Frumentum à Triptolemo accepit, panem facere docuit & lanificium.

CLITOR Arcadis nepos ex Azane filio.

AEPYTVS Elati F. patrueli suo liberis orbo successit. In uenatione à sepe serpente interfectus.

ALEVS Aphidanti F. patruelis Aepyti.

LYCVRGVS Alei F. liberis orbus.

ECHEMVS Alei pronepos, Hyllum Herculis F. ducem Dorienlium, in singulari certamine ad Isthmum Corinthiacum interfecit.

AGAPENOR Lycurgi nepos, Ancæi ab apro Calydonio interfecti F. bello Troiano interfuit.

HIPPOTHOVS Cercyonis F.

AEPYTVS Hippothoi F. oculis captus.

CYPSELVS Aepyti F. Cresphõti Aristomachi filio cum Dorienlibus in Peloponnesum reuerso filiam suã despondit.

OLÆAS Cypseli F.

BVCOLION Olææ F.

PHIALVS Bucolij F.

SIMVS Phiali F.

POMPVS Simi F.

AEGINETA Pompi F.

POLYMESTOR Aeginetæ, sub quo Lacedæmonij à Tegeatibus primùm fusi sunt.

ACCHMIS Briacæ F. fratris Polymestoris, sub quo bellum Messenicum cœpit.

ARISTOCRATES Acchmidis F. ob incestum cum uirgine sacerdote lapidibus obrutus.

ICETAS Aristocratis F.

ARISTOCRATES Icetæ F. ob proditos ad Fossam magnam Messenios ab Arcadibus lapidatus, tanta inuidia, ut à domo Cypseli Arcadum imperium remoueretur.

ATHENIENSIVM PRINCIPES.

Ex Caroli Sigonij comment. de Magistratibus & Republica Atheniensium. Pausanias ab Atlæo regionem Atticam dictam ait, primumq; regem Cecropem, Atlæi genetum, anno Mundi secundum Funccium 2407 secundum Mercatorem 2405.

REGES.

A.M.		R.
2407	CECROPS Aegyptius, Biformis appellatus, Atticę incolas in XII oppida coegit, Cecropiæ uibem agrumq; Minerua consecrauit, quam postea Athenas uocauit, ibi regnum instituit. Populum in tribus IV distribuit, Iudicium in Areopago instituit. Erisichthõ F. moritur.	50
2459	CRANAVS Cecropis gener. Deucalionis Promethei F. diluuium.	9
2468	AMPHYCTION Deucalionis F. Cranaum socerum expulit. Consessum Amphictyonũ è XII Græciæ pop. ad Thermopylas constituit.	10
2478	ERICHTHONIVS Neptuni F. Amphictyonem expulit. Panathenæa minora, & uirgines Canephoras instituit. Sparta à Lacedæmone condita.	50
2528	PANDION Erichthonij F. bellum cum Labdaco Thebanorum rege de agri finibus accito è Thracia Tereo Martis F. gessit, ei Procnem filiam collocauit. Ceres & Dionysius in Atticam uenerunt. Illa frumenti serendi rationem Triptolemum Celei F. regis Eleusinis docuit. Dionysius Icario hospiti suo uitis sationem tradidit. Vtrique honores & sacra instituta.	40
2567	ERECHTHEVS Pandionis regis F. A' quo Erechthidæ reges usq; ad Melanthum.	50
2618	CECROPS II. seu minor Erechthei regis F.	40
2658	PANDION minor siue II. Cecropis F. per arma ciuilia à Metionidis pulsus, à socero Pyla Megarensium rege est restitutus. Dædalus faber.	25
2683	AEGEVS Pandionis regis F.	48
2731	THESEVS Aegei F. Helenam rapuit, bellum cum Amazoribus gessit, Hippolytam sibi despondit: Heraclidas contra Eurystheum defendit: Athenarum urbem auxit, eoque Atticos omnes ex XII. oppidis agrisque compulit: Oschophoria, Metœcia, Panathenæa magna, & Mysteria parua instituit: Popularem reipublicæ statum demonstrauit.	30
2760	MENESTHEVS Petei F. Orneei N. Erechthei regis pronepos. Seditione in absentem Theseum regem Athenis excitata, regnum occupat, ope Tyndaridarum, in expeditione Iliaca mortuus.	24
2784	DEMOPHOON Thesei F. regnum paternũ recuperauit. Idem Palladium forũ, & Ephetas, & Phreaticum forum instituit. Troia capta.	33
2817	OXYINTES Thesei F. mortuo sine filiis Demophoonte fratre regnum suscepit.	12
2830	APHIDAS Oxyintæ F.	1
2831	THYMOETES Oxyintæ F. nothus ex concubina, Aphidante fratre interfecto, regnũ occupauit, & ultimus ex familia Erechthidarũ Athenis regnauit.	8
2839	MELANTHVS Andropompi F. Messenius, ab Heraclidis in Peloponnesum reuersis domo pulsus, Athenas uenit, & interfecto singulari certamine Bœotorum hostium, quibus cum bellum tum fortè ab Athenienlib. gerebatur, duce Xantho, Thymœte rege abdicante, ad regnum euehitur. Ab eo Melanthidarum familia ducta. Apaturia sacra Athenis instituit.	37
2876	CODRVS Melanthi regis F. Primum bellum cum Lacedæmonis. Cùm Dores Athenienlibus ob Megaram coloniam bellum intulissent, Codrus se pro patria deuouit.	21

ARCHONTES PERPETVI.

Codro rege à Doribus interfecto, placuit Regum imperium omnimuero, atq; referendis rationibus obnoxium reddere, neq; Reges in posterum, uerum Archontes creare, ex quibus fuit Medon, unde familiæ Mædontidarum est appellata. Horum archontum obscurissima tempora fuêrãq; sunt.

A.M.		R.
2891	MEDON Codri regis F. (Mercator an. M.2896.)	20
2916	AGASTVS.	36
2953	ARCHIPPVS.	19
2972	THERSIPPVS.	41
3013	PHORBAS.	31
3044	MECADES.	30
3074	DIOGENETVS.	28
3102	PHEREDVS.	19
3121	ARIPHRON.	20
3141	THESPIEVS Ariphronis F.	27
3168	AGAMENESTOR.	20
3188	AESCHYLVS Agamenestoris F. Huius anno secũdo ludi Olympici quarto quoq; anno celebrari instituit Abaris Hyperboreus Athenas expiauit, Olymp. 4.	23
3211	ALCMÆON Aeschyli F.	2

ARCHONTES DECENNALES.

Alcmæone mortuo, placuit Athenienſibus, ut Archontes in decemtium tantùm imperium obtinerent. Primusq; creatus est an. M.3211. Olymp. 5. an. 4. ſecundum Mercatorem. at ſecundum Sigonium Olymp. 7. quo Roma ſit condita,

Olymp.		R.
7	CHAROPS Aeſchyli F.	10
9	AESIMEDES Aeſchyli F.	10
11	CLIDICVS Aeſimedæ F.	10
14	HIPPOMENES adulterum cum Limone filia interfecit.	10
17	LEOCRATES.	10
19	APSANDER.	10
22	ERYX uel Eryxias.	10

DEMOCRATIA ATHENIENSIVM.

ARCHONTES annui.

Olympiadis 24. anno 2. ab Athenis cõditis 867. Archontum decemtium imperio abrogato, ſumma rerum IX. Archontibus quotannis est mandata. R. p. Archonti, Polemarcho, & Theſmothetis ſex: permiſſumq; ut ab Archonte annus ſingulis nominaretur.

Olymp.	
24	CREON.
	TLESIAS.
26	LEOSTRATVS.
27	AVTOSTHENES.
28	MILTIADES.
29	ARCHIMEDES.
30	MILTIADES.
35	DAMASIAS.
39	DRACO legiſlator anno 4. huius Olymp. leges dedit democratiæ Athenienſium, nullis dum legibus adſtrictæ.
41	ENOCHILVS.
43	Bellum Mitylenæum inter Athenienſes, duce Phrynone, & Mitylenæos, duce Pittaco.
45	Cylon tyrannidem occupare nititur. Seditio prima ob ſcelus Cylonianum.
	Bellum Megarenſe primum, cùm ad Megarenſes Salamis inſula defeciſſet.
46	Epimenides ciuitatem expiat, anno primo.
	PHILOMBROTVS anno 2. Seditio altera propter ęs alienum.
	SOLON archon anno 3. & legiſlator, ſeditionem compeſcuit.
47	Anacharſis Athenas uenit.
50	Bellum Megarenſe II. ſuaſu Solonis.
51	ARCHESTRATIDES anno 4.
52	ARISTODEMVS annos.
53	Seditio tertia. COMIAS anno 3.
	Piſiſtratus tyrannidem occupat.
	HEGESTRATVS anno 4. Solon obit.
54	Piſiſtratus urbe eiicitur à Megacle & Lycurgo anno 2.
55	Piſiſtratus redit anno 3. Megaclis inimici F. ducit.
56	Piſiſtratus Eretriam fugit, anno IIII. à Megacle ſoceto pulſus.
58	ERICLIDES. Cyrus Sardes occupat.
59	Piſiſtratus anno 2. exilij XI. reuerſus, tyrannidem confirmat.
61	Anno III. Piſiſtrato mortuo ſucceſſit Hipparchus F. Archon HERCVLES, anno 4.
64	MILTIADES anno 4. Darius Perſarum rex factus, primus contra Græcos inſurrexit.
65	Anno I. Harmodius & Ariſtogiton Hipparchum interfeciunt. Hippias frater Hipparchi Lacedæmonium copiis, Cliſthenis Alcmæonidæ prudentia, urbe pulſus eſt.
66	Seditio 4. inter Cliſthenem & Iſagoram inter ſe de principatu contendentes. Bellum Lacedæmonii II. Spartanis Iſagoræ fauentibus.
67	Bellum Chalcidenſe & Bœoticum.
68	ISAGORAS archon.
69	Bellum Aegineticum.
70	MYRVS.
71	HIPPARCHVS anno I. THEMISTOCLES tertio. Piræi fundamenta iacta.
72	DIOGENETVS primo. HYBILIDES ſecundo. PHÆHIPPVS tertio. Darius Hippiam reducere conatur. Dates dux Darij in Marathone cæſus, Miltiadis ductu. ARISTIDES 4.
73	ANCHISES primo. LACRATIDES ſecundo.
74	LEOSTRATVS primo. Anno 2. ARISTIDES iuſtus per oſtraciſmum urbe pulſus.
75	Callias primo. Bellum Perſicum. Athenienſes urbe relicta naues conſcendunt. Ad artemiſium, & Salaminem Xerxes uictus. Athenæ deſertæ, à Barbaris incenſæ. Xanthippus ſecundo. Victi Perſæ ad Plataeas duce Mardonio, item mari ad Mycalem Ioniæ. Timoſthenes tertio. Athenienſes muros urbis reficiunt. Adimantus quarto. Piræi portus abſoluitur. Græci relictis Spartanis ad Athenienſes deſiciunt, ob Pauſaniæ tyrannidem.
76	PHÆDO primo. DROMOCLIDES ſecũdo. Spartani principatus erepti dolore bello Athenienſes aggreſſuri. Etæmarides diſſuadet. ACESTORIDES tertio. MENO quarto.
77	CHARES primo. PRAXIERGVS ſecundo. Themiſtocles ad Xerxem Perſarum regem profectus, moritur. Demotion tertio. Bellum in Perſas, duce Cimone Miltiadis F. APHEPSIO quarto. Socrates naſcitur.
78	THEAGENIDAS primo. Andocides orator naſcitur. LYSISTRATVS ſecundo. LYSANIAS tertio. LYSITHEVS quarto.
79	ARCHIMEDES primo. Cimon Thaſios & Aegineta ſubigit. Tlepolemus ſecundo. Bellum in Perſas II. Athenienſes Inaro regi Aegyptiorum auxilia decernunt. CONON tertio. EVIPPVS quarto.
80	PHASICLIDES, uel Phraſicles primo. Athenienſes ab Artabazo & Megabyzo Perſarum ducib. Aegypto ſub fœdere dimiſſi, PHILOCLES ſecundo. Bellum Corinthium, ob Megarenſes Spartanis rebelles receptos, & occupatam Megaram. BION tertio. Bellum Lacedæmonium III. Vincunt Corinthios. Victi à Lacedæmoniis ad Inagram. MNESITIDES quarto. Aeginetæ Athenienſibus ſe dedunt.
81	CALLIAS primo. Agrum Laconicum uaſtant. SOSISTRATVS ſecundo. ARISTO tertio. Fœdus Athenienſium cum Lacedæmoniis quinquennale. LYSICRATES quarto. Sicyonij uicti.
82	CHÆREPHANES primo. ANTIDOTVS ſecundo. EVTHYDEMVS tertio. Bellũ in Perſas III. pro libertate Græcarum urbium. Victi Perſæ ad Cypium. PEDIEVS quarto. Perſæ pace facta, liberas Græcas Aſiæ ciuitates relinquunt.
83	PHILISCVS primo. Bellum Lacedæmonium IV. ob Megarenſes qui ad Spartanos defecerant. TIMARCHIDES ſecundo. Athenienſes Bœotiæ ciuitates liberas relinquere coguntur. CALLIMACHVS tertio. Bellum Euboicum. Fœdus cũ Lacedæmoniis in annos XXX. LYSIMACHIDES quarto.
84	PRAXITELES primo. Athenienſes coloniam deduxerunt Sybarim in Italia, qui Thurij appellati ſunt. LYSANIAS ſecundo. DIPHILVS tertio. TIMOCLES quarto. Bellum Samium. Samij deſectores ſubacti.
85	MYRRHICHIDES primo. Bellum Byzantiũ. Byzantij ſubacti. GLAVCIDES ſecundo. Bellũ Corinthium & Corcyręum. THEODORVS tertio. EVTHYMENES quarto. Athenienſes condunt Amphipolim in Thracia.
86	NAVSIMACHVS primo. Corcyræi auxiliũ ab Athenienſibus impetrant. ANTILOCHIDES ſecundo. Potidæan obſident. CHARES tertio.

ASPEN-

Olymp.	
	ASPENDES quarto. Meton floret.
87	PYTHODORVS primo. EVTHYDEMVS, aliàs Euthynus, ſecundo. Bellum Peloponneſiacũ, omnium quæ ab Athenienſibus & Lacedæmoniis geſta ſunt, maximum. Attica ab Archidamo rege Lacedæmoniorum uaſtatur (unde Archidamium dicitur) Laconica à Pericle. APOLLODORVS tertio. Athenienſes Periclem imperio ſpoliant. At cùm pacem à Lacedęmoniis impetrare non potuiſſent, rurſus eum præficiunt. EPAMINONDAS, aliàs Lyſimachus, quarto. Pericles peſtilentia moritur. Potidęatę ſe dedũt. Lacedæmonij nauali pugna ad Rhium à Phormione Athenienſi duce uincuntur.
88	DIOTIMVS primo. Spartani Salaminem diripiunt. EVCLIDES ſecundo. Leontinis auxilium decernũt. Mitylenæi ſubacti. EVTHYDEMVS tertio. Delus auertendæ peſtilentiæ cauſa ab Athenienſibus expiata. STRATOCLES quarto. Demoſthenes Athenienſis Pylum in Peloponeſo contra Lacedæmonios communit.
89	ISARCHVS primo. Delium in Bœotia occupãt. AMYNIAS ſecundo. Plato philoſophus naſcitur. ALCÆVS tertio. Fœdus cum Lacedæmoniis, per Niciam, in annos quinquaginta, anno belli Peloponneſij decimo. ARISTO quarto. Græcæ ciuitates pacem inter Athenienſes & Lacedæmonios conciliatam ſuſpectam habentes, ambobus bellum inferiit: quarum capita Argi, Thebæ, Corinthus, & Elis.
90	ARISTOPHILVS primo. Ob Pylum Spartanis non redditam ab Athenienſibus noua odia. ARCHIAS ſecundo. Argiui fœdus cum Athenienſibus ineunt. ANTIPHON tertio. EVPHEMus quarto.
91	ARISTOMENESTVS primo. Leontinis in auxilium miſſi contra Syracuſanos Alcibiades, Nicias, Lamachus. CHABRIAS ſecundo. Alcibiades exul Spartã fugit. PISANDER tertio. Spartani Syracuſanis auxilia mittunt. CLEOCRITVS, aliàs Clearchus, quarto. Bellum Decelicum, communita à Spartanis Decelia. Athenienſes in Sicilia occidione cæſi.
92	CALLIAS primo. Oligarchia prima. Athenienſes clade Sicula perculſi, deficientibus à ſe ſociis, ſtatum Reipubl. immutarunt, & rempubl. Quadringentis uiris cõmiſerunt. THEOPOMPVS ſecundo. Quadringenti abrogati propter tyrannidem, à Theramene. Athenienſes nauali prælio Lacedæmonium Mindarum uincunt. Alcibiades reſtituitur. GLAVCIPPVS tertio. DIOCLES quarto. Megarenſes uicti.
93	EVCTEMO primo. Ad Andrum Lacedæmonios uincunt. Inſulas Co, & Rhodum uaſtant. Alcibiades à Lyſandro nauali prælio ſuperatur. Cumes, ſociæ ciuitatis agro uaſtato, accuſatus ad populum, quòd cum Lacedæmoniis ſentiret, exulat. Decem ei prætores ſuccedũt. ANTIGENES ſecundo. Conone duce à Callicratide ad Methymnam uincuntur, iterum ad Mitylenem. CALLIAS tertio. Ad Arginuſas Lacedæmonios uincunt, prætores ob cadauera è ſalo nõ collecta, capite damnant. ALEXIAS quarto. Oligarchia ſecunda. A' Lyſandro ad Aegos potamos uicti. Conon ad Euagoram Cypri regem profugit. Athenienſes fame & peſtilentia preſſi Spartanis ſe dedunt. Dionyſius Syracuſis tyrannidem occupauit.
94	PYTHODORVS in oligarchia creatus. Ideò hic annus Ἀναρχία dicitur, eo quòd Lyſandri auctoritate populus, diſſoluta Democratia, XXX uiros legerit, quibus reſpubl. regeretur. EVCLIDES ſecundo. Thraſybulus exul ope Thebanorum Piræeum occupat. Abrogãtur XXX tyranni. Decem uiri creantur ad res cum iis, qui in Piræeo erant, componendas: qui & ipſi abuſi potęſtate nefariè ſe geſſerunt. Pauſanias rex Lyſandri gloriæ inuidens Thraſybulum Athenienſib. reconciliauit, uetereq; Rempub. reſtituit.
95	LACHES primo. Socrates cicutã bibit. ARISTOCRATES ſecundo. Conon Athenienſis exul præpoſitus eſt claſſi Perſarum aduerſus Lacedęmonios. ITHICLES tertio. LYSIADES quarto. Sophocles cœpit tragœdiam docere.
96	PHORMIO primo. Rhodij à Lacedæmoniis ad Cononem ſe contulerunt. Lacedæmonij Ageſilaum regem in Aſiam mittũt. DIOPHANTVS ſecundo. Bellum ſociale Lacedæmonium. Bœoti, Athenienſes, Corinthij, & Argiui fortunæ Lacedæmoniorum inuidentes, Perſarum auro corrupti, bellum eis communi conſenſu intulerũt. Ageſilaus ex Aſia reuocatus. Spartani ab hoc tempore maris imperium amiſerunt. EVBVLIDES tertio. Bellum Corinthium. Cum ſeditio excitata Corinthi eſſet, una pars Lacedæmonios, altera Athenienſes auxilio aduocauit. Iphicrates ad Lechæum ab Ageſilao uictus. DEMOSTRATVS quarto. Corinthus ab Argiuis occupata.
97	PHILOCLES primo. NICOTELES ſecundo. Ageſilaus agrum Corinthium populatur. Euagoras rex Cypro pulſus. DEMOSTRATVS tertio. Thraſybulus à Lesbiis necatur. ANTIPATER quarto.
98	PYRRHIO primo. THEODOTVS ſecũdo. Pax Antalcidæ inter Græcos illuſtris. Spartani p Antalcidam pacem cum Perſis faciunt, ut Aſiæ ciuitates Græcæ regi parerent, Europeæ liberæ eſſent. MYSICHIDES tertio. Lacedæmonij neglecto fœdere Mantinenſibus bellum inferunt. DEXITHEVS quarto.
99	DIOTREPHES primo. Ariſtoteles naſciẽ. PHANOSTRATVS ſecundo. Lacedæmonij Græciæ principatum ſibi uindicant contra fœdera per Antalcidam facta. MINANDER uel Enander tertio. Bellum Laconicum, Bœoticum. Lacedæmonij Cadmeam occupant, Thebas ſubigunt. DEMOPHILVS quarto. Demoſthenes naſcitur.
100	PYTHEAS primo. NICO ſecundo. NAVSINICVS tertio. Exules Thebani ope Athenienſium Cadmeam recuperant. Athenis diuites in Symmorias lege Periãdri diuiſi. CHABRIAS quarto. Bellum Lacedęmonium primum, poſt XXX tyrannos eiectos. Deficiunt à Spartanis ſocij. Soluitur fœdus inter Athenienſes & Lacedęmonios. Polis Lacedæmonius à Chabria Athenienſe ſuperatur.
101	CHARIANDER primo. Timotheus Cononis F. ad Leucadem mari, ad Orchomenum Thebani Lacedæmonicos profligant. HIPPODAMVS ſecundo. Pax ab Artoxerxe data uniuerſæ Græciæ præter Thebanos, qui ſe fœdere illigari noluerunt. SOCRATIDES tertio. Bellum Lacedæmonium ſecundum à Demoſthene appellatur, cùm Lacedæmonij Græcis oligarchiam expetentibus adeſſent, Athenienſes democratiam. ASTEVS quarto.
102	ALCISTHENES primo. Pax facta à Perſarum rege ſecunda, excluſis Thebanis. PHRASICLIDES ſecundo. Bellum Bœoticum à Lacedæmoniis renouatum, Lacedęmoniis in Bœotiam inuadentibus Epaminondas eos ad Leuctra prope deleuit. Eo prælio Lacedæmoniorum opes adeò accidæ ſunt, ut nunquam poſtea recuperari potuerint. DYSNICETVS tertio. LYSISTRATVS quarto. Bellum Laconicum Arcadicum. Epaminondas Meſſenem reſtituit. Lacedæmonij cum Athenienſibus fœdus percuſſerunt, ut ipſi terra, illi mari principatum haberẽt. Pax per Artoxerxem inter Græcos tertiùm composita, Thebanis exceptis.
103	NAVSIGENES primo. A' Lacedæmoniis uicti Arcades, Megalopolim XX uicis in unum contractis condiderunt. POLYZELVS ſecundo. CEPHISODORVS tertio. Pax inter Græcos quartùm facta per Artoxerxem, & bello Laconico Bœotico finis impoſitus. CHIO quarto. Bellum Arcadum & Eleorum.
104	TIMOCRATES primo. CHARICLIDES ſecundo. Bellum Tegeatum & Mantinẽſium. Bello inter Tegeates & Mantinenſes exorto, cum illis pleriquę Arcadum, Argiui, Archiui & Bœoti arma coniunxerunt, cum his Elei, Lacedæmonij & Athenienſes. Prælio ſummo ad Mantineã commiſſo Bœoti Lacedæmonios, duce Epaminonda amiſſo, pepulerunt. Eubœenſes ab Athenienſibus duce Hegilocho uicti ſunt. Græci inter ſe pacem fecerunt, excluſis Lacedæmoniis. MOTO tertio. Bellum Aegyptium. Tachus Chabria

Olymp.

Athenienſem & Agesilaum euocat. NICOPHEMVS quarto.

105 CALLIMEDES primo. Xenophon moritur. EVCHARISTVS ſecundo. Philippus Macedo pacem cum Athen. facit. CEPHISODORVS tertio. Bellum ſociale Atheniensium, ſociis rebellantibus. AGATHOCLES quarto.

106 ELPINVS primo. Pax ſociis data. CALLISTRATVS ſecũdo. Bellum ſacrum, ſiue Phoicum. Cũ Phocenſes Delphicum templũ ſpoliaſſent, à Locris, & Bœotis finitimis populis bello petiti ſunt. Phocenſibus ſe Athenienſes, & Lacedæmonij contra Bœotos adiunxerunt. DIOTIMVS tertio. Atheniensium quidam Philippo, alij Perſis fauent. EVDEMVS quarto. Seſtum cepere Athenienſes, & colonias in Cherſonneſum miſere.

107 ARISTODEMVS primo. Demoſthenes cõtra Philippum in Græciam irrumpere parantẽ agere cœpit. THESSALVS ſecũdo. Demoſthenes ſuadet Athenienſibus, ut Rhodiorum libertatis cauſam ſuſciperent, contra Mauſolum Cariæ hipparchũ. APOLLODORVS tertio. Artoxerxes rex Perſarum Aegypto potitur. CALLIMACHVS quarto. Demoſthenes tres Olynthiacas de auxilio Olynthiis aduerſus Philippum ferendo dixit.

108 THEOPHILVS primo. Philippus Olynthium, Micybernam & Toronem occupauit. Plato mortuus. THEMISTOCLES ſecũdo. Athenienſes pacem cum Philippo fecerunt. ARCHIAS tertio. Philippus finem bello Sacro poſt decem annos impoſuit. EVBVLVS quarto.

109 LYCISCVS primo. Demoſthenes oratione monet Athenienſes, ut Philippi pacem ſuſpectam habeant. PYTHODORVS ſecũdo. Philippus Thracas ſubegit. SOSIGENES tertio. Epicurus Athenis natus. NICOMACHVS quarto. Phocion Athen. Citrarchum Brettiæ tyrannum debellat. Philippus Byzantium obſidet.

110 THEOPHRASTVS primo. Athenienſes Philippo bellum inferunt, ſubſidio Byzantiis miſſo. Philippus cum Athenienſibus tertiam pacem composuit. LYSIMACHIDES ſecundo. Athenienſes Thebanos in belli ſocietatem contra Philippum ſibi adiungũt, à Demoſthene inflammati. CHARONDAS tertio. Pugna ad Chæroneam. Athenienſes & Thebani ad Chæroneã in Bœotia memorabili prælio à Philippo fuſi, pacem impetrarunt. Lyſiclem ducem, accuſante Lycurgo, capite damnarũt. Demoſthenes muros urbis reficit, cuius rei ergò Cteſiphon decretum ſcripſit, ut corona in populo donaretur, quo nomine Aeſchines à Cteſiphonte multam petiit. PHRYNICHVS quarto. Philippus in concilio Græcorum ad Corinthũ imperator belli contra Perſas declaratus.

111 PYTHODORVS, aliàs Pythodemus, primo. Philippo interfecto, Alexander Magnus ſucceſſit. EVÆNETVS ſecundo. Alexander à Græcis Imp. aduerſus Perſas declaratus, Thebanos præſidiũ Macedonum è Cadmea arce deiicere auſus aggreſſus, eorum urbem euertit, & Demoſthenem cæteroſq; rhetores cauſæ ſuæ infeſtos, quos ſibi tradi poſtulauerat, populo roganti condonauit. Ariſtoteles in Lyceo docere cœpit. CTESICLES tertio. Alexãder in Aſia Miletum, Halicarnaſſumq; expugnauit. NICOCRATES quarto. Alexander Darium ad Iſſum Ciliciæ ſuperauit.

112 NICERATVS, aliàs Anicetus primo. Alexãder Tyrum occupat, & Aegyptũ. ARISTOPHANES ſecundo. Antipater præfectus Alexandri Agidem regem Lacedæmoniorum, Arcadeſq; imperium detrectantes uicit. Alexander Darium in Arbelis profligauit. ARISTOPHON tertio. Alexander Perſicum regnum excindit. Darius à Beſſo interfectus. CEPHISOPHON quarto.

113 EVTHYCRITVS primo. CHIREMES ſecundo. Alexander uictor in India, Demoſthenes ob Harpali pecunias in exiliũ abiit. ANTICLES ſecundo. SOSICLES quarto.

114 AGESIAS primo. Alexander Babylone perit. Demoſthenes exul à populo reuocatur. CEPHISODORVS ſecundo. Bellum Lamiacum cõtra Antipatrum Macedonem, exules reducentẽ. Antipater Athenienſes cogit Oligarchiam tertiã inſtituere, qui cenſum bis mille drachmarum habe-

Olymp.

rent. Quorum numerus nouem millium eſt inuentus. Ariſtoteles in Chalcide moritur. Depoſcente oratores Antipatro, Demoſthenes exul uenenum bibit. Præſidium Munychiæ imponit Antipater. PHILOCLES tertio.

115 APOLLODORVS ſecundo. Polyperchon, cui Antipater moriens rerum adminiſtrationem tradiderat, decreto lato omnes Græcorum ciuitates liberas eſſe iuſſit, ut Philippo & Alexandro regnantib. fuerant. ARCHIPPVS tertio. Caſſander Antipatri F. Polyperchonti contrarius, Piræum per Nicanorem occupat. Populus Athenienſis magiſtratus omnes oligarchicos abdicare iuſſit, inter eos & Phocionem, atq; alios ex maximè popularib. ſubrogauit. Athenienſes à Caſſandro coacti quartam Oligarchiam ſubeunt, ut Reſpub. penes eos eſſet, qui cenſum uſq; ad X minas haberẽt. Demetrius Phalereus curator ciuitatis potitus. DEMOGENES quarto.

116 DEMOCLIDES primo. Caſſander Thebas ab Alexandro euerſas poſt annos XX reſtituit. PRAXIBVLVS ſecundo. NICODORVS tertio. THEOPHRASTVS quarto.

117 POLEMON primo. Antigonus Aſiæ præfectus Polemonem in Græciam mittit contra Caſſandrum. Cum eo paciſci cogitur Demetrius Phalereus. SIMONIDES ſecundo. Fœdus inter Caſſandrum, Ptolemæum, Lyſimachum, & Antigonum ictum. HIEROMNEMON tertio. Demetrius PHALERIVS quarto.

118 CHARINVS primo. ANAXICRATES ſecundo. Athenæ per Demetrium Poliorcetem Antigoni F. Caſſandri dominatu liberatæ. Ei Athenienſes etiã hunc honorem habuere, ut pro Archonte annuo ſacerdotem ἐπώνυμον (ſic Antigonum & Demetriũ uocabant) creatint. CORYBVS tertio. XENIPPVS quarto. Philoſophi omnes urbe Athenarum exceſſerunt, Sophocles lege lata, ne quis Philoſophus ſcholam haberet, niſi ſenatui & populo placuiſſet. Paulo pòſt autem redierunt, cùm Sophocles à Phyllione damnatus eſſet.

119 PHERECLES primo. Rhodus à Poliorcete ſubacta. LEOSTRATVS ſecundo. Poliorcetes à Caſſandri obſidione Athenas liberat. NICOCLES tertio. Caſſander cum Ptolemæo, Seleuco & Lyſimacho contra Antigonum & Demetrium fœdus init. Antigonus in prælio cæſus. Demetrium Athenienſes ingratiſſimi recipere recuſant.

120 Tyrannidem Lacharis arripit. Demetrius Athenas obſidione ad deditionem compulit, anno II.

121 Demetrius Alexandro Caſſandri F. necato regnum Macedoniæ arripuit.

122 DIPHILVS quarto. Lyſimachus & Pyrrhus Demetrium Macedonia expulere. Athenienſes Macedonas eiiciunt, receptaq; libertate, antiquato ſacerdote ἐπωνύμῳ, Archontem annuum reſtituunt. Demetrius contracta claſſe Athenas obſeſſurus, Cratetis Philoſophi oratione permotus, in Aſiã ſe aduerſus Seleucum contulit.

123 Lyſimachus Pyrrhum Macedonia expulit. Seleucus capto in Cilicia Demetrio, Syriæ & Aſiæ ſe regem appellauit.

124 Seleucus Lyſimachum, Ptolemæus Ceraunus Seleucum, Macedoniæ regno priuat. Hoc cæſo, Soſthenes.

125 GORGIAS primo. Antigonus Gonata, Poliorcetis F. Macedoniam recuperat. ANAXICRATES ſecundo. Galli duce Brenno in Græciam irrumpentes principe expeditionis Callipo Athenienſe ad Thermopylas cæſi. DAMOCLES tertio. Gallorũ reliquiæ in Aſiam traiecerunt, Gallogræci uocati.

126 Pyrrhus rex contra Romanos à Tarentinis uocatus. Mox à Syracuſanis, in Siciliam traiicit.

127 Pyrrhus in Italiam reuectus, à Manio Curio Dentato Conſule memorabili prælio ſuperatus, in Epirum receſſit. Macedoniam ingreſſus, magnam partem occupauit. Argos acceſſitus ab Ariſteo, urbemq; ingreſſus, tegulæ ictu concidit.

128 PYTHARATVS ſecundo. Epicurus Philoſophus mortuus.

129 Antigonus victis Gallogræcis, Athenienſium à parte defectionem ulturus, eos ad deditionem cõpulit.

130 Anno ſeq. præſidium Athenis è Muſeo deduxit, & liberos Athenienſes reliquit.

LACEDÆMONIORVM REGES.

Lacedæmoniorum reges Pauſanias in Laconicis hac ſerie recenſet, & poſt eum Carolus Sigonius.

LELEX uel Leleges, indigena, à quo populi Leleges.
MYLES Lelegis F.
EVROTAS Mylis F. qui cùm ſtagnantem aquam in campis ad mare aluco deduxiſſet, eum de ſuo nomine Eurotam uocauit.
LACEDÆMON frater Mylis ex eadẽ matre, patre Ioue, monti & agro nomine dedit, & à Spatte filia Eurotæ uxore ſua urbem, quam condidit, nominauit.
AMYCLAS Lacedæmonis F. Amyclas op. communiuit.
ARGALVS Amycle F.
CYNORTAS Argali F.
OEBALVS Cynortæ F. ex Gorgophone Perſei filia Hippocoontem natu maiorem & Tyndareum ſuſcepit.
HIPPOCOON Oebali F. Icarij auxilio Tyndareum expulit.
TYNDAREVS Herculis ope occidit Hippocoontem.
CASTOR & POLLVX Tyndarei FF.
MENELAVS Atrei F. gener Tyndarei.
ORESTES Agamemnonis F. gener Menelai, ducta Hermione Mycenis eiectus, à Spartanis receptus, quod ei parere mallent, quam Nicoſtrato & Megapenthi filiis Menelai è ſerua.
TISAMENVS Oreſtis F.

Regnante Lacedæmone Tiſameno Oreſtis F. Heraclidæ, duce Oxylo, in Peloponneſum, unde ab Euryſthea rege quondam pulſi fuerant, reuerterunt. Creſphontes, Temenus, & Ariſtodemus, Ariſtomachi filii, Cleodæi nepotes, Hyllo pronepotes, Herculis abnepotes: & cum Doricuſium auxilio Meſſenem, Argos, & Spartam, earum inde pulſis regibus, in potiſtatem addiderunt, Meſſeniorumq; & Argiuorum altera factio Temeno altera Creſphonti fauerat, ea regna in ſorte conieceruntur. Creſphonti Meſſene, Temeno Argi, Spartam Ariſtodemi filij geminis, Euryſthenis & Procliſ nam Ariſtodemus à Pylade & Electræ filius, Tiſamenis Oreſtis filij conſobrinus, in reditu è Delphis oracula, geminos heſce filios reliquerat) approbante oraculo Delphico abierunt. Quæ ſors fuit, ut regnum Spartæ duobus diuarum fratribus ſimul ſit: poſt hac mandatum ſit: quarum una fuit poſteriorum Euryſthenis Agidarum, altera Procliſ Eurypontidarum. Hæ autem in eo tempore incidunt, quibus Melanthus Andropompi F. Meſſene ab Heraclidis pulſus, Athenarum regnum obtinuerunt. Familiarum ſucceſſionem Pauſanias in Laconicis ordine tractat: Sigonius ſuis inter ſe componit, ut ordine & temporibus ſibi mutuò reſpondeant. Et quidem præcedentibus mediam, duodecimo loco ſuccedunt

Suc. — AGIDÆ. — R. Suc. — EVRYPONTIDÆ. — R.

12 EVRYSTHENES Ariſtodemi F. Fuccius ſub annum Mundi 2865. ponit. Mercator uerò 2871. Regnat annos 42

12 PROCLES Ariſtodemi F. regnat annos.

Hi reges Rempub. regnumq; Lacedæmoniorum conſtituiſſe dicuntur.

13 AGIS Euryſthenis F. à quo poſteri omnes Euryſthenis Agidæ ſunt uocati. Bellum Iloticum, quo Iotis, id eſt, agreſtibus Lacedæmoniis ius æquabile ademit. 50

13 SOVS Procliſ F. Spartiatæ Iotas ſubegere, & Arcadibus agri partem ademere.

14 ECHESTRATVS Agidis F. Cynurenſes ſedibus expulit. 55

14 EVRYPON Soi F. à quo poſteri oës Procliſ Eurypontidæ appellati, qui antè Procliſ dicebantur.

15 LEOBOTES uel Labotas Echeſtrati F. Huius tutorem facit Herod. Lycurgum legiſlatorem. Bellum cum Arguis Cynurenſium cauſa geſſit. 37

15 PRYTANIS Eurypontis F.

16 DORYSSVS Leobotis F. 29

16 EVNOMVS Prytanidis F. ciuili tumultu popinato cultro ictus occubuit.

Suc. — R. Suc. — R.

17 AGESILAVS Doryſſi F. an. M. 3015. ſecundùm Mercatorem. 44

17 POLYDECTES Eunomi F.

Regnante Ageſilao, Lycurgus Eunomi regis F. Prytanidis N. cum Charilai filii Polydectis fratris, tutelam gereret, leges Lacedæmonis ſcripſit, quibus illa Reſpublica poſtea mirificè creuit. Pax perpetua.

18 ARCHELAVS Ageſilai F. Vrbem ſinitimã Aegyn excidit. 60

18 CHARILAVS Polydectis F. cum Arguis & Tegeatibus bellũ geſſit, & Archelaum in excidenda Aegy adiuuit. 64

19 TELECLVS Archelai F. Argiuos bello petiuit, & bellum Meſſenius intulit propter uirgines Lacænas uiolatas, in eoque ipſe occubuit. 40

19 NICANDER Charilai F. Lacedæmonij, duce Nicandro, adiunctis Aſinæis Argolidem inuaſerunt. Anno Nicãdri regis 34. prima Olympias inita eſt, ut ſcribit Clemens. 59

20 ALCAMENES Teleclei F. Helos Achæuũ oppidũ exciſum. Bellum Meſſenicum uicennale. 37

20 THEOPOMPVS Nicandri F. Meſſenium bellum confecit, magiſtratum quinq; Ephororum inſtitut, qui Regibus oppoſiti, regni opes imminuerunt. Spartani & Argiui de Thyreatũ finibus dimicant.

21 POLYDORVS Alcamenis F. uir iuſtiſſimũ. Cui Theopompo regni partem traduxit, & bello Meſſenico cum eo finem impoſuit, Ithome Meſſeniorũ arce excita. A Polemarcho Spartano necatus.

21 ZEVXIDAMVS Archidami F. Teopompi N.

22 EVRYCRATES Polydori F. Meſſenij rectè patrem.

22 ANAXIDAMVS Zeuxidami F.

Meſſenii à Lacedæmoniis deficiunt, anno poſtquam ſubacti erant, & Ithome exciſa erat, 39. Belli duo Lyſtrum pacti, clandus, ab Athenieſibus datus. Meſſenii Peloponneſo exuli.

23 ANAXANDER Eurycratis F.

23 ARCHIDAMVS Anaxidami F.

24 EVRYCRATES Anaxandri F. Lacedæmonij cladem à Tegeatibus acceperunt.

24 AGASICLES Archidami F.

25 LEON Eurycratis F. Lacedæmonij item à Tegeatibus uicti.

25 ARISTO Agaſiclis F.

26 ANAXANDRIDES Leõtis F. Lacedæmonij cum Tegeatibus melius pugnarunt. Vxori ſterili mutus ſecundam ſuperindux it. Hæc illi Cleomenem; prior fœcunda reddita, Doricu, Leonidã, Cleombrotũ.

26 DAMARATVS Ariſtonis F. quaſi ſpuriũ regno pulſus, ad Perſas fugit.

27 CLEOMENES Anaxandridæ F. Argiuos prælio fudit. Hippiã Piſiſtrati F. tyrannũ Damarati regis auxilio Athenis eiecit. Poſtremò Damaratum regem crimine obiecto regno ſpoliandũ curauit. Miſerè ſeipſum laniauit.

27 LEOTYCHIDES Menaris F. Argis N. pulſo Damarato, cui ex familia Eurypontidarum eſſet, ad regnũ

28 LEONIDAS Anaxandridis F. Cum trecentis ad Thermopylas occubuit.

Suc. R. Suc. R. Suc. R. Suc. R.

cuectus, cum Xāthippo Athenienſi Perſas ad Mycalē uicit, bellum cōtra Aleuadas in Theſſalia geſſit: ad extremum de maieſtate poſtulatus in exilium abiit Tegeam. 22

29 PLISTARCHVS, Leonidæ F. Huius tutor fuit PAVSANIAS Cleombroti F. Anaxādridæ regis N. qui Mardonium Xerxis ducem ad Plataeas uicit: deinde ad liberādas Greças ciuitates miſſus, earum Xerxi prodendarum conſilium habuiſſe conuictus eſt. Pliſtarchus in regni initiis obiit. 1

28 ARCHIDAMVS Zeuxidami F. Leotychidis N. Sub eo bellum Peloponneſiacum initum, atq; ab eo Archidamium appellatum. 42

30 PLISTONAX Pauſaniæ F. Cleōbroti N. Anaxandridæ pronepos. Huius tutor fuit NICOMEDES Cleomenis F. Lacedæmonij fœdus quinquennale, & alterum tricennale cum Athenienſibus percuſſerunt. 68

31 PAVSANIAS Pliſtonactis F. Lacedæmonij cum Athenienſibus fœdus fecerunt in annos 50. anno 10 belli Peloponneſiaci. Cum Agide Athenienſibus 30. tyrannorum iugum impoſuit. Accuſatus in exilium abiit Tegeam. Eius FF. Ageſipolis & Cleombrotus. Cleombroti tutor fuit ARISTODEMVS, iis genere proximus, quo duce Spartani ad Corinthum proſperè pugnarunt. 14

29 AGIS Archidami F. Bellum cum Eleis geſſit. Deceliam cum Alcibiade exule communuit. Athenienſes ad Aegos fl. uicit. 42

32 AGESIPOLIS Pauſaniæ F. Cleombroti N. Bellum geſſit cum Argiuis, Mantineam cepit, dum Olynthū oppugnat moritur. 14

30 AGESILAVS Archidami F. Leotychide tanquam notho Agidis fratis, ope Lyſandri deiecto, ad regnum euectus, bellum contra Artoxerxem Perſarum regem in Ionia geſſit. Ex Aegypto rediēs obiit Spartanorum maximus. 41

33 CLEOMBROTVS Pauſaniæ F. Fœdus ultimum cum Athenienſibus uiolauit. In prēlio ad Leuctra occubuit. Hac clade Lacedæmoniorum opes acciſæ ſunt. 9

34 AGESIPOLIS Cleōbroti F. natu maior. 1

35 CLEOMENES Cleōbroti F. Acrotatum & Cleonymū ſuſcepit. Acrotatō uiuo patre obiit, relicto Areo F. cū quo de regno cōtendit Cleonymus, ſed ſuperatus, Pyrrhū Epirotam contra patriam duxit. 61

31 ARCHIDAMVS Agesilai F. Phocenſes Sacro bello iuuit. Cum auxilio eſſet in Italia Tarentinis, ad oppidum Mandonium à Meſſapiis interfectus. 23

32 AGIS Archidami F. uicto ad Iſſum Dario, opem contra Alexandrum Magnum exercitum Creta contracto tulit, & ſuperato in Arbelis Dario, res eius fouens bellū in Peloponneſo cū Antipatro Alexādri præfecto ad Megalopolim geſſit, in qua occubuit. Secunda hæc fuit Lacedæmoniorum clades poſt Leuctricam. 9

33 EVDAMIDAS Archidami F. minor natu.

34 ARCHIDAMVS Eudamidæ F. Tertia Lacedæmoniorum clades à Demetrio Poliorcete duobus præliis illata Spartanis.

35 EVDAMIDAS Archidami F.

36 AREVS Acrotati F. Cleomenis regis N. Athenienſibus cōtra Antigonum Gonatā ſuppetias tulit. 44

37 ACROTATVS Arei F. in prælio ad Megalopolim ab Ariſtodemo tyranno cæſus.

38 AREVS Acrotati F. mortuus eſt annū agēs 8.

39 LEONIDAS Cleonymi F. Cleomenis regis N. Ageſipolidis pronepos grādis natu ſucceſſit.

36 AGIS Eudamidæ F. à Mantinenſibus finibus & Pelleneis eiectus, accitis Achæis, & eorum duce Arato, item in Megaride ſuperatus.

40 CLEOMBROTVS Agidi regi adoleſcētі Lyſandrum Lyſandri F. Ephorum ad legem de nouis tabulis, & agrorum diuiſione ferendā impellenti, cùm Leonidas rex ſenior reſtitiſſet, antiquata lege à Lyſandro regno pulſus eſt. In eius locū Cleombrotus gener rex factus eſt. Poſt autē cùm Ageſilaus Ephorus Agidem ad tollēdas æris alieni tabulas impuliſſet, ac de diuidendis agris laturus eſſet, diuites, ut eorum actionib. reſiſtèrent, Leonidā à Tegea exulem reuocarunt, & iterum ad regnū euexerunt. Cleombrotus rex à Leonida ſocero exactus, Agis ab Ephoris in carcere necatus eſt.

41 CLEOMENES Leonidæ F. natu maior.

37 EVRYDAMIDAS Agidis F.

38 EPICLIDAS Leonidæ F. Cleonymi N.

Cleomenes tyrannidem affectans Eurydamidem ex altera familia regem ueneno ſuſtulit, & fratrem ſuum Epiclidam, uel Euclidam, in eius locum uono exemplo ſubſtituit, primiq; ex eadem familia duo reges una regnarunt. Ephoros ſuſtulit, & bonorum æquilitate indicta, ueteres leges ac rempublicam reſtituit. Achaii bellum intulit, & Aratum Sicyonium Achaeorum prætorem, Antigoni Macedoniæ regis, eius qui Philippi tutor fuit, opem implorare coegit. Achaes prelio ad Sellaſiam Cleomene uicto, duce Arato Lacedæmonem expugnarunt. Epiclidas in pugna cecidit. Cleomenes quum in Aegyptum profugiſſet, ibi necatus eſt. Lacedæmonii regibus liberati ſunt, paucis ante Annibalis in Italiam aduentum annis. Regio dominatu libera Sparta, populari Republica inſtituta, in tyrannos incidit. Primus tyrannidem inuaſit MACHANIDAS. *Eo ſublato,* NABIS, *qui templis undique compilatis magnam pecuniæ uim pro tuendo imperio coacerauiſſet, & noctu etiam Meſſenem occupauit. E' qua tamen per Philopoemenem Megalopolitanorum Arcadum ducem demū eiectus eſt. Pauſan. in Meſſeniacis.*

ITALIAE ET THVSCIAE REGES.

A.M.		R.
1798	GOMERVS Gallus in Italiam coloniam duxit, primogenitus Iapeti: à quo Cimbri dicti, qui ex Italia in Septentrionem profecti ſunt. Eius F. Aſcenas, qui & Thuyſcon, pater Germanorum. Anno eius C-III. Cham uel Chameſenuus uenit in Italiam, & incolas ſuis corrupit ſceleribus.	127
1925	Eum Ianus Italia pellit, & omnes colonos & aduenas corruptos à Iano, trans Ianiculum amnem montana incolere iubet, illisque Cranam Helernam filiam ſuam præfecit, unde Aboriginum regnum. Ac poſteritatem ſuam Ianigenam, & Razenuam, id eſt, ſacram propagatricem eis Ianiculum habitare uoluit.	
1970	SABATIVS Saga cum Iano regnat in Italia.	31
2001	CRANVS creatus eſt Corithus à patre Iano, octauo anno obiit. Ianigenæ illum Vortumnum appellant. Ianus regnum retinet.	61
2062	AVRVNVS F. Crani.	41
2142	MALOTTAGES ab Auruno Corithus factus, regnat poſt eius mortem.	39
2172	SICANVS F. Malottagetis, à quo Vetuloniæ regio cognominata eſt.	30
2209	Italia hinc à tyrannis Enakiis Gigantibus, uſque ad Oſiridis aduentum oppreſſa.	37
2219	OSIRIS Gigantes ſuſtulit, & decem annis Italiæ imperauit. Subſtitutus inde	10
2252	LAESTRYGO gigas Oſiridis ex filio Neptuno nepos.	33
2287	HERCVLES Oſiridis, Libyus cognomine, Gigantes decennio debellauit, regnauit inde pacifice annis XX.	30
2316	THVSCVS F. Herculis, Corithus creatus à patre. Ipſe ſenex in Celtiberos rediit.	35
2337	ALTHEVS Thuſci F.	20
2350	KITIM relicto filio Sicoro in Celtiberia, Italiæ regnum ſuſcepit. Qui Italus Atalaa dictus eſt ob mentis excellentiam. Cuius filia Roma Aboriginum regina in uertice Palatini, Romæ urbis fundamenta iecit, quæ poſtea à Romulo perfecta fuere.	13
2359	MORGES F. Itali. A' quo Morgetæ.	9
2409	CAMBOBLASCO Electram Morgetis ſororem in matrimonio habens, Corithus creatus.	50
	IASIVS Ianigena, à Dardano fratre, ope Aboriginum interfectus, in Samothraciā exul fugit.	49

A.M.		R.
2458	CORIBANTHVS F.	41
2499	TYRRHENVS F. Athus.	51
2550	THRASCON, uel Tarquon Priſcus, apud Razenuos, Ianigenos ſiue Tyrrhenos.	34
2584	ABAS Thuſcorum, à quo Abij Thuſci.	15
2599	OLANVS, Olanum condidit: quod poſtea à Medone duce Inſubrum auctum, Mediolanum dictum eſt.	23
2622	VEIBENVS.	58
2670	OSCVS.	17
2687	THARCON. Sub quo Euander in Italiam uenit, & à Fauno iuniore rege Aboriginū ſuſcipitur.	44
2731	TYBERINVS, ex familia Veituloniæ.	35
2766	MEZENTIVS Thuſcorum, Latinus Aboriginum. Aeneas in Italiam uenit.	20
2786	THARCON iunior.	20
2806	OCNVS Bianor Thuſcorum, cōditor Mantuæ.	49
2855	PIPINVS Thuſcorum.	36
2911	NICIVS Fetulanus: qui pulſis Phocenſibus ex Corſica, Niceam condidit.	47
2958	PISEVS Thuſcus pitata, inuentor tubæ, uenabuli, & nauium roſtratarum: cuius anno XLIII medium fuit ſeculorum, uidelicet 3000 annorum.	52
3010	THVSCVS iunior.	39
3049	AMNVS.	25
3074	FELSINVS, Felſinam metropolim Thuſcorum condidit.	33
3107	BON, à quo Bononia regio.	28
3135	ATRIVS.	27
3162	MARSYAS.	18
3180	ETALVS.	30
3210	COELIVS, qui Romulum in bellis iuuit.	21
3231	GALERITVS.	20
3252	LVKIVS Thuſcus, Lucæ conditor.	25
3276	CIBITIVS.	82
3358	LVCVMON Cluſinus.	38
3396	RHETVS, à quo Rheti pop. Alpini.	23
3416	HYELLVS.	41
3457	PORSENNA Cluſius.	58
3515	TOLVMNIVS Veiens, à Liuio Lartes Tolumnius dicitur, qui legatos Rom. interfecit.	16
3531	EQVES Thuſcus.	46
3577	LIVIVS Fidenāt.	48
3626	ELBIVS Thuſcus.	32
3656	TVRRENVS Hetruriæ urbem Romanis dedit. Et ſic regnum Thuſciæ finit, anno V. C. CCCCLXX.	25

LATINORVM REGES.

Troia capta à Græcis, Aeneas cum ſuis in Italiam profugit, cum rege Latino fœdus iniit, Lauinia eius F. in uxorem ducta, unde Lauinium urbs nomen habet. Occiſo à Rutulis Latino, ad Aeneam regnum peruenit. Et ſic poſteri eius, XV numero, uſque ad Romam conditam regnarunt. Ex Henrico Glareano. Gerardus Mercator in numeris Mundi & Regni aliquantum uariat.

A.M.		R.
2789	AENEAS quinto anno poſt Troiam captā. In pugna ad Numycum amnem ultimum uiſus eſt.	3
2790	ASCANIVS Aeneæ F. anno XXV. Longam Albam condidit.	38
2828	SYLVIVS Poſthumus F. Aeneæ ex Lauinia, ab Aſcanio fratre rex inſtitutus, quia Iulius Aſcanij F. adhuc paruulus. Ab eo Albanorum reges Syluij dicti ſunt.	29
2857	AENEAS Syluius, Poſthumi F.	31
2888	LATINVS Syluius.	50
2938	ALBA Syluius, Aeneæ Syluij F.	39
2977	SYLVIVS Capetus, ſiue Atys, qui & Aegyptus Euſebio, & Epitus Ouidio, Albæ F. Cuius anno penultimo medium fuit ſeculorum.	24
3001	CAPYS Syluius, Syluij filius. Capuam condidit.	28

A.M.		R.
3029	CAPETVS Syluius, Capys frater.	13
3042	TYBERINVS Syluius, Capeti F. qui in Albula ſubmerſus, nomen fluuio dedit, ut Tyberis uocaretur.	8
3050	AGRIPPA Syluius, Tyberini F.	40
3090	REMVS, uel Aremulus Syluius, Agrippæ F. Dionyſio Alladius. Fulmine ictus ob impietatem.	19
3109	AVENTINVS Syluius, Remi F. qui Auentino monti nomen dedit ſuo ſepulcro.	37
3146	PROCAS Syluius moriens, Amulio minori regnum, Numitori natu maiori pecunias reliquit.	23
3169	AMVLIVS Syluius Numitorem fratrem regno expulit, filiam eius ſpe partus adimendi Veſtalem fecit: quæ XXVII patrui anno Remum & Romulum peperit. Anno illius XIX. cœperunt Olympiades.	44

GERMANORVM REGES.

Ex Auentino, & Berosó.

A.M. R.

TVISCO primus rex Germanorum regnauit annos CLXXVI. moritur anno orbis ab aquis liberato, supra trecentesimum septimo.
Huic successit filius MANVS. Is potitus est rerum sexaginta sex annos.
Hic filio alteri INGEVONI cognomine regnũ per manus tradidit.
Ipse Ingeuon posteaquam quinq; & quadraginta annos regnauit, uita defunctus est, relicto auiti regni hærede ISTEVONE.
Præsuit deinde Germanis annos tres & sexaginta HERMINON, qui & HERMION.
Paruit deinde Germania annos sex & quadraginta MARSO, ab augmentãdo ita cognominato. Eius opus Marsoburgium oppidum Misniæ.
Marsum excepit GAMERIVIVS, qui 44 an. regnauit.
Post hunc Germanis SVEVVS imperitauit annis duodequinquaginta.
Potitur inde Germaniæ regno annos unum & quadraginta VANDALVS, auctor Vandalorum & Venedorum.
Decimus apud Germanos TEVTO, imperij eius anni sunt XXVII. Hunc Mercurium Germanorum, aliqui interpretati sunt. Cornelius Tacitus.
Postremus regum Germaniæ, quos Berosus enumerat, est ALEMANNVS, cognomento Hercules, conditor primus Boiorũ. Huic complures assignantur liberi. Noricus primogenitus, Hunnus, Heluetius, Boius minimus natu. Postea quam mortuus est, fratres de regno contendunt. Rhonus, qui tum trans Rhenum in Gallia imperitabat, per dissensionem fratrum regnum diuidit, terminos imperij singulis distribuit.
Post filios Herculis apud Germanos regnauit INGERAMVS, cognomento HERMINIVS, filius Boii, eiusque nepos ADALOGERIO. Subsequuntur LAERTES & VLYSSES.

GOTHORVM ET SVEONVM, SIVE SVECORVM, REGES.

Hos Ioannes Magnus Gothus in Sueonum historia deducit, qui & Getæ, in Scandia siue Scandinauia insula statim post Diluuium extitere. Noachus enim filios suos, Chamum Africæ, Iapetum Europæ, Semum Asiæ præfecit. ipse toti orbi, potissimùm Occidentali & Septentrionali præfuit. Ex Septentrione colonias in uniuersum orbem deduxit, postea in Italiam migrauit. Primus igitur Scandiæ rex post Noachum fuit

A.M. R.

MAGOGVS, Noachi ex Iapeto nepos.
SVENNO Magogi F.
GETHAR, uel Gogus, Getis nomen dedit, frater Suennonis.
246 VBBO Gethari frater, Vpsaliæ metropolis conditor. Successit ei post multos annos
SIGGO in regno Sueonum. ERICVS uerò in regno Gothorum, anno CCCLVII. Gogine pos, qui colonias misit in Cimbricam Chersonnesum, princeps opt. Post regnarunt ordine apud Gothos
VDDO, ALO, OTHEN, CAROLVS, BIORNO, GETHAR, GERT. Sueones abiis diuisi, sub Iudicibus. Tandem
836 BERICO utrusque regni monarcha constituitur. Gloriæ studio domi HVMVLFO F. rege relicto, cum uoluntariis Gotlandiam insulã, & uicinæ Germaniæ litorales regiones occupauit. Hinc ergo diuidendi reges Gothorum in Domesticos & Externos.

DOMESTICI GOTHORVM ET SVEONVM REGES.

Scandia insula tria regna continet, Norwagiorum, Sueonum & Gothorum: inter quæ Suecia sola amplitudine & bonitate reliqua duo superat. Gothorum regnum cum Suecis fere unitum. Norwagia modò per se regem habuit, modò Sueonibus, modò Danis paruit.

A.C. R.

HVMVLFVS à patre Bericone domi relictus.
HVMELVS nepos. Cuius filij Dan Danis, Angulus Anglis præfectus est. Saxones domuit.
GOTHILAS Humeli F.
SIGTHVNIVS uel Sigtrugus (Cranzio Siehtrugus) Gothilæ nepos, à Gramo Danorum rege genero in acie occisus.
SCARINVS Scaram urbem Vestgothiæ regiã extruxit (Cranzio Suarinus) A' Gramo singulari certamine cæsus.
SIBDAGERVS (Cranzio Suibdagerus) Norwagiæ rex à Gothis contra Gramum euocatus, eum occidit, Danosq; tributarios fecit. Totius Septentrionis dominus. Ab Hadingo Danorum rege Grami F. occisus.
ASMVNDVS Sibdageri F. ab Hadingo cæsus.
VFFO Asmũdi F. ab Hadingo Dano oppressus.
HVNNINGVS Vffonis Fr. (Hundingus Vffonis F. Cranzio, ab Hadingo uictore rex dictus) in dolio multiæ periit.
REGNERVS Hunningi F.
HOTHERBROTVS (Cranzio Hotbrodus) Regneri F. Roe Danorum regem occidit: ab Helgone eius fratre cæsus.
ATTILVS Hothebroti F. (Cranzio Atiflus.) A' Rolfone Danorum rege priuigno cæsus. Suecia in prouinciæ formam redacta.
HIARTVARVS Rolfonis soronius præfectus Sueciæ. Eo cæso, Daniæ regnum occupat, die uno.
HOTHERVS Athilo fratri succedit, rex etiam Daniæ, Baldero æmulo cæso. In prælio contra Boum Balderi F. interemtus.
RODERICVS Hotheri F. (Cranzio Roricus) à patre Danis rex datus, à Suecis respuitur.
ATTILVS II. Rodenci F. (Cranzio Atiflus II. regij sanguinis contra Roricum electus) insidiis Veremundi Danorum regis cæsus.
BOTVILDVS Attili F. tyrannus, regno eiicitur. Mox restituitur.
CAROLVS Botuildi N. princeps opt. & humanissimus.
GRIMMERVS tyrannus ab hostibus ferrea catena strangulatus.
TORDO I. Grimmeri F. princeps opt.
GOTHARVS I. Tordonis ex fratre N. Frothone cæso Daniam subegit.
ADVLFVS Gothari F. Danos rebelles domuit.
ALGOTHVS I. Adulfi N.
ERICVS I. Algothi F.
LINDORMVS uel Lidorus, Erici F. Hic Indos mercatores in Gothiam tempestatibus delatos Metello Celeri Galliæ præsidi dono dedit, ut Corn. Nepos scribit.
ALARICVS, uel Alricus, Lindormi nepos, à Sueonibus creatus. Gothi Gestillum (Cranzio Gestiblindum) regem faciunt. Ericus Norwagiæ regis frater pro Gestillo Alaricum singulari certamine occidit. Itaq; imperauit Gothis & Suecis
GESTILLVS. Eo mortuo,
ERICVS II. Disertus, Gestilli consanguineus, Frothonem in Daniæ regno conseruauit, Rollerum fratrem in Norwagiã restituit, princeps opt. max. Anno eius 34. Christus nascitur. Octingentis post annis Suecia sub Carolo Magno Christum agnouit.
38 GETHERICVS Erici F. Gothis, HALDANVS natu minor Sueonibus imperat. Sub quibus coloniæ egressæ, partim Pictorum in Britanniam, partim Suiccorum in Heluetiam.
VILMERVS Getherico patri in regno Gothorũ successit. Ruffos subegit.
NORDIANVS Vilmeri F. Gothorũ rex, in Thraciam ducit exercitum.
SIVARDVS Haldani à Suecis occisi F. Sueonum rex Starcharteri opera creatur.
CAROLVS Nordiani nepos Gothis præficitur.
ERICVS III. Siuardi nepos, Sueonum R. cæsus
HALDANVS Caroli nepos, Danorum rex, occiso Erico etiam Sueonibus imperat.
VNGVINVS, uel Vginus, uel Euginus, Gothorum, & mortuo Haldano consanguineo. etiam Sueonum, propter iustitiam à Danis quoque rex eligitur.
REGNALDVS cæso Eugino, ope rebellium Suecis imperat. A' Siualdo Danorum rege, Eugini F. occiditur.
Cranzius cæso Regnaldo proceres Suecos Hachone duce piraticam exercuisse scribit, & occiso Daniæ rege Sigaro, à filio eius Siualdo uno prælio omnes regiæ stirpis Suecos extinctos: regnum peruenisse ad Aluerum procerum unum, qui senex filio Ingoni regnum reliquit. Ingo à Danorum R. Haraldo occisus, successorem habuit Ingellum fratrem. Huic Ringo F. puer, à quo Haraldus acie uictus periit. Huic Gotharus. Quo cæso, Iarmericus Danorum rex Sueciam occupauit. Post hunc Iarmericus Sueciam, à Sueone Danorum R. cæsus.
AMVNDVS Regnaldi F. patri succedit apud Sueones.
HACHO Amundi F. apud Sueones. Danos subegit.
SIVARDVS Gothis imperat.
INGO Sueonum simul & Gothorum, oppresso Siuardo, Vuilmeri filius. Ab Haraldo Danorum R. cæsus.
NIARCHVS Ingonis F. Gothorum & Sueonũ, pace clarissimus.
FROTHO uel Froe, Neatchi frater, ob uirtutes in deorum relatus numerum. Vtrorum q; rex.
VRBARVS. Vtrorumq;.
OSTENVS Vibari F. Vtrorumque. Norwegios subegit.
FIIOLMVS uel Siolmus Gothis, ATTILVS Sueonibus præficitur, mortuo sine liberis Osteno. Diuisio hæc per annos 40 duraui.
SVERCHERVS Fiiolmi F. Gothis præest. Equi casu perit.
VALANDER Suercheri F. Gothis, à dæmone suffocatus.
VISBVR Valandri F. Gothis, à filiis exustus.
DOMALDER Visburi F. Cereri immolatur. Gothis.
DOMARVS Domaldri F. Gothis. Regno cessit sponte.
DIGNERVS Sueonibus, Attilo successit. Osteni ex sorore nepos. Princeps opt.
DAGERVS Digneri F. Sub hoc Gothiæ & Sueciæ regna, cedente Domaro, in unum coierunt. Dania subacta oppressus.
ALARICVS uel Aluerus, Dageri F. Vtrorumq;. Rutenos uicit.
INGEMARVS uel Ingo, Alarici F. aurea catena ab uxore suspensus.
INGELLVS Ingemari F. à fratre occisus.
GERMVNDVS Ingelli F. à Danis quos uicerat strangulatus.
HAQVINVS Ringo Germundi F. Haraldum Danorum regem uicit. Princeps fortunatissimus & bellicosissimus.
EGILLVS Vendilkraacha, Ringonis F. à tauro occisus.
GOTHARVS II. Egilli F. Sub eo Longobardi è Scandia egressi. A fratre Fastone cæsus.
FASTO.
GVDMVNDVS Fastonis F.
ADILVS Gothari F. Iarmerum Daniæ regem uicit.
OSTANVS Adeli F. ob tyrannidem à suis exustus.
INGEMARVS Canutus Ostani pessimi optimus F. Danorum insidiis trucidatur.
HOLSTANVS Ingemari F. Gothis, BIORNO Suecis imperat, regno iterum diuulso. At Holstano mortuo, Biorno gener utrisq; imperauit. Vicit Sniionem Danum.
464 RAVALDVS Biornonis F. Gothiæ, Sueciæ & Daniæ rex.
481 SVARTHMANNVS.
509 TORDO II. Suartmanni F. Dania ab Arthuro eiectus.
RODVLFVS regno deposito Gothos in Italia adit.
HATHINVS Vlfonem fratrem Herulis petentibus regem dedit.
ATHILVS III.
TORDO III.
ALGOTHVS II. Ruffos fecit tributarios. Optimus princeps.
OSTANVS tyrannide occupata, ob rapinas Gostargus dictus, & ab Artho strangulatus.
ARTHVS Algothi F. princeps clariss.
HAQVINVS Ostani F.
CAROLVS Haquini F.
CAROLVS Caroli F.
BIRGERVS.
ERICVS IV. Birgeri F.
TORILLVS, siue Totilus.
764 BIORNVS pacificus.
ALARICVS Biorni F.
800 BIORNO, alias BERO, Alarici F. Carolo Magno coafœderatus, Christum suscipit ab Herberto primùm, deinde à S. Ansgario.
BRATEMVNDVS Fiò, à Siuardo fratre cæsus. Ad idololatriam recidit.
SIVARDVS Fiò à matronis Norwegiensibus in acie occisus.
HEROTVS Thoram F. Regnero Dano elocat.
CAROLVS, regni occupator, Saxoni & Cranzio Sorius dicitur, Gallis Artus, à Regnero Dano uictus.
BIORNVS à Regnero Danorum rege patre rex factus.
Hic successorem facit Cranzius Vicfertum fratrem, quem Daxon Dionis regis Orientalis Epitaphio captum exstitit. Mox Ericum Vicfertii fratrem, qui Vrtesi piler nomen habuerit. Erico uiclo Ostenum Secundum successisse ait. Hic Stunbiorum, Biornonis Norwagiæ regis, Erici fratris F. quem Ericus patruelis Olari F. expulit, & Daniam quoque pulso Sueione occupauit. Hunc excepit Olaus F.
INGEVALDVS uel Ingellus, Herioti F. Biorno pulso, incendio periit.
OLAVS Tietrika, Ingenalli F.
INGO Olai F. Regneri Dani filiam duxit.
ERICVS Ingonis F. Ventosus pileus dictus.
ERICVS Segerici Erici F. Victoriosus. Othoni I. Imp. cõtiæ dedit, Sueuonẽ Daniæ regẽ expulit.
ERICVS Aotiel, alias Stenchillus, Erici F. Christum recepit, à D. Adaluardo edoctus. A subditis propterea trucidatus.
OLAVS Schotkonung, Stenchilli F. uel frater, fidem Christi integre cum suis omnibus amplectitur, a S. Sigfrido Eboracensi episcopo instructus, & Ioannes in baptismate nuncupatus: Cranzio uero Iacobus. Norwegiam subegit.
AMVNDVS Olai F. (Cranzio Emundus) Olai frater. Annosus ob senium dictus, uel Carbonarius, quòd noxiorum ædes exureret.
AMVNDVS Vitis, Annosi nothus.
HAQVINVS Rode, siue Ruffus.
1018 STENCHILLVS Olai Schotkonung ex sorore nepos, gigas, sagittarius insignis.
Danicos duos Ericos de regno contendisse Cranzius scribit. Mortuo claribatrius successisse Stinkildi F. Halftenum, ob tyrannidẽ pulsum, sufficio Anian Ado. Eo ob iniuriã pulso successisse Aquinum, hunc Magnum, Nicolai Danorum regis F.
INGO ex inducis cæsus.
SVENO Sanguinarius, tyrannus, idololatra.
HALVTANVS Ingonis frater.
1080 PHILIPPVS Halftani F.
INGO Philippi F. ueneno periit.

A. C. Reg.

RAGVALDVS Knaphofde, Ingonis F. à Suecis eligitur: Magnus uerò Nicolai Danorum regis F. à Gothis. Cæso à Vestgothis Ragualdo, rerũ potitur

MAGNVS tytannus. Quo adhuc uiuo, rex eligitur

SVERCHERVS, uel Suerco. A' stabulario interfectus. Eo mortuo, regnum diuisum.

1150 S. ERICVS, Iaduardi nobilissimi uiri F. Ingonis regis ex filia Christina gener, à Suecis eligitur. Ab Henrico Scatelero, Suenonis III. Danorũ regis F. occiditur.

1160 MAGNVS, Henrici Scateleri F. à patre rex dictus, à Suecis interficitur.

1148 CAROLVS Suercheri F. annis duobus ante Ericum Gothis præficitur. Occiso à Danis Erico, à Suecis quoq; susceptus, Danos pellit, regna cõiungit. A Canuto S. Erici F. occisus.

1168 CANVTVS S. Erici F.

1192 SVERCHERVS Caroli F. à suis interfectus.

1210 ERICVS Canuti F. ab exilio reuocatus.

1218 IOANNES Suercheri F. Pius uel Iuuenis cognominatus.

1222 ERICVS Balbus Erici F. Canutum Folchungum tyrannidem affectantem, à quo regno eiectus fuerat, occidit. Huic Birgerum suffectum scribit Cranzius, sed regis titulo abstinuisse.

1251 VALDEMARVS, Birgeri Ostrogothorum ducis F. ex Ingeburge Erici Canuti filia. Sophiæ uxoris Danæ furiis contra fratres exacerbatus, regno deiicitur à fratre Magno. 28

1277 MAGNVS Ladalaos, Valdemari frater.

1290 BIRGERVS Magni F. impubes, sub tutela Turgilli Canuti. A' fratribus Erico & Valdemaro captus, tertia regni parte contentus uiuere cogitur. At trucidatis perfidè fratribus regno pellitur à Mathia Cherelmundo regni gubernatore.

MAGNVS Smeech Erici occisi ducis F. triennis à Noruegis quoque rex salutatur. Schoningia ad Suecos à Danis rediit. Regno pulsus ob tyrannidem.

☞ *Cranzius Birgero* MAGNVM *Erici F successisse scribit, anno 1326. mortuum: hinc* MAGNVM *F. qui sororem Euphemiam Alberto Magnopolensi despondit, & ob perfidiam in sponsam, Aquino Fox Holsatia addlectam, à proceribus reiectus est.*

1363 ALBERTVS, Megapolensis ducis Alberti ex Euphemia Magni sorore F. Magnum capit. Captus à Margarita Danorum & Noruegiorũ regina.

1388 *Interregnum* rege capto per annos septem, cùm sola Stoxholmia regem sequeretur. Tandem

1395 MARGARITA Dana regina suscipitur. Huius auspiciis eligitur

1396 ERICVS Pomeraniæ dux, Margaritæ ex sorore nepos. Ob tyrannidem sponte in Pomeraniam excedit. 43

1442 CHRISTOPHORVS Bauarus, Erici ex sorore nepos, Danorũ & Sueonum & Noruegiorum rex.

1448 CAROLVS Canuti, Ericum è Gothlandia in Pomeraniam pellit. Noruegiorum quoque rex creatur. Regno eiectus ob auaritiam præfectorum ab episcopo Vpsalẽsi. A quo coronatur CHRISTIERNVS Daniæ rex. At breui pòst reuocatur Carolus Canuti.

1470 STENO Sture senior, Caroli ex sorore nepos, Gubernator dictus, regium nomen respuit, Principis admisit. Christiernus regno recuperato eundem præesse passus est.

1503 SVANTO Ostrogothorum dux, Princeps. 33

1512 STENO Sture iunior, Suantonis F. Princeps, à Danis occisus.

1520 CHRISTIERNVS Danorum rex à proceribus quibusdam eligitur. Sed ob crudelitatem pellitur eodem mense.

1523 GOSTAVVS, Stenonis senioris nepos. 37

1560 ERICVS XIV. Gostaui F. 8

1568 IOANNES III. Erici frater.

☞ EXTERNI REGES GOTHORVM, EX *Scandia insula ante* MMCL *annos egressorum, primùm ad Vlmengos, Cimmerios & Bosphorum, deinde ad mare Ponticũ: hinc in* THRACIAM, *Mœsiam, Pannoniam: ad extremum in* ITALIAM, *Galliam, & Hispaniam, torrentis instar effusorum.*

A. M. Reg.

GAPTVS.

AVGIS à Curetibus cæsus.

AMALVS Augis F. Vnde postea Ostrogothorum reges.

BALTVS siue Galtus. Vnde postea Vestgothorum reges.

GADARICVS, Balti F. Magnus dictus, Gepidas & Vandalos domuit.

FILIMERVS Gadarici F. Scythis domitis, ponte Mæotidem paludem transmisit cum parte exercitus. Et sic ex una gente duæ euaserunt, citra & ultra Mæotim. Alij in Orientem, duce Amalo, alij in Occidentem, duce Balto concesserunt. Hinc dicti Scythæ, quòd Scytharum victores essent, ij potissimùm, qui ad mare Ponticum sunt.

TANAVSIVS, Vexoris Aegyptij minis irritatus, Asiam inuasit, & magna ex parte subactam, Serino Medorum regi (Cranzius Sorim uocat) cõcessit. Qui domum redeuntem non essent comitati, Parthi, id est, transfugæ dicti. Hinc Parthorum regnum.

☞ *Interregnũ.* Filino & Solaphito regiis iuuenib. (Plinon & Scolopitium Cranzius appellat) ductibus, Cappadociam Ponticam inuadunt. Insidiis circumuenti occiduntur. Mulieres maritos ultẽ Amazonum genus ad Thermodoontem cõstituerũt: cùm eorũ quos uicissent connubia dedignarentur, & tamẽ fœturę causa, ad gẽtem perpetuandam, eos quos bello cepissent, tanquã admissarios seruarẽt.

ZENTA, Cranzio Zeuta, philosophus insignis, homines militares etiam politicis artibus imbuit.

SAGILLVS Græcorum hostis perpetuus, ob cæsas ab Hercule Amazones.

PENAXAGORAS Sagilli F. Augen sororem Herculi locauit, ex qua Eleff F. suscepit, quem Græci corruptè Telephum dicunt.

TELEPHVS auunculo succedit, cùm Gothi ex Cimmeriis in Mœsiam retrò abiissent. Bello Troiano contra Græcos pugnauit. Dion.

EVRYPYLVS Telephi ex sorore Priami F. eodẽ bello occisus.

☞ *Intermedia Gothorũ (quos Scythas Græci uocãt) historia ob scriptorum incuriam ignota usq; ad Cyrum, primum regem Persarum.*

THAMYRIS, repudiato Cyri connubio, filij cædem ulta, Cyrum cum CC millibus ad internecionem cæcidit.

ANTHINVS. Cuius filiam Darius cùm in uxorẽ non impetrasset, bellum Scythis intulit.

ANTHEAS à Philippo Macedone uictus.

GOTHILAS Medompam F. Philippo despondit. Cranzio Gudila & Medumpa.

SITALCVS anno CCC ante Christum, in Macedoniam sub Perdicca irrupit. Et sic Gothi ex Asia in Europam rediisse primùm uidentur.

DROMOGETES uel Dromochates Lysimachum in Thracia uicit & cepit.

TANOBONTA.

BOROISTA, Dicenei philosophi auctoritate leges Gothis dedit. Contra eum Augustus Imp. exercitum duxit in Illyricum.

COMMOSITVS (Commolacus uel Comosicus Cranzio) ex & pontifex, Iuliam Augusti F. uxorem duxit.

CORILLVS.

DORPANEVS Danubium superat. Cæsis bis Rom. Domitianus tributum Gothis pẽdere coactus fuit.

DECEBALVS uictus à Traiano, ultra Danubiũ redit, in societatem acceptus.

OSTROGOTHA, ob negata stipendia Mœsiam inuasit sub Philippis. Fastidam Gepidarum regem uicit.

CINNA Iordani, aliis Omba uel Echina, uel Ouida, Decium Imp. cum F. occidit ad Hæmi radices. Gallus Imp. tributarius factus. Sub Galieno Pontum, Asiam, Macedoniam, Græciam depopulantur, Ephesium templum incendunt. A' Claudio Imper. ad Martianopolim cæsi ad CCCM.

CANNABAS siue Cannabandes, Cinnę F. ab Aureliano Imp. cæsus.

HIL-

A.C. Reg.

HILDERICVS Cannabæ F. contra Licinium pro Constantino Magno uti stipendiarius pugnauit, Ariatico & Atharico ducibus. Cum Rom. pacem coluit.

GEBERICVS Hilderici F. Pax cum Rom. Vandalos sedibus suis eiecit.

ARMANARICVS ex Amalorum familia. Scythiam & Vandaliam subegit. Reb. gestis in Septentrione Alexandro Magno comparatur. Vixit annos CIIII. Hunni eius imperium inuaserũt, transmissa Mœotide. Cæsus ex insidiis. Hac occasione Gothorum regnum diuisum. Alios reges Ostrogothi, alios Vestrogothi habuere, Orientales scilicet & Occidentales, in Thracia primùm & Mœsia, deinde etiam in Italia, Gallia & Hispania.

☞ OSTROGOTHORVM IN THRACIA, *Mœsia, usq; in Italiam.*

A.C. Reg.

VINNITARIVS Armanarici ex fratre nepos, solis Ostrogothis imperauit in Thracia. A' quibus Hunnorum bello pressis, sese Vestrogothi separarunt. Ostrogothi relictis sedibus ad Ponti litora redeunt. A' Balambro (Cranzio Valamber) Hunnorum rege cæditur. Ostrogothi Hunnos pro socis recipiunt.

HVNIMVNDVS (Cranzio Hummundus) Armanarici F. Sueuos uicit.

TORISMVNDVS Hunimundi F. Gepidis uictis casu equi perit.

Interregnum per annos XL. Nam Geremundus Torismundi F. Hunnorum fœdus perosus, maluit sub Theodorico Vestrogotho militare, quã patriæ seruienti Hunnis imperare. Interea Attila Hunnorum rex Ostrogothis in belli societatem adductis, Europam miserè uastauit, cùm Ostrogothorum ex Amalorum gente rex esset.

VALAMIRVS, Vandalarici F. Vinitarij N. Theodemiri & Vindemiri frater (quos Cranzius Dietmarum & Vitimarum uocat) Post mortem Attilæ ab Hunnis desciuit. Valamiro cæso à Sueuis.

THEODEMIRVS frater, Sueuos, Pãnonas, Sarmatas & Illyrios subegit. Cum Leone Imp, fœdere icto, Theodericum F. obridem dedit, quẽ etiam regni hæredem moriens reliquit.

VINDEMIRVS à Theodemiro fratre in Italiam missus, in ipso ingressu obiit.

VINDEMIRVS Vindemiri F. à Glycerio Imper. Galliæ Narbonensi præfectus, illic cum Vestgothis, sese iunxit.

493 THEODERICVS Theodemiri F. Zenonis Imper. uoluntate quinto anno regni imperium Italiæ Ostrogothis peperit.

☞ *Successores pete ex Catalogo Gothorum regum in Italia.*

☞ VESTGOTHORVM REGES, IN THRACIA, Gallia, usque in Hispaniam.

☞ *Vestrogothi post mortem Armanarici regis, Hunnorum armis pressi, qui Ostrogothos in belli societatem adsciuerant, à Valente Imp. sedes in Thracia & Mœsia impetrarunt, simulq; Arianam religionem ab eo susceperunt per Vlphilam episcopum, suumq; illud uirus Ostrogothis & Vandalis quoque communicarunt. Duces illorum tres,*

A.C. Reg.

FRIDIGERNVS, ALATHEVS, & SAFRA. Valentem Imp. acie uictum in tugurio cremarunt. Gratianus Imp. pacem cum iis fecit.

ATHANARICVS Fridigerno successit. Qui Cõstantinopoli cum Theodosio Imp. amice congressus obiit. Theodosius Gothos sua humanitate ita sibi deuinxit, ut etiam sine rege cum ipso aduersus Arbogastum & Eugenium tyrannos militarint, per annos XXV stipendia à Roman. accipientes. Quibus denegatis, Stiliconis perfidia, Honorio & Arcadio Impp. rex eligitur in Pannonia à Gothis

RADAGAISVS. Alij uerò ALARICVM exuetusta Balthorum familia oriundum malebant. Ergo res sic composita, ut Radagaisus in Italiã descenderet, Alaricus in Pannonia maneret. Radagaisus cum CC millibus suorum in Fesulanis montibus à Stilicone inclusus, captus, cæsus, anno Sal. 409.

ALARICVS I. cum CC millibus Italiam ingressus, ab Honorio Imp. sedibus in Gallia impetratis, perfidia Stiliconis exacerbatus Romam diripuit.

415 ATHAVLFVS uel Athanulfus Alarici consanguineus, Romam denuò uastauit. Per Honorij Imp. sororem Gallam Placidiam uxorem conciliatus, relicta Italia in Gallias migrans, Sueuos, Alanos & Vandalos in Hispaniam expulit. E Gallia per Constantium Comitem pulsus, Hispaniam occupauit. Seditione suorum occisus.

420 SIGERICVS uel Singericus ob pacis studium à suis occisus. 1

421 VALLIA pacem cum Honorio fecit, & Galliæ Aquitaniæ partem obtinuit à Constantio Cæsare, quam Vestgothiam, nunc corruptè Vasconiam dicunt, Tolosæ regni sedem constituit. Vandalos Hispania in Africam expulit. 22

442 THEODERICVS I. aliis Rodericus, in Catalaunicis campis contra Attilam & Hunnos victor occubuit. 13

456 TORISMVNDVS Theodorici F. æger à seruo interimitur, fratris insidiis. 3

459 THEODERICVS II. Torismundi frater. Riciarium Sueuorum regem in Hispania occidit. 13

☞ *Successores pete ex Vestgothorum regum in Hispania Catalogo.*

NORVAGIORVM, EX SAXONE ET CRANZIO.

A.C. Reg.

SVIBDAGERVS filiam Grami Danorum regis rapuit. Eo cæso, Daniæ simul & Sueciæ regna obtinuit. Ab Haddingo Grami F. una cum Asmundo filio in acie occisus.

Interregnum, cùm Danorum regibus Norwagia pareret. Tandem potentiores reliquos proceribus

GEVARVS regnum arripuit.

COLLERVS ab Hormendillo Iutiæ præfecto, dum Daniæ Roricus præest, interfectus.

Interregnum, Regna in Ducatus diuisa.

FROGERVS à Frotone Danorum rege singulari certamine uictus.

GOTARVS à Frotone Danorum rege genero cæsus.

ROLLERVS Erici Disserti frater à Frotone rex constitutus.

HASMVNDVS à Fridleuo Danorum rege uictus ob denegatam filiam.

HELGO Ingelli Danorum regis F. Starcateri opera regnum obtinuit.

HASMVNDVS, Haldani Danorum regis ex Thorilda Norwega F.

REGNALDVS à Gunnaro Sueorum regulo cæsus. Canis regis loco datus Norwegis. Regnum distractum.

A.C. Reg.

HASMVNDVS ope Haraldi, Haldani Danorum regis F. in regno confirmatus, oppressa sorore.

OLO Haldani ex filia nepos, oculorum fulgore terribilis. A' Ringone Sueorum rege Danis præfectus, occiso Haraldo rege. A' Starcateio in balneo cæsus.

OMVNDVS Olonis F. Daniæ rex, cæso Ringone socero etiam Norwegiam obtinuit.

800 GOTHO liberalitate clarus.

830 BIORNO à Regnero patre Danorum rege præfectus, sub Ludouico Pio. Normanni Gallis inuitescere cepere, Norwegi scilicet cum Danis.

HARALDVS Gunildæ F. Aquino cœlitus interfecto.

OLAVS in mari mersus. Eo uicto

SVENO Danorum rex.

S. OLAVVS ex insidiis cæsus à Canuto Danorũ rege.

SVENO Canuti Dani F. à patre rex dictus.

MAGNVS Olaui F. à proceribus electus, Daniæ regnum, mortuo Canuto Canuti F. ex fœdere tenuit.

HARALDVS S. Olaui frater, ab exilio Constantinopolitano reuersus, in Anglia mortuus.

MAGNVS Haraldi F.

A.C.		Reg.
	MAGNVS Magni F. ab Haraldo Hyberno captus & attonsus.	
	HARALDVS Hybernus, Magni se filium dictitãs, à Siuardo in uenere cæsus.	
	MAGNVS è cœnobio à Siuardo reductus, ab Haraldi filiis occisus.	
	INGO, Haraldi F. Gibbosus, glaciali prælio submersus.	
	AQVINVS quidam regnum occupat: ab Erlingo cæsus.	
	ERLINGVS procerum unus MAGNVM F. regem creat.	
1240	AQVINVS filij interfector.	
	OLAVS bellum cum Germanis mercatoribus gessit.	

A.C.		Reg.
	ERICVS.	
	AQVINVS Erici frater.	
	MAGNVS rex Sueciæ, Aquinum occidit.	
1326	AQVINVS Magni F.	
	MAGNVS Sueciæ rex, Aquini frater.	
	AQVINVS Magni F.	
	OLAVS Aquini F.	
	MARGARITA Daniæ hæres, mortuo Olao F. Noruagiam accepit: capto deinde Alberto Sueonum rege etiam Sueciam occupauit.	
	ERICVS Pomeranus à Margarita adoptatus.	
	CHRISTOPHORVS Bauarus.	
	CHRISTIERNVS I. Daniæ rex.	
	IOANNES Christierni F. itidem. Vide Danorum reges.	

DANORVM, EX SAXONE GRAMMATICO, IO. MAGNO, ET FVNCCII CHRONOLOGIA.

A.M.		Reg.
	DAN & Angul, Humbli FF. Ab hoc Anglia uetusto nomine, Britannia pòst dicta: ab illo Dania.	
	LOTHERVS Dani F. Humblum fratrem expulit. Cæsus à suis.	
	SKIOLDVS Lotheri F. optimus princeps.	
	GRAM Skioldi F. à Suibdagero Noruegiæ rege cæsus.	
	GVTHORMVS Grami F. à Suibdagero uictore præfectus, mox sublatus.	
	HADINGVS Guthormi frater, Suibdagero cæso, Sueciæ & Daniæ rex, inde etiam Asmundo Suibdageri F. Suspendio periit. Magus insignis.	
	FROTHO I. Hadingi F. Fusios domuit. Britanniam inuasit, Cunetes subegit. A Suanhuita sorore, Regneri Sueconum regis uxore, cæsus.	
	HALDANVS I. Frothonis F. Roen & Scatum fratres interfecit, crudeliss.	
	ROE & HELGO Haldani FF. Roe à Suecis cæsus. Helgo Suecos eiicit, Hodbroddum regem interficit. Tandem sibimetipsi manus intulit.	
	ROLVO Helgonis ex filia Vrla F. ab Hiarthuaro Sueciæ præfecto cum optimatibus per dolum cæsus.	
	HOTHERVS Hodbroddi regis Sueciæ F. regno paterno recepto Daniam inuadit. Cæterùm	
	BALDERVS, Othini F. Selandiæ regulu, sà Danis eligitur. Eo tandem cæso Hotherus regno potitus, à Boo Balderi fratre uincitur.	
	RORICVS Hotheri F. Sueones rebellantes uicit.	
	HORVENDILLVS Iutiæ præses à Rorico deficit.	
	FEVGO Horuendillum fratrem occidit.	
	AMLETVS Feugonem necat.	
	VIGLETVS Amletum interficit.	
	VERMVNDVS Vigleti F. Attilo II. Succorum regi tributarius.	
	VFFO Vermundi F. Saxones subegit. Olauus Mãsuetus dictus.	
	DAN Vffonis F. degener.	
	HVGLETVS uel Hugulinus Botuildum Sueeum regno eiicit.	
	FROTHO II. Fortis, siue Vegetus, Progerum Noruegiæ regem uicit, à Gotharo Gothorum rege cæsus.	
	DAN Frothonis F. Saxones cædit.	
	ADVLFVS cæso patre Gothiæ & Daniæ rex.	
	ALGOTHVS Adulfi F.	
	ERICVS Algothi F.	
	LINDORMVS Erici F. à rebellibus electus.	
	FRIDLEVVS I. Celer, è regia stirpe.	
	FROTHO III. Fridleui F. septennis. Sclauos subegit. Gotaro Noruego cæso, Rollero Erici defetti sororij sui fratri regnum largitur, Ruthenos & Hunnos uincit. Sueonibus subactis regem dedit Ericum. Sub eo Christus natus, pace triennali. A uenefica peremtus. Mors integro	
A.C.	triennio à proceribus dissimulata.	
	FRIDLEVVS II. Frothonis F. occiso Hianuone occupatore regni.	
	FROTHO IV. Liberalis, Fridleui F. legitimus, Olauum Parcum fratrem nothum habens, XII. ann. puer patri succedit. Saxoniam Starcathero opera subegit. A Suertingo Saxone per dolum cæsus.	

A.M.		Reg.
	INGELLVS Frothonis F. degener. A Starcathero ad meliorem mentem conuersus.	
	OLAVVS I. Ingelli F.	
	FROTHO V. Olaui F. HARALDVM I. fratrem regni socium clam sustulit. Ab Haraldo & Haldano nepotibus in regia exustus.	
	HALDANVS II. Haraldi F. athletica insignis, cùm triennium imperasset, relicto regno fratri HARALDO II. Sueciam inuadit. Ericus Sueonum rex uicissim Daniam petens, Haraldum occidit. Haldanus classe Erico uicto captoque, Sueoniam Daniæ adiunxit.	
	VNGVINVS Gothensium rex, ab Haldano hæres relictus, à Regnaldo cæsus.	
	SYVALDVS I. Vnguini F.	
	SIGARVS Syualdi F. ab Hacone fratrem necem ulciscente occisus.	
	SYVALDVS II. Sigari F. ab eodem acie uictus.	
	Tota stirpe regia excisa, præter unam Gyuritham, Assi F. Sigari neptem: Dani creatis ex plebe principibus, OSTMARVM Scaniæ, HVNDINGVM Sialandiæ præficiunt, HANONEM Fioniæ, RORICVM & HATERVM Iutiæ. Nubit interea Gyuritha HALDANO Borcari Dani F. ex Drota Noruegiorum regis filia.	
	HARALDVS I. Haldani F. regulis omnibus oppressis, regnum Daniæ integritati suæ restituit. Victoriis clariss. L. an. pace nobiliss. A Ringone rege Sueonum ingenti prælio uictus, ab Othino dæmone trucidatus est. Dania in Sueonum cessit potestatem.	
	HETHA bellicosa mulier à Ringone Danis præfecta. Cæterùm muliebre imperium perosis Danis, regnum inuadit	
	OLO Scaniæ præfectus à Ringone constitutus, ob crudelitatem conspiratione proceũ à Starcathero in balneo trucidatus.	
	OMVNDVS Olonis F. Ringonem Noruagiæ regem cædit, Noruagiam subigit.	
	SYVARDVS I. Omundi F. à Gotaro Sueonum rege uictus, in acie occubuit, Dania tributaria facta, Iarmericus filius à Sclauis abductus.	
	IARMERICVS Syuardi F. Sclauis elapsus regnum recipit, Gotaro oppresso Sueoniam occupat. Bicconis consilius oppressus ab affinibus.	
	SYVALDVS III. Iarmerici F.	
	SNIO Syualdi F. sub quo Longobardi, duce Aggone & Ebbone, è Dania sunt egressi. Eo cæso a Biornone Gotho, regnarunt postea Succorum reges.	
	BIORNO.	
	RAVALDVS.	
	SVARTMANNVS.	
	TORDO. Haraldus Danus exul regnum inuadit, ope Germanorum & Anglorum. Tordone superato regnum arripit	
	ARTHVRVS Anglorum rex. Variis inde uicinorum armis pressa est Dania. Tandem regnum arripuit	
	BIORNO, & Erici IIII. Gothorum regis iugum excussit.	
	HARALDVS II.	

A.C.		Reg.
	GORMO I. Haraldi F. naturæ inuestigator.	
	GOTRICVS Gormonis F. alias Godefridus, impius, Germanis & Sueonibus tributum imposuit. Contra Carolum Magnum bella gessit.	
	OLAVVS II. Gotrici F.	
	HEMMINGVS Olaui F. cum Ludouico Pio fœdus icit.	
	SYVARDVS II. Ring, Gotrici ex filia nepos, uicto Ringone consobrino ex uuluere periit.	
	REGNERVS Syuardi F. robore & uictoriis clariss. Haraldum tyrannũ uicit: primus baptisma suscepit. Ab Hella Britannorum rege serpentib. deuorandus obiicitur.	
869	SYVARDVS III. Iuarus & Biornus, patris Regneri necem ulti, tyrannos duos occidere. Syuardus tandem solus imperauit in alta pace.	
	ERICVS I. Syuardi F. puer, ab Erico Haraldi fratre regno pulsus: Erico rursus à Guthormo Haraldi F. cæso regnum recepit, & Ansgarii suasu pietatem Christianam profiteri cepit.	
	CANVTVS I. Erici F. ex Guthormi filia. Eius puericiæ tutor Ennignupus datus.	
880	FROTHO VI. Canuti F. ab Agapeto Pp. doctores periit.	
	GORMO II. Angliæ rex, Frothonis F. dum Daniam recipit, Angliam amisit.	
887	HARALDVS III. Gormonis F.	
902	GORMO III. Haraldi F. piorum persecutor. Senex mœrore periit.	
926	HARALDVS IV. Gormonis F. Othonis I. Imper. arma sensit, religionem suscepit, Noruagiam subegit. A Suenone F. oppressus.	
	SVENO I. F. Suenotto dictus in baptismo, patrẽ Haraldum expulit. Ab Erico Victorioso Gothorum rege pulsus. A fide Christi desciuit.	
	ERICVS Victoriosus Gothorum rex, Daniam septennio rexit. Eo mortuo, regnum recepit	
	SVENO, & Christi fidem sincerè complexus est. Sigritham Victoriosi uiduam duxit.	
	CANVTVS Suenonis F. omnium Daniæ regum potentissimus, Angliam subegit, & occiso per insidias S. Olauo rege Noruagiam occupauit.	
1014	OLAVVS Suenonis F.	
	CANVTVS II. Suenonis F. Angliæ regnum mortuo Eduardo obtinuit, Noruagiæ item & Sueciæ. In expeditione Rothomagense mortuus.	
1038	CANVTVS III. Canuti F. Anglos in officio retinens moritur.	
1042	MAGNVS D. Olaui Noruagiorum regis F. ex fœdere succedit. Suenonem æmulum fudit. Equi præcipitio periit.	
1055	SVENO II. Canuti II. ex sorore Estritha & Vluone Sueco (Vlfi semiferi nepote) nepos, Angliæ regno ab Haraldo exutus, Danorum regnum obtinuit, idemq; contra Haraldum Noruagiæ regem defendit. Senex obiit.	
1067	HARALDVS V. Suenonis spurius. Biennium regnauit. D. Canutum fratrem expulit.	2
1069	D. CANVTVS IV. A Fionibus in templo cæsus.	10
1079	OLAVVS III. uel NICOLAVS, Canuti frater, è Flandria ubi exulabat uocatus. Fames perpetua. Eo mortuo	10
1090	ERICVS II. Bonus, Canuti frater, ex Suecia exul euocatus. Abundantia summa. In Cypro obiit Hierosolymam petens.	13
1102	HARALDVS Erici F. Daniæ præfectus.	2
1104	NICOLAVS Erici frater, minimus natu. Ob cæsum à Magno Nicolai F. Canutum, Erici II. F. rex dictus ERICVS, Canuti frater, sæpe uictus, tandem uictor. Cæsò in acie Magno, Nicolaus à Slesuicensibus populari tumultu interfectus.	30
1132	ERICVS III. Erici II. F. Haraldum fratrem à Nicolao successorem designatum occidit. A sicario interfectus.	
1140	ERICVS IV. Haquini F. Erici II. ex filia nepos, tutor Valdemari Canuti F. Olauum Haraldi F. æmulum occidit.	
1150	SVENO III. Erici III. F. à Sialandensibus & Scanis, CANVTVS Magni F. à Iutis rex creatur. Tandem Friderici I. Imper. opera Canutum in gratiam recepit Sueno, Sialandiæ præfectura data. Mox cùm Canutus iterum & Valdemarus & arma & regni titulum sumsissent, tandem post triennale exilium regni pars Suenoni data. Qua non contentus, cùm per insidias Canutum sustulisset, à Valdemaro uita & regno exuitur.	
1165	VALDEMARVS D. Canuti F. Noruagiæ rex dictus. Sclauos domitos ad Christianismum traduxit. Canutum F. collegam adsciuit. Canutum patrem in diuos retulit. Febre obiit.	24
1185	CANVTVS V. Valdemari F. Haraldum Sueonem profligauit. Bogislaum Sclauum sibi subiecit. In hoc Saxo Grammaticus desinit.	18
1203	VALDEMARVS II. Canuti frater. Primus salutatus est rex Danorum & Vandalorum.	40
1243	ERICVS VII. Valdemari F. à fratre Abele dolo cæsus.	9
1252	ABEL, cæsus à Frisiis rusticis.	
1253	CHRISTOPHORVS I. frater.	7
1260	ERICVS VIII. Christophori F. à suis cæsus.	27
1287	ERICVS IX. Erici F.	34
1321	CHRISTOPHORVS II. Erici frater.	12
1334	VALDEMARVS III. Christophori F.	42
1376	MARGARITA Valdemari F. Noruagiæ regina, cum F. Olauo annos 12. & capto Alberto etiam Sueciæ.	35
1411	ERICVS X. Pomeranus, Daniæ & Sueciæ, à Margarita adoptatus.	28
1439	CHRISTOPHORVS III. Bauarus, Daniæ & Sueciæ.	9
1448	CHRISTIERNVS I. Comes de Aldenburg, Dicues cognomine, trium regnorum rex.	34
1482	IOANNES Christierni F.	32
1514	CHRISTIERNVS II. Ioannis F. ob crudelitatem pulsus.	9
1523	FRIDERICVS I. Ioannis frater, Danię & Noruagiæ, Gostauus Suecorum rex salutatur.	11
1535	CHRISTIANVS, Friderici F.	
1561	FRIDERICVS II. Christiani F.	

PERSARVM POST CHRISTVM.

Post salutarem Christi ortum Ceserosachus Persarum rex primus omnium à Romano defecit imperio, estq; à suis Asiæ Imperator dictus. Imperauit is non solùm Persis, sed Armenis etiam & Medis, quæ duo regna suis opibus adiecit. Suntq; per hæc Persæ rerum potiti annis trecentis undeuiginti. Saraceni orientis imperium Persis ademere, anno Salutis 632. hi multò latius quàm illi dominati, sedem imperij fecere Baldacham urbem, quæ olim Babylon, ad Euphratem sita. Mansit inde his regnum incolume annis quadringentis ac duodeuiginti. Turci, quos nunc Turquos, nunc Turquimanos Armenius Aytonus uocat, sunt inde rerum potiti, cœpitq; illorum imperium anno Salutis 1051. Corasini, gens Scythica, Perside occupata, imperij imaginem sibi effinxere. Sunt Turcorum ab his arma parum feliciter tentata, mox & Syria non multò felicius inita, per hæcq; non una clade afficti breui imperium amisere. Tartari dein (& hæc gens Scythica) Hoccotæ regis ductu, Turcorum opes afflixere, suntq; Asiæ imperium adepti anno 1294. Ceperunt & Syriam ex Saracenis, Memphitico rege intra Aegypti paludes fluentaq; compulso. Inde uariè utrinque bellatum, mansit tamen summa imperij apud Tartaros, Tamorq; sextus eius gentis Imperator in Cathaiano sibi regno fixit sedem, & in Aegypto ingens mutatio postea facta est, ut serui Tricassi, Mamaluchi dicti, imperare cœperint. Nec ita multo pòst res Turcorum in antiquam fortunam restitui captæ sunt, miroq; successu creuere. Sabellicus lib. 6. Enneadis 10. Cùm Persarum regum posteriorum in historiis neotericis multa sit mentio, eorum seriem ex Funccio, & G. Mercatore, Agathiam secutis, ab anno quarto Alexandri Seueri Imp. hic adducere placuit, quando Artaxerxes rex Persarum, Artabano Parthorum rege interfecto, regnum Persis restituit, anno 4199. Mundi, Christi ducentesimo uigesimoseptimo.

A. C.		A. M.
227	ARTAXERXES.	14 10
242	SAPORES, qui Valerianum Imp. cepit.	31
273	ORMISDATES.	1
274	VARARANES.	3
277	VARARANES II. aliis Narseus.	17
294	VARARANES III.	0 4
295	NARSES.	7 9
302	MISDATES.	7 9
310	SAPOR II. in utero matris coronatus.	70
380	ARTAXERXES, Saporis frater.	4
385	SAPORES III.	5
390	VARARANES III. siue Cermazat.	11
401	ISDIGERDES, tutor Theodosio Iuniori relictus.	21
422	VARARANES IV. aliis Barrabanus.	20
442	VARARANES V. Varraranis F.	17 4
459	PEROZES.	20
479	VALENS.	4
483	CAVADES Perozæ F.	11
494	LAMBAZES uel Zãbades Perozæ frater, Procopio Blases dicitur.	8
502	CAVADES iterum, uxoris opera è uinculis ereptus.	30
532	COSROES Cauadis F. à Iustiniano Tiberij duce uictus. Vltimis septem annis Hormisdam F. consortem imperij asciuit.	48
580	HORMISDA solus, à filio captus & occisus.	8

A. C.		A. M.
588	COSROES Hormisdæ F. ab Heraclio uictus. Mahometum Pseudoprophetam profligat.	39
627	SIROES uel Sirochus, Cosrois F.	1
629	ADHESIR Sirois F.	7
630	SARBARAS uel Barazas, occiso Adhesire regnauit.	6
	BARAME Cosrois F. ei suffecta M. 7. Aliis BORNARIM Cosrois F.	
630	HORMISDA uictus à Saracenis, Mahometi superstitionẽ suscepit. A Mahometano Caliphatu Persarum regnum absorptum.	
	☞ *Incerta & obscura post hæc historia, nisi quòd memoratur*	
	GEMPSA Parthorum maximus Sultanus, qui ad Bactrianos & Aracosios usq; imperiũ tenuit. Multis inde interiectis, ultimus ex ea stirpe	
	MOLAONCHER.	
	ASSIMBEIVS Vsuncassanus Armeniæ præfectus, Molaonchere interfecto regnum occupauit.	
	IACVPPVS Assimbei F. Harduellem sororium suum prophetam nouum interfecit, qui genus suum ad uetères reges referebat.	
	ALVANTES Iacuppi F. pulso fratre Moratchamo, cæsus ab Hismaele Sopho.	
1499	HISMAEL Sophus Harduellis F. regnum occupat, patriam religionem introducit.	

PARTHORVM REGES.

☞ *Fuerunt* PARTHI, *quo ad primam originem, Scytharum exules, id quod nomen ipsum attestatur: qui seditione domo pulsi, Cyaxare Medis imperante, modicam terram inter Hyrcaniam, Dahas, Arcos, & Parthenos furto occupatam ab initio tenuère. Terra ipsa nemorosa, montana, & inops frugum, quippe quæ regium non posset alere exercitum, atque ob eam rem cursu regionem Arsacidæ præteribant. Pars eius circa Rhagas siue Phageam terræmotibus infesta. Media pars illi ad Occasum finitima: à Septentrione Hyrcania: ad Ortum Aria prætenditur: qua ad Meridiem uergit, Carmania deserta. Gens ipsa Assyriis Medicis q; temporibus obscurissima, regno q; Medis ad Persas translato, uelut uulgus sine nomine, uictoribus prædæ fuit. Postremò Macedonibus seruierunt. Post Magni Alexandri tempora Seleucus primi Seleuci pronepos bellum cum Antiocho fratre de regno diu confertum habuit: quam temporum occasionem nactus Theodotus Bactrorum præfectus seu Euthydamus, ut quidam scribunt, à Seleuco defecit. Secuta inde Parthorum defectio. Arsaces Scytha, latrocinio uiuere suetus, cum Danorum manu, qui & Parini nuncupati sunt, Mandragora præfecto Seleuci ui oppresso, Parthiam inuadit, circa primi belli Punici tempora, Romæ L. Manlio & Attilio Regulo Coss. Sabell. Ennead. 6. lib. 6. Itaque Asia maior Parthis cessit, post Alexandri mortem anno CLXXII. atque ita imperium ab Arsace usque ad Artabanum cum magna gloria militaris disciplinæ floruit annos circiter D. Plinius XIV. numerat Parthorum regna. Trogus his Orientis tribuit imperium, uelut orbis diuisione cum Rom. facta. Hinc Artaxerxes Persa, cæso Artabano, regnum suscepit: id q; Persæ tenuerunt annos amplius CCCC. quousque Homarus princeps Arabum, Persiam & Syriam inuasit. Io. Bodinus Methodi historiarum capite 6.*

ARSACES I. A' quo reges omnes Parthorum Arsacis nomen traxere.
ARSACES F. contra Antiochum Seleuci F. duxit equitum XX. peditum C M.
PAMPACVS Arsaces, uel Priapatius.
PHARNACES, aliis Phraates, Pampaci F. Mardos domuit.
MITHRIDATES Pharnacis frater. Bactrianos subegit, imperium à Caucaso monte ad Euphratem fl. propagauit.
PHRAATES Mithridatis F. Scythico bello à suis destitutus periit.
ARTABANVS Phraatis patruus, cæsus à Colcharariis.
MITHRIDATES Artabani F. Magnus ob res gestas. Pulsus ob crudelitatem.
HERODES, uel Hyrodes, uel Orodes, Mithridatem fratrẽ captum necat. M. Crassum cecidit.
PHRAATES Herodem patrem ueneno sustulit.
TERIDATES pulso Phraate.
PHRAATES II. Orodis F. signa Romanis reddidit. A' Phraatace spurio interemtus. Phraatace cæso, à populo uocatus ex Arsacidarum gente
ORODES II. qui propter crudelitatem in uenatione occisus est.
VONONES Phraatis F. Roma, ubi obses fuerat, aduocatus, propter ignauiam à Parthis derelictus.
ARTABANVS Medorum rex Vononem uicit.
VARDANES Artabani F. patri mortuo succedens, propter bellum contra Rom. motum à subditis cæsus.
GOTARZES Vardanis frater per insidias sublatus.
VOLOGESVS tertius frater, fratribus suis Pacoro Mediã, Tiridati Armeniam distribuit.
VOLOGESVS sub Commodo Armeniam uastat.

HIEROSOLYMITANI REGES CHRISTIANI.

☞ *Sub Philippo Henrici F. Francorum rege, expeditio in terram Sanctam instituta, ductu Petri eremitæ, & Hierosolymæ captæ. Latinorum procerum delectu habito, rex creatus primus*

A. C.		Reg.
1099	GODOFREDVS dux Bononiensis uulgò Bolionius, Godofredi Gibbosi Lotharingiæ ducis F.	1
1100	BALDVINVS I. fratre pestilentia mortuo.	18
1118	BALDVINVS II. patrueli successit.	16
1134	FVLCO gener Balduini, in uenatione ab equo lapsus periit.	8
1143	BALDVINVS III. Fulconis F. tredecim annorũ puer regnum init.	20
1163	ALMERICVS comes Ascalõis, alter Fulconis F.	10
1173	BALDVINVS IV. Almerici F. leprosus.	2
1184	BALDVINVS V. Gulielmi Montisferrati Marchionis & Sibyllæ Almerici filiæ, puer auunculo successit, tribus uix mensibus superstes, malo Christianorum fato.	
1185	GVIDO Lusinianus à Sibylla uxore, mortuo Balduino priuigno, rex creat^r, capitur à Saladino, Hierosolyma amittit^r. Ipse, p iure regni Hierosolymitani regnũ Cypri à Ricardo Anglo accipit.	
1188	HENRICVS Campaniæ Comes, Elisa Balduini V. sorore ducta, dotali iure, conciliante Anglo, rex salutatur.	7
1195	IOANNES Brennus, capta & mox amissa Damiata, in Italiã uenit, & Iolen F. Friderico II. Cesari, Siciliæ regi, desponsit. Hinc reges Siculi etiã regni Hierosolymitani titulũ assumsere. Christiani Syria & Hierosolymis à Saladino pulsi.	

ARA-

ARABVM, SARACENORVM AMIRÆ SIVE REGES. EX CEDRENO, FVNCCIVS & G. MERCATOR.

A. C.		A. M.
621	MAHOMETVS pseudopropheta dux Arabũ factus, tyrannidẽ inuasit, an. Mundi 4887. Heraclij X. E Mecha pulsus à Iudæis incolis, latrocinari primùm, inde iusto exercitu grassari cepit. Hanc Alhegiram, h. e. fugam uel peregrinationẽ uel expeditionem appellãt, & ab ea computant annos Saraceni.	10
631	EVBOKARA, uel ABVBACHAR, uel Ebubeczer, cognomine ABDALLA.	2 6
634	AVMAR siue OMAR. Censum fecit populi. Hierosolyma capta, Persis occupata.	10 6
644	ODMEN, Hoam, siue Hotman.	12
656	HALY.	4 9
661	ALHATEM.	0 6
	MOAVVI, siue Muhauias. Syracusæ captæ, Sicilia uastata.	19
681	EZID siue GIZID.	3 8
684	HABDALLA tyrannidem inuadente, electus est post mortem Ezid	
	MARVAN uel Maruem.	0 9
685	HEDIMELECH uel Habdimelech Maruanis F. Africa occupata.	22
706	VLID, Izethus Cedreno. Hispania uastata.	9
715	ZVLZIMIN, aliis SOLYMAN.	3
718	HAVMAR, uel Vmar.	2 4

A. C.		A. M.
721	EZID uel GIZID II. Abdiramo duce Burdegala direpta. Saraceni à Carolo Martello cæsi quieuerunt.	4
724	EVELID, Gizidis F. Isanus Cedreno.	18
742	VVALIDVS.	1
743	GIZID III. à suis occisus.	1
744	MARVAN II.	6
755	HABDALLAS II. Eius anno nono Turci Caspias portas egressi, Armeniam inuasere.	21
776	MADY siue MVHAMAD.	9
785	MOYSES Mady F.	1
786	AARON Moysis frater.	23
809	MVHAMAD Aaronis F.	5
814	HABDALLAS III.	17
831	MVHAMAD, Cedreno Mamunus.	40
	☞ *Saraceni cum Persis bella iterarunt. Persæ Tiarcorum auxilio uicerunt. Tiarcæ sensim & Persicis & Saracenicis regnum abripuerunt. Tiazolipaxe Musaiere Sultano primum Persarum dicto an. M. 4858. Christi 874. & qui cum fecerit fuit Sultanus omnes deinde fere, ita uarios principes, per occasionem dum Iacum prouinciarum, dum ipsi quoq; ad Eidem Monarchiæ Saracenicæ fuit. Ab hominum fundamenta iacta fuere ab Othomano, an. M. 5267. Christi 1301.*	

TVRCORVM REGES.

☞ *Anno Mundi 5013. Christi uerò 1051. TVRQVINIANI Asiæ regnum occuparunt. Ex Funccio, & Mercatore, & Drechsle o, & P. Iouio. Eorum primus dominus*

A. C.		Reg.
	SADOR, cui successit	
	DOGRISSA.	
1077	ASPASALEM. Cuius nepos Solimannus Cappadociam subegit, ibique Turcorum regnum coauit.	
1086	MELECHA. Cuius auctoritate Solimannus & Artot Metoporamiæ Sultanus Antiochiam Syriæ occuparunt, & Cæsaris Imperatoribus Asiæ regnum eripuerunt.	4
1095	BELCHIAROK. Eo mortuo, fratrem illius Turcæ interemerunt. Armenij Turcos seditione agitatos è Persidepellunt. Fugiunt illi ad Solimannum Cappadociæ Soldanum. Et sic res Turcorum in minori Asia plurimum sunt auctæ.	5
1300	OTHOMANNVS Turcorum imperium suscepit, Bithyniam domuit.	28
1328	ORCHANES Othomanni F. in expugnatione Prussiæ Bithyniæ à Tartaris cæsus.	22
1350	AMVRATHES Orchanis F. in Europam traiecit, uocatus à Ioanne Cantacuzeno Imperat. Constantinopolitano per Bosphorum Thracium. A Senno Lazari Despotæ Seruiæ in cãpis Cassouiis cæsus.	12

A. C.		Reg.
1373	BAIAZETHES Amurathis F. fratrem Solimannum interemit. Bulgariam domuit, octo annis Byzantium obsedit, Christianos ad Nicopolim uicit. Tandem à Tamberlane captus, & in cauea ferrea circumductus.	26
1398	CALEPINVS siue Cyrtcelebes Baiazetis F. natu maximus.	6
	ORCHANES F. quem MOYSES patruus & tutor pupilli oppressit.	
1403	MAHOMETVS Baiazethis tertius F. qui primus Danubium traiecit.	14
1419	AMVRATHES II. Mahometi F. Fratrem Mustaphum acie uicit.	31
1449	MAHOMETVS II. Amurathis F. Thasinem & Calepinum fratres in eunus interfecit. Constantinopolim cepit.	32
1481	BAIAZETHES II. Mahometi F. Zyzimum fratrem ad Rhodios fugere compulit. In mensa stenum detrusus, ueneno perit à Selimo F. dato.	31
1512	SELIMVS fratres Achmathum & Corcuthum strangulauit.	8
1520	SOLIMANNVS Selimi F.	46
1566	SELIMVS Solimanni I.	

TARTARORVM REGES.

☞ *Horum ut barbara, sic incerta est successio, nisi quantum ex Haytono Armeno colligi potest.* CHANGIVS *Cham, quem Sabellicus Canguistam uocat, Tartarorum Imp. creatus, anno Sal. 1205. abrogato dæmonum cultu, ad Caspium usque mare processit, Turquiam maiorem Asiæ occupauit.* HOCCOTA *Changij F. per Caucasias portas egressus, Asiam occupauit, anno 1242. Eius filij tres: Iachtis, Batho & Tayladais, imperium longè latè propagarunt.* GVISGA *Hoccotæ F.* MAGO *pater Metu Cangye consanguineus, ab Haytono rege Armenio ad Christianismum conuersus, per Haadonem fratrem, Persarum Calipham sustulit: & nisi morte sublatus fuisset, Hierosolymam Christianis restituisset. Anno 1260.* COBILA *Magonis frater.* TAMBERLANES, *qui anno 1405. periit, Orientem totum torrentis instar suis armis inundauit & obruit, Baiazethem Turcarum principem uicit.*
Successere ei filij felicitate dispares.

VANDALORVM REGES IN HISPANIA ET AFRICA, EX FVNCCIO.

A. C.		Reg.
382	MODOGISILVS uel Gondogisilius, Vandalorum rex, cùm illi, suis tertis relictis, alienas inuadere cœperunt.	30
412	GVNDERICHVS Hispanias occupat.	16
418	GIEZERICHVS. Vandali uocati à Bonifacio præfecto Africam mutadunt. Visegothi relictam à Vandalis Hispaniam occupant. Cum Vãdalis Valẽtinianus pacem fecit. Atq; ita Vandali per XXCV annos Africam obtinuerunt.	
476	HONORICVS in Africa.	8
484	GVNDAMVNDVS.	12
496	THRASAMVNDVS.	27
523	HILDERICVS, pius uaide erga catholicos.	7
530	GILIMER fraude regnum occupat. Victus à Belisario, finem Vandalico regno in Africa imposuit.	5

ggGgg ITA-

ITALIAE PRINCIPES POST CHRISTVM.

GOTHORVM, EX G. MERCATORIS Chronologia.

A.C.		A.M.	
476	ODOACER Herulus primus Barbarorũ rex in Italia. A Theoderico Ostrogotho Rauennæ cæsus.	16	6
493	THEODERICVS Amalus, Theodemiri F. à Zenone Imp. adoptatus, Odacro regnum eripuit.	33	6
526	ATHALARICVS Eucherij F. ex AMALASVENTA Theoderici filia.	8	
534	THEODAHATVS ab Amalasuenta in regni thoriq; consortium receptus. Ea perfidè interfecta regno deiectus.	2	
539	VITIGES, Mathasuenta Amalasuntæ F. uxore ducta Captus à Belisario.	4	
540	ILDOVALDVS uel Ildibaldus uel Theudibaldus uel Hildebrandus, Cranzio Ildomandus, in conuiuio à Builla occisus.	1	
541	ATARICVS Rogus uel Eutarius uel Araric⁹, à Gothis occisus ob fœdus cum Græcis initum.	0	3
	TOTILAS Badulla, Ildoualdi nepos, Tarusij natus, Romam bis cepit. A Longobardis Narseti militantibus cæsus.	11	
552	TEIAS Fridigerni F. dux fortissimus, à Narsete uictus.	1	

Gothorum regnum sublatum, Rauenna regia capta, Gothi in Italorum nomen abiere, cùm in Italia regnassent an. 77. bellum sustinuissent Belisario & Narsetis per an. 18. Roma Orientali imperio addita, Narses Proconsulis loco Italiam rexit.

GRAECORVM EXARCHI RAVENNATES in Italia, perennes Vicarij quidam Imperatorum Constantinopolitanorum, ex G. Mercatore.

Victis Gothis, Italiam pro Imp. Græco rexit NARSES *eunuchus. At cùm à Sophia Iustini Imp. uxore per contumeliã ad gynæceũ ad telam texendã euocaretur, Longobardos in Italiã euocauit, ut belli necessarium prætextum haberet. Albouinus itaque Longobardorum regnum in Italia fundauit. Mortuo Narsete, Græci Imp. Exarchum ei parti Italiæ præficere, quæ à Longobardis occupata non fuerat. Sedes Exarchatus Rauenna constituta.*

A.C.		Reg.
569	LONGINVS Patricius.	
584	SMARAGDVS.	
587	ROMANVS.	
603	SMARAGDVS iterum.	
611	IOANNES Lemigius.	
616	ELEVTHERVS. Io. Campsinum tyrannum Neapoli interfecit. Tyrannidem arripiens, Luceolis à militibus cæsus.	
619	ISAACIVS.	
643	THEODORVS Calliopa.	
649	OLYMPIVS cubicularius.	
653	CALLIOPA iterum.	
687	IOANNES Platon.	
702	THEOPHYLACTVS Patricius.	
710	IOANNES Tizocopus.	
715	SCHOLASTICVS Patricius.	
725	PAVLVS Patricius à Rauennatibus cæsus.	
727	EVTYCHIVS.	

Rauenna à Longobardis capta an. 751. Exarchatus sublatus. Aistulfo premente Exarchum Græcum & pontificem Stephanum. Constantino Copronymo Turcorum incursionibus in Oriente occupato, Pipini Francorum regis auxilio Lõgobardi repressi. Pentapolis & Acmilia pontifici data à Pipino, confirmata à Carolo Magno, quod nudgo patrimonium D. Petri nocant.

LONGOBARDORVM, EX MERCATORE & Sigonio.

Euocati à Narsete eunucho in Italiam Longobardi. Albouinus regnauit an. 26. Saluti 568. ex Pannonia migrauere.

A.C.		A.M.	
568	ALBOINVS, Andoini F. ethnicus, occupato Mediolano regis titulum sumsit, an. 573. Ducatus duos Forouiliensem & Spoletanum instituit. A Rosimunda uxore sublatus.	2	9
571	CLEB uel Clepho uel Clephes à famulo iugulatus ob crudelitatem. Sigonius annum habet 574.	1	6
573	*Interregnum* annorũ 10. Duces Lõgobardorum XXXVI singillatim singulas urbes administrauere. Francorum arma à Mauricio excitorum metuentes, ad regem rursus animum adiecere. Creatus ergo		
586	ANTHARIS uel Autharis dux, Clephis F. qui ducatum tertium Beneuentanum cõstituit, & Flauij nomen sumsit, posterisq; reliquit. Veneno periit. Arianus.		
588	AGILVLFVS, siue Ago, Taurinatium dux, à Theodelinda Autharis uidua in thori regnique societatem acceptus. Orthodoxus.	25	
614	ADOALDVS uel Adelualdus, Agilulfi F. à patre rex creatus, uenenato poculo ad amentiam redactus, cum Theodelinda matre in exilium pulsus. Suffectus	10	
624	ARIOALDVS Tauinatiũ dux, Arianus, absque liberis.	12	
636	ROTHARIS Harodus, à Gundeberga Atioaldi uidua susceptus. Arianus.	15	4
651	RODOALDVS Rotharis F. in adulterio interfectus. Arianus.	3	
656	ARIBERTVS, Gondoaldi Theodelindæ fratris F. Gatibaldi Boiorum reguli nepos. Catholicus. Huic Sigonius an. 5. tribuit. Mercator an. 9.		
661	PERTHARITVS & GVNDEBERTVS Aripetri filij: ille Mediolani, hic Papiæ. Gundebertus Grimoaldum Beneuentanum ducẽ acciuit ad fratrem eiiciendum.		
666	GRIMOALDVS, Arichis Beneuentani ducis F. Gũdeberto occiso, Pertharito fugato, Græcos uicit. Phlebotomia periit. Sigonio an. 11. Mercatori 9.		
675	GARIBALDVS, Grimoaldi F. puer, à Pertharito pulsus an. 672 Sigonio.	0	3
	PERTHARITVS reuersus.	18	
683	CVNIBERTVS, uel Gundebertus uel Chunibertus, à Pertharito patre in consortium regni acceptus. Sigonius an. 690. ponit. Ab Alachi duce Tridentino pulsus regnũ recepit.	12	
705	LVITBERTVS, Cunibert F. ochimestris.		
706	RAGVMBERTVS dux Taurinatium, Gundeberti regis F. Asprandum Luitperti tutorem uicit.	0	1
	ARIPERTVS II. Ragumberti F. Luitpertum captum occidit. Submersus.	12	
718	ASPRANDVS tutor, Baioariorum auxilio regnum occupat. Ei suffectus uiuo	0	3
	LVITPRANDVS Asprandi F.	25	7
743	HILDEBRANDVS, Luitprando patre mortuo pulsus: suffectus Forouiliensium dux		
744	RACHIS, Remmonis F. Abdicauit, monach⁹ Cassinas factus.	5	6
749	AISTVLFVS, Rachisij frater. Rauenna capta Exarchatum sustulit: sed coactus Francorum armis pontifici cessit. Ex equo præceps periit.	7	
756	DESIDERIVS Comes stabuli, dux Tusciæ, cum ADALGISO F. Desiderius Papiæ à Carolo Magno captus: Adalgisius in Græciam fugit. Hic finis regni Lõgobardorum in Italia, anno postquam Italiam occuparant 206. Christi 774. Translatum inde ad Francos.	18	

FRANCORVM EX SIGONIO.

A.C.		Reg.
775	CAROLVS Magnus. In societatẽ regni assumtus	
782	PIPINVS filius. Eo mortuo, successor patri dat⁹	
817	BERNARDVS, à Ludouico Pio Imp. patruo ob conspirationem luminibus orbatus.	
818	LVDOVICVS Pius Imp. A quo adlectus	
823	LOTHARIVS F. Imp. & Franciæ rex. Ab eodem adlectus	
847	LVDOVICVS II. F. Sine liberis.	
875	CAROLVS Calnus, Franciæ rex, Ludouici patruus, Imp. Eo mortuo	
877	CAROLOMANVNS, Baioariorũ rex, Ludouici Germanorum regis F. Calui nepos, Italiam inuadit. E diuerso Ioannes Pp. à Romanis pulsus in Gal-

A.C.		Reg.
	in Galliam fugit. Ab eo Rex & Imper. dictus est.	
	Trecis.	
	LVDOVICVS Balbus Franciæ rex, Calui F. utro que mortuo.	
880	CAROLVS Crassus Germaniæ rex, Imp. dictus, & rex Franciæ. Substituto Arnulfo præ mœrore periit.	

ITALICORVM, EX SIGONIO.

Mortuo sine liberis Crasso, Berengarius Forouiliensis & Veronensis dux, Vido dux Spoletanus, Hadrianõ III. Pp. decrete, ne regnum Italiæ Barbaris pateret amplius, subuixit, illo quidem Italiæ, hic Franciæ regnum inuasit. Ergo

A.C.		Reg.
888	BERENGARIVS Papiæ regni sedem fixit: VIDO ab Eudone Caroli Simplicis tutore repulsus, Berengarium expulit, Papiaque occupata, rex dictus, a Stephano V. Pp. etiam Imperator. Ab Arnulfo rege Germanorum pulsus, & restitutus Berengarius an. 894. Mortuo interim Vidone, factiolis principibus LAMBERTVM, Vidonis F. Spoleti sequentibus, Arnulfus secundùm in Italiam uenit, Romæ imperij titulum à Formoso Pp. sumsit. Eo domum reuerso, Lambertus à contraria factione Imp. dictus, dormiens interficitur, anno quarto regni Berengarius Papiã recipit. Factioli LVDOVICVM Bosonis regis F. Prouinciæ regem euocant. Sed ut ctum de nunquam repetenda Italia iurare cogit Berengarius. Secundò in Italiam euocatus, Berengarium an. 902. expulit. Cæterùm ab eodem Veronæ captus, & excæcatus est. Exinde per XXII. an. pacatum regnum habuit Berengarius, Imp. titulo à Ioanne X. exornatus. Anno 921. à factiosis euocatus RODVLFVS Burgundiæ rex Papiæ coronatur: Berengarius triennio post à sicariis Veronæ interficitur.	
921	RODOLFVS Burgundiæ rex accitus Papiam, Berengarium Veronam fugauit.	
926	HVGO Comes Arelatensis, à Lamberto Mediolanense archiepiscopo contra Rodulfum euocatus. Berengarius Berengarij regis ex filia Gisla nepos, Adelberti Marchionis Eporædiæ F. regnum inuadit. Pace facta, titulus regni penes Hugonem & LOTHARIVM F. fuit, potestas omnis penes Berengarium. Hugone mortuo	
948	LOTHARIVS F. solus. Phrenesi obiit.	
950	BERENGARIVS II. cum ADELBERTO F. ab Othone Magno uictus, sed restitutus.	

GERMANORVM.

A.C.		Reg.
961	OTHO I. Magnus à Ioanne XII. Pp. euocatus, regni & imperij titulos assumsit. Othonem F consortem dignitatis fecit.	
973	OTHO II. F. mœrore periit.	
984	OTHO III. secundi F. ueneno sublatus, absque liberis.	
1002	ARDOINVS Dodonis F. Eporædiæ Marchio, Papiæ coronatur. Contrà Arnulfus archiepiscopus Mediolanensis	
	HENRICVM Bauariæ ducem, regem Germanorum, designat. Eo uerò domesticis bellis occupato, uix tandem an. 1013. in Italiam uenit, Papiam occupauit, Imp. huius nominis II. Romæ creatus. Ardoinus monachum induit.	
1024	CONRADVS II. Imp.	
1039	HENRICVS III. Imp. Conradi F.	
1056	HENRICVS IV. annorum quinque. A Gregorio VII. mirè agitatus ob inuestituram dignitatũ sacratum. Cui Clementem III. opposuit, ab eo Romæ coronatus. Ab Vrbano II. contra eum excitatus	
1094	CONRADVS F. regnum Italiæ obtinuit. Eo mortuo, iterum regnauit	
1101	HENRICVS pater. Regno deiectus à pontificia factione, & substitutus	
1106	HENRICVS V. filius, à Paschali II. per uim coronationem impetrauit. Tandem inuestituræ dignitatũ sacratũ per uitgã & baculũ renũciauit. Eo sine liberis mortuo, à principibus eligitur	
1126	LOTHARIVS Saxoniæ dux. Cui cùm ab aliis oblectus esset	
	CONRADVS Sueuiæ dux, Henrici ex sorore nepos, posteaquam Lotharium ab Innocentio Imperatorem designatum audiuit, an. 1134. titulum regni deposuit. Eo mortuo creatus rex	
1138	CONRADVS iterũ. Imperij coronã nõ suscepit.	
1152	FRIDERICVS dux Sueuiæ, Conradi ex fratre Friderico nepos. Alexandri III. Pp. studio uaria fortuna Italicæ urbes libertatem adeptæ. Ab eo regni Italici socius adlectus	
1184	HENRICVS VI. F. Imp. Siciliæ rex. Relicto filio Friderico puero cum Constantia uxore.	
1197	PHILIPPVS Henrici frater, Dux Tusciæ, cum insignibus imperij à fratre acceptis in Germaniã abiit ad regnum occupandum. Contra eum electus Otho dux Saxoniæ. Vt proinde integro decennio nemo nec regni Italici nec Imperij titulum habuerit. Philippus Tusciæ ducatum pontifici Innocentio III. dimisit. Innocentius Fridericum & Constantiam Siciliæ reges dixit.	

VENETORVM DVCVM.

Anno Sal. 421. qui litus Venetum incolebant, ueriti ne quod prius à Gothis, tunc etiam ab Hunnis, qui duce Atila aduentare dicebantur, pati cogerentur: in stagna per otium transmisere uicina, & in iis cùm alias insulas, tum inprimis Gradum Aquileienses, Riuum altum Patauini, ubi nũc Venetiæ sunt, insedere. Consulari potestate gubernari cœpta Respubl. Autũæ inde sub aduentum Atilæ coloniæ, Tribuni pro Coss. creati annui, per annos 230. & amplius, qui ab Heraclia Heracliani sunt dicti. Insula fuit in Iesulanis finibus, quam Opitergini, euersa à Rothari Longobardo patria, insedere, continenti proximam, & in gratiam Heraclij Imp. Heracliam urbem à se conditam dixere, teste Petro Marcello, & M. Ant. Sabellico. Tandem cùm Tribunorum discordia Resp. parum ab externa ui tuta esset, Christophori Gradensis Antistitis suasu noua Reip. forma introducta, & Dux creari cœptus.

DVCES.

A.C.		A.M.	
697	PAVLVTIVS Anafestus Heraclianus.	20	6
717	MARCELLVS Tegalianus Heraclianus.	9	
726	HORLEVS Hypatus, cognomine Vrsus. Rauenna Longobardis erepta, Exarcho restituitur. Heracliani & Iesulani intestino bello fessi, Vrsum odiorum fomitem occidunt.	11	

MAGISTRI MILITVM.

Occiso Vrso, in sex annos placuit nono uti magistratu. Creati ergo Magistri militum hoc ordine Heraclia.

A.C.		Reg.
	DOMINICVS Leo.	
	FELIX Cornicula.	
	THEODATVS Vrsi ducis F.	
	IVLIANVS Ceparius, uel Hypatus.	
	CIANVS, siue Ioan. Fabriciatius, excæcat⁹ à pop.	

DVCES.

Recepti Duces quinquennio nondũ exacto.

A.C.		Reg.
742	THEODATVS Vrsi F. Medoacẽsi conuentu dux declaratur, & ibi postea sedes fuit ducaria. A Galla excæcatur, falsò obiecta tyrannide.	13
755	GALLA Medoacensis excæcatur.	2
756	DOMINICVS Monegarius excæcatus.	5
764	MAVRICIVS Galbaius, Heracliensis, cum Ioanne F. Venetij à Carolo Magno & Nicephoro Imperatore liberi pronunciantur.	23
787	IOANNES Mauricij F. solus, inde cum Mauricio F. Ob præcipitatum Gradensem antistitem in exilium acti.	16
804	OBELERIVS Antenorius, siue Anafestus cum Beato fratre. A Valentino fratre in exilium eiecti, Pipinum Caroli Magni F. contra patriam cõcitant. Metu Gallorum in Riuum altum migratum. Heraclia euersa. Orphano Canali nomen à Gallorum cæde datum.	5
809	ANGELVS Particiatius cum Iustiniano F. Heraclia instauratur.	18
827	IVSTINIANVS Angeli F. Corpus D. Marci Venetias defertur.	
828	IOANNES Iustiniani frater. A Carossio pulsⁿ, in de re-	

A.C.		A.M.
	de reuocat⁹, tãdẽ Gradi in monachũ attõsp.	8
836	PETRVS Tradonicus Polẽsis cũ Ioanne F. Protospatharius à Michaele Imp. dictus, LX tri remes contra Saracenos in Crotoniate sinu amisit. A Lothario libertas Venetis cõfirmata. A suis cæsus.	29
864	VRSVS Particiatius cum Ioanne F. Protospatharius à Basilio Imp. creatus.	17
881	IOANNES Vrsi F. cũ Petro, inde cũ Vrso fratribus. Quibus mortuis, ultrò se dignitate abdicauit.	6
887	PETRVS Candianus à piratis Narentanis cæsus. Ioannes dignitatem recepit, quoad dux creatus est	0 5
888	PETRVS Tribunus. Hunni Riuum alæum obsidentes uicti.	19
909	VRSVS Badoarius. Cœnobium ingreditur. Eius F. Petrus Protospatharius.	19
932	PETRVS Candianus, siue Sanutus, Petri F. Eius F. Protospatharius. Istri raptores uirginũ oppressi. Iustinopolis capta.	7
939	PETRVS Badoarius Vrsi F.	2
941	CANDIANVS Petri F.	11
952	PETRVS Candiani F. ab exilio reuocatus. Ob tyrannidem cum F. trucidatus. Ducariũ cum æde D. Marci conflagrat.	18
976	PETRVS Vrseolus. Inuitus suscepit, inuitis ciuibus deposuit, peregrinatione sacra suscepta in Aquitania obiit.	2
978	VITALIS Candianus Petri F. cœnobiũ intrat.	1
979	TRIBVNVS Memus monachus factus. Maurocenorum & Calopirinorum rixæ.	12
991	PETRVS Vrseolus. Immunitas uectigalium à Basilio & Alexio Impp. impetrata. Istri & Dalmatæ in fidem recepti.	18
1009	OTHO, Petri F. Geizæ Vngarorum regis F. uxorem duxit. A Dominico Flabanico captus, rasus, relegatus.	5
1024	PETRVS Centranicus, siue Barbolanus. Vrsi Gradensis Antistitis astu raditur, ablegatur. Remp. capessit VRSVS: Flabanicum exulare iubet: Othonem fratrem reuocari curat. Fratris morte cognita, se pro ducatu abdicat. DOMINICVS Vrseolus ducatum inuadens, postridie in exilium pellitur.	4
1034	DOMINICVS Flabanicus ab exilio reuocatus. Vrseolorum familia in exilium eiicitur. Collega Duci in posterum negatus.	10
1044	DOMINICVS Contarenus.	26
1060	DOMINICVS Sylnius. Normannos ad Dyrrachium primùm uicit: mox uictus, magistratu à pop. priuatur.	13
1083	VITALIS Falerius. Dalmatia & Croatia Venetis ab Alexio Imp. concessa.	13
1096	VITALIS Michael I. Classis in Syriam missa CC nauium, ad Hierosolymam recuperandam. Smyrna capta. D. Nicolai corpus adductum. Pisani æmuli ad Rhodum uicti.	4
1101	ORDELAPHVS Faledrus. Classis in Syriam. Ptolemais & Sidon expugnata. Priuilegia Venetorum in Syria. A Pannonibus ad Iaderam cæsus.	19
1120	DOMINICVS Michael. Classis in Syriã. Victi ad Ioppen Turci. Tyrus expugnata. Rhod⁹, Chius direpta, ob Caloioannis Imp. pfidiã.	11
1131	PETRVS Polanus Dominici gener. Emanuel Græcus Imp. contra Rogerium Siciliæ regẽ defensus. Corcyra capta, Sicilia uastata.	18
1148	DOMINICVS Maurocenus. A Gulielmo Siculo Venetis data priuilegia.	2
1156	VITALIS Michael II. Pisani reconciliati. Emanuel Imp. ueneno pestilentiam classi Venetę immittit. Dux reuersus, ciuitate eo contagio infecta, per seditionem cæsus.	17
1173	SEBASTIANVS Zianus. Otho Friderici F. uictus, Imp. Alexandro, III. reconciliatus. Aurea ædes D. Marci extructa.	7
1178	AVREVS Mastropetrus à XL electus. Classis in Syriam. Ptolemais recepta. Cœnobium ingreditur.	14
1192	HENRICVS Dandulus ab Emanuele Imp. olim excæcatus. Pisani æmuli uicti ad Polam. Latinorũ auxilijs Dalmatæ subacti, Iadera recepta, Byzantiũ bis captũ, Balduinus Imp. creatus, Thomas Maurocenus patriarcha.	

A.C.		A.M.
	Creta Venetis attributa, quã Genuenses extorquere frustrà conãtur. Byzantij moritur.	13
1205	PETRVS Zianus Sebastiani F. Prætor primus Venetorũ Byzãtij Murinus Zenus. Ionij & Ægei maris insulæ subigũtur. Patauini uincũtur. Cõstantiã Tãcredi Siciliæ regis F. ducit. Missa in Cretã, quæ ter defecit, colonia.	22
1228	IACOBVS Teupulus. Cretensium quarta defectio. Byzantium bis obsidione leuatũ. Cõtra Fridericum II. pro pontifice terra mariq; Iadera, quæ quintùm defecerat, recipitur.	20
1248	MARINVS Maurocenus nouo more eligitur. Patauinus Ecelini tyranni iugum adimitur.	4
1252	RAYNERIVS Zenus. Ob templum Ptolemaidis cõmune, bellũ Ligusticũ primũ ortũ, XI. annis. Veneti Balduino exuli, Genuenses Michaeli Palæologo, qui Byzantiũ occupauit, fauent, & totã Syriam suis factionib. implicatã labefactant. Victi Genuenses ad Ptolemaidem, ad Drepanum. Pax cum Genuensibus.	17
1268	LAVRENTIVS Teupulus. Bellum Bononiense, Padani uectigalis causa.	6
1274	IACOBVS Contarenus. Istri qui defecerant recepti. Anconitanum bellum, ob uectigal Padanum. Abdicat se sponte ob senium.	6
1280	IOANNES Dandulus numum aureũ primus cudit. Tergestum frustrà obsessum.	10
1290	PETRVS Gradonicus. Bellũ secundũ Ligusticũ V annis. Pera Genuensiũ colonia exusta. Veneti ad Corcyram nigram & in Hellespõto uicti. Pax facta. Præda ingens à Græcia adducta. Ferraria occupata. Veneti anathemate perstricti. Baiamontis Teupuli cõiuratio.	22
1312	MARINVS Georgius, Sanctus cognomine. Iadera rebellat.	1
1313	IOANNES Superantius. Anathemate liberatur ciuitas Fr. Danduli opera. Creta rebellat. Patauium à Mastini Scalani iugo liberatum.	16 6
1330	FRANCISCVS Dandulus, Canis dictus. Classis contra piratas Syros. Fœdus contra Mastinum Scalanum. Patauium Scalini tyrannide iterum liberatum. Marsilio Carrario administratio urbis concessa. Tauisium captũ. Pax Mastino data.	9
1339	BARTHOLOMÆVS Gradonicus. Creta rebellat.	2 9
1342	ANDREAS Dãdulus Comesinus dictus. Classis cõtra Turcos infelix. Cõmerciũ mercatorum ab Aegyptiis impetratũ. Iadera septima defectio. Terræmotus & pestilentia ingens. Bellũ Ligusticum III. annis quinq;. Ad Caystum uicti Genuenses, in Bosporo Veneti. In Caralitano sinu prope Sardiniã amissa omni classe Genuenses se Io. Vicecomiti Mediolanensi dediderẽ, ne Venetis seruirent.	12
1354	MARINVS Faletius. Victi ad Sapientiã Veneti, imperiũ amisissẽt, si Genuẽses victoriã psequi fuissent. Tyrannidẽ affectans Marinus suspẽdio necat⁹. Marcus Cornarius Produx.	0 9
1355	IOANNES Gradonicus, Naso cognomine. Pax cum Genuensibus. Bellum cum Ludouico Vngariæ rege.	0 14
1356	IOANNES Delphinus. Pax cum Vngaro. Dalmatia cessit Venetus.	5
1361	LAVRENTIVS Celsus. Cretenses patricij, Veneti coloni, ob tributum imperatum deficientes, Duce nouo creato, pœnas luunt.	3 10
1365	MARCVS Cornarius. Cretenses populariter deficiunt ad Græcos.	2 8
1368	ANDREAS Contarenus. Tergestini deficiũt. Frãciscus Carrariensis uictus. Bellũ cũ Leopoldo duce Austriæ & Ludouico rege Pãoniæ. Propter Tenedũ occupatã à Venetis bellũ Ligusticum IV. oritur, per annos VI. conspirantibus in Venetos Ludouico Pãnonio, Carrariensi & Aquileiensibus. Petrinus Cypri rex restituitur in regnum, pulsus à Genuensibus. Victis ad Polam Venetis, Clodiam Genuenses occupant: inde Iustinopolim & Vergestum. Tauisium Veneti sponte Leopoldo Austrio dedunt. Pax ab Aimone Allobrogum duce facta, Tenedi arx euersa.	14 0 4
1382	MICHAEL Maurocenus.	
	ANTONIVS Venerius è Creta, ubi ducatu fungebatur, accersitus. Cum Galeacio Vicecomite	

A.C.		A.M.
	comite Fr. Carrariẽsem Patauio eiiciunt, Tauisium recipiunt. Mox Frãcisco Nouello Carrariensi Patauium restituunt.	18
1400	MICHAEL Stenus. Victi ad Methonem Genuenses, possessione maris perpetuò decedunt. Vicentini sese dedunt. Verona & Patauium captum. Carrarienses in carcere strangulati. Iadera redemta. Bellum contra Sigismundum Imp. in Carnis.	13
1413	THOMAS Mocenicus. Forumiulij occupatur. Ducarium ædificatur.	10
1423	FRANCISCVS Foscarus. Fœdus cum Florentinis. Bellum primum in Philippum Vicecomitem. Brixia capta. Bergomum traditum, pace facta. Bellum alterum. Veneti in Pado uicti à Philippo, uincunt Ligurem in Rapalitano sinu. Verona amissa, mox recepta. Benacus lacus subactus. Victi ad Caruaagium Veneti. Bellum cum Alfonso, mox pax contra Sfortiam per annos V. Foscarus ob decrepitam ætatem dignitate priuatur.	34
1457	PASCHALIS Maripetrus. Terræmotus. Pax.	0 6
1462	CHRISTOPHORVS Maurus. Bellum cum Turco propter occupatam Peloponnesum. Chalcis amissa.	9 6
1471	NICOLAVS Thronus. Fœdus cum Vsuncassano Persarum rege. Cyprus Veneto accessit imperio. Attalia & Smyrna captæ.	1 8
1473	NICOLAVS Marcellus. Scodra cõtra Turcos defensa.	1 3
1474	PETRVS Mocenicus. Naupactus, Lemnus defensa.	1 2
1475	ANDREAS Vendraminus. In Forum iulij irrũpunt Turcæ. Ad Sontium fl. Veneti cædũtur.	1 8
1477	IOANNES Mocenicus Petri frater. Turcæ Forumiulij inuadũt. Pax cum Turcis, Scodra & Lẽno deditis. Bellum pro Florentinis contra Pontificẽ Sociale & Alfonsum. Bellum Ferrariense, & mox omnium Italorum contra Venetos. Ducarium conflagrat. Facta pax.	7
1485	MARCVS Barbadicus. Ducarium reficitur.	0 9
1486	AVGVSTINVS Barbadicus fratri nouo exemplo succedit. Bellũ Germanicum finiũ causa.	15
1501	LEONARDVS Lauretanus.	19 8
1520	ANTONIVS Grimanus.	1 10
1522	ANDREAS Grittus.	15 7
1557	PETRVS Landus.	6 9
1544	FRANCISCVS Donatus.	
1553	M. Ant. Triuisanus. Die annua defunctus.	1
1554	FRANCISCVS Venerius.	
	LAVRENTIVS Priulus.	
	HIERON. Priulus, Laurentij frater.	

NEAPOLITANI ET SICVLI PRINCIPES.

Ex Pandulfo Collenutio, & Michaele Ritio.

COMITES.

Rollonis (qui Robertus in baptismo dictus est) primi ducis Normaniæ abnepotes Ricardus & Robertus in Italiam profecti, Salernitani ducis stipendiis militarũt, circa annũ Christi 900. Quibus defunctis, Normannorum reliquiæ TRISTANVM *quendam cognomine Cistellum sibi præfecerunt. Huic successere* RAIMVNDVS *Auersæ conditor,* CAROLVS *Capuæ princeps,* IORDANVS *Caroli F. &* RICARDVS *Caroli mox*

A.C.		Com.
	GVLIELMVS Ferribrachius dictus, Comes Altauillæ, Normannus origine, Tancredi F. cũ XII. fratribus præstantissimis omnem ferè Flaminiã, quã uulgò Romandiolã uocant, obtinebat. Hic inito fœdere cũ Salernitano & Campano principibus, itẽ cũ Malocho Græci Imp. in Apulia legato, Pœnos Sicilia eiecit. At cũ Malochus contra pacta præsidiis suis oppida omnia firmasset, Gulielmus dissimulata iniuria Melphim urbem Apuliæ cepit, & Græcis ꝓlio uictis, bona regionis parte potitus, Comitẽ se Apuliæ dixit. Ipse simul & fratres, qui cũ sunt secuti, Apuliã & Calabriã Græcis, Saracenis Siciliã XIIX annorũ spacio eripuerunt, mirabili uictoriarum cursu.	
	DROGO Gulielmi frater, uictor, à Græcis cęsus.	7
	HVNFREDVS Drogonis frater, Comes Apulię.	7
	GODOFREDVS Hunfredi frater.	
	BELEGARDVS uel Bagelardus, Godofredi F.	

DVCES.

A.C.		Duc.
	ROBERTVS Guiscardus Godofredi frater, indignè ferẽs contra morẽ sibi prælatum nepotẽ in Comitatu, quẽ paribus auspiciis fratres acquisiuissent, Belegardo ui eiecto, à Nicolao I. Põt. Calabriæ Apuliæq; dux declaratur. Res in Siciliã, Epiro, Piceno gessit maximas.	
1071	ROBERTVS I. Guiscardi F. Siciliã recepta, Comes Siciliæ appellari uoluit: cùm Boemundus frater, occupata Melphi, de impetio cum fratre certãs, Hierosolymitana expeditionẽ suscepta, Antiochiæ princeps ob uirtutem creatus esset.	25
	GVLIELMVS II. Rogerij F. dum Alexij Imp. Cõstãtinopolitani filiã in Græcia ambit, à Rogerio Comite Siciliæ, suo patruele, Ducatu exutus.	

REGES.

A.C.		Reg.
	ROGERIVS II. Rogerij Gibbosi F. fratris Guiscardi, Regem Italiæ se dixit, Innocentiũ II. Pp. cepit, Neapolim obtinuit. Ab Anacleto Antipapa titulum regis Siciliæ citra & ultra Phatũ obtinuit. Pulsus à Lothario III. amittit Italiã. Ea recepta, confirmatur ab Cælestino II. Constantinopolim oppugnat. Moritur anno ætatis 59. imperij 24. Salutis 1149.	
1152	GVLIELMVS III. Malus dictus, primogenitus Rogerij. A' põtifice Adriano II. diris deuotus, mox in gratiam receptus, Tunetum diripuit: ob tyrannidem captus à proceribus, & ROGERIVS III. eius F. Panormi in regẽ creatus. Quem dũ populus mutabilis deponere denuò studet, fortuitò intermit. Gulielmũ misericordia motũ è carcere eductum restituunt. Anno 21. imperij.	
1162	GVLIELMVS IV. Bonus dictus, Gulielmi secundogenitus, pietate, prudẽtia, auctoritate summus, obiit anno Sal. 1186. regni 26. absq; liberis. Regni proceres, metu ne Papa regnum hęredẽ destitutum inuaderet, TANCREDVM Rogerij II. nothum regem creant, cum Rogerio filio paruulo. At Cælestinus III. Henrico VI. Imp. Constantiã Tancredi sororẽ iam anum è cœnobio exemtã despondit, & regni hæredẽ nũcupauit. Imperator Apuliã acquirit. Tancredus Neapolim occupat, Constantiam capit. Præ mœrore amissi Rogerij, obiit anno nono imperij.	
	GVLIELMVS V. Tancredi F.	
	HENRICVS VI. Imp. occupata Neapoli, capto & castrato Gulielmo rege.	
	FRIDERICVS II. Imp. Henrici F. Ducta in uxorem filia Ioannis de Brenna Hierosolymorũ regis nouissimi, ius Hierosolymitani regni consecutus est. Vnde reges Siciliæ se postea reges quoq; Hierosolymorum scripsere.	
	CONRADVS Friderici F. Imperator.	
	CONRADINVS Henrici F. à Conrado patruo hæres declaratus. Cuius morte simulata Mãfredus Friderici Imp. spurius regnum occupauit, contra quem Vrbanus IV. Carolum Andegauensem è Gallia exciuit. Is Manfredo primùm, deinde Conradino cæso, regnũ occupauit.	
1269	CAROLVS Andegauensis comes Ludouici VIII. Gallorũ regis frater. Tredecim annis pòst conspiratione Siculorũ Galli cæsi, & PETRVS Aragoniæ rex susceptus.	
	CAROLVS II. Caroli F. Salerni princeps, captus à Rogerio Aragoniæ classis præfecto, ius regni Siculi Iacobo Petri regis F. resignat, sibi Neapolitanum seruans.	
1308	ROBERTVS Caroli F. ex Maria Vngara.	
1347	IOANNA Roberti ex Carolo neptis, Andreæ Vngaro sobrino suo nupsit. Eum suspendio enecari curans, Ludouico Tarentino principi Roberti regis ex Philippo F. nepoti nupsit. Pulsa à Ludouico Andreæ fratre Vngariæ rege: sed pòst restituta, & Ludouicus maritus à Clemẽte VI. rex creatus.	
	CAROLVS Dyrrachij dux, Andreæ à Ioanne necati F. mortuo Ludouico Tarentino regno potitur, reginam captam strãgulat. Ludouico Vngaro patruo abliq; liberis mortuo, ab Vngaris ad regnum euocatus, in comitiis trucidatur.	
	LADISLAVS Caroli F. simul etiam Vngariæ rex.	

A.C.		Reg.
	Ei mortuo, successit	
	IOANNA II. Ladislai soror, uidua Geldriæ ducis. Iacobo Marchiæ comiti ex Borbonioruũ familia nupsit. A' quo primùm capta, non multo pòst illum cepit, trucidatis Gallis omnib. & Tarenti obsessum in Galliam fugere, cœnobiumq; ingredi coegit. Ipsa à Martino V. coronata, & mox ab eodẽ diris deuota est, & Ludouico Andegauẽsis III. Siciliæ rex declaratus. Eo metu perculsa, Alfonsũ Aragoniũ adoptauit. Verùm illius pertæsa, Ludouicũ Andegauensem adoptauit. Alfonsus Gallorum & Philippi Mediolanẽsis armis regno eiectus. Mortua Ioanna, cùm alij Renatum Andegauensem Ludouici fratrẽ, alij Alfonsum reuocarent: Alfonsus ad Caietã nauali prælio uictus & captus à Genuensibus, Philippo Mediolanẽsi traditus, ab eoq; liber dimissus, Renatum regno eiecit.	I
1442	ALFONSVS Ferdinandi F. capta Neapoli.	
1458	FERDINANDVS Alfonsi spurius, contra quem euocatus Ioãnes Renati F. Lothatingiæ dux, & à Pio II. coronatus, post uaria bella è regno tã dẽ pulsus est. Ludouicus Sfortia Carolũ VIII. Gallorum regẽ in Italiam euocat ad Neapolim ex Andegauẽsium successione sibi debitam asserendã. In ipso belli apparatu Ferd. moritur.	
1495	ALFONSVS Ferdinandi F. facinorum conscientia seipsum regno abdicauit. Substituitur	
1497	FERDINANDVS filius, qui à Carolo VIII. duobus ferè mensibus regno eiectus est. Nec multo pòst reuerso in Galliam Carolo, à Neapolitanis receptus, sine liberis obiit.	
1499	FRIDERICVS Ferdinãdi patruus reliquias Gallorum sustulit.	

IMPERATORES FRANCI ET GERMANI.

Carolus Magnus uicto & in exilium acto Desiderio Longobardorum rege an. sal. 774. ob egregia in Romanam sedem merita à Leone III. Imperatoris Occidentis nomine cohonestatus, Augustusq; consecratus est. Romani proinde imperij maiestas, quæ per 325. an. iam inde ab Augustulo conciderat, reuiuiscere uisa.

A.C.		Imp.
800	CAROLVS Magnus, Pipini F. Francorum rex, an. M.4767.	13 1
814	LVDOVICVS pius Caroli F.	26 5
840	LOTHARIVS Pij F. à quo Lotharingia, olim Austrasia.	15 3
855	LVDOVICVS II. Lotharij F.	19 10
875	CAROLVS II. Calnus rex Francorum.	2 2
877	LVDOVICVS III. Balbus, rex Francorum.	1 6
879	CAROLVS III. Crassus, Pij nepos ex Ludouico rege Germaniæ. Abdicauit.	8 6
887	ARNVLPHVS Crassò substituitur, F. Carolomanni regis Bauariæ, nepos Ludouici regis Germaniæ.	12 1
899	LVDOVICVS IV. Arnulphi F. coronam nunquam accepit in quo Caroli stirps apud Germanos defecit.	12
911	CONRADVS I. Cõradi F. Franconię dux, coronam nunquam accepit, à Germaniæ principibus desertus.	7 6
919	HENRICVS I. Auceps, Othonis ducis Saxoniæ F. qui urbes Germaniæ muris cinxit, & exercitia bellica instituit.	17
936	OTHO I. Magnus dictus, Henrici F. Berengarium regem Italiæ domuit.	25 10
958	OTHO II. Magni F. Rubeus & Sanguinarius dictus ab æmulis, rex Germaniæ à patre appellatus: cum patre an. 15. solus an. 10.	25 6
983	OTHO III. secundi F. Mirabilia mũdi dictus.	17 2
1001	HENRICVS II. Claudus, Iunior, Sanctus, Hũgarorũ Apostolus, Bauariæ & Saxoniæ dux, primus ab Electoribus electus, quẽ primum huius nominis quidam faciunt.	23 5
1024	CONRADVS II. dux Frãcorũ, Saliq; dict.	14 11
1039	HENRICVS III. Niger, Conradi F.	17 4
1056	HENRICVS IV. Nigri F. Senior uulgò.	49.10
1077	RODOLFVS Sueuiæ dux anticæsar electus ab Henrico oppressus.	3 6
1091	CONRADVS, Hẽrici IV. F. in Italia regnauit, Aquisgrani coronatus, contra patrem. Eo mortuo	9
1101	HENRICVS V. quarti F. Iunior, contra patrẽ. Eo uiuo an. circiter 8. inde mortuo an. 18. An. IV Romæ coronatus.	26 3
1125	LOTHARIVS dux Saxoniæ.	13 1
1139	CONRADVS III. Friderici Sueui F. dux Franconiæ.	12 10
1152	FRIDERICVS I. Barbarossa uel Aenobarb⁹, Friderici Sueui F. fratris Conradi III. Submersus in Asia.	38 3
1170	HENRICVS VI. aliis V. Barbarossæ F. rex Roman. creatus cum patre an. 20. solus 8.	28
1199	PHILIPPVS Henrici VI. frater. Ab Othone Vitilspachio interfectus.	9 3
	OTHO IV. dux Saxoniæ anticæsar excommunicatus, quòd terras Ecclesiæ occupasset.	19 2
1210	FRIDERICVS II. dux Sueuiæ cõtra Othonẽ.	40
1222	HENRICVS Friderici F. puer rex Rom. creatus, cum patre regnauit an. 12. obiit in carcere an. 1235.	
1234	CONRADVS à Friderico patre rex Rom. di	

FRANCORVM REGES IN GALLIA.

Sicambri à regina Cambra, Franci à rege Franco. Eorum ortus & successio miris uetustatis inuoluta tenebris. Trithemius utrunq; deducit à Scythis ad ostia Rheni: hinc sensim in Galliam, quam tandem pulsis Romanis occuparunt: cumq; per Duces annis XXVI regnum administrassent, cœperunt inde Reges creari. Quorum hæc est successio, ex P. Aemilio, ab anno Christi 420.

A.C.		R.
420	PHARAMVNDVS dux orientalium Frãcorum, omnium Francorum cõsensu rex declaratur.	11
431	CLODIVS Pharamundi F. magnam Galliæ partem subegit: item Germaniæ.	18
449	MEROVEVS Clodij F. Aetio contra Atilam fert opem.	10
459	CHILDERICVS patri succedens, ob libidinem regno pulsus, substituto Aegidio Romano: sed postea restitutus.	26
485	CLODOVEVS primus Christianã suscepit religionem. Syagrio Suessionum præfecto pulso, Romani penitùs Gallia eiecti. Imperij fines dilatati.	30
515	CHILDEBERTVS cum fratribus regnũ diuisit. Childeberto Parisij, Theodericio natu maiori notho Austrasij siue Mediomatrices annis XXIII. Theodebertus eius F. annos XIV. pòst Theobaldus an. VII. moriens regnum relinquit Clothario. Clodomiro Aurelij annis VII. CLOTHARIO Suessiones annis L. Clodomirus à Gundemaro Burgundo cæsus. Childebertus & Clotharius Burgundiam occupant, Theodebaldum & Guntarum nepotes in diuisione præteritos Clotharius sua manu necat, exulat. CHILDEBERTVS & CLOTHARIVS simul regnant. Childebertus sine liberis moritur.	45
560	CLOTHARIVS solus.	5
565	CHEREBERTVS Clotharij F. cum fratribus Ei Parisij obuenere, CHILPERICO Suessiones, an. 22. GVNTHRANNO Aurelij, an. 33. SIGEBERTO Mediomatrices, an. 14. Cherebertus luxu obiit. Sigebertus & Chilpericus Athanagildi Visigothi FF. ducunt, ille Brunechildẽ, hic repudiata Andouera (è qua tres susceperat liberos, Theodebertum, Meroueum & Clodoueũ) Galsontam, cui necatæ Fredegundem pellicẽ superinduxit.	9
574	CHILPERICVS Sigebertum bello occupatum contra Hunnos aggreditur. Theodebertus Chilperici F. acie cæsus. Sigebertus à sicariis astu Fredegundis occiditur. Meroueum F. ob ductã Brunechildẽ necat: Clodoueus itidem nouercę insidiis perimitur, Chilpericus à Landrico Mag. equitum ad ultero necatur.	14
588	CLOTHARIVS II. Chilperici F. quadrimestris. Gunthranus patruus Rector Franciæ, tutorem instituit Landricum. Childebertũ Sigeberti F. Mediomatricum regem id ægrè ferentem pacis causa hæredem instituit. Childebertus cum uxore eodem die perit, relictis Theodeberto & Theodericio liberis, quorum tutrix mãsit Brunechildis. Fratres hi duo Clotharium patruum profligant, & inter se digladiantur. Theodebertus in acie cęsus, ueneno sublatus Theodericus, Clotharius solus rerum potitur.	44
632	DAGOBERTVS Clotharij F. Ariberto fratri Aquitaniam concedit.	14
646	CLODOVEVS II. siue LVDOVICVS I. Sigebertus Fr. natu maior Austrasia contentus. Fames maxima. Mortuo Sigeberto Childericus Ludouici F. secũdus succedit, pulso Ildeberto Grimoaldi Mag. eq. F.	17
668	CLOTHARIVS III. Ludouici F. natu maximus.	4
667	THEODERICVS Ludouici F. tertius post Clotharium regnans Ebroini Mag. eq. auctoritate, ob scelera pellitur, Ebroinus in monasterium truditur.	
668	CHILDERICVS II. ex Austrasia accersit⁹, Clotharij F. secũdus. Insidiis Bodilli cęsus.	12
680	THEODERICVS reuocatur. Leudesius Ercẽbaldi F. Mag. eq. ab Ebroino necatus. Tandem Pipinus Crassus dux Austrasianus Ansigisi F. Mag. eq.	14
694	LVDOVICVS II. siue Clodoueus III.	4
698	CHILDEBERTVS II. Ludouici Fr. natu minor. Carolus Tutis, id est, Martellus, Pipini F. dux Austrasianus.	18
716	DAGOBERTVS II. Childeberti F. Sigeberto Clodoueus dicitur. Huius Mag. eq. Theobaldus: Chilperici fratris Ramanfredus.	4
720	Mortuo Dagoberto, Theodericus & Chilperic⁹ Dagoberti filij infantes in cœnobium trudunturur. Carolus Martell⁹ CLOTHARIVM quẽdam regem facit, Chilpericum uincit. Clothario mortuo, reuocatur per Mattellum	2
722	CHILPERICVS II. Childeberti F. prius sacerdos, Daniel dictus. Carolus Martellus Saxonibus, Bauaris, Alemannis uictis Francorum princeps.	5
727	THEODERICVS Cala. Saraceni bis magna strage à Martello cæti, qui obiit, relictis Carolomanno Austrasiæ, & Pipino Breui Franciæ præfectis.	15
742	CHILDERICVS Stupidus in cœnobium detrusus.	9
751	PIPINVS Breuis Stephani Papæ beneficio, quẽ ab Aistulfo Longobardo pullum restituerat, consensu nobilium rex creatus. Filios Carolũ Magnum Suessionibus, Carolomannum Noniodunensibus reges dat.	18
769	CAROLVS Magnus. Euersis Longobardis, anno regni 33. Imp. à Leone Pp. creatur. Carolũ Pannonij, Pipinum Italiæ, Ludouicum Aquitaniæ præficit. Mortuo Carolo & Pipino, Bernardum nepotem Italiæ regem facit, Ludouicum uero F. Cæsarem.	46
815	LVDOVICVS Pius à Stephano Pp. Imp. coronatus. Reges FF. creat, Lotharium Italiæ, Pipinum Aquitaniæ, Ludouicum Noricorum. A' filius capitur, sed restituitur. Carolum Caluũ natu minimum regem facit Neustriæ.	26
841	CAROLVS Calnus primus Francici sanguinis, cùm præcedentes Germanicum quid referrẽt. Bellum inter fratres atrox die Resurrectionis ad fontoniacum Icto fœdere Carolo Frãcia, Ludouico Germania, Lothario imperium cũ Italia, Prouincia & Austrasia, quæ ab eo Lotharingia dicitur. Pipinus & Carolus Pipini fratris FF. in cœnobium detrusi. Lotharius cœnobium ingressus, filios reliquit, Ludouicum Italiæ, Carolum Prouinciæ, Lotharũ Lotharingiæ. Calnus biennio ante mortem Imp. faluratus, Bossonem Iudithæ Augustæ fratrẽ regẽ creat Prouinciæ. Veneno sublatus Mãruæ.	38
879	LVDOVICVS Balbus, à Ioanne Pp. Augustus creatur. Obit uxore grauida, Peperit Carolum Simplicem. Cui relictus tutor Odo Roberti Andegauensis F.	2
881	LVDOVICVS & CAROLOMANNVS Balbi FF. nothi.	5
886	CAROLVS Crassus Augustus accersitus anno imperij sui sexto ob Normãnorum motus. Ei curator datus Arnulfus patruus.	5
891	ODO Andegauensis, tutor Caroli Simplicis, regnare iussus, ne Arnulfus regnum occuparet. Ab æmulis in Aquitaniam ablegatur. Mortiẽs regnum pupillo iubet restitui.	9
900	CAROLVS Simplex Balbi F. anno ætatis XII. inũgitur. Eius anno XIII. Rollo primus dux Normanniæ. Captus, regnum resignare cogitur Rodulfo Burgundo Ricardi F.	35
927	RODVLFVS Burgundus.	2
929	LVDOVICVS IV. Simplicis F. Transmarinus, quod patre capto, ad auunculum Anglum cũ matre profugisset. Contra Rodulfum Laudunj faciatur: Nono anno post mortem Rodulfi solus regnat.	27

A.C.		R.
956	LOTHARIVS Ludouici F. Carolo ei⁹ fratri Otho II. Imp. Lotharingiæ ducatũ dono dat. Id ægrè ferente rege, Otho Galliã miserè uastat.	31
986	LVDOVICVS V. Lotharij F. ultimus è stirpe Caroli Magni, ueneno sublatus.	1
988	HVGO Capetus primus Gallus rex diademate non est usus, consecratus tantùm & inunctus. At secundo regni anno filiũ Robertum coronauit.	9
997	ROBERTVS solus, literatus, pius.	34
1031	HENRICVS Roberti F. regnum armis contra fratrem Robertum asseruit.	30
1061	PHILIPPVS Henrici F. nouennis. Sub tutela Balduini Flandriæ Comitis. Gulielmus nothus Normãnus Angliæ, Godofredus Bollionius Hierosolymorum regnum occupant.	49
1110	LVDOVICVS Crassus, Philippi F. Initium primi belli Anglici. Philippus Iunior Crassi F. collega regni, à scrofa equo deiectus perit.	27
1138	LVDOVICVS Iunior Crassi F. Hierosolymis reuersus Leonoram Aquitanam uxorem repudiat. Illa nubit Henrico Andegauensi futuro Angliæ regi, dotem ferens Aquitaniam. Hæc causa maximi belli Angl.	42
1181	PHILIPPVS Augustus, Adeodatus, Ludouici F. Hierosolymam proficiscitur. Bellũ Anglicum. Normannia recepta an. 260. ꝗ Rolloni data fuerat. Victoria Bouinensis.	43
1224	LVDOVICVS, Diui pater, Philippi F.	3
1227	D. LVDOVICVS. Blãcha mater regẽs Galliæ an. 7. An. 22. bello Sacro à Saracenis capitur, expugnata Damiata. Carolus comes Andũ, frater regis, regnum occupat Neapolitanum. Cum tribus FFF. rex in Africã traiicit, Tunetũ obsidet an. 43. Obit pestilentia.	44
1271	PHILIPPVS, Diui F. quidam Audacem uocant, αὐτοφόνευτον. Bellum Tarraconense, ob Vesperas Siculas.	15
1286	PHILIPPVS Pulcher Philippi F. Secundũ bellum Anglicum. Bellum Flandrum pro pace Anglos. Clades Curtracensis. Sedes pontificia Auenionem transfertur an. 21. Templarij aboliti.	28
1314	LVDOVICVS Hutinus Pulchri F. solus, tumultuosus & perturbator.	2
1316	PHILIPPVS Lõg⁹, rex Nauarræ, Pulcri Fr.	5
1321	CAROLVS Pulcer Longi Fr. iustus & seuerus. Isabella soror Eduardum II. Anglorũ regem maritum filio cedere cogit. Regina posthumam parit Blancam.	7
1328	PHILIPPVS Valesius, Catholicus, Caroli comitis Valesij F. qui frater fuit Philippi Pulcri. Sacra expeditio. Bellum Anglicum funestiss. ob defectionem Roberti Atrebatis. Clades naualis ad Clusas. Pugna Cresciacensis. Delphinatus Viennensis.	22
1350	IOANNES Valesij F. magnanimus, sed infelix. Captus ab Anglo, per an. 4. Regnum factione Caroli Nauarri Carolum Delphinum oppugnãtis miserè agitatur. Obsidum liberandorũ causa in Angliam profectus rex Londini moritur.	14
1364	CAROLVS V. Sapiens, Ioannis F. primus Delphinus. Aquitanis deficientibus ab Anglis, bellum Anglicum redintegratur. Bertrandus Gesquinas Mag. eq. Papa Romam redit. Rex togatus, consilio domi, armis foris, ab Anglis pleraq; recepit.	16
1380	CAROLVS VI. Bene amatus, puer. Ludouico Andium dux patruorum maximus, Franciæ Rector. Seditiones ob fisci angustiã. Bellum Flandricũ. Ludouicus Aurelianensis regis Fr. à sicariis immissis à Io. Burgundo occisus, relicto F. Carolo. Clades ad Dagincurtum ab Anglis accepta. Regina cũ filia Catharina, relicto rege insano, Burgundo se cõmittit. Carolus Delphinus Burgundum per sicarios occidit. Philippus Io. F. Hẽrico V. Angliæ regi se iungit, Catharinam regis F. ei despondet. Anglus Franciæ Rector.	42
1423	CAROLVS VII. Sexti F. ductu Ioannę puellæ Anglos Aureliis repellit. Henricus VI. Anglus Lutetiæ rex Gallię coronatur. Rex Burgundo in suas partes pertracto, Lutetiam & Normanniam recipit. Ludouicus Delphinus pro Austriæ duce in Basilienses & Heluetios. A patre deficiẽs, ad Burgundum confugit.	38
1461	LVDOVICVS XI. Caroli F. Bellum, Bonũ publicum, ob regis auaritiam. Pugna ad montem Lethericum cõtra Carolũ Burgundũ comitẽ Caroliesium. Ludouicus Lucenburgensis Mag. eq. Cæso Burgũdo Heluetij primũ à rege stipendiũ accipiunt. Nobiles Galli iugum regis subeunt.	23
1484	CAROLVS IIX. Delphinus 13. annorum. Anna soror Regens. Id ægrè ferens Ludouicus Aurelianensis, bello moto capitur. Rex Margaritam Maximiliani F. repudiat, sponsam Maximiliani Annam Britannam rapit. Neapolim acquirit, & amittit. Obit repentè absq; liberis.	14
1498	LVDOVICVS XII. Aurelianensium & Valesiorum dux, Annam Caroli uiduam ducit, repudiata Ioanna Ludouici XI. F. Mediolanum capitur. Rursus amittitur.	17
1515	FRANCISCVS I. Valesius, Ludouici per Claudiam gener.	33
1548	HENRICVS II. Delphinus.	12
1559	FRANCISCVS II. Delphinus.	2
1561	CAROLVS IX. Aurelianensis, Francisci Fr.	
	HENRICVS III. Poloniæ rex.	

HISPANIAE REGES.

Funccius Tubalem Iapeti F. Celtiberorum regnum anno M.1800. condidisse scribit. Subnectit reges alios, Iberum, Tagum, Betum, Hispalum, Hispanum, Hesperum, Lusum, quorum nomina ciuitates ab iis conditæ seruãt. Cæterùm quia non Chronologiam scribere, sed exemplis tantùm lumen addere instituimus, ut ustis illis propter confusionem & incertitudinem omissis, ad recentiores ueniamus. De Hispaniæ imperio Carthaginenses & Romani inter se diu multumq; dimicarunt. Victores tandem Romani, eius possessionem multis annis obtinuere. Pulsi demùm à Vandalis: hi in Africam exacti à Sueuis, qui Galitiam gubernarunt (ut Nauclerus Vol. 23. testatur) per regem Emmericum, Rixillam, Rixarium, Masdrugum, Armisuindum, Theodomirum, & Mirum. Hunc occidère Vestgothi, & regnum ad se transtulere: quorum reges ex Roderico Santio parte secũda hist. Hispan. secundùm annos Christi, & Roderico Toletano lib. 2. rerũ Hisp. secundùm æram Hispanicam, & Io. Magni historia Gothorum, & Alberto Cranzio deducemus: & quoniam numeris multum inter se differunt, Rodericum tanquam domesticum scriptorem sequemur usq; ad Gundamirum: deinceps uerò Magnum.

VESTGOTHORVM.

A. C.		R.
344	ATHANARICVS. *Interregnum* an. 28. Toletanus Radagaisum interserit.	13
356	ALARICVS.	23
411	ATHAVLFVS primus Hispanias ingredit.	6
417	SIGERICVS, Athaulfi consanguineus.	1
418	VVALIA, Vandalos Hispania expulit.	3
421	TENDEREDVS, uel Theudoredus, ab Atila cæsus.	4
425	TVRISMVNDVS, Tenderedi F.	31
434	THEVDERICVS Aquitanię rex, Turisinũdi F. (Toletano Fr.) Italia occupata, Riciarium Sueuorũ regẽ in Hispania interfecit, ab Eurico fratre cæsus.	10
467	HENRICVS Theoderici Fr. Toletano & Magno EVRICVS, an. 473. Legislator.	17
485	ALARICVS II. Henrici F. à Clodouco Frãcorum rege cæsus. Magno 491.	22
508	GESSELARICVS, Gisaleicus, Henrici nothus (Toletano Alarici) tyrannus. Magno an. 511.	4
512	THEODERICVS Ostrogothus, Italia occupata, Amalarici auus maternus uel patruus, Gessalarico à Francis cæso, uxoris loco regnum administrauit, & randẽ nepoti cessit.	10.7

AMALA-

A.C.		R.
524	AMALARICVS, Alarici F. ex Amalasuenta.	5
532	TENDIVS, uel Teuda, uel Teudius, Alarici consobrinus. Toletano ab Amalasuenta regno & thoro dignatus.	17
549	THEVDISCLVS dux, Tendij consanguineus (Cranzio Rendegisilus & Tendegislaus) ob stupra cęsus, Magno an. 3.	1
550	AGILA, Agilaus, & Agelilantus. Magno an.	5
555	ATHENAGILDVS tyrannus, Agila cæso. Gothi & Alani in unam gentem coaluere, dicti Catalani.	14
569	LEMBA uel Luiba (Crãzio Lemnia) Magno an. 565. Fratrem regni consortem facit.	3
572	LEONEGILDVS uel Leouigildus, Luibæ pater, Arianus, Andeca rege ucto regnum Sueuorum post 177. an. quàm in Hispania ceperat, sustulit.	18
590	RECAREDVS I. Leonegildi F. Catholicus.	15
606	LVIBA II. Recaredi F.	2 5
607	VITERICVS, uel Victerícus (Cranzio Bectegicus) Luiba cæso.	7
614	GVNDAMIRVS, Gundemarus, Gũnarus.	20
630	SISEBVTVS (Cranzio Sisebodus) rex pius, Hispanos à Romanis in solidum liberauit.	10
640	Ricardus, uel RECAREDVS II. Sisebuti F. puer, uix sex mensibus imperauit.	
641	CINTILA I. uel Suintilla, uel Santilla (Cranzio Sintila, Recaredi I. F.) dux Sisebuti, primus Hispaniæ monarcha, RECHIMIRVM F. regni collegam fecit.	3
644	SISENANDVS, uel Sisecundus, Cintilæ F. secundogenitus, fratricida.	7
651	CINTILA II. (Cranzio Chutilan) Suintilæ primogenitus.	4
655	TVLGAS Cintilæ F. (Cranzio Tolgan) princeps optimus.	2
657	CINDASVINDVS (Cranzio Chintasind⁹) Tulga in monachum attonso, regnum occupatum præclarè administrat.	10
667	RECINSVINDVS Cindasuindi F. (Crãzio Flauius Refcindendus.)	18
680	BAMBA, Paulum tyrannum uicit. Fit monachus.	8
689	EVRIGIVS, uel Eruingius, uel Eryngius, Recinsuindi nepos uel consanguineus, per uim regnum occupat, THEOFREDO Bambæ F. pulso.	7
696	EGITA, uel Egica, Bambæ consobrinus, Eurigij gener, tyrannus.	7
703	VITISA Eurigij (Santio Egicæ F.) Theobertum excæcat, à Roderico & Acosta Theofredi filius necatur.	9
712	ACOSTA uel Costa, Theofredi F.	5
717	RODERICVS Acostæ Fr. (Santio Theofredi Fr.) Qui cum Iuliani Comitis filiam stuprasset, à Muza & Tarif ducibus Miramomelini regis Africani à Iuliano euocati cæsus est, & regnum Vestgothorum deletum in Hispania. Reliquiæ Christianorũ apud Astures regem sibi fecere Pelagium.	

Saraceni biennio totum occuparunt Hispaniam, præter Astures & Cantabros (qui contra Saracenos inuicti perstiterẽ) & regem cõstituere BELLAZIM *Mauræ F. Post illum XV. reges intra XX. an. fuere, à suis interfecti. Tandem* ACABET *Lageti F. interfectis proceribus regnum stabilitat. Deductum inde regnum in plura, in Cordubense, Hispalense, Carthaginense.*

ASTVRVM ET LEGIONIS ET CASTELLÆ REGES.

Prima ciuitas Legionensis Mauris erepta, inde Legionis reges dicti. Post cùm Santius Maior, rex Nauarræ, filiam Santii comitis Castellæ duxisset, dotem auctus, rex Castellæ dici cepit. Ioannes Magnus Pelagij iustum pontificatum an. 720. Rodericus Santius an. 712. Rod. Toletanus secundùm æram Hispanicam an. 752. Nos Santium sequemur.

A.C.		R.
712	PELAGIVS Theofredi F. Recensuindi regis nepos, uel frater Roderici, Christianorum reliquias apud Astures collegit.	20
730	FAFILLA Pelagij F. ab urso interfectus.	2
731	ALFONSVS uel Aldefonsus Catholicus, gener Pelagij.	19
752	FROILA Alfonsi F.	13
766	AVRELIVS interemto fratre regnum inuadit an. 6. VEREMVNDVM fratris F. regẽdi parricidij gratia successorem fecit.	6
770	SILO, pulso Veremundo, solus regnat, cùm sororem Aurelij Egimondam uxorem haberet.	8
	MAVREGATVS Alfonsi spurius, ope Saracenorum regnum occupauit.	5
783	VEREMVNDVS Bilmarai F. Alfonsi Catholici nepos. Monachus factus.	2
805	ALFONSVS II. Castus, Froilæ regis F.	41
823	RAMIRVS I. uel Ranimirus, Veremundi regis F. Garsiam fratrem collegam facit.	8 9
827	ORDONIVS I. Ramiri F.	10
833	ALFONSVS III. Magn⁹, Ordonij F. Fratres excæcat. A filio coactus abdicauit.	40
883	GARSIAS Alfonsi primogenitus.	3
887	ORDONIVS II. Garsiæ Fr. Castellani à Legionensibus defecere, Comites loco Iudicum elegere.	8 6
894	FROILA II. Ordonij Fr.	1 2
895	ALFONSVS IV. Froilæ F. Monachus fact⁹.	5 7
901	RAMIRVS II. Alfontum fratrem regnũ repetentem excæcat.	19 2
920	ORDONIVS III. Ramiri F.	5
	ORDONIVS IV. Malus, Alfonsi IV. F. à Santio pulsus.	
926	SANTIVS I. Ordonij III. Fr. Crassus.	13
937	RAMIRVS III. Santij F. quinquennis.	25
962	VEREMVNDVS II. Ordonij III. F. Podagricus dictus, ab rege Almansore exagitatus.	7
979	ALFONSVS V. Veremundi F. quinquẽnis.	27
1006	VEREMVNDVS III. Alfonsi F. à Fernando Santij Maioris Castellæ & Nauarræ regis F. cæsus.	10
	Santius Maior rex Nauarræ, Eluira Comitis Castellæ F. in uxorem ductâ, primus rex Castellæ hîc inseritur. Abauitis uerò	
1017	FERDINANDVS eius F. cùm Santiam sororem Veremundi in uxorem haberet, regna Legionis & Castellæ coniunxit: cæso item Garsia fratre regnũ Nauarræ obtinuit.	40
1037	SANCIVS II. Fernãdi F. Castellę & Nauarræ rex, Aldefonsum fratrem Legione, Garsiam fratrem Gallicia pellit. Per insidias cęsus.	6
1068	ALDEFONSVS VI. eius Fr. exul regnum repetit, Toletum occupat. Imperator Hispaniæ dictus.	43
1108	ALFONSVS VII. Imp. Alfonsi nepos ex filia, qui rursus diuisit regna, Santio Castellam, Fernando Legionem dans.	51
1159	SANTIVS III. Debiteratus, Alfonsi primogenitus.	1
1159	FERNANDVS II. Santij Fr.	31
1160	ALFONSVS IIX. Bonus, uel Nobilis dict⁹, Santij I. etiamnum infans à Ferdinando Legionenie patruo regno propemodum exutus, illud feliciter recuperauit. Saracenos ingenti strage affecit.	53
1200	ALFONSVS IX. Fernandi regis Legionis F. gener Alfonsi IIX. Castellæ & Legionis regnum coniunxit iterum, HENRICO I. Alfonsi IIX. F. inter ludendum ictu tegulæ mortuo.	28
1216	FERNANDVS III. Alfonsi IX. F. Saracenis Cordubam eripuit.	35
1252	ALFONSVS X. Fernandi F. astronomus & Imp. Regi Portugalliæ Dionysio, nepotisuo ex filia spuria, tributi immunitatẽ concessit.	32
1284	SANTIVS IV. Alfonsi F.	11
1295	FERNANDVS IV. Santij F. nouennis.	15
1310	ALFONSVS XI. Fernandi IV. F. CC Saracenorum M. orcidit. Peste obiit.	40
1350	PETRVS I. Alfonsi F. crudelissimus.	19
1369	HENRICVS II. Fr. rex dictus, per biennium uaria fortuna. Post suapte manu Petrum confodit.	12

IOANNES

A.C.		R.
1379	IOANNES I. Henrici F. equi casu periit.	
1390	HENRICVS III. Ioannis F. duodecennis, optimus.	16
1407	IOANNES II. Henrici F. duorum annorum.	47
1454	HENRICVS IV. Ioannis F.	22
1475	FERDINANDVS V. Magnus, regnum Hispaniæ cum Alfonso Portugalliæ diuisit.	41
1516	CAROLVS V. Imp.	
	PHILIPPVS Caroli F.	

NAVARRAE & ARAGONVM *reges matrietate magna à Roderico Toletano, & Roderico Santio & Tarapha enarrantur. Concilier, cuius otium est.* 15

PORTVGALLIAE *ex lib. 7. rerum Hispan. Roderici Toletani, & Roderici Santii historia Hispanica.*

A.C.		R.
	HENRICVS Comes Lotharingus, Tarasia Alfonsi IIX. Asturũ & Castellę regis F. in uxorẽ ducta, Saracenos ex Portugallia eiecit.	
	ALDEFONSVS Henrici F. Ducis titulum usurpauit, pòst etiam Regis ab Eugenio II.	
	SANCIVS Aldefonsi F.	
	ALDEFONSVS II. Sancij F.	
	SANCIVS II. Capello, Aldefonsi F.	
	ALFONSVS III. Alfonsi X. Hispaniæ regis spuriam uxorem duxit.	
	DIONYSIVS Alfonsi F. ab Alfonso auo regni immunitatem obtinuit.	
	ALFONSVS IV.	
	PETRVS.	
	FERNANDVS.	
	IOANNES miles.	
	EDVARDVS Ioannis F.	
	ALFONSVS.	

PANNONIAE REGES VARII.

LONGOBARDORVM.

Longobardi, ex Scandia insula egressi, fame urgente maxima, Vandalos sedibus eiecerũt, inde Pannoniam occupauere, uiclus Herulis. Tandẽ in Italia pedem fixerunt. Cranz. lib. 3. Daniæ. Egressi sunt ex Scandia circa an. Christi 382. ducib. HACONE & HIBBONE. Eato functis duobus rex creatur

A.C.		R.
393	AGELMVNDVS Aionis ducis F. Rugiam occupauit. A' Bulgaris interfectus.	33
424	LAMISSVS	3
429	LABE uel Lethu.	40
469	HELDEHOC, Lethi F.	4
473	GODOHOC, ad ulteriorem Danubij ripam sedes collocauit, & Rom. prouincias inuasit.	12
485	DAPHAON, Diacono Classo uel Classo dictus.	6
490	THANTVS, Diacono Thadus (Cranzio Tanto) Classi F. Herulorũ regem Rodulfum, profligauit.	10
500	VVACHO (Cranzio Vvalcarius) patruum Thantum interemit. Gepidas & Sueuos bello uicit.	18
518	VVALTHARICVS Vuachonis F.	7
525	ANDOINVS (Cranzio Adonius) in Pannoniam eos introduxit.	18
543	ALBOINVS Andoini F. Cunimundum Gepidarum regem occidit. Anno regni 26. à Narsete euocatus.	

HVNNORVM. HVNGARIAE PRINCIPES.

Hunnorum decies centena & octoginta millia ex Asiatica Scythia in Europam transierunt, & Martino præfecto Pannonum cum Theoderico Veronense profligato, Pannoniam occuparunt. Ex Abrahami Bakschay Pannonii Chronologia.

A.C.		R.
401	ATILA primus Hunnorum rex, anno M.4363. Regni sedem in urbe Sicambria posuit, quæ Buda uetus est, à Buda fratre Atilæ dicta. Hic toto ferè terrarum orbe uictoriis subacto tandẽ pertæsus laborum, uirginẽ Hildico uel Mykolth Bactrianorum regis filiam in uxorem ducens, nocte apoplexia extinctus est. Aetatis CXXIV.	44
446	Atilæ duo filij ALADARIVS & CHABA succedunt. Illis de imperij successione dissidentibus, Aladarius ab Ardarico Gepidarum rege bello petitus occiditur, Chaba in Scythiam redit.	

Hunni, qui in Pannonia manserant, per legatos è Scythia suos euocant gentiles. Itaq; Hunnorum ingens multitudo secundariò ingressa est Pannoniam, anno Christi 744. sub septem ducib. quorum primus fuit Arphad filius Albni, qui est prognatus ex Belendo filio Vgek: Vgek ex Edo, Edus ex Chaba filio Atilæ. Deinde Zabolch, Gyula, Keuund, Lebel, Berbulchu, & Vurs. Hi se Hunnis Pannonicis adiunxerunt, & consederũt in Transsyluania, positis ibi septem castris: unde etiam prouincia Sibenburgen, id est, Septem castrorum nomen habet. Arphadi posteri Pannoniũ usq; ad tempora D. Stephani regis possederũt & gubernarũt. Ex Arphad enim dux Zultan processit: ex quo Toxõ, pater Gayzæ & Michaelis. Gayza genuit D. Stephanum regem: Michael uerò Ladislaum Caluũ, & Vuasul. Ladislaus Calusus genuit Andream, Belam & Leuẽte. Gayza primus inter Hungaros fidẽ Christi amplexus est, suscq; baptismum à S. Adalberto episcopo. Moritur an. Christi 997.

REGES CHRISTIANI.

A.C.		R.
997	S. STEPHANVS I. filius Geyzæ, dux an. trib. postea rex factus. D. Emericus F. maturè obiit.	37
1038	PETRVS Alemannus, filius Gulielmi, fratris Sigismundi Burgundiorum ducis, ex sorore S. Stephani nepos, propter crudelitatem regno pulsus.	3
1041	ABA Hungarus, sororius S. Stephani, ob crudelitatem prope amnem Tibiscum occisus.	3
1044	PETRVS Alemannus in regnum ab Henrico Imp. reductus occiditur. Hungari à fide deficiunt.	3
1047	ANDREAS I. primogenitus Ladislai Calui, Salomone E. puero collega adscito, bello contra Belam occiditur.	12
1059	BELA I. uicto fratre Andrea, idololatras fustulit. Geyzam, Ladislaum & Lampertum filios reliquit.	3
1062	SALOMON, Andreæ F. ab Henrico Imp. socero restitutus. A' Geyza & Ladislao patrueli bus regno exutus monachus obiit Polæ.	11
1075	GEYZA I. primogenitus Belæ I.	3
1078	S. LADISLAVS I. Fr. Geyzæ. Dalmatiam & Croatiam subigit. Fames.	19
1096	COLOMANNVS, filius Geyzæ. Almum fratrem cum F. Belo excæcat.	19
1114	STEPHANVS II. Colomanni F. Fulmen dictus, monachum se fecit.	18
1132	BELA II. Cæcus, Almi ducis F. Borichum Colomanni nothum profligauit.	10
1142	GEYZA II. Belæ II. F. Germanos profligauit.	20
1162	STEPHANVS III. Geyzæ II. F. Venetos & Græcos uicit. Imperium sibi usurpaũt LADISLAVS II. filius Belę cæci, uiuo Stephano p sex mẽses. Eo mortuo, STEPHANVS IV. Ladislai Fr. M.5. à Stephano uictus.	12
1173	BELA III. Geyzæ II. F. Latrones domuit.	23
1191	EMERICVS Belæ III. F.	9
1204	LADISLAVS III. Emerici F. per sex mẽses.	
1202	ANDREAS II. Belæ III. F. Hierosolymitanũ, ob Sultanum uictum. Ex Gertrude Germana Belam, Colomannum, Andreã, & D. Elizabetham suscepit. Ex secunda uxore Stephanum. Priuilegia nobilibus concessit.	31
1235	BELA IV. Andreæ II. F. Tartari Hungariam diripiunt triennio. Rex à Rhodiis equitibus restituitur.	39
1274	STEPHANVS V. Belæ IV. F. Boemos domuit, Bulgaros fecit stipendiarios. Liberos habuit Ladislaum, & Mariam Carolo Claudo Siciliæ regi nuptam, matrem Caroli Martelli, qui Carolum F. genuit.	3
1278	LADISLAVS IV. Stephani V. F. Kunnlazlo nominatus. Tartari biennio Hungariam diripuere. A' Cumanis interfectus.	13
1291	ANDREAS III. Andreę II. ex Stephano F. N. cognominatus Venetus. Austriam subegit.	11
1302	VENCESLAVS, Hũgaris Ladislaus, filius regis Boemiæ ab Hungaris adscitus, cùm alij Carolo Martelli F. alij Othoni Bauaro fauerent. Quietis causa in Boemiam recessit.	3
1304	OTHO dux Bauariæ, à Ladislao Vayuoda Transsyluaniæ captus.	2

CARO-

A.C.		R.
1307	CAROLVS I. Caroli Martelli F. potentiss. Ludouicum, Andream & Stephanum liberos habuit.	19
1342	LVDOVICVS I. Caroli I. F. à Polonis etiam rex creatus. Moldauos & Ruthenos domuit, Cumanos conuertit, Iudęos regno expulit. Eius F. Heduigis Poloniæ regnum adiit.	40
1383	MARIA, filia Ludouici I. cũ matre Elizabetha regnat annos IV. Contra eam euocatur Carolus II. Partuus, rex Neapolitanus, Ludouici I. ex fratre Andrea nepos, in arce Budẽsi occisus. Nupsit Maria Sigismundo Caroli IV. Imp. F.	
1387	SIGISMVNDVS Imp. & rex Boemiæ, Mariæ sponsus.	15
1438	ALBERTVS Imp. archidux Austriæ, per Elizabetham Sigismundi F.	2
1440	VLADISLAVS Lituaniæ dux, regis Poloni Fr. ab Hungariæ proceribus reginæ uentrem expectare nolentibus euocatus. Interea regina filium edit Ladislaum, corona legitima inaugurat in cunis, coronam cum F. ad Fridericum III. patruũ pueri deferit. Vladislaus diademate de D. Stephani capite desumto coronatur. Ad Varnam ab Amurathe cæsus.	4
1445	IOANNES Corninus Huniades, Vayuoda Transsyluaniæ, gubernator regni creatur. Cùm Fridericus Ladislaum cum corona restituere nollet, Auſtriũ populatur. Georgiũ Seruiæ Despotẽ uincit.	7
1452	LADISLAVS V. Alberti posthumus, anno ætatis XII. restituitur Hungaris. Io. Coruinus ab Alba Græca repellit Mahometum. Ladislaus, patre mortuo, ob cæsum Vlricum Ciliæ comitem gladio obtruncatur: Mathias frater Pragam captiuus abducitur. In nuptiarũ apparatu Pragæ Ladislaus rex moritur.	7
1459	MATHIAS Coruinus, Ioannis F. à Georgio Podebradio Boemo è carcere dimissus, ab Hungaris rex creatus, Orientis & Occidentis terror.	32
1491	VLADISLAVS II. rex Boemorum, Casimiri Poloniæ regis F. ab Hungaris electus.	26
1517	LVDOVICVS II. filius Vladislai in cunis rex declaratus, Mariã Maximiliani Imp. neptẽ uxorẽ ducit. Anna Ludouici soror Ferdinando Austrio desponderur. A' Solymanno uictus in fuga periit.	10
1526	IOANNES de Zapolia, Vayuoda Transsyluaniæ, & Comes Septiensis rex salutatur. Vicissim	
1527	FERDINANDVS Austrius hæreditario iure regnum occupat. Solymannus Ioannem Budæ regem constituit. Mortuo Ioanne, anno MDLX. IOANNES Ioannis F. ex Isabella Sigismundi Poloni filia Solymanno commendatur.	
1562	MAXIMILIANVS II. Ferdinandi F.	
	RODOLFVS II. Maximiliani F.	

POLONORVM REGES.

Lechus & Cichus uel Czechus fratres, Sarmatæ, siue Slaui, à Cimmerio Bosporo egressi, uacuas à Vandalis relictas sedes occuparunt, circa an. 550. & Cichus quidẽ Boemis, Lechus Polonis dux fuit primus. Lechi progenies ad 700 usq; Christi annum regnauit. Interregno ad XI. Voiewodas siue Palatinos administratio regni translata. Quorum tyrannidẽ exosi subditi, Principem creauerunt Cracum, Cuconiæ conditorem. Ex Martino Cromero de gestis Polonorum, & Alex. Guagnino.

A.C.		R.
700	CRACVS Cechi Boemi N. Pòst LECHVS Craci F. Cæso fratre Craco II. pulsus.	
730	VENDA Craci filia.	
	Interregnum. XII Palatini iterum.	
760	LESCVS I. antea Præmislus aurifaber.	
780	*Interregnum tertium.* LESCVS II. humili loco ortus.	
804	LESCVS III. Lesci F. filius Poloniam diuitir.	
815	POPIELVS Lesci III. F. Ottenio Germanis dictꝰ.	
823	POPIELVS iunior à murib. deuoratꝰ. Guagninus an. 830.	
843	*Interregnum quartum.* PIASTVS rusticus.	
	ZIEMOVITVS Piasti F.	
902	LESCVS IV. Ziemouiti F.	
921	ZIEMOMYSLVS Lesci IV. F.	
962	MIECISLAVS I. uel Miesko Ziemomysli F. Christianam religionem suscepit. triẽnio pòst frustrà à Benedicto VII. regium diadema petiit.	37
999	BOLESLAVS Miecislai F. Chrobri, hoc est, Acris, Boemos, Morauos, Russos domuit. Ab Othone III. Imp. rex creatus.	
1025	MIECISLAVS II. Boleslai F. ignauus. Rixa uxor regina pellitur cum filio Casimiro I. Sexennio monachus miserè agitatur Polonis.	9
1040	*Interregnum quintum.* Reuocatur CASIMIRVS I. F. Cluniacensis monachus.	18
1059	BOLESLAVS II. Casimiri F. Audax. Ob D. Stanislaum interfectum, in exilio periit.	20
1081	VLADISLAVS I. aliàs Hermannus, Boleslai Fr. regem se appellari non est passus.	21
1103	BOLESLAVS III. Vladislai F. ob oris carbunculum Criuoustus dictus, princeps bellicosiss.	36
1140	VLADISLAVS I. Boleslai F.	6
1146	BOLESLAVS IV. Crispus, Vladislao fratre eiecto ob tyrannidem, Conrado Imp. reconciliatus.	28
1174	MIECISLAVS III.	4
1178	CASIMIRVS II. Iustus, fratri tyrano substitutus.	17
1195	LESCVS V. Albus, Casimiri I. pulsus, tandẽ à Suatopelco Pomeraniæ præfecto cæsus.	
	MIECISLAVS senex iterum, pulso Lesco.	
	LESCVS iterum, pulso patruo.	
	MIECISLAVS iterum, pulso Lesco.	
1202	VLADISLAVS II. Lakonogus, à gracilitate cruruum dictus, Miecislai F.	
1206	LESCVS Albus iterum, cedente Vladislao.	
1228	BOLESLAVS V. Pudicus dictus, Lesci F. De cuius tutela Conradus dux Masouiæ, & Henricus Barbatus ciuilia bella gessere. Tartaris Poloniã miserè uastantibus, cum suis in Hungariã fugit. Deserta Rep. princeps creat BOLESLAVS Calus, Henrici Pij Silesiæ ducis, à Tartaris cæsi F. Conradus dux Masouiæ principatum inuadit. Reuocatur Boleslaus.	1
1280	LESCVS VI. Niger, Boleslai Pudici ex patruele N.	10
1290	*Interregnum sextum.* De Cracouiensi dominatu contendentibus, Boleslao Masouiæ duce, HENRICO Probo duce Vratislauiæ, Vladislao Loctico, Præmislo, Venceslao Boemo, tandem uocatus ad regnum	
1295	PRÆMISLVS II. maioris Poloniæ dux, regiũ nomen CCXV annis intermissum repetiit. A' Brandeburgensibus cæsus. M.7.	
1296	VLADISLAVS III. Loctico, id est, cubitalis, à breui statura, dux Siradiensis (Cranzius lib. 8. Vandaliæ Lakoldum uocat) non Regem, sed Hæredẽ Poloniæ se dixit. Ob ignauiã deiecto sufficit	
1300	VENCESLAVS Boemorum rex. Eo mortuo,	
1305	VLADISLAVS Locticus iterum. Regni titulũ usurpauit, coronatꝰ Cracouiæ anno MCCCXX. Et ex eo tempore ius coronandi reges Gnesna Cracouiam translatum.	
1333	CASIMIRVS III. Magnus, Vladislai F. stirpis Miecislai ultimus.	38
1371	*Interregnum septimum.* LVDOVICVS Hungarię rex, à Casimiro auunculo adoptatus, q Sigismundũ Marchionẽ Brãdeburgẽsem, generu ex Maria F. successorem declarauit. Eo à Polonis spreto, fuit	
1383	*Interregnum octauum.* Multis regnum ambientib. tandem HEDVIGIS Ludouici filia natu minor regina salutat: eiq; repudiato Gulielmo Austrio, desponderur.	
1386	IAGELLO Lituanus, qui cum baptismate VLADISLAI IV. nomen accepit, Cranzio Boleslai, cùm prius Iagail diceretur.	
1434	VLADISLAVS V. Iagellonis F. etiamnum puer. Accitur postea quoq; ad regnum Hungariæ. Cæsus ad Varnam à Turcis anno ætatis XX.	
1445	*Interregnum nonũ.* BOLESLAO Massouię duce rege creato, & rursus deiecto, eligitur	
1447	CASIMIRVS IV. Vladislai Fr. dux Lituaniæ. Cruciferos Prussos sibi subiecit.	46
1493	IOANNES Albertus Casimiri F.	9
1502	ALEXANDER Alberti Fr. Lituaniæ dux.	5
1506	SIGISMVNDVS I. Augustus Alexandri Fr.	42
1548	SIGISMVNDVS II. Sigismundi F.	
	HENRICVS Galliæ rex.	
	STEPHANVS Bator.	

BOE-

BOEMORVM PRINCIPES.

Ex Aenea Syluio, Martino Cromero, & Funccij Chronologia, potissimùm uerò ex Ioannis Dubrauij historia Boemica.

A.C. — DVCES. — R.

ZECHVS Slauus genere ex Illyria (quæ hodie Croatia) patratò homicidio, domò profugus, eam Germaniæ partem occupauit, quam Boemiam postea appellarũt. Frater eius Leches planiciem Orientalem, Poloniã dictã, à Pole, hoc est, planicie. Eo mortuo, & multis imperiũ ambientibus, tandẽ
CRACVS uel Croccus, magus, Polonorum princeps, ob iustitiam etiam à Boemis eligitur, Cracouiæ conditor. Quam Mescho Polonus diu pòst Boemis eripuit.
LYBVSSA Czaci filia, fatidica. Nupsit PREMISLAO rustico. Sub quo Valasca uirago cum uiginibus Boemos grauiter afflixit septennio integro.
NIMISLAVS uel Nezamislus, Premislai ex Libussa F. ignauus, sed pacificus.
MNATHA Nimislai F. uenator.
VORCIVS uel Voren uel Vogenus, Mnathę F. Moranos & Misnios domuit.
VINSLAVS uel Vnesslaus, Vorcij F. Cromer⁹ habet Grezomislum, cui Boemiæ ducatus obtigit: Vratislao fratri Lucensis principatus, qui pòst Zacensis dictus est. Cõtra Carolum Magnum res gessere.
GREZOMISLAVS uel Creuomyslius, Vinslai F. degener, quẽ Vratislaus patruus bello persecutus est. Interfecto patruele Vratislao principatum redintegrauit.
NECLAN Creuomyslij F. imbellis.
HOSTIVITIVS, Neclan F. Iam Myslibogio Gurimensem regionem concessit.
BORIVORIVS I. uel Borsuoius, Hostiuitij F. Christum amplexus, sponte ad Moranos in exilium abit.
STOYMIRVS ab Hostiuitio in exilium pulsus, e Bauaria reuocatus, ob linguæ patriæ oblitionem pellitur.
BORIVORIVS post X. menses reuocatur. Sponte abdicat.
SPITIGNEVS I. Boriuoij F.
VRATISLAVS I. Spitignei Fr.
S. VENCESLAVS, Vratislai F. ab Othone I. regio titulo ornatus, eo nunqua uti uoluit: à fratre Boleslao occisus.
BOLESLAVS I. Sæuus. Huius filia Dãbrouua, Miecislao nupta, Polonos conuertit.
BOLESLAVS II. Pius, Sæui F. Cracouiam occupat.
BOLESLAVS III. F. secundi, à Polonis ex cæcatus. Boemia Polonis tributaria facta.
IAROMIRVS Boleslai F. à Cochano proditore telis confixus superuixit. Poloni Praga ab Vdalrico fratre eiciuntur.
VDALRICVS frater Iaromirii excæcat. Sed mox in regni societatem recipit.
1050 BRETISLAVS I. uel Bisetislaus, uel Predislaus, Vdalrici F. bellicosissi. Polonos tributum pendere coegit.
1082 SPITIGNEVS II. Bretislai F. ex Iupo agno.

A.C. — REGES, PRINCIPES, ET INTERREGES. — R.

1086 VRATISLAVS II. Spitignei Fr. ab Henrico V. primus regio titulo exornatus.
CONRADVS Vratislai F. M.y. Hic uariant scriptores. Nos Dubrauium sequemur.
BRETISLAVS II. Vratislai F. Hungarorũ ope mortuo patruo regnũ occupat. A' Lothario Imp. inuestitus.
BORIVORIVS II. Bretislai Fr. Vdalricum Conradi regis F. Germanis suffultũ reprimit. A' Suatopluco patruele regno pellit.
SVATOPLVCVS uel Suentopelcus, Orhonis marchionis Osiomo-censis fratris Vratislai II. F. A' ficario lagitra transfixus.
OTHO Suatopluci Fr. ab Henrico V. princeps datus, sed à Boemis repudiatus, & VLADISLAVS Boriuoij Fr. electus. Interea ci-

A.C. — R.

BORIVORIVS exul Pragam proditione recepisset, bellumq; ciuile exortũ esset, Cæsaris auctoritate Vladislaus confirmatus est, Boriuorius in uincula cõiectus, Sobieslaus Fr. repressus, & in exiliũ pulsus. Tandẽ Boriuoriũ sponte in regni societatẽ admisit. Sed is post biennũ rursus in exiliũ abiit.
SOBIESLAVS I. ab Vladislao fratre moriente princeps dictus, Othone fratre sublato, bello paceq; clarissimus.
VLADISLAVS II. Sobieslai ex Vladislao fratre N. Cõradum patruelem repimit. A' Friderico I. Imp. Rex dictus secũdus. Fridericus filius in regni societatẽ acceptus, declinandæ inuidiæ causa in Hungariam exulatum abit.
SOBIESLA⁹ II. primi F. à Friderico eiect⁹.
FRIDERICVS Vladislai I. Friderici Imp. ope regnum recipit. Conrado Znoymæ principi æmulo reconciliatur.
CONRADVS II. Vladislai Fr. succedit. Neapoli peste obiit.
VENCESLAVS II. Henrici Fr. Pragã occupat. Tertio mense in Germaniam fugit.
PREMISLAVS II. Vladislai F. pulso Venceslao cognato, post mensem unum Cæsare metuens in Moranam fugit.
HENRICVS episcopus Pragẽsis cõsensu ordinũ principatũ inuit⁹ suscipit. Eo mortuo
VLADISLAVS III. e carcere ad principatũ euehitur. Sed eo post quinq; menses sponte cedente, exul suscipitur iterum
1199 PREMISLAVS II. Fr. à Philippo Cæsare rex creatus tertius. & OTHOGARVS dictus. Eius successores oẽs Regium titulũ habuere. Ab eo sequentes etiam Othogari dicti.
VENCESLAVS III. Premislai I. Othogar⁹ primũ, inde Monoculus dictus, Rex quartus. Tartarorum irruptio.
1248 OTHOGARVS Venceslai F. uel Fr. Premislaus alioqui III. Rex quintus. A Rodolfo I. Imperatore cæsus.
1278 S. VENCESLAVS IV. Othogari I. octennis. Rex sextus. Eiusdem datus Otho Marchio Brandenburgensis, Imperium oblatum respuit. Rex Poloniæ fit. Regnum Hungariæ sponte repudiauit.
1305 VENCESLAVS V. filius degener. Iunior dictus. Rex septimus. A ficario cæsus.
1307 HENRICVS Carinthius, Annæ sororis Venceslai maritus, Interrex. Eum pellit
RODOLFVS Mitis, Alberti I. Cæsaris F. Ex dysenteria moritur. Itaq; regnum recipit Henricus.
1312 IOANNES Luceburgensis, Henrici VII. Cæsaris F. ducta Elizabetha Annæ sorore, Hericum eiicit. Ad Crestiacum cæsus. Rex octauus. A quo deinceps constans Regum appellatio.
1346 CAROLVS IV. Imp. Ioãnis F. opt. & felicissi.
1361 VENCESLAVS VI. Imp. Ioãnis F. ignauis. Apoplexia perit. Sub eo Hussus.
SIGISMVNDVS Imp. & Hungariæ rex, Venceslai Fr.
1438 ALBERTVS Austrius Sigisinũdi gener, Imp. Boemiæ & Hungariæ rex. Eo ex lienteria mortuo, quum Fridericus III. Imp. Ladislai pueri, Alberti filij, tutelam suscepisset, neque Boemiam tutoris nomine administrare uelles, quòd id sine magna pecuniarum profusione facere non posset, sed Baronos Boemos ipsos per se regnum administrare sineret, donec pueri adoleuisset: electi Gubernatores, inter quos primi fuere Mainardus Nonę domus princeps, & Petrico, hic Hussitarum, ille Catholicorum dux. Mortuo Praefecto, Georgius Poggiebracę⁹ Mainardi capta Praga in carcere cõiicit, ipse regnũ Ladislao rege administrat.

LADIS-

A.C. — R.

LADISLAVS Alberti posthumus XII. annorum coronatur. Anno sexto pòst fatis concessit, Pragæ pestilentia extinctus in ipso nuptiarum apparatu, & Poggiebracio regnum commisit. Rex salutatur
1462 GEORGIVS à Cunstat, Podiebradij arcis dominus, è gubernatore regni rex ab Hussitis dictus. Iersicus uulgò dictus, Cranzio.
1470 VLADISLAVS Casimiri Polonorum regis F. à Boemis electus. Mortuo Matthia Coruino

A.C. — R.

æmulo, Beatrice uidua eius ducta, Hungarorum quoq; rex creatus: Albertum fratrẽ, Ioannem Mathiæ nothum, Maximilianum Cæsarem æmulum superauit.
1516 LVDOVICVS Vladislai F. undecim annorum. Ad Mohazium à Turcis uictus. 45
1527 FERDINANDVS Austrius, Vladislai ex Anna gener. 9
MAXIMILIANVS II. Ferdinandi F. Cæsar.
RODOLFVS Maximiliani F.

BRITANNORVM REGES.

Britannia (Albion olim dicta, propter albas ripes, quæ circa litus sunt, sic ut ex Gallico litore, claris præsertim diebus, facilè cernatur) post Diluuium proculdubio habitata, tandem à BRITONE *filio Syluij, Ascanij nepote, occupata & denominata. A quo usq; ad Cassiuellaunum à Iulio Cæsare uictum anni numerantur ab Eusebio* MXL. *Ex Polydori Vergilij hist. Anglicana. H. Boethius in Scotia, à Coilo rege incipit, à Pictis & Scotis ductu regis Fergusij cæsis: subiungit Oenum, qui Scotorum regem Reutherem & Pictos intestino bello attritos in Orcades & Hibernia fugere coegerit. Hinc Sisellium, sub quo Reuther regnum recuperauit: mox Cassibilanum à Cæsare uictum. Incerta ante Christum historia. proinde in hunc locum reiicere reges ipsorum uisum est.*

A.M. — R.

BRITO, Syluij F. Latinorum regis.
LOCRINVS Britonis F. à Guindelona uxore ob pellicem interfectus.
MADAN Locrini F.
MEMPRICIVS Madani F. Manlium fratrem occidit.
EBRANCVS Mempricij F. Eboraci conditor.
BRITO, Viride scutum dictus, Ebranci F.
LEYLVS Britonis F.
RVDVBRAS Cantuariã & Vintoniã condidit.
BADVDVS Bathoniæ cõditor, mag⁹ insignis.
LEYRVS Badudi, Lecestriam extruxit.
CORDILLA Leyri filia, à Morgano & Conedagio furorum filiis capta.
CONEDAGIVS Margano fratre interfecto. Inde RIVALLO. Post GVRGVSTIVS seu Gorgontius, SILIVS, IAGVS, CHINEMARCVS, GORBODIO.
PORREX Gorbodionis F. Ferrece cæso, à matre interfectus.
Interregnum seditiosissimum. Tandem ad quinq; tyrannos summa rerum peruenit. Quorum intestinis bellis liberatur Resp. & rex creatur à populo
GINTOLINVS, eoque mortuo uxor Martia. Pòst
SICILIVS Gintolini F.
CHIMARIVS. DANIVS.
MORVIDIVS à fetis deuoratus, tyrannus.
CORBONIANVS Moruidij F. frugi.
ARCHIGALLO frater à nobilibus eiicitur.
ELIODORVS Pius dictus, nobilibus auctor restituendi Archigalli.
ARCHIGALLO iterum annis X.
ELIODORVS fratre mortuo.
VIGENIVS & Petydorus Eliodorum fratrem eiiciunt. Is morbo absumitur
ELIODORVS tertium princeps creatur.
Secuti postea reges pace nobiles fuere. Nimirũ REGINVS, Morganus, Eunanus, Iduuallo, Rynio, Geruntius, Catellus, Coylus, Porrex II. Cherinus, Fulgentius, Eldalus, Androgeus, Vrianus, Eliud. Tandem
DVNVALLO Molmicius, militarem artem restituit, legesq; nouas Molmicinas condidit.
BELLINVS filius patri succedit. Brennus frater in Gallias profectus, Senonibus se cõiunxit, & Romã cepit. Bellino successere ordine
GVRGVNTIVS II. F. Merianus, Blandanus, Capenus, Ouinus, Silius, Bledgabredus, Archemalus, Eldolus, Rodianus, Redargius, Samulius, Penitellus, Pyrrhus, Caporus, Dinellus, & Helius, principes delides & ignaui.
LVD statum Resp. recognouit, Londinum exornauit.
CASSIVELLAVNVS eius frater (H. Boethio Cassibilanus) Androgeo & Theomantio Ludi filiis pueris existentibus tributarius factus C. Iul. Cæsari, ante Christi aduentũ anno circiter LX. cùm à Britone per MXL. annos nullius externi iugum pertulissent.
THEOMANTIVS Ludi F.
CINBELLINVS (Boethio Cimbelinus) Theomãtij F. sub Augusto Cæsare stipẽdia fecit.

A.C. — R.

GVINDERIVS (Boethio Guiderius) Cinbellini F. rebellis, à Plautio Claudij Imp. legato cæsus. Multi interim in uariis locis reguli. Sed principes
ARVIRAGVS Guinderij frater, à Claudio Imp. uictus, sed tamen rex dictus, moriẽs filias duas & Cæsarem hæredem fecit.
Cati procuratoris Romani insolentia Voada regina pulsata, filiæ constuprataæ. Deiectio insulanorũ. Clades magnæ. Paulinus Suetonius sub Nerone insulã recepit. Rex dictus
72 MARIVS à Romanis, Arviragi F. cui uictiũ obtulerat, in uxorẽ ducta. Sub hoc Pictos Albionem inuasisse Polyd. scribit an. 87. 48
121 COYLVS Marij F. Rom. semper amicus.
169 LVCIVS Coylli I. à Fugacio & Damiano ad Christianismũ traductus. Eo mortuo, cùm regiũ nomẽ Seuerus Imp. penitus sustulisset, Fulgentij ductu rebellio secuta. Quam Imp. armis compescuit, illicq; obiit anno 211.
CARANTIVS siue Caurassius, ob Findoci fratris Scotorum regis cædem profugus (ut uult Boethius, Polyd. Diocletiani ducem facit) militari fortitudine ad Germanici Oceani defensionẽ à Maximiano Herculio cũ classe missus, Pictis & Scotis coniunctus, cæso Q. Bassiano legato, regnum arripuit. 7
ALECTVS Romanus legatus, cæso per dolum Carantio, tyrannidem inuasit. Cæterùm ab Asclepiodoto præfecto prætorij cæsus est, & insula Romanis restituta sub Diocletiano. Non multo pòst 3
COEL ex ueteri regum prosapia oriundus cæso Asclepiodoto rex dictus. A' Cõstantio profligatus, Helenaq; filia eidem desponsata, regnũ Romanã benignitate accepit. Natus inde Constantinus.
C. Herculeus Constantini legatus tyrannide sua defectionis ansam præbuit. OCTAVIVS Tegenus, coniuratorum dux, cæso Herculeo, Londinũ occupat. Pulsus à Trahero Herculei successore, Scotorum auxilio regnum recipit. A' Trahero uictus iterum ad Norwegios fugit. Cæso populari tumultu Trahero, tertiò regnũ obtinuit, benignitate Cæsaris confirmatum. Deiectione denuo facta, cũ Maximus Constantij legatus uicisset Britannos, Octauius triduo pòst ex mœrore obiit. Octauius F. in Monam insulam confugit.
Maximus interea uictis Scotis purpurã sumsit (à quo tẽpore etiamnũ Britãnos reges diademate imperiali uti Polyd. affirmat) & imperio inhiãs orbis, cæso Gratiano Imp. tandem ad Aquileiã à Theodosio oppressus est. Interea OCTAVIVS è Galliã reuectus Britanniã recipit: & post uaria prœlia eandem ad uitæ usq; exitum Cæsaris benignitate obtinuit.

A.C. R.

Missi à Theodosio in Albionē duo legati, Martius Londinum, & Victorinus Eboracum. Martius à GRATIANO Britanno qui regnū inuaserat cęsus. Ei suffectꝰ CONSTANTINVS, sumta purpura in Gallia à Constantio Honorij Imp. comite interfectus. VICTORINVS postea purpurā sumsit, ab Heracliano Honorij legato captꝰ. Heracliano Placidus, Placido successit Castius: quo à Scotis Pictisq; cæso DIONETHVS Octauij F. paternū regnū recepit, à Maximiano Valētiniani III. legato pulsus. MAXIMIANVS, Dionethi filia Otilia ducta, tyrānidē arripuit: eiusdēq; propagādæ causa in Galliā traiecit, Armoricam deletis incolis Britānis frequētauit, Britanniam minorē appellauit. Mortuo Dionetho, Scoti & Picti coniunctis armis Britannos sibi uectigales fecere, anno Christi 436. à Britonum regno per Brutum condito 1603.

Britanni seruitutis pertæsi, CONSTANTINVM Androeni Britanniæ minoris regis F. aduocant, regem designāt. Is Dongardum Scotorū regem occidit. A' Pictorū sicariis obtruncatus in cubiculo, Boethio. At Polydoro ad Arelatem à Constantio Honorij Imp. duce cæsus.

CONSTANTIVS Cōstantini F. ex monacho rex, astu Vortigerni Britanni à stipatorib. Scotis cæsus, Boethio. Polyd. Viennæ à Gerontio Comite interfectum scribit, & sic Britannia à ab Honorio Imp. receptā. Verùm absumto Britannicæ iuuentutis flore Scotos ex Hybernia insulam inuasisse (quos multo antè eam occupasse Boethius scribit) & cum Pictis fœdus iniisse. Aetij Valentiniani Imp. ducis auxilio frustra implorata, Britānia à Rom. post D ferè annos quàm à Cæsare adita erat, auulsa, an. Sal. 443. Ambrosio & Vtero Constantij fratrib. impuberibus in Armoricā fugientibus, rex dictus

VORTIGERNVS uel Vortigerius. Scotorū & Pictorum armis pressus, Saxones, Hengisto & Vrso ducibus, in auxiliū uocat. Roxienā Hengisti filiā in uxorē ducit, repudiata coniuge. Merlinū magum familiarem habuit. A proceribus in carcere coniectus, & substitutus

VORTIMERVS F. fœdere cū Scotis & Pictis icto Saxones expulit. Roxienæ fraude ueneno sublatus.

VORTIGERNVS è custodia eductus regno restituitur. Hengisti è Saxonia reuersi dolo capit, truncidatis nobilissimis, & in Cambriam (Vualiā hodie dictam) ablegatur. HENGISTVS rex Londini dictus.

498 AVR. Ambrosius cum Vtero fratre, Constantini F. ex Armorica regnum repetit, Vortigernū obsessum incendio absumit, cùm 17. annos cum Vortimero regnasset. Scotorum & Pictorum ope Saxones expulit, Hengistum suapte manu occidit. Occam Hengisti F. reuersum cū Passentio fratre uicit. A Copa Saxone medico ueneno potionatus. 7

504 VTERVS, Pendragon dictus, Aurelij frater. Occę Hengisti F. post aduersam pugnā, eam Britanniæ regionem, quæ Germanico alluitur Oceano, concessit, cui Angliæ nomē, quasi Hengistilandiæ indictum. Occæ successit Occa Oisti fratris F. bellicosis. Londinum cepit. Vter ueneno sublatus in Vualia. 18

ARTHVRVS Vteri nothus, Saxones uariis prælijs superauit, regnū recepit. A Scotis & Pictis cæsus. 23

541 CONSTANTINVS Corneiæ princeps. A Saxonibus reuersis in Valiam pulsus. Tandē monachus factus. Hunc secuti Aurelius Conanus, Vortiporius, Maglocunus, Carentius Caduanus, & Cadouallo, uaria fortuna cum Anglosaxonibus pugnantes.

588 CADOVALLADRVS Cadouallonis F. fame, peste & principum seditione exagitatus, cum suorum non exigua manu in Britanniam Galliæ traiecit. tandem anno DC remisit suos in patriam, quos Angli Vualos, propter linguæ & religionis diuersitatē dixere: ipse Romæ peregrinatus obiit. Angli tota insula, præter ea loca quæ Scoti & Picti tenebant, potiuntur.

ANGLORVM SAXONVM IN BRITANNIA REGES.

A Vortigerio Britanno cōtra Scotos & Pictos è Germania euocati Anglosaxones anno CCCCXLIX. re bene gesta pro mij loco Cantij sedes, permissu regis, fixere. Sensim inde maioribus è patria uiribus auēti, Britannis imminere, & imperium insulæ usurpare cœpere: ut quam quisq; partem bello ademisset, eam iure belli obtineret. Itaq; uarij reges, præter Britannorum regem, inter ipsos Anglos exorti, nimirum cùm alij Cantiorum, alij Orientalium, alij Australium, alij Occidentalium Anglorum reges essent. Ex Polydoro.

CANTIORVM REGES, TEMPORE, ET DIGNITATE PRIMI.

A.C. R.

449 HENGISTVS, qui Anglosaxones primus è Germania in Britanniam duxit, ab Ambrosio cęsus.

OSCA Hengisti F. Boethio Occa, regnum repetit, Vtero uicto concedente, In acie cæsus.

OTHA Oscæ frater. Occo Occæ nepos, ex fratre Oisto, Boethio. Pictos, Scotos, Britannos uicit. Ab Arthuro uictus.

HIMERICVS, Bedæ Iurminricus, post obitū Arthuri redit, Constantinū uincit, regnū occupat.

569 ETHELBERTVS, qui Cadoualladro exule, suū regnū contra reliquos Anglos augere cœpit, & Christianā religionē primus Anglorū suscepit. 56

625 EDBALDVS Ethelberti F. 25

650 ERCOMBERTVS Edbaldi F. 25

676 EGBERTVS Ercomberti F. Ethelbertum & Ethelbrittum patrueles interfecit.

LOTHARIVS Egberti F. à populo cæsus.

EDRICVS Ethelbritti F. in seditione perijt. 2

Interregnum per septem annos. Tandem

VITHREDVS alter Egberti F. cui successerunt filij tres, Edbertus, Ethelbertus & Alricus. His reges degeneres superuenere, Ethelbertꝰ, Cuthredus, Baldredus, & postremꝰ Etheluolfus ab Egberto occidentali rege captus est, & regnū Cantianū Occidentali adiunctum. per CCCLXIII annos, ab Hengisto per XIIX reges deductū.

AVSTRALIVM SAXONVM.

A.C. R.

481 ELLA Saxo Britannis uario bellorum motu fatigatis, paulatim Australem insulæ partem occupauit. Post hunc regnatunt

SISCA, Ethelualchius, Berutius, &

ALDINIVS, ab Ina Occidentalium rege uita pariter & regno exutus.

ORIENTALIVM ANGLORVM.

A.C. R.

VFFA primus regulus. TITVLLVS.

REDOVALDVS religionem Christi suscepit, sed mox defecit, uxoris suasu.

CARPVALDVS Redoualdi F. à Paulino baptizatus.

SIGEBERTVS Carpualdi patruus. Religionem promouit, Cantabrigiensem scholam instituit. Cœnobium ingressus.

EGRICVS Sigeberti cognatus. A Penda Mercionum rege cum Sigeberto cæsus.

ANNAS à Penda interfectus. Hunc secutus est Ethelherius, Ethelualdus, Aldulfus, Eluoldus, Beornas, Ethelredus, & postea

ETHELBERTVS Ethelredi F. rex sanctiss. Hunc Offa Merciorum rex nuptiarum cum filia contrahēdarum causā accitum perfidè interfecit.

Regnū deinde Oriētale modò à Merciis, modò ab Occidētalibus, aliquoties à Cantianis regulis possessum est, donec illud tenuit

EDMVNDVS rex sanctus. à Dacis interfectus. A

855 Dacis occupato regno præficitur 16

GVTHORMVS. Deinde

872 ERICVS, ab Anglis cæsus. Cæterū postea Orientales partim à Dacis ulciscendi cupidis, partim ab Occidentalib. regnandi libidine exagitati, Eduardo Seniori Occidētaliū regi sese dediderc.

ORIENTALIVM SAXONVM.

A.C. R.

Diuersos hos ab Oriētalib. Anglis fecit Beda. Alii unum regnum, à duobus tantùm regulis administratū. Caput gentis Londinum, quo postea Ethelbertus Cantianus potitus est. Primus regulus fuit

ERCHENVINVS,

SLAD-

A.C. R.

SLADDA. SIBERTVS.

SERREDIVS Siberti F. cum Seuardo & Sigeberto fratribus, ab Occidentalibus cæsus.

SIGEBERTVS patruus, Seuardi F.

SVTHELINVS. SIGERIVS. SIGEHARDVS.

OFFA Sigerij F. Romæ in peregrinatione obiit.

COLREDVS. SVTHREDVS ab Egberto Occidentalium rege regno exutus.

MERCIORVM SIVE MEDITERRANEORVM SAXONVM, *amplissimum & opulentissimum.*

A.C. R.

CRIDA Saxo primus regulus.

VIBBAS Cridæ F.

CEARLVS.

PENDA Vibbæ F. Osualdū Northūbriū interfecit.

PĒDA Pendæ F. primus Merciorum Christū agnouit, uictus & coactus ab Osuuio Northumbro.

VVILFERVS Pedæ frater.

ETHELREDVS Vuilferi frater, tutor Chenredi, monasterium ingreditur 30

CHENREDVS Vuilferi F. Romā cum Offa Orientalium Saxonum rege profectus monachus fit. 5

762 CHELREDVS.

ETHELBALDVS à Beruredo cæsus. 40

BERVREDVS.

OFFA Beruredum interfecit, Roma reuersus obiit.

EGFREDVS Offæ F. sine liberis quatuor menses.

CENVLFVS hæres ab Ogfredo institutus. 24

CHENELMVS Canulfi F. puer sanctiss. sororis opera à tutore suo interfectus. Regnum manifestè inclinare cœpit. Secuti

CEVOLFVS. BERNVLFVS. LVDICENVS.

VTHLACVS ab Egberto Occidentaliū rege uictꝰ.

BERTVLIVS à Regnero Daco uictus, exul in Galliam abiit. Dacis crudeliter dominantibus, illorum permultitudo coeruit.

BVRTHREDVS regio sanguine natus, p XX annos. Quo interfecto, Dacis denuò rerum potitis, præficitur Mercius

CEVOLFVS Burthredi seruus, homo sordidus & ignauus. Eo uicto, Aluredus Occidentalium rex Merciorum regno potitus est anno DCCCXX.

NORTHVMBRORVM, AD SEPTENTRIONEM, *diuiditur in Berniciam, quæ ad Scottam pertinet, & in Deiram. Initium sumsit anno 88. post primū Anglorū aduentū.*

A.C. R.

508 IDAS, Lothum Pictorum & Conranum Scotorum reges uicit 12

ADDAS Idæ F.

CLAPPAS. THEODVLFVS. FREODVLFVS. THEODORICVS. ETHELRICVS.

ETHELFREDVS Ethelrici F. impius, à Redoualdo rege Orientalium Anglorum acie cęsus, & ab eodem in regnum restitutus

EDVINVS Allæ regis Deiræ F. ab Ethelfredo antè pulsus, Christianam religionem suscepit, à Paulino baptizatus. A Cadouallone Britannorū rege in acie cæsus, anno 633. Regnū Northumbriæ diuisum inter OSRICVM & ENFREDVM Ethelfredi filios. Huic Bernicia, illi Deira obuenit. Quibus utidem à Cadouallone cæsis, successit

OSVALDVS tertius Ethelfredi F. Cadouallonem superauit, Anno regni nono à Penda Mercio occisus. Iterum diuiditur regnum.

672 OSVVIVS Osualdi frater Berniciæ, OSVINVS Osrici F. Deiræ præfuit. Osuinū Osuius (Boethio Osuneus) sustulit, Pendam interfecit, & Mercios fecit Christianos.

700 EGFREDVS Osuuij F. à Pictis cæsus. 15

716 ALFREDVS Egfredi frater spurius. 19

OSREDVS.

CHENREDVS.

OSRICVS.

CEOLOVLFVS, cui Beda Opera sua inscripsit. Cœnobium ingressus est. 8

EGBERTVS Ceoloulfi patruelis. Cœnobium similiter ingreditur. 22

OSOVLFVS à suis cæsus.

ALTREDVS pulsus. 10

ETHELBERTVS regno deturbatus.

ASVALDVS seditione oppressus. 11

OSREDVS regno sponte cessit. 1

ETHELBERTVS seu Adelredus à suis occisus.

Interregnum per XXX annos, nemine id petere ausu, ob infelicem regum priorum exitū. Daci illud interea occuparit. Quibus uictis, Egbertus Occid. Saxonum rex Northumbrios deditione suo adiecit regno, anno 827. Postea Aluredus rex præfecit iis Gormonem Dacum. Tandem Adelstanus prouinciam rursus barbaris eripuit, & suæ ditioni adiunxit.

OCCIDENTALIVM SAXONVM, *anno 72. post aduentum Anglorum in Britanniam cepit. Quod deinceps ANGLORVM regnū dictum est.*

A.C. R.

521 CERDICIVS, qui ultimus omniū è Germania suis auxilio uenit.

CENRICVS filius. CEAVLINVS.

CELRICVS & CEOLOVLPHVS, siue QVICHELMVS, cōcordes regnāt, Christiani facti.

CYNIGILLVS. Sub quo Berinus episcopus Occidentales conuertit.

CENOVALCHIVS. 30

ELCVINVS & CENTVINVS fratres.

CEDOVALLA Romæ à Sergio baptizatus, & Petrus appellatus, obiit.

INAS Australium Saxonum regnum occupauit, regnum suum pontifici tributarium fecit. Monachus Romæ periit.

ETHELHARDVS Inæ consanguineus.

CVTHREDVS.

SIGIBERTVS exul à suario interfectus. 1

CINEVOLFVS à Cineardo Sigib. fratre cæsus.

784 BRITRICHVS. 16

800 EGBERTVS, Cantianos, Northumbrios, Orientales Saxones sibi subiecit, & delero Britannico & Saxonico nomine, uniuersam gentē Anglos in posterum appellari, edicto sanxit. 37

837 ETHELVOLFVS Egberti F. 20

857 ETHELBALDVS Ethelualfi F. 5

863 ETHELREDVS Ethelbaldi frater à Dacis cęsus 9

872 ALVREDVS Ethelredi frater, Danos expulit (Boethio Alatudus) ab Honorio Romæ anno DCCCLXXII coronatus. Mercios domuit. 28

901 EDOVARDVS I. Aluredi F. Orientales Anglos domuit, uicto Erico rege Dano, item Mercios. 24

925 ADELSTANVS Edouardi F. ex concubina Scotos uicit, Northumbria potitus est. 16

941 EDMVNDVS Edouardi F. legitimus. 6

947 ELDREDVS Edmundi frater. 9

955 EDVINVS Edmundi F. 4

959 EDGARVS Eduini frater. 1

975 EDVARDVS II. Edgari F. legitimus, Alfredę nouercæ insidiis cæsus. 3

978 ETHELDREDVS (Boethio Elredus) Edgari ex Alfreda nothꝰ, baptisma stercore polluit. SVENO rex Dacus regnum insulæ obtinuit, anno MXIV. Etheldredus in Normanniam ad soorium confugit. Mortuo Suenone, succedit HERALDVS F. Eum Etheldredus occidit, à CANVTO Danorum rege Heraldi fratre interfectus. Hinc 38

1016 EDMVNDVS Etheldredi F. per monomachiā in regni societatem Canutum recepit. (Boethio an. 4.) Eo mortuo 1

1017 CANVTVS II. Dacus toto regno potitus, in regem consecratur. 20

1036 HARALDVS Hairfuet Canuti spurꝰ. (Boēth. 2.) 4

1040 CANVTVS III. Boethio Hardicanutus, Canuti II. F. legitimus. Eo mortuo, Angli Dacos omnes insula eiecere, decreto edito, ne quis Dacus in perpetuum rex crearetur.

1042 D. EDOVARDVS III. Ethelredi F. exul è Normannia uocatus, in Diuorum numerum relatus. Eo sine liberis mortuo, 24

1066 HARALDVS Godwini Cantianorū Comitis F. ex sorore Canuti III. regnum occupat. A Gulielmo Normanno uita & regno exutus. Sic regnum ad Normannos unico prælio transiit. 1

1067 GVLIELMVS Conquæstor, uel Nothus, Normanniæ dux. Scotorum regem in sua uerba iurare coegit. 22

1088 GVLIELMVS Rufus eius F. 13

1101 HENRICVS I. Bellus clericus uulgò dictus, Rufi frater natu minor. Roberto fratre uicto, Normanniam Angliæ regno adiecit. Cum Ludouico Crasso Gallorum rege bellum cepit. In hoc

A.C.		R.
	Normannorum stirps defecit. Mathildem F. cum liberis ex Gaufredo Andegauensi susceptis, hæredem fecit.	35
1136	STEPHANVS Blesensis Comitis F. Henrici ex sorore Adela nepos, regnum occupat.	9
1155	HENRICVS II. Mathildis F. Andegauēsis. Hyberniam regno adiecit. Ab Henrico F. quē regni consortem fecerat, bello petitus, uictor euasit.	35
1189	RICARDVS I. Henrici F. Cor leonis dictus. Ioppē instauranit. Regni Hierosolymitani ius permutata Cypro ad se transtulit.	11
1201	IOANNES Ricardi frater, pulso Arthuro Britānīæ duce, quem ex fratre Gaufredo nepotē Ricardus hæredem fecerat. Normanniam amisit. Angli Ludouicum Philippi Gallorū regis F. regem dicūt. Ioannes regno exutus mœrore perit.	17
1217	HENRICVS III. Ioānis F. nouem annorum puer à proceribus rex creatur, Ludouico electo.	56
1274	EDOVARDVS I. Langscanx dictus, Henrici F. Alio qui quartus foret. Sed initium sumunt à Gulielmo Normanno. Scotos subegit.	34
1308	EDOVARDVS II. Carnātiuanus à loco natali dictus, princeps Vuālliæ, primi F. captus ab uxore, in carcere necatur. Substituitur	19
1327	EDOVARDVS III. F. Ioannem Gallorum regem cepit.	51
1377	RICARDVS II. Edouardi ex Edouardo F. nepos. Captus ab Henrico Lancastrio nepote ex fratre, in carcere periit.	22
1399	HENRICVS IV. Ricardi N. ex fratre Ioanne.	14
1413	HENRICVS V. quarti F. Normanniam recepit, regens Franciæ constitutus Philippi Burgundi opera.	9
1422	HENRICVS VI. quinti F. etiamnū puer, mortuo Carolo VI. rex Angliæ & Franciē renunciatur, & Lutetiæ etiam coronatur. Normanniam & Aquitaniam amisit. Ab Edouardo Merchiæ comite regno priuatus in Scotia exulat.	38
1461	EDOVARDVS IV. deiecto Henrico regnum occupat, Ricardi dūcis Eboracensis F. Henricus opera Varuicensis comitis in regnum restitutus, sexto pòst mēse iterum captus, in carcere gladio percussus est.	23
1483	RICARDVS III. Edouardi frater, tutor nepotū, iis interfectis regnum arripuit. Ab Hēnico Richemondiæ Comite, qui solus ex Lancastria familia supererat, cæsus. Ergo	2
1486	HENRICVS VII. ducta in uxorem Elizabetha Edouardi IV. F. Lancastriorum & Eboracensium principum simultates sustulit. Conspirationibus mirificè exagitatus.	23
1509	HENRICVS IIX. Henrici F.	
	EDOVARDVS V. Henrici F.	
1553	MARIA Henrici F. Philippo Hispaniarum regi nupsit.	
1558	ELIZABETHA Henrici F.	

SCOTORVM REGES.

Ex Hectoris Boethi Scotica historia: à quo multum uariat, quo ad gentis antiquitatem, Polydorus Vergilius in rebus gestis Anglorum. Cæterum quia historia ante Christum obscura est, inter ea quæ Christum secuta sunt regna retecimus.

A.M.		R.
	FERGVSIVS I. Ferquhardi Hiberniæ regis F. dux Scotorum, Britanniæ partem occupauit, anno ante Christum 330. Mari periit.	25
	FERITHARIS frater, nepotū tutor, Ferlegi nepotis insidiis cæsus.	15
	MAINVS, Fergusij F. religiosus.	29
	DORNADILLA, Maini F. uenator.	28
	NOTHATVS Dornadillæ frater, ob tyrannidē cæsus à Doualo.	20
	REVTHER (Bedæ Reuda) Dornadillæ F. substitutus. Ciuili inde bello principibus Scotorū & Pictorum acie cæsis, Picti à Britannis in Ordades, Reuther rex cum Scotis in Hiberniam fugere coactus, reparatis demum uiribus regnum recepit.	26
	REVTHA, Reutheris patruelis, nepoti ętate maturo regnum restituit.	17
	THEREVS Reutheris F. ob tyrannidem pulsus Eboraci consenuit. Interrex creatus CONANVS. Mortuo rege, deposuit magistratū, creatusque	12
	IOSINA, Thereci frater, optimus.	24
	FYNNANVS Iosinæ F. Druydum sedem in Mona insula constituit.	30
	DVRSTVS Fynnani F. tyrānus, à suis acie cęsus.	9
	EVENVS I. Durfti patruelis, exul accersitur.	19
	GILLVS Eueni nothus, Durfti filius per insidias cæsis, regnum occupat. Ob tyrannidē pulsus.	2
	CADALLVS interrex, hoc est, regni gubernator. Suffectus	
	EVENVS II. Fynnani regis ex fratre nepos. Cadalli opera Gillum in Hibernia interfecit. Ab eo moriente rex dictus	17
	EDERVS Durfti regis F. cuius anno quarto Iul. Cæsar in Albionem traiecit, sed coniunctis Pictorum, Scotorum & Britannorum armis primùm repulsus est. Secundò reuersus, Britannos priore victoria elatos, & Scotorum auxilium respuentes, tributarios fecit.	48
	EVENVS III. Ederi F. scelestissimus, à pop. captus, in carcere strangulatus.	7
	METELLANVS Ederi nepos ex fratre Cairano, modestissimus. Cuius anno X. Christus natus est.	39
A.C.	CARACTACVS Metellani nepos ex sorore. Romanis per nouennium fortissimè restitit, tandem ab Osorio Scapula uictus, Romā missus, fideq; data in Scotiam remissus obiit.	22
54	CORBREDVS I. Caractaci frater, bellicosissimus. A Paulino Suetonio Neronis legato magnis affectus cladibus.	18
71	DARDANNVS Metellani pronepos, Grossus dictus ob proceritatem. ob tyrannidē, & q̄ Corbredi filiis necem struereret, acie uictus, dimissus, in cloacam præcipitatus.	4
75	CORBREDVS II. Corbredi F. Galdus dictus, q̄ à Voada matre Britanna peregrinis moribus institutus esset. Tacito Galgacus. Contra Petilium Cerealem Neronis legatum infeliciter pugnauit. A' Iul. Agricola Domitiani legato nō semel uictus. Cui cum Cn. Trobellius successor missus esset, cōtra exercitus uoluntatem, occasione ea usus Galdus, tribus prœliis ad XL. millia Romanorum cęsis, ad turpis pacem adegit, L. annorum bello finem imposuit, patriam liberauit.	55
103	LVGTHACVS Galdi F. scelestiss. crudelissimus. à populo trucidatus.	3
106	MOGALLVS Galdi nepos ex filia. L. Antenoum Adriani legatum magna clade affecit. Tandē tyrannus factus, in Hebridas fugiēs à suis cōfodit.	36
148	CONARVS Mogalli F. patri similis, in uincula conicitur. Gubernator regni designatur Argadus, Atgatheliæ Princeps. Mortuo in carcere Conaro	14
162	ETHODIVS Mogalli nepos ex sorore, à tibicine strangulatus.	33
194	SATRAHEL Ethodij frater, ob ignauiā & improbitatem noctu suffocatus.	4
197	DONALDVS Satrahelis frater, Fulgentianæ rebellionis socius, à Seuero Imp. uinci. Pace accepta ad Christū cōuersus est. Primus pecuniā signauit.	21
216	ETHODIVS Ethodij F. ignauus & auarus & stupidus, à stipatoribus cæsus.	16
231	ATHIRCO Ethodij F. optimus primū. octauo imperij anno tyrānus factus, à Natholoco Argathelio nobile filiarum stuprum persequente ad inferendas sibi manus compulsus.	8
242	NATHOLOCVS rex dictus, ob procerum cędem, quos Athirconis liberis fauere suspicabatur, conuiurationem metuens, à Morauo quodam intimo confossus est.	12
252	FINDOCVS Athirconis F. ex Pithlandia, ubi exulabat, uocatus. A' transfugis duobus in uenatione cæsus.	10
263	DONALDVS II. Findoci frater, à Donaldo tyranno in Morauia cæsus.	1
	DONALDVS III. Hebridum tyrannus, metu Scotos proceres in officio continuit. A' Crathlintho confossus.	12
273	CRATHLINTHVS Findoci F. Carantij patrui opera Pictis reconciliatus, ad Romanos è Britannia pellendos socius.	24
322	FINCORMACVS, Cormachi Crathlinti patrui F. Octauium Britanniæ regem contra Traderum Rom. legatum defendit, regnoq; restituit.	47
368	ROMACHVS Crathlinti regis ex fratre nepos, fugatis patruelibus. Ob tyrannidem cæsus.	3
371	ANGVSIANVS, Romachi patruelis, ex Hibernia ubi exulabat uocatus. Pictos Romachi cædē ulturos uicit. Ab iisdem uictus & interfectus.	2
373	FETHELMACVS tertius patruelis, uictis Pictis, eorundem insidiis clam cæsus.	3
376	EVGENIVS I. Fincormaci regis F. è Mona, ubi exulabat, uocatus. A Maximo legato Britānīæ Pictis opē ferente cæsus. Scoti è Britannia pulsi, an. Sal. 379. regni 712. Eugenij frater Ethodius in Daniā exulatum abiit.	3
379	FERGVSIVS II. Ethodij ex Ertho F. nepos, Alaricum Gothū secutus, Romæ expugnatorē, prædonustus in Daniā reuersus, à Pictis Romanā tyrānidē ægrè ferentib. accersitus, icto cū Pictis fœdere, regnū Scotorū 44 pòst anno q̄ euersum fuerat restituit. Cōtra Victorinū legatū bis infeliciter pugnauit. Placidū Honorij Imp. legatū ad pacē adegit. A' Maximiano Valētiniani III. legato cæsus.	9
430	EVGENIVS II. Fergusij F. Pictorū auxilio Britannos à Romanis destitutos uicit, & uectigales fecit. Aureum deinceps sub eo seculum.	30
460	DONGARDVS Eugenij frater. A Constantino Britannorum rege cæsus.	5
465	CONSTANTINVS Eugenij II. frater ignauus, strangulatus.	17
482	CONGALLVS Dongardi regis F. contra Saxones pro Britannis fortiter pugnauit.	20
501	CONRANVS Cōgalli frater, aliis Goranus. A coniuratis cæsus.	35
535	EVGENIVS III. Cōgalli regis F. cū Pictis Arthurū occidit.	34
569	CONVALLVS Eugenij frater religiosissimus.	10
579	KYNNATILLVS Cōualli frater, empyemate piit.	2
580	AIDANVS Conrani F. Bedæ Aidanides. Saxones uicit.	27
608	KENNETHVS Keyr, Conualli F. 4. mēse mortuus.	
	EVGENIVS IV. Aidani F. Aliis Brudus dictus.	15
620	FERQVHARDVS I. Eugenij F. tyrannus, in carcere sibi manus intulit.	13
632	DONEVALDVS IV. Ferquhardi Fr. Submersus.	14
646	FERQVHARDVS Ferquhardi F. ex optimo pessimus factus. Phthiriasi periit.	18
664	MALDVINVS Donealdi F. strangulatus ob pelicatum.	20
684	EVGENIVS V. Malduini nepos ex fratre Dongardo, Egfredum Northumbrum uicit.	4
688	EVGENIVS VI. Ferquhardi F.	10
697	AMBIRKELETHVS Eugenij V. F. uel nepos, spurcissimus. Insidiis sublatus. Hūc Polydorus an. 722. regnum iniuisse ait.	2
699	EVGENIVS VII. Ambirkelethi frater.	17
716	MORDACVS Ambirkelethi F. pacis studiosiss.	16
731	ETHFINVS Eugenij VII. F. optimus.	30
762	EVGENIVS IIX. Mordaci F. ob tyrānidē cōfossus.	3
765	FERGVSIVS III. Ethfini F. Eugenio similis, ab uxore strangulatus.	3
768	SOLVATHIVS Eugenij IIX. F. bonus princeps.	20
807	ACHAIVS Soluathij Fr. felix princeps, cū Carolo Magno fœdus icit contra Anglos. Polyd. an. 742.	12
819	CONVALLVS uel Congallus Achaij patruelis, Donualli Ethfini regis fratris F.	5
824	DONGALLVS Soluathij regis F. Submersus.	6
839	ALPINVS Achaij regis F. Feredethū Pictorū regē interfecit. A Brudo Pictorum rege decollatus.	4
844	KENNETHVS Magnus, Alpini F. Pictorū euersor.	20
855	DONALDVS IV. Kennethi Fr. ignauiss. ab Anglis captus, magna agri parte multatus, in custodia sibiipsi manus intulit.	6
869	CONSTANTINVS II. Kennethi F. in acie cęsus à Danis.	13
874	ETHVS, Constantini Fr. Alipes dictus, ob ignauiā in custodiam coniectus. Suffectus	2
876	GREGORIVS Dongalli regis F. opt. & bellicossiss. legislator, ab Anglis, Britannis atq; Danis recuperauit omnia. Hiberniam subegit.	18
893	DONALDVS V. Constantini II. F.	11
903	CONSTANTINVS III. Ethi F. Monachus factus ob infelicem pugnam.	40
943	MALCOLMVS Donaldi regis F. à sicariis cæsus.	15
959	INDVLFVS Constantini III. F. à Danis cęsus. Polydoro an. 949.	9
968	DVFFVS Malcolmi F. pius, à Donealdo Morauo iugulatus.	4
972	CVLENVS uel Culmus, Indulfi regis F.	5
976	KENNETHVS II. Duffi Fr. à Fenella muliere sagittis cōfixus. Regni successorē Malcolmū F. Cumbriæ principem & regni successorem dixit. Cæterùm à proceribus	25
1000	CONSTANTINVS Culeni regis F. Caluus creatus. Quō in acie à Malcolmo cæso, fugit cessit	1
1001	GRIMVS Duffi regis nepos ex fratre. Ob tyrannidem desertus, & acie uictus est. Victor	9
1010	MALCOLMVS II. Kennethi F. ut regia dignitas deinceps hæreditaria esset obtinuit. Iustissimè imperauit. Danorum & Anglorum regis Sueno nis duces multis pręliis uicit: leges dedit: Regnū in Baronias diuisit. Mutata uita à cōiuratis cęs.	30
1040	DVNCANVS Malcolmi nepos ex Beatrice F. A' Maccabæo consobrino clam necatus.	7
1046	MACCABÆVS uel Machabeda, Malcolmi ex filia nepos, tyrannus, à Malcolmo cæsus.	16
1061	MALCOLMVS III. Cammoir, Duncani F. ex Anglia exul, Eduardi p Margaritā F. gener. Religiosissimus. A sicario Anglo cæsus. Luthlath fatuus Maccabæi F. cum affectis occisus.	36
1097	DONALDVS Banc, Malcolmi Fr. Gulielmi Rufsi Anglorum regis ope regnum inuadit.	1/2
	DVNCANVS Malcolmi nothus. Eo per insidias cæso regnum recipit	1 1/2
	DONALDVS. Eum in prælio cepit	2
1101	EDGARVS IV. Malcolmi III. F. Anglorum auxilio. Primus pontificia unctione regnum accepit. Hebrides à Noruegis occupatæ.	9
1110	ALEXANDER Fers, id est fortis, Edgari Fr.	17
1125	DAVID I. Alexandri Fr. optimus.	29
1153	MALCOLMVS IV. Virgo ob castitatem, Dauidis ex Henrico filio nepos.	12
1165	GVLIELMVS Malcolmi Fr. Leo cognomine ob iustitiam. Captus ab Anglis. Miraculis clarus.	49
1214	ALEXANDER II. Gulielmi F.	35
1249	ALEXANDER III. Alexandri F. nouennis. Hebrides recuperauit. Ab equo præceps ruit. Orbus.	37
	Interregnum per Gubernatores administratur.	6
1286	IOANNES Baliolus, Roberto Brusio cōpetitori (utercq; à Gulielmi regis fratre Dauide genus ducebat, sed ille maternū, hic paternū) ab Eduardo I. Anglo, arbitro delecto, prælatus, ab eodem captus & deiectus. Scotia ab Anglis subacta.	3 1/2
1296	EDVARDVS I. Scotiæ & Angliæ rex, Scotos subigit, lapidem fatalem è Scona Londinū trāsfert.	6
1306	ROBERTVS Brusius se regē appellat. Variis calamitatib. affectus. Tandē mortuo Eduardo I. cōtra Eduardū II. rē gessit, regnū recepit, cum Hibernia. Cum Gallis fœdus renouat. Lepra obit.	24
1329	*Interregnum.* Thomas Ranulfus interrex.	2
1331	DAVID Roberti F. octēnis. Thomas Ranulfus regni gubernator opt. ueneno sublatus. In Galliā fugato Dauide,	
	EDVARDVS Io. Balioli F. ope Eduardi III. Anglorū regis regnum occupat.	
	DAVID è Gallia reuocatus. Ab Anglis captus. Baliolus ius suum Scoticū in Eduardum transfert.	39
1370	ROBERTVS II. Stuart, Dauidis ex sorore nepos, felix bello.	19
1390	ROBERTVS III. Roberti F. Ioānis nōmine abiecto, clementiss. Iacobū F. in Angliam securitatis causa missum Angli retinent. Rex mœrore obit.	16
1406	ROBERTVS IV. Stuart Roberti Fr. regni gubernator. Inde Mordac? F. Tādē dimissus ab Anglis	13
1424	IACOBVS I. Roberti III. F. doctiss. à cōiuratis cęs?.	13
1436	IACOBVS II. F. sexennis, procerū factionib. misere exagitatus, bombardæ ruptura extinctus.	23
1460	IACOBVS III. secundi F. A cōiuratis acie cæsus.	28
1488	IACOBVS IV. tertij F. 14 an. In acie ab Angl. cęs?.	25
1513	IACOBVS V. quarti F. Magdalenam Francam uxorem duxit.	29
1542	FRANCISCVS II. Gallorum rex, ducta in uxorē Maria Iacobi V. F.	
	HENRICVS, Matthæi Stuart Comitis Lenossensis I. Mariam Francisci uiduam duxit.	

Voluminis Vigesimioctaui Liber III.

De POLITIARVM Accidentibus, hoc est, EFFECTIS & ADIVNCTIS.

NE quid Lectorem turbet, Dispositionem Tertij libri, è Secundi Dispositione petat. Ferat interim σφάλματα ἀταξίας, dum corrigantur: & primus locus detur Accidentibus pacis per se consideratis Serijs: secundus Ludicris: tertius Accidentibus Bellicis.

LEX. LEGIS

KTHCIS. NEMPE

LEX POSITA

A Quibus.

Consule Volumen Sextum, de Legislatoribus. item Legislatores prudentes.

CAROLVS IV. Imp. cùm uideret multa in cõuentu Imperij sine ordine geri, multa constituit, quæ usq; in hodiernũ obseruantur, & aureo sigillo appenso, appellari iussit constitutionem Imperialẽ, Bullã auream. Cranzius lib. 9. Saxon. c. 29.

De Quibus.

Hinc omnes Leges, uel insolentia, uel utilitate sua celebres.

Lex apud RHODIOS fuit, ut si qua rostrata in portu nauis deprehensa esset, ea publicaretur. Cicero lib. 2. de Inuent.

Inter fabulas adeò est comœdia abiecta & illepida habita apud ATHENIENSES, ut lege sanctũ fuit, ne quis comœdiam componeret Areopagita. Plut. de gloria Atheniensiũ.

LVCANORVM rex est κληροδοτικός, in eos qui peregrinos, post solis occasum hospitium petentes, non exciperent. Aelianus lib. 4. Var. hist.

Cùm apud AMYCLEOS (est id oppidum Italiæ, inter Caietã & Terracinam) subinde nunciaretur hostium aduentus, idque falsò, & ob eam rem ciuitas frequenter inani terrore quassaretur: lata lege cautum est, ne quis unquam hostis nunciaret aduentum. Atqui post euenit, ut uere iam aduenirent hostes. quod cùm nemo nunciaret, propter legis interdictum, ciuitas de improuiso capta est. Eras. in Adagiis.

REVTHA Scotorum rex, quòd complures aut uulneratos, aut morbo correptos medicorum inscitia periisse scirer, ne quispiam, nisi longa experientia, medici nomen deinceps assumeret edixit, capitis pœna proposita in non obtemperantes. H. Boethius lib. 2.

Quomodo.

Apud ATHENIENSES tabulæ quædam erant quadræ, in quibus leges descriptæ proponebantur, præterea uariæ delinquentium pœnæ. Has illi κύρβεις appellant: apud Lucianum ἄξονες dicuntur. Erasmus in Adag.

Quot.

Charilaus, Lycurgi fratris filius, interrogatus de paucitate illius legũ, respondit: Quj uerbis non multis uterẽtur SPARTANI, hos nõ multas quærere leges. Plut. in Lycurgo.

Quando.

Lex trinundino ferebatur, apud ROM. nec alio modo ritè ac iustè dicebatur, nisi trino promulgata nundino. Est autem promulgare, quasi prouulgare, hoc est, in uulgus edere, ut Festo Pomp. placet, & trinundinum, à ternis nundinis dicitur. Nundinæ uerò, mercatum significant: quoniam octo diebus rustici in agris uersabantur, in opere faciundo occupati, & nono quoque die in urbem ueniebant, rerum permutationes facturi, lites compositurj, ac suffragia senatusconsulto concessa, si opus esset, laturi. Primis nundinis, & item secundis, lex promulgabatur, ut à singulis atq; uniuersis (quod ait Macrobius) facilè nosceretur. Tertio foro seu mercatu, cùm omnis & urbana & agrestis adesset turba, rogatio fiebat, præco uerba legis scriba subiiciente recitabat: & si populus sciebat, lex ferebatur, hoc est, in æs incidebatur, & in ærario reponebatur, & tunc demùm lata dicebatur. Tempore promulgationis, hoc est, primis & secundis nundinis, interdicere, hoc est, contradicere, licebat: cùm uerò lata fuerat, minimè. Quam rem significat Cicero in Antonianarum, dicens, leges duas ab Antonio nulla promulgatione latas, nempe quòd trinundino populo recitatæ nõ fuerunt, nec licuit illis contradicere, uel ut magis intercedere. Antonius Garro de Orig. iuris.

LEX NON POSITA:

Aristot. lib. 10. Ethicorum Nicomachiorum Cyclopicam uitã appellat, ubi nullis publicis legibus uiuitur, sed quisq; suo arbitratu res gerit: ὡς οὐ τοῖς πολίταις, εἰ πολλοὶ ἐξαμάρτοιεν τῷ τοιούτῳ, μὴ ζῆν ἐκεῖνος Θ., ὅτι βούλεται, κυκλωπικῶς θεμιστεύει παῖδας καὶ γυναῖκας. id est, In cæteris autẽ ciuitatib. super his, hoc est, educatione liberorum, nulla est habita cura, sed quisq; uiuit ut uult, Cyclopum ritu de liberis & uxore fas nefasq; statuẽs. Cyclopes enim sparsim habitare feruntur in montibus, nulla specie uitæ ciuilis, sed in suo quisque antro facit quod lubet. Ne religio quidem apud illos ulla. Erasmus in Adag.

SOLON ἐρωτηθεὶς, διὰ τί κατὰ πατροκτόνου νόμον οὐκ ἔθηκε, φησὶ τὸ μὴ γενόμενον εἰπεῖν. id est, Rogatus, quam ob causam non tulisset legem in parricidas, respondit, Quòd nõ sperasset futurũ parricidam. Idem.

XPHCIC. LEGVM

AVCTORITAS.

ARCHIDAMVS Zeuxidami F. quærenti, Quis Spartæ præesset? Leges, inquit, & iuxta leges magistratus. Plut. in Apoph.

PITTACVS Cræso percõtanti, Quo dnã esset maximum imperium? Νόμοις ξύλοις, respondit, Varij ligni, hoc est, tabularũ in quibus leges describuntur.

OBSERVATIO.

Sub loco Iustitiæ, de Legum obseruantia egimus.

PLEBISCITA.

LYCOPHRON Lycurgi, Butadæ, promulgatione proscripta postulat sibi ius epulandi in Prytaneo scisci, quod donatum à populo fuit Lycurgo Butadæ, Anaxierate archõte: ex tribu Antiochide in Prytania. Stratocles Euthydedæ filius Diopithensis promulgat: Quando Lycurgus Lycophronis filius Butades, accepta à maioribus suis gentilitia iam inde antiquitus aduersus populum beneuolẽtia: cuius maiores Diomedes & Lycurgus cùm uiui honores à populo consecuti sunt, tum defunctis uirtutis ergò dedit populus publicam in Ceramico sepulturã: ipse etiam remp. gerens Lycurgus multas patriæ & præclaras leges tulit: quæstor à ciuitate creatus Panathenæa concessit, dispensatisq; ex uectigalibus publicis XIIX millib. nongentis talentis, magnaq; pecunia à priuatis fide sua sumta impensaq; in usum ciuitatis & populi ad DCL talentorũ summã, quia omnia hæc constabat rectè cum atq; ordine administrasse, identidem est à populo coronã donatus: præterea ad eam rem à populo designatus, magnam uim pecuniæ in arce cõegit, parauitq; Mineruæ mundum, Victorias ex solido auro, uasa ad pompas aurea & argentea, mundum aureum ad centum canephoras: præfectus apparatui bellico armorum magnum numerum, telorum quinquaginta millia cõportauit, triremes ad deducendum in aquam aptas parauit quadringentas, quarum partim refecit, partim nouas ædificauit: insuper cura incoatorum operum suscepta, naualia, armamentarium, & theatrum Dionysiacum absoluit, effecit circum Panathenaicum, gymnasiumq; & Lyceum instruxit, multisq; aliis opificiis urbem exornauit: Alexandro regi, qui totam subiugauerat Asiam, totiq; semel Græciæ imperare parabat, cùm Lycurgum ille, quòd conatibus suis obsisteret, exposceret, non est illius terrore adductus populus, ut eum dederet: ac cùm actionum suarum rationes frequenter in libero & populari ciuitatis statu dedisset, integer & abstinens perpetuò mansit: Quo cognoscant omnes, populum eos, qui actiones suas ad publicam libertatem & ad conseruandam popularem remp. dirigere student, & uiuos in summo honore habere & defunctis gratiam immortalem referre: quòd felicè faustumq; sic, uisum populo est Lycurgum Lycophronis filium Butadem, uirtutis & iustitiæ causa celebrare, ac locare ei in foro statuam ex ære, nisi quo loco interdictum est lege non locare: donare etiam epulandi in Prytaneo ius stirpis Lycurgi maximo natu in omne æuum: utq; rogationes eius ratæ sint, referatq; scriba eas in columnas lapideas, publiceq; proponat & statuat in arce iuxta dedicata ibi ornamenta. Vt hæc in columnas perscribantur, quæstor populi quinquaginta drachmas numeret, ex ea pecunia, quæ expensa populo in plebiscita refertur. Plutarchus in Vitis Decem.

DEMOCHARES Lachetis filius, Leuconthẽsis, postulat Demosthenis Demosthenis filio Peaniensi statuam ex ære in foro, ius in Prytaneo epulandi, & primum subsellium ei & ex sobole eius semper natu maximo, quòd beneficus in populum Atheniensem, auctorq; multorum & bonorum consiliorum ei fuit, facultatesq; suas in usum publicum conuertit, intuitutq; talenta octo & tiremem, cum populus in libertatem Euboeam assereret: alteramq;, quando in Hellespontum cum classe nauigauit Cephisodorus: alia, quando Chares & Phocion prætores Byzantium cum imperio missi à populo fuere: & quòd multos eorum, qui Pydnæ & Methonæ & Olynthi in Philippi potestatem uenerunt, ære suo redemit, sumtumq; classicis subministrauit: quando impariibus ad sumtus suscipiendos Pãdionidis impensas præbuit: armauitq; ciues eos, qui impares erant: in muros reficiendos impendit ex sua liberalitate ei operi præfectus à populo tria talenta: Piræeum suo sumtu duplici fossa cinxit: sub prælium Chæroneuse talentum est largitus: ad annonam comparandam, cùm laboraretur fame, talentum: quòd populo Athenienſi socios inducendo, benè merendo, & consulẽdo, qua ratione perpulit eos, assciuit Thebanos, Euboeenses, Corinthios, Megarenses, Achæos, Locros, Byzãtios, Messenios, copiasq;, quas populo Atheniensi & sociis adiunxit, peditum decem millia, equites mille: quòd ad conferendum stipendium legatus perpulit socios plus quingẽta talenta: quòd largienda pecunia & legatione suscepta, ne Alexandro Peloponnesij ad Thebas suppetias ferrent, obstitit: multorumq; aliorum & egregiorum consiliorum populo auctor fuit, remq; pub. præter ætatis suæ reliquos ad tuendam libertatem & populi principatum gessit optimè: quòd etiam populo paucorum ui oppresso cessit: Athenis, uitamq; Calauriæ propter beneuolentiam in populum Atheniensem deposuit, missis ab Antipatro in eum militib. in beneuolentia erga plebem & caritate perstitit: & cùm in potestatem uenit inimicorum, nihil in ipso discrimine populo Atheniensi egit indignum. Archon Pytharatus. Idem.

LACHARIS Democharis filius, Leuconẽsis, postulat à senatu & populo Atheniensi donum Demochari Lachetis filio Leuconensi, statuam ex ære in foro, & ius in Prytaneo epulandi, atq; ex eius sobole semper natu maximo, primumq; in omnibus ludis subsellium: quòd beneficus in populum Atheniensem, eiq; optimorum consiliorum auctor fuit: hęc benefacta apud populum collocauit in legationibus, rogationibus, & actionibus publicis, murorum ædificationem, armorum, telorum, machinarum apparatum: quòd urbem bello quadriennali munitit: pacem, inducias, societatẽ cum Thebanis sanxit: quorum causa ab illis, qui ciuitatem profligauerant, actus in exilium fuit: reuocatusq; Archonte Diocle à populo, compressit primus actiones tam eorum, qui facultatibus suis pepercerant, quàm legatorum ad Lysimachum: donum parauit populo triginta talentorũ argenti, iterumq; centum: rogationem tulit de mitteda in Aegyptũ ad Ptolemæum legatione, qua legati, qui missi eo fuerant, talenta argenti quinquaginta populo reportauerũt: ad Antipatrum legatus XX talenta argenti accepit, sacra Cereris Eleusinia recepit, horum auctor fiscendorum populo fuit, hæc gessit, resp. causa in exilium iuit, paucorum potentiæ nunquam se aggregauit, populo oppresso nullum magistratum cepit: solus ex iis, qui sua memoria remp. tractauerunt, nulla actione resp. statum mouere tentauit alia, nisi auctoritate tuenda populi: iudicia, leges, tribunalia, patrimonia Athenienſibus omnibus in tuto actionibus suis collocauit, nihilq; neq; uerbo, neq; facto aduersus populi principatum est molitus. Idem.

Q. Hortensius tribunus pl. deinde Philo dictator legem tulere, ut PLEBISCITA omnes Quintes tenerẽt, utq; leges à populo latæ, ante promulgatæ non essent, nisi post initum populi suffragium, patres auctores fierent. A primo uerò Vrbis ortu, post exactos reges, de nulla re populus diiudicasse, aut suffragia tulisse traditur, nisi ex cõsulto senatus. Prius enim iubebat populus, deinde confirmabat senatus. quod æuo subsequente fieri desiit est: nã de his quæ plebs sciuit, nõ senatus, ut prius, diiudicabat: sed deprauato usu, de his quæ senatus cognouerat, populus iudex erat. Alex. l. 4. c. 11.

COMITIA. HORVM

MATERIA. DE QVIBVS REBVS.

Apud LACEDÆMONIOS sententiam, quam senatores regesq; censuerant, populo decernendi corrigendiq; facultas fuit, iubente Lycurgo, qui cooptandi senatus, & legendi quos uellet magistratus, ius populo dederat. Alex. lib. 4. ca. 11.

FORMA. QVOMODO.

SPARTÆ candidati per campum comitiorum transeuntes, populi applausum captabant. Iudices seorsim considentes, clamoris magnitudinem diligenter obseruabant, & annotabant. Cui plures acclamassent, is uincebat competitores. Aristoteles in Politicis.

Cùm magistratus per liteas sorte crearẽtur, & DIONYSIO contigisset litera M, dicenti cuidam per iocum, μωροὶ λογεῖς, id est, Morio es, Dionysi: Imò, inquit, μοναρχήσω, monarcha ero. Adeptus magistratum, protinus imperator electus est à Syracusanis. Plut. in Apoph.

Suffragia apud ROMANOS & alibi quomodo ferri solita, uide apud Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 11.

Priusquam repertus est usus calculorum, quos Græci ψῆφος appellant, suffragia nigris & albis fabis ferebantur. Vnde fabis uicitare dicebãtur, quib. hinc erat quæstus. Erasmus.

PERSONAE PRINCIPES.

Ἀμφικτυονικὸν συνεδρεῖον, id est, Amphictyonicus consessus, in prouerb. abiit de frequenti grauium uirorum conuentu. Amphictyon Deucalionis filius, cùm rerum potiretur, gentes Græcanicas dicitur conuocasse. Theopompus historiarum lib. 8. attestatur Pausanias in Phocaicis: Populi qui cõuenire solebant, numerabantur duodecim, Iones, Dores, Perrhæbi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthij, Molienses, Dolopes, Aeneanes, Delphi, Phocenses. Alij nomen inditum putant, quòd undecunq; ad id consilium ex omni Græcia cõuenirentur. Erasmus in Adagiis.

Apud Aristophanem in Cõcionatricib. queruntur feminę, populum ATHENIENSEM non conuenire ad concionem, nisi dato singulis obolo, quum antè suo uictu consultarent de Rep. Erasmus in Adagiis.

GALLI & GERMANI in publicis consultationibus armati conuenire, & quid facto opus esset decernere solebãt. Alex. lib. 4. cap. 11.

Apud TYRIOS si quis cum telo concioni interesset, capite luebat. Alex. lib. 4. cap. 11.

Quibus ius suffragij apud ROMANOS concessum fuerit, uide apud Alexandrum ab Alex. lib. 4. cap. 10.

ROMANI cùm habebant LX annos, tum deniq; erant à publicis negotiis liberi atq; otiosi. Ideo in prouerbium quidam putant uenisse, ut diceretur, Sexagenarios de ponte deici oportere: id est, quòd suffragium non ferant, quod per pontem ferebatur. Varro lib. 2. de Vita pop. R. & Victorius lib. 15. Var. lect. cap. 7.

PERSONAE ADIVNCTAE.

Athenienses omnibus publicis conciliis MANTES sacerdotes, qui sacra facerent, adhibebant: ut deos iusti & æqui curatores in rebus consultandis ductores haberent.

Apud ATHENIENSES populus in tribus erat distributus, unusquisque tribus tertia pars φυλετὴς dicebatur, & huic præfectus φυλετάρχης. In comitiis, si quis canis intercurrisset, continuò petebatur à populo. Hinc prouerbium, Ἀγέμβροτος ἀφ' φυλετάρχου κύων, id est, Ductus per Phratores canis.

nis. ubi quis inciderit in eos, quibus prænas det. Erasmus.

Apud GALLOS & GERMANOS tumultum Comitiorum armatorũ Druydę cõpescebāt, silētij indictione. Alex. l. 4. c. 11.

TEMPVS. QVANDO.

Apud ATHENIENSES Ἐκκλησίαι, id est, Conciones ordinarię fuerũt singulis mẽsib. ternę, Calēdis, die decimo, & trigesimo, quę κύριαι dicebātur. σύγκλητοι, Indictę, cùm populus extra ordinẽ propter urgētia negotia cõuocabatur. Suidas.

LOCVS.

Est mons Albanus inter Albam & urbem Romam tractu ferè pari disiunctus, ubi templum à Tarquinio superbo IOVI Latiali constructum, feruntq; sacrum institutum: ad quod Latini populi numero septem & sexaginta, stato tempore, nonnunquam noctu ad lumina frequentes conuenirent, ibiq; nundinas haberent, utque alij agnos, alij caseos, nonnulli lac, pleriq; molam ad commune epulum afferrẽt, & unà taurum immolarent, concordi suffragio statutum erat: tauroq; immolato, & cæsa uictima, riteq; sacrificio perfecto, ut quisq; populus qui ad sacrum accesserat, & quæq; ciuitas carnem posceret, de tauroq; partem acciperet, prisci moris erat. Principatus uerò sacri & publici concilij caput, haud dubiè penes Romanos fuit. Et sicut hoc sacrum in Albano, sic VENERIS templum Lauini celebre Latinis populis erat: ad quod conuenire, & annua sacra stato facere assuerant, quorum Ardeates (qui antistites templi erant) præcipuā gessere curam. Mansitq; in posterum, ut si quod nomini Latino impenderet bellũ, uitandæ iniuriæ causa, in Albano, aut ad lucem Ferentinæ, quid facto opus foret, cõmuni concilio decernerent. Anagnini aũt concilium Hernicis populis in Circo, quem maritimum uocant, indicebāt. Græcis uerò conuentum AMPHICTYONVM ab Amphictyone Heleni filio inuentum, quod fuit sanctissimum Græciæ conciliũ, huius instar sacri tenuisse dicunt, ad quem duodecim florentes Græciæ urbes initio Veris & Autumni cõuenire, & Cereri sacrum facere, deq; maximis rebus cõmuni decreto decernere solebant: quod ad Thermopylas indicebatur, & Pylaicum uocant. Fuere aũt populi, qui exciti sedibus illuc confluebant, Iones, Dorij, Perrhębi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthij, Melienses, Dolopes, Aenianes, Delphi & Phocẽses. Præter quos, HOMOLOCTOS populus huius sacri imaginẽ prætulisse tradũt. dissecto enim in minimas partes boue immolato, fœdus iũgebāt, & sacrũ faciebāt. Nec desunt, qui DIANÆ templũ, quod est in Lacõniæ finibus, huius figurã obtinere dicãt. Illic enim Laconẽs & Messenij statuto sacrificio, quod in diem certũ quotãnis faciunt, crebra concilia indicunt, & aduersus maximos conatus de summa rerum consultant. LVGDVNI quoq;, ubi Arar Rhodano cõmiscetur, cõmunis ara finitimos conciuit populos numero sexaginta: ad quod sacrũ singuli euocati, ingenti coacta manu, aduentabant, deq; rebus magnis indicto concilio decernebant. Concilium quoq; Aetolorũ, quod PANÆTOLIVM uocãt, magni nõminis fuit, in quo nisi in Panętolico & Pyrrhiaco concilio de bello uel pace decerni nihil poterat: In Palladis Ioniæ templo PAMBOEOTIA sacra, concurrente Bœotia tota, & concilia populorũ magno conuersu ad omnes hostiũ motus frequentia fiunt. Et PANEGYRES Athenis quinto quoq; anno, atq; in Neptuni tẽplo Heliconij ab uniuersis Ionibus conuẽtus & sacrũ fit, quod uocant PANIONIA. Fuitq; alter conuentus Amphictyonũ in TROEZENE templo Neptuni incipto, quo ex septẽ ciuitatibus populi ad commune sacrũ pati usu & commercio coibant. hæ fuere: Athenæ, Prasium, Epidaũrus, Aegina, Nauplia, Orchemenus & Mynius. Apud Cares aũt Chrysaorei IOVIS tẽplũ omnibus Caribus communis concilij locus erat: Et Sybaritis Omarij IOVIS delubrum, in quo Sybaritæ, Caulonitæ & Crotoniatæ conueniunt. Et Eoriis in Epitropto APOLLINE, ad quẽ conuenientes cũ uxoribus & liberis sacrificant, ibiq; ex omnibus oppidis & uicis, si qua consultatio fieret, ciues & incolę cõcilio adesse assuerant. Prę cæteris uerò SENONVM cõuentus fertur immanissimus, quo oẽs eiusdem sanguinis, statuto tempore in syluã religione sacram conueniunt: cæsoq; publicè homine, barbara feritate uictimã faciunt, & bellis consultant. Præter quos fuit conuentus in OLYMPIA Dianæ Alpheoniæ iuxta Alpheũ: sicut Elaphiæ & Daphniæ ac Laureæ, qui annis singulis stato die celebrantur. Alex.

SENATVS. PERPENDATVR

MATERIA.

ROMANVS Senatus adeò semper magni religionem fecit (quemadmodum M. Varro ad Cn. Pompeium scribit, in libro ubi ratio locusq; habendi Senatus ostenditur) ut nil aliud priùs quàm quod ad religionẽ pertineret proponeretur: nullaq;, quanquam grauior causa, uel quæ celeritatem requireret, hunc morem antecederet.

FORMA CONSVLTATIONIS.

ROGATIO.

Apud ATHENIENSES in frequenti senatu pro cuiusq; ætate sententiæ rogabantur. Alex. lib. 4. cap. 11.

LYCVRGVS, cùm essent adolescentes loquaciores, & in conciliis obstreperent, cauit edicto, ut nemo in foro, nec in publico cõsessu diceret, nisi regibus permittentibus. Idem.

Apud HEDVOS fuit constitutum, ut qui in senatu sententiã dicit, ex eadem familia neminem rogare posset, quid esset sententiæ & opinionis suæ. Idem.

Romæ ante legẽ, de Senatu habẽdo, latam, ordo rogandi sententias uarius fuit. Aliàs primus rogabatur, qui à Censoribus princeps in Senatum lectus fuerat: aliàs qui designati Cossẽrant. Quidã è COSS. studio aut necessitudine aliqua adducti, quem iis uisum erat, honoris gratia extra ordinem sententiam primum rogabant. Obseruatũ tamen est, cùm extra ordinem fieret, ne quis quenquam ex alio quàm ex consulari loco sententiã primam rogaret. C. Cæsar in consulatu, quem cũ M. Bibulo gessit, quatuor solos extra ordinẽ rogasse sententiam dicitur. Ex iis quatuor, principẽ rogabat M. Crassum. Sed postquã filiam Cn. Pompeio desponderat, primum cœperat Pompeiũ rogare. Testis Tyro Tullius M. Ciceronis liberrus, qui hoc se ex patrono suo audisse scribit. Idipsum Capito Ateius in libro de Officio senatoris, confirmat. Gellius lib. 4. cap. 10.

AVGVSTVS sentẽtias de maiore negotio, nõ more, neq; ordine, sed prout libuisset, prærogabat: ut perinde quisq; animum intenderet, ac si censendum magis quàm assentiendum esset. Suetonius.

DICTIO.

ATHENIS præconе pronũciante in theatro uel curia, stãtes singuli decernebant, quid suæ opinionis foret. Alex. l. 4. c. 11.

SYRACVSANIS nemo sentẽtiam dicit rogatus, sed ut quisque ætate & honore anteit, ita sua sponte, quid sui consilij sit, in medium affert, non rogatus: aut si tacent omnes, sorte dicere cogũtur: quib. in usu erat, ut in cõcionẽ proditurí, per literarum elementa sorte educerentur. Quare Dionysius proditurus, cùm M sortitus fuisset, futuram sibi monarchiam cauillatus est. Alex. lib 4 cap. 11.

ROMÆ ius senatori erat, ut rogatus sententiã, perpetua oratione, & quàm uoluit diu, dicendo diem absumeret: adeò, ut nonnullos horis septem, plerosq; dies totos concionem in senatu habuisse tradant. Alex. lib. 4. cap. 11.

SVFFRAGATIO.

REGIBVS Lacedæmoniorum binos calculos ponendi, cùm sententiam dicunt in senatu, facultas erat: tertium uerò, si quid pro se decerni uellent. Alex. lib. 4. cap. 11.

Pedarij senatores ROM. dicebantur ij, qui in senatu quidem sedebant, uerùm sententiam non rogabantur, sed in aliorũ sententias pedibus discedebant. Vnde referente Festo Pompeio in dictione Pedarius, à Lucilio dicti sunt Agipedes, quòd pedum discessione dicerent sententiam. Gellius noctium Atticarum lib. 3. cap. 18.

Veteri consuetudine, quoties ingens erat turba suffragia ferẽtium, pedibus discedebant in sententiã. Liu. decadis 1. lib. 7. Vbi sententiã meam uobis peregero, tũ quibus eadem placebunt, in dextrã partẽ taciti transibitis: quæ pars maior erit, eo stabitur consilio. Et aliquanto pòst: Quibus hæc salutaria uidentur, agite dum in dextrã partem pedibus transite. Omnes transierunt, uadentemq; per intermissa custodiis loca Decium sequuti sunt. Erasmus in Adagiis.

Qui uultu ac gestu significant se assentiri, Toto corpore in sententiam discedere dicuntur.

Suffragiorũ genus, quod porrectis manib. peragitur, Græciuocãt χειροτονίαν, & χειροτονίαν, quã uocẽ usurpãt & sacrę literæ. Vopiscus in uita Aureliani Imperatoris indicat & manuũ porrectione sententiam alienam comprobari solere.

EFFICIENS PRINCEPS, Senatores

QVALES. Quo ad

Officium.

A' Lycurgo Spartanorũ legislatore SENIORES constituti, qui de republica cum regibus, qui duo erãt numero creati, consultarent. Is ordo uelut arbiter fuit inter regiã potestãtẽ & uim multitudinis, ne aut hæc contumacia sæuiret, aut imperio illi. Octo & uiginti seniores (tot enim Aristoteles fuisse scribit) duobus regibus assidebant, ne nimium Democratia inualesceret prouidentes: & rursus ne qui regnum tenerent, tyrannicum quippiam molirentur. Quæ hic ordo decreuisset, cætera multitudo ut sciret, necesse erat. Sab. lib. 1. Enneadis 2. Hi autem ueluti præsides & reipub. custodes, tantæ

tantæ auctoritatis fuere, ut si populus regem aut magistratum quempiam iussisset, id sic ratum foret, si senatus auctor fieret. Leges quoq; à populo latæ haud aliter ratæ fuerunt, quàm si patrum consensu approbarentur. In reliquis uerò ita præscripta senatus potestas erat, ut iudicium populi auctoritate senatus rescindi non posset. Alex. lib. 4. cap. 11.

ROMÆ si, cùm senatus cogendus foret, ad consulis edictum non conuenirent, aut contumaciùs parerent, pignoribus & multa plectebantur. Si qui tamen senatores quintum & sexagesimum annum ætatis excessissent, eos cogi inuitos, aut contumaces pignore uel pecunia plecti non licebat. Alex. lib. 4. cap. 11.

Mores, Virtutem.

Pacuuius Calanus, senatus CAMPANI periculum, quod ei à plebe Hannibalis opibus post uictos ad Thrasymenum Romẽ fauenti imminebat, ingeniosè discussit. Namq; plebẽ de perdendo Senatu morem se gerere uelle ostendit, ut tamen antè de alio sufficiendo Senatu paciseretur. Cùm ergo senatorum damnatione incepta, ipsius plebis iudicio non inueniretur, qui honestè in Senatu legi posset, deteriorumq; electionis puderet, atq; res eò uergeret, ut nihilominus omnes in damnatorum locum suffici se cuperẽt: quia alia ratio tollendæ contentionis, meliorumq; habendorũ non erat, de Senatus mutatione integra res relicta est. Fulgosius lib. 7. cap. 3.

CONSTANTINVS Magnus Imp. uicto Maxentio tyranno, Romano senatui auctoritatem pristinam reddidit, ac dignitatem eius in perpetuum curæ sibi fore spopondit, optimatibus in Senatorium ordinẽ ex omnibus prouinciis lectis, ut senatus non tam nomine, quàm re, illustrior esset, cùm ex totius orbis flore constaret. Sigonius lib. 3. Imp. occid.

Sexum.

Lege sancitum fuit ROMÆ, ne mulieres cuiusuis negotij causa senatum aut curiam adirent, nisi quòd Heliogabalus Senatulum mulierum in colle Quirinali cõstituit primus: qui præter mores institutaq; maiorum, ut ordine senatorio mater admitteretur à senatu, peruicit. Alex. lib. 4. cap. 11.

Claudij & Neronis Imp. tempore, cùm non pro dignitate uideretur, Agrippinam patrum consultationibus admitti, decreuere patres, ut à tergo abditis foribus starẽt, uelo discreta, quod uisum arceret, auditũ admitteret. Alex. lib. 4. c. 11.

Aetatem.

Apud BITHYNOS, minorem annis triginta in Senatum adscisceré nequaquam licebat.

Senes Lycurgus primùm eos qui cœpti fui fuerant participes designauit SENATORES, numero 28, iisq; duos addidit reges. Deinde in locum demortui suffici iussit eum, uirtute qui esset præstantissimus iudicatus, sexaginta annis maior. Plutarchus.

AVGVSTVS Cæsar liberis Senatorũ, quò celeriùs Reip. assuescerent, protinus uirilem togam, latum clauum induere, & ciuitiæ interesse permisit. Suetonius.

IDEM, ut nisi exacto quarto & uigesimo ætatis anno in Senatum neminem admitterent, præter admodum paucos, ob egregiam uirtutis indolem, edicto cauit.

ROMANI pueros patricios cum parentibus in Senatum ducipermittebant, ut consiliis sapientum iam inde à teneris assuescerent. Durauit ille mos usq; ad Papyrium Prætextatum. Macrob. lib. 1 Saturn. cap. 6. & Gellius lib 1. cap. 23.

VENETI, in festo die diuæ Barbaræ, iuuenes aliquot patricios, qui uigesimum ætatis annum impleuerint, in patrum principisq; collegium sorte extrahunt, qui in maioribus comitiis ius ferendi suffragia habeant. Alioqui enim ante 25. annum in Senatum non admittuntur. Egnatius lib. 3. cap. 2. & Sabellicus de Magist. Ven.

Opulentiam.

Census senatorius apud ROM. olim ad numos octingentorum millium fuit: quem Cæsar Augustus & sequuti principes ad duodecies centies sestertium auxerunt: & ne quis eorum inops aut egens foret, illos largo uiatico & magnis muneribus prosequuti sunt. Alex. lib. 4. cap. 11.

Allecti, inquit Festus, dicebantur apud Romanos, qui propter inopiam ex equestri ordine in senatorum erant numerum assumti. nam Patres dicuntur, qui sunt patritij generis: Conscripti, qui in senatu sunt scriptis annotati. Hotomannus de Verbis iuris.

Patriam.

MANTONINVS Philosophus, ut senatores peregrini quartam bonorum & fortunarum saltem in Italia possiderent, lege sanxit. Alex. lib. 4. cap. 11.

Dignitatem, Censum.

Romulus condita urbe, omnes spectata uirtute uiros, & quibus tum filij essent, pollerentq; inter alios opibus, ab ignobili multitudine discretos, PATRES appellauit. Eorũ progenies Patricij deinceps dicti. Patres dictos ferunt, quòd liberorum ingenuorum essent parentes: alij, quòd parentes suos laudare possent: quod ex colluuie illa ciuitatis prima licebat paucis. Sunt, qui à patrocinio, Patronem quendam, qui secutus fuerat Euandrum aduenam, defensorem inopũ & uindicem, huic rei nomen arbitrantur tribuisse. Verius uidetur, Romulum, principum & potentissimorum censentẽ parteis esse, ut patria cura & sollicitudine complecterentur demissiores: simulq; docentem plebem, ne timerent præstãtiores, néue inuiderent honoribus eorum, sed uterentur iis cum beneuolentia, ac ducerent patres appellarentq;, id nomen his dedisse. Nam nunc quoq; senatores, cum amplissimo & honoratissimo, tam minimè inuidioso nomine, Patres Conscriptos uocant: principiò Patres tantũm, pòst numero amplificato (uel cùm Sabini à Tito Tatio sunt Romã traducti, & in Senatum allecti: uel quando L. Tarquinius Priscus centum allegit, qui Minorum gentium patres sunt dicti, & CCC facti, qui priùs CC fuerant) Patres Conscriptos appellauẽre. Atq; eo tam uenerando uocabulo populum à senatu distinxit. Cæteros deinde, quibus maiores erant opes, secreuit à plebe, appellauitq; Patronos illos, hos Clientes. Plut. in Romulo.

AVGVSTVS Cæsar comitiis Tribunitiis, si deessent candidati, Senatores ex equitibus Romanis creauit: ita ut potestate transacta, in utro uellent ordine manerent. Suetonius.

Comitatum.

Senatores ROM. olim, qui curulẽm magistratum gessissent, curru in curiam uehebantur, honoris gratia, in quo curru sella erat, supra quam considerent. Otium cum sceptris, si duces aut uiri consulares fuissent. At qui magistratum curulem nondum ceperant, pedibus in curiam ibant: & propterea Senatores pedarij nominabantur. Hæc C. Bassus in suis Commentariis. At M. Varro in satyra Menippea scribit, in Senatu Romæ alios fuisse Senatores, qui sententias rogabantur, utpote à censoribus iam in Senatum lecti: alij non erant, nondum tamen in Senatorium ordinem à censoribus lecti, in Senatum tamen ueniebãt, eo quòd honoribus populi usi essent: neq; sententias rogabantur, sed quas principes dixerant, in eas descendebant. Et propterea Pedarij fuere dicti. Attestatur huic rei Laberij uersus, Caput sine lingua, pedaria sententia est. Gell. lib. 3. cap. 18. Noct. Att.

Fuit uetus ROMÆ constitutum, ut adolescentes senatorum filij, primo flore ætatis, parentes & necessarios in uestibulo curiæ operiant, illosq; senatu egressos domum reducant & comitentur. Alex. lib. 4. cap. 11.

QVOT.

CRETENSES decem habuere præfectos Senatorum loco, qui de rebus maximis decernebant. Apud EPIDAVRIOS centum & octoginta rempublicam administrabant, ex quibus nobilissimos popularium deligebant Senatores, quos Artinos uocabant, & Conipodes. Alex. lib. 4. cap 11.

MASSILIENSES rem omnem urbanam per optimates & aristocratiam regentes, omnes legum æquitate superabãt: consilium ex sexcentis uitis instituentes, quos Timitos, id est honorificos appellabant. Val. Max. lib. 2. cap. 1. Strabo libro 4. Timuchos uocat.

In GNIDO sexaginta prefuere ex optimatibus, Amnemones appellati, ad quos res maximas & graues referebant. Alex. libro 4. capite 17.

Senatus ATHENIS fuit quingentorum, qui unà cum tribunis & quæstoribus, senesq; cum iunioribus de rebus singulis decernebant. Alex. lib. 4. cap. 11.

Apud SERES maximus ordo ex quinq; millibus consiliariis cõstabat, qui in apparatu belli elephantẽ singuli prestare tenebantur. CROTONIATÆ congregato mille uirorum lectissimorum numero, de rebus grauioribus consultabãt. Alexand. lib. 4. cap. 11.

Apud ARGIVOS octoginta uiri, item apud MANTINENSES: in Elide aũt LX Senatus uice fungebantur. Idem.

Senatores à Romulo centum creatos fuisse, qui ob honorem PATRES dicti sunt, quorum consilio Respublica domi fuisq; niteretur: & deinde urbe cum Sabinis & Tatio cõmunicata, centum alios additos fuisse, scribit Liu. lib. 1. Dec. 1.

Primus P. Val. Poplicola, post exactos reges, Patrum numerũ à Superbo cædibus imminutum expleuit, & amplissimum ordinem auxit, quatuor & sexaginta supra centum ex equestri ordine in consilium cooptatis, ita ut trecentorum numerum faceret, qui Adlecti dicti sunt. Quos enim post exterminatos reges, ætate graues, spectataq; probitatis uidebant, senatui tanquam grauissimo sanctissimoque concilio adscribebant. Quibus quum alij in locum decedentium suffecti, & in senatum literis adscripti essent, Cõscriptos uocarunt, modò plures, modò pauciores: ita ut frequens senatus, & quicquid erat patrum, ex ferè trecentis senatoribus constaret. Alex. lib. 4. cap. 11.

Cùm C. Iul. Cæsar supra mille senatores, belli casibus imminuto ordini adsciuisset, AVGVSTVS Octauius selectos & purgatos

purgatos duabus lectionibus, remotis indignissimis, in pristinum decorem reuocauit. Suetonius.

QVANDIV.

Senatorib. ROM. ad plebē transire, & iura patrū amittere, & plebeia subire Romæ licuit: quod præter M. Manlium, qui primus à patribus ad plebem defecit, aliis pluribus datum & permissum fuit. Alex. lib. 4. cap. 11.

TEMPVS.

PERSÆ de rebus maximis inter uinum consultant, quas ipsi firmiores putant, quàm quæ in sobrietate fuerint deliberata. Strabo lib. 15.

Plutarchus in Symposiacis, decade septima, problemate nono, citat Platonem, qui scripserit, apud LACEDÆMONIOS (ni fallor) fuisse νυκτερινὸν σύλλογον, id est, Nocturnum cōuentum grauissimorum, ad quem difficillimæ causæ relicie bantur. Addit apud ueteres noctem ἐυφρόνην fuisse uocatā, παρὰ τὸ φρονεῖν, à bene sapiendo. Erasmus in Adagiis.

AVGVSTVS Cæsar, ut Senatores lecti probatiq; & religiosius & minore molestia senatorio munere fungerentur, sanxit, ut prius quàm consideret quisquam, thure ac mero supplicaret apud aram eius dei, in cuius templo coiretur: & ne plus quàm bis in mense legitimus Senatus ageretur, Calendis scilicet & Idibus: néue Septembri, Octobrique mense ullos adesse alios necesse esset, quàm sorte ductos, per quorum numerum decreta confici possent: sibiq; instituit consilia sortiti semestria, cum quibus de negotiis ad frequentem Senatum referendis antè tractaret. Suetonius.

IVDICVM. IVDICIORVM

MATERIA. NEMPE

DE REBVS.

Actionum publicarum & priuatarum species apud ATHENIENSES, Sigonius lib. 3. de Rep. Athen. commemorat.

Apud ATHENIENSES & MACEDONES lege cauebatur, ut haud secus aduersus malè meritos ingrati actio detur, ius iudiciumq; dicatur, ac si ære alieno, aut graui crimine nexi forent: nam beneficij memoriam (auctore Demosthene) qui recipit habere debet: qui uerò dedit, statim obliuisci. PERSÆ quoq; illum qui accepto beneficio, gratiā, quū possit, non refert, graui pœna prosequuntur, in eumq; lege agere licet, tāquam magno esset scelere pollutus. GERMANI contrà: nam collati beneficij merito nihil sibi deberi putant, neq; acceptis obligantur. Alex. lib. 5. cap. 1.

Βεβαιώσεως actio ATHENIS erat, quam intendunt emtores uenditori, si alio quopiam rem uenditam sibi uendicante, uenditionem non confirmet. Interdum etiam arabone tantùm dato, si uenditor controuersiam mouisset, is qui arabonem dederat, confirmationis litem mouebat ei qui illum accepisset. Suidas.

Ἐφέται XXC iudices capitalium causarum, quinquagenariis maiores, & singulari opinione probitatis: dicti EPHETÆ, quòd ab eis non esset prouocatio. Dicebant autem ius uel in Palladio, uel in Prytaneo, uel in Delphinio, uel in Phreate. Suidas.

ATHENIS magistratus fuit, cui Zeteta nomen: apud quem si quis integrum æs debitum non soluisset, conueniri lege poterat. Alex. ab Alex. lib. 1. cap 7.

Si quis apud ATHENIENSES inconsultæ cædis reum fecisset, eumq; nocentem esse apertè ostendisset, pòst autem ei ignouisset, atq; remisisset, non amplius eiiciendi eius potestatem retinebat. Neq; enim, si qui passus erat, ei qui fecerat, ante obitum cædem remiserat, reliquorum cognatorum ulli ius actionis habebant. Sed quos eiici, & exulare, si conuincerentur, & morte afficī leges iuberent, hi si semel sibi ignotum esset, omnibus periculis exoluebantur. Sigonius l. 3. de rep. Athen. ex Demosthene aduersus Pantæpetū.

LOCRIS, cùm duo adolescentes de seruo contenderent, euenerat ut apud alterum (quem placeat Primum appellare) plusculum antea temporis moratus & educatus esset: interea quoq;, ut cùm Secūdus rus abiisset, seruus sese à Primo in domum Secundi subduxisset, & ibi domino absente & ignorante biduo permansisset. Re cognita, Primus ad ædes Secundi se contulit, hinc seruum abstrahit, ducit in ius, suū esse ait: imò ille suum. Interim de possessione oritur controuersia. Primus satisdationem offerebat, Rem, si ita iudicatū erit, restitutum iri: etenim ex Zaleuci lege, hunc tantisper rei, de qua lis est, quandiuq; iudicium agitur, possessione, uindiciis atq; interdicto superiorem esse, apud quem litis ordinatæ tempore seruus moratus, educatus esset. Secundus ex aduerso dicebat, legem pro se ipso facere: nam seruum apud se nouissimè educatum esse: ibi postremò seruitutem seruiuisse: quod uel ex eo manifestum est, quòd è domo sua familiaq; in ius ad magistratum tractus, abductus sit. Igitur apud se, potissimùm pendente lite, commodum possessionis esse oportere: cæterùm fideiussores dare se paratum esse. Primus etsi concedebat ex ædibus suis hominē in ius non esse adductum: nihilominus aiebat hunc sese etiam antea è domo sua subduxisse, neq; alio iure in possessionem Secundi peruenisse. Eum qui ui rapuerit, traxerit, duxerit, etsi pro possessore possideat, iure tamen possidere nō uidetur: nec iustam hanc educationem esse, quæ non pacifica fuit, sed controuersa. Iudices admisso & cōsulto Cosmopolide (quia de interpretatione legis agebatur) ita pronunciarunt, Educationem semper eos præstitisse uideri, apud quos id, quod in disceptationem uenit, postremò quidem uel aliquo tempore, sed sine controuersia fuerit: nunquam uerò possessionem uiolentam ulli agenti proficere, qui ab aduersario ui, clàm aut precariò possideat, quò magis postremò possedisse uideatur. Secūdus Patres appellauit. Cosmopolidem iudicio prouocat, cum Zaleuci legibus incongruam interpretationem attulisse: nec eam mentem legislatoris esse, quam non ex uerbis legis, sed ex ambagib. collegerit. Cosmopolis de sententia legis cognosci non recusabat, modò sub Zaleuci conditionibus: quæ erant huiusmodi, ut ei undiq; adstantibus militibus laqueus imminereret, si uideretur deteriorem uerbis legis interpretationem populo attulisse. Sed facetè adolescens respondit, iniquam esse cōditionem: nam Cosmopolidi grandæuo, si uictus fuerit, biennij aut triennij: sibi adolescenti, maioris meliorisq; ætatis periculum, damnum iacturamq; fore. Itaq; hoc etō faceto & urbano elusit quidem iudicij seueritatem, cæterùm patres pro Cosmopolide pronunciarūt. P. Aerodius ex Polybij lib 12.

Centumuiri apud ROM. de hæreditatibus, testamentis, usucapionibus, tutelis, gentilitatibus, agnationibus, alluuionib. nexis, mancipiis, & stillicidiis quàm maximè ius dicebant.

Si in Prouincia Proconsul, Legatus, Præses, Quæstor, aliusue magistratus Populi ROM. iniuriam à prouincialibus accepisset, aut eis contrà intulisset, querela Romā deferebatur, eratq; Senatus de hac re iudicium, siustrà omnino opposita à Prouincialibus fori præscriptione: ut in causa M. Aurelij Scauri iudicatum est. Nam eo postulante, quòd is Ephesi se Quæstorem ui prohibitū esse dicebat, quò minus à fano Dianæ seruum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret: Pericles Ephesius homo nobilissimus Romam euocatus est, quòd auctor iniuriæ illius esse diceretur. Cicero Verrina 2.

Inter populum Carthaginensem & regem Masanissam, inire præsenti disceptatores ROMANI de agro fuerunt. Ceperat eum à Carthaginensibus Gala pater Masanissæ. Syphax rex Numidarum Galam inde expulerat: posteaq; in gratiā soceri Asdrubalis, Carthaginensibus dono dederat. Rursus cùm Masanissa Carthaginenses agro expulisset, haud minore contentione animorum, quàm cùm ferro & acie dimicarent, apud Romanos res acta est. Dicebant Carthaginēses, quod primò maiorum suorum fuisset, deinde à Syphace ad se peruenisset, id se meritò repetere. Ex aduerso Masanissa, paterni regni agrum & se recepisse, & nunc iure gentiū possidere: isto; modo se & causa & possessione superiorem esse. Legati possessionis ius non mutarunt, causam integram ad Senatum reiecerunt. P. Aerodius ex Liuij lib. 10. Dec. 4.

Olim ad Ecclesiasticos iudices, non autem ad laicos, cognitio de Magis in GALLIA pertinebat: quam in sententiā, perfequente Episcopo Parisiensi, decretum Parlamenti factū est, anno MCCXXCII. Postea uerò iudicibus laicis cognitio attributa, Ecclesiasticis ademta est, sancto Parlamenti eiusdem decreto, anno MCCCXC. Deinde Pullalerius, Laodunensis Tribunus militum, captis complurib. Magis, cùm de iis uellet cognoscere, impeditus est decreto Curiæ: quo tempore sic architectabatur Satanas, ut quicquid de Magis prædicabatur, ,,p fabulis haberetur. Bodinus lib. 4. Dæmon. c. 5.

DE PERSONIS.

CAIVS Imperator seruis, si quid quererētur de dominis, palsim accusandi, & contra eos lege agendi facultatem dedit. Alex lib. 3 cap. 20.

Fuit aliquando in usu, ut de seruis in dominos nec quæstio haberi, nec iudicium dari posset (Quod TACITVS Cæsar cauit edicto, ut ne maiestatis quidem causa contra dominorum capita seruis admitteretur, aut per eos inquirerent magistratus) Tiberius, ut contra Libonem per seruorū quæstiones inquireret, fraudē legi fecisse dicitur, quòd illos emancipari, & deinde per tormenta inquiri iussit.

Fuit DVX Carinthiæ uenator imperij, ad quem lites uenatorum omnium deferebantur: uocatus ab aliquibus coram Imp. accusantibus, non nisi Slauonica lingua respondere tenebatur. Aeneas Sylvius cap. 20. Europæ.

Omnes Aquilonarium mercatorum controuersiæ, quantum attinet ad ius naufragandi, à VISBYCENSIS urbis Coss. è Gothlandia insula diriminntur. Olaus Magnus lib. 2. cap. 24.

FORMA.

Apud ueteres AEGYPTIOS iudicia nō uulgari cùm diligentia fiebant: existimabant enim sententiarum lationes maximi esse ad communem uitam momenti in utranq; partem. Nam punire nocentes, auxilium ferre oppressis, optimā ad prohibendā mala facinora uiam putant. Pœnam uerò delicti aut pecunia aut gratia tolli, existimabant confusionem uitæ cōmunis fore. Quamobrem ex urbibus clarioribus, ut Heliopoli, Memphi, Thebis, uiros optimos eligebant, quos iudicijs præficerent: qui iudicum consessus neq; Athenarū Areopagitis, neq; Lacedæmoniorū senatui cedere uidebantur. Postquam hi conuenerant triginta numero, inter se eligebant optimum uirum, quem iudicij principem cōstituebant: in locū cuius ciuitas alium iudicem substituebat. His omnibus uictus, sed principi opulentior, à rege dabatur. Is aurea catena signum uarijs ornatum lapidibus à collo suspensum, quod appellabāt Veritatem, gestabat. Cœptis iudicijs, ac signo Veritatis à principe iudicū proposito, omnibusq; legibus, quæ octo libris cōtinebantur, in medio eorum cōstitutis, mos erat accusatorem scribere ea in quibus alium accusabat, modumq; patratæ iniuriæ, aut damni facti, quantiq; eam æstimarer. Reo autem dabatur tempus rescribendi ad singula, aut se id non fecisse purgandi, aut iniuriam uel damnum minoris æstimandi. Rursus accusato tireoq; inuicem respondendi locus erat. Ita bis auditis litigatoribus, cùm iudices de cōtrouersia quæsissent, princeps signo Veritatis in partem ueriorem uerso, sententiam ferebat. Hic mos iudiciorum apud Aegyptios erat, existimantes accusantium excusantiumq; altercatione & scriptis ueritatem maximè elici posse. Diod. lib. 1. cap. 6.

Senatus AREOPAGI, qui causas de cæde iudicat, hic mos est patrius, ut ubi in pagum ascenderit, de cæde aut uulnere exindustria, aut incendio iudicaturus, potestatem dicendi faciat utrique litigatori. Ita separatim dicunt accusator, & reus, aut ipsi, aut patronos adducunt. Æquo animo, & cū silentio audit Senatus. Quòd si quis exordio colligendæ benuolentiæ causa utatur, aut misericordiam, aut indignationem alicunde commoueat, qualia multa oratores aduersus iudices compararunt, statim per præconem silere iubetur, non permittentem eos audiente senatu nugari, & rem uerbis inuoluere, ut facta nuda Areopagita inspiciant. Sub dio autem iudicium exercebatur, ne iudices in eundem locum conuenirent atq; illi qui manibus essent impuri. Summo item silentio iudicabant. Sigonius lib. 3. de rep. Athenienſium, ex Luciani Hermotimo & Anacharside.

Πρωτοδικεῖον dicitur Iustiniano, iudicium, quum quid reo absentem disquisitionem uenit, superq; iure controuerso mota lite, solus actor nullo se opponente exercuit, cōtraq; reum, indicta causa, lis data fuit: κατὰ τὴν ἐρημίαν, hoc est, solitudine, eo quòd solus actor, nullibi reo comparente, nec signis collatis (ut aiunt) obtinuit. Cōtra quod Rescissionem plerunq; dari leges uoluere. Alex. lib. 4. cap. 15.

Apud ROM. olim inter quos erat de agro aut simili re controuersia, in rem præsentem ueniebant, & apud prætorem uindiciarum causa manus cōferebant, hoc est, alter alterius manum corripiebat. Sed quum propagatis Italiæ finibus, gratuarentur prætores uindiciarum causa longius proficisci, institutum est, ut litigantes non ex iure apud prætorem manū consererent, sed ex iure manu consertum uocarent, hoc est, alter alterum ex iure ad conserendū manum in rem de qua ageretur uocaret: simulq; profecti in agrum de quo litigabatur, terræ aliquid ex eo, aut unā glebam in ius in urbem ad prætorem deferrent, & in ea gleba tanquā in toto agro uindicarent. Gellius lib. 20. cap. 9.

Centumuiri apud ROM. quum iura daturi erant hasta posita in unum coibant, illorumq; iudicia in duas hastas diuisa erant. Ideo centumuiralis hasta sermonibus celebratur.

Iudicium de nocente sic fiebat ROMÆ, ut prætor tribunal in primis ascenderet, noxio post terga ligatentur manus, misso præconio silentium fieret, legitima deinde prætoris proferrentur uerba: classicum ad spectaculum postea canerent, suppliciumq; de noxio sumerent. Quod plerunq; non statim sumebatur: quippe senatusconsulto Tiberij tempore, & per alias constitutiones actum fuit, ut damnatorū pœna in decimum semper differretur diem. Alex. lib. 3. c. 5.

Annandus præfecturam primam in Gallia gesserat cum magna popularitate, secundam uerò cum maxima populatione. Onere inde alieni æris oppressus, metu creditorum successuros sibi optimates æmulabatur, omnium colloquia detidebat, consilia explorabat, officia contemnebat: donec odio publico flagrans, & priùs cinctus custodia, quàm potestate discinctus, capi ab Imperatore, & ROMAM duci est iussus. Eum Arueruorum primores publico nomine accusarunt. Subitò igitur iure geminā præfecturæ, quam per quinquennium repetitis fascibus gesserat, spoliatus, & plebeiæ familiæ redditus, publico carceri adiudicatus est. Inde iudicio comperendinato capite multatus, in insulam est coniectus, ubi usq; ad inimicorum dolorem deformatus ex senatusconsulto Tiberiano triginta dierum uitam post sententiam traxit, uncum, & gemonias, & laqueum carnificis in horas expectans. Hæc Sidonius & Cassiodorus an. 469. Sigonius lib. 14. Imp. occid.

CIMBRI olim iuris dicundi iudicijque exercendi hunc habebant morem. Erat uniuersa ditio in certas parœcias siue curias diuisa. Hæ statis temporibus locisq;, pro se quæque seorsum, suis cum armis patente sub dio in campis conueniebant, aderantq; eiusdem loci uiri nobiles, qui uelut testes iudicio assiderent. Ibi in medium prodibant, qui contra alios litem habere se existimarent: auditisq; & cognitis partis utriusq; actionibus defensionibusq;, conuentus uniuersus in consilium ibat: iidq; temporis spacium, quod interim deliberando terebatur, Curam uocabant. Expensis diligenter & uelitatis in partem utramq; controuersijs, in contessum redibant, uocatisq; litigatoribus de iure pronunciabant. Si quis stare iudicio non uellet, ad duodecim constitutos siue iudices siue arbitros, & ab his ad uniuersæ ditionis conuentum prouocare ei licebat. Hæc minuendarū litium iudicijq; consuetudo semel quotannis obseruabatur. Et est in hunc usq; diem locus non procul Rendesburgo, qui annuæ trabis nomen ab eo iudicij more etiamnum retuetur: sollentq; illic nunc quoq, terminandis controuersijs nonnunquam conuentus haberi: ac fuerunt præterea in alijs Chersonnesi partibus similia loca, quorum memoria longinquitate temporum intercidit. Auctor belli Dithmarsici lib. 1.

REGNERVS Danorum rex statuit, ut omnis controuersiarū lis, remotis actionis instrumentis, nec accusantis impetitione, nec rei defensione admissa, duodecim patrum approbatorum iudicio mandaretur. Saxo lib. 9.

CANVTI II. Danorum regis lege, si quis commilitonū suorum quempiam manu, ferro, uel fuste læsisset, aut si quicquam uiolenter eius manibus extorsisset, comámue alieni capitis uiolasset, postremò si maiestati insidias struxisset, tanquam capitalis criminis reus, clientela amotus, militari munere priuabatur. Is nanq; qui iniuria affectus fuerat, regem sella posita ius militi dicere postulabat: deinde reum, ut in concionem ueniret, tertio citatorum ordine prouocabat. Vnumquenq; bini duntaxat commilitones explebant. A' quibus si reus in quæstionē publicam deducendus rem familiarem possedisset, domi semel, bis in curia apud discubitus sui locū præsens absensue postulari solebat. At si fundo careret, eo loci, ubi in aula accubare cōsueuerat, ter spōsione prouocandus fuerat. Concione inita, qui prouocauerant, sincerè se reum postulasse, nihilq; in ea causæ dictione sauoris aut offensæ respectui indulsisse iurabāt, simulq; & citatorum & testium partibus inserebant. Consequenter in reum principalis facti testimonium à duobus denunciandum restabat, iuramēto præfari iussis, nec actoris animo re, nec rei odio quicquam se præter oculis aut auribus explorata dictutos. Nam in quæstione læsæ maiestatis propensior auditui fides haberi consueuerat. Cæterum testimoniū in oculis reponebatur. Præterea obiecta defensionis præsidio repellere non licebat. Siquidem testium criminatio, neque alieno patrocinio, neq; propria cuiusquam repulsione subrui poterat. tantū quippe auctoritati ipsorum pondus inerat, ut assertionis eorum fidem eleuare, proxima sacrilego demētia putaretur. Ita reus aduersum testimonij fulmē, nec culpam nec innocentiam ullo argumento tueri potuit. Sed neq; ei si sponsione prouocatus fuisset restipulatione uti licuit. Rationē testium dictrita iudicum insequebatur auctoritas, reum ucluti cuidēter noxium, nihilq; iam pro se recusantem, honore, opibus, patria, atq, omni demum militari functione damnantium. Hostibus eius honos atq; impunitas adiudicabantur. Luxtà in præsentē absentemq; sententiæ ferebantur. Sua nulli longinquitas præsidio esse poterat, quò minus & accusatio testibus, & damnatio sententijs instrueretur. Quarum utraq; plenè partes suas exhibente, reo defensionis amplecti præsidium non licebat. Tum demum rex cognitione suscepta, an ea cæteris pronunciatio placuisset, interrogabat. ipse enim auditoris tantū partem exequens, militiæ iudicationis mandabat arbitriū, deformè ratus damnare uiros, quos ipse fouisset. eaq; propter in eos, quorū egregia opera usus fuerat, aspere pronunciare uetitus, quæstionem ad se delatam, ad curiæ cognitionē relegabat, silentiumq; moderationis suæ fidem, quam sententiam seueritatis testem esse malebat. Cùm demum, audita militū responsione, totus concionis suffragia iudicationi consentanea noscerentur, qui damnatus fuerat interrogari solebat, terreno an maritimo secessu fugam petere decreuisset. Quod si reus mari se credere delegisset, eō commi-

commilitonum frequentia prosequendus, dataque naue, remigijs, commeatu, uasculo egerendis aquis idoneo, tandiu in litore operiendus fuerat, donec remi, si eis nauigatio geereretur, uel si uelis, antennæ extra conspectum abijssent. Tum deniq; qui profugerat, superiori ab omnibus sententia repetita, amarissimorũ maledictorũ uerberibus laceratus, tristissimis totius militię suffragijs damnabatur. Qui si tempestate in litus relatus fuisset, continuò ut hostis habitus violatę societatis pœnas pendebat, discrimenq; capitis eius funesto damnationis incursu cupide à commilitonibus expetebatur. At si terra fugere maluisset, ad nemus usq; pari militum cura comitandus erat, cũctis tandiu in eius abitu expectantibus, quousq; procul ipsum abesse cognoscerent. Ac tunc demum ter ualidè edendus clamor, ne fugiturus ullo ad eos errore referri posset. Tunc demum districta etiam inexorabilis omniũ seueritas, cunctis solennì iure completis, ne de indemnato supplicium sumere uideretur, supremam reo damnationem intendit, effecitq;, ut qui se à specioso militiæ conuictu abruperat, turpiter uagã uitam prosertiptus exigeret. Ita militaris disciplinæ rei, iudicialis ignominiæ grauitate in abiectissimorũ conditionem relegabantur. Adeò enim rex contumeliã sontium non sanguinẽ sitiebat, ut eos probroso castigationis genere quàm cruento punitiores putaret. Si quis autem ei postmodum commilitonum uno telo aut comite superior obuio peper cisset, ipsius se contumeliæ participem præbuit, cuius culpã uindicta prosequi formidauit. Quòd si reus ab actore testimonio superari nequiret, sex secum commilitonibus in iusiurandum accitis, culpæ quæ objiciebatur alienũ se fuisse monstrabat. Ac si commilitonum quis eum quem militiæ consortem nescisset iniuria per ignorantiam affecisset, ad conciliandam errori suo fidem, prædictũ sodalium numẽrum in sacramẽti societatẽ contrahere debuit. Saxo lib.10.

Apud VNGAROS legale iudicium breue quidem, & formidolosum est. Quicunq; huc tribunal accedunt, hastam subire coguntur: perorata utrinq; causa, in cuius caput hasta diminitur, is capitis reus habetur, præsentaneoq; supplicio multatur. Bonfinius lib.6.Dec.4.

Apud RVSSOS iudicia exercẽt duodecim numero uiri. Vnus aliquis è collegio cognoscit causam crimeu'ue: id cognitũ ad collegas defert, interdum & ad regem, si res maioris est ponderis, quàm ut pro collegio uindicari possit. Si reus nequeat conuinci, parumue liqueat factum, cum accusatore cogitur de uita dimicare, atq; ita victor duplici pecunia donatur, quàm lis fuerit æstimata. Sab.lib.3 En 10.

EFFICIENS PRINCEPS, IVDEX. IVDICES

QVI. Puta

Sacerdotes.

Apud ISRAELITAS, ex Domini præscripto, si quæ causæ difficiliores essent, quàm ut deijs possent iudices decernere, petebãt Hierosolymam, & à sacerdotibus atq; pontifice controuersiam sibi explicari postulabant. Quæcunq; illi statuissent, oraculi loco habebantur. Qui non paruisset, morte plectebatur. Deuter.18.

Apud AEGYPTIOS Iudices quondam fuerant, qui & sacerdotes. Aelianus lib.14.

Delecti.

Regij IVDICES Persarum ex toto populo deliguntur: suntq; perpetui, nisi delicti alicuius rei fuerint. Hi ius dicunt, & legum sunt interpretes. Herod. lib 3.

Occulti.

Carolus Magnus Saxones (siue Vestphalos) auctore & concitatore Godefrido Danorum rege rebellãtes, acie uictos, ac in potestatem redactos, omnes Transalbianos, cum liberis, uxoribus, mãcipijs in Franciam transtulit. Eorum sedes Abroditis, Venedisq; antiquissimis & cõuaratissimis Francorum socijs attributæ sunt. Citra Albim decimus quisque transmigrare iussus est: deceniq; tum millia Saxonum liberorum, cum paruis pignoribus, coniugibus, seruis per cætras passim Germanias distributa sunt. In quorum domicilia, grauissimi quiq; delecti, uitæ & morum probitate insignes, ex omni Germania translati, penes quos foret arbitrium & potestas animaduertendi etiã indicta causa, in pacis fideiq; uiolatores, religionisq; desertores. Inde ius, ut uocant, Vuestphalense deriuatum, silentio & taciturnitate sacrosanctum. Iudices, quos CONSCIOS (die Wissende) nuncupant, nescio quibus ceremonijs initiati se inuicem agnoscunt. Porrò profanis ritum prodere, religio est, & pro piaculo habetur. Neq; quisquam omnium adhuc inuentus est, qui huiusmodi mysteria euulgarit. Saxones quidem hac libertate animaduertendiq; libidine in officio terenti, explosa auita & scelerata superstitione, facta Christiana receperunt: ipsiq; in amicitiam & societatem Francorum adsciti, unus cum eis hactenus censetur populus. Auentinus libro quarto Annalium Boiorum, & Aemilius libro secundo, & tertio. Id iudicium usq; ad nostram duratætatem, uocaturq; VETITVM. Qui ei præsunt, SCABINI appellantur. Secretos habent ritus, & arcana quædam quibus malefactores iudicant. Ea nondum quisquam repertus est qui uel precio uel metu reuelauerit. Ipsorum quoq; Scabinorum magna pars occulta est, qui per prouincias discurrentes criminosos notant, & inferentes iudicio accusant, probantq;, ut eis mos est: damnati describuntur in libro, & minoribus Scabinis committitur executio. Reus ignaro suæ damnationis, ubicunq; repertus fuerit, supplicio afficitur. Aen.Syl.cap.36, Europæ. & Sab.lib.8.En.10.

QVOT.

In HELIÆA Athenis qui ius dicebant, mille uiri, aut mille quingenti, publica negotia disceptantes, è binis auterenis coacti prætorijs, Heliastæ, triobolum accipiebant, post iurisdictionem. Vnde ab Aristophane Trioboli cognati dicuntur. Omnes Athenienses olim dabant iusiurandum Heliasticum. Suidas.

Centumuiri, amplissimum iudicium, iura populo aliquandiu dixere apud Rom. à quibus nulla erat prouocatio: quorum iudicia centumuiralia dicta. Ex singulis enim tribubus tenì iudices selecti, populo ius dicebant. Et quãuis ex quinque & triginta tribubus, supra centum superessent quinq; usus obtinuit, ut ipsi centumuiri, eorumq; iudicia centumuiralia dicta sint. Alex.lib.3.c.16.

QVALES. QVO AD

Animũ, Mores.

AEGYPTIORVM sacerdotes olim etiam Iudices erant. Et quidem inter eos princeps erat sententiæ maximus natu, & in omnes statuendi ius habebat. Eum omnium hominum esse iustissimum & sincerissimum oportebat, qui circa collum imaginem ex sapphyro gemma confectam gestabat, quæ uocabatur Veritas. Aelian.lib.14.de Var.histor.

Solon legislator Atheniensium, AREOPAGITAS instituit, quorum consilio leges ac maiorum instituta seruarentur. In hoc consilium publicum admittebantur Prætorij uiri duntaxat, & qui antea fuissent ἄριστοι. neq; item cò adoptabantur omnes sine delectu: sed quorum uirtus, fides, atq; integritas in rebus regendis, administranda Rep. iuuenq; dicundo, cui libet ciui cognita esset ac perspecta. Eorum mores quales fuerint, exponit Isocrates, & declarant pritica illa uersa: Sanctior Areopagita, Grauior Areopagita, Integrior Areopagita. Quin uel ipsum solum nomen Areopagita, proueti bij uice utiurpatur, de incorrupto iudice. Nemo enim in consilium illud cooptatus est, cuius mores spectatissimi non fuerint, & qui non probitatis suæ multa edederit documenta. Nec ullus ex omni memoria (dictu mirabile) repertus est, qui si quid uel ingenii haberet uitij, non illud, simul in Areopagum lectus esset, abijceret: tanta aliorum erat uirtus, ut nemo usq; adeò uitium aliquod perdità amplecteretur, quin eum puderet inter tantam puritatem solum apparere maculosum.

Ætatem: Iuuenes. Senes.

Nemo ATHENIS iudicabat, nisi annos natus circiter 60. Qui uerò integra ætate erant, concionem quidem ingrediebantur, sed non iudicabant. Demagogi itaq; impetrarunt à Repub. ut ijs, qui conciones frequentarent, palãm aliquid è publicis uectigalibus daretur. Post Cleon id effecit triobolum, captandæ auræ popularis gratia. Senex uerò concionem non ingrediebatur. Suidas.

Apud ROM. fuit urgintiuiratus causis dijudicãdis, quod munus magnæ indolis iuuenibus conferri solebat: illinc enim gradum ad reliquos honores auspicabantur uiri excultiingenio & doctrina. Ad quos Tiberius Neronem Germanici filium promoturus, quod quinquennio maturius peteret, quàm per leges liceret, illum Senatui commendauit, & ueniam petijt. Alex.lib 3.cap.16.

Habitum.

βακτηρία, καὶ σύμβολον, Baculus & symbolum. Qui sorte in IVDICVM numerum asciti erant, à publicis seruis accipiebant baculum & symbolum, arq; ita ius dicebant. Prætorium autem erat baculo concolor. Symbolum uerò, facto iudicio, reddentes, triobolum auferebant: quæ erat iudicij merces. Suidas.

Auctoritatem.

Consilium in AREOPAGO, Solon ex annuis magistratibus constituit. Et ut omnem ciuilis discordiæ occasionem in futurum tolleret, ne temeraria multitudo incertis (ut solet) ijs iudicia turbaret, ex quatuor tribubus, quæ Athenis erãt, quadringentos legit uiros ex singulis centum. His permissum, ut quæ Areopagitę decreuissent, si æqua uisa foret, probarẽt: si minus esset placita, pari potestate rescinderẽt. Atq; ita, uelut duabus anchoris nixus, aduersus omnes fluctus immobilis mansurus ciuitatis status uideri potuit. Sabellicus lib.5. Enneadis 2. Illius certè Senatus tandiu floruit auctoritas, donec eam Ephialtes ac Pericles, ut in eo soli omnia possent, imminuerũt: uidelicet inprimis Senatoribus statuentes iudiciorum mercedem: postea quoq; uiolantes omnem illius honoris adipiscendi gradum, uti sua quidem gratia & opibus ad hoc fastigiũ adduẽti Areopagitæ, iam ex eorum nutu, uoto & arbitrio agerent, transigerent, iudicarent omnia. P. Aerodius lib.1. Decretorum.

Centumuiri apud ROM. quum propter turbulentam confusionem in longissimum lites traherẽt, perraroq; causas deciderent, diuus Vespasianus ex tot iudicibus selegit quosdam, qui breui curriculo, nec longo circuitu causas definirent. Domitianus quoq; centumuiralia decreta & constituta, uelut ambitiosè edita, rescidisse fertur. Alex.lib.3.c.16.

EFFICIENS NON PRINCEPS. Vt sunt

ANGELI.

Hebræi uetères affirmabãt angelos Dei interesse iudicijs. Bodinus lib.3.Dæmon.c.4.

Franciscus Aluarezius scribit, iudices in AETHIOPIA insidentes subsellijs relinquere uacuas in editiore loco cathedras XII, & dicere has sedes Angelorũ esse. Bodinus lib.3. Dæmon.cap.4.

ACTOR. REVS.

Scholia quæ feruntur in Aristophanem, tradunt ATHENIS duas fuisse naues, usui publico destinatas, è quibus Salaminia subueheret ad iudicium euocans, Paralus aueheret. Nã Theoris eos uchebat, quoti aut religionis ergò Delphos aut aliò quopiam proficiscerentur. Erasmus in Adagijs.

ATHENIS, teste Plutarcho in Alcibiade, reus absoluebatur, qui necdum conuictus fatebatur. Sed lex ista non obtinuit, quia consequebatur ex ea maleficiorum impunitas.

παρεγγυᾶν, additio decimæ partis æstimatæ litis. ATHENIS, qui actionem instituebãt aduersus Rempublicam, de publicata pecunia quorundam, & qui de hęreditatibus aut pupillorum bonis aduersus homines priuatos litigabant, aliquid pecuniæ deponebant, & hac priuabantur, si causa cecidissent. Ac in causis publicis constat, quintam partem controuersæ pecuniæ deponi solitam esse. Suidas.

Ἀντιγραφή, cùm accusator & reus, furti aliquos criminantes, iurant. Quod cùm sæpe frustrà fieri animaduersum esset, legem tulerunt ATHENIENSES in eos, qui aliquos in carcerem ob furti crimen conijcerent, ut conuicti M drachmas soluerent. Sed & ij, qui bona ciuium tanquam publicata proscripsissent, calumniæ conuicti, tantidem & ipsi multabantur. Suidas.

ROMANI in denuncianda lite, aut aduersario in ius ducendo, Antestabantur, hoc est, testibus utebantur, quòd iudicij causa denunciarent, uel in ius raperent. Solebant enim aliquem de præsentibus antestari, hoc est, auriculã illius tangendo ter uellere, & dicere, Licet ne antestari? Si respondisset ille, Licet: tunc lis denunciata erat: atq; etiam qui uadatus fuerat, manum in eum, qui non paruisset, mijcere, & in iudicium ducere poterat. Aliter si iniecisset manum, iniuriarum poterat accusari. Acron & Porphyrius in Satyrã 9.lib.1. Sermonum Horatij,

—Et quò tu turpissime? magna
Exclamat uoce, &, Licet antestari? Ego uerò
Oppono auriculam. Rapit in ius.

Sic Plautus in Curculione:

—Licet'ne antestari? M. non licet.
Phi. Iupiter te malè disperdat miles, intestatus uiuito.

Item in Persa, Leno ad Satyrionẽ parasitum. Nonne antestatus? & parasitus, Tua'ne ego causa, carnifex, cuiquam mortali libero aures atteram?

SICVLI hoc iure erãt olim, ut quod ciuis cum ciue agat, domi certet suis legibus: quod Siculus cum Siculo non eiusdem ciuitatis, ut de eo prætor iudices, ex P. Rutilij decreto, quod is de decem legatorum sentẽtia statuit (quam legem Siculi Rutiliam uocant) sortiatur. quod priuatus à populo petit, aut populus à priuato, senatus ex aliqua ciuitate, qui iudicet, datur. cùm alternæ ciuitates reiectæ sunt, quod ciuis Rom. à Siculo petit, Siculus iudex datur: quod Siculus à ciue Rom. ciuis Romanus datur. Cęterarum rerum selecti iudices ex ciuium Rom. cõuentu proponi solent. Inter aratores & decumanos lege frumentaria, quam Hieronicam appellant, iudicia fiunt. Cicero lib.4.in Verrem.

ORIENTIS partibus actores sine uiatorũ opera prehendentes, oram uestimenti eorum, quibuscum iure experturi sunt, dicere solent, Adeamus iustitiam Dei. Bodinus lib.3. Dæmonom.cap.4.

ADVOCATVS. PATRONVS.

PROSTATÆ dicebantur Athenis, inquilinorũ patroni. Necesse enim habebant omnes inquilini, ciuem aliquem Athenienſem adsciscere patronum. Suidas.

Athenis in AREOPAGO praeco dicturis in cõtioue, ne uel præfatione, uel affectibus uterentur, rẽ modò exponerent, κοῦδ' ἀστρεμίων καὶ παθῶν, id est, Absq; procemijs & affectibus. Vt aliquot locis indicat Lucianus.

ROMANI adolescentes primæ indolis experimenta à causis centumuiralibus auspicabantur. Et quum antea ne nobilissimis quidem pateret aditus, nisi à consulari uiro magno fauore producerentur in foro uiri præclari, magnæq; eruditionis: postea deprauato usu obtentum est, ut ad declamandum transirent pueri extremæ sortis, nullo discrimine aut delectu, in quibus nec facundia esset, nec eruditio. Alexan.lib 3.cap.16.

ROMÆ apud columnã Meniã sordidi rei, ueluti fures, aut seruì nequã apud Triumuiros capitales iudicabantur: & adhibebantur tantùm sordidi causidici: Erasmus in Adagijs.

VADES.

Varro de lingua Lat. V. Vas, inquit, appellatus, qui pro alterò uadimonium promittebat. Consuetudo erat, cùm reus parum esset idoneus in cœptis rebus, ut pro se alterum daret. Porphyrion: Vades, inquit, sponsores dici notum est: quòd qui eos dederit, uadere, id est discedere interim liceat. Morem hunc uetteribus fuisse, ut qui litem uellet intendere, aduersario denunciaret, ut in ius ueniret: si nollet, uel eum cogeret, uel sponsorem acciperet, fore, ut constituto se die sisteret. Illa autem denunciatio, Vadatio dicebatur. Nam & qui denunciabat, & cui denunciabatur, Vadari dicebatur. Ergo qui litem alicui intendere uolebant, à Prætore postulabant, ut eum uadari liceret. Est autem Vadari, uades postulare, id est, locupletes fideiussores, qui aliquem certæ pecuniæ sponsione uadimonium obiturum præstabãt. Quòd si quis uades dare nollet, & uadimonium promittere, qui uadabatur, aliquem eorum, qui aderant, accepta eius auricula, interrogabat, Licéne antestari? Si ille responderet, Licet: iniecta manu aduersarium ad Prætorem trahebat. Hotoman. de Verbis iuris.

TESTES.

Ex MANTVANA consuetudine, si testes quatuor cõmunem famam à se auditã dixerint, in criminibus singulis capitalibus quæstionem legitimum est adhiberi. Bodinus libro 4. Dæmon. cap.4.

LOCVS.

Dũ percutitur fœdus ab Agamemnone, aduocatur apud Homerum sol, ut fœderum custos & inspectrix omnium. Hinc BITHYNOS scribit Arrianus, iudicia ex aduerso solis exercere sedentes consuẽsse, quasi in conspectu Dei omnia uidentis iustè iudicaturi. Eustath. Iliad.γ. Cælius libro 24. cap.12.A.L.

In PIRÆEI maritima parte gurges quidam est, ubi qui in exilium abeunt, si quod nouum fuerit in eos crimen conflatũ, è naui, iudicibus in litore consistentibus, causam dicunt. Ac Teucrum aiunt primum omnium eo in loco Telamoni patri se purgasse, cùm de Aiacis fratris cæde culpa uacaret. Paus. in Atticis.

Inuenio in Græcorum thesauris, fuisse in Attica iuri dicundo stationem, siue iudiciale forum, quod diceretur ἐν φρέατι, id est, in PVTEO. In eo causæ reorum agitabantur, qui cædis inuoluntariæ semel accusati, rursum sponte admissi facinoris iudicium subirent. Erat uerò in mari locus is & forma iudicij inusitata. Naui illuc uectabatur reus, ex qua etiã causam dicebat ita, ut nusquam terram attingeret. Imò nec ullis anchoris nauigium licebat infrenare, nec pontem mittere. Cælius lib.10. cap.17.A.L.

DELPHINIVM Athenis, inquit Pollux lib.8. dicasterii erat, id est statio iuri dicendo, ab Aegeo constructum. Iudicium in eo primum Thesei factum est, dum interfectos quidem à se latrones fateretur, sed iure diceret interfectos. Cælius lib.8.cap.6. Lect. Antiq.

HELIÆA, maximum prætorium Athenis, sic appellatum, quòd sub dio sit, & solis radijs feriatur. Suidas.

Ἄρειος πάγος, AREOPAGVS, id est, tumulus Martius, prætorium Athenis, in quo duo senatus erant: unus Quingentorum, qui singulis annis sorte creabantur: alter Areopagitarũ, perpetuus, qui causas capitales disceptabat, & alia Reipublicæ negotia magna grauitate administrabat. Areopagus autem dictus est Pagus, quòd in tumulo & edito loco situm est id prætorium: Arius à Marte, siue quòd is cædibus præest, quæ ibi iudicabãtur: siue quòd hastam is ibi defixit, in iudicio aduersus Neptunum de Halyrrothio, quem occiderat, cùm Alcippæ, filiæ ipsius & Agrauli Cecrope natæ uim intulisset. Suidas. Eius meminit Pausanias quoq; in Atticis & historia prima Hellanicus, & declamatione pereleganti Libanius est persequutus. Id & Plinius significauit li-

bro septimo:sed,ut solet, breuitatis inuoluit tenebris. Insequentibus item temporibus ex materna cæde subijsse iudicium ORESTEM ferunt, absolutumq; Pallados ἀγάλμα excitasse aram. Dignum relatu fuisse, in quibus rei accusatores ésse consisterent, argenteos lapides:unum, ὕποπτον dicunt: alterum ἀνυπόδετον,id est iniuriæ impudẽtiæq;.In propinquo sacellum erat dearum,quas Atheniences σεμνὰς dicũt, Erinnyas Hesiodus in Theogonia:quibus esse in capite cum crinibus dracones, Aeschylus commẽtus est princeps. Cælius lib.12.cap.19.A.L.

Asconius Pedianus in primam Verrinam indicat, apud columnam MENIAM sordidos reos, ueluti fures, aut seruos nequã,apud Triumuiros capirales solere iudicari. Cognomen autẽ inditum à Menio, qui quum domũ suam uẽderet Catoni & Flacco cẽsoribus,ut ibi basilica ædificaretur,excepérat ius sibi unius columnæ, super quã tectum proũceret, & pẽuoluantib. tabulatis, indelipse & posteri eius spectare munus gladiatoriũ possent,quod etiã tum in foro dabatur. Hinc Meniæ cognomen. Ad tales autẽ causas quę illic agebantur,adhibebãtur sordidi causidici. Erasmus in Adagijs.

In ueterum libris cõperio,in comitio Romæ in gradibus ipsis ad læuam curiæ , fuisse Actii Nauij statuam , capite uelato, quo in loco is cotem nouacula discideritq; quilocus, inquit Dionysius, uocatur à Romanis PUTEUS , ubi ara est subterranea. Cicero autem in Diuinationibus: Cotem,inquit, & illam nouaculam defossam in comitio,suprãq; impositum puteal accepimus. Est uerò puteal, sicuti apud Iureconsultum obseruauimus Pomponiũ,Digestis de actionibus emptorum & uenditorum,quo putei operiuntur: hoc est,uelut umbella quædam aut petasus,qualem pyramidibus impositum , Plinius scribit. Qui locus cùm in comitio esset ab bone positus, ibi iudicia exercebantur, illicq; fœneratores coibant.Cælius lib.10.cap.17.Ant.Lect.

Augustus Cæsar Tyburi in PORTICIBVS Herculis templi persæpe ius dixit. Suetonius.

TEMPVS.

AREOPAGITÆ cognoscebant noctu, & in tenebris, ne a spectus uel agentis uel rei affectum aliquem excitaret, ne posset illorum aliquis à rectitudine iustitiæ deflectere.

Προδικασία, præiudicium. Qui cædis rei fiebant, in Prytaneo apud ATHENIENSES tres menses agebant ante iudices, quibus utrinq; argumẽta proferebantur: idq; præiudicium dicebatur. Suidas.

TORMENTA.

Apud Aethiopes Macrobios, fontes omnes aureis CATHENIS uinciuntur.Est enim apud illos rarissimum ac pretiosissimum æs.Herod.lib.3.

Achemenidion plãta colore electri sine folio, nascitur in Tardastilis Indię,cuius radice in pastillos digesta,in diecq; pota in uino,noxii per cruciatus nocte cõfitentur omnia per uarias numinum imaginationes.Eandem hippophobada appellat Pythagoras, quoniam equæ præcipuè caueant eam. Plinius lib.24. cap.17.

ROTÆ tormenti meminit Aristophanes in Pluto:

ἐπὶ τῦ τροχῦ γὰρ δῆτ' ἐπὶ τρεῦδόμενον
ἀκεῖν, ἃ πεπωκὼς τυγχάνω.

Rota torqueri te illic,necesse est, ut exsculpatur, quod perperam fecisti. Cælius lib.10.cap.5.A.L.

KYΦΩN, collare seu circulus ferreus,quo colla noxiorũ uinciuntur.Arist.lib.5.Polit. & Aristophanes in Pluto, ὃ τύμπανον καὶ κύφωνας, καὶ τὰ κύπλια,ab incutiendo.

NURVVM appellabant ferreum uinculum, quo impediretur pedes.Plautus eo quoq; ceruices uinciri ait.Hinc apud Gellium Catonis festiuum adagium , Priuatorum fures in nerui & compedibus ætatem agunt,publici in auro & purpura uiuuntur. LORA, quibus noxii uinciuntur Laura etiam dicuntur, quòd captiui ab lauream gestantibus ducibus in triumpho ducerentur.

FIDICVLAS accipiunt pro tormẽto, quo ab tortore fontes funibus,alligatis manibus à tergo,torquentur uulgò. Eius certatim meminerunt omnes, Seneca, Fabius,cæteri. γρῦμος à Græcis dicitur genus id cruciamẽti,aut cõpar.Cælius.

Infandum tormenti genus esse aiunt , si plantæ pedum muri uel aqua salsa optimè perfricentur. Admouetur capra,quæ salso sapore allecta , lingua aspera incredibilem doloreciciat , & risu Sardonio deliquium hominí inducit. Eo genere tormenti Draculam apud Transyluanos usum uiduit Bonfinius.

Apud quosdam MVRES uiuos famelicos uentri nudo admouent:ollam imponunt,ne elabi possint.Clausi mures,& fame rabidi, acutissimis dentibus uentrem miseri cum summo cruciatu erodunt.

SVPPLICIA.

Suppliciorum alia summa sunt,alia mediocria,alia minima. Summa sunt,crux,crematio,decollatio. Mediocria, metallum,ludus,deportatio. Minima,relegatio,opus publicum,uincula. Hæc Paulus libro Sententiarum.5. cap.17.Hotoman. de Verbis iuris.

CORPOREA SVPPLICIA NON CAPITALIA. VT DOLOR QVI percipitur ex

LABORE.

METALLVM , genus pœnæ mediocris memoratur à Paulo lib.Sent.5.c.17. cùm nocentes ad eruendas metallorum uenas damnabantur. Inter eos autem qui in metallum,& eos qui in opus metalli damnantur,differentia in uinculis tantùm est:quòd qui in metallum damnantur,grauioribus uinculis premũtur: qui in opus metalli,leuioribus:quo ddq; refugæ ex opere metalli in metallum dantur, ex metallo grauius coercentur.lib.8.§.4.D. de pœn. Hinc Metallici, qui ea pœna damnati sunt. Hotom.de Verbis iuris.

Ad AVRIFODINAS & lapicidinas condemnabantur, qui uinculi perpetuò opus facerẽt. Miseriam eorũ, qui ad Aegyptimetalla damnantur,pete ex Diod.Sic.lib.3 cap.2.

FAME, SITI.

FAME atq; SITI nullum potentius tormentum.His torquentur nonnulli, hoc modo. Arentibus siti, situla uel aqua uel uino plena ostenditur, liquor ipse de uase in uas transfunditur, sic ut internam cupiditatem & uisus & auditus exterior magis accendant. Qui ergo cupiditatibus suis frenum inijcere nequeunt , ut Esaus ius primogenituræ pulmento, sic isti infelices uitam suam aquæ haustu commutant.

VERBERIBVS.

FVSTIBVS cædi , pro fascibus bacillorum , cuiusmodi olim ciuitate libera magistratibus præferebantur , Iurisconsulti, opinor, dixerunt.Itaq; liberorum hæc hominum pœna posteriorum Imperatorum tempore fuit : quum serui flagellis cæderentur. Hotoman. de Verbis iuris.

Romanis peruulgata pœna fuit, ut leuiter delinquentes , nudatos VIRGIS cæderent:aut in Latomias darent, qui erat locus custodiæ destinatus crudelissimus , iuxta Tullianum & forum Piscatium , in quem iam morti destinati conijciebantur. Alex.lib.3.cap.5.

Theopompus scribit apud Chios uinũ primò nigrum esse inuentum. Quin eosdem omnium principes colere uites ab Oenopione didicisse.Quibus mox tantus accesserit honor, ut etiam in delictis pœnam honoratẽt , quoniam ueteri de suppliciis lege Romana sancitum,ut ciues non uirgis enerberarentur, sed VITIBVS. Quod à L.Floro, ac T.Liuio libro quinquagesimoseptimo , relatum scio , & à Scipione Africano, qui Numantiam sustulit, seruatum. Sed & Lucillium centurionem ioco militari cognominatum Ceto alteram , Tacitus scribit , quòd fracta uite in tergo militis, alteram clara uoce,ac rursus aliam poscebat. Meminit supplicij in Galba Plutarchus. Nam & Macrobius uitem appellat centurialem. Martianus Digestis de re militari:Si miles, inquit, uitem tenuit,militiã mutat: si ex industria fregit,uel manũ cẽturioni intulit,capite punietur. Cælius lib.26.c.ult.

HABENA cædi impuberes seruos pro quæstione, testatur Vlp.in l.1.§.impuberi, D.ad S.C.Syllan.& Horat.lib.Epist.1. de puero seruulo ad Iulium Florũ scribens: In scalis,inquit, latuit,metuens pendentis habenæ. Hotom.de Verbis iuris.

VVLSIONE, IMMISSIONE.

ΠΑΡΑ'ΤΙΑΜΟΣ apud Atheniences supplicium adulterorũ pauperum, quibus expilabatur sedes. Ditiores enim pecunia sese redimebant. Eorundem erat ἀπογραφεὶς ὢνος, quum in anum intruderentur rhaphani, aut quid eiusmodi, ut est apud Catullum. Cælius lib.10.cap.5.Antiq.lect.

SVSPENDIO.

Inter reliqua supplicia à scelerato HONORICO Vandalorũ rege Catholicis illata hoc etiam erat: ut spatulis nimio suspendio uulsis, caput, quod eminere solebat, in medio scapularum haberent demersum, dum in altis ædibus suspendio cruciati, agitatis funibus , per aerem errantes inanem penderent. ex quibus nonnulli,disruptis funibus,ex illa altitudine procidentes,aut cerebrum cum oculis affixerunt, aut confractis ossibus uel subitò , uel post paululum expiraruntVictor lib 3.hist.Vandal.

CORPOREA SVPPLICIA CAPITALIA DVBIA, CVM PERICVLO ancipiti Gladiatorum, Bestiarum.

LVDVS pœnę genus mediocre numeratur à Paulo lib.Sent. 5.c.17. Duplex autem fuit:Venatorius, & Gladiatorius. Venatorius erat, cùm ludicra bestiarum uenatio exhiberetur: qua pœna iuniores affici solere,scribit Vlpian.in l.aut damnum,8.§.9.&10. D.de pœn. Gladiatorius autem fuit , cùm serui inter se populo inspectante pugnarent: quæ pœna à Constantino sublata est l.1. C. de gladiat. Hotoman. de Verbis iuris.

Ad BESTIAS damnabantur nequissimi serui , aut hostes infestissimi,plerunq; homines perniciosi & immanes,qui ob multiplicia crimina defectiones q;,indigni uenia fuere: quibus in theatro, ut cum immanissimis belluis depugnarent, negotium datum est, inde Bestiarij dicti.Alex.lib.3.cap.5.

FERRÒ damnati, uel Ad ferrum damnati dicũtur apud Vlp. cap.Inst.1.& l.8.D. de testam.non qui ad bestias damnantur (hæc sũt l.8. perspicuè hæc separantur) sed qui,ut cum gladiatoribus pugnent, damnantur.Itaq; Suetonius de munere gladiatorum loquens in Nerone: Exhibuit,inquit ad ferrum etiam quadringentos Senatores.Dicitur hæc pœna & Ad gladium. Id autem supplicij genus à Constantino abrogatum est,in l.1.C. de gladiat.Hotoman.de Verbis iuris.

AGRIPPA rex Iudæorũ in amphitheatro Beryti extructo,ad ostentandum magnificentiam,inductis plurimis gladiatorum paribus , uolens spectatores oblectare etiam cæteruatim commissis pugnatoribus , ex maleficis in hoc destinatis duas cohortes fecit septingentorum quamq; hominũ, ut illis per imaginem belli decernentibus,pœna noxiorum in pacis uoluptatem uerteretur. Atq; ita omnes mutuis absumti sunt uulneribus.Iosephus lib.19.cap.7.Antiq.

CORPOREA SVPPLICIA CAPITALIA CERTA. CAPITALIS supplicij

SENTENTIA, CONDEMNATIO.

Legem,qua Antiphontem ATHENIENSES damnarunt,asseruit ex Cæcilio Plut.in uita Antiphontis: Visum est senatui uigesima prima die prytaniæ : Demonicus Alopecensis scriba erat. Philostratus Ephestratij ait:De uitis,quos defecerunt prætores , legatos profectos in perniciem reip. Atheniensis Lacedæmonem fuisse,ex castrisq; in naui hostili nauigasse,ac pedibus per Diceliam iter fecisse,ut Archeptolemus,Onomacles,& Antiphon,prehendantor, atq; in carcerem cõdantor,quò supplicia præbeant.Prætores eos exhibento: decemq; ex curia,quos prætoribus uisum, sibi alleganto : ut de his , ubi præientes fuerint, cognoscatur. Eos Thesmothetæ cogento postero die,ac iudicium constituento: postquam in iudicium uocati erunt, perduellionis postulãto eos caulidici antedicti & prætores , & licet alij præterea uisum sit. Qui à consilio damnatus fuerit , in eum ex lege,quæ de perduellionibus lata est,consulator. Hoc tub scriptum decreto fuit : Perduellionis damnatio . Peracti rei sunt Archeptolemus Hippodami Agrylethẽsis prẽsens,Antiphon Sophili Ramnusius præsens. His est lis æstimata, ut undecim uiris dedentur, & pecunia eorum in publicum redigãtur, Minerũæ decima pars sacra sit : tecta eorum dissipentur,areæ terminentur,eiq; inscribatur:Archeptolemi & Antiphõtis perduellionum. Demarcho domus de publico ædificetur: nec liceat Archeptolemũ & Antiphontem Athenis hũmare, neq; in finibus, qui iuris sint Atheniensis: infamẽs sint Archeptolemus & Antiphon, eorumq; progenies tam notha quàm iusta : si quis quem ex Archeptolemi & Antiphõtis familia adoptauerit, infamis sit qui adoptãuerit.Hæc in pila ærea incidantur: & ubi rogationes de Phrynicho,ibi & quæ de his sũt lata,locãtur. Plut.in eius uita.

IRROGATIO SVPPLICII, Modus. Quomodo.

Suppliciorum capitalium species uarios habent fontes: Effectus est Mors ipsa. Huius consideretur Modus & Efficiens: Modus,ut quod Exinanitione,Repletione,Suffocatione,Extinctione,Resolutione fit. Efficiens uero tum Princeps, tum Instrumentalis.Princeps,quoniam uel seinetipsum confecit,uel ab alio conficitur,tum hominibus,tum bellua,ut qui ad bestias damnãtur.Instrumẽtalis uarietate insignis,siue natura,siue arte constet: putata Ignis, Aer, Aqua,Cibus, Venenum, Arbores, Saxa, Gladius,Securis,Crux,Culeus,Laqueus,Scapha,Sedes ferrea,Taurus æneus,Rota,& similia multa.

Fame,Siti.

FAME necare, impiuni censebatur: quo nomine in uinculã coniectis ut morerentur, cibi aliquantulum apponebatur, ut sic aliquo modo expiarentur: quod in Antigone significat Sophocles,& adnotauit Interpres. Sed & in Vestalium pœna sciõ memoratum.Cælius lib.26.cap.1.

Veneno.

In Elephantina Aethiopia , fontes OPHIVSAM herbam bibere cogebãt: qua pota,ita terroribus & falsis imaginibus afficiebantur,ut mortem sibi cõscisserent. Alex.lib.3.cap.5.

Venenum cicuta temperatũ in ciuitate MASSILIENSIVM publicè custoditur, quod datur ei, qui causas fexcentis (id enim Senatus eius nomen est)exhibuit,propter quas mors sit illi expetenda.Val.lib.2. cap.1.

Igne.

SEDES ferrea, Agathoclis tyranni, ad necandos homines, nota est ex historijs.

TVNICA molesta dicebatur, quia ignium alimentis illita & intexta,ut Seneca docuit,ac mox succensa, cruciabiliter obuolutos nocentes , qui sceleris comperti grauioris forent, amburebat.Cælius lib.10.cap.5.A.L.

Genus supplicij Auidius Cassius Imperator primus excogitasse legitur, ut STIPITEM prælongum poneret, pedum centum uel octoginta , & è summo usq; ad imum damnatos ligaret , & ab imo focum apponeret , incensisq; alijs, alios fumi cruciatu , timore etiam necaret . Sic Verconium Thurinum Alexander Seuerus fumi uenditorem necauit. Lampridius.

Duo inprimis supplicij genera fuisse apud antiquos Romanos inuenimus . Aut enim puniebantur more maiorũ , qui capitalem fraudem admisissent: hoc est, pendẽtes FVRCA nudis corporibus, & ad mortem uirgis cæsi, ut interpretatur Trãquillus in Nerone. Aut ad SCALAS Gemonias trahebantur,hoc est inferto gutturi unco producebãtur in harenam,ubi post ea pendentium cruta frangebantur, & igni iniecto ardebant.Sicuti in Claudio Suetonius commemorat : & Nero exercuit in Christianos : quibus ardentibus in usum luminis est usus. Domitianus etiam faces per obscena immitti iubebat.Cælius lib.10.cap.5.A.L.

Stephanus II. Vngariæ rex plerosq; adactis per obscena FACIBVS, aut ardentissima cereorum destillatione iniecta, immaniter cruciauit. Vide Tit.Tyrannorum.

Aqua.

IN PVTEVM demergi consueuisse, qui cruciabiliter puniretur,ex Plautino penulo ceer agnoscere,in quo & lammas ardentes adnotauimus : quarum etiam Gellius meminit & Eusebius.Cælius lib.10.cap.5.A.L.

Apud Athenienses HYPERBOLVS lapis dicebatur, qui collo noxiorum aquis summergendorũ suspendebatur , ut est apud Aristophanem Cælius lib.16.cap.21.A.L.

CRATIS supplicium.quum quis deiectus in aquam,crate superne iniecta,laxisq; congestis mergebatur.

Cinere.

Apud Berrhœenses CINERIS supplicium. Vide Tit. Pœna apostaliæ,sub nomine Menelai.

Lapide.

In Perside uenefico ui eò compellebant, ut in amplo LAPIDE caput impingerẽt: rursusq; alio superinducto, illud effringerent. Alex.lib.3.cap.5.

Macedones & Lusitani parricidas & matestatis reos , qui in principem aliquid moliti essent, obruunt SAXIS: nec modò facinoris reos , sed omnium sunt denota capita, qui illãs quouis gradu contigissent. Alex. lib.3. cap.5. & Cælius lib.10.cap 5.

Thuroni Longo athletæ fortissimo & pudicitiæ muliebris defensori acerrimo statua apud OSTROGOTHOS ad plectendum adulterium posita fuit , clauam humero gestans, saxis duobus cathena colligatis è claua dependentibus. Olaus lib.14.cap.16.Septentrioneg.

Culeo.

M.Malleolus , matre interemta , Romanorum primus parricidij dãnatus, insutus CVLEO , in mare præcipitatus fuit. L.deinde Hostius post secundum Punicum bellum,parricidij insimulatus, pari supplicio necatus & excruciatus, pœnas dedit.Culeo gallus gallinaceus,simia,& uipera cũ homine insuitur , & in flumen uel mare deiticitur : ut in tixa infensorum animaliũ & fœda laceratione corporis, ob tanti sceleris immanitatẽ diro cruciatus uulnere interimatur: utq; ab omni elemento repudiãtum cadauer, irrequieto laborẽ & perpetuis fluctibus agitetur.Alex.lib.3.cap.5.

Cruce.

CRVX olim sontium supplicium erat , & id quidem infamis: quod ideo Seruator noster subire uoluit, ut qui mitis adueniret,& humilibus & infirmis opem ferret,& omnibus spẽ salutis ostenderet, quando nihil ei in morte separatim ab alijs accidisse certerent. Proinde eo genere mortis afficiendus fuit,quo humiles & infimi solẽt,ne quis esset omnino, qui eum non posset imitari.Huic rei postea honor accessit. Eusebius libro Ecclesiasticæ historiæ nono,auctor est.Constantinum Imperatorẽ eo die, quo cum Maxentio ad pontem Miluium conflixit,sereno puroq; cœlo crucem uidisse;

camq; coluisse, ac auditam superne uocem, Constantine, in hoc signo uinces. Non defuit oraculo euentus: uicit cùm hostem insigniter, tũ cæteris bellis quæ deinceps gessit felicitas adfuit. Helena post hæc, eius mater, religione insigni ac pietate mulier, per quietem monita, Hierosolyma petijt, quæsitum Dominicam crucem. Ita fortè accidit, ut Veneris simulachrũ eodem esset loci ab impijs Christiani nominis inimicis collocatũ, quò omne Dominicæ passionis monimentum aboleretur, Christianiq; Venerem loco Seruatoris colerent. Cæterùm loco ruderibus purgato, crux reperta est, & cum illa duæ aliæ, unde duo pependerant latrones: sed titulus ille, Iesus Nazarenus, rex Iudæorum, etsi uetustate propemodum abolitus, indicio fuit, ut crux uera internosceretur, quæ admota mulieri mortuæ uitam illico restituit. His Constantinus princeps motus, edicto uetuit quenquam deinceps eo supplicio necari. Sic res quæ antea mortalibus probro fuerat, ueneratione esse cœpit. Idem postea uoluit Theodosius seruari, qui (ut in Codice iuris ciuilis est) lege prohibuit, signum Seruatoris in solo uel in silice aut in marmore humi posito insculpi, ne hominum pedibus tereretur. Polyd. lib. 5. cap. 6. de rerum Inuentoribus.

Crucis supplicium apud VANDALOS usitatum idololatras, posteaquam conuersi sunt, ab Adolfo II. Holsatiæ comite sublatum fuit. Cranzius lib. 4. Vandaliæ, cap. 26.

Arboribus.

DISPHENDOMENA, supplicij genus, apud Derbices Persarũ gentem in usu erat: qui proceris curuatis arboribus, & criminoso in deflexis cacuminibus alligato, illisq; repentè laxatis, laceru corpus in diuersa distrahebãt. Alex. lib. 3. c. 5.

Quadrigis.

Quanquam à principio urbis Rom. seuerissimum de Metio Suffetio sumtum supplicij legamus, qui QVADRIGIS distentus, in diuersa discerptus fuit: tamen illud, uelut immite præterq; legum humanitatem, in exemplum deductum non est. Alex. lib. 3. cap. 5.

Rota.

Interpretes in Aristophanis Pluto adnotarunt, rotæ supplicium, seruile fuisse. Rotæ inferũtur noxij, & membratim rotatum conuulsi radijs lentitudine mortis maximo cruciatu perimuntur. In Nicia Plutarchus scribit, tonsorem rotæ alligatum amplius torqueri cœpisse. Cælius lib. 10. c. 5. A. L.

Instrumẽtum quatuor Rotarum à IO. Basiliade magno Duce Moschorum pro cruciandis hominibus adinuentũ. Ad primam rotam una manus, ad secundam altera, eodem modo uterq; pes ad reliquas duas rotas alligatur. Singulas uerò rotas quindecim uiri in diuersa trahunt, & membratim dilacerant. Ipse autem præsens hoc supplicij genus spectare solet, cumq; iam aliquis eo inspiciente sic distrumpitur, gentili uoce saltando, Hoyda hoyda proferens, uociferari solet, quasi aliquod opus egregium perfecerit. Omnisquoq; nobilium & plebeiorũ circũstans turba eadem uoce Principi suo correspondere manibus complaudendo solet. Quòd si aliquem lugubri tristiq; uultu sub id tempus conspexerit, uel si aliquis illi Hoyda hoyda uociferanti, congratulando particula non respondeit, statim satellitibus eum arripere & dissecare mandat, dicens: Perfide, & tu sentiebas cum hoc iniimico meo: cur ei condoles? quare de nece eius constaris? Alexan. Guagninus in descript. Moschouiæ.

Gladio.

Decentissimum genus mortis fuisse CAPITIS resectionem, scribit Xenophon αἰκίσασιν β. Cælius lib. 3. cap. 23. A. L.

Suppliciũ more maiorũ apud ROM. à Cicerone in Pisonẽ intelligitur, quum securi caput præciditur. Morem autem uerberandi, & de cõdemnatis summum supplicium sumendi, è Græcia manasse ad Romanos, auctores habemus certissimos. Mox uerò Porcia lata lex est, sicuti Cicero in quadam quoq; oratione innuit: & leges item aliæ paratæ, quibus exiliũ damnatis permittebatur. Verberasse aut necasse Romanum ciuem, impium censebatur. Nam & pro Q. Ligario M. Tullius significat, Externorũ esse, morte damnare. Hinc celebres historici scribunt, Syllam primũ Romanorum esse inuentum, qui morte multaret. Cælius lib. 10. cap. 5. A. L.

Calamis, Stimulis.

Attilium regulum Coss. Rom. Carthaginenses palpebris resectis MAGHINÆ, in qua undiq; præacuti stimuli eminebant, inclusum, uigilantia pariter & continuo tractu doloris, crudelissimè necauerunt. Tormenti genus passo indignum, inuentoribus dignissimum. Cic. lib. 3. Officiorum.

Aegyptij parricidas insectari iunt, ut eos per singula membra acutis CALAMIS impeterent, mox minutissimis ictibus consauciatos, super spinarum acetuos comburerent. Alex. libro 3 capite 5.

Scaphis.

SCAPHARVM supplicium apud Persas Derbices tale est, quod σκαφεισμὸν uocant. Scaphas duas inter se congruentes accipiunt. In alterã supinum eum, qui pœnæ est destinatus, locant: inde inducũt alteram, & coaptant ita, ut caput, manus, & pedes exerantur, reliquum sit inclusum corpus. Tum cibũ homini præbent, quem si reiiciat, compellunt eũ oculos fodicantes sumere. A' cibo mel & lac cõfusum eiad potum infundunt. tum ad solem obuertunt assiduè oculos eius, ut incubantium examine muscarum tota integaturfacies. Cùm autem intus faciat, quæ homines, qui edunt & bibunt, necesse habent: tineæ & lumbrici ex tabe & putredine excrementorum proueniunt, à quibus corpus in uiscera penetrantibus consumitur. Postquàm constat expiratse hominem, ablata superiore scapha carnem cernunt corrosam, & eiusdemodi uermium examina mordicùs affixorũ uisceribus eaq; adedentium. Ad hunc modum Mithridates qui Cyrum regis fratrem in prælio uulnerauerat, & huius facti gloriam sibi, non regi uendicabat, septendecim dies tabescens tandem interijt. Plut. in Artoxerxe.

Hetrusci Italiæ populi uiuorum corpora CADAVERIBVS aduersa aduersis alligata, atq; constricta ita, ut singulæ partes membrorum singulis essent accommodatæ, tabescere simul patiebãtur, amari uitæ pariter ac mortis tortores. Vide Verg. libro Aen. 8. de eorum rege Mezentio:

Mortua quinetiam iungebat corpora uiuis,
Componens manibusq; manus, atq; oribus ora
(Tormenti genus) & sanie taboq; fluentes
Complexu in misero longa sic morte necabat.

Fuste.

Polybius auctor est in libro de Trib. politijs, duo inprimis supplicijorum genera fuisse in militiæ disciplina: Decimationẽ, id est, δεκατευσμὸν, & FVSTVARIVM. Fustuarium quidam fustigationem interpretantur. Modestinus quoq; Iureconsultus inter pœnas militares fustium castigationem recenset. Id supplicium eiusmodi est: accepto fuste, tribunus uix tantùm attingit damnatũ. quod ubi est factum, omnes quin castris sunt. cædentes fustibus lapidibusq; plerosq; in ipsis castris conficiunt. Ac si qui euaserint. nec sic quidem seruari possunt. Etenim quónam pacto? quibus neq; in patriam redire licet, neq; aliqui ex necessarijs domi excipere auderent. Fuste cæditur quoq; qui furto quippiam ex castris sustulerit, quiq; falsum testimonium dixerit, & si quis ætatis flore abutatur. Cælius lib. 10. cap 5. A. L.

Laqueo.

Pœna LAQVEI omnium uilissima, fœdissima, & ignominiosissima est: & id genus mortis passim apud scriptores Infame appellatur. Plinius lib 2. cap. 25 Nat. hist. hanc pœnã scitè præposteram uocat: quia scilicet includitur spiritus, cui debet quæri exitus. Quem secutus Sex. Aurelius: Maximianus, ait, Herculius à Constãtino apud Massiliam obsessus, deinde captus, pœnas mortis genere præpostero fractis laqueo ceruicibus luit. Et hanc sanè pœnam ueluti grauissimam & infamissimam iussit Deus O. M. quibusdam idololatris sacerdotibus infligi. Num cap. 25. Atq; etiã Iosue iudex princepsq; Iudæorum hac pœna, ut atrocissima, plurimos reges ethnicos affecit, Iosue 7. itemq; 10. Hęc Tiraquellus cap. 20. de Nobilitate.

Apud Rom. more tradito uirgines strangulari nefas erat. Proinde Tiberius ne legi fraudem faceret, constupratas priùs à carnifice strangulari iussit. Suctonius.

SINVALDVS Britonum rex cùm contra datam fidem rebellasset, captus à Narsete eunucho de trabe suspensus est. Sigebertus.

LATRONEM quendam, qui se regio prognatum stemmate clamabat, & propterea socijs plebeijs minimè cõnumerandũ, Canutus Danorũ rex, cõsanguinitati regiæq; dignitati hoc se largiturũ, pessus, nõ de furca, ut cęteros sed de nautica pinu eum suspendi curauit. Helmoldus cap. 50. Chronici Sclauorum.

Tempus, Quando.

Quos AREOPAGITÆ capitis agebant, tacentes ipsi & nulla tenui oratione aut efferati odio sententiis afficiebant: ipsasq; litium cõtrouersias noctu & obscura luce, nunquam die iudicabant, ut procul ab omni affectu, qui animos in diuersum agit, tantummodo facta cognoscerent, personas non uiderent.

Quoscunq; LACEDÆMONII morte plectendos censent, eos noctu plectunt, interdiu neminem. Cùm ergo essent in Minyas animaduersuri, exorati sunt ab eorũ uxoribus, quę ciues erant, & primorum Spartanorum filiæ, ueniam ingrediendi carcerem, & cum suo cuiusq; uiro colloquendi, nullum in illis dolum esse suspicantes. Illæ ingressæ carcerem, omni uestę, quam gestabant, uiris tradita, illorum uestes sumserunt. Ita Minyæ muliebri uestę amicti, è carcere prodierunt. Herod. lib. 4. Val. Max. lib. 4. cap. 6. & Sab. lib. 8. En. 2.

SVPPLICIA QVO AD FORtunas. ut est

MVLTA, DAMNVM.

MVLTÆ pecuniariæ certus fuit modus præfinitus, quẽ transcendere minimè fas erat. Quippe de multarum æstimatione, tam consulibus quàm tribunis plebis, sæpe senatusconsulto, sæpe populi rogatione cautum fuit, quibus maxima erat multa trium millium & uiginti assium, quia plus triginta bobus, & duabus ouibus quempiam multari non decebat, æstimabaturq; bos centussibus, ouis uerò decussibus: minima uerò, oue taxabatur una. Romani reges sępius homicidij conscios, arietis damno multabant, quam in sacrificijs deorum expendere cõsueuere. Siquidẽ prisca paupertas ex noxiorum bonis sacra dijs exhibuisse fertur: quare Supplicia dicta. cautumq; fuit, ne quis multam indicendo, bouem prius quàm ouem nominaret, ut innotesceret, Romanis mitiores semper placuisse pœnas. Apud Athenienses uerò seruitorum inuenimus, ut multas in aram Iouis Seruatoris dedicarent: quam semel illatã remittere non decebat, licèt pœnas iure debitas, pecunia redimere fas foret, Platonis exemplo, qui singulis delictis denariã multam constituit, ut pro criminis excessu decuplũ penè penderetur. Germanis quoq; homicidium certo pecorum numero luebatur: leuiora uerò crimina, pecoris uel equi damno. Trallianis, ut qui Minyam aut Lelegẽ occidisset, si leguminis modium defuncti cognatis exoluisset, à cæde expiatus foret. Alex. lib. 3. cap. 5.

MVLTAM, quæ appellatur suprema, Gel. scribit institutam in singulos dies duarum ouium, triginta boum, pro copia scilicet boum, proq; ouium penuria. Sed cùm eiusmodi multa pecoris armentiq; à magistratibus dicta erat, adigebantur boues ouesq;, aliàs precij parui, aliàs maioris: eaq; res faciebat inæqualem multæ punitionem. Ideirco postea lege Aterina constituti sunt in oues singulas æris deni, in boues æris cẽteni. Minima autem multa est ouis unius. Suprema multa est eius numeri, cuius diximus: ultra quã multã dicere in dies singulos, ius nõ est: & propterea suprema appellatur, id est, summa & maxima. Quando igitur nunc à magistratib. Pop. Rom. more maiorũ multa dicitur uel minima uel suprema, obseruari solet, ut oues genere uiri appellentur. Atq; ita M. Varro uerba hæc legitima, quibus minima multa diceretur, concepit: M. Terentio, quando citatus neq; respondit, neq; excusatus est, ego ei unum ouem multã dico. ac nisi eo genere diceretur, negauerunt iustam uideri multam. Hotoman. de Verbis iuris.

VESPASIANVS Cæsar ad luxuriam nepotum coercendam auctor fuit Senatui decernendi, ne filiorum familiãs fœneratoribus exigẽdi crediti ius unquam esset: hoc est, ne post patrum quidem mortem. Suetonius.

CALPHVRNIA lege his, qui mercede corrupti, aut munere deliniti, candidatis obuiam issent, quiq; precio illos sectarentur, aut si prandium ad captãdos animos, aut quid muneris exhibitum foret, præter pœnas legibus constitutas, etiam pecuniaria multa dicta fuit. Alex. lib. 3. c. 17.

Florentini quos ærarios faciunt, Redigere AD SPECVLVM dicuntur. Vide Tit. Prodigalitatis cuiuscunq; pœna.

DOMVS VEL

Direpta.

MAZZA Vallesiani improbos ciues castigare solẽt. Vide Tit. Inimicitiæ politicæ inter ciues.

Demolita.

Ex loco Ignominiæ, Domus demolita tyrannidem affectantium.

IGNOMINIA.

Scribit Plut. ANCHORAM ferream solitũ fuisse Pausaniam ceruicibus eorum, quos crudelius castigaret, subnectere, ac totum diem ludibrio stare coegisse.

Infignioris notæ censetur, si quis CAMELO insidens, ac per urbem circumductus, uisendũ se omnibus præbeat. Quod contumeliæ genus Byzantij in Artaxem Armenium, proditionis cõuictum, permisit quandoq; Imp. Iustinianus. Cælius lib. 7. cap. 18. Antiq. Lect.

CORBIS ignominiosum suppliciũ apud Bœotos. Vide Tit. Perfidiæ in ære alieno pœna.

Plato de Legibus iubet, τὸν κατηλεκτότα τὴν φυγὴν. id est, qui excubias deseruisset, in foro propalàm describi, infamiæ notæq; causa, tanquam is, quod in ipso erat, rempublicam omnem prodiderit loco relicto. Erasmus in Adagijs.

LIBERTAS ABLATA, SERVItus imposita. eaq. uel

Conuersationis.

AQVA & IGNI interdicebatur apud Rom. illis, quibus commercium societasq; hominum, & ne quis eos urbe, mensa, tecto, aut lare reciperet, uetabatur. Quod genus hodie EXCOMMVNICATIONEM uocant. Cercetæ & Druydæ Gallorum populi illos, qui crimen quodcunq; cõmiserunt, templis arcent. Si quis autem nauim gubernans aberrarit, singuli accedentes, in faciem eius inspuunt. Nicol. de Moribus gentium. Stob. serm. 42. & Alex. lib. 3. cap. 5.

Loci. Exilium, Proscriptio, Relegatio.

VT Cicero scribit pro Cæcinna, exilium nõ suppliciũ erat Romanis, sed perfugium, portusq; supplicij: nam qui uolebãt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatẽ, solum uertebant: hoc est, sedem ac locum mutabant. Itaq; nulla, inquit, in lege nostra reperietur, ut apud cæteras ciuitates, maleficum ullum exilio esse multatum. Sed cùm homines uincula ignominiasq; uitant, quæ sunt legibus constitutæ, confugiunt quasi ad aram, in exilium: qui si in ciuitate legis uim subire uellent, non priùs ciuitatem quàm uitam amitterent. qui nolunt, nõ adimitur his ciuitas, sed ab his relinquitur atq; deponitur. Sic Cæsar in oratione de coniuratis apud Sallustium, Eodem illo tempore maiores nostri, Græciæ morem imitati, uerberibus animaduertebant in ciues: de condemnatis summum supplicium sumebant. Pòst autem lex Porcia, aliæq; leges paratæ sunt, quibus legibus exilium damnatis permissum est. Hotom. de Verbis iuris.

EXILIVM duplex, uel liberum, ita ut cui liberum sit ubilibet degere, præterquam in hoc loco: quã Ammianus Marcellinus Latam fugam appellat. uel non liberum, sed certo loco circumscriptum, quem excedere prohibetur, uel perpetuò (& hęc Deportatio dicitur) uel ad tempus, & Relegatio appellatur. Cælius lib. 10. cap. 5. Antiq. lect.

Exilij apud ROM. triplex genus erat, auctore Martiano. Aut enim omnium locorũ interdicebatur accessus, præter unũ: aut in insulã deportabantur: aut, sicut Claudius Cæsar quosdam multasse dicitur, ultra tertium lapidem ab urbe egredi uetabatur. Tandem Claudius Cæsar lege sanxit, ut hi, quibus prouincia interdictum esset, urbe quoq; summouerentur. Alex. lib. 3. cap. 20.

Quicunq, siue sua sponte, siue pœnæ ignominiæúe causa extra solum suum habitant, EXVLES dicuntur. quorum tamen tria genera reperio. nam alij Interdicti, alii Relegati, alii Deportati nominantur. Interdicti dicuntur, quibus interdictum est certi loci aditu commercioq;. ueluti si quis Roma abesse iubeatur à Consule: ut L. Lamia eques Rom. quem P. Gabinius Cõsul iusserat ab urbe abesse millia passuum ducenta. Item si cui à præside prouinciæ, ueluti Siciliæ, aditu suæ prouinciæ interdicatur. Relegatorũ duo genera sunt: alii namq; propriè Relegati dicuntur, cùm in locum aliquẽ ab hominibus amicis & notis remotum amandantur: ut Ouid. qui in Pontum abire iussus est: sic Cic. lib. de Offic. 3. Titum filium, qui postea est Torquatus appellatus, ab hominibus relegatum, & ruri habitare iussum scribit. Alii uerò improprè Relegati dicuntur, qui non modò non amandantur aliò, sed certum in locum quodammodo includuntur, & quasi circumscribuntur. ut cùm præses damnat aliquem, ne domo sua prodeat: in l. ult. D. de interd. quod fecisse Verres dicitur à Cicerone, Verrina IV. qui iudicem illum, qui secundùm Heraclium iudicarat, in senatu esse, locisq; & commodis publicis uti uetuit. Suetonius in Claudio: Ipse quosdam nouo exemplo relegauit, ut ultra lapidem tertium uetaret egredi ab urbe. Item cùm quis patria excedere uetatur, iubeturq; certis in uicis morari: qua de re loquitur Vlp. in l. 7. §. solet. eod. eaq; esse uidetur, quã Marcianus latam fugam appellat in l. 5. eod. cùm omnibus locis interdicitur, præter certum locum. φόβωλὸ scilicet intelligens, id est, exilium ab omnibus locis præterquam ab uno: quasi dicas, hominem ab omnibus locis præterquam ab uno aliquo fugatum. Deportati dicebantur, qui ciuitate sua multati, uincti (ut uerisimile est) neruo, aut compedibus, in nauim aliquam imponebantur, seruisq; publicis, ut eos in insulam transferrent, tradebãtur: idq; atrocissimum exilii genus erat, quod ius omne ciuitatis & agnationis adimebat l. 6. D. de eo d. l. 4. D. de gradib. l. sunt quidam, 17. D. de pœn. & l. 1. D. de hæred. inst. Itaq; neq; capere quicquam ex testamento ciuis R. deportati poterant, neq; ius ullum in sua pristina ciuitate retinebant. l. eius qui, 8. D. de testam. l. si pater, 9. C. de sent. pass. deniq; mortuorum loco habebãtur. §. cùm autẽ. Quibus mod. ius pat. Successit autẽ deportatio in locũ aquæ & ignis interdictionis. l. 2. §. 1. ff. de pœn. l. 3. ff. ad leg. de pec. Proinde triplex inter Deportationẽ & Relegationẽ differentia est. Deportati capite minuuntur: itaq; & ciuitatem & bona omnia amittunt. Relegati uerò non minuuntur: sed & ciuitatem & bona iuraq; omnia retinent. Altera differentia est, quòd Deportati perpetuo exilio damnantur: Relegati uerò, sæpe ad tẽpus. Tertia, quòd Deportati, ut uerbi uis declarat, seruis publicis traduntur uincti, ut eos in nauim impositos in solas terras

transferant:ut loquitur Terẽtius. Relegati uerò exire iubentur his uerbis, ILLVM prouincia illa, insulisq; eis relego. excedereq; debebit intra illũ diem. Hotom. de Verbis iuris.

In SERIPHO insula, & apud nonnullas circa Caucasum gentes, pro criminib. maximis nullũ morte affici, sed exilio mulari, urbeq; & agro exterminari, legimus. Alex. lib. 3. c. 5.

Heraclides ab Hippia tyrãno, Pisistrati filio, aduersus eos, qui tyrannidẽ appeterẽt, Ostracismum & Exostracismũ institutũ scribit: Aelianus uerò à Clisthene, qui libertatẽ Atticã aduersus tyrãnos multis institutis sepsit, ad eorũ, qui se excellentius in rep. gerere uiderẽtur, frangẽdos spiritus, decẽ annorum exterminationem. Assentitur Heraclidi Arpocratio, qui scribit reperiri in monumẽtis Androtionis, Hipparchũ quendam, Pisistrati propinquum, in exilium pulsum esse ea lege, quæ tũ primùm de ostracismo lata erat. Aelianus autem, Clisthenem primum sua lege damnatum prodit. Forma iudicij talis erat. Forum cancellis sepiebatur, ita ut decem tantùm aditus relinquerẽtur, per quos populus in tribus diuisus ingrederetur. Tum Archontes & Senatus, qui iudicio præerant, uniuersam, quæ conuenerat, multitudinem numerabant. ne minus sex millibus esset. Suffragium autem erat ὄστρακον siue testula, in qua quisq; nomen potentis ciuis alicuius inscripserat, cuius ipse præsentis, & remp. tractantis magnitudine offenderetur. Qui autem à maiore conuocati populi parte notatus erat, is urbe extemplò cedere, & per decennũ abesse, integris tamen bonis, incolumibusq; fortunis, cogebatur. Hoc enim inter Ostracismum & Exilium interesse uoluerunt, quòd exules bonis multabantur, nec tempore aut loco circum scribebantur. qui uerò testulis erant damnati, ij & bona retinebant sua, & certo tempore, & certo loco definiebantur: & exilium quidẽ flagitij pœna fuit, ostracismus uerò quædam nimiæ potentiæ diminutio. Hoc iudicij genere pulsus est Aristides, quòd Iusti cognomẽ offenderet, pulsus Damon Periclis magister, quòd prudentiæ opinionem haberet. Postremò cùm ignobiles & flagitiosos homines exterminare cepissent, quòd nobilis pristina cõsuetudo sordesceret, prorsus Ostracismus extabuit. Cùm enim Alcibiades & Nicias inter se seditiosè contenderent, populusq; inductis ostracismo comitijs, alterum eorum sine dubio expulsurus uideretur, illi facta inter se coitione Hyperbolum Chremidis, hominem non uirtutis, sed improbitatis magnitudine intolerabilem, eiscientes curarunt. Quam rem adeo iniquo animo tulit populus, ut ostracismi iudicium posthac in nullum exercuerit. Sigonius lib. 2. de rep. Atheniens.

Syracusanis PETALISMVS exilij genus fuit, teste Diodoro, quo efferentis se ciuis audaciam uirtutemq; comprimerẽt. Hi enim non testula, sed in oleæ folijs siue πετάλοις suspecti ciuis nomen inscribebant: & cuius folia plura existerent, illum quinquennali exilio multabant. Alex. lib. 3. c. 20.

Apud Græcos olim qui homicidium per imprudentiam commisissent, ΑΠΕΝΙΑΥΤΙΣΜΟΥ, hoc est, annui exilij pœnam subibãt, quã Latinè ABANNATIONEM dicere possemus. A' qua uoce Bannitos dici putat Alciatus libro 2. Parergon cap. 2. At rectius fortasse Zasius à Banno, hoc est, à finibus, extra quos eiciũtur, deducit. Quam uocem Germanicam Longobardi cũ multis alijs in Italiam inuexere.

Apud ANGLOS forma exilij indicendi, ut reus intra quadraginta dies & duodecim horas (eo enim temporis spatio bis se æstus Oceani ex alto incitat) Anglia patria iureiurando repudiata, quãm primùm nauem conscendat, in perpetuum exilij iturus, olim à diuo Edouardo, cuius lex decreto extat, introducta fuit, & hodie etiam seruatur, quotiès quis delicti reus ad templum cõfugeit: excepto, quòd usq; ad litus crucem manu gestat, ueluti signũ seruatæ uitæ per religionem. Polydorus lib. 10. hist. Angl.

CONTRACTVS PVBLICI. VT SVNT

FOEDERA. VEL

INITA.

De hu sub loco Amicitiæ.

Cum quibus.

Erat ROMANIS constitutum, ut nunquam cum hoste armato conditionem fœderis acciperẽt, neq; cum aliquibus pacato imperio, ut prius omnia tradidissent, & præsidium accepissent, aut denique fœdere adstricti essent. Alex. lib. 5. c. 3.

Quibus Ceremonijs.

Fertur ARISTIDES, ut ictum fœdus cum omni Græcia firmaret, post diras execrationes, accensos ferreos orbes, in mare deiecisse, adiurans, ut ita extinguerentur cum omni stirpe & gente qui contra fœdus iterent. Alex. lib. 5 c. 3.

Zenodotus prodidit, HOMOLOTTOS populos, dissecto in minimas partes bouc, fœdus iungere. Hinc Bos Homolottorũ, puerbio dicebatur, in plurima distractus negotia. Morẽ hũc Scythis etiã fuisse testatur Lucianus in Toxari. Erasm.

Vtebantur ARABES lapide in feriendis fœderib. Hector. lib. 3.

Senatusconsultum ROM. percutiendi fœderis in hæc uerba fiebat, ut pijuas uerbenas priusq; lapides prætorem posecerent: qui uerbenam ex arce & sagmina (herbæ id genus est) ac lapidem silicem ex templo Iouis Ferretrij daret, fœcialesq; ea secum ferrent, ac porca adhibita, uetere præfatione, prisci carminibus, ad præstitutam diẽ in foro, seu ubi cõuenerat, enunciatis, fœcialis sceptrum manu tenens, pro Iouis simulacro, tanquã is fœderi adhiberetur, filo lanę capite uelatus, & uerbena coronatus, louem, Martem, cæterosq; obtestari deos, & dira obsecratione precari debebat, ut si quis eorum fœdera uiolasset, aut illa sciens fallere, ita illum Iupiter ferire, quemadmodũ ipse porcam percuteret. Quibus obtestationibus quãm sanctissimè prolatis, secundũ rem diuinã precationemq;, lapide silice porcam percutiebat: mox aqua & igne in sacris adhibitis, illã immolabant: qua cæsa, iura pacis & fœdera conuenta, ita esse ritè putauere, hanc fidem socialem & sanctissimum fœdus esse arbitrati, quo nihil sanctius firmiusq; fuit: idq; ante meridiẽ & primo diluculo: nã post meridiem eas precationes facere, aut fœdus percutere nõ licebat. Alex. l. 5 c. 3.

Quibus Conditionibus.

In fœderibus cum Hannibale factis continebatur, ne Celtæ Carthaginensibus exprobrent Carthaginensũ hipparchos atq; duces esse iudices: neq; Celtis Carthaginẽses obijciãt, Celtarum mulieres iudicare. Polyænus lib 7.

Prodium memoriæ est, in fœdere cũ Hannibale & GALLIS icto caueri, ut societas staret eo iure: quòd si Carthaginensis aliquod admissum pateretur à Gallis, eius rei iudicium penes Gallicas mulieres foret: si uerò Gallus à Carthaginensi, penes magistratum Carthaginensem. Alex. lib. 4. c. 11.

Quo tempore.

Ferunt ATHENIENSES nunquam nisi in ueste pulla, & mallis uictos, pacem & fœdera iniisse. hoc est, non nisi ultimis ductos necessitate pacem petere. Alex. lib. 5. c. 3.

CONSERVATA.

Fœdera pactionesq; postquam cum exteris & ultimis gentibus inita erant, ROMANI in templo Capitolini Iouis, columnæ aut æneis tabulis insculpebant. Ibid.

GRÆCI fœdera in Iouis Olympij templo, & in arce Athenis, tanquam in adyto quodam: plerunq; tabulis ex antiquo ære, ut essent testata monumentis, sancta & sacrata habuere: nonnunquam in Isthmo aut ludis Pythijs, fœdera icta & leges dictas, pactiones q; erectis tabulis perpetuo tempore duraturis publicabant Alex lib 5 c. 2.

CONNVBIVM.

Ex Oeconomicis, hoc proprie Communitas uxorum. Vide item bonum Amicitiæ coniugalis.

TVTELA.

Ex Tit Fidei & Perfidiæ tutorum hue quædam.

Fuit apud THVRIOS lege cautum, ut bonorum & fortunarum pupilli, agnati proximi curam agerẽt: ipsius uerò educatio & morum institutio, maternis affinibus daretur. Solonis tamen lege cautum fuit, ne is tutor esset, ad quem post obitum pupilli bona redundarent, ne qua fraus, neu quis dolus compositus pupillo exitio forent. quæ tutela Fiduciaria dicta: quippe fiduciã is habere dicitur, cui res aliqua mancipatur & creditur, ut haud multo post illã mancipanti reddat. Eos Lacedæmonij ἀνεύθυνος nũcupãt, q alterij tutelã curãt; suscipiũt. Apud INDOS lege cauetur, ut parte defuncto, filijs tutores duo, pegrini, nõ ciues dẽtur. Alex. l. 6. c. 10.

Datiui tutores propriè sunt, qui neq; lege, neq; testamẽto instituti, sed à magistratu dati sunt, Attiliani scilicet & Iuliani. Hotoman. de Verbis iuris.

FECENIÆ Hispalæ meretrici, ob detectam Bacchanaliorum turpitudinem, data sunt à Senatu Rom. inter reliqua ornamenta etiã centena millia æris, & tutoris optio ut esset, quasi ei uir testamento dedisset. teste Liuio lib. 9. Dec. 4. Nã Romanæ mulieres, nisi uiri testamento tutorem obtinuissent, non sponte legendi potestatem habebant, sed à prætore cogebantur accipere.

CLIENTELA.

Feudum genus est clientelę, quo uel dignitas, uel uectigal, uel prædium aliquod ea lege alicui datur, ut & ipse, & ipsius posteri atq; hæredes, beneficij auctorẽ perpetuò agnoscãt, & quasi pro patrono colant: eiusq; caput, existimationem, & fortunas tueantur. Illius enim causã & origo hęc fuit, ut uictores cũ gratiam suis ducibus, præfectis, ac militibus pro opera in bellis ac prælijs egregiè nauata referrent, honoribus & fortunis Italorum in illos transferẽdis: tum etiã certos sibi deuinctos & tanquã dexterios clientes haberẽt, quorum opera, bello partam regionẽ in posterum, si opus esset, tueri possent: quos sua lingua modò Valuasores, modò Vasallos appellarunt. Vnde tres Feudorum gradus facti sunt, summus, medius, infimus. Summus ordo est principũ ac procerum, qui lingua illorum Capitanei regni, Duces, Marchiones, & Cõmites appellati sunt: & à Rege tum illis honorib. afficiebantur, tum etiã Italiæ oppidis ac uicis, locupletum etiam uictorum artib. ac uillis donabantur. Quæ Feuda quia partẽ aliquã Regiæ dignitatis obtinebant (qui enim Duces & Marchiones nunc appellantur, Reguli olim fuerunt) iccirco olim Regalia dicta sunt. Itaq; potestas eis data est cudendæ pecuniæ, creandorum magistratuum, salinarum & fodinarum exercendarum, caducorũ, confiscationum, earumq; functionum quæ Angariæ & Parangariæ appellantur: quæ iura, uulgò iura Regaliæ (pro, Regalia) nominantur. Medius ordo eorum fuit feudorum, quę principis illius ordinis proceres, Regis cõcessu, ea lege aliis inferioris dignitatis hominib. dabant, ut Vasalli ipsos secundùm regẽ eius beneficii auctores ac patronos agnoscerẽt, & pro capite ac fortunis ipsorum, fiusus ferret, pugnarent. Quo in numero ij, qui uulgò illorũ lingua Barones, ac Majores Valuasores, siue Vasalli appellantur, fuerunt: qui patronos quidem illos agnoscebant, sed tamen, ut iam dixi, secundùm Regẽ Infimus ordo eorũ fuit, q̃ à secũdi ordinis Vasallis in priuatos cõferebãtur: siue illi nobiles esset, quã nobilitatẽ armis pepererant: siue ignobiles: nã utriq; eadẽ qua superiores iurisiurãdi formula obligabantur: ut cliens patroni sui caput, fortunas, cõtra quẽcunq; aduersariũ, solius Regis maiestate excepta, tueatur. Hotom. de Verb. iur.

MVTVVM.

Consule Tit. Fidei & perfidiæ in mutuo.

Mos est apud AEGYPTIOS, defunctorum parentum corpora dare in pignus creditori. Summa illos qui non redimunt sequitur infamia, & sepultura carent. Diod. lib. 1. cap. 8.

Asiriaci in repẽtina principum necessitate è ciuibus pro census ordine pecuniam mutuò accipere solent. quod tamen prouincialium iniussu fieri non licet. Ad Nouum tritici burgum, cõuentus è quatuor hominũ ordinib. habetur, sacerdotum, procerum, nobiliũ & equitũ. Bonfinius lib. 7. Dec. 3.

FOENVS, VSVRA. TVM

EXERCITA.

Calendarium dictus codex pecuniarum occupatarum, id est, fœnori collocatarum: quia Calendis fœnori dabantur: & patresfam. Calendarum nomine præscripto, debitorũ nomina perscribebant. Hotom. de Verbis iuris.

Quemadmodum collocabantur Calendis pecuniæ, sic etiam exigebantur: qua de causã tristes & celeres appellãtur Horatio Sat. 3. lib. 1. & Ouid lib. 2. de Remed. amoris.

Vsurarum species ex Assis partibus denominãtur. Sors omnis semper ad centenarium numerum reuocatur. Summa autẽ usura est, cùm pars sortis centesima singulis mensibus persoluitur. Et quoniam ista ratione summa hæc usura duodecim aureos annuos in cẽtenos efficit, duodenarius numerus Iurisconsultos monuit, ut Assem hunc usurarium appellarent. Quemadmodum autem hic As non ex mensibus, sed ex annua pensione æstimãdus est, similiter omnes eius partes ex anni ratione intelligẽdæ sunt. Vt si unus in centenos annuatim pendatur, Vnciaria usura: si bini, Sextans: si terni, Quadrãs: si quaterni, Triẽs: si qui, Quincunx: si seni, Semis: si septeni, Septunx: si octoni, Bes: si nouẽ, Dodrans: si deni, Dextans: si undeni, Deunx: si duodeni, As. Hinc Vsura centesima (qui est As usurarius) dicitur, quũ pars sortis centesima singulis mẽsib. penditur. Romani enim Græcorũ morem imitati (qui facilioris & commodioris doctrinę causã quamuis summam sortis ad Minam, quæ centũ drachmas ualebat, perpetuò redegerunt) quantumcunq; sortem similiter ad numerum centenarium reuocaũt. Itaq; Vsura centesima, ex parte sortis centesima, sicuti apud Græcos Drachmalis à Drachma, quæ pars est sortis ad minam redactæ centesima, nomen inuenit. quapropter eam Plutarchus in Lucullo ἡμιτοβολὶον appellat. Hotoman. de Verbis iuris. Centesimas usuras omnium uidetur intellexisse minimas Cæcilius Epistolarum octauo. Cælius lib. 28. cap. 29. A. L.

Apud Iurisconsultos usuræ nauticæ dicuntur centesimæ magnæq;. Negotiatori sortem interdũ accipiunt mutuo. quoniam autem qui nauticã exercent negotiationem, se luaq; uentis & undis committũt, fœneratores maiorem usuram exigebant. Interdum accipiebant mutuum in una ciuitate, quod in alia redderent. Hoc genus negotiationis, quod utriusq; periculo fit, à Græcis dicitur ἀμφοτερόπλοον. idq; mutuum uocabatur ὁλόκυκλον ναυτικὸν: dicebatur & ἐκδοσις, quòd sortis daretur. Modestinus uocat Traiectitiam pecuniã, Vsuras maritimas. Erasinus in Adag.

COERCITA.

Vide Tit. Magistri anarritiæ uitandæ circa Fœnus.

PATAVINI Monte pietatis, uulgò dicto circa an. MCCCCXCI. instituto; Iudæorũ XXII mensas fœneratorias, quintam sortis annuatim exigentes, sustulere: Monte uigesimã tantùm accipiente. Bern. Scard. lib. 2. hist. Pat. classe 5.

NVLLA.

INDI ad usuram pecuniam non locant, neq; accipiunt, neq; syngraphã aut depositũ faciunt. Aelian. lib. 4. de Varia hist.

PERMVTATIO.

VETERES mercibus res inuicem cõmutare, uel corijs boum numorum loco, aut bobus pecudibusq;, ac ferreis uirgis usos comperimus, Homeri testimonio, qui res centũ & æstimatione dignas, nõ pecunia, sed boum & pecudum numero taxauit: & ACHIVOS nõ pecunia, nec ære signato, sed rudi massã ęris uel ferri uinum mercatos, & cum mancipiis permutasse scribit. cuius autoritate Vlpianus de contrahenda emptione, etiam sine pecunia fieri emtionem asseuerat. ARMENI, SCYTHÆ, SERES & SARMATÆ, nõ intercessu pecuniæ res emere, sed rerũ commercio permutare, assuerãt. Deserta enim & uacua cultorib. loca, hominibusq; inficquẽtia, magis quãm urbes incolebãt. MASSYLI uerò in Aphrica populi, pecora & mapalia pecuniæ loco habuisse feruntur, cũ quib. merces sæpe mercatores cõmutabãt. In BRITANNIA gẽs inhospita, iuxta Scylin insulã, permutandũ dabat necessaria & accipiebat. Alex. lib. 4. c. 15.

Negotiatores olim in mediterranea falem imponẽtes, mancipia reportabant à barbaris. Et THRACIÆ gẽti peculiaris erat mos, mãcipia sale cõmutare. Vnde comicus quidã,

Θρᾷξ ὤνησάς τι, σὺ δ' ἀνὸς ἠγόρασας ἅλας. id est,
Generosus es Thrax, sale redemtus scilicet.

Ex Zenodoto Erasmus in Adagijs.

EMTIO, VENDITIO.

De contractibus Emtionis & Venditionis Alex. lib. 4. cap. 15. Vide Tit Fidei & Perfidiæ in Emtione & uend.

CVIVS REI. QVOAD

Substantiã. Venditio

Agri.

HIERMIAS propheta, obsidentib. Hierosolymam Babyloniis, iussus agrum emere Hanameelis patruelis sui à Domino, indicii ergò, quòd licet excisa à Chaldæis urbe nihilominus in integrum restitueretur: appensis XVII argenti siclis agrum emit, & præsentib. testib. Baruch scriba, & minister Hieremiæ, libros duos emtionis, alterum obsignatũ, alterum apertum, hunc cognitionis, illum fidei ergo, sicuti ollæ indidit, uti uel sub terra defossa instrumẽta conseruarentur. Hieron. lib. 6. com. in Hieremiæ c. 32.

Domus.

Domus uenditionis leges apud ISRAELITAS Leuitici c. 25.

Frumenti.

Apud ROM. fuit Hasta salutis, ubi in summa inopia hasta posita, publicè frumentum uæuit. Alex. lib. 3. cap. 16.

Hominum.

Confer locum Seruitutis.

Caius (ut Boetius auctor est) ita scribit: Mancipatio est imaginaria quædam uenditio, quod ipsum ius Romanorum est ciuium. c. a. q. res ita agitur. Adhibitis non minus quinq; testibus ciuib. Rom. puberibus, & præterea alio eiusdem cõditionis, qui librã æneam teneat, qui appellatur Libripens. Is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit: Hunc ego hominem ex iure Quiritũ meam esse aio. isq; mihi emtus est hoc ære, æneaq; libra. deinde ære percutit librã. idq; æs dat ei, à quo mancipium accipit, quasi precũ loco. Hotoman. de Verbis iuris.

Numerum.

Auersione, uel per auersionẽ emere, locutio est à Iurisconsultis usurpari solita, quũ res multę simul, atq; accuratim uno precio uendũtur. multas autem intelligo, siue illæ plurium sint generũ, siue uninus: sed numero, aut pondere, aut mensura diuidantur. Asconius hac in re uocem Semel usurpat, Sectores, inquit, spem lucri sui secuti, bona condemnatorũ semel auctionabantur: ac postea singulas quasq; res populo uenditabant. Ab Auertẽdo ducto etymo, cùm omnia simul & uniuersẽ, tanquã per euerticulũ auertũtur. unde Vniuersa dicũtur propriè, quæ unũ in locũ sunt cõuersa. Ibid.

Possessionem. Emtio, Venditio rei

Incertæ.

Alea emtio dicitur à I. C. cùm incertus euentus emitur: ueluti cùm piscator iactum retis uendit, uel aucupis pauberum. Hotom. de Verbis iuris.

MILESII iuuenes iactu retis emto, cùm tripodem piscatores aureum extraxissent, septem sapientum cessuræ occasionem dedere. Laertius.

FORMA EMTIONIS. HVC pertinet

Proscriptio, Præconium.

Olim QVI fundum proscribebant uenalem, præconem edocebant, quibus dotibus esset ager commendabilis, quàm salubri cœlo, quàm commodo situ, quàm fertili solo, quàm bene ædificatis uillis. THEMISTOCLES, quum fundum uenderet, iussit huiusmodi dotibus & illud adijci, Quòd haberet bonum uicinum. Erasmus in Adagijs.

ROMÆ in sectionibus primùm Porsenæ regis bona proclamabãtur, eo quòd rex ille pace cum Rom. facta, castra illis commeatu referta donauerit. quæ dum quæstores post regis discessum uendidissent, memoria saltem grata talis auctio inter cætera urbis solennia celebrata fuit. Plut. in Poplicola, Liuius, & Sab. lib. 6. En. 2.

Indicium.

Manceps, inquit Festus, dicitur qui manu capit: qui quid à populo emit, conducit ue, quia manu sublata significat se auctorem emptionis esse. qui idem præs dicitur, quia tam debet præstare populo quod promisit, quàm qui pro eo præs factus est. Hotom. de Verbis iuris.

Pactum, Conditiones.

Terram in perpetuum uẽdi apud ISRAELITAS Domini lege interdictum fuit. Nã mea terra est, inquit Dominus, uos mihi peregrini estis & cõuenæ. Quare in omni possessionũ uestrarum solo redimendi soli ius conceditote. Leuit. 25.

Mãcipationis & uulgaris Emptionis illa fuit differẽtia: quòd in illa enictionis periculum præstabatur: in hac, nõ præstabatur. in illa dupla ipso iure auctoritatis nomine debebatur: in hac primùm non nisi stipulata fuisset: postea tamen propter consuetudinis assiduitatem in emti uenditi iudicium etiam tacitè & ui bonæ fidei actionis ueniebat. Cùm res mancipio non dabatur, periculo emtoris ea fuit: neque enictio ab emtore præstari solita. Quòd si mancipatio adhiberetur, & res postea euinceretur, Paulus lib. Sent. 2. c. 7. scribit, uenditorem auctoritatis nomine duplo tenus obligari. Hotoman. de Verbis iuris.

PERSONÆ. VIDELICET

Ementes.

Mancipes sunt, inquit Asconius, publicanorum principes, Romani homines: quæstus sui caussa si decumas redimũt, Decumani appellantur: si portum, aut pascua publica, Portitores, aut Pecuaris: quorum ratio Scriptura dicitur. Hotoman. de Verbis iuris.

Apud THVRIOS si quis domum emerit, uel uẽdiderit, sacra facere in Apollinis Epicomæi fano: si uerò prædium, in uico quem inhabitat, & iurare coram magistratu solet, quòd reuera iustè emat, uendatúe, nec fraudulẽter agat, nec arte doloúe uratur ullo. Stob. serm. 42. ex Theophrasti scriptis.

Vendentes. Qui uendunt

Sua.

Apud CECERTÆOS opifices onera gestant, donec occurrat, qui emat. Erasmus in Adagijs.

Aliena.

Propolæ hi sunt, de quibus sub Commutationibus mechanicis.

TEMPVS. QVANDO.

SAVROMATÆ inter pocula filias uendũt. Erasm. in Adag.

TESTAMENTA. Eaq; uel

FACTA.

Ex loco Fidei & Perfidiæ in Testamentis huc quædam.

Respectu Materiæ legatorum.

ALEATOR quidam moriens (quasi parum fuisset, in uita lusisse) testamento [illegible] cauit, ut detracta cadaueri suo cute ossibusq; omnibus exemtis, ex his tesseræ fierent: ex illa uerò membranisq; omnibus, mẽsa, alueolus, fritillaq;, quanta fieri posset diligentiâ contegerentur. Paschasius Iustus lib. 1. de Alea.

Respectu Formæ.

Tria uteribus fuere testamentorum genera. Vnum, quod calatis comitijs fiebat: alterum, quod per æs & libram, libripendi adhibito, & emtore familiæ: tertium, quod procinctum uocabatur, cùm milites ituri in prælium, nulla legum solẽnitate, tribus aut quatuor adhibitis, raptim apud commilitones testabantur: qui mos talis erat, ut milites, cùm decernere parant, antequam togam circumcingerent, aut clypeos arriperent, tribus aut quatuor audientibus hæredẽ sibi nuncuparẽt, si qd in acie secus cueniret. Alex. lib. 4. c. 3.

Respectu Personarum. ipsius scilicet

Legantis. Qui legare possunt.

De Iure Testamenti & Hereditatis, consule fol. 783.

Solonis Atheniensis probatur lex testamentaria. Etenim antea non erat ius ATHENIENSIBVS testamentum condere, sed familiæ defuncti pecunia & hæreditas relinquendæ erant. Hic liberum fecit, nõ extantibus liberis, cui uisum esset, sua donandi, amicitiamq; propinquitati, & gratiam prætulit necessitati, pecuniamq; mancipium fecit possessorum. Nec indefinitè tamen citra delectum dare indulsit, sed si non per morbum uel medicamentum, nec uinculis uel uiastrictus, uel uxoris inductus esset blãditijs. Plut. in Solone.

Pius II. eorum CARDINALIVM testamenta, qui Romæ decessissent, libera esse uoluit: qui intestati obijssent, eorum bona ita demùm referri in ærariũ est passus, si nec propinqui comparuissent. Campanus in eius uita.

Legatarij. Cui legatur.

RESCISSA.

De his sub loco Iustitiæ & Iniustitiæ circa Testamenta.

NVLLA.

Ius testamenti à Carolo Magno SAXONIBVS ademtum, à Ludonico Pio Imp. restitutum. Acmilius lib. 3.

MORTVORVM CVRA.

De Sepulturis ex professo egit L. Gregorius Gyraldus peculiari com. item Alex. lib. 14. c. 6. E quib. nostræ hæ rhapsodiæ & illustrari possunt & digeri. Is singulis enim immorari, nec institutũ nec ætas permittit. Huc quoq; refer ea, quæ Volumine secundo de Cadaueris cura attulimus. item quæ Volumine tertio de Honorib. defunctis exhibitis. Res eadem, respectu diuersus.

ANTE ABLEGATIONEM.

Respectu Cadaueris: illius

Compositio, Oculorũ clausio.

Apud ROM. mortuo cõiũctiores inprimis oculos claudebãt.

Conditura.

AEGYPTII ubi cum ijs, qui funera curant, conuenere, cadauer illis tradunt exenterandum & condiendum. Quo facto, illud recipiũt, ut domi solẽni more recõdatur. Herod. lib. 2.

Apud SCYTHAS cùm rex decessit, accipiunt mortuum corpore incerato, aluo euulsa atq; expurgata (ut etiam Plinius lib. 9. cap. 45 docet) quam ubi silere contuso & thymiamate, apijsq; semine & anisi expleuerunt, consuunt rursus: impositumq; plaustro cadauer per regionẽ ferunt: inde contumulant. Herod. lib. 4.

Vestitus, Ornatus.

Cicero in oratione pro L. Flacco, GRÆCOS docet solitos fuisse coronam mortuis imponere: exponens quid cõtineretur plebiscitis Smyrnæorum, quæ fecerant in Castritium mortuum. Primùm, ut in oppidum intro ferretur, quod alijs non conceditur: deinde, ut ferrent ephebi: postremò ut imponeretur aurea corona mortuo. Institutum autẽ hoc, coronatos mortuos efferendi, tetigit etiam Aristophanes ἐκλησιαζούσαις: ita enim induxit uirum uxorem increpantem, quòd eum noctu in lectulo dormientem reliquisset, tanquam cadauer, οὐχὶ κρεμαλιπὼν ὁσπερεὶ τεθνεκότος: Μόνος δ' ἐστεφανώσατ' ἔδ' ἐπιθῆκα λήκυθον. addidit enim, nihil desiderari potuisse, ut plenam speciem eius rei redderet, nisi quòd coronam capiti ipsius non imposuerat, neq; lecythum propè collocarat. Victorius lib. 2. Var. lect. c. 7.

Apud GRÆCOS amictus candidus non ex lana, sed lino intexebatur, Aegyptiorum exemplo, apud quos laneæ uestes nec cum cadauere sepeliũtur, neq; in ædes deorum importantur. Alex. lib. 3. cap. 7.

ROMANI cadauer de unguentis ungere, candidoq; amictu induere, ac diebus septem seruare solebant, ara constituta, ubi odores incenderent, quæ acerra dicta est, teste Festo.

Circumgestatio.

SCYTHÆ, suos qui decesserunt, in plaustris collocatos ad amicos circumferunt: eos illi excipientes epulũ cadauer comitantibus præbent. Mox peractis diebus quadraginta, humo mandãt, capite exinanito abluto q;. Regis uerò corpus conditũ per omnes prouincias circũgestant. Herod. lib. 4.

Custodia.

GRÆCIS septemdecim diebus corpora, antequam cremarentur, totidemq; noctibus seruare mos erat. Alex.

Respectu Aliorum.

Conclamare.

ROMANI, oculis mortuo clausis, introducta familia, uiciniaq;, si introspicere uoluissent, terni quaterniúe altissimis uocibus mortuum ter inclamabant nomine: quo tacente, Conclamatum esse in publicum efferebatur. Alex.

Imperare.

Extat apud Demosthenem aduersus Macartatũ lex talis: Qui percunt in populis, quos nemo sustulerit, eos demarchus propinquis denũciet, ut tollant atq; sepeliant, & populum expient eodemmet die, quo singuli eorum perierint. De seruis autem denunciet domino: de liberis uerò ijs, qui pecuniãs possident. quòd si nullæ mortui pecuniæ sint, denunciet propinquis mortui. Quòd si denunciante demarcho, propinqui non sustulerint, demarchus locet tollendum, & sepeliendum, & expiandum eo die populum, quàm minimo poterit. Quòd si non locauerit, mille drachmas ærario dare damnas esto. quidquid autem impenderit, duplum à debitoribus exigat. Si non exigat, ipse popularibus dare damnas esto. Sigon. lib 4. de rep. Athen.

Euocare.

Præconiues ad funus octauo die inuitabat, cuius uerba erãt, Ollius fato functus est.

Iudicare.

Apud AEGYPTIOS antequam sepeliatur corpus, prædicturã cognatis tum iudicibus, tum defuncti amicis, sepulturæ dies, asserunt uerò illum (nomine mortuum appellantes) paludem transiturum. Adstantibus iudicibus amplius quadraginta numero, sedentibusq; in præparato ultra stagnum hemicyclo, trahitur nauis ad id cõposita ab ijs quibus ea cura iniuncta est, regente magistro, quem suis lingua Aegyptij Charontem uocant. Vnde & Orpheum asserunt, cùm hunc morẽ apud Aegyptios conspexisset, finxisse post modũm inferos, partim quæ uiderat imitatum, partim quę ipse commẽtus esset. Perducta in stagnum naui, antequam condatur in area cadauer, permittitur lege uolenti mortuũ accusare. Si quis comprobatur malè uixisse, iudices sententiam ferunt, qua censent corpus eius sepulcro priuandum. Qui deprehenditur iniustè crimen obiecisse, magna multatur pœna. Cùm deest accusator, aut per calumniam accusatum constat, cognati finito luctu ad laudes mortui uertuntur. Diod. lib. 1. cap. 8. & Herod. lib. 2.

Domus curanda.

Domus certo scoparum genere ab Euerruncatore purgabatur: cupressi ramus in hostio superponebatur, in funeris indicium. Alex.

Instrumenta præparanda.

ROMÆ in æde Libitinæ Veneris omnia ad funus pertinentia seruabantur: quæ sicut aduenientibus uiam, ita decedentibus sepulturæ instrumenta præbebat: sortẽ ex regis Numæ commentationibus, ut discerent non abhorrere ab ijs, neq; hæc ut piamentum defugere. Plut. in quæst. Rom.

IN ABLEGATIONE. Huc pertinet

Pompa.

Regum SCYTHARVM sepulcra apud Gerrhos sunt, ubi Boysthenes iam nauigabilis est. Ibi cùm rex eorũ decessit, ingentẽ ferobem effodiunt forma quadrata. Accipiunt mortuum corpore incerato, aluo euulsa atq; expurgata (ut etiã Plin. lib. 9. c. 45 docet) quam ubi silere contuso & thymiamate, apijsq; semine & anisi expleuerunt, consuunt rursus: impositumq; plaustro cadauer, ad aliam gentem ferũt. Quod qui excipiunt, eadem agunt quæ regij Scythæ: aurem decidunt, crinẽ circũtondent, brachia incidunt, frontẽ nasumq; suciãt, sinistrã manũ sagittis traijciunt. Mox idẽ ad populos alios, quibus uiuẽs imperitauit, cadauer trãsfertur. Deniq; contumulantes, concubinarũ aliquam præfracta gula simul sepeliunt: sed & pincernã, coquũ, equi agasonẽ, ministrũq; item qui fuisset à nuncijs, nec non equos & omnium primitias Rursumq; anno circumacto hæc obeũt, quinquaginta ex ministris (qui non alij sunt, quàm Scythæ ingenui) strangulant, totidemq; interimunt equos. Herod lib 4.

PLATO in 12. de Legibus ordinem pompæ funebris, in funere præfectorũ ciuitatis, talẽ ponit: Indumenta omnia alba, luctus ploratusq; nullus. Chori duo, alter puellarũ numero 15. alter uerò totidem puerorum, qui feretrum circumstarent, dum sacerdotes uicissim demortuũ laudabant, eiusq; felicitatem totum diem decantabant. At postero die bene manẽ, iuniores capulum ad sepulcrum ferebant, eorumq; cœlibes præcedebant equites cum equis, & cum armis pedites: deinde pueri patrios hymnos concinentes, & hos puellæ sequebantur, cum mulieribus iam ẽff' œtis. Sepulcrum uerò erat sub terra, factus ex lapidibus fornix.

Apud ROM. ferendi feretrum, propinquioribus uirilis sexus dabatur munus. Itaq; filij parentes, & fratres sorores elatas funere deferebant: nonnunquam serui libertate donati, plerunq; senatorii, prætorii & consulares, quiq; amplissimis honoribus functi erant, imperatorum & consularium uirorum feretrum detulere. Quare Pauli Aemilii, qui de Macedonia triumphauit, legati Macedonum: & Syllæ dictatoris feretrum, senatores & sacræ uirgines extulerunt. Et Q. Metello filii tres consulares, duo triumphales, unus censorius, & alter prætor lectũ subiere, teste Plin. lib 7. cap. 44. Dumq; efferetur, insignia honorũ quos gessisset, ut fasces, secures, lictores, armaq; & dona militaria, coronasq; omnis generis, quas in uita meruisset, uexilla, atq; urbiũ dona & legionum, spoliaq; hostium, ac munera quæ quis daturus erat, expressos q; cera uultus, & decora maiorũ totius q; familiæ longo ordine simulacra, & gentile stemma præferebant ab ultima origine, quanto cum poterant apparatu. Quare C. Cæsar in amitæ funere, Marii statuas pro decore familię detulisse fertur. Et Tiberius in Drusi funere originẽ Iuliæ gentis, Aeneam, omnesq; Albanorum reges, Romulum & Appium Claudiũ, cæteras q; Appiorum effigies longo ordine produxit. Ferunt quoq; Iuniam, quæ Cassio nupta fuit, uiginti clarissimarũ familiarũ imagines, uelut indicii splendoris & uetustatis familiæ, in funere præcessisse: inter quos Manlios & Quintios, Cassiumq; & Brutum. Nonnũquam, ut ampliore efferentur funere, plures defuncto stauere lectos, qui instrati in pompa funeris anteibant: sicut de Sylla, cui sex millia, & Marcello, cui sexcentos prælatos legimus. Tum si qui ab eo serui manumissi & libertate donati fuerant, illi præcipuè, qui fide insignes à domino cognati forẽt, herilem interitum miserantes, pleni lacrymarũ clatum corpus præcedebant piliati, aut alba lana capitibus uelatis: qui quanto plures erant, tanto plus nominis laudisq; dedere, quòd familiam totam decedens dominus tantis muneribus cumulasset, ac libertatis precio affecisset. Nonnunquam illos, qui ratis capitibus triumphantis eurũ fuerant prosequuti, eiusdem defuncti corpus pileatos in pompa funeris præcessisse inuenimus. Q. Terentium Culleonem, quẽ Scipio Africanus seruitio exemerat, quiq; triumphantis eurum capite raso fuerat prosequutus, eiusdẽ clatum corpus pileatum præisse memorant: post sequente proximorum affinium & amicorum turba, lugentis habitu, capillo demisso, in ueste pulla aut cerulea, ut Cato significat. Illorum corpora, qui magistratus & honores gesserant, in prætexta purpura, togaq; consulari uel senatoria, eruosq; triũphales in tunica Iouis, plebeiorum uerò in toga plebeia aut pallio efferebant, & cum eisdem illa cremabant. Lecto igitur constrato purpura, aut linteis splendentibus, & in eo defuncti corpore locato: post ultimam conclamationem, tibicine præcedente, qui nænìam funebrem, qua laudes defuncti & facta recensebat, tum pudorem, integritatem & fidem, nõ saltabundus, ut olim, sed stans Phrygio modulo caneret, funus procedebat. Is enim modus erat ad mœrorẽ accommodatior. Quod ideo institutum ferunt, quasi in illas æternas amœnitates, ac in sedes & concilia piorũ post funera recepti uideantur. Nõnunquam senatu uniuerso & magistratu cum uexillis, interdum equitum turmis, si quando regum aut imperatorum funus efferrent, comitantibus. Funeris enim hæc lex erat, ut, præcedente pompa funebri, uiui sequantur, tanquam haud multo pòst moriturri. Interim lectulo pleniq; flores & corollas iacere, nonnulli unguenta & odores, alii dona cumulare. Idq; noctu & obscura luce, ideo ardentes faces adhibebant. Nam die funus efferre, uetusto more non licuit: quod Demetrius rex cauit edicto, ut ante lucem uel post crepusculum efferantur corpora: die uerò non liceret. Alex. lib. 3. cap. 7.

D. Hieronymus scribens ad Paulam de dormitione Blesillæ, indicat ordinem pompæ funereæ præire solitum ante cadauer. Teste Seruio, ad honorem præsertim regum & nobilium, cum faculis precedebat populus. Verg. de Pallante,

—Lucet uia longo
Ordine flammarum, & latè discriminat agros.

Vnde fortassis ortum est, ut apud Christianos illud idem in cuiusuis funere feruetur.

KENNETHI Scotorum regis lege, insignis ulti aut alio quì de Republica optimè meriti pôpa funebris talis erat. Duos equestres præibant: alter uita functi arma indutus & insignia ferens candido equo: alter pulla ueste uelata facie nigro equo insidens. Cùm ad templũ uenissent, niger retroacto equo ad altare, dominũ morte absumtum uociferans, populo dirus eum prosequẽte, celeriter se è conspectu proripiebat. Alter ad altare recto pergẽs gradu, deposita armæ equumq; offerebat sacerdoti, insignibus admotis monumento. Huiusmodi ritum ut parum religiosum, posterior

ætas aboleuit:facerdoti loco equi & armorum quinq; ſterlingicis libris in oblationem tributis. H.Boethius lib.10.

Lampades.

Lampades ardentes in funerum ceremonijs adhibere, ~~ſecula quinta post Chriſtum~~ CHRISTIANIS moris fuit: item hymnos decantare. Nã D. Chryſoſtomus inquit in Hom.4. in 2. capite ad Hebræos:Dic mihi, quid uolũt ſibi iſtæ ſplendidæ lampades? quid hymni? & paulo pòſt: Cogita quid pſallas in illo tempore.Reuertere,inquis,anima in requiem tuam,quia Deus benefecit tibi. Itẽ:Non timebo mala,quia tu mecum es.Homilia 61.inquit,honorem mortuo non eſſe fletum,non eiulatum: ſed hymnos & pſalmos,& optimam uitam. Perditus,ſi in funere uniuerſam habuerit ciuitatem, nihil lucrabitur.

Laudatio,Nænia.

AEGYPTII in laudationibus funebribus nil de genere eius, ſicut Græci conſueuerunt,narrant (exiſtimant enim omnes Aegyptij pariter ſe nobiles eſſe) ſed orſi à puericia, in qua uitæ inſtitutionem eruditionemq; recẽſent, ad uiri ætatem deſcendunt, eius erga deos religionem,iuſtitiam,continentiam, uirtutesq; cæteras commemorantes. Inuocatis uerò inferis dijs,precantur ut cum inter pios locent. Ad quę uerba omnis multitudo correſpondet, gloriam mortui extollens, tanquam apud inferos cum beatis ſemper futuri. Herod.lib.2 & Diod.lib.1.c.8.

Auctor Polybius, ſi humanis ceſſiſſet paulò illuſtrior Romæ, moris fuiſſe ROMANIS,in forum eundem efferri,acſtantem conſtitui,recumbentem uerò rarius: aderat mox, ſi per ætatẽ ac præſentiam licuiſſet,filius, uel certè ſanguine iunctorum unus, qui defuncti præconia oratoriè perſequeretur. His uerò ex ritu confectis, contumulabatur mortuus. Hinc Cæſarẽ legimus amitam laudaſſe annos natum plus minus duodecim.Tiberium autem uel annorum nouem in patre idem impleſſe.Cælius lib.17.cap.21.A.L.

Funebres tibiæ funebre carmen præcinebant, præficis mulieribus laudes mortui decantantibus, quam Nęniam dixere. Feſtus Pomp. & Plutarchus in Problematis.

Muſica funebris.

Ferri mortuos OLIM ſolitos ad tubam,indicat Maro in Aen.

It cœlo clamorq; uirũm,clangorq; tubarum.

Et Perſius Satyricus:

Hic tuba,candelæ,tandemq; beatulus alto
Compoſitus lecto. Cum tubis, tibiæ quoq; ac
tympana adhibebãtur, & ea omnia, ut hominum mortuos
lugentium animi languentes eiuſmodi ſono excitati, minus dolorẽ ſentirent,qui ijs oblectamẽtis facilè diſtrahi ſoleãt.Alex. Aphrodiſeus in Probl.Polyd.lib.6.c.10. de Inuẽt.

Deploratio, Luctus.

SCYTHÆ, mortuo rege, aurem decidũt,crinem circumtondent,brachia incidunt,fronrem naſumq; fauciant,ſiniſtram manum ſagittis traijciunt.Herod.lib.4.

ROMÆ cùm in domo mortui ſteret comploratio, lugentes pellibus inſidebant.

De Hiſpanorum lugendi ratione in hunc modum Petrus Cluniacenſis ſcribit: Vidi nuper ipſe in Hiſpanijs & admiratus ſum, antiquum hunc morem ab Hiſpanis adhuc omnibus obſeruari. Mortua quippe uxore maritus, mortuo marito coniux, mortuis filijs patres, mortuis patribus filij, defunctis quibuslibet cognatis cognati, extinctis quolibet caſu amicis amici, ſtatim arma deponũt, ſericas ueſtes, peregrinarum pelliũ tegmina abijciũt, totumq; penitùs multicolorem ac precioſum habitum abdicãtes, nigris tantùm uilibusq; indumentis ſe cõtegunt. Sic crinibus propriis, ſic iumẽtorum ſuorũ caudis decurtatis, ſeq; & ipſa atro prorſus colore denigrant. Talibus luctus doloriſque inſignibus, ſubtractos cariſſimos deflẽt, & integri ad minus ſpaciũ anni in tali mœrore publica lege cõſummant. Lib.5 epiſt.16.

Humatio.

Sepulcrorum tres habẽtur ſpecies apud AEGYPTIOS,ſumtuoſa, mediocris, humilis. In prima argenti talentũ exponunt,in ſecũda minas uiginti, in ultima parũ quid ſumtus erogãt. Purgato inde & cõdito à ſalitoribus cadauere,mox etiam accuſato, & à iudicibus certis iudicato,ſepeliunt poſtea quiq; ſuos: hi in propriis ſepulcris,alij,quib.ea defunt, domi apud infirmiorẽ parietem arca corporis erecta. Qui uerò ob crimina aut debita ſepultura prohibentur, domi abſq; arca ponuntur: quos poſteri,ditiores facti, ac debita & crimina luentes, honorificè ſepeliunt. Gloriantur enim Aegyptij,ſuos parentes maioresúe magnificè eſſe ſepultos. Diodorus lib.1.cap.8 & Herodotus lib.2.

SICYONII corpus terra contegunt,deinde lapidea baſi extructa columnas erigunt, quibus faſtigia,uel, ut Græci uocant,aquilas imponunt:eadem propè ſpecie, qua fiunt templorum culmina.

GRÆCOS conſueſſe extra oppida mortuos ſepelire,intelligitur loco quodam Polybij ex libro 8. Hiſtoriarum,qui nunc in excerptis legitur: docet enim illic, quomodo Tarentiũ in poteſtatem Annibalis uenerit, narrãs, urbis Tarentinorum partem,ad ortum Solis uergẽtem,buſtorum plenam fuiſſe, quia ad ea uſq; tempora Tarentini morem haberent, intra oppidum mortuos condere, parẽtes ueteri cuidam oraculo:cùm enim edita ipſis ſors eſſet,res eorum meliores futuras,ſi unà cũ pluribus habitarint,ita illos interpretatos eſſe id oraculũ: exiſtimaſſeq; Remp. ſuam bonã fortunatamq; fore,ſi illos etiam,qui migrarint è uita,intra urbem receperint, quod poſtea diligenter ſeruarunt. Verba oraculi hæc erant:ἄμεινον τῷ λάθιον ἔστω ὅφιν ποιεμένοις τὸν οἰκήτορ μετὰ τῶν πολεόνων. Cæteræ autẽ nationes Græcorum tantopere hoc fugiebant, ut miniſtros etiam triſtis huius muneris, quos κηποτάφους appellabant, urbis domicilio arcerẽt. Victorius lib.2. Var.lect.c.7.

LYCVRGVS prohibuit quicquam cum corpore condi,ſed puniceo amiculo & foliis oleaginis cadauer inuolucbat. Plut.in Lycurgo.

ROMANOS olim abortu urbis, defuncta cõrpora humi cõdere, neq; cremare conſueuiſſe, illud argumento eſt, quòd Numæ Pompilij corpus in arca lapidea poſt multa ſecula à Cn.Terentio in Janiculo inuentum,Martianus tradit.Poſtea quum longinquis bellis defunctos erui cognouiſſent, ut igni cremarentur,decreto ſanxerunt.Primus ex patricijs Cor.Sylla traditur,qui decedens igni ſe cremari uoluit. Inde manſit diu defunctos cremandi conſuetudo: à qua ſequutis temporibus dum Antonini Cæſares imperitarent, deſitum fuit.Tunc enim illo more abrogato,denuò corpora humi condere cœpere, ex inſtituto Thaletis, qui cum omnia ex aquis conſtare dicat,defunctos terrę mandare iuſſit,ut humore diſſoluantur.Alex.lib.3.cap.2.

FROTHONIS III.Danorũ regis lege,quiſquis pater familiæ in bello periret, cum equo omnibusq; armaturæ ſuæ inſignibus tumulo mandabatur.Quem ſi quis ueſpillonũ ſpoliare tentaſſet, pœnas nõ ſolũ ſanguine, ſed etiã inhumato eadem uere dabat.Duces & cẽturiones igne cremabãtur.Saxo lib.9.

Apud TARTAROS ſi quis è plebe lethali morbo afficitur,ad eius tentorium haſta erigitur,pileo nigro præfixa. Conſpecto ſigno,intrat nemo. Vita defunctum clàm in campo ſub medio tentorio defodiunt.In ſepulcro menſam ante illum, ſcyphũ,equini lactis, & carnis alueolum ſtatuunt: adijciunt quoq; iumentum cum pullo, & phaleratum equum, ut in altera uita lac, iumentum & inſtructum equum habeat.Iumentum aliud comedunt, eiusq; corium completum ſtramine in patibulo quodam ſuſpendunt, comeſti equi oſſa comburunt. Si quis eminentioris uir fortunæ uita exceſſerit,cum precioſiſſimo habitu humi recõditur: ſed longè ab hominum frequentia,ne ſpolietur.Amici equum eius pelle exuunt, quam ſtramine cõpleant, completamq; palo præfigant,ac editiſſimo pro dignitate patibulo imponant: carnes pro inferijs comeſſantur. Triginta dies mortui lugent. Bonfinius lib.8.Dec.2

MAVRITANI extra urbes publico loco mortuos ſepeliunt. Sepulcro ſaxum oblongũ triangulare ſuperimponunt.Nobiliorum ſepulcris unum ad caput, alterũ ad pedes poſitũ, cum epitaphij inſcriptione. Epitaphia multa Ioannes Leo in Africa ſe collegiſſe ſcribit lib.3.c.49.Africę deſcriptionis.

Suſpenſio.

Mos erat olim apũd SVEONES & GOTHOS; cadauera Principum in quercubus,tanquam ſacris locis,ſuſpendere. Olaus lib.16.cap.37.gentium Septentrionalium:

Exuſtio.Crematio.Conſiderentur

Compoſitio cadaueris.

GRÆCI mortui oculos,antequam cremaretur,patefaciebãt, ac cœlum digito oſtendebant,animæ domicilium.Alexander ab Alex.lib.3.cap.2.& 7.

Pyra.

GRÆCI per XVII dies cadauer ſeruabant,tũ rogo extructo, & pyra cupreſſo circumdata, propter grauem cremati corporis nidorem,ne tetro odore abigerentur proximi,Alex.

SVEONVM olim & GOTHORVM principes iuniperini lignis igne cremabantur. Olaus lib.16.c.37.Pop.Septentr.

Pyram pro dignitate & honoribus, quibus in uita functus erat, & prout ampliſsimos magiſtratus & imperia geſſerat, modò maiorem, modò minorem Rom. extruxere (ſuitq; lege duodecim Tabularum cautum,ne de lignis politis extrueretur) donẽc per funerũ miniſtros,qui pollinctores dicti ſunt,corpus cremaretur. In extruenda pyra,præter arida ligna, papyrum quoque, quò facilius cremarentur, nonnunquam etocum & uinum aſſatim apponebant. Corpora clariſsimorum uirorum, non niſi ex lectiſsimis lignis certi generis concremari permittitur. Locupletium ac nobilium modò funeribus adhiberi cupreſſum ſolitum, Lucanus teſtari uidetur:

Et non plebeios luctus teſtata cupreſſus.

& eſt à Lactantio grammatico Thebaidos quarto relatum. Cælius lib.25. cap.2.A.L.

FROTHONIS III. Danorum regis lege, Centurionis uel Satrapæ corpus rogo,propria naue conſtructo, funerabatur. Dena autẽm gubernatorũ corpora unius puppis igne conſumebantur. Dux aut rex interfectus proprio iniectus hauigio concremabatur. Saxo lib.5.

Veſtitus cadaueris.

Fuit ſeruatum apud INDOS & AEGYPTIOS, regum funebres tunicas, quo cineres cremati à reliqua fauilla diſtincti iaceant,ex licio, quod igni non abſumitur,conficere, easq; ad rogum defunctum corpus induere. Quippe in Caryſto lapis naſcebatur, qui uelut lana intextus, nullo igne adurebatur.Plin.lib.19. cap.1.linũm ac beſtinum.Alex.lib.3.ca.7.

Commorientes.

Erat GRÆCORVM & AETHIOPVM præcipuus mos, ut comas ad rogum diſſecent, corporiq; & igni imponãt: boues & pecora,equosq; & canes in ignem mittant, uinumq; & oleum fundant. INDORVM peruulgata hiſtoria eſt, ut uiro defuncto, quæ cariſſima coniux in uita fuerat, eodem igne abſumatur,unaq; cõcrematur. THRACIBVS & GETIS erat iſte mos, ut uiro defuncto, præcipuè dilecta conlux, maximo cultu ornata, ad tumulum duci, & à propinquiore mactari:eodemq; tumulo humari debeat.GALLIS uerò, ut ſerui clientesq; cum dominis patronisúe unà crementur uiuentes, eademq; pyra intereant. Alex.lib.3.c.7.

SCYTHÆ regum cadauera tumulantes, concubinarum aliquam præfracta gula ſimul ſepeliunt:ſed & pincernam, cocum,equi agaſonem,miniſtrumq;:item qui fuiſſet à nunciis,necnon equos, & omnium primitias. Rurſumq; anno circumacto quinquaginta ex miniſtris, qui non alij ſunt quàm Scythæ ingenui, ſtrangulant, totidemq; interimunt equos.Herod.lib.4.

GERMANIS ſtruem rogi nec ueſte, nec odoribus cumulare licet: ſed ſua cuiq; arma, & ſuus equus adijcitur rogo, corpora uerò clariſſimorum uirorum, niſi ex lectiſſimis lignis certi generis cremari, ſine ullo funeris ſolenni permittitur. Alex.lib.3.cap.7.

Apud ROM. dum igne accenſo corpus ardebat, pro dignitate,proq; opibus, quibus quiſq; potens erat, ita amici & affines quiq; coniunctiſſimi aderant, quæ cara habebant & præcipui cultus, cum gemitu & queſtu miſerabili, in luctus & grauiſſimi doloris ſignum,ignibus iaciebant.Itaq; multi ueſtes triumphales,enſesq; & baltheos,nonnulli arma militaria:mulieres uerò,ne ſtudio uincerentur,ornamẽta ſua, armillas,zonas,mundumq; muliebrem,uittasq; uirginalis comæ: alij retortos cincinnos & torques,ac bullas prætextasq; liberorũ flammæ indidere:thuraq;,unguenta & odores omnium generum,quos lancibus ferebant. Quare multos copia odorum ad pyram exanimatos,& præter infinita odoramenta, in funere Syllæ, ſtatuam iuſtæ magnitudinis ex odoribus abſumtam comperimus. Quæq; defuncto caiſſima, & cordi fuiſſe arbitrabantur in uita, quarumq; rerũ mirum & efficax ſtudium fuerat, ut ſcuta, gladios & arma, canes,dilectos equos, luſcinias, auesq; ad eundem rogum trucidatos, ut unà cum defuncto cremarentur, igni tradebant: plerq; uerò ſeipſos. Vnde exemplis palàm factũ notiuimus, multos accenſis dominorum rogis, doloris impatientes, uel uiolentas ſibi manus intuliſſe, aut igni pariter abſumtos eſſe. Alex.lib.1.c.2.

Abiectio cadaueris.

De hac Vol.II. lib.VII. & Vol.III.lib.X.

POST ABLEGATIONEM. V.C.

Conclamatio, Luſtratio.

Poſtquam defuncto conclamatò, & nomine deplorato, ſatis lacrymarum luctusq; fuerat, ipſiq; ter aqua aſperſi & luſtrati erant: omni munere abſoluto, ſupremum Salue & Vale, tanquam nunquam eos uiſuri ultrà, conclamabant: & à præfica feralibus officijs, iuſtisq; perſolutis, poſt lamenta & conclamationes, licet, dicebatur, qua uoce miſſum populum faciebat.Quiq; funus proſequuti, quiq; comites fuerãt, uelut ſupremo functi officio, ad proprios lares reuerſi, aqua aſperſi, ignem ſupergradiebantur, hoc ſe piaculo ex funere expiari arbitrari, quod expiationis genus ſuffirionẽ dixere: cuius rei cauſa ferias ſæpe indixerunt, quæ Denicales dictæ.Græci uerò aqua luſtrantur pura,eademq; expurgantur,in qua torrem ex altari extinxiſſent prius. Alex.lib.3. cap.7. Supremi uerbi, Vale, nos tę ſequemur, Vergilius commeminiſ:

—Salue æternùm mihi maxime Palla,
Aeternumq; uale. Et de Polydoro,
—Animamq; ępulcro
Condimus,& magna ſupremum uoce ciemus.

Hinc Exequias dici,autumat Donatus, enarrã illud Terentianum, Funus interim procedit, nos ſequimur: Polydorus de Inuent.

Conuiuia,Epulæ, Cœnæ,Viſceationes funebres.

Optimãtibus THRACVM mortuis prolato triduum cadauere, mactatisq; omniſarijs hoſtijs, conuiuantur. Illudq; deſtetum prius, deinde combuſtum ſepeliũt, aut aliter humo contegunt. Herod.lib.5.

SCYTHÆ poſt funus amicos excipientes, epulum præbebãt cadauer comitantibus. Alex.lib.3.cap.7.

Peracto funere,ubi à luctu quieuit animus,uiſceratione Græci exhibebant. In qua cùm omnia cariùs uenirent, Ad pollinctum emere,ſermo pererebuit.Fertur Numæ edictum,ne piſces,qui ſquamoſi nõ eſſent, ad pollinctum emere fas foret:ſcilicet ne nimis magno in funeralibus cœnis mercaretur obſonia,quam cœnam pollincturam dixẽre. In qua,etſi nihil deeſſet,omniaq; aſſatim ſupperterent, lætari tamẽ minimè decebat. Fuitq; inſtitutum,ut per uini cibiq; lenimen, defuncti deſiderium leuaretur. Preter quam erat cœna exequialis,quæ ſembus,& his qui multum ætate proceſſerant, dabatur: in qua pranſi,diſcedentes poſt ſupremum officiij, alter alteri ualedicebat:quam Silicernium uocant. ATHENIS per funeri præfectos epulum apud defuncti maximè neceſſarium dari conſueuit. ARGIVORVM inſtitutũ fuit, ut defuncti affines,ſtatim ab exceſſu Apollini ſacrificent, & trigeſimo pòſt die Mercurio,;Apollinisq; ſacerdoti,hordeũ dent, ignemq; extinguant, & rurſus accendant, carnesq; uictimarum percoquant,quibus poſtea ueſcuntur. Alexan. lib.3.cap 7.

ROMANI habebant cœnam Exequialem,quę ſenibus & his qui multum ætate proceſſerant dabatur: in qua pranſi diſcedẽtes,alter alteri Vale dicebat: quam Silicernium uocabant.Alex.lib.3.cap.7.

In ITALIÆ oppidis compluribus propinqui,cõparatis epulis,in mortui ædes conuenunt ad diſcumbendum, ne quo genere honoris funus ipſum defraudetur. Pontanus cap.15. de Magnificentia.

INDI Chriſtiani eodem ritu mortuos,& eadem religione ſepeliunt qua nos. Deinde cognati & affines epulum dant,& octo dies in cõuiuijs, mortuorum gratia inſtructis, accumbunt, & illorum memoriam celebrant, & pro eorum ſempiterna ſalute Chriſtum uenerantur. Oſorius lib.3.rerũ Em.

Certamina, Ludi.

Vide, Ludi funebres.

THRACES in funere optimatum, combuſto cadauere, illud ſepeliunt: aggeſto q; deſuper tumulo,cùm alia omnis generis certamina proponunt, tum præcipuè certa cum ratione monomachiam.Herod.lib.5.

Cinerum collectio.

Nono die reliquias defuncti & cremati cineres, mater, ſoror & propinqui, affines q; nigra in ueſte & effuſis comis, aut pontifices & ſacerdotes, nonnunquam primores patrum perfuncti honoribus,tunicati & diſcincti, lotis manibus & nudis pedibus oſſa à cinere ſeparare & colligere,eaq; lacte & uino lauare, & deos manes aduocare: GRÆCI uino & unguento inſpergere ſolebãt, cumq; odoribus effuſi in lacrymas,in urna condere, & linteo uentilare.

Sepulcri ipſius

Ornatus.

Ex Vol. minis Tertii lib.IX.de Honoribus defuncto exhibitis actum.

Olim monumenta defunctorũ apio coronabantur. Hinc Plutarchus in Symposiacis, τὰς ἐπιτραπέζους κοσμοῦντας σελινοῦν τῷ τεθνηκότι φασίν, id eſt, ijs qui periculoſè ægrotãt, dicimus apio opus eſſe.Cauſam addit in uita Timoleonis.

Inſcriptio.

Apud ROM. in funere uiri illuſtris, pueri imago patri perſimilis in illuſtri domus aſtituebatur parte. Quod adoleſcentibus ad uirtutem & fortia facinora eximium fuit incitabulum. Polybius.

SICYONII inſcribunt ſepulcris planè nihil: ſed eius, quem extuleruntnomẽ appellantes, patris mentione prætermiſſa,illum ualere iubent.Pauſanias in Corinthiacis.

In antiquorum monumentis crebrò reperias has literas, H. M.H.N.S. Hoc monumentũ hæredes nõ ſequitur:quòd ad poſteros

posteros ius sepulcri non pertinet. Sunt qui ex amphibolo locum captant, Monumentum hæredes non sequitur, quia immobile, sed hæredes sequuntur monumentum. Vt est apud Comicum, Funus præit, sequimur.

Conseruatio, Defensio.

De sepulcris apud SOLONEM non ferè comperiuntur plura, quàm ne quis ea deleat, neúe alienum inferat: statuta itè pœna, si quis bustum columnamq; uiolarit aut deiecerit. Cælius lib. 17. c. 20.

Imagines.

Vide Volumine tertio locum de Imaginibus & Simulacris.

LVDI.

De Ludis religiosis sub loco Vitæ religiosæ egimus. Huc pertinent tanquam Exercitia Politica ludicra. Ex loco item Exercitiorum corporis huc non pauca.

ACROAMATA, THEAMATA, Spectacula

Quæ, Qualia.

T. Sulpitio Pœno & C. Licinio Stolone consulibus, tertium lectisternium fuit, post Vrbem conditam, pestilentię sedandæ causa, & inter cætera deorũ placamina Scenici ludi primùm celebrati. Res ab initio rudis sine carmine, ullaúe carminis imitatione. Ludiones tantùm ex Hetruria accersiti, ad tibicinis modulos saltantes, haud indecoros more Tusco reddebãt motus. Imitari hos primò ROMANA iuuentus, inconditis inter se carminibus iocularia fundentes: nec motus interim absoni à uoce. mox diligẽti usurpatione eò processit usus, ut uernaculi eius rei artifices, quia nihil iam à Tuscis ludionibus distaret, Histriones appellati sint: quia Hetrusca uoce Hister ludio uocaretur. Hi deinceps non inconditum & rude carmẽ, alternisq; ut à principio iactatum usurparũt, quod Fescennino fuit simile, sed modulatas Satyras, descripto ad tibicinẽ cantu, decoreq; motu peragebant. Liuius Andronicus ab Satyris digressus, fabulã argumento fecit, factamq; quum sæpius egisset, obtusa demum frequenti usu uoce, puerum qui caneret ante tibicinem statuit: inde ut ad tibicinis latus Histriones canerẽt, receptum. Vbi igitur res à risu & soluto ioco auocari cœpta est, ludóque in artem paulatim uertente, iuuentus fabularum actu Histrionibus relicto, ueteri instituto, ridicula uersib. intexta inter se iactabant: unde exordia fabulis potissimum Atellanicis coinserta extiterunt. Id ludi ab Oscis acceptum, tenuit postea iuuẽtus, nec Histrionibus attingere permissum. Quo factum, ut Atellanarum actores ne tribu quidẽ mouerentur, unaq; cum cæteris militarent, perinde ac Histriones non essent. Res à modico & sano principio orta, sed quæ ad insanam rerũ opulentiam sit postea perducta. Sab. lib. 3. Ennead. 4.

Locus.

Tarquinius Priscus in ludorum apparatu, cultu & magnificentia omnes antecessit: ab ipso enim Circus maximus spectaculis designatus locus fuit, qui postea ædificiorum magnitudine, & alio apparatu mirificè excultus fuit, diuisis locis plebi per singulas curias. Cumq; intercedentibus annis, patribus equitibusq; ac plebi Romanæ confusa loca fuissent, ubi spectarent, Corn. Scipione & T. Sempronio consulibus, ludis Romanis per ædiles curules discreta loca senatoria à populo fuere: utq; suus cuiq; honos seruaretur, lege cautum fuit, ut optimatibus subsellia proxima darentur. Quo tempore præcipua loca in orchestra senatoribus data sunt, ubi saltabatur, & chorus inducebatur: podium Imperatori & consulibus: proscenia & pulpita optimatibus, nonnunquam principi: siquidem Nero è proscenio sæpe spectauit, aliquãdo è pulunari, quod in prima fronte theatri spectaculorum locus erat. Fertur tamen Augustus Cæsar, legatos sociarum fœderatarumq; gentium, in orchestra considere uetuisse, quum quosdam libertini generis illic spectare deprehendisset. Post aliquot uerò ætates, ut Imperator unà cũ sacerdotibus in sella imperatoria ludis præsideret, consuetudo inualuit. Ante hanc uerò legem, per annos quingentos sexaginta à condita Vrbe, populus unà cum patribus promiscuè spectauit. Postea uerò P. Aphricanus superior quum consul esset cum T. Longo, ludis Romanis plurima senatorum subsellia à populari consessu separari iussit. Et quum eo discrimine aliorum studium, aliorum indignatio esset, præbuisse eius rei nouitas non mediocrem plebi sermonem dicitur, adeò ut ipsum Aphricanum, quòd eius rei auctor fuisset, pœnituisse ferant: gratiamq; ingentem apud ordinem senatorium ædiles peperierunt, qui sanxerunt, ut gradus dignitatisq; cuiusq; & fortunæ discrimẽ foret: manfitq; aliquandiu lex seruata, usuq; didicere, multo præstabilius esse, seruato gradu cuiusq;, quàm in colluuione omnium spectaculis interesse. Proditum tamẽ memoriæ est, tempore quo promiscuus spectaculorum usus erat, nunquam plebeium præ modestia & uerecundia, ante uirum senatorium aut cõsularem spectare sustinuisse. Cumq; post aliquot tempora, plebs cum patribus & aliis ordinibus nihilominus spectaret, Sex. Aelius Pætus & L. Cornelius Cethegus consulares, ne turba patribus misceretur, quum tantum hominum consueret in theatrum, alio edicto statuere: quod non sine indignatione plebis factum memorant, quæ se despectui haberi, & contemtam esse arbitrata est: tametsi Aelium Pætum in cẽsura collegam prioris Scipionis fuisse nonnulli tradant. Rursus quum haud longo post interuallo, constitutione abrogata, senatus & populus solutissimo more spectarent, Attilius Serranus & L. Scribonius Libo ædiles curules, scenicis ludis & Romanis, ut diuisa loca plebeiorum à patribus essent, populusq; discreturã senatoribus spectaret, quarta promulgata lege, statueret: spectauereq; aliquandiu, donec lege Iulia theatrali & Roscia, ut in quatuordecim ordinibus & subsellijs proximioribus senatores atq; equites spectarent, semota plebe, optimatibus data facultas fuit. Quorum numerum à diuo Iulio adeò auctum fuisse constat, ut quatuordecim ordines, & proxima subsellia, solis senatoribus non sufficerent: adeò ut Laberius mimus inter equites sedere iussus, præ angustia recipi uix potuerit. Quod & Syllæ temporibus iterum confusum fuisse crediderim: nam gladiatorium munus dedit, uiris æquè & mulieribus, locis promiscuis & indistinctis, in magna licentia spectandi, & sine ullo discrimine honorum. Cautum deinde lege Othonis fuit, quam tribunus tulit, ut magis fortunarum & pecuniæ, quàm generis aut honorum ratio haberetur: & nõn modò patritijs aut equestris ordinis & senatoriis uiris, sed summis honoribus functis, quibus quadringẽtorum sestertiorum ipsi, patri, auoq; census non fuisset, spectandi in quatuordecim subsellijs ius non esset, caq; loca honoris causa diuitibus solùm constituta fuere. Quippe tenues & sordidæ inopiæ uiros, quamuis claros illustresq;, quibus quinquaginta sestertiorũ non esset census, mixtim cum ditioribus in quatuordecim sedere, minimè decere arbitratus est. Tantaq; diuitiarum ratio fuit, ut duo primi ordines, tribunitiis & plebeiis ditioribus, exclusis patritiis, uacarent: idq; non sine graui offensione nobilitatis. Alex. lib. 5. c. 16.

Subsellia ROMANI ita comta habuere, ut crocum & uinum per singulos cuneos spargerẽt, illosq; præcipuis odoribus diluerent, ac picturis exornarent: nonnunquam minio & chrysocolla arenam circi sternerẽt, ita ut Hadrianus balsama & crocum per gradus theatri strauisse feratur. Primusq; Clodius Pulcer fuisse traditur, qui scenam uariis picturis signisq; & tabulis ornauit: Trebonius auro, alii argento, pleriq; ebore. Q. Catulus uelis carbasinis theatrum texit, Lentulus Spinter byssino uelo. Nero Cæsar auri ramenta pro arena strauit, & uela stellata colore cœli posuit, totũq; Pompeii theatrum in unum diẽ auro operuit. C. uerò Antonius & Muræna scenam fecere argenteam. Caius etiam princeps pegma ex argẽto duxit. Nonnunquam qui ludos dabant, ne populo sol officeret, aulæa suspendebant. plerunq; supparo usi sunt, quod posterior ætas pro aulæis accepit, quę non modò in theatro, sed in cubiculis ferè singulis habuere, ut si quid pulueris caderet, exciperetur: proditumq; memoriæ est, Cn. Pompeium, ne populum æstus officeret, etiam aquæ decursum per subsellia duxisse: mox diuum Cæsarem in ædilitate omni scenæ apparatu argenteo usum esse: qui etiam in munere gladiatorio, forum Romanum & uiam Sacram in cliuum usq; Capitolinum, linteis contexit. Alex. lib. 5. c. 16.

Sumtus.

Quod impenditur in spectacula, lucar dicitur: quoniã multa erant circa urbem alia diis attributa, quæ lucos uocabant, & collectum inde uectigal in ludos erogabant. Plutarch. in quæst. Romanis.

Præmia, Honores Victorum.

GRÆCI lege sanxerunt, ut his, qui ter Olympia uicissent, statuæ, quas Iconas uocant, similitudine membrorum expressè dicarentur: item ut cum quadrigis triumphantium more uehereturin patriam, ut pro ampliori munere, coronis uitisq; exornarẽtur, reuersuriq; disiecta parte muri urbes ingrederentur, statuaq; in foro & perpetua immunitate fruerentur. Iisdem quingentas drachmas cum statua & alimento offerebant uetereś. Olympiæ uictorem coronis aureis aut æneis uulgò donari memoriæ proditum est, cùm antea eos, quorum uirtus præcipua esset, oleastro coronari, uel callistephano (oleæ id genus erat) mos esset. Alex. lib. 5. c. 6.

ISELASTICA athletarum ornamẽta intelligunt Græci Latinij, ubi suas ineunt ciuitates qui uicerunt, magna pompa & propè triumphali, cùm ciuis sui uictoriam ciuitas quæq; suis ornamentis adscribat: & propterea in Ludis sacris non tam ipsi uictores quàm uictorum patriæ coronari diceban tur. Hinc in quadam epistola Traianus, Iselasticum tunc primùm mihi uidetur incipere dehere, quum quis ciuitatem suam ipse ἀσύλαστον. Cælius lib. 13. cap. 30. A. L.

MINOS in iis certaminibus, quæ in honorem Androgei filij ab Athenienſibus interfecti instituit, præmium uictori puero proposuit. Alex. lib. 5. cap. 8.

ATHESEO certamen in Delo institutum est, in quo nouo exemplo palmæ uictoribus dabantur. Alex. ab Alex. lib. 5. c. 8.

In MARATHONIIS ludis, qui ob taurum à Theseo interfectum statuto tempore fieri solebant, phialam argenteã accipiebat, qui fortitet pugnando se uirum ostendisset. Ibidem.

ATHENIENSES si quem athletarum uictorem designabãt, statuam illi obnixo genu cum scuto, porrecta hasta impetum excipiente effinxerunt, pro eo quòd Cabrias miles Agesilai, hoc statu impetum excipere docuisset, & uictor fuisset. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 12.

SOLON, quum in Isthmo uictores apij coronam præmium ferrent, pinea coronari ob rem bene gestam uoluit: item ut qui uicisset, cẽtum drachmas acciperet, lege statuit. Ibidem.

In PANATHENÆIS olei ceramum uelut amplum præmiũ uictor accipiebat. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 8.

Apud PLATEAS certamen erat gymnicum, in quo ij qui animi fortitudinem eximiam ostendissent, aureis coronis donabantur. Ibidem.

In DELIACIS certaminibus qui egregiã nauassent pugnando operam, bouem in uirtutis exhibitæ testimonium accipiebant. Ibidem.

Apud NEMEAM obscura quadam ambage hipposelinũ uictoribus dabatur donum, cum præfatione uirtutum. Ibidẽ.

Apud PELLENEN erat Apollinis Agon, ubi ex argento proposita præmia certantibus erant, ut ad uirtutis studia incitarentur homines. Ibidem.

Romanis in usu fuit, ut athletas, qui sacris certaminibus coronam meruissent, uacatione munerum, curæ tutelæq; & perpetua immunitate donarent. Alex. lib. 5. cap. 8.

Absinthium sacris populi ROMANI celebratur peculiariter. Siquidem Latinarum feriis quadrigæ certant in Capitolio, uictorq; absinthium bibit: credo, sanitatem præmio dari honorifice, arbitratis maioribus. Stomachum enim corroborat, & ob hoc sapor eius in uina transfertur. Plin. lib. 27. c. 7.

M. CATO ut ad res præclarè gerendas Romanam incitaret iuuentutem, Romam à Græcis Olympicos ludos transtulit, & uirtutem suam ostendentibus coronas ex oleastro proposuit. Ibidem.

AVGVSTVS post pugnam Actiacam Olympicorum imaginem, & ludos illis æmulos apud Actium in sinu Ambracio Apollini consecrauit, & fortiter pugnantibus amplissima præmia proposuit. Ibidem.

IACTVS

Testæ.

Pollux in hunc ferè modum lusum ostracorũ tradit. Pueri dufta in medio linea, duas in partes sese distribuebãt: quarum altera intra ostracum, altera extra dicebatur. Deinde mittente quopiam ad lineam testam, utrius partis superior extitisset aliquis, hunc insequebantur, qui illi adhærebant, reliquis in fugam conuersis. Cæterùm è fugientibus qui comprehensus esset, is considebat, Asinũs dictus, testaq; proiecta dicebat, Nox dies. nam interior testæ pars picè fublita erat, quæ nocti respondebat. Hoc autem lusus genus appellabatur ὀστράκου πεδεισροφή. id est, Testæ conuersio. Plato lib. de Repub. 7. uidetur ad lusus genus referre, quum ita loquitur, τοῦτο δή, ὡς ἔοικεν, οὐκ ὀστράκου οὐ ἐν πεδεισροφῇ, ἀλλὰ ψυχῆς περιαγωγή, σὺν νυκτερινῷ πόδι ἡμέρας ἐς ἀληθινὸν τοῦ ὄντος ἰόντος ἐπάνοδον. id est, Istuc sanè, ut uidetur, non fuerit testæ conuersio, sed mentis circumductio, ex nocturno quodã die ad eius quod uerè est ascensum euntis. Erasmus in Adagiis.

Tesseræ.

In uetusto tesserarum lusu, qui nouem iecissent, is modis omnibus superabat: qui tres, is longissimè aberat à uictoria. Nam antiquiores tribus tesseris uti consueuerant, non quemadmodũ nunc duabus. Inde prouerbiũ, Aut tei sex, aut tres tesseræ: siquando significabimus, nos extrema periclitari uelle, & aut planè uincere, aut prorsum uinci. Erasm. in Adag.

Sphæræ.

Iulius Pollux libro de Rerũ uocabulis 9. Sphæra ludendi quatuor modos commemorat: quorum primus appellatur ἐπίσκυρος, alter φαινίνδα, seu φαινίδα, tertius ἀπόρριξις, quartus ἀφεσία. Horum postremum describit his uerbis: ἡ δὲ ἀφεσία ὁ μὲν ἀπακλάσας αὐτὸ, ἀπορρίπτει τῷ σφαίρᾳ εἰς τὸν ἀέρα. τοῖς δὲ λοιποῖς ὁμοιόνους φιλοτιμία, σπεῦδε εἰς γῆν αὐτὸ ἐμπεσεῖν, ἀρπάσαι· ὁ πρὸ τοῦ ἔοικεν ὁμοιος· ὃν φαινίδην καλοῦσιν. ὁπόταν μόνοι ὦσιν τὸν τοῖχον τῷ σφαίρᾳ· ἀπαιτεῖται, τὸ πάλιν ἐξ ἀναπήδησιν ἐλογίζετο, καὶ ὁ μὲν ὑπόβρυχος· ὁ δὲ ἐκβαλεῖν, καὶ πάν ἐποίει τὸ ἀφεσχεθεῖν· ὁ δὲ κλῶν βασιλεὺς τε καὶ καὶ ἐπιτάττειν. id est, Vrania uerò lusus sic habet: aliquis resupinans sese, sphæram in cœlum mittit: reliqui autem certamen erat, ut eam priùs, quàm in terram recideret, raperent: id quod in Phæacibus significare uidetur Homerus Odyss. 9. Sanè uerò cùm aduersus parietem sphærã missent, numerus subsultuum cẽsebatur: & qui uidtus fuisset, is asinus appellabatur: & quicquid imperatum esset, faciebat: rursum qui uicisset, is & rex erat, & imperabat.

Disci.

Erat publici exercitamẽti genus olim, quo discus æneus arte simul & uirib. ita ab humo torquebatur in altũ, ut intra certũ spacium decideret. In iisdem autẽ locis, in quibus huius lusus peragebantur (gymnasia uocant) disserebant & philosophi: sed crepitu ad discum uocante, philosophum subitò deserebant omnes. Verba Crassi apud Ciceronem sunt hęc: Nam & seculis multis antè gymnasia inuenta sunt, quàm in his philosophi garrire ceperũt: & hoc ipso tempore, quum omnia gymnasia philosophi teneant, tamen eorum audito res discum audire quàm philosophum malunt: qui simul ut increpuit, in media oratione de maximis rebus & grauissimis disputantem philosophum omnes unctionis causa relinquunt. Erasmus in Adagiis.

GESTATIO.

Lusus puerilis, qui dictus est, ἐν κοτύλῃ, meminit Iulius Pollux lib. 9. de Rerum uocabulis. Erat autẽ huiusmodi: Vnus quispiam reductas in tergum manus cõiungebat, stringebatq;. Rursum alter impositis in eas genibus tollebatur, suis interim manibus oculos gestantis obtegens. Et ad hunc gestatus modum, ἐν κοτύλῃ portari dicebatur, quòd manus complexu gestaretur. Nam κοτύλη Græcis cùm aliqua permulta, tum manus etiam cauam partem significat. Hunc lusum Iulius Pollux ait aliis item uocabulis appellari, uelut ἐπιβάδην, & κυβιστάνδην. Erasmus in Adagiis.

ACCIDENTIA POLITIARVM CONSIDERATA RESPECTV PERSONARVM QVIbus accidunt. Puta

MAGISTRATIBVS

Hic Magistratuũ Electio, Inauguratio, Recensio, Correctio, & similia referri possunt.

AVLICIS. Vt sunt

CONGIARIA.

Olim erat apud Lusitanos in more positum, ut in Regia, qui Regi seruiebant, ipsius Regis sumtibus alerentur. Cùm uerò multitudo domesticorum tanta fuisset (eorum namq; filij, qui regibus operam dabant, eundem locum retinebant: & præterea multi in regiam familiam meritis admittebantur) difficillimum uidebatur, cibos tantæ multitudini præparare. Quocirca fuit à Portugallię REGIBVS statutum, ut sumtum, quẽ quilibet erat in Regia facturus, ipse sibi ex regia pecunia faceret: adeoq; cuilibet certa pecuniæ summa singulis mensibus assignaretur: quæ, cùm summa tunc annonæ uilitas esset, satis homines alebat. Nunc autẽ cùm & hominum multitudo cum rerum uenalium preciis amplificata sit, factum est, ut illa pecunia, quæ olim quotidianis sumtibus faciendis latè sufficiens erat, nunc perexigua sit. Cùm tamen omnis Lusitanorũ dignitas à Rege pẽdeat, huius exiguæ pecuniæ summa, quasi multò amplior esset, incredibili studio quæritur: & cùm in regiam familiam admitti ut ualdè expetendum Lusitanĩ iudicent, tum in stipendij huius incremento summum decus statuunt. Cùm enim sint apud Reges uariæ famulorum classes, pro classium dignitate cuilibet Regis domestico pecunię numerus assignatur. Maxima classis est uirorum nobilium. Sed cùm nobilitatis etiam discrimen sit, non unum congiarium omnibus ex æquo tribuitur. Sic autem euenit, ut pro congiarij magnitudine, de nobilitate uniuscuiusque iudicium fiat: & tantò quisque nobilior existimetur, quantò illius congiarium

rium amplius extiterit. Hoc quidem iudicium, ut sunt res humanæ, est sæpè fallacissimum. Multi namque ambitione & sedulitate cõsequuntur, quod erat meritis atque germanæ nobilitati tribuendum. Attamen Lusitani cùm sint præter modum huius nobilitatis appetentes, & paruæ pecuniæ accessione nobilitatem suam augeri putent, pro hac tã parua pecunia sæpenumerò, tanquam in ea salus omnis atque dignitas uertatur, sibi pugnandum arbitrantur. Qua occasione Ferdinandus Magallanus usus, quòd congiarium dimidio numi aurei singulis mensibus augeri rex denegasset, ab eo ad Carolum V. desciuit. Osorius lib. II. rerum Em.

CIVIBVS. CVIVSMODI EST

RECENSIO. CENSVS CIUium actus nempe

A quibus.

Census agendi, & tributi ex censu imperandi pariter atq; conferendi initium factum est apud HEBRÆOS, quum de ea re Deus mandatum Mosi dederit, Exodi 30. In solitudine montis Sinæ Israelitas censuit Moses, ex Domini præcepto, omnes qui annum uigesimũ excessissent, & arma ferre possent. Cuilibet tribui ducem suum præfecit. Leuitas domino deuotos inter milites non censuit, sed separatim, ad 22 millia masculorum, qui mensem excessissent, eosq; oracularis tabernaculi curam habere iussit. Habito igitur cẽsu per Mosen & Aaronem, perq; duodecim primarios Israelitarũ, singularum familiarum singulos, summa omnium qui arma ferre possent fuit sexcenta tria millia, quingẽti quinquaginta: cum ante 300. annos Iacobus cum 72 animabus tantùm in Aegyptum uenisset. Habitus autem est cẽsus iste anno secundo, die prima secundi mensis, post exitum ex Aegypto, posteaquam legem à Domino iam acceperant. Numeri primo. Secundò censuit illos Moses & Eleazarus Aaronis F. pontifex in campo Moabitico apud Iordanem Hierichuntium, cùm iam Sehonem Amorræorum & Ogum regem Basanæ uicissent. Summa recẽsitorum Israelitarum, qui 20. annum excessissent, & arma ferre possent sexcenta millia, mille septingenti triginta. Leuitarum omnium, qui mẽsem excessissent, uiginti tria millia. In quibus nemo fuit eorũ, qui à Mose & Aarone sacerdote censi fuerant priùs in desertis Sinæ, quoniam 40 annis propter peccatum suum in solitudine attriti perierũt. His præcepit Moses, ut terræ possessio pro capitũ numero ita diuideretur, ut quanto quæq; tribus populosior esset, tanto plus possideret, pro ratione recensitorũ distributis sorte possessionibus inter tribules. Numeri 26.

DAVID rex, nulla adactus necessitate, populum suum censeri fecit. & licet incogitãs elusit oraculũ illud Abrahamo datum. Ita multiplicandos Iacobæos, ut eorum numerus haberi non posset. Census à Ioabo polemarcho nouem mensibus & uiginti diebus fuit peractus, & recensita eorum qui XX. annis maiores essent Israelitarũ octingenta millia, qui arma ferre possent, Iudæorum quingenta millia 2. Reg. 24. & 1. Paralip. 27. ubi censum à Ioabo cœptum quidem, sed nõ peractum scribitur, quòd minores XX. annis non essent recensiti Deo iratò pestilentiam immittente Israelitis. Salomone F. suo rege creato populum recensuit, & sacerdotes, Leuitas, milites, in certas classes distribuit. Iosephus lib. 7. Antiq cap. 15.

AMASIAS Iudæorum rex, Ioæ F. recensuit populum & inuenit trecenta millia ex Iudæis & Beniamitis, qui arma ferre possent. 2. Paralip. 25.

ROMÆ anno Vrbis cond. 256. coss. A. Sempronio Atratino, & M. Minutio Augurino, censa sunt 120 millia. Rursus anno 288. T. Quinctio Capitolino Barbato III. & Q. Fabio Vibulano II. coss. censa sunt ciuium capita 124214. Anno Vrbis 294. Q. Fab. Vibulano III. & L. Corn. Maluginensi coss. quãuis superioribus annis pestilẽtia maxima urbem afflixisset, censa sunt capita 132419. Anno Vrbis 488. M. Val. Maximo, Q. Mamilio Vitulo coss. censa ciuium capita 292334. anno post bellum Punicum primum cœpit. Anno Vrbis 639. M. Acilio Balbo, C. Porcio Catone coss. censa sunt ciuium capita 394336.

L. PAVLVS Aemilius & MARTIVS Philippus Censores, censum populi egerunt, & lustrum condiderunt. Censa sunt ciuium capita trecenta triginta septem millia CCCCLII. Plutarchus in Paulo.

C. IVL. Cæsar post bella ciuilia censu acto, pro trecentis uiginti millibus ciuium, quot superiore censu fuerant, censi sunt in totum centum quinquaginta millia. Tantam inflixit bellum ciuile cladem, tantamq; populi portionem absumsit: ut taceam acceptas per reliquam Italiam & prouincias calamitates. Plut. in Cæsare.

AVGVSTO cùm uisum esset numerare omnes Romani imperij incolas, ut sciret quãta esset multitudo, reperit myriades CCCCXM & XIII uiros. Suidas.

Sub CLAVDIO Imp. sexagies s nouies centũ & quadraginta quatuor ciuiũ millia Romæ cẽsa fuisse, ait Eusebius, quantũ hominũ numerum ne totam quidẽ Italiã ex omni colluuione gentium efficere potuisse credere par est. Sab. lib. 2. Ennead.

Quomodo.

CECROPS Athenienſium rex, cùm uideret indigenas mirũ in modum creuisse, ut populũ faciliùs numeraret, iussit singulos per certũ quendã locum transire, & lapidẽ in aceruũ iacere. Cum paruissent, ipse postea lapides numerans, censum populi instituit. Dicti sunt iccirco ab hac censendi ratione Atticæ populi λαοὶ, ἀπὸ τῶν λάων, hoc est, à lapidibus, quos in aceruum congesserant. Eustathius in primum Iliados. Quamuis alij fabulam à Deucalione ducant.

AGAMEMNON censum Græcorum sympoſiacum instituit Iliad. β. inquiens:

εἴ ποτε τις δεκάδας ἀλεγεινοτεροῦδε ἵκοιτο,
τῷ ὁ γ' αὖθι ἐκέκαστο ἐπιμμελέως οἰνοχοεύων,
πολλαὶ κεν δεκάδες δαίοιτο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγὼ φημὶ πολὺ φέρτερος ἔμμεν ἁπάντων.

SCYTHARVM rex quidam quomodo Scythiæ populositatem collegerit, pete ex Tit. Prudentiæ in censu agendo.

Censum primus omnium SER. Tullus rex instituit, rẽ, uelut Liuius ait, saluberrimam tanto futurã imperio: ex quo belli pacisq; munia non uiritim, ut antè, sed pro possessione pecuniarũ, ciues obirent: quorum classes (id est ordines) quinque rescripsit. Prima ita q; classis fuit ex iis, qui centũ millia æris aut maiorem censum haberent, quos in octoginta centurias diuisit, in quadragenas seniorũ, ac totidem iuniorũ: seniores ad urbis custodiã ut præstò essent, iuniores ut foris bella gererent, arma his imperata, galea, clypeus, ocreæ, lorica, tela in hostem, hasta & gladius. Secunda classis intra centum usq; ad LXXVM censum instituta, & ex his senioribus iunioribusq; XX conscriptæ sunt centuriæ, atmaque imperata præter loricã omnia eadẽ. Tertiæ classis in L. millium censum esse uoluit: totidem centuriæ sunt conscriptæ. In quarta classe census XXVM totidẽ centuriæ factę. Quinta classis undecim millibus censebatur. Centum æra (nam æs numulus erat) non pluris fuẽre uno nostro ducato siue coronato aureo, ac ita mille æra ualuere decem aureos. Primæ igitur classis census æstimatus est mille aureis, secundæ septingentis & quinquaginta, tertiæ quingentis, quartæ ducentis & quinquaginta, quintæ uerò centũ & decẽ. At maximus Seruio Tullo rege census, teste Plin. lib. 33 fuit assiũ centũ & decem millia, ex quibus summa fit mille & centum aureorũ. Et hæc, ut ait idem Plinius, prima classis: adeò id temporis Romanorũ opes exiguæ fuerãt, quæ posthac immẽsę extitere, quãdo, auctore Tranq. ecusus senatorius fuit duodecies centena millia sestertiũm numũm. Singula sestertia ualebant uicenos quinos aureos, sic, ut centũ sestertia summam facerent duorũ millium & quingentorũ aureorum. Hac ratione cẽsus senatorius fuit ad numerũ triginta millię aureorũ, & equestris duodecim millium & quingentorum, cum constaret D. sestertiis. Polydorus lib. 2. capite 3. de Rerum inuent.

Quum in censendo finis erat factus, lustrum conditum appellabatur, quòd tum Sernius exercitum omnem sue, oue, taurisq; tribus lustrauit, hoc est purgauit: idq; lustrum quinto quoq; anno Romæ condebatur, quum Censores numero duo creabantur, qui censum agerent: is postea magistratus annus factus, ciq; morum ciuitatis cura est tradita. Itẽ quũ uectigalia & tributa soluebantur, tum fiebat sacrificium ciuitatis purgandæ causa. Ex quo perinde Romani annos etiam per lustrum numerabant, atq; Græci per Olympiades. Polyd. lib. 2. cap. 3. de Rerum inuent.

Cestius Florus, qui præses Syriæ fuit sub initia belli Iudaici, HIEROSOLYMORVM ciuitatis florem Neroni significare cupiens, contemnenti nationem Iudæorum, à pontificibus petiit, ut si quomodo possent, multitudinem numerarent. Illi autem, cùm dies festus adesset, qui Pascha uocatur, quando à nona hora usq; ad undecimam hostias cædunt, per singulas uerò contubernia non pauciorum quàm decẽ uirorum fiunt (solum enim epulari non licet) multi etiã uicini conueniũt: hostiarũ ducenta & quinquaginta sex millia & quingentas numerauẽre. Fiunt aũt, ut denos epulatores per singulas imputemus, uicies cẽtena ac septingẽtena millia, sancti oẽs ac puri: nec enim leprosis siue uitiliginosis, aut semine fluentibus, quos gonorrhoicos uocãt, neq; muliebrib. mẽstruo cruore pollutis, neq; aliis iniuratis participare sacrificia permittebatur: sed nec alienis quidẽ, nisi qui religionis causa uenissent. Iosephus lib. 7. cap. 17. belli Iud.

Cur.

Census agi dicitur, quum hominum facultates recensentur, unde tributi imponendi ratio inita est: uel quum numerus ciuium putatur. Vtrunque testatur Liuius in uita ipsius Seruij Tullij.

MV-

MVNERA CIVIBVS DARI SOLITA.

Consule locum Congiariorum & Visceationum & Spectaculorum.

In rep. ATHENIENSIVM, iis qui per senatum asscribebantur in numerum uirorum (& ob id δόκιμοι uocabantur) in singulos dies dabatur obolus ex ærario publico, quemadmodum tradit Aristoteles in Politicis. Alij malunt duos darisolitos: & fieri potest, ut pòst duplicata sit mercẽdula. Huius rei meminit Lysias in oratione κατὰ τῶν ἀδυνάτων. Et fortasis etiã eò allusit Aristophanes in Equitib. αὐτὴς γὰρ θύσασα τοῖσι πᾶσι τοῖς πολεῖ. ἀδυνάτοις autem dicebantur, qui trium mensium spacio corpore claudicarent: ἀδοκίμασται uerò, qui nondum erant in uirorum numerum asscripti, necdum obolo digni iudicati. Erasmus in Adagiis.

PAVPERIBVS.

Ex loco Liberalitatis erga Pauperes exempla huc transferantur ex quæ politica sunt.

CALAMITOSIS.

VENETI, uigente adhuc bello Pisano, ut more institutoque maiorum, ciuibus ædium suarum incendio damna perpessis publicè subministraretur, quò faciliùs amissa restituerẽt, legem tulerunt, ut Petri Molini filiis auri libras uiginti, Hieronymo & Marino Albertis quindecim, quibus utrisq; ædes ad Cattiani & Apollinaris conflagrauerant: Andreæ Ripæ, cui suburbium in Muriano, alteras totidem: Veneriis, quibus domum cum taberna mercium Indicarum maximè celebri ad Bartholomæi ignis absumserat, auri libras triginta, Quinqueuirũm sale procurando magistratus darẽt. Neque multo pòst onerariis nauibus duabus naufragio amissis, Philippo Bernardo, Aloysio Contareno, quorum illæ fiterant naues, auri libræ sexaginta equis partibus. Bembus lib. 03. Venetæ hist.

AEGRIS.

Publica quædam sub Tit. Liberalitatis erga Ægros.

AEGYPTII medici ægros secundùm legem curant, ab antiquis medicis comprobatisq; scriptoribus traditam. Si quis normam sacri libri secutus, infirmum sanare nequiuerit, omni caret crimine. Si præter ea, quæ libris continentur, illũ curauẽrit, morte punitur. Credidit enim legislator, ea medẽdi cura, quæ plurimo tempore ab optimis medicis obseruata profectaq; sit, haud facilè meliorem reperiri possẽ. Diod. lib. 1. cap. 6. Arist. in 3. Polit. primo triduo secũdùm normam curare solitos scribit. eo exacto, licuisse liberè unumquenque suo iudicio & experimento niti.

LEGATIS.

A rege PERSARVM, undecunq; adessent legati, muneribus affici assuerant. Ea uerò ferè genus hoc erant. Vnicuiq; argenti signati (quod ἐπίσημον nuncupant Græci) Babylonium talentum, phialæ argenteæ talentorum duorum indicatura. His accedebant pselliæ: item cum acinace torques, στρεπτὸν uocant, nec medica deerat stola, quam dicunt dorophoriã. Ex Aeliani lib. 1. Var. hist. Cælius lib. 11. cap. 28. A. L.

HOSPITIBVS.

Consule Tit. Hospitalitatis, quatenus politica est.

Olim pandochei HISPANIÆ, ad quos uiatores tã peregrini quàm incolæ diuertere solebant, fures atq; latrones erant: sicut Italiæ, Galliæ, aliarumque prouinciarum hodierna die non pauci sunt: quales si non essent, non tam subitò in immensum ditescerent. Hæc perpendentes Catholici Ferdinãdus & Elizabetha Castellæ & Aragoniæ Reges, lege sanxerunt sub magna multa, ne quis cauponum pandocheorumq; quicquam præter domesticum seruitium, & cibi coquendi operam, aduenientibus præberet. pro equis autem hordeum, auenam, fœnum, stramen tantùm uenderet: quarum rerum precũ publica æstimatione ipsis toribus diuersoriorum inscriptum est: ita ut barbatissimus, & simplex homo, cuiuscunq; nationis, facilè intelligat, quid pro domestico seruitio, quid pro equorum alimento, sine aliqua licitatione hospiti dandum sit. Hospes præterea tenetur cum aduena in forum & ad propolas accedere, uel aliquem ex suis cõmittere, cuius opera utatur externus in eduliorum emtione: quæ emta in diuersorio parantur, paratáq; ipsis, strata mensa, apponuntur. Sic fit, ut discedente aduena, nihil rixarum oriatur, nihil ei auferatur, nihil ei extorqueatur: cùm ipsemet cibos sibi emat, sibiq; ex tabulis diuersorio affixis constet, quid hospiti annumerandum sit. Hęc autem in ciuitatibus & oppidis tantùm fiunt: in pagis & uillis, ubi propolæ desunt, licet pandocheis edulia uendere pro arbitrio, cætera ex tabularum tessera indicantur.

Damianus Goes in Hisp.

ACCIDENTIA POLITIARVM CONSIDERATA RESPECTV PERSONARVM, QVA PARTE illis accidunt.

QVO AD ANIMVM. VT EST INSTITVTIO.

Ex locis Institutionis uariis, huc plerasq; quatenus Politicæ inseruiũt. De Religionis institutione Tomo Religiosa egimus: eadem ipsa quoq; huc transferri potest, quandoquidem politiæ ueluti uinculum est.

QVO AD CORPVS. VT EST VICTVS.

Quis, Ex quibus.

De Cibis, & Alimentis, inter corporea quoque egimus, Volumine scilicet Secundo.

Qualis. Vt

Crudus, Coctus.

NOMADES ac insolens HVNNORVM feritas nec semicrudas aspernata carnes est.

Calidus, Frigidus. Potus refrigeratus.

Semũs Delius libro Neliadis secundo, refrigeratoria loca excauata in insula CIMOLO fieri scribit, in quibus æstatis tẽpore uasa fictilia tepida aqua plena deponunt, postea nulla reniuibus differentia ea exportant. Athen. lib. 3. cap. 21.

Chares Mytilenæus in Historia de Alexãdro, declarat quo pacto niuem seruare oporteat, ubi Petræ ciuitatis Indiæ obsidionem percurrit, dicitq; ALEXANDRVM triginta magnas fossas excauasse, quas cùm niue repleuisset, ramos quercneos superiniecit. sic enim plus temporis niuem perdurare posse affirmat. Ibidem.

CALLISTRATVS Comistorum lib. 7. ut testatur Simonides poeta, cùm apud quosdam magni caloris tempore prandẽret, pocillatoresq; cæteris omnibus, se uno excepto, niuem in poculis miscerent, epigrammate ex tempore pronunciato, & sibi niuem dari poposcit. Ibidem.

Protagorides libro Comicarum Historiarũ secundo, ubi ANTIOCHI regis nauigationem iuxta fluuiũ describit, quædam refrigerãdæ aquæ artificio ita commemorat. Die quidem ipsam in aprico loco ponẽtes, & quod crassum est, noctu excolantes, reliquam noctis partem in hydriis fictilibus sub dio in editioribus partibus domus exponũt: per totam deinde noctem duo pueri ipsa uasa externis irrigant, ac diluculo incipiente purgantes, fæcemq; rursus subtrahentes, & tenuem ipsam aquam, maximeq; sanitati idoneam facientes, inter paleas hydrias ipsas collocant: postea illa sic utuntur, nullam niuis inopiam cognoscentes. Ibidem.

Elegans, Sordidus.

Exempla in utramq; partem plurima domi quisq; suæ.

Luxuriosus, Frugalis, Auarus.

Ex loco Luxus, seu Parsimoniæ & Auaritiæ.

SPARTANIS cõmunia erant conuiuia, pauperes cum ditioribus eodem uescuntur obsonio, festisq; diebus nigrum ius & panẽ igni duratum apponũt: & ut regi duplum obsoniorum detur, lege sancitũ erat: non quidẽ satietatis gratia, sed ut posset obsonio quem uellet honorare. Alex lib. 5. cap. 21.

Vbi. Locus

Particularis, Mensa.

CAROLO Burgundiæ duci nocte, qua ad montem Hericum Gallos uicit, trepido adhuc, nec satis uictoriæ suæ fidenti, mensa est humi apposita, & tria aut quatuor cadauera subducta ex eo loci, ut esset ubi princeps sederet uictor. Tum unus aut alter fascis allatus straminis. Ibi fessus è labore prælij, & saucius, & parum securus, sumsit eam cœnam, qualem conicere quisq; potest illo & loco & tempore & rerum motu potuisse apparari. Lud. Viues de Cõcord. & discor. lib. 3.

CONVICTVS. CONVIVIORVM MODVS.

De Conuiuiis ueterum simul & recentiorum, Gulielmus Stuchius Tigurinus, copiosiss. & doctiss. scripsit.

Genera Conuiuiorum.

Eustathius in primum Odysseæ, treis conuiuiorũ apud GRÆCOS species facit. εὐωχία, quod ad splẽdorem ac magnificentiam sit apparatum. γάμος, quod ipsum etiam sumtuosius esse consueuit. ἔρανος, ad quod plurimi conueniunt, sed suo quisq; cibo sumtuq;. Ea conuiuãdi ratio præcipuè probatur Hesiodo, propterea quòd cùm plurimum habeat iucunditatis, minimum habet sumtus. Nam temperãtius & e-

ditur & bibitur, ubi quisq; de suo edit ac bibit. Hesiodi carmen est huiusmodi,

Ἐκ γὰρ τοῖ πάντα τ' ἐρᾶται, δαπάνη τ' ὀλίγιστη.

Porrò qui splendidiores affectarẽt uideri, ij etiã ἔρανον tum de suo, tum lautius exhibebant. Homerus has treis conuiuiorum formas simul complectitur, in Odyssea inquiens,

Εἰλαπίν', ἢ γάμον, ἢ ἐρανον, οἷσι τ' ἔρανος· τά δὲ γ' ἐστίν.

Erasmus in Adagiis.

Erant apud LACEDÆMONIOS conuiuiorũ species, quorum unum erat κρατὶς, quod certis ciborũ generibus instruebatur: alterum αὔκλον, aliquantò splendidius. Omnium frugalissimum erat, quod agebatur in phiditiis. Ibidem.

Apud Lucianum obseruauimus fuisse prioribus σύσσιτον ὀνομαζόμενον δεῖπνον, id est cœnam quæ diceretur absoluta. Auis una singulis apponebatur, item suilla caro, necnon leporina, & piscis quoq; ex tageno, id est sartagine, ut ipse interpretor. Cælius lib. 28. cap. 7. A. L.

Ante conuiuia.

Sortitio.

Apud SPARTANOS qui admitti desiderabãt ad syssitia, hoc modo probari aiunt solitos. Quisq; cõuictor apomagdaliã manu tenebat: id in uas, qd' ferebat in capite minister, tacitus, ut calculũ iaciebat: qui probaret, simpliciter: qui reprobaret, manu ualidè compressum. nam compressum perforati calculi uim habet, nec si unũ tale repererint, recipiunt aduentitium. Volunt enim ut epulentur inter sè lætì. Eum qui ita est reiectus, κεκοδαλῶς dicunt. Plut. in Lycurgo. κεκὸδ δὲ enim uas erat, in quod apomagdalias mittebant. Athen. lib. 21. & Pollux lib. 10.

Aristophanes sortes ATHENIENSIVM cõuiuales sic deserit bit: Sortitiones quò conferes? In foro deponã, sortitrice iuxta Harmodium constituta. Sortes omnium iaciã, donec is, cui sors obuenerit, lætus abeat, sciẽs in qua litera sit cœnandum. Proclamabit præco: Quibus B euenerit, sequantur in porticu regia cœnaturi. Quibus Θ, in ea quę est illi proxima Capitecensorum. Quibus K, in porticu fatinaria, ut se inflectant: imò (errauì) ut ibi cœnent. Quorum uerò litera prolata non fuerit, in qua cœnent, hos cæteri expellant omnes. Sed apud nos nõ ita fit. Omnibus enim abundè omnia suppeditabimus, ut unusquisq; ebrius, cum ipsa corona, face accepta abeat. Suidas in uoce κληρωτήρια.

Indicat Suidas, in cõuiuiis antiquitus moris fuisse, è cibis suã cuiq; portionem distribuere, quemadmodum ex compluribus Homeri locis patet. Hinc proueib. Ἡδὺ λαχεῖν, τὰ κρειὼν κρεοδαίνυν. i. Priusquã sortitio facta sit, communia deuoras. in eum, qui non expectata partitione rem inuadit.

Euocatio.

SYBARITÆ anno antè ad conuiuia uocare solebant. Herodotus, & Aelianus.

Exercitatio.

☞ *Consule locum Exercitiorum corporis.*

AEGYPTIA iuuentus Amasis regis edicto non priùs cibum capiebat, quàm centum octoginta stadia percurrisset. Herodotus.

Disputationes, Colloquia.

PERSARVM reges ante cibũ de modestia disputabant, quẽadmodum ante sacrificium de iustitia, ante bellum de fortitudine. Alex. ab Alex. cap. 21.

Censura.

Apud GYMNOSOPHISTAS, paratis instructisq; mensis, antequam dapes apponuntur, adolescentes singuli, qui ad epulũ conuenint, quid generi humano satisfecerint, quódue sapienter dictum factúmue fuerit illa luce, coram senioribus exprimere coguntur. Et qui defes, nihil in medium quod frugi sit affert, impransus manet. Alex. lib. 5. cap. 21.

Comportatio.

Apud Athen. l. 8. GRÆCI τὸ ἀπὸ κοινοῦ δεῖπνον. i. cœnã è sportula propriè uocabãt, quoties aliquis sibi parasset cœnam, eaq; in sportulam composita, iret apud alium cœnaturus. Quod genus & hodie durat inter homines frugi, qui nec grauari uolunt sumtu, nec alios grauare. Erasm. in Adagiis.

In Conuiuio.

☞ *De moribus comedendi nationũ gentiũ, consule Athen. l. 4.*

Accubitus, Discubitus, Sessio.

Apud Homerum PROCI in bubulis tergoribus agitant conuiuia. Erasmus in Adagiis.

Apud INDOS, solus rex in lecto ex stramẽtis facto accubat, cæteri sedentes epulantur. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 21.

CRETENSIBVS accubãtes uesci, instar magni criminis erat. Itaq; stãtes epulabantur. GRÆCI in toris ex boũ tergoribus assidẽtes, ordine ludunt, & uescũtur. GALLI dum cœnant, in stramentis assident, & cibũ diuidunt. Alex. lib. 5. c. 21.

LACEDÆMONII in epulis accubabant, eoq; habitu corporis cibum capiebãt, quãuis in robore (ἐπὶ τῶν ξύλων) & in dura materia. CRETES ne accubabant quidẽ. Victorius lib. 3. Var. Lect. cap. 15. ex Cic. pro Muræna, & Athen. lib. 12.

Legimus in historia, Feminas cum uiris cubantibus sedentes cœnasse. Lectisternio præterea Iouis, ipse in lectulum, Iuno & Minerua in sellas ad cœnam inuitabantur. Nec mesellit, Seruium grammaticum scribere, ROM. uetteres sedentes epulari solitos, eumq; morem habuisse à Laconibus & Cretensibus, sicuti (inquit) Varro docet in libris de Gente populi Romani: & proinde Virgilium ita scripsisse,

Hæ sacris sedes epulis, hic ariete cæso
Perpetuis soliti patres considere mensis.

Cælius lib. 27. cap. 27. Antiq. Lect.

Testatur Hegesander, in more positũ fuisse apud MACEDONES, ut nullus discumberet inter conuiuas, nisi extra retia aprum interfecisset: tunc enim accũbere inter cõuiuantes licebat. Cassander cùm trigesimum & quintum uitæ suæ annum attigisset, tunc etiam comedebat sedẽs apud patrem, quia nondum certamen absoluisset, quamuis robustus esset, & bonus uenator. Athen. lib. 1. cap. 11.

Sedent Heroes in conuiuiis apud Hom. nõ autem decumbũt. Eius imitatione quoq; ALEXANDER, ut auctor est Deris, cùm quadringentos duces aliquando conuiuio excepisset, in argenteis curribus sedere fecit, & in sellis purpureis, uestibus substratis, collocauit. Athen. lib. 1. cap. 11.

TERENTIVM Varronẽ & Hannibalem, post res afflictas, nõ sedentes ut antea, sed stantes cœnitasse legimus. CATONIOR post ciuile bellum, non accumbens, ut priùs, sed sedẽs cibo parciore usus est. Alex. lib. 5. cap. 21.

Numerus. Quot conuiuæ.

AGAMEMNON apud Hom. Iliad. β. sex Græcorum præstantissimos ad conuiuium uocat, septimus sua sponte superuenis Menelaus, non tam dapis causa, quàm ut fratri, sicubi opus esset, opera sua præstò esset.

GRÆCIS quatuor aut quinq; conuictores unis mensis adhibere satis erat. Alex. lib. 5 cap. 21.

M. Varro in Satyra Menippea ait, conuiuarum numerum incipere oportere à Gratiarum numero, & progredi ad Musarum, id est, proficiscì à tribus & consistere in nouem: ut nec pauciores sint tribus, nec plures nouem. Et hoc Romæ & Athenis in usu fuit. Ipsum autem conuiuium absolutum ex rebus quatuor constare, sibelli homunculi collecti sunt, si lectus locus, si lectum tempus, si apparatus non neglectus. Nec loquaces autem conuiuas, nec mutos esse oportet: illud foro, hoc cubiculo conuenit. Gell. lib. 13. cap. 11.

Plinius lib. 28. cap. 2. scribit Seruium Sulpitium commentum fuisse causam, cur ominosum esset mẽsam relinquere, quòd illis temporibus nondum numerabantur conuiuæ plures quinque. Chærophon apud Athenæum lib. 6. uideatur admittere conuiuas usque ad triginta, duntaxat in nuptiis. Cęterùm quibus datum erat negotium numerandi conuiuas, γυναικονόμους appellãt. Refert inibi fabulam non illepidam: Parasitus quum inuocatus uenisset ad nuptias, & postremus accumberet, gynæconomi numeratis conuiuis, iusserunt illum abire, quòd contra legem, super numerum triginta secutus esset. At ille, Numerate, inquit, denuo à mensis initium. Hoc pacto non erat futurus supernumerarius. Erasmus in Adagiis.

Olim ditiium pleriq; domos struxere quandoq; πεντηκοντακλίνους, in quibus uel triginta sterni lectuli ualerent, & eo plures quoq;. Id quod in Symposiacis improbat Plutarchus, conuiuia id genus, ἄφιλα uocans, & ἄμικτα, id est, citra amicitiam & communionem, quæ panegyriarchum uerius requirant, quàm symposiarchum. Olim non plures tribus cosse conuiuas, testatum Annalibus est: quando nec plures initiò creditas esse Musas, relatum Pausaniæ monumentis scimus, Meleten, Mnemen, Aeden, hoc est meditationem, memoriã, cantilenam. Archestrati poetæ etiamnum superest in ea re decretum, Conuiuæ aut tres, aut quatuor, aut non plures quinq; sunto. aliàs manipularium, & rapto uiuentium sonuentus fuerit. In Platonis Symposium octo coeunt & uiginti. Quinarium numerum quandoque placuisse, libro primo auctor Athenæus est. Denarium autem comprobasse Homerus deprehenditur, ubi in decadas distribuit rex conuiuas, quoniam plures discumbere, non ferè moris esset, uti docuit Eustathius. Nam & Pythagoricis conuiuiis non interfuisse plures, illius auctor prodit Iamblichus. Cælius lib. 28. cap. cap. 8. Agamemnon apud Homerum Iliad. β. inquit, ἡμεῖς δ' ἐν δέκαδσι δαϊζόμεθ' ἄλφ ἐσχομεν, ὅς κέν μ' ἀνὴρ ἐκφαίνῃσι ἐλοιμήσῃσι αἰνοχαίτῃ.

Ad FABVLLVM, Martialis Epigram lib. 11.

Ignotos mihi cùm uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus à te
Miraris, quereris, litigasq;.
Solus cœno, Fabulle, non libenter.

HELIOGABALO Imperatori morẽ fuisse scribit Aelius Lampridius, ut simul ad cœnam uocaret octo caluos, octo luscos, octo podagrosos, octo surdos, octo nigros, octo prælongos, & octo præpingues & obesos. delectatus prouerbio, πάντα κοινὰ φίλων. Erasmus in Adagiis.

Iulius Capitolinus in uita L. VERI Imperatoris, Et notissimũ quidem, inquit, eius fertur tale conuiuium, in quo primùm duodecimus accubuisse dicitur, cùm sit notissimum dictum de numero conuiuarum, Septem conuiuium, nouem uero conuicium, hoc est, clamor, quasi conuocium Ibidem.

Ordo.

INDIS, ut cuiq; in mentem uenit, in quacunq; parte lecti discumbere licet. Non enim apud eos honorum personæ uel ratio in mensa habetur. Alex. lib. 5. cap. 21.

CELTÆ cùm plures simul cœnant, circularib. mensis utũtur. Medius est optimus ac fortissimus, ueluti chori totius princeps, qui alios uel rerum bellicarũ experientia, uel generis nobilitate, uel diuitiarum splendore antecellat. At qui proximi ex utraq; parte illi assident, ex uirtutis, ac reliquarum rerum præstantium excellentia locum hunc consequuntur. Athen. lib. 4 cap. 13. ex Posidonio Stoico.

Super Flaminem DIALEM, in conuiuio nisi rex sacrificulus uetto accumbit apud Romanos. Gellius lib 10. cap. 15

Senioribus uelut ætate uenerabilibus, aut his qui prudentia & auctoritate anteirent, primi discubitus & honoratior locus dari, ipsiq; sublata mensa primi assurgere consuerant. Erat autem ROMANIS locus honoratior, qui summus in mensa fuit: nonnulli in medio discubuisse, honoratius putarunt. In imo uerò conuiuij dominus cœnabat. Apud GRÆCOS non modò loci dignitate uiros fama præcellentes in concilio uel mensa, sed poculis maioribus, & carne opimio honestabãt. INDIS ut cuiq; in mẽtem uenit. in quacunq; parte lecti discumbere licet: non enim honorum personæ ũe ratio in mensa habetur. Alex. lib. 5. cap. 20.

CANVTVS II. Danorum rex, parta pace, cùm milites in aula sua natione, linguis, ingeniis quàm maximè dissidentes animaduerteret: Oponis Stalandici, cæteros prudentia atque auctoritate præstantis, consilio, statuit, ut in capessendo discubitu ordine, quo quisq; militaris muneris aduocationẽ sortitus fuerat, uteretur, locoq; antecelleret, qui prior obsequio foret. Eum uerò, qui cœna mira, aliqua mora interpellante, tardior superuenisset, inter confidentes excipi oportebat. Qui si tam arcto se consessu iunxissent, ut, qui superuenerat, recipi nequiret, qui eius loco interderat exurgẽs proximum occupabat, eousque inuicem se assurgendi officio uenerantib. donec laxato totius cõsessionis ordine, legitimum recipiendo spacium patuisset, mẽsaq;, qui postremus residebat, abscederet. Si quis uerò alieno discriminis uti perinsolentiam perseuerasset testibus in concionem producti, conuictus stipendiis priuabatur. Ter tamen legitimis ne cessitatem pœnæ remittere fas erat: nec aliter, quàm ut totgradibus quis discubitu indignior fieret, quot uicibus sodalem dignæ sedis negatione spreuisset. Quòd si quartùm peccasset, commilitonum nemini catino aut calice communicare poterat. Eodem pœnæ genere in minutos quoq; animaduertebatur excessus. Saxo lib. 10.

Habitus.

Infamiliari cõuinio, aut epulis lautioribus aliquem attratum, aut pulla in ueste discumbere, ducebatur nefas: nam depulso languore animi, nõ in tristitia, conuiuio interesse decet. Propterea Vatinio, quòd in epulo Q. Atij atra in ueste accubuerat, à Cicerone obiectum, & crimini datum est: quippe bellos conuiuas & conuictores faciles, in candida, non pullaueste accumbere decet. tametsi cœnatoria & triclinaria conuiuis dari, antiqui moris fuerit. Alex. lib. 5. cap. 22.

Fertur HADRIANVS Cæsar semper aut toga summissa, aut pallio tectus, accubuisse. Et Saloninus Imp. milites epulari cũ sagis iussisse, hyeme grauibus, æstate tenuib. Alex. l. 5. c. 22.

Illatio ferculorum.

Mos erat antiquis, ut testatur Didymus, ut cœnæ canistris inferrentur. Inde adagium, Vnã cum ipso canistro. Citatur apud Zenodotum Plato,

Ἀνίστασ' ἀπὸ ξυνάπαντ' αὐτῷ κρανῷ. *id est,*

Ipso canistro cuncta rapuisti simul. Erasmus in Adag.

Partitio ciborum.

Veteri conuiuia δαῖτες appellabant, à δαίω, quoniam cuilibet æqua portio & panis & obsoniorum tribuebatur. Hinc δαῖτες ἴσαι passim uocat Homerus. Athen. l. 1. c. 4. Dipnosoph. Μοῖρα, ἡ μοῖρα. i. Sortitio, non præfocatio. Olim cùm ij, qui uirib. præpollerent, cibum eripere ut imbecillioribus, manus interim in illos iniicientes, excogitatum est, ut sortibus ex æquo diuideretur epulum, iamq; ab omnibus acclamari cœptum, μεδὲν ἡ μοῖρα. i. partitio, non strangulatio, eaq; uox in prouerbium abiit. Quo licebit uti, si quando significabimus, non esse locum uiolentiæ, sed ex æquitate iuris oportere tractari negotium. Erasmus in Adagiis.

Indicat Suidas, in conuiuiis antiquitus moris fuisse, è cibis suã cuiq; portionem distribuere, quemadmodum ex cõplurib. Homeri locis licet conijcere, apud quẽ illud oppido quàm frequens,

—καὶ ὅτε δὴ δόσκοντο δαιτὸς ἴσης.

Deinde receptum apud nõnullos, ut citra distributionem, propositis in cõmune cibis, quisq; quantũ uellet, sumeret. Id quod indicat Plautus: Patinarias struit structices. Huius rei mentionẽ facit & Plutarchus in Symposiacis, excutiẽs, utra consuetudo magis probanda uideatur. Erasm in Adagiis.

Iulius Pollux lib. 6. cap. 9. indicat in κρεοτομίᾳ id est, carnium partitione, primam carnium portionem κρέων κλῆρον, id est, Mercurij sortem appellatam fuisse. Erasmus in Adagis.

Ablutio, Abstersio.

Seruatum illud VETERIBVS, ut per singula fercula manus abluerent. Significat id in Heliogabalo Lampridius: Parasitis, inquit, in secunda mensa sæpe ceream cœnã, sæpe igneã, sæpe eburneam, aliquando fictilem, nonnunquã etiam marmoream uel lapideam exhibuit: ita ut omnia illis offerentur uidenda ex diuersa materia, quæ ipse cœnabat: quũ tantùm biberent per singula fercula, & manus quasi comedissent, lauarent. Quã in re ampliùs adnotandum. pleroq; ex ueteribus ad manuum ablutionem usos apomagdalia: id uerbũ signat, molle panis: quod quia mox obiicerent canibus, Lacedæmonij cynada uocabant. Cælius lib. 28. c. 1. A. L.

Colloquia.

BACTRIANI inter pocula de bellis consultant: & si quid cõplacitum est, fide & fœdere firmant. Alex. lib. 5. cap. 21.

PERSARVM mos erat, inter pocula de rebus seriis consultare: & post comessationes, si quid sanctiore fœdere concludi uellent, concubinas aduocare, tanquam ea adhibentur fœderi, quæ apud eos sancta & cara sunt. Alex. lib. 5. cap. 21.

Plærælq; nationes GRÆCÆ, quæ bonam disciplinam habuerunt, & institutà retinuerunt prisca, in uino & conuiuiis magistratus continebant. Hoc Cretensium Andria, & Spartanorum Syssitia, & Athenienssium Prytanea docent, arcanorum consiliorum ueluti gymnasia. Plut. lib. 7. Quæst. conu. c. 9.

Theamata, Acroamata.

SPARTANI excellentium uirorũ laudes, & ignauorum fœda scelera in epulis cantare ad lyram solebãt. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 21.

ROMANI in conuiuia introducebant moriones, ut oris deformitate & stultitia conuiuas oblectarent: nonnunquam petulantes & improbos scurras, qui laxiùs licentia & impudentissimis iocis derisui essent. Alex. lib 5. cap. 21.

Comportatio.

☞ *Hinc quædam ex Tit. Ebriosorum.*

In priscis illis Græcorũ sympositis, hoc est, compotationibus, mos erat, talis sortiri quempiã, qui cõuiuio quasi præsideret, ac decreta conuiualia præscriberet, quæ νόμους, id est, leges appellabãt. De hisce legibus Valerius Valentinus iocoso carmine scripsit, cui titulum fecit Tapullæ, teste Festo Pompeio. Porrò præfectum, βασιλέα, hoc est, regẽ nominabant: Plutarchus συμποσίαρχον uocat. Varro apud Nonium, Modiperatorem à Latinis uocatũ scribit: quasi modũ imperantẽ, ne quis aut plus satis biberet, aut parũ. Athen. lib. 10. ex Eupolidis auctoritate docet hunc præfectos ici οἰνοπτας, dictos, ab aliis τρικλίνους. Erasmus in Adagiis. [illegible] iussu, ro exploratores inspectoresq; erant cœnatũ, an ex æquo potaretur. Lychnos hi cœnantibus suggerebãt, & thyallidas, id est ellychnia. Cælius lib 28. cap. 6.

Apud THRACES moris erat, ut procedente potu, regi præbibant ditiores, & simul munera afferant. Athen. lib. 4. cap. 12.

PERSIS lege cautũ erat, ne Prochoidas, pocula scilicet ampla, in sympositia inferrẽtur, ne plus quã opus esset biberẽt, minusq; turbarentur eorum mentes & corpora. Nunc quidem ne inferantur usus obtinuit: at tantum bibunt, ut pro eo quod erat inferre, ipsi efferantur, cùm non ampliùs recti egredi ualeant. Athen. lib. 11. cap. 15. ex Xenophonte.

Diodorus Bibliotheces quinto: Aiunt (inquit) quum purum in cœnis uinũ datur, omnes Deũ Sospitem oprare bibenti: at quũ à cœna dilutius hauritur, Iouem uocari Soteria. nã putã uini potus, ad insaniã redigit: aqua Iouis mixtus, uoluptatẽ parit ac lætitiam, & arcet insaniam. Cælius lib. 28. c. 21. A. L.

Plutarchus τῶν συμποσιακῶν Decade tertia testatur, conuiualibus cantiunculis celebratum fuisse, ἢ πίνειν κτίσαι, ἢ ᾆσαι, ἢ μὴ πίειν ἄρα. Atq; in hanc rem iocatur Atiston: quemadmodum in musica hemiolij proportio symphoniã reddit diapente, dupla symphoniam efficit, quæ dicitur diatessaron: at, cum quæ uocatur diatessarõ, symphoniã esse præter cæteras habetem & obscuram, & epitrito constare: Itidẽ & in bibendi harmoniis treis esse symphonias uini ad aquã, diapẽte, ἡμιόλῳ, & diatessaron. Nam Diapente symphoniam ex hemiolio constitui, si tres aquæ cyathi duobus uini cyathis admiscantur. Quòd si duob. admisceas duos, Dupli proportionem existere. Diatessaron harmoniam fore, si uni uini cya-

tho treis aquæ cyathos addideris. Atq; hic esse epitritū, quę proportio pertineat ad treis magistratus in Prytaneo sapiētes ac sobrios: aut ad dialecticos, cùm adductis superciliis de suis anxiis argutiis disputant. Iā si duos uni admisceas, tonum nasci maximè turbulentum, & ut appellat ipse, ἀκροθώρακα, chordas mouentem non mouendas mentium. propterea quòd perhunc nec omnino sobrios esse licet, nec stultitiam mero immergere. Quòd si duo tribus addideris, harmoniam existere omniū maximè musicam, ut quæ somnos inuitet, tranquillitatem ac summam quietē inducat. His ita per iocum dictis, adiecit Plutarchi pater, priscos Ioui duas addidisse nutrices, Iren & Adrastiam: Iunoni unam, nempe Euboeam: Apollini duas, Alethiam & Corythalam: Baccho uerò plures, quòd hunc deum oporteat pluribus nympharum mensuris mansuefactum ac domitum, moderatiorem ac mitiorem reddere. Significat autem, uinū multa aqua diluēdum. Meminit huius adagij Plautus in Sticho, seruos comportantes inducens: Sed interim strategę noster, cur hic cessat cantharus? Vide quot cyathos hos bibimus. Tot quot digiti sunt tibi in manu. Cantio est Græca,

Καὶ πέντε νὴ τὸν ἡμᾶς πίνε, ἢ μὴ πτίσω σε.

credebāt enim impares numeros ad omnia efficaciores esse. De quaternione uitato in poculis, Plin. l. 28. c. 6. meminit: Numerum quoq; quaternarum Democritus condito uolumine, & quare quaterni cyathi, sextariúe non essent potandi. Huc allusit Horatius libro Odarum tertio:

Da lunæ properè nouæ,
Da noctis mediæ, da puer auguris
Murenæ. tribus aut nouem
Miscentur cyathis pocula commodis.
Qui Musas amat impares,
Ternos ter cyathos attonitus petet
Vates. treis prohibet supra,
Rixarum metuens tangere Gratia,
Nudis iuncta sororibus. Item Ausonius,
Ter bibe. uel toties ternos, sic mystica lex est. id est,
Aut treis cyathos, ad numerum Gratiarum: aut nouem, ad numerum Musarum. Erasmus.

ἴσον ἴσῳ ἐπιφέρειν, Par pari referre, proucribium natum uidetur à compotationib. ueterū Græcorum, apud quos æqualibus cyathis bibere mos erat. Archippus in Amphitryone secūda apud Athenæū lib. 10 Τίς εἰς ἐμὲ σφᾶς, ὦ κακῶν ἀπάντων, ἴσον ἴσῳ; id est, Quis par scelestę miscuit uobis pari? Item Cratinus in Pytine, Τὸν εἰς ἴσον ἴσῳ φέροντ' ἐγὼ ἐν ὀκτωκαίδεκα. id est, At par pari reddenti, ego respondero. Item lib. 6. ἄλφα τοῦ σὺν τῇ μάμμῃ ἴσον ἴσῳ τὸν ἐχθρὸν πολλοῦντων, id est, Non per eos qui Romę piscem uendunt, parem pari: sentiens singulos precio æstimatos uendi. Erat hæc uox, ἴσον ἴσῳ, solēnis inter propinādum, ut ex eodem auctore facilè liquet. Ea significabant, aut pares esse cyathos, aut tantundem additum aquę, quantū messet uini. Erasmus in Adagiis.

Dicebatur Crater philotesius GRÆCIS, quem in conuiuiis porrigebant aliis alij, ceu amicitię symbolum ac pignus. Veluti qui filiam alicui despōderet, futuro genero prælibans, φιλοτήσιον κρατῆρα porrigebat. SCYTHÆ quoq; amicitias, quarum sunt pertinacissimi, cratere conciliabant, ut testatur in Toxaride Lucianus. [redacted]

[redacted] Hesychius indicat hanc φιλοτησίαν solere adhiberi post cœnā, quum in signum amicitiæ ex eodem poculo de eodē uino bibunt omnes. Qui mos apud nos nondum exoleuit, sed ratior est ob metum nouæ lepræ, qua pleriq; laborant. Germanis turpissimum est, post acceptum Philotesium poculum, ueterum offensarum quamuis capitalium meminisse, ne iudices quidem admitterent actionem iniuriarū. Ibid.

Proditum est, SOCRATEM nunquam de primo cratere bibere solitum, sed secundo restuare sitim. Tertium autem craterem ἀγαθοῦ δαίμονος appellabant. Itaq; qui sitim seruabant tertio crateri, ἀγαθοδαιμονίζειν dicebantur. Erasm. in Adag.

Post conuiuia. Vt est

Ἀκεραιοβαλίζειν.

VETERES utebantur apomagdaliis, sic enim uocabant id quod est in pane molle ac pinguius, in quod abstersо obsonio ipsum canibus obiiciebant. Vnde & Lacedæmonij apomagdaliam appellabant cynarda. Erasmus in Adagiis.

Athenæus lib. 4. tradit, apud ARCADAS fuisse mons, ut à cœna sacrificarent, non quidem lotis manibus, sed iure seu offa abstersis, & quo se abstersérat quisque id secum auferebat: id faciebant ob terrores nocturnos, qui in compitis solent accidere. Neque sanè inutile remedium uidetur fuisse aduersus canes in compitis adorientes. Offas eiusce modi Apomagdalias uocabant.

Mensam tollere.

Apud ROMANOS nefas erat mensam prorsus inanem relinquere: uel quòd innuerent semper aliquid reseruandum in tempus posterum: uel ut assuescerent temperare cupiditati, à præsentibus abstinentes: uel ut hoc pacto seruorum animos sibi conciliarent, cum quibus mensam aliquo pacto communem habere uiderentur: uel quòd religiosum haberetur in sacris quicquam uacuum conspici. Porrò mensa sacra quædā res est. Plutarchus ὁ ῥωμαϊκὸς, & lib. Sympos. 7. Seneca epistola 78. Marcellinum admonuit, non esse inhumanum, quemadmodum cœna peracta reliquiæ circumstantibus diuidantur. Nec obstat Athenæus, qui ex Euripide πελάψιμα canibus obiici tradit. Loquitur enim de Apomagdaliis, non de φθεγγοῖς, hoc est reliquiis, quæ seruorum erant. Brodæus in 2. Epigrammatum Græcorum.

Colloquia, Confabulationes.

A GRÆCIS ænigmata & gryphi post conuiuia proponebantur. Quorum captiones soluenti, præmium carnis portio: non solutī pœna erat, ut falsum hauriret poculum. Iisdem uetustissimo more usurpatur, ut postquam magnificè epulati fuerint, de bellis decernant. Alex. lib. 5. cap. 21.

Acroamata, Spectacula, Ludi.

SYBARITÆ non psaltrias modò, & histriones, sed equos quoq; composito saltu ad symphoniæ cantum psallentes introducebant post epulas. Alex. lib. 5. cap. 21.

Apud GALATAS & CELTAS, ad mensam, postquàm uino incaluerant, ex prouocatione dimicabatur ad uulnera usq;. Alexander libro 5. capite 21.

Apud SAMNITES inter epulas erat mos digladiari, quemadmodum apud INDOS: qui cùm post epulas aureos cratereas circumtulissent, strenuitatis & fortium factorum periculum faciebant. Alex. lib. 5. cap. 21.

ABYDENI in hospitali mensa & conuiuiis, postquam opiparè epulati fuerint, infantes admittunt garrulos & festiuos ad suauiandum, ut his obstrepentibus garrientibusq; conuiuiæ alacriores fiant. Hinc proueib. Abydenum conuiuia. Alexander lib. 5 capite 21.

Apud BABYLONIOS, post epulas, mulieres summa uelamenta exuunt, & amiculis reuelatis (proh pudor) pudibundaostendunt, in omnemq; licentiam iocorum pudorem omnem abiiciunt. Ibidem.

T. POMPONIVS Atticus, libellos post conuiuium lectitare solitus erat. OCTAVIVS picturas uniuersas thesauri locos ostendebat conuiuis. TIBERIVS ex lectione quotidiana quęstiones discutiēdas proponebat. NERO Cęsar citharœdos primi nominis aduocabat. HADRIANVS Imp. comœdias, lectores & poetas admisit, qui aliquid recitarent, quod animum post cōuiuia recreare posset. Alex. lib. 5. cap.

HELIOGABALVS sortes conuiuales post cœnam proponebat, ut alius haberet decem camelos, alius muscas, uel aurī libras, aut decem oua, ursos, glires & lactucas decem. Ibid.

ALEXANDER Seuerus interdum inter edendum, sæpiùs tamen finito conuiuio, uel ipse aliquid legit, uel cæteris legentibus benignas aures præbuit. Catulos quoq; cum porcellis & perdices ad pugnam sæpe commisit, ut aliquid delectationis inde ludicræ caperet. Ibidem.

ALFONSVS Siciliæ rex statim post prandium, uel Antonium Panormitam, uel alium è doctis uiris audiebat: ut qui dignum iudicaret, animum quoq; cibo suo, post pastum corporis, reficeret. Pontanus cap. 1. de Conniuentia.

Conuiuiorum tempus. Respectu Anni.

Apud PERSAS Rex eo die quotānis, quo rex creatus est, cœnā exhibere solet, cui nomē Persicè Tycta, Græcè τίλεον, id est, perfecta: in qua rex solū caput ornatur, Persasq; strenis donat. In quo nefas est, orantem non exorare. Herod. lib. 9.

Conuiuiorum Tempus. Respectu Diei.

De Cœna & Prandio Alex. lib. 5. cap. 21.

Sæpius cibum sumere.

Tempora reficiendi corporis uaria, aliis plura, aliis paucioria. Vide Athen. lib. 1. cap. 4. Dipnosophiston. Notus est Aeschyli senarius, ἄριστον, δεῖπνον, ἀδιψητὶ θ' ἑωθὲν καὶ τρίτον. Quarum uocum cōfusio est mira, ex uitæ generibus distinguenda. In eo namque uitæ genere, quod potissimum animi uigore regitur, quò parcior cibi usus, cò melior. Proinde manè uel meridie, quandocunq; quis uellet, cibum solus sumebat, uinum meracum sine ἀκρατίσματι, cū panis buccella, unde ἀκρατόπολις dicebatur: τὸ ἄριστον, à lentiendo: item ἄριστον, à præstantissimo uini genere, quod in minima quantitate plurimum reficeret: uel quasi ἀρίστον, id est, paratu facillimum: ut opponatur τῷ δείπνῳ παπαιομένῳ, uel quod postea oporteret δειπνεῖν. item χαῦρον, quòd gustarent potius & pitissarent, quàm comederēt, & Germani Imbissū, quasi Anbissū, uocē antiquę sing. ulitatis indice. Vespere autē omnes eiusdem familiæ in unum coibant (hinc Cœna Latinis, quasi κοινὴ dicta uideretur apud Plut.) cibumq; sumebant, panem scilicet cū opsonio: quod indenomen accepit, quia ὀψὲ in cœna tantùm, non manè adhiberetur. Græcis δεῖπνον, ὅτι δεῖ ὕπνου, quòd somnus ad meliorem concoctionem sequi deberet. Quam ipsam ob causam prisci lactucas in secunda mensa apponebant. Lim uerò in altero uitę genere, quod corporis robore perficitur, frequentiore cibi usu opus est. Talis est uita Agricolarū primò: sic Hesiodus δεῖπνον uocat quamuis agricolæ refectionem: Maturtinam quidem (Latinis Ientaculum) & Meridianam (Latinis Merēdam) ὅτι δεῖ πονεῖν, quòd post cibum sumtum labori incumbere oporteat: Vespertinā deniq;, ὅτι δεῖ ὕπνου. Illustrior uerò uita Militum, reficiendi tempo ribus nomina impositisse uideretur, quandoquidem milites sumebant manè summo ἄριστον, ὡς ἄρτου ἰσημέρου (quod πρῴου ἰσημέρου dicitur) Meridie δεῖπνον, μετ' ὀλίγον πονεῖν (τὸ δὲ μεσημβριανὸν) Vespere δόρπον, παυομένου δόρου, quoniam receptui canebatur, & hasta militis quiescebat (τὸ δὲ πολιτικὸν dictum)

Esti quidam ἀκρατίσματα δόρπου præponunt,
ὑπὸ δορπίου postponunt.

Sunt, qui tantùm tria comedendi tempora antiquorum agnoscant, ἄριστον, δεῖπνον, δόρπον. & de ipso τοῦ δείπνου tempore ac nomine non omnes idem sentiunt. omninoq; confunduntur hæc apud ueteres. In Romanis scriptoribus repetio silatum, siue ientaculum, prandium, cœnam, uespernam. Murenus lib. 4. Var. lect. cap. 12.

Apud SICVLOS usu erat bis in die epulis saginari, & saturū fieri, quibus templum Saturitati dicatum erat. quare Siculę mensæ & Syracusanæ deliciæ tanquam lautissimæ in proueribium uenēre, sicut apud Græcos PHARSALI & BOEOTII uoracissimi habiti. Quare ab Athenieēsibus fatui, rudes & pingues dicti sunt, propter addiphagian: quippe quū à cōuiuiis crudi discederēt, distenti rursus se ingurgitabāt.

Malcolmo III. Scotorum rege, qui Margaritam Anglam in uxorem duxit, quum antea consuetudo fuisset sumendi semel duntaxat in die refectionem, accedentes per pacem & connubia in aulam reges Angli, suo more bis cibū sumentes, SCOTOS in eandē cōsuetudinē pertraxere. H. Boet. l. 17.

Mane.

EVMÆVS matutina hora prandium fecisse legitur apud Homerum Odyss. 14.

TARENTINI præ cæteris, matutinis se poculis ingurgitare solebant: ante uesperam capere cibum probrosum erat, & ἀκρατοποσία, id est ientaculum, ita ait dictum Alcæus ex isiem petātia, quę Græcè ἀκρασία uocatur. Plut. lib. 8. Gonu. quæst.

DOMITIANVS Imp. lauabat de die, prandebatq; ad latitatem: ut non temerè super cœnam præter Maritianum malum, & modicam in ampulla potunculam sumeret. Conuiuabatur frequenter ac largè, sed penè raptim: certè non ultra Solis occasum, nec ut postea comessaretur. Nā ad hæc somni nihil aliud, quàm secretò solus deambulabat. Suet.

GALBA ante lucem semper uesebatur. Alex.

Meridie.

PERSIS in meridie uesci semel tantùm, cōsuetudo fuit. Alex.

ROMANORVM antiquissimos, licēt noctu cœnasse nonnulli opinati fuerint, constat tamen post multas ætates usum inualuisse, ut meridianis horis uescerentur. Idem.

Vespere.

Apud PERSCOS seruatum est, ut prandia in usu non essent: sed qua hora cœna apparabatur, ea prandium fieret. quod tempus nona esse consueuit, sæpe octaua. Ante mediam uerò diem pransum fuisse, uel antelucanam cœnam fecisse, crimini dabatur. Alex. ab Alex. lib 5. cap. 21.

Cùm ueteres, qui essent operosi & continentes, manè panem cum uino gustare solerent, nec quicquā præterea: ideo dictū ἀκρατοποσία, ἀκρατον, id est, meri causa: & obsonium id, quod in cœnam ex parabatur, ab ὀψὲ, quod est sero: quia serò, cū ab negotiis discessisset, cœnabāt. Plut. lib. 8. Quæst. cō. 6.

ALEXANDER Magnus ad cœnā serò & sub tenebras accūbebat. A poculis lautus conferebat se dormitū usq; in meridiem subinde. Interim totu diem cubabat. Plut in Alexand.

CICERO ante solis occasum rarò discubuit. Alex.

Incerta hora.

INDI horam prandij aut cœnæ non nouerunt: sed ut cuique libitum comessabantur. AETHIOPVM mos erat, ut unico cibo cōtenti, diebus singulis alerent, nū saginarent corpus.

DIOGENES Cynicus uti nullam curam cibo, ita quoq; nullam temporis horam prandio definiuit. Alexand. ab Alex. libro 5. capite 21.

Locus conuiuiorum.

Complectimur hic Locum, in quo omnes conuiuia discumbunt, ut in antro, in triclinio, in castris. De Locatione suprà egimus.

Publicus.

Apud INDOS cùm comessationes in propatulo, Laconico more, facerent, aram meniæ in modū constituebant: in eaq; carnibus appositis, quilibet conuiua è sua & quasi propria sede ad mēsam uadit, & quam uult partem capit: atq; in sedem reuersus, carnibus & pane uescitur. Alex. lib. 5. capit.

ATHENIENSES in celebri epulo, quòd Sysitia uocant (quamuis συσσίτια Laconum propriè esse dicantur) tenuiores cum ditioribus unā conueniunt, & æqualem obsoniorum partem ferunt. Alex. lib. 5. cap. 21.

LACEDÆMONII publica loca habebant, in quibus cibum caperēt. In his accipiebant hospites ac legatos suos. sed apparatu perparco. Vnde & Græca uox ducta uideatur à φειδωλία. id est, parcendo. Quanquam sint qui malint φείδιτα dicta quasi φίλιτα, quod ciusmodi conuiuiis coirent sodalitas. Vtranq; uocis etymologiam recenset Plutarchus in uita Lycurgi. In priore abiicitur ε, è diphthongo, in posteriore λ, uertitur in δ. Addit autem tertiam etymologiam, phiditia dicta quasi ἑδίτια, à sumendo cibo, quæ Græci præsertim Athenienses uocant συσσίτια, Cretenses ἀνδρία, quemadmodum ibidem indicat Plutarchus: hoc genus conuiuiorū Lycurgus instituit, ad excludendum luxum ac temulentiam. Erasmus in Adagiis.

Priuatus.

Hic potius ad Oeconomica referri debet.

VESTITVS IN GENERE.

De Vestitu inter Corporea Volumine Secundo egimus.

Hic ut ad Politium refertur.

INDI dissimiles habitus corporis mira specie uariarūt. Namque alij nudi agunt, nonnulli piscium, ferarum aut auium pellibus amicti sunt: pleriq; lino, multi lana uestiuntur, alij in cultu corporis ita accurati, ut faciem coloribus pingant, candidam uestem induant, aurum gestent, lapilliq; ornentur. Alex. lib. 5. cap. 18. ex Strabone lib. 15.

PERSÆ crassiore utebantur uestitu, laxa & fluxa cinctura, & nonnunquam stola etiam Semiramidis siue Medica, cum armillis & torque. Alex. lib. 5. cap. 18.

BABYLONII duabus amicíuntur tunicis, una linea usq; ad pedes demissa, altera super hanc lanea: postremò candida & breui pennula circundantur. Calceos gerunt gentis more, soleis simillimos. Capita habentes comata mitris redimūt, unguētis toto corpore delibuti. Anulum signatoriū singuli gestant, & sceptrum affabrè factū, cui superstat aut malum, aut rosa, aut lilium, aut aquila, aut aliud quippiā. Nam absque insigni gestare sceptrum, ipsis nefas est. Herod. lib. 1.

CARTHAGINENSES discinctos, postremos homines ducebant: APHORVM peculiaris mos, fluxa tunica & discinctos incedere. Alex. lib. 1. cap. 20.

Strabo Geographię lib. 4. tradit insulas esse X in Oceano Gaditano, nomine CASSITERIDAS, quarū una prorsus inculta sit, in reliquis habitare homines colore fusco, tunicis utētes ad talos usq; dimissis, pectoribus cingulo obuinctis, baculos manu gestantes, in summa persimiles furiis tragicis. Quibus ex uerbis apparet, hoc habitu furias in tragœdiis in duci solere. Erasmus in Adagiis.

Quū primò ROMANI ciues sine tunicis sola toga amicti forent, postea substrictas breuesq; tunicas cura humeri desinentes habuere. Talares uero & manicatas (quas Græci chirodotas uocant) aut discinctas induere, pro flagitio fuit: quod erat barbaris propriū, talares ferre & manicatas tunicas. Ideo Aemylianus Pauli filius, P. Sulpitio Gallo, quòd tunicis manus totas operientib. uteretur: & Cicero Verri, quū talari tunica & pallio purpureo incederet, ut probrū obiectauit. Quæ quidē tunica toga tegebatur, sæpiùs prętextata. Iutra tunicā interula, quam subuculā dixere, carni proxima, æquè à uiris & mulieribus nullo discrimine sumebatur. Nā postquā binas tunicas Romani habere cepērūt, Varro ait interiorem institutisse uocare subuculā, & indusiū. Prætextā uerò, supra tunicam quisq; honoratus & nobilis habebat: quā quidem pueri patricij aliquādo purpuream induebāt. Eam prætextam ad uirilem ætatem pueros deferre licuit: post pubertatē uerò, in septimo & decimo ætatis anno, dimissā prætexta, togā induebāt, aliquando purā, niuei candoris, quæ uirilis dicta est. Eam tamē in quarto & uigesimo à multis tumtā cōperimus, sæpiùs in decimoquinto, & textu & decimo. Quippe Augustus Octauius annorū sedecim, & Caius Cęsar in undenigesimo. Nero aūt uix dū pubescēs, togā uirilē sumsit ante tēpus, quò maturū imperio uideretur. Diuus quoq; Antoninus Philosophus, & ex Cæsarib. cōplures, in quintodecimo uirilē desumsere togā, tūc cū præceps & lubrica iuuenū ætas uidebatur. Togā supra prætextā nōnūquā patricij sumebāt, cū plebeij sine prætexta, simplici toga amicirentur: quippe toga erat plebeiorū & infimi ordinis, prætexta honestorū & nobiliū. Idipsum quoq; circa mulieres seruabatur: nam toga priscis seculis in usu promiscuo tam uirorum quàm mulierum, nocturnumq; ac diurnū indumentum fuit, sicut panniolum & penula. Alex. lib 5. c. 16.

GERMANI fago cum fibula, aut si desit fibula, spina cōserta: locupletes uerò strictā uestę, singulos artus exprimente. Alex. lib. 5 cap. 10. ex Tacito.

Pagus ex Boiariæ in Norico, ad Maticham flumen inter Iuuanum, Oenumq; amnes, Maurkirchen uocant, ibi in templo

duo equites, gypso cocti, positi conspiciuntur, FRANCORVM uterum uestitu: calceamentis utrinque lora trium cubitorum innexa sunt: tibialia, feminalia, linea ac uerniculata fasciolis eius coloris constringuntur. Atq; hæc omnia lora superiora cancellatim intendebantur. Extremũ uestimentum paludamentum quadrangulum cœruleum & duplex, quod humero iniectum, lateribus utrinq; patet: orę eius priores posteriores q; usq; ad calcem plantamq; peruenient. Auentinus lib. 4 Annalium Boiorum.

VESTITVS IN SPECIE.

RESPECTV

Aetatis.

Ex Tarquinij Prisci regis Rom. instituto, PVERI patricij bulla aurea cum toga, cui purpura prætextitur, utebantur: duntaxat illi, quorum patres curulem gesserant magistratum. illamq; exacta pueritia, solenni festo Laribũs suspendebant. Cæteris, ut prætexta tantùm uterentur, indultum: sed usque ad eos, quorum parentes equo stipendia iusta meruissent. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 6.

Sexus.

Apud ARABES & CARTHAGINENSES, feminæ non modò religionis, sed honestatis causa, caput & faciem uelabãt, quod uelamen pro galea illis esset. Tertullianus qui de ea re librum scripsit. Polyd. lib. 4. cap. 13. de Rerum inuent.

Matronæ & spectatæ pudicitiæ mulieres, nisi nigro capillo & longè latę; fusa toga ad talos demissa, stola q; flammeo ac uittis & reticulo, quo capita uelarent, utebantur: cùm meretrices flauum capillum haberent, & togam subductiorem absq; flammeo & uitta: quam togam utilem, quæ adulterij crimine damnatæ erant, dimissa stola, sumere cogebantur: nam q; meretrices prostabant cũ toga & stolis pullis, quibus etiã canthino & cocco uti inhibitum est. Fuit aliquãdo mulieribus uetitum, ne uersicolore ueste uterentur, lege Opia: quod etiã à Nerone factũ memorant, qui mulieribus amethystini & Tyrij usum interdixit. Quæ quidẽ stola plebeis, quãuis honestis, non dabatur: siquidẽ patritiæ & grãdes natu matres, illã honoris causa deferebant: erat enim ad imos pedes fluxa, quam instita contexta ambibat. Alex. lib. 5. c. 16.

Ordinis, Professionis.

Quod discriminis inter patricios & plebeios purpura faciebat, ut distinctum utrumq; ordinem notaret, hoc nimium inter patricios & senatores laticlauus & tunica latiore purpura efficiebat. Is enim laticlauus & latior tunica, insignia ordinis senatorij fuêre, quæ ordinẽ senatorium à patritio discernebant, quibus amplissimus ordo notabatur: quum reliquis patriciis, qui ad senatum admissi non erant, illis uti nõ liceret. Quamuis post aliquot ætates, etiam equestri ordini laticlauum distinctum à senatorio tibarum inuenimus, cuius usus postea à Cæsaribus pro insigni decoro impetrari cõsueuit. in eo enim aureus clauus affigebatur, quẽ, quia frequens & promiscuus erat, Tacitus Cæsar interdixit, aut q; clauatis uestibus uti prohibuit. Alex. lib. 5. cap. 16.

Habuit in animo ALEXANDER Mãnieæ Imp. omnibus artibus ordinibusque ciuitatis suum uestimenti genus assignare, ut uestitu dignoscerentur. Cæterũm Vlpiano & Paulo iuris scientiæ peritis dissuadentibus, monstrantibusque id parum conducere concordiæ ciuium, ob minutias quæ inde in minùs potentes poterant existere, incepto desistit. Sabellicus lib. 6. En 7.

Conditionis.

ROMÆ Libertinis nullo iure uti prætextis licebat, ac multo minus peregrinis. Sed postea libertinorum quoq; filiis prætexta concessa est: ex causa tali, quam M. Lælius augur refert: qui bello Punico secundo duumuirum dicit ex senatusconsulto, propter multa prodigia, libros Sibyllinos adisse, & inspectis his nunciasse, in Capitolio supplicandum, lectisternium q; ex collata stipe faciendum, ita ut libertinæ quoque, quæ longa ueste uterentur, in eam rem pecuniam subministrarent. Aucta igitur obseratio, pueris ingenuis, itemque libertinis, sed & uirginibus patrimis matriusq; pronunciantibus carmen. Ex quo concessum, ut libertinorum quoq; filij, qui ex iusta dũtaxat matre familiãs nati fuissent, togam prætextam, & lorum in collo pro bullæ decore gestarent. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 6.

Elegantiæ, Sordidi.

Ex loco Liberalitatis cũ ἐλευθερίᾳ, item Luxus & Austeritatis, siue multa.

CHANGIVS Chamus legislator Scytharum, inter alia etiam hoc statuit, ut Scythæ siue Tartari sui pannos quoslibet tollerent, ac uestibus etiam integris assuerent. Id enim cùm nulla necessitate coacti facerent, sine uerecundia facturos, cùm esset opus. Pachymerius.

Temporis.

PERSÆ amictum habent æstate purpureum, hyeme uarium. Alexand. lib. 5. cap. 18.

ORNAMENTA CORPORIS. VT

Vestium.

Fuere qui crederent, auri ornamenta feminis apud ROM. medium quando q; ordinem fecisse, stolasq; à plebeis diuisisse, ut sicut anulus equitibus, ita auri cultus feminis mediũ ordinẽ designaret. Alex. lib. 2 cap. 29. Alexander Seuerus Imp. matronis regiis Cyclas dedit, quæ plus sex unciis auri non haberent, cum reticulo, & pallium auro aspersum. Alexand. lib. 5. cap. 18.

Clauorum nomine dicebantur ornamẽta uestium, purpurea, acu picta, & capita clauorum instar habentia: quibus intextis, Equitum & Senatorũ tunicæ insigniri solebant. unde apud Festum Clauata uestimenta dicũtur clauis intertextacùm quidẽ Clauorũ alij lati essent, quibus Senatorũ, alij angusti, quib. Equitũ tunicæ decorabantur. Fabius lib. 11. c. ult. Cui lati clauus nõ erit, ita cingatur, ut tunicæ priorib. oris infra genua paulũ, posteriorib. ad medios poplites usq; perueniant. Latũ habentium clauum modus est, ut sit paulum cinctis summissior. Quibus ex uerbis intelligitur, Senatorum tunicã multò breuiorẽ equestri fuisse. Clauum auẽ purpureũ opinor instar habuisse capitis eorum maiorũ clauorum, qui foribus & ualuis affigi solent. Hot. de Verb. iur.

Anulorum, Monilium.

Apud PERSAS neq; aureo anulo, neq; zona aut monili, uel ornamento alio insigniore, ni ex regis munere ac gratia, uti fas fuit. Cælius lib. 18. cap. 18. A. L.

Ius aureorum anulorum erat, quod LIBERTIS hominibus concedebatur à Principe, ut scilicet eodem iure essent, quo Equites ij, quibus aureum anulũ gestare licebat. Nam essi aureus anulus insigne ordinis equestris erat, ut Plinius testatur: non omnibus tamen equitibus, sed iis tantùm, qui quingenta sestertiũm in censu habebant, eum licuisse gestare, uel ex eo intelligi potest, quod Suetonius & Macrobius de Laberio scripserunt: qui quum Cæsaris postulatu mimum egisset, ab eo aureo anulo & H. S. quingentis donatus, sessum in quattuordecim ex scena in orchestram transiit. Sed ludi est ius anulorum, aliud anulos habere: item ut ius liberorum & liberos. Non enim quibus ius anulorum dabatur, ij continuò equites erant. Nam, ut ait Vlpian. in l. 4. ff. de iure aur. anul. etiam feminæ ius illud impetrare poterant. At quibus anulus dabatur, ij continuò equites fiebant, & in quatuordecim considebant. ut de Q. Roscio Comœdo memoriæ proditum est, qui anulo aureo & quingẽtis H. S. à uictore Sylla donatus, eques factus est. ut idem licet ei qui hoc impetrauit, quod ei licet qui reuera aureo anulo donatus est: id est, ut pro ingenuo habeatur, neq; patrono ullum officium (excepta reuerentia) obsequium, operámue debeat: duntaxat, quandiu in uita manebit. Nam (ut ait Vlpianus) quasi ingenuus uiuit, tanquam libertus moritur. l. 3 ff. de hon. lib. l 4. de iure aur. anul. id est, aduersus eius tabulas patronus præteritus bonorum possessionem obtinet. Item Vlp. l. 10. §. 2. ff. de in ius uoc. Sed si ius anulorum accepit, puto eam reuerentiam patrono exhibere debere, quamuis omnia ingenuitatis munia habeat. Hotomannus de Verbis iuris.

ARMA POLITICA.

De Armis militaribus infrà. Hic de iisdem, ut domi etiam & in Pace usum suum habent.

CERCYRÆIS, quoniam crebris seditionibus agitabantur, mos erat gestare flagra ingentia, antis eburneis exornata. Quidam aiunt, ea duplicia fuisse, itaq; in proueribium abierũt. Auctor interpres Aristophanis in Aues. Erasm. in Adag.

Lege MACCABÆI Scotorũ regis, qui armis corpus tegeret, præterquam dum ad bellum proficiscitur, amissis armis illis, pro modo facultatum multabatur. H. Boëthius lib. 12.

HABITATIONES.

De his inter Corporea Volumine Secundo egimus, ut corpori commodant uel incommodant. Hic ut ad Politiam secundariò faciant.

Plato post diluuium tria uiuendi genera putat constituta. Primum in montium cacuminibus, simplex & agreste, eorum qui aquas formidant, quæ in campis solent abundare. Secundum in montium radicibus, eorum qui iam auderent, maximè cùm campi iam arescere cepissent. Tertium in campis. Dicet aliquis & quartum, & quintum, & fortasse plura. Postremum uerò in ora maritima, & in insulis, iam metu omni amoto. Has differentias dicit à poëta descripras. Nam primum uiuendi exemplum Cyclopas ponit, qui fructibus sponte nascentibus utebantur, & mõtium cacumina in speluncis habitabant. Odyss. 1. Secundæ exemplum Dardanum ponit. Iliad. v. Tertiæ Ilum, quem Iij conditorem tradunt. Vnde par est eum in medio campo sepultũ fuisse, quoniam prior ausus est in campis habitare. Iliadis λ. Strabo libro decimotertio.

QVO AD FORTVNAS. VT EST

OPVLENTIA. HVC PERTINENT

Agri.

De horum Acquisitione, Cultu, Conseruatione, Alienatione, quatenus publicè fit etiam à priuatis, hic agi posset.

Metalla.

Ex loco Opulentiæ huc ea quæ ad Politiam faciunt.

Domus.

Domus publicæ huius sunt loci propriè. Priuatorum eatenus tantùm, quatenus à publica cura dependent, uel ad publicum splendorem faciunt.

AVGVSTVS Imp. contra ruinas nouorum altitudines ædificiorum deposuit, & ne quis supra pedes septuaginta sublimius ædificaret, inhibuit, in publicarum uicinitate uiarum. Strabo lib. 5. & Suetonius.

Pecunia quo ad νόμισμα, considerata secundùm

Materiam, ex qua fit.

Ex loco Prudentiæ in Stipendiis parandis huc quædam.

In Latio SATVRNVS ex ære numum reperisse primùm traditur. Et posteritas in memoriã Saturni, qui puppe delatus erat ad eos, numo puppis effigiem impressit. Ouid. in Fastis:

Arbona posteritas puppem formauit in ære,
Hospitis aduentum testificata Dei.

Apud PERSAS Dareius ex auro monetam percussit primus.

ARYANDES Aegypti prætor, imitatione Darij regis, ut hic ex auro, sic ille monetam ex argẽto purgatissimo fecit. Quo nomine ab eodem interfectus est, tãquam rebellaturus aduersus regem. Herodotus lib. 4.

Corsis boum numos percussos à primis originibus iudicare licet, quòd Numa Pompilius scorteos & ligneos & ostracinos asses, congiarium populo dedisse fertur. Suidas in uoce ἀστράγαλα, ex Tranquillo scribit, Numam ex ferro & ære primùm cudisse numismata, quæ ex proprio auctoris nomine sint Numia appellata. Numi scortei meminit item Hieronymus. sed & Donatus ad hũc sensum illud enarrat Virgilianũ: Taurino quantũ possent circũdare tergo. Cæl. l. 10. c. 2. A. L.

Fertur LIVIVS Drusus in tribunatu tertiã æris partem argento miscuisse, & signo Victoriæ pariter numum percussisse, cui Victoriato nomen.

Efficientem. Qui inuenerit, signarit.

LYDI aureum & argenteum numum inuenisse traduntur. Tametsi AEGINÆ argentum primò signatum nonnulli crediderint: alij apud ELEOS pondera, & ex argento numos à Phædone inuentos, putarint. Alex lib. 4. cap. 15.

PHÆDONA Argiuum signasse numos primùm, à quibusdã traditur: quod libro 8. scribit item Strabo. Alij ERICHTHONIVM Athenienſibus & Lyciis. Xenophanes LYDIS hoc attribuit. NAXIIS uerò Aglosthenes. At in Apologetico Septimius Florens, SATVRNVM principem numos signasse, prodit: atq; ideo ærarij præsidem creditum. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

Seruius Tullius rex Rom. primus signauit æs, cùm priùs rudi uterentur. Plin. lib. 33. cap. 3.

DONALDVS primus omnium Scotorum regum, numum argenteum aureumq; signauit, una parte salutiferæ crucis, altera sui capitis effigie expressa, quo susceptæ à se primùm inter Scotos reges Christianæ pietatis memoriam ad posteros propagaret. Scoti antea, aut nulla pecunia signata, sed eius loco mercibus commutationis causã, aut Romana Britanniciue utebantur. H. Boëthius lib. 5.

FLORENTINVS populus an. Sal. 1252. electis Gibellinis, Senensibus & Pisanis sepe deuictis, primùm numum aureum, Florenum dictum, cudere cepere: quorum octo unciã auri pendebant. Io. Villanus lib. 6. cap. 54.

Tempus, Quando.

Sex. Cepione & Cn. Sempronio cos. anno V. C. 485. qui quintus fuit ante bellum Punicum primum, argenteus numus primùm signatus est ROMÆ: in quo altera parte Ianus bifrons, altera nauis prora incussa fuit. tametsi quinq; annis ante primum bellum Punicum argentum Romæ signatum multi crediderint. Demum post annos duos & sexaginta, bello Punico secundo, aurei apud Romanos eadem nota incussi fuere. Alex. lib. 4. cap. 15.

Locum, Vbi.

Lugduni Romani Imperatores argentum aurumq; & monetæ omne genus signare consueuerãt: siue quòd promta ibi ad cudendum metalli copia foret, seu quòd munitissimus locus, & accessu difficilis ad confluentes, quòd ibi Rhodano Arar commiscetur, esse censebatur. Alex. lib. 4. cap. 24.

Pecunia quo ad χρῆσιν considerata, ut est illius usus aliquis, secundùm

Materiam.

LVSITANI graui sarcina æris, uel frusto argenti sæpius nimiloco usi fuêre. BYZANTII ferri massam pro numo appendebant. Alex. lib. 4. cap. 15.

LYCVRGVS Spartanorum legislator monetam omnem auream & argenteam antiquauit: soli ferro auctoritatem tribuit, eiusque magno ponderi & moli exiguum assignauit precium, ut occuparet decem minarum summa, amplum in ædibus armarium & plaustrum duorum boum ad uehendum. Aceto quinetiam, ut dicitur, candentis aciem ferri restinguens, ut neque procudi, neque duci ob tincturam, neq; posset tractari malleo, alium eius usum & momentũ reseca uit, reddiditq; eneratũ & inhabile. Mox uanas artes & curiosas expulit finibus. Et quidem pleræq; uel nullo exigente erant unà cum publica moneta solùm uersuræ, uendibilia cùm non essent opera: siquidem ferrum nequicquã exportabatur ad alios Græcos, & ut nullius auctoritatis deridebatur. Vnde nulla etiam facultas mercandi erat exoticarum & exquisitarum mercium, neq; in portubus eorũ exonerabant mercatores naues: neq; pedem in Laconia ponebat uel uerborum architectus, uel præstigiator nates, uel lenо, uel monilium aurorum argentorũue artifex, quòd carerent numis. Verùm ita luxus paulatim iis, qui eum excitabant & alebant, destitutus sua sponte emarcuit: neq;, cùm opulentiæ esset exitus in publicum præclusus, atque domo ignaua includeretur, prærogatiuam habebant locupletes ullam. Plutarchus in Lycurgo & Lysandro. Vnde numum Spartanũ, per præomiam enũciamus de re conatus magni, emolumenti nullius. Cælius lib. 10. cap. 2.

BYZANTIORVM numus ferreus erat, sicut & Spartæ. Numi ferrei meminit Aristoteles Oeconomicõ secundo, nec non stannei & ænei. Dionysius Siciliæ tyrannus, SYRACVSANOS perpulit etiam stanneo uti. Cælius lib. 10. c. 2. A. L.

Rhetor Dionysius poetaq;, cùm Atheniensibus suadere adortus foret, æneo uterentur numo χαλκοῦν, id est æneus cognominari cepit. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

POP. Rom. ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem deuictum usus est. Plin. lib. 33. cap. 3.

Apud SEPTENTRIONALES populos pecuniæ nullus olim fuit usus: tandem inuenta, permissaq; est coriacea, certis argenteis punctis, quibus ualor in pondere & numero pensaretur, uariata: multisq; seculis apud GOTHOS & SVEONES inter regios thesauros excrescens, in maximo precio, & turrium custodia seruabatur. Succedente uerò tempore, more cæterarum regionum argentei numisinatis usus pariter & commixti æris intro ductus est, non autem monetæ aureæ, ob occultatas mineras eius, quas Iob dicit ab Aquilone uenire: eas tamen iam inuenisse dicitur rex Gostauus preciosissimas. Olaus lib. 6. cap. 12.

CATHAINIS Tartaris, papyracea moneta in usu, quadrata forma, & in ea regis imagine expressa, quæ si uetustate obliterati cepit, obsoletam cum recentiùs impressa in regia cõmutant. Sab. lib. 6. En. 10. ex Haytono.

Formam, Imago, Signum, Nota, Charactêr pecuniæ.

De Romanis numisinatibus primus Aeneas Vicus Parmensis nostrò seculo formis æneis agere cepit. Eius studia, sumtibus & liberalitate Stephani Laureti V. C. & ob hoc patrocinium æternis dignis laudibus, sectatus Hubertus Goltzius Herbipolensis, tanta felicitate & arte, tam præclara methodo in hoc genere Antiquitatis illustrãdo uersatus est, ut ne quod de Cicerone eius Apollonius, idẽ de Goltzio Italis dicere cogerentur, honoris causa cuiusque illum sua Romani donarint: ut etiam pòst P. Melissium, τὸν ἐξοχώτατον γραμματοῦν πεπτῶν.

MITYLENÆI Sapphus imaginem numis insculpebant. At Homerum CHII, à quo & numus nomen accepit, sicuti Strabo docuit. ASII uerò puerũ delphini insidentẽ: DARDANES gallorum pugnam: ASPENDII palæstas: RHEGINI leporem & currum: CEPHALLENES equum: THASII Persen: ARGIVI murem: TROEZENII tridentem, quia illic religiosissimè Neptunus colitur, teste Plutarcho. Demaretium in Sicilia fuit numisma de Gelonis tyranni uxoris nomine, quam Demareten uocant, Theronis filiam, uti à Pindaricis relatum interpretibus scio. ARGIVORVM itẽ numũ fuisse lupi imagine insignem, testes Sophoclis scholiastæ sunt in Electrã eius poetæ, φ Apollini sacrũ crederetur id animal, uti cerua Dianæ: quo argumẽto & Lycoctonon Apollinẽ ueneratabantur. TENEDIVS numus in ueteribus memoriis uel celeberrimus est: quoniam Tenes rex olim sanxisset lege, ut mœchis utrisque, si deprehenderentur, caput securi præcideretur: quam legẽ in filio quoq; rigidè seruârit. Quare numo illic percusso custoditum, ut à

parte una, securis: ab altera facies duæ, ex ceruice una prodeuntes, signarentur. PELOPONNENSIVM uel Aeginetarum numum fuisse tradunt quendam ab incusa animalis forma, chelonem, id est testudinem nuncupatum. Nam obolum Eupolis callichelonum appellauit, ueluti testudinē dicas pulcram. Hinc emanauit illud apud Pollucem lib. 9.

Τοῦ σώφρονος γὰρ τὸν σοφίσου νικᾶν χελώνας.

Virtutem ac sapientiā testudo superat. Cæl. lib. 10. c. 2. A. L.

LOCRI & Ozolæ Hesperum stellā effinxere. GERGITHII autem, qui in Phrygia minore sunt, Sibyllę imaginem, quòd inde esset oriunda, hoc sempiternæ laudi fore arbitrati. Alexand. lib. 4. cap. 15.

Apud ATHENIENSES numus erat bouis scalptura & nomine insignis. à Theseo institutus primùm. Plutarcho in uita Thesei tradente, uel ob Marathonium taurum, uel ob Minois ducem Taurum, quem gymnico certamine uicit, uel quòd ad agricolationem pellicere uellet ciues. Eius ab Homero item fieri mentionem putant, quum ἑκατόμβοιον dicit ἐνεαβοῖον, id est, nouem boum hecatomben. In Draconis legibus multa irrogabatur, ita ut soluerent decabœum: & in Delo præconem ita pronunciare in theoriis solitum traditur, tot boues datum iri. Vnde coniectatum à plerisq; bouē Deliorum esse numum ueriùs, quàm Atheniensium. Vtcunque, certè hinc iactatum nouimus, ut quicunq; pecunia corrupti causam silentio prodant, quod fecisse cum oratores alios, tum uerò Demosthenē, subnotauit historia, dicamus, βῦς ἐπὶ γλώσσῃ βεβόηκεν, id est, bos linguam inscendit. Ex qua loquendi figura facetissimè Aristophanes:

Στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τὸν ῥητορῶν.

id est, os rhetorum obturans stipe. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

Arist. tradit in TARENTINORVM politia illos numo usos, in quo esset Taras Neptuni F. Delphino uehens. Ibidem.

ATHENIENSIVM nomisma quodam bouis obtinuit figuram. Item apud ROMANOS Seruius rex, ouium ac boum effigie primus signauit æs, auctore Plin. lib. 18. c. 3. unde Pecunia dicta à pecore. Idem testatur Plutarchus in Problematis rerum priscarum, quòd priscis omnis ferè possessio erat in gregibus & armentis. Vnde & à pecoribus dictam pecuniā uolunt. Itaq; qui multæ pendendæ metu deterriti retinerent, aut qui pecunia corrupti loqui non auderent, bouem in lingua dicebantur habere. At Iulius Pollux nono de rerū Vocabulis libro, prouerbium hoc exponens, his fermè consentanea commemorat, addens ipsum nomisma bouē uulgò uocari solere. Proinde in Deliacis spectaculis, si cui munus dandū erat, præconē pronunciare solitū. Tot boues illi dabuntur. Bouē aūt ualuisse duab. drachmis Atticis, unde fuisse, qui crederēt hoc nomisma Deliorū fuisse propriū, nō Atheniensiū. Addit itē in Draconis legib. extare mentionē, κατὰ τὸν δοκιμάσαντα δεκάβοιον, id est, de pendendis decem bubus, id est, numis decem. Neq; defuisse, qui senserint, Homerum quoq; de nomismate locutum, non de animante, cùm ait:

Χρύσεα, χαλκεῖα, ἑκατόμβοι ἐννεαβοῖα.

Verùm hanc opinionem alio in loco refellit Iulius Pollux, ostendēs illam fuisse commutationem rerum citra numos. Qui scripsit scholia in Homerum lib. 2. tradit bouem apud priscos in honore fuisse, quum multis de causis, tum præcipuè quod Apollini sacrum sit animal. Itaq; in altera parte nomismatis insculpebant bouem, in altera faciem regiam. Erasmus in Adagiis.

Cistophorum Atticum siue Terracinum fuisse legimus quatuor millium & quingentorum denariūm, sicuti & Rhodii talentum. Dici opinantur cistophorum ab insigni ferentis cistam: sicut coronati modò uocantur numi, à coronæ imagine. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

ATHENIENSIVM numisma erat core. Id Euripides parthenon uocauit, id est uirginem, q̃ Palladis imagine foret insculptum. Vnde Eubulus in Anchise Palladis polon nuncupat, id est pullum. Etiam si esset item CORINTHIORVM numus, polos Pegasi habēs insigne. A partheno numo elegantèr festiuum effingitur adagium de poscinumiis scortillis, ut Parthenon amare dicantur. Cælius lib. 4. cap. 15.

Numis tum aureis, tum argenteis Atheniensium noctua inscalpi solebat, unà cum facie Mineruæ. Numus is appellabatur τετράδραχμον, id est, quatuor drachmarum. Vnde illud proditum est, Gylippi seruum Ephoris detulisse, multas sub tectis cubare noctuas, quòd Lysandri pecuniam, quam Gylippus fuerat depeculatus, sub tecto conditerat. Plut.

Apud EOSDEM triobolū (quod & hemidrachmiū appellāt. Nam drachma senos obolos continet) ex una parte Iouis effigiem habebat, ex altera noctuæ. Erasmus ex Aristophanis interprete. Cælius.

Κυζικηνοὶ στατῆρες id est, CYZICENI stateres, olim celebres erant, quòd eleganter scalpti uiderentur. Repræsentabant altera parte Cybelen deorum matrem, facie muliebri, altera leonis imaginem. Stater ualebat 28 drachmas Atticas. Suidas & Erasmus in prouerb.

DARICI, à Dario uetusto Persarū rege, quorū quinq; minam faciebant, Sagittarij imagine insignes, teste Plut. in Apoph. Ex quo celebre manauit in posteros Agesilai dictum, se ex Asia pulsum triginta millibus sagittariorū. quum Persarum rex ea numorum summa, corruptis per Timocratem Atheniēsibus, effecisset, ut is de prouincia decederet: quod & in prouerbium uenit, de iis qui pecunia de gradu deiiciuntur, qua nil non expugnatur. Cælius lib. 10. c. 2. A. L. ex Plut. in Laconicis. Stateres Darici, Philippei & Alexandrei, ex auro cudebantur, in quibus mulæ cum curru uidebantur effictæ.

ROMÆ olim numi nunc Iani bifrontis imagine, nunc nauis puppi uel prora signati fuerunt. Vtrum, ut uulgus ait, honoris gratia Saturni, qui nauigio in Italia trāsmissus Vel potius, quoniā compositum reip. ordinem iis Ianus, domitis eorum moribus constituit, affluentiam necessariorum fluuius, qui nauigabilis est, subministrauit: signum habuerunt numi legislatoris geminam faciem, ob uicissitudinem, fluminis pontonem. Alio genere numi utebantur, qui bouis, ouis, & porci sunt effigie signatus: quòd facultates possissimum ex pecore quærerent, consisterentq; in hoc eorum opes. Quapropter multa nomina ueterib. Suillius, Bubulcis, Porcius, ut est Fenestella auctor, fuerunt. Plut. in quæst. Rom.

In triente & quadrante Romani rates incussere.

Cn. Sempronio & Ser. Cepione cos. bello Punico primo, asses percussi ex altera parte Ianum geminum, ex altera rostrum nauis habentes. In triente uerò & quadrante rates. Nota argenti fuère bigæ atq; quadrigæ: & inde Bigati Trigatiq; dicti. Plin. lib 33. cap. 3.

Victoriatus Romæ lege Clodia percussus est. Antea hic numus ex Illyrico aduectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen Plin. lib. 33. cap 3.

AVGVSTVS nota fideiis Capricorni, sub quo in lucē editus erat, argenteum numum percussit. Alex. ab Alex. lib. 15. c. 4.

ROMANI imagines Cæsarum & regum, cum inscriptione & titulis in numis expressere. Nero Cæsar in habitu citharœdi se numo insculpsit. Seuerus Imperator habitu Alexandrinorum mos figurauit. Galienus post occisos satrapas Persarum, monetam, qua Persas captos ducebat, sculpi numos iussit. Alex. lib. 4. cap. 15.

In GERMANIA scribit Tacitus, ferram fuisse numi notam, unde & Serrati dicebantur. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

IOANNES Zimisca Imp. parta à Rossis victoria, edixit, uetū in aureo numo, tum in obolo Seruatoris Christi insculpere tur imago, quod antehac non fuerat receptum: & alteri inscribi iussit, Iesus Christus rex regum. Cedrenus.

Figuram.

VETERES obeliscis utebantur ferreis numis, quidam æreis. Vnde durat ad hæc usque tempora, ut multum pecuniolæ oboli uocetur, & drachma sex oboli: tantum enim circumplectebatur manus: quod παλαιστιαῖον dicitur. Plutarchus in Lysandro.

Apud ueteres OBOLVS figura erat ἐβίκιν, hoc est ueru, siue mucronata, triangulari simul & oblonga, ea crassitie, ut sex tātùm manu comprehendi possent. Vnde factum, ut ἀπὸ τῆς ἀρπαγῆς, hoc est, à uola manus, ἀρπαγὴ nomen sumserit, sex obolos comprehendens. Posterior ætas rotūdos & planos fecit numos, figura commodiore. Eustathius Iliad 4.

Photius patriarcha monumentis prodit, obolum inde nuncupatum, quòd uetus Atheniensium ex ære numus, obeliscii imaginem præferret. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

Æstimationem, Pretium.

De Talento, Mina, Sestertio, Asse, Drachma, Denario, uide Alexandri ab Alexan. lib. 4. cap. 24.

Nuncupabant numorum species quasdā Athenienses TRIOBOLVM, & DYOBOLVM. Sed dyobolis noctuæ signum erat cum Iouis facie. TETROBOLVM duas habuisse noctuas, compertissimum est. HEMIOBOLVM uerò dimidium oboli erat: unde & hemiobolæa dicūtur, quæ id pretium non transcendūt, ut in Batrachis auctor Aristophanes est. Obolum etiā PHOLLEM dicunt: nam pholides squamæ sunt tam in piscibus, quàm etiā anguibus: unde & pholidotum, squamatum dicunt. Cælius lib. 10. cap. 2.

Vt tibi & ratio numaria constet, breui, quantū hic requiras, accipe ex Budæo. Talentū ualet sexcētis coronatis. Mina pars eius est sexagesima, ualet coronatis decem. Drachma centesima pars est minæ. Æstimat eam Budæus ut eo tempore, quo scripsit, tribus solidis Turonensibus & semisse. Denarius respondet apud Romanos drachmæ, atq; ita ab auctoribus Latinis æstimatur. Denarium efficiūt decem asses. As numus fuit æreus. Vnde dicitur mille æris apud scriptores. Numi sestertij quatuor efficiunt denarium. Decies sestertiūm, quod scribunt decies H-S, reddit decies centena millia numūm sestertiorum, ualetque 25000 coronatorum.

Modum

Modum, Appendendo, Numerando.

Olim ad libram dabatur pecunia, non ad numerum. Inde illa uulgata, Expendere, expensum ferre, dependere, rependere, impēdere: pro sumtum facere, sumtuum rationem reddere, soluere, resoluere, & insumere. Erasmus in Adagiis.

Post Numā ære graui ROMANOS usos cōperimus, quo appenso, non numerato, debita exoluebant. quo tempore Seruius Tullius rex, primus nota pecudum æs signasse proditur, unde & Pecunia dicta: neque tamen propterea à graui ære precij nomine, quod inter licentem ementemque conuenit, exoluendo destum est: quippe post decemuiros, etiam ære graui Romanos usos fuisse, debitaque exoluisse, auctores tradunt: quod æs graue, massa æris fuit, non percussa aut signata, appendi, non numerari solita. Alexand. libro quarto, capite 15.

Vtentem, Viuum, Mortuumue.

Danacem uocabant nomisination, quod Charonti porrigerent paludem Stygiam transmissuri. Cuius etiam fit mentio in Charonte apud Lucianum: meminit in Psyches fabella Apuleius, atq; item in Collectaneis Plutarchus. Cælius lib. 10. cap. 2. A. L.

Pecunia quo ad χρῆσιν considerata, ut est illius usus nullus.

BALEARES omnem auri aut argenti materiam execrati, nullius generis numos ad se afferri sinebant. CARMANI & BAMBYCATII, qui in Tigri sunt, omnia metalli genera coementes, illa, in profunda terrarum, & abditas solitudines suffodiebant, ne pecuniæ commercio enerueretur animi indoles, ingeniiq;. INDI & AETHIOPES auri materiam tam uili æstimarunt, ut catenas noxiorum tantùm ex illo constarent. Alex. lib. 4 cap. 10.

ROMANIS auri argentiq; signati longo tempore nullus usus fuit. Pecudibus enim & iumentis bobusq; res permutare, sontesq; plectere solebant: æstimabaturq; bos centussibus, ouis uerò decussibus. Cælius lib. 10. cap. 2.

Tributa.

Consule locum Opulentiæ ex Tributis, Vectigalibus, item Prudentiæ & Auaritiæ & Liberalitatis circa Tributa.

A quibus exigantur.

SYRI (ut inquit Vlpianus) à quartodecimo masculi, à duodecimo feminæ, usq; ad quintū & sexagesimū annum, tributa conferunt. Alex. lib. 4. cap. 10.

Apud ROMANOS qui populi liberi erant, tributi nihil defebant: stipendiarij autem, ad militum opus, stipendia pendere cogebantur. Idem.

De quibus.

Ex Cæsaribus plerique uectigalia noua & inaudita proposuerunt, ut pro eduliis quæ tota urbe uenirent, pro litibus atq; iudiciis quadragesimam summæ. Alex. lib. 4. cap. 10.

Quæ.

INDI æquali omnes premuntur onere: nam quartam fructuum partem regibus annis singulis pendere coguntur. Alex. lib. 4. cap. 10.

Legimus singula millia talentum thuris annua ARABES regibus Persarum pensitasse: ipsosq; AETHIOPES uicenos dentes elephantorum eisdem pendere consuesse: Romanos à CORSIS cētum millia pondo ceræ, tributi nomine exegisse: CAPPADOCES, Persis quingētos equos, & mulorum duo millia annua dedisse. Alex. lib. 4. cap. 24.

MALCOLMVS II. Scotorum rex, uictis Danis, Sconam omnium ordinum indicto conuentu, regnoq; in partes, quas Baronias uocant, diuiso, cunctas opes agrosq; regios meritorum habita ratione ita diuisit, ut uestibulis publicis tumuloq;, in quo lapidea tum stabat cathedra, pauculisq; reditibus Christi ecclesiæ donandis exceptis, ad sui atq; familiæ sumtus prorsus nihil relinqueret. BARONES uerò (ita illius temporis Equites appellabant) ne non suppeterent ad regiam dignitatem facultates, ut cuiuscunq; agri domino excedente ex humanis, hæres, cuiuscunq; sexus, usq; ad alterum supra uicesimum ætatis annum, regis esset sub tutela, grata liberalitate statuerunt: ea quidem lege, ut quicquid per id tempus eo ex agro emolumēti prouenirет (Vardiam eum usufructum uocant) uniusq; inde anni eiusdem agri cē sus (quem Releuiam uulgò, ante Releuatam dicunt) uniuersa cum hæredis dote, si nullam eius desponsationem uiuēs pater fecisset, quum in hereditatem admittitur, fisco penderetur regio. Cuius facti cùm regem post aliquot annos pœnituisset, & leuiss. de causis Barones aliquot capitali supplicio affecisset, prædia eorundem publicasset, à coniuratis noctu interfectus est. H. Boethius lib. 11.

Quomodo.

Aristot. in primo Politicorum χρηματιστικὴν Oeconomiæ partem facit, quòd nimirum incunabula eius priuatæ sint priusquàm publicæ, uti etiam ipsa πολιτικὴ, sine coniugium. Quoniā autem Domus in Vrbem desinit, eò fit ut hæc etiam quæ sunt Oeconomica, plurium communicatione euadant Politicæ.

PAVPERTAS. QVATENVS

Infligitur.

Vide locum, Paupertatis acquisitio, quatenus politica est, & uel totius Reipublicæ, uel priuatorum ciuium, ut ciues, non ut œconomi considerantur.

Possidetur.

Ex Voluminе tertio exempla publicæ Paupertatis petantur.

Arcetur, Prohibetur. Huc Cura politica

Tempestatum.

Si quæ Tempestatis depulsio per Tormenta bellica, per Campanæ institutio fuerit, huc referatur.

Famis.

Hac Annonæ publica curæ.

Incendiorum.

AVGVSTVS Imp. delegit Romæ è libertinorum numero milites, qui aduersus incendia ferrent opem. Sueton.

CLAVDIVS Cæsar Puteolis & Hostiæ singulas cohortes ad arcendos incendiorum casus collocauit. Suetonius.

Illuuionum.

Ad prohibendas uel reparandas inundationes politicè constituta.

AMICITIA.

Ex loco Amicitiæ inter Fortuita recensitæ, huc omnia ea quæ politica esse uidentur.

Amasiorum.

PRISCIS formosos seruos amare non erat inhonestum uel turpe, ut etiam nunc comœdiæ testantur. Cæterùm à liberis pueris magnopere abstinebant: ac ne, si incidissent quidem in nudos, incerti forent, gestabāt pueri bullæ insignae. Plut. in quæst. Rom.

Coniugum.

De hac ipsa aliis in locis: sed hic ut Politia Legibus & Cōsuetudinibus continetur.

Bellica Politia.

BELLICA POLITIA RESPECTV SVBIECTI CONSIDERATA. QVO AD

REGIONES.

De Regionibus, ut Munire uel Direptionibus obnoxiarum Fertiles pabulo, commeatu, Steriles ne, Voluminе tertio inter Opulentiæ & Paupertatis titulos egimus.

VRBES.

Harum item consideratio hic tantùm ratione belli, ut defendantur, munsiuntur, obsidentur, expugnantur, diripiuntur, euertuntur.

PROPVGNACVLA.

Ex loco, Propugnacula, Arces munire, defendere, euertere, occupare.

EQVI MILITARES VBI.

Hos quoq; inter Opulentiæ species suo loco cōmemorauimus.

NAVALIA.

Apud RHODIOS Naualium quædam multitudini occulta sunt & secreta, quòd si quis introspexerit, ingressusue fuerit, capite plectitur. Strabo lib. 14.

BELLICA POLITIA CONSIDERATA RESPECTV EFFICIENTIS PRINCIPIS. HVC PERTINET

EXERCITVS INTEGER CONsideratus secundùm

PARTES, QVO AD Arma.

Ex Aeliani lib. περὶ τάξεων, cap.2. Copiarum duplex est genus ratione loci. Alterum Nauticum, Διώκαμις ναυτική, eorum qui mari aut fluuiis classem instruunt. alterum terrestre, Διώκαμις πεζική, eorum qui terra pugnant. Horum rursus pars aliqua ad pugnam est inepta (talis est multitudo medicorũ, mercatorum, caponum, lixarum, calonum: πολύδυς ἄμαχος) alia apta, ipsorũ scilicet militum, πολύδυς μάχιμος. Hi rursus πεζοὶ dicuntur, pedestres, uel propriè, uel impropriè. Propriè, qui pedibus suis per terram iter faciunt, πολύδυς πεζικὸς. & sunt in triplici differentia, ratione armorum. Alii ὁπλῖται, Pedites grauis armaturæ, quò Macedonico more rotundos clypeos & longas gerunt lãceas, quas uocant sariſſas. alii πελτασταί, Peltati, medii inter hoplitas & uelites. peltam gestant, scutum breue & limatum, & lãceam multo breuiorem sariſſis, qua etiã eminus iaculando possunt uti (Sic Xenophon Persarum adolescentibus παλτὸν, hastilia tribuit duo, cum crate loco scuti, & gladio. duo inquã, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι, τὸ δὲ μὴ δίειν οὐκ χεῖρας κενὰς ἔχειν. alii deniq; ψιλοὶ, Velites, lenis armaturæ pedites: qui neq; thoraces, neque scuta, neq; ocreas habẽt, sed sunt ἀκροβολισταὶ; eminus pugnant, ἰκριβόλοι, uel sagitta, uel iaculo, uel saxo, uel funda. Impropriè uerò πεζοὶ dicti, alienis pedibus iter faciunt. πολύδυς ὀχηματικὸν) pedibus inquam uel Elephãtum, uel Equorũ, cum Ingatorum ad currũ (ἐφ' ἁρμάτων) uel Scingũ, non ingatorũ (ἐφ' ἵππων) Sic rursus armorũ ratione alii sunt equites κατάφρακτοι, qui & ipsos & equos totos thoracib. & reliqua omni armatura cõtegũt, alii μὴ κατάφρακτοι, Lenis armaturæ. Et hi uel sunt δεξιοτοξόται, qui lãceas gestãt, & eminus inter se pugnãt (quorũ alis scuta gestãt, θυρεοφόροι, Scutati equites. alii solo lanceis utuntur, & δεξιοβολοφόροι instruere, ab alius ξυστοφόροι, Cantati dicuntur) uel sunt ἀκροβολισταὶ, Excitarii, qui eminus pugnant. Funtur autem uel laciis, δεξιοτόξοις (Ταραντῖνοι, Tarentini equites, alii quidem Propriè, qui & ὑπαικοντισταὶ, iaculatores equites, qui eminus tantũ pugnãt: alis Impropriè, ἐλαφροφόροι, Leuis armaturæ, qui eminus missis iaculis, mox etiam cominus pugnant ut hastati) uel sagittis, & ἱππεροξόται, Sagittarii equites, ab alis etiam Scythæ dicuntur.

Numerum, Contubernium.

Militum ROM. ordines in acie instruenda, alios minores, nõnullos maiores descriptos fuisse tradunt: quò facilùs cuius ordinis quisque miles, cuiusque manipuli esset, & sub quo duce militaret, dignosci animaduertique posset. Ideo imperatores singulas centurias ex centum peditibus, decurias uerò ex decem equitibus scribere solebant: ut hac militum descriptione distinctior acies & instructior fieret. Hæc & seq. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 1. Genialium dierum.

Ordo militaris, minor centuria, maiorq; decuria, ex sexaginta militibus constat, cui præerat uexillarius, plerunque centurio, aut ordinis ductor.

Manipulus leuis ex uiginti militibus & turba scutatorum fit, Persis ex uiginti quatuor, militesq; manipulares appellati. Huic etiam centurio præerat, quem Manipularem uocitarunt. Manipulos uerò quindecim suis interuallis distinctos, in prima acie uelut fortissimum robur plerunq; imperatores locarunt: Leuisq; manipulus dictus, quòd hastis miles gæsisq;, non armis grauioribus muniretur.

Turma quasi terma, triginta equites, hoc est, tres decurias, & decuriones tres uetusto more recipit, qui honore præstãt & ordine. Ex tribus enim cõturiis, Ramensi, Titiensi & Luceri, (quas à prima origine ad belli pacisq; munia Romulus instituerat) triginta equites singulis conficiendis turmis scribere solitus fuit, exq; ea lectione turmæ constitutæ. Sed turma ex equitibus, cõturia fit ex peditibus. Has quoq; Tribus ueteres nuncuparunt: & qui his præsunt, Tribuni uocati.

Primipilus ex tribus uexillis constat, qui centurionem habet, cui primipili nomen, qui ordine primus erat: siquidem centurio primus, & primipilus, ac primi ordinis ductor, idẽ fuit. Post quem ductor popularium, in Romanis castris sæpe meruit & ordines duxit.

Vexillum ex centum octoginta tribus hominibus fit. Horum primum Triarios habet ueteranos, & summæ uirtutis milites: secundũ Rorarios, fiduciæ paulo minoris: tertium uerò Accẽsos, qui minimi roboris, uel in fronte locati, primos cõgressus excipiebant, uel in postremam aciem reiiciebantur.

Cohors alia milliaria, ea mille quingentos pedites, equites uerò centũ triginta duos habet. Cuius generis cohortes, quòd ex lecto milite constabant, ad subita belli, quo lapsam aciẽ repararent, seruare soliti sunt. Aliæ quingentariæ, quas ex quingentis quinquaginta peditibus, equitib. uerò sexagintasex plerunq; describẽrẽ. Ex quib. nõnullæ consulares, alij prætoriæ, aliæ urbanæ, multæ legionariæ, pleræq; auxiliares dictæ. Cuius generis cohortes numero decem, iustã efficiunt legionẽ. Tametsi cohortes quinquagenarias apud Latinos, Samnites & Hernicos, & apud Camertes sexcentorũ militũ quãdoq; descriptas legamus, quas in cẽturias, cẽturias uerò in contubernia, nonnunquã duces diuisere, ut decẽ militib. uno tabernaculo degentib. præesset unus, qui cõtubernij caput foret, ipsaq; cohabitatio Cõtubernii dicta.

CYRVS contubernia pro numero cẽturionum diuisisse narratur à Xenophonte lib. 2. Pædiæ, singulisq; tabernaculis centum milites cohabitare iussisse, qui uno conuictu uiuerẽt, & sub eodem centurione militarẽt.

LYCVRGVS ad maximos cõnatus, turmam quadratam ex quinquaginta equitibus fecit, quam ἀδελφὴν uocitauit: qui etiam equites ac pedites in sex trib. diuisit, quarum quælibet tribunũ militũ, & quatuor præfectos manipulares habuit, quinquagenarios octo, duces turmarum sedecim. Ex quibus tribubus aliquando tres, nonnunquam sex turmæ pro necessitate constituebantur. Inter cæteras fuit Spartæ cohors Pitaneta, præcipui roboris, quæ ultimo discrimini, & ad extremos casus seruabatur.

Tametsi centuriæ, decuriæ, turmæ, cohortes, equitatus, pro multitudine, proq; arbitrio sæpe auctæ & imminutæ, nonnunquam duplicatæ fuerint: idem tamen nominis, quãuis mutato militum numero, sortitæ fuẽre.

Legio non uno semper eodemq; ex numero fit: sed pro robore, proq; militari multitudine, modò maior ampliorq;, modò exilior esse consueuit: sæpiusq; numero & genere uariauit. Romulo primùm regnante, legio expedita tribus millibus, equitibus uerò trecentis fieri cepta est: quam, quòd ex lectis militibus confecerat, Legionem appellari maluit. Aucta mox ciuitate aduentu Sabinorum, & crescẽte imperio, sex millium peditum, equitum sexcentorum legiones fieri cepũ, Plutarchus auctor est: cuius testimonio amplissimo moueret, nisi quòd à C. Mario primùm, cùm aduersus Cimbros moliretur arma, sex millium & ducentorum peditum, equitum uerò trecentorum descriptas fuisse, T. Liuius memorat. Scipio deinde, cui Aphricano fuit cognomẽ, cùm in Aphricã traiiceret, duas Cannensis exercitus legiones ita suppleuit, ut singulæ, sex millia & ducentos pedites, trecentos haberent equites, sæpiusq; in describendis legionibus uariatũ fuit, ut modò quatuor millium peditum, equitum uerò trecentorum legiones fierent: modò quinq; millia peditum, equites trecenti, in singulas essent legiones.

Legionibus Romani duces ob uarios euentus nomina indidẽre. Siquidem C. Cæsar, Martiam & Alaudam præcipuas nuncupauit, Decimam maximo in honore habuit: reliquas uerò à numero dixit. Nero ad Caspias portas ducturus, sex millium militum legionem fecit, quam Phalangem magni Alexandri appellauit. Otho præcipuæ legioni, auxiliatricis nomen dedit: Vitellius, rapacis: Varro, uni uernaculæ: Pompeius, gemellæ, quòd ex duabus unam effecerat: Hadrianus Mineruiam, alij primigeniam, nõnulli classicam, pleriq; Italicam, septimam, Galbiniam, geminam, Vindemissam: alij Claudianam uocitarunt: Valerianus felicem, Samnites linteatam. Græcis uerò Hipparchia ala fertur præcipua, quæ ex quingentis duodecim constabat equitibus, & alia Agema: Macedonibus Hetærica. Apud Romanos Scribonianæ & Singularium. Antiochus Gemeam, mille equitum alam uocitauit. Inter quos ala Campanorum ex quingentis ferè equitibus multum antè isse fertur.

Illud planè constat, ueteres Romanorum perraò, & nisi contra maximos conatus plus quatuor legionum exercitus scripsisse. Atque in iusta legione centurias sexaginta, manipulos triginta, cohortes decem ponere consueuisse.

ORDINES.

De ordinibus militum Romanorum, & exterorum. Alexand. lib. 6. cap. 22.

ROMANVS exercitus idem partibus omnibus codemq; reuocãto undiq; robore præliari poterat: prima acie quasi capite, ut cornibus tauri atq; apri dentibus: media tanquã pectore, ut uultures: extrema uelut unguibus & calce, ut leones & equi. Deniq; si hastatus prima acie uictus esset, receptus inter principes & triarios, poterat acie secunda certaq; iterum decertare. Petrus Ramus libro secundo proœmij Mathematici.

Omnia præter animos ROMANIS LATINISQVE in acie conformia fuẽre. In prima acie Hastati erãt, quindecim manipulis inter se parum distantibus, & in his leuis armaturæ milites, qui hastas tantùm habebant & gesa. Principes inde post hos locati robustioris ætatis. Hi scutati omnes, insigni busq; armis instructi. Erat id triginta manipulorum agmẽ, Antepilanos appellabant. Postremo loco quindecim ordines locati erant. Habebat ordo sexcentos milites, & duos centuriones. Vnusquisq; ordo in treis diuisus erat partes, quarum unamquanq; Primum pilum uocabant. Hastati omnium primi pugnam inibant. Qui si hostem profligare nequissent, mediis ordinum interuallis retrò abeuntes, inter Principes se recipiebant. Erat tum Principum certamen, quos Hastati nuper pugna egressi sequebantur. Triarij sub uexillis considentes sinistro crure porrecto stabant, scuta in nixa humeris, hastas surrecta cuspide in terra fixas tenebãt, uelut uallo quodam septa inhorrere acies. Si apud Principes parum prosperè dimicatum esset, à prima acie ad Triarios retrò abibant. inde prouerbium uulgo pererebuit, quũ in re aliqua laboraretur, Res ad Triarios rediit. Triarij consurgentes, Hastatis & Principibus inter ordinum interualla receptis, denso agmine hosti occurrebant: terrori erat noua repentè acies oculis oblata, ac cæteris multò horridior. Habuit Vexillum centum octoginta treis milites, Ordo uerò sexcentos, utpote, qui tria haberet uexilla. Legio à principio quaterna millia, mox quina, postremò ex senis millib. & ampliùs facta est. Sabellicus libro 4. Enneadis 1. ex Liuij Decadis 1. libro 8.

DVX, IMPERATOR. DVCVM Militarium

ORDINES, GENERA.

Apud GRÆCOS nisi præconibus adhibitis, legatos minimè hostium fines ingredi decebat, neq; legationis munere fungi quenquam, ni prius infusa aqua ab eiusdem manus abluissent, louiq; coronatis poculis propinassent. Alex. l. 5. ca. 3.

Consules delignatos, cùm primùm prouincias sortiti essent, LEGATOS sibi nominare, uelut comites expeditionis, & aduitores negotiorum, quorum ope consilioq; niterentur, quiq; ipsorum uices gererent, quoties abesse contingeret, uulgò notatum est: qui, sicut duo erant consules ipsi, duo pariter fuere. Vnusquisq; ergo consul suum legatum habebat (sæpe etiam plures, pro negotiorum magnitudine) quo præcipuo consultore ac ministro consiliorum, in rebus gerendis delectuq; habendo, toraq; administranda prouincia uebatur: quorum consilio & auctoritate, uel prælia suscipiebant, uel bello abstinebant: qui etiam decreta consulũ & arcana consilia sæpissimè exequebantur cum fide & cura. Consulibus functis consulatu, & finito magistratu, legatos, uelut legationis munere functos, honore abire oportebat. Legati autẽ plerunq; ex plebe aut patribus, nonnunquam prætorij aut consulares fuere. Etiam prætores urbis, quiq; antea consulatum gessissent, & magnos bello uitos functos honoribus & triumphis, homines fidos acceptosque, legationis munere fungi comperimus: illorumq; procuratione & cura, prouincias ab hostili incursu defensas, & sæpe in officio retentas fuisse: quorum etiam auctoritas tam in administranda prouincia, quàm ducendo exercitu acieq; instruenda, & quando essent admoturi copias, tanti fuit, ut absentibus uel impeditis consulibus, summam imperij tenerent. Consiliorum & fortium factorum, ac meritæ uirtutis & ignauiæ curiosq;, qua cura, qua fide & diligentia, quaq; disciplina militari duces exercitu & castris præfuissent, si quid fictum uanumq; aut parum integra ueritate afferrent, locupletissimi testes erant: soli deniq; gesta cõsulum diligenti æstimatione perpendere & penitiare debebant. Tum consulibus laborantibus, aut morbo implicitis, uel fato perfunctis, ipsi superesse, & munia obire poterant: nanq; ipsorum erat officium, fiduciariam reipub. operam dare, post consulem prætor emue: non tamen idem iuris & potestatis habere, ne imperatorias sibi partes uendicarent. siquidem legati munus est, omnia ad præscriptum imperiumq; consulis agere: imperatoris uerò, summæ rei consulere, & liberum tenere imperium, eo consultore & ministro. M. Claudius legatus contra literas L. Cornelij consulis, de pugna aduersus Boios ad senatum magnificè scriptas, priuatim de consulis negligentia plutibus per literas significauit, quæ illi mox exitio criminiq; fuerunt: nanq; illum criminando effecit, quò minus L. Cornelius de Boiis triumpharet: ipsiusq; denegati triumphi, testimonium legati, præcipua causa fuit. Quanquam Cn. Manlius, contradicentibus decem legatis, in crimen adductus, acta per se causa in senatu, crimine absolutus, de Gallo græcis magnifice triumpharit. Quinetiam si quid per legatos in prouincia absentibus consulibus, & dum eorum uicem geriit, fortiter ac dignum laude & triumpho gestũ foret, poterat sine consule solus legatus suo iure & merito triumphare. De Parthis & Pacoro Ventidius M. Antonij legatus, sine Antonio, licet nouo exemplo, triumphauit. Caius etiam Marius legatus Metelli consulis, ipsum criminando, effecit, ut posthabito Metello, de Iugurtha triumpharit: ante cuius currum, cum duobus filiis ductus est in triumpho. Quinetiam patrem filio legatum fuisse, & fratrem fratri, sæpissimè compertũ est. Q. Fabium Maximum, Q. filio consuli legatum aduersus Samnites ad Suessulam obuiam prodiisse, & cùm experiri uellet, an sciret consulem agere, iussum ab eo, obsequium præstitisse, & equo descendisse, auctores memorant. Publiũ quoq; Scipionẽ, cui Aphricano fuit cognomẽ, Scipioni fratri aduersus Antiochum consuli destinato, legatũ uenisse: tantumque auctoritate effecisse, ut uicto Antiocho, & pace Eumeni concessa, frater, cuius legatus uenerat, de Antiocho & omni Asia triumpharit: ob Asiamque à se uictam, Asiatici cognomen reportarit. Illud quoque notatum est, quoties consuli prorogatum fuisset imperium, etiam legati munus ad id tempus diffundi sæpè & prorogari. Animaduersumque & illud, à primis originibus legatum proconsulis sine equo ingredi consuesse: postea uerò à Seuero institutum, ut in uehiculis sederent: & siue morte obita, siue casu legatus in prouincia esse desisset, legationis munus solum consulem sine senatu dedisse: ipsumque consulem aut senatum unum pluresue legatos imperatori impedito, qui uicem suam gererent, & rebus gerendis sufficerent, sæpius creauisse, comitesque expeditionis dedisse. C. Cæsari imperatori, cuius in re militari præcipua uirtus fuit, dum contra esseras gentes bellum parat, decem legatos consilij socios decreuit senatus, quibus adiutoribus & ministris magnas res gessisse fertur. Pompeius quoque bello piratico, contra tot prædones & communes hostes, omni genere rapinatũ grassantes, quum solus superesse nequiret, quinq; & uiginti legatos accepit: tametsi aliquando solus ipse legati munus obiret. Q. etiam Fulnio consuli, gratui uulnere affecto, quum exercitui & castris præesse nequiret aduersus Hannibalem, ex patrum decreto tres legati additi fuere. Quinetiã in expeditionem iturum consulem, plures & ultra lex legatos comites duxisse compertum est, quibus lictores cum fascibus pro muneris dignitate publicè dabantur, qui illis uelut publico magistratui præcedebant. Subsequutis postea temporibus, in tantum legatorũ munus processit, & ad id fastigij deuenit, ut quoties laborãtibus prouinciis subsidia mittenda forent, aut si quid publici priuatiq; negotij manaret, ubi plurimũ laboris & periculi impenderet, ea frequens senatus per legatos diceneret, illisque prouinciæ administrandę munus curamq; delegaret, quę libera dicta legatio est: nã soli sine cõsule aut prætore, legati munere fungebãt. Ea ipsa quoq; legatio à senatu uel populo sæpissimè dabat' his, qui honestam profiscendi causam, aut prætextum fugæ per speciem honoris quærerent, quò honoratius excipe rentur. Alex. lib 6. cap. 3.

Singulis quatuor legionibus, tribuni militum seni, ac deni præfecti, centuriones, decuriones & legati præesse consuerant. Est quoq; illud animaduertere, legeq; militari sancitum, ut miles subsit centurioni, centurio tribuno, tribunus præfecto castrorum, præfectus legato, legatus consulis pareat imperio. Consul autem & magister equitum, sicut reliqui magistratus, dictatoris iussu & potestati subest. Claudius uerò Cæsar militiam ita ordinauit, ut post cohortem alam, post alam, tribunatũ legionis daret: quam militarem institutionem à Lacedæmonius fluxisse credidẽrim, à quibus reliqua Græcia armorum duces, uelut rei militaris expertissimos, petebat: quibus in more fuit, per gradus, maiores duces minoribus præesse, & ne turbatis imperiis cõfunderentur, munia distincta mandare multis. Nam cùm rex apud eos, summum gerat imperium, post regem fuere duces: proxima dignitate tribuni, post tribunos, centuriones: deinceps decani. Ita ut cùm gerendarum rerum cura & procuratio multis incumberet, in exercitu uix quispiã mediocri prudentia uir, sine honore aut imperio foret. Alex. lib. j. c. 5. Gen. dictum.

NVMERVS.

Apud Rom. TRIBVNI militares potestate cõsulari documẽto fuere, ut Liuius tradit, quàm plurium imperiũ bello inutile esset. Consimiliter L. PAVLVS ac TERENTIVS Varro aduersus Annibalem: CHRISTIANI principes aduersus Turcarum regem: GRÆCORVM duces aduersus Philippum, magno suo damno experti sunt, nihil à pluribus rectè imperari posse. Itaq; Græci & Romani, cùm graue bellũ aut seditio ciuibus Reip. perturbaret, ad unius Dictatoris, aut Archi, aut Harmostæ imperium, uelut ad sactam anchoram confugiebant: ut sæpe Florentini, Genuenses ac Veneti extremis Reip. temporibus summum imperium belli ac pacis sui imperatori permiserũt. Io. Bodinus Methodi hist. cap. 6.

MILITES. HORVM

GENERA.

Vniuerim.

Apud Aegyptios milites dicuntur HERMOTYBIES, & Calasiries:

lasiries: quorum illi ad 160. millia numerantur: hi uerò ad 250. millia uirorum. Inhabitant autem certas plagas regionis, neq; ulli alteri artificio, præterquam militari, operam dant, filio discente à patre. Herodotus lib. 2.

In militia delecti ex Persis numero decem millia, dicebantur Ἀθάνατοι, IMMORTALES. Quoniam si quis eorum aut nece aut morbo numerum minuisset, confestim substituebatur alius, nec unquam plures erant pauciorésue decem millibus. Erant item, præcipuo inter omnes cultu decori, & iidem omnium præstantissimi. Illi aureos torques, illi uestem auro distinctam habebant, maniciatasque tunicas gemmis etiam adornatas. Memoriæ produnt ex Græcis nonnulli, τοὺς ἀθανάτους, hoc est, immortales istos Theodosio imperante redactos in nihilum ab Ardaburio. Ex hisce uerò immortalibus uiris, mille seligebantur optimus quisq;, Melophoros uocabant: quòd hastis præfixa gestarent mala aurea: doryphorij erant hi, hoc est, satellitio fungebantur. Cælius lib. 25. cap. 1. ex Herodoti lib. 7.

PRINCIPES dicunt Romani robustos, & integræ ætatis: iuniores & tenuiores, grosphomachos seu Velites, qui gladium & pilum gerũt: seniores, Triarios & hastatos, qui priores sunt pfincipibus. Suidas.

AETHIOPVM princeps (quem Presbyterum Ioannem uulgò dicunt) decies centum millia hominum ad bellum instruit. Sunt in tota gente familiæ stipẽdiariæ, in quibus orti signo crucis uelut cauterio insigniuntur, cute leniter incisa.

Tartari Comanos, teste Haitono, subegerunt. Fuit autem Comana Cathaoniæ urbs. Est Cathaonia Cappadociæ prope modum inserta, suitq; olim gentis eius caput, atq; afflatorum numine, sacrorumq; multitudine seruorum uaide insignis. Strabo Gnosius ad Cappadociam pertinere Cathaoniam significare uidetur: planities ingens, Amano & aliis montibus undique septa. Id satis constat, supra sex millia seruorum Comanæ fuisse olim, quæ circa deæ templum agitabant. Comani bello capti, quum uulgò à Tartaris uenderentur ac uilissimè, ut fama ferebatur: per negotiatores, qui eò nauigare iussi sunt, ingentem uim seruorum Melech sala Sultanus in AEGYPTVM accersiuit. Quos diligenti cultu & ad bellica & urbana munera instructos, ita complexus est, ut omnium aliarum gentium opera repudiata, per hos regnum domi forisq; administraret. Comani igitur serui, rege interfecto (quæ cædes incidit in id tempus, quo Ludouicus Francorum rex bello captus in Aegypto custodiebatur) unum ex conseruis, Turquemenium nomine, sibi Sultanum & regem crearunt. Is motus, facultatẽ Ludouico præbuit se & suos commodiùs redimendi, & Aegyptus terra olim nobilis, per hunc modum, seruorum serua facta est. Cairum regiam urbem pars multo maxima colit militum, ut præsto sint regi quum opus sit: quinq; millia circiter sunt, nec ampliùs, in quibus situm est omne militiæ robur. Hi Mamaluchi dicuntur, quasi regi subditi. Prædia à rege accipiũt. Horum quisq; multos numero habet seruos, quos ad bellum disciplina & armis instruunt. Sic fit, ut serui apud seruos seruitutem seruiant. Annuum militis stipendium aurei numi centeni uiceni, & donatiuum à rege, si ad externum bellum eatur. Sab. lib. 5. En. 9.

Sunt diuersa apud TVRCOS militum genera, Thimarci, Ianizari, Alsapij, & Accangi. Quorum hæc est ferè diuersitas. Thimarci sunt milites equites omnes, quibus ager ab Imperatore attributus est, unde ipse cum quatuor militibus loricatis uiuere possit. Quandoquidem Thimar apud eos intelligitur ager unus, de quo quandoq; milites uiuunt ex decimis, per subditos prouinciarum, de domibus & omnibus terræ nascentibus frugibus datis, quamuis agri æquales nõ sunt. Est enim aliq;, qui in uiginti, alter in triginta aut quadraginta Thimar diuidi possit, ab uno tamen possessus. Sed pro magnitudine agrorum, agri ac prouentuum, talis possessor equites siue milites tenet. Sic computatis agris militaribus minoribus & minoribus qui habẽtur in Romania, numero sunt quatuor millia & quingenti. In Natolia uerò cùm sint quinq; millia & quingenti Thimar, fiunt uiginti septem millia & quingenti milites. Ex quibus omnibus Thimar, in Natolia scilicet & Romania, resultant quinquaginta millia equitum, qui omnes obediunt suis præsidibus, & semper stant parati ad bellum. Nec aliud alimentum habẽt quàm ex agris illis. Tam præclarè barbari homines imperio consulere norunt. Alterum militum genus est, qui Ianizari dicuntur. Omnes enim pedites sunt, & ex stipendio Imperatoris uiuunt, & Imperatori semper astant. Maior pars horum est ex Romania, & ab origine Christiani. Quia semel in triennio (uel, ut alij asserunt) semel in quinquennio fit delectus per totam Romaniam, ut colligantur filij subditorum quasi decimæ. Hi in Natoliam missi, lingua & Turcorum imbuuntur: cùm pubertatis annos attigerint, armis exercitantur. Magis strenui ac exercitij, pro custodia Imperatoris deputantur, peditesq; fiunt. In qua quidem custodia penè semper sunt numero nouem aut decẽ millia. Quorum capitaneus Agga dicitur, magnæ auctoritatis. Interpi uerò militiæ deliguntur ad custodiendas arces ac munitiones: quorum sunt circiter triginta millia, qui obediunt suis Dazdari, hoc est, castellanis, uiuentes ex stipendio. Sunt autem Ianizari siue Prætoriani munimen ac robur Imperatoris, eiq; obsequentissimi, tuenturq; ipsum contra omnes tumultus ac seditiones. Assapij uerò sunt milites gregarij, minus exercitati ac precio conducti. Quorum alij sunt pedites, aliqui equites: hi etiam classem maritimam intrant, habentes pro stipendio uiritim aspera quinq; per diem, quorum quinquaginta ducatum aureum faciunt. Et possunt esse tam Christiani quàm Turci ac aliæ nationes. Accangij uoluntarij milites militant ad fortunam, sine agris & sine stipendiis, quintam partem prædæ Imperatori dantes. Reguntur imperio peculiaris præfecti, ex antiquiss. Turcarũ familia eucti. Hi supra L millia censentur: & si qui strenui apparuerint, Thimarci uel alterius dignitatis nomen sortiuntur. Cuspinianus ex Felice Petantio, & Iouius lib. 28. Hist. De iis aliter Sabellicus: Non unum, inquit, apud TVRCOS genus est equitum in usu. Sunt Thimarcini, qui stipendiarij interpretantur ad octoginta millia: hi uicos, uillas, castella, ut quisq; meritus est, regis indulgentia possident stipendij loco, præstoq; sunt Sansacho, duci uidelicet eius prouinciæ, cui attributi sunt. In duos diuisi sunt exercitus, Asiaticum & Europeum, ductu inde maiorum ducum militaturi: quorũ hic Asiæ, ille Europæ præsidet, hos Bassas gentili lingua appellant. Sunt & Aconiziæ fatales dicti, hi sine stipendio militant, semperq; agmen præcedunt prædabundi, quintam prædæ partem regi debent, manubiarum nomine, sunt hi circiter quadraginta millia. Abiit tertium genus in Charippos, Spahiglanos & Soluphtaros. Præstantissimi horũ Charippi equestri dignitate illustres, & circa regem frequentes, octingenti numero ex Scythis Persisq;, nec alio generehominum lecti, in conspectu regis insigniter, quum opus est, dimicant. Spahiglani & Soluphtari sunt, qui ab initio à turpem usum pueri adhuc apud regem fuere, mox adultis gis indulgentia uxorem ducunt, auctiq, dote coniugis & stipendio, plurimum oratorum utuntur officio, regis latus dextra lævaq; stipant inter eundum, ad præfecturas & cæteras dignitates ex hoc ferè ordine leguntur, mille sunt & trecenti numero. Triplex in peditibus ordo, Ianizari: hi impuberes adhuc ex toto imperio leguntur à cõquisitoribus, aliquandiu militari disciplina instruuntur sub magistro in publicis gymnasiis, mox militiæ ascripti amiciuntur breuiore ueste, & pileo albo, ac fusum uersus porrecto, arma, scutum, ensis & arcus: hi castra muniunt, urbes oppugnãt, suntque ad uiginti millia & amplius. Secundi sunt ordinis Assappi leuis armaturæ pedites, ense, scuto, & longiore hasta instruuntur, rubro pileo à Ianizaris discreti, hostium equos in prælio confodiunt, horum numerus ad belli magnitudinem accommodatur, minimum quadraginta millia cum rege proficiscuntur: his stipendium cum bello finitur, ex hoc instituto regius habet exercitus ad ducenta armatorum millia. Cæterùm peditum turba sine stipendio uoluntariorum est, aut cuocatorum, suntq; his calones miti, liuæ, fabri lignarij, & qui pugnantibus necessaria ministrant, sternunt uias per loca ardua & abrupta, pontes fluminibus aut stagnis imponunt, aggeres in hostes erigunt, cæteraq; ad expugnationes urbium utilia expediunt. Comitantur castra numularij, trapezitæ, institores, atque aliorum id genus hominum ingens colluuio, ne quid desit. Sabellicus lib 9. En. 10.

Auctor est Guil. Tyriorum Pontifex, Turcarum satrapas, ac nobilissimos quosq;, qui lingua Arabica Emiri uocentur, seruos siue bello captos, siue emtitios, sine uernas assuefacere disciplinæ militari: cosq; MAMALVCHOS uocare, ac ut cuiusque profectus animi indolisue fuerit, ita eos honoribus, stipendiisq; ac fortunis augere. Horum Volonum delectissimis custodiam corporis sui credebat Saladinus Aegyptius Sultanus, hoc erat eius in prælio corporis præsidium. Nec hi nisi reliqua omni acie fusa cedebant, nec Saladinus nisi nudatus fortissimo fidelissimoque præsidio finem pugnandi faciebat. Aemilius lib 3.

SOPHIS Persarum regis exercitus, non ex militibus ordinario stipendio conductis constat: sed ferè omnes ad principis imperium conuenire, ac propriam tueri patriam bene armati iubentur. Id sanè uerum est, centum Persas ob equorum atq; armorum apparatum cum quadringentis Turcis posse congredi. Verùm ipsi Persarum reges commoditate suscipiendarum in remotas prouincias expeditionum omnino carent: quoniam neque consuetudinem, neque facultatem stipendiorum, tam pacis quàm belli tempore soluendorum habent, sicuti Othomannios principes habere certum est. Persæ enim stabiles atq; idoneos ad bellandum pecuniarum prouentus non possident, quum populi ab antiquis

quis temporibus liberi ab omnibus ferè uectigalibus sint. Vnde etiam est, ut nullos peditum ordines perpetuò alant, neq; multum machinarum ærearum secum ducant: quibus tamen duabus præcipuè rebus quoduis bellicum quamuis difficile negotium superatur. Iouius in uita Selymi.

Apud MALABARES Indos nobiles uxores non ducunt, ne quid illis sit impedimento, quò minus perpetuò in armis exercẽtur. Concubinis nobilibus promiscuè utũtur, Regũ stipendio nutriuntur, & pro eorum statu intrepidè sese in quoduis uitæ discrimen cõiiciunt. Vmbilico tenus nudi ambulant: indè usq; ad tibias demissis uestibus integuntur. Armis in bello uti non possunt, antequam Reges, apud quos sacramentum dicunt, eos militaribus ornamentis afficiãt. A pueris arma tractare condiscunt: magistros, à quibus militarem disciplinam accepẽre, summa obseruantia colunt atq; uenerantur. Sunt in armis strenui, plurimumq; celeritate ualent. Osorius de rebus Em.

Singillatim. Puta

Equites.

Equites ii dicuntur, qui equo instructi contra inimicos pugnare possunt. Habent hi suum in Repub. locum, & catenus ad ciuilem, uel de Reipublicæ diuisione agitur, pertinent. Habẽt quoque auctoritatem suam, cuius merito ad locũ Gloriæ reduci possunt, quatenus honoris ergo dignitas equestris in aliquem conferitur. Habent quinetiam non raro mutuæ societatis rationem, certis conceptæ legibus & cõditionibus, uel profano uel religioso initæ consilio. & sic inter Collegia militaria referuntur.

Παρθόφοροι, RESTIFERI, genus Parthorum, pugnantium ex equis, qui comminus aggressi hostes, laqueis iniectis, & equis ui retractis, illos impetu equorum uel uiuẽtes uel mortuos abstrahunt. Suidas.

Similitudinem quandam cum Persarum Immortalibus habuit apud Gallos EQVITVM ordo, quem uocabulo gentis proprio Trimarcesiam illi uocabant: nam equum dicunt marcam. Cælius lib. 25. cap. 1. A. L.

CIMBRORVM Equites galeas gerebant, quæ repræsentarent sæuarum belluarum rictus & inusitatas figuras: quas alatis fastigiantes cristis apparebant eminentiores. Loricis ferreis erant exculti, ac candidis micabant scutis, pro telo habebant singuli telum bipenne. Pede collato ingentibus urebantur & grauibus gladiis. Plut. in Mario.

Claudius Cæsar EQVESTREIS militias ita ordinauit, ut post cohortem, alam: post alam, tribunatum legionis daret: ephẽdia instituit, & imaginariæ militiæ genus, quod uocatur Super numerum, quo absentes & titulo tenus fungerentur. Suetonius.

TVRCORVM Equites utuntur non nisi castratis equis, ut strepitus fugiantur omnes. Nulla ephippiorum cura, ornatum omnem contemnunt. Arma in sarcinis camelorum & mulorum deferuntur. Nullus discurrit, aut cum equo saltat. Cuspinianus.

Ingressuri SEPTENTRIONALES equestre certamen graui bus lanceis, earum cuspides non serico aut aureis filis exornant, sed caudis uulpium aut luporum, in contemtum quo numcunque inimicorum. Neq; uexillatis hastis, more Persarum aut Græcorum utuntur. Olaus lib. 8. cap. 23. Horum imitatione etiam GERMANI equites Maximilianũ I. Imp. in Italiam contra Florentinos, pro Pisanis euntem, comitãtes lanceis uulpinas caudas annexuere. Iouius lib. 4. Hist.

COLLEGIA.

De Equestri dignitate Franciscus Sansouinus Italicè scrẽpsit. E quo nos ea quæ sequuntur pleraque deduximus. De Equitibus sacris Christianorum præcedẽtis Vol. Religiosi libro tertio egimus.

Equites ab Equo, organo animato fortitudinis exercendæ & declarandæ. Origo horum incerta. Extant quidem apud antiquos uestigia quædam, sed obscura illa, si ad morem nostri seculi accommodentur. In quo tria equitum genera animaduertere licet. Sunt enim alij Sacri, alij Profani. Sacri quidem, religionis ergò contra Christianæ pietatis hostes pugnant, & propter certam uitæ religiosæ formulam, Equites Ordinarij ab ordine possunt appellari, à cruce uerò quã torqui appensam gestant, Equites Crucigeri. Profani uerò duum itidem sunt generum, ut splendore personarum, sic appellatione à dignitatis insigni desumta differentes. Alij Torquati, à torque aureo, cui insignia ordinis equestris, & eius qui ea contulit principis appensa sunt. Cuiusmodi nostro æuo quatuor sunt ordines, S. Georgij apud Anglos, quos Equites Periscelios, à Periscelide, uulgari Anglorum lingua Gartera dicta, uocant. Alter Annunciationis apud Sabaudos. Tertius Velleris aurei apud Burgundos, & hæreditaria successione apud Austriacos. Quartus apud Gallos S. Michaelis. Alterum genus profanum est Equitum Calceariorum, à calcaribus aureis, quibus insigniuntur, quamuis torquis sine appendice & gladij deaurati gestandi ius habeant. In quo genere inferioris tantùm conditionis homines censentur (uti in priore illo principes tantùm uiri, & principibus æstimatione proximi) nullo adstricti uinculo societatis, nec militiæ addicti ornamento externo tãquam uirtutis testimonio superbientes.

Equites MENSÆ rotundæ ab Arturo Britannorum rege instituti uulgò perhibentur. Ad eam nemo nisi nobilitate generis & uirtute bellica excellentissimus admittebatur. Et quia uirtute pares erant, ne loci disparitas inæqualitatem uideretur inuehere, circularem mensam adhibuit, in qua nulla loci præeminentia esset, quam etiamnum hodie in Anglia apud Vincestrios extare dicunt.

Eduardus III. Anglorum rex bellicosissimus, anno Sal. 1348. ordinis PERISCELII auctor. Pallio cæruleo utuntur, & eius sinistrum periscelide, qua soccos ligant mulieres, cingunt, cum hoc symbolo, Hony soit qui maly pense. Turpia cogitãs uituperabilis esto. Diuo Georgio sacer ordo, cuius festum Vindeforiæ quotannis celebrant, ubi collegium sacerdotum rex instituit. Insigne habent scutum album, crucem rubeam, cum torque periscelidibus intortis, rosa alba & rubra insignitis, connexo, cui effigies D. Georgij appensa est. Chlamys candida, antè & retrò cruce insignita. Princeps ordinis est rex Anglus, XXV collegas habens. Adsciscuntur tantùm, qui præter uirtutem insitã, iam inde à proauis nobilitatem generis comprobare possint. Habent certas leges, quibus illud cumprimis est constitutum, ut mutuò se iuuent, defendantq;, ac bellando nunquam se in turpem conferant fugam. Habent insuper apparitores ministros, quos Haraldos dicunt, quorum præfectus Armorum rex dicitatur. Ij belli & pacis nuncij, ducibus comitibusq; à rege factis insignia aptant, ac eorum funera curant. De causa autem instituendi ordinis, omnino ambigitur: fama tamen apud uulgus etiam nunc tenet, Edouardum aliquando è terra sustulisse reginæ seu amicæ soccũ ligamen; quod in choreæ fortuitò solutum, deciderat, & nonnullis heroibus id uidentibus, ac iocosè cauillantibus, dixisse, breui tẽpore futurum, ut eiusmodi cingulo etiam ab illis summus haberetur honor, neq; multo post istiusmodi ordinem instituisse, ac cum addidisse titulũ, quo testaretur ipsos heroes contrà quàm erat, de se iudicium fecisse. Polyd. lib. 19.

Ioannes Gallorum rex, æmulatione quadam, Equitum STELLARIORVM ordinem instituit, cuius insigne erat stella in galero, deuotum tribus Magis, cum symbolo, Monstrant regibus astra uiam. Cæterùm propter Ioannis regis infelicitatem, ordo quoq; paruo durauit tempore.

Circa idem ferè tempus anno Sal. 1409. Amedeus Viridis, comes Sabaudiæ, ordinem ANNVNCIATIONIS D. Virgini consecrauit, in memoriam Amedei I. Comitis Sabaudiæ, qui Rhodo contra Turcos feliciter conseruata, anno Sal. 1104. insignia familiæ crucem albam in campo rubro meruerat. Torquem gestant aureis tessellis contextum, quibus crucis forma quatuor sunt incisæ literæ, F. E. R. T. Fortitudo eius Rhodum tenuit. Appendet torqui imago D. Virginis, quam angelus Gabriel salutat. Princeps ordinis Sabaudiæ Comes siue Dux, collegas habet quatuor decim.

Alfonsus Hispaniæ rex, Ferdinandi F. Burgis ordinem Equitũ instituit, quem à Banda (hoc est, Mantica rubra, trium latitudine digitorum, quæ dextræ alæ annexa, sinistro inficiebatur humero) BANDATORVM uocant. Id collegium ad ornandos aulicos suos à rege institutum fuit: eaq; propter ij tantùm adlegebantur, qui uirtute & natalibus illustres, re familiari tenuiore essent, & annos ad minus X in aula operam suam regi comprobassent, uel certè contra Mauros uirtutem suam testatam fecissent. Nullo certo numero collegæ comprehendebantur: nec, nisi contra Mauros pugnandum esset, manticam in castris gestare poterant.

Philippus Burgũdiæ dux equites VELLERIS aurei instituit, circa annũ Sal. 1429. Torquem gestant igniario ferro & silice, flammis promicantibus, uinculo aureo contextum, appenso uellere aureo, siue Iasonis illud, siue Gedeonis symbolum sit, cum pileo ducali, & hoc dicto, Preeium non uile laborum. cum hoc epiphonemate:

Pour mantenir l'Eglise, qui est de Dieu maison,
I' ay mis su le noble ordre, qu'on nomme la Toison.

Princeps fuit Ioannes Dux Burgundus, pòst Philippus eius F. Carolus nepos, & ex Austriacis, hæreditaria successione pronepos eius Carolus V. Imp. qui dicere solebat, Duces & Marchiones creandi potestatem sibi esse, Equites uelleris aurati nominandi tantùm, creandi uerò penes collegas, qui soli de uirtute cuiusque iudicare possent. Sociorum numerus ad XXXI. nobilitate & uirtute illustrium, nulli alteri ordini addictorum. A Carolo Imp. auctus fuit numerus ad XX usque. Dies festus D. Andreæ solennis ordini. Cuspinianus libro I. Com. Genealogiæ Austriacæ, Ioannem Philippi

Audacis F. circa annum Sal. 1415. uictis ad Nicopolim Christianis, captum ab Amurathe Turcorum Imp. & in eam Pōti Euxini oram abductum, cui & uulgata Phryxei uelleris fabula celebre nomen fecit, & D. Andreas prima Euangelij semina tradidit, Astolgandi cuiusdam Turci astrologi uaticinio motum, qui ex Ioannis stirpe euersorem Turcici imperij proditurum constanter affirmabat, ignem in pectore gestantem: sacri ordinis formulam animo concepisse, scribit, quam pōst domum reuersus magnificè instituit, ac torquem aureum ex pectore fulgentem, D. Andreæ cruce & ferro excussorio cum silice contextum, aureo uellere appēso, insigne ordinis esse iussit. Carolus eius nepos duos adiunxit stipites, cum hoc symbolo, Antè ferit quàm flamma micet. Hinc iocus Renati Lotharingi, cæso ad Nanceium Carolo gelidissima bruma, cùm uexillum hoc insignitum symbolo uidisset: Nimirum hodierno die, inquit, cum maximè igne habuit, non habuit tempus.

Ludouicus XI. Gallorum rex ordinis D. MICHAELIS auctor fuit anno 1469. quòd Carolo VII. patri, dum Aurelios ductu Ioannæ Pulicellæ recipit, in ipso ponte Archangelus apparuisse diceretur. Sunt qui auctoritatis causa è Danielis capite 10. qui ferè mos est aulicis theologastris, dictum detorqueant, Ecce Michael unus è principibus auxiliaturus aduenit. Nullus auxiliator alius, quàm Michael princeps noster. Torques conchyllis undiquaque aureis ornatus, imago Archangeli appenditur, cum hoc dicto, Immensi tremor Oceani.

Cosmus Medices Florentiæ dux in honorem D. Stephani Pp. protectoris Florentinæ urbis anno Sal. 1561. ordinem equitum Crucigerorum D. STEPHANI instituit, Benedictinæ sectæ à Pio IIII. Pp. confirmatum. Crucem habent Melitensium æmulam, rubram, auro circumscriptam. Vxoratis esse licet equitibus, sed non digamis. Pisis habitant, Elbam insulam, quæ Latinis Ilua, Græcis Aethalia dicitur; cum Cosmopoli à Cosmo ædificata, custodiunt. Princeps ordinis dux est Florentinus.

Nauigant Hierosolymā PRINCIPES nostri tēporis & milites, ut cingulum ibi desumant militare: arbitrati, fortis esse uiri, hoc muneris petere tanto periculo, per magna maris discrimina, per barbariem hostium Christiani nominis: & obtinuit consuetudo, ut non minùs habeantur aurati equites (quos uulgò solos appellant milites) quàm si in acie victores constiterint. Ita Gerardus Mindensis episcopus & Adolphus Comes de Scouuenburg fratres peregrinationem susceperè longinquam: sed longiorem repererunt & feliciorem, inter nauigandum mortui. Cranz. lib. 10. Metrop. c. 5.

BELLICA POLITIA CONSIDERATA RESPECTV EFFICIENTIS INSTRVMENTALIS. Huc pertinent

CASTRA. HORVM

METATIO. Videlicet

Locus.

Pro loci qualitate castra metanda, proq; angustia & laxitudine, aut militari multitudine, neque eadem figura & habitu, neque eisdem in locis semper. Siquidem modò quadrata, modò trigona, plerunque rotunda, ex disciplina LYCVRGI, qui ita castrametari docuit: nonnunquam lunata & hemicycla castra habere: interdum planis & patentibus campis, nunc arduis & accliuis in locis, plerunq; dimissa ualle, nunc in colle edito & summo iugo castra communire: non nunquam terræ situ difficili, & impedito saxis præruptissimis loco munito, ut si quamaiorui is ingruat, milites in tuto sint: & sicut loci natura tempusque patitur, castra & munitiones extendere: ut opportuna aquatio, ne siti & lassitudine conficiantur: ut lignorum, ut pabuli copia sit: ne commeatu, neue re frumentaria prohibeantur, haud paruum munimentum esse putauēre. Præcipuè cauendum, ne collis aut iugum imminear, unde prospectus castrorum & subita incursio fiat, neue sylua densa, aut latens fossa, uel sinus occulti iaceant, unde latebræ hostium & insidiæ parari, aut tacito speculatu pericula oriri possint. Alex. lib. 1. cap. 12.

PHILIPPVS in regione spaciosa castrametaturus, quum ait dissertuiam ibi lumentis pabuli inopiam, O' Hercules, inquit, cuiusnam modi uita est nostra, si ad asellorum occasionem uiuendum est nobis? Cæl. lib. 8. cap. 1. Lect. Antiq.

Per exploratores centurionesque, ROMANI duces prius explorato & præuiso, locum castris antè capere consueuerāt.

Dispositio.

In disponendis castris, tendentium ordines, & descripta suis quæq; partibus loca, ac iusta itinerum interualla distincta sint: tribuni militum in principiis iura dent, indeq; milites signum petant, ac in stationes & uigilias eant: in prætorio imperatoris, tabernaculum, quod augustale dicitur, tendant, ibiq; pro tribunali sedere, classicumq; apud eos cani, quotiesq; dimicandum foret, pugnæ signum ab his tribuni petere debeant. Alex. ibidem.

Portæ.

Portæ castrorum, ut pro amplitudine pauciores pōtius, quàm plures construantur, esse tum facilius, tum etiam utilius arbitrantur. Tametsi in Romanis castris multiplices aliquando portas nonnulli exemplis adnotarint: quod ideo seruātum est, ne quid eruptionem subitam in hostes demoraretur, utq; omnibus portis effusus equitatus, uno impetu in hostes diuersi irrumperēt. Sed tamen ubi amplissima erunt castra, & quanuis latè fusa, ibi quatuor ad summum portas constitui conuenire: minora uerò & angusta, duabus contenta esse debere, omnes fermè consentiunt. Quarum sicut nomina distincta, ita dissimilia fuere munia. Prima enim Prætoria, quæ & Quæstoria dicta est: siquidem in Romanis castris, & prætorium ducis, & quæstorium fuit, prout prætor aut quæstor castris & legionibus præerat: quæ uel orientem solem spectare, uel è conspectu hostium dirigi consueuit. Quod eò fit, ut si quando ad arma conclamatum foret, sine tumultu extra castra contrahi multitudo, & explicari ordines, signaq; educi possent. Etenim ubi acie decernendum erat, illinc cohortes educi, & copiæ admoueri solebant. Vbi etiam militum statio composita, instructaque ad subitos conatus esse debebat, cui etiam Principali nomen datum. Altera à tergo castrorum Decumana, eo quòd ampla & patens: ex qua desertores & facinorosi, in quos iure militari animaduertendum erat, educuntur, & pœnis coercentur. Tertia Principalis, ex qua principes & summi duces uelut ex postico, si quando usui foret, opem suis laborantibus ferre, ordines tendere, & milites educere consueuerāt. Via quoque quæ ad portum ferebat, Principalis dicta est. Quarta post prætorium, Quintana dicitur: quippe per eam commeatus in castra conuehi, & rerum utensilium copia uenalis exponi: inde etiam merces ad usum militaris multitudinis, quæq; bello usui forent, importari & exportari solita. Alex. lib. 1. cap. 12.

Munitio, Vallum.

Apud ROM. omnes qui pedibus militabant, palum suum, id est, ualli partem ferebant, quo semper castra munirentur. Persæpe enim eo munimento magnam hostium uim arcuerunt, quam immunitis castris non sustinuissent. Quanto enim hoc sapientius, quàm quod nostrorum temporum milites solent, qui dum laborem deuitant, sine munimento positis castris, ingentes sæpe clades accipiunt. Fulgosius libro 2. capite 1.

Scipio MILITEM conspicatus uallum ferentem: Premi, inquit, mihi onere uideris, ô commilito. Quo respondente, Valde equidem. Sanè, inquit: in ligno enim spem salutis repositam habes, non in gladio. Polyænus lib. 8.

Vallum castrorum ex cespite aggesta humo, aut mole & aggere contra fluminum impetus: nonnunquam ducta ingenti fossa, uel lapidum congestis molibus: plerunque arboribus obiectis, prout materia suppetebat, à tyronibus, præfecti castrorum iussu communiebantur. Quæ quidem fossa persæpe fuit duodecim pedum, & si daretur occasio, latitudine quàm amplissima, ne quis illam & munitiones transcenderet. Vallum uerò tantæ crassitudinis, quod nullo tēlo, nulloque tormento traiici possit. Quæ quidem munimenta si quando hostis propinquus foret, firmis stationibus dispositis, ut armati inermes & operi intentos tuerentur, fieri solebant. Idem.

Tabernacula, Tentoria.

Cyri tabernaculum apud Xenophontem hyeme pariter atque æstu orientem uersus, aut in castrorum medio, quòd locus munitissimus foret, statui consueuit. Ea enim regio summis ducibus dabatur. ALEXANDRI Magni tabernaculum statuæ circumcingebant: in quo traditur mirum, cùm ad Oxum amnem statueretur, fontem manantis olei scaturisse. PHILIPPVS pro uallo castrorum, nonnunquam in conspecto maximè tumulo, tabernaculum fixit: quæ quidem ex corio & pellibus, modò ex saccis aut ciliciis pilis contextis construebantur. NVMIDÆ ex calamo & stramento. NOMADES centonum instar tectoria intexebant: multi ex tabulis & cratibus. Idem.

Fuit more nouitio apud ROM. seruatum, ut in principiis castrorum, aut iuxta tabernaculum ducis, templum uel ædiculam simili exemplo milites construant, intra quam signa & aquilam uenerarentur & seruarēt: undè cùm opus esset, extra castra educi possent. Idem.

MVTA-

MVTATIO.

Apud ROM., quoties motis castris loca mutanda forent, militari more uasa priùs conclamari, & colligi solebant: utq; itineri sarcinas aptarent, admoneri milites, ne quid ignari imprudentesq; præpropera festinatione prætermittant.

HABITVS MILITARIS IN Genere.

SPLENDIDVS.

ALEXANDRVM Macedonem, insignem cùm regio habitu, tum Siculo amiculo & lineo thorace, duplicata ac ferrea casside, auro & gemmis exornata arma honestabant. Alexander libro 1. capite 20.

ANTIOCHVS rex exercitum omnem auro argentoq; ornauit, ita ut non tantùm aureas galeas & arma, uerumetiam aureos clauos crepidis subiectos milites habuisse constet. Hinc locus datus Annibalis ioco. Alex. lib. 2 cap. 29.

Sertorius pictas chlamydes militibus suis dono dedit. C. Iulius Cæsar fertur milites tam cultos habuisse, ut etiam auro & argento politis armis ornaret.

Fertur C. IVL. Cæsar, ut in conflictu bellorū cunctis innotescere, ad prima signa nouo colore amictus, & diuerso armorum habitu insignis prodiisse. LVCVLLVS cum thorace squamoso, & amictu purpureo præliabatur.

Aurelianus Imp. gregarijs militibus, ut aureis fibulis corpus ornarent, priuilegio dato concessit. Alexander ab Alexandro libro 2. capite 29.

VILIS, SORDIDVS.

GYLIPPVS Spartanorum dux, sordida ueste & semilacera, ac cultu neglecto. AGIS Lacedæmoniorum dux, à gregario milite nihil differebat: sicut AGESILAVS, qui cultu corporis uili exultabat, exercitu autem ornato.

HORRIBILIS.

AETHIOPES militaturi equinorum pelles capitum cum ipsis auribus & iubis deferentes, hostibus sese opponunt. Sæpe dimidiatum corpus minio, dimidiatum gypso illinunt, ut horribili aspectu hostibus terrorem maximum incutiāt. Sæpe albo utuntur amictu. Alex. lib. 1. cap. 20.

BRITANNI glasto infecti cum hostibus pugnabant. Est enim fullonia herba, quæ atro colore inficit, & hominem de colorem facit. GELONI hostium cutibus ornati, quò truculentiores uitu & aspectu formidabiliore essent. Idem.

VESTITVS MILITARIS.

Vestitum bellicum uarium diuersarum GENTIVM sub Xerxe contra Græcos proficiscente, pete ex Herod. lib. 7.

AETOLI uno tantummodò pede calceati in bellum ibant, sinistro secundùm Euripidem in Meleagro (quem sequitur Maro Aeneid. 7. ubi de Hernicis Anagninis à Pelasgis oriundis ita scribit: —Vestigia nuda sinistri Instituere pedis, crudus tegit altera pero) at dextro secundùm Arist. in 2. de Poetica, ubi Euripidem reprehendit, quoniam dextrum nudum esse oportet, ut in motu agilior sit, sinistrum tectum, in quo ueluti centro mouetur. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 18.

Artaxerxes ducturus contra Cyrum, milites rubro sagulo ornauit, Cyrus albo. AGESILAVS ita copias instruxit armis, ut omnia ærea punicea uiderentur.

THRACES pullas induti tunicas, in acies prodeunt: contrà, MYBÆ & AETHIOPES candido amictu. Samnites discolori ueste præliantur, nonnunquam candida. BOII & Insubres auratis sagulis, GALLI uirgatis cū torque aureo.

MACEDONVM lex erat militaris, ut qui miles hostem non occidisset, nō militari cingulo, sed capistro cingeretur. Alex.

ROM. milites manipulares, qui sub disciplina militabāt, semper cincti caligatiq; erant: quæ quidem caligæ multiplicibus clauis munitæ erant. Discinctos enim, uelut ignauos & militiæ minimè aptos putarunt: præcinctos uerò fortes & strenuos. Alex.

Apud ROM. auxiliariis in prælium euntibus, præter saga togasq; & rectam tunicam, album aut rubrum paludamentū, quo socios ab hostibus internoscerent, publicè dabatur.

ROM. milites calceos acutis clauis confixos habebant. Quorum læuore Iulianus centurio in oppugnatione Hierosolymorum uitam amisit. Ioseph. lib. 7. cap. 3. belli Iud.

C. GRACCHVS legem tulit ad populum, de uestibus publicè militibus dandis, sine stipendiorum diminutione. Inde institutum, ut singulis militibus sagæ togæque in hybernis dentur. Alex. lib. 1. cap. 20.

CONSTANTINI Magni milites, ethnicismo pertinaciter adhærentes, crucis symbolum in armis ferre coacti sunt, ut paulatim & cruci & religioni assuescerent. Eusebius in uita Constantini.

ARMA.

IN GENERE. Nempe

Quæ, Quorum.

Armorum uarietatem ex Alex. lib. 6. cap. 22. pete, ex quibus ipsis quoq; militum ordines distinguuntur.

Armantur CELTIBERORVM quidam scutis leuibus, alij rotundis umbonibus, magnitudine clypei. Cruribus ocreas ex pilis factas aduoluunt. Galeas ferunt æreas, cristatas palmis. Gladios gestant ancipites, præstantissimo ferro inspicatos, adiectis palmi longitudine pugionibus, quibus in conferta utuntur pugna. Duobus gladiis fulti, cùm equestri certamine superiores euaserint, ex equis desiliunt, pede stremq; adiuuant pugnam. Diod. lib. 5. cap. 9.

Vtuntur FINNI Septentrionales pro corporum munitione, partim thoracibus è corio phocarum, calce macerato, partim corio alciū iubato: quod superfusa aqua (si hyeme bellandum sit) congelari permittunt, nec glacies pilis forinsecus adhærens sudore portantis laxatur. Galeis quidem eorum instar squamarum piscium ex ungulis alcium, siue rangiferorum aut boum ingeniosè connexis utuntur: quidam uerò certarum uolucrum exuuiis intrinsecus filis ferreis diligenter contextis: quidam coriaceis galeis ex tergore glutinoso calce decocta, super ligno ad formam capitis contracta, eaque aere sensim siccata, tutissimè muniunt caput. Verùm galeas huiusmodi, ne capite incalescente flaccescant, subtili cortice arboris populi intus piscium uisco (qui liquoribus resistit) confirmant. Olaus lib. 11. cap. 14.

Qualia.

E qua materia.

Fuisse olim HEROVM arma ex ære, Homerus testatur, cùm bipennem Pisandri, & Merionæ sagittas describit. Argumēto etiam est Achillis hasta Phaseliده in Mineruæ templo posita, & apud Nicomedenses in Aesculapij, Memnonis ensis totus ex ære, cùm hastę illius ima tantùm, & summa cuspis ærea sit. Pausanias in Laconicis.

Splendida.

XENOPHONTI Athenienſi Græcorum duci contra Artaxerxem tum alia honesta bonaq; curæ fuerunt, tum ut haberet arma pulcra & expolita. Aiebat enim, si uicisset, elegantissima quoque se stola ab hostibus indutum iri: & si uitam amittat in prælio, cum quodam decore iacere in armatura splendida. Nam hanc esse strenuo & forti uiro monumentum, quod reuera ipsum ornaret. Dicitur autem secutum habuisse Argolicum, thoracem Atticum, galeam Bœotico artificio factam, & equum Epidaurium. Aelianus libro 3. de Varia historia.

P. Scipio Africanus, cùm ornatum scutum MILITIS cuiusdam elegantius uiuentis, non se mirari dixit, quòd tanta cura ornasset, in quo pius præsidij quam in gladio haberet. Frontinus libro 4. cap. 1. Polyænus autem lib. 8. hoc apophthegmate usum scribit: Turpe est, læuæ manui fidere magis, quam dexteræ.

Sordida, Vilia.

ROMANI milites, qui rudibus & parum nitidis armis, uel stirgosiore equo, & macie affecto utebantur, ignominia notabantur. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 13.

IN SPECIE. VT SVNT

Hastæ.

Sarissas uocant MACEDONES prælongas hastas, unde Sarissophori nuncupantur. Acinaces Arrianus scribit, esse hastas Persicas. Idem tradit, equitibus hastas Macedonicas pro barbaris mesancylis datas. Gæsa sunt GALLORVM propria tela, sicut sarissæ Macedonum, Germanorum framæ. Cælius lib. 21. cap 18. A. L.

Cùm FLANDRI, ductu Guidonis Comitis, Philippo Pulcro Gallorum regi rebellassent, prope Curtracum, anno Salutis 1302. exercitum Galliorum nobilissimorum horrenda strage affecerunt, baculis nodosis (quando aliis armis carebant) amentatis, ferro crasso instar uenabuli munitis, equitatum excipientes: quos baculos per iocum Godendac, hoc est, bonum diem appellabant. Io. Villanus lib. 8. cap. 55.

Gladij.

ROMANI bello Punico primùm secundo Ibericis gladiis sunt usi, qui & punctim & cæsim utraque manu feriunt. Suidas in uoce μαχαιρα.

HISPANORVM fuit olim hostem punctim magis adoriri quàm cæsim, ideoq; gladiis breuibus utebantur.

Sagittæ.

GOTHI Septentrionales sagittas abietinas cuspidem unius & dimidiæ palmæ longitudine habentes non directè in hostem, sed in sublime emittunt, ut instar grandinis decidentes, uel

tes, uel hostium corpora, uel equos uulnerent, uel ab utroque aberrantes humo infixæ, solutoq; ligno, acutissimis cuspidibus pedes hostium lædant. Olaus lib.7.cap.14.

Fundæ.

BALEARES sunt funditores solertissimi. Suidas.

Galeæ.

Ex Alexandri ab Alex. lib.1.cap.20. Genialium dierum.

TEVCRI, MYSI & THRACES, superæneas galeas bouis aures & cornua apponunt.

LVSITANI & SACÆ Scythica gens bellicosissima, neruatis cristatisq; ornata galeis, pugnat aduersus hostes.

GALLI non modò scuta, sed suas quoq; galeas corallio ornabant: militaturi in longinquis regionibus, uirgatis uestibus cum torque aureo utuntur. GALATÆ partim cornua, partim quadrupedum habuère effigies in galeis.

CYMBRI & TEVTONES rictibus apertis animalium texêre galeas.

ARII Germaniæ populi habebant nigra scuta, tincta corpora. Nigras ad prælia noctes legebant, ipsaque formidine atque umbra feralis exercitus terrorem inferebant, nullo hostium sustinente nouum ac ueluti infernum aspectum. Tacitus.

THRACIBVS in more fuit, è pelle uulpina cassides ferre, sicut ALBANIS & IBERIS cum ferinis galeis pugnare. RHOXANI non modò galeis, sed thoracibus & scutis ex crudo boum corio utebantur.

CARES gallos gallinaceos pro conis habebant.

ABRADATÆ Persarum duci conus hyacinthinus erat. CYRVS cassidibus æneis & conis albis milites ornauit.

ALEXANDRI cassidem cristata iuba & pennæ candidissimę circumcingebant.

GRÆCORVM ueteres, pelles fluuiatilis canis pro capitis tegumẽto uice galeæ fuère, equinaq; iubas & caudas in galeis, teste Homero, aut pennas struthio cameli: nonnunquã leonis pellem. Alex. ab Alex. lib.1. cap.20.

PYRRHO & PHILIPPO hircina cornua: HAMMONIIS arietis caput: ACHÆIS pennæ uarijs distinctæ coloribus. Alij rubras cristas supra cassidem deferebant.

SAMNITES cum pinnis muralibus digladiantur: in prælio uerò cristatis galeis.

ROMANI milites in bellum profecturi, & præcipuè equites, galeas ursinis pellibus tectas, quò truculentiores usu essent, induebant.

Exornantur ROMANI φλεγυῶν, id est, crista plumea, pennis tribus aut pullis erectis tribus, cubiti magnitudine: quibus uertici impositis, unà cum alijs armis, uir duplo maior apparet: aspectus uerò pulcer est, & formidabilis hostibus. Suidas è Polybio.

CONIDVS centurio in bello contra Marsos miraculo fuit, quòd poculum supra cassidem, modò suscitans flammam, modò remittens, deferebat. Alex. ab Alex. lib.1. cap.20.

Scuta.

Sigmata scutorum inuenimus apud Xenophontem, rerum Græcarum quarto: ea uidentur fuisse insignia elementi Σ figura, quibus uterentur SICYONII: οἱ δὲ σιγγίοι ὀρθοῦντες πειειγμένα ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, ὡς σικυωνίων, οὐδὲν ἐφοβοῦντο. & mox, πάνυ γὰρ τὰ σίγματα τοιαῦτα. Cælius libro 21. capite 14. Antiquarum Lectionum.

ROMVLVS à Sabinis est scuta mutuatus, suaq; ac Romanorum, qui ferre antè parmas Argolicas solebant, arma mutauit. Plut. in Romulo.

SIGNA MILITARIA.

Signa militaria, quæ exercitum ROM. præire consueuerant, quum acies educendæ, & manus cum hostibus conferendæ forent, à principio sœni manipulos fuisse accepimus, quos hastis alligatos signiferi deferre, & illis præeuntibus decernere solebant: unde & manipulares dicti. Testatur Plutarchus in Romulo, pastorum turmam in centurias distributam à Romulo contra Amulium ductam: singularum duces graminis & fruticum manipulum conto alligatum tulisse. Aucto mox imperio, propagatisque finibus, quinque signa ex ærario depromi, & militum acies ac legiones præire assuerant. Hæc fuerunt, aquilæ, lupi, minotauri, equi & apri simulacra, teste Plinio libro 10. cap.4. Quibus præeuntibus, legiones educere, & ferro decernere mos erat: inter quæ apri effigiem quintum tenuisse locum accepimus. Sed tamen cùm dimicandum foret, sola aquila, quæ ordines præiret, è castris educebatur, & sub eo uexillo pugnabatur: reliqua uerò in castris ante prætorium fixa locabantur. Hoc enim insigni Ionem aduersus Troianos usum ferunt: inde ad Cretenses, à Cretensibus ad Troianos, denùm in Latium ab Aeneæ translatum defluxisse: quo postea Romani uelut præcipuo uexillo in bellis usi sunt. Propius uerò est, quòd Ioue dimicante contra Saturnum, aquilæ augurio tanquã felici & fortunato, regni victor euasit: quo exemplo Romani aquilam uelut auspicatissimum signum habuere. Quam unam habuisse non satis fuit: ideò plures educere institutum erat, ita ut singulas legionis aquilæ anteirent. Obseruatumque, ut Romanæ legiones nisi ubi aquilarum iugum foret in castris, nunquam ferè hybernarent. C. deinde Marius, secundo suo consulatu, bello Cimbrico, reliquis depositis militaribus signis, solam aquilam tenuisse fertur: fortè quia sibi puero aquilæ nidus cum septenis pullis domi oblatus, septimum consulatum ex aruspicum responso portendisset. uti Sabellicus libro 3. Enneadis 6. coniicit. Aquilam porrò argenteam magis quàm auream habuit, quòd fulgentior ex argento atque conspectior foret. Festis diebus unguentis aquilam habebant delibutam: miræque obseruationis erat, ut Romana signa, quæ in castris ante prætorium figebantur, non antè euellerentur, quùm acie dimicandum foret, quàm captatis auspiciis legiones in prælium prodirent. Quæ si, quum feras educi deberent, facili ductu euellerentur, & leuia translatu forent, prosperrimi augurij & indubitatæ erat victoriæ signum. Contrà uerò, si in eximendo, magno impulsu opus foret, tunc cladem & excidium futurum hauddubiè præmonstrabant. Cumq; in conflictu bellorum manus cõserebant, ipsa militaria signa in media locabantur acie, ut pro signis antesignani, post signa alia pugnaret acies. Nonnunquam in prima fronte, multiplici subsidio firmata, præibant ordines. Alex. lib.4.cap.2.

LABARVM signum, quod ex auro in formam crucis transformabatur cum preciosis lapillis: quod signum bellicum inter alia preciosius erat, quòd Imperatorem præcederet, & à militibus adoraretur penè. de quo Cassiodorus libro 1. Tripartitæ historiæ, cap.5. latissimè disputat: quomodo Cõstãtinus Magnus illud instituerit in formam crucis. Etenim in Apologetico Tertullianus dixit, Sypara illa uexillorum & labarorum stolæ crucium sunt. Vnde & Imperator de dignitatibus agens libro 12. Codicis, rubricam ponit de præpositis Labarũ: quos & clarissimos & immunitate dignos, quòd in comitatu imperiali sint, iudicat. Cuspinianus.

Erat apud ROM. uexillum cærulei rutilique coloris: quo educto, inq; arce proposito, satis constabat, milites, si quid subitum ingrueret, in re præcipiti non iusto delectu, sed tumultuaria manu arma expedire, & iustitio indicto, nomina dare, etiam sine uacationis priuilegio, saga sumi, & inter se cõiurare, legiones conscribi, delectum festinanter haberi, arma apparari oportere. quæ quidem Tumultuaria manus, & Subitariæ legiones dicebantur: quum ad subitos hostium incursus, in præcipiti celeritate, non satis laxamentis iusto delectui ducibus dabatur. Iusti autem fuêre dies triginta, intra quos expeditioni milites apparari necesse erat. Alexan. libro 4. cap. 2.

INDORVM singuli milleni equites uexilla habent draconem in pertica extentum, argenteo capite, dentibus exertis, rictu minitabundo. Reliquum corpus serico contextum, latitudine & profunditate & coloris uarietate uerum draconem refert. Eques uexillum gestans pertica in aerem elata, impetu concitat equum: spiritus autem ui impulsus, recessibus caui texti insinuatus, uarium illud textum extollens, omnes conuersiones draconis ueri se mouentis exprimit. Suidas.

Vexilla SCYTHICA, texta quædam sunt, tincta coloribus, serpentum maximè similitudine, suspensa de contis medio cribus: eo consilio, ut eis currentibus, aut equos incitantibus, serpentum similitudinem referant, & flatu uehementiore impulsa stridant. Suidas.

TVRCI uexillis utuntur non magnis, ut nostri: sed duces pro signo altam præferunt hastam. In cuius summitate pili colorati pendent, quò facilius ducem suum agnoscant. Qui tympano quodam cum fistula, quoties pugna incunda est, signum dat. Cuspinianus.

MVSICA CASTRENSIS, BELLICA.

Consule Tit. Musica bellica, sub loco Stratagematum.

INDI flagellis aerem & tympana uerberantes in hostes irruunt, tubarum loco. non enim tibias habent Indi, nisi in regia, cùm rex dormitum uadit. Alex. lib.4. cap.2. ex Athen. lib.4.cap.11. & Suida.

Persis proficiscendi hora significatur cornu, Aegyptiis sistro. Tubæ non in singulis modò legionibus, sed cohortibus & turmis, prælij signum dare, nec hon diei noctisq; horas uigiliasq; diuidere solebant. LYDI cum fistula & fidicine: INDI cum cymbalorum & tympanorũ pulsu in hostes ducũt. Id enim erat tubarũ loco. Non enim tibias habebant Indi: nisi in regia, cùm rex dormitum uadit. GALATIS barbara tuba horribili sono bellicum occinuit: contrà apud Busiritas & Lycopolitas in Aegypto, quibus tubis canere uetabantur, quòd sonum asininum redderent: ipsi enim asinos exitiali odio prosequuntur, propter Typhonem asini colorem præferentem. Alex. lib.3.c.2.

Educendi exercitus & certaminis conserendi, in ROMANIS legionibus, concentum tubarum & cornuum & si quando silentio educendæ forent, tesserã fuisse accepimus. Eam uerò tubam Tyrrhenus Prisæus inuenit primus æneam, quum antea ex cornu bubulo fieret. Tamen buccina in prætoriis castris semel, in consularibus uerò bis dabatur signum: quatuba pedites, equites uerò lituo ad pugnam aduocari sæpè notatum est. Eratq; mos militaris, ut quoties mouenda erant signa castráue, & ad reliqua belli munia, soli cornicines signum darent: excubias uerò, somniq; & uigiliarum tempora, buccina designarent. Si autem legiones ducendæ in hostes, & acie decernendum foret, aut receptui canendũ, & cornua & tubæ eodem concentu canerent: Si conciones aduocarent, aut silentium indicerent, per tibicinem indicebatur. Ibidem.

NAVES MILITARES.

SIPHNII insulares, propter sodinas metallicas maximũ thesaurum congesserant, & decimas illius quotãnis Delphos mittebant. Consuluerunt oraculum, Diũne præsentibus bonis frui possent? Pythia respondit:

ἢν δ' ὅταν οἰ σίφνιε πρυτανεῖα λόβκα γένηται,
λευκόφρυς τ' ἄγορη, τοτε δὴ τοῖ φρεσὶ μηνιθ' ἀιδρὸς
φράσσασθαι ξύλινον τε λόχον, κήρυκα τ' ἐρυθρὸν.

Oraculum euentus confirmauit. Habebant eo tempore Siphnij forum, atque Prytanæum ex candido marmore Pario extructum. Samij cùm uelocissimè ad Siphnum applicuissent, miserunt ad urbem cum legatis nauem, quæ (ut naues antiquæ omnes) rubrica delibuta erat. Nuncij decem talenta mutuò petebant. Negantibus Siphniis, eorum agros populati sunt Samij, eosq; ex urbe egressos cæciderunt, multosque ceperunt, quos centum talentis Siphnij redemerũt. Tunc tandem, quamuis serò, oraculum intellexêre, ligneũ ignem & rubrum legatum nauem esse hostilem. Herodotus libro tertio.

TORMENTA, MACHINÆ BELLICÆ.

EGESTA, siue Aegesta, bellica machina è saxis, lignis & terra excitata: quam ciliciis, id est, uelis è capitinis pilis consectis tegunt, iuliæ densitatis & longitudinis, quæ longis contis suspensa illi præponunt. Ita nec ignitæ sagittæ, nec alia tela penetrant, sed in uelis adhærescunt. Suidas.

FALCATI currus olim ad hostium terrorẽ instructi. Ex summo temone præfixæ ferro eminebant hastæ, à iugo utrinq; terni gladiorum mucrones, è rotis plura spicula porrecta, in aduersum stabant. Aliæ deinde falces subnixæ rotarum orbibus hærebant. Aliæ demissæ ad terram, ut quicquid curribus quadrigarum impulsu actis obuium fuisset, fœde truci darent. Tales Darius contra Alexandrum C C. parauit, teste Diodoro lib. 17.

ΠΕΤΡΟΒΟΛΟΝ, machinæ robur, saxa eiaculantis, qua Vespasianus in obsidione Iudeæ usus est, cuiusmodi fuit, ut cuiusdam caput ab ea ictu, Iosepho in mœnibus astante, elisum sit, & calua ad tria stadia proiecta. Eadem postridiè muliebris prægnantis uentre perculso, cùm ædibus modò exiret, elisit infantem ad dimidium stadium. Tanta uis lapidis fuit. Ac instrumentis terribilior erat studor, & eorum qui feriebantur strepitus. Suidas.

ARIETVM formam, quibus Gothi in oppugnanda Roma utebantur, describit Procopius in hunc modum. Columnæ ligneæ quatuor in altitudine erectæ, æqualiter inuicem appositæ collocantur: hę colũnæ tignis octo uinciuntur, quatuor ad imum columnarum, totidem ad summũ: efficiturq; ueluti quadratæ cuiusdam ædiculæ forma. Hæc rursus corrigiis obtegitur, ne feriri de mœnibus, qui intus sunt, possint. Introrsus uerò non paruæ molis stipitem, siue trabem supernè suspendunt, hunc q; cãtenis laxatum, in medio machinæ, cùm opus fuerit, dimittunt. Habet uerò trabs in capite ferrum ingens & quadratum ad incudis formam. Machina tota quatuor rotis ad bases columnarũ impositis deferturẽ. Mouent autem eam milites intus existentes nõ pauciores quinquaginta: qui postquam eam mœnibus admouerunt, trabem illam suspensam machinamento quodam retrotrahunt, moxq; cum impetu dimittunt. Trabs autẽ uiolentia & pondere in murum delata, omnia quassat, ac frangit, ita ut aries crebra diuerberatione incussus, penetrare, in quæcunq; inciderit loca, queat. Quocirca hæc machina cognomẽtum est nacta, quòd stipitis huius cacumine, dum prominet, haud secus ac arietes inter se solẽt, dum collisione decertant, illidendo & quatiendo uniuersa disturbet.

Ferunt olim fuisse Salmoneum quendam in Græcia, qui quòd sonitum tonitrui Iouis, & non imitabile fulmen ære & cornipedum cursu simularat equorũ, ictus sit fulmine à Ioue, & grauia pendat apud inferos supplicia. Quod bombardarum inuẽtori (BERCHTHOLDVS ille fuit, Niger cognomine, patria Germanus, professione monachus, studio Chymista) fulmen, quæ satis erunt supplicia? qui non solùm effinxit tonitru, sed uicit horribiliore strepitu? Nã uim & mitiriam fulminis utinam solam haberet bombarda, & non unaquæq; esset nocentior, quàm omnia rotius ætatis fulmina. Fulmen unum, unum hominem absumit. Bombarda una quotquot una serie obuij sunt uentẽti globo, tanta uiolentia, ut nec latera sint tuta, occiduntur etiam, quos discerptorum corporum iusta uolantia contigêre. Archidamus Spartanorum rex olim, ostenso scorpione, periisse uirorum uirtutem est questus, quòd fortissimus uir sagitta extinguì posset, prius quàm manus conseretet: quid nunc dicturus, cùm non unus uir fortis, sed multi uno bombardæ ictu discerpuntur? Ergo iam pridem nec uires aut animus cuiusquam est notabilis. nam fortissimus quisq; inter primos, antequam acies congrediantur, cadit, nec locus ullus satis est munitus. L. Viues de Concord. & discord. lib.2.

STIPENDIA.

Consule locum Prudentiæ bellicæ, & Astutiæ in parandis stipendiis.

Milites ROMANI olim, à condita Vrbe usq; ad tribunos militares & captam à Gallis urbem, per annos ferè trecentos quinquaginta, suo sumtu & impensa meruere, ac stipendia fecere. Parte enim anni sub pellibus militabant: parte uerò, liberis, uxori & penatibus, sibiq; ac familiæ, agium colendo, & rei rusticæ nauando operã, necessaria parabant. Quo autẽ tempore Veij diutina obsidione & intestino malo obsessi fuere, cũ hyemare oporteret in castris, Romani utili & necessario exemplo docti, militibus stipendium de publico statuere, uneq; primùm collata stipe, æra militib. constituta sunt. & deinceps reliqua militia, sumtu & ære publico meruere. Nonnulli Anxure capto sub tribunis militaribus, patres stipendium annuum militibus decreuisse memorãt: quod quidem denis asibus in dies singulos taxabatur. Postea Tiberio regnante, singuli denarij diurni dati, prætorianis uerò bini. Alex. lib.6.c.22.

PRAEDA.

Eius Prædæ acquisitio, partitio, conseruatio. ex loco Prudentiæ militaris, & Iustitiæ.

BELLICA POLITIA, CONSIDERATA RESPECTV FORMAE siue MODI conuersandi cum suis uel cum hoste ante BELLVM. Belli

OCCASIO.

Vide locum Inimicitiæ, Bellorum causæ.

SVSCEPTIO, DENVNCIATIO.

Bella uti per fœciales indicta fuerint apud ROMANOS & exteros, consule Alexand. ab Alex. lib.5.cap.3.

Antiquitùs bellum suscepturi fœcialem mittebãt, qui arietem adductum in hostium fines immitteret: hoc significans pacto, ciuitatem & agros illorum hostibus compascuos fore. Diogenianus, Erasmus in Adagiis.

BELLICAE CONVERSATIONIS FORMA IN BELLO. RESPECTV

SVORVM. EXERCITVM CONSCRIBERE, Deligere.

Apud ISRAELITAS talis fiebat delectus, Mosis instituto: Preco per castra clamabat: Si quis nouam domum ædificauit, neq; dedicauit, is domum repedato: ne si occubuerit in prelio, alius eam dedicet. Itẽ si quis uineã conseuit, neq; profanauit, domũ repedato: ne si occubuerit in prelio, alius eam profanet. Itẽ si quis uxorẽ desponsauit, neq; duxit, domum

repedato:ne si in prælio occubuerit, alius eam ducat. Denique si quis timidus est & molli animo, domum repedato, ne animi sui mollitie aliorũ animos effeminet. Licebat inde uolenti secedere. Iis copiis, quæ manserant, duces præficiebantur. Deut.20.

ISRAELITÆ ex Domini præcepto in solitudine Sina è castris leprosos omnes, & quibus genitura flueret, & funere pollutos, tum mares tum feminas exegerunt, ne castra polluerentur, in quibus Ioua habitaret. Num.5.

VETERES si penuria hominum aliquãdo (quemadmodum Lacedæmoniis ad Messeniam, Romanis bello Punico accidit) ad supplementum seruis uterẽtur: prius manumitti quã milites fieri placuit. Contra leges igitur & tum cùm Antonius, Octauius & Lepidus Rempub. obtinerẽt, de SERVO, qui inter milites ac numeros deprehensus est, ita supplicii sumi placuit: de rupe Capitolina deiici, manumissione tamen prius intercedente, quò magis cum dignitate aliqua statutum esse uideretur. Dion lib.48.

Iusti dies apud ROM. dicebantur continui XXX, quibus exercitu imperato, uexillum rufi coloris in arce ponebatur. qd Festus & Macrobius adnotarunt. Cælius lib.12. cap.20. Antiquarum lectionum.

SACRAMENTO ADSTRINGERE.

Vide Tit. Sacramenti militaris.

EDVCERE.

Edictum erat ATHENIS, ne ante septimũ diem mensis, exercitum educerent. Erasmus in Adag.

PERICLES Athenis LX triremes singulis annis emittebat: magnus numerus in his ciuium nauigabat, octo menses æra merens, meditansq; simul & discens naualem disciplinã. Adhæc mille colonos Chersonnesum misit, Naxũ quingentos, Andrum eius dimidium. In Thracia mille adscripsit Bysaltis, in Italiam alios, cùm instauraretur Sybaris, quos appellauẽre Thurios. eaque agebat, quò otiosa & ex otio importuna turba urbem leuaret, & populi subueniret difficultatibus, timoremq; & præsidium, ne res nouas molirentur, adiungeret sociis. Plut. in Pericle.

RECENSERE, LVSTRARE.

In lustratione militari coronas ducibus dare solebant. Hinc omen necis C. CASSIO, cui in campis Philippeis coronam lictor obuersam obtulerat. Plut. in Bruto.

INSTRVERE.

Aciei instruendæ rationem Alex. lib.4. c.7. tradit.

PRISCI Smos erat, ut uates aciẽ præcederet, lauro coronatus, ac facem gestans. Ab hoc belli uim abstinebant utrinque, q̃ nefas ducerent, in uirum sacrum ferrum stringere. Proinde si crudelem aliquam stragem significare uellent, ne igni fero quidem parcitum aiebant. Erasmus in Adag.

DIMITTERE.

Militiæ Vacatio inter priuilegia Volumine III. commemorata, folio 769. Beneficiarii dicebantur Milites Rom. qui uacabant munerii beneficio: e contrario Munifices uocabãtur, qui non uacabant, sed munus Reipub. faciebant. Ex Festi lib.2. Hotom. de Verbis iuris.

Tria fuere missionum genera, quibus milites exauctorabãtur. Honesta, cùm emeritis stipendiis, & functis commodis missionum, uacationis munere donantur. quo tempore scuta, gladios & arma dicabant Laribus, sicut gladiatores Herculi, quòd diis iuuantib. perfuncti militia, iudem accepissent: quod missionis tempus, militi quinquagenario erat definitum. Alij, nisi decima stipendia meruissent, missionem petere, neminem putarunt posse. More tamen Romano, militare sacramentum in undecimum diffundebatur annum: quo exacto, militia perfunctis missio dabatur. Deinde ut decimussextus annus stipendij finem faceret, Tiberio imperante cautum fuit, qui etiam militiæ tempus ad uigesimum annum propagauit, cauitque, ut nisi post uigesimum annum missio militi non daretur. Prætorianæ uerò cohortes, nisi annis sedecim militassent, ad penates & domesticos Lares non remittebantur. Apud Assyrios autem NINVS, Semiramidis filius, annis singulis copias sacramẽto solutas domũ remisit: rursus nouos milites, militiæ sacramento, nullo præstituto tempore, adegit: quos tamen ultra annum militiæ nunquam adscripsit. Causaria uerò missio dicitur, cùm senecta aut ualetudine aduersa, uitióue corporis, domos uellent aut res inuisere suas, uel uitribus parum ualidi, minus idonei muneribus essent. Ignominiola, quæ & probrosa, dicitur, quum miles ob delictum & graue crimẽ, quibus reus agitur (ut quia transfuga, desertor, aut fugitiuus arguitur, uel timidè & diffidenter cum hoste congreditur) ignominia notatus, militia exauctoratur: in qua relicet animaduertere, q̃ si tribunus militem exauctorasset, hoc est, insignia militaria illi ademisset, infamia quoq; assecisse uidebatur. Alex. lib.6. cap.22. ex l.13. §.2. ff. de re milit.

Mos fuit EQVITIBVS Rom. ubi legitimum tempus stipendiorum expleuerunt, ut equum in forum ad censores adducerent: enumeratisq; singulis ducib. & imperatoribus, sub quibus meruissent, ac reddita militiæ ratione, peterent uacationem. Ibi & honos habebatur & ignominia pro cuiusque uita acta. Plut. in Pompeio.

CASTIGARE.

SYRACVSANIS mos erat, ut Hipparchi, hoc est, equitum præfecti in tabellis describerent militum nomina, qui ordinem deseruissent. Zenodotus. Hesychius indicat, apud Lacedæmonios Hipparchum dici, qui iuuenibus præfectus esset. is in tabula notabat eos, qui quippiam indecorè fecissent. Hinc prouerbium: Ἱππάρχων νίνας, id est, Hipparchorũ tabula, quoties haud impunè futurum significamus, si quid peccetur. Erasmus in Adag.

Vitis, bacillus uiteus, quo Centuriones ferire milites, quum quid peccassent, solebant. Macer l.13 §.3. ff. de re milit. Eum qui centurioni castigare se uolenti restiterit, ueteres notauerunt. si uitem tenuit, militiam mutat: si ex industria fregit, uel manum centurioni intulit, capite punitur. Plinius libro 14. cap.j.

Cùm interpyrones Sempronius Cælianus DVOS seruos inuenisset: re Caio Plinio Proconsuli nunciata, ideo Plinius supplicium distulit, quòd ij nondum sacramento militari in numeros & ordines distributi essent. itaque non uideri militasse, nec aduersus disciplinam offendisse. Ergo cos fulcitus ab eo Imperator, rescripsit his uerbis: Traianus Plinio: Secundùm mandata mea fecit Sempronius Cælianus, mittendo ad te eos de quibus cognosci oportebat, an capitale supplicium meruisse uideantur. Refert autem, uoluntarij se obtulerint, an lecti sint, uel etiam uicarij dati. Si lecti sunt, inquisitor peccauit: si uicarij dati, penes eos culpa est, qui dederunt: si ipsi non incerti suæ conditionis, sese obtulerunt, animaduertendum in eos erit. Neq; enim multum interest, quòd nondum per numeros distributi sunt. Ille enim dies quo primùm probati sunt, ab his ueritatem originis suæ exegit. Plinius lib.10. Epist.

INIMICORVM. VERBI CAVSA

COLLOQVI CVM HOSTIBVS.

Apud GRÆCOS nisi præconibus adhibitis, legatos minimè hostium fines ingredi decebat, neq; legationis munere fungi quenquam, ni prius infusa aqua, ab eisdem manus abluissent, Iouiq; coronatis poculis propinassent. Alex. ab Alex. lib.5. cap.3.

LOCO SE CONTINERE.

In castris Romanis postquam uallo fossaq; communita sunt, equo insidens miles, nisi cùm acie dimicandum foret, haud facilè perspectus est: neq; longius à tubæ auditu, nisi imperatoris aut tribuni iussu, militi extra munimẽta abire licuit: qui contrà fecerat, in eum militaris animaduersio erat. Idq; ideo cautum, ne uagi milites solutiore cura obambulãrẽt, in hostili solo temerè progressi, cædibus essent & periculis obnoxij. Alex. lib.j. cap 12.

Erat Romanæ militiæ uetus constitutum, ne miles sine commeatu ab signis abeat, néue præsidio decedat, néue locum relinquat, aut è castris effugiat, neu discedat longiùs: sed explorato, & sub signis atq; subsidiis positis, non modò in aciem prodeat, sed lignarũ & pabulatũ uadat: omnia denique uelut si coram hoste cauta præuisaq; sint. utque milites diesimul ac noctu iuxtà parati instructiq; ad nutum imperiũq; præstò sint. Qui contra fecerat, aut ignominia notaq; afficiebatur, aut teuera correptione capite luebat. Alexander libro j. cap.20.

PVGNARE.

Nemini in ROMANA militia extra ordinem, etiam in prouocantem, contra imperium pugnare licuit. Idem MACEDONIBVS, quibus iniussu ducis, aut arma capere, aut in ordines ire uetabatur. Nisi militari sacramẽto miles adscriptus foret, hostẽ gladio petere, aut militare, minimè fas erat: per indeq; in eum militaris animaduersio fuit, qui hostem militiæ sacramẽto non adscriptus occideret, aut qui classico reuocatus, tardiùs paréret, quàm qui ciuem aut socium iniuria occidisset. Ideo laudasse Cyrus dicitur militem, qui cùm hostem interfecturus, gladiũ eduxisset, classico receptu audito, ictum cohibuit, & hostem dimisit. Alex. lib.j. c.20.

DIRIPERE.

Apud ROM. mos erat militaris, ut si qua ciuitas ui subacta, hostili incursu diripienda foret, à duce exercitus edito in loco hasta poneretur, qua significatione illam non deditione & pacto, sed tanquam ui captam diripi licere, & in bona & personas grassari designabat, quæ hasta Cruenta nuncupatur. Nam captas, non deditas urbes, diripi uetereres uoluere. Alex. lib.3. cap.16.

PRÆMIA MILITARIA POST BELLVM.

Hæc præmia quæuis, siue Honorum, siue Munerum rationem habeant. De quibus Volumine Tertio egimus.

OTHO I. Imp. more à Francis accepto, fortissimum quenq; militiæ suæ ascribere, eosq;, qui strenuam sibi fidelemq; operam nauassent, regalibus suis insignire instituit. Erant autem Regalia, dignitates & prædia, quæ rex benemeritis ad arbitrium concedebat. Dignitates, ut Duces, Marchiones, Comites, Capitanei, Valuasores, & Valuasini. Prædia, ut uectigalia, telonea, portus: ripatica: pedatica, moneræ, piscariæ, molendina, salinæ, fluminũ usus, & omnis proficiscens ex illis prouentus: & quæ generis erant eiusmodi. Duces erant, qui Ducatum: Marchiones, qui Marchiam: Comites, q̃ Comitatum à rege in feudum acceperant. Capitanei, qui à Rege aut Duce, Marchione, Comitẽue, plebẽ, plebisue partem: Valuasores, qui à Capitaneis: Valuasini, qui à Valuasoribus acceperant: quorum tres priores Capitanei regis, reliqui Valuasores maiores, minores, & minimi quoq; uocati sunt. Vnde noua nobilitatis ratio in Italiam est inducta, ut ij demùm soli nobiles iudicarentur, qui ipsi, aut eorum maiores, his atq; eiusmodi aliis honestati priuilegiis essent. nã hanc consuetudinem successores eius non omiserũt, sed etiam multis partibus adauxerunt, siue ut gratiam præfectis suis ac militib. pro opera in bellis egregiè nauata referrent, siue ut eos sibi potissimum clientes deuincirent, quorũ uirtute eam regionem continere in fide possent. Atq; hos quidem Feudatarios, Vasallos, Homines, ac Fideles uocarunt. Erat autem Feudum, siue Hominium, siue Homagium, ius, quòd reges, aut qui à regibus acceperãt, cum dignitate aut prædio aliquo, beneficij nomine; ea lege alicui detulerãt, ut & ipse, & eius posteri hæredes se ipsos beneficij eius auctores perpetuò agnoscerent, ac pro domino colerent, suumque caput, existimationem, fortunasque iurati defenderent. Qui uerò feudum conferebant, ij Domini & Seniores uocati sunt. Sigonius lib.7. regni Ital.

TRIVMPHVS POST BELLVM.

De Triumphandi iure & consuetudine, Blondus lib.13. Romæ triumphantis, & Alex. lib.1. c.22. & lib.6. cap.6. Genial. dierum, prolixè tractant. Nos ex methodi præscripto agamus, de iis quæ Ante, In & Post triumphum obseruata fuere. Et quidem ante triumphum conceditur primùm triumphus. Ratio proinde habenda tum Concedentium, tum eorum Quibus conceditur, respectu Ætatis, Dignitatis, Patriæ, Meriti & Victoriæ. Subinde Præparãtur ea, quæ ad triũphum sunt necessaria quæuis alia, & ipsum quoq; Epulum, ad quod Inuitabantur. In triumpho occurrunt tria præcipuè, Pompa scilicet, Tempus atq; Locus. Pompam alij circumstant, Spectatores scilicet: alij eandem Constituũt, tanquam Partes, uel Actiuæ uel Passiuæ. Actiuas duum generum facimus, Principes & Ministrantes. Principum appellatione complector Ducem siue Imperatorem triumphantem (cuius exempla ex Voluminis III. libro petenda, quatenus inter eximias Honoris species Triumphus connumeratur) considerantur secundùm Habitum, Cultum, Motum, puta incessum aut uectionem equo, elephante, curru factam: deinde etiam Milites, ipsius Ducis currum sequi solitos. Ministrantiũ alij Gestãt agũtue triumphi fercula, & uel Homines, uel Belluæ: alij Comitantur triumphantem, causa Admonitionis, Honoris, Gratitudinis, ab eo liberati ciues sociiue. Passiuas partes triumphi eas uoco, de quibus triumphatur, siue Reipsa existant (sic in triumpho ducuntur Hostium duces, Milites clarissimi: ducũtur item Animalia rara, Monstra, Plantæ & Arbores, Gemmæ, Signa & Tabellæ, Naues, Supellex nouaj) siue Imaginibus & Simulacris repræsententur.

Sic & Hostium & Vrbium simulacra & imagines deferebantur.

ANTE TRIVMPHVM.

NEMPE	Quibus concedatur, ratione habita
CONCESSIO TRIVMPHI: Qui concedant.	*Ætatis. Cui ætati triumphus debeatur.*
L. Æmilius Regillus classe Hannibalem tunc præfectum Antiochi regis uicit. Cui reuertenti in æde Apollinis cùm senatus datus esset, auditis rebus gestis eius, quanta cum classe hostium dimicasset, quot inde naues mersisset, quot cepisset, consensu PATRVM triumphus ei decretus. Liuius libro octauo.	CN. Pompeius de Iuba rege Africanum triũphũ à Sylla impetrauit ante ætatem. Eã propter Magni cognomẽ meruit. Plutarchus in Pompeio.
M. Attilius Glabrio, cùm bello Macedonico Antiochum Asiæ regem & Aetolos auxiliares insigni clade apud Thermopylas, auxiliante Philippo rege, bello nauali uicisset, reuersus triumphum petiit. Sempronius Gracchus & Rutilius Tribunus plebis diem dixẽre, ob prædam regiam interuersam, neque in ærarium relatam. Testimonio grauissimi uiri Catonis (qui cum eo legatus fuerat, absolutus est, & triũphus eiã POPVLO decretus. Liuius de bello Macedonico.	*Dignitatis. Qui Magistratus triumphare possint.* Apud ROM. tametsi uictis, fusis fugatisq; hostibus tres triumpho dignos imperatores gessissent: si tamen neq; Dictator, neq; consul aut prætor exercitui præfuissent, neq; legitimũ haberent magistratum, cuius ductu & imperio uicti essent & profligati, triumphare nemini fas erat. Tametsi Scipiõẽ proconsulem, & cui sæpè prorogatum imperium fuerat, de Hannibale & Pœnis: & Cn. Manlium de Gallogræcis, Paulumq; Aemilium de Ingaunis Liguribus, & Pompeium Magnum de Sertorio proconsules egisse triumphos legamus: Perrarò enim alicui triumphare permissum fuit, qui sine legitimo magistratu, & sine iusto imperio rem gessisset: præter Pompeium Magnum, qui tametsi in senatum pèr ætatẽ admissus nõ fuisset, eques Romanus adhuc, id quod contigit nulli, deuicto in Africa Domitio, importunitate sua euicit à Sylla etiam inuito, ut triumpharet. Alex. lib.j. c.22.
Sublatis Decemuiris, creati cos. M. Horatius, & L. Valerius. Hic Sabinos, ille Equos & Volscos feliciter superauit. Duplici uictoria parta, malignè PATRES in unum diem supplicationem decreuẽre. POPVLVS sua sponte alterum diẽ adiecit, quo aliquantò frequentius est circa templa supplicatum. Consules ad urbem reuersi, cùm in campum Martiũ senatum uocassent, ut de rebus à se in prouincia gestis disserẽt, malignè quidam patrum interpretati, ad terrorem id fieri querebantur, ut senatus castrensibus armis septus, metu cogeretur quæ ipsi uellent decernere: quam calumniam consules discussuri, in prata Flaminia senatum auocauere, ab Apollinis ẽde Apollinari fuit loco nomen. Quibus cùm à patribus triumphus negaretur, Icilius Tribunus plebis ad populum tulit, de amborum consulum triumpho. Omnes centuriæ illis honorem decreuere. Ac tum primùm sine patrum auctoritate populi iussu est Romę triumphatum, cùm ad id tempus senatus, non populi id iudicium fuisset. Sab. lib.4. Enn.3. ex Liuij lib.3.	L. CORN. Lentulus, proconsul in Hispania Hannibalis tempore, cùm in fine belli rediret, ac in senatũ de rebus ab se multos iam annos feliciter gestis dissereret, triumphumq; peteret, res quidem triumpho dignas senatus censebat: sed exẽplum se à maioribus accepisse, ut qui neq; dictator, neque consul, neq; prætor res gessisset, minimè triumpharet. Concessum tamen, quanquam T. Sempronio Longo intercedẽte, ut ouans urbem ingrederetur. Liuius lib.41.
M. Rutilio dictatori, de plebe homini, deditis & uictis hostibus, sine patrum auctoritate, solo iussu POPVLI triũphare licuit. Alex. lib.6. cap.6.	P. SCIPIONI ob recuperatas Hispanias, M. MARCELLO ob captas Syracusas triumphus non fuit decretus, quòd ad eas res gerendas sine ullo missi erant magistratu. Probẽtur nunc cuiuslibet gloriæ cupidi, qui ex desertis montib. myoparonumq; piraticis rostris, laudis inopes, laureæ ramulos festinabunda manu decerpserunt. Carthaginis imperio abrupta Hispania, & Siciliæ caput abscissum Syracusæ, triumphales iungere currus nequiuerunt, & quibus uiris? Scipioni & Marcello, quorũ ipsa nomina instar sunt ætẽrni triumphi. Sed clarissimos solidæ ueræque uirtutis auctores, hu-
Alexander Seuerus Imp. quum contra Persas pugnasset, & Artoxerxem uicisset, triumphus à SENATV ei (post orationẽ de rebus à se gestis habitam) decretus est. Volaterranus lib. 23. Anthropologiæ.	

metis suis salutem patriæ gestantes, etsi coronatos intueri Senatus cupiebat, iustiori tamen reseruandos laureæ putauit. Val.Max.lib.2.c.3.

Ex duobus imperatoribus in magistratu positis, illi qui in supremo gradu est, soli triumphare permissum. Ideo cõsul eũ dictatore aut prætore nõ triumphat, ne minor potestas maiori æquata videatur, néue auspicia, quæ maioris magistratus sunt, cum minoribus confundantur, licèt dictatorem & magistrum equitum unà triumphasse sæpè legamus. Neq; semel tantùm, sed pluries in eodẽ magistratu, & contra eosdem hostes, propter res feliciter gestas, magnis sæpè ducib. triumphare permissum. Alex.lib.j.c.22.

LVCTATIVS Cos. & Q.Valerius prætor, circa Siciliam insignem Pœnorum classem deleuerant, quo nomine Luctatio Cos. triumphum Senatus decreuit. Cùm autẽ Valerius sibi quoq; eũ decerni desideraret, negauit id fieri oportere Luctatius, ne in honore triumphi minor potestas maiori æquaretur: pertinaciusq; progressa contentione, Valerius sponsione Luctatium prouocauit, nõ se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punica classis esset oppressa: nec dubitauit restipulari Luctatius. Itaq; iudex inter eos conuenit Attilius Calatinus, apud quem Valerius in hunc modum egit: Consulem ea pugna in lectica claudum iacuisse, se autẽ omnib. imperatoriis partibus functum. Tũc Calatinus, prius quàm Luctatius causam suam ordiretur: Quæro (inquit) Valeri à te, si dimicandum néene esset, contrariis inter uos sententiis dissedisseris, utrum quod consul, an quod prætor imperasset, maius habiturum fuerit momentũ? Respondit Valerius: Non facere se controuersiam, quin priores partes Cos. essent futuræ. Age deinde (inquit Calatinus) si diuersa auspicia accepissetis, cuius magis auspicio starectur? Item respondit Valerius Cos. iam mehercule (inquit) cùm de imperio & auspicio inter uos disceptationem susceperim, & tu utroq; aduersarium tuum superiorẽ fuisse fatearis, nihil est quod ulterius dubitem. Itaq; Luctati, quamuis adhuc tacueris, secundùm te litem do. Mirificè iudex, quòd in manifesto negotio tempus teri passus non est: probabilius Luctatius, q̃ Valerius amplissimi honoris constanter defendit. Sed nec Valerius quidem improbè, quia fortis & prosperæ pugnæ, ut nõ legitimum, ita se dignum præmium petiit. Valerius Maximus lib.2.cap.3.

Cùm Veientes olim & Tarquinienses pro Tarquiniis contra Romanos arma mouissent, & uelut æquo marte utrinque pugnatum foret, quòd uno plus Hetruscorum in acie cecidisset, nec hostium quisquam postero die in cõspectu esset, digna res triumpho uisa est. Itaq; P.VAL. consul, quamuis collega morte sublato, de Veientibus & Tarquiniensibus triumphum egit. Alex.lib.j.c.22.

Nisi suo ductu & auspicio, ac in sua, & non aliena prouincia, ceadq; pacata, & nullo manente bello, imperatores hostes, profligassent & uicissent, triumphare nemini licuit. Ideo Liuio & Nerone consulibus deuicto ad Metaurũ Hasdrubale, LIVIVS, qui in sua prouincia rem gesserat, de Hasdrubale & Pœnis iustissimè triumphauit: Nero autem, qui potior victoriæ causa fuit, quòd in aliena prouincia suppetias collegæ dederat, ouans in urbem uectus est. Exq; duobus consulibus eandem prouinciam sortitis, cõtraq; eosdem militantibus, uni triumphum decretum, quòd hostes fusius egerat, eiusq; ductu & auspicio parta victoria fuerat, alteri negatũ legimus. L. VALERIO Potito, & M.Manlio consulibus, q̃ contra Æquos in Algido prosperè rem egissent, Valerio triumphus, quòd perseuerantior in hoste persequendo, instando urgendoq; fuerat: Manlio uerò, ut ouans urbem iniret, à senatu datum est. Nonnunquam stantibus cõsulibus, prætor qui in sua prouincia res gesserat, hosteq; fuderat, etiam sine consulibus triumphabat, duoq; consules de eisdẽ hostibus parta victoria, triumphantes urbem inibant. Alex. ibidem.

VENTIDIVS, de Parthis & Pacoro, sine M.Antonio cõsule, cuius legatus erat, nouo exemplo triumphauit. Alexan. ab Alex.lib.6.cap.3.

Meriti, Victoriæ. Quibus Fatiis triumphus debeatur.

Veteres ROMANOS olim non ex quibuscunq; victoriis triumphare consueuisse, sed cùm bellorum & victoriarũ causæ eo munere dignæ uiderentur, triumphos egisse accepimus. Causæ uero triumphorum licèt à prima origine exiles fuerint atque tenues, quippe quia exiguis utribus & parua manu rem agebant: postea, aucto dilatoq; imperio, maiores certioresq; fuere, ut ad triumphi munus quisquam aspiraret. Cùm Veientes olim Tarquiniensesq; pro Tarquiniis contra Romanos mouissent arma, & uelut æquo marte utrinq; pugnatum foret, quòd uno plus Hetruscorum in acie cecidisset, nec hostium quisquam posteà die in cõspectu erat, digna res triumpho uisa fuit. Itaq; P. Valerius consul, quamuis collega morte sublato, de Veientibus Tarquiniensibusq; triumphum egit: & P.VALERIVS, & T.LVCRETIVS consules, cùm infesto exercitu in agrum Sabinum profecti, primò uastatione, mox prælio ita hostium opes afflixissent, ut nihil inde rebellionis timeri posset, triumphantes urbem iniere. Quinetiam ex deditis & non captis urbibus, aut hostib. fusis & auersis, stante Dictatore, à consulibus sæpè triumphatũ est. De Priuerno & Pometia, decq; Sabinis & Samnitibus, etsi non ui captis, sed in deditionem acceptis, triumphare licuit: propterque auersos & palatos hostes CLAVDIVS Petilius consul, Dictatore Q. Seruilio Hala, de Tiburtibus & Gallis triumphauit. Et CORNELIVS & BEBIVS consules, quòd Ligures Apuanos, non expectantes bellum, in deditionem acceperãt, & ad XII milia in alias terras traduxerãt, de Liguribus uelut acie uicti triumpharunt. Procedente mox tempore, cùm propagato imperio, cum hostibus ualidioribus, magnis utrinq; utrib. bella agerentur, & Imperatores ex leuissimis quibusq; præliis triumphum peterent, cautum fuit, ne cui triumphum, nisi quinq; hostium millia cecidisset, & iusta acie magnas copias fudisset, decernere liceret. Cuius rei fidem apud questores, ex lege à L. Mario & M.Catone Trib. pleb. posita, utq; laboris exhaustum, quíduc cædis noscerent, amplissimo testimonio facere oportebat. Val. Max.lib.2.c.3. Idq; non ab re uisum. Erat enim triumphus ingens honorum cumulus, quem multi duxerunt maximũ uitæ bonũ, quo nõ nisi magnis conatibus deuictis perduellibus, uictores bello duces honestabant. Vtq; nisi pro aucto imperio, non pro recuperatis his, quæ bello amissa erant, triumphus cuiquam deceretur. Illud etiam ex annalibus constat, Romanum ciuẽ, quamuis Reipubl. perniciosum & infestum, si bello uictus foret, in triumpho deferri non licuisse. Si contra prætas, seruos, aut fugitiuos, uel aliud genus hominum, Romano nomine indignum, bellatum foret, tanquam belli causa eiubescenda, quamuis parta uictoria, aut hostib. fusis auersisq;, nemini triumphare licebat. Cõtra uerò ciues bello uicti, qa lugubris victoria est, ipseq; dux minimè imperator censetur, licèt bene gerẽdæ rei occasione data: neq; ouare, aut triumphare, uel supplicationes cuiquam decernere, dum respub. sterit, unquam permissum fuit, nisi post aliquas ætates, cũ Aurelianus Augustus de Tetrico uiro senatorio (quẽ in Oriente uicerat) & Zenobia muliere triumphauit. Natica Tiberium Gracchum, & Opimius C.Gracchi factiones mœsti trucidarunt. Q. Catulus M. Lepido collega suo cum omnibus copiis seditiosis extincto, moderatum præ se ferens gaudium, in urbem reuertitur. C. Antonius, Catilinę uictor, abstersos gladios in castra retulit. L. Cinna & C. Marius hauserant quidem auidi ciuilem sanguinem: sed non protinus ad templa deorum & aras tetenderunt. L. Sylla, qui plurima bella ciuilia confecit, cuius crudelissimi & insolentissimi successus fuerunt, cùm consummata ac constructa potẽtia sua triumphũ duceret, ut Græciæ & Asiæ multas urbes, ita ciuium Rom. nullum oppidum uexit. Val. Max. lib.2.c.3. Proinde triumphus, quem de Pompeij liberis CÆSAR egit nouissimum, supra modum fuit Romanis acerbus. Neq; enim alienigenis ducibus uel regib. oppressis barbaris, sed uiri Romani summi calamitate afflicti liberis & familia semel oppressis, fœdum habebatur, patriæ insultare calamitatibus, atq; exultare ob has, quarum unica apud deos atque homines, quòd necessariò esset eò compulsus, existebat defensio: idq; cùm antè nec nuncio nec literis victoriã è bellis ciuilibus relatam publicè significasset, sed gloriam illã reiecisset rubore. Plut. in Cæsare.

Ei qui magnis perpessis cladibus, & nimium cruenta victoria esset potitus, tanquam lugubri, & parui compendij, quòd multis funeribus, nõ multis commodis rempub. afecisset, triumphare non licebat. Propterea VALERIO consuli, victori contra Gallos, ob cladẽ exercitus, negatus triumphus fuit: cùm magis dolor ciuibus amissis, quàm victoria hostibus fusis præualuisset. Nec eum qui exercitus Romam non deportasset, nisi perdomitam pacatamq; prouinciam successori dedisset, more maiorum. Alex.lib.j.c.22.

Q. FVL. Capua capta, & L. Opimius, Fregellanis ad deditionẽ compulsis, triumphandi potestatem à Senatu petierunt. Vterq; editis operibus magnificus, sed neuter petiræ rei compos. Non quidem inuidia Patrum C. cui nunquam aditum in curia esse uoluerunt: sed summa diligentia obseruãdi iuris, quo cautum erat, ut pro aucto imperio, non pro recuperatis, quæ pop. Rom. fuissent, triumphus decerneretur. Tantum enim interest, adiicias aliquid, an detractum restituas, quantum distat beneficij initium ab iniuriæ fine. Valerius lib.2. cap.3.

Patriæ.

CORN. Balbo Gaditano, Aethiopib. atq; Garamãtis bello superatis, cum ciuitatis iure, ut triumphans quoq; urbem iniret, nouo exemplo Senatus concessit. Ante eum enim triumphi honos etiam latio denegatus, solis patebat Romanis. Plin. lib.5. cap.5. & lib.7. cap.43.

INVITATIO AD CONVIVIVM TRIVMPHALE.

Apud ROM. moris erat ab imperatore triumphum ducturo Cos. inuitari ad cœnam: deinde rogari, ut uenire supersederent, ne quis eo die, quo ille triumphauerit, maioris in eodem conuiuio esset imperij. Val. lib.2.c.3.

IN TRIVMPHO. CONSIDERETVR

POMPA TRIVMPHI, CONSTANS

Duce, Imperatore. Triũphantis

Habitus, Ornatus.

Triũphans curru inaurato uectus, corona, ut testis est Gellius, aurea redimebatur.

Auctor est Verrius, Iouis ipsius simulacri faciem diebus festis minio illini solitam, triumphantiũq; corpora: sic CAMILLVM triũphasse. Hac religione etiam nunc addi in unguenta cœnæ triumphalis, & à censoribus inprimis Iouẽ minian dum locari. Cuius rei quidem causam miror, quanquam & id expeti constat Aethiopum populis, totosq; eo tingi proceres, hũcq; ibi deorum simulacris colorẽ esse. Plin. li.33.c.7.

TRIVMPHANTES bullam gestabant, inclusis intra eam remediis contra inuidiam. Macrobius lib.j. Saturn. c.6.

Effigies.

Cùm Senatus populusq; Rom. uellet, ut sicuti Adrianus Traiano in principatu successerat, ita etiam quia Traianus mortẽ interceptus, triumphum diuictis Parthis ducere nequiuerat, ipse pro eo triumpharet: ille curauit, ut pro Traiano Traiani EFFIGIES triumpharet. Fulg. lib.2.c.3.

Motus. nempe Incessus, Vectio, Currus, Equus.

SESOSTRES Aegypti rex, sorte ductos reges annis singulis ad currum iungebat, ut ea pompa per omnium ora triumpharet. Alex. lib.6.c.6.

A principio Vibis, non curru triumphali, nec equo uehi triumphantes, sed pedibus incedere assueuerant. Posteà equo uehi, demùm curru quadrijugo triumpharunt. Alex. lib.j.c.22.

Bello Sabino, Acronem regem Ceninensium secum congressum, uulnereq; prostratum, ROMVLVS uita & armis spoliauit, & uictore exercitu domum reducto, spolia hosti detracta, in trophæi speciem suspensa, præ se in Capitolium tulit, Iouiq; Feretrio ad quercum pastoribus sacrã dedicauit. Dionysius auctor est, purpura eum indutum, caputque laurea præcinctum, quadriugo curru urbi inuectum, expressamq; tum primùm legitimi triumphi formã. Quod miror à Liuio prætermissum. Sab. lib.3. Enn.2.

VALERIVS cos. uictis Hetruscis Tarquinium reducere tentantibus, triumphans inde primus consulum quadriga urbem iniit: quæ res augustam speciem & magnificam, non odiosam præbuit, neq; inuidiosam spectatoribus. Neq; enim tanta id factum cõsecuta æmulatio esset, neq; quæ per multos annos durauit ambitio. Plut. in Poplicola.

Liuius Decad.1. lib.5. narrat, CAMILLVM captis Veiis, ita triumphantem ingressum urbem, ut curru quatuor equis albis uacto uheretur, & ob id eum triumphum elatiorẽ fuisse quàm gratiorem, quòd Solis ac Iouis currum æquiparasse moliretur. Quare ciues alienæ insuetos insolentiæ offendit. Plut. in Camillo.

M. FVLVIVS in triumpho, quem de Aetolis & Cephalęnia habuit, carpentis uectus est. Alex. lib.6.c.6.

L. PAVLVS Aemilius deuicta Macedonia filios duos impuberes, triumphans in curru duxit, quorum alterum triduo post amisit. Alex. lib.5.c.19.

NERO Cæsar monstrifico inuento Hermaphrodytas equas portenti loco ad currum duxit. HELIOGABALVS Imp. triumphans quaternis canibus, mox tigrib. uectus est. ALEXANDER Seuerus Imp. cùm de Persis triũpharet, non curru triumphali, sed pedibus sequente curru quatuor elephãtorum Palatium ascendit. GERMANICVS Cæsar, currum quinq; liberis onustum in triumpho duxit. Alex. lib.6.c.6.

Fl. Vopiscus asserit, AVRELIANVM Imp. quatuor iugalibus ceruis, currui deuicti regis Gothorum Cannabę applicatis, insedisse, atq; Capitolium more triumphantium intrauisse: quos crediderim fuisse rangiferos, omnes ceruorum uires fortitudine, & celeritate exuperantes. Olaus lib.17.c.28. gentium Septentrionalium.

GN. DOMITIVS Aenobarbus, deuictis Aruernis Allobrogibusq;, noua atq; inusitata facie elephanto uectus, inter legiones ceu triumphans per totam Italiam ad urbem Romam profectus est. Fulg. lib.3.c.6.

GN. Pompeius de Domitio Mariano triumphans, pro equis elephantos adhibere uoluit, nisi portarum ãgustiæ obstitissent. Idem lib.2.cap.3.

Militibus.

L. Furius Camillus in prætura sua de Gallis triumphauit: in cuius tamen triumphò nec captiuos præcessisse, nec spolia prælata, nec MILITES secutos esse, Alex. lib.6.c.6. testatur. Idẽ Dictator recuperata ex hostibus Gallis patria, triumphans in Vrbem redit, interq; iocos, quos inconditos iaciunt milites, Romulus, ac Parens patriæ, Conditorque alter urbis haud uanis laudibus appellatus est. Liuius lib.5.

M. ACILIVM de Antiocho & Aetolis, sine MILITIBVS & exercitu triumphasse constat.

MILITES diuersis conuitiis triumphantes incessebant, ne prospera illa fortuna plus æquo superbirẽt & insolescerẽt. Sic triumphante Cæsare milites cecinerunt:

Ecce Cæsar nunc triumphat, qui subegit Gallias:
Nicomedes non triumphat, qui subegit Cæsarem.

Præterea,

Gallias Cæsar subegit, Nicomedes Cæsarem.

Item:

Romani seruate uxores, mœchum caluũ adducimus.

Item:

Auro in Gallia stuprum emisti, hic sumsisti mutuum.

Suetonius in Cæsare.

Locus de Ventidij Bassi triumpho Parthico extat apud Gellium lib.15.cap.4.

Concurrite omnes augures, aruspices,
Portentum inusitatum conflatum est recens:
Nam mulos qui fricabat, consul factus est.

Quos tamen uiciniculos nõ à MILITIBVS decãtatos post triumphum, sed uulgò per uias urbis proscriptos ait.

Ministris, qui fercula gestant, agũtue, siue sint

Homines.

Hinc qui imagines, qui coronas, qui ferculà quæuis alia gestant.

Belluæ.

Suetonius scribit, triumphantem C. IVL. Cæsarem ascendisse Capitolium ad lumina, XL. elephantis dextra & sinistra lychnos gestantibus.

Comitibus aliis, causa

Admonitionis.

ROMÆ olim triumphantibus à tergo astans quidam huiuscemodi admonitionem ingerebat: Respice post te, hominem esse te memento. Quem inuidiæ medicũ Plinius appellasse uidetur. Cælius lib.2.c.6. A.I.

Gratitudinis, quoniam à triumphante liberati sunt.

Q. TERENTIVS Culeo, prætoria familia natus, & inter paucos Senatorij splendidi ordinis, optimo exemplo P. Scipionis Africani superioris currum triumphantis, qui captus à Carthaginensibus, ab eo fuerat recuperatus, pileum capite gerens, secutus est. Auctori enim libertatis suę, tanquam patrono, accepti beneficij confessionem spectante pop. Rom. meritò reddidit. Valerius lib.5.c.2.

T. Quinctium Flaminium de Philippo Macedone triumphantem, MCCC. ROMANI, Achæorũ pecunia in honorẽ Quinctij redemti, ut moris est seruouum, cùm manumissi sunt, rasi capitibus & pileati sunt secuti. Plut. in Quintio.

Gn. Corn. de Insubribus & Cenomanis triumphauit: cuius in triumpho currum, turba CREMONENSIVM Placentinorumq; colonorũ, ab eo obsidione & seruitute exemti, præcessere. Alex. lib.6.c.6.

L. Corn. Syllæ, post ciuile bellum triumphantis de Mithridate, magnificẽtia & raritate manubiarum regiarum triumphus grandis, maiorem speciem & pulcrum spectaculũ præbuit exulum causa. Siquidem clarissimi uiri & PRINCIPES ciuitatis secuti sunt coronati currum Syllæ, Seruatorem & patrem eum appellantes: quòd illius beneficio essent in patriam reducti, liberiosq; & coniuges reciperent. Plutarchus in Sylla.

Honoris.

M. ANTONINVS Philosophus, & VERVS, triũphi die mille puellas Virgines in equis triumphalibus uexẽre. Alex. libro 5. cap.19.

Hominibus bello captis.

Romani Imp. triumphantes, cùm de foro in Capitolium ẽrru flectere inciperent, hostium DVCES in carcerem hosti iubebant: nimirum ut idem dies & uictoribus imperij, & uictis uitæ finem faceret: expectante populo, donec hostium ducis interitus nunciaretur. Cicero in VII. Verrina, & Iosephus de bello Iud. ubi Simonis mortem nunciatam fuerit.

Veientes

Veientes à Romulo uicti, & ad preces conuersi, fœdus & pacē in C annos fecere. Multati sunt magna agri portione, quòd Septimagium, id est, septimam portionem uocant, & quæ iuxta fluuium erant salinis. Obsides tradiderunt ex primoribus quinquaginta. Ob hanc uictoriam triumphauit Idib. Octobr. duxit in eo cùm alios multos captiuos, tum Veientium DVCEM iam senem, qui imprudenter uisus fuerat & præter ætatem imperitè Remp. gessisse. Vnde mansit, quum ob partam victoriam sacrificant, ut senem per forum ad Capitolium traducant prætextatum, cui bullam puerilem addunt, & proclamat præco, Sardeis uenales. Nam Sardianorum fama est, Hetruscos colonos esse: sunt autem urbs Veij Hetruriæ. Plutarchus in Romulo.

Q. Cæcilius Metellus primo bello Punico aduersus Pœnos speciosissimum egit triumphum, XIII DVCIBVS hostiū, & CXX ELEPHANTIS in eo ductis. Liuius lib.19.

Vespasianus cum Tito filio de Iudæis triumphantes, DCCIV DÆOS magnitudine & robore conspicuos in triūpho duxere: SIMONEM Gerasenum hostium ducē, in triumpho ductum securi percussere. Iosephus lib.7.c.24. belli Iud.

Aurelianus Imp. repurgato orbe à tyrannis, Romæ speciosissimum triumphum egit, in quo ZENOBIAM Palmyrenorū reginam ex Oriente, & TETRICVM Gallorum tyrannum ex Occidente adduxit. Cuspinianus.

Rebus bello captis. Vt sunt

Animalia.

M. Curius Dentatus post fugatū ex Italia Pyrrhū, ELEPHANTOS in triumpho suo duxit. L. Cæcilius Metellus, rebus ad uersus Pœnos feliciter gestis, primo Punico bello CXX ELEPHANTOS in triumphū duxit. P. Corn. Nasica triumpho Gallico præter multa memoranda, EQVORVM greges bello captorum in triumpho duxit. Aurelianus Cæsar præter alia spectatissima, TIGRIDES, ALCES & CAMELOPARDALES in triumphi sui pompa ostendit.

Monstra.

Probus Imp. Romæ triumphum speciosissimum de Germanis egit aliisq; gentibus, BLEMMIIS (quos Plinius in Aethiopia oculos in pectore habere scripsit) ante currū ductis: quę lautissimę quasi rem admirandam Vopiscus describit. Cusp.

Plantæ, Arbores.

Cn. Pompeius uicto Mithridate, EBENVM triumphās primò omnium ostendit. De Iudæis triumphans, in triūpho quoq; BALSAMI arbusculam duxit: uti post eum Vespasiani. Plinius lib.12. cap.25.

Gemmæ.

CN. Pompeij tertio triumpho, quem de piratis egit, die natalis sui, in pompa triumphi translata fuit ipsius Pompeij imago è margaritis: non tam luxurię argumento, quam nō obscuro omine, iam tum caput illud Orientis opibus sine reliquo corpore ostentatum. Plin. lib 37.c.2.

In eodē triumpho, quem de Asia & Ponto splendidissimū habuit, inter solennia ALVEVM cum tesseris lusorium è gemmis duabus, magnitudinis miræ, detulisse dicitur. Alex. lib. 6.cap. 6.

Signa, Statuæ.

L. Mumius de Achæis triumphans, SIGNA ærea tabulasq; pictas in triumpho tulit: neq; de tot opibus quicquam in domum suam intulit.

Naues.

L. Lucullus longas & rostratas NAVES ultra centum.

Supellex.

Cn. Manlius deuicta Asia, MONOPODIA & ABACOS & triclinia ærata, uestemq; stragulam in triumphum detulit.

Imaginibus captiuis

Vrbium.

T. Quintius Dictator, Prænestę in deditionem accepto, signum PRÆNESTE duxit triumphans. Alex. lib. 6. c. 6.

Hominum.

Augustus post bellum Actiacum Alexandrino triumpho, cùm CLEOPATRAM ducere nequiret, ipsius imaginem, quæ manu sibi mortem consciuerat, exanguem detulit. Alex. lib. 6. cap. 6.

LOCVS TRIVMPHI.

M. Papyrius Masso, cùm Priuernates intra mœnia fugasset, & triumphum à Senatu non impetrasset, in ALBANO monte triumphandi & ipse initium fecit, & cæteris postea exemplum præbuit: proq; laurea corona, cùm alicui spectaculo interesset, myrtea usus est. Val. lib. 3. c. 6.

Domitius Aenobarbus deuictis Aruernis, nullo triumpho decernente senatu, elephanto uectus, uelut triumphās totam ITALIAM perambulauit. Alex. lib. 6. c. 6.

M. Antonius in triumuiratu Orientem fortitus, cùm ex Parthico bello rediret, nouo more ALEXANDRIÆ magna exercitus indignatione triumphauit. Plut. in Antonio.

Ioannes Zimisces Constantinopolitanus Imp. triumphum acturus ob deuictos Persas, passim VICOS ciuitatis, p quos ipsi incedendum erat, tapetibus, in quibus Christi & sanctorum imagines ad uiuum expressę erant, exornauit. Nicetas.

TEMPVS TRIVMPHI.

C. MARIVS, cùm consul Teutones bello uicisset, Romam uocatus, triumphum distulit, conspicatus patriam aduentanti bus Cymbris in periculo uersari. Catulo igitur collegæ iunctus, apud Vercellas eos fudit: & cùm ob geminatā victoriam duplex triumphus ei offerretur, uno tantūm contentus, noluit ut collega simul triumpharet. Fulg. lib. 2. c3.

TIBERIO à bello Illyrico, grauissimo omnium externorum post Punica bellorum, CXV legionibus, totidemq; auxiliis per triennium gesto, redeunte, cùm à senatu triumphus esset decretus, cum magnis honoribus & nouis cognominibus, urbe in mœstitia existente, ob cladem Varianam, triumphum distulit: & laurea coronatus intrauit urbem, ac prætextatus, moxq; sequenti anno Germaniam adiit, ac Rhenū transiit, prosperius rem gerens quàm Quintilius Varus, qui ob temeritatem pessim iuerat. Sed post biēnium regressus, splendidissimum egit triumphum, populo triumphale exhibens conuiuium, nulle mensis extructis. Cuspin.

C. IVL. Cæsar ad lumina CCCC. in Capitolium triumphans noctu ascendit, elephantis lychnos dextra sinistraq; gestantibus, tum ut spectator triumphi apparatus esset, tum ut lumina, si fortè tenebris obortis, pompæ triumphali non sufficeret dies, ad arcendas tenebras prælō forent: ipseq; triumphans luminibus circa adhibitis, conspectior fieret. Alexand. lib. 5. cap. 10.

POST TRIVMPHVM. Cuiusmodi est

SACRIFICIVM.

Triumphans, præeunte senatu, in Capitolii ascendens ad templum Iouis opt. max. taurum album mactabat. Vti ouantes ouem. Plut. in Marcello. Liuius lib. 6. Dec. 3.

TITVS cum patre Vespasiano de Iudæis triumphum magnificum Romæ egere. Pompæ finis fuit Capitolini Iouis templum. Quò postquam uentum est, constitere. Erat autē uetus mos patrius, operiri donec ducis hostium mortem quispiam nunciaret. Is erat Simon Gioræ, seditionis Hierosolymitanæ princeps, tunc inter captiuos in pompa traductus: laqueo uerò circundatus per forum trahebatur, quo eum simul cæderent qui ducebant: lex autē Romanis est, ibi necare criminum reos morte damnatos. Postquā igitur eum finem uitæ habere nunciatum est, omniumq; fauor secutus est, tunc hostias incoauere: hisq; secundo per uota solēnia omine peractis in palatium recessere. Et alios quidem epulis ipsi excepere, alios autem omnibus domi conuiuiorū instructi erant apparatus. Iosephus lib. 7. c. 24. belli Iud.

EPVLVM.

Cœna triumphalis in Capitolio exhibebatur, absentibus Consulibus.

OVATIO POST BELLVM.

Ouandi cause, & ritus, apud Alex. lib. 6. cap. 17. Consule Voluminis Tertij locum de Honore.

TROPHÆA BELLO CONFECTO ERECTA.

De his ipsis ut monumenta sunt honorifica Volumine Tertio egimus.

TROPHÆI descriptionē Iuuenalis satyra 10. proponit talē:

Bellorum exuuiæ, truncis affixa tropæis
Lorica, & fracta de casside buccula pendens,
Et curtum temone iugum, uictæq; tritemis
Aplustre, & summo tristis captiuus in arcu,
Humanis maiora bonis creduntur: ad hæc se
Romanus, Graiusq; & Barbarus induperator
Erexit, caussas discriminis atq; laboris
Inde habuit: tanto maior fama sitis est, quàm
Virtutis. ——

SPOLIORVM, MANVBIARVM CVRA POST BELLVM.

De Spoliorum acquisitione & conseruatione hic agendum, tanquam Effectis bellicis. de quibus Volumine tertio, quatenus inter Opulentiæ & Honoris species referebantur, egimus.

HOMINVM CVRA POST BELLVM.

HVC PERTINET

COMPOSITIO, PAX.

Vide Fœdera, sub loco Amicitiæ. Hic Fortuitum bonum hic Politica cura perpenditur.

GVBERNATIO. HOSTES uictos in officio continere.

Consule locum Prudentiæ bellicæ.

MONOMACHIA.

Quod Bellum est inter multos, id Monomachia inter duos, uel plures duobus, certis utplurimum conditionibus definita & circumscripta. Quæ ipsa secundùm Causas simul & Accidentia considerari poterit. Excolant agrum qui possunt atq; uolunt. Nobis ipsa ἀπορία ἀπορίαν injicit. Ex loco Fortitudinis propulsantis Monomachiæ exempla petantur.

Saxo Grammat. lib. histor Dan. 2. scribit, ueterum duellorum institutum hoc fuisse, ut prius quàm aduersarij decertarēt, constitueretur, utri priùs & quoties utriq; feriendi potestas fieret. Non enim, inquit, antiquitus in edendis agonib. crebræ ictuum uicissitudines petebantur: sed erat cum interuallo temporis etiam feriēdi distincta successio: rarisq; sed atrocibus plagis certamina gerebantur: ut gloria potius percussionum magnitudini, quàm numero deferretur.

Apud NARSINGVENSES Indos qui aliū ad singulare certamēn uocat, à Rege campum, in quo cum aduersario congredi illi tutò liceat, exposcit. Si de illius uirtute opinio habetur, Rex illum spectat: victorem aurea catenula donat: quàm is, qui uictoriam obtinuit, tueri perpetuò debet. aliter enim parti decoris nomen & gloriam amittet. Licet enim ei, qui uelit, armis cum eo de catenulæ illius merito & dignitate certare. Catenula namque uictorem sequitur, & ei detrahitur, qui ab alio superatus extitit. Neque milites tantùm, uerùm & artifices de artificii præstantia armis inter se disceptant. Osorius libro quarto rerum Emmanuelis.

Voluminis Vigesimioctaui Liber IV.

De POLITIIS Singularibus.

ARISTOTELES lib. 2. Politicorum diuersas præcipuarū Rerumpub. formas tum ueras, tum fictas ab alijs proponit, earumque defectus & incommoda enarrat, ut suæ interim, quam meditabatur, fundamenta sensim iaciat. Eiusdem Respublicæ à Laertio in catalogo librorum recensentur. Sic ex recentiorib. Volfgangus Lazius de Repub. Romanorum, Carolus Sigonius de Hebræorū, Atheniensium, Lacedæmoniorum rebuspub. Iosias Simlerus de Repub. Heluetiorum, atque alij de alijs ex professo. Itidem nos hic de singulis singulorum Rebuspub. agere possemus, cæterùm ea moderatione, ne Rhapsodiæ historicæ limites trāsilian tur: quum ut in præcedentib. ipsis Titulis politicis uniuersalib. Politiarum exempla singularia accommodauimus, ita hic politiæ singulares per Titulos illos generales duci queant.

HEBRAEORVM POLITIA.

HEBRAEI, à quibus Iosephus lib. 1. Antiq. cæteras nationes originem tráxisse probat, multis antè seculis, quàm aut Artici imperarent, aut Athenæ conditæ forent, regnarūt, quorum respublica, eodem auctore lib. 20. primò quidem sub populari potestate diu permansit. Delegerunt inde sibi Iudices, siue Optimates. Iudicū inde pertæsi, à Samuele prophęta regem petierunt. Illo autem id ægrè ferēte, & Dominum de eo cōsulente, responsum accepit, Parēret Israelitis: priùs tamen omnia incommoda, quæ à rege perpessuri essent, illis recenseret. Fecit illud Samuel. At illi pertinaciter instabant, ut sibi rex crearetur, quò cæterarum gentiū similes essent, rege eos gubernante, educente, bella eorum gerente. Itaq; Samuel illis Saulum dedit. 1 Regum 8. Regiam potestatem (quæ non multo pòst in duplicem tyrannidem diuisa est) annos CCCCXCVI. ac tandē ab Assyrijs euersa. Prius tamen reges Samariæ, ac decem tribus in Chaldæam abductæ: deinde reges Hierosolymorum cum reliquo populo: qui cùm annos LXX exulasset, postliminiò reuersus in patriam sub regibus ijsdem & pontificibus tandiu floruit, quoad intestinis seditionibus & bellis finitimorum nunc in Aegyptiorum, nunc in Græcorum, postremò in Idumæorum potestatem ueniret. Ad extremum redacta

Iudæa in prouinciæ formã ab Augusto, pertulit imperium Romanorum, à quibus centesimo pòst anno desciuit: quibus tẽporibus Titus Hierosolyma expugnata, & funditùs euersa, tanta populi strages, tum in Asia tum in Africa secuta est, conspirantibus finitimis omnibus ad unius populi euersionem, ut gens illa penitùs interijsse crederetur. Ioan. Bodinus Methodi historicæ capite sexto Gabinius, captis à Pompeio Magno Hierosolymis, & Aristobulo rege capto, constitutis quinq; iuridicis conuentibus, in totidem æquales partes totam prouinciam distribuit: ita ut alij iura peterent Hierosolyma, alij Gadara, Amathuntem alij: quarti uerò Hierichuntem, quinti Saphoriã, quod est Galilææ oppidum: sicq; liberati Iudæi dominis, sub optimatum gubernatione degebant, donec Aristobulus è uinculis elapsus nouos tumultus excitauit. Iosephus libro decimoquarto, capite decimo Antiquitatum.

LACEDAEMONIORVM POLITIA.

Imperium LACEDÆMONIORVM à regibus (qui annos circiter CCC ab Eurysthene usq; ad Lycurgum regnarunt) in tyrannidem, ut Plutarchus tradit, conuerti cœperat, cùm Lycurgus popularem potentiam instituit, sed ualde moderatã. Anno pòst XXIIII. Theopompus ac Polydorus optimatum imperium omnino stabilierunt, atq; in eo statu floruerunt annos DLXXVI. usq; ad Nabida tyrannum, quem Achæi, duce Philopœmene, imperio spoliauunt, sublataq; Lycurgi disciplina, ex Achæorum institutis Lacedæmonios uiuere coegerunt. Tandem Achæi quoq; à Romanis fracti sunt: & utriq; Romanorum imperio accesserunt. Io. Bodinus Methodi historicæ cap. 6. Rempublicam Lacedæmoniorum inter Græcos facilè principẽ extitisse, historiæ tradunt: quòd ex Monarchia, Aristocratia ac Democratia, permixta constitutaq; fuit. Habuit enim regem, qui unius gubernationem, Senatum qui paucorum potentiam, Ephoros qui popularem statum repræsentabant. Cuspinianus in Cæsaribus. Spartana Respub. auctore Cleomene Leonidæ F. mutata in melius. Vide Tit. Magisti fortitudinis cuiuscunq;. Rursus T. Flam. Romanus, fractis Nabidis tyrannidẽ Lacedæmoniorum opibus, uicos & castella Laconici agri Achæis addixerat. Philopœmenis ductu Achæi Laconicos fines ingressi, defectionis auctores (defecerant enim Spartani) deposcunt: polliciti fore, ut indicta causa nihil passuri essent. Ciuitate metu attonita, qui deposcebantur sua sponte seituros professi sunt, & quia communis causa agebatur, plerique alij sunt secuti. Vbi in castra uentum est, Spartanorum exulum, qui cum Achæis erant, incursu, fauente multitudine, ad septemdecim eorum qui uenerant, contra ius gẽtium & fidem à duce in id datam interficiunt. Postridie cæteri, qui tres & sexaginta numero fuerunt, è uinculis iraræ multitudini obiecti, damnati ad unum omnes supplicio traditi sunt. Principum clade territi Lacedæmonij, muros urbis diruere sunt iussi, exules reducere, Lycurgi legibus abolitis Achæorum moribus assuescere. Muri disiecti sunt, Lycurgiq; disciplina sublata, qua octingentos ea ciuitas annos steterat. Sabellicus libro septimo, Enneadis quintæ.

ATHENIENSIVM RESPVBLICA.

Cùm rex ATHENIENSIVM Cecrops Atticorum XII oppida fortiter ab hostium incursione prohiberet, regnũ adeptus esse dicitur, ab eoq; regnatum est usq; ad Aeschylum annos circiter DCCC. Post Aeschyli mortem, qui perpetuum imperium tenebat, optimates magistratum quasi Dictatorem decennalem crearunt. Sed cùm is magistratus nimia potestate abuteretur, anno definierunt. Primus Creon annuus magistratus, qui ἄρχων à Græcis, Iudex à Latinis dicebatur, electus est: eosq; magistratu tantùm per uiginti usi sunt, dum Pisistratus eodem modo, quo Dionysius Syracusis, ad corporis securitatem impetrata cohorte aduersus Alcmæonidas, perpetuam potestatẽ inuasit. Tum Hipparchus & Hippias Pisistratidæ, imperium annos septuaginta, ut Aristoteles scribit, ui tenuerunt, quousq; alter cæsus est: altero mortuo, secuta est popularis potestas à Solone prius instituta: sed legitima tamen ac iusta. Nam quinta classis, id est infima plebs, & populi pars longè maxima, lege Solonis ab honoribus & imperijs arcebatur. Primus Aristides legem illam abrogauit. Postremò Pericles statum popularem in turbulentam ochlocratiam mutauit: cùm Areopagitarum sublata aut ualde imminuta potestate, qua Reipub. salus & dignitas continebatur, ad plebem infimam omnia iudicia, consilia, totiusq; Reipub. gubernationem, propositis præmijs ac largitionibus, quasi escam imperij detulisset. Eo mortuo, deinde electo Alcibiade, cæso Nicia cum exercitu in Sicilia, imperiũ ad optimates CCCC delatum est: paulo pòst tamen Thrasybuli factione plebi restitutũ. Tandẽ amissa classe ad Aegospotamos, Athenienses cum socijs omnibus in Lacedæmoniorũ potestatem uenerũt, à quibus optimatũ potestas est ubiq; pro populari constituta. Hinc XXX delecti optimates, Atheniensium Rempub. gubernarũt: qui statim euaserunt factiosi tyranni. His igitur paulo pòst à Thrasybulo cæsis ac prostratis, summa potestas rursus ad populum redijt, ac tandiu stetit, quoad Antipater Lamiaco bello populare imperiũ paucis optimatibus, qui sua iussa exequebantur, permisit. Eo tempore etsi Macedoniorũ regum uim illatam coacti habuere, eandem tamẽ gubernandi formam integram seruauere. Quidam sanè tradunt, ea tempestate per annos decẽ illos optimo statu gubernasse, qua Macedonum principi paruere Cassandro. Hunc enim uirum, cùm alijs in rebus uehementior tyrannus esse uideretur, certè in Athenienses benignã exercuisse mẽtem constat. Demetrium nanq; Phalereum ciuibus præfectum dedit, Theophrasti philosophi familiarem, qui non modò popularem non destruxit potentiam, sed etiã melius rectiusq; restituit. Documento sunt illius uiri commentaria, quæ de ista repub. scripta reliquit. Verùm tantum inuidia ualuit, & in paucos odium & inimicitia, ut post Cassandri obitum in Aegyptũ fugere coactus sit: insurgentesq; statuas eius plures CCC detractas conflauere, etiã in matulas. Strab. lib. 9. Ergo quartodecimo pòst anno, Demetrius Poliorcetes electo Phalereo, specieq; proposita libertatis, tyrannidẽ inuasit. Eo tamen ab hostibus capto, Athenienses rursus popularem libertatem usq; ad Syllæ tempora retinuerũt: is enim urbem Mithridati fauentẽ, cui præfecerat Aristonem tyrannum impotentissimũ, expugnauit, tamq; hostiliter, tantaq; cum ciuiũ strage diripuit, ut rui sanguinis tota urbe decurrisse ferantur. Antea quidẽ populi Romani beneficio libertate fruebantur, quam postea quoq; eodẽ beneficio recuperarunt, ut Plinius scribit: nihil tamen præter umbrã libertatis habuerũt, cùm tyrannorum ac magistratuum libidini seruirent. Sed animaduersione dignum est, quòd imperium Græciæ annos duntaxat septuaginta tenuerũt, ut Appianus scribit. Ioannes Bodinus Methodi historicæ cap. 6.

ROMANORVM RESPVBLICA.

REIP. MVTATIO.

ROMÆ Romulus, auctore Floro, eius conditor, à Marte genitus & Rhea Sylnia, primùm imperium tenuit: post quem sex deinde Reges sequuti sunt, sub quibus (teste Liuio in primo ab Vrbe cõdita) CCXLIIII annos monarchia duraut. Exin pulso Tarquinio Superbo, qui regum ultimus fuit, mutata ciuitatis forma, sequuta est Aristocratia, id est, optimatum principatus: nam pro regibus, duo Cõsules (ut Liuius in secundo, & Dionysius in quarto testantur) creati sunt, L. Iunius Brutus (qui libertatis uindex extiterat) & L. Tarquinius Collatinus: qui Consules dicti à consulendo, hoc est, prouidendo: apud eos summa totius imperij erat, ij exercitum ductabant, & ab eorum magistratu annuo numerus annotum notabatur. Post annum deinceps CCC alterum, quãm condita Roma erat, ueluti Liuius in 3 prodit, iterum mutata est forma ciuitatis, ab cõsulibus ad Decemuiros, qui, uti quibusdam placet, tertio anno depositi sunt, libidine Appij Claudii, qui Virginiã, cuius stuprandæ amore flagrabat, in seruitutem asserere uoluit. Qui quum pro libidine omnia ageret, officium suo commodo metientes, ac quod ex ipsorum usu, nõ è Repub. esset, inprimis facientes, & eos ob id nonnulli Senatores, uti inquit Fenestella, decem Tarquinios appellarent, uidetur tunc Romæ magis monarchia quãm aristocratia fuisse. Hoc pacto exactis Decemuiris, ad prioris formam regiminis reditum est. Ad eiu anno CCCX conditæ Vrbis, pro Consulibus primùm Tribuni militum creati sunt, A. Sempronius Atracinus, L. Attilius Longus, & T. Cæcilius Siculus. Democratia autem, id est, popularis principatus, sensim irrepsit, plebe paulatim per seditiones adipiscente nobilitatis magistratus. Primùm enim C. Canuleio auctore, plebeii connubia promiscua cũ patricijs habere cœperunt: deinde quũ Tribuni plebis quotidie magis magisq; instarent, à patricijs tandem cõcessum est, ut ex plebe tribuni quoq; militum consulari potestate fierẽt: & ita P. Licinius Calnus primus creatus est, anno Vrbis conditæ CCCLV. Deinde plebs consulatum assequuta est, & L. Sextius Lateranus de plebe primus Consul factus, anno Vrbis conditæ CCCLXXXIX. Nouissimè obtinuit & dictaturam, summum in urbe decus: primusq; ex plebe C. Martius Rutilius Dictator dictus fuit, anno ab Vrbe cõdita CCCXCIX. Hæc ex Liuio lib. 4. & 5. & 6. & 7. ab Vrbe condita, & Plutarcho in uita Camilli. Romanæ Reipublicæ administratio ex optimatibus ad popularem principatum uenit, ad ochlocratiam seu anarchiam quandam, à seditione Gracchana ad Marium usq; & Syllam. Hi enim nouissimè in monarchiam, id est, ad unius imperium, formã ciuitatis redegere (teste Appiano in primo de Bellis ciuilibus) fracta omni senatus potestate. Sexto deniq; ac 30. pòst anno, à Cæsare & Pompeio partiũ ducibus miserrimè iactata fuit Respublica, quousq; legitimo unius Augusti dominatu gubernaretur: hinc uarie ab optimis principibus, mox etiam à tyrannis suscepta, tandem aliquando dignitatem amisit, cùm Imp. Constantinus magnam partem Senatus ac sedem imperij Byzantium transtulisset. Postremò in Gothorum, Gręcorum, Gallorum, Germanorum, Hispanorum potestatẽ peruenit, & alienis imperijs aut Pontificũ auctoritati ad hæc usq; tempora seruiuit. Ioan. Bodinus Methodi historicæ cap. 6. & Polyd. lib. 2. cap. 3. de rerum Inuent.

REIP. INTERITVS

Imperium ROMANVM, longè omnium terra mariq; latissimum, primus Augustus Cæsar non solùm armis opibusq; firmauit, sed etiã legibus ac magistratibus exornauit. Nam cùm prouincias omnes descripsit, & certos singulis rectores, Præsides, Proconsules, Præfectosq; imposuit: tum limites imperij terminauit, atq; ad eorum custodiam firmissima castella, exercitusq; promtissimos collocauit. Inde Traianus & successores eius subtiliorem aliam prouinciarum diuisionem introduxerunt, atq; alios earum etiam Gubernatores, Præsides, Consulares, & Correctores instituerunt, ac dentum limites legionibus etiam alijs instruxerunt. Postremò Diocletianus superioribus ferme reliquis institutis retentis, illud noui induxit, quòd Imperium cum alieno ita communicauit, ut proxime sibi succedentibus occasionem eius diuidendi, Constantio inquam, Galerioq;, attulerit. Quod institutum excipiens Constantinus, sic tubinde adauxit, ut Roma fede Imperio Occidentali relicta, alterũ Orientali domicilium struxerit, ac proprios utrique magistratus adiunxerit. Qua diuisione inuecta, res Romanæ, ad id usq; temporis ualidæ atq; magnificæ, quasi infimiores ac deteriores effectæ, primùm occultè labi, deinde apertè præcipitare cœperunt: quousq; ad extremum ipsorum siue ignauia principum, siue perfidia ducum, siue potentia hostium, corruerunt. Hostes uerò fuere Persæ, Scythæ, atq; Germani: qui ultra ipsos Imperij limites, Eufratem, Istrũ, Rhenumq; flumina constituti, atq; in uarias gentes populosq; diuisi, quotidianis agrorum incursionibus, atq; aliduis bellorũ contentionibus utrumq; Imperium primùm miserè laceraunt, deinde funditus euerterunt. Has porro clades grauissimas, atq; omnium sine dubio atrocissimas, uehementius etiam terra Christianæ ipsius tum primùm orientis Ecclesiæ uulnera cumularunt: quæ illi continenter, modò uetusta principum ex suscepta gentilitate perfidia, modò noua antistitum de fide Christiana discordia influxerũt. Quæ mala simul acerbitate sua terras usq; adeo latè cõplexa sunt, ut nulla prope earum tam remota regio fuerit, quæ nõ aut hominum sanguine cruentata, aut ubium incendio deformata, aut fortunarũ expilatione exinanita, atrox in omnes pòst annos sui spectaculũ exhibuerit. ut, si elementa omnia in huius uniuersitatis exitium conspirassent (quod aliquando futurum uiris olim doctissimis placuit) neque facilius, neq; perniciosius, neq; miserabilius tantam, tamq; opibus firmam Imperij molem dissipatura fuisse uideantur, quãm, cùm principibus temerè sæuientibus, ac barbaris atrociter irrumpentibus, ipsæ prouinciæ clade etiam apud posteros lacrymabili pernastatæ sunt: donec uetere demum sublato in Occidente Imperio, nouas barbarorum dominationes, & noua regnorum domicilia receperunt. Sigonius lib. 1. Occidentalis Imperij.

MAGISTRATVS.

Apud ROMANOS in magistratu, habebãt alij uocationem, alij prehensionem, alij neutrum. Vocationem, ut Cos. & cæteri, qui habẽt imperium: Prehensionem ut Tribuni plebis & alij, qui habent uiatorem: Neq; uocationem, neque prehensionem, ut Quæstores & cæteri, qui neq; lictorem habent, neq; uiatorem. Qui uocationem habẽt, ijdem prehendere, tenere, abducere possunt: & hæc omnia, siue adsunt quos uocant, siue aceni iusserunt. Tribuni plebis uocationem habent nullam. Neq; minus multi imperiti, perinde atque haberent, ea sunt usi. Nam quidam non modò priuatim, sed etiam Cos. in rostra uocari iusserunt. M. Varro Tiuminis uocatus à Portio Tribuno plebis nõ iuit, auctoribus principibus: & netus ius tenuit. Item tribunus cùm esset, uocari neminem iussit, neq; uocatum à collega parere inuitum coegit. Hæc Gellius lib. 13. cap. 12. ubi cautam affert, cur Tribuni prehendere possint, uocare non possint: quoniam antiquitus Tribuni creati fuere non iuri dicundo, nec causis noscendis, sed intercessionibus faciendis, ut iniuria quæ eorum fieret arceretur.

ITALIAE VRBIVM POLITIA.

Posteaquam Gallorum imperio, pullis Longobardis, accessisse ITALIA, tum etiam Germania, Saxonia, Pannonia, & Hispaniæ bona pars, imperium inter liberos Ludouici Pij diuisum est. Carolo Caluo primogenito Francia imperij caput: Lothario Italia primùm, deinde Lothaingia: Pipino Aquitania, Ludouico Germania cessit: sed ita ut alij aliorum imperio minimè tenerentur. Deinde uario bellorum euentu, idem Germaniæ & Italiæ regnũ coaluit: quousq; internortua Caroli Magni stipe, Germania reges de principum consensu crearentur: qui per legatos & uicarios Italiam & Heluetiam, per seipsos Germaniam regebant. Cùm uerò in tyrannides lapsi fuissent, Germani excussa seruitute, imperium optimatum: Heluetij populare, Itali pontificum & Imperatorum odijs in partes Guelforum & Gibellinorum distracti, ex legatis Pontificum & Imperatorũ, partim reges nacti sunt, partim tyrannos: reliqui populares & optimatum status probarunt. Vt enim Pontifex Vrbanus regnum Neapolitanum & Siciliam Gallis, sic Ludouicus Imperator urbes ecclesiæ Romanæ præfectis dono dedit. Plures etiam pertæsæ seruitutem peregrinorum, imperia domestica subire maluerunt. Ita Mediolanum & magnã Insubriæ partem, Comites Angleriæ gentis occupauerũt: Veronam Scaligeri, Patauium Ecelini: Mantuam Bonacolsij, tum his expulsis gens Gonzagarum: Bononiam Bentiuoli: Fauentiam Manfredi: Ariminum Malatestæ: Perusium Baleones, deinde his eiectis Othones: Tiferni Vitellij: Ferrariam, Rhegium, Mutinam Arestini: Camerinum Veranij: Vrbinatium Feltrij: Pisaurum, Forolinium, Forocorneliũ Sforciæ: Picenum agrum, Vmbriam, Flaminiam, Aemiliam, Latium, cum maxima Hetruriæ parte, pontifices tenebant. Interim Veneti, qui à Carolo Magno & Nicephoro libertatem impetrarant, Istriam primùm, deinde Liburniam (insulas omitto) Tarusium, Vicentiam, pòst etiam Patauium, Veronam, Bergomum, Brixiam, Cremam, Nouocomum, Rauennam alijs sensim ademerunt. Florentini quoq; emta libertate à Germanis, Pisanos, Volaterranos, Pistorios, Aretinos & finitima oppida subegerunt. Lucenses, Senenses, Genuenses, se quoq; in libertatem ijsdem temporibus uindicauunt. Hæc tam multa oppida, tot urbes ac multo plures, imperijs & finibus diuisæ, à regibus in tyrannos, hinc in optimates, mox in factiones & populares status, interdũ etiam in puram anarchiam incideruut. Neq; enim ulla pars orbis terrarum plures habuit Reipublicarum cõuersiones. Postremò res omnes publicæ, quarum memoriam ullam habemus, in monarchias relapsæ fuerunt, præter Venetos, Lucenses, Genuenses, Rhagusios, Heluetios, Germanos. Ioan. Bodinus Methodi historicæ cap. 6.

Alberto Imperatore à Ioanne fratris sui filio interfecto, circa annum Sol. 1307. magna ciit rerum mutatio facta in Italia, præsertimq; in Cisalpina Gallia. Pleræq; urbes fama & opibus celebres subita animorum inclinatione sibi dominos constituẽre, qui præfectura apud se antea fundi essent. Et hi ferè Gibellini erant, pontificibus in Gallia absentibus, Guelfis passim ex urbibus eiectis. SCALANI Veronã sortiti sunt, Passerini Mantuam, Patauium Carrarij. ESTENSES aliquanto pòst Ferraria potiti, freno Mutinæ alijsque locis Ferrariæ finitimis inuecto, eo usq; creuere, ut Carolus Calabriæ & Apuliæ rex, Beatricem filiam Accioni ea tempestate florenti, matrimonio locauerit. Sab. lib. 7. En. 9. & Blondus lib. 9 Decad. 2. Inde cùm Ioannes XXIII. & Benedictus XII. Pp. Ludouicũ Bauarum Imp. ditis deuouisset, ut nouo beneficio Italiæ principes uiros sibi deuincirent, fecit Benedictus anno 1339 ratum suo assensu principatum Luchino Vicecomiti, Ioannemq; eius fratrem Mediolanensem creauit antistiteu. Fecit & Gulielmo Gonzagæ, Mafino Scalæ, Vbertino Carrariæ, Obicioni Estensi, ut uicaria fungi nice in his urbibus dicerẽtur, quas ad id tempus adepti essent: quandoquidem omnis Italiæ iura, quia Imperator nullus esset, ad pontificem, Christi summi regis uicarium, deuoluta uiderentur. Obicionem uectigalem fecit ecclesiæ, ut annua dena aureorum numũ milita Apostolicæ sedi penderet. Sabellicus lib. 8. Enneadis nonæ. Clemens

mens VI. quia Italia intestinis motibus fluctuabat, solis Vicecomitibus Insubriæ principatum fecit ratum suo assensu, alios silentio præteriit: idq; illis datum, quòd soli omniũ satis esse credebãtur ad Lodouici Bauari in Italiam descensum inhibẽdum. Is ubi compertum habuit pontificem suis conatibus obstare, ut eiusdem auctoritas aliquo modo infringeretur, multas Italiæ urbes põtificiæ ditioni exemtas, cuicunque libitum est, ac præter paucos cunctis ferè nouis hominibus dedit habendas. Viterbium, olim Vetuloniam, Ioanni Vicano: Pisaurum & Fanum fortunæ Galeoto Malatestæ, & fratribus: Vrbinũ Feltrio, Callium Nolpho & Calasio fratribus. Alegreto Clauello Fabrianum, Matelicam Bulgarutio, Seuerinum Isuardutio, Camerinum Gẽtili Varaneo, Cingulum Pongonio, Esium Nicolao Boschareto, Rauennam Guidoni Polentano, Forum Liuij & Cæsenam Sinibaldo Ordelalpho, Ioanni Mansiedo Fauentiam. Hos ille principes in Italia constituit, quorum plerij; partim ui, partim ciuium studijs, iam antea in his urbibus principatum fuerãt adepti. Sabellicus libro octauo Enneadis nonæ & Platina.

Summa Reipublicæ Italicæ sub Henrico V. quæ Commune dicta est, penes tria Consilia fuit, Speciale, Generale, & Credentiæ: itemq; penes magistratus, qui & consilijs præfuerunt, & iudicia exercuerunt, quorum omnium quotannis lectio celebrata est. Vide Sigonium lib. 10. regni Ital.

Penes Mediolanensem archiepiscopum, post Othonẽ I. Imp. cum delectis duodecim ex ipsa nobilitate cõsulibus totius erat ciuitatis imperium. nam ius uitæ necisq; habuit. Vnde Comitis nomẽ tulit, ac ius illud per Vicecomitem exercuit. Vicecomes autem gladio stricto prælato incedebat, atque omnia cum consulibus negotia peragebat. Sigonius lib. 7. regni Italicæ.

Cùm Pontifices ac Imperatores de imperio Italiæ contenderent, FLORENTINI seipsos in libertatem uindicarũt, anno MCCXV. & coacto ciuiũ cœtu magistratus XII. quos Antiquos appellabant, duos prætores, urbanum ac peregrinum, cum annua potestate crearunt. Sed cùm omne imperium ad paucos detulissent, repentè in factionem inciderunt. His itaq; abrogato imperio, XXXVI uiros Reip. constituendæ, quos Reformatores uocabant, elegerũt, qui opificum collegia stabilierut, eisq; magistratus quasi tribunos dederunt. Sed cùm potentiores Gibellinorũ partibus fauerent, electis omnibus Gibellinis, XII uiros elegerũt, quos Bonos homines appellabant, rati nomine mutato mores immutari, deinde LXXX Senatores consilijs de Republ. capiendis: summum uerò imperium totius Reipub. CLXXX optimatibus permiserunt, qui magistratuum ac legum summam potestatem haberẽt, atq; in eo statu annos ferè XXX acquieuerunt. Postea in oligarchiam conuersi, ac nobilibus factiosis imperium à populo abrogatum est: deinde triumuiri creati, quos Priores appellarunt, unà cum Vexillifero, cui legionem prætoriam ad Reip. præsidium dederunt, præter quatuor legiones urbanorum & rusticorum, si ab hostibus urgerentur. Et quia Vexillifer maximus popularis erat, nobiles ab honorũ petitione ac sortitione summouit. Postea secutæ sunt grauissimę seditiones nobilium, à quibus populus in uarias partes distractus est: & cùm ciuili sanguine diu seipsos fœdassent, communi consensu petierunt à pontifice max. ut regiæ stirpis hominem mitteret, cui libenter parẽrent. Itaq; Carolum Valesium Siciliæ regem, qui cum Romam uenerat, Florentiam misit. Is igitur aliquendiu tumultus composuit, exules & oppressos armis ciuilibus restituit. Sed à suis ipse reuocatus, nondum urbe quieta, discessit. Hinc maiores quàm antea tumultus ac cædes, adeò ut omnes penè Lucenses uicinorum calamitate permoti, & ad seditiones componendas effusi ex urbe, Florentiam uenerint: non priùs tamen quieuerunt, quàm bellis externis cogerentur. Itaq; anno MCCCIIII. formam Reip. mutarunt, ac pro uno Vexillifero tres crearunt, quos Pannonieros uocabant, cum summa & planè Dictatoria potestate. Igitur coacto ciuium omnium cœtu scrutinia instituerunt, quibus postea semper usi sunt: id est, delectum quendam ciuium habuerunt, qui ad magistratus & honores capiendos idonei essent: atq; eorum nomina in urnas siue crumenas cõiecerunt, ut singulis annis forte ducerentur, atq; hic delectus decimo quoq; anno renouabatur: interdum sæpius, octouiros forte duxerunt, qui bimestri potestate cum annuo Vexillifero Reip. præessent. Consilij uerò capiendi causa Senatum elegerunt CCL uirorum, partim nobilium, partim popularium: optimatum uerò collegium ex ciuibus trecentis constituerunt. Sed ne in eo quidem statu, propter ciuiles discordias & odia intestina, diutius acquieuerunt. Itaq; cõmuni consensu acciuerũt Gualterum Brennonem, ducem Athenarum, eum, qui postea magister militũ clade Pictauiensi cæsus est ab Anglis: cui optimates annuum imperium permiserunt, sed plebs acclamatione gratissima perpetuum principem esse iussit. Hicigitur CCC milites ad uim imperij retinendam sibi adiunxit. Sed cùm nimis imperiosè se gerere uideretur, uix decẽmenses imperium retinere potuit, quin ab omnibus ordinibus ex urbe cum magna clade suorum eijceretur. Rufus Vexillifer tum & octouiros, unà cum tribunis plebis siue collegiorum ducibus crearunt, & nobiles, quos ab honoribus antea prohibuerant, restituerunt. Hinc factio nobilium potentior, populares & plebeios opprimere cœpit: hinc tenuium & popularium querelæ, quòd unius euersa tyrannide, plures Remp. inuasissent: & eousq; discordiæ creuerunt, quoad nobiles magna ex parte cæsi, aut fracti, aut exilio pulsi popularibus cessissent, & ab honorũ petitione omnino summouerentur. Igitur imperio planè populari constituto, anno MCCCLIIII, cùm nullæ aduersus nobiles discordiæ intercedere possent, populares inter se de imperio certare cœperũt. Quemadmodum Budelmonti cum Vbertis, deinde Donati cũ Cerchijs, omnes patricij, Remp. diutissimè perturbarant, deinde patricij à populariibus electi fuerant: ita Riccij & Albizij, populares homines, Guelphorum & Gibellinorum sectas renouarunt: inde cædes & exilia secuta. quousque plebei opifices accepta occasione aduersus populares arma cœperunt, ac ditissimi cuiusque domum diripuerunt & incenderunt. Ita populari potestate omnino sublata, secuta est ochlocratia seditiosæ plebis, uel potius anarchia. nam toto triennio latrocinia, cædes, incendia in media urbe flagrarunt. Ad extremum plebei seditiosè furentes inter se quoque crudelissimè pro imperio dimicarunt. Tandem lassati potius & fracti quàm satiati, proposita amnestia, magistratus ueteri more crearunt, ac XX annos sine bello ciuili exegerunt, cùm scilicet nulli omnino magistratus affectarent, & oblatos timidè caperent, iusteq; imperarẽt. Postea diuturnæ quietis impatientes, Cosmum Medicem, eum qui Patriæ parens usurpatur, nulla de causa damnarunt: idem tamen postea ui & armis ciuilibus est ab exilio reuocatus: & aduersarij eius magno numero electi. ex quo gens Medicea summam in Repub. auctoritatem sine imperio adepta est, cùm scilicet prudentes ac uiros bonos sibi adiungeret, quorum ope Respub. & magistratuum sortitio regebatur. Sed mortuo Cosimo, qui Reipublicæ gubernacula tenebat, ad cædes & exilia prolapsi sunt: quo ad factiosis quibusq; pulsis Medicei auctoritatem recuperarent: quam annos circiter XXX retinuerunt. tametsi Paccij coniuratione facta Iulianũ Medicem ante aras mactarunt, ac Laurentium fratrem grauiter uulnerarunt: hinc coniuratorum supplicia, cædes, exilia. Altera ex parte exules Sixtum IIII. Pontificem & Alphonsum regem cum legionibus acciuerunt, ut patriam, in qua regnare non poterant, hostium subijcerent potestati. Tandem liberata grauissimo bello Republica, Senatum LXX uirorum stabilierunt, cuius consilijs tandiu Respub. stetit, quoad Petrus Medices, mortuo patre Laurentio, non contentus auctoritate, monarchiam inuadere conatus est. Ex quo maiores quàm antea seditiones obortæ: quæ non prius exitum reperire potuerunt, quàm potentiores urbe penitùs electi essent. Itaq; contigit, ut anno MCCCCXCIIII. plebs hucillue, quasi pecus sine pastore uagaretur, hominum insidias metuens ac ferarum: sic enim Macciauellus tradit. Tandem Senatu ægrè coacto, diu certatum est de conformando Reipstatu, cùm alij optimates, alij populum mallent. Ad extremum seditiosis Hier. Sauanarolæ ac Soderini concionibus persuasi (de qua re Guicciard. lib. 2.) popularem statum acceperunt. Nec multò post Petri Soderini, deinde Fr. Valorij potentia oppressi, rursus arma cœperunt, ac potentiores ui & armis de imperio deturbarunt: nec aliter quieuissent bella ciuilia, nisi pontificum Romanorum & Caroli V. Imperatoris legionibus coacti, Alexandrum Medicem cum præsidio militũ in urbem recepissent. Is Clearchum Heracleotarum tyrannum imitatus, sui nominis hostes ac potentiores occidit, proscripsit, exegit: tandem à Laurentio Medice occisus, imperij successorẽ habuit Cosmũ. Io. Bodinus Methodi hist. cap. 6.

HISPANIAE POLITIA.

Carthaginenses, duce Meseo, magnam partem HISPANIÆ occuparunt, ut ex Iustino & Orosio intelligi potest: atque imperium tantisper tenuerunt, dum à Romanis eijcerentur: non tamen domita erat omnino Hispania Scipionis ætate, cùm ulterior suos principes Cæsaris quoq; temporibus haberet. A' Scipione Africano ad Gondericum regem (qui primus è gente Vandalorum Hispanias inuasit) numerãtur anni DCLX. Postea Vandalis in Africam traijcientibus, successit Alaricus Pannonius de gente Balthorũ, qui tunc Gothorum dux erat. Ab eo Gothi CCC annos in Hispania regnarunt, id est, usq; ad Rodericum, cuius temporibus Arabes ac Pœni uniuersam Hispaniã, præter Cantabros & Astures, in suam potestatem redegerunt, anno Salutis DCCXVII. imperij Roderici anno septimo, ut Taraphа scribit. Huic cõuersioni causam dedit Celtiberiæ princeps, qui ut illatũ filiæ stuprum à Roderico uindicaret, Pœnos in Hispaniã euocauit. Postea Galli Carolo Magno primùm, deinde Ludouico filio ducibus, magnam Hispaniæ partem ab Arabũ seruitute uindicarunt, ac per legatos tandiu gubernarunt, quoad Ludouicus Pius, Iamfredo legato liberum imperium permisisset. Pòst Hispani recuperatis uiribus, duce Alfonso quinto, Arabes ex omni ferè Hispania exegerunt. Cùm autẽ in Veromundo Alfonsi filio Gothorum legitima proles defecisset, Ferdinandus primus Arragoniæ rex, imperium suscepit. Postea distractis in quatuor, mox etiam in quinq; partes Hispaniæ imperijs, crudelissimæ cædes non modò principũ inter ipsos consecutæ sunt,

sed etiam fratrum, parentũ ac liberorum. Nã Alfonsus III. Asturiæ & Galliciæ princeps, omnes fratres oculis orbauit: unus etiam cæsus est, cùm partem imperij occuparet. Consimiliter Alfonsus IIII. à Raymiro fratre oculis est orbatus. Raymirus alter à Ferdinando fratre crudeliter occisus: Garcias itidẽ à fratre Sanctio, hic à Vellido. Aliquanto pòst Alfonsus VIII. genere Gallus, Raymundi Tolosatis filius, tria imperia cũ uno & eodem coniunxit. Rursus Mauri magna classe Hispanias inuaserunt, & bonã partem ad Ferdinandum usq; Philippi proauum maternũ tenuerunt. Sic tandem imperiũ, partim ui & armis, partim etiã legitima successione magnoperè auctũ, nunc summa cũ utriusq; disciplinæ gloria floret, hoc etiã gloriosius, quòd in Africã usq; & Americam, leges & arma nõ sine uberrima & quæstuosissima mercatura, Christiq; religionis amplificãdæ studio protulerũt, ac longius prolaturi sunt, cùm nullũ sit imperiũ tam latè patẽs ex omnib. quæ unius dominatu regũtur, in quo minus principi tributũ sit, quod imperij bene cõstituti magnum est argumentum. Ioan. Bod. Meth. hist. cap. 6.

GALLORVM RESPVBLICA.

GALLI sub regibus primùm diutissimè floruerunt, ut Cæsar lib. 6. & Liuius lib. 5. testantur, colonijs in uniuersam ferè Europam missis clari. Cùm autem reges impotenter dominarentur, optimates imperium susceperũt: populum in tres ordines naturæ cõgruentes, hoc est ad rationis, iræ, ac libidinis formam distribuerunt. Druidæ à militia uacationem petpetuam, & omnium munerũ immunitatem habuerunt, ut Cæsar scribit. Igitur domesticum imperium, sacra, leges, summamq; iudiciorum potestatem Druidæ tenebãt: Equites rem militarem unà cũ Ambactis & Soldurijs curabant: Plebs agros & opificia. Cæsar testatur, apud Heduos principum factiones Reipublicæ perniciem attulisse, cùm alij Germanorum, alij Romanorum copias euocarent. Ad extremum Respublica diuturno Cæsaris bello fracta Romanis cessit: sed ea lege, ut magna pars ciuitatum suo iure ac libertate uteretur, ut Plinius lib. 7. tradit. Quadringẽtesimo pòst anno Romanis, Gothis & Hungaris dissidentibus, pauitum Franci, uniuersam Galliam inuaserunt, & regiæ potestatis formam ita stabilierunt, ut militari disciplina pauci, domestica nulli diutius floruerint. Gallia Romanis paruit à Cæsaris extrema de Gallis uictoria, usque ad Marcomerum ducem Francorum (cuius opibus freta Valentiniano tributum imperanti denegauit) annos CCCCXLI. qui numerus ex quadrato septenarij ducto in nouenarium conficitur. Hinc ad Varamundum nouem anni, ad eius regnũ, ter nouem: ex quo uerò dux est appellatus, usque ad Pipinum, qui ex magistro Palatij regnum inuasit pulso rege Hilderico, anni sunt CCCXLIII. cubus septenarij. A' cæde Syagrij, qui Romanorum ultimus Galliæ præfuit, usque ad Capetum, qui genere Gallus, natione Andegauus, imperium Francis ademit, perfectus est ille numerus CDXCVI. Ab Varamundo usque ad Capetum anni DLXVII. numerus ex quadrato nouenarij in septenarium ducto. Rursus ab Varamundo usque ad Hugonis Magni ac principum defectionem à rege Ludouico IIII. ipsiusque captiuitatem, anni sunt DXII. solidus cubus. Hinc ad alteram Caroli Borbonij defectionem à Francisco I. eiusque captiuitatem, quadratus est dupli duodenarij, puta DLXXVI. Ioan. Bodinus Methodi historicæ capite sexto.

GOTHORVM POLITIA.

GOTHI, Germanicum siue Scythicum (neq; enim scriptores consentiunt) genus hominum ferocissimum, modò Getæ, modò Daci à priscis auctoribus nuncupati sunt: ex quibus Strabo lib. Geogr. septimo auctor est, Getas discretis sedibus diuersos à Dacis habitasse, ut Daci mediterranea loca tenerent, Germaniam uersus, & istri fontibus uiciniores, qui olim Dani uocati sunt: Getæ Pontum uersus propius Orientem essent. Igitur Getæ & Daci uidentur gens una fuisse, atq; tantùm sedibus separata: quando, eodem teste, utrisq; eadem erat lingua. Is ab Augusto pax data est, uetitiq; sunt Danubij limitẽ transcendere. A quibus haud multo pòst uiolatis finibus, duo Romani duces, primùm Oppius Sabinus, deinde, Domitiano principe, Cornelius Fuscus, ad eam iniuriam uindicandam missi, cũ omnibus copijs cæsi sunt. Exegit deinde Traianus princeps eam gentẽ Romanis finibus, atq; in suas sedes compulsam uehementer afflixit. Postea Antoninus Caracalla ducens aduersus Parthos, Dacos ex improuiso adortus domuit. Gordianus minor res nouas molientes compescuit. Maiores deinde eius gentis motus secuti sunt. Philippo imperante, quando iam fata Romani nominis gloriam ad exitum traiiebant, Gothi Asiam inuaserunt, Bithynia priùs uastata, cum Macedoniæ & bona Thraciæ parte. Hanc Barbarorũ colluuiem Claudius II. Imp. in Mysia propemodũ ad internecionem deleuit, CCC millibus hostium cæsis, aut captis. Inde ab Aureliano trans Danubium uno prælio uicti, diu armis abstinuerunt. Sub Valente, ab Hunnis quoq; uicti fugatiq;, in aquilonarẽ Germaniæ Cherronesum Cimbricam sese contulere, atque DACIAM ex se dixere, insulam quoque in Oceano haud longè à Dacia, in Arcton protensam (quam fortè aut tunc aut postremò occuparunt) Gothiam appellauere. Dacia autem antiqua Pannonijs uicina hodie Valachia nuncupatur, eo, quòd Dacis inde expulsis, Romana colonia illuc missa est: nã Valach, lingua eorũ, Italicũ significat. Valachorũ deinde duæ factiones fuere, Dragulę, & Dani: sed Dragulæ Danis impares, Turcas in eã terram induxerunt, qui Danos penè deleuere: quos Ioannes Huniades restituit, atq; Turcis eripuit. Polyd. lib. 13.

SAXONVM RESPVBLICA.

Ferũt SAXONIAM, quo tẽpore Carolus Magnus illos inuasit, regibus subesse non passam, duodecim primarios uiros sibi præfecisse, qui per omnem prouinciã publicæ utilitati inserui rent, consulentes in medium de rebus gerendis. Annuus erat inter illos per uices magistratus. Quem uerò publicum deforis bellum illatum in magistratu deprehendisset, is durante bello rex appellabatur, cuius imperio parerẽt uniuersi: bello autem cum pace mutato, regium nomen pariter deponebat. Sic Edelhardus, unus ex duodecim proceribus, paulo ante Vedekindum, rex inscriptus legitur: & ab urbe Osnaburga quingentis uix passuum spacijs, reliquas arcis esse hodie commonstrãt: quam arcem, regiam uocant Vedekindi. Cranzius libro primo Metropoleos cap. 1.

BORVSSORVM POLITIA.

Anno Salut. 1525. mutatus fuit Reipublicæ status per PRVSSIAM, quæ est extrema Germaniæ prouincia, uersus mare Balthicum. Henrico VI. Friderici Barbarossæ filio Cæsare, cùm pro recuperanda Hierosolyma Christiani bellum gererent, institutus est ordo militum, ut uocant, Marianorum Teutonicorum: qui quoniã pro religione pugnabant, crucem albam in uestibus ferebant, uelut insigne quoddã atq; notam suæ professionis: fuit hoc ad annũ Sal. MCXC. Eius ordinis primus magister fuit electus, ut memoriæ proditũ est, in castris ad urbem Ptolemaida. Prussiam deinde subegerũt illi, Friderico II. Cæsare: & quum auctis uiribus bella gessissent, aliquandiu cum Polonię regibus, prælio uicti, fidem per iusiurandum dederunt Casimiro Poloniæ regi, patri Sigismundi. A' primo magistro usq; ad Albertũ Marchionẽ Brandeburgicum intercesserunt anni triginta tres. Albertus autẽ electus fuit anno Salutis MDXI. Is per biennium graue bellum gessit cum Poloniæ rege Sigismundo, & anno Salutis 1521. pactæ fuerunt in annos quatuor indu-

ciæ. Interea subinde sollicitabat Cæsarem Albertus & ordines Imperij, de auxilijs, & ad comitia Noribergæ ipse uenit, & ut Imperij princeps, locum suum habuit in consessu. nam belli causa erat, quòd in Poloni uerba iurare nollet. Cùm autem & Cæsar Carolus V. esset bello Gallico impeditus, & Turca in Vngariam impetum faceret, & seditione rusticorum distineretur Germania, sic ut auxilium inde nullum expectari posset, & iam exirent induciæ, pacem cum Polono fecit, eiq; fidem dedit, ut præcipuo suo magistratui, & religione simul & ordine mutato, Prussiã sibi uendicauit, & qui fuerat antè Magister, iam de uoluntate regis, dux Prussiæ salutatus, aliquanto pòst in matrimonium duxit Friderici Daniæ regis filiã Dorotheam, & Academiam Conigspergi, Montem regium uocant, instituit. Eo facto uniuersum ordinem in se concitauit. Nam etsi Prussiam tenebat, ac Poloniæ regis præsidio nitebatur, tamen de communi consensu Valtherus Cronbergus ei suffectus est, qui priscum nomen atq; statum repræsentaret. Is deinde in omnibus comitijs grauiter eum accusauit. Ille autem, edito scripto, sui facti rationem explicauit, quòd extrema necessitate coactus, quum ab Imperio destitueretur, in Poloni clientelam sese dedisset. Sleidanus lib.5.

DANORVM RESPVBLICA.

Eodem tempore quo Pyastus in Polonia, Carolus Magnus in Gallia, Nicephorus in Græcia, imperium inierunt: simul quoq; Gotricus DANIÆ regnum armis ac legibus stabilijt, ab eoq; ad Nubam regnatũ est annos CXL. Tum Henricus Auceps, Imperator Germanorum, regnum illud in prouinciæ formã redegit. Sed cùm ab imperio postea Dani desciuissent, rursus ab Othone uicti sunt, atq; iterum rebellarunt Suenone rege, qui à Valdemaro fratre deiectus est: à quo regnũ successione delatũ est anno pòst CCXL ad Margaritã, quæ Daniæ, Sueciæ, ac Norregiæ præfuit imperijs: & quæ Pomeraniæ ducẽ adoptauit. Tricesimo quinto pòst anno Engelbertus à Danis deficiens, Sueciæ regnũ inuasit: quod postea ciuili seditiõe coactus reliquit. Rursus tripleæ illud regnum unius imperio Bauari paruit. Post hunc Christianus electus est, à quo cæteri consequentes ad hæc usq; tempora imperarunt. Ioan. Bodinus Methodi hist. cap. 6.

BRITANNORVM RESPVBLICA.

Britanni à Bruto denominati (quo duce ex Græcia in Albionem insulam delati sunt, anno orbis conditi supra quater millesimum uicesimo septimo) inconcussum in Albionis parte imperium mille centum sexdecim circiter annos tenuere: quo tempore bello à Romanis duce Iulio Cæsare petiti, uectigalesq; facti, tributum aliquandiu pependerũt. Postea in prouinciæ formam redacta Britannia, Reges quidem suæ gentis habuit, cæterùm nomine tenus dumtaxat, tota à prætoribus Romanis administrata, ad annum usque Salutis humanæ quadringentesimum tricesimum sextum: quo tempore Scotorum Pictorumq; armis subacti, triginta annis tributum, agri haud exigua parte ademta, illis soluerunt: id quod Pauli Diaconi, Bedæ, Antonij Sabellici, ac multorũ aliorum tum ueterũ tum neotericorum auctoritate constat. At Barbarorum mox immanitatis pertæsi, assueti iam antea Romanis delicijs, Constantinum Androæni Armoricæ regis filiũ, in subsidiũ aduectus Scotos Pictosque accerserunt. Is cũ ingentibus copijs aduenienes repulsis illorum iugo, Britannicum restituit imperium, anno à natali Christi domini quadringentesimo sexagesimo quinto. Regnauit is & post eum filius eius Constantius, atque inde Vortigernus, non plus uniuersi duobus & uiginti annis. Tum ingruentibus denuo Scotis Pictisque, rursum penè in pristinam redacti seruitutem, Vortigerno rege auctore à Saxonibus auxiliũ implorarũt. Duodecim inde annis Vortigernus, auxilio Saxonum, iniuriam Scotorum Pictorumque prohibuit. Sed illis fidem non seruantibus, ducibus Hengisto, ac Orsa fratribus, in extremam perniciem ductus est. Quos enim aduersus aliorum uim subsidio uocauerat, ab ijs, magna Britannorum parte occidione occisa, ipse captus, in Gualiam exiguam regni partem cum reliquijs, relegatus est, Saxonibus reliquum Hengisto rege constituto occupantibus: unde & Angliæ nomen regio obtinuit, populiq; Angli dicti sunt. Nec tamen Britanni hac re prorsus concederant: uaria enim fortuna ad Arthuri regis usq; tempora cum Anglis pugnarunt. Cæterùm eo defero, idem regni qui uitæ eius finis fuit: accisis enim uiribus, palmam deinceps Saxonibus concessere. Ab Arthuro, qui fato cessit anno quingentesimo quadragesimo secundo, ad annum millesimum decimum sextum Britanniam Angli tenuere: primùm sub uno rege, inde in septem regna diuisam, mox rursum ad unum redactam, eosdem semper quos nunc regni terminos habentes. Subinde à Danis Angliam inuadentibus subacti Angli, quinq; reges Danici sanguinis habuere, Sarnonem, Heraldum eius filium, Canutum, Heraldum cognomento Harfut denique, & Hardecanutum. Ab illis leges magistratusq; accepere: hic nimis quàm superbè genti insultans, non ferenti sœdam diutius seruitutem, una nocte per uniuersam regionem Danica nobilitate occisa, quũ idem sibi imminere exitium cernerret, mortem sibi ipse conscium. Itaque Eduardum Eldredi (qui postremus ante Danorum aduentum in Anglia regnauerat) filium regem constituunt. Verùm eo paulo post defuncto, atque ob singularem uitæ integritatem in diuorum numerum relato, ueriti Angli, ne ira amissi regni Dani rursum infesti arma inferrent, Heraldum, patre quidem Godouino gentis Angliæ, sed matre Canuti regis filia prognatum, regem sustiliunt, spreto Eduardo D. Eduardi regis pronepote, fratre diuæ Margaritæ Scotorum postea reginæ. Ira enim fore arbitrabantur, ut restituto quodammodo Danis regno, pace deinceps tranquilla fruerentur. Atqui Heraldus immanibus insolentiaq; perditus, Gulielmi Nothi Normannorum ducis filiam, quam uxorem acceperat, nefariè agasonibus prostituens, ab eodem iusto bello petitus, uita regnoque priuatus est, quinquagesimo anno postquam Anglorum Dani imperium primùm inuaserant: qui fuit annus à partu Virgineo supra millesimum sexagesimus sextus. Gulielmus potitus Anglorum imperio, Normannos, quò simul cum Anglis coalescerent, imperiumq; id unis adsposteros propagaretur, Danico nomine obliterato, in Anglorũ concedere uoluit, cuius stirps etiamnũ hodie regno potitur. H. Boeth.

BRITANNI regiam potestatem initiò, ut omnes ferè populi, pertulerunt. Polydorus enim reges octo & sexaginta, ex antiquis seu ueris, seu fabulosis scriptoribus, mille circiter annos ante Cæsarem, Britannis imperasse scribit: Romanis uerò, postea quàm à Cæsare uicti sunt, annos quingentos paruisse: id est, ad Theodosium usq; iuniorem, quibus temporibus cùm à Scotis & Pictis grauissimè premerentur, ac de Romanorum auxilijs desperare cœpissent, Anglorum & Saxonum opes è Germania euocarunt. Hi pulsis Britannis imperium facilè occuparunt: sed ita ut septem reges diuisis imperijs dominarentur, ac perpetuis bellis in seipsos grassarentur: quoad Egbertus, post annos circiter CCC quàm Angli Britannos in Galliam expulerant, id est, anno Salutis DCCC, penè solus imperauit. Postea Dani ac Scoti mox uicti, mox victores, insulam more prædonũ annos ferè CL diripuerunt, usq; ad Eduardum maiorem, qui Danis pulsis imperium recepit. Centesimo pòst anno bellis intestinis flagrantes, Gulielmum Normannum euocarunt. Is Haraldo cæso, ac Republica constitura, regnum successione ad suos detulit, qui annis ferè centum ac decem fortiter imperarunt. Secutus est Stephanus comes Blesensis, genere Gallus, qui regnum legibus ac domestica disciplina humaniter informauit, anno Salutis MCXXXVI. Pòst Henricus II. genere quoq; Gallus, & Stephani, ut pleriq; aiunt, filius: paterno iure Comes Andium, Cenomanorum, ac Turonũ: Stephani adoptione, & materna successione, Angliam & Normanniam, uxoris dote Aquitaniam & Pictauiam consecutus, maximum imperium diutissimè rexit, ac deinceps eius posteri florens illud regnum, ac bellicis laudibus abundans annos CCCC ita gubernarũt, ut uniuersam penè Galliam partim legitimo iure, partim iniquis, partim fraudibus, cùm ciuili bello Galli premerẽtur, occuparint. Tandem aliquando conspirantes Galli, & uictoriarum incredibili celeritate usi, Anglos de tota Galliæ possessione deiecerunt. Ioan. Bodinus Methodi histor. cap. 6.

TVRCORVM RESPVBLICA.

Cùm TVRCÆ à Græcis defecissent, anno Salutis circiter DCL. breui Syriam, Aegyptũ, Persiam, Africã usq; ad Oceanum, pòst etiam Hispanias, Cretam, Siciliam, Peloponnesum, & Italiæ partem occuparunt, tanta uictoriarum celeritate, ut tot ac tã multas regiones antè domuisse, quàm peragrasse indeantur. Ac tametsi obscura est eorum, & fabulis confusa historia, quam nostri literis mandarunt: facilè tamen intelligi potest ex Leone Afro, & Gulielmo Tyriorum episcopo, qui antiquitates illorum ac regiones penitiùs inspexerunt, nullum ferè imperium, excepto Romano, maius

maius antea extitisse. Ipsi Pontifices, qui Caliphæ dicebantur, sola religionis opinione tantum ualuerunt, ut leges omnes diuinas & humanas arbitratu suo moderarentur: ab his enim Imperatores & exercitus, uelut à diis pendebant: reliqui principes uitam illis, cap ut, fortunas, imperium deniq; acceptum ferebãt. Sed cùm de religione inter se discrepare cœpissent, propter Hali cædem, Pontifices quoq; Aegypti cum Babyloniis ac Damascenis grauissima bella gesserunt: deinde Gallorũ uiribus de Hispania ulteriore, pòst etiam de Italia, Cypro, ac Syria decedere coacti: tandem à Persis quoq; Tartaris ac Turcis repulsi, uires in Aegypto & Africa collegerunt, anno centesimo circiter ac millesimo: hinc Tunetani reges à prima incursione Arabum in Africa, regnum ad hæc usq; tempora gubernarunt, id est, ut Muleasses coram pontifice maximè iactabat, annos DCCCC. Sultani uerò Aegyptũ à Saladino usq; ad Tomumbeium, quem Selymus Turcarum princeps in crucem egit, annos CCCXXXVI obtinuerunt. Sed tantis odiis ac cædibus exarserunt cum Mauris Tunetani reges, & inter se Mauri, pòst etiam Sultani, ut Hispanorum ac Turcorum fracti uiribus nunc seruire consuescãt. Iisdem temporibus, quibus Aegyptum Saladinus occupauit, duo potentissima imperia pattatum adoleuerũt: TARTAROVM scilicet ac Turcarum. Scribit enim Hayto Canguiscanum Tartarorum, qui olim Scythæ dicebantur, principẽ imperium in Asia maiore longè latecq; propagasse: & ex eadem gente Turcarum unam legionẽ, quæ Persis auxilio uenerat, accepta religione Arabum, in Asia minore conquieuisse: ac sensim Arabũ & Græcorum discordia in tantam potẽtiam creuisse, ut ex quo Selimus homo priuatus Cappadociæ principatum arripuit, anno MCIIII ad hæc usq; tẽpora, omnia non modò Græcorum & Arabum imperia, sed etiam prouincias omnes à Danubio usq; ad Borysthenem, hominũ ferocissimorum, & utramq; Pannoniam atq; Illyricum occuparint: tametsi Persarum, Christianorum, ac Tartarorũ maximis bellis implicarentur. Ioan. Bodinus Methodi hist. cap. 6.

VOLVMINIS VIGESIMIOCTAVI

FINIS.

THEATRI HVMANAE VITAE

Volumen Vigesimum nonum

OECONOMICAM VITAM HOMINIS

LIBRO VNICO, sed qui in plures olim, ζωὼ θεῶ, diduci possit, enarrans.

PONENDAE
DOMO QVAERENDA EST
AREA

Hanc dum puerili licèt, honesto tamen ausu LVGDVNI
quærit
in permagnas uitæ coniectus difficultates
sed ab iisdem consilio oportuno fidoq. expeditus auxilio

VT

bene apud memorem ueteris stet gratia facti

ADAMO KNOVFFO
Coloniensiũ Asclepiadarum antesignano

THEOD. ZVINGERVS
Postremum hocce
THEATRI VOLVMEN
DE
Vita Oeconomica
D D

TOMI XXIX TIT.
DISPOSITIO.

- Vniuersim, ut
  - Totum. FAMILIA, Gens œconomica, à famulatu, à societate. Huius
    - Institutio.
    - Decursus, ratione habita
      - Temporis. Familiæ
        - Noua.
        - Antiqua.
      - Claritatis. Familiæ
        - Nobilitas.
        - Ignobilitas.
    - Interitus.
  - Partes habet. COMMVNICATIO domestica considerata respectu
    - PERSONAE, quæ cõmunicant. Homo suum quærit esse, quoniã animal est sociale. Ergo cũ aliis uersatur & communicat in certis reb. Perpendendæ proinde personæ aliæ
      - Primariæ. Vide signum 1.
      - Secũdariæ. SOCIETATES Oeconomicæ secundariæ, quæ primarias consequuntur. Sic comitatur Societatem
        - Herilẽ, Societas
          - Conseruorum.
          - Libertorum inter se.
          - Libertorũ & Patroni. Libertinorũ.
        - Coniugalem, Societas inter
          - Socrum & Nurũ.
          - Affines quoscunq.
        - Patriã, Societas
          - Maiorum inter se.
          - Minorum inter se. Videlicet
            - Fratrum.
            - Cognatorum quorumuis.
          - Maiorum & Minorum. Vtputa
            - Aui & Nepotum.
            - Auunculi & Nepotum.
    - RERVM in quibus cõmunicant. Cuiusmodi sunt
      - Locus
        - Domus
          - Extructio. Possessio.
          - Vsus. Nempe
            - Apertio.
            - Inhabitatio.
            - Elocatio.
        - Ager.
      - Locata:
        - Pecunia.
        - Vtensilia, Instrumẽta. Horum
          - Historia.
          - Dispositio.
          - Vsus. Vt Lucernæ.
        - Annona.
    - MODI quo cõmunicãt. Huc pertinet
      - Consociatio Oeconomica
        - Herilis.
        - Coniugalis.
        - Patria.
      - Institutio œconomica.
      - Cura corporis œconomica per
        - Alimenta.
        - Medicamenta.
        - Balnea. Vestitum.
      - Rei familiaris cura. Nimirum opum
        - Acquisitio, per
          - Operam
            - Artis.
            - Militiæ.
          - Hæreditatem:
            - Qui: respectu
              - Ortus legitimi.
              - Primogenituræ.
              - Sexus. Cognationis.
            - Quomodo. Vel
              - Successione.
              - Testamento.
        - Possessio. Conseruatio.
      - Iurisdictio.
      - Initiatio
        - Coniugij.
        - Seruitij.
      - Certamina, Lites
        - Heriles.
        - Coniugales.
      - Dissociatio œconomica
        - Herilis per
          - Venditionem.
          - Donationem.
          - Manumissionem.
        - Coniugalis per
          - Discessionem.
          - Repudium.
        - Patria, per
          - Desertionem.
          - Abdicationem.
      - Ludi œconomici.
- De OBCONOMIA ad ẽ posita
- Singillatim, singulas Oeconomiæ rationes expendendo. easq; rursus tum Populares, respectu Populorum (sic Galli, Itali, Germani peculiarem habent Oeconomiæ modum) tum Familiares, respectu Familiarum, quæ apud quoscunq; tandem populos illustres fuêre.

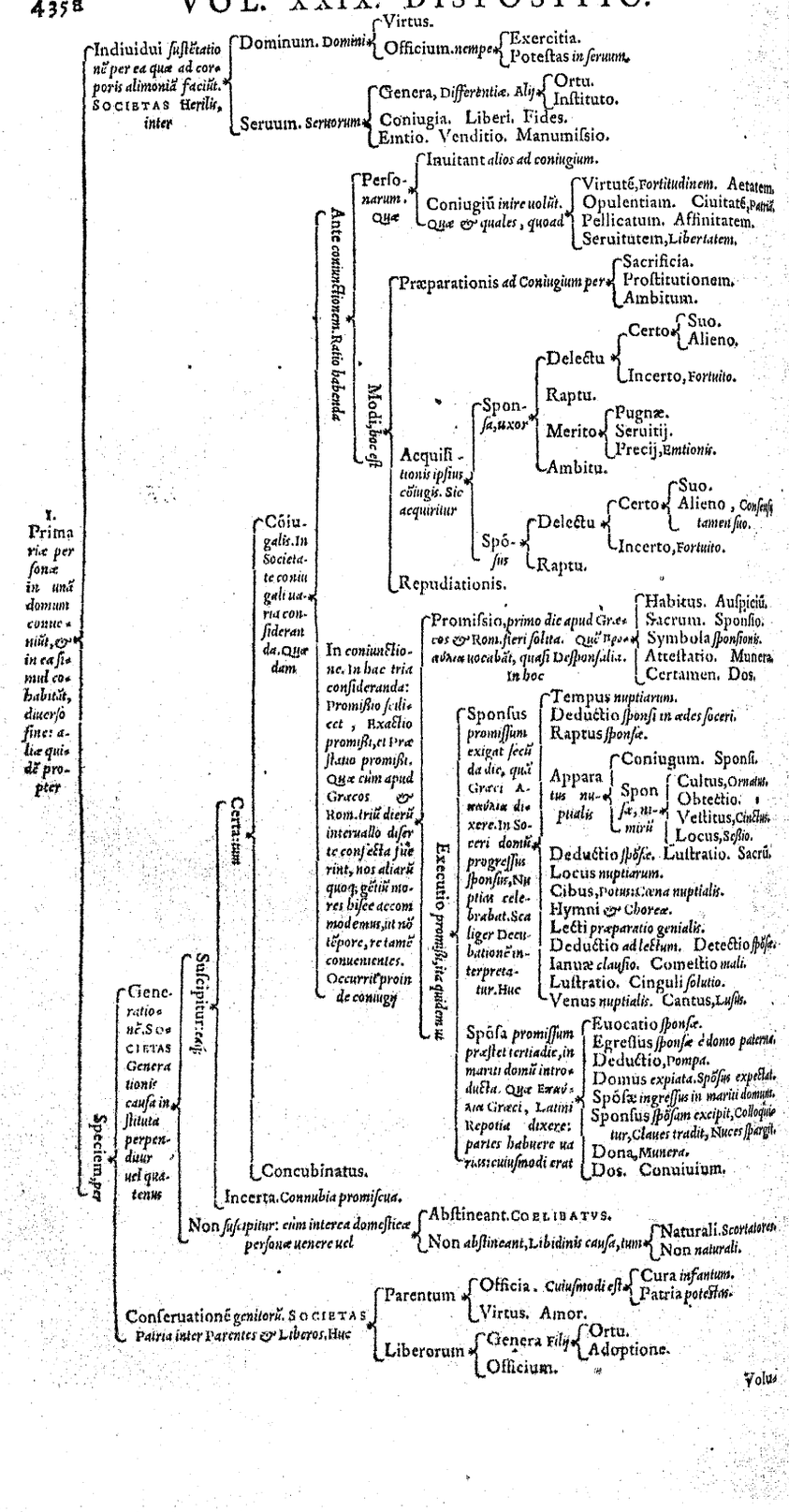

Volu-

Voluminis Vigesiminoni Liber Singularis.

Oeconomia ut Totum quid considerata.

INSTITVTIO OECONOMIAE.

Magnum hic inane, propterea quòd aliorum in hoc genere laboribus & cibo ueluti præmanso caruimus. Locos interim ipsos annotare placuit, ut methodi constantiæ attestaremur, Studiosorumq; cogitationes dirigeremus, accenderemusq;.

OECONOMIAE DECVRSVS. RATIONE HABITA

TEMPORIS. FAMILIAE

NOVAE.

Sic IPHICRATI, sic CICERONI, sic C. MARIO nouitas obiecta ab æmulis.

ANTIQVAE.

Sic quibusdam [illegible] dominis, de antiquitate Familiarum gloriari possumus præ iis, qui superioribus seculis uixerunt: gloriabuntur adhuc amplius, qui post nos uiuent. In Noacho & Adamo conueniunt omnes: in eo differunt, quòd alij successionem familiæ propter maiorum splendorem laudare possunt, alij non possunt. quorum hi ignobiles & obscuri, illinobiles quasi noti homines appellantur.

CLARITATIS. FAMILIAE

NOBILES.

In AEGYPTO in domorum uestibulis, alas uulturum proponere, indicium nobilitatis & uetustatis familiæ erat. Alex. ab Alexandro libro quinto, cap. 24.

Apud ROMANOS in atriis nobilium & foribus, ac circa domorum limina, hostium deuictorum spolia, enses, clypei, galeæ, currus, deuictarum nauium rostra, ueluti auitæ gloriæ & fortium factorū ornamenta, affigebantur: quæ quanto uetustiora essent, tanto plus decoris & maiestatis habebant. Ibidem.

Triumphales domos hoc amplum habuisse ferunt, ut fores de uia Græco more aperiantur, non intus, sicut de Poplicolæ familia proditum est. Alexander ab Alexandro lib. quinto, capite 24.

IGNOBILES.

De Ignobilitate Voluminis Tertio agimus.

Oeconomia respectu Personarum communicantium considerata.

SOCIETAS HERILIS, INTER DOMINVM ET SERVVM.

Consule Voluminis Tertij librum Sextum, ubi de Seruitute tanquam Fortuito malo agitur.

DOMINI

VIRTVS.

ADMETVS, Thessaliæ rex, ob pietatem & probitatem laudatur ab Apolline apud Eurip. Alcestide, qui ipse domū quoque sibi similem reddiderit,

οὐδὲ γὰρ ἀόρδὸς ὢν ὢν ἐτύγχανον.

OFFICIVM. HVC HERILIS

Potestas in Seruum,

ἀνὴρ δεσπότης.

Ex loco, Perfidiæ ergà Dues pœna, huc non pauca.

Prouidentia.

Sic Domini est domum regere institutis, de alimentis prouidere, atque etiam sanitatis curam habere, si Catoni credimus.

SERVORVM

GENERA, DIFFERENTIAE. SERVI ALII

Ortu, Natiuitate.

Apud LYCIOS serui nascuntur ex patre libero, matre serua. Seruitus enim & libertas à matre ducitur, uti & familiæ cognomen. Herodotus lib. j. Quod ipsum in GERMANIA etiamnum hodie obseruatur. Nam si libertus (Libergen sent Germanis appellātur) duxerit liberam, filij inde suscepti patris quidem nomen assumunt, at matris conditionem: sin uerò liber libertam duxerit, filij quoq; liberti erunt.

Instituto.

Nonnullæ INDORVM gentes pueris adolescentibus, etiam si magnæ fortunæ & amplis opibus forent, pro seruis utebantur: ut eam sortem expetti, quantum decus libertatis foret, agnoscerent. Quod cum CRETENSIBVS & Laconibus commune asseuerant fuisse, ut ingenuos filios seruilia exhibere cogerent. PHRYGIBVS familiare fuit, proprios uendere filios in eximio ætatis flore, & seruilem in modum educare. NABATHÆIS quoque adolescentes ingenuos seruilia præstare officia consanguineis, assidua exēpla sunt. Alex. lib. 2. cap. 25.

Vi, Coactione.

Huc Mancipia, bello capta.

CONIVGIA, LIBERI.

AEGYPTIIS nullus ex serua genitus habetur seruus aut illegitimus: quia solum patrem ingenuitatem & genus præstare,

stare, matrem uerò natalibus nihil conferre putabant. Pericles Athenis auctor fuit, ut qui ex serua, aut non legitimo coniugio nati essent, uel turpi nota affecti forent, ciuium in numerum non adscriberentur. Alex. lib. 2. c. 22.

FIDES, PERFIDIA.

Sub loco Iustitiæ & Iniustitiæ profanæ de Fide Seruorum erga Dominos actum.

EMTIO, VENDITIO.

Volumine Tertio Seruientis locum persequti sumus.

MANVMISSIO.

Manumissionis exempla, pete ex fol. 772.

Apud HEBRÆOS ex Dei præcepto serui sex annis seruiebãt, septimo manumittebantur gratuitò. Quòd si seruus, captus amore sui domini, & uxoris, & filiorum, nollet manumitti, eum dominus ad recuperatores adducebat, eiq; ad ualuæ aut ad postem applicato, aurem subula perforabat, & ille postea in perpetuum seruire cogebatur. Exodi 21. & Deuteronomij cap. 15.

CONIVGALIS SOCIETAS INTER MARITVM ET VXOREM.

VTRIVSQ. RESPECTV. Quo ad

NVPTIAS.

De his infrà, inter Accidentia Occonomica, diffusè.

IMPERIVM.

In ASSYRIA Lunæ templum apud Carras fuisse, memoriæ proditum est, in quo qui Lunæ supplicaret, uxoris imperio subigi: qui uerò Luno deo sacrum faceret, uxori dominari ferebatur. Alex. lib. 4. cap. 8. Ergo Germanis nil causæ subest, cur mulieres dominentur, qui Lunam marem, feminam Solem esse putant: der Mon/die Sonn/ pronunciando.

Apud SACAS, extimas Scythiæ gentes, si quis puellam uxorem ducere cupit, pugnam cum ea suscipit: & si illa superior sit, captiuum abducit, atq; imperium in eum tenet: sin inferior, regitur ab ipso. Certant enim non de uita, sed de uictoria & imperio domestico. Aelianus lib. 12. de Varia hist.

VENERIS VSVM.

Quoties cum uxoribus miscentur BABYLONII, igni suffitũ faciunt, foco assident cum mulieribus. Sub diluculum abluuntur ambo, nullũ uas priùs attingentes. Eadem & ARABES faciunt. Herod. lib. j. & ASSYRII, teste Strabone lib. 16.

Apud SPARTANOS post nuptias maritus ad sponsam pressè cõmeabat cum pudore & metu, ne quis ex familia perciperet, unà machinante illa & opportunitatem suppeditante, quo in tempore inscijs aliis congrederentur. Neq; uerò ad modicum temporis ita agebãt, sed aliqui etiã liberos priùs tulerunt, quàm uiderent uxores suas interdiu. Cõgressus hic non modò temperantiæ erat & castimoniæ meditatio, uerùm etiam cùm corporibus fœcundos, tum perpetuo amore recentes ad concubitum adigebat & integros: non expletos & flaccidos conũctionibus immodicis, uerùm semper reliquias aliquas & aculeum relinquentes mutui desiderij & amoris. Plut. in Lycurgo.

VSVFRVCTVM.

LYCVRGVS omni studio incubuit, ut honesta essent matrimonia, & minimè tamen zelotypa. Itaq; uiro natu grandiori, cui florens ętate erat coniux, si quem probum & pudentem adolescẽtem earum haberet probaretq;, ius erat eam huic iungere, & cùm implera esset egregio semine, sibi uendicare partum. Ediuerso liberũ erat bono uiro, si qua ei casta mulier, quæ elegantes pueros ederet, alteri nupta cordi esset, agere cum uiro, ut copiã sibi eius facerer, atq; ita tanquam frugiferum aruum conserere & gignere liberos probos, qui proborum futuri cõsanguinei & propinqui essent. Ante omnia enim non duxit priuatos parentũ filios Lycurgus, sed communes ciuitatis. Quare noluit ex turmalibus, sed ex præstantissimis generari ciues. Deinde reliquos nota uit legislatores oppido insulsos & uanos fuisse, qui canes & equos ad optimos admissatios agant, idq; gratia uel pretio contendant à dominis: coniuges uerò inclusas, quas ex solis uolunt ipsis parere, custodia sepiant, siue amẽtes sint, siue deceptiti, siue ualetudinarij: quasi uerò filij, si ex prauis editi sint, non ipsis præcipuè, in quorũ sunt potestate, & altoribus sint prauì: & contra probi, eam si nacti originẽ fuerint. Plut. in Lycurgo.

DISSOLVTIONEM MATRIMONII, QVÆ FIT VEL

Bona gratia.

Bona gratia dissolui matrimonium: formula iuris antiqui (ut ex Notella 22. intelligitur) cùm propter sacerdotium, sterilitatem, senectutem, ualetudinem, militiam, satis commodè retineri matrimonium non potest. Hotomannus de Verbis iuris.

Diuortio.

Apud HEBRÆOS non erat mutuũ diuortij ius, sed soli marito fas erat ab uxore discedere: contrà apud Romanos utriq; licebat id facere.

MOSES uidens, auctore Hieron. Iudæorum alios auaritia, alios molestia domestica, alios libidine commotos, suas uxores iniuria, & aliquando morte afficere, quò sibi integrũ foret nouas ducere uxores aut ditiores, pulchriores, iuntorẽsue: ut domesticæ quieti consuleret, facultatem illis dedit diuortij faciendi cum prioribus uxoribus: sed uoluit, ut uir daret uxori ita reiectæ libellum diuortij, in quo, teste Iosepho lib. Iud. antiq. 4. in hanc fermè sententiam inscriptum esset: Promitto me non repetiturum te, quò sic mulier posset cuiuis rursum nubere. Nec de ea re aliter est lege sanctũ, ne fieret contra illud, Quod Deus copulauit, homo non separet. Ac ita permissu Mosis, non iussu, diuortium primùm apud Iudæos factum constat. Testatur utrunq; Christus apud Matth. c. 19. Quod Deus copulauit, homo non separet, & subiicit, Moses, ad duritiam cordis uestri, permisit uobis repudiare uxores uestras: cæterũ ab initio nõ fuit sic. Ad duritiam dixit, qp fæuitiam exercuerint in uxores, quas nimis ferum ac durũ sit, nõ diligere. Polyd. lib. j c. 4. de rerũ Inuẽt.

Apud ISRAELITAS ex Domini præcepto, si quis duxisset uxorem, & ea illi non placuisset, quòd aliquid in ea offendisset inhonestum, scribebat ei libellum diuortij, eumq; illi in manum dabat, & è domo sua dimittebat. Quòd si mulier ista repudiata alteri nupsisset, & ille quoq; eam inuisam haberet, licebat illi similiter libellum repudij dare. Deut. 24.

Libellum repudij IVDÆIS quauis de causa uxorib. suis dandi potestatẽ Moses fecerat: at Christus ob solam stupri causam dari posse affirmauit. Eius formulam è lingua Chaldaica (cui iam inde à Babylonica captiuitate Iudæi assueuerãt) [redacted]: eamq; tanta diligentia à Iudæis etiamnũ hodie conseruari asserit, ut si unica litera omissa aut repetita aut cum alia confusa cernatur, instrumentum iudicẽt inualidũ, ac de nouo præcipiant exarandũ. Formula talis est: Die tertia hebdomadis, XXIX mensis Octobris, anno quinquies millesimo decimo octauo ab Orbe condito, quemadmodũ numeramus hic Parisiis, urbe quæ sita est ad flumina Seino & Bibera: Ego N. cognominatus N. filius N. sacerdotis, q̃ consisto hodie Parisiis, urbe quę sita est ad flumina N. & N. deliberaui in cogitatione animæ meæ, nemine me cogẽte, & dimisi & liberaui, & repudiaui te tibi: te uxorem meam N. cognominatam N. filiam N. sacerdotis, quæ fuisti uxor mea antehac. Et nunc liberaui & dimisi & repudiaui te tibi, ut sis tui iuris, & domina animæ tuæ, ad abeundum, ut ducaris abs quolibet uiro quem uolueris: nec uir quisquã prohibeat in manu tua, ex hoc die & in æternũ. Et ecce, permissa es unicuiq; uiro. Et hic esto tibi à me libellus repudij, & epistola dimissoria, & instrumentum libertatis, iuxta legem Mosis & Israelis.

Diuortium THVRIIS hac lege permittitur, ut neutri cum iuniore sponsa, aut uiro coniugium postea inire liceret, nelibidine aut illecebra uoluptatum magis, quàm causa diuertisse uideantur. Cælius lib. 28 c. 6. A. L.

ATHENIENSIBVS libello repudij porrecto à uiro uel uxore, an concedi debeat, magistratus decernit. Solon lege constituit, ut qui uxorem extuibasset, dotem illi restitueret, alioqui inter usuruum sexquidrachmale ob mortam soluere cogeretur. Idem.

Vxorem dimittere, ueteris non fuit instituti, nec probatum postea est, quanquam Domitianus permiserit. Assuerunt uerò eiusmodi diuortio sacerdotes πολλὰ φρικώδη καὶ δεινὰ πάσχειν καὶ ἀνοσιουργοῦντες, multa horrenda atrociaq; ac nisi ta obeuntes. ROMVLVM lege caussse, satis constat, ne mulieri uirũ, in cuius manu mãcipioq; matrimonij causa foret, relinquere fas esset: sed uiro uxorem repudiare, si in liberorum uenefico aut in adulterio foret deprehensa, aut claues subiecisset, aut uinum bibisset. Quòd si aliter quis repudiasset, eius opum uxori portionẽ dari, reliquũ Cereri esse iussit sacrum. Sed & qui ab uxore diuerterẽt, sacra diis inferis obire, Idẽ.

Romæ ante Sp. Carbilium, qui sterilitatis causa uxorem carissimam repudiauit, nullæ cautiones de dotibus in re uxoria adhibebantur. Gellius lib. 4. cap. 3.

Caius Iurisconsultus Pandect. lib. 44. tit. de Diuortiis, ostendit fuisse receptũ, ut diuortiũ his uerbis peragereturr: Tuas res tibi habeto, tuas res tibi agito. quorũ altero reddit dotẽ, altero abdicat ab se tutoris munus, in rebus uxoriis. Hæc aũt forma uerborũ perscripta est, ne uel nõ ratũ esset diuortiũ, si nullis solennibus uerbis peragereturr: uel inauspicatum & odiosum, si uerbis inciuilibus peragereturr. Erasmus. Itidem in discentiendis sponsalibus uisum est uti his uerbis, Conditione tua non utar. Ita Alcmena apud Plautum, Valeas, tibi habeas res tuas, reddas meas. Huc alludens Cicero in Antonium, Frugi factus est, inquit: illam suas res sibi habere iussit. Dicebatur tunc & uxori nuncius remitti. nam primo Epistolarum ad Atticum Cicero, Vxori, inquit, Cæsarem nuncium remisisse. Idem.

Apud ROM. uxori, concepto, necdum edito partu, post diuortium, alteri nubere non licebat. Damnaturq; Augustus Octauius, quòd Liuiam Drusillam ex altero uiro abduxerit grauidam. Alex. lib. 4. cap. 8.

RVTHENI diuortia inter se frequenter celebrabãt, Episcopis permittentibus, literasq; repudij dantib: Quidam etiam agrestium, quibus ad Episcopos propter longam itineris distantiam aditus difficilis erat, diuortium tali modo peragebant. Cùm sibi uir & uxor utrunq; displicerẽt, tunc extra pagum in triuium ambo prodire solebant, mantili accepto, quod inter se manibus utrinq; tenendo per medium discindebãt, hocq; inter se diuiso, matrimonium etiã diuisum esse putabãt, & uxori repudiatæ uir dicere solebat, Vade tu hac, ego illac pergam. Sed hic mos nunc prorsus abolitus est. Guagninus in descriptione Moscouiæ.

Legem habent TVRCI, qua cauetur, ut is qui uxorem dimittit, edicat se non amplius ipsam in sua admissurum. Id factitare summi dedecoris est, postquam sibi ad tres splenes matrimonium dissedisse dixerit maritus, neq; recipere licet, nisi quis ter splene in medium procedente denuò ducat ab alio adulterio polluta. Hinc factum, ut cùm Baiazetes Turcorum Imp. Tamberlanis respondisset, uisi prælio secum Tamberlanes decertaret, optare se ut uxorẽ suam ter repudiatam iterum assumeret, Tamberlanes tãto sit correptus furore, uxore etiam instigante, quæ alioqui eum à bello Turcis inferendo sedulò dehortabatur, ut statim contra Baiazetem expeditionẽ susceperit. Chalcocõdylas. li. 2.

MARITI RESPECTV. CONSIDERETVR Mariti

OFFICIVM.

Solonis lege maritus uxorem licet sterilẽ ter mẽse ut minimũ cõplecti iubetur. Nam etsi non generent liberos, honos tamen hic qualisqualis à marito castæ mulieri habitus, & benuolentia, multas abstergit undiq; collectas acerbitates, nec permittit eam iurgiis planè abalienari. Plut. in Solone.

IMPERIVM IN VXOREM.

Mariti ea fuit potestas in uxorem apud ISRAELITAS, ut quocũnq; uoto sese obstrinxisset mulier, si uir repugnaret, eo soluta esset: sin consentiret uel apertè uel tacitè, eo teneretur. Numeri 30.

Legem ROMVLVS tulit duram, quæ mulieri à uiro uetat diuertere, at uiro permittit illã, ueneficio sublatis liberis, uel subdito partu, uel adulterio admisso, repudiare. Sin alia de causa domo exegerit eam, partem bonorũ uiri attribuit mulieri, partem Cereri consecrauit. Qui repudiasset uxorẽ, deos manes placaret. Plut. in Romulo.

Apud ROM. si quid ab uxore delictum esset, aut si quæ simultates offensionẽsue forent, siquidem leuia & perignorantiam admissa, clementi animaduersione & mollissimis pœnis emendabant: si quid uerò grauius, de eo uir non in iudicio & foro, sed remisso iudiciorum munere, ne litibus obstreperent, cum propinquis rãquãm domesticis iudicibus, cognoscebant quicquid diffidij foret, in sacellò deæ Viriplacæ, illarumq; contumaciam pœnis seuerioribus aut molioribus cohibebant. Quod etiam TIBERIVS Cæsar statuit, ut propinqui & necessarij matronas prostratæ pudicitiæ, quibus accusator deesset, communi sententia coercerent. Nonnunquam uxoris offensa, mariti iudicio permissa fuit: nam Pomponia Græcina captis & famæ postulata, iudicio mariti insons renunciata est. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 8.

VXORIS RESPECTV. Perpendatur

GESTATIO VTERI.

Cùm ita uterus excreuisset grauidis puellis, ut consueta zona uti amplius non possent, eam zonam in templo Dianæ λυσιζώνου, Zonam soluentis, apud ATHENIENSES, deponebant. Hinc Zonam soluere, pro eo quod est grauidam fieri. Natalis Comes Mythol. lib. 3. cap. 18.

IMPERIVM.

Vide Titulum, Υπανδρος κρατεῖται.

PRIVILEGIA.

Cùm Romani Sabinorum filias rapuissent, mox collatis armis pax cõuenisset, in legibus pacis aliis hoc etiã relatũ est, Ne uiro Romano VXOR moleret, neq; eius coquinariam faceret. Plut. in quæstionib. Rom.

CONCVBINATVS.

Ex Intemperantiæ Veneræ loco illustrari potest præsens Titulus.

Apud MALABARES Indos nobilibus sunt interdicta matrimonia, ne quidquãm sit illis impedimento, quò minus perpetuò se in armis exerceant. Habet autem quilibet eorum amicas ordinis eiusdem complures. Nefas enim est illis, mulieri, quæ non fuerit nobilis, commisceri. Similiter & illę tot amatores habent, quot habere uolunt, dummodò nobiles sint. Nulla est inter illos æmulatio: sed alij alijs per uices sine ullo diffidio aut obtrectatione succedunt. Si uerò alliquis mulieri coniungitur, quæ nobilis non sit, aliorum nobilium gladiis conciditur. Similiter & mulieres, quæ eam legem transiliunt, idem supplicium subeunt. Testamento filios hæredes non instituunt, eò, quòd ignorent, an sint ab illis progeniti. Eorum autem loco sororum filios sibi hæredes adsciscunt. Osorius lib. 2. rerum Em.

CONNVBIA PROMISCVA.

Macarum in Africa finitimi sunt GINDANES, quorum uxores ferunt fimbrias pellicias singulæ multas, ob hoc (ut memoratur) quòd ut à quoque uiro uenerem passa est, fimbriam orat: & ut quæque plurimas habet, ita præclarissima censetur, tanquam à pluribus uiris adamata. Herodotus libro quarto.

Ex lege Theopompus refert, ut scribit Athenæus, TYRRHENIS mulieres fuisse communes, quæ corpori studerent impensiùs, exercerenturq; cum uiris nudæ: neq; enim illis turpe censebatur hoc. Cœnasse uerò cum iis, in quos incidissent, propinasse item pro arbitrio, fuisse quoq; uini capacissimas, sed & forma cõspicuas. Cælius libro decimoquarto, cap. 8. Antiq. Lectionum.

NOMADES communes habent uxores & filios: & apud SCYTHAS præter ensem & cyathum, uxores & liberi in communi sunt.

DAPSOLYBIES cõgregati, omnes uno die uxores unà dũcunt, post Vergiliatum occasum. Nam post epulas mulieribus seorsum discumbẽtibus, extincta lucerna, uni ad ipsas ingrediuntur: & quilibet quamcunq; contigerit, ducit. Ex Nicolao de Moribus gent. Stob. serm. 42.

LIMYRNII populi connubia habuẽre promiscua, filiosque editos post quinquennium in unum coactos, suum quemque similem agnoscere, & pro filio educare feruntur. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 24.

EVANVS III. Scotorum rex centum concubinas, ex nobilioribus matronis uirginibusque delectas, habuit. Legem tulit, ut liceret singulis plures uxores, aliis sex, aliis decem pro opibus ducere: ut Nobilibus plebeiorum uxores communes essent: deniq; ut uirginis nuptæ florem loci dominus delibandi potestatem haberet. H. Boethius lib. 3.

COELIBATVS.

GRAECORVM.

Leges ISIDEM statuisse ferunt, quibus iustitia æquè omnibus seruaretur, ui atque iniuria metu pœnæ sublatis. Quã de causa prisci Græci eam Legiferam appellarunt, tanquam primam legum inuentricẽm. Diodorus Siculus lib. 1. cap. 2. de Rebus antiquis.

CERES θεσμοφόρος, & Legifera à poetis appellatur: eiusq; festa Thesmophoria apud Athenienses celebrabantur. Idem.

VENVS OECONOMICA QVAEVIS ALIA.

Huc Scortatio & quæuis alia Libidinis species, quas sub Intemperantiæ uenereæ loco persequti sumus.

SOCIETAS PATRIA INTER PARENTES ET LIBEROS. CONSIDERANDI

PARENTES, QVO AD OFFICIA. CVIVSMODI EST

Cura infantum.

Aristodemus, Lacedæmoniorum rex, ex Aegina filia Autesionis geminos sustulit, & mox obiit. Lacedæmones primigenium ex lege regem creaturi erant. Verùm cùm pueri similes essent, neq; quis illorum prior ex utero prodiisset, discerni posset, percontati sunt MATREM. Eaq; negãte se dignoscere (dissimulabat autem, quoniam magnoperè cupiebat ambos effici reges) miserunt Lacedæmonij Delphos sciscitatum, quid in ea re agerent? Pythia respondit, Vtrumque puerorum haberent pro rege, sed primigenium magis honorarent. Hoc responso à Pythia edito, Lacedæmonij nihilominus incerti, quo pacto primigenium reperirent, admoniti fuere à quodam Messenio, nomine Panite, ut obseruarent, utrum puerorum mater priorem lauaret, cibaretque: quam si deprehenderent eodem semper modo facitare, habituri essent id omne quod quærerent: sin illa alternando erraret, palam fore ne ipsam quidem quippiam magis nosse. Spartani igitur ex admonitu Panitis obseruantes matrẽ puerorum, ignaram cur obseruaretur: animaduertentesq; illam præferentem alteri primigenium, tum cibando, tum lauando: acceperunt eum puerum, qui magis honorabatur à matre, tanquam primigenium, publicèq; alendum curarunt, imposito ei nomine Eurysthenis, iuniori autem Proclis. Herod. lib. 6.

Potestas erga liberos. ἀρχὴ πατρικὴ.

Vide Tit. Seueritatis parẽtum erga liberos item Tit. Inobedientiæ liberorum pœna. Illic Habitus internus, hic externa Potestas consideratur.

PATRIS ea potestas erat in filiam, ut si illa uoto sese obstrinxisset, patre repugnante, eo absolueretur. Numerorum 30.

Romuli lege, PARENTVM in liberos omne ius fuit, relegandi, uendendi, occidendi. Si quis à patre uenditus se in libertatem uindicasset, iterum ac tertiò patri ius uendendi erat. Mitigauit nonnihil austerum carmẽ Numa Pompilius, qui tulit, nullum patri amplius ius in filium oportere esse, ubi illius iussu duxerit uxorem. Sab. lib. 2. En. 2.

FILII HORVM DIFFERENTIÆ. ALII

Ortu.

Adoptione.

Cùm in alienam familiam, inq; liberorum locum extranei sumuntur, aut per prætorem fit, aut per populum. Quod per prætorem fit, ADOPTATIO dicitur: quod per populum, ARROGATIO. Adoptantur autem, cùm à parente, in cuius potestate sunt, tertia mancipatione in iure cedunturque ab eo qui adoptat, apud eum, apud quem legis actio est, uindicantur. Arrogantur ij, qui cùm sui iuris sint, in alienam sese potestatem tradunt, eiusq; rei ipsi auctores fiunt. Arrogatio autem dicta, quia genus hoc in alienam familiam transitus per populi rogationem fit. Eius rogationis uerba hæc sunt: Velitis, iubeatis, uti L. Valerius L. Titio tam iure legeq; filius sibi siet, quàm si ex eo patre matreq; familiãs eius natus esset. Vtiq; ei uitæ necisque in eum potestas siet, uti pariendo filio est, hoc ita, ut dixi, ita uos Quirites rogo. Gell. lib. 5. cap. 19.

Apud ROMANOS usitatum fuit, ut qui adoptantur, cætera nomina adoptantis assumant, uno ex gentilitiis retento. Zonaras.

OFFICIVM.

Ex loco Iustitiæ Profanæ, Fidei & Amoris & Obsequii exemplis petantur.

SOCIETATES OECONOMICAE SECVNDARIAE, QVAE PRIMARIAS SEQVVNTVR. Sic datur respectu Societatis

HERILIS, SOCIETAS CONSERVORVM.

Huc Fides Conseruorum erga se mutuò.

LIBERTORVM ET Patroni.

Lex Iulia cauit, si liberta quæ patrono nupsit, eo inuito ab eo diuertisset, non modò post diuortium alij nubere, inuito patrono, prohibetur: sed patroni coniugium ita lex tutata est, & ratum habuit, ut eo etiam uolente, alterius coniugij facultatem eripuerit. Id etiam lege Papia inhibitum fuit: siquidem senatorem eiusq; liberos libertinas ducere uxores, perpetua constitutione prohibuit: ita ut inter uirum senatorium & libertam, aut libertini status mulierem, nullum matrimonium censuerit esse, senatorium uidelicet sanguinem libertino admistum, quasi contagio pollui arbitrata. Alexander libro 4. cap. 22.

CONIVGALIS. SOCIETAS SOCRVS ET NVRVS.

Apud LEPTITANOS in Africa postero die nuptiarum mittit nurus ad socrum, commodatò petens ollam. Eam illa pertinaciter denegat. Nempe ut iam inde ab initio socrus mores ferre discat. Aelianus.

AFFINIVM QVORVMVIS.

Ex loco Fides erga Affines huc quædam.

PATRIAE, SOCIETAS MAIORVM INTER SE.

Huc ea, quæ inter Auos, Proauos, Auias, Proauias œconomicè geruntur.

MINORVM INTER SE. PVTA

Fratrum inter se.

Apud BRASILIENSES parentes non habent in filias potestatem, sed fratres: quas quidem, quoties eis libet, uenales proponunt. Venditio autem, est pro rebus aliis, quas ipsi concupierint, permutatio. pecunia enim carent. Osorius libro 2. rerum Emmanuelis.

Cognatorum quorumuis. Vt

Aui & Nepotum.

Ex loco Fidei huc quadam.

Auunculi & Nepotum.

Apud GERMANOS sororum filiis eundem apud auunculũ, quem apud patrẽ, honorẽ esse, Cornelius Tacitus testatur.

Oeconomia respectu Rerum in Quibus communicant considerata.

DOMVS. HABITATIO.

Hic de Domo & Habitatione priuatim. Vt uerò ea ipsa ad Vrbis constitutionem facit, inter Politica referri debet.

EXTRVCTIO.

Domus extructio magnifica, sordida, necessaria, luxuriosa, ingeniosa, stulta. ad uarios proinde Titulus referri potest. Hic, quatenus locum œconomicum denotat, secundum illud Hesiodi, οἶκος μὲν πρώτιστα, γυναῖκά θ', βοῦν τ' ἀροτῆρα.

POSSESSIO.

Ex loco Opulentiæ illustretur.

PERSÆ diuitiarum partem maximam in ædificiis & agris ponunt: minimam, & quantum impensis sufficiat, in pecunia. Strabo libro 15.

VSVS. HVC PERTINET DOMVS APERTIO.

GRÆCORVM domus foris aperiebantur, de uia. ROMANORVM intus. solis triumphalibus domib. cõcessum, ut de uia aperirentur. ut Plut. in uita Poplicolæ testatur.

LACONES non pulsabant fores, sed foris clamabant, ut aperiretur. Plut. in Laconicis.

INHABITATIO.

PARTHI gynæconitin in secreto domus à uiris semotã habent: quippe cùm non modò uxorum, sed pellicum pudicitiam ita suspectam habeant, ut nisi capite operto, & uelato uehiculo, illas in publicum prodire sinant, nemini q; propiùs accedere liceat. Alex. lib. 5. cap. 24.

ELOCATIO.

Fuit moris prisci ROM. ut plerij q; ex ædibus modicum quid sibi reciperent, superiora uerò domus in inquilinis locarent. Fuêre enim Romæ ædificia frequentia, pluribus cœnaculis constructa, edita in altum, quæ postea ab Augusto certa sub taxata mensura cohibita sunt. Cœnacuiariam exercere is dicitur, qui locare inquilinis domorum cœnacula cõsuesset. Græci contrà superiora domus & alia penetralia sibi recipiebant: ad inferiora autem uestibula, & sub porticu, Homero teste, hospites diuertebant. Alex. lib. 3. cap. 14.

VTENSILIA DOMESTICA. HORVM

IN GENERE ACQVISITIO.

CONSERVATIO. RESPECTV

Loci. Dispositio.

Vt Ordo rerũ, quatenus docentur, Anima est: sic ut ad usum Oeconomicũ seruantur, si Xenophõteo Ischomacho credimus.

VSVS.

IN SPECIE. VTFVTA ARMORVM OECONOmicorum.

VASORVM.

LVCERNÆ.

ROMANI lucernam non extinguebant, sed ipsam sinebant sua sponte extabescere. Vtrum ut congenerem & germanã inextincti & æterni ignis? An hæc nota est non esse ullam animantem nisi nocuam conficiendam uel necandam: quasi æmulus animantis ignis sit. Siquidem escam desiderat, sua sponte mouetur, ac cùm extinguitur, mittit quasi interficiatur uocem. An docet nos hic mos, non debere nos neque ignem, neque aquam, neque quid ex necessariis aliud, quãdo eo abundè usi sumus, perdere, sed permittere huius usum opus habentibus, ac relinquere aliis, si quando id ipsi ultra non requiramus. Plut. in quæst. Rom.

Oeconomiæ Accidentia.

CONSOCIATIO OECONOMICA HERILIS.

Huc omnes illi actus, qui inter Dominũ & Seruũ in acquirendo, in possidendo, in dimittendo interueniunt, Oeconomiæ respectu referri possunt.

CONSOCIATIO OECONOMICA CONIVGALIS. NVPTIAE.

De Nuptiis eruditissimè ex professo scripsit B. Brissonius, Parisiensis curiæ Aduocatus, libro singulari de Ritu nuptiarum. & ante illum Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5. Genialium dierum. item Iul. Scaliger lib. 3. Poeticæ cap. 101. E quorum uigiliis nostræ hæ rhapsodiæ illustrari possunt.

ANTE CONIVNCTIONEM.

Hic perpendantur

QVI INVITANT ALIOS AD

nuptias cõtrahendas.

CRETENSES è grege iuuenum deligebant forma conspicuos, quos ad uxores ducendas, propagandamq; sobolem lege compellebant. Plut. in Lycurgo.

THYRIORVM iuuenes primo ætatis flore ad ducendas uxores muneribus honoribusq; inuitabantur: qui uerò ea de sententia alteram superduxisset, is inuisus & execrabilis diis hominibusq;, & ab omni honoris aditu & magistratu arcebatur. Alexand. ab Alex. lib. 4. cap. 8.

QVINTVS Numidicus censor, & postea IVL. Cæsar, dein de AVGVSTVS, liberorum gignendorum & sobolis causa legem de Maritandis ordinibus tulêre, eos ad progeniem propagandam præmiis & immunitatibus inuitantes. Siquidem cui tres erant liberi, uacatio muneris: cui plures, liberis donabatur. Nota est Metelli uox, cùm ad populũ in Censura uerba faceret: Si sine uxore possemus esse (inquit) Quirites, omnes ea molestia careremus. Sed quoniam ita natura tradidit, ut nec cum illis satis commodè, nec sine illis ullo modo uiui possit, saluti perpetuæ potius quàm breui uoluptati consulendum. Gellius lib. 1. cap. 6.

Fur. CAMILLVS, cùm censuram ageret, uel exhaustæ ciuitati propter assiduas bellorũ clades ciues suppeterẽt, legem de maritãdis ordinibus tulit. Qua inter cætera pœnis coercuit illos, qui uiduarum nuptias, quarum uiri bello ceciderant, deuitarent. Eos uerò qui ad senectutem cœlibes peruenerant, æra pœnæ nomine ad ærarium ferre iussit, iteiũ puniri dignos, si quo modo de tam iusta constitutione queri sunt ausi, cùm in hunc modum increparentur: Natura uobis, quemadmodum nascendi, ita gignendi legem scribit, parentesq; uos alendo nepotũ nutriendorũ debito (si quis est pudor) alligauerunt. Accedit etiã iis, q; in fortuna longam præstandi huiusce muneris uacationem estis assecuti, cùm interim cõsumti sunt anni uestri, & mariti & patris nomine uacui. Ite igitur, & nodosam exoluite stipem, utilem posteritati numerosæ. Val. Max. lib. 2. cap. 4. & Plut. in Camillo.

Quod lege Iulia de maritandis ordinibus apud ueteres cautum fuit, ut hi quibus uigor iuuenilis foret, primo flore ætatis ad uxores ducendas, liberosque educandos propagandamque sobolem non solùm præmiis inuitarẽtur, sed pœna deterriti cogerentur: id lege Papia & Pompeia certo ætatis gradu interdictum erat: quippe sexagenariis, & supra eam ætatem ducere uxores, fuit hac lege uetitum. Tunc enim usum est, & fœdissima res senectuti, ut quibus ad eam ætatem fors liberos dedisset, aut cœlibes uixissent, his quasi emeritis, ætate affecta, alimnde liberos quærere libido foret. Alexander lib. 4. cap. 22.

CLAVDIVS Cæsar legem tulit, de Libertorum coniugio qua edixit, si ad iusiurandum libertum patronus adigeret, ne nuberet, neue uxorem duceret, eum ad ius patronatus lex pariter non admitteret. Idem abrogata lege Papia, sexagenarios, & ætate multo seniores, liberos gignere, & prolis causa ad coniugium admitti uoluit. Alex. ab Alex. lib. 4. capite 22. & lib. 3 capite 20.

QVALITAS PERSONARVM, QVÆ

ducere uel nubere possunt. Respectu

Virtutis, Fortitudinis.

Apud CARMANOS nemo uxorem ducit, nisi prius hostis caput amputatũ ad regem pertulerit. Rex caluaria in regia collocata, linguã minuatim secãs, pane permiscet, postea degustatam el qui attulit & familiaribus edendam præbet: atq; ille præclarus est, qui multa capita attulerit. Strabo lib. 15.

Circa MÆOTIM gens est (Laxamatas uocant) apud quos uirgo

uirgo, nisi quæ hostem confecisset, nuptui dabatur nulli. Alex. ab Alex. libro 1. capite 24.

Aetatis.

Apud CRETENSES omnes qiti ad certum annorum numerum peruenere pueri, uxores accipere coguntur: eas tamen priùs domum non abducunt, quàm puellæ domestica cura re didicerint. Strabo lib. 10.

Lycurgus SPARTANORVM legislator maturas & uiri appetentes elocat: quo ea consociatio impellente iam natura benevolentiæ & amoris potius, quàm odij & timoris contra naturam coactarum esset ingressio, corporaque firmiora essent ad uterum ferendum atque enitendum: uelut ad nihil aliud nuberent, quàm ad pariendum. ROMANI natas duodecim annos & minores iungunt nuptiis: ita potissimùm corpus & mores puros illibatosq; in manum uiri censentes peruenturos. Sunt autem superiora, ut patet, ad liberorum procreationem magis naturæ consentanea, hæc ad uitam coniugalem aptandis moribus. Plut. in Laconicis, & in Numa & Lycurgo.

Laudabilis cumprimis fuit mos ille GERMANORVM uetterum, quem Cæsar tradit: Qui diutissimè, inquit, impuberes permanserunt, maximam inter suos ferunt laudem, hoc alij staturam, alij uires neruosq; confirmari putãt. In annum uerò uicesimum feminæ notitiam habuisse, in turpissimis habetur rebus. Sobolis enim causa non libidinis concessam putant homini uenerem. Lud. Viues de Officio mariti.

Opulentiæ.

ADAMO Dominus Deus uxorem non priùs creauit, quàm omnibus animantibus nomen imposuisset, eorumq; dominium & possessionem sibi hac ratione uindicasset. Naturale igitur simul & diuinum præceptum uidetur esse Hesiodi, quando in Operibus inquit:

οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα.

Domus appellatione omnia ea quæ ad uitã tuendam necessaria sunt complectitur. Malè igitur illi, qui uxores ducunt, rei familiaris sustentãdæ nulla priùs habita ratione. Gen. 2.

Ciuitatis, Patriæ.

Nuptias legitimas illas haberi cõstat, quæ inter Romanos ciues, aut cũ eo, cui princeps populúsue ciuitatẽ aut cõnubia dedisset, contrahuntur: quo iure nati liberi, in familia & potestate sunt: cùm impare uerò, aut si Romanus cum peregrina, uel Latini nominis muliere, aut serua uel barbara iungeretur, nullum fuisse ius nuptiarum necessitudinisq;, itaq; nati liberi, sub patris iure aut familia non erant, sed matrem sequebantur: tametsi tradatur in Græcia & Apulia & Carthagine, seruiles sæpe nuptias curari. Quod quidem connubiũ ut manaret ad posteros, sociis & bene meritis ac finitimis, nonnunquam externis dare solitauerunt. Siquidẽ Campanis, ut Romanas ducere liceret uxores, natiq; liberi ut iusti hæredes forent, fuit olim pro magno munere datum: sicut Alatrinati, Verulano, & Ferentinati. Neq; enim cum Romano & peregrino connubium esse censuere. Nanq; impares nuptiæ, aut sine testibus, ac patre non iubente, legitimæ nõ sunt. Idq; senatusconsulto Romæ cautum fuit, ut si Romanis Latinas uxores ducere cõtigisset, aut Latinis Romanas, sui essent iuris & arbitrij, siue Romæ degere, uel in patriam redire uellent: atq; in nuptæ puellæ ut matrẽ sequãtur. Alex.

Pellicatus.

Iuo ad Gualteriũ Meldensiũ episcopũ in epistola quadam inquit, disputatũ fuisse inter Galliæ proceres. Vtrũ liceret eã, qua quis antea pellice esset usus, ducere uxorẽ? Contrarias autem Patrum de hac quæstione recitat sententias, in quibus ait, eam esse distantiam, quæ est inter misericordiam & iudicium: quæ quoties in unum negotium conueniũt, in disceptione rectorum ita constitutum, ut habita ratione salutis animarũ, pro qualitate [illegible] eorum & temporum, nunc seueritas Canonum posse exercerei, nunc indulgentia [illegible] impendi.

Affinitatis, Conlanguinitatis.

ROMÆ olim non iungebant sibi nuptias conlanguineas, ut neque matres, nutrices uel sorores secum coniungunt. Verùm diu postiùs fecerũt, patrueles & consobrinas habere in matrimonio, ex huiusce modi occasione. Vir tenuis facultatibus, cætera frugi, ac supra omnes, qui remp. tractabant, ad plebem gratiosus, consobrinam orbam cum lauto patrimonio habere uidebatur, atq; per eã locuples esse. Hac de causa nomine eius delato, populus omissa causę quæstione nomen eius aboleuit, ac lege sanciuit, liberas omnibus esse ad patrueles & consobrinas usq; nuptias: in superioribus gradibus interdixit. Plut. in quæst. Rom.

Seruitutis, Libertatis.

Quamuis lex Iulia libertinarum coniugia priori constitutione admiserit, lapsis postea temporibus eadẽ lex, libertinas, & ludieram aut scenam exercentes, senatorio uiro admiscere graui pœna interdixit, uidelicet, ne senatorius ordo contagio libertinarum polluereturi. Verba ex ea lege hæc sunt: Qui senator est, quiue filius, nepósue ex filio, pronepósue ex filia natus, cuius eorum est, ceiue, ne quis eorũ sponsam uxorem nesciens dolo malo habeto libertinam, aut eam quæ ipsa cuiúsue pater matérue artem ludicram facit fecitue, sponsa nuptáue sciens dolo malo esto: néue quis eorũ dolo malo sciens, sponsam uxorémue habeto. Post aliquot uerò ætates, Aurelianus Cæsar constitutiones legis Papiæ uelut uanissimas induxit, & abrogauit. Claudius uerò Cæsar adeò liberarum mulierum, quæ seruis nubunt, coniugium odio prosequutus fuit, ut præter legem ingenuitatis, præterque instituta maiorum, filios inde editos, non ingenuæ conditionis, sed libertinos esse, iuraq; libertorum nancisci, & ingenuitatis amittere, lege sanciuerit: ipsaq;, si maritus ignorasset, serua esset: si uerò conscius fuisset, libera. Diuus uerò Vespasianus statuit edicto, ut libera, quę se alieno seruo iunxisset, ancilla haberetur: contrà uerò alia constitutione cauit, ut si serua mulier hac lege ueniret, ne prostitueretur, si contra legem uenditionis prostituta foret, ut esset libera: prostituensq;, ius patronatus non haberet. Aegyptiis autem nullus ex serua genitus habetur seruus aut illegitimus: quia solum patrem ingenuitatem & genus prestare, matrem uerò natalibus nihil conferre putabant. Pericles autem Athenis auctor fuit, ut qui ex serua, aut nõ legitimo coniugiò nati essent, uel turpi nota affecti forent, ciuiũ nũero haberentur numero, sed externorum. Alex. lib. 4. cap. 22.

PRÆPARATIO MVLIERIS AD nuptias: siue ea fiat

Sacrificio.

Mos fuit apud PLATÆENSES antequã nuptias celebrarent Dianam cognomento Eucliam placare sacrificiis, quòd ei esset uirgo, putaretur habere odio matrimonia. Meminit Plutarchus in Aristide. Virgines pertæsæ iam uirginitatis, ut Dianæ, cuius hactenus in tutela fuissent, iram deuitarent, consueuerant in canistris sacrificia ad Deæ templum deportare, quod Græci κανηφορεῖν dicunt: canistros illæ ferebant, quæ ad nubilem ætatem peruenissent. Meminit Theocritus in Pharmaceutria. Natalis Comes Mythol. lib. 3. cap. 18.

MEGARIS ad Iphiones Alcathoi regis F. tumulum puellæ ante nuptias inferias mittunt, crinisq; primitias detondent: uti in Delo ipsi Hecaerge siue Dianæ. Pausanias in Atticis.

TROEZENIORVM uirgines Apaturiæ Mineruæ ante nuptias zonam dicant. Vide Tit. Autrigæ. In Hippolyti templo capillum succisum ante nuptias deponunt & consecrant. Pausanias in Corinthiacis.

ATHENIENSIBVS nulla omnino dabatur nuptui, nisi priùs Dianæ sacra obiisset. Nam uestem induebat, cui Croboron dixere nomen, neque initiari poterat decennio minor, uel quinquennio minor. Alex. lib. 1. c. 24. A. L.

Pudoris prostitutione.

ARMENIIS lex est, ut uirgines in fano uetustissimo & sanctissimo Anaitidis deæ prostituantur, ubi ipsius statua ex solido auro posita erat, quam M. Antonius expilauit. Quibus cometitis, cuiusuis præcipui hominis coniugium sortiri fas erat, nemine abnuente, aut tale coniugium detrectante. Alexander ab Alex. lib. 1. cap. 24.

LYDIS mos erat, ut mulieres antequam cum maritis cõcumberent, corpus prostituerent. Cùm autem semel laxatæ fuissent, deinde omni tempore continentes essent. Quæ uerò postea cum alio rem habuisset, ea sine uenia & misericordia plectebatur. Aelianus lib. 4. de Varia hist. & Herod. lib. 1.

PVNICÆ feminæ nupturæ Sicæ ad Veneris fanum se conferebant, atq; inde procedentes quęstum dotis corporis prostitutione contrahebant. Val. Max. lib. 2. cap. 1.

Apud CYPRIOS uirgines nupturæ ad litora maris descendunt, & cum hospitibus miscentur: uulgatoq; corpore quęstum faciunt, donec dotes, quibus uirum nanciscantur, sibi comparauerint. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 24. ex Lactantio.

AMBITVS NVPTIARVM.

Vide Tit. Procorum.

ACQVISITIO SPONSÆ. ACQVIRITUR Sponsa, Vxor

Delectu certo, eoq; uel

Suo.

Vide infrà, Precio, Emtione, Ambi

Esse Indici tractus urbem TAXILEM, ex Strabone libro decimoquinto, & Stephano: cæteris ferè, notissimum. [illegible] fortunæ tenuiores homines, inopia premente; filias habentes illocabiles, ut quoquo possint, foras tamen obtrudant, ætate florem attingente, productas in foro statuũt, incinentibus tubis classicijq;, quibus aliàs cani bellicum moris est. Affluente passim multitudine, adeunti propius puella corporis postica reuelat, ingeritq; mox & antica. Si hac ratione non displicuerit, nubit. Traditur & illud: Functos fato uultu ribus obiectari: sed & uxores in multorum uenire participatum. Cælius lib. 10. cap. 13. A. L.

DEMAGETVS Rhodius, Ialysii rex, cùm Pythiam interrogasset, Vnde esset potissimùm uxor ducenda? respondit, Etus, qui uir esset Græcorum optimus, filiam duceret. Aristomenis igitur Messenij filiam, natu minimam, adsciuit, patrem longè esse optimum Græcorum eius ætatis omnium statuens. Pausanias in Messenicis.

THEOPHILVS Imp. uxorem ducturus, multàs formosas puellas undecunq; accersiuit: inter quas & Icasia uirgo, tũ formæ præstantior cæteris, tũ erudita, tum genere illustri nata. Dum igitur eas spectans circumit, aureum pomum manu tenens, quod ei, quæ placuisset, coniugi pignus daret: cùm ad Icasiam uenisset, pulcritudinem admiratus: A muliere, inquit, emanarunt mala. cui illa placidè & cum honesto rubore soleter respondit: Sed & res meliores è muliere exuberant. At ille uirginis oratione uelut attonitus, ea præterita, malum aureum Paphlagoniæ Theodoræ dedit. Icasia repulsæ dolore monachalem uestem induit, & habitui huic nomen dedit, quod usq; hodie permanet: disciplinis dedita, libros conscripsit, qui ad hæc usq; tempora durare feruntur. Cuspinianus ex Zonara.

Vitilis Fortunę TEMPLVM extra urbem ad Tiberis ripam ab Anco Martio rege ædificatum, in quod mulieres, quæ dabantur nuptui, frequentes uenitabant, & corpore inuelato singula membra, ne quo morbo uitioq; affectæ forent, aut labe aliqua tenerentur, detegebant. Alex. lib. 1. cap. 13.

Aliorum.

Apud SVNITAS quotannis & adolescẽtes & uirgines publicè iudicantur: & qui optimus esse iudicatus fuerit, uirginem quam uoluerit ducit: deinde post eum secundus, & sic deinceps. Nicolaus de Morib. gent. & Stobæus Serm. 42.

Veterem SAMNITIVM morem fuisse tradũt, ut decem quotannis uirgines, forma & uirtute eximia, ex omni uirginum numero legerentur, quæ totidem optimis adolescentibus matrimonio locarẽtur: nec in affinitate iungenda cuiusquã rei, præterquàm uirtutis ratio habita, ut optima optimo locaretur: ea lege, quòd siquis uitæ institutum in peius mutasset, publicè connubio priuaretur, qua ignominia nulla esse poterat grauior. Ex Strabonis lib. 5. Sab. lib. 3. En. 4.

Apud ASSYRIOS Triumuiri, integritate conspicui & nobilitate præstantes, iam maturas uiris puellas productas palãm, conuocata per præconem multitudine, locare se eas uelle pronunciant, remq; peragunt, ut quæq; dignitate precellit, ita elocantes principe loco. Cælius lib. 18. cap 34. A. L.

POLYNICES, ab Eteocle fratre pulsus, in Adrasti ditionẽ Argos profugit. Cùm nocte appulisset, & fortè Tydeum Oeneti essetnactus, qui ob cædem Alcathoi & Lycothei nepotũ perpetratã è Calydone profugerat, cum eodẽ prælũ consenit: inter quos clamore tumultuq; coorto, interuenit Adrastus, & pugnantes diremit. Atq; ibi simul recordatus oraculi cuiusdã, quo monitus fuerat, ut apro & leoni filias suas in matrimoniũ collocaret, utrunq; sibi generum asciuit (habebant enim in clypeis alter apri, alter leonis figurã) pollicitusq; est, se utrunq; restituturum in patriam. Diod. lib. 4. cap. 6. Eustathius Iliad. δ. Polyniei quidem leonis exuuio induto Argeam, Tydeo uerò Diomedis patri, apri pellem gestanti, Deipylen uxorem datam asserit.

Delectu incerto, Fortuito occursu.

DAPSOLIBYES cõgregati omnes uno die uxores unà ducunt, post Vergiliarum occasum. Nam post epulas mulieribus seorsim discũbentibus, extincta lucerna, uiri ad ipsas ingrediuntur: & quilibet, quamcunq; contigerit, ducit. Stobæus serm. 43. ex Nicolai de Gentium moribus historia.

LACEDÆMONIORVM consuetudo inauditæ licentię: Liberi adolescentes cum totidem uirginibus in perobscuro inclusi loco, quã quisq; nactus esset, eam in matrimonium, atq; indotatam quidem, sibi adducebat domum. quod uel consilium uel fortunam nemini uel culpare uel mutare licitum fuit: nullus enim pœnitẽtiæ locus relinquebatur. Quãobrem Lysandro multã dixerunt Ephori, propterea quòd cum ea, quæ obtigisset, diuortiũ faceret, ut haberet pulcrior em. Ex Athen lib. 13. cap. 1. Scaliger lib. 5 Poet. cap. 100.

Raptu.

SPARTANI ex Lycurgi instituto uxores ducebant raptu, nõ pusillas aut impuberes, sed adultas & maturas. Plut. in Lyc.

Merito. Vtputa

Pugnæ.

Consule Tit. Procorum.

DAVID Michol Sauli regis F. centum Philistinorum à se cæsorum præputiis emit. 1. Regum 18.

SACARVM proci cum puella quam ambiunt pugnã ineunt. Victus, illi paret: uictor, illi imperat toto uitæ tempore. Aelianus lib. 12. Var. hist.

Seruitij.

CADMVS Iouis consilio Harmoniam Veneris & Martis F. in uxorem ambiens, quoniam Martem offenderat, propter occisum draconem fontis sacrum custodem, coactus est annum integrum (qui ex octo nostris constabat) seruitutem apud illam seruire. Natalis Comes lib. 9. Mythologiæ, capite 14. ex Eustathio Iliados β.

Precij, Emtionis.

Apud INDOS, iugo boum sponsas mercari permittitur: ita tamen, ut ex sua quisq; tribu uxorem ducat. Alex. ab Alex. libro quarto, capite 8.

Apud ASSYRIOS uirgines iam maturæ uiro, in publicum productæ, singulis annis uenales proponebantur, qui uxores ducere uellent, dabanturq; primò uxnum formosissimę quæq; quibus minus spectata erat forma, & quas non modò non quisquam sibi mercaturus fuisset, sed ne gratis quidem alioqui ducturus, ea pecunia quæ fuerat pulcrioribus uenditis in publicum redacta, connubio locabantur. Herodotus auctor est, hunc olim morem in Venetis Illyrico finitimis seruatum, idq; fama se compertum habuisse. Ex Aelianii lib. 4. Var. hist. Sab. lib. 6. En. 2. & Stobæus sermone 42.

Apud BABYLONIOS ubi uirgines effectæ sunt nubiles, eas uniuersas unum in locum conductas, circumsistente uirorum frequentia, præco sigillatim uendit, sed primùm pulcerrimam omnium, secundùm hanc (ut quàm plurimo uendatur auro) aliam euocat, quę post illam est speciosissima. Venduntur autem in contubernium: quarum pulcerrimas quasque Babylonij, qui locupletes & iudem cœlibes sunt, mercãtur, ut quisq; licitando alterum superat. At ex plebe qui sunt cœlibes, his non est opus pulcra forma, ideo pecunias ac turpiores accipiunt uirgines. Nam præco ubi uirginum speciosissimarum peregit uenditionem, excitat deformossissimam, si quis illorum mercari uolens existat: edicitq;, quisquis uelit quàm minimo auri sumto eam in matrimonium habere, illi qui minimo contentus est, femina addicitur. Ita aurum ex speciosis uirginibus conficitur, & per easdem cuicunque uolenti deformes ac debiles collocantur. Emtori non nisi datis fideiussoribus, de contubernio uxoris licebat abducere: si de hoc non conueniebat, lex lata ut aurum illi redhiberet. Quinetiam ex alio pago uenientibus licebat uxorem mercari, si uellẽt. Herod. lib.

THRACES mulieres nupturæ non parentum arbitratu, sed præmiis nubunt. Virgines enim quæ forma præcellebant, à uiris precio exhibito, & certa subtracta pecuniarum summa emebantur. Contrà uerò deformes & minus decoræ preciis mercabantur uiros, quibus nuberent. Alexan. ab Alex. lib. 1. cap. 24.

VENETI (diu enim gens hæc tenuit Adriæ oram) ante humanæ salutis annos ueteri instituto seruarunt, ut uirgines iam maturæ uiro publicè matrimonio locarentur: exigebaturq; pro iis quæ eleganti essent forma, grandis pecunia à sponsis, ceu forma ipsa emeretur: mediocriter pulcræ, gratis nuptui dabantur: deformibus aspectu, & quas ne gratis quidem ducturus esset quisquam, dos ex ea pecunia, quæ ex nenustarum locatione coacta fuisset, constabatur. Hodiernæ uerò die Venetiis eiecticię uirgines publica cura honestè & scitè instituuntur, quæ ubi per ætatem adoleuere, si gratis locari nequeant, quia minus formosæ, ex publico accipiũt dotem. Sab. lib. 6. cap. 1.

FROTHO III. Danorũ rex, uictis Ruthenis, ne quis uxorem nisi emtitiã duceret, edixit: uenalia siquidem plus stabilitatis habitura censebat. cutiorem matrimonij fidẽ existimans, quòd precio fitmaretur. Saxo lib. 5.

ACQVISITIO SPONSI. ACQVIRITUR SPONSVS, MARITVS

Delectu certo, uel

Suo.

INDI maximum decus. arbitrati sunt, si qua uirgo, eleganti munere aut insigni dono priscæ artis, digna foret. Parentes nubiles filias in cœtu præstantissimorum iuuenum, producunt, exq; illis uirum sibi deligunt, qui fortitudine, cursu, pugna, aut specie corporis cæteris antestaret: nullaq; dote exhibita, quem sibi illæ uirum delegissent, sponsum esse patiebantur. Alex. lib. 1. capite 24.

CATHEORVM dicunt proprium fuisse, ut sponsa sibi uirum deligat: sed eo fœdere, ut uiro defuncto, eadem pyra mortem oppetere cogatur. Alex. lib. 1. cap. 24.

Apud SIGINNOS Persicam gentem, mulier augurandi peritia, quemcunq; nulr uirum sibi copulare poterat. Alexander libro primo, capite 24.

IALCHLEVENSES Libyes (siue, ut Alexander habet, Talchei) cùm multi uxorem unam ambiunt, apud curatorem eius cœnant, & singulis uaria dicteria narrantibus, cuicunq; mulier arriserit, illi cohabitat. Stobæus serm. 42. ex Nicolai de Gentium moribus historia.

Scribit Aristoteles in MASSILIENSIVM Republica hoc pacto: Phocæi in Ionia nundinis usi Massiliam condiderunt. Euxenis Phocensis hospes erat Nano Regi (hoc enim illi nomen fuit) Hic Nanus cùm suæ filiæ nuptias faceret, Euxenum, qui eò fortè accesserat, ad conuiuium conuocauit Nuptiæ uerò hoc pacto fiebant. Opportebat puellam post cœnam ingredi, phialam miscere, ac cuicunq; ex præsentibus procis mallet, porrigere. Cui ea porrexisset, is erat sponsus. Puella uerò ingressa, siue fortuna, siue alia de causa, Euxeno porrexit: appellabatur autem puella Petta. Huc cùm accidisset, paterq; dignũ putaret, uelut ex deo esset donatio, ut ipsam haberet, Euxenus mulierem accepit, unà habitabat, mutatoq; nomine eam Aristoxenam appellauit. Est genus quoddam hominum in Massilia, quod ad hæc usque tempora uocatum est Protiadæ: nam Protis filius Euxeni fuit & Aristoxenæ. Athenæus libro decimotertio, capite decimotertio Dipnosophistõn.

Callias Atheniensis uir clarissimus & summus Pisistrati hostis, FILIABVS tribus, posteaquam nubiles extitere, hoc magnificentissimum munus est gratificatus: ut quem sibi unaquæq; uellet ex omnibus Atheniensibus, eum sponsum deligeret. Herodotus lib. 6.

Aliorum, Consensu interim suo.

Cùm REBECCAM Abrahami seruus Eliezer herili filio Isaaco in matrimonium peteret, frater & mater eius dixerunt: Vocemus puellam, & quæramus ipsius uoluntatem. Gen. 24.

SARA filia Raguelis, dicebat in oratione sua: Virum Domine ita mores tuo, non cum libidine mea, consensi suscipere. Tobiæ tertio.

Senatus in Capitolio cœnans eo die, quo P. SCIPIONIS patroci nium Tib. Gracchus tribunus suscepit, auctor fuit, ut Africanus minorem ex filiabus Tib. Graccho desponderet. Hac sponsione facta rediens domũ P. Scipio, cùm uxori nouam affinitatem nunciasset, indignata mulier dixisse fertur, non debuisse eum inconsulta matre filiam despondere, etiam si Tiberio Graccho locare potuisset. Id responsum Scipioni iucundissimum fuit, cùm uidit coniugem in eandem sententiam, in qua ipse consiterat, de locãda filia incidisse. Ar hæc nonnulli de Tiberio filio, & Appio Claudio eius socero tradidere. Nam Polybius, & alij locupletissimi auctores, Corneliam, quæ Caium & Tiberium peperit, post mortem Africani Graccho nupsisse scribunt. Fuit enim Africano Aemilia uxor L. Pauli filia, qui consul pro repub. ad Cannas occubuit. Ex ea genuit filias duas, quarum maiorem natu P. Cornelio Nasicæ, minorem seu in uita seu post post mortem patris, Tiberio certè Graccho nuptam cõstat. Auctor uitæ Scipionis.

CAROLVS Magnus Eginardo epistolarum magistro filiam portatricem eius despondit. Vide Titulum, Parentes erga liberos clementes.

Raptu.

Vide Tit. Raptus Maritorum, sub loco Libidinis.

REPVDIATIO NVPTIARVM.

Ex loco Amicitiæ huc transferuntur ea, quæ de Repudiatione Sponsorum & Sponsarum attulimus.

Procis, qui nuptias ambierant Lysandri filiarum, mox inopia eius post uitæ exitum erumpente illis renunciauerant, multam EPHORI dixere: quòd cum, cùm pecuniosum arbitrarentur, coluissent: iustum & probum ex tenuitate compertum repudiauissent. Plutarchus in Lysandro.

ΠΡΟΑΥΛΙΑ, DESPONSATIO, DESPONSALIA.

Sponsus sponsæ fidem dat & accipit. Varia hic occurrunt: putã

Habitus sponsi.

COIS in more fuit, ut sponsi cùm ineunt sponsalia, muliebri uesteinduantur.

Auspicium.

Apud antiquos non solùm publicè, sed etiam priuatim nihil geredebatur, nisi auspicio priùs sumto. Quo ex more nuptiis etiamnum auspices interponuntur: qui quamuis auspicia petere desiuerunt, ipso tamen nomine ueteris consuetudinis uestigia usurpantur. Val. lib. 2. cap. 1. Etenim ipso sponsalium die, signatoribus & auspicibus duobus nuptias celebrabant & legitimas auspicabantur noctu, nonnunquam die luce prima: in quo id cauebatur inprimis, ne motus cœli aut terræ fieret, neue turbatione cœlo & die inquieto fœdus inirent. Hæc enim præcipuè nuptiis aduersari putabãt. Optima auguria à turture & cornice: ita uerò demum, si par integrum apparuisset. Singulares autem uidisse, propesmo habebatur. Iccirco in ritibus antiquis ait Orus Apollo tenuisse consuetudinem, hæc ut uerba in nuptiis accineretur, εὐκτῆρα κόρη κορώνιλα, quibus ex felici domo comix singularis, id est, uidua ut exigeretur, ancillæ imperabatur. Sane utrumq; animal adeò sui coniugis studiosum, ut eo mone affecto, superstes nullius appetat præterea coniunctionem. Cornix uerò adeò casta, ut nullam coitus persequi fœditatem, ore concipere credita sit. Qui tum pro marito auspicabatur, auspex, idemq; paranymphus: qui pro uxore, pronuba dicebatur, quæ uni semel nupsisset. Alex. & Scaliger.

Sacrum.

PROTELEIA, quasi Præparatoria dicas, diem appellãt, qua nuptam uirginem parentes in aream ducunt ad deam, & uitimas ob coniugiũ, quod & τέλος dicitur, immolant. Suid.

Post auspicia sacra faciebãt, porcumq; Iunoni, deducto ex Etruria more, immolabant: quam πολίαν fas erat nuncupare. Præterea eam inuocabãt louẽ τέλειον, Venerẽ, Dianã Cinxiã, Suadelã. τέλος ueteres aiunt idẽ fuisse quod & γάμος. Propterea q; humanæ uitæ perpetuatio nuptiarũ merito petiscerentur. His diis deabusq; comæ partẽ uirginis tanquã primitias offerebant. Hostiæ uerò exemtum fel circum aram proiici solitum: cæteræ partes adoleri. quod expectationem faceret futuræ inter coniuges tranquillitatis. Scaliger.

Sportsio.

Fuit ANTIQVI moris, ut qui uxorẽ ductuus erat, ab eo, unde ducẽda erat, eã in matrimoniũ datũ iri stipularetur: idq; qui nuptũ daturus erat sponderet: qui cõtractus stipulationũ sponsionũq; dicebatur Spõsalia, à spondendo, unde etiã sponsi & spõsæ nomen ductũ, teste Ser. Sulpitio, Vlpiano & Florẽtino. Verrius Flaccus græcũ esse mauult, q; ἀπὸ τοῦ interpositis rebus diuinis facerent. In ea sponsione, nec aptia nomina sponsi sponsæ ue exprimere fas erat: sed uir Caius, uirgo uerò Caia dicebatur. Nudus hic consensus, etiam absque scriptura, sufficiebat: licèt in tabulas ut plurimum sponsalitiæ conuentiones referrentur, & sponsaliorum arrha sponsæ à sponso daretur anulus. Sponsalia sequebantur Nuptiæ, quibus sponsa in sponsi potestatem ueniebat, & uxor fiebat. Tribus olim modis uxores quæri solitas, Vsu, Farre, Coemtione, Arnobius testatur lib. 4. contra Gẽtes, & Boethius in 2. Topicorum Ciceronis. Cicero ibi duas formas uxorum tradit: unam Matrum familiarum, quæ in manum conuenerant: alteram Vxorum tantùm, quæ in manum non conuenissent. Vlpianus in fragmentis Institutionum, in manum tam farre quàm coemtione conuenirí solitas scribit. Nuptias definit Modestinus diuini & humani iuris coniunctionem, & Gordianus uxorem rei diuinæ & humanæ sociam appellat. Est igitur contractus quidam Mariti cum uxore, uel Apertus, uel Tacitus. Apertus, cùm dextræ fides apertè intercedit (quod est in manum conuenire) certis constans cæremoniis, iisq; uel sacris uel profanis. Sacra fuit Confarreatio, solis concessa Pontificibus, teste Boethio. Atqui à primo Vibis ortu peræquè omnibus nuptiis fas interuenisse Dion. Halicarnasseus libro primo Antiquitatẽ uidetur, cùm sacra iccirco coniugia uocari asserit, propter communionem [illegible] farre confecti, quod Græcis zea dicitur. Sacrificio [illegible] omnibus [illegible] Latinis, uti à Græcis [illegible] far pium uocabant: & mola salsa, secũdum [illegible] Pompeium, nihil erat aliud, quàm far tostum mola contusum & sale aspersum, quo hostiæ aspergebantur. Farre, inquit Vlpianus, conuenitur in manum certis uerbis & testibus decem præsentibus, & solẽni sacrificio facto, in quo panis farreus adhibebatur. Atque ut Confarreatione coiungebantur, ita Diffarreatione dirimebantur cõiugia, teste Sex. Pompeio libro 4. quod

quod erat sacrificij certum genus, farreo libo adhibito. Cæterùm intermissam suo iam tempore confarreandi adsuetudinem Tiberius Imp. apud Tacitum lib. 4. narrat. Profanus autem matrimonij contractus, isq; apertus, Coemtio dicta est. Hanc imaginatiis uenditionibus peractã, ut & adoptionem, credibile est, in eaq; facienda numos aliquot dicis causa interuenisse: id quod in aliis quoq; legitimis actibus obseruabatur, in quibus specietenus mancipationum solẽniæ repræsentanda erant. Vir ita scitabatur, An sibi mulier esse materfamiliãs uellet? quæ respondebat Velle. Mulier item, An sibi uir esse paterfamiliãs uellet? cùm respõdisset Velle, in uiri manum mulier conueniebat, iunctisque dextris inter se deosculabantur, teste Tertullano de Virg. uelandis. Quæ coemtione in manum conuenerat uxor, propriè Matrisfamiliãs nomine exaudiebatur, quoniam non in matrimonium tantùm (ut uxor, quæ etiam Matrona dicitur à matris nomine, etsi nondum adepto, tamẽ cum spe & omine mox adipiscendo) sed in familiam quoq; mariti & in sui hæredis locum uenisset, & in manu mãcipioq; mariti esset, aut eius cuius in manu mancipioq; maritus erat. Atq; hoc esse uidetur, quod Iurecoss. dicebant In familiã nubere. Ob hunc in alienam familiam transitum capite diminui censebatur: indeq; in minimis capitis minutionibus conuentio in manum & adoptio numeratur Vlpiano in fragmentis. Mulieri in manum conuenienti tutores auctoritatẽ præstabant, ut omnia quæ eius fuerant uiri fierent dotis nomine: & Boethius uxore defuncta quę in manum conuenisset, bona eius ad uirum pertinuisse bene colligit. Vice uersa mortuo uiro superstes uxor non aliter ac patri filia hæres existebat ex asse, si liberis careret: si haberet, æquam cum iis partem ferebat. Porrò tacitus matrimonij contractus & in manum conuentio tacita, Vsu constat, atq; adeo usu partas ac quæsitas uxores eas fuisse (quando uetustatis hæc sunt inuoluta tenebris) probabile est, quæ mattimonij causa in domum absque coemtionis solennibus deductæ: toto uertentes anno cum uiro adsuessent, quæ post id temporis ex XII Tab. in manu mancipioq; uiri fuerint, quasi usu, id est, possessione uiro mancipatæ. Vsus certè legitimum fuisse domionorum quærendorum & adipiscendorum modum nemo ambigit. Proinde quemadmodum res mobiles anno possessæ, possessoris ex iure Quiritium fiebant: ita quæ nec farreo nec coemtione in manum conuenissent, sed in domũ duntaxat pro uxore deducta esset mulier, tutoribus auctoribus uxor quidem habebatur: cæterùm non antè in manum uiri conuenisse censebatur, quàm apud eum annum, nulla trinoctij absentia (perfectum enim trinoctium ex lege XII. tabularum usum interrumpere poterat & interpellare coniugij) interposita, implesset. Transacta uerò annua die, tum usu uiro quæsita uxor iudicabatur, pro eoq; erat ac si in manum solennibus uerbis conuenisset (utpote usu ac possessione, quod solennitati defuerat, supplente) iustæq; uxoris & Matronæ loco habebatur (etsi sibi liberi nati non forent, teste Gellio: à mattis scilicet nomine non adepto, cum spe tamen adipiscendi) hoc ipso differẽs à concubina, quòd Vxor matrimonij, Concubina consuetudinis tantùm nomine haberetur. Atq; ex affectu & animo habentis ea res plerunq; censebatur. Quanquam in liberæ mulieris eiusq; ingenuq; quæ corpore quæstum non fecisset, consuetudine non concubinatus, sed matrimonium intelligeretur: quam qui in matrimonio habere recusaret, in legem Iuliam de adulteriis incidebat. Ex earum uerò mulierum quæ liberæ essent, non tamen ingenuæ, aut corpore quæstum fecissent, consuetudine, utrum matrimonium an concubinatus induceretur, ex uoluntate mariti pendebat. Nam si maritali eas honore & affectione prosequerentur, Vxores: sin minus, Concubinæ censebantur. Ex illis suscepti liberi, iusti ac legitimi: ex his uulgò quæsiti ac Spurij existimabantur. Itaque quæ concubina fuerat, mutata uoluntate uxor haberi poterat: neque ad matrimonij substantiam tabularũ nuptialium obsignatio necessaria erat, teste Papiniano & Quintiliano. Dignitate item uxor à cõcubina distinguebatur. Proinde Commodus, Spartiano teste, uxorem dignitatis esse nomen non uoluptatis dicebat. Eam quæ uxoris loco sine nuptiis in domo esset, Pellicem dici ex quorundam sententia Paulus refert: rectius uerò eam quæ iuncta consuetudine esset cum eo, in cuius manu mancipioq; alio matrimonij causa foret. B. Brissonius I. C. de Ritu nuptiarum.

Symbola.

PERSÆ & Assyrij accepta inuicemq; data dextra, fœdus matrimonij ineunt, quemadmodum & Germani. Nihil enim apud illos fide erat antiquius. Apud GALATAS in sponsalibus ex eodem poculo uir & uxor simul bibebant: ut cõmuni more ostenderent, eas nuptias probè contractas esse, in quibus tanta esset coniugum concordia, ut perpetuò cõmunis cibus & potus grata sit. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5. Sic Cãma Sinorigem ulta fuit.

Apud GRÆCOS, MACEDONES, Thraces, Triballos, Pæones panem gladio diuisum, sponsum & sponsam, cùm ineunt sponsalia, gustare solenne fuit. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5. & Scaliger lib. 3. Poet. cap. 100.

ALEXANDER Magnus uisa Rhoxane Barbari satrapæ filia in conuiuio, afferri Macedonico more panem iussit, cumq; gladio dissectum uterq; libasset, matrimonio eam sibi iunxit. Cælius lib. 28. cap. 15. A. L.

Far tostum præferebãt non omnibus in nuptiis, sed in iis duntaxat, in quibus uiro uirgo dabatur usui tantùm, non autẽ mancipio: atque iccirco appellabatur ius eiusmodi nuptiarum, Confarreatio.

ROMVLVS in communicatione panis & aquæ mattimonij fœdus inisse traditur.

LAPPONVM Septentrionalium nuptiæ coniunguntur igne per chalybem è duro silice excusso, ut symbolicè coniugalis amoris occultam sed uiuidam flammam denotent, & communium liberorum productionem insinuent. Olaus lib. 4. cap. 7. Septent. reg. & Zieglerus in Scondia. An quòd nihil magis sit necessariũ illi regioni? quare ad eius quoq; reparationẽ puto silicẽ cõparari. Scaliger lib. 5. Poetices, cap 100.

Attestatio.

Stipulatione apud ROM. facta, & sponsione sequuta, ignem & aquam in limine appositam uterq; tangere iubebatur, qua etiam noua nupta aspergitur, quasi eo fœdere inexpiabili uinculo & mutuo nexu forent copulati. Hæc enim elementa sunt prima naturæ, quibus uita uictusq; communis constat: & quibus, qui extorres ab hominum cœtu futuri sunt, interdici legibus solet. uti Varro scribit, & Festus, & Plutarchus in Problemãtepe q; generationis caussã in calore & humore posita sit: eiusq; rei uestigium est in I. penult. D. de donat. inter uir. ubi Scæuola significat, aquæ & ignis adhibitione nuptias celebrari.

Sponsa apud ANGLOS, postquam benedixerit sacerdos in templo, incipit bibere, sponso & reliquis astantibus idem mox facientibus. Polyd. lib. 1. cap. 4. de Inuent.

Munera.

Dona & munuscula uirum ab uxore, uel contrà accipere, legibus erat & scripto iure ROM. uetitum: uelas existimantes, quos legitimus amor coniunxisset, donis uideri potius allici, quàm coniugali amore conciliari Anulus tamen sponsæ dono mitrebatur à uiro, qui pronubus dictus: is enim erat ferreus, & sine gemma, prisca. Videlicet secula & antiqui uictus parsimoniam, ac frugales mores designans: uel gemma aberat, ut rei describeret simplicitatem. Materia ad constãtiam spectabat. Forma anuli ad perpetuam iunctionem. Contrà, teste Varrone, sponsa ex tribus assibus, quorum unum in manu, alterum in pede, tertium in sacciperio, hoc est, maiore crumena ferebat: primum sponso dabat, quasi eum sibi illo precio coemtum esset habitura. Alterum in foco diis Laribus deponebat: quem & igni luculento, & corollis sua manu (namq; alia non licebat) plexis, ut ait Plautus, augebat. Tertium in uicino compito deso diebat.

Apud GERMANOS sponsus complacitæ mulieri, quam ducere animo destinauit, dotem dat: qua exhibita, frenatum equum & boues, scutum, gladium, & arma, tanquam pignus amoris, uxori mittit. Tacitus.

Certamina.

Apud SACAS nupturæ cum sponso certamen priùs ineunt. In quo cùm sponsa superior est, per omne uitæ tempus uiro imperat: si inferior, sub mariti imperio esse cogitur. Aelian. lib. 12 de Varia historia.

ΑΠΑΥΛΙΑ. SPONSVS SPONSAM IN domo paterna quærit, adit. NVPTIÆ propriè Considerentur

Tempus ipsarum nuptiarum.

PERSIS nuptias contrahere, aut maritale coniugium inire, initio uerni Aequinocti) tantummodo permittitur: reliquo anni tempore non licet. Alex. ab Alex. lib. 2 cap. 5.

Inauspicatum ROMÆ existimabatur, mulieres Maio mense nubere: siue quòd eo mense umbra Remi occisi à fratris Celere, creditur apparuisse nutritio suo Faustulo, atq; Accæ Laurentiæ, mandasseq; ut manibus suis iusta persolueretur. Vnde & Romulo auctore, festa Remuria dicta, posteritas mutata litera Lemuria, uelut à Lemuribus appellare cepit. Et umbris maiorum his diebus parentari solitum: atq; ob id dies illi inter ferales habiti, ac nuptiis nefasti. Ouidius in Fastis:

Nec uiduæ tædis eadem, nec uirginis apta
Tempora quæ nupsit, nec diuturna fuit.
Hac quoq; de causa, sit te prouerbia tangunt,
Mense malas Maio nubere uulgus ait.

Plutarchus in Problematis Rom. alias quasdam causas refert, uel quòd medius intercedat inter Aprilẽ, Veneri sacrũ, & Iunium Iunoni dicatum, quarum utraq; dea nuptiis præsidet: proinde propter auspicium deæ, aut maturantes paulum

lum nubebant Aprile, aut pusillum prorogantes Iunio. Vel propter funesta quædam piacula, quibus per id temporis utebantur Romani, hominum effigies de ponte in Tiberim præcipitantes, cùm antea Græcos consueuissent. Atq; ob id Flaminicam Iunonis sacerdotem, quasi luctum illis diebus agere, nec ullo solenni cultu solitam uti. Vel quod Maius à natu maioribus, Iunius à iunioribus denominatus esse uidetur. Erasmus in Chiliadibus.

Cur in festis publicis nubere non erat fas uirgines ROMÆ, cũ tamen uiduæ tunc nuberẽt? Vtrũ, ut Varro est auctor, quòd mœstæ nubant uirgines, mulieres lętæ: festo autem non liceat quicquam per mœstitiam agere, nec coactè? An potius quòd uirginibus honestum sit, nõ paucis, uidnis turpe, multis nubere præsentibus. Hinc primæ optabiles nuptię, odiosæ secundæ sunt. erubescunt namq;, si uiuis prioribus uitis elocent se alijs si defunctis, lamentantur. Itaq; silentio malunt, quàm cum tumultu deduci. Festa autem retrahunt uulgus, his ut uacare nequeant. An quòd, cùm Sabinorum natas, quæ uirgines erant, festo rapuissent, implicati fuerunt bello: pro inauspicato habuerunt, si filiæ diebus festis nuberent? Plut. in quæst. Rom.

Nuptiis copulãdis Calendas, & Idus religiosas, id est, deuitandas ROMANI censuerunt. Hi enim dies feriati sunt. Feriis autem uim cuiquam fieri, piaculare est. Ideo tunc uitantur nuptiæ, in quibus fieri uis uirginibus uidetur. Sed Verrium Flaccum, iuris Pontificij peritissimum, dicere solitum refert Varro, quia feriis tergere ueteres fossas liceret, nouas facere ius non esset: ideo magis uiduis, quàm uirginibus idoneas esse ferias ad nubendũ. Nonæ feriatæ non sunt, & tum neq; ipsæ nuptiales. Nam quia primus nuptiarum dies uerecundiæ datur: postridie autem nupta in domo uiri dominium incipere oportet adipisci, & rem facere diuinam: omnes autem postriduani dies, seu post Calendas, seu post Nonas inhabiles nuptiis esse dixerunt, ne nupta aut postera die libertatem auspicaretur uxoriam, aut arro immolaret, quo nefas est sacra celebrari. Macrobius lib. 1 Saturn. c. 16.

Nuptiæ prohibitæ ROM. dum Fetialia, seu Parentalia fiũt: ac diebus impuris, & quibus ancylia in templo Martis nondũ condita sunt, uel festis diebus, & mense Iunio, nisi post Idus, quenquam nuptiis copulari religiosum erat. Quinetiam animaduersum est, postera die à Nonis, Idibus, uel Calendis, uxorem spontãmue ducere Romanis nõ liceret: sed eos dies uelut tristi omine infames & detestabiles censeri: quoniam hi dies atri decreto pontificum habentur: quibus legiones educere, aut acies cum hoste committere, uel quicquam publicæ rei agere, religio non finit. Alex. lib. 2. cap. 5.

Deductio sponsi in ædes soceri.

Absoluto sacrificio diei nuptialis, in soceri ędes deducebatur sponsus ab eo, quem Græci παράνυμφον, quasi eius assecla nominarunt: aliqui etiam νυμφιόστολον, alij πάρεδρον uocabant, quemadmodum mulier, quę sponsæ aderat, παρανύμφιον dicebatur illis, nobis, Pronuba.

ATHENIS, ingredienti sponso, in caput ex editiore loco, ficus, palmulæ, legumina spargebantur. Nunc quibusdam locis etiam triticum demittit. Scaliger lib. 3. Poetices cap. 100.

Raptus sponsæ.

Nuptam uir è sinu matris dicis caussa apud ROM. rapiebat: aut si ea non erat, ex proxima necessitudine: quòd, ut ait Festus, ea res feliciter Romulo cesserat.

Cultus corporis Coniugum nuptialis.

Apud INDOS, nisi nubentes unguento, quod ex arboribus Phasis fluminis distillat, delibuti forẽtneq; matrimonium, neq; cognationis iura legitimè contrahi putarunt. Alexander libro 1. capite 24.

Apud LATINOS usus erat, ut noua nupta spõsusq; uitta purpurea candido distincta, aut uestę uersicolori amiciatur, aut iugum pariter subeant (unde & Iuno Iugalis dicta est, quasi æquissimo iure & concordibus animis inuicem necteretur, societasq; & communicatio uitæ coita foret) aut caput obnubant, unde Nupriæ dictæ. Alex.

Cultus sponsi.

Moris fuit ATHENIS, ut nuptiarum die sponso per puerum genere proximum (quem λυχνοφόρον uocant) balneum è fonte, qui nunc Enneacrunos, olim Calirrhoe dicebatur, afferendum curarent. Etiam in eorum sepulcris qui cœlibes decessissent, puer situlam tenens collocabatur. Suidas.

Cultus, Ornatus sponsæ.

Apud ROM. caput hasta gladiatoris, quæ in corpore mortui stetisset (quę cęlibatis dicta est) spõsa comã ornabat, & fronte à comã secernebat. Opinari licet, quasi fortes ea de causa uiros se genituræ ominetur: aut quòd matronæ Iunonis Curetis in tutela sint, quæ ita appellabatur à seuera hasta, quæ Sabinorum lingua curis dicitur, uel quòd nuptiali iure nubens, uiri imperio subiiciatur, quia hasta armorum & imperij summa est. Plut. in quæst. Rom.

Apud GRÆCOS spõsa uerbena, quæ Veneri dicata est, & floribus herbisq; à se lectis corollam texit, eamq; sub amiculo defert. Alex.

LOCRENSIBVS in usu erat, ut matronæ ex lectis floribus nectant coronas: nã emta gestare serta, uitio dabatur. Alex.

In BOEOTIA sponsam obtegẽtes, asparagonia coronabãt: nam ut ea suauem ex spina acerrima fundit fructum, sic noua nupta primam asperitatem suam non reclinanti necindignanti marito, urbanam iucundamq; uitæ societatem præstabit. Cælius lib. 28. cap. 18. A. L.

In ANGLIA spicea corona sponsa redimita caput, præfertur uiro, ducitur, uel manu gerit ipsam coronam. Polydorus libro 1. capite 4. de Inuent. Rerum.

Obtectio.

Tum uerò operiebatur uirgini caput atq; facies: unde ab obnubendo Nuptiæ dictæ sunt. Id uelum à Græcis ἱστὸς & κροκάλεον, à Latinis Flammeum & Croceum, propterea quòd lutei coloris esset, ut ne pudor uirginis proderetur: aut quid animaduerteretur in facie ruboris, is è uelo color, non è genis emicare putaretur. Eo certè matronæ spectatæ pudicitię tegebãtur: eoq; Flaminica, hoc est, Flaminis uxor utebatur, cui diuertere à uiro nõ licebat. ideo sine dissidio matrimoniũ fore opinabãtur, teste Festo. Alij nubentiũ capita uelari cõsuesse scribũt, ut se maritis obnoxias ppetuò futuras intelligerent, ac proinde humilitatem præstarẽt. At in libro de Patriarchis Ambrosius id pudoris gratiã facitatum scribit. Priorem tamen sententiam comprobat idem super primam ad Corinthios epistolam. Cælius libro uigesimoctauo, capite decimoquinto Antiq. Lect.

Apud SPARTANOS in more fuit, ut uirgines innuptæ, & quæ nullo coniugij fœdere iunctæ essent, facie inuelatæ & aperta: nuptæ uero, nisi uelata parte oris, & aperto capite, fores prodirent. Alex.

Vestitus sponsæ, Cingulum.

Apud GERMANOS, cùm sponsa ad uirum ire parat, in ipso nuptiarum celebri officio rectam tunicam & puram togam induit.

Festus scribit, Cingulo nouam nuptam apud ROM. & GRÆCOS præcingi, quod uir in lecto soluebat, factum ex lana ouis: ut sicut illa in glomos sublata coniuncta inter se sit, sic uir suus secum cinctus uinctusq; esset. Hunc Herculeũ nodũ nemini nisi spõto in geniali thoro, & dum sacrum nuptiale fit, soluere permittitur, ominis causa scilicet, ut in sobole gignenda, educendisq; liberis, sicut Hercules, fœcũdus fore: eo argumento, quòd illum eximiæ fœcunditatis (quippe qui septuaginta ex se liberos reliquit) fuisse dicunt. Zona quoq; nouam nuptam circumcingi, quæ nuptiarum die à uiro soluebatur, nonnulli ferũt. Id Homerus in Odyssea, de Tyro uirgine à Neptuno compressa testatur. Et Catullus: Quòd zonam soluit diu ligatam. Noua præterea nupta cingulo præcingebatur, id uir in lecto soluebat, factum ex lana ouis, ut cum illa uir uinctus cinctusq; esset. Polydorus lib. 1. capite 4. de Inuent. & Alex.

Locus. Sessio sponsæ.

In lanata pelle noua nupta, nuptiali mundo comta. ROMÆ considere solebat uel ob uetustum morem, quòd antiquitus homines pellibus consopirentur: uel ut attestaretur, lanificium se præstaturam uiro. Cælius lib. 27. cap. 14. A. L.

LVSITANIS in roseis tantùm ornamẽtis spõsas locare permittitur, alterius generis non permittitur. Alex.

Deductio sponsæ.

Apud ROMANOS, teste Festo, prætextati pueri patrimi & matrimi, id est qui patrem & matrem haberent, nubentem deducebant, unus qui facem ex alba spina (de qua Plin. lib. 16. cap. 18.) præferret (nam noctu, ut ait Plutarchus in Problematis, nubebant) duo qui sponsam manu tenerẽt: & ea fax in Cereris honorem præferebatur (ut quemadmodum Ceres mortales alit, quæ terræ mater, ac cunctarum frugum creatrix habetur: ita noua nupta materfamiliãs post facta, filios nutriret) puerorumq; & puellarum cantibus inter se respondentium ea deductio celebrabatur: O hymen hymenęe, hymen hymen ô hymenæe. Plutarchus quinq; fuisse faces scribit, quòd is numerus maximè nuptiis conueniret.

Apud ROM. etiam erat qui far tostum præferret, scilicet quia nihil cõfarreationis fœdere in sponsalibus religiosius fuit. Ideo in dirimendis nuptiis, & si quando uir ab uxore diuertere contendit, diffarreationem fieri accepimus. Alexan.

In ANGLIA duo pueri, uelut paranymphi, id est, auspices, qui olim pro nuptiis celebrandis auspicia capiebãt, nubentem ad templũ, ubi ęi & marito sacerdos benedicat, & inde domum duo uiri deducunt, & tertius loco facis, uasculum aureum uel argenteũ præfert. Polyd. lib. 1. cap. 4. de Rerũ Inuẽt.

Apud LAPPONES, nuptiis per ignem celebratis, sponsam ad melinis pellibus ac zibellinis ornatam, rãgifero, quasi domesticato ceruo, amicorũ insigni cæterua, secundũ familiæ excel-

excellentiam comitatam, agnati imponunt: atq; ita in thalamum, uel tentoria, mediantibus tripudijs, fœcunditatem & sanitatem precantes inducunt. Maritus uerò lynceis ornatus pellibus, aut marduinis, tanquã patricius Venetus, incedit: precio pellium æquè æstimandus, ut alij gemmis onusti, uel torquib. deauratis. Olaus lib. 4. c. 7. Sept. regionũ.

Lustratio.

Cùm prisci putarent Aquam rerum omnium elementum esse, Ignem uerò formam: utrumq; in limine positum ab utroq; manu tangebatur: ipsaq; nupta eiusdem aquæ aspersione lustrabatur. Tum ex eo igni faces accendebantur ab ædilibus, quinq; numero, quot & illos fuisse Varro autumat, ut scribit Plutarchus, quas faces Cereos appellabant. Sanè unius tantùm cerei mentionem facit Plautus. Eas faces aliæ gentes ex picea pineaue teda cædere: Romanos pastores raptis Sabinis & spina arbore temerè inuenta confecisse: quam materiam posteri quoq; expetiuerint. Alij malũt facularum numerum à numero deorum coniugalium. Ædiles enim tres tantùm fuisse, non quinq;. Scaliger.

Inuenio facem in nuptijs in honorem Cereris prælatã, aquaq; aspersam nouam nuptam, siue ut pura castaq; ad uirum ueniret, siue ut aquam atq; ignem cum uiro communicaret. Quod Serulus. Varro ideo dicit faces præire nuptas, quòd antea nõ nisi noctu ducebãtur à sponsis. Homerus Iliad. σ. νύμφας ἐκ θαλάμων θαλερὸν ὑπὸ λαμπομένων ἡγεμόνες ἀνὰ ἄστυ. Brodeus in 3. Epigram.

Faces pronubæ, & quæ uni semel nupserant, ante congressus coniugales nouæ nuptæ deferebant. Alex.

Sacrum.

Τέλειον, nuptiale sacrificium, & nuptiarum diem æquè dixerũt, atq; etiam tum à nuptiis, tum ab earum numine Iuno nedum sacrificium ἡμερήσιον, ut ait Pollux. Sub uesperam, aut noctu potissimùm celebrabatur.

Iunoni Nuptiali, τῇ γαμηλίᾳ uel τελείᾳ ἥρᾳ, rem diuinam quum facerent, è uictima fel exemtum post aram abijcere, moris fuit receptissimi: innuẽte (opinor) eius quisquis fuit auctore, bilem prorsus iræmue à coniugali sequestrandam iucunditate. Vt enim uini, sic & matronæ austeritas utilitatis plurimùm, amarulenti nihil interfusum habere cõgruenter debet. Alexander, & Cælius lib. 28. cap. 21. A. L. ex Plut. Præceptis connubialibus.

Apud HETRVSCOS, in coniunctione nuptiali uiri sublimes porcum immolant, quasi dijs testibus illud bene cessurum, & futurum inuiolabile. Quod quidem dirimere nõ licebat, nisi diuortio, morte, captiuitate, uel seruitute. Alexander libro 6. cap. 4.

Mos VETERVM fuit, Mercurium iuxta Venerem in nuptijs collocare: ueluti innuerent, nuptialem uoluptatem ratione aptoq; sermone inprimis indigere: item πειθὼ, & τὰς χάριτας, id est Peitho, siue Suadelam & Gratias: ut quæ uoluptas ferebat, ab alteutro sine pugna citraq; contentionem ullam inducti transigerent. Venerem nihilominus dictam ueteribus comperio informe numen, quia uespertina mulieribus opitulatur, uiris autem matutina. Cælius lib. 28. capite 18. Antiq. Lect.

GRÆCIS nubentium matribus, tenere faces in nuptijs negotium datur, quod ἀναδοχεῖν dixere: simulq; carmina & Fescninos uersus, atque sacrum hymnum, quem Epithalamium uocãt, decantare: atq; in his quinq; deos precari solebant, ut nouæ nuptæ uolentes & propitij adessent, prolemq; fecundarent, Iouem adultum, Iunonem adultam, Venerem, Dianam, & Suadelam. Nanq; hęc numina coniugijs præesse putabant. Alex.

Cinxiæ Iunonis nomen sanctum habebatur in nuptijs, quòd initium coniugij, solutio erat cinguli, quo noua nupta erat cincta.

Apud ROM. nuptura, antequam sponsum accederet, in sinu Futini dei aliquandiu sedebat, felicem nuptiarum euentum à uolente propitioq; efflagitatura. Alex. lib. 6. cap. 4.

PARTSTVS Pp. Romanus primus decreuit, incestum haberi connubium, cui sacerdos non adfuisset, conferasset q; illud, ac nisi puella à parentibus solenni more uiro desponsa foret. Non nemo Sotero id assignat. Polydorus lib. 5. cap. 5. de Rerum inuent.

Apud SVECOS & GOTHOS quãdo sacerdotis benedictione sponsus sponsæ anulum cõiugij exhibet, astantes utriq; alapam infligunt, ut meminerint datę fidei. Olaus libro decimoquarto, capite nono.

Locus nuptiarum.

NYMPHÆA domus publicæ erant, in quibus solebant nuptias celebrare ij qui angustiores habebant domos, quàm uel hominum multitudinem capesserent. Et eæ erant coniunctę domibus maximis, in quibus Senatus celebrabatur: quod apertissimè docet Zonaras in Leone primo, ubi crudele & horrendum Constantinopolitanum incendium describit. Cuspinianus in Valente.

Cœna. Cibus, Potus.

Parata cœna nuptiali, ex HETRVSCA disciplina porcũ mactabant, & ad acuendam uenerem bulbos, pineos nucleos, erucas, piper, præter cæteras epulas apponebant. Alij aliaq; pleriq, papauereis succum, lacte & melle dilutũ exhibuere.

SOLON, nisi malo cydonio epulis adhibito, uiri thalamum sponsam ingredi, promulgata lege uetuit.

BABYLONIIS uir & uxor non miscentur, nisi thymiamate prægustato. CARTHAGINENSES in nuptialibus cœnis thynnorum concisis carnibus uescuntur. Alex. & Scaliger lib. 3. Poet. cap. 100.

Apud PERSAS nuptiæ in Initio uerni æquinoctij celebrantur, spõsus in thalamum procedit, comesto prius malo uel cameli medulla, præter id nihil eo die. Strabo lib. 15.

NAVCRATITARVM nuptialib. cœnis cauebatur, ne quis ouum intulisse uellet, aut μελίκρητα, id est mellita. Cælius lib. 27. cap. 17. A. L. ex Athenæi lib. 4.

Hymni & Choreæ.

Dicebatur Hymenæus cum choreis, ita ut unus quispiam caneret, quoad Epiphonema subinferret. Quo pronunciato, uniuersa chorea Hymenæum totidem numeris recinebat. Scaliger.

GRÆCIS ὑμηνοῦσιν carmẽ in nuptijs modulatis uocibus canere solenne fuit, quod festo nuptiarum die Thetidis & Pelei, deos decantasse olim ferunt. Iidem in nuptijs, ὑμὴν ὦ ὑμέναιε ὦ ὑμήν, clamitabant. Aristophanes in Auibus.

ATHENIS inconditum carmen in nuptijs canebatur, Bonos ama, timidos repelle: scimus enim, timidorũ ubiq; paruam esse gratiam. Plato in Gorgia, in nuptialibus cõiuuijs cantilenã decantari hunc in modũ, memoriæ prodidit: Formosum esse ac diuitè, ac bene ualere, summũ existimari bonũ.

Cur apud ROM. celebris ille canitur in nuptijs Talassius? Vtrum à lanificio? siquidẽ quallum talathum uocant: sponsamq; quando introducunt, pellem caprinam substernunt. Illa infert colum lana circumuolutam & fusum, lanaq; uiri fores obducit. An quòd proditur ab historicis, est uerum, iuuenem fuisse bello fortem ac cætera probum Talassium nomine. Cùm autem raperent Romani Sabinorum filias, quæ ad spectaculum uenerant, adducebatur à populariibus & clientibus Talassij forma uirgo præcellenti, clamantibus securitatis gratia, & ne quis manus admouereat, aut corriperet puellam, eã Talassio ferri. Igitur reliqui honoris Talassij causa gratulabundi applaudentesq, comitati sunt & prosecuti. Hinc quia feliciter cessit hoc connubium, alijs quoq, obtinuit ut acclamarẽt Talassium, sicut Hymenæum Græci. Plut. in quæstionib. Rom. & in Pompeio, & Liuius lib. 1. Dec. 1.

Lecti præparatio.

Vt Genialis apud ueteres ROM. lectus duabus culcitris in Genij honorem parabatur eximiè: sic à Catullo dictum puluinar est, ut reor, à generando, à Græcis thorus παρὰ θοῦρος, propterea quòd uelo esset obtectus. Eum lectum duabus culcitris adornauerat iam fœmina, quam & ἀναφυστρίαν, & δαλαμεύτριαν Græci uocitarunt.

In ædib. soceri sponso thalamus adornabatur, ubi fierent nuptiæ, si sponsa esset uirgo. Si autem uidua esset, ad sponsum ducebatur. Qui deducebat, Nymphagogus nominabatur. Inde pronuba accepta una ex facibus, lucernam coniugalem pertigilem pernoctemq; futuram accendebat: atq; illico faces extinguere mos erat. Eas uerò ne sub lecto conderent, néue seruatas ad rogum struendum deferrent, pro auspicatissima lege habebatur, Scaliger. Alex.

Deductio ad Lectum.

Vbi satis cantus & saltationũ, à prætextatis in thalamum deducebatur, quinque facibus comitata: quas ab Aedilibus accendi, & ex spino arbore fieri erat auspicatissimũ: quandoquidem ex hac arbore in raptu Sabinarum mulierũ pastores faces accendisse ferantur. Scaliger.

Rapi solebat fax prætextati, qui præluxerat, ab uteriusq; amicis, ne aut uxor eam sub lecto uiri ea nocte poneret: aut uir in sepulcro comburendam curaret: quo utroq; mors propinqua alterius captari putabatur. Prætextatis discedentibus, pronuba apprehensa sponsæ manu eam ad genialem lectum ducebat.

Ex ueteri GRÆCORVM ritu est, nubentium matres in nuptijs faces tenuisse, quod illi ἀναδοχεῖς dicũt. Id εὐ φρονιοῦσις monstrat Euripides:

ἐγὼ δ' ὅτι σοι πυρὸς ἀφῆψα φῶς νόμιμον
ἐν γάμοις, ὅτι πρέπει μητρὶ μακχείᾳ.

id est, Neq; ego tibi lumen succendi in nuptijs legitimum, sicuti beatam addecet matrem. Sed & in Apollonij Argonauti-

nauticis Iuno inquit ἀλαδεχθῆναι τῇ θεσπιδι, id est, facem præstulisse Thetidi, ob beneuolentiam, dum matris officio fungitur: sic uerò ait,

ὡτὴ δὲ σίλας χάφετον κόνιχον
ευμφιδίον, κέινης ἀγαυόφρονος ἕνεκα πηῦς.

Cælius lib. 28. cap. 15. A. L.

SPARTANI ex Lycurgi instituto uxores ducebāt raptu: raptas abducebat pronuba, capillosq; eius cute tenus circūtondebat: inde tunica uirili & calciamentis indutā, in thoro sine lumine solam locabat. Plut. in Lycurgo.

In COO iusula sponsus uestemuliebri amiciebatur. Scaliger lib. 3. cap. 100. Poeticæ.

Apud SVECOS & Gothos multæ habentur ceremoniæ circa lecti nuptialis introitum, ut sacerdos canat hymnū, Veni creator spiritus, cum inuocatione diuini auxilij: sed & cibi delicati illis lectū iam ingressis exhibeātur, ut ijs cum astantibus breui mora uescantur: tandemq; ualedicentibus amicis sua pace fruantur. Sequēti die noua nupta capite uelato affabili incessū conuiuis argenteos scyphos electiore liquore repletos, in signum quōd materfamilias effecta sit, liberaliter propinat. Olaus lib. 14. cap. 10. Septent. regionū.

Detectio.

Ad thorū perducta à spōso detegebatur: à quo etiam eius detectionis causa dona accipiebat, quæ & iccirco ἀνακαλυπτήρια, & quia tunc ab eo quasi primùm uideretur ἐπίδειγμα quoque, & quōd eam alloqueretur, προσφωνητήρια dicta sunt.

Ianuæ clausio.

Vbi omnes discessissent, sponsus clausa ianua disponebat custodes foris, quorum opera muliercularum importuna uel pietas uel simulatio à foribus arceretur, si qua commoueretur uirginis clamore, quum intus uim pateretur.

Comestio mali.

Solonis instituto apud ATHENIENSES sponsa cū sponso concuditur, ut malū cydoniū uoret cū eo. Plut. in Solone.

Lustratio.

TOBIAS iunior, ipsa nuptiarum nocte, iussus ab angelo Raphaele sub pallam Saræ sponsæ sustitum facere ex iecore ceti, quem interfecerat, ut dæmonium abigeret.

Cinguli solutio.

Cunctabundæ uirgini promnestria duobus digitis cingulum soluit, quod Dianæ, ob eam causam λυσίζωνη, à Latinis Cinxiæ cognominatæ, dicabat: erat autem cingulum illud ex uuilla contexum lana, eoq; nexum nodo, qui Herculanus uocabatur: propterea quōd heros ille fœcundissimus ab antiquis creditus sit: quippe cui septuaginta liberi superstites fuissent, quicq; septiē diebus quinquaginta Thestij filias è uirginibus mulieres fecisset. De uirginum cinctu ambigitur: quidam enim dixēre, cingi solitam uirginē in ipso sponsalium apparatu. Quæ tamen sententia Catulli auctoritate deletur: quippe in Hendecasyllabis Atalantam uirginē non in ipsis nuptijs à pronuba aut alio cinctam innuit, sed tanquam mos is fuerit uirginibus, nunquā discinctam processisse: ubi ait, Quæ zonam soluit diu ligatam. Scaliger.

Venus nuptialis.

Apud SPARTANOS sponsus non uino grauis, nec delicijs confectus, sed sobrius cùm in conuiuio solito cœnatus esset, latenter ingressus soluebat sponsæ cingulum, eamq; in lecto collocabat. Nec longo ibi spacio commoratus, abibat modestè. conferebatq; se cubitum, quò antè fuerat solitus cū cæteris iuuenibus: quē modum deinceps seruabat, ac transigebat cū coætaneis dies & noctes. Plut. in Lycurg.

GRÆCI etiamnum hodie dicuntur in more habere, ut sponsarum colla pridie nuptiarum filo dimetiantur: postquam uerò concubuerit, mane eodem filo explorent, officio ne mariti sponsus sit functus. Venus enim corpus propter calorem auctum dilatat, & præsertim collum, per quod iugulares arteriæ ad caput ascendūt, uelut intumescere faciunt. Hinc Catullus in Epithalamio quodam:

Non illam nutrix matutina luce reuisens
Hesterno poterit collum circundare filo.

NASAMONIBVS mos est, cùm quis primùm ducit uxorē, prima nocte ut sponsa singulos cōuiuas obeat ueneris gratia, & ut quisq; cum ea concubuit, donum det illi quod secum habet domo allatum. Herod. lib. 4.

BALEARES in epulis quæ cū domesticis amicisq; in nuptijs fiunt, primus secundusq;, & deinceps secundùm ætatē reliqui, nuptam magno numero cognoscunt. Vltimus sponso locus ad uxorem datur. Diod. lib. 5. cap. 6.

Apud TROGLODYTAS, feminas uiris desponsatas primis noctibus cognati affinesq; producunt, illasq; promiscuis adulterijs patere sinūt. Postea perpetuæ pudicitiæ ascriptæ, seuerissimis pœnis, uel minima cōiectatione, si deliquissent, coercebantur. Alex. lib. 1. cap. 24.

VOLSINIENSES seruili prelli dominatu, filias ingenuas sponsō iam destinatas, seruis priùs delibandas date cogebantur. Idem.

ADYRMACHIDÆ Pœni uirgines nupturas regi exhibebant. Quæ illi placita fuerit, eam deuirginābat. Herod. lib. 4.

Cantus, lusus.

Matres nubentium tenebant faces (quod ἀλαδεχεῖν dixere) simulq; carmina & Fescenninos uersus, atq; sacrū hymnum decantabant. Fescennina autem erant procacia & lasciua carmina, in nuptijs decantari solita per ludū eo cum ioci, amores, gratias, & mistos leporibus lusus continentia. Alex.

Interea iuuētus cū nucib. aderat, quas cū strepitu, fremitu, cantu spargerent, quarum mentionē habes & apud Virgilium, & in Epithalamio Catulli. Causam aliter alij agnoscūt: uel quia (inquiunt) quasi tripudium faciunt iactæ nuces. Vel propterea quōd illæ putamine, cute, testa, corio medullam tegunt: uti pari munimento à coniugibus proteganturfœtus. Alij existimarūt eatum strepitu uirginis gemitus in illa ui obrui posse: atq; idcirco id ueteres commentos esse. Rectius sic: Nucibus pueri ludere consueuere. Proinde Festus per illa uerba, Nucibus facimus quæcunq; relictis: ostendit è primori ætate egressionē. Spargi nuces igitur, id est omittendas animi laxationes, nouaq; œconomiæ studia auspicanda, interpretantur. Scaliger.

ΕΠΑΥΛΙΑ. SPONSVS SPONSAM domi suæ recipit. REPOTIA.

Sunt qui Epaulia, Repotia, id est, diē ipsum post nuptias secundum appellari, opinētur (uti πρόαυλιον, pridie nuptiarum) in quo sponso primùm ἐπαυλίζεται ἡ νύμφη, in sponsi cubile adducitur. Erasmus in Adagiis Cælius lib. 28. c. 18.

A. L. ex Suida & Polluce.

Duci uxor dicebatur, quæ ex patris domo in mariti domum deducebatur. Pòst uerò institutum est, ut etiam absentis alti domum duci uxor posset. Hotoman. de Verbis Iuris.

Euocatio sponsæ.

Apud RHODIOS noua nupta per præconem in mariti domum aduocabatur, & sponsus domi sedens aduenientem excipiebat.

Egressus sponsæ.

Apud GRÆCOS (ut Pausanias ait) media locatur sponsa in nuptiali curru, sponso & necessario affini iuxtà comitante, quem parochum uocāt: cuius axem apud Bœotos proforibus incendebant, ut signarent, illam ibi perpetuò mansuram, neq; ulla tempestate inde recessuram. Quōd si cum sponsa nō subueheretur, sed pedibus mariti domū peteret, Chamæpus dicebatur. Alex.

ROM. nubentem non sinunt ipsam ædium limen transire: uerùm illi, qui eam deducunt, extollentes transferunt. Verum quōd primas uxores raptu partas ita domum intulerunt, non ingressæ ipsæ sunt? An uideri uolūt ui compulsæ, non ultrò, in domum penetrare, ubi uirginitatem sunt resolutūræ? An ea re significant neq; excessuram per se, nisi coacta sit, neq; deserturam domum: quomodo est, cùm ingrederetur, coacta. Plut. in quæst. Rom.

Illud nunc quoq; aliquot ITALIÆ locis seruari uidimus, ut egrediens paterna domo nupta pedem tollat, nēue attingat limen. Ei rei diuersas causas assignarunt: mihi illa propior uidetur, ne magicis pharmacis læsi posset, quæ sub limine ad destruendum coniugum uel concordiam uel uim genitalem, defodi solent à ueneficis. Scaliger.

Idem apud LVSITANOS fieri Alexander testatur.

Deductio, Pompa.

ATHENIS mos erat, ut in nuptijs puer quispiam inducerētur undiq; spineis frondibus, & quernis glandibus opertus, coronatusq;, cunas gestans panibus impletas. Dicebat autem hæc uerba:

Ἐφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον.

Ea uox (quæ postea in prouerbium abijt) bene ominabatur sponso sponsæq;, tanquam ad meliorē usq; fortunam profecturis. Malum enim uocabat spinas & glandes, panes bonum, propterea quōd steriles spinæ, iuxta prouerbium, ὑὸς ἄκανθα. Quinetiam glandibus uictitabant agrestes illi prisci, iuxta illud, ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα. Reperto frumentorum usu, glandium esus fastidiri cœptus. Demosthenes in oratione pro Ctesiphōte, significat id dici solere ab ijs qui initiabantur, cùm peractis iniurijs, quibus agitabantur ante mysteria, iam ad honorem initiationis admitterentur. Nam Aeschini obijcit, quōd noctu ministrans initiandis, abstersо luto iussit eos dicere: ἐφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον. Erasmus in Prouerbijs, ex Suida.

Apud ROM. spōsa domo egrediebatur, præcedētē tibicine, & eo qui canit Hymenæū, officio frequētī affiniū stipata. Duo patrimi & matrimi pueri eam tenebant: tertius candida toga amictus anteibat, qui facem accensam præferebat ex pino alba, qua præluceēte ad uirū nupta deducebatur. Eā facem sub lecto uiri posuisse, aut in sepulcro comburendam curasse, fœdum erat auspicium & omen exitiale, maximaq; facere infortunia creditum. Alexander. Antecedebāt ἀλαδοφόροι, siue faciferi: duo præterea, qui colum cum lana, & fusum ferrent cum stamine: tanquam operis, in quo futura esset, auspicia. Cribrum quoq; ac pistillum, Græco more, fic ut pistillum ante thalamum alligaretur: quo ipso panis cura illi committebatur. Romæ secus. Facta enim cum Sabinis pace, inter eos conuenit, ne eorū uxores molerent, nēue coquinam facerent. Ad hæc alij mundum muliebrem, aurum, spintheres, stalagmia: præterea pelues, pectines, speculum, sandalia, atq; id genus alia, quæ præter dotem dicuntur ab iureconsultis parapherna. Eam luxuriā ad trium tantùm uestium modū, ac modici precij uasa aliquot à Solone reductam, memorię proditum est. Scaliger. Ingredientē illa, Talassio uoce magna clamabatur.

DIONYSIVS Syracusanus tyrannus, misit ad Rheginos, ut ex uirginibus ciuibus unam deligerent, quam sibi in matrimonium traderent, pollicitus pro eo magnam se conterminī agri partem illis comparaturum. Multa cōsultantibus Rheginis, uisum est repudiandum coniugium, nec eam affinitatem contrahendam, quo nomine postea grauiter à tyranno multati sunt. Eo igitur cœpto fraudatus, pro re eadem ad populum Locrensem legatos mittit. Quo postulatis annuente, decretoq; de cōiuge danda facto, duxit ex eis uirorem Dionysius Doridē filiam Xeneti, ciuium omnium clarissimi potentissimiq;. Paucis ante nuptias dieb. Locros misit quinqueremem tum primū ædificatam, argenteis circum aureisq; cōpositam ornamentis, in qua uirginē transportari Syracusas iussit. Duxit præterea ex ciuib. clarissimā Aristomacham, ad quā ad se uehendā quadriga equis albis iuncta mittitur. Eodē tēpore nuptias utriusq; celebrās, perpetua militib. & plerisq; alijs cō uiuia parauit. Diod. lib. 14.

Domo expiata Sponsus expectat.

Apud ATHENIENSES sponsus suam sponsam domi operiens, ubi sedes coniugij futura, paratu magno lanuam lana ciugit & coronat, multaq; lauro exornat, postesq; uittis laneis primùm à noua nupta attingi & ornari, oleoq; & adipe suillo uel lupino inungi iubet, ex magorum præscripto ne quid perniciosæ pestis in domum irrepat. Sponsi capat caricis & palmarum fructibus, legumine & colybijs inspergunt: quod & seruis nouitijs, cum primùm dominorū ædes introissent, fieri consueuerat. Alex lib. 2. cap. 5.

Magorum apud ATHENIENSES fuisse figmentum dicunt, ut selle nigri canis suffitas domos, & genitale sub limine defossum in nuptijs habeant, contra mala medicamenta, & amatoria maleficia: in foribus uerò uillarum, lupi rostrum, ne quid deperiret, neue mala fascinatio in domum irrepet. Alij stellam marinam uulpino sanguine illitam, ne quid periculo foret, aut noxæ, defixere. Alex. lib. 1. cap. 24. Genialium dierum.

Sponsæ ingressus in mariti domum.

Apud ANGLOS sponsa dum ingreditur domū, boni ominis causa, super eius caput iacitur triticum, quasi inde consecutura sit fœcunditas. Polyd. lib. 1. c 4. de Rerum inuent.

Cùm ad mariti limen uentum erat, tum postes oleo uel adipe suillo inungebat nupta, eosq; laneis uittis ornabat: unde uxorum nomen Varroni, & Seruio, & Festo, quasi unxores. Limē autem attingere, religio erat: ne, ut Varro putat, à sacrilegio incoarent, si deposituræ uirginitatem calcarent rem Vestæ, id est, numini castissimo sacratam. Plautus: Sensim super attolle limen pedes noua nupta. Catullus. Transfer, omine cū bono limē aureolos pedes, rasilēq; subi forē. Sponsæ introductæ potio factitia porrigebatur degustanda. Ouidius in Fastis:

Nec pigeat tritum niueo cum lacte papauer
Sumere, & expressis mella liquata fauis.
Cùm primùm cupido Venus est deducta marito,
Hoc bibat, ex illo tempore nupta fuit.

ROMÆ hodie mel tantùm degustandū porrigūt. Polyd. lib. 1. cap. 4. de Inuent.

Sponsus sponsam excipit. Colloquitur. Claues tradit. Nuces spargit.

Plutarchus in Problematibus Romanis, quærit, unde mos ille natus sit, ut qui sponsam ad sponsum deducerent, iuberent illam hæc uerba profari, ὅπου σὺ κάιος, ἐγὼ δὲ κάια, id est, Vbi tu Caius, ego Caia. dubitatq;, an prisci uoluerint sponsam his uerbis depacisci cū sponso, ut inter ipsos omnia essent communia, pariterq; imperarent in familia: quasi diceret, Vt tu dominus domus & auctor, ita ego domina domus atq; hera. Forma sermonis sumta uidetur à Iurisconsultis, qui pro quibusuis nominibus ponūt C. Seium & L. Titium, quemadmodum philosophi Dionem ac Theonem. Vnde & illud prouerbium, ex Varrone, Idem Actij quod Titij, quum par duorum ius significatur. An potius ominis causa Caia nominatur, quòd fuerit quædā Caia Cęcilia, mulier cùm eleganti forma, tū probatissimis moribus, antea dicta Tanaquil, quæ nupsit uni è filijs Tarquinij, uidelicet Tarquinio Prisco. Huic Caiæ Romani posuerunt statuā æream in templo Sancti. Sic enim scribit Plutarchus, ἐν τῷ τῶ σάγκτι ἱερῷ. Is erat deus olim hoc nomine cultus apud Romanos, unus è numero duodecim selectorum. Ibidem antiquitus erant reposita illius sandalia & colus, quorū illa testabantur eam domi manentem familiæ curam habuisse: hæc industriam significabat, quòd muliebres operas diligēter obierit, lanificij studiosa. Huius itaq; nominis mentio sponsam admonebat, ut talis esset suo marito, qualis Caia Cæcilia fuerat suo. Inter priscas nuptiarū cæremonias seruabatur & illud, quòd inauspicatū habebatur, uel sponsum uel spōsam proprijs appellare nominib. Quin & in hodiernū usq; diē obseruatur, ut sponsa relicto cognomēto gentilitio trāseat ad cognomē uiri, ut Hectoris Andromache. Erasm. in Adagijs.

Erat mos ROMANORVM, ut uxoribus primùm domū ingredientibus claues darēt: quo significabant ipsas matresfamilias esse, atq; omnem rei quæsitæ à uiro, potestatē habere: quamuis Sex. Pompeius aliā causam tradat. Easdē ob significandā partus facilitatē diuortio facto adimere solebant. Cicero 2. Philippica, ut fœdiorem notam inureret turpissimo uiro, indicat turpitudinem hominis, cùm ostendit, eum mimæ claues amicæq;, ingenuarum mulierum legitimæq; uxoris insigne, cōcessisse. Victorius lib. 2. Var. lect. c. 2.

Vetusta nuptiarum cæremonia, sponsus uxorem ducens nuces spargebat, utpote iam puerilitiæ renuncians. Ita Catullus in carmine nuptiali:

Da puer properè nuces,
Concubine nuces da. & Vergilius Bucol. 8.
Sparge marite nuces.

Varro causam affert, ut Iouis omine (cui nux sacra est) matrimonium celebraretur, & uxor esset sicut Iuno. Plinius libro 15. cap. 22. causas alias adfert in quiens: Nuces iuglandes, quanquā & ipsæ nuptialiū Fescenninorum comites, multū pineis minores uniuersitate, eædemq; portione ampliores nucleo. Necnō & honor his naturę peculiaris, gemino protectis operimēto, puluinari primùm calycis, mox lignei putaminis. Quæ causa eas nuptijs fecit religiosas, tot modis fœtu munito: quod est uerisimilius, quàm quia cadēdo tripudium sonūmue faciant. Festus itē indicat in nuptijs à pueris nuces spargi solitas, ut nouæ nuptę, intranti domū noui mariti, fausstum esset auspicium. Addit Seruius, pueros catamitos, cùm à tuipi seruitio recederent, solitos nuces spargere: significantes, se posthac omnia puerilia spernere. Erasmus.

Dos.

Dos aut profectitia est, aut aduentitia. Profectitia est, inquit Vlp. quam pater mulieris dedit. Aduentitia est, quæ à quouis alio, uel ex ipsius mulieris bono data est. Ezo. com. de Verbis iuris.

HOMERVS poetarum omnium princeps, cùm incertus esset, quomodo cui ue filiam suam elocaret, dotem ei Cypria carmina dedit. Pindarus, & Aelianus lib. 9. de Varia hist.

CRETENSIBVS dimidia pars bonorum, quæ fratri contingit, sorori dotis nomine accedit. Alex. lib. 4. cap. 3.

GALLI olim quantas ab uxore pecunias dotis nomine accepissent, tantundem domesticarum fortunarū æqua æstimatione cum dote conferebant. Quicquid inde fructuum percipereretur, id diligenter asseruabant, eius q; erat, qui superstes alteri fuisset. Sabellicus lib. 1. Enn. 4.

MASSILIENSIBVS dos amplissima centum aurei sunt, ad uestem quinq;, ad mundum aureum quinq;: amplius uerò nullo pacto licet. Strabo lib. 4.

CANTABRIS, nisi à uiro sponsæ dos fuisset soluta, nullum erat matrimonij fœdus.

ROMÆ fuit lege cautum, ut si mulier uiro in manum conueniret, omnia quæ mulieris fuissent, uiro accederent dotis nomine. Alex. lib 4. c 3.

Dore data, id quod mulier sibi retinebat, Recipere dicebatur: & Receptitiū id omne, quod extra dotē erat. Gell. lib. 17. c. 6.

Apud GERMANOS dotem non uxor marito, sed uxori maritus offert. Intersunt parētes & propinqui, ac munera probant: munera non ad delicias muliebres quæsita, nec quibus noua nupta comatur, sed boues, & frenatum equum, & scutum cum framea, gladioq;. In hæc munera uxor accipitur: atq; inuicem ipsa armorum aliquid uiro affert. hoc maximum uinculum, hęc arcana sacra, hos cōiugales deos arbitrantur. Ne se mulier extra uirtutum cogitationes, extraq; bellorū casus putet, ipsis incipiētis matrimonij auspicijs admonetur, uenire se laborum periculorumq; sociam, idem in pace, idē in prælio passuram ausuramq;. hoc iunctā boues, hoc paratus equus, hoc data arma denunciant: sic uiuendum, sic pereundum. Tacitus de morib. Germanorū.

Apud GOTHOS non mulier uiro, sed uir mulieri dotem af-

signat, ne coniux ob magnitudinem dotis insolescens, dominari uelit. Io. Magnus lib. 7. cap. 9.

Dona, Munera.

Consule locum Liberalitatis εὐ δόσεω. folio 2437.

Ἐπαύλια δῶρα, dicebãtur magnifica munera, quæ postero post nuptias die, sponsę pater adducebat sponso ac sponsæ, pompę cuiusdam specie: inter quę etiam uestis ἐπαυλίστρια dicta. Hinc etiam παράφερνα dicta, à παραφέρειν. Præcedebat enim puer, candida toga, facem gestans ardentem. Post hunc canistrifer, post hunc longa series adportantium aurum, pelues, smegmata, lecticas, pectines, lectos, alabastros, sandalia, scrinia, unguẽtaria, interdum & dotem ipsam. Erasmus, & Cælius lib. 28. c. 18. ex Suida & Polluce.

Cum donis sponsam produci solitam par erat, quæ dona ipsa marito ferret. Ea sanè φίερν uocabant Græci: quę uerò ei rependeret maritus, ἑδνα. Quip etiã simul cum illis uas quoq; à socero, opertum illud atq; oppletum minuta supellectili: in quo etiam uirginis essent crepundia. uasi nomẽ Camillus. ita enim ministros appellabant prisci. Scaliger.

ANACALYPTERIA dicuntur munera, quæ uir & domestici atq; amici sponsæ contribuebant, quum primùm retecta uisendam se præberet. nam apud Græcos κατακαλύπτειν reuelare est, & anacalypsis reuelatio est. Hæc à Varino theoretra item dicta sunt, & ἑδνὰ, & ἐπαύλια, & παραφερνήλια, teste Polluce lib 3. Sunt qui Pindarum putent Agrigentum ideo in Olympijs nuncupasse sacrum, quòd olim esset Proserpinæ contributum ab Ioue, ἐς τὰ κατακαλυπτήρια. Nam & in Timoleonte Plutarchus scribit, esse Proserpinæ sacrã Siciliã, ἣ ἐν τοῖς γάμοις κατακαλυπτήριον αὐτῇ δοθῆναι. Sunt & qui nymphas dici sponsas interpretentur, ἀπὸ τῶν νυμφῶν πρότερον φαίνειν, quia nunc primùm uisendas se præbeant, quum antea prodirent obtectæ. Cælius lib. 21. cap. 26. A. L.

Postridie nuptiarum, in oppido LEPTÆ mos fuit, ut ad socerum sponsa mitteret ollam petitum. Roganti respondẽrẽt familiares, neq; habere sese, & si haberẽt non daturos. Quo iam inde ferendis socrus (difficiles enim magna ex parte sunt) moribus assuefieret. Scaliger lib. 3. Poetices cap. 100.

ROMANI obseruarunt, ut nuptialia munera soceri genetis non mittant, quod erat lege uetitum: sed uas artis eximiæ, quod Camillum dicunt, ubi mundus & iocalia uxoris erãt, opertum in nuptijs ferant. Alex.

Populis AQVILONARIBVS mos est, nouæ nuptæ plebeis conditionis, pro initiandis augendisq; armentis, & domestica supellectile, liberaliter donare porcam, ouem, & uaccam: atq; marito equinos pullos, canem, felem, & anseres. Olaus lib. 17. cap. 24. Septent. regionum.

Conuiuium.

Posterum diem, quem ἐπαύλια, quasi nuptiarum appendicem Græci dicunt, à nouis atque iteratis epulis Latini Repotia nominarunt. In eo namq; sponsi affines conuiuium instaurabant.

Γαμηλίαι, munus quod datur curialibus post nuptias, aut uxorum ad curiales introductio. Sic interpretatur Didymus grammaticus, & prouerbium, γαμηλίαν ὑποστρωνύειν, Nuptiale munus dare. Nam qui uxorẽ duxerat, priusquam liberi nascerentur, curialibus adhibitis, in nuptijs dabat aliquid curialibus conuiuij loco. Suidas.

CONSOCIATIO OECONOMICA PATRIA. HVC

ADOPTIO.

Eßiorum Adoptatorum sub loco Amicitiæ mentionem fecimus.

INSTITVTIO, DISCIPLINA OECONOMICA.

CVRA CORPORIS OECONOMICA, QVO AD

VICTVM.

AEGYPTII natos adeò parua educant faciliq; impensa, ut uix credi possit. Nam tum sciporum, tum alijs radicibus, quas sub cineribus coquũt, cum cauliibus palustribus, quas partim coctas, partim assas igni, partim crudas pro cibo præbent, liberos nutriunt: discalceati nudiq; maiori ex parte, ob patriæ temperiem, uitam ducunt. Omnis sumtus in pueros, quouiq; ad ætatem peruenianr, à parẽtibus impensus, non excedit drachmas uiginti. Qua ex causa contingit Aegyptum gentes cæteras hominũ numero excedere, pluraq; in ea magnifica esse opera effecta. Diod. lib. 1. c. 6.

VESTITVM.

Romæ in SERRANORVM familia gentilitium fuit, feminas linea ueste non uti. Plinius lib. 19. cap. 1.

MEDICAMENTA. MEDICINA DOMESTICA.

M. CATO in libris de Re rustica boni patris familiãs officium esse putat, familiæ suæ sanitati prospicere: eaq; propter ipse quoq; remedia certa ad omne genus morborum tradit.

EXERCITIA.

Ex loco Corporis exercitiorum quædam domestica huc referri possunt.

BALNEA.

ROM. ueterum tanta fuit modestia, ut neq; parentes cum liberis, neq; nepotes cum patruis lauarent. Valerius.

REI FAMILIARIS CVRA. HVC PERTINET OPVM

ACQVISITIO.

De Priuata acquisitione heic tantùm agimus, cuius exempla quædam ex Tit. Prudentiæ in acquirendis opib. peti poterunt.

MILITIA ACQVISITA.

ROMANI peoprium nihil possidebant, quamdiu patres eorum in uita manerent: sed & pecuniæ & corpora filiorum, parentum potestati arbitrioq. permissa erant. Veiùm Imperatores, ut præmio aliquo adolescentes ad militiæ labores inuitarent, Castrense peculium ijs pleno iure concesserunt. Quod Iuuenalis 16. Sat. ubi militiæ præmia enumerat, his uersibus declarat:

Solis præterea testandi militibus ius
Viuo patre datur. nam quæ sunt parta labore
Militiæ, placuit non esse in corpore census,
Omne tenet cuius regimẽ pater. Hotom. de Verb. iur.

HÆREDITATE ACQVISITA.

Considerandum

Qui, Quales. Respectu

Legitimi ortus.

Lex Athenis fuit, ut si quis nothum haberet filium, legitima FILIA caperet hæreditatem, nothis autem V. minæ circiter relinquerentur. Suidas.

Primogenituræ.

Nobiles PRIMOGENITI apud Gallos, ut etiam apud Britannos, magnam capiũt partem totius hæreditatis, ac perpetua maiorum successione auitas hæreditates tuenturne in plures distractis prædijs, decus nobilitatis, quæ militarẽ disciplinam tuetur, intereat. Ioan. Bod. Meth. hist. cap. 6.

Sexus.

LVCII populi filias, non filios, hæredes nuncupant, & à matribus cognomenta ferunt. Alex. lib. 6. c. 10. Stob. Serm. 41. ex Nicolai de Moribus gentium historia, & Herod. lib. 4.

CANTABRI maribus omissis, filias ex asse instituunt.

Duodecim tabularum apud ROM. lex masculos æquè ac feminas ad bona parentum pariter uocauit, eosq; sine testamento ualido, siue nullo: nec solùm natos, sed posthumos, inuitos & necessarios hæredes esse iussit, proq; hæreditatis portionibus legata distribui noluit.

SVENO Danorũ rex à Sclauis captus, & matronarum mũdo muliebri redẽtus, feminis deinceps participandarũ hæreditatũ ius, à quib. antè lege repellebantur, indulsit. Sax. lib. 10.

Cognationis.

Apud AETHIOPES ad regni successionem, non regis, sed fratrum filij uocabantur. Alex. lib. 6. c. 10.

Apud ARABESII lege cauetur, ut fratres gentiliũ hęreditatũ successores antecedant filios, quia natura grandiores sint. Quo-

Quomodo. uidelicet

Successione.

Salphaad Hebræus intestatò decesserat sine liberis masculis. de eius hæreditate siue successione in Terræ sanctæ diuisione agebatur inter Maalam, Noam, Heglam, Melchã, & Thersam FILIAS, atq; fratres aut agnatos defuncti. Hi ad se hãc ideo pertinere disserebant, quòd cùm ita per Tribus diuisa sint patrimonia suis Iudæorum moribus ac legibus, ut gentiratq; familiæ bona potius esse dicantur, quàm eorum qui possident: filiæ meritò excludi debeãt, quia è familia exeũt. Hæ contrà, Mosem, Eleazarum aliosq; Mosis assessores adcogitationem naturalis æquitatis adducebant, quæ masculos què ac feminas amplectitur. Itaq; secundùm filias pronunciatum est, modò ne extra gentem familiamq; nuberẽt, ne quid stirpi Manassentiũ decederet: atq; etiã decretũ est in posterum, ut ad successionem primo loco filij, secundo filiæ, tertio fratres defuncti: si ne hi quidem ulli erunt superstites, aut hæredes esse nolint, aui: postremò agnati uocentur multis de causis (quas unusquisq; Populus, hoc uel illo iure utatur, pro more, utilitate & regione iustas habet) filiũ filiæ anteponendo, nec non & filiam uel ipsi ex filio nepotiquia certè filia sit omni nepote proximior: nec per ullam fictionem aut repræsentationem, sed reipsa: præterea, si lex semper naturã imitatur, quia nostra omnium affectio prodior est in liberos, qui uerè nostri sunt, quã in nepotes, qui sanè ad patrem suum pertinent. P. Aerodius ex Mose, Numerorũ cap. 26. & Flauio Iosepho, lib. 4. Antiquitatum, cap. 7.

GERMANIS de bonis testari nõ licebat: sed si liberi extarẽt, ad intestati patris hæreditatem admittebãtur: si minùs, proximiores propinqui. Alex. lib. 6. cap. 10.

Testamento.

Cùm ex Domini præcepto in campo Moabitarum Moses Israelitas omnes recensuisset, ut eis terra Sancta, quam inuasurẽ erãt, diuideretur: FILIÆ Salphaadi, ex gentilitate Manassis, qui in deserto mortuus fuerat, quinq; numero, Maala, Noa, Hegla, Melch & Thersa, Mosem conuenerunt, & quandoquidem pater suus nullo hæredẽ filio relicto in solitudine cum aliis periisset, uir alio qui bonus, minimeq; seditiosus, petierunt ut sibi inter consanguineos sui patris datum possessio. Moses igitur consulto Ioua, ad eas hæreditatem paternam transtulit: & porrò legem tulit, ut si quis sine filio moreretur, filia in hæreditate succederet: si etiam sine filia, fratres: si neq; fratres haberet, patris fratres hæreditatem adirent: si ne hi quidem essent, darent hæreditatem ei, qui de eius gente ad eum propinquitate proximè accederet. Numeri 27.

SOLON, nisi extarent filij, quos testator uellet, scribi hæredes iussit pro arbitrio.

Incunabula corruptionis & morbi respub. habuit Lacedæmoniorum, ab eo fermè tempore, quo euersо Athenienßiũ imperio reserserunt se auro & argento. Verùm cùm retinerentur tamen sortes hæreditatum, quãtum Lycurgus seruari in successoribus numerum sanxit, & pater filio sortem suam relinquerett: idem ordo & æqualitas utcunq; permanens, ciuitatem ex aliis alleuauit peccatis. Vt uerò Ephorus fuit uir factiosus quidem, sed præfractis & acerbis moribus, EPITADEVS nomine: hic simultate ei cum filio exorta, rhetram promulgauit, ius ut cuiq; esset hæreditatem suam & sortem, cuicunq; uellet, & inter uinos donandi, & relinquendi testamento. Atq; hic quidem, quò iræ suæ priuatæ indulgeret, eam tulit legem: quam auaritia consultrice comprobantes & scisentes alij, optimum ordinem conuulsere. Nam cistra delectum iam possessiones quærebant præualẽtes, propinquos pellẽtes successionibus, breuiq; opulentia ad paucos confluente, occupauit ciuitatem inopia, quæ expulsis bonis artibus, occupationẽ illiberalem traxit secum in sordidis cum inuidia & odio locupletium. Superauerunt ergo non plus septingenti Spartiatæ, atq; horum fuerunt fortasse centum, qui agrum & sortem tenerent: reliqua turba inops & abiecta residebat cum illis in urbe. Hæc & bella foris illata ignauiter segniterq; propellebat, & semper opportunitatem aliquam captabat mutationis ac rerum nouarum. Plutarchus in Agide.

POSSESSIO.

Ex loco Opulentiæ huc multa accommodari poterunt.

CONSERVATIO.

SOPHOCLES tragœdiarum scriptor excellentissimus, cùm propter nimium studium, rem familiarem negligere uideretur à filiis: in iudicium uocatus est, ut illum quasi despiẽtem à re familiari remouerent Iudices. Ipse, ne ætate in delirium uenisse uideretur, recitata Iudicibus ea fabula, quam in manibus habebat, & proximè scripserat, Oedipo Coloneo, sententiis eorũdem est liberatus. Cic. lib. de Senectute.

IVRISDICTIO OECONOMICA. VEL

CONIVGALIS.

De Imperio coniugali sub loco Coniugii respectu Personarum considerati egimus.

PATRIA.

De Iure Patris in Filium, suprà respectu Personarum. Esse respectu Iuris considerantur.

HERILIS.

Vide suprà, Dominorum imperium in Seruos.

INITIATIO OECONOMICA. VEL

HERILIS.

Apud ROM. serui cùm primùm domũ heri deducũtur, perfunctiantur.

CONIVGALIS.

De hac suprà, in Personarum considerationе.

LITES, CERTAMINA OECONOMICA. DISCORDIA

HERILIS.

Ex Tit. Crudelitatis erga Seruos huc multa transferantur.

CONIVGALIS.

Vide suprà, Castigatio Vxoris. item Tit. Seueritatis erga Coniuges.

DISSOCIATIO OECONOMICA. SOCIETATIS SCILICET

HERILIS. PER VENDITIONEM, MANVMISSIONEM.

De his suprà quoq;, sub Personarum considerationе.

CONIVGALIS PER DISCESSIONEM, Diuortium.

De his itidem suprà, respectu Personarum.

PATRIAE, PER ABDICATIONEM.

De hac ipsa sub loco Inimicitiæ egimus.

LVDI OECONOMICI.

Vt domus Vrbis pars est, ita Ludi Politici iidem quoque Oeconomici esse possunt. Ex loco proinde Ludorũ Politicorum quædam huc transferri possunt: Vrbanitatis itidem & Scurrilitatis. Ludendo scilicet seria huc usque tractasse satis sit.

VOLVMINIS VIGESIMINONI
FINIS.

IN

THEATRVM VITAE HVMANAE

Quatuor locupletiſs. Indices.

Horum

I. TITVLORVM perpetua Voluminum & Librorum ſerie deſcriptorum Catalogus.

II. TITVLORVM ordine alphabetico digeſtorum Elenchus.

III. EXEMPLORVM ſecundùm propria nomina grammaticè diſpoſitorum Index.

IV. AVCTORVM magis illuſtrium Nomenclator.

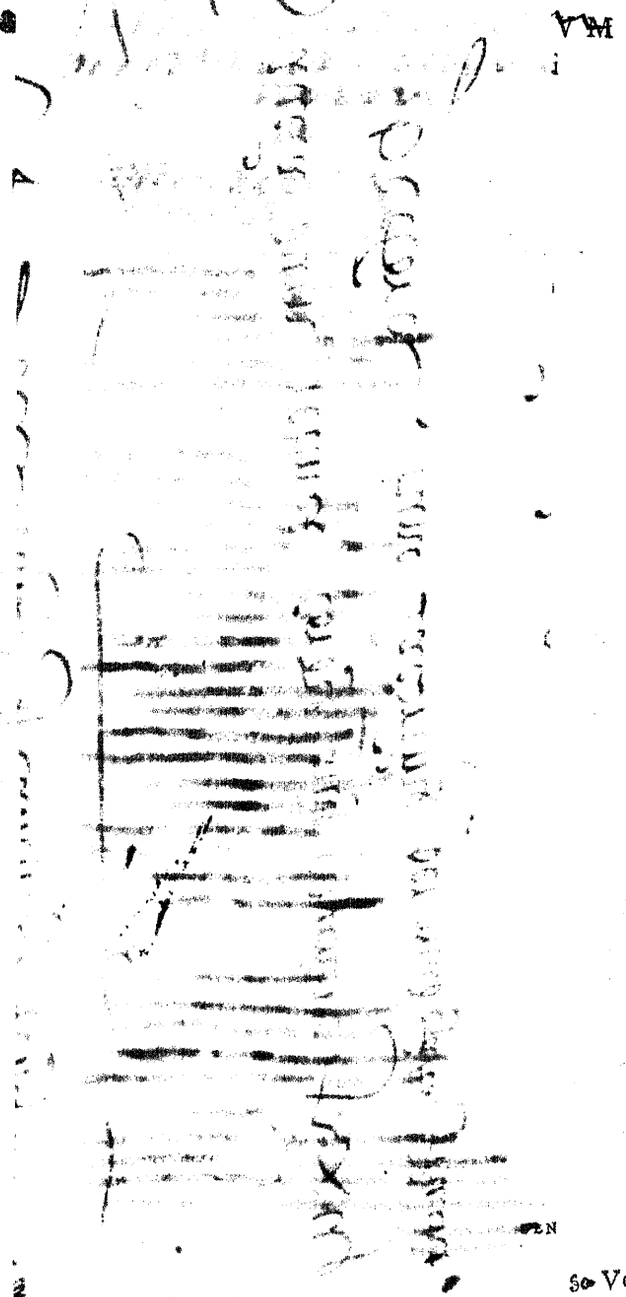

VOLVMINIS PRIMI

TITT. SERIES.

LIBER PRIMVS, DE ANIMI FAcultatibus & functionibus.

VOLVNTAS cõsiderata respectu
Materiæ:
Bona.
Mala in genere.
Libidinosa.
Crudelis, Tyrannica.
Efficientis seu mouentis. Voluntas
Rationalis.
Bruta, præter rationem.
Vltima, Exterema, Moriẽtis.
Concors. Discors.
Motus. Voluntas
Constans.
Inconstans. 13
Cognitionis:
Certa uoluntas.
Incerta.
Finis:
Amica.
Inimica.
Euentus:
Rata.
Irrita.
VOLVNTAS Negatiua. Nolle, respectu
Subiecti. Nolle
Cognoscere.
Aspicere.
Liberos.
Lacrymas.
Seruire.
Redire in patriam.
Habitus. Voluntas
Casta.
Ambitiosa.
Clemens.
Impia.
RATIONIS perspicacia.
STVLTI, Amentes, Furiosi, Maniaci. Insaniæ, Stultitiæ
Αἰτία. Respectu
Efficientis. Vel
Natura.
Dæmonum. 14
Occasionis. Insani ex
Impietate.
Cæde, Parricidio.
Ira, Indignatione. 15
Mœrore.
Imitatione.
Morbo. 16
Vino.
Veneno.
Philtro. 17
Κτῆσις. Insaniæ habitus:
Qui insani fuerint.
Quali insania laborarint:
Dæmoniaca.
Philosophica.
Superstitiosa.
Amatoria.
Confidente.
Desperabunda.
Meticulosa.
Auara. 18
Crudeli.
Vaga.
Ludicra.
Belluina. 19
Curatio:
Mens restituta.
Maniæ, phrenitidis, Melancholiæ, Amẽtiæ cura facta
Sacrificij. 19
Cæde.
Pudore.
Loci mutatione.
Salu. (bore.
Cursu, Agitatione, Lab-
Venditione, Seruitute. 20
Fame.
Medicamentis.
Balneo.
IMAGINATIO, Phantasia,
Vigilantium
Insolita.
Turbata, Læsa.
Dormientium. Somnia
Vera.
Vana.
Nulla.
Turbata.
Impura. 21
Moribus consentanea.
INVENTRIX facultas.
COMMENTATIO, Prouidentia
Operis.
Imaginum.
Mortis.
Iudicij.
REPETITRIX facultas.
IVDICATRIX (Huc
COGITATIO respectu Modi.
Solertia sagax, Ἀγχίνοια.
Coniectura felix, εὐστοχία. (tis
COGITATIO respectu Qualita-
Certa, Indubitata, Firma.
Incerta, Dubia. Suspicio. 22
CONTEMPLATIO, Meditatio, Cogitatio intenta tum
Theorica.
Religiosa.
Philosophica. 23
Practica.
COGITATIO respectu Occasionis.
Tranquilla, Otiosa.
Turbata. 24
Apta.
Inepta.
COGITATIO respectu Tẽporis
Diurna.
Nocturna.
COGITATIO respectu Successus
Felix.
Infelix, Irrita. 25
COGNITIO in genere. Respectu
Subiecti. Puta
Rerum, uidelicet
Terrarum, Regionum.
Diuinationum.
Arcanorum.
Scriptorum. Lectio.
Personarum. Cognitio
Suppliis.
Ignotorum prius.
Cognitorum prius. Res cognitio
Qualitatis. Quoad
Veritatem. Cognitio
Vera.
Falsa. Opinio. 26
Certitudinem. Cognitio
Certa
Incerta. Opinio uaria.
Modi. Cognitio
Per se
Per alium. Puta
Doctrina.
Reuelatione.
IGNORANTIA, Error, respectu Subiecti:
Id quod est ignorare: uerbi gratia.
Deum Hominem.
Oraculum.
Indolem.
Gentem, Populum.
Ceram.
Alimenta.
Faciem amici.
Corporis uitium.
Vestitum.
Res preciosas, Gemmas.
Rem bellicam. 27
Exercitia.
Equitandi artem.
Iter, Viam.
Nomen.
Tempus agendi.
Locum.
Aulicam uitam.
Coryceorum præsentiam.
Consilium, Institutum. 28
Peccatum.
Proscriptionem.
Orationem, Mandata, Iussa, Minas.
Nutum, Signa.
Passionem aliquam suam. 29
Quod non est, esse putare. puta.
Venenum esse medicamentũ.
Amicum esse hostem.
Hostẽ aduentare, insidiari. 30
Vrbem esse captam.
IGNORANTIA, Error. Respectu
Euentus. Ex Errore
Deditio facta.
Vrbs occupata.
Vrbs non occupata.
Vrbs deserta, amissa.

Cædes admissa. 31
Fuga facta.
Verbera illata.
Carcer.
Desertio sociorum 32
Tumultus ortus
Arcana, euulgata
MEMORIA, Reminiscentia integra. Huc
Acquisitio memoriæ, uel
Diuinitus.
Auditione crebra.
Vulnere.
Phlebotomia.
Possessio. Qui memoria ualuere.
Memoriæ bonitas. 33
Vsus aliquis,
In genere.
In specie. Nempe
Linguas uarias discendo.
Ediscendo scripta.
Repetendo uisa, audita lectitiue. 34
Salutando.
Vsus nullus memoriæ.
Conseruatio memoriæ.
OBLIVIO considerata respectu
Subiecti. puta
Literarum.
Nominum.
Mandati.
Causæ. Ex
Senio.
Ictu.
Casu.
Vino. 35
Veneno.
Morbo.
Literis.
MEMORIA debilis:
Quorum. Puta
Numerorum.
Preceptorum, Mandatorum.
Nominum.
Dictorum, Factorum.
Literarum, Scriptorum, Lectorum.
Causa, Occasio. Memoria debilis, ex
Timore.
Ostentatione.
Veneficio.
MEMORIA uacillans. Huc
Errata memoriæ. 36
AFFECTVS in genere cõsiderati:
Non obnoxij animi affectibus.
Obnoxij animi affectibus.
CVRA, Studium, Amor bonorum quorumlibet præsentiũ. respectu
Rerum quarumlibet. Amor
Vitæ. Mortis fuga. 37
Sapientiæ.
Pulcritudinis.
Linguæ patriæ.
Antiquitatis.
Nouitatis.
Honoris.
Vitæ rusticæ.
Literaturæ.
Gnomarum.
Aurigationis.
Venationis.
Otij, quietis, pacis. 39
Belli.
Munditiei, Balneorum.
Libertatis propriæ defendendæ, conseruandæ. 40
Libertatis alienæ euendæ.
Pecuniæ, Thesauri.
Gemmarum.
Librorum.
Operum suorum.
Supellectilis.
Patriæ. 42
Vrbium. 43
Spectaculorum.
Ludi.
Sepulcri.
Brutorum in genere.
Equorum.
Canum. 44
Auium.
Piscium.
Serpentium.
Arborum.
Aquæ.
Personarum, quæ sese mutuo amare possunt. Et dicitur Dilectio, Beneuolentia, φιλοστοργία, sæpe etiam Αντιφιλοστοργία.
Virorum bonorum.
Principum, Tyrannorum. 45
Ducum. 46
Subditorum.
Militum.
Conciuium.
Discipulorum.
Peregrinorum.
Amicorum.
Hostium, Inimicorum.
Sponsorum, Maritorum. 47
Vxorum, Sponsarum. 49
Amasiorum. 51
Parentum. 55
Liberorum. 56
Fratrum & Sororum. 57
Nepotum. 58
Affinium, Cognatorũ, Consanguineorum.
Seruorum.
Dominorum.
ODIVM uel reuera uel opinione malorum. Μῖσος. Respectu
Personarum. Osores
Omniũ hominũ. Μισανθρωποι
Peregrinorũ quorumuis. 59
Gentis certæ.
Philosophorum.
Improborum. 60
Sacrorum hominum, Monachorum.
Pontificum, Episcoporum.
Regum, Imperatorum.
Ducum, Consulum. 61
Tyrannorum. 62
Subditorum.
Militum.
Ciuium.
Virorum.
Mulierum.
Vicinorum.
Discipulorum. 63
Præceptorum.
Amicorum, Sociorum.
Hostium. Ἐχθοὶ, Inimicitia propriè. 64
Parentum.
Liberorum.
Seruorum.
Dominorum.
Maritorum.
Vxorum.
Fratrum, Sororum.
Affinium cognatorum.
Brutorum.
Rerum. Odium
Vitæ. 66
Sapientiæ, Philosophiæ.
Musicæ.
Religionis diuersæ.
Politiæ diuersæ.
Linguæ peregrinæ.
Mendacij.
Nouitatis.
Senectutis.
Coniugij. 67
Auri, Argenti, Pecuniæ.
Gemmarum.
Deliciarum.
Maris, Salis.
Nominis.
Paupertatis.
Libertatis.
Seruitutis.
Belli. 68
Pacis.
VOLVPTAS, Delectatio in genere. Orta ex
Cognitione.
Studio.
Ignorantia.
Cantu.
Actionibus practicis, tum
Proprijs.
Aliorum.
Ludicris. 69
Mechanico exercitio.
Victoria.
Sensuum obiectis in genere.
Aspectu.
Auditu.
Odore.
Alimentis.
DOLOR, Tristitia, in genere. Λύπη. *Tristitia percepta ex obiectis*
Tristibus. Vt puta ex
Aspectu.
Auditione ingrata, tu
Recordatione.
Corporis molestia.
Accusatione falsa.
Domini mutatione.
Dignitate erepta.
Iucundis, Gratis. Ex
Aspectu.
Φυλακὴ. Doloris
Mitigatio.
Depositio.
CVRA nulla, Contemtus
Patriæ.
Voluptatis,
In genere.
In specie. Puta
Auditu.
Somni. 71
Vitæ.
Mortis.
Sepulcri.
ALACRITAS, Εὐπαρία, Cõfidentia, Feruor, Studium.
DESIDIA, Diffidentia, Ἀπάθεια, Ἀνοησία, Negligentia. 72
ANIMOSITAS in malis, Θάρσος.
ANIMI deiectio in malis uel reuera uel opinione talibus.
CVPIDITAS, Desiderium absentium. Tum
Rei bonæ. V.C.
Immortalitatis.
Scientiæ, Cognitionis
Arcanorum. 73
Sapientiæ.
Studitiæ.
Alimentorum, cibi potusue.
Conuiuiorum. Cõuiuijque.
Vltionis.
Diuitiarum comparandarũ.
Gemmarum.
Honorum.
Imperij, Regni, Regionis occupandæ.
Condolentiæ amicorũ, subditorum.
Patrig. Reditus ab exilio. 74
Pacis.
Quietis.
Libertatis acquirendæ.
Diei, Lucis.

Rei

Rei malæ. ut
Mortis.
Calamitatis publicæ.
Personarum. Huc desiderium
Principum.
Sponsarum, Proci. 75
Liberorum, Prolis. 76
Seruorum & famularum.
DESIDERIVM nullum absentiũ & futurorũ bonorum. Vtputa
Patriæ.
Condolentiæ amicorum.
Auditionis. 77
SPES boni futuri. Εὐελπιδία.
DESPERATIO. 78
TIMOR mali futuri.
In genere.
In specie. puta
Mortis. 79
Eloquentiæ.
Insidiarum.
Ruinæ.
Paupertatis.
Dedecoris, Ignominiæ.
Proditionis, Iudicij.
Liberorum amissionis.
Impudicitiæ uxoris. Timor Zelotypus. 80
Loci fatalis.
Laruarum.
Tyrannorum.
Hostium.
Præceptorum.
TIMOR nullus mali futuri. Ἀφοβία. Non formidolosi. Securitas
In genere.
In specie. Securitas
Cõdẽnationis, Supplicij. 81
Telorum, Bombardarum.
Insidiarum.
Hostium.
GAVDIVM, Χαρά.
Positio gaudij. Gaudium
Ob inuenta præclara.
Ex mathesi.
Ex omine felici.
Ex musica.
Ob mechanicã exercitationem.
Ob castitatem.
Ob liberalitatem & beneficentiam. 82
Exioco.
Ob religionem, sacra, templum.
Ex tyrannorum oppressione, morte.
Ex patriæ præstantia.
Ob patriam restitutam.
Ob reditum in patriam.
Ob diuitias.
Ob dona.
Ex aspectu grato, iucundo.
Ob partum. 83
Ob incolumitatẽ suam uel suorum.
Ob corporis curam.
Ob auxilium bellicum.
Ob nuptias.
Ob deorum fauorem.
Ob victoriam nũciatam uel adeptam. 84
Ex hostiũ oppressione, morte, calamitate, reconciliatione.
Priuatio gaudij. Gaudium nullũ.
Qui non gaudent, ob quæ alij gaudent.
SVPERBIA.
HVMILITAS. Considerandum
Qui: puta
Reges.
Reginæ. 85
Monachi. Monachæ.
Quando. Vbi. In
Pompa, Triumpho.
Conuiuio.
Funere.
NON humiliari.
PVDOR, Consideratus
Respectu Rerũ, propter quas fuscipitur. Ob
Timiditatem.
Venerea. 86
Ambitum.
Narrationem, Auditionem, Cogitationem turpem.
Inuidiam.
Denegationem.
Vulnera.
Denudationẽ corporis. 87
Excretiones.
Supplicium inhonestum.
Victoriam.
Amissionem regni.
Captiuitatem.
Ignobilitatem generis.
Calamitatem suorum.
Nuptias.
Seruile officium.
Locum inhonestum.
Respectu Personarum:
Erga quos. Pudor erga
Seipsum.
Magistratus. 88
Probos.
Viros, Amasios.
Matronas.
Parentes.
Quo fine.
PVDOR nullus. uel
Laudabilis.
Vituperabilis. Ἀναισχυντία. Impudentia:
In genere.
Cœnas captando.
Venerem exercendo.
Libidinem fatendo.
Impudicè tangendo.
Dona acceptando.
Profundendo.
Accusando.
Non metuendo. 89
IRA, Considerata
In genere. Iracundi.
Respectu Rerum, ob quas irascuntur. Ob
Consilij diuersitatem.
Auaritiam.
Conuitia.
Innocentiæ defensionem.
Consolationem.
Cunctationem.
Cladem.
Nuncium infelix. 90
Famem.
Respectu Personarum, Erga quas.
Erga
Sacerdotes.
Subditos.
Medicos.
Amicos.
Hostes.
Coniuges.
Seruos.
Bruta.
Stirpes.
IRA nulla. 91
TERROR ex opinione inuadẽtis mali cuiuscunq. Terreri
In genere.
Ab intelligentijs.
A tyrannis.
Ab hostibus. Hostium
Aduentu. 92
Aspectu.
Clamore, strepitu.
Nomine.
Apparatu.
Victoria.
A sicarijs. 93
Ab animalibus.
A gladio impendente, imminente, stricto.
A fascibus.
A tonitru, eclipsi.
Ab aqua, naufragio. 94
A carduis.
A statuis.
TERRORIS uacuitas. Imperterriti. Non terreri
A spectris.
Ab hostibus.
Ab animalibus.
Excommunicatione.
A morte.
Exitio. 95
MOERROR, Luctus. Ob
Periculum imminens.
A Mortem. Respectu habito
Personarum.
In genere.
Doctorum hominum.
Principum, Ducum. 96
Ciuium.
Præceptorum.
Amicorum. 97
Hostium.
Parentum.
Liberorum.
Fratrum.
Coniugum. 98
Dominorum.
Brutorum.
Temporis. Quamdiu.
Modi. Quomodo. 99
Senectutem.
Pudoris iacturam.
Aduersam pugnam, cladem.
Militum cõtumaciam, ignauiam.
Dignitatem, Magistratum collatum.
Imperij amissionem.
Vrbis excidium. 101
Excidium amicorum, sociorum.
Iacturam, amissionem rerum pretiosarum.
Exauctorationem.
Amoris alienationem. Mœror Zelotypus. 102
Exilium.
Condemnationem.
Contemtum, Ignominiam.
MOERROR nullus ob ea quæ digna sunt mœrore. Ob
Mortem. Mortui non defleti. Luctus nullus pro mortuis:
In genere.
Pro liberis.
Pro uxoribus.
Pro damnatis.
Amoris alienationem. Zelotypia nulla. 103
Repulsam.
Condemnationem.
ΕΠΙΧΑΙΡΑΓΑΘΙΑ. Gaudiũ ex rebus aliorum secundis.
ΕΠΙΧΑΙΡΕΚΑΚΙΑ. Gaudiũ ob aliena infortunia. Vtputa

Principum. 104
Hostium.
Priuignorum.
INVIDIA. Respectu
Rerum, propter quas inuidet.
In genere.
In specie. Inuidere
Eruditioni.
Arti, Industriæ mechanicæ.
Virtuti uniuersim.
Prudentiæ.
Fortitudini. 105
Magnificentiæ.
Pulcritudini.
Robori.
Peritiæ armorum.
Opulentiæ.
Thesauris.
Donis. 106
Successioni regni.
Morti gloriosæ.
Sepulturæ.
Præconio, Proclamationi.
Dignitati cuicunq;.
Victoriæ. 107
Triumpho.
Nobilitati.
Statuis.
Felicitati, Successibus.
Personarum, quibus inuidet:
Parentibus.
Filijs.
Fratribus. 108
Amatoribus.
Brutis.
INVIDIA nulla.
KATAΦΡΟΝΗΣΙΣ. Despicientia, Contemtus alienorum bonorũ. Respectu
Personarum, quas despiciunt: puta
Deos.
Reges.
Hostes.
Philosophos.
Mercatores.
Rerum, quas contemnunt. Despicere
Doctrinam.
Edicta, Mandata.
Dignitatem.
Amicitiam.
Obtrectationem. 109
ZHAOS, Aemulatio, respectu
Rerum. Aemuli
Prophetiæ, Sapientiæ diuinæ.
Miraculorum.
Religionis.
Doctrinæ, Eruditionis.
Mechanicæ peritiæ.
Prudentiæ. 110
Liberalitatis.
Fortitudinis.
Pulcritudinis.
Incolumitatis.
Fœcunditatis.
Supplicij.
Veniæ concessæ.
Officij.
Gloriæ, Laudis, Præconij.
Opulentiæ.
Dignitatis, Magistratus. 111
Victoriæ.
Amorum. Zelotypia. Huc
Proci zelotypi. 112
Mariti zelotypi.
Vxores zelotypæ.
Amatores zelotypi. 113
Amicæ, Meretrices zelotypæ.
Pædera stæ zelotypi.
Personarum, quas æmulantur.
Aemulari:
Deum.
Collegas.
Vicinos.
Præceptores.
Discipulos.
Condiscipulos. 114
Fratres.
Peregrinos.
AEMVLATIO nulla.
MISERICORDIA. ΕΛΕΟΣ. Respectu
Personarum. Commiseratio in
Genere.
Specie, erga
Reges, Tyrannos. 115
Amicos.
Hostes.
Pauperes.
Supplices.
Bruta.
Rerum. Misericordia alienorum tangi. Ob
Mortalitatem.
Famem.
Euersionem urbis. 116
Stragem.
Captiuitatem.
Damnationem iniustam.
Deiectionem à dignitate.
Fabulas.
MISERICORDIA nulla. Immisericordes respectu
Personarum: erga.
Amicos, Socios.
Seruos.
Rerum: ob
Calamitatem, Excidium.
Aduersam pugnam. 117
CONTENTVM esse.
NON esse contentum.
INDIGNATIO, Νέμεσις, ob
Bona, quæ merentibus non tribuuntur. 118
Bona quæ immerentib. tribuũtur.
Mala quæ merentibus non tribuuntur.
Mala quæ immerẽtib. tribuũtur.
FACVLTATES Sensitiuæ. Huc
Visio. Videre:
Quæ, qualia:
Noua, non uisa prius. 119
Nunquã amplius uidẽda.
Grata.
Ingrata.
Quem:
Homines.
Bruta.
Auditio. Audire:
Quæ:
Grata.
Ingrata.
Quem:
Concionantem.
Narrantem.
Disputantem, Docentem.
Legentem.
Canentem.
Eiulantem.
Olfactio.
FACVLTATES Motiuæ.
FACVLTATES Naturales. 120

LIBER II. DE ANIMI HVMANI functionum Effectibus.

CONSCIENTIA. Vel
Bona, Recta.
Mala. 133
FATERI, Detegere sua.
NON fateri.
CONFIRMARE, Comprobare,
Ratione.
Auctoritate.
CONFVTARE, Reprobare.
RECANTARE.
POENITERE. Pœnitentia
Simplex:
Opinionis falsæ.
Cædis. 134
Defectionis.
Deditionis.
Lenocinij.
Voti.
Doni.
Imperij acquisiti.
Adoptionis.
Amicitiæ.
Sceleris non patrati.
Composita cum interno dolore, & externo labore. 135
Sera.
NVLLA pœnitentia.
IVDICIVM de alienis: idq; uel
Rectum:
Theoricum.
Practicum.
Mechanicum.
Ineptum. 136
CONSVLTARE.
DVBITARE. 137
SVSPICARI:
Quid. Suspicio
Regni, tyrannidis affectatæ.
Impudicitiæ. Suspicio Zelotypa.
Defectionis, Proditionis. 138
Insidiarum.
Mortis.
Veneni.
Odij, Inimicitiæ.
Consilij inepti.
Exprobrationis.
Qua occasione. Suspicio
Perfidiæ alienæ.
Cœlibatus.
Munerum.
Familiaritatis.
Picturæ.
Scripturæ.
Excellentiæ.
Nominum mutatorum.
EXAMINARE. 139
IVDICIVM suspendere. Ἐπογή. De incertis iudicare nolle. Suspensio iudicij:
Theorica.
Practica. 140
VERITATEM loqui, asserere.
CREDERE.
MENTIRI. respectu
Subiecti. Mentiri in
Genere.
Specie, Mentiri

Deductionem.
Testimonium.
Crimẽ. Accusatio falsa. 141
Monetam.
Scripturam.
Finis. Causa
Vltionis.
Reipublicæ.
Amoris.
NON credere.
ASSERTIO ueri simplex, absque obtestatione & iuramento. Non iurare.
ASSERTIO ueri composita cum obtestatione seu iuramento. Iuramentum.
Per quos concipiatur iusiurandũ.
Puta per
Deos.
Manes mortuorum. 142
Principis genium, salutem.
Corporis partes.
Animalia.
Plantas, Fructus.
Montes.
Aquas, Flumina.
Sceptrum, Solium regis.
Quaternarium.
Apostasiam.
Calamitates humanas.
Coniuctum.
Quomodo. Iuramenta
Iudæorum.
Christianorum.
Ethnicorum. 143
Vbi.
Qui iurent:
Heroes.
Magistratus, Reges.
Iudices.
Ciues.
Milites. 144
Sontes, Noxij.
Medici.
Cur. Causa asserendæ
Religionis.
Innocentiæ.
Fidei seruandæ.
ASSERTIO ueri composita cum facto aliquo.
SIMVLARE:
Religionem.
Sapientiam.
Stultitiam.
Probitatem.
Somnum. 145
Singultum.
Ætatem.
Diuitias.
Amicitiam. 146
Iudicium.
DISSIMVLARE:
Iram.
Errorem.
Morbum.
Iacturam.
Auditum.
Coniugium.
FALLERE, Decipere, Circumuenire:
Qui quos:
Regos Subditos.
Quomodo:
Iureiurando.
Cur. Causa
Reipublicæ. 147
NON fallere, non decipere.
CONSVLERE alteri, suadere:
Quid:
Pacem.
Veneficium.
Qui:
Stulti.
Aegri.
Quibus:
Ducibus.
Legatis.
Hostibus.
Quomodo:
Symbolicè.
Prudenter, Astutè, Stultè.
DISSVADERE.
PERSVADERE. 148
IVDICIVM alteri delegare. Trãslatio iudicij in alium.
APPROBARE, Ratum habere.
CONSENTIRE.
DISSENTIRE.
RVMOREM spargere.
ADMONERE, Hortari:
Quos:
Seipsum.
Reges. 149
Duces.
Milites.
Conuiuas.
Discipulos.
Filios.
Cuius rei, Admonere
Virtutis.
Officij.
Fortitudinis.
Constantiæ.
Clementiæ.
Religionis.
Concordiæ. 150
NON hortari.
DEHORTARI.
INSTITVERE, Docere.
INDICARE.
Quid:
Arcana quæuis.
Vaticinia.
Thesauros.
Scelera. 151
Insidias.
Hostium consilia.
Aduentum.
Quomodo:
Viua uoce. 152
Literis, epistola.
Inscriptione.
Notis.
Quibus:
Vxori. 153
NVNCIARE.
Fausta, felicia. Puta
Hostium fugam.
Mortem inimicorum.
Victoriam.
Dignitatem.
Dilationem.
Aduentum.
Partum.
Infausta.
Falsa. 154
PROCLAMARE per præconem.
NARRARE, Recensere.
TESTARI, Testimonium
Dicere.
Non dicere.
TESTAMENTVM condere.
NON cõmunicare, Occultare, Abscondere uerum:
Quid. Puta
Sacra, Religiõis mysteria. 155
Philosophiam.
Consilia quæuis.
Bellica consilia.
Arcana quæuis alia.
Mortem suam.
Sepulcrum.
Cur. Causa
Quæstus.
Maiestatis.
RETICERE, non Enunciare.
ADMIRARI. 156
NON admirari:
Theoricè, Philosophicè.
Practicè, ex
Stupiditate.
Magnanimitate.
INVESTIGARE, Inquirere, Explorare:
Quæ:
Cœlestia.
Dei prouidentiam.
Euentum quemcunq;.
Scripturæ intelligentiam.
Ingenium. 157
Sapientiam.
Fortitudinem.
Pudicitiam.
Religionem.
Regionem, Flumina, Vadum.
Furtum.
Aetatem. 158
Qualia:
Necessaria, uera, utilia.
Nõ necessaria, fabulosa, inutilia. Curiositas propriè.
Quorum. Inuestigare
Sua.
Aliena.
In genere. Curiosi in alienis.
Monachorum.
Subditorum.
Mathematicorum.
Hostium. 159
A quibus. Ab
Impijs.
Præceptoribus.
Pueris.
Mulieribus.
Quomodo:
Perse. & uel
Sortitione.
Visitatione aperta.
Visitatione occulta.
Tortura.
Osculo.
Per alios. Vel per
Vates, Oracula.
Exploratores, Inspectores, Observatores. 160
Accusatores.
NON inuestigare:
Quæ:
Arcana.
Literas.
Inutilia, non necessaria.
Quomodo:
Non aspiciendo.
Non audiendo.
OBSERVARE.
DEPREHENDERE, Reperire.
CONSVLERE aliena. 161
RECORDARI, In memoriam reuocare.
NON recordari, E memoria deponere.
CONGRATVLARI sibijpsi. In sinu gaudere
IACTARE sua, Gloriari. 162
OSTENTARE sua.
FIDEM dare:

Qui Quibus:
Subditi magistratui.
Milites Duci, Imperatori.
Hostis Hosti. 163
Per quos.
Quomodo:
Simplici sponsione.
Sponsione cum Iuramento.
Dextra iuncta.
Contactu manus, pedisue.
Vinculo.
Sanguine extracto.
Propinatione, Compotatione. 164
Hasta data.
Gladio.
Clauo.
Bouc.
Equo.
Apro.
Igne.
Mydro.
Lapide.
Cur. Causa
Fœderis in genere. 165
Societatis. Fœdus cũ socijs.
Reconciliationis, Pacis. Fœdus cum hostibus.
Certaminis.
Imperij.
Vbi. In
Templo.
Conuiuio. 166
Quando.

FIDEM seruare.
FIDEM fallere.
SVFFRAGARI, Suffragium dare.
POLLICERI, Promittere, Spondere, Vouere:
Quid:
Religionem.
Templum.
Ver sacrum.
Corporis afflictionem.
Quibus:
Dijs. Vota propriè. 167
Regibus.
Subditis.
Militibus.
Sponsis.
Mortuis.
Quomodo. Cum
Imprecatione, Deuotione.
Petitione, Restipulatione.

DENEGARE.
PROMISSA eludere.
PRAESTARE promissa, Vota soluere:
Quæ. Qualia.
Quibus:
Dijs. 168
Hostibus.

NON præstare promissa.
SALVTARE:
Qui quos salutarint.
Quomodo. 169

NVLLA salutatio.
VOCARE ad
Cœnam.
Officium.
OFFERRE:
Totum.
Nuptias.
Mortem, Cædem.
Equum. 170
BENEFICIVM dare:
Quale:
Publicum.
Priuatum.
Quibus:
Pontificibus.
Regibus.
Sacris hominibus.
Amicis.
Hostibus.
Damnatis. 171
Quomodo affectis. Dare
Petentibus, Ex pectantibus.
Non petentibus, non expectantibus.
Nolentibus, inuitis.
Gratis. Beneficiũ mutuum.

BENEFICIA, Munera non dare.
AVXILIARI, Opitulari, respectu
Modi. nempe
Pugnando.
Patrocinando.
Deducendo.
Personarum, Quibus. puta
Ciuibus.
Socijs, Amicis.
Coniugibus. 172
AVXILIVM non ferre.
COMMVNICARE bonum.
Quid Communicare
Bona.
Vxores.
NON cõmunicare, Occultare, Abscondere, Reticere bonum:
Quod: puta
Opes, Thesauros.
Cadauer.
Idola.
Homines.
Porcos.
Vbi:
Intra corpus.
In flumine.
Cur. Causa
Auaritiæ.
Religionis.
OPTARE bona sibijpsi, Bene ominari sibijpsi:
Quæ:
In genere. 173
Sapientiam.
Eloquentiam.
Virtutem.
Prudentiam.
Fortitudinem.
Gratitudinis occasionem.
Iustitiam.
Vitam.
Vitam priuatam ignobilem.
Sanitatem.
Somnum.
Mortem beatam.
Mortem citam.
Mortem uiolentam.
Gloriam.
Amiciciam.
Amicorũ cognitionem. 174
Coniugium.
Amicæ contactum.
Consiliarios bonos.
Tranquillitatem regni.
Qui optarint. puta
Populi.
Reges.
Tyranni.
Philosophi.
Poetæ. 175
Mulieres.
Quomodo:
Simpliciter.
Cum inuocatione deorum.
Voce.
Signo.
Seriò.
Ioco.
Clam.
Vbi, Quando. In
Templo.
Conuiuio.

PRAEDICARE.
LAVDARE:
Qui laudent. puta
Populus.
Tibicines.
Quos:
Oratores. 176
Mutuò laudantes.
Cur. ob
Fortitudinem.
Eloquentiam.
DETRAHERE, Deprimere.
HONORARE, Venerari.
NON honorare.
CONGAVDERE, Congratulari alijs.
Quomodo.
Cur. Ob
Sanitatem.
Mortem.
Victoriam.
Capturam.
NON congratulari, non congaudere.
OPTARE, Precari bona alijs, Bene ominari alijs.
Quid:
Spiritum Dei.
Felicitatem.
Sanitatem.
Prolem.
Imperium. 177
Quibus:
Patriæ.
Ciuibus.
Virginibus.
Sponsis.
Exercitui.
Militibus.
Hostibus.
Familiæ.
Filijs.
Nepotibus. 178
Seruis.
Mortuis.
Canibus.
Quomodo:
Voce.
Signo.
Clam.
Apertè.
ACCEPTARE.
Munera.
Honores.
NON accipere beneficium, Repudiare:
Quid:
Consilium.
Munera.
Salutationem.
Hospitium.
A quibus. A
Coniuge.
Socero, Genero.
Quomodo:
Sincerè.
Fictè.
GRATIAS agere, habere, referre. 179
NON agere gratias. 179
EXPECTARE bona.
INVOCARE simpliciter:
Quem:
Deum.
Homines.

Quando:
Sternutando.
Pugnando.
Laborando.
Comportando.
PETERE, Implorare simpliciter, Orare, Obsecrare:
Quid:
Consilium.
Beneficium.
Mutuum.
Auxilium contra hostes. 180
Opem.
Clementiam.
Licentiam sepulturæ.
Pro quo:
Pro seipso.
Pro alio. Intercedere.
A quibus. A
Statuis.
Hominibus.
Quomodo:
Simpliciter.
Cum permissione.
NON petere.
SVPPLICARE in genere:
Quomodo. 181
Quà quibus supplicarint:
Pontifices Regibus.
Pontifices Pontificibus.
Imperatores, Reges Pontificibus, Episcopis, Monachis. 182
Reges Regibus.
Duces Militibus.
Hostibus. 183
Pueris.
Filij Parentibus.
Cur. Causa
Auxilij contra hostes.
Dignitatis, Magistratus. Cãdidati.
Liberationis à tyrannis.
Pacis. 184
Cibi.
NON supplicare:
Quibus:
Deo.
Hominibus.
Cur.
FIDEM exigere.
FIDEM repudiare.
COMMENDARE alijs:
Quos.
Quomodo. 185
NON commendare.
OPTARE mala, Imprecari, Detestari, Deuouere:
Quomodo:
Pronunciatione, seu Voce uiua.
Scripto. 186
Inscriptione.
Ioco.
Quando.
Quæ mala:
In genere.
Diabolum.
Malam consuetudinem.
Munerum talionem.
Saltationem.
Sterilitatem.
Πολυτεκνίαν.
Mortem insolentem.
Mortis difficultatẽ.
Partum monstrosum.
Naufragium.
Damnum fortunarum.
Iter infelix.
Victoriam nullam. 187
Seruitutem.
Exilium.
Γυναικοφθορίαν.
Quibus:
Sibiipsi.
Humano generi.
Patriæ.
Subditis.
Ciuibus.
Filijs. 188
Patruis.
Fratribus.
Hostibus.
Vicinis.
Arboribus.
Tempori, Diei.
Equis. 189
Cur. Ob
Delictum alienum.
Impietatem.
Contumaciam.
Perfidiam.
Vbris restaurationem.
Cædem suam.
Cædem brutorum.
Amicitiam fictam.
Profectionem ad ludos.
NON deuouere, Non imprecari. 190
DEPRECARI mala:
Pro quo. Pro
Seipso.
Aliis.
Apud quem. Apud
Deum.
Homines.
Quæ mala. Puta
Vitiositatem.
Ignominiam.
Reditum in patriam.
Casum aduersum.
Condemnationem, Supplicium.
Mortem.
Quomodo:
Simplici optione.
Coniuncta cum obtestatione, inuocatione, ceremonia.
EXPECTARE mala.
INSTIGARE, Accẽdere, Irritare alios. 191
DETERRERE alios à malo inferendo.
ACCENDERE, Irritare seipsum.
MINARI, Comminari:
Quid. Minari
Suspendium.
Tabem.
Castrationem.
Bellum. Indicere bellum. 192
Pugnam.
Accusationem.
Infamationem.
Quibus:
Regibus.
Poetis.
Vxori.
Filijs.
Quomodo:
Simpliciter.
Cum conditione.
Quando. In
Funere.
Periculo. 193
MALA inferre. Maleficium.
ANIMARE ad mala superanda.
TOLERARE, Ferre.
CONSOLARI:
Qui Quos: puta
Septum.
Philosophi.
Duces suos Milites. 194
Mœstissimi mœstos.
Aegroti Sanos.
Morituri Superstites.
Amici Amicos.
Pellices.
Parentes Liberos.
Coniuges.
Domini Seruos.
Propter quid. Ob
Cædem commissam.
Mortem. 195
Vulnus.
Cæcitatem.
Morbum.
Cladem.
Exilium.
Quomodo:
Oratione.
Scripto.
Prophetia.
Poesi.
Cantu.
Vino.
Ioco, Scurrilitate.
Oblecundatione.
Qualiter:
Artificiosè.
Aptè, Accommodatè. 196
Ineptè.
Serò.
Ludicrè.
CONSOLATIO nulla.
CONDOLERE.
NON condolere.
CONQVERI. 197
VLCISCI, Punire:
Qui:
Magistratus.
Vincti, Capti.
Quos:
Seipsum.
Patriam.
Monachos.
Seruos.
Hostes.
Proscriptos.
Condemnatos.
Innocentes. 198
Quomodo: per mala
Animi. puta
Mœrore, Desperatione.
Corporis. per
Supplicia in genere.
Supplicia capitalia.
Supplicia non capitalia.
Fortuita. Veputa
Publicatione bonorum.
Vastatione.
Sterilitate.
Ignominia. 199
Excommunicatione.
Infectatione.
Auersatione.
Quando:
Noctu.
Tardè, Serò.
Cur. Ob
Ignorantiam.
Cædem.
Minas.
Reprehensionem.
Mendacij obiectionem.
NON ulcisci, Non punire, Ignoscere:
Qui. Putà
Reges. 200

Quibus. Ignoscere
Damnatis.
Patriæ.
Cur. Causa
Infamiæ augendæ.
Honoris defendendi.
Natalium.
TOLLERE:
Quid. Nempe
Leges, Cõsuetudines abrogare.
Scripta abolere.
Edicta.
Testamenta corrũpere. 201
Cur. Causa
Tranquillitatis.
Ignominiæ.
CORRIGERE, Emendare:
Scripta.
Religionem.
MALEDICERE.
REPREHENDERE, Obiurgare:
Quid. Puta
Ignorantiam.
Stultitiam.
Ignauiam.
Impudicitiam.
Superbiam.
Formam.
Scurrilitatem. 202
Quos. Vt puta
Claros & Illustres.
Populum.
Senatum.
Duces.
Sophistas.
Discipulos.
Quomodo:
Blandè.
Seuerè.
NON reprehendere.
VITVPERARE, Criminari, uera uitia obiicere.
CALVMNIARI, Obtrectare, ficta crimina obiicere. 203
EXPROBRARE:
Quid:
Impotentiam.
Ignauiam.
Proditionem.
Beneficium.
Cui:
Diis.
Senibus.
Viris.
Inimicis.
Discipulis. 204
Quomodo:
Iocò.
Seriò.
ABOMINARI.
ACCVSARE:
Qui.
Quos. Puta
Seipsum.
Probos, Innocentes.
Absentes.
Quid.
Quomodo:
Scripto.
Voce uiua.
Vbi:
In iudicio.
Cur. Causa
Patriæ.
Vindictæ.
Præmij. Quadruplatores.
NON accusare.
EXCVSARE:
Quid. Puta
Luxum.
Tarditatem. 205
Imitationem.
Formam.
Qui excusarint:
Pueri.
Quos:
Milites.
Quomodo:
Iocò.
Seriò.
DEFENDERE:
Quos:
Seipsum.
Clientes.
Insontes, Sontes.
Amicos.
Quomodo:
Iureiurando. 206
Armis, ui.
Oratione simplici.
Cõmemoratione meritorũ.
NON defendere.
RETORQVERE, Regerere male dicta, probra, dicteria, accusationẽ, reprehensionẽ, criminationẽ
CONVITIARI apertè.
CAVILLARI tacitè, scõma iacere, dicteria serere, dicacẽ esse. 207
IRRIDERE, absq; uehementi cõmotione:
Quid:
Prophetiam.
Antiquitatis studium.
Consilium bonum.
Imperitiam.
Curiositatem.
Impudicitiam uxorum.
Voracitatem.
Ambitionem.
Liberalitatem, Dona.
Adulationem.
Tarditatem, Negligentiam.
Superstitionem. 208
Staturam.
Canitiem.
Caluitiem.
Præcipitium, Casum.
Magistratus abdicationem.
Quos:
Humanum genus.
Pontifices.
Principes.
Hostes.
Rhetores.
Poetas.
Philosophos. 209
Coniuges.
Deambulantes.
Bruta.
Simulacra deorum.
INSVLTARE amarulenter. Σαρκαζειν:
Quibus:
Piis.
Improbis.
Calamitosis.
Victis. Supplicibus.
Mortuis.
Quomodo:
Imprecatione.
Munere fœdo.
Lusu. 210
NON insultare.
ACCOMMODARE se aliis.
Docendo, captui auditorum.
Conniuendo.
NON accommodare se aliis. Ex
Imperitia.
Morositate.
BLANDIRI.
Quibus:
Populo.
Rusticis.
Coniugibus.
Amasiis.
Brutis.
Quomodo: Puta
Oratione.
Reprehensione.
Gestu.
PROVOCARE:
Quem:
Amicum.
Riualem.
Hostem.
Ad quid: ad
Iudicium Dei.
Iudicium humanum.
Formæ periculum. 211
Certamen, Bellum.
CERTARE, Rixari, Contendere:
Qui:
Populi.
Philosophi.
Senes cum iuuenibus.
Amatores.
Mulieres.
Quomodo:
Virtute.
Amore.
Improbitatẽ.
Consilio.
Mendacio.
Corporis agilitate.
Equorum cursu.
Armis.
Sacramento.
Voto.
Sponsione. 212
Verbis. Verba commutare.
Propter quid. Causa
Eruditionis, Doctrinæ. Disputationes doctorum.
Dignitatis, Regni.
Diuinorum honorum.
Πρωτοστασιας.
Iuris electionis.
Rerum uilium.
Corporis mortui.
Asini.
Iudicij.
NON rixari, non contendere.
RECONCILIARE, pacẽ facere:
Inter quos. Inter
Episcopos.
Hostes.
Coniuges. 213
Cur. Causa
Honestatis.
Quietis.
Patriæ.
Societatis.
IMPERARE, Mandare:
Cui:
Dæmoni.
Maritis.
Populis.
Famulis.
Quid:
Silentium.
Iudicium. Euocare ad causam dicendam.
Cædem sui.
Voluntatem ultimam.
Curam canis.
PLACITA, Consilia, Voluntatem aliorum sequi. In
Theoricis.
Practicis:
Obedientia. 214
Mechanicis.
PLACITA, Voluntatem aliorum non sequi. In
Theoricis.
Practicis:
Non obedire.
SVBIICERE se alteri, Dedere:

Bellicè.
Oeconomicè.
NON subiici.
PERMITTERE, Libertatẽ dare, Potestatem facere, Concedere:
Quid:
Arcanam criminationẽ. 215
Nuptias.
Incestum.
Adulterium.
Regis eligendi arbitrium.
Cædem hostis.
Mortẽ. Mortis optio data.
Quibus:
Improbis.
Damnatis.
PROHIBERE, Vetare.
IMPEDIRE alium:
Quid. Puta
Venerem.
Acroasin.
Iter.
Quomodo:
Voce. Interpellare.
Facto. Interturbare.
NON impedire.
COGERE, uim inferre:
Vi, armis.
Fœdere.
Lege. 216

LIBER III. DE ANIMI FACVLTATVM atque functionum Notis.

ANIMI raptus, Ecstasis: eaq; uel
Sacra.
Profana, impia, magica. 223
ANIMI impotentia & Stupor ex
Timore.
Mœrore.
Ira.
Amore.
Gaudio.
Admiratione. 224
Studio.
OBLIVIO.
SERMO, Oratio, considerata respectu
Quantitatis:
Magna, alta. Clamor, Exclamatio. Caula
Indicij.
Suffragij.
Gaudij.
Luctus, Mœroris.
Metus.
Admirationis.
Indignationis.
Contemtus, despicientiæ.
Parua, humilis, submissa.
Multa. Multiloquium, Loquacitas, Garrulitas. 225
Pauca.
Longa. Prolixitas sermonis.
Breuis. Breuiloquentia.
Qualitatis. Oratio
Blanda.
Affectata, simplex.
Aperta.
Obscura. Obmurmuratio.
Mollis, Effeminata.
Querebunda.
Libera.
Modulata. Cantus. 226
Impedita. Hæsitantia linguæ.
SILENTIVM, Taciturnitas. Cõsiderata secundùm
Subiectum, Quid: in
Genere.
Specie. Silere
Religionis mysteria.
Visionem.
Consilium.
Arcanum commissum.
Peccatum, Crimen.
Hostium adiuentum.
Personas, Qui:
Monachi. 227
Philosophi.
Medici.
Discipuli.
Reges.
Cardinales.
Iudices.
Milites.
Mercatores.
Pueri.
Mulieres.
Serui.
Tempus, Quando. In
Precibus, oratione ad Deũ.
Lectione.
Iudicio.
Conuiuio.
Prouocatione. 228
Obtrectatione.
Pugna.
Iurgio, rixa, contentione.
Tortura.
Finem, Cur. Silere præ
Sapientia.
Ira, indignatione.
Metu.
Pudore.
Mœrore.
Valetudinis studio.
OBMVTESCENTIA:
Qui obmutuerint. ut
Doctores.
Oratores, Legati. 229
Musici.
Histriones.
Propter quid: ex
Pudore.
Ira, indignatione.
Mœrore.
CORPORIS totius motus. Cuiusmodi est
Circumactio.
Exurrectio.
Saltatio.
Exultatio.
Deambulatio.
Statio. 230
Volutatio.
CORPORIS totius quies. Huc pertinet
Immobilitas.
Sessio.
Decubitus.
PARTIS alicuius corporis Motus, Compositio. Cuiusmodi est
Capitis totius
Inclinatio.
Erectio.
Sustentatio ambabus manibus facta.
Vultus compositio: tum
Blanda, Læta.
Tristis, Seuera.
Frontis corrugatio, exporrectio.
Superciliorum elatio.
Oculorum motus. Nempe
Auersio.
Deiectio. Χαμαιριπεια.
Constantia. Non cõniuere.
Clausio. Conniuere. 231
Aures intendere. Arrigere.
Naribus contractio. Μυκτηριζειν.
Naso suspendere.
Dentibus frendere.
Labiorum exporrectio.
Linguæ exertio.
Ceruix rigida, immota.
Manuum motus. Cuiusmodi est
Gesticulatio.
Applicatio ad caput aliámue corporis partem.
Extensio.
Demissio.
Occultatio.
Motatio.
Significatio. Nempe
Innuendo.
Canum ostendendo.
Crucem effingendo.
Digitorum motus. Puta
Crepitus. 232
Elatio, pressio.
Ostensio.
Implexio.
Pedum motus. Vt est
Impositio.
Flexio. Ingeniculari.
SENSVVM notæ. Huc pertinet,
In cœlum suspicere.
Respectare.
Non aspicere.
Non audire.
Non sentire dolorem. 233
VITALIS facultatis notæ. Vt
Suspiria. Gemitus.
Singultus.
Anhelitus retentus.
Risus. Considerando
Qui.
Quos riserint. Ridiculi casus.
Quomodo:
Modestè.
Effusè.
Ficte. 234
Quando. In
Ortu.
Morte.
Sacris.
Lectione.
Acroasi.
Vbi.
Cur. Ob
Stultitiam.
Astum.
Iocum.
Vltionem.
Tyrannidem.
Defensionem.
Metum inanem. 235
Repulsam.
Cladem hostium.
Fortunæ instabilitatem.
Non ridere. Huc
Qui.
Vbi.
Cur. Puta ob

Spe-

Spectra.
Scurrilitatem.
Calamitatem.
Præsentiam uiuorum grauium.

NATVRALIS facultatis notæ.
V.C.
Cibi auersatio, Abstinentia.
Lacrymæ, fletus. Huc
Qui fleuerint:
In genere. 236
In specie.
Cur. puta
Ex Gaudio.
Ob Peccata.
Ob Obliuionem.
Ob Senium.
Ob Mortem suorũ. 237
Ob Mortem brutorum.
Ob Nuncium triste.
Ob Defectionem.
Ob Calamitatẽ, Cladem suam, suorúmue.
Ob Exilium.
Ex commiseratione. 238
Ex Aemulatione.
Ex Pudore. (tione.
Ex Precatione, Deprecatione.
Ex Ira.
Ex Indignatione. 239
Quomodo. Lacrymari
Verè.
Fictè.
Quando. In
Spectaculo.
Opere, Labore.
Oratione, Precibus.
Lacrymæ nullæ.
Sputum, Expuitio. 240
Excretio, Vomitus, Lotij emissio præ
Ira.
Indignatione.
Metu.

CONVERSATIONIS notæ.
Conuersari. Videndum
Qui: puta
Populi. Commercia gentium.
Probi cum improbis.
Improbi cum probis.
Vbi: V.C.
Domi, in domo eadem.
Peregrè. 241
In conuiuio.
Non conuersari:
Cum quibus. Cum
Ciuibus.
Peregrinis.
Viduis & pupillis.
Hostibus.
Vbi. In
Balneo.
Templo.
Conuiuio. 242
Cur. Causa
Pudoris.
Maiestatis.
Odij.
Luctus.
Accedere, adire, uisitare, Cõgredi.
Qui quos. puta
Pontifices & Reges.
Reges inter se. Regum congressus.
Subditi Reges.
Sani Aegros.
Pontifex Monachos.
Monachi Monachos. 243
Quõ, Vbi. Ad
Conuiuium.
Concionem.
Recedere, Abire.
Comitari:
Quos. puta
Parentes.
Mortuos.
Ad quid. Ad
Conuiuium.
Sacrificium.
Explorandum.
Exilium.
Quando:
Noctu.
Interdiu.
Conuiuere, Combibere, præbibere.
Adhærere.
Sectari:
Quem:
Matronam.
Hostem fugientem. Insectari propriè.
Cur. Causa
Amoris. 244
Vltionis.
Non insequi.
Aduocare
Auxiliarios.
Conuiuas.
Euocare.
Renocare.
Deferere.
Abigere, Expellere.
Repellere, Excludere à congressu, Non admittere. 245
Declinare.
Fugere:
Quos. Vtputa
Nouercas.
Hostes.
Amatores.
Quid. Fugere
Conuersationem hominũ, Solitudinem amplecti, causa
Religionis.
Superstitionis.
Philosophiæ. 246
Consultandi.
Quietis, Otij.
Voluptatis.
Vitiositatis odio.
Gloriæ fuga.
Cedis cõscientia.
Cladis mœrore.
Iudicium. 247
Persecutionem.
Quomodo. Nempe
Deserendo patriam.
Deserendo loca munita.
Subsistendo frequenter.
Dissimulata persona.
Vnde. Fugere ex
Acie.
Prælio nauali. 248
Obsidione.
Seditione.
Sacro.
Non fugere.
Occultare sese, causa
Insidiarum.
Metus.

CVSTODIA, Obseruatio hominum respectu
Personarum. Obseruare
Mulieres.
Grauidas.
Supplices.
Captiuos.
Modi. Custodiæ
Lenis, Libera.
Arcta, Seuera.
Loci.
Finis. Causa
Iustitiæ.
Amoris.
Odij.

COLLOCVTIONIS notæ.
Colloqui, respectu
Materiæ.
Personarum. Colloquuntur
Homines cum dæmone.
Mulieres.
Coniuges.
Modi. Siue fiat
Scripto.
Voce uiua.
Qualitatis. Collocutio
Libera. 249
Suspecta.
Occulta. Insusurratio.
Loci.
Non colloqui.
Interrogare.
Respondere.
Acclamare.
Alloqui, Appellare, Compellare:
Quos. Vtputa
Sponsum, Sponsam. 250
Quomodo:
Scripto.
Viua uoce.
Acclamare:
Quibus:
Episcopi.
Principibus.
Militibus.
Athletis.
Pueris.
Ebrijs.
Calamitosis.
Cur. Causa
Honoris.
Animandi.
Adulandi.
Funeris.
Inclamare
Vxoribus.
Mortuis.
Soliloquium. 251

CONIVNCTIONIS notæ. Cuiusmodi est
Complexus mutuus.
Osculatio:
Qui quos Osculantur
Mulieres.
Pueros.
Puellas.
Reges, Principes.
Legatos.
Filios.
Vxores.
Maritos, Cognatos.
Fratres.
Mortuos.
Qua parte. oculari
Os.
Humerum.
Manus.
Pedes. 252
Cur.

Cur. Causa scilicet
Congratulandi.
Salutandi.
Valedicendi.
Religionis.
Reconciliationis.
Amicitiæ.
Amoris uenerei.
Fidei.
Indicij.
Proditionis.
Non osculari. 253
Repellere ab Osculo, Contactu
Ferire, Verberare:
Quem. puta
Vxorem.
Discipulos.
Qua parte:
Faciem, Malas. Alapam impingere.
Manum.
Quo. Verbi causa,
Manu.
Calceo, Ferula.
Cur. Causa
Religionis.
Amoris.
Libertatis.
Ignominiæ.
Impetere, Petere aliquem.
Rosis, Malis.
Calceo.
Dentibus. Mordere.
Lapidibus.
Sputo. Conspuere. 254
Lotio, Stercore.
Caput alterius
Tangere.
Demulcere.
Perfundere unguento, fructibus.
Caput suum
In sinu alterius deponere.
Pectore.
Aurem uellere.
Dextram porrigere, Manũ dare:
Qui quibus.
Quomodo. uel
Per se.
Per alium.
Cur. Causa
Fidei, in genere.
Licentiæ. 255
Reconciliationis.
Salutationis.
Dextram non dare, Subtrahere.
Manumittere.
Genua complecti.

NOTAE rerum Per se considerarum. Cuiusmodi est
Equus.
Canis.
Musca. Muscas
Abigere.
Configere.
Insignia dignitatis, uel
Non deposita.
Abiecta, deposita.
Occultata.
Literæ uel
Apertæ, Resignatæ.
Discerptæ.
Vestimenta: tum
Mutata.
Non mutata. 256
Scissa, Lacerata.
Excussa.
Lugubria.
Lota, mundata.
Sublata in altum.
Calceus:
Traditus.
Proiectus in faciem.
Vnguenta.
Mensa. Huc pertinet, Mensam
Plenam relinquere.
Euertere.
Coronæ.
Scutum
Quatere, Mouere.
Abijcere.
Hasta.
Gladius. Gladium
Ostendere.
Stringere.
Sceptrum, Baculus.
Calamus.
Fusus, Colus.
Caduceus. Ramus Oleæ. 257
Allium.
Campanæ pulsus.
Aedificia qualiacunq.
Mœnia. uel
Deiecta.
Vestita.
Porta.

NOTAE rerum respectu Agentis.
Colligere
Pediculos.
Mortuos.
Abijcere, Proijcere:
Quid. puta
Merces.
Scyphum.
Venenum.
Cur. Præ
Ira, Indignatione.
Superfluione.
Non retinere Excidere.
Purgare, Lauare, Abstergere.
Non purgare
Vestes.
Spolia, Manubias.
Ostendere
Ignem.
Indicia annonæ. Proba.
Gladium. 258
Pannos.
Pudenda.
Occultare, Abscondere.
Porrigere
Herbam.
Manum.
Tangere.

PASSIONES animi motũ consequentes, quas percipit is, qui perturbatur. Huc
Mors ex
Gaudio.
Mœrore.
Timore.
Morbi ex Perturbatione.
Vigiliæ ob
Studia.
Gaudium.
Metum.
Aemulationem.
Sopor, Obdormitatio. 259
Lassitudo. Pruritus.
Syncope, Mentis defectus, Animi deliquium.
Cordis palpitatio.
Μετεμψιοσωμάτων. Raptus corporis in sublime.
Calor, uel
Auctus.
Imminutus.
Tremor, Horror.
Emaciatio totius.
Pallor faciei. Ex
Studijs.
Terrore.
Metu.
Rubor faciei.
Oculorum
Squallor, Concauitas.
Ardor, Radiatio. 260
Aurium tinnitus.
Pilorum mutatio. puta
Casus.
Canities.
Oris mador.
Genuum exolutio.

PASSIONES, quas ex animi motu quis infert sibijpsi. Vt est
Corporis in genere
Vulnera, Laniatio, Scissio.
Cultus, Ablutio.
Contectio, Denudatio.
Translatio de loco in locũ.
Capitis
Apertio, Denudatio.
Obuolutio, Tectio. 261
Scalpetus, Frictio.
Inspersio.
Allitio.
Aurium
Amputatio.
Contactus.
Obturatio.
Faciei
Abstersio, Expiatio.
Denudatio, Contectio.
Demulsio.
Oculorum
Contectio.
Capillorum, Barbæ
Cultus.
Euullio. 262
Rasio, Tonsura.
Pectoris tunsio.
Manus propriæ
Ablutio.
Implexio.
Deosculatio.
Ynguium purgatio.
Pedum
Denudatio.
Positio.
Obuolutio. 263

VOLVMINIS SECVNDI

TITT. SERIES.

LIBER PRIMVS DE FOETV Humano.

HOMINIS creatio.
METAMORPHOSIS rerũ quarumuis aliarum in homines.
FOETVS in utero conceptus: Respectu
Modi. uel
Supra naturam.
Secundùm naturam.
Temporis. Superfœtatio. (269
Numeri. Gemini, Trigemini.
GESTATIO fœtus uel
Perfecta Imperfecta.
Facilis. Laboriosa.
FOETVS in lucem editus. Et ille quidem quo ad
Substantiam. uel
Integer.
Non integer.
Habitum. Vtputa
Diadematus.
Capillatus.
Gestum.
Modum.
Præposterè editus.
In uterum reuersus.
Fœtus moriente matre.
Elapsus mortua matre.
Excisus. Cæsares, Cæsones.
Tempus. Partus
Præcox. 170
Serotinus.
Commortuus matri.
Abortius.
INFANTVM cura post partum:
Qui curant nempe.
Parentes.
Patres.
Magistratus.
Quomodo. Puta
Indolem explorando.
Alimenta subministrando.
Sanitati & robori cõsulendo.
EXPOSITITII pueri. 171

LIBER II. DE CORPORIS SVBstantia, Sexu, Aetate, Forma.

PROCERI. Gigantes. 274
PARVI, pusilli, pumiliones:
Pygmæi, Nani. 277
Breuis staturæ homines.
PINGVES, Obesi. 278
MACILENTI. Huc
Causa macilentiæ. uel
Natura.
Fames.
Studium.
Certamina macilentiæ. 279
MONSTRA.
CORPORIS nota insignis. Puta
Effigies quædam.
Maculæ.
Color uel
Albus.
Hauus.
Niger. 280
Ruber.
Conformatio uitiosa.
Odor suauis. Suauiolentia totius corporis.
Odor fœtidus. Grauiolentia totius corporis.
FORMA hominis mutata. In
Saxa.
Bruta. 281
CORPORIS totius pilui.
Glabrities.
Hirsuties.
SEXVS
Distinctus, sed mutatus. 282
Confusus. Androgyni, Hermaphroditi.
ÆTAS hominis
Mutata.
Propagata.
FORMAE præstantia, dignitas. Formosi, Pulcri. Formæ
Acquisitio
Publica, Popularis, ex ipso loco.
Priuata.
Possessio Pulcri, qui puta
Philosophi.
Poetæ.
Milites.
Athletæ.
Viri fortes, bellicosi.
Imbelles. Ignaui.
Cinædi. 283
Impudicæ.
Adolescentes.
Virgines.
Parui, (dotes.
Pontifices, Episcopi, Sacer-
Reges, Imperatores. Forma principe digna. 284
Reginæ. 285
Duces.
Matronæ.
Viduæ.
Concubinæ.
Famuli, Serui.
Seruæ.
Vsus. fructus. Forma occasionem præbens
Deorum amori.
Amori insano.
Raptui.
Incestui.
Adulterio.
Certamini, Cõcertatiõi. 286
Fumo.
Morti.
Coniugio fortunato.
Regno.
Libertati.
DEFORMES. 287
FORMAE similitudo. Inter
Sanguine iunctos. Sic similes sunt
Minores Maioribus. 288
Liberi Parentibus.
Fratres.
Cognati.
Sanguine non iunctos. Siue iam sint nationis uel gentis
Eiusdem. 289
Diuersæ.
FORMAE & Pulcritudinis certamina. 290
FORMAE mutatio. Puta ex
Deformibus formosi reddili.
Formosis deformes.
PARTIVM corporis accidẽtia secundùm magnitudinem, numerum, conformationem, Situm, unitatem.
Caluariæ.
Capitis
Figura.
Magnitudo.
Capillorum
Pulcritudo.
Rubedo.
Canities, Albedo. 291
Copia.
Caluities, Raritas.
Scintillæ.
Faciei
Splendor.
Mores.
Color. 292
Tumor.
Figura.
Aurium.
Oculorum
Splendor.
Magnitudo.
Color.
Compositio.
Narium. Huc pertinent
Nasuti, Nasones.
Aquilini, Grypi.
Sinui.
Pustulosi.
Mucosi. 293
Labiorum.
Dentium
Ortus.
Ordines.
Distinctio.
Color.
Barbæ. consideretur
Qui gestarint, puta
Viri barbati.
Mulieres barbatæ.

Quomodo. Barba
Rara.
Vsus Barbæ. Ob
Luctum. 294
Decorem.
Pudorem.
Colli
Color.
Figura.
Strumæ.
Ceruicis.
Neruorum.
Thoracis
Compositio.
Cicatrices.
Mammarum.
Dorsi
Gibbus.
Incuruitas.
Cordis.
Ventris
Tenuitas.
Obesitas.
Pudendorum
Magnitudo.
Curti. 295
Argenti.
Testiculorum
Numerus.
Natium.
Brachiorum
Magnitudo.
Notæ.
Manuum.
Digitorum.
Femorum.
Crurum, tum
Conformatio.
Magnitudo.
Longitudo.
Pedum
Conformatio. 296
Magnitudo.
CORPORIS cultus quo ad Subiectum consideratus.
Totius corporis cultus
Obseruatus.
Neglectus.
Capitis, Faciei.
Dentium.
Scapularum.
Pilorum cultus:
Qui coluerint.
Qua parte. 297
Quomodo:
Pectendo.
Componendo.
Cur.
Pilorum abrasio, Tonsura. Coma, Barba rasa. Huc
Qui tonsura sunt usi:
Sacri homines.
Profani. 298
Qui raserint.
Quomodo.
Quo instrumento.
Quando.
Cur. Causa
Religionis. 299
Necessitatis, Ponderis.
Pugnæ.
Indignationis.
Luctus.
Dignitatis.
Decoris.
Ignominiæ.
Pœnæ.
Quæstus.
Pilorum ustio.
Pilorum uulsio. 300
Pilorum fucus. Huc
Coma, Barba tincta.
Coma adulterina, Barba ficta.
Vnguium cura: uel
Aliqua.
Nulla.
Ante Extersio, Lotio.
FVCVS corporis, tum
Obseruatus.
Neglectus.
VNGVENTA. 301
BALNEA, Thermæ:
Quæ.
Qualia. Puta,
Calida.
Frigida.
Sordida.
Quando.
A quibus usitata.
Quo studio uel
Frequentata. 302
Neglecta.
ANIMALIA corpus infestantia, Pediculi, Pulices. & similia. Horũ
Possessio, Pediculosi.
Ablatio.
VESTIMENTA:
Lauta, Elegantia, Munda.
Pilia, Sordida.
Nulla.
MONILIA.
ANVLI. Horum
Materia. Partes.
Gemma. Lapis.
Metallum.
Forma. 303
Qui gestarint.
Qua parte gestarint. 304
Cur. Causa
Amoris.
Libertatis.
Dignitatis.
Signi.
Magiæ.
Studium.
Contemtus. 305

LIBER III. DE VITAE HVMANAE propagatione, conseruatione, restitutione.

LONGAEVITAS. Vitæ diuturnitas.
Qui. V. G.
Populi. 307
Sacri homines.
Patriarchæ.
Reges.
Duces, Milites. 308
Senatores, Politici homines.
Litterati homines. (nes.
Quiuis alij.
Mulieres. 309
Quam ob causam. Ob
Regionis salubritatem.
Alimenta certa.
Medicamenta.
Amuleta.
Sobrietatem.
Pietatem.
VITAE breuitas.
IN uita conseruati. Qui: ut
Infantes, Pueri:
Editi quidem in lucem, sed postea uel
Exposiri. 310
Insidiis aut Aperta ui im petiti.
Nondum editi, in utero im petiti.
Sontes, Noxij. 313
VITAE conseruatio respectu Auctorum siue conseruantium. In uita conseruati à
Dæmonibus, Spectris.
Hominibus & uel
Consultò. puta à
Magistratu.
Mulieribus.
Liberis.
Coniugibus.
Tutoribus.
Hostibus.
Seruis, famulis. 314
Fortuitò.
Brutis. Seruati ab
Auibus.
Insectis, Apibus. 315
Quadrupedibus feris.
Quadrupedibus cicurib.
Aquatilibus. 316
Inanimatis. Vt à
Tempestate.
Fluctu.
VITAE conseruatæ Instrumenta:
Sacra.
Odores.
Ventus.
Alimenta.
Medicamenta.
Zona.
SERVATI à morte cõsiderata respectu Eorum qui intentãt mortem. Vtputa
Latronum.
Carnificum, Lictorum. 317
Hostium ex professo.
Insidiatorum, Coniuratorum, Sicariorum. 318
Ciuium seditiosorum.
Furiosorum, Stultorum. 320
Belluarum. 321
SERVATI à morte cõsiderata respectu Instrumenti, per quod infertur. Vt est
Fulmen.
Ignis. Ab incendio erepti. 322
Aqua: puta
In Inundatione, Diluuio seruati
In Naufragio seruati.
In Tempestate seruati. 323
A Naufragio præseruati.
A Submersione præseruati. 324
Nix.
Saxa, Lapides.
Gladius, Securis.
Baculus, Fustis.
Sagitta, Iaculum.

Tormenta, Bombardæ.
Laqueus.
Ruina, siue
Terræmotus.
Aedificiorum. 325
Arborum.
Casus ex alto. Præcipitium. 326
Pharmacum.
Inedia.
Sitis.
Morbus.
Venenum. Siue iam illud sit
Non haustum: Auersum.
Innoxiè haustum. 327
SERVATI à morte, considerata accidentaliter: respectu
Temporis & Loci: puta in
Tẽplo, ad Aras, inter Sacra.
Lecto, Cubiculo, Somno.
Balneo.
Venatione.
Iudicio. Condemnationem effugere. 328
Prælio.
Sociorum. Pauci è multis seruati. 329
MORTIS euitatæ, depulsæ Modus. Vtputa
Diuinatione.
Indicio. 330
Persuasione.
Adulatione.
Defensione, Protectione.
Aspectu torui.
Habitu simulato.
Funere simulato. 331

LIBER IV. DE SANITATE ET Morbis humani Corporis.

SANITAS inculpata quo ad
Ἀῤῥωστ. Acquisitio sanitatis:
Quomodo.
Φυλακὴ. Sanitatis conseruandæ studium.
Χρώματ. Sanitate fruentes
Populi. 336
Senes.
Mulieres.
Sacri homines.
Literati homines.
Reges.
MORBORVM acquisitio in genere consideratorum:
A quo. Morbi cõciliati, immissi à
Dæmone. 337
Hominibus.
Brutis.
Quando. Morbi noui, nuper orti. 338
Quomodo:
Crapula. Ebrietate.
Libidine, Venere.
Osculo.
VALETVDINARII, morbis affecti. Qui uel pluribus morbis, uel eodem morbo sæpius diũue affliguntur.
TEMPORA morbosa.
LOCA morbosa.
MORBORVM cura, in genere:
Qui à quibus curati. Vtpote à
Deo, Sanctis.
Dæmone.
Hostibus. 339
Quibus præsidiis. V. G.
Baptismo.
Sacris rebus.
Precibus.
Magia.
Suffumigiis.
Lectione historiarum.
Contactu.
Pharmaco.
MORBI non curati.
CAPITIS externi affectus. Cuiusmodi sunt
Vulnera.
Tumor.
Tremor.
Capillorum defluuium.
FACIEI affectus. Vt, 340
Contusio. Huius
Acquisitio.
Cura.
Vulnera.
OCVLORVM affectus. Nempe
Vtroq; oculo priuati.
Altero oculo priuati, Monoculi, Coclites, Lusci:
Acquisitio. 341
Curatio.
Vulnera oculorum.
Ophthalmici, Lippi. Lippitudinis
Acquisitio.
Curatio. 342
Strabi.
Cæci, Excæcati. Visus ablatus:
Qui cæci, uel excæcati, Vt,
Reges.
Duces.
Politici.
Sacri homines. 343
Docti homines.
A quo. A
Natura. Ab ortu.
Spectro.
Seipso.
Hostibus.
Hospitibus.
Mulieribus.
Amasiis.
Parentibus.
Filiis.
Soceris. 344
Fratribus.
Dominis.
Hirundinibus.
Quomodo. Excæcati à
Sole.
Igne.
Niue.
Gypso.
Aetate.
Somnio.
Inflammatione.
Lacrymis.
Sagitta.
Cur. Ob
Sacra contrectata, euulgata, profanata. 345
Sacrilegium.
Blasphemiam.
Impietatem.
Perfidiam.
Ignauiam.
Libidinem.
Imperij æmulationem.
Robur suspectum.
Cæcitatis curatio. Huc
Qui curati:
Episcopi.
Principes.
Puerperæ.
A quibus. A
Deo.
Angelis.
Dæmonibus.
Sacris hominibus. 346
Principibus.
Quomodo:
Verbi diuini auditione.
Baptismo.
Precibus.
Rerum sacrarum contactu.
Sputo.
Hymno.
Medicamentis.
Insommio.
Dolore capitis.
Gaudio.
Vbi curati. 347
NARIVM affectus. Vt est
Mutilatio narium.
Hæmorrhagia.
ORIS affectus, tam externi quàm interni. Puta
Mentagra.
Tumor.
Vlcera.
Dentium amissio.
Stomacacia. 348
Odontalgia.
Linguæ
Abscissio, Exectio.
Tumor.
Muti
Facti.
Curati.
AVRIVM affectus. Huc
Mutilatio. 349
Auditus læsus. Surditas
Possessa.
Curata.
CAPITIS interni affectus. Vt
Dolor:
Infestans
Curatus.
Vertigo.
Epilepsia, Comitialis morbus, Caducus. Huius
Inuasio.
Curatio. 350
Apoplexia.
Caros, Sopor.
Catarrhus.
COLLI affectus:
Angina.
Vuula affecta.
Scrofulæ.
THORACIS affectus externi. Vt puta
Vulnera thoracis.
Vlcera mammarum:
Acquisita.
Curata.
Costa fracta.
IN Thorace contentorũ affectus:
Pleuritis.
Syncope. Λιποθυμία. Defectus animi
Acquisitio.
Curatio 351
Tussis.
Empyema.
Sanguinis sputum. Phthisis
Acquisita.
Curata.
DORSI affectus:
Curuitas.
Tumor. Gibbus.
ABDOMINIS affectus Puta
Tumor. Abscessus.
STOMACHI affectus:
Bulimia. Fames canina.
Appetitus deiectus.
Debilitas.
Dolor, Cardialgia.
INTESTINORVM affectus:
Dolor colicus. 352
Fluor alui.
Vermes.
HEPATIS affectus:
Debilitas, Obstructio.
Ictterus.
Lapides.
LIENIS affectus:
Tumor. Obstructio. Splenetici:
Affectio.
Curatio.
RENVM affectus. Vt
Calculus.
VESICAE affectus:
Calculus.
Vulnera. 353
Diabetes.
GENITALIVM, Pudendorum affectus:
Impotentia.
Sterilitas.
Concretio pudendi.
Eunuchi, spadones, Castrati.
Qui. Siue
Mares. 354
Feminæ.
A quibus. Eunuchi facti à
Natura.
Seipsis.
Regibus.
Hostibus.
Imprudentibus. 355
Brutis.
Quomodo.
Cur. Causa
Religionis.
Adulterij, Stupri.
Libidinis.
Quæstus.
Accusationis effugiẽdæ.
Vlcera.
Priapismus.
Tumor uteri.
Gonorrhœa. 356
Fluxus muliebris.
Partus difficilis.
Abortio.
Fœtus immortuus.
PODICIS affectus. Nempe
Hæmorrhoides.
Ficus.
Vlcera ani.
Concretus anus.
BRACHII, Manuum, Digitorum affectus.
Præcisio manus. Digitorum mutilatio. 357
Tumor.
Extenuatio.
Fractura.
Debilitas.
Resolutio.
Digiti connati.
PEDVM affectus:
Præcisio.
Inflammatio.
Dolor.
Luxatio.
Fractura.
Vulnera.
Vlcera.
Tumor. 358
Resolutio. Sceletyrbe.
Claudicatio. huius
Affectio.
Curatio. 359
AFFECTVS partium corporis homogenearum. Vt
Articulorum dolor. puta Arthritis, Chiragra, Gonagra, Podagra, Ischias:
Infestatio.
Curatio felix 360
Curatio irrita.
Articulorum luxatio.
Nerorum
Resolutio, Paralysis:
Infestatio.
Curatio. 361
Dolor.
Tremor.
Cutis. puta
Scabies.
Variolæ.
AFFECTVS partium Formaliter considerati. Vt est
Febris qualiscunq; quatenus
Infestat. Tum
Qualis.
Quando.
Quandiu.
Vnde, Qua de causa.
Curatur. Curatio
Felix. 362
Irrita.
Crassities, Obesitas.
Tabes, Emaciatio.
Vulnera. uel
Accepta ab
Hostibus. 363
Morbis.
Curata.
Vlcera.
Fracturæ.
Mutilatio.
AFFECTVS cõsiderati respectu Causæ morbificæ. Huc
Dæmoniaci. A Dæmonio obsessi. 364
Dæmoniaci curati:
A quibus. A
Deo.
Angelis.
Sanctis uiris.
Dæmonibus.
Magis.
Quomodo:
Fide.
Oratione, Ieiunio.
Imperio, Minis, Exorcismis. 367
Manuum impositione.
Crucis signaculo.
Luctu.
Peregrinatione sacra.
Sacris rebus, sacris Reliquiis. 368
Potu.
Inunctione.
Amuletis.
Medicamentis.
Flagellis.
Dæmoniaci non curati.
Pestilentiæ curatio:
A quibus curata. A
Deo.
Sanctis.
Magis.
Quomodo:
Precibus.
Expiatione locorũ. 369
Supplicationibus.
Sacris, Victimis.
Cultu rerum Sacrarum.
Ludis.
Initiatione. 370
Arietis gestatione.
Clauo fixo.
Loci mutatione.
Cadaueris exustione.
Hydrops. Huc
Hydrope affecti, Hydropici.
Curati ab hydrope.
Lepra, Elephantiasis. Lepræ
Possessio. Leprosi qui. 371
Curatio. 372
Animales morbi. Puta
Pediculorum, Phthiriasis.
Draconum.
Veneni cura:
Cuius. Puta
Canis rabidi.
Serpentum.
Plantarum.
Quomodo, quo Instrumento. V. G.
Medicamento.
Vomitu.
Balneo frigido. 373
Mulo.
Lues uenerea. Morbus Gallicus.
Casus ex alto cura.
Res quæuis corpus subingressæ:
Hirudines.
Serpentes.
Acus.
Acies cultri.
Sagitta.
Spinæ. 374

LIBER V. DE ACTIONIBVS ET Passionibus Corporis.

VISIO, uel
Acuta, ualida. Respectu
Obiecti, uel
Minuti.
Longinqui.
Splendidi.
Medij, uel
Corpulenti.
Tenebricosi.
Terrifica.
Insolita.
Debilis, Remissa. 381
Amissa.
AVDITIO
Valida. Respectu
Loci.
Debilis.
Amissa.
VOX, Pronunciatio. Huius
Quantitas. Vox
Magna.
Parua, Exilis.
Qualitas. Vox
Acuta, Alta.
Ficta.
Clara, Sonora.
Rauca, Obscura.
Aspera.
Hærens, Impedita, Tarda.
Balbi, Blæsi. 382
Aetas. Vox
Præcox. Infantes locuti.
Serotina.
Cultus. Vocis studium, cura.
ROBVSTI in genere. 383
ROBVR partis alicuius:
Frontis.
Auium.
Brachiorum.
Manuum, Digitorum. Huc
Agilitas manus
Viriusq. Ambidextri.
Alterutrius.
Robur.
Debilitas.
Pedum.
ROBVR consideratum per accidens. Respectu
Aetatis. puta
Pueri.
Senes
Robusti.
Debiles. 385
Sexus. Robustæ mulieres.
AGILITAS, Prõtitudo in motu.
Saltando.
Pugnando, fugiendo, insectando.
Discurrendo.
Equitando.
VOLATVS. Per aera uecti. Αἰωρήσεις.
NATATIO. Natandi studium, Vsus.
Peritia natandi:
Acquisita, uel
Natura.
Arte, Institutione.
Possessa: Natatores, Vrinatores. 386
Vsurpata. Natationis usus.
Imperitia natandi.
INCESSVS: & is uel
Magnus.
Tardus. 387
Repetitus. Deambulatio.
Nocturnus.
Glacialis.
CVRSVS. Cursores
Veloces, Expediti.
Tardi, Ignaui.
MOTVS glacialis.
SALTVS. Saltu qui ualuere. 388
SALTATIO: nempe
Quæ, Qualis.
Qui saltarint: 389
Pueri.
Viri. Saltatores.
Mulieres. Saltatriculæ.
Senes.
Reges.
Duces.
Politici uiri.
Docti, Philosophi, Poetæ, 390
Proci.
Cur. Vsus saltationis:
Religiosus, Superstitiosus.
Bellicus.
Conuiuialis.
Theatralis.
Pius.
Studium saltationis. 391
ROBVR & agilitas in alieno corpore non repugnante mouẽdo. Tum
Attollendo, Subleuando.
Portando.
Promouendo nauim, currum.
Deiiciendo, frangendo, incurrendo.
Emittendo, propellendo. puta
Pilam. 392
Saxum, Lignum.
Iacula. Iaculatores boni.
Arcũ, Balista insignes, Sagittarij boni 393
Fundã. Funditores periti, robusti, boni.
Bombardã. Sclopeto perire periti. Sclopetarij boni.
Percutiendo, feriendo.
ROBVR & agilitas in mouendo alieno corpore repugnante: illud uel
Retinendo, adducendo: puta
Taurum.
Arbores.
Nauem. 394
Currum.
Arcum.
Funem.
Moderando, regendo: ut puta
Equos. Equorum domitores. Equites boni, periti. 395
Currus. Nauem.
Deiiciendo:
Homines.
Belluas.
Feriendo.
Repellendo.
ROBORIS corporei certamina, in genere. Horum
Materia. Quæ certamina.
Forma certaminis. uel
Certa lege constans.
Incerta, inconstans.
Efficiens:
Qui. Athletæ, Palæstritæ, Gymnici,
Populi. 396
Priuati quiuis, sed illustres.
Reges.
Duces.
Politici.
Docti homines.
Pueri. 397
Virgines.
Quo studio:
Multo.
Nullo.
Finis.
Locus. Gymnasia corporum:
Generatim.
Speciatim.
Tempus. 398
CVRSVS certamina. Cursores athletici
Qui: puta
Pueri
Viri.
Virgines.
Quomodo. Cursus differẽtiæ. 399
Quando.
Vbi. Locus.
Cur. Causa
Coniugij.
Coronæ.
QVI saltu certant.
SALTATIONIS certamina.
LVCTATORVM certamina:
Instituta.
A quibus.
Quomodo. 400
Obita. Sine
Extra palæstram.
In palæstra. A
Viris.
Mulieribus. 401
PVGILES. Pugilum certamina. 402
HOPLOMACHI, Gladiatores:
Extra theatrum.
In theatro, spectantibus aliis. Sic armati congrediuntur
Pedites, Gladiatores, Xysticí.
Equites. Equestres concursus, pugnæ. 403
CERTAMINA circa inanimata corpora. Qui certant
Pila. Sphæristæ.
Disco. Certamina Disci.
Iaculo. Iaculi certamina.
PANCRATIASTAE, Pancratij certamen. 404
EQVORVM certamina. Celites.
AVRIGARVM certamina
Instituta.
Obita. Tum
Quomodo:
Equis, Carpento, Mulis, Rheda, Camisis.
Qui:
Viri.
Mulieres. 405
Quo studio.
Quo euentu.
PENTATHLI, quinquertiones.
ATHLETARVM differentiæ ratione loci:
Olympiorum. Olympionicæ.
Pythiorum. Pythionicæ.
Isthmiorum. 406
Nemeorum.
ALIMENTI appetitio:
In genere,
Acquisita.
Possessa, uel
Multa. Appetitio ualida, Voracitas.
Parca. Absurda.
Depulsa. Abactio
Famis.
Sitis.
In specie. Appetere
Carnes. Pisces. Olera.
Radices. 407
Horarios fructus.
Legumina. Panem.
Aquam. Vinum. Lac.
ALIMENTI auersatio:
In genere.
In specie. Auersari
Poma.
Vinum. Abstemij.
CONCOCTIO alimenti:
Fortis.
Debilis.
FOECVNDITAS. Πολυγονία: 408
Populorum.
Virorum, qui multos suscepere liberos.
Mulierum, quæ pepererẽ
Simul multos, ut
Gemmos.
Trigemnos.
Sæpius. 409
STERILITAS, Infœcunditas
Acquisita: unde, quomodo orta.
Causa sterilitatis
Ira diuina.
Dyscrasia naturalis.
Aetas.
Medicamenta.
Coitus immaturus.
Casus.
Possessa. Qui sterilitate laborarint.
Abacta. Facti ex sterilib. fœcũdi:
Qui. 410
Quomodo.
VENVS. Coitus
Appetitio.
Actus. Veneris
Potentia.
Impotentia. 411
Tempus.
VIRORVM circa generationem miracula. Vtputa
Viri qui pepererunt.
Aetate ad gignendum inepta qui genuerunt. Nimirum uel
Pueri.
Senes.
CONCEPTVS mulierum admirabilis:
Quæ uel uirgines, uel absq; uiri cõgressu concepẽrunt:
Verum exemplum unicum.
Mendacia exempla.
Quæ attractione feminis.
Quæ superfœtarunt. 412
Quæ prõtẽ cõceperant. sine
Puellæ.
Veruleæ.
PARTVS mulierum. Respectu
Modi, Quo pepererunt:
Sine dolore.
Cum dolore, uel
Paruo.
Magno, multo.
Tempus. Quæ partum ediderunt
Perfectum.
Imperfectum, Abortiuum.
ACTIONES quædam propriẽ, à magica facultate naturali prouenientes, agente in
Morbos.
Venena. 414
Vitam. Venefici natura.
PASSIONES corporis. Huc
Somni acquisitio.
Somnus supra naturã, mõstruosus.
Somnus secundùm naturam. Respectu
Quantitatis:
Moderatus.
Multus, Longus.
Breuis.
Qualitatis:
Suauis, Lenis, Durus.
Turbatus. 415
Cum stertore.
Cum motu corporis. Dormientes qui ambulãt.
Cũ iactatione corporis.
Cubando.
Sedendo.
Temporis:
Matutinus.
Meridianus.
Intempestiuus.
Loci uniuersalis. Sõnus sub Dio.
Tecto.
Loci particularis:
Humi.
Pecunen, Pelles, Vires.
[illegible]
Vigiliæ [illegible].
Vigiliæ [illegible] Huc
Qui [illegible]:
[illegible]
Monachi. 416
Cur. Ob
Religionem, Studia.
Curas Maerorem.
Vigiliæ depulsæ.
Dolor quilibet:
A quo. A
Morbo.
Ictu, Morsu.
Vectio de loco in locum. ut
Per aera uecti. 417
Incrementum corporis, uel
Multum,
Totius corporis.
Partis.
Paucum.
Velox.
Fames naturalis.
Sitis naturalis. 418
Odor corporis.
Sudor totius corporis, uel
Copiosus, Facilis.
Fœtidus.
Sternutamenta.
Mucus
Multus.
Nullus.
Lacrymæ.
Anhelitus. Anima
Suauiolens.
Grauis, ferens.
Sputum. Expuitio
Crebra.
Nulla, rara.
Ructus nullus.
Vomitus
Cibi & potus. 419
Sanguinis.
Humorũ quorũuis aliorũ.
Seminis excretio.
Vrina.
Crepitus ventris.
Stercoris excretio
Copiosa. Cita. Rubra.
Intempestiua. 420
TOLERANTIA uel Mollities passionum corporis, puta 420
Laboris in genere
Tolerantia.
Mollities.
Sonos
Ferre.
Non ferre.
Odores:
Non ferre
Animalium.
Hominum.
Rosarum.
Aeris calidi, frigidiue
Tolerantia.
Mollities.
Ignem
Tolerare. 421
Tormenta
Ferre.
Non ferre.
Alimenta
Ferre
Calida.
Multa.
Verbera, Plagas.
Partus dolorem
Ferre.
Non ferre.
Stationem
Ferre.
Non ferre.
Incessum, Ambulationem
Ferre.
Non ferre.
Cursum:
Ferre.
Non ferre.
Equitationis
Tolerantia. 422
Vectionis
Tolerantia.
Sessionis tolerantia.
Alimenti inopiam uniuersim
Ferre.
Non ferre.
Famem
Ferre.
Non ferre.
Sitim
Ferre.
Non ferre.
IMPASSIBILITAS corporis.
Aspectu. Inuisibiles. 423
Ab igne. Incombustiles.
Ab aqua. Quinaqua mergi nequeũt.
Qui super aquas ambulant.
A ueneno.
A pharmaco.
A uulnere. Inuulnerabiles.
A Serpentibus.

LIBER VI. DE BONIS ET MALIS Secundariis Corporis humani.

ABR.
ALIMENTORVM acquisitio:
Per quos. Alimenta subministrata à
Deo, Angelis.
Dæmonibus.
Quadrupedibus.
Auibus.
Insectis.
Regibus.
Liberis.
Presbyteris.
Quomodo. puta
Labore
Mechanico.
Literario. 428
Fossione.
Precibus.
Transmutatione.
Liberalitate aliena.
ALIMENTORVM penuria & defectus. Huc
Cibi penuria. 429
Potus.
ALIMENTORVM usus:
Quæ alimenta in usum adhibita,
In genere.
In specie: Puta
Aqua. Manna. Sal.
Radices. Folia.
Herbæ. Fructus. 430
Semina. Legumina.
Aues.
Boues, Tauri, Vaccæ.
Lepores. Catuli.
Capi. Capræ. 431
Vulpes. Suinæ. Asini.
Testudines. Lacertæ.
Locustæ.
Serpentes. Vermes.
Pediculi.
Pisces.
Mel. Oua. Lac. Sanguis.
Medulla.
Puls. Panis. Caseus. 432
Placentæ.
Bellaria. Vina.
A quibus usurpata alimenta: à
Philosophis.
Athletis.
Militibus.
ALIMENTORVM abstinentia:
Subiectum. Abstinere
In genere: ab
Alimento, siue semper, siue aliquando. 433
Potu.
In specie. Ab
Herbis, Radicibus,
Fructibus.
Oleo.
Animalibus.
Finis. Abstinere
Voluntate. Causa
Religionis.
Ostij.
Valetudinis.
Necessitate: uel
Interna.
Externa.
HABITATIONES uariæ diuersorum:
Quo loco:
Infra terram. In cauernis, speluncis. 434
In aquis.
Ruri, in Agro, in Vrbe.
In arboribus, fluuis.
In curribus.
E qua materia. Ex
Arundinibus, Foliis.
Lateribus.
Cratibus, Paleis.
Sale.
Piscium costis.
Testudinibus.
Telis onorum.
Quo ordine:
Sparsim.
Vicatim.
Qui forma:
Magnificæ, Sumtuosæ.
Viles, Sordidæ, Tenues.
VESTIMENTORVM
Acquisitio. 435
Confectio. Huc Vestium
Elegantia.
Attritio.
VESTITVS usus in toto: respectu
Materiæ. Vt sunt
Cortices.
Folia, Iuncus.
Coria.
Pelles.
Linum.
Forma. Ratione
Longitudinis.
Coloris.
Figuræ. 436
Splendoris.
Personæ. Vestitus
Puerorum.
Virginum.
Mulierum.
Prophetarum.
Sacerdotum.
Episcoporum.
Philosophorum. Studiosorum literaturæ.
Medicorum.
Rusticorum. 437
Pictorum.
Regum, Principum.
Ducum belli.
Consulum.
Tribunorum.
Prætorum.
Candidatorum.
Ciuium.
Seruorum.
Nobilium, Ignobilium.
Militum. 438
VESTITVS usus in parte: puta
Capitis.
Ventris. Zona.
Pedum. Calces.
VESTITVS insolitus. Huc
Qui uestitum mutarint, quo ad
Gentē. Populi qui patrium habitum mutarunt.
Sexum. Viri muliebrem: Mulieres uirilem.
Conditionem.
Familiam. 439
Cur. Causa
Eruditionis.
Explorandi.
Amoris.
Pudoris.
Luxus.
Spectaculorum.
Ludus.
Ioci.
Religionis.
Salutis suæ.
Salutis alienæ. 440
Mortis propriæ.
Insidiandi aliis.
Imperij.
VESTITVS insolēs repudiatus, Vestitus patrius nō immutatus, Qui habitum patrium retinuere.
VESTIMENTORVM usus nullus. In
Genere. Qui nudi degunt.
Specie. Nudipedes, Calceis nulli usi.
VESTITVS Locorū propter corpora. Huc pertinent Tegumēta
Parietum. Aulæa.
Tauimentorum.
Lectorum.
PHARMACA, Medicamenta, Venena. 441
EXERCITIA obita: tum
Animi.
Corporis In
Genere.
Specie. ut est
Vox, Vociferatio, Clamor, Declamatio.
Deambulatio.
Saltatio.
Cursus.
Militaris exercitatio.
Agriculturæ.
Venatio.
EXERCITIA intermissa, neglecta:
Quæ:
Gymnica.
Mechanica.
Cur. Causa
Religionis.
Militaris disciplinæ.
Luxus. 442

LIBER VII. DE MORTE EIVSQVE accidentibus.

TRANSFORMATIO hominū in quasuis alias res. In
Animalia brута. Puta in
Aues. 454
Quadrupeda.
Pisces.
Serpentes. 455
Insecta.
Vegetantia.
Inanimata. In
Lumina.
Fontes.
Montes.
Saxa.
Statuas salis. 456

QVI disparuerunt corpore
Verè.
Fabulosè.
A SEIPSIS interfecti.
Qui nolentes & casu sese peremerunt. 457
Qui sponte & uolentes sibi ipsis manus intulerūt. Αὐόδικοι. uel
Immortalitatis studio.
Legum obseruantia.
Castitatis cōseruandæ ergò.
Amore patriæ.
Amore ducum, principum.
Fide coniugali.
Amore dominorum.
Odio coniugali.
Zelotypia.
Laboris odio.
Morbi impatientia.
Furore, Amentia. 458
Ambitione.
Pudore.
Sceleris conscientia.
Metu uel
Paupertatis.
Ignominiæ.
Condemnationis. 459
Hostium.
Principum odij.
Iræ dominorum.
Merore, Indignatione: ob
Consilium spretum.
Patriæ excidium.
Cladem exercitus.
Victoriam hostiū. 460
Imperij repulsam.
Repulsam amatorum.
Præmiorum repulsam.
Coniugem ereptam.
Iactorum.
Aes alienum.
Dignitatis priuationem.
Captiuitatem.
Cædem amicorum.
Amicorum mortem.
Amasiorum mortem.
Mortem liberorum.
Coniugum mortem. 461
Mortem dominorum.
Libros exustos.
Accusationem falsam.
AB Angelis, Dæmonibus rapti, auecti, interfecti. 462
AB Hominibus interfecti: consideratis respectu
Voluntatis. A
Volentibus.
Nolentibus. Imprudentibus. 463
Consilij, Cur. Causa
Vindictæ.
Auaritiæ.
Amoris. 464
Modi. Interfecti
Vi aperta.
Dolo, fraude. Ab insidiatoribus, à sicariis necati. 465
Habitus. Interfecti à
Stultis.
Ebriis.
Officij, professionis. Occisi à
Monachis, Sacerdotibus.
Medicis. 466
Nauicularijs.
Cubicularijs.
Armigeris.
Satellitibus.
Militibus. 467
Stabularijs.
Rusticis.
Sexus. Interfecti à
Mulieribus, Puellis.
Aetatis. A
Pueris.
Senibus.
Amicitiæ. Ab
Populo, Ciuiū multitudine.
Parentibus. 468
Liberis.
Fratribus.
Sororibus.
Nepotibus.
Generis.
Soceris. 469
Affinibus, Cognatis.
Coniugibus.
Amasijs.
Amicis. Hostibus.
Conditionis. A
Principibus, Regibus, Ducib. interfecti uel
Dispares. 470
Pares. Reges à Regibus.
Subditis.
Seruis.
Captiuis.
Vestitus. A
Laruatis, Personatis.
A BRVTIS necati. In
Genere. A feris, à bestijs occisi:
Fortuitò, Casu.
Cōsultò. Ad bestias damnati. 471
Specie. A
Lupis.
Apris.
Leonibus.
Leopardis.
Vrsis.
Ceruis.
Elephantis.
Equis, uario modo: utpote
Præcipitati, Excussi.
Allisi.
Conculcati. 472
Distracti.
Deuorati. Demorsi.
Auibus.
Piscibus, Belluis marinis.
Bobus, Tauris.
Capris.
Canibus, tum
Laniati. Discerpti 473
Demorsi. Morsu canum qui perierē.
Muribus.
Mustelis.
Gorgonibus. 474
Serpentibus.
Scorpionibus.
Araneis.
Mulcis.
Apibus.
Pediculis.
MORTIS Instrumenta, ut extra corpus existunt. Qui periere
Fulmine, Igne cælesti. 475
Grandine.
Niue. (dio
Igne, exusti, Suffocati æstu, incē-
Montis.
Antri, Speluncæ.
Vrbis, Arcis, Turris.
Templi. 477
Regiæ.
Domus.
Horrei.
Fornacis.
Nauium. 478
Vestium.
Rogi, Pyræ. 479
Tauri ænei.
Peluis, Sartaginis.
Craticulæ.
Metalli liquati.
Aere, uento. 481
Fumo, uapore.
Aqua. Putata
Submersi.
Ambusti feruente aqua.
Vino.
Oleo feruente.
Pice.
Terra: nempe terræ
Hiatu mui absorpti.
Motu necati. Terræmotu qui periere. 482
Iniectione suffocati. Viui sepulti.
Arena, puluere.
Lapidibus icti, obruti, Lapidati. 483
Arborum
Reflexu discerpti.
Ruina oppressi.
Calamis, Arundinibus.
Armis bellicis. Putata
Funda.
Telis, Sagittis, Iaculis.
Bombardis. 484
Gladio.
Pugione.
Fuste, claua.
Lancea, hasta, como. 485
Stylis graphiarijs.
Cultro coquinario.
Rota molinaria.
Rota planstraria.
Nauis.
Rusticis instrumentis. Vt
Falce.
Aratro.
Flagellis tritorijs.
Stimulis pastorum.
Fabrilibus instrumentis. Vt
Alcia.
Serra.
Forcipe.
Claua.
Medicis instrumentis. Vt
Phlebotomo.
Nouacula.
Hirudinibus. 486
Pharmaco, Clysmate.
Acubus.
Fossis.
Dipsio lusorio.
Carnificum instrumentis. Vt
Spinis, Tribulis.
Virgis, Flagellis.
Rota.
Securi, Gladio.
Veru.
Tauro æneo.
Laqueo. 487
Tormentis, Fidiculis.
Culeo.
Crucibus, Crucifixi. 488
Palis suffixi.
Supellectile Oeconomica. Vt
Pulmo.
Lucerna.
Scabello.
Fibulis.
Statuis.
ACCIDENTIBVS quibusdam:
Cuiusmodi est
Vitius, Aspectus.
Odor
Cadaueris.
Croci.
Stercoris.
Sonus.
Aestus.
Frigus.
MORTIS Instrumenta in corpore existentia. Mortui ex

Pituita.
Aqua
Totius corporis, Hydrope, Leucophlegmatia.
Pulmonis.
Fœtu. Ex partu uel aborsu mortuæ. 490
Calculo, Lapide
Cerebri.
Hepatis.
Fellis.
Renum.
Vesicæ. 491
Dolore quocunq; corporis.
Animi perturbationibus. puta
Amore.
Gaudio.
Risu.
Mœrore, Dolore animi, Tristitia, ob
Ignorantiam, Inuentionem irritam. 492
Execrationem aliorum.
Opum direptionē, amissionem.
Cladem bellicam.
Vrbem nō expugnatam.
Vrbem uastatam.
Vrbem amissam.
Accusationem.
Damnationem.
Exilium indictum.
Captiuitatem.
Dignitatis, Magistratus repulsam. 493
Dignitatis, Magistratus amissionē, deiectionē.
Regni æmulationem.
Regni amissionem.
Legationem irritam.
Coniugum improbitatē.
Cōiugum alienationem.
Repudium.
Coniugum mortem.
Liberorum scelera.
Liberos captos.
Liberorū mortem. 494
Generis interitum.
Generi mortem.
Sociorum perfidiam, desertionem, ignauiam.
Timore, Terrore.
Ira, Indignatione. 495
Labore
Pugnæ.
Venationis.
Cursus.
Itineris.
Casu ex alto Perpendatur
Vnde. Nempe e
Loco edito quouis.
Monte, Rupe.
Arce. 496
Turri, Carcere.
Ponte.
Domo, Tecto, Fenestra.
Scala, Gradibus.
Sella, Throno.
Equis. Præcipitati ex equis. Excussi 497
Quò. Præcipitati in
Foueam, Specum, Hiatū.
Aquam, Fluuium, Mare, Puteum.
Pauimentum.
Clamore.
Aetate, Senio.
Venere. 498
Balneo.
Cibo. Esu
Pullorum.
Casei.
Fructuum in genere.
Ficuum.
Perficorum.
Melopeponum.
Fragorum.
Fungorum.
Raparum.
Allij.
Carnis.
Piscium.
Potu
Vini. 499
Aquæ.
Pharmaco.
MORS considerata respectu Modi, quo agens necem infert, Interfecti
Exustione.
Ruina
Montis.
Antri.
Templi.
Theatri.
Turris.
Arboris.
Domus, Cameræ, Cœnaculi, Pauimenti. 500
Muri.
Statuæ.
Apri capitis.
Hominis.
Elephanti.
Ictu
Rami.
Condyli, Manus.
Clauæ, Fustis, Disci, Baculi.
Pyri.
Testudinis marinæ.
Saxi, Lapidis.
Testæ, Tegulæ.
Stiriæ.
Compressione.
Excoriatione. 501
Mutilatione.
Laniena, Discerptione, Dissectione facta ab
Hominibus.
Arboribus.
Belluis.
Deuoratione. Deuorati ab
Hominibus.
Belluis.
Repletione. 502
Inanitione, Defectu
Cibi. Fame mortui 503
Potus. Siti mortui.
Spirituum resolutione. 504
Veneno:
Quo, quali. Veputa
Aqua Stygia.
Hydrargyro.
Gemma.
Gypso.
Cicuta.
Opio.
Aconito.
Fungis.
Porri succo.
Cantharidibus.
Lepore marino.
Sanguine taurino.
Quomodo:
Cibo. 505
Potu.
Pharmaco.
Bucherastio.
Illitu, contactu. 506
Vnde sumpto. Vbi seruato. In
Anulo.
Calamo.
Crico.
Cnestide.
Quo effectu. Veneno confecti
Tardo, lento, tabifico.
Veloci.
Qui ueneno periere:
Prophetæ.
Pontifices.
Cardinales.
Reges, Imperatores, Principes. 507
Legati.
Philosophi.
Milites.
Sontes.
A quibus. puta uel à
Seipso. 508
Alijs. nempe à
Carnificibus.
Medicis.
Discipulis.
Eunuchis.
Patre.
Matre.
Nouerca.
Socru.
Filijs.
Fratribus.
Marito.
Vxore. 509
Cur. Causa
Amoris. Philtro necati.
Libertæ reprehensionis.
Vindictæ.
Vitæ tædij.
Morbi fuga.
Regni.
Hæreditatis.
Sceleris conscientia.
Sceleris tegendi.
Antidoti experiundæ.
Suffocatione. Suffocati
Anhelitu retento.
Catarrhi delapsu.
Fumo, Vapore. 510
Aqua. In aqua qui periere,
Saltu spontaneo.
Casu fortuito.
Demersione. Ab alijs demersi. 511
Præcipitatione, Impulsu. Ab alijs præcipitati.
Iniectione.
Illuuione, Inundatione.
Transitu fluminis.
Natatione. 512
Naufragio in
Mari.
Lacu.
Flumine. 513
Puteo.
Balneo.
Glacie.
Niue.
Terra. In sepulcro suffocati.
Arena. Puluere.
Cœno, Luto.
Fimo.
Cibo
Hærente faucibus, bolo.
Immodico. 514
Potu. Huc Suffocati
Vino, Cerevisia.
Sangune taurino.
Sudario, Spongia.
Spina.
Ficu. Pyro. Acino.
Pilo.
Mafea.

Pisce.
Pinguedine.
Caruncula.
Laqueo suffocati:
Qui:
Reges, principes, Tyranni. 515
Consules.
Legati.
Philosophi.
Poetæ.
Pictores.
Virgines.
A quibus. Puta à
Seipsis.
Magistratu.
Quomodo, quo instrumento. nempe
Laqueo.
Diademate, Fascia.
Velo nauis.
Nerub arcus.
Torque.
Vbi. Puta
Exarbore. 516
Equo.
In cubiculo.
In carcere.
Anteportam.
Cur. Causa
Pietatis.
Sceleris.
Repulsæ.
Infamiæ fugiēdæ.
Stupri uitandi.
Mortis nuncij.
Armis, Scutis.
Pressura.
Puluino, Vestib. iniectis. 517
Aestu.
Extinctione caloris natiui per frigus. Frigore extincti.
MORS considerata respectu Materiæ partiū affectarū. Quibus partibus quomodo cūq; affectis mortui. Viputa morbis & affectibus
Capitis totius:
Amputatione. Decollati. 518
Allisione.
Vulneribus.
Dolore.
Tumoribus, Vlceribus.
Summi capitis:
Vulnere.
Aurium:
Tumore.
Exustione.
Linguæ.
Faucium tumore, Angina. 520
Mammillarum.
Costarum:
Fractura.
Membranæ succingentis:
Pleuritide.
Cordis:
Hydrope.
Pulmonis:
Vlcere, Phthisi.
Symphysi.
Abdominis:
Apertione.
Stomachi:
Imbecillitate. Cruditate.
Dolore.
Vulnere.
Intestinorum:
Colico.
Iliaco, Voluulo.
Corruptione, Vlcere. Dysenteria. 521
Renum:
Calculo.
Exulceratione.
Vesicæ.
Pudendorum:
Amputatione.
Vlcere.
Vteri.
Brachij, Manuum, Digitorum:
Punctura.
Vulnere.
Amputatione.
Vlcere.
Dolore.
Offensione.
Fractura.
Pedis, Cruris, Genu, Coxæ:
Vulneribus.
Vlceribus.
Articulorum dolore: ut Arthritide, Podagra, Gonagra, Chiragra. 522
Neruorum:
Resolutione.
Conuulsione.
Cutis.
MORS considerata respectu partium affectarū Formæ. Huc pertinent mortui
Febre. 523
Asthmate.
Peste.
Vulneribus, consideratis respectu
Subiecti.
Efficientis.
Instrumenti.
Modi.
Magnitudinis. Mortui uulnere
Graui.
Leui. 524
Multitudinis. Confecti
Vno uulnere.
Pluribus uulneribus.
Vlceribus uarijs. Veputa
Lepra, Elephantiasi.
Phthiriasi, morbo pediculari. 525
Gallico morbo.
Carbunculo.
Herpete. Vlcere depascente.
Tumoribus.
Fracturis. 526
Insania quacunq;, Mania, Phrenesi.
Apoplexia, Paralysi, Lethargo, Cutocho, Catalepsi. Siderati 527
Epilepsia.
Caloris natiui extinctione.
Perturbationum uehementia.
Extenuatione, Emaciatione, Tabe uniuersi corporis.
Concoctricis debilitate, oppressione, suffocatione.
Catarrhi defluxu.
Vomitu cibi, humorum, stercoris, sanguinis. 528
Aluī profluuio quocunq;.
Sanguinis per quascūq; partes effluxu. 529
Suppressione, retentione alicuius Euacuationis consuetæ. Puta
Hæmorrhoidum.
Fæcum.
Seminis.
Aluī.
Vlceris.
QVI mortui. Considerati secundū
Aetatem:
Infantes, Pueri.
Adolescentes.
Senes.
Habitus:
Magi.
Hæretici.
Fortes. 530
Improbi.
Dignitatem:
Reges.
Vestitum:
Personati.
Functiones, Passionesue uarias, quibus immoriuntur, consideratas
Respectu habitus, à quo proficiscuntur. Immortui
Crapulæ, Ebrietati.
Adulterio, Scortationi.
Raptui.
Execrationi.
Ludo. 531
Choreis.
Salutationi, Congratulationi.
Vindictæ.
Cultui diuino.
Baptismatis suscipiendi consilio.
Fidei confessioni.
Impietati, Contemtui religionis.
Conuiuio, Cœnæ, Prandio. 532
Egestioni.
Coitui, Veneri.
Tonsuræ.
Lotioni. 533
Vestiendo.
Phlebotomiæ.
Deambulationi.
Fugæ.
Peregrinationi. Itui.
Somno. Dormientes mortui
Captiuitati. 534
Exilio.
Victoriæ.
Per se, ut Literariæ, Mechanicæ, Oeconomicæ, Politicæ, Ecclesiasticæ, Academicæ functiones sunt.
In mortui
Scriptioni. 536
Disputationi.
Medicationi.
Venationi.
Actioni forensi.
Magistratui, Dignitatis petitioni.
Legationi. 537
Expeditioni bellicæ.
Belli consilio, meditationi, apparatui. 538
Obsidioni.
Conflictui, pugnæ. In acie cæsi, in bello trucidati. 539
Nuptiarum apparatui.
Festo nuptiali.
Visitationi ægrorum.
Otio, quieti, remissioni. 540
CVM quibus mortui. Puta homines
Cum hominibus. Et uel
Pauci simul.
Multi simul. Strages magnæ, clades, ex
Pestilentia. Pestilentiæ memorabiles. 541

Fulmine, Tempestate.
Incendio.
Inundatione.
Naufragio.
Submersione.
Prælio terrestri, ui aperta 545
Prælio nauali.
Insidijs, ui occulta. 552
Ruina.
Quales cum qualibus:
Reges cum regibus.
Domini cum seruis.
Homines cum brutis.
QVALES, Quomodo affecti moriantur. Respectu
Cognitionis. Mortem suam qui
Præuiderunt.
Non præuiderunt. Mors subita, repentina, inexpectata. 553
Electionis. Mortis optio libera
Data.
Erepta.
Visionis. Morientium uisio
Placida, grata.
Ingrata, horrenda.
Perturbationis. Morientes
Placida, tranquilla cõscientia. 554
Turbata conscientia.
Dei, Religionis. Mors
Religiosa
Iudæorum.
Christianorum. 555
Ethnicorum. 556
Irreligiosa. Impia mors.
Hominum. Mortui alij
Admonendo, Docendo amicos.
Ignoscendo inimicis.
Vlciscendo.
LOCVS mortis uarius. Consideratus
Per se. Mortui in
Templo, ad Aras. 557
Senatu, Curia, Foro.
Cloaca, Latrina.
Balneo. 558
Aerario.
Puteo, fouea, palude, uorago.
Lecto.
Tugurio, Casa pastorali.
Naui.
Sepulcro. Viui sepulcris immortui. 559
Carcere.
Gremio muliebri.
Respectu eius qui moritur. Huc pertinet
Locus natiuitatis idem & mortis.
Locus natiuitatis & mortis diuersus. Extra patriam mortui. In exilio mortui
Locus facinoris & mortis idem. 560
TEMPVS mortis uarium. Consideratum
Per se. Mortui
Anno climacterico.
Natali suo.
Facinoris die.
Respectu aliorum. Puta
Reipublicæ.
Commorientium. Mortui eodem
Anno.
Die.
MORTIS oportunitas. Mors
Oportuna, matura. Respectu
Aetatis.
Felicitatis.
Conatus mali. 561
Importuna. Respectu
Aetatis.
Felicitatis.
Instituti, conatus boni.
MORTIS alienæ cognitio:
Certa.
Incerta. Vel quia
Genus mortis incertũ. 562
Auctor mortis incertus.
MORTVI qui reuixerunt. Mortui resuscitati. Exempla
Piorum. 563
Ethnicorum. 564
CADAVERA secundùm uestigia uitæ considerata. Respectu facultatis
Animalis. Mortui qui
Loquuntur.
Scribunt.
Orantium gestum seruant.
Stant.
Mouentur. 565
Vitalis.
Naturalis. Tum
Auctricis.
Conseruatricis. Huc
Cadauera quæ diu integra & incorrupta permansere.
Cadauera quæ citò computruere.
CADAVERIS notæ. 566
CADAVERA non inuenta, quæ disparuere. Exempla
Vera.
Fabulosa.
CADAVERVM λόγιον. Cadauerũ cura uel
Suscepta. Cadauera
Collecta, Indagata.
Redemta. 567
Purgata, Lota.
Deportata ad sepulturã aliò 568
Translata è loco sepulturæ in alium.
Non collecta. Non quæsita. 569
CADAVERVM conseruatio:
Quid conseruetur. Puta
Pars cadaueris.
A quibus. Ab
Hominibus.
Brutis.
Cum quibus. Conseruati, conditi mortui cum
Comitibus.
Muneribus, pecunia. 570
Libris.
Epistolis.
Quo instrumento. Cadauera
Condita
Gypso.
Melle.
Cera.
Aromatibus, Vnguentis.
Sale.
Foliis.
Absumta igni. Mortui cremati. 571
Quo habitu.
Quo situ.
Vbi. Locus alius
Vniuersalis, consideratus
Per se. Conditus
Terra, in genere.
Montibus, speliicis.
Insulis. 572
Lapidũ acerno.
Niue, Glacie.
Fimo, Sterquilinio.
Litore.
Paludibus.
Aluco fluminis.
Arboribus.
Columnis.
Vrbibus, Domibus.
Agro, Rure.
Cella uinaria.
Templo.
Respectu personarũ. Hic cœmeteria
Regum.
Militum. 573
Plebeiorum.
Seruorum.
Iudæorum.
Christianorum.
Turcorum.
Particularis locus. Cuiusmodi sunt
Sepulcra. Nempe quæ
Quorum fuerint. 574
Quibus non contigere.
Vrnæ, Loculi.
Cur. Causa
Necessitatis.
Honoris.
CADAVERA non conseruata. Nempe uel
Abiecta.
Refossa.
Consumta, absumta ab
Igni.
Hominibus. Deuorata. 575
Belluis. A feris discerpta, deuorata.
Cur, uel
Ignominiosè.
Absq; ignominia. 576

VOLVMINIS TERTII
TITT. SERIES.

LIBER I. DE OPVLENTIA & Diuitijs.

DIVITIARVM Acquisitio prima ria, respectu Materiæ. Huc
Regiones
Acceptæ à Deo uel Natura. Patria propriè. Indigenę. 586
Inuentæ.
Occupatæ. 587
Auctæ, ampliatæ.
Donatæ, concessæ.
Insulæ
Occupatæ.
Datæ dotis nomine.
Emtæ.
Vrbes
Extructæ, ædificatæ. 589
Occupatæ.
Donatæ.
Arces
Occupatæ. 590
Metallifodinæ
Repertæ.
Corpora Sancta
Inuenta.
Rapta.
Res Sacræ quæuis
Raptæ, Captæ.
Inuentæ, repertæ. 591
Thesauri
Inuenti, reperti.
Detecti, proditi.
Rapti, erepti alijs.
Vindicati. 592
Gemmæ
Donatæ.
Repertæ.
Anuli
Reperti. 593
Nuuismata
Donata.
Reperta.
Libri uel
Reperti.
Rapti.
Aulæa.
Commeatus.
Vtensilia. 594
Arma. Currus.
Signa, Statuæ
Donatæ.
Raptæ.
Ciues, Incolæ. Regiones & Vrbes frequentiores redditæ, incolis frequentatæ. 595
Mancipia.
Scorta.
Greges, Armenta.
DIVITIARVM Acquisitio prima ria, respectu Formę considerata:
Merces data operæ
Literariæ.
Bellicæ. Stipendia militaria. 596
Mechanicæ: ut
Aedificationi.
Practicæ. Merces data
Scortationi.
Lenocinio.
Proditioni.
Fructus perceptus ex
Mechanica industria. Ex
Agriculura diuites facti.
Pessione qualibet.
Mercatura. 597
Mutuo. Fœnore diuites.
Imperio.
Tributo, Exactione.
Vectigalibus, Portorijs ditati 598
Dos.
Donum, Munus.
Relaxatio, Condonatio
Tributi.
Debiti, æris alieni.
Legatũ. Hæreditate acquisita bona. Hæredes instituti.
Commutatio. 599
Emtio, Venditio.
Permutatio.
Præda ex hoste. 600
Rapina.
Sacrilegium, Furtum, Peculatus.
Inuentum. Equũ.
DIVITIARVM Acqsitio prima ria, respectu Occasionis, tanquã Instrumenti, considerata. Diuites facti
Prudentia.
Pietate, Religione. 602
Hospitalitate.
Humanitate.
Corruptela munerum.
Pulcritudine, Forma.
Labore.
Impudicitia filiæ.
DIVITIARVM Acquisitio secundaria. Amissæ opes recuperatæ quomodocunq;. Huc
Generis, familiæ restauratio.
Patria recuperata. 603
Regna recepta.
Vrbes restauratæ.
Arces receptæ.
Vrbes receptæ. 604
Rerum sacrarum receptio.
Animalia recuperata.
Libri sacri recuperati.
Thesauri amissi recuperati.
Aurum, pecunia recuperata.
Anuli, gemmæ recuperatæ.
Arma recuperata.
Vestes recuperatæ.
Vtensilia recuperata. 605
DIVITIARVM Acquisitio nulla:
Dona non accipere.
Prædam negligere.
Hæreditatem repudiare.
DIVITIARVM Possessio, considerata respectu eius
Quod possidetur, Piam
Materialiter. Possessio
Agrorum. Agris diuites.
Metallorum. Metallis diuites. 606
Domorum.
Hortorum.
Thesaurorum.
Pecuniæ. Pecuniosi.
Gemmarum.
Vasorum, Supellectilis 607
Armorum. Armis diuites, instructi.
Militum multorũ. Exercitus numerosi. 608
Amicorum.
Discipulorum.
Seruorum. Seruis diuites. Serui multi. 610
Auium.
Armentorum, pecorum.
Equorum multorum uel rarorum. Equis diuites. 611
Elephantorum.
Canum.
Ceruorum.
Vrsorum.
Piscium. Piscinarij.
Crocodilorum.
Formaliter. Eius quod possidetur. Spectanda
Quantitas. Possidentur Multa.
Qualitas. Si possideatur Eximia.
Antiqua. 612
Effectus. Potentia.
Generatim. Potẽtes in genere.
Militibus potẽtes.
Equitatu potẽtes.
Qui possidet. Huc pertinent
Gentes
Populosæ.
Opulentæ; Diuitijs affluentes. 614
Respublicæ opulentæ.
Pontifices opulenti.
Reges, Principes opulenti.
Politici quiuis diuites. 615
Oratores, Sophistæ, Philosophi diuites.
Pictores diuites.
Medici opulenti.
Liberti diuites.
Sponsæ opulentæ.
Meretrices diuites.

Modi, quo possiderunt. Huc pertinet bonorum
Communio. ut
Diuisio, partitio.
Imperij, Regnorum. 616
Agrorum, Regionum. 618
Prædæ.
Hæreditatis.

DIVITIARVM Conseruatio. Ne-
Quæ opes cõseruetur. Huc (pe
Agri defensio.
Insulæ conseruatio à
Terræmotu.
Hoste. 619
Vrbis munitio.
Vrbs ab insidijs defensa.
Vrbs ab obsidione liberata:
Diuina ui & occulta.
Supplicatione.
Spectro. 620
Sacris rebus.
Fulmine, Tẽpestate, Ven-
to, Inundatione, Terræmotu.
Certamine.
Vrbs capta iã, sed statim recepta. 621
Vrbs à direptione seruata.
Vrbis inundatio prohibita.
Templi conseruatio.
Thesauri conseruatio.
Vestium conseruatio.
Quomodo conseruentur.
Vbi conseruentur. 622

DIVITIARVM nulla cõseruatio, Abiectio, Corruptio.
Cuius. Vtputa
Pecuniæ.
Anuli.
Cur. Causa
Religionis.
Philosophiæ, Eruditionis.
Inuidiæ.
Vitæ, Salutis.

DIVITIARVM Vsus. spectatur in
Propagatione populi. Coloniæ ductæ. 623
Victu.
Sacris donarijs.
Muneribus publicis.
Hospitalitate.
Seruis, Equis, Canibus communicandis, donandis.
Donis publicis, priuatis. 624
Aedificijs.
Hortis, Prædijs communicandis, donandis.
Ludis.
Exercitu.
Legatis, Hæreditate relinquenda. Hæredes scribere. 625
Tributo pendendo.
Multa exoluenda.
Memoria nominis cõseruãda. 626

LIBER II. DE PAVPERTATE & Inopia.

PAVPERTATIS acquisitæ Auctores. Et uel
Ipse sibijpsi. tum
Liberalitate pia.
Fide, Integritate.
Prodigalitate, Luxu, Libidine.
Mercimonijs ineptis.
Abiectione, Iactura.
Alij. Videndum
Qui. puta
Dæmones.
Tyranni.
Meretrices.
Quomodo:
Multa, Proscriptione, Confiscatione, Publicatione, Sectione. 629
Exhæredatione.

PAVPERTATIS acquisitæ Instrumenta alia
Inanimata. Pauperes facti ab
Igne.
Grandine.
Anni constitutione
Calida.
Frigida.
Aqua. Ab
Inundatione, Diluuio, Vlluuione. 630
Naufragio. 631
Siccitate.
Terra. Terræmotus. 632
Animata. Pauperes facti à
Perdicibus.
Graculis.
Passeribus.
Leonibus.
Lupis.
Leporibus, Cuniculis.
Muribus.
Ranis.
Cetis.
Serpentibus.
Scorpionibus, Araneis.
Pediculis.
Locustis. 633
Erucis.
Musceis, Insectis, Culicibus.

PAVPERTATIS Possessio considerata respectu Subiecti siue Rerũ in genere. Pauperias multiplex. 634

PAVPERTATIS Possessio simplex, respectu Subiecti siue rerũ inanimatarum considerata. Huc
Patriæ amissio. Populi è sedibus suis eiecti. 635
Regiones uel
Submersæ.
Terræmotu afflictæ. 636
Ab hostibus uastatæ.
Ab animalibus uastatæ.
Desertæ. Cultoribus uiduatę
Insulæ. uel
Submersæ.
Terræmotu concussæ. 637
Vrbes nullæ.
Vrbium afflictio respectu
Passionis. Vtputa
Deletæ penitus.
Mœnijs nudatæ.
Desertæ ab incolis, Exhaustæ ciuibus.
Auctoris. Nempe
Ab hostibus direptæ, euersæ. 638
A feris uastatæ, excisæ.
Igni exustæ. 643
Submersæ. 645
Terræmotuhausta, obrutæ, concussæ. 646
Pagi
Exusti.
Submersi.
Agri
Ademti.
Steriles natura.
Steriles redditi.
Templa, Luci, Sacella
Exusta. 648
Direpta, spoliata.
Regiæ, Arces
Incensæ, exustæ. 649
Destructæ.
Turres destructæ.
Theatra.
Exusta.
Collapsa.
Portus depressi.
Bibliothecæ destructæ.
Libri uel
Exusti.
Corrupti.
Domus
Exusta
Direpta. 650
Demolita manu.
Parua, angusta.
Supellex.
Tentoria.
Classis, Naues, Naualia
Incensa, Exusta.
Submersa à tempestate uel fluctibus. 651
Arma uel
Erepta.
Amissa. 652
Abiecta.
Tormenta bellica
Nulla.
Corrupta.
Signa, Vexilla
Amissa.
Vestimenta, Ornamenta
Nulla.
Amissa.
Erepta.
Signa, Statuæ
Ereptæ.
Corruptæ, fractæ, deiectæ.
Metalla
Nulla.
Rara. 653
Defecta.
Thesauri
Erepti.
Submersi.
Alimentorum penuria, in
Genere, Fames. 654
Specie. Vtputa defectus
Vini.
Aquæ.
Alimentorum improbitas. Huc
Aqua
Vitiosa suapte natura.
Vitiata, corrupta casu uel consilio.
Cibus quiuis.
Hæreditas uel
Interuersa.
Exilis, Nulla.

PAVPERTATIS Possessio respectu Rerum animatarum considerata. Cuiusmodi est
Gentis defectus, excidium. 659
Generis, Familiæ defectus, interiecio. 660
Amici
Nulli.
Perfidi.
Medici
Nulli.
Perfidi. 662
Liberorum defectus. Liberi uel
Nulli suscepti.
Morte sublati. Parentes orbati liberis. 663
Filij orbati parentibus.
Ante partum. Postumi.
Post partum.
Coniugum mortes. Huc pertinet
Vidui.
Viduæ.
Seruorum inopia.
Discipuli. Vel
Nulli. 664
Pauci.
Animalia utilia, Pecora, prius
Possessa, sed uel
Peste absumta.
Euanescentia.
Abacta, absumta ab hominibus.
Rapta à feris.
Fugitiua.
Non possessa, Nulla.
Animalia inutilia, prius
Possessa.
Non possessa, sed quę nunc primùm inuadunt.

PAVPERTATIS Possessio respectu Personarũ. Pauperes qui fuerint:
Populi. 665
Familiæ.
Prophetæ, Apostoli.
Pontifices, Episcopi.
Monachi, Eremitæ.
Reges. 666
Duces bellici.
Nobiles.
Philosophi.
Iureconsulti.
Medici.
Grãmatici, Rhetores, poetæ. 667
Agricolæ.
Pictores.
Piscatores.
Iusti.
Superbi.
Latrones.
Senes.

PAVPERTATIS Argumenta & Notæ desumtæ ab
Opum usu. Pauperes in
Bello, Stipendijs persoluendis.
Tributo conferendo.
Domo & habitatione. Aedes conductitię, nũ propriæ.
Vestibus parandis.
Medicamentis cõparandis.
Venereis.
Mercede persoluenda. 668
Dote danda.
Multa non exoluenda.
Aere alieno dissoluendo. 669
Viatico comparando.
Funeris sumtu.
Opum acquisitione: quandoquidem urgẽte paupertate acquiruntur uel
Honestis rationibus, sed indignis, quib. ad quæstum abutare. Vtputa
Doctrina.
Liberalitate aliena.
Sordidis rationibus, Mechanico exercitio. 670
Turpibus, inhonestis modis. Tum
In genere. 670
Prostitutione, Lenocinio.
Adulatione.
Alienatione, oppignerationc, uenditione rerum carissimarum.
Vectigali instituendo.
Mutuo accipiendo.
Aere alieno contrahendo. 671
Stipe. Mendici
Populi.
Reges.
Nobiles.
Philosophi.
Poetæ.
Sacri homines. 672
Quiuis alij.
Captatione cœnarum
Sacrarum, seculum.
Quarumuis aliarum.
Exactione, Rapina.
Furto.
Inopiæ adiunctis. Ob paupertatẽ
Malè educati.
Contemti.
Dignitate deiecti.

PAVPERTATIS φυλακὴ. Paupertas
Seruata, non depulsa. Puta
Thesauri non inuenti.
Non seruata, depulsa, abiecta. Vt
Annonæ caritas, defectus sublatus.
Siccitas depulsa. 673

LIBER III. DE NOMINIBVS & Insignibus.

NOMINVM acquisitio, impositio:
Quæ indantur, uel acquirantur: considerata
Per se. Nomina indita
Dei.
Mentis.
Sancti, Diui.
Seruatoris.
Boni, Optimi.
Iusti.
Dij.
Magni, Maximi. 677
Felicis.
Christianissimi.
Catholici.
Defensoris fidei.
Eloquẽtis, Chrysostomi.
Philosophi.
Audacis.
Casti.
Infantis.
Primi, Vltimi.
Patris, Patris patriæ.
Conditoris.
Liberatoris. 678
Euergetæ, Benefici.
Socij, Amici.
Imperatoris.
Augusti.
Regis. 679
Ducis bellici.
Domini.
Clari.
Respectu aliorum, à quorũ nominibus trãsferuntur.
Nomina imposita alijs
Deorum.
Heroum.
Hostium.
Amicorum.
Meretricum.
Parentum.
Animum. 680
Quadrupedum.
Serpentum.
Astrorum.
Meteororum.
Arborum.
Armorum.
Nauium.
Cur nomina imponantur: tanquam Symbola bonorum malorumue
Animi. Vtputa
Eruditionis, Sapientiæ. 681
Ignorantiæ.
Eloquentiæ.
Pronũciationis ineptæ.
Linguarum peritiæ.
Vaticinij, Prophetiæ.
Studij literarij.
Scriptionis.
Memoriæ.
Imitationis.
Probitatis in genere.
Improbitatis in genere.
Prudentiæ.
Consilij. 682
Stultitiæ.
Astutiæ.
Fortitudinis bellicæ.
Ignauiæ.
Castitatis, Pudoris.
Libidinis, impudicitiæ.
Voracitatis, Ebrietatis.
Liberalitatis, Magnificentiæ.
Prodigalitatis.
Auaritiæ.
Superbiæ. 683
Clementiæ.
Moræ.
Seueritatis.
Crudelitatis.
Libertatis nimiæ.
Pollicitationis uanæ.
Adulationis.
Popularitatis, Humanitatis.
Curiositatis.
Inconstantiæ.

Seuerilitatis.
Inhumanitatis, Morositatis.
Sanctitatis.
Religionis, Pietatis erga Deos.
Pietatis in parentes.
Perfidiæ.
Dicti alterius sui. 684
Dicti alicuius.
Facti insignis.
Curæ.
Iræ.
Metus, Timoris.
Voti, Precum alienarum.
Fugæ.
Risus.
Desiderij.
Taciturnitatis.
Mechanici exercitij. 685
Corporis. Verbi causa
Modi partus.
Loci partus.
Temporis partus.
Expositionis.
Conseruatæ uitæ.
Educationis.
Roboris corporei. 686
Celeritatis.
Staturæ.
Habitus corporis.
Coloris corporis.
Pulcritudinis.
Formæ similis.
Mortis.
Capitis formæ, affectus.
Aurium.
Narium.
Frontis.
Faciei.
Supercilliorum figuræ.
Oculorũ figuræ, affectus.
Oris, Labiorum, Malarum figuræ, affectus.
Linguæ affectus.
Dentium figuræ, affectus. 687
Capilli, Barbæ.
Mammarum formæ.
Articulorum affectus.
Manuum.
Femoris, Pedum, Genuum figuræ, affectionis.
Sputionis.
Excretionis.
Alimentorum.
Vestitus. 688
Fortuitorum. Nempe
Opulentiæ.
Thesauri.
Possessionis, Agrorum.
Paupertatis.
Viduitatis.
Imperij sacri, Pontificatus.
Sacerdotij.
Imperij profani.
Victoriæ. 689
Amicitiæ.
Inimicitiæ, Odij.
Quibus nomina indita. puta
Populis. 690
Regibus. Reges à quibus denominati.
Familijs. Familiæ à quibus denominatæ. 691
Sacerdotibus. A quorum nominibus Sacerdotes denominati.
Nobilibus.
Pueris.
Quomodo. uel
Loco.
Contemtu.
A quibus indita. Ab
Angelis.
Parentibus.
Coniugibus.
Quando. 692
NOMINVM cõseruatio. Huc nomina
Seruata.
Non seruata. Mutatæ. 693
NOMINVM usus. Respectu
Personarum. Nomina usurpata
Regum.
Senatorum.
Familiarum.
Mulierum.
Nobilium.
Seruorum.
Libertorum.
Numeri: si quando uel
Idem pluribus utitur nominibus.
Plures eodem utuntur nomine. 694
Qualitatis. Respectu
Rerum conuenientiæ: Conuenientia, uera.
Adiuncti honoris uel dedecoris. Nomina
Honorifica.
Ignominiosa.
Communicationis. Nomina communicata
Hominibus.
Tribubus. Tribus à quorum nominibus dictæ.
Regionibus. Regiones à quorum nominibus denominatæ.
Insulis.
Mari, Fluminibus. 695
Vrbibus.
Aedificijs, Turribus, Domib.
Mensibus. A quorum nominibus menses dicti.
NOMINVM usus nullus. Qui nominibus
Carent uniuersim.
Abstinent, uel uoluntate priuata, uel auctoritate publica. Causa scilicet
Dignitatis alicuius. 696
Libertatis.
Modestiæ.
Infamiæ.
Religionis.
VOX uiua hominis, nota existẽs
Cognitionis, Rei alicuius
Præsentis. Veluti
Mariti aduentantis.
Socij uel
Militiæ: Cõmilitonis. Tessera bellica.
Coniurationis. Tessera coniuratorum.
Statuæ præstantis.
Præteritæ uel
Orationis.
Cædis.
Calamitatis, Cladis. 697
Futuræ. puta
Cladis, Periculi.
Actionis uel Passionis. Vox nota eorum, quæ fieri
Debent: Officij scilicet
Regum, Principum.
Militum.
Athletarum.
Sacrificantium.
Conuiuantium.
Non debent. Vox deprehendendæ
Iracundiæ.
Pusillanimitatis.
Temeritatis.
VOX scripta, ut nota est rei. Huc
Literæ scriptæ, epistolæ.
Inscriptiones.
VOX temerè, fortuitò, consultò
Missa.
Accepta.
VOX hominis nõ articulata. 698
INSIGNIVM, Signorum, Monumentorum κατ' ἐξοχὴν. Quæ quorum
Vestimenta: puta
Populorum.
Regum, Principum.
Ducum, Militum.
Nobilium.
Diadema, Corona. 699
Sceptrum.
Baculus.
Hasta.
Anuli:
A quo
Concessi, dati.
Cur. Causa
Honoris.
Fidei.
Capillorum ornamenta.
Inaures.
Comitatus. Vt sunt
Lictores, Apparitores, Viatores cum fascibus, securibus. 700
Signa impressa, affixa, apposita, picta
Armis, Vexillis, Scutis, Clypeis
Regum, Principum.
Populorum. 701
Rerumpublicarũ, Ciuitatum.
Nobilium.
Militum.
Priuatorum.
Columnæ, Lapides.
Simulacra, Signa, Imagines.
Anathemata.
Hominum actiones & possessiones siue sint.
Actus. Vt est
Gestatio.
Equi deductio.
Potatio.
Gestus qualescunq; 702
Inanimatorum actiones uel Passiones: ut est
Tubæ signum.
Campanæ sonitus.
Tintinnabuli tinnitus.
Bombardæ crepitus.
Scutorum fragor.
Antennarum demissio.
INSIGNIVM, Signorum, Monumentorum κατ' ἐξοχὴν. Cuius rei causa. Notæ enim aliæ sunt
Cognitionis eorum quæ sunt, Argumenta

Eruditionis, Sapientiæ.
Lætitiæ.
Mortis, Sepulturæ.
Vitæ.
Dignitatis sacræ
Pontificum.
Cardinaliũ. 703
Archiepiscoporũ,
Episcoporum.
Sacerdotum.
Dignitatis profanæ.
Videlicet
Magistratuũ in genere.
Regum, Principum. 704
Ducũ bellicorũ.
Consulũ, Prætorũ, Quæstorũ
Senatorum.
Nauium præfectorum.
Imperij, Regni, Ditionis limites, termini positi indicatiui:
Maris.
Fluuij.
Vrbes.
Columnæ.
Libertatis acquisitæ.
Seruitutis impositæ.
Amicitiæ, Societatis, tum
Bellicæ. 705
Ciuilis.
Nobilitatis. Ornamẽta
Armorum.
Corporis.
Domorum.
Honoris.
Ignominiæ.
Fuerunt. Monumenta
Crudelitatis.
Famis depulsæ.
Patriæ, Loci natalis.
Exilij perpetui. (706
Victoriæ adeptæ olim.
Coniugij acquisiti.
Actionis seu Passionis, Quid debeat fieri, uel non. puta
Ebrietatis fugiendæ.
A republica abstinendi.
Animum relaxandi.
Silentij tenendi.
Hospitio suscipiendi.
Absoluendi, Condemnandi.
A bestijs cauendi.
Securitatis præstandæ. Non lædendi.
Diripiendæ urbis.
Redeundi in patriam.
Non redeundi in patriam.
Pugnæ.
Receptus.
Pacis. 707

LIBER IV. DE IMPERIO ET Magistratu quolibet.

MAGISTRATVS sacri acquisitio: ut puta Pontificatus, Episcopatus, Sacerdotij:
A quibus. A
Deo. 710
Principibus, Populo, Clero.
Prædecessoribus. (711
Filijs.
A qualibus. puta à
Concordibus.
Discordibus. 712
Quomodo:
Sorte.
Suffragio.
Qui. Respectu
Aetatis:
Pueri.
Voluntatis. uel
Inuiti, Reluctantes. 713
Incogitantes, nõ ambientes.
Contentionis:
Concertantes.
Petentes. Competitores.
Dignitatis præcedentis. Huc pertinent
Repulsi ab inferiore, ampliorem inde consecuti.
Qua ceremonia.
Quando. 714
MAGISTRATVS profani, Imperij, Regni, Ducatus acquisitio:
A quibus. puta
A Deo, Oraculo.
Casu, Fortuna.
Ab Hominibus. Tum
Quibus. ut à
Pontificibus. 715
Regibus. 716
Senatu.
Militibus. 717
Collegis.
Prædecessoribus. 718
Parentibus.
Rusticis.
Equis.
Quomodo. uidelicet
Armis.
Hortatu.
Consilio. 719
Clamore.
Electione, Suffragio. 720
Adoptione. 721
Coniugio.
Loco.
Sortitione. 722
Qui. Nempe quo ad
Aetatem:
Pueri.
Conditionem. puta
Reges regno alio aucti.
Peregrini.
Monachi.
Ignobiles, Obscuri. 723
Voluntatem:
Non expectantes.
Modum. Veluti
Vi, Armis. 724
Emtione.
Petitione. Cõpetitores. 725
Deiectione, depositione aliorum.
Cæde aliorum.
Occasionem. Magistratum adepti causa
Eruditionis, Sapientiæ.
Virtutis. 726
Meritorum.
Clementiæ.
Stupri, Adulterij.
Formæ, Roboris.
Generis, Nobilitatis.
Dignitatem præcedentem, quam uel
Consequuntur diuersis Locis.
Temporibus.
Non consequuntur, sed maiorem post adipiscuntur.
Qua ceremonia. 727
Quando. Dignitates datæ
Ante tempus, præmaturè. 729
Serius.
Vbi.
MAGISTRATVS, Imperij recuperatio siue
Sacri.
Profani. uidelicet
Imperij, Regni, Principatus. 730
Præturæ.
Præfecturæ cuiusuis.
MAGISTRATVS, Imperij nulla acquisitio. Nempe uel
Oblati repudiatio.
Ambiti repulsa. 732
Non ambiti præteritio.
Cessantis nulla substitutio. 733
DIGNITATIS, Magistratus, Imperij conseruatio. Et uel
Non interpolata. siue
Tempore certo
Definita. Non deiecti à dignitate ante tempus.
Indefinita, perpetua. Dignitas prorogata ultra tẽpus.
Interpolata. Dignitas conseruata per uicarium, substitutum.
DIGNITAS, Magistratus, Imperium non conseruatum. Huc
Regna, Imperia euersa. 734
Derelicta regna, dignitates.
Abdicati sponte. 735
Deiecti, abacti à
Sacerdotio, Pontificatu:
Pontifices, Episcopi. 736
Sacerdotes.
Flamines.
Imperio, Regno. 737
Ducatu, Principatu.
Præfectura classis. 740
Consulatu, Tribunatu.
Senatu.
MAGISTRATVS & Imperij κατ' ἐξοχὴν, respectu dignitatis consideratæ
Per se. Magistratum qui gessere
Ecclesiasticum. Huc
Sacerdotes Iudæorũ.
Sacerdotes Ethnicorũ. 741
Iudices religionis Christianæ.
Legati sacri.
Politicum: ut
Reges, Imperatores.
Præfecti.
Dictatores. 742
Consules.
Legati cũ imperio ad rempub. gerendam, aut bella conficienda, loco consulum aut principum foras missi, domuũ relicti.
Legati & oratores cũ mandato cõpositionis uel inspectionis tam priuatim quàm publicè missi. 743

Senatores.
Consiliarij.
Iudices. 747
Censores.
Duces militiæ.
Classis præfecti.
Magistri Equitum.
Scribæ, Cancellarij, ab epistolis, à secretis.
Quæstores. Monetæ, Tributo, Aerario præfecti: Thesaurarij. 748
Ædiles.
Præfecti annonæ.
Rei domesticæ præfecti.
Procuratores domus.
Præfecti Eunuchorum.
Præfecti cubiculo.
Oeconomicum, puta Tutores.
Respectu mutuo. Dignitas
Eadem repetita. Qui eundē magistratum sæpius gessere. 749
Diuersa. Varijs ornati magistratibus.
MAGISTRATVS & Imperij χρῆσις, respectu Personarum quæ eo funguntur, per se consideratarū, quo ad
Animum:
Sapientes.
Stulti.
Boni.
Mali.
Corpus. Quo ad
Aetatem. Principes
Pueri, Iuuenes Reges.
Sexum. Huc
Mulieres quæ populos rexere. 750
Formam. Formosi
Robur. Robusti
Fortunas. Quo ad
Opulentiam:
Diuites. 752
Pauperes.
Patriam. Magistratus
Eiusdem gentis.
Peregrini.
MAGISTRATVS & Imperij χρῆσις, respectu Personarum aliarū, puta respectu
Prædecessorum:
Primi.
Vltimi.
Collegarum. Qui cum collegis uel absq; collegis Rempub. administrauere.
Successorum, uel
Similium.
Dissimilium. 753
MAGISTRATVS, Imperij χρῆσις, considerata respectu Temporis,
Per se. Magistratus
Diuturnus.
Breuis.
Per accidens. Ob
Pacem, Tranquillitatem,
Victoriam.
Calamitatem. 754

LIBER V. DE LIBERTATIS speciebus.

LIBERTAS cōsiderata respectu rei malæ, à qua uel iam liber est, uel nunc primùm liberatur. Liberi ab
Imperio & iurisdictione aliorū, uel
Sacro.
Profano. 757
Vectigalibus, Tributo. 758
Nauio.
Obsidione.
Excommunicatione.
Exilio. Restituti in patriā. 759
Cæde, Supplicio.
Carcere. Et uel
Prohibiti à carcere, uinculis.
Liberati è carcere. 761
Condemnatione. Absoluti
Qui fuerint: utputa
Pontifices.
Reges.
Duces bellici. 764
Mortui.
Quoties.
A quo crimine:
Stupri, Incestus, Adulterij.
Parricidij. 765
Testus suppositi.
Qua occasione. Absoluti ob
Accusatoris ipsius
Incōsiderantiam.
Crudelitatem.
Impudentiam.
Potentiam.
Testis producti
Vanitatem.
Defensoris & Patroni uel
Eloquentiam.
Prudentiam.
Integritatem.
Locum.
Rei accusati
Innocentiam.
Taciturnitatem.
Eloquētiam. 766
Defensionem prudentem.
Defensionem religiosam, Iusiurandum.
Examen Ignis, Aquæ, Monomachiæ.
Improbitatē, Impudicitiam.
Confessionem apertā, ingenuā.
Supplicationem, Preces.
Dignitatem, Magistratum.
Iudicis
Odij in aliū. 767
Inuidiæ metum.
Tempestatis beneficium.
Parentum
Merita.
Animaduersionē.
Amicorum
Gratiam, Intercessionem.
Qui absolucrint. Absoluti
Diuinitus.
Humanitus. puta à
Viris.
Mulieribus.
Hostib. Inimicis.
Rhetoribus.
Quomodo absoluerint. Absoluti
Vi.
Dolo. 768
Suffragio.
Iure.
Iniuria.
Oratione, Intercessione, Precibus aliorum.
Munere, Officio quolibetcunque grauī & molesto. In
Genere. Vacatio munerum quorumuis.
Specie. Libertas siue Vacatio à
Suffragandi munere.
Iuramento.
Militia. 769
Hospitio.
Cura, Tutela,
Gladiatorio munere.
Ministerio domestico.
Funeris deductione.
Aere alieno. Debita remissa.
Conuitio, Maledicto.
Illuuione, Inundatione.
LIBERTAS cōsiderata respectu Personæ, à cuius iugo liberatur. A iugo
Dæmonum.
Pontificum. 770
Principum.
Tyrannorum.
Hostium.
Piratarum, Latronum. 771
Parentum. Emancipati liberi.
Creditorum.
Coniugum.
Dominorum. Serui manumissi. Liberti facti. 772
LIBERTAS cōsiderata respectu Agentis seu liberantis:
Qui libertatis auctores. Huc
Propria liberati industria. 774
Aliena ope liberati. A
Deo.
Regibus.
Ducibus.
Oratoribus.
Inimicis.
Mulieribus.
Quomodo. Libertatis instrumenta. Liberati
Precib. Intercessione apud
Deum.
Homines.
Precio, Redemtione. Libertas redemta tum
Publica. Pax redemta ab hoste. 775
Priuata. Priuati ab hostibus redemti.
Permutatione. 776
Vi aperta.
Minis.
Indignatione.
Odio

Odio aliorum.
Coniugio.
Augurio.
Spectris. 777
Tempestate.
Loci religione, Sanctitate, Libertate. Asylo.
Cur. Ob
Prophetiam.
Poesin.
Fortitudinem.
Liberalitatem.
Religionem.
Nuptias. 778
Commilitium.
POTESTAS boni cuiuscunque actiua uel passiua, respectu Subiecti siue rerum. Priuilegia, Ius
Regionum occupandarum.
Maris dominandi.
Dignitatum conferendarum. Electionis ius
Pontificum, Episcoporum, Sacerdotum. 779
Regum.
Consilum.
Animaduersionis. Cladij ius.
Relationis.
Pomerij proferendi.
Monetæ signandæ. 781
Legitimationis.
Testimonij. Testimonij dictio uel permissa, uel priuilegio exorata.
Suffragiorum.
Agriculturæ.
Venationis.
Nuptiarum delectus.
Ingenuitatis.
Tutoris optandi.
Dona accipiendi.
Tributi exigendi.
Vestium gestandarum.
Anulorum. 782
Ornamenta uestium conferendi.
Testamenta condendi, Hæreditatis adeundæ.
Sigilli.
Armorum gestandorum.
Belli indicendi.
Iuſignium bellicorum.
Equorum utendorum.
Sacrorum.
Spectaculorum. 783
Liberationis noxiorum.
Certaminis.
Aditus liberi, Portæ apertæ.
Ingressus liberi.
Peregrinationis. Legatio libera.
Loci, Habitationis pro arbitrio.
Societatis, Tribus.
Domus regendæ.
Decubitus liberi.
Mortis.
POTESTAS boni cuiuscunque, cōsiderata respectu Personę potestatem conferentis, & alterius eandem acceptantis:
Qui.
Cur. Causa
Ortus, Natiuitatis.
Fœcunditatis.
Imperij, Tyrannidis.
Nobilitatis. 784

LIBER VI. DE SERVITVTE.

SERVITVS religiosa. Tanquam
Exilij.
Carceris. Monasterijs loco carceris inclusa. 787
Obsidionis. A Dæmonibus
Obsessi.
Infestati. A Spectris, Larues uexati. 788
SERVITVS politica. V. G.
Exilium coactum:
Qui eijciuntur, pelluntur.
Huc pertinent
Populi deportati.
Populi expulsi. 790
Familiæ.
Sacri homines.
Reges. 791
Reginæ.
Duces. 792
Consules, Proconsules.
Procuratores.
Ciues.
Serui, Ancillæ, Liberti.
Rhetores.
Poetæ.
Philosophi. 793
Mathematici.
Medici.
Legislatores.
Iureconsulti.
Historici.
A quibus. Ab
Subditis.
Collegis.
Amicis.
Inimicis.
Parentibus.
Quomodo.
Cur. Ob
Virtutem in genere.
Prudentiam. 794
Constantiam.
Libertatem loquendi.
Religionem.
Iustitiam.
Pietatem in patrem.
Cædem.
Latrocinium.
Impudicitiam.
Impietatem erga patrem.
Accusationem falsam.
Annonæ caritatem.
Bibaciusum.
Egestatem.
Quò pulsi. Vbi exulent. In
Insulas deportati. 795
Vrbes relegati, conclusi.
Exilium spontaneum. 796
Obsides, tanquam pignora publicæ fidei. 797
Captiuitas. Capti à
Magistratu.
Subditis.
Hostibus, tum
Pontifices. 798
Imperatores, Reges, Principes. 799
Reginæ. 800
Duces.
Medici.
Peregrini, Hospites. 801
Multi simul.
Piratis. 802
Carceres. In carceres & uincula coniecti:
Qui. puta
Pontifices.
Cardinales.
Reges.
Poetæ.
Mercatores. 803
A quibus. ab
Custodibus.
Hostibus.
Cur. Ob
Defensionem.
Liberam responsionem.
Regnum affectatum.
Raptum.
Res alienum.
Crimen fictum.
Quamdiu. Carcer
Diuturnus.
Perpetuus.
Vbi.
Obsidio. Obsessi à
Subditis.
Hostibus. 804
Expugnatio. puta
Regionis.
Vrbis. Vrbes captæ. 805
Deditio facta
Vrbis. 807
Hominum. Dediti hostibus.
Subiectio. Considerandum
Qualis. Nam uel
Spontanea.
Iniuta.
A quibus imposita. A
Magistratu.
Tyrannis prestis.
Hostibus domiti. 808
Nobilibus. 809
Seruis.
Auxiliarijs.
Quomodo.
Muneris, Officij impositio: uel
Seruilis, Sordidi, Mechanici, in genere.
Magistratus gerendi.
Magistratui apparendi.
Latomiarum.
Triremium.
Agriculturæ.
Subuectionis. 810
Gestationis.
Fossionis.
Theatri.
Militiæ.
Aeris alieni.
Multæ:
A quibus impositæ. puta
A seipsis. Spontaneæ multæ.
A Magistratu.
Ab Hostibus. 811

Quæ.
Tributum, Pectigal:
Qui. dependerint puta
Mechanici,
Senatores.
Infimi, abiectissimi.
Quibus penditur. Vtputa
Deo.
Pontificibus.
Magistratui, Regibus.
Victoribus.
Latronibus. 812
De quo. De
Capite, Membris.
Terra natiu, Tertia, Quarta, Decima.
Vino.
Sale.
Mercibus.
Pecunia.
Aratro.
Præda.
Quale penditur. puta
Honorarium.
Vale.
Quod penditur. Cuiusmodi sunt
Pueri, Virgines.
Oues.
Porci.
Boues. 813
Equi. Muli
Lupi.
Alimenta.
Flores.
Pecunia.
Cera.
Coria, Pelles.
Dentes, Ligna.
Subera, Restes, Fisces. 814
SERVITVS Herilis considerata secundùm.
χρῆσιν. Perpendantur
Personæ. puta
Populi seruiles.
Serui.
Seruæ, Ancillæ. 814
Nomina. 815
Officia seruilia domestica.
Habitus. Notæ.
Coniugia.
Αὐτῷ spontaneam. Sponte serui facti. 816
Αὐτῷ coactam. Inuiti serui facti:
A quibus coacti. A
Fratribus.
Hostibus.
Piratis.
Quomodo:
Vi capti.
Iure emti. 817
Recepti.
Cur serui facti. Ob
Impietatem.
Ingratitudinem.
Libidinem.
Φυσικοὺς
Sponte serui manentes.
Vtputa
Venditi.
Dono dati.
SERVITVS Coniugalis
Maritorum.
Vxorum.
SERVITVS Patria.
POTESTAS erepta agendi patiendiue qualiscunq. Vtputa
Sacrorum. Excommunicatio.
Sacris interdicti, abstenti.
Qui:
Pontifices, Sacerdotes, Episcopi. 818
Imperatores, Reges, Principes. 819
Mulieres.
Mortui.
A quibus. A
Pontificibus.
Priuatis. 820
Filijs.
Cur. Ob
Pietatem.
Fidem erga principes.
Scelera.
Hæresin.
Imagines sacras.
Timiditatem, Ignauiam.
Sacrilegium.
Incestum.
Raptum.
Cædem.
Vim illatam.
Inobedientiam.
Mechanicum exercitium.
Corporis uitium.
Vrbes occupatas. 821
Seruitutem.
Munerum sacrorum offerendorum.
Aquæ & ignis usu.
Ciuitatis iure.
Iuris. Iudiciorum.
Coniuij.
Suffragij.
Mechanicæ operæ.
In genere.
Agriculturæ.
Hæreditatis, Testamenti.
Magistratus, Dignitatis: tum
Sacræ.
Profanæ.
Asyli. Asylorum libertas sublata.
Loci. Prohibitus loci certi uel
Egressus. Detentio, Sequestratio rei uel personæ in certo loco.
Ingressus, Accessus. Interdictio certi loci.
Habitatio.
Gymnasij.
Amorum.
Orationis.
Spectaculorum. 822

LIBER VII. DE AMICITIA.

EX non amicis facti amici. Quo ad
Personas:
Primi homines.
Populi.
Cunes.
Formam. Huc pertinet
Confœderatio
Publica.
Priuata.
Cõspirationes, Coniurationes occultæ. 828
In ciuitatem receptio. 832
Occasionem. Amici facti causa
Virtutis in genere.
Fortitudinis.
Iustitiæ.
Defensionis. 834
Gloriæ.
Felicitatis.
Modum. Qua ceremonia amicitia inita. V. C.
Religione, Iureiurando, Sacris.
Cæde.
Finem. Cur. Causa
Imperij.
Securitatis. 835
Auxilij contra hostes. 836
Oppressionis aliorum.
EX inimicis facti amici, Reconciliati:
Qui:
Hostes cum hostibus. 837
Subditi cum magistratu.
Aemuli in Republica.
Qua occasione. Reconciliati ob
Prudentiam bellicam.
Temperantiam.
Liberalitatem munerum. 838
Auaritiam, Spem lucri.
Popularitatem in conuersatione, conuictu, colloquio.
Religionem. 839
Iustitiam.
Fidem.
Calamitatem.
Supplicationem. 840
Proditionem.
Defensionem.
Quomodo. Fœderum conditiones
In genere. 841
Religiosæ conditiones.
Nuptiales. 843
Sanguinariæ conditiones.
Securæ, cum uitæ cautione.
Cur. Causa
Reipublicæ seruandæ.
Securitatis.
Gloriæ.
Partium hominum salutis.
Oppressionis hostium communum. 845
Propulsationis hostium.
AMICITIA non inita. Huc amicitiæ Politicæ
Expetitæ denegatio. Nempe
Fœderis. Fœdus non initum.
Ciuitatis. Ciuitas denegata.
Militiæ, Commilitij.
Oblatæ repudiatio. 846
AMICITIAE politicæ auctores, suasores: ratione habita
Modi.
Personarum. Auctores amicitiæ inter
Non amicos contrahendæ.
Inimicos conciliandæ. Reconciliatores. 847
AMICITIAE ineundæ dissuasores.
AMICITIAE politicę φυσικὴ. Huius est loci Amicitia

Constans, Conseruata, non interrupta, non soluta:
Quando. Non soluta
Morte. 848
Prosperitate.
Aduersitate, Calamitate.
Quomodo. Conseruata amicitia
Sacrificiis, Religione.
Fœdere repetito.
Conuictu.
Cæde.
Inconstans, interrupta, soluta amicitia:
Qui. 849
Quomodo. Puta
Renunciando amicitiæ.
Deserendo.
Cur. Causa
Iustitiæ.
Hæreseos.
Educationis malæ.
Tyrannidis. 850
Iniuriæ acceptæ.
Prosperitatis nimiæ.
Aduersitatis.
Gloriæ æmulationis.
Dedecoris amoliendi.
Amicorum.
Imperij. 851
Seruitutis amoliendæ.
SECVLVM pacificum, pace florens. 852
AMICITIA respectu Numeri confederata:
Multi amici. πολυφιλία.
Nulli amici.
AMICITIA inter similes bonis malisue
Animi. Vtputa in
Theoricis studiis. Condiscipuli, uel collegæ amici.
Practicis. Nempe
Religione. 853
Virtute, Probitate.
Improbitate.
Mechanico studio.
Fortunæ. Amici similes
Dignitate. Huc
Reges inter se amici.
Officio. Inter se amici collegæ in
Magistratu.
Militia. Commilitones amici.
Patria. Populi eiusdẽ linguæ amici, Conciues. 854
AMICITIA inter dissimiles uel
Natura. Vtputa
Deorum amici. Spiritib. familiares. 855
Brutorum amici. A Brutis amati. 856
Religione. Fœdus & amicitia inter eos qui diuersæ sunt religionis. 857
Dignitate. Huc
Regum amici.
A regibus amati. 858
A subditis amati Reges, Principes, Magistratus.
Patria. Tum
Publicè. Populi diuersæ linguæ inter se amici.
Priuatim. Hostium amicitia mutua.
Institutione.
AMICITIA Politica arcta. 859
AMICITIAE Politicę indicia, notæ, officia. tum
Obita. Cuiusmodi sunt,
Initiare sacris. E sacro fonte suscipere. Cõpatres, Patrini. Patres spirituales. Susceptores. Fideiussores baptismatis. 860
Aegros curare.
Vitæ consulere.
Morti se offerre pro amico.
Defendere in iudicio.
Liberare è uinculis.
Occidere.
Hospitaliter accipere.
Hæredem scribere. 861
Gratificari, gratum facere.
Opera adesse.
Auxiliari, Militare. Auxiliarij.
Obsequi.
Non obsequi.
Lites præcauere.
Obtrectatoribus non credere.
Ad dignitates euehere.
Honorare.
Ignominiam in se suscipere.
Conspirare, Consentire.
Communio fortunæ.
Condolere. 862
Vna conuersari, Cubare, Cõuiuere.
Communio bonorum.
Communio, concessio Vxorum.
Commori. 863
Mortem ulcisci.
Mortuos honorare.
Memoriam mortui conseruare.
Non obita, neglecta amicitiæ officia, amicis uel
Consentientibus, Volentibus.
Nolentibus.
AMICITIAE cognitio. Amicitia
Aperta.
Occulta. Amici occulti.
AMICITIAE certamina. 864
AMICITIA Paterna primaria. Huius
Κόψει. Conciliata
Conuersatione.
Similitudine formæ.
Adoptione. Qui quos adoptarint. Adoptati. 865
Dono.
Suppositione.
Φυσικὴ. Amicitia paterna
Seruata.
Non seruata. Huc
Filij à patribus abdicati.
AMICITIA Paterna secundaria, inter
Impares. Puta inter Socerum, Socrum, Generum, Nurum.
Pares. Nempe inter
Fratres.
AMICITIA Coniugalis nõ inita, repudiata. Huc
Celibes. 866
Sponsi. Generi repudiati. Qui nuptias excidere. 867
Sponsæ repudiatæ.
AMICITIA Coniugalis inita:
Inter quos. Respectu
Pietatis.
Virtutis.
Pudicitiæ. Ductæ
Concubinæ.
Meretrices.
Virginitatis.
Religionis uel
Diuersæ. 868
Professionis religiosæ. Sacerdotes, Monachi mariti facti. Monachæ maritatæ. 869
Religiosæ cõiunctionis, Cõpaternitatis. 870
Aetatis. Coniuges ætate
Pares.
Dispares. Senex & iuuenis.
Staturæ.
Formæ. Vxores ductæ
Deformes. 871
Partus. Quæ grauidæ nupsere.
Opulentiæ. Vxores
Dotatæ.
Indotatæ.
Dignitatis. Dignitate
Pares. Magni inter se.
Dispares. Magni cũ Paribus 872
Nobilitatis, Generis. Coniuges nobilitate
Pares.
Dispares.
Libertatis, Seruitutis.
Gradus cognationis & affinitatis
In genere. 873
Pater, Filiæ.
Nouercæ, Priuigni.
Fratres, Sorores.
Patrus, Auunculi, Nepotes, Neptes.
Patruelis, Consobrini.
Consanguinei, Cognati reliqui. 874
Affines.
Patriæ
Eiusdem.
Diuersæ. Inter peregrinos.
Ciuitatis.
Tribus.
Familiæ.
Parentum.
Quomodo. Matrimonia contracta uel
Electione libera. 875
Inuitatione, Oblatione matrimonij facta à
Sponsa.
Socero.
Subditis.
Sorte.
Emtione, Vsu, Conuentione in manum.
Vi, Armis. 876
Certamine.
Raptu.
Magia.
Qua occasione:
Virtutis in genere.
Sapientiæ.
Fortitudinis.
Protectionis, Defensionis.
Pacis.
Regni. 877
Diuitiarum. Propter diuitias conciliata matrimonia.
Quando. Tempus nuptiarum.
AMICITIAE Coniugalis φυσικὴ
Constans. Huc pertinent
Non repudiatæ uxores.
Non derelicti mariti.

Inconstans. Repudium, Diuortiũ:
Quomodo factum.
A quibus factum:
Qui quas repudiarint. 878
Quæ quos deseruerint.
Receptio derelictariũ uel repudiatarum. *Qui quas receperint.*
CONIVGII χρῆσις respectu
Formæ. Connubia.
Certa.
Promiscua, Vaga, Incerta. 882
Numeri. Huc pertinet
Monogamia. Siue
Plures nũ ducãtur simul, sed uni tantùm.
Nuptiæ non repetantur.
Polygamia. Quando uel
Vir *plures simul ducit uxores.* 883
Mulier pluribus simul nubit.
Vir nuptias repetit, *teruitiat, uel mortua, uel repudiata, uel alteri concessa priore uxore.* 885
Mulier nuptias iterat, *priore marito mortuo, repudiato, relicto.* Vxores aliis concessæ.
Qualitatis. Secundùm
Animi mores. Coniuges
Similes moribus.
Dissimiles moribus.
Concordes. 111
Reconciliati,
Discordes.
Formæ:
Formosæ uxores.
Deformes.
Aetatis:
Similes.
Dissimiles.
AMASIORVM amicitia.
AMICITIA herilis. Huius
δοῦλοι. *Serui domino*
Acquisiti.
Reconciliati.
χρῆσις. 115

LIBER VIII. DE INIMICITIA.

INIMICITIAE publicæ αὐξῆσις, Respectu
Personarum. Qui. Ex
Non amicis facti inimici.
Amicis facti inimici.
Occasionis Materialiter considerata. Inimicitiæ occasio.
Mulieres. 892
Spectra.
Bruta.
Aurum, Pecunia.
Gemmæ.
Annona.
Vinum.
Cerevisia.
Sal.
Statua.
Ager. 893
Insulæ.
Ciuitas.
Regnum, Ducatus. 894
Magistratus sacer, Sacerdotium, Pontificatus. 895
Magistratus profanus. 897
Ius conferendi dignitatem sacram.
Ius conferendi dignitatem profanam.
Ius ludorum.
Ius ciuitatis.
Priuilegia mercaturæ.
Leges. 900
Libri.
Ludus.
Venatio.
Mors principis. 901
Religio. 902
Academiæ, Scholæ.
Templum, Fanum.
Sepulcra.
Imagines sacræ. 904
Verba.
Occasionis Formaliter consideratæ. Inimicitia suscepta causa
Pulsationis.
Cædis. 905
Mercedis non persolutæ.
Stipendiorum retentorum. 906.
Sacrilegij, Furti, Peculatus, Rapinæ. 908
Monetæ adulterium.
Iniuriis.
Vectigalium, Tributorum exactorum. 909
Iurisdictionis usurpatæ.
Repulsæ coniugalis.
Repudij.
Exilij.
Carceris.
Ciuitatis denegatæ. 912
Fœderis dissipati.
Occasionis cõsideratæ respectu Efficientis offendentis alium uel sua
Liberalitate.
Seueritate.
Fide erga supplices.
Gloria. Gloriæ æmulatio.
Libidine, Stupro. 913
Auaritia.
Ambitione, Superbia.
Crudelitate.
Iucunditate.
Superstitione.
Impietate. 914
Iniustitia, Perfidia.
Felicitate, Facilitate.
Occasionis cõsideratæ respectu Efficientis offensi ab inimico, per
Ignominiam uerbis factiue illatam.
Seruitutem.
INIMICITIAE Magistri, Incẽtores, Auctores, Fautores. 915
INIMICITIAE φυλαὶ. Huc pertinet
Inimicitia seruata tum
Occulta, odiũ ipsum, siue *Publicum.*
Priuatum.
Aperta. Cuius generis sunt. *Bella diuurna.*
Inimicitia dilata
Publica, Induciæ. 916
SECVLVM turbulentum, inquietum, bellis refertum.
INIMICI qui quibus. Cuiusmodi sunt
Homines & Dij. Diis infensi, inuisi.
Homines & Bruta.
Pontifices, Sacerdotes inter se. 917
Pontifices & Reges.
Duces clari.
Populi. Tum.
Vicini. 918
Magistratus eiusdem participes. Collegarum dissensio.
Subditi erga Reges, Magistratus. 920
Ciues inter se.
Plebs contra Optimates. Rustici contra Nobiles. 921
Piratæ, Latrones, tanquam hostes publici omnium.
Serui. (923
INIMICITIA priuata politica.
INIMICITIAE politicæ Forma. Vel
Aperta. Cuiusmodi sunt
Bello uel
Ciuilia.
Externa. 924
Seditiones, Tumultus. Tum
Populares, Vrbanæ seditiones. 926
Castrenses seditiones.
Rusticæ seditiones. 931
Academicæ, Scholasticæ seditiones.
Occulta inimicitia, uel dissimulata.
INIMICITIAE Adiuncta, Notæ, Officia. Cuiusmodi est
Dissensio. Inimicorum dissensio in Religione. Schismata, Sectæ. 932.
Profanis rebus. Factiones politicæ. 933
Gaudium ex calamitate, morte.
Imprecatio.
Conuitium, Calumnia.
Accusatio.
Arcanorum euulgatio.
Secessio.
Cædes.
Insidiæ intentatæ.
Cædis licitatio.
Dignitas magistratus ablati. 935
Proscriptio.
INIMICITIA Oeconomica. Vel
Paterna, inter parẽtes & liberos.
Fraterna. 936
Parentum & Liberorum.
Patrui, Auunculi & Nepotum.
Cognatorum.
Coniugalis. Quo ad
Δοῦλον.
Φυλακλὼ. uel
Seruata.
Non seruata. Vxores receptæ.
χρῆσις.
Soceri & Generi. Socrus & Nurus.
Affinium.
Herilis, inter Dominos & Seruos. 937

LIBER

LIBER IX. DE GLORIA ET HONORE.

GLORIA, Honor, Existimatio, Claritas, Reuerentia considerata respectu Personę patiẽtis, hoc est, eius qui honore afficitur. Qui clari, gloriosi, honorati fuerint In
Genere. Huc pertinent
Seculum clarũ. Aetas clara.
Ordines sacri illustres.
Academiæ claræ.
Populi, Regiones, Ciuitates, Loca clara & illustria, uel respectu
Maiorum. Puta ob
Ortum. Αὐτόχθονες.
Antiquitatẽ. Gẽtis antiquitas.
Sinceritatem. 943
Celebritatem. Coloniæ illustreũ populorum.
Minorum. Puta ob
Natales deorum.
Natales hominũ. 944
Mortem, Sepulturam clarorũ hominum.
Actionũ uel Passionum iis in locis memorabiliũ. 945
Possessionẽ rei alicuius illustris.
Familiæ claræ:
Apud quos. 946
Cur. Ob Maiorum munificentiam
Diuinitatem.
Antiquitatem.
Eruditionem.
Regnũ, Imperiũ.
Specie. Huc pertinent
Episcopi honore affecti, culti.
Principes clari, illustres.
Ciues ob patriam clari. 947
Filij ob parentes clari. Huius sunt loci
Deorum filij.
Hominum doctorũ, Procerum filij.
Nobiles genere. 948
Obscuro loco orti qui clari euasere
Eruditione, Sapientia nobilitati. 949
Prudentia & Fortitudine bellica.
Dignitate sacra. Ad Pontificatũ, Cardinalatũ euecti homines obscuri. 950
Dignitate profana. Ad Magistratus profanos euecti. 951
Victoriis.
Matronæ honoratæ.
Senes honore affecti.
Vates, Medici, Rhetores, Poetæ honorati.
Viuis honores exhibiti.
Mortuis exhibiti honores
In genere. Funus honorificum. 956
Pompa, Comitatus, deductio funeris honorifica. 959
Luctus.
Certamina.
Obtectio.
Coronæ sepulcrales.
Depositio.
Repositio honorifica.
Monumenta erecta, Statuæ, Obelisci, Imagines. 960
Encomiæ, *Laudationes funebres.*
Inscriptiones sepulcri.
Inferiæ, Parentalia. 961
Ludi funebres.
GLORIA, Honor, Existimatio, Claritas, Reuerentia considerata respectu Meriti eius, qui honoratur. Propter quid gloriosi & honorati fuerint. Ob bona
Animi. Puta ob
Virtutem in genere.
Eruditionem.
Fortitudinem.
Liberalitatem.
Corporis. Ob
Robur.
Sexum.
Fortunæ. Ob
Patriam claram. 962
Ortum clarorum ciuium.
Sepulcra uirorum clarorũ.
Nobilitatem generis.
Præceptores.
Victoriam athleticam.
Victoriam de hostibus. Trophæa. 963
Deorum munera.
GLORIA, Honor, Claritas, Reuerentia considerata respectu Personæ agẽtis, h.e. Honorãtis. 964
EXISTIMATIO, Opinio, Persuasio honorifica, cuius est pedissequa Auctoritas.
Qui in auctoritate & existimatione fuerint:
Sacri homines.
Prophetæ, Vates.
Reges, Principes, Magistratus clari, honorati. Maiestas imperij. 965
Duces bellici.
Legislatores.
Legati.
Iudices.
Censores.
Patres.
Matronæ.
Rhetores. 966
Poetæ.
Theologi.
Philosophi.
Astrologi.
Medici.
Mulieres.
Pueri.
In qua existimatione. Puta
Sapientiæ.
Sanctimoniæ, Pietatis. 967
Eruditionis.
Virtutis, abitatis in genere.
Prudentiæ.
Fortitudinis bellicæ.
Pudicitiæ.
Liberalitatis.
Seueritatis.
Veritatis. (968
Iustitiæ, Integritatis, Fidei.
Mechanicæ peritiæ.
Apud quos. In honore habiti apud
Deos.
Sapientes.
Ciues.
Aemulos.
Hostes. 969
Præceptores.
Discipulos.
Quomodo, siue quo effectu. Occasione huius auctoritatis
Seruati. 970
Libertate donati.
Absoluti, non condemnati.
Matrimonio cohonestati.
In amicitiam recepti. (971
Sacro magistratui præfecti.
Reges facti.
Duces belli creati. 972
Officio honorifico præfecti.
Custodes facti rerum carissimarum.
Exẽpli loco aliis præpositi.
Consulti. In consulendo aliis præpositi.
Iudices, Arbitri facti.
Obedientia præstita.
Pax facta.
Seditio compressa. 973
DIVINI honores hominibus tributi. Cuiusmodi est
Consecratio. Ἀποθέωσις. *Inter diuos relati. Apud*
Iudæos.
Christianos. 974
Ethnicos. 975
Templa, Aræ erectæ, dicatæ, honoris ergò. (977
Vrbes memoriæ causa ædificatæ.
Mœnia honoris causa demolita.
Arcus honorifici.
Porticus extructæ.
Turres non demolitæ.
Domorum honos. Huc pertinent
Spoliis ornatæ domus.
Ianuæ priuilegium.
Dereptio domũ honorifica.
Tribunalis ius domibus datum.
Saxa, columnæ. 978
Statuæ:
Quæ, quales.
Quibus positæ:
In genere.
Rhetoribus.
Poetis.
Musicis.
Philosophis. 979
Vatibus.
Astrologis.
Medicis.
Historicis.
Athletis, Olympionicis.
Regibus, Imperatoribus.
Ducibus. 980
Præfectis.
Legatis.
Censoribus.
Legislatoribus, Interpretibus legum.
Præceptoribus.
Equisonibus.
Mulieribus. 981
Pueris.
Peregrinis.
Hostibus.
Meretricibus.
Mortuis.
Vbi, quo in loco positæ.
Cur positæ. Ob

Sapien-

Sapientiam.
Fortitudinem bellicam.
Taciturnitatem.
Liberalitatem.
Pietatem religiosam.
Sanitatem datam. 982
Formam.
Mortem.
Tyrannos sublatos.
Patriam liberatã ab hostibus.
Victoriam de hostibus.
Pestilentiam arcendam.
Imagines pictæ, cælatæ, Pepla:
Positæ, Dedicatæ. 983
Transmissæ, Oblatæ.
Arma propria honoris ergò dedicata, suspensa.
Naues memoriæ causa cõseruatæ.
Spolia honorifica. Tum
Seruata, Suspensa. Cuiusmodi sunt
Arma.
Tormenta.
Signa, Vexilla.
Calcaria.
Insignia imperij. 985
Portæ.
Naues.
Statuæ, Signa.
Columnæ.
Vincula.
Pomæ.
Cadauera, Caluæ.
Dono missa.
In trophæum erecta. 986
Conflata.
Dies festi honoris ergo instituti, uel obseruati.
Iustitium. Iurisdictio honoris ergò intermissa.
TESTIMONIA præclara, honorifica. Huc
Fama bona, Gloria, Claritas, Celebritas nominis.
Præconia, Encomia, Laudationes:
Qui laudati. V. G.
Rhetores.
Poetæ.
Musici. 987
Historici.
Philosophi.
Magi.
Respublicæ.
Pontifices.
Reges, Principes. 988
Præfecti.
Duces bellici, Imperatores.
Hieronicæ.
Pueri, Adolescentes. 989
Cur laudati. Causa
Doctrinæ.
Eloquentiæ.
Probitatis, Virtutis.
Sanctitatis.
Prudentiæ.
Fortitudinis bellicæ.
Iustitiæ. 990
Formæ.
Roboris.
Felicitatis.
A quibus laudati. A Deo.
Intelligentiis.
Prophetis.
Vatibus.
Principibus, Regibus.
Republica.
Historicis.
Hostibus.
Quando. Vbi. 991
Quomodo:
Acclamatione, applausu.
Præconis uoce.
Cantu, Hymno.
Inscriptione uaria, tum
Montium.
Templi.
Gymnasij.
Marmorum, Arcuum. 992
Statuarum, Imaginum.
Tripodis.
Clypei.
Librorum.
Arborũ, Foliorũ, parietũ, ostiorũ.
Aspectu, Cõcursu ad spectandum. 993
Ostensione.
OFFICIA honorifica. Vt est
Salutatio, Alloquium honorificũ, Colloquium honorificum. Honor in alloquio.
Apertio capitis.
Manuum abscõsio.
Ἐνγόνατα, Assurgere.
Submissio, Adoratio, προσκύνησις. 994.
Osculatio honorifica.
Præbibendo honorificè.
Occursus honorificus, Exceptio honorifica. Considerandum
Qui occurrerint aliis. puta
Reges.
Duces.
Subditi.
Quibus occurrerint. Nẽpe
Pontificibus. 995
Cardinalibus.
Episcopis.
Regibus, Imperatoribus, Principibus. 996
Ducibus.
* Legatis.
Doctis, Philosophis.
Matronis.
Libertis. 997
Exulibus, Proscriptis.
Vinctis, Captiuis.
Victoribus.
Victis, Profligatis.
Cur. Causa
Congratulationis. 998
Deprecationis.
Euocatio honorifica. (999
Congressus, Accessus honorificus.
Conuersatio honorifica.
Deductio, Comitatus honorificus.
Congressum, Aspectũ, Occursum honorificè declinare, Via cedere. 1000
Sacrificia pro aliorum honore honorifica.
Gestatio honorifica.
Sustentare innitentem. (gò.
Ministrare, Apparere honoris ergo.
Expedire citò honoris causa.
A turpib. abstinere honoris ergò.
HONORIFICA ornamenta. Cuiusmodi sunt (1001
Vestitus honoris ergo concessus.
Torques, Armillæ, Anuli, Inaures, Bullæ honorariæ, Cingula.
* *Coronæ honorariæ considerate secundùm*
Materiam, Formam. 1002
Efficientem.
Finem siue Vsum. Coronæ decretæ, impositæ, assumptæ propter
Eruditionẽ, Literaturã.
Fortitudinem militarem quamcunq;. 1003
Religionem.
Reconciliationem.
Victoriam.
Dignitatem, Magistratum, Regnum.
Libertatem.
Currus, Sellæ honor.
Luminis, Funalis, Cerei honor.
Loca honorifica. Προεδρία, Primæ sedes, Incessus,
In genere.
In consiliis capiendis, expliicandis. 1004
In confessibus publicis, priuatisue.
In pompis, deductionibus.
In conuiuiis.
In spectaculis. 1005
In acie.
Officium honorificũ commissum, delatum. ut
Aedificandi templum.
Conseruandi templa.
Excipiendi hospitio.
Censendi sacra. 1006
Portandi sacra.
Custodiendi res carissimas.
Depositum honorificũ.
Magistratus honoris ergò datus.
Dignitates quæuis aliæ honoris ergò concessæ. Puta
Iurisdictionis.
Patriciatus.
Electuræ.
Nobilitatis. Nobilitate donati.
Equestris. Equites creati. 1007
Literaria. Graduũ Academicorum tituli honorifici:
In genere. 1008
Poetæ laureati titulus.
Triumphus. 1009
Ouatio. 1013
Sacrificia honoris ergò instituta.
Dona quælibet honorifica. V. G.
Alimenta honoris ergò oblata; data; assignata. 1014.
Animalia quæuis.
Concubinæ.
Pelles.
Tributa honorifica.
Coronæ.
Domus data, ædificata.
Agri.
Vasa, Tripodes, Pocula.
Arma, Gladij, Hastę honorariæ. 1015
Manus aurea honoris ergo data.
Rosæ munus honorarium.
Dos honorifica.
Præda.
Libri. Librorum dedicatio.
Nomina honorifica. Horum
Impositio.
Vsus nominum honorificus.

Communicatio facta in Sacris.
Festis. A quorũ nominib. annorũ numeratio instituta.
Nuptiis.
Certaminib. 1016
Codicillis, instrumẽtis publicis.
Artib. & scientiis.
Non communicata.
Insignia honorifica
Familiæ.
Victoriæ.
Cædis.
Initiatio sacrorum honorifica.
Ciuitate honorificè donati.
In amicitiam honorificè suscepti. 1017
Hospitij honos.
Mensæ. Conuiuij honos.
Coniugij honos. Matrimonia uirtutis ergò conciliata.
Natalium honore affecti. Natalibus restituti. Legitimati.
HONORIS species mediatę. Quãdo scilicet uel præmio, uel honore afficimus eorum, quos per se & immediatè colimus, tum
Animi monumenta.
Corporis monumenta:
Cadauera.
Vestes.
Vmbram.
Fortuita monumenta. Vt puta
Parentes, Liberos, Cognatos, Affines, Discipulos, Reges, Subditos. 1018
Loca in quibus habitarunt.
Instrumenta quæ libet.
Sepulcra.
Statuas, quæ denuò eriguntur, nõ deiciuntur. 1019

LIBER X. DE DEDECORE & Ignominia.

DEDECVS consideratum respectu Patientis personæ: tum
In genere. Huc
Seculum obscurum. (ræ.
Ciuitates, Respublicę obscu
Familiæ obscuræ, ignobiles.
In specie. Ignominia afficiuntur
Dormientes.
Capriui.
Mortui. Cadauera cõtumeliosè habita. V. G.
Laniatum cadauer ignominiosè. (uer.
Ludibrio affectum cada
Obiectum feris cadauer ignominiosè. 1021
In aquas præcipitatum cadauer. (miniã.
Exustũ cadauer per igno
Sepultura prohibitum.
Refossum cadauer ignominiæ causa.
Absq; honore funeratũ cadauer. 1023
Tardè tumulatum cadauer.
Loco ignobili uel profano sepultũ cadauer.
Monumẽta, Sepulcra. Nempe per dedecus uel
Deiecta, Euersa.
Spoliata.
Memoria mortui damnata. 1024
DEDECVS consideratum respectu Rei siue merititum
Proprij. Ob
Ignauiam, Timiditatem.
Stuprum.
Perfidiam.
Alieni. Huc pertinet ignominia & dedecus
Patriæ, ob Ciues improbos.
Ciuium, ob Patriam
Obscuram.
Direptam.
Generis, Familiæ. Huc Maiores obscuri, improbi.
Parentum, propter Filios
Improbos. 1025
* *Deformes.*
Filiorum, propter Parentes
Obscuros, Pauperes.
Libidinosos. Nothi.
Peregrinos.
Coniugum ob Coniuges.
DEDECVS consideratum respectu personæ Agẽtis, hoc est, ignominiam inferentis.
DEDECVS consideratum Materialiter & per se, tanquã res ignominiosa. Huius loci est
Existimatio, Auctoritas nulla. Cõtemti homines. Contemtus
Eruditionis.
Prudentiæ.
Fortitudinis. (bita.
Iustitię, Fidei. Nulla fides ha
Gentis. 1026
Imperij.
Monumenta ignominiosa. Huc pertinent,
Parentes, Liberi, Coniuges aliorum contumeliosè habiti.
Vrbs mœnibus nudata. Muri, mœnia diruta.
Domus aliorum uel
Deiecta, exusta, euersa, publicata.
Polluta, fœdata stercore.
Insignita.
Villæ euersæ, publicatæ.
Animalia aliorum ignominiosè tractata.
Statuæ honoris causa priùs erectæ, pòst p ignominiã
Deiectæ. 1027
Tractatæ.
Statuę, Columellæ, Signa ignominiæ causa erecta.
Imagines, uel
Honorificè deletæ, eraſæ, neglectæ. (1028
Ignominiosè positæ.
Sellæ conspurcatæ, fœdatæ.
Tabulæ aliorum euersæ.
Arma, organa quæuis ignominiæ causa suspensa.
Spolia ignominiosè suspensa, in triumpho ducta.
Libraria ignominia. Huius est loci librorum
Interdictio.
Exustio. 1029
Abiectio ignominiosa.
Moneta ludibrio habita.
Dona aliorum ludibrio habita.
Testimonia ignominiosa. Huc pertinet
Obscuritas nominis. Ingloriij, Ignoti homines.
Vituperationes
Iocosæ, Vrbanæ.
Amaraſ̃ę, Acerbæ, Inuectiuæ, Calumniæ.
Salsæ. Dicteria, sales, scõmata. (blica.
Publicæ. Proscriptio pu-
Officia honorifica non delata:
Non allargendo.
Non occurrendo.
Nõ assidẽdo, nõ comitãdo.
Non aperiendo caput.
Officia ignominiosa delata. Ad quem locum pertinet
Ostensio ignominiosa.
Deductio ignominiosa. 1030
Dehonestamenta quo ad Animum.
Cuiusmodi sunt
Disciplinæ interdictæ.
Arcana non communicata.
Consilia occultata.
Palinodia ignominiosa.
Dehonestamenta quo ad Corpus:
Castrati ignominiosè.
Attactus ignominiosus.
Constupratio, Prostitutio ignominiosa.
Stigmatis notati.
Venæ sectio ignominiosa.
Verberibus, plagis, flagellis cæsi per ignominiam.
Petiti pomis, pane, nucleis, lapidibus ignominiosè.
Tonsura ignominiosa.
Laqueo nexi.
Statio ignominiosa. 1031
Gestatio ignominiosa. Asinus circumuecti.
Locus ignominiosus. In
Theatro.
Conuiuio.
Consilio, Concione.
Hospitium ereptum.
Lecti ignominia. (tiũ)
Vestitus ignominia. Huc uel
Ablatio. Denudatio ignominiosa.
Ambustio, Scissio.
Dehonestatio. Vestes inhonestæ.
Sordibus perfusi.
Alius citata. (1032
Morte inhonesta sublati.
Mortui ignominia affecti.
Dehonestamenta quo ad Fortunas. Vt
Mendicitas ignominiosa.
Officia turpia, fœda, imposita. (prohibiti.
Magistratu deiecti, priuati.
Dignitas erepta.
Triumphi denegati. 1033
Bonis interdicti, multati.
Hæreditate exclusi.
Campanæ ereptæ.
Supellex ignominiosa.
Nomina honorifica uel
Abolita, Erasa.
Edicto prohibita.
Abiecta.
Non usurpata.
Erepta, mutata. 1034
Nomina fœda, impia
Imposita.
Vsurpata.

Insignia honorifica
Deiecta.
Erasa, abolita.
Amicitiæ ignominiosa priuatio. Huc pertinent
Ciuitate non donati, priuati.
Hospitio non excepti.
Coniugio frustrati. 1035
Libertate priuati ignominiosè: puta
Sub iugũ missi. (Eti.
Pacẽ turpẽ accipere coa
In carceres coniecti.
Venditi turpiter.
Ius honorificum ereptum:
Sacrorum.
Militiæ.
Testamẽta cõficiẽdi, Hæreditates adeundi.
Comitiorũ, Suffragiorũ.
Academiæ.
Conuiuij, Mensæ.
Spectaculorum.
Luctus. 1036

LIBER XI. DE ALIENORVM BONORum malorúmue participatione.

PARTICIPATIO cõsiderata respectu Rerum quibus participãt:
Fruditione.
Religione.
Hæresi.
Improbitate.
Robore.
Morbo. Contagiosi morbi.
Deformitate.
Opulentia.
Gloria, Veneratione.
Victoria in genere.
Victoria grammatica.
Victoria poetica.
Victoria mechanica.
Victoria bellica, Monomachiæ. (spectu
1041
Victoria bellica, Polymachiæ. Re-
Quãtitatis personarum. Sic uincunt
Pares numero.
Multi paucos.
Pauci multos. 1042
Qualitatis personarum. Vincunt
Feminæ uiros.
Victi ipsos victores.
1044
Cædis. Vincunt
Absq; sanguine utriusq; partis.
Absq; sanguine suorum.
1045
Cum cæde & sanguine utriusq; partis.
Cum sanguine suorum.
Fructus. Victoria fructuosa, gloriosa.
Occasionis. Victoria parta
Deinuocatione, reconciliatione. 1047
Diuino instinctu, hortatu. 1049
Diuina manu. 1050
Terrore panico, spectro. 1051
Anni constitutione.
Grandinis, Tonitru ope.
Venti beneficio, Tempestatis.
Aquæ, Inundationis beneficio. 1052
Animalium ope.
Rerum, Anathematũ sacrorum ope.
Pestilentiæ ope.
Virtute propria. 1053
Frequentiæ.
Temporis, Victoria 1054
Vtilex.
Adiuncti.
Loci.
Victoria roboris.
Victoria formæ.
Calamitate.
Inimicitia.
PARTICIPATIO cõsiderata respectu Communicãtis hominis.
Communicat ergo
Patria indigenis.
Conditores Vrbibus.
Principes, Reges subditis commodant uel incommodant sua
Natiuitate.
Probitate.
Tyrannide.
Ignauia.
Perfidia.
Præsentia, Absentia. 1055
Subditi, Ciues Patriæ communicant suam
Gloriam.
Infamiam.
Collegæ participes sunt boni malique alicuius, ex Collegarum
Calamitate.
Ambitione.
Morositate.
Morte.
Vicini participant Vicinorum
Improbitate.
Potentia.
Infelicitate.
Hostium communicatio quo ad
Pacem. Reconciliati.
Victoriam. Victi.
Opes. Hæredes facti inimicorum.
Mortem. 1056
Sexus eiusdem participatio. Tum
Virilis. Vir infamat uiros.
Muliebris. Mulier infamat mulieres.
Auctores generis, familiæ, communicant Posteris.
Maiores communicant minoribus suam
Virtutem, Gloriam.
Impietatem.
Minores maioribus communicãt suam.
Successionem cõtinuatam. Familiæ propagatio.
Aspectum, præsentiam, uitã. Visi, conspecti ab Auo nepotes.
Mortum dissimilitudinem.
Parentum communicatio erga Filios. Parentes habere
Deos. Deorum filij. 1057
Probos, Claros.
Improbos. 1058
Obscuros, Inglorios
Alienigenas, Peregrinos.
Legitimè iunctos. Ingenui.
Illegitimè iunctos. Nothi. Illegitimo thoro nati. 1059
Exosos.
Viuos.
Mortuos.
Socerorũ communicatio erga Generos.
Liberorum, filiorum cõmunicatio erga Parentes. Puta Liberi
Aliqui.
Nulli.
Multi.
Bene educati.
Clari. vt.
Pietate, Sanctitate.
Fortitudine bellica.
Dignitate.
Fama nominis.
Coniugiis. 1061
Victoriis.
Superstites.
Mortui.
Mariti Vxoribus communicant fructum suæ tum
Probitatis.
Claritatis.
Vxores Maritis communicãt fructum suæ
Improbitatis.
Impudicitiæ. 1063
Prodigalitatis.
Superbiæ, morositatis, acerbitatis. 1064
Impietatis.
Opulentiæ.
Formæ.
Dignitatis. 1065
Mortis. Mariti uidui facti.
Sorores Fratribus communicant.
Conseruorum participatio.
PARTICIPATIO cõsiderata respectu quorumuis aliorum communicantium. Communicantur ergo hominib. boni uel mali aliqd
Dæmones. A dæmonibus
Necati.
Vexati.
Accusati, proditi.
Bruta. A brutis
Seruati.
Necati.
Sedibus pulsi.
Proditi, accusati.
Liberati.
Regno exuti. 1066
Arbores.
Radices.
Vestes. Vestibus
Suffocati.
Proditi.
Anuli. Ab anulis
Proditi.
Arma. Armis
Defensi.
Necati.
Epistola,
Proditi.
Regno exuti.
PARTICIPATIO cõsiderata respectu Modi, per quem participant. Videlicet

Ortu, Natura.
Precibus, Votis.
Imprecationibus.
Institutione uel
Bona.
Mala.
Conuersatione.
Nuncio felici uel infelici.
Indicio boni, mali, insidiarum.
Obsequio.
Deprehensione. Deprehensi
Adulteri.
Proditores. 1067
Iudicio alieno communicatur
Gloria.
Dedecus.
Absolutio, Condemnatio.
PERSONAE eiusdem Similitudo, Tempore uel
Eodem.
Diuerso.
DISSIMILITVDO Personæ eiusdem Tempore uel
Eodem. Eiusdem personæ
Vita & Mors.
Dignitas & Mors.
Victoria & Clades.
Diuerso. Eiusdem personæ diuerso tempore
Probitas, Improbitas.
Felicitas, Infelicitas. 1068
Seruitus, Libertas.
Imperium, Subiectio.
Amor, Odium.
Gloria, Dedecus.
DIVERSORVM Similitudo inter se. Respectu
Personarum similium. Similes inter se
Respublicæ.
Reges, Imperatores.
Reginæ.
Duces bello clari. 1069
Præfecti.
Oratores. Philosophi.
Gladiatores.
Filij & Parentes.
Soceri & Generi.
Fratres. 1070
Gentiles.
Rerum in quibus similes sunt. puta similes
In pluribus. Nempe
Nomine & Re.
Moribus, Studiis, Fortunis. 1071
In uno aliquo. Puta similes
Eruditione.
Opinione.
Consilio.
Stratagemate.
Fortitudine.
Audacia.
Ortus tempore.
Mortis genere.
Mortis tempore.
Mortis omine.
Damno mutuo.
Imperij ortu. 1072
Imperij duratione.
Victoria.
Captiuitate.
Clade, Strage.
Honoris genere.
DIVERSORVM Dissimilitudo considerata respectu
Personarum dissimilium. Sunt nempe
Virtute similes, Dissimiles Fructu.
Sanguine similes, Dissimiles Moribus, Studiis, Fortunis. tum
Minores maioribus.
Filij patribus meliores.
Filij parentibus deteriores. Degeneres. 1073
Fratres, Sorores dissimiles. 1076
Studio dissimiles. Condiscipuli dissimiles.
Societate dissimiles. Huc pertinent
Coniuges dissimiles.
Amici dissimiles.
Collegæ dissimiles. 1077
Imperij successione similes, sed moribus dissimiles. Successores dissimiles.
Victoria similes, dissimiles modo.
Nomine similes, euentu dissimiles.
Rerum, secundùm quæ dissident. Puta dissimiles
Moribus.
Vita, Morte.
Liberorum fortuna.
Amicitia. 1078

VOLVMINIS QVARTI TITT. SERIES.

LIBER I. DE GRAMMATICA.

INVENTORES Grãmaticę. Huius sunt loci in
Genere, Inuentores linguarum.
Specie, Inuentores
Literarum Figuræ & Potestatis. Notarum. 1086
Syllabarum Quantitatis & Prosodiæ.
Vocum Significationis. Nominum impositio, tum
Necessaria.
Non necessaria. Affectata nouitas uocum.
DOCTORES Grammaticæ:
Præceptionibus. Docent alij
Viua uoce.
Scriptis. Qui de Grammatica arte scripsere. 1087
Vsu, Conuersatione.
DISCIPVLI Grammaticæ. Puta
Dictionis, Linguarum. Vel
Præceptionibus.
Vsu & Cõuersatione. Huc illi, qui linguas discunt
Facilè, Difficulter.
Peregrè.
Scriptionis.
LINGVARVM possessio. Quo ad
Cognitionem. Linguarum
Peritia. Respectu
Quantitatis:
Multarum linguarũ periti. 1088
Qualitatis. Cognitio linguæ
Incoata.
Imperitia.
Antiquitatem, Durationem.
Nobilitatem.
Integritatem, Conseruationem, Mutationem. 1089
Insolentiam.
SCRIPTVRA. Scribẽdi uarietas, respectu
Materiæ seu Figuræ, quæ pingitur.
Formæ, Ordinis, Seriei, Deductionis literarum.
Instrumenti. Tum
In quo scribitur. 1090
Quo scribitur.
Finis. Scriptio
Occulta.
GRAMMATICI literati. 1091
GRAMMATICI indocti. Literatores imperiti. 1093
EXERCITATIO Grãmatica cõsiderata respectu Vocis seu Dictionis in
Compositione, Flexione, uel
Recta
Non obseruata. Solæcismi, Barbarismi.
Numerosa uel
Obseruata.
Pronunciatione. Quo ad
Tonum in
Oratione.
Vocibus singulis.
Tempus.
Qualitatem in
Genere. 1094
Specie. Secundùm
Claritatem.
Puritatem, uel Impuritatem & Crassitiem.
EXERCITATIO Grãmatica cõsiderata respectu Scriptionis. Quo ad Characterum
Compositionem, Formationem
Rectam

Non obseruatam.
Elegant em
Obseruatam. Καλλιγράφοι.
Non obseruatam. 1095
Nouam, Insolitam.
Motionem. Scriptores
Veloces.
Tardi.
EXERCITATIO Grãmatica respectu Significationis considerata. Quatenus scilicet
Vera uel falsa uerborum
Significatio.
Deductio. Etyma.
Ambigua.
Obscura.
Antiqua, Obsoleta. Antiquitas affectata. 1096
Noua. Nouitas affectata.
EXERCITATIO Grãmatica cõsiderata respectu Modi. Sic exercentur
Legendo. Lectio
Vitiosa.
Colligendo.
Interrogando. Quæstiones Grammaticæ. 1097
Audiendo.
Docendo. Doctores
Linguarum.
Literarum.
Auctorum.
Interpretando. Interpretes considerati respectu
Subiecti:
Concionum.
Legationum.
Librorum sacrorum.
Successus. Interpretatio
Recta. 1098
Vitiosa.
Nulla.
Iudicando. Iudicia Grammatica de
Scriptoribus.
Doctoribus.
Literis. 1099
Pronunciatione.
Proprietate uocum.
Vsu & utilitate artis.
Certando. Certamina grammatica, respectu
Eorum qui certant.
Rei de qua certant. Vt de
Literarũ significatione.
Scriptione.
Pronunciatione.
Vocum proprietate. 1100
Vocum flexione.
Constructione.
Interpretatione libro.
LINGVARVM studium. & uel
Vnius alicuius puta
Patriæ.
Peregrinæ. Vt puta 1101
Hebreæ.
Græcæ.
Latinæ. 1102
Oscæ.
Arabicæ.
Persicæ.
Variarum linguarum.
LINGVARVM odiũ & contẽtus
Patriæ.
Peregrinæ. 1103
GRAMMATICAE studiũ. Tum respectu
Artis. Barbarici odium.
Professorum.
GRAMMATICAE odium, contemtus, respectu
Artis.
Professorum. 1104

LIBER II. DE RHETORICA.

ELOQVENTES in genere. 1106
QVI in una aliqua parte Rhetorices uel excelluerunt, uel impegerunt. Huc
Inuentio
Apta, Ingeniosa, in Genere.
Specie. 1108
Inepta, Infelix.
Dispositio apta. 1109
Memoria Rhetorum
Felix & firma.
Infelix.
Elocutio Rhetorica
Apta in
Delectu uerborum & ornatu.
Copia & gratitate uerborũ & sententiarũ.
Numero.
Neglecta.
Inepta. 1110
Actio, Pronunciatio Rhetorica
Elegans, Venusta, Decens.
Nulla.
Inepta & Vitiosa. 1111
ELOQVENTIA considerata respectu Efficientis causæ. Eloquentia præditi
Naturali.
Artificiali. 1112
ELOQVENTIAE professores otiosi, Scholastici. Huc pertinent
Rhetores, Declamatores, Dicendi magistri. 1113
Rhetores indoliti.
ELOQVENTIAE professores negotiosi. Huius sunt loci, 1116
Philosophi diserti.
Theologi diserti.
Historici diserti.
Mechanici diserti.
Πολιτικοὶ Δημαγωγοί, *Oratores, Viri in republica administranda illustres simul & diserti.* 1117
Duces diserti.
Legati diserti.
Interpretes diserti.
Causidici, Patroni, Rabulæ forenses, periti: 1121
Viri causidici. 1122
Mulieres, quæ pro aliis uel pro seipsis causas egerunt.
Causidici imperiti. 1123
ELOQVENTIA considerata respectu Sexus & Aetatis. Huc excẽpla eloquentium
Virorum.
Mulierum. 1124
Adolescentum.
Senum.
ELOQVENTIAE Rhetoricę inuentores.
ELOQVENTIAE Doctores & Magistri, tum
Præceptis.
Exemplis. Quæ uel
Imitentur.
Recitent. Qui orationes ab aliis habendas scribunt.
RHETORICA exercitia considerata respectu
Subiecti. Exercері in
Quæstionibus, Declamationibus, Orationibus
Contradictoris, in utramq; partem.
Absurdis. 1125
Periculosis.
Collectaneis.
Quantitatis.
Modi. Vel
Memoriter.
E scripto.
Temporis. Declamationes
Præmeditatæ.
Extemporaneæ. Αὐτοσχεδιαστικαί. 1126
CERTAMINA Eloquentiæ
Rhetorum. 1127
Politicorum.
Causidicorum.
IVDICIVM Rhetoricum de aliorum eloquentia:
Rectum.
Ineptum. 1128
ELOQVENTIAE Vires, Successus, Effectus. Oratores
Qui
Persuasere. 1129
Non persuasere.
ELOQVENTIAE Rhetorices Studium, Amor, Cultus. Tum in
Seipso
Rectæ eloquentiæ. 1131
Fucatæ eloquentiæ.
Aliis. Rhetoribus habiti honore. 1132.
NEGLECTVS, Contemtus, Odium Rhetorices & Eloquentiæ, seu ueræ, seu fucatæ: tum in
Seipsis.
Aliis. 1133

LIBER III. DE POETICA.

POETICAE Inuentores,
POETICAE Magistri, Præceptores, Doctores, uiua uoce, scripto, exemplis. 1138
POETARVM differentiæ respectu Subiecti per se cõsiderati. Sic tractant alij
Organica.
Philosophica. Huc poetæ
Physiologi.
Mathematici.
Medici.
Vates 1139
Sacri.
Ethnici. 1140
Ethici, qui uel Præcepta moralia, uel Leges, uel Apologos uersib. scripserũt.
Gnomologi.
Turpes, impudici, qui uitiorum præcepta dederunt. 1141
Historici, qui res gestas uel quasi gestas, quocunque genere carminis decantarunt. Heroici. 1142
Mechanica, qui de mechanicis scripserunt. Vt puta de
Agricultura, Pastoritia.
Mercatura.
Piscatione, Venatione.
Coquinaria.
POETARVM differentiæ respectu Subiecti accidentaliter considerati. Huius sunt loci:
Hymnographi, Dithyrambici,
Pij. 1144
Impij.
POETARVM differentiæ cõsideratorum respectu Formæ. Huc pertinent
Epici. Rhapsodiarum & Parodiarum scriptores.
Epigrammatographi. 1145
Melopœi in genere, Lyrici, Melici. 1146
Comici. 1148
Tragici. 1150
Mimographi.
Satyrici, qui uitia ætatis suæ, uel certorum quorundam hominum reprehenderunt. 1152
Hexametri.
Elegiographi.
Iambographi. 1153
POETAE considerati respectu Efficientis causæ. Poetæ
Naturales.
Artificiales.
POETAE, Accidentaliter considerati: respectu scilicet
Sexus. Siue sint
Viri.
Mulieres. Poetriæ. 1154
Characteris. Poetæ
Græci, Latini.
Hispani.
Galli.
Germani.
Poloni.
Morum. Poetæ
Libidinosi.
Auari. 1155
Iocosi.
POETAE indocti, inepti. Vitia poetica. 1156
POETICAE usus tum
Per se, ex professo. In
Genere.
Specie. Vt puta ad
Fortitudinem bellicam.
Mores.
Per accidens. Carminum accommodatio
Recta, Apta, Oportuna. 1158
Inepta, Intẽpestiua, Importuna.
POETICA exercitatio. Huc pertinent, Poetica
Γίνωσις. *Qui poemata scripsere*
Expeditè, Facilè.
Ex tempore. Αὐτοσχεδιαστικὴ poetica. 1159
Ἀνάλυσις *Huc pertinent*
Quæstiones poeticæ.
Iudicium poeticum
Rectum, Aptum. 1160
Ineptum. 1161
Certamina. 1163
RHAPSODI.
PARODI.
HISTRIONES: siue 1165
Comici.
Tragici.
MIMI, Pãtomimi, Planipedes, Saltatores, Thymelici. 1166
HISTRIONES & Mimi inepti.
HISTRIONVM & Mimorũ certamina. 1168
POETICES Studium, Amor, Honor: siue spectetur in
Semetipso.
Aliis. Tum
In genere.
Commoda poetis data:
Salaria. Alimenta. 1169
Pecuniæ, Munera.
Liberatio, Absolutio.
Amicitia.
Ornamenta poetis cõcessa:
Dignitates, Magistratus.
Statuæ. 1170
Coronæ.
Osculum.
Obsequium.
Templa.
Hymni.
Sepulcra.
Libri, Poemata in pretio habita. 1171
Patria culta.
Posteri culti.
Inimici odio habiti.
POETICAE Neglectus, Odium, Contemtus in seipso aliisue. 1172
HISTRIONVM, Mimorum cultus. Nempe
Studium.
Odium. 1173

LIBER IV. DE LOGICA.

LOGICI, Dialectici. 1174
LOGICA exercitatio respectu Subiecti. In
Propriis. Huc pertinent
Iudicium Logicum
Aptum.
Ineptum.
Certamina Logica.
Alienis. Logicæ usus in
Religione
Rectus. 1177
Peruersus.
Medicina.
Furto
Excusando.
Deprehendendo.
LOGICA exercitatio, respectu Modi. puta
Docendo, dicendóne, Methodici.
Disputando: uel
Rationibus
Ingenuoè, Subtiliter. 1178
Infeliciter.
Contentiosè.
Sophisticè, Fallaciter.
Sophismata uaria.
Reipsa, Factis.
LOGICES Studiũ & Amor. 1179
LOGICES Odiũ & Cõtẽtus. 1180

VOLVMINIS QVINTI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE HABITIB. PHILOsophicis in genere.

INVENTORES Philosophiæ:
DOCTORES, Magistri Philosophiæ. 1186
DISCIPVLI Philosophiæ. (tinẽt
SAPIENTES, Philosophi. Huc p
Sectæ Philosophorum:
Hebræi, Chaldæi, Aegyptij. 1187
Indi.
Græci. 1188
Britanni, Galli, Germani,
Gothi, Scythæ.
Philosophi, Sapientes. 1189
Populi docti, Getes literatæ. 1195
DOCTRINA iunctũ habens bonũ aliquod externũ corporis aut

fortunæ. Huc pertinent
Docti sani, formosi, robusti, athletæ, pugiles.
Docti principes. 1196
Docti pontifices, episcopi.
DOCTRINA iunctũ habens Malũ aliquod externũ corporis fortunæue. Huius sunt generis
Docti ualetudinarij.
Mulieres doctæ. 1199
Docti pauperes.
DOCTRINA iuncta Bono alicui interno, mechanico practicóue. Huius sunt loci
Docti simul & in Mechanicis excellentes. 1201
Docti simul & Politici, Oeconomiue boni. Huc pertinent
Philosophi Legislatores, Magistratus, Cõsiliarij. 1202
Philosophi bellica arte clari. 1203
DOCTRINA iuncta Malo alicui Ethico, Mechanicóue. Vt sunt Philosophi, Viri docti
Inepti ad Politiã uel Oeconomiã.
Improbi. In
Genere.
Specie. Sapientes
Auari.
Superbi.
Impij.
Tyranni. 1204
INDOCTI
Populi. Cẽtes indoctæ, à literis alienæ. 1205
Homines.
Sophistæ, Σοφόσοφοι. Eruditionis affectatores.
IGNORANTIA iuncta alicui Externo bono malóue. Huc pertinent (docti.
Põtifices, Episcopi, Sacerdotes indocti.
Principes, Reges, Imperatores indocti & literarũ rudes. 1206
Diuites indocti.
Pauperes indocti.
IGNORANTIA iuncta alicui Interno bono malóue. Huc
Hæretici indocti.
Indocti, sed boni interim Politici, aut Oeconomi.
Indocti simul & improbi.
Indocti, sed boni mechanici. 1207
CERTAMINA Sapientũ in genere. Aenigmatum acuti coniectores. 1208
IVDICIVM Philosophicum
Aptum. 1209
Ineptum.
Ambiguum.
PHILOSOPHIAE Amor, Studium, Cultus
In seipso:
Populi sapientiæ studiosi, (uio
Reges, Principes.
Quiuis alij.
In aliis. 1211
PHILOSOPHIAE Odiũ & Cõtemtus. 1212
SAPIENTIAE & Philosopiæ usus
Aptus, commodus, oportunus, in
Theologia.
Scena.
Conuiuio.
Bello.
Ineptus.
PHILOSOPHIAE fructus. 1213

LIBER II. DE PHILOSOPHIA Naturali & Medicina.

PHILOSOPHIAE naturalis acquisitio, tum rerũ, tum causarũ, tũ præceptorũ. Huius sunt loci
Inuentores
Causarũ, præceptorum naturalium.
Effectuũ naturalium quorumuis.
Regionum. 1216
Rerum naturalium quarumuis. 1218
Doctores, Magistri.
PHILOSOPHI naturales, Physiologi, Physici, in genere. 1219
PHYSICI imperiti.
PHYSIOLOGI particulares, in uno aliquo naturalis philosophię genere uersati. Vt circa
Meteora, tum humi, tum sublimi. Prædictiones Physicæ Aeris, Aquæ, Terræ. 1220
Metalla.
Stirpes, Arbores, Herbas. Herbarij, βοτανικοί, βοτανολόγοι. Qui de herbis scripsere. 1221
Mores, Actiones, Passiones animantum. Horum cognitio per
Figuram, Lineamẽta, Statuã. Huc pertinent Physiognomi, Chiromantæ, Metoposcopi. 1222
Quæuis alia.
Partes animaliũ. Anatomia. 1223
PHYSICA mechanica. V. G.
Aquaria Huc
Salinarij.
Hydraulici. Aquilegi.
Fluminum derimatores.
IVDICIVM physicum. idq; uel
Aptum.
Ineptum. 1224
Nullum.
PHYSICES usus. Vel
Rectus, Aptus. Tum
Medicus.
Bellicus.
Politicus. 1225
Rusticus.
Nauticus.
Architectonicus.
Ludicrus.
Ineptus, Nullus. Errata Physica. 1226
PHYSICA certamina tũ in genere, tũ in specie, ut Anatomicorũ, Herbariorum, & similium. 1227
PHYSICAE Studiũ & Amor 1228
PHYSICAE Odiũ, Cõtemtus, Neglectus.
MEDICI diuini. Medendi donum uel natura uel diuina quadã sorte hominibus concessum. 1229
MEDICINAE inuentores, constitutores. Respectu
Subiecti. Inuentores
Artis, in genere.
Remediorum. 1230
Modi. Vel
Inquisitiõe, Ratiocinatiõe.
Obseruatione.
MEDICINAE Doctores, Præceptores, Magistri,
Qui, Quales:
Angeli.
Reges. Sacerdotes.
Legislatores.
Parentes, Bruta.
Quomodo:
Præceptione. 1231
Adhortatione.
MEDICI artifices in genere. 1232
MEDICI considerati per accidẽs. Nempe respectu
Habitus alterius uel
Theorici. Huc Medici
Theologi.
Mathematici.
Philosophi.
Grammatici.
Practici. Huc Medici
Libidinosi.
Martyres.
Auari.
Ambitiosi.
Perfidi.
Professionis. Huc Medici
Sacerdotes.
Monachi.
Milites.
Oeconomi.
Gymnastæ.
Sexus. Huc
Mulieres medicæ.
Dignitatis. Medici
Pontifices, Cardinales, Episcopi. 1238
Reges, Principes, Duces.
Libertatis. Medici
Serui. 1239
Temporis,
Loci, Patriæ.
MEDICORVM ministri. Horum alij medicamenta
Legunt, Acquirunt.
Præparant. Pharmacopæi.
MEDICI Veterinarij.
MEDICA exercitatio bona. tum
Medicamẽta inueniẽdo. Docendo.
Cognoscendo, Prædicendo. 1240
Medendo, Curando. 1241
MEDICA exercitatio mala, inepta, infelix:
Cognoscendo, Prædicendo. 1242
Medendo. 1243
Medicamenta componendo.
IVDICIVM medicum
Aptum. 1244
Ineptum.
MEDICORVM certamina. 1246
MEDICINAE Cultus, Studium, Amor, Honores, Præmia. In
Seipsis: Valetudinem
Curando.
Committendo aliis.
Aliis. Nempe uel in
Medicis
Euocandis, Cõducendis, Constituendis, Probandis, Remunerandis.
Aegris
Continentis in officio.
ODIVM, Contemtus, Neglectus medicinæ. 1247
VENEFICI considerati respectu
* *Efficientis. Alij*
Natura.
Consilio, Arte.
Finis. Veneficia in
Genere.
Specie. Vtputa
Amatoria.
Hostilia. 1248

LIBER III. DE MATHEMATICIS disciplinis.

MATHEMATICI in genere. Inuentores, Doctores, Professores mathematum in genere. 1254
IVDICIVM mathematicum in genere. 1255
MATHEMATICA certamina in genere.
MATHEMATICAE usus in genere.
MATHEMATVM cultus in genere:
Studium, Admiratio, Honores, Præmia. 1256
Odium, Contemtus, Neglectus.
GEOMETRIA, Cosmographia, Chorographia. Geometræ propriè dicti, Cosmographi. Huc
Periti Geometræ. 1257
Imperiti. 1258
IVDICIVM Geometricum
Aptum.
Ineptum.
GEOMETRIAE & Geographiæ usus:
Aptus, Ingeniosus. 1259
Ineptus. (1260
CERTAMINA Geographica.
GEOMETRIAE, Geographiæ studium.
GEOMETRIAE, Geographię cõtemtus, odium.
ASTRONOMIA.
ASTRONOMIAE acquisitio,
Inueniendo. Inuentores Astronomiæ. 1261
Docendo. Doctores Astronomiæ.
Discendo. 1262
ASTRONOMIAE possessio. Astronomi
Periti. 1263
Imperiti. Astronomiæ ignorantia:
In genere.
In specie. Imperiti
Solis occasus.
Anni.
Bissexti.
Solstitiorum.
Eclipsium.
Plenilunorum.
Festorum dierum.
ASTRONOMICA Exercitia. Siue obeantur
Cognoscendo, Obseruando. 1264
Docendo.
Prædicendo.
Iudicando. Astronomicũ iudicii.
Certãdo. Astronomica certamina.
ASTRONOMIAE Vsus. Respectu finis
Proprij. Ad cognitionem
Temporum, utilis est
In genere, Cognitioni
Anni. 1265
Diei, Horarum.
In specie, Cognitioni
Rusticorũ operũ.
Vrbis occupandę.
Effectuum cœlestium, tum
Futurorũ. Prædictiones Astronomicæ.
Præsentium. Declarationes Astronomicæ.
Locorum, Regionum. 1266
Improprij. Puta
Animando, Metum eximendo.
Morte ferenda.
ASTRONOMIAE cultus. Nẽpe
Studium, Amor, Honor
Artis.
Artificum.
Odium, Contemtus,
ASTROLOGIA.
ASTROLOGI, Genethliaci, Iudiciarij, Prognostici, Mathematici, Critici, Chaldæi. 1267
ASTROLOGI indocti. Astrologiæ imperiti.
ASTROLOGIAE Vsus. Videlicet
Cognitio præsentium, quæ fiunt, fieriue debent. 1268
Præcognitio, Prædictio futurorũ uera: puta
Tempestatis futuræ.
Vbertatis, Fertilitatis.
Celebritatis loci.
Humanarum actionum & passionum
In genere.
Periculi impendentis, Insidiarum.
Mortis. 1269
Imperij. Dignitatis. 1270
Deiectionis ab imperio.
Mutationis Reipubl.
Bellorum.
Victoriæ. 1271
Cladis bellicæ.
Inimicitiarum.
Carceris.
Nuncij felicis.
PRAECOGNITIO, Prædictio falsa.
ASTROLOGICVM Iudicium aptum uel ineptum.
ASTROLOGICA Certamina. 1272
ASTROLOGIAE Studium & amor in
Seipso. 1273
Aliis.
ASTROLOGIAE & Astrologorum odiũ uel contemtus. 1274
ARITHMETICI, Arithmeticæ
Inuentio.
Communicatio. Huc
Scriptores.
Vsus. Respectu
Subiecti. Ad
Temporum distinctionẽ & supputationem.
Disciplinæ.
Contractus & Mercimonia.
Tributa.
Modi. Vsus uel
Aptus.
Ineptus.
Certamina.
ARITHMETICES cultus. Huc pertinet
Studium, Amor.
Odium, Contemtus. 1275
MVSICAE Inuentores. In
Genere.
Specie. Puta
Modorum. 1276
Instrumentorum. 1277
MVSICAE Disciplina. Huc ij qui musicam
Docent. Siue
Præceptis, Exemplis.
Scriptis. Scriptores Musicæ.
Discunt. Discipuli Musicæ.
MVSICAE Possessio,
In genere. 1278
Cantores.
Multorũ instrumentorũ periti.
Fidicines, Citharœdi, Lyristæ. 1279
Tibicines, Choraulæ. 1280
Fistulicines. 1281
Tubicines.
MVSICES Exercitia respectu Personarũ considerata. Qui Musicã
Exercuere. Siue
Gentes, Populi.
Pontifices.
Principes, Reges. 1282
Duces.
Philosophi.
Aegroti.
Liberi, Serui.
Captiui.
Mortui.
Non exercuere. Exercitia musica neglecta.
MVSICORVM exercitiorũ Species. Sic exercentur alij,
Præcepta dando.
Exempla uel
Proponendo. Compositores musici uulgò, Modorum auctores. 1283
Edendo. Vel
Peritè.
Imperitè. Musici imperiti.
Corrigendo.
Iudicando. Tum
In genere.
In specie: de artis
Modis. 1284
Organis.
Dignitate, Vsu.
Exercitatione
Certantium.
Discentium.
Artificum.

Disputando. Disputationes Musicæ. 1285
Certãdo. Certamina musica. 1286
MVSICAE usus:
Quibus. Sic confert
Hominibus. Puta
Infantibus.
Adolescentibus.
Oratoribus.
Ducibus, Militibus.
Mechanicis artificibus.
Legatis.
Captiuis. 1287
Brutis.
Saxis, Inanimatis.
Quando, Vbi, Quo tempore locõue. Sic musicæ usus est in
Sacris.
Conuiuiis. 1288
Acie, Prælio.
Ludis, Spectaculis.
Cubitu, Somni tempore.
Funere. 1289
Cur. Nempe ad
Animi motus in
Genere.
Specie. Musica
Propheticũ spiritum excitare.
Memoriã firmare.
Studia grauiora leuire.
Cicurare.
Pietatẽ, Dei cultũ promouere.
Castitatem tueri.
Temperantiæ consulere.
Fortitudinem explorare.
Furorẽ martiũ immittere. 1290
Ad bellũ hortari.
Ad prælium animare.
Furorem extinguere, coercere.
Iram sopire.
Seditionẽ, tumultum sedare.
Timorẽ eximere.
Tristitiã pellere.
Corporis morbos leniendos, curandos. 1291
MVSICAE Studium, Cultus, Amor, consideratus in
Arte. uel
Addiscenda.
Communicanda.
Conseruanda.
Exercenda.
Audiendo. 1292
Vtendo.
Artificibus uel
Conducendis, Instituendis.
Fouendis, Amandis.
Ornandis.
MVSICAE Odium & Cõtemtus. Perpendendam
Cuius, in
Genere.
Specie: puta
Cantus.
Lyræ, Citharæ.
Tibiæ.
Fistulæ.
Quomodo. Nempe
Artem contemnere, *Præferendo alias.*
Artifices contemnere,
Non *audiendo.*
Deserendo. 1293
Insectando, Reprehendendo.
Sugillando, Irridendo.
Defraudando.
Mulctando.
Organa corrumpendo.
MATHEMATICES in specie
Inuentores.
Scriptores.
Discipuli.
Exercitia.
Iudicium.
Disputationes. Certamina mathematica. 1294
Vsus.
MACHINARII, Mechanici mathematici. Mechanicæ
Inuentores.
Doctores.
Scriptores.
Exercitatio. 1295
Vsus consideratus respectu
Vtentis. Huc Machinæ
Mechanicæ in genere.
Astronomicæ.
Medicæ.
Nauticæ.
Metallicæ.
Bellicæ.
Effectus. Machinæ
Mobiles. Αὐτόματα,
Mouentes, Trahentes, ἑλκτικά, σπαστικά.
Indices horarum. 1296
Indices uentorum.
Sonoræ.
MECHANICAE cultus. Nempe
Studium, Amor in
Artificum cultu.
Operum
Communicatione.
Odium, Cõtemtus, Neglectus. Tũ
Artis.
Operum.
Artificum. 1297

LIBER IV. DE PHILOSOPHIA Diuina.

INVENTORES diuinæ Philosophiæ. Nempe
Theologiæ tũm
Veræ.
Falsæ.
Magiæ.
Diuinationis cuiuslibet. 1305
DOCTORES, Præceptores Philosophiæ diuinæ. Huius sunt loci
Theologiæ doctores. Tum
Iudæorum.
Christianorum. eiusq;
Veræ. Apostoli, Ecclesiastæ, Cõcionatores Sacri, Doctores uel Scriptores ecclesiastici. 1306
Falsæ. Hæresiarchæ.
Ethnicorum.
Turcorum.
Magiæ doctores. 1309
Diuinationis doctores.
DISCIPVLI Philosophiæ diuiũ, qui à quibus uel totam uel partẽ didicere
Theologiæ veræ. Discunt ab
Vniuerso.
Meteoris.
Inanimatis.
Scirpibus.
Brutis.
Hominib. Qui ex professo
Non *docentur à*
Poetis.
Martyribus. 1310
Sceleratis.
Docent.
Angelis, Spiritu Dei.
Dæmonibus.
Magiæ.
METAPHYSICI, Philosophi diuini tum
Puri. Metaphysici.
Fabulosi, Superstitiosi. Theologi Ethnicorum. 1311
THEOLOGI, Sapientiæ diuinæ per reuelationem traditæ professores:
Iudæorum.
Christianorum. 1312
HAERETICI. Veræ religionis falsa professio:
Iudæorum.
Christianæ religionis hæretici, seculi post Christum
Primi. 1317
Secundi. 1318
Tertij.
Quarti. 1319
Quinti. 1320
Sexti. 1321
Septimi.
Octaui.
Noni.
Decimi.
Vndecimi. 1323
MAGI. In 1329
Genere, Populi, Familiæ.
Specie:
Viri. 1330
Mulieres. 1331
PROPHETAE Diuini: 1335
Viri Prophetæ, Vates.
Mulieres, Prophetissæ.
Iuuenes, Senes.
PROPHETAE Dæmoniaci, qui Dæmonis instinctu uera prædixerunt: tum
Viri, Apud
Iudæos. 1338
Ethnicos.
Christianos. 1340
Ismaelitas.
Mulieres. In 1341
Genere.
Specie. Apud
Iudæos.
Christianos.
Ethnicos. 1342
Iuuenes, Pueri, Puellæ.
SOMNIORVM interpretes, Ονειροκριταί. 1343
AVGVRES & Aruspices. 1344
DIVINATIONIS differentiæ:
Afflatus sacer in
Genere.
Specie. Tum
Diuinus, Sanctus.
Diabolicus.
Insultus dæmoniacus. Εγγαστρίμυθοι, & Ζωγραφαντάσματα. 1345
Vox diuina, incerto auctore emissa.
Visio diuina, Spectrorum, Angelorum, Dæmonum. 1346
Animalium uiuorum obseruatio, occursus, inspectio, consideratio in genere.
Auium diuinatio. Ορνιθομαντάσματα
Qualis. Quomodo
In genere.
Garritu. Augurium proprie.
Tripudio.
Rapina.
Volatu.
Accessu.
Coitu.
Partu.
Quarum. puta
Pullorum, Gallinarum, Αλεκτρυομαντάσματα. 1349
Vulturum.
Turturum.
Hirundinum.
Passerum.
Quadrupedum diuinatio:
Armentorum, Boum, Vaccarum: è
Pabulo.
Gestu.
Mugitu.
Tractu.
Gregũ. Ex Ouium, Arietũ
Colore.
Lacte.
Fœtu.
Morte.
Porcorum
Accessu.
Partu.
Morte. 1350
Vrsorum.
Luporum.
Leonum
Sæuitia.
Blanditijs, mãsuetudine.
Morte.
Equorum
Mansuetudine.
Hinnitu, Fremitu.
Progressu.
Accursu.
Tractu.
Partu.
Asinorum.
Canum.
Felium. 1351
Simiarum.
Mustellarum.
Murium.
Serpentum.
Aquatiliũ, Piscium diuinatio. Ex
Pastu.
Congressu.
Accessu.
Actione.
Dono.
Apparitione insolenti.
Insectorũ quorumlibet diuinatio:
Apum.
Muscarum.
Formicarum. 1352
Locustarum.
Bruchorum.
Araneorum.
Vegetabilium diuinatio:
Quomodo:
Ortu.
Restitutione.
Flore.
Fructu, Prouentu.
Motu.
Casu.
Quorum: Verbi causa,
Lauri.
Myrti.
Vitis.
Oleæ.
Rubi.
Apij.
Ordei.
Hominũ prædictiones, præsagia.
Iurisiurandi diuinatio. 1353
Prouocatio ad tribunal cæleste.
Sacrificij, Sacrorum symbolorum diuinatio. 1354
Librorum, Scriptorum sacrorum diuinatio, Inspectio sortis sacræ. 1355
Verborũ Sacrorũ auditio diuina.
Verborum Sacrorũ recitatio, pronunciatio diuina.
Miraculorum diuinatio. Miraculorum editione cõfirmare uel refellere aliquid. 1356
Diuinatio ex hominis uita. 1357
Diuinatio ex hominis aduentu.
Monomachiæ diuinatio. In
Genere.
Specie. Monomachia suscepta causa
Religionis.
Regni & Dignitatis. 1358
Fidei erga principem.
Fidei in scripto.
Pudoris tuendi.
Nobilitatis. Ortus legitimi.
Iuris successionis.
Iuris gladij.
Ignis diuinatio:
Qualis. Veputa
Flammæ, Pyræ.
Prunarum.
Ferri. Vomeris candẽtis.
Vestis ceratæ. 1359
Aquæ feruentis.
Cur. Causa
Religionis contestandæ.
Pudoris tuendi.
Cædis.
Incendij.
Furti.
Simoniæ.
Imperij, Regni, Dignitatis.
Aquæ diuinatio
Epotæ.
Contactæ. Siue
Calidæ.
Frigidæ.
Ex Cibo & Potu diuinatio.
Sortes qualescunq. Κληρομαντάσματα *considerata in*
Genere. 1361
Specie. Sortitio
Poetarum. Sortes Homericæ, Vergilianæ.
Chartæ, Papyri.
Vocum.
Nominum.
Literarum.
Talcolarum. 1362
Cereorum.
Anulorum.
Calculorum, Astragalorum, Talorum.
Characterũ, Figurarũ, Numerorũ, in terra, puluere, cinere, charta, unguib. descriptorum. 1363
Ominosa diuinatio. Humanæ uoces, actiones, passiones quælibet naturales,
In genere.
Formaliter considerata Ominatio sumitur ab
Actionibus hominis. Nẽpe ab
Apprehensione, Cõtrectatione.
Scriptione.
Morũ mutatione.
Sacrificijs.
Suffragijs.
Donis.
Ludo.
Occursu.
Alloquio.
Excrementis.
Sternutamẽtis, Offensione pedũ. 1364
Passionibus. Vt
Progressu impedito.
Intercursu alterius.
Fulgore, Splendore corporis.
Notis, Maculis.
Barba.
Incremento.
Materialiter considerata Ominatio, sit occasione
Vestium.
Sedũ, Throni.
Coronæ.
Vini.
Gladij.
Ligonis.
Ex Mortuis diuinatio. Huc
Actiones. Nempe
Oracula, responsa mortuorum:
Iudæorum. 1365
Christianorum. 1366
Ethnicorum.
Facta. Miracula à mortuis edita. 1367
Passiones. Tum
Miræ.
Insolentes, Indignæ.
Exta mortuorum
In genere.
Quorum: puta
Hominum.
Brutorum.
Quomodo. Vel
Deuorata.
Inspecta. Extispicium.

Insomnia. Diuinatio per insomnia:
Qualia.nempe 1368
Nuda et aperta somniorum
Reuelatio. 1369
Ostensio.
Inuoluta, obscura per notas denotatio. 1370
Quomodo.Nã uel certo diuinandi consilio
Captantur.
Non captantur, sed Missa uidentur.
Inanimatorum quorumuis inspectio, administratio. Diuinatio per inanimata: ut per
Meteora uel
Apparentia.Nempe per
Nubium formas.
Cometas.
Decidentia. Vtputa ex
Fulmine.
Niue.
Glacie.
Ferro.
Aeris, Cœli
Serenitatem.
Tempestatem.
Asperitatem.
Ignẽ. Πυροσκοπία. Ex ignis uel
Incendio. 1371
Extinctione.
Risu, Crepitu.
Fumo.
Aquam. Ὑδροσκοπία, Πυροσκοπία.
Terram. Ex
Terræmotu.
Lapides. Ex Lapidum
Imaginibus.
Pondere.
Gemmas.
Simulacra, Statuas, Imagines. 1372
Talos, Astragalos.
Characteres, Imagines, Numeros.
Numos.
Anulos.
Libros.
Aedificia, Muros. 1373
Specula, Vitra.
Farinam.
Cribrum, Κοσκινομαντία.
Peluim.
Fiscellam.
Virgas. Ῥαβδομαντία.
Arma, Securim, Gladium.
Ephod. 1374
REVELATIO diuinitus facta.
INDICATIO diuina, homini per creaturas facta. Præsagitio, ꝑdictio
Respectu personarũ. Præsagiũ factum ab
Infantibus, Pueris.
Vatibus, Prophetis. 1375
Pontificibus.
Regibus.
Poetis.
Morionibus.
Dæmoniacis.
Morituris.
Mortuis.
Brutis. 1376
Inanimatis.
Respectu Modi. Præsagia tradita
Viua uoce.
Scripto. In
Cœlo.
Rupe.
Columna.
Pariete.
Ponte.
Horto.
Fundamentis.
Fluuio.
Sepulcro. 1377
Libro.
Foliis.
Olla.
Aulæo.
ADMONITIO per Signa diuina. 1378
DIVINATIONIS species ex Tẽpore desumtæ. Huc
Anamnestica præteritorum.
Diagnostica præsentium: ut
Diuini fauoris.
Victoriæ. 1380
Actionũ & passionũ humanarum quarumlibet. 1381
Dãni, Infortunij cuiuslibet.
Prognostica futurorum.
MIRACVLORVM dono instructi.
THEOLOGIAE dogmaticę exercitatio. Ad hunc locum pertinet
Contemplatio.
Doctrina, disciplina
Theologiæ uel
Apta, recta.
Inepta, peruersa. 1381
Interpretatio
Bibliorum sacrorum.
Sibyllinorum.
Augurorum, auspiciorum, Prodigiorum, Ostentorũ, Somniorum.
DIVINA cognitio, diuinatio, de Deo uero. puta de
Dei unius atq; trini 1383
Essentia, Gloria.
Iustitia, Misericordia.
Christi Θεανθρώπου
Natiuitate.
Morte.
Resurrectione.
Imperio. 1384
DIVINATIO de Intelligẽtiarum natura, effectibus, studijs. Tum
Bonarum. Angelorum
Malarum. Dæmonum. 1385
DIVINATIO de Dinorum, Sanctorum uoluntate, studijs.
RELIGIONIS ueræ falsæúe diuinatio. In
Genere. 1386
Specie. Quo ad
Deum & Christum.
Synaxin, Missam. 1387
Dies festos. Sanctorũ cultũ.
Merita humana.
Immortalitatẽ animorum.
ALTERIVS uitæ bonorũ, malorũmue reuelatio in genere. 1388
BEATITVDINIS propriẽ reuelatio 1389
BEATITVDINIS alienæ reuelatio:
Christianorum. 1390
Ethnicorum.
PVRGATORII pœnarum reuelatio. 1392
INFERNI pœnarũ reuelatio tàm alienarum quàm propriarum:
Christianorum. 1394
Ethnicorum.
VIRTVTVM quarũlibet diuina cognitio:
Sapientiæ diuinæ, Prophetiæ, Sanctitatis.
Sapientiæ profanæ, Eruditionis, Eloquentiæ. 1397
Fortitudinis. 1398
Castitatis.
Clementiæ. 1399
Religionis, cõuersionis ad pietatẽ.
VITIORVM quorumlibet diuinatio:
Ignauiæ.
Intemperantiæ, Libidinis.
Auaritiæ. 1400
Simoniæ.
Superbiæ.
Crudelitatis, Tyrannidis.
Impietatis. 1401
Perfidiæ in patriam.
Parricidij.
Furti.
Falsæ accusationis, Perturij.
CORPORIS uariorum Bonorũ diuina cognitio. Vtputa
Roboris. 1402
Sanitatis, Morborũ depulsionis.
Reuelatio.
Oracula, Prædictiones.
Omina.
Somnia. 1403
Pestilentiæ sedandæ.
Periculi, incommodi cuiuuisce porro euitandi, euitati, depulsi, facta
Reuelatio.
Omina. 1405
Auguria.
Portenta.
Somnia.
Vitæ longæuæ.
Fœcũditatis, Cõceptionis, Partus futuri
Reuelatio. 1406
Oracula, Prædictiones.
Omina.
Somnia. 1407
CORPORIS Malorum quorumlibet diuina cognitio. Vtputa
Mortis tum propriæ tum alienæ
Reuelatio. 1408
Oracula, Prædictiones. 1411
Omina. 1415
Auspicia & Auguria. 1419
Prodigia, Portenta, Ostenta. 1420.
Somnia. 1424
Pestilentiæ.
Morbi cuiuscunq; 1430
FORTVITORVM bonorũ diuina cognitio. Vtputa
Felicitatis cuiuscunq; 1434
Copiæ qualiscunq;. Vtputa
Opum, Opulentiæ in genere.
Annonæ ubertatis.
Piscium.
Aquæ.
Rerum pretiosarum. puta
Thesauri.
Signorũ, Statuarum, Sacrarum. 1435
Corporũ Sanctorũ. 1435
Librorum.
Armorum.
Magistratus, Dignitatis sacræ, Pontificatus, Cardinalatus, Episcopatus, Sacerdotij
Oracula, Prædictiones.
Omina.
Portenta.
Somnia.

Imperij, Regni, Principatus profani acquirendi, conseruandi, ampliandi
Reuelationes.
Oracula, Prædictiones. 1435
Omina. 1437
Auguria & Auspicia.
Prodigia, Portẽta, & Ostenta. 1440
Somnia. 1441
Imperij, Regni successionis
Reuelatio.
Oracula, Prædictiones. 1444
Omina.
Auguria.
Portenta, Ostenta.
Somnia.
Imperij recuperandi. 1445
Reip. Imperij, Regni durationis.
Dignitatis, Magistratus cuiusuis diuinatio.
Reipub. constituendæ, pacandæ.
Regionis occupandæ. 1446
Vrbis condendæ
Reuelatio.
Oracula, Prædictiones. 1447
Auguria, Portenta.
Somnia.
Vrbis occupandæ.
Vrbis habitandæ, non relinquendæ. 1448
Vrbis restaurandæ, conseruandæ.
Vrbis Potentis, bellicosæ, populosæ, locupletis, fortunatæ, sedis imperij.
Arcis uel
Condendæ.
Occupandæ.
Templi, Monasterij, Cœnobij
Condendi. 1449
Illustrandi.
Loci ignoti inueniendi.
Victoriæ forensis.
Victoriæ athleticæ.
Victoriæ bellicæ
Reuelatio.
Oracula, prædictiones. 1450
Omina. 1453
Auspicia & Auguria. 1456
Prodigia, Portenta, Ostenta. 1457
Somnia. 1459
Auxilij diuini uel humani contra hostes
Reuelatio. 1460
Oracula, Prædictiones.
Prodigia.
Somnia. 1462
Liberationis à uarijs malis. Vt à
Peccato. Remissionis peccatorum
Reuelatio.
Omina.
Somnia.
Tyrannide. 1463
Seruitute.
Obsidione.
Captiuitate, Carceribus.
Inundatione.
Terræmotu.
Siccitate, Sterilitate, Fame. 1464
Reditus felicis in patriam.
Coniugij.
Amicitiæ ineundæ. 1465
Hostium infortunij.
MALORVM Fortuitorum diuina cognitio. puta
Mundani excidij.
Schismatum, Persecutionum cauſa religionis. 1466
Religionis euertendæ, introducendæ, propagandæúe:
Veræ religionis
Propagatio.
Corruptio, Euersio.
Falsæ religionis
Propagatio.
Euersio. 1467
Infelicitatis, Calamitatis in genere.
Inimicitiæ, Discordiæ (re.
Ecclesiasticæ.
Ciuilis belli, Castrensis seditionis
Prædictiones, Oracula.
Omina. 1468
Auguria.
Prodigia, Ostenta. 1469
Somnia.
Belli externi, Hostilis irruptionis, aduentus
Reuelatio.
Prædictio.
Omina. 1470
Auguria.
Prodigia, Ostenta. 1471
Somnia.
Cladis præsentis.
Expeditionis infaustæ, Cladis belliæ Infelicis Pugnæ imminẽtis
Reuelatio.
Prædictio. 1472
Omina. 1473
Auguria. 1475
Prodigia, Ostenta. 1476
Somnia. 1478
Excidij Imperij, Regnorum, Regionum, Reipublicæ mutationis
Reuelatio.
Prædictio. 1479
Omina. 1480
Auguria.
Prodigia, Ostenta. 1481
Somnia.
Deiectionis à dignitate. puta à
Pontificatu, Sacerdotio.
Imperio.
Regno.
Principatu.
Imperij infelicis. 1483
Imperij breuis.
Magistratus uilis, abiecti.
Loci infelicis.
Vrbium Excidij, Obsidionis, Expugnationis, Direptionis
Reuelatio.
Prædictio. 1485
Omina. 1486
Prodigia.
Somnia.
Monasterij euersionis.
Sterilitatis agrorum, Famis.
Inundationis, Diluuij.
Naufragij.
Terræmotus.
Incendij diuinatio. 1487
Exilij diuinatio. (1488
Captiuitatis, Carcerũ diuinatio.
Dedecoris & Infamiæ.
Excidij familiæ.
DIVINATIO Præcipiens, iubẽs, imperans aliquid fieri. Vtputa
Philosophiæ studere. 1489
Docere, Erudire alios.
Legere, Scribere, Commentari.
Monachatum, Sacerdotium amplecti.
Sacra facere, corrigere. 1490
Exercitia, Ludos instituere, frequentare.
Liberis operam dare.
Liberos instituere.
Expeditionem suscipere. Hostes persequi.
Occidere. 1491
Fugere, Patriam relinquere.
Vrbem condere.
Vrbem excindere.
Coloniam deducere.
Dignitatem conferre.
Redire in patriam.
Ædificare.
Liberare captiuos. 1492
DIVINATIO Prohibens aliquid fieri, suscipere, perficere:
In genere.
Contemplationem, Studia.
Sacrorum administrationem.
Condemnationem.
Cædem.
Sepulturam.
Liberorum procreationem, Coniugium.
Luctum.
Peregrinationem, Iter. 1493
Expeditionem.
Auxiliarios adhibere.
Coloniæ deductionem.
Tributorum exactionem.
Magistratus electionem.
Oppugnationem.
Euersionem, Excidium, Direptionem, Depopulationem
Vrbis.
Templi, Oratorij. 1494
Episcopatus.
Agrorum.
Extructionem, Dedicationem
Templi.
Perfossionem Isthmi.
Trophei erectionem.
PRAEDICTIONES, Vaticinia, Oracula falsa & mendacia. 1495
IVDICIVM Metaphysicum rectum, uerum, probum, de
Deo. 1497
Christi
Potentia.
Miraculis.
Morte.
Meritis.
Cultu deorum.
Simulacris Deorum.
Spiritibus. Spiritus explorare, diagnoscere. 1499
Animorum immortalitate. 1500
Beatitudine & Felicitate humana. 1501
Hominum prophetia, oraculis, prædictionibus. partim
Explorando ueritatem.
Intelligendo.
Interpretando.
Operibus religiosis. 1502
Concilijs.
Libris sacris. 1503
Quæstionibus sacris.
Rebus sacris.
Iudæis.
IVDICIVM Metaphysicum ineptum, de

Deo & Christo. 1504
Dijs Ethnicorum.
Cultu Deorum.
Inferno.
Religionis ueritate. 1505
Spirituum
Restitutione.
Apparitione. Spiritus nõ rectè explorare.
Beatitudine aut Damnatione.
Doctrina & Scriptis.
Sacris.
Operibus. 1506
Oraculis & prædictionibus. Oracula non rectè intellecta, de
Religione mutanda uel retinenda.
Sanitate recuperanda.
Morte. 1507
Insidijs.
Excidio regnorũ uel urbis. 1508
Vrbe expugnanda.
Bellorum euentu. 1509
Rege futuro.
Dignitate acquirenda, tum
Pontificatus.
Regni.
Colonijs.
Captiuitate.
Exulum reductione.
Prodigijs, Ostentis. 1510
Somnijs. Somnia non rectè intellecta.
Alimentorum usu.
Vestitu.
Cladibus.
Victoria.
Pauperibus.
Antichristo.
Iudæis. 1511

MIRACVLA diuina, à pijs hominibus edita: in
Genere. Miraculis clari.
Specie. ut puta
Vitia cognoscere, compescere, redarguere.
Morbos tollere, sanitatem restituere. 1512
Venena uincere.
Vocem adimere.
Morbos immittere.
A mortuis excitare, siue
Homines.
Bruta. 1513
Cadauera à putredine præseruare.
Cadauera resoluere.
Interficere, Mortem immittere.
Dæmones ad officiũ cogere.
Ignem excitare.
Dæmones pellere
E loco, è statuis.
Ex hominibus.
E brutis. 1514
Animalia infesta, belluas, feras capere, conficere, abigere, cicurare, domare, sedare.
Hostes profligare, domare, placare. 1515
Victoriã curulem cõciliare.
Formam mutare.
Ignem cœlitus elicere.
Ab igne non lædi.
Incendia restinguere.
Ab aqua feruente non lædi.
Tempestatem, imbrem, inundationem cõpescere.
Imbres impetrare. 1516
Ab imbre conseruare.
Aquam elicere.
Aquam corrigere, mutare, conuertere.
Loca periculosa transire.
Flumina superare, sistere, deriuare.
Per aerem ferri, euehi. 1517
Liberare è uinculis, carcerib.
Alimenta cõparare, impetrare, conseruare, corrigere.
Alimẽtorũ abstinentiã ferre.
Immobilia loco mouere.
Inanimatis modum dare.
Motum impedire, sistere.
Clausa aperire.
Seruare ab interitu. 1518

MIRACVLA magica:
In genere.
Prædicere futura.
Dignoscere absentia, remota.
Scire incognita, occulta.
Expiscari arcana. 1519
Animi bona malaue conciliare.
Vt puta
Sapientes reddere.
Amentes reddere.
In amorem pellicere.
Libidinem, amorẽ eximere.
Ad clementiam permouere.
Ad Saltandum cogere.
Actionem quamuis impedire.
Deuorare. 1520
Morbos inducere. puta
Impotẽtiã ueneris, sterilitatẽ.
Pariendi difficultatẽ. (tẽ.
Lactis defectum.
Pestilentiam.
Tabem.
Cæcitatem.
Grauedinem.
Occidere, necare, in
Genere.
Specie. puta
Homines. 1521
Bruta.
Morbos abigere: partim
Absolutè.
Translatione in aliũ. 1522
Dolores mitigare.
Vitam conseruare.
Resurgere à mortuis.
Dæmones, manes, mortuos, spectra uel 1523
Elicere, euocare.
Capere.
Immittere.
Pellere ex
Hominibus.
Locis certis.
In alias formas conuertere
Homines. Nempe
Sepios. 1524
Alios.
Inanimata.
Inuisibilem reddere
Semetipsum.
Res alias.
Infestare uias.
Conuicia instruere. 1525
Mouere corpus. Tum
Proprium. siue
In aere. puta
Eleuando, ascendendo.
Volando.
In mari. 1526
In equo.
In præcipitijs fiunt.
Alienum.
Vulnera præcauere. 1527
Dignitates acquirere.
Thesauros inuenire, Pecuniam simulare.
Seruos fugitiuos retinere.
Vincula exuere.
E carcere liberare.
Hostes, aduersarios
Vincere.
Effugere. 1528
Auium uoces intelligere.
Belluas, feras, serpentes
Occidere.
Abigere.
Domare, cicurare.
Vocales reddere.
Rationem indere.
Efferare.
Simulare.
Arboribus flores, uocem dare.
Inanimatis uitam, uocem, motúmue dare. 1529
Naturam rerum inuertere:
Sidera detrahere.
In Luna scribere.
Fulgura ciere.
Grandinem, tempestatem, imbrem excitare.
Tempestates sedare.
Ignem excitare.
Ignis ardorem perferre.
Tenebras objicere.
Aerem corrumpere, infecare.
Ventos sedare. 1530
Ventos retinere.
Ventos ciere.
Aquam cribro haurire.
Solida diuidere.

MIRACVLORVM frustratio. Tũ
Hæreticorum.
Magorum. Magiæ successus
Irritus.
Infelix.

ADMINISTRATIO diuina, Λειτουργία
In genere apta uel inepta.
Precum, Sacrorum
Inepta.
Baptismi
Inepta.
Tarda. 1531
Eucharistiæ
Inepta.
Sacrarum literarum usus
Aptus.
Ineptus. Abusus sacræ scripturæ.

CERTAMINA Metaphysica, ulua uoce, scriptóue:
Hominum & Spirituum. 1532
Theologorum. Vt puta
Iudæorum inter se.
Ethnicorum inter se. 1533
Christianorum orthodoxorum, uel inter se, uel contra hæreticos. 1534
Turcorum inter se.
Iudæorum cõtra Ethnicos, Iudæos, Turcos. 1535
Fatum, Diuinaculorum certamina. 1541
Magorum. 1542

THEOLOGIAE, Sacrarum literarum cultus:
Studium, amor. 1543
Odium & contemtus.

MAGIAE cultus, Nimirum
Studium & amor. 1544
Odium & contemtus. 1545

DIVINATIONIS studium. Respectu
Artis. Tum quo ad
Cognitionem:
Præceptis studendo.
Libros comparando, cudendo.
Exercitationem.
Obseruando. 1546
Obsequendo, parẽdo. Nempe ob diuinationem
Magistratu cedere, abire.
Sacra instaurare.
Statuas euertere.
Cædem committere.
Pugnam, prælium differre.
Iter intermittere.
Consulendo. 1547
Personarum.

DIVINATIONIS cuiuscunque neglectus, Odium, Contẽtus. Auguria, Oracula, Sõnia neglecta: respectu
Artis.
Non consulendo, non obseruando. 1548
Non obtemperando.
Irridendo.
Corrigendo, Eludendo. 1549
Libros non recipiendo.
Artificum. Vates, Diuinaculos
Mendacij accusando.
Contemnendo.
Puniendo.

MIRACVLORVM cultus:
Studium, Amor. 1550
Odium, Contemtus, Neglectus. 1551

VOLVMINIS SEXTI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE PHILOSOPHIA Morum uniuersim.

ETHICAE siue Morum philosophiæ Inuentores, Doctores, Scriptores:
Qui, quales. puta
Philosophi. 1557
Poetæ.
Rhetores, Sophistæ. 1558
Politici.
Amatores.
Mulieres,
Quomodo. Docere mores
Sententijs moralibus.
Fabulis.
Legibus.
Consilijs. (tione.
Adhortatione, admoni-

DISCIPVLI Ethici:
Præceptis. 1559
Exemplis.

ETHICAE Philosophiæ usus
Aptus, rectus. In
Repub. instituẽda, gubernãda.
Tyrannis tollendis.
Reconciliandis inimicis.
Accendendo ad expeditionem, prælium.
Tolerandis malis.
Ineptus.

ETHICA certamina. Quæstiones Ethicæ. In
Genere.
Specie. De
Summo bono. 1560
Virentibus.
Insania, Stulticia.
Morte.
Diuitibus.
Amicitia. 1561
Republica.

ETHICVM iudiciũ. perpẽdendũ,
Qui iudicent:
Præceptores.
Scurræ.
De quibus iudicent. De
Regibus.
Philosophis.
Qualiter iudicent:
Rectum iudicium de
Indole.
Legibus.
Virtutis profectu.
Fortitudine.
Delictis.
Reipub. forma.
Reipub. incremento.
Honoribus. 1562
Vitæ.
Dubium, Incertum, Obscurum iudicium.
Ineptum iudicium: de
Gaudio & dolore.
Virtute.
Ciuitatis iure.
Coniugio.

ETHICAE studium.

LEGISLATORES. iũq; uel
Vniuersim considerati. puta
Hebræorum.
Indorum.
Afrorum. 1563
Aegyptiorum.
Græcorum. 1564
Romanorum. 1565
Patauinorum.
Longobardorum.
Hispanorum. 1566
Germanorum.
Boemorum, Polonorum.
Sueonũ, Gothorũ, Danorũ.
Britannorum, Anglorũ, Scotorum. 1567
Scytharũ, Getarũ, Thracũ, Bulgarorum, Tartarorũ.
Turcorum.
Singillatim. Quarũdã legũ auctores.

LEGISLATIONIS cultus, studium. 1568

IVRIS doctores, professores:
Quorum, apud quos: puta
Iudæorum.
Romanorum. 1569
Græcorũ. Italorum 1573
Gallorum, Britannorũ, Scotorum.
Germanorum. 1575
Quales. uel
Docti.
Indocti, imperiti.

IVRISPRVDENTIAE discipuli

IVRIS cognitio, interpretatio.
Apta, Recta.
Inepta, Falsa. Peruersio iuris.
Nulla. Ignorantia iuris 1576

IVRECONSVLTORVM certamina.

IVRISPRVDENTIAE studium & amor, respectu
Artis. Nempe
Libros edendo, publicãdo.
Iudicia instituendo.
Iudicia exercendo. (1577.
Iura, iudicia corrigendo.
Disputando de iure.
Artificum. Iuris professores
Instituendo.
Fouẽdo, familiariter utẽdo
Remunerando.
Ornando.
Credendo, Parendo.

IVRISPRVDENTIAE odium, contemtus, neglectus, quo ad
Artem: Ius, Legem, Libros
Auersando, reijciendo.
Ridendo.
Artifices: Iureconsultos, causidicos
Odio prosequendo, reprehendendo. 1578
Nõ admittẽdo, negligẽdo.
Expellendo, abigendo.
Persequendo. 1579

LIBER II. DE HISTORIA.

INVENTORES historiæ.
HISTORICI Ecclesiastici.
HISTORICI uniuersales, qui uel à condito orbe, uel suæ tantùm ætatis gesta diuersorum populorum simul scripsere. 1583
HISTORICI particulares, qui res gestas descripsere
Iudæorum.
Assyriorum, Persarum, Medorũ.
Aegyptiorum.
Lydorum, Carum.
Troianorum.
Græcorum. 1584
Siculorum.
Italorum quorumuis
Romanorum.
Constantinopolitanorum.
Hispanorum. 1585
Gallorum, Francorum.
Germanorum.
Gothorum, Danorũ, Sclauorum, Suecorum.
Hunnorum, Hungarorum.
Polonorũ, Boemorũ, Moscouitarũ, Sarmatarum, Tartarorum.
Longobardorum.

Britan-

Britannorum, Anglorum, Scotorum.
Saracenorum. 1586
Turcarum.
Afrorum.
Noui orbis.
VITARVM scriptores, in
Genere. Illustrium
Virorum.
Mulierum.
Specie. Qui uitas scripsere
Christi Opt. Max. Euangelistæ
Animi bonis malisue illustrium. puta
Piorum, Sanctorum, Martyrum, Confessorum, Prophetarum.
Impiorum, Hæreticorum, Magorum.
Doctorum, Philosophorum 1587
Bellica laude illustrium.
Meretricum.
Corporis bonis clarorum. ut
Olympionicarum.
Fortunæ bonis celebrium.
Nempe
Sacerdotum, Pontificũ.
Imperatorum, Regum, Principum. 1588
Gentilium, hoc est, familiarum, aut etiam qui sunt gentis eiusdem, ut Græcorum, Romanorum, Italorum, Germanorum.
EXEMPLORVM rhapsodi.
HISTORIAE usus. Huc
Qui ex historia fructũ percepere:
Reges.
Duces.
Mulieres. 1589
Quem fructum. Nempe quò ad
Animum:
Virtutis in genere.
Fortitudinis.
Tranquillitatis animi.
Corpus. V. G.
Valetudinis.
HISTORICA exercitatio. Tum quo ad
Narrationem:
Veri historici.
Mendaces historici, ob malignitatẽ, uel ignorãtiã. 1590
Explicationem. Historici
Apti, Diligentes. 1591
Inepti, Negligentes.
Recitationem:
Importuni.
Certamina.
Iudicium.
HISTORIAE studium, amor, cultus. Respectu
Artis. Historias
Scribendo. 1592
Committendo ut scribãtur.
Notando.
Legendo.
Audiendo.
Edisserendo.
Consulendo.
Artificum. Historicos
Ornando. 1593
Fouendo, complectendo.
Præmijs afficiendo.
HISTORIAE contemtus, odium, neglectus. 1594

LIBER III. DE PROBITATE ET Improbitate in uniuersum.

PROBITATIS, Virtutis in genere disciplina. Virtutis
Magistri. Considerantur
Personæ, Qui, Quales. puta
Legislatores.
Reges, Principes. 1596
Præfecti.
Ciues, Amatores.
Præceptores.
Amici.
Patresfamiliãs.
Modi. Sic uirtus docetur
Institutione, Doctrina
Legislatorum.
Poetarum.
Victorum.
Terrore.
Imaginibus, Notis, Symbolis. 1597
Discipuli. Tum
Qui, quales:
Pueri.
Milites.
Exules.
Quomodo:
Lege.
Institutione.
Admonitione.
Frugalitate.
Nota, Imagine, Symbolo.
IMPROBITATIS, Vitiositatis disciplina in genere. puta
Magistri, Doctores:
Qui, quales. ut
Reges.
Imperatores.
Præceptores.
Parentes.
Vxores. 1598
Amici.
Mercatores.
Consiliarij.
Quomodo. uidelicet
Præceptione.
Admonitione.
Indulgentia, Permissione.
Discipuli. Tum
Qui. puta
Filij.
Reges, Principes.
Quomodo. Nempe
Interna subiectione sui ipsius.
Conuersatione, Imitatione
Vxorum.
Amicorum, Sociorũ.
Peregrinorum.
Victoria. 1599
Abundantia, Vbertate.
BONI uiri in genere. Vt
Populi boni.
Priuati homines.
PROBITAS adiunctum habens aliquod bonum uel malum. Huc pertinent
Boni simul & sapientes. 1600
Boni simul & indocti.
Boni Pontifices, Episcopi.
Boni uiri Principes, Reges, Imperatores. 1601
Boni uiri, & rei bellicæ periti.
Duces bellici probi. 1607
Boni & politici.
Boni & milites.
Boni uiri ualetudinarij. 1608
Boni & pauperes.
Boni & opulenti.
Bonæ mulieres. 1609
IMPROBI homines in genere:
Populi improbi. 1610
Artifices improbi.
Familiæ improbæ.
Priuati homines.
IMPROBITAS adiunctum habens bonum uel malum aliquod
Animi. Huc improbi
Philosophi, Sophistæ.
Historici.
Corporis. Huc improbi
Deformes.
Senes.
Mulieres. 1611
Fortunæ. Huc pertinent improbi
Diuites.
Pontifices.
Principes, Reges, Tyranni
Iudæorum.
Persarum.
Pamphyliorum.
Ephesiorum.
Aegyptiorum.
Afrorum. 1613
Græcorum. 1614
Ponti.
Romanorum. 1615
Italorum. 1616
Siculorum. 1621
Hispanorum. 1622
Gallorum.
Britannorum, Anglorum, Scotorum. 1623
Sueonum, Gothorum.
Polonorum, Boemorum.
Vngarorum. 1624
Moscorum. 1625
Turcorum.
Duces.
Nobiles.
MORVM Similitudo, siue bonorum, siue malorum. 1626
QVI uarijs uirtutibus simul & uitijs excelluerunt. Mores mixti.
PROBITATIS Exercitium. Huc pertinet
Fructus uel
Dignus.
Indignus. 1627
Certamina.
IMPROBITATIS Exercitatio.
Fructus uel
Dignus.
Indignus.
Certamina.
MORVM inconstantia.
VIRTVTVM & Vitiorum cultus, in genere:
Honestatis & Probitatis
Studium in
Seipso.
Alijs.
Odiũ, Contẽtus, Neglectus.
Improbitatis & improborum
Studium, Amor. 1628
Odium.

VOLVMINIS SEPTIMI TITT. SERIES.

LIBER I. DE HABITIBVS INTELligentiæ Practicis in genere.

PRVDENTES homines. Nempe
Populi.
Singuli. Considerati secundùm bonum malumue aliquod
Animi, Prudentes
Philosophi.
Oratores.
Medici.
Legislatores. 1634
Politici. 1635
Consiliarij.
Aduocati, Causidici.
Oeconomi.
Moriones, fatui. Stultorum bona cõsilia uel iudicia. 1636
Mechanici.
Corporis. Huius sunt loci
Mulieres prudẽtes. 1637
Pueri, Iuuenes prudentes. 1638
Senes prudentes.
Fortunæ. Huc pertinent
Pontifices prudentes.
Reges, Principes, Magistratus prudentes.
Duces militares stratagematis excellẽtes. 1639
Legati, Oratores prudẽtes. 1641
ASTVTI homines. Nempe
Populi fraudulenti. 1642
Singuli homines,
In genere.
Mechanici. ut
Pictores.
Capones.
Mulieres.
Pontifices.
Reges. 1643
Duces.
Legati.
STVLTI homines:
Populi stulti. 1644
Singuli homines:
In genere. 1645
In specie. Huc
Sapientes uiri, qui aliquando impegerunt.
Philosophi stulti.
Iureconsulti.
Medici.
Tibicines stulti.
Formosi.
Mulieres.
Diuites stulti. 1646
Pontifices.
Reges, Imperatores stulti. 1647
Magistratus quinti alij stulti, inepti.
Duces exercituum stulti & imperiti. 1648
Legati. 1649
Iudices.
Filij hominum sapientũ.
PRVDENTIAE politicæ magistri:
Qui. puta
Vates.
Iureconsulti. 1650
Præceptores.
Principes.
Consiliarij, Senatores.
Legati.
Captiui.
Quales: Apti, Inepti.
Quomodo:
Viua uoce.
Scripto.
Dignitate, Magistratu.
PRVDENTIAE bellicæ magistri
Qui:
Reges, Principes, Duces. 1651
Milites.
Præceptores.
Poetæ.
Mulieres.
Dæmones.
Quales. puta
Apti.
Inepti, mali. Disciplinæ militaris dissoluẽdæ auctores. 1654
Quomodo. Nempe
Exercitatione.
Conuersatione. 1655
Honore.
Imaginibus.
Pœnis.
Scriptis.
PRVDENTIAE Oeconomicæ magistri,
Qui. Nempe
Principes.
Quomodo:
Scriptis.
PRVDENTIAE aliorũ discipuli. Tum
Consulendo.
Parendo.
CERTAMINA prudẽtum. Consilia de eadem re diuersa,
Politica. Nempe de
Repub. constituenda. 1656
Legumlatione.
Imperio propagando.
Liberanda patria.
Tyrannide retinẽda, deponiendaue.
Bellica. De
Militari disciplina.
Bello suscipiendo. 1657
Statu belli. 1658
Pugnæ loco.
Hostibus uictis.
Arcibus occupandis.
Vrbe euertenda. 1659
VITIORVM prudẽtiæ cõtrariorum certamina:
Astutiæ & Calliditatis.
Stultitiæ.
FRVCTVS, Præmium Intelligentiæ practicæ. Huc
Prudentiæ fructus
Dignus.
Indignus.
Astutiæ fructus
Dignus.
Indignus.
Stultitiæ fructus
Dignus.
Indignus.
PRVDENTIAE cultus in
Alijs.
Seipsis. Studium in deliberando, iudicando. 1660

LIBER II. DE PRVDENTIA EXTRA bellum Inueniente, Consulente.

PRVDENTIA extra bellum considerata secundũ Personas. Nempe quò ad eos
Qui inueniunt, consulunt.
Quibus, siue pro quibus. Pro
Rebuspublicis liberis.
Episcõpis, sacerdotib. 1665
Principibus.
Iudicibus.
Legatis.
Ciuibus.
Subditis.
Senibus.
Potentibus, Opulentis.
Pocillatoribus.
Contra quos. Prudentia contra
Tyrannos. Tyrannidem
Auertere, præuenire. 1666
Euertere, tollere. 1667
Insidiatores uitæ, imperij.
Eos prudẽter circumuenire. 1668
Seditiosos. 1669
Fures. Eos prudenter
Deprehendere.
Coercere. Eludere.
Latrones, grassatores. Eos
Explorare, deprehẽdere. 1670
Circumuenire.
Proditores.
Magos.
Fugitiuos. 1671
Aleatores, collusores. (ter
Bruta qualiacũq;. Ea prudẽ

Comparare, Acquirere.
Cicurare, Domare.
Corrigere.
Interficere.

PRVDENTIA extra bellum circa Res per se cõsideratas occupata. Circa

Religionẽ. Prudẽtia in religione
Docẽda uel propagãda. 1672
Amplectenda, discenda.
Conseruanda.
Defendẽda. Cõfitenda. 1673
Leges. Leges prudenter
Ponere, Ferre, Promulgare.
Non ferre.
Docerè.
Conseruare.
Abrogare. 1674
Oracula. Ea
Approbare, rata facere.
Explicare.
Confutare.
Coniugium. Coniugium prudẽter
Suadere.
Contrahere.
Non contrahere, repudiare.
Fouere amorẽ, concordiã.
Dirimere.
Sobolem. Ei prudenter prospicere.
Partum. Partui prudenter consulere. 1676
Colonias. Eas prudenter
Non deducendo.
Deducendo.
Testamenta.
Cadauer. Ne
Surripiatur.
Negligatur.
Ignominia afficiatus.
Hæreditatem.
Alimenta. Ea
Cõparare prudẽter. Nempe
Cibos. Famẽ tollere, mitigare. 1677
Potum. Sitim prudenter amoliri.
Præparare.
Conseruare.
Vestitum.
Aedificia.
Literas. Eas prudenter
Communicare.
Munire contra falsarios.
Coarguere falsitatis.
Corrumpere, abolere.
Pondera.
Rumores.
Ignem. Eum prudenter
Fouere. 1678
Arcere.
Terræmotum.

PRVDENTIA extra bellum circa animi habitus Theoricos bonos promouendos, malos amoliendos occupata. puta in

Studijs literarum.
Linguis addiscendis.
Literis.
Poesi.
Mathematis prudenter
Inueniendis.
Conseruandis.
Theologia.

PRVDENTIA circa animi habitus Practicos. Prudẽs inuẽtio eorum, quæ pertinent ad

Virtutẽ uniuersam ingenerãdam, promouendam, conseruandam:
Institutione, Præceptione, Admonitione.
Obseruatione, Inspectione. 1679
Imaginibus, Notis.
Conuersatione, Exemplo aliorum.
Fuga improborum.
Aemulatione.
Reprehensione.
Hostium infectatione.
Otij fuga, Occupationibus, Negotio.
Professione. 1680
Inopia.
Regionis asperitate.
Dignitate concessa.
Dignitate non concessa.
Dignitate deposita.
Prudentiam conciliandam.
Fortitudinẽ prudenter excitandã, confirmandam: siue id fiat
Imaginibus.
Exercitijs.
Conuitijs.
Continentiam, Pudicitiam tuendam, Libidinem refrænandã,
Simulatione qualicunq;
Obtrectationis, Infectationis.
Consensus. 1681
Morbi.
Metu insidiarum.
Translatione libidinis uel
Legitima.
Illegitima.
Labore, Exercitio, Negotio
Formæ corruptione.
Dolore corporis.
Cæcitate.
Fibula.
Morte. 1682
Vestitu.
Custodia.
Sobrietatem. Sobrietati & abstinentiæ in uictu prudenter consulere.
Parsimoniã: eam prudenter promouere.
Luxũ: eum amouere, moderari. In
Victu.
Vestitu, Suppellectile, Comitatu.
Aedificijs. 1683
Liberalitatẽ: eã prudẽter exercere
Auaritiã. Auaritiæ prudenter obstare. Diuitiarum contemtum inducere. Sordes euitare.
Prodigalitatem: eam prudenter tollere, corrigere.
Ambitionem. Ambitioni prudenter occurrere. Gloriam fugere.
Humilitatem promouere,
Præceptione, Admonitiõe. 1684
Reprehẽsione, Irrisione, Redargutione.
Occasionis ablatione.
Obtrectatione, Infectatiõe.
Labore, Negotio.
Religione. 1685
Cadaueris inspectione.
Vestitu.
Supellectile.
Imaginib. Notis, Insignib.
Clementiam, eam promouere
Popularitatem. Popularitati consulere.
Iustitiam religiosam: eam prudẽter promouere. Videlicet
Idololatriam, Superstitionẽ prohibendo, abolendo, confutando. 1686
Confirmando pios.
Cõuertẽdo ignorãtes, impios.
Corrigẽdo, Puniẽdo, Excludẽdo, Terrẽdo impios.
Iustitiam profanã. Iustitiæ profanæ prudenter consulere in
Genere.
Specie. puta
Fidem, Officii exigere, excitare. 1687
Fidem, Officium declarando, obseruando.
Iniustam distributionem fugiendo. 1688
Perfidiam prohibendo, euitando.
Correctionẽ iustam exercendo in facinorosos, iniustos et improbos.
Correctionem iustam, nimiam, damnosam euitando. 1689

PRVDENTIA extra bellũ, in habitib. Mechanicis fouendis, promouendis, exercendis.

PRVDENTIA extra bellum, circa Perturbationes animi uersans. Huius sunt loci,

Amorem prudenter conciliare.
Animosos prudenter reddere.
Hilaritatẽ refræenare, cohibere.
Pœnitentiam prudenter
Præcauere.
Introducere.
Suspicionem prudenter
Diluere.
Iram prudenter
Præcauere, Auertere.
Mitigare, Sedare. 1690
Abolere.
Misericordiã prudenter excitare.
Luctum, mœrorem prudenter
Declinare, Præcauere.
Mitigare.
Inuidiam prudenter
Declinare, Auertere.
Superbiam tollere, Humilitatem promouere. 1691

PRVDENTIA extra bellũ in Affectionibus quibusdã, animi motum consequentibus, occupata:

Explicare, Detegere, Indicare, Nunciare, Admonere, Hortari alterum prudenter, puta
Factum.
Consilium.
Sententiã, Voluntatem. 1692
Præstantiã suam aliorumde.
Cælare, Occultare prudenter
Consultationem.
Coniurationem. 1693
Factum.
Mortem.
Explorare, Expiscari, Elicere prudenter
Dei iram.
Ingenium. 1694
Fraudem.
Furtum.
Proditionem.
Cædem. 1695
Adulterium.
Insidias.
Accusationem falsam.
Statuarum præstantiam.
Antiquitatem gentis.
Primogenituram. 1696
Sententiam, Opinionem, Iudicium.
Approbare alterius dictum factumue.
Refutare. Elenchus prudenter
Consilij.

Consilij. 1697
Iudicij, Sententiæ.
Accusationis.
Obtrectationis.
Detractionis.
Iactantiæ.
Scommatis. 1698
Reprehendere, Accusare prudẽter
Ignorantiam theoricam.
Elocutionem.
Improbitatem in genere.
Astutiam.
Stultitiam. 1699
Temeritatem.
Mollitiem, Ignauiam.
Intemperantiam, Ebrietatẽ, Crapulam. 1700
Libidinem.
Illiberalitatem, Sordes, Auaritiam.
Luxum ædificiorum.
Ambitionẽ, Superbiam, Iactantiam.
Iracundiam. 1701
Facilitatem.
Maledicentiam.
Loquacitatem.
Adulationem.
Nugacitatem.
Superstitionem.
Inciuilitatem, Inurbanitatem. 1702
Iniustitiam in genere.
Rebellionem.
Testimonium falsum.
Accusationem iniustam.
Condemnationẽ iniustam.
Corruptelam munerum.
Defendere prudenter innocẽtiam suam aliorumue: Crimẽ intentatum diluere. puta
Amentiæ suspicionem.
Impudicitiæ, Stupri, Adulterij suspicionem.
Taciturnitatem.
Factum iudicum.
Inconstãtiæ, Leuitatis suspicionem. 1703
Tyrannidis affectatæ suspicionem.
Magiæ suspicionem.
Latrocinij suspicionem.
Peculatus suspicionem.
Testimonij dictionem.
Iniusti iudicij suspicionem. 1704
Perfidiæ, Proditionis suspicionem.
Excusare prudenter se aliosue quo ad
Animi uitium, crimen, erratũ, dictũ, factumue. Nẽpe
Stultitiam, Amentiam.
Timiditatem, Ignauiam.
Libidinem, Nuptias repetitas.
Prodigalitatem.
Luxum, Cultum.
Ambitionem, Ambitum.
Iracundiam. 1705
Mendacium.
Impietatem, Hæresim.
Iniustitiam.
Legum contemtum.
Perfidiam.
Defectionem.
Proditionem.
Corpus. Excusare
Graueolentiam.
Clauditatem.
Aetatem.
Fortunas. Excusare prudenter
Amicitiam, Societatem.
Victoriã, Cladem. 1706
Ignobilitatem.
Imperium in uiros.
Seruitutem.
Petere prudenter.
Commendare prudenter.
Laudare.
Consolari prudenter. 1707
Rixari, Contendere prudenter.
Vlcisci prudenter.

PRVDENTIA extra bellum Inuentrix eorum quæ ad Corporis bona conferunt. Huius est loci,

Vitæ suæ prudẽter prospicere. Pericula et insidias effugere. 1708
Vitæ aliorũ in auertendis aut detegendis insidijs atq; periculis prudẽter prospicere in iudicio, uel extra iudicium. 1713
Sanitati prudenter cõsulere. Morbis prudenter obstare in
Genere.
Specie. uidelicet
Partum promouere.
Ad comedẽdũ inducere. 1715
Medicamentum propinare.
Mutilationem prohibere.
Venenum amoliri.
Pestilentiam arcere.
Melancholiam abigere.
Verbera prudenter effugere.
Quieti & Somno consulere. Vigilias prudenter amouere. 1716
Exercitijs prudenter consulere.

PRVDENTIA extra bellũ Inuentrix eorum, quæ ad Fortuita bona pertinent:

Felicitati prudenter consulere. Infelicitatem amoliri, in genere.
Diuitias prudẽter inuenire, acquirere, sibi alijsue, publicè, priuatim:
Tributo, Vectigalibus.
Mercimonijs, Vẽditione, Emtione, Commutatione, Locatione. 1717
Mutuo. Fœnore exercẽdo, dissoluendo. Aes alienũ prudenter dissoluendo. 1718
Salario, Muneribus, Donis.
Pecuniæ adulterio.
Diuitias opes qualescunq; thesauros prudenter conseruare: ne
Auferantur per
Vim & iniuriã apertam.
Dolum. (1719
Corrumpantur, perdantur.
Amittantur uel
Naufragio.
Incendio.
Diuitias, opes amissas, ereptas, recipere. 1720
Vrbes, Regiones, Arces
Comparare.
Recipere.
Aedificare, Restaurare.
Frequentare, Populosas reddere. 1721
Locupletare
Munire. (bere.
Cõseruare. Ab excidio prohi-
Amicitiæ Politicæ publicæ prudẽter consulere:
Contrahendo. 1722
Conseruando. Seditiones, Defectiones ciuiles ne oriãtur prohibere. 1723
Reconciliando. Seditiones politicas tollere. 1725
Amicitiæ Politicæ priuatæ prudẽter consulere:
Contrahendo. 1728
Conseruando.
Reconciliãdo. Simultates priuatas prudẽter tollere. 1729
Amicitiæ Oeconomicæ prudenter consulere. Rixas Oeconomicas tollere. Inter
Parentes & Liberos.
Coniuges,
Pacem conseruare.
Rixas *tollere, Reconciliare.*
Fratres amicitiam colere, conseruare.
Dominos & Seruos amicitiã, fidem fouere. 1731
Auctoritati, Existimationi, Honori suo alienoie prudenter cõsulere, acquirendo, conseruando, asserẽdo, uindicando: qui quidem debeatur
Sapientiæ, Eruditioni.
Mechanicæ peritiæ.
Virtuti
In genere.
Prudentiæ.
Fortitudini bellicæ.
Clementiæ.
Religioni, *Pietati.*
Legum obseruantiæ.
Formæ.
Dignitati & Magistratui. Maiestatem Reipub. & Imperij tueri. 1732
Victorijs.
Infamiam, Dedecus prudẽter effugere, declinare, auertere. In
Genere.
Specie. Infamiam malorum
Animi. Nempe
Timiditatis.
Impudicitiæ.
Illiberalitatis. 1734
Impietatis.
Iniusti iudicij.
Perfidiæ.
Corporis. Vtputa
Plagarũ, Verberũ ignominiam.
Mutilationis.
Fortunarum. Quatu est
Ignobilitas. Obscuritatẽ familiæ tegere, excusare prudenter.
Locus parum honorificus.
Deiectio à dignitate.
Sepultura ignominiosa. 1735
Vxoris, Filiorũ impudicitia.
Victoriæ prudenter consulere.
Magistratui, Imperio, Regno prudenter consulere,
Assumendo, Eligendo. 1736
Comparando. 1737
Recuperando.
Confirmãdo, Stabiliendo. 1738
Deijciendo, Priuando.
Libertatem præsentem prudẽter
Seruare, tueri,
In genere.
In specie. Contra
Tyrannos.
Iudices. Dãnationẽ effugere. 1741
Insidiatores.
Hostes.
Eripere. Capere, cõprehendere, in uincula cõijcere.

Seruitutem præsentem prudenter depellere: tum
Obsidionis. 1743
Obsidum.
Carceris, Vinculorũ. E carcerib. prudẽter liberati. 1744
Custodiæ liberæ.
Exilij. Ab exilio prudenter reuerti.
Peregrinationis.
Famulitij, Ministerij. 1746

LIBER III. DE PRVDENTIA INVENtrice bellica, siue de Stratagematis.

AD bellum suscipiendum incitare suos. Ad societatem belli perducere. 1754
A BELLO belliũe societate dehortari. 1756
BELLI suscipiẽdi gerẽdiq; tẽpus.
BELLI gerendi locus. 1757
BELLI gerẽdi modus. Status belli Frontino dictus.
PRVDENTIA bellica circa Imperatoris Animum. Quatenus
Prudens, sic
Exploret
Hostium uires, consilia.
Militum alacritatem, timiditatem. 1758
Militum scelus.
Suspecta habeat hostiũ consilia, insidias.
Nõ præcipitet sua dicta, factaue.
Occultet sua consilia, facta, disciplinam. 1759
Communicet sua consilia. Ratione habita
Personarũ, per quos. Per
Homines.
Bruta.
Rerum, siue Instrumentorũ per quæ. Indicare
Igni, Fumo. 1760
Gestu, Actione.
Sono, Strepitu.
Baculo.
Sagitta.
Clamore.
Aenigmate.
Literis mandãdis prudenter. 1761
Literis occultãdis prudenter.
Fortis, sic Imperator
Toleret aduersa. 1762
Secundis non efferatur.
Declinet pericula. partim ut
Ne *pugnæ se committat.*
Cautè *pugnæ interfit.* 1763
Propulset securè.
Clemens, Seuerus, Iustus.
PRVDENTIA bellica quo ad Imperatoris Corpus. Nẽpe quo ad
Salutem, Vitam.
Habitum, Ornatum.
PRVDENTIA quo ad Imperatoris Fortunas:
Opes conseruare, acquirere.
Infamiam, Suspicionem euitare, eluere: puta
Perfidiæ, Proditionis.
Desertionis. 1764
MILITVM prudens delectus:
Qui, quales deligendi. In
Genere.
Specie. Quo ad
Animum Nempe
Periti rei bellicæ.
Fortes. Timidi segregandi.
Volẽtes, Nolẽtes.
In fidẽ recipiendi.
Suspecti, Perfidi, Rebelles segregandi. 1765
Corpus. Respectu scilicet
Habitus corporis
Comæ, Barbæ.
Aetatis.
Armorum.
Fortunas. Respectu
Patriæ, Ciuitatis. 1766
Coniugij.
Paupertatis, Exilij
Libertatis, Seruitutis.
Cõdemnationis,
Noxæ. 1767
Quomodo. puta
Supplicatione.
Lectione.
Approbatione.
Mercede.
Honore.
Licentia.
Alea.
MILITVM prudẽs recensio. 1768
MILITVM prudens dimissio.
MILITVM corpora firmare, exercere. Robur illorum augere tum actiuum, tum passiuum, ut ferre assuescant
Vulnera, Plagas.
Labores quoscunq;. 1769
Famem, Sitim.
Aestum, Frigus.
EXERCITVM. Copias, Milites, Socios, Auxilia in Locis tũ p se, tum propter hostes periculosis, in procinctu, in acie, in fuga tueri, defendere, ducere, educere, introducere. puta
Ad Locorum munitorũ, Vrbium, Arcium oppugnationẽ ducere.
Mare, Lacus, Flumina prudenter superare. 1770
Fossas superare. 1772
Regiones squallidas, desertas, sticulosas superare.
Regiones asperas, montuosas trãsmittere.
Niues superare. (tere.
Regiones feris infestas transmit-
EXERCITVM, Milites suos contra Hostiũ insidiantiũ, inuadentium, resistentium, persequentium uim tueri. Partim
Deludendo, Ne hostis instet, inuadat, insequatur,
Simulatione quietis, castrametationis, præparationis ad pugnam. 1773
Abitus, regressus simulatiõe
Dimissione exercitus, eũ per partes transmittẽdo. 1775
Metu iniecto proditiõis, irruptionis, periculi cuiuscunq;, uel auxiliorũ nouorum.
Victoriæ simulatione. 1776
Pacis, Fœderis, Deditionis, Societatis simulatione.
Signi simulatione, absconsione. 1777
Libertatis & effugij simulatione.
Nebula, Fumo. (tione.
Niue.
Statuis.
Sustinendo instantem, inuadentem, insequentem, insidiantẽ
Loci cõmoditate natiua uel artificiali, ut Vallo, Muro, Fossa, & similibus.
Igni obiecto. 1778
Aquæ obiectu.
Celeritate hosti elabi: eiusq; causa tum alia facere, tum impedimenta & prædam abijcere.
Aciei instructione opportuna. 1779
Circuitione aut inclusione hostis, diuersis locis tumultũ excitãdo, eliciẽdo.
Obiectione. Quãdo unapare exercitus resistimus, alterã educimus uel introducimus. 1780
Deorum uel Captiuorũ obiectu.
Prædæ, Pecuniarum, Impedimentorum obiectu.
Tempore.
Viæ errore: aliam simulans, alia insistere. 1781
Lumine.
Tenebris.
PRVDENTIAE Militum cõsulere, ut hostes à suis, hostiumq; impetum & conatus cognoscant & dignoscant,
Tessera bellica.
Signis militaribus.
Armis, Vestibus.
Signo pugnæ, receptus, pacis.
VIGILANTIAM suorum excitare, ut omnes insidias hostis præueniant & auertãt uigilãdo. 1783
MILITVM alacritatẽ nimiam cohibere in oppugnãdo, irrumpendo. Intempestiuam pugnæ postulationem prohibere. 1784
MILITVM alacritatem excitare, tardos & ignauos animare & accendere, ad
Laborem.
Pugnam. Nempe
Auditu
Soni, Musicæ castrensis
Vocis, Adhortatiõis (1785
Aspectu
Ducis. (coram.
Liberorũ, Coniugũ, Amicorũ.
Regionis.
Aemulatione
Ducis. Suo exemplo militem accendere. 1786
Commilitonum.
Mulierum. 1787
Brutorum.
Contemtu hostium.
Ira.
Spe, tum
Beatitudinis. (rendæ.
Gloriæ, Dignitatis conse-
Victoriæ assequẽdæ. 1788
Libertatis.
Diuitiarum, Stipendiorũ, Commeatiũ, Munerib, Prædæ.
Auxilij diuini. 1789
Auxilij humani, Proditionis,
Transitionis, Defectionis, Proditiõis.
Loci uel tẽporis fatalis.
Desperatione.
Metu, scilicet
Oppressionis. 1792
Mortis.
Vulnerum.
Direptionis, Multæ, Damni. 1793
Infamiæ.
Pudore.
Gaudio, tum
Honoris collati.
Dignitatis acceptæ.
Victoriæ adeptæ, siue re uerà, siue fictæ.
Medicamentis uel alimẽtis.
Motu corporis, Incursione, Impetu. 1794
Labore.
Siti.
Auxilio fugæ ablato, præcluso. 1795
METVM eximere Militibus, quẽ uel ante pugnam, uel in pugna, propter aduersa omina, aut hostium uim cõceperunt. Dissimulare aut certè emendare aduersa. Formidinem tollere ortam ex
Oraculis.
Signis diuinis. 1796
Loco uel tempore malè ominoso.
Hostium, uel
Prudentia, Virtute.
Ferocia.
Clamore.
Perfidia.
Denũciatione, Minis, Diris.
Multitudine. 1797
Armis.
Suorum Militum, Sociorumue
Defectione, Proditione.
Clade. 1798
Vulneribus.
Inclusione.
Opum, Commeatus amissione.
MILITVM continentiam excitare, promouere. Tum quo ad
Venerem.
Alimenta.
Balnea.
Opes. Auaritiæ uel Prodigalitati militum obstare. 1799
DEFECTIONEM, Desertionẽ, Deditionem, Proditionẽ uel nostrorum militum, sociorum, auxiliorum, uel etiam hostium, quos deuicimus (sic enim iam è nostris esse uidentur) prohibere ne fiat. Millites, Socios, Subditos in fide retinere
Beneuolentia.
Beneficentia. 1800
Ignorantia, Dissimulatione.
Confidentiæ simulatione.
Misericordia.
Spe, tum
Impunitatis.
Auxiliorum. 1801
Metu, scilicet
Supplicij.
Hostium crudelitatis.
Multę, Direptionis bonorũ.
Iureiurando.
Obseruatione per
Magistratum.
Custodes.
Exploratores.
Pignore, uel
Coniugij.
Obsidum. 1802
Mutui, Crediti.
Stipendiorum.
Occasionis ablatione, substractione. Eo consilio
Disciplina mutatur.
Mœnia deijciuntur.
Arma adimuntur.
Regiones, Vrbes occupãtur.
Abitus intercluditur.
Suspecti aliò mittuntur.
Colloquia prohibentur.
Signa auferuntur.
PRODITIONEM & defectionẽ cognoscere & deprehẽdere. 1803
DEFECTIONEM & proditionẽ iam conceptã corrigere. Nempe Defectores & Proditores
Hostibus reddere
Suspectos.
Inimicos. (1804
Inutiles, damnosos, noxios.
Nobis reddere
Amicos, Reconciliare: uidelicet
Dissimulatiõe perfidiæ.
Religionis simulatione.
Comitate.
Innoxios, ne nocere possint: nempe uel
Dimittendo.
Excludendo.
Dissimulãdo illorũ perfidiam.
PRODITORES, Trãsfugas, Defectores circumuenire & punire. 1805
MILITES obedientes & diligentes reddere, in genere. 1807
SEDITIONEM castrensem prohibere ne oriatur, ob
Stipendia non soluta.
Quasuis alias causas. 1808.
SEDITIONEM castrensem iam ortam cõpescere. Seditiosos milites reconciliare, uel circumuenire. 1809
AVXILIA comparare, cõseruare, instruere, exercere. puta
Dei, Angelorum.
Equorum. Equitatum comparare. Equos deligere, animare, exercere, tueri.
Elephantorũ. Elephantos comparare, animare, cõseruare. 1810
Taurorum, Armentorum.
Canũ. Canes in auxiliũ adhibere.
Serpentum.
Auium.
Apum, Insectorum. 1811
ARMA militaria comparare, deligere, conseruare, exercere. Huc
Acquisitio & apparatus.
Delectus. 1812
Ornatus.
Conseruatio, Defensio, uel inuitis hostibus.
Occultatio.
Institutio, Peritia, Vsus, Exercitatio. 1813
VESTITVS militũ. Impedimẽta, Vasa militaria prudẽter instituta.
MACHINARVM prudens cura:
Apparatus, delectus. 1814
Conseruatio, defensio.
CLASSIS, Nauium, Supplementorum cura. Illorum
Acquisitio. 1815
Cõseruatio, eductio, defensio. 1816
Occultatio.
ADIVMENTA belli, pugnę, exoterica. Cuiusmodi sunt
Arbores.
Ignis.
Aer, Ventus.
Aqua, Fluuina, Mare.
Commeatus, Alimenta.
Statuæ.
PROPVGNACVLORVM, Vrbium, Murorum prudens cura:
Extructio, reparatio. 1818
Conseruatio, defensio. 1819
Neglectus. Propugnacula nulla.
Muri nulli, deiecti. 1820
CASTRORVM cura. Nempe
Castrametatio. Castris loci opportunum capere. 1821
Defensio, conseruatio. 1822
COMMEATVS cura, puta Alimẽtorũ, Pabuli, Lignorũ, Salis, Ignis
Acquisitio, importatio, introductio, subuectio. Prædam utò agere. 1823
Conseruatio. 1824
STIPENDIIS militũ prospicere:
Comparando. idq; uel
Mercimonijs & uenditatione bonorum, honorum, dignitatum
Ludo.
Mutuo. 1825
Tributo, à quibusliber exacto. 1826
Thesauris uel sacris uel profanis. 1827
Frugalitate & parsimonia.
Agrorum locatione.
Numismate adulterino.
Prędą, & captiuorũ ἀυτόχειρ. 1828
Conseruando.
Simulando.
OPES nostræ nostrorumũe ne ab hoste diripiantur prouidere, aut iam direptas recipere.
HOSTES beneuolentia conciliare. Ex inimicis socios facere & a-
Per quos Nempe per (micos:
Episcopos, Sacros homines. 1829
Mulieres.
Legatos. Captiuos.
Quomodo. uidelicet
In genere.
Prudentia.
Castitate. 1830
Liberalitate, Muneribus.
Clementia. 1831
Humilitate, Precibus, Supplicatione.
Humanitate.
Religione. 1832
Iustitia, Fide.
Supplicio auctorum belli.
Sulpicione iniecta
Proditionis.
Defectionis. 1833
Dissimulatione
Victoriæ.
Inimicitiæ.
Auctoritate.
Federe.
Deditione.
HOSTIVM Imperatorem capere aut occidere. 1834
HOSTIVM cõsilia & insidias detegere, præuidere.

Quid. Nempe
Insidiae positas. 1835
Auxilia.
Cuniculos.
Literas adulterinas.
Per quos. per
Duces ipsosmet.
Captiuos.
Exploratores.
Quomodo. Simulatione
Legationis. 1836
Defectionis.
Exilij.
Mendicitatis.
HOSTIVM nuncios, exploratores deprehẽdere, arcere, circumuenire.
IMPERATORIS hostium fidem sollicitare, munerib. gratia. &c. 1837
IMPERATORIS hostium fidem eleuare, & suspectam reddere.
AVXILIA ne mittãtur hostibus præcauere.
AVXILIA hostibus missa auertere, priusquam coniungantur intercipere, ne aduentantia rescisceant occultare. 1838
HOSTES post pugnam, cladem, circumuenire. uel
Retinendo, ne fugiant.
Fugientes capiendo.
ROBVR hostium eneruare
Labore, Vigiliis.
Inedia & Siti. 1840
Frigore, Aestu.
Morbis.
Voluptatibus, Crapula, Venere.
ROBVR hostium impedire:
Splendore, Pulucre, Vento, Grandine hostibus officere. 1841
Igni hostes auertere.
Aqua hostes circumuenire.
Animalium impetu, auxilio, hostes domare. (1842
Laqueis irretire. Peplis impedire.
Lubricitate hostes ad lapsum redigere.
Scrobibus, Fossis hostes impedire.
LOCI oportunitate hostes sustinere: Ne circumdare nos possint prouidere. 1843
HOSTILEM exercitũ loco opportuno includere, inclusos detinere. 1844
HOSTES diuersis locis aggredi. 1845
VIRES, copias hostiũ distrahere, distractas conficere. tum
Inuadentium. 1846
Obsidentium.
Obsessorum. (rumpere.
Pugnantium. Aciem hostiũ per-
Insequentium in fuga. 1847
HOSTES retrahere, reuocare, aliò bellum transferre. 1848
CELERITATE summa hostem opprimere. 1849
MORA hostẽ auertere, trãgere. 1851
TEMPVS pugnę oportunũ eligere, quod hosti sit importunum.
HOSTES imparatos aggredi. *V.C.*
Dormientes, corpora curãtes, conuiuantes. 1852
Ludos spectantes, concionantes.
ACIEI instructione hostem sustinere. 1853
GENERE pugnæ hostẽ sustinere & debilitare.
SECVRVM hostẽ opprimere. Securitatem hosti inijcere. Nempe
Victoriae cõfidentia. Victoriae, auxiliorumue spe fretum. 1855
Amicitia simulata. per
Colloquium.
Deditionem.
Defectionem.
Amorem, Coniugium.
Habitum, Cultũ, Arma, Insignia, Vexilla. uel
Aliena mutuata, imitata. 1857
Sua occultata.
Signa.
Loci securitate fretũ circũuenire.
Quietis simulatione. In
Genere.
Specie. Ob
Morbum ducis.
Curam corporis, quo ad cibum, somnum. 1858
Cadaueris curam.
Deambulationem.
Nonnullos cibum.
Negotium aliud simulatum. 1859
Copiarum hostilium defectum, ab, exitiam.
Tempestatem.
Religione simulata.
Abitu simulato. 1860
Aduentu occultato.
Fuga, metu simulato. 1861
Loco irruptionis dissimulato.
AVDACES reddere hostes, & ad pugnam, eruptionem, irruptionem, oppugnationem quacunq; ratione elicere. In insidias precipitare hostem,
Suorũ aduẽtus, auxilij, sociorũ spe.
Hostiũ defectionis proditionis spe
Prædæ, Diuitiarũ, Thesaurorũ, Alimentorum spe 1862
Paucitate: Auxilia, uires dissimulando: Exercitum minorem simulando. 1863
Imbecillitate, Ignauia, Quiete, Securitate simulata. 1864
Metu simulato.
Abitu simulato.
Fuga simulata. 1865
Seditionis simulatione.
Mictu proprij damni ex
Incendio.
Abigeatu.
HOSTES cohibere, auertere, terrere, in fugã uertere, opprimere
Habitu, Armorum genere. 1867
Clamore, Strepitu. 1868
Impetu.
Victoriae nostrae & nostrorũ nuncio uel uero, uel simulato. 1869
Auxilij diuini simulatione, Spectris.
Copias siue exercitum nostrũ maiorem simulando. 1870
Auxilij aduentantis simulatione.
Auxilio bellatorum. (1872
Copiarum suarum uero, non simulato robore, firmitudine, multitudine.
Vigilantia.
Confidentia. 1873
Audacia.
Inopiae dissimulatione, & Copiae simulatione. 1874
Seueritate.
Desperatione salutis, Deuotione.
Fugae facilitate, & Spe effugij.
Hostem clausum emittere, fugientem non retinere. 1875
Religione. 1876
Periculi, damni, cladis, insidiarum imminentiũ metu. 1877
Perfidiae suorum metu.
Cladis & caedis ducũ sociorumue nuncio, indicio, simulatione.
Auxiliorũ desperatione. (tione.
Deditione, submissione, humilia-
HOSTIVM audaciam prudenter declinare. Cũ desperatis pugnare nolle. 1878
SVSPECTOS sibi inuicem reddere hostes. 1879
SEDITIONEM inter hostes excitare atq; fouere. 1880
AD proditionem & defectionẽ sollicitare atq; elicere hostium milites. 1881
EQVITATVM hostium inutiles reddere, in fugã uertere. Equos uel currus inhibere. 1882
ELEPHANTOS hostium inutiles reddere, terrere.
ARMA hostibus adimere. 1884
ARMA & tela hostiũ inutilia reddere, nobisq; innoxia.
MACHINAS hostiũ uel destruere, uel inutiles reddere. 1885
MVNIMENTA corrũpere, euertere.
CLASSEM disijcere, naues inutiles reddere. 1886
VRBES, Propugnacula, Arces, & quæuis alia loca, siue arte siue natura munita, expugnare, capere, occupare: 1889
Muros deijciendo
Igne.
Aqua.
Machinis.
Cuniculis.
Tormentis. 1890
Per portas intrando. 1891
Per alueos derinatos, exiccatos.
Per aqu. eductus, rimas, cloacas.
Per muros uel (1892
Custoditos.
Neglectos. 1893
Per praecipitia.
Per cuniculos intrando. 1894
Deos euocando.
Securitate. Siue iam securus fiat
Simulatione
Pacis.
Colloquij.
Societatis, Auxilij.
Transfugij. 1895
Legationis.
Mortis.
Abitus, Fugae. 1896
Armorũ, Habitus, Signorum.
Literarum. 1897
Dissimulatione
Irruptionis. 1898
Mortis ducis.
Contemtu hostium.

Imbecillitate.
Morbi.
Tempore.
Religione.
Stulta in diuersum locum abstractione. 1899
Necessaria in diuersum locũ abstractione. 1900
Temeraria euocatione.
Timore hostibus iniecto. Metu scilicet
Cuniculorum. 1901
Incendij.
Desperati auxilij.
Iniquae conditionis.
Vulnerum.
Damni, Laesionis suorum.
CASTRIS hostem exuere. 1902
COMMBATV hostẽ lædere: uel
Corrumpendo, in
Genere.
Specie. uidelicet
Pabulum, Cibum, Commeatum. 1903
Potum.
Consumendo, Absumendo, Eripiendo. In
Genere.
Specie. Nempe
Pabulum, Cibum. 1904
Potum.
HOSTIVM Fortunis incommodare. Videlicet quo ad
Prædam. Partim
Agendo.
Eripiendo.
Pecuniam. Eam
Eripiendo, Emungendo.
Adulterando.
Obsides
Recipiendo. 1905
MILITVM nostrorum dimissio.
HOSTES uictos in officio & fide retinere, ne nouas res attentent:
Beneuolentia. puta ob
Benignitatem.
Studia pacis.
Ciuitatem datam.
Priuilegia cõcessa, restituta.
Nomen seruatum.
Vi, Coactione, per
Seueritatem iudicum.
Priuilegia ademta armorũ, exercitiorum. 1906
Translationẽ in aliũ locũ.
Regionis diuisionem.
Munimentorũ deiectionẽ.
Obsides.

LIBER IIII. DE IVDICIO TVM POLITICO tum Bellico. Prudentia πολιτικὴ.

IVDICES uel Arbitri prudẽtes in foro. Iudicia forensia prudentum. 1909
IVDICIA & Sententię prudentes de suis aliorumue bonis malisue extra forum:
De Rebus in genere: de
Felicitate uniuersim. 1914
Vtilissimo.
Difficillimo.
De ijs quae ad Animi bona malaue pertinent. Vt de
Ingenio & Moribus bonis malisue. 1915
Doctrina & Sapientia.
Oratione.
Puerorum institutione.
Artibus mechanicis.
Virtute in genere.
Virtute imperatoria.
Prudentia.
Stultitia. 1916
Fortitudine.
Temeritate.
Vitae cupiditate.
Voluptatibus.
Lupanaribus.
Auaritia.
Prodigalitate.
Luxu ædificiorum.
Magnanimitate.
Clementia.
Iracundia.
Minis.
Testimonio.
Reprehẽsione, Castigatiõe.
Inuidia, Aemulatione.
Mendacio.
Impudentia.
Calumnia. 1917
Modestia.
Scurrilitate, Nugacitate.
Loquacitate.
Taciturnitate.
Religione.
Votis.
Iustitia.
Legibus.
Reipublicae studio.
Supplicijs & Pœnis.
Perfidia.
Iniuria.
Periurio.
De ijs, quae ad Corporis bona malaue pertinẽt. Nempe de
Partibus corporis. 1918
Forma.
Morbis.
Vulneribus.
Exercitatione corporis.
Alimentis.
Conuiuijs.
Vestitu.
Cultu, Vnguentis, Fuco.
Morte.
Mortalitate. 1919
De Fortuitis bonis malisue. De
Diuitijs & opulẽtia cũm publica tum priuata.
Vrbium situ.
Antiquis monumentis.
Gloria & Honore in genere.
Laudibus & Praeconijs.
Titulis magnificis.
Statuis & Imaginibus.
Dignitate.
Republica. 1920
Imperio, Regno, Magistratu.
Victoria & Clade.
Patria, Regione, Finibus.
Exilio.
Libertate & Seruitute.
Amicitia & Inimicitia. 1921
Coniugio.
Sobole.
De Personis, in quas bona malaue cadunt, iudicii prudens. Prudenter iudicare de
Magistratibus sacris.
Regibus, Principibus, Magistratibus profanis.
Subditis.
Iudicibus.
Consiliarijs. 1922
Legatis.
Matronis.
Equis.
Gallis.
IVDICIA bellica prudentia. Publicè, priuatimue
De rebus suis prudenter iudicare.
Nempe de
Bello suscipiendo, persequendo, deponendo. 1923
Societate bellica.
Ducis delectu, officio, praestantia. 1924
Militibus, Exercitu.
Iustitia & Pietate.
Proditione, Defectione, Desertione.
Belli statu. 1925
Victoria.
Vrbe, Muris, Munitionibus.
Castrametatione.
Pecunia, Stipendijs.
Commeatu.
Armis.
De rebus hostium prudẽter iudicare: puta de
Prudentia.
Stultitia. 1926
Confidentia, Robore.
Obsidione.
Acie, Congressu, Pugna.
Literis, Nuncijs.
Ciuitatibus, Arcibus, Propugnaculis expugnãdis, euertendis.
Spolijs.
CONSILIIS aliorum bonis parere, tũ extra bellũ, tum in bello:
Qui quibus paruerint puta
Probi improbis.
Principes consiliarijs.
Duces militibus. 1927
Subditi principibus.
Collegis.
Aemulis.
Amicis.
Hostibus.
Parentes filijs.
Mariti uxoribus.
Adulti pueris.
Sacris hominibus. 1928
In quo. Parẽre
Extra bellum.
In bello.
MALIS consilijs non parere.
PRVDENS exploratio, prẽcognitio, prouidentia, prædictio futurorum bonorũ uel malorũ, tam suorum quàm alienorum. In
Genere. 1929
Specie. Praecognitio prudens eorum, quae pertinent ad bona malaue
Animi, ad Virtutes & Vitia. 1930
Corporis. Prouidentia
Mortis.
Periculi.
Fortunae. Praeuidere
Victoriam.
Regni successionem.
Tyrannidem.
Locorum celebritatem.
Occasionem felicem uel infelicem.
Bella & Seditiones.
Inimicitias.
Calamitatẽ impendentẽ.
Cladem. 1931
Excidium.
IVDICII suspensio prudens. De incertis iudicare nolle, siue in iudicio.

dicio, siue extra iudicium:
De quibus. Suspendere iudiciũ de
Rebus.puta de
Probitate.
Religione.
Possessionibus.
Hæreditate:
Absolutione, Condemnatione. 1932
Personis. Nempe de
Sacris hominibus, Pontificibus, Episcopis.
Ducibus bellicis.
Liberis aliorum.
Cur. Suspendere iudicium causæ
Imperitię, ignorãtiæq; nõnullę.
Religiosæ pietatis. (quæ.
Accusationis deficientis.
Venerationis. 1933

LIBER V. DE CALLIDITATE ET ASTVtia in Inueniendo simul & Iudicando.

ASTVTIA considerata respectu Personarum erga quas. Erga
Tyrannos.
Amasios, amasias:
Concilando, insinuando.
Potiundo, uel
Inuitis. 1939
Volentibus.
Occultando. 1940
Discipulos.
Collusores.
Defectores, Proditores. 1941
Caupones.
Mendicos.
Hostes
Opprimendo, inuadendo.
Eludendo.
Terrendo. 1942
ASTVTIA considerata respectu Rerum circa quas occupatur. puta circa
Religionem. Astutè religionem
Alienam impugnare, coercere, euertere. 1943
Suam propagare. 1944
Leges. Eas astutè
Sanciendo.
Interpretando. 1946
Sobolem. astutè liberos acquirere eiõm alias tum per suppositionem. Liberi supposititi.
Matrimonium. Cõiugium astutè
Cõtrahere, Cõciliare. 1947
Dissoluere, Eludere.
Contractus. Fraus in cõtractibus:
Emtio, Vẽditio fraudulenta. 1948
Societas fraudulenta.
In deposito fraus.
Locatæ operæ fraus.
In re alieno fraudulenti.
Debitum, Creditum, Mercedem uel Stipendiũ astutè differre aut negare. 1950
Testamenta.
Fœdus. Inducias, Pacta, astutè cõtrahere, seruare, interpretati. 1951
Personam. Ortum, Familiam, Genus, Natales, astutè mentiri. 1953
Thesauros. Eos
Condendo.
Expilando.
ASTVTIA in ijs, quę ad Animum pertinent, occupata. Siue iã considerentur
Habitus animi. Bonos habitus impedire, euertere: malos introducere. puta
Virtutem astutè promouere. 1956
Castitati aliorum astutè insidiari.
Prodigos reddere.
Effectiones. Huius sunt loci, astutè
Explorare, Expiscari aliorũ uoluntatem, consilia, dicta, facta.
Occultare, Cælare sua aliorumue consilia, dicta, facta. Nempe
Institutum. 1957
Odium.
Magiam.
Adulterium.
Tyrannidem.
Perfidiam.
Sepulcrum.
Thesauros.
Vlcisci. Vltio astuta, ratione habita
Offensæ, quam ulciscitur. puta
Cædem.
Stuprum.
Repulsã amatoriã.
Damnationem.
Modi, *quo ulciscetur.*
Nempe
Consilio malo.
Commiseratione. 1959
Cæde.
Adulterio, Stupro
Reprehensio, Accusatio, Calumnia astuta:
Cuius rei:
Verbi insolentis.
Hæreseos.
Tyrannidis.
Insidiarum.
Stupri.
Furti.
Veneficij.
Quomodo:
Literarum imitatione, literis falsis. 1960
Literarum subiectione.
Scripti, Styli imitatione.
Chirographo falso.
Confessione culpæ.
Testimonio falso.
Laudatione simulata.
Imaginibus. 1961
Quando.
Defensio, Excusatio astuta:
Cuius. puta
Adulterij.
Perfidiæ.
Latrocinij.
Furti.
Hæreseos.
Belli iniusti.
Quomodo. Nempe
Negatione.
Testimonio falso.
loco, Rusu.
ASTVS in Corporis bonis aut malis promouendis uel impediendis. Nempe
Vitam suam astutè conseruare
Adulatione.
Hæredis nuncupatione.
Pietatis simulatione.
Literis adulterinis. 1962
Vitæ aliorum astutè insidiari. Ratione
Loci, Temporis. Nempe in
Conuiuio. 1963
Balneo.
Cubiculo, Lecto.
Foro, Iudicio.
Venatione.
Expeditione. 1964
Modi. Verbi gratia
Colloquij simulatione.
Societatis spe. 1965
Reconciliationis simulatione.
Honoris, Adorationis simulatione.
Proditionis spe. 1966
Stupri spe.
Coniugij spe.
Libertatis spe euocandi.
Ludi simulatione. 1967
Permutationis armorũ simulatione.
Fœdere.
Pacto, Promisso.
Religionis obiectu.
Sortitione.
Persona dissimulata.
Accusatione falsa, crimenis falso obiectu, suspicione mẽdaci. 1968
Confessione falsi criminis. 1969
Singulari certamine.
Personarum. Tollere per
Filios.
Amicos, Familiares.
Hostes, hostibus obijciendo. 1970
Instrumenti. Tollere
Igne.
Aqua.
Veneno. 1671
Arca ligneæ.
Cathedra.
Statuis.
Belluis.
Excæcare fraudulenter.
Mutilationem astutè effugere.
Formam astutè conseruare, commendare. 1972
ASTVS in bonis malisue Fortuitis promouendis aut impediendis. Cuiusmodi sunt
Felicitatem aliorum impedire.
Pecunias & Stipendia astutè cõparare, siue in bello, siue extra bellum, tã politicè quàm œconomicè:
Tributo. 1973
Exactionibus, Multis. 1974
Rapina.
Lytro.

Mune-

Muneribus.
Mercimoniis, Nundinationibus tã sacris quàm profanis 1975.
Artium occultarum uenditatione, ostẽtatione, pollicitatione.
Stipe. Mendici astuti. 1976
Mutuo, Deposito, Fideicõmisso. 1977
Monetæ adulterio.
Adulterio literarum.
Peculatu, Furto. Fures, Piratæ, Prædones astuti. 1978
Sacrilegio.
Partu simulato.
Pecunias, uel quæuis alia astutè conseruare. Respectu
Subiecti. Fraus in
Tributo.
Vectigali.
Multa.
Emtione. 1980
Mutuo.
Furto.
Modi: uidelicet
Mentiendo.
Deponendo.
Occultando.
Terrendo.
Regiones, Agros, Prædia, Ciuitates, Arces astutè
Acquirere. Ratione
Modi:
Sortitiõe dolosa.
Pacto fraudulẽto. 1981
Iudicio iniquo.
Amicitiæ simulatione.
Pacis simulatione.
Nuptiarum simulatione.
Auxilij simulatione.
Venationis simulatione.
Legationis simulatione. 1982
Sepulturæ simulatione.
Abitus simulatione.
Proditione.
Exclusione.
Distractione. 1983
Temporis. Puta
Die festo.
Noctu.
In nuptiis.
Recuperare.
Conseruare.
Diuitiis & opibus aliorum astutè incommodare.
Amicitiam Politicam publicè uel priuatim astutè cõparare, conseruare:
Quorum. Nempe
Principum.
Sociorum.
Quomodo. Puta
Libidine, Lenocinio. 1984
Largitione.
Blanditia, Obsequio.
Patientia.
Immunitate.
Abolitione tabularum.
Impunitate.
Amicitiam Oeconomicam astutè conciliare.
Inimicitiam, Odium, publicè uel priuatim astutè excitare, fouere:
Quam, qualem. Impellere, permouere ad
Defectionem, Rebellionem. 1985
Desertionem.
Seditionem.
Quomodo. Videlicet
Honorum delatione.
Hæreditate.
Oraculis falsis. 1986
Mendacio.
Calumnia. 1987
Inimicitiam astutè tollere. Reconciliatio astuta.
Existimationẽ, auctoritatẽ astutè
Comparare. Tum
Diuitiis. 1988
Eruditionis. 1989
Potentiæ.
Rerum gestarum.
Operum quorumcunq;
Natalitij, Familiæ, Generis.
Assurgere, Conseruare.
Existimationi & Honoribus aliorum astutè obsistere. (re:
Infamiã astutè effugere, declina-
Propter qd. Infamiã debitã
Impudicitiæ.
Crudelitati.
Tyrannidi. 1990
Ignobilitati.
Illegitimis natalibus.
Quam. Nempe
Sepulcri.
Famæ, Obtrectationis.
Infamiam aliis astutè irrogare.
Potentiam astutè
Comparare.
Infringere, Coercere. 1991
Magistratum, Dignitatẽ quamcunq; sacrã profanamus, astutè inuadere, cõparare, recuperare:
Eorum qui imperant depulsione, exclusione, per
Cædem. 1992
Mutilationem.
Calumniam. 1994
Educationem uitiosam.
Oracula ementita. 1995
Nuptiarum spem.
Literis adulterinis.
Nuncium falsum. 1996
Eorum qui imperium dare possunt cõciliatione. Siue ea fiat
Sapientiæ studio.
Prodigalitate, Professiõe.
Blanditia, Adulatione. 1997
Iustitiæ simulatione.
Roboris ostentatione.
Reconciliatione. 1998
Insectatione.
Nobilitate ementita.
Suffragiis. (1999
Sortitione fraudulenta.
Eorum, qui imperiũ impedire possunt, coactione, oppressione, retardatione:
Cæde.
Potentia. 2000
Minis.
Exclusione, Ablegatione. 2001
Distractione, Inimicitiis mutuis.
Armorum ademtione.
Arcis extructione, occupatione.
Dissimulatione cupiditatis imperandi. 2002
Blanditiis.
Reconciliatione simulata.
Religione.
Imperium, Regnum, Magistratũ astutè confirmare, conseruare, ampliare:
Cæde & interitu aduersariorum. 2003
Depressione maiorum, nobilium, ingenuorum.
Ablegatione suspectorum.
Dissociatione, Conuersatione interdicta. 2004
Metu hostili.
Arcibus.
Religione.
Blanditia. 2005
Coniugio.
Prole supposititia.
Conciliatione inimicorum.
Regno, Imperio, Dignitate, Magistratu quocunque alios astutè priuare,
Inopia.
Mortis dissimulatione.
Victoriam astutè parare, conseruare, ampliare. 2006
Libertatem absentem cõparare, recuperare. Seruitutem præsentẽ depellere. Huc pertinet:
E carceribus elabi.
Ab exilio redire.
Obsides recipere. 2007
Tyrannidem excutere.
Libertatem astutè conseruare: Seruitutem imminentem declinare. Tum
Captiuitatis, Carcerum.
Iudicij, Cõdẽnationis. 2008
Militiæ.
Libertati aliorum astutè insidiari. Nempe
In carceres coniicere, capere. 2009
In exilium eiicere. 2010
Callidi Iudices, siue publici siue priuati.
Callidis & fraudulentis consiliis qui paruere. 2014

LIBER VI. DE PRVDENTIAE DEfectu, hoc est de Stultitia.

STVLTITIA in inueniẽdo. Cõsilia stulta. Cõsiliarij stulti & inepti publicè, priuatim: pace uel bello.
Error consilij: isque uel
Extra bellum. Huius sunt loci:
Arcanorum exploratio stul-
ta. Arcana euulgata imprudenter. 2015 ta.
Inuestigatio, exploratio stu-
Imi-

Imitatio stulta.
Consultatio stulta.
Legislatio stulta.
Reipub. administratio stulta. 2015
Subscriptio stulta. (ta.
Nuptiæ, Coniugia stultè ini
Oeconomia stultè administrata.
Vota stulta.
Imprecatio, Deuotio stulta.
Petitio stulta. 2016
Promissa stulta.
Munera, Dona stulta.
Vltio stulta.
Accusatio stulta.
Defensio, Excusatio stulta.
Animaduersio, Correctio, Condemnatio stulta.
Iniuria stulta. 2017
Defectio stulta.
Gloriæ affectatio stulta.
Electio stulta.
Imperij affectatio stulta.
Libertas stultè repudiata.
Extructio, Aedificatio stulta.

In bello. Tum in
Genere. Videlicet
Bellum stultè
Suadere.
Suscipere. 2018
Gerere.
Pacem stultè
Suadere.
Repudiare. 2019
Specie. Stultè scilicet
Ducem deligendo.
Societatem respuendo.
Societatem iniendo.
Auxiliarios accersendo.
Auxilia repudiando.
Auxiliarios dimittendo.
Aciem instruendo. 2020
Vires distrahendo.
Pugnando, Inuadendo.
Fugam impediendo suorum.
Non aggrediendo.
Terrendo hostem.
Hostes non persequendo. 2021
Hostibus nimiũ instãdo.
Vrbes oppugnando.
Flumina deriuando.
Pontem rescindendo.

STVLTITIA in iudicando extra bellum. Iudices stulti tam priuati quàm publici. Suspicio stulta. Error iudicij:
Respectu Rerum considerandarum
Per se. Iudicium stultum de
Cõtrouersiis, Litibus, Sẽtentiis. Iudices stulti.
Vrbium excidio.
Metallifodinis.
Epistolis.
Linguis addiscendis.
Cædis causa.
Viuibus. 2022
Auium garritu.
Quo ad hominis
Animum. De Hominum
Moribus, Ingenio.
Prudẽtia, Astutia, Stultitia.
Fortitudine, Audacia, uel Timiditate. (ne.
Castitate, Libidi-
Sobrietate, Ebrietate.
Cultu, Luxu. 2023
Pietate, Cultu Dei.
Idololatria, Superstitione.
Hæresi.
Perfidia.
Corpus. De
Forma.
Exercitatione.
Fortunis. De
Felicitate, Calamitate. (uis.
Opulentia, Diui.
Dignitate ordinis.
Fama nominis.
Amicitia.
Respectu Personarum. Iudicium stultum de
Deo. 2024
Diis.
Populis.
Principibus.
Piis hominibus.
Sacerdotum sanctimonia.
Legatis.
Philosophis.
Mendicis. 2025
Infantibus.
Cadauere.

IVDICIA bellica stulta. Stultitia in iudicando bellica:
De rebus suis & suorũ, Ducis, Militum, Sociorum, Auxiliarium. Vt puta de
Victoria adipiscenda. Confidentia victoriæ nimia. 2026
Robore suorum.
Perfidia suorum.
Fuga suorum.
De rebus hostium. De
Transfugis.
Timiditate.
Clamore.
Gestibus. 2027

BONIS consiliis non parere:
Extra bellum. 2028
In bello. 2029

CONSILIIS stultis, malignis, fraudulentis parere:
Extra bellum. 2030
In bello. 2031

CONSILIARIOS non admittere. In consilium alios non adhibere. Monita, Consilia, Iudicia aliorum spernere. 2032

VOLVMINIS OCTAVI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE FORTITVDINE ET contrariis Vitiis in genere.

FORTITVDINIS magistri & discipuli:
Qui, puta
Reges.
Duces. 2041
Philosophi, Oratores, Poetæ.
Parentes.
Mulieres. 2042
Bruta.
Quomodo Nempe
Legislatione.
Institutione. (2043
Educatione, Assuetudine.
Religione.
Consilio.
Monitione, Acclamatione.
Dedecore, Pudore.
Honore, Laude.
Historiis, Poesi.
Supplicio, Pœnis, Periculo.
Spectaculis.
Conuersatione. 2044

AVDACIAE, Temeritatis magistri. (stri.
TIMIDITATIS, Ignauiæ magi-
GRAVITAS & Moderatio in utraq; fortuna. 2045
IMPOTENTIA animi in utraq; fortuna, tum secundùm
Excessum.
Defectum.
FORTITVDINIS occasio uel sponte arrepta, uel ab aliis suppeditata. Fortes ob
Amorem.
Castitatem, Pudorem.
Iram, Vindictam. 2046
Gaudium.
Religionem.
FORTITVDINIS certamina. Tũ
Tolerantis.
Propulsantis.
FORTITVDINIS fructus 2047
Dignus.
Indignus.
TEMERITATIS fructus
Dignus. (ctus
Indignus.
TIMIDITATIS & ignauiæ fru-
Dignus. 2048
Indignus.

LIBER

LIBER II. DE MODERATIONE ET Immoderatione circa res Prosperas.

GRAVITAS & Moderatio in secundis rebus. Tum in
Genere.
Specie. Vt puta, Non nimium tribuere, confidere
Honoribus, Magistratui, potentiæ.
Victoriæ. Victores moderati. Gravitas in uictoria. 2049
Morte inimicorum.

IMMODERATIO in rebus secundis, siue secundùm
Excessum. Insolentia.
Defectũ. Stupiditas & Deiectio animi. 2500

LIBER III. DE FORTITVDINE Declinante Aduersa.

DECLINATIO moderata malorum quorumlibet. Huc 2052
Dolores, Morbos, Vulnera modestè declinare.
Condemnationem in iudicio modestè declinare.
Mortem extra iudicium modestè declinare. 2053
Insidias uitæ moderatè declinare.
Hostium uim & insidias modestè declinare. Fuga honesta. 2054
Paupertatem modestè declinare.
Ignominiam, Dedecus fortiter declinare.
Excidia domus, urbis, regni modestè declinare.
Seruitutem, Carceres, modestè & fortiter declinare. 2055

DECLINATIO malorũ inhonesta repudiata. Mala nõ declinare, quę honestè declinari nequeunt:
Mortem, Mortis periculum non declinare.
Insidiatores non declinare.
Hostes non declinare, Siue
Pugnando.
Occurrendo. 2056
Speculãdo, Explorãdo, Nũciando.
Tyrannos non declinare.

DECLINATIO nimia malorũ, siue uera sint siue imaginaria, respectu 2057
Rerum malarũ, quæ declinantur: siue pertineant ad
Animum. Nimium declinare, fugere
Peccata.
Conscientiæ flagella.
Corpus. Nimium declinare, fugere
Vitæ incommoda.
Morbos.
Mortem, Interitum. Puta
Supplicatione indecora. (ne.
Officij intermissio
Idololatria.
Perfidia.
Mora, Dilatione.
Fuga turpi. 2058
Morte uiolenta. 2059
Fortunas. Nimiũ declinare
Regni, Imperij amissionem. (nem.
Vrbis excidiũ, direptio
Cladem imminentem.
Seruitutem, Captiuitatẽ imminentem. 2060
Dedecus: Infamiã uerbi gratia
Adulterij, Stupri.
Perfidiæ.
Inimicitiam, Odium.
Bellũ. Huius est generis
Militiam indecorè detrectare.
Pacem turpiter redimere. 2061
Personarum. Nimium declinare
Insidiatores
Religionis.
Pudoris. (dis
Vitæ. Ratione habita mo
Vniuersim. 2063
Armorum ademtione.
Exploratione, Excussione, Prætentatione.
Munitione, Defensione. 2064
Corporis cura.
Inedia, Abstinẽtia.
Occultatiõe, Late
Fuga. (bris.
Abnegatione.
Superstitione.
Supplicio iniusto.
Famæ. Calumniatores nimium declinare.
Hostes indecorè declinare:
Præsentes, uel
Auertendo.
Fugiendo. 2065
Moriendo.
Aduentantes hostes non expectando, sed fugiendo. 2067
Modi:
Morte.
Fuga turpi.
Temporis. 2068

INCONSIDERANTIA, Temeritas uel Stupiditas in malis non declinandis. Non declinare mala temerè:
Mortem, Pericula non declinare.
Vim apertam non declinare.
Insidias. 2069

LIBER IV. DE FORTITVDINE PROpulsante, & contrariis Vitiis.

FORTITVDO ppulsans cõsiderata secundùm Personas agẽtes:
Populi fortes & bellicosi. Bellico
sæ gẽtes, nationes, urbes. 2072
Agricolæ fortes.
Fortes & eloquentes.
Fortes non prudẽtes, nõ eloquẽtes.
Philosophi fortes.
Mulieres fortes. (2073
In bello, Bellicosæ mulieres.
Extra bellum. 2079
Pueri, Adolescentes fortes.
Pontifices bellicosi, fortes.
Duces, Reges, Imperatores fortes, bellicosi, bellis uictoriisque clari:
Hebræorum, Iudæorum, Israelitarum. 2080
Hierosolymorum.
Aegyptiorum, Aethiopum.
Assyriorum, Medorum, Persarum, Parthorum. 2082
Asiæ, Syriæ, Ponti.
Macedonum. 2083
Epirotarum.
Athenienſium. 2084
Spartanorum. 2087
Thebanorum.
Arginorum, Achæorũ. 2089
Syracusanorum, Siculorũ.
Carthaginensium.
Romanorum Reipub. 2090
Venetorum. Gallorum.
Hispanorum. 2098
Britannorum, Anglorum, Scotorum. 2099
Gothorum. Germanorum.
Danorum, Suconum.
Normannorum. 2101
Hunnorum, Hungarorum.
Polonorum, Boemorũ. 2102
Tartarorum.
Turcorum, Moschorum.
Milites fortes. 2103

FORTIVM uirorum comparatio inter se. 2107

FORTITVDO Propulsans, considerata secundùm Personas patientes. Erga
Dæmonas: Spectra, Larues uincendo, repellendo. Exempla
Religiosa. 2108
Ethnica. 2110
Hostes aperta fortitudo. Tum
Protocãtes, inter duos (quę Monomachia est) plures: siue suscipiatur
Victoriæ cupiditate. 2111
Veritatis confirmandæ, Mendacij conuincendi ergò 2112
Sacerdotij ergò.
Regni, Imperij cõparandi, propagãdi, conseruandi causa. 2113
Libertatis studio retinendæ. 2113
Nuptiarum causa.
Gloriæ, Victoriæ causa. Roboris declaratio gratia. 2116
Inferiarum causa.
Pugnantes, in acie, bello:
In genere, erga Hostes.
In specie. Puta fortitudo
Ducis erga ducem hostium.
Ducum erga milites hostium.

Mili-

Militum erga duces hostiũ. 2123
Obsidentes.
Hostes occulta fortitudo. Tum in
Aggrediendo, Insidiatores fortes.
Repellendis insidiis. Insidiatorũ oppressores fortes. 2124.
Tyrannos. Tyrannicidæ fortes. 2125
Seditiosos.
Latrones. 2129
Belluas. Ferarum domitores, uictores,
In genere. 2131
In specie. Fortes erga
Elephantos.
Leones. 2134
Lupos.
Vrsos.
Apros.
Serpentes. 2135
Monstra quæuis terrestria. 2136
Inanimata. Fortes in
Igne superando, extinguendo, arcendo.
Aqua superãda, arcẽda. 2137

FORTITVDO Defensiua suiipsi9 suorũmue. Nempe
Vitam suã aliorũmue fortiter tueri. 2138
Libertatem suam aliorũmue fortiter defendere. Seruitutem fortiter amoliri. 2139
Naues suas fortiter defendere, conseruare.
Arma fortiter tueri.
Signa, Vexilla fortiter defendere. 2142
Vrbes fortiter defendere. 2143
Arces fortiter tueri.
Pontes fortiter defendere.

FORTITVDO Offensiua hostiũ:
Hostiũ uitæ fortiter insidiari, occidere, repellere, sustinere. 2144
Libertatem hostibus fortiter eripere. Capere hostes.
Naues hostium fortiter
Capere. 2145
Corrumpere, Perdere.
Machinis, Aggeribus hostium fortiter insidiari.
Castra fortiter inuadere.
Vrbes fortiter oppugnare, expugnare. 2146 (re.
Arces fortiter expugnare, occupare

FORTITVDO Ludicra in superãdis hostibus ludicris:
Pedestris. (2147
Equestris. Fortes in hastiludiis.

AVDACIA seu Temeritas in propulsando:
Qui. Audaces scilicet
Populi.
Reges, Duces. 2148
Serui.
Piratæ.
Erga quos. Puta erga
Deos.
Tyrannos.
Belluas.
Quomodo, Vbi: uerbi gratia,
In Monomachiis. 2149
Ex insidiis.
In acie.
Cur. Causa
Imperij, Regni.
Roboris, Victoriæ.
Defensionis. 2150
Ignominiæ uitandæ.

TIMIDITAS & Ignauia in propulsando, ratione habita eorum qui
Propulsant. Timidi
Populi.
Reges, Duces. 2151
Propulsantur. Timidi in propulsandis, sustinendis
Dæmonibus: Ludibria & Terriculamenta eorum nimium timere.
Hostibus:
Expectare hostem, sed cum timore.
Non aggredi hostem, ui repellere. 2152
Aggredi, sed timidè.
Victoriũ non persequi.
Feris, Belluis. 2153

LIBER V. DE FORTITVDINE TOLERante, & contrariis Vitiis.

TOLERANTIA siue Patiẽtia in aduersis rebus, Doloris cuiuslibet, in genere. 2156

TOLERANTIA malorum, quæ in Animo excitant uel
Terrorem.
Inuidiam.
Infidelitatem.

TOLERANTIA Corporis dolorum, quacunq; tandem de causa prouenientium, in
Genere.
Specie. Fortiter ferre
Famem, Sitim.
Morbos. 2158
Partus dolores.
Aestum, Frigora. 2159
Laborem qualemcũq; corporis.
Vulnera, Verbera, Plagas, Ictus. 2160
Chirurgicas sectiones, Vstiones.
Tormenta. 2161
Ignem, Flammas.

MORTIS tolerãtia, ratione habita
Agentis. Nempe
Quis. Mortẽ tolerare intentatam à
Natura.
Magistratu, Iudicibus, Tyrannis. 2164
Hostibus. 2165
Coniuratis, Insidiatoribus, Proditoribus.
Cur. Mortem tolerare intentatam ob
Religionis professionẽ.
Doctrinã, Philosophiã.
Tyrannidem.
Cædem tyranni.
Hæreseos suspicionẽ. 2166
Adulterij crimen.
Rebellionem. Insidias.
Patientis. Tum
Quis. Mortem perferũt constanter
Philosophi.
Reges, Duces. 2167
Virgines.
Matronæ, Reginæ.
Cur. Mortem perferre fortiter, ob
Reipub. Patriæ salutem, uictoriam. 2168
Fidei declarationem.

VITAE periculorũ tolerãtia. Periculorum metu non exanimari. Respectu
Rerum, quæ impendent, à
Terræmotu.
Naufragio, Ruina.
Veneno, Pestilentia.
Personarum: Periculorum impendentium ab
Insidiatoribus. Insidias sustinere, ferre. 2169
Hostibus:
Pugnæ pericula quæuis subire.
Explorare cũ periculo.
Iter facere.
Colloqui, occurrere. 2170
Magistratibus, Iudicibus.

TOLERANTIA malorũ Fortuitorum: siue incommodent
Opibus. In
Genere. Paupertatẽ, Fortunarum amissionẽ ferre.
Specie. Ferre
Naufragia.
Furta. Rapinas.
Exactionem iniustam.
Multam.
Exhæredationem. 2171
Honoribus, Existimationi. Dedecoris, Ignominiæ, Infamiæ tolerantia: siue inferatur
Verbis:
Reprehensiones ferre.
Maledicta, Cõuitia, Calumnias ferre. 2172
Scõmata, Irrisiones, Sugillationes ferre.
Accusationem, Testimonia falsa ferre.
Factis. Ferre
Statuarum deiectionem.
Repulsam à conuersatione, Exclusionem, Conuersationem.
Loci ignominiam.
Dignitati, Magistratui:
Muneris honesti ferre
Repulsam. 2173
Deiectionem.
Imminutionem.
Muneris inhonesti impositionem ferre.
Regni, Principatus. Ferre regni amissionem.
Victoriæ. Ferre se uinci ab alio,
In bello. Cladem, Pugnã aduersam tolerare. 2174
Extra bellum.
Libertati. Ferre
Carceres, Vincula. 2176
Captiuitatem, Seruitutem.
Exilium, Eiectionẽ è patria, urbe, domo. 2177
Amicitiæ politicæ. Ferre
Alienationem suorum. Puta
Indignationẽ Principis.
Defectionẽ, Proditionẽ.
Seditiones.
Cladem suorum. Vt
Patriæ excidium.
Mortem sociorum.
Amicitiæ Oeconomicæ. Ferre
Coniugum
Raptum.
Repulsam, Repudium.
Mortem. 2178
Liberorum
Impudicitiam.
Afflictionem.
Carceres, Exilium.
Mortem. 2179
Fratrum, Sororum mortẽ.
Nepotum repulsam.
Hospitum morositatem.

TOLERANTIAE excessus. Tolerantia nimia:
Mala corporis nimiũ ferre. Nempe
Famem, Sitim.
Cruditatem.
Frigus & æstum.
Partus dolores.
Vulnera, Plagas, Ictus.
Tormenta. 2182
Mortem:
Cur. Mortem nimium tolerare causa
Immortalitatis.
Vitæ tædij.
Religionis. 2183
Innocẽtiæ testãdæ.
Seruitutis amoliendæ. (dæ.
Ignominiæ uitandæ.
A quibus illatam. Puta à
Seipsis.
Magistratu, Iudicibus. (2184
Sociis, Amicis.
Mala fortuita nimirum ferre. Vt delicet
Seruitutem uel præsentem uel imminentem
Carcerum.
Tyrannorum.
Dedecus, Infamiam, Obtrectationem.
Defectiones, Cladem.
Insidias, Fraudes.
Deiectionem ab imperio.
Excidium urbis.
Mortem suorum. 2185

PVSILLANIMITAS in toleran dis malis, quæ animum turbare possunt.

PVSILLANIMITAS in tolerãdis malis corporis. Non tolerare mala corporis tolerabilia. Puta
Famem, Sitim.
Aestum, Frigora, Laborem.
Imbecillitatem, Morbos.
Senectutem.
Vulnera, Verbera, Pulsationes.
Mortem. 2186
Tormenta.

PVSILLANIMITAS in ferẽdis malis fortuitis. Siue ea spectent
Diuitias. Non ferre in
Genere, Paupertatem.
Specie,
Furta. Direptionem.
Tributorum exactionẽ.
Incendia. 2187
Amissionem animalium.
Honores. Nõ ferre dedecus illatũ
Verbis. Non ferre
Reprehensiones ueras.
Maledicta, Conuitia, Calũnias, Obtrectationes.
Infamiam nominis.
Factis. Videlicet
Accusationẽ falsam. 2188
Irrisionem.
Titulorum denegationẽ.
Scriptorum abolitionẽ.
Vestis ignominiam.
Munera pudenda.
Officium uile.
Vulnera, Verbera ignominiosa.
Magistratũ, Dignitatẽ. Non ferre
Repulsam.
Deiectionem. 2189
Imminutionem dignitatis.
Victoriã. Non ferre aliorum uictoriam, suam suorumue cladem,
Extra bellum.
In acie. 2190
In monomachia.
Libertatem. Non ferre
Disciplinam seueriorem.
Carceres.
Subiectionem, Seruitutem.
Captiuitatem. 2192
Exilium. Patriæ desiderium immodicum.
Obsidionem.
Amicitiam Politicam. Non ferre
Amicorum quorumuis, Sociorũ, Subditorũ, Ciuiũ
Odium, Malueolentiam.
Deiectionem.
Mortem. 2193
Inimicorum quorumuis,
Victoriam.
Insolentiam.
Honores, Dignitatem.
Amicitiam Oeconomicam. Non ferre, agrè ferre
Parentum
Odium.
Mortem.
Liberorum
Improbitatẽ, Impudicitiam.
Stuprum. Repudium.
Captiuitatem.
Mortis suspicionem.
Mortem. 2194
Coniugum
Repulsam.
Suspicionẽ impudicitiæ.
Impudicitiã, Adulteriũ.
Repudium, Raptum.
Deiectionẽ à dignitate.
Mortis suspicionem.
Mortem. 2195
Fratrum
Repulsam.
Mortem. 2196

VOLVMINIS NONI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE TEMPERANTIA ET Vitiis oppositis in genere.

TEMPERANTES in genere. 2202

MAGISTRI temperantiæ. Nam uel aliorum (2203
Temperantiã promouent, fouent.
Intemperantiam oderunt, castigant, corrigunt.

VOLVPTATIBVS omnis generis dediti. Intẽperantes in genere
Populi. 2204
Reges, Principes, Imperatores. 2205
Duces. Milites.
Philosophi. Oratores. Poetæ.
Hæretici.
Pontifices. Monachi. 2207
Quinis alij.

INTEMPERANTIAE magistri. Doctores uoluptatis:
Populi.
Reges, Principes. 2208
Poetæ, Philosophi.
Musici.
Hæretici.
Mulieres.

INTEMPERANTIAE odium.

INTEMPERANTIAE fructus, & is uel
Dignus.
Indignus. 2209

LIBER II. DE TEMPERANTIA ET Intemperantia circa Alimenta.

IEIVNII obseruatio honesta:
Quomodo facta.
Qui obseruarint ieiunium:
Prophetæ, Apostoli.
Episcopi. 2213 (ra.
Sacerdotes, Monachi, Fremi
Mulie-

Mulieres, Virgines, Monachæ. 2214
Reges.
Duces, Milites.
Pueri.
Aegroti.
Cur. Causa
Religiosa. Placandi, Impetrãdi, Deprecãdi causa. 2215
Profana. Causa
Amicitiæ.
Valetudinis.
Quando. Quandiu.

IBIVNII honesta solutio, intermissio: causa
Obedientiæ.
Valetudinis.
Hospitalitatis.
Necessitatis.

ABSTINENTIA Ciborũ certorum honesta:
A quibus abstinuere. A
Carnibus, Animalibus. 2216
Oleribus.
Opiparis, Cupediis, Condimentis.
Qui. Nempe
Sacerdotes. 2217
Philosophi.
Senes.
Cur. Causa
Religionis.
Luxus euitandi.
Vitæ.
Valetudinis.
Consuetudinis.
Luctus.

ABSTINENTIA Potus certi honesta. Puta
Vini. Considerando.
Qui abstinuerint: tum
Populi.
Reges, Principes.
Magistratus.
Prophetæ, Apostoli.
Sacerdotes.
Philosophi.
Duces, Milites.
Pueri, Adolescentes.
Mulieres. 2218
Aegri.
Cur. Causa
Religionis.
Sapientiæ.
Valetudinis.
Famæ.
Exempli.
Potus cuiusuis alterius. 2219

FRVITIO alimentorum honesta. Frugalitas & Sobrietas in cibo potuq;. Vsus frugalis alimẽtorum:
Personæ. Qui circa alimenta frugales fuerint. Nempe
Populi.
Reges, Duces. 2220
Prophetæ, Apostoli. 2221
Episcopi.
Monachi, Sacerdotes, Eremitæ.
Mulieres, Virgines, Monachæ. 2222
Docti, Philosophi, Sophistæ.
Pueri.
Aegri.
Forma conuiuandi frugalis. Quo ad
Personas:
Cum quibus.
Quo habitu, uestitu.
Quo situ. 2223
Alimentorum
Præparationẽ, Coctura, Condituram.
Mixtionem.
Diuisionem, Distributionem.
Copiam.
Absumtionem.
Vasa. 2224
Locum, Tricliniũ, Mensam.
Finis. Cur. Abstinentes causa
Sapientiæ, Eruditionis, Studiorum.
Religionis.
Consuetudinis.
Sanitatis, Valetudinis.
Roboris.
Securitatis.
Hospitalitatis, Vrbanitatis. 2225

TEMPERANTIAE aliorũ magistri. Hucilli, qui
Abstinentiam, Sobrietatem docẽt, fouent, promouent. Sic
Homines promouent
Religione.
Præceptione, Admonitione.
Legislatione.
Vita, Exemplo, Conuersatione. 2226
Exercitatione.
Laudatione, Praeconio.
Bruta tẽperantiæ magistra.
Intemperantiam, Ebrietatem, Ingluuiem coercent, castigãt, uel
Odio.
Reprehensione, Obiurgatione. 2227
Irrisione, Sugillatione.
Legislatione, Interdictõ.
Animaduersione, Castigatione. 2228
Damno.
Pudore, Dedecore.
Occasionis amolitione.
Periculi simulatione.

ABSTINENTIAE, Sobrietatis fructus
Dignus:
Gloria.
Integritas.
Sanitas. 2229
Coniugium felix.
Indignus.

INTEMPERANTIAE alimentaris acquisitio. Huc
Magistri, Doctores:
Qui: puta
Reges.
Duces.
Patres.
Mortui.
Quomodo. uidelicet
Inuentione.
Præceptione, Institutiõe.
Submonitione.
Præmio.
Iudicio.
Discipuli. Occasione scilicet
Loci.
Professionis. 2230
Conuersationis.
Victoriæ.

ALIMENTORVM cupiditas, acquisitio immoderata. Per
Impietatem.
Simulationem morbi.
Opum iacturam, Sumtum immiserdicum.
Honoris, Dignitatis contemtum.
Libertatis iacturam.
Præparationem, Condituræ exactam, luxuriosam. 2231
Peregrinationem longinquam, periculosam.
Importationem, Conuectionẽ longinquam, sumtuosam.
Inuitationem indecoram.
Captationem, Affectationem commodorum. Vmbra gulosæ. 2232
Rapinam, Furtum.
Scurrilitatem.
Conseruationem ineptam.

ALIMENTORVM in genere honesta fruitio. Respectu habito
Personarum. Qui gulosi in uniuersum. 2233
Modi. Prouocando, certando cum alius. Certamina cibi & potus. 2235
Finis. Causa
Gulæ.
Vitæ.
Colloquiorum.

INTEMPERANTIA alimentaris respectu aliorum. Huc pertinet alienæ
Temperantiæ odium, insectatio.
Intemperantiæ approbatio.

INTEMPERANTIA circa cibos, respectu
Cupiditatis, Appetitionis, quatenus
Adest.
Abest & excitatur.
Quantitatis. Φάγοντες, Adephagi.
Helluones, Voraces, Mandones, Edones, Comedones. 2237
Qualitatis & delectus: Qui certo cibi genere, certa conditura, supra modum delectantur. puta
Liguritores, Intemperantissimi
Fructibus.
Animalium carnibus.
Piscibus. ἀψοφάγοι. 2238
Hominum carne. Humanæ epulæ. 2239
Modi.
Temporis, Loci.
Euentus. Voracitatis fructus
Dignus.
Indignus.

INTEMPERANTES circa potũ
In genere. Vinolenti, Bibaces. 2240
In specie. Respectu
Studij, Cupiditatis bibendi. quatenus
Appetitus excitatur. 2241
Corpus munitur, neque nocet.
Vinũ promitur, petitur.
Optatur uinum.
Quantitatis. Qui multum bibunt citra ebrietatem, uel cum ebrietate.
Qualitatis & delectus in ipsius potus.
Modi: tum
Bibendi. 2242
Inebriandi. Siue id fiat
Potu quouis.
Odore.
Vasorum.
Loci.
Temporis:
Quo inebriantur.
Quamdiu poculis indulgent. 2243
Finis. Inebriari causa
Valetudinis.
Voluptatis.
Euentus. Ebrietate alij
Non immutantur. Qui uinũ facilè ferre possũt.
Iuuantur.
Læduntur uniuersim.
Læduntur in specie. Huc ex ebrietate
Imaginatio deprauata. (ta.
Iudicia iniqua, stul
Obliuio sui. 2244
Stuprum, Libido.
Largitio, Concessio iniusta.
Crudelitas.
Immodestia, Impudentia.
Arcanorum euulgatio.
Somnolentia.
Morbus. 2245
Vitæ periculum, Mors.
Honoris iactura.
Clades.
Captiuitas.

ABSTINENTIA ab alimentis nimia. Respectu habitõ
Euentus. Huc
Mors ex nimia abstinentia proueniens.
Morbi ex nimia abstinẽtia:
Vocatio ꝓpter nimiã abstinẽtiã derelicta, abdicata.
Qualitatis eorũ à quibus abstinẽt.
Putata à
Coctis, uescũtur interim crudis præter modum.
Puris, uescũtur interim impuris.
Finis. Causa
Pietatis. 2246
Superstitionis.
Sanitatis.

LIBER III. DE MODERATIONE ET Immoderatione circa Venerea.

CONTINENTIAE, Pudicitiæ, Castitatis acquisitio. Huc
Magistri pudicitiæ:
Qui. Puta
Deus, Angeli.
Reges.
Legislatores.
Patres.
Quomodo. Nempe
Religione.
Oratione, Precibus.
Benedictione.
Cantu, Poemate.
Sacrificiis.
Institutione.
Admonitione.
Legislatione. 2252
Abrogatione morũ impudicorũ, Legũ turpiũ.
Bxẽplo, Conuersatione.
Discipuli pudicitiæ. Respectu
Occasionis. Perducti ad castitatem
Odio mulierum.
Senectute.
Necessitate, Coactione.
Auaritia meretricum.
Finis. Inuitati ad castè uiuendum.
Religionis exercitio.
Roboris studio.
Doloris fuga.

CONTINENTIAE, Castitatis cõseruatio, considerata respectu
Personarum, à quibus
Impugnatur. Pudicitiam tueri contra
Coniuges.
Amasius. 2253
Amatores.
Scorta.
Pathicos.
Conseruatur. A
Deo, Angelis.
Brutis.
Modi. Libidinis quascunq; occasiones fugere, declinare. Libidini obsistere:
Quo ad seipsum. Certamen Castitatis & Libidinis internum. Pugnare
Precibus. 2254
Contemplatione.
Conuersationis impudicæ fuga. Nempe
Mulierũ aspectũ, colloquiũ, conuersationẽ declinando. 2255
Virorũ colloquiũ, aspectũ fugiẽdo.
Domi manẽdo, nõ peregrinando.
Cũ uiris cautè cõuersando. Non conuiuando.
Spectacula impia uitando.
Turpia alia nõ aspiciendo.
Monachatus professione. 2256
Occupatiõe, Cura quauis alia.
Labore, Defatigatione corporis.
Castratione libidinẽ domare, tollere.
Medicamẽtis.
Fame, Siti, Ieiunio. Vini abstinentia. 2257
Flagris, Verberibus.
Vulneribus.
Gladij obstaculo.
Vstione.
Frigores, Calores.
Cubatu duro. (:258
Cilicio, Vestitu aspero.
Quo ad alios:
Formæ corruptione aliorũ libidinẽ refrænare: siue corrumpatur per
Morbum.
Vulnera faciei.
Excæcationem.
Sordes.
Fœtorem.
Plagis, Verberibus.
Morte honestaliorũ sese libidini eripere. 2259
Infibulatione.
Aspectus, Tactus prohibitione, occultatione, fuga.
Crucis signo.
Vestitu. Cultu frugali.

CASTITATIS & Pudicitiæ non conseruatæ dolor. Huc
Cogitationis impudicæ dolor.
Actus, Operis libidinosi dolor.
2260

PVDICITIAE & Castitatis laude uniuersim celebres:
Qui. Casti, Pudici
Populi.
Duces.
Sacerdotes. Monachi. 2261
Hæretici.
Philosophi. Medici.
Musici.
Mariti. Matronæ.
Quomodo. Castitatẽ qui coluerũt
Morte. Qui uitã quã castitatẽ amittere maluẽt, per
Morbum.
Vim.
Morbo. Qui ægrotare quàm castitatẽ perdere maluẽt.
Quo euentu. Castitatis fructus
Dignus. 2262
Indignus.

VENERIS inhonestæ fuga. Fugere
Stuprum
Actiuè.
Passiuè.
Adulterium
Actiuè. Hucilli, qui non tangunt nuptias. 2263
Passiuè. Nuptæ quæ non admittunt amatores.
Incestum.
Παιδοφθορίαν, καὶ κοίτην.
Actiuè.
Passiuè. 2264

VENERIS honestæ moderatio ante coniugium:
Nuptias nõ cõtrahendo, fugiẽdo.
Virginitas perpetua. Exempla
Religiosa
Virorum.
Feminarum.
Ethnica, Profana. 2265
Nuptias honestè & pudicè contrahendo.

VENERIS honestæ moderatio in coniugio. Huc pertinent
Coniuges perpetua virginitate celebres. 2266
Coniuges tandẽ castitatẽ professi.
Coniuges in uenere tẽperantes, habita ratione loci, tẽporis, modi. 2268

VENERIS honestæ moderatio post coniugiũ. Quatenus nuptiæ
Non repetuntur. Exempla
Iudæorum.
Christianorum. 2269
Ethnicorum. 2270
Repetuntur. Viduæ quæ honestè nupserunt. Digamia honesta.

CASTITATIS & Pudicitiæ cultus, respectu aliorum:

Alijq; certamine. Quatenus aliorũ
Pudicitia honestè
Amatur, Colitur, Præmiis afficitur. (2271
Protegitur, Defenditur.
Impudicitia, Libido, odio habetur, reprehenditur, refrenatur, coercetur, punitur. Respectu
Personarum. Qui quos.
Nempe
Homines, Deos.
Filij Parentes.
Fratres Sorores.
Duces Milites.
Profani Sacros homines.
Rerum. Sic coercetur
Osculũ libidinosum. (ius.
Aspectus libidinosus
Sermo turpis.
Habitus luxurio-
Attentatio. (ius.
Scortatio. Lupanaria abolita. 2272
Raptus.
Stuprum.
Nuptiæ secundæ.
Nuptiæ indignæ.
Adulterium.
Præternaturalis libido.
Modi. Huius est loci
Redargutio. 2273
Deprehensio.
Castigatio.
Cum certamine. Certamina pudicitiæ externa, cũ aliis, isq; uel
Castis.
Incestis.
LIBIDINIS, Luxuriæ acquisitio quo ad Affectum. Huc pertinent
Magistri, incentores libidinis & impudicitiæ alienæ:
Cuius. Puta
Scortationis. Lupanaria instituta, approbata. 2274
Incestus.
Pæderastiæ.
Adulteriorum.
Monstrosarũ libidinum.
Quomodo. Nimirum
Religione. 2275
Lege, Imperio.
Adhortatione.
Doctrina, Exemplo.
Scriptis.
Cultu Corporis.
Concessione
Scortorum. 2276
Vxorum.
Blanditiis.
Discipuli:
Lege, Consuetudine impudici facti.
Conuersatione.
Peregrinatione.
Otio.
Pictura.
Exemplo brutorum.
LIBIDINIS acquisitio quo ad Subiectũ siue obiectum. Quatenus rem amatã acquirant, uel saltem acquirere conantur, uel
Ipsimet, inhonestis, indignis modis. Puta:
Homicidio, cede eorum qui impedire possent. 2277
Vi intentata. 2278
Vi illata.
Raptu uario tum
Puellarum, Matronarũ,
Meretricum. 2279
Puerorum, Pathicorum. 2282
Amatorum, Maritorum.
Morbi simulatione.
Imperij simulatione.
Religionis simulatione.
Magia. Sacrilegio. 2283
Perfidia & proditione quacunque.
Repudio, Diuortio iniusto.
Vitæ periculo, Certamine cũ
Fluctibus.
Bellis.
Hominibus. 2284
Opum iactura.
Honorum, Nobilitatis, Famæ iactura.
Peregrinatione.
Exilio.
Captiuitatis periculo.
Summo.
Alij. Lenones, Prostitutores, Conciliatores
In genere. 2285
In specie. Nempe
Parentes filiarum prostitutores. 2286
Mariti uxorum prostitutores.
Vxores maritorum.
Fratres sororũ: Sorores fratrum.
Duces militum.
Nutrices alumnorum.
Sacerdotes.
Hospites.
Amici.
Medici. 2287
LIBIDINIS conseruatio. Tum
Celando, Occultando nefariè.
Celebrando.
Excusando.
Non ferendo amasiorum
Abitum.
Elocationem.
Communicationem.
Mortem.
LIBIDINOSI in genere. Multiplici assiduaue libidine infames:
Populi. 2288
Legislatores.
Sacri homines.
Imperatores, Reges, Principes. 2289
Duces.
Poetæ.
Oratores.
Iureconsulti.
Senes.
Mulieres. 2292
LIBIDINIS fructus:
Cuius.
Qualis. Nempe uel
Bonus, indignus. 2294
Malus, Dignus. Ex Libidine
Consiliorum frustratio.
Religionis euersio.
Proditio.
Deficitio. (tiei.
Ignauia, Desidia, Molli-
Morbus.
Verbera.
Mors, Cædes. 2295
Paupertas.
Condemnatio.
Exilium. 2296
Captiuitas. Infamia.
Diuortium.
Bellum, Inimicitiæ.
Clades bellica.
Magistratus deiectio, Regni amissio. 2297
IMPVDICITIA uenerea primaria respectu Personarũ. Huc pertinet
Amor suiipsius.
Libido bruta.
Libido dæmoniaca. 2298
Libido cum meteoris.
Libido cum uegetabilibus.
Libido cum mortuis.
Libido mechanica, cum statuis & simulacris. 2300
Libido mascula. Huc
Agentes: Pædicones, Pæderastæ, Drauci, Sodomitæ. 2301.
Patientes: Pathici, Cinædi, Catamiti. 2303
Tribades.
Libido religiosa. Incestus religiosus, siue sacer: inter homines religionis
Eiusdem: 2304
Agens persona religiosa.
Patiens persona religiosa.
Vtraq; persona religiosa.
Diuersæ. 2305
Incestus. In
Genere. Incestuosi.
Specie. Incestus
Patris cum Liberis. 2306
Matris cum Filio.
Prouigni cum Nouerca, cum Pellice patris.
Generi cum Socrus, Socri cum Nuru, Patris cũ filij Pellice. 2307
Sororis cum Fratre. 2308
Cũ Nepotibus, Neptibus, Patruis, Auiculis, Patruelibus, Cõsobrinis, quibuslibet deniq; cognatis & cõsanguineis. 2309
Cũ mariti Fratre, uxoris Sorore, quibuslibet deniq; affinibus.
Adulteria cũ Virginibus, Viduis, Scortis. Mariti qui Virginum, Matronarum, Viduarum, Scortorum amore insaniunt. 2310
Stupra uirginibus illata. Pudicitiæ uirginum insidiatores. Qui uirgines constuprarunt, uel uiolarunt, uel uolentes. 2311
Stupra uiduis illata.
Stupra matronis illata, siue
Dolo, Persuasione. 2312
Vi.
Scortatio. Amor meretricũ immoderatus, insanus. Scortatores:
Singillatim.
Promiscuè. 2313
Adulteræ cum concubinis. Concubini adulterarum. 2314
Pellices, quæ cum marito alterius miscentur.
Meretrices, Scorta, Concubinæ. 2315
Certorum hominũ Scortilla. Puta
Rhetorum.
Poe-

Poetarum.
Philosophorum. 2318
Mechanicorum.
Sacrorum hominum.
Regum, Principum 2319
Ducum militarium.
Connubia promiscua. Matrimonij contemptus.
Matrimonium impudicum. Quatenus libidinosè
Contrahitur. Respectu
Religionis.
Aetatis: inter senem & iuuenem.
Dignitatis, inter dispares. 2320
Cõnubij præcedentis. Nuptiæ secundæ libidinosæ.
Exercetur
Religionis neglectu.
Valetudinis periculo.
Officij intermissione.
IMPVDICITIA uenerea primaria considerata respectu Modi. Quo ad
Desideriũ, Cupiditatẽ, Prurigine, Numerum, Frequentiam.
Impotentiam. 2321
Qualitatem.
IMPVDICITIA uenerea primaria, considerata respectu Loci, in quo exercetur. Venus importuna. Puta
In templo, loco sacro.
Publicè.
IMPVDICITIA uenerea prima ria, respectu Temporis. Venus intempestiua. Tum
Quando. Puta
Interdiu. 2322
Inter sacra.
In conuiuio.
Die solenni.
In expeditione.
Quandiu.
IMPVDICITIA uenerea secundaria, quo ad
Mores. In
Genere: Amãtium ineptiæ.
Specie. Quo ad
Aspectum.
Contactum.
Denudationem. 2323
Olfactum. Osculum.
Vocem.
Conuersationẽ inhonestam, ridiculam.
Rixam, Contentionem.
Obsequium. 2324
Defensionem.
Donationem.
Res. Libidinis incentiua uaria. Puta
Imagines.
Scripta.
Cibi.
Flagra.
IMPVDICITIAE & Libidinis cultus quo ad alios. Et uel
Alijq; certamine. Huc pertinet, Aliorum
Pudicitiam odisse. 2325
Libidinem propagare
Laudãdo, Cõmendando.
Præmiis afficiendo.
Fouendo, Promouendo.
Non puniendo.
Cum certamine. Certare
Laude libidinis.
Osculis.
Vltione libidinis. Tum
Vi. Verberibus. 2326
Stupro.
Admissione libidinosa. Admittendo
Quosuis.
Multoties.
PVDICITIA, Castitas nimia, quo (ad
Αὐξίμ. Fugere indecorè
Coniugium.
Secundas nuptias. 2327
Φυλακὶὲ. Pudicitiam
Suam indecorè
Conseruare, Defendere, tueri
Morte.
Idololatria. 2328
Læsam uindicare,
Cõuersationis indecora fuga.
Alienã inhonestè cõseruare.
Χρῶσιν, siue respectu
Suiipsius. Huc pertinet
In coniugio morositas.
Aliorum:
Suspectã pudicitiã præter decorum
Explorare. 2329
Accusare.
Custodire.
Punire.
Læsam pudicitiã ulcisci inhonestè. 2330

LIBER IV. DE TEMPERANTIA ET Intemperantia circa Voluptates corporis minus proprias.

TEMPERANTIAE uoluptatũ corporearũ impropriè dictarum acquisitio, introductio. Huc
Magistri. In
Genere. 2333
Specie. Temperantiæ magistri circa
Vestitum.
Stragula.
Vnguenta.
Suppellectilem.
Exercitia.
TEMPERANTIA uoluptatum corporearũ impropriè dictarũ, ex Obiectis per se consideratis. Temperantes circa
Alimenta. Victus munditiæ.
Vestimenta:
Qui. Puta,
Homo, Deus.
Prophetæ. 2334
Apostoli.
Episcopi.
Monachi, Eremitæ.
Monachæ. 2335
Reges. Duces.
Politici. Philosophi.
Mulieres.
Cur. Causa
Religionis.
Humilitatis.
Necessitatis.
Roboris.
Insidiarum.
Stragula, Strata. 2336
Habitationes.
Balnea,
Rara.
Pudica.
Frugalia.
Grata.
Vnguentæ
Vsurpata honestè.
Neglecta honestè.
Excrementa, Purgamenta.
TEMPERANTIA uoluptatum corporearũ impropriè dictarũ, ex Obiectis cõsideratis respectu eius, cui accommodantur. Sic alia obiiciuntur
Attiuè, quatenus agendo uidetur delectari, quo ad
Sensum
Visus. Sic moderatio duplex, partim
Spectando.
Non spectando.
Auditus, Sonorũ iucundo (crum.
Tactus.
Motum.
Quietem. 2337
Passiuè, quatenus patiendo uidentur delectari. Talis est uoluptas ex
Somno, Vigilia.
Cultu corporis, in genere:
Eleganti.
Simplici, Vili.
Cultu corpus ornante. In
Coma alenda, curanda.
Vestium elegantia.
Auro, Gemmis.
Coronarum usu. 2338
Cultu corpus purgante, per
Lotiones.
Abstersiones.
TEMPERANTIA uoluptatum corporis impropriè dictarum, respectu fructus uel
Digni.
Indigni.
TEMPERANTIA uoluptatum corporis impropriè dictarum, respectu aliorum: quorum
Temperantiam laudant, ornant.
Intemperantiam oderunt, coercẽt, castigant: circa
Cultum.
Vestimenta. 2339
Aedificia.
Vnguenta.
Balnea.
INTEMPERANTIAE siue Luxuriæ circa uoluptates corporis nõ propriè dictas κρῶσις. Huc Luxuriæ
Magistri.
Discipuli.
LVXVRIAE κρῶσις, per se considerato obiecto. In

Genere.
Specie. Sic uersatur circa
Alimenta.
Vestimenta.
Stragula, Strata. 2340
Balnea.
Vnguenta.
Coronas.
Habitationes.
Instrumenta quælibet.

LVXVRIAE χρῆσις, obiecto considerato respectu corporis cui offertur:
Actiuè. Quo ad
Sensum
Visus. Supra modum aspectu
Gratis delectari.
Ingratis tristari.
Auditus. Supra modum auditione
Iucũda oblectari.
Iniucunda affligi, auersari.
Olfactus, Odores
Suaues supra modũ sectari. 2341
Fœdos supra modum fugere.
Tactus. Secundùm qualitates
Primas. Frigoris, Caloris.
Motum. Mollities quo ad
Incessum, Deambulationem.
Equitationem.
Vectionem.
Gymnasiorum usum.
Quietem:
Domi manendo.
Sedendo.
Membra non mouendo.
Passiuè. Quo ad
Somnum, Vigiliam.
Cultum corporis in genere. 2342
Cultum corporis in specie.
Nempe quo ad ea quæ
Addunt ornatum
Faciei, Oculis. Fucus faciei.
Capillis. Capillorum fucus.
Digitis. ut Anuli, 2343
Staturæ.
Habitui.
Auferunt ingratia, uexia. Videlicet
Aestũ, solem. Vmbracula.
Pilos.
Capillos.
Sordes.

TEMPERANTIA nimia & indecora circa uoluptates non principes. In
Genere.
Specie. Quo ad
Alimenta. Victus sordidè paratus.
Vestitum.
Vnguenta.
Cultum corporis. 2344

VOLVMINIS DECIMI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE VIRTVTE ET VITIIS circa Pecunias in genere.

MODERATIONIS circa opes in genere acquisitio. Cõprehendens sub se
Magistros: tum
Contemtus opum.
Liberalitatis amplectendæ, exercendæ.
Prodigalitatis fugiẽdę circa
Sacra.
Alimenta. 2353
Vestimenta.
Aedificia.
Sepulcra.
Spectacula.
Dotem.
Auaritiæ uitandæ: circa
Possessiones, Prædia.
Dignitatem.
Dona.
Vitæ industriam.
Locationem.
Fœnus, Mutuũ, Creditũ.
Rapinam.
Discipulos. ad liberalitatem quãcunq; traducti:
A quo. A
Dæmone.
Tempore.
Quomodo:
Reprehensione.
Reuelatione.

MODERATIONIS pecuniariæ in genere possessio, exercitatio, per se considerata, quatenus utitur, fruitur: & uel
Secundùm Personas:
Qui. Liberales, Magnifici, Non auari:
In genere.
Pontifices. 2355
Reges, Imperatores. 2356
Principes uiri.
Duces bellici.
Monachi.
Cives quiuis. 2357
Philosophi, Sophistæ.
Pictores.
Pueri.
Erga quos:
Erga sacros homines, Sacerdotes. (2358
In studiosos literarum.
In discipulos.
In medicos.
In notarios, scribas.
In typographos.
In milites.
In satellites.
In seruos. 2359
In rusticos.
In pueros.
In reges.
In duces.
In legatos.
Erga amicos.
Erga peregrinos.
Erga pauperes. Exẽpla
Religiosa. 2360
Profana. 2363
Erga ægros.
Erga captiuos. 2364
Erga clade affectos.
Erga naufragos.
Erga exules.
Erga peregrinos. 2366
In tyrannide oppressos. 2367
Erga hostes.
In mortuos. 2368
Secundũ Res, in quibus liberalitas sese exerit. Sic uersatur circa
Munera.
Dotem. 2369
Salarium, Stipendium, Mercedem.
Mutuũ, Commodatũ, Creditum, liberaliter
Datum.
Remissum. Aes alienum liberaliter cõdonare.
Dissolutũ. Aes alienũ de terris dissoluere.
Coercitum.
Hæreditatẽ concessam, communicatam alteri. 2370
Lytrum, redẽtionis pretiũ
Datum
Pro se.
Pro alio.
Remissum. 2371
Auxiliũ contra hostes uel ope uel opera sua liberaliter
Oblatum, Præstitum.
Repudiatum.
Hospitium. Hospitalitas liberalis. 2372
Sponsionẽ. Spõsio liberalis.
Damni infecti præstationẽ.
Secundùm Finem: cur erogentur. Causa
Pietatis religiosæ. Liberalitas sacra.
Misericordiæ. Eleemosynæ propriè. (2374
Officij. Liberalitas officiosa.
Fidei datæ. Liberalitas fidæ.
Meriti. Liberalitas gratæ.
Ioci.
Operis.

MODERATIO pecuniaria per se considerata, quatenus nõ utitur, non fruitur: idq; uel
Contemnendo. Diuitiarum contemtores in genere:
Populi.
Prophetæ.
Reges, Duces, Magistratus. 2375
Docti homines, Philosophi, Poetæ.
Parcẽdo. Frugalitas, Parsimonia decora in genere. 2376

MODERATIO pecuniaria, Liberalitas, Magnificentia in genere, cõsiderata respectu Aliorum. Et uel
Absq; certamine. Qui aliorum
Liberalitatem fouẽt, ornãt.
Prodigalitatem
Accusant, Reprehendũt.
Refrænant.
Castigant, Puniunt.
Reuocant, Rescindunt.
Donationes prodigas reuocare.
Auaritiam
Oderunt, Vituperãt, Reprehendunt. 2377
Castigant, Puniunt.
Refrænant. 2378
Cum certamine. Inter
Agentes. Sic contendunt
Hospitalitate.
Libertatis restitutione.
Muneribus.
Aedificatione.
Ludorum magnificẽtia.
Agentem & Patientẽ. quatenus patiens beneficium
Accipit. 2379
Non accipit, Repudiat.
Remittitur. 2380

MODERATIONIS pecuniarię, Liberalitatis in genere fructus
Dignus:
Dei fauor, amor.
Beatitudo, Vita æterna.
Vita restituta. 2381
Incorruptibilitas.
Fœcunditas.
Pulcritudo.
Vtilitas, Lucrum, Incrementum bonorũ, Centuplũ.
Dignitas, Regnum.
Laus.
Fides, Amor suorum.
Victoria.
Reconciliatio.
Indignus. 2383

PRODIGALITAS in genere. Huc
Acquisitio prodigalitatis:
Qui. Prodigalitatis
Magistri. quo ad
Alimenta.
Aedificia.
Supellectilem.
Discipuli. Ad prodigalitatem inuitati
Amore.
Desperatione.
Proditionis spe.
Defectionis spe.
Ad defectionem inuitare præmio. 2384
Perfidiæ tegendæ consilio.
Exemplo aliorũ.
Exercitatio prodigalitatis per se considerata:
Qui. Prodigi, Profusi in genere. Nepotes, ἄσωτοι. 2385
Erga quos.
Exercitatio prodigalitatis respectu aliorum considerata. Et uel
Absq; certamine. Huc illi qui aliorum
Frugalitatem oderunt.
Prodigalitatem laudant, amant.
Cum certamine. Certamina prodigorum. In
Genere.
Specie. Puta in
Alimentis. 2388
Vestitu.
Aedificiis.
Muneribus.
Fructus prodigalitatis, uel
Dignus. Verbi gratia,
Desperatio.
Paupertas.
Regni amissio.
Bella. Coniuratio.
Infamia, Ignominia.
Indignus. 2389

AVARITIA in genere. Quo ad
Acquisitionem. Auaritiæ
Magistri.
Discipuli.
Exercitationem per se considerata:
Qui. Huc auari
Populi.
Sacri homines. 2390
Reges, Imperatores.
Duces bellici.
Philosophi.
Poetæ.
Oratores.
Musici.
Iureconsulti.
Medici. 2391
Mercatores.
Senes.
Vxores.
Meretrices.
Priuati quiuis alij.
Exercitationem respectu aliorum consideratam, & uel
Absq; certamine. Qui aliorum
Liberalitatem oderunt, Auaritiã laudant, fouẽt.
Cum certamine. Certamina auara ob
Sacrum quæstum.
Eleemosynam.
Statuam. 2392
Monasterij ius.
Salarium.
Captiuos.
Prædam.
Belli impensas.
Fructum uel
Dignũ. Auaritiæ fructus in
Genere.
Specie. Puta
Paupertas.
Iactura qualiscũq; priuata. 2393
Reipub. calamitas.
Mors.
Hæres iniquus, perfidus.
Indignum. 2394

LIBER II. DE MAGNIFICENTIAE & Liberalitatis Vtentis prima specie Sumtuaria, ἢ δαπάνη.

LIBERALITAS Sumtuaria considerata respectu Personarũ erga quas exercetur. 2396

LIBERALITAS Sumtuaria, respectu Rerum in quas impẽsa fit, per se cõsideratarũ. Sumtus facti
In loca magnificè extructa, exculta, conseruata, refecta:
In genere. Magnifici in ædificiis. 2397
Vrbes magnificè conditæ. 2398
Vrbes magnificè reparatæ, restitutæ, munitæ. 2399
Sumtus magnifici in Insulas, Isthmos. Huc
Insulæ manu factæ.
Terra à continẽti abscissa. Isthmi perfossi.
Insulæ continenti adiectæ, adaggeratæ.
Sumtus facti in aquas. Huc
Aquarum, Fluminũ, Lacuũ, Marium deriuationes, corriuationes, expurgatiões. 2400
Aquarum, Fluminũ exsiccationes. 2402
Sumtus in Templa magnificè ædificata, restaurata, dedicata. 2403
Sumtus in Monasteria, Cœnobia.
Sumtus in Xenodochia.
Sumtus in Scholas & Gymnasia literaria.
Sumtus in Theatra, Amphitheatra, Circos. 2405
Sumtus in Curias, Fora.
Viæ publicæ munitæ, stratæ, purgatæ, incisæ. (2406
Pontes magnificè extructi.
Arces magnificè extructæ.
Turres excelsæ & magnificæ.
Valla, Mœnia, Muri, Aggeres excelsi, firmi, magnifici. 2407
Domus magnificæ, tum
Regiæ, Basilicæ, Palatia Regia.
Priuatæ. 2408
Porticus magnificæ.
In Balnea, Thermas, Natatoria factæ impensæ.
In Cœmeteria facti sumtus.
Sepulcra magnifica. 2409
Sumtus in Viuaria.
In Hortos factæ impensæ.
In Bibliothecas.

In Aeraria.
In Portus, Naualia. 2410
In Horrea, Cellas.
In Aquæductus, Puteos.
In Cloacas.
In Locata sumtus facti. Puta in
Animalia. Videlicet in
Aues.
Asinos.
Aras.
Baptisteria.
Supellectilem sacram qualemcunq;.
Tabellas, Imagines, Picturas.
Statuas, Obeliscos, Colossos, 2411
Deorum, Diuorum.
Hominum.
Arma, Machinas.
Vestimenta.
Thronum.
Supellectilem qualemcũq;.
Libros. Eos
Comparando. 2412
Interpretando.
Transcribendo.
Excudendo.
Naues. Naues magnificæ. 2413
LIBERALITAS Sumtuaria respectu Rerũ in quas fit sumtus, quatenus hominis sunt actiones uel passiones quædam. Sumtus facti in
Naturalium rerum inuestigationem.
Sacrificia. 2414
Ludos & spectacula.
Pompas. Tum
Sacras.
Inaugurales.
Regias.
Triumpales.
Funebres.
Nuptias. 2415
Conuiuia.
Venationes.
Vectiones. Auigationes.
Peregrinationes. Viatica liberaliter data. 2417
PARSIMONIA Sumtuaria. Impendia sumtusq; parci in
Genere.
Templa.
Sacrificia.
Ludos & Spectacula.
Pompas funerũ, Triumphorũ. 2418
Exercitum.
Nuptias.
Conuiuia & Alimenta.
Lucernas.
Vestimenta.
Seruitia. 2419
Equos.
Supellectilem tam sacram quam profanam. uel in
Genere. Supellex frugalis, parca, pauca.
Specie. Supellex
Sacra.
Profana. Cuiusmodi sit
Vasa. 2420
Stragula.
Arma.
Sellæ.
Balnea.
Domos, Villas, Agros, Possessiones.
Sepulcra. 2421

LIBER III. DE LIBERALITATE MVneraria ἢ Δόσει, quæ in dando donandoq; spectatur.

DONATIO misericors. Eleemosyna data pãuperibus, egẽtibus:
Qui dederint:
Apostoli.
Pontifices, Episcopi.
Reges. 2424
Duces.
Philosophi.
Quibus. Nempe
Piis, religioni addictis.
Ciuibus.
Orphanis.
Prægnantibus. 2425
Amicis.
Amasiis.
Hostibus.
Exulibus.
Captiuis.
Mercatoribus.
Senatoribus.
Philosophis.
Quæ. Data pauperibus
Alimenta, Frumenta, Panis.
Agri, Domus.
Resticulatio, Racematio. Spicilegium.
Mensæ.
Pecunia. 2426
Vestes.
Stragula.
Libri.
Cornu. Anuli.
Vasa argentea.
Templorum ornamenta.
Carbones, Lapides.
Sanitas.
Quomodo:
Seipsum defraudãdo. 2427
Decoquendo.
Vendendo seipsum.
Vendendo carissima.
Dissimulando.
Cælando.
Quando. Eleemosynam dare
In studio.
Die festo.
In nuptiis.
In uictoria.
In morte. Testamẽto. 2428
Vbi. Videlicet in
Trinio.
Atrio, Aula.
Mensa.
DONATIO iusta. Eaq; uel
Fida. Huc
Salaria.
Merces.
Officiosa.
Grata. 2429
DONATIO religiosa. Munera religionis nomine data:
Quibus. Puta
Christo.
Ecclesiis.
Pontificibus, Episcopis.
Sacerdotibus.
Monachis.
Militibus sacris.
Quæ. Donaria sacra in
Genere. 2430
Specie. Donariorum alia faciunt ad
Vsum. Puta
Regiones, Insulæ, Vrbes, Agri, Prædia.
Vectigalia, Reditus, Fructus annui, Decimæ, Primitiæ. 2431
Priuilegia uaria.
Animalia in usum sacrificiorum.
Aromata, Thura.
Supellex sacra.
Libri. 2432
Pecunia.
Lateres.
Honorem, Memoriã, Anathemata. Cuiusmodi sunt
Sacræ reliquiæ.
Imagines, Statuæ.
Naues.
Sellæ.
Vestes.
Gemmæ, Monilia.
Arma.
Vasa. 2433
Mensa.
Coronæ.
Catenæ.
Trabes.
Equi.
Quomodo.
DONATIO. Munificẽtia prudẽs. Munera quæ utilitatis honestæ causa dantur.
DONATIO, Munificentia honorifica:
Qui. Puta
Pontifices.
Reges. Duces. 2434
Populus. Stipes à populo collata.
Ciues.
Quibus. Liberaliter dare
Pontificibus.
Regibus. 2435
Reginis.
Populo. Congiarium, Sportula, Missilia.
Militibus. Donatiuum, Donarium, Stellatura. 2436
Legatis.
Peregrinis.
Victis, Hostibus.
Histrionibus.
Sponsis. Munera nuptialia, Sponsalia, Dotem.
Rusticis.
Quæ dantur. Cuiusmodi sunt
Epulæ, Conuiuia. Considerando.
Quæ. Qualia. Conuiuia
Publica, Epulæ. 2437
Priuata.
Cur. Vt sint epulæ
Religiosæ, Sacræ.
Funebres, Exequiales.
Victoriales, Triũphales. 2438
Inaugurales.
Pacis.
Nuptiales.
Hospitales.

Philosophicæ.
Munera alimentaria. Tũ in
Genere. Commeatus.
Specie. Cuiusmodi sunt
Villarum, Hortorum fructus.
Fructus quilibet alij 2439
Pisces.
Altilia.
Carnes.
Panes.
Lac.
Aqua.
Vinum, Mustum.
Aromata.
Sal.
Ciuitas.
Agri, Prædia. 2440
Domus.
Dignitates fructuosæ. Tùm
Sacræ, Sacerdotia.
Profanæ.
Vestimenta.
Vẽtsilia, Supellex uaria. Huc pertinent data
Vasa qualiacunq. siue
Aurea, Argentea.
Fictilia.
Vitrea.
Aulæa.
Candelabra. 2441
Horologia.
Campanæ.
Organa musica.
Mensæ.
Alueoli lusorij.
Libri.
Calx.
Ornamenta. Vtputa
Vitis, Platanus.
Cathenæ, Compedes.
Coronæ.
Columnæ.
Mundus muliebris.
Sacræ reliquiæ 2442
Thus.
Pecunia, Numi.
Tributi, Vectigalis exigendi ius.
Serui.
Pellices.
Animalia utilia, rara, dono missa, in
Genere. 2443
Specie. Puta
Canes.
Elephanti.
Leones.
Pantheræ.
Asini, Cameli, Camelopardales.
Equi.
Vaccæ.
Aues.
Cornu.
Opera gratuita qualiscunque. 2444
Spectacula, Ludi, Munera publica respectu Finis considerata. uel
Natalitia.
Inauguralia. Puta
Ædilitatis.
Imperij.
Imperialia, regia. Huc Quinquennalia, Decennalia, Vicennalia.
Vrbium causa. quo ad
Aetatẽ. Secularia.
Ortum, Dedicationem. 2445
Victoriæ causa.
Munera publica Quæ, Qualia. Tum
In genere. 2446
Theamata. Basi; ruſſu,
Gymnica, Athletica
Gladiatoria.
Curulia, Aurigarum.
Terrestris pugnæ.
Naualis pugnæ.
Acroamata.
Ferarum. 2447
Volucrum.
Plantarum.
Quomodo data.
Quando data.
PARSIMONIA donandi, siue ἐν Δόσει. Parca donatio qualiscunq;:
Erga quos. Non dare, parcè dare
Diis.
Regibus.
Filiis.
Mendicis. 2448
Amicis.
Militibus.
Auaris.
In quo. Non dare, uel parcè dare
Congiarium.
Stipem sacram.
Ludos.
Agros.
Dotem. 2449

LIBER IV. DE LIBERALITATE POSSIdente, ἢ κτήσει, in Diuitiarum acquisitione, possessione, conseruatione.

LIBERALITAS ἐν λήψει, quatenũ non captat, non petit, non exigit, nõ accipit. Considerata respectu
Personarum: tum
Agentiũ, Qui nõ accipiunt, non exigunt. Vt sunt
Prophetæ, Apostoli.
Medici. 2451
Philosophi.
Iureconsulti, Aduocati.
Duces. 2452
Milites.
Præfecti
Quæstores.
Legati sacri. 2453
Legati profani.
Politici.
Grammatici.
Pictores.
Patientium, A quo non accipiunt, exigunt. Puta à
Tyrãnis, Regibus. 2454
Coniugibus.
Amicis.
Hostibus.
Priuatis.
Dãnatis. A damnatorum bonis abstinere.
Collusoribus. 2455
Rerum, quæ non captantur, non exigũtur, nõ acceptãtur. Nẽpe
Dona, Munera.
Mutuum.
Debitum, æs alienum.
Hæreditas. Non adire, aliis cedere hæreditatẽ. 2456
Vectigalia, Tributa, Reditus publici.
Auxilium contra hostes.
Ager hostilis.
Præda, Manubiæ, Spolia.
Naulum. (2457
Lytrum.
Hospitium.
Xenium. 2458
Thesauri inuenti neglecti.
Questus turpis, inhonestus, sordidus, repudiatus. Ex
Mercimonio. Mercaturæ sordidæ odium.
Emtione.
Fœnore.
Dono fœneratorio.
Finis. Cur non exigunt, non capiunt. Causa
Roboris conseruandi.
Fortitudinis in aduersis ostendendæ.
Magnanimitatis testandæ.
Religionis. Non accipere ea quæ offeruntur, causa
Idololatriæ, Apostasiæ, Hæreseos. 2459
Gratiæ spiritualis uendendæ.
Dignitatis sacræ consequendæ.
Fidei. Non accipere ea quæ offeruntur causa
Oraculi ementiti.
Pacis iniustæ.
Cædis iniquæ.
Societatis iniustæ.
Præconij falsi. 2460
Patrocinij iniusti.
Prodationis.
Inuidiæ declinandæ.
Periculi euitandi.
Libertatis conseruandæ.
LIBERALITAS ἐν λήψει, quatenũ honestè petit, exigit, accipit, recipit, considerandum
Qui à quibus. Vt
Magistratus à subditis.
Iureconsulti à clientibus.
Præceptores à discipulis.
Ab amicis.
Ab hospitibus.
Victores à uictis.
Quæ. Videlicet tanquam
Dona, Munera. 2461
Tributa, Vectigalia.
Præmium operæ uel
Theoricæ.
Mechanicæ.
Bellicæ.
Pretiũ rei uenditæ, elocatæ.
Quomodo. Nempe
Arte mechanica. Verbi gratia;
Agricultura. 2462
Mercatura.
Venditione, Auctione.
Iudicio.
Armis.
Oeconomia prudẽte & frugali.
Petitione modesta.
Doni simulatione.

Rescissione donationũ prodigarum.
Cur. Causa scilicet
Popularitatis.
Fidei in patriam. 2463

LIBERALITAS ὑφ φυλαχῆ. Conseruatio opũ liberalis. Opes honestè uel
Conseruantur, ratione habita
Personarũ, qui cõseruarint:
Principes.
Patresfamiliãs.
Rerũ, quæ conseruantur. Cõseruare, tueri honestè
Hæreditatem.
Annonam.

Modi, quomodo conseruentur. Puta
Oeconomia diligente, frugali.
Denegatione petitionis inhonestæ. 2464
Prohibitione exactionũ.
Animaduersione.
Non conseruantur:
Qui non conseruent:
Apostoli.
Philosophi.
Quæ. Non conseruare
Hæreditatem.
Prædam.
Quomodo non conseruũt.

Opes scilicet uel
Deserere. Abiicere.
Deponere apud alium.
Communicare.
Restituere.
Non uendicare.
Cur. Non conseruare opes causa
Religionis, Pietath. 2465
Philosophiæ. Virtutis.
Fidei liberãdæ, seruãdæ.
Reipublicæ.
Tranquillitatis, Quietis.
Salutis.
Amicitiæ. 2466

LIBER V. DE PRODIGALITATE, eiusq; Speciebus.

PRODIGALITAS Sumtuaria. Prodigi circa impẽsas & sumtus qui fiunt, respectu Personarũ. In
Deos.
Homines. Verbi gratia in
Eunuchos.
Coquos.
Meretrices.
Scurras, Moriones. 2468

PRODIGALITAS Sũtuaria respectu Rerũ, in quas fit sumtus. siue considerentur
Per se. Prodigi in
Aedificia uniuersim.
Terrarũ abscisiones, perfossiones insanas.
Aquarũ deriuationes, corriuationes.
Templa, Monasteria.
Theatra.
Pontes. 2469
Turres.
Pyramides, Obeliscos. 2470
Villas.
Domos. Vel
Aedificando.
Ornando.
Comparando.
Thermas. 2471
Sepulcra. Tum
Hominum. 2472
Brutorum.
Viuaria. Tum
In *genere.*
Volatilium. Auium.
Terrestrium.
Aquatilium. 2473
Reptilium.
Hortos.
Gemmas. Insanis preciis cõparatæ gemmæ.
Plantas, Arbores.
Animalia. puta
Aues.
Equos, Asinos.
Canes.
Supellectilem. Prodigi in
Genere.
Vasa. Et uel
Generatim.
In Lãces, Patinas. 2474.
In Pocula, Crateras.
In Salina. (res.
In Orbes, Quadras.
In Matulas, Amides, Trullas, Scaphia.
Mensas.
Lectos.
Stragula, Linteamina.
Arma cibaria.
Tentoria.
Signa, Statuas, Tabellas.
Libros, Bibliothecas.
Naues. 2475
Nautica instrumenta.
Vehicula, Lecticas.
Piscatoria arma.
Choragium.
Mortis instrumenta.
Respectu hominis, cuius sunt actiones uel passiones quædam.
Prodigi in
Spectacula, eorumq; apparatum.
Pompas uarias. Tum
Regias. 2476
Inaugurales.
Bellicas.
Triumphales, Victoriæ.
Legationum.
Funebres. Et uel
Hominum.
Belluarum.
Nuptias. 2477
Conuiuia:
In *genere.* 2478
Quo ad assumta. Prodigi in
Aquam. Pisces.
Aues.
Gemmas. Gemmę absorptæ.
Quo ad quæuis alia, quæ non assumuntur.

Vestimenta.
Vnguenta.
Lumina nocturna. 2481
Aleæ ludum.
Exercitia. Venationes.

PRODIGALITAS Munerariа, ὑφ Δόσιν, respectu
Personarum, quibus datur. Puta
Diis. Regibus.
Sacris hominibus.
Pauperibus. (re.
Improbis, Indignis, ingen.
Amasiis, Meretricibus. 2482
Mulicis.
Ministris gulæ.
Potoribus, Helluonibus.
Scurris.
Proditoribus data præmia.
Rerum, quæ dantur. Puta
Vinum.
Coronæ.
Pocula, Domus, Prædia.
Dignitates.
Ludi, Spectacula.
Modi, Quomodo dantur. Nempe
Donũ, Legato. 2483
Multa.
Venditione. Dispersione.
Corruptione, Destructione, Iactura.

PRODIGALITAS ὑφ Λῆψιν, non accipiens exigénsue ea, quæ uel honestè, uel saltẽ iure suo poterat
Qui. Verbi causa.
Meretrices.
Quæ. Non accipere
Vectigalia.

PRODIGALITAS ὑφ φυλαχῆ, nõ conseruans conseruanda:
Quæ. Non conseruare
Prædium, Agrum.
Lucrum aleæ.
Cur. Non conseruare ob
Desperationem. 2484
Insaniam.
Luxũ, Voluptatem, Gulam. Abligurítores, Decoctores propriè.
Ambitionem.
Negligentiam. 2485

LIBER VI. DE AVARITIA EIVSque Speciebus.

AVARITIA Sumtuaria. Sordities in sumtu faciẽdo in res decoras.
Μικροπρεπεια. Respectu
Personarum. Sumtus nullus uel parcus in
Populum.
Senatores.
Doctos, Literatos. Filios.
Hospites, Conuiuas. 2487
Comites. Milites. 2488
Captiuos, Redimiendo.
Animalia.
Rerum, in quas uel nullus uel exiles sit sumtus, consideratarũ ut
Sunt. Verbi gratia, in
Sacra. Vestimenta.
Legna. Aedificia. 2489
Vrbes. Sepulcra.
Eques.
Insunt; siue accomodantur homini. Vt in
Spe,

Spectacula.
Nuptiis.
Alimenta, Cibos, Conuiuia. 2489
Medicamenta.
Mortis instrumenta.
Cultum corporis.
Modi. Quomodo. Auari in Sumtu, uel
Prohibẽdo, ne sumtus fiat.
Cõquerẽdo de sumtu facto.
Occasionũ sumtus præcidendo. 2490

AVARITIA Muneraria ὑφ Δόσιν: Non dans, uel parcius dãs quàm oportet:
Quibus. Puta
Diis.
Pauperibus.
Militibus.
Amicis.
Dispensatoribus.
Præceptoribus.
Mulieribus.
Causidicis. Legatis.
Poetis. Medicis.
Musicis.
Viatoribus, Cursoribus.
Quid. Non dare,
Spectacula. 2491
Dona.
Alimenta, Conuiuia.
Vestimenta.
Salarium, Mercedem, Honorarium.
Mutuum. 2492
Quomodo. Vt puta
Permutando.
Pœnitendo dati.
Reprehendendo datum.
Denegando.
Incerta dando.
Indignanter dando.
Cunctanter dando.
Occasionem dandi uitãdo.
Differendo.
Promissa non præstando.
Offerendo asturè.

AVARITIA ὑφ Δόσιν, Fœneratoria, Dãs quidem, sed spe talionis, aut maioris doni. Beneficij fœneratio:
Quibus. Nempe
Regibus.
Senibus, Viduis. 2493
Quid. Puta
Hospitium.
Equum.
Cur. Causa
Spiritus sancti comparãdi.
Sacerdotij obtinendi.
Imperij.
Auxilij bellici.
Hæreditatis consequẽndæ.
Proditionis.

AVARITIA ὑφ Λῆψιν, Captans, Exigens. acceptans:
Qui. Auari
Populi.
Grammatici.
Rhetores, Causidici. 2494
Poetæ.
Historici.
Musici.
Philosophi.
Theologi, Magi, Vates, Sacerdotes, Monachi.
Medici. 2496
Iureconsulti, Causidici, Patroni, Aduocati.
Reges, Principes, Tyranni. 2497
Politici, Præfecti. 2499
Iudices.
Duces belli. 2500
Milites. 2501
Legati. 2502
Pictores.
Argentarij.
Nautæ, Portitores.
Mercatores.
Iuuenes.
Carnifices.
A quibus. Exigere, Accipere à
Discipulis.
Sacris hominibus.
Sacrificantibus.
Monasterium ingredientib.
Diuersæ religionis sectatoribus.
Meretricibus.
Litigantibus.
Subditis.
Hospitibus.
Hostibus. 2503
Mechanicis.
Baiulis.
Mercatoribus, Opulentis.
Mortuis.
Quid. Exigere scilicet
Sacerdotia.
Sportulas. Munera alimentaria.
Commeatum.
Signa, Statuas.
Aedificia. 2054
Regionem, Habitationem.
Arces.
Prædia, Agros.
Tributum, Vectigal, Decimas. 2505
Lytrum. 2506
Prædam.
Stipendium militare.
Salarium.
Commodatum, Mutuum, Creditum.
Censum, Reditus. 2507
Dotem.
Hæreditatem.
Munus, Donum.
Fœnus, Vsuram. 2508
Multam.
Quo modo. Acquirere, Exigere, Obtinere
Petitione importuna, impudenti, mendaci. Petaces. 2509
Liberalitate simulata, fœneratoria.
Magica arte.
Somnio.
Vitæ periculo, Mortis contemtu.
Coniugio, Matrimonio.
Diuortio.
Corporis prostitutione. Meretrices auaræ. (2510
Lenocinio. Lenones auari.
Adulatione.
Operæ locatione. Ex arte quæstus inhonestus.
Labore, opere faciundo.
Aleæ ludo.
Mercatura indecora.
Venditione uel
Impia, Sacrilega, Simoniaca.
Indigna, Damnosa, Iniusta. 2511
Sordida.
Emtione. Tum
Seruãda.
Impia, Sacrilega, Simoniaca.
Iniusta, Populenta.
Locatione sordida.
Condemnatione. Proscriptione, Iudicio iniusto. 2512
Cæde, Homicidio.
Veneficio. Castratione.
Damni fortunarum illatione. 2513
Impiorum protectione.
Improborum protectione.
Defensione, absolutione reorum, damnatorum, proscriptorum.
Perfidia qualicunq;. Erga
Patriam.
Principes.
Socios, Amicos.
Coniuges.
Hospites.
Supplices. 2514
Præceptores.
Falsa accusatione, Testimonio.
Suffragij uenditione. (nio.
Sacrilegio.
Peculatu.
Furto.
Latrocinio, Piratica, Raptu.
Vectigalis, Portorij detraudatione.
Moneræ adulterio.
Imperij, Regni imminutione. 2515
Libertatis iactura.
Cadauerum iniuria.
Sepulcrorum spoliatione.

AVARITIA ὑφ Λῆψιν, nõ accipiens, non exigens, spe amplioris præmij.

AVARITIA ὑφ φυλαχῆ. Auara conseruatio, Tenacitas in conseruando:
Qui. Verbi causa
Morientes.
Periclitantes.
Meretrices.
Quæ conseruent. Vt
Frumentum. Vinum. 2516
Alimenta.
Thesauros.
Gemmas.
Mancipia.
Tributum.
Quomodo. Conseruantur opes uel
Præsentes, uel
Recondendo.
Deuorando.
Deponendo apud alios.
Denegando aliis.
Illudendo aliis.
Communionem prohibendo. 2517
Clàm subtrahendo.
Officium negligendo.
Vim inferendo.
Vitiis conniuendo.
Conscios necando.
Famam negligendo.
Excusando.
Recensendo. Numerãdo.
Amissæ, Iacturam illarum non ferendo. 2518

VOLVMINIS VNDECIMI

TITT. SERIES.

LIBER I. DE GLORIAE STVDIO & Contemtu uniuersim.

MODERATIONIS circa honores acquisitio:
Magistri, tum
Contemtus honorum, Humilitatis: siue id fiat
Reuelatione.
Persuasione.
Admonitione.
Doctrina, Institutione.
Exemplo. 2523
Studij honoris.
Discipuli. tum
Studij honoris.
Contemtus honoris, Humilitatis. 2524

MODERATIONIS circa honores possessio, exercitatio, Per se considerata. In honore
Amplectendo. Magnanimi, Gloriæ studiosi in genere:
Reges.
Literati.
Pueri.
Contemnendo, fugiendo. Gloriæ contemtus. Humiles in genere:
Qui. Puta
Reges, *Imperatores.*
Principes.
Duces politici.
Homines religiosi. 2525
Senatores.
Philosophi.
Oratores.
Erga quos. Vt erga
Discipulos.
Monachos.
Pauperes.

MODERATIONIS circa honores possessio, exercitatio, respectu Aliorum considerata, uel
Absq; certamine. Aliorum
Gloriæ non inuidendo. 2526
Ambitionem
Reprehendendo, Castigando.
Reprehendendo. (2527.
Humilitatem laudando, ornando, promouendo.
Cum certamine. Honoris, gloriæ æmulationes honestæ:
Qui. Puta
Philosophi.
Sophistæ, Rhetores.
Duces belli. 2528
Mechanici.
De quo. Certare de gloria proueniente ex bonis
Animi. Puta ex
Erudirione, Doctrina.
Prudentia tum politica, tũ bellica.
Fortitudine cõtra belluas.
Fortitudine cõtra hostes.
Liberalitate, Magnificentia.
Corporis. Verbi causa ex
Robore, Celeritate.
Pulcritudine.
Fortunæ. Certare de
Auctore generis.
Nobilitate, & Antiquitate gentis, generis. 2529
Ciuibus præclaris.
Coniugum probitate, pudore.
Victoria.

MODERATIONIS circa honores fructus. nempe
Humilitatis.
Magnanimitatis. 2530

LIBER II. DE MODERATA CONseruatione Honorum.

GLORIAE contẽtus secundũ Αὔξην, respectu Ἀξιώματος siue Honoris, qui contemnitur. Videlicet
Diuinos honores, Sacra, Tepla oblata contemnere. 2532
Pontificatum negligere.
Dignitatem quamuis sacram, Episcopatum, Sacerdotiũ, Cardinalatum negligere.
Regnũ, Imperiũ contẽnere. 2533
Consulatum negligere.
Insignia regni contemnere.
Vestitum honorificum nõ accipere, negligere.
Triumphos contemnere. 2534
Trophæa negligere.
Statuas, Imagines spernere.
Hospitia honorifica repudiare.
Titulos magnificos, superbos, non curare.
Inscriptiones negligere. (2535
Encomia, præconia non acceptare.
Salutationem honorificam floccipendere.

GLORIAE contẽtus secundũ Αὔξην, respectu Ἀξίας, siue Meriti, cui honor debetur. Ob
Prophetiæ donum.
Miraculorum donum.
Eruditionem. 2536
Fortitudinem bellicam.
Ædificiorum magnificentiam.
Fidem erga patriam.
Coniugia præclara.
Victoriam.

GLORIAE contẽtus secundũ Αὔξην, respectu Modi, quo cõtẽnitur:
Non affectando.
Non petendo.
Obstantes, impedientes tolerãdo.
Declinando: siue id fiat
Deprecatione. 2537
Reprehensiõe, Castigatiõe.
Fuga.
Occultatione.
Morbi prætextu.
Mutilatione. 2538
Morte.
Respuendo.
Deriuando, transferẽdo in aliũ. In
Deum.
Collegam.
Quosuis alios. 2539
Acceptando ægrè. Qui honores acceperunt
Inuiti, Coacti. 2540
Flentes.
Cum conditione.

GLORIAE contemtus secũdùm Αὔξην, respectu Finis, Cur cõtemnatur. Causa scilicet alicuius
Boni consequendi, declarãdi, conseruandi, Verbi gratia
Pietatis.
Fidei erga
Patriam.
Principes.
Subditos.
Amicos.
Hostes.
Quietis.
Dignitatis.
Mali Præteriti, Præsentis, Futuri. quoniam uel
Non decet acceptare, propter
Infelicitatem.
Ignobilitatem. 2541
Non licet acceptare, propter
Imperitiam literarum.
Impotentiam ex morbo, senio.
Non expedit. Propter
Morositatem.

GLORIAE studiũ secũdùm Αὔξην, respectu Ἀξιώματος siue Præmij ipsius scilicet honoris, cui studet. Honorem amplecti
Pontificatus.
Regni, Imperij. 2542
Consulatus.
Magistratus insignium.
Triumphi. 2543
Loci primatus
Extra bellũ. In conseßibus, siue

Πρωτοδρία.
In bello. 2544
Titulorum illustrium.
Priuilegij honorifici.
Encomiorum, Laudum
Suarum.
Suorum. 2545
Inscriptionum.
Epitaphij.
Vestium.
Armorum.

GLORIAE studiũ secundùm Αὔξην, respectu Ἀξίας siue Meriti, propter quod honorem meretur. Respectu
Animi. Ob
Eloquentiam.
Eruditionem.
Inuenta præclara.
Fortitudinem bellicam.
Liberalitatem, Magnificentiam.
Clementiam. 2546
Fidem in
Patriam.
Socios.
Maritum.
Corporis. Ob
Mortem gloriosam.
Fortunæ. Ob
Imperij maiestatem.
Victoriam.
Coniugium præclarum.

GLORIAE studium secundùm Αὔξην, respectu Modi quo acquiritur. Vt puta
Affectando.
Optando. 2547
Petendo.
Exigendo.
Certando.
Acceptando
Modestè. 2548
Legitimè.
Deferendo, Cedendo alteri. 2549
Communicando alteri. 2550

LIBER III. DE MODERATA HONOrum Conseruatione.

GLORIAE conseruandæ studiũ, respectu Honoris, qui conseruatur. Conseruare
Episcopatum, Sacerdotium. 2551
Regnum, Imperium.
Ius regni.
Nobilitatem generis, familiæ.
Libertatem honorificam.
Ornamenta publica. 2552
Spolia honorifica.

GLORIAE conseruandæ studiũ, respectu Meriti, cuius præmium gloria uidetur esse. Cõseruare honorem debitum
Sapientiæ, Eruditioni.
Fortitudini bellicæ.
Mechanicæ peritiæ, industriæ.
Religioni.
Dignitati
Sacræ, Sacerdotali, Pontificiæ. 2553
Regiæ, Maiestati imperij.
Magistratus.
Nobilitati. Tum
Reipublicæ.
Generis, Familiæ splẽdori. 2554
Professionis.
Victoriæ.

GLORIAE conseruandæ studiũ, respectu Modi, quatenus scilicet gloria propagatur, ampliatur. Respectu
Rerum, per quas. Vt per
Scripta. 2555
Inscriptiones.
Aedificia.
Anathemata, Donaria sacra.
Statuas, Imagines, Picturas.
Columnas. 2556
Machinas.
Comitatum, Pompam magnificam.
Personarum contra quas conseruatur.

IGNOMINIAE, Infamiæ, Dedecoris, Obtrectationis, Detractionis depulsio, propulsatio. Ratione habita
Rei, hoc est, Dedecoris quod depellitur. puta
Calumniat
Accusatio.
Historia inepta.
Pax ignominiosa. 2557
Hospitij ereptio.
Sessionis ignominia.
Modi. Ignominiam fugere:
Occasionem præcidendo.
Expostulãdo, ægrè ferendo.
Amoliendo.
Vlciscendo.
Detestando, Imprecando.
Deprecando.

GLORIAM & honorem nõ conseruare:
Quem, Qualem. uerbi gratia
Pontificatum, Sacerdotii. 2558
Regnum, Imperium deponere, abdicare.
Tyrannidem.
Dictaturam.
Principatum.
Præfecturam.
Loci dignitatem. 2559
Titulos.
Quomodo. Nempe
Affectando abdicationem.
Relinquendo.
Abdicando, Deponendo.
Cedendo alteri.
Transferendo in alium.
Cur. Causa
Apostolatus.
Philosophiæ.
Humanitatis.
Religionis.
Iustitiæ.
Quietis. 2560
Pacis, Concordiæ.

IGNOMINIAE, Dedecoris, Obtrectationis, Detractionis cuiuscunq; contemtus:
Quid. Contemnere
Accusationem.
Obtrectationẽ, Calumniã.
Officij errorem.
Loci dedecus.
Occursum turpem.
Quomodo. Nempe
Approbando, Cõfirmando.
Ignoscendo.
Leniter ulciscẽdo.
Nõ occultando, nõ dissimulando.
Cur. Causa
Patriæ.
Religionis. 2561

LIBER IIII. DE AMBITIONE.

AMBITIONIS acquisitio in genere. Huc
Magistri:
Qui. uerbi gratia
Sacri homines, Pontifices, Sacerdotes. 2562
Reges.
Vxores.
Patres.
Matres.
Discipuli, Studiosi. 2563
Quomodo. Nempe aliorum
Ambitionem accendendo, fouendo, tum
Electione.
Adhortatione, Consilio.
Voto.
Decreto.
Religione.
Precio.
Armis. 2564
Cæde.
Moderationem aliorũ
Dissuadendo.
Reprehendendo.
Discipuli. Ambitiosi facti, ex
Cõsilio, Adhortatione aliorum.
Aemulatione.
Dignitate.
Victoria.
Fertilitate regionis. 2565

AMBITIONIS exercitatio in genere. Perpendendum
Qui. Huc ambitiosi
Populi.
Pontifices, Sacerdotes. 2566
Reges, Principes. 2567
Politici.
Pij homines.
Hæretici. 2568
Cinædi.
Philosophi.
Rhetores.
Poetæ.
Musici.
Medici.
Iureconsulti.
Mechanici. Vt
Coqui.
Architecti. 2569
Pueri.
Mulieres.

Quomodo. Ambitionis exercitatio, possessio considerata
Per se. Sic exerit sese
Desiderando. 2570
Mentiendo.
Lædendo, fur.
Ostentando.

Respectu

Respectu aliorum, cum quibus ueluti certat. Aemulationes ambitiosq; quę sese produnt
Inuidendo.
Non ferēdo laudationes aliorum.
Declinando congressum æmulorum. 2574
Reprehendēdo, Obtrectando.
Scriptis lacerando.
Dissentiendo.
Factis detrahendo.
Calumniando. 2575
Facta imitando. 2576
Occasionem gloriæ adimendo, præcidendo, auertendo. 2577
Monumenta gloriæ aliorum corrumpendo, abolendo.
Vitæ æmulorū insidiando, Tollendo. 2578

AMBITIONIS fructus uel
Bonus:
Virtutis studium.
Beneficentia.
Imperium, Dignitas, Absolutio. 2580
Malus. Tum in
Genere.
Specie, puta
Deorum ira.
Odium, Inimicitia.
Desperatio,
Bella.
Clades bellica. 2581
Regni amissio.
Reipublicæ euersio.
Multa.
Excæcatio.
Exilium. 2582
Mori.

AMBITIO secundùm Αξίαν, considerata respectu Αξίας siue eius boni, propter quod honor expetitur. Honorem immodicè appetere, acceptare, ex rebus
Primariò consideratis: quatenus scilicet referuntur uel ad hominis
Animum. Gloriā captare ex
Eruditione, Doctrina, uera simulataue.
Mechanica industria.
Prudentia. (2583
Fortitudine bellica.
Fortitudine politica.
Pudicitia.
Scortatione.
Liberalitate.
Luxu.
Sordibus.
Crudelitate.
Fide erga parēres. 2584
Amore cōiugali. (bet.
Iniustitia, scelere quolibe
Corpus. Gloriam captare ex
Robore.
Agilitate, Saltatione.
Forma.
Fœcunditate.
Fortunas. Ex
Opuēcia uera uel simulata.
Dignitate, Imperio.
Nobilitate generis. 2585
Natalium claritate.
Ciuibus præclaris.
Victoria. 2586
Secundariò cōsideratis. Verbi gratia. Gloriā captare ex rebus
Singularibus, Insolentibus, Nouis. (ris.
Indignis ea persona, indecoFictis, Falsis, Simulatis. 2587
Ludicris.
Alienis. Alienæ uirtutis gloriam decerpere.

AMBITIO secundùm Αξίωμα, considerata respectu Αξιώματος, hoc est, ipsius gloriæ & honoris, quo se dignum iudicat. Affectare, ambire, acceptare honorem
Alijs propter se, rebus quibuslibet ad se pertinentibus.
Sibipsi. Arrogare, expetere, captare ambitiosè
Diuinos honores: ut Tēpla, Aras, Consecrationē. 2588
Pontificatum. Exempla
Iudæorum. 2589
Christianorum, 2590
Bibnicorum.
Mahumetanorum.
Episcopatum.
Imperia, Regna. Regnādi libido. Exempla
Indorum.
Assyriorum, Medorum, Babyloniorum.
Persarum, Parthorum.
Armeniorum. 2597
Iudæorum.
Hierosolymitanorum.
Afrorum. 2598
Aegyptiorum.
Græcorum. 2599
Romanorum regū. 2602
Imperatorum Romanorum. 2603
Constantinopolitanorū Impp. 2606
Germanorum & Gallorum Impp. 2607
Italorū quorumuis. 2610
Venetorum.
Neapolitanorū, Siculorū
Gallorum. 2612
Hispanorum. 2614
Hungarorum. 2615
Polonorum.
Boemorum.
Danorū, Suecorum, 2617
Anglorū, Scotorū. 2618
Tartarorum, Turcorū. 2620
Magistratus quosuis alios:
Dictaturam.
Decemuiratum.
Consulatum. 2621
Magisterium equitum.
Insignia Imperij, Magistratus. puta
Nomina, Titulos.
Comitatum.
Habitum, Cultum. 2622
Thronum.
Priuilegiū, Ius, Potestatē cū
Electionis. Siue
Sacræ. 2623
Profanæ.
Inaugurationis.
Consilij.
Hospitij.
Officij sacri. 2625
Præfecturam uel
Militarem.
Regni. 2626
Vrbis.
Primatū, Dignitatis præcedentiam. 2627
Munera, Donationes honorificas.
Triumphos.
Comitatū superbum. 2628
Corporis cultū, Vestitum.
Statuas.
Tabulas, Inscriptiones.
Pompam superbam. 2629
Titulos, Nomina, Cognomina. Ea uel
Sumta.
Communicata tempori, loco.
Mutata.
Loci & Ordinis dignitatē, Primas sedes, Præcedentiam tum
In acie. 2630
In conuiuio.
In deambulationibus.
In consessibus, pōpis. 2631
Honores in congressibus.
Coniugium honorificum.
Sepulturam honorificam.

AMBITIO considerata respectu Modi, quo gloria appetitur, ambitur, acceptatur. puta
Captando. Siue
Voto, Spe. 2632
Petitione, Ambitu.
Turbatione reipub. Bellaferendo. 2633
Minis.
Mendacio, Simulatione.
Proditione.
Morte.
Cæde aliorum.
Acquirendo per
Coactionem, Arma.
Corruptionem uel
Munerum, Donorū. 2634
Coniugij, Nuptiarum.
Contemtum
Vitæ.
Valetudinis.
Acceptando. Et uel
Insolenter usurpando.
Impotenter gaudendo.
Repudiūdo minores, Spe maiorū.
Ambitio fœneratoria.
Non delatum, præreptum, usurpatū iniquè ferendo. Dolor, indignatio ob honorē nō delatū.
Quem, Qualem. puta
Dignitatis sacræ.
Imperij, Regni.
Insignium regni. 2635
Victoriæ.
Præfecturæ literariæ.
Præfecturæ militaris.
Præfecturæ regni.
Habitationis.
Loci digniorīs.
Muneris honorifici. (nis.
Laudationis, Cōmendatio
Occursus, Congressus.
Comitatus, Deductionis. (2636
Salutationis.
Quomodo. puta
Detestando, Deuouendo.
Expostulando. 2637
Secedendo. (lore.
Mortē oppetendo præ dolore

Interficiendo eos quibus delatus est.
Calūnijs circūueniendo.
Vlciscendo non deferentes. 2638

AMBITIOSA conseruatio honorum quorumlibet. Respectu
Honoris, quem ambitiosè conseruat. puta
Pontificatum, Sacerdotium, Episcopatum.
Regnum, Imperium, Principatum. 2639
Iurisdictionem.
Meriti. Cōseruare honorē debitū
Eruditioni. 2641
Peritiæ mechanicæ.
Fortitudini militari.
Dignitati, Maiestati imperij.
Nobilitati generis. 2642
Victoriæ.
Modi cōseruationis. Dum scilicet
Sperat.
Iactat, Laudat indecorè. 2643
Ostentat sua.
Deponere, cedere renuit.
Mentitur,
Sexum.
Staturam.
Partum.
Potentiam.
Monumenta honoris ambitiosè
Erigit. 2644
Vindicat.
Negligit.
Ignominię occasiones tollit.
Auxilia comparat cōseruandi honoris causa,
Religione.
Coniugio, Nuptijs.
Insidiatores, Inuidētes, Obsistentes remouet, eludit,
Cæde.
Mutilatione.
Bello.
Obtrectatione. 2645
Contemtu, neglectu imperij.

AMBITIOSA uindicta honoris erepti, intercepti. Ratione habita partium
Honoris læsi. per
Vaticinij frustrationem.
Interdictum exercitationis.
Translationē dignitatis imRepulsam uel (perij.
Societatis imperij. 2646
Sacrorum communiū.
Officij honorifici.
Πρωτοστασίας.
Contemtum. uel
Consilij.
Mandati.
Ætatis.
Habitus, Vestitus.
Dignitatis.
Titulum minus honorificū. 2647
Reprehensionem.
Officium inepte.
Vindictæ, factæ per
Proditionē, defectionē. 2648

LIBER V. DE PVSILLANIMITATE circa honores.

PVSILLANIMITAS, Animi deiectio in honore uel
Acquirendo, Acceptando:
Quo, Quali. puta
Episcopatum. 2649
Præfecturam.
Comitatū honorificum.
Propter quid. Ob
Fortitudinem.
Fidem.
Conseruando:
Quem, qualem honorē. puta
Magistratum.
Existimationem Reipub.
Quomodo. uidelicet
Ferendo obturgationem.
Humiliando.
Fugiendo. 2650

VOLVMINIS XII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE CLEMENTIA ET MANSVETUDINE erga eos, qui nos nostrosúe offenderunt.

MODERATIONIS iræ acquisitio. Huc pertinent
Magistri:
Qui, Quales. puta
Sacri homines. 2656
Reges, Principes.
Duces.
Philosophi.
Oratores.
Patres. Filij.
Fratres.
Mulieres.
Quomodo. Ad clementiam traducere
Oratione ad Deum. 2657
Legibus.
Edicto.
Musica. (tatione.
Præcepto, Cōsilio, Adhor
Debortatione, Obtestatione. 2658
Precibus, Lacrymis.
Verberibus. (to.
Præmio dato uel denegato
Exemplo.
Discipuli clementiæ, mansuetudinis. Perpendendo
A quibus didicerint. A
Spectris. 2659
Hostibus.
Brutis.
Inanimatis.
Quomodo ad clementiā traducti fuerint. puta
Religione.
Philosophia.
Consilio, Persuasione.
Fortunæ inconstantia.
Metu.
Libera confessione.
Morositate. (2660
Magistratus susceptione.
Insignibus, Notis.
Occasionis defectu.

CLEMENTIAE cōseruatio: quę spectatur in
Ira & uindicta
Præcauenda. Occasiones iræ anteuertere, tollere, præcidere
Sibipsi.
Alijs.
Emendanda, Corrigēda. per
Pœnitentiam.
Commiserationem. 2661
Reconciliandi alijs tum
Sibi. Reconciliari alijs.
Alijs. Reconciliatores, Pacis autores & suasores alijs. Huc
Qui pacē fiendi, procurāt,
Sacri homines.
Principes.
Victores. 2662
Arbitri delecti.
Mulieres.
Vxores. Matres.
Medici.
Quos. Reconciliare scilicet
Religionis ergò diffidentes.
Principes & subditos
Collegas. (tos.
Populares. 2663
Fratres.
Quomodo. Verbi gratia
Eloquentia, Ratione
Religione. (ne.
Conuiuijs.
Abolendo iræ monumenta.
Lenitatis pristinæ recordatione.

CLEMENTIAE exercitatio quo ad
Seipsos. Quatenus accepta iniuria quauis uel
Non irascuntur. 2664
Non ulciscuntur.
Vlciscuntur, sed uel
Iniuriā.
Plectendō.
Beneficijs insequūtur. Bonū pro malo rependūt. 2665

Alios

Alios. Et uel
Cum certamine. Certare cũ aliorum
Clemẽtia, æmulãdo, par pari referendo. 1666
Crudelitate.
Absq; certamine, quãdo alio rum iram, feritatem
Indignè ferunt.
Reprehendunt.

CLEMENTIA respectu Personarum, hoc est, eorũ erga quos exercetur. Erga
Homines, consideratos respectu
Societatis politicæ. Clementia erga
Subditos.
Collegas. 2667
Milites.
Hospites morosos, iniurios, improbos.
Oeconomicę societatis, Clementia erga
Liberos. 2668
Parentes.
Coniuges.
Fratres.
Seruos. 2670
Dominos.
Inimicitiæ. Clementia erga
Hostes. Tum
Viuos. 2671
Mortuos. 2677
Hostium uxores, liberos, amicos. 2679
Bruta. Clementes erga animalia noxia.

CLEMENTIA respectu Iniuriæ consideratæ Passiuè, per quam scilicet quis læditur ab alio:
Quo ad animum læditur quis per
Hæresim, Superstitionem, Improbitatẽ. Clementia erga noxios, facinorosos.
Quo ad Corpus, per
Vitę fugę factas insidias. 2680
Vitæ suorum amicorum, parentum, filiorũ factas insidias. Mortem aliorum non uindicare. 2682
Vulnera, Verbera, Plagas infictas, Pulsationem, Tormenta. 2683
Quo ad Fortunas. Sic læditur quis per alium, qui
Opes illius quaslibetcunq; aufert, perdit, exhæredat.
Imperium affectat.
Dignitatem, Magistratũ eripit, impedit, repellit.
Obtrectat, detrahit, obloquitur, calũniatur. 2684
Ignominia afficit factis quibuscunq;. 2687
Libertatem eripit, capit, in carceres trudit, in exiliũ mittit.

CLEMENTIA respectu Iniuriæ Actiuè consideratæ, hoc est, quatenus infertur ab agente per
Hæresim, Falsam religionem, Apostasiam, Idololatriam. Clementia erga infideles, hæreticos, apostatas.
Temeritatem.
Ignauiam, Timiditatem. 2688
Libidinem. Clementia erga adulteros, adulteras, pellices, procos.
Impudentiam.
Accusationem, Delationem, Testimonium. 2689
Defectionem, Desertionem, Proditionem. 2690
Furtum, Sacrilegium, Latrocinium. Clementia erga fures, piratas, latrones. 2691
Ingratitudinem.
Perfidiam hostilem. 2692

CLEMENTIA, Lenitas respectu Efficientis, qui exercet. Nempe
Quis, qualis. Respectu habito
Dignitatis. Huc clementes
Pontifices.
Principes, reges.
Societatis. Eiusq; uel
Politicæ. clementes,
Magistratus.
Subditi.
Oeconomicæ:
In genere.
Cõiuges clemẽtes.
Officij. Clementes
Duces bellici. 2693
Iudices.
Quo consilio, qua occasione. Respectu scilicet
Suijpsius. Nempe causa fuit
Liberalitatis ostendẽdæ.
Religionis exercendæ.
Amicitiæ declarandæ.
Alterius. Ob illius
Simplicitatem.
Fortitudinem.
Vindictam iustam.
Veritatem, Integritatem.
Humilitatẽ, Preces, Supplicationem. 2694
Pietatem, Fidem.
Parentes.
Conditores.

CLEMENTIA respectu Finis cõsiderata. Sic exercetur causa
Boni alicuius consequendi. Videlicet
Imperij, Reipub.
Gloriæ & honoris. 2695
Hostes
Terrendi.
Conciliandi.
Mali euitãdi. Clemẽtes ob metũ
Diuinæ iræ.
Dedecoris, Reprehensionis. 2696
Periculi.
Inimicitiæ, Discordiæ.

CLEMENTIA cõsiderata per accidens. Respectu scilicet
Vsus. Sic clementia ministrat
Prudentiæ.
Tolerantiæ.
Magnanimitati.
Iustitiæ.
Eructus, quem refert
A Deo. Cuiusmodi est
Victoria.
Commendatio.
Ab Hominibus. puta
Amor, Amicitia. 2697
Securitas.
Regnum.
Laus, Præconium. Commendatio. 2698

LIBER II. DE SEVERITATE IN VINdicta expetenda, persequenda.

SEVERITATIS acquisitio. Huc
Magistri:
Qui. puta
Deus. 2700
Consiliarij.
Patres.
Vxores.
Quomodo, uidelicet.
Legislatione.
Consilio.
Iureiurando.
Cantu, Musica.

SEVERITAS respectu Personarum: Personæ scilicet uel
Vtriusq;. Agitis uiminũ & Patientis. Seueri
Præceptores erga discipulos.
Magistratus erga subditos.
Subditi erga magistratus. 2701
Iudices erga reos.
Duces erga milites subditos. 2702
Milites erga duces.
Parentes erga liberos. 2704
Liberi erga parentes.
Patrui erga nepotes.
Fratres. 2706
Domini erga seruos.
Coniuges erga se mutuo.
Hostes erga.
Hostes suos. 2707
Hostium liberos, cõiuges, amicos, parentes, obsides.
Alterutrius. Respectu quidem
Agentis: Seueri
Prophetæ.
Pontifices, Episcopi.
Oratores.
Politici.
Patientis. Seueri erga
Sacros homines. 2708
Pueros.
Bruta.
Inanimata.

SEVERITAS considerata respectu Læsionis, siue Iniuriæ illatæ, per quam patiens læditur secundùm
Corpus: per
Cædem. 2709
Insidias. 2711
Verbera, Pulsationes.
Fortunas: per
Regni affectationem.
Priuilegia erepta.
Irrisionem.
Calumniam, Obtrectationem. 2712
Repulsam
Magistratus.
Nuptiarum.
Coniugem ereptam.
Ignominiam quamcunq;.
Exilium.
Carceres, Captiuitatem.

SEVERITAS respectu Iniuriæ illatæ, cõsideratæ quo ad Agentẽ, siue eum qui iniuriã intulit & læsit alterum suæ
Improbitate, in genere. 2713
Apostasia, Hæresi, Impietate.
Timiditate, Ignauia. 2714
Temeritate, Audacia.
Intemperantia. Eaq; uel
Alimentari.
Venerea, Libidine qualicunq;. 2715
Auaritia.
Crudelitate. 2716
Inhospitalitate.
Contumacia.
Tyrannide.
Inobedientia, Legum contemtu, neglectu. 2717
Fœderis uiolatione.
Proditione.
Defectione, Rebellione. 2718
Desertione.
Perfidia erga coniuges.
Latrocinio, Furto, Sacrilegio. 2719
Veneficio.
Iniusta damnatione. (mentia.
Scelerum impunitate. Iniusta clementia.
Ingratitudine.

SEVERITAS respectu Modi cõsiderata. Ratione habita
Motus ipsius, & huius uel
Interni, quatenus Irascũtur.
Externi, quatenus Decorè
Captant uindictã. Et uel
Voto. 2721
Conatu.
Minis.
Pollicitatione.
Accusatione.
Pacis repudio.
Peragant uindictam.
Damnũ uel
Precando, imprecando, denouendo.
Reprehẽdẽdo, obiurgando. 2722
Scribẽdo, scriptis impugnando.
Commoriendo.
Mortem non uitã dicando. (dos
Dignitate priuando.
Honorem nõ deferendo.
Conuersationem fugiendo.
Inuitũ alios ad uindictã.
Vindictã alteri cõmutãt
Apertè uindicant.
Vindictã ad alios transferunt.
Occultè uindicant. Vindictam dissimulant.
Temporis. Vindicta honestè
Non dilata. 2723
Dilata, diu seruata honestè.

SEVERITATIS fructus
Bonus: puta
Libertas.
Dignitas.

LIBER III. DE IMMODERATIONE IRAE & uindictæ, de Sæuitia & Crudelitate.

SAEVITIAE, Crudelitatis acquisitio, Huc
Magistri, Incentores, Suasores:
Qui, Quales:
Reges. (res.
Theologi, Concionatores.
Mathematici.
Patres. Aui.
Consiliarij. Amici.
Concubinæ, Scorta.
Quomodo. puta
Veneficio. (uiando.
Obtrectando, Calumniando, Consulendo. 2728
Permittẽdo, Conniuẽdo.
Peccatã subministrãdo.
Discipuli sæuitiæ.
Qui. Verbi gratia
Reges.
Nepotes.
Quomodo. Adducti
Educatione.
Iureiurando.
Obsequio. Præmio.

IRAE immodicę, Crudelitatis conseruatio. Respectu motus
Interni, secundùm
Tempus. Ira diu seruata.
Modum. Nolle
Ignoscere.
Reconciliari, Pacem admittere. 2729
Externi, Vindictæ scilicet. Vindicta
Dilata in
Tempus longum. Sera.
Occasionẽ oportunam.
Præcipitata.
Cõtestata monumẽtis. 2731

CRVDELITATIS, Iræ immoderatæ possessio, exercitatio, ratione habita Ipsorum et qui crudelitatem exercent. Quo ad motũ
Internum. Quatenus scilicet irascuntur uel
Facilè.
Vehementer.
Externum. Videlicet
Optando uindictam.
Captãdo occasionem per
Consilium improbum.
Pugnam.
Magistratum.
Donã. Redemptionem.
Simulationem amicitiæ, hospitij. 2732
Præmij pollicitationem.
Sacrorum suspẽtionem.
Infectationem.
Occãsionũ uindictæ ereptam dolendo.
Exequendo. Ratione habita
Rei. Vt *ipsi alios*
Per apostasiam.
Defectione, Proditione, Desertione. 2733
Idololatria, Impietate.
Cæde horrẽda, miserabili. 2734
Cædis carissimorum conspectu.
Cæde insontum.
Humanis epulis.
Tributorũ impositione.
Ignominia qualibetcunq;.
Accusatione falsã.
Modo. Vlciscendum
Dignitatis suæ neglectu.
Beneuolẽtię simulatione. Blãdiendo. 2735
Insultando, Irridẽdo.
Moram trahẽdo.
Temporis. Vt quando in
Vlciscendo
Diem horamúe certam obseruat.
Nuptias celebrat agens. (gens.
Nares emungit agens.
Sacra obit agens.
Moriturages. Vindicta in agone obita
Sacra operatur patiens. 2736
Ius dicit patiens.
Loci. Vitio obitum
Templo.
Conuiuio.

CRVDELITATIS possessio, exercitatio, ratione habita Aliorum. Et uel
Cum certamine. Crudelitatis certamina. 2737
Absq; certamine. Qui aliorum
Clementiã oderũt, reprehendũt, (dũt.
Clementiã laudant, fouent.
Crudelitatẽ laudant, fouent.
Supplicijs, Calamitatib. delectantur.

CRVDELITAS respectu Personarum, erga quas exercetur. Videlicet
Erga Homines, cõsideratos secũdùm
Habitum. Erga
Prophetas.
Philosophos. 2738
Religionis diuersæ sectatores. Tum
Gentiles.
Christianos. 2739
Iudæos. 2740
Mahumetanos.
Supplices. Suasos.
Medicos.
Tonsores. (2741
Architectos, Fabros.
Officium. Crudeles erga
Pontifices, Patriarchas, Episcopos. Sacerdotes.
Monachos. 2742
Legatos. Consiliarios.
Ductores. Duces.
Iuniores.
Aetatem. Erga
Pueros.
Valetudinem.
Sexum. Erga
Viduas.
Gloriam. Erga uiros
Claros. 2745
Opulentiam. Erga
Mendicos.
Libertatem. Erga
Capiuos, Vinctos. 2744
Patriam. Erga
Hospites, peregrinos.
Amicitiam. Erga
Amicos. Amasios. 2746
Hostes uiuos. 2747
Hostes mortuos. 2748
Hostium parentes, uxores, liberos, amicos, socios. 2757
Erga Bruta crudeles.
Erga Inanimata crudeles. Vt puta erga
Regiones.
Vrbes, Arces, Domos.
Fluuios

Montes.

Montes.
Statuas.
Sepulcra. 2758

CRVDELITAS respectu Iniurię relatæ ad Patientẽ, qui per illam læsus est, uel quo ad
Animum.
Corpus. Iniuriæ ultio illatæ per
Cædem. 2759
Vulnera, Plagas, Verbera, Flagra, Tormenta. 2761
Fortunas. Iniuriæ ultio illatæ per
Litem contra se datam, uel saltem intentatam.
Arces traditas alteri.
Prædia erepta.
Equos ereptos.
Feras occisas. (2762
Munera denegata, auersa.
Aes alienum interuersum.
Furto ablata.
Imperij insidias, Regni affectationem. 2763
Irrisionem. 2764
Reprehensionẽ liberã. 2765
Calumniam, Conuitiũ. 2766
Accusationem, Damnationẽ.
Repulsam magistratus, Dignitatẽ ereptam, Deiectionem à magistratu. 2767
Officiũ intermissũ, neglectũ.
Sacrorum interdictum.
Repulsam amatoriã uel coniugalem. 2768
Sponsas, Coniuges ereptas.
Amasios attentatos.
Ignominiã, quæ facto infertur. Vt per Stuprum, Conspuitionem. 2769
Exilium. 2770
Carceres, Captiuitatem.
Infelicem pugnam.

CRVDELITAS considerata respectu Iniuriæ relatę ad Agentẽ, qui læsit, lædit, lædere uidetur sua uel
Improbitate puta per
Vaticinium falsum.
Hæresin, Idololatriam, Apostasiam, Impietatem. 2771
Ignauiam bellicam.
Ingluuiem, Voracitatem.
Libidinem. 2773
Auaritiam.
Adulationem.
Inhospitalitatem.
Perfidiam publicam, Proditionem, Defectionem, Desertionem.
Libertatem dicendi. 2775
Perfidiam priuatam.
Iniuriam non uindicatam.
Inobedientiam tum publicã (ut Leges neglectas) tum priuatam. 2778
Probitate, Virtute. Vt per
Consilium amicum.
Hospitalitatem.
Pacis studium.
Vrbanitatem.
Iudicium, Nuncium.
Fidem erga suos.

CRVDELITAS considerata respectu Efficientis. Nempe
Quis, Qualis: siue consideretur
Per se. Huc crudeles
Populi. 2779
Pontifices.
Episcopi.
Reges, Tyranni.
Monachi.
Magi.
Duces belli. 2780
Mulieres.
Pueri.
Serui.
Quiuis alij.
Respectu Patientis. In uita
Politica. Crudeles
Reges, Principes, Imperatores erga subditos. 2781
Subditi erga Principes, magistratũ, tyrannos. 1783
Duces erga milites
Milites erga duces.
Iudices erga reos. 2784
Ciues erga ciues. 2785
Socij erga socios. 2787
Præceptores erga discipulos.
Condiscipuli.
Oeconomica. Crudeles
In genere, erga plures domesticos.
Parentes erga liberos. 2788
Liberi erga parentes. 2790
Coniuges. 2791
Domini erga seruos. 2792
Fratres. 2793
Patrui erga nepotes.
Auunculi erga nepotes.
Nepotes erga auos
Nepotes erga patruos. (ros.
Generi erga socr.
Nurus erga socrũ.
Quo consilio, qua occasione crudelitatem exerceant. Sic ministrat crudelitas
Terrori aliorum.
Timori hostium. 2795
Suspicioni. (qu.
Zelotypiæ. Vindicta zelotyp.
Auaritiæ. 2795
Ambitioni.
Errati defensioni.
Inuidiæ. 2796
Zelo religioso incõsiderato.
Superstitioni.

CRVDELITAS considerata respectu Accidentiũ: ipsius scilicet
Vsus.
Fructus. Crudelitatis fructus
Bonus.
Malus, puta
Clades bellica.
Defectio.
Cædes. 2797
Condemnatio. 2798

LIBER IIII. DE VITIO IN DEfectu iræ, de Indulgentia.

INDVLGENTIA nimia, respectu Efficientis. Eaq; uel
Politica. Puta
Magistratuũ erga subditos.
Amicorum erga amicos.
Bellica. Nempe
Ducum erga milites.
Hostium erga hostes.
Oeconomica. Videlicet
Parentum erga liberos. 2799
Liberorum erga parentes.
Coniugum inter se. 2800
Fratrum.
INDVLGENTIA nimia respectu Materiæ. Indulgentes erga eos, qui læserunt per
Magiam.
Hæresin.
Libidinem.
Iniuriam qualemcunq; 2801
Proditionem.
Inobedientiam. 2801

VOLVMINIS XIII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE INTEGRITATE SEV Veritatis practicæ studio.

VERITATIS practicæ acquisitio. Huc
Magistri. 2809
Discipuli.
VERITATIS practicæ conseruatio, constans professio. Tum
Præsentis. Negligendo
Spem boni ex mẽdacio obtinendi. Negligere scilicet
Salutem.
Libertatem.
Metum mali ex ueritate consequendi. Contemnere
Periculũ, Damnationẽ.
Tormenta.
Carceres.
Mortem.
Inimicitiam. 2810
Deiectionem à dignitate.
Præteritæ. Sic ueritatẽ conseruat
Pœnitendo mendacij.
Non pœnitendo ueri.
Non mutando.

VERITATIS exercitatio, quatenus ueritatem dictis factisq; sectatur. Tum
De bonis suis testando. Et uel
Narratione, Assertione simplici. 2811
Iactãdo, Gloriãdo honestè.
Dei beneficia agnoscendo, celebrando.
Iureiurando.
Mandato, Imperio.
Obiurgatione aliorum.
Negotij susceptione uel
Arduii. 2812
Vilis, Abiecti.
Assertione honoris.
Contemtu, Neglectu aliorum uel
Mandati, Imperij.
Iudicij.
Roboris, Insidiarum.
Beneficij.
Dignitatis.
Audacia.
Securitate. 2813
Minis.
Bona sua defendendo. Et uel
Prouocatione ad
Iudicii, cognitionémue
Dei.
Hominum.
Peritorum.
Certamen. 2814
Iudicio, Censuræ aliorũ se submittendo, siue
Peritorum.
Magistratuum, Iudicum.
Subditorum.
Hostium.
Alijs se non submittendo.
Ad confessionẽ iniurię adigendo.
Obtrectationes ab alijs factas uel
Diluendo. 2815
Eludendo.
Corrigendo.
Retorquendo.
Laudes ab alijs dictas
Corrigendo.
Interpretando.
Mala sua confitendo:
Quę, Qualia. Cõfessio propria
Peccatorum in genere.
Ignorantiæ.
Imprudentiæ.
Imperitiæ bellicæ. 2816
Calliditatis.
Intemperantiæ.
Ambitionis.
Iracundiæ.
Crudelitatis.
Morositatis.
Incrudelitatis.
Iniuriæ cuiuscunq;
Ignobilitatis. 2817
Infelicitatis.
Cladis bellicæ. Aduersæ pugnæ.
Amicitiæ labefactatæ.
Qui. Sic cõfitẽtur mala sua
Sacri homines.
Reges, Imperatores.
Consules.
Medici.
Cui confitentur, puta
Deo. 2818
Sacris hominibus.
Patri.
Quomodo. Videlicet
Ore.
Scripto.
Opere, facto.
Cur confitentur. Causa
Veniæ impetrandæ.
Innocentiæ testandæ.
Mala sua ab alio reprehensa non excusando, ferendo. 2819
Mala sua excusando, diluẽdo. Tũ
Miraculo. 2820
Iureiurando.
Comparatione aliorum.
Ratione.
Retorsione. 2821
Bona aliorum defendendo:
Quæ. Defendere
Interpretationem.
Leges.
Pudicitiam.
Tyrannicidium.
Religionem.
Quorum. puta
Regnorum.
Quomodo. Defendere
Voto.
Testimonio.
Contradictione.
Bona aliorum prædicando:
Quorum. puta
Dei.
Doctorum.
Hostium. 2822
Quomodo. Verbi gratia
Præconio.
Quando. Nempe
Post mortem.
Mala aliorũ reprehendendo, accusando, detegendo, indicãdo:
Quæ mala reprehenderint, Videlicet
Theoricam ignorantiam, Insciitiam.
Mechanicã imperitiam.
Stultitiam, Impudentiam.
Temeritatem.
Ignauiam, Timiditatem, Pusillanimitatẽ. 2823
Intemperantiam, Voracitatem, Ebrietatem, Impudicitiam.
Prodigalitatem.
Luxum.
Auaritiam. 2824
Ambitionem.
Indulgentiam.
Sæuitiam, Crudelitatem.
Adulationem.
Scurrilitatem.
Nugacitatem.
Curiositatem. 2825
Impietatẽ, Superstitionẽ, Hæresin.
Tyrannidem.
Proditionem, Rebellionem.
Ingratitudinem.
Qui reprehenderint. Puta
Sacri homines, Prophetæ, Apostoli, Sacerdotes. 2826
Legati.
Philosophi.
Poetæ, Mimi.
Mechanici. 2829
Milites.
Parentes.
Filij.
Coniuges.
Amici.
Hostes.
Latrones.
Captiui.
Mulierculæ. 2830
Pueri.
Stulti, Insani.
Quos reprehenderint. Puta
Sacerdotes, Pontifices, Episcopos.
Reges, Principes. 2831
Ciues.
Candidatos.
Senes.
Poetas.
Musicos.
Quomodo, Vt puta
Insectatione. 2832
Expostulatione.
Detestatione, Auersatione.
Cantu.
Scripto.
Facto.
Mala aliorum excusando.

VERITATIS exercitatio, quatenus mendacium fugit. Id fit
Falsa non fatendo.
Fraudem non fugiendo, non committendo.
Non adulando. 2833

VERITATIS practicæ exercitatio quo ad alios. Quatenus aliorum
Veritatem practicam!
Exprimunt. Siue id fiat
Iuramento. 2834
Tormentis.
Minis.
Approbant, Admittunt.
Remunerant.
Impugnant. Certamina ueritatis.
Mendacium practicũ repudiant, & ueluti cum mendacibus pugnant. Partim
Obtrectatores, Delatores, Calumniatores
Non admittendo, nõ credendo. 2835
Puniendo, Castigando.
Adulatores auersando, quã doquidem uel
Oderunt. Irrident illos.
Dicta factaue illorũ nõ admittunt, repudiãt. 2836.
Eludunt illorum dicta.
Reprehendunt.
Puniunt.
Fraudes, Dolos, Mendacia indicando.

VERITATIS exercitatio respectu Loci. Veraces in
Templo.
Foro.
VERITATIS exercitatio respectu Temporis. Verbi causa in
Calamitate. 2837
Morte.
VERITAS practica considerata secundùm Materiam. Quatenus occupatur circa
Res. Siue perpendantur

Per se. Veritatem dicere de
Eruditione.
Eloquentia.
Mechanica peritia.
Probitate, Virtute uniuersim. 2838
Fortitudine militari.
Castitate.
Taciturnitate.
Meritis erga Rẽpub. 2839
Felicitate.
Paupertate.
Gloria, Honore.
Dignitate, Magistratu.
Potentia.
Respectu Occasiõis. Veritas
Candor, Integritas in
Consilijs quibuscunq;.
Iudicijs.
Contractibus. 2840
Personae. Veritatem profiteri de
Seipso.
Alijs. Verbi gratia de
Veteribus, antiquis.
Amicis.
Hostibus.

VERITATIS Studium, respectu Efficientis:
Qui, Quales. Integri, Veraces, Sinceri, Aperti, Veritatis practicae studiosi
Populi.
Heroes.
Sacri homines, Prophetę, Sacerdotes.
Reges.
Duces bellici.
Consiliarij. 2841
Iudices.
Legati.
Exploratores.
Rhetores.
Poetae.
Philosophi.
Historici.
Iureconsulti.
Hostes. 2842
Praeceptores.
Quo consilio, qua Occasione, Causa
Hostem terrendi.
Consolandi.
Animandi suos.
Veniae impetrandae.
Dignitatis acquirẽdae. 2843

VERITATIS practicę Accidẽtia. Videlicet
Fructus, praemium
Dignum. Vt est
Dei fauor.
Absolutio. 2844
Vita.
Mors.
Libertas.
Laus, Commendatio.
Praemia.
Auctoritas.
Dignitas.
Obsequium.
Vectigalium remissio.
Pax, Concordia.
Indignum. 2845
Vsus. Alius
Aptus. Quatenus ueritatis seruit
Prudentiae bellicae.
Liberalitati.
Iustitiae religiosae.
Ineptus, dum famulatur
Imprudentiae. 2846

LIBER II. DE VITIO IN EXCESSV, de Αλαζονείᾳ seu Simulatione mendace.

MENDACIS simulationis acquisitio. Huc
Magistri:
Qui, quales:
Filij.
Quomodo:
Corruptela.
Admonitione, Consilio.
Adulatione.
Calumnia, Accusatione falsa. 2849
Discipuli. Traducti ab alijs ad mentiendum,
Pecunia.
Dolore.

MENDACIS simulationis exercitatio quo ad Seipsum. Quatenus
Veritatem fugit, odit.
Mendacium amplectitur. Tum in
Suis, siue
Bonis praedicandis, extollendis. Mendax
Iactantia, Professio,
Simulatio
Eruditionis.
Experientiae peregrinationibus acquisitae.
Virtutis.
Religionis.
Fortitudinis.
Formę per fucum atq; cultum.
Partus, Cõceptus.
Opulentiae.
Victoriarum. 2850
Nobilitatis.
Gloriae.
Amicitiae.
Malis simulandis. Huc mendax professio
Haereseos.
Incestus.
Aliorum bonis extollẽdis, praedicandis:
Qui. Adulatores
Sacri homines.
Reges.
Philosophi. 2851
Iureconsulti.
Historici.
Rhetores.
Poetae.
Quibus. Adulari
Populo.
Pontificibus, Episcopis.
Regibus.
Ducibus.
Quomodo adulẽtur. puta
Diuinos honores tribuẽdo. 2852
Laudando, Celebrando.
Vituperando, Reprehendendo, sed reprehẽsione simulata.
Odij simulatione
Dissimulãdo manifesta.
Acclamando.
Nomina mutãdo, Deriuando, Imponendo. 2853
Coronando.
Quando.
Aliorum malis confingendis, exaggerandis, reprehendendis, accusandis:
Qui. Obtrectatores, Calũniatores, Maledici
Populi.
Oratores.
Poetae.
Philosophi. 2854
Historici.
Quiuis priuati.
Erga quos: Quibus male dixerint. Erga
Deum.
Sacros homines.
Reges.
Viros praeclaros.
Priuignos.
Patruos. 2855
Hostes.
Quid obiecerint. Falsò obijcere
Impudicitiam.
Somnia.
Veneficium.
Auaritiam.
Obtrectationem.
Proditionem, Defectionem.
Quomodo obtrectant. uerbi gratia
Accusando coram magistratu, in iudicio. Accusatores falsi. 2856
Testando coram iudice. Testes falsi.
Nunciando falsa.
Clàm obtrectãdo.
Scribẽdo. Mẽdaces poetae, historici. 2857
Cur. Causa
Odij.
Inuidiae.
Zelotypiae.
Pecuniae, Lucri.
Regni, Tyrãnidis.
Vindictae.
Vitae.
Fabulae.

MENDACIS simulationis exercitatio quo ad Alios. Vel
Absq; certamine. Quatenus aliũ
Veritatem odit, aegrè fert, punit. 2858
Mendacium approbat: siue id fiat
Credendo delatoribus, obtrectatoribus.
Adulatores audiẽdo, approbando, fouendo.
Cum certamine. Mendacij affirmantis certamina.

MENDAX simulatio, affirmatio, considerata respectu Efficientis. Tum
Quis, Qualis. Huc mendaces
Populi.
Prophetae, Vates. 2859
Poetae, Historici.
Legati.
Testes.

Quo consilio. Ad mentiendum inducti
Poesi.
Lucro, Pecunia.
Odio, Inuidia.
Gloria.
Timore.
Vindictae studio.
Scurrilitate.

MENDAX affirmatio siue Simulatio considerata respectu Finis. Sic suscipitur
Per se.
Respectu alterius cuiusdam: utputa
Boni consequendi.
Mali obtinendi.

MENDACII affirmantis accidentia. puta
Vsus
Bonus.
Malus: quoniam famulatur, uerbi causa,
Astutiae.
Crudelitati.
Fructus. Huc fructus
Mendacij de suis rebus.
Adulationis. 2860
Obtrectationis. 2861

LIBER III. DE VITIO IN DEFECTV, de Εἰρωνείᾳ, seu Dissimulatione mendaci.

MENDAX negatio de suis rebus. ijsq; uel
Bonis.
Malis. Ea nimirum falsò
Excusando, Defendẽdo, uerbi gratia
Libidinem.
Luxum.
Ambitionem.
Tyrannidem.
Parricidium.
Latrocinium.
Ignoscendo.
Celando. 2862
Ab alijs uerè reprehẽsa & accusata aegrè ferẽdo. Perpendendũ
Qui reprehensiones egrè tulerint. puta
Pontifices.
Sacri homines.
Principes.
Patres.
Filij.
A quibus se reprehendi aegrè tulerint. Vt à
Sacris hominibus. 2863
Principibus.
Praeceptoribus.
Poetis.
Maritis.
Dominis.
Cuius causa. Aegrè ferre reprehensionem
Ignorantiae.
Imperitiae mechanicae.
Improbitatis in genere.
Stultitiae.
Ignauiae, Timiditatis.
Temulentiae, Libidinis.
Auaritiae. 2864
Ambitionis.
Crudelitatis.
Scurrilitatis.
Idololatriae, Impietatis.
Sacrilegij.
Tyrannidis.
Caedis. 2865

MENDAX negatio de alienis siue
Bonis. Et uel
Per se. Detractio, Extenuatio alienorum bonorum.
Respectu aliorum. Alienorũ bonorum laudatores, cõsultores ueraces nõ ferre.
Malis. Ea nimirum
Excusando, Defendendo.
Nõ accusando. Minus quàm deceat reprehendendo.
Obsequendo, Indulgendo.
Imitando.
Laudãdo, Cõmendãdo. 2866

VOLVMINIS XIV.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE HVMANITATE.

HVMANITATIS, Popularitatis Acquisitio. Huc
Magistri:
Qui, Quorum. puta
Apostolorum, Sacrorum hominum.
Regum.
Mulierum.
Quid docuerint. V.G. qui
Docuere alios
Vitam cultiorem, ciuilem.
Conuiualem modestiam.
Silẽtiũ, Sermonẽ.
Alloquij facilitatem.
Delectum.
Dedocuere, Coercuere aliorum
Curiositatem.
Maledictiã. 2873
Exactiones.
Certamina immania.
Erga quos. Humanitatem docere erga
Reges.
Subditos.
Hospites.
Seruos. Liberos.
Naufragos.
Damnatos, Noxios.
Mortuos.
Quomodo. puta
Conuersatione, Consuetudine, Exemplo.
Adhortatione. 2874
Reprehensione.
Castigatione.
Signo.
Discipuli. Ad mitiorẽ uiuendi rationem traducti, siue
Legislatione.
Institutione.
Reprehensione.
Conuersatione.
Habitatione.
Vino.

HVMANITATIS, Popularitatis Conseruatio. Tum
Praesentis.
Praeteritae.

POPVLARITATIS Sectatores.
Qui. puta
Populi.
Pontifices. 2875
Principes, Reges, Imperatores. 2876
Magistratus quiuis alij. 2878
Duces.
Legati.
Politici. 2879
Philosophi.
Praeceptores.
Peregrini, Hospites.
Mulieres.
Quo consilio, qua occasione. puta
Studio
Religionis.
Potentiae.
Beneuolentiae.

POPVLARITATIS Forma in morum compositione. partim
Actiua. Cuiusmodi est,
Aspectus benignus, humanus. Vultus compositus. 2880
Orationis decus. Huc
Taciturnitas decora.
Breuitas decora.
Modesta oratio. Obscena dicta fugere.
Facilitas in alloquendo, cõpellando, salutando, φιλοφρονεῖν. 2881
Corporis motus decorus. puta
Incessus. Manuum motus.
Excretio modesta.
Passiua. Huc pertinet
Facilitas in conuersatione aliorum, Aditum praebẽdo, Copiam sui faciẽdo, Audiendo, Auscultando. 2882
Acroamata aliorum
Tolerare ferre.
Tolerare adiungere.

Corporis cultus decorus, popularis, per
Vestitum.
Ablutionem
Corporis denudatio. Corpus, Vultum
Tegere.
Non tegere.
POPVLARITATIS Formain officiorũ administratione Actiua:
Grata & accepta alijs
Facere. Cuiusmodi officia sunt,
Accõmodare se aliorum orationi, moribus.
Docere alios humanitèr.
Munera dare benignè. 2883
Munera accipere.
Polliceri benignè.
Gratiss agere.
Adiutare, opẽferre, auxiliari benignè.
In societatem uenire calamitatis.
Consolari benignè.
Congaudere, Cõgratulari familiariter.
Honorem exhibere, Venerari populariter. 2884
Permittere, cõcedere aliquid, non uetare.
Imperij maiestatẽ submittere, deponere, familiariter.
Humiliare sese.
Honores respuere familiariter.
Cum aliorum petulãtia, importunitate, non pugnare.
Non facere, sed absij; acerbitate. puta
Non concedere, Denegare modestè. 2885
Nõ blandiri, nõ adulari.
Ingrata alijs
Facere, dicereue, sed absque acerbitate. Huc pertinet
Reprehensio modesta
Imperitiæ.
Improbitatis.
Stultitiæ. 2886
Timiditatis, Ignauiæ,
Diffidẽtiæ.
Libidinis.
Luxus.
Fuci corporis.
Auaritiæ, Sordiũ.
Corruptelæ munerum. 2887
Ambitionis, Iactãtiæ, Superbiæ.
Crudelitatis.
Mendacij.
Adulationis.
Simulationis.
Inciuilitatis.
Inhospitalitatis. 2888
Maledicentiæ.
Garrulitatis, Loquacitatis.
Petacitatis.
Curiositatis.
Impietatis.
Lenocinij.
Superstitionis,
Proditionis.
Parricidij.
Impotentiæ.
Ignobilitatis. 2889
Impudicitiæ suorũ
Obiectorum refutatio, cum morsu, uel absq; morsu. 2890
Minari ciuiliter, modestè.
Munerum exactio modesta.
Tributorũ placida exactio.
Non facere, auertere, amoliri, tollere. uerbi gratia,
Cædem prohibere, impedire.
Arcana non scrutari.
Tributa non exigere.
Reprehẽsionem, Obiurgationẽ fugere. 2891
Non contemnere alios præse.
POPVLARITATIS Forma in officiorũ administratione Passiua, hoc est, quatenus ipsemet pati uiderur, tum
A seipso, quando sua mala modestè, ciuiliter
Irrider.
Excusat.
Ab alio, quando
Amoliur aliorum
Suspicionem.
Adulationem.
Fert ciuiliter aliorum
Libertatem.
Infectationem, Sugillationem.
Reprehensionem. 2892
Redargutionem.
Errorem.
Ingluuiem.
Petulantiam.
Inciuilitatem.
HVMANITATIS exercitatio respectu Aliorum. Vel
Absq; certamine. Quatenus aliorũ
Popularitatẽ iuuat, fouet, remunerat.
Rusticitatem odit, auersatur, punit.
Cũ certamine. Popularitatis certamina.
HVMANITAS, Popularitas erga Homines, consideratos respectu
Animi habitus. Vt erga
Pios. 2893
Impios.
Hæreticos.
Improbos.
Aetatis. Erga
Pueros.
Senes.
Sexus. Erga
Mulieres.
Valetudinis. Erga
Aegros. 2894
Officij. Sic exercetur erga
Senatores.
Milites. 2895
Rusticos.
Condiscipulos.
Societatis: erga
Homines uniuersim.
Gentiles, Populares.
Reges, Magistratus, Duces.
Subditos.
Ciues, Populum.
Amicos.
Domesticos.
Liberos.
Coniuges.
Seruos. 2896
Fratres.
Disiunctionis. Erga
Peregrinos, Hospites. Humanitas hospitalis. 2897
Hostes
Religionis.
Quosuis alios, pace habita. 2898
Calamitatis. Erga
Calamitosos in genere.
Pauperes. 2899
Captiuos.
Reos, Sontes.
Damnatos. 2901
Exules.
Naufragos.
HVMANITAS erga Bruta. 2903
HVMANITAS erga Inanimata. Erga
Mortuos pietas. 2905
Quæuis alia.
POPVLARITAS respectu Rerum: quoad
Arcanaca non communicare, non inquirere.
Alimenta.
Medicamenta.
Hospitia.
Munera.
Sepulcra.
POPVLARITAS respectu Loci & Temporis. In
Consilio, Iudicio. 2906
Comitio.
Certamine.
Disputationibus.
Itinere.
Aedificijs.
Conuiuijs. 2907
Balnee. 2908
Venereis.
Bello.
Venatione.
Contractibus.
Alea.
Morte.
POPVLARITATIS & humanitatis Accidentia, quoad
Fructum. Præmia
Digna:
Fœdus.
Reconciliatio.
Deditio.
Defensio, Auxilium.
Absolutio.
Imperium, Dignitas.
Honores qualescũq; 2909
Libertas.
Soboles.
Opulentia.
Alimenta.
Indigna. puta
Odium, Inuidia.
Mors.
Vsum qualemcunq;

LIBER

LIBER II. DE EXCESSV HVMANITATIS, siue de Blanditia.

BLANDITIA respectu Efficientis considerata. Blanditiæ sectatores, Adulatores,
Qui, Quales. puta
Populi.
Magistratus. 2912
Subditi.
Amici.
Parentes.
Fratres.
Coniuges.
Domini.
Quo consilio, qua occasione. Causa
Ventris. Parasiti propriè.
Auaritiæ. Captatores hæreditatum.
Vltionis.
BLANDITIA secundùm Formã considerata per se, quo ad
Mores. Nimium blandi in
Conuersatione.
Colloquio, Alloquio.
Salutatione.
Osculatione.
Corporis cultu, quo ad Vestitũ insolentem. 2913
Denudationẽ corporis.
Officia actiua. Sic Blandi est
Grata facere. puta
Accommodando se aliorũ moribus, habitui, uestitui, religioni, morbis.
Munera dãdo, largiẽdo.
Pollicendo.
Supplicando, Petendo.
Obsequendo.
Seruiendo. 2914
Laudando.
Honorando, Adorando.
Contemnendo alios.
Excusando, Defendẽdo.
Congratulando.
Condolendo.
Vouendo, Optando.
Humiliando.
Cedendo.
Ingrata nõ facere. Sic blandi & adulatoris est,
Non castigare.
Non reprehendere.
Non excitare. 2915
Ingrata facere. Adulatoriè scilicet
Denegare.
Reprehendere.
Castigare.
Officia passiua. Sic blãdus & adulator
Fert aliorum
Impudicitiam.
Imitatur.
BLANDITIAE exercitatio respectu aliorũ considerata. Et uel
Cum certamine. Sic Blanditia certant inter se
Publicè, qui populi fauorẽ ambiunt.
Priuatim, qui ambiunt gratiam
Familiarium.
Amicorum.
Absq; certamine. Qui aliorum
Blanditiam amant, fouent.
BLANDITIA secundùm Materiam cõsiderata. Et uel respectu
Personarum, erga quas exercetur.
Blandi erga
Subditos.
Milites.
Hospites. Blanda hospitalitas.
Seruos. 2916
Cõiuges. Γυναικοκρατήμενοι
Mortuos.
Rerum. Blanditia, Familiaritas nimia in
Nouis rebus cõmunicãdis.
Arcanis delegandis, cõmunicandis.
Muneribus.
Loci atq; Temporis. In
Balneo.
Conuiuijs.
BLANDITIAE fructus
Dignus.
Indignus. 2917

LIBER III. DE VITIO IN DEFECTV, de Inhumanitate, uel Immanitate.

INHVMANITATIS, Morositatis, Acerbitatis acquisitio. Huc
Magistri.
Discipuli. 2920
INHVMANITAS, Rusticitas in Moribus, in
Genere. Mores inepti, odiosi.
Specie. Quo ad
Conuersationem. puta
Hominũ aspectum, congressum fugiendo. Μισάνθρωποι.
Non admittẽdo alios ad colloquium. 2921
Dissimulando se uidere uel audire præsentes.
Orationẽ. Sic oratione præter decorum uel
Non utuntur. Videlicet
Non alloquendo alios.
Non respondẽdo alijs.
Non salutando.
Non resalutando.
Non nunciando.
Vtuntur, sed
Breuiore quàm deceret.
Lõgiore, Prolixiorè quàm deceret.
Loquacitas molesta, importuna 2922
Obscura, Inuoluta, Aenigmatica.
Obscenè cõpellãt, respondent.
Inhumanè respondent.
Titulis indecoris utuntur.
Titulos honorificos negligunt.
Osculationem insolentem, superbam.
Vultum austerũ, tetricum.
Gesticulationem.
Incessũ superbũ, indecorũ.
Corporis curã. Secundùm
Habitum, Vestitum insolentẽ, indecorẽ. 2923
Capillos, Barbam.
Denudationem.
Alimenta, Potum intempestiuum.
Excretionẽ corporis indecorã. Ructũ, Crepitum.
Venerem importunã, intempestiuam.
INHVMANITAS, Morositas in officijs. Videlicet Officia
Grata non facere. Huius sunt loci
Mores aliorum non ferre.
Non audire alios.
Non condolere.
Nõ dare, aut malignè dare.
Commeatum prohibere.
Non accipere oblata.
Grata indecorè facere. 2924
Ingrata facere. Cuiusmodi sunt
Rixari, Litigare, Cõtendere.
Occultare non occultanda.
Deuouere, Imprecari.
Minari. Offerre ingrata.
Exigere acerbè.
Contemnere alios præse.
Accusare, Reprehẽdere. Amarulenta reprehensio, Accusatio, Sugillatio. Huc
Qui acerbè reprehendẽrint alios: V.G.
Populi. Grammatici.
Poetæ. 2925
Philosophi.
Politici. Exules.
Captiui. Scurræ.
Quos reprehenderint. Vt puta
Sacros homines.
Rempublicam.
Reges, Imperatores.
Doctos.
Quomodo reprehenderint. puta
Dictis.
Scriptis.
Quando reprehẽderint:
In Conuiuio.
Inter Sacra. 2926
In Calamitate.
Insultare, Irridere.
Defendere se uel alios acerbè, ineptè.
Reprehensiones non ferre, impotenter ferre. 2927
Laudare sua, Ostẽtare indecorẽ.
Nõ exhibere honorẽ. (corẽ.
Eripere honores quoscunq;
Verberare.
Petere importunè.
INHVMANITAS secũdùm Formam cõsiderata respectu Aliorũ
Absq; certamine. Qui aliorũ acerbitatem, inhumanitatem fouent, approbant.
Cum certamine. Certamina inhumanitatis, acerbitatis. 2928

INHVMANITAS secundùm Efficientem considerata. puta
Qui. Inhumani, Morosi, Acerbi, Asperi, Difficiles
Theologi. Philosophi.
Medici. Musici.
Grammatici. Rhetores.
Poetæ. Politici.
Mulieres. 2929
Principes, Magistratus
Sacri.
Profani. 2930
Subditi.
Parentes. Coniuges.
Domini. Serui. 2931
Præceptores.
Legati.
Præfecti. Captiui.
Quo consilio, qua occasione. Ad acerbitatem inducti
Religione.
Hostem terrendi consilio.
Misericordia. 2932
Auaritia. Ambitione.
Vitæ conseruandæ studio.
Obsidionis tolerandæ causa.
Vindictæ studio.

INHVMANITAS secundùm Materiam respectu Personarũ. Erga
Homines consideratos secundùm
Animum. puta erga
Doctos, Philosophos.
Supplices.
Corpus. Erga
Senes, Viros. 2933
Mulieres. Μισόγυνοι.
Inualidos, Aegros.
Grauidas.
Societatem. Erga
Collegas. Subditos.
Milites. Coniuges.
Dominos. Seruos.
Amicos. Amasios.
Hospites, Peregrinos. 2934
Hostes victos.
Calamitates. Erga
Pauperes. Damnatos 2935
Captiuos. 2936
Exules.
Dignitatem. Erga
Principes, Magistratus.
Legatos.
Bruta.
Stirpes, Arbores.
Inanimata. Vt erga
Mortuos. 2937
Sepulcra. 2938

INHVMANITAS secundùm Materiam considerata, respectu Rerum. Vt quoad
Alimenta uel
Nefanda. Anthropophagi, Humana carne uescentes, uel pascentes alios.
Denegata.
Medicamenta
Abominanda.
Spectacula. 2939
Supplicia, Tormenta inhumana.
Sacrificia. Humanæ victimæ.
Arcana.
Noua. Studium nouitatis.

INHVMANITAS considerata respectu Actionũ humanarum:
Conuinando. Verbi gratia,
Non accedere ad cõuiuium.
Inuitationem non ferre.
Inuocatum accedere. 2940
Tardè accedere.
Conuiuas malè tractare.
Disputando.
Accusando.
Causas agendo.
Communi diuidundo.
Mechanicum opus faciendo.

INHVMANITATIS fructus:
Per se ut est
Inimicitia, Odium.
Repudium. Supplicium.
Repulsa dignitatis. 2941
Seruitium. Exilium.
Excidium, Regni amissio.
Per accidens. Verbi gratia,
Absolutio.
Damnum. 2942

VOLVMINIS XV.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE VRBANITATE.

VRBANITATIS acquisitio. Huc
Magistri. Tum
Quomodo. Iucrum honestorum inuentores.
Quius. Circa
Conuiuia.
Ludos equestres.
Discipuli:
Qui. puta
Mulieres.
Pueri.
Quomodo. uel
Scriptione. Iocorum bonestorum scriptores.
Interdictio. Permissio.
Instauratione. Cisione.
Adoratione, Reprehen

VRBANITATIS sectatores. Vrbani, Comes, Faceti,
Qui. Quales. puta
Populi. 2948
Sacri homines.
Philosophi.
Rhetores, Oratores.
Musici. Poetæ.
Mechanici. Meretrices.
Imperatores, Reges, Principes.
Duces bellici. Iudices.
Pueri.
Quid agentes uel patientes. Sic urbanitatem exercent, dum
Concionantur.
Frumentum præstant.
Consultant. Consolantur.
Petunt.
Supplicãt, deprecãtur. 2949
Terrent. Comminantur.
Vlciscuntur, Puniunt.
Congiarium dant.
Magistratum suscipiunt.
Gratias agunt.
Denegant. Pollicentur.
Pariunt. Venduntur.
Fugiunt.
In carceres abducuntur.
Supplicio afficiuntur. 2950
Moriuntur.

VRBANITAS cõsiderata respectu Materiæ. & uel
Personarum, erga quas exercetur:
Quæ & quales sint. Erga
Christum.
Sanctos. Deos.
Homines. puta erga
Grãmaticos. (res.
Rhetores, Orato-
Musicos. 2951
Histriones.
Sophistas.
Philosophos.
Iurecons. Causidi-
Medicos. (cos.
Antiquarios.
Caupones. Cõuiuas, Hospites.
Sagittarios.
Piscatores. 2952
Vigiles, Custodes.
Senes. Mendicos.
Reos, Damnatos.
Legatos. Seruos.
Hostes.
Dormientes.
Mortuos.
Bruta.
Inanimata. ut puta in
Mare tranquillo.
Panẽ atrũ. (2953
Quid agentes uel patiẽtes urbanitati subijciantur. Sic ioci exercentur erga
Auditores oscitantes.
Rixantes, Cõtendentes.
Conquerentes.
Lauantes. Nubentes.
Aegrotantes.
Rerum, circa quas occupatur. Sic iocosè
Bona sua uel aliena quis
Laudat.
Mala sua uel aliena
Reprehendit. Reprehensio, Sugillatio, Exprobratio iocosa
In genere.
Ignorantiæ. 2954
Stultitiæ.
Negligentiæ, Oscitantiæ. 2955
Otij inepti.
Timiditatis.
Impudicitiæ, Scortatiõis, adulterij.
Voracitatis, Ebrietatis.
Liberalitatis ineptæ. 2956
Auaritiæ. (xus.
Prodigalitatis. Lu-
Ambitiõis, Supbiæ.
Iactantiæ. 2957
Crudelitatis.
Petulantiæ.
Adulationis.
Loquacitatis.
Inciuilitatis. 2958
Scurrilitatis.
Superstitionis.
Hypocriseos.
Iniustæ distributionis.
Tyrannidis.
Perfidiæ priuatæ, publicæ cuiuscunq;. 2959
Formæ, Staturæ.
Cultus, Fuciq; corporis.
Senectutis.
Valetudinis, Cæcitatis. 2960
Obliuionis.
Paupertatis, Bonorũ quorũcũq; defectus.
Ignobilitatis.
Seruitutis.
Parẽtum, Coniugum, Amicorũ impudicitiæ, infelicitatis, ineptiæ.
Confiteur. 2961
Excusatr
Styli ruditatem.
Errorem astrologicum.
Improbitatem in genere.
Astutiam.
Imprudentiam.
Fugã. Crapulam.
Libidinem.
Vestitus insolẽtiã.
Auaritiam. 2962
Petacitatem.
Inconstantiam.
Inciuilitatem.
Legum neglectũ.
Inobedientiam.
Furtum.
Deprædationem, Latrocinium.
Deformitatẽ filiorum. (tem.
Cõiugij disparita-
Exilium.
Picturam.
Loci, Temporis. Sic loci, Sales locũ habent
Diebus festis. (2963
In acie, in castris, in bello.
In itinere.
In conuiuio. Post cibum.
In emtione. In carcere.
In balneo. In theatro. 2964

VRBANITAS secundùm Formã per Se considerata: quatenus scilicet iocos & ludos
Honestos honestè exercet. Vrbanitas actiua. eaq; uel
Per se considerata. Ludos, iocos honestè sequi, sui aliorumue recreãdorum causa:
Narrando scilicet
Historias.
Fabulas.
Respondendo interrogantibus de
Iure. Virtute.
Improbitate.
Adulterio.
Morte. Præda.
Reipublicę mutatione.
Omni præsentia.
Belluarum immanitate.
Piscium præstantia.
Ocularijs medicamentis.
Balnei usu.
Nominibus.
Canendo, Ludendo.
Scribendo.
Respectu antagonistæ, cum quo certant. Vrbanitatis certamina, tum
Dictis, Retorquẽdo obiecta scommata, dicteria. 2965
Factis.
Honestos honestè fert. Vrbanitas passiua. Qui aliorum
Iocos, Dicteria, Scommata ferunt.
Ludos spectãt, Acroamata ludicra audiunt. 2967
Inhonestos, indecoros, inofficiosos, mugaces, nimios odit, negligit, contemnit:
Acroamata.
Saltationem.
Ludum, aleam.

VRBANITAS secundũ Formam respectu Aliorũ. Quatenus aliorũ
Vrbanitatẽ amat, laudat, fouet, promouet. In
Ludis.
Iocis obseruãdis, scribẽdis.
Nugacitatem, scurrilitatẽ odit:
Quam. puta
Orationem ridiculam.
Libertatem scurrilem.
Artes inutiles, sordidas.
Spectacula. 2968
Aleam. Saltationem.
Quorum. puta
Regum. Athletarum.
Histrionũ quorumlibet, Morionum, Gesticulatorum. 2969

VRBANITATIS Finis uel
Proprius.
Improprius. Causa
Honesta. Verbi gratia
Muneris obeundi.
Animandi.
Attentionis excitandæ.
Animis mitigandæ.
Seditionis præcauendæ.
Liberalitatis exercẽdæ.
Inhonesta. Causa
Insidias occultãdi. 2970

VRBANITATIS Fructus
Bonus. Malus. 2971

LIBER II. DE SCVRRILITATE, in Excessu.

SCVRRILITATIS acquisitio. Huc
Magistri uel præcepto, uel exemplo. Scriptores nugarum.

SCVRRILITATIS sectatores:
Qui, Quales. Vel
Professione. Scurræ, Plani, Circulatores. 2973
Vsurpatione. Qui scurrilitati studuerunt
Populi, Reges. 2974
Politici homines, Duces.
Sacerdotes. Poetæ.
Oratores. Scribæ.
Quid agentes uel patientes scurriliter se gerant. Dum
Sacra celebrant.
Concionantur. 2975
Tributum exigunt.
Tributa dare negant.
Stipem petũt. Congiarium
Insidiantur. (dant.
Causas agũt. Peregrinãtur.
Magistratum legunt.
Consultãt. Auguria captãt.
Testamenta condunt.
Supplicio afficiuntur.
Moriuntur.

SCVRRILITAS secundùm Materiã cõsiderata. Respectu scilicet
Personarũ, erga quas exercetur. Tum
Quæ, Quales. Erga
Deum. 2976
Angelos. Sanctos.
Simulacra deorum.
Sacros homines. Duces.
Musicos. Legatos.
Quid agentes uel patiẽtes.
Scurrilitas erga
Captiuos. Mendicantes.
Reos, Sontes, Damnatos.
Aegros. Morientes. 2977
Mortuos.
Rerum. Scurriliter sua uel aliorũ
Bona laudando.
Mala, uel
Reprehendendo, Calumniando. Exprobrando, Obsciendo.
Confitendo. Consolando.
Excusando. 2978
Loci, Temporis. Tum in
Genere:
Vbi.
Quando. puta
Diebus festis.
Specie. In
Concione sacra.
Acroasi philosophica, medica.
Conuiuio. 2979
Calamitate. Iudicio.
Funere. Epitaphys. 2980

SCVRRILITATIS Forma p se, dum iocos ludos inhonestos
Exercet, quoad
Vocem, Sermonem:
Colloquendo.
Obscenis uerbis per iocũ utendo.
Disputando. Docendo.
Nunciando falsa.
Laudando.
Auctoritate sacrarum literarum abutendo.
Spe uana lactando, promittendo. 2981
Gestum, Habitũ corporis:
Vagando, Discurrendo.
Ostendendo partium
Pudenda.
Digitum.

Exercitia. V. G.
Ludendo
Alea, Tesseris, Talis.
Spectaculis. Theorica scurrilitas.
Spectaculorũ immodicũ studium. 2983
Acroamatis. Scurrilitas acroamatica, audiendo.
Ἀδολεσχία.
Pila.
Laruis.
Saltando. Scurrilis saltatio. 2984
Aurigando, Equitando.
Venando.
Sagittando.
Officia quæuis erga alium.
Sic scurriliter, petulãter
Imperant, Cogunt.
Matuum offerunt.
Osculantur.
Verberant.
Affligunt.
Monstrant.
Subminstrant. 2985
Mutilant, uel.
Caudam.
Vestimenta.
Imitantur, Effingunt
Habitum, Vestitũ.
Corporis uitia.
Patitur. Iocos & scommata aliorum inhonesta ferre.
SCVRRILITATIS Forma respectu Aliorum, uel
Absq; certamine. Quatenus aliorũ
Vrbanitatem rusticitatis nomine traducit.
Scurrilitatẽ urbanitatis nomine dignatur, amat, fouet, non reprehẽdit, tum
Histrionum, Morionum, Mimorum.
Aurigarum.
Nanorum.
Puerorum.
Brutorum.
Cum certamine. Scurrilitatis certamina secundùm
Dicta. Retorquendo scommata iacta scurriliter. 2986
Facta.
SCVRRILITATIS fructus.
Bonus. puta
Vitæ correctio.
Malus. Cuiusmodi est
Mors. 2987
Repulsa dignitatis.
Repulsa coniugij.
Odium.
Vrbis excidium.
Regni excidium.

LIBER III. DE VITIO IN DEFECTV, de Rusticitate, siue Inurbanitate.

RVSTICI, Inurbani, Insulsi in genere. Ἀγροῖκοι, Σκληροί.
RVSTICITATIS modus:
Non ridendo. 2988
Ludos urbando.
Iocos, Scommata aliorum non ferendo.
Non spectando. Spectaculorum
neglectus.
RVSTICITATIS fructus:
Odium.
Mors. 2989

VOLVMINIS XVI.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE IVSTITIA RELIGIOSA, siue de Pietate in genere.

RELIGIOSAE Iustitiæ acquisitio. Huc religionis
Inuentores.
Instauratores.
Magistri, Doctores, Propagatores: 2998
Qui, puta
Christus Dominus.
Legislatores.
Sacerdotes, Sacri homines.
Reges. 2999
Captiui.
Parẽtes, Maiores. 3000
Coniuges.
Hostes.
Quomodo. Qui conuerterunt alios
Miraculis. 3001
Prædicatione, Concionibus.
Lectione. 3002
Scriptis, Commentarijs, Interpretatione.
Exemplo, Cõuersatione.
Precibus, Votis.
Pollicitationibus.
Fœdere, Iureiurando.
Largitione.
Edictis. 3003
Animaduersione.
Ignominia.
Exilio.
Tributis, Vectigalibus.
Armis. 3004
Vbi, Quando. In
Peregrinatione.
Acie.
Discipuli. Ad ueram religionem conuersi:
Qui. uidelicet
Populi.
Reges, Principes. 3005
Magi.
Philosophi.
Rhetores.
Medici.
Legati.
Captiui.
Obsides.
Publicani.
Latrones.
Iudæi. 3007
A quibus. Ab
Angelis.
Dæmonibus. 3008
Mulieribus.
Pueris.
Captiuis.
Legatis.
Quomodo:
Miraculis. 3009
Somnio.
Prædicatione. 3011
Reprehensione.
Lectione.
Inuestigatione.
Disputatione.
Victorijs. 3012
Vtilitate, Lucro.
Nuptijs inuitati.
Calamitatibus.
Ignominia. 3013
Picturis.
Coactione, Armis.
Vbi.
RELIGIONIS Conseruatio
Diuina, Miraculosa.
Prudens. puta
Disputando, Scribendo.
Formula fidei. 3014
Monumentis.
Fortis. Huc religionis cõseruatio, quæ fit
Declinando.
Tolerando mortem. Martyres pij. Respectu
Voluntatis. Qui
Sponte se obtulerunt martyrio.
Non fugerunt, nõ repugnarunt.
Repugnarunt, fugerunt.
Occasionis. Ad martyrium rapti ob
Doctrinam. 3015
Reprehensionem.
Sepulturam.
Ætatis. Martyres
Pueri.
Iuuenes.
Senes. 3016
Sexus. Martyres
Mulieres.
Valetudinis. Martyres
Aegroti.
Professionis. Martyres
Prophetæ. 3020
Apostoli.
Pontifices.
Episcopi. 3021
Monachi, Eremitæ. 3022
Medici. (uis
Magistratus qui-
Duces bellici. 3023
Milites. 3024
Senatores.
Cubicularij regij.
Publicani.
Cõmentariensis.
Mimi.
Pædagogi.
Rustici.
Nobiles. 3025
Loci. Martyres
Asiani.
Europæi.
Africani.
Societatis. Martyrium simul passi
Ciues.
Parentes & liberi.
Coniuges.
Fratres.
Ordinis.
Miraculorum præcedẽtium, comitantium, subsequentiũ. 3026
Religionis persecutorũ.
Martyres facti sub
Ethnicis.
Hæreticis.
Mahumetanis. 3028
Patriæ, Vel imperij persecutorum.
Tolerando tormenta extra mortem. 3029
Tolerando carcerem.
Tolerando exilium, proscriptionem, paupertatem. 3030
Propulsando. 3031
RELIGIONIS exercitatio considerata secundùm
Formam. Huc
Religionis ueræ suæ
Obseruatio.
Confessio. Tum
Aperta. 3032
Occulta. Nicodemitæ.
Religionis ueræ aliorũ approbatio, laus, defensio. 3033
Religionis falsæ odium, euersio. Huc
Idololatriã impugnare.
Superstitionem impugnare. (3034
Hæresim impugnare.
Efficiẽtem. Religiosi, pij homines:
Qui, Quales. Tum
Popali.
Patriarchæ.
Sacri homines.
Reges, Principes. 3035
Duces.
Priuati quiuis.
Mulieres. 3037
Quomodo affecti, habiti. puta
In morte. Mors pia, religiosa.
Finem. uel
Proprium.
Alienum.
Accidentia comitantia. Huc pertinet
Alacritas.
Constantia in pietate. 3038
Concertatio. Tum
Animi. Diuisio. 3039
Conuersatio religiosa cum pijs.
Accidentia consequentia. Pietatis, Religionis fructus
Dignus. 3040
Indignus. 3041

LIBER II. DE CVLTV DEI.

DEI cultus. Huc
Amor Dei. 3042
Timor Dei.
Honor & ueneratio Dei per
Adorationem.
Hymnos.
Humiliationem.
Clementiam.
Officium quodlibetcunq;
Deuotionem, Votum.
Nominis diuini
Cultus. 3044
Religiosa usurpatio.
VOLVNTATIS diuinæ inuestigatio.
OBEDIENTIA religiosa. Nẽpe
Diuinæ uoluntati parere.
Dæmoni non obedire. 3045
CONFIDENTIA religiosa erga
Promissa exspectando. (Deũ:
Non promissa sperando. puta
Remissionem peccatorum.
Beatitudinem. Sanitatem.
Liberationem à morte.
Defensionem ab inimicis.
Restitutionem in integrum.
Victoriam.
PRECES, Supplicationes, Orationes religiosæ, siue simplices illæ sint, siue uotiuæ:
Quid petant. Petitio
Spiritus sancti.
Miraculorum. 3046
Peccatorum remissionis.
Vitæ melioris. Sapientiæ.
Libidinis restinguendæ.
Impietatis, Superstitionis tollendæ. Religionis conseruandæ.
Vitæ restituendæ. 3047
Vitæ conseruandæ.
Famis abigendæ.
Sitis, Siccitatis tollẽdæ. Pluuiæ, Aquæ impetrandæ.
Morbi depellendi.
Liberos consequendi. Sterilitatis depellendæ.
Dæmonis expellendi, depellendi. 3048
Incendij restinguendi.
Terræmotus sistendi.
Naufragij auertendi.
Inundationis compescẽdæ.
Fluminum dermationis.
Condemnationis euagendæ.
Opes conseruandi. 3049
Electionis dirigendæ.
Diei propagandæ.
Victoriæ. 3050
Ignominiæ depellendæ.
Gratiæ conciliandæ.
Discordiæ sedandæ.
Obsidionis tollendæ, sustinendæ.
Vrbis expugnandæ.
Libertatis consequendæ.
Belluarum domandarũ, abigendarum. 3051
Mota sistendi.
Immota mouendi.
Qui petant. puta
Ecclesia, Cœtus piorum.
Prophetæ, Apostoli, Sacerdotes.
Reges, Principes. 3052
Duces, Milites. Coniuges.
Forma, Modus petendi. Huc
Præparatio.
Mentis deuotio. (uel
Oris petitio. Orãdi formula
Simplex. 3053
Votiua.
Sacrificia supplicum.
Gestus, Habitus, Lacrymæ precantum. 3054
Accidentia precum. Videlicet
Frequentia. (3055
Constantia, Perseuerantia.
Vehemẽtia, Ardor, Fernor.
Tẽpus orationis. Quando.
Locus orationis. Vbi.
Euentus. Huc
Preces exaudiæ. Oratio ut effica. 3056
Preces contemptæ.
GRATITVDO erga Deũ pro acceptis beneficijs quibuscunque, qualiscunq; tum libera, tum uotiua, hoc est, ex uoto debita:
Subiectum gratitudinis, propter quid gratias Deo agant. In
Genere.
Specie. Grati ob
Creationem.
Messiam datum.
Religionis instaurationẽ
Sanitatẽ recuperatam.
Vitam conseruatam.
Fœcunditatem.
Regni diuinum.
Victoriam. 3057
Reditum in patriam.
Libertatem recuperatam.
Modus. Gratiæ Deo actæ
Oratione soluta.
Hymnis, Cantu, Gestu.
Anathematis, Donariis.
Adiuncta. In gratiarum agendis
Assiduitas.
Oportunitas, Tẽpus. puta
A Creatione.
In miraculis editis.

LIB. III. DE CVLTV HOMINVM Religioso.

RELIGIOSA cura suijpsius.
Auditio uerbi diuini.
Humiliatio.
Votorum retractatio.
Circumcisio.
Baptismus religiosi

Susceptus:
Qui baptismum susceperint.
A quibus susceperint.
Quando. 3060
Quomodo.
Non susceptus.
Flagellatio religiosa.
Lacrymæ, Fletus religiosus.
Abstinentia à certis cibis religiosa. Ieiunium religiosum
Obseruatum.
Neglectum.
Castitas religiosa.
Silentium religiosum. 3061
Lotio religiosa.
Labores corporis.
Peregrinationes religiosæ.
Mortis religiosa tolerantia.
Paupertas religiosa suscepta.
Carceres religionis causa passi.
Solitudo religiosa.
OBEDIENTIA erga Homines sacros: respectu
Instrumenti ad obedientiam eliciendam adhibiti. Parere
Reprehensionibus, Minis, Animaduersionibus.
Monitis, Cõsilijs, Mandatis.
Precibus, Supplicationibus.
Rerum, in quibus obediũt. Putata in
Impijs non fouendis.
Pœnitentia agenda. 3062
Pede amputando.
Cõiuge recipiẽda. Diuortio.
Pace danda.
Captiuis dimittendis.
Pugnando.
Opere faciendo.
Personarum. Qui quibus obedierint. uerbi gratia,
Reges sacris hominib. 3063
Monachi abbatibus.
Subditi prælatis. 3064
HONORES sacri religiosè distributi. Et uel
Delati sacris hominibus:
Quibus. Puta
Prophetis.
Sacerdotibus.
Quales honores. Sic honorantur,
Confidendo.
Occurrendo, Comitãdo,
Salutando.
Non conuersando, Conuersationẽ fugiendo.
Diuis inferendo.
Dignitatem, Magistratũ conferendo. 3065
Non delati indignis. Sic non defertur
Adorario. Propinatio.
Dignitas.
AMOR religiosus erga Homines, ea quæ merentur tribuens, respectu
Subiecti, hoc est, boni quod tribuitur. Cuiusmodi est
Doctrina, Institutio. 3066
Consolatio.
Vitæ conseruatio.
Alimentorum collatio.
Cura ægris impensa. 3067
Cura hospitum.
Opum restitutio, defensio.
Libertas restituta.
Modi, quo tribuitur. Nempe
Orando pro alijs, uel inimicis. 3068
Deuouendo se prò alijs.
Exules suscipiendo.
Pœnitentes suscipiẽdo. 3069
In integrum restituendo.
Conuersando cũ impijs, hæreticis.
AMOR religiosus erga homines, in ijs quæ non merentur, siue
Bonis. Ea
Denegando, nõ conferendo.
Malis. Vel
Præcauendis. Sic præcauere
Superstitionem, Idololatriam. 3070
Auertendis. Defendendo,
Tuẽdo, Deprecãdo, intercedendo. 3071
Non deuouendo, non imprecando.
Non inferendo mala. 3072

LIBER IV. DE RELIGIOSO CVLtu Rerum diuinarum.

RERVM diuinarum Possessio religiosa. Huc pertinet
Librorum sacrorum
Cultus.
Auersatio.
Tabernaculi, Arcæ cultus.
Sacrorum cultus. In his spectanda
Materia, quid offeratur.
Forma, quæ.
Efficiens. Considerandum
Qui sacrificarint. 3073
Quo studio.
Instrumẽta quę adhibuerint.
Cuiusmodi est
Aræ.
Ignis. Vasa.
Vbi.
Propter quid.
Sacrorum impiorum auersatio.
Templorũ cultus religiosus. Huc
Extructio, Restauratio.
Dedicatio. Repurgatio.
Cultus. Templa religiosè
Frequentando.
Non polluendo
Cæde. Statuis.
Profano aspectu.
Non spoliando. 3075
Non concedendo impijs.
Conseruatio, Defensio.
Templorum impiorũ neglectus.
Signorum, Simulacrorum, Imaginum sacrorum cultus
Obseruatus.
Neglectus.
RERVM diuinarum Vsus religiosus. Munerũ scilicet, donariorũ sacrorũ, anathematum. Quo ad
Μέρος. Munera
Quæ data.
Quæ non data, Quæ repudiata.
Cur data. 3076
Quomodo data.
Φυλακτὰ. Munera
Custodita, non usurpata.
Neglecta.
Χρῆσις. Ad usus pios erogata.
FESTORVM religiosa Obseruatio. Apud
Iudæos puta
Palchatis, Sabbathis. 3077
Quorumuis aliorum.
Christianos. 3078

LIBER V. DE IVSTITIA RELIgiosa Correctiua.

POENITENTIA religiosa:
Quo ad subiectũ. Propter quid pœnitentiã agãt. Nempe propter
Magiam. 3079
Hæresin. Blasphemiam.
Apostasiam. Idololatriam. 3080
Festum uiolatum.
Curiositatem
Libidinem, Stuprum, Incestum. 3081
Auaritiam. Ambitionem.
Superbiam, Iactantiam.
Detractionẽ, Maledicentiã.
Cædem. 3082
Parricidium. Perfidiam.
Qui pœnitentiam egerint. puta
Reges.
Latrones, Prædones.
Mereetrices. (3083
A quo induti ad pœnitentiam.
Quomodo pœnitentiam egerint.
Quando. Verbi gratia, in
Agone.
Scelere ipso.
Quo euentu. 3084
ANIMADVERSIO erga impios, uerbis facta. Cuiusmodi est
Reprehensio, Accusatio religiosa:
In genere.
Impietatis.
Superstitionis
Ethnicæ.
Christianæ.
Cohibitio, Coactio per
Sacramentum. 3085
AVERSATIO impiorũ. Quo ad
Conuersationem, Colloquia, Congressum.
Institutionem. Nolle docere.
Communionem. A communione sacrorum arcere. Anathemate ferire. 3086
Inaugurationem, Manuum impositionem.
Defensionem. Nolle defendere, pœnam ferre.
Societatem quamcunq;
Coniugium:
Non contrahere matrimonium cum impijs.
Dissoluere contractum.
Munerum repudiationem.
IMPIOS ad pœnitentiam conuertere. 3087
IMPVRITATIS cuiuscunq; religiosa expiatio. Vt puta
Peccati. Cædis.
Morbi. Puerperij.
RELIGIOSA castigatio quorũcunq; criminum contra religionis præscriptũ admissorum. Huc
Secundùm

Secundùm formam cõsiderati criminis castigatio. In
Genere. Puta
Impietatis.
Superstitionis. 3088
Specie. Verbi gratiã,
Idololatriæ. Magiæ.
Hæreseos. 3089
Religionis simulatæ.
Apostasiæ.
Blasphemiæ. 3090
Coniugij impij.
Scortationis, Incestus religiosi.
Simoniæ.
Vindictæ.
Seurrilitatis.
Infectationis qualiscũq. 3091
Sacrilegij. Rapinæ.
Cædis.
Negligentiæ baptismi. 3092
Secundùm Materiam cõsiderata criminum castigatio. Respectu
Personarũ, contra quas cõmissa sunt crimina. Puta erga
Deum.
Prophetas. Episcopos.
Monachos, Abbates.
Filios.
Hostes religionis.
Hæreticos.
Rerum, quæ per crimen uiolatæ sunt. Criminis castigatio commissi in
Libros sacros.
Sacra, uel
Non obita, Neglecta.
Violata.
Signa, Imagines.
Templa dirupta, profanata. 3093
Festa uiolata.
Secundùm Efficientem, siue respectu Personarum. Sic religiosæ
animaduersioni subijciuntur
Pontifices Episcopi.
Monachi. Monachæ.
Reges, Principes.
Iudæi.
RELIGIOSI cultus correctio. Huc pertinent
Idola
Sublata, Euersa. 3095
Non restituta.
Templa euersa, expiata, clausa, erepta. Luci succisi. 3096
Sacra superstitiosa sublata.
Dierum nomina superstitiosa mutata.
Monumenta uetustatis sublata.
Ludi superstitiosi sublati. 3097
Libri impij aboliti.
Cadauerum cultus sublatus.
Remedia superstitiosa uel impia sublata.
Facta impia uel superstitiosa rescissa. 3098

VOLVMINIS XVII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE SVPERSTITIONE in Genere.

SVPERSTITIONIS acquisitio. Huc superstitionis
Inuentores. 3104
Instauratores. 3105
Magistri:
Qui: uidelicet
Populi, Ciuitates.
Reges. Legislatores.
Patres. Præceptores.
Mulieres, Matres, Vxores.
Astrologi. Hæretici. 3106
Pastores.
Quomodo:
Scriptis. Exemplis.
Beatitudinis spe.
Armis. 3107
Cur.
Discipuli:
Cuius. Initiati sacris
Aegyptiis. Persicis.
Cabyrorum.
Eleusiniis.
Quomodo. Inducti ad superstitionem
Legislatione. (3108
Sinistra interpretatione.
Conuersatione, Cõuictu.
Morbo. Metu mortis.
CONSERVATIO, Defensio superstitionis.
SVPERSTITIOSAE religionis Occultatio. 3109
OBSERVATIO religionis superstitiosa. (facta
SVPERSTITIONIS Cõfessio,
Ore facta,
Morte contestata.
SVPERSTITIONIS alienæ, deorum peregrinorũ infectatio, odium, euersio superstitiosa. 3110
SVPERSTITIOSI homines. 3111
SVPERSTITIONIS Materia. Respectu
Personarum, erga quas. Vt erga
Dæmones. Pueros, Infantes.
Reduces. 3112
Mortuos.
Animalia bruta.
Rerum in quibus superstitionem exercent. Vt circa
Meteora. 3113
Somnia. Imagines.
Medicamenta.
Amuleta. Alimenta.
Aedificia, Turres, Portas.
Monstra.
Causas calamitatum.
Actionum & Passionum humanarum. Superstitiosi
Nupcias celebrando.
Coniuando. 3114
Morbos præcauendo.
Medendo morbis.
Conualescendo. Diuinãdo.
Vouendo. Orando.
Timendo. (do.
Cõsultando, Comitia habẽ
Curando. Concumbendo.
Iter facendo.
Bellum gerendo.
Sitcitatem amoliendo.
SVPERSTITIONIS Finis uel
Proprius.
Improprius. Causa (3115
Subditorũ opprimendorũ.
Animandi contra hostem.
Obedientiæ excitandæ.
Fugæ excusandæ. Salutis.
Quæstus, Lucri.
SVPERSTITIONIS Accidẽtia:
Assiduitas. (Feruor.
Diligentia, Alacritas, Studium,
Perseuerantia, Constantia superstitiosa. 3116
Fructus superstitionis
Bonus. 3117
Malus. 3118

LIBER II. DE SVPERSTITIONE Distributiua erga Deum.

DEI cultus superstitiosus. Respectu
Eius qui colitur. siue sit
Diuus.
Dæmon. 3120
Sidera.
Ignis.
Ventus.
Terra.
Saxa. 3121
Montes.
Stirpes, Arbores.
Animalia quæuis
In genere. 3122
Volatilia.
Aquatilia.
Terrestria gressilia.
Reptilia. 3123
Homines uiui.
Mortui homines. 3124
Pudenda humana. 3125
Oua.

Affectus, Perturbationes animi.
Corporis affectus, Senectº, Fames, Morbi, Mors.
Paupertas.
Simulacra. Trientes.
Sceptra. Gladius, Clypeus.
Pannus, Peplus, Vexillum.
Modi, Quomodo:
In genere. Timore, Veneratione. 3126
Supplicatione. Precatione.
Inuocatione.
Fabulis, figmētis humanis.
Euocatione.
Prædicatione, Confessione.
Furore, Bacchatione.
Lamētatione, Luctu sacro.
Maledicentia.
Prostitutione.
Nuditate. 3127
Abstinentia alimentorum.
Castratione.
Flagellatione.
Vulneribus.
Lapidum proiectione.
Imaginum proiectione.
Certamine, uel
Propagnando.
Non repugnando.
Victimis. 3128
Temporis, Quando. Puta in
Comitiis.
Nuptiis.
Magistratus initiis.
Consiliis.
Loci. Vbi.
Finis. Cur. Causa
Agrorum.
Domus.
Animalium.
Mulierum. 3129
Peregrinationis.
Furti.
Morborū & Cupiditatum abigendarum.
Bestiarum abigendarum.
SVPERSTITIO in uoluntate diuina explorāda per Oracula, Auguria, Signa quælibet diuina.
OBEDIRE diis superstitiosè. 3130
CONFIDENTIA superstitiosa.
VOTA, Preces, Supplicationes superstitiosæ:
Ob quid. Vt ob
Malorum quorumuis amolitionem.
Libidinem refrænandam.
Vitæ conseruationem.
Morbum depellendum. 3131
Fœcunditatem.
Diluuium imminens.
Siccitatem depellendam.
Annonam.
Ventos.
Tempestatem sedandam.
Hostem auertendum.
Fugam sistendam.
Victoriam. 3132
Pacem.
Reipub. incolumitatem.
Qui. Puta
Duces.
Meretrices.
Grauidæ.
Quomodo:
Restipulatio, Pollicitatio diis facta. 3133
Instrumenta.
Pronunciatio.
Gestus.
Habitus. Pompa.
Locus. Vbi.
Accidentia. Preces
Assiduæ.
Exauditæ. 3134
Non exauditæ.
GRATITVDO erga Deos superstitiosa.
Propter quid. Ob
Sapientiam.
Prudentiam.
Indicium mali. 3135
Longæuitatem.
Vitæ conseruationē in quauis periculo.
Sanitatem, ob Morbum depulsum.
Pestilentiam sedatam.
Fœcunditatem.
Dignitatem adeptam.
Stupri successum.
Victoriam. 3136
Hostes depulsos.
Belluas depulsas.
Inundationem sedatam.
Rei amissæ recuperationem.
Libertatem recuperatam.
Tyrannos pulsos. 3137
Quomodo. Gratiæ actæ
Supplicatione.
Templorum extructione.
Sacrificiis.
Donariis.
Vitæ religiose instituto. 3138
Præsentium
Bonorum perfruitionem.
Malorum amolitionem. 3153
Futurorum
Bonorū conciliationem.
Malorū depulsionem.
Accidentium. Puta
Loci, Vbi.
Temporis. Quando.
Constantiæ.
Sacra superstitiosè neglecta. 3154
Sacra superstitiosè translata.
Sacra superstitiosè instaurata.
Sacrorum legitimorum abusus.
Sacra superstitiosè occultata.
LVDORVM sacrorum cultus superstitiosus. Huc
Institutio.
Instauratio.
Celebratio.
SIGNORVM, Imaginum, Simulacrorum superstitio. Superstitiosè
Acquisita: & uel
Facta.
Inuenta. 3155
Dote, Dono accepta.
Rapta.
Dedicata. Respectu
Materiæ, è qua fiunt.
Formæ.
Efficientis. Quo ad
Gestum.
Finis. Causa
Victoriæ adeptæ. 3156
Patriæ seruatæ.
Translata.
Restituta.
Relicta, non translata.
Conseruata, è clade eripta. 3157
Exornata, Lauta.
Consulta, Inuocata.
Gestata.
Vsurpata.
MVNERA, Donaria, Anathemata superstitiosa, uel
Dedicata:
Quæ. Puta
Statuæ.
Naues.
Arma, Clypei, Enses.
Vasa, Crateres, Tripodes. 3158
Monilia.
Coma, Capilli.
Qualia, unde sumta. Nēpe
Primitiæ.
Decimæ.
Tributa, Vectigalia, Stipes.
Furta.
Fortuitò inuenta.
Quis dedicarit.
Cur. Causa
Adeptæ
Trāquillitatis, Pacis.
Victoriæ.
Sanitatis.
Consequendi
Victoriam.
Veniā peccatorū.
Depellendi periculi. 3159
Repudiata.
Translata, Transmissa.
Conseruata.
Restituta.
Culta.
SVPERSTITIO in rerum certarum auersatione. Auersata
Animalia.
Stipes.
Vinum.
Frumentum.
TEMPORVM obseruatio superstitiosa. Quo ad
Cultum diuinum. Huc
Festa superstitiosè
Instituta.
Obseruata. 3160
Actiones quotidianæ
Hominum suscipiendas, omittendas, differendas. in
Genere. Dies negabili.
Specie. Quo ad
Opus, Laborem.
Pugnam.
Iter.
Migrationem.
Nuptias.
Brutorum. Ferię brutorum.
LOCORVM superstitiosus cultus:
Frequentando, colendo, non uitando. Cultus
Insularum.
Fluminum. 3161
Lucorum.
Sepulcrorum.
Auersando, Fugiendo. Locorum superstitiosa fuga. 3162

LIBER III. DE SVPERSTITIONE
Distributiua erga Homines.

SVPERSTITIOSA cura Suiipsius. Quo ad
Animum. Huc
Baptismi superstitio.
Corpus. Huc
Anhelitus retentio superstitiosa.
Alimentorum abstinentia
In genere. Ciborum superstitiosum.
In specie. Abstinere superstitiosè à
Carnibus.
Ouis.
Piscibus.
Leguminibus.
Vino.
Veneris abstinentia. Coniugij desertio.
Castratio.
Circumcisio.
Carceres, Vincula.
Peregrinatio. 3140
Flagellatio.
Vestitus, Nuditas.
Lotio.
Rasura.
Mortis tolerantia.
Auerruncatio mali impendentis. 3141
CVLTVS Hominum aliorum superstitiosus:
Consulendo.
Obediēdo. Obedientia superstitiosa.
Venerando: Honores, Dignitates tribuendo. 3142
Opitulando.
Non lædendo. 3143

LIBER IV. DE SVPERSTITIONE
Distributiua quo ad Res sacras.

ANIMALIVM sacrorum cultus superstitiosus.
LIBRORVM sacrorum cultus superstitiosus.
CADAVERVM cultus superstitiosus. uel
Rapta.
Culta.
TEMPLORVM cultus superstitiosus:
Templa extructa, dedicata, inauguata:
Quæ, Quibus. 3145
Quot.
A quo.
Quomodo.
Cur Vbi.
Templa instaurata.
Templa exornata.
Templa frequentata, culta. 3147
Templa expiata.
Templa non uiolata
Sanguine, Cæde.
Venere, Stupro.
Vino.
Sacrilegio. Non direpta, non spoliata templa.
Euersione. 3148
Ingressu profanorum.
Sputo. Anhelitu.
Stupro.
ARAS superstitiosè colere:
Quorum deorum.
Quomodo. Videlicet
Extruendo.
Purgando.
Dedicando. Vtendo.
Non polluendo cæde.
SVPERSTITIO circa Sacrificia:
Sacra superstitiosè obita. Respectu
Materiæ. Quatenus sunt
Mirabilia. (3149
Spontanea, Reluctantia.
Sumtuosa. Vilia.
Ludicra, Ridicula.
Terribilia.
Crudelia. Nempe
Sanguine suo.
Cæde aliorū. 3150
Cæde sua.
Impudica, Obscena.
Sordida. 3151
Formæ. Sacra superstitiosè obita
Supplicando, Orando.
Disputando.
Maledicendo.
Silentio, Quiete.
Luctu.
Cōuiuādo, Saltādo. 3152
Certando, Pugnando.
Infestando, Fugiendo.
Verberibus, Flagellis.
Furto.
Finis. Cur. ob
Præteritorū memoriam gratam.

LIBER V. DE SVPERSTITIONE
Correctiua.

SVPERSTITIOSA correctio Suiipsius:
Confitendo. Cōfessio superstitiosa.
Pœnitendo. Pœnitentia superstitiosa.
Puniendo.
CASTIGATIO, reprehensio, correctio Aliorum superstitiosa, considerationū respectu
Subiecti, hoc est eius qui corrigitur. Sic exercetur erga
Pœnitentes. Nolle recipere pœnitentes.
Sacerdotes.
Augures.
Iudæos. 3163
Modi. Quomodo. uel
Persecutione aperta.
Insidiis occultis. 3164
Ieiunio. Flagellis.
Auersatione.
Proscriptione, Exilio.
Direptione.
Morte.
SVPERSTITIOSA correctio superstitionis, siue cultus superstitiosi. In
Genere.
Specie. Corrigere, Delere, Tollere
Libros superstitiosos.
Sacrificia superstitiosa. 3165
Simulacra, Imagines superstitiosas.
Funera.
SVPERSTITIOSA correctio Impietatis siue iniuriæ illatæ, respectu
Læsionis siue criminis. Huc Correctio
Impietatis in genere. 3166
Blasphemiæ.
Negligentię circa res sacras.
Inobedientiæ.
Cædis Expiatio cædis.
Incestus religiosi. 3167
Sacrilegij. 3168
Læsi per crimen. Correctio superstitiosa impietatis cōmissæ erga
Animalia quæuis sacra.
Sacerdotes.
Libros sacros.
Templa uiolata
Furto, Sacrilegio.
Stupro.
Ingressu.
Imaginibus.
Pulueris dissipatione.
Stercore.
Sacra, quia profanata, uiolata.
Simulacra.
Festa uiolata, intermissa. 3169

LIBER VI. DE IMPIETATE
in genere.

MAGISTRI, auctores, doctores Impietatis:
Qui. Puta
Reges.
Quomodo. Videlicet
Docendo
Impietatē, Atheismum.
Persecutionem.
Dedocendo, Auertendo à pietate. 3171
Occasionem dando aliis
Blasphemiæ.
Idololatriæ.
Negligentiæ.
DISCIPVLI impietatis:
Qui, Quales.
Quomodo. Videlicet
Illusione dæmoniaca.
Præceptione, Institutione.
Conuersatione.
Exemplo.
IMPIETATIS conseruatio, constantia. 3172
IMPIETATIS occultatio, Pietatis simulatio.
APOSTATAE, qui à religione sua, quam ueram esse sciunt, opinantūrue, deficiunt. Desertores religionis:

Cuius.Religionis desertores,uel
Liberæ. 3173
Voto certo adstrictæ: Ordinũ sacrorũ,Monachatus.
Quomodo.Inducti
Stultitia.
Ira,uindictæ cupiditate.3175
Amicitia,Gratia.
Ambitione,Metu.
IMPIETATIS propriæ Χρῶσις, Exercitatio.Tum
Confitendo.
Excusando,Defendendo. 3176
IMPIETATIS alienæ Χρῶσις:
Approbando,Defendendo.
Simulando.
Concedendo, Libertatẽ dando impietatis exercendæ.
PIETATIS & Religionis ueræ insectatio oppugnatio, persecutio, auersatio.Siue fiat
Mendaciis,Doliis.
Scriptis.
Vi,armis. 3177
PIETATIS simulatio.
RELIGIONIS ueræ negligens tractatio, Negligentia in sacris.
Docendo.
Sacras conciones audiendo.
Legendo.
Orando,Precando.
Regendo.
Defendendo. 3178
IMPIETAS considerata respectu Materiæ:
Circa alimenta.
Circa medicamenta.
IMPII homines.Puta
Populi.
Reges. 3179
Priuati quiuis.
IMPIETATIS finis.Vel
Proprius.
Improprius. Vt est
Sanitas.
Dignitatis receptio.
Nuptiæ.
Tyrannis.
IMPIETATIS Accidentia.Nimirum
Constantia.
Alacritas,Studium. 3180
Fructus
Idololatriæ,Magiæ.
Blasphemiæ.
Impietatis in Deos.
Hypocriseos.
Periurij. 3181
Apostasiæ. 3182
Hæreseos.
Inobedientiæ.
Societatis,Susceptionis,Defensionis impiorum.
Abusus scripturæ.
Sacrorum profanatorum.
Sacrilegij. 3183
Persecutionis erga sacros homines. 3184

LIBER VII. DE IMPIETATE DISTRIbutiua Primaria erga Deum.

IMPII erga Deum in genere. Qui
Negant Deum esse.Ἄθεοι. 3188
Negant Deum curare humana.
Deformant Deum simulacris.
Non honorant Deum.
Minus honorant Deum quàm homines. 3189
Blasphemant,Detrahunt,Obtrectant,Contemnunt, Irrident
Deum uerum.Tum in
Genere.
Specie,Verbi gratia,
Negando, Irridendo potentiam.
Facta fugillando.
Conferẽdo illi homines.
Præferendo alios. 3190
Mẽdacij arguẽdo.
Diuos.
Deos fictos. 3191
Tentant impiè Deum.
Nomen Dei dehonestant.
Nomen Dei euulgant.
Nomine Dei abutuntur,ad
Periuria.
Maledicendum.
Quæstum.
Impetunt,Violant. 3193
DAEMONIS cultus impius:
Adorando.
Simulacrum uenerando.
IMPII erga Deum,ut uerus est:
Inuestigando, scrutando curiosè.
Non consulendo,non inuestigãdo.
*Non credendo.Incredulitas.*3194
Non obtemperando
Deo uero.
Diis fictis.
Negligendo oracula,monita.
Tingẽdo,Mẽtiendo oracula. 3195
IMPII erga Deum,ut bonus est,& potens,& iustus,& misericors:
Non fidendo.
Nõ supplicãdo. Supplicatio nulla erga
Deum uerum.
Diuos.
Deos fictos.
Supplicando impiè.
Iudicia facta reprehendendo,tum
Dei ueri. 3196
Deorum fictorum.
Ingratũ se præbendo.Ingratitudo erga
Deum uerum.
Deos fictos. 3197
Beneficia collata dissimulando, sibi aliisq; ascribendo.
Grates malè agendo
Deo uero.
Diis fictis. 3198

LIBER VIII. DE IMPIETATE DISTRIbutiua Secundaria erga Homines.

IMPIETAS erga Seipsum. Quoad
Animum.Puta,
Nolle erudiri in sacris.
Baptismum differre.
Animæ immortalitatẽ floccipendere.
Corpus:
Ieiunia negligere, frangere.
Castitatem soluere.
Fortunas.Vt
Honores diuinos acceptare,arrogare. 3200
Dignitates sacras inuolare ui,prece, gratia, precio, simonia
Ius sacrum sibi arrogare.
IMPIETAS erga Homines sacros, pios, religionis nomine cõplectendos:
Erga quos.Erga
Sanctos.
Dauidis stirpem.
Prophetas.
Pontifices,Patriarchas. 3201
Episcopos. 3202
Sacerdotes.
Abbates.
Monachos,Eremitas. 3203
Reges.
Philosophos.
Viatores religiosos.
Aegros.
Pauperes.
Filios.
Coniuges.
Seruos.
Quomodo.Videlicet
Comminando.
Vouendo. 3204
Fallendo. 3205
Ad libidinem pelliciendo.
Constuprando.
Reprehendendo, Maledicendo.
Accusando.
Damnando.
Periculis obiiciendo.
Occidendo. 3206
Spoliando.
Defraudando.
Tributa imponendo.
Irridendo. 3207
Non honorando.
Seditionem excitando.
Prodendo aliis.
Manus iniiciendo, Capiendo.
Conatus impediendo.
Non credendo.
Non obediendo. 3208
Reprehensiones non ferendo.
Contemnendo imprecationes. 3209
IMPIETAS erga Homines impios, religionis nomine fugiendos,auersandos.Nempe
Fœdus cum impiis facere.
Coniugia cum impiis contrahere.
Familiariter cum illis uersari.
Defendere impios.
Communicare non communicanda profanis.
Dignitates conferre impiis. 3210

LIBER

LIBER IX. DE IMPIETATE ERGA res Diuinas.

IMPII in Sacras literas.Vel
Abutendo.
Contemnendo,Negligendo. 3212
IMPII in libros Sacros:
Adulterando.
Exurendo.
Euulgando.
Dehonestando.
IMPII in Corpora, Cadauera, Sepulcra.Tum
Diuorum,quãta
Dissipata,Destructa.
Incuriosè tractata.
Mortuorum quorumuis.Vel
Diruta.
Spoliata.
Ignominia affecta. 3213
IMPII in Tẽpla,Aras,Sacella,Lucos,Asyla,Monasteria,quæuis alia loca sacra,Ciræcis Τεμένη dicta. Et uel
Prohibita,ne ædificentur.
Attentata. 3214
Euersa,Destructa. 3215
Expilata,Direpta. 3216
Vsurpata.
Iuquinata,Polluta
Idolis,Sacris peregrinis.
Cæde,Iniuria. 3219
Stupro.
Cibis ueritis.
Animalibus impuris. 3221
Stercore.
Aspectu,Ingressu profano.
Cadaueribus, ossibus, carnibus mortuorum.
IMPII in Sacrificia, Sacra, quæ uel
Obita,
Quæ non oportet. 3222
A quibus non oportet.
Quomodo non oportet.
Nempe
Negligenter facta, frequentata.
Simulata, per ludũ obita.
Neglecta,nulla.
Contemta, spreta,irrisa, non culta. 3223
Impedita, intermissa.
Conspecta ab indignis,profanis.
Euulgata. 3224
Ad usus illicitos adhibita.
Ignominiosè tractata. 3225
Polluta sacra
Cæde.
Stupro.
Iniuria.
IMPII in Ludos sacros.
IMPII in diuorum Statuas,Imagines, Simulacra: quoniam
Facta aliter quàm oportet.
Abiecta, Destructa, Corrupta, Euersa.
A quibus non oportet contrectata.
Ad usus illicitos adhibita. 3226
Ignominia affecta. 3227
Ablata,Rapta. 3228
IMPII in qualuis alias Res sacras. Vt puta in
Animalia sacra.
Arbores sacras.
Agros,Possessiones, Prædia sacra.
Vasa utensilia,Arma sacra. 3229
Vestimenta sacra.
Prædam sacram.
Donaria, Anathemata, Thesauros sacros 3230
Impensas,Expensas sacras.
Redditus,Primitias,Decimas. 3213
IMPII in dies festos,profestos.Eos
Negligendo.
Profanando.uel
Conuiuiis.
Choreis.
Inauguratione.
Conflictu,Certamine.
Mechanica opera.
Nugis.
Abolendo. 3234

LIBER X. DE IMPIETATE Correctiua.

IMPIETAS Correctiua nimia erga seipsum.Ob
Malefactum,Peccatum.
Benefactum. Pœnitendo rectè facta.
IMPIETAS Correctiua immodica erga alios.
Persequendo.Huc
Ethnici Iudæorum persecutores ob religionẽ. 3235
Ethnici Christianorum persecutores. 3236
Iudæi Christianorũ & Gentilium persecutores. 3239
Christiani Christianorum persecutores. 3241
Christiani Iudæorum persecutores.
Mahumetani Christianorũ aut Iudæorum. 3244
Auersando, Pœnitentes non suscipiendo.
IMPIETAS Correctiua infra modum erga
Seipsum:
Non pœnitendo.
Serò pœnitendo.
Alios:uidelicet
Commendo impiis. 3245
Non expellendo.
Non puniendo impios.
Remissè puniendo.
Absoluendo. 3246

VOLVMINIS XVIII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE IVSTITIA PROFAna in Genere.

IVSTITIAE magistri.Tum
Cuius.Nempe
Legum obseruantiæ.
Fidei in patriam.
Fidei in magistratum.
Officij in subditos.
Fidei in ciues.
Officij erga parentes. 3252
Pietatis erga liberos.
Officij coniugalis.
Fidei in dominos.
Fidei in seruos.
Fidei fraternæ.
Fidei in peregrinos.
Fidei in pupillos, clientes.
Fidei in supplices. 3253
Fidei in ægros.
Fidei in contractibus uoluntariis.In
Mutuo.
Emtione,Venditione.
Locatione, Conductione.
Fidei in contractibus non uoluntariis.Puta
Furti non committendi.

Stupri

Stupri fugeadi.
Gratitudinis.
Animaduersionis iustæ.
Quorum magistri. Videlicet
Magistratuum quorumuis. 3254
Iudicum. 3255
Militum.
Coniugum.
Litigantium.
Qui magistri. Vt sunt
Natura.
Præceptores.
Magistratus.
Quomodo:
Religione.
Edicto, Lege.
Supplicio, Minis. 3256
Iureiurando.
Exemplo.
Imaginibus.
Loci designatione.
Auersatione.
Admonitione.
Reprehensione.
Castigatione, Animaduersione.

IVSTITIAE discipuli.

IVSTITIAE obseruantia per se considerata: siue exerceatur
Voluntate iusta, in
Distribuendo.
Corrigendo.
Opere. 3257

IVSTITIAE certamina: tum
Distributiuæ: uinsq; uel
Iudæ. 3258
Gratæ.
Officiosæ.
Correctiuæ.

IVSTOS homines suscipere. Huc pertinet
Defensio reorum, oppressorum, accusatorum: siue fiat
Intercessione.
Interdicto, Edicto.
Patrocinio. 3259
Testimonio.
Consilio, Astu.
Manu, Vi, Armis. 3260
Scripto.
Absolutio proborum, insontum. 3261
Bonum quodlibetcunq; iustis
Impetrare, Petere.
Adiudicare.

INIVSTOS, Noxios, Sontes persequi. Videlicet
Accusando, Deferendo. 3262
Cognoscendo, Inquirendo.
Testimonium dando.
Condemnando.
Puniendo, Suppliciis afficiendo. 3263
Deterrendo.

ACTIONES, Contractus iustos asserere, defendere, confirmare. Videlicet
Leges.
Decreta publica, Senatusconsulta, Plebiscita.
Largitiones.
Pacta rata cum
Hostibus, Fœdera.
Creditoribus. Aes alienum dissoluere.
Testamẽta quæ rata fuere. 3264
Multas.

ACTIONES, Contractus iniustos quoscunq; rescindere, antiquare, abrogare. V. G.
Leges abrogare.
Consuetudines iniustas tollere.
Decreta, Senatusconsulta iniqua tollere. 3265
Acta impiorum rescindere.
Sententias iudicum iniustas rescindere.
Largitiones inhibere.
Supplicia iniusta tollere. 3266
Dignitates iniustè concessas reuocare.
Asyla iniustè sublata reuocare.
Testamẽta iustè rescissa reuocare. 3267
Pacta iniqua tollere. In
Genere.
Specie:
Coniugalia.
Cum militibus inita.
Cum hostibus.
Cum clientibus.
Cum fratribus.
Cum amasiis.
Cum seruis.
Mutuum, Creditũ iniquum coercere. 3269
Fœnus iniustum tollere.
Emtionem, Venditionem iniustã rescindere.
Locationem, Conductionem iniustam antiquare.
Publica bona repetere. Repetundarum actio. 3270
Rapinam restituere.
Raptum indicare.
Liberos parentibus restituere. Plagium iudicatum.
Seruitia restituere dominis. Abigeatus rescissus.
Numum adulterinum tollere.
Mensuram, Pondera restituere, adæquare.

INIVSTAM Distributionẽ fugere. Respectu
Personarum, quibus non tribuuntur indignè uel indignis. Nẽpe
Patriæ.
Regibus, Tyrannis, Magistratibus. 3271
Viris cordatis.
Confœderatis.
Amicis.
Parentibus.
Generis.
Affinibus, Cognatis.
Mendicis.
Impuris.
Proditoribus.
Rerum quæ non tribuuntur indignè uel indignis, consideratarũ
Materialiter. Sic non tribuũtur indignis
Regiones. 3272
Dignitates.
Munera, Dona.
Tributa.
Vi, Iniuria quæuis. Verbi gratia,
Concubinas non eripere.
Amicitia.
Libertas.
Priuilegia.
Arcanorum prodiitio. Verbi gratia,
Arcana non inuestigare.
Arcana non prodere. 3273
Formaliter cõsideratarum.
Non facere iniuriam alteri in contractibus
Voluntariis. Puta in
Deposito.
Emtione.
Locato.
Iureiurando.
Inuoluntariis. Non facere iniuriam alteri per
Furtum.
Proditionem.
Defectionem.

INIVSTAM Correctionem fugere. & uel respectu
Personarum. Erga
Insontes, immerentes. Tum
Non accusando.
Testimonium uel accusationem in eos non admittendo. 3274
Non puniendo, non condemnando
Insontes.
Inauditos.
Sontes, Noxios: eos
Non iuuando.
Non defendendo.
Non liberando.
Contractuum. Contractus
Iniustos nõ defendendo. Vt
Testamenta.
Mutuum.
Iustos nõ rescindendo. 3275

IVSTITIAE cultores, Iusti in genere:
Populi.
Heroes.
Reges, Principes. 3276
Duces bellici.
Magistratus quinis alij.
Legislatores.
Consiliarij.
Politici.
Iudices certi, uel delegati Arbitri. 3277
Censores morum. 3278
Patroni.
Mercatores.
Pueri.
Latrones.

IVSTITIAE finis. & ille uel
Proprius.
Alienus. Vt puta
Quies.
Gloria.
Infamia.
Amicitia, Beneuolentia.

IVSTITIAE accidentia. Nempe
Feruor, Studium.
Constantia.
Fructus.

LIBER

LIBER II. DE IVSTITIA DISTRIbutiua Fida, siue de Fide erga quoscunque.

FIDES seu pietas erga patriam, Formaliter considerata. Patriæ causa
Animi mala subire. Nempe
Vindictæ erga patriam obliteratione, depositione.
Vindictæ priuatæ depositione. Reconciliari inimicis propter patriam.
Conspiratione cum patriæ defensoribus.
Constantia in aduersis. 3286
Legum neglectu.
Voto pio.
Corporis bona contemnere, impendere.
Corporis mala subire, perferre.
Verbi gratia, Pro salute patriæ
Hostibus iugulandum sese obiicere, dedere. 3287
Tumulari uiuum.
Immolari.
Imprecari sibi dira.
Nauigationis periculum adire.
Contra hostem pugnare.
Contra belluas pugnare.
Fortuita bona patriæ impendere. Videlicet
Opes. 3288
Honorem, Dignitatem.
Tyrannidem spernere, non inuadere.
Regno, Imperio, Magistratu cedere.
Amicitias spernere. 3289
Fortuita mala pro patria subire, perferre. Puta
Multam, dependendo.
Ignominiam, Dedecus subeundo.
Dignitatis imminutionem ferendo.
Liberorum mortem, Iacturam, Deuotionem. 3290
Exilium causa patriæ perferendo. 3291

FIDES siue pietas erga patriam Materialiter considerata:
Bona patriæ conciliando, propagando, conseruando. Sic conferunt patriæ,
Leges conseruando, obseruando, defendendo.
Consulendo. 3292
Indicando periculum, proditionem.
Frequentando ciuibus.
Ditionem augendo, conseruando.
Gloriam, dignitatem tuendo, ampliando. 3293
Libertatem offerendo, dando.
Magistratum eligendo.
Auxilia comparando.
Hostium auxilia deregendo.
Instaurando patriam. 3294
Mala patriæ inferendo minora, ut euitentur maiora. Sic benè merentur de patria, dum
Produnt consilia.
Produnt urbem.
Mala auertendo. Cuius generis sunt:
Famem amoliri.
Ignominiam auertere.
Excidium prohibere.
Tyrannos opprimere. 3295
Pestilentiam auertere.
Hostem profligare.
Hostem circumuenire, insidiari. 3296
Hosti damna inferre.
Hostium uires distrahere.
Non auxiliari hosti.
Hostes reconciliare. 3297
Defectionem, Desertionem prohibere.
Deditionem dissuadere.
Condolere calamitati.

HONOR magistratui debitus. Maiestatis imperij obseruãtia. In
Genere.
Specie. Sic defertur magistratui
Viuenti
Salutatio, Adoratio.
Comitatus honorificus. 3298
Occursus.
Gloria victoriæ.
Munera.
Statuæ.
Νεωκόρια, Loci dignitas.
Mortuo.

OBEDIENTIA erga magistratum. Huc
Qui obedierint. Puta
Reges.
Ciues, Subditi.
Milites.
Senes. 3299
Patres.
Lictores.
Noxij, Sontes.
In quibus obedierint. Nempe
Carceres subeundo.
Dignitatis imminutionem ferendo.
Victoriam non persequendo.

AMOR erga magistratus, reges, principes.
Qui amauerint magistratus suos. Nempe
Duces.
Milites. 3300
Satellites.
Hostes.
Sacerdotes.
Consiliarij.
Nutritij.
In quo amauerint magistratum. Verbi gratia:
Vitæ magistratuum consulere. 3301
Propugnare.
Defendere. 3302
Captiuitatem amoliri.
Mortem ulcisci.
Honorem tueri.
Dignitatem ampliare.
Calamitati condolere.
Cupiditati satisfacere.
Non dedere hosti arces, urbes. 3303
Arcan tegere, non prodere.
Fideicommissa restituere.
Non deficere, non conspirare cõtra principes suos. 3304
Non rebellare.
Non deserere.

FIDES principum, ducum, magistratuum, imperatorũ erga suos:
Erga quos. Erga
Leges uel magistratus superiores.
Consiliarios.
Pauperes.
Naufragos.
Mortuos.
In quo: Quid boni, quo modo præstiterint subditis. Puta
Deuouendo sese pro suis.
Ius dicendo subditis.
Vitam conseruando. 3306
Commoriendo subditis.
Periculis nõ obiicẽdo suos.
Non expellendo.
Excidium auertendo.
Libertati restituendo.
Infamiam auertendo.
Munera dando.
Dignitates conferendo.
Bona conseruando.
Reconciliando subditos.
Non deserendo subditos. 3307
Intercedendo pro subditis.
Cõmiserando, Cõdolendo.

FIDES erga eos qui politica & inæquali, sed priuata necessitudine inter se deuinciuntur. Huc fides
Præceptorum erga discipulos.
Discipulorum erga præceptores:
Honorando. Quatenus præceptores suos discipuli
Obseruant.
Non contradicunt. 3308
Modestè resipiunt.
Laudant, Encomiis celebrant.
Officiis honorificis prosequuntur.
Memoriam dicant,
Dogmata conseruant, propagant.
Dignitates conferunt.
Obediunt.
Amando. Amoris est
Necessaria subministrare.
Mercedem, Minerual dare.
Donare.
Conuersari assiduè.
Defendere.
Gratificari. 3309
Aegros curare.
Alterum, Nutriciũ erga alumnos.
Tutorum erga pupillos.
Patronorum erga clientes.
Clientum erga patronos.

FIDES erga eos qui politica & æquali necessitudine deuincti sunt. Sic exercetur erga
Populares.
Ciues. 3310
Collegas in magistratu. 3311
Confœderatos. Puta
Saluti illorum consulendo.
Alimenta suppeditando.
Defendendo.
Non deficiendo, non deserendo.

rendo. 3312
Non prodendo. 3313
Non subiugando.
Condolendo.
Sacrificando.
Commilitones.
Coniurationis participes.
Calamitatis socios. 3314
Amicos. Fides sese exerit,
Vitã protegẽdo, Cõseruando.
Insidias detegendo, indicando.
Defendendo, non deferẽdo.
Liberando è carcere. 3315
Ferendo mores amicorum.
Non detegendo arcana.
Liberis amicorum consulendo.
Mortem ægrè ferendo.
Compotores. 3316
Amasios, Concubinas.
Hospites. Tum in
Genere.
Specie. Hospitum
Pudentiam defendendo.
Non lædendo.
Humaniter tractando.
Liberaliter excipiendo.
Non subiugando.
Protegendo. Non prodendo. 3317
Liberando.

FIDES Parentum erga liberos, naturales, adoptiuos: Vitricorũ & Nouercarum erga priuignas. In
Genere.
Specie. Videlicet
Vitã filiorum conseruandã.
Aegrotantibus consulendo.
Instituendo, Educando.
Dignitates conferendo.
Honorem tuendo.
Non abdicando. 3318

FIDES Maiorũ erga minores. Vt Aui, Patrui, Auunculi erga nepotes.

FIDES Liberorũ erga parentes. In
Genere.
Specie. Partim
Honorando. Honor parentibus debitus exercetur
Occurrendo, Salutando. 3319
Gloriam participando.
Laudando.
Mores ferendo.
Mortuos honorificè sepeliendo, conseruando.
Obediendo. Tum in
Genere.
Specie. Obedire parentium
Voluntati, Decreto.
Præceptis, Legib.
Precibus. 3320
Monitis, Iussis.
Voto.
Animaduersioni, Supplicio.
Proscriptioni. 3321
Exhæredationi.
Amando. Amor erga parentes à Liberis exercetur:
Turpia non faciendo, non obsequendo.
Vitam tuendo. 3322
Alimenta subministrando.
Agros curando.
Comitando, Ducendo. 3323
Calamitosos non deserendo.
Condolendo.
Honorem tuendo.
Ignominiam tegendo.
Commendando aliis.
Amicos fouendo.
Inimicos persequẽdo, depellendo. 3324
Liberando.
Dignitatem conferendo, restituendo.
Vim nullam inferendo.
Non contristando.
Non contendendo.

FIDES Minorũ erga maiores. Vt puta
Generi, Nurus fides erga Soceri, Socrum. 3325
Nepotes fidi in Patruum, Auunculum.

FIDES erga Fratres, Sorores. In
Genere.
Specie. Nempe
Obseruare, Colere.
Concordiam procurare, tueri.
Mores ferre.
Reprehendere, Castigare, Non obsequi in malo.
Vitam tueri. 3326
Defendere reos.
Aegrum curare. 3327
Opitulari, Auxilium ferre.
Honori consulere..
Magistratum, Regnũ, Dignitatẽ conciliare, conferre, ampliare, restituere. 3328
Coniugia conciliare, Amori indulgere.
Liberare. (re.
Exhæredationi acquiescere.
Fortunas, hæreditatẽ communicare.
Iniuriam illatam ulcisci.
Mortuos honorare, sepelire. 3329

FIDES erga quoscunq; alios, qui fratrũ loco censeri possunt, Consanguineos, Cõsobrinos, Patrueles.

FIDES Maritorum erga uxores:
Honorando. Id præstatur,
Non infamando.
Castitatem tuendo.
Obediendo.
Amando. Idq; tum in
Genere.
Specie. V. G.
Condolendo.
Consolando.
Vitam conseruãdo. 3330
Aegrotam curando.
Comitando in exilium.
Non repudiando, non deserendo.
Liberando.
De nuptiis prospiciendo.

FIDES Vxorum erga maritos in
Genere.
Specie, Nimirum
Honorando. Huc pertinet, Marito
Dignitatem conferre, augere. 3331
Non praferre se.
Studia probare.
Castitatem seruare.
Memoriam conseruare.
In uidualitate permanere.
Obediendo. Obedire maritorum
Consiliis, Placitis, Iussis.
Amoribus. 3332
Amando. Sic fidæ uxoris est
Pietatem docere.
Condolere, Consolari.
Vitam mariti tueri.
Insidias detegere. 3333
Sanitati consulere.
Aegros curare.
Alere.
Commori. 3334
Domum curare.
Non repudiare.
Liberare.
Comitari exulem, fugitiuum. 3335

FIDES erga Affinitate iunctos.

FIDES Dominorum erga seruos.

SERVORVM & ancillarum fides erga dominos. Quando
Honorem exhibent,
Castitatem tuendo. 3336
Defendendo honorem.
Obedientiam præstant.
Amorem ostendunt,
Instruendo, Consulendo.
Vitam conseruando. 3337
Insidias detegendo.
Crudelitati eripiendo. Occidendo.
Opibus consulendo.
Auxiliando.
Comitando, Non deserendo.
Accusationem præcidendo.
Arcana tegendo. 3338
Non prodendo.
Commoriendo.
Mortem ulciscendo.
Liberis herilibus consulendo.

FIDES Hostium erga hostes
Bellica. Ea spectatur,
Bellum apertè indicendo. 3339
Humaniter bellum gerendo.
Oppressos ab aliis
Non infectando.
Adiuuando, Auxiliando.
Per fraudem non insidiando hostibus. 3340
Pacem, Inducias non uiolando. 3341
Commeatu iuuando.
Legatos, Amicos, Obsides hostium non uiolando. 3342
Transfugas reddendo.
Secreta dicta factáue non uitiando.
Victores clementer tractando.
Deditis parcendo.
Deditos defendendo.
Dedendo se hostibus. 3343
E carceribus non fugiendo.
Redeundo in carceres.
Redimendo se ab hoste.
Politica uariis modis sese manifestat:
Consilium communicando.
Intercedendo.
Defendendo.

FIDES in Contractibus uoluntariis quibuscunque. Huc pertinet Iustitia circa
Leges. Bonas leges
Conseruare.
Obseruare. Huius sunt loci,
Magistratus qui legibus parueré.
Legislatores qui legibus à se positis seriò studuere. 3345
Priuati legum obseruatores.
Leges defendere.
Tributa. Tributorum exactio iusta.
Bonorum communium diuisionem Puta,
Agrorum.
Annonæ.
Munerum.
Prædæ.
Promissa. Fides in promissis, pactis. 3346
Pecuniam promissam, reddendo.
Aes alienum, dissoluendo.
Emtionem & Venditionem. 3347
Permutationem.
Mutuum, Commodatum, Precarium.
Locationem, Cõductionem rerum operæque.
Depositum, Fideicõmissum. V. G.
Regni.
Vrbis.
Armorum.
Pecuniæ. 3348
Domus.
Tabularum testamenti.
Arcani. 3349
Testamenta, Legata.
Tutelam. Tutores fidi. 3350
Patrocinium. Fides erga clientes.
Litem persequendo.
Testimonium
Dicendo.
Audiendo.
Non audiendo, repudiando.
Matrimonium, contrahendo.

FIDES in Contractibus non uoluntariis. Vt in
Amissæ rei restitutione.
Arcani inuestigatione. 3351

LIBER III. DE DISTRIBVTIONE grata, siue de Gratitudine.

GRATITVDO in genere.

GRATITVDO pro uariis bonis, beneficiis, donis. in nos nostróque collatis, quæ animo profuerunt. Grati pro
Eruditione & institutione Theorica.
Interpretatione.
Vaticinio, Præsagio, Prædictione qualicunq. 3353
Mechanica institutione.
Institutione practica.
Consilio bona.
Nuncio felici.
Iudicio, Proditione qualicunq. 3354

GRATITVDO pro beneficiis collatis, quæ corpori profuerũt. Grati pro
Educatione, Nutricatione, Grati alumni erga nutrices, altores.
Alimentis quibuslibet.
Hospitalitate. 3356
Morborum depulsione. 3358
Vita conseruata
Prophetis.
Regibus, Principibus.
Ciuibus, Exercitui, Cõmilitonibus.
Hostibus.
Hospitibus.
Parentibus.
Fratribus.
Dominis. 3359

GRATITVDO pro beneficiis, quæ bonis fortuitis nostris, nostrorũmue contulerunt. Grati ob
Patriæ defensionem.
Literaria munera.
Munera & dona alia. In
Genere. 3360
Specie. Ob
Pecuniis.
Agros.
Mundum muliebrem.
Vestes.
Signa.
Canes.
Fructus.
Aquam.
Succinum.
Filum.
Prædam restitutam. 3361
Hæreditatem.
Encomia.
Imperium, Regnum, Pontificatum, Dignitatem quamuis,
Datam, Acquisitam.
Restitutam.
Liberationem, à
Tyrannorum iugo.
Feris, Belluis.
Exilio. 3363
Captiuitate & Carcere.
Multa, Damnatione. 3364
Beneuolentiam & constantem fidem, pace bellóue.
Auxilium contra hostes latum. 3365
Hostes uictos, pulsos. 3366
Pacem conciliatam. 3367

GRATITVDO, respectu Eorum erga quos exercetur. Grati erga
Deos.
Legislatores.
Præceptores.
Patronos.
Legatos.
Medicos.
Mechanicos.
Milites. 3368
Seruos.
Bruta. 3369

GRATITVDO, respectu Modi seu beneficij, per quod gratia reponitur. In
Genere.
Specie. Gratiam referre per
Munera.
Magistratus, Dignitates.
Ius, Priuilegium concessum. siue
Ciuitatis.
Vitium ferendarum.
Coniugia.
Spolia. 3370
Coronas.
Encomia.
Nominis memoriam.

GRATITVDINIS Tempus, Gratitudo
Expedita.
Sera.
Diu dilata. 3371

LIBER IV. DE DISTRIBVTIONE Officiosa, quæ ex uirtute præmia distribuit.

DOCTI uiri in precio habiti. Doctorum amatores, obseruatores. Honores, ornamenta, præmia dictis collata. 3373

MECHANICI artifices in precio & honore habiti.

VIRTVTIS practicæ præmia & honores. Nimirum
Prudentiæ in consulendo, iudicandóue, in docendo instituendóue.
Fortitudini Bellicæ data præmia, honores: Nempe
Vita conseruata. 2378
Regna, Titulí regij concessi.
Agri, Prata data.
Ius agriculturæ.
Domus donata.
Coniugia, Vxores.
Captiui remissi.
Præda concessa. 3379
Munera, Dona quælibet data.
Alimenta honorifica, necessaria.
Vectigalia, Tributa.
Tituli magnifici.
Vacatio muneris.
Libertas data.
Culpa condonata.
Laudes, Encomia.
Statuæ erectæ fortibus.
Coronæ.
Primæ sedes concessæ. 3380
Conuiuij honos.
Tibicinis honor.
Fortitudini politicæ data præmia.

Virginitati honos habitus.
Castitatis præmia.
Frugalitatis præmia.
Liberalitatis præmia.
Clementiæ præmia. 3381
Veritatis & Libertatis in accusando, defendendo, consitendo, præmia.
Humilitati, Supplicationi, data præmia. Pietas erga supplices sese exerit
Auxiliando. 3382
Non tradendo.
Non lædendo. 3383
Liberrari restituendo.
Popularitati data præmia.
Modestiæ & Pudoris præmia.
Vrbanitatis.
Iustitiæ præmia in genere. 3384
Fidei præmia erga
Patriam, Rempub.
Principem.
Confœderatos, Socios.
Amicos.
Patronos.
Hostes.
Parentes. 3385
Socrus.
Dominos.
Obedientiæ præmia.
Taciturnitatis præmia.
Vigilantiæ præmia. 3386
Animaduersionis iustæ præmia.
Erga
Improbos in genere.
Tyrannos. Ebrios.
Pudicitiæ insidiatores.
CORPORIS bonis præmia data, honores relati. Vtputa
Robori. Celeritati.
Pulcritudini, Formæ. 3387
Fœcunditati.
Sexui.
Aetati. Tum
Minori: Pueritiæ, Adolescentiæ.
Maiori: grandiori. Senectutis honor. 3388
FORTVITIS iustè tributa. Videlicet
Bonis. Nempe
Diuitiis.
Dignitatibus
Principali. Magistratui.
Senatoriæ dignitati.
Legatorum. 3389
Nobilitati generis.
Primogenituræ.
Matrimonio.
Memoriæ ciuium, parentũ, consanguineorum clarorum.
Malis. Huc spectat pietas & officium erga
Pauperes.
Peregrinos.
Exules. 3390

LIBER V. DE IVSTITIA

Correctiua.

CORRECTIO iusta respectu Personarum, erga quas exercetur. Erga
Philosophos.
Rhetores.
Poetas. Propter
Obscuritatem.
Ignorantiam.
Inconsiderantiam. 3397
Medicos.
Vates. Propter
Ignorantiam.
Improbitatem.
Mendacium.
Magistratus.
Duces.
Legatos. 3398
Milites.
Consultores.
Interpretes.
Parentes. Liberos.
Athletas.
Cansidicos.
Mensarios, Trapezitas.
Bruta.
Inanimata. Tum in
Genere.
Specie. Erga
Statuas. 3399
Libros.
IMPROBITATIS in genere pœna iusta.
TEMERITATIS pœna iusta.
TIMIDITATIS pœna iusta
Ducum. 3400
Militum. 3401
Athletarum.
Filiorum.
INTEMPERANTIAE alimentaris pœna iusta In
Genere.
Specie. Nimirum
Ciborum.
Potus, Potationis, Ebrietatis:
Quorum. Tum
In genere.
Regum. 3402
Militum.
Aegrorum.
Quo tempore.
AMATORVM uiolentiæ & insidiarum intentatarum correctio iusta: Iniuriæ uidelicet illatæ
Virginibus.
Matronis.
Reginis.
Meretricibus.
Pueris. 3403
STVPRI, Adulterij, Scortationis pœna:
Quæ, Qualis. 3404
Cuius iniuriæ. Ob libidinis usum cum
Virginibus.
Matronis.
Reginis.
Liberis corporibus.
Quibus inflicta pœna, & à quib. Puta
Principibus, Magistratui. 3405
Militibus, Ducibus.
Episcopis.
Senatoribus.
Matronis.
Meretricibus.
Aequalibus.
Liberis à parentibus. 3406
Nuribus.
Sororibus.
Coniugibus.
Concubinis.
Seruis, Ancillis.
LIBIDINIS præposteræ pœna. Nimirum erga
Pædicastas.
Patbicos, Cinædos.
INCESTVS pœna iusta. 3407
LVXVS correctio iusta:
Cuius, qualis: Luxus scilicet in
Fuco corporis.
Balneis.
Vnguentis.
Coronis.
Vestitu.
Armis.
Supellectile. 3408
Aedificiis.
Triumpho.
Quorum.
AVARITIAE pœna iusta:
Ἐν κτήσει. (3409
Principum, Magistratuum.
Iudicum.
Ciuium.
Ducum.
Militum. 3410
Sacerdotum.
Legatorum.
Oratorum, Rhetorum.
Auhcorum.
Publicanorum.
Maritorum.
Amasiorum.
Aleatorum.
Ἐν χρήσει. Puniri eos qui
Non distribuunt.
Non credunt. Mutuum denegant.
Non donant.
Non satisfaciunt. 3411
Non utuntur.
PRODIGALITATIS pœna iusta:
Quæ, qualis.
Quibus inflicta. Puta
Senatoribus.
Filiisfamiliàs.
Maritis.
AMBITIONIS pœna iusta:
Ἐν πόσει. Pœna scilicet
Tyrannidis affectatæ. 3412
Tyrannidis occupatæ.
Imperij occupati. 3413
Magistratus suscepti.
Famæ nominis affectatæ.
Munerum honorificorum susceptorum.
Ἐν ἀνάκτῃ.
Ἐν χρόνῳ.
CRVDELITATIS pœna iusta. Respectu
Personarum. Qui à quibus puniti ob crudelitatem:
Tyranni.
Filij.
Mulieres.
Milites. 3416
Hostes.
Rerum. Puniti iustè ob
Discordiam.
Mutilationem.
Votum crudele.
MENDACII pœna iusta. Respectu
Rerum. Huc pertinet in genere
Doli in fœdere pœna.
Iudicij falli pœna.
Accusationis, Delationis falsæ pœna. 3417
Testimonij falsi pœna.
Periurij pœna.
Personarum, Iusti erga mendaces
Vates.
Aulicos.
INHVMANITATIS, Asperitatis pœna iusta. Erga
Seipsum. Ob
Mortem sibi illatam.
Opes dilapidatas.
Alios. Respectu
Personarum. Erga
Hospites.
Damnatos. 3419
Aegros.
Naufragos.
Mortuos.
Bruta.
Rerum, Propter quas. Pœna ob
Tormentorum inuentionem.
Alimentorum alienationem.
Votum impium.
Gaudium intempestiuũ.
Reprehensionem amarulentam. 3420
Contentionis studium.
SCVRRILITATIS pœna iusta:
Iocando intempestiuè.
Obscena loquendo.
Saltando.
Accusando.
Nunciando.
PERFIDIAE erga patriam pœna iusta:
Cuius. Pœna
Abnegationis patriæ.
Tyrannidis affectatæ in patriam.
Coniurationis contra patriam. 3421
Consilij mali patriæ dati.
Profusionis.
Proditionis urbium. 3422
Defectionis.
Seditionis.
Belli ciuilis.
Arcani patriæ detecti aliis.
Operæ hostibus locatæ contra patriam.
Maiestatis patriæ læsæ, neglectæ. 3423
Quorum. Pœna perfidiæ erga patriam,
Legatorum.
Interpretum.
INIVSTITIAE erga magistratũ pœna iusta. Nimirum
Inobedientiæ politicæ. Pœna eorum qui
Supplicia à magistratu intentata contemnunt.
Iubis non parent magistratuum.
Inobedientiæ bellicæ. 3424
Maiestatis læsæ. Pœna eorum qui
Munus magistratuum impediunt.
Incurrunt temerè.
Præsentiam negligunt magistratuum.
Honorem non deferunt magistratui.
Dedecus inferunt magistratui.
Sepulcra uiolant magistratuum.
Auctoritatem inuadunt magistratuum. 3426
Vis magistratui illatæ pœna per
Inuasionem.
Insidias, Coniurationem.
Vincula. 3427
Cædem. 3428
Vis non prohibitæ à magistratu pœna.
Repudiationis magistratus pœna.
Proditionis erga magistratus commissæ pœna.
Defectionis à magistratu pœna.
Desertionis magistratus pœna.
Insidiarum non indicatarum magistratui pœna. 3429
INIVSTITIAE principum & magistratuũ erga subditos pœna. In
Genere, Tyrannidis.
Specie. Pœna inflicta magistratibus, qui
Periculis obiecere subditos. 3430
Necauere insõtes subditos.
Expilauere subditos.
Prædam inæqualiter subditis diuisere.
Exarmauere subditos.
INIVSTITIAE ciuium, uel socorum, uel confœderatorum interse, pœna iusta. 3431
INIVSTITIAE erga hospites pœna. Tum in
Genere.
Specie. ob Hospitum
Cædem:
Verbera.
Stuprum.
Expoliationem.
Hospitium denegatum.
Commeatum denegatum.
INIVSTITIAE erga legatos cõmissæ pœna per
Cædem. 3432
Pulsationem.
Ignominiam.
Carceres.
INIVSTITIAE erga hostes pœna iusta. Siue commissa sit
Bellum inferendo. 3433
Non redeundo.
Diripiendo. Explorando.
E custodia fugiendo.
Insidiando.
Pacta non seruando.
INIVSTITIAE parentum erga liberos pœna commissæ per
Illegitimum thorum.
Cædem.
Institutionem malam.
Correctionem neglectam.
Calumnias.
Nuptias secundas. 3434
INIVSTITIAE liberorũ erga parentes pœna iusta, commissæ per
Inobedientiam.
Ignominiam.
Perfidiam, quæ spectatur
Insidiando. 3435
Necando. Parricidij pœna.
Non alendo.
Mortem non persequendo.
PERFIDIAE præceptorum erga discipulos pœna.
PERFIDIAE erga sanguine iunctos pœna iusta. Vt erga
Fratres, commissæ per
Cædem, Fratricidium. 3436
Prolis neglectum.
Nepotes.
CONIVGALIS perfidiæ pœna iusta:
Maritorum erga uxores, commissæ per
Cædem.
Vim.
Adulterium.
Negligentem custodiam.
Repudium. 3437
Prodigalitatem.
Calumnias.
Vxorũ erga maritos, commissæ per
Cædem.
Inobedientiam.
Partum simulatum.
Abortum procuratum. 3438
INIVSTITIAE seruorũ erga dominos pœna iusta. In
Genere.
Specie: commissæ per
Cædem.
Coniurationem.
Accusationem.
Proditionem.
Fugam. 3439
INIVSTITIAE libertorum erga patronos pœna.
INIVSTITIAE dominorum erga seruos pœna iusta.
INIVSTITIAE contractuum uoluntariorum pœna iusta. Vtputa
Distributionis iniustæ.
Aeris alieni contracti.
Fœnoris. 3440
Emtionis, Venditionis dolosæ, iniustæ.
Mutui, Commodati, Depositi, Fideicommissi fraudulenti.
Locati, Conducti iniusti.
Tributi, Vectigalium iniustorũ. 3441
Societatis infidæ
Competitorum.
Athletarum.
Piscatorum.
Matrimonij. Perfidiæ pœna commissæ in
Nuptiis conciliandis, ambiendis. (ctis.
Pactis matrimonij neglectis.
Repudiata recipienda.
Tutelæ iniustæ.
Iudicij. Huc pœna
Iudicij iniusti. 3442
Iudicij auari.
Iudicij neglecti.
Litigatorum iniustorum.
Accusationis iniustæ.
Testimonij falsi. 3443
INIVSTITIAE in contractibus non uolũtariis commissæ pœna. Videlicet
Proditionis. In
Genere.
Specie. Pœna proditionis
Exercituum.
Vrbium, Arcium. 3444
Principum, Ducum, Tyrannorum.
Discipulorum.
Thesaurorum.
Viarum.
Arcanorum. 3445
Seditionis pœna in
Genere.
Specie. Videlicet

Vrbanæ.
Castrensis. 3446
Natalis.
Defectiõis, Rebellionis, Trãsfugij pœna. 3447
Desertionis pœna iusta. 3448
Homicidij pœna iusta. 3450
Veneficij pœna.
Latrocinij, Sicariorum, Prædonum, Piratarum pœna. 3451
Plagij pœna.
Furti priuati, Rapinæ priuatæ pœna. In
Genere. 3453
Specie. Pœna furti
Animalium.
Frugum.
Lactis.
Vtensilium.
Vestium.
Stercoris.
Furti, Rapinæ publicæ, Peculatus pœna, in
Exactionibus, Muneribus. 3454
Vectigalibus.
Aqua.
Damni dati pœna.
Falsi criminis, Falsariorum pœna: tum
Metallorum.
Monetæ.
Vestium.
Gnomonis nautici.
Scripturæ.
Conditionis.
Generis, Natalium.
Formæ. Fuci pœna.
Patrocinij. 3455
INGRATITVDINIS pœna iusta. In
Genere.
Specie. Pœna ingratorum
Ciuium.
Liberorum.
Libertorum.
Hospitum.
Vicinorum.
Discipulorum. 3456
OFFICIII neglecti pœna iusta. officij in quã debiti propter bona
Animi, ipsis
Vatibus.
Scholasticis, Studiosis.
Mechanicis.
Fortunæ. Viris
Illustribus.
Iniuriam patientibus.
INIVSTITIAE Correctiuæ pœna iusta. Ob
Sontes non punitos.
VITIOSORVM quorundam Effectuum pœna iusta. Vtputa
Otij, Ignauiæ, Negligentiæ, Tarditatis. In
Genere. 3457
Specie. Pœna ignauiæ
Regum.
Magistratuum.
Ducum.
Militum. 3458
Equitum.
Excubitorum, Vigilum, Custodum.
Athletarum.
Agricolarum.
Doctorum, Professorũ.
Discipulorum.
Adolescentum.
Maritorum erga uxores.
Incõstitiæ, Leuitatis pœna. 3459
Inconsideratiæ pœna.
Inobedientiæ pœna erga
Leges.
Edicta.
Plebiscita.
Consuetudines.
Medicos.
Impudicitiæ pœna. Quo ad
Conuersationem. 3460
Colloquium.
Osculum.
Contractum.
Nuptias.
Maledicentiæ pœna. In
Genere.
Specie. Nempe in
Principes.
Hostes.
Mortuos.
Irrisionis pœna.
Blanditiæ, adulationis pœna. 3461
IMPROBITATIS magistri puniti: Magistri uidelicet, Incentores, Suasores
Ignauiæ, Timiditatis.
Intemperantiæ alimentaris.
Impudicitiæ, tum
Docẽdo, subendo, Instinendo.
Prostituẽdo, Lenocinando.
Lenocinij pœna. 3462
Auaritiæ.
Crudelitatis.
Perfidiæ erga
Patriam.
Principes, Magistratus.
Parentes.
Hospites.
Dominos.
CORPORIS malorum iusta supplicia. puta
Deformitatis. Mutilationis.
Obesitatis pœna. 3463
FORTVITORVM malorum iusta supplicia: ut
Illegitimi ortus.
Cœlibatus. 3464

VOLVMINIS XIX.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE INIVSTITIA PROfana in genere.

INIVSTITIAE Magistri, Præceptores, Doctores:
Qui. V. C.
Reges, Principes.
Coniuges.
Quomodo. Videlicet
Legibus. 3471
Admonitione, Adhortatione.
Permissione, Indulgentia.
Absolutione.
Cuius. Auctores, magistri
Periurij.
Detectionis.
Condemnationis, Iniusti iudicij.
Rapinæ.
Latrocinij.
Erga quos. Erga
Patriam.
Magistratum, Principes.
Subditos.
Parentes.
Coniuges.
Dominos.
Hospites.
Hostes. 3472
Creditores.
INIVSTITIAE discipuli.
IVSTITIAE neglectus respectu Personarum:
In seipso. Non exercendo.
In aliis. Iustos homines dignos
Non defendere.
Non liberare.
Non ornare honoribus, opibus, præmiis.
Accusare. Iniusta accusatio. 3473
Condemnare. Iniusta condemnatio. 3475
Punire.
INIVSTITIAE neglectus, respectu Rerum siue Contractuum iniustorum: Eos scilicet
Non defendere.
Impugnare, rescindere. Puta
Leges.
Matrimonia.
INIVSTITIAE studiũ respectu Personarum. Iniustitiam
Per se exercendo.
Aemulando. Certamina iniustitiæ inter
Reges.
Principem & subditos. 3478
Populares.
Socios.
Hostes.
Parentes & liberos.
Socerum & generum.
Fratres.
Iniustos, Sontes, Noxios Defendendo. 3479
Absoluendo.
Liberando, Seruando, Non puniendo. 3480
Fouendo.
Præmiis afficiendo. Dare indignis opes, honores.
INIVSTITIAE studiũ respectu Rerum siue Cõtractuum iniustorum, illos tuendo, defendendo, non rescindendo. Vtputa
Stupra, Adulteria.
Furta.
Latrocinium.
Petitionem iniustam.
Possessionem iniustam.
Occupationem alieni.
Hæreditatem iniustam.
Captiuitatem iniustam. 3481
INIVSTI homines, in
Genere, quatis iniustitia. Perfidi in genere
Populi.
Reges, Tyranni.
Quiuis alij.
Specie, una aliqua iniustitiæ specie. Iniusti
Pastores.
Aurigæ.
Medici. 3482
Tonsores.
Ianitores.
Cubicularij.
Scribæ.
Iudices. 3483
Milites.
Legati. 3484
INIVSTITIA profana secũdum Materiam considerata. quoad
Personas. Erga
Magistratum.
Tyrannos.
Subditos.
Ciues. 3485
Res. Iniusti
In litibus.
Circa prædam.
In pactis.
In dote.
Circa testamenta.
In congiario.
In literis.
INIVSTITIAE profanę Finis. Et is uel
Proprius.
Improprius. Causa scilicet
Voluptatis perceptæ percipiendæ. Ex
Venereis.
Opibus.
Liberalitate.
Vltione, Vindicta.
Vtilitatis. 3486
INIVSTITIAE profanæ Accidẽtia. Cuiusmodi est
Constantia, Impœnitentia iniustæ
Fructus digni
Perfidiæ in patriam.
Perfidiæ in amicos.
Perfidiæ hostilis.
Perfidiæ hospitalis. 3487
Legatorum uiolatorum.
Perfidiæ in parentes.
Perfidiæ in coniuges.
Perfidiæ erga fratres.
Perfidiæ in tutores.
Periurij.
Perfidiæ in locatione.
Accusationis iniustæ.
Proditionis. 3488
Defectionis.
Cædis iniustæ.
Ingratitudinis.
Correctionis neglectę. 3489
Fructus indigni. 3490

LIBER II. DE INIVSTITIA profana Distributiua.

PERFIDI erga patriam. V. C.
Tyrannide patriam opprimendo, affectando.
Prodendo patriam hostibus. Proditores patriæ. 3495
Coniurando contra patriam.
Bella ciuilia fouendo.
Opprimendo patriam.
Hostes contra patriam concitando. Ad hostes deficiendo.
Hostes patriæ nõ infestando. 3496
Pacem patriæ indignam faciẽdo.
Abnegando patriam.
Priuilegiis patriam exuendo.
Mala patriæ optando. 3497
Arcana patriæ enunciando.
SVBDITI, Ciues, Milites perfidi erga magistratum, principes, duces suos, in bello, uel extra bellũ:
Non obediendo. Inobedientia subditorum.
Ignominia afficiendo: puta
Edicta lacerando.
Honorem non exhibendo.
Irridendo.
Proscindendo conuitiis.
Perfidiam exercendo contra magistratus. idq; uel
Cæde. 3498
Proditione.
Imperij inuasione, æmulatione.
Exclusione.
Eiectione, Expulsione. 3501
Deditione arcium.
Seditione.
Desertione.
Defectione.
MAGISTRATVS, Reges, Principes, Duces perfidi erga subditos, ciues, milites:
Cæde.
Tormentis.
Verberibus,
Priuilegiorum imminutione.
Tributis, Exactionibus. 3502
Proditione.
Desertione.
Insultatione.
PERFIDIA inter eos, qui politica sed inequali necessitudine deuincti sunt. Cuiusmodi sunt,
Præceptores erga discipulos perfidi: fiat id
Institutione.
Cæde.
Proditione.
Stupro.
Discipuli erga præceptores perfidi
Cæde.
Insidiis.
Proditione. 3503
Verberibus.
Vulneribus.
Deiectione.
Desertione, Neglectu.
Mercedis defraudatione.
Contradictione.
Abnegatione.
Tutores erga pupillos perfidi:
Cæde. 3504
Insidiis.
Regni inuasione.
Bonorum interuersione.
Pupilli erga tutores perfidi. 3505
PERFIDI erga quosuis, politica inter se & quidem æquali necessitudine iunctos. Vtputa erga
Populares, Ciues.
Collegas, regni socios. Collegæ perfidi,
Non obediendo.
Cæde.
Deiectione.
Calumniis, Criminationibus.
Socios, Confœderatos. Auxiliarij perfidi:
In genere. 3506
In specie. Videlicet
Occidendo. 3507
Insidiando.
Imperium inuadendo. 3508
Regionem inuadendo. 3509
Vrbes occupando.
Prodendo hostibus.
Deserendo. 3510
Deficiendo.
Excludendo.
Retinendo.
Emungendo.
Diripiendo, Vastando. 3511
Commeatum negando.
Calamitati non condolendo.
Condiscipulos.
Amicos. Amici perfidi
Occidendo.
Prodendo. 3512
Deferendo, Accusando.
Hereditate defraudando.
Deserendo.
Vxorem eripiendo.
Contemnendo.
Hospites. hi
Genere.
Specie. Puta
Cæde. 3513
Proditione.
Stupro. 3514
Raptu.
Exactione.
Vinculis.
PRIVIGNI, Nepotes iniusti erga parentes, auum, auiam, uitricum, nouercam:
In genere.
Inobedientia. Filij inobedientes.
Ignominia. Parentes nõ honorando, ignominia afficiendo: quatenus
Dignitate exuunt. 3515
Accusant, reprehendunt.
Irrident.

Mortuos uiolando.
Perfidia. Filij perfidi erga parentes:
Vitæ illorum insidiando.
Necando Parricidium. 3517
Alimenta denegando.
Pulsando.
Vinculis coercendo.
Expellendo.
Prodendo hostibus.
Deficiendo ad hostes.
Bellum patri inferēdo. 3519
Regnum occupando. 3520

PARENTES, Vitrici, Nouercæ Aui, Auiæ, iniusti erga liberos, priuignos, nepotes. In
Genere.
Specie. Sic iniustitia sese exerit, uariis modis: V. G.
Cæde. 3521
Insidiis. 3522
Vitæ periculo.
Expositione.
Raptu.
Venundatione.
Proditione.
Regni priuatione.
Exhæredatione.
Accusatione falsa. 3523

VXORVM perfidia erga maritos:
Non obediendo. Vxores inobedientes.
Imperando uiris. Vxores imperiosæ.
Ad idololatriam pelliciendo.
Ad falsum testimonium inducendo.
Interficiendo. 3524
Prodendo hostibus, ficariis. 3525
Non liberando.
Adulterium committendo.
Alteri nubendo.
Expellendo. 3526
Accusando.
Obloquendo, Contradicendo, Ricæando.
Arcana detegendo.
Deferendo.

MARITI perfidi erga uxores: in
Genere.
Specie. Puta
Cæde. 3527
Insidiis.
Adulterio.
Repudio. 3528
Superinductione alterius, siue
Pellicis,
Vxoris,
Defertione.

SERVI perfidi erga dominos: per
Inobedientiam.
Imperium in dominos. Serui imperiosi.
Rebellionem. Bella seruilia. 3529
Cædem.
Insidias, Coniurationem. 3532
Accusationem falsam.
Fugam. Serui fugitiui.
Interuersionem bonorum.
Proditionem.

DOMINI perfidi erga seruos Vtputa
Cæde.
Verberibus.
Mutilatione, Exacerbatione.
Concubitu.
Iectione, Venditione, Derelictione.

PERFIDI Fratres, Sorores:
Cæde intentata ob
Religionem. 3533
Inuidiam, æmulationem
Virtutis.
Amoris paterni.
Imperium. 3534
Dignitatem.
Titulum. 3535
Reprehensionem.
Luctum.
Rusticitatem.
Indicium.
Iugum.
Libidinem.
Factionem.
Insidiis.
Desertione.
Rebellione.
Mutilatione, Exacerbatione.
Exilio.
Libidine.
Sobolis excitandæ neglectu.
Sobolis infamatione. 3536
Venundatione.
Vsurpatione imperij.
Dignitatis præreptione.
Nuptiarum inuasione.
Accusatione falsa.
Exhæredatione.

PERFIDI erga consanguineos quoslibet alios. Videlicet erga
Patruos, auunculos, amitas. Perfidi Nepotes. 3537
Nepotes. Perfidi Patrui, Auunculi.
Patrueles, Consobrinos. 3538

PERFIDI erga affines quoslibet. Huc
Soceri uel Socrus perfidæ erga generos, nurus.
Generi uel Nuras perfidæ erga socros, socrus. 3539
Sororij perfidi.

PERFIDI erga hostes, publicè, priuatim:
Insidiis uitæ. 3540
Induciis.
Pacis, Fœderis simulatione. 3541
Colloquij fide. 3542
Obsidione.
In deditionem acceptando. 3543
Bellum iniuste inferendo. 3544
Proditionis præmio persoluendo.
Captiuorum liberatione.
Obsidum acceptione.

PERFIDIA in Contractibus uoluntariis. Vtputa in
Legibus uel
Instituendis, ponendis, interpretandis.
Negligendis, non seruandis. 3546
Contemnendis.
Tributo, Vectigali, uel
Exigendo.
Abutendo.
Defraudando.
Pacto iniusto, de
Imperio, Regno,
Induciis. 3547
Deditione.
Pace.
Societate.
Religione.
Iudicij præmio.
Incolumitate.
Priuilegio quocunque
Largiendo.
Bonorum communium diuisione. Puta
Regni. 3548
Prædæ.
Hæreditatis.
Carnium.
Aere alieno: uel
Contrahendo.
Non dissoluendo. 3549
Fœnore uel
Repetendo.
Exigendo.
Pignore.
Mutuo, Commodato, uel
Confingendo.
Non reddendo.
Emtione, Venditione iniusta 3550
Locatione, Conductione, tum
Operæ Operum. Puta
Pictorum.
Medicorum.
Causidicorum.
Musicorum.
Mechanicorum. 3551
Militum.
Legatorum.
Domus.
Deposito, Fideicommisso. Tum
Hominum.
Animalium. 3552
Regionis.
Pecuniæ, Thesauri.
Ornamentorum.
Arcani.
Tutela.
Testimonio. Testes perfidi, iniusti. 3553
Lite. Iniusti in lite
Persequenda.
Iudicanda.
Matrimonio. Iniusti in matrimonio
Conciliando.
Non præstando. 3554
Dissoluendo.
Testamento. Perfidi in testamento
Simulato.
Maligno.
Falso, Ficto, Subiecto, Suggesto.
Dilato.
Antiquato, Abolito. 3556
Iureiurando Periuri in
Genere.
Specie. Perfidi in iuramento præstito, præstando, seruandóue,
De innocentia præterita.
In amore.
De amicitia, pace, reconciliatione. 3557
De odio, inimicitia.
De obedientia.
De silentio.

De expeditione suscipienda.
De uiduitate seruanda.
Certamine. Perfidi in certamine obeundo.

ANIMI bonorū insidiatores, corruptores:
Virtutis in genere.
Pudicitiæ.
Humanitatis.
Iustitiæ.

HOMICIDAE, interfectores hominum: 3558
Cur. Vtputa causa
Regni, Imperij.
Libidinis.
Aemulationis.
Quos. Interfectores
Regum.
Amicorum.
Parentum.
Fratrum.
Quomodo. Vel
Vi aperta.
Clām, ex insidiis. Sicarij.
Simulata amicitia. 3559

FVRES. iiq; uel
Literarij. Furta literaria. In
Genere.
Specie. Qui furantur scripta
Poetarum.
Philosophorum.
Iureconsultorum.
Historicorum.
Hominum. Et uel
Liberorum. Plagiarij. 3560
Seruorum. Ἀνδραπόδων.
Animalium. Abigei.
Fortunarum
In genere. 3561
Per se consideratarum. Huc pertinet furtum
Pecuniæ ablatio, Marsupiorum incisio.
Monetæ corruptio, adulterium.
Gemmarum, Monilium, Coronarum.
Poculorum.
Alimentorum, Vini.
Purpuræ.
Vestium.
Machinarum.
Priuatarum.
Publicarum. Peculatus. Depeculatores. 3562
Prouinciarum, Vrbium expilatores.
Aerarij.
Gazophylacij.
Hortorum. 3563
Tricliniorum, Conuiuiorū.
Balneorum.
Carcerum.
Gymnasiorum.

RAPTORES Fortunarū peruium quarumlibet:
Qui. Vtputa
Principes.
Duces.
Milites. 3564
Victores.
Quarum. Raptores scilicet
Mulierum.
Mundi muliebris.
Mercium.

LATRONES, Prædones Piratæ, *Vniuersim. Qui prædantur*
Mari. 3565
Terra. 3567
Singillatim. 3568

HONORIS, Famæ, Existimationis corruptores, insidiatores.

LIBERTATIS insidiatores.

PRODITORES:
Qui. Vt sunt
Reges.
Duces.
Milites. 3573
Episcopi.
Nuncij. Legati.
Consiliarij.
Quid. Qui prodidere
Regna. Rempub. 3574
Exercitum.
Vrbem.
Arces. 3575
Reges.
Socios.
Exules.
Supplices.
Socerum.
Alumnos.
Consilia, Arcana. 3576
Thesauros, Pecuniam.
Quomodo. Prodere
Desertione, Fuga. 3578
Insidiis.
Armorum corruptione.
Indicio falso. 3579
Consilio hosti dato.
Opera hosti locata.
Cur. Proditores aliorum facti ob
Imperium.
Auaritiam.
Vindictam. 3580

TRANSFVGAE, Defectores, Desertores:
Qui. Verbi causa
Reges.
Duces. 3581
Præfecti.
Thesaurarij.
Subditi.
Legati. 3582
Ciues.
Socij. 3583
Milites. 3585
Fratres. 3586
Cur. Defectores ob
Auaritiam.
Ambitionem.
Regnum, Imperium, Tyrannidem. 3587
Crudelitatem, Asperitatem.
Insidias.
Reprehensionem.
Iniuriam acceptam.
Iudicium. 3588
Ignominiam acceptam.

INCENDIARII.

VENEFICI & Veneficæ:
Qui. Puta
Mulieres.
Medici.
Quos uenenо petierint. Videlicet,
Reges. 3589
Maritos.
Parentes.
Dominos.
Animalia.
Quomodo. Veneno
Amorem conciliare. Philtrū porrigere.
Formam immutare. 3590
Morbos inferre.
Mortem inferre.
Pestilentiam propagare.
Quo instrumento. Venenum immittere, intentare
Oculis.
Sacra synaxi.
Cibo potuue medicato. 3591
Medicamento.
Digito uenenato.
Sagittis.
Chirotheca.
Inunctione coronidis.
Cur. Venenum datum alteri causa
Vltionis.
Tyrannidis.
Quæstus.

FIDEI nimia obseruātia. Nimium fidei. Fides seruata indignis. Nimia fides
Erga patriam. Pro patria
Immolari. 3592
Sibi manus inferre.
Præcipitem se dare. 3593
Deuouere se.
Fines ampliare per nefas.
Erga reges, duces. Idq; uel
Obediendo iniusis.
Commoriendo.
Condolendo. 3594
Erga amicos.
Erga liberos.
Erga uxores. Puta
Obediendo. Γυναικοκρατούμενοι.
Amando.
Erga maritos. Præter honestatem
Obsequendo.
Commoriendo. 3595
In legibus. Legum rigida & obstinata obseruatio.
In promissis.

INGRATI pro quibuslibet beneficiis à quocunque acceptis. puta
Pro institutione Theorica. Discipuli ingrati erga præceptores. 3596
Pro mechanica opera, consilione.
Pro legislatione.
Pro consilio bono.
Pro nuncio, indicio qualicunque.
Pro educatione, nutritione.
Pro alimentis.
Pro hospitalitate.
Pro morborum curatione. Ingrati erga medicos. 3597
Pro uitæ conseruatione.
Pro urbium ædificatione.
Pro administratione felici Reipub. 3598
Ob hostes depulsos, profligatos. 3599
Ob pulsos tyrannos.
Ob auxilium latum.
Ob urbes occupatas. 3600
Ob imperium ampliatum.
Ob patrocinium.
Pro liberalitate. 3601
Ob regnum acquisitum, conseruatum, recuperatum.
Ob dignitates datas, auctas, conseruatas. 3602
Pro libertate data, conseruata,

restituta.
Pro uoto amico.
Pro condolentia.
NIMIVM grati:
Erga quos. Vt erga
Doctos.
Reges. 3603
Milites.
Coquos.
Adulatores.
Delatores.
Bruta.
Ob quid. Ob
Institutionem quamlibet-cunque.
Indicium.
Vrbem conditam.
Liberalitatem.
Hospitalitatem. 3604
Fidem in patriam.
Liberationem.
OFFICIVM neglectum alteri debitum ob
Doctrinam. Inofficiosi erga
Doctos in genere.
Poetas. 3605
Oratores.
Philosophos.
Mechanicam peritiam.
Victoriam.
Aetatem. Huc pertinet (3606
Senectutis nullus honor.
Dignitatem uel
Senatoriam.
Legatorum. Legati uiolati
Cæde, Morte. 3607
Insidiis.
Vi intentata. 3608
Verberibus, Flagellis.
Castratione.
Mutilatione.
Excæcatione.
Proditione.
Retentione.
Carceribus.
Exilio.
Irrisione, Contemtu.
Epidis. 3609
Calamitatem, Miseriam. Officij
neglectus erga
Peregrinos.
Exules.
Supplices. 3610
OFFICIVM nimium erga
Magistratum.
Milites.
Parentes.
Amicos.
Inimicos.
Libertos, Seruos.
OFFICIVM iniquum. Indignis data præmia, honores. Puta
Immerentibus.
Improbis in genere.
Inuentoribus uoluptatum.
Potoribus. 3611
Meretricibus.
Pathicis.
Scortatoribus.
Scurris.
Furibus.
Sicariis. 3612

LIBER III. DE INIVSTITIA Correctiua.

CORRECTIO malorum iniusta, respectu Personarum erga quas exercetur. Erga
Seipsum.
Alios. Puta erga
Homines. 3613
Bruta.
Inanimata.
INIVSTA correctio per se considerata. Vel
Non obita, nulla. Et uel erga
Seipsum. Poenitentia nulla, Emendatio nulla.
Alios.
Obita erga immerentes.
Obita erga merentes: sed illa uel
Nimia. Vt
Libidinis cuiusuis pœna nimia. 3614
Tyrannidis pœna nimia.
Maiestatis læsæ pœna nimia.
Cædis pœna nimia.
Latrocinij pœna nimia.
Proditionis pœna nimia. 3615
Desertionis pœna nimia.
Aeris alieni pœna nimia.
Ingratitudinis pœna nimia.
Inobedientiæ pœna nimia.
Negligentiæ pœna nimia.
Infortunij, Infelicis pugnæ pœna nimia. 3616
Remissior pœna.
Indecora pœna, siue ratione
Loci.
Modi. 3617

VOLVMINIS XX.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE MECHANICIS ARTIbus in genere.

MECHANICARVM artium Acquisitio. Nimirum
Inuentio
Multarum simul.
Agriculturæ in
Genere. 3624
Specie. Puta inuentores
Cerealiu, Leguminum.
Vitis, Vini. 3625
Oleæ, Olei.
Arationis.
Stercorationis.
Pastoritiæ.
Venationis. quo ad
Instrumenta.
Modum.
Cicurationis animalium.
Rei metallariæ.
Salis.
Artis fabrilis. tum
Ligariæ. 3626
Ferrariæ.
Figulinæ.
Pistoriæ.
Bellicæ disciplinæ, Armorũ.
Currum, Quadrigarum. 3627
Nauium, Nauticæ.
Mercaturæ.
Monetæ.
Architecturæ. 3628
Picturæ, Statuariæ.
Scriptoriæ.
Typographiæ.
Textoriæ.
Vestimentorum. 3629
Puteorum.
Scenicorum.
Disciplina. Huc artium mechanicarum
Magistri, Auctores, Propagatores:
Agriculturæ.
Venationis, Piscationis, Aucupij. 3630
Artis equestris.
Nauticæ.
Metallariæ.
Picturæ, Statuariæ.
Coquinariæ.

Typo-

Typographiæ.
Machinariæ.
Discipuli mechanici.
MECHANICARVM artiũ Possessio considerata respectu
Artis. Qui excelluere in
Vna.
Pluribus artibus mechanicis.
Artificis, tum
Per se:
Quis, Qualis. Huc
Mechanici artifices & docti simul. 3631
Mechanici & uiri boni.
Mulieres mechanicæ.
Mechanici pauperes uel diuites.
Reges & principes qui mechanicas artes calluere.
Quomodo artem teneat. Huc
Periti artifices.
Metallicæ imperiti.
Pictores imperiti, inepti.
Nautæ ignaui, imperiti.
Mercaturæ imperiti.
Architecti imperiti, tardi. 3632
Fabri imperiti.
MECHANICARVM artiũ Exercitatio considerata quoad
Efficientem. Mechanicum opus operamue præstare, subire,
Sibijpsi.
Alijs. Vicarij operarij & offices, ijq; uel
Serui.
Liberi, conducti mercede.
Finem. puta
Declinandi mali causa. Mechanica exercere ob
Paupertatem.
Inuidiam.
Otium.
Conciliandi boni causa. puta ob
Lucrum, Quæstum.
Accidentia: cuiusmodi est mechanicarum
Studium, Amor, in
Genere. 3633
Specie. Verbi gratia studium
Agriculturæ. 3634
Pastoritiæ.
Venationis. 3635
Picturæ, Statuariæ. 3637
Mercaturæ.
Nauigationis.
Architecturæ.
Machinariæ.
Vestiariæ rei.
Coquinariæ artis.
Odium uel Contemtus in
Genere. 3639
Specie. Vt puta
Agriculturæ.
Venationis.
Picturæ, Statuariæ.
Scriptoriæ.
Mercaturæ.
Nauticæ.
Textoriæ.
Cauponariæ.
Vnguentariæ. 3640
Tonstrinæ.
Diligentia. Diligentes
Agricolæ.
Pictores, Statuarij.
Architecti.
Negligentia. Negligentes
Pastores.
Agricolæ.
Hortulani.
Efficacia. Huc Effectus
Multi, Rari, Frequentes.
Ingeniosi, artis
Venatoriæ. 3643
Statuariæ.
Picturæ.
Architecturæ.
Fabrilis.
Nauticæ.
Subtiles, artis
Statuariæ.
Scriptoriæ.
Sculptoriæ.
Compendiosi.
CERTAMINA mechanicorũ artificum, tum
Eiusdem artis. puta
Picturæ. 3642
Statuariæ.
Textoriæ.
Mellioriæ.
Venatoriæ.
Fossoriæ.
Diuersæ artis:
Architecturæ machinariæ. 3643
IVDICES mechanicorum operum, uel
Periti. De
Picturis.
Statuis.
Cultura agri.
Igne.
Architectura.
Imperiti. Vel
Picturæ. 3644
Statuariæ.
Architecturæ.
Machinariæ.
Coquinariæ. 3645

LIBER II. DE ARTIBVS MECHANIcis, quarum Opera tantùm consideratur.

OPERAE mechanicæ circa Materiam uersantes Inanimatam Naturalem. Huc pertinẽt artes quæ occupantur circa
Terram, uariantes respectu
Subiecti. ut
Circa rus, in genere. Rustici, Agricolæ. 3651
Circa hortos. Hortulani. Hortorum culturæ, studium.
Circa uineas. Vinitores.
Circa olera. Olitores. 3652
Circa uites. Vinitores.
Circa arbores. Arborarij.
Modi, quatenus
Inuestigant, inquirunt, perlustrant
Regiones. 3653
Metalla.
Arant.
Pastinant.
Putant.
Fodunt.
Formant. Topiarij.
Defendunt.
Dimetiantur. Mensores.
Aquam. eam scilicet
Eliciendo.
Custodiendo.
Deriuando, deducendo. 3654
Subministrando in iudicijs.
Aerem. Huc pertinent
Ventilatores, uentulum facientes.
Ignem. Huc qui ignem
Accendunt, subministrant.
Immittunt. Incendiarij.
OPERAE mechanicæ circa Materiam uersantes Inanimatam Artificialem. Vt circa
Loca. Verbi gratia, circa
Templa, Aedes sacras. Cuiusmodi sunt
Aediles.
Aeditui.
Hospitia. Ea scilicet
Designando, Notando.
Locando. Cœnacularij.
Nosocomia.
Carceres.
Cubicula. Cubicularij.
Cœnacula. Diætarij.
Hostia. Hostiarij, Ianitores.
Locata. Vt circa
Vestes. eas
Purgando, Lauando. Huc Fullones.
Lotrices.
Custodiendo. 3655
Libros,
Custodiendo. Bibliothecarij, Bibliothecæ præfecti.
Vendendo. Librarij, Bibliopolæ.
Bombardas. Tormẽtis præfecti.
Naues. eas
Custodiendo. Nautarum præfecti.
Vitiando.
Pecunias. Huc qui Pecunias
Exigunt.
Negotiantur. 3656
Conseruant, tum
Publicos thesauros. Thesaurarij
Priuatorum.
OPERAE mechanicæ circa Animaliũ brutorum curã cultumq; occupatæ. Ratione habita
Subiecti. Curatores
Armentorum, Boum, Vaccarum. Bubulci.

Ouium.Opiliones. 3657
Caprarum.Caprarij.
Porcorum. Subulci, Porcarij.
Equorum.Eos
Pascendo.
Curando.
Fricando.
Instruendo.Stratores.
Agitando.
Incitando. 3658
Asinorum,Mulorum.Eos
Pascendo.
Agendo. Agasones,Mulliones.
Camelorum.
Pauonum.
Columbarum.
Apum.Apiarij.
Bombycum.
Muscarum.Qui muscas
Venantur, occidunt.
Abigunt.Μυοσόβοι.
Modi, siue Curæ. Huc ergò ij qui animalia
Domant. Domitores,Cicuratores, Magistri animalium quorumuis. ut
Elephantorum.
Equorum. 3659
Onagrorum.
Canum.
Leonum.
Tigridum.
Luporum.
Vrsorum.
Ceruorum.
Cynocephalorum.
Serpentum.
Auium.
Pascunt. Pastores in genere. 3660
Medentur. Veterinarij.
Vestiunt,calceant.
Abigunt. Qui pellunt muscas. 3661
Pugnant. Venatores theatrales
Mactant.Lanij.
Loci. Qui curam gerunt animalium in
Stabulo.Stabularij.
Viuarijs.
Arena.Arenarij.
MECHANICAE operę in Hominem agentes Commodãdo,tum
Viuum.Sic agunt in illius
Animum,quatenus
Docent
Præcepta. Præceptores, Pædagogi.
Iter.
Nomina.
Regũt quomodolibet, in
Politia.Reges,Magistratus.
Poro.
Conuiuio.
Certamine.
Interpretantur,siue
Voce.
Scripto. 3662
Significant. Cuiusmodi sunt
Nuncij.
Indices.
Præcones.
Oblectant. Vt sunt
Musici.
Histriones,Scenici
Gladiatores, Xystici.
Funambuli.
Corpus. Vt sunt
Obstetrices. 3663
Medici,Chirurgi.
Gymnastæ.
Qui cibum potumue offerũt. Pincernæ,Prægustatores.
Matulam porrigunt, efferunt. Λεκανοφόροι.
Ventum faciunt.
Somnum abigunt, Expergefaciunt.
Formæ curatores in seipsis alijsue:
In genere.
Balneatores. 3664
Tonsores. 3665
Vnctores.
Comtores.
Nutricij,Nutritores,Alitores.
Nutrices. 3666
Coqui.
Custodes corporis, Satellites. 3667
Deductores.
Comites. Qui
A pedibus.
Qui portant,gestant.
Mortuum,quia uel corpus
Curant,lauant,efferunt, sepeliunt.Vespillones,Pollinctores. 3668
Custodiunt.
MECHANICAE operæ in Hominem agentes Incommodando. Huc illi qui homines
Persequuntur, uenantur.
Vinciunt.Lictores.
Custodiunt.
Occidunt.Carnifices.
MECHANICAE operæ Vicariæ, pro homine Agentes ea quæ ab illo fieri debebant,quoad
Animum. Qui pro alio
Loquuntur. Huc
Legati. 3669
Causidici.
Interpretes.
Scribunt. Amanuenses,Scribæ,Notarij,
Sacrorum hominum.
Regum, Principum, ab Archiuo, ab Epistolis, à Libellis.
Reipublicæ. 3670
Doctorum hominum.
Administrant.
Rationes subducunt.
Explorant.
Lugent,Lamentantur.
Corpus. Qui pro alio
Gustant.Prægustatores.
Ambulant.
Ferunt. puta
Arma,Armigeri.
Literas,Tabellarij.
Concumbunt.
Fortunas. Sic alterius
Opes
Tuentur,Tutores.
Hostes sustinent, siue in
Bello. Milites mercenarij. 3671
Monomachia. Propugnatores.
MECHANICAE operæ Vicariæ, p homine alio Patiẽtes id quod ipse pati debebat.Quo ad
Corpus.
Fortunas. Pro alio
Obsidem fieri.
Carceres subire.
MECHANICAE operæ circa hominem consideratũ respectu Habitus.Sic operam locãt habitui
Practico.Nempe
Magistratui,
Apparitores, Lictores, Carnifices.
Impuris: Lenones,Leno.
Mechanico.puta
Agricolis.
Venatoribus.
Aedificantibus.
Textoribus.
Nautis.
Coquis.
Vestiarijs.
OPERAE mechanicae Acquisitrices Animaliũ. Venatoriæ autem:
Efficientis ratione habita. Quinatores:
Populi. 3672
Principes,Reges.
Duces.
Episcopi.
Gentiles.
Docti homines.
Pueri,Adolescentes.
Senes.
Mulieres.
Quiuis alij. 3673
Materiæ respectu. Quas ferarum uenantur. puta
Terrestres. Venatores ferarum
Leonum.
Ceruorum.
Caprearum.
Draconum.
Vrsorum.
Aprorum.
Volatiles,Aues.Aucupes. 3674
Aquatiles.Piscatores 3675
Formæ respectu. Huc Venatio
Ingeniosa. Verbi gratia
Elephantorum.
Leonum.
Bisontium.
Simiarum.
Auium. 3676
Aquatilium.
Robusta.
Finis respectu. Cur.Venari sibi causa
Victus.
Relaxationis animi.
Castitatis.
Amoris.
Gloriæ.
Accidentia Venationis. Cuiusmodi est
Fauor numinis.
Pietas.
Cædes.
Paupertas.
Regni amissio.
Error.
Insania,Furor.
Mors. 3677
OPERAE mechanicae Rerum naturaliũ quarumlibet Acquisitrices. Huc referẽdi, qui uenantur, acquirunt,

Carnes quasuis.
Cerealia,Legumina.
Ligna.Lignatores.
Thus.
Aromata.
Lapides. Latomi,qui lapides cædunt.
Metalla. Siue id fiat
Indagando.
Effodiendo.Fossores metallici.
Rapiendo. 3678
Eluendo.Χρυσοπλύται.
Merces naufragas.
OPERAE mechanicae rerũ Commutatrices:
Materiæ respectu. Qui commutant
Rem pro re uel opera. Videlicet
Aquam.
Ligna.
Metalla.
Sal.
Aromata.
Oua. 3679
Poma.
Olera.
Frumenta.
Oleum.
Lucanicas.
Purpuram.
Vestes,Pannos.
Libros.Bibliopolæ.
Chartas.
Coronas.
Vnguenta. Myropolæ.
Pecuniam. Trapezitæ.
Animalia bruta quæuis.
Mancipia. Venalitij,qui seruos uenales habẽt. 3680
Meretrices.
Operã pro re operaũc.Huc
Caupones.
Mercenarij quiuis.
Efficientis respectu. Qui,quales:
Populi. 3681
Principes,Reges.
Quiuis alij.
Finis respectu. Mercaturam exercere causa
Quæstus,Lucri.
Prudentiæ.Amititiæ.
Accidentium respectu. Sic mercaturæ accidit
Auaritia.
Luxus.
OPERAE mechanicae Purgatrices.Καθαρτικαί. Respectu
Subiecti, Cuius rei. Purgatores
Domorum,Vrbium. Καθαρμοί.
Vestium.Huc Fullones. 3682
Corporum. Mangones.
Modi.Nempe
Lauando
Corpora.
Vestes, Lotrices.
Lanam.
Triturando. Trituratores frugum.
Detergendo.
OPERAE mechanicae Motrices, quæ rem uel personam qualemcunq;
Pellunt,arcent de loco.
Transferũt de loco in locum. Respectu habito
Modi.Huc illi qui
Agunt
Camelos, Equos, Asinos, Mulos abliq; uehiculo. Equisones, Agasones, Mulióes, Citrellarij, Veredarij.
Naues.
Currus.
Dolia.
Ligna.
Gestant, Baiuli, Geruli in genere. 3683
Vectant.Cuiusmodi sunt
Aurigæ castrenses, militares.
Aurigæ theatrales.
Aurigæ onerarij, siue homines siue res uehant.
Nautæ, Nauicularij.
Materiæ subiectæ, siue mobilis, quod mouetur. Vt qui portant,mouent
Sacra. 3684
Homines. Huc
Lecticarij.
Cadauera.
Terram, Lutum, Ruderra, Lateres.
Saccos.
Ligna.
Naues, Rates gestando.
Naues,Rates agẽdo.Huc
Nauibus usi.
Nucleri, Gubernatores. 3685
Monitores.
Remiges.
Tormenta.
Aquam.
Vmum.
Lapides,Columnas.
Arma,Armigeri.
Literas. Tabellarij.
Libros.
Impedimenta.
OPERAE mechanicę circa rerum Custodiam uersantes. Sic aliæ operæ
Conseruant,custodiunt
Regiones, Insulas,Vrbes. puta
Coloni.
Milites.
Excubitores. 3686
Homines. Huc
Satellites.
Custodes carceris.
Frumenta.
Fructus. Sycophantæ.
Carnes. Conseruantur
Clauo.
Sale.
Thesauros.
Animalia.
Corrumpunt. Ratione
Subiecti:
Vrbes.
Animalia.
Homines.
Modi. Sic corrumpunt
Igne, Incendiarij. 3687

LIBER III. DE MECHANICIS OPERIB. siue Opificibus mechanicis.

MECHANICI opifices secundũ Materiã operis considerati. Sic uersantur circa
Aquam,uerbi gratia,
Salis coctores.
Lapides. Marmorarij, Lapicidæ, Latomi.
Metalla.Huius sunt generis
Aurifabri.
Argentarij fabri.
Ferrarij fabri. 3693
Vitrum.Vitrarij artifices. 3694
Lignum.Lignarij fabri.
Corium. Huc
Coriarij.
Pelliones.
MECHANICI opifices secũdùm Formam operis considerati. Vt sunt
Ignis confectores artificialis.
Aquæ per destillationem extractores.
Filatores,Filatrices.
Restiones.
Textores, Textrices. 3695
Chartarij, Papyri confectores.
Carbonarij.
Tinctores. Infectores. 3697
Pictores:
Viri. 3698
Mulieres quę pictura claruerunt.
Incisores formarum.
Amusseatores.
Typographi. Qui typis exprimunt
Libros.
Imagines. 3701
Cælatores.
Statuarij, in
Genere. 3702
Specie. puta
Figuli,Plastæ.Qui è terra, gypso, calce, cera, saccharo formas fingunt. 3704
Fusores, qui ex metallo, cera formas faciunt.
Sculptores.Qui metalla, lapides, eburn, ligna sculpẽdo formas producunt. Λιθοξόοι, Ἀνδριαντοποιοί, Andiorum sculptores. 3705
MECHANICI opifices considerati secundùm Organum quo faciunt opus. Siue ad illud utantur

Igni.

Igni. Opifices igniarij. Cuiusmodi sunt
Fusores, Conflatores metallorum, lapidum.
Fabri metallici.
Calcarij, Laterarij.
Chymistæ. 3706
Malleo.
Acu. Huc scilicet pertinent
Sartores, Sartrices. 3709
Sutores.
Scalpro. Sculptores. Tum
Marmorum.
Metallorum.
Gemmarum.
Torno. Tornatores. 3710
Pistillo, Pistores.
Mola. Molitores. puta
Frugum.

OPIFICES Organi secũdùm Vsum siue Actionem quam imprimit considerati. Sic organa fabricant agentia
In animum. Vt sunt organa quæ offerantur
Visui. Nimirum
Picturæ, Statuæ.
Scripturæ. Tabellæ. Scribæ. Notarij. 3711
Libri typis excusi. Typographorum 3712
Redemtores. 3713
Operarij.
Auditui. Qualia organa sunt
Horologia, Campanæ.
Musica instrumenta.
Gustui.
In corpus. Instrumentorum opifices, quæ inseruiunt rerum
Capturæ.
Translationi de loco in locum. Quales sunt fabri
Currũ. Rhedary, Plaustrarij, Carpentarij, Αρματοποιοί, Αμαξοποιοί. 3714
Nauium. Ναυπηγοί.
Locationi arctæ. Huc
Vasa quoad Materiam è qua fiunt. puta
Metallica.
Lignea.
Coriacea.
Vimínea.
Vasa quo ad Materiam quæ continent, ut sunt
Vinaria.
Olearia.
Vasa quo ad Formã, uerbi gratia
Rotunda.
Vasa quo ad Vsum. Opifices
Lucernarum. 3715
Craterum.
Cochleariorum.
Receptacula. Vt fabri
Tabernaculorũ.
Sellarum.
Lectorum.
Locationi laxæ. Huc
Architecti in genere. 3716
Architecti in specie. puta
Vrbium, Mœniũ.
Arcium.
Propugnaculorũ.
Templorum.
Labyrinthorum.
Theatrorum.
Domuum, Porticuum.
Pontium.
Turrium.
Fori. 3717
Armamentarij.
Aerarij.
Cloacarum.
Sepulcrorum.
Tectorum.
Murorũ, Parietũ.
Depulsioni, Abactioni. Siue illa fiat
Tormentis, Telis.
Crepitaculis, Flabellis.
Alimoniæ. Ratione habita
Materiæ. Opifices
Panis. Pistores. 3718
Vini.
Cereuisiæ.
Olei.
Carnium. Lanij.
Carnũ diuisores.
Instrumenta. Quatenus alimentã parant
Igne. Coqui. 3719
Sale. Salamentarij. Tartores. 3720
Ablationi.
Separationi, Secretioni.
Diuisioni. Huc
Acuum fabri.
Gladiorum fabri.
Telorum fabri.
Tormentorũ fabri. Tormentarij, Ballistarij.
Coniunctioni diuisorum.
Illustrationi.
Efformationi.
Ornatui. Κομμωτικὰ, Κοσμητικὰ. V. C.
Vnguentarij. 3721
Saponarij.
Vestimentorum elegantiam opifices.
Parietum. Aulæorũ opifices.
Amictorũ, Monilũ, Torquium artifices.
Motui. Quem uel
Inhibent
Refrænando, ut Frena, Capistra.
Ligando, Vincula omnis generis.
Promouent.
Firmant.
Medicationi. Opifices
Pharmacorum. φαρμακοποιοί.
Defensioni. Huc illi qui parant
Vestimenta necessaria. 3722
Arma defensiua. Fabri
Clypeorum.
Thoracum.
Solearũ ferrearũ.

OPIFICES organi respectu Vtentis actiuè considerati, quatenus eo utẽs agere dicitur, uel quoad
Facultatem animæ. Huc opifices organorum
Ratiocinationi inseruientium.
Visioni inseruientium. Vt
Specularorum.
Fenestrarum.
Auditioni commodantiũ.
Motui inseruientium. Fabri
Scalarum.
Habitum. Huc opifices organũ
Theoricis studijs inseruientium. Cuiusmodi sunt
Libri, Scripturæ.
Actioni practicæ commodantium. puta
Lutum.
Fel gruis.
Mercatoræ. Verligatores Monetarij.
Mechanicis artificib. inseruientium. Opifices instrumentorũ conuenientium
Aquilegus.
Tormentarijs. Veligeratia,
Pulueris pyrici confectores.
Medicis. Pharmacopœi, & Chirurgicorũ instrumentorum fabri.
Militiæ. Huc pertinent
Armorũ opifices. 3723
Machinarum bellicarũ artifices.
Carnificibus.

OPIFICES organi respectu Vtentis passiuè considerati, quatenus eo utens pati uidetur secundùm
Animum. Quatenus ab organo
Eruditur. Verbi gratia à
Picturis, Statuis.
Libris, Scripturis.
Oblectatur. Vt ab
Organis musicis.
Corpus. Quatenus uerbi gratia ab organo
Sanatur.
Mouetur secundùm locum.
Locatur.
Tegitur. 3724

VOLVMINIS XXI.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE NATVRAE PRAESIdijs & adiumentis.

INGENII, Indolis possessio. In
Genere. Ingeniorũ uarietas. Huc
Populorum diuersi mores.
Singulorum diuersi mores. 3731
Specie. Ingenia qualia.
Magna, illustria in
Theoricis.
Practicis.
Vtrisq;.
Felicia. Infelicia.
Apta. Inepta. 3732
Acuta. Obtusa, Crassa, Pinguia.
Velocia.
Firma. ΣΤΑΣΙΜΑ.
Præcocia.

INDOLIS, Morum natiuorũ consideratio. Huc pertinet Indoles
Non mutata, constans.
Mutata.

INGENIVM, Indoles, Natiua uirtus Vitiumúe per se elucescens, sese exerens. respectu 3733
Subiecti. Indoles
Animi habituum. uel
Theorica: puta
Theologica.
Prophetica.
Iuridica.
Physica.
Poetica.
Mathematica.
Logica.
Practica. Mores naturales bonimaluúe. Virtutum & uitiorum
Bibicorum semina:
Prudentiæ. 3734
Astutiæ & Callidi tatis.
Fortitudinis. 3735
Temperantiæ.
Libidinis.
Liberalitatis.
Auaritiæ.
Prodigalitatis.
Ambitionis. 3738
Magnanimitatis, in honorib. appetendis, cõsequẽdis, aut spernendis.
Clementiæ.
Crudelitatis, Tyrannidis.
Popularitatis.
Scurrilitatis. 3739
Pietatis erga Deũ.
Iustitiæ erga homines.
Iniustitiæ.
Mechanicæ.
Corporis bonorum uel malorum. puta
Roboris. 3740
Formæ, uenustatis.
Fortuitorum. uidelicet
Dignitatis.
Sacræ, Episcopalis.
Regiæ.
Gloriæ.
Inimicitiæ.
Modi. Indoles sese manifestans
Contemplando. 3741
Discendo.
Interrogando.
Declamando. Scribendo.
Iudicia exercendo.
Admonendo, Consulendo.
Reprehendendo.
Tolerando: uerbi gratia,
Ignominiam.
Labores militiæ.
Dando
Eleemosynam.
Munera.
Morum granitate.
Aemulando, Inuidẽdo. 3742
Confidendo, Suscipiendo.
Minando.
Optando.
Non obediendo.
Tacendo, Cælando arcana.
Exercendo corpus.
Inseruiendo.
Lacrymando.
Occasionis. Indoles quæ sese prodit in
Ludo.
Certaminibus cursuum, luctæ, equorum. 3743

INGENII, Indolis cognitio respectu Alterius cognoscentis & explorantis. Indoles
Cognita, & explorata. Indolem explorare
Animi, in
Genere.
Specie Cognitio indolis
Philosophicæ, sapientis.
Inepte ad philosophiam.
Eloquentis.
Logicæ. 3744
Probæ.
Prudentis.
Fortis. Crudelis.
Religiosæ.
Furacis, Sacrilegæ.
Mechanicæ.
Corporis. Cognitio indolis
Robustæ.
Fortunæ. Cognitio indolis
Principalis, Regalis, Ducalis. 3745
Iniuncæ.
Nobilis.
Genuinæ, Legitimæ.
Calamitosæ.
Non cognita, obscura, dubia. Mores non agniti. 3746

LIBER II. DE ARTE ET INERTIA.

INSTITVTIONIS Materia. Huc Institutio
Simplex, singillatim considerata, in ijs quæ faciunt ad
Animum. puta in
Theoricis.
Practicis, tum
Virtutibus.
Vitijs. 3749
Mechanicis.
Corpus. Circa corporis bona institutio.
Multiplex.

INSTITVTIONIS Forma considerata quoad
Finem. Sic uel est
Recta, proba. 3750
Peruersa. 3751
Modum. Institutio
Occulta, ænigmatica.
Apta, accommodata.
Inepta, inconueniens. 3752
Instrumentum. Institutio facta
Viua uoce.
Disputatione, Interrogatione.
Carminibus, Cantilenis.
Adhortatione.
Scriptis, Lectione.
Inscriptionibus. 3753
Imaginibus, Notis.
Assuefactione, Exercitatiõe, iugi Conuersatione. 3754
Obseruatione, Inspectione.
Exemplis. 3755
Otio.
Religione.
Præmijs.

MAGISTRI, Præceptores aliorum:
Qui. puta
Populi, Ciuitates.
Legislatores.
Heroes.
Reges, Principes, Magistratus. 3756
Curatores. Amatores.
Pædagogi. Iiq; rursus uel
Publici, Ludimagistri.
Priuati, Magistri
Heroum. 3757
Regum, Principũ. 3758
Doctorum hominum. 3759
Virorum politicorum, pacis bellique artibus illustrium.
Parentes. 3760
Nutrices.

Fratres, Sorores.
Patrui.
Mariti. Vxores. 3762
Domini.
Serui, Captiui.
Hospites.
Hostes.
Mortui.
Bruta.
Quales. Nempe uel
Oblati fortuitò.
Delecti. Magistri ex professo
Quo instrumento. 3763
Quo studio, diligentia, promtitudine. Huc Doctores
Diligentes, Promti.
Negligentes.
DISCIPVLI quorumcunq; qualescunq;. Edocti ab alijs,
Qui didicerint. Respectu
Qualitatis. pura
Heroes.
Reges discipuli aliorum.
Docti homines qui ab alijs didicere. 3764
Seniores qui didicere.
Quantitatis. Discipuli
Multi.
Pauci.
A quibus edocti, instituti. puta
A Seipsis. Αὐτοδίδακτοι. 3765
Ab Intelligentijs edocti:
A Deo, *Diuis.* Θεοδίδακτοι.
A *dæmonibus.* (κτοι
Ab Hominibus edocti in
Genere. 3766
Specie. Vtputa à
Poetis.
Historicis.
Doctoribus, Preceptoribus, Philosophis, Literatis
Impijs. 3767
Stultis, Pueris.
Parentibus.
Coniugibus.
Mulierculis.
Plebeis, Mechanicis
Seruis, Captiuis.
Peregrinis. 3768
Hostibus.
A Brutis.
Quomodo. Edocti
Contemplatione.
Auditione.
Conuersatione.
Consilio. 3769
Exemplo.
Reprehensione, Approbatione.
Irrisione.
Pœnitentia aliorum.
Morbis. Morbo doctiores redditi.
Amore.
Paupertate.
Carceribus, Exilio. 3770
Quando. Qui didicere
Citò.
Serò.
Quo studio, qua diligentia didicerint. 3771
Quo successu. Alij quidem
Discunt
Citò, *facilè.* Dociles
Tardè.
Dediscunt.
Nil discunt.
INSTITVTIONIS, Disciplinæ fructus. tum
Bonæ. 3772
Malæ.
INSTITVTIO nulla. Eadq; rursus uel per
Consilium certum: nempe
Prohibita edicto.
Sublata.
Omissa.
Negligēter intermissa. 3774

LIBER III. DE EXERCITATIONE.

NEGOTIVM uoluntarium. Huius sunt generis,
Sua tractare. Officium suum facere in studijs & officijs
Theoricis.
Bellicis.
Practicis. 3780
Noua, insolita, rara facere.
Seria tractare.
Vtilia tractare.
Varia tractare. Et uel
Diuerso tempore.
Eodem tempore, simul.
Vilia curare.
Inutilia tractare. Otio abuti 3781
Ludicra tractare. idq; uel
Rerum, siue Instrumētorum quibus ludunt, ratione habita. Ludere scilicet
Digitis.
Pila, *Folliculo, Sphæra.*
Arcu, Balista.
Disco.
Armis.
Tesseris, Alea. 3782
Calculis, Latrunculis.
Talis. 3783
Charis.
Ostracis, Conchulis.
Testis.
Foliis.
Fructibus.
Muscis.
Auibus. 3784
Simijs.
Vesica.
Numis.
Poculo.
Cottabo.
Personis, habitu mutato.
Personarū ratione habita.
Nempe
Qui luserint. Verbi gratia,
Populi, Respublicæ, Ciuitates.
Reges, Principes. 3785
Docti homines.
Pueri.
Iuuenes.
Cum quibus. Ludere cū
Dæmonibus.
Pueris.
Seruis.
Morionibus. 3786
Dormientibus.
Modi ratione habita. Quo genere ludi. Videlicet
Animum occupando,
Literis in genere.
Lectione.
Scriptione.
Cantu.
Musica.
Poesi, Dramatis.
Historijs.
Mechanicis exercitijs. 3787
Animum relaxando
Vino.
Amoribus.
Medicamentis.
Corpus occupando
Conuiuijs.
Natatu. 3788
Deambulatione.
Equitatione.
Saltatione.
Pugna.
Suffocatione.
Mixto ludi genere.
Finis ratione habita. Cur. Ludere causa
Religionis.
Liberalitatis exercēdæ.
Exercitij militaris.
Dignitatis.
Insultationis.
Loci ratione habita. Ludere in
Sacris.
Castris.
Temporis ratione. Quando. Ludere
In expeditionibus. 3789
Hostibus irrumpentibus.
In calamitate.
In morte.
Euentus respectu. Ex Ludo prouenit
Opulentia.
Bellum.
Cædes.
Importuna, intēpestiua tractare.
Aliena scire, cognoscere, quæ scire
Interest.
Nil interest. Curiosa cognitio.
Aliena tractare. Curiosa negotij alieni affectatio, susceptio.
In genere.
Theorica. Philosophica uel oratoria à politicis aut militibus tractata
Indecorè.
Decorè.
Græca à Latinis tractata.
Poetica à Medicis tractata.
Politica à Sacris tractata. 3790
Bellica à Sacris tractata. Sic bellica tractant
Pontifices.
Cardinales. 3791
Episcopi, quo ad patriam,
Itali.
Galli.
Hispani. 3792
Germani. 3793
Boemi.
Hungari.
Dani, Sueones.
Bellica à Doctis tractata.
Sacra à Profanis tractata.
Mechanica tractata.
A sacris hominibus. 3794
A regibus, principibus.
A philosophis, literatis.
Ab imperitis.
Virilia munera à mulierib. suscepta.
OTIVM. Respectu
Rerū suæ negotij à quo abstinent. nidelicet ab exercitio
Politico. A reipub. administratione.
Bellico. 3795
Mechanico.
Personarum. Huc
Qui otiantur. puta
Populi.
Reges, Principes.
Milites. 3796
Parasiti.
Quomodo. Otiantur uel
Voluntate inducti.
Coacti.
Cur. Otiantur causa
Religionis.
Philosophiæ.
Voluptatis.
Mœroris.
Quietis, Tranquillitatis.
Fructus. Otij euentus
Bonus.
Malus. Verbi gratia
Improbitas.
Adulterium.
Regni amissio.
Reipub. interitus. 3797
Ignominia.
Supplicium.
INVENTIO. Respectu
Subiecti. Quorū. Ratione habita
Hominis, quo ad illius
Animum. Inuentores
Theoricorum habitum.
Religionis.
Legum.
Iudiciorum.
Suffragiorum.
Belli.
Ludi.
Mechanicarum artiū operumuie. 3798
Corpus. Inuentores
Cibi.
Potus.
Exercitiorum.
Balneorum.
Sepulturæ.
Fortunas. Inuentores
Opum.
Pecunię, numorū.
Politiæ.
Fœderum.
Coniugij.
Repudij. 3799
Seruitij.
Rerum. Inuentores rerum
Naturalium. puta
Ignis.
Aquæ.
Artificialium. Verbi gratia
Instrumentorum mechanicorū.
Mensurarum, Ponderum.
Campanarum.
Armorū, Tormentorum.
Modi. Inuentio
Ingeniosa. 3800
Diligens.
Multiplex.
Promta, Expedita, Velox.
A'γχίνοια.
Absq; consilio. per
Obseruationem. 3801
Somnum.
Cōsulto suscepta: & uel per
Industriam propriam.
Imitationem.
Finis, Successus. Inuentio
Felix. 3802
Inanis. Irrita.
DISCIPLINA.
OBSERVATIO
Aliqua.
Nulla.
IMITATIO. Respectu
Personarum. Qui quos imitentur.
Imitatores
Homines Dei.
Populi, popularium.
Reges
Regum. 3803
Scortorum.
Subditi principum.
Discipuli præceptorum.
Filij parētum, minores maiorum. 3804
Sorores fratrum.
Coniuges coniugum.
Philosophi
Philosophorum.
Poetarum.
Oratores historicorum.
Historici
Historicorum.
Poetarum. 3805
Poetæ
Poetarum.
Philosophorum.
Histriones oratorum.
Medici mechanicorum.
Musici poetarum.
Mechanici
Mechanicorum.
Poetarum.
Christiani
Iudæorum.
Ethnicorum.
Hæreticorum.
Gentiles
Iudæorum.
Christianorum.
Scorta philosophorū. 3806
Victores subactorum.
Homines belluarū, quò ad
Mores.
Voces.
Rerum, quas imitantur. Imitari
Naturam rerum uniuersim.
Sapientiam.
Eloquentiam.
Scripturam, Manum.
Pugnandi genus.
Ceremonias, Religionem.
Mechanicam industriā. 3807
Mores.
Consuetudinem antiquorū.
Virtutem in genere.
Improbitatem in genere.
Prudentiam.
Legislationem.
Calliditatem.
Fortitudinem.
Impudicitiam.
Auaritiam.
Clementiam.
Pietatem religiosam.
Tyrannidem.
Raptum.
Formam.
Habitum, Vestitum.
Numos.
Claues.
Gloriam.
Rerum, per quas imitantur. per
Scripta.
Picturam, Statuas.
Reipub. administrationem.
Modi. Imitatio
Apta, Ingeniosa. 3809
Inepta. Vel respectu eius
Quod imitantur.
Per quod imitantur. 3810
Facilis.
Difficilis.
Euentus. Imitatio
Felix.
Infelix.
Conatus. Imitatio
Irrita. 3811
EXERCITATIO eorū quæ adsunt. Cuiusmodi est
Meditatio, Contemplatio
Aliqua.
Nulla.
Exercitatio eximiè dicta. Exercitij secundum
Animum. Verbi gratia,
Declamando.
Disputando.
Pugnando.
Corpus.
Doctrina.
Disputatio.
Accommodatio. Eadq; uel
Apta. 3812
Inepta, Nulla.
EXERCERI in alienis.
EXERCITIA ratiōis, intellectus.
EXPERIENTIA, ἐμπειρία, Cognitio sensitiua
Aliqua.
Nulla. 3813
CONSVETVDO, Assuefactio
Bona.
Mala. Eadq; tum in
Genere.
Specie. Assuefacere
Luxuriosis.
Crudelitati.
Calumniari.
Absurda.
CONVERSATIO. Respectu habito
Personarum, cum quibus uel
Suscepta: uerbi gratia cum
Probis.
Improbis.
Non suscepta. Cum
Improbis.
Amicis.
Familiaribus. 3814
Hostibus.
Fructus. Ex conuersatione facti
Boni, Docti, Periti.
Mali.
Inepti.
Infelices.
INSPECTIO. *Aureola.* 3815
LECTIO considerata respectu
Subiecti, quod legitur. Librorum scilicet & Scriptorum. Quo ad
Rationem huius ei loci
Librorum studium. Bibliothecæ tam priuatæ quam publicæ.
Librorum & Scriptorū & Bibliothecarum neglectus, odium, contemptus.

Χρῆσις. Huius est loci,
Delectus scriptorum. Qui quos legerint, uel legere debuerint:
In genere.
Veteres.
Pios. Hereticos.
Ethnicos.
Poetas. 3819
Oratores.
Historicos.
Philosophos.
Theologos. 3820
Modus legendi.
Efficiētis, qui legit. Huc pertinet
Lectio obita, suscepta. considerata quoad
Studium, Diligentiā, Assiduitatē, Cōstantiā.
Profectum. Lectio
Cum fructu. 3821
Absq; profectu. Lectio inutilis.
Cum damno.
Tempus, Locū. Quando.
Vbi. Lectio tempestiua, oportuna: uel e contra.
Lectio non obita, nulla, omissa, remissa.

AVDITIO. Ἀκρόασις. Vel
Obita, Suscepta. Respectu
Rerum, de quibus. Audire
Sacra dogmata.
Reipub. instituta.
Honesta, Pudica.
Reprehēsionem liberā.
Disputationes.
Personarum. Qui quos audierint. puta
Discipuli præceptores.
Musicos.
Philosophos, Sophistas. 3822
Modi. Auditio
Diligens.
Constans, Assidua.
Fructus. Auditio
Vtilis. Inutilis.
Non obita. Nulla.

DICTIO. Orationis exercitium:
Qui. Huc illi, qui
Declamando se exercuerūt. puta
Iuuenes.
Duces bellici.
Non declamarunt.
Quomodo se exercuerint. Verbi gratia
Ex scripto recitando.
Memoriter perorando.
Præmeditando. Dictio, oratio præmeditata. 3823
Ex tempore dicēdo. Dictiō extēporanea, αὐτοσχέδιος.
Diligenter, assiduè. Dictio elaborata.
Quantum. Huc Dictio, oratio
Prolixa. Multa.
Breuis. Pauca.

SCRIPTIONIS Χρῆσις. Scribendi exercitatio uel
Obita. Ratione habita
Subiecti, secundùm
Substātiā, de quibus rebus scribūt. Scribere
Varia. Ficta.
Acta, facta. 3824
Edicta.
Iussa, mandata.
Quantitatem. Scriptio
Multa. Qui multa scripsere. Πολυγράφοι.
Pauca.
Lōga, prolixa, πολύστιχα.
Breuis.
Modi. Quo modo. Huc pertinet Scriptio
Distincta.
Interrupta. Rhapsodia. 3826
Obscura.
Inepta.
Personæ.
Quo tempore. Scriptores primi.
Qua ætate. Scriptores Iuuenes.
Senes. 3827
Qua occupatione. Qui scripserunt, dum
Militant in castris.
Audiunt in schola.
Quo studio. Sic scripsere alia
Extēporanea. αὐτοσχέδια.
Elaborata. πονημένα.
Diligens. 3828
Negligens.
Facilis.
Qua occasione. Sine
Temporis.
Loci.
Non obita. Qui nihil scripsere. 3829

SCRIPTIONIS Φυλακή. Huc referantur
Scripta edita.
Scripta occultata, suppressa.

OPERATIO, Ἐνέργεια.
Aliqua.
Nulla. 3830

LIBER IV. DE INSTRVMENTIS Secundarijs.

MVLTITVDO, numerus. Huius sunt loci:
Artes multæ. Artibus dediti.
Inuentio multa.
Scriptio multa.
Actio multa. 3835
Opera mechanica multa.

PAVCITAS.

PRAECIPITANTIA in suscipiendo, aggrediendo.

MATVRITAS in suscipiēdo, aggrediendo.

CVNCTATIO in suscipiēdo, aggrediendo. eadēque
Recta: tum in
Sacris.
Profanis. 3836
Vitiosa. Procrastinatio, dilatio.
Procrastinatores, Cessatores, ἀμβολογοί Hesiodo tum
Sacrorum. Ad sacra tardè accedentes.
Cognitionis, Lectionis.
Reipub. corrigendæ.
Vitæ ēmendandæ.
Conuiuiorum. Ad cōuiuia tardi.
Consiliorum. Ad consultandum tardè accedentes.
Expeditionis bellicæ.
Auxilij.
Pugnæ. 3837
Armorum præparationis.
Nauigationis. Electionis.

ASSIDVITAS, Frequētia studij, officij, laudata. Huc
Qui assidui fuerint. puta
Monachi.
Medici.
Oratores.
Philosophi.
Pistores.
Senes.
Principes, Reges. 3838
Magistratus quiuis alijs.
In quo assidui. puta in
Exercitio sui ipsius. Verbi gratia in
Oratione, precibus, hymnis.
Sacris.
Literis.
Contemplatione.
Auditione.
Lectione.
Discendo.
Reipub. administratione. 3839
Iudicijs.
Eleemosyna.
Labore & exercitio corporis
Armis. Bellis.
Mechanicis.
Exercitio aliorum. Eoq; uel
Sacro. 3840
Literario.
Corporis.
Politico.
Mechanico.
Quando assidui. Nimirum tempore
Certo, constituto: partim horis.
Incerto, rapto, fortuito, subsecriuo.
Vbi. Verbi gratia assidui in
Senatu.
Itinere.
Castris. 3841
Conuiuio.
Spectaculis.
Balneo.

ASSIDVITAS uitiosa. V.G.
Canendo.
Spectando.

TARDITAS, Segnities, Lētitudo in operis, studij cuiusuis deductione:
Qui. Vt puta
Magistratus.
In quibus segnes, lenti:
Dicendo. Scribendo.
Consultando.
Iudicando. 3842
Bellando.
Salutando.
Opus mechanicū faciendo.
Quo euentu. Segnes euentu
Bono, felice.
Infelice.

INTERMISSIO, Infrequentia, Remissio studij, officij, laboris, considerata respectu

Rerum

Rerum quæ omittuntur. Intermissa, omissa
Sacra.
Argumenta.
Causarum cognitio.
Accusatio.
Censura ecclesiastica.
Lectio.
Iter.
Victoriæ cursus.
Dignitatis petitio.
Personarū, Qui intermittunt. uerbi gratia
Milites.
Oratores.
Senes.
Finis. Cur. Intermissio causa
Obedientiæ.
Censuræ.
Diligentiæ nimiæ.
Somni. 3844
Iræ, Indignationis.
Euentus. Intermissionis fructus uel
Bonus.
Malus.

CELERITAS, Velocitas in expediendo, perficiēdo, absoluendo:
Qui. puta
Reges.
Duces bellici.
In quibus celeres. V.C.
Imitando.
Orando.
Scribendo.
Nunciando.
Rempub. tractando.
Seditionem sedando.
In apparatu bellico, in opere militari. 3845
Vincendo. Aedificando.
Pingendo. Nauigando. 3846
Occurrendo, Apparendo.
Dignitates conferendo.
Quo fructu. Celeritatis fructus.

TARDITAS in perficiendo, absoluendo:
Inueniendo. Discendo.
Bellum gerendo. Auxiliando.
Nauigando. 3847
Aedificando.

PROVIDENTIA
Aliqua. Nulla.

ALACRITAS, Cupiditas, Studiū in suscipienda subeundaue exercitatione, respectu
Materiæ subiectæ. Alacres
Docendo. Discendo.
Consultando. Sacrificando.
Militando. Reconciliando.
Recuperando. Molendo.
Pingendo. Metendo.
Deterrentium, auertentium, impedientium, prohibētium. Sic alacritati attestatur
Legum neglectus. 3848
Morbi contemtus. 3849
Valetudinis neglectus.
Periculorum contemtus.
Alimētorum neglectus. 3850
Venereorum neglectus.
Somni neglectus.
Cultus, Cura corporis uel
Interrupta, omissa causa exercitij. 3851
Coniuncta exercitio.
Laboris tolerātia. Φιλοπονία.
Aetatis imbecillitas. Ab exercitio non distracti ætate
Iuuenili, puerili.
Senili. 3852
Sexus muliebris fragilitas.
Opū profusio, usus, iactura:
Opum contemtus.
Paupertatis tolerantia.
Seruitutis tolerantia. 3853
Patriæ neglectus. Peregrinatio.
Amicitię, Gratię, Beneuolentiæ contemtus, neglectus.
Coniugij neglectus.
Liberorum neglectus.
Spectaculorum contemtus.

ANIMI deiectio, ignauia, incuria. Verbi gratia
Docendo. Discendo.
Auscultando. Declamando.
In concionem eundo. 3854
Militando. Imperiū defendendo.
Surgendo. Laborando.

CONFIDENTIA.

INGENIVM in studij, officij, operis deductione uel
Adhibitum.
Non adhibitum. Casus & fortuna in arte & exercitatione. 3855

DILIGENTIA, Attentio:
Moderata. Respectu scilicet
Functionum. Diligentes
Contemplando.
Inueniendo, Docēdo, Discendo, Imitādo, Scribendo.
Sacrificando.
Rempub. administrādo.
Iudicando. Explorādo.
Custodendo.
Amicitiam comparādo.
Personarum. Diligentes
Principes, Magistratus.
Politici.
Duces.
Legati.
Cantores.
Oratores, Rhetores.
Medici. 3856
Quæstores. Histriones.
Mechanici quilibet.
Athletæ.
Nimia. uidelicet
Contemplando. Inueniēdo.
Docendo.
Dicendo, Declamando.
Concionando.
Legendo. 3857
Scribendo. Leges ponendo.
Agendo. Conuinando.
Ludendo.
Mechanica tractando.
Luctando.

NEGLIGENTIA, Oscitantia:
In quo Negligentes
Obseruando. Audiendo.
Legendo. Loquendo.
Scribendo. Iudicando.
Orando.
Leges obseruando.
Magistratum petendo.
Militando.
Exercendo mechanica.
Excubando, Custodiendo.
Corpus curando. 3858
Qui:
Principes, Magistratus.
Duces.
Medici.

IVCVNDITAS exercitationis. Exercitationi adiuncta
Voluptas.
Molestia. 3859

CONSTANTIA in bono, considerata respectu
Materiæ subiectæ. Constantes in
Studio literarū in genere.
Philosophando.
Contemplando. Docendo.
Audiendo. Scribendo.
Moribus patrijs.
Probitate, Virtute.
Religionis defensione, obseruatione.
Sacris audiendis, peragendis. 3860
Fide erga Deum.
Caritatis officio.
Consilio.
Sententia tuenda.
Arcanis celandis.
Pudicitia tuenda.
Veritatis confessione.
Legum obseruatione. 3861
Reipub. administratione.
Fide erga homines.
Correctione iusta.
Mechanico opere.
Dignitate petenda.
Expeditione. 3862
Obsidione.
Efficientis. Qui constantes:
Episcopi.
Poetæ.
Legati.
Auertentium, Absterrentiū, Prohibentium, Dissuadentiū, Impedientiū. Quos ab agendo non auerterunt, non retraxerunt
Corporis bona: uel ubi gratia
Voluptates.
Corporis mala. Nimirum
Sanctus. 3863
Æstus, Frigus.
Valetudo aduersa, Morbus. 3864
Verbera, Vulnera.
Pericula uitæ.
Mors.
Fortuita bona. uidelicet
Opes, Prædia.
Honores, Dignitates, Magistratus. 3866
Res nouæ.
Successus felix.
Fortuita mala. Vt est
Paupertas.
Iactura opum.
Clades.
Desertio.
Obiurēctatio.
Irrisio.
Repulsa. 3867
Carceres.
Exilia.

CONSTANTIA in malo. Pertinacia. Pertinaces in
Hæresi, Superstitione, Impietate. 3868
Tyrannide.
Existimationis conseruatione.
Odio, Inimicitijs. 3869
Sententia semel suscepta.

INCONSTANTIA, ratione habita
Rerū, in quibus incōstantes sunt, considerati
Materialiter. Inconstantia in
Vitæ genere, studio, professione. 3870
Moribus patrijs.

Fæderationibus uitæ quotidianæ diuersis.
Scriptionis genere.
Sententia.
Iudicio.
Promisso.
Voto.
Legibus. 3871
Amicitia, Fœdere. 3872
Odio.
Paco, Bello.
Formaliter. Et uel
In genere. Incōstantia in
Malo. Mores, Vita in melius commutata. 3874
Bono. Mores, Vita in deterius mutata.
In specie. Inconstantia in
Liberalitate.
Popularitate. 3875
Pietate.
Ambitione.
Feritate. Cicurati.
Impietate, Superstitione.
Hæresi.
Apostasia.
Personarū. Qui inconstātes fuere:
Populi, Gentes. 3876
Familiæ.
Principes.
Pueri.

VEHEMENTIA.
FACILITAS in perficiendo. Faciles
Imitando, Inueniendo, Docendo, Discendo, Scribendo, Dicendo.
Commentando.
Versus faciendo.
Oracula dando. 3877
Consultando.
Agendo. Sacrificando.

POSSIBILITAS.
IMPOSSIBILITAS.
CONSECVTIO, Exercitatio felix, Successus, Profectus, Perfectio, Absolutio, Effectio:
Cuius rei. Successus, absolutio
Orationis.
Studiorum.
Regni.
Victoriæ.
Quomodo, Per quē. Sic perficiunt, consequuntur aliquid
Ope diuina.
Ingenio, Studio.
Fortuito casu.

FRVSTRATIO, considerata respectu
Materiæ. Frustratio
Institutionis. 3878
Disciplinæ.
Imitationis. Persuasionis.
Precum.
Custodiæ.
Operis magnifici.
Insidiarum.
Dignitatis acquirendæ.
Thesauri inueniendi.
Expeditionis bellicæ.
Vrbis occupandæ. 3879
Efficientis. Frustrati, uerbi gratia
Fortuna, Casu.
Perfidia humana.
Aetate. Morte.
Euentus. Huc Frustratio
Felix, Fortunata. 3880

EFFICACIA, eaq; uel
Ingeniosa. Fortuita.
INEFFICACIA.
PEREGRINATIONES susceptæ, obitæ:
A quo. Qui peregrinati sunt. uerbi gratia
Reges, Principes.
Legislatores.
Philosophi. 3881
Magi.
Medici.
Poetæ.
Historici.
Cosmographi, Geographi.
Mulieres.
Cur. Peregrinati causa
Linguæ.
Studiorum, Doctrinæ. 3882
Librorum, Bibliothecarū.
Terras lustrandi. 3883
Religionis, Pietatis.
Martyrij.
Sobolis.
Amoris excutiendi.
Quæstus, Lucri.
Quomodo. Peregrinatio considerata respectu
Consilij, Instituti, uel
Voluntaria.
Non uoluntaria, coacta.
Habitus. puta
Dissimulata persona.
Motus. 3884
Quo successu. Peregrinati successi
Felice. Infelice.
Nullo.

PEREGRINATIONES nō susceptæ, intermissæ.
EXERCITATIONIS Opportunitas
Obseruata. Exercitatio opportuna, tempestiua.
Non obseruata. Exercitatio inportuna, intempestiua, in
Genere. Tempora actionū importunè inuertere.
Specie. Intempestiuè
Philosophari.
Religionem docere.
Dedicare.
Expeditionem bellicam suscipere. 3886

VOLVMINIS XXII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE BEATITVDINE ET Felicitate.

FELICITATIS Acquisitio, respectu
Personarum: eorum scilicet, per quos acquiritur. Felicitatis auctores uel
Certi. Cuiusmodi sunt
Deus, Intellig, ntiæ.
Homines, puta
Reges, Principes. 3890
Serui.
Quisq; sibijpsi.
Incerti. Fortuna.
Rerum, hoc est, Occasionis siue Instrumenti considerati
Formaliter. Felices
Ex propriis bonis, mali, puta
Linguarum peritiam.
Ignorantiam.
Impudicitiam.
Formæ similitudinem.
Morbum. 3891
Scabiem.
Somnum.
Mortem.
Paupertatem.
Expositionem.
Iacturā quamuis.
Imperij amissionē
Exilium. 3892
Carcerē, Captiuitatem.
Orbitatem.
Coniugium.
Ignominiam.
Victoriā luctuosā.
Cladem ab hostibus illatam.
Ex alienis bonis mali sunt. Sic Felicitas acquiritur ex
Conuersatione & societate bonorum. 3893
Tyrannide.
Stupro.
Proditione.
Surditate.
Calamitate.
Materialiter. Sic uerbigratia felicitatis occasionem præbent
Lingua.
Brata.
Temporis. Puncto tēporis adepta felicitas. Felicitatis momentū. 3894
FELICITATIS Possessio. Ratione habita
Personarum, qui possident. Huc
Homines Beati, Felices dicti. Et ij uel
Viui. Vtputa
Populi.
Viri boni.
Philosophi.
Reges. Senes.
Pauperes.
Mortui. 3895
Tempora felicia.
Loca felicia.
Personarum, propter quas possidetur. Sic Felices sunt
Subditi ob principes.
Patria ob ciues.
Amici ob amicos. 3896
Filij ob parentes.
Parentes ob filios.
Maiores ob posteros.
Inimici ob inimicos
Discordes.
Victos, oppressos.
Rerum. Sic felicitas consideratur
Multiplex. Varijs bonis felices. 3897
Simplex, propter boni possessionem qualiscunque. Felices ob
Fauorem diuinum.
Virtutem in genere.
Institutionem rectam.
Initiationem.
Facta illustria.
Rēp. rectè administratā.
Corporis uoluptates.
Diuitias.
Libros, uel
Collectos.
Conseruatos. 3899
Propagatos.
Primogenituram.
Mortis genus.
Gloriam, honores.
Nobilitatem.
Reditum in patriam.
Peregrinationem perpetuam.
Victoriam.
Coniugium. 3900
Amicitiam.
Pacem.
Malorum depulsionem, euitationem.
FELICITATIS conseruatio, duratio, constantia. Huc pertinet
Hominum felicitas
Constans.
Inconstans. Fortunæ uarietas. Varijs casibus agitati
Populi. Vrbes. 3901
Pontifices, Cardinales.
Principes, Reges, Tyrannis imperatores. 3902
Reginæ.
Duces. 3903
Consules.
Victores, rursus infelices.
Consiliarij, Aulici, Principum amici. 3911
Serui.
Locorum felicitas. uel
Constans. 3912
Incōstans. Loca felicia & infelicia, ijsdem, diuersis.
Temporum felicitas. Eadē. uel
Constans. Tempora felicia semper uel sæpè, ijsdem uel diuersis.
Inconstans. 3913

LIB. II. DE MISERIA ET INFELICITATE.

INFELICITATIS Acquisitio ratione habita
Personarum, per quas acquiritur. Miseriæ auctores.
Sibijpsis.
Alijs. Infelicitatis auctores
Dij, Astra. 3915
Reges. Mulieres.
Bruta.
Rerum, siue Occasionis siue Instrumenti materialiter cōsiderati: Infelices occasione
Inuenti. Inuentis suis qui periere.
Legis. Legibus suis dānati.
Consilij. Consilijs proprijs euersi. 3916
Vaticinij.
Insidiarū. Insidijs quas alijs struxerant irretiti.
Doni hostilis.
Cædis.
Supplicij eius, quo alios affecere.
Verbi.
Thesauri, Pecuniæ.
Anathematū sacrorum. 3917
Equi.
Canis.
Imaginum.
Filij.
Vnguenti.
Rerum, siue occasionis & Instrumenti formaliter considerati. Infelices occasione
Malorum animi:
Ex indicio infelices, uel
Retardato.
Neglecto, Spreto.
Ex fluuia infelices.
Ex libidine infelices. 3918
Ex auaritia infelices.
Ob luxum infelices.
Ex superbia & ambitione infelices.
Ex adulatione infelices.
Ex impietate in deos, hæresi, periurio, idololatria, superstitione infelices.
Ex impietate in sacros homines, ex persecutione infelices. 3919
Ex impietate in res sacras, ex sacrilegio infelices.
Ex perfidia in subditos, ob tyrannidem infelices. 3920
Ob perfidiam erga principes facti infelices.
Ex perfidia erga ductos infelices.
Ob perfidiam in socios infelices.
Ex perfidia & crudelitate erga hostes reditti infelices. 3921
Ex impietate in parentes infelices.
Ob perfidiam erga coniuges infelices.
Ex perfidia erga fratres, nepotes, infelices.
Ex perfidia erga seruos infelices.
Ex seditionis, defectionis, belli studio infelices.
Ex periurio, falsa accusatione infelices. 3922
Ex proditione infelices.
Corporis malorum.
Malorum fortuitorum. Infelices facti ex
Conuersatione cū improbis.
Fœdere cum improbis.
Bonorum animi. Infelices facti ob
Sapientiam.
Eloquentiam.
Iustitiam.
Bonorum corporis. Infelices ob
Pulcritudinem.
Robur.
Longæuitatem. 3923
Bonorum fortuitorum. Infelices ob
Diuitias.
Vbertatem.
Ciuitatem munitam.
Victoriam.
Temporis. Infelicitas puncto temporis acquisita.
INFELICITATIS Possessio, respectu
Personarum Possidentium. Sic dantur
Homines infelices in
Genere.
Specie. Infelices
Populi.
Familiæ.
Reges. 3924
Docti homines.
Grammatici.
Medici.
Mariti.
Amatores.
Typographi.
Senes.
Milites.
Loca infelicia.
Tempora infelicia.
Personarū, propter quas possidetur. Sic infelices dicuntur aliq; propter
Principes. 3925
Subditos.
Concives, Contribules.
Auos, Parentes.
Filios. 3926
Nouercas.
Dominos. Seruos.
Conseruos.
Cognatos.
Fratres, Sorores.
Coniuges. 3927
Hostes homines
Sacros. 3928
INFELICITATIS Possessio respectu Rerum. Sic datur miseria
Multiplex, pluribus malis simul cōcurrentibus in unum. 3929
Simplex, cōsiderata respectu mali unius quod possidetur. Sic infelices dicuntur propter
Morbum.
Munus impeditum.

Deiectionem regni.
Excidium.
Nuptias.
Negotia.
Deprehensionem in facinore. 3930
Exilium.
Expeditionem infaustam.
INFELICITATIS Conseruatio.
Huc pertinet
Hominum infelicitas
Inconstans.
Constans. Quoad
Instrumentum.
Temporum infelicitas
Constans. Tempus infelix
Iisdē. Tempus infelix idē
Sceleris & pœnæ.
Cladis, excidij.
Diuersis.
Inconstans.
Locorum infelicitas
Cōstans. Locus idē infelix
Iisdem. Idem locus
Sceleris & pœnæ. 3931
Cladis.
Diuersis.
Inconstans. Verbi gratia, Locus idem
Dignitatis & mortis,
Victoriæ atque cladis. 3932

VOLVMINIS XXIII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE LOCIS MATERIAliter consideratis.

LOCA Materialiter considerata in genere. Huc pertinet
Locorum, Regionum
Ortus. Terræ detectæ, factæ. 3938
Interitus. Huc
Terræ aquis obrutæ.
Insularum
Ortus. Insulæ enatæ, abscissæ à continenti. 3939
Natura. Insulæ
Frequentes.
Opportunæ, Commodæ.
Frugiferæ.
Lethiferæ.
Interitus. Insulæ continenti iunctæ. 3940
Maria
Belluis infesta.
Importuosa, naufragijs famosa.
LOCA Materialiter considerata in specie. Hic igitur perpendátur
Montium ipsorum
Natura. Montes
Abundantes
Metallis.
Vegetantibus, Fru gibus, Fructibus.
Feris animalibus.
Raris quibusdam. 3941
Asperi.
Alti.
Interitus. Montes
Terræmotu hausti.
Incendio clari. Montes ardentes.
Scopuli nobiles. 3942
Agri.
Prata.
Syluæ.
Speluncæ celebres.
Lacuum
Ortus.
Natura mirabilis.
Fructus. Huc Lacus
Abundantes, Fertiles
Piscibus.
Auibus. 3943
Sale.
Steriles, Piscibus carentes.
Magnitudo.
Vsus.
Qualitas.
Fluminum
Motus, Cursus, Fluxus. Fluuij
Strepentes,
Obliqui, Tortuosi.
Perennes.
Magnitudo. Flumina
Magna.
Diuisa.
Aucta, Inundantia.
Exicata.
Fructus. Huc Fluuij
Aurifери.
Pisculenti.
Fertiles.
Steriles.
Nobilitas.
Vsus. Fluuij
Potabiles. 3944
Medicati.
Agriculturæ commodi.
Mechanicis inseruientes.
Fontes, considerati respectu
Quantitatis. Vbi fontes
Multi.
Nulli.
Motus.
Qualitatis. Huc Fontes
Calidi, Thermæ. 3945
Frigidi.
Sapidi, Fœcundi.
Vsus. Fontes
Potabiles. 3946
Medicati.
Varij usus.
Fructus. puta
Oleum.
Vrbes, Ciuitates: quatenus
Oriuntur, quoad
Auctorem. A quo
Conditæ. 3947
Refectæ, Restauratæ.
Tempus, Vetustatem, Vrbes
Antiquæ.
Recentes.
Sunt. Sic Vrbes considerari possunt secundùm
Situm. 3950
Munimenta. Vrbes
Munitæ. 3951
Non munitæ.
Diuitias, Potentiam, Amplitudinem. 3952
Dignitatem. Huc
Regiæ urbes. 3953
Successionem. Huc
Metropoles.
Coloniæ.
Pulcritudinem. Vrbes
Amœnæ.
Frequentiam. Vrbes
Populosæ.
Artem, Industriā habitantium. Vrbes nobiles
Mercimonijs. Emporia celebria. 3954
Opificijs.
Salubritatem. Huc Vrbes
Salubres.
Insalubres.
Arces magnificæ, munitæ.
Turres excelsæ, magnificæ.
Portus nobiles. 3957

LIBER II. DE LOCIS FORMALIter consideratis.

LOCA Formaliter cōsiderata, quatenus locant hominem
Exercentem sese uel
Animo. Huc
Templa illustria
Structura, Elegantia. 3961
Antiquitate.
Sanctitate, Cultu,
Venerationē.
Miraculis. 3962
Scholæ.
Bulenteria, loca consultationum.

Forum. idq; uel
Iudiciale, iudicijs destinatū. 3963
Promercale, Mercatorum.
Theatra.
Speculæ. 3964
Lescha.
Mechanicis artibus destinata loca. Vt sunt
Officinæ mechanicæ.
Vrbes mechanicis insignes.
Corpore. Huc
Gymnasia.
Portæ.
Viæ oportunæ.
Pontes.
Lupanaria.
Habitantem. Domus consideratæ respectu
Personarum. Quorum domus. puta
Regum. Regiæ.
Mulierum. Gynæceæ.
Pauperum. Xenodochia
Cadauerum, mortuorū.
Cœmeteria. 3965
Qualitatis. Quales domus. Huc
Porticus.
Excolentem corpus.
Custoditum, retentum in certo loco. Carceres. 3966
Puniendum, supplicio afficiendū.
Loca supplicijs destinata.
Morientem. Mortis loca insignia
LOCA Formaliter considerata, respectu naturę eius quod locatur. Huc Loca corporum
Naturalium. puta
Ignis.
Aeris, considerati
Per se.
Respectu fructus. Vbi
Ros.
Manna.
Aquæ
Potabilis.
Medicatæ.
Insalubris.
Lapidum, Marmorum. Vbi lapides, marmora. 3967
Lapidum preciosorū, Gemmarū. Gemmifera loca.
Metallorum. In
Genere. 3968
Specie. puta
Auri. Aurifodinæ. 3969
Aeris. Aerifodinæ.
Fertiles.
Defectæ.
Ferri. Ferrifodinę.
Argenti. Argentifodinæ
Fertiles. 3970
Defectæ, exoletæ.
Stanni.
Plumbi. Plumbifodinæ.
Mineralium. Loca fœcunda
Sulphure, Bitumine, Pice, Naphtha, Succino. 3971
Alumine. Fodinæ aluminis
Fertiles.
Defectæ.
Sale. Salifodinæ 3972
Nitro.
Sandaracha.
Minio.
Carbonibus fossilibus.
Thure, Myrrha fossili.
Vitro.
Vegetantium consideratorum respectu Stirpis. Huc loca in quibus reperiūtur
Arbores respectu Vsus sui, conferentes
Potui.
Igni.
Fabricæ.
Arbores respectu Speciei uariæ. Puta
Olea.
Vitis.
Ficus. 3973
Cedrus.
Palma.
Citri.
Cupressus.
Persea.
Laurus.
Platanus.
Quercus.
Populus.
Pinus.
Terebinthus.
Styrax.
Malua.
Salix. 3974
Arbores respectu Duratonis suæ:
Vetustæ.
Plantæ respectu sui Vsus uel
Medicæ.
Venificæ.
Magicæ.
Pastorales.
Plantæ quoad Speciem uariæ. puta
Lactuca.
Allium.
Porrum.
Raphanus.
Rapum.
Melones, Cucurbitæ, Cucumeres.
Tubera.
Linum.
Rosa. 3975
Lilium.
Crocus.
Cytisus.
Medica.
Silphium, Laserpitium.
Thymus.
Ruta.
Myricæ.
Arundines.
Iunci.
Vegetantium consideratorū respectu Fructus, quē proferunt. Huc ergò loca in quibus abundant
Flores.
Oleum.
Vinum alimentare
Copiosum. 3976
Parcum. Nullum.
Medicatum unum.
Acetum.
Mel respectu Efficientis, collectum ab
Apibus.
Hominibus.
Mel respectu Materiæ, collectum ex
Rore.
Arundinibus.
Floribus.
Mel respectu Qualitatis
Sincerum, Purum.
Venenatum.
Cera.
Cerealia. Frumentū ubi
Copiosum. 3977
Parcum.
Legumina.
Ficus.
Palmulæ, Dactyli, Phœnices.
Poma qualiacunq;, Pyra, Cerasa. 3978
Nuces, Amygdalæ, Auellanæ.
Aromata, Gummi, Lacrymæ.
Fabulū quibus in locis
Copiosum.
Medicatum.
Lignorum ubi
Copia.
Inopia.
Auium. In
Genere.
Specie. ubi
Galli, Gallinæ, 3979
Columbæ.
Pauones.
Anates.
Perdices.
Coturnices.
Cornices.
Luscinię.
Cygni.
Stymphalides.
Piscium. In
Genere. ubi pisces
Multi. 3980
Magni.
Optimi, Suaues.
Vocales.
Cicures.
Fossiles.
Venenati, Noxij.
Specie. Vbi
Salmones.
Latti.
Delphini.
Lupi.
Acipenser.
Anguillæ. 3981
Congri.
Polypi.
Astaci.
Ostrea.
Purpuræ.
Conchæ, Margaritæ.
Haleces.
Salpæ, Asellі.
Pelamides.
Crocodili.
Ranæ.
Grossilium cicurum. In
Genere. Vbi
Multa.
Parua. 3982
Nulla.
Specie
Armentorū. Boū, Vaccarum loca.
Nempe
Patria.
Stabula.
Equorum. Equi ubi. 3983
Asinorū. Asini ubi
Ouiū. Oues ubi. 3984

Caprarum. Capre ubi.
Felium. Feles ubi.
Canũ. Canes ubi.
Gregilium ferorum. In
Genere. Vbi
Multa. 3985
Parua.
Nulla.
Specie. Vbi reperiuntur
Elephanti.
Catoblepa.
Gorgones.
Leones.
Tigrides.
Lupi.
Vrsi.
Apri.
Cerui.
Dorcades, Onagri. 3986
Vri, Bisontes.
Vulpes.
Simiæ.
Boues feri.
Pecudes, Oues, Capræ feræ.
Lepores, Cuniculi.
Feles feræ.
Talpæ.
Mustelæ.
Mures, Glires
Venenati.
Pauij.
Nulli. 3987
Lacerti.
Buffones.
Testudines.
Serpentes in genere:
Magni.
Multi.
Alati.
Noxij, Innoxij.
Nulli.
Serpentes in specie. Vbi
Dracones.
Viperæ.
Insectorum. Vbi
Apes. 3988
Muscæ, uel
Multæ.
Nullæ.
Culices.
Cantharides.
Cicadæ.
Aranei. Scorpiones.
Fructuũ ex animalibus. Vbi
Mel.
Lac, Caseus, Butyrum.
Salsamenta.
Lana. 3989
Artificialium. Videlicet
Thesaurorum. Aeraria, Fiscus, Gazophylacia.
Monumentorum publicorum. Archiua.
Nauium. Naualia.
LOCA Formaliter considerata, respectu eius Quod locatur excellentiæ, Quæ quoque loco excellant.
LOCA Formaliter considerata respectu Modi locationis. Huc locorum pertinet 3990
Temperies.
Intemperies, tum in
Genere.
Specie. Loca scilicet intemperata ob;
Aestum.
Frigus. 3991
Humorem.
Cultura. Regio, Loca
Culta.
Inculta, Aspera.
Situs. Huc loca
Vltima.
Infernalia.
Fertilitas. Huc loca fertilia
Hominibus. Populosa.
Aquis, Fluuijs, Fontibus irrigua.
Fructibus uarijs, Frugibus in genere. 3992
Sterilitas.
Iucunditas. Huc loca in
Genere, Voluptuaria.
Specie. Loca quoad
Visum
Amœna. 3993
Inamœna.
Tenebricosa.
Olfactum. Loca
Fragrantia.
Fœtentia.
Securitas. Huc loca
Secura, tuta à
Terræmotu. 3994
Vi externa, propter
Munitionem. Loca muuita natura, uel arte.
Religionem. Asyla. 3997
Infesta
Ab igne.
A uentis. 3998
A terræmotu.
A dæmonibus. 3999
Ab hostibus.
A belluarum incursu.
A serpentibus.
Salubritas. Loca
Salubria.
Insalubria. 4000
Magnificentia.
Felicitas. Huc loca
Felicia.
Infelicia. Ratione habita
Orbis.
Mortis.
Hostium irruptionis.
Situs, Climatis. 4001

VOLVMINIS XXIV.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE TEMPORE CONSIDERATO respectu Numerantis.

TEMPVS consideratum respectu Personæ numerantis. Nempe
Quid numeret.
Cur numeret.
Quomodo numeret, numerẽ tanquam mensuram
Ordiendo. Radix, ἀπαρχὴ temporis. 4007
Custodiendo.
TEMPVS cõsideratum ut Instrumentũ numerans in genere, quò ad institutionem, constitutionẽ, deductionem, conseruationem, suam. Consideratio
Dierum
Singularis, quoad
Partes.
Principium.
Coniuncta.
Horarum. 4008
Mensis
Simplex:
Explicando. 4009
Conferendo, Cõciliando.
Coniuncta per
Triadas. Trimestria annorum tempora. 4010
Anni
Simplex, quoad
Hebdadas. Semestria.
Initium anni.
Deductionẽ anni. 4011
Cõiuncta. Videlicet tempus annorum
Quatuor. Olympias.
Quinq. Lustrum.
Septem.
Octo. Octoeteris.
Decem.
Quindecim. 4013
Nouendecim. Annea decateris.
Viginti.
Quinquaginta.
Septuaginta sex.
Centum. Seculum.
Trecentorum.
Quingentorum.
Mille.
Millia. 4014
ANNI singillatim cõsiderati usus Chronologicus, & uel
Totius. Anni insignes
Vitæ humanæ decursu & mutatione.
Fertilitate, Abundantia.
Fame.
Pestilentia.
Bellis.
Felicitate & infelicitate.
Secundùm partes: uerbi gratia,
Ver salubre uel insalubre.
Aestas sicca.
Autumnus.
Hyems uel
Sæua, frigida. 4015
Mitis.
ANNI Coniunctim cõsiderati usus Chronologicus. Quatenus anni plures complicati metiuntur publicam priuatamue
Felicitatem. In
Genere. Seculum felix.
Specie. Seculum, tempus, ætas felix
Literatura.
Pietate, Sanctimonia.
Iustitia. 4016
Annonæ prouentu.
Salubri constitutione.
Pace, Tranquillitate publica.
Infelicitatem. In
Genere. Seculũ, ætas infelix.
Specie. Aetas infelix
Portentis, Monstris. 4017
Bellis.
Barbarie.
MENSIVM usus Chronologicus, ut considerantur Toti uel
Singillatim. Respectu
Gẽtis. Sic perpenditur mẽsis
Hebræorum
Primus. Secundus.
Tertius. Quartus.
Quintus. Sextus.
Septimus.
Octauus.
Nonus, Decimus.
Vndecimus.
Duodecimus. 4018
Athenienſium
Primus. Secundus.
Tertius. Quartus.
Quintus. Sextus.
Nonus. Decimus.
Vndecimus.
Romanorum
Primus. Secundus.
Tertius. Quartus.
Quintus. 4019
Sextus. Octauus.
Vsus. Menses
Infelices.
Coniunctim. per
Trimestria.
Semestria.
MENSIVM usus Chronologicus cõsideratorum secundũ Partes.
DIERVM usus Chronologicus secundùm Motum in quo conueniunt, eumq; uel
Naturalem. Sic consideratur respectu
Anni dies
Prima, Vltima.
Mensium
Hebræorum, dies
Primus, Vltimus.
Græcorum.
Romanorum
Calendæ.
Nonæ.
Idus.
Dies præcedẽtes uel sequentes Calendas, Nonas, Idus.
Hebdomadæ, dies
Iouis.
Veneris.
Non naturale, ab humanis actionibus passionibusue dependentem. Sic conueniunt dies respectu
Negotij, Otij.
Religionis. Tum
Iudæorum.
Christianorum. Quæ accidere die
Natiuitatis. 4020
Paschatis.
Ascensionis.
Pentecostes.
Corporis Christi.
Laurentij.
Dominici.
Bartholomæi.
Michaelis.
Ethnicorum.
Felicitatis & infelicitatis:
Dies numero eadẽ felix eidem, ratione
Ortus.
Victoriæ.
Imperij adepti.
Libertatis adeptæ.
Plurium bonorũ. 4021
Dies numero eadẽ felix diuersis.
Dies numero eadẽ infelix eidem,
Vno genere mali.
Pluribus malis.
Dies numero eadem infelix diuersis.
Dies numero eadẽ partim felix, partim infelix.
Dies specie eadem felix eidem ob memoriã eiusdẽ.
Dies specie eadem felix eidem ob reditum felicitatis. Eodem die recurrens
Victoria.
Triumphus.
Ortus & triũphus
Dies specie eadem felix diuersis.
Dies specie eadem infelix eidem ob
Memoriam.
Vsum siue recursum diuersæ infelicitatis. 4022
Dies specie eadem infelix diuersis.
Dies specie eadẽ partim felix, partim infelix.
DIERVM secundùm Partes suas consideratorum usus.
HORARVM usus Chronologicus. 4023
DIERVM usus Chronologicus, secundùm Calendarij seriẽ consideratorum. Mensis
Ianuarij dies
Primus. Calẽdæ Ianuarij, nobilitatæ
Meteoris.
Sacris.
Liberalitate.
Fide, Sacramento.
Inauguratione.
Vrbis occupatione.
Triumphis.
Nuptijs.
Crudelitate, Supplicio.
Morte.
Secundus. IV. Nonas.
Tertius. III. Nonas.
Quintus. Pridie Nonas Ian.
Quintus. Nonæ Ian.
Sextus. III. Idus Ian.
Septimus. VI. Idus Ian.
Octauus. VI. Idus Ian.
Nonus. V. Idus Ian.
Decimus. IV. Idus Ian.
Vndecimus. III. Idus Ian.
Duodecimus. Pridie Idus Ian.
Decimus tertius. Idus Ian.
Decim. quartus. XIX. Cal. Feb.
Decimus quintus. XVIII. Cal. Feb. 4024
Decim. sextus. XVII. Cal. Feb.
Decimus septimus. XVI. Cal. Feb.
Decim. octauus. XV. Cal. Feb.
Decimus nonus. IVX. Cal. Feb.
Vigesimus. XIII. Cal. Feb.
Vigesimus primus. XII. Cal. Feb.
Vigesimus secundus. XI. Cal. Feb.
Vigesimus tertius. X. Cal. Feb.
Vigesimus quartus. IX. Cal. Feb.
Vigesimus quintus. VIII. Cal. Feb.
Vigesimus sextus. VII. Cal. Feb.
Vigesimus sept. VI. Cal. Feb.
Vigesim. octauus. V. Cal. Feb.
Vigesimus nonus. IV. Cal. Feb.
Trigesimus. III. Cal. Feb.
Trigesimus primus. Pridie Cal. Feb.
Februarij dies
Primus. Calendæ Februarij insignes
Martyrio.
Sacris.
Inauguratione.
Fœdere.
Coniuratione.
Victoria, clade.
Ortu, natiuitate.
Morte.
Secundus. IV. Non. Feb.
Tertius. III. Non. Feb.
Quartus. Prid. Non. Feb.
Quintus. Nonæ Feb.
Sextus. III. Idus Feb.
Septimus. VII. Idus Feb. 4025
Octauus. VI. Idus Feb.
Nonus. V. Idus Feb.
Decimus. IV. Idus Feb.
Vndecimus. III. Idus Feb.
Duodecim. Pridie Idus Feb.
Decimus tertius. Idus Feb.
Decimus quartus. XVI. Cal. Mart.
Decimus quintus. XV. Cal. Mart.
Decim. sextus. XIV. Cal. Mart.
Decimus septimus. XIII. Cal. Mart.
Decimus octauus. XII. Cal. Mart.
Decim. nonus. XI. Cal. Mart.
Vigesimus. X. Cal. Mart.
Vigesimus primus. IX. Cal. Mart.
Vigesimus secundus. VIII. Cal. Mart.
Vigesimus tertius. VII. Cal. Mart.
Vigesimus quartus. VI. Cal. Dies intercalaris.
Vigesimus quintus. V. Cal. Mart.
Vigesimus sextus. IV. Cal. Mart.

Vigesimus sept.iii.Cal.Mart.
Vigesimus octauus.Pridie Calend.Mart.
Martij dies
Primus.Calendæ Martij, respectu
Sacrorum.
Comitiorum.
Inaugurationis.
Magistratus insignium.
Expeditionis.
Vrbium direptionis.
Victoriæ. 4026
Munerum,Strenarum, Salarij.
Triumphi.
Ortus.
Mortis.
Secundus.vi.Nonas Mart.
Tertius.v.Non.Mart.
Quartus.iv.Non.Mart.
Quintus.iii.Non.Mart.
Sextus.Pridie Non.Mart.
Septimus.Nonis Mart.
Octauus.ix.Idus Mart.
Nonus.viii.Idus Mart.
Decimus.vii.Idus Mart.
Vndecimus.vi.Idus Mart.
Duodecimus.v. Idus Mart.
Decimus tertius.iiii.Id.Mart.
Decimus quart. Pridie Idus Mart.
Decimus quintus.Idus Mart.
Decimus sext.xvii. Cal.Apr.
Decimus sept. xvi.Cal.April.
Decim.octauus. xv. Cal.Apr.
Decim.nonus.xiv.Cal.April.
Vigesimus.xiii.Cal.April.
Vigesimus primus.xii. Cal. April.
Vigesimus secundus. xi. Cal. April.
Vigesimus tertius.x.Cal.Apr.
Vigesimus quart.ix.Cal.Apr.
Vigesimus quintus. viii.Cal. April. 4017
Vigesim. sextus.vii.Cal.Apr.
Vigesimus sept.vi. Cal.April.
Vigesim.octauus. v. Cal.Apr.
Vigesim.nonus.iv.Cal.April.
Trigesimus.iii.Cal.Apr.
Trigesimus primus. Pridie Cal.April.
Aprilis dies
Primus. Calendæ Aprilis claræ ob
Miracula.
Festa,Sacra.
Dignitatē, inaugurationē,
Expeditiones.
Vrbem occupatam.
Triumphos.
Incendia.
Mortem.
Secundus.iv.Non.April.
Tertius.iii.Non.April.
Quartus.Pridie Non.April.
Quintus.Non April.
Sextus.viii.Idus April.
Septimus.vii.Idus April.
Octauus.vi. Idus April.
Nonus.v.Idus April.
Decimus.iv.Idus April.
Vndecimus.iii.Idus Apr.
Duodecimus.Pridie Id.Apr.
Decimustertius. Idus April. 4028
Decimus quartus.xviii.Cal. Maij.
Decimus quintus. xvii.Cal. Maij.
Decimus sext.xvi.Cal.Maij.
Decimus sept.xv.Cal.Maij.
Decimus octauus.xiv. Cal.Maij.
Decimus nonus.xiii.Cal. Maij.
Vigesimus.xii.Cal.Maij.
Vigesimus primus.xi. Cal.Maij.
Vigesimus secundus. x.Cal.Maij.
Vigesim. tertius.ix.Cal.Maij.
Vigesimus quart.viii.Cal.Maij.
Vigesim.quint.vii. Cal. Maij.
Vigesim. sextus.vi.Cal.Maij.
Vigesimus sept.v.Cal.Maij.
Vigesimus octauus iv.Cal.Maij.
Vigesimus nonus.iii.Cal.Maij.
Trigesimus. Pridie Cal.Maij.
Maij dies
Primus. Calendæ Maij celebres
Sacris.
Victoria,Clade.
Triumphis.
Incendijs.
Morte.
Secundus.vi.Non.Maij.4029
Tertius.v.Non.Maij.
Quartus.iv.Non.Maij.
Quintus.iii.Non.Maij.
Sextus. Pridie Non.Maij.
Septimus.Non.Maij.
Octauus.viii.Idus Maij.
Nonus.vii.Idus Maij.
Decimus.vi.Idus Maij.
Vndecimus.v.Idus Maij.
Duodecimus.iv.Idus Maij.
Decimus tert.iii.Idus Maij.
Decim. quart. Pridie Id.Maij.
Decimus quint.Idus Maij.
Decimus sext.xvii.Cal.Iunij.
Decimus sept.xvi.Cal.Iun.
Decim. octauus.xv. Cal.Iun.
Decimus nonus.xiv.Cal.Iun.
Vigesimus.xiii.Cal.Iun.
Vigesi. primus.xii.Cal.Iun.
Vigesi. secundus.xi.Cal.Iun.
Vigesimus tert.x.Cal.Iun.
Vigesimus quart.ix. Cal.Iun.
Vigesim.quint.viii.Cal.Iun.
Vigesimus sext.vii.Cal.Iun.
Vigesimus sept.vi.Cal.Iun.
Vigesim. octauus.v.Cal.Iun. 4030
Vigesimus non.iv. Cal.Iun.
Trigesimus.iii.Cal.Iun.
Trigesimus prim,Pridie Cal. Iunij.
Iunij dies
Primus. Calendæ Iunij, respectu
Sacrorum.
Inaugurationis.
Expeditionis.
Vrbis occupatæ.
Triumphi.
Ortus.
Mortis.
Secundus.iv Non.Iun.
Tertius.iii.Non.Iun.
Quartus. Pridie Non.Iun.
Quintus.Nonæ Iun.
Sextus.viii.Idus Iun.
Septimus.vii.Id.Iun.
Octauus.vi.Id.Iun.
Nonus.v.Id.Iun.
Decimus.iv.Id.Iun.
Vndecimus iii.Id.Iun.
Duodecimus. Pridie Id.Iun.
Decimus tert.Id Iun.
Decim.quart.xviii.Cal.Iul.
Decim. quint.xvii.Cal.Iul.
Decimus sext.xvi.Cal.Iul.
Decimus sept. xv.Cal.Iul.
Decim.octauus.xiv. Cal. Iul. 4031
Decimus non. xiii.Cal.Iul.
Vigesimus.xii.Cal.Iul.
Vigesim. primus. xi. Cal.Iul.
Vigesim.secundus. x. Cal.Iul.
Vigesimus tert. ix Cal.Iul.
Vigesim. quart. viii. Cal.Iul.
Vigesim. quart.vii.Cal.Iul.
Vigesimus sext.vi.Cal.Iul.
Vigesimus sept.v.Cal.Iul.
Vigesim. octauus.iv.Cal.Iul.
Vigesimus non.iii.Cal.Iul.
Trigesimus. Pridie Cal.Iulij.
Iulij dies
Primus.Calendæ Iulij.
Secundus.vi.Non. Iul.
Tertius.v.Non.Iul.
Quartus.iv.Non.Iul.
Quintus.iii.Non.Iul.
Sextus.Prid.Non.Iul.
Septimus.Nonæ Iul.
Octauus.viii.Id.Iul.
Nonus.vii.Id.Iul.
Decimus.vi.Id.Iul. 4032
Vndecimus. v.Id.Iul.
Duodecimus.iv.Id.Iul.
Decimus tert.iii.Id.Iul.
Decimus quart. Prid.Id.Iul.
Decimus quint.Id.Iul.
Decimus sext.xvii.Cal.Aug.
Decimus sept.xvi.Cal.Aug.
Decim. octauus.xv.Cal.Aug.
Decimus non.xiv. Cal.Aug.
Vigesimus.xiii. Cal.Aug.
Vigesim. prim xii.Cal.Aug.
Vigesi.secundus.xi.Cal.Aug.
Vigesimus tert.x.Cal.Aug.
Vigesimus quart.ix.Cal.Aug.
Vigesi. quint.viii.Cal.Aug.
Vigesimus sext. vii.Cal.Aug.
Vigesimus sept. vi.Cal.Aug.
Vigesim.octauus.v.Cal.Aug.
Vigesimus non. iv.Cal.Aug.
Trigesimus.iii.Cal.Aug.
Trigesi. prim.Pridie Cal.Aug.
Augusti dies
Primus. Calendæ Augusti.
Secundus.iv Non.Aug.
Tertius.iii.Non.Aug.
Quart.Pridie Non.Aug.4033
Quintus.Nonis Aug.
Sextus.viii.Id.Aug.
Septimus.vii.Id.Aug.
Octauus.vi.Id.Aug.
Nonus.v.Id.Aug.
Decimus.iv.Id.Aug.
Vndecimus.iii Id.Aug.
Duodecimus.Prid.Id.Aug.
Decimus tert.Id.Aug.
Decim. quart.xix. Cal.Sept.
Dec.quint.xviii. Cal.Sept.
Decimus sext.xvii.Cal.Sept.
Decim.sept. xvi.Cal.Sept.
Decim.octauus.xv.Cal.Sept.
Decim.non. xiv.Cal.Sept.
Vigesimus.xiii.Cal.Sept.
Vigesim. prim.xii. Cal.Sept.
Vigesi. secundus.xi.Cal.Sept.
Vigesim.tert.x. Cal. Sept.
Vigesim.quart.ix.Cal.Sept.
Vigesim.sext.viii.Cal.Sept.
Vigesi.quint.viii.Cal.Aug.
Vigesim.sext.vii.Cal.Sept.
Vigesi.sept.vi.Cal.Sept. 4034
Vigesim. octauus.v.Cal.Sept.
Vigesim.non. iv. Cal.Sept.
Trigesim.iii.Cal.Sept.
Trigesi.prim. prid.Cal.Sept.
Septembris dies
Primus.Cal.Sept.
Secundus.iv. Non.Sept.
Tertius.iii.Non.Sept.
Quartus.Pridie Non.Sept.
Quintus.Nonæ Sept.
Sextus.viii.Id.Sept.
Sept.vii.Id.Sept.
Octauus.vi.Id. Sept.
Nonus.v.Id.Sept.
Decimus.iiii.Id.Sept.
Vndecimus.iii.Id.Sept.
Duodecim.Pridie Id.Sept.
Decimus tert.Id.Sept.
Dec. quart.xviii.Cal.Octob.
Dec.quint. xvii.Cal.Octob.
Decim. sext.xvi. Cal.Octob.
Decimus sept.xv.Cal.Octob.
Dec.octauus.xiv. Cal.Oct.

Vigesimus.

Decim.non.xiii.Cal.Octob.
Vigesimus.xii. Cal.Octob.
Vigesi.primus.xi.Cal.Octob.
Vigesi.secūdus. x. Cal.Octob. 4035
Vigesim.tert.ix.Cal.Octob.
Vigesimus quartus.viii.Cal. Octob.
Vigesi.quint. vii. Cal.Octob.
Vigesim. sext. vi.Cal.Octob.
Vigesimus sept. v.Cal.Octob.
Vigesi. octauus iv.Cal.Oct.
Vigesi.nonus.iii. Cal.Octob.
Trigesim. Pridie Cal.Octob.
Octobris dies
Primus.Calendæ.
Secundus. vi.Non.Octob.
Tertius.v.Non.Octobr.
Quartus.iv.Non.Octob.
Quintus.iii.Non.Octob.
Sextus. Pridie Non. Octob.
Septimus.Non.Octob.
Octauus.viii.Idus Octob.
Nonus.vii.Idus Octob.
Decimus.vi.Idus Octob.
Vndecimus. v.Idus Octob.
Duodecimus.iv.Idus Octob.
Dec.tert.iii.Id.Octob. 4036
Decim.quart.Prid.Id.Octob.
Decimus quint.Idus Octob.
Decimus sext.xvii.Cal.Nou.
Decimus sept. xvi. Cal.Nou.
Dec.octauus. xv. Cal. Nou.
Decim. non. xiv. Cal.Nou.
Vigesimus, xiii.Cal.Nou.
Vigesi. primus. xii.Cal.Nou.
Vigesi. secund.xi.Cal.Nou.
Vigesimus tert.x.Cal.Nou.
Vigesim.quart. ix. Cal. Nou.
Vigesi.quint. viii.Cal.Nou.
Vigesimus sext.vii.Cal.Nou.
Vigesimus sept.vi.Cal.Nou.
Vigesim.octauus.v.Cal.Nou.
Vigesimus non.iv. Cal.Nou.
Trigesimus.iii.Cal.Nou.
Trigesim. Pridie Cal.Nou.
Nouembris dies
Primus.Calendæ.
Secundus.iv.Non.Nou.
Tertius.iii.Non.Nou.
Quartus. Pridie Non.Non.
Quintus.Nonæ Nou.
Sextus.viii. Idus Nou.
Septimus.vii.Id.Nou.
Octauus.vi.Id.Nou.
Nonus.v.Id.Nou.
Decimus.iv.Id.Nou.
Vndecimus.iii.Id.Nou.
Duodecim.Pridie Id.Nou.
Decimus tert. Id.Nou. 4037
Decim.quart.xviii. Cal.Dec.
Decim. quint. xvii.Cal.Dec.
Decim.sext. xvi.Cal.Dec.
Decimus sept. xv. Cal.Dec.
Decim.oct. xiv. Cal.Dec.
Decimus non. xiii. Cal.Dec.
Vigesimus.xii.Cal.Dec.
Vigesim.prim. xi. Cal.Dec.
Vigesim.secund. x.Cal.Dec.
Vigesimus tert. ix.Cal.Dec.
Vigesi.quart. viii. Cal.Dec.
Vigesim. quint.vii. Cal.Dec.
Vigesimus sext. vi. Cal.Dec.
Vigesimus sept. v. Cal.Dec.
Vigesim. oct. iv. Cal.Dec.
Vigesimus non. iii. Cal.Dec.
Trigesimus.Prid.Cal.Dec.
Decembris dies
Primus. Calendæ.
Secundus.iv Non.Dec.
Tertius iii.Non.Dec.
Quart.Pridie Non.Dec.
Quintus.Nonæ Dec.
Sextus.viii.Id.Dec.
Septimus.vii.Id.Dec.
Octauus.vi.Id.Dec.
Nonus.v.Id.Dec.
Decimus. iv.Id.Dec.
Vndecimus.iii.Decemb.
Duodecimus.Prid.Id.Dec.
Decimus tert.Id.Dec.
Decim. quart. xix.Cal.Ian. 4038
Dec.quint.xviii.Cal.Ian.
Decim.sext.xvii. Cal.Ian.
Decim.sept. xvi.Cal.Ian.
Decim.octauus.xv.Cal.Ian.
Decim.non. xiv. Cal.Ian.
Vigesimus.xiii.Cal.Ian.
Vigesim.prim.xii. Cal.Ian.
Vigesi. secundus.xi. Cal.Ian.
Vigesim.tert. x.Cal Ian.
Vigesim.quart. ix.Cal.Ian.
Vigesi.quint. viii.Cal.Ian.
Vigesim.sext.vii.Cal.Ian.
Vigesi.sept.vi.Cal.Ian.
Vigesim. octauus. v.Cal.Ian.
Vigesim.non. iv.Cal.Ian.
Trigesim.iii.Cal.Ian.
Trigesim.prim.Prid.Cal.Ian. 4039

LIBER II. DE TEMPORE CONSIDERATO respectu Numerati.

TEMPVS consideratum respectu Numeratę rei, ipsi homini immediatè accommodatæ. Huc tempus
Vitæ humanæ. Quoad
Ortum.Natiuitatis tempus consideratum
Simpliciter.
Comparatè cum alijs.
Mortem. Tempus mortis consideratum
Simpliciter. 4041
Comparatè.
Actionum humanarum. Tempus
Legislationis.
Calendarij emendati.
Census acti.
Fœderis initi.
Conciliorum.
Festorum.
Nundinarum.
Coloniæ ductæ.
Bellorum.
Pugnæ consideratæ
Simpliciter.
Comparatè.
Victoriæ. 4042
Triumphi.
Magistratus.
Ludi exhibiti.
Donorum,Strenarum.
Peregrinationis obitæ.
Passionis humanæ. Tempus
Inaugurationis factæ
Natiuitatis festo.
Epiphaniæ festo.
Paschatis festo.
Ascensionis festo.
Proscriptionis,Exilij.
Translationis.
Famis.
Pestis.
Pacis, Tranquillitatis.
Cladis bellicæ. 4043
Seruitutis publicæ.
TEMPVS consideratum respectu numeratæ rei, quæ ipsi homini mediatè accommodatur. Huc tempus
Mundi quo ad creationem.
Siderum. Apparitio
Eclipsium.
Palloris.
Meteororum.
Regionum, Terrarū. Quo tempore laboratum sit
Aestu. 4044
Incendio.
Frigore.
Pluuia,Diluuio.
Siccitate.Grandine.
Annonæ tum
Fertilitate.
Sterilitate.Fame.
Regnorum,Reipublicæ
Ortus.
Restitutionis.
Inuationis, Occupationis. 4045
Destructionis,Interitus.
Magistratuū Electionis vel Mutationis.
Vrbium
Ortus.
Oppressionis, Direptionis.
Interitus, Euersionis.
Templorum
Ortus.
Profanationis,Expiationis.
Interitus. 4046

VOLVMINIS XXV.

TITT. SERIES.

LIB. VNICVS, DE VITA SOLITARIA.

VITA Solitaria religiosa, Eius
Susceptio:
Qui.puta
Reges 4050
Cardinales.
Mona.bi prim.
Theologi,Rhetores.
Mercatores, Latrones.
Qua occasione.v.g.

Versus

Perſecutionis. 4051
Indignationis.
Voti.
Concionis.
Cur, Cauſa
Pœnitentiæ.
Caſtitatis ſeruandæ.
Seruitutis.
Profeſſio:
Qui. Eremitæ, Anachoretæ
Viri. Et ſi uel
Iudæi.
Chriſtiani. 4052
Mahumetani.
Mulieres.
Quomodo. Vbi.
Depoſitio, Mutatio. Ex Eremitis facti
Pontifices. 4057
Epiſcopi.
Doctores.
Milites.
VITA ſolitaria profana, conſiderata reſpectu
Finis. Sic ſolitudinem ſectantur
Studio
Cognitionis
Magi.
Philoſophi.
Actionis.
Occaſionis. Sic in ſolitudinem ſe abdunt ob
Morbum.
Imprecationem.
Cladem bellicam.
Mortem liberorum.
Metum. 4058

VOLVMINIS XXVI.

TITT. SERIES.

LIBER VNICVS, DE VITA Academica.

ACADEMIA Materialiter conſiderata
Et Totum. Sic Academiæ dantur
Publicæ. Huc
Inſidæ Academijs claræ.
Vrbes Academijs nobiles
Indiæ.
Aſiæ.
Aegypti.
Græciæ. 4062
Africæ.
Italiæ.
Hiſpaniæ.
Galliæ.
Poloniæ, Boemiæ.
Germaniæ. 4063
Britanniæ.
Monaſteria.
Priuatæ: 4064
Senis Hetruſcorum.
Bononiæ.
Patauij.
Et Partes habet. Sic occurrunt
Perſonæ didaſcalicæ, puta
In genere. Studioſi, Studijs dediti. 4065
Doctores.
Diſcipuli, Auditores Academici.
Titulis inſigniti.
Perſonæ Politicæ puta
Rectores, Gymnaſiarchæ.
Conſiliarij.
Iudices.
Tabellarij. 4066
Perſonæ Oeconomicæ. v. c.
Hoſpites ſtudioſorum.
Famuli.
Res Academicæ, uidelicet
Priuilegia in genere.
Ornamenta Academica.
Emolumenta Academica.
Loca. Gymnaſia in ſpecie, Auditoria.
ACADEMIA Formaliter conſiderata, reſpectu ſcilicet
Perſonarum. Nimirum
Doctorum. De illorum
Officio.
Modo diſcendi, Diſputandi.
Prælectionibus.
Certaminibus.
Rerum in genere. Huc Academiarum, Scholarii, Gymnaſiorum
Inſtitutio. Nempe
Qui inſtituerint. 4067
Quomodo.
Cur.
Diſſipatio.
Reſtitutio.
Rerum in ſpecie. Sic conſiderantur actus Academici
Theorici. Vt ſunt
Lectiones publicæ.
Diſputationes. 4068
Politici. Vt ſunt
Iuriſdictio.
Magiſtratuum electio.
Iudicia.
Oeconomici. v. c.
Hoſpitium. 4069

VOLVMINIS XXVII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE RELIGIONE Naturali.

LIBER II. DE RELIGIOSA IVDAEORum ſocietate.

IVDAEORVM religioſa ſocietas generatim conſiderata. Eius
Inſtitutio.
Exercitatio, uel
Recta.
Peruerſa. Hæretici.
Euerſio. 4076
IVDAEORVM ſocietas religioſa conſiderata reſpectu Perſonarũ. Huc
Prophetæ Iudæorum
Veri.
Falſi.
Doctores Iudæorum
Veri.
Falſi.
Sacerdotes Iudæorum. Horum
Officium.
Qualitas. Veſtitus.
Priuilegia.
Succeſsio. 4077
Pontifices Iudæorum. Horum
Succeſsio. 4078
Veſtitus.
Mulieres Iudæorum. Puta
Puerperæ.
Sponſæ.
Adulteræ.
Ordini certo adſtricti. Sectæ Iudæorum. 4079
IVDAEORVM religioſa ſocietas conſiderata quo ad Materiã cultus. Sic colitur
Deus.
Homines.
Tempora. Faſtorum cultus apud Iudæos. In
Genere.
Specie. Sic colebatur
Septimus annus.
Quinquageſimus annus, Iubilæus.
Septim. malia.
Feſtum indeſinens.
Septima dies, Sabbathũ.
Paſcha.
Spicarũ manipuli feſtũ.
Hebdomadũ, Pẽtecoſtes feſtum.
Ieunij feſtum.
Ieunij deſolationis feſtũ.
Tubarũ feſtum. (4080
Tabernaculorũ feſtum.
Encæntorum feſtum.
Commiiorum feſtum.
Dedicationis tẽpli feſtũ.
Sortium feſtum.
Loca. V. C. cultus
Templi, Tabernaculi.
Aræ.
Libri ſacri.
Ephodum.
Imagines, Simulacra Iudæorum:
Nulla.
Aliqua.
Vnguenta. 4081
Donaria. Reditus ſacri.
IVDAEORVM religio cõſiderata reſpectu Inſtrumenti, quod uel
In homine inneſt. Vt ſunt
Orationes, Preces Iudæorũ.
Vota Iudæorum.
Concilia, Synodi religioſe Iudæorum.
Peregrinationes.
Opum communio inter Iudæos.
Coniugium Iudæorum.
Extra hominem.
IVDAEORVM religio cõſiderata reſpectu Formæ ſiue Modi. Huc referuntur alia tanquam
Primaria. Cuiuſmodi ſunt
Sacrificia conſiderata reſpectu
Materiæ. 4082
Perſonarum. Huc
Qui ſe ipſos offerãt.
Pro quibus offerantur.
Qui ſacrificare poſſint.
Finis. Cur. Sacra Iudæorum
Imperatoria.
Expiatoria.
Sacramentum. Vt eſt
Circumcinſio.
Secundaria. Videlicet
Cibus.
Cultus corporis.
Veſtitus. 4083

LIBER III. DE RELIGIOSA CHRIſtianorum ſocietate.

CHRISTIANORVM religioſæ ſocietatis Κτίσεις. Nempe
Inſtitutio. Inuentio:
Qui.
Quomodo. Puta
Doctrina. Cæremonijs.
Exemplis.
Epiſcopatuum fundatione. 4089
Monaſteriorũ extructione.
Armis. Suppliciis. 4090
CHRISTIANAE religionis Φυλαὶ. Huc pertinet
Confeſſio. Facta
Sanguine, Morte.
Abſque ſanguine.
Mutatio religionis qualiſcunq.
CHRISTIANAE religionis Χρόνοι. Huc religioſi
Populi.
Pontifices. Reges. 4091
CLERICI in genere. Horum
Officia. Habitus.
Conuerſatio.
Priuilegia.
Poſſeſſiones. Electio.
DOCTORES religionis. Et illi quidem uel
Scholaſtici.
Populares. Concionatores, Eccleſiaſtæ. 4092
ATHLETAE, religionis propugnatores, impugnatores. Certamina de religione. 4095
PONTIFICES Romani. Horum conſideretur
Officium. Poteſtas. 4096
Tituli. Electio.
Depoſitio, Succeſſio, Ordo.
Qui, quo tempore, quando fuerint. 4097
Quales fuerint:
Sanctitate celebres Pontifices.
Miraculis clari.
Orthodoxæ fidei defenſores.
Martyres. 4101
CARDINALES.
ARCHIEPISCOPI, Metropolitani, Epiſcopi. Horum
Inſtitutio.
Poteſtas, Priuilegia. 4102
Comitatus. Electio.
Deiectio.
Enumeratio, Succeſſio. Qui. 4103
SACERDOTES, Diaconi, Leuitæ, Presbyteri Chriſtianorum. Eorum
Officium, Poteſtas.
Tituli. Studia.
Cultus. Modeſtia uitæ.
Coniugia. 4110
Priuilegia. Electio.
Enumeratio. Qui fuerint. 4111
MVLIERES Chriſtianæ.
MONACHI cõſiderati quo ad Inſtitutionẽ ordinis monaſtici. In
Genere. 4112
Specie. 4113
MONACHI cõſiderati quo ad Exercitationẽ. Huc monachatus
Suſceptio. Nempe
Qui ſuſceperint:
Epiſcopi.
Reges, Principes. 4117
Duces bellici. 4118
Præfecti.
Nobiles. Mediocres.
Sponſi, Mariti.
Seruo. Latrones.
Exules. Mortentes.
Quomodo ſuſceperint, uel
Sponte. 4119
Ab alio quopiam
Inducti.
Coacti.
Cur ſuſceperint. Monachi facti cauſa
Pœnitentiæ.
Voluntatis, Voti.
Mortis. Seruitutis.
Deſperationis.
Inopiæ.
Liberorum amiſſionis.
Profeſſio. Monachi qui quo tempore floruerint. 4120
Depoſitio, Derelictio. Exuto monachatu facti
Eremitæ.
Epiſcopi.
Seculares.
MONACHAE Chriſtianorum. Quo ad
Suſceptionem:
Quæ. Puta
Virgines.
Sponſæ, Maritatæ. 4127
Viduæ. Reginæ.
Nobiles. Meretrices.
Quomodo. Puta uel
Ab alio
Perſuaſæ.
Coactæ. 4128
Per ſe ſponte indoctæ.
Vbi. Monachæ quæ
Inter uiros fuerunt.
Inter mulieres ſeruatæ ſunt.
Cur. Cauſa
Pœnitentiæ.

Castitatis seruandæ.
Repudij.
Amissionis liberorum.
Professionem. 4129
Depositionem.
MILITES, Equites sacri, considerati quo ad
Institutionem. Ordines sacrorum militum. 4131
CVLTVS respectu Materiæ siue Obiecti Primarius. Huc cultus
Dei. Intelligentiarum.
Diuorum. Quatenus coluntur sanctorum hominum
Animæ. 4133
Corpora, dum
Acquiruntur uel
Miraculo.
Precibus.
Dono.
Precio. 4134
Rapiuntur, Furto, Sacrilegio.
Inueniuntur casu.
Eleuantur, Exornantur.
Occultantur.
Transferuntur. 4135
Colunturr, Honorantur. 4137
CVLTVS respectu Materiæ siue Subiecti Secundarius. Sic colunt ur à Christianis
Homines uiui.
Mortui: Cadauera.
Bruta.
Templa. Dum scilicet
Exruuntur. 4139
Consecrantur. 4141
Exornantur.
Colunturr.
Expiantur.
Monasteria. Dum
Extruuntur. 4142
Dedicantur, Consecrantur.
Reficiuntur.
Cœmeteria.
Monumenta sacra.
Tempora sacra, dum instituuntur & obseruantur, ratione habita temporis maioris, cuius partes sunt. Sic colitur à Christianis
Annus V.C.
Iubileus. 4143
Aetatis.
Mensis totus, siue secũdùm partes.
Hebdomada tota, uel secundum partes.
Tempora sacra, ratione habita memoriæ eius propter quẽ colunt ur. Puta
Christi. In
Genere.
Specie. Colitur dies
Natiuitatis.
Paschatis. 4144
S. Crucis.
Corporis Christi.
Virginis Deiparæ.
Sanctorũ omniũ. 4145 (dam.
Sanctorũ quorun
Martyrum.
Defunctorũ omnium.
D. Io. Baptistæ.
D. Petri S. Viti.
D. Matinæ.
S. Dominici.
D. Francisci.
Dedicationis ecclesiæ.
Libri sacri, respectu
Vsus.
Linguæ.
Imagines, Simulacra. Huc pertinet
Acquisitio. 4146
Dedicatio.
Veneratio, Adoratio. 4147
Reliquiæ sacræ:
Multæ simul
Singillatim. Puta
Christi Opt. Max. 4149
Sanctorũ hominũ. 4150
Sacrorum.
Arma sacra Videlicet
Aqua.
Oleum. Dum
Consecratur.
Ad usum adhibetur.
Cerei, Candelæ. Huc pertinet religiosa ipsorum
Donatio.
Consecratio.
Vsus.
Spongiæ.
Organa.
Campanæ. 4151
Vasa sacra. Sic colunt ur
Altaria.
Donaria. Quo ad
Λόγον.
Φυλακὴν.
Ἀσέβειαν.
Redditus, Vectigalia sacra. Vel
Data, Concessa, Instituta.
Controuersa. 4152
CVLTVS Christianus respectu Instrumenti consideratus, siue eius per quod colitur: Cùm illud uel
Iuſit homini, quo ad animũ. Huc religiosa
Suspiria.
Lacrymæ, Fletus.
Vota:
Quibus facta. V.C.
Diuis.
Qualia, quæ. V.C. *nonere*
Nudipedalem peregrinationem.
Templum.
Equum.
Quo effectu.
Orationes. Harum
Institutio. 4153
Obseruatio. 4154
Fructus, Efficacia.
Neglectus.
Lectiones, Recitationes.
Cantus. 4155
Silentium.
Concilia, Synodi, Conuentus sacri. 4156
Iuſit homini, quo ad Corpus. Huc pertinet religiosus cultus per
Alimentorum usum, ratione habita
Delectus.
Temporis.
Alimentorum abstinẽtiam, ieiunium, respectu
Temporis. 4157
Loci.
Sacrorum.
Ciborum. Nempe
Qualitatis.
Quantitatis.
Vigiliæ.
Peregrinationes sacras:
Quo. V.C.
Reges, Principes. 4162
Monachi.
Mulieres.
Quò peregrinantur.
Quomodo. Puta
Nudis pedibus.
Habitu noxij.
Preces, Donaria ferendo.
Armis. 4163
Cur peregrinẽtur. Causa
Orandi.
Expiandi, Pœnitentiæ.
Quo fructu. Ex peregrinatione
Regnum. (stria.
Dignitas eque-
Mors.
Impietas.
Stationes sacras.
Vestitum sacrum, eumq; ad
Certum. Verbi gratia,
Excruciantem.
Vilem.
Neglectum.
Carceres, Vincula.
Sepulcras religiosas considerataas quo ad
Habitum. 4164
Locum. Vbi.
Adsit homini quoad Fortunam. Huc
Opum religiosus
Amor.
Contentus.
Honorum contemtus.
Ordines sacri Christianorũ.
Coniugiũ, Nuptiæ cõtractæ
Inter quos.
Quomodo.
Quoties.
Coniugium diremtum.
Coniugium neglectum cauſa religiosa. 4165
CVLTVS Christianus, respectu Formæ siue modi Deũ & diuina colẽdi, Primarius, qui Deo & diuis applicatur. V.C.
Fides, Credulitas.
Sacrificium, Missa. Huius
Materia.
Forma. Partim in
Genere.
Specie. Huc pertinent
Prefationes, Introitus.
Euangeliũ, Epistola, Symbolum. 4166
Psalmi. Preces.
Allocutiones.
Oblationes.
Canõ, Cõsecratio.
Oratio dominica.
Pacis osculum.
Benedictio.
Personæ. Puta
Sacrifici, Sacerdotes. V.C.
Pontifices.
Initiati.
Casti. Diligentes.
Diaconi, Acoluthi, Leuitæ, Ministrantes.
Spectatores, Adstantes.
Horum
Numerus.
Gestus. Locus.
Vasa.
Finis. Missa

Pro martyrum cultu.
Pro uiuis. 4167
Pro defunctorum salute.
Accidentia. Cuiusmodi est
Tempus. Locus.
Lingua. Cultus.
Vsus, Accomodatio.
Comitia.
Miracula. 4168
Differẽtiæ, Species Missarũ.
Pompa, Ludi sacri.
Cœna Domini, Synaxis, respectu
Rerum considerata:
Quid: quo ad
Species.
Succedanea.
Cœna Domini, respectu Personarum: uidelicet
Dantis, à quo porrigitur. Puta
Ab angelo. 4169
A sacerdote.
Accipientis. Nempe
Quis, qualis. V.C.
Puberes.
Initiati, Expiati.
Increduli.
Dæmoniaci.
Quoties.
Quomodo.
Quando. Puta
In inauguratione.
In morbo.
Per somnum.
In morte. 4170
Baptismus, consideratus respectu
Materiæ.
Formæ. Tum
Generatim.
Ante baptismum.
In baptismo. Cõsideretur
Vestitus.
Lotio. Elocutio.
Nominis impositio.
Post baptismum. Huc
Cura corporis.
Dona.
Efficientis Primarij. Cõsiderentur
Baptizantes.
Baptizati. Puta
Populi. Infantes.
Adulti. 4171
Aegrotantes.
Mortui.
Quoties.
Efficiẽtis Se cũdarij. Huc Testes, Susceptores, Compatres.
Finis. Cur.
Accidentium. Videlicet
Temporis.
Loci.
Confirmatio.
Signum Crucis. 4172
CVLTVS religiosus Secũdarius, qui homini accõmodatur. Et uel
Sibiipsi. Huc pertinet
Confessio, quæ fit
Deo.
Homini.
Pœnitentia, respectu
Personarum. Qui Pœnitentiam professi
Per se.
Per alium.
Culpæ. V.C. *pœnitentes ob*
Officij usurpationem.
Templũ uiolatũ.
Cædem.
Mod. Pœnitentes
Supplicando.
Cõuersationũ fugiendo. 4173
Excruciando corpus.
Aliis. Sic aliorum usibus religiose inserait
Prophetando.
Concionando.
Disputando, de
Pontificis potestate.
Paschate.
Ritibus.
Defendendo. Protectio sacra, quæ fit
Armis.
Scriptis.
Imperium arrogando.
Imperũ exercendo, uis dicõdo, coercendo, castigando. Ratione habita
Subiecti, Culpæ. Pœnæ, coercere
Hæresin. 4174
Magiam.
Apostasiam.
Sacrilegium.
Perfidiam.
Modi. Puta
Interdicto, Excommunicatione. 4175
Iudicio.
Inquisitione.
Instrumenta. V.G.
Carcere. Igne.
Bestiis.
Laqueo. Exilio.
Soluendo, Liberando.
Imperium agnoscẽdo, Obedendo.
Imperium detrectãdo. 4176
Conciliando alios.
Defendendo, Protegendo alios.
Persequendo alios tum
Scriptis.
Armis. Peregrinationes,
Expeditiones sacræ
Christianorum: (4177
Contra Turcas.
Contra Ethnicos. 4181
Contra Christianos uel Orthodoxos, uel Heterodoxos. 4182

LIBER IV. DE ETHNICORVM SOcietate religiosa.

ETHNICORVM societas religiosa in genere considerata. Quo ad
Κτῆσιν:
Inuentio, Institutio. 4187
Conseruatio.
Χρῆσιν:
Qui. Vt puta
Consultantes, Senatores.
ETHNICORVM religio considerata secũdùm Personas. Huc pertinent Ethnicorum
Qui sacerdotes. Puta
Populi.
Reges.
Latrones.
Virgines, Mulieres.
Quorum deorũ sacerdotes. V.G.
Palladis.
Dianæ.
Cybeles.
Herculis.
Vestæ.
Isidis.
Furinæ.
Palatualis.
Quarũ gentiũ sacerdotes. Vt puta
Indorum. 4188
Aegyptiorum.
Græcorum.
Comanorum.
Romanorum. Vt sunt
Pontifices sup. uel
Maximi. 4189
Minores.
Rex sacrorum.
Flamines.
Salij. 4190
Augures.
Epulones. Triumuiri Epulonum.
Feciales.
Aruales.
Vestales. Huc Vestalium
Susceptio.
Officium.
Priuilegia, Honores.
Castitas.
Pœna. 4191
Depositio.
Quis habitus sacerdotum.
Ordines religiosi:
Apud quos. Puta
Indorum.
Romanorum.
Quomodo.
ETHNICORVM religio considerata respectu Materię siue Subiecti quod colitur. Puta
Deus, considerando,
Qui colantur, ut
Venus.
Hercules.
Mania.
Fortuna.
A quibus colantur. A
Persis.
Romanis.
Homo. Huc pertinet cultus
Sacerdotum.
Mortuorum, Manium.
Animalia bruta. 4192
Templa. Vel
Admissa. Horum
Extructio.
Dedicatio.
Cultus. Colontur tẽpla
Ingressu.
Aditu prohibito.
Sacrificiis.
Non admissa, Neglecta.
Oraculorum loca:
Quorum deorum. Puta
Iouis.
Apollinis. 4193
Mercurij.
Bacchi.

Herculis.
Aesculapij.
Podalirij.
Amphiarai. 4194
Trophonij.
Orphei.
Epaphi, Apis, Serapis.
Aridadi.
Terræ.
Fortunæ.
Cereris.
Latonæ.
Isidis.
Iuis. 4195
Pasiphaes, Daphnes.
Nympharum.
Incertorum.
Festa religiosa, Festi dies Ethnicorum. Respectu 4196
Eorum qui coluntur. Festa dedicata
Saturno.
Ioui.
Iunoni.
Neptuno.
Veneri.
Cereri.
Baccho.
Palladi.
Soli.
Vertumno.
Genio.
Eorum qui colunt. considerationum quo ad
Gentem. Vt sunt festa
Aegyptiorũ. 4197
Spartanorum.
Athenienſium.
Romanorum.
Sclauorum. 4198
Habitum. Festa
Stultorum.
Pastorum.
Sexum. Festa
Mulierum.
Libertatem. Festa
Seruorum.
Formæ seu Modi. Tum
Ante festum.
In festo. Hue
Otium.
Lætitia, Cõuiuia, Choreæ.
Certamina, Cędes
Direptio.
Finis. Festa instituta, culta, causa
Memoriæ præteritorũ. 4199
Consecrãdi, Inaugurãdi.
Diuinationis, Oraculi.
Fructuum.
Expiationis, Lustrationis.
Temporis, quãdo instituta, culta. Festa
Vnius diei.
Plurium dierum. 4200
Simulacra, Imagines, respectu
Deorum qui coluntur:
Quorum. Puta
Iouis.
Iani.
Proserpinæ.
Angeronæ.
Fortunæ.
Ex qua materia.
Qua forma.
Hominum qui colunt. Sic idola sua habuere
Aegyptij. 4201
Germani.
Sclaui.
Moschi, Russi.
Tartari. 4202
Modi quo colũtur. Quo ad
Κρῦφιον. Simulacra
Facta.
Adducta.
Φυλακτὸν.
Χρῦσιον. Simulacra culta
Sacrificiis.
Ornatu.
Pompa.
Stupro.
Monumenta, Sepulcra.
Donaria.
ETHNICORVM religio considerata respectu Instrumenti per quod colitur. In
Genere.
Specie. Huc pertinet Ethnicorum
Vota.
Preces, Supplicationes:
Cur suscipiantur. Causa scilicet
Boni impetrandi.
Boni impetrati, Gratias agẽdo. 4203
Mali deprecandi, auertendi.
Pro quib. suscipiantur.
Quomodo suscipiantur.
Flagella, Vulnera.
Prostitutio.
Conuiuia, Lectisternia.
Mensa quotidiana. 4204
Cultus corporis.
Vestitus.
ETHNICORVM religio cõsiderata respectu Formę Primarię. Huc
Fides.
Deuotio.
Sacrificia uniuersim considerata:
Quæ, quibus instituta;
Saturno.
Ioui.
Minerua.
Cereri.
Vulcano.
Herculi.
Pani. 4205
Vestæ.
Fidei.
Carnæ.
Termino.
Manibus.
A quibus celebrata. Puta
A Persis.
Ab Aegyptiis. 4206
A Scythis.
A Sclauis.
A mulieribus.
A rusticis.
Materiæ respectu. Quo ad
Victimas. Sacra quædã
Anaima. 4207
Enaima.
Libationem. Sacra
Ἀσπονδα.
Σπονδοφόρα.
Suffimenta.
Modi respectu. Sacra
Occulta.
Finis respectu. Cur. Sacra
Grata.
Expiatoria, Lustralia.
Causa scilicet
Vrbis lustrandæ.
Concionis purgandæ.
Agrorum. 4208
Pecudum lustrandarum.
Insulæ expiandæ.
Exercitę lustrãdi.
Classis lustrandę.
Initiatoria.
Supplicatoria.
Sacrificia singillatim secundũm Causas considerata:
Materiæ respectu Coniunctim, quo ad
Ortum. Sic offeruntur
Ver sacrum.
Primitiæ.
Decumæ.
Gratiam.
Aetatem.
Sexum.
Numerum. 4209
Ordinem.
Materiæ respectu Specialiter, quatenus offeritur
Animalia. Nempe
Coturnix. Gallus.
Pisces.
Boues. Capræ.
Sues.
Cameli.
Equi. 4210
Alini Muli.
Canes.
Homines. Humanæ uictimæ. 4211
Sanguis.
Lac.
Crines, Capilli. 4213
Stercus.
Oua.
Cerealia.
Leguminaa.
Allia, Papauer.
Rami arborum.
Mel.
Vinum. Thus.
Sal. Calculi.
Spolia, Arma.
Phiala.
Formæ respectu:
Ante actum. Hic
Personarum præparatio. 4214
Animalium præparatio, inspectio.
In actu. Nempe
In genere.
Adoratio, Gestus.
Preces. Dicta.
Maledicta.
Mores. Musica.
Cursus.
Verbera. Pugna.
Situs uictimarũ.
Perfusio uictimarum.
Cædes uictimarũ.
Diuisio.
Inspectio uictimę.
Coctio.
Comestio uictimæ. 4215
Abiectio.
Exustio.
Post actum. Vt sunt
Adhortationes.
Dimissio.
Efficientis Principis respectu,

ctu, eius scilicet qui sacris præest, adest, interest. Ratione habita
Animi. Sic interſunt
Initiati.
Scelerati.
Corporis. Quo ad
Sexum.
Sanitatẽ. Integri, Mutilati, Morbo affecti.
Habitum, Vestitũ. 4216
Ornatum.
Fortunarum. Quo ad
Libertatem.
Existimationem.
Patriã. Peregrini.
Officium.
Calamitatem.
Instrumentorum respectu. Huc sacrorum
Ignis. Ligna sacrorum.
Arma. 4217
Vasa.
Ferculą, quæ gestant.
Vt sunt
Canistra.
Phalli.
Faces, Lychni.
Finis respectu. Sacra obita causa
Mali amoliendi. Sacra Expiatoria, Lustralia.
Boni consequendi. Puta causa:
Auxilij ab hominibus.
Salutis, Sanitatis.
Sacrificia singillatim secundũ accidentia sua obseruata. Quo ad
Loca. Vt sunt
Templa.
Aræ. Vel
Nullæ.
Extructæ.
Exornatæ.
Tempus. (cia
Precium, Sumtum. Sacrifi-
Sumtuosa.
Vilia. 4218
Ludi religiosi considerati ut Totum: perpendendo,
Quibus diis cõsecrati. Puta
Ioui.
Iunoni.
Rheæ, Matri deorum.
Apollini. 4219
Cereri.
Mineruæ.
Neptuno. Palæmoni. 4220
Mart. Baccho.
Hercuti.
Archemoro.
Laribus.
Infernis Manibus.
A quib. culti. Sic dicitur ludi
Græcorum.
Athenienſium.
Aeginetarum.
Thebanorum.
Romanorum. 4221
Quales. Ludi
Absq; cæde.
Cum cæde.
Qua occasione instituti. Puta causa
Voti.
Pestilentiæ.
Funeris, Funebres.
Libertatis adeptæ.
Vbi.
Quando. Celebrati ludi anno
Quinto.
Centesimo. 4222
Ludi religiosi secundũ Partes considerati. Quo ad
Materiam. Nempe quo ad
Personas.
Res. Vt est
Genus ludi.
Præmiũ, Corona.
Modum. Tum
Ante ludos. Cuiusmodi est,
Inuitatio ad ludos.
Exercitatio athletarum.
In ludis. Considerentur
Pompa ludorum.
Sortitio athletarũ.
Agon, Congressio athletarum.
Agonothetarũ locus, officium.
Spectatorũ locus, applausus, silentium. 4223
Post ludos:
Iudiciũ de athletis
Corona, Βραβεῖον.
Conuiuia.
Pompa, Comitatus, Deductio, triũphus, Statuæ.
ETHNICORVM religio considerata respectu Formę secundarię. Quo ad
Seipsum. Cuiusmodi est
Consultatio. Oraculorum inquisitio.
Contestatio.
Alios. Perbi causa, religiosa aliorum
Correctio.

LIBER V. DE MAHVMETANAE RELIGIONIS SOCIETATE.

MAHVMETANAE religionis Societas uniuersim considerata:
Institutio. 4224
Propagatio.
Professio, Sectae.
MAHVMETANA religio in specie considerata, respectu
Personarum. Huc
Pontifices Mahumetani.
Sacerdotes Turcorum.
Monachi Mahumetani.
Rerum. Quo ad cultus
Materiam. Sic colunt
Diuos. 4225
Imagines, Simulacra.
Monumenta sacra.
Dies sacros.
Formam. Sic colunt per
Circumcisionem.
Ludos.
Corporis cultum. 4226

VOLVMINIS XXVIII.

TITT. SERIES.

LIBER I. DE POLITIA VNIVERSIM quatenus Totum quoddam est considerata.

POLITIAE in uniuersum ortus, institutio, constitutio. 4228
POLITIARVM conseruatio:
Quomodo fiat. Puta
Legibus, Tabulis nouis.
Nuptiis.
Ciuibus.
Aedificiis.
POLITIAE interitus. Nempe
Qua de causa. Ob
Stuprum.
Anarchiam.
Quo progressu.
In quid. Sic corrumpitur
Tyrannis in Regnum.
Tyrannis in Aristocratiam. 4229
Tyrannis in Democratiam.
Aristocratia in Tyrannidem.
Democratia in Tyrannidem.
Democratia in Oligarchiã. 4230

LIBER

LIBER II. DE POLITIA VNIVERsim secundùm Causas considerata.

REGIO tota considerata secundũ
Acquisitionem.
Diuisionem.
PROVINCIA. Huius
Diuisio. 4236
Species.
Translatio.
VRBES, quatenus
Conduntur.
Transferuntur.
Contrahuntur.
Diruuntur. 4237
CIVIVM uarij ordines, Tribus.
Qui in tribus digesti.
Quomodo, Cur: ratione scilicet habita
Exercitij, Professionis:
Domi, Foris, Pace, Bellóue. 4238
Aetatis.
Opulẽtię, Paupertatis. 4240
Nobilitatis.
Auctoritatis.
Libertatis. 4241
Gentis, Patriæ.
Municipes, Coloni.
COMMVNITAS politica Primaria. Nimirum
Imperij, Magistratus: ratione habita eorum qui participant
Quantitatis. Sic imperiũ est penes
Vnum, puta in
Regno.
Tyrannide.
Paucos. Vt in
Aristocratia.
Omnes. Videlicet in
Democratia.
Qualitatis. Respectu
Professionis.
Ciuitatis.
Consilij, Suffragij.
Iudicij. 4242
COMMVNITAS politica Secundaria. Huc pertinet communitas
Societatis ciuilis. Ciuitatis ius uel
Datum:
Quibus: Verbi causa,
Peregrinis.
Exulibus, Artificibus.
Quomodo. Nimirum
Mercede.
Meritis.
Non datum, Denegatum:
In genere.
In Specie. Ratione scilicet
Natalium.
Vitæ, Morum.
Peregrinationis.
Seruitutis.
Ereptum, Amissum. 4243
Non susceptum.
Legum.
Habitationis.
Opum, quo ad
Κτῆσιν.
Χρῆσιν. V. C. communes
Patet.
Ignis.
Honorum.
Magistratuum certorum.
Libertatis.
REGES, Imperatores,
In genere.
Acquisitio. Nempe
Qui, quales. Ratione scilicet habita
Generis, Cognationis. 4244
Sexus.
Dignitatis.
Quomodo. Vtputa
Electione, Inauguratione. 4245
Successione.
Vi.
Possessio, Exercitatio, Perpendendum,
Qui, quales. Puta
Homines, uũq; uel
Docti.
Sobrij.
Peregrini.
Pueri.
Mulieres.
Bruta.
Quo Habitu, Ornatu, Vestitu.
Quanto tempore.
CALIPHAE Mahumetanorum. 4246
EPHORI Spartanorum.
DICTATORES. 4247
CONSVLES, Proconsules. 4248
TRIBVNI, Tribuni militares. 4249
PRAETORES.
AEDILES. 4250
DVCES Marchiones, Comites.
PRAEFECTI uarij. Puta
Regni. Interreges, Proreges, Vicereges. 4251
Prouinciarum. Exarchi, Catapani, Thani.
Vrbium.
Equitũ. Marescballi, Chartularij.
Hospitium.
Mansionum.
Cubiculo. Silentiarij.
Thesaurorum. Quæstores. 4252
Electionis imperij.
Fœderum.
Consiliorum, Iudiciorum.
Morum. Censores. 4253
Libellorum, Codicillorum. Scribæ, Cancellarij.
Incendiorum.
LEGATI. 4254
MAGISTRATVS à numero denominati:
Nouemuiri.
Decemuiri. 4255
HEBRAEORVM Imperij integri principes:
Duces, Iudices XII. tribuum.
Reges XII. tribuum Israeliticarum.
HEBRAEORVM Imperij diuisi principes:
Reges duarum tribuum, Iudæ & Beniamin, quos Iudæorum reges uocant ante captiuitatem 4256
Principes Iudæorum post captiuitatem Babylonicam:
Duces.
Duces simul & Pontifices.
Reges simul & Pontifices.
Reges Israelitarum X. tribuum, qui primũ Sichemæ, dein Thirsæ, tandẽ Samariæ habitarũt, unde reges Samariæ dicti sunt. 4257
AEGYPTIORVM reges:
Dynastia XVII. Pastorum inferioris Aegypti.
Dynastia totius Aegypti, Politanorum.
Dynastia XIX. 4258
Dynastia XX.
Dynastia XXI.
Dynastia XXII.
Dynastia XXIII.
Dynastia XXIV.
Dynastia XXV.
Dynastia XXVI.
Dynastia XXVII.
CHALDAEORVM siue Assyriorum Monarchiæ:
Reges Assyrij, regno integro. 4259
Medorum reges.
Babyloniorum reges.
PERSARVM Monarchia.
GRAECORVM Monarchia:
Macedonum reges.
Macedoniæ reges post Alexandrum Monarcham. 4260
Asiæ reges.
Syriæ & Babyloniæ reges, qui Seleucidæ dicuntur: à quorum regno in sacris Epocha incepit, tanquam Græcæ Monarchiæ ramo principe.
Aegypti reges post Alexandrum. 4261
ROMANORVM Monarchia. Videlicet
Reges.
Consules. 4262
Imperatores. Tum
Orbis Romani. 4267
Orientis, qui postea Constantinopolitani & Græci dicti fuerunt. 4268
Occidentis post Constantinum. 4269
TROIANI reges.
TYRIORVM reges.
LYDORVM reges. 4270
PONTI & Bosphori reges.
PERGAMENI reges.
REGES Græcarum quarundam urbium. Vtputa
Sicyoniorum.
Argiuorum. 4271
Mycenarum.
Thebanorum in Bœotia.
Corinthiorum.
Messeniæ, quæ Laconiæ uicina est. 4272

Eleorum.
Arcadum.
ATHENIENSIVM principes:
Reges. 4273
Archontes perpetui.
Archontes decemnales.
Archontes annui. 4274
LACEDAEMONIORVM reges. 4277
ITALIAE & Thusciæ reges.
LATINORVM reges. 4279
GERMANORVM reges.
GOTHORVM & Sueonum, siue Suecorum reges
Domestici. 4280
Externi. 4282
OSTROGOTHORVM reges.
VESTGOTHORVM reges.
NORVAGIORVN reges. 4283
DANORVM reges. 4284
PERSARVM post Christum reges. 4285
PARTHORVM reges. 4286
HIEROSOLYMITANI reges Christiani.
ARABVM, Saracenorum Amiræ siue reges.
TVRCORVM reges.
TARTARORVM reges.
VANDALORVM reges in Hispania & Africa. 4287
ITALIAE principes post Christũ:
Gothorum.
Græcorum.
Longobardorum.
Francorum. 4288
Italicorum.
VENETORVM principes:
Duces.
Magistri militum. 4289
NEAPOLITANI & Siculi principes:
Comites. Duces.
Reges. 4291
IMPERATORES Franci & Germani. 4292
FRANCORVM reges in Gallia. 4293
HISPANIAE reges:
Vestgothorum. 4294
Asturum & Legionis & Castellie. 4295
Nauarræ & Aragonum.
Portugalliæ.
PANNONIAE reges uarij:
Longobardorum.
Hunnorum. Hungariæ principes.
Reges Christiani. 4296
POLONORVM reges. 4297
BOEMORVM principes:
Duces.
Reges, Interreges. 4298
BRITANNORVM reges.
ANGLORVM Saxonum in Britannia reges:
Cantiorum reges, tempore & dignitate primi.
Australium Saxonum reges.
Orientalium Anglorum reges.
Orientalii Saxonũ reges. 4299
Merciorum siue Mediterraneorũ Saxonum reges.
Northumbrorum reges.
Occidentalii Saxonũ reges. 4301
SCOTORVM reges. 4302

LIBER III. DE POLITIARVM ACCIdentibus, hoc est, Effectis & Adiunctis.

LEX. Legis
Κτῆσις. Nempe
Lex posita:
A quibus.
De quibus.
Quomodo.
Quot.
Quando.
Lex non posita.
Χρῆσις. Legum
Auctoritas.
Obseruatio.
PLEBISCITA. 4304
COMITIA. Horum
Materia. De quibus rebus.
Forma. Quomodo.
Personæ principes.
Personæ adiunctæ.
Tempus. Quando. 4305
Locus.
SENATVS. Perpendatur
Materia.
Forma consultationis:
Rogatio.
Dictio.
Suffragatio.
Efficiens princeps. Senatores
Quales, Quo ad
Officium. 4306
Mores, Virtutem.
Sexum.
Aetatem.
Opulentiam.
Patriam.
Dignitatem, Censum.
Comitatum.
Quot. 4307
Quandiu.
Tempus.
IVDICIVM. Iudiciorum
Materia. Nempe de
Rebus.
Personis. 4308
Forma.
Efficiens princeps, Iudex. Iudices
Qui. Puta
Sacerdotes.
Delecti.
Occulti.
Quot.
Quales. quo ad
Animum, Mores.
Aetatem: Iuuenes, Senes.
Habitum.
Auctoritatem. 4309
Efficiens nõ princeps. Vt sunt
Angeli.
Actor. Reus.
Aduocatus. Patronus.
Vades. Testes.
Locus. 4311
Tempus.
TORMENTA.
SVPPLICIA
Corporea non capitalia. Vt est Dolor qui percipitur ex
Labore.
Fame, Siti.
Verberibus.
Vulsione, Immissione.
Suspendio. 4312
Corporea capitalia dubia, cum periculo ancipiti, Gladiatorum, Bestiarum.
Corporea capitalia certa. Capitalis supplicij
Sententia, Condemnatio.
Irrogatio. Huc
Modus, Quomodo:
Veneno.
Igne.
Aqua.
Cinere.
Lapide.
Culeo.
Cruce. 4313
Arboribus.
Quadrigis.
Rota.
Gladio. (lis.
Calamis, Stimu-
Scaphis.
Fuste.
Laqueo.
Tempus, Quando. 4314
Fortuita. Vt est
Multa, Damnum.
Domus uel
Direpta.
Demolita.
Ignominia.
Libertas ablata, Seruitus imposita, eaque uel
Conuersationis.
Loci. Exilium, Proscriptio, Relegatio. 4315
CONTRACTVS publici. Vt sunt
Fœdera. uel
Inita:
Cum quibus.
Quibus ceremoniis.
Quibus conditionibus.
Quo tempore.
Conseruata.
Connubium.
Tutela.
Clientela. 4316
Mutuum.
Fœnus, Vsura. tum
Exercita.
Coercita.
Nulla.
Permutatio.
Emtio, Venditio. Huius
Materia, quo ad
Substantiam, Venditio
Agri. Domus.
Frumenti.
Hominum.
Numerum.
Possessionẽ. Emtio, Venditio rei
Incertæ. 4317
Forma. Huc pertinet
Proscriptio, Præconium.
Iudicium.
Pactum, Conditiones.
Personæ. Videlicet
Ementes.
Vendentes. Qui uendant
Sua.
Aliena.
Tempus. Quando.
Testamenta. Eaq; uel

Facta

Facta respectu
Materiæ legatorum.
Formæ.
Personarũ ipsius scilicet
Legantis. Qui legare possunt.
Legatarij. Cui legatur.
Nulla.
Mortuorum cura:
Ante ablegationẽ. Respectu
Cadaueris nullus
Compositio, Oculorum clausio.
Conditura.
Vestitus, Ornatus.
Circumgestatio. 4318
Custodia.
Aliorum:
Conclamare.
Imperare.
Euocare.
Iudicare.
Domus. *Ea curanda.*
Instrumẽtorum. Ea præparanda.
In ablegatione. Huc pertinet
Pompa. 4319
Lampades.
Laudatio, Nænia.
Musica funebris.
Deploratio, Luctus.
Humatio.
Suspensio.
Exustio, Crematio. Considerentur
Compositio cadaueris.
Pyra. 4320
Vestitus cadaueris.
Commorientes.
Abiectio cadaueris.
Post ablegationem. v. c.
Conclamatio, Lustratio.
Conuiuia, Epulæ, Cœnæ.
Viscerationes funebres.
Certamina, Ludi.
Cinerum collectio.
Sepulcri ipsius.
Ornatus.
Inscriptio. 4321
Conseruatio, Defensio.
Imagines.
Ludi. Vt sunt
Acroamata, Theamata, Spectacula:
Quæ, qualia.
Locus.
Summus.
Præmia, Honores victorum. 4322
Iactus
Testæ.
Tesseræ.
Sphæræ.
Disci.
Gestatio.
ACCIDENTIA politiarum considerata respectu Personarũ quibus accidunt. Puta.
Magistratibus.
Aulicis. Vt sunt
Congiaria. 4323
Ciuibus. Cuiusmodi est
Recensio. Centur ciuium actus. nempe.
A quibus.
Quomodo.
Cur. 4324
Munera ciuibus dari solita.
Pauperibus.
Calamitosis.
Ægris.
Legatis.
Hospitibus.
ACCIDENTIA politiarum cõsiderata respectu Personarũ, qua parte illis accidunt,
Quò ad animum. Vt est
Institutio.
Quò ad corpus. Vt est
Victus:
Quis, E quibus.
Qualis. Puta
Crudus, Coctus.
Calidus, Frigidus.
Potus refrigeratus.
Elegãs, Sordidus.
Luxuriosus, Frugalis, Auarus.
Vbi. Locus
Particularis, Mẽsa.
Conuictus. Conuiuiorum modus. Huc
Genera conuiuiorum. 4325
Ante conuiuia:
Sortitio.
Euocatio.
Exercitatio.
Disputatiões, Colloquia.
Censura.
Comportatio.
In conuiuio:
Accubitus, Discubitus, Sessio.
Numerus. Quot conuiuæ. 4326
Ordo.
Habitus.
Illatio ferculorũ.
Partitio ciborum.
Abluvio, abstersio.
Colloquia.
Theamata, Acroamata.
Cõpotatio. 4327
Post conuiuia. Vt est
Ἀπομαγδαλιζειν.
Mensam tollere.
Colloquia, Confabulationes.
Acroamata, Spectacula, Ludi.
Conuiuiorum tẽpus respectu Anni.
Conuiuiorum tẽpus respectu Diei: 4328
Mane.
Meridie.
Vespere.
Incerta hora.
Locus conuiuiorum:
Publicus.
Priuatus.
Vestitus in genere. 4329
Vestitus in specie. Respectu
Aetatis.
Sexus.
Ordinis, Professionis.
Conditionis.
Elegantiæ, Sordidei.
Temporis.
Ornamenta corporis. Vt
Vestium.
Annulorum, Monilium.
Arma politica.
Habitationes. 4330
Quò ad fortunas. Vt est
Opulentia. Huc pertinent
Agri.
Metalla.
Domus.
Pecunia quò ad rationem considerata, secũdùm
Materiã, ex qua fit.
Efficientẽ. Quinnenerit, signarit.
Tempus, Quãdo.
Locum, Vbi.
Pecunia quò ad χρῆσιν considerata, ut est illius usus aliquis, secundùm
Materiam.
Formam. Imago, Signum, Nota, Character pecuniæ. 4331
Figuram.
Aestimationẽ, Pretium. 4332
Modum, Appendendo, Numerando.
Vrentem, Vinum, Mortuũmue.
Pecunia quò ad χρῆσιν considerata, ut est illius usus nullus.
Tributa:
A quib. exigantur.
De quibus.
Quæ.
Quomodo.
Paupertas. Quatenus
Infligitur.
Possidetur.
Arcetur, Prohibetur.
Huc cura politica
Tempestatum.
Famis.
Incendiorum.
Illuuionum.
Amicitia:
Amasiorum.
Coniugum.
BELLICA politia respectu Subiecti considerata. Quo ad
Regiones.
Vrbes.
Propugnacula.
Naualia. 4333
BELLICA politia considerata respectu Efficientis principis. Huc pertinet
Exercitus integer, consideratus secundùm
Partes, quo ad
Arma.
Numerũ, Cõtubernium.
Ordines.
Dux, Imperator. Ducum militarium 4334
Ordines, Genera.
Numerus.
Milites. Horum
Genera.
Vniuersim. 4335
Singillatim. Puta
Equites.
Collegia. 4337
BELLICA politia considerata respectu Efficientis instrumẽtalis. Huc pertinent
Castra. Horum
Metatio. Videlicet
Locus.
Dispositio.
portæ.

Portæ.
Munitio, Vallum.
Tabernacula, Tentoria. 4338
Mutatio.
Habitus militaris in genere:
Splendidus.
Vilis, Sordidus.
Horribilis.
Vestitus militaris.
Arma considerata
In genere. Nempe
Quæ, quorum.
Qualia:
E qua materia.
Splendida.
Sordida, Vilia.
In specie. Vt sunt
Hastæ.
Gladij.
Sagittæ. 4339
Fundæ.
Galeæ.
Scuta.
Signa militaria.
Musica castrensis, bellica. 4340
Naues militares.
Tormenta, Machinæ bellicæ.
Stipendia.
Præda.
BELLICA politia considerata respectu Formæ siue Modi conuersandi cum suis, uel cum hoste, ante bellum. Belli
Occasio.
Susceptio, Denunciatio.
BELLICAE conuersationis Forma in bello. Respectu
Suorum. Exercitum
Conscribere, Deligere. 4341
Sacramento adstringere.
Educere.
Recensere, Lustrare.
Instruere.
Dimittere.
Castigare.
Inimicorum. Verbi causa,
Colloqui cum hostibus.
Loco se continere.
Pugnare.
Diripere. 4342
PRAEMIA militaria post bellum.
TRIVMPHVS post bellum:
Ante triumphum. Nempe
Concessio triumphi:
Qui concedunt.
Quibus concedatur, ratione habita
Aetatis. Cui ætati triũphus debeatur.
Dignitatis. Qui magistratus triũphare possint. 4343
Meriti, victoriæ Quibus factis triumphus debeatur.
Patriæ. 4344
Inuitatio ad conuiuiũ triũphale.
In triumpho Consideratur
Pompa triumphi, constans
Duce, Imperatore. Triũphantis
Habitus, Ornatus.
Effigies.
Motus: nempe Incessus, Vectio, Currus, Equus.
Militibus.
Ministris, qui ferculà gestant, agninne, sunt
Homines.
Belluæ.
Comitibus alijs causa
Admonitionis.
Gratitudinis, quoniã à triumphãte liberati sunt.
Honoris.
Hominibus bello captis. 4345
Rebus bello captis. Vt sunt
Animalia.
Monstra.
Plantæ, Arbores.
Gemmæ.
Signa, Statuæ.
Naues.
Supellex.
Imaginibus captiuis
Vrbium.
Hominum.
Locus triumphi.
Tempus triumphi.
Post triumphum. Cuiusmodi est,
Sacrificium.
Epulum.
OVATIO post bellum.
TROPHAEA bello confecto erecta. 4346
SPOLIORVM, Manubiarum cura post bellum.
HOMINVM cura post bellũ. Huc pertinet
Compositio. Pax.
Gubernatio. Hostes victos in officio continere.
MONOMACHIA.

LIBER IV. DE POLITIIS SINgularibus.

HEBRAEORVM politia. 4347
LACEDAEMONIORVM politia.
ATHENIENSIVM respublica.
ROMANORVM respublica. Huc
Reipub. mutatio. 4348
Reipub. interitus.
Magistratus.
ITALIAE urbium politia. 4349
HISPANIAE politia. 4350
GALLORVM respublica.
GOTHORVM respub.
SAXONVM respublica.
BORVSSORVM politia. 4351
DANORVM respublica.
TVRCORVM respublica.
BRITANNORVM respublica. 4352

VOLVMINIS XXIX.

LIB. SINGVLARIS.

DE OECONOMICA SOCIETATE.

INSTITVTIO Oeconomiæ.
OECONOMIAE decursus. Ratione habita
Temporis. Familiæ
Nouæ.
Antiquæ.
Claritatis. Familiæ
Nobilitas.
Ignobilitas.
SOCIETAS Herilis inter dominũ & seruum. Huc
Domini
Virtus.
Officium. Nempe herilis
Potestas in seruum, αρχὴ δεσποτικὴ.
Prouidentia.
Seruorum
Genera, Differentiæ. Serui
Ortu, Natiuitate.
Instituto.
Vi, Coactione.
Coniugiũ, Liberi. 4359
Fides, Perfidia.
Emtio, Venditio.
Manumissio.
CONIVGALIS societas inter maritum & uxorem:
Vtriusq; respectu. Quo ad
Nuptias.
Imperium.
Veneris usum.
Vsufructum.
Dissolutionem matrimonij, quæ fit uel
Bona gratia.
Diuortio. 4360
Mariti respectu. Considerentur mariti
Officium.
Imperium in uxorem.
Vxoris respectu. Perpendatur

Cultu.

Gestatio uteri.
Imperium.
Priuilegia.
CONCVBINATVS.
CONNVBIA promiscua.
COELIBATVS.
Græcorum. Iudæorum.
VENVS Oeconomica quæuis alia. 4361
SOCIETAS Patria inter parẽtes & liberos. Considerandi
Parentes, quo ad
Officia. Cuiusmodi est
Cura infantum.
Potestas erga liberos, ἀφ' ὧν γεγόνασι.
Filij. horum
Differentiæ. Alij
Ortu.
Adoptione.
Officium.
SOCIETATES Oeconomicæ Secundariæ, quæ primarias sequuntur. Sic datur respectu Societatis
Herilis, Societas
Conseruorum.
Liberorum & patroni.
Coniugalis, Societas
Socrus & nurus.
Affinum quorumuis.
Patriæ, Societas
Maiorum inter se
Minorum inter se. Puta
Fratrum inter se.
Cognatorũ quorũuis. Vt
Aui & nepotum.
Auunculi & nepotum.
DOMVS, Habitatio. Eius
Extructio.
Possessio. 4362
Vsus. Huc pertinet Domus
Apertio.
Inhabitatio.
Elocatio.
VTENSILIA domestica. Horum considereturin
Genere
Acquisitio.
Conseruatio. Respectu
Loci. Dispositio.
Vsus.
Specie. Vt puta
Armorum œconomicorũ.
Vasorum.
Lucernæ.
CONSOCIATIO Oeconomica Herilis.
CONSOCIATIO Oeconomica Coniugalis. Nuptiẹ. Consideratio multiplex: quædã perpendenda
Ante coniunctionem. Hic occurrunt uaria:
Qui inuitant alios ad nuptias contrahendas.
Qualitas personarum, quæ ducere uel nubere possunt. Respectu
Virtutis, Fortitudinis. 4363
Aetatis.
Opulentiæ.
Ciuitatis, Patriæ.
Pellicatus.
Affinitatis, Consanguinitatis.
Seruitutis. Libertatis.
Præparatio mulieris ad nuptias: siue ea fiat
Sacrificio.
Pudoris prostitutione.
Ambitus nuptiarum.
Acquisitio sponsæ. Acquiritur sponsa, uxor
Delectu certo, eoq; uel
Suo. 4364
Aliorum.
Delectu incerto, fortuito.
Occursu.
Raptu.
Merito. Vt puta
Pugnæ.
Seruitij.
Precij, Emtionis. 4365
Acquisitio sponsi. Acquiritur sponsus, maritus
Delectu certo, uel
Suo.
Aliorum, cõsensu interim lito.
Raptu.
Repudiatio nuptiarum.
In coniunctione, tria nimirum
Προξενία, Desponsatio, Desponsalia. Sponsus sponsæ fidem dat & accipit. Varia hic occurrũt: puta
Habitus sponsi.
Auspicium.
Sacrum.
Sponsio. 4366
Symbola.
Attestatio.
Munera.
Certamina.
Ἀπαύλια. Sponsus Sponsam in domo paterna quærit, adit. Nuptiẹ propriè. Consideretur
Tempus ipsarum nuptiarum. 4367
Deductio sponsi in ædes soceri.
Raptus sponsæ.
Cultus corporis coniugũ nuptialis.
Cultus sponsi.
Cultus, ornatus sponsæ.
Obiectio.
Vestitus sponsæ, Cingulum.
Locus. Sestio sponsæ.
Deductio sponsæ. 4368
Lustratio.
Sacrum.
Locus nuptiarum.
Cœna, Cibus, Potus.
Hymni & Choreæ.
Lecti præparatio.
Deductio ad lectũ. 4369
Detectio.
Ianuæ clausio.
Comestio mali.
Lustratio.
Cinguli solutio.
Venus nuptialis.
Cantus, Lusus.
Ἐπαύλια. Sponsus sponsam domi suæ recipit. Reponia. Hic
Euocatio sponsæ.
Egressus sponsæ.
Deductio, Pompa. 4370
Domo expiata sponsa expectat.
Sponsæ ingressus in mariti domum.
Sponsus sponsam excipit.
Colloquitur. Claues tradit.
Nuces spargit.
Dos. 4371
Dona, Munera.
Conuiuium.
CONSOCIATIO Oeconomica Patria. Huc
Adoptio.
INSTITVTIO, disciplina Oeconomica.
CVRA corporis Oeconomica, scilicet quo ad
Victum.
Vestitum.
Medicamenta. Medicina domestica.
Exercitia.
Balnea.
REI familiaris cura. Huc pertinet Opum
Acquisitio. Bona acquisita
Militia.
Hæreditate. Considerandæ
Qui, quales. Respectu
Legitimi ortus.
Primogenituræ.
Sexus.
Cognationis. 4372
Quomodo. Videlicet
Successione.
Testamento.
Possessio.
Conseruatio.
IVRISDICTIO Oeconomica. eaq; uel
Coniugalis.
Herilis.
Patria.
INITIATIO Oeconomica. Vel
Herilis.
Coniugalis.
LITES, Certamina Oeconomica. Discordia
Herilis.
Coniugalis.
DISSOCIATIO Oeconomica: societatis scilicet
Herilis, per uenditionem, manumissionem.
Coniugalis, per discessionem, diuortium.
Patriæ, per
Abdicationem.
LVDI Oeconomici. 4373

Index TITVLORVM SECVNdùm Seriem alphabeti digestorum.

CONVENIT Secundus iste INDEX cum Priore, quo ad Subiectum: uterq; enim Titulorum, quibus in Theatro sumus usi, elenchum continet: differt Forma siue Considerandi modo. In illo enim Titulos à capite usque ad calcẽ descripsimus, ea Serie quam Logica Typorum deductio præscripserat. In hoc uerò Titulos eosdem Grammatico ordine, secundùm literarum ordinem dispositos, persequemur: sæpeque adeo qui formaliter discreti erant tituli, hîc materialiter unà stabulabuntur. Exempli causa, Cædes iustè patrata, iniustè, ingeniosè, callidè, crudeliter, ubi, quando, ad eundem locum Grammaticum pertinent: ad Logicos uerò Locos singulæ singulos. Est & alterum hîc obseruandum: quæ sub uno fortasse charactere non occurrent, in synonymo quærenda esse. Sic Gloria & Honor, Opes & Diuitiæ, Magistratus & Principes, Dolus & Fraus & Astutia & Calliditas, Stultitia & Imprudentia & Stupiditas, cùm re conueniant, nomenclatione differant, inquirentis studium non rarò deludẽt, nisi à synonymi classe subsidium petatur. Minutas diuisiones scrupulosè non sumus persecuti, ne nimia diligentia aliorum negligentiam seu potius inertiam foueremus. Erunt qui multa superuacua, qui multa defecta conquerentur. neque ego repugno. Sed dum à nobis nihil humani alienum esse arbitramur, ingenuè quinetiam confitemur: ipsi uicissim sese homines esse recordentur, & non minorem in ignoscendo æquanimitatem, quàm in cognoscendo dexteritatem adhibeant.

A B

Abdominis *affectus uarij* 352
abdominis apertione mortui 521
Abigere 245
Abigei 3561
abigeatus rescissus 3271
Abiicere *merces &c.* 258. *opes* 2465
Abire 244
abitus simulatione hostem deludere 1775
Abliguritores 2485
Abnegare *patriã* 3497. *eius pœnã* 3421
Abolere *iræ monumenta* 2664
Abominari 205
Abortitio 357
ex Abortu mortuæ 490
Abscondere 259. *bonum* 173. *uerũ* 155
Absentium *desiderium* 73
Absoluere *impios* 3246
absolutio 3878
absolutio proborum, insontium 3261
absoluti qui, cur, de quo, à quo 764. *& seq;*
Abstemij 408
Abstenti *qui, cur, à quibus* 818
Abstergere 258
Abstinere *ab alimento* 433 *&* 2218. *à nominibus* 696
abstinentes cur 2225
abstinentia 236
abstinentia ab alimentis nimia 2246
abstinentia à certis cibis religiosa 3061. *honesta* 2216
abstinentia potus honesta 2218
abstinentiæ fructus 2229
abstinentiæ in victu prudẽter consulere 1683
abstinentiam docere 2226
Abusus *sacræ scripturæ* 1532

A C

Academia 4062
academiæ claræ 943. *publicæ* 4062. *priuatæ* 4064
academiarum institutio 4067. *distipatio, restitutio* 4068
academicæ seditiones 932
academici actus theorici 4068. *politici, œconomici* 4069
Accedere 243
non Accedere ad conuiuium 2940
Accendere *alios* 191. *seipsum* 192
Accessus *honorificus* 999
Acceptare *munera, honores* 179
non Acceptare 2456
accipere à discipulis, sacris hominib. etc. 2503
non Accipere oblata 2924
non Accipere ea quæ offeruntur quamcunq; ob causam 2459
nõ Accipere beneficiũ 179. *uectigalia* 2484
Acclamare 250
Accommodare *se alijs* 211. *aliorum orationi, moribus* 2883
non Accommodare se alijs 211
accommodatio apta 3812. *inepta* 3813
Accubitus 4326
Accusare 205. 2925
accusare prudenter 1699
non Accusare 205
accusatio 935
accusatores falsi 2856
accusatio amarulenta 1925. *astuta* 2960. *falsa* 141. *intermissa* 3843. *religiosa* 3085. *stulta* 2017
accusationis falsæ diuinatio 1402. *pœna* 3417
accusationis iniustæ pœna 3443
accusationem contemnere 2562. *depellere* 2558
accusationem falsam non ferre 2188. *ferre* 2173
accusationem iniustam prudenter reprehendere 1703
Acerbi 2929. *reprehendendo* 2925
acerbitatis acquisitio, magistri, discipuli 2920. *certamina* 2928
acerbitatẽ aliorum fouere, approbare ibid.
Achæorum *duces fortes* 2029
Aciei *instructione hostem sustinere* 1779. *&* 1853
in Acie audaces 2150
in Acie cæsi 539
Acoluthi 4167
Acquirere *quomodocunq;* 2509. 2510
Acroamata 2447. 4322
acroamata ludicra audire 2967
acroamata aliorum turpia non ferre, tristia non admittere 2883
Acta *impiorum rescindere* 3266
acta scribere 3824

Actio multa 3835. Rhetorica elegans 111. nulla, incepta ibid.
actionem quamuis impedire 1520
actiones magicæ naturales 414
actiones iustis asserere, defendere, confirmare 3264
actiones iniustis rescindere 3265
Acuum fabri 3721

A D

Αδελφόγυιος 2237
Αδιάφορα 81
Adhærere 244
Adhortatione instituere 3753. militem accendere 1786
Adire 243
Adiutare benignè 2884
Administratio diuina 1531
Admirari 156
non Admirari 157
Admittere 245
non Admittere alios ad colloquium 2921
Admonere 149. prudenter 1692
admonitio per signa diuina 1378
Adolescentes eloquentes 1125. fortes 2980. uenatores 3673
Αδολεσχία 2984
Adoptati 865
adoptio 4372
Adoratio 994
adoratio non delata 3066
Adulari quibus 2852
non Adulari 2833. 2886
adulationis modi 2852. modesta reprehensio 2888. pœna 3461
adulationem aliorum amoliri 2892. reprehendere 2815. prudenter reprehendere 1702
adulatores qui 2851. & 2911
adulatores audire, approbare, fouere 2859. auersari 2836
adulatoriè denegare, reprehendere, castigare 2916
Adulteræ cum concubinis 2314
adulteræ Iudæorum 4079
ob Adulterij crimen mortem tolerare 2167
adulterij excusatio 1962. pœna 3404. reprehensio 3481
adulterij suspicionem diluere 1703
adulterium cælare 1958. cohibere 2273. fugere 2263
adulteria cum uirginibus, uiduis, scortis 2310
adulteriorum magistri 2275
Aduocare auxiliarios 245. conuiuas ibid.
Aduocatus 4311
aduocati auari 2497. prudentes 1636

A E

Ædes conductitiæ 668
Ædificatio stulta 2018
ædificando celeres 3846
ædificia qualiacunq; 258
in Ædificia prodigi 2469
ædificijs gloriam propagare 2557
Ædiles 749. 3655. 4250
Æditui 3655
Ægroti martyres 3020. musici 1283
ægros curare 861
erga Ægros liberales 2364
ægrotantes baptizati 4172
Ægyptiorum duces fortes 2082. festa 4197. legislatores 1564. reges 4258. sacerdotes 4189
Ægyptijs sacris initiati 3108
Æmulari Deum, colleg. u, &c. 114
æmulatio 109. nulla 115. ambitiosa 2574
æmuli quorum 110
Ænigmatum acuti coniectores 1208
ænigmatica institutio 3752
Aer 428
aeris caloris frigiditate tolerantia 421. mollities 422
aeris locus 3967
aerem corrumpere 1530
per Aerem ferri 1517. 386. 447
Ærario præfecti 748
ærariæ 3990
in Aerario factæ impensæ 2410
Æs alienum prudenter dissolutum 1718
æris alieni impositio 811. iniustè contracti pœna 3440. pœna nimia 3616
æs alienum dissoluere 3264. 3347. condonare, dissoluere 2370. non exigere 2456
in Ære alieno iniusti 3549. fraudulēti 1950
Ærisfodinæ 3970
Αιθροβάται 386
Ætas ficta 4015
ætatem fortiter ferre 2159. nimium ferre 2181. non tolerare 2186
Ætas clara 943. felix 4016. infelix 4017. mutata 283. propagata ibid.
ætatem excusare 1706
Æthiopum duces fortes 2082

A F

Affectatio uocum 1087
Affectus in genere 37
affectus considerati respectu causæ morbificæ 364
affectus partium formaliter considerati 362
affectibus animi obnoxij 37. non obnoxij ibidem
Afflatus sacer 3345
Africani martyres 3026
Afrorum legislatores 1563

A G

Agasones 3683. 3659
Αγγελοι 22. 3801
Agere gratias 180
Aggeres excelsi, firmi, magnifici 2407
aggeribus hostium fortiter insidiari 2146
Aggredi hostem, sed timidè 1153
non Aggredi hostem 2152
Agilitas in alieno corpore mouendo 392. 394
agilitas in motu 386. manus 385
ex Agilitate gloriam captare 2585
Agri defensio 619
agrum non conseruare 2484
agri ademti, &c. 648
agri dono dati 2440
agros astutè acquirere 1981. recuperare, conseruare 1984
in Agros sumtus parci 2421
agris diuites 606
Agricolæ 3651. diligentes 3641. fortes 2073. negligentes 3641
Agricultura 442
agriculturæ inuentio 3624. magistri 3630. odium 3640. studium 3634
Αγελαι 2988
in Agone pœnitentiam agere 3084

A K

Ακηδία 72
Ακέραιοι 3722

A L

Alacritas 72
alacritas in suscipienda, subeundaue exercitatione 3848
alacritatis notæ 3848
alacritatem militum nimiam cohibere 1784.
excitare 1785
alacres 3848
Alapam impingere 354
Αλαζονεία 2849
Aleæ lucrum 2484
alea ludere 3782
Αλιεύοντες 1349
Alienationem suorum ferre 2178
Aliena explorare 159. scire, cognoscere 3790. tractare ibid.
ex Alienis gloriam captare 2588
Alimenti appetitio 407. auersatio 408
alimenti inopiam ferre 413
alimenta honoris ergò oblata 1014. in usum adhibita 430. pauperibus data 2426. subministrata à Deo, angelis, &c. 428. usurpata 433
alimentorum abstinentia 433
alimentorum abstinentiam ferre 1918
alimentorum acquisitio 428. & 1823. conseruatio 1824
alimentorum alienatorum pœna 3420. collatio 3067. cupiditas immoderata 1231. inhonesta fruitio 2233. improbitas 659. penuria & defectus 421. 654. usus 430. usus religiosus 461
alimenta calida, multa ferre 411
alimenta comparare 1518. parentibus denegare 3519. prudenter comparare 1677. præparare, &c. 1678
alimentis militem accendere 1794
alimentaris intemperantia 2237
Aliis se non submittere 2815. 1723
Allisi ab equis 471
Allium 238
Alloqui 250
non Alloqui alios 2922
alloquium honorificum 994
in Alloquio blandi 2913
Altaria 4152
Altores 3666
altores fidi erga alumnos 3310. proditores 3576
Aluminis fodinæ 3972
Alumni grati erga nutrices, altores 3356
Aluus citata 1032
alui fluor 255
alui fluxu mortui 519

A M

Amantium ineptiæ 2313
amanuenses 3670
Amarulentia 2935
Amasiorū abitum, mortem non ferre 2288
amasiorum amicitia 889
amasijs eleemosyna data 2426
Amatores infelices 3925. zelotypi 113
amatorum insidiatum correctio iusta 3403
amatoria 1248
Ambidextri 385
Ambiguitas uerborum 1096
Ambitio 2635
ambitio fœneratoria 2566
ambitionis magistri, discipuli 2566. excitatio 2569. fructus 2580. & seq.
ambitionis confessio 2817. modesta reprehensio 2888. pœna iusta 3412
ambitionis reprehensionem ægrè ferre 2865
ambitioni prudenter occurrere 1684
ambitionem alioriū accendere fouere 2567. refrænare, castigare 2527. reprehendere 2528
ambitionem excusare 1705. falsò excusare 1701. reprehendere 2825. prudenter reprehendere ob

ab Ambitionem deficere 3587
ambitione ad acerbitatem inducti 2933. ad apostasiam 3176. ad uindictam 2646
ambitiosi facti unde 2568
ambitiosi qui 2569
Ambitus nuptiarum 364
Αμελεσφόγοι 3837
Ambulationem ferre 422. non ferre ibidem
Ambusti feruente aqua 482
Amentes 14
amentes reddere 1520
amentiæ curatio 19
amentiæ suspicionem diluere 1703
amentiam excusare 1705
Amicitia aperta 864. occulta ibid.
amicitia coniugalis inita qualiscunq; & 873
amicitia coniugalis non inita, repudiata 866
amicitia conseruata sacrificijs, &c. 849
amicitia constans 848. inconstans 849. herilis 889. inita religione, &c. 835. causa imperij, &c. ibid.
amicitia inter similes 853. dissimiles 855. inter eos qui diuersæ sunt religionis 857
amicitia non inita 846. non soluta morte, &c. 848
amicitia paterna primaria conciliata seruata 865. 866
amicitia paterna secundaria inter impares, pares ibid.
amicitia politica arcta 859
amicitiæ certamina 864. cognitio ibid.
amicitiæ coniugalis φυλαν̀ 878
amicitiæ herilis λύσις 889. χρῆσις ibid.
amicitiæ ignominiosa priuatio 1035
amicitiæ non contrahendæ & conciliandæ auctores 847
amicitiæ incundæ dissuasores 848. diuinatio 1465
amicitiæ labefactatæ confessio 2878
amicitiæ œconomicæ prudenter consulere 1731
amicitiæ politicæ auctores, suasores 847
amicitiæ politicæ expetitæ denegatio 846
amicitiæ politicæ officia obita 860. non obita 864
amicitiæ politicæ φυλαν̀ 848
amicitiæ politicæ prudenter consulere 1722
amicitiam inter seruos & dominos fouere 1731
amicitiam politicam astutè comparare 1984. œconomicam astutè conciliare 1985
amicitiam prudenter excusare 1706. dissoluere 850
in Amicitiam honorificè suscepti 1917
amicæ zelotypæ 114
amici dissimiles 1077
amici facti causa uirtutis in genere 834
amici facti inimici 892
non Amici facti inimici 828. 892
amici lenones 2287
amici multi 853. nulli ibid. & 662. occulti 864. perfidi 662. 3512. similes 854
amicorum gratiam ambire 2916
amicorum interfectores 3559
amicorum odium non ferre 2193
amicis eleemosyna data 2426
erga Amicos liberales 2360
Amissionem animalium non ferre 2188
amissionem regni ferre 2174
Amœna loca 3995
Amor bonorum præsentium 37
amor Dei 3042. eloquentiæ 1131
amor erga magistratus, reges, principes 3300. parentes 3322. meretrices 2313. religiosus erga homines 3066
amor suipsius 2298. uitæ, sapientiæ, &c. 37. brutorum 44
amorem eximere 1520. prudenter conciliare 1690. ueneno conciliare 3590. inhonestè 2277
in Amorem pellicere 1520
amore edocti 3770
Amusseatores 3701

A N

Anachoretæ 4052
Ανακαιν̀ sacra ethnicorum 4207
Ανακαχωνία 89
Anamnestica præteritorum 1380
Anathemate impios ferire 3086
anathemata superstitiosa 3158
anathematibus gloriam propagare 2557
Anatomici 1223
Ancillæ 814
ancillæ expulsæ 793
Androgyni 283
Angeli, doctores medicinæ 1231. pudicitiæ magistri 2252
ab Angelis rapti, auecti, interfecti 462
Angeroniæ simulacrum 4201
Angina affecti 351. mortui 520
Anglorum duces fortes 2099. legislatores 1567. reges 4300
Anhelitus 419. retentus 234. superstitiosè 3139
Animaduersio erga impios 3085
animaduersio stulta 2017
animaduersionis iustæ præmia 3387
animaduersione opes conseruare 2465
animaduersionibus parere 3062
Anima suauiolens, &c. 419
animæ immortalitatem flocci pendere 3200
Animalia ignominiosè tractata 1027. corpus infestantia 303. honoris ergò data 1015. in sacrificijs Ethnicorum adhibita 4210
animalia inutilia possessa 665. recuperata 605. superstitiosè auersata 3160. utilia 665, dono missa 2443
animalium auxilio hostes domare 1842
animalium cicuratores, domitores, magistri 3659. curatores 3657
animalium impetu hostes domare 1842
animalium sacrorum cultus superstitiosus 3122. 3145
animalium uiuorum obseruatio, &c. 1349
animalia infesta conficere, &c. 1515
animalia ueneno petere 3590
in Animalia prodigi 2474. sumtus facti 2411
Animare ad mala superanda 194
Animi affectibus obnoxij 37
animi bona malaue conciliare 1520
animi bonorum insidiatores 3558
de Animi bonis malisue iudicium prudens 1915
animi deiectio 3854. in honore acquirendo 2649. conseruando 2650. in malis 73
animi deliquium 260
animi exercitia obita 442
animi impotentia 224
animi malorum tolerantiæ 2158
animi monumenta 1018
animi raptus 223. stupor ex timore, mœrore, &c. 224
Animositas in malis 73
animosos prudenter reddere 169
Annonæ caritas sublata 673
annonæ præfecti 749
annonam honestè conseruare 2464
Anni consideratio simplex 4011. coniunctæ 4013. ignoratio 1264
anni usus 4015
anno climacterico mortui 561
anni insignes uitæ humanæ decursu, &c. 4015
Anthropophagi 2939
Αντιφιλοτιμία 45
Antiquitas uerborum affectata 1096
Anuli 303. 2343. honorary 1002. pauperibus dati 2427. recuperati 605. reperti 593
anulorum artifices 3722. notæ 700. sortitio 1363
ab Anulis proditi 1967
Ani concretio 357. extersio, lotio 301

A P

Απαθεια 4367
Apertio capitis 994
Apiarij 3659
Apij diuinatio 1353
Απομαγδαλιστρα 4328
Apoplexia 351
apoplexia mortui 517
Apostasiæ castigatio 3090. 4175
apostatæ 3173. quomodo 3176
Apostoli 1306. martyres 3021. circa uestimenta temperantes 2335
Αποθωσις 974
in Apparatu bellico celeres 3845
Apparere honoris ergò 1002
Apparitores 3672
Appellare 250
Appetere carnes, pisces, &c. 407
appetitio uelida 407
appetitus deiectus 352
Approbare 149. alterius dicta, factum ue 1697
Aprilis mensis 4018
Aprorum uenatores 3674
Apum diuinatio 1352

A Q

Aqua lustralis 4151
aquæ defectus 659. diuinatio 1361. feruentis diuinatio 1360. inuentores 3800. loca 3967
aquæ obiectu hostem sustinere 1779
aquæ per destillationem extractores 3695
aquam corrigere, &c. 1517. cribro haurire 1531. elicere 1517
aqua hostes circumuenire 1842
ab Aqua feruente non læsi 1516
in Aqua qui periêre 511
aquarum deriuationes, corriuationes, expurgationes 2400. exiccationes 2402
aquis inambulantes 424
in Aquas præcipitatum cadauer 1023
in Aquæ ductus facti sumtus 2411
Aquaria 1224
Aquatilium diuinatio 1352. uenatio 3677
Aquilegi 1224
Aquilini 293

A R

Aræ honoris ergò erectæ, dicatæ 577
aras superstitiosè colere 3149
in Aras sumtus facti 2411
Arabum reges 4287
Aragonum reges 4296
Araneorum diuinatio 1353
Arationis inuentores 3626

Arbitri prudentes in foro 1909
Arborarij 3653
Arborũ reflexu discerpti 484. ruina oppressi ibid.
arboribus flores dare 1519
arbores colere 3122
Arcadum reges 4273
Arcæ cultus 3073
Arcani detecti pœna 3413
arcana euulgata imprudenter 2014. 3498. non communicata 1031
arcanorũ euulgatio 935. ex ebrietate 2245.
exploratio stulta 2014
arcana magistratus tegere 3304. non communicare, non inquirere 2891. 2906. & 3273. non prodere 3274
Ἀρχὴ ἀκεπτοῦ 4559. πάσεως 4362
Archiepiscopi 4102
archiepiscoporum institutio, potest.is, &c. ibidem
Architecti 3716. diligentes 3641. imperiti 3632. ingeniosi 3642
Architecturæ inuentores 3628. studium 3639
Archiua 3990
Arcus honorifici 978
Arcu ludere 3782
Ardor precum 3056
Arenarij 3662
Argentarij auari 2503
argentarij fabri 3693
Argentifodinæ 3970
Argiuorum duces 2089. reges 4271
Argumenta eruditionis, sapientiæ, dignitatis sacræ, imperij, nobilitatis 703
Aristocratia 4242. in tyrannidem 4230
Arithmetica 1275
arithmeticæ inuentio, usus, cultus, odium 1275
arithmetici ibid.
Ἀρμαξοπηγοί 3714
Ἀρμαξοποιοί ibid.
Arma bellica 4334. honoraria 1015. œconomica 4363. politica 4330. erepta 652. ignominiæ causa suspensa 1029. honoris ergo dedicata, suspensa 985. recuperata 605
armorum acquisitio 1812. inuentio 3627. 3800. opifices 3723
armorum honorem amplecti 2547
arma fortiter tueri 2142. hostibus adimere 1884. inutilia reddere 1885. comparare, &c. 1812
in Arma sumtus facti 2412
armis diuites, instructi 608. defensi 1067. nudati ibid.
armis ludere 3782
in Armis assidui 3840
Armigeri 3671. 3686
Armillæ honorariæ 1002
Arthritis, articularum dolor 360
arthritude mortui 522
Articulorum luxatio 361
Ars 3749
artis equestris magistri 3631
artis fabrilis inuentores 3626
artis medicæ inuentores 1230
ex Arte quæstus inhonestus 2511
artes mechanicæ. Vide Mechanicæ.
artibus nauis dediti 3815
Artifices improbi 1611
Aruales fratres 4191
Aruspices 1144
Arcis condendæ diuinatio 1449
arces incensæ, &c. 649. magnificæ, munitæ 2407. 3956. occupatæ 590. receptæ 604
arcium proditores 3575
arces acquirere 1721. & 1981. recuperare 1984. fortiter expugnare 2147. tueri 2144
arces hostium occupare 1889

A S

Asiæ duces fortes 2083. reges 4281
Asiani martyres 3026
Asini ubi 3984
asinorum diuinatio 1351
asinis circumuecti 1032
Ἀσωτεῖα 2385
Asperi 2929
asperitatis pœna iusta 3419
Aspectus benignus, humanus 2880
aspectus prohibitione libidini obsistere 2260
aspectum honorifice declinare 1000
aspectu delectari, tristari 2341
non Aspicere 233
Assertio ueri uaria 142
Assidui 3838
assiduitas studij, officij laudata 3838. superstitiosa 3116. uitiosa 3842
Assuefactio bona, mala, absurda 3814
Assurgere 994
Assyriorum duces fortes 2082. monarchia 4159
Asthmate mortui 514
Astragalorum sortitio 1363
Astrologia 1267
astrologiæ imperiti 1268. usus ibid. studium 1273. odium 1274
astrologicum iudicium 1272
astrologicæ certamina ibid.
astrologi 1267
astrologi honorati 967. indocti 1268
astrologis statuæ positæ 980
Astronomia 1261
astronomiæ acquisitio 1261. possessio 1263. cultus 1267. odium ibid. inuentores 1261. doctores 1262. ignorantia 1264
astronomiæ usus 1265
astronomicum iudicium 1265
astronomica certamina 1265. exercitia 1264
astronomicæ machinæ 1296. prædictiones 1266. declarationes ibid.
Astutia respectu personarum erga quos, et rerum in quibus 1935
astutia in inueniendo, & iudicando 1939
astutiæ certamina 1660. fructus 1660
astutiam prudenter reprehendere 1699
astuti 1642
Asyla 3997. reuocata 3267

A T

Atheniensium duces fortes 2084. principes, reges, archontes 4274
Atheniensium facta 4198. mensis 4019. respublica 4348
Atici 3188
Atheismum docere 3171
Athletæ 396. diligentes 3857. docti 1196
athletæ religionis 4095
athletarum differentiæ 406
athletis statuæ positæ 980
Ἀτελεῖα 72
Ἀτυχεῖν 296
Attactus ignominiosus 1031
Attentio moderata 3856. nimia 3857

A V

Auaritia in genere 2390
auaritia ψ λόγα 2494. ψ φιλαργ 2316
auaritia muneraria 2491. fœneratoria 2493. fiduciaria 2487
auaritiæ diuinatio 1400. fructus 2393
auaritiæ magistri, discipuli 2390
auaritiæ magistri punti 2463
auaritiæ modesta reprehensio 2887. pœna iusta 3409
auaritiæ reprehensionem ægrè ferre 2864
auaritiæ uitandæ magistri 2354
auaritiæ prudenter obstare 1684
auaritiæ militum obstare 1799
auaritiam aliorum laudare 2392. uituperare, reprehendere 2377. 2814
auaritiam imitari 3808
ob Auaritiam deficere 3587
auaritia ad acerbitatem inducti 2935
auaritia meretricum ad castitatem perducti 2253
Auari qui 2390. 2494
auari in sumtu 2490. & seq.
non Auari 2355
Auctoritas 965
auctoritas nulla 1016
auctoritatis effectus 970
auctoritati suæ aliorum ire prudenter consulere 1731
auctoritatem astutè comparare 1988. conseruare 1990
ob Auctoritatem seruati, libertate donati 970
auctoritate sacrarum literarum abuti 2381
Aucupes 3674
aucupij magistri 3650
Audacia in propulsando 2148
audaciæ magistri 2045
audacia similes 3071
audaces qui 2148. erga quos, &c. 2149. cur 2150
audaces hostes reddere 1861
Audire concionantem & narrantem 110
audire grata, ingrata 110
audire præceptores, musicos, philosophos, sophistas 3811
non Audire 235
non Audire alios 2914
Auditio 1109. 3811
auditio diligens, constans, utilis, inutilis 3815. nulla ibid. uelida, debilis, &c. 381
auditio nerbi diuini 3060
auditione edocti 3769
auditione iucunda oblectari, iniucunda affligi 2341
in Auditione assidui 3839
Auditus læsus 350
Auditores academici 4066
auditoria 4067
Auersari poma 408. uinum ibidem
auersatio impiorum 3086
auersationem ferre 2173
Auguria 1349
auguria neglecta 1548
augures 1344. 4191
Augustus mensis 4033
Auiæ perfidæ erga nepotes 3511
Auiũ diuinatio 1349. domitores 3660. uenatio 3676
auium uoces intelligere 1529
auibus ludere 3784
Aulæa 441
aulæorum opifices 3712
Aulici uarijs casibus agitati 3911
Aurifabri 3693
Aurifodinæ 3967

Aurigæ castrenses, militares 3684. iniusti 3482
aurigarum certamina 405
Aurem uellere 255
aurium affectus 349. amputatio, &c. 262. conformatio 293. tinnitus 261
aurium tumore mortui 510
aures intendere, arrigere 232
Aurum recuperatum 605
Australium Saxonum reges 4300
Αὐδιστεία 458
Αὐτοδίδακτοι 3765
Αὐτόμαται 1296
Αὐτοκαταπρόδοτοι 1126. 1159. & 3824. 3828
Αὐτόκλειδοι 943
Αὐτόλιθοι 3815
Αὐτόμολοι 4015
Autumnus
Auunculi perfidi 3538
Aui perfidi erga nepotes 3521
Auxiliari 172. 862. benignè 2884
Auxiliarij 862. perfidi 3506
auxiliariorum defectionem prohibere 1800
auxilij dilatio 3837. diuini uel humani reuelatio 1460
auxilij diuini simulatione hostè terrere 1870
auxilium contra hostes non captare 2457
auxilium non ferre 173
auxilia ne militetur hostibus, præcauere 1838. missa auertere ibid.
auxilia comparare, &c. 1810. conseruandi bonoris causa 2645

B A

Babyloniorum reges 4260. 4261
Baculus 257
Baiuli 3683
Balbi 382
Balistarij 3721
balista ludere 3782
Balneatores 3664
in Balneo assidui 3842
balnea 302. 2337
balneorum inuentores 3799
in Balnea impiè 2409. sumtus parci 2421
Baptizantes 4171
baptizati ibidem
baptismus ibid. religiosè susceptus 3060. non susceptus 3061
baptismi administratio inepta 1531. tarda ibidem
baptismi superstitio 3139
baptismum differre 3200. 4171
in Baptismo & post, quæ considerãda 4171
Barba rara 294. rasa 298. tincta 301. ficta ibidem
barbæ cultus, &c. 262. usus 294
Barbariei odium 1104
barbarissimi 1094

B E

Beatitudo 3890
beatitudinis reuelatio 1389
beati homines 3895
Belluas occidere, abigere, &c. 1529. capere, &c. 1515
Bellum ex libidine 2297
belli adiumenta exoterica 1817
belli ciuilis pœna 3423
belli externi reuelatio, &c. 1470. iniusti excusatio 1962
belli inuentores 3798. occasio, susceptio 4341
belli suscipiendi tempus 1757. locus ibid. modus 1758
bellum hosti apertè indicere 3339. nimium declinare 2061. patriæ inferre 3519. stultè suadere, &c. 2018. gerere 2019. transferre 1848
ad Bellum musica hortari 1291
ad Bellum suscipiendum incitare suos 1754
à Bello debortari 1756
in Bello trucidati 539
bella ciuilia 924. externa 926. diuturna 516. seruilia 3529
bella ciuilia fouere 3496
bella præuidere 1931
bellis refertum seculum 917
in Bellis assidui 3840
bellica politia 4333
bellicæ conuersationis forma 4341
bellicæ disciplinæ inuentores 3627
bellicæ prudentiæ magistri 1651, & seq.
bellica à doctis tractata 3794. à sacris tractata 3791
bellica consilia de eadem re diuersa 1657
bellica tractat pontifices, cardinales, etc. 3791
bellicæ machinæ 1196
bellicosi populi 2072
bellicosæ gentes ibid.
bellicosæ mulieres 2073
Benedictio 4167
Beneficium 171. mutuum 172
beneficij fœneratio 2493
beneficium dare 171. non dare 172
Bene meueri de patria 3295
bene ominari alijs 177. sibijpsi 173
Beneuolentia 45
ad Bestias damnati 471

B I

Bibaces 2240
Bibliopolæ 3656. 3680
Bibliothecæ 3816. exustæ 650
bibliothecarum neglectus 3816
bibliothecis præfecti 3656
in Bibliothecis impensæ 2410
bibliothecarij 3656
Bissexti imperitia 1264
Bisontium uenatio 3676

B L

Blæsi 382
Blandiri populo, rusticis, &c. 21
non Blandiri 2886
blanditia 2911. nimia 2917
blanditiæ certamina 2916. exercitatio 2916. fructus digni, indigni 2917. pœna 3461. sectatores 2911
blanditiam aliorum amare, fouere 2316
blandus grata facit 2914. ingrata non facit 2915. ingrata facit 2916
blandi erga subditos, milites 2916. in conuersatione, colloquio, alloquio, &c. 2913
blanda hospitalitas 2916
Blasphemi 3190
blasphemiæ castigatio 3090. superstitiosa correctio 3167
blasphemiæ alijs occasionem dare 3172

B O

Boemorum duces fortes 2102. legislatores 1567. principes 4298
Boni & sapientes 1600
boni ex conuersatione facti 3815
boni magistratus 750
boni uiri in genere 1600
bonæ mulieres 1609
boni consequendi, declarandi, conseruandi causa gloriam contemnere 2541
bonum communicare 173
bonum pro malo rependere 2665
bonum quodlibetcunq; iustis impetrare, adiudicare 3262
Bona. Vide Opes, & Fortuita.
bonorum alienorum laudatores, consultores uoraces non ferre 2366
bonorum animi occasione infelices 3923
bonorum communio, diuisio 616. 863. 3346
in bonorum diuisione iniusti 3548
bona aliorum defendere, prædicare 2822
bona patriæ conciliare, propagare, conseruare 3292
bona sua defendere 2814. iocosè laudare 2954
bona suorum conseruare 3307
bonis interdicti 1034
de Bonis suis testari 2811
Borussorum politia 4351
Bospori reges 4271
Βυτανοδόγοι 1221
Boum diuinatio 1350. loca 3983

B R

Brachij affectus 357
brachij punctura, uulnere mortui 522
brachij tumor, extenuatio, &c. 358
brachiorum magnitudo 296. nota ibid.
Breuiloquentia 226
Breuis staturæ homines 778
breuitas decora 2881
Britannorum duces fortes 2099. reges 4299. respublica 4352. legislatores 1567
Bruchorum diuinatio 1353
Bruta temperantiæ magistra 2227
brutorum amici 855. curatores 3657. cultus 4139. exemplo impudici facti 2277
brutorum iusta correctio 3399. osores 66
bruta prudenter comparare 1672
erga Bruta crudeles 2758. seueri 2709
à Brutis amati 856. edocti 3769. necati 471. 1066. seruati, &c. 1066

B V

Bubulci 3657
Buleuteria 3968
Bulgarorum legislatores 1568
Bulimia 352
Bullæ honorariæ 1002
Butyrum ubi 3989

C A

Cabyrorum sacris initiati 3108
Cadauer exustum per ignominiam 1023
cadaueris crematio 4320. cura 4318. notæ 566. conseruatio 570
cadauera collecta, indagata 567. non collecta, non quæsita 569. contumeliosè habita 1022. condita gypso, &c. 571. absumta igni ibid.
cadauera à putredine præseruata 1514. resoluta ibid.
cadauera non conseruata, abiecta, deuorata 577. à feris discerpta 578
cadauera non inuenta, quæ disparuere 567
cadauera quæ citò comparuere 566. quæ diu integra & incorrupta permansere ibid.
cadauera secundùm uestigia uitæ considerata 565
cadauerum conseruatio 570. cultus 4139. cultus superstitiosus 3145
cadauerum cultus sublatus 3098
cadauerum κῆψις, cura suscepta 567
Caduceus 257
Cæci 343
cæcitatis causæ 345. curatio 346
cæcitatem inducere 1521
Cædes 935. ex libidine 2295
cædis castigatio 3092. licitatio 935. præ-

na nimia 3615. *religiosa expiatio* 3088
cædis reprehensionem ægrè ferre 2865
cædis superstitiosa correctio 3167. *ultio astuta* 1958
cædem prohibere, impedire 2891
ob Cædem expulsi 795
Cælare *sua aliorúmue dicta* 1957. *prudenter* 1693
Cælatores 3702
Cæremonias *imitari* 3807
Cæsares 270
Cæsones *ibid.*
Calamitatis *diuina cognitio* 1468
calamitati assuescere 3814
calamitati magistratus condolere 3303
calamitatem impendentem præuidere 1931
in Calamitate ludere 3790
calamitatibus aliorum delectari 2738
calamitosæ indolis cognitio 3746
Calamus 257
Calcarij 3706
Calcaria *seruata* 985
Calceus *traditus, proiectus in faciem* 257
calcei 439
calceis nullis usi 441
Calculus *renum* 353. *uesicæ ibidem*
calculo renum mortui 522
calculorum sortitio 1363
calculis Ludere 3783
Calendæ 4020. 4024. 4025. 4026. 4028. 4029. 4031. 4033. 4035. 4036. 4037. 4038
Caliphæ *Mahumetanorum* 2246
Calliditas, Vide Astutia.
calliditatis certamina 1660. *confessio* 2817
calliditatem imitari 3800
Calor *auctus* 260. *imminutus ibid.*
caloris natiui extinctione mortui 528
calore libidini obsistere 2258
Caluariæ *figura, magnitudo* 1291
Calumniari 203
calumnia 935. 1030. *astuta* 1960
calumniam contestere 2561. *depellere* 2558
calumnias ferre 2172. *non ferre* 2188
calumniatores 2854
calumniatores nimium declinare 2065. *non admittere, punire* 2835
Campanæ 3714
campanæ pulsus 258
campanæ ereptæ 1034
campanarum inuentores 3800
Cancellarij 748. 4254
Candidati 184
Candor *in consiliis, iudiciis, contractibus* 2840
Canis 256
canes ubi 3985
canum diuinatio 1351. *domitores* 1660
canes in auxilium adhibere 1811
à Canibus laniati 473. *demorsi ibid.*
Cantiorum *reges* 4300
Cantores 1179. *diligentes* 3856
cantus 226. *religiosus* 4155
cantus odium 1293
Capere 1743. 2009
capere hostes 2145
capti à quibus 798
captiuitas 798. *ex ebrietate* 2246. *ex libidine* 2297
captiuitatis diuinatio 1488
captiuitatis periculo rem amatam acquirere 2285
captiuitatem ferre 2177. *non ferre* 2192. *nimium declinare* 2060
captiuitate similes 1073
captiui ad ueram religionem conuersi 3007. *inhumani* 2932. *musici* 1283
captiuorum obiectu hostem sustinere 1782
captiuis eleemosyna data 2426
erga Captiuos crudeles 2744. *liberales* 2364
Capillorum *cultus* 261. *defluuium* 340. *fucus* 2343. *pulcritudo, rubedo, &c.* 291
Capistra 3722
Caprarij 3658
capræ ubi 3985
caprearum uenatores 3674
Captatores *hæreditatum* 2913
Capitis *apertio, denudatio* 261
capitis cultus 297. *dolor* 350. *figura, magnitudo* 291. *externi affectus* 340. *interni affectus* 350
capitis totius amputatione mortui 518. *allisione, &c.* 520
capitis inclinatio, erectio, sustentatio ambabus manibus facta 231
caput pectere 255. *tangere, demulcere* 255. *in sinu alterius deponere ibidem*
Carbonarij 3697
Carbunculo *mortui* 516
Carcer *diuturnus* 804. *perpetuus ibid.*
è Carcere liberare 1528
carceres 803. 3966
carceres superstitiosi 3140
carcerum diuinatio 1488
carceres ferre 2176. *modestè declinare* 2055. *non ferre* 2192. *subire pro alio* 3672
in Carceres conijcere 2009
in Carceres conijecti 803. 1036
carceribus edocti 3770
è Carceribus elabi 2007. *prudenter liberati* 1744
Cardialgia 352
Cardinalatus *oracula* 1434
ad Cardinalatiũ euecti homines obscuri 950
cardinalatum negligere 2533
cardinales 4102. *bellica tractantes* 3791. *medici* 1238. *solitarij* 4051. *uariis casibus agitati* 3902
Carminum *accommodatio recta* 1158. *inepta* 1159
Carnifices 3669. *auari* 2503
Carnium *diuisores* 3719
carnes appetere 407
à Carnibus superstitiosè abstinere 3139
Caros 351
Carpentarij 3714
Carthaginensium *duces fortes* 2090
Cafeus *ubi* 3989
Castigatio *aliorum superstitiosa* 3163. *superstitiosa* 3164
Castitas *conseruata* 2254
castitas nimia 2327. *religiosa* 3061
castitatis acquisitio 2252. *discipuli* 2253. *conseruatio ibid. cultus* 2271. *diuina cognitio* 1399. *fructus* 2263
castitatis & libidinis certamen internũ 2254
castitatis laude celebres 2261
castitatis non conseruatæ dolor 2260
castitatis præmia 3382
castitati aliorum astutè insidiari 1957
castitatem qui coluerunt 2282
castitatem musica tueri 1290
castitatem soluere 3200
ad Castitatem coactione perducti 2253
casti 2261
Castra 4338
castrorum cura 1821. *metatio* 433. *mutatio* 4339
castra fortiter inuadere 2146
castris hostem exuere 1901
castris locum oportunum capere 1821
in Castris ludere 1787
in Castris astidui 3841
castrametatio 1821. 4338
Castrensis *seditionis prædictiones* 1468. *pœna* 3446
castrenses aurigæ 3684
castrenses seditiones 911
Castrati 354. *ignominiosè* 1031. *superstitiosè* 3140
castratione libidinem domare 2257
Casus *in arte & exercitatione* 3815
casus ex alto cura 374
Catalepsi *mortui* 527
Catamiti 2303
Catapani 4152
Catarrhus 351
catarrhi defluxu mortui 528
Catocho *mortui* 518
Cauillari *tacitè* 207
Cauponariæ *odium* 3640
caupones 3680. *fraudulenti* 1645
Caularum *cognitio omissa* 3843
caularum naturalium inuentores 1116
Caudidici 3670. *auari* 2494. 2497. *periti* 1121. *imperiti* 1123. *prudentes* 1696.
caudidicorum certamina 1118

C E

Celebritas *nominis* 987
Celeritas *in expediendo, perficiendo, absoluendo* 3845
celeritatis fructus, præmia 3387
celeritate hosti elabi 1779. *hostem opprimere* 1849
Celites 405
in Cellas facti sumtus 2411
Censores 748. 4253. *honorati* 966. *iusti* 3178
censoribus statuæ positæ 981
Censura *Ecclesiastica intermissa* 3843
censuræ aliorum se submittere 2815
Cerealium *inuentores* 3615
Cereus 4151
cerei honor 1004
cereorum sortitio 1363
Certare 212
certare cum aliorum clementia 2666. *crudelitate* 2667. *de auctore, de nobilitate generis* 2529. *& seq. de gloria* 2529
certare laude libidinis, osculis, ultione 2316. *admissione libidinosa* 2317
certare de literarum significatione, etc. 1100
certamen castitatis & libidinis internum 2254
certamina arithmetica 1175. *auara* 2342. *cibi & potus* 2235. *circa inanimata* 404. *de religione* 4095. *disci* 404. *eloquentia rhetorum* 1127. *politicorũ* 1128. *causidicorum ibidem. grammatica* 1100. *in probitatis* 1628. *iniustitiæ* 3478. *mauilentiæ* 279. *logica* 1177. *mathematica* 1194. *mechanica* 3642. *metaphysica uiua uoce, scriptóue* 1532. *musica* 1286. *œconomica* 4373. *poetica* 1161. *probitatis* 1628. *prodigorũ* 2388. *prudentium* 1656. *pudicitiæ* 2274. *sapientum* 1208. *ueritatis* 2835
Ceruix *rigida, immota* 238
ceruicis conformatio 295
Ceruorum *domitores* 3660. *uenatores* 3674
Cessatores 3837

C H

Chaldæi 1267
chaldæorum monarchia 4259
χαρὰ 82
Character *pecuniæ* 4331
characterum compositio recta 1095. *motio* 1096
characterum sortitio 1363
Chartarij 3697
chartæ sortitio 1362
chartis ludere 3784
Chartularij 4252
Chiragra 360
chiragra mortui 522
Chiromantæ 1222
Chirotheca *uenenum immittere* 3592
Chirurgi 3664
chirurgicorum instrumentorum fabri 3723
chirurgicas sectiones fortiter ferre 2161
Choraulæ 1180
Chorographia 1257
Christo *munera data* 2430
Christiani *Christianorum persecutores* 3241. *Iudæorũ* 3244. *Iudæorũ & Ethnicorum imitatores* 3806
christianorum orthodoxorũ certamina 1534
christianorum religiosæ societatis institutio 4089
christianæ religionis confessio, mutatio 4091
Χριστιανίδοξα 3679
Chymistæ 3706

C I

Cibus, Vide Alimenta
cibi Iudæorum 4083
cibi auersatio 236. *delectus* 2238. *inuentio* 3799. *penuria* 429
cibo uenenum immittere 3591
cibo & potu diuinatio 1361
Cicurare *musica* 1290
cicurati 3876
cicuratores animalium 3659
cicurationis inuentores 3616
Cilicio *libidini obsistere* 2288
Cingula *honorariæ* 1002
Cinædi 2303. *ambitiosi* 2572
Circulatores 2973
Circumactio 230
Circumcisio 3060. 4083. *Mahumetana* 4226. *superstitiosa* 3140
Circumuenire 147
Circuitione *hostem sustinere* 1780
Citharœdi 1279
citharæ odium 1293
Ciuitas *denegata* 846
ciuitatis ius datum, denegatum, ereptũ 4243. *non susceptum* 4244
in ciuitatem receptio 832
ciuitate donati 1017
ciuitate non donati 1035
ciuitates claræ 143. *donatæ* 2440. *obscuræ* 1022
ciuitates astutè acquirere 1981. *recuperare* 1984. *conseruare ibid.*
Ciues *crudeles* 2785. *expulsi* 793. *inter se inimici* 921. *liberales* 2357. *ob patriam clari* 947. *patriæ communicant suam gloriam* 1056. *infamiam ibid. perfidi erga magistratum* 3498. *transfugæ* 3583
ciuium census 4324. *ordines uarij* 4238
ciuibus eleemosyna data 2425
ciuilis belli prædictiones 1468

C L

Clades *bellica ex libidine* 2297. *ex ebrietate* 2246. *ex pestilentia, fulmine &c.* 541
cladis bellicæ confessio 2818. *reuelatio &c.* 1477
cladem imminentem nimiũ declinare 2060. *ferre* 2174. & 2178. *nimium ferre* 2185. *prudenter excusare* 1706. *præuidere* 1931. *non ferre* 2190
clade similes 1073
erga clade affectos liberales 2366
Clamor 225. 442
clamore hostem terrere 1868
Claritas 943
clari 943
Classis *cura* 1815
classis incensa 651
classis præfecti 748
classem hostium disficere 1886
Claudicatio 359
claudicatem excusare 1706
Claues *imitari* 3809
Clausa *aperire* 1518
Clementia 2656. *erga noxios, facinorosos* 2680. *erga infideles, hæreticos, apostatas* 2688. *erga adulteros, adulteras, pellices, procos* 2689. *erga fures, piratas, latrones* 2691. *erga subditos collegas* 2667. *erga liberos, parentes, &c.* 2670. *erga hostes* 2671. *hostium uxores &c.* 2679
clementiæ conseruatio 2661. *diuina cognitio* 1399. *exercitatio* 2664. *magistri* 2656. *præmia* 3381. *usus, fructus* 2697
clementiam aliorum odisse, reprehendere 2738
clementiam discere 2659. *imitari* 3808. *promouere* 1686
ad clementiam permouere, traducere 1520. 2657 *quomodo quibus mediis* 2680
ob clementiam honorati 2547
clementes qui, cur 2693. *& seq.*
clementes erga animalia noxia 2680
Clerici 4092
Clientela 4316
clientum fides erga patronos 3310
Clitellarij 3683
in Cloacas *facti sumtus* 2411
Clypeum *colere* 3126
clypeorum fabri 3723

C O

Coactione *ad castitatem perducti* 2253
Cochleariorum *opifices* 3716
Coclites 341
Cœlibatus 4361. *eius pœna* 3464
Cœlibes 866
in Cœlum *suspicere* 233
cœlestia explorare 157
Cœmeteria 3965. *regum, militum* 573
Cœmeteriorum *cultus* 4143
in cœmeteria facti sumtus 2409
Cœnacularij 3655
Cœna Domini 4169
Cœnobium, Vide Monasteria.
cœnobij condendi diuinatio 1449
Coercere *aliorum curiositatem, maledicentiam &c.* 2873. *osculiũ libidinosum &c.* 2272
Cogere 216
Cogitatio, *quæ, qualis* 22
cogitationis impudicæ dolor 2260
Cognitio *in genere* 26.
certa, indubitata 27.
falsa 26
cognitio diuina de Deo uero 1383. *de Dei essentia* 1384. *de Christi natiuitate ibid.*
cognitio indolis 3744
cognitio linguæ incoata 1089. *præsentium* 1268. *sensitiua* 3815
Coitus, Vide Venus.
coitus appetitio, actus &c. 412
Colicus *dolor* 352
colico mortui 521
Collegæ *amici* 853. *dissimiles* 1077. *participes boni maliue collegarum* 1056. *perfidi* 3506
collegarum dissensio 920
Colli *affectus* 351
colli color, figura &c. 295
Colligere 258
Collocutio 249
collocutionis notæ 249
colloqui 249. *cum hostibus* 4542
non colloqui 250
colloquium honorificum 994
in colloquio blandi 2915
colloquia continualia 4326
Coloni 3686. 4242
coloniæ 3954
coloniæ ductæ 623. *prudenter* 1677. *illustrium populorum* 944
in Colossos *sumtus facti* 2412
Columnæ *honoris causa positæ* 978. *in ignominiæ causa erectæ* 1028
Colus 257
Coma *tincta* 301. *rasa* 298
Comanorum *sacerdotes* 4189
Combibere 244
Comedones 2237
ad comedendum inducere 1715
Comes 2948
Comici 1148. 1166
Comitari 244
comitatus honorificus 1000. *funeris* 959
comitatum ambitiosè captare 2628
comitatus notæ 700
comitatu gloriam propagare 2558
comites 3668. 4251
Comitia 4305
Comitialis *morbus* 350
Commeatus 2439
commeatus cura 1823
commeatum hostium corrũpere 1903. *consumere* 1904. *prohibere* 2014
commeatu hostem lædere 1903. *hostes iuuare* 3342
Commendare *alios* 185. *prudẽter* 1707
non commendare 186
Commentatio 22
Commercia *gentium* 241
Commilitones *amici* 854
Comminari 192
Commiseratio *erga quos* 115
Commodati *fraudulenti pœna* 3441
Commori 863. *subditis* 3307
commorientes 4321
Communicare *bonum* 173. *non communicanda profanis* 3210. *opes* 2465
non communicare 155. 173
communio fortunæ 862. *bonorum* 863. *uxorum ibid.*
Commutare *rem pro re uel opera* 3679. *operam pro re operáue* 3681
commutatio 599
Compatres 860
Compellare 250. 4172
Competitores 714
Complexus *mutuus* 253
Compositores *musici* 1283

Compotatio 4326
Comprehendere 1743
Comprobare 134
Comtores 3666
Concedere 215.2885. non concedere 2885
concessio iniusta ex ebrietate 2245
concessio uxorum 863
Conceptus mulierum admirabilis 413
conceptionis reuelatio 1406
Conchulis ludere 3.[illegible]4
Concilia Iudæorum 4082
concilia religiosa 4156
Concionari 4174
concionantem audire 120
concionatores 4092. sacri 1306
Concoctio alimenti 408
concoctricis debilitate mortui 528
Concretio ani 357. pudendi 354
Concubinatus 4361
concubini 2314
concubinæ 1315. ductæ 868
concubinas non eripere 3173
Conculcati ab equis 472
Condemnatio 4313. ex libidine 2296. stulta 2017
condemnationis auctores 3472
condemnationem effugere 328. declinare 2051. prudenter reprehendere 1703
Condiscipuli annei 853. dissimiles 1077
Condolere 197.862. benignè 2884
condolere calamitati patriæ 3298. subditis 3308
non condolere 197.1924
Condonatio tributi, debiti 599
Conductus iniusti pœna 3441
conductum iniustum antiquare 3270
Confessio Ethnicorum 4224
confessio facta Deo, homini 4173
confessio propria peccatorum 2816
confessio superstitiosa 3163
confiteri quibus 2818. quomodo, & cur 2819
Confidentia 72.3855
confidentia religiosa erga Deum superstitiosa 3046
confidentia victoriæ nimia 3131
non confidere morte inimicorum 2036
Confirmare 134
confirmatio 4172
Conflatores metallorum 3706
Confœderatio publica & priuata 828
Confutare 134
Congaudere aliis 177
congaudere familiariter 2884
non congaudere 177
Congiarium 2436.4373
congiarium non dare 2449
Congratulari aliis 177. familiariter 2884. sibipsi 162
non congratulari 177
Congredi 243
congressus honorificus 993
congressum honorificè declinare 1000
Coniecti in carceres & uincula qui 803. à quibus, & cur 804
Coniectura felix 22
Coniugium Iudæorum 4082
coniugium neglectum religiosè 4165
coniugij [illegible] 882. desertio superstitiosa 3140
coniugij diuinatio 1465. bonos 1013. iniustores 1799
coniugij impij castigatio 3091
coniugium astutè contrahere &c. 1947
coniugium fugere 2317
coniugium prudenter suadere &c. 1675
ob Coniugium clari 2548
coniugio frustrati 1035
in Coniugio morositas 2329
coniugia seruilia 816
coniugia stultè inita 2016
coniugia cum impiis 3210
coniuges clementes 2693. crudeles 2791. pares, dispares 872
coniuges aliorum contumeliosè habitæ 1027
coniuges inhumani 2931. perpetua uirginitate celebres 2266. castitatem professi 2268. in Venere temperantes ibidem. seueri 2707
coniuges similes moribus 1077. dissimiles, concordes 888
coniugum mortes 664
coniugum raptum ferre 2178
coniugum repulsam ægrè ferre 2195
à coniugibus edocti 3768
coniugalis societas 4360
coniugalis perfidiæ pœna iusta 3437
Coniunctionis notæ 252
Cóiuratio cõtra patriã 3496. pœna 3421
coniurationes occultæ 828
Conniuere 231
conniuere impiis 3145. non conniuere 231
Connubium 4316
connubia certa 882. promiscua ibidem, & 2320. & 4361
Conqueri 197. de sumtu facto 2490
Conscientia bona, mala 133
conscientiæ flagella nimium fugere 2058
Consecratio 974
Consecutio 3878
Consentire 149, 862
Conseruorum participatio 1066
Consilij communitas 4142
consilij mali patriæ dati pœna 3422
in concilium alios non adhibere 2036
consilio ad clementiam traducti 2660
consilio similes 1072
consilio edocti 3769
consilia de eadem re diuersa politica 1656. bellica 1657
consilia occultata 1031. stulta 2014
consiliorum dilatio 3837. fructratio causa libidinis 2295
consiliis parere 3062. bonis 1927. callidis 2011. stultis 2034. non parere 2028.
consilia aliorum expiscari 1957. sequi 214. spernere 2016
consilia hostium detegere 1835
consiliis propriis euersi 3916
consiliarij 747. 4066
consiliarij iuisti proditores 3574. philosophi 1202. prudentes 1636. stulti 2014. uecaces 2841. uariis casibus agitati 3911
consiliarios non admittere 2036
Consociatio œconomica herilis, coniugalis 4363. patria 4372.
Consolari 194
consolari prudenter 1707
consolatio nulla 107
Conspecti nepotes ab auo 1057
Conspirare 861. Vide Coniurare
non conspirare contra principes 3304
conspirationes 828
Conspuere 254
Constantia in bono 1860. in malo 3868. in pietate 3018. precibus 3055
constantia superstitiosa 3116. amicitiæ 848.
in studio literarum 3860
Constupratio 1031
Consuetudo bona, mala 3814
consuetudinem antiquorum imitari 3808
consuetudine impudici facti 2177
consuetudines abrogare 206. tollere 3165
Consulatum amplecti 2544. negligere 2534
Consulere alteri 148
consulere alium 161
in consulendo aliis præpositi 973
Consules 743.4248. expulsi 793. uariis casibus agitati 3911
Consultare 137
ad consultandum tardè accedentes 3837
consultatio 4306. stulta 2015
consultores stulti, ægri 148
consultationem prudenter cælare 1633
Contemnere alios 2915
non contemnere alios præ se 2831
contemnere accusationem, obtrectationem &c. causa patriæ, religionis 3561
contemtus alienorum bonorum 109. eloquentiæ 1133. eruditionis, prudentiæ &c. 1016
contemtus patriæ, uoluptatis 71. uitæ, mortis 71.
contemtu hostium militem accendere 1788
Contemplatio 22, 1582, 3811
contemplatione edocti 3769
contemplatione libidini obsistere 2295
in contemplatione astidui 3819
Contendere 211, 1935
contendere, ne sumtus fiat 2490
contendere prudenter 1708
non contendere 115
contentionis pœna 3411
Contentum esse 118. non esse ibidem.
Continentiæ acquisitio 2251. magistri ibidem. discipuli 2253. conseruatio 2253
Contractus publici 4316
contractus iustos asserere, defendere, confirmare 3264
contractus iniustos non defendere, iustos non rescindere 3275. rescindere, antiquare, abrogare 3275. uteri, defendere etc. 3421
in contractibus non facere iniuriam 3274
Conuentus sacri 4156
Conuersari 241. cum impiis, hæreticis 3070. cum probis, improbis 3914
non conuersari 242
conuersatio 3814
conuersatio honorifica 1000. religiosa cum piis 3040
conuersationis fructus 3815
conuersationis impudicæ fuga, libidini obsistere 2295
conuersationis notæ 241
conuersatione ad mitiorem uiuendi rationem traducti 2875. ad superstitionem inducti 3109. edocti 3769. impudici facti 2277
in conuersatione blandi 2913
Conuertere in alias formas 1514
Conuersionis modi 3000
Conuitiari apertè 207. magistratui 3498
conuitium 935
conuitia ferre 2172. non ferre 1850
Conuiuantes hostes aggredi 2233
conuiuandi forma frugalis 244.865
conuiuere 4335
Conuictus
conuictu ad superstitionem inducti 3109
conuiuij honos 1018
conuiuia Ethnicorum 4204. publica 2437. priuata

priuata 2438
conuiuiorum festum 4081. modus 4326. tempus 4329. locus ibid.
conuiuia instruere 1525
ad conuiuia tardi 3837. in conuiuiis prodigi 2478. sumtuosi 2417. parci 2419
in conuiuiis astidui 3842.
conuiuas malè tractare 2941
conuiuipetæ 74
Copię qualiscunq; diuina cognitio 1431.
copiarum multitudine hostem terrere 1873.
copias hostium distrahere 1846
copias tueri 1770
Coqui 3667.3719
coquinariæ artis magistri 3631. studiij 3639
Cordis conformatio 295. palpitatio 261
cordis hydrope mortui 251
Coriarij 3695
Corinthiorum reges 4272
Coronæ 157. decretæ, impositæ, assumtæ &c. 1003. honorariæ 1002. sepulcrales 960.
Corporis bonis præmia data 3387.
de corporis bonis malisue diuinatio 1402.
iudicium prudens 1918
corporis cultus 297. ambitiosè captatus 2629
in corporis cultu blandi 2913
corporis dolorum tolerantia 2158
corporis exercitia obita 442
corporis maculæ, color 280. odor suauis 281
corporis malorum diuina cognitio 1408. eorundem occasione infelices 3923. iusta supplicia 3463.
corporis monumenta 1018. motus 230. motus decorus 2882. cultus decorus, popularis 2883. denudatio 2883. nota insignis 280. pili 282. quies 231. uulnera 261
corpus tegere, non tegere 2883
corpora militum firmare 1769
corpora sancta inuenta 591. rapta ibid.
corporum purgatores 3683
Corrigere scripta, religionem 202
correctio aliorum superstitiosa 3163. iusta quorũ 3397. & seq. iniusta 3613. nulla, nimia 3614. stulta 2017. superstit. 3169
Corruptelam muneriũ reprehẽdere 1703
Cosmographia 1257
cosmographi 1257. peregrinati 3882
Costa fracta 351. fractura mortui 521
Cottabo ludere 3785
Coxæ uulneribus, ulceribus mortui 522
Crapula. Vide Ebrietas.
crapulam reprehendere 1700
Crassities 363. ingenij 3733
Craterum opifices 3716
Creatio mundi 4044
ob creationem Deo gratias agere 3057
Credere 141. non credere 142
creditum astutè differre 1950
creditum iniquum coercere 3269
credulitas 4166
Crematio cadaueris 4320
Crepitus 2924. uentris 420
Criminari 203
criminis qualiscunq; castigatio 3093
crimen intentatum diluere 1703
Crucifixi 488
crucis signo libidini obsistere 2160
Crudelitas ex ebrietate 2245. ministrat terrori aliorum, timori hostiũ etc. 2794
crudelitatis acquisitio, magistri 2728. discipuli, conseruatio 2729. possessio, exercitatio 2732. & 2737. certamina ibid. cõfessio 2817. diuinatio 1401. magistri puniti 3463. modesta reprehensio 2888. pœna iusta 3416
crudelitatis reprehensionem ægrè ferre 2865
crudelitatis usus, fructus bonus, malus 2797
crudelitati assuescere 3814
crudelitatem aliorum laudare, fouere 2738.
reprehendere 2825
ex Crudelitate gloriam captare 2584
crudelis indolis cognitio 3745
crudeles erga quos 2738. crudeles qui 2779
Crudis præter modum uesci 2246
cruditate mortui 521
Cruris uulneribus, ulceribus mortui 522
cruram conformatio 296
Cubatu duro libidini obsistere 2158
Cubiculo præfecti 749. cubicularij 3655 iniusti 3483
Cultus corporis Ethnicorum 4205. Iudæorum 4083
cultus dei, diuorum 4133. eloquentiæ 1131
cultus hominum religiosus 3060. superstitiosus 3142
cultus superstitiosi modus 3126
cultum excusare 1705
cultu frugali libidini obsistere 2260
Cunctanter dare 2493
cunctatio in suscipiendo, aggrediendo recta 3836. uitiosa 3837
Cupiditas 73. bibendi 2241
Cura 37. ægris impensa 3067. corporis œconomica 4372. hospitum 3068. infantum 4362. nulla 71. politica 4333
curati à quibus 339. per quæ 340
curatores animalium 3657
Curiositas, curiosi 159
curiositatem aliorum coercere 2873.
reprehendere 2825
curiosa cognitio 3790. negotij alieni affectatio, susceptio 3790
Curriculum 4014
Currus honor 1004
currum inuentores 3627
currus hostium inhibere 1883
Cursus 388.442.
cursus certamina 399. differentiæ 399
cursum ferre 422. non ferre ibid.
cursores athletici 399. ueloces &c. 388
Curti 295
Curuitas 352
Custodia 249. lenis, arcta &c. 249
custodes carceris 3687. corporis 3667
Cutis affectus 262
cutis affectibus mortui 523
Cybeles sacerdos 4188
Cynocephalorum domitores 3660

D

Δακτυλιογράφοι 3705
Dæmonis cultus 3194
dæmoni non obedire 3045
dæmonem adorare 3194. colere 3120
à dæmone ad liberalitatem traducti 3355
dæmonum ludibria nimium timere 2152
dæmones elicere 1523. ad officium cogere 1514. pellere ibid.
dæmoniaca libido 2298
dæmoniaci 364. curati 367. nõ curati 369
dæmoniaci prophetæ 1338
à dæmonib. instituti 3766. obsessi 364.788. infestati ibid. rapti, interfecti 462.1066
Damnationis ultio astuta 1959
à damnatorum bonis abstinere 2455
Damnum 3415
damni dati pœna 3455
Danorum duces fortes 2101. legislatores 1567. respub. 4325. reges 4284
Dare indignis opes, honores 3481. petentibus, expectantibus 172.2441
non dare 2924
nõ dare quib. oportet 2448. quid 2449. 2491
Deambulatio 330.388.442
Debitum astutè differre 1950. non exigere 2456. remittere 770.599
December mensis 4038
Decemuiri 4255
Decennalia 2445
Decipere 147. non decipere 148
Declamando se exercere 3812. & 3823
non declamare 3823
declamatio 442
declamationes præmeditatæ 1126. extemporaneæ ibid.
declamatores 1113
Declinare 246. non declinare mala temerè 2069. gloriam 2537
declinatio moderata malorum 2052. in honesta repudiata 2056. nimia 2057
Decoctores 2485
Decollati 518
Decreta tollere 3265. defendere 3264
Decubitus 231
Dedecus 1022. ob ignauiam 1025. patriæ, ciuium 1025
dedecoris contemtus 2562. depulsio 2558. declinatio 2155. diuinatio 1489. tolerantia 2172
dedecus illatum non ferre 2188. nimium declinare 2061. nimium ferre 2185. prudenter effugere, declinare &c. 1734
Dedicationis templi festum 4081
Dedere bellicè, œconomicè 215
deditio urbis 31.807. hominum 808
deditionem militum prohibere 1800
deditionem patriæ dissuadere 3198
deditis parcere 3143
deditos defendere 3143
Deductio honorifica 1000. funeris 1959
ignominiosa 1030
deductores 3668
Defatigatione corporis libidine obsistere 2257
Defectio ex libidine 2295
defectio stulta 2018
defectionis auctores 3472
defectionis pœnæ 3423.3429.3447
defectionẽ cognoscere 1803. excusare 1706. iam conceptam corrigere 1804. militum &c. prohibere 1800. patriæ prohibere 3298. suorum ferre 2178
ad defectionem hostium milites elicere 1881.
defectiones ciuiles ne oriãtur prouidere 1723
defectiones nimium ferre 2185
defectores 3581. cur 3587. reddere suspectos 1804. amicos 1805. circumuenire ibid.
defectus animi 351
defectu cibi & potus mortui 503
Defendere uel non 206. impios 3210. reos, oppressos 3259. in iudicio 861. quid 2822. innocentiam 1703. acerbè, incptè 2927. astutè 2017.
non Deficere 3304
Deformes 287. formosi redditi 291
deformes uxores 889
deformitatis pœna 3463
Degeneres 1073
Dehonestamenta quo ad animum 1031. corpus ibid. fortunas 1033
Dehortari 151
Deiecti à sacerdotio, imperio &c. 736

non de-

non deiecti à dignitate ante tempus 734
deiectionis à dignitate reuelatio 1482
deiectionem non ferre 2189
Deiectio *animi* 2054
Delationis *falsæ pœna* 3417
delatores non admittere, punire 2835
delatoribus credere 2859
Delectatio. Vide Voluptas.
Delectus *cibi* 2238. *scriptorum* 3819
Deludere *hostem* 1773
Demersi *ab aliis* 511
Democratia 4242. *in tyrannidem, in oligarchiam* 4230
Demorsi *ab equis* 473
Denegare 168. 2493. *modestè* 2885
denegatione petitionis inhonestæ opes conseruare 2464
Dentium *amissio* 348. *cultus* 297. *ornatus, ordines &c.* 294
dentibus frendere 232
Denudatio *ignominiosa* 1032
Depeculatores 3562
Deponere *opes apud alium* 2465
depositum honorificum 1007
depositi fraudulenti pœna 3441
in deposito fraus 1950
in deposito iniusti 3552
Deprecari *mala* 191
Deprehendere 161
deprehensi adulteri 1067. *praditores* ibid.
Deprimere 177
non Derelicti mariti 878
Deserere 245. *deserere opes* 2465
non deserere magistratum 3306. *subditos* 3307
desertionis pœna 3429. *pœna iusta* 3448. *pœna nimia* 3616
desertionem militum &c. prohibere 1800
desertione prodere 3578
desertores 3581. *religionis* 3173
Desiderium 73. *& seq.*
Desidia 72. *exhibidine* 2295
Desperatio 78
desperatione militem accendere 1792
cum desperatis pugnare nolle 1878
Despicere 109
despicientia 109
Desponsalia 4366
desponsatio 4366
Detegere *prudenter alterius consilia* 1692
detegere sua 134
Detentio *rei uel personæ in certo loco* 823
Deterrere *alios* 192
Detestari 186
Detractio *alienorum bonorum* 2866
Detractionis *cuiuscunq; contemtus* 2562
detractionis depulsio 2558
detrahere 177
Deus *felicitatis auctor* 3890. *iudicitiæ magister* 2252
dei beneficia collata dissimulare, sibi aliisque ascribere 3198
dei bona prædicare 2822
dei cultus 3042. 4133. *superstitiosus* 3120
dei cultum musica promouere 1290
dei iram prudenter dicere 1694
dei iudicia & facta reprehendere 3196
dei oraculo, monita negligere 3195
dei promissa expectare, non promissa sperare 3046
deo non fidere, non supplicari 3196
deo grates malè agere 3043
deo non obtemperare 3145
deum negare 3188. *simulacris deformare, non honorare* 3189. *blasphemare* 3190
à deo edocti, θεοδίδακτοι 3766
deorum amici 855 *filij* 948. 1057
deorum Ethnicorum oracula 4193
deorum peregrinorum insectatio 3110
Deuorare 1520
deuorati ab equis 473. *ab hominibus* 502. *brutis* ibid.
Deuotio *Ethnicorum* 4205. *stulta* 2016
deuotione hostes cohibere 1875
deuouere 186. 2925. *non deuouere* 190
deuouere se pro aliis 3069. *pro patria* 3594. *pro suis* 3306
Dextram *non dare* 256. *porrigere* 255. *subtrahere* 256

D I

Diabetes 354
Diaconi 4110. 4167
Diætarij 3655
Diagnostica *præsentium* 1380
Dialectici 1174
Dianæ *sacerdos* 4188
Dicacem *esse* 207
Dicendi *magistri* 1113
Dicta *aliorum explorare* 1957. *sua aliorum ut cælare* 1957
Dictatores 742. 4247
dictaturam non conseruare 2560
Dicteria 207. 1030
dicteria obiecta retorquere 2965. *ferre* 2967
Dictio 3823. 4306
dictio præmeditata 3823. *extemporanea, elaborata, prolixa, breuis* 3824
dictionis cõpositio 1094. *pronunciatio* ibid.
Dies *anni, mensium* 4020
dies felix 4021. *infelix* 4022
dies festi honoris ergò instituti 987
dies festos negligere, profanare, abolere 3264
dies Iouis, Veneris 4020
dies primus, ultimus 4020
dies nefasti 3161
dies sacri Turcorum 4226
dierum cõsideratio singularis, cõiuncta 4008
dierum nomina superstitiosè mutata 3097
dierum usus chronologicus 4010
Difficiles 2919
Diffidentia 72
diffidentiæ modesta reprehensio 2887
Digamia *honesta* 2271
Digitus *uenenatus* 3592
digiti connati 538
digitorum affectus 357. *conformatio* 296. *motus* 233. *mutilatio* 357. *punctura, uulnera* 522
digitis ludere 3782.
Dignitas *ablata* 935. *repetita* 749. *erepta* 1033. *non delata* 3066. *prorogata ultra tempus* 734. *cõseruata per uicariũ substitutum* 734. *non conseruata* 734
dignitatis argumẽta 703. *conseruatio* 734. *diuinatio* 1434. 1446.
dignitatis & mortis idem locus 3932
dignitatis imminutionem causa patriæ perferre 3290
dignitatis petitio intermissa 3844
dignitatem magistratus ampliare 3303. *patriæ ampliare* 3293
dignitatem inuadere 1992
dignitatem quamuis sacram negligere 2533
dignitate alios astutè priuare 2006
ex dignitate gloriam capiare 2585
dignitates datæ ante tẽpus 729. *serius* ibid. *derelictæ* 735. *fructuosæ concessæ* 2441. *honoris ergò concessæ* 1007
dignitates acquirere 1528
dignitates conferre impiis 3310. *præceptoribus* 3309. *suis* 3307. *sibiipsi arrogare* 2632
ad dignitates euehere 864
dignitates iniustè concessas reuocare 3167
dignitates sacras inuolare 3101
Dignoscere *absentia* 1919
Dij *Ethnicorũ* 4192. *Mahumetanorũ* 4215
diis infensi 917. *diis non dare* 2448. *superstitiosè obedire* 3130
Dilatio 3837
Dilectio 45
Diligens *inuentio* 3801
diligentes agricolæ &c. 3641
diligentes contẽplãdo, inueniendo &c. 3846
diligẽtia moderata 3856. *nimia* 3857. *superstitiosa* 3108
Diluere *mala sua miraculo, iureiurando* ibid. 2820
Diluuij *diuina cognitio* 1487
in diluuio seruati 313
Διμαιμαγοὶ *diserti* 1129
Diripere 4341
direptio domus honorifica 918
direptionem non ferre 2187. *minimum deplorare* 2060
in Discendo *assiduè* 3839
Discerpti *à canibus* 473
Disci *certamina* 404. *iactus* 4313
disco ludere 3782
Disciplina 3805
disciplina Theologica 1382. *Oeconomica* 4372. *interdicta* 1031
disciplinæ fructus 3775
disciplinæ militaris dissoluẽdæ auctores 1654
disciplinam seueriorem non ferre 1291
Discipuli 3764. 4066. *ambitiosi* 3368. *auaritiæ* 2390. *clementiæ* 2659. *eloquentiæ* 1559. *grammaticæ* 1088. *humanitatis, popularitatis* 2875. *humilitatis* 2514. *impietatis* 3172. *inhumanitatis* 2920. *iniustitiæ* 3473. *intemperantiæ alimentariæ* 2230. *luxuriæ* 2340. *mansuetudinis* 2657. *mathematices in specie* 1294. *mechanicæ* 3631. *mẽdacii, simulationis* 2850. *moratissimis pecuniariæ* 355. *musicæ* 1278. *philosophiæ* 1187. *philosophiæ diuinæ* 1310. *theologiæ, magiæ* 1311. *prodigalitatis* 2384. *pudicitiæ* 2253. *seuitiæ* 2719. *superstitionis* 3108. *ueritatis practicæ* 2810. *urbanitatis* 2948.
discipuli inuitatores præceptorũ 3804. *ergà præceptores perfidi* 3503. *ingrati* 3597
discipuli multi, pauci 664. 3765. *nulli* 664
discipulorum fides ergà præceptores 3508
à discipulis exigere 2503
Discordia. Vide Inimicitia.
discordia herilis, coniugalis 4373
discordiæ ecclesiasticæ prædictiones 1468
discordiæ 4316
Discubitus 1117
Diserti 1109
Dispositio *Rhetorica apta* 3811
Disputando *exerceri* 4174
disputatio sacra 4174
disputationes 213. 4068. *mathematicæ* 1285. 1294. *musicæ* 3811
disputationes audire 149
Dissentire 911
dissensio 1078
Dissimiles *moribus &c.*
dissimilitudo eiusdem personæ tempore eodem ibid. 1068. *diuerso*

Dissimulare *aduersa* 1796. *iram, errorem &c.* 141
dissimulare se uidere uel audire præsentes 1922. *iniuicitiam* 932
dissimulatio mendax 2862
Dissociatio *œconomica* 4373
Dissuadere 148
Distributio *grata* 3353. *officiosa* 3373
distributionis iniustæ pœna 3440
Distracti *ab equis* 473
Dithyrambici 1144
Diuersorum *dissimilitudo* 1073. *similitudo* 1069
Diuina *cognitio* 1383
diuina philosophia 1305
diuinæ uoluntati parere 3045
diuinaculos mendacij accusare &c. 1550
diuini honores hominibus tributi 974. *contemti* 2532
diuinitatis auctoritatem astutè comparare 1988
diuinaculorum certamina 1541
Diuinatio *de quibus* 1385
diuinatio ex hominis uita 1357. *aduentu* 1358. *ex mortuis* 1365
diuinatio per inanimata, meteora 1371. *ignẽ, aquam, terram* 1372. *insomnia* 1368
diuinatio præcipiẽs aliquid fieri 1489. *prohibens aliquid fieri* 1493
diuinationis cuiuscunq; neglectus 1548
diuinationis differentiæ 1345.
diuinationis doctores 1310. *inuentores* 1305. *species ex tempore desumtæ* 1380. *studium* 1546
ob diuinationem magistratu cedere 1547.
Diuites *facti, quomodo* 602
diuites indocti 1207. *mechanici studiti* 1646
diuitiæ. Vide Opes.
diuitiarum acquisitio nulla 1606
diuitiarum acquisitio respectu formæ 596. *respectu materiæ* 586. *occasionis, tanquam instrumenti* 602
diuitiarum acquisitio secundaria 603
diuitiarum conseruatio 619. *nulla conseruatio* 623. *abiectio, corruptio* ibid.
diuitiarum contemtus in genere 2375
diuitiarum contemtum inducere 1684
diuitiarum possessio 606. *usus* 623
diuitiis aliorum astutè incommodare 1984
diuitias prudenter inuenire 1717. *conseruare* 1719. *amissas recipere* 1720
propter diuitias conciliata matrimonia 878
Diuorum *cultus* 4133
inter diuos relati 974
Diuortium 878. 4360
diuortium ex libidine 2297
diuortio iniusto rem amatã acquirere 2284

D O

Docere 151. *humaniter* 2883. *quid* 2873. *quomodo* 1559
dociles 7772
docti bonines infelices 3925
docti homines qui ab aliis didicere 3764. *uenatores* 3673. *mechanici* 1201. *politici* 1202. *sani, formosi &c.* 1196
docti in precio habiti 3373
doctorum amatores, obseruatores 3373
Doctores *diligentes, negligentes* 3764
doctores ecclesiastici 1306
doctores astronomiæ 1262. *eloquentiæ* 1125. *ethicæ* 1557. *grammaticæ* 1087. *improbitatis* 1598. *intemperantiæ alimentaris* 2230. *Iudæorum* 4077. *iuris* 1569. *linguarum* 1098. *mathematum* 1254. *mechanicæ artis* 1295. *medicinæ* 1231. *musicæ* 1278. *philosophiæ* 1186. *philosophiæ diuinæ* 1306. *philosophiæ naturalis* 1219. *poeticæ* 1138. *religionis Scholastici, populares* 4092. *uoluptatis* 2208
à doctoribus edocti 3767
doctores 4066
doctorum officium, modus discendi, prærogatiua, certamina 4067
Doctrina 3812
doctrina Theologiæ 1382
ob doctrinam mortem tolerare 2166
Doli *in fœdere pœnà* 3417
Dolor 70
dolor quilibet 417
dolor ob honorem non delatum 2635
doloris fuga ad castè uiuẽdum inuitati 2253
doloris λύσις 70. *φυλακὴ* 71. *mitigatio* ibid. *depositio* ibidem.
dolores mitigare 1523
dolores modestè declinare 2053
Dolos *aliorum detegere* 2817
Domini *uirtus, officium* 4359
domini cum seruis mortui 553
domini erga seruos crudeles 2792
domini inhumani 2931. *perfidi erga seruos* 3533. *seueri erga seruos* 2707
dominorum fides erga seruos 3336
dominos ueneno petere 3590
Domitores *animalium* 3659
Domus 4362
domus magnificæ, regiæ, basilicæ 2408
domus dono data 2441
domus data, ædificata 1015
domus aliorum ignominiosè deiecta, exusta &c. 1027
domus exusta, direpta &c. 650
domus extructio, possessio, usus 4362
domorum honos 978. *purgatores* 3682
in domos prodigi 2471. *sumtus parci* 2421
Donum 599
dono dati 818
dona aliorum ludibrio habita 1030
dona honorifica 1014. *stulta* 2017.
dona honestè petere, accipere 2461
dona non accipere 606. *non capiare* 2456
donare præceptoribus 3309
Donarium 2416
donaria Ethnicorum 4203
donaria sacra in genere 2436. *facientia ad usum* 2431. *ad honorem, memoriam, anathemata* 2433
donaria sacra custodita, neglecta 3077
donaria superstitiosa 3158
donariis sacris gloriam propagare 2557
donatio misericors 2424. *iusta* 2429. *religiosa* 2450. *prudens* 2484. *honorifica* ibid.
donationes honorifices ambitiosè expetere 2628
donationes prodigas reuocare 2377
donatiuum 2436
Dormientes *mortui* 534
dormientes qui ambulant 416
dormientium imaginatio 21
dormientes hostes aggredi 1852
Dorsi *affectus* 352. *gibbus, incuruitas* 295
Dos 599. 2417
dos honorifica 1016
dotem exigere 2508
δωροδοκία 3561
δωροφόροι 1206

D R

Draconum *morbi* 373
draconum uenatores 3674
Drauci 2301

D V

Dubia *indoles* 3746
dubitare 137
Ducatus *acquisitio* 715
Dux *militiæ* 4334
duces 4251
duces astuti 1644. *audaces* 2148
duces bellici auari 2391. 2500. *celeres* 3845. *clari* 966. *clementes* 2693. *crudeles* 2780. *iusti* 3277. *martyres* 3023. *monachi* 4118. *probi* 1607. *ueraces* 2841. *urbani* 2949
duces belli, gloriæ æmuli 2528. *liberales* 2357
duces castì 2261. *circa uestimenta temperantes* 2336. *diligẽtes* 3856. *diserti* 1121. *crudeles* 2784. *exules* 792
duces fortes 2080. *fortitudinis magistri* 2042. *fortunarum raptores* 3364. *imperiti* 1048. *intemperantes* 2207. *libidinosi* 2292. *medici* 1239
duces militares strategematis excellẽtes 1639
duces militiæ 748
duces militum lenones 2287
duces mortem constanter tolerantes 2167
duces musici 1283. *negligentes* 3859. *perfidi erga milites* 3502
duces politici humiles 2525
duces proditores 3573. *religiosi* 3037. *seueri erga milites subditos* 2702
duces timides 2151. *transfugæ* 3331. *uariis casibus agitati* 3909
uenatores 3673
ducum fides erga suos 3306
ducum militarium scortilla 2320
ducibus adulari 2852
ducibus statuæ positæ 9819
in duces liberales 2360
Dysenteria *mortui* 521
diuouriæ 231

E

Ebrietatis *pœna iusta* 3408
ebrietatem aliorum reprehendere 2824
ebrietatem castigare 2227. *prudenter reprehendere* 1700
ex ebrietate imaginatio depranata &c. 2244
ebrietate non immutari 2244

E C

Ecclesiastæ 1306. 4092
Ecclesiis *munera data* 2430
ἐκβρά 64
Eclipsium *apparitio* 4044
eclipsium imperiti 1264
ἐκστασις 994
ecstasis sacra, profana 223

E D

Edicta *corrumpere* 201
edicta magistratus lacerare 3498
edicta scribere 3825
Edocti *ab aliis* 3764
edocti contemplatione, auditione &c. 3769
Edones 2237

E F

Effectio 3878
Effectuum *naturalium inuentores* 1210
Efficacia *ingeniosa, fortuita* 3881

E I

Eiectionem *è patria ferre &c.* 2177
ἐξόνειαι 2862

E L

ἐλασιοὶ machinamenta 1296

Electio Rom.pontif. 4097
electio stultæ 2018
electionis dilatio 3838
electionis ius 779
Eleemosyna propriè 2374
eleemosyna data quibus 2424. & seq.
eleemosynam dare in studio, die festo &c. 2428
eleemosynam qui dederint 2424
in eleemosyna assidui 3840
Elegans characterum formatio 1095
Elegiographi 1133
Elenchus prudens consilij, &c. 1697
Eleorum reges 4273
ἐλεὸς 115
Elephantiasis 371
elephantiasi mortui 525
Elephantorum domitores 3659. uenatio 3676
elephantos comparare &c. 1810
elephantos hostium inutiles reddere 1884
Eleusiniis sacris initiati 3108
Elicere prudenter Dei iram &c. 1694
Elocutio Rhetorica apta 1110. neglecta, inepta ibid.
elocutionem prudenter reprehendere 1699
Eloquentis indolis cognitio 3744
eloquentes in genere 1106. in specie 1117. & seq.
eloquentia præditi naturali 112. artificiali ibidem.
eloquentiæ certamina 1127. cognitio diuina 1397
eloquentiæ contemtus 1133
eloquentiæ doctores 1125
eloquentiæ neglectus 1133
eloquentiæ professores otiosi 1113. negotiosi 1116
eloquentiæ rhetoricæ inuentores 1125
eloquentiæ studiij & cultus 1131. uires 1129
ob eloquentiam bonorem mereri 2547
eloquentiam imitari 3807
eloquentis indolis cognitio 3744

E M

Emaciatio 363
emaciatio totius 260
emaciatione corporis mortui 528
Emancipati liberi 772
Emendare scripta, religionem 202
emendatio nulla 3617
Emolumenta academica 4067
Emporia celebria 3954
Empyema 352
Emtio 600.4317
emtio fraudulenta 1949
emtionis dolosæ pœna 3441
emtionem iniustam rescindere 3270

E N

Enaima Ethnicorum sacra 4108
Encomiorum festum 4081
ἐγκώμια 3830
ἐγκωμιάζειν 1345
Encomia 987
encomia funebria 961
encomiorum bonorem amplecti 2546
encomia non acceptare 2536
Enneadecateris 4014
non Enunciare 156

E P

ἐπαίνοι 4370
ἐπιταφιακὸν oratio, scriptio 1828
Ephori Spartanorum 4247
ἐπιχαιρεκακία 104
ἐπιχαιρεκακία 104
Epici 1145
Epigrammatographi 1145
Epilepsia 350
epilepsia mortui 528
Epirotarum duces fortes 2084
Episcopatus acquisitio 710. oracula etc. 1434
episcopatum ambitiosè conseruare 2639. expetere 2595
episcopatũ conseruare 2552. negligere 2333
episcopi bellica tractantes 3792
episcopi boni 1601
episcopi Christianorum 4102
episcopi circa uestimenta temperantes 2335
episcopi constantes 3863. crudeles 2780. docti 1196. honore affecti 947. indocti 1206. martyres 3021. medici 1238. monachi 4117. proditores 3574
episcopi religiosæ animaduersioni subiecti 3094
episcopi seueri 2708. uenatores 3673
episcopis adulari 2852
episcopis munera data 2430
Epistolæ 698
epistolæ proditi 1067. regno exuti ibid.
ab Epistolis 748
Europæi martyres 3016
εὐσεβεῖα 11
εὐσεβεῖαι 11
εὐσεβεῖαι 11

E X

Exactionem iniustam ferre 2291
exactione ditati 598
Examinare 119
Exarchi 4313
Excæcare fraudulenter 3921
excæcati 540
Excellentes artibus mechanicis 3619
Exceptio honorifica 995
Excidere 238
Excidij familiæ diuinatio 1489
excidij imperij reuelatio &c. 1479
excidium patriæ prohibere 3355
excidium præuidere 1931
excidium suorum auertere 3307
excidium urbis nimium ferre 2285
excidia modestè declinare 2055
Exclamatio 215
Excludere à congressu 245
exclusionem ferre 2173
Excommunicatio 818.4105
Excretio 240
excretio modesta 2882
Excubitores 3686
Excusare 205
excusare prudenter se aliosue 1705
excusatio astuta 1962. stulta 2017
Excusi ab equis 472
Excusi ab equis 3770
exemplorum rhapsodi 1589
Exequiales epulæ 2438
Exerceri in alienis 3813
exerceri in quæstionibus &c. 1125. collectaneis 1126
exerceri secundùm animum, corpus 3812
Exercitatio 3812
exercitatio eximiè dicta 3812
exercitatio felix 3878. importuna, opportuna 3885 1618
exercitatio improbitatis 3885
exercitatio mechanica 1295. poetica 1159. prodigalitatis 3385
exercitationis opportunitas obseruata, nõ obseruata 3885
exercitationi adiuncta uoluptas, molestia 3859

exercitium probitatis 1627
in exercitio corporis assidui 3840
ab exercitio politico, bellico &c. abstinere 3795
exercitia animi & corporis obita 442
intermissa 442. neglecta ibid.
exercitia mathematices in specie 1294
exercitia musica neglecta 1283
exercitia rationis, intellectus 3813
exercitiorum inuentores 3799
exercitiis prudenter consulere 1717
Exercitus integer 4334. hostilis. Vide Hostis.
exercitum conscribere 4341. sacramento adstringere &c. 4342
exercitum defendere 1770
in exercitum sumtus parci 2419
exercitus numerosi 608
exercituum proditores 3575
Exhæredationem ferre 2171
non Exhibere bonorem 2928
Exigere acerbè 2925
non exigere, cur 2459. & seq.
exigere à quibus 2503. quomodo 2509. quid 2504. & seq.
non exigere dona, munera &c. 2456
Exilium 4315
exilium coactum 790. ex libidine 2296. spontaneum 796. exilij diuinatio 1488
exilium causa patriæ perferre 3291
exilium non ferre 2193
in exilium eijcere 2010
exilio edocti 3770
ab exilio redire 2007. prudẽter reuerti 1746
in exilio mortui 560
exilio rem amatam acquirere 2285
Existimatio 943.965
existimatio nulla 1026
existimatio sapientiæ, pietatis &c. 967
existimationis corruptores, insidiatores 3573
existimationi aliorum astutè obsistere 1990.
suæ aliorũque prudenter consulere 1732
existimationem astutè comparare 1988. asserere, conseruare 1990
Exitium ferre 2177
Expectare bona 180
expectare hostem, sed cum timore 2152
expectare mala 191
expectantibus dare 172
Expedire citò honoris causa 1001
Expeditionis infausta reuelatio etc. 1472
expeditiones sacræ Christianorum 4177
in expeditionibus ludere 1789
Expellere 245
non expellere impios 3246
Experientia 3813
Expiatio cædis 3167
Expiscari aliorum uoluntatem 1957
expiscari arcana 1519
expiscari prudenter Dei iram &c. 1694
Explicare prudenter factum alterius 1692
Explorare 157. & seq. hostes cum periculo 2170
exploratores uiaces 2842
exploratores hostium circumuenire 1837
exploratio stulta 2015
Expositi 271
Exprobrare 204. iocosè 2954
Expugnatio regionis 805. urbis ibid.
Expuitio 240.419
Expulsi à quibus, cur 794 & 795
Exta mortuorum 1368
Extenuatio alienorum bonorum 2866
extenuatione corporis mortui 528
Extispicium 1368
Extructio stultæ 2018
Exules, in Exilium eiecti 4119
exulum proditores 3576
exulibus eleemosyna data 2426
erga Exules liberales 2366
exules suscipere 3069
Exultatio 230
Exurrectio 250
Exusti 477. cadauer per ignominiam 1023

F A

Fabri imperiti 3633. ingeniosi 3642. metallici 3708.
fabrilis artis inuentio 3616
Faceti 2948
Faciei abstersio, expiatio &c. 262
faciei aspectus 341. confusio ibidem. cultus 297. splendor, mores &c. 292
Facilis imitatio 3811. ira 2731.
inuentio 3877. in alloquendo, compellando, salutando 2881. in conuersatione aliorum 2882. in perficiendo 3877
Facilitatem prudenter reprehendere 1702
Facinoris die mortui 561
Factiones politicæ 933
Factum alterius prudenter explicare 1692
factum ludicrum excusare 1703. rescindere 3098
facta aliorum expiscari 1957. scribere 3824.
Facultates motiuæ 120. naturales 120. sensitiuæ 119
Fallere 147. non fallere 148.
Falsa uerborum significatio 1096. deductio ibidem. obtectio 2839
falsæ accusationis diuinatio 1302. religionis propagatio 1467. excepto ibid.
falsi criminis pœna 3455
falsa non fateri 2833
Falsariorum pœna 3455
Fama bona 987
famæ corruptores, insidiatores 3573
famæ iactura rem amatam acquirere 2285
famæ affectatæ pœna 3416
Fames 659. canina 352. naturalis 418
famis abigendæ petitio 3048. diuina cognitio 1487
famem ferre & non ferre 423. fortiter ferre 2158. nimium ferre 2182
famem patriæ amoliri 3293
famem non tolerare 2186. tollere 1677.
fame libidinem domare 2257
fame mortui 603
Familiæ defectus 659. propagatio 1057. restauratio 503
familiam astutè mentiri 1953
familiæ à quibus denominatæ 691
familiæ claræ 946
familiæ communicant posteris 1057
familiæ expulsæ 790. improbæ 1611. inconstantes 3877. infelices 3924. obscuræ 1022. nouæ, antiquæ, nobiles, ignobiles 4359
Familiarium gratiam ambire 2916
familiaritas nimia 2917
familiariter cum impijs uersari 3210
Famulæ studiosorum 4067
Fartores 3720
Fateri 134
non fateri 134
Fatui. Vide Stulti.
Faucium tumore mortui 250
Fautores inimicitiæ 915

F E

Febris qualiscunq; 362
febre mortui 523
Februarius mensis 4025
Feciales 4191
Feles ubi 3985
felium diuinatio 1351
Felix imitatio 3811. inuentio 3802
felices unde 3891. & seq.
felices homines 1895
felices cur 3899
Felicitas 3890
felicitas unde 3895
felicitas hominũ 3901. locorum 3912. 4001 temporum 3913
felicitas multiplex 3897. simplex 3899
felicitatis acquisitio, auctores 3890. possessio 3895. conseruatio, duratio, constantia 3901
felicitatis diuina cognitio 1431
felicitatis momentum 3894
felicitati prudenter consulere 1717. impedire 1973. reprehendere 1702
Femorum conformatio 296
Fenestrarum opifices 1723
Ferarum domitores 2131
feras capere &c. 1515. occidere, abigere &c. 1529
à feris occisi 471
Feritas. Vide Crudelitas.
Feriæ. Vide Festa.
Ferire 254
Fermentum superstitiosè auersari 3160
Ferrarij fabri 3695
Ferre. In Subiectorum classe quæratur.
Ferri diuinatio 1359
ferri fodinæ 3970
Fertilia loca 1992
Feruor 72
feruor precum 3050
Festum indefinens 4080
festa dedicata Saturno, Ioui &c. 4197.
superstitiosè instituta, obseruata 3160.
festi dies Ethnicorum 4196
festorum cultus apud Iudæos 4080
festorum dierum imperiti 1264
festorum religiosa obseruatio 3077

F I

Ficta crimina obijcere 203
ficta scribere 3824
ex ficlis, falsis, simulatis gloriam captare 2587
Ficus 357
Fida donatio 2429
Fides 4166
fides erga fratres, sorores 3326. clientes 3351. hostes bellica 3339. politica 3344
fides erga patriam 3286. populares ciues, collegas &c. 3310. confœderatos 3312. commilitones &c. 3314. amicos 3315. hospites 3317
fides Ethnicorum 4205
fides in affinitate iunctos 3336
fides in contractibus uoluntariis 3345. non uoluntariis 3351. promissis, pactis 3346
fides præceptorum erga discipulos 3308. principum, erga suos 3306
fides seruata indignis 3302
fidei erga patriam, rempub. &c. præmia 3385
fidei nimia obseruantia 3302
ob fidei declarationem mortũ perferre 2169
fidem dare 163. exigere 185. fallere 167

fidem imperatoris hostium sollicitare 1837. *suspectam reddere* 1838
fidem repudiare 185. *seruare* 167.
ob fidem in patriam honorem mereri 2548
Fideicommissi *fraudulenti pœna* 3441
Fideiussores *baptismatis* 860
Fidicines 1279
Figuli 3704
figulinæ artis inuentores 3627.
Figurarum *sortitio* 1363
Filatores 3695
filatrices 3695
Filij à patribus abdicati 866
filij & parentes similes 1070
filij hominum sapientum stulti 1650
filij inobedientes 3516. *ob crudelitatem puniti* 3416. *ob parentes clari* 948. *ob parentes felices* 5897
filij orbati parentibus 664. *parentum imitatores* 3804. *patribus meliores* 1073. *deteriores* 1073.
filij ortu, adoptione 4362
filij perfidi erga parentes 3517
filiorum communicatio erga parentes 1062
filiorum differentiæ, officium 4362
Fiscus 3990
Fistulæ *odium* 1293
fistulicines 1281

F L

Flagella *sacra* 4104
flagellis cæsi per ignominiam 1031
flagellatio religiosa 3061. *superstitiosa* 3141
flagris libidinem domare 2258
Flammæ *diuinatio* 1359.
flammas fortiter ferre 2164
Fletus (Vide Lacrymæ) *religiosus* 3061. 4153
Flumina 3944
fluminum deriuationes 1224. *corriuationes, expurgationes* 2400. *exicciationes* 2402. *motus, magnitudo, fructus, nobilitas, usus* 3944
fluminum superstitiosus cultus 3161
flumina superare &c. 1517. *prudenter* 1770
Fluor *alui* 353
Fluuij *auriferi* 3944. *medicati &c.* 1945. *strepentes &c.* 3944
Fluxus *muliebris* 357

F O

Fodinæ *aluminis* 3972
Fœcunditas 408
fœcunditatis præmia 3388. *reuelatio &c.* 1408
ex fœcunditate gloriam captare 2525
Fœdus *cum socijs* 166. *cum hostibus* ibid. *inter eos qui diuersæ sunt religionis* 857
fœdus non initum 846
fœdus affinitè contrahere 1951. *cum impijs facere* 3210
fœdera mita, conseruata 4316
fœderum conditiones in genere &c. 541
fœderum inuentores 3799
Fœnus 4317
fœnoris auctores 1057. *pœna* 3440
fœnus iniustum tollere 3170
fœnore diuites facti 598
in fœnore repetendo &c. iniusti 1550
Fœtens *anhelitus* 419. *locus* 3956
Fœtus *immorituus* 357. *in utero conceptus* 269. *in lucem editus* 270
Foliis *ludere* 3784
Folliculo *ludere* 3782
Fontes *multi, nulli, calidi &c.* 3945. *potabiles &c.* 3946
Forma *hominis mutata* 281
forma principe digna 284
formæ acquisitio 283. *possessio* ibid. *certamina* 290
formæ corruptione aliorum libidinem refræenare 2255
formæ dignitas 283. *mutatio* 291. *usus, fructus* 286. *præmia* 3387. *præstantia* 283. *similitudo* 288
formam astutè conseruare 1972. *imitari* 3809. *mutare* 1516. *ueneno immutare* 3590
ex forma gloriam captare 2585
in formas alias conuertere 1524
Formicarum *diuinatio* 1352
Formidinem *quamcunq; tollere* 1796. *& seq.* Vide Timor.
Formosi 283
formosi deformes redditi 291. *docti* 1196. *magistratus* 752. *stulti* 1646
Fortis *indolis cognitio* 3745
fortes & eloquentes 2073. *non prudentes* ibidem. *non eloquentes* ibidem.
fortes in hastiludiis 2147. *in igne superando* 2137. *aqua superanda* ibid.
fortes ob amorem &c. 2046
fortium uirorum comparatio inter se 2107
Fortitudo 2041. *aperta* 2111
fortitudo defensiua suipsius 2138. *offensiua hostium* 2144. *ludicra* 2147
fortitudo ducis erga ducem hostium &c. 2123
fortitudo propulsans 2072. *erga dæmones* 2102. *hostes* 2111. *tyrannos* 2125. *belluas* 2131. *inanimata* 2137
fortitudo tolerans 2156
fortitudinis bellicæ præmia 3378. *politicæ honores* 3381
fortitudinis certamina 2047. *fructus* 2048. *cognitio diuina* 1398. *magistri* 2041. *discipuli* ibidem. *occasio* 2046
fortitudinem imitari 3808. *musica explorare* 1290. *prudenter excitare* 1621.
ob fortitudinem bellicam honorandi 2547
fortitudine similes 1071
ex fortitudine gloriam captare 2584
fortiter ferre famem &c. 2158.
Fortuita *patriæ impendere* 3288. *pro patria, perferre* 3290
fortuita monumenta 1018
fortuitò aliquid consequi 3878
fortuitorum diuina cognitio 1431
fortuitorum occasione infelices 3923
fortuitorum iusta supplicia 3464
fortuitis iustè tributa 3389
de fortuitis iudicium prudens 1910
Fortuna *in arte & exercitatione* 3855
fortunæ communio 862
fortunæ inconstantia ad clementiam traducti 2660
fortunæ simulacrum 4201
fortunæ uarietas 3901
Fortunarum *amissionem ferre* 2171
fortunarum fures 3561
fortunis incommodare 1905
fortunis similes 1071
Forum *iudiciale* 3963. *promercalium* 3964
Fossis *hostes impedire* 1843
fossas superare 1772
Fossores *metallici* 3678

F R

Fracturæ 364
fracturis mortui 515
Fræna 3712
Fragrantia *loca* 3996
Francorum *reges* 4293
Fratres *crudeles* 2793. *defectores* 3388. *dissimiles* 1076. *perfidi* 3533. *seueri* 2706. *similes* 1070. *fororum prostitutores* 2287
fratrum amicitiam conseruare 1791
fratrum interfectores 3559
fratrum mortem ferre 2182. *mortem & repulsam ægrè ferre* 2196
Fratricidij *pœna* 3436
Fraus. Vide Dolus.
fraus in contractibus 1949. *in tributo &c.* 1980
fraudem non fugere, non committere 2831
fraudes aliorum indicare 2837. *minimum ferre* 2185
Fraudulentis *consiliis qui paruere* 1011
Frendere *dentibus* 239
Frequentia *studij, officij laudata* 3938
Frigus *nimium ferre* 2182. *fortiter ferre* 2159. *non ferre* 2186
frigore extincti 518. *libidini obstitere* 2258
Frontis *corrugatio, exporrectio* 331
Fructus. *Subiectorum locos consule, putatim probitatis, sapientiæ &c.*
fructibus ludere 3784
Frugalitas *decora in genere* 2376. *in cibo potuq;* 2220
frugalitatis præmia 3381
frugalitatem aliorum odisse 2188
frugales circa alimenta 2220
Frumentum *conseruare* 2316
frumentum ubi copiosum 3977. *parcum* 3978
Fruitratio 3880. *felix* 3880
fruitratio institutionis, disciplinæ &c. 3878

F V

Fucus *corporis obseruatus* 301. *neglectus* ibidem. *faciei* 2343
fuci pœna 3455
Fugere 246
fugere coniugium, secundas nuptias 2137.
stuprum 2264. *adulterium* ibidem. *incestum* 2264. *wendi pariles* ibidem.
non fugere 249
Fuga *honesta* 2054
fugæ facilitate ad fugam impellere 1875
fugæ prodere 3578
fuga turpi mala declinare 2068
Fulgura *ciere* 1530
Fullones 3655, 3681
Fumo *hostem deludere* 1778
Funambuli 3663
Fundæ 4340
funditores periti, robusti, boni 394
Funalis *honor* 1004
Funus *honorificum* 956
funera superstitiosa tollere 3166
funebres epulæ 2438. *ludi* 4222
Furacis *indolis cognitio* 3745
Furorem *martium musica immittere* 1290.
extinguere 1291
Furinæ *sacerdos* 4188
Furiosi 14
Fures 3560. *astuti* 1976
furibus data præmia 3612
fures deprehendere 1670
Furtum 601

furti accusatio astuta 1960. *diuinatio* 1402. *excusatio* 1962. *priuati pœna* 3453. *publici pœna* 3454
furta literaria 3560
furta ferre 2171. *non ferre* 2187
Fusores 3705
Fusus 257

G

Gallinarum *diuinatio* 1349
Gallorum *duces fortes* 2098. *respublica* 4351. *reges* 4293
Gallicus *morbus* 374. *eo mortui* 526
Garrulitas 225
Gaudere *in sinu* 162
Gaudium 82. *ex calamitate* 935. *ex morte* ibidem. *ex rebus aliorum secundis, ob aliena infortunia* 104. *ob inuenta præclara, ex mathesi &c.* 82
gaudium nullum 85
gaudij priuatio 85. *intempestiui pœna* 3420
Gazophylacia 3990

G E

Gemini 269
Gemitus 234
Gemmæ 303
gemmæ absorptæ 2480. *comparatæ* 2474. *donatæ &c.* 593. *recuperatæ* 605
gemmifera loca 3968
Generi *incestuosi cum socru* 2307
perfidi erga socros 3539. *repudiati* 867
Genethliaci 1167
Genitalium *affectus* 354
Gentis *antiquitas* 943. *defectus, excidium* 659
gentes bellicosæ 2072. *indoctæ* 1205. *inconstantes* 3877. *literatæ* 1195. *populosæ* 614. *opulentæ* ibid.
Gentiles *Iudæorum, Christianorum imitatores* 3806
Gentiles *similes* 1071
gentiles uenatores 3673
Genu *affectibus mortui* 522
genua complecti 256
genuum exolutio 261
Generis *defectus* 659. *restauratio* 603
genus astutè mentiri 1953
genere pugnæ hostem sustinere 1855
Genuinæ *indolis cognitio* 3746
Geographiæ *usus* 1260. *studium* 1261. *contemtus* ibidem.
Geometria 1257
geometræ periti 1257. *imperiti* 1258. *studium* 1261. *contemtus* ibid.
geometriæ usus aptus 1259. *ineptus* 1260
geometræ 1257.
geometricum iudicium aptum 1259. *ineptum* ibid.
Germanorum *duces fortes* 2101. *legislatores* 1567. *reges* 4280
Geruli *in genere* 3683
Gestatio *fœtus* 270
gestatio honorifica 1001. *ignominiosa* 1031
Gestus *precantum* 3054
Getarum *legislatores* 1568

G I

Gibbus 352
Gigantes 274

G L

Gladius 257
gladij ius 781
gladium colere 3126. *ostendere* 257. *stringere* ibidem.
gladij 4339
gladij honorarij 1015
gladiorum fabri 3721
Gladiatores 403, 3663
gladiatores similes 1070
Gloriari 162
Gloria 943. Vide Honor.
gloriæ affectatio stulta 2018
gloriæ acquirendæ modi 2548
gloriæ conseruandæ studium 2552
gloriæ contemtus 2525
gloriæ æmulatio 913. *honesta* 2528
gloriæ studiosi qui 2525, 2523. & 2542
gloriæ aliorum non inuidere 2826
gloriam acceptare 2540. *captare ex quibus* 2583
gloriam contemnere, cur 2541
gloriam fugere 1684. *non affectare* 2537. *in alium transferre* 2539. *imitari* 3809. *non conseruare* 2559
gloriam patriæ tueri 3293
gloriam propagare, ampliare 2556
gloria ad mentiendum inducti 2800
gloriosi 943. & 902

G N

Gnomologi 1141

G O

Gonagra 360. *ea mortui* 522
Gonorrhœa 356
Gothorum *duces fortes* 2101. *legislatores* 1567. *respub.* 4351. *reges* 4280

G R

Graduum *academicorum tituli honorifici* 1008
Græca *à Latinis tractata* 3790
græcorum legislatores 1564. *monarchia* 4260. *sacerdotes* 4189. *reges* 4271
Grammaticæ *inuentores* 1086. *doctores* 1087
grammatica certamina 1100. *quæstiones* 1097
grammaticæ studium 1104. *odium* ibid.
grammaticam exercere &c. 1097
grammatici auari 2494. *infelices* 3925. *inhumani* 2929. *literati* 1091. *indocti* 1093. *medici* 1238
Grandinem *excitare* 1530.
grandine hostibus officere 1841
Grassatores *explorare &c.* 1670
Gratificari 862. *præceptoribus* 3309
Gratiæ *Deo actæ* 3058. 3370. *non actæ* 180
gratiæ superstitiosæ actio &c. 3138
gratias agere, habere, referre 179, 2889
in gratiis Deo agendis assiduitas, opportunitas 3058
Grata *aspectu delectant* 3341
Grati *erga deos, legislatores* 3368. *ob patriæ defensionem* 3360. *pro institutione* 3353. *pro educatione, nutritione* 3356
Gratitudo *in genere* 3353. *animi in specie* 3353
gratitudo erga Deum 3057. *superstitiosa* 3135. *expedita, sera, diu dilata* 3371
gratitudinis tempus 3371
Gratum *facere* 862
grata donatio 2429
grata & accepta aliis facere 2883
Graueolentia *totius corporis* 281
graueolentiam excusare 1706. *inducere* 1521
Grauidæ. Vide Prægnantes.
Grauitas *in secundis rebus* 2049. *in uictoria* 2049. *in utraq; fortuna* 2045
Gressilium *cicurum loca* 3982. *ferorum loca* 3985
Grypi 293

G V

Gulosi 2135

G Y

Gymnasia 3965. 4067. *corporum* 398
gymnasiorum institutio 4067. *dissipatio* 4068
gymnasiarchæ 4066
Gymnastæ 3664
gymnastæ medici 1238
Gymnici 396
gymnica exercitia intermissa 442
Γυμνασιοπραξίαι 2917. 3595
Gynæcæa 3965

H A

Habitare *in cauernis, spelunch sparsim, uicatim* 434
habitatio 4362. *communis* 4144
habitatio magnifica, sumtuosa &c. 435
habitationem exigere 2505
habitatione ad mitiorem uiuendi rationem traducti 2875
habitationes uariæ diuersorum 434
Habitus *intelligentiæ practicæ in genere* 1634
habitus militaris 4339. *precantum* 3054. *feruilis* 816
habitum imitari 3809
habitum patrium retinentes 441
habitu hostem terrere 1867
habitu mutato ludere 3785
habitus bonos impedire 1956
Hæmorrhagia *narium* 348
Hæmorrhoides 357
Hæredem *scribere* 861
hæredes facti inimicorum 1056
hæredes instituti 599
hæredes scribere 625
hæreditas interuersa 619. *exilis* ibid.
hæreditatem aliis cedere 2456. *honestè conseruare* 2464. *non acceptare* 2456. *non adire* ibidem. *non conseruare* 2465
hæreditate excusti 1034. *hæreditate acquisita bona* 599
hæreditatum capiatores 2913
Hæreseos *reprehensio* 1960. 2816. *castigatio* 3089. 4174. *impugnatio* 3034. *excusatio* 1706, 1962
ob hæreseos suspicionem mortem tolerare 2166
hæretici 1317. 4076. *ambitiosi* 2571. *casti* 2262. *intemperantes* 2207
Hæsitantia *linguæ* 227
Halta 257. *hastæ* 4339. *honorariæ* 1015

H E

Hebdomadæ 4020
Hebræorum *duces, reges, principes* 2080. 4256. *duces fortes* 2080. *legislatores* 1563. *menses* 4018. *politia* 4347
Helluones 2237
Hepatis *affectus* 353
Herculis *sacerdos* 4188
Herbarij 1221
Herilis *potestas in seruum, prouidentia* 4359
Hermaphroditi 283
Heroes *aperti* 2841. *discipuli aliorum* 3764. *iusti* 3276. *uerace* 2848
heroici poetæ 1142

Herpete mortui 526
Hexametri poetæ 1153

H I

Hiatu terræ uiui absorpti 482
Hierosolymitani reges Christiani 4286
hierosolymorum duces fortes 2082
Hilaritas, Vide Gaudium, Lætitiam.
hilaritatem refrænare 1690
Hirsuties 282
Hirundinum diuinatio 1350
Hispanorum duces fortes 2098. reges 4294. politia 4350. legislatores 1566
ἱστορία 3813
Historiæ inuctores 1583. studium 1592. contemtus 1594. usus 1589
historias scribere 1592
historici adulatores 2852. auari 2495. diserti 1117. ecclesiastici 1583. uniuersales, particulares 1584
historici expulsi 794. imitatores poetarum 3805. improbi 1611. importuni, inepti 1592. maledici 2855. mendaces 1590. 2860. peregrinati 3882. poetæ 1142. ueraces 1590. 2842
historicis statuæ positæ 980
historicos legere 3820. ornare &c. 1593
ab historicis edocti 3767
historica exercitatio 1590. iudicium 1592. certamina 1592
Histriones 1165. 3663. diligentes 3857. inepti 1168
histrionum certamina 1168. cultus 1171. oratorum imitatores 3806

H O

Hominis creatio 269
homines beati, felices 2895. bello capti 4346. bellnarum imitatores 3807. contemti 1026. Dei imitatores 3803
homines cum brutis mortui 553. cum hominibus 541
homines infelices 3924
homines religiosi humiles 2515
hominum aspectum, congressũ fugere 2921
hominum cultus 4139
hominum doctorum filij 948
hominum & spirituum certamina 1532
hominum felicitas constãs, inconstans 3901
hominum fures 3560
hominum infelicitas constans, inconstans 1931
hominum odores 59
hominum prædictiones 1353
ab hominibus edocti 3766
ab hominibus interfecti 463
Homicidæ 3558
homicidij pœna iusta 3450
homicidio rem amatam acquirere 2277
Honesta audire 3622
honestatis studium 1622. odium ibid.
honestè petere, exigere, accipere, dona, munera, tributa 2461
Honorare 177. 862
non honorare 177
honorati 943. & 962. à quibus 969
Honor 943. Vide Gloria.
honor Dei 3044
honor in alloquio 994. doctis delatus 3371.
honor magistratui debitus 3298
honoris æmulationes honestæ 2528. conseruationis modi 2643
honoris ambitiosa uindicta 2646
honoris corruptores, insidiatores 3571
honoris ergò templa erecta 977. aræ dicatæ ibidem.
honoris genere similes 1073
honoris iactura ex ebrietate 2246
honoris species 1018
honori suo alienóue prudenter consulere 1732. rectè 2555. ambitiosè 2639.
honorem conseruare, non conseruare 2559.
honorem causa patriæ spernere 3288.
honorem dominis exhibere 3336
honorem exhibere populariter 2884
honorem immodicè appetere, acceptare 2583
honorem magistratus tueri 3303
honorem non delatum, præreptum, usurpatum iniquè ferri 2635
honorem pontificatus, regni, imperij &c. amplecti 2542
honor funeratum cadauer 1023
honores sacri non delati 3066. religiosè distributi 3065
honorum communitas 4244. contemtus 4165
honorum iactura rem amatam acquirere 2285
honorum quorumuis ambitiosa conseruatio 2639
honoribus aliorum astutè obsistere 1990
honores acceptare 179. 3200. ambitiosè captare 2588. & 2632. dare indignis 3481. respuere familiariter 2885
honorifica donatio 2434. ornamenta 1001
Hoplomachi 403
Horarum consideratio 4008. usus Chronologicus 4023
Horologia 3714
in Horrea facti sumtus 2411
Horror 260
Hortari 149. prudenter 1692
non hortari 151
Hortorum cultura, studium 3652
in hortos factæ impensæ 2410
hortulani 3652. negligentes 3641
Hospitalitas blanda 2916. liberale 2172
hospitalitate contendere 2379
hospitales epulæ 2439
hospitaliter accipere 861
Hospites lenones 2287
hospites studiosorum 4067
hospitum morositatem ferre 2182
erga hospites crudeles 2746
hospitium ereptum 1032
hospitij honos 1018. ius 4019
hospitio non excepti 1035
hospitia honorifica repudiare 2535
Hostiarij 3655
Hosti patriæ damna inferre, non auxiliari 3297
hosti sese manifestare 3144
hostem acici instructione sustinere 1853. genere pugnæ debilitare 1855. securum opprimere ibid.
hostem aggredi sed timidè 2153. non agredi 2152
hostem circumuenire amicitia simulata 1857. loci securitate 1858. quietis simulatione ibidem. religione simulata &c. 1860
hostem includere 1844. clausum emittere 1875. fugientem non retinere ibid. deludere 1773. instantem sustinere 1778. in insidiis præcipitare 1862. non repellere 2152
hostes explorare cum periculo
hostes seueri 2707. à subditis expulsi 794. ob uirtutẽ in genere expulsi 794. ob pietatem in patrem expulsi 795. ob crudelitatem puniti 3417. ueraces 2842
hostium aduentu, aspectu terreri 93. aduentus reuelatus 1470
hostium amicitia mutua 859
hostium audaciam prudenter declinare 1870
hostium communicatio quoad pacem 1056
hostium contemtu militem accendere 1788
hostium equitatum inutilem reddere 1883
hostium fortunis incommodare 1905. intemperatorem capere 1834. occidere ibid. consilia & insidias detegere 1835. uenenos deprehendere 1937
hostium infortunij diuinatio 1466
hostium milites ad proditionem sollicitare 1881. ad defectionem elicere ibidem. ad pugnam 1862. obsides non uolere 3342. uires distrahere 1846. 3357. robur eneruare 1840. impedire 1841. uim & insidias modestè declinare 2054.
hostium uitæ fortiter insidiari 2144
hostibus accurrere 2170
hostibus eleemosyna data 2416. statuæ positæ 982
hostibus irrumpentibus ludere 1750
hostibus iugulandum sese obijcere pro salute patriæ 3187
hostibus ne mittantur auxilia præcauere 1838. missa auertere ibid.
hostibus per fraudem non insidiari 3140
hostes ab alijs oppressos non infestare 3140.
hostes uincere 1328. effugere 1539. audaces reddere 1862. benuolentia conciliare 1829. cohibere, auertere &c. 1867. imperatores aggredi 1852. inclusos detinere 1844. diuersis locis aggredi 1845. indecorè declinare 2065. non declinare 2056
hostes ne circumdare nos possint prouidere 1843
hostes patriæ non infestare 3496. incitare 3496. reconciliare 3397
hostes post pugnam circumuenire 1840. profligare, domare 1515. retrahere 1848
hostes uictos in officio continere 1904. 4147
ad hostes deficere 3496
erga hostes liberales 2368
ab hostibus edocti 2659. 3769
cum hostibus iter facere 2170.
colloqui 2170
Hostilia uenefica 1148

H V

Humanæ epulæ 2239. & 1939
humanæ uitæ 2940. 4218
Humanitas erga quos 2873. 2893
humanitatis præmia 2909. usus 1910
humanitatis acquisitio, magistri 2873. discipuli, conseruatio 2575. exercitatio 2893. insidiatores 3558
Humaniter bellum gerere 3340
Humatio cadaueris 2885
Humiliari 86
non humiliari 3060
humiliatio 2525. erga quos 2526
humiles qui 2525. in pompa, triumpho 86
humilitas 85. magistri 2523.
humilitatis fructus 2530. præmia 3182
discipuli 2524. humilis

humilitatem promouere 1684. 1691. laudare, ornare 2528
Hungarorum duces fortes 2102. reges 4296

H Y

Hydraulici 1224
ὑδρομαντεία 1372
Hydrops, hydropici 371. curati ibid. mortui 490
Hyems sæua 4015. mitis 4016
in Hymnis assidui 3839
hymnographi 1144

I A

Iactare sua, Gloriari 162
iactantiam prudenter reprehendere 1701
Iaculatores boni 393
iaculi certamina 404
Iambographi 1153
Ianitores 3655. iniusti 3483
Ianuæ priuilegium 978
Iani simulacrum 4201
Ianuarius mensis 4014

I C

Icterus 353
Ictu interfecti 501
ictus fortiter ferre 2160. nimium ferre 2182

I D

Idola quorum 4201. sublata, euersa, non restituta 3059
Idololatriæ aliis occasionem dare 3172. castigatio 3089. reprehensionem ægrè ferre 2865. impugnare 3034. præcauere 3070
Idus 4020. 4024. 4026. 4027. 4028. 4030. 4031. 4033. 4034. 4035. 4037. 4038.

I E

Ieiunium 4161. religiosum obseruatũ, neglectum 3061. superstitiosum 3139.
ieiunij festum 4080. neglectus 3200. solutio 2216. obseruatio honesta 2213
ieiunio libidinem domare 2257

I G

Ignauia 3854. ex libidine 2295. in propulsando 2151
ignauiæ diuinatio 1400. fructus 2048. magistri 2045. magistri puniti 3462. pœna 3457
ignauiæ reprehensionem ægrè ferre 2864
ignauiam reprehendere 1700. & 2823. excusare 1705
ignauos animare 1785
Ignis ardorem perferre 1530
ignis artificialis confectores 3695
ignis communis 4244
ignis diuinatio 1359. inuentores 3800. locus 3967
ignem cœlitus elicere 1516. excitare 1514. 1530. prudenter fouere 1678. arcere 1679
ignem colere 3121. fortiter ferre 2164. tolerare 422
igne cœlesti peremti 475
igne hostes auertere 1842. hostem sustinere 1778
ab igne non lædi 1516
Ignobilitatis confessio 2817. modesta reprehensio 2189
ignobilitatem prudenter excusare 1707
Ignominia 4315
ignominia patriæ, ciuium 1025
ignominiæ contemtus 2562. depulsio, propulsatio 2558. tolerantia 2172
ignominiam causa patriæ subire 3290. fortiter declinare 2055. fugere occasionem 2559. in se suscipere 862
ignominia affecti dormientes 1022. magistratus 3498
Ignorantia 27. astronomiæ 1264. iuris 1567
ignorantiæ confessio 2816. reprehensio 1699
ignorantiæ reprehẽsionem ægrè ferre 2864
ignorare Deum, hominem &c. 27
Ignoscere 200
Ignoti homines 1030

I L

Iliaco mortui 521
Illatio ferculorum 4327
Illegitimi ortus pœna 3464
illegitimo thoro nati 1059
Illiberalitas. Vide Auaritia.
illiberalitatem prudenter reprehendere 1701
Illustria ingenia 3732

I M

Imaginatio 21. deprauata ex ebrietate 2244
Imago pecuniæ 4331
imagines honorificæ delctæ &c. 1028. igniminiosæ positæ 1028
imagines Iudæorum 4081. Ethnicorum 4201. Mahumetanæ 4126
imagines mortuis erectæ 960
imagines pictæ positæ 983
imaginum acquisitio, dedicatio &c. 4146
imaginum cultus 3076. superstitio 3155
imagines spernere 2535. superstitiosas tollere 3166
in imagines sumtus facti 2411
Imbecillitatem non tolerare 2186
Imbrem compescere 1516. excitare 1530. impetrare 1516
ab imbre conseruare 1517
Imitari naturam rerum 3807
imitando celeres 3845. faciles 3877
imitatio 3803. apta, inepta 3809. facilis, difficilis 3811. felix, infelix, irrita 3811. stulta 2015
imitatores dei populi, popularium &c. 3803
Immanitas 1920
Immerentibus data præmia 3611
Immisericordes 117
Immobilia loco mouere 1518
immobilitas 231
Immoderatio circa alimenta 2231. uenerea 2252. in rebus secundis 2050
Immodestia ex ebrietate 2245
Immolari pro patria 3288. 3592
Immortui crapulæ, ebrietati &c. 531. scriptioni, disputationi &c. 5360
Impassibilitas corporis 423
Impedire alium 216
non impedire 216
impedimenta militaria 1814
impedimentorum obiecta hostem sustinere 1782
Impendia parca 2418
Imperare 213
Imperator militiæ 4334
imperator fortis toleret aduersa 1762
imperatoris hostium fidem sollicitare 1837. capere 1834
imperatores 742. 4244. 4292. auari 2391. boni 1601. humiles 2525. indocti 1206. intemperantes 2205. liberales 2356. libidinosi 2289. similes 1069. stulti 1647. uariis casibus agitati 3902. uictoriis clari 2080. urbani 2949
imperatorum fides erga suos 3306
imperatoribus statuæ positæ 980
Imperium in dominos 3529
imperium non conseruatum 734
imperij acquirendi reuelatio 1435. argumenta 705. affectatio stulta 2018. acquisitio nulla 732
imperij amissionem nimium declinare 2060
imperij χρῆσις 715 741 communitas 4242. conseruatio 734. duratio 1446. infelicis reuelatio 1453. breuis reuelatio 1484. recuperandi diuina cognitio 1445. recuperatio 738. successionis reuelatio &c. 1444
imperij maiestatem submittere, deponere 2885
ob imperij maiestatem honor 2548
imperij occupati pœna 3435
imperij simulatione rem amatam acquirere 2283
imperij successione similes, sed moribus dissimiles 1078
imperio prudenter consulere 1736
imperium abdicare 2560. conseruare 2553. ambitiosè conseruare 2639. astutè confirmare 2003. contemnere 2533
imperium muliebre prudẽter excusare 1707
imperio alios astutè priuare 2006
ex imperio gloriam captare 2585
imperia euersa 734. ambitiosè captata 2597
imperialia spectacula, ludi 2445
Imperiti geometræ 1258. solis occasus 1264
imperitia mechanicæ 3795. natandi 387
imperitiæ bellicæ confessio 2816
imperitiæ mechanicæ reprehensionem ægrè ferre 2864
imperitiæ modesta reprehensio 2886
Imperterriti 95
Impetere 254
Impetu hostem opprimere 1869
Impietas in genere 3121
impietas circa alimenta, medicamenta 3179
impietas correctiua infra modum 3245. supra modum 3235
impietas distributiua primaria erga Deum 3188. secundaria erga homines 3200.
impietas erga impios 3210. erga res diuinas 3212. erga sanctos, Dauidis stirpem &c. 3201. erga seipsum 3200
impietatis castigatio 3088. conseruatio 3172. occultatio 3173. exercitatio 3176. finis, fructus 3180
impietatis diuinatio 1401. superstitiosa correctio 3166
impietatis magistri, auctores, doctores 3171
impietatis modesta reprehensio 2889
impietatis modi 3204
impietatis reprehensionem ægrè ferre 2865. docere 3171. excusare 1706. 3176. approbare, defendere &c. 3177
impietatem reprehendere 3085. & 2826
impia mors 557. 3193. impij 3179. erga Deum 3188. poetæ 1145. in quos 3112. & seq.
impiorum auersatio 3086
impios ad pœnitentiam conuertere 3087.

nolle docere, à communione sacrorum arcere 3086. *nolle defendere* 3087. *non expellere* 3246
ab impijs edocti 3767
cum impijs familiariter uersari 3110
Implorare 180
Importuna *tractare* 3790
Impositio *officij* 810
Impossibilitas 3878
Impotentia 354
impotentia animi in utraq; fortuna 2046
impotentiæ modesta reprehensio 2889
impotentiam uenoris inducere 1511
Imprecari 186.2925
imprecari sibi dira causa patriæ 3288
non imprecari 130
imprecatio 935. *stulta* 2016
Improbæ *mulieres* 1611
improbi 1610
improborum studium 1628. *odium ibidem.*
improbis data præmia 3611
improbitatis certamina 1628. *disciplina* 1598. *exercitatio* 1628. *fructus ibid.* *pœna iusta* 3400. *magistri* 1598.& 3462
improbitatis reprehensio 2886. *reprehensionem ægrè ferre* 2864. *studium* 1628. *odium ibid.*
improbitatem imitari 3808. *prudenter reprehendere* 1699
Imprudentia *ex ebrietate* 2245
imprudentiæ confessio 2816
ab imprudentibus interfecti 463
Impudentia 89
impudentiæ pœna 3460
impudentiam aliorum reprehendere 2823
Impudicitia *uenereæ primaria* 2298. *fœdaria* 2323
impudicitiæ alienæ discipuli 2277. *incentores* 2274. *cultus* 2325. *magistri puniti* 3462. *reprehensio* 2824.2890
impudicitiæ suspicionem deluere 1703
impudicitiam aliorum ferre, imitari 2916. *fabò obiecere* 2856. *imitari* 3808. *odio habere* 2272
impudici facti brutorum exemplo 2277
impudici poetæ 1141
Impuris *uesci* 2146
impuritatis religiosa expiatio 3088

I N

Inamœna *loca* 2096
Inanimatorum *inspectio* 1371. *iustè coram rectio* 3399
inanimatis motum dare 1518. *uocē dare* 1520
erga inanimata crudelis 2758. *seuiri* 2759
Inanis *intentio* 3803
Inauguralia *spectacula* 2445
inaugurales epulæ 2439
Incendiarij 3591.3653.3687
incendij diuinatio 1487
ab incendio erepti 322
incendia non ferre 2187. *restinguere* 1316
Incentores *ignauiæ, tumiditatis &c. puniti* 3402
incentores inimicitiæ 915. *libidinis* 2274
Incerta *dare* 2493
de incertis iudicare nolle 1931.1940
Incessus 1004. *decorus* 2882. *magnus, tardus &c.* 387. *superbus, indecorus* 2921
incessum ferre 422. *non ferre ibidem.*
Inceltuosi 2806
incestus uarius 2306.2307. *religiosus* 3004
incestus magistri 2275. *pœna* 3407. & 3091.& 3167
incestum fugere 2264
Incifores *formarum* 3701
Inciuilitatis *modesta reprehensio* 2888
inciuilitatem aliorum ferre 2893. *reprehendere* 1702
Inclamare 251
Incombustiles 424
Incommodi *euitandi diuina cognitio* 1405
Inconsiderantia *in malis non declinandis* 2069
inconsiderantiæ pœna 3460
Inconstantia 3870. *amicitiæ* 849
inconstantiæ pœna 3459
inconstantiæ suspicionem diluere 1703
Incredulitas 3194
Incrementum *corporis* 418
Incuria 3854
Indicare 151. *prudenter* 1692
Indicatio *diuina per creaturas facta* 1372
Indices *horarum* 1296. *uentorii* 1297
Indicere *bellum* 192
Indigenæ 586
Indignanter *dare* 2493
Indignatio 118. *ob honorem non delatum* 2635
indignationem principum ferre 2178
Indignis *data præmia, honores* 3481. 3511
Indocti *boni* 1601. *improbi* 1207. *pontifices, episcopi &c.* 1266. *diuites pauperes* 1207. *hæretici ibidem.* *populi* 1205. *sophistæ* 1206. *boni mechanici* 1207. *boni politici* 1207
Indorum *legislatores* 1563. *sacerdotes* 4188
Indoles *cognita* 3744. *nō cognita* 3746. *corporis bonorum uel malorum* 3740. *fortunorum* 3741. *non mutata, constans uel mutata* 3713
indoles sese manifestans contemplando 3741. *discendo &c.* 3742. *in ludo, in certaminibus &c.* 3743
indoles theorica 2734. *practica ibidem.* *mechanica* 3740
indolis possessio 3731
indolem explorare 3744
Induciæ 916
induciis astutè seruare 1951. *nō uiolare* 3141
Indulgentia *nimia œconomica* 799
indulgentiam reprehendere 2825
indulgentes erga inimicos 2891
Inebriari *causa iudicialis* 2244. *iudicatus* *ibidem.*
Inefficacia 3381
Ineptæ *indolis cognitio* 3744
inepta ingenia 3732
Inertia 3749
Inexpectata *mors* 551
Infamia *ex libidine* 2297
infamiæ depulsio 2558. *diuinatio* 1489. *tolerantia* 2172
infamiam alijs astutè irrogare 1991. *astutè declinare, effugere* 1990. *nimium declinare* 2061. *nimium ferre* 2185. *non ferre* 2188. *prudenter effugere, declinare* 1734
infamiam suorum auertere 3507
Infantes *baptizati* 4171. *loquti* 383
infantum cura post partum 271
Infectores 3607
Infelices *occasione uaria* 3918
infelicia ingenia 3732. *loca* 4001
Infelicitas 3915
infelicitas puncto temporis acquisita 3924
infelicitatis acquisitio 3915. *possessio* 3924. *auctores* 3915. *confessio* 2816. *conseruatio* 3931. *diuina cognitio* 1462. *occasiones* 3916
infelicitatem amoliri 1717
Inferiæ 961
Infernalia *loca* 3992
Inferni *pœnarum reuelatio* 1394
Infestare *uias* 1525
infesta loca 3998
Infœcunditas 411
Infortunij *pœna nimia* 3616
Ingeniculari 233
Ingenium 3733
ingenium in studij, officij, operis deductione 3855
ingenij possessio 3731
ingenio aliquid consequi 3878
ingenia acuta 3732. *apta* 3732. *firma* 3733
ingenia magna, infelicia &c. 3732
ingeniorum uarietas 3731
ingeniosi uenatores, statuarij &c. 3641
ingeniosa imitatio 3809. *inuentio* 3800
Ingenui 1059
Inglorij 1050
Ingluuiem *aliorum ciuiliter ferre* 2893. *coercere* 2227
Ingratitudo 3596
ingratitudinis pœna nimia 3616. *iusta* 3456
ingratitudinem reprehendere 2816
ingrati erga Deum 3197. *homines* 3597
ingratorum pœna 3456
Ingratis *affectu supra modū tristari* 3341
ingrata aliis facere dicereue 2886. *non facere, auertere, amoliri, tollere* 2897
Inhumanitas 2920. *in moribus* 2921
inhumanitatis acquisitio, magistri, discipuli 2920. *certamina* 2928. *fructus* 2941. *pœna iusta* 3419
inhumanitatem aliorum fouere, approbare 2928
inhumani 2929. *erga quos* 2933
inhumanè respondere 2923
Inimicitia 64. *aperta* 924. *occulta* 923. 932. *œconomica* 936. *paterna ibidem.* *coniugalis* 937. *herilis ibid.*
inimicitia conseruata 916. *dilata ibidem.* *suscepta cur* 905
inimicitiæ auctores 915. *adiunctæ notæ efficia* 932
inimicitiæ prædictiones 1468. *πόλεις* 892. 915. *φυλαὶ* 916. *occasio* 892
inimicitiam astutè excitare 1985. *tollere* 1988. *nimium declinare* 2061. *prauidere* 1931
inimicæ indolis cognitio 3746
inimici qui 917
inimicorum dissensio in religione 932. *in profanis rebus* 933
inimicorum victoriam &c. non ferre 2194
ex inimicis facti amici 837.& 1829
Initiare *sacris* 860
initiatio œconomica 4373
initiatio sacrorum honorifica 1017. *Aegyptiorum &c.* 3108. *Bibuicorum* 4209
Initium *anni* 4011
Iniuria *stulta* 2017
iniuriæ ciuiscunq; confessio 2817. *pœna iusta* 3403. *ultio* 2761. *nulla ultio, condonatio* 2665
iniuriam non facere alteri in contractibus 3274
Iniusti 3481.
erga patriam, magistratum &c. 3472.
in lite persequenda, iudicanda 3554.
circa prædam &c. 3468

iniustos defendere, absoluere 3479. *persequi* 3262
iniusta accusatio 3473. *clementia* 2721. *condemnatio* 3475. *correctio* 3614
iniustam correctionem fugere 3274. *distributionem fugere* 3271
iniusti iudicij suspicionem diluere 1704
iniusti iudicij auctores 3472
Iniustitia *correctiua* 3613
iniustitia profana 3471. *distributiua* 3495
iniustitiæ certamina 3478
iniustitiæ ciuium uel sociorum uel confœderatorum inter se pœna iusta 3431. *correctiuæ pœna iusta* 3457
iniustitiæ erga quosuis pœna 3424
iniustitiæ magistri, præceptores, doctores 3471. *discipuli, neglectus* 3473
iniustitiæ profanæ finis 3486. *constantia, fructus* 3487
iniustitiam excusare 1706. *prudenter reprehendere* 1703
ex iniustitia gloriam captare 2585
Inobedientia *subditorum* 3498
inobedientiæ pœna 3460. *pœna nimia* 3616
inobedientiæ politicæ, bellicæ pœna 3424
inobedientiæ superstitiosa correctio 3167
Inofficiosi *erga doctos* 3605
Inquietum *seculum* 917
Inquirere 157
inquisitio 4176
Insalubria *loca* 4000
Insania *quacunq; mortui* 527
insaniæ curatio 19. *νίψις* 18. *νῆψις* 14
Inscriptiones 698. *sepulcri* 961
inscriptionum honorem amplecti 2547
inscriptiones negligere 2535. *ambitiosè expetere* 2629
inscriptionibus gloriam ampliare 2557
Insectari 244
insectationis qualiscunq; castigatio 3091
insectationem aliorum ciuiliter ferre 2892
Insectorum *loca* 3988. *diuinatio* 1352
non Insequi 245
Insidiatores *fortes* 2124
insidiatorum oppressores 2124
insidiatores nimium declinare 2063. *non declinare* 2056. *remouere, eludere* 2645. *prudenter circumuenire* 1668
ab insidiatoribus interfecti 465
Insidiæ *intentatæ* 935
insidiarum non indicatarum pœna 3429
insidias declinare 2054. *effugere* 1708. *præuidere* 1835. *nimium ferre* 2185. *non declinare* 2069. *sustinere* 2169
in insidias hostem præcipitare 1862
insidijs quas alijs struxerant irretiti 3917
insidijs prodere 3579
Insignia *dignitatis deposita, abiecta* 256
insignia honorifica familiæ 1017
insignia honorifica deiecta, &c. 1035
insignia imperij seruata 985
insignium χρῆσις 703. *νίψις* 699
insignia imperij ambitiosè captare 2622
insignia regni contemnere 2534
Insolentia 2050
ex insolentibus, nouis gloriam captare 2587
Insolita *facere* 3781
Insomnia 1368
Insontes *non accusare* 3274. *non punire, non condemnare* 3275
Inspectio 3815
inspectio sortis sacræ 1355
Instaurare *patriam* 3294
Instigare *alios* 191
Instituere 151
institutio circa corporis bona 3750
institutio facta una uoce, disputatione, &c. 3753
institutio nulla 3774
institutio œconomica 4372. *simplex* 3749. *multiplex* 3750. *recta ibid.* *peruersa* 3751. *occulta, apta, inepta* 3752
institutionis fructus 3773. *instrumenta* 3753. *materia* 3749
institutione ad mitiorem uiuendi rationē traducti 2875
Instrumentorum *mechanicorum inuentores* 3800. *musicalium inuentores* 1277. *periti* 1279
Insulæ *academijs claræ* 4062. *conseruatæ* 619. *continenti adductæ, adaggeratæ* 2400. *enatæ, abscissæ continenti* 3939. *frequentes, etc.* 3940. *manu factæ* 2400. *occupatæ, datæ, &c.* 589. *submersæ, terræmotu concussæ* 637
insularum cultus superstitiosus 3161. *ortus* 3939. *interitus* 3940
in insulas deportati 795
Insulsi *in genere* 2988
Insultare 2927. *amarulenter* 210
non insultare 211
Insultus *dæmoniacus* 1345
Insusurratio 250
Integritas 2809
integritas in consilijs, iudicijs, contractibus 2840
integri qui 2841
Intellectus *exercitia* 3813
Intelligentiæ *practicæ fructus* 1660
intelligentiarum cultus 4133
ab intelligentijs edocti 3765
Intemperantia *circa alimenta* 2213.2237
intemperantiæ alimentaris acquisitio 2230. *magistri ibid.* *iusti puniti* 3462. *pœna iusta* 3402
intemperantiæ approbatio 2237. *confessio* 2817. *diuinatio* 1400. *fructus* 2209. *magistri* 2208
intemperantiam castigare 2227. *reprehendere* 1700. 2824. *coercere* 2227
intemperantes 2204
intemperantes circa potum 2240. *in fructibus, &c.* 2238
Intemperata *loca* 3991
Intempestiuam *pugnæ postulationē prohibere* 1784
intempestiua tractare 3790
intempestiui expeditionem bellicam suscipere 3886
intempestiuè religionem docere ibid.
Intercedere 181. *pro subditis* 3308
Interdictio *certi loci* 823
Interficere 1514
interfecti cur, à quibus, quomodo 464. & *seq.* Vide Mors.
interfectores hominum 3558
Interitus. Vide Mors.
Intermissio *causa obeditiæ, censuræ, etc.* 3844
intermissio ieiunij 2216. *studij* 3843
intermissionis fructus 3845
Interpellare 216
Interpretatio *bibliorum* 1383. *iuris* 1576. *recta* 1098. *uitiosa* 1099
interpretes 3670
interpretes concionum, &c. 1098. *diserti* 1111
interpretibus legum statuæ positæ 981
Interregès 4251
Interrogare 250
Interturbare 216
Intestinorum *affectus* 352. *ijsdem mores tui* 521
Inuectiuæ 1030
Inuentio 3798
inuentio artium mechanicarum 3024
inuentio ingeniosi, &c. 3800. *felix* 3802. *facilis* 3877. *inanis* 3803. *multa* 3815
inuentio Rhetorica 1125. *apta* 1108. *inepta* 1109
inuentores mechanici 1295. *astronomiæ* 1261. *cerealium, leguminū* 3625. *grammaticæ* 1086. *linguarum, literarū ibid.* *historiæ* 1583. *mathematicæ* 1254.& 1294. *medicinæ* 1230. *musicæ* 1276. *philosophiæ* 1186. *philosophiæ naturalis* 1216. *ethicæ* 1557. *diuinæ* 1505
inuentores theoricorum habitū, &c. 3793. *cibi, potus, &c.* 3790. *opum, pecuniæ, &c. ibid.* *rerum naturalium, artificialium, &c.* 3800
inuentrix facultas 22
inuentum 602
ob inuenta præclara honorem meruerit 2547
inuentis suis qui periere 3916
Inuestigare 137
non inuestigare 161
inuestigatio stulta 2015
Inuidere *quibus, propter quid* 1127
inuidentes remouere, eludere 2645
inuidia 105
inuidia nulla 109
inuidiam prudenter declinare 1691
ob inuidiam mechanica exercere 3611
in iudicio ad mentiendum inducti 2800
Inuisibiles 423.1525
Inuitatio *ad conuiuium triumphale* 4335. *ad nuptias* 4388
inuitationem non ferre 2940
Inunctione *coronidis uenenare* 1592
Inundationis *diuina cognitio* 1487
inundationem compescere 1516
in inundatione seruati 323
Inuocare Deum, *homines* 180
Inuocatum *accedere* 2940
Inuulnerabiles 424
Inurbanitas 2988
inurbanitatem prudenter reprehendere 1702
inurbani in genere 1933
Inutilia *tractare* 3781

I O

Ioci *in acie, castris bello, &c.* 2963
iocos aliorum non ferre 2989
iocos exercere erga auditores oscitantes, risantes, &c. 2954
iocorum honestorum inuentores 2948. *seriptores* ibid.
iocos inhonestos exercere 2981. *pati* 2986
iocos honestos honestè exercere, sequi 2965. *ferre* 2967. *inhonestos, odio habere* 2968
Iouis *simulacrum* 4201

I R

Ira 90. *diuseruata* 2729. *facilis* 2732. *nulla* 91
iræ immoderatio 2738
iræ immodicæ conseruatio 2729. *possessio, exercitatio* 2732
irani aliorum accendere, fouere 2738
irani aliorum indignè ferre 2867

iram musica sopire 1191
iram præcauere, emendare, corrigere 2661
iram prudenter præcauere, &c. 1690. *abolere* 1691
ira ad apostasiam inducti 3175
Iracundiæ *confessio* 2817
iracundiam excusare 1705
iracundiam prudenter reprehendere 1701
iracundi 90. *ob consilij diuersitatem, auaritiam, &c. ibid. erga sacerdotes, subditos* 91
Irasci *facilè* 2732
Irridere 2527. *absq; uehementi commotione* 208
irrisionis pœna 3461
irrisionem ferre 2173. *non ferre* 2189
irrisione edocti 3770
Irritare *alios* 191. *seipsum* 192

I S

Ischias 360
Isidis *sacerdos* 4182
Israelitarum *reges, duces* 4257. *fortes* 2080
Isthmi *perfosti* 2400

I T

Italiæ *urbium politia* 4349. *principes* 4288. *reges* 4279
Iter *omissum* 3843
in Itinere assidui 3841

I V

Iubileus *annus* 4080.4143
Iucunditas. *Vide* Voluptas.
iucunditas exercitationis 3859
Iudæi *ad ueram religionem conuersi* 3007. *Christianorum & gentilium persecutores* 3239. *eremitæ* 4052. *religiosæ animaduersioni subiecti* 3095
Iudæorum duces bellicosi 2080
Iudæorum inter se certamina 1533
Iudæorum religiosa societas 4076
Iudicatrix *facultas* 22
Iudex 4309
iudices 743. 3663. 4066. *auari* 2500. *callidi* 2011. *delegati, iusti* 3277. *clementes* 2694. *crudeles* 2784. *honorati* 966. *iniusti* 3483. *mechanicorum operum periti* 3644. *prudentes in foro* 1909. *religionis Christianæ* 742. *sacerdotes, &c.* 4309. *senes, iuuenes ibid. seueri erga reos* 2702. *stulti* 1650.2022. *ueraces* 2842. *urbani* 2949
iudicium astrologi 1267
Iudicium 4308
iudicium de alienis rectum 136. *ineptum ibid.*
iudicium geometricum 1159. *historicum* 1592. *logicum* 1177. *mathematicum* 1255.1294. *medicum* 1244. *metaphysicum rectum* 1497. *ineptiũ* 1504. *philosophicum* 1209. *physicum* 1224. *poeticum* 1160. *rhetoricum* 1128. *politicum* 1909. *bellicum ibid. stultum de uariis rebus* 2022
iudicij communitas 4242. *error* 2022
iudicij falsi pœna 3417
iudicij iniusti pœna 3442. *auari, neglecti pœna* 3443
iudicij inuentores 3798. *suspensio prudens* 1932. *theorica, practica* 140
iudicio aliorum se submittere 2815
iudicium alteri delegare 149. *suspendere* 140
iudicio falso prodere 3579
iudicio alieno communicatur gloria 1068
iudicia academica 4069
iudicia bellica prudentia 1923. *stulta* 2016
iudicia forensia prudentum 1909
iudicia grammatica 1099
iudicia iniqua ex ebrietate 2244
iudicia prudentia de suis aliorúmue bonis, malisue extra forum 1914
iudicia aliorum spernere 2036
in Iudicijs assidui 3840
sub Iugum missi 1036
Iulius *mensis* 4032
Iunius *mensis* 4031
Iuramentum 142. *diuinatio* 1353
iuramenta Iudæorum, Christianorum, Ethnicorum 143
iurare per Deos, manes, &c. 142
non Iurare ibid.
Ius *honorificum ereptum* 1036
iuris cognitio, interpretatio, peruersio 1576
ius dicere subditis 3306
ius electionis ambitiosè expetere 2613
ius regni conseruare 2853
ius sacrum sibi arrogare 3201
Iurisdictio *academica* 4069. *œconomica* 4373
iurisdictio honoris ergò concessa 1007. *intermissa* 987
iurisdictionem ambitiosè conseruare 2641
Iuris *doctores, professores* 1569. *docti* 1576. *indocti ibid.*
Iurisprudentiæ *discipuli* 1576. *odium* 1578. *studium & amor* 1577
Iureconsulti *adulatores* 2852. *ambitiosi* 2572. *auari* 2391.2497. *expulsi* 794. *libidinosi* 2292. *stulti* 1646. *ueraces* 2842
iureconsultorum certamina 1577
Iussa *scribere* 3825
Iustitia *circa leges, &c.* 3245
iustitia correctiua 3197. *distributiua fida* 3286. *profana in genere* 3252
iustitia religiosa 2998. *correctiua* 3079
iustitiæ cultores 3276
iustitiæ finis 3279. *accidentia ibid. præmia* 3384. *insidiatores* 3558
iustitiæ magistri 3252. *discipuli, obseruantia* 3257. *certamina* 3258
iustitiæ prudenter consulere 1686
iustitiam non exercere 3473
Iusti *qui* 3276. *erga mendaces uates, auditores* 3419
iustos homines non defendere, non liberare, &c. 3473. *suscipere* 3259
iusta donatio 2419
Iuuenes *auari* 2503. *martyres* 3016. *prudentes* 1638. *reges* 750

K A

Καθαρτικὰ 3682
Καθαρμοὶ *ibid.*
Καλλιγράφοι 1095
Καταφρόνησις 109

K Λ

Κληρονομία 1361

K O

Κομμωτικὰ 3721
Κοσμικομαχία 1374
Κοσμικὰ 3721

L A

Labiorum *conformatio* 294. *exporrectio* 232
Laborem *ferre* 421.2160. *non tolerare* 2186
labore libidini obsistere 2257
in Labore assidui 3840
labores corporis 3061
Lacedæmoniorum *politia* 4348. *reges* 4277
Lacrymæ 236.419. *nullæ* 240. *precantum* 3054. *religiosæ* 3061.4153
Lac *ubi* 3989
lactis defectum inducere 1521
Lacus *abundantes* 3943. *steriles* 3944
lacuum deriuatio, corriuatio, expurgatio 2400. *ortus, natura, fructus* 3943. *magnitudo, &c.* 3944
lacus prudenter superare 1770
Lana *ubi* 3989
Lanij 3662.3719
Lapicidæ 3693
Lapidati 483
Lapides *ubi* 3967
lapidibus ignominiosè petiti 1031
Laqueo *nexi* 1031. *suffocati* 515
laqueis hostes irretire 1841
Largitio *iniusta* 2145. *inhibita* 3266
Laruas *repellere* 2108
à Laruis uexati 3788
Λαραποφάγοι 3664
Lassitudo 260
Laterarij 3706
Latinorum *reges* 4279
Latomi 3678.3693
Latrones 3565. *ad ueram religionem conuersi* 3007. *iusti* 3279. *monachi* 4119. *pœnitentiam agentes* 3083. *solitarij* 4031
latrones explorare, &c. 1670
latrocinij auctores 3472. *excusatio* 2961. *reprehensio* 2889. *pœna* 3451. *pœna nimia* 3615
latrocinij suspicionem diluere 1704. *defendere* 1481. *falsò excusare* 2861
latrocinio assuescere 3814
Latrunculis *ludere* 3783
Lauare 258. *corpora, uestes, lanam* 3683
Laudare 176. *prudenter* 1707. *indecorè* 2643.2918
laudationes 987. *funebres* 961
laudationes amplecti 2546. *aliorum non ferre* 2574
laudati qui, quomodo 987
Lauri *diuinatio* 1353

L E

Lecticarij 3685
Lecti *ignominia* 1032
lectorum fabri 3716
Lectio 26. *intermissa* 3843. *inutilis, utilis, tempestiua, intempestiua* 3822. *librorum, scriptorum* 3816. *obita, suscepta* 2821. *non obita, nulla, &c.* 2822. *uitiosa* 1097
in Lectione assidui 3839
lectiones publicæ 4068. *religiosæ* 4155
Legatio *libera* 784
legati 3669. 4254. *astuti* 1644. *auari* 2502. *ad religionem conuersi* 3007. *clari* 966. *constantes*
legati cum imperio, &c. 743. *cum mandato compositionis, &c.* 743
legati defectores 3582. *diligentes* 3856. *diserti* 1121. *inhumani* 2932. *iniusti* 3484. *mendaces* 2860. *produtores* 3574. *prudentes* 1641. *sacri* 742. *stulti* 1649. *ueraces* 2842. *violati* 3607
legatis statuæ positæ 981
in Legatos liberales 2360
Legendi *modus* 3821
Legionis *reges* 4195

Lex

Lex 4304
lege impudici facti 2277
legum auctoritas, obseruatio 4304
legum contemtum excusare 1706
legum inuentores 3798. *communitas* 4244. *obstinata obseruatio* 3596
leges abrogare 201.3265. *astutè sancire* 1946. *interpretari ibid. conseruare, obseruare* 3292.3345. *defendere* 3264. 3346. *impugnare* 3478. *prudenter ponere* 1674
legibus suis damnati 3916
in Legibus instituendis iniusti 3546
in Legibus nimia fides 3596
Legislatio *stulta* 2015
legislationis cultus 1568
legislationem imitari 3808
legislatione ad mitiorem uiuendi rationẽ traducti 2875. *ad superstitionẽ inducti* 3108
legislatores clari 966. *expulsi* 794. *Hebræorum, &c.* 1563. *Turcorum* 1568. *iusti* 3277. *libidinosi* 2289. *peregrinati* 3881. *philosophi* 1202. *prudentes* 1634. *pudicitiæ magistri* 2252
legislatores qui legibus à se positis serio studuere 3345
legislatoribus statuæ positæ 981
Legitimati 1018
Leguminum *inuentores* 3625
à Leguminibus abstinere 3139
Λεκανομαντεία 351
Λεπτογυΐα 1531
Lenæ 3672
Lenitas 2693
lenitatis pristinæ recordare 2664
Lenocinij *pœna* 3462
Lenones 2285.3672. *auari* 2510
Lenti *iudicando, bellando, &c.* 3842
lentitudo in operis deductione 3842
Leonum *diuinatio* 1351. *domitores* 3660. *uenatores* 3674
Lepra 371
lepræ possessio ibid. curatio 372
lepra mortui 525
leprosi 371
Leschæ 3965
Lethargo *mortui* 527
Leucophlegmatia *mortui* 490
Leuitæ 4167. *Christianorum* 4110
Leuitatis *pœna* 3459
leuitatis suspicionem diluere 1703

L I

Liberalitas ἐν παῤῥησίᾳ 2451. ἐν φυλακῇ 2464
liberalitas in genere 2377
liberalitas muneraria 2424. *sumtuaria* 2396
liberalitas sacra 2374. *officiosa ibid. fida* 2375. *grata ibid.*
liberalitas circa munera, dotem, salariũ, &c. 2369
liberalitatis magistri 2353. *præmia* 3381. *fructus* 2381
liberalitatem aliorum fouere, ornare 2377. *odisse* 2392. *prudenter exercere* 1684
ad Liberalitatem traducti à dæmone, &c. 2358
ob Liberalitatem honorati 2547
ex Liberalitate gloriam captare 2584
liberales qui 2355
liberales erga quos 2358.2435
Libera *confessione ad clementiam traducti* 2660
Liberati *ope aliena, à Deo, regibus* 775. *industria propria* 1774
liberati è carcere 761.861.1318. *à quibus* 775. *quomodo ibid. cur* 778
liberationis à uariis malis diuinatio 1463
Liberi *ab imperio, &c.* 757. *à carcere* 761. *à condemnatione* 764. *à munere, &c.* 769. *ab ære alieno* 770. *illusione ibid. à iugo dæmonum, &c.* 770. *dominorum* 772
Liberi *aliqui* 1062. *nulli* 663. *clari pietate* 1062. *superstites* 1063. *crudeles erga parentes* 2790. *erga parentes seueri* 2706. *multi* 409. *musici* 1283. *morte sublati ibid. suppositij* 1947
liberorum communicatio erga parẽtes 1062
liberorum defectus 663. *fides erga parentes honorando* 3319. *obediendo* 3320. *amando* 3322
liberorum improbitatem ægrè ferre 2194. *impudicitiam, &c. ferre* 2179
liberis amicorum consulere 3316
liberos aliorum contumelia afficere 1027. *parentibus restituere* 3271
Libertas *ablata* 4315
libertas à suffragando munere, &c. 769
libertas redemta 775. *restituta* 3068. *stultè repudiata* 2018
libertatis auctores 774. *communitas* 4244. *consequendæ petitio* 3051. *insidiatores* 3573. *instrumenta* 775. *præmia* 3382
libertatis simulatione hostem deludere 1778
libertatis restitutione contendere 2379
libertati aliorum astutè insidiari 2009
libertati suos restituere 3307
libertatem absentem comparare 2007. *astutè conseruare* 2008
libertatem dare 215. *impietatis exercendæ* 3177
libertatem honorificè conseruare 2553. *fortiter eripere* 2145
libertatem præsentè prudenter seruare 1742. *eripere* 1743. *fortiter defendere* 2139
ob Libertatem recuperatã gratias Deo agere 3058
libertate priuati ignominiosè 1036
libertatem aliorum ciuiliter ferre 2892
Liberti *diuites* 616. *expulsi* 793. *facti* 772
Libido *uaria*.
libido ex ebrietate 2245
libidinis conseruatio 2288. *cultus* 2325. *discipuli* 2277. *diuinatio* 1400. *dolor, pœnitentia* 2260. *fructus* 2294
libidinis incentiua uaria 2325
libidinis magistri 2274. *incentores ibid. discipuli* 2277. *modesta reprehensio* 2887. *occasiones fugere* 2254
libidinis & castitatis certamen, imperium 2254
libidinis præposteræ pœna 3407
libidinis redargutio 2173. *pœna nimia* 3614
libidinis reprehensionem ægrè ferre 2864
libidini obsistere 2254. *& seq.*
libidinem aliorum propagare 2326. *celare* 2288. *excusare* 1705. *falsò excusare* 2861. *eximere* 1520. *odio habere* 2272. *prudenter refrænare* 1681. *prudenter reprehendere* 1701
libidine multiplici assiduè infames 2288
ex Libidine consiliorum frustratio 2295
libidinosi qui 2288
Libraria *ignominia* 1029
librarij 3656
Libri *exusti* 650. *corrupti ibid. aboliti* 3098. *pauperibus dati* 2427. *reperti* 594. *rapti ibid. recuperati* 609. *typis excusi* 3712
librorum dedicatio 1016. *interdictio, etc.* 1029. *abiectio ignominiosa* 1030. *neglectus* 3816
librorum sacrorum cultus 3073.4146. *aucersatio* 3073. *cultus superstitiosus* 3145. *diuinatio* 1355
librorum studium 3816
libros sacros adulterare, exurere, euulgare, deponestare 3213. *superstitiosos corrigere* 3165
in Libros prodigi 2475. *sumtus facti* 2412
Lictores 3669
Lienis *affectus* 353
Lignarij *fabri* 3705
Lignorum *ubi copia, inopia* 3979
Liguritores 2238
Linguæ *abscissio* 519
linguæ affectibus mortui 520
linguæ exertio 232
linguarũ cognitio 1089. *inuentores* 1086. *odium & contemtus* 1103. *studiũ* 1101. *possessio* 1088. *peritia ibid. imperitia* 1089
Lippi 342
lippitudinis acquisitio 342. *curatio ibid.*
Literarij *fures* 3560
Literati. *Vide* Docti. *gloriæ studiosi* 2525
à Literatis edocti 3767
à Literatis mechanica tractata 3295
Literæ *apertæ, discerptæ* 256. *scriptæ* 698
literarum inuentores 1086. *sortitio* 1362
literarum sacrarum cultus 1543. *usus* 1532. *contemtus* 3212. *auctoritate abuti* 1981
literas prudenter communicare, &c. 1678
in Literis assidui 3839
Literatores 1093
Lites *præcauere* 862
litigare 2925
litigatorum iniustorum pœna 3443

L O

Locatæ *operæ fraus* 1950
locati iniusti pœna 3442
in locata summus facti 2411
locatio iniusta 3551
locationem iniustam antiquare 3270
Locus *facinoris & mortis idem* 560
locus ignominiosus 1032. *ignobilis sepulturæ* 1024
locus infelix ijsdem 3931. *diuersis* 3932
locus mortis uarius 557
loci cõmoditate hostem sustinere 1778.1843
loci dedecus contemnere 2561. *dignitatem non conseruare* 2560. *ignominiam ferre* 2173. *ignoti diuinatio* 1450. *infelicis reuelatio* 1484. *honorẽ amplecti* 2545
loca felicia 3896.4001. *ijsdem, diuersis* 3913. *fœcunda arboribus* 3973. *plantis* 3975. *fructibus* 3976. *sulphure, bitumine, &c.* 3971
loca formaliter considerata 3961
loca honorifica 1004. *illustria* 943. *infelicia* 3925.4001. *materialiter considerata* 3938. *morbosa* 339. *munita* 3997. *supplicijs destinata* 3967
loca uoluptuaria, amœna, &c. 3995. *secura* 3996. *infesta* 3998. *salubria, etc.* 4000
locorum felicitas constans, inconstans 3912. *infelicitas constans* 3931. *inconstãs* 3932. *ortus* 3938. *interitus* 3939
locorum superstitiosus cultus 3161. *superstitiosa*

tiosa fuga 3161
loca periculosa transire 1517
Loculi 577
Locuſtarum *diuinatio* 1353
Logica *exercitatio* 1177
logicæ indolis cognitio 3744
logices odium & contemtus 1180. *ſtudium & amor* 1179. *uſus* 1177
logicam exercere 1178
logici 1174
logicæ certamina 1177
Longæuitas 307
longæua qui, &c. 307
Longobardorum *legislatores* 1566
Loquacitas 225. *moleſta, importuna* 2922
loquacitatis modeſta reprehenſio 2889. *prudens* 1702
Lotij *emiſſio* 240
Lotio *religioſa* 3062. *ſuperſtitioſa* 3141
Lotrices 3655.3683

L V

Lubricitate *hoſtes ad lapsũ redigere* 1843
Lucernarum *opifices* 3715
Luci *exuſti* 648. *ſucciſi* 3096
Lucorum *ſuperſtitioſus cultus* 3162
ob Lucrum *mechanica exercere* 3633
lucro ad mentiendum inducti 2860
Luctatorum *certamina* 400
Luctus 96.960.4320
luctus nullus pro mortuis 103
luctum prudenter declinare 1691
Ludibrio *affectum cadauer* 1012
ludibria dæmonum nimium timere 2152
Ludicra *tractare* 3782
ex Ludicris *gloriam captare* 2588
Ludere *cur, &c.* 3769. *cum quibus* 3786. *quomodo* 3782
Ludi *genera* 3787. *inuentores* 3798. *magiſtri* 3757
ludo animum occupare 3787. *relaxare* 3788
ex Ludo *bellum, cædes, opulentia* 3790
ludi abſq; cæde, cum cæde 4122. *inſtituti cauſa* 1011. *peſtis, &c.* *ibidem*
ludi Ethnicorum ibid. conſecrati diis 4119. *funebres* 962.4321. *Græcorũ, Athenienſium, &c.* 4221. *Mahumetani* 4226. *æconomici* 4373. *ſacri* 4169
ludi ſuperſtitioſè culti 3155. *ſublati* 3097
ludos honeſtè exercere, ſequi 2965. *ferre* 2967. *inhoneſtos negligere, contemnere* 2968
ludos turbare 2989
in Ludos *ſumtus* 2415. *ſumtus parci* 2418
Lues *uenerea* 374
Luminis *honor* 1004
lumine hoſtem ſuſtinere 1783
in Luna *ſcribere* 1530
Lupanaria 3965. *abolita* 2271. *inſtituta* 2274. *diuinatio* 1351
Luporum *domitores* 3660
Lupi 341
Luſtrum 4013
Luſtratio 4321
luſtralia ſacra 4108
Luxuria. Vide Libido, Intemperãtia.
luxuriæ impropriæ αἴτιοις, magiſtri, diſcipuli 2340. *χρῆσις* *ibid.*
Luxus *correctio iuſta* 3408. *modeſta reprehenſio* 2814.2887
luxum amouere 1683. *excuſare* 1705. *ſaltò excuſare* 2862
ex Luxu *gloriam captare* 2584

L Y

Lydorum *reges* 4270
Lyræ *odium* 1293
Lyrici 1146
Lyriſtæ 1279
Lytrũ *non acceptare* 2458. *exigere* 2506

M A

Macedonum *duces fortes* 2083. *monarchia* 4260. *reges* 4261
Machinæ *bellicæ* 4341. *mechanicæ, etc.* 1296. *mobiles, &c.* *ibid.*
machinarum bellicarum artifices 3724. *prudens cura* 1814. *apparatus ibid. conſeruatio* 1815
machinis hoſtium deſtruere 1885. *inutiles reddere ibid. fortiter inſidiari* 2146
machinariæ magiſtri 3631. *ſtudium* 3639
machinarij 1295
Macilenti 279
macilentiæ cauſa, certamina *ibidem*
Magiæ *caſtigatio* 3089
magiæ cultus 1544. *ſtudium, &c.* *ibid. odium & contemtus* 1545. *doctores* 1309. *inuentores* 1305. *ſucceſſus irritus* 1531
magiæ ſuſpicionem diluere 1714
magiam cælare 1958. *punire* 4175
magia rem amatam acquirere 2283
magi 1329. *ad ueram religionem conuerti* 3007. *auari* 2496. *crudeles* 2780. *peregrinati* 3882. *ſolitarij* 4058
magorum certamina 1542
Magiſtratus 3662. *diuturnus* 754. *breuis ibid. honoris ergò datus* 1007. *non conſeruatus* 734
magiſtratus acquiſitio 710.715. χρῆσις 741. *communitas* 4242. *conſeruatio* 734. *diuinatio* 1446. *detectio ex libidine* 2297. *inſignium honorem amplecti* 2544
magiſtratus mutatio 4046. *nulla acquiſitio* 732. *oblati repudiatio ibid. ambiti repulſa ibid. non ambiti præteritio* 713. *ceſſantis nulla ſubſtitutio* *ibidem*
magiſtratus oracula, &c. 1434. *recuperatio* 730
magiſtratus ſuſcepti pœna 3416
magiſtratus ſuſceptione ad clementiam traducti 2660
magiſtratus utilis renelatio 3484
magiſtratui prudenter conſulere 1736
magiſtratui qui obedierint 3299. *in quibus* 3300
magiſtratum adipiſci, acquirere 715. *eruditionis, ſapientiæ, &c.* 716
magiſtratum aſſiduè ampliare 2003. *aſſiduè inuadere, &c.* 1992. *defendere, propugnare* 3302. *irridere* 3408
magiſtratu alios priuare aſſiduè 2006
magiſtratu cedere ob diuinationem 1547
magiſtratu deiecti, &c. 1613
magiſtratus ablati 915. *aſſidui* 3839
magiſtratus à ſubditis amati 859. *boni* 750. *clari* 965. *clementes* 2693. *diligentes* 3856. *diuites* 752. *erga ſubditos ſeueri* 2701. *formoſi* 752. *inhumani* 2930. *negligentes* 3859. *pauperes* 753. *perfidi erga ſubditos* 3502. *peregrini* 753. *philoſophi* 1202. *primi* 753. *ultimi ibid. qui cũ collegis uel abſq; rempubl. adminiſtrauere* *ibid.*
magiſtratus prudentes, ſapientes 750.1639. *qui legibus parucre* 3345. *iuſti* 3277. *martyres* 3023. *robuſti* 752. *ſtulti* 750.1648. *tardi* 3842
magiſtratuum electio 4069. *fides erga ſuos* 3306
ad Magiſtratus profanos euecti 951
magiſtratus quoſuis ambitioſè arrogare 2621
magiſtratus ſuos qui amauerint 3300
Magiſtri *aliorum* 3756. *ambitiosnis* 2363. *animalium* 3659. *artium mechanicarum* 3630. *auaritiæ* 2390. *auaritiæ fugiendæ* 2354. *clementiæ* 2656. *contemtus opum* 2353. *eloquentiæ* 1115
magiſtri equitum 748
magiſtri ex profeſſo 3763
magiſtri humanitatis, popularitatis 2873. *humilitatis* 2523. *ignauiæ, timiditatis, etc. puniti* 3461
magiſtri impietatis 3171. *improbitatis* 1598. *inhumanitatis* 2920. *iniuſtitiæ* 3471. *intemperantiæ alimentarij* 2230. *iuſtitiæ, nempe legum obſeruantiæ, fidelis patriam, &c.* 3252. *liberalitatis* 2353. *luxuriæ* 2340. *medicinæ* 1231. *mendacij ſimulationis* 2849. *philoſophiæ* 1186. *philoſophiæ naturalis* 1219. *poeticæ* 1138. *prodigalitatis* 2384. *prodigalitatis fugiendæ* 2353. *pudicitiæ* 2252. *religionis* 2999. *ſæuitiæ* 2728. *ſcurrilitatis* 2973. *ſeueritatis* 2700. *ſuperſtitionis* 3106. *temperantiæ* 2203. *ueritatis practicæ* 2809. *urbanitatis* 2948
Magna *ingenia* 3731
Magnanimitatis *fructus* 2530
magnanimi 2515
Magnificentia *in genere* 2377
ob Magnificentiam *honorem mereri* 3547
magnifici qui, pontifices, reges, &c. 2355. *in ædificijs* 2397
Mahumetani *Chriſtianorum & Iudeorũ perſecutores* 3244
Mahumetani *eremitæ* 4057
Maieſtas *imperij* 965
maieſtatis imperij obſeruantia 3398
maieſtatis læſæ pœna 3416. *pœna nimia* 3165
maieſtatis patriæ læſæ, neglectæ pœna 3433
maieſtatem Reipub. & imperij tueri 1732
Maiores *minoribus communicãt ſuam uirtutem, &c.* 1057
maiores obſcuri 1025. *ob poſteros felices* 3897
maiorum fides erga minores 3319
Maius *menſis* 4029
Mali. Vide Improbi.
mali ex conuerſatione 3815
mali præteriti, præſentis, futuri cauſa gloriũ contemnere 2541
mali fortuita. Vide Fortuita.
malorum animi occaſione infelices 3918
malorum fortuitorum diuina cognitio 1466
malis conſilijs non parere 1939
mala aliena excuſare, defendere, non accuſare, imitari, laudare 2866. *reprehendere* 2826. *ferre* 194. *minium ferre* 2182. 2185. *inferre* 194. *non declinare* 2056
mala patriæ auertere 3295. *inferre, ut euitentur maiora* 3295. *optare* 3497
mala ſua confiteri 2816. *ab alio reprehenſa non excuſare* 2819. *excuſare, diluere* 2820.2833
mala iocoſè reprehendere 2823.2954. *confiteri* 2961. *excuſare* 2962
Maledicere 202
maledici qui 2854. *erga quos* 2855
maledicentiæ reprehenſio 2889. *pœna* 3461
maledicentiam aliorum coercere 2873. *prudenter reprehendere* 1702

maledicta ferre 2172. *non ferre* 2188
Maleficium 194
Malignè *dare* 2924
Mammarum *conformatio* 295
mamillarum affectibus mortui 521
Mandare 213
mandatis parere 3062
mandata ſcribere 3825
Mandones 2237
Manes *elicere* 1513
Mangones 3683
Maniaci 14
maniæ curatio 19
mania mortui 527
Manſuetudo 2656
manſuetudinis magiſtri 2656. *diſcipuli* 2659
Manubiarum *cura poſt bellum* 4347
Manus *aurea honoris ergo data* 1016
manus ablutio, &c. 263
manum dare 255
manumittere 256
manuum abſconſio 994
manuum affectus 357. *conformatio* 296. *motus* 232. *motus decorus* 2882
manuum punctura, uulnere, &c. mortui 522
Marchiones 4251
Mareſchalli 4252
Mare *prudenter ſuperare* 1770
maria belluis infeſta, importuoſa 3941
marium derinationes, corriuationes, expurgationes 2400
Maritus 4361
mariti officium, imperium 4361
marito dignitatem conferre 3331. *obſequi, commori* 3595
mariti caſti 2202
mariti communicant uxoribus fructum ſuæ probitatis 1063. *claritatis* *ibid.*
mariti infelices 3925. *monachi* 4119. *nõ derelicti* 878. *perfidi erga uxores* 3527. *uidui* 1066. *uxorum proſtitutores* 2287. *uirginum amore inſanientes* 2310. *zeelotypi* 113
maritorum conſilijs obedire 3332
maritorum fides erga uxores 3330
maritos ueneno petere 3590
Marmora *ubi* 3967
marmorarij 3693
Marſupiorum *inciſio* 3562
Martius *menſis* 4016
Martyres *facti ſub Ethnicis, hæreticis, Mahumetanis* 3028
martyres pij 3015. *ægroti* 3020
martyrium non fugere 3015
martyrium ſimul paſti ciues, parentes & liberi, &c. 3026
ad Martyrium rapti ob doctrinã, reprehenſionem, ſepulturam 3016
Maſcula *libido* 2301
Mathematicæ *uſus in genere* 1256
mathematica 1294
mathematicæ inuentores, ſcriptores, &c. 1294
mathematicæ diſciplinæ 1254
mathematica certamina 1256.1294
mathematici in genere 1254. *critici* 1267. *expulſi* 794. *medici* 1238. *poetæ* 1139
mathematum cultus in genere, ſtudium, &c. 1256. *odium, &c.* 1257. *inuentores, doctores, &c.* 1254
Matris *inceſtus cum filio* 2307
Matrimonium *impudicum* 2320
matrimonij contemtus 2320. *diſſolutio* 4360
matrimonij iniuſti pœna 3442
in Matrimonio *iniuſti* 3554
matrimonia contracta electione libera, imitatione, &c. 875. *non contracta cum impijs* 3087
matrimonia uirtutis ergò conciliata 1018
matrimonia reſcindere 3478
Matronæ *caſtæ* 2262. *honoratæ* 956. *mortem conſtanter perferentes* 2168
matronis ſtupra illata 2311
Maturitas *in ſuſcipiendo, aggrediẽdo* 3836

M E

Mechanica 1295
mechanica aſſiduitas 3840. *libido* 2300
mechanicæ cultus 1297. *ſtudium, odiũ* *ibid.*
mechanicæ indolis cognitio 3745
mechanicam imperitiam reprehendere 2823
mechanicam induſtriam imitari 3807
mechanicum opus præſtare ſibijpſi, alijs 3633
ex Mechanica *induſtria gloriũ captare* 2583
mechanicæ artes in genere 3624
mechanicæ machinæ 1296
mechanica exercitia intermiſſa 442
mechanica opera 3693. *iudicia* 3644
mechanica tractata à ſacris hominib. 3794
mechanicarum artium acquiſitio, inuentio 3624.3798. *diſciplinæ* 3630. *magiſtri, auctores, propagatores* *ibid. diſcipuli, poſſeſſio* 3631. *exercitatio* 3633. *finis, ſtudium, odium, &c.* 3633
mechanicorum artificum certamina 3642
mechanicorum ſcortilla 2319
mechanicis artibus deſtinata loca 3965
mechanica exercere ob paupertatem, inuidiam, &c. 3633
mechanici ambitioſi 2572. *aſſiduti* 1643. *boni uiri* 3612. *diligentes* 3887. *diſerti* 1117. *docti* 1631. *in precio & honore habiti* 3378. *gloriæ amidi* 2529. *inuentores, &c.* 1295. *mathematici* *ibid. poetarum imitatores* 3806. *prudentes* 1637. *urbani* 2949
Medendi *domus hominib. conceſſum* 1229
Medica *exercitatio bona* 1240. *nulla* 1242
medicæ machinæ 1296
Medicamentum *propinare* 1716. *uenenatum* 3592
medicamenta 441
medicamentis libidini obſiſtere 2157
medicamentis multem accendere 1794
Medici 3664. *ad ueram religionem conuerſi* 3007. *ambitioſi* 2572. *qui, quales* 1232. *aſſidui* 3838. *auari* 2391.2496. *caſti* 2262. *diligentes* 3856. *diuini* 1229. *expulſi* 794. *honorati* 956. *infelices* 3925. *inhumani* 2929. *iniuſti* 3482. *iuſtè correcti* 3398. *lenones* 2287. *martyres* 3023. *mechanicorũ imitatores* 3806. *monachi* 4119. *negligentes* 3859. *nulli* 662. *perfidi* *ibid.* *opulenti* 616. *peregrinati* 3882. *poetæ* 1139. *prudentes* 1634. *ſtulti* 1646. *uenefici* 3589. *ueterinarij* 1240
medicorum certamina 1246. *miniſtri* 1240
medicis ſtatuæ poſitæ 980
in Medicos *liberales* 2359
Medicina 1229. *domeſtica* 4372
medicinæ cultus, &c. 1247. *odium, etc.* *ibid.*
medicinæ doctores 1231. *inuentores* 1230
Meditatio 22.3812
Medorũ *duces fortes* 2082. *reges* 4260
Melancholiæ *curatio* 19
melancholiam abigere 1716
Melici 1146
Melopœi 1146
Mel *ubi* 3989
Membranæ *ſuccingũtis affectu mortui* 521
Memoria 31. *debilis* 36. *uacillans* *ibid.*
memoria rhetorum felix 1110. *infelix* *ibid.*
memoriæ acquiſitio 31. *poſſeſſio, uſus, bonitas, uſus nullus, conſeruatio* 35. *errata* 10
memoriam mortui conſeruare 864
memoriam muſica firmare 1290
in Memoriam *reuocare* 162
è Memoria *deponere* *ibid.*
memoriter perorare 1213
Mendacij *certamina* 2859.2835. *uſus* 2860. *fructus* *ibid.*
mendacij modeſta reprehenſio 2888. *pœna iuſta* 3417
mendacium aliorum approbare 2859. *repudiare* 2835. *indicare* 2837
mendacium ampleẽti 2830. *excuſare* 1706. *fugere* 2811
mendax affirmatio 2859. *iactantia, profeſſio, ſimulatio* 2830. *negatio de ſuis rebus* 2862. *de alienis* 2866
mendacij ſimulationis acquiſitio, magiſtri 2849. *diſcipuli, exercitatio* 2850
mendaces poetæ, hiſtorici 1590.2857. *populi, prophetæ, &c.* 2859
Mentiri *quid* 141.2644. *cur* 142
ad Mentiendum ab alijs traducti 2860
Mendici *aſtuti* 1976
mendici qui 672
mendicitas ignominioſa 1033
Menſa 257
menſæ honos 1018
menſam euertere 257. *plenam relinquere* 257. *tollere* 4328
Menſes Hebræorum 4018. Athenienſium 4019. Romanorum *ibid.*
menſis conſideratio ſimplex 4009. *coniuncta* 4010
menſes à quorum nominibus dicti 696
menſes infelices 4020
menſium uſus chronologicus 4018.4010
Mens *reſtituta* 19
mentis deuotio 3053. *defectus* 260
Menſores 3654
Menſuram *adæquare* 3172
menſurarum inuentores 3890
Mentagra 348
Mercatores *auari* 2392.2503. *iuſti* 3279. *ſolitarij* 4051
mercatoribus eleemoſyna data 2426
mercaturæ accidentia 3681. *imperiti* 3632. *inuentores* 3628. *odium* 2459.3640. *ſtudium* 3639
mercaturam exercere cur 3682
Merces *operæ literariæ, bellicæ, &c.* 596. *practicæ* 597
mercedem aſſiduè differre 1950. *præceptoribus dare* 3309
Mercenarij *quiuis* 3681
merces 2429
mercium raptores 3505
Merciorum *reges* 4301
Meretrices 2315. *auaræ* 2392.2510. *diuites* 616. *doctæ* 868. *monachæ* 4228. *pœnitentiam agentes* 3083. *urbanæ* 2949. *zeolypæ* 114
meretricibus data præmia 3612. *ſtatuæ poſitæ* 1582
Meſſeniæ *reges* 4272
ob Meſſiam *datũ Deo gratias agere* 3037
Metalla *nulla* 613
metallorum loca 3368
metallis diuites 606
metallariæ artis magiſtri 3631

metallicæ imperiti 3632
metallicæ machinæ 1296
Metallifodinæ *repertæ* 591
Metamorphosis *rerum quarumuis alterum in homines* 269
Metaphysici 1311
metaphysica certamina 1532
Μετωνυμία 260
Methodici 1178
Metoposcopi 1222
Metropoles 3954
Metropolitani episcopi 4102
Metum *malo excusate consequendi negligere* 2810. *multitudinis eximere* 1796
metu ad apostasiam inducti 3176. *ad clementiam traducti* 2660. *ad superstitionem inducti* 3109
metu oppressionis militem accendere 1792

M I

Μιεροπρέπειαι 2487
Militare 862
militaris exercitatio 442
militares aurigæ 3684
Milites 3686. 4135. *auari* 2501. *boni* 1608. *erga duces seueri* 2704. *fortes* 2103. *fortunarum raptores* 3564. *infelices* 3925. *iniusti* 3484. *intemperantes* 2207. *martyres* 3024. *medici* 1238. *mercenarij* 3071. *ob crudelitatem puniti* 3416. *otiosi* 1796. *perfidi erga duces* 3498. *proditores* 3573. *sacri* 4131. *transfugæ* 3585
militum alacritatem nimiam cohibere 1784. *excitare* 1785
militum collegia 4337
militum continentiam excitare, promouere 1799
militum defectionem prohibere 1800
militum dimissio 1906. *delectus* 1765
militum prudens recensio 1768. *dimissio* 1769
militum corpora firmare 1769. *obedientiam procurare* 1807. *uiglantiam excitare* 1783
militibus sacris munera data 2430
milites defendere 1770. *in fide retinere* 1800. *seditiosos reconciliare* 1809
in Milites liberales 2359
militibus potentes 614
militum indecore deirectare 2061
Mimi 1166. *inepti* 1168. *martyres* 3025.
mimorum certamina 1168. *cultus* 1173
Mimographi 1152
Minari 192. & 2025. *cauliter, modestè* 2491
minis parere 3062
Mineralium *loca* 3971
Mingere *honoris ergò* 1001
Minores *maiorum imitatores* 3804
minores maioribus communicant suam successionem continuatam, &c. 1057
minorum fides erga maiores 3525
Miracula *à mortuis edita* 1367
miracula diuina à pijs edita 1512
miracula magica 1119
miraculorum cultus 1550. *studium, amor ibid. odium, &c.* 1551. *diuinatio* 1556
miraculorum frustratio 1531
miraculorum petitio 1045
miraculis clari 1582. 1612. *pontifices* 4101
miraculis firmare vel retellere alquid 1536
miraculosa religionis conseruatio 3614
Miseria 3915. *multiplex* 3229. *simplex* 3939
miseriæ auctores sibijpsis, alijs 3915
Misericordia 115. *nulla* 117
misericordiam prudenter excitare 1691
misericordia ad acerbitatem inducti 2932
misericors donatio 2424
Μίσος 59
Μισανθρωπεία *ibid.* 2921
Μισόγυνοι 2934
Missa 4166. *pro martyrum cultu, pro diuis, &c.* 4167
missæ tempus, locus, &c. 4168. *species* 4169
Missilia 2436

M O

Moderatio *circa uenerea* 2251. *in secundis rebus* 2049. *in utraq; fortuna* 2045
moderatio pecuniaria 2353. 2377
moderationis circa honores acquisitio 2523. *magistri ibid. discipuli* 2524. *possessio, exercitatio* 2525. *fructus* 2550
moderationis iræ acquisitio, magistri 2656. *discipuli* 2659
moderationem aliorum dissuadere, reprehendere 2568
Modestiæ *præmia* 3384
modesta oratio 2831
Modorum *auctores* 1283
Mœnia *deiecta, aestuta* 258. *diruta* 1027. *honoris causa demolita* 978. *excelsa, firma, magnifica* 2407
Mœror *ob periculum imminens, mortem, &c.* 96. *zelotypus* 102. *nullus* 103
mœrorem prudenter declinare 1691
Molitores 3711
Mollities ex *libidine* 2295. *quo ad incessum, &c.* 2342
mollitiem prudenter reprehendere 1700
Monachatus *professio* 4120. *susceptio* 4117. *depositio* 4127
monachatus professione libidini obsistere 2256
Monachæ *Christianorũ* 4127. *circa uestimenta temperantes* 2335. *religiosæ animaduersioni subiectæ* 3094. *muneribus ornatæ* 2430
monachi 4112. 4120. *abbatibus obedientes* 3064. *assidui* 3818. *auari* 2496. *casti* 2262. *circa uestimenta temperantes* 2335. *crudeles* 2780. *facti causa pœnitentiæ, valetudinis, &c.* 4120. *facti eremitæ, episcopi, seculares* 4127. *humiles* 85. *intemperantes* 2208. *liberales* 2567. *Mahumetani* 4225. *mariti facti* 869. *martyres* 3022. *medici* 1238. *religiosæ animaduersioni subiecti* 3094. *solitarij* 4051
Monasterij *condendi diuinatio* 1449.
euersionis diuina cognitio 1427
monasteria academijs nobilia 4064
monasteriorum cultus 4142
monasteriis loco carceris inclusi 787
Monetarij 3723
Moneta *ludibrio habita* 1030
monetæ corruptio 3562. *inuentores* 3628. *profecti* 748
Monilia 303
monilium artifices 3722
Monitis *parere* 3062
monita aliorum spernere 2036
Monoculi 341
Monogamia 893
Monomachia 1041. 2111. 4347. *susceptio religionis, &c.* 1158
monomachiæ diuinatio 1158
in Monomachis audaces 2142
Monstra 280
monstrosarum libidinum magistri 2298
Montium *natura* 3941. *interitus* 3941
montes colere 3111
Monumenta 706. *ignominiosa* 1017. *per dedecus deiecta, &c.* 1024
monumenta Ethnicorum 4203. *Turcorum* 4226
monumenta uetustatis sublata 3037
monumentorum usus 699. *χρῆσις* 703. *sacrorum cultus* 4143
monumenta gloriæ aliorum corrumpere, abolere 2578. *ambitiosè erigere, &c.* 2644
Mora *hostem atterere* 1831
Morbus *caducus* 330
morbus gallicus 374
morbi diuina cognitio 1430. *religiosæ pietatis* 3018
morbi simulatione rem amatam acquirere 2283
morbo ad superstitionem inducti 3109. *ab Ethiopes redditi* 3770
morbi conciliati à dæmone, hominibus 137
morbi contagiosi 1041. *animales* 171
morbi ex ebrietate 2245. *libidine* 2295. *nimia abstinentia* 2246. *perturbatione* 139
morbi non curati 340. *noui* 38
morborum acquisitio 337. *cura in genere* 339
morborum depulsionis reuelatio, &c. 1403
morbis prudenter obstare 1715
morbos abigere 1522. *fortiter ferre* 1938. *immittere* 1511. *inducere* 1511. *modestè declinare* 2051. *nimium declinare* 2068. *non tolerare* 2186. *tollere* 1511. *ueneno inferre* 3591
morbis affecti 339. *edocti* 3770
Mordere 354
morsu canum qui periere 474
Mores *in deterius mutati* 3875. *in melius* 1874. *inepti, otiosi* 2911. *mixti* 1610. *naturales* 3714. *non agniti* 3746
morum inconstantia 1618
morum philosophia. Vide Ethica.
morum similitudo 1616
mores aliorum non ferre 2914. *imitari* 3808
moribus similes 1071
Morientes *monachi facti* 4119
morientes placida conscientia 554. *turbata* 555
morientium uisio 554
Moriones *prudentes* 1636
Morosi 2919
morositatis acquisitio, magistri, discipuli 2817. 2920. *confessio* 2817
morositatis ad clementiam traducti 2660
Mors *considerata respectu materiæ partium affectarum* 518. *uel formæ* 523. *respectu modi* 500
mors ex ebrietate 2246. *ex libidine* 2295. *ex gaudio, &c.* 259. *ex nimia abstinentia* 2246. *prouenienS* 2246
mors oportuna 561. *importuna* 562. *pia, religiosa* 555. 3038. *irreligiosa* 557. *repentina* 553. *subita* ibid.
mortis accidentia 490. *cognitio certa* 502. *incerta ibid. contemtus* 72
mortis euitatæ, depulsæ motus 330
mortis fuga 37. *instrumenta* 475. 490
mortis & natiuitatis idem locus 560. *diuersus* ibid.
mortis locus uarius 557. *insignis* 3967

mortis opportunitas 561. *optio libera data* 216. 554. *erepta* ibid.
mortis periculum non declinare 2056
mortis reuelatio 1408. *religiosa tolerantia* 3062
mortis tempus 4041. *tempore similes* 1072
mortis tolerantia 2164. *superstitiosa* 3141
mortis violentæ causæ 458
morti se offerre pro amico 861
mortem aliorum non uindicare 2682. *constanter perferre* 2167. *nimium ferre* 2183. *modestè declinare* 2053. *nimium declinare* 2058. *non declinare* 2069. *immittere* 1514
mortem magistratus ulcisci 3303
mortem sociorum ferre 2178
mortem suam præuidere 553. *non præuidere* ibid.
mortem tolerare 2164. *non tolerare* 2186.
mortem ueneno inferre 3591. *ulcisci* 864
ob Mortem gloriosam honorati 2548
morte honesta aliorum sese libidini eripere 2259
morte inhonesta sublati 1032
morte mala declinare 2068
in Morte ludere 3790
Mortui *admonendo, docendo* 557. *anno climacterico, &c.* 561. *baptizati* 4172. *conditi* 570. *cremati* 571
mortui qua causa 490
mortui ignominia affecti 1033
mortui qui 530
mortui ubi 557
mortui musici 1283. *non defleti* 103. *locuti* 505
mortui resuscitati 563. 1513. *uulnere leui* 524
mortuorum cura 4318
mortuis honores exhibiti 956. *monumenta erecta* 960. *statuæ positæ* 982
mortuos elicere 1523. *colligere* 258. *honorare* 864. *violare* 3517
in Mortuos liberales 2368
ex Mortuis diuinatio 1365
Moschorum *duces fortes* 2103
Motiuæ *facultates* 120
Motus *glacialis* 388
motum impedire 1518
Mouere *corpus proprium* 1526. *alienum* 1527
mouentes machinæ 1296

M V

Mucus 419
mucosi 293
Mulier *infamat mulieres* 1057
mulieres astutæ 1643. *barbatæ* 294. *bellicosæ* 2073. *bonæ* 1609. *causis agentes* 1123. *Christianæ* 4112. *circa uestimenta temperantes* 2336. *crudeles* 2781. *doctæ* 1199. *eloquentes* 1124. *fortes* 2073. *honoratæ* 967. *improbæ* 1611. *inhumanæ* 2929. *Iudæorum* 4079. *libidinosæ* 2292. *martyres* 3017. *mechanicæ* 3632. *medicæ* 1238. *ob crudelitatem punitæ* 3416. *peregrinatæ* 3882. *prudentes* 1637. *quæ populos rexere* 750. *religiosæ* 3037. *stultæ* 1646. *uenatores* 3673. *uenificæ* 3589. *uirilem habitum sumentes* 439
mulierum raptores 3565
mulieribus statuæ positæ 981
à Mulierculis edocti 3768
muliebris sexus participatio 1057
Muliones 3659. 3683
Multa 811. 4315
multam ferre 2171. *exigere* 2509
Multiloquium 225
Mundi *excidij diuina cognitio* 1466
Munus 599
muneris impositio 810
muneris honesti repulsam ferre 2173. *inhonesti impositionem* 2174
munera alimentaria, &c. 2439. *ciuibus data* 4325. *nuptialia* 2437. *publica* 2445. *pudenda non ferre* 2189. *religionis nomine data, &c.* 2430. *sacra ad usus pios erogata* 3077. *stulta* 2017. *superstitiosa* 3158. *repudiata, translata, &c.* 3160. *utilitatis honestæ causa data* 2434
munerum corruptelam prudenter reprehendere 1703
munerum exactio modesta 2891
munerum honorificorum susceptorum pœna 3416
munera accipere 2884, *dare benignè* 2881. *honestè petere, accipere* 2461. *non capiare* 2456. *non dare* 172. *suis dare* 3307
Municipes 4242
Munificentia *prudens* 2434. *honorifica* ibid.
Munimenta *hostium corrumpere* 1886
Muri *diruti* 1027. *excelsi, firmi, magnifici* 2407. *nulli, deiecti* 1820
murorum prudens cura 1818. *neglectus* 1820
muros hostium deijcere 1890
Mures *ubi* 3987
murium diuinatio 1152
Musca 250
muscarum diuinatio 1152
muscas abigere 256. 3661. *configere* ibid.
muscis ludere 3784
Musica 1276. *castrensis* 4340. *funebris* 4320
musicæ inuentores 1276. *disciplina* 1278. *discipuli, possessio* ibid. *studium* 1292. *odium, contemtus* 1293. *usus* 1287
musici qui 1282. 3663. *ægroti* 1183. *ambitiosi* 2572. *auari* 2391, 2495. *casti* 2262. *imperiti* 1284. *inhumani* 2929. *poetarum imitatores* 3806. *urbani* 2949
musicis statuæ positæ 979
musicos audire 3822. *non audire, etc.* 1293
musica certamina 1286. *exercitia* 1282. *instrumenta* 3714
musicis organis oblectari 3724
Mustellarum *diuinatio* 1352
Mutilatio 364. *narium* 348
mutilationis pœna 3463
mutilationem astutè effugere 1972. *prohibere* 1716
Mutuum 4317
mutui fraudulenti pœna 3441
Mutuum *miquum coercere* 3269
in Mutuo confingendo iniusti 3550

M Y

Mycenarum *reges* 4272
Μυσῖναι ἀρὸν 232
Μυοσόβια 3659
Myropolæ 3680
Myrti *diuinatio* 1353

N A

Nænia 4320
Nani 277
Narium *affectus* 348. *conformatio* 293. *contractio* 232
Narrare 155
narrantem audire 110
Naso *suspendere* 232
Nasones 293
Nasuti ibidem
Natalitia 2445
natali sito mortui 561
natalium honore affecti 1018
ex Natalium claritate gloriam captare 2586
natalibus restituti 1018
natales astutè mentiri 1955
Natandi *usus* 380. *peritia* ibid. *imperitia* 387. *studium* 386
natatio ibid.
natatores ibid.
in Natatoria factæ impensæ 2409
Natiuitatis *tempus* 4041
natiuitatis & mortis idem locus 560. *diuersus* ibid.
Nationes *bellicosæ* 2072
Natium *conformatio* 296
Naturæ *præsidia & adiumenta* 3731
naturam rerum imitari 3807. *inuertere* 1530
Naturalis *philosophia* 1216
naturalis facultatis notæ 236
naturali eloquentia præditi 1112
naturales facultates 120
naturales philosophi 1219
naturalium corporum loca 3967
in Naturalium rerum inuestigationem sumtus facti 2414
Naualis *seditionis pœna* 3447
naualia 3990. *incensa, &c.* 651
naualium præfecti 3656
in Naualia factæ impensæ 2410
Nauarræ *reges* 4296
Naucleri 3685
Nauicularij 3684
Naues *magnificæ* 2413. *memoriæ causa conseruatæ* 985
nauium cura 1815. *inuentores* 3028
in Naues sumtus facti 2413
naues hostium inutiles reddere 1886. *capere, corrumpere* 2145. *suas defendere* 2142. *militares* 4342
Naufragij *diuina cognitio* 1487
à Naufragio præseruati 324
in Naufragio seruati 323
naufragia ferre 2171
erga Naufragos liberales 2366
Nauigatio *uelox* 3846. *dilata* 3838
nauigationis periculum adire causa patriæ 3288
nauigationis studium 3639
Naulum *non captare* 2458
Ναυπηγεῖα 3715
Nautæ 3684. *auari* 2503. *ignaui, imo periti* 3632. *ingeniosi* 3642
nauticæ artis magistri 3631. *odium* 3640
nauticæ machinæ 1296

N E

Neapolitanorum *principes* 4291
Nebula *hostem deludere* 1778
Necare 1511
Necessaria *explorare* 159
necessaria præceptorib. subministrare 3109
Necessitate *ad castitatem perducti* 2253
Neglectus *amicitiæ* 864. *rhetorices* 1133.
obseruationis, auditionis 3838
Negligentia 72. 3858. *in passione* 3641.
in sacris docendis 3178
negligentiæ circa res sacras superstitiosa correctio 3107
negligentiæ pœna 3457. *nimia* 3616
negotium uoluntarium 3780. *ad libidinem declinan-*

declinandam 2157
Νέφελαι 118
Nepotes 2385
nepotes fidi in patruum 3326. *iniusti erga auum, auiam* 3516. *perfidi* 3537. *uisi ab auo* 1057
nepotum repulsam ferre 2181.
Neruorum *conformatio* 295. *dolor* 362. *tremor ibid. resolutio* 361
neruorũ resolutione, conuulsione mortui 513

N I

Nicodemitæ 3033
Nimia *correctio* 3614. *diligentia* 3857. *fides* 3592. *declinatio* 2058. *gratitudo* 3603
Niue *hostem deludere* 1778
niues superare 1773

N O

Nobilis *indolis cognitio* 3746
nobiles genere 948. *martyres* 3025. *monachi* 4119. *monachæ* 4128. *solitarij* 4052
nobilitatis argumenta 706
nobilitatis iactura rem amatam acquirere 2285
nobilitatem generis, familiæ conseruare 2553
nobilitate donati 1007
ex Nobilitate generis gloriam captare 2585
à Nolentibus interfecti 463
nolle erudiri in sacris 3100. *ignoscere, reconciliari* 2729. *recipere pœnitentes* 3163
Nominis *diuini cultus* 3044. *religiosa usurpatio* 3045. *abusus* 3193
nomen Dei deheneſtare 3193
Nomine *& re similes* 1071
nomine similes, eventu dissimiles 1078
nomina honorifica 695.1016. *abolita, erasa, &c.* 1034. *fœda imposita, etc.* 1035
nomina indita uaria, quibus à quib. cur 677. *seruata* 693. *mutata ibid. usurpata* 694. *conuenientia* 695. *ignominiosa ibid. communicata hominibus, tribubus, &c. ibid. seruilia* 815
nominum acquisitio, impositio 677. 1087. *conseruatio* 693. *usus* 694. *sortitio* 1362
nominibus carentes 696. *abstinentes* 697. *cur ibid. pluribus utentes* 694
à Nominib. annorũ numeralia instituta 1016
Nonæ 4020. 4024. 4025. 4027. 4028. 4030. 4031. 4032. 4033. 4035. 4036. 4037. 4038
Normannorum *duces fortes* 2101
Northumbrorum *reges* 4301
Noruegiorum *reges* 4283
Nota *pecuniæ* 4331
notæ actionis seu passionis 707. *cognitionis* 703. *rerum per se considerarum* 256. *seruiles* 816
Notarij 3670
in Notarios liberales 2359
Nothi 1026.1059
Nouitas *affectata* 1087.1097. *charactera* 1096. *uerborum significationis* 1097
Noua *facere* 3781
Nouember *mensis* 4037
Nouemuiri 4335
Nouercæ *fidæ* 3318. *perfidæ*
Noxios *fouere, præmijs afficere* 3481. *persequi* 3502

N V

Nucleis *ignominiosè petiti* 1031
Nudi 441
Nudipedalis *peregrinatio* 4153
Nugacitatem *aliorum odio habere* 2968. *prudenter reprehendere* 1702.2825
Numerus 4007
numerorum sortitio 1363
Numismata *donata, reperta* 594
Numus. Vide Pecunia.
numum adulterinum tollere 3271
numos imitari 3809
numis ludere 3785
Nunciare 154
non Nunciare 2922
nunciando celeres 3845
Nuncij 3863. *proditores* 3574
nuncios hostium deprehendere 1837
Nuptæ *grauidæ* 872. *quæ non admittunt amatores* 2264
nuptias qui non tangunt 2263
Nuptiæ 4363. *propriæ dictæ* 4367. *nõ repetitæ* 883.2269. *repetitæ* 2271. *secundæ* 2321. *stultè initæ* 2016
nuptiarum tempus 4367. *locus* 4369
nuptijs frustrati 867
nuptias fugere 2265. *secundas* 2327. *honestè contrahere* 2266. *non contrahere* 2265. *repetitas excusare* 1705. *secundas cohibere* 2273
in Nuptias sumtus 2415. *parci* 2419
nuptiales epulæ 2439
Nurus *fidæ erga socrum* 3325
Nutrices 3666. *alumnorum prostitutrices* 2287
Nutricij 3666
Nutritores *ibid.*

O B

Obdormitatio 259
Obedire *parentum uoluntati, decreto, etc.* 3320
non Obedire magistratui 3498
obedientia erga dominos, homines sacros 3062. *erga magistratum* 3199. *in theoricis, &c.* 219. *religiosa* 3045. *superstitiosa* 3142
obedientiæ præmia 3386
obedientiam dominis præstare 3327
Obelisci *mortuis erecti* 960
in Obeliscos sumtus facti 2411
Obesitas 278.363
obesitatis pœna 3463
Obiectorum *refutatio cum morsu, uel absque morsu* 2890
Obiurgare 202
Obliuio 35.225
obliuio sui ex ebrietate 2244
Obmurmuratio 226
Obmutescentia 229
Obscena *dicta fugere* 2881
obscenis uerbis per iocum uti 2981
obscenè compellare, respondere 2923
Obscuritas *nominis* 1030
obscuritatem familiæ prudenter tegere 1735
obscura indoles 3746
obscura uerborum significatio 1096
obscuro loco orti, clari euasere eruditione, sapientia, &c. 949. *victoriis* 956
Obsecrare 180
Obsequi 862
non Obsequi *ibid.*
Obseruare 161. *mulieres, grauidas, etc.* 249. *præceptores* 3308
obseruatio aliqua, nulla 3803
obseruatio hominum 249. *religionis superstitiosa* 3110
Obsessi *à subditis* 804. *hostibus ibid. dæmonibus.* Vide Dæmoniaci.
Obsidem *fieri pro alio* 3671
obsides 797. *recipere* 2007
Obsidio 804
obsidionem non ferre 2193
Obsistentes *remouere, eludere* 2645
Obstetrices 3663
Obtinere *petitione importuna imprudenti, mendaci, &c.* 2509
Obtrectare 203
obtrectationis infamiam declinare 1991
obtrectationis modi 2856. *propulsatio* 2558
obtrectationem contemnere 2561. *fugere* 2891. *nimium ferre* 2185. *non ferre* 2188
obtrectatores 2891
obtrectatoribus credere 2859. *non credere* 861
obtrectatores non admittere, punire 2835
Obtusa *ingenia* 3733

O C

Occasionis *defectu ad clementiam traducti* 2661
occasionem dandi uitare 2491
occasionem sumtus præcidere 2490
occasionem uindictæ captare 2732. *ereptam dolere* 2735
occasiones iræ anteuertere, tollere, præsidere 2661
Occidere 861.1321.1144
occisi à monachis, &c. 466
Occlamare 250
Occultare 155.259. *bonum* 173. *libidinem* 2188. *non occultanda* 2915. *prudenter* 1695
occultare sese 249. *sua aliorsum consilia* 1957. *facta ibid.*
Occulta *fortitudo* 2124. *institutio* 3731. *inimicitia politica* 932. *uindicta* 2723
Occupatione *libidinis occasiones declinare* 2257
Occursus *celer* 3847. *honorificus, quibus, cur* 995
occursum honorificè declinare 1000. *turpem contemnere* 2562
October *mensis* 4036
Octoeteris 4013
Oculo *utroq; priuati, altero priuati* 341
oculorum affectus ibid. contectio 262. *motus* 231. *auersio, deiectio, constantia, clausio ibid. splendor, magnitudo, etc.* 293. *squallor, concauitas, &c.* 260
oculis uenenare 2591

O D

Odium 916. *rhetorices* 1133. *malorũ* 59
odium amicorum non ferre 2193. *astutè excitare* 1985. *celare* 1958. *nimium declinare* 2061
odio ad mentiendum inducti 2860. *ad castitatem* 2153
Odontalgia 349
Odor *corporis* 419
odores non ferre 421. *supra modum sectari* 2341. *fugere* 2342

O E

Oeconomia 4359. *stultè administrata* 2016
œconomiæ accidentia 4363. *institutio, decursus* 4359
œconomia opes conseruare 2464
œconomi medici 1238. *prudentes* 1656
œconomicæ prudentiæ magistri 1656

O F

Offensio *inimica* 915

Offer-

Offerre *ingrata* 2925. *potum, nuptias, etc.* 170
Officium *erga pauperes, peregrinos, exules* 3390
officium honorificum commissum 1006
officium neglectum alteri debitum 3605
officium nimium erga magistratum, milites, &c. 3611. *iniquum ibid.*
officij errorem contemnere 2562
officij impositio 810
officij neglectus erga peregrinos, &c. 3610
officij neglecti pœna iusta 3457
officiis suis facere 3780. *uile non ferre* 2189
officia honorifica 994. *non delata* 1030. *ignominiosa delata ibid.*
officia seruilia domestica 815. *turpia imposita* 1033
Officiosa *donatio* 2429
Officinæ *mechanicæ* 3965

O I

Οἰνόπνευδα *sacra* 4208

O L

Oleæ *diuinatio* 1353. *inuentores* 3626. *ramus* 257
olearia 3715
oleum consecratum 4151
olei inuentores 3626
Olfactio 120
Olitores 3652
Olympiades 4013
Olympionicæ 406
Olympionicis statuæ positæ 980

O M

Ominosa *diuinatio* 1364

O N

Onagrorum *domitores* 3660
Ὀνηρεσίαι 1343
Onerarij *aurigæ* 3684

O P

Opem *ferre benignè* 2884
ope aliena liberati 775
ope diuina aliquid consequi 3878
Opera *gratuita qualiscunq;* 2444
opera adesse 861
operæ hostibus locatæ contra patriam pœna 3423
operæ mechanicæ purgatrices 3682. *commutatrices* 3679. *uersantes circa loca, locata* 3655
Operatio 3830
Operis *libidinosi dolor* 2260
in Opere militari celeres 3845
opera mechanica multa 3836
Opes *acquisitæ uariis rationibus* 670
opes amissæ recuperatæ 603. *honestæ conseruatæ* 2464. *non conseruatæ* 2465
opes ne ab hoste diripiantur prouidere 1829. *direptas recipere ibid.*
opum cõmunio 4244. *inter Iudæos* 4082. *communicatio* 2462. *conseruatio* 1729. 2464. *auara* 2516
opum iactura rem amotam acquirere 2285.
opum inuentores 3799. *religiosus amor, contemtus* 4165. *restitutio* 3068
opibus aliorum astutè incommodare 1984
opes dare indignis 3481. *conseruare* 2517. *non conseruare, cur* 2465. *amissas recipere* 2158
Opitulari. Vide Auxiliari.
Opifices *mechanici* 3693. *igniarij* 3706. *panis, uini, &c.* 3718. *pharmacorũ* 3712
Opiliones 3657
Opinio 26.965
opinione similes 1072
Ὀψοφάγοι 2238
Optare *bona alijs* 177. *sibijpsi* 173. *mala* 186
Opththalmici 342
Opulentia. Vide Diuitiæ.
opulenti boni 1609

O R

Oracula *Ethnicorum* 4224. *approbata* 1675. *falsa & mẽdacia* 1495. *mortuorũ* 1365. *neglecta* 1548. *non rectè intellecta* 1507
Orare 80. *pro inimicis* 3068
orandi formula simplex 3053. *uotiua* 3054
Oratio *dominica* 4167
oratio magna, parua, &c. 225. *blanda, affectata, &c.* 226. *multa, pauca* 3824. *præmeditata* 3823. *uelox* 3845
orationis absolutio 3878. *decus* 2881. *exercitium* 3823
orationis effectus 3056
in Oratione assidui 3839
orationes Iudæorum 4082
orationes religiosæ 3046. 4153
Oratores 743. *assidui* 3838. *auari* 2391. *diligentes* 3856. *diserti* 1117. *diuites* 616. *fortitudinis magistri* 2042. *humiles* 2526. *imitatores historicorũ* 3805. *intemperantes* 2207. *libidinosi* 2292. *maledici* 2854. *prudentes* 1634.1641
oratores qui persuasere 1129. *non persuasere* 1131
oratores seueri 2708. *similes* 1070. *urbani* 2949
oratores legere 3820
oratoria à militibus tractata 3790
Ordei *diuinatio* 1353
Ordines *religiosi Ethnicorum* 4192. *Christianorum* 4165. *illustres* 943. *sacrorum militum* 4131
Organa *musica corrupta* 1294
organa ignominiæ causa suspensa 1029
Oris *affectus* 348. *mador* 261. *ulcera* 348. *tumor ibid.*
oris petitio 3051
Ornamenta *academica* 4067. *armorũ, corporis, &c.* 706. *doctis collata* 3373. *dono data* 2442. *honorifica* 1001. *nulla, amissa, &c.* 653. *poetis concessa* 1169
ornamenta publica conseruare 2553
Ὀρνιθοκαυστάται 1349
Orphanis *eleemosyna data* 2425
Orthodoxæ *fidei defensores* 4101
Ortus *tempore similes* 1072
ortum astutè mentiri 1953

O S

Oscitantia 3858
Osculatio 252
non Osculari 253
osculatio blanda 2913. *honorifica* 995. *insolens, superba* 2923
osculum libidinosum coercere 2272
osculis certare 2326
Osores. Vide Odium.
Ostendere 258
Ostensio *ignominiosa* 1030. *somniorũ* 1370
Ostentare *sua* 163.2644
Ostracis *ludere* 3784
Ostrogothorum *reges* 4283

O T

Otiari *causa religionis, philosophiæ, &c.* 3797
Otium 3795. *coactum* 3797
otij euentus 3797. *pœna* 3457
ob Otium mechanica exercere 3633
otio abuti 3781
otio impudici facti 2277

O V

Oua *colere* 3126
ab Ouis superstitiosè abstinere 3139
Ouatio 1013.4346
Oues *ubi* 3984

P A

Pabulum *quibus in locis copiosum, medicatum* 3979
Pactum 4318
pacta astutè interpretari 1951
pacta iniusta 4547. *iniqua tollere* 3269
Pædagogi 3662.3757. *martyres* 3025
Pæderastæ 2301. *zelotypi* 114
pæderastiæ magistri 2275
παιδεραστίαν *fugere* 2264
Pædicones 2301
Pagi *exusti, submersi* 648
Palæstritæ 396
Palatualis *sacerdos* 4188
Palatia 2408
Palinodia *ignominiosa* 1031
Palis *suffixi* 489
Palladis *sacerdos* 4188
Pallor *faciei* 260
palloris apparitio in sole 4044
Pancratiastæ 404
Pane *ignominiosè petiti* 1031
Pannoniæ *reges* 4291
Pannum *colere* 3126
Pantomimi 1166
Papyri *confectores* 3697. *sortitio* 1362
Paralysis 361. *ea mortui* 527
Parasiti 2912. *otiosi* 3797
Parentes 4362. *cõtumeliosè habiti* 1027. *crudeles erga liberos* 2788. *seueri* 2704. *filiarum prostitutores* 2286. *inhumani* 2931. *iniusti erga liberos* 3521. *ob filios felices* 3897. *orbati liberis* 663
parentum communicatio erga filios 1057. *fides erga liberos naturales, adoptiuos* 3318
parentum interfectores 3559. *officia* 4362
parentum mortem ægrè ferre 2194
parentibus obedire 3322
parentes amare ibid. habere claros 1057. *uiuos* 1062. *honorare* 3319. *non honorare, ignominia afficere* 3516. *ueneno petere* 3590
à Parentibus edocti 3768
Parere *aliorum consilijs ibid.*
Parentalia 961
Parietum *opifices* 3722
Parodi 1165
parodiarum scriptores 1145
Parricidium 3517
parricidij diuinatio 1402. *pœna* 3436
parricidium falso excusare 2862
Parsimonia *decora in genere* 2376. *donandi* 2448. *sumtuaria* 2418
parsimoniam prudenter promouere 1683
Parthorũ *duces fortes* 2081. *reges* 4286
Partis *corporis motus, compositio* 131. *accidentia secundum magnitudinem, numerũ, conformationem, situm, unitatẽ* 291. *affectus* 360
Participatio *respectu rerum quibus participant* 1041
participationis modi 1067
Partitio *ciborum* 4327. *imperij, regnorum, &c.* 616
Parturiẽtes *sine dolore, cũ dolore, etc.* 414
Partus *difficilis* 357. *mulierum* 414. *multiplex, frequens* 409. *præcox, serotinus,*

&c. 170. perfectus, imperfectus 414
partus futuri reuelatio, &c. 1406. dolorem ferre 422. 2159. non ferre ibid. fortiter ferre 2159. nimium ferre 2182
partui prudenter consulere 1676. obsistere, impedire 1521
partum promouere 1715
ex Partu mortuae 490
Parui 277
Pascha 4080
paschatis religiosa obseruatio 3077
Passerum diuinatio 1350
Passiones animi motum consequentes 259. & seq.
passiones corporis 415
Pastores in genere 3660. negligentes 3641
in Pastores inuasi 3482
pastoritiae inuentores 3626. studium 3635
Patauinorum legislatores 1566
Pathici 2303
pathicis data praemia 3612
Patientia. Vide Tolerantia.
Patris incestus cum liberis 2306
patres honorati 966. pudicitiae magistri 2252
patres spirituales 860
Patria indigenis communicat 1055. ob ciues felix 3896
patria propriè 586. recuperata 603
patriae amissio 635
patriae causa animi mala subire 3286. corporis bona contemnere, impendere, mala subire, perferre 3287
patriae contemtus 71. desiderium non ferre 2193. excidium ferre 2178. ignominiam auertere 3295
ob Patriae salutem mortem fortiter perferre 2168
patriae consulere 3292
extra Patriam mortui 560
patriae linguae studium 1101. odium & contemtus 1103
Patriarcha 3035
Patriciatus dignitas concessa 1007
Patrini 861
Patronus 4311
patroni auari 2497. iusti 3279. periti 1121
patronorum fides erga clientes 3310
Patrui perfidi 3538. seueri 2706
Pauci è multis seruati 330
Pauperes boni 1609. docti 1201. facti ab igne, grandine, &c. 630. felices 3895. inducti 1207. mechanici 3632. populi, familiae, &c. 665. in bello 668
pauperibus data alimenta 2426
erga Pauperes humiles 2526. liberales 2360
Paupertas 4333
paupertas ex libidine 2296
paupertas multiplex 634. religiosa suscepta 3062. seruata, non seruata 673
paupertatis auctores 629. instrumenta 630. argumenta & notae 668. possessio respectu subiecti 634. respectu personarum 665. respectu rerum animatarii 659. respectu rerum inanimatarii 635
paupertatis φυλακή 673
paupertatem ferre 2171. non ferre 2187. modestè declinare 2055
ob Paupertatem malè educati 673. mechanica exercere 3633
paupertate docti 3770
Pax 4147. redemta ab hoste 775
pacis auctores, suasores 2662
pacis epulae 2439. osculum 4167
pacis simulatione hostem deludere 1777
pacem conseruare 1731. facere 213. non uiolare 3341. indignam facere 3497. stultè suadere, repudiare 2019. turpem accipere 1036. redimere 2061

P E

Peccati expiatio 3088. confessio 2816
peccatorum remissionis petitio 3047
peccata nimium declinare 2058
Pecora peste absumta, nulla 665
Pectoris tunsio 263
Peculatus 602
peculatus poena 3454. suspicionem diluere 1704
Pecunia 4331. Vide Numus. donata 2443. recuperata 605. pauperibus data 2426
pecuniae ablatio 3562. inuentores 3799
pecuniam promissam reddere 3347. simulare 1528
pecunia ad mentiendum inducti 2860
pecuniarum obiectu hostem sustinere 1782
pecunias astutè comparare 1973. conseruare 1980
pecuniosi 607
Pedum affectus 358. praecisio, inflammatio, &c. 358. uulneribus, ulcerib. mortui 522
pedum conformatio 296. magnitudo 297. denudatio, positio, reuolutio 263. motus 233 *
Pediculari morbo mortui 526
Pediculi 303
pediculos colligere 258
Pellices, quae cum marito alterius miscentur 2315
Pelliones 3695
Pentathli 406
Pentecostes festum 4080
Peplum colere 3126
peplis hostes impedire 1842
Peregrinari 3882. 4164. successu felice, infelice, &c. 3885
Peregrinatio 3854. uoluntaria, coacta 3884. superstitiosa 3140
peregrinationis fructus 4164
peregrinatione impudici facti 2277. rem amatam acquirere 2285
peregrinationes Iudaeorum 4082. religiosae 3062. 4162. 4177. susceptae, obitae 3881. non susceptae, intermissae 3885
in Peregrinationes sumtus facti 2417
peregrinis statuae positae 982
erga Peregrinos liberales 2160
à Peregrinis edocti 3768
peregrinae linguae odium & contemtus 1103. studium 1102
Peremti uarijs modis 475
Perfectio 3878
Perfidi in genere 3482. erga quos 3495. & seq. in quo 3557
perfidiae erga sanguine iunctos poena 3436. erga patriam poena 3421. diuinatio 1402
perfidiae erga patriam, magistri punti 3463
perfidiae excusatio 1962
perfidiae coniugalis 3437
perfidiae suspicionem diluere 1705. celare 1958. excusare 1706. exercere contra magistratus 3498. punire 4175
perfidia rem amatam acquirere 2284
Pergameni reges 4271
Periculi cuitandi diuina cognitio 1405
pericula effugere 1708. nõ declinare 2069
periculorum metu non exanimari 2169
periculis suos non obijcere 3307
Periuri 3557
periurij auctores 3472. diuinatio 1401. poena 3419
Periti artifices 3632. geometrae 1257
Permittere 215. aliquid 2885
Permouere ad rebellionem 1985. seditionem 1986
Permutatio 600. 4317
Perfarum duces fortes 2082. monarchia 4260. post Christum reges 4285
Persicis sacris initiati 3108
Persecutionũ causa religionis diuina cognitio 1466
Personae didascalicae 4065. politicae 4066. oeconomicae 4067
personae eiusdẽ similitudo, dissimilitudo 1068
personis ludere 3785
de Personis, in quas bona malaue cadit, iudicium prudens 1512
Persuadere 148
persuasio honorifica 965
persuasione ad clementiam traducti 2660
Pertinaces in haeresi, superstitione 3868
pertinacia ibid.
Perturbationum uehementia mortui 518
Peste mortui 514
pestilẽtiae curatio 369. diuina cognitio 1490
pestilentiae sedandae diuina cognitio 1405
pestilentiam arcere 1716. inducere 1511. patriae auertere 3296. uenenis propagare 3591
pestilentiae memorabiles 541
Petendi modus 3053
petentibus dare 172
petere 254. consilium beneficium, &c. 180. importunè 2928. prudenter 1707
non Petere 181
non Petere gloriam 2537
petitio spiritus sancti, miraculorũ, etc. 3046. stulta 2016
Petiti pomis ignominiosè 1031
Petulanter osculari, uerberare, &c. 2985
petulantiam aliorum ciuiliter ferre 2893
cum aliorum Petulantia, non pugnare 2885

P H

Φάγενα 2157
Phantasia 11
Pharmaca 441
Pharmacopoei 1140. 3722
Φιλία 45
Φιλοπαιδία 3852
Φιλοπρωκτία 2881
Philosophari constanter 3860. intempestiuè 3885
Philosophia diuina 1305. morum 1557. naturalis 1116
philosophiae inuentores 1186. doctores, discipuli 1187. studium 1210. usus 1113. ibidem fructus
philosophia ad clementiam traducti 2660.
Philosophi 1187. ad ueram religionem conuersi 3007. adulatores 2851. ambitiosi 2572. astidui 3838. auari 2391. 2495. bellica arte clari 1203. casti 2262. circa uestimenta temperantes 2336. consiliarij 1202. diserti 1117. diuini 1311. diuites 616. expulsi 793. felices 3896. fortes 2073. fortitudinis magistri 2042. gloriae aemuli 2528. Hebraei, Chaldaei 1187. honorati 967. humiles 2526. imitatores poetarum 3805. inepti ad politiam, improbi 1204. 1611. inhumani 2929. intemperantes 2207. iustè correcti 3397. legislatores 1202. liberales 2358. magistratus 1202. maledici 2854. mechanici 3795. medici 1238. mortem constanter tolerantes 2167. musici 1283. naturales 1219. peregrinati 3881. prudentes 1634. similes 1070. solitarij 4058. stulti 1646. ueraces 2842. urbani 2949
philosophorum certamina 1208. scortilla 2318. sectae 1187
philosophis eleemosyna data 2426. statuae positae 979
philosophos audire 3822. legere 3820
erga Philosophos crudeles 2738
à Philosophis edocti 3767
philosophicum iudicium 1209
philosophica à politicis tractata 3790
philosophicae epidae 2439
philosophicae indolis cognitio 3744
Philtrum porrigere 3590
philtro necati 510
Phrenesi mortui 527
phrenitidis curatio 19
Phthiriasis 373
phthiriasi mortui 525
Phthisis 352
phthisi mortui 521
Physices usus 1225
physici 1219. imperiti 1220
physicae studium 1228
physica mechanica 1224
physicum iudicium 1224
physica certamina 1227. errata 1226
Physiognomi 1222
Physiologi 1219. poetae 1139

P I

Pictores 3697. astidui 3838. astuti 1643. auari 2503. diligentes 3641. diuites 616. imperiti 3632. ingenuosi 3642. liberales 2358
Picturae contemtus 3640. inuentores 3629. magistri 3631. studium 3637
pictura impudici facti 2277
picturae 3711
in picturas sumtus facti 2411
Pietas in genere 2998. erga patriam 3286. erga supplices 3382
pietatis existimatio 967. fructus 3040. oppugnatio, auersatio 3177. simulatio 3173. 3178
pietatem musica promouere 1290. imitari 3808
à Pietate auertere 3171
Pignora publicae fidei 797
Pila ludere 3782
Pilorum cultus 297. abrasio, tonsura 298. mutatio, casus, canities 261. ustio, uulsio 300. fucus 301
Pincernae 3664
Pingues 278
pinguia ingenia 3733
Pij homines 3035. ambitiosi 2571. uarijs casibus obnoxij 3901. poetae 1144
pijs eleemosyna data 2425
Piratae 3565. astuti 1978. audaces 2149
piratarum poena 3451
Pisces ubi multi, magni, &c. 3980
piscium diuinatio 1352
à Piscibus superstitiosè abstinere 3139
pisces appetere 407
Piscationis magistri 3630
Piscatores 3675
Piscinarij 612
Pistores 3711. 3718.
pistoriae artis inuentores 3627

P L

Placita aliorum sequi 214. non sequi 215
Plagas ferre 422. fortiter 2160. nimium ferre 2182
plagis caesi per ignominiam 1031
plagis libidinem restinguere 2259
Plagium uindicatum 3271
plagij poena 3453
plagiarij 3560
Plani 2973
planipedes 1166
Plastae 3704
Plaustrarij 3714
à Plebeis edocti 3768
plebiscita 4304
Pleniluniorum imperiti 1264
Pleurisis 351
pleuritide mortui 521
Plumbifodinae 3971

P O

Pocula honoraria 1015
poculo ludere 3785
Podagra 360. mortui 522
Podicis affectus 357
Poena uitiorum. Vide Vitia singillatim.
Poenitere 134
poenitentes 4174
poenitentes suscipere 3069. non suscipere 3245
poenitentia 4173. docet 3770. nulla 3611. religiosa 3079. in agone 3084. simplex 134. composita 135. sera, nulla 136. superstitiosa 3163
poenitentiam agere, cur 3079. per se, per alium 4173. praecauere 1690. intro ducere ibid.
Poeli ad mentiendum inducti 2860
Poetae adulatores 2852. ambitiosi 2572. auari 2391. 2495. constantes 3861. expulsi 793. fortitudinis magistri 2042. honorati 956. imitatores philosophorum 3806. inhumani 2929. inducti 1156. intemperantes 2207. laureati 1009. libidinosi 1115. 2192. malediri 2854. mendaces 2860. mechanici 1144. mulieres poetae 1154. naturales 1154. artificiosi ibid. peregrinati 3882. physiologi, &c. 1139 ueraces 2842. urbani 1154. Graeci, Latini, &c. 1155. urbani 2949
poetarum differentiae 1139. scortilla 2318. sortitio 1362
poetis statuae positae 979
poetae legere 3820
à Poetis edocti 3767
poetica uitia 1156
poetica à mediis tractata 3790
poeticae inuentores 1138. magistri, praeceptores, doctores, &c. ibid. neglectus, odium 1172. usus 1158. studium, amor, honor 1169
poetica exercitatio 1159
poetica certamina 1163. 1154
Politia 4228. bellica 4333
politiae inuentores 3799
politicae singulares 4347
politiarum conseruatio 4229. accidentia 4304. forma 4241. materia 4236
politica commentatio 4242
politicae prudentiae magistri, uates, etc. 1650. apti, inepti 1651
politicae personae 4238
politici ambitiosi 2571. auari 2499. boni 1608. circa uestimenta temperãtes 2336. diligentes 3856. diserti 1117. diuites 615. inhumani 2929. iusti 3277. prudentes 1635. seueri 2708
politicorum certamina 1128
politica à sacris tractata 3790
politica consilia de eadem re diuersa 1650
Polliceri. Vide Promittere. dijs 1133
Pollinctores 3608
Polonorum duces fortes 2102. reges 4297. legislatores 1307
Polygamia 383
Πολυγράφοι 3825
Polymachia 1042
Πολυμηνία 408
Πολυφωνία 854
Pompa funebris 4319. honorifica 959
pompa triumphi 4345
pompa magnifica gloriam propagare 2513
pompam superbam ambitiosè expetere 2029
in Pompas prodigi 2476. sumtus facit 2415. sumtus parci 2418
Pondera adaequare 1271
ponderum inuentores 1890
Ponti duces fortes 2083. reges 4271
Pontes 3965
pontes defensi 2144. magnificè extracti 2406
Pontifices ambitiosi 2569. bellica tractantes 3791. bellicosi 2080. boni 1601. clementes 2693. crudeles 2780. in carceres cõiecti 804. cur & à quibus 804. deiecti, depositi 409. docti 1196. fraudulenti 1643. improbi 1613. indocti 1206. intemperantes 2207. Iudaeorum 4078. liberales 2355. magistri ambitionis 2565. Mahumetani 4125. martyres 3021. medici 1138. musici 1281. opulenti 615. prudentes 1639. Romani 4096. 4189. religiosi 4091. religiosae mandatum sum judicti 3004. seueri 2708. stulti 1642. uarijs casibus agitati 3901
pontificum officium, quaestus 4096
pontificib. adulari 2852. munera data 2430
erga Pontifices crudeles 2742
pontificatus acquisitio 710. honorem amplecti 2542. oracula, &c. 1434
pontificatum ambitiosè arrogare 2589. conseruare 2639. neglegere 2533. nõ conseruare 2559
ad Pontificatum eiecti homines obscuri 950
Populi fauorem ambire 2916
populo adulari 2852
populi ad ueram religionem conuersi 3007. ambitiosi 2569. aperti 2841. audaces 2148. auari 2390. 2494. baptisati 4171. bellicosi 2072. boni 1600. casti 2261. clari 943. crudeles 2779. deportati 790. expulsi ibid. diuersae linguae inter se amici 859. docti 1195. à sedibus suis eiecti 635. eiusdem linguae amici 854. felices 3895. fortes 2072. fraudulenti 1642. impij 3179. improbi 1611. inconstantes 3876. infelices 3914. intemperantes 2204. iusti 3276. libidinosi 2288. magi 1130. malediri 2854. mendaces 2859. musici 1281. otiosi 3796. patrium habitum mutantes 439. perfidi 3482. popularia mutatores 3803. prudentes 1634. religiosi 3035. 4091. sapientiae studiosi 1210. ferules 814. stulti 1644. timidi 2151. uaria fortuna agitati 3901. uenatores 3672. ueraces 2841. urbani

bani 2948
populorum diuersi mores 3731
Populares *qui* 2876
Populares *seditiones* 926
popularitas erga quos 2893
popularitas in consilio, iudicio, comitio, &c. 2906
popularitatis acquisitio 2871. *conseruatio, sectatores* 2875. *certamina* 2893. *præmia* 1900.3384. *usus* 2910
popularitati confidere 1086
popularitatem aliorum amare, fouere, remunerare 2895
Populosa *loca* 3992
populosæ gentes 614
Porcorum *diuinatio* 1350
Porcarij 3038
Porrigere *herbam, manum* 289
Porta 258
portæ 3965
Porticus 3966. *magnificæ* 2409. *extractæ* 978
Portitores *auari* 2503
Portoriis *ditati* 598
Portugalliæ *reges* 4296
Portus *depressi* 650. *nobiles* 3957
in Portus factæ impensæ 2410
Possidere *media, eximia* 612
possessio agrorum, metallorum, &c. 606. *crocodilorum* 612
possessio, conseruatio œconomica 4373
in possessiones sumus parci 2421
Possibilitas 3878
Posthumi 664
Potentes *in genere* 614
potentia ibid.
potentiam astutè comparare 1991. *infringere* ibid.
Potestas *boni cuiuscunq; actiua uel passiua respectu rerum* 779. *respectu personæ* 784
potestas erepta agendi patiendúe qualcunque 818
potestatem facere 215
Potus *abstinentia* 2218. *delectus* 2241. *inuentores* 3799. *penuria* 430
potu medicato uenenum immittere 3591
Potoribus *data præmia* 3611. *honorificè* 995

P R

Prohibere 244
Præceptores 3662. *aliorum* 3736
præceptores erga discipulos crudeles 2728. *inhumani* 1032. *humiles* 2526. *liberales* 2359. *fidi* 3108. *perfidi* 3501. *feuori* 2700. *iracres* 1843
præceptores medicinæ 1211. *philosophiæ diuisæ* 1306. *poeticæ* 1138
præceptorum dogmata conseruare, propagare 3309. *præceptorum erga discipulos perfidiæ pœna* 1416
præceptorum non contradicere, modestè resistere 3309. *obedire* 3309. *statuæ positæ* 981
præceptores ægros curare 3110. *audire* 3822. *defendere, donare* 3309. *honorare* 3308. *amare* 3309. *effigies honorificè prosequi* ibid.
à Præceptoribus edocti 3700
Præceptorum *naturalium inuentores* 1216
Præcipitantia *in suscipiendo, aggrediendo* 3316
Præcipitati *ab alys* 512. *ab equis* 472. *in foueam, sffectam, &c.* 495
præcipitem dare se pro patria 3593
Præcipitium 326
Præcilio *manus* 357
Præcocia *ingenia* 3733
Præcognitio 1269. *prudens* 2929
Præcones 3663
Præconium 987.4318
præconia non acceptare 2536
Præda *ex hoste* 600
prædæ obiecta hostem sustinere 1782
prædam negligere 600. *non captare* 2457. *non conseruare* 2405. *nimò agere* 1823
Prædia *astutè acquirere* 1981. *recuperare, conseruare* 1984. *non conseruare* 2484
prædia dono data 2440
Prædicare 176
Prædicere *futura* 1519
prædictio 1375. Vide Præsagia. *futurorum bonorum uel malorum* 1429. *uera* 1269. *falsa* 1272
prædictiones 1495. *astronomicæ* 1266. *physicæ* 1220
Prædones 3565. *astuti* 1978. *pœnitentiam agentes* 3083
prædonum pœna 3451
Præfecti 742.4251. *auari* 2499. *defectores* 3582. *inhumani* 2932. *monachi* 4119. *similes* 1070
præfectis statuæ positæ 981
præfecturæ recuperatio 732
præfecturam ambitiosè captare 2626. *non conseruare* 2160
Prægnantiũ *nuptiæ* 872. *eleemosyna* 2425
Prægustatores 3004.3671
Præmium *intelligentiæ practicæ* 1660
præmiũ operæ honestè petere, accipere 2402
præmia ductis collata 3373
præmia militaria 4143
ad Prælium musica animare 1291
Præparatio 3051. *ad nuptias* 4164
Prælagium. Vide Prædictio.
præsagium quorum 1375. *una nocte* 1372. *scripto* ibidem
Præsagitio 1375
Præsentium *cognitio* 1268
Præstare *promissa* 168
non Præstare promissa 169
Prætores 4250
prætoræ recuperatio 732
Præundere 1931
Precari *bona alys* 177
Preces 3046. *assiduæ* 3134. *exaudiræ, non exaudiræ* 3115
preces tribunorum 4103. *Iudæorum* 4062
preces exaudiræ 3035. *non exaudiræ* 3037. *superstitiosæ* 2211
precum accidentia 3031
precibus parere 3062. *libidini obsistere* 2254
in Precibus assidui 3819
Preciũ *rei uendituæ honestè petere, accipere* 2462
Presbyteri *Christianorum* 4110
Priapismus 326
Primæ *sedes* 1004
Primatum *ambitiosè capiunt* 2627
Principes *à subditis amati* 839. *ad sacri religionem conuersi* 3005. *ambitiosi* 2520. *assidui* 3838. *auari* 2497. *boni* 1001. *duri* 947.965. *clementes* [illegible]. *magnifici clementiæ* 2656. *diligentes* [illegible]. *docti* 1130. *fœcundis ætatis* 3590. *fortunarum raptores* 3564. *humiles* 2525. *improbi* 1613. *inconstantes* 3877. *indocti* 1206. *inhumani* 2930. *intemperantes* 2105. *iusti* 3276. *liberales* 2357. *libidinosi* 2289. *mechanici* 3632.3795. *medici* 1239. *monachi* 4117. *musici* 1282. *negligentes* 3859. *opulenti* 615. *otiosi* 3796. *peregrinati* 3881. *perfidi erga subditos* 3501. *prudentes* 1639. *pueri* 750. *religiosi* 3035. *religiosæ animadversioni subiecti* 3074. *sapientiæ studiosi* 1210. *subditis commodanti uel incommodant sua natalitate, &c.* 1055. *uarijs casibus agitati* 3901. *uenatores* 3673.3949
principum amici uarijs casibus agitati 391. *desiderium* 75. *dilectio* 45. *scintilla* 239
Principalis *indolis cognitio* 3745
Principatus *recuperatio* 730. *acquirendi renelationes* 1435
principatum ambitiosè conseruare 2639. *non conseruare* 2560
Priuigni *incestuosi* 2307. *iniusti erga uitricum, nouercam* 316
Priuilegij *honorifici honorem amplecti* 2546
priuilegia academicæ 4067
priuilegia ambitiosè expetere 2615
priuilegia uis occupandi 779. *testimonij, &c.* 782
priuilegijs patriam exuere 3697
Προνοια 4166
Proba 158
Probæ *indolis cognitio* 3745
proborum filij 948
probitatis disciplina 1596. *exercitium* 1627. *fructus* ibid. *certamina* 1628. *studium* 1628. *odium* ibid.
Proceri 274
Proci 75. *zelotypi* 111
Proclamare *per præconem* 155
Proconsules 4248. *expulsi* 795
Procraftinatores 3837
Procuratores *domus* 749
procuratores expulsi 795
Prodere 3578. *patriam* 3495
Proditio *ex libidine* 2295
proditionis pœna 3412.3444. *pœnaminis* 1015. *modesta reprehensio* 2889
proditionis suspicionem diluere 1705
proditionem deprehendere 1803. *excusare* 1706. *solicitare* 1881. *prohibere* 1800. *corrigere* 1804. *reprehendere* 2816. *ferre* 2178
proditione rem amatam acquirere 2284
Proditores 3573.3580
proditores patriæ 3495. *regnorum, Reipublicæ, &c.* 3574
proditoribus data præmia 2483
proditores reddere suspectos, &c. 1804. *amicos* 1805. *circumuenire* ibid.
Prodigi *in genere* 2385. *in specie* 2468
prodigorum certamina 2388
prodigos reddere 1957
Prodigalitas *in genere* 2384. *sumtuaria* 2468. *mercaria* 2462. ὑφ' ἑαυτῶν 2484. ὑφ' ἑαυτῶν ibid.
prodigalitatis acquisitio 2384. *exercitatio* 2385. *fructus* 2389. *pœna iusta* 3412
prodigalitatis fugiendæ magistri 2353
prodigalitati obstare 1799
prodigalitatem aliorum accusare, reprehendere 1650. *militum consulere* 1783. *imitari* 3808
prudentiam conciliare 1681
ex Prudentia gloriam captare 2584
prudenter consulere 1665. *iudicare* 1922
Prunarum *diuinatio* 1359
Pruritus 260

P S

Psalmi 4167

P V

Publicani *martyres* 3025. *ad ueram religionem conuersi* 3007
Pudenda *humana colere* 3115
pudendorum affectus 354. *affectibus mortui* 522. *magnitudo* 295
Pudici 2261
Pudicitia 2327
pudicitiæ acquisitio 2252. *discipuli* 2253. *certamina* 2274
pudicitiæ corruptores 3558. *cultus* 2271. *non conseruatæ dolor* 2260
pudicitiæ laude celebres 2261
pudicitiæ uirginum insidiatores 2311
pudicitiam aliorum odisse 2325. *læsam inhonestè ulcisci* 2330. *amare* 2170. *protegere* ibid. *prudenter tueri* 1681. 2253. *indecorè conseruare, defendere, tueri* 2328. *læsam uindicare* 2329
ex Pudicitia gloriam captare 2584
Pudor 86. *nullus* 89
pudoris præmia 3384
pudore militem accendere 1794
Παῤῥησιαστία 3374
Rabulę *forenses periti* 1121
Ramus *oleæ* 257
Rapina 602
rapinam ferre 2171. *restituere* 3271
rapinæ auctores 3472. *castigatio* 3091. *pœna* 3453
Raptores *mulierum* 3565. *fortunarum* 3564
Raptus *corporis in sublime* 260
raptum coniugum ferre 2178
raptum imitari 3808. *iudicare* 3271
raptu rem amatam acquirere 2279
Rara *facere* 3781
Rasura *superstitiosa* 3141
Rates *gestare, agere* 3685
Rationis *exercitia* 3813. *perspicacia* 14
Ratum *habere* 149

R E

non Rebellare 3305
rebellionis pœna 3447
rebellionem reprehendere 2816
prudenter 1705
ob Rebellionem mortem tolerare 2167
Recantare 134
Recedere 244
Recensere 155
recensio militum 4324
Recepti 818
receptio derelictarum uel repudiatarum 882
Rectores 4066
Recognitio 26
Reconciliare 213. *coniuges* 1731. *dissidentes* 2663. *subditos* 3307
reconciliare eloquentia, ratione, religione, conuiuiis 2664
reconciliari inimicis propter patriam 3286
reconciliati 1056. 2662. *hostes cum hostibus* 837. *ob prudentiam* 818. *causa reipub. seruandæ* 845
reconciliatio astuta 1988
reconciliatores 847. 2662

dere 2377.2824. *laudare* 2388. *excusare* 1705
ad Prodigalitatem inuitati amore, desperatione, &c. 2384
Προνοια 1004
Profectus 3878
Professores. Vide Doctores. *Iuris* 1569. *mathematum* 1254
Profusi. Vide Prodigi.
Prognostici 1267.1382
Prohibere 216. *loci certi egressum* 823. *ingressum* ibid. *carcerem* 761
Proiicere 258
Promittere 167. *benignè* 2884. *dijs* 3133. *stultè* 2017
promissa eludere 168
in Promissis nimia fides 3596
Promtitudo *in motu* 386. *in doctrina* 3764. *in inuentione* 3801
Pronunciatio 382. *elegans, nulla, inepta* 111
Prophetæ *circa uestimenta temperantes* 2334. *clari* 965. *dæmoniaci* 1338. *diuini* 1335. *martyres* 3020. *mendaces* 2859. *Iudæorum* 4077. *seueri* 2708. *iracres* 2841
prophetis honores delati 3065
erga Prophetas crudeles 2738
prophetiæ diuina cognitio 1397
prophetissæ 1338
propheticum spiritum musica excitare 1290
Propugnatores 3672. *religionis* 4098
Propugnacula *hostium capta nulla* 1820
propugnaculorum prudens cura 1818. *neglectus* 1820
Proreges 4251
Proserpinæ *simulacrum* 4201
Proscriptio 936.4318. *publica* 1030
Προσδωσις 994
Prostitutio 4204. *ignominiosa* 1031
prostitutores 2205
Protectio *sacra* 4174
Prouidentia 22.3848. *mortis* 1931. *periculi* ibid.
prouidentiam Dei explorare 157
prouincia diuisa, translata 4237
Prouinciarum *expilatores* 3563
Prouocare 211
prouocatio ad tribunal cœleste 1354
Prudens *donatio* 2434. *exploratio* 1929. *religionis conseruatio* 3014
prudentis indolis cognitio 3745
prudentes homines 1634. *philosophi, &c.* 1634. *mulieres, &c.* 1637. *pontifices, &c.* 1639
prudentum certamina 1656
Prudentia *bellica imperatoris* 1758
prudentia circa testamenta 1677. *cadauera, hæreditatem* ibid. *circa uestitum, ædificia, pondera* 1678. *contra tyrannos* 1666. *insidiatores uitæ* 1668. *seditiosos* 1669. *latrones* 1670. *bruta* 1672. *in habitibus mechanicis fouendis* 1690. *in religione* 1672. *in studijs literarum, &c.* 1679. *circa uirtutem ingenerandam, &c.* ibid.
prudentia extra bellum 1665. *inuentrix bellica* 1754. *neisuò* 1909
prudentiæ cultus 1660. *contemtus* 1026. *defectus* 2014. *discipuli* 1656. *fructus* 1660. *præmia* 3378
prudentiæ bellicæ magistri 1651. *œconomicæ magistri* 1656. *politicæ magistri* 1650. *militum consulere* 1783. *imitari* 3808
prudentiam conciliare 1681
ex Prudentia gloriam captare 2584
prudenter consulere 1665. *iudicare* 1922
Prunarum *diuinatio* 1359
Pruritus 260

P S

Psalmi 4167

P V

Publicani *martyres* 3025. *ad ueram religionem conuersi* 3007
Pudenda *humana colere* 3115
pudendorum affectus 354. *affectibus mortui* 522. *magnitudo* 295
Pudici 2261
Pudicitia 2327
pudicitiæ acquisitio 2252. *discipuli* 2253. *certamina* 2274
pudicitiæ corruptores 3558. *cultus* 2271. *non conseruatæ dolor* 2260
pudicitiæ laude celebres 2261
pudicitiæ uirginum insidiatores 2311
pudicitiam aliorum odisse 2325. *læsam inhonestè ulcisci* 2330. *amare* 2170. *protegere* ibid. *prudenter tueri* 1681. 2253. *indecorè conseruare, defendere, tueri* 2328. *læsam uindicare* 2329
ex Pudicitia gloriam captare 2584
Pudor 86. *nullus* 89
pudoris præmia 3384
pudore militem accendere 1794
Παῤῥησιαστία 3374
Rabulę *forenses periti* 1121
Ramus *oleæ* 257
Rapina 602
rapinam ferre 2171. *restituere* 3271
rapinæ auctores 3472. *castigatio* 3091. *pœna* 3453
Raptores *mulierum* 3565. *fortunarum* 3564
Raptus *corporis in sublime* 260
raptum coniugum ferre 2178
raptum imitari 3808. *iudicare* 3271
raptu rem amatam acquirere 2279
Rara *facere* 3781
Rasura *superstitiosa* 3141
Rates *gestare, agere* 3685
Rationis *exercitia* 3813. *perspicacia* 14
Ratum *habere* 149

R E

non Rebellare 3305
rebellionis pœna 3447
rebellionem reprehendere 2816
prudenter 1705
ob Rebellionem mortem tolerare 2167
Recantare 134
Recedere 244
Recensere 155
recensio militum 4324
Recepti 818
receptio derelictarum uel repudiatarum 882
Rectores 4066
Recognitio 26
Reconciliare 213. *coniuges* 1731. *dissidentes* 2663. *subditos* 3307
reconciliare eloquentia, ratione, religione, conuiuiis 2664
reconciliari inimicis propter patriam 3286
reconciliati 1056. 2662. *hostes cum hostibus* 837. *ob prudentiam* 818. *causa reipub. seruandæ* 845
reconciliatio astuta 1988
reconciliatores 847. 2662
purgatores domorum, urbium 3682
purgatorij pœnarum reuelatio 1392
Pusilli 277
Pusillanimitas *in honore acquirendo* 2649. *conseruando* 2650. *in toleranda malis animi, corporis* 2186. *fortunis* 2187
pusillanimitatem aliorum reprehendere 2823
Pustulosi 293
Putare *esse, quod non est* 30
Putei *communes* 4244
puteorum inuentores 3630
in Puteos facti sumus 2411

P Y

Pygmęi 277
Pyra 4320
pyræ diuinatio 1359
Πυρομαντεία 1371
Pythionicę 406

Q V

Quadrigarum *inuentores* 3627
Quadrupedum *diuinatio* 1350
Quadruplatores 205
Quęstiones *Ethicæ* 1560. *poeticæ* 1160. *grammaticæ* 1007
Quęstores 748.4252. *diligentes* 3887
Quęstus *turpis, sordidus repudiatus* 2459
ob Quæstum mechanica exercere 3611
Quieti *& somno consulere* 1716
Quinquennalia 2445
Quinquertiones 406

R A

Ραβδομαντεία 3374
Rabulę *forenses periti* 1121
Ramus *oleæ* 257
Rapina 602
rapinam ferre 2171. *restituere* 3271
rapinæ auctores 3472. *castigatio* 3091. *pœna* 3453
Raptores *mulierum* 3565. *fortunarum* 3564
Raptus *corporis in sublime* 260
raptum coniugum ferre 2178
raptum imitari 3808. *iudicare* 3271
raptu rem amatam acquirere 2279
Rara *facere* 3781
Rasura *superstitiosa* 3141
Rates *gestare, agere* 3685
Rationis *exercitia* 3813. *perspicacia* 14
Ratum *habere* 149

R E

non Rebellare 3305
rebellionis pœna 3447
rebellionem reprehendere 2816
prudenter 1705
ob Rebellionem mortem tolerare 2167
Recantare 134
Recedere 244
Recensere 155
recensio militum 4324
Recepti 818
receptio derelictarum uel repudiatarum 882
Rectores 4066
Recognitio 26
Reconciliare 213. *coniuges* 1731. *dissidentes* 2663. *subditos* 3307
reconciliare eloquentia, ratione, religione, conuiuiis 2664
reconciliari inimicis propter patriam 3286
reconciliati 1056. 2662. *hostes cum hostibus* 837. *ob prudentiam* 818. *causa reipub. seruandæ* 845
reconciliatio astuta 1988
reconciliatores 847. 2662

Recordari, *non Recordari* 162
Redargutionem *aliorum ciuiliter ferre* 2893
Reditus *ab exilio* 74
reditus felicis in patriam diuinatio 1465
ob Reditum in patriam gratias Deo agere 3058
Refossio *mortuorum honorifica* 960
ignominiosa 1003
Refutare *alterius dictum factumue* 1697
Regerere *mal. dict., probra, &c.* 227
Regia 2445
regiæ domus 1965. *urbes* 3053
regiæ incensæ, &c. 640
Reginæ *constanter mortem ferentes* 2168
expulsæ 292. *humiles* 85. *non ochæ* 4128. *similes* 1969. *uariis casibus agitatæ* 3009
Regio *culta, inculta* 3992. *acquisita, diuisa* 4216
regionis occupandæ diuinatio 1446
regionem auare exigere 2505
regiones acceptæ 586. *donatæ, concessæ* 589. *à quorum nominibus denominatæ* 695. *claræ* 945. *incolis frequentatæ* 595. *fabiaersæ, terræ motu afflictæ, &c.* 636
regionum ortus 1918. *interitus* 1919
regiones assiduè acquirere 1981. *recuperare* 1984. *conseruare ibid. comparare &c.* 1721. *squallida, feris infestas superare* 1773
Regnandi *libido* 2597
Regnum *conseruare* 2873. *ambitiosè conseruare* 2639. *assiduè conseruare* 2002. *contemnere* 2533. *deponere* 2560
regni absoluto 3878. *acquisitio* 715
acquirendi diuinatio 1435
regni amissionem ferre 2174. *nimium deplorare* 2000
regni duationis diuina cognitio 1440
successionis reuelatio 1931. 1434
ob Regni durationem gratias Deo agere [illegible]
regni honorem ampleßi 2542
regni recuperatio 719
regno prudenter confidere 1736. *assiduè priuare* 2006
regno cuiusq patriæ cedere 3289
regna ambitiosè captare 2597
regna derelicta 735. *euersa* 734. *recepta* 604
regnorum proditores 3574
Relaxatio *tributi, debiti* 599
Religatio 481
Religio *naturalis* 4075. *Christianorum* [illegible]. *Mahometanorum* 4124
religionis accidentia [illegible]. 3240. *certamina* [illegible]
religionis falsæ euersio 1467. *propagatio. ibid.*
religionis simulatæ castigatio 3990
religionis causa tolerare mortem 2015
tormenta 3019. *carcerem, exilium* [illegible]
religionis confessatio 3014. *conseruandæ pretio* 3047. *diuina cognitio* 1400
euertendæ cognitio 1407
religionis inuentores, instauratores [illegible]. *magistri, doctores, propugnatores* [illegible]. *discipuli* [illegible]
religionis Mahometanæ instauratio, propagatio, professio [illegible]
religionis nouæ propagatio 1401. *approbatio, laus, defensio* 3033. *falsæ odium, euersio* 3034. *ueræ falsæque diuinatio* 1386
ueræ insectatio, oppugnatio, persecutio, auersatio 3177. *corruptio* 1467. *negligens tractatio* 3178. *obseruatio, confessio* 3032
religionis exercitio ad castè uiuendum inuitati 2253. *ad clementiam* 2660. *ad crudelitatem* 2932
religionis simulatione rem amatam acquirere 2283
erga Religionis diuersæ sectatores crudeles 2719
ob Religionis instauationem gratias Deo agere 3057
ob Religionis professionem mortem tolerare 2160
religionem imitari 3807
Religiosi 3035. 4091. *ad religionem conuersi* 3005
religiosi cultus correctio 3005
religiosa castigatio criminum 3088
religiosa cura suipsius 3060. *donatio* 2440. *luxuria, lacrymæ, &c.* 4153
animaduersio 3094
religiosæ in dolis cognitio 3745
religiosæ uestitus acquisitio 2998
Reliquiarum *sacrarum cultus* 4140
largitio, donatio 2438
Remedia *superfluosa uel impia sublata* 3098
Remiges 3686
Reminiscentia *integra* 33
Remissio *officij* 3541
remissionis peccatorum reuelatio, &c. 1463
Renum *affectus* 351. *in mortui* 522
Renunciare *amicitiam* 850
Repellere 243. 2144. *ab osculo* 254
Reperire 161
Reperitrix *facultas* 22
Repetundarum *actio* 2220
Reprehendere 201. 2925 *prudenter quid* 1099. *sacerdotes, pontifices, &c.* 2831. *scriptis, dictis* 2920. *in comitiis, inter sacra, in calamitate* 2927
theoricam igneam, mathematicam, imperitum, &c. 2821
reprehensio amarulenta 1325. *assiduè* 1960
iocosa 2054. *modesta* 2088. *religiosa* 3085. *superfluosa* 3163
reprehensionem [illegible] *pena* 1420
reprehensionem alterius ferre 2892
facere 2801. [illegible] 2863
reprehensione ad libros alterius traducta 2158
ad mitiorem mutandi rationem 2825
reprehensione caruit 3770
reprehendere ferre 2122. 2863. 2188.
aegè ferre 2863. *impotenter ferre* 2037
reprehensionibus parere 3062
Reprobare 154
Repudiare *consilium, munera* 179
Repudium 872. *nuptiarum* 4266
repudij inuentores 1799
repudio rem amatam acquirere 2284
repudiati in magistratum pœna 5419
Repulsi *ab inferiore amplioremque inde magistratu consecuti* 714
repulsæ amatoriæ ultio assiduè 1959
repulsam à conuersatione ferre 2173
repulsam non ferre 2189
repulsam fratrum non ferre 2196
Res *bonæ desiderium* 73. *malæ* 75
rei bonæ consilia perfecti 749
rei familiaris cura 4172
rei metallariæ inuentores 3616
rem amatam acquirere inhonestis modis 2271
homicidio, &c. ibid.
res academicæ 4067
res bello captæ 4306
res sacræ raptæ, captæ 591
rerum artificialium inuentores 3100
rerum diuinarum cultus, possessio ipsius 3076
rerum naturalium inuentores 1218. 3800
rerum preciosarum diuina cognitio 1432
sacrarum receptio 605
de Rebus hostium prudenter iudicare 1926
stultè 2027
de Rebus suis & suorum stultè iudicare 2016
prudenter iudicare 1913
Reipub. *administratio stulta* 2015
à Reipub. administratione abstinere 3795
reipub. corrigendæ dilatio 3837. *conseruandæ diuinatio* 1446. *durationis diuina cognitio* 1446. *mutationis reuelatio* 1479
reipub. instituta audire 381
reipublicæ ortus, restitutio, inuasio 4045
destructio 4046
ob Reipub. salutem mortem fortiter passum 2168
in Reipub. administranda celeres 3845
assidui 3839
respublicæ obscuræ 1022. *similes* 1069
opulentæ 615
rerumpub. proditores 3574
Resalutare 2911
Respectare 283
Respondere 250
non Respondere aliis 2921
responsa mortuorum 1365
Restiones 3695
Restipulatio *diis facta* 3133
Restitutio *opum* 2465
restituti in patriam 759
Resurgere *à mortuis* 1533
Retentione *euacuationis mortui* 530
Reticere 156. *bonum* 173
non Reticere 238
Retorquere *maledicta, probra, &c.* 207
Reuelatio *alterius uitæ bonorum malorumque* 1368
reuelatio diuinitus facta 1375
reuelatio sommorum 1369
Reuerentia 941
Reuocare 245
Rex *sacrorum* 4190
Reges 742. 3661. 4244
reges à regibus interfecti 471. *à quibus denominati* 691. *à subditis amati* 859
ad ueram religionem conuersi 3005
addulatores 2851. *ambitiosi* 2570
ambitionis magistri 2566. *assidui* 3838
assiduè 1043. *auari* 2391. 2497. *audaces* 2148. *bellicosi* 2080. *boni* 1601
celeres 3845. *circa uestimenta temperantes* 2336. *clari* 965. *clementes* 2693. *magistri clementiæ* 2656. *in morte tolerandâ constantes* 2169. *crudeles* 2780. *cum regibus mortui* 553. *defectores* 3587. *discipuli aliorum* 3764
doctores medicinæ 1231. *erga subditos crudeles* 2781. *expulsi* 791. *felices* 3895
felicitatis auctores 3890. *fortitudinis magistri* 2041. *gloriæ studiosi* 2525.
humiles 851. 2525. *impij* 3179. *improbi* 1613. *indocti* 1206. *infelices* 3924. *intemperantes* 2205. *inter se amici* 554. *iusti* 3273
liberales

liberales 2356. *libidinosi* 2289. *mechanici* 3632. *medici* 1239. *monachi* 4117.
musici 1812. *otiosi* 3796. *opulenti* 615.
peregrinati 3881. *perfidi* 3482. *erga subditos* 3502. *pœnitentiam agentes* 3083. *proditores* 3571. *prudentes* 1634.
prudentiæ bellicæ magistri 1651. *pudicitiæ magistri* 2252. *religiosi* 3035 4091.
religiosæ animaduersionis subiecti 3094.
regno alio auecti 725. *regum imitatores* 3803. *sacris hominibus obedientes* 3003.
sapientiæ studiosi 1210. *similes* 1069. *solitarij* 4050. *stulti* 1647. *subditis commodant uel incommodant* 1035. *timidi* 2131.
uariis casibus agitati 3902. *uenatores* 3673. *uenenum petere* 3589. *ueraces* 28.41.
urbani 2949
regum amici 858. *congressus* 243. *interfectores* 3559. *proditores* 3576. *seorsim illa* 2319
regibus adulari 2851. *non dare* 2448.
statuæ positæ 980
in reges liberales 2360
à regib. amati 858. *mechanica tractata* 3793
Reus 4311

R H

Rhapsodi 1165. *exemplorum* 1589
rhapsodia 3826
rhapsodiarum scriptores 1145
Rhedarij 3714
Rhetores 113. *ad ueram religionem conuersi* 3007. *adulatores* 2852. *ambitiosi* 2572. *auari* 2494. *diligentes* 2856. *expulsi* 293. *gloriæ æmuli* 2528. *honorati* 956. *indocti* 1116. *inhumani* 2920. *iustè correcti* 3397. *ueraces* 2842. *urbani* 2949
rhetorum seorsim illa 2318. *ceremonia* 1127
rhetoricus habiti honores 1152. *statuæ positæ* 979
Rhetorica *exercitia* 1125
rhetoricæ inuentores 1125. *neglectus, odium* 1133. *studium* 1131

R I

non Ridere 236. 2988
Ridiculi *casus* 234
Risus 234
Rixari 212. 2925. *prudenter* 1708
non rixari 213
rixas œconomicas tollere 1731
ῥῆτορες 1221

R O

Robur *per accidens* 385
robur hostili euertere 1340. *impedire* 1841
robur in alieno corpore mouendo 392. *repugnante* 394
robur paris alicuius 385
roboris certamina 396. *diuina cognitio* 1402. *præmia* 3387
roboris studio ad castè uiuendum inuitati 2253
ex robore gloriam captare 2585
Robusti *in genere* 383. *magistratus* 752.
mulieres 386
robustæ indolis cognatio 3745
Rogatio 4306
Romanorũ *duces fortes* 2090. *festa* 4198.
legislatores 1565. *mensis* 4019. *sacerdotes* 4189. *monarchia* 4162. *reges, consules, impp. ibidem, respub.* 4348
Rosæ *munus honorarium* 1016

R V

Rubi *diuinatio* 1353
Rubor *faciei* 260
Ructus 2924. *nullus* 419
Ruina *interfecti* 500
Rumorem *spargere* 149
Rustici *in genere* 3651, 2988
rustici contra nobiles 921
rustici martyres 3052
in rusticos liberales 2360
rusticæ seditiones 931
rusticitas 2988. *in moribus* 1921
rusticitatis modus 2988. *fructus* 2989
rusticitatem aliorum auersari, punire 2893

S A

Sabbathum 4080
sabbathi religiosa obseruatio 3077
Sacella *exusta &c.* 648
Sacerdotes 4167. *à quorum nominibus denominati* 692. *ambitiosi* 2569. *ambitionis magistri* 2565. *auari* 2496. *casti* 2261.
Christianorum 4110. *Rubricorum* 741.
horum cultus, habitus 4102. *indocti* 1206.
inter se inimici 917. *Iudaorum* 741. 4077.
lenones 1287. *mariti castè* 869. *medici* 1238. *Turcorum* 4121. *ueraces* 2841
sacerdotibus honores delati 3005. *munera data* 2439
erga sacerdotes crudeles 2742. *liberales* 2358
Sacerdotii *acquisitio* 710. *oracula* 1434
sacerdotium conseruare 2552. *ambitiosè conseruare* 2639. *exigere* 2504. *negligere* 2553. *non conseruare* 2559
è sacro fonte suscipere 861
Sacri *homines adulatores* 2851. *auari* 2390. *clementiæ magistri* 2656. *expulsi* 791. *libidinosi* 2289. *magistri ambitionis* 2565. *mechanicis dediti* 3794. *religiosi* 3035. *honorati* 965. *ueraces* 2841. *urbani* 2949
sacrorum hominum scortilia 2319
sacris hominibus delati honores 3005
à sacris hominibus exigere 2503
erga sacros homines liberales 2358. *seuiri* 2708
sacra à profanis tractata 3794
sacra Rubricorum obita 4218. *occulta, grata, expiatoria* 4208. *initiatoria, supplicatoria* 4209. *ἀνάμνησις* 4207. *ἀναμνήσεις, ἀνάκτορα, ὀλοκαύτωσις* 4208
sacra intermissa 1841. *non obita, neglecta, uiolata* 3093. *superstitiosè obita* 3149. *neglecta* 3154. *translata, instaurata, occultata* 3155. *superstitiosa sublata* 3097
sacra audire, peragere constanter 3860. *negligere* 3178
sacra dogmata audire 3822
sacrorum cultus 3073. *dilatio* 3837
sacrorum ethnicorum instrumenta 4217. *loca, tempus, pretium* 4218. *impiorum auersatio* 3074. *legitimorum abusus* 3155
sacris Rubricorum qui & quales præsint, adsint, intersint 4216
sacris interdicti 818
ad sacra tardè accedentes 3837
in sacris assidui 3839. *ludere* 1789
sacra epulæ 2438. *reliquiæ dono datæ* 2442
Sacramenta *Iudæorum* 4083
Sacrificium 4166
sacrificij diuinatio 1354
sacrificia Rubricorum 4209. *sumtuosa, uilia* 4218
sacrificia Iudæorum 4082. *imperatoria, expiatoria* 4083
sacrificia honoris ergò instituta 1014. *pro aliorum salute honorifica* 1001. *superstitiosè deleta* 3165. *supplicum* 3054
in sacrificia sumtus facti 2414. *sumtus parci* 2418
Sacrifici 4167
Sacrilegium 602. *reprehensionem ægrè ferre* 2865
sacrilegij castigatio 3092. 4175. *superstitiosa* 3168
sacrilegio rem amatam acquirere 2283
sacrilegæ indolis cognitio 3745
Sæuitia. *Vide Crudelitas.*
Sagittæ 4339
sagittis uenenum immittere 3502
sagittary boni 303
Salaria 2419
Sales 1030. *in acie, castris &c.* 2903
Salis *cultores* 3093. *inuentores* 3616
Salitodinæ 3972
Salinarij 1224
Salij 4100
Salsamenta *ubi* 2080
salsamentary 3220
ad Saltandum cogere 1520
saltatio 210. 280. 442
saltationis certamina 400. *usus studium* 191
ex saltatione gloriam captare 2885
Saltatores 389. 1168
saltatriculæ 390
Saltus 388
saltu certantes 400
Salubria *loca* 4000
Salutare 169. *non salutare* 2922
salutatio 994. *nulla* 170
salutationem honorificam floccipendere 2536
in salutatione blandi 2913
Sancti. *Vide Sacri pontifices* 4101
sanctorum hominum cultus 4113
Sanctitatis *diuina cognitio* 1397
Sanitas *mutilata* 336
sanitatis acquisitio 336. *conseruandæ studium ibidem. diuina cognitio* 1403
sanitati prudenter consulere 1715
sanitatem restituere 1512. *ob recuperatam gratias Deo agere* 3057
sanitate fruentes 336
Sanguinis *per quascunq; partes effluxio mortui* 529
sanguinis sputum 352
sanguine similes, moribus dissimiles 1073
Sapientis *indolis cognitio* 3744
sapientes 1187. *auari* 1204. *boni* 1600
magistratus 750. *qui aliquando imperarunt* 1646
sapientium filij stulti 1650
sapientes reddere 1510. *diuinæ cognitio* 1397. *existimatio* 967. *diuinæ professores* 1312. *profanæ cognitio diuina* 1397. *usus* 1213
sapientiæ argumenta 703
sapientiam imitari 3807
Saponarij 3722
Saracenorum *reges* 4287
σαρκοφαγοί 210
Sartores 3709
sartrices 3709
Satellites 3667. 3687
in Satellites liberales 2359
Satyrici 1152
Saxa *honoris causa posita* 972
saxa culta 3121
Saxonum *reges in Anglia respub.* 4109
Scabies 302
Scalarum *fabri* 3723
Scapularum *cultus* 297
Sceletyrbe 350
Scelus. *Vide Improbitas.*

sceleris & pœnæ idem locus 3931
in scelere ipso pœnitentiam agere 3084
Scenici 3663
scenicorum inuentores 3630
Sceptrum 257
sceptra colere 3126
Schismata 931. *horũ diuina cognitio* 1466
Scholæ 3963
scholarum institutio 4067. *dissipatio, restitutio* 4068
scholasticæ seditiones 932
Scire *incognita* 1519
Sclauorum *festa* 4198
Σκληροί 2988
Sclopeto *ferire periti* 394
sclopetarij boni 394
Scommata *iacere* 1030.1207 *ferre* 2173. 2967. *inhonesta ferre* 2986. *non ferre* 2989. *obiecta retorquere* 2965. 2986
Scopuli *nobiles* 3942
Scorta 2315
Scortatio 2313
scortationis castigatio 3091. *magistri* 2274. *pœna* 3404
scortationem cohibere 2272
ex scortatione gloriũ captare 2584
scortatores 2313
scortatoribus data præmia 3612
Scortilla *quorum* 2318
Scotorum *duces fortes* 2099. *legislatores* 1567. *reges* 4302
Scribæ 748. 3670. 4254. *iniusti* 3483
in scribis liberales 2359
Scribendi *exercitatio* 3824. *uarietas* 1090. *celeritas* 3845
ex Scripto recitare 3823
scripta abolere 201. *edita, occultata* 3830
scriptorum abolitionem non ferre 2189
scriptorum neglectus 3816
scriptis gloriam propagare 2556
è scriptis sacris diuinatio 1355
Scriptio *constans* 3860. *extemporanea, elaborata, diligens &c.* 3828. *multa* 3835. *pauca, longa* 3825. *breuis, distincta, interrupta &c.* 3826. *occulta* 1091
scriptionis φυλακὴ 3830. *χρῆσις* 3824
Scriptores *arithmeticæ* 1275. *ecclesiastici* 1306. *ethici* 1557. *mechanicæ artis* 1295. *mathematices* 1294. *musicæ* 1278. *primi, iuuenes, senes* 3827. *mugarum* 1973. *ueloces, tardi* 1096. *subtiles* 3642. *uitarum* 1587
scriptores ueteres legere 3819
scriptoriæ artis odium 3640. *inuentores* 3629
Scriptura 1090. 1711
scripturam imitari 3807
scriptura sacra. Vide Literas sacras.
è Scriptura sacra diuinatio 1355
Scrobibus *hostes impedire* 1843
Scrofulæ 351
Sculptores 3705. *subtiles* 3642
Scurræ 2973. *eorum præmia* 3612
Scurrilitas 2973. *aeroamatica* 2084. *ergaquos* 2976. *ubi* 2979. *saltatoria* 2984
scurrilitatis acquisitio, magistri, sectatores 2971. *castigatio* 3091. *certamina* 2986. *fructus* 2987. *pœna iusta* 3421. *reprehensionem ægrè ferre* 2895
scurrilitati qui studuerunt 2974
scurrilitatem aliorum odio habere 2983. *reprehendere* 2815. *urbanitatis nomine dignari, amare, fouere, non reprehendere* 2986
scurrilitate ad mentiendum inducti 2860
scurriliter imperare cogere 2985. *sacra celebrare, concionari &c.* 2975. *sua uel aliorum bona laudare, mala reprehendere &c.* 2978
Scutum *quatere &c.* 257
scuta 4340
Scytharum *legislatores* 1568

S E

Secessio 985
Sectari 244
Sectæ 932. *Iudæorum* 4079. *Mahumetanæ religionis* 4225. *philosophorum* 1187
Secretarij, à *Secretis* 748
Seculum 4014. *clarum* 943. *felix* 4016. *obscurum* 1022. *pace florens* 852. *turbulentum* 917
Secularia *spectacula* 2445
Secura *loca* 3996
securitas 81
securitatem hosti inijcere 1855
securitate hostem opprimere 1855. *urbibus exuere* 1895
Seditionis *pœna* 3423. 3446
seditionem castrensem prohibere 1808. *compescere* 1809. *celeriter* 3845. *inter hostes excitare* 1880. *musica sedare* 1291
seditiones 926. *ciuiles prohibere* 1713. *tollere* 1725. *præuidere* 1931. *ferre* 2178
seditiosos milites reconciliare 1809
Segnities *in dicendo, scribẽdo, consultãdo &c.* 3842. *uentu bono, infelice* 3843. *in operis deductione* 3842
Sellæ *honor* 1004
sellæ conspurcatæ, fœdatæ 1029
sellarum fabri 3716
Semestre *tempus* 4011
Seminis *excretio* 410
Senatus 4306
in senatu assidui 3841
senatus consulta confirmare 3164. *iniqua tollere* 3165
senatores 747. 4306. *humiles* 2526. *martyres* 3015
senatoribus eleemosyna data 2416
Senes *assidui* 3838. *auari* 2392. *discendi studiosi* 3765. *eloquentes* 1115. *felices* 3895. *honore affecti* 956. *improbi* 1611. *infelices* 3928. *libidinosi* 2292. *martyres* 3016. *prudentes* 1639
senes qui genuerunt 415. *robusti* 385. *debiles ibid. uenatores* 3673
Senectutis *honor* 3388. *nullum honor* 3606
senectutem non tolerare 2186
senectute ad castitatem perducti 2253
non Sentire dolorem 233
Sensuum *notæ* 233
sensitiuæ facultates 119
Sententiam *tueri constanter* 3861
sententiæ, uide Iudicia.
sententias iniustas rescindere 3266
Septimanalia 4080
September *mensis* 4035
Septimus *annus Iudæis sacer* 4080
Sepulcri *ornatus, inscriptio &c.* 4321
sepulcri infamiam declinare 1991
sepulcrum occultare 1958
in sepulcro suffocati 514
sepulcra 574. *Bithnicorum* 4203. *magnifica* 2409. *deiecta* 1014
sepulcrorum superstitiosus cultus 3162
in sepulcra prodigi 2471. *parci* 2411
Sepulturę *inuentores* 3799
sepultura prohibitum cadauer 1033
sepulturæ religiosæ 4164
Sequestratio *rei uel personæ in certo loco* 813
Seria *tractare* 378
Sermo 225. Vide Oratio.
Serpẽtum *diuinatio* 1352. *domitores* 3660
serpentes occidere &c. 1519
Seruare *ab interitu* 198
seruati à morte considerata accidentaliter 328. *respectu eorum qui intentam mortem* 317. *respectu instrumenti, per quod infertur* 311
Serui 814. *audaces* 2149. *crudeles* 2781. *domino acquisiti* 889. *reconciliati ibidem. dono dati* 1443. *expulsi* 793. *felicitatis auctores* 3891. *fugitiui* 3533. *imperiosi* 3519. *inhumani* 2932. *manumissi* 772. *ante diei* 1239. *monachi* 4119. *multi* 610. *musici* 1283. *perfidi erga dominos* 3529. *uariis casibus agitati* 3911
serui facti ob impietatem 818. *ortu, instituto, ui* 4319
seruorum acquisitio 889. *differentia, coniugia, fides, emtio &c.* 4360. *fides erga dominos* 3316
seruis diuites 610. *pauperes* 664
seruos fugitiuos retinere 198
in seruos liberales 2359
à seruis edocti 3768
seruæ 814
Seruitij *inuentores* 3800. *acquisitio* 889
seruitia restituere dominis 3171
in seruitia sumtus parci 2419
Seruitus *coniugalis* 818. *herilis* 814. *patria* 818. *religiosa* 787. *politica* 790. *imposita* 435
seruitutem fortiter amoliri 239
imminentem declinare 2808. *nimium declinare* 2060. *modestè declinare* 2055. *nimium ferre* 2185. *ferre* 2177. *non ferre* 2192. *præsentem depellere* 2007. 1744. *prudenter excusare* 1707
Sesio 231. 4316
sestionis ignominiam depellere 2559
sestionis tolerantia 433
Seueri *qui*
seueritatis acquisitio, magistri 2700. *fructus* 2714
seueritate hostes terrere 1875
Sexus *distinctus* 282
sexus eiusdem participatio 1057

S I

Sicarij 3559
sicariorum pœna 3451. *præmia* 3612
à sicariis interfecti 465
Siccitas *depulsa* 673
Siculorum *duces fortes* 2090. *principes* 4291
Sicyoniorum *reges* 4271
Sidera *colere* 3120. *detrahere* 1530
Siderati 517
Significatio *uerborum obsoleta* 1096
Signum *crucis* 4331
signum pecuniæ
signa militaria 4340. *fortiter defendere* 2142
signa ignominiæ causa erecta 1028

signa impressa armis, uexillis &c. 701
signorum cultus 3076. *κτῆσις* 699. *superstitio* 3155. *χρῆσις* 703
Silentiarij 4252
Silentium 217
silentium religiosum 3061. 4156
silere religionis mysteria, uisionem &c. 217
Siini 293
siniarum diuinatio 1352. *uenatio* 3676
simiis ludere 3785
Similes *respub., reges* 1069. *in pluribus* 1071. *in uno aliquo eruditione* 1072
similes minores maioribus, liberi parentibus &c. 289
similitudo eiusdem personæ tempore eodem 1068. *diuerso ibid.*
Simonię *castigatio* 3091. *diuinatio* 1401
simoniact 3201
Simulare 145
simulato mendax 2849
simulatione rem amatam acquirere 2283
simulatione hostem deludere 1773. 3116
Simulacra *Ethnicorũ* 4201. *Iudæorũ* 4081 *Mahumetana* 4226
simulacra superstitiosè acquisita 3155. *dedicata* 3156. *trãslata, restituta &c.* 3157. *sublata* 3166
simulacrorum cultus 3076. 3126. 4146. *superstitio* 3155
Simultates *priuatas prudẽter tollere* 1719
Sinceri *populi, heroes &c.* 2841
Singultus 234
in Sinu gaudere 161
Situs *naturalis* 418
sitim ferre 423. *non ferre* 423. 2186. *fortiter ferre* 2158. *numium ferre* 2182. *prudenter amoliri* 1678
sitiibidinem domare 2257
sitimorum 504

S O

Soboli *prudenter prospicere* 1676
Sobrietas *in cibo potuq;* 2220
sobrietatis fructus 2229
sobrietati consulere 1683
sobrietatem fouere 2226. *promouere* 2226
Soceri & *generi similes* 1070. *incestuosi* 2307. *perfidi erga generos* 3519
socerorum communicatio erga generos 1062
Socij *crudeles* 2787. *proditores* 3576. *transfugæ* 3583
sociorum à sectionem prohibere 1800. *odiũ non ferre* 2193
socios defendere 1770. *in fide retinere* 1800
Societas *conseruorum, libertorum, socrus, mariti, affinium maiorum inter se, minorũ &c.* 4362
societas ciuilis 4243. *œconomica* 4362. *herilis inter dominum & seruum* 4359. *patria inter parentes & liberos* 4362
societas fraudulenta 1950
societas religiosa Ethnicorum 4187. *Iudæorum* 4076
societatis infidæ pœna 3442
societatem prudenter excusare 1706
ad societatem belli perducere 1754
in societatem uenire calamitatis 2884
societate à similes 1077
Sodomitæ 2301
Solis *occasus imperiti* 1264
Solearum *ferrearum fabri* 3723
Solertia 22
Solidã *diuidere* 1531
Soliloquium 251
Solitarij *ob morbum, imprecationem &c.* 4058
Solitudo *religiosa* 3062
solitudinem amplecti 246
Solœcisini 1094
Solltitiorum *imperiti* 1264
Somnus *supra naturã* 415. *moderatus, multus &c.* 415. *durus &c.* 416. *matutinus &c. ibid. sub d.o, tecto ibidem.*
somni acquisitio 415
Somnio *rem amatam acquirere* 2285
somnia neglecta 1548. *fabũ obiecta* 2850. *non rectè intellecta* 1511. *uera, uana etc.* 21
somniorum interpretes 1343. *aperta reuelatio* 1369. *ostensio* 1370. *obscura, per notas denotatio* 1370
Somnolentia *ex ebrietate* 2245
Sonos *ferre* 421. *non ferre ibidem.*
Sontes *liberare, seruare, non punire* 3480 *non fouere, non defendere, non liberare* 3275. *persequi* 3202
Sophistæ *diuites* 616. *gloriæ cupidi* 2328. *improbi* 1611. *liberales* 2358
sophistas audire 3822
sophismata uaria 1179
Sopor 259. 351
Sordes *euitare* 1684
sordibus perfusi 1031
Sordities *in sumtu faciendo in res decoris* 2487
ex sordidie gloriam captare 2584
Sororis *incestus cum fratre* 2308
sorores à similes 1076. *patrum prostitutrices* 2287. *perfidæ* 3535
sororum communicatio erga fratres 1066
sororum mortem ferre 2182
Sororij *perfidi* 3540. 136
Sortes *Homericæ* 1362. *Vergilianæ ibidem.*
Sortium *festum* 4081
Sortitio *poetarum* 1362. *characterum, figurarum &c.* 1363

S P

Spadones 374
Spartanorum *duces fortes* 1087. *reges* 4277. *festa* 4198
Σπασινὰ 1296
Spectacula 4322
spectaculorum immodicum studium 2981.
neglectus 2989
in spectaculis assidui 3842
in spectaculis sumtus facti 2415. *sumtus parci* 2418
in spectacula prodigi 2476
Spectra *cherere &c.* 1523. *uincere* 2108
spectris hostem terrere 1870
à spectris uexati 788. *clementiam edocti* 2659
Speculæ 3964
speculorum opifices 3723
Spelunce *celebres* 3943
Spes *futuri boni* 78
spem boni ex mendacio obtinendi negligere 2810
spe beatitudinis militem accendere 1788
Sphæræ *iactus* 4323
sphæristæ 404
sphæra ludere 3782
Spicarum *manipuli festum* 4080
Spiritus *explorare, dignoscere* 1499. *non rectè explorare* 1506
spiritus sancti petitio 3046
spiritibus familiares 855
Splendore *hostibus officere* 1841
Splenetici 353
Spolia *honorifica suspensa* 985. *dono missa* 986. *in trophæum erecta ibidem. consecrata* 987. *seruata* 2554
spolia ignominiosè in triumpho ducta 1029. *ignominiosè suspensa* 1029
spoliorum cura post bellum 4347
Spoliis *ornatæ domus* 978
Spondere 167
Spongia *suffocati* 515
Sponsalia 2437
Sponsio *liberalis* 2374
Sponsus *sponsæ fidẽ dat & accipit* 4366. *sponsam in domo paterna quærit, adit* 4367. *sponsam domi suæ recipit* 4370.
sponsi acquisitio 4366
sponsi habitus, sponsio 4366. *symbola &c.* 4367. *deductio* 4368
sponsi monachi 4119. *repudiati* 867
Sponsæ *Iudæorum* 4079. *monachæ* 4127. *opulentæ* 616
sponsæ acquisitæ 4364. *repudiatæ* 868
sponsæ raptus, cultus, obtectio uestitus, locus, deductio 4368. *lustratio &c.* 4369. *euocatio, egressus &c.* 4370
sponsarum desiderium, proci 75
Spontanea *multa* 811
sponte se martyrio offerentes 3015. *serui facti* 817. *serui manentes* 818
Sportula 2436
sportulas exigere 2504
Sputum 240. 419

S T

Stabularij 3662
Statio 230. *ignominiosa* 1031
stationem ferre 422. *non ferre ibidem.*
stationes facere 4164
Statuæ *stat.* *erectæ, non deiectæ* 1019. *donatæ, raptæ* 595. *ereptæ &c.* 653. *erectæ, post deiectæ* 1027
ignominiæ causa erectæ 1028
statuæ mortuis erectæ 500
statuæ positæ, quibus, cur 929
statuarum deiectionem ferre 2171. *ambitiosè expetere* 2629. *spernere* 2535
in statuas sumtus facti 2411
statuis hostem deludere 1778
Statuarij 3701. *diligentes* 3641. *ingenuosi* 3642
statuariæ magistri 3611. *contemtus* 3640. *inuentores* 3629. *studium* 3637
Status *belli* 1758
Stellatura 2436
Stercoris *excretio* 420
Stercorationis *inuentores* 3626
Steriles *agri* 648. *fœcundati* 411
Sterilitas 354. 411
sterilitatis agrorum diuina cognitio 1487. *causæ* 411
sterilitatem inducere 1521
sterilitate laborantes 411
στερεωκτόνα 1345
Sternutamenta 419
Stigmatis *notati* 1031
Stipes *à populo collata* 2435
stipem sacrã nõ dare, uel parcius dare 2449
Stipendium *astatè differre* 1950. *comparare* 1973
stipendia militaria 596. 4341
stipendiis militum prospicere comparando 1825. *conseruando* 1829. *simulando ibid.*
Stirpes *colere* 3122. *superstitiosè uenerari* 3160
Stomacacia 348
Stomachi *affectus* 352. *is mortui* 1521

Strabi 343
Strages *magnæ* 541. *similes* 1073
Stragula *pauperibus data* 2427
Strangulati *qui, à quibus, quomodo, cur* 315
Stratagemate *similes* 1072
Stratagemata 1754
Stratores 3658
Strepitu *hostem terrere* 1863
Studium 3772. *eloquentiæ* 1131. *deliberandi, iudicandi* 1660. *mechanicarum artium* 3033. *nouitatis* 2940
studio aliquid consequi 3878
studio dissimiles 1077
studia per musicam leuire 1299
studiorum absolutio 1878
studiis dediti 4065. *similes* 1071
Studiosi 4065
in studiosos literarum liberales 2458
Stulti 14. 1644. *dacem deligendo &c.* 2020. *extruendo* 2018. *formosi* 1046. *magistratus* 750
stultorum bona consilia 1636
à stultis edocti 3768
Stultitia *in iudicando* 2026. *in inuenendo* 2014
stultitiæ certamina 1660
stultitiæ fructus 1660. νόσοι 14. *reprehensio* 2886
stultitiæ reprehensionem ægrè ferre 2864
stultitiam aliorum reprehendere 1699. 2823 *excusare* 1705
stultitia ad apostasiam inducti 3175
Stupiditas 2050. *in malis non deliniandis* 2069
stupram ex ebrietate 2245. *defendere* 3481. *fugere* 1261. *ulciscei astutè* 1959
stupram cohibere 2272. *accusare astutè* 1960. *pœna* 3404
stupri suspicionem diluere 1703
stupra viduis, matronis illata 2312. *virginibus* 2311

S V

Suadere 148
suasores ignauiæ, timiditatis &c. puniti 1462
Suauiolentia *totius corporis* 281
Subditi *clementes* 2693. *crudeles* 2783. *imitatores principum* 3804. *inhumani* 2931. *ob principes felices* 3396
subditi patriæ communicant suam gloriam &c. infamiam ibidem.
subditi prælatis obedientes 3064. *perfidi erga eos* 3143. *seuiri* 2701.
transfugæ 3582
subditorum odium non ferre 2193
subditos in fide retinere 1800
Submittere *se alteri* 215
non subiici 215
Subiectio *spontanea, inuita, imposita, à magistratu* 308
subiectionem non ferre 2192
Submersi 432
à submersione præseruati 324
Submissio 934
Subscriptio *stulta* 2016
Subtili 3652. 3642
Successores *dissimiles* 1078
Successus 5876
Sudor *totius corporis* 419
Suecinum *daces fortes* 2121. *reges* 4286. *legislatores* 1367
Sufficimenta *sacra Tibicinum* 4203
Suffocati 477. *anhelitu recuito &c.* 310. *uino &c.* 315. *laqueo ibidem, armis &c.* 517. *æstu* 518

Suffragari 167
suffragatio 4306
suffragium dare 167
suffragiorum inuentores 3798
Sugillatio *iocosa* 2954. *amarulenta* 2925
sugillationem aliorum ferre 2173. 2892
Sumtus *nullus uel parcus in populum, senatores, doctos &c.* 2487. *in sacra, uestimenta, in spectacula, nuptias &c.* 2489
sumtus facti in animalia, aras &c. 2411. *arma, machinas* 2412. *naues* 2413. *in naturalium rerum inuestigationem, sacrificia, ludos &c.* 2414. *in pompas, nuptias, conuiuia &c.* 2415
sumtus facti in aquis 2400. *insulas, isthmos ibid. in templa* 2403. *in monasteria, cœnobia, Xenodochia, scholas, theatra, circos* 2405. *curiis, fora* 2406. *in locata* 2411
sumtus facti in loca magnificè extructa, exculta, conseruata, refecta 2397
sumtus parci in templa, sacrificia, ludos &c. 2418. *supellectilem* 2420
Supellex *fragilis, parca, pauca* 2410. *ignominiosa* 1034
in supellectilem prodigi 2474. *imperfectæ* 2412. *sumtus parci* 2410
Superbia 85
superbiæ diuinatio 1401. *reprehensio* 1701. *&c.* 2838
superbiam tollere 1691
Superciliorum *elatio* 231
Superfœtatio 269
Superstitio *in genere* 3104
superstitio circa sacrificia 3149. *correctio* 3163
superstitio distributiua erga Deum 3120. *erga homines* 3139. *quo ad res sacras* 3145
superstitio in rerum certare auersatione, fuga 3160. *in uoluntate diuina explorandæ* 3150
superstitionis acquisitio, inuentores 3104. *instauratores* 1205. *magistri* 3106. *discipuli* 3108
superstitionis alienæ infectatio 3110. *cultio gentis* 3088
superstitionis confessio 3110. *conseruatio, defensio* 3109. *finis* 315. *fructus* 3117
superstitionis reprehensio 2839. 3035
superstitionis tollendæ pertio 3047
superstitionem aliorum reprehendere 1701. 2826. *impugnare* 3014. *præcauere* 3070
superstitiosi 3111. *erga Dæmones, pueros &c.* 3112. *circa meteora, somnia &c.* 3113. *nupias celebrando, conuiuando &c.* 3114
superstitiosa religionis occultatio 3109. *correctio sui ipsius* 1163. *aliorum ibidem. correctio superstitionis* 3165
superstitiosa cura sui ipsius 3139
superstitiosæ preces ob malorum quorumuis amolitionem &c. 3131. *gratiæ ob sapientiam, prudentiam &c.* 3145
Supplementorum *cura* 1815
Supplicare *in genere* 181
non supplicare 185
supplicatio nulla 3196
supplicationis præmia 3382
supplicationes Tibicinum 4203. *religiosæ* 3040. *superstitiosæ* 3131
supplicationibus parere 3062
supplicationes Tibicinum sacra 4209
Supplicij *capitalis ferocitas, arrogatio* 4413
supplicium produtores 3570

erga supplices crudeles 2741
supplicia corporea non capitalia 4312. *dubia, certa* 4313
supplicia iniusta tollere 3266
suppliciis aliorum delectari 2738
Suppressione *alicuius euacuationis consuetæ mortui* 510
Surditas 310
Susceptores *baptismi* 860
Suspendere *iudicium* 140. *de rebus* 1931. *de personis* 1933. *cur &c.* *ibid.*
Suspicari 138
suspicio 22. *regni, tyrannidis affectatæ &c.* 138. *perfidiæ alienæ, cœlibatus &c.* 139. *stulta* 2022. *zelotypa* 138
suspicionem aliorum amoliri 2892. *prudenter diluere* 1690
Suspectam *pudicitiã aliorum præter decorum explorare &c.* 2339
suspectos sibi inuicem hostes reddere 1879
Suspiria 214. *religiosa* 4351
Sustentare *mentem* 1001
Sustinere 2144. *hostè instantè &c.* 1791
Sutores 3710

S Y

Sycophantæ 3687
Syllabarum *inuentores* 1086
Symbolorum *sacrorum diuinatio* 1354
Synaxis 4169. *ueneno infecta* 3591
Syncope 260. 331
Synodi *religiosæ Iudæorum* 4082
Syracusanorum *duces fortes* 2090
Syriæ *duces fortes* 2083. *reges* 4261

T A

Tabellæ
in tabellas sumtus facti 2411
Tabellarij 3671. 3686. 4066
Tabernaculi *cultus* 3073. *fabri* 3716. *festum* 4080
Tabes 363
tabem inducere 1511
tabe mortui 518
Tabulæ *aliorum euersæ* 1039
Taciturnitas 227. *decora* 2881
taciturnitatis præmia 3386
taciturnitatem excusare 1703
Tactus *prohibitione libidini obsistere* 2260
Taleolarum *sortitio* 1362
Talorum *sortitio* 1363
talis ludere 3781
Tangere 259
Tarditas *in operis, studij cuiusuis deductione* 3842. *in perficiendo, absoluendo &c.* 3847
tarditatis pœna 3457
tardos milites animare ad laborem 1789. *pugnam* *ibid.*
tardè tumulatum cadauer 1024
Tartarorum *duces fortes* 2103. *legislatores* 1368. *reges* 4287

T E

Tegumenta *parietum &c.* 441
Telorum *fabri* 3721
tela hostium innoxia reddere 1885
Temeritas. Vide Audacia.
temeritas in non declinando 2069. *in propulsando* 2148
temeritatis magistri 2045. *fructus* 2048. *pœna iusta* 3400
temeritatem aliorũ reprehendere 1700. 2823
Temperantia 2202. *circa alimenta* 2213. *nimia circa uoluptates nõ principes* 2144
temperantia uoluptatum corporearũ improbè dictarum 2333

temperantiæ alienæ infectatio & odiũ 2237. *magistri* 2203. 2226. *magistri circa uestitũ* 2354
temperantiæ odium 2209. *fructus* 2339
temperantiæ musica consulere 1290
temperantes in genere 2202. *circa alimenta, uestimenta* 2334. *stragula* 2336. *balnea, unguenta, excrementa* 2337
Tempestatem *compescere* 1516. *excitare* 1530. *effugere* 323
Templi *conseruatio* 622. *condendi diuinatio* 1449
templa illustria 3961
templa Tibicinorum admissa, neglecta 4193.
templa euersa, expiata, clausa, erepta 3096. *exusta, direpta* 648. *honoris ergò erecta* 977. *religiosè frequentata, non polluta, non spoliata, non concessa impiis* 3075
templa superstitiosè extructa, dedicata, inaugurata 3145. *instaurata, exornata, culta* 3147. *expiata, non uiolata* 3148
templorum cultus 4139. *religiosus* 3074.
superstitiosus 3145. *ortus, profanatio, interitus* 4046. *neglectus* 3076
in templa sumtus parci 2418. *prodigi* 2469
Tempus *felix* 4016. *infelix* 4017
tempus infelix iisdem, diuersis 3931
tempus mortis uarium 561
tempus nuptiarum 878
tempus pugnæ oportunum, hosti importunè eligere 1852
tempus respectu numerantis 4007. *ut numerans instrumentum* 4008
tempus uitæ humanæ 4041. *actionum humanarum* 4042. *passionum humanarum* 4043
tempora actionũ importunè inuertere 3885
tempora felicia 3896. *felicia semper uel sepe, iisdem uel diuersis* 3915. *infelicia* 3925. *morbosa* 339. *sacra* 4143
temporum felicitas constans, inconstans 3913. 3931. *superstitiosa obseruatio* 3160
Temulentia. Vide Ebrietas.
temulentiæ reprehensionem ægrè ferre 2864
Tenacitas. Vide Auaritia.
tenacitas in conseruando 2516
Tenebricosa *loca* 3996
tenebris hostem sustinere 1783
tenebras obiicere 1530
Tentoria 4338. *exusta* 651
Terra *à continenti abscissa* 2400
terram colere 3121
terræ detectæ 3938. *aquis obrutæ* 3939
Terræmotus 632
terræmotus diuina cognitio 1487
terræmotu qui periere 482.
Terreri *ab intelligentiis, tyrannis &c.* 92. *hostium aduentu, aspectu &c.* 95
non terreri à spectris, hostibus &c. 95
terror ex opinione inuadentis mali cuiuscunque 92
terroris uacuitas 95
terriculamenta dæmonum nimium timere 2152
Tessera *bellica* 697. *coniuratorum* *ibid.*
Tesseræ iactus 4323
tesseris ludere 3782
Testæ iactus 4323
Testamentum *condere* 155
testamenta facta, nulla 4318. *corrupta* 201. *reuocata iustè* 3067
in testamentis fraus 1951
Testari 155
Testes *falsi* 2857. *mendaces* 2860.

perfidi 3535
Testiculorum *numerus* 296
Testimonij *dictio uel permissa uel priuilegio exornata* 782
testimonij dictionem diluere 1704
testimonij falsi pœna 3419. 3443
testimonium dicere 155. *non dicere* *ibid.*
testimonium falsum prudenter reprehendere 1703
testimonia ignominiosa 1030. *præclara, honorifica* 987
testimonia falsa ferre 2173
Testis *ludere* 3784
Textores 3695
textoriæ inuentores 3629. *odium* 3640
textrices 3695

T H

Thani 4252
Θάρσος 73
Theamata 2447
Theatra 3964. *exusta* 650. *collapsa* *ibidem.*
in theatra prodigi 2469
theatrales aurigæ 3684
Thebanorum *duces fortes* 2089. *reges* 4272
Themata 4322
Theologiæ *cultus* 1543. *studium, amor* *ibidem. odium, contemtus* 1544
theologiæ doctores 1306
theologiæ dogmaticæ exercitatio 1381
theologiæ inuentores 1305
theologi auari 2486. *diserti* 117. *Tibicinorum* 1311. *Iudæorum* 1312. *Christianorum ibid. honorati* 967. *inhumani* 2929. *medici* 1238. *poetæ* 1140. *solitarij* 4051
theologorum certamina 1533
theologos legere 3820
Theorica *seurrilitas* 2983
theoricam ignorantiam reprehendere 2823
theoricorum habituum inuentores 3798
Thermæ 302. 3945
in thermas factæ impensæ 2409
Thesaurarij 748. 3657. *defectores* 3582
thesauri conseruati 622. *erepti* 654. *submersi ibid. inuenti &c.* 592. *inuenti neglecti* 2458. *non inuenti* 673
thesaurorum proditores 3578
thesauros cælare 1958. *inuenire* 1528. *prudenter conseruare* 1719
Thoracis *affectus* 351. *compositio* 295. *cicatrices* *ibid.*
thoracum fabri 3723
Thracum *legislatores* 1368
Thusciæ *reges* 4279
Thymelici 1166

T I

Tibiæ *odium* 1293
Tibicines 1280. *stulti* 1646
Tigridum *domitores* 3660
Timiditas *in propulsando* 2151
timiditatis fructus 2048. *magistri* 2045. *magistri puniti* 3462. *modesta reprehensio* 2887. *pœna iusta* 3400
timiditatis reprehensionem ægrè ferre 2864
timiditatem reprehendere 2823. *excusare* 1705
timidi milites segregandi 1765
timidi qui 2151. *erga quos* 2152
Timor *dei* 3044. *mali futuri* 79. *mortis, eloquentiæ &c.* 80
timor nullus mali futuri 81

timor zelotypus 80
timorem musica eximere 1291
timore ad mentiendum inducti 2860
Tinctores 3697
Tituli *pontificum* 4097
titulorum denegationem non ferre 2189.
honorem amplecti 2546
titulos ambitiosè sibi ipsi arrogare 2630. *honorificos negligere* 2923. *magnificos, superbos non curare* 2535
titulos non conseruare 2561
titulis indecoris uti 2923
titulis insigniti 4066

T O

Tolerare *mala* 194
non tolerare mala tolerabilia 2186
tolerare mortem fortiter 2104
Tolerantia *in aduersis* 2156. *malorum animi* 2158. *corporis dolorum* *ibidem.*
mortis 2164. *uitæ periculorum* 2169.
malorum fortuitorum 2171
tolerantia nimia 2182
tolerantia uel mollities passionum corporis 420
tolerantiæ excessus 2182. *leges* 201
Tonsores 3605
tonsores iniusti 3483
Tonstrinæ *odium* 3641
Tonsura *ignominiosa* 1031
tonsuræ causa 299
Topiarij 3654
Tormentarij 3721
Tormenta 4312. *inhumana* 2940
tormentorum inuentores 3800. *puniti* 3410
tormenta ferre 422. *non ferre ibid. fortiter ferre* 2161. *nimium ferre* 2182. *non tolerare* 2187
tormenta bellica nulla 653. *corrupta ibidem. seruata* 985
tormentorum fabri 3721
tormentis præfecti 3656
Tornatores 3710
Torques *honorarij* 1002
torquium artifices 3722

T R

Tragici 1150. 1166
Transformatio *hominum in quasuis res* 454
Transfugæ 3581
transfugis circumuenire 1805
transfugæ pœna 3447
Translatio *iudicij in alium* 149
Trapezitæ 3580
Tremor 260. *capitis* 340
Tribades 2364
Tribunalis *ius domibus datum* 978
Tribus 4238. *à quorum nominibus dictæ* 695
Tribuni 4249
Tributum *honorarium* 813. *utile* *ibid.*
quibus datum 812. *quid* 813
tributi condonatio 599
tributi iniusti pœna 3441
tributo præfecti 748
tributo ditati 598
in tributo exigendo iniusti 3547
tributa 4333. *honorifica* 1015
tributorum exactio iusta 3346. *placida* 2891. *honesta* 2402
tributorum exactionem non ferre 2187
tributa non exigere 2891
Trientes *colere* 3126
Trigemini 269
Trimestria *anni tempora* 4010

Triſtitia *in genere* 70
triſtitia percepta ex obiectis triſtibus iucundis 70. 71
triſtitiam muſica pellere 1291
Trituratores *frugum* 3683
Triumphales *epulæ* 2438
triumphantis habitus effigies &c. 4345
triumphus 1009. *poſt bellum* 4343
triumphi conceſſio 4343. *denegatio* 1033. *locus,tempus* 4346. *honorem amplecti* 2544. *contemnere* 2534. *ambitioſè captare* 2628
Triumuiri *epulonum* 4191
Troiani *reges* 4270
Trophæa *negligere* 2535. *erigere* 4346

T V

Tubarum *feſtum* 4080
Tubicines 1182
Tumor *capitis* 340. *uberi* 356
tumoribus mortui 516
Tumulari. Vide Sepulturam.
Tumultus 926
Turcorum *duces fortes* 2103. *reges* 4287
turcorum inter ſe certamina 1538. *legislatores* 1568. *reſpub.* 4152
à Turpibus *abſtinere honoris ergò* 1001
Turres *deſtructæ* 650. *excelsæ & magnificæ* 2407.1957. *non demolitæ* 978
Turturum *diuinatio* 1350
Tuſsis 352
Tutela 4316
tutelæ iniuſtæ pœna 3442
Tutores 749.3671. *perfidi* 3504. *fidi* 3310.3350

T Y

Typographiæ *inuentores* 3629. *magiſtri* 3631
typographi 3701. *infelices* 3925
in typographos liberales 2359
Tyrannis *in Regnũ,in Ariſtocratiã* 4229. *in Democratiam* 4230
tyrannidis affectatæ pœna 3412.1411
tyrannidis affectatæ ſuſpicionẽ diluere 1704
tyrannidis aſtuta reprehenſio 1960
tyrannidis diuinatio 1401. *pœna* 3415.1410. *pœna nimia* 3615
tyrannidis reprehenſionem ægrè ferre 2865
*tyrannidem auertere &c.*1666.*cælare* 1958. *excutere* 2008. *falsò excuſare,defendere* 2862.*imitari* 3808.*non conſeruare* 2560. *prouidere* 1931. *reprobendere* 2826
ob tyrannidem mortem tolerare 2166
tyrãnide patriam opprimere,affectare 3495
in tyrannide oppreſſos liberales 2367
tyranni auari 2497. *crudeles* 2780. *improbi* 1613.*ob crudelitatem puniti* 3416. *perfidi* 3482.*uariis caſibus agitati* 3902
tyrannos nõ declinare 2057.*opprimere* 3295
tyrannicidiæ fortes 2115
Tyriorum *reges* 4270

V A

Vacatio *munerum quorumuis* 769
Vaccarum *diuinatio* 1350. *locæ* 3983
Vades 4311
Valetudinarij 339. *boni* 1608. *docti* 1199
Vallum 4338
uallæ excelſæ,firmæ,magnificæ 2407
Vandalorum *reges* 4287
Varia *ſcribere* 3824. *tractare* 3781
uariis bonis felices 3897
uariis caſibus agitati 3901
uariis ornati magiſtratibus 750
Variolæ 362
Vaſa *honoraria* 1015. *metallica,lignea &c.* 3715. *militaria prudenter inſtituta* 1814
uaſorum ſacrorum cultus 4152
Vates 1335.*uatari* 2496.*honorati* 956. *iuſtè correcti* 3398.*mendaces* 2859. *poetæ* 1139
uatum certamina 1541
uatibus ſtatuæ poſitæ 980
uates mendacij accuſare &c. 1550
Vaticinia (Vide Oracula) 1495

V E

Vectigal *de capite,membris* 813
uectigalis exigendi ius conceſſum 2443
uectigalia ſacra conceſſa,controuerſa 4152
uectigalium iniuſtorum pœna 3441
uectigalia honeſtè petere,accipere 2462. *non captare* 2457
uectigalibus ditati 598
Vectio *de loco in locum* 417
uectionis tolerantia 423
Vegetabilium *diuinatio* 1353
uegetantium loca 3971
Vehementia 3877. *precũ* 3056. *iræ* 2712
Velocia *ingenia* 3733
uelocitas in expediendo,perficiendo,abſoluendo 3845
Venæ *ſectio ignominioſa* 1031
Venalitij 3684
Venari *cauſa uictus, relaxationis animi etc.* 3677
uenatio 441. *ingenioſa elephantorum, leonum &c.*3676.*robuſta* 3677
uenationis accidẽtia 3677. *inuentores* 3626. *magiſtri* 3630.*odium* 3640.*ſtudium* 3635
in uenationes prodigi 2482.*ſumtus facti* 2417
uenatores χειρῶνες 3674.1672
uenatores theatrales 3662. *ingenioſi* 3641
uenatoriæ artes 3672
Venditi 818. *turpiter* 1036
uenditio 600.4117. *fraudulenta* 1949
uenditionis doloſæ pœna 3441
uenditionem iniuſtam reſcindere 3270
Veneficæ,*uenefici* 3584
uenefici natura 415.1248. *conſilio,arte* ibid.
uenefici accuſatio aſtuta 1960. *pœna* 3451
uenefiria 1248
Venenum *auerſum* 327. *innoxiè hauſti* ibidem. *datum alteri* 3592
ueneni cura 373
uenenum amoliri 1716. *immittere* 3591
ueneno amorem conciliare, morbos inferre &c. 3591
ueneno extincti 505. *tardo* 507
uenena 441
uenena uincere 1513
Veneratio. Vide Honor.
uenerari 177
uenerari populariter 2884
Venetorum *duces fortes* 2098. *principes* 4289
Venus 412. *œconomica* 4361. *importuna* 2322. *intempeſtiua* ibid.
ueneris abſtinentia ſuperſtitioſa 3140.
ueneris moderatio ante coniugium 2265. *in coniugio* 2266.*poſt coniugium* 2269
ueneris inhoneſtæ fuga 2263
ueneris potentia 412. *impotentia* ibidem.
ueneris tenuitas 295. *obeſitas* ibid.
Ventilatores 3655
Ventum *colere* 3121
uento hoſtibus officere 1841
uentos ſedare 1530. *retinere* 1531. *ciere* ibid.
Veraces *qui* 2841
Verberare 234.2928
uerbera ignominioſa non ferre 2189. *ferre* 422. *fortiter ferre* 2160. *non tolerare* 2186.*prudenter effugere* 1916
uerberibus cæſi per ignominiam 1031
uerberibus libidini occurrere 2251
Verbi *inſolentis reprehenſio aſtuta* 1960
uerborum ſacrorum auditio diuina 1356. *recitatio, pronunciatio diuina* ibid.
uerborum ſignificatio uera, falſa, obſoleta 1096
uerba commutare 213
Veredarij 3683
Veritas *in conſiliis, iudiciis, contractibus* 2840
ueritatis certamina 2835. *præmia* 3382. *ſtudium* 2841
ueritatis practicæ acquiſitio,magiſtri,diſcipuli 2809. *conſeruatio, conſtans profeſſio* 2810.*exercitatio* 2811. *accidentia* 2844
ueritatis practicæ fructus 2844. *uſus apius, ineptus* 2846. *ſtudioſi qui* 2809,2841
ueritatem aliorum odiſſe, ægrè ferre, punire 2858
ueritatem dicere in templo, foro, cœnaculo, morte 2837.*de eruditione, eloquentia &c.* 2838. *de ſeipſo,de aliis* 2841
ueritatem dictis factisq; ſectari 2811. *fugere, odio habere* 2850. *loqui* 141
ueritatem practicam alioruẽ exprimere 2834. *approbare,renuncrare,impugnare* 2835.
Veri *aſſertio uera* 141
uera explorare 159
ueri hiſtorici 1590
Vermes 353
Ver *ſalubre, inſalubre* 4015
Vertigo 350
Veſicæ *affectus* 353. *uulnera* 353
ueſicæ affectibus mortui 521
ueſica ludere 3985
Veſpillones 3668
Veſtæ *ſacerdos* 4188
ueſtales 4191
ueſtalium depoſitio,ſuſceptio 4191
Veſtgothorum *reges* 4283.4294
Veſtis *ceratæ diuinatio* 1359
ueſtis ignominiam non ferre 2189
ueſtes inhoneſtæ 1032.*pauperib. datæ* 2427. *recuperatæ* 605
ueſtium ablatio 1032.*conſeruatio* 622
ueſtium honorem amplecti 2547
ueſtium integritas 436. *attritio* ibidem.
ueſtium purgatores 3682
ueſtibus ſuffocati 1067. *proditi* ibid.
ueſtiariæ rei ſtudium 3639
Veſtimenta *donata* 2441. *lauta,elegantia* 303.*mutata,non mutata &c.*256. *nulla* 653
ueſtimentorũ acquiſitio 435.*conſeruatio* 436 *inuẽtores* 3629.*nota* 699. *uſus nullus* 441
in ueſtimẽta prodigi 2481.*ſumtus facti* 2412. *ſumtus parci* 2419
Veſtitus *honoris ergò conceſſus insolens* 439.2923. *insolens repudiatus* 1441
ueſtitus Iudæorum 4083
ueſtitus locorum propter corpora 441. *militum* 1814.4339
ueſtitus patrius non immutatus 441. *ſacerdotum* 4164
ueſtitus ſacerdotum Ethnicorum 4205
ueſtitus ignominia 1032. *uſus in toto* 436. *in parte* 439
ueſtitum honorificum non accipere 2534. *imitari* 3809
ueſtitu libidini obſiſtere 2260
Vetare 216

Veterinarij 3661. *medici* 1240
Vetulæ *quæ pepererunt* 414
Vexillum *colere* 3126
uexilla amiſſa 653. *ſeruata* 985. *fortiter defenſa* 2142

V I

Viæ *errore hoſtem ſiſtinere* 1782
uiæ cedere 1000
uiæ opportunæ 3965. *publicæ munitæ, ſtratæ,purgatæ,inciſæ* 2406
Viatica *liberaliter data* 2417
Vicarij *operarij & opifices* 3633
Vicennalia 4245
Vicereges 4251
Vicini *participant uicinorum improbitate &c.* 1056
Victimæ *Ethnicorum* 4207
Victi 1056.& 3911
uictos clementer tractare 3343
Victores *ferarum* 2131. *imitatores ſubactorum* 3807. *moderati* 2049
Victoria *fructuoſa* 1047. *glorioſa* ibid. *uelox* 1055
uictoriæ abſolutio 3878
uictoriæ atq; cladis idem locus 3932
uictoriæ curſus intermiſſus 3843
uictoriæ diuinatio 1450
uictoriæ nuncio hoſtem in fugam uertere 1869. *ſimulatione deludere* 1776. *ſpe freium circumuenire* 1855
uictoriæ prudenter conſulere 1736
uictoriam aliorum non ferre 2190. *conciliare* 1516. *aſtutè parare,conſeruare &c.* 2006. *non perſequi* 2153. *præuidere* 1931. *prudenter excuſare* 1706
ob uictoriam gratias Deo agere 3057. *honorem mereri* 2548. *mortem fortiter perferre* 2168
uictoria ſimiles 1073
uictoria ſimiles,diſſimiles modo 1078
exuictoria gloriam captare 2586
Victoriales *epulæ* 2438
Victus *mundus* 2334. *ſordidè paratus* 2344
Videre 119
Vidui 664
uiduæ 664. *monachæ* 4128. *quæ honeſtè nupſerunt* 2271
uiduis ſtupra illata 2312
Vigilantiæ *præmia* 3386
uigilantiam militiã excitare 1783
uigilantia hoſtem opprimere 1873
uigilantium imaginatio 21
Vigilia 259
uigiliæ 416. *depulſæ* 417.1716
uigiliæ ſacræ 4162
Vilia *curare* 3781
Villæ *euerſæ* 1027. *publicatæ* ibid.
in uillas ſumtus parci 2421
Vincunt *pares numero &c.* 1042. *feminæ uiros* 1044. *uicti uictores* ibidem. *abſq; ſanguine utriuſq; partis &c.* 1045
uincire ab alio ferre 2174
uincendo celeres 3846
uincula omnis generis 3722. *ſuperſtitioſa* 3140
Vincula *exurere* 1528. *ferre* 2176
in uincula conijcere 1743
Vindicare *apertè* 2723
Vindicta *ambitioſa honoris* 2646
uindicta dilata,ſera, præcipitata, conteſtata monumentis 2731. *honeſtè non dilata* 2723. *dilata* 2724
uindicta in agone obita 2736. *zelotypa* 2795
uindictæ caſtigatio 3091
uindictæ cupiditate ad apoſtaſiam inducti 3175. *ad mentiendum inducti* 2860
uindictæ immoderatio 2718
uindictam ad alios transferre 2723. *alteri committere* 2733. *diſſimulare* 2723 *exequi* 2733. *aptare* 2732. *peragere* 2722. *præcauere,emendare,corrigere* 2661
ad Vindictam alios inuitare 2723
Vinum *ubi copioſum* 3976. *nullum* 3977
uini abſtinentia 2218
uini abſtinentia libidinem domare 2257
uini defectus 659. *inuentores* 3625. *conſeruatio* 2516. *ſuperſtitioſa auerſatio* 3160. *uinum ferre multum* 2244
à uino ſuperſtitioſè abſtinere 3140
Vinaria *uaſa* 3715
Vinitores 3652.3653
Vinolenti 2240
Vires *hoſtium diſtrahere* 1846. *diſtractas conficere* ibid.
Virgines *monachæ* 4127. *mortem conſtãter perferentes* 2168. *quæ concepernnt* 413
uirginibus ſtupra illata 2311
uirginitas perpetua 2265
uirginitati honos habitus 3381
Vir *infamat uiros* 1057
uiri barbati 294
uiri boni in genere 1600. *felices* 3895. *cauſidici* 1122. *docti,ineptı* 1204. *docti in precio habiti* 3371. *eloquentes* 1124. *in repub.adminiſtranda illuſtres* 1117. *muliebrem habitum ſumentes* 439. *qui peperunt* 413
uirorum bonorum dilectio 45. *circa generationem miracula* 413
Virilis *ſexus participatio* 1057
uirilia munera à mulieribus ſuſcepta 3795
Virtutis *alienæ gloriam decerpere* 2588
uirtutis diſciplina 1596. *inſidiatores* 3558. *magiſtri,legislatores etc.*1596. *diſcipuli* 1598
uirtutis practicæ præmia & honores 3378
uirtutẽ aſtutè promouere 1956. *imitari* 3808. *prudenter promouere &c.* 1679
uirtute ſimiles,fructu diſſimiles 1073
uirtuum cultus 1628. *diuina cognitio* 1397. *ſemina* 3734
Vis *magiſtratui illatæ pœna* 3429. *non prohibitæ à magiſtratu pœna* 3429
uim aperiã non declinare 2069. *inferre* 116
ui capti 817
ui intentata rem amatam acquirere 2278. *illata* 2279
Viſcerationes *funebres* 4321
Viſio 119. *acuta,nulida &c.* 381. *diuina, ſpectrorum &c.* 3346
Viſus *ablatus* 343
Viſitare 243
Vita *academica* 4062
uita in deterius mutata 3875. *in melius* 3874
uita ſolitaria profana 4058. *religioſa* 4050
uitæ breuitas 310. *conſeruatio* 314. *diuturnitas* 307. *emendandæ dilatio* 3837. *incomoda nimium declinare* 2058
uitæ longæuæ diuina cognitio 406
uitæ melioris petitio 1047
uitæ periculum ex ebrietate 3246
uitæ periculo rem amatam acquirere 2284
uitæ aliorum aſtutè inſidiari 1963. *prudenter proſpicere* 1713
uitæ conſulere 861. *magiſtratuum* 3301
uitæ contemtus 72
uitæ parentum inſidiari 3517. *aſtutè* 1962. *fortiter tueri* 2138
uitam amicorum protegere 3315
uitam conſeruare mariti 1523.3306.3333
ob uitã conſeruatã gratias Deo agere 3057
in uita conſeruati qui 310. *à quibus* 314
uitarum ſcriptores 1587
Vitalis *facultatis notæ* 234
Vitia *cognoſcere* 1512
uitiorum cultus 1628. *diuinatio* 1400. *ſemina* 3714
uitia uera obiicere 203
Vitioſitatis *in genere diſciplina* 1598. *pœna iuſta* 3457
Vitis *diuinatio* 1353. *inuentores* 3625
Vitriarij *artifices* 3694
Vitrici *iniuſti* 3521. *fidi erga priuignos* 3318
Vituperare 203
uituperationes iocoſæ &c. 1030
in Vituaria *prodigi* 2473.*ſumtus facti* 2410
Viui *ſepulti* 483
uiuis honores exhibiti 956

V L

Vlcera *ani* 357. *mammarum* 351. *pudendorum* 356
ulceribus mortui 515
Vlciſci 198.& 1733. *prudenter* 1708
non ulciſci 200
in ulciſcendo diem horãmue certam obſeruare &c. 2736
Vltio Vide Vindicta. *aſtuta* 1958. *obita in templo,conuiuio* 2737. *ſtulta* 2017

V M

Vmbracula 2344

V N

Vnà *conuerſari* 863. *cubare* 863
Vnctores 3666
Vnguenta 301. *honeſtè uſurpata,neglecta* 2337
unguentariæ odium 3640
unguentarij 3721
Vnguium *cura* 301. *purgatio* 263

V O

Vocare *ad cœnam* 170. *officium* ibid.
Vocatio *propter nimiam abſtinentiam derelicta* 2246
Vociferatio 442
Volatus 386
à Volentibus *interfecti* 463
Voluntarium *otium* 3797
Voluntas *bona,mala* 13. *ultima, extrema &c.* ibid. *certa,incerta &c.*14. *negatiua* ibid.
uoluntatis diuinæ inueſtigatio 3045
uoluntati diuinæ parere 3045
uoluntatem aliorum explorare 1957. *ſeq.* 214. *non ſequi* 215
Voluptas 69. *iuncta exercitationi* 3859
uoluptatis contemtus 71. *doctores* 2208
uoluptas ex ſomno,uigilia,cultu corpus ornare 2338. *purgante* 2839
uoluptatibus omnis generis dediti 2204
uoluptuaria loca 3995
Volutatio 231
Voluulo *mortui* 521
Vomeris *candentis diuinatio* 1359
Vomitus 240. *cibi & potus &c.* 419
uomitu mortui 528
Voraces 2237
uoracitas 407
uoracitatis fructus 2140
uoracitatem aliorum reprehendere 2824

Vouere 167
Voti impij pœna 3420
Vota 167. Ethnicorum 4203. Iudæorum 4082. religiosa 4153. studiosa 2016. superstitiosa 3131
uotorum retractatio 3060
uota soluere 168
Vox 382.442
uox deponendæ iracundiæ 698. scripta ibid.
uox diuina incerto auctore emissa 1146
uox magna, parua &c. 382. acuta, alta &c. ibidem. præcox 383. serotina ibid.
uox temere missa 698. accepta ibidem. hominis non articulata 698
uox uiua hominis 697. nota cognitionis rei 698. eorum quæ fieri debent 698. non debent ibid.
uocis compositio recta 1094. numerosa ibidem. pronunciatio ibidem.
uocis studium 383
uocem adimere 1513
uoce uiua instituti 3753
uocum affectata nouitas 1087. sortitio 1362

V R

Vrbanitas 2948
urbanitatis acquisitio 2948. certamina 2965. finis 2970. fructus 2971. præmia 3384
urbanitatem aliorum amare, laudare, fouere, promouere 2968. risicitatis nomine traducere 2986
urbanitatem exercere 2949
Vrbanæ mulieres 916
urbanæ seditionis pœna 3446
urbani 2948. erga Christum, sanctos, deos, homines 2951. erga bruta, inanimata 2953
Vrbs ab infidis defensa 620. ab obsidione liberata 620. à direptione seruata 622. capta iam, sed statim recepta 621. mœnibus nudata 1027
urbis reuelatio 1447
urbis excidium nimium declinare 2060
urbis inundatio prohibita 622
urbis munitio 620
urbes academiis claræ 4062. amœnæ populosæ, nobiles mercimoniis 3954. salubres, insalubres 3956. conditæ, refectæ 3947. 4237. antiquæ, recentes 3950. munitæ 3951. non munitæ 3952. bellicosæ 2072. captæ 805. deletæ penitus, mœnis nudatæ 638. ab hostibus direptæ, euersæ 638. extructæ 589. fortiter defensæ 2142. incolis frequentatæ 595. magnificè conditæ 2398. reparatæ, restitutæ, munitæ 2399. mechanicis insignes 3965. memoriæ causa ædificatæ 977. nullæ 638. receptæ 604. restauratæ 604. uaria fortuna agitatæ 3901
urbium afflictio 638
urbium conditores gloriam illis cõmunicant 1055
urbium excidij, obsidionis reuelatio 1484
urbium expilatores 3563. proditores 3575. purgatores 3682
urbium ortus, oppressio interitus 4046. prudens cura 1818. neglectus 1820
urbes comparare 1721. fortiter oppugnare 2146. expugnare 1889
in urbes relegati, conclusi 796
Vrina 420
Vrinatores 386
Vrnæ 577
Vrsorum diuinatio 1151. domitores 3660. uenatores 3674

V S

Vstione libidinem domare 2158
Vsura 4317
Vsus frugalis alimentorum 2220
usus mathematices 1295. mechanicæ artis 1296
usus nominum honorificus 1016

V T

Vtensilia domestica 4363. domo data 2441. recuperata 605
Vteri affectibus mortuæ 91
Vtilia tractare 378

V V

Vulnera oculorum 342. thoracis 335. capitis 340
uulnera fortiter ferre 2160. ignominias non ferre 2189. modestè declinare 2035. non tolerare 2186. nimium ferre 2180. præcauere 1519
uulneribus mortui 94
uulturum diuinatio 1310
Vultus austerus, tetricus 2913. compositus 231. 2880
uultum tegere, non tegere 2883
Vuula affecta 38

V X

Vxor 416
uxoris gestatio uteri, imperiti, priuilegia 4312
uxores aliis concessæ 811
uxores auaræ 2392. dotatæ 872. industræ ibidem. deformes 871. formosæ 889. fidæ 3331. inobedientes, improbæ 3524. maritorum prostitutrices 2287. perfidæ erga maritos 3314
uxores mariti communicant fructum suæ probitatis &c. 2063. mortis 1066
uxores non repudiatæ 878. receptæ 937. zelotypæ 113
uxorum communio 865

X B

Xenodochia 3965

X Y

Xystici 3663

Z E

Zelotypia 112. nulla 103
Zelotypæ 114
Zelotypi 113
ζηλα@ 109
Zona 439

§ QVOD ab initio sumus professi, idipsum nunc repetimus: Minores subdiuisiones nos in hoc INDICE exactè non esse persecutos. Eas tamen si quis requirat, ne totam operis molem euoluere cogatur, numeri ductu Titulorum seriem consulat. exempli causa, si Medicos legatos requirat, neque illorum sub Medicis mentionem fieri uideat, Legatorum Titulum consulat, & quod quærit reperiet.

Exemplorum Index
Alphabeticus.

IN *tanta rerum uarietate, nominumq; simili dissimilitudine, ordinem constantè seruare difficile. Si seriem essentialem sequare, Grammaticorum: si accidentalem, hoc est alphabeticum, Historicorum indaginem in uno sæpe eodemq; exemplo frustraberis. Difficultatem auget proprij orum nominum à diuersis auctoribus obseruatorum diuersitas: planè uerò excandefacit synonymia, partim eorum, qui propter celebritatem famæ id sunt consecuti, ut in multorum diuersimodè pronunciantium ore uersentur: partim eorum, qui ut unius rei unicũ tantùm esse nomen deabeat, plura tamẽ uel fortuitò uel cõsultò suscepta nomina obtinuere, prænomẽ, nomen, cognomẽ, agnomen, ut ferè Romani. Exemplis rẽ illustremus. In Mosaicis digerendis, Moses nascitur, seruatur, educatur, exploratur, & hæc quidem puer: adultus, Meroen expugnat, Aegyptiũ occidit, sepelit, exulat, Sephoram ducit, &c. Hæc historica series esset. At si eadem secũdùm literarum seriẽ digerantur, quæ tempore prima fuere, literario ordine media aut ultima erunt. Alphabeticã certè Methodũ in Grammatico instituto retinere satius erit. Iam quo ad Nominum diuersitatẽ à scriptoribus usurpari solitam, ut eã insignis sit (sic Alaricus, Auentino est Adalaricus: Amalesuenta Diacono, Auentino Amalosuinda, aliis Amalosuntha: Alfredus, Aluredus: Adelfonsus, Aldefonsus, Ildefonsus, Alfonsus: Androphrodotes Probo, aliis Antophradates & Autophradates: Artoxerxes Plutarcho, Diodoro & Xenophonti Artaxerxes: Clotharius & Lotharius, Clodoueus & Ludouicus, Chilpericus & Hilpericus, Gaufredus & Godofredus & Gothofredus: Gothi & Getæ ijdem Cranzio: Daci item, ortu Dani: Hamilcar, Diodoro Himilco: Hannibal & Annibal: Hyrodes Plutarcho & Herodes, Parthorum rex, Horodes Iustino, Orodes Plinio: Indathyrsus Herodoti, Clementi Idanthyras: Othocarus, Cranzio Odacres, rex Boemiæ: Sænis Herodiano, Symiamira Lampridio: Suantouitus, Dubrauio Suatouitus: Starcuterus eidem, qui Saxoni Starcatherus: Timoleon Plutarchi, probo Thymoleõ: Thermutis Pharaonis F. Sabellico Themura: Terbellius Bonfinio, aliis Trebellius: Theodelinda Cranzio Tendelinda, aliis Teudelinda: Theodericus, aliis Theudericus, quibusdam Tetricus: Tonumbeius & Tomumbeius: Zamolxis Getarum rex, Cranzio Salmoxis) nisi synonymorum cognitionem lector familiarem habeat, sæpe præter meritum nostrum diligentiam nostram accusabit. De prænominibus, cognominibus & agnominibus id monere sufficerit, quosdam prænomine suo, ut Caius Cæsar: quosdã nomine ut Iulius Cæsar, Geta: quosdam cognomine, ut Africanus, Poplicola: quosdam agnomine, ut Dictator, Caracalla, innotuisse: & propterea sub diuersis sæpe literis exempla illorum collocari potuisse: quæ tamen nos, tautologiæ uitandæ causã, uno loco propenere, in reliquis notas tantùm apponere, & digitum ad fontem intendere uoluimus.*

A A

AARON Israelitarũ pontifex 4077. 4078. ab Israelitis defletũ 96. à Deo in sacerdotem electus 710. æmulus Mosis 110. 2574. idololatriæ auctor 3172. Israelitas conseruat 3067. Israelitis bene precatur 178. labrum æneum facit 3062. lõ gæuus 308. Mosem osculatur 253. Mosen reprehẽdit 60. 2925. 3206. obiit 555. 4018. 4033. 4041. populum in deserto numerat 4029. primus sacerdotium Mosi detulit 3074. uestibus exuitur in monte Hor. 1408. tolerans mortis 2164. uino abstinet 2218
Aaronis filij tubis canũt 1282. natalis 4041
AARON magus 1331. ob simulacrum testudinis excæcatus 1372

A B

ABA tyrannus Vng. in uico Scœbe à suis cæsus 560
Abæ tyranni Vng. cadauer in tegrum 566
ABAGVS Can R. Turcũ deuorat 2775. 2939
ABALORVM parentalia 4206
ABANNATIO 4316
ABANTES tondent priora capitis 299
ABARIS Scytha uates ἀνὴρ ὁ Θεός 386. 1140. 1538. nihil cõmedebat 433
ABARI sonitu in prælio usi 1868
ABARTHOMIVS ex hortulano rex constitutus 952
ABAS à Cerere mutatus in Ascalabum 456. 3191
Abas Cẽtaurus uenator 3673
Abas Saracenus pro sua in Christianos crudelitate dignam mercedem tulit 3187
Abas uates 1338
ABASGI ad fidem conuersi 3005
ABBA CELLENSES ab Imp. proscripti 29
ABBAS cãtharidibus sublatus 505
ABBAS Fuldẽsis de loco certat 2631
ABBAS Septimi obesus 279
ABBAS Vrspergensis historicus 1584
ABDALIAS continens 2253
ABDAS episcopus Ignis templa diruit 3097
ABDELMONIVS patre figulo natus 955. 3705
ABDEMELECHVS spado 354. pro Hieremia intercedit 2902. 3068
ABDEMONAPLIS Ismaelita mercator 3682
ABDENAGVS in Babylonica fornace seruatus 322. mortem nõ declinat 2056. puer religiosus 3740
ABDERÆ pabulum medicatum 3971
Abderitæ à ranis eiecti 633. doctos in honore habuerũt 1211. insania correpti 16. stupidi 1645
Abderitarum fides erga Democritum 3310. de Democrito ineptum iudiciũ 1264
ABDERVS ab equis deuoratus 473
ABDIAS abscondit & alit prophetas 241. 2358. 2372. 2425. 2893. 3067. ære alieno oppressus 629. Eliæ occultus amicus 864. inter scelleratos uir pius 241. procurator 749
Abdiæ Babylonij uitæ 1587
ABDILA Christianorum persecutor 3244
ABDOLOMINVS in Rucle-
ctus 724. hortulanus 3652
ABDON fœcundus 409. martyr 3016
ABDVI propheta 1337
ABEDECALAAS martyr 3017
ABEL martyr 3026
Abelus opilio 3657. primitias Deo offert 2431. 3073. primus animalia occidere instituit 3719
ABELOITÆ hæretici 1321. non miscebantur uxoribus 2262
ABENEZRA falsa prædixit 1497
ABENYVZA Alphonsum XII. R. defendit 3261
ABERDONENSIS academia 4064
ABESAN fœcundus 409
ABGARVS R. superstitiosos castigat 3188
ABIA Hylli Herculis F. nutrix 3667
Abia rex Iuda ope diuina euadit victor 1037
Abia Samuelis, degener 1074
ABIAS iudex corruptus 3483
ABIATHAR Pp. deficit à Solomone 3489. fidus in Dauidẽ 3304. relegatus 796. sacerdotio priuatus 740.

folus è cæde superstes ad Dauidem fugit 330
ABIGAIL bona 1609. cibaria Dauidi dat 2439. Dauidem placat 2055. à Dauide recepta 777. fida in maritum 3333. maritum habuit ignauum 888. muneribus Dauidem placat 2383. prudens 1637. 1719.1729. ob prudentiam Dauidi matrimonio iuncta 877.971
ABIHV igne consumtus 475
ABILÆI auri fertilissimi 3969
ABILIVS episcopus 4103
ABIMELECHVS Gedeonis F. ex Broma concubina natus 1059. à muliere interfectus 467.468. crudelis in Sichimitas 2780. fratres occidit 3534. Iudæos persequitur 3236. lapidatus 483. ob crudelitatem erga fratres miserè periit 3922
Abimelechus R. amicitiam cõtrahit cum Abrahamo 835. hospitalis 2372.2897. per fenestram, id est, astrologiam uidit 1268. reconciliatus Isaaco 840. Sarã rapit 2279.
Abimelechi ambitio regnandi 2598. domus sterilis 411
Abimelechus sacerdos Dauidi mundo panem dat 2271
ABIRAMVS terra absorptus 482
ABISÆVS gigantem interficit 2111. leonẽ occidit 2134. miles fortis 2104
ABISAGA formosissima 287
ABITABILIS sepulcrum ignoratur 567
ABIVS iniussu Domini sacrificat 3223
ABLABIVS Constantini prętorij præfectus humili loco natus 954. eunuchus 355 uaria fortuna 3911
ABNER ab Isbosetho deficit 3588. dux militiæ 748. honorificè elatus 959. negligens in excubiis 3858. reprehensiones ægrè fert 4765. 2864
ABORZVS insidiatores occidit 1806
ABRACHIMINI. Vide Brachmanes.
ABRADATÆ militaris ornatus 4340
ABRAHAMVS ab igne seruatus 322. altare ædificat 3274. amicitiam contrahit cum Abimelech R. 835. astrologiæ inuentor 1262. auctor cœmiteriorũ 3965. circumciditur 3660. credit Deo 3046. cum improbis conuersatus 3923. cum paucis uincit 1042. cupidus liberorum 76. Deo carus 3035. Deo obediens 3045. Deum uidit 1383. diuinæ philosophiæ inuentor 1305 fugit famem 654 hospitalis 2897. mathematicus 1254. insidias fugit 1708. Isaacũ sacrificaturus 4028. iurgia cauet & dissoluit inter pastores 2661. literarum inuentor 1086. Lotho optionem dat 3346. longæuus 3018. mandatum de circumcisione accipit 4042. Melchisedecho decimas offert 3058. nomen mutat 693.
pecore ditissimus 611. plangit Saram 99. πολύγαμος 883. præda abstinet 2457. 2459. prædam ex hoste recipit 1829. primus somnia interpretatus 1243. promissionem risit de filio 208. puteos fodit 2411. Saram neptem in matrimonium ducit 874. Saram plangit 99. Saram prostituit 2287. Saram sepelit 44. senex genuit 413. seruis abundans 610. studiosus theologiæ 1543. uernas suos circũcidit 4083
Abrahami certamen cum Gethelliacis 1272. conuersatio placida 2907. cum Sara temperantia 2268. deprecatio pro Sodomitis 191. 3068. familiæ celeritas à Deo 947. filius degener 1073. iuramentum 143. metus mortis 2065. natalis 4041. pater idololatra 1058. peregrinationes 4043. preces exauditæ 3048. progenies ampla 614. 1057. prudentia in conseruanda Lothi amicitia 1729. secundæ nuptiæ 885. sepultura 574. seruus fidelis 3339
Abrahamo Melchisedecus panem & uinum offert 998. 1014
ABRAHAM Aegyptius eremita hæreditatem negligit 606 2456. neptim conuertit 3088. prostitutas conuertit 1687
Abrahami eremitæ uestitus 2335
ABRAHAMVS Iudęus Christianum puerum occidit 3240
ABRAHAMVS Marocci R. præcipitatus cũ uxore 496. 2060
ABRISIVS impius in filium 3523
ABRODITI Francorum socij 3585
ABRON intemperans 2208
ABRONYCHVS Atheniensis Speculator 3671
ABSALOMVS Dauidis F. à patris cõspectu exulat 795. 1687. ambitiosus ob formã 2585. ambit regnum patris 2598. caput quotannis tondebat 300. formosus 284. fratrem crudeliter interficit 1963 2732. 2773. 2793. 3613. fraude rex creatus 1997. impius in patrem 3520. impietatis erga parentem pœnas dedit 3922 insepultus abiectus 1022. marmoream columnã sibi statuit 2629 pulcra cæsarie 292. simulat reconciliationem cum patre 146
ABSALON Roskildensis episcopus bellicosissimus 3794. celeriter hostem uincit 1850. classem conseruat 1816. dignitates respuit 2533 semilotus piratas oppressit 3851. Valdemari R. mortem dolet 97
ABSIMARVS I. contiũ mutuat 2737
ABSYNTHII Oebazarum immolant 2744. 2151
ABSYRTVS uetterinarius 1240. discerptus 502
ABSYRTVS fl. à Medeæ fratre sic dictus 695
ABVLITES auarus 2504
ABVNDIVS martyr in cloaca mortuus 558
ABVRNIVS Valens I. C. 1572
ABYDENI blandi in filios 2912. 2913. 2917. in hospites 2916
Abydeni contumeliosi 2854. cur Sestum receperint 1158. fidi in amicos 3313. grati pro iudicio 3604. mortis cupidi 2185. seruitutis metu occumbunt 2060
Abydenorum mos in conuiuiis 4328
Abydenorum mores 3731. prudentia de uictu 1678
ABYDVS incendium passa 643
ABYSSINI in templis non excreant 3149
Abyssinorum regum electio 729. prudẽs cõseruatio 1737

A C

ACACIANI hęretici 1321
ACACIVS Amydenus episcopus 4105. captiuos redimit 2365. humanus in hostes 2900
Acacius Berrhææ episcopus suas ædes semper patere uoluit 1679
Acacius Cæsariensis episcopus Arianus Cyrillum fallò accusat 2855
Acacius episcopus excommunicatus 820
Acacius patriarcha Constantinopolitanus eximaginibus ambitiosus iudicatus 984
Acacius orator μονόφθαλμος 342
Acacius rhetor 1115
Acacij prudentia in Leone Imper. consultando 1686
ACACVS Mercurij nuntius 3666
ACADEMIA 398. 4067. locus insalubris 339 4001
Academiarum nomina in gradibus 1008
ACADEMVS index raptus Helenæ 153. 3295. 3355. 3663
ACÆNA quale instrumentũ 1260
ACANTHVS formosa 284
ACARNANIA submersa 636
Acarnanes fundis boni 394. immunes à bello 769. 846
Acarnanes iuuenes interfecti bellis Macedonici causa 905 914
Acarnanum exercitia 442. feminæ bellicosæ 2075. puerorum institutio 3750
ACASTVS Pelliæ F. phthiriasi periit 525
Acastus sagittarius bonus 393
ACCA Laurentia Carutio nubit 868. diuinos honores meruit 977. 2295. fœcunda 411. cum Herculis spectro concumbit 2299. locuples 616. ex ludo locupletata 3790. Lupa uocata 683. meretrix 2314. 2317. Rom. Pop. hæredem reliquit 625. Romuli nutrix 3667
Accæ Laurentiæ festa Laurentalia instituta 987
ACCÆ episc. Hagustaldensis bibliotheca 3818
ACCENSORVM academia 4065
ACCIA Variola patris testamentum subuertit 3268
ACCIOLINVS crudelis in Patauinos 2769
L. ACCIVS styli sui durities fatetur 2821. urbanè excusat 2962
Accij poetæ confidentia in se ipso 2813. 2840
T. ACCIVS A. Cluentij accusator 1124
ACCIVS Naulus cotẽ no. uacula diuisit 1581. subuicus 670
ACCIVS Tullus Rom. cõtra Volscos incitat 1987
Accij Tulli prudentia in Rom. accendẽdis ad bellum 1753
ACCO mulier insana 16. iudicata 179. 1646
ACCON à Saracenis expugnatur 4031
ACCVRSIVS I. C. 1573. Græcæ linguæ imperitus 1099. ætatis 37. anno Iuris studiũ aggressus 3771
ACDESTIS Iouis femineo tus è petra 1058. spado 354
ACEPHALI hæretici 1322
ACEPSEMAS monach. 4121
ACERRA temulentus 2243
ACESÆVS rector nobilis 3696. 3722
ACESIAS medicus imperitus 1243
ACESII episc. pertinacia 3163
ACESINVS amnis gemmifer 3968
ACESSÆVS ignauus nauta 3632. 3838
ACESTE Adrasti filiarum nutrix 3667
ACESTII felicitas 3897
ACHABVS falsus uates 1495
ACHABVS R. apostata 3171. Benadadum illæsum dimittit 3246. cum Syrorum rege fœdẽ facit 3210. diuino monitu Syros aggressus 1049. fœcundus 409. ieiunat 2215 impietatis suæ pœnam in posteros distulit 3181. inobediens Deo 3195. Michęę prophętę inobediens 3208. 3209. ob tyrannidem infelix 3920. pacis amans 40. prophetarum reprehensiones ægrè fert 2863. 2865. scelleratissimus uxoris stimulis euasit 3524. uestitum mutat 440
Achabi domus eburnea 2471. pœnitentia 3082. stirps excisa 318. 660. uxor perfida Iezabel 869 1065
ACHÆI ab Achæo dicti 690 à Græcis deficiunt 3583. Athamantem immolare uolunt 3156. canum præsidio usi 181. captiuos immolant 4212. certant liberalitate cũ T. Quinctio Flaminio 2380. ex speculo de sanitate uel morte certi 1374. ingrati in Oeboram 3606. ludis dediti 3789. Philopœmenis necem ulti 3303. supplices Neptuni occidunt 3220
Achæorum colonia 623. concilium dissolutum 913. confœderatio 854. crudelitas in Mantineam 2748. militaris ornatus 4340. prætores 4250. uestitus 439
Achæis equestris ordo honorificus 4240. oraculum datum 1451

ACHÆVS fatuus 1645
Achæus puer Hipparinum interficit 2272
Achæus R. submersus 511
Achæus tragicus 1151
ACHÆMENES præfectus classis 748
ACHÆMENIDÆ cęsis Magis diem festum Persis instituunt 987
ACHAIA à Nerone liberata 775. submersa 636
Achaica Synodus 4156
Achaiæ exules in patriam reuocati 760
ACHAIVS R. Scot. fœdus facit cum Carolo M. 828. 836
ACHAMVS Israelita Charmi F. auarus 2515. sacrilegus 3230. confitetur peccatum suum 2817. lapidatur 483
ACHARNANES ab hostib. afflicti 637
ACHARES anulus 304
ACHATES Aeneæ perpetuus comes 859
ACHATIVS orator μονόφθαλμος appellatus 687
ACHAZVS, qui & Achas R. apostata 3173. cum Assyriorum R. fœdus facit 846. impiissimus 3210. 3118. timet hostes 2152. uasa sacra profanat 3229
ACHELNOTVS magnificus in corpora sanctorum 4135
ACHELOVS & Hercules riuales 112
ACHEMON improbus 1611.
ACHIAS propheta 1337. Ieroboamo regnum prædixit 1435
Achias spiritu agnoscit ad se uenientem reginam 1381
ACHILLAS caluariam mortui saxo petit 2938
ACHILLES ab igne incolumis 322. ab inferis euocatus per Apollonium 565. Achilleon inuenit 1231. à Græcis ob uirtutẽ honoratus 3379. ambitiosus 2568. cadauer Hectoris exponit uenale 2516. capillos euellit 262. Chironem præceptorem timet 81. Chryseida qui impetrarit 1689. cinædus 2303. cithara furorem sopit 1291. comam dedicauit 3159. crudelis in Thersitem 2764. culinã ac cibos curat 3719. de causa pestis disserit 1240 Diomedeã compressit 2312. fidibus lusit 1283. formosus 283. fortis heros mortuus 530. Græcos in auxilium uocat 181. gloriæ studiosus 2524. hostes fugit 2054. implacabilis 2730. impatiens mortis Patrocli 2193. in bello Troiano cæsus 484. 539. inuulnerabilis 424. iracundus 90. iræ occasiones anteuertit 1690. 2661. Lyricus 1146. mortẽ fugit 2053. musica usus 1287. ob ereptam sibi Bryscida ira æstuans 3845. obliuiosum seruum punit 35. pædarastes 2302. Patrocli amici mortem ultus 864. patrocli reprehensionem fert 2892. pedibus celer 388. Pisidicem ob proditionem punit 3615. pius in præceptorem 3309. puellari habitu latet 440. puer fortis 3736. puer medullis nutritus 432. Pyrisous dictus 687. sagitta periit 484. sua manu ministrat in cœna 3795. Telephum hastæ ærugine sanat 1241. unde dictus 688 695
Achillis ambitio monstrosa 2637
Achillis citharam Alexander M. uidere cupit 1019
Achillis crudelitas in Hectorẽ 2754. diræ 190. encomium 991. incessus magnus 387. insula, tumulo eius clara 945. inuentio contra Agamemnonem 1108. nomen multis commune 694. prudentia in peste arcenda 1716. in reconciliando Menelao & Antilocho 1729. tumulus 575. tumulus floribus coronatus ab Alexandro M. 961. 1019. uotum 178
Achilli Agamemnon equos XII. offert 1015
ACHILLINVS Gothos solus sustinet 2121
ACHIMAAS Absalomi conatus Dauidi indicat 152. Dauidi uictoriam nunciat 154
ACHIMELECHI stirps excisa 660
ACHINOAMA à Dauide recepta 777
ACHIO Ranimo linquit 260 circumciditur 3012. uentratis amans 2845
ACHIS R. fidus in Dauidem 3390
ACHITOPHEL ambitiosus 2581. Chusæi æmulus 110 Dauidi irascitur 90. perfidus in Dauidem 3502. perfidiæ pœnas dedit 3921. se suspendit 460. 516
Achitophelis apud Dauidem auctoritas 968
ACHIVI Aeneæ pietatem honorant 3385. nulla mutica in bellis usi 1283
Achiuorum permutatio 4317
ACHOLIVS à dæmone liberatus 367
ACHONIS R. clades 552
ACILIVS Butas decoctor 629
ACILIVS Glabrio hostibus elapsus 1781. fortis miles 3302. leonem confecit 2134
ACILIVS Sthenelus uinitor 3652
M. ACILII triumphus 4345. uota 3137
P. Acilius I. C. 1570
ACME Formiani amica deformis 288
Acme Iudæa ancilla 815. Salomen falsò accusat 2858
Acme meretrix 2318. Septimij amica 2318
ACOETES pauper 668
ACOMATHES Christianis fauet 3033. humanus in captiuos 2902. legatos patris uiolat 3608
Acomathis contẽtio de imperio cum Selimo 2620
Acomathes Bassa Ghendich cognominatus 688 dux fortis 2103
ACONE portus uenẽno aconito dirus 3975
ACONTEVS uenator 3674
ACRAGANTINI. Vide Agrigentini.
ACRAGAS sculptor 3702
ACRIDOPHAGI uexãtur araneis 633. locustis 634. pediculis 373
Acridophagorum uictus 432
ACRISIVS à filio interemtus 463. clypeos inuenit 3627. 3800. de filio oraculũ consulit 141. de regno cum fratre pugnat 2600. disco interemt? 487. 531. diues poculis 607. quale oraculum de liberis habuerit 1407
ACROATHONIS arcis incolæ longæui 308
ACROCERAVNII ambitiosi 2874. latrones 3568
ACROCORINTHI Pegasus bibens à Bellerophonte captus 945
ACRON medicus 1233. Athenis sub pestilentiam inclaruit 1242
Acronis R. pugna cum Romulo 2117
ACROTATVS in re iniusta parentibus refragatur 3272 parentibus obediens 3322
ACTÆON uenator 3677. prodigus in canes 2482. à canibus laniatus 474
Actæonis nomen pluribus infaustum 1071
ACTIACA pugna 4042
ACTIÆ Augusti matris somnium 1442
ACTIOLINVS impatiens captiuitatis 2193
ACTISANES R. humanus in subditos 2876. latrocinia punit 795. 2719. 3451
ACTIVS Labeo Iliada Homeri ineptissimè uertit 1099. poeta indoctus 1157
Actius Flauius augur 1344 porcarius 3658. uaticinandi artẽ callebat 3878
Actij Nauij cum Tarquinio Prisco R. certamen 1542. statua Romæ 980
Actius Pisaurẽsis extra patriã mortuus 560
Actius Sincerus Sannazarius quid oculis conferre putet 2965
Actius III. Estensis impius in patrem 3518. eius affinitas cum Galeacio 844
L. Actius Tragicus 1151. C. Iulio Cæsari nunquam assurrexit 2554. poeta pusillus 278. statuam sibi posuit 979. 2629. 2644
Actius Vicecomes à uipera illæsus 95. arthriticus 360. auro obiecto effugit 1782. ope diuina uictor euadit 1051
Actio Vicecom. uipera in galeam irrepit, uictoriã portendit 1455. 1352
ACTORIDES fratres aurigæ 57
ACTVARIVS medicus 1236
ACVES tesseram dat militib. 1783
ACVPHIS legatus ad Alexand. M. 744
ACVSILAVS orator 1114. diues 596. historicus 1587. pugil 402

A D

ADAD R. ad Christum conuersus 3013
ADADVS R. ingratus in Achabum 3605
Adadus puer Idumæus hostibus ereptus 313
ADÆ R. Cariæ frugalitas 2217
ADALDAGVS archiepisc. Hamburg. in Iutia tres episcopatus constituit 4089. reliquias diuorum colit 4136. Cãcellarius Othonũ Impp. 748
ADALGARIVS episcopus 4108
ADALGISVS D. Beneuent. deficit ab Imp. 3585
ADALGOTHVS episcopus munificus in pauperes 2363
ADALVALDVS Longobardorum rex toxico dementatus 17. adhuc infans R. salutatus 723
ADAM carne & uino abstinet 2216. creatus 4027. die natali lapsus 4023. Euæ consiliis patuit 2034. fœcundus 409. in Golgotha sepultus 574. ingratus in Deum 3197. liberos rectè instituit 3000. mathematicæ inuentor 1254. primus grammaticus 1087. protoplastus lõgæuus 308. sapientissimus 1189. terra natus 269
Adami abstinentia 2218. fides coniugalis 3330. filius degener 1073. obsequium in coniugem 2912. 2917. uestitus neglectus 2336
ADAMITÆ hæretici 1326. in publico coeunt 2322
Adamitarum promiscuæ libidines 2320
ADAMA igne periit 475
ADAMANNVS monachus ieiunat 2214. Eugenium placat 2664
ADAMANTIS natura 1216
ADAMASTVS gigas 275
ADELARDVS abb. Edgari R. corpus læsit 3213
ADELBERO D. Boiorũ conspirat contra Henricum II. Imp. 913
ADELBERTVS Comes Bauariæ ambitiosus 2569
D. Adelbertus monachus 4125
D. Adelbertus episcopus à febri liberatus 363. episcopatu se abdicat 2561. Strachyqiæ episcopatũ offert 1401
D. Adelberti episc. corpus à Barbaris redemtum 568
Adelbertus episcopus Boem. siccitate liberat Boemiam 1517. exequiis fratrum suorum interfuit 3382
Adelbertus martyr 3022
Adelberti episc. digitus in uetre piscis repertus 1368
Adelberto apparet Christus 1490
Adelbertus Eporediæ Marchio munificus in pauperes 2362. perfidus in socerum 3540. pauperi dat cornu uenatorium 2427
Adelbertus Hamburgens. archiepisc. ambitiosis. 3919. bellator 3793. humilis 2526 impatiẽs deiectionis 2190.

patiens morbi 2158
Adelbertus Maguntinensis archiepisc. multarum seditionum auctor 3794
Adelbertus Pragensis episcopus 4109. prædicator 4094
Adelbertus Vormaciensis episcop. obesitate periit 515
Adelberti Visi coloniæ 596
ADELBVRGIS uisum recipit 347
ADELDAGVS episcopus 4108
ADELETÆ uarij casus 3909
ADELGISIVS patricius lauratus 1007. Cassini templum spoliat 3231
ADELHARDVS monach⁹ 4125
ADELHEIDIS D. libidinosa 2294. maritum per adulterium tollit 2278
Adelheidis monialis 4131
ADELHELMVS Durotellus episcopus 1316
ADELINDO Caroli M. concubina 2319
ADELITTI arioli Hispani 3345
ADELSTANVS Angliæ R. ex rustica puella, spurius natus 1060. mirè seruatus 328
Adelstenus filio auctor humanitatis 2873
ADELVARDVS prædicator 4094
Adeluardi precibus hominis integrum cadauer in cinerem solutum 1514
ADELVLFVS R. regnum suũ tributarium Rom. ecclesiæ constituit 812
ADELVS R. equi lapsu periit 498
ADEODATI præclara indoles 3742
ADER exul 796
ADESPOTÆ Laconum serui 772
ADIABENE bitumine abũdat 3972
ADIABENVS audacissimus 2146
ADIMANTVS R. fulmine percussus 476. fugit 2066
Adimanti ignauia 3855
Adimanto fratris commentarij inscripti 993
ADLAVVS mimi persona hostiũ ordines lustrat 2170
ADMETVS poeta insultus 1156
Admetus amore Alcestidis pericitatur 2284
Admetus R. domum sibi similẽ reddidit 4359. hospitalis 2898. ob coniugem infelix 3928. patri uitæ cupiditatẽ exprobrat 204. probus 1597
Admeti R. clementia in Themistoclem 2694. fides in Themistoclem 3390. infelicitas 3927
ADMIRATVS gratus in Balduinum 3364
ADNOTARI quis dicatur 205
ADO historicus 1584
ADOLESCENTIS cuiusdã pudor 87 88
ADOLPHVS archiepisc. Coloniens. duxit uxorem 870
Adolfus comes Holst. idola tollit 3097. Lubicam ædificauit 590. monachus 4120. puer Margaritæ R. dona auersatus 3741. 3743. uerecundus 88
Adolfus D. Slesuicensis perfidus in fratrem 3536
Adolfus episc. Osnaburg. humanus in leprosum 2895
Adolfus Lotharingiæ princeps in acie cæsus 540
Adolfus Nassauiensis auarus 2391. 2499. de archiepiscopatu contendit 714. imperio deiectus 739. perfidus in R. Angl. 3511. 3552. occisus ab Alberto Austriaco 4032
Adolfi Nassouiensis confidentia 2845
Adolfi Nassauiensis & Alberti Austriaci ob imperium inimicitiæ 899
Adolfus R. crudelis in Tollomenem supplicem 2741
ADONIA sacra 4033. 4197
ADONIAS Dauidis filius formosus 284. Abisagam uxorem petens repulsus 868. ad aram confugit 777. fratri similis 289. regnum occupat ambitiosè 2598
ADONIBEZECVS R. mutilatus 302. 3417. 3917
Adonibezeci R. crudelitas 2744
ADONIRAMVS Salomonis R. lignator 3678
ADONIS à Venere raptus 286. ab apro interfectus 472. 3677. stultus 1646
ADOPTATIO 4362
ADORAMVS tributo præfectus 748. lapidatus 483
ADRAMELECHVS parricida 3518
ADRANITARVM omen 1457
ADRASTEA Iouis nuttrix 3666
ADRASTVS Logicus 1176
Adrastus R. infortunat⁹ 3920. iuuenibus obsecutus 2035. mœrore obiit 494. oraculo monitus de coniugio filiarum 1465. se confodit 461. 3613. Theseo gratias agit 179. Theseo R. supplex 184.
Adrasti sepulcrum 575
ADRIA à Diomede condita 3948
ADRIANALES sodales 353
ADRIANVS Anglus Norucgos ad fidẽ conuertit 2999
ADRIANVS Consul Rom. surdaster 350
ADRIANVS Comestanus Caraualæ cedit 2561. oraculo deceptus 1510. 3879. ueneni periculum euasit 327. 373
Adrianus Imp. adamãte donatus spẽ regni concepit 1372. 1438. Aelianũ amauit 1228. æmulus doctorum 2574. 2579. à febri liberatus 362. alimentaria auget 2370. 2425. ambitiosus 2587. 2648 amicorum studiosus 2912. Antinoum Bithynicum honorat 3012. à Traiano adoptatus 722. 865. auctor humanitatis in seruos 2874. barbatus 2956. bona damnatorum non in priuatum retulit 2455. bonus princeps 1602. Christianis fauit 2034. Christianos persequitur 3236. clemens erga Phaonium 2665. clemens in seruum insidiatorem 2681. Commodum appellauit caducum parietem 1223. contactu, cæcis usum restituit 2456. debitum remisit 2456. doctos amauit 3375. doctus 1197. è peregrinationis studio morbũ cõtraxit 3850. equum tumulo honorat 2473. ex fonte Daphnes futurorum scientiam hausit 4224. ex morbo desperat 79. exustus 478. ferè interfectus a furioso 320. geographiæ studiosissimus 1265 gloriam non appetit 2537. gloriam patri inuidet 107. Græculus uocatus 1102. gratus in Veteranum 4892. grauibus morbis affectus 3185. humanus erga ægros 2894. humanus in pauperes 2992. imperium modestè suscipit 2550. in coniuuiis humanus 2908. in expeditionibus assiduus 3840. inhumanus alloquio 2924 in Imp. electus 722. insigni memoria 34. inter epulas festiuus 2964. in Traiani patris templo nomen suum inscribi uoluit 3146. in Veteranum quempiã munificus 172. Iudæorum pertinaciam domuit 3164. legumlator 2565. locum fatalem timet 81. magister clementiæ 2658. medicinæ studiosus 1239. medicos consulit 149. Mesomedem amauit 1171. meticulosus 80. militares Pyrrhichas populo exhibet 391. militum tabernacula subuertit 1770. morbi impatiens 2186. moriens turba medicorum se perire dixit 1243. 1248. munificus in populum 2436. 2440. pædereستes 2303. pallio tectus adiidet 4327. Pancrati alimenta in Musis concessit 1169. pedibus iter faciebat 422. primus barbam nutriuit 2587. prodigus in spectacula 2476. promissa barba & capillo 298. prosa & carmine promtus 1160. quę omina mortis habuerit 1417. res à se gestas notauit 2556. Rom. pop. prouincias inuisit 3816. sanguinis fluxu è naribus extinctus 330. senatores magni fecit 3389. seruii superbiam punit 3416. 3426. seruo oculum excutit 342. seruos à dominis occidi uetuit 3253. seruis notũ sibi donat 2443. spectacula magnifica edit in funere patris 2369. studiosus historiæ 1593. studiosus magiæ 1544. suam mortem prædixit 1270. Suetonium multat 3461. suos actus usque ad horam mortis præscripsit 1269. templum profanat 3219. testamentum rescindit 3267. Traiano inuidet 108. triumphum recusat 2535. Voconium elegiographum quãti fecerit 1171.
Adriani Imp. æmulatio 110. affabilitas 2882. 2884. bellica prudentia 1653. bibliotheca 3817. de testimoniis iudicium 1917. donarium 2433. in iudicando infelicitas 3645. iudicium de Catone, Ennio, Cæcilio 1129. magnificẽtia 2356. moderatio in inimicos 2697. moles sepulcrum 2410. mos in cõuiuiis 4328. murus 2408. natalis 4025. peregrinationes 3881. pœna in parricidas 3436. pœnitentia 135. pons in Cephiso 2406. somnium 1442. spectacula 2445. tolerantia 421. uenandi studium 3636. uilla magnifica 2408. uxor morosa 1065
Adrianus martyr 3026. crucifragio mortuus 52
Adrianus I. Pp. auctoritatem sibi arrogat 781. Desiderii R. Longobar. terret 1877. missæ quid addiderit 4167. 253. munificus in pauperes 2429
Adriani Pp. pedes osculatus Carolus M. 714. aquæductus 2418
Adrianus II. Pp. hospitalis 3068. ob eleemosynam diuinitus remuneratus 258.
Adrianus III. Pp. ambitiosus 2637. Friderico I. Imp. beneficium exprobrat 204. coronam imperialem Romæ imponit 171. Guilelmo Siculo pacem negat 2736. mulcra suffocatus 515. nominis Beneficij interpres 1098
Adrianus VI. Pp. amat doctos 3378. aucupia pecuniæ fuitur 2460. Caroli V. præceptor 3759. collegium Louanij extruit 2405. Pp. creatus idem nomen seruat 693. delicias detestatus 2227. doctus, sed in rebus gerendis minus expeditus 1204. gloriæ studiosus 2559. impatiens reprehensionis 2188. in cœna & prandio lectore habuit 3851. in Pp. electus 712. in sacris necessitudines non respiciebat 3070. in tuenda ualetudine diligens 336. iudicium suspendebat 140. mimo oblectatus 3787. modestè suscipit pontificatum 2550. non metuit contagium 2169. ob cunctationem ab Vngaro legato diuisus 38.42. Pasquillum abolere cogitat 1163. picturas nobiles contemnit 3640. poetas negligebat 1138. profusas donationes reuocat 2377. quæ omina mortis habuerit 1418. puer discedo felix 3772. 3773. Romanã aulam emendaturus erat 3088. Smaragdum Genuæ contemplatur 42. suspicio sui 139
Adriani VI. Pp. amicitia cum Alfonso Atestino 40. inhumanitas 2930. moderatio 2049. parentes pauperrimi 951. 3697
Adriano VI. Pp. prænũciatus ex genesi pontificatus 1278
Adrianus rhetor 1119
Adriani sophistæ auaritia 2509
Adrianus Turnebus absq; funeris pompa efferri uoluit 86. extabuit 526

ADVENÆ Romæ præ turba exanimati 517
ADVRNIA factio 63
ADYRMACHIDÆ comã alunt 298. 303. uirgines nupturas regi exhibent 4370

A E

AEACEA, ludi 4221
AEACIDES regno deiectus 739
Aeacidarũ omniũ mors diuinitus illata 1071. stirps extincta 660. stirps MCC. annis duraui 660
AEACVS filiũ fratricidij condemnat 3436. iustitiæ nomine celebris 968. iustus 3276. legatus apud Iouem 742. Phoci cædem ultus 2709. seuerus in filios 2704
Aeaci auctoritas Delphico oraculo celebrata 968. monimentum 575
AEATI cum sorore coniugium 874. prudentia in regno comparando 1675
Aeato datum oraculum 1435
AECHMAGORAS puer expositus 311
AEDESIA docta 1200
Aedesiæ cura de filiorum institutione 3761
AEDESIVS philosoph⁹ 1194 apud Zenonem diuersatus plagas patris pertulit 3866. in docendo assiduus 3841. in sublime raptus 1526. mercatura relicta philosophatur 3854. popularis 2880. quid utilitatis ex philosophia ceperit 1560. 2043. solẽ tantũm aspicientes oracula edebat 3766
Aedesius sophista de omnib. interrogat 250. non erubuit à mechanicis discere 3768 uitę institutum somnio perquirit 1370
Aedesius uates 1338
Aedesius presbyter 1308
Aedesij prudentia placandi patrem 1731
AEDILES plebis munera curabant 2445
AEDON & Pandareus in aues 455
Aedon filium suum interfecit 3521. textrix cũ Polytechno fabro certat 2583. 3643
Aedonis crudelitas 2774. in Polytechnum maritum amor 49
AEEÆ insulæ signum militare 702
AEGÆ insula spectris infestatur 3999
AEGÆON gigas 275
AEGEAS à dæmone correptus 462
AEGEVS Androgeum interficit 2639. impatiens mortis filij 2194. Medeam salutat 169. πολύγαμος 884. quale oraculum acceperit desiderans sobolem 1407. submersus 511
Aegei de filij morte suspicio 130. leuitas in posteros propagata 3804
AEGEVM mare unde omẽ habeat 695
AEGIALEVS parti Pelopon nesi nomen de se dedit 695
AEGIALI nauli immunes 759
AEGIAS trapezita 3656
AEGIDIA formosa 286
AEGIDIVS Carilla collegiũ Bononiæ extruit 2405 Cardinalis legat⁹ in Italiã 743. honorificè elatus 569. Magnus Card. bellica tractat 3791
Aegidius Fontana legislator Venetorum 1566
Aegidius monachus 4124. iactationis occasiones fugit 2536. orans miraculosè exauditur 3047. 1384
Aegidij episcopi prudentia in rationibus reddendis 1704
Aegidius Medicus 1238. patiens morbi 2158
Aegidium abb. cerua alit 428. 2905
AEGIENSES ambitiosi ob uictoriam 2586
AEGILIDÆ caricæ 3974
AEGILIVS cinædus 2304
AEGIMIVS longæuus 309
AEGINA R. à fonte adamata 286. geminos peperit 270. ex geminis Eurysthenẽ primo curat 702
Aegina insula aditu difficillima 3997. bonos histriones aluit 1154. fertilis 3940. qua ratiõe fertilis reddita 3654. sua natura sterilis 3992. unde dicta 695
Aeginæ insulę theatrum 3964
AEGINENSES primi numos signauunt 4331. suorũ aliquos domum rediisse clam gaudent 104
Aeginensium fides in Rom. 3313. fraus in deposito 1950
AEGINETÆ auctorẽ nouę legis execrabantur 67. αὐτὸ χθονὸς 943. Cereri supplicẽ uiolant 3220. cum Epidauriis certant ob simulacra 908. cur Myrmidones dicti 3840. diuites 597. exules 635. monophagi 242. mores mutant 5877. nouas cõdere leges prohibent 1918. ob uiolatum Cereris templum uicti 3920. seruis abũdant 610. simulacra rapiũt 3156
Aeginetarum mores 3731. odium in Athenienses 60. uestitus 437
Aeginetis oraculum reddituũ 1400. 1447. pollices abscissi 357
AEGIRÆ oraculum 4195
AEGISTHVS à capra nutritus 428. 1431. adulter 2277. cædis iniustæ pœnas dedit 3489. otiosus amat 3979. unde dictus 686
Aegisthi crudelitas 2759. sepulcrum 575
AEGIVM oppidum Iouis hospitio celebre 944
AEGLE fallatrix 2322
AEGLES Samij⁹ athleta mutus 398. uocem recipit 349. olympionica 406
AEGLOGE Neronis nutrix 3667
AEGOLIVS antrum Cretæ ingressus 3222. in auem uersus 455
AEGON rex designatus 715. quale omẽ regni habuerit 1440. pugil fortis 394
AEGYPIVS & Neophron rinales 2327
Aegypius in auem uersus 455
AEGYPTIVS Ablabi quid prædixerit 1271
Aegyptius iuuenis Alexandrũ Zebennam mentitus 1953
Aegyptius magus hæreticus 1525
Aegyptius monachus iræ occasiones fugit 2661
Aegyptius polyphagus 407
Aegyptius R. simiis delectat⁹ 3785
Aegyptij cuiusdam de abscõdito responsum 161
AEGYPTII à media nocte diẽ incipiunt 4008. à ranis infestati 633. adulteria puniunt 5404. ad cultum Martis conueniunt 3148. ad luctum proni 96. ad seruilia opera damnati 3686. Agesilao mittunt munera alimentaria 2440. agricolæ 3651. 3654. alga paludes tegunt 1865 alienam superstitionem contemnunt 3110. amusseatores 3701. anatomici 1223. animalia diis sacrata occidere nolunt 3160. Apriem ob crudelitatem deserunt 3430. Apollini simulacrum ponunt 3156. arithmetices studiosi 1275. astrologi 1267. astuti 1642. auari 2494. baiuli 3683. 3685. brassica contra ebrietatem utuntur 431. 224. cadauera sale condiunt 571. capillos nutriunt, barbam radunt 298. censores seueri 3278. Chaldæorum ignem extinguunt 1732
Aegyptij cogebantur regio edicto ostendere quo exercitio uiuerent 3780. Crocodilesue capiunt 3677. Cynocephalum cicurẽ red dunt 3660. desertores 3582. de immortalitate animæ 1305. delicias detestati 227. deorum simulacra exornant 3157. diligentes in sacris obeundis 3856. diuinarum rerum peritissimi 3106. domi cacant 2882. dotes auersati 872. erga damnatos munifici 171. ex Abrahæ adipsos migratione felices 3803. exules 796. fabis abstinent 3139. frequenter conuentus agunt 4197. furta non puniunt 3481. 3614. Geometriæ studiosi 1261. grati 3353. grati in canes 3369. grati in Isidem 3604. grati in milites 3368. herbis & radicibus usi 430. hortulani 3652. humani erga damnatos 2902. Iacobi patriarchæ mortem deflent 98. imitando faciles 3811. improbi 1610. in artes statuarias summi artifices 3702 in conuiuia aridum cadauer inferunt 707. 1598
Aegyptij in conuiuiis lugubrem cantionem decantabant 1288. Manerotem canunt 176. 226. sese mutuo hortantur 150
Aegyptij ingrati in Iosephum 3597. in hospitales 59. 2935. in militiam profecti nulla impensa mercede curantur 1247. in Nilo defendendo ingeniosi 1673. in sepulcris magnifici 22. in paterna artificia succedunt 3804. in solennibus solis superstitiosi 3144. in uniuersum orbem colonias deduxerunt 623. Isidi spicas offerebant 4214. Indæos persequuntur 3164. iudices ueritatis studiosi 2842. laboribus non assueti 3855. legatos uiolant 3607. libertatem oderunt 68. linguari dicti 4205. loto uictitant 2220 lupos & feles pro diis colunt 3604
Aegyptij magi Molis æmuli 110. ranas creant 1529
Aegyptij medici quomodo ægros curent 1242
Aegyptij medium locum honoratissimum habẽt 1004. mendaces 2859
Aegyptij monachi liberales 2357
Aegyptij musicam oderunt 1293. natos parua impensa educunt 4372. nautas alloqui non dignantur 3640. non ferunt eripiunt sibi honorem 2036. Nosceradinum discerpũt 3167. ob felem interfectum, Romanum puniunt 393 3169 Ochum R. contemnũt 109. odeunt asinos 66. palestræ non uacant 442 parricidia quomodo puniant 199. patientes tormentorum 229. 2163. pelusium amittunt 3118. periuros puniunt 3419. picturæ inuentores 3629. pisces nõ gustant nec fuem 2247. piscibus palustribus uictitant 432. plagis affecti 630. 633. 634. poetices studiosi 1169. portentum habent 1486. post mortem regis de illius uita indicant 1562. prastigiatores 3665
Aegyptij primi creati 943. primi diis delubra statuerunt 3145. prodigij in brutorum funera 2477. prodigij in templa 2469. prodigiorum inuentores 1506. 3803. produtores puniunt 3445. Psammeticho itaci 2783. Psammetichi R. odio in Aethiopiam migrãt 935. Ptolemæo adulantur 2917. pugna fustuaria Martem colunt 3128. puniunt mendacia 3417. puniunt patres qui filios occidunt 3434. puniunt timidos milites 3399. quomodo filios erudiant 3749. 3760. quomodo funera mortuorum curent 568. quomodo liberos educarint 3750. quomodo suos reges lugeant 96. 99. quomodo scribant 1090. quorum magistri 3768. reges ex sacerdotibus creantur 3373. reges mortuos lugẽt 3299
Aegyptij reges omnia agunt iuxta legum decreta 3348 reges prisci, astrologiæ studiosi 1273. seruis nobilibus usi 1680
Aegyptij reges suos ut deos adorant 3298. regum ætatibus

bus tempora definiebant 4008. regios pueros magia instituunt 1544. religiosi 3116
Aegyptij sacerdotes à sale abstinent 2257. à tributis immunes 758. abstinent à carne 2217. casti 2261. mare salemq; detestãtur 68. 2217. temperantes 3140
Aegyptij saltationem prohibuerunt 2969. salubri corpore 336. sanitatis studiosi 336. Saturno & Mineruæ sacra faciunt 4205, scutum in uenerunt 3627. Pharaoni se in seruitutem addicũt 808. secreta spargentes lingua priuabant 349. sedentes mingunt 420. senes honorant 3388. serapin panificis placabant 4207. simulacra non habebant 4200. simulacris pro literis usi 1087. singulis ægritudinib⁹ singulos medicos adhibẽt 1247. singulis mensibus se purgant 1247. sistrum inuenerunt 1277. solo thure & precibus deos placandos censent 4208
Aegyptij stolidi 1645. studiosi mathematum 1256.1262. studiis dediti 4065. subulcis templa interdicũt 4217. superstitiosi 311. textores 3695.3696. textilia inuenerunt 3629. Thot numini sacra faciunt 4035. tumultuãtur ob Cæsaris iniustum iudicium 3443. Typhoni boues tuffas mactabant 4210 Typhonem tyrannum oderunt 62
Aegyptij ueri in historia 1591. uinolenti 2240. uiolatores mulierum liberarum puniunt 3405 uomitu se purgãt 420. uoti faciunt pro pueris 3131.3136. unguentarij 3721. urbem Marmem suffodiunt 1902
Aegyptiorum ædificia 435. amicitiæ genus τῶν συνωμοτῶν 863. annus 4011. capita solida 291. censura in reges mortuos 3257. cõmen de antiquitate 2529. 2530. circa flumen Nilum solicitudo 3654. commentũ contra culices 1716. conuiuia 4226. crudelitas in filios 2757. de certamine Olympico iudicium 1910. diligentia in exercendis pueris 3841. error circa deorũ cultum 1505. filij solas artes paternas dicunt 3768. frugalitas 2220. idololatria 3121.3122.3123.3124.3125.3127. 3128 4201. inuenta 3799 iudices 4310. iudices iusti 3277 iudicia 4309 iuramentum 143. legati ueneno necati 508
Aegyptiorum lex contra fœneratores 2354 de furibus 1670.1720 2486. in milites contumaces 3424
Aegyptiorum libido turpis 2322. literæ duplices 1090. luxus in dapibus 2478. Magnus annus 4014
Aegyptiorum medicorũ mos curandi ægros 4325
Aegyptiorum menses 4009 monachi 4113
Aegyptiorum monachorum silentium 227
Aegyptiorum mos deprecandi pacem 184. in cadauerib. 4318. 4319.4321. in fœderib. 164. in mutuo 4317. in obrutos ære alieno 3440. in sacris 4214. 4215.4216. salutandi 109. in tõdẽdis pilis 298.
Aegyptiorũ mulieres mechanicæ 3632
Aegyptiorum nobilitas 4241. 4359. nobiliũ insignia 706
Aegyptiorum obelisci 2470. octimestres partus uitales 270. odium in Hebræos 60. oratio funebris 961.4320. parentalia 3113.4206
Aegyptiorũ pastorũ panis 432
Aegyptiorum philosophia occulta 156
Aegyptiorum pœna homicidij 3450. in adulterãtes monetam 3455. in eos qui non auxilium ferrent læsis 3457. in parricidas 3436
Aegyptiorum politia 4238. 4239. prætores 4251. primæ aræ 3104. primogeniti una nocte percussi 462. prudentia in cohibenda hilaritate 1690. pyramides 2472
Aegyptiorum rex animalium cultũ cur introduxerit 1941
Aegyptiorũ regi smaragdus dono datus 593
Aegyptiorum reges cur pyramides extruxerint 2006
Aegyptiorum reges iusiurandum à iudicibus exigunt 3257. philosophiæ studiosi 1187. præceptoribus priuatis usi 3764
Aegyptiorum regum astus in prohibendis nouis rebus 2005. funebres tunicæ 571. insignia 704. pyramides 572.& 577. sceptrum 3754
Aegyptiorũ sacerdotes 3142. geometriæ studiosi 1259. medici 1233. remedia in sacrario deponebãt 1231. tempora pontes 2202. tertio die corpus radunt 299
Aegyptiorum sacerdotum cõditionales minæ 193. mos lugendi 298. sapientia 1187. uestitus 437
Aegyptiorum sacra 3152.3153. sacrificia 4206 4209. sepulcra 4320. sepulcra magnifica 2409.2472. seuentas 2724. signa militaria 1783. sordes in cibo 2344. stages 546. studia mechanica 3633. superstitio 3108.3161. uestitus 436. uictimæ humanæ 4211. uictus 430
Aegyptiorum templũ Serapis 1944
Aegyptiorum tributum 598
Aegyptiis asini nomen ignominiosum 1035. cadauera condere concessum 1563
Aegyptus memoria bona 33
Aegyptiis nullus ex serua genitus, habetur seruus 4359
Aegyptiis patrium cognomina habere 694
Aegyptus regibus insignes uiri ministrabant 3754
Aegyptus Roma interdicta 846
Aegyptiis sacerdotibus unã tantũm uxorem ducere licitum 883
Aegyptiis subulcis templa interdicta 821
AEGYPTIA quędã uno partu quinq; pueros enixa 410
Aegyptiæ caupouantur 3681
Aegyptiæ fœminę stantes mingunt 420
Aegyptiæ mulieres fœcundæ 410
Aegyptiæ mulieres sine calcis 1678.2256
Aegyptiæ innuptæ puellæ, sine calceis 441
Aegyptiæ obstetrices seruant infantes 1713.2894
AEGYPTVS Beli filius fœcũdus 409. luctu mortu⁹ 495. quomodo insidias effugerit 1709
Aegypti filiorum monimentũ 574
Aegypti libido regnãdi 2599. sepulcrum 575
AEGYPTVS apib. abundat 3988. à terræmotu libera 3996. coturnicibus abũdat 3980. equorum feracissima 3983. fertilis 3993. frugũ fertilissima 3978. herbifer 3975. metallis ferax 3969. munita 3997. Nilo irrigua 3992. olim aquis obruta 3938. olim diues 607. populosa 614. porro abundat 3975. sale abũdat 3972. regio calida 3991 seruorũ serua 810
Aegypti tames 654.656.3976. plaga prima 659. quinta 665. decima 5.4. prouentus 626. tenebræ 3996
Aegyptum inuasit pestis 541
Aegyptia uina 3976
Aegyptiacæ oues 3984
Aegyptiacus dies 4029.4030. dies ater 4037
Aegypti⁹ amnis diuisus 3944
Aegyptium acetum 3977
Aegyptium gossypinum 3975
Aegyptij solis bonitas 3943
AELIA Catulla saltatrix 390
Aelia dentes amisit 348
AELIANVS Italus cognomento Meliglossus 682
Aelian⁹ Mecenas medic⁹ 1234
Cl. Aelianus Prænestinus sophista 115.1126. Roma nunquam egressus 3885
Aelian. συντάκτης 1589
AELIVS miles impatiẽs morbi 2186
Aelij milites stomacacia laborant 348
Aelius Donatus grãmaticus 1093. Præconius & Stylo cognominatus 682
P. Aelius Imp. Pertinax cognominatus 686. doctus 1197. ex libertino patre nat⁹ 953
P. Aelij Pertinacis educatio 3757
Aelius Lampridius historicus 1589
Aelius Mantia crudelitatem Pompeij notat 263.2825
Aelius Martianus I.C. 1573
Aelius Pætus I.C. 1570
Aelius Saturninus Satyricus 1152. è Capitolio præcipitatus 496
L. Aelius Seianus fortunæ speculum 2050
L. Aelij deriuatio pituitę 1096
Aelius Spartianus historicus 1588
Aelius Successus mercator lignarius 3679
C. Aelius Thurinus Romæ statuam meruit 982
L. Aelius Tubero pro patria mortuus 3291
Q. Aelius Tubero I.C. 1570. 1571. phiala aurea donatus 1015. repulsam passus 733. sordidus 2487
Q. Aelij Tuberonis scriptã obscura 3827
Aelius Verus Antoninus, studiosus equorum 44. cursoribus alas pennatas imposuit 3663. Martialem quanti fecerit 1192
Aelij Veri luxus 2479
Aelij concordes cohabitant 241. domo, fundo, ciro donati 1015. pauperes 666
Aeliorum confœderatio 854
Aeliorum familię in circo Flaminio prærogatiua 1006
Aeliorum modicæ ædes 691. 2421
AEMILIA blanda in maritum Africanum 2912.2915. uiri adulteriũ perferet 2689
AEMILIANA mortem suã præuidit 551
AEMILIANVS Imp. à militibus occisus 407. captus 799. suos muneribus excitat 1789.2047
L. AEMILIVS Barbula triumphat 4022.4032
Aemilius Cĕsorinus Arunciũ equo includit 3416.3420
Aemilij Censorini crudelitas 2941
M. AEMILIVS Lepidus clypeos suorum in ædes sacra suspendit 985. contra Genuciũ pronunciat 3267. externa sacra prohibet 3165 iuuenis patrem consenat 2138. gladiator 403. offensione pedis obiit 522. patrem liberat 3325. parcus in funere 2418.2419.3479. perfidus in fratre 3479. puer hostem interemit 3736. reconciliatur Flacco 845 2660. summus orator 1197. triumphat 4022. uiam sternit 2406
M. Aemilij Lepidi ambitiosa contentio cũ Octauio 2582 fides in tutela 3350
AEMILIVS Macer medicus & poeta 1139. carmine de herbis scriplit 1221
Aemilius Mamercus dictator 742.743. dictatura sese abdicat 2560. triumphat 4022 4035
Aemilij Mamerci tolerantia 2171
Aemilio Mamerco multa imposita 811
Aemilius Papinianus I.C. 1573
Q. Aemilius Pappus Ruffinum punit ob uoracitatem 3402. triumphat 4022.
L. PAVLVS Aemylius aciem instaurat 1854. in acie cæsus 539. aquam comparat 1823. captiuis aciẽ texit 1782. cenfor 748. cĕsum populi egit 4324. clementiæ magister Romano populo 2659. clemens in Perseum R. 2673. competitoribus prælatus 725. Coss. & Censor factus 727. continens 2453. crudelis 2795. cultu negligens 2339. cunctator in re militari 3836. diuortium excusat 2892. dux fortis 2091. filios duos amittit 663.1063. filios duos non luxit 103. filios in disciplina Romana exercuit 3730. gaudet filios, p patria cecidisse 3289.3291. Græcos iuuat alimentis 2434. gratias nõ agit 180. gratus in milites 3769. historicus 1586.1590. honorificè è curia deductus ad ædes à populo 1000. hostem ad prælium elicit 1863. hostes fatigat 1840. hostias mactat 3130. humanus in hostẽ 2900. inops 667. insidias præuidit 1836. Macedones ad Pydnam celeriter superat 1054. Macedones exarmat 1885. milites fugientes punit 3402. militum curiositatẽ carpit 2841.2873.2889. apum contentor 2376. patiẽs mortis filiorum 2180. patiens repulsæ 2173. Persei R. mi fertus 117. Perseum R. uicit 4035. pius in patriam 3307. populum consolatur 195. qua cura liberos instituerit 3760. qualia uictoriæ portenta habuerit 1457. repulsam passus 733. splendorem hosti opponit 1841. statuã sibi poni curat 981. suorum uigilantiã excitat 1784. templa diruit 310. Timoleonti æqualis 1069. transfugas punit 3448. triumphat 4025.4035.4038. ueritatis amans 2846. uictus uictor 1044. ob uirtutes consulatus & Macedoniæ prouinciam consequitur 972. uxorem repudiat 878
L. Pauli Aemilij confidentia 2813. in consulatu petẽdo constantia 3862 conuiuia uictoralia 1924. diligentia 3772. elogiũ 992. epulum uictoriale 2439. felicitas 3900. 3897. lex de suffragiis muneris 2527. paupertas 669. pompa funebris 957. præda 594. 601. res gestę in tabula depictæ 984. triumphus 4345 speciosus de Macedonibus triumphus 1010. omen de uictoria cõtra regem Persarum 1454. posthumi Pirgensis fraudẽ indicat 3440
AEMILIVS Rectus auarus 2505
L. AEMIL. Regillus triũphat 4022. 4343.
M. AEMILIVS Scaurus ad Iugurtham legatus 745. P. Decium damnat 3426. de Ligurib. triũphat 1010. fortis in seditione opprimenda 2129. impatiens odij parentis 2194. patre carbonario natus 953. repetundarũ absoluitur 768. senex suo exemplo Rom. excitat 3853. tragicus 1152.
M. Aemilij Scauri auctoritas 971. filius mortem sibi conscisit 459. pater carbonarius 3697
M. Aemilio Scauro fides abrogata in testimonio 1026.
L. AEMILIVS Victor fumo se suffocat 510
AEMILIVS uenator se confodit 461
Aemilij uxor à canibus lacerata 474.2330
AEMILIORVM familia Romæ celebris 946
Aemiliorum nomẽ unde ductum 682.684.1213.2875
AEMVNDVS historic⁹ 1589
AENARIA cupresso nobilis 3974
Aenariæ thermæ 3946
AENEAS de Mezẽtij R. exuuiis trophæum posuit 986. penates Troia effert 3117. 3157
Aeneas & Turnus riuales 112
Aeneas extra patriã mortuus 560. exul 635, Ilio capto euasit 318. incerta morte periit 562. naufragos socios consolat 194. patri similis 289. procus Lauiniæ 112. proditor patriæ 3495.3575. suum filium instruit 3760. Veneris templo dona obtulit 3148. uigilans 417.3851
Aeneæ Achates ꝓpetuus comes 859
Aeneæ ad inferos descensus 1397. certamen cum Turno 2116. fides in filiũ 3318. iucũda narratio 2965. modus orandi 3134. pietas in patrem 3322. prouidẽtia 1930. templũ & inscriptio 977
AENEÆ Choro didascali encomium 988
AENEAS Syluius à Friderico III. coronatus 1171. à populo obuiam eunte Romam urbẽ inuehitur 996. arthriticus 360.422. Elizabetham deperit 2314. historicus 1589. laurea donatus 1009.4066. modestus in suscipiendo pontificatu 2541. quale omen pontificatus habuerit 1434 sacra scriptura abutitur 3212. studium Dialectices in Viennensibus reprehendit 1077
Aeneæ Syluij prudentia uitandæ suspicionis 1688
Aeneæ Syluij uotum 388. 4153.4163
AENEAS Vicus apoplexia moritur 528
AENESIDEMVS metu infamiæ occumbit 2063
AENETVS præ gaudio mortuus 492
AENIANES à Græcis deficiunt 3583. quale oraculum habuerint 1364
AENNENSES defectores 3584
AENNODIO Ticinensi Episc. ius assiẽdi Papæ datum 1005
AENOBARBI unde dicti 688
AENOTHERVS gigas 277
AENVS frigida regio 3991
AEOLIÆ montes aridentes 3942
AEOLVS prædixit uentos 1220. 1226. seuerus in filiam 2704. uelis uti nautas docet 3631. Ventorũ Rex dictus 1216
AEOLES astuti 1642
Aeolensium colonia 624
AEPALIVS R. gratus in Herculem 3362
AEPIVS stultè seipsum excusat 2017
AEPYTVS R. excæcatus 3222. Heraclidas de se Aepytidas nominat 691. 946
Aepyti sepulcrum 575
Aepytidæ ab Aepyto dicti 2909
AEQVITIVS abbas ab angelo iussus prędicare 4093 hibidines fugit 2254. semper secum in manticis habuit libros 3841
AERIANI hæretici 1321
AEROPA partu periit 491
AEROPI R. exercitia 3787
AESACVS in mergum 454
AESCHINES Carneadis auditor 3764. curat bottyo medicamẽto 1240. Dionysio tyrãno commendatus 186. eloquens 1107. extẽporanea facultate prędituS 1127.3824. exul 793. 796. ficta uoce usus 382. κατάφορος dictus 3685. 4218. in Cynisca faciem pugnum impegit 254. inope patre natus claret 949. ob calumniam punitus 3417. orator 1120. 1125. philosophus 1192. φιλοσοφος 1113. scriba 3712. sine doctore eloquẽs 1112. 3765. tragœdias actitauit 1151.1166. tragica simia 146. uinolentus 2240. uocis sonoræ 382
Aeschinis ambitiosa paupertas 2585. consilio de Demosthene 2822.2842. de Demosthene iudicium 2838. iactantia 2850. pater lucanicas uẽdebat 3721. pecuniæ 668. pronunciatio 111
AESCHINES Chius empiricus ineptus 1243
AESCHINES Socratic⁹ ære alieno obrutus 3549. auarus 2510. uetula ducta discescit 599. præceptoris studiosus 3308
AESCHRION empiricus 1240
AESCHRONES empiricus 1234
AESCHYLVS à Baccho scribere iussus 1490. amores in theatra induxit 2275. κεφαλοποιὸς 3827. imperitus Cosmographiæ 1258. impietatis accusatus absoluitur 767. poeta & miles 1203. poeta & philosophus 1213. protulit tragœdiam 1138. senex à Sophocle penè puero uictus 1163.1164. suum nomen inscribit pugnæ 2556. testudinis lapsu periit 473. 501. tragicus 1150. tragœdias suas potando scripsit 3801. 3829. uinosus 2244. uinosus tragœdias scripsit 1159
Aeschyli auctoritas apud Athenienses 967. de ludo pugilum sententia 1919
Aeschyli familia multos insignes tragicos habet 947. 1071
Aeschyli oraculũ mortis 1507
AESCVLAPIVS auarus 2496. barbatus 294. è uentre mortuæ extractus 270. expositiuus 311. filios suos medicinam docuit 1231. fulmine consumtus 475. medicinæ inuentor 1230
Aesculapius panax Asclepiũ inuenit 1231. specula fieri docuit 3723. unde natus 1944
Aesculapij delubrũ extra muros Romæ 435. festum 4039. lucus 3162. medendi ars 1241. oraculum 4194. templum 3962
Aesculapij templi sacrilegus à cane proditus 1066
AESERNIA terræmotu concussa 647
AESON iuuentuti restitutus 283. præ gaudio flet 237. taurinõ sanguine periit 515
AESOPVS fabulator diis carus 856. Criticum agit 1100. Crœso adulatur 2853. de rupe præcipitatus 496. 2762. opilio 3658. pecuniam Crœso remittit 3273. quæ scripserit 1559. thesaurum inuenit 592. turpissimus 287. reuixit 565. seruus 814
Aesopus Demosthenis libertus fidelis 3339. patiens tormentorum 2182
Aesopus tragœdus histrio diues 624.1166
Aesopus Hortẽsium imitatus 3806
Aesopi tragœdi actio seria 3877
AETA R. Colchorum, & fabula de aureo uellere 1411
AETETA in uirum uersa 282
AETHALIA ferro abundat 3970
AETHALIDES præco Mercurij filius 1107.3663
AETHIOPS Ferdinandum Daualum occidit 1966
AETHIOPES à leonib. infestati 917. auiũ negligunt 4333
Aethiopes Christiani templũ religiosè colunt 3075. feminas à templorum liminibus arcent 4112
Aethiopes citò senescunt 310. crinibus tortis 298. deorũ simulacra minio illinũt 3157. fundis boni 394
Aethiopes Ichthyophagi ex costis piscium habitacula extruunt 435
Aethiopes in acie saltant 391. incestuosi 2306. infantes inurunt 271. iustitiæ studiosi 3276. libertatis studiosi 41. locustis uictitant 2220
Aethiopes Macrobij, fonte abluuntur 302. longæui 310. proceri 276
Aethiopes munera tertio anno afferebant 758. mures abominantur 66
Aethiopes Nigritæ Catoblepam animal habent 3986

Aethiopes penuria aquæ laborant 430. phthiriasi pereunt 525. primi hominũ 943 primi cultum deorũ inuenerunt 3104.3798. pulcros reges eligunt 3387. reges suos colunt ut numina 3300.3303. regi commoriũtur 3594. regis morbos imitantur 3810. robustum in regem eligunt 727. sacrilegos puniunt 3168. sepulcra non curant 577. serpentem capiunt 2135. 3674. fontes aureis cathenis uincunt 4312. sorores honorãt 57. suæ erga deos pietatis præmium ferũt 3117
Aethiopum ædes 434. amicitia infucata 862. amor in regẽ 858. antistites pręcedunt monumenta mortalitatis 1686
Aethiopum capita sine suturis 291
Aethiopũ Christianorũ mos in baptismo 4172. sacerdotes uxores ducunt 4111
Aethiopũ exercitia 442. gens stupida 2046. internecio 546. iudiciũ de pueris 3745. iudicia 4311. iuramentum 143. literæ 1090. militum ornatus 1813. monumẽta 577
Aethiopum mos in funerib. 570.4321. in prælio 1868. in successionibus 783.4372. in suppliciis 199.215.508. 509
Aethiopum principis exercitus 610.4336
Aethiopum promiscua connubia 882
Aethiopum puerorum educatio 3750
Aethiopum rex canis 4246
Aethiopum rex quidam nasi mutilatione delinquentes puniebat 199
Aethiopum regis iudiciũ de Cambyse 136.1919
Aethiopum reges sacerdotibus obediunt 3142
Aethiopum regũ electio 715. insignia 704
Aethiopum tributum 812.813. 814.4333. uestitus militaris 4339
AETHIOPIA auro abũdat 3969. gemmifera 3968. leones alit 3986. magnetem lapidẽ producit 3968. uarias feras producit 3985
Aethiopiæ aqua salubertima 3946
Aethiopiæ stagnum demenerat 659
AETHON pedit in Capitolio 420
AETHRA Thesei mater captiua 817. filij patrem dissimulat 1713. lacrymas oraculum explicat 238. marito pediculos legens 258. spe boni ducitur 78
AETIANI hæretici 1320
Aetianorum hæreticorũ modus baptizandi 4171
AETIVS aurifaber & hæreticus 1202. dicendi studio noctu aurum elaborabat 3853
AETIVS dux fortis 2095. à Valentiniano occisus 4035
Aetius astutè Thurismundũ auertit 1991. Atilam profligauit 1924. auxiliarios stultè dimittit 2020
Aetius Labeo Iliada Homeri obscurè uertit 1296
Aetius medicus 1235. pauper 670.1201
Aetius Patritius Bonifacij comitis æmulus 114. Bonifacium in odium adducit 1960
Aetij Patritij disciplina militaris 1653
Aetius Syrus dialecticus insignis 1178
AETNA mõs amœnꝰ 3996. ardens 3942. stylũ 3998. uicina loca delet 4028
Aetnæ incẽdij prædictio 1487
AETOLA uingo à Dracone amata 856
AETOLVS Martis F. iaculũ inuenit 3627.3800
Aetoli certamen de regno cũ fratribus 2542
AETOLI çre alieno oppressi 629. ambitiosi ob victoriam 2586. Calydonẽ cur obtinuerint 1158. dicaces in Rom. 2942. lanceæ inuentores 3800.3627. spectro fugati 1870
Aetolorum mores 3731. polemarchus 4252. ritus in dandis suffragiis 167. uestitus militaris 4339
Aetolæ mulieres urbẽ defendunt 2143
Aetolia fertilis 3994
AEZONENSES maledici 2854.2925

A F

C. AFRANIA pro se apud prætorem uerba fecit 1124
AFRANIVS Comicus 1150.
Afranius Dexter consul ineptus 1648. Cęsari elapsus 1775. consulatum deponit 3844
Afranij Dextri Coss. liberti relegati 793. mors incerta 562
P. Afranius Potitus adulatur Caligulæ 2860.2915
Afranij Caio ægrotanti condolent 2915
AFRI captiui 802. crinibus crispis 298. corpore salubri 336.4000. dextræ manifestatem tribuũt 232. epulas ad sanctorum sepulcra deferunt 4138. hinnoem colunt 3127. libros sacros igni tradunt 3413. Mixentij capite delectantur 70. medium locum honoratissimum habent 1004. mendaces 3731. Mineruæ sacrificant 4215. mortis auidi 75. nihil uaccinum gustant 2247. primi contra Aegyptios fustibus prælũ fecere 3798. quidam uoce effatimant 1521. L. Sergium Catilinam accusant 3263
Afrorum blandiriæ 2913. cũ Romanis bella 919
Afrorum pastoralium domicilia 435
Afrorũ rex fulmine ictus 476
Afrorum uestitus 437.4329. uestitus militaris 438. uictus 432
AFRICA admirabiles feras gignit 3985. apris, ceruis, &c. caret 3986. cucumeres profert 3975. elephantes gignit 3986. felibus abundat 3987. fertilis 3978. onagros alit 3987. simiarum feracissima 3987. fabera & bulbos ptert 3975. ursis caret 3986
Africæ Ecclesiæ mos uino pastore successorem aliũ designare 712
Africæ fertilitas 3994. pestis 542
Africæ promontorij incolæ ex micis falis domicilia faciunt 435
AFRICANA synodus 4156. 4158
Africanæ ecclesiæ secta 932
Africanæ ficus 3973
AFRICANVS. Vide Scipio.

A G

AGABVS famem prædixit 4045. uates 1337
AGAGVS R. formosus 284. fiustatim dissectus 502
AGAMEDES architectus 5716. depeculator 1979. 3563. Hyrieo ærarium extruit 3718. mortem mercedem ab Apolline consecutus 3118.3135. 3896. placidè mortuus 554. terra absorptus 482
AGAMEMNON à filia fatiem auertit 231. à Græcis ob uirtutẽ honoratꝰ 3379. bonus rex 1001 capitearum uenator 3674. cesum Græcorum sympostiacũ instituit 4324. equam generosam præstit Echepolo 1765. formosus 284. Græcis ignauiã exprobrat 204. Hectorem inimicum celebrat 1734. immolat Iphigeniam 3151. ignauus 2151. importune occisus 562. in balneo occisus 558. infelix 3924. igne nuncio usus 1760. κώωψ 89. lucum Dianæ uiolat 3229. multas habuit seruas 619. pædeastes 2301 2302. p̃ septrum suum iurat 143. puteos fodit 2411. sacra intermittit 3843. senes honorat 3388. somnium nõ intellexit 1511. suos confirmat 1788. suos somnio incitat 1790. suum peccatũ fatetur 2817. temulentus 2240. uelato uultu 261. uigilãs 24 417. Vlyssis reprehensionem ferit 2892
Agamemnonis amor in fratrem Menelaum 3329. captiui aufugiunt 774. conuiuæ 4326. cum classiario milite disputatio 1561. diræ 190
Agamemnonis & Achillis inimicitia funesta 920
Agamemnonis fortuna 3903. sepulcrum 575. uigilantia 3851. uotum 174
Agamemnoni supplex Iphigenia filia 184
AGAMEMNONII putei 428
AGAMESTORIS 10c92967
AGANICE astrologa 1266
AGAPETVS monachꝰ 4124
Agapetus Pontifex constans 3039. legatus 745. in legatione mortuus 58. Iustinianum Imp. increpat 2827. processiones instituit 4153. uinico destitutus 670
Agapeti Pp. libera nox 2845
Agapetus puer martyr 3016
Agapetus Synadorũ episcopus miracula edit 1512
Agapeti Columnij uxor prudenter iudiciũ effugit 1703
AGAPIVS medicus 1236. discendi cupidus 3772
AGAR ancilla 814. Ismaeli filio blanda 2912.2915. nõ fert reprehensionem Sarræ 2864. uberrimẽ flet 238. uino abstinet 2118
AGARENI ope diuina seruati 821. Vide Saraceni.
Agarenorum strages 549
Agarenus ambidexter 383
AGARISTIA formosa 286. uisa sibi parere leonẽ 1399
Agaristiæ proci 76
AGASICLES R. à parentib. quãm à sophista mauult discere 3768.3774. sinistrellitio regnari posse dicit 1921.2698
Agasiclis ambitio in uisionis 2635
AGASISTHENES hostes patria in exilium iectoget 1833
AGASO Herculem implorat 180
Agaso Pisaurensis crocodore obiit 490
AGATHA martyr 3018. uirgo 1592 in carcere extincta 535. mamillis torta 521
Agathæ uirginis tolerantia 2160
AGATHARCHVS historicus 1324
Agatharchus pictor se iactãs contra Zeuxim 3846.3847
AGATHIAS epigrammatarius 1146
Agathias historicus 1586
AGATHO procerus 276
Agathonis uestitus 437
Agatho Pp. leproium sanat 372. humanus 2875
AGATHOCLEA Philadelphi amica 2519
AGATHOCLES Syracusanus tyrannꝰ 1622. suma suis assimilat 1812. astutè pecuniam cõparat 2003. astutè tyrannidẽ adeptus 1992. 2002. aurum è templis auferit 3232. calutus 292. Carthaginẽses uincit 1865. cinædus 2303. clemens in conuiciantẽ 2665. clemens in obtrectatores 2685. corona usus 699. crudelitatis ridiculã causam affert 2979. de eclipsi differit 1266. dignoscit fortes à timidis 1759. dines poculis 607. dux fortiss. 2090. excellentis ingenij 3732. expositus 312. facetus 2949. fictilib. cœnauit 1686.2225. 2420. figulo patre natus 952. Geloni R. inuidet 107. hostes circumuenit 1857. hostibus elapsus 1781. imperij maiestatem deponit 2885. insidiatores punit 1806.

1086. ignobilitatẽ fatetur 134. 2817. Leontinis insidiatus 1966. machinas conseruat 1815. moribus contrariis 1627. Ophellæ insidiatus 1967. ab Alcibiade honoratus 3638. patiens contitiorum 2892. perfidus 3507.3546. perfidiæ pœnas dedit 3921. pro filio mori paratus 1893. quingentos in cõuiuio trucidauit 532. regium nomẽ usurpat 679. suis metum eximit 1796. suorum animos explorat 1957.1963. suorum defectionem continet 1801. suos pugnare cogit 1795. Syracusas liberat 1848. triorchys dictus 296. uictus uictor 1044. ululis suos animat 1790
Agathoclis astus in prohibendis nouis rebus 1942.2005. clemẽtia in inimicos 2672. crudelitas 2780. dies infaustus 3931. fletus 238
Agathoclis exercitum inopinata calamitas inuadit 33
Agathoclis facetia 2963. iocus de sua ignobilitate 2961. pater figulus 3705. prudentia in fugiẽdo 1709. simplex ueritatis assertio 2811
Agathocles Lysimachi F. à Gothis captus 799
AGATHON abbas placabilis 2662. taciturnus 228
Agathon cinædus 2303
Agathon comicus 1149
Agathon episcopus pro nauta suo missam celebrauit 4167
Agathon martyr 3024.4038
Agathon tibicen 1281. mollis 2208
Agathonis audacia 72. simultas cum Pausania 212
AGATHYRSI capillos tingunt 301
Agathyrsorum connubia promiscua 882
AGAVE impia in filiam 3521. insana 15
Agaues pietas in patrem 3323
AGDISTIS ex Ioue genitus 948
AGELAVS medicus imperitus 1243
AGELIVS episcopus superstitiosè religiosus 3141. hæreticus 1320
AGENOR hostibus ereptus 329. lapsu equi extinctus 497. pastoritiæ studiosus 3635
AGESANDER statuarius 3706
AGESIAS olympionica 406
Agesię Syraculani encomium 989
AGESIDAMVS olympionica 406
AGESILAVS mercenarius miles 3672
Agesilaus rex à Tacho deficit 3587. abstinet à carne 2217. Acarnanes deprædat 1859. Acarnanas teritet 1877. ad hostes deficit 2636. ædificiorum luxum reprehendit 1701. Acropum copiis terret 1870. Agamemnonis æmulus 3803. ambitiosus 2577.2643. amici non misertus 117. amicis destitutus 864. Apollinem consulit 1697
Agesilaus Archidami F. claudus 359. Artoxerxis amicitiam aspernatus 846. Asiaticorum luxum punit 3408. bellis clarus 2088. bonis afluetus 3814. Bœotos uincit astu 1869. Bœotis & Messeniis cedit 1878. 1879. Callipedem histrionem contemsit 1173. centum talenta Apollini dedicat 3159. contemtor somnij 1550. Corinthios & Athenienses luget 58. cuiusdam consilio paret 1929. cum cognatis hæreditatem diuidit 2465. cum filiis equitat in arundine 1703. 2896.3786. cur ab Ephoris multatus 2466. de ducis officio 1924. desormis 287. de officio principis 1922. de puerorum institutione 1916. dextram igni iniicit 2164. Dianæ humana uictima litare noluit 3074. disciplina ἀγωγῇ institutus 1598. diuinos honores respuit 2532. dux belli designatus 680. Epaminondam capit 1834. equites comparat 1810. exemplo muris suos confirmat 3769. suo exemplo suos docuit 3755. filium incdia consumit pro patria 3291
Agesilaus frater Themistoclis fortis insidiator 2124
Agesilaus frequentibus uictoriis felix 1054. gloriæ studiosus 2548. Græciæ misertus 117. habitu neglecto 2336. hostem itineris simulatione ludit 1782. 1783. hostem non retinet 1876. hostes distrahit 1847. hostes loci opportunitate instinet 1843. hostes sibi suspectos inuicẽ reddit 1879. hosti captiuos obiicit 1782. hostibus elapsus 1776. 1778
Agesilaus humanus in hostẽ 2899. humanus in Larissæos 861. humanitate conspicuus 2876. humi cubat 2338. ignauos punit 3458. indulgens in amicos 2799. incorruptus à Tithraustes 2460. infamiam astutè effugit 1962. inflammatione cruris laborat 558. ingenio modesto 3746. ingratus in Lysandrum 3602. inhumanus in alloquio 2922
Agesilaus in Laconem claudum 1700. in Megarensem superbientem 1701. in Phrygiam irrupit 1862. in somnis sacrificare iussus 1490. integer & rectus 861. patriam Xerxis amicitiæ præfert 3290. Laconas recenset 1693. legibus obedit 3345. legum obseruator 1732. literas à Persa missas accipere recusat 3862. locupletans amicos exultat 230. luscinias uocem imitantem audire recusat 71. 77. 2993. 2968. 3824. Lysandrum iniustè accusat 3474. Lysandrum præceptorem citò abiecit 3774
Agesilaus R. magnanimꝰ 157. malè causam agentem reprehendit 1699. milites exercebat 2769. milites pulcrè armatos uoluit 1813. 2347. militibus magister clementiæ 2657. mortuus cera circumlitus 571. muros contemnit 1821. necessitate suos pugnare cogit 1793. 1795. neglectum locum occupat 2562. nemini Barbarorum supplex 185. obesum punit 3464. ob liberalitatem exultat 82
Agesilaus Oppiani pater philosophus superbus 1204
Agesilaus rex osculum Megabatæ fugit 2254.2264. pacem exosus 2738. parenti in re iniusta refragatur 3272 paret magistratui 3300. patriæ calamitati condolet 3298. pediculum in ara occidit 89.303.2963
Agesilaus R. perfidus in Lysandrum 3513. perfidus in Tachum 3510. Phœbidæ fecilus excusat 3481. podagricus 360. præda ditescit 1828. proditores occidit 3422. promissum non præstat 3269. 3871. propinquis hæreditate cedit 2370. prouidus 3848. prudens in amicitia contrahenda 1722. pusillus 278
Agesilaus R. puer adhuc mirã animi celsitudinem demonstrauit 3739.3742. rhetores contemnit 1133. reprehendit Menecratem medicum 2886. 2888. rex optimus 1602. seditionem cohibet 1808.1809. semper spectari uoluit 1733. senex industrius 3864. spectaculis deditus 2967. Sphodriam damnare noluit 3481. Sphodriam persequi cessat 3613. statuam sibi fieri abnuit 2535. studium alendi equos carpit 1699. suam claudicatem ridet 2892. suorum prodigalitatẽ corrigit 1684
Agesilaus suos à cupiditate certandi prohibet 1784. ad laborem excitat 1785. excitat metu damni 1796. incitat contra Persas 1788. non argento, sed uirtute detescere uoluit 2353. per murem animat 1788
Agesilaus suis metum eximit 1793.1797.1798
Agesilaus temperans 2203. templa sancta habet 3148. Thasiorum dona renuit 2459. Thasios irridet 208. Thebani belli auctor 2797. Thebanos in insidias elicit 1866. Thebanos pugnare docuit 3755. Thebanos uincit 1855. Tissaphernem parua manu uincit 1042. urbanus 2876
Agesilai audacia 1874. bellica prudentia 1732. cadauer Lacedæmonem reportatum 568. certamen de regno cum Leontychide 2542. confidentia 2812. 2843.3855
Agesilai R. iudiciũ de Asianis 1915.1922. de clade Athen. 1921. de fortitudine 1917. de iustitia 1918. de Laconiæ finibus 1921. de laudibus 1920. de legibus seruandis 1674. de Lycurgi legibus 1918. de muris Spartæ 1926. de rege Persarum 1920. 1922. de somnio 1502. de statuis 1920. de Tissapherne 1918
Agesilai domus tenuis 2421. donarium Apollinis 2431
Agesilai & C. Marij similitudo 1072
Agesilai fides in amicos 3395. fides in pactis 3316. 3541. frugalitas 2221
Agesilai funus honorificum 956. humanitas 2875. iactantia 163. in Lysandrũ æmulatio 112. in uirtute constantia 3860. iudiciũ medicum 1243. moderatio in uictoria 2049. modestia in laude 2546
Agesilai prudentia in cauendis seditionibus 1724. in conuiuij sobrietate 1666. in puniendo 1689. in reconciliandis accusatis à se 172.1728. in regno confirmando 1739
Agesilai prudẽtia politica 1635
Agesilai sententia de commẽdationibus 186. tolerantia 421. 1770. 2159. uestitus militaris 438.4339
Agesilao R. diuini honores decreti 208.976
Agesilao in Aegyptum profecto passim eius uidendi studio obuiam itum 993
Agesilao oraculum datũ 1451
AGESIPOLIS canibus pro exploratoribus utitur 1811
Agesipolis & Amyntas commortui 561
Agesipolis & Iason Pherensis commortui ibidem
Agesipolis mortuus, melle cõditus 571. mortuus in patriam reuectus 568. muros Mantineę detecit 1890. reprehendit sæuitiam Philippi 2825. sua delicta tectetur 2816.2821. suorũ defectionem prohibet 1803
Agesipolis confidentia de sua causa 2815.2842. iudicium de euersione Olynthi 1927
AGETVS uxorem Aristonis R. concedit 888
Ageti Lacedæmonij uxor ex deformi pulcra 283
AGIAS uates 1338
AGIATIS maritum erudiit 3762
AGIDARVM familia celebris 946
Agidarum regum sepulcra 375
AGILIVS monachus perculsori manum restituit 2683
AGILVLFVS ad fidem conuersus 3013. crudelis in captos Romanos 2745. immunis à tributis 758. religiosus 3036. regnum obtinuit 728
Agilulfi R. fœdus cum Smaragdo

ragdo 838
Agilulfo regi à Theodelinda regina corona imposita 728. quid prædictum 1437. cõiugij portentum datum 1465. Theodelinda præbibit 995
AGILVS abbas mortuus uirgo 2265. obitum suũ præsciuit 1409
Agis Argiuus adulator 2852. 2853.2916
Agidis Argui indignatio 119
Agis medicus imperitus 1245
Agis poeta pessimus 1156
AGIS Archidami F. in æmulatores suos 1917. legatus ad Philippum R. 744
Agis R. æger cum hoste dimicat 3849. Alcibiadem stultè accusat 2017. à gregario milite nihil differebat 4339. à ministro illacrymatus 238. Aratum honorat ob senium 3311. 3388. armatus 1812. bellis clarus 2088. Corinthios modestè reprehẽdit 2887. cultu negligens 2338. dignoscit fortes à timidis 1765. exprobrat rhetori loquacitatem 1153. facilè fert supplicium 2167. Helotas seruitute perpetua dãnat 2931.3447. hostem non metuit 2056. hostis sœnorum 2355. humanus in ciues 2910. impurũ modestè carpit 2886. in carcere strangulatus 534. 3763. in Elios Olympia ritè celebrantes 1922. in re iniusta parentibus refragatur 3272
Agis longas orationes respuebat 3824. loquaces reprehendit 2889. nimium humanus 2799. opes in commune transtulit 2466
Agis simulat auxilia 1872. Spartani consilium secutus 215. Spartano obtemperat 151. suis metum eximit 1797. temeritatis admonit⁹ 698. temperantissimus 2203
Agis uoluit bona fortunæ esse communia 4244
Agidis iudicium de libertate 1921. de Eleorum iustitia 1918. de Lacedæmoniis 1925
Agidis prudentia in reprehendendo 1699. tolerantia 2161. uestitus militaris 438. urbanitas 2965
Agidis & Leonidæ collegarũ dissimilitudo 1077
Agis Rhodius coquus 3720
AGITATORVM factiones quatuor 405
AGLAIA adultera 2315
AGLAIS gulosa 2234 tubicina 1282
AGLAITADAS durus, nunquam risit 2988
AGLAVS Pſophidius oraculo felicissimus 3901. pauperrimus 668. prædium suum nunquã egressus 3825 eius felicitas 3897
AGLAVROS inobediẽs Mineruæ 3195 perfida in deposito 3512
AGNERVS cũ Biazione certat 2112
AGNES Augusta imperium administrat 752
Agnes Hẽrici III. Imp. uidua monacha 4128
Agnes Premislai F. casta 2265
Agnes R. Boem. soror, monacha 4128
Agnes martyr 3018
Agnes uirgo insidiatorem pudicitiæ uitæ restituit 2689. post mortem parentib. apparet 1392
Agnetis Hẽrici III. Imp. uxoris donarium 2432
Agneti Leopoldi Austr. uxori omen ædificandi monasterium 1449
AGNO Iouis nutrix 3666
AGNON fœdus callidè interpretatur 1951.1984
Agnonis luxus 2385.2481
AGNOITÆ hæretici 1322
AGNVS in Aegypto locutus de Bochori 1376
AGONALIA festa 4030. 4198. Iani sacra 4024
AGONAX magus 1330. Zoroastris præceptor 3759
AGORACRITVS Pariº statuarius 3704
Agoracriti cum Alcamene statuario certamen 3643
AGORANOMI 3662.4250
AGRESTES in Hebridibus insulis seductores 141
AGRICOLA martyr 3040
Agricola senex filios ad agricultum exhortans 428
Agricolæ ex sideribus tempora distinguunt 1266
AGRIENSIVM mulierũ fortitudo 2079.2144
AGRIGENTINI adolescentes uino delirantes 17
Agrigentini diuites 597. equis sepulcra erexere 2473. exules 636. Phalarim tauro includunt 3430
Agrigentini prodigi 2385. prodigi in ædificia 2469. prodigi in triumpho 2477
Agrigentinorum delicię 2341. lecticæ ex ebore 2476. luxus in conuiuiis 2479. natatorium 2409. sumtus in natatorium 2402. pallio glauco priuantur 1032
AGRIGENTVM urbs populosa 3954
AGRIPPA R. Iud. adulatoribus delectatus 2859
Agrippa Herodis M. nepos, cum Caio familiarissimè uixit 854. Deo dona offert 3071. gratus in Caiũ 3362. gratus in Deum 3058. gratus in Thaumastum 3356. Herodẽ falsò accusat 2855. mitissimi ingenij 2877
Agrippa R. Iud. muros Hierosolymorum inexpugnabiles fabricatus, à Claudio impeditur 3879. prodigus 2386. quid Tiberio precatus 179. religiosus 3035. Silam in uincula coniicit 3416.3426.3871. Iudæorum fontes committit 4313. torminum doloribus obiit 521
Agrippæ R. liberalitas 2356. prudentia in defendendo religionem 1673. theatra 2406. uarij casus 3904
Agrippæ R. Iudæi acclamant 231. bubo liberationẽ prænunciat 1440
Agrippa Menenius Lanatus triumphat 4028
M. AGRIPPA astrologos & magos Roma eiecit 1274
Agrippa ad inopiã redactus 671. Augusti amicus 859. ciuile bellum compescuit 2663. clemens in criminatorem 2686
M. Agrippa geometra 1258. impatiens repulsæ 2194. Iudæos defendit 3260. magnificus in ædificãdo 2379. podagra liberatus 360 417. quale omen mortis habuerit 1419. Salustiũ legit 3767. stupe infelicissimus 1025
M. Agrippæ amor erga tabellas pictas 3638. aquæductus 2411. balnea 2409. cloacæ 2411
M. Agrippæ & C. Mecœnatis contrariæ sententiæ 1657
M. Agrippæ magnificentia 2557. pietas in fratrem 3328. sacrificium magnificũ 2432
Agrippæ qui dicantur 270. 686
AGRIPPINVS præfectus Aniano Epis. captiuos donat 2429
AGRIPPINA Augusta filiũ à philosophia reuocat 1213. 1598.2025. caninos dentes geminos habuit 1431. de filij imperio solicita 2566. fœcunda 411. incestuosa 2307. libertos honorat 3611. percussori se offert 2168. quæ portẽta mortis habuerit 1421. relegata 795. senatus consultationibus intererat 751. Neroni F. adiutrix ad imperium 2567
Agrippinæ Germanici uxoris castitas 3332. felicitas 3898. turdus cieur 3660
Agrippinæ turdus imitans uocem humanam 611. uestitus honorificus 2547
Agrippinæ duæ æquales 1071
AGRIPPITVS martyr 3016
AGRIPPVS histrio 1168
M. AGRIVS argẽtatus 3657
M. Agrij seruus tormentorum impatiens 2187
Agrius in auem 454
AGRON R. uinosus 2246
Agron contemtrix deorum 3191
AGYRTES tubicen 1282
A H
AHICAMVS pro Hieremia intercedit 3071
A I
AIANTIDIS chorus nũquã postremus, pnunciat⁹ 1016
AIAX Oilei Aiaci Telamonio amicitia iunctus 859. deos contẽnit 3192. à Pallade fulminatus 476. Palladis templum stupro polluit 2322.3221
Aiacis Oilei F. inimicitiæ cum Vlysse 913
Aiax Telamonius Aiaci Oilei amicitia iunctus 859. clausis oculis dimicat 231. deos contemnit 3192. discedens è prælio respexit 233. è sepulcro locutus 565. gladio ab Hectore donatus 3917. indignatur sibi Vlyssem prælatum 119.2638. insanus 16. in Sigæo litore sepultus 573. inuulnerabilis 424. latrunculis ludit 3783. longis tergorib. honoratus 1014. procerus 275. se confodit 461. Troianos terret 93. uota facere Græcos iubet 312
Aiacis confidentia 2839. contentio cũ Vlysse 2549. corpus terra conditum 349
Aiacis & Hectoris dona mutua 171
Aiacis Telamonij Sardonius risus 235. sepulcrum 575. statua Iliensibus ab Augusto reddita 1019
AIDANVS episcopus 4107
Aidanus R. Scot. hostiũ clapsus 1775. impatiens mortis Columbæ 2193
AIDINVS Smyrnæus archipirata 1841
AIGOLANDI R. iudiciũ de Dei nunciis 391
AIGROLDVS R. exul 792
AIGVLFVS miraculose fabricitantes curat 363.391
AIMNESTVS Mardoniũ occidit 2144
AIOTH Israelitarũ dux ambidexter 385. Eglonem tyrannum opprimit 389
AISTVLFVS rex Longobardorum ab apro interfectus 472. apoplexia periit 517. 3187. doctus 1198. ecclesiæ bona eripit 3219. equi lapsu periit 498. perfidus in Pp. 3545. tributis auarus 2506
AITHALAS martyr 3030
A L
ALA monachus 4121
ALABANDA crystallis prosert 3968. unde dicta 696
ALACHIS Christianos persequitur 3238
Alachi stulta loquacitas 2014
ALADARICI cum fratre cõtentio de imperio 2615
ALÆA, ludi 4220
ALAGISI D. impium uotum 3204. Vide Alachis.
ALALCOMENVS Mineruę nutricius 3666
Alalcomenei ab expeditionibus immunes 769
ALAMVNDARVS ad fidem conuersus 3006
Alamundarus confutat hæreticos 1534
Alamundari prudentia in defendenda religione 1674. 1698
ALANVS poeta 1144
ALANI equites pernices 1423. laqueis pugnant 1842
Alanarum liberi castrati 356
ALAODIM astutè multas gentes deuicit 1946. 2005
ALAPH persecutor Christianorum 3245
ALAPHIO ad fidem conuersus 3011
ALARICVS rex Gothorum auarus 2507
Alaricus rex blandus in uxorem 2912
Alaricus R. clemens in hostes 2674
Alaricus R. Codicem in epitomen redegit 1577
Alaricus Hispanorum rex in acie cæsus 539
Alaricus Gothorum rex in alueo fluuij sepultus 536.573. 1677. Romam capit 1891. 1983. iussus uastare Romã 1492. primò Italiam ingressus 4034. seuerus in Rom. 2708. spectrum uidet 1347. Stiliconem superauit 4021
Alaricus Gothorum rex subitò mortuus 536. 553. templum religiosè colit 3076
Alarici R. indulgẽtia in Rom. 2799. inuadendæ Italiæ libido 74
ALASIA Oth. II. F. amat Almarum Monfer. 55
ALBA à Romanis euersa 640.4238
Alba urbs, noxiorum carcer 3967
Alba Græca ope diuina à Turcis seruata 621
Albæ Græcę ciues opes in Turcas emittunt 1811
Albæ Græcæ incendium 645
Alba Iulia à Giula Hunnorũ duce nominata 3950
ALBANENSIS Epis. Igneus appellatus 686
ALBANVS martyr 3027
Albanus mõs triumphalis locus 4346
Albanus parricida 3518
Albani pœnitentia 3083
Albanus R. Britonũ decimas uouet 168
ALBANI Asiani, Italorũ coloni 944. ab albedine capillorum dicti 3993. ad omnẽ uitæ cultũ inertes 3796. imperiti numerorum 1275. lethiferos habent scorpios 3989. mortuos non curãt 578. noctu tantùm cernunt 381. pecuniã sepeliunt cum mortuis 570. pij in defunctos 2917. præ mœrore stupent 224. senes uenerantur 3388
Albanorum anni initiũ 4011. antistites 3142. militaris ortus 4340. mos sacrificandi 4212. parentalia 3113. 4206
Albanorum rex Alexandro canem donat 612.2444
ALBARACHVM idololatria 3128
ALBARII 3718
ALBERGETTVS Cortusius uectigaliũ immunitate donatus 3355
ALBERICVS Balbianus arma mutat 1813
Alberici Balbiani disciplina militaris 1654. iudiciũ de Sforcia, &c. 3746
Albericus Boemus auarus 2490
Albericus consul 4249
Albericus Cunius dux fortis 2097
Albericus Episc. Pragensis auarus 2516
Albericus Maroziæ F. ineptè aquam manibus affundit 2925
Albericus Marsorum episc. sacerdotium Cassinense ambit 2565.3548
Albericus monachus 4126
Albericus puer nobilis ægrotans, in paradiso fuit 1388
Albericus Rosates I.C. 1574
ALBERTINVS Mussatus Patauij lauream poeticam accepit 4066. qua auctoritate 1171
ALBERTVS archiepisc. Halberstadensis captus 799
Albertus Halberstadensis logicus 1176
Albertus Argentinensis scripsit de facetiis Rodolfi 2948
Albertus Berengarij F. pacem redimit 776
Albertus Brandeburgensis Achilles Teutonicus, dux fortis 2097. Grauenburgum capit 2147. strenuè pugnat 2150. suo exemplo milites incitat 1787
Albertus Brandeburgicus eques auratus creatus 717
Alberti Brandeburg. & Mauricij D Sax. amicitia soluta 852
Albertus Brandolinus Sforcię Castra explorat 1836
Albertus comes Baonius agriculturæ studiosus 3635
Albertus comes Hohenlo ensis exustus 531
Albertus Cranzius historicus 1586
Albertus de Rickmerstorpe doctus 1199
Albertus Durerus de arte pingendi librum edit 3631
Alberti Dureri certamen cum pictorib. Norimberg. 3643
Albertus dux Austriæ Iudæos occidit 4090. rex Hung. designatus 4038
Alberti ducis Austr. contentio de ducatu cum fratre 2616. fides in fœdere 3342
Albertus I. Austriacº, dux fortis 2097
Alberti I. Austriaci sororius dux Saxoniæ, pressura perit 517
Albertus II. Austriæ dux, Canonicus Ioannem Vdalrici comitis Phyretarum filiam in uxorem ducit 870
Albertus IV. Austriæ dux architectus 3632. religiosus 3036
Albertus V. dux Austriæ non diu regnauit 754
Alberti V. Austrię ducis confidentia 2840.2841
Albertus dux Bauariæ, musicam sectatus 1283. primus Marchionis Austriæ titulo donatus 717. puellam balnei custodem amat 873. regnum recusat 2534.3273
Alberti D. Bauariæ contentio de regno 2616
Albertus dux Brũsuicensis clemens in defectores 2691. inspiciendum se prębet 259
Albertus dux Saxon. machina ictus periit 485
Albertus dux Saxõ. Patauinæ academiæ rector 4066
Alberti D. Sax. arma 701. cœnaculum conflagrat 650. iudicium de Lubecensibus matronis 1917
Albertus II. D. Sax. longæuus 308
Albertus episc. Bremensis in conuiuiis prodigus 2480. quæ portẽta mortis habuerit 1423
Albertus Estensis D. Ferrariæ priuilegiũ academiæ à Pp. impetrauit 4068
Albertus I. Imp. à nepote confossus 469. ad Russam occisus 469.4029. in gremio scorti expirat 560
Alberti I. Imp. milites latrocinia exercent 3568. mortem cometa antecessit 1422
Albertº II. Imp. saltationẽ improbat 2969. à ueneno curatus 373. fœcundus 409. monoculus R. 342. cõsilia medicorũ spreuit 1248. profluuio periit 529. tria genera hominum deamabat 2916. uenationi deditus 3636
Albertus II. Imp. melopeponum esu periit 499. dysenteria obiit 4037
Albertus Magnus philosophº & episcopus 1203. studiorum amore repudiat episcopatum Ratisbonensem 3867
Alberti Magni cadauer integrum 566. Chrysopœiæ opuscula 3708. magica spectacula 1529. parimonia 1636.2418. pompa funebris 959
Alberto Magno D. Thomę Aquinatis mors reuelata 1410
Alberti Marchionis Rom. contẽtio de imperio post mortem Calui 2608
Albertus Megapolensis legi Gothorũ suos diripit 2505
Albertus minorita specie religionis matronam decipit 1941
Alberti Mogũtini astu Lothaiius imperiũ adeptus 1999
Albertus Petra sclopetto petiit 485
Albertus Pius Carpensis auctor Iulio Pp. perfidię 3472. bellis intestinis agitatus, nihil de studiis remittebat 3860. noctu lucubrabat 3851. perfidus in legatione 3485. seraphici uestę sepelri uoluit 4160
Albertus R. Sueciæ captiuitate liberatus 771. seuerus in latrocinia 2720. tyrannus 1624
Albertus Tuscorum Marchio captus 800
Albertus Vespucius historicus 1587
ALBICERIVS fatidicº 1340
ALBICVS medicus 1239. auarus 2391
ALBIDIVS prodigus 2386 decocto patrimonio ædes incendio dedit 2389
ALBINA docta 1200
Albinæ R. sorores maritos occidunt 3524
ALBINVS Alcuinus Caroli Magni legatus 746
ALBINVS præfectus Iudeæ tyrannus 1626
Albinus Seueri Imp. æmulus insidiis tabellariorum ereptus 319. laudes negligit 2536. seipsum occidit 460
Albinus Andegauensis episc. abbati obediens 3064. orando quosdam carcere liberat 762.3051.3056. mulierem à dæmone liberat 368
A. Albinus ab exercitu suo lapidibus obrutus 467. 3499
Fl. Albinus Anglus Parisiis ex primis professoribus 4066
Albinus Flaccus bibliothecarius 3656
Albinus Iudęæ procurator Iudæam latronibus replet 3472. 3614
L. Albinus religiosus 3143 Vestales curruí suo fugientes imponit 172
Sp. Albinus luxuria exercitũ perdidit 2230
ALBION insula unde dicta 695
C. ALBIVS Carrinas triumphat 4034
Albius Tibullus adolescens mortuus 530. Tibullus elegiographus 1153
ALBOINVS R. Longobard. ab hoste arma impetrat 2549. ab uxore occisus 4036. Christianos persequitur 3238. clemens in Taruisinũ episcopũ 2674. crudelis in caput Cunimũdi 2756. hoste interfecto mẽtæ regiæ adhibitus 1018. in monte consilium capit 137. Italiam explorat 138. nouas sedes quærit 588. perfidus in Papienses 3543. primas sedes sibi asserit 2545. puer fortis 2080. Ticinensibus ultionem remittit 2696. uotum impium reuocat 3060
Alboini R. impiũ uotũ 3204. sepulcrum 577
ALBVCHOMAR proditor 3578
ALBVINI militis audacia 2150
ALBVTIVS uixit cum uxore sine iurgio 2896
C. Albutius Silus ineptus caudicus 1109 1124. rhetor 1114. se inedia necat 564. 2183
C. Albutij certamen cum Planco 1127
L. Albutius ex uilla diuc 597
ALBVS lacus aurbus abũdat 3979. piscosus 3580
ALCÆVS poeta arma amittit 653. abiectis armis aufugit 2058. libidinum auctor 2276. Lyricus 1147. mordax in Pittacum 2927. Pittaci æmulus 2574
Alcæus tragicus 1150
Alcæus uinosus 2243.2244
Alcæi & T. Quinctij certamen 1164
Alcæi pudor 87. timiditas 2068
ALCAMENES incorruptus 2460. munera oblata recusat 3345. statuarius 3703
Alcamenis cum Agoracrito statuario certamen 3643. parsimonia 2376
ALCANDER in auem 454
ALCANTARÆ militum ordo 4132
Alcantaræ pons 3965
ALCATHOI in auẽ 455 contemtrix deorum 3191
ALCATHOVS Pelopis F. Leonem occidit 2134. Leone interfecto regias nuptias consequitur 877. filium occidit 468.603
Alcathoi sepulcrum 575
ALCE meretrix 2316
Alces Cæsar in triũpho ostendit 4346

ALCESTIS formosissima 285. optima mulier 1609. reuixit 565. seipsam interfecit 458
Alcestis fides in famulũ 3336. in maritum Admetum 3333
Alcestis ualedictio 169
ALCETAS Thebanorũ cõmeatibus potitus 1863
ALCIBIADES Agidis R. uxorem uiolat 2312. ab exilio rediens honorificè acceptus 998. Abydenorum luxu corruptus 3769. Agrigentum & Catanum capit 1805. ambitiosus 2576. amator sororum 2315. Athenienses ultus 2733. Athenienses imperiũ conseruat 2292. Athenensib. magistri ambitionis 2567. auxilia simulat 1872. blæsus 1295. Byzantium capit 1896. certat liberalitate cũ quodam Atheniensi 2380. clemens in suos ciues 2665. comitate sua populum sibi deuinxit 2909. contra Byzantinos & Lacedæmonios 1860. conuicia prohibet 2875. coturnice delectatus 3785. cum Socrate liberalitate certat 2380. Cyzicum capit 1900. Decelicum bellum aduersus patriam mouit 198. docilis 34. dux eloquens 22.1121. exul 792. exilium ulciscitur 2770. falsò accusatus 2857. fidus ergo discipulos 3308. formosus 284. gloriæ cupidus 2556. Hipparetem sibi reconciliat 1731. Hipparetem uxorem repudiatam recipit 882. Hipponico colaphum impegit 2985. hostes elicit 1863. hostes in insidias pducit 1865. hosti elapsus 1777.1778. humanus 2875. humanus in plebem 2896. Hyperbolũ astutè in exilũ eiecit 2010. Hyperbolum circumuenit 1689. igni hostes auertit 1842. in Athenienses malidicus 203. incestuosus 2314. in dicendo meticulosus 38.42.3847. in mueniendo acerrimus 1108.3801. in patriam reductus 759. intemperans 2207. in Timandrę gremio confossus 560. in uenere occisus 533
Alcibiades iudiciũ fugit 247. 2002. Iudimagistrũ qui Homerũ non habebat, percussit 1093.1099.3742.3743
Alcibiades luxuriosus 2343. Mindarum opprimit 1850. moriens more leonũ 206. 254.2743. moribus contrarius 1627.1628. ob delectũ uerborum memoria hebeti 1110. odium in patriam deponit 3286. ararorpoliticus 1115. patriam periculo liberat 3292.3297. Periclem salutarum profect° 1958. Phrynichum accusat 3263. prodigus in peregrinando 2479
Alcibiades religiosus 3116. sacra Cereris profanat 3223. sacerdotibus parcit 3143. Socrate præceptore felix 963. studiosus eloquentiæ 1131. studiosus geometriæ 1201. suis metũ eximit 1798. Syracusas diripit 1865. tibia canere noluit 1285.1293. uigilantiam suorum excitat 1783
Alcibiades Cliniæ F. uiuus crematus 478
Alcibiadis accusator ex Astronomiæ imperitia mendax deprehensus 1264
Alcibiadis affabilitas 2882. apud Athenieses auctoritas 969. apud hostes auctoritas ibid. astus in excitandis Atheniensibus ad bellũ 1986.1987. astus in iudicio fugiendo 2008. auaritia in dote 2308. contentio cum Nicia 2571. coniuriũ 2438. cum Nicia conspiratio 845. de Socrate iudicium 1209
Alcibiadis & M. Coriolani æqualitas 1069
Alcibiadis gratiudo 3359. 3361. habitus militaris pulcer 1764
Alcibiadis ingenij dexteritas 3812. iocus in Lacedæmonios & Socratem 2934. largitio 2379. liberalitas 2970. magnificentia in equos 2417. milites superbi 2925. nimia diligentia 3857. omen exilij 1488. perfidia in emtione 3350
Alcibiadis prudentia in explorandis amicis 1728. fugiendi exilium 1743. in licitatione pro amico 1718. in infamia auertenda 1734. in iudicio fugiendo 72
Alcibiadis puerilis astutia 3735. purpurea uela 2476. sepulcrum 576. somnium 1425. uarij casus 3909
Alcibiadi fortitudinis ergò statua posita 968. 982. funesta sacra mortem denotant 1364. imperium abrogatum 741. oraculum de euentu belli 1509
Alcibiadis martyris frugalitas 2216
ALCIDAMAS musicus 1278
Alcidamantis amica Nais 2313
ALCIDAMVS sponsæ, Herculis nomine propinat 244
ALCIDAS Rhodius statuam amauit 2301
ALCIMEDON cęlator 3702
Alcimedon olympionica 406
Alcimedõtis sæuitia in filiam 2788
ALCIMIDA iuuenis luctator 401. Nemeis ludis uicit 407
ALCIMVS Auitus poeta Theologus 1140
Alcimus episcopus Viennensis 4107
Alcimus Pp. paralysi tact° 527
Alcimus sex pius 1602
Alcimus sacerdos perfidus in Assydeos 146.3507. sacerdotium pecunia obtinet 2494
ALCINOE submersa 511
Alcinoes plida auaritia 2492
ALCINO° R. Vlyssẽ hospitè iuxta se locauit 2884. Vlyssem naufragum fouet 2366
Alcinoi regia domus 2408
ALCIONEVS saxo Herculem petit 392
ALCIPPÆ amor in patrẽ 55
ALCIS ꝓ patria se deuouet 3593
ALCISTHENE pinxit 3701
ALCITHOE insana 15
ALCMAN Lyricus 1138.1147. è seruitute manumissus 772 phthiriasi periit 525. uoracissimus 2238. primus amatorium melos excogitauit 1141.2276
Alcmanis tumulus 575
ALCMÆON à Crœso liberaliter donatus 603. Eumenidas fugit 247. Euriphyles ornatum Delphis deposuit 3159. hospitalis erga Lydos 2373. insanus 15. inuẽtor physices 1216.1220. matrem occidit 2759. 3518. medicus 1233. oraculo insania liberatus 20.1403. quietis amans 40. Themistocli mutidet 105
Alcmæonis astus 1975. auaritia 2508
Alcmæoni Adrastus propiũ flagitium repobit 207
ALCMÆONIDÆ obstructi piaculo 3220. pro patria opes effundunt 3288
Alcmæonidarum & Calliarũ diffidium 62
Alcmæonidarũ familia Athenis celebris 946
Alcmæonidarum in tyrannos odium 62. prudentia in tollenda tyrannide 1667
ALCMENA auara meretrix 2510. difficulter peperit 414. Electryonem fratrem amat 57. superstitauit 413
Alcmenæ cadauer obreptum 567
Alcmenes monimentum 575
ALCOENEVS pugil 402
ALCON auarus 2496
Alcon cælator 3702
Alcon medicus ineptus 1235. 1244
Alcon sagittarius bonus 593
ALCVINVS gratis profitetur 2359
ALCVMENA bona mulier 1659
ALCYONÆVS patriis consiliis non parauit 2029
Alcyonæ rementas 2149
ALCYONE in auem 484
Alcyones impatientes obitus patris 3194
Alcyones in aues 435
ALDANA Hispanus turpiter fugit 2063
ALDEBRANDINI duellũ cum Germano 2188
ALDEFONSVS R. Asturum dux fortis 2099. quale omen urbis occupandæ habuerit 1448. Toletanã urbem occupat 590.1905
Aldefonsus IV. R. Asturũ monachus 3870
Aldefonsus V. Asturũ R. obsidioni immortuus 539
ALDEGISIVS Desiderij R. Fin carcere mortuus 535
ALDENBORG urbs portu priuata 650
Aldenburgẽsium idololatria 4202
ALDON de Cuniperti R. iniqua uoluntate commonefactus 152
ALDVS Manutius typographus 3713
ALEBAS R. à Satellitibus occisus 467
ALECTRYON in gallũ uersus 455
ALEGRIVS impatiens mortis filij 2195
ALEATORIS testamentum 4318
ALEMANNVS Hercules leonem insigne ferebat 701
Alemannus quidã strenuè dimicat 2139
Alemanni non sumebãt arma nisi conuentu habito 1768
Alemãni seruitutis iugo pressi 809
Alemannorũ genus belli 1855
ALEONORA R. carcere liberata 762. multorum bellorum causa existit 893
Aleonoræ R. sęuitia in maritũ 2792
ALETES consulit Dodonęũ oraculum 1436.1448
Aleti gleba data imperiũ portendit 1364
ALEVA à patruo adamat° 38
ALEVS crudelis in filiã 2783
ALEXANDER ab Alexãdro I.C. 195
Alexander ab Alexãdro à spectro infestatus 11
Alexandri ab Alexandro familiares à spectris infestati 789
Alexander Aegæus Neronis præceptor 378
Alexandri Aegæi iudicium de Nerone 374
Alexander Aetolus poẽta tragicus 191
Alexander Alexandrinus episcopus 4104
ALEXANDER Alopes & Priami F. à uulpe educatus 428
ALEXANDER Amyntæ F. ad Atheniẽses legatus 743. Mardonij consilia Græcis detegit 3294
Alexander Amyntæ F. perfid° in Persas legatos 3607.1963
Alexãdri Amyntę R. F. prudentia in supprimenda cæde 1723
Alexander Archiepiscopus Erasmi Roterodami manum imitatus 381
Alexandri archiepisc. iocus in Erasmum 2965
ALEXANDER Basilij Macedon. F. degener 1075. ignauus 2206.3796. sanguinis fluxu mortuus 539
Alexander Benedictus medicus 1236
Alexandri Bois uxor sola è cę de superstes 330
Alexander Casimiri R. Polon. F. perfidus 3548
Alexander Cõtarenus auctoritatem tuetur 2637
Alexander Cytherius psalterium chordis implenit 1277
Alexãder de Ales philosoph° summus 1186.1195
Alexander de Tartagnis I. C. 1575. ambitiosus 2572
Alexãder D. Pauli socius 1307
Alexander D. Albaniæ fidus in puerum seruum 3336. in ludo equestri mortuus 531
Alexandri Albaniæ D. prudentia elabendi 1745
Alexandri D. Bulgar. clemens in Andronicum 2675
Alexander D. Lituaniæ declarandus rex, moritur 537. semiuiuus exercitum secutus 3850
Alexander D. Moraviæ ebriosus 2241
Alexãder Eleus philosophus arundine interit 484.
Alexander Epirota ad Acheruntem occubuit pugnans 1412. oraculum mortis accipit 1507. oraculo deceptus 1509
Alexãder episcopus Antiochenus 4105
Alexander episcopus Constãtinopolitanus 4103.4104. Dominum contra Ariũ implorat 1387
Alexander episcopus Constãtinopolitanus philosopho sola uoce silentium imposuit 1513. 1539
Alexander episcopus Hierosolymitanus Narcisso seni adiunctus 710
Alexander episcopus Romanus, in furno concrematus 478
Alexandri episc. Alexandriæ nimia diligentia 3857
Alexandri episc. Constant. certamen cum Ario 1534. preces exauditæ 3047. 3056
Alexandri episc. Hierosolym. bibliotheca 3817
Alexander Gręcorum Imp. uacationi studuit 3636
Alexander Guagninus historicus 1586
Alexander Herodis R. F. in carcere interfectus 534. strangulatus 517
Alexander hęreticus ambitiosus 2571
Alexander Hircani F. tyrãnus 1613
Alexander Iannæus crudelis in Iudæos 2775
Alexandri Iannæi sæuitia in Iudæos 2748
Alexandri cuiusdam modus bibendi 2243
Alexander Imp. magiæ deditus 1545. pilæ exercitio obiit 496
Alexandri Imp. iudicium 1912. 1913
Alexander Leonis philosophi pater crapula periit 503
Alexander Lysimachi F. Cotilium occupat 1891
Alexander M. ab amicis exosculatus 252.253. ab Apelle & Lysippo pingi & fingi uult 2557. abstinens 14. à Bucephalo amatus 857. ab auia & matre optimè institutus 3761. à Calisthene laudatus 992. à Xenocrate præcepta imperandi petiit 1560. Achillis æmulus 111. aciem instruit 1853. 1854. adhuc tener Thebanos fudit 2144. adulationem contemnit 2837. adulatoribus delectatur 2859.
ægrè fert reprehensiones 2865. Aegyptum in Nomos diuidit 1907.4236. æs alienum dissoluit 2370. Alexandriã urbem extruxit 4237.
alteram aurem absenti seruat 3306. aluì profluuio conflictatus Scythas insequitur 3864. à magistro modestè reprehensus 2886. amans Bucephali 44. ambitiosus 2568. 2570. 2573. 2574 2629. amici filiam dotat 2369. amicos seriò ludentes multat 3858
Alexander M. Andocydis consiliis non paret 2029. animalium historiæ quàm studiosus 1228. Antigenis auaritiam carpit 2377. Apelli Campaspam donat 2443. Apollini lychnuchum dicauit 3158. aqua abstinet 2219. aras ponit Indicæ expeditionis fines 2556. Aristobuli carmen abiicit 2836. Aristonico citharœdo statuam posuit 1293. Aristotele præceptore felix 1067. athletas exosus 2969. Athenienses securos opprimit 1855. Attalum odit 105
Alexander M. auarus 2506. auersatus adulatores 2892. auspiciis suos confirmat 1791. auctoritatem sibi comparat 1990. Babylonẽ occupat 1892. Bacchi æmulus 114. bellicosus 2083. Bessũ supplicio afficit 3428 blandus in sororem 2912. 2915. bono odore corporis 281. bonos amat 45. bonus rex 1602. Branchidarum oppidũ diripit 3169. Branchidas sustulit 3445. Bucephali mortem dolet 99. Bucephalum ascendit 1351. 1437. Calanum honorat 3612. Callisthenem honorat 3387. canem honorat 2473
Alexãder ceruice inflexa 295. certat liberalitate cum Perillo 2380. Chœrili uersus singulos redemit 2558. cibi temperantissimus 2221. cithara puer discebat 1285. ciuitate donatus à Corinthiis & Megarensibus 833. 1017. classem cur dimiserit 1795. Clazomenas uult peninsulam facere 2400
Alexander M. clemens erga milites 2668. Hierosolymitanis 2659. in inimicos 2672. in obtrectatores 2685. in Sogdianos 2694. in Tyrios 2696
Alexander M. Comici reprehẽsionem fert 2893. contemtor auspiciorum 1549. contemtũ moderatè fert 2562. continentissimus 1799. 2253. 2263. corruptori sororis ignoscit 3617. Coruorum certamẽ uidit 1419. crapula periit 503. Croto niatis prædã impertit 3390. crudelis in condiscipulum Callisthenem 2788. crudelis in Persepolim 2758. cũ Poro certat 2144. cum Taxili meritis certat 2380. cupidus gloriæ 1734. Cussęorum gentem excidit 2797. Cyzicum continenti adiunxit 2400
Alexander Magnus Darij anulo signat 305. dona rennit 2459. mortem ultus 2710. munera ambitiosè spernit 2635. puerum exosculatus 252. uxorem atq; filias uidere recusat 71.161
Alexander Magnus Danũ R. deflet 237. 238. tumulandum dat 2900. uincit 1057.4034
Alexander Magnus defensor pudicitiæ 2271. 2272. delationes reprobat 2835. delicias detestatus 2227. de spoliis Persicis CCCclypeos Athenas mittit 986. deuictos regulos secumducit 1907. dis carus 856. Diogenem admiratus 156. Diogenem se esse optat 1562.1914. diuinos honores ambit 2588. diuinos honores consecutus 1988
Alexander Magnus doctus 1196. doctos amauit 3374. eclipsi lunæ non terretur 1548. Ephestionem luget 97
Alexander Magnus eques bonus 395. equites dimachos mittenit 3798. equites equestribus statuis donat 982. equum recuperat 605. erga omnes humanus 2896
Alexander Magnus & Diogenes Cynicus eodem die mortui 1072
Alexander & Philippus pater diuerso ingenio 1074
Alexander Magnus etiam fauciatus pugnauit 3849. Euergetas grandi pecunia donat 2429. Eumenem stultè condemnat 2017. Eumenis tabernaculo ignẽ subiici imperat 2015. extra patriam mortuus 560. ex uechigalibus diues 598. ex uinolentia biduum obdormuit 2342. fabulam planè non percipit 140. febre correptus 362. febre mortuus 523. fortes honorat 3380. fortiter urbes oppugnat 2146. fossas refugeratorias facit 4325. gloriæ studiosus 2525. 2546. 2548. Gordium nodum secat 1436. 1737
Alexander Magnus gratus in equum 3369. in hospites patris 3357. in Iudæos 3353. in milites 3368. in Pythonem 3360
Alexander Magnus Græcorũ dux appellatus 680. gulosus 2234. Gymnosophistis quæstiones proposuit 1208. habitum mutat 440. Hebræorum Deum adorat 3033. 3044. Hephæstionis funus cohonestat 1018. Hephæstioni arcana legere permittit 215. Hephæstionem magnificè sepelit 2368
Alexander Magnus Herculis æmulus 112.114. 2529. histrionum agonas instituit 1168. histrionum studiosus 1173. homicida 3559. hostes celeriter opprimit 1850. hostes inopia frumenti afficit 1904. hostes loci opportunitate uincit 1843. hostium curtus inutiles reddit 1883. hostibus elapsus 1780.1781
Alexander Magnus humanus 2881. in Bucephalum 2904. humanus in Darium mortuum 2905. in conuiuiis 2907. in milites 2895. in subditos 2884. in suos 2876
Alexander Magnus Hydaspẽ, Indum & Tigrim fl. transiit 1771
Alexander Magnus iactantia odiosus 2928. Iaddum Pontif. in somnis uidet 1494. Iliada Homeri cum pugione sub pulullo habet 3819.3821. Ilium exornat 43. Illyrios elicit 1862. impatiens mortis Hephæstionis 2193. implacabilis in puniendo 2780. in Alexandria urbe condenda quale augurium habuerit 1449. in arenam descendere cupit 3812. in belli apparatu mortuus 538. in conuiuio festiuus 2964. Indos sibi conciliat 1831. indulgens in milites 2799. indulgẽs in sororem 2801. ineptus ad Venerem 412
Alexander Magnus ingratus in Clitum 3598. in nutricem 3597
Alexander Magnus in obsidione Tyri somniat de Hercule 1459. insidias non timet 2169. insidiis ereptus 330. intemperans 2205. in uictoria temperans 224. Iouis filius appellat° 1920
Alexander Magnus iracũdus 90. 91. Lampsacenis parcit ob Anaximenem 3390. laudes negligit 2536. 2537. leonem uenatur 3674. Leonidæ thus & myrrham mittit 2443
Alexander Magnus liberalis 2356. in Græcos mutilatos 2364. in Proteam 2448. Lyconi decem talenta largitus 1170
Alexander Magnus Lysimachum odit 105. Macedonibus auream phialam donat 2441. magnanimus 3743. magnificus in extruẽdis tẽplis 2403. Magnus cognominatus 677. mane sacrificabat 3154. matrem impudicitiæ accusat 3517. matris necem iniustè ulciscitur 3614. Memnonem suspectum facit 1838. Milesios carpit 2888. militem sacrum amẽtantem summouet 3848. militem ignauum submouet 3458. milites in genua procidere iubet 1794. milites obedientes reddit 1808. militum barbas radi uoluit 300.1766. militibus locorum prærogatiuas concedit 1005. Mimantem fodere tentat 2400
Alexander Magnus modestus circa uestitum 2883. mulierum amore captus 2824. multos sibi conciliat 1830
Alexãder Magnus munificus erga amicos 2360. erga Aristotelem 2556. in Po-

rum hostem 2437
Alexãder Magnus natali mortuus 561. nautam diadema capiti imponentem occidit 2642. nulla uictoriæ trophæa erexit 964. nullis oblectationibus impeditus 3863. ob Clytum interfectum dolet 133. 197. obiit 4032. 4041
Alexander Magnus oblectationibus non irretitus 71. ob militum contumaciam mœstus 101. odorum studiosus 2341. Olympiæ iniustum postulatum reiicit 3272. 3275. omina mortis quæ habuerit 1415. opes suorum combusit 1799. optimus rerum moderator 3596. oraculum Ammonis consulit 1436. Ossam superat 1773. 1783
Alexander Magnus pæderastes 2302. [illegible] fugit 2264. Parmenioni ædes donat 2441. patiens obtrectationum 2172. 2819. patris uictoriis dolet 85. 3742. pedum pernicitate excellit 1919. Perdiccam odit 105
Alexander Magnus perfidus in Callisthenem 3487. in fratrem 3537. in Indos 3541
Alexander Magnus Persas persequitur 1848. Persarum euertit imperium 2581. petram occupat 1894. Philippum M. patrem consolatur 196. philomelus 408. 688. philosophus 1195. Phocioni urbem donat 2440. Phocionem honorat 862. picturæ studiosus 3637. Pindarum quanti fecerit 1172. Plataeenses honorat 3381. 3385. Polymachum auarum capite punit 3410. 3420. 3426. prædam negligit 2465. prodigus in Bucephali funus 2477. prodigus in helluones 2483. proditores punit 3427. promissa sua eludit 1952. propugnacula tuetur 1819. prudentiam amat 3378. Ptolemæum odit 205
Alexander Magnus puer alacris & magnanimus 72. 3742. ardentis carbonis ustionem perfert 2164. Bucephalum equum ascendit 3736. cithara didicit 3731. liberalis 3738. patris uictoris dolet 3852. thus liberaliter aris iniicit 2358
Alexander Magnus pueros institui curat 3763. pulpito uehitur 2342. punit tumidum militem 3400. quale prodigium habuerit ante mortem 1420. quanti Homerum fecerit 1172. quem fructum ex historiæ lectione ceperit 1589. quomodo Græcia potitus 3836. quos pro amicis aut hostibus haberet 1922. reprehentiones ægre ferit 2859. rex appellatus 679
Alexãder Magnus Roxanem barbaram adamauit 50. ducit uxorem 875. 4367
Alexander Magnus sacerdotibus parcit 3143. sapientiæ studiosus 120. scenica celebrauit 3055. Scoffæos subigit 1859. scorti Thaidis insaniam imitatus 3804. Seleuciam condidit & alias urbes 2398. Seleucum odit 105. Semiramidis & Cyri memoriam semper ueneratus 1922. semithoraces militibus dat 1793. 1812. serò ad cœnam accumbebat 4329. seuerus in filium 2705. seuerus in hostes 2707. sitim perfert 423. 1770. somni uoluptatem uigiliarum dolore pressit 71. somnio matris prouocatus 1399. somnum quomodo propelleret 3851
Alexander Magnus speciosus 284. spectaculis deditus 2967. Statyræ mortem deflet 98. studiosus auctoritatis conseruandæ 2555. stupratores punit 3406. suo exemplo milites confirmat 1785. suo exemplo suos excitabat 3755. suis magister frugalitatis 2333. impudicitiæ 2276. suis panicum eximit 1796
Alexander Magnus suos a potu cohibet 2229. ad pugnam incitat 1786. excitat fiducia 1787. 1789. exercebat 2769
Alexander Magnus suorum de nuptiis sententiam respuit 3854. suorum opinionem cognoscit 1803. superstitiosus 3109. tabulas æneas in ponte Lyci excussit 1377. temperantissimus 2203. templa sancta habet 3148. temulentus 2245. 2246
Alexander Magnus Thebas capit 1900. Theodectis statuam coronauit 1170. Theophaniam amat 51. Timocleam liberam dimittit 3382. 3387. totum Orientem domuit 1053. trienio Asiam ad Gangem usque sibi subiecit 1054
Alexander Magnus triginta diebus inhumatus 1624. Tyriorum perfidiam punit 3432. Tyrum capit 1896. uectigalia non auget 2462. ueneno potus 505. uicto Dario lauat 302
Alexander Magnus uictor Babylone legatos audit 999. uictores persea arbore coronari instituit 1002. uindictam differt 2724. uinosus 2235. 2240. uino hausto mortuus 499. umbras captat 2344. unguentorum usum inuenit 3813
Alexandri Magni æmulatio in Parmenionem & Philotam 112. ambitio 2623. ambitio in uestitu 2622
Alexandri Magni amor in coniugem 51. in Lysimachum 3310. in matrem 56
Alexandri Magni arma lumẽ fundunt 1365
Alexãdri Magni auaritia 2516. audacia 2148. Bucephalus 611. cadauer melle litum 571. certamen cum duobus ducibus 2123. classis cum thynnis pugna 2137
Alexandri Magni clementia in mortuum Darium 2677. in uxorem & liberos Darij 2679
Alexandri Magni cœnæ splendidæ 2417. confidentia 2812. 2813. 3855. contentio de regno 2601. conuiuia 4326. conuiuium splendidum 2438
Alexandri Magni corpus Augustus Alexandriæ inspicit & illud honorat 1019
Alexandri Magni crudelitas 1729. 2744. 2746. curia inter Barbaros 1733
Alexandri Magni defuncti imperium diuisum 616. & 617
Alexandri Magni dies natalis 4022. donatio 2434
Alexandri Magni duces de regno contendunt 2601
Alexandri Magni duodecim aræ 2644
Alexandri Magni effigie ceu amuleto usa Macrianorum familia 983
Alexandri & Augusti similitudo 1073
Alexandri Magni exercitus fame laborat 429. fame perit 655
Alexandri Magni exercitus numerosus 608
Alexãdri Magni felicitas 3899 gratitudo 3353. 3365. 3371. habitus militaris 4339. in amicos benefacta 2896. in bellicis elogium 989. in bibendo mos 244. in Diogenem iocus 209. ineptum de sua imagine iudicium 3644. in mechanicis iudicium præclarum 136
Alexãdri Magni iudicium de amicitia 1922. de Antipatro 1915. de Calmo 1562. de Diogene ibidem. de expugnanda rupe Aorno 1927. de lyra Paridis 1920. de mortalitate 1919. de optimo Homeri uersu 1160. de regno tutando 1921
Alexandri Magni iudiciũ metaphysicum 1499. de poematis ineptum 1162
Alexandri M. largitio 2443
Alexandri Magni legibus multi usi 3756
Alexandri Magni libido regnandi 2632. 3573. liberalitas in historia animalium scribenda 2414. loquacitas 2917. luxus in exercitu 2477. in uestibus 2481. militaris ornatus 4340
Alexandri milites crapula mortui 502. ludiero certamine omen faciunt victoriæ 3789. oculis priuati 346
Alexandri Magni modestia in reprehendendo 2888. munifica sacra 2415. 2432. natalis 4031. 4041. nuptiis magnificæ 2416. omina 1453. obitus 4042. pedibus mensa Darij suppositis 1365. pietas in præceptorem 3308. præceptores multi 3758
Alexandri Magni præda 600. prædictio de agone post suam mortem 1931. prodigalitas à Leonide reprehensa 233
Alexandri Magni prudentia in Alexandria condenda 1721. in milite legendo 1765. in regno stabiliendo 1739. in secretis communicandis 1678
Alexandri Magni pueri prudentia 3735. pudicitia 2254. 2255. remedium contra falcatos currus 188. salutatio nulla 170. satellites 3668. seculum felix 4016. signum pugnæ 707. sobrietas 2225. somnium 1425. 1447. spes felicis expeditionis 78
Alexandri Magni statua Cassandrum terret 95
Alexandri Magni status belli 1758. studium militare 3780. sumtus in tumbam Hephæstionis 2409. superbia prostigato Dario 2922. tabernacula 4318. testamentũ rescissum 3267. timiditas 2065. tolerantia 2160. uenatio 2417. uestitus 438. victoria incruenta 1045. 1046
Alexandri victoria nihil uelocius 3846
Alexandri Magni uotum 174. & 175. uulnera 363. 364
Alexandro Magno ab Antiono Caracalla statuæ positæ 980. ad Tyrum cetus annatauit 1462. asinarius oraculũ interpretatur 1502. cotiuus omen Gazæ capiendæ præbet 1456. Iaddus Pp. occurrit 999. nocturna imagine remedium commonstratum 1404
Alexandro Magno poma græca dono missa 2439. prodigia nunciata ante expeditionem Asianam 1457. quid prædictum 1451
Alexandrum Magnum connuæ osculo honorant 994. in Triballis periisse, falsum nuncium 135
Alexandrum M milites consolantur 195
ALEXANDER Mammeæ acer in seruandis opibus 2464. Alexandrum Magnũ imitatus 3809. à militibus suis occisus 467. 4032. ad musicam pronus 1282. clemens in Ouinium 2684. coturnicum certamine delectatus 2968. de Artoxerxe triumphat 1011. damnum terræmotus refarcit 2374
Alexander Mammeæ F. ex scorto natus 1060. gemmas aspernatus 68. Imp. prudens 1639
Alexander Mammeæ munificus in doctos 2429. munificus in milites 2359. natura mitis 200. nihil auri in templis reponebat 2449. quæ signa imperij habuerit 1439. quos libros legerit 3819. sæpè ius dixit 3840. suos uestitu dignosci uoluit 4330. Vlpiano consultore usus 1929. Vide pòst, Alex. Seuer.
Alexandri Mammeę consiliarij 1656. iudicium de Virgilio 1161
ALEXANDER martyr 3028
Alexander martyr à bestiis deuoratus 471
Alexander martyr crucifixus 489
Alexander martyr hæreticos auersatur 3087
Alexander Medices ab amico occisus 470. fœnora coercet 3441. in lecto interfectus 534. libidinosus 2292
Alexandri Medices consiliarius perfidus 3552
Alexandri Medicis iudicium 1913
Alexander Milesius grammaticus 1092
Alexander Oliuus è puteo ereptus 324
Alexander Persei F. notarius 3712. tornator 3710
Alexander Pheræus tyrannus 1614. crudelis in Scotussam 2780. 2781. decem menses imperio potitus 754. flet 117. 239. hastam ambitiosè coronat 2584. 2588. lanceam consecrat 2731. tonsorem non admisit 300. tragœdias contemnebat 1173
Alexandri Pheræi timiditas 2064
Alexãder Ptolemæi F. obesus 279
Alexander præfectus spectatores spoliat 1975
Alexander Priami F. ambitiosus 2632. Vide Paris.
Alexander Pontifex impedientes legatum sacris interdixit 4175. instituit, ne clericus ad seculare iudicium euocetur 4092. Manfredo bellum sacrũ indixit 4097. mendicus 666. missæ quid addiderit 4167
Alexandri nomen Pontificib. schisma minatur 1071
Alexander I. Pp. lustralem aquã & oleum instituit 4151. oblationem ex azymo fieri instituit 4166
Alexandri I. Papæ decretum 4168. feruor in orando 3055
Alexander II. Pp. à dæmone hominem liberat 368. de pontificatu certat 2592. pede captam mulierem curat 360. per seditionem põtificatu deturbatus 896
Alexander III. Pp. arma infidelibus importari prohibet 1885. auctor Decretalium 1573. concilium Turonense suspendit 3836. de pontificatu certat 2593. exul 791. fulgure territus 94. gratus in Venetos 3366. habitum mutat 440. iniustus in non puniendo parricidio 3617. Manuelis postulatum reiicit 3273. schismaticus 897

Alexandri III. Pp. dolus in auctoritate sua stabilienda 2004. odium in Fridericũ I. Imp. 3869
Alexander IV. Pp. gratus in Venetos 3366
Alexandri IV. Pontificis prudentia in Ecelino eiiciendo 1756
Alexander V. Pontif. munificus in pauperes 2363. 2428
Alexander V. Pont. prodigus 2387
Alexander VI. Pontif. [redacted] 1643. Carolum II X. R. odit 66. climacterico uenenum hausit 561. eloquens 1108. filio Borgiæ regnum parat 2567. Gallorum odio flagrans 60. Iubileum celebrauit 4144. moribus contrariis 1627. pecuniam sacram ad bellũ Gallicum concedit 1827. [redacted] 3542. [redacted] 2388. [redacted] ueneno sublatus 507. 509. [redacted] 3591. 3592
Alexandri VI. Pp. [redacted] 2594. amor in filios 57. [redacted] 2511. 2515. captatoria munera 2494. fœdus contra Carolum II X. 837. odium in Carolum II X. R. 66
Alexander R. Iudæorum à populo citriis per ignominiã impetitus 1031. crudelis in seditiosos 2770. febre mortuus 523. Romæ literis operam dedit 4066. Thracida dictus 684
Alexandri R. Iud. prudentia in cauenda sui corporis ignominia 1677. in stabiliendo regno 1740
Alexander R. Polon. perfidus in Sachinatem 3511. prodigus 2387
Alexandri R. Polon. obitũ cometa notat 1423
Alexander R. Scot. latrones tollit 2131. monachus 4118
Alexandri R. Scotiæ dies felix 4021
Alexander II. Scot. R. indulgens in Cathanensium comitem 2802. patrem Guielmum luget 2231
Alexander III. R. Scot. ab equo præcipitatus 498. spectrum saltans uidit 1347. 1423. studiosus historiæ 1594
Alexander R. Syrię Victorię signum aureum rapit 3227
Alexander seruus iniustè damnatus 3477. patiens tormentorum 2162
Alexãder Seuerus (uide suprà Alexander Mãmeę) Alexandrũ imitatus 3804. argentũ militi diuisit 3346. à Rom. in palatiũ deductus 1000. auarus 2504. adulatores auersatus 2836. 2892. Azauenici cognomen sumit 690
Alexãder Seuerus bonus princeps 1603. causas à põtiff. re tractari passus 2842. 3143. choleram euomit 420. clemens in Ouinium 2666. doctus 1197. doctos amauit 3375. Dominum se appellari uetuit 2885. dux fortis 2094. falsarium punit 200. 3455. fortes donat 2047. fortes honorat 3385. fœnora coercet 2355. gemmas oblatas uendit 2338. honores ambientibus non dedit 3307. honores iuris gladij nunquam uendi passus 3255. humanus erga ęgros 2895. imaginib. clarorum uirorum delectatus 984. in conuiuiis humanus 2908. in conuiuio legebat 3850. 4328. Imperator electus 721. in larario sacrificabat mane 311. in lecto interfectus 559. in rebus dubiis historicos cõsulebat 3767. in supellectilem sacram parcus 2420. iudices fures punit 3410. Iurisperitos amat 1578. iustitiæ cultor 3276. 3277. lauacra mista summouit 302. leporina carne delectatus 407
Alexander Seuerus liberalis 2356. luxum uxoris castigat 2334. magistratus coercet 3255. mechanicorũ uectigal instituit 812. mechanicos in honore habuit 3378. militem ingratũ punit 3432. milites scortãtes punit 3406. mortem contemnit 72. nocturna balnea concedit 2409. odit munerũ acceptores 2355. parcus in seruitia 2420. Imp. patente cubiculo salutatus 82
Alexãder Seuerus patiens cõuitiorum 2892. popularis 2877. 2882. post epulas catulos cum porcellis committebat 2964. præ ira uomebat 241. prodigalitatem reprehendit 2377. puer adhuc Cæsar factus 723. quæ omina mortis habuerit 1414
Alexander Seuerus religiosus 2034. Rutilianam in integrũ restituit 3270. Seruiũ semper consuluit 3389. sententia hac, Quod tibi non uis, &c. delectatus 39. seuerus in milites 2703. simplici uestitu usus 2883. studiosus historiæ 1593. suos muneribus excitat 1789. Thurinum fumo punit 5411. 3419. 3427. titulos superbos respuit 2535. triumphũ impetrauit 4343. uindex furtorum 3453. urbium instaurator 2399
Alexandri Seueri amici sancti 1597. disciplina bellica 1653. donatiua 2440. in Parthica expeditione modestia 1598
Alexandri Seueri iudicium 1912. mos in officiariis ordinandis 161. pietas in matrem 3320. popularitas 2875. præceptor 3758. præda 602. prudentia in imperio stabiliendo 1740. sortilegium 1362. triumphus 4345
Alexandro Seuero arbores fici tres quid portenderint 1353
Alexandro Seuero in Germanica expeditione à muliere acclamatum 1413
Alexander Stuart comes, pastoritiæ studiosus 3635. prædo 3571
Alexander Thessalus hostium naues inutiles reddit 1887
Alexander Tralliauus medicus 1235
Alexander Veronensis uulneratos oleo sanat 1242
Alexandri Veronensis fraus 1976
ALEXANDRA impia in filiam Mariammen 3524. Iudæos ad commiserationẽ mouet 115. populum rexit 751
ALEXANDRIA Neronis nutrix 3667
ALEXANDRIA texẽdi artificio celebris 3696. ab Alexandro Magno condita 3939. 4046. amplissima 3952. maris æstu inundata 630. 632
Alexandriæ cinædus peperit 413
Alexandriæ cœli temperies 3991
Alexandriæ fames 656
Alexandriæ mulieres duæ fœcundæ 410. quadriga in aere pendens 3642. schola 4062. seditio propter electionem episcopi 729. situs 3951. tetræmotus 647. Threnodi 100
Alexandria ab Alexandro Pp. sic appellata 3949. à Friderico Imp. Cæsarea dicta, & subingata 810
ALEXANDRIDAS in loquacem 1702. patria exulantem reprehendit 1703. sororis filiam sponsam duxit 874
ALEXANDRINA mulier clemens in peruicacem mulierem 2668. patientiæ magistra 2244. 2182
Alexandrina synodus 4157
Alexandrina virgo in tumulo uiuit 2254
ALEXANDRINI astrologos cõtẽnebant 1274 bona rũartium studiosi 4066. de plaustris conuicia iactabãt 2832
Alexandrini omnes Græcos & Barbaros docuerũt 3756. 3749. insignes musici 1278. in iudicando concentu argutissimi 1284
Alexandrini reges captos, gratos in custodes uolunt esse 3254. Saturnum colũt 3177. 4203
Alexandrini solos peregrinos militiæ admittebant 1766. Vespasianum carpũt 2824. uoce clamantis commoti 905
Alexandrinorum in sacris negligentia 3178. mores 3731. prudentia in reconciliãdo Seuero Imp. 1706. superstitiosa stultitia 2023
Alexandrinus quidam contactu Vespasiani curatur 340
Alexandrini iocus in circulatorem 2955
Alexandrini patriarchæ iocus in Andronicum 2959

ALEXARCHVS ridiculo nuatornominum 1087
ALEXIA ab Hercule condita 3949
ALEXIANVS apud Phœnices sacerdos 742
ALEXIAS ἱερόδουλος 1221
ALEXIMACHVS strenuè pugnat 2121
Aleximacho effigies uirtutis præmium data 983
ALEXINVS logicus 1175
Alexinus Sophista mutabilis 3874
Alexinum discipuli deserunt 664 3765
ALEXIS comicus 1149. in scena obiit 3865. poeta lentus 387
Alexis medicus imperitus 1243
Alexis nobilis Romanus, pro Christo peregrinatus 797
Alexis pastor 3661
Alexis T. Pomponij Attici amanuensis 3712. T. Pomponij manum imitabatur 3807
Alexis unguentorum studiosus 2341
ALEXIVS Angelus à Turcis redẽtus 776. ambitiosus in nomine 2629. 2630. amicis omnia concedebat 2014. arthriticus 360. astra consulit 3161. bonus princeps 1604. dominan di cupidus 2607. ingratus in fratrem 3536. 3603. monumenta Imp. spoliauit 2938. omen accipit imperij immutandi 1484. pacẽ redimit 776. perfidus in Ibancum 3484. 3542. pirata 3567. sacra scriptura abutitur 3212. sepulcra uiolat 3214
Alexij Angeli auaritia 2394
Alexij Angeli clementia 2693
Alexius Comnenus ægrotans imagine Christi restituitur 340
Alexius Comnenus crudelis 2766. hostium aspectu territus fugit 2067. in scribendo tardus 3842. Lacones imitatus 3826. liberalis in eruditos 2858
Alexius Comnenus nothus in monasterium detrusus 787. 788
Alexius Comnenus Orphanotrophium extruxit 2362. 2405. omen dedit improbitatis 1364. podagra obiit 522. uanis insidiis elapsus 319
Alexij Cõneni auaritia 2498. 2515. crudelitas 2742. indulgẽtia in subditos 2799. omen 1468. pietas in patrem 3325
Alexius Crinitus monachus 4217
Alexius Duca Imp. Murzufli cognomen adeptus 687
Alexius Euphemiani F. humilis 2525
Alexij Græcorum Imp. uidua exoleto Gritoni nubit 872. 1948
Alexius Murziphlus ingratus in Alexium Imp. 3692
Alexius patriarcha dignitatẽ suam tuetur 2551
Alexij patriarchæ prudentia in imperio stabiliẽdo 1740
Alexius Porphyrogenitus ueneno sublatus 509
Alexius Protostrator prudens in pecunia eripienda 1719
Alexius quidã Michaelis templum uiolat 3215. se Comneni filium simulat 1954
Alexius Rom. monachus spõsam, uirginitatis amore, deserit 879. 4165
Alexius Rom. nobilis mendicus 672
Alexij Rom. monachi peregrinatio 4165. patientia 2157
ALFENI Vari sententia de naui 1911
ALFONSVS Albuquercius Calaiatenses ultus 2770. impatiens deiectionis 2189. mansuetus 2694. naufragio ereptus 323. Saracenas Lusitanis matrimonio collocauit 4229
Alfonsi Albuquercij mors pia 3058. prudentia in Goa urbe populosa reddenda 1722. seueritas 2703. tributum 207
Alfonsus Aragonius abstemius 2218. adulatores auersatus 2836. æmulator ueterum 3754. alios conuolatur 195. asinum cœno leuat 2884. 2909. asinos regibus beatiores esse dixit 3925. aues marinas purpuratis comparat 147. Cæsaris commentarios in omni expeditione secum habuit 3821
Alfonsus Aragonius captus 800. 4034
Alfonsus Aragonius clemens in Caietanos 2679. in lædentem se 2683. in Neapolitanos 2676
Alfonsus Aragonius Curtij lectione curatus 3865. decreta iniusta non admittit 3265. Deo gratias agit 3057. 3058. D. Ludouici corpus è Massilia abstulit 4135
Alfonsus Aragonius doctus 1198. doctos amauit 3376. dux fortis 2799. effusus in Ferdinandi patris sepultura 2369. Eucharistiam pedes sequitur 4151. facetus 2949
Alfonsus Aragonius filio auctor pietatis 3050. filio magister clementiæ 2657
Alfonsus Aragonius filius, frater, nepos, reges 963
Alfonsus Aragonius R. fucii repudiat 301. Galli medici auaritiam coercet 3411. Gallorum saltationes improbat 2969. gemmarum amans 42
Alfonsus Aragonius rex gratus in ducem Mediolanensem 3364. in lupum 3368. in nauiam 3359. habitu uulgari usus 2336. hostes dimittit 1332
Alfonsus Aragonius humanus in ægrotos 2895. in hostes 2893. 2921. in mortuum 2906
Alfonsus Aragonius in omnes liberalis, præterquam in astrologos 1274
Alfonsus R. Aragon. in senem ebrium 2832. insidias non timet 2169. insulanos in officio retinet 1802. Ioannam Neapol. defendit 3261. liberalis 2357. Liuiana lectione delectatus 3820. 3860. Liuium nullo metu legit 3850. mortiferos odit 2970. mulierem fluxu sanguinis laborantem sanat 2427. munificus in ægros [illegible] 4 muscam naso insidentem non sentit 233. naufragio ereptus 323. Neapolim cepit 4031. notat auaritiam curiæ Rom. 2831. nunquam animo mutatus 2045. pacem facit cũ Florẽtinis 845
Alfonsus Aragonius patiens [illegible] uitio [illegible] 5. [illegible] 1782. post prandium sermon[illegible] ac refe[illegible] principatum Mediolanensem ambi[illegible] 611. prodigum debita uel [illegible] poſſe facere 341[illegible] quæ rescripta seruari uoluerit 3256. quales legatos ad concilũ Basil. mitti uoluerit 1923. quotiẽs biblia legerit 3821. 3822
Alfonsus Aragonius rex prudens 1039. sagittis bonus 394. scholas exornauit 3767. scriptores suarum rerum secum habet 2557. senex discit 3765. senex puellam amat 55. Sforciam profligat 2368. Solomonem imitatus 3808. studiosus sacrarum literarum 1543. suo exemplo milites incitat 1787. templi religionem colit 3076. Plura infrà, uide Alfonsus rex.
Alfonsi Aragonij R. amor in fratres 3326
Alfonsi R. Aragonij amor & fides in subditos 3306. bibliotheca 3818. clementia erga hostes 2910. constantia 3861. Ephemerides studiat 2968
Alfonsi Aragonij & senis cuiusdam sententiæ contrariæ 1658
Alfonsi Aragonij fides bellica 3349. fides in fratrem 3359. in Ioannem Castellæ R. 3341. in socios 3312. in subditos 3307
Alfonsi Aragonij fortuna 3907. gratitudo 3353. in bellis auctoritas 970
Alfonsi Aragonij iudicium de consiliariis 1923. de eo qui laudat inimicum 1922. iudicium de Nicolao Piccinino 1925
Alfonsi Aragon. largitio 2443. modestia in laude 2546. prudentia in amicitia contrahenda 1723. scurra 1636. scurra regem carpit 1790
Alfonsi Aragonij tolerantia 2161
Alfonsus II. rex Aragon. falcato ense usus 3547
Alfonso II. R. prædictũ quid 1480
Alfonsus III. Arag. perfidus in fratres 3336
Alfonsus VII. Aragon. R. fiscaria spoliat 3232. templa profanat 3221
Alfonsus X. Aragon. R. Lagus cognominatus 683
Alfonsus Atestinus crudelis 2778. cumulat opes 2464. doctos amauit 3377. equestri ordini adscriptus 1008. ex parsimonia ditescit 2463. fami consulit 2425. hostis furum 3453. Lauram concubinam ducit 868. pecuniam cogit 1826. puueris pytici confector 3723. tornando se exercet 3711
Alfonsi Atestini amicitia cum Hadriano VI. Pp. 840. fides in stipendiis militum 3348. mortem incendium præcessit 1371
Alfonso Atestino Clementis VII. insidiæ detectæ 152. 3445
Alfonsus Cadenes magister militaris 1634
Alfonsus Cardinalis Penuecij F. conspirat contra Leonem X. Pp. 832
Alfonsus Castus R. Hispaniæ templa condidit 414. in coniugio uiuo 2268
Alfonsi Castri crux aurea 2411. seueritas 2716
Alfonsus Daualus à seruo interemptus 465. defensor pudicitiæ 2272. magister militaris 1634
Alfonsus Diazius I. C. fratricida 3314
Alfonsus D. Calabriæ Antonium Panormitam audit 3767. arcu se exercet 394. doctus 1198. in Gratorij equitum ordinem adscitus 1008. muris Neapolim cingit 2408. neminem à se tristem dimittebat 2884. Ouidiũ quanti fecerit 1172
Alfonsi ducis Calabriæ iudicia exercitia 3782
Alfonsus dux Cantabriæ Catholicus cognominat⁹ 678
Alfonsus dux Ferrariensis classem comparat 1816. egregius machinator 3721. ictu tormenti perit 485. Leonis X. inimici morte felix 1056. rostra nauium in templo suspendit 2557
Alfonsus eremita 4051
Alfonsus Ferdinandi F. adolescens aprum confixit 3737. 3738. duo d[illegible]ſſimilis 1076
Alfonsi Ferdinandi R. F. tolerantia 2161
Alfonsus Lupius Costa domino suo inobediens 3498
Alfonsi Paiuæ peregrinationes 3883
Alfonsus Perezius strenuè dimicat 2139
Alfonsus Petruccius in carcere necatus 535
Alfonsus Petrus Gusmanus fidus in regem 3504
Alfonsus rex Aeneæ Syluio pontificatum prædicit 1434 Vide suprà, Alfonsus Aragonius.

Alfonsus rex arcum triumphalem recusat 2541
Alfonsus rex defensor pudicitiæ 2272. gratus in Panormitam 3360. grauis in capiuitate 2177. lectione historiæ reualuit 340. multam Caudolæ remittit 2455. munificus in ecclesiam 2412. pacem dare, non uendere solitus 2458. prodigos cisternæ rimosæ comparat 2377
Alfonsus rex prodigus in canes 2482. Sanctio bene precatur 178. Sforciam ob fortitudinem honorat 3259. sine satellitibus 2170. terræmotum non tremiscit 2169. triumphans Neapolim ingressus 1013. uaticinium contemnit 1549. uino abstinet 2221
Alfonsi R. adolescentis iudicium 1913. arx regia 2407
Alfonsi regis & Anconij Siculi contentio 1536
Alfonsi R. hospitalitas 2374. ludi Christiani 2447. luxus in supellectilem 2474. magnificentia 2439. pietas in patrem 3319. prudentia maleuolos placandi 1730. tolerantia in naufragio 2171
Alfonsus R. Asturum ingratus in Bernardum de Carpio 3599. quæ prodigia mortis habuerit 1423
Alfonsi Asturum R. cum clericis certamen 1536. dona magnifica 2435
Alfonso Asturum R. mortuo uoces psallentium in aere auditæ 1410
Alfonsus D. Calabriæ à patre regni uicarius creatus 723. gratus pro succino [illegible]
Alfonsus VI. Castellæ R. Imperatoris nomen assumit 679
Alfonsi VI. R. Castellæ seueritas 2718
Alfonsus IIX. Castellæ rex pius 3037
Alfonsus IX. R. Castellæ in Mauros belluni mouit 4181
Alfonsus X. Castellæ R. astronomiæ studiosus 3839. doctus 1198. filio nuptias magnificas celebrat 2416. Violantam uxorem repudiare cogitat 878
Alfonsus R. Castulonensis clemens in filium 178. 2669. mœrore obiit 494
Alfonsi Castulon. R. affinitas cum Alfonso Legion. R. 844
Alfonsi R. Castulonensis diræ in filium Sanctium 188
Alfonso Castulonẽsi Sanctius fit supplex 184
Alfonsus R. Congensis religiosus 3037
Alfonsi Congensium Æthiopum R. de legibus iudiciũ 1562. feruor in religione 3002
Alfonsus Hispan. R. lectione historiæ reualuit 1590
Alfonsi R. Hispan. œconomus certat prodigalitate 2389
Alfonsus IV. Hispaniæ R. excæcatus 345. monachismũ abiicit 3175
Alfonsus V. R. Hisp. telo confossus 484
Alfonsi VI. R. Hispan. filia matrem patri reconciliat 1730
Alfonsus IX. R. Hispan. popularis 2878. studiorum fautor 4068
Alfonsus X. R. Hispan. astronomiæ studiosus 1263. 1265. Constantinopolitanum redemit 2371. Dei facta reprehendit 3196. legislator 1566. munificus in populum 2436
Alfonsus XI. R. Burgensium & Toletanorum æmulationi medetur 1685. clemens in insidiatorem 2681. filij ingenium perspectum habuit 1930. peste obiit 524
Alfonsus R. Legionis, patiens repudij 4165
Alfonsus II. R. Legionis Castus cognominatus 678
Alfonsus V. Legionis R. sororem Abdalæ R. uxorem dat 2295
Alfonsus I. R. Lusitaniæ crudelis in matrem 2790. perfidus in matrem 3519. quod prodigium victoriæ habuerit 1459. sacra profanare non uult 3077 quinq; scutorũ insigne posteris reliquit 701
Alfonsi V. Lusitaniæ R. iudicium geometricum ineptũ 1259
Alfonsus R. Neapol. cœnobium intrauit 4118. liberalis erga moniales 2430. Neapolim capit 1893. non diu regnauit 754. pecuniam comparat 1973. prodigus 2388. Sforciam M. ob fortitudinem honorat 3379. stam ingratitudinem fatetur 2819. tria beneficia Dei commemorabat 2812. uenatione se exercet 3677. Neapolis urbis instaurator 2400
Alfonsi R. Neapol. clementia 2693. domus sumtuosa 2471. elogium 988. fides in Sforciam M. 3341
Alfonsi R. Neapol. iudicium 1913
Alfonsus II. R. Neapol. cancro obiit 522. regno se abdicat 2068
Alfonsi II. Neapol. R. ater dies 3913
Alfonso II. Neapol. R. patris spectrum apparet 138
Alfonsus Siciliæ R. animum post cibum actoasi reficiebat 4328. auarus 2506. febre mortuus 523. fratri communicat regnum 2551. tolerans famis 1770. clementia in seruum 2671
Alfonsus senior R. Siciliæ aulis delectatus 305. clemens in furem 2692. religiosus 3037
Alfonsi senioris R. Siciliæ abstinentia 2219
Alfonsus Tarraconẽsis R. nunquam iratus 92
Alfonsus Vastius clemens in Dorbinum 2695. Mauricum capit 1902. seditiosos punit 3447
Alfonsi Vastij præda 593
ALFREDA impia in priuignum 3522. in filium dominari cupit 2618
Alfreda monacha 4129
Alfreda pulcerrima 285
Alfredæ pœnitentia 3083
ALFREDVS Osuuij R. F. doctus 1198
Alfredus R. Angl. munificus in pauperes 2363. semper secum habuit manuale precum 3821
ALFVS Flauius puer prudẽs 1639. uiperam & anguem confecit 2135
Alfi Flauij encomium 989. præcox ingenium 3733
Alfus Sigari R. F. capillis pulcris 291. Vide Alphus.
ALGARVS uisum recipit 347
ALGASIA docta 1200
ALGERVS R. Boluesio paret 2035. perfidus 3487
ALGOTHVS bonus rex 1606. in iudiciis lenis 3256
ALHAGIS R. Almanzor nominari uoluit 678. Vide Almanzor.
ALIARCHVS fratrem occidit 3534
ALIDOSIVS Cardinalis mortuus spoliatus 2938
ALIGERNES Gothus sagittis bonus 394
ALIONORA Maltrauersa femina prudens 1638. Vide Elionora.
ALIPHERÆ Mineruæ natalibus celebres 944. sacrificant contra muscas 3130
ALIPIVS Alexand. dialecticus 1178. philosophus 1194. pumilio 278. exsuspicione captus 32
Alipij Alexandrini disciplina 3763
Alipius Cionita eremita 4055
Alipius Tagestan⁹ ab Augustino conuersus 3874. spectaculis deditus 231. 2984. clausis oculis in spectaculis sedet 231. pedibus denudatis incedit 263. D. Augustinum docentem audit 120
Alipij & Augustini amor 853
Ἀλίπαιος 339
ALITEMII celerrimum in regem eligunt 3384. & 3387
ALITVRVS Iudæus mimorum actor 1168
ALLADIVS fulmina imitatus 114
ALLAN R. Assassinorum hæresin extirpat 3165
ALLEGERTI astus in fratres Teutonicos 2006
ALLOBROGVM patronus Fabius Sanga 206
ALLOVINVS latro 3571
ALMANSOR R. impatiens cladis 2191. inedia periit 504. sacrilegus 3215
ALMARICVS R. Hispan. in acie cæsus 539. uxorem orthodoxam malè tractat 3204. uxori repudium misit 4165
Fr. ALMEIDA filij necem ultus 2711. patiens mortis filij 2181
Fr. Almeidæ crudelitas 2746
ALMEONIS Arabis fides in Alfonsum R. 3383
ALMERICVS Carnutensis hæreticus 1325. una cum libris exustus 480. 1029
ALMOGENENI arioli Hispani 1345
ALMVS Colomanni R. frater cœnobio includitur 788. reconciliatus fratri 839. & 1832. à fratre excæcatus 345
Almi caritas in fratrem 3328
Almi matris somnium 1445
ALAOTIM superstitionis magister 3107
ALONE insula enata 3939
ALOVS gigas 275
ALOYSIVS Bellacatus medicus 1237. in medendo felix 1242
Aloysius Cadamustus historicus 1587
Aloysius de Caballis continens in coniugio 2269
Aloysius Georgius strenuè pugnat 2142
Aloysius Gordus Lotrechium corpore protexit 2666
Aloysius Gritius Andreæ Gritti Venetorum D. filius spurius 1061
Aloysij Gritti simultas cũ Cibacho 2580
Aloysius Lauretanus hostium classem incendit 1888
Aloysij Lipomani uitæ 1587
Aloysius Molinus Venetis imperium restituit 2176
Aloysij Molini clementia 2682
Aloysius Soderinus auarus 2515. legatus Florentinorũ 747. Florentinos incitat ad discordiam 1987
Aloysius Venerius perpetuo carcere damnatus 2713. puellam osculatus 255
Aloysij Veneti nauis classem sustinet 1043
ALPAIS monacha 4130
ALPAIDES docta 1200
ALPHARABIVS astronomus 1263
P. ALPHENVS Varus iureconsultus doctissimus 1571. sutor 3710. clarus euadit 949
ALPHEVS in amnem uersus 456. fluuius saluberrimus 3945. oleastro abundat 3973
Alpheo Spartani templũ ponunt 977
Alpheus poeta opum contemtor 2376
Alpheus strenuè pugnat 2107
Alpheus Varro tonsor 3665
ALPHION lacus uitiliginibus medetur 3944
ALPHIVS fœnerator 2508
ALPHONSVS. Vide Alfonsus.
ALPHVS Aluildę procus 76. Biluisij consilium spernit 2031. Vide Alfus.
ALPINVS fidus in Dongallum 3305
ALRVNÆ sacrificulæ Cimbrorum 4213
Alrunæ uates 1341
ALSVS pastor 3661
ALTAMIRVS Hispanus hastiludiis bonus 2148
ALTHEA crudelis in filium Meleagrum 2759. se præcipitauit 496

Altheæ erga fratres amor 57. sæuitia in filium 2788
ALTHEMENES patrem occidit, oraculo id præuidens 1411
ALTINERIVS perfidus in Rizardum 3500
ALTORFENSIS schola 4064
ALTREDÆ Normannę somnium 1443
ALVARVS Aninius homicidij pœnas dedit 3451
Aluarus Norogna auarus homo 2513
Aluari de Luna fortuna 3912
ALVILDA Siuardi R.F. uerecunda 89. bellicosa 2077. pirata 3571. pulcerrima 285. uiros odit 63
ALVREDVS bonus rex 1605 illiteratos non admisit ad Ecclesiastica 3066. liberalis in doctores 2358. ob eleemosynam in pristinum restituitur 2383. pauperi panem dat 2426. psalterium conuertit 3003. uigesimo anno demum ætatis literas didicit 3771. Vide Alfredus.
Aluredi R. ossa aliò translata 569
ALYNOMVS hortulanus 3652. in R. electus 724
ALYPIVS. Vide Alipius.
ALYSSON fons medicatus 3947

A M

AMADEVS D. Sab. in Pp. electus 713. pontificatu cedit 737. 2562. munificus in pauperes 2363. Vide Amedeus.
AMAGE R. Cherronesitas defendit 3260 mulier fortis 2076. Scythas opprimit 1849
AMALABERGA maritum ad regnum incitat 2566
AMALARICVS Fortunatus legatus Caroli M. 746
Amalarici R. ex suppressione atui mortuus 530. crudelis in Crothildem uxorem 2772. 2792
AMALASVENTA siue Amalasuntha Theoderici Gothorũ regis F. bona mulier 1609. à Theodahato maritoinuglata 470. docta 1200 in balneo strangulata 558. imperium administrat 752. bellicosa 2077. omnium linguarum perita 1088. filium Romanis moribus instruendum curauit 3761
Amalasunthæ R. humanitas in puniendo 2903
AMALECHITÆ persequuntur Iudæos 3236
Amalechitarũ internecio 545
AMALI inter Gothos gens celebris 946
AMALRICVS Ioppęsis Comes uxorem repudiat 880
AMALTHEA prima sacerdos 3104
AMAN hostis Iudæorum 64. in crucem actus 488. & 3927. itasciturMardochæo 91. 2637. Iudæis insidiatur 1968
Amanis familia uniuersa excisa 660
Amano ,peccra assurgũt 994
AMANDVS Traiectensis episcopus 4107. Gandauos ad fidem conuertit 3004
D. Amandus integro corpore inuentus 566
Amandi frugalitas 2222
AMANTIVS presbyter 4112
AMARACVS unguentarius 3666
AMARAMIS Iudæus adhuc infans coronam abiectam conculcauit 1598. in somnis procreationi operam dare iussus 1491
AMARANTHVS formosus 284
AMARSYADAS nauarchus 3685
AMASGI suos principes interficiunt 2702
Amasigorum liberi castrati 356
AMASIAS R. Iudæorum ægrè fert reprehẽtiones prophetæ 2865. ambitiosus 2581. apostata 3182. idololatriam fouet 3177. ingratus in Deum 3197. seuerus in hostes 2747. obedit pio homini 3063. prophetæ inobediens 3209. populum recensuit 4324
AMASII loca in quibus sedebant, olim abstergebant 258
AMASIS ad defectores legatus 743
Amasis R. Aegyptios ad se quomodo traduxerit 3252. architecto iratus 274. Biantis sapientiam explorat 158. Cambysi filiam denegat 1947. cocundi impotentia liberatus 354. consolatur orbum 195. dux perfidus in Barcæos 3541. ex plebeio, Aegypti rex 951. felicitati Polycratis consulit 1717. fur 3561. ignauiam lege sustulit 3457. legatus in regem creatus 724. legislator 1564. oracula mendacia non honorat 3398. perfidus in Apriem 3484. Polycrati amicitiam renunciat 850, 851. 1729. rex prudens 1639. seruus perfidus in dominum Apriem 3501. suos confirmat prodigiis 1791. tyrannus 1613. ueritatem honorat 3382. uino se extinxarat 3788
Amasis R. ędificia regia 2408. cadauer ęfossum 1923. certamen cum Aethiopum rege 1208. exercitu laceratus 442. exercitia iuuentutis 442. exercitia ludicra 3785. fides in filiam 3318. iudicium de Polycratis fortuna 1914
Amasis R. prudentia in cauenda sui corporis ignominia 1677. in muneribus distribuendis 1666. in obscuritate sua tegenda 1735
Amasis regis insignia 704. regnum pacificum 852. stratagema erga Barcæos 1951
AMATA abbatissa mortem suam præuidit 1409
Amata monacha 4130
Amata Lauiniæ mater se suspendit 517
Amatæ cum Latino R. marito certamen 1541
AMATHVSIORVM crudelitas in Onesilum 2775
AMATOR episcopus suum obitum præsciuit 1409
Amatoris episc. coniux uirgo 2267
Amatoris cuiusdam pudor 87
AMATRICIANA consolatur filium in supplicio 195. 233. 2181
AMAZONICVS cinædus 2304
AMAZONES ambitiosæ in bello 2584. cur sic dictæ 271. mulieres bellicosæ 2073. 2074. pueros claudos efficiunt 359. 412. 2324. uictoriosæ 1044. uirorum osores 63
Amazonum strages 546
AMBARVALE sacrum 4034 & 4209
Ambarualia festa 4200
AMBIRKELETHVS R. mores mutat .. 3875
AMBRACIA se tuetur contra Romanos 1820
Ambraciæ capillus puerilis demtus 299
Ambraciotæ asinum æneum dedicant 3159
AMBRONES inundatione sedes suas amittunt 636. prædones 3567
Ambronum clades 548. mos in prælio 1868. mulieres bellicosæ 2077
AMBROSIVS Albiensis pecunia corruptus 2514
Ambrosius Alexandrinus, Origenem magnis sumtibus iuuit ut sacra interpretaretur 2413. 3853
Ambrosius episcopus Mediolanensis 1314. Augustinum hæresi liberat 3002. 3047. constans in fide 303[illegible] episcopatum inuitus accepiat 2533. è templo exire recusat 3076
Ambrosius Mediol. & Martinus Turonensis commortui 561
Ambrosius ex præfecto episc. Mediolanensis factus 712. 713. Gratianum Imp. placat 2657. humanus in Augustinum 2894. hymnos scriptit 1144. in interpretatione Psalmi XLIII. mortuus 3865. legatus Valentiniani 745. Maximum Imp. increpat 254. 2827. moriturus eucharistiam sumit 4170. Nazatij martyris corpus inuenit 591. reprehendit sacerdotes 2831. sacra profanare non uult 3077. sanctorum reliquias colit 4134. sua eloquentia tumultum sedauit 1131. suam mortẽ præuidit 1409. superstitionem prohibet 3098. tacitus legere solitus 228. Theodosium Imp. templo excludit 2827. 3254. uetat Iudæorum consortia 3086
Ambrosij episcopi Mediol. apud omnes auctoritas 965. 471. encomium 990. iudicium de diuite 1915. mors pia 556. somnia 1433. studium legendi 3821. templum Mediolani 3962. zelus pro fide 3096
D. Ambrosio episcopatũ prædixit Probus 1434. in concione angelus astat 1787
D. Ambrosio episc. puero apes os obsederunt 1597
Ambrosius Bergami princeps strangulatus 97
Ambrosij Calepini felicitas 3900
Ambrosius Frobenius typographus 3714
Ambrosij Grimaldi somnium 1429
Ambrosius Nolanus historicus 1587
Ambrosius Nouidius blasphemus 3990
AMBVRBIALIS uitiliam 4208
AMEDEVS Hugonis R. consilia explorat 1837
Amedeus legatus prudens 2641
AMELINVS Euilmerodachi Ioachimum R. è carcere ducit 4039
AMELIVS philosophus 1194. Iureconsultus 1378
Amelij & Amici amicitia 860
Amelij filij occisi reuiscunt 564
AMELONGVS equitem supra caput tollit 392. 2145
AMEPSIAS ineptus comicus 1156
AMER D. Agatenorum omen 1474
AMERIA uicus Ponti 3962
AMERICA superstitiosa 314
Americę sacerdotes 4190
Americæ incolarum de licitis iudicium 1100
AMERICVS Cibachus capite truncatus 5189
Americus Vespuius Florentinus nauarchus 3654. historicus 1587
AMERISTVS mathematicus 1254
AMESIA pro se causa egit 1124
AMESTRIS Xerxis uxor crudelis in uxorẽ Masistę 2774. 2794. homines XII. uiuos sub terram defodit 514. uestem texit 3696. zeloypa 2754
Amestris crudelitas 2795. superstitio in diis gratias agendo 3136
AMETOR primùm apud suos ciues amatorias cantilenas cecinit 1141
AMIANI incestus 2307
AMICVS episcopus opilio fuit 1686
AMIDAS Mulcassi patri regnum extorquet 2622
AMILCAR bello captus 801 hostes arcet 1779. oraculo deceptus 1509. urbem capit 1900. Vide Hamilcar.
Amilcari omina captiuitatis 1488
AMILCO sibi mortem consciuit 460
AMILO cum Sigfrido de regno certat 2617
AMINADABVS arcam dei custodit 1007. pius 3037
AMINIAS strenuè pugnat 2108
AMINIVS Rebius I.C. 2572. libidinosus

AMINOCLES Cratineus thesaurum inuenit 592. naupegus 3715
AMIS R. donũ ad Delphicũ templum extruendũ 2431
AMITERNINI raphani 3975
AMITROCHATES R. caricis delectatus 408
AMLETHVS R. exercitum simulat 1871. insidias effugit 1711. πολύμηχανος 885
AMMATAS cum Ioanne Belisarij duce immaturè congressus 2021
AMMIANVS Marcellinus historicus 1585. 1588. lumine hostes fallit 1783
AMMIVS fororis cædem iniustè ulciscitur 3615
AMMONÆI libidinosi 2288
AMMONARION martyr 3019
AMMON abb. precibus draconem crepare facit 3051
Ammonis confessio constans 3033
AMMON Libyæ R. galea in bellis usus 3800
AMMONIA domum ecclesiæ legat 2482
AMMONIANVS grammaticus 1093. Syriano similis 289
AMMONITÆ exules 635. persequuntur Iudæos 3236
Ammonitarum iudicium de Deorum cultu 1505
Ammonitis Israelitæ ciuitatẽ suam in interdicunt 1846
AMMONIVS Alexandrinus apostata 3173
Ammonius Origenis discipulus aurem sibi amputauit 2539. 2649
Ammonius Alexandrinus nũquam mentitus 2842
Ammonius sine aceto prandere non potuit 1701
Ammonius monachus 4121
Ammonius frater longus 276
Ammonius philosophus 1194
Ammonij commẽtaria de amicis 1588
AMNON Dauidis F. incestuosus 2308. 2536. in conuiuio occisus 532. 2246
Amnonis Dauidis F. in Thamarem sororem odium 66
AMOEBEAS citharœdus 1280. uxorem nunquam attigit 2266
AMOMPHARETVS strenuè pugnat 2108
AMON R. apostata à coniuratis interfectus 3182. templum spoliat 3216
AMORRHÆI per 7. simulacra aurea diuinabant 1372
Amorrhæi Reges grandine perierunt 477. in crucem acti 488. insepulti abiecti 1022. superstitiosi 3112 3113
Amorrhæorum timor de Israelitis 92. urbes euertæ 638
AMOS Aegyptius adolescẽs uxorem non attigit 2267
Amos eremita clemens in fures 2691. nunquam se nudũ uidit 2337
Amos propheta 1336
pastor 3661. populum corripit 3085. ueritatis amans 2810
Amos abb. silentium [illegible] 2968
AMPILIVS R. [illegible] ru-
ptos mores emẽdauit 1597
AMPHAMIOTÆ serui 815
AMPHARES in mutuo perfidus 3550. proditor 3576
AMPHIARAVS augur 1344 ignispicij inuentor 1306 somniorum interpres 1343. terra absorptus 482. uates 1338. una nocte diuinare cœpit 3766
Amphiarai de filiis iudicium 2839. ieiunia 2216. monumentum 575. oraculũ 4194. templũ Græci condiit 977
Amphiarai uatis elogium ex Aeschylo 990
Amphiaraus dux bonus 1608
Amphiarai hastam aquila in altum sustulit 1419
AMPHIAS ignobilitatem suam urbanè facetur 2961
AMPHICLEÆ oraculum 4194
AMPHICRATES ambitiosus 2572. rhetor 1114
AMPHICTYON primus uinum miscuit 3799. socerum regno pellit 3539. somniorũ interpres 1306. 1343
AMPHICTYONES arma in sacrilegos decernunt 3168. breuitati studentes 3826. delubro Apollinis quid inscriperint 3753. elleborum potui hostium miscẽt 1904. Ephialtem proditionis accusant 3445. grati in Polygnotum 3368. multant Phocenses 3449. Thessalos liberant petitione Thebanorum 3269
Amphictyonum conuentus 4306. iudices 4253
Amphictyonibus oraculum datum 1451
Amphictyonicus consessus 4305
AMPHIDROMIA sacra 4207
AMPHILOCHVS augur 1344. quod omen mortis habuerit 1417
Amphilochi monimentũ 575
AMPHILOCHIVS Iconij episcopus 4104
Amphilochij episc. prudentia in defendenda religione 1673
AMPHILOTIVS perfidus in Constantium 3500
ἀμφιμάχαιρα uestis ingenuorum 436
AMPHIMENES Pindari æmulus 2574
AMPHINOMI pietas in parentes 3322
AMPHION ethicus 1558. lyrista 1279. cantu feras traxit 1129. cithara lapides mouit 1288. 1290. mercedem cantus lapides ab agricolis accepit 1279. muros struxit cithara 2873. primus uocem lyræ iunxit, & Thebas lyra condidit 1140
magus 1330
Amphion seipsum gladio interemit 461. Thebas muris munit 1818
Amphionis monumentum 574
Amphion & Zethus fratres diuersorum morum 3732
Amphionis amor in fratrem Zethum 3326
Amphionis familia peste dele-
ta 541
Amphion seruus 817
AMPHIRETVS deiectione rubra liberatus à prędonibus de eius uita desperantibus 420
prudens 1744
AMPHISSENÆ fideles in hospites 3317
AMPHISTIDES stolidus 1645
AMPHISTRATVS auriga 3684. statuarius 3704
AMPHITRYON amicis destitutus 864. Ioui indignatur 3197. supplicii ignis precatur 2559. uaris casib. agitatus 3902
AMPHITRITE uenefica 3590. Scyllam in monstrũ commutat 1525
AMPHITVS auriga 3684
AMPHOTEROS & Hecate 10. frates dissimiles 1076
AMSTERODAMENSES pueri dæmoniaci 15
AMVLIVS R. fratrem Numitorem regno deiicit 2610 incestuosus 2305. 2309. neporem interfecit 3538. perfidus in fratrem 3537
AMVNDVS Gothorum R. Amundi Annosi filius spurius 1060
AMVRATHES R. Turcarum plexia obiit 528
Amurathes Mahometi II. F. liberalis 2357. ope diuina Christianos uincit 1049. pertidus in Ioannem Cantacuzenum 3509. periculo ereptus 320
Amurathes pacẽ cum Vladislao facit 166. sæuus in filium 2789. victoria cruenta potitus 1047
Amurathes II. à spectro seruatur 314. 1387. 1523. dolore mortuus 493. dux fortis 2103. Ianizaros instituit 1767. sacerdos Nazaræus factus 3870. Vladislai R. mortem dolet 2678. uotum soluit 3138
Amurathis II. auctoritas 966 crudelitas 2751
Amurathes III. Cyrum imitatus 3808. hostes æstu fatigat 1841. frequentibus victoriis clarus 1054. senex industrius 3864
Amurathes VI. mancipia immolat 3151
AMVS monachus nunquam se nudum uidit 88
AMYCLA Alcibiadis nutrix 3667
AMYCLAS mathematicus 1254
Amyclas nauta 3686
Amyclas piscator 3675
AMYCLÆ à serpẽtib. deletæ 633. 643. archiuum 3990. silentio perierunt 227
Amyclæ urbes plures 1071
Amyclei hostis aduentum nũciare interdicunt 4304. silẽtio perierunt 2922
Amycleorum stulta legislatio 2015
AMYCVS R. pugil 402
Amycus uenator 3674
Amyci tumulus 576
AMYMONE uenatrix 3673
Amymones fons 3946
AMYNTAS Alcetæ F. fratrẽ
Aeschylum liberat 3327
Amyntas olympionica 406
Amyntas rex ex seruo factus 952. fortitudinis admonit 2044
Amyntas & Agesipolis commortui 561
Amyntas & Iason Pherensis commortui 561
Amyntæ R. clementia in uxorem adulteram 2670
AMYNTORIS sæuitia in filium 2788. uxor zeloypa 2732
AMYRIS oraculum de Sybaritarum felicitate 1485
AMYTHAON medicus 1233
AMYTHONE tribas 2304
AMYTVS iniusti iudicij auctor 3472

A N

ANA Sibconis F. mulorum procreandorum rationem inuenit 3626
ANABAPTISTÆ Monasterienses 1946
Anabaptistarum hæresis 1537
ANACHARSIS ambitiosus 2583. Ardalum carpit 2895. bibendo certat 2236. solles reperit 3800. frugalis 2224. frugalitatis magister 2226. Græcorum auaritiã carpit 2378. harpagonas inuenit 3628. læuam uitilibus, uel dextram admotam tenet 702. legislator 1568. patre hybrida natus 949. poeta ethicus 1141. punam commendabat 3644. rotam figulariam primus inuenit 3627 sagitta peremtus 484
Anacharsis sapiens 1191. similis risit 236. Solonis amicitiam ambit 1728. spectaculis exosus 2969. uinosus 2242. 2244
Anacharsis & Solonis contraria consilia 1657
Anacharsis ingenium à Solone explorarum 1694. peregrinatio 3881. taciturnitas 153. 2881. uxor deformis 287. 889
Anacharsi patrię barbaries exprobrata 1025
ANACHORETÆ qui 4113
ANACLETVS Pp. excommunicatus 818. templa spoliat 3216
Anacleti Pp. decretum de episcopi electione 4103. 4167
Anacletus I. clericis barbam abstulit 293
ANACALYPTERIA mucura 4372
ANACREON lyricus 1147. barbytum inuenit 1278
Anacreon & Polycrates riuales 114
Anacreon obscenus poeta 1141. somno arcetur à pecunia 417. 1716
Anacreon Teius acino periit 2515. pecuniam à Polycrate datam abiicit 2465. 2466. intemperans uinosus 2230. 2243. 2246
ANAGALLIS Grammatica 1091. docta 1199
Ἀναχεφαλαίωσις athletarum diæta 408
ANAGRAMMATISMI ridiculi 1362
ANAGYRASIVS genius iratus ob lucum suũ incisum

3216
Ἀνακαλυπτήρια 262
ANACREON Teius nequitiæ artifex 2209
Ἀναλίσκων qui 297
ANANIAS Cleopatræ R. dux 748
Ananias falsus uates 1495
Ananias martyr 3017
Ananias diuinitus doctus 3766
Ananias legatus Iud. ad Darium R. 743
Ananias mentiens à Petro punitus 1981.3207.3233. subitò mortuus 553
Ananias non corrumpitur ab idololatris 3040
Ananias spadò 354
Ananię nomen mutatum 693
ANANVS Anani F. dignitate priuatus 736
Ananus Pp. insepultus abiectus 1022
ANAPHE insula enata 3939. leporibus abundat 3987. perdicibus destituta 633
ANAPIÆ pietas in parentes 3322
ANAS fl. memorabilis 3944
ANASTASIA R. à marito carceri inclusa 888. docta 1200. martyr 3018. filium honestissimis moribus instituit 3762. uirginitatem tuetur 2260
Anastasiæ Roman. misericordia 2902
ANASTASIVS abbas à uoce incerta uocatus moritur 1409
Anastasius Aquileiensis fullo 3683
Anastasius Arthemius imperio deiectus 738.898. monachus factus 788 religiosus 3036
Anastasius episcopus Antiochenus 4106
Anastasius hæreticus 1321
Anastasius Imp. Alcumistam relegat 3455. 3189. auarus 2498. Clodoueo dona mittit 2429. cur Dicorus dictus 293. excommunicatus 820.819. fulmine ictus 476.3183.3206 gratus in Clodoueum R. 3380. hæreticus 1322. Hormisdæ Pp. monita spernit 3209. impostorem punit 3708. magus 1545. murũ extruit 2407. orthodoxos persequitur 3102.3242. pacẽ redimit 776. perfidus in legatos 3608. prole caret 663. prudens in seditione tollenda 1727. somnio à cæde deterritus 2493. tributũ abolet 2457
Anastasij Imp. statua ænea cõcidit 980. somnia 1427
Anastasio Imp. populus acclamat 251
Anastasius Laodiceę episcop. 4107
Anastasius Lateranensis historicus 1583
Anastasius martyr 3023
Anastasius patriarcha excommunicatus 821
Anastasius Persa magus ad fidem conuersus 3007.3009
Anastasij Pp. chordapso mortuus 528. uetuit peregrinos in cleros recipi 1687
Anastasius I. Pp. mancos à sacerdotio abesse uoluit 4111. sanxit, ut staretur in Euangelij lectione 4167.
Anastasius II. Pp. in latrina mortuus 533. profluuio periit 529
Anastasius III. Pp. captus 798
Anastasij III. Pp. donarium 2432
Anastasius IV. Pp. munificus in pauperes 2424
Anastasius Zenonis silentiarius 4252
D. Anastasij fanum ab incendiò seruatum 622
ANATOLIA uirgo serpentibus obiecta 321. à serpente illæsa 1515. audacem extinctum uitæ restituit 1513
Anatoliæ uirginis clementia 2680
ANATOLIVS Berytensis I. C. eloquentissimus 1120. 1573.4066
Anatolius episcopus Laodicenus 1312
Anatolius magus 1331
Anatolius præceptor Theodosij Imp. 3758
Anatolij episc. certamen cum Eutychianis 1534.1535
Anatolij oratoris certamen cum sophistis 1126
ANAXAGORAS Clazomenius à Pericle sustentatus 1688.2463. astronomus 1262. Archelai præceptor 3759. cœlum ex lapidibus constare affirmauit 1224. delatos honores repudiat 2549. exul 793. gratus in Melampum 3368. in carcere de quadrando circulo scripsit 3868. mathematicus 1254. natus sibi astronomiæ causa 1265. nunquam risit 236. 2989. nisi dictus 677. ob prædictionem futurorum pro deo habitus 976. opes Philosophiæ causa relinquit 2466.3853. patiens mortis filij 2179. pauper 667. Perielis præceptor 3773. Pericli neglectũ amici exprobrat 204
Anaxagoras philosophus 1192 physicus 1219. prædixit lapidẽ è sole casurum 1220. 1266. primus librum edidit 3827. pueris auctor lusuum 2968. quem beatum dixerit 3895. religiosus 24.3116 sepulturam non curat 72. ueneno interiit 508
Anaxagoræ iudicium de astronomia 1265. peregrinatio 3881
Anaxagoræ prudentia elabẽdi 1744. prudentia in petendo 1707
ANAXANDER adulator 2852
ANAXANDRIDAS Aegyptiorum superstitionem euertit 310. loquacem reprehendit 2889. maledicus 2854. profugum consolatur 296
Anaxandrides R. duas simul uxores habuit 884
Anaxandridæ fides in uxorẽ 3331. uxor diu sterilis tãdem peperit 412
ANAXANDRIDES comicus 1148. concidebat fabulas, quæ non placuissent 2190.2636. inedia necatus 503
ANAXARCHVS ab Alexandro malis petitus 1158. Alexandro adulatur 2852. Alexandrum M. cõsolatur 195. 2915. excusat Alexandri homicidium 2866. ligna sibi comparat 1823
Anaxarchus logicus 1175
Anaxarchus patiens tormentorum 2162
Anaxarchi iocus in Alexandrum 2958
Anaxarchi philosophi iudicium de immortalitate 1501. patientia 1560
ANAXENOR citharœdus 1280
ANAXILAVS conuiuiis defunctorum pallorem offundit 2980. patriam ab excidio liberat 3295
ANAXIMANDER astronomus 1263. coloniam à Milero Apolloniam deduxit 1202. mathematicus 1254. philosophus 1192. piscis pastum damnauit 2247. physicus 1219. prædixit terræmotum 1220. primus tabulas geographicas fecit 1257
ANAXIMENES Lampsacenos Alexãdro M. recõciliat 847. 1130. 1722.1830. 3297. legatus ab Alexand. M. 744 eloquens 1117.1121. primus ex tempore dixit 1126. rhetor obesus 278. Theopõpi inimicus 923. Theopompo infamiam irrogat 204. 1961. Theopompum imitatur 3809
Anaximenes Milesius Anaxagoræ præceptor 3759. gnomonicem inuenit 1262. horologium solarium seu Sciotericum inuenit 1296
Anaximenes Milesius in foueam lapsus periit 498. philosophus 1192. nimium temperans 2345. physicus 1219
Anaximenis Lampsaceni Olympia statua 983. rhetorici circuitus 3813. luxus in supellectilem 2474
ANAZARBVS urbs à conditore sic dicta 3950. terræmotu concidit 647
ANCÆVS ab apro occisus 472. in seruos asper 2931
ANCHIALI urbis salubres aquæ 3945
ANCHIEMOLVS incestuosus 2307
ANCHIMOLVS abstemius 480
Anchimolus sudore aspernabili 419
Anchimolij bustum 576
ANCHISES à Venere raptus 286. parentationis honore dignatus 961 cæcus 346
Anchisæ funus magnificis ludis Aeneas prosequitur 962
Anchisis modus orandi 3134
ANCHITHEA filiũ Inedia consumit 3291
ANCHORÆ supplicium 4315
ANCHORARIVS mons cedro nobilis 3974
ANCHVRVS in uoraginem se demisit 482.498.359.
ANCILLA Augusti Imp. fœcunda 410
Ancillarum festũ Romæ 4032
ANCON carcer 3967
Ancon lupanar 3965
ANCVS Marcius Fortunam dedicauit 3129. 3146.3878. hostiam condidit 3949. sacra corrigit 3105. sublicium pontem Tyberi imponit 2407
Anci Martij congiarium 2440 filij Seruio Tullio insidiantur 1964
ANCYLIA arma Romæ mota 4027
ANDALONI Genuensis peregrinationes 3882
ANDALVSIÆ philosophi curiosi 4067
ANDEBVNTVS uino periit 499
ANDEGAVENSIS princeps femina à dæmone abrepta 465
ANDERICÆ puteus trifariam rerum species exhibens 3971
ANDIRÆ ferrifodinæ 3970
ANDOCIDES orator 119. plagiarius 3560
Andocides sacra pollutis 3224. Scyllã maximo animi motu pinxit 3848. uitam aliuiè conseruat 2008
ANDOINVS Hispanos adfidem conuertit 3002. precibus imbrem impetrat 3517
ANDRADII Lusitani uictoria incruenta 1047
ANDRAGASINA uirgo à lepra liberata 372. uirginitatem conseruat 235
ANDRAGATHIVS Gratiano insidiatus 1968. impatiens cladis 2191. in mare se præcipitat 513.2063
ANDREAS Agidarius bonus lopetarius 394
Andreas Alciatus I. C. 1575. dignitates respuit 2533
Andreas Alpagus Arabiæ doctus 1088.1103. peregrinatur 3882
Andreas Auria ense consecrato donatus à Paulo III. Pp. 1016.
And. Auria Gades liberat 1839 Genua à Gallis liberata statuam meruit 983. Francisco Galliæ R. amicitiam renunciat 850. principatum Genuæ renuit 2541
D. Andreas apostolus 1306. Christum sequitur 2024. crucifixus 489. dæmones pellit 1514.
D. Andreas in Achaia passus 3021.4038. pauper 666. piscator 3675. pro fornicatore sene orat 3047.3069
D. Andreæ gymnasium in Scotia 4064
Andreas Baumkircher hostes solus sustinet 2143
Andreas Brachius turres aliquot occupat 1899
Andreas Burgius Venetos clade afficit 2021.2022
Andreas Cambinus historicus 1587
[redacted] 4149

Andreas Chius herbarius 1221
Andreas Cedronicius proditor 3579
Andreas Contarenus ducatũ recusat 2538. dux fortis 2098. è Clodia rediẽs à Venetis magna gratulatione excipitur 998. fidus in patriam 3288. Genuenses æmulatione accendit 1788. insanus 16. oraculi metu ducatum recusat 1547. præsagiuit se ducem futurum 1484.
Andreas Cremonensis cælator 3702
Andreas Dandulus captus à Genuensibus 801. caput tiremi impegit 520 Comesinus dictus 684. doctus 1198. impatiens cladis 2191. iuuenis dux creatus 730. literatos amauit 3376
Andreas Dorias patriam tyrãnide liberat 3294
Andreas episco. Fundanus à stupro concepto præseruatur 1400. monialem abigit 2260. quomodo ad Christum conuersus 1380
Andreas episc. Tarentinus crudelis 2780
Andreas eremita ieiunat 2214
Andreæ eremitæ uestitus 2335
Andreas faber ferrarius 3694
Andreas Grittus imperium recusat 2538. Patauio recepto Venetiis ceu triumphans excipitur 998. Patauium occupat 1892
Andreæ Gritti iudicium de Cauaria 1930
Andreas Hungarus adulter 2311
Andreas impostor cane usus Pythonico 2974
Andreas legatus Ptolemęi R. 744
Andreas Mantega pictor 3701
Andreas Mãtinea pictor 1962. 3644
Andreæ Maronis uehementia 3877
Andreæ Metelli inuentum 1815
Andreas Mergus Alfonsi urinator nauem anchoris nudat 1889. nauem Alfonsi perdit 387.3656
Andreas Minorita Cardinalatum abnuit 2533
Andreas Mocenicus historicus 1585
Andreas Osiander quartana laborans 362
Andreas Perusinus equos incitat 1810
Andreas R. Vng. ambitiosè regnũ conseruat 2641. Banc banum absoluit 3762. excõmunicatus 819. Henrico Imp. auxilia auertit 1839. hostem literis fictis remouet 1878. ieiunium indicit inundante Nilo 3049. mores mutat 3876. pabula cõburit 1905
Andreæ R. Vng. castra Nilo deleta 1903. certamen cum fratre de regno 2615. prudẽtia in propaganda religione 1673
[redacted] 4,51
[redacted] 761
Andreas Chius herbarius 1221
Andreas Cedronicius proditor 3579
Andreas Contarenus ducatũ recusat 2538. dux fortis 2098. è Clodia rediẽs à Venetis magna gratulatione excipitur 998. fidus in patriam 3288. Genuenses æmulatione accendit 1788. insanus 16. oraculi metu ducatum recusat 1547. præsagiuit se ducem futurum 1484.
Andreas Cremonensis cælator 3702
Andreas Dandulus captus à Genuensibus 801. caput tiremi impegit 520 Comesinus dictus 684. doctus 1198. impatiens cladis 2191. iuuenis dux creatus 730. literatos amauit 3376
Andreas Dorias patriam tyrãnide liberat 3294
Andreas episco. Fundanus à stupro concepto præseruatur 1400. monialem abigit 2260. quomodo ad Christum conuersus 1380
Andreas episc. Tarentinus crudelis 2780
Andreas eremita ieiunat 2214
Andreæ eremitæ uestitus 2335
Andreas faber ferrarius 3694
Andreas Grittus imperium recusat 2538. Patauio recepto Venetiis ceu triumphans excipitur 998. Patauium occupat 1892
Andreæ Gritti iudicium de Cauaria 1930
Andreas Hungarus adulter 2311
Andreas impostor cane usus Pythonico 2974
Andreas legatus Ptolemęi R. 744
Andreas Mantega pictor 3701
Andreas Mãtinea pictor 1962. 3644
Andreæ Maronis uehementia 3877
Andreæ Metelli inuentum 1815
Andreas Mergus Alfonsi urinator nauem anchoris nudat 1889. nauem Alfonsi perdit 387.3656
Andreas Minorita Cardinalatum abnuit 2533
Andreas Mocenicus historicus 1585
Andreas Osiander quartana laborans 362
Andreas Perusinus equos incitat 1810
Andreas R. Vng. ambitiosè regnũ conseruat 2641. Banc banum absoluit 3762. excõmunicatus 819. Henrico Imp. auxilia auertit 1839. hostem literis fictis remouet 1878. ieiunium indicit inundante Nilo 3049. mores mutat 3876. pabula cõburit 1905
Andreæ R. Vng. castra Nilo deleta 1903. certamen cum fratre de regno 2615. prudẽtia in propaganda religione 1673
Andreas scriptor mẽdax 2858
Andreas Seramita exustus 480
Andreę Tencinij prudentia in occultandis literis 1726
Andreas Vesalius anatomicus 1224. medicus 1237. pharmacopœus 3722. puer mures, talpas, glires dissecuit 3734.
ANDREOLVS Nicolinus auarus 2515 legatus Florentinorum 747
ANDRIA Cretum conuiuia 244
ANDRISCVS Philippi nomen usurpat 1953
ANDROCYDES Zeuxis æmulus 3699
ANDROCLEA pro patria se deuouet 3593
ANDROCLES Pitensis legem reprehendit 202
ANDROCLIDES pictor claudus 359. clauditatem excusat 1706
ANDRODAMVS legislator 1565
ANDRODVS à Icone seruatus 321. leoni spinam euellit 1240.2904. solitarius 4058
ANDROGEVS luctator bonus 397 401. philosophiæ causa Athenas missus 3883
Androgei filij causa gymnica certamina Minos instituit 962
ANDROMACHE animo linquit 260. equorum studiosa 44. Hectoris uxor captiua 817. mori exoptat 75.
Andromaches fides in maritum 3332. infelicitas 3929
Andromache radius præ metu è manibus excidit 258.
ANDROMACHVS medicus & poeta 1139. Neronis medicus 3975
Andromachi, duo medici 1235
ANDROMEDA à Perseo liberata 321. inter sidera translata 3279
Andromedæ statura 277
ANDRON Argiuus peruiãnihil bibebat 434
Andron tibicen 1281
ANDRONICVS Angelus ad Comnenum transit 3581
Andronicus causidicus 1123
Andronicus Comnenus ambitiosus 2589. asino circum uectus Constantinopoli 1032. consulit magos 1545. cupidus dominandi 2607. de Deo curiositatem improbat 140. doctos amauit 3375. ex astrologica figura Reip. confusionem coniectauit 1271. filiæ nuptias astutè comparat 1948. incestuosus 2310. in coercendis rapinis bonus 2378. in exilium pultus 791. iniustus 3471. insidiatus matri Imp. 1969. intrepidus in morte 2166. iudex iustè 3278 iuuẽculã uxorẽ senex ducit 871. Lapardã suspectum reddit 1[redacted] tem uoluntati suæ præfert 2678. libidinosus 2291.2325 Manuel Comneno Imper. genus, quo mortis prędixit ipse periit 1413
Andronicus Comnenus munificus in pauperes 2362 Nicæam oppugnat 1942. Paulli epistolas amat 3820. peregrinorũ studiosus 47. perfidus in tutela 3505. periurus 3557. per mysteria iurat 1354. pontificatum uendit 3210. prætorios magistratus muneribus donat 3255. quale prodigium ante mortem habuerit 1422
Andronicus Comnenus rapacitatem cohibet 2874. sacra scriptura abutitur 3212. tyrannus 1620. ualetudine prospera 337. uiolat legatũ Pp. 3608
Andronici Comneni crudelitas 2776. omen ademti imperij 1480.1482 prodigium capitunatis 1489. prudentia elabendi 1746. pugna cũ Turcis 2123. tabula ad templi fores posita 984. tyrannidis prædictio 1484
Andronico Comneno oraculum amittendi imperij 1508
Andronico Comneno oraculum de successore 1510
Andronicus Contostephanus templum Dei genetricis diruit 3215
Andronicus Cyrrhestes mechanicus 1297
Andronicus Ducas crudelis 2920 2936
Andronicus historicus 1588
Andronicus Imp. iunior capitis dolore afflictus 350 hostem celeriter opprimit 1850. nulla consilia admittebat 2036. perfidus in auum 3520. uenationi deditus 3636
Andronici iunioris conuersatio mala 1599
Andronici iunioris popularitas 2913.2915
Andronicus Imp. senior bonæ pr. ceps 1604. D. Mariæ imaginem loco eucharistiæ in os inserit 1532. ex libro diuinationum cognoscit suũ obitum 1378. frigidæ potu mortuus 499. mortem sibi ominat 1417 nato filio certamina celebrauit 403. Psalterij apertione dubitationum explicationem quęrit 1556. uiduus Irenem Marchionissam uxorem ducit 872
Andronici iuramentum 143. obitum ostenta prœcedunt 1422. paupertas 668. prudẽtia in occultandis literis 1762. sortilegium 1363
Andronicus martyr capite punitus 519
Andronicus nobilis apostolus 1307
Andronicus medicus 1235
Andronicus Palæologus apostata 3175. consiliarius auaris parct 2035
Andronicus Thessalonicensis pauper 667
Andronicus tyrannus incestuosus 2275
Andronici tyranni cædis locus 3931
Andronicis diffidentibus quę prodigia 1469
ANDRONODOTVS Hieronymo auctor defectionis 3472
ANDROSOS urbs munitissima 3951
ANDROTION in exilio scripsit 4893
ANECHIMI Morimini prudentia liberandæ reginæ 1746
ANGARES cantor celebris 1279
ANGARVS operarius 3686
ANGELOTTVS Fuscus Cardinalis auarus 2518. à cubiculario suo uita priuatus 467.3532
Angelotti Card. iocus in famulos 793.2953.2956. cubicularius perfidus 3485
Angelottum Cardinalẽ puer facetè reprehendit 1699
ANGELVS de Vbaldis I. C. 1574. ualde doctus fuit 3773
Angelus episcopus medicorũ pharmaca sub lecto ponit 1284.2952
Angelus Patriciacus amat liberos 37
Angelus Pergulensis ambitiosus 3575
Angelus Politianus grammaticus 1093. Leonis X. præceptor 3759. factas literas aspernatus 3212. studiis immortuus 537
Angelus Raus I. C. auarus 2497.2518
Angelus Rossetus crudelis 2788
Angelus Triuisanus ab exilio reuocatus 761
ANGERMANNIA uros alit 3987
ANGERONA dea Silentij 227
Angeronalia facta 4039
Angeronia sacra 4218
Angeroniæ ferię 4221
ANGELBERTVS archiepisc. Mediolan. ab ecclesia Romana desciuit 4176
ANGLA mulier Valterum episc. occidit 2272
ANGLI ad fidem cõuersi 814. 3005
Angli ambitiosi 2582. calcaria Francorum amata in templo suspendunt 985. conuiuiorum studiosissimi 2235. Francos fugientes capiunt 1840
Angli Gallis solem obiiciunt 1842. Guielmum D. eruunt 3430
Angli inferiores strenam superioribus deferunt 2884. lana abundant 608
Angli lippi 342. literatos honorant 3376. lucernis nuncijs usi 1761. luxus magistri 2384. mercaturæ studiosi 3639. Monferrandum occupant 1892. piratæ 3571. potores 2241. prælati equis eunt 2542.
Angli quantum ordini sacerdotali tribuant 200. sacerdotes colunt 411. sanctorũ corpora è terris eleuant 4135. scortationes punium 3405
Angli Scotos oppugnant 1846. strangulatorum corpora sepulturæ dant 2905. stigmata inurunt fundus 200. terram colunt 3121. terram loco eucharistiæ sumunt 1532

Anglorum asyla 3998. clades 30. contentio de regno cũ Gallis 2543 cum Francis ob repudium bellum 912. crudelitas 2787. crudelitas in Iudæos 2740. discordia cũ Pannoniis 2586. erga Gallos odium unde 919. exilij indicendi forma 4316. gaudium mortuo Gulielmo Rufso Imp. 104. gens Sodomiticam ducit uitam 883
Anglorum lex, ne quis exeat de regno 823. luctus XXX. dierum 99
Anglorum militum animi feroces cunctatione frangũtur 3844
Anglorum mos in conferendis titulis ducatus & comitatus 4251. in nominum impositione 680. in sponsalib. 4367.4368.4371
Anglorum nobilitas 4241. osculationes 252. perfidia 3555. pœna furũ 3483. pœna homicidij 3450. proceres Henrico Ferreo inuident 106.115. prudentia in opib. stabiliendis 1718. regia dignitas in Danos translata 733. regum sepultura 573. victoria incruenta 1046. uiuta ria 3662
Anglis cladem Dunstanus episc. prædixit 1480. omina tyrannidis 1483. rata pleuritis 351
ANGLIA ab erucis uastata 634. à prædonib. infestata 4000 cœnobiorum parsẽ 1041.4089. infectiões distracta 934. lupis caret 3986. nullũ uenenatũ animal gignit 3980. oribus abundat 3984. pecoribus diues 3635. temperata regio 3991
Anglia unde dicta 698
Angliæ fames 657.658. pestis
Angliæ Reges unde Hierosolymitani regni titulum usurparint 725
Angliæ seditiones terræmotus prædixit 1472
ANGLICA Synodus 4158. 4159
Anglicus sudor quando ortus 338
Anglici & Syrorum regni æqualitas 1073
Anglicum bellum 926
ANGLVS quidã Iacobũ II. R. Scotorum terret 1877
Anglus miles à Saga transformatus 1525
Angli militis temeritas 2159
ANGVES Gracchis quid portenderint 1352
ANIANVS Alexandriæ episcopus 4103. castigat corp. 2258. oculos sibi eruit 3061
Anianus Aurelianensis episco. precibus hostem sustinet 3051. Aureliam ope diuina seruat 620. captiuos redimit 2365
ANICERIS Platonem amauit 3373
ANICETVS I. Pp. comam alere clericis uetuit 4189
L. ANICIVS Gallus triumphat 4622
ANIENES fl. ab Anio dictus 695
ANIGRIDVM nymphæum antrium 3943
ANIGRVS fl. pisces non alit 3944
ANILÆVS à Iudaismo deficit 3173. dux fortis 2082. textor 2696. ex textore Imp. factus 953. ob uxoris idolatriam uita priuatus 3928. Parthi uxorem ducit 869. Parthi uxorem rapit 2281. Parthum occidit, ut uxore potiatur 2278
ANIMAL mulinum in Mesopotamia locutum 1377
ANISIS regio tenebricosa 3996
L. ANITIVS res omnes risu dignas facit 2975
ANITIVS Seuerinus Boethi. in exilio patiens 2178. philosophus 1195
ANIVS R. Apollinis sacerdos 741. impatiens raptus filiæ 2194. submersus 513. uiatico Græcos instruxit 2417
ANNA Beli F. submersa 511
Anna Bolenia adultera 2315
Anna Britan. D. perfida in Maximilianum 3555
Anna Comneni Imp. F. naturam ob sexũ accusat 2573. docta 1200
Anna Gandala diligentissima in cõseruãdis opibus 2464. partu periit 491
Anna Helcanę uxor cupida ꝓlis 76.411. Deo gratias agit 3057. iciunat 2215. Samuelis F. tuniculas annuas fecit 3695. taciturna 228. uinum nunquam bibit 2219
Annæ Helcanæ uxoris preces 3054. exauditę 3048. uotum 3044
Anna historica 1589
Anna Lemgou à dæmone uexata 366
Annæ Perennæ festum 4027 sacrum Rom. 4082
Anna Phanuelis F. ieiunat 2216. piissima 3037. prophetissa 1338. uidua casta 2269. assidua in orando 3055
Anna R. Franc. ambitiosa 2573 ambitiosè regnum conterunat 2643
Annæ R. infelicitas 3950
Anna Tobiæ uxor aulæa texendo se & maritum sustentat 3695
Anna Vladislai R. F. fratri coronam inuidet 3743. ob coronam regiam fratri impositam flet 1440
ANNARVS R intemperans 2205
ANNAS Momorãcius magister equitum 748. milites temeratios suspendit 2708
ANNEBERGIVS dæmon in fodinis metallicis 789
ANNEVS Cornutus à Nerone in exilium actus 795. humanus 2880. pius in discipulos 3308
Annę Gallio ob phthisin aerem mutat 352
Anneus Lucanus impius in matrem 3819. matrem suam innocentem accusat 3817. tormenta timet 2098
L. Anneus Seneca diuina memoria præditus 54. facilis in uersibus 2877. fomentauit se Caligulam discipulum habere 1370. Seneca tragicus, alius à philosopho 1152
L. Anneus Seneca uenas sibi aperiri curat 529
L. Annei Senecæ frugalitas 2223
Anneus Serenus fungis suillis interemtus 505
ANNIA uidua casta 2270
Annię Rom. fides in maritum 3332
ANNIANVS episc. Aurelianos confirmat 1792
ANNIBAL. Vide Hannibal.
ANNICERIS Cyrenensis auriga 3684. Platonem ingeniosè liberat 1714.2371
ANNIVS Cathetum consectatus 245
Annius Cornicula Galieno adulatur 2866
M. Annius Florianus imperan di cupidus 2603. non diu imperauit 754
T. Annius Milo à Tito Annio auo materno adoptatus 865. C. Sallustij adulterium deprehendit 2274. consulatum ambit 2621. exul 795. Salustium loris cęcidit 3405
T. Annij Midonis æs alienum 671. auaritia 2517. domus exusta 650
P. Annius Tacitus Imp. literatus 3891. à suis oppressus 3499. in Imperatorem electus 717. imperium fugit 2538. imperium inuitus suscepit 2538. non diu imperauit 754. quæ prodigia mortis habuerit 1422
P. Annio Tacito imperium uitis portendit 333.1441 imperium prænunciatum 1436
ANNO Colon. episc. ingratꝰ in Henricum III. Imp. 3603
ANNON hosti elabitur 1774
ANNONIVS historicus 1586
ANNORVM uanietas ex Astronomiæ imperitia 1264
ANNVNCIATIONIS D. Mariæ, ordo equestris 4337
ANNVS clibanorum usum inuenit 3627.3718
ANON R. seruis Dauid dimidium barbæ rasit 300
ANSCARIVS ingratus in Hugonem R. 3603
ANSEDISIVS crudelis in Smaniosium 2779
ANSEGISVS historicus 1589
ANSELINVS episcopus ꝓdit Carolũ D. Hugoni Capeto 3574
ANSELMVS D. Foroiulein. monachus 4118
Anselmus episcopus Cantuariensis 1391. indulget scortatoribus 2801. fratrem orando liberat 3048
ANSER malus poeta 1157
ANSGARIVS episcopꝰ Hãburgensis 1109.4108. Erici R. ingluuiẽ humanè fert 2893
Ansgarij episcopi bibliotheca 3818
[redacted] 2283
ANTEA Bellerophontem falsò accusat 204. crudelis in Bellerophontem 2746.
ANTHEA Eunici amica 2318 insidiatur Bellerophonti 1959
ANTÆVS gigas 271
Antæus Neptuni filius 1095
Antæus R. certamen filiæ indituit 877
Antæi tumulus 572
Antæi oppidi anus cum crocodilo concubans 896
Antæi posteri mutati 28
ANTAGORAS Antigoni R. curiositatem carpit 139. 2890. congrum coquit 1202.3719. inhumanus in Pisistratum 2931
Antagoras liguritor 2239
Antagoras poeta 119
ANTALCIDAS ambitiosus 2577. Artoxerxem R. reprehendit 2829. Athenienses prudenter respondet 1698. auxilia intercipit 1839. confiteri recusat 134. gloriam sibi non asserit 2931. in Athenienses conuitium regerit 207. in sophistam Herculem laudantem 119. scomma obiectum refutat 2890
Antalcidæ de gladiis breuis, responsum 181
ANTECESSORES quinq 969
ANTENOR è Troiano excidio euasit 707. exul 69. mulierem habitum mentitus 441. proditor patriæ 3495.3575
Antenoris tumba Patauij inuenta cum gladio aurato & lapidibus 1378
ANTIHARIS R, persecutor Christianorum 3241. quale prodigiũ mortis habuerit 1422. ueneno sublatus 508. Vide Autharis.
ANTHEAS intemperans 2208
ANTHERMVS matmoratius 3706
ANTHEMOCRITVS parasitus 2913
ANTHES primus ἀφλοιοῖς condidit 1139
ANTHES amor in patrem 55
ANTHERVS studiosus historiæ 1593
Antheri Pp. decretum 4103
ANTHEVS Halicarnasseus à Cleobœa interfectus 470. in puteo necatus 559
ANTHIMVS martyr 3021
ANTHIS meretrix 2316
ANTHISTERIA festum 4198
ANTHROPES pastor 3661 prædo 3569
ANTHROPOMORPHITÆ hæretici 1320.1335
ANTHROPOPHAGI iniusti 3482
ANTIAS piscis sacer 177
ANTIATES latrones 3567
ANTIBERTVS libidinosus 2291
ANTICHERA obsidione liberata 620
ANTICRATES astrologus 1268 impurus
Anticrates Lacon, Machærion dictus 685
Anticyra elleboro abundat 21
ANTICYRA meretrix unde dicta 683
[redacted]

[redacted]
ANTIDIVS martyr 3022
ANTIDORVS Lemnius trãsfuga 3583
ANTIDOTVS pictor 3699. 3700
ANTIGENES D. combustus 479. Eumenis æmulus 111.
Antigenis D. contentio cum Peucestę 2626
Antigenes miles fortis 2104. luscus 341
Antigenis lusci mendacium 1977. tolerantia 2161
Antigenes Siculus filiam suã instruit 3760
ANTIGENIDAS tibicen 1281. harmatium canens, Alexandrum insanum reddit 1291
Antigenidis confidentia in sua arte 2813. uestitus 439
ANTIGONE Thebana Deos inuocat 180. pia in patrem 3323. uiua sepulta 559. in fratrem fida 73. 3329
ANTIGONVS Doson 169
ANTIGONVS Iudæorum rex crudelis 2795. secuti percussus 489.519
Antigonus Hierax 683
Antigonus Euergetes 684
Antigonus Magnus Maced. rex Antigoniam condidit 2398. Antipatrum prudenter eripit 1714. auxilia simulat 2872. crudelis 2763 rigidè pecuniam exigebat 2462. Acrocorinthum occupat 1984. adulationem contemnit 2837. agresti habitu 2345. amans iustitiæ 3276. Argyraspidum perfidiam cauet 3429.3445. Aristodemũ carpit 2378.2887. Athenienses carpit 2888. inopia frumenti afficit 1905. auarꝰ 2305. Cassandriam occupat 1895. ciues in fide retinet 1800. clemens in desertores 2665. in maledicos 2685. in mortuum Pyrrhum 2677 coquenti congros assistit 160. crudelis in Alcetę cadauer 2755. cur Dabo dictus 169. cunoꝰ 159. Zenonẽ magnifecit 2820.2835. Cyclops dictus 687. Demetrio Philę nuptias persuadet 1159. duces potantes punit 3387. 3403. ex morbo didicit se mortalem esse 3770. contra Cleomenẽ pugnauit 3894 filij pudicitiæ consulit 2255 eiusdem humanitati 2875. filiũ gloria extimulat 2524. 2547. modestiæ admonet 3755. reprehendit 1759.2830. fratris causa non uult de iure concedere 3275. Græciã liberat tyrannide 2367. honores renuit 2539. hostes ad defectionem sollicitat 1882. hosti uiam fugæ dat 1876
Antigonꝰ humanꝰ 2880. in hostes 2900. in milites 2895. impius in matrem 3518. in Biantem liberalis 2375. indulgens filio 2800. ineptè iudicans de musica 1285. in Eumenis caput prœmia promittit 2733. iuuenem adulatorem reprehendit 1702. latrociniis emergit 952. legibus obedit 3345. Macedones cædit 1849. Macedonũ defectionem impedit 1806. monoculus 341. mores mutat 3874
Antigonus R. omen pedum offensionem habet 1415. oratorem contemnit 1133. pæderastes 2301. patiens mortis filij 2180. per regionem inhabitabilem ducit exercitum 1773. phthisi laborat 352. Pithonem deficientem punit 1806. populatis 2885. proditores odit 3444. Pyrrhum sepelit 2905. reiicit Pyrrhi prouocationẽ 1763.
Antigonus rex appellatꝰ 679. Rhodiorum auxilia auertit 1838. se Bacchum facit 2589. seditionem compescit 1809. senex Asiam subigit 3864. hostem non metuit 2056
Antigonus R. seuerus in militum præfectos 2715. simulationę uictor 1857. suis metũ eximit 1798. suorum defectionem continet 1803. Theocritum ob scomma interficit 2989. Thrasillum potentem reiicit 3273. titulos magnificos respuit 2535. ueritatis amans 2810. uictus uictor 1856. uinosus 2241. Zenonis scholam sæpè ingressus 3767
Antigoni astus contra patruũ 1994. clementia erga mortuum Pyrrhum 2667. clemẽtia in Spartanos 2698. confidentia 2813. 2815. 2843. cũ filio concordia 854.82. de mortalitate iudicium 1920. exercitus numerosus 608. felicitas 3897. fides bellica 3340. genus belli 1855. humilitas 2524. insignia 704. ioci 2956.2960.2961. iudiciũ de Patrocli donis 1927. iudiciũ de regibus 1922. parsimonia 2448.2449. pietas in patrem 3258.3320.3325. sacra triremis 2414. seruus ciuitate donatus ab Atheniensib. 772.833. somniũ 1441.1478. 1511. suspicio de Philochoro 138. taciturnitas 227
Antigonus II. fugit 2054. fugam excusat 2962
Antigoni II. de Zenone defuncto iudicium 1922
Antigonus statuarius de sua arte librum scribit 3631
ANTIVS Restio à seruo liberatus 1714
Antij Restionis seruus fidelis 3338
ANTILEON amat Hipparinum 54. ob amorem fortis 2046
ANTILOCHVS in bello Troiano cæsus 539. Menelaũ reuocantem audire dissimulat 147
Antilochi pietas in patrẽ 3322
ANTIMACHVS Colophonius elegiographus 1142. 1153. poesi consolatur 196. à suis auditoribus desertus 3823. in Thebanos maledicus 203. Lysidicen uxorem deflet 49. nasutus 293. Psecas cognominatus 418.688
Antimachi κοσμοποιία 1139. macrologia 3825
Antimacho Plato omnium instar 3867
ANTIMENIDES Pitraci æmulus 2574. thesauros uendit 1827
ANTINOMORVM hæresis 1328
ANTINOVS Bithynicus formosus 284. cinædus 2304
ANTIOCHENA bibliotheca 3818. schola 4063. synodus 4157
Antiochenæ duæ uirgines in fluuium se præcipitãt 2063
Antiochenses à terræmotu liberati 1464. iciunant 2216.
Antiochiensis populi electio episcoporum 779
Antiocheni Christiani munifici 3067
Antiocheni maleficos exurũt 1545. philosophos oderunt 3606. Simeonis Stelitis corpus honorificè in urbem deportant 4136
Antiochenorum duorum tolerantia 2164
Antiochenorum iocus in saltatorem 2952. prudentia in placando Theodosio Imp. 1727
Antiochenis calamitatũ prodigia 1486. spectrum apparet 1469
Antiochenum lilium 3976
Antiochenus pop. ob nouum uectigal impositum, seditiosus 909
Antiochenus sacerdos à filio conuertitur 3768
Antiochia à Godofredo expugnata 4031 cucumeres profert 3975
Antiochia sedes hęreticorum punita 3183
Antiochia terræmotu concussa 263. 483. 647. 1487. 3206. 3952. delera 4038
Antiochiæ androgynus 282.
Antiochiæ incendium 643. lãcea sacra reperta 1434. templum incensum 649. tumultus concitatus 915. S. Virginum cõbustarũ statuæ erectæ 982
ANTIOCHIS infœcunda 412.
ANTIOCHVS Antiochenꝰ apostata 3173. Iudæos falsò accusat 2858
Antiochus Ascalonita philosophus 1186
Antiochus Cynicus & miles 1203. militibus plurimum profuit 2042. eius tolerantia 2159
Antiochus classiarius temerarius 2148
Antiochus Deus R. uenenosus 509
Antiochi Dei pax cum Ptolomæo Philadelpho 843
Antiochus Epiphanes R. ambitiosus 2576. Andronicum punit 3092. auarus 2505. 2511. blasphemus 3181. certat magnificentia cũ Aemilio 2379. Epimanes siue Insanꝰ dictus 683. 1647. 2911. idolũ Iouis super altare Dei collocauit 4038. Iudæos persequitur 2748 3236. Iudæis libertatem religionis concessit 4043 magnificus in sacrificio 2415. mœrore periit 493. Mosaicos libros exurit 3213. phthiriasi periit 525. prodigus 2385. 2483. 2484. scelus suum frustra fassus 32.45. stultè donat 2017. templum profanat 3219.4039. spoliat 3214.3216. uiscerum doloribus mortuus 521
Antiochi Epiphanes blãditiæ 2913. 2914.2917. scurrilitas 2976. uota non exaudita à Deo 3057
Antiochus episcopus 4104. auarus 2496
Antiochus Eupator in tẽplo occisus 557. perfidus in Iudã 3543
Antiochus Gryphus perfidus in matrem 3479. eam uenenũ bibere cogit 2790.3590
Antiochi Gryphi factum epitalum 2418
Antiochus Hierax patrem luget 98.440
Antiochus Lemnius Socratis æmulus 2574
Antiochus Lepreates panctiasta 404
Antiochus Macedo Doson uocatus 684
Antiochus Magnus dominandi cupidus 2635. aberrat 26. amore captus immemor belli 2295.3790. clemens in captum Antigonum 2672. Damascum capit 1898. diuinos honores sibi tribuit 2589. Ephesum capit 1900. exercitum auro & argento ornauit 4339. edictum de Iudęis proponit 3033. gratꝰ in Hierosolymitanos 3365. in cœna tripudiabat 390. intẽperans 2205. munificus in sacrificio 2432. opes ostentat 625. regnum Asiæ perdidit 1056. sacrilegus 3218. suspiciosus de Hermeæ 138. uxorem ducit tenuionis fortunæ 872
Antiochus nepos Eusebij Arianos auersatur 3087
Antiochus Opuntius hæredẽ petit 2508
Antiochus præfectus classis ambitiosus 2581. Alcibiadis consilium spernit 2038
Antiochus præpositus honore priuatus 1033
Antiochus R. à latronibus occisus 464
Antiochꝰ R. gloriæ studiosus 2546. Hannibalis consilium spernit 2031. hostes ad defectionem sollicitat 1882. in uenatione aberrat 3677. Iudæos sibi conciliat 1831. liberam de se uocem audiuit 3813.3822. Oniam deflet 116. patiens deiectionis 2174. perfidus tutor 3505. Philippum reprehendit 1699. philosophos exosus 60. philosophos proscriptit 3606. quietis studiosus 3797. sacrilegus 3218. Scipionis filiũ captum dimittit 2371. senex agitat 2320. Suendam occupat 1897. uinosus 2241
Antiochi fides in fratrem 3329 luxus in exercitu 608.2474. 2477. in uestitu 2481
Antiochi modus refrigerandæ aquæ 4325. munificentia in conuiuas 2440

Anyo-

ANTIOCHVS III.R. decreta iniusta nõ admitti iubet 3265. iustus 3276
ANTIOCHVS Sedetes Hierosolymitanis obsessis dierum septem inducias dedit 3074.4020. Pij nomen meruit 684. religiosus 3033
Antiochi Sedetis cum Hircano III. fœdus 837
ANTIOCHVS Seleuci F. uuercæ amore inflammatus 1947
ANTIOCHVS sophista ob bilem Rempub. non adiit 90.2661
Antiochus sophistes scurrilis 2977
ANTIOCHVS Soter incestuosus 874 2307
Antiochi Soteris somniũ de victoria 1459. tessera 697
ANTIOCHVS Tibertus insignis Chiromantes 1271. Physiognomon 1223
ANTIOCHVS tonsor 3663
Antiochus nomen feruile 815
ANTIOCHI cuiusdam in Iudæos odium 902.3473
ANTIOPA cornibus tauri alligata 473. à Ioue adamata 286. à Tauro seruata 314. 321. insania liberata 39. prodit patriam 3495
ANTIPATRA deformis 288
ANTIPATER cælator 3702
ANTIPATER Cassandri F. matrem occidit 3518
ANTIPATER Cyrenaicus cęcus 344
ANTIPATER D. Philippi, Alexandrum Deum appellare recusat 2834
ANTIPATER Herodis Ascalonitæ F. captus à piratis 803. delator 2858. mendax 2849. in carcere occisus 534. in odio Iudæorum 61. perfidus in fratres 5537. sceleratissimus 3517
Antipatri ambitio regnandi 2598
ANTIPATER Hierapolitanus Seueri Imp. filiorũ præceptor 3758
ANTIPATER historicus 1588
Antipater Idumęus calumniator 2861
ANTIPATER medicus 1234
ANTIPATER Milesius gloriam non uendit 2460. patriã negare renuit 1271.3293
Antipater Milesij Olympionica 406
Antipater R. Alexandrum M. ueneno tollit 1589. Carnea dissectis contradicit 3829. certat liberalitate cum Phocione 2380. doctus 1196. Græcos uincit 1881. hostes terret 1867.1879. in Eumenis caput præmia promittit 2733
Antipater mulieres regno prę esse nolunt 4245. Necioni proditionem iniuedit 1809. Philippum Amyntæ à lydo deterret 1291
Antipater Sperchium st. transit 1371
Antipatri postulatum iniustũ Phocion reuocat 172
Antipatri R. contentio de regno 2601. de duobus suis amicis sententia 1922. de Parmenione iudicium 1918 felicitas 3898. iocus in Demadem 2886.2953. scomma in Demadem 209
Antipatro Alexander literis salutem dicit 994
ANTIPATER Sidonius ex tempore uersus faciebat 1160. febre mortuus 523. febre semper laborabat 362. natali mortuus 561
ANTIPATER sophista 1115. maledicus 2926
ANTIPATER Tarsensis placidè mortuus 554
Antipatri Tarsensis tolerantia mortis 2164
ANTIPHANES comicus 1148. in philosophum mollẽ 2339. legislator 1565. pyro ictus moritur 501. scriptor nugarum 2973
Antiphanis de dialogis Platonis iudicium 1210
Antiphanis commentaria de amicis 1588
ANTIPHEMI præda 595
ANTIPHERON suispicius simulacrum uidens 381
ANTIPHILA puella lana uictum quæritans 3696
ANTIPHILVS Aegyptius pictor clarissimus 3706
ANTIPHO mathematicus 1254
ANTIPHON aruspex Socratis æmulus 2574
Antiphonis aruspicis certamẽ cum alio somniorum interprete 1542
Antiphõ Rhamnusius dulcis in pronunciando 111. Nepenthen promittebat 1115. 1131. λογογράφος dictus 682. ob proditionem infamis 3398. orator politicus 119. rhetorices inuentor 115. pro se causam optimè dixit 1122. sophista dicax 2926. tragicus 1151. tragicus non uelatus 2882
Antiphonis ars consolandi 196. dicacitas 2987
Antiphonis sociorum pudor 88
Antiphonti Plato Parmenidem inscripsit 993
ANTIPODES, qui noctu lugurunt 2240.2342
ANTIQVARIVS fons 3947
ANTIQVARIORVM mepta iudicia 137
ANTIQVERA sale abundat 3972
ANTIQVI caput inter pocula ungere soliti 301 papauens albi semine tosto usi 431
ANTISSA insula esse desiit 3940. submersa 645
Antissæa regio luscinias optimas habet 3980
ANTISSEI parsimonia in sacrificiis 2418. prudentia in colligenda pecunia 1718.
ANTISTHENES Atheniensis alterius colloquio non egebat 251. Anyti crudelitatem carpit 2888. Athenienses reprehendit 1700. ciues in Anytum accendit 1703. de memoria 36. Ethicus 1158. Cynicus auarus 2496. à Socrate tolerantiã edoctus 3204. cum impro bis cur conuixerit 2894. de magica arte scripsit 1310. de musica commentatus 1278. Diogenem ultus 2821. Diogenis præceptor 3759. eloquens 1117. gloriantem de forma reprimit 1685. imprecatur hostibus 189
Antisthenes logicus 1175. multa scripsit 3825. muscos reprehendit 1294. obtrectatori respondet 1707. officium sordidum sibi obiectum excusat 2892. omnia reliquit, ut Socratẽ audiret 377
Antisthenes patiens conuiciorum 2172. 3867. pernam ferens, uidetur 3633. philosophus 1193. philosophus nobilis ex parentibus ignobilibus natus 949. physicus 1220. seuerus erga discipulos 2701. uitæ cupidus 38
Antisthenis Cynici ambitio in uestitu sordido 2584
Antisthenis de felicitate iudicium 1915. de falsamento responsum 89. iocus in adolescẽtem Ponticũ 2956. prudentia 1705. scomma in Platonem 2978
Antisthenes Rufus prodigus in nuptias 2477
Antisthenes Sybarita, textor nobilis 3722
ANTISTITÆ cuiusdã prudentia in continentia 1682
ANTISTITES duo aulico apparatu diuites 608
ANTISTIVS astu exilium euadit 2007. in senatu iugulatus 558
P. Antistius rabula 1122
Q. Antistius Labeo I.C. 1572 diligens in scribendo 3841. liber in loquendo 2842. seuerus in uxorem 2707. uxorem repudiat 3461
Antistius Sosianus amicum se simulat 146
Antistius Sosianus Satyricus 1152
ANTOCYDES piscium cupidus 2239
ANTONIANI Christianorum mendici 672
ANTONIA gens Marci prænomen repudiat 1034
ANTONIA Drusi uxor luxuriosa in murænam 2473. murænam deflet 99. nunquam expuit 419 Tiberio insidias detegit 152. uidua casta 2270. Agrippam libe rabiter tractat 2364
ANTONIÆ Flacillæ fides in maritum 3336
ANTONINA marito Belisario comes belli 2077
ANTONINVS archiepisc. Florentinus ludi instrumẽta subuertit 2969
Antonini Cæs. statua Rauennatibus erepta 986
ANTONINVS Caracalla Aelium pertinacem occidi iussit 2766. Alexandrũ M. imitatus 3709. amicitiam simulat 146. Attabano insidiatus 1967. à sicario interfectus 465. assentatoribus delectatus 2859. auarus 2498.2504. Caracallus cur dictus 689. [illegible] Alexandrinos 2764. damnat eos qui periapta gestãt 3165
M. Antoninus Caracalla & Antoninus Geta fratres dissimiles 1076
Antoninus Caracalla excernens occiditur 533. fratẽ occidit 3534. Germanos fatellites habuit 3668. Imp. dictus 4030. impotens 412.2321. incestuosus 2307
Antoninus Caracalla ingratus in educatorem 3597. interfectus 4025. Iulam nouercam uxorem ducit 874. leonem cicurẽ reddit 3660
Antoninus Caracalla magiæ deditus 1544. militaria munera primus obibat 3716. 3852. natali occisus 561. obliuiosus 35. Paulinum donat indignè 3604. perfidus in Arrabanum socerũ 3539. 3541. & in Augurum R. 3311. primò doctus, postea indoctissimus 1206. quod omen cædis habuerit 1417. septim coronas equestres meruit 1004.
Antonini Caracallæ crudelitas in Aristotelem 2738. exercitia militaria 441. 1770. incesta uoluntas in odiũ in Peripateticos 1213. omen ex graculo 1349. somnia 1426. stulta imitatio 3810. thermæ 2409
Antonino Caracallæ mathematici quid prædixerint 1270
L. ANTONINVS Commodus tyrannus 1618
M. Antonini Commodi familiares tondebantur 299
M. ANTONINVS Germanicus cognominatus 690
ANTONINVS Geta facetus 2949. quæ prodigia habuerit cum nasceretur 1350. 1402.1441. quęstiones grammaticis proponit 1097
ANTONINVS Heliogabalus inhonestè tisit 234
ANTONINVS Sosipatræ F. prædixit mersionem templi Serapidis 1468
Antoninus Heliogabali ligurritor 2232. puer liberalis 1618.2358
Antoninus historicus 1584
M. Antoninus Imp. Athenis doctores constituit 4067. blandus in uxorem 2912. bonus princeps 1603. Christianos persequitur 3236. 3237. Clodiani testamentum rescindit 3268. debita remisit 2455. delatores non audit 2455 de Pactumeiæ hæreditate cognoscit 3268
M. Antoninus doctus 1197. educatorem suum mortuũ flet 97. epistolarum fascem comburi iubet 14. filium qui commendarit 186. gratus in præceptorem 3309. incestuosus 2309. in sacris musica usus 1288. iocos facilè pertulit 2967. mansuetus 2693. Mesomedem cognoscit 1131. munificus in populũ 2436. 4038 obiit. M. Antoninus Oppiani poemata qua liberalitate acceperit 1170.1228. Pallãtinenses libertate donat 3390. Papinianum iniustè occidit 3478. patente cubiculo salutatus 82. patiens defectionis 2178. patiens mortis fratris 2182. patiens reprehensionis 2172
M. Antoninus senex cũ libro præceptorem adit 3765. seruitia armauit 1767. studiosus historiæ 1593. sua in auctione uendit 2457. tolerãs infamiæ 2185. urbium instaurator 2399. uxoris adulterium perfert 2689
M. Antonini iudicium 1912. lex de potestate dominorũ in seruos 3253. moderatio in utraq; fortuna 2045. mus 2408. pietas in patrem 3319.3320. tessera 697. thermæ 2409. triumphus 4345. uxor adultera 1064
Antoninus martyr precibus aquam impetrat 1517
M. Antoninus Philosophus auarus 2518. clemens in Cassium 2684. deus propitius appellatur 977. doctis salaria constituit 2429. doctos amauit 3375
M. Antoninus Philosophus & L. Aur. Verus Commodi fratres dissimiles 1076
M. Antoninus Philos. filium ultra V. dies lugeri prohibet 99. fratrem imperij participem facit 2551. Galenum accersiuit 1247. humi cubitauit 416. indulgens in præstigiatorem 2801. inedia mortuus 504. in Imp. electus 718. literis sedulo incumbit 3839. magnificus 2356. mitis 91. patiens mortis filij 2180. peste absumtis statuas erigit 983. peste obiit 524. philosophi nomen adeptus 678. prodigium quale habuerit 1441. stipendia comparat 1825. titulos renuit 2546. ueneno sublatus 509
M. Antonini Philosophi clemẽtia in Cassium 2679. concordia cum fratre 854. confidẽtia 2839. exercitia 3788. imago ab omnibus Romanis culta 984. indulgentia in uxorem 2801. mortem Roma deflet 96. persecutio Christianorum 2739. somnium 1442
Antoninus Picens monachus phthiriasi periit 526
M. Antoninus Pius abstinens lucri 2376. amicos consulit 161. annonæ consulit 2439. Augustus salutatus 1438. caseo auidè commesto moritur 499. clemens in parricidas 2680. Cuminisector cognominatus 684. delatores punit 2836.3418. dominis auctor clementiæ 2658. facetus 2949. febri mortuus 523. rempublicam gubernauit 3896. fert reprehensionem Omuli 2820. 2892. fœnera coercet 2355.2508. gratus in Oppianum 1170.1228. 3360
M. Antoninus Pius humanus 2822. erga damnatos 2903. in conuersatione 2896. 2907. in conuiuiis 2908. in Marcum 2885
M. Antoninus Pius ignauos corrigit 3459 incuruus senio 295.352. iurisperitis usus 161. iustus 3277. liberalis 2356. magnificus ædificando 2397. mitis 200. munificus in doctos 2429. in spectacula 2448
M. Antoninus Pius nihil per se fecit 1927. nullas expeditiones obiit 3885. omnibus gratus 2909. pacis studiosus 40. pane sicco delectatus 408. Pius cognominatus 677. popularis 2877. prudens 1639. puellas alimentarias instituit 2360. repudiat hæreditates 2456 rhtoribus annua salaria constituit 3763. Sellam regiam Parthorum regi repetenti pernegat 2554
M. Antoninus Pius Senatui carus 46. Senatum uenerarur 2885. titulos renuit 2535. tributa accipit modestè 2462. uenator 3673
M. Antonini Pij amor in coniugem Faustinam 51. in liberos 57
M. Antonini Pij auctoritas 965. constantia 3862. cum Numa æqualitas 1069. disciplina œconomica 1656 imperium pacificum 852. iocus in Apollonium 2893 mortis prodigia 1422. mortem Roma deflet 96. omina imperij tranquilli 1399.
M. Antonini Pij parsimonia 2418. seculum infelix 4017
M. Antonino Pio equestris pacificationis statua posita 980
M. Antonino Pio imperante mulier quinq; liberos peperit 1431
Antoninus Seueri Imp. F. patrẽ tem occidere cogitat 3517
M. Antoninus Verus Christianos persequitur 3185. equũ honorat 2473. moriturus suos consolatur 195
Antonini nomen Rom. Imp. usurparunt 691
Antonini principes auctores humanitatis in seruos 2874
Antoninorum stirps in Heliogabalo Caracalla deficit 661
ANTONINIANI sodales 353.4192
C. ANTONIVS prodigus in spectacula 2476 ostẽtat opes 625. causa incognita damnatus 1068
C. Antonio patris ignobilitas obiecta 1026
M. ANTONIVS orator summus 1107.1120. causarum patronus 1122. iustus 3279. à caupone proditus 3681 nullam orationẽ scripsit 1962. 3830. uetustatis affectator 1096. cum M. Crasso contendit 1128. eius ars in disponendo 1109. uis & uehementia in dicendo 1131
M. ANTONIVS Triumuir à Cæsare in consessu honoratus 1005. à Cleopatra corrupt? 3928. à mago monitus ut Augusto abstineret 1364.1473
M. Antonius adulatur Cæsari 2854. Alexandriæ triumphauit 4346. ambitiosus 2633. Anaxenorem quanti fecerit 1267. Attabadem proditorẽ punit 3445. bibit & fugit 248. Bruti corpus cremat 2678. Cæsaris interfectores ulciscitur 1959. Cæsaris uestem in eius funere ostendit 1108 caput manibus sustentat 231. Catilinæ coniurationem opprimit 3422. Charonitam agit 1931
M. Antonius clemens in Domitium 2690. Cleopatram amat 54. coquum ædibus donat 3604. crudelis in Cæsaris interfectores 2759. cum Sexto Pompeio reconciliatus 838.
M. Antonius Dionysiũ se Deũ dicit 2589. dominandi cupidus 2003. ducis consiliũ spernit 2031. Duronium senatu mouet 3462
M. Antonius dux sortis 2094
M. Antonius & Cæsar riuales 113
M. Antonius & Cleopatra cõmoriuntur 863
M. Antonius exercitui incolumitatem precatur 3306. ex remora pisce infelicis pugnæ omen habuit 1352. furem occidit iussit 3454 gladio incumbit 460. 461. Herculis statuis similis 288
M. Antonius honorificè sepultus 957. hostibus elapsus 1775. humanus in milites ęgros 2894. legatũ Cæsaris iuolat 3556. 3609. leones iunxit 2447. liberorum cõiugis fortunatus 1062. Locullum hostem ob fidẽ uita honorat 3385
M. Antonius militibus exemplo est 1770. Mineruæ Bacchum iungit 1973. obsessus à Cæsare quale prodigium habuerit 1421. Octauiam uxorem domo expellere curat 245. Octauio reconciliatus 844
M. Antonius odium suum texit 2863.1958. prodigus 2386. solitarius 4058. temulentus 22.41.2245. Timonem agit 59 246. titulos superbos respuit 2535 uomit pro tribunali 420. uxorem repudiat 879
M. Antonij clementia in Lucilium hostem 2698. conspiratio cum Octauio 924. copiæ numerosæ 609. crudelitas 2786
M. Antonij cum Cicerone simultas unde 924. de luxu Megarensium iudicium 1917
M. Antonij currum triumphalem leones trahunt 1351
M. Antonij exclamatio 225. exercitus fame pressus 656. fiducia contra obtrectatores 2815. fœdus cum Augusto 844. gaudium ob uictoriam 14
M. Antonij iocus in Athenienses 2958. 2976. largitio 2443. 2448. luxus in conuiuiis 2479. luxus in exercitu 2477
M. Antonij milites ex herba lethifera mortui 17. milites fidi 3305
M. Antonij nauem remora tenet 1474
M. Antonij perfidia in deposito 3553. sepulcrum 577. seruus fidelis 3338. seruus patiens tormentorum 2162 seueritas in Brutum mortuum 2710. statua sudore manans 1372. statuæ deiectæ 1028. studia ludicra 3785. 3786
M. Antonij tessera 696
M. Antonio conflicturo in Philippicis campis duæ aquilæ pugnant 1456
M. Antonio equus Seianus exitialis 3918 hirundines infaustæ 1550 Vide insiũ M. Antonius Triumuir.
Antonius abbas Aegyptius eremita 3662.4052. lacerdotes uenerabatur 3065. ieiunat 2214. opes contemsit 666. à diabolo tentatus 2108
Antonius abbas clementiæ magister 2658. diem mortis suæ prædixit 554. episcopis cerniceni submittebat 2884
Antonius abbas Alexandrinus in ieiunio rigidus 2237. Martiniani filiam à dæmonio liberat 2516
Antonius abbas Alexan. quatum habuit monachali pro meritus 1390
Antonius abbas terram coluit & fementem fecit 3794
Antonij abbatis assiduitas in orando 3055. humilitas 2523
Antonius Abræus uulneratus pugnat 3866
Antonij Alberti iocus in Carduccium 2887
Antonius Basseius insania mortuus 527
Antonius Beneuenius medicus 1236
Antonius Benzus lac habebat in mammillis 295
Antonius Bildius lanius 3719
Antonius Bolduus legatus Venetus 747
Antonius Bonfinius historicus 1586
M. Antonius Brasauolà quò æstu melancholicam curauerit 1716
Antonius Burdegalensis à dæmone obsessus 365
Io. Antonius Campanus Grãmaticus 1693
Antonius Campensis domino suo inobediens 3498
M. Antonius Canicula reprehendit auaritiam Caroli V. 2825
Antonius Castor herbas coluit 1221
M. Antonius Columna fugalitatis magister 2227. hostiũ machinas inutiles red-

dit 1886. perfidus in patrem 3521. Veronam in fide retinet 1799
M. Antonij Columnæ apud hostem auctoritas 970
Antonij Columnij fides in Aretinum 3383
Antonij Comitis Validimontis affinitas cũ Renato 844
L. Antonius M. Antonij frater consul crudelis 2786. 2795. homines sacrificat 3151. Octauium conciliat 1832
Antonius Criticus amico scyphum mutuo dat 2370
Antonius de Abbatia chymicus insignis 3708
Antonius de Butrio I.C. 1574
Antonio Diadumeno pileus imperium denũciauit 1439
Antonius eremita à cibo meditationibus abstrahebatur 3850. Arianos detestatus 3085. 3086. auriculum sibi præsecuit 2539
Antonius eremita corpus exercet 3789. diuinitus admonitus 120. diuinos honores respuit 2532. excusat suum lusum 1703
Antonius eremita insigni memoria 33. in somno ad Paulum Thebæum proficisci iussus 1397. orbem retibus & laqueis coopertum uidit 1385. prædicit mutationem religionis 1467
Antonius eremita solitudinis satur, laborare iubetur 3794. Vide Antonius monachus.
Antonij eremitæ certamen cũ fratribus 1503. frugalitas 2222
Anton. Fernandus apostata 3174
Antonius Florentiæ archipræsul diuis ascriptus 975
Antonius Fracanzanus medicus 1237
Antonius Gabadeus è monacho miles factus 3175
Antonius Gnypho expositus 312
M. Antonius Gnypho grammaticus 1091. Iul. Cæsarem erudiit 3757. nunquam de mercede discentium pactꝰ 2454
Antonius Grimanus exilio damnatus 3458. ab exilio reuocatus 732. 761. patiẽs carceris 2177
Antonij Grimani clementia 2684. 2688. fortuna 3910 liberalitas in Venetos 2370 moderatio in utraq; fortuna 2045
Antonius Guayherius medicus 1236
Antonius Hispanus conciliator 4093. moriturus uidet Christum 554
Antonius Iulianus iuuenem declamantem ironice laudat 2886. uetterum poetarum uersus uoce suaui decantat 1164
Antonius Leitanus auarus 2515
Antonius Leoninus quomodo seruos fideles reddiderit 1731 2583
Antonij Leonini prudentia in fide seruorum acuenda 1688
Antonius à Leua auarꝰ 2506. dux fortis 2099. pistoriam publicam Mediolani instituit 3718. podagricus 360
Antonius à Leua podagricus bellica munia obibat 3850. uectigal excogitat 1973
Antonij à Leua oraculũ mortis 1508
Antonius Maria pius in patrẽ 3323
Antonij Mariç certamen cum Sonnenbergio 2120
Antonius medicus 1235
M. Antonius Michael historicus 1585
Antonius miles proditor 3575
Antonius minorita claudo oratione membrum restituit 1513. diuis annumeratus 974
Antonius monachus cum Hilatione scripto colloquutus 249. 250. Didymum reprehendit 2824. diuinitus doctus 3765. ex euangelica lectione ad Deum conuersus 1356
Antonius monachus humanus in Paulum Thebæum 2892. Pauli Thebæi eremitæ latebras quærit 243. Paulum in sublime conscendere uidit 1499
Antonius monachus uoce quadã admonitus de morte 1409
Antonij monachi humilitas 2523. studium legendi 3821
M. Antonius Musa medicus 1235. aureo anulo donatus 305. 700. 783. certat bibendo cum Germanis 2236
Antonio Musæ statua posita 980
Antonius Nebrissensis grammaticus 1093. gloriam neglexit 2536
Antonius Nebrissensis historicus 1585. 1589
Antonius Orpheus dux imperitus 1649
Antonius Pallaiolus Xylii IV. sepulcrum fecit 3718
Antonius Panormitanus historicus 1589. præceptor Alfonsi regis 3759
Antonij Panormitæ tolerantia 2159
Antonius Pareꝰ à uipera morsus, sanatus 372
Antonius Picens ieiunium imponit 1989
Antonij Plateri ineptum iudicium de dialectica 1177
Antonius Pontadera crudelis 2781
Antonius à Prato literaturæ imperitus 1089. obscuris ortus parentibus ecclesiasticam auctoritatem adeptus 951
Antonij à Prato consilium de Mediolano non euertendo 1669
Antonius Puccius captiuitate elapsus 763
Antonius Rauennas insigni memoria 55
M. Antonius Coccius Sabellicus historicus 1583. Venetæ bibliothecæ præfectus 3656
M. Antonij Sabellici loci communes exemplorum 1589
L. Antonius Saturninus per iurgium Scortum appellatus 1035
L. Antonius Saturninus seditiosus 915
Antonius Siculus classem Turcarum incendit 1889. 3297. poma uenalia habuit 3680
Antonij Siculi cõstantia 2812
Antonius Spinula perfidus in Corsos 3508
Antonij Sucqueti nurus à dæmone uexata 365
Antonij Suqueti uxor à dæmone uexatã 338
M. Antonius Taurellus insomnis uidet se submergi 1429
Antonius Tarusinus pharmacopola chymista 3769
Antonius Transyluanus à Sigismundo R. deficit 3587
M. Antonius Triuisanus quo die defunctus 1068
M. Antonius Triumuir ambitiosè uestitus 2629. amat Varronem 3374. auarus 2497. 2512. certat prodigalitate 2189. Cleopatræ illecebris dementatus 3595. cortices pro scutis militibꝰ dat 1812
M. Antonius Triumuir crudelis 2755. Curionis conuersatione corruptus 1899. decimat milites 3402. Demetrio similis 1071. duas simul accepit uxores 884
M. Antonius Triumuir erga iocum liberalis 3611. familiaritate Curionis corruptus 3815. gratus in Boethum 3560. habitum mutat 440
M. Antonius III. uir hostili metu perculsus 81. impius in auunculum 3537. inhumanus alloquio 2922. intemperans 2206. 2207. lucos caprat 2347
M. Antonius Triumuir minãlectica circumducit 2324. moribus contrariis 1627. monilicio in amicu 2260. noctu uagatur seruili habitu 2982
M. Antonius Triumuir philtro dementatus 17. piscatu oblectatus 3788. reprehensiones ægre ferit 2859
M. Antonius Triumuir spectaculis deditus 2984. sua liberalitate potens factus 2382. uxores repudiat 3528
M. Antonij Triumuiri æs alienum 671. auaritia 2393. iactantia 163. liberalitas 2970. luxus in supellectilem 2475. milites fidi 3301
M. Antonij III. uini mores 3732. pompa luxuriosa 2476. scurilitas 2975. spectacula 2446. uestitus 4383
Antonius à Turre Guttschardum episcopũ per fenestras præcipitat 3203
Antonius Venerius filium perpetuo carceri includit 2179. 2906. 3461
Antonius Venetus legatus Ludouici XII. munera renuit 2454
Antonius Veronẽsis princeps fratrem sustulit 335
Antonius Vespasiani dux in balneum concessit 302
Antonij Vespasiani ducis uox sinistrè excepta 698
Antonius Vlyssiponensis sacrarum literarum Arca cognominatus 681
Antonius Vrceus auarus 2516
Antonius Vrceus Codrus blasphemus in Christum 3190. deformis 288. corporis tenuitatem excusat 281. furit ob incẽsam bibliothecam 2187
Antonius Vrceus Codrus Homero delectatus 3820. immortalitatem non credit 3200
Antonius Vrceus Grammaticus clariss. 1093. spectrum ante mortem uidet 1424
Antonij Vrcei domus conflagrat 650
Antonius Zund ob commentionem in quæstionem traprus 192.
ANTRONII afini 3984
ANTVERPIENSES suos in fide retinent 1103
Antuerpiensis senatus prudentia in seditione plebis 1670
ANTYLLIVS puer prodigꝰ 3758
eius prodigalitas 2483
ANVA precando potẽs 4093
Anubis insignia 701
ANVS Ebionita Saulum R. afflictum consolatur 196
Anus febricitans quid nouerit 1947
Anus Himeræa Dionysium tyrannum in somno uidet 1370
Anus in saxum mutata 456
ANVTII Seuerini Boethij de consolatione liber 196
ANVTIS pulcerrima 285
ANYSIA martyr 3019
ANYSIS R. cæcus 343. insulam fecit 2400. 3939
ANYTE poetria 1154
ANYTVS accusator Socratis 2857. 3474
Anytus Cereris nuntiꝰ 3666
Anytus humanè fert Alcibiadis iniurias 2893
Anytus pæderastes 2302. puerus iudices corrupit 2622. prodigus in pædica 2482. prudentia diues fit 6[illegible]. Socrati insidiatus 1969

AO

AODVS Israelitas seruitute liberat 1667. tyrannicida fortis 2125
AONIA peste liberata 370
AORNVS fl. pisces uocales habet 3981

AP

Ἀπαλλαγαί, quorum actio inepta 111
APAME à Rege amata 51
APAMEA emportiis clara 2954. terræmotu concussa 3943
Apamenses cruce Domini salutem consecuti 4150
Apamenses episc. captiuitate liberatus 777
APAMIA equorum feracissima 3983
APATVRIA festum 4198

APELLES Aegyptius faber ferrarius 3694. carnẽ ieiunio domat 2257
Apelles monachus 4121. à Satana tentatus 2109. stuprum uitat 2262
Apelles pictor ingeniosus 3881. æmulos sensit 110. Alexandrum M. reprehendit 203. in iudicandis operibus perspicax 3638. 3644. Megabyzum reprehendit 2823. nullum diẽ otiosum abire passus 3838
Apelles pauper 668
Apelles pictor omnium optimus 3698. post tabulam latitare solitus 3768. Protogenem admiratus 854
Apelles tutoris ineptum de pictura iudicium reprehẽdit 3644
Apelles Veneris typum à Phryne mutuatus 3809
Apellis cum Protogene certamen 3642. diligentia 3857. equus 3642
Apellis inter pictores auctoritas 969. libri de pictoria 3631
Apelli multum iuris in Alexãdrum R. 2831
Apelles quidam à mathesi à prima ætate abstinuit 1257.
Apelles sordidus 2487
APELLICON Aristotelis bibliothecam emit 2412
APEMANTVS morosus 2928
Ἀπεκαθέσεμος 4316
APER generum occidit cupidine dominandi 2604. uxorem sagitta interfecit 470
APHANNAS locus obscurus & ignobilis 3996
APHAREI Perieris stirps excisa 660
APHARETVS Marpissam rapit 2280
APHER pauper 634
APHETÆ Laconũ serui 772
APHNIVS uberibus matris mortuæ alitus 270
APHRAANTES uirgines optimæ 2266
APHRAATES Valentẽ Imper. reprehendit 2827
APHRA meretrix 2318
APHRANIVS. Vide Afranius.
APHRI. Vide Afri.
APHRICA. Vide Africa.
APHRICANVS. Vide Africanus.
APHRODISIVM flumen sterile facit 659
Aphrodisium iusiurandum 3557
APHRONIA exhæreditationem moderatè fert 2684
Aphroniæ pietas in matrem 3322
APHTHARTODOCITÆ hæretici 1323
APHTHONETVS coquus 3720
APHYTENSES aliena non attingunt 3274
APICATA uxor Seiani uita se priuauit 462. 3596
M. APICIVS Rom. bonis suis prodigalitate absumtis desperat 2389
M. Apicius Rom. captator conuiuiorum 2253. certat prodigalitate 2389. gulosus 2235. liguritor 2239. peregrinatus gulæ gratia 2232. prodigus 2386. se occidit 459
Apicij luxus 2480
APINA deleta 546
APION Alexand. μόχθος dictus 3852
Apion Alexandri legatus ad Caium Imp. 745
Apion grammaticus 1092
Apionis cum Iosepho certamen historicum 1592
APIS R. Aegyptiorum deus factus 975
Apis Apiæ nomen de se dedit 645. apud Memphim responsa dat 4195
Apis bos in Aegypto cultus 1350
Apis medicinæ inuentor 1230
Apitius Galba scurra 2973
APOLIDES serui 810
APOLLINARES ludi 3155. 4220
Apollinaris episcopus 4103. cum Epiphanio sophista exercetur 3210
Apollinaris Macarij pauperta ti consulit 1684. 2428
Apollinaris martyr 1311
Apollinaris monachus 4124
Apollinaris poeta Theologꝰ 1140
Apollinaris poemata & dialogi 1679
APOLLINARIVS episꝰ pro Christianis scribit 3071
APOLLINARISTÆ hæretici 1320
APOLLO apostolus 1307
Apollo Delphicus Archilochi interfectorem è tẽplo eiecit 1172
Apollo affectator breuitatis 3826. Aglaum felicem pronunciat 1914
Apollo citharæ & tibiæ inuentor 1277. 1280. citharœdicis nomis à se inuẽtis quid effecerit 1290. Cyrenen rapit 2311
Apollo Dicæus cur dictus 622
Apollo pastor 3657. 3661
Apollo Troiæ muros extruxit 3717
Apollo tyrannicida fortis 2125
Apollinis ærea statua Gelois rapta 1068
Apollinis asylum 3997
Apollinis Delphici fanum uariarũ gentium ærariis 3990
Apollinis filij 948. natalis 4028. oraculum obmutuit 1468. templum incensum 649
Apollinis Ptoi oraculum 4194
Apollo monachus 4122
APOLLODORVS architectus Traiani forum fabre fecit 3718. Adrianum Imp. reprehendit 2823
Apollodorus Augusti præceptor 3758
Apollodorus Cyzicenus, belli dux creatus 723
Apollodorus Grammaticus 1091. in honore 1104
Apollodorus pictor celebris 3699. primus penicillo usus 3629
Apollodorus rhetor 1114
Apollodorus tyrannus 1615 affectatæ tyrannidis reus absoluitur 767
Apollodorus multa scripsit 3825
Apollodori commentaria de amicis 1588
Apollodori nimia diligentia 3858
Apollodori tyranni somnium 1425
APOLLONIA Attali expleberia regina facta 952
Apollonia ouibus abundat 3984
Apollonia uirgo martyr sub Decio 3017. 4026
Apolloniæ uirgini dentes excussi 348
Apolloniæ felicitas 3898
APOLLONIATÆ amnem Acantem in aciem recipiũt 1453 Euenum dormientẽ excæcant 3459. messes aureas Delphos mittunt 3158. peregrinos expellunt 2935
Apolloniatarum sterilitas 648
APOLLONICES magus 1330
APOLLONIDES anulorũ sculptor 3710
Apollonides Arginos defectores punit 3447
Apollonidis felicitas 3897
APOLLONIVS abb. gloriæ contemtor 2550. pro fratre orat 3069. puellam resuscitat 565
Apollonij abb. assiduitas in orando 3055. frugalitas 2224. hospitalitas 3068. humilitas 2523
Apollonius Aegyptius Caligulæ mortem prædixit 1412
Apollonius Alabandensis fidus in discipulos 3308
Apollonius Alexand. à Rhodiis ciuitate donatus 833 bibliothecarius 3656. grammaticus 1092. Heraclidis Pontici amicus 853. exul 797
Apollonius Archibius grammaticus 1092
Apollonius Chalcedonius Antonini præceptor 3758
Apollonij duo empirici 1235
Apollonius eremita 4051. philosophus factus 4058
Apollonius historicus 1584.
Apollonius monachus clemens in obtrectantẽ 2685
Apollonius parasitus 2913
Apollonius Bergæus mathematicus 1294
Apollonius rhetor ieiunium instituit iussit 4161. ineptos discipulos amicè dimittebat 3744. 3752
Apollonij rhetoris fides in discipulos 3348. iudicium de Cicerone 1128
Apollonius Rhodius à Plinio cur reprehensus 1220
Apollonius Rhodius imperitus Cosmographiæ 1258. ingratus in præceptorem 3597. poeta 1143. rhetor 1114
Apollonius Thraseæ F. perfidus in Iudæos 3541
Apollonius Tyaneus Achillis manes excitat 1523. alienatus uidet Domitianum occidi 1381. anulos instar numinis habet 305. Aspendiorum seditionem nutu sedat 973. astrologus 1268. auium uoces intellexit 1529. Aureliano auctor clementiæ 2659. auctoritatem ambitiosè conseruat 2641
Apollonius Tyaneus Byzantio angues abigit 1529. Cilici cuidam mortem prædixit 1412. diabolos abegit 1524. Ephesum peste liberat 1522. equorum feroci entium intemperiem refrenat 1529. euanuit 1526
Apollonius Tyaneus magus 2334. facit ut libellus non uideatur scriptus 1525. lamiam agnoscit 1500. mane cum diis uersandum censet 4218. memoria firma 33. munera renuit 2452. naufragium prædicit 1487. per aerem uectus 418
Apollonius Tyaneus potor aquæ 2218. pro deo cultus 977. temperantissimus 2203. terræmotum prædixit 1519
Apollonius Tyaneus uates 1338. uinculis in carcere exuit 1528
Apollonij Tyanei auus longæuus 309
Apollonij Tyanei castitas 2262. consilium Vespasiano datum 1666. magica miracula 1519. peregrinationes 3882. preces 174. taciturnitas 228. uestitus 437. 233.
APOLLOPHANES adulator 2853. facie mutilatus 341
APONIVS Saturninus inter subsellia dormiens 416
APOSTOLI ab angelo liberati 143
Apostoli Deo obedientes 3043 3045. diuinitus linguarum periti 3766. diuinos honores recusant 2532. eloquentia diuina illustrati 1117. fidei confessioni immortui 312
Apostoli ieiunant 2213
Apostoli ieiunum instituunt 4161. linguarum specie illustrati 1397. opes relinquunt 666. 2465. religiosi 3032. uisiones non reuelãt 2588
Apostolorum assiduitas in orando 3055
Apostolorum calices ligniei 2420
Apostolorum caritas 3066. concilium primum 4042. constantia 2171. [redacted] 2335. feruor in religione propagãda 3005. 3014. frugalitas 2222
Apostolorum miraculis quid tribuendum 1550
Apostolorum preces exaudiri 3046. 3050. sortilegium 1362
APPION Alexandrinus circumcisione periit 524. mendax 2858. Homeri ambras euocat 1525. Antiochi sacrilegiũ excusat 2806
Appion Grammaticus patriam abnegat 3497
APPIÆ familiæ gentile odium

in plebem Rom. 3805
APPA defendit iuam castitatem 2259
Appæ prudentia in seruanda pudicitia 1682
APPIANVS dux ebrius 2241
Appianus historicus 1585.1586
Appiani historici diligentia 1591
APPIVS Claudius à Rom. ciuitate donatus 833. ad fortitudinem hortatur 2044
Appius Claudius Augur, ex legato diues 599
Appius Claudius Cæcus 343. censor 748. longæuus 309. Musis deditus 1169
Appius Claudius diuino iudicio absoluitur 768. excæcatus 345. in carcere expirauit 534
Appius Claudius I.C. 1569
Appius Claudius legislator 1565
Appius Claudius memoriam ostentat 35. milites decimat 3402. nimis popularis 2912.2917. naufragio ereptus 324. optimus saltator 390. pullos in mare proiici iussit 1549
Appius Claudius regnandi cupidus 2644
Appius Claudius R. literam inuenit 1087. Scipionem Africanũ reprehendit 2825. statua suorum in æde Bellonæ suspendit 985. Senatum reprehendit 203. senex & cæcus politica obiit 3862. 3864. sibi manus intulit 489. Siccium occidit 3519
Appius Cland. Tib. Graccho filiæ nuptias offert 876. Tigranis dona renuit 2444. tyrannidem affectat 2621. uiam sternit 2406
Appius Claudius Virgineam uiolat 2247. Volscorũ perfidiam punit 3433
Appij Claudij constantia 257. fides in patriã 3292. inopia 669. iudiciũ de Rom. 1923. laudatio 961. mortis locus 3932. oraculũ mortis 1508
Appius Claudius Pulcer condemnationem effugit 317. 229. religionem ludibrio habet 3194
Appij Claudij Pulcri naues merlæ 652
Appij Claudij pulcri seruitutis 2976
Appius Clausus exul 796
Appius Saufeius oui forbatio necetimetus 321
C. Appius Sylanus Messalinæ conuibium fugit 2264
APRIATE ab amasio occisa 472
[illegible]ES R. Aegyptiorum strangulatus 315. crudelis in legatum suum 2743
APRI ædes sordidæ 435
Apri cursus ager 3986
APROTRASIVS à dæmone equo deiectus 5185
APRONIA a marito pregnanti tera 496
APRONIANVS martyr 3027
APVRVNCVLVS aruspex 1568
APVLEIVS in asinum uersus 155
Apuleius custos 3669
Apuleius herbarius 1222
Apuleius suae præceptore tantus asinus factus 3765
Apuleij commentum effugiendi 1710
L. Apuleius motu capiebat homines 111
L. Apuleius Saturninus exul 797
Gn. Apuleij Saturnini ultio in Nouium 2767
APVLIA calida regio 3991. muscis infestatur 3989
Apula lana 3990
APVS CORVS magus 1330

A Q

AQVA Iuus in Laconia 1372
Aquæ & ignis interdictio 4315
AQVILA Iudæus aulæorum textor 3722. à Paulo conuersus 3012
Aquila interpres 1098
Aquila Mecœnatis libertus, scriba uelox 1096
Aquila Ponticus, apostata 3173. sacræ scripturæ depraua tor 3213
AQVILEIA euersa 641
Aquileiensis episcopus 4102
Aquileiensis synodus 4158
Aquileienses feminarũ comis ad cordas usi 653. 1812
Aquileienses statuas amant 1818. iisdem hostem fallunt 1778
Aquileiensium fides in Rom. 3305
AQVILIFER Rom. in Africam fugit 2066
AQVILII patriam prodere conantur 3496. securi cesi 518. unde dicti 687
AQVILINA meretrix 2318
AQVILIVS Florus triumphat 4056
C. Aquilius Gallus I. C. 149. 1571. Octaciliam actione summouit 3267. Varronem liberat petiune Octaciliæ 3269
C. Aquilij domus magnifica 2408.2409
D. Aquilius interpres 1098
L. Aquilius repetundarum accusatus absoluitur 767 triumphat 4037
M. Aquilius uitæ cupidus 58
P. Aquilius Trib. pl. Idum accusat 3459
AQVILONARES melle abundant 3981. oleo abstinent 434. perdices ut capiant 3616
Aquilonares regiones à pecoribus infestantur 3999. lepores aluat 3987
Aquilonarium mos in sponsalibus 4372
Aquilonarium mulierum infantuli leporini oris 294
Aquilonarium numina 5121
L. AQVINIVS aruspex 1548
AQVISGRANA Synodus 4092.4159
Aquitgranea bibliotheca 3818
AQVINVS Ingonem aqua arcet 1842
Aquinus malus poeta 1157
AQVIRIVS milites fugues ponit 3422
AQVITANI Constantini Imperatoris dona renuunt 2459. propter uectigalia seditiosi 918

A R

ARABS latro seipsum iugulat 2062
Arabs medicinę repertor 1230 1233
Arabes ab auibus oracula capiant 1368. ab Heraclio deficiunt 3584. à meridie diẽ incipiunt 4008. adulteria punium 3404. anni certum principium non habuere 4011
Arabes blandi in regem 2912. 2915. camelos Ignoto Deo sacrificant 4210. camelis utuntur 1810. Christianos persequuntur 3244. circumciduntur 3140. comam alunt 298. domesticorum cædem ulciscuntur 2709. Edessam dolo aggressi 1982. fidei obseruantiss. 165 3276. 3279. igne nuncio uli 1761. incestuosi 2306. indigenæ 944
Arabes inhumani in Iudæos 2933. Iosaphato R. tributa rij 813. latrones 3567
Arabes libertatis studiosi 41
Arabes Mauritani auaritissimi 2596
Arabes mercaturæ dediti 3081
Arabes mulieres superstitiosę 3120
Arabes mures abominantur 66. Parabatzi munera efferunt 1896. patria instituta moribus retinent 3804. puellas tondent 299. quomodo cassiam metãt, thus & cinamomum colligant 3678. senores honorant 3588. ui legem suam propagant 3107
Arabum annus 4012. domus magnificæ 435.2408. frugalitas 2220.2224. idololatria 3162. lex de successionibus 763. menses 4009. mores 3731. mos in fœderibus 4316 mulieres ueneficę 1533
Arabũ nuptiæ incestuosæ 874
Arabum pontificum ornatus 704. uestitus 4192
Arabum sacra 4218. tenuis supellex 2220. tributa 4355 uestitus 4310. uictus 432
ARABESII lex de successionibus 4272
ARABIA à Chamo occupata 623. auro abundat 3969. cornicibus abundat 3980. felix dicta 3993. feras nutrit 3985. gemmifera 3968. lacertos cubitales, pducit 3988. munita 3997. onagros alit 3987. pecorum fertilis 3984 fures non alit 3985. Stymphalidas alit 3980
Arabia terra humanis gentibus pestilens 1068
Arabia uiperas generat 3988
Arabiæ fames 657. terræmotus 4032
Arabiæ thuriferæ rex, suis legibus uiuit 3443
Arabiana synodus 4156
Arabici sinus fons miræ uirtutis 659
ARABIANI hæretici 1319
ARABIVS drachma canit, sed quatuor compescitur 3842
ARACAM R. uxoris futuræ temperamentum experitur 1241
ARACHNE Lydia puella laqueo gulã præfocauit 56 linum reperit 3629.3695
Arachnes Lydiæ virginis cũ Minerua textorium certamen 3693
ARACHOSIVM ciuis 3976
ARAGISIVS studiosus historiæ 3394
ARAGONII à Ramiro capite plexi 74. machinas conseruant 1815
Aragoniorum fuga 246
Aragoniorum Neapolis regis stirps concidit 662
ARALDI qui 3342
ARANTII filius fame consumtus 504
ARATOR Diaconus poeta 1140
ARATVS Sicyonius amans picturarum 3638 ambitiosus 2577. Antigoni amicus 859.863. concines amans 47. consilia regit 1759. decimum & septimum Imperiis gessit 679.749
Aratus Sicyonius dux clarus 2089. prudens 1640. expulit tyrannos, Sicyonę restituit 238. hortensiec clarus 957
Aratus Sicyonius Lydiadi & Aristomachę pertinaces, ut tyrannidem deponant 259
Aratus Sicyonius moribus politicis 2679. palæstra fecundet 397. patriam tyrannide liberat 1894 3290.3296. patrię libertate parta statuam meruit 910
Aratus Sicyonius perfidus in Aristomachum 348.3506 præ timore pallidus 260. timidus ad bellum 420.426. 215 2153
Aratus Sicyonius tyrannorũ imagines delet 1028. ueneno tublatus 310
Arati Sicyonij fœdus cum Antigono 846. obedientia ergà magistratum 3500. parentalia 962
Arati Sicyonij prudens consilium de Ithomata muniendà 1721
Arati Sicyonij prudentia in gente fallendo 1718. in seditione cauenda 1725
Arati Sicyonij notum 3133
Arato Sicyonio sacris operanti duplex tel in iecore appa ruit 1465
Aratus Solensis astronomus 1263
Aratus Solensis mathematica uersibus scripsit 1139
Aratus mathematicus ignarus astrologiæ 1264
Arati Thessali impium uotum 3196
ARAVNA Dauidi aream offert 2431
ARBA gigas 274
ARBACES clemens in furẽ 2692
Arbaces defector, ignominiæ causã meretriculam humeris circumfert 1033
Arbaces gratus erga Belesum 3554.3564
ARBAZACIVS Isaurus libidinosus 2292
ARBELÆ cines stolidi 1645
ARBENSIVM fames 653
ARBOGASTES comes, perfidus in Valentinianũ Imp. 3499. metu seruitutis se interficit 460.2063. scelus suum tegit 2863
ARBOGASTVS episcopus. Argent. ad patibulum uult sepeliri 4165 stulta imitatio Christi 3803
ARBOR felix urbs incendio periit 645
ARCADES aliis suppetias ferentes, sæpè uicerunt, suis uerò auspiciis nunquam 172
Arcades Apollini Epicurio tẽplum dedicant 3136
Arcades auari 2517. αὐτόχθονες 943. Boreæ uenti auxilio Spartanos uincunt 621 Cereri templum erexerunt 3146
Arcades contumeliosi 2854
Arcades duo sibi opitulantur somnio moniti 1381.1424. glandibus pasti 408.431. ludos excogitarunt 2970
Arcades hospitales 2898
Arcades in Italiam literas attulerunt 1098. in Latium instrumenta musica intulerũt 1276. Iouis Lycæi fanum sponte ingressos lapidant 3149.3169
Arcades ludis dediti 3789. Messeniorum castellum occupant 1897. mortalium antiquissimi 943
Arcades musici 1282. negligentes in sacris Dianæ 3223. olim stupidi 1644. panem scillis peruertiunt 3228. perfidi in deposito 3553
Arcades piscatores, pediculos quærunt 303
Arcades regem Aristocratem lapidant 3167. seruis abundant 610. seruum Aristocratis lapidibus obruunt 3449
Arcadum certamen de antiquitate 2530. fœdus cum Spartanis 845. mos in conuiuiis 4328
Arcadum Reges longæui 308
Arcadum sacra 4213
Arcadum sacra contra siccitatem 3132
Arcadum saltatio 391. sepulcrum 576
Arcadia ab Arcade rege sic dicta 695
Arcadia expugnata fontes cessarunt 429
Arcadia sterilis 648. Stymphalidis mortem ulta 2715. submersa 636
Arcadiæ fl. perfidos notat 3181
Arcadica uina 3977
Arcadici asini 3984. canes 3985. equi 3983
ARCADION Achiuus mutabilis 3874. adulator 2853
ARCADIVS Imp. Claudiano statuam erexit 1170. crudelis in præceptorem 2761. 2788. degener 1075. excommunicatus 819 Imp. iuuenis 750. patris zelum secutus 3805. perfidus in Arsenium 3503
Arcadius Imp. præceptori Arsenio supplex 182. ruinam euasit 326. tyrannidis affectatores punit 3414
Arcadij amor in præceptorẽ 3308. lex contra Iudæos 3085. prudentia in imperio stabiliendo 1740
Arcadij Imper. uxor superba 1065
Arcadius martyr mutilatus 502
Arcadij Senatoris de morte Theodor. regis suspicio 26
ARCAS astronomus 1261
Arcas Iouis F. texturam docet 3695
Arcadis tumulus 574
ARCEPTOLEMVS Hectoris auriga 3684
ARCESILAS logicus 1176
Arcesilas sculptor nobilis 3704. uino immoderato obiit 499
ARCESILAVS Cyrenæorũ D. iuuenis prudens 1639. patri dissimilis
Arcesilai Cyren. D. encomium 989
ARCESILAVS Pitanæus Philosop. amatorem carpit 2890. Apelli numis prudenter subuenit 1719. Crefibiũ iuuat pecunia 2364.2428 cur nihil scripserit 3830
Arcesilaus diuitem reprehendit 2824. gloriæ contemtor 2526. Honcemm suũ amasium uocauit 1172.3820. 3821. in docendo promtus 3764. in inuentione felix 3801
Arcesilaus mediæ Academiæ auctor 1989. patiens conuitiorum 2172. philosophus eloquens 117. uuis delectatus 408
Arcesilai Pytanei frugalitas 2223
Arcesilaus proditor 3576
Arcesilao proditori oraculũ de nece datum 1444
Arcesilaus R. Agathonem honorauit 3374. perfidus in promissa filia 3554. Pythiis ludis uicit 406
Arcesilaus statuarius 3705. 3706
ARCHAGATHVS medicus 1234
ARCHANGELVS Florent. marmorarius 3706
ARCHEANASSA Platonis amica 2318
ARCHEBIVS cõfirmat pios 1687. delinquentes non segregebat 1687. ex eremita episcopus factus 4958. insidias hostibus ponit 1826
Archebius laborat ut matris creditorib. satisfaciat 3795. munificus in Cassianum 2426
ARCHEDEMVS amicis patrocinatus 206 T. Quintio ignauiam exprobrat 204
ARCHEDICA meretrix 2316 auara 2509
ARCHELAIDAS hostium insidias præuidit 1835
ARCHELAVS Chorographus 1257
Archelaus dialecticus, episcopus 1178
Archelaus dux Mithridatis fœdus cum Sylla icit 838. fidẽ in Mithridatem 3274
Archelaus, negotiator Deliacus 3682
Archelaus Mithridatis filium se finxit 1953
Archelaus rex Cappadocię absoluitur 766
Archelaus Physicus 1219
Archelaus M. R. dicterium obiectum refutat 2890. agriculturæ leges condit 3630. auarum petentem reticit 2449. eclipsi territus 94. in conuiuio Euripidi poculũ dat 1170.2846.3273. ignarus astronomiæ 1264. in Euripidem Agathonem deosculantem 1919. in gaudium tonsorẽ 2889. in uenatione occisus 537. machinã cõstruat 1815. melancholicus 28. picturæ studiosus 3637. quanti fecerit Chærili uersus 1170
Archelai R. clementia 2687. domus regia 2408. funebre epulum 2438
Archelaus sacerdos 4189
Archelaus saltator 1167
Archelaus Tetrarcha Herodẽ patrem sepelit 2369. incestuosus 2310. Herodem mitigat 1714.1731. relegatur 796
Archelai tetrarchæ somnium exilij 1488
Archelaus Xenophanis præceptor 3759
ARCHEPHON paralitus 2913
ARCHEPTOLEMVS ob proditionem infamis 3396
ARCHISTRATVS poeta 1144. gulosus 2230.2234. iocosus 1156. ob gulam peregrinatur 2232.3883. pauper 697
Archestratus uates macilẽtus 279
Archestrati de Athenienlibus iudicium 1915
ARCHIADAS se suspendit 488
ARCHIAS Corinthius oraculum consulit 1447
Archias Heraclida Actęonem rapit 2282
Archias Hyblæus statuam meruit 980
Archias Lacon Aesculapio sacrificat 3136. fortiter pugnat 2146
Archias mimus ineptus 1168
Archias poeta Romana ciuitate donatus 834
Archias præco 3663
Archias proditor 3489
Archias condylo interemtus 501
Archias suspendit sese 459
Archias Thebanus cupidus tyrannidis 2002. de coniuratione per epistolam admonitus 153.698. nuncium deiecit 141. occiditur 180. 3822.3918
Archię tyranni procrastinatio prouerbio locũ dedit 3837
Archias Thurius Antipatri R. dux satellitum 3668
ARCHIBIADES Atheniensibus adulatus 2866
ARCHIDAMIA facilè fert supplicium 2167
Archidamia Laconas confirmat 1788. mulier fortis 2075
ARCHIDAMIDAS de Chatilli probitate 1917. 2825. reprehensionem silẽtij defendit 2833
ARCHIDAMVS R. ambitiõẽ Philippi R. carpit 1701. Ar cadas prælio uicit 1926 breuitatis studiosus 3826. Ceum quendam reprehendit 2824. citharœdum laudantem reprehendit 1699. concordiæ arbiter 2663. Corinthum capit 1879
Archidamus Delphorum cladem deprecatus 2659. filiũ pugnantem monet 150. 698.1700.2042. fortitudine statuam meruit 980.2047. leges colit 4304. musicæ osor 68.1293. noctu oppidũ capit 1898. pecunia corruptus 2500. Periandrum reprehendit 2823. sepulturæ honore caruit 577. suos ad labores excitat 1785. confirmat 1788.1790. uxorem breui corpore ducit 871
Archidami bellica prudentia 1757.1924 de Spartana Re pub. iudicium 1921. exclamatio 225 iudicium de stipendiis 1926. negligentia 3858. prudentia in reconciliando 1730. in terræmotu 1713. 1722. uxor pusilla 278
ARCHIEPISCOPORVM ornatus 704
ARCHIGENES medicus 1235
ARCHILEONIS patriæ dignitatem tuetur 3293 modesta in laude filij 2546
ARCHILOCHVS Parius eicadam seipsum uocabat 680. diisacrus 855. è Lacedæmone eiectus 257. 2296. Iambo primus usus 1138.1146. in seipsum maledicus 2854. Lycamben ultus 2267. miles 1205. satyricus 1152. Lubrium carminum poeta 1273. uino & luto seipsum consolatur 196
Archilochi castra 1138. sententia de duce militiæ 1924 uotum 175
Archilochus Telesicles filius 1398
Archilochus Tragicus auctor ignauiæ Laconibus 2045
ARCHIMEDES Arithmetica scripsit 1275. de Mechanicis nihil scripsit 3830. è balneo nudus currit 82. furtum in corona deprehẽdit 1695. lineas in corpore uncto ducit 82.3842. machinarius 3724. magna uoluptate mathemata tractauit 69.1257.3859. mathematicæ contemplatione affixus interficitur 3860. mathematicus 1255. mechanicam artem uti sordidam contemnebat 1297. mechanicam exercitationem odit 3859. mechanicus 1295.1296. studio formarũ Geometricarum nõ fesit captas Syracusas 3866
Archimedis confidentia 2838. ἤνεμος 3801. nimia contemplatio 24. sepulcrum 575.1294
Archimedem metuunt Romani in obsidione 98
ARCHIMETVS epigrammatographus 114
ARCHIMENIDIS constantia

tia in religione 3033
ARCHIMVS poeta 142
ARCHINVS astu tyrannidē adepius 2002
Archinus Cæleus Thrasybulū accusat 3460
ARCON urbs situ nobilis 3951
Arcon urbs direpta 807
Archonenses mores in melio mutant 3876
ARCHONTIVS medicus 1234
ARCHIPPA marito diligentissimè paret 2896
Archippe amica Sophoc. 2318
Archippe oppidum inundatione periit 645
ARCHIPPVS D. Pauli socio 1307
Archippus Mitylenæus cæstibus illustris 402
Archippus bonæ memoriæ 34. iocum ægrè fert 2989
ARCHITECTI cuiusdam suspiria 234
ARCHYTAS Tarentinus alimenta calida ferre solitus 422
Archytas clemens in seruos 2665. crepitaculum inuenit 1277. cubum reperit 1294. cū seruis ludit 3786
Archytas dux sexies electus 1263
Archytas legislator 1202
Archytas machinarum bellicarum inuentor 3627. mathematicus 1254. multos habuit seruos 2359. obscenitatem vitauit 2881
Archytas philosophus & dictator 1202
Archytas verba obscena fugit 2255
Archyræ clementia in uilliciū 2671. columba uolans 3706
Archyræ & Platonis in mathesi concertatio 1256
Archyræ mechanica 1295
ARCYON medicus 1235
Arcyonis prudentia 1714
ARDABVRES captus 799. victus victor 1856
ARDABVRIVS à Leone I. Imp. adoptatus 865. Arianus fauet 3204
ARDALVS Musæ tibialis auctor 1283
ARDANVS ager frumentū non profert 3078
ARDEATES grati in pictore 3368. seditiosi 912
Ardeatum ob puellam certamen 2281
ARDEBVRIVS è carcere liberatus 762
ARDICES Corinthius pictūræ primus inuentor 3629
ARDIEVS impius in patrem 3518. tyrannus 1613
ARDOINVS Marchio monachus 4120
Ardoini Lombardi crudelitas 2762
ARELLIVS pictor 3701
AREOBINDI pugna cum Socisto 2114
AREOPAGITÆ caupones oderūt 3643. censores seuerī 3278. coram Senatore non ridebant 236. Demosthenem multant 2411. iudices iusti 3227
Areopagitæ iudicium capitis muenerunt 3798. iudicium suspendunt 3836. noctu iudicabant 4314. otiosos non patiuntur 3457
Areopagitæ puerum coturnicum oculos eruentem puniunt 2758. 3420. puerum explorant 3738. 3745. puerū sacrilegum puniunt 3232
Areopagitæ sapientiæ studiosi 1211. Stilponem atheum expellunt 3169
Areopagitæ tēperantes 2204 Theoridem damnant 3463 uenefica puniunt 3451
Areopagitarum iudices 4310. iudicū 1910. lex in dicenda causa 207. nocturna iudicia 4312. Senatus 4309. taciturnitas 228. 3349
Areopagus 3963. prætorium Athenis 4311
ARESCON uir ex muliere 282
ARETÆI fides in amicum 3316. fides in testamento seruando 3349
ARETAPHILA magistratū recusat 2537. patriæ amore tyrannum sustulit 3295. 2162 patiens tormentorum 766.
Aretaphilæ prudētia in tollenda tyrannide 1668
ARETAS R. Arabum auguri um profert de exercitu Vitellij 1412. filij membra colligit 258
ARETE Aristippi filia & discipula 3759 3768. docta 1199
Arete Timocrati nubere coacta 885
Arete Herodē Antipā maritū repudiat 881
ARETHVSA in amnem uersa 456
Arethusa fons pisces sacros alit 3981
ARETINI Petrarchæ natalibus celebres 963
ARGADVS luxuriam coercet 2229. suorum consilio parcit 1929
Argadi lex contra ebrietatem 2228
ARGÆVS auxilia simulat 1872. mulieres solis maritis notas esse uult 2232
ARGÆI piris uictitant 2220
ARGANTHONE solitudinis amans 2921
Arganthones in Rhesum maritum amor 48
ARGANTHONIVS Gaditanus longæuus 328
ARGENTARIA poetria 1155
ARGENTINA capta 807 direpta 642
Argentinense templum magnificum 3962
Argentinenses blasphemum puniunt 3091. [redacted] 4091
Argentinensium impudentia 2928
Argentoratensis schola 4064
ARGENTOLII tunica Christi reperta 4149
ARGIA speciosa 285
ARGIARVM uestitus 437
ARGII apud Tirynthum cæsi 346
ARGINVSSA ceruos alit 1986
ARGIS Pyrrhi R. scutū in tēplo Cereris suspēsum 985
ARGIVI a musicæ violatore piacula exegere 1285. ad Stheniorum luctam tibiam adhibebant 1289. adulantur Philippo 2852. Agesilaum Spartæ R. diuino auxilio uincunt 621
Argiui ambitiosi 2569. Bitoni statuam ponunt 3387 βραχυλίγοι seu breuitatis studiosi 3826
Argiui comam tondent 300. combusti 478
Argiui diuinatione tauri à lupo cōfecti regnum Danao attribuunt 1351
Argiui ex fictilibus bibere soliti 2420. fures 3561 honorant sortes 3380. Hybristica celebrant 204. Hypermnestram iudicio absoluunt 3261
Argiui grati in Hippocratem 3368
Argiui impatiētes cladis 2190 in otiosos animaduertunt 3457. Ladæ statuam ponūt 3387. latrones 3731
Argiui, Liberij patris signū rapiunt 3156. Neptuno templum eruunt 636. 3137. quantū Homero tribuerint 1171. seditiosi 927. Telesillam statua honorant 3360. 3380. trophæa sua tuentur 963. uicti & victores 1944
Argiui uinolenti 2240
Argiuorum certamen cum Athenienſibus de antiquitate 964. certamen cum Laconibus 212
Argiuorum de Pyrrho Epirotarum R. trophæum 964
Argiuorum ducum fletus 239
Argiuorum exercitus ad Thebas cæsus, unico Adrasto euadente 546
Argiuorum primus rex 4045. iudicium 1910. iusiurandum in fœderibus 164. 165
Argiuorum matres infelices 3926. mos funebris 100. 4121. mulieres bellicosæ 2075. numus 4151. odium in Athenienses 60. parentalia 3115. 4206. præda 595. reges annui 4246. regio siticulosa 659
Argiuorum scirpea simulacra in Tyberim proiecta 4050. Senatores 4307
Argiuorum serui bellum mouent 3529
Argiuorum superstitio 3115. tēpla 3962. uotum 168
Argiuis ciuium uitia obiecta 1225. tonsura ignominiosa 1231
ARGIVA uirgo Bryantem odisse priuat 2273
Argiuæ matres filios cęsos deplorant 98
Argiuæ mulieres contra Pyrrhum se defendunt 2143
Argiuus quidam ignorantia delectatus 69
Argiui cuiusdam iactantia 163 statua percussorem sui oppressit 3489
Argiui cuiusdam melancholia 19. 83
Argiui cadauer ab Hercule crematum 571
Argiui exercitus duces boni 1608
ARGO nauis 3715. Corinthi seruata 985
ARGONAVTÆ celebres 2137. de perfidia nouercæ patri iudicium permittunt 3434. frigida se lauabāt 352
Argonautæ grati in Phineum 3354. magnifici in nauci 2413. naufragio ereptis 223
Argonautarum aureum uellus 593 839
Argonautis remedium cōtra tempestatem, monstrat Orpheus 3312
Argonautis columbæ omen reditus in patriam 1465
ARGOS urbs fontibus carēs 3945
ARGVS rex prudens 1639
Argus campus sterilis 3995
Argi fabula musices effectus exprimit 384
Argi lucus incensus 648
Argi sepulcrum 574
ARGOLICI equi 898
ARGYNVS submersus 91
ARGYRA nympha amat Salmum 51
ARGYRASPIDÆ ab Alexandro M. exauctorati lugent 102
Argyraspidæ muneribus corrupti 2814. perfidi in Eumenem 3091
ARGYROPYLVS Rom. ob zelotypus 104
ARGYRRHIVS effeminatus 2151
ARIA seipsam occidit 452
Aria fertilis regio 3993
ARIADNE Doma elegans 287. patru periit 491
Ariadnes monimentum 574
ARIÆI quotidie ebrij 2234. 2246
ARIALDVS presbyteris uxorum contubernio interdixit 410
ARIAMENES Xerxis nauarchus 748
ARIAMNES Crassum seducit 1844. Galatis per annum epulum dat 2438
ARIANA hæresis 1320
ARIANI 1320. falso accusant Athanasium 2856
Ariani hæretici martyres 2184
Arianorum fallacia 3205
Arianus furore Satanico correptus 15
Arianus uocem recipit 349
ARIARATHA crucifixus 489
ARIARATHES R. se concremauit 2067
Ariarathes à M. Antonio interficitur 1933
ARIASPES uenenum bibit 507
ARICIA portis abundans 3975
Aricinæ Dianæ templum 2113
ARIDALI ara oraculis clara 4195
ARIDÆVS Macedo Euripidem sustulit 2579. semifatuus 17. 750. 1647. Alexandri M. corpus in Ægyptū deportat 2369
ARIDICIS Philo. iocus in libertum 2890. 2966
ARIDIVS supplici pedē impegit 2935
ARIES insoliti coloris quid Hetruscis significet 1350
Arietum machinæ 4345
ARIGEVS mulieres solis maritis notas esse uult 1923
Arigei ioco in Selinūtios 2953
ARIGNOTE docta 1199

ARII hostes terrent 1868
Ariorū militaris ornatus 4340
ARIMASPI certant liberalitate cum Cyro 2380. Cyri exercitum iuuant 2366. Euergetæ dicti 679 778. libertate à Cyro donati 778 sagittis boni 393
ARIMENES patiens repulsę 2173
ARIMINENSIS synodus 1945. 4157
ARIMPHÆORVM asylum 3997
ARIOALDVS R. crudelis contrà Bilidulfum monachum 2742
ARIOBARZANES cōmeatum conseruat 1824. filio cedit regno 56. 3258. impius in patrem 3519
ARIOMENES Xerxis nauarchus 3672
ARION citharœdus 1279. & 1288. à Delphino seruatus 316
Arion chorum instituit 1138. & 1147
Arionis statua 979
ARIOPHARNIS R. iudicū 1910
ARIOVISTVS R. de die cōflictus sagas consulit 1544. & 1547
ARIPERTVS R. submersus 513
Aripertus R. uoce incerta monitus de morte Grimoaldi 1410
Aripertī prudentia in excipiēdis legatis 1729. in explorando diligentia 159. 160
Ariperti R. uestitus 2336. timiditas 2153
Aripertus II. R. crudelis 2749
ARIPHRADES fellator 2322
ARISBAS legislator 1565
ARISTACRIDAS hostem non metuit 2056
ARISTÆNETA Helpidij uxor hemitritæo correpta 362
ARISTÆNETVS & Philopœmen diuersorum morū 3732
ARISTÆVS Apoll. F. spurius apū & mellis usum docuit 3659. caniculā placat 3154. Græciam peste liberat 370
Aristæus Iudæos liberat 1746
Aristæus legatus Ptolemæi R. 744
Aristæus olei inuentor 3626. primus mel uino miscuit 3799
Aristæus gigas 275
ARISTAGORAS Meliī impius 2225
Aristagoras Milesius legatus Spartam 743
Aristagoras Milesius Iones ad defectionem incitat 3489. ærea tabella terræ situm ex pressit 1260. Nemeis ludis uicit 407
Aristagoræ somnium de naufragio 1487. stultum consilium 2018
ARISTANDER Alexandrū M. consolatur 195. Alexandrum M. sepeliri fecit 1677. 1719. 1735
Aristander diuinaculus 1344.
ARISTARCHVS D. Pauli comes 1307
Aristarchus Grāmaticus 202. 1091. hydropicus 371. multa scripsit 3825
Aristarchi Gramm. & Cratetis de uocum flexione controuersia 1101
Aristarchi Gram. filij degeneres 1074
Aristarchi iudicium de Cleanthe 1265
Aristarchus magna uoluptate mathemata tractauit 3859
Aristarchus nimiū temperans 2345. sophistas modestè carpit 2886
Aristarchus tragicus 1151
Aristarchus inedia enectus 504
Aristarchus ineptus poeta 1156
Aristarchus nihil scripsit 3830
Aristarchi de Homeri uersib. ineptum iudicium 1162
ARISTARETE pinxit 3701
ARISTEAS proceliis poeta 1141
Aristeas in diuersis locis eodē tempore uisus 567. 3757. multoties reuixit 565
Aristeas nullis magistris usus 3765
Aristeas præstigiis auctoritatem sibi peperit 1732
Aristeæ monimentum 567
ARISTIA repudiata 878
ARISTIDES Lysimachi F. abstinens munerum 2453. & 2454
Aristides ab amicitia potentū abhorret 3272. æquus in exactione uectigaliū 3346. amans patriæ 3286. 3294. Athenienſium ora in se conuertit 993
Cimonem animauit 194
Aristides clemens erga auctores exilij 2664. 2688. cur in exilium ablegatus 3923. de principatu cōtendit 2571
Aristides gloriæ contemtor 2525. Græcorum felicitas dictus 4017. hostem ludit noctu per lumina 1783. humanus in socios 2879. 2909
Aristides mops 667. in patriam reductus 759. iustus 968. Iustus cognominatus 677. 1608 3277. exul 795
Aristides legatus prudēs 1641. longæuus 309. patiens exilij 2178. patriæ ingratæ bene precatur 3286. prædam non attingit 2457. prætura se abdicat 2561
Aristides quomodo iustus euaserit 3256. 3257. reconciliatur Themistocli 214. 845. suorum defectionem impedit 1805. suum nomen testulæ inscribit 2017. Themistoclis consilium probat 1928. tributo præfectus 749. uindictam priuatam deponit 3286
Aristidis cōstantia 2811. 2840. diligentia in magistratu 3840. diligentia in dicendo 1126
Aristidis elogium 990. eloquentia, Smyrna restituta 1131
Aristidis & Themistoclis dissidium 62
Aristidis exilium 105. exulis preces 178
Aristidis fides in iudicio 3351 in patriā 3292. in reum 3344
Aristidis iusiurandum 165. mos in fœdere 4316
Aristidis prudentia in liberando Callia 1714. in non detegendis improbis 1699
Aristidis prudentia politica 1635
Aristidis Iusti tumulus 576
Aristides Locrensis à mustela morsus 474. osor tyrannorum 62
Aristidis Locrensis fides in filiam 3318
Aristides philosophus & bellator 1203. pro Christianis scribit 1339 3071
Aristides rhetor ab Aesculapio monitus terræmotū fugit 1406. pestē laborās uatis ductū somno cognoscit 1404
Aristides rhetor ὁ τῶν ἡμιόνων 3824
Aristides rusticus se suspendit 461
Aristides sophista Antonino obuiā noluit procedere 2556
Aristides statuarius 3704
Aristides Thebanus pictor insignis 3698. picturæ cereæ inuentor 3629
ARISTINVS superstitiosus 3112
ARISTION legatus Mithridatis 744
Aristion tyrannus 1615. philosophus & tyrannus 1204. tyrannidē occupauit 2600
Aristionis tyranni crudelitas 2741
Aristionis legati inepti 1649
Aristionis legati ad Syllā 1109
ARISTIPPE insana 15
ARISTIPPVS Cyrenæus adulator 2913. à Dionysio cōspurus 1985. à Socrate irrisus 1563. abstinens 2223. auarus 2391. 2495. 2496. blandus in Phrynem 2916
Aristippus Canis regius appellatus 684. emaciatur 260. grauis in utraque fortuna 2045. 3813. gulosus 2238
Aristippus Homerū imitatus 3803. in conuiuio regio infimo loco assidet 1032. 2173. intemperantissimus 2209. Laidem amat 2313. lautus 2479. logicus 1175. luxū excusat 205. mathemata cauillatur 1257. μισοδιδάσκαλος 3768. modestus circa uestitum 2883. naufragium exhorret 94. naufragus de hominibus iudicat ex mathesi 1255. nō renuit dona amicorum 2461. patiens conspirationis 2687
Aristippus philosophus 1193. Platonem & Dionysiū inimicos prædixit 1931. Platonem reprehendit 1701
Aristippus popularis 2880. puer adhuc mirā animi celsitudinē demōstrauit 3739
Aristippus quorū præceptor 3759
Aristippus saltat 391. seipsum consolatur 194. scortū adit 2275. seuerus in filiū 2705. talentum à Dionysio petit 2970
Aristippi consolandi exordiū 197
Aristippi & Platonis amicorū diuersa ingenia 1077
Aristippi filij degeneres 1074
Aristippi luxus 2480
Aristippi prudētia in Aeschine sibi reconciliando 1730. in fugiendis periculis 1709. in reprehendendo 1700
Aristippi tolerantia in amissione agri 2171 urbanitas 2965
Aristippus Socraticus benè speratur 78. blandus pro amico 2914. bona abiicit 2465. 2466. pecuniā abiicit 623. reus absoluitur 788. Socratis doctrinā requirit 159. tres mulieres dimittit 2255
Aristippi Socratici uestitus 437
Aristippus tyrannus 1614. Tegeam capit 1891
ARISTIVM mulier duos filios amittit 664
ARISTO Chius Athenienſem carpit 2858
Aristo de officio boni regis 1922. in docendo diligens 3764
T. Aristo I.C. 1572. poculo aureo donatus ob uirtutem 995 1015
Aristo Octæus sacrilegus 3212
Aristo poeta fame extinctus 503. 3367
ARISTOBVLVS Herodis R. F. in carcere interfectus 534. se suspendit 517
Aristobulus historicus uanus 1591
Aristobulus Pp. submersus 512 & 514
Aristobulus R. Iud. ambitiosè regnū conseruat 2639. delatoribus credit 2859. diadema sumit 2544. laustis acclamationib. à Iudæis salutatus 988. fratrē occidit 3534. 4020. impius in matrē 3518. Iturcos cogit ad religionē 3004. matris necem multis ulciscitur 3914. Philellen dictus 47. primus apud Iudæos diadema sumsit 752. Romæ literis operā dedit 4066. sanguinem uomuit 529. seditione mouet inter Iudæos 895. uenenō sublatus 510. uitem auratā Pompeio donat 2442
Aristobuli R. & Hyrcani fratrū odium 957
Aristobuli R. libido regnandi 2598
Aristobulus II. Iud. R. captus 799
Aristobuli poetæ carmen in profluentem abiectū 1030. 2860
ARISTOCLES Messenius philosophus 1192. 1195. 1194. rhetor 1115
ARISTOCLIDES Aeginēta Nemeis ludis uicit 407. oībus se accōmodauit 2883. eius encomium 189
Aristoclides citharœdus 179
Aristoclides tyrannus Stymphalidem amat 2297
ARISTOCRATES Atheniēsis dux imperitus 1649. habitum mutat 1897
Aristocrates R. lapidatus 483. socios deserit in acie 3584
Aristocrati proditori columna erecta 1028
Aristodemus Cydathenæus nudus 441
Aristodemus umbra Socratis 234. 244

Aristodemi Cydathenæi tolerantia 2159
Aristodemus Lacedæmonius lippus 342. strenuè pugnat 2108
Aristodemi fides in Eurytum 3314
Aristodemus legatus auarus 2502
Aristodemus Milesius victoriam Antigono nunciat 154
Aristodemus Pompeij M. filiorum didascalus 3760
Aristodemus R. Messeniorum filiam immolat 3151. 3291. ostentorum metu seipsum iugulauit 1547. pusillanimis 2186. sibiipsi manus infert 460
Aristodemus Spartanus adolescentem rapit 2283. ignominiosè sepultus 1023
Aristodemus Cumanorũ tyrannus 1620. astutè tyrannidem adeptus 2002. cinædus 2304
Aristodemus Cumensium filios calamistratos incedere iussit 1941. Ephebus uocatus 683
Aristodemus tyrannus mitis 2693
Aristodemi tyranni metus insidiarum 2065
Aristodemi tyranni somnium 1425
ARISTODICVS Cumæus oraculum contemnit 1533. Pactyam supplicem Persis tradere recusat 3383
Aristodicus prudens in probis defendendis 1675.1697
ARISTOGENES medicus 1234
ARISTOGITON accusator mendax 2857.2858
Aristogiton Atheniensis Harmodium amat 53. iniuriã ultus 2769. pæderastes 2302
Aristogitonis Atheniẽ. sepulcrum 576. tolerantia 2185
Aristogitõ Cydimi F. filij 3564
Aristogiton orator, Canis uocatus 89. 684. clauditatem simulat 2063
Aristogitonis oratoris improba eloquentia 1118
Aristogiton tyrannicida fortis 2126. ob amorem fortis 2046. statua donatus 983
Aristogitonis tyrannicidæ honorificum testimoniũ 992
ARISTOLAVS pictor 3700
ARISTOMACHES Dionis uxoris pudor 88
ARISTOMACHVS Argiuorũ tyrãnus tyrannidẽ deponit 2560. cardianos oppri mit 1837
Aristomachus Solensis apum amore captus 3659
ARISTOMENES Aegineta Pythiis ludis uicit 406
Aristomenes comicus & cascarius 1202
Aristomenes Messenius captus 801
Aristomenes Messenius à uirgine liberatus 1492. à uulpecula liberatus 316
Aristomenes defensor pudicitiæ 2272. 3356. Dioscurorũ specie hostes cedit 1860
Aristomenes dux prudens 1640. è fouea euadit 403. 761. genij filij putatus 1058. Græcorum optimus iudicatus 1968. gratus in uirginem 3364. homines immolat 3151. hostes terret 1869. hostibus elabitur 771
Aristomenes in casa seruatus 326. iussu oraculi, ut deus cultus 976. Lacedæmonios occidit 403. Messeniorum sacra defodit 3145. 3155
Aristomenes Messenius milites raptores interficit 3403. 3406. patriam instaurat 3294. piloso corde 295. strenuè pugnat 2144. CCC. occidit 2144
Aristomenes uictor ab Andaniis matronis honorificè recipitur 998
Aristomenis Hecatonphonia 3133. prudentia elabendi 1744
Aristomenis scutũ in Trophonij specu dedicatum 985. 3158. uincula à Messenia uirgine præuisa 1488
ARISTON cælator 3702
Ariston Chius à serpente occisus 475. hostibus elapsus 1779. hostes improuisò adoritur 1858
Ariston Chius tragicus 1151
Aristõ Corinthius nauta 1887. Syracusios rem nauticã docet 3631
Ariston Ephesius asinam amauit 2298
Ariston mimus ineptus 1168
Ariston R. ab amico uxorem petit 1947. Agetin uxorẽ stultè accusat 2017
Ariston R. infœcundus 411. perfidus in amicum 3513. πολύχρεμος 884. rex probatissimus 1602. uxorem infœcundam repudiat 878
Aristonis regis de Spartiatis iudicium 1925
Aristoni R. publicis uotis optimus filius natus 1067
ARISTONICVS Asiæ R. ex scorto genitus 1059
Aristonicus Carystius sphæristes 390. 404
Aristonicus citharœdus 1279
Aristonicus Eumenis F. in carcere necatus 534
Aristonicus eunuchus 355
Aristonicus legislator legem fert de uendendis piscibus 1368.3441
ARISTONIDAS statuarius 3704
ARISTONYS citharœdus 1280
Aristonus Lysandro adulatur 2852
ARISTONYMVS strangularia obiit 522
ARISTOPATEIRÆ gymnicis spectaculis interesse licuit 783
ARISTOPHANES comicus 1149. grammaticus 1091. Aeschylũ κρημνοποιὸν appellat 1160. animantium uoces imitatus 3807. poeta mordax 2833.2926. singultum fingit 146. Socratem calumniatus 2857. tetrametri & octometri inuentor 1138
Aristophanes uitia insectatus 2829. uinosus 2244
Aristophanis commẽtaria de amicis 1588. in Euripidẽ iocus 209. iudiciũ de poetis certantib. 1161. lucerna 259
ARISTOPHILVS pharmacopola 3722
ARISTOPHON nonagies quinquies in ius uocatus, semper absolutus est 765
Aristophon prodigus 2385
Aristophontis iactantia 163
ARISTOR astronomiam dicebat supra nos esse 1274
ARISTOTELES æmulus Isocratis 110.2528.3809. eiusdem æmulatione eloquentiæ studia complexus 1114
Aristoteles ambitiosus 2575. 2576. Alexandri M. pædagogus 3758. architectus 3716. carpit Atheniensiũ calumnias 2888. climacterico mortuus 561
Aristoteles cur obscuritati studuerit 3744. debilis stomachi 352. de Grammatica scripsit 1088. de semetipso in neutram partẽ loqui debere prædicabat 1920. dignitatem suam tuetur 2539. ethica tradidit 1358. exercitationes habuit duplices 3841
Aristoteles exul 793. fidus in Alexãdrum discipulũ 3308
Aristoteles gulo 2238. honores sibi astutè conseruat 1990. ingratus in Platonem præceptorem 3504. in re dubia Aiyrios consulit 214. iudicium fugit 2053
Aristoteles legislator 1559. lethali morbo correptus 25. libros magno emit 2412. logicorum princeps 1176. loquacem carpit 2889. magister humilitatis 2523
Aristoteles mathematicus 1254. militauit 1203. mœrore obiit 493. multa scripsit 3825. mundo cultu 297.2343. munificus in pauperes 2363. obscurus uidetur 3827
Aristoteles pharmacopola 1240. Philippi Maced. & Platonis encomiis celebratus 988. philosophus 1193. physicus 1220. Platoni inuidet 114. poëseos magister 1138
Aristoteles pomi odore uitã prorogat 317. primũ miles & pharmacopola 1201. qualem successorẽ sibi delegerit 153
Aristoteles redditis rationib. à medico noluit curari 3849. Rhodium & Lesbiũ uinum degustat 702
Aristoteles senex & æger patriæ instaurationẽ impetrat 3295. somni uoluptatem uigiliis frangit 71. 3851. Speusippi libros carè emit 3853
Aristoteles studiosus mathematum 1257. summè docilis 3772. Theodectеos libros sibi uendicat 2645. Xenocratis æmulus 111
Aristotelis acroamatici libri editi & non editi 156
Aristotelis bibliotheca 3817
Aristotelis de Athenienseiũ ciuitate iudiciũ 1159. de imperio iudicium 1921. de successore sententia 13
Aristotelis discipuli 3759. eloquentia 1116. error μνημονικὸς 36
Aristotelis & Platõnis mutuũ odium 64
Aristotelis ex restitutione patriæ uoluptas 83. gratitudo in Platonem 3309. inanis cruciatus de natura Euripi 3803
Aristotelis iudicium de animæ immortalitate 1500. de diit 1498. de musica 1284. de religione 1918. de Theophrasto 3754. iudicium medicum 1245
Aristotelis libri conseruati 3899. corrupti 650
Aristotelis pia mors 556
Aristotelis præcepta de exercendis iuuenibus 1766. prudentia in placando Alexandro M. 1691
Aristotelis salutãdi forma 178
uotum pro Nicanore 3136
utilissimum præceptũ 191
Aristoteles Cyrenensis beneficium non recipiendum docuit 399
Aristotelis Meliaci impiamatio 281.190
Aristotelis Rhodij astus à pecunia corradenda 1974
ARISTOTIMVS tyrannus 1614. quod omen cælibi habuerit 149.1425
ARISTOXENVS Comicus bibliothecarius 3636. primus anapęstico metro usus 1146
Aristoxenus Cyrenæus philosophus liguritor 2232
Aristoxenus Tarẽtinus Aristotelem contumeliis insectatus 2575. doletibi Theophrastum præpositum 2636
Aristoxenus Tarentinus musicus 1278. sine risu 236.2989. Socrati insidiatur 1961. Thucydidis æmulus 2574
ARISTRATI imago deleta 1028
ARISTVS legatus perfidus 3574
ARISTI R. Lacedæmoniorũ uxor deformis formosa reddita 291
ARISTYLVS ridiculus poeta 1156
ARITHMOMANTIA 1362
ARITIÆ sacerdos rex dicit 3142
ARIVLFVS à D. Sabino protectus 1347.1461
ARIVS Alex. hæreticus 1319. excernens moritur 533. intestina excreuit 529
Arius Cœlius piratas opprimit 2131
Arius dialecticus insignis 1178
Arius R. aquilæ sigillo usus 303
Arij R. fœdus cum Onia Pp. 857
ARLOTTVS Mainardus facetus 2975
Arlottus patiens conuitiorũ 2686
Arlotti moderatio in percutientes 2683. prudentia in captandis potentibus 1729
Arlottus plebanus obesus 279
Arlotti plebani iocus in Alfonsum R. 2955. iudicum epitaphium 2980. prudentia in Trapezita liberãdo 1666 & 1720

ARLVNVS historicus 1585
ARMALERIVS Asculanus proditor 3580
ARMANARICI R. crudelitas 2760
ARMENII Anaitidem colũt 3147. Christi fidem complexi 3005
Armenij hæretici 1322. 1325
Armenij milites ob proditionem stigmatis notati 1031
Armenij Persarum templa uenerantur 3127.3147
Armeniorum beneuolẽtia in Alemannos 353. iusiurandum 144. lex de uirginum prostitutione 4364. mos in fœderibus 164. mos prostituendi uirgines 2286
Armeniorum nauigia 3715. permutatio 4317
Armeniorũ regũ insignia 704
Armenia fama pressa 657. pascendis equis apta 3983
Armenij pugna cũ Duca 2118
ARMERIVS martyr 3033
ARMINIVS Rom. capita hastis præfigit 1878
ARMILVSTRIA festa 4200
ARMOGASTES martyr 3030
ARMORICORVM excidiũ 659. strages 5548
ARMVZIVM insula 3940
Armuzij reges oculis priuati 2784
ARNALDVS Tillius astutè sibi nuptias conficit 1949
Arnaldi Gerardi fides in deposito 3349
ARNGRIMVS amore filiæ Frothonis periclitatur 2285
ARNOBIVS rhetor 1116. somnio monitus fit Christianus 1314.1369
ARNOLDVS Brixianus hæreticus 1324. & 1325. in crucem actus 480
Arnoldus clericus perfidus in Henricum Moguntinũ 3483 & 3485
Arnoldus Fland. comes perfidus in Longaspatam 3542
Arnoldus Moguntinus archiepiscopus bellator 3793. crucem sacram prophanat 3227
Arnoldus princeps Egmontanus doctus 1198
Arnoldus Villanouanus Anti christi aduentum prædixit 1272. chymista 3708. in biremi mortuus 559. medicus 1236. mutis præceptoribus usus 3766. scripta non relegebat 3829
Arnoldi Villanouani somniũ 1431
ARNVLFVS Brixiensis prædicator 4094
Arnülfi capellani pœnitentia 3082
Arnulfus Carolomanni nothus 1060
Arnulfus Lotharingiæ princeps anulum suum in pisce reperit 605. 1373
Arnulfus Imp. coronatus 726. phthiriasi cruciatus 3183
Arnulfus Imp. allij esu mortuus 499. claustra Hungaris laxat 2020
Arnulfus Imp. dux fortis 2097 fœdus cum Hungaris facit 3210. formosus 285. uiribus suis fidit 3198. templum extruxit 4141. ueneno sublatus 508. & 526. urbe Roma potitus 2027
Arnulfus Imp. diuorum reliquias colit 4136. Gulielmo D. insidiatus 1966. potione soporifera deceptus 17. Othoni ignoscit 2691. phthiriasi periit 526
Arnulfi Imp. pœnitentia 1463
Arnulfi Imp. seueritas 1875
ARNVLPHVS archiepisc. Mediolanensis bellica tractat 3792
Arnulphus Brixiensis clericos liberè reprehendit 2828
Arnulphus episc. Turonensis defuncti animam liberat 4168
Arnulphi Galli coniux uirgo 2267
Arnulphus monachus 4120
Arnulphus quidã proscriptus 821
Arnulphus Remorum archiepiscopus priũ in dignitati restitutus 736
ARNVPHIS Quados terret 1530.3154
ARPADVS R. sacra facit 3154
ARPHAXADVS R. Ecbatana munit 2398
Arphaxadi natalis 4041
ARPHAXAT magus 1333
ARRHACHION paneratiasta 404
ARRIA cum marito mortua 49. dissimulat mortem filij 2180. fida in maritum 3335
ARRIANVS episcopus Longobard. luminibus captus 344
Arrianus historicus 1588
Arrianus I.C. 1572
Arrianus philosophus 1193
Arrianus poeta 1143
ARRIVS Antoninus Neruæ condolet 197. Pacuuium solatur ibid.
Arrius Aper generum occidit 3539. à Diocletiano iugulatus 470
Arrius Augusti Cæsaris amicus 858
Q. Arrius 1122
Arrij uitiosa pronũciatio 1095
ARROGATIO 4362
ARSACES eunuchus 355
Arsaces latronum dux 3570. 3571. bello clarus 2083. rex Parthorum 952. Parthicos reges omnes de se sic appellari fecit 691. regnum Mediæ ui adeptus 724
ARSACIDÆ deficiunt 660
Arsacidarum gens incestuosa 3804
ARSACIVS post obitum suum exauctoratus 820
Arsacij nomen ex episcoporũ albo expunctum 1034
ARSAMES Barcæos oppugnat 1982. natus dentatus 294. proditores punit 1806
ARSENIVS abbas opus faciens lacrymabat 23. 240. solitarius 59 & 4051. uirorum quoque consortia fugit 2329. cur 2921. 3062. somni breuis 415. 417
Arsenij abbatis modus orandi 3054
Arsenius diaconus præceptor filiorum Theodosij Imperatoris 3758
Arsenius hæreditatem repudiat 2457
Arsenius patriarcha patiens exilij 2178
ARSINOE in saxum uersa 456
Arsinoë R. Agathoclem interfici curat 2326
Arsinoës regis famula fidelis 3337. luctum philosophus quidam compescit 197. statua 982
Arsinoë urbs crocodilum colit 3123
ARSIPPA contemtrix deorum 3191. in auem uersa 455
ARSVITVS cum cane & equo humatus 570
ARTABANVS Hystaspis F. Darium dehortatur à bello 1756
Artabanus R. Parthorum gratus in Izatem 3362. Iudæorum ducibus uirtutis ergò parcit 3379
Artabanus R. in Tiberium maledicus 203.2833.2833
Artabanus Xerxis stipator 3668. tyrannidem occupat 1992
ARTABASDVS Imp. asino retrò insidens circumuectus 1032. excæcatus 346. imagines restituit 4147
ARTABAZANES propter primogenituram regnum sperat 3390. de regno cum Xerxe certat 2542
ARTABAZES M. Antonij mancipium Cleopatræ dono datus 818
Artabazis pugna cum Vlaro 218
ARTABAZVS cum Atheniensibus pacem init 1887. fugit 2065. hosti elabitur 1776. impius in templum Neptuni 3184
Artabazi prudentia in literis mittendis 1761
ARTACHÆES parcus 275
ARTAPHERNES Histiæũ obiurgat 2826. in crucem agit 3447
Artaphernis iudicium 1910
ARTAVADAS hasta necatus 485
ARTAVASDES R. ab Antonio deficit 3584
ARTAXAS R. Artaxatã condidit 2398
ARTAXERXES R. à Baccabasso seruatus 330. à nemine inuocato adibatur 1733. acie hostes uincit 1854. ambitiosus ob victoriam 2386. aquam à plebeio grato animo accipit 2463. Asiam liberat 1848. Aspasiam filio elocat 2288. à Teribazo seruatus 321
Artaxerxes Cari gloriam inuidet cæsi Cyri 2578. clemẽs in Alciden obtrectatorem 2685. crudelis in filios 2789. Deo dona offert 3076. uota soluit 169
Artaxerxes edixit ut mulieres maritis obedirent 3253
Artaxerxes & Cyrus fratres dissimiles 1076
Artaxerxes ficis aridis & pane hordeaceo uescitur 3813. filias uxorum loco habuit 874. 2306. filij insidias ultus filium occidit 2711. 3435
Artaxerxes fœcundus 409. Gygim uenefica punit 3451. gratulatur Themistoclem ad se uenisse 85. gratus in Mardochæum 3554. Græcos ad pacẽ hortatus 2657. Hesteraim ducit 3387. 4019. humanus in suos 2909. humili loco natus 952. hostibus imprecatur 189
Artaxerxes impatiens suorũ dedecoris 2194. insidias non metuit 82. in Themistoclis caput præmia promittit 2733. iudicibus iniustis cutem detraxit 3442. Lacedæmonios uincit 775. liberalis erga Timagoram 2360. 2437. liberalitate certat 2380. lignari militibus permittit 1823
Artaxerxes Medum transfugam fugit 3447. 3448. mendacem punit 3417
Artaxerxes mendacium auersatus 2837. Mithridati dextram dat 255. mœrore mortuus 495
Artaxerxes noctu uigilat 259 pacem Græcis præcipit 214. perfidus in Græcos 3541. in Tuibazum 3554. Persis regnum restituit 4045. Rhaconem ob iustitiam honorat 3387. Satibarzanẽ donat 1689. eius petita renuit 3272. Teucrus in filios 2704. sitibundus 418. 430. suos ad laborem excitat 1785
Artaxerxes templi ædificationem impedit 3214. Teribazo urbem regiam donat 2441. terræ uotum facit 3121. Themistocli urbes donat 2440. Thessalioni dexteram porrexit 255. Timagorę bones donat 2444. Tissaphernem deficientem punit 1806. Vastim repudiat 2707. uictorum partes semper fouebat 1880. uigilat noctu 416
Artaxerxis R. amor in uxorẽ 3330. auaritia 2491. clementia 2697. in duces 2665. in matrem 2670. cœnaa 437. de Arbace iudicium 1925
Artaxerxis de Antalcidæ amicitia soluta 851. exercitus numerosus 608. filius patri obediens 3321. gratitudo 3356. 3361. moderatio in Arbacem defectorem 2690. nuptiæ magnificæ 2415. pietas in matrem 3320. prudentia in puniendo Artabano 1668. seueritas 2747. studium erga Hipocratem 1247
Artaxerxi eunuchorum insidiæ detectæ 152. fratris 152
Artaxerxes Longimanus cur dictus 688. liberalitatis magister 2755. manu fortis 385. primus delinquentibus principibus pœnam sanciuit 2916
uenationis legem edidit 3630

Artaxerxes Mnemon dictus 682. dona exigua illustri gratia excipit 2884. ducũ uestes flagellare iubet 1031. fratribus mēsam participauit 2907. fert Euclidæ dicendi libertatem 2892. humanus in subditos 2876. indulgens in Tiribazum 2802. malum à paupere accipit 2463. uxori auctor assabilitatis 2873
Artaxerxis Mnemonis libido exitialis 3919
Artaxerxes Ochus sacrilegus 3218
Artaxerxis Ochi stirps excisa 660
ARTAYCTES Persa sacrilegus 1980. 3218. crucifixus 489. templum Protesilai stupro polluit 3221
ARTAYNTAS conuitiũ ulciscitur 2712
ARTEBION Syluano insidiatus 1969
ARTEMIDORVS imperitus astronomię 1264. Onirocritica scripsit 1510
Artemidorus lucrator 401
Artemidorus pedeastes 2203
Artemidorus sordidus 2489
ARTEMISIA regina Cariæ 730. ambitiosa 2573. artemisiam inuenit 1221. 1231. astutè se obsidione liberat 1858
Artemisia bellicosa 2076. bellicæ fortitudinis ergò laudata à Xerxe 990. funebria certamina instituit 1164. gloriæ studiosa 2548. hosti elapsa 1778. uictrix in Rhodo statuã ponit 983. Latmum occupat 1899 3118 nauem sociã demersit 1962. nauibus instructa 3683. Rhodum capit 1897
Artemisiæ R. amor in maritũ 48. consilium 1839. Mausoleum 2409. prudentia 1638
ARTEMIVS dux Aegyptiola tollit 3095
Artemius martyr 3024
ARTEMON adolescens adamatus à mulieribus 52
Artemon contra comitialem quibus usus 1240
Artemon Clazomenius faber claudus 559
Artemon machinarius 3724. mechanicus 1296. tesludinum inuentor 3627. 3800
Artemon quidam nunquam itauit pedibus 2186
Artemon similis Antiocho R. 289
Artemonis timiditas nimia 88. 2064
ARTHEMIVS Bardanii excæcat 2607. imperium affectat 3414
ARTHMIVS Pyctonactis publicè ab Athenienslb. proscriptus 1030
ARTHVRVS R. athletas in coronam sedere iubet 1685 bonus rex 1066. dux fortis 2100. bellator strenuus 2245. perfidus 3548
Arthuri R. augurium cladis 1476. exercitus luxu elanguit 2231. cladis prodigia 1477
ARTHVS bonus rex 1606
ARTINIVS auro corrumpere nititur Peloponnesios 3472
M. ARTORIVS Augusti medicus somnium à Minerua accepit 1235. 1406
Artorius astutè uitam conseruat 1962
ARTOXERXES. Vide Artaxerxes.
ARTVASDES rex doctus 1196
ARVALES sacerdotes 353. & 4191
Arualium fratrum collegium 3105
ARVANDVS auarus 2500
ARVARODDVS piratas interficit 2130
Aruaroddus robustus 385
ARVERNI Romanorum fratres 962. urbes suas incendunt 1905
Aruernorum clades 547. & 548
ARVERNVS magus equos curans 1523
ARVINÆ unde dicti 687
ARVIRAGVS uxorem repudiat 3528
Aruiragi R. strages 550
ARVISIVM unum 3976
ARVNS uxoris ignominiam ultus 2733
Aruns Hetruscus in patriam perfidus 3496
Aruns fidus in obsides 3342. Porsenam patrem Romanis reconciliat 847
Aruntis Tarquinij pugna cum Bruto 2111
Arũtis Tarquinij & Tulliæ cõiugũ diuersa ingenia 1077
Aruns uates Thuscus 1539
ARVNTIVS elegiographus 1153
Aruntius Paterculus faber æneiatauti 2940. 3724. eo periit 3916
Aruntius hydropota Bacchũ contemnit 3223. incestuosus 2306. temulentus 2245
Aruntius præco 3663. uitam seruat pop. Rom. 1715
Aruntij commentum effugiẽdi 1710. prudentia in seditione tollenda 1726
L. Aruntij Stellæ anulus 3[illegible]5
ARVSPICES Hetrusci suo consilio periere 1973
Aruspices Romæ 1306. Tibiro falsa prædicant 1496
ARVANDES æmulus Datij 2587. monetam ex argento fecit 4331
ARYCANDEI Lycij ære alieno granati 629
ARYMPHÆI sine capillis 292

A S

ASAR. Aethiopes diuina ope uincit 1048. cum paucis uincit 1042. diffidit Deo 3196. dona offert Deo 3076. idola sustulit 3095. 2998. idololatriam fouet 3177. pedibus ægrotat 360. uota patris soluit 168
Asæ R. fiducia in Deum 2946. fœdus cum Benadad R. 857. preces exauditæ 3[illegible]. regnum pacificum 852
ASAEL uelox 388
ASANDRVS mœnia Isthmi extruit 2408
ASANES Blachos ad defectionem inducit 3195. Bulgaros ad defectionem incitat 1986
ASAPHVS cantor celebris 1279. cantores musicos instituit 1293
Asaphi de felicitate humana iudicium 1501
ASARIAS diuinitus doctus 3766
Asarias spado 354
ASBOLOMENI qui 685
ASBYLVS cursor 399. Olympionica 406. perpetuò uirgo 2253
ASCALON urbs à Christianis capta 4034
Ascalonitarũ crudelitas 2739
ASCANIVS Sforcia Borgiã sibi conciliat 1985. captiuus Venetias perductus 800
Ascanius Sforcia Card. in carcere 804. liberatus captiuitate 771. 776
[redacted]
Ascanij pietas in nouercã 3325
ASCHOBRVNNA inundatione periit 648
ASCLEPIADES auarus 2489. 2490
Asclepiades austerus in conferendo 2941
Asclepiades Grãmaticus 1091
Asclepiades Hipparchi Alexãdri mortem Athenas nunciat 154
Asclepiades medicus 1234. hibernatus studiosus 41. scalarum lapsu exanimatus 337. 197
Asclepiadis fiducia in medicina 2850
Asclepiades philosophus cæcus 344
Asclepiades nostu laborabat ut studiis sumtum haberet 3795. 3853
Asclepiades otij suffragator 442
Asclepiades philosophiæ Athenis studet 3633. phreneticos cantu reficiebat censuit 1291
Asclepiadis medici tolerantia in cæcitate 2159
Asclepiades Prusiẽsis blasphemus 3193. clatum resuscitat 565
Asclepiadarum medicorũ iuramentum 3254
ASCLEPIODORVS mathematicus 1255. puer naturæ miracula & causas inquirebat 3734. 3803
ASCLEPIODOTVS auctorum scripta cum artificum actoali conferebat 3768
Asclepiodotus studiosus physices 1228. tres tantũ mortuos inuenit 1916
Asclepiodotus statuari⁹ 3704
ASCLEPION medicus 1234
ASCLEPIVS Afer in docendo extemporanea facultate præditus 3764
ASCLITARION mathematicus Domitiano prædixit futura 1270
ASCOLIA festum 4198
ASCOLIASM⁹ saltatio 386
ASCOMANNI piratæ 3567
Q. ASCONIVS Pedianus ceecus 345. senex historias scripsit 3828
ASCRA uicus ignobilis 3691
ASCVLANI Romanos iugant 1865
Asculani iuuenes ad mortem lætu profecti 2165
ASDRVBAL hostium cõsilia præuidet 1236
ASELLA monacha 4129. 4130. assidua in oramdo 3839. humi cubat 2334. ieiunat 2214
Asellæ frugalitas 2222
ASELLIVS Sempronius historicus 135
ASELLVS quid C. Mario portenderit 1391
ASIA sine hedera 3974. seminarium uitiorum 2208. uiris doctis clara 944. unde nomen sortita 695
Asiæ multa publica iteragnati 811
Asiæ XII. urbes terræmotu prostratæ 646
ASIANA synodus 496
Asiani ab æquinoctio autumnali annum auspicati 4011
Asiani colore albo 260
Asiani Persarum regis subditi 808
Asiani timidi 91
Asianorum mores 3791
Asiorum numus 4331
Asianus medicus hircum olens 281
Asiano cuidam diuiti pedes abscisi 358
Asiaticus legatus crudelis in bubulcum 2764
Asiaticus luxus 2385
Asiatici in Seleucum mitiores 115
Asiatici oratores 1107
Asiatici preciosa secum in pugnam ferunt 1794
ASIATICVS seipsum occidit 459
Val. Asiatici iudicium de morte Caij Imp. 2822.
ASIAZES Mustapham prodit 3576
ASIEL scriba celerrim⁹ 3670
ASILAS augur 1344
ASINÆVS Iudæus textor 3696. ex textore, Babyloniæ præfectus factus 959. à Iudaismo deficit 3173
Asinæus Iudæorum D. fotus 2082. pusillus 278
Asinæi exules 635
ASINIVS Catullo lintea furatus 3564
Asinius Gallus ob linguæ libertatem periclitatur 2941 pusillus 278
Asinius Pollio æmulus Ciceronis 2574. ambitiosus 2575. Ciceroni infensus 110. de Dalmatis triũphat 1010. eloquens 1107. facetus 2949. grammaticus 1092. historicus 1585
Asinius Pollio in Liuio, Cæsare, Salustio & Cicerone gd reprehenderit 1128
Asinius Pollio in Planciũ orationes parauit 1962
Asinius Pollio nihil scripsit 3830
Asinius Pollio patiens infectationum 2697
Asinius Pollio patiens mortis filij 2180
Asinius Pollio rhetor 1114
Asinius Pollio tragicus 1152

C. Asinius Pollio triumphat 4037
Asinij Pollionis bibliotheca 3817
Asinij Celeris luxus 2480
ASLACES miles fortis 2106
ASMVNDVS & Asuitus cõmoriuntur 863
Asmũdi cum Asuito amicitia 854
ASOPVS fluuius iuncos insignes habet 3976
Asopei mulso libant 4214
ASOPICHVS olympionica 406
ASOPODORVS in tibicinẽ à uulgo probatum 1285
ASOTES uirgam ferrea fran git 392
ASOVINI de Bogen Boëmi trophæa 964
ASPALIS uirgo se suspendit 517
Aspalidis cadauer disparuit 567
ASPARES Arianis fauet 3204. aquam ad restinguendum incendiũ affert 3686. Ioannem tyran. uincit 1892
ASPASIA Cyri meretrix 2316 & 2319. Artoxerxem consolatur 195
Aspasia Dianæ sacerdos 742
Aspasia Milesia docta 1199. ethices perita 1539. formę negligens 297
Aspasia Periclis pellex 49. uxor 868. belli Megarici causa 892
Aspasia lena 2286. Thargeliæ imitatrix 3808
Aspasia regina Persarum humili loco natà 952
Aspasia R. Cyri munus renuit 2461. formosa 287. in somno remedium ad tumorẽ oris didicit 348. & 1404. nuptias Artoxerxis fugit 2270
Aspasia R. ob pudicitiã & formam Cyri & Artoxerxis nuptias consecuta 872
Aspasiæ R. amor in concubinam Cyri 3326. prudentia 1638. uirgineus pudor 2266
Aspasia sophistria & poetria 1155
Aspasia uirgo Milto dicta 680 & 687
ASPASIVS Byblus appellatus 682. papyrum inuenit 3697
Aspasius logicus 1176
Ἀσπαρμὸς 169
ASPONDIORVM numus 4331
ASPENDIVS citharœd⁹ 82. 1280
ASPER cæcus 382
ASPHALTITES lacus 3944 bitumen gignit 3971
ASPHENAZO spadonum magister 749
ASPRENAS quod omen cædis habuerit 1416
ASPRENATES colo liberati 353
ASSAMONÆI principatus concidit 661
ASSAON incestuosus 2306
ASSASSINI apostatæ 3175
Assassini Latinis formidolosi 3164
Assassinorum obedientia erga regem 3594
Cn. ASSIDIONEM quidam simulat 1954
ASSILI sues maximos alunt 3985
ASSVERVS Iudæos delet 4019. punit Amanem 3417. Vastim repudiat 878. 3438. decretũ suum reuocat 3266
Assueri eunuchi perfidi 3483
ASSYRII Romani senatoris preces 3047
ASSYRII ægrotos in uiis ponebant 1231
Assyrij balnei studiosi 302
Assyrij dictis Nemrodi R. parent 3172. Iunonem colunt 3127. mortuos in melle seruant 571. peste pereunt 541
Assyrij primi in exteras gẽtes arma tulerunt 3798. primi Vraniam Venerem colẽre 4192
Assyrij superstitionis magistri 3107
Assyriorum annus 4011
Assyriorum imperium in Sardanapalo deficit 734
Assyriorum mos in sponsalib. 4365
Assyriorum pacis signum 184
Assyriorum principum fletus 237
Assyriorum rex Ferdinando regi pardalim donat 2444
Assyriorum reges in paludib. conditi 573
Assyriorũ regum insignia 704
Assyriorum regnum à Belo ceptum 4045. in Astyage defecit 4044
Assyriorũ regni duratio 4046
Assyriorum sacerdotes unguines 4188
Assyriorum uestitus 439. uirgines uenales 4365
Assyriis mos supplicandi 181
ASTACVS urbs insalubris 4001
ASTANDÆ Persarum gramatophori 3686
ASTAPENSES concremati 79. 480. mortem seruituti præferũt 2184. odio Rom. occumbunt 2060
ASTARTES præ metu exclamat 225
ASTER Olynthius pro patria pugnat 3288. sagittarius insignis 393
ASTERIVS Arabs Arianos detestatur 3086
Asterius gigas 275
Asterius Gregoriũ Antiochenum episc. calumniosè accusat 3418
Asterius martyr crucifix⁹ 489
ASTERIÆ amor in patrẽ 55
ASTOMORI odore uiuunt 433
ASTORVM mores 3731
ASTRAGALIS olim diuina bant 1363
Astragalismus ludus 3783
Astragalomantia 1363
ASTRAMPSYCHVS ueterinarius 1240
ASTROLOGIA procreatrix superstitionum 3106
ASTVR Memnonis auriga 3684
ASTVRES bellicosi 2072. D. Seuerino inobedientes 3209
Asturi oppidi excidium à D. Seuerino prædictum 1485
Asturia auro abundat 3069
ASTYAGES R. à Cyro captⁿ 4042. cum Halyatte R. bellum gerit 4042
Astyages Cyri pueri consilio paret 1928
Astyages mollis 2343. mundus in uictu 2339
Astyagis crudelitas 2778. iudicium de Harpago 1918. somnium de Cyro 1441
ASTYANASSÆ libri obscœni 2276
ASTYANAX è turri præcipitatus 497. 3926
ASTYCRATIDAS amans libertatis 41
ASTYDAMAS histrio 1166. tragicus 1150. uorax 2238
Astydamãtis histrionis iactantia 163
ASTYGIRES tyrãnicida fortis 2125. insidiantem fori interficit 2715
ASTYLVS cursor 399
Astylus patriam abnegat 3487
Astylus uates 1339
Astyli domus in carcerem publicum uersa 1027
Astyli statua à Crotoniatis deiecta ibidem
Astylo Crotoniatæ statua posita 980
ASTYPALÆA à leporibus infestata 633. leporib. abundat 3987. olim leporibus caruit 665
Astypalæa perdicibus abundans 3980
Astypalææ & Anaphes similitudo 1072
ASTYPHILVS somniũ Cimonis interpretatur 1345
Astyphilus uates 1339
ASTYRA urbs auri metalla habebat 3969
ASVITI cum Asmundo amicitia 854
ASYCHIS R. prudenter tollit mutuationes 1718 eius pyramis 2472

A T

ATÆÆ R. Scyth. obscura epistola 3827
ATALANTA ab ursa nutrita 316. aprum confecit 3674. Cybeles templum stupro polluit 3221. in leonem uersa 455
Atalanta Peleum falsò accusat 3474
Atalanta puleçrrima 284. solitudinis amans 2921. uelox cursu 388. 399. uiros fugit 2260
Atalantæ lectus 2416. pater crudelis 3523
ATALANTIA temperantissima 2202
ATAPACVS scuto pro sinistre usus 1772
ATARNA à culicibus infestata 634
ATAS puer celerrimus 388
ATEAS R. de Itinenia iudicat 1285. equum fricat 3658. ignauus 3796
Ateas R. malebat audire hinnitum equi quàm musicum 1293
ATELLANI qui 1167
ATELLES fratribus æqualis 1070
ATELLIVS uitæ cupidus 38
ATEPOMARVS libidinosus 2278
ATERIVS Labeo pictor 3700
ATHACHVS eunuchus 354
ATHALARICVS R. doctos amauit 3375
ATHALIA R. auia crudelissima 3521. Dauidis stirpem excindere conata 2645. Ochoziæ auctor superstitionis 3106
Athaliæ R. in stirpem Dauidis inuidia in. libido regnandi 2598
ATHAMAS insanus 14. iniustè liberatur 3480
ATHANARICVS R. à suis patria expulsus 794. Byzantio oblectatus 70. 126. Constantinopolim admiratur 157. honorificè sepultus 958. sanguinis fluxu obiit 510. 3186
ATHANASIVS Alexandrinus episcopus 1314. 4104. patiens conuitiorum 2173. per sexennium latuit 2051. religionis mutationem prędicit 1468
Athanasius M. Alexandri episc. amanuensis 3672. Constantinum M. incipat 2826 prudenter insidias effugit 1711. puer baptizat pueros 3741. 3743
Athanasius uoluit unumquemque suam ecclesiam pascere 3094
Athanasij episc. clemẽtia 2688
Athanasij dignitatis omẽt 1434
Athanasij institutum in hymnis 4155
Athanasio insidiæ positæ 1961
Athanasij M. prudentia in effugiendo iudicio 1695
Athanasius patriarcha Heraclio Imp. quæstionem proponit 1945
Athanasius patriarcha ultionis cupidus 2738. 2770. & 2780
ATHANATVS prodigiosæ ostentationis 392
ATHAVLIVS R. à militibus suis obtruncatus 467. 2784. Placidiæ sororis indulgens Romanis parcit 81
Athaulfus R. Gallæ Placidiæ consilio plus iusto parcit 1922. & 3590. Alarici R. cadauer defodit in fluuio 173. à stulto necatus 466
Athaulfus R. ambitiosus in tutilis 2630. dominandi cupidus 2614
Athaulfi dicti Rom. principes ab Athaulfo Gotho 691
Athaulfus Rom. adolescens à lepra liberatus 372
ATHEAS auxilia simulat 1872
ATHELSTANVS R. uictus uictor 1856
Athelstani R. preces exauditæ 3056
ATHELVOLDVS Comes perfidus in R. Edgarũ 3554
ATHENA ad uitam reuocata 564
ATHENÆVS grammaticus 1093
Athenæus philosophus & gubernator 1202. ruina oppressus 500
Athenæus scriptor mendax in Massilienses 2847
ATHENAGORAS philos. pro Christianis scribit 3071

Athenagoræ fides in Rhodios 3313
ATHENAIS Augusta humili loco nata Athenis 954
Athenaidi nomen mutatum 695
ATHENÆ captæ 805.806. ab Antipatro captæ 4034. à Lysandro captæ 4046
Athenę Græcię Mufcum 3952. 4062
Athenæ in Socratem ingratæ 3597. mœnitis nudatæ 638. pecunia inopes 653. pestę liberatæ 369.370. salubres 4000
Athenarum mœnia Lysander solo exæquauit 4019
Athenarum urbs platanis nobilis 3974
Athenarum urbis fortuna uaria 1068
Athenis adynati binos obolos accipiebãt ex publico 2364
Athenis Butis pictura 3642
Athenis coquorũ tribus 3719
Athenis diebant αὐτὸ κεφαλαιον ἡ πατεῖν 1108
Athenis Dionysia celebrata 4019
Athenis facilis in Delum nauigatio 227
Athenis festum conuitiis dicatum 207. Hecatombæa festa celebrata 4031. in cauponа bibere uel edere nullus audebat 3640
Athenis iuuenes ebrij per quatuor dies dormientes 415
Athenis ob Mantinæam victoriam dies celebris 4030
Athenis otium in iudiciũ uocabatur 1680
Athenis pauci à D. Paulo conuersi 3208
Athenis peregrinis nõ licebat in theatro saltare 1036.& 2948
Athenis quæ discerent pueri 3750
Athenis quidam impij uoti à Demade accusatus 3420
Athenis senatus quingentorũ fuit 4507
Athenis serui multi 610. spurij à legitimis arcentur 823. Thesea celebrata 4031. triagymnasia 398
ATHENIENSIS adolescẽs captiuitate liberatus 771
Atheniensis anus cicuta innoxiẽ usa 424
Atheniensis democratia in tyrannidem 4216
Atheniensis literarum oblitus 35
Atheniensis populus in tribus distributus 4255
Atheniensis puer inhumanus in psittacum 2937
Athenensis quidam à mulieribus occisus 468
Atheniensis schola peregrinis inclaruit 3768
Atheniensis sordidus 2818
Atheniensis timore perculsus fugit 2066
Atheniensis cuiusdam iactantia 165
Atheniensis regni duratio 4046
Atheniensis reipubl. duratio ibidem
Atheniensis urbis constitutio 4239.4240
ATHENIENSES absente Solone seditionẽ concitãt 921
Athenienses à Lacedæmoniis uicti 4033. à Philippo M. uicti 4022. 4032. à Paulo conuersi 3012. à solis occasu diem incipiunt 4008. à Syracusanis capti, ꝓpter Euripidem seruati 1172
Athenienses à tyrannis liberati 771
Athenienses Acusilai hæredes 599
Athenienses adulatores puniunt 3461.3462
Athenienses æmuli Periclis 2329. ære alieno oppressi 811. Agesipolim ad ciuitatẽ Megarensem prouocãt 211
Athenienses agnum non comedebant 434. Alcibiadẽ à Sicilia euocant 245. Alexandro diuinos honores negant 213.168
Athenienses allio nates tergebant 301. allio pro sapone usi 2344
Athenienses ambitiosi ob victoriam 2586. ante septimum diem exercitum non educebãt 4342. Antiphontem damnant 4313
Athenienses Anaxagoram impietatis accusant 1267. Apollini Alexicaco tẽplũ dedicant 3156. Archonti primum in theatris locum cõcedunt 1005. Aristotelem iudicio persecuti 3474
Athenienses arma contra formicas sumunt 2022. Aristagoræ consiliis parent 2035. Aristidis filiam elocant 2429.3384. Aristogitonis neptem dotant 2369. 2429. Artimium condemnant 3463
Athenienses artis Grammaticæ studiosi 1104
Athenienses Atarbem morti adiudicant 3169. Athenagoram urgis cędunt 3420. athletas victores honorant 4323
Athenienses αὐτόξυλοι 943. 3624. Bacchi imaginem negligunt 3224. bellandi cupidi 2019. benemeritis de Prytaneo cibaria mittebant 1015. blandi in agricolas 211. 2912
Athenienses Boream inuocãt 3132. calumniatores puniunt 3418. canes affectantur 70. canibus affectantibus oblectantur 70. capillis cicadas aureas implicabant 706
Athenienses capti, Euripidis causa liberati 778
Athenienses captiui Siculorũ filios literas docent 816
Athenienses cedunt Laconib. 2361. cerebrum in cibis auersantur 2247. Chiorum pestilitatem notant 3431. ciues bonos corona decorabant 1003. ciues suos ab inani gloria deterrent 2234 ciuitatem lustrãt 4028
Athenienses Cleophontis cõsilijs parent 2035. Codrũ in deos referunt 3603. colunt Cererem 3604. cõmœdiã contemnebãt 1173. confitentibus peccata ignoscebant 2835.2844. contra formicas egrediuntur 673
Athenienses copiam simulant 1875. corruptos muneribus puniunt 3411
Athenienses crudeles in Scionæos 2776. deæ Nemesi signum ponunt 3156. decretum suum reuocãt 3266
Athenienses de fuga portento admoniti 1492
Athenienses depyges 296
Athenienses dicteriis Syllã efferarunt 2988. diuina ope Persas uincunt 1050. δεκάμηνοι obulũ dabant 4325. dolent Mileti expugnationem 862.2901. ebriũ principem morte multant 3403
Athenienses ephebi cursu certantes 400
Athenienses Erechtheo rege celebres 1055. etiam res inanimes in iudicium adducebant 3399. Eubœum Parium liberant 1170. Eu thymachum capite multãt 3462
Athenienses ex Persico marmore trophæa erigũt 964. exules ciuitate donãt 4243. fame laborant 429.655
Athenienses feminæ cur ἀναῤῥιδικαῖ dictæ 697
Athenienses ficubus uictitant 408.2220. fidem honorant 3386
Athenienses filiorum indigenarum ciuium ætatem inquirunt 258
Athenienses formæ studiosi 297. funiculo in concionẽ coguntur 1087. item datis numis 1687
Athenienses grati in Demetrium 3605. in Erechtheũ 3356. in Hippocratem 3368. in mulam 3369. in Platæenses & Thebanos 3382. in Thebanos 3357.3371. in Theseum 3604
Athenienses graudarum zonam in Dianæ templo deponebant 4361
Athenienses Harmodij & Aristogitonis libertatis nomina seruis indere prohibent 697
Athenienses hippagines inuenerunt 3628
Athenienses Hipparchum imitati 3804. Homeri studiosi 1171. hostes terrent 1875. Ianuarium mentem Demetrij nomine appellant 696
Athenienses in Academia nõ ridebant 236. in assentationem propensi 2852 2853
Athenienses ingrati in Solonem 3597. in Theseum, Aristidẽ & Phocionẽ 3598
Athenienses iniustè damnant ciues 3616.3617
Athenienses iniusti in non puniendo 3479.3480. iniusto quæstu uiuentes puniũt 3410. in latomias damnati 810. in mulierum crudelitatem animaduertunt 3416. perfidos in patriam puniũt 2422
Athenienses improuisi Laconum agium uastant 1860. inquilinum à iudicio arcẽt 822. in Sympositis tripudiant 391
Athenienses Ionum nomẽ odio habent 68
Athenienses iugi sessione depyges 423. Lacedæmoniorum legatos laudant 176
Athenienses lanificij usum inuenere 3696. Leænæ meretrici statuam ponunt 3386
Athenienses legatos puniunt 3424. leges negligunt 3547. legum contemtores puniunt 3460
Athenienses libertatis amantes 41. ludis dediti 2974. Macedonię regibus seruiũt 809. magistratus sortiebantur 720. Mantineam defendunt 2143. manum se interficientis abscindunt 3419. mendacium oderunt 67. mentiuntur in Minoem 2856. Mercurij statuam seruant 396
Athenienses meretrices 236
Athenienses Milesiorum clidem molestè ferunt 101. 2883. minis delectãtur 31. Mitylenæorum hostes 64. molles in cundo 234. mortuos comitantur 214
Athenienses mulam liberant labore 2904. multisse negotiis implicantes 383. nauali prelio victores 4034. noctuæ figura signati à Samiis 817. noctuæ uolatum obseruant 1349. nolunt libertatem Græciæ prodere 3272.3274
Athenienses nominum nouatores 1087. non obediunt oraculo 3195. otiosos puniunt 3457. Oligarchiam amplexati 4230
Athenienses olim osores philosophorum 1212. Olympiadis literas non aperiunt 3343
Athenienses optimi & teterrimi 1600.1610
Athenienses orationi Phocionis assentientes 749. 176. pacẽ fecũt cum Persis 841. pæana canentes cum hostibus congrediuntur 1289. palmam æneam dedicant 3158
Athenienses patientes cladis 2173. pauci uincunt Medos 1042. pecunia corrupti 2314. pedes ungunt 2341. Pelasgos eiiciunt 3431.3532
Athenienses Pelopõnesius beneficium exprobrant 204. perfidi in legatos 3482. 3607. perfidiæ pœnas dant 3921. Philippi literis ad uxorem, abstinent 2891. 3390. philosophos expulerunt 3606. Phocum ob luxum obiurgant 2377. Phrynichum belli ducẽ eligunt 1170. physicos non ferebant 1229
Athenienses picturarum studiosi 3638. Pindaro statuam erexerunt 3362. Polyeuctum iudicio absoluunt 3261. polygamiam concedunt 884. ineptè iudicant de Euripidis Bellerophonte 1162
Athenienses priapisino correpti 556. primitias crinium Delphos deferebant 4213. prodigij in sacris 2468. proditores in patria sepelirĩ prohibebant 3444. pro patria honorem profundũt 3289
Atheniẽses Protagoræ libros comburunt 3400. publicis concilijs sacerdotes adhibebant 4188. pueriũ ob furtum puniunt 3168
Athenienses puniunt atheos 3166.3167. puniunt inhumanos in cadauera 569. 3167. 3420. puniunt Themistium 3167
Athenienses Pyrrhi & Solonis consiliis non parent 2028. 2029
Athenienses quanti fecerint Hegemonem 1171. quid inuenerint 3799
Athenienses religiosi 3105. rotæ figulinæ inuentores 3627
Athenienses sacerdotem occidunt 3165. sacrorum uiolatores puniunt 3169
Athenienses sęui iudices 2717. Samiorum frontem Samæna inscribunt 2738
Athenienses scholares 4066
Atheniẽses scobem ex Heroo excutiẽtes morte multabãt 3169. seruis pilos deradebant 263. seruos fideles honorant 3386. seruos liberant 1767. seueri in Lycidã 2718. Siciliæ situm suis proponunt 1260. Siculorum filios literas docent 3763
Athenienses Socratem cicutã bibere coegerunt 3204. Spartanos ad aras deorum se recipiẽres, dimittũt 3149
Athenienses spectaculis dediti 44.2984. spe thesauri inueniendi frustrati 3879
Athenienses Sophistię auditores captabant 1941
Athenienses Sophoclis legem rescindunt 3265
Athenienses statuariæ studiosi 3637. historiæ 1594. iustitiæ 3276. peregrinorũ 47
Athenienses stultis cõsiliis parebant 2034. suam dignitatem tuentur contra Gelonẽ 2554. suorum cadauera colligunt 567. suos ciues à mari cur abduxerint 3814
Athenienses superstitiosi 311. 314. 315. Tegeatis in acie præferuntur 1006
Athenienses Thasium cũ uoluptate audiunt 3842. Thesei nauigiũ conseruant 613. Timagoram puniunt 3423. Timotheum ob auaritiam multant 3410. tonsorem loquacem puniunt 3421
Athenienses tragœdiam amabant 1171. triburum exigũt 1827. tyrannidis affectatores occidunt 3412. tyranni cidis statuas ponunt 979
Athenienses Oeneum colunt 3148. ueritatem honorant 3382. uersus occasum sepulti 572. victoriam Marathonicam celebrant 4042. victoriæ fama territi 93
Athenienses unguentarij 3721. uibe fugiunt 796. Zenonẽ & Hippocratem colũt 3393
Athenienſiũ actio, metalli nõ inscripti 3441
Athenienſium ambitio 2581. in fœderibus 164. κύριοι 4304. leges de diuortio 4360
Atheniensium legibus permissum sorores ex patre in matrimonium ducere 874
Atheniensium λίχνα 230
Atheniensium lex in cinædos 3407. contra fœneratores 2354. de alimentis parentibus præstandis 3323.3774. de boue nõ mactãdo 3634. de Homeri carminib. 1597. de ingratis 3456. de magistratu 3255. de mortuis 2905
Atheniensium lex hospitalis 2898
Atheniẽsium lex in comœdiæ compositores 4304. in defectores 3447
Atheniẽsiũ lex sepulcralis 2354
Atheniensium literæ 1090. Liturgi 700. luctus ob Thebas excisas 116. luxus 407. 2481
Atheniensium magnificentia in statuas 2412
Atheniensium militum iuramentum 144
Atheniensium mores 3731. mos cõmandi in cognatorum cæde 193. in explorandis adolescentum ingenijs 157. in fœderibus 4316. in funeribus 370.4321. in iudicijs 431. in natuitatibus 2967. in nominum impositione 680
Atheniensium mos in seruos nouitios 179.255. in sponsalibus 2909.4364.4368. 4369.4370.4371
Atheniensium mos sacrificandi 4215. supplicandi 4204. uouendi 3134
Atheniensium mulieres Doridem uestem mutare coactę 1032
Athenienſium naues 2414. naufragium 631. numi 4332
Atheniẽsium ob nobilitatem gloria 963
Atheniensium odium in Minoem 916. in Artemisiam 935. in Megarenses 242. in Philippum 65. in Mitylenæos 64
Atheniensium olea 1449.3475 & 3976. omen infelicis belli 1474. oraculum de colonia 1310. orationes funebres 961. ostracismus 105. pestis 541
Atheniensium Phæcasij sacerdotes 4192. Pithogia 3114. 3129.3153
Atheniensium pœna homicidij 3450. improbitatis 3400. adulterij 3404.3405. in ingratos seruos 3459
Atheniensium poetarum certamina 1163
Atheniensium polemarchi in acie locus 1006
Atheniensiũ polygamia 884. porticus 3966. prætor annuus 4250. prodigium exihij 1486. σωφροσύνη 4312
Atheniensium prudentia in seditione cauenda 1725
Atheniensium pueri uerberib. accipiuntur 2047
Atheniensium reges Cecropidæ dicti 691
Atheniensium regnũ Cecrops auspicatur 4048
Atheniensium respubl. 4242. 4348. rogatio 4306. sacra 4218. 3150. Adonia 3152. Eleusinia 3151
Atheniensium sacra funebria infelicem pugnam denotãt 1364
Atheniensium sacrificia 4207. 4208. sepultura 572.573.576
Atheniensium seruorum defectio 3530. sepultura 574
Atheniensium signum militare 702. pugnæ 707
Atheniensium sportelæ 3443. strages 547.552
Atheniensium studia mechanica 3633. stultitia 1645. 1660. stultum iudiciũ 2017. 2022. suspicio de Phocione 138
Atheniensium testamenti faciendi ius 783
Atheniensium τὰ μὴ μισοπονηρεῖν 162
Atheniensium tribus 4238. tributum 813. triplex iuliũ randum 144. typi 3440. uestitus 436.439
Atheniensium unicus hostib. ereptus 329
Atheniensium uotum 3136. uota Ioui non grata 3150
Atheniensibus Aristogitonis & Harmodij nomen seruis indere nefas 815
Atheniensibus cædę contamĩnatis sacra interdicta 823
Atheniensibus corui augurũt 1475. cur Salamine adiudicata 1158. datum oraculũ de fame laxamento 1465. cadẽ dies partim fęlix partim infelis 4023
Atheniensibus inhumanitas exuiosa 2942. ius testamenti condendi 4213
Atheniensibus Lacedæmonij supplices 183. oraculum datum 1449.1452. oraculum reddituri 1451
Atheniensibus Phocion congiarium denegat 168
Atheniensibus primus in Isthmiis locus attributus 1005
Atheniensibus prodigia clades 1476.1494
Atheniensibus seruis ferreo anulo signare permissũ 304
Atheniẽsibus Xanthus R. suppetias fert 172
ATHENIO astrologus 1268
ATHENION Atheniensium dux, ex seruo natus 952
Athenion seruorũ defectorũ dux 3531. 3587. perfidus in socios 3511
Athenion Maronites pictor 3699
Athenion philosophus & tyrannus 1205
ATHENOCLES hostiũ machinas inutiles reddit 1885
ATHENODORVS philosophus 1193.& politicus 1202. ædes à genio liberat 2110. Augusti libidines corrigit 1682. Augusto magister clementiæ 150 2658. Augusto XXIV. literas iubet recitare 698.1691. Cæsari naledicit 169
Athenodorus felix in docendo 3733. fratri hæreditate cedit 2371. longas orationes respuebat 1499.3824. muliebrẽ uestem sumit 441

ἀυτόξυλοι 600. apparatus scenicus 3785. Ascolia sacra 3153. asylum 3997
Atheniensium auaritia 2494. auara, petitio 2509
Atheniensium audacia 2148. certamen cum Argiuis de antiquitate 964. chreocopia 599
Atheniensium ciuiũ iusiurandum 144
Atheniensium clades 4019
Atheniensium clarissimi quique naturali eloquentia præditi 1112
Atheniensium clementia 2697. in noxios 2660
Atheniensium colonia 623. 624. commiseratio 116
Atheniensium compedes in templo suspensæ 986
Atheniensium comprecandi mos 175
Atheniensium cõtrouersia in oraculo explicando 1542
Atheniensium coniugijs Solon dotes detraxit 872
Atheniensium conuiuales sortes 4326. conuiuia 4329. crudelitas 2747. cũ Græcis amicitia 834.. cum Lacedæmoniis bellum 915. 924. 4228. 2545. cum Megarensibus de Salamine cõcertatio 3270
Atheniensium de deorum iurgio fabula 1687. de Dionysio ineptum iudicium 1162. de poetis sinistra iudicia 1162
Atheniensium δημοψηφισις & ἀῤῥαφεστος 4243
Atheniensium dies ater 3913. dies fausti 3913. dies fęlix 4022
Atheniensium doctorum ambitio 2572
Atheniensium domicilia 435. ἐκκλησιαι 4306. ἐπιθήκαι 3129. ἐπιστάτης 4253. epulæ funebres 2438
Atheniensium & Demetrij Poliorcetis amicitia soluta 851
Atheniensium & Græcorũ dissimilitudo 1068
Atheniensium & Tarentinorũ victoriæ æqualitas 1073
Atheniẽsium exercitus numerosus 608. factiones 933
Atheniensium famis campus 673. felicitas 3896
Atheniensium fides erga seruos 3336. in confœderatos 3312. 3314. in exules 3390. in iudicijs 3351. in promissis 3347.3348
Atheniensium frontibus equi imago insuta à Syracusanis 1031
Atheniensium frugalitas 2220 gaudium ob mortem Philippi R. 105. gratitudo 3355. 3360.3363. idololatria 3125. 3126
Atheniensiũ inconstantia 3871 & 3872. inconsulta temeritas 2015. ingratitudo 3599 3600. 3601. 3603. iniuidia in Socratem 105
Atheniensium iniustitia in accusandis benemeritis 3476
Atheniensium iudices 4310. iudices iusti 3227
Atheniensium iudicia 4308. iudicium αὐθδόσεως 624. iuramentum 144. iusiurandũ in fœderibus 164. κύριοι 4304. leges de diuortio 4360
Atheniensium legibus permissum sorores ex patre in matrimonium ducere 874
Atheniensium λίχνα 230
Atheniensium lex in cinædos 3407. contra fœneratores 2354. de alimentis parentibus præstandis 3323.3774. de boue nõ mactãdo 3634. de Homeri carminib. 1597. de ingratis 3456. de magistratu 3255. de mortuis 2905
Atheniensium lex hospitalis 2898
Atheniẽsium lex in comœdiæ compositores 4304. in defectores 3447
Atheniẽsiũ lex sepulcralis 2354
Atheniensium literæ 1090. Liturgi 700. luctus ob Thebas excisas 116. luxus 407. 2481
Atheniensium magnificentia in statuas 2412
Atheniensium militum iuramentum 144
Atheniensium mores 3731. mos cõmandi in cognatorum cæde 193. in explorandis adolescentum ingenijs 157. in fœderibus 4316. in funeribus 370.4321. in iudicijs 431. in natuitatibus 2967. in nominum impositione 680
Atheniensium mos in seruos nouitios 179.255. in sponsalibus 2909.4364.4368. 4369.4370.4371
Atheniensium mos sacrificandi 4215. supplicandi 4204. uouendi 3134
Atheniensium mulieres Doridem uestem mutare coactę 1032
Athenienſium naues 2414. naufragium 631. numi 4332
Atheniẽsium ob nobilitatem gloria 963
Atheniensium odium in Minoem 916. in Artemisiam 935. in Megarenses 242. in Philippum 65. in Mitylenæos 64
Atheniensium olea 1449.3475 & 3976. omen infelicis belli 1474. oraculum de colonia 1310. orationes funebres 961. ostracismus 105. pestis 541
Atheniensium Phæcasij sacerdotes 4192. Pithogia 3114. 3129.3153
Atheniensium pœna homicidij 3450. improbitatis 3400. adulterij 3404.3405. in ingratos seruos 3459
Atheniensium poetarum certamina 1163
Atheniensium polemarchi in acie locus 1006
Atheniensiũ polygamia 884. porticus 3966. prætor annuus 4250. prodigium exihij 1486. σωφροσύνη 4312
Atheniensium prudentia in seditione cauenda 1725
Atheniensium pueri uerberib. accipiuntur 2047
Atheniensium reges Cecropidæ dicti 691
Atheniensium regnũ Cecrops auspicatur 4048
Atheniensium respubl. 4242. 4348. rogatio 4306. sacra 4218. 3150. Adonia 3152. Eleusinia 3151
Atheniensium sacra funebria infelicem pugnam denotãt 1364
Atheniensium sacrificia 4207. 4208. sepultura 572.573.576
Atheniensium seruorum defectio 3530. sepultura 574
Atheniensium signum militare 702. pugnæ 707
Atheniensium sportelæ 3443. strages 547.552
Atheniensium studia mechanica 3633. stultitia 1645. 1660. stultum iudiciũ 2017. 2022. suspicio de Phocione 138
Atheniensium testamenti faciendi ius 783
Atheniensium τὰ μὴ μισοπονηρεῖν 162
Atheniensium tribus 4238. tributum 813. triplex iuliũ randum 144. typi 3440. uestitus 436.439
Atheniensium unicus hostib. ereptus 329
Atheniensium uotum 3136. uota Ioui non grata 3150
Atheniensibus Aristogitonis & Harmodij nomen seruis indere nefas 815
Atheniensibus cædę contamĩnatis sacra interdicta 823
Atheniensibus corui augurũt 1475. cur Salamine adiudicata 1158. datum oraculũ de fame laxamento 1465. cadẽ dies partim fęlix partim infelis 4023
Atheniensibus inhumanitas exuiosa 2942. ius testamenti condendi 4213
Atheniensibus Lacedæmonij supplices 183. oraculum datum 1449.1452. oraculum reddituri 1451
Atheniensibus Phocion congiarium denegat 168
Atheniensibus primus in Isthmiis locus attributus 1005
Atheniensibus prodigia clades 1476.1494
Atheniensibus seruis ferreo anulo signare permissũ 304
Atheniẽsibus Xanthus R. suppetias fert 172
ATHENIO astrologus 1268
ATHENION Atheniensium dux, ex seruo natus 952
Athenion seruorũ defectorũ dux 3531. 3587. perfidus in socios 3511
Athenion Maronites pictor 3699
Athenion philosophus & tyrannus 1205
ATHENOCLES hostiũ machinas inutiles reddit 1885
ATHENODORVS philosophus 1193.& politicus 1202. ædes à genio liberat 2110. Augusti libidines corrigit 1682. Augusto magister clementiæ 150 2658. Augusto XXIV. literas iubet recitare 698.1691. Cæsari naledicit 169
Athenodorus felix in docendo 3733. fratri hæreditate cedit 2371. longas orationes respuebat 1499.3824. muliebrẽ uestem sumit 441

Athenodori & Thessali certamen 1164
Athenodori fides in fratrem 3329. iocus in Tarsenses 2958. ostium à Tarsensi stercore fœdatum 1027
Athenodori Stoici moderatio 2687
ATHENVLPHVS abb. persidus in Datum 3515
ATHERIVS à seruo suo accusatus 117
ATHIRCO R. scurrilis 2986. uirginum uiolator 2312
ATHLETA Crotoniata gaudio periit 492
Athletæ uoraces 2238
Athletarum cibus 433
Athletarum deditionis signũ 215
Athletarum in Isthmiis victorum statuæ 982
Athletarum iuramentum 166. sortitio 396
ATHOLIA fertilis 3995. lana abundat 3990
ATHOLICI fratres crudeles in ulciscendo 2761
ATHOS mons ingens à Xerxe perfossus 3942. naufragiis infamis 3941
ATILAR. ambitiosè regnũ conseruat 2640. ambitiosus in titulis 2630. apoplexia obiit 527. Aquileiæ muros incendit 1890. auersatus adulatores 2837. Budam fratrem occidit 2638. 2794.2796.3535
Atila R. cædẽ sui imperat 214. Christianorum persecutor 3218. circulatores odit 2969. deformis 288
Atila dux fortissimus 2102
Atila & C. Iul. Cæsar eadẽ die nati & mortui 1070
Atila flagellum Dei se esse fatetur 2817. flagellum Dei uocatus 684
Atila fœcundus 409. fortiter dimicat 2138. gloriæ cupidus 2356. honorificè sepultus 958. hostem timet 25
Atila R. Hunnorum longęuus 308. impatiens cladis 2191. legumlator 1568. Leoni I. Pp. parcet 3063. Lupo episc. obedit 3062. militem exercebat 1770
Atila Mycolrham uirginẽ ducit 871. obiit 503.530.534. 540. 4023
Atila pentidus 3482. per Leonem Pp. reconciliatur Romæ 1494. Romæ clementer parcit 2659.2696. Romanorum subsidia auertere cupit 1838
Atila se igni iniicere uult desperabundus in campis Catalauniceis 2062. seipsum pingi curat 984. simulat ottum 1858. suo exemplo milites accẽdit 1787
Atila supplicibus mitissimus 2674
Atila uenere mortuus 499. 2321. urbem uenatur 3674
Atilę aduentus prodigia 1471. prædictio 1346
Atilæ ambitio 2623. astus in Valentinianum III. 1986. castrametatio mira 1822
Atilæ cladem prædixit eremita quidam 1475
Atilæ constantia 3867. excitus 609. exploratores 1836
Atilę filij regnum inter se diuidunt 618
Atilæ fœdus cum Genserico R. 836
Atilæ frenum Lupus Trecensis episc. tenet honoris causa 999
Atilæ humero coruus insidet 1456
Atilæ lux⁹ in supellectilẽ 2475
Atilæ mater in somno quid uiderit 1370.1401
Atilę mortem multa prodigia præsignarunt 1417
Atilæ natalis 4041
Atilæ omen ex gladio Martis 1455. prodigia cladis 1477
Atilæ uallum 1821
ATIS Herculi infesta 3915
ATISLVS R. uinolẽtus 2246
Atisli R. Sueciæ duellum cum Frouuino R. 1358
ATLAS astronomiæ inuẽtor 1261. cur cœlum gestare dicatur 24. filiarum coniugiis fortunatus 1062. gigas omnium maximus 275. inhospitalis in Persẽsi 3610. in montem conuersus 456
Atlas magnus astrolog⁹ 1263. Camphasi auriga 3684
ATLANTA insula à continẽti abscissa 3940
ATLANTES non habent nomina 696. nulla uident insomnia 21. nullo animante uescuntur 434. solẽ execrantur 1644
ATLANTIDES Cœlo rege & Deorum patre superbiũt 944
ATOSSA Cyri F. ulcere mamillæ liberata 351
Atossa cupida ancillarum 77
Atossæ consilio stulto Darius paret 2018
ATRAX fulmine ictus 476
ATREBATENSES ad fidem conuersi 3005
ATREVS bonus rex 1601. crudelis in fratrem 2792. solis eclipsin inuenit 1262
Atrei crudelitas 2773
Atrei & Thyestis fratrum odium 937
Atrei oculi 231. sepulcrũ 575
ATROMETVS literarũ magister 3757
ATRONII Maximi sæuitia in seruum 2795
T. Q ATTA togatorum scriptor 658.1150.2793
ATTABAS Nummo cõiunctus 854
ATTAGENES serui dicti 1035
ATTAGINI conuiuium magnificum 2439
ATTALA abb. rigidus 2930
Attala monachus 4123. martyr 3029. uaria tractabat 3781
ATTALVS Philadelphus architectus 3632
Attalus Philometor agriculturæ leges condit 3630. herbas coluit 1221. matrẽ occidit 3518. pop. Rom. hæredem reliquit 625
Attalus R. Alexandro M. exosus 105. Aristidis tabulam magno ære redimit 3638. auri intexendi modum inuenit 3630.3696
Attalus R. Eumenis fratris cõiugem ducit 875. fratris filio regnum offert 2375
Attalus gratus in Romanos 3362. 3367. ignauus 3796. insanus 19. iniquus in Paulanam 3616
Attalus R. natali mortuus 561. 4023
Attalus pædarastes 2302. paralysi collapsus 527. regno deiectus 737
Attalus Romanis auream coronam dono mittit 1015. suos auspiciis confirmat 1791
Attali R. aula primũ aulęa dedit 3722
Attali contentio de imperio 2605. exercitia 3787. fides in fratrem 3258. filij pij in parentes 3323
ATTALIDIS tribus Athenis in Attali gratiam instituta 695
ATTARIOTÆ à ranis pulsi 633
ATTEIVS, Atteij Capitonis libertus 773
C. Atteius I.C. 1571. 1572.
M. Crassum deuouet 186
Atteius grammaticus 1091
ATTELLANI à Rom. deficiunt 3584
ATTERII Rufi somniũ 1426
ATIES natura sterilis 355. testes sibi amputat ibid.
ATTHVS tribus 2304
ATTICA bellaria 433
Attica ciuitas à Pisistrato decepta 2023
Attica terra melle abundat 3988
Atticæ argentifodinæ exoletę 3971. caricæ 3974. ficus 3973
Atticæ mulieres cladis nunciũ puniunt 3616
Atticæ mulieres duriter cubãt 2258
Atticarum studiũ in extenuando corpore 2344
Atticam pestis inuasit 370
Attici altro delectantur 430. Icarum interficiunt 3916
Attici impudentes 2923
Attici nautæ ostentatores 163
Attici perdices 3980
Attici popularem rempub. inuenerunt 3799. πατηρφόβοι dicti 706
Atticorum anni initium 4011. colonia 624. ἐπωνυμοι 4008. dies nefasti septem 3161. menses 4009. modus bibendi 2242. orationes funebres 961. sacra 3152 Vide Athenienses.
ATTICVS episcop⁹ 4105. climacterico inedia perit 561. contra futuram Nestorij hęresim scriptit 1382.1467
ATTIES duo illustres 1071
ATTILANVS episc. anulum suum in pisce reperit 1373
ATTILIA Variola à patre hęreditate excussa 866
ATTILIVS Auiola reuixit 565
C. Attilius miles fortis 2105. nauem sustinet 2145
L. Attilius Calatinus à uulnere sanatus 364. proditionis reus absoluitur 766. rustico opere se sustẽtabat 670. triumphat 4025. prudens 1911. fusis Sardis triumphat 1009. ab hostibus liberatus 777
M. Attilius comicus 1150
M. Attilius I I. uir Sibyllinos libros profanat 322
M. Attilius Glabrio dux fortis 2091
M. Attilius Labeo crudelis in Merellum 2770
P. Attilius Philiscus cinædus 2304. filiam ob stuprum interemit 2715.3406
M. Attilius Regulus ambitiosus 2581. captiuus 341.801. desertores punit 3449. dux fortis 2091. fusis Salentinis triũphat 1009.4025.4028
M. Attilius Regulus moriẽnũ metuit 2056. pacem à Carthaginensibus petit 2797. pacem repudiat 2730. serpentem conficit 2135.3674. suos pugnare cogit 1791
M. Attilij Reguli censura præclara 3458. constantia 2840. 3862
M. Attilij Reguli fides 3287. erga patriam 3292. in pactis 3344
M. Attilij Reguli liberis & uxori alimenta publica decreta à Romanis 1018
M. Attilij Reguli parsimonia 2376. paupertas 670. prudentia in consilio aperiendo 1692. tolerantia 2162
Attilij mater inuita in filium 3523
Attilius Seranus agricola 3631 senatum à populo diseruit 2928. unde dictus 685
ATTILVS II. R. Sueciæ in uue nationes interemtus 97
ATVR serpẽtes sopiebat 1329
ATVS Cœsi F. ab Adrasto transfixus 463.485. in uenatione occisus 537. pius in patrem Cœsum 3322. uocem recipit 349

A V

AVARES populi ab incõstantia dicti 684
Auares crudeles in captiuos 2745
Auarum duces falsò accusati 2861
AVBERTO episc. archangelus apparet 1449
AVCTI auaritia 2493
AVCTOLIA impatiens mortis Vlyssis 2194. se suspendit 507
AVCTOR episc. Metensis ab hostib. liberatus diuinitùs 771.775.1515
AVDÆANI hæretici 1320
AVDOMARI oppidi incendium 644
AVDOMARVS Taruarnensis episcopus 4107. Taruanenses conuertit 2999. uisum recipit 347
AVDOVERA R. filiam propriam è baptismate suscepit 860.4127
AVEDADIS philosoph⁹ 1195
AVENTVMERTH astronomus insignis 1268
AVENZOAR ab ophthalmia liberatur 343. medicus 1236. oculorum remedium in somno didicit 1404
AVERROES medicus 1236. philosophus 1195

Cn. AVFIDIVS I.C. 1571. cæcus 343. Græcam historiam scripsit 1592.3865. in senatu sententiã dixit 3849. ludit in suã cæcitatẽ 2962. offenso pede expirat 522
Aufidius Cassius desertores punit 3449
M. Aufidius Lurco primus paones saginat 2232.3659
Aufidij Modesti iocus in Cyrum 2954
Aufidius Namusa I.C. 1571
T. Aufidius publicanus 3656
Aufidius Romanus matronarum corruptor 2313
Aufidius Tuca I.C. 1571
AVFILENA adultera 2315. meretrix 2318. incestuosa 2309
AVGEAS R. Herculi mercedem abnegat 3458.3551
AVGERII Ferrerij ędes à spectris infestatæ 4000
AVGIÆ bubile 3983
AVGILARVM idololatria 313.3124. mos prostituendi feminas 2286. superstitio 3113
AVGILLORVM iuramentũ 143
AVGVRES 4191
Augurum controuersia 1542
AVGVSTANA bibliotheca 3818
Augustanus annus 4012 4091
Augustanorum equitum ordo 4240
AVGVST[illegible] 4192. ludi 4036.42[illegible] Sodales 353
D. AVGVSTINVS episcop⁹ 1315
D. Augustinus à puero prohibitus de trinitate quærere 1493. ab Ambrosio conuersus 3012.4030. à studio librorum Genethliacorũ dehortatur 151. ad crudelitatem traductus 141. ad fidẽ conuersus 3874. D. Ambrosio non credit 142. Ambrosiũ concionantẽ cũ uoluptate audit 70.120.3823
D. Augustinus Antipodes esse negat 1258. anno XII. Logica & Rhetorica intellexit 3734.3765. balneo dolorẽ lenit 71. bonarum artium doctor 4066
D. Augustinus concubinas habuit 2314. Confessionum libros scripsit 2818. constãs in fide 3039
D. Augustinus cur cum sorore noluerit habitare 2256
D. Augustinus de hęresib. 1587 de trinitate contẽplatus 23. diuinationum uanitatem agnouit 26
D. Augustinus dolore dentiũ excruciatur 349. doloris abstergendi causa lotũ abit 261. academicus 137. Esaiam legere intermittit 3820. 3821.3843
D. Augustinus & Romanian⁹ cum aliis amicis communẽ uitam uiuere instituunt 241
D. Augustinus gloriã contemsit 2537. humanæ uitæ illecebras deplorans 70. [illegible] 3085
D. Augustinus in Psalmorũ lectione diligens 22. iudiciũ suspendebat 140. Iuliani hęretici libris respondens, obiit 3865.3828.4035
D. Augustinus lacrymarũ suarum recordatur 162. Magnetem lapidem miratus 1226. memoriam humanã admiratur 157. multa scripsit 3825
mundum contemnit 72
D. Augustinus nonagenarius semper aliqd scribebat aut legebat 3860. non agnoscit relictum ecclesiæ, exhæredatis liberis 3268
D. Augustinus obtrectationis ofor 2836. Orosij opera usus 215.3767. præstanti ingenio præditus 3733. propriã uitam expressit 2554. puer fur 3562.3563. puer religiosus 3740
D. Augustinus quem usum ex lectione librorum Platonicorum perceperit 1213
D. Augustinus Romam profectus 242. sal terræ dict⁹ 684
D. Augustinus Simplicianum narrantem audit 120. sapientiæ studiosus 1211. Vergilij lectione delectatus 3820. uoce admonitus ut legeret D. Pauli epistolas 1355
D. Augustini ad Deum preces 26. confessio 4173. de Creatione sententia 27. de Deo responsum 250. de mendico iudicium 136
D. Augustini & Alipij amor 853
D. Augustini & Hieronymi certamen 1585
D. Augustini honoris studiũ 2571. humanitas in refutandis hæreticis 2894. insomnia impura 21. iudiciũ de Platonicorum libris 1503
D. Augustini lacrymę 237.240. libri confess. 140. uestitus 2335
D. Augustini morientis anima uisa 1391
D. Augustini mors pia 556. pietas in matrem 3319. preces exauditæ 3056. studiũ theatralium dramatũ 2984
D. Augustini tenuis supellex 2421. zelus in fide 3014. libri retractationum 2819. uoluntates contrariæ 13
Augustino D. Hieronymus de facie ignotus 27
Augustino puero in scholis acclamatum 251. 1094
AVGVSTINIANI monachi 4113
AVGVSTINVS Anglorum episc. cæcum sanat 346
Augustini Angl. episc. certamen cum idololatris 1540
Augustinus Barbadicus in hępate lapidem habuit 353
Augustinus Caponius Cassiũ malè imitatus 3811. conspirat contra Medices 832
Augustinus Neapolitanus saponarius 3722
Augustinus Niphus à Carolo V. uocatus honorificè dimittitur 999. fenex amat 2320
Augustini Niphi consiliũ Carolo V. datum 1666
Augustinus presbyter coadiutor Valerij Hipponensis episcopi 712
Augustinus Triuultius mortuus ob pontificatum ereptũ 494.2638
AVGVSTVLVS imperiũ Odoacro resignauit 4035. ultimus Imp. Occidentis creatus 4037
AVGVSTVS mensis unde dictus 696
Augustus Cæsar à subditis amatus 559
Augustus adolescens patiens laborum 3742. adulatores detestatus 2836.2837. auctatus 2892
Augustus adulter 2311. 2312. adulteria coercet 3404. adulteros punit 3405. ædes sacras reficit 3147. ædificandi luxum cohibet 2354.4351
August⁹ ęgei bella gerit 3849. Aegyptiaco Obelisco usum horologij addidit 3714
Augustus aleę indulgens 2455 & 2982. Alexam punit 3462
Alexandrino pop. ignoscit 1019 3390
Augustus Alexandrum M. carpit 1700
Augustus Alexandrum Mamitari solitus 1922
Augustus ambitiosus 2589. circa munera 2628
Augustus ambitum inhibet 2327. amicos magis quàm ius amabat 847.3480. annum correxit 1266. Antonium uicit 4035. Antonij mortem deflet 98. 2678. Apollinis filius putat⁹ 948. 1036. Archelaum exilio multat 3430. architecturę studiosus 3639
Augustus Cæsar Arij amicus 862. asylum tollit 3267. auctor humanitatis in seruos 2874
Augustus barbam radens aliquid legebat aut scribebat 3852. bis ouans urbem est ingressus 1014. Bruto elabitur 1775. Cæsationem ambitiosè iustulit 2644. Caij filij monitis punit 3430
Augustus Cæsar Caium & Lucium adoptat 865. Cantabros includit 1844. Catone contentus 118. censor morum seuerus 3278. carus Ro. Senatui 45. Circio uota soluit 3121. claris & nitidis oculis 293. claudicat 359
Augustus clemens 2694. in Alexandrinos 2694.2695. in hostes 2673
Augustus climacterico mortuus 561. comam aluit 298. consulatum iniit 4043. consulatum inuadit 2634. Cornelium Gallum ignominia notat 3416. corona obsidionali donatus 1003. corpore maculoso 280. cruta nuce ardenti adurebat 300. cultus negligens 2338. cultus iugiter usus 3641
Augustus cur in Gallias profectus 242. decumbens ius dixit 3865. de perfecto duce 1925. de Sibyllæ carminib. solicitus 1546. dicendi libertatem commendat 2835. dictaturam deprecatur 2537 diu imperauit 754
Augustus Cæsar doctus 1196. Dolabellæ ignauiam urbanè reprehendit 2887. Dolabellæ torquem recusat 2379
Augustus domini titulũ horruit 2535.2836.4039. dominis seruos restituit 3271. ducibus securitatis curam imperabat 1759. duos Coss. occidit 3806. duos pantomimos committit 1160
Augustus dux fortis 2094
Augustus eo die quo Christus est natus, se dominum uetuit uocari 1407.1467
Augustus equestri dignitate Titum Iunium ornat 3385. equitis bona hastæ subiicit 3449. Erotem malo nauis affixit 3402. ex pisce omẽ uictoriæ habuit 1352. explorat aliorum de se sermones 1957
Augustus ex scripto omnia recitat 1126.3823. ex tempore uersum componit 1160
Augustus facetus 2949.2950. 2955. fatidicos libros exuit 1029.3165.3400. festa profusè celebrabat 2963. filię stupratorem ultus 2735
Augustus filiam & nepres instituebat [illegible] filiam ob adulterium punit 3407. filias suas castigandas appellat 66.1055. filios populo commendat 186
August⁹ Cæsar formosus 2847. fortes honorat 3385. fossas Nili patefecit 2401. Gallum Terenium consolatur 196
Augustus gratus in milites 3369. in medicum 3368
Augustus hęreditates alienas negligebat 2450. Herodi regnum donat 2450. eidem seruos donat 2443
Augustus historiorum studiosus 1173. honores respuit 2885. honorificè sepult⁹ 958
Augustus humanus 2881.2882 in conuiuiis 2908. in hostes 2900. in suos 2884
Augustus humili loco natus 953. Hylam pantomimum flagellauit 2968. ignauos milites punit 3399. ignobilitatem suam fatetur 2817
Augustus Cæsar impatiẽs cladis 2191. suorumq; dedecoris 2194
Augustus Imp. optimus 1602. imperiũ bifariã diuisit 617. in alea benigne lusit 2909. in amicos beneuolus 2896. inciuilem reprehendit 2888 in Coracotam pecuniam pronunciauit 74
Augustus indulgens in filiam Iuliam 2800. ingenia fur seculi fouit 3375. ingenio fuit clementi 2659. iniquè damnat Brutum 3477. in legendo studiosus 3821
Augustus in porticibus Herculis ius dixit 4312
Augustus in signandis epistolis Alexandri M. imagine usus 3114
Augustus iocos facilè pertulit 2967. Iouis ædem uouit 3131. iratus Mæcenatis uerbis lenitur 862. Iudęos defendit 3259. Iulias duas sepulcro suo sepelirì nõ uult 1024
Augustus iuueni cuidam similis 290. læuum calceũ præ-

posteriè induxit ominosè 1469
Augustus legem de maritādis ordinibus tulit 4363 corrigit 2253
Augustus legem Iuliam soluit 3547. legibus le subficit 3345
Augustus liberalium studiorū cupidus 3842. liberos sena torum citò promouit 1651. libertino milite bis uicit 1767 libidinosius 2289
Augustus L. Cinnij literis duplū adscribitur 1977. L. Cinnæ amicitiæ certamen obtulit 865
Augustus ludi causa pecuniā coniuis dedit 2968. ludos sacros instituit 3155. luxuriam coercet 2229
Augustus magnificus in ædificando 2579. in spectacula 2446. 2448. matutina uigilia offendisus 416. mensū Augusto nomen dedit 4020
Augustus mercaturæ studiosus 3639. mercaturam contemnit 3640. milites ad incendia delegit 4333. Mœcenatis stylum scribēdi imitatur 2883
Augustus munificus in populum 2436. natali mortuus 561. neptis suæ nepotē uidit 1057. Nicopolim condidit 977. 2557. Nonium non defendit 3275. nunquam sine iusta causa bellum gessit 3339. obeliscum Romæ in campo Martio erexit 1266. obiit 4034. 4055. 4042
Augustus Cæsar occulte sectebatur 1491. artij studiosus 75. odij & iræ occasiones antecuerit 2061. officia partitus 619
Augustus patiens conuiciorū 2686
Augustus parcus in supellectilem 2420. pater patriæ dictus 678. 4025. per codicillum admonitus 153. peregrinas ceremonias contemnit 3110. peregrinis ius ciuitatis intercidit 4243
Augustus Cæsar periculis ereptus 319. perinde scribebat ac loquebatur 1095. philosophos amauit 1211. picturatum nobilis amans 3658. placido mortuus 555 [illegible] Pollionis uasa frangit 1092 popularis 2885. 2886. populum coercet luxuriantem 2227. populū recentet 4324. primus de libellis famosis tractauit 2836. primus Imp. titulum perpetuum sumsit 734 primus lege Iuliam tulit 2273
Augustus Imp. profluuio uentris mortuus 529. proditorem oderat 3441. prudēter securitati suæ consulit 1752. pubē Romanā castigat 203
Augustus XIV annorum milites mittebat 1769
Augustus quę precaretur 3891 quale mētum victoriæ ad Actium habuerit 1458. quale prodigiū mortis habuerit 1421. qualia prodigia imperij habuerit 1441. quanti Cora. Gallum fecerit 1170. quas prædictiones imperij habuerit 1438. quod signū mortis habuerit 1416
Augustus quorundā testamēta rescindit 3268. quos libros legerit 3819
Augustus religiosus 4188. reprehensiones humanē fert 2820. 2893. res à se gestas notauit 2556. Rhetico uino delectatus 408. Romanos libertate priuauit 4244. sacerdotū cōmoda auxit 3143 sacrificij auctor 3129. sæpe Imp. dictus 750. semper me ditata oratione locut? 3823
Augustus senatores ex equitibus creauit 4307. senatoribus salaria auget 2370. senatorium ordine in pristinum decorē reuocauit 4307. senatorum filios citò promouebat 1681
Augustus se retelli humaniter patitur 2892. seruos manumittit 773. 2375. seuerus in filiā 2715. filiupsi gratulat? 162. filiū timet 81. sine mascula, ple uita excessit 663. somnum capiat meridianū 416. spectaculis dedit? 2967 sphinge signauit 304. statuas sibi politas cōflauit 2535
Augustus studiosus græcæ linguæ 1102. suiuit? auxit filiam 2014. suis nō adulatus 2886. suo exemplo milites excitat 1787. suos in fide retinet 1802. templa sibi data respuit 2532
Augustus Tereninum contulatur 196. Thallo cruta effregit 3445. Theodorū Anthylli pēceptorē punit 3336. & 3445. Tiberim cur successorē noluerit 1990. tigrim cicurem ostēdit 3660. tonitrua expauescit 94
Augustus triuphat 4022. 4034 tres triuphos agit cōtinuo triduo 101. Tyberim laxauit 2402. uacationem à republica petit 2561. ualetudinarius 339. uerba non dimisit 1090. uesicæ dolore laborat 353. uias sternit 2406. victori præmia proponit 4323. uigilias petiert 415. uindictæ cupidus 2060. Virgilio quanti fecerit 1172. uitæ amans 58. uitione Veneri dedicat 3157. urbem magnificè reparat 2599
Augusti abstinentia 2435. Achaica uictoria 4022
Augusti Atax in spongiam incubuit 201. 3829
Augusti amor in Drusum primigenum 56. in nepotē ibid. in Tiberium 3518
Augusti apud Porum Iudię R. auctoritas 971
Augusti actus in imperio stabiliendo 2065. auaritia 2491. auspicia & omina 1846
Augusti clementia in Aegineras 2665. in Antonij & Cleopatrię liberos 2679. in Cinnam 2581. 2696. in Corsoctam 2697. in Eutychis accusatorem 2411. in seruos 2671
Augusti conuiuium libidinosum 2324. crudelitas 2757. 2987. cura in incendiis arcendis 1720
Augusti dextræ manus digitū salutaris imbecillis 355
Augusti dies atri 3913. 4020. infausti 3931
Augusti diligentia in dicendo 1126. in scribendo 3828
Augusti & Augustuli dissimilitudo 1078
Augusti equus tumulo honoratus 2473
Augusti felicitas 3897. 3898
Augusti fides in amicos 3316. in hostem Antonium 3342. in legato soluendo 3350
Augusti fœdus cum M. Antonio 844. frugalitas 2221. 2419. ioci 2958. 2959. 2961. 2964. 2965
Augusti iocus de culcitra obæratu 2957. in Cassium 2952 in Galbam 2960. in tardū architectum 3848
Augusti Cæs. iudicium de bello suscipiendo 1923. de Catone 1918. de faudicis libris 1304. de poetis 1161. de sacrificio 1502. de temerario 1917
Augusti Cæsaris legatum 626
Augusti lex de magistratu capessendo 3235. in senatores 4308
Augusti Cæs. liberalitas fida 2356. 2375. ludicra exercitia 3782. 3786. luxus in conuiuio 2479. metus in fidiarū 2065. modestia in reprehendendo 2887. modicæ ædes 2421
Augusti Cæs. mors quibus ostentis præcognita 1419
Augusti natalis 4036. natiuitatis locus 945
Augusti nomēclator obliuiosus 36
Augusti numus 4332. obsides feminæ 797. omina 1454. palatium 3905
Augusti patris somnium 1442
Augusti peregrinationes 3883. pictas in auunculum 3326. preces 174. præda 595
Augusti proauus restio 3695
Augusti pro Caio nepote preces 178. proles probrosa 1025. prudentia bellica 1633. politica 1742
Augusti prudentia in Catone laudando 1707. in cognoscendo pseudoalexandro 1695. in cognoscendis priuilegiis sacerdotum 1673. in conciliando sibi L. Cinna 1669. in imperio stabiliendo 1740. in inopia annonę 1678. in puniendo 1689. in seditione tollenda 1726
Augusti rogatio 4306. seculares ludi 4014 4043. seculū felix 4017. sepulcrum Romæ à Theodorico Gotho instauratum 1019
Augusti Cæs. seruitus ciuitatis in ie priuati 822
Augusti seueritas 2723 in filium 2705
Augusti Cæsaris somnus moderatus 415
Augusti studium in docendo 3764. in libetis instituēdis 3757
Augusti sumtus in auem 2411. tempora pacifica 852. tentorio aquila insidens 1456. 1469. trophæa 964. uaticinium de Germanico 1930. uestitus 141. 148. 2336
Augusto Iupiter in somnio apparet 1495. munera ab Indis missa 280. nomen mutatum 693
Augusto oraculum de puero Hebræo redditum 1444
Augusto Romā intrante cuiquam quisquam supplicio affectus 987
Augusto Cæs. tria nomina oblata 1724
Augustus Triumuir ingratus in Toranium 3506
Augusti Rom. Imp. dicti 691
Augusti sex continua seria ab Heraclio descenderunt 947
AVICENNA Albumasaris libri emit 3878. Alchemię compendium scripsit 3708
Auicenna astrologus 1262. de Magia scripsit 1310. difficile locum inueniens, templum ingreditur 3047. dolore capitis laborat 350. experimentator diligens 3813. in legendo studiosus 3811
Auicenna puer logicam & Euclidem sine præceptore intellexit 3734. 3742. 3763
Auicenna medicus 1236. Metaphysica edidicit 34. munificus in pauperes 2364. 2428 noctu lucubrabat 3851. quoties metaphysica legerit 3879. uenere cunctus 499
[illegible] diligentia in docendo 3841. intra [illegible] citas 3772
AVIDIENI sordes 2490
AVIDIVS Cassius desertores punit 502. 3449
Auidij Cassij dirum supplicij genus 2940
AVIOLA in rogo reuixit 480
AVIONES terram colit 3121
AVITVS episc. Iudęos conuertit 3004
Auitus episc. Auernens. uarij casus 3910
Auitus Imp. imperio se abdicat 737. 2561
AVLIS marmore Carystio nobilis 3968
Aulidis Bœoticæ incolæ omnes siguli 3705
Aulidis Bœotiæ portus 3957
AVLODI qui 1167
AVLVS astrologus indoctus 1268
Aulus Mercurij signum auferit 3229
Aulus pæderastes 2303
Aulus sordidus 2487. 2488. 2490
AVO Notuegus sagittis bonus 394
AVREÆ domus cōflagratio 649
Aureæ uirginis pœnitentia 3061. 4178
AVRELIA Iul. Cæsarē in sermone latino instituit 3761
AVRELIANENSIS schola 4063
AVRELIANVS episc. Carthaginensis rescindit testamentum ciuis 3269
Aurelianus Imp. ab incunabulis uiribus insignis 3743. adulterum punit 3404. à suis interficitur 3499. agricultu [illegible] 3631. ambitio [illegible] 2628. apostata 3173. bona damnati non retinuit 2455. Christianos persequitur 3186. 3236
Aurelianus Imp. clemens in Zenobiam reginam 2697. congiariū dat 2950. de Gallis & Aegyptiis triumphat 1012. dux fortis 2095. gratus in milites 3369. in Imp. electus 717. Ioui dona dat 2433 3133 3159
Aurelianus Imp. militis adulterium uindicat 3406. militem ingratum in hospitam punit 3432
humili genere ortus 954
minis delectatus 3786. munificus in populum 2436. 2440. nunquam medicum uocauit 1248. nunquam hoserica uestę usus 2336. primus diadēmate usus 2544. proditores odit 3444. seuerus in milites 2703. Sibyllinos libros inspicit 3130. sororis filium interfecit 3538. strenuus miles 2144
Aurelianus Imp. templa fundat 3146. Tyanæ canēnon relinquit 3347
Aureliani dentes elephantini 612. disciplina seuera 1800. exercitia 442. exercitia militaria 1770
Aureliani imaginē omnes edicto habere iussi 984. insignia 704. militaris disciplina 1656. milites aureæ fibulæ ius impetrant 1602. natalis 4035. purpurea uestis 612 sodales 4192. triūphus 4345
Aureliano Imp. Apollonius Tyaneus apparet 1494. serpens imperiū portēdit 1352. & 1441
Aurelianum aquila è cunis rapuit 1440
Aurelianus Tacitus Imp. statuas collocat 980
AVRELIVS Ambrosij R. Britanniæ clemens in hostes 2675. hectica laborās victoriam obtinuit 3865. idololatias occidit 3089. unus ferè superfuit cædi 329
Aurelij Ambrosij magnificū sepulcrum 960
M. Aur. Anton. suā uitā cōscripsit 1588. Vide Antoninus.
Io. Aurelius Augurellus chymista 3709
Aurelius cinædus 2304
Aurelius Frobenius typographus 3714
Aurelius Hisp. R. Veremundū adoptauit 865
Aurel. Opilius Epicuri liberi? 773
Aurelius Olympius Nemesianus Cynegetica scripsit 3631 certamen cum Numeriano 1165
P. Aurelius Pecuniola magistratu priuatus 1033
Aurelius pictor obscœn? 2941
Aurelij unde dicti 689
AVREVM seculum 4016
Aureum uellus 3707
AVREVS Mastropetrus ducatum recusat 2539. monach? 4118
AVRIGA à dæmone liberatus 367
Auriga D. Martini consilio nō paret 2029
AVRORÆ raptus 2283
AVRVNVS lucū sacrat Crano 3146
AVSBERTVS uxorem ob lepram relinquit 880
AVSES Mineruę festum diem agunt 3153. occiput radunt 299
Ausium connubia promiscua 882. fortitudo ludicra 2147 superstitio 3182
AVSONIVS Burdegalensis extra patriam mortuus 560
Gratianum Valentiniani F. erudiit 3758
D. Ausonij? Gallus poeta 1146
de suis amoribus 2324. Dionisi famam defendit 3261
Ausonius iracundus 90
Ausonij de claris urbibus carmen 3952
Ausonij pater longæuus 337
Ausonij pater oportunè mortuus 561
Ausonius medicus 1235. gratis medicatus 2452
AVSTRALES leprosi 371
Australium contentio cū Hungaris & Boēmis 2625
AVSTREGISILVS hostem ad duellum prouocat 2113. monomachia suā innocentiam testari uult 1359
AVSTRIÆ D. in pompis Veneto ultrò cedit 1005
Austriæ ducū stirps excisa 661
AVSTRIACI principes strumas curabant 1230
Austriacorum crudelitas 2750 insignia 701
AVSTRIGILDIS R. dysenteria periit 529
AVTARIATÆ cum Aridæis causa salis bellum gerebāt 893
AVTHARICVS odiū in Carthaginenses excitat 1985
AVTHARIS D. cum Childeberto R. armis congressus 3442
Autharis regis columna 705
AVTOCEPHALIA hæresis 1325
AVTOLEMVS fulminatus 476
Αὐτολικῆται 2912
AVTOLYCVS fur solers 3561 artem furādi à Mercurio didicit 1978. fraudulētus 1643
Autolycus nobilis pancratiastes 404
Autolyco athletæ in Pyraneo statua erecta 980
AVTOMEDON Achillis auriga 3684
AVTONOVS diues equis 611
AVTOPHRADATES Ephesios uincit 1857. Pisidarū regionem uastat 860. spe stipendiorū suos excitat 1789 uiæ simulatione hostes ludit 1775
AVXENTIVS Baccho racemum offerre renuit 3074
Auxentius scriba 3712
AVXILIVS grāmaticus imperitus 1093
AVZE Teutonica quid 3681

A X

Ἀξιομαστάω 1374
AXIOCHVS incestuos? 2314
AXIOTHEA Phliasia uirili habitu audit Platonē 440
Axiothea R. igne consumta 479. mortem seruituti præfert 2184. se interemit 2061
L. AXIVS colūbas aluit 2473 & 3659
Q. Axij sumtus in asinum 2411

A Y

AYMONIS D. iudicium inter fratres 1913

A Z

AZAN Sultanus Romanum Diogenem captum humaniter tractat 2075
AZANÆA fame pressa 650. regio sterilis 648. quomodo ferax reddita 1465
Azanæi pastorem ducem sibi constituunt 1548
AZANIÆ urbis fons medicatus 3947
AZARIAS comitatus ab angelo 1405. confitetur peccata sua 2838. non corrumpitur ab idololatris 3040
Azariæ nomen mutatum 693 preces exauditæ 3049
Azarias propheta 1336. resistit Oziæ R. 2826
Azarias R. ædē Dei ingressus punitur 3223. idololatriam louet 3177. lepra percussus 371. Ozias dictus 694
AZO L.C. 1573
AZOTOS XXIX. annis obsessa 804. 2143
Azotij podicis morbo affecti 357

B A

BAALIS propheta 1317. sacerdotes in templo interfecti 557
BAASA ægrè fert reprehēnes prophetæ 2863. ambitiosus ob regnum 2598. Nadabum occidit 3499
Baasæ Iachariani stirps excisa 660
BABILIVS celer nauigando 3847
BABILVS Neroni auctor cædis 2728
BABO ab Abensperg comes facundus 409
BABRIAS fabulas choriambicis uersibus scripsit 1141
BABYLAS Antiochiæ episc. 4103. Decium Imp. repellit 3086. martyr 3021
BABYLON regia urbs 3953. urbs amplissima 3952
Babylonis arx munitissima 3956. solitudo 638. templum 3961. turris 3957
Babylone nostus Bagou 2410
Babylonia bitumine abundat 3971. Persarum Retributaria 814. regio optima 3977. sale abundat 3972. serpentes alit 3988
Babyloniæ æstus 416
Babyloniæ mulieres ad templum Veneris prostant 2316
Babylonica captiuitas ludęis minigata 4034
Babylon. à solis ortu diēmei piunt 4008. anulos gestāt 304. colores uarios intexere discit 3630. 3896. Danielem in lacum leonum mittunt 2865. ægrotos in forū deferunt 1715. filias prostituunt 2274. 4204. 2286. fumo ebrij 2243. impij in matres 3519. incestuosi 2306. intemperantes 2208. inuentores astronomiæ 1261. libidinosi 2288. mortuos in melle seruant 571. penuriæ consulunt 429. sceptrorum studiosi 257. studiis dediti 4065. uelamentā corporis deponūt 2323. uenationibus assueti 3719
Babyloniorū abstinentia 2217 crudelitas 2933. dactyli 3974. libido dæmoniaca 2298. mos in cōuiuiis 4328 in sponsalib. 4369. post epulas 2979. nuptiæ incestuosæ 874. pestis 541. pœna in seruos contumaces 3439. sacra 4214. uestitus 430. uictus 432. 4329. uirgines prostitutæ 2277. uenales 4365
BABYS mulicus indoctus 1284. 4891
BABYRIHAS similis Dorymacho 289
BABYTHACENSES aurū odio habent 2375. 2376
BACCHARA rinalis 113. auarus 2489. 2492
BACCHIADVM familia Corintho exacta 791. magistratus luxuriosus 2205
BACCHIDES D. Demetrij pacē facit cum Ionatha 841
BACCHIS meretrix non zelotypa 103. 114
BACCHIVS & Bithus gladiatores 403. 1070. 3663
BACCHVS Bactrios occidit 1865. cerealiū inuentor 3625 dux prudens 1640. exercitū suum à pestilentia liberat 371. hedera Dionysia coronatus 1002. in area expositus 311. Lycurgū regem punit 3431. pæderastes 2301. satyros secum duxit 2967. Tyrrhenos nautas in mare præcipitari facit 1290. uini inuentor 3799. uinum cultui amantorū orbi notum facit 3630
Bacchi cathametatio 1821. columnæ 2586. iocus in Herculē 2954. lex contra ebrietatem 2229. mollities 2342
Bacchi multi 3828
Baccho fercula sacra 1730
Bacchanalia libidinis seminarium 2273. Romæ celebrata 4027
BACCHYLIDES poeta 1147. in exilio scripsit 4893. frugalis 2419
BACCHYRII conuulescentes canibus obiiciunt 315
BACIS uates 1339. mulieres Spartanas à furore purgat 1140. 1230
BACTRIANI impij in parētes 3518. impij in senes 3606 inter pocula de bellis consultant 4327. furēs despuūt 3453
Bactrianorum canes sepulcrales 578
Bactriana fertilis 3993
BADENSES thermæ 3946
BADITZES patriam prodit Agarenis 3575
BADVDVS uolans ad inferos descendit 1531
BÆTIS fluuius 3945
BÆTICA fertilis 3978
BAGAEVS fortis insidiator 2124. prudens in tollendo Orœte 1671
BAGARIDÆ Galliam infestant 921
BAGAS fluctus 1645
BAGATHAN spado 354
BAGAVDARVM mor? 3552
BAGOAS crudelis in Artoxerxē 2754. eunuchus 354. Orsyni manum iniecit 3474. 3475

BAGOSES cædē Iesu in templo ulciscitur 3093
BAGRANI ossa resossa & in pelagus abiecta 1023
BAIAMONS Teupul⁹ in patriam coniurat 830. eius insignia abolita 1028
BAIANVS magus 1331
BAIARDVS Hispanum equitem ad certamen prouocat 2112
BAIAZETHES I. Turcorū Imp. ad Nicopolim uictor 4056. astute legatū diu detinet 1962. auaritus in milites 2491. amicus Laur. Medici 854. consilia omnia respuit 2036. Caligeti monachi consilio paret 1929. captus à Tamberlane 800. clemens in comitem Niuernensem 2675 filium Selimū execratur 189. flet 239. ostēdit quo iure Bulgariam teneat 207. 2634. patris mortem ulciscitur 2711. podagricus 360. Tamberlani equū cōscensuro, climacis usum præstat 1033. Tamberlani iratus 2926. uenationi deditus 3637
Baiazethis I. celeritas in exequēdo 1850. crudelitas 2751. dolor ob excidium Sebastę 102. de Ferdinando Hispanię rege 2025. pax cum Rhodiis 857
Baiazethi omen captiuitatis 1489
Baiazethes II. à medico sublatus 402. arma in Hungaros resumit 3131. dux fortis 2103. doctus 1198. ducem tardum fagitta transfigit 2741. Hungaros clade afficit 901. imperio deturbatus 740. ingratus in Acomathem 3601. Methonēses opprimit 1856 1893. senex philosophatur 3797. uenenō necatus 509
Baiazethis II. contentio cum fratre de regno 239. 2620. fœdus cum Venetis 1953
BAIOARIORVM fines uastati 637
BALAAM idololatriam promouet 1944. 2276. pseudopropheta 1338. Deo obediens 3045
Balaami benedictio 178. uotū irritum 174
BALÆ Thræ prudentia in recipienda urbe 2010
BALAGVATA granatis abundat 3968
Βαλλιστοὶ 159
BALAYRO scutra 2973
BALBINVS Imp. doct⁹ 1197. à suis interfectus 3499. errore 29
BALBINI contentio de imperio 2604. votum 3133
L. Com. BALBVS triumphat 4028. Vide Cornel. Balbus.
BALDACIVS præcipitatus 497. 520
BALDAD Iobum cōsolatur 195. impie de Deo locutus 3195. pœnitens 3080
BALDERVS procus Naemæ 112. præ amore contabuit 2323
Balderi R. sepultura 572.
BALDIVINVS Almerici F. leprosus 372
Balduinus Balduini Comitis F. perfidus in patrem 3521. spurius 1060. pudicitię magister 2252. Vascones reprimit 1807. Flandriensis comes declaratus 4246
Balduinus Deuonius abstinet à carnibus 2217
Balduinus Imp. ab hostibus redemtus 776. impetio deiectus 739. Ioannis Exagonarum Imp. filiā repudiat 868. in Imp. electus 721. 723. pecuniæ indigus 668. 671. pius 1604
Balduini Imp. uotum 169
Balduino Imp. equus pictus hinnit 1377. 1483
Balduini de Burgo contentio cum Tancredo 2630
Balduinus I. R. Hierosol. incestum fugit 2261. repudiatā cōiugem recipit 882. puerperā benignē tractat 2666. 2895
Balduin⁹ II. R. Hierosolymis coronatus 4028. pecuniam comparat 1825. perfidus in socios 3507. ultimus familiæ 661
Balduini II. R. fides in turela 3310. milites auari 2515
Balduinus III. anno XV. fortitudinis signa dedit 3737. Boemundo principatu restituit 3348. ab hostę lugetur 97. status filio omen fert de regno 1340. ope diuina Turcas uincit 778. Almericum nepotem è sacro fonte suscepit 860. rex Hierosolymorum consecratus 4043. pharmaco uenenato interiit 4164
BANO latro 3571. eremita 4031 catenis se onerat pœnites 4164. monitus ut eucharistiam sumit 4171
BANQVHONI mulieres pdicunt 1435
BANIIVS Nolanus in aceruo calorum seruatus 329
BANVS solutanus 4052
BAPTISTA Malatestā mulier docta 1201
Baptista Blasius Fran. Foscaro detectionē à dignitate prædixit 1271
Io. Baptista Bonacossa historicus 1585
Baptista Cardanus de mattis morte uoce incerta admonitus 1410
Baptista Egnati⁹ historic⁹ 1589
Bapt. Mantuanus historic⁹ 1589 acerrimatio uetustis ueribus tenitur 1096
Baptista Mantādulanus lubricō motuus 555
Baptista Platina carceri inclusus 803. bibliothecæ Vaticanæ prælectus 3656
Baptistæ Zeitas Card. acerbus in tomulos 2952. in uerberando errat 32
Baptistæ Vrsini odium in Carolum IIX. 66
BAPTISTERIVM asylum 3998
BARA Romanos elicit 1864
BARABALIVS Caietanus amuntiosus 2583. ineptus poeta 158. poeta laureatus creatur 1009. scutra 2975
BARACANVM sacellum ab incendio seruatum 622
BARACVS dux fortis 2081. Sisaram uincit 1049
BARANGVS à muliere interfectus 2271
Barangi mulierē pudicitię fugiens illi ater 3913
Bartholomæi Marantæ Lucullianæ quæstiones 1162. pater leporinis abstinuit 434
Bartholomęus monach⁹ 4126
Bartholomęus de Montagnana medicus 1236
Bartholomæus Perdix diteſcit 3679
Bartholomæus Rouerella omnes ecclesiasticas dignitates gessit 750
Bartholomæus de Saliceto I.C. 1374
Bartholomæus Soncinus obmutescit 229
Bartholomæus Trincius dormiens interfectus 534
BARTOLVS de Saxoferrato I.C. 1574. cum Baldo certat 1377. 3558. nothus 1061. solœcisans 1094. statura corporis mediocri 278. Franciscū Tigri consulebat sæpe 215. ad pondus comedit 2229. in iudicandis reis seuerus 3814. ius legitimādi à Carolo IV. Imp. habuit 782. uetę rū inuēta sibi attribuit 3560
Bartoli I. C. auctoritas 973. 968. tituli magnifici 681. frugalitas 2225. ingenia 702. 1017. nimia diligentia 3764. 3857. de seipso testimonium 3773
BARVCHVS scriba 3670. dolet ob mala populi 116. Iudęos reprehendit 145
BARYNE meretrix 2316
BARZAPHARNES perfidus in legatum 3609
BASIANVS episc. humanus in ceruam 2905
BASILACIVS monachus Isaacio Angelo prędicit 1413 1482. infanus uates 1340
BASILEA incendio absumta 645. 4029. terræmotu cōcussa 648. 4037. inundata 631. peste afflicta 1419
Basilienſis Academia 4064. bibliotheca 3819
Basilienses grati in Bernenses 3366. mutāt religionē 4091. à Pp. proscripti 821. fulmine territi 2275. stuprum punīūt 3615. fidi in Imp. 3303. 3305. crudeles in Iudæos 2741
Basilienſe concilium 4042. 4160 discreuit balnea 302
BASILEVS 4255
BASILICINVS remex rex creatus 3686
BASILIDES hæreticus 1318. eius dē ἀδεσποτῳ 1990. spectrum uidēs 1347
BASILINÆ uxoris Constantij somnium 4399
BASILISCVS in Carthaginē prodit 3878
Basilisc⁹ cupid⁹ imperij 2607 ignauus 2152. imperio deiectus 738
BASILIVS Amerbachius I. C. 1576. constans in morte suorū 2181. grauis moribus 3742
Basilius Ancyranus presbyter 1308
Basilius D. Rusliæ Naleuki oppidum extruit 2243
Basilius Helenopontanus tribus filiis felix 1062
Basilius quidam Macedo crematus 480
Basilius I. Maced. Imp. Cōstāt. in uenatione periit 472. 537. 4027. ex seruo Imp. 954. excommunicatus 821. Bulgaros uicit 4033. Leonem relegat 3449. suos in fide continet 1802. templa struit 4139. tributū exigit 2457. arithmetices studiosus 1275. clemēs in desectores 2690. cupidus filij mortui 77. fami prouidet 2425. Adapam obsidet 1453. lacrymat 160. gratus in hospites 3358. Iudæos cōuertit 2899. à morte seruatus 315. legislator 1566. ingratus in Michaelē Imp. 3602. occidit satellitē 3596. 3598. Leoni F. misereturn 117 parcit 2660. magistratus coercet 3255. Michaelis Imp. donationes reuocat 3266. omen imperij accipit 109. 1439. 1443. reprehensionem ægrè fert 2865. suos consolatur 2901
Basilij Maced. bellum cū Bulgaro 2118. somnium 1443. piudētia 1697. moneta 1678
Basilio Macedoni monachus impetium prædixit 1437. æditius somnio 1369. 1443
Basilius Magnus Christianis parentibus ortus 3899. dona apostasiæ reiicit 2459. ærarium restituit 2377. episcopus 1313. exilii uoce 382. Iudęos conuertit 3001. 3003. à Maximino baptiz⁹ 3060. munific⁹ in pauperes 2424 à nutrice optime educatus 3762. obiit 4025. precibus Iuliani fores Ecclesiæ patefecit 1357. philosophos cōuertit 2999. pro Phania orat. 3069. Xenodochia extruxit 2405
Basilij M. auus mortem fugit 2053. certamen cum Arianis 1534. 3014. cum pręceptore 1539. cum Nazianzeno amicitia 833. filiæ monachę 4128. iocus in Demosthenē 2955. in suum hepar 2954. ordo 4114. parentes agricolæ 3652. preces 3048. somnium 1427. studium Theologiæ 3850 uestitus honorificus 2547
Basilius martyr 3021. 3022
Basilius mathematicus Medicis prædicit 1270. 1271
Basilius Moscouita poculum geometricum spreuit 1259. crudelis in Tartarorum legatos 2743
Basilius protostrator ambitio sè imperiū conferuat 2640
Basilius quidam M. Constantini F. le fingit 1954
Basilius Cameterus ambitiosus 2631
Basilius Dimitrouicius crudelis 2795
Basilij præfecti constitutio de eligendo Pp. 779
Basilius II. Imp. crudelis in uictos 2745. auarus 2517
Basilij II. Imp. cubicularius copiam simulat 1875. Constantino VII. fratri dissimilis 1076
Basilius Trapezuntius Irenē amat 55
BASOLVS abbas humanus in uisam 2904. eremita 4056. aquam elicit 2517
BASSA crepitus edit 420
Bassa tribas 2304
Bassæ luxus in supellectilem 2475
BASSACIO monachus 4124
BASSIANVS Landus medicus 1237. Germani indolem explorat 3744. à sicario interficitur 465. eidem insidię structę 1971
Bassianus Imp. Caracallæ F. solis sacerdos 742. 927. Vide Antoninus Heliogabalus. impius 3740. imperiū cum fratre diuidit 617. fratrem odit 937. formosus 287
Bassiani bona publicata 3115. fletus 237
BASSINATIS in æstuario Pisæ 1392
BASSIVS episcopus uerū confixus 487
Bassius à Carolo Burgundo deficit 3589
Bassius Eudæmon 678
Bassius ineptus poeta 1157
Bassius presbyter exul 795. Saxum III. accusat 3206
Bassius blandus 2913. perfidus in emendo 337
Bassi Syri filia uitę reddita 562
BASTERNA procerus 275
BATABACES Matris magnæ sacerdos 742
BATALVS poeta lasciuus 1141. tibicen 1281
BATAVVS latomus ex lupi stercore qua stum facit 1226
Batani nādi periti 387. nouas terras inuenerunt 1218. regē electum humeris attollunt 762. 1001
Bataurorum mulieres mercaturam exercent 3637. inundatio 619
BATHO submersus 513
Bathon qualis locus 3150
BATHOR Opos miles fortis 2105. hostes circumuenito 1845
BATHYLLVS cinædus 2304. saltator 1167
BATO gladiator 403. dux seruorum deficientium 3522.
BATON Amphiarai auriga 3684. terra absorptus 482
BATRACH⁹ statuarius 3706
BATTHÆVS monach⁹ 4121. nimium abstinens 2246
BATTALVS intēperiās 2209
BATTVS balbus 383. battologiæ nomē dedit 226. 1356. Cyrenes conditor 587. silphio herba donatus 983 uocem recepit 849
Battus ineptus poeta 1156
Battus in mercede fidem fallit 3558. in silicem mutatus 456
Batti anulus 303
BATYLLI unguentis madēt 2341
BAVARVS Bonifacio IIX. facerè respondet 1698
Bauarus presbyter indoctus 1094. 1531
Bauari auari 2501
Bauarica synodus 4158
BAVBO Ceteri genitalia ostendit 289
BAVDOLIN⁹ eremita 4056. propheta 1367. 1380
BAVCIS & Philemon ætate similes 889. pauper 668. & 3895

M. BAVIVS infacetus poeta 1157. Vergilij æmulus 110. 2574
BAVO latro 3571

B E

BEATRIX Bonifacij Italiæ Marchionis uidua, Godefrido Lotharingo nubit 888
Beatrix Bozena lotrix 3655
Beatrix comitissa maritum ad regnum incitat 2566. suum mundum uendit 1825
Beatrix ducissa Mediol. regina uocata 683. tormentorum impatiens 2187
Beatrix Imp. Friderici uxor à Mediolanensibus asino auersa imposita 1032. prudens 1638
Beatrix monacha 4128
BEATVS Anglus primus Helueticorum apostolus 1308
Beatus dux Venetus urbis Venetiæ auctor 4237
Beatus Rhenanus historicus 1586. uesicæ dolore obiit 522. pareus 2376
BEBISTICHE bigis uincit 405
BEBIVS iudex in foro obiit 537
Bebius sine ferro discerpitur 502
Cn. Bebius Pamphilus subito mortuus 553
L. Bebius à Liguribus oppressus 552
Bebij triumphus 4344
BEDA Venerabilis Anglis Euangeliū interpretatur 3003. æger discipulos exercebat 3865. cæcus 843. diligentiæ summæ docēdo 3838. 3860 historicus 1584. 1586. monachus 4124. musicæ deditus 1282. poeta 1145. Saracenorum irruptionem prædicit 1470. suum obitum præsciuit 1409. elogiū 991. reuelata Italiæ uastatio 1482
BEIERANVM nemore circundatum 3943
BEISSELLVS historicus 1586
BELA R. clemens in hostium uxores & liberos 2679 honorificè sepultus 958. magam punit 3451 equo lapsus decessit 498
Bela II. R. Hung. hydrope obiit 400. cum Boricho de regno contendit 900
Bela III. R. Hung. obiit 4029
Bela temulentus 2245
Bela ui defendit religionem Christianam 3089
Belæ uirtus carnifex cōseruat 1716
Belæ duellū cum Polono 215
Belæ uarij casus 3906
BELA uenefica 1334
BELDOMANDVS Bobius I.C. Patauinus 1636
BELEIFZIORVM armuinistissima 1957. Moschouiæ D. ærarium 3990
BELESES Arbaci uictoriam prædixit 1268. 4011 recuperat 603. abutè 1978. chymista 3767
BELFLORII sumtus in fundamentis 2471
BELGA Hispani dicteriū refutat 2891
Belgæ cæsorum hostium capita politibus affigunt 986. esseda inuenerunt 3714. in linguis imitandis faciles 1288
Belgarū inundatio 636. silentium 227. uestitus 458
BELGRADVM propugnaculum amissum 4034
BELISARIVS dux Iustiniani 748. auxilia prudēter ab hostibus liberat 1776. Carthaginem capit 590. commeatum acquirit 1824. Cos uoēm deterret à prelio 1868 cruci aureæ uictorias suas inscripsit 2557
Belisarius dona offert S. Petro 3076. duo xenodochia extruxit 2405. dux fortissimus 2096. felicissimus 3900. edictū crudele Romanis proponit 2933. excæcatus 343. cæcitatē æquo animo fert 2159. ex errore dolens in febrim incidit 230. 362. 2027. fidus in Imp. 3300. Gothorum machinas inutiles reddit 1886. hostibus elapsus 318 319. in milites seuerus 2355. lembis pistrina cōpensat 1823. Neapolim capit 1893. perfidus in Gothos 3341. 3542. popularis 2879. proditionē suorum cauet 1802. proditores punit 3444 puluere Hunnos terret 1871 Rauennatū frumentū clam combuirit 1905. regnū abnuit 2541. Siciliam subigit 1902. Itrenuē pugnat 2138. Vandalos deuicit 4038. Vrbinum obsidet 1472. 1458. ultimūm more Romano triumphat 1013
Belisarij comitas 2882. crudelitas 2749. disciplina militaris 1800. imago in monte excusa 984 milites diarrhœa perierunt 529. uarij casus 3910
Belisario triumphus negatus 1034
BELLEROPHON Anteæ concubitū fugit 1286. 2263. falsò accusatus 204. astrologus 1263. classe nauigare primū omnium inuenit 3685. Chimæram interficit 2130. 2136. ab equo præcipitatus 497. equorum cicuta Honem inuenit 3626. 3660. literas non resignauit 161. pirata 3569. seuerus 2721. solitarius 4038. sorte sua non contētus 118, Tarso urbi nomen dat 696
BELLINVS à canibus discerptus 474
Bellinus R. crematus 571
Bellini fratres pictores 3701
BELLONÆ sacra 3128. 3150. decreta 4031. sacerdotes suo cruore sacrificant 4034 & 4213
BELLOVACÆ mulieres fortes 2079
BELMARIS R. insidiatorem hostis occidit 3434
BELPHECH R. inhumanus in Romanum Diogenem Imp. 2936
BELTRANDVS Ferrerius in uenere extinctus 533
BELVS in deum relatus 970 pro deo cultus 3123. uictimis humanis placatus 4211
BENADADVS R. pacē stultè repudiat 2019. auarus 2303 dux fortis 2083. strangulatus 515. pecunia corruptus 2314. perfidus in Baasam 3511
BENADVXERA ad Noragnam deficit 3581
BENAMMI ex incesto concubitu natus 1059
BENEDICTVS monachus 4122. abbas castigat corpor 2258. duobus monachis in somnio apparet 1369. monachum percutiens diabolum abegit 1512. 3228. mūdū pilæ instar constipatum uidit 1384 obitum suum præsciuit 1409. prophēta 1337. à presbytero nutritus 428. in sancto loco multos dæmonas uidet 1385. insidias non timet 2169. Scholasticæ sororis animā uidit 1392. Totilam cognouit 1382. Totilæ mortem prædicit 1413. eumq; terret 1000. 2832 Apollinis idolum destruxit 3097. Ioanni Baptistæ templum dedicauit 4141. Martinum increpat 3085. miraculis clarus 1512. monasterij destructionem prædixit 1487. mortuos resuscitat 364. rusticum uinctum soluit 1518. uas uacuum plenum reddidit 1518
Benedicti abb. familia clara 943. moderatio in morte inimici 2050
Benedicto abbati iter facienti angeli in biuiis uiam monstrant 855
Benedictus Berna magus 1332 2300
Benedictus Bothi F. Almū ab ara abstrahit 3220
Benedictus Biscopi artifices in Angliam adducit 3633
Benedictus iunior incolumis in fornaci ardente 322. 3030
Benedictus Caietanus astutè pontificatū adeptus 1996
Benedictus Pisaurus Contarenum supplicio afficit 3401. 3426. classem Turcatū uincit 1861
Benedictus I. Pp. ab angelo iussu Mieseconem coronare 1492. dolore animi mortuus 493
Benedictus II. Pp. templa restituit 4142
Benedictus III. Pp. pontificatum recusat 2541. 4101
Benedictus VI. fame necatus 504. Ioanni in pontificatu & calamitate succedit 896
Benedictus IX. Pp. literarum rudis 1331. [redacted] 1333. pœnitentiā Polonis indicit 3429 [redacted] 2511. [redacted] 736. & 2614. [redacted] 1305
Benedictus X. de pontificatu certat [redacted] 392
Benedictus XI. [redacted] 2636. non erubuit paupertatis suę primordia 2817
Benedictus XIII. Pp. pontificatu deiectus 737
Benedictini monachi 4114. libertatis studiosi 41
BENEVENTVM Italiæ oppidū 3998. à Diomede conditū 3948. mœnibus nudatum 638
Beneuentanus episc. idola fustulit 3095
Beneuentani ex acie profugi 3585. Othonem II Imp. uiti 2733
BENIAMIN anachoreta hydropicus 376. 490. monachus 4121. patiēs morbi 293
Beniamin martyr 3021
BENIAMITÆ Babylonē adducti 4043. Gabaeniti seclus excusant 3481. ad internecionē cæsi 913. 2029. Laoitæ uxorem non uindicit 2326. Siluntias uirginem rapiunt 2279
Beniamitarum contra Dauidem inuidia 2646. fuga 2491 stirps restituitur 603. finges 544
Beniamitici iuuenes XII. Dauidicos prouocant 211
BENNO Cardinalis 4101
Benno episc. à populo compressus obiit 517
Benno episc. Osnaburg. filius pellit 191
Benno Misnensium præsul inter diuos relatus 591
BENO monachus 4122. intus 91. sine animi affectibus 37
BENTIVOLORVM fortuna 3901
BEON abbas taciturnus ant. nunquam mentitus 2841
BERAGYTHA monacha 4130
BERCHARIVS abbas humilis 3064. clemens in parricidam 2681
BERCHTOLDVS abb. monachum defendit 3210
Berchtoldus Franciscanus clarus integritate & eloquentia 4094
Berchtoldus Niger inuentor bombardarum 3800. 3802. 4341
Berchtoldus D. Zeringius perfidus in hæreditate 3356
Berchtoldi V. D. Zeringensis indicta in nobilitate 1708 odium in affines 66. 937. actus in ferendis inimicitiis 1986
BERENGARIA prudēs 1631
BERENGARIVS Carolum Caluum imperio exuit 898 clemens in Gilebertū 2675 ingratę in Hugonē R. 3603 in exilio mortuus 536. Ludouico III. Imper. excæcat 2708. 3433. Luitprandū diconum insectatur 3202. Friberto filium è sacro baptismatis lauacro leuat 860. Vngaris pacem negat 2730 Veronæ occisus 4038. à Taxi pacem redimit 1973.
Berengarij clementia 2681. contentio de imperio 2610 & 2614. cum Alberico contentio 3355
Berēgarij II. crudelitas 2796
Berengarius Turonensis femina fugit 2256. 2262. hæreticus 1323. pœnitens 3080
BERENICE R. aqua Nili delectabat 430. Deo uota soluit 169. filij mortem ulta 2710. habitu uirili usa 440. reprehendit Ptolemæū cauſas cognoscentē 1932 3255. 2830. zelotypa, crudelis 2795
Berenici soli gymnico certamini interesse licuit 785
BERGENSES improbi 1610

BER-

BERGOMATES Venetorū bauili 3683. in scindendo allio superstitiosi 258. munifici in pauperes 2363
BERILLVS hæreticus 1319. ab Origene conuersus 3012
BERLINENSES in magistratū suū tumultuati 808
BERNÆ Hel. Dominicani exusti 1945. 4031. incendia 645
Bernenses mutant religionem 4091. pacis studiosi 40
BERNABAS Vicecomes abbatem cogit literas deuorare 2864. eius affinitas cū L. Gonzaga 844
BERNARDONVS Vafco Bartholomæum Prætēsem securi percutit 3425
BERNARDVS Clareuallensis abbas clemens erga pulsantem 2683. homines fugit 2533. nimium abstinēs 2246 prædicator 4093. Ludouico R. Francorum filij mortem prædixit 1414 pater patriæ salutatus 678. somnio monitus de sanitate recuperanda 1406. ambitionem sororis detestatur 2528. aurunculum defunctū post aliquas noctes uidet 1392. cæcos sanat 346. Cæsarij martyris reliquias colit 4134. castitatem conseruat 2254. Christum infantem uidit 1388. claudos sanat 359. clemens in percussorem 2665. Comitem Pictauiensem terret 192. baculo suo mulierem a dæmone liberat 4175. debilis stomachi 352. dæmoniacā sanat 368. 369. diuina contemplatione delectatus 3859 epistolā in medio imbre sine imbre scripsit 3861. Eugenium Pp. à forensi actione dehortatus 1579. fratris uitia redarguit precando 1512. fratres stertentes reprehendit 416. Galdricum febricitantem sanat 363. hospitalis 2898. humilis 2526. humilitatis magister 2810. hydropicum sanat 371. legendo & orando intellexit sacros libros 3822. loxum ædificandi reprehendit 2354 militem sanat 1513. miraculis clarus 1512. 1513. mœrorem dissimulat 240. monachus 4126. monasteria extruxit 4143. in morbo quid uiderit 1388 multos in Tolosana prouincia curat 540. muscas excōmunicat 1515. nunquam otiosus 3780. officij seipsum admonet 149. pacificus 2662. paralyticos sanat 361. partum in muliere facilitat 357. peccantes arguebat 3085. puer eleemosynas clādestinas faciebat 3740. 3742 puero manum aridam sanat 358. uisum restituit 1357. lippum curat 343. quercus & fagos habuit magistros 3765. 3820. Salernitanum sanat 340. sauciatum curat 340. in somno mortem monacho denunciat 416. 1369. spirę diabolum e statua loquentem increpat 1500. 3076. in stagnum aquæ gelidæ insiliit 2258. surdos curat 350. ueritatis studiosus 2841
D. Bernardi abstinentia 2217. assiduitas orandi 3055. 3838 certamina 1535. carta ab imbre conseruata 1517. contēplatio uehemens 23. defensio 2818. iciunia 2216
D. Bernardi iudicium de Christi meritis 1499. de Iudæis non tollendis 1504. de operibus suis 134. 1503. 1506 auctoritas 965. mattis somnium 1397 panes incorrupti 1518. preces exauditæ 3048. prudentia in tollendis dissidiis 1727. somnium 1450. tolerantia 2171. uestitū 2335. uigiliæ 4162
Bernardus Antiochenus ligno crucis milites armat 4150
Bernardus Bardulus suorum animos à Francis alienat 1986
Bernardus Blesensis delicias detestatus 2228
Bernardus Caprera Blancam rapere conatus 2282. carceri inclusus 804. odore lecti Blancæ delectatus 2324. regnum affectat 2612 in reti nudus pendet 1036. 2746
Bernardus Castellioneus Clementem VII. odit 65
Bernardus Carpius pius in patrem 3325
Bernardus Ciconia Perucæ nauem capit 1889
Bernardus Cupperdolingus anabaptista 1327
Bernardus Corius historicus 1585
Bernardus Comes perfidus in Francos 2646. 3510
Bernardus D. Saxoniæ munificus in monachos 2431. Theoderici consiliis paret 2034. perfidus in promissa filia 3554. crudelis in Vandalos 2797
Bernardi D. Saxoniæ uitio 1402
Bernardus à Gerone anathemate percussus 821
Bernardus episc. Halberstad. incarceratus 2465. constans 3868. Othonem patrem deuouet 2722
Bernardus episc. Hildes. cęcus 344 admonitus à spiritu arcem Vuntzenburg occupat 1449. festum D. Mariæ instituit 4145. Mechthildem puellam ducit 870
Bernardus episc. Paderburn. bellator 3793
Bernardus Italiæ R. cupidus dominandi 2614. excęcatus 344. 2607. impius in aulam 3520
Bernardus Iustinianus historicus 1585. nullam unquam repulsam passus 733
Bernardi Iustiniani filiorum mutuus amor 58. uidua casta 2270
Bernardus Luceburgius de hæresibus 1587
Bernardus de Lippia in episcopum Traiectensem à filio electus 712
Bernardi de Quintaualle humilitas 86
Bernardi Rurilij uitæ I. C. 1588
Bernardus Remensis Balduinum se Imp. fingit 1955
Bernardus Scardeonus historicus 1585
Bernardus Nazarethensis solitarius 4056
Bernardus Teuto musicus prestantissimus 1279
Bernardus Treuisanus chymista 3708
Bernardus Valdaura gallico morbo laborat 374
Bernardus Villicus magus pœnitens 3080
BERNARDINVS Caroualgius Alciato horologium mirabile compositum 1297
Bernardinus Caruajales Card. Adriano inuidet 106. dignitati restitutus 730
Bernardinus Curtius perfidus in Sforziam 3502. proditor 3575
Bernardinus Minorita Senensis officiosus in ægrotos 3067. grandium cum pauperibus partitus 2428. sanctis adnumeratus 975. somni breuis 417. Christophoro Mauro principatum prędixit 1437. fratū Obseruantium auctor 4094. officiosus in ægrotos 2364. puer suam portionē panis mendico obtulit 3742
Bernardini Komeri filius nemulus 362
Bernardi tarum ordo 4114
BERNO nobilis monasteriū condit 4142
BERODACVS Ezechiæ gratulatur 177
BEROE Epidauria Semeles nutrix 3667
BEROENSIVM studium in audiendo 3823
BEROSVS historicus 1585. ob eloquentiam statuā deauratam meruit 1117
Berosi statua inaurata lingua 980
Berosо Athenis astronomiæ testimonium erectum 1274
Berosus collis fontes habet mortiferos 659
BEROTIVS Cannedolus apud Hannibalem Bentiuoli 3579
BERSABEA formosa 286
BERTA Henrici Imp. uxor ambitiosa 2636. dominandi cupida 2573. gnata in Bertam rusticam 3361
Berta rustica filatrix egregia 3697
BERTEGVNDIS superstitiosa 3140. 4166
BERTHOLDVS Monasteriensis episc. 4108. tumorē linguæ oratione curauit 3057
Bertholdus II. Liuonienſium episc. in acie cæsus 540
BERTRADA Comitissa concubina Philippi R. 2315. eius amor erga filium 57
BERTRANDVS de Aruassis ambitiosus ob episcopatum 2595
Bertrandus Gesquinas Petrū R. Aragoniæ regno pellit 2437. lytron munificè soluit 2371. à Pp. stipendiū petit 1986
BERTRVCCIVS medicus 1236
BERYTENSIS schola 4062 & 4067
Berytus terræmotu concussa 647. incensa 643
BERZELLÆVS conuiuij honore affectus à Dauide 1018. Dauidi alimēta suppeditat 2426
BESELEEL opifex mechanicus diuinitus edoctus 3766
BESSA archistrategus fiumē tanendit 3680
Bessa D. auarus 2391. 2501. 2512
BESSARIO Trapezuntius, Nicenus Card. barbatus 294. amanu doctos 3377. bibliothecā Venetis legauit 3815. ab æmulis calumniatur 2857 Campanū donat 3360. pontificatum amissum moderatè fert 2684. pōtificatu priuatus 773. Græcorū errorē reliquit 2512. clemens in euiticularium 2631. legatus in Galliam 746
BESSVS Bactrianorum præfectus arborum in flexu laceratus 484. sepultura, pulbinus 1022. minutim concisus 502
Bessus Pæonius impius in patrem 1035
BESSI uates Bacchi 1439
BESTIA Appia sacrificat pro Rom. 3116
Bestiæ Appiæ fides in Rō. 3514.
BESTIIS obiiciunt damnati 4315
BETHEL sacerdotū astutia 1944 1317
Bethelensis pseudoprophēta
Bethelenses pueri ab ursis laniati 472
BETHISACHVS crematus 481. 1970. hæresim fassus 2891
BETHVLIENSIVM fletus 239. gaudium ob victoriā 84. fitis 478
BETHLEEM Messiæ natiuitate celebris 963
Bethleemitanus episc. pugnaturis lac D. Marię præbet 4149
Bethleemenses assidui in oratio 3839
BETICÆ Hispaniæ auri latissimum 3969
BETON Alexand. M. itinera scripsit 1257. 3654
BETTI & Guidonis duellum 2120
T. BETVLIVS Barrus eloquentissimus 1107
BEZOAR lapis antidotū ueneni 510

B I

BIARMENSIS senex sagitis bonus 394
Biarmenses uenefici 1330. tempestatem immittunt Danis 1328
BIAS Melampi Fr. Argiuorū R. factus 835
Bias Prienęus Amasidi linguā mittit 1919. bona sua secū portabat 118. 1916. 1922. in causis orandis clarissimus 1122. copiam simulat 1875. Crœsum dehortatur à bello 1756. dignitatē suam tuetur 2554. facetus 2950. Halyatten R. contemnit 109. 209. hostē nō metuit 2056. à latronib. captus 862. legislator 1202. philosophus & militaris 1203. placidè moritur 884. puellas Messenias redimit 2371. sapiens 1191. senex causas egit 3670

Biantis

Biantis consilium Ionibus datum 1665. præceptum utile 1729
Bianti tripos aureus donodatus à Messeniis 1015
BIBLIS incestuosa 2308. se occidit 459
M.BIBVLVS Coss. cophino stercoris petitus 1032. clemens in occisores filij 2682 impatiens iniuriæ 2194. per fidus in Cæsarem 3506. patiens mortis filiorum 103
M. Bibuli iocus de sua ædilitate 2961 nimius metus 2065
BICCO Brederum incestus accusat 3475. fratrum mortem ultus 1959. Iarmericũ R. ad scelera concitat 1959
BICCIVS magister auaritiæ 2390
BIEBRANA Laodunensis saga 1521
BIENVS Carbonem adulterum castrauit 3405
BILIA pudica 2262
BILIOTVS astrologus indoctus 1268. ueneno pit 506
BILISTICHE Philadelphi amica 2319
BILVG perfidus 3555
BILVVISI & Boluuisi fratrum dissimilitudo 1077
BION Borysthenites astronomos ridet 1274. à gerrulo deinsus 1098. à prædonibus captus 802. ἀθεΘ. 3189. 3197. cur mollem puerum discipulum noluerit 3744. eloquens philosophus 117. ignobilitatem fatetur 2817. impatiens morbi 2186. philosophiæ doctor 4066. scorti filius 1059. clemens in maledicos 2685. contemtor matheseos 1257. loquacem reprehendit 2889. mordax 2854. 2926. musicam cõtemnit 1293. obliquus parentibus natus, clarus euadit 949. 1026. 3721
Bion Smyrnæus in Bucolicis palmam meruit 1144. poeta ex amore 3770. Theogni nugas exprobrat 2889
BIORNVS R. ad fidem conuersus 3006. manu calculũ prestlit 233
BIRCA emporiũ celebre 3955
BIRGERVS R. carcerem ultus 2771. regis titulum respuit 2546. impius in fratrẽ 3653. ecclesiæ persecutor 2207. tyrannus 1624
Birgeri fides in tutela filij 3550
Birgerus D. Oilrogothus perfidus in Folchungos 3542.
BISALTÆ hostium equitatum inutilem reddunt 1883
Bisaltarum uictus 432. rex filios inobedientes punit 3435
BISPELLIO 1642
BISSVLA amica Ausonij 2318
BITHYÆ uenificæ 1521
BITHYNIA clara ingenijs 944
Bithyniæ amnis periuros notat 2181. reges Nicomedes dicti 691
BITHYNI Byzantiorum seruitus 811. 814. tiue templis 4193
Bithynorum lex de magistratu 3255 senatores 4307. tribunal è conspectu solis 3257. 4311
Bithynicus hæredipeta 2508
BITHVS & Bacchius gladiatores æquales 403. 1070. 3663
BITEZIS duellum cum Eliezer 2119
BITON bouem portauit 392 placidè mortuus 554
Biton Solonis iudicio beatus 3901. pius in matrem 3896
BIZETISLAVS Iuditham rapit 55

B L

BLACTII prudentia in euadendo iudicium 1706
BLADVS Dracula crudelis 2783
Bladi frater πανδῆκὴ fugit 2265
BLANCA mater Lud. Viuis manstueta 2693. Ludouicũ filium instituit 3762
Blanca Rubea morte stuprum fugit 2328. lapide sepulcrali elisa 483. fida in maritum 3596
Blanca Sforcia zelotypa crudelis 2795
Blancæ D. Mediolan. clementia in filium 2669
Blanca Regina Siciliæ regnũ administrat 752
BLANDINA martyr 3029. patiẽs in suorũ morte 2179
BLASCVS Nomius Isthmum reperit 1218. 3653. Genuam in triumphum ducit 1613. aurifex inde nauarchus Genuensium factus 950
BLASIVS Axaretus Genuẽsis Sabellio 3712. Alphonsum Aragonium R. cepit 4021. constãs 3862. confidẽs 1874
Blasius episcopus Sebastæ ab aulibus pastus 428. 2905
Blasij Podmaniczki fides in patriam 3297
BLAVVS impatiens mortis filij 2195
BLEMMIDÆ liber de Chyrsopœia 3708
BLEMMIÆ à Probo Imp. in triumpho ducti 4346
BLONDVS historicus 1585
C. BLOSIVS Cumanus Tib. Gracchi amicus 848. in omnibus obsecutus 862 apertus 2841

B O

BOCCHORIS R. iudex iustus 1910. 3270 3277. legislator 3254
BOCCHVS R. prodit Iugurtham 3539. 3576
BOCENA Iotrix Boemiæ regina facta 3683
BOCHETVS historicus 1586
BOCO poetria 1154
BODILLI ultio crudelis 2761
BOEDROMIA festum 4198 sacra 4033
BOCHNA mons Poloniæ Sale abundat 3972
BOEMIA felix 3896. auro abundat 3970
Boemiæ diuisio 4236. inundatio 631
Boemiæ R. Cæsarem suo suffragio pronuncrat 4246
Boemiæ regum stirps deficit 662
Boemus miles fortiter obit 2145
Boemi à mulierib. occisi 468. ad fid. cum conuersi 3014 circulatores 1525. cultibus pugnant 1778. diem à Solis occasu incipiunt 4008 Germanis inuident 115. hostrum oppugnationem inhibent 1878. inhumani allo quio 2923. latrocinantur in Vng. 3568
Boemi legum ignari 1578. literarum osores 1206. Lybussam uatem sibi præesse uoluerunt 1548. milites falcibus succisi 486. è Pragensi Schola Germanos eiciunt 2628. Rom. impetij tributarij 812. superstitiosi 3117 templa euertunt 3215
Boemæ Amazones 1967
Boemorum contentio cũ Vngaris & Australibus 2625. in Fridericum R. odium 60. negligentia in sacris 3178. odium in Pannonios 60. pertinacia 3869
Boemorum regum dies infelix 4023. insignia 705. salutatio 170. superstitio 3194. suspicio de Ioanne R. 138
Boemis fides seruata 3347
BOEMVNDVS Normãnus, Tarentinus, Antiochiam tuetur 2553. exploratores Turcas uerubus figit 1837. principatum modestè acceptat 2550. suos pugnare cogit 1785. crudelis in captos 2745. in patriarcham 2768. prudens in elabendo 1743
Boemundi tessera 699. uotum 169
Boemundi Teupuli Veneti domus in macellum conuersa 1027
BOETHIVS Seuerinus exul 794. à syncope liberatus 351. iustus 3277. facilis in uersibus 1159. 3877. primus horologia componi curauit 1297. Chitermi inuentor 1278. facilis in uersib. 3877
Boethius quidam inuentor sutoriæ 3710
BOETHVS elegiographus 1153. ineptus poeta 1157. fur 2515. 3564
Boethus sculptor 3702
Boethi uxor à tumore uentris liberata 356
BOETIS equis raptus 473
BOEOTIA unde dicta 1446. fontes duos medicatos habet 3947
BOEOTVS thesaurũ reperit 592. negligit 2458
Bœoti Apollinis præsentiam lactis copia senserunt 1356. Apollinis Pegyrci natiuitate celebres 944. Euripum pontem sternunt 2406. in conuiuijs humani 2967. in Phocen[redacted]sa fumunt 3168. intemperantes 2204. luxu dediti 3924. stupidi 1203. 3733. Poinopionem sacrificant 3130. quẽ diẽ fausstum habuerint 3913. stulti 1644. superstitiosi 3114. victoria ex cantu gallorum augurati 1456. uoraces 2237. 4329
Bœotorum cantica 226. fons medicatus 3947. perdices 3980. sacra 3153. siccitas 673 legati absoluunt 768. mores 3731. pœna in non soluentes æs alienum 3440 sponsæ asparago corona tæ 1603. 2909. sponsalia libello quid prædixerit 1444. dux fortis 2102. impatiens cladis 2191. muliebrem Palatini animum notat 3400. nono ætatis anno futuræ magnitudinis speci men edidit 3737. ope diuina victor 1051. peregrinatio sacra 4163. uictoriis felix 3911
Boleslai III. R. Polon. fides bellica in Bialogardenses 3339
Boleslai III. R. Polon. in patrem amor 56
Boleslaus V. Pudicus in coniugio uirgo 2267. obiit 4024. princeps bonus 1607. uenationi deditus 3636
Boleslai Pudici donaria 2432. mortẽ quid denotarit 1423
BOLESTÆ crudelitas in episcopum 2762
BOLVVISI & Biluuisi fratrũ dissimilitudo 1077
BOMILCAR crucifixus 459. Massinam occidit 3559
Βωμολόχοι qui 2860
BONDELMONTVS Bondelmõtius ab Amideis interfectus 2769
BONICÆ insulæ fons medicatus 3947
BONICIVS faber Senensis 3694
Bonicij Scrofati lanius 3662
BONVS Methamaucensis Venetus corpus D. Marci Venetias attulit 1405
BONORVM ordo 4114
BONA Dea pudica 2256. γυναικεῖα dicta 2265
Bona Fauni F. incestum fugit 2264.
Bona mulier fortis 2078
Bona uidua Mediolanum gubernat 752
Bonæ deæ sacra 4199. 4215
Bonæ deæ sacra arcana 4216
Bonæ uirginis preces exauditæ 3056
BONACIVS excusat somnolentiam 3855
BONAVENTVRA theologus diuorum albo ascriptus 975
BONIFACIVS Amerbachius I.C. 1575. placidè mortus 556
Bonifacius Comes Africę Aetij patritij æmulus 114. ambitiosus 2581. dolet se à Castino neglectum 2646
Bonifacius Cyrni comes Saracenos Sicilia pellit 1849
Bonifacius Anglus Hassos cõuertit 2999. Germanorum apostolus 3003. episcopus Moguntinus 1308. 4107. ignarus geometriæ 1258. monasterium extruit 4142. hyeme nudus incedit 2258 Germaniæ archimystes declaratus 4102. assiduus in precando 4155
Bonifacius martyr 3027
Bonifacij martyris feiunia 2214. pœnitentia 3082
Bonifacius monachus honores fugit 2536
Bonifacius presbyter miraculo suam innocentiam confirmat 1357
Bonifacius Pp. instituit ne minor annis XXX. presbyter ordinaretur 411. ligandi & soluendi potestatem monachis concedit 4110
Bonifacij Pp. decreta 4103. 4112. donaria 2432
Bonifacius II. successorem in episcopatu habere renuit 712
Bonifacius III. Pp. altaria pãnis candidis operiri uoluit 4152. ambitionem refrenat 2527. primus Papa œcumenicus appellatus 689
Bonifacij III. Pp. & Mahometis fortunæ æqualitas 1072. mortem cometa antecessit 1423
Bonifacius IV. domum paternam in monasterium redegit 4143. elephanticum osculo sanat 372. festum omnium sanctorum instituit 4145. pantheon dedicat 4141
Bonifacius VII. improbus 1613. reprehensiones Ioan. Cardinalis ægrè fert 2863. pontificatũ ambitiosè conseruat 2639. eius cadauer à sepultura prohibitum 1022
Bonifacius VIII. Pp. [redacted] 2625. [redacted] Pp. captus 798 edidit VI. librum iuris Pp. 1573. fame periit 504. Hermannum eremitam comburit 4176. in custodia periit 535. Iubileũ annum primus instituit 4143. peruertit sacra uerba 3212. Petri basilicam tintinnabulis exornauit 4151. [redacted] 3281. [redacted] 2506. animi mœrore obiit 493.
Bonifacij VIII. Pp. amarulentia ironia 2926. [redacted] 2736. 2752. fortuna 3902. in Gibellinos odium 65
Bonifacius IX. Pp. Adriani molem in arcem restituit 2407. Annatas instituit 1973. bonus Pp. 1601. Iubileum indicit 902. laterum dolore obiit 521. rigidus 2930
Bonifacij IX. infelix papatus Chrysoloræ in Italiam aduentu gratus 943. [redacted] 2511. negligentia 3859. prudentia in potestate firmanda 1741
Bonifacius D. Thusciæ nuptias magnificè celebrat 2416
Bonifacius Regiensis episcopus ambitiosus 2584
BONNOSVS rupem loco mouit 1518
BONONIENSIS quidam senis digitis 296
Bononiensis mulier à pudendorum ulcere liberata 356.
Bononiensis academia 4063. à Iaroslao tũ restituta 4068 eius priuilegia in Patauinã translata 1036. 4068
Bononienses Antoniorũ clientes 206
Bononiensium Iurisconsulti legati ad Fridericũ I. Imp. 746. pax cum Imolensibus 842. pœna in uenefico 3451
Bononiensibus ius monetæ concessum 781
BONOSVS Hispaniensis cũ Germanis certat bibendo 2236
Bonosus Imp. patre ludimagistro natus 954. 3662. imperium arripit 2603. uinolentus 2241
BOOZVS hospitalis 2901. 3067. propinquo suo femẽ excitare cupit 3330. Ruthã cõsanguineã ducit 875. 3381 3386. ei Senatores fauita precantur 178
BORCHVS bubulcus præcipitio periit 496
BORCVS submersus 511
BOREAS Orithyiam rapit 2279
BORELLVS piratas Mauros fugat 1768
BORGIA. Vide Cæsar Borgia.
BORIVORIVS R. Boemiæ perfidus in præda 3549. ad fidem conuersus 3013
Boriuorius II. exul 792. Germanos amat 47
BORRA Hilp. scurra eximius 2974. 2977
BORSIPPA urbs lanificio celebris 3696
BORSIVS Atestinus sine Estensis pacificator dictus 682. popularis 2878. liberalis erga Brasauolam 2430. dominandi cupidus 2611. cœlebs 867. doctorũ amator 3376. familiaribus ædes donat 2441. fidus in fratrẽ 3129. hospitalis 2374. incestuosus 2308. primus dux appellatus 4251. Venetis amicus 862
BORYSTHENES fl. ubertimus 3945
Borysthenitæ piscibus abundant 3980. seruos liberant 1767
BORVSSI apostatæ 3174
Borussorum politia 4351
BOS locutus 1376. 1377
Boues æneæ in Rhodi promontorio 1372
BOSO R. securi percussus 519
Bosonis uxor Hermingarda superba 1065
BOSPHORANORVM tributum 813
BOTILDA peregrinationi immortua 534. uim adulterium perfert 2689
BOTHNIA piscibus abundans 3980. uentis obnoxia 3999. ceruos alit 3986
Bothnici magi 1330
BOTTIÆÆ uirgines patriã desiderant 43
BOTVILDVS R. bona consilia spernebat 2036

B R

BRABANTIÆ diluuium 4045
Brabantiæ dux Adolfum Nassauiensem honorat 3382
Brabantini equites Scotorũ misereri 116
BRACCIVS Montonius Perusinus dux fortis 2096
Braccij Montonensis gaudiũ nullum ob hostem mortuũ 85
Braccij Montonensis insignia 699. mors ab Astrologis prædicta 1270. æmulus Sfortię 2529. missam irridet 3224
Bracchij cadauer in profano sepultum 1023. 1024. temeritas 2150. victoria contra Bonifacium Pp. 1043
BRACHMANES uel Bramanes Indorum sacerdotes 4188. cadauera uultuibus exponunt 578. continentissimi 2220. cum uxoribus non philosophentur 2854. editos infantes diiudicant 271. 3744. magistrum adiungunt 3749. nihil animati edebant 2217. præstigiis cibos apponunt 1525 temperantes 2269. tempestates inducunt 1530
Brachmanum fides 4205 iudicium de animæ immortalitate 1500. iuuenum studium 3823. polygamia 883
BRADEAS nobilitate gloriatur 2586. fibula cornicante 706. 1109
BRAIDA mulier fortis 2079
BRANCA Siculus medicus 1242
BRANCHIDÆ fanũ Apollinis produnt 3578
Branchidarum oraculũ 4194. templum 3961
BRANCHVS uates 1339
BRANDEBVRGVM expugnatum 867
BRANDEBVRGENSES auari 2315
BRASIDAS adolescens fortis 2080. captum mirent dimisit 3769. clypeum amittit 652. cum hoste desperante fœdus facit 1876. dux clarissimus 2088. hostibus elapsus 1778. hostes arcet 1779. Methonam defendit 2143. à mure fortitudinem discit 2043. à mure monitus 194. strenuæ pugnat 2144. 3848
Brasidæ iocus 2061
BRASILIA Americæ regio salubris 313
BRASILIENSES ad laborẽ pigri 3795. adulteria punitũt 3405. captiuos comendunt 2239. cohabitant 241. cultus studiosi 297. ducem fortissimum eligunt 727. homicidas puniunt 3451. parẽtes in filios potestatem nõ habẽt 4362. pilos euellũt 330. piscatores 3676. senes honorant 3389. sine uestib. 441
Brasiliensium panis 434
BRASILLÆ prudentia in seruanda pudicitia 1682. 2328
BRAVLIVS in episcopum diuinitus electus 710
BREDA statuarius 3703
BREMÆ S. Petri domus conflagrat 649
Bremensis cleri contentio cũ Hamburgensi 2627
Bremenses humani erga ægros 2895. ob tributa seditiosi 911. cum Hamburgensibus contendunt 2632
BRENNA mariti cædem ulta 2711
BRENNVS admiratione stupet 224. cupidus regnandi 2618. Demonicam ob proditionẽ punit 3615. dux fortis 2099. Gallos ad expeditionem incitat 1788. hausto mero obiit 499. magister auaritiæ 2390. sacrilegus 3219. spe prædæ suos mitat 1789

Brenni exercitus numerosus 609. prudentia in excitandis Gallis ad bellum 1754. scomma in L. Camillum 210
BRENNIACENSIS synodus 4158
BRETINORII hospitales 2899
BRETISLAVS Boemorum dux S. Adelberti corpus rapuit 591. equitatum cōparat 1810. Iutham rapit 2281. suos ad bellum excitat 1756. sylvae opportunitate uincit 1817
Bretislaus II. Boemorum R. 716. Alexij monita contemnit 2032. Iudaeorum bona in fiscum redegit 4090. mores mutat 3876. religionis nouatores punit 4075 imaginum cultor 4148
BRIAREVS gigas 275. fulmine contumtus 476
BRICCIVS Turonensis episcopus D. Martini monita aegrè fert 2864. perfidus in praeceptorem 3504. prunas candentes gestat 1359. testimonio pueri mēstrui liberatur à crimine 1175. innocens in exilium actus 1399. poenitens 3683
BRIGANTIA urbs regia 3954
BRIGES Atheniensis aratri inuentor 3626
Brigida uirgo abbatissa 4130. aprum mitem reddit 1315. 2680. castitatem retinet 2259. equos pauperibus tradit 2382. humana in aegros 3067
BRISACVM asylum 3998
BRISEIS formosa 286
BRISON mathematicus 1254
BRITANNIA ad fidem conuersa 3005. bis magistra Galiae 3756. Caesari uectigalis 810. infelix 3924. margaritis diues 3968. Scotis uectigalis facta 1056
Britanniae felicitas 3896. putei argenti 3971
BRITANNVS quidam sacri legis 3230
Britanni Anglosaxones terrent 1869. Augusti captiui 811. capillis compositis 293. captiuos dis litabat 4213. Constantini dona renuit 2459. glasto infecti cum hostibus pugnabat 301. 1868. 3839. in Romanos conuitant 914. magis studiosi 1350. medio annulos adiciunt 3764. mores mutant 3877. nudi 441. ope diuina uincunt 1048. pellium usum inuenerunt 3722. Pictos contra Scotos mittigant 1846 piscibus abundant 3980. seditiosi 925. sterno abundant 3971 turpiter fugiunt 2067
Britanni pontifices quando primum equitant 2342
Britannorum corrupti mores 1620. crudelitas 2758. domicilia 485. in Moscouiam nauigatio 1218. mos prostituendi mulieres 2287. permutatio 4317 polygamia 884 885. prodigium cladis 1481. Alphonso coruum candidum donant 2444. respub. 4352 strages 550
Britannis uitium congerendarum ius concessum 782. 3370. 3653
Britānis olim nefas leporem, gallinam, aut anserem gustare 2247
BRITANNICVS Neronis frater ueneno sublatus 509
BRITONES Parisiensium bauli 3683
Britonum cladis prodigia 1477
BRITOMARTIS in mare se praecipitat 511 stuprū fugit 2263. 2328. uenationis studiosa 3673
BRIDOVALDI monachi somnium 1445
BRIXALENSIS faber ingeniosus 3642
BRIXIA capta 806. direpta 642. 1027
Brixiani Friderico I. Imp. supplices 184. in scindendo alio superstitiosi 258. uexilla deuicti Cremonensibus in templo suspendunt 985. immunitate donati à Venetis 759. fidi in Venetos 3304
Brixiensis nobilis institutio filiorum 3752
BRYAS Argiuus puellam uitiat 2280
BRYAXIS caelator 3702. statuarius 3704
BROTHEVS deformis 287 in rogum desilit 479
BRONCI unde dicti 687
BRVDVS R. exercitum simulat 1871
BRVGIS monasterium monialium 4128
BRVGENSIS maga morbos curat 1522
Brugenses seditiosi 929
BRVNDVSII fons salubris 3947
BRVNECHILDIS ab Arianis baptizata rebaptizatur 3013. equis discerpta 478. improba 1612. Theodericum incitat ad caedem 2567 tyrannidis poenas dat 3921
Brunechildis uarij casus 3909
Iezabel mors similis 1069
BRVNO Cassiensis abbas mulierem daemone obsessam liberat 369
Bruno Coloniensis archiepiscopus 4108. primus rempub tractauit 3793. diuortū reliquias colit 4137
Bruno dux Saxoniae inundatione obiitus 545. eius strages 550
Bruno Herbipolensis episcopus 4109. Aethiopem uidit 1410. ruina oppressus 501
Bruno episco. Hildesianus uidit Mariam 1588
Bruno eremita 4051
Bruno Haraldi R. legatus 746
Bruno Othonis nepos patrimonio sacris rebus dicauit 4143
BRVNORIVS Sigilinundi Imper. assentatores exprobrat 2832
BRVNSVICI inter clerum & populum controuersia 897
Brunsuicenses seditiosi 930
BRVTENO R. sacerdos 4188
Brutus & Lucilius amici 859
Brutus gloriae studiosus 2524. uitae cupidus 58
L. Iunij Brutus osculatur matrem 1510. Carnā colit 3137 4032. filios securi percutit 518
D. Brutus & Seruius Terentij amici 859. inscriptionibus gloriam conseruat 2556 suis metum eximit 1797. supplicationes meruit 3138
D. Bruti colūbae cicures 3660
M. Brutus accusator uehemēs 1122. animosus 73. breuiloquentiae studiosus 3826. bulimia correptus 352. ex stupro natus 1060. clemēs in captiuos 2667. Clodio non credit 2036. Cn. Pompeio reconciliatur 845 coelum suspexit 233. competitor Cassij 2549. conspirat contra Caesarem 829. interficit 3296. cultu negligens 2339
[redacted] leos pronunciat uerbus [redacted] doctus & [redacted]lator 1203. [redacted] similis 1072. dux fortis 2093. epigrammata scripsit 1146. Ciceronem de consilio caelat 156. ex Academia copiā argumētorum habuit 1108. gladio incubuit 249. 460. 2061. gratus in beneficio res 3356. historias scripsit 1392. [redacted]em cedit Cassio 2550. [redacted] capit 1840. impatiens cladis 2191. in Pompeij partes [redacted] amore patrij 3286 in castris legebat 3842. Iouem inuocat 180. iurisperitus 1379. Licios deprehendit 1804. L. pellam repetundarū dānauit 3454 militibus praedam pollicetur 168. cruentum pugionem ostendit 258. statuam meruit 985. ominatur mortem sibi 1416. parentes imitatus 3805. Patarenses sibi conciliat 1831. Q. Ligarium aegrotū inuisit 243. fratri perfidiam punit 3439. suum genium uidet 1421. 2111. Polybij compendium scripsit 3828. uxoris postulatum reiicit 2886
M. Bruti auctoritas 968. augurium cladis 1475. cum Portia coniugium 874. inconstantia 3872
M. Bruti milites ornati 1794. 1813. praeceptores 3760. statua ab Augusto non excisa 1019. uigiliae nocturnae 25
M. Bruto Aethiops infausto omen 1364. apes infausto 1352
Bruti duo eodem in loco interemti 1071
BRVTII ignominiae causa lorarij dicti 1033. latrones 3567. 3731. lictores Romanorum 3669
Brutiorum nomen unde 683
Brutiorum praefectus proditor 3575

BV

BVBALVS pictor se suspēdit 516
Bubali pastoritiis opibus illustres 611
BVBASTIS templum 3761
BVCCOLINI consilio Aurimum deficit à Pp. 3383
BVCICALDVS caedem ob pecuniam committit 2313. ignominiae impatiens 2192 affabilis 2882
BVCOLICI carminis origo 1138
BVDA à proditione seruata 621. seditione agitata 906. 930
Buda Attilae frater dominandi cupidus 2630
Budensis aleator 3228. lanius podagra liberatus 361
Budenses Iudaeorum aedes diripiunt 3165
Budenses thermae 3946
BVDDA è latere generat 49
BVDINI Scythae caesis ocularis 293. eorum uictus 431
BVERNVS Seuerus in Osbretum 2716
BVGISLAVS latrones collim 3452. cladem patitur 532. 652
BVLARCHVS pictor celebris 3699
BVLBAS iniustus iudex 3354
BVLAS latro 3571. latrocinium defendit 2862. 2979. Seuerum Imp. reprehendit 2830
BVLCO Opoliensis [illegible] 3180
BVLGARVS I.C. 1573. cum Martino certat 1577
Bulgari ad fidē conuersi 3011. contra Sabinum R. diuum arma sumunt 904. capti à Basilio Imp. 802. excantationibus uincunt Rom. 1528. excaecati 344 ob pestem Christiani fiunt 4891. populi ferocissimi 32. produnt Artemium 3576. Zeletum occidunt
Bulgarorum migrationes 589 strages 549
BVLIS in mergum 455
Bulis Laced pio patria mori paratus 3287. Xerxis R. amicitiam aspernatur 846. 3289
Bulis urbs purpura nobilis 3982
BVLLARIVS ineptus peregrinator 3885
BVLTINVS à Rom. deletus 3187
BVNAE iudicium 140. 1910. 3842
BVNDVICAE R. exercitus 609
BVNOMVS ruina oppressus 500
BVPALVS marmorarij 3706 primus Fortunam finxit 4201
BVPHONIA Athenis 4031. 4205
BVPLAGVS Syrus è mortuis surgens in Romanos carmina pronunciat 1367
BVRA inundatiō periit 645. terraemotu absumta 646
Buraе comitis prodigalitas 2484. oraculum 4194. 2484.
BVRCARDVS Anglus eremita 4056

Burcardus de Scrapelau Archiepisc. Magdeburgensis in carcere occisus 471. 535. crudelis 2742
Burcardus comes de Lintzgou ex utero exectus 270
Burcardus episc. Halberstadiensis decimas sibi uendicat 3233
Burcardus episc. Lubicensis ecclesiae cautam defendit aduersus fratres mendicantes 4153
Burcardus Monachus Delphinum contra Basilienses duxit 3497. gauder ob caesos Heluetios 2757. 2938. lapide interfectus 483
Burcardus de Sarken episcopus Lubecensis 713
Burcardus D. Sueuorum stultè loquax 2014
BVRDEGALAE de iure regni Siciliae duellum constitutū 1358
Burdegalensis ciuitas terraemotu concussa 467
Burdegalenses grammatici 1093. Rhetores 1116
Burdegalensibus campanae creptae 1034
BVRDINVS Pseudopapa in monachum tonsus 788
BVRGENTIVS crematus 3423
BVRGVNDVS quidam crudelis 2769
Burgundi montium ruina interfecti 500. ope diuina Hūnos uincunt 1048. ad fidem conuersi 3005. 3013. 4172. ubi de dicti 435
Burgundorum strages 549
Burgundis crustā glaciei portendit 1371 victoriae contra Hunnos 1043
BVRIS Lacedaemonius patriae amans 43
BVRRI unde dicti 687
BVRVS adulatur Neroni 2852 à Nerone toxico tentatus 3591. ueneno exanimatus 510
BVRSARIVS blasphemus 3193
BVTEONES unde dicti 681
BVSYRIS tyrannus 1613. hospites immolare solitus 2746. 3463. 3513. 3569. Thebas condidit 2398
Busyris urbs solo equata 640
Busyritae oderunt asinos 66. tubas 67
BVSSON aciem deserit 3578
BVTES pugil 402
Butes R. se cum amicis cōcremat 2067
BVTHQVHANIA Scotiae mures non alit 3988
BVTHVS uicit Pythiis ludis 406
BVTRIENSES tormētis praefecti dextris mutilati 3656
BVZYGIA familia 4189

BY

BYARMENSES. Vide Biarmenses.
BYBLINVM uinum 3977
BYCELLVS pugil 402
BYRINVS Saxones conuertit 2999
BYSALTIA impia in patrē 3519. ob amorem mortem subit 7288. seipsam iugulat 459
BYSALTIDVM R. filij excaecati 344
BYSIVS mensis 1547
BYSSA contemtrix deorum 3191
BYTHIAE uisu perimunt 415
BYTHOMIENSES caedem sacerdotum luūt 3203. 3207
Bythomiensibus metalla deficiunt 654
BYZACIVS Africae fertilis 3978
BYZANTIVM à Lacedemonijs conditū 3948. Vide Cōstantinopolis. fame laborat 429. munitum 3951. obsessum 805
Byzantij expugnatio Sibyllino oraculo praedicta 1486. septem turres 3642. 3957 seditio ob popularem tristeram 929
Byzantius quidam clemens in adulteram 2669
Byzantij à ceto infestantur 633. intemperantes 2204. 2240 2243. Philippum mora deseruant 1758 cur uitiis abundent 3815. cum Saracenis foedus ineunt 164. ius ciuitatis facile concedūt 4243. cum Rhodiis ob uectigalia bellum gerūt 969
Byzantiorum cornu 3982. numus ferreus 4331. prudentia in pecunia acquirenda 1717 1718
Byzantiis prodigia captiuitatis 1486. mutationis religionis 1350. 1466. factiōes 406
Byzantina schola 4065
BYZENI in dicēdo libertas 2841
BYZES regulas inuenit 3628. 3718
BYZONI lacte bubulo uicitant 432

CA

CABADES R. Persarum astu carcerem effugit 762 2007. ad fidem conuersus 3010. Christianos persequitur 3238. Manichaeos punit 3465. ob postulatam syngrapham bellum mouet 180. 3549. pacis foedus rumpit 119. thesauro potitus 593
Cabadis R. Persarum lex de connubio promiscuo 882. uxor fidei exemplum 3335 [redacted] 1187. 3753
Cabalistae magi 1330
CABAONES D. Mauorum religiosus 3037
CABBA scurra dormire se simulat 146
CABOCHEVS laniorū dux 3719
CABRIAS damnatus iocatur 2171
CABRION Hectoris auriga 3684
CABVRE fons suaueolentis aquae 3946
CABYRA regia urbs 3955
CABYRORVM superstitio 3108
CACANVS R. crudelis in captiuos 2749. perfidus in Romildam 1952. 3543. 3614. Romildam ob proditionem punit 3444. perfidus in coniugij pacto 3554
CACVS boues auersos trahit 394. 3561. Caio monti nomen indidit 3627
CADALLVS Brigantum D. submersus 512. dux fortis 2100. inclitus uictor 1856
CADHARDVS feuerus in Culenum 2716
CADMVS Phoenix exul 796. aurū primus inuenit 3626. diues metallis 686. exemplo suos docuit 3755. Harmoniam uxorē ducit 1000. in draconem mutatus 455. Lapidicinarum inuentor 3628. 3678. Linum interfecit 2568. literas in Graeciam attulit 1080. munificus erga sponsam 2437. primus mysteria tradidit 3104. pro Harmonia seruit 4365. serpentem interfecit 2135. superstitionis magister 3107
Cadmi filia à Ioue constuprata 3926. monimentum 575
Cadmus carnifex 3669
Cadmus Coorum tyrannus 2360. fidus in deposito 3548
Cadmus Dionysij auus coquus 3720
Cadmus Pandionis R. historiographus inuentor 1583. auctor orationis solutae 1125 filij fama celeberrimę 1062 obedientia erga patrē 3322. posteritas infelix 3804. 3926
Cadmo oraculum redditum 1447
Cadmea à Cadmo condita 3948
Cadmea victoria 2578
CADOVALLADRVS Rex Britannorum spectrum uidit 1547. reuelatio illi facta 1494
CADOVALLO uel Cadbalo R. Anglorum uultu terribili 292. conuersus 3011
CADVALDVS uel Cadbald R. incestuosus 874. 2295. reprehensiones aegrè ferit 2864
CADVCEVM quid 257
CADVIDVS fratrem occidit 3533
CADVRCI armorum periti 1815. fundis boni 394
Cadurcorum exercitia 442. educatio 3780
Cadurcensis academia 4063
Cadurcum linum 3975
CADYTIS emporium celebre 3954
CAECILIA Barbadica impatiens mortis mariti 2196. inedia mortua 504
Caecilia Metelli uxor 1416. sortes captat 1362
Caecilia martyr 3020. perpetua uirgo 2267. castitatem matrimonio praefert 1178. cilicium fert 2259. euangelium nunquam deposuit 3821. ieiunat 2215. media hyeme rosas è paradiso habuit 1390
CAECILIANVS episc. seipsū etiam mortuus excommunicaturus 820
Caecilianus solaecisans à Martiale detritus 1094
Caecilianus auaritia 2489. 2492 2504
CAECILIVS Classicus procoss. 1070
C. Caecilius Claudius ditissimus 616. eius funus magnificum 2472
Caecilius Cyprianus poeta theologus 1140 Vide Cyprianus.
Quintus L. Caecilius Epirota C. Iulio Caesari carus 1104. pila lusit 3782. Attici Satrij libertus 773. grammaticus 1092. primus extempore disputauit & Vergilium praelegit 3812. 1098
P. Caecilius I.C. 1571
Caecilius Metellus Centurionem reprehendit 1700. exercitum corrigit 2273. exul 797. Scipionis morte doluit 2822. uxore defuncta illius neptem ducit 875
Caecilij Metelli de Scipione consilio 2842. taciturnitas 227
Caecilius Metellus Macedonicus à quatuor filius consularibus clatus 1062
L. Caecilius Metellus elephantos transiecerat 1811. 1815. mortem timet 79. triumphat 4055
Q. Caecilius Metellus de Iugurtha triumphat 1012. Palladio rapto excaecatur 327 repulsam passus 733. triumphat 4031. lacrymat 240. trophaeum aureum erigit 904
T. Caecilius miles fortis 2104
C. Caecilius Numidicus exul 795. 3868
Caecilius Plinius uniсè amauit uxorem 3332
Caecilius presbyter 4111
Caecilius praetor Augustus 2300
M. Caecilius Rufus & Galuus eadem die genitii 1070. 1072. 4041
Caecilij poetae [illegible] 1144 3631
Caecilij praenomen Cyprianus assumit 680
Caecilij unde dicti 692
CAECINNA à Vitellio deficit 3489
Caecinna Volaterranus hirundinibus nuncius usus 1760
A. Caecinna maledicus 2926
CAECVLIO solidus 1646
Q. CAEDITIVS uulnerum patiens 2161
CAELIA meretrix 2318
L. CAELIVS Antipater I. C. 1370
Caelius Augustinus Curio historicus 1386
Caelius Aurelianus medicus 1239
Caelius castra ruetur 1822
Caelius podagricus 360
Caelius Rhodiginus in somno locū Plinij didicit 1370. 3802
C. Caelius Lucilij aduersariū iudicio absoluit 3261
Caelius Sabinus I.C. 1572
C. Caelius Tubero à rogo relatus 565
M. Caelius Balbinus hecatombē uouet 3150. Vide Balbinus.
M. Caelius bonus saltator 390
M. Caelius clara stirpe natus 382. iuuenis mortuus 520. orator insignis 1122. assentatorem reprehendit 2837
P. Caelius Flaminio abire iussus 1547
Q. Caelius Luculium haereditate fraudat 3513. 3886

L. Cælij iocus in Cæsarē 2891
M.Cælij loquacitas 2922
Cælij Secundi Curionis somnium de filio Augustino 1430
Cælio Pontio prætori ius dicenti picus supra caput insedit 1456. pro patria moritur 2168
CÆNEVS hastam suam pro deo coli iussit 2588
Cæneus inuulnerabilis 424. ambitiosus ob sexum 282. 2588
CÆNIVS Iuliꝰ fortis in morte 2164
CÆPASII fratres 1122
CÆPIO à patre Catone adamatus 58. fides in fratrem 3326. Vide Cepio.
Q.Cępio in uinculis mortuuꝰ 534. temerarius 2149
CÆRELIA submersa 513
CÆRETANI mendici astuti 672
CÆRETES Roman.ciuitate donati 833
CÆROINI reliquias arcæ Noe habent 612
CÆSAR Iulius. Vide Iulius Cæsar.
Cęsar Borgia Alexādri VI.filius spuriꝰ 1061. turginē rapit 2282. aleæ deditus 2978. cupidus regni augēdi per scelus 1982. custodia elapsus 763. fratricida 3535. in acie cæsus 540. Italiæ dominatū affectat 2012. libidinosus 2292. Neapolitanis nuptiis frustratus 1055. perfidus in Fauentinos 3543. in Varanum 3545. in Vitinos 3508. prodigus in aleam 2482. fororum occidit 3540. suis artibus periit 3917. tyrānus 1621. Vtinos trucidat 1966. à Venetis ciuitate donatus 834
Cæsaris Borgiæ fortuna 3908 luxus 2480. mortis locus 563. 3932
Cæsar Maxius Taurinum occupare conatur 1892
CÆSARES Rom.ex prouinciis à se subactis cognomina accepere 690. mensibus sua nomina indiderūt 696. Imperatores dicti 691. cur 679. 270. 686. 2885
Cæsarum mangiratio 729. Rom æ 243 declaratio 4244 insignia 704. progenies in Nerone deficit 661
Cæsarum tres coronæ 1094
Cæsaribus lictores præibant 1601
Cęsares suos Romani diuinis honoribus afficiunt 977
CÆSAREA R. ad fidem conuersa 3005. maritum ad fidem conuertit 869. 3001
CÆSAREA ab Herode cōdita 3948. capta 803. fame pressa 636. terræmotu concussa 646
Cæsariensis bibliotheca 3817. scholia 4063. synodus 4156
Cæsariensis Agrippam R. lugent 36. captiui 808. ingratus in Agrippam R. 3598
Cæsariensium crudelitas 2739
Cæsariensium & Iudæorum dissimilitudo 1068
CÆSARIꝰ episc. Areta. precibꝰ incendiū sistit 1516. 3049
Cæsario episc. ab exilio reducti obuiam itum 998
L. CÆSIDIENVS causidicꝰ 1122
Cæsius Bassus lyricus 1148. conflagrauit 477
Cæsius malus poeta 1157
CÆSO Quintij Cincinnati F. exul 794
CAESONES unde dicti 686
CAESONIA Caij principis coniux octauo mense genita 271. Caligulæ cara 50. mottē facilē fert 2166. fida in Caium 3334
CAESTIVS. Vide Cestius.
CAEVS quidam capillos tingit 2344. Vide Ceus.
CAEA mulier uenenum hauit 510
CAHATHINI arcam oraculi portant 3684
CAIA Cæcilia modestissima matrona 1609. 2262. togā regiam inuenit 3630
Caia Tarratia Vestalis 4191. populo Romano campum Martium dono dedit 625. statuam meretur 982
CAIANVS R. mutabilis 1524 pecunia corruptus 2515. impius in genetum 3539. perfidus in Iustinianum 3515 Vide Chaganus.
CAIANI hæretici 1325
CAICHOSCROES Antiochia per nuptias absterritus 81
CAIETA Aeneæ nutrix 3667
Caieta urbs direpta 642
Caierani cuiusdam impudica uxor 1064
Caierani Gallorum corda deuorant 2939. 2737. hospitales 2374
CAINAE natalis 4041
CAIN decimas Deo offert 3073. fratrem Abelem occidit 936. 3534. auarus 2491. longæuus 308. primus agricola 3624. primus urbium conditor 80. 589. 3628. sacrificiū auaritia profanat 4222
Caini æmulatio in Abelū 115. conscientia mala 133. nomē unde 692
Caius Antonius. Vide Anton.
CAIVS Caligula Cęsar unde 689. absentem Senatum obiurgat 203. adolescens naturam sæuam ostendit 3739 adorari uoluit 994. ægrè fert Augusti appellationem 2647. æmulus Porij 2574. Afranīū ponit 3462. Agrippæ cathenam auream donat 2442. aleę deditus 2982 aleator auarus 2511. aliquā calamitatem optabat 2925 ambitiosus 2570. 2579. in triumphum 2628. ob laudē sibi non datam 2638. nobilitatem 2586. ambitiosē imperium conseruat 2640. amicos à se alienauit 830. animo deiecto 73. Antij amans 43. 44. astrologos Roma eiecit 1274. auarus 2503. aurato rete piscatus 2476. bibliothecas abolere uoluit 3819. capillo rato 292. Carthaginenses elicit 1804 carus militibus 46. ciuibus carus 46. collaudat uocem deprecantis 120. comatos iadebat 2574. chymista 5707
C. Caligula crudelis in furem 2763. Cupidinem rapit 3156. à Cassio cæsus 4023. conquerit de felicitate suorū temporū 75. 2573. 2930. deformis 268. degener 1075. doctus 1197. diuinos honores sibi asserit 2589. 3611
C. Caligula equorum studiosissimus 44. filio caput abscindi iubet 3426. Tiberij hæres 626. Græcorum templa spoliat 3219. gratus in Agrippam 3355. hæredipeta 2508. hirsutus 282. Homerū abolere cogitat 2578. hostes fugit 246. impatiens mortis sororis 2196. impatiens reprehensionum 2865 impius in sorores 3536. improbos in curiam introduxit 1628. incestuosus 2309. in morem capræ barbatus 294. iniustē damnat Priscū 3477. insomnis diem exopratat 75. in somniis turbatur 21. intēperās 2206. iniurecū diā probat 89. inuidus 105. iratus oblitis natalem suū 2038. Isthmum adortus 2400. leno 2286. libidinosus 2290. licentiam seruorum induxit 4308. 3472. liuore ductus statuas subuertit 108. Lolliam Memmio extorquet 2284. militibus patris carus 46. mollis cultu 2340. ante mortem humanus 2909. mortis omen dedit 1364. mulierem scelus patroni reticentem honorat 3385. & seq. musicæ deditus 1282
C. Caligula natare nescit 387. nobilitati inuidet 108. ascititius natare discit 386. occipitio raso 300. occisus 4025. 4033. odio habet à quibus amatur 3603. oportunē mortuus 561. ostentat opes 625. patruum ueneno aggressus 3537. paucos exosculatus 252. pauper ob sumtus 629. pecuniam corradit 1973. perfidus in hæreditate 3386. 3557. philtro potionatus 17. platanis delectatus 2344. prætextatus prouiam pro Rostris laudauit 5823. prudentia 2386. in aleam 2482. in spectacula 2476. Ptolemæo R. Iubæ F. inuidet 117. pulcris & comatis inuidet 106. punit malē de Tiberio loquentes 1957. q̄ omina cædis habuerit 1477. 1416. 1421. Romanis exosus 61. calamitate seculum suum inclarescere optat 1022. saltator 390. 2984. seruorum dominatum instituit 2728. sibi fasianos sacrificari iubet 977 solia ungit 2341. sororis incestæ mortem ægrè fert 2288. Spinturias expellit 2273. studiosus eloquentiæ 1132 stultus 1647. super aceiuos aureorum uolutatus 231. sumtuosus 2469
C. Caligula tardos senatores multauit 3458. testamentum Tiberij irritum facit 3556. timidus 92. tonitua & fulgura expauescit 94. turpissimos in curiam induxit 3611. tyrannus 1616 unguentis lauat 2341. uoce deprecantis delectatur 70. uultu horrido & tetro 293. uxori minatur 193. uxores repudiat 879. 3528
C. Caligulæ ambitio 2588. in uestitu 2623. amor in Ceſoniam 50. auaritia 2497. 2503. 2505. 2508. 2510. 2509. 2512. 2513. congiarium 2436. consilium irritum 14 coronę 1002. cum Ioue colloquium 250. crudelitas 2736. 2781. cupido existiosus 3918. dies natalis 4023. donarium Agrippæ 2434. fides in legatis soluendis 3330
C. Caligulæ importuna uenꝰ 2323. inuidia 105. 107. ioci 2958. 2977. iudicium de Senecæ dictione 1099. 1128. ineptum 137. iuramentum 143. lex de prouocatione 3255. luxus 2481. in naues 2475. 2476. in uestitu 2481. mors lætitiam omnibus attulit 188. munera gladiatoria 2446. natalis 4035. nauis admiranda 2414. obscœna testera 697. odium in furecoss. 13. 1578. oraculum mortis 1508. peregrinatio 3884. pertinacia 3869. fœuanatura Tiberio perspecta 3745 sæuitia in uxorem 2791. 1 curritias 235. 2976. 2986. stulta glorię affectatio 2018 imitatio 3810. sumtus in pontem 2469. tyrannis in prætorium uirum 21. uestitus 439
Caij Caligulę & Domitij Neronis similitudo 1072
C. Caligulæ & Philippi Maced. similitudo 1072
Caius Iulius Cæsar. Vide Iulius Cæsar.
Caius I.C. 1571
Caius martyr hæreticos auersatur 3087
Caius I. Pp. martyr 3021. clericum ad iudicium profanum accersiri prohibuit 4092. ordines ecclesiasticos distinxit 4092
Caij cuiusdam auaritia 2492. 2493
Caij Granij deriuatio cœlibis 1096
Caij prænomen cædibus obnoxium 1071
Q.CALABER poeta 1143
CALABRIA abundat manna 3967
Calabri hospitales 2898. uentis supplicant 3121. munera rusticana dant 272
CALAGVRIVM fame laborat 429
CALAMARI R. fœdera quo modo incat 164
CALAMIS cælator 3702. statuarius 3704
CALAMI supplicium 4314
CALANVS Gymnosophista exemplum imperij per corium ostendit 1666. Alexandro mortem prædicit 479. 1412. inhumanus alloquio 2923. tolerans mortis 2183

Calani de philosophis iudicium 1562
CALAPINVS Amuratis II. F. exul 792
CALASIRIES Aegypti regū sarellites 3667. milites 1654 artes mechanicas oderunt 3639. immunitate donati 758. pueros quomodo exercent 1769
CALATINI à Rom. deficiūt 3584
CALATRAVENSES milites sacri 4132
CALAVRIA insula asylum 3998
CALCHAS Græcis uiæ dux 1259. mœrore expirat 25. 429. 2190. certat cum Mopso 1541
CALCVLORVM ludus 3783
CALEBVS Hebronem obtinet 2462. longæuus 308. semper sanus 337. speculator 3671. ueritatis studiosus 2842. ueritatis causā seruatus 2845
Calebi natalis 4041
CALECVTIVM gemmas præbet 3968
Calecuti Rex Deum uum colit 3121
Calecutiorum Indorum domicilia ullia 435. nuncij in bello 1762
CALEMORO agricolæ Zacharias prophetа apparet 1433
CALEDONIA sylua boues feros gignit 3987
CALENDÆ sacræ 4200
CALENVS auarus 2487
Calenus & Varro amici 860. 3315
CALETIVM uel Caletum emporium nobile 3955. captum 807
Caletij ad horā XI. portas ciuitatis claudunt 258
CALIBVRES mijnus 2974
M.CALIDIVS orator 1122
CALIGVRITANI obsidionem tolerant 2182
CALINA terræmotu euersa 647
CALINGI breuis uitæ 310
CALINIVS historicus 1588
CALIPHAS Aegyptius templum idolis polluit 3219. persecutor Christianorū 3244
Caliphas Babylonius fame mortuus 5041 thesauris immortuus 559
Caliphas Mahumetanꝰ 4246
Caliphæ à Saladino sublati 897
CALIPPVS homicida 3559. perfidus in Dionem 3487. 3512. perfidiæ suæ pœnas dedit 3921
Calippi annus 4012
CALIX ἀγαθὸν δαίμονος 244
CALIXTVS II. Pp. presbyteris concubinatū contubernio interdixit 4110. Vide Callistus.
Calixtus III. Pp. diligentiæ summæ 3838
CALLAICI ægrotos in plateis deponunt 1231
CALLATIÆ parentibus defunctis uescuntur 578
Callatium urbs melle abundat 3977
CALLIADES gubernator callidus 1887
CALLIAS Atheniensis minium inuenit 3626
Callias pancratiasta 404
Callias Lysimachi F. comicus 1148. funēs torquet 685. 670. Schænion cognominatus 685
Callias Cataneus ab igne seruatus 323
Callias Hipponici F. infortunatus 3917. cicutam bibit 2389. fidus in Alcibiadem 3316
Callias tædifer auarus 2518. crudelis in supplicem hostē 2741
Callias historicus uanus 1591
Callias insignis architectus 1885
Callias mithragyrtas 3108. uates 1339
Callias thesaurū inuenit 593. ingratus in barbarii 3597. iniustus cognominatꝰ 684. opes dilapidat 629. prodigus 2385. in scorta 2468
Callias Phœnippi F. diues 615 equis certat 405. filiabus optionem dat maritorum 216. 782. 876. 4366. olor tyrannī 62
Callię & Diogneti architectorum certamen 3643
Calliarum & Alcmæonidarū diffidium 62
CALLICRATES adulator 2913. auarꝰ 2500. ditissimus 615. formosissimus 283. perfidus in patriam 3197. se morientem misertus 2165
Callicrates sculptor 3706
Callicrati duci quæ portenta extrum prædixerunt 1420
CALLICRATIDAS abstinet xenijs 2454. arcem occupat 1899. fastum Cyri iniquè fert 2559. inconuiuus 2460. Magnesiā tuetur 1819. munera renuit 2452. non declinat mortem 2069
Callicratidæ constantia 3866
Callicratides Mothax fuit 950. sculptor subtilis 3642 stultè iudicat de uita ducis 2021
Callicratidis audacia 2154. de Ionibus iudicium 1921. pietas in hostem 3343
CALLICYRII ferui 610. 815
CALLIDIVS Bononiensis adulterij reus absoluitur 767. 2326
M.Callidij remissio in dicendo reprehensa à Cicerone 1112
CALLIGRAPHVS ex sumtu lacris altarium de morte Mauricij Imper. cognoscit 1377. 1409
CALLIMACHꝰ ab amicis interfectus 470
Callimachus Calotechnos dictus 682. comicus 1149. Giā maticus 1091. de corollis scripsit 1221. Hippiam uicit 4034. stans, mortuus inuentus 565
Callimachus strenuè pugnat 2121. 2123. in prælio cæsus 539
Callimachus κρειττότερος dictus 3858
Callimachus machinatus 3724
Callimachus mechanicus 1296. lucernam Mineruæ fecit 3715
Callimachus poeta 1147. primo professor, deinde aulicus 3757. satyricus 1152 seuerus erga Apollonium Rhodium 2701
Callimachus statuarius 3704
Callimachi iudicium de magnis libris 1099
Callimachi nouercale odium 66
Callimachi zelotypia 2330
CALLIMEDON Carabus dictus 407. 688. parasitus 2913
CALLIMELES mactatus 578
CALLIMENES Iouis Olympij famulus 4189
CALLINICVS architectus 3716
Callinicus patriarcha excæcatus 344. templum Deiparæ destruere renuit 3076. 4142
CALLINVS elegiographus 1153
CALLIODORVS ligulitor 2231
CALLIPEDES histrio 1166
CALLIPHANES ambitiosus 2572. ineptus poeta 1156 aliorum carmina furripuit 3560. multæ scientiæ nomē sibi uendicauit 1989
Calliphanes sophista 1206
Callippus philosophus & tyrannus 1205
CALLIRRHOE sous calidꝰ 3945
Callirrhoe à Corcso amata 52 impia in patrem 3519. repulsam amoris morte uindicat 2288
CALLISTA insula amœna 3995
CALLISTE meretrix 2317
CALLISTHENES Alexandrū M. adorare renuit 3272. cū cōsolaē 195. liberè reprehendit 2834. Aristotelis consilius non paret 2028 extemporanea oratione sibi exitium peperit 1126
Callisthenes historicus 1588. philosophus 1194. intemperiuē philosophatus 3885. laudat & uituperat Macedonas 117. libertatis amās 41. mentis inops 1646. ob ueritatem corti ferreę inclusus 2845. phthiriasi periit 526. sobrius 2225. cum Anaxarcho certat 1227
Callisthenes tribunus exultus 478
CALLISTION Ptochelena 2286
CALLISTII meretricis ioc? in seruum 2961
CALLISTO in ursam uersa 455
CALLISTRATVS adulator 2915. Arcadas Athenienses conciliare studet 1109
Callistratus dux clarissꝰ 2087. niuem posciit 4325
Callistratus pædarastes 2303
Callistrati Parnœtis obolus 2390
CALLISTVS Claudij libertus 774. diues 616. depeculator 603
Callistus diaconus accusat Damasum Pp. 3206
Callistus historicus 1589
Callistus poeta 1143
Callistus Pp. ieiunium instituit 4161
Callisti & Burdini schisma porcus humano capite notat 1466
Callistus III. Pp. auctor nepoti ambitionis 2567. beneficia reculat 2533. in belli Turcici apparatu obiit 538. 4181 monachꝰ adhuc uouit bellum in Turcos 1434. 3044. munificꝰ in pauperes 2362 preces instituit contra Turcas 4154. septuagenarius nihil de studiis remittebat 3860. sommum 1434. fœdus cum Vlucassano 857. thesauri 615
CALLIXENVS inedia seipsum necauit 504. iniusti iudicij auctor 3472
CALLVCE amauit Diomedem 52. impatiens repulsæ 2195. se suspendit 517
CALOCÆRVS eunuchus 355
CALOIOANNES gratus in Catalusium 3363. Imp. pauperimus 666. in uenatione periit 537. leni uulnere 525. uenenatæ sagittæ 458 522
Caloiōannis cōtentio de imperio 2607 crudelitas in Syrios 2742
CALOMODIVS uinulanꝰ 3657. seditionis causā 912
CALONDAS à cæde expiatur 3167
CALONES sligore mortui 518
CALONODRVS præmium uoracitatis accipit 2239
CALORVS Imp. uxorem repudiat 3401
Q.CALPENIVS Pythicam laltat 2984
CALPHVRNIVS Bestia uxores aconito sustulit 505. 506. 507. 509. 3527. 3592
M. Calphurnius Piso corona graminea donatus 1003. filium militem sine donis dimittit 2448. gratus in milites 3369. milites ignauos ignominia afficit 1025. natura eloquens 1113. præfectum uestibus nudat 1032. 2048. trāsfugas punit 3400. 3488
Calphurnius Saluianus in accusando inhumanissimus 2941
Calphurnius Siculus Bucolica scripsit 1144
C.Calphurnius Terentij testamentum rescindit 3268
Calphurnij lex contra corruptores 2378
Calphurnij unde dicti 692
Calphurnia lex de ambitu 2527. 4315
Calphurnia poetria 1155
CALVIA Crispillina magistra libidinū Neronis 2276
CALVISIVS Sabinus obliuiosus 36
CALVPPA uel Caluppanes monachus eremita 4031. nimium abstinens 2246
CALVVS malus poeta 1157
Caluus orator gonorrhœam cohibet laminis 356
CALYBONIVM uinū 3976
CALYCA. Vide Callyce.
CALYDNA insula melle abundat 3988

CALYDONII bruto sepulcrum constituunt 2473. insania mortui 20,527
CALYPSO unde dicta 24. pinxit 3701. Vlyssem naufragum fouet 2366
Calypso herbaria 1221
CAMALDVLENSIVM ordo 4114
CAMARINA palus pestilēs 3195
CAMARINENSES exules 636
CAMARIS faber Constantinopol. 3694
CAMATHERVS Logotheta bibulorū princeps 2236. fabis delectatus 408. Styppiotæ infidiatus 1987
CAMBAIÆ regnum granatos prębet 3968. fertile 3993
CAMBLETA R. uxorem deuorauit 502.2239
CAMBYSENA frigida regio 3991
CAMBYSES Persarum rex nuptiis frustratus 1035. Aegyptiorum animalia ante aciem collocat 1782.1876. Aegypto bellum infert 915 ægrè fert reprehensiones 2864.2865. Amasis cadauer ignominiosè tractat 2937. ambitiosè regnum conseruat 2639. Apim uulnerat 2215.3229. aurus 2508. deos contemnit & irridet 3179. 3194. deserta Arabiæ superat 1773. duos catulos committit 3790. ense quo Apim uulnerauerat necatus 457.485 522.3931. epilepticus 330 exercitū penuria laborat 429. exploratores ad Aethiopes mittit 1836. filium occidit 3521. fratrem æmulatione roboris interfecit 3534.3536. 2577
Cambyses impatiens mortis 2187. incestuosus 14.2319. magus 1534. ob Apin iniolatum insanit 15. ob Cræsum superstitem lætus 84. Pelusium occupat 1899. Prexaspen punit 2765. puer Aegyptius bellum minatus 3739. sagittator 503. Sisannii iudicium detrahit 3442. uxorem interimit 153.3534.3536 sterilis 411. tyrannus 1613. umosus 2244.2245
Cambysis amor in matrem 35 contrariatra 2224. crudelitas 2764. in Amasim 2754 cum sorore coniugiū 210. 874.1947 inuida nomenclē 106. lasciuia in satellites 2793. somnium 1482. stultū iudicium de Aegyptiis 2024
Cambysi oraculū mortis 1507
Cambyses Persa Cyro filio auctor pietatis 3006.3106. bellicæ disciplinæ 3768
CAMELI supplicium 4315
CAMELODVNVM Pictorū regia sedes 3954
CAMELOPARDALES à Cæsare in triumpho ducti 4346
CAMERTES, Camerini, à Marso ciuitate donati 834. 962
CAMILLA Volsca bellicosa 2076. uenatrix 3674. uelox pedibus 386. alimentah lacte nutrita 319. 316
Camilla Vestalis 4191
CAMILLVS Borromęus ambitiosus 2387
M. Fur. CAMILLVS Aij Locutij templum erexit 3135. cunctatur in imperio suscipiendo 2500.2538. dictator 1743. 4248. Concordiæ ædem uouit 167. extruxit 167.3146. 4025. fidus in collega 3311. Gallos elicit 1864. hostiū castra incēdit 1902. humanum hostes 2900. in exilio actus 3497. ingratus in Deos 3198 longæuus 309. ludimagistrum Phalisorum ungis cedit 3436.3445.3503. nunquam Coll. 733. patriæ exilium suum condonat 3286. patriam conseruat 3296. peste obiit 324. Phalisos Roman. concilat 1833. populu Rom. eleganti concione retinet 1130. publicam inuidiā sibi imprecatur 178.3133. 3137.3288. Rom. arma mutat 1812. lenex pugnat 3864 signum in hostē mittit 1794 sponte exul 796. statuam meruit 981.982. Suttinos ad fidē cogit 1836.3845. Veios capit 590.1894. de Veis triumphat 1069.4036.4345. urbis conditor dictus 678
M. Furij Camilli Achilleū notum 188. clementia in Tusculanos 2690. constantia 3861. fides in patriam 3293. fructus clementię 2697. lex de maritandis ordinibus 3722.4229.4363. omen exilij 1438. posteritas clara 1057 prudentia in matrimonio contiandō 1676. in punendo 1689. in Repub. conseruanda 1759
Furius Camillus Scribonianus à Claudio Imp. delicit 3582
CAMMA mariti mortem ulta 2709. sacerdos Dianæ 741. synorigis nuptias recusat 2328. ulciscitur 1708. in maritum fida 48
CAMPANA cerasa 3979
Campania felix 3994. uastata 637
Campaniæ columbæ 2980
Cāpanus mathematicus 1235
Campanus senatus 4307
Campani ambitiosi 2569. à Romanis deficiunt 3584. hostibus arma adimunt 1884. in conuinio uenenum bibunt 332. insolentia certat cum Carthaginensibus 2934 intemperantes 2205.2208. perfidi in Entellanos 3514. in Gallos 3511. superbi 3751
Campani senatores uenenio sepsos interfecerunt 508
Campanorum misericordia in Romanos 116. liberalitas in Rom. 2366. perfidia in Messanenses 3310. prudētia in occultandis litteis 1762
CAMPASPE amica Apellis 2319
CAMPOBACHIVS proditor 3579
CAMPSON in puluere exanimatus 514
CAMVLÆI, Camulēses, hospitales 2916. lenones 2286
CAMIENIE urbs cum arce munitissi. 3957
CAMYRO Tantali F. diis cara 855
CANACE seipsam occidit 459
CANACHVS statuarius 3704.3706
CANANÆA tolerans obiurgationis 2173. assidua orando 3055. fidei admirabilis 3041.3046. pia in filiā 3323. pœnitens 3084
Cananæ libidinosi 2288. timent Hirachias 92
CANARIA insula à dæmonibus liberata per Christianismum 1468. à multitudine canum dicta 3985. fertilis 3940
Canarium augurium 4208
CANATI montis lacus 3943
CANDACE regina bellicosa 2076. monocula 341
Candacis R. eunuchus diligens in legendo 354 3841. studiosus theologiæ 1543
Candaces nomen Meroes reginæ omnes usurparūt 691 750
CANDAVLES R. nudam uxorem Gygi ostendit 2323. picturæ studiosus 3637. ab uxore occisus 470.3524. pudicitiæ ultione 2272.2329. 2769
CANDEORVM uictus 432
CANDIA. D. auar. 2517. seruitiis 2985
CANDIANVS D. Venetus mœrore expirat 494 seuetus in filium 2706.2712
CANDIDA lapidata 483
CANDIDATVS Constantij Imp. à dæmone liberatus 367
Candidati Rom. prensant 184.261
CANDIDVS episcop. captiuos redimit 2365
Candidi uxor adultera 1564
CANICVLÆ canes rutilæ sacrificantur 4033
CANIDIA uenefica 1523. 3589
C. Cl. CANINA triumphat 4022
CANINIVS Gallus cum inimicis reconciliatus 844
Caninius Rebilius Coss. uno die 754
L. Caninius scriba pontificū 3712. flagris ad necem cęsus 487
CANIS Grandis Scaliger Veronensis fauus in fratrem 2794. auaritia timulat 1873. liberalis in Dantem 3665
Canis locutus 1296
Canis causa bellum 893
CANIVS Gaditanus epigrammatographus 1146
Canus Iulius iam cædendus latrunculis ludit 2051.3990
CANNACAS R. prædicit diluuium futurum 1466.3132
CANNENSIS & Varnensis cladium æqualitas 1073
Cannensem cladem Romani lugent 101. arma è templis tollunt 1812
CANIBALES humanis carnibus uescuntur 2939
CANONICVS Liechtentelius ingratus in Theophrastum 3598
Canonicus ordo 4114
Canonicus Ratisbonensis cōtinua tussi affectus 352
Canonicorum in Danielem Verdensem odium 61. in Ioannem Archiepisc. odiū 61
CANONISSARVM nobilium Lindauiense cœnobiū 870
CANOPVS aspidis morsu interfectus 475. Menelai gubernator 3685
Canopi schola magica 4062 templum Serapidis 3965
CANTABRIA ferrū habet 3970
Cantabri bellicosi 2072. filias ex asse instituūt 4372. in balneis sordidi 3302. in supplicio canunt 2166. inuenerūt turbam Cantabricam 1230 soli Hispanorū inuicti 1068 pro amicis interire solent 863
Cantabrorum dentifricia è stercore 2345. mos in sponsalibus 4371
Cāntabricæ mulieres se interficiunt 2061. partus 422. tolerantes 2159
CANTABRIGIENSIS Angliæ schola 4064
CANTHARVS astutus 1643 caupo 3681. parasitus 2233
CANTIANI ob tributum sediticosi 910.921
CANTIBARI uoraces 2238
CANTIONES quæ quorū 1287
CANTOR à Mithridate ditatus 603
CANTVARIENSIS electi contentio de eucharistia 1535
Cantuariensis episc. contēdit cum Henrico 2627
Cantuariensis monachi Reginaldum archiepisc. eligūt 2567
CANVLEIA Vestalis 4191
CANVS tibicen 82.1281. tibiæ cantu delectatus 3859
CANVSINÆ ciuitatis excidium prædictum 1485
CANVTIVS histrio 1166
CANVTVS Slesuicensis Rex Daniæ 716. adulatorem redarguit 2827. ambitiosus 2642. à Magno occisus 1965 clemens in hostem 2662. cū Suenone de regno certat 2617. crudelis in ulciscendo 2760. Haraldum exhumat 2736. Henrico Vandalorum principi reconciliatur 1832
Canutus R. in conuinio occisus 533. latrones suspendit 417. milites ordine discumbere uoluit 1729. noluit appellari Rex 1685. seuerus in latrones 2720. Suenonis II. R. Dan. spurius 1061. sit is victoriam prædicit 1788. suspendit furem 3453 uulnerum patiens 2161
D. Canuti R. constantia in sacris 3861. duellum cum Edmundo 835 1358. humiliatio 3060. peregrinatio sacra 4163. regnum pacificū 833
Canuti & Haraldi fratrum dissimilitudo 1077
Canuto R. cœlestes honores delati 975
Canutus II. R. Dan. Eduardi interfectores punit 3428. homicidij pœnas dedit 3450. in acie mortuus 3863. iudex 4309. legislator 1567. legem à se latam soluit 3547. legē coniualē ponit 4327. militem dormientem multat 3459. rex bonus 1607. seuerus in milites 2703
Canutus IV. Dan. R. pontificibus primum inter proceres locum assignauit 4103
Canuti V. constantia 2815
CAPANEVS blasphemus in deum 3191. bonus dux 1608 fulmine consumtus 475. humilis 2525. in prælio cæsus 539
CAPATERÆ fides in Ioannem Aragon. R. 3305
CAPELLÆ unde dicti 688
CAPERNAITANI centurionis humilitas 2819. seruū à Christo absente curatur 362. Capernęgnani Reguli filius febricitans à Christo sanatus 362
CAPER olympionica 406. pancratiasta 397
CAPHA capta 407
CAPHYA oppidum platano nobile 3974
Caphyenses pueri lapidati 483.3169
Caphyensium crudelitas 2743 2771. pestis 357.541
CAPHYRNA Neptuni nutrix 3666
CAPITO exul 793
CAPITOLINVS impudicitiæ suæ pœnas dat 2296
T. Quintius Capitolinus mentiendo uictor 1794. signum in hostem misit 1794. fidus in testimonio 3351. sex coronis ciuicis donatus 1003
CAPITOLINI ludi 4219
CAPITOLIVM à Targnio Prisco incoatum 4035. incēdio absumtum 4032
CAPITON hominum accessum uitat 3062. latro 3571
Capitones unde dicti 687
CAPPADOCIA cantharidibus abundat 3989. equorū feracissima 3983. fame pressa 657. lignis caret 3979. melle abundat 3977. sale abūdat 3972. inundatur 630
Cappadoces fraudulenti 1642 3731. libertatem recusant 68 2018. pessimi 1610. pictores optimi 3718. rege carere nequeunt 808
Cappadocum iuramentū 143. sacra 4217. tributum 814
Cappadoces mulæ 3984.4333
CAPRASIA insula unde 3986
CAPRONIA Vestalis suspēsa 516. incestuosa 2305
CAPSA Iugurthæ ærarium 3990
CAPVA amplissima urbs 3953. à Gallis capta 806
Capuæ equitibus honos habitus 4240. serui rebellantes deleti 3439
Capuanus quidā rediuiuus 565
Capuani abbatem Cassinensem fallunt 1952. excæcant abbatem Cassinensem 1972 Ludouico Imp. recōciliati 1832. cœnobium perdere cōstituerunt 3203. præsidiarios suos excludunt 1984. uoluptatibus dediti 3924. unguentarij 3721
CAPVT locutum ad Nicopolim 1366
Capitis supplicium 4314
Caput cinere conspergere antiquitus quid 262
CARACALLA. Vide Antoninus Caracalla.
Caracalla ambitiosè imperiū conseruat 2640. fratrem occidit 109. Imp. auarus 2391. tyrannus 1618
Caracallæ disciplina bellica 1653. frugalitas 2221. seuritas 2986
CARACTACVS R. à Claudio Cæsare uita donatus 3379. quale omen regni recuperandi habuerit 1445
Caractaci R. prodigia cladis 1477. strages 550
CARAFÆ repetundarū dānati 3563
CARAFFELLI Caraffæ duellum cum Leonato 2119
CARAMBVS ab Hunniade captus 801
CARANTANI fortes nupti is honorant 877
CARANVS R. Maced. prodigus in nuptias 2478. eius trophæū à Leone euersum 986.1495
CARAVSIVS cupidō regnādi 2618. latro 3571. auarus 2501. uarij casus 3904
CARVILIVS cōsul Fortunę ædē facit 3137. gratus in milites 3369
CARBILIVS Pollio magister luxus 2384. eius supellex 2475
Sp. Carbilius auctor repudij Romæ 77.411.878.3749. iurat se uxorem ducturū prolis causa 3346
Sp. Carbilius grāmaticus primus Gliteram reperit 1087 & ludum Romæ aperuit 3757. & mercede docuit 2494
Sp. Carbilius Maximus 4024. Camilli ostia ærata reprehendit 2340. triūphat 4022
CARBO consul Rom. 4248
Cn. Carbo in causis agendis disertissimus natura 1107. 1122.1113. uentrē exonerans trucidatur 533.2058. uitæ cupidus 38
C. Carbonis diligentia in dicēdo 1126.3824. iudicium de Sylla 1926
C. CARBONIVS Imp. quod omen exitij habuerit 1416
CARBVNCVLVS quando ortus 338
CARCASSON Alarici R. ærarium 3990
CARCHOSVS coquus anulum in pisce inuenit 594
CARCINVS indoctus poeta 1156. tragicus 1151
Carcini poemata 1096.3827. deformes liberi 1026
CARCOMBERTVS R. idola destruxit 3096
CARDAMVS à Constātino VI. irrisus 210
CARDIANORVM crudelitas 2735
CARDINALIS Auen. iocus in regem F. 2966
Cardinalis Hispaniensis suos ad pugnam hortatur 1788
Cardinalis astus in decipiendo collusore 1941
Cardinales in uincula coniecti 803. ius liberādi noxios habent 784. quinq; submersi 488
Cardinalium discordiam prodigia notant 1467. ornatus 703. testamenta 783
CARDONA sale abundat 3972
CARENI Lunum deum colunt 3121
CARAuguria inuenit 1306
Car miles Cyri à se interfecti iactantia periit 2583. ambitiosus 2642. ære feruente in aures instillato excarnificatus 481.520. gallum aureū in apice gestat 1006.1017.
Cares ad seruitutē nati 811. canes sacrificabant 3150.4211. improbi 1610. mercenarij 2301.3671. ocreaū & cristarū inuentores 3627.3800. oraculū cōsulūt 1462 1494. Pyxodoti consilia spernunt 2031.2035. tibiis in luctu utiūtur 1289. tria inuenerunt 3800
Carū militaris ornatus 4340 mos in sepeliendis militib. 100.572
Cariæ polypus optimus 3982
Carica uictima 3150
Caricæ mulieres maritos odio habuerunt 66. plangūt in funere 100
Caricum oleum 3976
CARILEPHVS mulierum aspectum fugit 2256
CARINA mōs caret muscis 3977
Carina Secundus exul 793. cōtra tyrannos declamat 1126
Carinates Q. Metelli heres 599
CARINTHIÆ duces imperij uenatores 3672. inaugurātur 719. fures puniunt 3453
CARINVS Imp. libidinosus 2291. nasutus 293. patri dissimilis 1075. perfidus in condiscipulos 3512. rosis cubicula sternit 2341. tyrānus 1019
Carini contentio de imperio 2604. spectacula 2445. uestitus 439
CARIOCTA regio armentis abundat 3983
CARIVS harmoniam Lydiā inuenit 1276
CARLIOLVM exustū 644
CARMANÆ uites 3973
Carmani metalla effodiebāt 4333. palmulis uicitiāt 2220. quib. honorent sortes 3379
Carmanorum mos in matrimonio contrahendo 4363
CARMELITANO monacho scintillæ è capillis 292
Carmelitarum ordo 4114
CARMENTA fatidica 1342 tardè ad sacra uenit 3837
CARMENTALIA festa 4198. Romę celebrata 4024
CARNABAS tyrānicida fortis 2125
CARNÆ deę sacra 3135.4206
CARNEADES Athenienses iustitiæ admonet 3257. à Melissa in mēsa accipit cibum 3850. à regibus nullam artē prēter equitandi, disci dixit 3733. Clitomachū Græcorū mores induere cōpulit 3759 eloquens 1117.1121.1130. ethicē 1558. ex tēpore differebat 1127. insigni memoria 33. legatō Atheniensiū 744.1202 logicus 1176.3864. magnæ uocis 382. propter studia cultū negligebat 3851. usq; ad XX. annum philosophatus 3860
Carneadis de iustitia & iniustitia declamatio 1129. diligentia in scribendo 3828. fides in præceptores 3309. iocus in Chrysippū 2960. natalis 4028. 4041. pronūciatio 111
CARNIA festa celebrata 4028
CARNOTENSES D. Marię tunica placant Regem 4151 ope diuina uictores euadunt 621
CARNVTVM urbs incēdio fœdata 644
Carnutēsis episcopi iocus in Canonicos 2960
CAROLA Guatræ F. in uirū mutata 282
CAROLINENSES homines immolant 4213
CAROLINA filiū ueneno tollit 3522
CAROLOMANNVS Caroli Calui F. ab equo allisus 520. ob ambitionē excæcatō 2382. clericorū ordinem abiicit 3175
Carolomānus Caroli Magni F. ab Adriano Pp. simul baptizatus, & è fonte leuatus 860. monachus fit 4118. culinæ addicitur 3720. reliquias diuorum colit 4136. mansuetō 92. opilio factus 3658. in monasterio mortuus 535
Carolomānus Frācorū rex in uenatu occisus 464.537
Carolomannus Lud. Balbi F. ab equo allisus 472
Carolomannus R. Bauarię & Italiæ patalysi obiit 527
Carolomānus paganos multat 3089
Carolomanni & fratrum dissimilitudo 1077
CAROLVS Aldobrandus seuerus 2977
Carolus Andegauensis Comes crudelis in Conradinū 2750. crudelitatis pœnas dedit 3922. fortiter pugnat 2069. uictus uictor 1856
Caroli Andeg. expeditio sacra 4180. prudentia in prælio cauendo 1763
Carolus Aquitaniæ R. à milite occisus 464
Carolus Aretinus Cancellarius 748
Carolus dux Aurelianēsis ab Anglis redemtus 776. principatum Mediolan. ambit 2611. affinitatem cum Philippo Burgundo iūgit 844
Caroli Balbiani prudentia in excitando Carolo R. ad bellum 1756
Carolus Barbianus Sfortiæ legatus 746
Carolō Borbonius ad Carolū V. deficit 2636.2762.3588
Carolus Ioan. Boemiæ R. F. in Imp. electus 726. glande traiectus 485. magister equitū 748. eius fortuna 1910. ignominiosa damnatio 1024. infelicitas 3929
Carolus Burgundus D. Comes Carolesij ambitiosus

2571. ab Heluetijs uictus 4027.4031. occisus 4024.exutus 27. Flandriæ comitis hæres 599. Cifronij monita spernit 2036. comitem ob stuprum rusticę punit 3405 inter cadauera cœnat 4325. perfidus in Heluetios 3543. proditor 3489.3576. feuer? in Ludouicum Lucemburgēsem 2723.in Dinum 2845. in Costanum 3429. turpiter fugit 2067
Caroli Burgundi cum Friderico III.Imp.congressus 243.ambitio 2368. cædes in quęlū uersa 212.1424. crudelitas 2752.exercitus carduis teritus 30.95
Carolo D. Burg. prodigia cladis 1478. mortis 1424
Carolus Carafa in carcere strangulatus 536.2845
Carolus comes Flandriæ cupidus imperij 2609. munificentiæ gloriam consecutus 962. antè aram mactatus 558
Carolus Cantus Danię R.Erico insidiatus 1966. dolet se malis parturiłe 2034. regnū sponte derelinquit 735. munificus in pauperes 2384
Carolus Gonzaga cupidus dominatū 2611. proditor 3575
Carolus episcopus Moguntinus 4108
Carolus Ferardus historicus 189
Carolus princeps de Viana impius in patrem 3520
Carolus Philippi Hisp.R.filius 1689.à Vesalio curatus 340
Carolus Malatesta captus 861 pattens carceris 2177
Carolus Marchio Badēsis mutat religionem 4091
Carolus Martellus Pipini F. 699.ad Ligerim castra metatus 1844. amicitiam iungit capillo succiso 263. dux fortis 2098 ecclesiæ decimas multib. distribuit 3252. fortis in hastiludio 2147. Frisios ad fidē cogit 3664. militibus suis omnia permittit 2246. parum religiosus 3189. Pipini F. spuitus 1060 regnum diuidit inter filios 618 suos pugnare cogit 1795. unde Martellus dictus 690
Caroli Martelli exercitus 699 sepulchrum mane repertum 1595. victoria memorata 1246
Carolus minor F. Ludouici Imperiū dæmone vexatus 132.592.liberatus 367. contendit de pretio 2068. Gerardi consilium spernit 2032
Carolus Pipini F. monasterio inclusus 788
Carolus III.Simplex 683.degenerat 1877. defendit cœnobia 3068.diuitias Pp.sanctas esse constitut 3092.Hēnio Aucupi sacra dona mittit 2442.agnatus 2153.in carcere mortuus 555 regno exutus 739. Rollonī filiam ducit 854
Carolus IV.Pulcer, iustus iudex 3278. obiit 4025. sine prole mortuus 693. Papæ decimas permittit 415. emaritas felix 943
Carolus V.Sapiens R. stultus 1648.stultè iudicat de matrimonio 2016.filiorum obedientiam probat 3386. eius thesauri 607
Carolus VI.in R.electus 723. insanus 16. malè seriatus 682.683. laruis delectatus 2984. uenationi deditus 3636. periurus 3557. prodigus 2387. stultus 1648. puer galeam coronæ præferit 3746.uestę personata incedaū, uix seruatus 323.479
Caroli VI. affinitas cum Ricardo Anglo 844. insignia 701. pax cum Henrico V. 844. ultio stulta 2017. uox ommosa 1471
Carolus VII. R. Fran. ceruos uenatur 3874. Burgundum ad se pertrahit 1838. clemes in filium 2669. cunctando uincit 1764. inedia petit 3034.nutare recusat 3743. hydrophobus 2292.Ludouico filio reconciliatur 1728. machinas conseruat 1816. Marescallum magū punit 3341. militare uectigal instituit 1071.pragmaticam sanctionem constituit 2441
Caroli VII. R. metus insidiarū 2065. contentio de regno Boemiæ 2617.puerilia prudens 3741
Carolus VIII.R. Baptistæ Vrsino exosus 66. à Ludouico Moritia honorifice exceptus 997. à bellica expeditione cessat 3844. Anna Britannicam rapit 2282. bombardas secum in Italiā uexit 3721. Margaritam uxorē repudiat 865. apoplexia mortuus 528.à pueris Neapolitanum regnum captabat 3743.consilio Routeredi in Italiam profiscitur 2258 cultator in re militari 3837. deformis 288. equites auratos creat 1068.3847.excommunicatus 820.excommunicatione non terretur 98. Florentiam armatus ingressus 1981.fœdus facit cū Ferdinando R.Hisp.845. hostil clabitur 1775. Imp. Constantinopol.designatus 4023. indoctus 1267.inhumanus alloquio 2922.mops pecuniæ 670.machinas conseruat 1815. nulli unquam homini supplicauit 185. diuina ope Aragonios uincit 1152. ope diuina Gonzagam uincit 1049. patiens mortis filij 2181. patriæ cupidus 73. pecuniam comparat 1623. prior victor quam ab hoste conspiceretur 1055. puer Rex factus 721. sine prole mortuus 663.stolidus 1638 Sutrium iudicio absoluit 3262. uanitatis correptus 362 uenenio sublatus 508.
Caroli VIII.R.adiuentus prodigia 3372. astus in certendo hostes 1943. educatio 1774. iocus in Florentinos 2919. machinis 1814. mora hostilem spatium ad uires commangendas dedit 3845. pax cum Henrico VII. R 842. pax cum Maximiliano I.Imp. 843. statuæ Pisis deiectæ 1028. temeritas 2149
Carolo VIII. Gallorum Regi uxor nouas copias in Italiam mittere denegat 168
Carolum IIX.Florentiæ clerus excipit 997. latinè scire pater uetuit 1399
Carolus IX R. Triscalanum absoluit 3614. victoriæ symbola Romam mittit 986. crudelis 2736
Carolus Magnus Imp. 678. 687. Augustus dictus 715. 726.2544.4043.4245. abbatem monasterij Gratiæ interficit 3093. Adriani Pp. pedes osculatus 253 ad ecclesiam confugientes nō excusat 822.3275. à Friderico I.amator Aquisgrani 44 à Rheno fossam in Danubium ducere conatus 2402 à Romanis honorifice exceptus 996. assiduè se exercebat 3840. balneis studiosus 323. 2537. biblia correxit 3829. Budam capit 1877. 1902. Christianos defendit 3032. clemēs in Tassilum 2675. codicillos sub ceruicali reponit 3889. defensor pudicitiæ 2271. Desiderium repressit 2368. uicit 4030. doctus 1198. doctos amauit 3376. iux fortiss. 2096. ecclesiæ opes in tres partes diuisit 1684. ecclesias & monasteria fundauit 4089 Egnardo filiam despondit 4366. episcopum loco mouet 1993.3094. episcopis gladium adiecit 4022. exul nuce 382. fanum Veneris euertit 3097. filium Pipinum amittit 1063. filium in monasterio includit 3435. Fiaminiam donat Pontifici 1741. fœcundus 479. fœmolus 288. Francorum luxum reprehendit 2319. frequentibus uictoriis felix 1054. Galenonem promotorem punit 3444. germanicam grammaticam scripsit 1164. gladij capulo edicta signabat 3346. gratus in Pardulphum 3556 in nuptias 3369 habitu Germano & uulgari uses 2216. idola tollit 3095. inhumanus in pauperes 2935. 3264. infidis ereptus 319. integerrimus 1694. Irenes coniugio excitat 867. iuridicos conuentus instituit 3256. legislator 1567. legem Salicam in Italiam intulit 1566. liberorum amans 57. Ludouicum F. Imperij consortē facit 719. mensium & uentorum appellationes germanicas inuenit 1687.1988. militum auaritiam coercet 2355. monasterium extruit 4142.multarum linguarum peritus 1089. munificus indoctos 1104.2440.in ecclesiam 2431. in pauperes 2355. 2425.2362.2365.2426. 2429. natali suo mortuus 521.861. 4023.4042.negligentes cuiustodes exauctorat 3459. nū temerè episcopū fecit 3066 noctu contemplatur 24. nulli plura beneficia concessit 1723. officia distribuit 4252. patricia dignitate ornatus ab Hadriano 1007. perfidiam in legatos punit 3433. Pertatum regi canes donat 2444. pleuritide obiit 521. πολυγαμος 887.popularis 2878. punit milites desertores 3429. quæ ligna mortis habuerit 1422. regnū diuidit inter filios 618. religiosus 3004.3036.4091 4155.res ecclesiasticas laicis tradidit 671 Rolandum nepotem occisum amat 864. Romanæ ecclesiæ defensor 4174. Rom.cantus in Gallias attulit 1288.sacerdotes uenerabatur 3063. sæpè somnum interrumpebat 3851. Saracenis arma adimit 1884. Saxones domat 3840 Saxonibus leges imponit 1907. scabinis potestatem fecit laqueo suspendendi 4176. scholam Parisiensem instituit 4068. seditiosos punit 3429 ferò literas attigit 3771. Sicambriam cepit 1782. studiosus historiæ 1593. studiosus mathematū 1257
Carolus M. templa extruxit 4140 temporis parcus 3832 turrim Pharon instaurat 24 ualetudine prosperā 337. Vandalos conuertit 3000. uenationi deditus 3636.uīs Coloniæ Parisios ferunt 2406. ultimus familiæ 661. uxores repudiat 879
Caroli M. auctoritas apud Barbaros 971 apud Rom. 993. bibliotheca 3818
Caroli M. clementia in fratrē 2670.in liberos 2669.in uxorem 2670. colloquium cum Aigolando Saraceno 1340. concubinæ 2311. 2319. crudelitas 2757. cura in liberis educandis 3761. cura in liberis instituendis 3878. disciplina militaris 1653 donatiua 2430. 2432. 2433. 2434 3077. 4152. exercitus siti laborans diuinitus aquam adeptus 428. filij degeneres 1073. fœdus cum Antione R 835. cum Achaio R.828.836. cum Nicephoro 828 835. frugalitas 2224.horologium αὐτόματον 1292. hospitalitas 2373. in expeditione Saxonica constantia 3867
Caroli M.ieiunia 2215. 2216. inauguratio 728. iocl 2957. iudicium de Aristotele 3820. de gaudente ob pontificatum 1922. de homicidio 1913. ius legendi episcopos 779. lex contra ebrietatem 2228. 2229
Caroli M magnificentia in organa 2411. peccatum occultatum 227. peregrinationes sacræ 4162 4164. pietas in matrem 3319. pons in Rhēno 2406. præceptores 3759. præda 602. preces 4155. prudentia in lu

xu Ecclesiasticorum reprimendo 1683. in propaganda fide 1672. religionē Vedekindus explorat 158. seueritas 2714. statura 277. stirpis excidium 660.1489. excidij prodigium 1481. studium in liberis instituendis 3757. mensæ argenteæ 2412. turris Pharon 2407
Carolo M. Iacobus apparet 1491. in contilio historiæ legebantur 3823.3850
Carolus II.Caluus Imp. 292. 688.4043. filium in se coniurantem luminibus priuat 2712. historię studiosus 1593 imperio deiectus 898. Italos in fide retinet 1802. nomen Imp.redemit 2634.pacem redimit 776. seuerus in filium 2706. 2789. superbus 2923. templa extruxit 4140. à Iudæo medicū interemtus 467. ueneno sublatus 508.509
Caroli Calui ambitio in cultū 2625. contentio de imperio 2608 2613. prudentia in imperio stabilendo 1741
Carolus III.Crassus Imp.687 Godefridum de sacro fonte suscepit 360. imperio deiectus 738. impotens 412. indulget Normannis 2799. mores mutat 3753. Normannum R. insidiis occidit 1807. obiit 4044. primus annos Christi diplomatis addidit 4008. regno Franciæ deiectus 4024. patiens deiectionis 217.impatiens deiectionis 2189.reliquiosus 3036. uxorem adulterij accusat 2330. repudiat 879. zelotypus 113
Carolus IV. Imp. coronatus 4043. cœnobia fundauit 4143. cupidus dominandi 2609. doctos amauit 3376. dormiēs de stupro edoctū 1429. electorum ambitionem refrænat 2528. ecclesiasticis priuilegiis amplificauit 4092. flagellatorum sectam efficit 3035. gloriæ studiosus 2348. hæreticos punit 4175. hostes terret 1872. iuris amans 1566. 1578. in re familiari constituenda prouidus 1636. legislator 1567. liberalis 2357. linguas in bulla aurea dici iubet 1103. magnificus in ædificiis 2397. Mediolanū uendit 2311. munificus in ecclesiam 2358. multarum linguarum peritus 1089. ordinem in sessione publica instituit 4253. patris inuidiam experitur 2910. pecuniæ indigus 671. Pragæ ob disputationem cœnam negligit 3767.3822.3850. Pragensem episcopum euauit creari archiepiscopū 4090. proditoribus adulterinam monetā soluit 1872. 3272. proditores adulterino auro decipit 3444. religiosus 3036. reliquias D. Viti à Papiensib.petit 4134. Romanorum manibus elapsus 1688. seuerus in nobilitatem 2721. seminat odia 1986. templum Pragense instituit 2404. 4141. uectigalia imperij electoribus uendit 2567. Zahoram punit 3417. obiit 4028
Caroli IV. Imp. ambitiosæ lautitiones 2633. Bulla aurea 729 4304. de bello suscipiendo iudicium 1923. cum Sueuis contentio 2630. lex de nuptiis 2273. in patriam amor 43. pietas in patrem 3319. prudentia in conciliando filij insidiatore 1669. in tollendis prædonibus & proditoribus 1671. fumus in deriuationes aquarum 2402. nomen mutatum 694. uaticinium de successore 1445
Carolus V. Imp. à Clemente VII.coronatus 4022. æmulus Ludouici XI.1589 Austrius dictus 1034. anabaptistas excidit 3090. ante factum deliberabat 24 aquilino naso 293. albi ter continuersiæ Ferrariensis 747. arma induens horrore correptus 260. astrologiæ studiosus 1274. à Vattio pugnare prohibitus 1704. audacissimus 3866. balistarios desiderat 1813. Boemiæ coronatus 4026. bonus rex 1605. clemens in furem horologij 2692. continens 2256. cum Isabella R. nuptias celebrat 4024 electoribus Imperium resignant 4026. eques bonus 596. ferrea corona & aurea Bononiæ coronatus 1068. Galli fidei se concredit 2170. Germanorum tormēta bellica Neapolim & Mediolanum mittit 985. hostium machinas inutiles reddit 1886. Interim proponit 4042. literas auersatus 3773. ludos facit ex rustico ebrio 2953. 3787. mauult unum Christianum seruare, quàm mille Turcas occidere 3307. Muleassem exulantem alit 2367. in integrum restituit 3614. natali mortuus 4023. periculum naufragij euasit 324. Philippum Landgrauium astutè capit 2010. popularis Reipub.status olor 67 primus temperi in agmine 3852. rider ruinam pontis ligneī 326.&2169. sacerdotia Hispanica insumit 1827. Saxones ad Albim celeriter superat 1055. Senam triumphans ingreditur 997. suos confirmat uexillo Christi 1792. tormenta non reformidat 82.
Caroli V.acies ad Papiā 1855. ardor orandi 3053. bellū contra Protestantes 4183. clementia in Saxonē 2677. coronatio Bononiæ 2439. crudelitas 2753. exequiæ 4026. exercitus 610. fortuna 3909. fuga 2068. moderatio in victoria 2050 naufragium 652. pax cum Francisco R. 843. præda 602. fides in promisso 3347. fœdus cum Tammalo 857. ludi 2446. natalis 3913. 4026. omen cladis 1475. prudentia in seditione cauenda 1670. satellites pontis ruina interiecunt 497. seueritas in Gandauentes 2718
Carolo V. sylularum incendia quid portendeunt 1372. Bononię equites creaturo, pomū manubrio ensis excidit 1400
Carolus Molinæus mures odit 94
Carolus Nauarræ rex ægrotus pharmaca ministrat 2364. & 2895. arthriticus 361. Comiū Eluslatum insidiatur 30. homicidij reus absoluitur 768. & 769. incendio absumtus 362. & 479
Carolus I.Neapolitanus Matronium arcem capit 1902. contendit de regno 2612. & 2615. iniustum iudicem punit 3443
Carolus Claudus Siciliæ rex, perfidus in Rogerium 2545. infelix 3929. ueneno sublatus 510
Carolus Parus Neapolitanus R. qualia signa mortis habuerit 1418.1420.1423
Caroli Sauoisij domus demolita 1027
Carolus Stephanus historicus 1589
Carolus rex Sueonum Vetustus iustissimus 1606. eius leges de hospitalitate 2874
Carolus Valesius iniustè occidit Engeranum 200. & 3475. facti pœnitens 135
Carolus Veratdus historicus 1585
Carolus Vicecomes conspirat contra Galeacium 851
Carolus Victor glande traiectus 485
Carolus Villingerus baro, mecœnas Oporini 2359
Carolus Virulus de coniuarum artificio plerunque aliquid legebat 3767
Carolus I. rex Hungariæ Ioannem alueo latrunculorum donat 2442. ferè sublatus 320. perfidus in Valachos 3479. Zaachum affectantem tyrannidem punit 3414 crudelis 2758. eius dona magnifica 2435. pompa funebris 958
Carolus III. rex Hungariæ, prodigium breuis regni habet 1423. regno potitus 4044
Carolus Zenus à uulnere sanatus 358. à Galeacio amatus 859. doctos amauit 3376. XII.anno ætatis orationem habuit ad pontificem 3742.&3823. Carrario pecuniam credit 2370. decuēto Buccicaldo, magna gratulatione à suis recipitur 998. dux fortis 2098. hostibus Genuensibus admirationi est 970. iuuenis Turcas repulit acie 3737. ob suspicionem multatus 139. prædam in ærarium retulit 2488. septimo ętatis anno orationem habuit ad pontificem 3742 ueniam petere recusat 2810 ueritatis amans 2833
Caroli Zeni clementia 2684. hospitalitas 2899. prudentia 1732
CARPATHVS insula, leporibus carens 665. à leporibus infestatur 633.3915
CARPOCRATES hereticus, Gnosticorum pater 1318 magus 1333
CARPOPHORVS mango 3680
Carpophor? uenator insignis 3062
CARPVS pro duorum concertatione orat 3064
CARRANTES propensiq; crudeles in ulciscendo 2761
CARRARIENSIVM ships in Nouelio deficit 662
CARRATIVS à sicario occisus 364
CARRHIS oppidum tale abundat 3972
CARROSI Hispani prudentia in uxoris pudicitia defendenda 1736
CARSYTANI auellanis abundant 3979
CARTALO à parte suspensus 460.3117
CARTERVS Hauanus 3704
CARTHAGO à Didone condita 4040. capta 207.& 4046. cuetis 642.& 4046 amplissima 1558
Carthaginis conditores 3939 restauratores 3952. scholæ 4065. situs 3951
Carthaginis septimum nomen insula 1063
Carthagine in Bonnis templo duorum Gorgonum cutes 614. prouerbium de Gamma & Pica 1489
Carthaginensis ciuis omnia sua bona ecclesiæ legat 2482. medicus podagra liberatus 561. puella a dæmone liberata 367. 1500. dus 4057.4184
Carthaginenses Agrigentinorum naues mercantur 1866 Apollinis statuam rapiunt 591. argentum non probū Rom. soluunt 1980. auretem inuenerunt 3627. & 3800. arma comparant 1812 a Gelone capti 3691. à Timoleonte uicti 4029 Bomilcarem occidunt 3412. classem mittunt 1815. cleptydris nuncijs usi 1761. Dionysij naues uincūt 1854 Dionysij uectem magno accipiunt 2412. diuitibus magistratus dabant 3889. duces temerarios punit 3298 Geloni tyranno seruit 810 eidem reconciliantur 838. Græcam linguam prohibēt 1103. Hannonis consilijs non parent 2029. Hannonem damnant ob leonem mansuefactum 1667. hostem distrahunt 1847. hostibus elapsi 1777. impatientes exactionis 2187. ingrati in Hannibalem 3601. ingrati in Xanthippum 2600. inhumani in Regulum 2010. iniusti in puniendo 3029. in publico luctu nigro panno mœnia regunt 97. insolentia ceriant eniam Car

thaginensib.2934.magistra tus uino abstinent 2218
Carthaginenses mero utuntur 2242. milites fame necati 504. Messanam incendio delent 3687. militibus anulos donant 305. militibus uinum interdicũt 2218. 2228. mœnia pannis nigris tegere soliti 258. mortuos comburunt 571. nauali prælio uicti 4027. ob suitum seditiosi 908. ob non soluta stipendia seditionem patiuntur 907. peregrinorum odores 59. 2935.3610. puniunt Magonem 3458. puniunt seditiosos 3446. quadriremẽ primum fabricarunt 3628. Romanam classem exuunt 1888. Rom. consilia explorant 1836. Rom. ducem capiunt 1835. Sagunti excidium probant 3479. 3487. 3544. seditionibus exagitati propter factiones 933. serui 809. sibi conciliant Romanos 1833. Sunatorem ob proditionem puniunt 3445. suos liberos Saturno immolant 240 traiectum Scipionis metuunt 92. uicti & victores 1044. uiolant legatum R. Childeberti 3609
Carthaginensium argentofodinæ 3971. balnea distincta 230. belli pacisque signum 192. censores 4254. clades 547. 552. classis incensa 631. crudelitas 2744. 2748. in Regulum 2757. cum Romanis pro Sicilia bellum 894. dies ater. 4034. neclatus 3931 dolor de excidio urbis 101. cum Philippo M. fœdus 166 cum Cyrenensibus 841. cum Romanis 166. exercitus mercenarius 609. expeditum studium in reuocando bello 5845. exploratorum manus præcisæ 357. fames 655. fides in emendo 5348. humanæ uictimæ 4211. inopinata calamitas 53. lamentatio 238. lex ne quis in exercitu unũ gusteret 1799. ne magistratus 3256. matres impatientes periculi suorum 2194 mores 2711. mos funebris 1299. mos in sponsalibus 4369. pectis 542. prudentia in cauenda coloniæ deductione 1677. reges annui 4246. superstitio 3155. tributum 812. uestitus 4329. 4330
CARTHELLANÆ fides in Ioannem Aragon. R. 3305
CARTHVSIANORVM ordo 4114
CARTVMANDVA Aimpia in priuignum 3523
CARVENNÆ templũ 3962
CARVILIVS. Vide Carbilio.
CARVRÆ leno cum scortorum grege terræmotu periere 482
CARVS Imp. fulmine ictus 476. ubi mortuus 3952.
Carus medicus febri mortuus 323
CARVTIVS Rom. Accam Laurentiam meretricem uxorem ducit 868
CARYATIDES captiuæ 815
CARYSTII boues æneos dicant 3159
CASALINI uenefici 3591. unguento inficiunt homines 1522
CASCA nomen mutat 693. periculum effugit 1710
CASCI arborũ corticib. inscribebant 1090
CASELLII iocus in Vatinii 2965
CASIA monacha 4129
Casij locustis uexantur 634
CASILINVM fame laborat 429. 655. copiam simulat 1875. fluum in Rom. 3313
CASIMIRVS D. Stetinensis proconsulis libertatem ferit 2820
Casimirus D. Polon. diuorum reliquias colit 4137. iudicia corrigit 3256
Casimirus I. Poloniæ R. Miecislai F. monachus uxorem ducit 870. 4127. uarij casus 3906. doctus 1198. iudicia corrigit 3252. latrones punit 3451. Parisiis literis operam dedit 4066 prodigus in munera 2464. tributum imperat 599. Poloniæ urbes muro cingit 2400. fractura pedis obiit 522
Casimirus II. siue Magnus ab equo præcipitatus 498. aleæ deditus 2983. agriculturæ studiosus 3635. bonus rex 1607. Borconicum receptatorem prædonum punit 3452. in conuiuio extinctus 333. iniuriam à Conario filij illatam æquo animo ferit 2683. 2983. & 4893. libidinosus 2291. sine masculis mortuus 411. templum ædificat 4141. uxorem repudiat 881. prudens in fame pellenda 1678. incestuosus 2305. ubi mortuus 3952. contendit cum Mathia 2632. de regno Boemiæ 2617. prudens in eui tanda suspicione 1764
Casimirus III. R. Polon. Stephanum Despotam in fidẽ recipit 1734. ex equi suppressione mortuus 330
Casimiro III. R. Polon. omina tyrannidis 1483
Casimirus R. Hung. castè uixit 2262
CASPAR Contarenus historicus 1585
Caspar Bruschius 2657
Caspar Schlickius Cæcellariũ tium Cæsarum 748
CASPIVS Asclepiodotus exul 793. Sotani detensionem suscipit 3259
CASPII impij in parentes 3518.3606.3607. pij in defunctos 2917. pictores 3698. senes occidunt 378
CASPRVS Mario amicus 839
CASSAMENOS & Scellias uales 112
CASSANDANE à filio amata 55
CASSANDER Antipatri F. adulatores Alexandri ridet 2836. Alexandri recordatus terretur 81.95. & 162. cupidus dominandi 2601. homicida 3559. ingratus in Antiochum 3602. Barbaros irridet adorantes Alexandrum 208. & 2846. captiuos remittit 1831. Demadem interficit 3607. Epidamno potitus 1897. Euhemero Messenio amicũ 1170. gratus in Crausem 3357. monomachiæ certamen instituit 403. Nicanorem transfugam punit 1805. nunquam sibi regium nomen usurpauit 697. ob tyrãnidem infelix 3920. Philomerus 3826. patris dignitatem tuetur 1698. Polypercontem suspectum reddit 1838. prudens in amicitia contrahenda 1723. regium nomen respuit 2535 phthiriasi perit 526
Cassandri amicus simis naribus 293. fœdus cum Lysimacho 836. ultio in Olympiadem 2763
CASSANDRA Priami F. uates 1542. fatidica 1397. Alexandra dicta 682 cur Troianis suspecta 3771 promissum Apollini nõ seruat 3269.3456
Cassandra Fidelis Veneta docta 1021. dialectica 1179
A. CASSELIVS I. C. 1571. gratus in Murium 3368
CASSIA pulcerrima 284
CASSIANI 1577
CASSIANVS martyr 3022
CASSINENSE cœnobium omnib. alius prælatũ 1007
Cassinensis abbas oculis priuatus 341. ambitiosus in titulis 2630. et superiorem in cõtestu locus cõcessus 1005
Cassinates monachi captiuos redimunt 2365
CASSIODORVS historicus 1583.1585. monachus 4122. præceptor Theoderici Gothi 3759
CASSIOPE ambitiosa ob formam 2585
CASSITERIDES insulæ à stanno denominatæ 3971. uestitus 4329
CASSIVELLAVNVS R. Cesari tributarius 812
CASSIVS Brutus fame necatus 3504. Romam proditurus 2514. aurus 2514
Cassius colici pharmaci inuẽtor 1231
C. Cassius acerbus in tributis 2505. animosus 71. Brutũ aduersus Cæsarem instigat 191. 829. Ciceronem consilium cælat 156. Cæsarem interficit 3296. 2795. errore in manus hostium præcipitatus 31. hostium classem incendit 1887. hostes fugit 2054. impatiens cladis 2191 Cæsaris spectrũ uidet 1346. obuoluto capite ceruicem præcidendam præbet 262. Parthos cedit 1866. Romanorum Vltimus appellatus 678. seipsum occidit 460 Solẽ relinquit Rhodus 1416 Syllæ filio puer colaphos impegit 3741
C. Cassij augurũ cladis 1475. nis Lippum ludit 1978. mensarium punit 3399. uicto Raimũdo Cardonio triumphat 1013. eius fortuna 3910
CATACAVSTÆ 3669
CATACECAVMENITES uinum 3976
CATALDI reuelatio 1479
CATALAVNICVM prælium 549
CATA Melata. Vide Catta.
CATANA pabulo abundat 3979
CATANACOPHORI qui 772
CATANENSIS schola 4063
Catanenses Stesichori natalibus celebres 946
Catanensium colles uinetis nobiles 3977
CATAONES sacerdoti parent 742
CATAPANVS 4252
CATAPHRYGES hæretici 1318. 4212. sanguine infantis Eucharistiam conficiũt 487
CATATREVS à filio occisus 463
CATECHVMENVS quidã à D. Martino resuscitatus 563
CATELANI hostium equitatum inutilem reddũt 1883
CATENES fagittis bonæ 393
CATHAINORVM moneta papyracea 4331. typographiæ inuentores 3629
CATHARINA Darea duas puellas iugulauit 4213
Catharina de Senis monacha 4131
Catharina Cornelia Cypri R. auida regni 2641. Venetias ducta 997 1013
Catharina Henrici V. Angliæ regis uidua Owno Tyderio nobili nubit 872
Catharina Henrici III. X. Angl. R. uxor docta 1201. mœrore obiit 494. patiens 2670
Catharina Sforcia notha 1061 fortis 2079
D. Catharina docta 1200. cũ Sophistis disputat 1178. 1529. martyr 3018.4038. Maxentium increpat 2830. uocem de cœlo audit 1390. corpus in Sina monte 567
Catharina Riara prudẽs in recuperando principatu 1738
CATHAROVM Indorum mulieres cum uiris defunctis cremantur 48.3595
CATHESVM Annius confectatus 245
CATHEVS Saliã rapit 2279. 2280
CATHEI puleros amãt 3387 regem insigni corporis forma præditum, eligunt 727
Catheorum Indoũ canes 612 proprium 1731. mos in sponsalibus 4366
CATHOLICORVM constantia in religione 3860
P. CATIBNVS Philotimus libertus 774. in rogum se coniecit 462
P. Catieni Philotimi erga patronum amor 59
L. CATILINA unde dictus 683. bellum ciuile concitat 924. fratrem occidit 3536. moribus contrariis 1627. perfidus in patriam 3496. senatores assidere recusant 1030. sororium suum occidit 3540. Syllanæ proscriptionis imitator 3808. tyrannus 1626
L. Catilinæ coniuratio 829. 835. 4025. sanguine humano sancita 164. temeritas 2150
CATILLVS Lincopensis episcopus bellicosus 3794. tyrannicida 2127
CATIVS Epicureus de natura scripsit 2952
M. CATO Censorius siue Superior & Maior adolescentes ad fortitudinem hortatur 2044. Agelastus 236. agricola 3651. agriculturæ studiosus 2462.2633. agriculturæ leges scribit 3630. Barbaros iudit 1768. ciues reprehendit 1700. in petitione consulatus repulsam passus 3858. Cossi multis competitoribus renunciatus 752. consulatũ renunciat 3866. Curij frugalitatem imitatus 3808
Cato delicias taxat 2227. de œconomia 1656 Claudium Centumalũ damnat 3270. clemens in percussorem 2664. Clodium accusat 3263. columna ne transferretur, asseruit 2653. contra ambitum 2527.2528. continens 2453. crudelis in Lacetanos 2776 cum seruis ludebat 3786. Demosthenes togatus dictus 1120. eloquens 1107 Ennium quanti fecerit 1170 è theatro discedit 244. Eumenis regis consuetudinem aspernatur 847. exploratoribus hostium consilia 1836. facie subrufa 292. filium ad liberalitatem hortatur 2353. L. Flaminium senatu mouit 3263.3419. fœnus coercet 1718.2378. fœneratores è Sardinia exigit 3399. fortuna in mulieribus parum prospera usus 3928. fures punit 3453. Hispaniæ oppidum capit 1898. Hispanis præcipit ut mœnia diruant 1803. historicus 1583. homicidas punit 3450. honoris studiosus 2524.2559. Hortensio uxorem concedit 863. hostes fallit 1858. humanus in conuiuiis 2908. humili loco natus 953. hyemeo tunica sine manicis indutus 2337. Ilergetes confirmat 1792. impudicitiæ osor 2273. in omnibus rebus singulari prudentia 1203. in carcerem ductus à senatu comitatus 1000. inhumanus alloquio 2922. erga seruos 2931. in Catulum 2937. in milites temerarium laudantes 1700. in pinguem 279. in senem improbè agẽtem 2832. iniustum non uult absoluere 3275. iustitiæ cultor 3279. iuuenculam uxorem ducit 871. iuuenes erubescentes commendat 2601. Lacetanos capit 1903. legibus obtemperat 3345. libertatẽ seruis negat 3273. libidinosus 2292. longæuus 309. luxum præcidit 1683. magiã prohibet 1545. magister frugalitatis 2334. magnificè elatus 957. malè facta sua puniri uoluit 3257. Manij Curij socum uisere solitus 3816. Manlium senatu mouet 2272. 3461. Marcelli donationes reuocat 3266. medicos Græcos odio prosecutus 1248. militem odit 62. militum incolumitate gaudet 3307. multos accusauit 3263. Murænam accusat 3263. mutuat sine fœnore 2370. natura infractus & stabilis 3736. negligentem militem supplicio afficit 3459. nimium temperans 2345. non humilis 86. nullum uerbũ emisit, quod doleret 1110. obtrectatoribus resilit 2815. odiis Rom. exercitus 105.935. œconomium medicum esse uoluit 1238. Olympicos ludos Romani tollit 2447. osor linguæ Græcę 60. 1103 ostensa licu ad III. Punicũ bellum Rom. mouit 1108. parcus in supellectilẽ 2421. patiens conuitiorum 2173. pellibus hædinis pro stragulis usus 416. philosophos odit 60. plurimus in se prædicando 2641. Posthumium Labienum caullatus 1702. primus apud Latinos de herbis scripsit 1221. Priscus antea dictus 682. qua cura filium instituerit 3760. quando ab uxore complexus 252. quotiies pro se causam dixerit 1122. Romanos osculari iussit filias & uxores 1683. remedia morborum tradit 4372. senex nupsit 2320. senex rempub. administrat 3862. seruos uenundat 117. 3533. sæpius accusatus semper absolutus est 765.766. seuerus 2708. Scipionem Africanum reprehendit 2826. senex generat 413. senex pro se egit, & Græcè didicit 3864. seueritatis magister 2701. statuas respuit 2537. sua eloquentia se incolumẽ conseruat 1131. sumtus Scipionis reprehendit 2419. suos ad laborem excitat 1785. statuã sibi erigi noluit 2635. temperantia sanitatem sibi comparauit 336. tonitru amplexus uxorem 2269. triũ se pœnitere dixit 2816. tria detestabatur 3780. uictori præmia proponit 4323. uillas habet inculta 2421. utuperat uerberantes uxorem 2667. uoluptuarij amicitiam abnuit 1728. obiit 4042
M. Catonis Censoris censura uehemens 3278. confidentia 2812. consilium senibus & opulentis datũ 1666 felicitas 3898.3901. fides in filium 3318. frugalitas 2221. iudicium bellicũ 1924 de Carneade 1128. de irascente 1917. de magistratu 1922. de regibus 1915. de Scipione 2839. de seipso 1916. de senili iuuentute 1915. de statuis 1920.
M. Catonis prudentia in excitando III. bello Punico 1755. sententia de honore 1920. de iudicibus 1922. uaticinium de P. Scipione 3746. eius & P. Scipionis contrariæ sententiæ 1699. uetitus 2336. uxor superba 888. e carcere liberat 761.777
M. Catonis abstinentia 22[illegible]. amicitia cum Valerio Flacco 2[illegible]
M. Catonis celeritas opprimẽdi oppidum 1850. in educando infante 271. in magistratu 3840. encomium 992. exercitium otij 3788. fides apud custodes 969. erga clientes 3810. in patriam 3292. in Ptolemæum R. 3391. ioci 2957. iocus in legatos Rom. 2953 iudicii de agricultura 5644 de immortalitate 1501. de reipub. incremento 1562. de Scipione 1924. eiusdẽ de Pompeio 1925. eiusdẽ iudicium præceps de medicis 1246. opinio falsa 28
M. Catonis parsimonia 2236. 2377. 2418. parsimonia in ludis 2418
M. Catonis prudentia belica 1652. in plebe leniendã 1726 in rebus comparandis, quibus nec Iupiter nocetur 118 in seditionib. sustinendis 1954
M. Catonis prudentia politica 1608 1035
M. Catonis secundæ nuptiæ 885. sententia de milite 1925 seuerius 2722. studium in deum de Græcis 2025
M. Cato Minor & Vticensis in recoll. 1570. ab Antiochenis illustus 208. ab Antipatro didicit ethica & politica 3767. ad omnia aptus 1294.3732. ad pugnam milites incitat 1786. æquus in milites 3346. amat doctos 3574. ambitionẽ punit 3416. ambitum reuocauit 3267. à Rom. honorificè exceptus 997. Artilium Glabrionem absoluit 3260. aurus 2510.2511. auo dissimilis 1073. auxilia simulat 1873. Cæsarianorum cadauera deflet 117. Cæpionis fratris mortem acerbè fert 98. Cæpionẽ fratrem amat 58. condolet patriæ calamitati 3298. congiarium dat 2950. donaa renuit 2455.2924. donationes iniustas reuocat 3266. extra patriam mortuus 560. filium habuit degenerem 1075. filium non luxit 203.2180. fratrẽ luget 98. gladium in prælio amisit 605.652. gladio incubuit 460.2062. gloriæ studiosus 2549. Græcos Latinè allocutus etiãsi Græcè calleret 1101. habitu negligens 2389

M. Cato Vticensis impatiens cladis 2191. in curia etiam legebat 3841. & 3860.
C Iul. Cæsari inuisus 207. lecto Platonis Phædone gladio incubuit 3822.
Lepidæ coniugio excidit 867.
L. Luculli luxum improbat 2824. & 2830.
orator 121. pædagogo obedit, sed non sine ratione 160. 3742.
parcus in equos 2420.
in uestimenta 2419.
in seruitia 2420.
patiens cladis 2175.
conspirationis 2887.
conuitiorum 2086.
repulsæ 2173.
patre orbus à Liuio Druso educatus 664.
puer constans 3743.
philosophia sua milites accendit 1560.
Phocioni similis 1072.
plebi non adulatus 2886.
Pompeij affinitatem respuit 2924. 3273. & 3292.
præceptori obediens 3109.
præclarè decertat 2142.
prædixit de Cæsare 1930.
præmia spernit 2537.
primas sedes renuit 2545.
priuilegia recusat 2550.
puer iunctum puerum liberat 3740.
quæstura quàm diligenter functus 2837.
uinosus 2237. & 2241.
Vticæ amplexu suis uale dixit 252.
Vticensibus Scipionem placat 2659.
repulsam passus 733.
Romanam plebem reprehendit 2832.
Romanorum audaciam reprehendit 2824.
sapientiæ studiosus 121.
satyricus 1152.
senatus de creta defendit 3294.
sibi ipsi manus infert 3386.
stans cœnauit 4326.
statione æstatij delectatus 69.
tardus in discendo 3847.
tribunus militum militibus carus 46.
uatibus arribus deditus 383
M. Catonis Vticensis auctoritas 966. 967. & 969.
apud Ga. Pompeium 995.
apud Rom. 973. & 1091.
confidentia 2814. & 2843.
diligentia 3772
M. Catonis effigies in Capitolio reposita 984.
filius fortiter occumbit 2056. & 2159.
perfidia in Marphadatem 3115.
fletus 239.
funeralia 2419.
in C. Iul. Cæsarem odium 920
indignatio in Cæsarem 119.
milites præ gaudio fleunt 237.
mœstitia erga collegam 2668.
nimia blanditia 2914.
obedientia erga pædagogum 215.
pietas in fratrem 3327.
potus in expeditionibus 2218.
præceptores 3760.
pueri prudentia 3743.
prudentia in argento transuehendo 1720.
sorores impudicæ 1066.
spontulæ 2436.
suspicio de Cæsare 2022.
taciturnitas 2821.
tolerantia 421 2159. & 2160.
tolerantia sitis 1750.
prætoris uestitus 436.
de legibus ferendis sententia 1674
M. Catoni C. Iul. Cæsar insidet 107.
in purpura ludos spectare concessum 1001.
milites manu reuerenter osculantur 253. & 3298.
statua à populo posita 981.
Val. Cato Burseni libertus 773
grammaticus pauperrimus 669
Catones caperata fronte 231
CATTA Mellita ex lignatore dux 950. 3678.
equestrem statuam meruit 981.
eius pater pistor 3718
Catta peruasit Vitellio, ut matrem necaret 3472
CATTI non gestant anulos 305.
non radebantur nisi hoste cæso 299. 2044
CATVLLA meretrix 2318
CATVLLVS docti cognomen meruit 681.
extra patriam mortuus 560.
gratus in Ciceronem 180. & 3368.
impudicitiæ magister 2276.
Volusij æmulus 2574.
Vibennios execratus 188
Catulli frugalis cœna 2223.
immatura mors 562.
nuales 113
Catulli præfecti mors horrenda 3920
Q. CATVLVS eloquens 1097
in epigrammatis usustus 1145.
trisit malum oratorem 1124.
Lactantium grammaticum manumittit 1104.
per quietem Octauium audit 1370.
prodigus in spectacula 2476.
uapore suffocatur 512
Q. Catuli domus magnifica 2408.
encomium 989.
porticus 2409.
pronunciatio lenis 111.
somnium 1482.
uox acuta in Clodianos iudices 2887
Q. Catuli & M. Lepidi mutua odia 920
CATVS Aelius parcus in supellectilem 2421
CAVCASVS auro scatens 3970.
Promethei uinculis claret 945
Caucasij exilio multant 200.
Iouem non colunt 3110
CAVCI piscationibus dediti 3675
CAVCONES uagabũdi 241
CAVDEX cur Appius dictus 685
CAVNIVS ab Artoxerxe diues factus 623
Caunij causa amoris comportant 2288.
externos deos exigunt 3119.
insalubres 4070.
heroes 553
Caunitarum pactum callidum 1952
Caunorum uestitus militaris 438
CAVPONA uenefica 1334
Cauponis uxor morosa 1065
Cauponum gymnasiũ 4067
CAVSIDICVS uetustatis affectator 1096
CAVERREIVS ad hostes deficit 3578
CAVPHAS pœnitentionis pœnas dedit 3184.
uestẽ confudit 257.
de Christo narrat 1384. 1499
CAYRENSIS urbs regia 3949.
Caliphas claua obtruncatus 485.
Vide Caliphas.
Cayrentes mechanicos honorant 3378
CAYTHBEIVS Sultanus Dfortis 2082.
munificus in Laurentium Medicẽ 2444.
cidem amicus 834
CAZIMIRIÆ incendiũ 645

C E

CEA inundatione periit 645
Ceæ insulæ fons heberes redens 659
CEADA carcer 3966
CEBES philosophus 1192
Cebetis tabula 1558
CECERTÆI quomodo sua uendant 4318
CECIDES poeta peruetustus 1096
CECINNA. Vide Cæcinna.
CECLVS Arginus de uenatione libros scribit 3631
CECROPS R. auctor religionis 3104.
legislator 1564.
διφυὴς 882. 2253 3759. 3874.
Iouem primus supremum appellauit 4187.
populum recenset 1768. & 4324.
primus oppidorum conditor 589. 3628
Cecropis filiæ arcanorum cupidæ 73
CEDDÆ iciunia 2216
Q. CEDITIVS dux fortis 2091.
fidus in exercitum Rom. 3314
M. Cedirius uoce admonitus de Gallorum aduentu 1346 & 1470
CEDOALDVS R. ad fidem conuersus 3006. 3013
CEDONIVS cæcus natus 344
CEILANI Dauidis proditores 3576.
impiati in Dauidem 3599
L. CEIONIVS Commodus. Vide Commodus.
CELÆNIS Marsyæ pellis in foro suspensa 613
CELER præfectus ædificandæ Romæ 3672
CELESTINVS Pp. sacerdotes sacros Canones scire noluit 4110. 4167
Celestinus III. Pp. ex eremita Pp. factus 4057.
Henricum VI. Imp. ad bellum Asiaticum hortatur 4179
Celestinus IV. nõ diu Pp. 754. 1647
Celestinus V. Pp. modestię cultor 2533.
pontificatu abdicatus 736.
in custodia mortuus 551.
inter diuos relatus 975
Celestini V. donaria 2452
Celestini V. Pp. coronatio celeberrima 905
mutatio Christi 3803
Celestinorum ordo 4114
CELIVS antrum Cretæ ingressus 2222
Celeus in auem 455
Celei parsimonia 2418
CELMIS ferrum cudebat solidissimum 3627. 3694
CELRICI & Ceoloulfi concordia 854
CELSVS aliena pro suis edebat 3560
Celsus Imp. à muliere occisus 468
Celsus I.C. 1572
Celsus martyr super undas ambulauit 1517.
clemens 2680
Celsus patricius sacrilegus 3183.
impietatis suæ conscientia consternatus 3245
Celsi uatij casus 3910
CELTA fidus in Xanthum 3317.
Erippes perfidiam ultus 2719
Celtę Alexandri M. amicitiam expetunt 82.
grati in mulieres 3367.
grauiter puniunt eos qui peregrinos occidunt 3432.
in bellum parasitos ducunt 2984.
infantes Rheno immergebant 271.
inter cœnandum pugnant 403.
ius portæ pertæ petunt à Romanis 784.
mulieres consiliis adhibent 751. 967 1638. 3381
noxios diis sacrificant 422
nulla mala fugiunt 2069.
pæderastæ 2301.
uinum ueneno inficiunt 1903
Celtarũ appellatio unde 614.
conuiuia 4327.
fortissimi in conuiuiis medij assident 1005.
puerica 291.
zelotypia 138
Celticæ mulieres libertatis cupidæ 61
Celtici canes 398
CELTIBERI bellicosi 1072.
boni equites 395.
ferrum fabricant 3721.
in duce fidi 3594.
mero uinum 2242.
quos mortuos deflent 103.
urina lauant 302
Celtiberorum uxores dolore partus non mouentur 422
Celtiberorum arma 4339.
equi 3984.
hospitalitas 2893. 2898.
iuuentus mercede à Scipionibus conducta 1766.
multa Sit
CELTINE Herculis amore incensa 2321
CENIS amica Vespasiani 2319
CENNETHVS R. Scot. iuris studiosus 2578.
leges patrias in compendium redegit 1568
CENNI Romanos ulciscuntur 198
CENOVALCHIVS exul 791 & 4893.
monitis Annæ R. ex malo bonus euasit 1598.
mores mutat 3874
CENSORINVS Athenienſibus consulit 148
C. Censorinus inimicus fori 3854
CENTAVRI unde dicti 396.
conantur Deianiram rapere 2280.
ebrij 2245.
ebrij tumultuantur 2233. 2297.
primi equos domare docuerunt 3660
CENTOBRICENSES Q. Metellum ab obsidione auertunt 1877
CENTVMVIRORVM iudicium 1912
CENTVRIO stirdaster 350
Centuriones Rom. uitem gestant 3458
CEOLOVLFI & Celrici cõcordia 854
CEOLREDVS R. monasteria effregit 3206
CEOS insula enata 3939
CEPHALENSIVM nummus 4331
CEPHALVS legislator 1565.
primus proœmiis & epilogis usus 1113.
quid in dicendo inuenerit 1125

Cephalus Procris uxoris adulterium deprehendit 2274
pudicitiam tentat 2329.
in uenatione interficit 3677
Cephalus pulcerrimus 286.
iactabundus 163
CEPHESIAS musicus cur discipulũ ceciderit 1285
CEPHIR. pyramis 2472
CEPHISODORVS impostor 2973
Cephisodorus Pelopidę dextram porrigit 255
Cephisodorus statuarius 3704
Q. CEPIO sacrilegus 3232
Cepio uxorem prostituit 2287
Q. Cepionis præda 593.
uatij casus 3904. Vide Cæpio.
CERAMICVS locus sepulturæ 573
CERAMON carcer 3966
CERBELLIONI starditas à Cõsaluo festiuè derisa 3847
CERBERVS antrum Cretæ ingressus 3222
Cerberus in auem uersus 455
CERBONVS episc. à Deo seruatus 3041
CERCAPHVS Cydippam rapit 3565
CERCETVM pœna 200
CERCIACVM. Vide Zurzacum.
Cerciacenses nundinæ 4042
CERCIDAS cupidus mortis 2164.
mimographus 1152
Cercidæ iudicium de immortalitate 1500.
placida mors 555
CERCOPISSARE 211
CERCOPS Hesiodi æmulus 2574
Cercopes Herculẽ obtrudant 216.
fraudulenti 1643.
iniusti 3482
CERCYON latro 3570.
filiã in partu interficit 2704.
immanis in hospites 401. 3514
CERCYRÆ flagra gestabãt 4330. Vide Corcyræi.
CERDIAS pueros catalogũ Homeri edisceré uoluit 1679
CERE oppidum situ nobile 3950. Vide Cære.
CERES agriculturam hominẽs docet 3624.
cerealium inuentrix 3625.
gloriæ studiosa 2547.
grata in Triptolemum 3355.
legifera 1564.
θεσμοφόρος 4361.
Orthopolis nutrix 3667.
Triptolemi nutrix 3667.
uasa ex uiminibus inuenit 3715.
usum frumenti ostendẽs, quid dixerit 3852
Cereris dolor ob uiolatã pudicitiam 101. 2261.
templum 3963.
oraculum 4195
CEREALIS consul Marcellæ coniugio excidit 867
Cereales ludi 4028. 4220
Cerealia festa 4028
Cerealis Amitius Neroni adulatur 2853
CERETHÆI fidi in Dauidẽ 3304
CERETANI astuti 1642.
religionis studiosi 3143
Vide Cæretani.
CERINTHVS hęreticus 1318
Cerinthus intemperans 2207
CERITIBVS suffragiorum ius ademtum 1636
CERRETANI pernis abundant 3989
CERVICENSIS puer à calculo liberatus 333
L. CERVIDIVS I.C. 1573
CERYBION parasitus 2913
CERYNIVM uinum 3977
CESCOS ciuitas mentis inops 1645
CESELIVS I.C. nullius gratia compellebatur 3272
CESENNIVS Pætus calumniator 2856
Cesennia Cn. Getulici amica 2318
CESETI Rom. fides in filiũ 3318
CESIÆ natos plangunt 1914
CESTIVS ambitiosus 2575.
Ciceronis ingenũ contemnit 109
Cestius hosti elapsus 1775
C. Cestius picturæ studiosus 3638
Cestij crudelitas 2739
CETE Francis discordiã portendunt 1352
CETEVS uxoribus carus 48
M. Cornel. CETHEGVS eloquens 1107.
flammes sacerdotio priuat 737.
paludes exiccat 2403.
populo dat mustum rutatum 2440.
in carcere strangulatus 517
Cethegus senator ob adulterium capite punitus 3406
Cethegus Suadęmedulla 1120
Cethegus tyrannus. 1626
Cethegorum uestitus 439
CEVS gigas 275
Ceus intula pyra optima fert 3979
Ceorum lex iniqua in senes 3607
CEYX in auem 455
Ceycis ambitio diuinitatis 2588

C H

CHABEAS D. Auarum, ad fidem conuersus 3006
Chabæ contentio de imperio cum fratre 2615
CHABRIAS dux clarissimus 2087.
ex Academia 1159.
ab hostium insecutione cessat 3843.
ambitiosè trophæum erigit 2628.
cadauera suorum colligit 567.
classem comparat 1815. cum meatum acquirit 1823.
dignoscit fortes à timidis 1758
hosti elabitur 1744 1777.
hostes elicit 1845 1863.
hostes fatigat 1840.
hostes non insecutus 245.
militibus magister clementiæ 2657.
mutuũ sumit 1826.
naues cõseruat 1816.
pollidem circumuenit 1858.
portum Samium capit 1901.
suis metũ eximit 1796
suppliciũ facilè fert 81. 2168
tributa exigit 1826.
tutò euasit hostes 1780
Chabriæ consilium de pecunia cogenda 1717.
de duce militiæ sententia 1924.
exilium 105.
munificentia in uino 2439.
sepulcrum 576.
statua posita 980
CHAERE Sultanorũ Aegyptiorum regia urbs 3949
CHÆREA Terentianus libidinosus 2277
Χαίρεον 169
CHÆREMON architectus 3717
Chæremon comicus 1149
Chæremon eremita 4055
Chæremon historicus mẽdax 2857
CHÆREPHANES pila benè lusit 404
CHÆREPHILVS falsamentarius 3721
CHÆREPHON Demosthenem carpit 2887.
incuilitatem suam excusat 2963.
ἰχνοφώνος 382.
libidinẽ excusat 2962.
niger 280.
Nycteris 682.
ob lucubrationes pallidus 260.
parasitus 2860. 2913.
philosoph? 1192
iracundus 90.
macilentus 279.
Socratis amicus 859.
tragicus 1151.
tragœdus dictus 680
Chærephõtis iocus de nigro pane 2961.
in Phyromachũ 2958.
in Ptolemæum 2964
studium in lucubrãdo 3851
CHÆRESTRATVS sigulus 3705
CHÆRON è philosopho tyrannus 1205. 2600
CHÆRONENSIS Epaminondas 3813
Chæronenses serui excommunicati 822
Chæronẽses grati in Luculluũ 3364.
iniuriæ damnant adolescentes pudicitiam suam defendentes 3615
Chæronensium religio 254
Chæronense sudatorium spectris plenum 3999
CHAGANVS uel Chaianus Auarum R. uno die septem filios orbatus 664
à Tiberio fabros petit 1958.
perfidus in fabros 3552.
legem fert ne rex in bellum proficiscatur 1763.
crudelis in captiuos 2745.
perfidus in Heraclium 3511. 3542. Vide Caianus.
CHAIBONVM strages 548
CHAIDARES æmulus honorum Myrxiæ 2580
CHALCEDON cęcorũ oppidum 3632
Chalcedonis mœnia à Valente diruta 638. 1027.
lapidea tabula reperta 1377
Chalcedone Euphemiæ reliquiæ conditæ 4138
Chalcedonij à Byzantiis luxũ didicerunt 3815
Chalcedoniæ mulieres dimidium faciei retegunt 177.
pudicæ 262. 2880. 2883
Chalcedoniorum dies ater 4020.
infelix 4022.
induciæ insidiosæ cum Byzantiis 1952
Chalcedonense conciliũ 4175 4157 & 4158
CHALCIA fertilis 3978
CHALCIAS Cleopatrę dux 748
CHALCIS à Turcis expugnata 806
Chalcidis situs 3951
Chalcidenses auari 2390.
armorum opifices 3723.
Cleomacho monumẽtum erexerunt 3808.
equites diuites 614.
equitum ordinem honorant 4240.
grati in Flaminium 3363. & 3367.
igne affecti 630.
pædicones 2301.
pulsi à muribus 633
Chalcidensium lex de senibus 3388
Chalcides ancillæ 815
Chalcidici galli 3979
CHALCIDIVS Græcus grãmaticus 1098
CHALCINO & Dæto oraculum redditum 1465
Χαλκιοικὸς ludus 3785
CHALCOSTHENES plastes 3705
CHALCVS clypeos inuenit 3627 & 3800
CHALDÆI ueri in historia 1591.
astrologi 1267.
de Euripide quid prædixerint 1271.
populorum omnium antiquissimi 943.
quomodo filios erudiant 3749. 3760.
sapientissimi 1187.
studiosi astronomiæ 1265.
superstitionis magistri 3107.
libros Mosaicos & prophęticos exusserunt 201
Chaldæorũ annus 4011.
certamen cum Aegyptiis 1533
Chaldæis uites nascuntur in paludibus 1973
Chaldaica lingua omniũ antiquissima 1089
CHALIS præceptor Mahometi II. 1651
CHALVM fl. pisces magnos habet 3981
CHALYBS flu. à quo Chalybes populi 8945
Chalybes ærariam fabricant inuenerunt 3627
CHAMAMVS regiæ mensæ adhibitus à Dauide 1018
CHAMVS apostata 3173.
puer impius 3740.
in patrem 3517.
magus & Zoroastres dictus 1521.
Noacho libros magiæ naturalis suffuratus 3707
Chami natalis 4041
CHANAAN seruitute multatus 818
CHANANEÆ oratio 3053
CHANGIVS Cham filios ad concordiam hortatur 1731.
eius lex uestiaria 4330.
faber ferrarius 3694.
somnium habet 1443. & 1491.
dominandi cupidus 2566.
magister sæuitiæ 2728.
princeps Tartarorum electus 715.
mirè seruatus 315
CHAON à fratre occisus 463
CHAONIA sale abundat 3972
Chaonius adolescens & Anthippe amantes 58
CHARACVX Christianis cõsilium fidele dat 1758.
fidus in hostes 3344.
prudentissimus 1636.
pusillus 278
CHARARICVS monachus 4119.
in monachum tonsus 788. 2014
CHARELLVS monomachia suam innocentiam testatur 1359
CHARES ciuitatem occupat 1901.
exploratores capit 1837.
hosti elapsus 1776.
iactabundus 162.
iniustè accusat Timotheũ 3476.
in pollicitando liberalis 684.
in Sigæo uixit 242.
irruptionem hostium impedit 1822.
milites iubet uestimenta permutare 1785. 1814

Charetis exilium 105. pollicitationes irritæ 169
CHARIADES coquus 3720
CHARICLES fœnerator 2508. hæredipeta 2508. medicus 1235
Chariclis certamen cum Callicratida 2326
CHARIDEMVS Dario bellum dissuadet 1657. Ilium capit 1891
Charidemus Martialis nutricius 3666
Charidemus multam exigit 1973
Charidemi rapina 1975
CHARILA puella regis calceamento percussa 254
CHARILAVS puer R. Spartæ renunciatus 723. de statuis deorum armatis 1681. leni ingenio 91. clemens erga seruos 2671
CHARILLVS clemens erga Ilotam 2665. Lycurgi leges defendit 2822. quam rempubl. optimam iudicarit 1921. indulgens in subditos 2799. de Lycurgi legibus 1918
CHARINVS capillorum uitio laborans 340. cinædus 2304. Iana caput tegebat 301. lucanicas uendit 3680
CHARISIVS Lysiam imitatus 3807
CHARISTERIA festa 4034
CHARISTIA festa 4026
CHARITON amat Menalippũ 53. pæderastes 2302. patiens tormentorum 2161. taciturnus 3274
CHARIXENA poetria 1154
CHARIXENI fides in amicum 3310. in testamento 3349
CHARME Scyllæ nutrix 3667
CHARMIDAS legatus Spartanorum 744
Charmides insigni memoria 34
CHARMIONÆ ancilla 815. fidelis 3339. seipsam occidit 458
CHARMIS medicus auarus 2496
CHARON historicus 1584. 1587.1588. de sacerdotibus Aegyptiorum 1588
Charon portitor inferorum 3684
CHARONDAS auspiciorũ auctor 3129. 4188. comicorum conuitia prohibet 2873
Charondas legislator Thuniorum 1202.1565.1568. nuptias secundas uetuit 883. qui leges conseruari putarit 1635. suam legem ratã fecit 3345. suo gladio inculcauit 456
Charondæ disciplina 3763. lex 2[illegible]. lex de nouerca 3434. lex in calumniatores 3417. pœna in timidos 3401
CHARONTICA ianua 3967
CHAROPINVS parasitus 2233
CHARTÆ quando inuentæ & quæ 1090
Chartopratæ 3680
CHARYBDIS uorax 2237
CHASANES ultrò in mortẽ ruit 2169
Chasanis, Turachanis & Iosuæ diuersa consilia 1658
CHASIORVM obseruantia in suos reges 3594
CHATRAMOSITÆ quomodo reges eligant 727
CHAVDVS R. Zeliobem occidit 3410
CHAZINZARII hæretici 1323
CHEBRON terebintho nobilis 3974
Χειροποιητοῖς 1364
CHELONIS pia in parentẽ 3324
CHELONOPHAGI testudinibus uictitant 432
Chelonophagorum domicilia 435
CHEMIS R. pyramis 2472
CHEMON luctator 401
CHENELMVS opera sororis interfectus 469
Chenelmi martyrium manifestatum 1410
CHEOPS uel Cheopes tyrannus Aegypti 1613. filiam prostitut 2286. 2316. 2629. templa obseruauit 3171
CHEREAS herbarius 1221
CHEREMOCRATES Ephesij templi architectus 3717
CHERIAS de radice cardui 1240
CHERINTHVS cinædus 2304
CHERINVS R. humanus in subditos 2876
CHERRONESVS bulbos profert 3975. frugifera 3994
Cherronenses sceptrũ colunt 3126
CHERSECHIVS R. impius in filium 3523
CHERSIAS epigrammatographus 1145
CHERSIPHRON Gnosius architectus 25. templi Dianæ Ephesiæ 3717
CHERSONITÆ grati in Miltiadem 3604
CHERSOBLEPTIS prudẽtia in multando 1720
CHIÆ castitate celebres 2261 & 2266. fortes 2076
CHICORÆI gigantes 277
CHILDEBERTVS Almaricum sororium bello persequitur 937. 3437. occidit 3092. Arianos ad fidem reuocat 3035. auarus 1507. fratris filios interficit 3558. magũ torturæ subiicit 2546. Vincentio ædẽ potuit 4140 & 4134. ueneno periit [illegible] de regno contendit [illegible]
Childeberti donaria 7312. pietas erga matrem 3321. ultio crudelis 2760. uxor sagis cremari iussit 3522
CHILDERICVS Saxo crapula periit 503
Childericus R. Franciæ ecclesiæ uillam eripuit 3229. in monachum tonsus 788. ob adulteria electus 3426. in regnum restitutus 731. sæuus in suos 3562
Childericus I. R. in uenatione mortuus 537
Childerici R. signum redeundi in patriam 707
CHILDIBIVS audẽdo magnam famã comparat 1934
CHILDO uel Chlido Thebanus ab uxore diris deuotus 187. uxorem uerberat 254
CHILIANVS ducem Herbipolensem ad Christum conuertit 2998
CHILO Lacedæmonius pro uocationem iniustè suadet amico 3472
Chilo in loquẽdo breuis 226. 3826. dignitatem suã tuetur 2554. elegiographus 1163. gaudio periit 492. homines auro probari affirmat 1694. legislator 1202. premeditatè loquendũ admonet 1690. sapiens 1191
Chilon Patrensis luctator 491
Chilonis apud Delphos auctoritas 967. funus honorificum 956. monimentũ 575. prædictio de Cytheria insula 1931. sententia de amicitia 1701.1921. de conuiuis 1919. de gratitudine 3254. de silentio 1918
Chilonis uxor in exilio mariti comes esse uult 3335
Chilo seruus 814
Chilones unde dicti 687
CHILPERICVS R. Franciæ Andoueram repudiat 879. [illegible] 3180. bona ecclesiæ diripit 3229. ecclesiæ persecutor 3207.3244. filij incestum punit 3408. hæreticus 1323. Iudæo conuertit 3003. legatum Venetorum uiolat 3609. quatuor literas Græcas inuenit 1087. Meroueum R. astutè in exilium eiicit 1961. multos Iudæos ex sacro fonte leuauit 860. uxorem occidit 3528. uxorem repudiat 4165. in uenatione occisus 465. & 557
Chilperici R. uxor submersa 511
CHIMÆRA latrocinia exercet 3569
Chimæra mons ardens 3942
CHIMÆRIOTÆ prædones 3568
CHIOKA libertatis amans 215
CHIOMATA stupratorẽ ulta 2273
CHIONE meretrix 2318
CHION tyrannicida fortis 2126
CHIONIDES comicus 1148
CHIRON Centaurus Achillis præceptor 3750. 3756. 3758. astrologiæ peritus 1269. Chironium inuenit 1231. discipulo auctor pietatis 3106. iniqui ferens uulneris 3186. iustus 3256. & 3276. medicinæ inuentor 1239. medicus 1232. uetterinarius 1240. uulnere pedis periit 522
CHIRVRGI apud Martialẽ 1288
CHIVS fertũ puniens Olympia ducit 199
Chij cuiusdam sordes 2489
Chij arma conseruant 1813. captiui 802. Herculis simulacrum ad se trahete conati 1369. Hippochum R. interficiunt 2989. incacãt tribunali 2924. in Colchorum regionẽ deportati 790. iuuenes peste absumti 541. liguritores 2232. Pactyam produnt 2514. petulantissimi 3731. pueri ruina oppressi 500. seruis argento comparatis usi 817. suis seruis traditi 610.3916. uinosi 2245. uinum nigrum primò plantarunt 3626
Chiorũ fides in Milesios 3312. gymnasia 402. lex de debitis 1977. libido pathica 2303. modus bibendi 2242. numus 4331. omina ante cladem 1474. seueritas in proscriptos 2723. uictima humana 422
Chiis intemperanter agere permissum 201.216
Chium uinum 3976.
CHLIDON uel Childon, positam profectionem intermittit 1547
CHLORIS cursu celebris 399
CHOASPES fluuius saluberrimus 3944
CHOASTES uenefficus 1313
CHOATRÆ incantatores 1330
CHOERILVS cinædus 2303. gratus in Alexandrum 137. historicus 1585. ineptus 1592. inedia sublatus 503. 3397. Alexandro acceptus 137. poeta 1150.1143. ineptus 1156. prodigus 2479. quotidie 1111. minas abstimebat 223
CHONODOMARIVS rex Iuliano Cæsari supplex 184
CHORAZENA frigida regio 3991
Chorazin incredula in Christum 3195
CHORDIGERA Gallorum nauis exusta 63
CHORE. Vide Core.
CHOREMANDÆ muti 349
CHOREVS uates 1339. Cybeles sacerdos 745
CHORIÆ Mænadis sepulcrum 574
CHOVM festum 4037.4198
CHRANNVS cõbustus 480
Chranni sortilegium de eius fortuna 1335
CHREMES curiosus 159
CHRESTVS fellator 2322. temulentus 2244. uigilans 723.3891
CHRISTVS O. M. à Simeone & Anna agnoscitur 4025. à parentib. se subduxit 4028. ab iisdem inuentus 4029. ad cœlos ascendit 4030. affectibus nõ obnoxius 37. alapa cæsus à milite impio 1031. aquam in uinũ transmutat 429. circumcisus 4024. cæcos sanat 346. 4028. claudum sanat 359. concionati incepit 4026. crucifixus 488.4028. cum peccatoribus conuersatur 3040
Christus dæmoniacum sanat 369. de inferno concionatur 1394. patri obediens 3045. diabolum superauit 4026. discipulis auctor humanitatis 2873. effigiem suam Abagaro dono mittit 4146. eiicit uendentes & ementes 3093. ex Aegypto reductus 4024. falsò accusatus 2857. fugit in Aegyptum

Aegyptum 796. gloriam contemsit 2536.2538. gratias agit 3058. Hierosolymam ingressus 4028. hominum multitudinem satiauit 4024. humanam naturam assumsit 4027. hydropicum sanat 371. infans ab Herode seruatus 318. in Iordane baptizatus 4037. in nouo monumento sepultus 574. Iudæis de censu iustè respondet 3252. Iudæis exosus 67
Christus Lazarum in uitã reuocat 4028. leprosos sanat 372. ligandi soluendique potestatem dat 4110. locũ orandi designat 3056. magister patientiæ 2043. manum aridam sanat 358. mirabiliter genitus 269. mulierem spiritum infirmitatis habentem curat 361. muliebrem fluxũ curat 357. multiloquium uetat 2873. mutos curat 349. non uult diuisor esse 1932. Paralyticũ curat 361.861. Pharisæos increpat 3085. Petrum negantem intuetur 3069. pœnitentiam exercet 3675. post resurrectionem apostolis apparet 4029. precandi formam docuit 3053. redemtor mundi cognominatus 677. regnum fugit 2538. resuscitatus 563. sabbatho multa miracula fecit 3077. se ungi passus est 571. suæ mortis imitatores nos esse & habere cupit 555. suos discipulos emittit 3086. surdum sanat 350. templi cultum confirmat 3075. tempus orandi præscribit 3056. tributum pendit 3252
Christi amor in parentẽ 3324. auctoritas 215. assiduitas in orando 3055. clementia 2680. doctrina 3066. gestus in orando 3054. humilitas 2523. & 2526. ieiunium 3061. & 4024. miraculum primum 4024. natalis 4041. natiuitas quibus reuelata 1407. obedientia erga patrẽ 3370. passio 4023. passio & mors 4027. tunica non detrita 436
Christo inuident principes, sacerdotes & scribæ 197. milites potum offerũt 170. paruuli oblati ut tangeret 4027. fusilis statua posita Cæsareæ Philippi 982
Christum adoraturi Magi ab Oriente ueniunt 999. populus luget 117
Christo crucifixo prodigia facta 1420. resurgente multi sanctí multis apparuerũt 1384
CHRISTIANVS comes de Buche bellator 3793
Christianus miles hostem sublimem rapit 2145
Christianus Moguntinus archiepisc. ambitiosus 2629. Christianissimus 678. clarissimus 3732. nobilibus dentes excussit 348. plurimarum linguarum peritus 1089. sacra profanat 5223. [redacted] 162
Christianus R. Danię calculos in uesica fellis habuit 491. [redacted] 4091
Christianus quidam rediuiuus 564
Christiani cæsi cadauer loquitur 565
Christiani ad deditionem Turcos compellunt 1839. ad marmora damnati 3678. Albam Græcã tuentur contra Amuraten 1820. Antiochiam capiunt 590. arithmetices imperiti 1275. à Saladino cæsi 32. & 1861. à Sapore occisi 4037. à Turcis naribus mutilati 348. à uenenatis animalibus illæsi seruati 321
Christiani Balduinum III. Iugent 97. captiui 802. cur petierint solitudines 2053. dies festos prophanant 3234. è sublimi se præcipitant 2063. ex sacerdotum manibus eucharistiam sumunt 4170. exusti 480. fidi erga magistratu 3305. frontem cruce signant 232. Hierosolymam occupant 590
Christiani Impp. quomodo felices dicantur 3899
Christiani in Boëmos à Martino V. Pp. mutati 2019. D. Ioan. Baptistæ templum extruunt 4140. Iudæum lapidibus obruunt 3093. Iudæos persequũtur 2740. 3164 & 3244. Iulianum reprehendunt 2826. lanceæ sanctæ refossa uictores 1791
Christiani Latini ab inundatione liberati 770. Corbonam Persam uincũt 1053
Christiani martyres 3026. 3028. & 3029
Christiani olim facultates habebant communes 616. Sarmentinij dicti 480. & 687. ope diuina uincunt 621. oratione montem mouent 3052. precibus aquã impetrant 3048. pro defunctis sacra faciunt 4168. Ptolemaidẽ occupant 1902. pueri à Iudęis crucifixi 489. mortuis quid optant 179
Christiani sacerdotes in capite attonsi 298
Christiani sericum ex India mercati 435
Christiani tabellariam columbam intercipiunt 1837. unde ceremonias mutuati 3806
Christianorũ clementia 2688. cœmeteria 574.2740. cum Ismaelitis certamen 1540. cura in sepultura 2906
Christianorum ducum discordia calamitosa 920
Christianorum ἐπιγνῶσι 4008. gratitudo 3365. ieiunia 306. in sacris formula 3848. insania in sepulcra 2473. iuramentum 143
Christianorum mos in funeribus 100. & 4320. in iurando 143. in luctu 99. modus orandi 3054
Christianorum oscula 253. strages 549. & 551. τάγματα in exercitu Antonini Imp. 429. templa exornata 3147. templa subuersa 4046
Christianorum & Iudæorum factiones in Anglia funestæ 903
Christianis caracteres Mahumetici inscripti 1031
Christianis ecclesiæ bona ad hæredes transmittere interdicit Iustinianus 822
Christianis linguæ abscissæ 349. literarum studia interdicta 1031
Christiana mors 555
Christianæ militiæ tessera 697
Christianę religionis defensores 1539. propagatio 1041
CHRISTIANA uirgo martyr 3018. clemens 2680. peremtum à serpente ad uitam reuocat 1513. serpentibus obiecta 321. sagittis periit 484
CHRISTINA meretrix 2318
Christina monialis 4131
Christina R. Poloniæ, crudelis in Petrum Danum 2765. maritum ad regnum impellit 2566. auara 1973. superbissima 2573
Christina Georgij Superfaxonis filia pia in patrem 3325
CHRISTIERNVS I. Dan. rex, perfidus in Lubicenses 3549. Hamburgensium simplici sponsione contentus 164. liberalis 2357. quatuor dentes amisit 348. tributum abolet 2457
Christiernus II. Danorum R. crudelis 2753. proceres in conuiuio trucidat 533. ingratus erga Stenonẽ 3597. Stenonem exhumat 2757. ignominiosè tractat 2938. Stenonis legatos capit 3546 & 3609. tyrannus 1624
Christierno exilij, pdigia 1488
CHRISTOPHORI III. D. Bauariæ thesauri submersi 654. tapinæ 3594
Christophorus Colonus Genuensis 695
Christophorus Colũbus Cosmographus 1258. historicus 1587. Indiam occidentalem Hispanis aperuit 3823. nouum orbẽ quæsiuit 1217. Platonis & Senecæ auctoritate 3822
Christophorus de Castiliano I.C. 1574
Christophorus III. Daniæ R. in belli apparatu obiit 538. æmulationi procerum medetur 1685
Christophorus Eboracensis Cardinalis indoctus 1089. inhumanus in seruos 2932. ambitiosus 2583
Christophorus Longolius ægrotus amicum consolatur 195. Ciceronis imitator 3807. in cuculla sepultus 4119. & 4165. discendi cupidus 3772. doctus & bellator 1204. eloquens 1108. febre extinctus 524. memoria insigni 35. ob eruditionem auctoritate pollet 962. omen mortis habet 1419. solum Ciceronẽ legere uoluit 3820. studia sacra non distulit in senectã 1543. peregrinatur 3882
Christophorus martyr 3015. clemens in Dagum 2680. in percutientem 2683. uitae sortationem 2255
Christophorus Maurus princeps Venetus 733
Christophorus Pallauicinus securi percussus 520
Christophorus Pp. pontificatum rapit 2592
Christophorus Parisiẽsis, chymista 3708
Christophorus Plantinus typographus 3714
Christophorus Richerius historicus 1587
Christophorus Satraneciusiatro 3572
Christophorus Valdemari III. Danorum R. F. ictus lapide occubuit 483
Christophorus Vueitmoscer, metallarius locuples 606. mecœnas Oporini 2359
Christophori Virtenbergici prudentia in uestium luxu tollendo 1683
CHROMIVS Artnæus hospitalis 2372. hostibus ereptus 329. Nemeis ludis uincit 407
CHRYSAMME hostes in furorem uertit 1528
CHRYSANTHAS paret imperatori suo 3299.3844
CHRYSANTHIVS Alexandrinus saxis obrutus 483
Chrysanthius episcopus mortuus synodo subscribit 565. & 1367
Chrysanthius Aedesij F. philosophus 1194. multa scripsit 3825. patiens mortis filij 2180. phlebotomia extinctus 530. religionis mutationem præuidit 1468. uehemens in disputando 3877. comis 2891. magnatum congressus fugit 2921
Chrysanth J Pp exercitia 442
CHRYSAORIVS Rom. 1395
Chrysaoii cum fratribus concordia 57
CHRYSAPHIVS eunuchus sæuit in orthodoxos 3242
CHRYSARGYRVM tributum 812
CHRYSE insula submersa 637
CHRYSERMVS bulbi radice usus 1240
CHRYSES uates 1339
CHRYSIPPVS Solensis climacterico mortuus 561. cur solus fuerit 246. dialecticæ studium iuuenibus, non senibus concessit 1177. diligens in inueniẽdo 3801. 3857. in scribendo 3828. Diogenem laudat 2326. Epicuri scripta imitatus 3809. & 3810. Erasistrati præceptor 3759. multa scripsit 3825. risu mortuus 492. sibi manus intulit 458. sibi placuit 2811. & 2850. ter in uita bibit 336. alienis plumis opera sua exornat 3560. Athenis recipi uoluit 833. blasphemus 3192. ethicus 1558. logicus 1176. philosophus 1193. medicus 1234. uinosus 2245. uini potu periit 499
Chrysippi elogium 988. meptum iudicium physicũ 1225. ineptum de Rhetorica iudicium

cium 1128. negligentia 3829
pietas in præceptores 3309
sepulcrum 576. sophismata 1179. statuæ æneæ 979. cum Hipparcho certamen de logica 1177. de numeris 1275
Chrysippo soloecismus familiaris 1094
Chrysippus saltator 390
CHRYSIS Trabeæ amica 2318
CHRYSOGONVS cantum cum remigum pulsu cõiungebat 1287
Chrysogonus seruus 817
CHRYSONETI serui 815
CHRYSOPOLIS emporiũ clarum 3935
CHRYSORRHOAS fluuius 3944
CHRYSOSTOMVS. Vide Ioannes Chrysostomus.
CHRYSVS sibi ab auto nomẽ accepit 3970.
CHVMEID persecutor Christianorum 3244
CHVNIGOSTEVRA cẽsus 812
CHVNILDA monacha 4130
CHVSÆVS Archita Dauidis R. amicus occultus 864. fidus in Dauidem 3304. cum Achitophele cõtendit 1638 Absalomum prodit 146
CHVSANRASATHAIMus Iudæos persequitur 3235
CHVSI Absalomi mortẽ Dauidi nunciat 154
CHVSSÆORVM iudicium temeratium de Iobo 2024
CHYMISTARus fraus 1976
CHYTRA modus osculandi 252
Χύτροι festum 4198

C I

CIAMONTIVS Gallus dux imperitus 1649
CIAPCO D. Boemus crudelis 2745
CIBYRA pernis abundat 3989
CICADÆ homines studiosi musices 456 1292
CICCVS Asculanus astrologus 1268
CICEREIVS scriba 3712. præturã modestè acceptat 2330
M. Tul. CICERO ab exilio reuocatus 760. abstinẽs munerum 2452. alienorũ non inuidus 2841. ambitiosus 2556. 2572. de ambitione remittit 2524. ambitum inhibet 2527. à militibus interfectus 510. ante solis occasum iaciõ discubuit 4329. Antonii sibi concibat 1728 à publicis actionib. uacãs, auditoribus uacabat 246. Gracchos legendos putat 3820. Catilinæ coniurationem opptimit 3422. Cestium flagris cædit 3617. Chiorum prodigalitatẽ carpit 2887. clemens in aduersarios 2665. clementiæ auctor Cæsari 2657. 2664. climacterico cæsus 561. Clodij monumenta ænea frangit 1029. Clodium accusat 3263. consilia cum P. Nigidio initie fatetur 134. Crantorem imitatus 3809
Cicero de sumtu & lamentis funerum 100. de Tersium interrogatus iudicium suspendit 140. de oratoribus uociferantibus 1112. 1128. eloquio peritt 3923. Erotã seruũ manumittit 154. 3384. ex Academia copiam argumentorum habuit 1108. extra patriam mortuus 560. exul lugetur 256. facetus 2949. felix in carmine 1159. 3877. fidus in patriam 3291. Gabinio saltationem obiicit 2969. Gabiniũ accusat 3409. gloriæ cupidus 2024 grãmatices studiosus 1088. honoratus à Rom. 1132. Hortensium carpit 2887. suũ honorẽ defendit 2816. humanus in punẽdo 2903. impatiens exilij 2193. Imperatoris nomẽ adeptus 679. imperitus Cosmographiæ 1258. importunus in suis laudibus 2928. imprudentiam excusat 2962. item inconstantiam 2963. in Cæsarem Pompeij statuas reponentẽ 1917. incestuosus 2307. in corporis cura nimius 336. in exilium eiectus 4033. iniquus Græcis 60. in iocis nimius 2975 2976. in somnis Octauium uidit 1370. insuauis in dicendo ob crebram eiusdem literæ repetitionem, & uerborũ ineptã collocationem 1110. 1111. ludos Antij spectare recusat 2968. Lucullũ amicus 859. macilentus 279. Manilij defensionem suscipit & Syllæ 3259. miraculũ eloquentiæ 1121. multa scripsit 3825. Munatio beneficium exprobrat 2866. P. Nigidio consultore usus 161. nimium se laudauit 2643. nomen non mutat 693. nomen suũ grano denotabat 1090. notas scribendi inuenit 1087. Numatiũ miustè defendit 3480 nunquam uoluptatũ illecebris delinitus 3863
Cicero orator summus 1122. 1123. per epistolas consolatur 196. pater patriæ primus dictus 678. perfidus in P. Clodium 3524. pius in præceptorem 3309. Platonem, Demosthenem & Isocratẽ effinxit 3819. poetices studiosus 1169. politicus 1203. Pomponij amicus 859. Põpeium reprehendit 2824. pro patria periculis se committit 3286. pusillanimis 2630. q̃ Sallustio exprobrat 204. omina mortis habet 1419. quos imitatus sit 3807 sacra malè accõmodat profanis 3813. sapientiæ studiosus 1211. seipsum consolatur 196. quam studiosus eloquentiæ 1132. 3864. sumto de coniuratis supplicio magno plausu domum deducitur 1000
Cicero puellam locupletẽ ducit 878. Terentiã repudiat 879. Vatinio indignatur 119 Vertrem damnauit 3263
Ciceronis amor in filiam 56. astus in calumniando Rullo 1960. bona publicata 830. cõpetitores multi 725. confidentia 2812. 2816. de Pompeio & [illegible] ctio 1931. de testimonium 2839. diligentia in dicendo 1126. do[illegible] sumtuosa 2471. cadẽ à Clodio diruta 1027. donatium 2434. encomiũ 990. error μνημονικὸς 36. 37. fides in testimonius 3351. filius degener 1075. generis ignobilitas 1025. gestus 202. 2941. indolem condiscipuli admirantur 3741. ingeniũ Cestio despectum 109
Ciceronis iuci 2889. 2890. 2951. 2952. 2956. 2957. 2958. 2959. 2960. 2961. 2963. in Canimium 209. in Cratippum 1703. 2886. in filiam & genetum 2888. in Pompeiũ 2977
Ciceronis iudicium de Chrysippo & Timæo 1592. de Euripide 1160. de C. Iul. Cæs. 1916. de luxu Chiorũ 1917. iudiciũ metaphysicũ 1498. de Platonis dialogis 177. de quinq; nobilissimis Græciæ scriptoribus 1128. de statuis 1920. de Tertio & Tertium 1101
Ciceronis lucubrationes 259. luxus in supellectilem 2475. natalis 4024. 4041. nomen pro eloquentia usurpatum 1017. nutrici spectrũ apparuit 1398. pater fullo 3683. præceptores 3759. prudentia in aucitendo crimine à L. Flacco 1678. in infamia auertenda 1704. 1706. sepulcrũ Alfonsus inquirit 1019. somnium 1482. testimonium reiectum 1026. timiditas 260. 2153. uis in dicendo 131 uxor ob prunignæ mortem exulat 105
Ciceroni ab exilio redeunti obuiam itum 998. dilationem iudicij Erotas nunciat 154. nouitas obiecta 4359. reuelatio de cõiuratis 1491. supplicatio decernitur 3138. terræmotus exilium breue prædixit 1465. Ciceronem Philosophi cõsolantur 194. dicentem Octauius non audit 235
Cicero M. F. bicõngius 2241. 2242
Q. Cicero frater proscriptus 936. ingenio iracundo 96. legatus Cæsaris in Gallia 745
Q. Ciceronis filius patrẽ tormentorum 2162. mater sagenas manes obsignat 1670
Ciceriones unde dicti 685. 687
CICHVS Oidelaphus Foruliuij urbem capit 1892. eiusdem amor erga fratrẽ 3329
Cichus Simoneta securi percussus 520. eiusdem fortuna 3912
CICHYRVS insanus 15
CICVRII unde dicti 684
CILICIA cetuis abundat 3986. equorum feracissima 3983
Cilices unde dicti 672. fraudulẽti 1642. 3731. hospitales in Gallos 2373. latrones 3565. 3566. pestimi 1610. piratẽ Clodium sine precio dimittunt 2458. uestem inuenium 3630
Cilicum piratarum purpurea uela 2476
Cilicum tributum 814. uestes 3696. eidem manus præcisæ à lanio 357
CILISSA mulier poeta 276
CILIVS persuader Laconibus ne Isthmum munirent 1821
CILIX fur 3563
CILLA Pelopis auriga 3684
CILLICON patriæ proditor 3496. 3573. proditione diues factus 597
CIMBERGA mater Friderici III. digitis firmis 386. 392. 394
CIMBER quidam C. Marij aspectu territus 93
Cimbri Augusto lebetem donant 2434. bellicosi 2072. castris Germanorum aquã immittunt 1903. C. Manliũ & Cæpionem castris exuit 4036. homicidium multa pecuniaria plectebant 3265 in pugna cathenis connexi 1795. lationes 3567. quos mortuos desleant 103. uisti se interficiunt 2061
Cimbrorum canes in prælio 1811. cladis prodigium 1471. equites 4337. fratres in Germanos 1815. iudicia 4309. migrationes 587. mores 3731. ornatus militaris 4340 signum militare 702. uxores in prælio 1868
Cimbricum bellum 926. eiusdem portenta 1458
CIMMERIÆ regionis prodigiosa obscuritas 3996
CIMOLIÆ caricæ 3974
Cimoli loca refrigeratoria 4325
CIMON Cleonæus catagrapha inuenit 3629
Cimon Miltiadis artifex expugnandi muros 1890. ad oraculum legatos mittit 1412 forum ornauit 2406. Athenienses blandè reprehẽdit 203. expeditionibus exercet 3754. bellis clarissimus 2084 brutal luget 2473. Callirhoen rapuit 1939. 2312. captiuos pro ꝑda sumit 1828. ciuitatem capit 1901. dissimus 615. in exilium missus 792. 2296. ab exilio reuocatus 760. fidibus lusit 1283 gratus in equam 3369. hortos omnib. patefecit 2439 humanus in ciues 2883. in conuiuis 2907. incestuosus cum sorore 874. 2309. incorruptus à quæstu 2454 in uinculis 804. Lacedæmonius fauet 47. liberalis 2357. Lucullo similis 1069. patri sepulcrum impetrat 2905. munificus in pauperes 2425. 2435. Periclis emulus 838. sacris clypeis confirmat tuos 1790. stupidus sed politicus 1207 3733. suos hosti eripit 1774. Themistoclẽ magistratis accusat 3423
Cimon Stesagoræ F. equabus uincit 405
Cimonis contentio cum Pericle 2571. de inspectione equorum liber 1240. 3631. domus Prytaneum 2438. fama ob liberalitatem 968 2383. felix pugna contra Persas 2837. hospitalitas 2373. liberalitas in uestiendo 2427. 2441. ossa in Atticam relata 569. pietas in patrem 3320. 3325. somnium 1425. portenta exilij 1352. 1420
CINÆDI 2303
CINÆTHVS primus Homeri carmina publicis conuiuibus recitauit 1165
L. Quintius CINCINNATus agricola 3651. continens 2453. dictator 742. 4248. dux fortis 2090. corona obsidionali donatus 1003 filium Cæsonem abdicauit 866. gratus in milites 3369 honorem recusat 2534. Minutij timiditatem multat 3400. triumphat 4035
L. Q. Cincinnati consilium utile Reipub. 1739. paupertas 667
CINCIVS Frangepanis crudelis 2796. tumultum excitat 2623
Cincij lex muneralis 2354. 2527
CINDASVINDVS rex religiosus 1606. 3036. 3073. D. Gregorij libros morales à pontifice petit 3820
CINEAS. Vide Cyneas.
CINERIS supplicium 4313
CINESIAS Dithyrambus 1147. ineptus poeta 1157. macilentus 279. φιλόφωνος dictus 687. Timotheum reprehendit 2889
CINGANI errones 672
CINNA Coss. asylos 779
Cinna homicida 3559
L. Cinna ingratus in Octauiũ 3598. à militibus occisus 26. 464. lapidatus 483. & 3486. perfidus in Syllam 3506. periurus 3557
Cinna pauper 668. ineptus causidicus 1124
Cinna auarus 2493. prodigus 2387. sordidus 2489. 2490
Cinna Tuscus exul 795
CINNAMOMI coronas Vespasianus dicat 1002
CINNAMVS imperio cedit 2561. 3348
Cinnamus tonsor 3665
Cinnamus Cinna dici uult 2630
CINNARVS Selinusius lenõ 2286. legatis diues 625
CINYRA plastes 3705. æs reperit 3624. 3626. tegularum inuentor 3628
CIPERVS pistor 3718
CIRCASSI auriculam sibi ipsis amputant 262
CIRCE crudelis in Scyllam 2795. fontem inficit odio Scyllæ 1525. herbaria 1221. meretrix 2316. Scyllæ infesta 114. socios Vlyssis in porcos commutat 1525. uenefica 1248. 1330. 1333. & 3590
CIRCENSES ludi 405 4221. instituti 4035
CIRCIPANI ambitiosi 2627
CIRCVITORES hæretici 1320
CIRCVLATORIS iudicra spectacula 1527
CIRCVNCELLIONES hæretici 1320. martyres 2184
CIRICVS R. Portug. impotens 412
CIRRHÆI ab Eurylocho puniti. 3204. oraculum arripiunt 1509
CISSAMIS pecoribus diues 611. 665
CISSVS saltator Bacchi 1167
CISTERCIENSIVM ordo 415. monachi exules 791
CITHÆRON Iunonem Iouiconciliat 1731
CITHARA apud quos primùm 1277. inuentores 1277. ubi in conuiuiis 1288
CITHAROEDVS diis carus 856
Citharœdus quidam Neronẽ sefinxit 1280. 1954
Citharœdi cantaturi Apollinẽ inuocant 176
CITHRICVS regni cupidus 2618
C. CIVILIVS impatiens cladis 2191. ira numinis interiit 3922. prudenter Romanos ad bellũ incitat 1755

C L

CLACCI unde dicti 687
CLAGEFVRTENSES iniustè puniunt furta 3617
CLARA monacha 4130. ecstasim patitur 23. inter sanctos relata 974. qualẽ in corde notã habuerit 566 honorificè sepulta 959. spiritu interest nocturnis precibus 23
Clara Feliciani Zaachi F. narbus mutilata 348
Clara Ceruenia fida in Valdauram 3334
CLAREVALLENSIVM & Cluniacensium cõtentio 6
CLAROMONTENSE concilium 4159
CLAROTÆ serui 815
CLASSICVS parasitus 2233
Classici ciues Rom. 4241
CLAVDEVS monachus 4122
CLAVDIA gẽs Lucij prænomen repudiat 697. 1034
Claudia matrona religiosissima semel iudicata 968
Claudia procera 276
Claudia lanificio dedita 3696
Claudia Statij uxor docta 1200
Claudię Vestalis hauim cingulo rẽmoratur 72. 1530. suã pudicitiam miraculo probauit 1356. 1703. 2559. 2820
Claudia Vestalis fides in fratrem 3328. pietas in patrẽ 3324. preces exauditæ 3135
Claudiæ Vestalis uotum 188. 697
Claudiæ uirgines uestales 419
CLAVDIANA tonitrua 1138
CLAVDIANVS Mamertus episcopus Viennensis 4106. precibus incendiũ sistit 1516
Cl. Claudianus poeta 1143. de felicitate humana 1501. deos humana non curare sibi persuasit 3770. extra patriam mortuus 560
Claudiani poetæ pater mercator 3682. statua 979
CLAVDIVS Clemens Bedæ discipulus gratis profitetur 2359. 3764. 4066
Claudius Cæsar adolescens historiam scripsit 3823. aleæ deditus 2982. 3782. annonæ consulit 2439. architecturæ deditus 3639. Afinium exilio multat 3427 Auentinum montẽ pomœrio inclusit 781. belluam marinam domat 2137. blandus in spadones 2912. Britannicum amat 56, crudeliter in quosuis sęuiit 3814. capite tremulo 340. censor uehemens 3278. cibi uinicij appetentissimus 2240. ciuitatem usurpantes in campo Esquilino punit 3455. ciuium censum instituit 4324. clemens in coniuiantes 2666. in cõuiuias 2692
Claudius Corbulonem damnat 3463. debili stomacho 352. delicias legibus tollit 2353. doctus 1197. negligens sermonis 1204. dominorum inhumanitatem punit 3420. 3440. dux fortis 2095
Claudius Imp. eclipsin prædixit 1266. eleusinia sacra Romam trãsferre conatus 3155. equitem in sinu ouum serpentis habentem punit 3443. fatetur suam iracundiam 2817. feminam cogit cognoscere filium 1911. fœnora coercet 2355. Fucinum emittere aggressus 2402. 2403. Gallum aureis compedibus alligat 2914. gratus in Agrippam 3354. gulosus 2234. Homero delectatus 3820. eundem memoriter edidicit 34. Hostiæ portũ extruxit 2410 humanus in conuersatione 2907. Ilensium amans 44. in Caij percussores animaduertit 3428. incestuosus 2309. in conuiuiis humanus 2908. indulgens in uxorem 2800. insidiis expositus 319. insidias contemnit 2170. Iudæos urbe pellit 67. iudex stultus 1650. in iure dicendo obdormiscebat 416. liberarũ cum seruis coniugia inhibet 873. libertum perfidum punit 3440. libertorum imperiis subiectus 3528 linguæ patriæ amans 39. libidinosus 2290. literæ X inuentor 1087. lusorium opus scripsit 2973. Lyciis libertatẽ adimit 3417 magiam odio habuit 1545. magnificus ædificãdo 2397 mirabili casu imperium cepit 724. mollis 2342. mortem suam prædixit 1269. 1412. 1416. Neronem priuignum adoptat 865. nothus 1060. obliuiosus 36 odit peregrinos 2935. Orcam oppugnat 3677. pãnis fustis petitus 1031. pater Senatus appellatus 678 patiens mortis filij 2180. peregrinis ius ciuitatis denegabat 4243. cosdẽ Romano nomina usurpare uetuit 696. plebem hortatus 150, popularis 2877. præcrapula uomit 420. præfectum auarũ multat 3409. præ gaudio pedibus insistere non ualet 224. & 261. Romæ triumphat 1011. sanguinarius 2936. sanxit de pupillorum tutorib 3253 & ne senator ultra septimũ lapidẽ ab urbe abesset 3841 seculares ludos exhibuit 2445. 4014. 4043. Senatores magni fecit 3389. à seruo iniuriam allatam moderatè fert 2562. seruum occidit 3457. somni breuissimi 415. spectaculis deditus 2984. studiosus Græcæ linguæ 1102. historiæ 1593. stultus 1647. in Nerone adoptando 2018. stupidus 14. tardus in discendo 3847. templa reficit 3147. tremulus 362. trib. plebis honorat 2884. tyrannus 1617. ualetudinarius 339. uxoris consiliis paret 2034. uxorem aduleram damnauit 3407. ueneno sublatus 505. 4036.
Claudij Imp. ambitio 2634. amor in Neronem 3318. aquæductus 2411. colossus 2470. crudelitas 2736 & 2782. cura in incendiis arcendis 1720. diligentia 3856. edictum de crepitu uentris 88. equestris militiæ ordinatio 4337. fides in collegam 3311. fœdus cum regibus 166. inopia 669. locus in conuiuium 2959. iuramentum 143. lex de libertorum cõiugio 4363. metus nimius 2064. mors 420. mors celata 1738. negligentia 3858. nuptię cum fratris filia 874 occultatio 249. patrimonia in nuptias 2419. prudentia in [illegible] fanciendia 1727. Kurilitas 235. spectacula 2448. sponsæ duę 887. tesseræ 697. trophæa 964. diuini honores decreti 977. caput extorum desint 1421
Fl. Claudius III. Imp. Aureolũ sepelit 2678. Barbaros ciuitate donat Rom. 1800. 4243. digitis robustus 384. 385 dux fortis 2095. formosus 285. Augustus electus 718. Imperatoris nomine abstinuit 2885. nothus 1060. frugalis 2225. puer cum fortiore luctatus 3743. peste obiit 524
Claudio II. Imp. statua aureo clypeo posita 98. & 985. aquila in humero consedit 1440. oraculum redditum 1444
Claudius Caudex unde 681
Claudius Coss. ignominioso loco sedit 1032. eiusdem manibus socci inducti 1022
Claudius Drusus Imperatoris nomen adeptus 679
Claudius Felix adulter 2313. Drusillam ducit 869
C. Claudius Flaminio abire iussus 1547
Claudius Guisius sclopetto traiectus 465 & 485. Vide Guisius.
Claudius Herminianus persecutionis pœnas dedit 3920
Claudius Hispanus presbyter 4112
Claudius Licinius Iuliũ Phrygium aluit 2318
M. Claudius aduersus Boios legatus 743
M. Claudius Marcellus Scauri

nio diem dixit ob ſtuprum 3403
M. Claudius ob turpem pacē hoſtibus deditus 3400
Claudius martyr crucifixus 489
Claudius Nero. Vide Nero. aciem inſtruit 1854. auxilia intercipit 1839
P. Claudius hoſti elapſus 1777 hoſtes itineris ſimulatione ludit 1775
Claudius Pulcer prodigus in ſpectacula 2476. ulciſcitur Ptolemæum 2775
Claudius Saturninus Mano Paulo aduocationibus interdixit 3443
Claudius Simeonius auribus mobilibus 385
C. Claudius Trib. pl. mercaturas honeſtas Rom. permittit 2463. lex denaue CCC amphorarum 2354
C. Claudius & Petilius Coss. cùm immolarunt, iecur tabuit 1421
Claudij Petillij triumph⁹ 4344
Claudij Aſelli pugna cum lubelio 2112
Claudiorum clientes Lacedæmonij 206. pro patricijs contra plebem rixæ 921
CLAVDI & Cæci mutuũ beneficium 171
CLAVENNÆ epitaphiũ deiectum 1024
CLAVS Boya obeſus 279
CLAZOMENII Herodoto ſtatuam ponunt 3387. ingrati in Timeſiam 3598. Leucæ domini facti 1899. mutuum ſumunt 1826. numum adulterant 1828
Clazomeniorum ſacerdotes 4189
Clazomeniis oraculum datũ 1675
Clazomenium uinum 3976
CLEÆNETVS cinędus 2304
CLEANDER barulus 3684. Commodi Imp. cubicularius 953. 3655
Cleander Iſthmiis ludis uicit 406
Cleander uates 1339
CLEANDRIDAS Leucanos trucidat 1863. Tegeatas reddit diſcordes 1879. uetat cum hoſtium multitudine congredi 1785. hoſti elapſus 1776. uincit loci oportunitate 1843
CLEANTHES Aſſius, Stoicus, anno C docuit 3860. clemens in maledicos 2685 ethicus 1558. logicus 1176. longæuus 337. noctu aquã haurit 670. 3686. 3795. 3853. 1202. Chryſippi præceptor 3759. cuius Athenienſis fieri negat 3293. 4244. ex conſpectu mores deprehendebat 1222. Hercules cognominatus 680. inedia ſe peremit 458. 503. ingenio tardo 1646. 3847. pecuniã abiicit 2465. philoſophus 1193
Cleanthis iudicium de aſtronomia 1265. labores ſtudio diſcendi ſuſcepti 421
Cleanthis lucerna 259. ludus reiiciendus 3781. taciturnitas 2881
Cleanthes Corinthius picturæ inuentor 3629
Cleanthes medicus 1235
CLEANTHVS nauta Aeneę 3686
CLEARCHVS dux Lacedæmoniorum à uentis ſepult⁹ 1368. Byzantios deficiẽtes recipit 1805. caſtrametatus 1821. ciuib. inſidiatus 1964
Cyro ſuadet ne ipſe pugnet 1763. diis carus 856. hoſtium equitatum inutilẽ reddit 1883. hoſtium tela irrita reddit 1885. hoſtibus elapſus 1777. 1778. Imperatorem metui uult 3256. Ionis filium ſe dicit 2589
Clearchus pecunia corrupt⁹ 3497. 3563. phyſices peritia ciues necauit 1226. prudenter tranſit fluuium 1771. ſtultè copias diuidit 2020. ſeuerus in milites 2702. ſuis terrorem nocturnũ eximit 1796. ſuos milites excitat 1784. 1786. Thracenſib. terrorem incutit 1875. tyrannus 1615
Clearchus tyrannidem aſtutè adeptus 2000. 2002. unum ex filiis nominat Fulmẽ 681
Clearchi anulus 303. crudelitas 2796. inſignia 704. metus inſidiarum 2065
Clearchi iunioris peregrinatio ad Platonem audiendũ 3883
CLEINIS cum filiis in aues 455
CLEIO uinoſa 2242
CLEMENS catechiſtes 1312
Clemens epiſ. in locum Petri apoſtoli ſuffectus 713. 3761. martyr factus 4038
Clemens faber armorum Cracouiæ 3724
Clemens Pp. exul 791. fontẽ indicio agni inuenit 1405. 1432. patricidæ pœnam ab Imp. ſtatui uult 3428
Clementis Pp. notarij 3712
Clemens I. Pp. iuſſit baptizatos ſtatim confirmari 4172
Clemens I. Pp. martyr 791. 3021. ſtudioſus hiſtorię 1593 ſubmerſus 513. munificus 2360
Clemens II. in Pp. creatus 711 ueneno ſublatus 507
Clemens III. Pp. pontificatũ recuſat 2533. Romanam controuerſiam componit 842. edicit de bello in Saracenos 4178
Clemens IV. Pp. iureconſ. 1574 aſtutè pontificatum fulcit 2004. Carolo Andegauenſi ſæuitiæ magiſter 2728. Contradini R. necem prædicit 1466. 4169. diſpenſator bonorum accuratus 3070. ſibi legem eccleſiaſticam præſcribit 3003
Clementis IV. Pp. moderatio 2049. mortui corpus litem parit 213. parſimonia 2448
Clemens V. auctor Clementinarum 1573. Templarios damnat 4176. Venetis recõciliatur 840. inhumanus in Dandulum 2933
Clemens VI. Pp. Auinionem à Ioanna R. obtinuit 590. inſigni memoria 33. Romam uenire iuſſus 1492
Clemens VII. in Pp. electus 713. à medico ſublatus 467
artium mechanicarum peritus 3634. [redacted] 2514. 2487 2488 2493. 2511. 2512. fame preſſus 658. illiberalis 2924 ingentem pecuniam cõparat 1825. munificus erga Franciſcum R. 2434. 2444. obſides dat cardinalibũ pro pinquos 798. profuſiſſim⁹ 2388. 3611. ſacra uaſa conflat 1828. ſtomachi uitio ſublatus 521. cum Franciſco I. rege muneribus certat 2381
Clemẽtis VII. affabilitas 2882 moderatio in morte inimici 2050. prudentia in principatu ſtabiliendo 1742. ſtatuæ deiectæ 1028. nomen mutatum 694
Clemens Marotus poeta Gallus 1155
Clemens Martini Turonenſis epiſ. propinquus ſe mortuũ rum prædixit 553
Clemens poeta 1143
Clemens ſeruus Agrippæ ſimilis 287. 3761
Clementis Maximi contentio de imperio 2605
CLEMENTIA Burgũda ſterilitatem accerſit 66. 411. liberis orbata 664
CLEMENTIVS inceſtum fugit 2264
CLEOBIS Solonis iudicio beatus 3901. mortiuſ placidè 554. pius in parentes 3323. 3896
CLEOBOEÆ ultio amatoria 1959. 2769
CLEOBVLE poetria 1154
CLEOBVLVS amicos & inimicos beneficiis proſequẽdos cenſuit 1728. legiſlator 1202. ſapiens 1191. uirtibus formaque cunctos ætatis ſuæ antecellens 1196
CLEOCRITVS improbus 1611. ueſtibus feminã mentitus 440
CLEODEMI ænigma de cucurbitulis 1246
CLEOMACHVS amore ad fortitudinẽ accenſus 2046. cinædos imitatus 3808. pædaraſtes 2302
CLEOMANTES diuinacul⁹ 1344
CLEOMBROTVS Ceus medicus 1234
Cleombrotus lecto Platonis Phædone ſe in mare præcipitauit 73. 458. 3822
Cleombrotus Laced. lucernã ætenam miratur 156. peregrinatus 242
Cleombrotus pugil uxorẽ uetulam ducit 871
Cleombrotus Leonidę gener ſocerũ regno pellit 3539
Cleombroti donum Cleomenes irridet 208. iudicium ethicum 1562
CLEOMEDES aſtronomus 1263
Cleomedes Aſtypalæenſis pugil 402. ambitioſus 2636. columnam frangit 392. inſanus 16. diſparuit 457. diuinos honores meruit 976
CLEOMENES I. R. amẽs 17 Achiuos inermes trucidat 1859. amicum inhoſpitalẽ reprehendit 2935. Argiuos carpit 2888. Argi ſacrum lucum incendit 3216. à Scythis potare didicit 1599. 3815. aſtutus 1643. in mercede differenda 1950. in regno 1995. bellis clar⁹ 2088 delatoi 2858. 2861. de officio regis 1922. dierum ſeſqlũm inducias pepegiſſe dicit 1951. ingratus in Archonidem 3600. prolixa oratione utentem taxat 226. inſidias effugit 1710. patri diſſimilis 1073. perfidus in Argiuos 3487. in Spartanos 3541. periurus 3358. probris laceſſitus 207. quo ſupplicij genere uſus 199. ſeipſum detruncauit 450. 459. 502. ſine maſcula prole moritur 663. Sophiſtam de fortitudine differentem ridet 3822. ſpe ſua fruſtratus 3879. ſpectaculis deditus 3789. tyrannidem inuaſit 2600. uinoſus 2243
Cleomenis aſtus in pecunia comparanda 1974. 1975.
ſcurrilitas 235
Cleomenes II. R. Beneficũ nuncupatus 679. carceris odio ſe interemit 2192. 2661
ciuium doctor 3756. clemẽs in Aratum 2696. in mortuos Achæos 2677. Cleombroti donum irridet 208. cogitabundus 24. contemtor auſpiciorum 1549. coram matre obmutuit 230. excoriatus ſepultura caruit 1022
ex ignorantia aſtronomiæ in periculo 1264. 1266. ex ſeruis milites colligit 2767.
extra patriam mortuus 560
Cleomenes feſtiuus in conuiuiis 2907. Gorgus conſilio paret 1928. hoſtis equitatũ inutilem reddit 1883. humanus 2881. incorruptus 2460
iuuentutem exerceri uoluit 3780
Cleomenes lenocinia puniuit 3462. liberalis 2336. magiſter diſciplinæ militaris 1651
magiſter ſiugalitatis 2333. Megalopolim capit 1898. morbo conflictatus artolis ſe dedidit 3812. mortem fugit 38. 2053. munera reſpuit 2454. muſicam contemſit 1293. obiectum conuicium refutat 2890. patiens conuiciorum 2172. mortis conſiugis 2178. reprehendit auarum 2378
Cleomenes Samiis legatis nõ auſcultat 3854. ſanguinem uomit 420. ſuos ad fortitudinem hortatur 2044. temperans 2203. uxorem amantiſſimam amittit 664. minimè aulicus 1078
Cleomenis cadauer à draconе conſeruatum 570. conſpiratio cum amicis 829. de ſpoliis iudicium 1927. diſciplina fortitudinis 2048
filius impatiens obitus patris 2194. frugalitas 2225. inopia 669. iocus in Megalopolitanos 2959. omen 1494. oraculum de Argis 1509. prodigia cladis 1476
prudentia in regno ſtabiliendo 1739. in tollendis Ephoris 1667. ſeueritas in Megalopolim 2717. ſimultas cum Demarato 114. 149.
ueſtitus 438
Cleomenes rhapſodus 1165
CLEO mulier bibax 2235
CLEON Athenienſis Abydenis Seſtum tradit 1893. ambitioſus 2588. amicitiam cinium renunciauit 850. 2015.
Anaxagoram accuſat 3474
auarus 2499. 2515. blandus 211. confidens 2813. cum Nicia contendit 2571. ineptè loquitur 112. iudicat de legibus 1674. 1918. ſtatuã meretur 979. maledicus 2926. tardè ſapit 1646. temulẽtus 2243
Cleon byrſopola 3695
Cleon Cilix auctor defectionis ſeruorum 3530
Cleon citharœdus imperitus 1284
Cleon Dauliensis nunquã inſomnia uidit 21
Cleon in Rhetorica quid inuenerit 1125
Cleon latro & ſacerdos Ionis 4188. templum ſuilla carne profanat 3221
Cleon Mimaulus 1167
Cleon pirata 3570. inde tyrannus 952
Cleon poeta peſſimus 1156
Cleonæum acetum 3977
Cleonæi peſte liberati 870
CLEONICEA Pauſania interfecta 31. 464. 470
CLEONYMVS R. armis noſtium inutilia reddit 1885. indignatur ſibi Areum preferri 2638. inter hoſtes ſeditionem mouet 880. ſtrenuè pugnat 2121. ſæuus in uxorem 2791. eius uxor impudica & perfida 1063
CLEOPATRA R. ab aſpide occiſa 475. M. Antonio imperat 3524. eius mortem luget 99. Antonium ad fugã incitat 246. 2045. 2066. reprehendit 2887. ab Antonio adamata 54. bellicoſa 2076. certat cum Antonio in cœna 2236. culcitræ inuoluta 156. formoſiſſima 285. gemmis diues 607. 615.
inceſtuoſa 2309. in cneſtide uenenum habuit 507. Iſthmum traiicere tẽtauit 3879.
Cleopatra R. liberorũ amans 56. marito calamitatis auctor 3916. teterrima 1612. multarum linguarum perita 1088. pectus præ mœrore tundit 263. ſibi mortem conſciſcit 459. 2184. uectigal defraudat 1980
Cleopatræ auaritia 2497. imago in triumpho oſtentata 4346. iocus in Antonium 2952. 2959. luxus 2477. 2480. 2481. nauis augurũ 1475. pediſſequæ fideles 59. pompa luxurioſa 2476. proci 76. ſepulcrum 577. uelum purpureum 2481
uenus in loquendo 2913
Cleopatræ M. Antonius in amore non reſpondet 211
Cleopatra filio Grypho uenenum offert 3590. impia in filium 3479. 3522. in maritũ 3526. in ſororem 3534. in templo iugulata 557
CLEOPHANTVS Corinthius picturas primus colorauit 3629
Cleophantus Themiſtoclis F. eques bonus 395
Cleophantus medicus 1240
CLEO Siculus adulator 2852
CLEOSTHENES equis certat 403
CLEOSTRATVS aſtronomus 1263
CLEPION Lyricus 1146
CLEPSYDRA Eubuli amica 2318
CLESIDES pictor celebris 3699
CLESIPPVS gibboſus fullo 3683
CLETVS Pp. Apoſtolicã benedictionem primus uſurpat 170. corpora Sanctorũ primus coluit 4138
Cleti luxus 2385
CLIDEMVS herbarius 1221
CLIMACTERICVS annus 4915
CLINA Ptolemæi Philadelphi pincerna 3664
CLINIAS iratus citharã pulſabat 1291. ſtrenuè pugnat 2108
Cliniæ pfidia in emtione 3550
CLISOPHVS paraſitus 2913 petacitatem excuſat 2963
Philippo adulatur 2916
CLISTHENES Athenienſis Cirrham occupat 1899. de potentatu contendit 2571.
primus oſtraciſmi legem tulit 1568. ea lege damnatus 794. 3916. hoſtium potum corrumpit 1904
Cliſthenes crudelis in Adraſtũ 2758. Argiuos odit 64
Cliſthenis & Hagoræ mutua odia 920
Cliſthenes Sicyonius donat procos 2434. procis certamen inſtituit 76. generum ob ſaltationem repudiat 2969. 3421. Græcorum ingenia explorat 157. in corporis cultu nimius 297. muliebrem habitum fingit 440
nuptiæ magnificæ 2415. ſepulcrum 576
CLITAGORA poetria 1155
CLITARCHVS hiſtoricus 1588
Clitarchus cogit ſuos pugnare 1795
CLITATVS ſacerdos 4189
Clitati & fratris amor mutuus 58
CLITE ſe ſuſpendit 516
CLITO oleribus uendendis lucrum facit 670
CLITOMACHVS caſt⁹ 2253 2236. luctator 401. pancratiaſta 397. logicus 1175. ſenex didicit à Carneade 3765
Clitomachus Carthaginenſis patriæ excidiũ fortiter fert 2178
CLITORIVS lacus uini tædium affert 659
CLITVS Alexandrum reprehendit 2926. 2865. ab Alexandro interfectus 466. 470. 532. Euripidis uerſibus male uſus 1159. omen mortis habet 1415. pulcerrim⁹ 286
ambitioſ⁹ ob victoriã 2568
Clitì Albi luxus in ueſtib. 2481
CLIVENSIVM principum ſtirps à cygnis orta 1058
CLIZASTHLANES Sultanus perſecutor Chriſtianorum 3245
CLODIA Ofilij fœcũda 411. longæua 310
Clodia P. Clodij ſoror Quadrantula 683. 1951
Clodiæ Lætæ inceſtus 2305
Clodiam amiſſam Veneti lugent 102
Clodij Aeſopi luxus 2480. 2481
Clodius Albinus Imp. doctus 1197. uorax 2238. ſigna imperij 1352. 1439
T. Clodij Centimali dolus in uendendo 1949. 3551
Clodius Franc. R. capillatus dictus 688
M. Clodius Pupienus hecatomben uouet 3150
P. Clodius Pulcer adulter deprehenditur 2274. degener 1075. Ptolemæum ulciſcit 2732. 2768
P. Clodius à Milonianis interfectus 4025. à pop. Rom. concrematus in foro 571. 1018. Ciceronem in exiliũ mittit 793. 2011. 2732. 2767.
inceſtuoſus 2309. 1940. muliebrem habitum capit 440
ſacra Bonæ deæ polluit 1940. 2323. 3226. ſacrilegij accuſatus abſolutur 766.
ſtuprum lenocinio redimit 2286. ſine pompa ſepultus 1023
P. Clodij contentio cum Milone 2621. domus magnifica 607. 2471. filius cruditate mortuus 528. in Cn. Pompeium inuectiuæ 105. 1030.
ob uiituterem inuidia 105
Clodius Sabinus damnatus 10 locatur 114. 2171. faceet⁹ 2950
Clodij unde dicti 691
CLODOALDVS regno exutus claruit miraculis 4892
CLODOARDVS monach⁹ 4120
Clodoardi aſylum 778
CLODOMIRVS D. Aurelianiuictoriæ immortuus 536
Clodomirus R. crudelis 2749
Clodomiri cõtentio de regno 2612
CLODOVE⁹ I. ſiue Magnus R. Francorum ab Anaſtaſio Imp. cõſul & patritius creatus 1007. ad fidem conuerſus 3006. 3013. à certo edictus 3769. à Remigio baptizatus 3060. 3061. Argentinenſem ædẽ inſtituit 4140.
Arianos bello perſequitur 3035. 3090. cupidus uominandi 1993. 2612. dux fortis 2098. Engoliſmam occupat 1373. equum pro victoria uouet 167. 4153.
redimit 2951. gratus in D. Leonardum 3358. in Remigium 3353. munificus in eccleſiam 2431. 2434. ope diuina Alaricum uincit 1053. 2123. item Alemannos 1048
diuinitus exauditur 3050.
periculo ereptus 318. proditoribus adulterinam monetam ſoluit 3445. religioſus 3036. ſacrilegum interficit 3092. ſortes capit ex cantu ſacerdotum 1356. uindictã differt 2724
Clodoueus II. R. amens 15.
uiolat corpus Dionyſij 3219
Clodoueus II. R. munificus in pauperes 2362. 2427. parricidam punit 3436. auarus 2493. Sigeberto fratri diſſimilis 1076
CLOE meretrix 2318
CLOELIA captiuitatem fugit 2055. ſtatua donata 982
Cloeliæ Rom. prudentia elabendi 1744. eidem equus dono datus à Porſena 1015. 2047
Q. CLOELIVS dictaturã modeſtè accipit 2539
L. Cloelius Tarracinienſis ab incerto auctore iugulatus 562. 563
CLONAS elegiograph⁹ 1153
tibialium carminũ poeta 1283. quid in poeſi inuenerit 1138
CLOSTER Arachnes F. fuſos inuehit 3629. 3695
CLOTHARIVS R. Sueſſionum recõciliatur fratri 840
Clotharius I. R. Francorum Arianos ad fidẽ cogit 3035. eccleſias uult fiſco aliquid ſoluere 3233. inter ſacra occidit Iuetoſum 3226. pius in matrem 3321. Radegundam infidelem ducit 869. conuertit 3001. ſororem ultus 2712. tributarius eccleſiæ 598. Vincentij martyris tunicam Lutetiã aſportauit 4151. eidem ædem poſuit 4140
Clotharij contentio de regno 2612. duellum cum Berthold o 2123. filij regnum diuidunt 618. crudelitas 2731. 2776
Clotharius II. R. Aletheũ ob adulteriũ condemnat 3403
filij crudelitatẽ punit 3410.
parens non rex 1906. Saxonum irriſionem ægrè fert 2712. ſeuerus in filiũ 2706. 2789
Clotharij II. ultio uulnerati filij 2761
CLOTHILDIS Francõs prudenter ad bellũ incitat 1755.
in cognatos ſæua 2794. maritum ad Chriſtianiſmum conuertit 3333. pia in pauperes 3051. eius preces 3051
CLVDIVS Ruſtus pręceptor Neronis 3663
CLVENTIVS Pelignus à ſeruo occiſus 3338
Cluentij unde dicti 691
CLVNIACENSES monachi intemperantes 2208
Cluniacenſis abbatis ambitio in titulis 2630
Cluniacenſium ordo 415. cũ Clarauallenſib. contẽtio 61
CLVPEA inſula lethiferã 3940
CLVSIA cadens ex alto incolumis 317. 326
CLYMENVS inceſtuoſ⁹ 2306
Olympiæ aræ extruxit 4218
CLYTES in Cyzicũ maritũ amor 48
CLYTÆMNESTRA Agamemnonem interficit 3482 3524. & Caſſandram 2795.
Demodocũ citharœdũ interfici curat 1283. mulier bona 1609. perfida in maritum 5488
Clytæmneſtræ adulterium cũ

Aegistho 2314. sepulcrũ 575
CLYTIS Tantali F. diis cara 855
Clytis Macedoniæ nitro abũdat 3973
CLYTIVS filiam lacrymis fictis deplorari curat 99
uxorem luget 240
Clyti cuiusdam auaritia 2508
Clyci & Dryantis pugna 2116
CLYTONEVS uelocissimus 388

C N

CNIDII Isthmum perforare tentant 2400. ab opere cepto deterriti 1495
Cnidia bibliotheca 3817
Cnidium acetum 3977
CNOPVS Erythreensium urbe potitur 1903
CNYTOR. suis subditis immunitatem impetrat 758

C O

COBARES magus 1330
COBIO parasitus 2913
COCALVS Minoi insidiatus 1964
COCANICVS lacus sale abundat 3972
M. COCCEIVS Nerua I.C. 1572. moriendi consilii capit 75. Vide Nerua.
COCHANVS perfidus in Iaromirum 3499
COCHIMENSES Indi 4192 religionis studiosi 3110
Cochimense emporium celebre 3955
COCLES monoculus 341
CODRVS R. habitum mutat 441.531. mortẽ sponte subit 2168. 3594
Codro oraculum datum 1450 & 1675
Codrus medicus 1236
Codrus poeta pauper 667
Codrus uenator 3674
COECVS astutè deprehẽdit furrum 1720
Cœci & Claudi mutuum beneficium 171
COELESTINVS. Vide Cælestinus.
COELIVS. Vide Cæliuß. Plotius fœneratoꝛ iniustus 3556 præderastes 2302
Cœlij fratres de parricidio accusati absoluuntur 766
COENOBITARVM ieiunia 2214
COERANVS Parius humanus in bruta 2904
COES tyrannus lapidat 483
Coïs prudens consiliũ 1925
COIFI sacerdos Anglus 742
COILVS R. turba oppressus interiit 517
COLA Catanensis nandi peritus 387
Cola Galeacij Sforciæ præceptor 3759
COLAX Bianti adulator 2866
COLAXAIS in regẽ electus 715. omẽ regni habet 1446
COLCHIS arbor adulteria arcet 1520
Colchi Aegyptiorum coloni 623. lino abundant 3975. mortuos suspendunt 573
Colchorum mel uenenatum 3977. torrentes aurum deferunt 3970. tributum 813
COLMANNVS Sapiens historicus 1586
COLEONVM familia tribus testiculis insignis 296
COLI episc. pœnitentia 3083
COLLENVCIVS Cancellarius 748
COLLYRIDIANI hæretici 1321
COLNAMVM asylum 3998
COLOMANNS martyr 3028
Colomannus R. Hung. ambitiosè regnũ conseruat 2645 capitis doloribus mortuus 520. deformis 288. Iaderæ parcit 2659. pacem Lanæ R. negat 2730. perfidiæ pœnas dedit 3922. supplicem pede proculcat 2533. contendit de regno 2615. D. Nicolaum uidet 1494
COLONETÆ 3633
COLONIÆ Agrippinæ duplex concilium 741. femina ab alimentis quandoq; abstinere solita 433
Coloniarum deducendarum ratio quadruplex 241
Coloniensis clericus Seuerinum episc. in fluuio uidit 1393. monachus à dæmone plagis affectus 790. puella araneas deuorat 424. iacer dos filiam à dæmone liberat 1524
Coloniensis synodus 4159. 4160
Coloniensis collegij moniales dæmoniacæ 365
Coloniensis archiepiscopi cõtentio cum Treuirensi 2625
COLONVS Mycenæus egenus 667
Colonus pusillus 277
COLOPHONII canibus in pugna usi 1811. egregij milites 3671. equitatu potentes 396.614. optimum aurũ fecerunt 3969. suffragiorũ ius adepti 167 782
Colophoniorum luxus in uestes 2481. oraculum 4194
COLOTES ambitiosus 2572 Epicurum ueneratur 177
COLVMBA abbas Aidano prædixit successorem 1445. Aidanum R. increpat 2828. uictorem prædixit 1381
Colũba uirgo ab urso defensa 2254
COLVMBANVS exul 791. frugalis 2222. monachus 4123. monasterium extruit 4142. mori optat 2164
Columbano abbati ursi obtẽperant 2904
COLVMELLÆ unde dicti 687
COLVMNA aurea apud Mẽphim Aegypti 1377
COLVMNENSIS familia celebris Romæ 947
Columniorum factio 63. cum Vrsinis conspiratio 846
COLVTII Florentini oratoris elogium 990
COLVTHVS poeta 1143
COMA latro seipsum suffocauit 510
COMANA Pontica emporium 3955. unde dicta 300 eius religio 3142
COMASTI perfidi in hospites 3514
COMATES à Musis nutritus 316. 327. 3117
COMBE fœcunda 411
COMENSIVM sumtus in deriuationes aquarũ 2402
COMES Aspremõtensis prę stigiis conuiuia instruebat 1526
Comes à Morual XXXIII annis quartana exagitatus 362
Comes de Regensteen militẽ duci suspẽdiũ minatur 192
Comes Flussatum nothum filium interimit 30
Comes Holsatiæ leonem domat 2135
Comes Matisconensis magus à diabolo abrept. 1332.1531
Comes Sabaudus magum capite multat 1546
Comitis Mutinensis uxor mariti sui innocentiam candẽti lamina cõprobauit 1360
Comites Palatini pacis studiosi & Friderici 2662
COMICI ueteres acres in uitia 2829
COMINIVS Trib. pl. Mergo diem dixit ob præderastiam 3403
P. Cominius C. Cornelij accusator 1122
COMIOLA monacha 4129
Comiola Toringa Rolando nubit 872. eius perfidiam ulciscitur 3442
COMMENDATOR de Elbingen luscus 342
COMMENTIOLVS D. prodit exercitum barbarorum 3575
COMMINIVS Cæsari clapsus 1778. ab equis distractus 473
COMMODVS Verus ab Adriano adoptatus 865. eius pœniteꝛ Adrianum 135
L. Ceionius Cõmodus Imp. ambitiosus in publicis monumentis 2645. in titulis 2630 à populo inhumanitei damnatus 2938. auro comas aspergit 2343. austerus 2925.2930. balnei studiosus 303. balneatorem punit 198. Crispinũ reiicit 2288. crudelis 2782. cædes uendit 2513. Christianos persequitur 3236. Cleandrum punit 3414. curioribus alas addit 3663. degener filius 1075. diuinos honores sibi tribuit 2589. doctus 1097. equum honorat 2473. iaculandi peritus 393. puer improbus 3739. in balneo suffocatus 558. incestuosus 2309. intemperans 2206. in theatro bibit 2243. libros ceitos legit 3819. libidinosus 2290. ludictis certaminibus fortis 2147. Matertũ punit 3427. mollis 2341. munificus in populum 2436. non admisit tonsorem 300 prodigus 2387. quæ mortis prodigia habuerit 1422. sororis insidiis ereptus 319. strenue bibens prædicatur 992. strangulatus 515 4033. 4039. senatum contemsit 3607. suos in fide retinet 1802. tributis auarus 2506. triumphat 4039. uenator theatralis 3662
Commodi anulus 304. dies natalis 4023.4035. nimius metus 2065. præceptores 3758. statuæ omnes deiectę 1028. stulta imitatio 3811
Commodo Cæsari acclamatum 251. statua aurea erecta 3611
COMOEDIA antiqua 1192
Comœdiæ ara asylum 3998
COMOETHO Triclariæ Diana sacerdos 741
COMPITALIA festa 4039
Compitalitij ludi 4821
COMPLVTENSE gymnasium 4063
COMPOSTELLANA synodus 4102
Compostellani milites 4132
COMVM direptum 642
CONANVS regnũ obtinuit 724
CONARVS R. Scot. prodigio 2389
CONCORDIÆ ędes Romę 2664. à Liuia reparata 4024
CONCORDIS accusat Damasum Pp. 3206
Concordius martyr 3022
CONDALVS auarus 2508. 2512. arborum usum fructũ uendebat 1975. militũ elationem corporis drachma uendebat 1976. pecuniam colligit 1973. astutus in mineribus accipiendis 1974
CONDIPERTVS R. Vide Cunipertus.
CONEDAGII contentio de regno 2618
CONFESSOR Bernabonis prudenter respondet 1697
Confessori cuidam manus arida restituta 358
CONGALLVS R. articulari morbo expirauit 523
Congallus monachus 4123
CONGO regnum sterilis regio 3995
CONIDI centurionis militaris ornatus 4340
CONNA citharœdus 1279. pauperrimus 634
Conna tibicen uinosus 1281. 2241
CONNIBENSES superstitiosi 3169
CONNIDAS Thesei pædagogus 3758
CONNVS fidicen 1279
Connus Socratis præceptor 3759
Conni Comitis legatum 155
CONON astrologus 1263
Conon Cleonensis pictor celebris 3699
Conon dux Atheniensium auarus 2391.2501. à militibus obtruncatus 2704. dignitatem suam contra Persarũ regem tuetur 2555. defectionem suorum impedit 1803. dux clariss. 2087. frumenta uendit 3680. panes pmsit 3711. Cypri uixit 242. exul spõtè 792. statuam meruit 980. hostes distrahit 1847. legatus prudens 1641. uictus uictor 1044
Conon hæreticus 1322
Conon martyr 3027
Conon Pp. 712
Conon præfectus Belisarij interfectus 3410
Conon saltuarius Ludouico XI. rapam donat 2440
Cononis cõuiuiũ 2438. exiliũ 105. ꝓfidia in emtione 3550 prudẽtia in custodib. fallendis 1760. in exercitu supplendo 1766. in pugnãdo 1763. sepulcrum 576. somnium 1465
CONOPION uespillo 3669
CONOPAS pumilio 277
CONOPVS statuarius 3706
CONRADINVS Sueuiæ D. Siciliæ R. decollatus 319. 4037. anulo proditus 1067. 3905. fugit 248.2055. eius mortem cometa antecessit 1423
CONRADVS I. Francon. D. in Imp. electus 718. 720. dux fortis 2097. à Saxonibus oppressus 2027 285. gratus in plebeiũ 3358. in uenatione aberrat 3677. Othonem de Vuitelsbach ad deditionem cogit 3092
Conradi I. Imp. amicitia cum Henrico D. Saxon. 840. 1812. confessio de Henrico Sax. D. 2823. pœnitentia 136.
Conradus II. Imp. 4043. clemens Longobardis 2659. cœnobia defendit 3068. coronatus 4043 podagra obiit 523. subitò mortuus 553. templum extruxit 4140. ter coronatus 729
Conradi II. Imp. fides in Miecislaum 3341
Conrado II. Imp. apparet Hẽricus III. Imp. 1495
Cõradus III. Imp. humanus in D. Bernardum 2884. in hostem 2901. Meningerum ultus 2768. in belli apparatu mortuus 538
Conradi III. Imp. cladis prodigia 1478. expeditio sacra 4178. 4182. milites gypso necati 305. seculum felix 4016. cum Henrico Superbo ob imperium contentio 899
Conradus IV. fratricida 3534. ambitiosè imperium conseruat 2640
Cõradus V. Imp. Friderici II. F. æneo equo frenum Neapoli iniicit 2559. distere uenenato extinctus 487. 509. formosus 285. periculo ereptus 328
Conradus Celtes à literis reuocatus Coloniã abit 3854. infãs uagit 1398. laurea donatus 4066. peregrinationis studiosus 3882
Conradus Boemorum R. peste obiit 524
Cõradus Bonouu pastor 4152
Cõradus Braitenauerus rediuiuus 564
Conradus Cęsar Montisferrati marchio, Isaacium Imp. reprehendit 2832. eiusdem arma 1812. & prudentia in imperio firmando 1669
Conradus Conradi II. Imp. F. præceps periit 496
Conradus de Marpurg inquisitor crudelis 2785. hæreticos iudicio ferri candentis probauit 1360
Conradus Frãcorum D. fagitta periit 484
Conradi III. Franc. D. & Lotharij ob imperium inimicitiæ 899
Conradus D. Masouiæ Teutonicos sodales cõtra Bruſos euocat 4181. eiusdem fœdus cum fratribus Teutonicis 836
Conradus D. Sueuiæ in adulterio cæsus 533. uictoriæ im mortuus 536
Conradus Eberhardi Comitis F. monomachia à Burcardo superatus 1359
Conradus Eistetensis archiepisc. bellator 3793
Conradus episcopus Constãtiensis 4108. araneum sine noxa bibit 327. 1513. in lacu ambulauit 1517
Conradus episc. Lubecensis ambitiosus 2596
Conradus episc. Raceburgensis ad finem uitæ in pontificatu permansit 2552
Conradus Ferratensis ab Assassinis occisus 465
Cõradus Germanus typographus 3713. quomodo à peccatis liberatus 1366
Conradus Gesnerus medicus 1237. cum paupertate conflictatus [redacted] 3853. linguarum studiosus 1103. historiæ animaliũ studiosissimus 1229. hospitalis 2899. peste obiit 524
Conradi Gesneri [redacted] 990. somnium 1430
Conrado Gesnero imagines & priuilegia à Ferdinando concessa 1017
Conradus Gibbosus ob ceruisiam archiepiscopatũ recusat 2231
Conradus Henrici III. F. popularis 2878. continens in coniugio 2268. perfidus in patrem 3521
Conradus Lycosthenes memoriam amisit 36. [redacted] 2812. apoplexia mortuus 528
Conradus marchio Ferratensis cupidus dominãdi 2598 Isabellam rapit 2282
Conradus mendicus Elizabetham R. cœdi iubet 3093
Conradus Moscouiæ D. fœcundus 410
Cõradus Pellicanus [redacted] 102. patre pellione 3695
Conradus Germanus ueniam peccatorum impetrat 1986
Conradus Raufes Saxo filios Friderici D. furatus 3560
Conradus Saxon. D. fidem fallere renuit 3274
Conradus Schnebergius diues metallarius 606
Conradus Spina monachus 4124
Conradus Sternebergius Iudæum è latrina extrahi uetat 3095
Conradus Trincius crudelis 2758
Cõradus Znoymæ marchio persecutor ecclesiæ 3207. prudenter reconciliatur Friderico R. Boem. 1727
Conradi à Bernheim uesicæ uulnus curatum 353
Conradi Huoer rustici uictus 434
Conranus R. Scot. auarus 2513 grassatores suppliciis afficit 1670
CONSALVVS Agidarius, Magnus dictus, calumniatorẽ ultus 2713. castus 2261. clemens in captiuos 3343. in hostes 2666. 2677. constans in seditione 2178. dux fortis 2099. fame laborat 430. Friderico R. bellum denunciat 3339. Gallis equos donat 2368. 2437. 2444. gratus in milites 3369. hastiludiis clarus 2148. humana iura uiolat 206. iniustus 3487 in pueritia magnæ indolis 3738. in quisitionem Hispanicam mitigat 2682. Isabellæ R. donat uestimẽta 2436 2441. Isabellam R. portat 3685. à milite uocatus ad tribunal Dei 1354. milites in officio retinet 1801. munificus in milites 2436. multũ consumsit in speculatores 1836 mutuum sumit 1826. rapinę auctor 3472. Rauastenium commeatu iuuat 2366. religiosus 3041. somnio monitus periculũ euasit 1406. suis metum eximit 1799
Consalui M. fiducia cõtra hostem 2170. iocus in Velascũ 2960. prudentia in rationibus reddendis 1704. trusatiles molæ 1824.
Consaluus Ferrandus perfidus in Ferdinandum D. 3544. febre obiit 523. eius sepulcrũ magnificum 961. Vide Ferdinandus Consaluus.
CONSIDIA hæmoptoica lacte caprino usa 352
Q. Considius debita non exigit 2456
CONSCII iudices Vestphali 3349
CONSTANS Imp. Athanasium defendit 3071. arthriticus 360. baptizatur 4172. eremitam consulit 1473. ex patris testamẽto Illyrici Imperator 4228. mores mutat 3875. urbem conspuit 255
Constans II. Imp. auarus 2515 ex monacho Cæsar factus 723. orthodoxos persequitur 3242. situla interficitur 558. 3186 tyrannus 1620. rapax 602. 3563. eius somnius 1426 1479. uisum 92. 133
CONSTANTIA Constantini F. ad fidem conuersa 3011 cædes uendit 2513. Gallum Cæsarem maritum ad tyrãnidem inflammat 1598. iniustè occidit Clematiũ 3478. mala mulier 1612
Constantia Gulielmi R. Sicilię F. monialis Henrico VI. desponsata 870. 877. 4131. uetula 249. 414. capta 801. Fridericum II Imp. sub custodia peperit 249. Henricum ueneno sustulit 3525
Constantia Licinij uxor Constantino M. fratri Arianum commendat 1945
Constãtia Ludouici R. soror Philippi Frã. R. matrina 860
Constantia Sfortiæ uxor docta 1241
CONSTANTIÆ urbis incẽdia 645
Cõstãtiẽse cõciliũ 4042. 4160
Constantiensis ager restitutus 371
[redacted] 4092
CONSTANTINVS Afer medicus 1235 monachus 4119. peregrinatur 3882
Constantinus Androeni R. F. à sicariis duob. interemtus 465
Constãtinus Angelus formosus 287
Constantinus Catapanus Acolotypia uxoris sublatus 113.
Constantinus Cobatius proditor 3577
Constantinus Comes Rom. dux fortis 2095
Constãtinus Magnus cognomento 678. Imp. designatus 4053. ab elephantiasi curatus 372. 4133. accusationes episcoporum legere noluit 1933. à S. P. Q. R. marmoreo arcu donatus 978. ad fidẽ cõuersus 3009. breuissimis cruribus 296. baptizatur 4172. Cæsares tres facit 753. census publicos diminuit 2457. Christiani nominis hostes domat 3093. Crispũ iniustè occidit 3478. 3522. 2774. crucem in cœlo uidet 1461. delatoribus credit 141. dẽ uina ope uictor cuadit 1049. 1051. doctus 1197. doctos amauit 3375. Dominicum diem colit 4144. dux fortis 2095. episcopos osculatus 253. ex cauponaria natus 954 Faustã in balneo ob calumniam punit 3408. 3410. 3434. fluuium transit 1772. frusto panis incidam rependit 418. Galerij Maximini obses 797. gloriæ studiosus 2559. gratus in Deum 3057. historię studiosus 1593 honores respuit 2539. honorificè sepultus 958. hostium equitatum inuidem reddit 1883. hostes explorat 160. humanus in exules 2903 in Licinium 2674. idola sustulit 3095. Imperij sedem Cõstantinopolim transtulit 4046. imperium inter filios diuidit 617. in deorum numerũ relatus 974. insidias effugit 1711. Iudæis infensissimus 3095
Constantinus M. leonem cõfecit 2134. liberalis 2556. in doctos 2358. Licinij collegę 753. Licinium uicit 2424020. interfici iubet 637. 2712. liberator urbis 1ctus 3076. ludos seculares sustulit 3097 Massilia occupat 1898. Michaelis archangeli ductu uictor 651. mortem non declinat 2069. munificus in pauperes 2362
Constantinus M. obiit 4020. 4030. 4042. optimus princeps 603. palatinos panes largitur 2440. Palladij simulacrum Byzantium transtulit 3157. patris religionem imitatus 3805. patri similis 1070. pacis auctor 150. 2661 pro Christianis intercedit 3071. omen uictoriæ adueꝛsus Licinium habet 1458. querelas sacerdotum comburit 213. 1727. quinquennalia instituit 4014. religiosus 3031. 3036. Romæ triumphat 1012. sacerdotes ueneratur 3065. Senatui Rom. auctoritatem pristinam restituit 4307. seuerus in hostes 2708. Sopatris consilio non paret 1929 spurius 1040

Constantinus M. templa instaurat & ædificat 2403. 2404.3075.4139.terræ rudera portat 2685.Traiani ęmulus 2529. ueneno sublatus 506. Veneris templum destruxit 3096. urbium conditor 589.2399
Constantini M. bibliotheca 3817. crudelitas 2749.2789. 2791.in filium 3927.columna mouetur 1372.de Byzantio urbe condēda auguriū 1448. donaria 2431. ecclesia portatilis 3075.exercitus numerosus 609. cruce insignitus 4339. felicitas 3898. filij degeneres 1075. immoderatio in rebus secundis 2050. liberalitas in ecclesiā 2430. in libros 2413.magnificentia in nuptiis filij 2416. in sepulcro D.Petri exornando 2410. milites in apparatu bellico celeres 3846.mortē cometa significauit 1422. eandem milites dolent 97. natalis 4026.4034 4041. pons in Rheno 2406. preces exauditæ 3050. prudentia in conuertendis militibus 1672.1687. in elabendo 1744. quinquennalia 2445. tricennalia ibid. uicennalia ibid.reip. descriptio 4236. statua 980. aurea ueste donata à Roberto 1019.2412. studium in idololatria tollenda 2999.3034
Constantino Despotę omina captiuitatis 1489
Constantinus Diogenes perfidus in legatione 3484. Sermoni Sirmij domino insidiatus 1965
Constantinus grammaticus 1093
Constātinus Imp. pictor 3701
Constantinus III.iunior Ablabium occidit 3559. Galliæ, Hispaniæ &c. Imperator ex patris testamento 4228.obiit 8037. in acie cæsus 539
Constantini II. contentio de imperio 2605
Constantinus III.Imp. inhumanus in Heraclium patrē moritur 2938. Heraclij patris sepulcrum eruit 3519.ueneno sublatus 509
Constantinus IV.Pogonatus dictus 648. ambitiosè regnum conseruat 2645. fratres naribus mutilat 348. 3036. medicina studiosus 1239
Constantini IV. Pogonati cōtentio de imperio 2605.studium in ecclesiam 3135
Constantinus V.Imp.Copronimus dictus 420.688.1402 blasphemat uirginem matrem 3191.carbunculo periit 526.cum Irene uxore discordis 889.hæreticus 1322. imaginum hostis 3243. imperio deiectus 738. impius erga sanctos 3201 in baptismum excernit 1364. iniurius in ossa Baccagij 2756. Leonis catulus dictus 4148. lepra periit 523. monasteria militibus tradit 3219. munificus erga Pipinum 2435. omnis impietatis lerna 3179.organum musicum Pipino donauit 1292.2442. patris impietatem superauit 3805. sanctorum reliquias exurit 1023
Constantini Copronymi cadauer refossum & exustum 1023. classis naufragiū 652. filij imperio deiecti 738. impia mors 557. eo imperante fœua hyems 4015.
Constantinus VI. Leonis & Irenes F. Porphyrogenitus ambitiosus 2638. Artabasdum prælio uicit 898. ab astrologo delusus 1272. captus 800. Crenitam ob auaritiam punit 3410. diuorum reliquias conspuit 3213 doctos amauit 3375.excæcatus 343.344. imaginem contemtoris persequitur 3243. matrem regno pellit 3478. matrimonij repulsam ultus 2713. munificus in ecclesias 2430.pauper 670. perfidus in matrem 3521. perfidus in uxorem 3528. in uxorem 3528. præ luctu & mœrore expirat 494. quod prodigium mortis habuerit 1422. regnum recuperat 3415. reprehensionem ægrè fert 2864. seditiosos punit 3447. suis exosus 61. uocem recipit 349. uxorem repudiat 879
Constantini VI.contentio de imperio 2607. dies infaustus 5931. donaria 2431. iocus 2976
Constantini VI. tempore lamina ænea cū literis supra mortuum inuenta 1378
Constantini Leonis F.Imper. prudentia in imperio retinendo 1738. regia Megerus 2408
Constantinus VII. Imp. Romani F. ignauus 3796.perfidus in patrem Romanum Imp. 3521. Basilio II. fratri dissimilis 1076
Constantinus IIX. Imp. Monomachus,adulter 2311. incestuosus 2310. peste obiit 524.pleuritide obiit 521.podagricus 360. prodigus 2387.prole car[illegible]63. Scleræ monasterium extruit 2324 templum senibus construit 2405. tributis auarus 2596. uoluptatis mancipiū 1620
Constantini Monomachi fides coniugalis 51.3330. nuptiæ secundæ 2321. sumtus in templa 2469
Constantinus XII.Ducas,Orientis Imp.coronatus 4043. à populo iuramentum exigit 185. auaritia in milites 2488. clemens in insidiatores 2681.doctī 1198. doctos amauit 3375
Constantinus ultimus Orientis Imp. Palęologus Isthmū instaurat 2408. seruitutem mortę fugit 2056 Draconis nomen sulit 681
Constantinus Tribunus mili[illegible] Helisaui [illegible]ctus petit [illegible]
Constantinorum duorū dissimilitudo 1078
Constantinus Pp. à Synodo deiectus 736.4097. excommunicatus 821. imaginum cultor 4147. Philippicum Schismaticum iudicat 4176
Constantini certamen ob pōtificatum 2591. pedes Iustinianus Imp.osculatus 253.
Constantini patriarchæ constantia 3039
Constantinus Scotorum Rex securi percussus 487. in Scoticam iuuentutem animad uertit 1597
Constātinus III.Scot.R.monachī factus 70.739.4118. sacerdotū luxū cohibet 2334 strangulatus 516.suorū consiliis non paret 2029.tyrannus 1623
Constantini R. Scot. cladis prodigia 1477.stultum consilium 2021
Constātinus Stechatus astrologus uanus 1272
Constātinus strator Artabas[illegible]ariæ conculcat 3226.3658
CONSTANTINOPOLIS dedicata 4029.4046.à Græcis recepta 4035. à Latinis [illegible]6. à Mahometo II. expugnata 4021.4031. 806.diuina ope à direptione seruata 620.incensa 629 643.seditionibus exagitata 901.904.terræmotu concussa 632.633.646.647
Constantinopolis situs 395
Constantinopolim monstrū ex Armenia allatum 280
Constantinopoli colossus corruit 653. dæmoniacus pugnam inter Theodosiū M. [illegible]genium prædicit 1376 [illegible] reperta 277. Mariæ imago à Luca depicta 614 Monothelitarū hæresis damnata 3090. pestis 16 543. & 544. & 4043. XL. martyrum reliquiæ inuētæ 4134. sacra Schola exusta 4068.seditio 4037. seditio ob Venetā & Prasinam fa[illegible] 934. siccitas magna 632.statuæ uari[illegible]ao Scueti 982. tempestas 477.
Constantinopolitanus quidā auarus 2318. excoriatus 501
Constantinopolitano pistori manus exauitur 358
Constātinopolitani abstinēt à carnibus 2216. à terræmotu liberati 1464. Constantini necē ulti 5428. iantiores claues de muro proiiciunt 2021. imaginem D. Mariæ colunt 4147.1551.Iudæorum Synagogam euertūt 3097. lupis infestati 665.precibus hostes profligant 3051.Saracenis tempestatem immittunt 1530. seditiosi 915.928. 929. Theodorum monachū, & Andronicum puniunt 3430.Turcę seruiūt 809
Constantinopolitanorū crudelitas in Andronicū 2784
Constātinopolitanorū Imp. inaugurandi ritus 728. insignia 699. Imperatorum & sacerdotum sepultura 573.
Constātinopolitanis ab Imp. barba rasa 1031
Constantinopolitana bibliotheca 650.3818. sedes post Romanam proxima 4102. Synodus 1097.4157.4158. 4159
CONSTANTIVS Chlorus à Maximiano adoptatus 722.cur Chlorus dictus 293 687. iudicium de Amphilocho suspendit 1933. Christianos defendit 3071. explorat Christianos in aula 1694. filio illustris 3897. fiscū negligit 2457.in cōferēdis dignitatibus diligens 157.3066. 3307. imperiū cum Galerio Maximiano diuidit 617.Magnentio victo cæsorū cadauera spectat 3816. modicè cultus 2421. regno se abdicat 2561.victus victor 1045. uxorē repudiat 879. cū Galerio imperiū diuidit 4228
Constātij Chlori beneficētia 2356.tolerātia mortis 2167
Constantius comes Rom.impatiens iniuriæ 2189. Placidiæ nuptiis potitur 896
Constantius Comes Vallia R. Aquitaniam secundā donauit 589
Constantius Imp.ambitiosus 2644.in triūpho 2628.in victoriis 2586.2587.apoplexia obiit 527. baptizatur 472. ex indignatione mortuus 494. bellis ciuilib.fortunatus 1054. clemens in Vetranionē 2684. collo immoto 232. conqueritur se fidē innouasse 3245 crudelis 2783. Eumenij thetorē cōstituit 4068.ex persecutione infelix 3920.febre mortuus 523. iaculator bonus 303. impotens 412. in belli apparatu mortē 538. Iuliano inuidet 108.calceo petitus 254.Magnentiū circumuenit 1838. nunquā gustauit pomum 408.nunquā sputt 419. periculo ereptus 319. pugnæ se cōmittere ueritus 1763.quę prodigia habuerit 1458
Constātius Imp.Romā admiratus 1520.157. à Romanis irridetur 209.Traiani equū imitari uult 3810. fœuit in Homousianos 3241. seuerē 2712.stercore perfusus 1032. tardi ingenij 3847.Thracię &c. Imperator ex patris testamento 4228
Constātij Cæs.constātia 3867. contētio de imperio 2606. impia mors 557.lex sumtuaria 2228.natalis 4037. pōpa funebris 959. præcipitātia 3836.fœuitia 2763. somniū 1426. uictoria cruenta 1047
Constantius III. Imp, Romā diuipit 2504
Constantius monachus contemtū moderatè fert 2562
Constantij episc. Mediolan. inhumanitas 2925
CONSTANTVM academia 4065
CONSVALIA festa 4198. Romæ celebrata 4034. Roman. ludi 400.4227
CONSVNGE R.à canibus laniata 474
CONSVLVM uestitus 438
CONTVRBATORES seruiū 3533
CONVALLVS R.Scot.ecclesiasticos priuilegiis donauit 4092. imaginum cultor 4147.religiosus 3036. sacerdotes ueneratur 3065

CON-

CONVICTOLITANIS certamen cum Coto 2553
CONVIVALES ueterū cantiones 226
COPÆ renū inuenerūt 3628
COPAIDÆ anguillæ 3981
COPERNICVS astronomus 1264.docuit solem nunc esse propiorem terræ, quàm ætate Ptolemæi 1265
Q.COPONIVS ambitus cōdemnatus 2582.3416
Coponius statuarius 3704
COPRES uel Coprus monachus 4122. certat cum Manichæo 1534 ab igne seruatus 322
COPREVS Eurysthei præco 3663
COPTVS urbs solo æquata 640
COQVVS prudenter liberat dominum 1745
CORA æmulus Mosis 2589 igne absumtus 475. terra absorptus 482
Coræ ucerræ in laminas redactæ 1029. thesaurus 607
CORACINVS fullator 2322 olidus 281
CORACION hęreticus 1319
CORACOTA latro 3571
CORANDÆ iudiciū de Hussitarum rege creando 1946
CORANVS socero nihil præterplorare reliquit 2851. seuerilis 2976
CORAX Rhetoricæ scriptor antiquissimus 1125
CORACIS & Tisiæ contentio 1127
Cn.CORBANVS seipsum interemit 459
CORBIS certamen cum fratre 1358 eius audacia 2149
CORBINIANI episc. cicur ursa 3660
CORBIS supplicium 4315
CORBREDVS Galdus R. impudicitiam corrigit 2253. patiens cladis 2175
Corbredi Galdi R. cladis prodigia 1477
Corbredo II. Scot.R.auguriū cladis 1475
CORBVLO fidus in Neronē 3305
Corbulo septimo mense genitus 271
CORCVTHVS fratrem Selimum execratur 189. pius in patrem 3325
CORCYRA insula unde Drepani nomen sortita 695. polypo abundat 3982
Corcyræ seditio orta ob affectatum regnum 921
Corcyrensis puer caput statuę impingens obit 489
Corcyrenses à Solymanno capti 802. grati in Apollinem 3369.perfidi in Græcos 3510 piscatores thunnorū 3675 bello Peloponnesiaco mutuis odiis deflagrarunt 921. clementes in hostes 2696.
Corinthios custo diūt 1882. oraculum consulunt 1432
Corcyrensium æstus in opprimendo hoste 1942.crudelitas 2744. cum Corinthiis bellum 915
CORDI qui 686
CORDIMIO philosophus hominum osor 59. regum amicitias contemnit 109
CORDILLA ueritatis amās 2846.pia in patrē 1692.3325
CORDVBENSE gymnasiū 4063.
Cordubenses poetæ mali 1157
CORES pastor 3661
CORESVS Bacchi Galydonij sacerdos 741.ad aram se mactat 20.557.2768 Callirrhoen amat 52
CORETAS pastor 3661
CORFIDIVS elatus reuixit 1367
CORFINIVM ab Italis perfecta 589
CORIANNO Pheretratis amica 2318
Coriannos anulus 304
CORICVS luctator 401
CORINNA poetria 1154. Pindarū reprehendit 1160
Corinnę statua Tanagręis 981
CORINNVS scriptor Iliad. 1142
CORINTHVS Alexandri F. ruina periit 500
Corinthus urbs aqua abūdat 3946. aspera & inculta regio 3992. urbs locupletissima 3952. urbs munita 3951. deleta 4046. emporium celebre 3955. euersa 638.640. fortunata 3895. incensa à Mummio 643. restaurata 3950. seruis abundans 610. sterilis 648
Corinthus satelles Herodis R. 3668
Corinthi à Necessitatis & Violentiæ fano omnes arcebātur 4193.extra urbem monimenta 573. Veneris templū 3962
Corinthiæ iocus in Stratonicum 2986
Corinthiæ meretrices famosæ 2316
Cōrinthiarum uotum præclarum 2042
Corinthius puer captiuus uersu se liberat 1158
Corinthij Athenienſibus auxilium dant 2372. iisdem naues uendunt 2429.aleis dediti 2982. de Laidis monumento contendunt 945. dona Dionysij renuunt 179. 2454. hostibus elapsi 1774. latrones puniunt 3451. legatos Rom. stercore obruunt 255.2017.3609. meretrices honorāt 2288.perfidi in patriam 3510. primi naues fabricarunt 3715. reges Cypsellidę dicti 691.signa Baccho ponunt 3156.studiosi glorię 2549.2547. Syracusanis auxilium mittunt 1780. ueritatis studiosi 2841.uictores apio coronati 1454. uimolenti 2240
Corinthiorum colonia 595. ducum apud Syracusanos auctoritas 966. fides bellica 3340. humanitas in hostes 2893. idololatria 3122. interitum Agesilaus luget 98. legatus ad Megarenses 744.ambitiosus 2574.iactabundus 162. lex de ignauis 3458.in luxuriosos 2228.misericordia in Labdæ puerū 115.naualia duo 3990.num° 4332 supplicatio Veneri 3133 tribus 4238.2513. per caducatorem bellū indictū 192
CORIOLANVS Cepio historicus 1589
M.Coriolanus ciuica corona querna donatus 1003.Alcibiadi similis 1069
CORMANVS theologus 1382.ad Northumbros religionis causa missus 3878
Cormani disciplina 3753
CORNELIA ex Scipionum gente uetula parit 414
Cornelia Africani F. Graccho rum mater docta 1199. concreto genitali nata 296.3541. 1402.eloquens 1124.fœcunda 411.patiens mortis filiorum 2180.prolem numerosam pro thesauris ostendit 1062.uidua casta 2270. liberos ipsa instituit 1125 3760. statuam meretur 982
Cornelia Cn. Pompeij uxor docta 1200. animo defecta 197.260.fida in mariū 3332. 3334. infelicitatem suam deplorat 197. Pompeiū trucidari uidit 70, 120.pellex Pōpelj 2273
Cornelia uenefica 3590
Cornelia Vestalis incestuosa 2395
CORNELIVS antistes Antronē detrudit 148
Cornelius Asina 681. 689. fidus in emendo 3347
B.Cornelius auarus 2500
C. Cornelius augur Cæsaris victoriam auguratur 1381
L.Corn.Balbus.Vide Balbus.
L.Cornelius Balbus Gaditanus, Romæ Coss.753.ciuitate donatus à Romanis 834. populum Rom. hæredem fecit 625
Corn.Balbi Theatrum 2379. 2405
Cornelio Balbo ius triumphādi concessum 4344
Cornelius Celsus medicus 1235
M.Cornelius censor 748
Cornelius Centurio constans in fide 3038.ieiunat 2215.legatus 745. munificus erga pauperes 306. 2381. 2425. orat semper 3053.præceptor familię 3763 primus è gentibus baptizatus 3008
Corn.Cethegus.Vide Cethegus.
Cornel. Cossus cur dictus 687
A Corn. Cossus Aruina triumphat 4036
C. Cornel. Cossus gratus in Decium 3359. optima de Veiētibus spolia refert 985. Sardiniæ oppida capit 1901
L.Cornelij Coss. clementia in mortuum Hunonem 2677. pugna cum Fidenate 2117. triumphus 4344
L.Corn.Dolabella.Vide Dolabella.
Cornel.Epicadus grāmaticus 1091.Syllæ libertus 773
Cornelius Epitadius historicus 1588
Corn.Fronto.Vide Fronto.
Cn.Corn.Gallus.Vide Gallus.
C.Cornel. Hispalus Chaldæos Italia pellit 3165
Cornelius impatiens conuitij 2188
P. Corn. Lentulus. Vide Lentulus.
Cn.Cornelius maiestatis reus absoluitur 766
L.Corn.Maluginensis triumphat 4030
Cornelius Merula seipsum necat 460.529
Cornel.Nepos historicus 1587
Cornelius præsul Rom. sub Decio martyr 4035
P.Corn Ruffinus.Vide Ruffinus.
P.Corn.Ruffus oculis captus 343
P.Corn. Scipio. Vide Scipio.
Cornelij Scipiones extra patriam mortui 560
Cornelionum familia celebris 946
Corn.Seuerus poeta 1143
Cornelius Tacitus historicus 1585.1586. Iudæos ab Ida monte deducit 1592.eius diligentia 1591. filius Ectrapeles 1418
Cornelia lex sumtuaria 2228
CORNIFICIA poetria 1153
C.Cornificius æmulus Vergilij 2374.elegiographus 1153. galeatos lepores milites uocat 2416
CORNIX græcè locuta 1376
CORNVBIENSES ob tributum seditiosi 910
CORNVTVS à seruis liberatus 3338
COROBIVS purpurarius Cretensis 3680
COROEBVS Eleus cursor 399. Boeotam belluam domat 2137
Coræbi stultitia 1645
CORONARIA ab Elephanto amata 856
CORSICÆ insulę uictus 431
Corsicus quidā memoria firma 35
Corsus Donatus ab equo cōculcatus 473. eiusdem fortuna 3908
Corsi Rom.tributarij 814. seruiū 814.
Corsorum mores 3731.tributa 4333
CORTESIORVM academia 4065
CORVINA familia celebris 947
T.CORVNCANVS I.C.1579 Coss.triumphat 4022. quid hostibus optarit 189
T.Coruncani statua 981
CORVVS Romæ loquēs 919
CORYBANTES 269.391. sacro furore correpti 15
CORYCÆI latrones 3565
CORYCVS mons piratis infamis 1979
Corycum antrum, in quo crocus optimus 3976
CORYDON pastor 3661
CORYDVS parasitus 2913. lepidus 2956
CORYMBE quid 298
CORYNEPHORI Sicyoniorum 815
CORYTHEVS deformis 287 stultus 1646
CORYTHVS incestuosus 2307
COSCONIVS poeta modestissimus 2881.Seruilia legereus, absoluitur 766. uerba primigenia inuenit 3801.
COSINGAS scalas in cœlū erigebat 1207
COSIS pugna cum Pōpeio 2123

COSMAS

COSMAS Alexandrinus epiſc.excommunicatus 821
Coſmas & Damianus medici 1238. gratuitò curant 2451
Coſmas patriarcha Conſtantinopol.4109. erga pauperes benignus 2427. uterum imperatricis execratur 187. ſacerdotio ſe abdicat 2560
COSMI Cherij dolor ob ſtuprum illatum 2261
COSMVS Medices Alfonſo Liuium donat 2442.Auguſto ſimilis 1073. auſterus 2924 cæſo Alexandro Florentiam proficiſcitur 4024. cum pueris ludit 3786. de Florentinis victoriam obtinet 4022. ditiſſimus 598. 616. doctos amauit 3377. gratus in Marſilium Ficinũ 3309. Hierotolymis Xenodochium extruit 2405.in patriã reductus 1760. laudes negligit 2536. liberalis 2357. magnificus ædificãdo 2397 munificus in amicos 2360. pater patriæ 678. patiens cõuiciorum 2686.per alios munera amicis miſit 2428. podagricus 360.quæ oſtenta principatus habuerit 1393 1441. ſcriptoribus egregius fauebat 2557
Coſmi Medicis iocus in Senatorem ſtultum 2886. prudẽtia in conſilio aperiendo 1692. tolerantia 2159
Coſmus Saxetus Florentinos reprehendit 2887.dehortatur à bello 1757
COSROES R. Perſarum ad fidem cõuertus 3006. Chriſtianos perſequitur 3238. doctus 1098.uxori fœcunditatem impetrat 354.lignum Crucis abſtulit 591. 4150. Mauricij necem ultus 2710. medicum honorat 1247. pacem cum Heraclio repudiat 2730. odi perſecutionem punitus 3186.omen de Sueuorum captiuitate habet 1454. uaticinatur imperio Græco 1496
Cotiois crudelitas 2744.diligentia 3772. donatis 2432. fœdus cum Vitige 857. fuga 248
L.COSSICIVS ex femina in marem uertus 282
COSSINVS eques Rom. à medico interfectus 466. cũ thando potu fublatus 505.
COSSVS Getulici cognomen accepit 690
Coſſi rugoſi dicti 292
COSSVTIANI Capitonis conſidentia 89
COTHERINVS Baiothipatrem ſe fingit 1956
COTHVS quale oraculum habuerit 1364
Q.COTIVS Achilles uocatus 680. cũ Celtibero pugnat 2117.3850
COTTÆ unde dicti 685
C.COTTA P. Aurelium virgis cæſi 3452.3616. literas dilatabit 1095.1112
C.Aur.Cotta triumphat 4028
L.Cotta accuſatus abſoluitur 766.temulentus 2241. uno teſticulo inſignis 296
M.Cottæ pietas in patrẽ 3328.
COTTABVS luſus 3745
Cottabum poculum & Cottabia certamina 2236
COTTANITZES latro 3571
COTVS magiſtratu deiectus 740
COTYLII Apollinis ædes 3961
COTYTIA feſtum 4199
COTYS R. amore furens 2321. ciuitate donatus ab Athenienſib. 833. confidẽs de ſua nobilitate 2813.2848 crudelis 2791 2793. 2795. è captiuis pecuniam lucratur 1829. intemperans 2205. iracundus 91. occaſiones iræ fugit 1690.2661. Palladis connubium ambit 2388 pardalim donantem leone remunerat 2380.2444. prodigus in nuptias 2477.ſtultus 1647. umbras ſequitur 2344. uoluptatibus deditus 3995.uxorem odit 66. zelotypus 2330
COVOLVM arx 3957.ſpecus 3943
COVS inſula terræmotu concuſſa 647
Coi cicuta ſibi mortem accerſunt 505.510. gratiin Hippocratem 3310.3368.Hippocratis natalibus celebres 945. mortuos non lugent 103 piſcatores 3675.ſernos à ſacris reiciunt 822.823 4217
Coorum mos in ſponſalibus 4366.4370. ſacerdos muliebri ueſte amictus 440
C R
CRACA uenefica 1334. pulmento rerum cognitionem largitur 1520
CRACI prudentia in interficiendo dracone 1672
CRACOVIA à Craco condita 3950
Cracouiæ academia 4063. incendium 645.ob cædem ſeditio 900.puer ſemeſtris locutus 1375
Cracouienſes fures puniunt 3453 crudeles 2761
CRAFTO Goslarienſis præpoſitus auarus 2517. theſauris immortuus 559
CRAFTVS epiſc Miſnenſis à dæmone interemtus 462
CRAGALEVS in ſaxii 456
CRANAVS Aegeam urbem condidit 1448
CRANIVM 4067
CRANTOR philoſophus & poeta 1139. hydrope periit 490
L.CRASSITIVS grammaticus 1092. libertinus 773
L. CRASSVS cauſarum patronus 1122.Carbonem inimicum in conſilium adhibet 2815. Domitium carpit 207.facetus 2949 honores contemnit 2537.laterum dolore mortuus 521. luxu magiſter 2384.Muræna m luxit 99. patiẽs iniuriatum 2172. patronus iuſtus 3279. piſcinis delectatus 45.reuertus ſocerum Scæuolã 87. 1001. ſummus orator 1107.uincit in iudicio 1912
L. Craſſi domus magnifica 2408 2409.fides in Carbonem inimicum 3344.iudicium de iuris ſcientia 137. iuſtitia contemta 1026. luxus in ſupellectilẽ 2475.parſimonia 2376. pronunciãtio 111
M.Craſſus Licinius, Agelaſtus 236. 685
M.Craſſus à Parthis ſuperatus 4023.captus 801. adulationibus opportunus 2859.ambitioſus 2581.2576.2633. apud fratres educatus 3755. auarus 2504 2512.in exigendo mutuo 2507. auſpicia negligit 1550.diues 997.614 616.decoxit 629.669. Creſi phonteia tranſire uolens, periit 3932. de Spartaco ouans urbem intrat 1014. ex igne & bello ciuili facultates conflauit 1950.extra patriam mortuus 560. falſum teſtamentum tuetur 3481. 3556.fœnũ in cotnu habens 246.hæreditpeta 2508. hoſtes elicit 1866. inceſtuoſus 875.2310.infeſtus auaris 2378. ingratus in præceptorem Alexandrum 3597. lautea coronatus triumphat 1002 1004.milites decimat 3402. nomen Imper. ſibi arrogat 2622 orator 1120.Oratã defendit 3270. patiens mortis filij 2180. perfidus in prẽda 3549. Pompeij æmulus 112. popularis 2879. pro C.Iul. Cæſare ſpondet 2374. prodigus in ludis 2483. reconciliatur Ciceroni 1730. recõciliatur Cn.Pompeio & Ciceroni 838.830. ridet afinũ carduos depaſcentem 83. rigidus 2989 ſeruos ſuos in mechanicis inſtituit 3763. 3857.ſeruis abundans 597. 611.ſurdaſter 350. templum Hierotolym.ſpoliat 3219. 3232
M.Craſſi auaritia 2500. caput & dextra in Armeniam mittuntur 1029.contentio cum Domitio 2622. dies infelix 3913. diligentia in dicendo 3824. exercitus numeroſus 609.fortuna 3911.iocũ 2960 in Silum 1703.2950. iudiciũ de diuite 625 2024. menſa frugalis 2419. mos ſaluttandi 169. mina 1474. rapinæ 356.4
M.Craſſo mortuo aurũ à Parthis infuſum 1022.2394.prodigium cladis 1476. Syria quinquẽniũ aſſignata 4012
P.CRASSVS Mutianus ægrẽ fert ſe reprehendi 2864. architectũ punit 3424.3616. 2642.2778. de malo nauis ad arietem apto imperitè iudicat 3643. Græcã linguam diſcit 1102.impatiens captiuitatis 2192. ſatelliti oculum eruit 191.ſtudioſus eloquentiæ 1132. triumphat 4031
P. Craſſi Mutiani felicitas 3898.uox in Domitiũ 2890
P.Craſſus, Lucij frater ſeipſũ interemit 460.2061
Craſſus mercator pannorum 3680
C.CRASTINVS ſtrenuè pugnat 2121
CRATEAS medicus imperitus 1243
CRATER medicus 1234
CRATERVS dux Antipatri, eunuchi hoſtes fatigat 1840
Craterus hiſtoricus 1588
Craterus luctator 400
Craterus ſtatuarius 3706
Crateri ſignum militare 702. luxus 2385.2482
CRATES Atheniẽſis comicus 1148
Crates Mallotes cloquẽs 121. primus Romæ Grammat. docuit 1091.3757.3864.philoſophus 1193
Crates Thebanus aurũ in mare demerſit 623.2465.3853. de amoris remedio 21. deformis 287. Demetrio Phalerẽo indignatus 179. Demetrium cõſolatur 194.196 de ſcortatione 1682 filium in lupanar ducit 2275.2276. Græcorum laſciuiã reprehendit 2824. hyeme lacera tunica indutus 2337. legatus ad Demetrium R.743.ob amorem uxoris honore aſſectus 3386. pecuniarũ & patriæ contemtor 2465.2466. reprehendit parentes 3774. ſe excuſat de Sindone 2962 tabula traducit percuſſore 2665.tolerans frigoris 2182. tragicus 119
Cratetis Thebani apud Demetrium auctoritas 967. cultus negligens 2336. declamatio 150. de filio iudicũ 2773. diſcipuli 3759. fugalitas 2223.patientia 1360. probitas ſingularis 3270. ſuppheandi mos 182. tolerantia 2171. uerſus de ſua diligentia 3780
CRATESICLEA Megillono nubit 888. obſes Ptolemæi R.240.797.patiens exilij 278
CRATESIPOLIS Acrocorinthum occupat 751.1895
CRATIVAS Archelai F. matrimonio excidit 867.Archelaum R. occidit 2769 Euripidem ſuſtulit 2579. domi nandi cupidus 2600
Crateuas chymiſta 3707. herbarius 1221
CRATHIS capraritis 3658. captã amauit 2298. ab hirco occiſus 473
CRATHLINTHVS R. Chriſtianos exules ſuſcipit 3069 tyrannicida 2127.auum occidit 2794
CRATINVS amaſius Ariſtodemi 53 Audax dictus 2834
Cratinus comicus 79.1148. ebrius lectũ commingit 354. gaudio uel mœrore periit 492.493. libidinoſus 2325. pederaſtes 2302.poeta mordax 2926. ſcripſit de concubitu 2276.uinolentus 2241. 2244.2243
Cratinus luctator 401.formoſiſſimus 283
Cratinus pro patria ſe immolat 3593
CRATIPPVS philoſophus ciuitate Rom.donatus 834. Cn. Pompeium conſolatur 196
CRATISTHENES impoſtor 2973
CRATISTVS mathematicus 1254
CRATO philoſophus Epheſius decoctor 2485
CRAVSON de Cuniperti R. Iniqua

iniqua uoluntate commonefactus 152
CREDITORES Rom. crudeles 2763
CREM Bulgaris leges conſtituit 1921
CREMÆ origo 589
Cremenſes fidi in liberos 3318 crudeles 2756 in Germanos 2739
Cremenſes matronæ maritos liberant 1715
CREMONA cuerſa 641 incenſa 29.644
Cremonę infantulus locutus 383
Cremonenſes captiui, Syllæ triumphale currum ſecuti 4345. carrocium amittunt 653. à Gallis liberati 771
Cremonenſibus ius creandorum Coſſ. conceſſum 781. & monetæ ius 781
CREON R.atheus 3189. Tirſiæ uaticinium contemnit 1550.crudelis 2754. fidus in filium 3318. Medeam odit 67
Creontis præco ineptus 1649 regia conflagrat 649
CREOPHYLVS Homerum excipit 2366
CRESCENS apoſtolus 1707
Creſcens Patricius membris truncatus 502
CRESCENTINVS uel Creſcentius diaconus Gregorium Pp.falſo accuſat 1960. 2856
Creſcentius Coſ.Rom.ſuſpenſus 516.equo prepoſterè impoſitus circumducitur 1032 Ioanni XVII. Pp. pedes oſculatus 253.eius uxor uenefica 3592
CRESCONIVS paganiſmũ defendit 3177
CRESPHONTES callidus iudex 2011.in diuidenda hereditate 1981
CRESTONÆI leonibus abundant 3986
CRETA ἑκατόμπολις 3992. terræmotu cõquaſſata 637. Iouis natalibus claret 944. lupis caret 3986. Macaron à cœli temperie dicta 3991. plantas præſtantiſſ. producit 3975. ſale abundat 3972
Cretæ inſulæ fertilitas 3940. ſimulacrum Iouis ſine auribus 3257
Cretenſis ab aquila uulneratus 473
Cretenſis epiſcopi ſtultũ conſilium 2018
Cretẽſes amaſios rapiũt 2282. auctores multarum rerum Græcis & Lacedæmoniis 3803. à Venetis deficiunt 3583. barbam in magiſtratu radunt 297.bonis moribus aſſueti 3814.dies calculis ſignant 1914. Europam rapiunt 3808. equitum ordinẽ in precio habent 4240. ex inimicis fiunt amici 845.exules 635. fraudulenti 1642. hoſpitales 2898 Idomeneũ ob filiam immolatam puniunt 3434.iuuenes laboriosi 442. iuuenes ad nuptias lege compellunt 4363. latrones 3566. mendaces 212. milites,uino abſtinent 2218 muſica utuntur in prælliis 1289.nauræ inſignes 3625. oblidionem tolerant 2182. pædicones 2301. peſſimi 1610. pueri cum melodia leges diſcebant 1674.ſagittarij ſcientiſſimi 393. ſapientiæ ſtudioſi 1210. ſcorpionis bellici inuentores 3627. 3800. ſtantes epulabantur 4326. ſuos filios ſeruilia officia præſtare uoluerunt 3781. uicti victores 1856
Cretenſium cõuiuia 244.4326 dies candidi & atri 4008. filij ſeruilia obeunt 816. 1742.4359. frugalitas 2225. hoſpitalitas 47. humanitas in conuiuiis 2907.iactantia 2851. imprecatio 187.3814. mos in liberis educandis 3749.3756. in ſponſalibus 4364.4371.mores 3731.præfecti decem 4307. pueri pyrrhicho ſaltant 390.391.cum melodia leges diſcebant 1287.1290. exercitia 1769. 3673.ſacerdos 4189.ſuperſtitio 3123. 3124. ueſtitus 439. uictimæ humanæ 4212.
CRETICA cupreſſus 3974
CRETINÆ Magnetis prudẽtia politica 1635.moderatio in Hermiam 3286
CREVGAS pugil 402
CREVOMYSLIVS D. Bocmiæ auarus 2394. ruſticos ad eruenda metalla traducit 3678.Iſtoryminum inſontem damnat 3347
CREVSA regina Creontis F. combuſta 478. liberorum amans 56. occultum ſuum ſtuprum detegit 134
CRINAS medicus 1235. aſtrologus 1238
CRISPA libidinoſa 2293
CRISPIANVS ſutor 3710
CRISPINA ambitioſa 2573
S.Criſpina decollata 4026
T. Q. CRISPINVS Badium ad certamen prouocat 2112
Criſpinus Hannibalis inſidias præuenit 1836
C. Criſpinus Hilarus nepotũ multitudine clarus 1057
Criſpinus ſutor 3710
Criſpini luxus in piſces 2480
CRISPVS Conſtantini M. F. à nouerca falſo accuſatus 204 2307
Criſpi cuiuſdam ficta amicitia 864
CRISSÆI ab Amphyctionibus puniti 3204
CRISSON Himeræus Alexãdro adulatur 2915
Criſſo à uenere abſtinuit 3851
CRITIAS philoſophus & tyrannus 1204. eius uotum 175
CRITO auarus 2490
Crito hiſtoricus 1584.1585
Crito medicus 1234
Crito Socrati operam dedit 3765.eum amauit 3309.3310
CRITOBVLVS Philippo R. ſagittam ex oculo euellit 1242
CRITOLAVS conſilio ſuperauit aduerſarios 1847. ſororem occidit 3536. uenenũ hauſit 508. ſingulare certamen obit 2113
Critolaus legatus Atheniensium 744.1202. eloquẽs 1121 extempore diſſerebat 1127
CRIVS Phryxi pædagogus 3758
CROATVS miles fortiter pugnat 2147
CROBYLVS leno 2286
Crobylus tonſuræ genus 298
CROCCVS Boemorum legiſlator 1567. magus 1331. filias habet ſimiles 1334
CROCEA lapidibus abundat 3967
CRODEGILDIS R. Vide Clothildis.
CROES caupo à fulmine ſeruatus 322
CROESVS Lydorum rex amat Miltiadem 861. ambitioſè opes oſtentat 2644. à Cyro captus 799. à Delphis remuneratus 1004. à periculo per filium liberatus 330. clemens in Adraſtum 2682. conſiliarius Cyri 148.1651. 3768. Cyro bellum infert 2645. eidem conſilium dat, ne Perſæ noua molirentur 1723. eidem ſuadet, ne Sardes incendat 1686 eundem à direptione teuocat 1719. deos magnificis donis honorat 2482. Halyattis domum Dianæ conſecrat 3411.gratus in Alcmæonem 2429.3357.in famulam 3359.3369. in Pamphaem 3361.legiſlator 1565. oraculum conſulit de bello 1502. de muto filio 1403. Perſas tenet 1867. quanti fecerit Pindarum 1170. quid Ionibus optant 189.regno exutus,prudens euadit 4803. Sandanis conſilium contẽnit 2029.Sardeis conſeruat 1829.ſcutum dedicat 3158. Solonis conſilijs non paret 2028. eiuſdem recordatus 162. eundem regno eiecit 2858.teſtudinem cum agnina coquit 3719
Cröeſi de Cambyſe ſententia 2841. diræ 190. 2429. donarium Apollini 2433. filius ſe meſtris articulatè locutus 383.1375.fortuna 3903. in pyra exclamatio 225.iudicium de Cambyſe 1922.precẽs ab Apolline exauditæ 3135. ſententia de bello 1914.1925. ſomnium 1424
Cröeſo Lydorum R. inſidiæ detectæ 152. oraculum reditum 1510.prędictum quid 1480. ſerpentes imperij excidium portenderunt 1352. 1481
CRONIA Athenis celebrata 4031
Cronius anulorum ſculptor 3710
CROTILDIS R. Vide Clothildis.
CROTO urbs ſaluberrima 3956.4000
Crotone Iunonis templum 2147.3149.3963
Crotonenſes loco ſaluberrimo ciuitatẽ condere à deo iuſſi 1226.4237. Aſtylum puniunt 3421. boni athletæ 396. grati in Dionyſium 3363. hoſtium equitatum inutilem reddunt 1288. 1289.1883. ſicti uincuntur 418.templum cæde polluũt 3229
Crotoniatarum aſilum 3997. fides in Sybaritas exules 3383.3391. mores 3731. ſenatores 4307. ſuſpicio de Pythagoræis 138
CROTVS poeta amatulentus 2926
CRVCEI paſtoritiis opibus illuſtres 611
CRVCIFERI pacem faciunt cum Polonis 842. Vladislaum R. contemnunt 2927.
Crucigerorum ordo 4115. cladis prodigium 1478
Crucis ſupplicium 4313
CRVMVS ſeu Crunnus Bulgarorum R. crudelis in caput Nicephori 2756 2938
CRVTHLINTHVS. Vide Creuthlinthus.
C T
CTAIS Scytha continens in coniugio 2269
CTESIAS hiſtoricus 1384. uorax 2238
Cteſias Xerxis medicus 1224
CTESIBIVS ab omnib. ad conuiuia uocatus 2910
Cteſibius tonſor Alexandrinus 3665. artificioſis rebus delectatus 3800. facetus 2949.horologium ex aqua reperit 1297. longæuus 399 machinarius 1295. pneumatica inuenit 1216.3723
Cteſibius philoſophus pila luſit 404
CTESILAS ſtatuarius 3643. 3704
CTESILOCHI pictor 3699
CTESIPHON lyricus 1148. iracundus 91
Cteſiphontis machinæ 2686
Cteſiphontem Romana arma non tranſierunt 1473
Cteſiphonte hybernant reges Parthorum 3955
CTESIPPVS degenere natus prodigus 2385
CTESYLLA in columbam uerſa 455. diſparuit 567
C V
CVBA inſula felix 3895
CVBAGA gemmis abundãt 4968
CVBORVM luſus 3782
CVBOCLASII monachica dauer integrum 566
CVDBERTVS epiſc. ſuũ obitum præſciuit 1479
CVLEI ſupplicium 4313
CVLEMVS R. Scotorum intemperans 2209. libidinoſus 2291. ludos ſymposiacos inſtituit 2230. ſeminis profluuio correptus 337.tyrannus 1624
CVMÆORVM mos in adulterio puniendo 1032 3617. in iudiciis capitis 198
CVMANVS præſes militem punit ob Moſis libros lacerates 3093
Cumanæ gẽmis abũdãt 3968
Cumanæ concubinæ Ladislai III R. 2315
Cumani adulteria puniunt 3404
Cumani dentes Erymanthij apri aſſeruant 613.lino abũdãt 3975.parum uidẽtes 381
Cumani perfidi in Vngaros 3514
Cumani poeticem contemnebant 1172. oſtentum uictoriæ habent 1457.

deſiciu

de fletu simulacri Apollinis certant 1542. stolidi 1044
Cumanorum mores 3731. in furtis 1670
Cumanis Latinè loqui à pop. Rom. tributum 1102
CVNEGVNDA monacha 4128
Cunegunda Imperatrix in cõiugio virgo 2267. nepti colaphum impegit 3094. dæmones lapides portare cogit 1514
Cunegundis Bulgaræ nuptiæ fecundæ 2321
CVNIBERTVS episc. in Scotia 1308
Cunibertus R. Longobard. Iohannem episc. perdere voluit 3206. brachiis fortibus Felicem Pp. amat 3375. 385
Cunibertus duellum cum Halari 2115. prudentia in pugnando 1763
CVPAS in quatuor partes dissectus 3187
CVPIDO talis ludit 3784
Cupidinis fons 3947
CVRETES 269. detonsi 300. ensium & galearum inuentores 3027. Iouis nutricij 3666. primi pastores 3661. galeatuonem armatam inuenerunt 591. 3799. tympanis usi in sacris 1288
Curetum uestitus 436
M. CVRIATII filiæ sedigitæ 296
Curiatij trigemini 270
CVRINA faber ferratus 3694
CVRINA in paradiso baptizatus ab Augustino per uisum 1366
CVRIO Imperatoris nomen assumit 679
C. Curio ere alieno oppressus 671. blandus in Cæsarem 2914. causarum patronus 1122. illustris orator 1107. inter eloquentes habitus ob uerborum delectũ 110. labili memoria 36. legionem seditiosam punit 3425. loquebatur è lintre 1112. natura disertus 1113. reconciliatur Cæsari 838. similis Burbuleio 289
Curio religionis suæ fundamentum in dubium reuocat 1506
Curionis filij degeneres 1078.
Curiones unde dicti 683. eloquentiam hæreditariã habuerunt 1071. 3805
Curionum familia clara 947
CVRITE testimonius 5946
M. CVRIVS Dentatus cũ dentibus natus 294. cum parno seruitio 2419. dona contemnit 2455. 2456. dux fortiss. 2090. frugalis 2224. gloriæ studiosus 2524. non respondentes ad delectum multat 2425. parcus in supellectilem 651. 2449. 2421. pauper 667. quid hostibus optaut 178. 189. Sabinos auertit 1848. seuerus in milites 2703. uincit loci opportunitate 1843
M. Curij sumtus in theatrum 2469
P. Curij Philonis censura præclara 3458
CVRSIVS Rufius feminea umbram uidet 1435. 1346
CVRSORIS cuiusdam somnium 1450
Cursorum genera 400
Curtius eques Rom. liguritor 2238
CVRTIVS turdũ macrũ mittit 2980
Curtius Nicia leno 2287
M. Curtius in hiatum tetræ desiliit 482. 498. 3593
Q. Curtius historicus 1588
CVSCHÆ regnum auro refertum 3979
CVTHBERTVS Eugenium placat 2664
CVTNEIA clara ingeniis 944
Cuthæi à leonibus infestati 917. 3181. Samariam deducti 595. Iudæos iniuste criminãtur 3473
CVTHNA argentifodinis in exhausta 3971
CY
CYANE patris & suum incestum ulciscitur 3408. patrẽ immolat 3151. 3151. te interficit 459
Cyaneum oraculum 4194
CYANIPPVS Bacchi sacra negligit 3223 incestuosus 2306. uinolus 2245. se interficit 462
CYATHVS puer ineptus pocillator 3664
CYAXARES R. fœdus cum Alyattre R. facit 843. inhumanus erga Scythas hospites 2933. iracundus 90
CYBALE ancilla 815
Cybele à pastore educata 2324. artis ueterinariæ inuentrix 1230. exposititia 271 multas artes inuenit 3801. tympanum inuenit 1277
Cybelis sacerdotes 4155. cymbalis usi 1288
CYBORVS mons à terra deuoratus 646
CYCLADES insulę terræmotu concussæ 637
CYCLOBORI uox 382
CYCLOPS Polyphemus in humanus in Vlyssem 2935
Cyclopes æraniam fabricam inuenerunt 3627. architecti 3716. fabri ferrarij 3694. latrone 3567. liberi 757. muros Argiuorum extruxerunt 3717. primi turres ædificarunt 3717
Cyclopum terra fertilis 3994
Cyclopica uita 4304
CYCNVS puer canus 291
Cycnus in bello Troiano cæsus 539 sæuꝰ in liberos 2788
CYDIAS pictor celebris 3699
Cydias Atheniensis strenuè pugnat 2108. inscriptio clypei concessa 993
CYDNO tibas 2304
CYDNVS fl. potabilis 3944. podagricis medetur 3945
CYDON Corinthius hospitalitate insignis 2366. 2898. Pythagoræ æmulus 2574
Cydon statuarius 3643
CYDONII boni sagittarij 393
Cydonum uestitus 438
Cydonia mala 3978
CYGNVS R. in auem mutatus 458.
Cygnus lapidatus 483
CYLARABI sepulcrum 574
CYLON Athenarum arcem occupat 1984. ob formæ elegantiam Athenis statuã meruit 983. olympionica 406
Cyloniani periculum effugiunt 1709
Cylonianorum asylum 778. ossa sepulcris eruta 1023
Cylonium scelus 3918
CYMBACHVS quis dicatur 388
CYNAMOLGI canes maximos alunt 3985
CYNANE mulier fortis 2076
CYNEAS Pyrrhi legatus memoria insigni 35. eloquens 1121. urbes subigit 1158. facetꝰ 2961. Mãtineenses à legatione deterret 1732. Pyrrhũ reprehendit 1700. 1757. eius de Pyrrho iudicium 1925
Cyneas medioceris Pyrrhum ueneno tollere cogitat 3589
CYNÆGYRVS abscissa manu perit 557. 539. nauem retinet 394. 2145. strenuè pugnat 2121
CYNETHENSES ob musicam intermissam efferati 1283
CYNETHON poeta 1141
CYNICVS inhumanus 2929
CYNICI physicã tollit 1229 solam ethicam docuerunt 1563
Cynicorum cibus 433 uestitus 437
CYNIPPES regio fertilis 3993
CYNIRA. Vide Cinyra.
CYNIRVS R. longæuus 308
CYNISCA Lyci amore incensa 260. quadrigis uicit 396. 405
CYNOENSIES. Vide Cumani.
CYNOPS magus 1333
CYNORTÆ R. sepulcrum 575
CYNOSARGES 398. 3965. 4067
CYNTHIA amica Propertij 2318. zelotypa crudelis 2795
CYNVS I.C. 1574
CYPARISSVS mortuꝰ mortua cerua 99
Cypatissi cernus mansuefactꝰ 3660
CYPASSIS ancilla 815. Corinnæ comtrix 3666
CYPHANTI urbis fons frigidissimus 3946
D. CYPRIANVS ad pœnitẽtiam conuersus 3007. Cæcilij prænomen assumit 680 assiduè legit Tertullianum 3821. episcopus 1313 inuidiæ cedit 2051. martyr factus 3015. 4035. munificus in pauperes 2361 quomodo ad fidem conuersus 3007. 3008. magus ad fidem Christi cõuersus 1531. pro Christianis scribit 3071. rhetor 1116. rhetoricam docuit 4066
Cypriani opinio de hæreticorum receptione 3069
CYPRVS amygdalis abundat 3979. cadauerum impatiens 572. crystallum profert 3968. melle abundat 3977. fertilis 3940
Cyprij circerum inuenerunt 3628. ueterinarij 3661
Cypriorum humana hostia 4212. imprecationes 187. mos prostituendi uirgines 2274. 2285. 4364
Cypriæ mulieres blandę 2914
Scalulæ dictæ 684. 3668
Cyprium æs 3970
CYPSELVS unde 686. colossum aureum Scillunte Iunoni dedicat 2006. 2470. mirè seruatus 313. tyrannus 1614. tyrannidem astutè obtinet 2001
Cypseli prudentia œconomica 1717. donarium 2433. oraculum 1435. 1451
CYRENE cũ bestiis pugnat 2132
Cyrene meretrix 2317. ἀφάνεια μύκαι 2322
Cyrene insula auro diues 3969
Cyrene urbs Africæ dicta 695 clara ingeniis 945
Cyrenis ranæ mutæ 3982
Cyrenæi fortunati 3895. lembos primi fecere 3628. luxuriosi 2343. 2204
Cyrenæis Plato leges scribere noluit 28
Cyrenaica lex de locustis 654 regio latere abundat 3976
Cyrenaici dialecticam & physicam contemnebant 1180. 1229. temperantes in coniugio 2269
Cyrenensium rosæ 3975. fœdus cum Carthaginensibus 841. lex in litigiosos 3421. mulieres fortes 2076
CYRIACVS episcopus 4107 ambitiosus 2369
Cyriaco episcopo acclamatũ 251
Cyriacus Martini Turonensis propinquus se moriturum prædixit 558
Cyriacus martyr 3027. munera renuit 2451
CYRILLA martyr 3017
CYRILLVS diaconꝰ martyr 3022. 3028
Cyrillus episcopus 1313. 1315. 4107. ambitiosus 2636. in exilium pulsus 4152. Iudęos Alexandria pellit 3095. munificus in pauperes 2428. Pascha colit 4145. Ruffi nepotis defuncti animã uidet 1394. uisus sibi uidere Chrysostomum diuino comitatum satellitio 1402
Cyrillus uel Cyrola Slauonica lingua sacra peregit 4168. Slauos conuertit 4146
Cyrillus monachus 4126. propheta 1337
Cyrilli oraculũ prodigiosum 1347. uisio 4169
Cyrilli filius ebriosus 2245
CYRINVS episc. Chalcedonensis iniurius in Chrysostomum 3202. herpete peristit 526
CYRNIÆ mulieres infantes non curant, sed uiri 271
Cyrnij assiduè melle usi 432. longæui 307. 310
Cyrnus insula melle abundat 3988. insula prædonum 3366
CYRNVS Melãpodis auriga 3684

CYROLA episc. Arianꝰ à cæcitate liberatus 346. eius fraus 1945. detecta 1531. pertinacia 3869
CYRSAS ad Socratem peregrinationem suscipit 3883
CYRVS Maior, Cambysis F. unde dictꝰ 695. ab Aegypto Rege medicum petit 1247. à cane nutritus 316. 1431. ad laborem milites hortatur 1785. adunco naso 293. amãs Iudaicę religionis 3033 3065. amicos prouocat 211. Arimaspos nuneribus afficit 2429. auxilia simulat 1872. Babylonem siti urget 1905. Beli sacerdotes occidit 3089. bellicosus 2982 castra mutare sæpè iubet 3750 castus 2262. clemens in captos 2660. confidentia hostes terret 1873. contubernia pro numero centurionũ diuisit 4334. conuiuas sinistro lateri succumbere sibi iubet 1005. Cræsi consilium cõtemnit 2030. Cræsum seruat 1928. ob prudentiam amat 3378. cum æqualibus certabat 2907. cum paucis uincit 1042. Danielis Prophetæ discipulus 1548. Deo obediens 3045. eques bonus 395. exercituꝫ arma delegit 1812. extra patriam mortuus 560. fortiter pugnat 2069. gratus in alexicem 3356. Gyndem in 180. alueos diuisit 2759. honorandis cibaria de sua mensa mittebat 1014. honoris cupidus 2525. hostem ad deditionem sollicitat 1881. humanus in suos 2884. hymnis suos ad pugnã animat 1291. 1786. 1797. iaculator 393. in acie iactabundus 2843. Ioui prædæ decimas dat 624. in contubernio festiuus 2964. in victoria mitis 2672. Iudæos manu mittit 3068. 3279. liberalis. 2356 Lydorum equitatum inutilem reddit 1883. Lydis arma adimit 3756. Lydos cohibet 1941. ineptos ad bellum reddit 1906. lucernarũ opifex 3715. Massagetas trucidat 1861. memoria felici 85. militem laudat obediẽtem 3386. militem externũ legit 1766. mulieribus congiarium constituit 3354. mulus dictus 1059. nullum tributum à Persis exegit 2457. ob famam periclitatur 655. consulit Orphei caput 1376. 1412. Pantheam aspicere non uult 161 2255. Persis suadet ne patriũ solum relinquant 1681. 1739. Persas ad bellum excitat 1754.
Cyrus etiamnum puer Astyagem reprehendit 1707. 1701 docilis 3772. puer expositus 312. fortis 3736. in patriam redire recusat 14. liberalis 3738. loquax 225. magnanimus 3739. popularitatis miræ 3739. prudens 1638. 3743. rex inter pastores creatus 3741. uenationi deditus 3673
CyrusPytharcho urbes donat 2440. religiosus 3111. rex optimus 1602. regionem suam permutare recusat 1921. sano corpore 337. Sardes capit astu 590. item Babylonem 1896 somnium non intellexit 1511 statuas armat 1818. stultus 1647. suo exemplo milites accendit 1786. exercet armis 1769. 1814. gloriæ spe animat 1787. templum iubet instaurari 3074. terræ cultu se oblectat 3787. uino abstinet 2219
Cyri dies felix 4021. diligentia in discendo 3771. domus magnifica 2408. donarium 2433. exercitia 442. fortuna 3903. frugalitas 2221. gratitudo in Iudæos 3353. iocus in grypum 2960. iudicium de animæ immortalitate 1500. de molli regione 1915. liberalitas in Hierosolymas 2432. magister ineptus disciplinæ militaris 1654. 3743. præda ex Asia 600. sepulcrum 572. & 576. signum militare 702. somnium 1445. status belli 1855. stultum iudicium 2022. sumtus in Gyndem fluu. 2469. 3654. tessera 697
Cyro adorandi cultus primò tributus 994. aurum infusum 2394. canis ubera præbens quid portenderit 1351. 1437. hirundo augurium est 1475
Cyrus Minor R. agriculturæ deditus 3641. ambitiosus 2643. à fratre captus 803. Aspasiam ducit 3381. hostilem pugnam non horret 2170. inhumanus alloquio 2921. memoria ualuit 33. Sophænetum multat 3460
Cyli consilia Alcibiadi detegunturr 152. libido regnandi 2597. nuncij graues præuenient 1760. militaris ornatus 4340
Cyrus Alexandrinus monachus 4119
Cyrus ciuis Hierosolymitanus crucis partem Christianis offert 1719
Cyrus martyr 3023. medicus 1238
Cyrus præfectus murum Constantinop. extruit 2407. laudatur 251. fit episcopꝰ 4105
CYTHERA insula infelix 4011
CYTHERIS amica Cornelij Galli 1318. mima 1167
CYTHNII infelices 3924
CYTISSORVS fidus in Athamantem 3319
CYZICVS terræmotu corruit 4035
Cyzici buleuterion 3963. delubrum 3961. lapis Fugitiuus dictus 613. prodigiũ obsidionis 1486
Cyziceni fidi in Rom. 3313. frumentũ conseruant 1824. pecuniam ex captiuis redigunt 1828. signis excitant contra Mithridatem 1462. Tiberii Cæsar. stipendiarij 808. eorum præda 595. sacra 3150
Cyzicena ostrea 3982

D

DABIRITES schola 4062
DABRIAS scriba celerrimus 3670
DACÆ ob prælium infausti à rege ignominia affecti 1032
DACI corpora succis inscribũt 301. eorũ nota genitiua 280
DACIANVS uxorem suspendit 3528
DACRONTIVS puerũ cultro occidit 3739
DACTYLI Idæi ferrum primi exercuerunt 3694
Δακτυλοδακτυλία 1373
DADVCHVS sacerdos 4189
DÆDALA festum 4197
DÆDALVS à Cocali R. filiabus amatus 3639. ab apio laniatus 472. architectus 3716. è Labyrintho aufugit 761. exul 795. fabricæ lignariæ inuentor 3626. labyrinthum fecit 3717. magna nauigia primus ædificauit 3685. malum inuenit 3628. sculptor 3705. statuarius 3641. 3642. 3702. Tali ne potris ingenium explorat 3745. Talum interemit 2578. templi Vulcani uestibuli architectus 3717. uolauit 386
Dædali æmulatio erga Talum 114. 2584. αὐτόματα 1299. lecticaria sella compactilis 3716
DÆMONAX ad humanitatem hortatur dominum 2658
DAGALAIPHVS in dicendo liber 2840
DAGOBERTVS R. cœnobium fundauit 4142. diuorũ reliquias colit 4138. ædẽ D. Dionysij erexit 4140. eandem argento texit 4142. filios necem patris non persequentes punit 3436. in capite uulneratus 340. Iudæos ad fidem cogit 3034. libidinosus 2291. munificus in ecclesiam 2431. Sadregisilium ultus 2716. 2770. templa spoliauit 3217. 4135. templum martyribus nouit 167. 3963. uentris profluuio periit 529. redituius 564
DAGONDAS Thebanus equis certat 405
DAGVLFVS abbas adulter punitur 531
DALACARLI fumo necati 511
DALBVRGIA matrona Sextum nepotem uidit 1057
DALESMANINVS crudelis in sororem 2774
DALILA prodit Samsonem 2514. 3576. meretrix 2316
DALION herbarius 1221
DALMATIVS à militibus occisus 467. Salocerum ultus 2712
DALMATICA uestis inuenta 3630
DAMA docta 1199. perpetua uirgo 2265. Pythagoram patrem & præceptorem habuit 3768
DAMASCENI hostes fatigant 1841. crudelitas 2739
DAMASCIVS Syrus non sepelit matricidam 1402. 1493
DAMASIPPVS ex mercatore philosophus 3870. crudelitas 2729. 2786
DAMASTES proctustes 2935
Damastes historicus 1584. eius uitæ 1587
DAMASVS epigrammatarius 1146
Damasus Pp. adulterij accusatus absolutus 764. Credo solennibus diebus cantari instituit 4167. Hieronymi scriptis auctoritatem dedit 3820. 4146. horas canonicas instituit 4154. ut psalmi alternis canantur 4155. Nicenæ fidei propugnator 4101. pontificatum rapit 2592. eius decretum 4102
Damasus II. Pp. [redacted] 511
DAMIANVS Goesius historicus 1585
Damianus medicus gratuito curat 2451
Damianus Sophista 616. diues 115
DAMIATA Saracenis ademta 4025. à Christianis occupata 4031. pestilentia laborat 544
DAMIDAS hostem non metuit 2056
DAMIS hostium elephantos in utiles reddit 1884
DAMISCVS bonus athleta 397
DAMOCLES adulator 2915. de amicitia Alexandri consulit 151. 6083. 7[illegible]
DAMOCLIDAS facit operta 252
DAMOCRATES Dionysii de Dionis irruptione monet 155. 698
Damocrates poeta & medicus 1139. lacte caprarum curabat 1242
DAMOCRITA mariti exilium ulta 2046. crudelis 2736
DAMON Peripola Charionæus exul 794. parentibus orbus 664. præfectum suum occidit 2715. 2265. 3404
Damonis & Pythiæ amicitia 859. 3316
DAMONIDAS ultimo choro locopositus 1032. 1735. 2173
DAMONIDES pædotriba claudus 359
DAMOPHILA poetria 1155
DAMOPHILVS erga seruos inhumanus 2931. perfidus 3533. historicus 1587
Damophilus plastes 3705
DAMOSTRATA amica Clearchi 2319
DAMOXENVS coquus 3720. pugil 402
DAMVTI regnum auro refertum 3970
DAN Iacobi F. lapidem ingentem de monte præcidit 392
DANAE auara meretrix 2510 præcipitata 496. 2197
Danaę fides in maritum Sophronem

phronem 3333
DANAVS Apollini templum dedicat 3146. filias locat L.75.3926. fœcundus 409. impius in fratris filios 3538. nauticam inuenit 3628. puteos fodit 2411. fœuus in fratrem & neptes 2793. certat cum Gelanere de regno 2542 eius monumentum 574. omen imperij 1437
Danai à rege Danao dicti 690
DANAIDES maritos occidunt 2779.3521 puteos fodere docuerunt 3630
DANCMARVS moniali matre natus 1060
DANDO longæuus 309
DANIA cultoribus uiduata 637. fame afflicta 658. à gigantibus habitata 277
DANVS ingratus in Gotharum R. Sueonum 3602.
Dani auari 2515.2517. causa[illegible] iudicia ferro [illegible] decernebant 1359. Ericum R. occidunt 2779. Hiarnum diademate donant 1170. milites imperterriti 95. nati ad seruitutem 809. oderunt Vandalos & Saxones 919. piratæ 3566. saxis insistere soliti 230. studiosi historiæ 1593. cladis prodigium accipiunt 1471
Danorum crudelitas in Pomeranos 2750. cum Anglis pugna 931. feminæ bellicosæ 2077. libertatem habent nubendi 873. fides in pactis 3347. regum electio 730. respub. 4352. ritus in fœdere 164. strages 552. uotum 168
Danis sagitta lignea pro nuncio 1761
DANIEL Aegyptius abbas pueri testimonio liberatur à crimine 1375. exercitia 3787
Daniel propheta 1336. ab angelo seruatus 1405 ab Habacuco pascitur 428. Chaldæos sapientes conseruat 2894. confitetur populi peccata 2844. cum uatibus certat 1541.1538. diuinitus Doctr 3766 3769. eremita 405. in superioribus domus orat 3056. inter leones seruatus 321. leguminibus uescitur 2217. mortem non declinat 2056 Nabucodonosoris somnium interpretatur 1583. non corrumpitur ab idololatris 3040. postremam uisionem uidit 4918. ieiunat 2213. munera renuit 2451. noctu oramoni uacat 23. pro populo orat 3068. puer religiosus 3740. senes mendacij conuincit 3417. Susannam à calumnia uindicat 3742. spado 354. Baltasar dictus 682. Susannã liberat 1713.3620.3735
Danielis seruor in orando 3056. iudicium prudens 1910.3403. in Belo tollendo 1688. luctus 238. reuelatio 1479. ritus precandi 3054. sepultura magnifica 2409. turris 2407
Danieli facta reuelatio à Domini angelo 4029. nomen mutatum 693
Daniel Pragensis archiepisc. bellator 3793
Daniel Verdensis episcopus à Canonicis odio prosecutus 61
Daniel Vlhardus Theatro immortuus 3714
DANTES Florentinus poeta 1155. altari innixus contemplatur 24. animi dolore extinctus 494. exul 793 honoratur 1170. post mortem damnatus 1023. Florentinos reprehendit 2823. legatus ad Venetos 746. maledicus 2926. spectacula negligit 3854. ioci 1698. 2891.2966. studium legendi 3821.3822
DANTISCVS Messenius cursor 399
DAPHIDAS Telmessensis Apollinem tentat 1507. 3193. crucifixus 202.489 maledicus 2925.2926. 2976
DAPHNE in laurum 456. procos reiicit 2265. uates 1342
Daphne suburbium amœnũ 3996
DAPHNÆVS Pythius propter iuxta sepultos martyres respondere non uult 1468. suis metum eximit 1799
Daphneum oraculum 4194
DAPHNIS adulter 2310. bubulcus 3657. excæcatus 344. pastor bucolicum carmen inuenit 1138. temulentus 2245. perfidus in uxorem 3529. seruus 818. unde dictus 686
Daphnis grammaticus 1091
DAPSOLYBIES habent uxores communes 2320. 4361.4365
DARDI deleti 546
DARDÆ auri fertilissimi 3969
DARDANIA à Dardano ædificata 4046. à ranis infestata 643
DARDANENSES non balneant 2337. deleti 546. ter tantum lauant in uita 303. eorum domicilia 434
DARDANVS R. fratrem interfecit 3534. magus 1330. mores mutat 3875. Palladium conseruat 3157. perfidus tutor 3505. simulacris deorum templa instituxit 3156. tibiis uoce canere instituit 1277
DARES historicus 1584. pugil 402
DARIA Chrysanthij uxor saxis obruta 483. fida in auunculum 3336. clemens 2689
DARICI numi 4312
DARIVS accusatores Danielis punit 3417. cum honorat 1548. damnat 3473
Darius Hystaspis Aegyptiorum defectionem impedit 1805. amans Iudaicæ religionis 3033. ambitiosus ob formam 2585. Amyntæ & Charidemi consilia contemnit 2030. Aribazum insidiatorem reprimit 2124. Artobarzanem filium occidit 3435. aquam Teari amnis amat 45. aquam turbidam cum uoluptate bibit 70. 407. astanda olim 3686. auarus 2513. in tributo 1717.2505. aureum monetam primus inuexit 3628. Babylonem obsidet 1457. bellum occidentalibus inferre cogitat 4018. Bosphorum pontibus iunxit 2406. callidè interpretatur iusiurandum 1951. à camelo seruatus 316. Cambysis satelles 3668. Carthaginem oppugnat 1894. Charidemo irascitur 90. clemens in uictos 2672. cippum erigit rerum à se gestarũ 2557. consilium bonum ridet 208. contra patrem conspirat 829. Cyri pharetrophorus 952.3671
Darius Democedi aureas cõpedes donat 2442. Deus appellatus 677. dimidium tributorum exigit 1723. gratus in Camelum 3369. in Coem Mitylenæum 3354 in Histiæum 3365. in Mandrocleum 3368. in Otanem 3363. Histiæi æmulus 115. hostis elabitur 1773. humanas hostias prohibuit 3166 impatiens reprehensionis 2864. incestuosus 2309. iniustum iudicem cruci affigit 3443. in præliis sapientior factus 3803. in rebus duris præstantior factus 3813. Intaphernis crudelitatem punit 3417. 3440. Iudæos defendit 3259. lictor 3669. à luxatione sanatus 358. Oretis perfidiam punit 3432. ostendit cuique suos mores probari 1692. Persarum rex hinnitu equi factus 719.722. πολύγαμος 883.884. Saccas deuicit 1857 satrapas leonibus obiicit 3457. se regem Persarum scribit 694. somni expers 416. Statyram uxorẽ deflet 99.261.999. templum Hierosolym. perfecit 3068. 3075. terrarum situs inuestigandi studiosus 1216. uectigal remittit 2462. uinolentus 2244. ultionis cupidus 181. 2732. urbium conditor 2398. urbes Propontidis exurit 1821. Zorobabelem colit 3373
Darij ásini Scytharum equos perturbant 1883. certamen cum Cadusio 216. classis naufraga 651. clementia in Histiæum 2677. in Metiochum 2672. crudelitas 2775.2778.2779. in Oeobazum 3502. cum sorore coniugium 874. diadema 699. exercitus numerosus 608. expeditio contra occidentales 4044. explorators 160. ineptum iudicium somnij 1509. insignia 699. in concubinam amor 51. luxuriũ exercitu 2477. in uxorem amor 49. mulieres Democedẽ donant 2375. puer monens de uindicta 181. seueritas in Athenienses 2724. signum pugnæ 707. somnium 1482. soror Sataspem Africam peruauigare coegit 3405. stipatorum sapientię certamen 1208. sumptus in deliuationes aquarum 2401. turpis fuga 2065.2066
Dario Coes consulit 1929
Darius Longimanus 296. tributum indixit 598
Darius patrem occidere conatus 357
Darius R. ultimus Alexandri non dignatur regis nomine 2923. Alexandro dextram porrigit 255. ab Alexandro uictus 4036. à Polystrato aqua reficitur 3257. Semiramidis sepulcrum aperit 2516. siti confectus expirat 418. deflet ab Alexandro 238
Darij omen mutationis imperij 1365.1480. preces, uotum 175.179.3135. puerũ osculatur Alexander 39
Darius ciuis Rom. clemens in filium 2669
DARII deficiunt 660
DAROCÆ hostia in carnem conuersa 455
DATAMES Aspim D. capit 1834. 1849. bello claus 2082. cum paucis uincit 1653. Euphratem fl. difficilem transit 157. hostẽ elabitur 1774. insidiatores deprehendit 1804. milites stipendia flagitantes mitigat 1808. pacis studiosus 40. Persa prudens 22. proditorem circumuenit 1806. respiciens transfossus petit 233. satelles Artoxerxis 3668. Sinopenses oppugnat 1957. suis metum eximit 1798
DATES D. Darij 741
Dates pius in Apollinem 3148 3157. religionis cultor 3143. munificentia in sacrificia 2432
DATHAN terra absorptus 482
DATHVS auro abundans 3969
DATIVS episc. domum à Satana liberat 2109
DAVALVS Piscarius Hispanum suspendit 3454. Vide Ferdinandus Dauals.
DAVID R. Iudæorum à frequentia hominum se subtraxit 246. Abneris mortẽ indignissimẽ fert 98. Absalomum osculatur 232. adulter 2288. Amalechitam supplicio afficit 3428. Amalechitis prædam eripit 1829 1905 Amalechitas cõsulto Deo persecutus 1049. Ammonitas cędit 2144. aquã Domino libat 13.2219.3073 aram extruens pestem sedat 3054. arcam recipit in urbem suam 1694. arcem Hierosolymæ capit 391. cantores musicos instituit 1279.1293. certat liberalitate cum Arauna 2380. citharœdus 1279.1290.3073. clemens erga Absalomum 2668. erga Saulem 2677. in inimicos 2671. commeatum acquirit 1823. concubinas perpetuæ custodiæ mãdat 878.3407. confitetur peccata sua 2818. desiderat aquam 74
Dauid cum Goliath congressus 3288. cum paucis uincit 1042. diadema sumit 2544 Dei promissum quasi refellit 3195. Deo gratias agit 3057. Deo dona offert 3058. 3076. deses amat 3797. doctus 1196. dona Araunę renuit 2455.2456. dux fortis 2081. exploratores constituit 1837. filij mortem ominatur 1415. fœcundus 409. funda bonus 394. gratus in Berzellæum 3357. in Ionatham 3354. homicida 3559. humanus in milites 2895. hymnorum auctor 1144. hymnos trimetros edidit 1283. ieiunat 2215. indulgens in filium 2799. in regem electus 715.2909 unctus 723
Dauid inimicis blasphemiæ occasionem dedit 3172. inobediens Deo 3195. Ionathan luget 98. iratus Absalomi ob cędem fratris 3436
Dauid Isbosethi mortem ulciscitur 2709. eius seruos punit 3428.3439. materiam ad templum cõparat 3074. Micholem amauit 49 Philistinorum præputiis emit 877 4365. Palæstinos fundit 1457. moriturus instruit Solomonem 557.3760. officium à Ioabo impositum suscipit 2546. omen uictoriæ Sauli narrat 1453. omnis generis milites contrahit 1767. opilio 3657. pastor 951. patiens mortis filij 2179 patri obediens 3321. perfidos legatos punit 3433. pię in parentes 3324. poeta θεῖος 1139. populum censeri fecit 4324. prædam partitur in milites 3346. præliaturus uisionem à Gado postulabat 1547. pro filio paruulo flet 240. promissionẽ accipit 1057. 3899. prudens in compatando regno suo filio 737
Dauid puer fortis 2080.3735. leonem & ursum interficit 2043
Dauid reconciliatur Saulo 840. regiæ mensæ adhibitus honoris ergò 1018. regno pulsus cum plausu recipitur 1000. studiosus historiæ 1593. seuerus in hostes 2747. saltat 230.391.
Dauid R. Salomoni uindictas præcipit 2701. Sauli armiger 3686. Sauli insidias fugit 1709. Saulo inuisus 105. Saulem & eius filios sepultura honorat 569. luget 98. fugit 2054. musica demulceet 1291. septies in die laudauit Dominũ 3055. solicitè Dei cultum studet ampliare 3065. à suis cultus fideliter 3301.3302. suspicionem adulterij effugere conatus 1958. tolerans contumeliarum 2172. uaria instrumenta inuenit 1277. Vriam tollit 1970. ab urso & leone edoctus 1310.2131. uxores duas duxit 883
Dauidis æmulus Saulus R III. auctoritas 966. amor in populum 3306. arma contra Goliathum 1812. clementia in Saulem 2671. 2680. in Semei 2684. congressus cum Goliatho 2115. 2116
Dauidis R. deprecatio pro puerulo 191. filius mortuus 663. felicitas 3897. fides in Mephibosethum 3316. fletus 236 237.238. fiducia in Deum 3046. filij improbi 1025. fœdus cum Hiramo 857. humanitas in mortuos 2905. humilitas 2523. 2525. hymni 3058. imprecatio in Ioab 190. indoles Samueli prophetæ perspecta 37.45. iudicium de arca Dei 1504. de tribus malis 1918. libido exitialis 3919. melos 1094. milites seditiosi 931. ministri 3633. obseruantia in Saulum R. 3301. opes 607.624. pia exultatio 83. pœnitentia 135.3062. prudentia 1697. sacrificium magnificũ 2432 seueritas in hostes 2707 somnium 1430. stirps celebris 947. propè excisa 603. 660. uarij casus 3902. victoriam Israelitides celebrant 998
Dauidi Absalomus supplex factus 994. Absalomi mors nunciata 154. uictoriam Achimaas nunciat 154
Dauid I. Scotorum rex aulã purgat 1597. libidinosus 2291. pacem respuit 2020. patiens mortis filij 2181. uiduus castus 2270. moritur piè 4171. pius 1606. quatuor episcopatus constituit 4090. XV cœnobia extruxit 2405
Dauid Brusius II. Scotiæ R. ab Anglis captus 800. peregrinatione immortuus 534. ab Eduardo III. R. Angliæ redemtus 776. ei assidet 1005. affinitate iungitur 844. uxorem repudiat 881
Dauidis Brusij gratitudo 3363 somnium 1495. corui augurium 1471
Dauid episcopus Traiectẽn. coadiutorem sibi noluit adiungi 1742.2639
Dauid Georgius hæreticus 1328. aurifaber 3693
Dauidis Lindesay cum Anglo duellum 2119. iocus in Scotum 2890
Dauidis D. Lituaniæ pertinacia 3173
Dauid latro 3571. monachus 4119
Dauid Roberti II. Scot. R. primogenitus dux Rothesay creatus 717. improbus 1624
Dauid R. Vng. sterilis 411
DAVLIVS perfidus in loco ad usum concesso 3552
DAVLIÆ templum Mineruę 3963
DAVNIORVM oraculum 4194
DAVSERIVS monachus 4119
DAVVS seruus 815
DAXON Vitsercum occidit 1964

DE

DEBÆ auro abundant 3969
DEBORA Israelitas rexit 750 mulier fortis 2073. nutrix Rebeccæ 3666. uates 1338
DECAS carcer 3966
DECEBALVS R. exercitum fingit 1818. ingratus in Traianum 3598. sibi manus intulit 460.2062. prudens in thesauro occultando 173 1956
DECELENSES immunes à uectigalibus 153.758.3355. Tyndaridis Helenę raptum exponunt 153. fidi erga Athenienses 153
DECEMVIRI 1383
Decemuiri Rom. legislatores 1565
DECENTIVS seipsum occidit 460
C. DECIMVS accusator damnatus reo absoluto 1109
Decimus Saufeius in prandio extinctus 512
DECIVS Brutus. Vide Brutus, & Iunius Brutus.
Decius Imp. à cunabulis spem bonam præbuit 3741. à Gothis cæsus 4029. bonus princeps 1603. hostis Christianorum 1943.3236. 3237. inuitus imperator creatus 2540 paludis uoragine absorptus 514. persecutiõis pœnas dedit 3185. satellites 3668
Decius Laberius Cæsari adulatur 2852. mimographus 1152
Decius Magius ad statuam confugit 778. exul 794 fides in Rom. 3313
Decius Mundus Isidis templum stupro polluit 2322. Paulinam fallit specie Anubis 1940
P. Decius Murena dux fortis 2091. frondea corona donatus 1002.1005. hostibus elapsus 1781
P. Decius Mus Cos. pro patria se deuouet 531.2168. 3594. eius somnium 1426. 1459
P. Decio Trib. C boues dati 1015
Decius Valerius P. Clodium carpit 2889
Decij duo Romanis victoriam parant, se diis deuouentes 1048. extra patriam ceciderunt 560. eorum deuotio 3135
DECRES in mari seruata 324
DEGRADATIO sacerdotũ 737
DEIANIRA causa duelli inter Herculem & Nessum 892. Herculem imprudens interficit 102. 463. uestem inficit 171. 3590. marito calamitatis auctor 3916 sibi manus intulit 461. 102. 516
Deianiræ infelicitas 3927. in philtro error 30. monimentum 575
DEIMACHVS falsus scriptor 1591
DEIOCES iudex iustus 3277 rex factus 3379. per internuncios cuncta trãsigebat 1733
Deiocis arx magnifica 2407. prudentia in regno compatando 1737
DEIONEVS à genero necatus 469. in carbonaria periit 478.3344
DEIPHOBVS Helenæ maritus auribus mutilatus 350. aruspex 1344. uates 1140
DEIOTARVS R. ambitiosus 2566. Crassi auaritiã reprehendit 2821. impius in filios 3522. nihil mauspicatò gessit 1546. iocatur in Crassum 2966. aquilam felicem uidet 1406
DELA æs conflare docuit 3694 3627
DELIA amica Tibulli 2318
DELIVS Ephesius Platonis assecla 1560
DELII Apollinis templum à terræmotu & spoliatione exemtum 619. gallinas primi saginant 2232. hospitales erga Delphicos 2373. in patriam restituti 759. in sacris musica usi 1288. in sacris saltant 391. oraculo cubum duplicare iussi 1293. patria eiecti 625
Deliorum ara Apollinis 3126 bulenterion 3963. canes templo arcentur 66.2256. oraculum 4194. patentalia 3113. 4206. palma 3975. sacra 3152. superstitio 3161. oraculum 1491
DELIMENTHIS celeritas 1851
DELIRVS quidam sang. fluxu & sudore conualuit 19
DELOS insula emporium celebre 3955. ære celeberrima 3970. ab Athenienses expiata 4209. rotunditibus abundat 3980. deserta 638. enata 3939
Delos insula Græcorum ærarium 3990. sepulcris profanata 572. terræmotu concussa 637
DELPHINVS Allobrogum princeps suæ impudicitiæ pœnas dat 2296
Delphinus medicus 1233
Delphini regum Francor. filij 4245
DELPHICA uates incorrupta 2460. sacra 3152
Delphicæ statuæ 982
Delphicus gladius 4217
Delphici gulosi 2233
Delphicum oraculum 4193 locupletissimum 602. templum exustum 4046.
DELPHINIVM locus iudicij 4211
DELPHIS in Phœbi delubro cornea ara 4218. Pindari sella 613. omen ab Acerato nunciatum 1457. Saturni lapis 612
Delphis uestes frigore extinctorum 518
DELPHVS aruspicij inuentor 1506
Delphi B pro II usurpant 1295 diuina ope Persas & Gallos uincunt 1050. falsò accusant

cusant Aesopum 3475
Delphi raphano delectati 407 sacrificantibus insidiantur 1968 deum consulunt ob Xerxis aduentum 1462
Delphorum urbs unde 696. mos in sacris 4216. parentalia 3113. 4206. sacerdotes 4188.4189
DELTA insula fortilissima 3993
DEMÆNETA patiens mortis filiorum 2180
DEMÆNETVS in lupũ uersus 2187
DEMAS apostata 3173
DEMADES Alexandrum mortuum non credit 142. amicus Antipatri R. 858. affectator uocum 1087
Demades Athenienses seruituti eximit 775. causidicus 3670
Demades ditissimus 616 620. eloquens 1107
Demades ex tempore dixit 1126. gladium impendentem metuit 94. in legatione occisus 537
Demades macilentus 279. nauta 3631. orator 1120 pauper 669. prohibet ab auxiliis mittendis 1723. 1878
Demades prodigus in multas 2385. 2484. prodigus in nuptias 2477. proditor 3580. seruitutem Philippo R. exprobrat 2825. tibiis Athenienses comparat 2889
Demadis eloquentia quæstuaria 2495. iudicium de Aegina 1931. prudentia in consilio aperiendo 1692
Demadis scomma in Macedonum exercitum 209. statua deiecta 1027
Demadi adulatio exitialis 3919
DEMAGETVS R. Pythiam de uxore ducenda consulit 4365. de uxore ducenda responsum 875. coniugij oraculum datum 1465
DEMARCHVS historicus 1589
Demarchꝰ Olympionica 406 pugil 402
Demarchus Parrhasius in lupum conuersus 3159
DEMARATA Andronodorum maritum ad ambitionem hortatur 2506. conciliat Carthaginenses 847.
DEMARATVS Corinthius Alexandro adulatur 2833. 2915. exul 796. mercator 3682. Hetruscos literas docuit 1098. reprehendit Philippum R. 2826. 2831. 2843
Demaratus Heræensis cursor 1098. quadrijugo certamine uicit 405
Demaratus R. Astroboci heroisfilius 1057. Spatta solum uertit 2821. impatiens repulsæ 2189. improbo quid responderit 1932. musicen contemsit 1294. Orontis reprehensiones fert 2819. à patre ut nothus abdicatus 1059. regi Persarum magister clementiæ 1686. regem Persarum placat 1658. regno deiectus 737. septimo mense genitus 270. unde dictus 685.1177. Xerxis consilium patris detegit 3294
Demarati R. consilium 1839. & Achæmenis diuersa consilia 1658. & Cleomenis dissensio 149. iocus in importunum 2886. de Oronte iudicium 1917. prudens responsum 1698. prudentia comparandi regnum Xerxi 1737. prudentia in occultandis literis 1762. simultas cum Cleomene 114. taciturnitas 229.1703
DEMASTES de poetis & Sophistis 1588
DEMEA ex aliis exemplum sibi sumit 375. blandus 2916 caput Syri demulcet 255. mariti felicitatem deplorat 3925
Demea Syrum temulentum increpat 81
Demeas Demadis oratoris F. spurius 1059
DEMETRIAS matrona lanificio dedita 3697
Demetrias monacha 4130
DEMETRIADIS situs 3951
DEMETRIVS Adramyttenus sacrilegus 3219
Demetrius Cynicus munera contemnit 2452. ob peruersum usum philosophiæ relegatus 1560
Demetrius Cynicus saltatoriam damnat 2969
Demetrius episcopus Origini inuidet 105
Demetrius Ephesinus argentarius 3693. auarus 2503. seditionem concitat 1986
Demetrius Eucærus in uinculis periit 534
Demetrius grammaticus, dictus Ixion 1092
Demetrius grammaticus tempestatem in aere audiuit 1385
Demetrius Halicarnasseus uinosus 2230
Demetrius Iuuanouuicz Olgerdo M. bellum indicit 193
Demetrius miles Pylon occupat 1842
Demetrius minor incestuosus 2308
Demetrius Nicanor auarus in milites 2488. agitatur uatis casibus 3903
Demetrius Phalereus ab Antigono legislator constitutus 2845. ab aspide occisus 475. accusatus seliberat 3116
Demetrius Phalereus administrauit Rẽpub. Athen. 1202. bibliothecarius 3656. crapula periit 503
Demetrius Phalereus eloquẽtissimus 1108.1116. ethicus 1558. ex seruo archon 952. hosti elapsus 1779. honoratus ab Athenienſibus 1132 intemperans 2208. logicus 1176. mollis 2343. multa scripsit 3825. philosophus 1193. patiens deiectionis statuarum 2173
Demetrius Phalereus Ptolomæum R. commentarios de regno legere uoluit 3753
Demetrij Phaleræi amicitia cum Menandro 853. consilium de libris legis interpretandis 3033.3073
Demetrij Phaleræi lex funebris 2354. prudentia in effugiendo 1743. statuæ deiectæ 1027
Demetrio Phaleræo Crates Thebanus indignatus 179. CCCLX statuæ ab Atheniensibus positæ 981. deiectæ 2173
Demetrius Philippi Maced.R. F. strangulatus 488
Demetrius poeta aliorum carmina surripuit 3560
Demetrius Poliorcetes ab anu reprehensus 2875.2920. 3858. abstinet fano 3148. amator scortorum 2313. ambitiosus 2568.2630. Asiæ rex appellatus 679. auratos calceos gestauit 2923 auarus 2505. aureo calceo usus 439. auxilia intercipit 1838
Demetrius Poliorcetes bellicosus 2084. bibosus 2241. Bœotos celeriter opprimit 1849. captiuos liberos esse iubet 775.2371. certat liberalitate cũ Philadelpho 2379.2380
Demetrius Poliorcetes clemens in Athenas 2665. 2672. 2690. in cæsos hostes 2677. in Thebanos 2683. contemnit uoces imperitorum 2172. Corynthũ capit 1900. cultus studiosus 297. Diodoti proditionem impedit 1806
Demetrius Poliorcetes dux Græcorum contra Barbaros appellatur 680. formosus 284. gloriæ studiosus 2548. 2458. Græciam liberat tyrãide 2367.2368. gratus in Ptolemæum R. 3259. 3361. hosti insolenter instando hostes igni arcet 1842. labefactauit victoriam 2022 ingratus in Ionatham 3603. inhumanus alloquio 170. 2922. 2923.2924.2934. intemperans 2205. Isthmum adortus 2400. Lamiæ obsecundat 2325. Lycum fluuium transit 1771. mechanicam callit 3632. in machinis bellicis excelluit 3800. mollis 2341. mordet Lysimachum 207. munificus in hostes 2437. mutabilis 1627. obscurus 3827. ob libidinem ferè captus 2285
Demetrius Poliorcetes ob urbium euersiones dictus 685 pæderastes 2302. paci & bello aptus 3813. patiens cladis 2174. picturæ amantissimus 3638. πολύγαμος 884. Ptolemæum uincit 1042. prodigus 2385. in scorta 2482. Pyræum obtinet 1897. sacris Eleusiniis initiatus 1017. Scomma obiectum refutat 2890. secundas nuptias contrahit 2271. Sicyonem occupat 1898. similis M. Antonio Triumuiro 1071. dissimilis Timotheo Athen. 1078. Stilponis discipulus 3764. Stilponem coluit 3374. supplices libellos in fl. abiicit 298. templum alyli uoluit esse 3076. templum stupris polluit 2322.3221. tributi gratia duplicauit milites 1827. unguentis madidus 2341. uxorem uetulam ducit 871. cum Arato certat 1659
Demetrij Poliorcetis astus in opprimendo Alexandro 1963
Demetrij Poliorcetis barbarismus 1094. cineres in Græciam deportati 568. cum patre concordia 854. exercitia 3787. fides in Mithridatem 801.3315. fides in silentio 3349
Demetrij Poliorcetis filius Aratum honorat 1170
Demetrij Poliorcetis inhumanitas 2941. luxus in uestitu 2481. magnificentia in machinas 2412. moderatio in victoria 2030. mores 3731 præda 596. preces 175. pudor patri profuit 2909. signum pugnæ 707. testem 607
Demetrioꝰ præco uocalis 3669
Demetrius scriba Martialis 3671
Demetrius seruus Pompeij 814 817
Demetrius Spartanus Romã peste liberat 370
Demetrius Soter cœno oppressus 859. cupidus dominandi 2602. inhumanus 2922
Demetrius tyrannus 1614
DEMOCEDES astutè exilio euadit 2007. auarus 2496 captus 801. Datium curat 1242. fugit 3483. medicus 1239. mores parentis nonfert 2924. patriæ cupidus 74. à quibus expetitus 1247 prudens in præmio petendo 1707
DEMOCHARES à senatu postulat 4305. fallator 2322. historicus 1585 πολίφρων εἰκαῖος uocatus 684. proditor 3576
DEMOCLES adulator 2833
Democles formosus 287. fugit πορδικὰ 2264
Democles in aquam feruentem se præcipitauit 482
Democles scelus suum tegit 2863
DEMOCRATES ex morbo doctus euasit 3770. in suã dyspnœam ludit 2957. 2961
Democrates obtrectationes nihili pendet 109
Democrates pugil ægrotus coronam obtinuit 3864. robustus 385. se occidit 460
Democrates Seruilius Liberi dem herbam inuenit 1231
DEMOCRITVS Abderites astronomus 1262 1263. con uiuas pari loco accumbere iubet 1005 cucumerem arrodit 25. 3857. de consensu & harmonia scripsit 1278
Democritus Abderites de poesi 1138. fratribus hæreditate cessit 2370.2465. futuram tempestatem prædixit 1269 gelasinus appellatus 685. gloriam non appetit 2538. de herbis scripsit 1221. Homerum imitatus 3805. in hortulo contemplatur 24. 3741. liber in dicendo 2809. 2842. logicus 1175. longæuus 309. luminibus se priuat 24. magus 1330. mathematicus 1254.1294. mellis amphora uitam produxit 317. melle usus 432. metoscopus 1222. multa scripsit 3825. oculos sibi eruit 345.2299. omnes ridebat 209. opes contemsit 667. otio abutitur 3781. patrimonium patriæ donat 3853. philosophus 1192. 1220. Protagoræ indolem explorat 3744. Protagoræ præceptor 3759. sapientia celebris 1698
Democriti censura librorum à se scriptorum 139. de cane responsum 1225. peregrinatio 3881. prudentia in mercimoniis 1717
DEMODOCVS Clytemnestræ castitatem tuetur 1290 2252. eunuchus & musicꝰ 355.1279. poeta 1142
DEMONAX Agathoclem reprehendit 2572. amicitia nihil potius habuit 1922. barbatus 294. contemsit opes 667. dialecticos irridebat 1180. fortunatos monet 1915. iocosus 2955. irridet miseros 210. legislator 1563. longæuus 309. mysteria Eleusinia non accessit 3154. non credebat immortalitatem 3200. publicè sepultus 959. refugit aquam feruentem 2053. sepulturam non curat 72. spectacula exosus 2948. temperantissimus 2203. ueritatis amãtissimus 2842. iudicat philosophicè 1210. prudenter respondet de sacris Cereris 1706. senex cruribus intumuit 358
DEMONIDES pedibus distortis 296
DEMOPHANES philosophus & politicus 1202
DEMOPHILVS citharœdꝰ indoctus 1284
DEMOPHOON Agamẽnem in Palladio decipit 1719. Orestem à festo arcet 3165.4216. Palladium custodit 3157. rapit 3156. perfidus in Phyllidem 3515
DEMOPOLIS & Neocles paterni inimici 62. lapidatus 483
DEMOSTHENES Atheniensis dux in carcere mortuus 534. Pylum obtinet 1900
Demosthenes Atheniensis orator ab exilio reuocatus 760. abiecto clypeo fugit 257. 653. 2066. abstemius 408. Academia relicta se rhetoricæ mancipat 3823. actionis formandæ causa in specum descẽdebat 3812. actionem iudicij intermittit 3843. ancillæ succurrit 1670. 1720. Antiphontem accusat 3263. aquæ potor 2218. Arges uocatus 684. Athenienſibus consilium denegat 215. Atticam respectat 233. auarus 2391. auctor defectionis Thebanis 1987. auditores oscitantes ludicris excitauit 2984. barbarismo lapsus 1094. Batalus uocatus 683. blæsus 383. calamũ mordere solitus 257
Demosthenes causas egit 1122 1125. caput fricat 262. Ciceroni similis 1076. citharœdum modestè reprehendit 2886. clemens in Aeschinem 2665. constantię admonitus 150. continens 2253. cur improbis uteretur 2894. diligentissimus in actione dicenda 3858. eloquens 1107. eloquio periit 3923. exul 793. exilium deflet 103. fellator 2322. honoratus ab Athenienſibus 1132. hostibus elapsus 1780. impatiens exilij 2193. inconstantiei Euripo 3872. filios produxit non matrem 1108. in dicẽdo obmutuit 229. in exilio mortuus 536. iniustus 3487. insontes non uult accusare 3274. inuerecundũ carpit 2887. iudicium fugit 2053. labore dicendi facultatem sibi ꝓparauit 3852. luxuriosus 2340. mentitus de Alexandri morte 155
Demosthenes multa scripsit 3825. muros Athenienſium refecit 2407. ob actionem ineptam primò deridẽs 1112 ob pronunciationem 1094 1110. 1112. ob risum populi eloquens euasit 3770. orator 1119. patiens mortis filiæ 2185. patre inope natus claret 949.3721. patriæ exilium suum condonat 3286. Periclem imitatus 3807. plus olei quàm uini consumsit 3851. pro coronæ honore certat 1004. puer audiens Callistrati orationem, se declamationibus exercuit 3742. quid dicendo efficere potuerit 1130. quibus uoluerit dari eleemosynam 2363. quomodo uitia corporis emendarit 3849. raro ex tempore dixit 1126. saltationem dãnat 2969. à sene admonitus 698. seuerus & grauis 2929. sibi manum intulit 461. somni uoluptatem uigiliarum dolore pressit 72. studiosus eloquentiæ 1131. suam dignitatẽ contra Aeschinẽ tuetur 2558. Thucydidem octies descripsit 34. 3805. à tutoribus spoliatus 3442.3505. ualetudinarius 339. uenenum hausit 507. uocalis 382
Demosthenis actio III. ambitio 2635 asylum 778. de Demade iudicium 1915. de Gregis 1926. de Repub. 1920. decretum 4019. deformitas 288. diligentia in dicendo 1126. diligentia in scribendo derisa 3828. eloquentia quæstuaria 2494.2495. encomium 987. cum Lamacho certamen 1127. exclamatio 225. felicitas 3900. fru galitas 2223. fuga 248. gaudium ob mortem Philippi R. 2047. ineptum iudicium 137. iocus de umbra asini 1108.1636.1702 2955. in Demadem 207.2906. in furem 207.2959. iudicium de gloria 1920. iudicium de Phocione 1128.2838. libertas in Athenienſibus carpendis 2823 2825. mater incerta 1059. mendacium 2837. monumentum 575. ob eloquentiã auctoritas 966 prudentia in laudando seipso 1707. in tyrannide cauendã 1666. prudentia politica 1636. seueritas in Anaxilam 2796. somnium 1425. taciturnitas 3349 statua ærea 979. multa pecuniaria 811. à Diogene medio digito demonstratus 273. 1030
Demosthenes Mitylenęꝰ musices contemtor 1293
DEMOSTRATIS olida 281
DEMOTELES pila clarus 404
DEMOTIONIS F. secũdas fugit nuptias 2327
DEMYLVS insputi ollam, ut solus comedat 2238
Demylus filio animum addit 150 698
DEMO & Lamia meretrices æmulæ 114. in Demetrium iocatur 2960
DENTATI unde dicti 687
DENTONIS uxor adultera 2277
DERASIDA insula continẽti iuncta 3940
DERBICES homines odore enecant 490. inhumani in damnatos 484. fenes iugulant 3606. sæui iudices 2717.2940. in defunctorum corpora 578
DERCETO in piscem uersa 455. submersa 511
DERCYLLIDAS accusatur quod ordines non obseruasset 3424
Dercyllidas astutus 1643. hostem non metuit 2056. iusiurandum circumscribit 1952. confidentia contra Pyrrhũ 2842
DESEVS pro rege Carolo moritur 3302
DESIDERIVS abbas inuitus Pontifex creatus 2340
Desiderius magus hæreticus 1323
Desiderius martyr 3022
Desiderius R, anathemati Pp. obedit 3063. regno exutus claruit 4892. se dedit Carolo M. 808. studiosus historię 959. contendit de regno 2616
Desiderius Viennensis episcopus lapidatus 483
DESPOENA Vsumcassano Persarum R. nuptui data 869
DESPOSIANACTÆ Laconum serui 772
DEVCALION homines reparat 269.1407. diluuio ereptus 323. ex saxis homines finxit 1129.2873. Græcis auctor religionis 3108. primus templa deorum ædificauit 3104. diluuium 4045
DEVDERVS stultus 1646
DEVTERIA crudelis in filiã 469.2774.2789. eius suspicio falsa 2023
DEVTERIVS Arianus episcum baptizaret contra institutum Domini, lauacrum est exiccatum 1356.1387
DEORVM munificentia in nuptias Pelei & Cadmi 2457
DEARVM certamen de pulcritudine 2585
DEICOLVS abb. aprum seruat 2994
DEVSDEDIT Pp. institutę cuendam mullam in clero 4169. leprosum sanat 572. Romæ duos baptizauit 4171. eius decretum 5165
DEXICREON aqua mercaturam exercet 3181.3679
DEXIPPVS medicus 1233
DEXTRAM porrigendi mos 255

D I

DIETHMARSI ambitiosi 2569. crudeles 2756. opportunitate loci inuitti liberos se asserunt 758. libertatem defendunt 2141. qua conuentione nubant 876
DIACONI Frisij iudicio de spectro 1590
DIADVMENVS diadema habuit in capite cum nasceretur 270.285.290 991. puer crudelis 3739
Diadumenus pincerna Augusti 3694
DIÆTAS Heræensium urbẽ capit 1591.3809
DIÆVS sibi manus inferit 460
DIAGONDAS noctuma ciera iustulit 2166
DIAGORAS Melius θεοῖς 3172.3176 3177. 3189. 3197. Herculis simulacro sentem coquit 3227. legislator 1565. mysteria contemsit 3180. detexit 3225. poeta 1147. à religione homines auocat 3171. scriptis religionem impugnat 3177
Diagoras seruus 814
Diagoras Rhodius præ gaudio mortuus 492. olympionica 406. pugil 402. celebris 989. statuã habet Rhodi 980. filios in Olympicis coronari uidet 1063
DIALIS Flamẽ. Vide Flamen Dialis.
DIANA à Cupidine libera 2257. casta 2253. formam tuam corrupit 2259. obstetrix Latonæ matris 3664. uenationibus dedita 3073
Dianæ ædem canes non intrabant 66. Actoliæ lucus asylum 3998. prudentia in seruanda pudicitia 1682. templum incendio absumtum 4031
DIAVLVS ineptus medicus 1244
Diaulus uespillo 3669
Diaulus quid 399
DIAVLODROMI 400
DIBVTADES plasticen inuenit 3704 3802
DICÆARCHVS geometra 1257. legislator 1564. philosophus 1193
DICÆVS cũ Demarato exul

1461
DICELICTÆ Spartanorum 1167
DICENEVS consiliarius regis Germanorum 1650. philosophus 1186.1192
DICON cursor 399
DICTÆI sagittis boni 393
DICTATORIS Rom. potestas 2878
Dictatores Rom. 4247
DICTVS Cretensis historiæ 1584. historiam belli Troiani secum sepeliri uoluit 571. poeta & miles 1203. libri in uenti 594
DIDACVS Hispanus Oxoniensis episc. auctor abbatibus austerioris uitæ 3003. Damanus crudelis 2741
Didacus Mendocius magnificus 2357.2365. in spectaculo 2447
DIDIA lex sumtuaria 2228
DIDIVS Iulianus accusatus absoluitur 768. aleæ deditus 2982. ambitiosus in imperio conseruando 2640. decollatus 519. imperium emit 2494. imperium licitatus 2603. magiæ studiosus 1544. occisus 4031
T. DIDIVS à Marsis uictus 4023. legionibus aditum fecit 1776. suis metum eximit 1799. triumphat 4031
DIDO Aeneæ duritiem incusat 240. extra patriam mortua 560. flauis capillis 301 fratrem Pygmalionem fugit 1709. Iarbæ nuptias recusat 2327. suo gladio incubit 461. urbem emit ab Hiarba 1721. diræ in Aeneam 189 insanus amor 2323. modus orandi 3134. procus Hiarba R. 26
DIDYMA manteum 4194
Didyma Philadelphi amica 2319
DIDYMAON faber clypeorum 3723
DIDYMVS abbas serpentes innocuè conculcat 3660
Didymus Alexandrinus 1314. cæcus ex inflammatione 345. literas didicit 1679.3772.3849
Didymus cinædus 2304
Didymus grammaticus Chalconterus dictus 1092. Ciceromastix 2575. multa scripsit 3825. morbi impatiens 2186 repugnat historiæ quã ipse scripsit 36
Didymus falsamẽtarius 3721 somniat de morte Iuliani 1427. preces exauditæ 3047. in ruminandis auditis diligentia 25
DIENETES pugnat fortiter 2167
DIEPHONTES Argiuorum castra capit 1902
DIETES ALVIVS Neronius conspirat contra Medicem 832
DIETHMARVS Saxo episcopus electus 711
DIETHMARSI. Vide Diethmarsi.
DIETHERVS Isenbergensis de archiepiscopatu contendit 714
DIEVIZÆ Boemæ 63
DIGAMI sacerdotio arcentur 822.4111
DIGITORVM implexio 263 ludus 3782
DIMAS cursor 399
DIMANTIS & Hoppici amicitia 859
DIMOCHARES inhumanæ erga Philippum 2932
DIMOETAS incestuosus 2308. cum mortua coit 189. 2300
DINA Iacobi filia ut uideret mulieres ciuitatis, egressa 119
DINARCHVS eloquẽs 1107 orator 1120
DINIAS astu tyrãnidem adeptus 2000. Nemeis ludis uicit 407. Pherensis auceps 3674. unguentarius 3680
DINVS. Vide Dynus.
DINOCRATES architectus 3717. crudelis 2743. 2744. nobilis 3717. muliebri habitu usus 440. prudenter sibi ad Alexandrum aditum parat 1693. sibi mortem consciuit 460. sculptor 3706
DINOLOCHVS cursor 399 eius mater uictorias filij somniat 1430
DINOMENES de filiis oraculum consulit 1436
Dinomenis Siculi pium uotũ 3287
DINONIS Tarentini confidentia 2816. sententia à ciuibus reiecta 167
DINOSTRATVS mathematicus 1254
DIOCLETIANVS Imp. adorari uoluit 994.2642. agricola factus 3651. ambitiosus in titulis 2630. Aprũ ob regnandi libidinem confodit 3414. astutus 1990. Christianos persequitur 1943 3178.3236. consortem imperij legit 753.2551. cum Maximino congreditur 243 defensor pudicitiæ 2271. diuinos honores usurpat 2589. 3876. dux fortis 2094. humili loco natus 954. impatiẽs conuiciorum 2188. imperio se abdicat 79.735.2560.3653 Maximino idem persuadet 2523. lactucas colit 3653. magnificus ædificando 2397. miserè petit 3185. Narseum sibi conciliat 1831. nomen mutat 693. pedes sibi exosculari edicto sanxit 253. primus communicauit & posuit imperium 3781. Romã triumphãs ingreditur 1012. seuerus in defectores 2718. ueneno sublatus 507
Diocletiani ambitio in uestitu 2585.2623. contentio de imperio 2604. cum Maximiano amicitia 854. decennalia & uicennalia 2445. edictum auulsum 201. felicitas 3896. parsimonia 2449. pater notatus 3712. prudentia in imperio stabiliendo 1740. thermæ 2409. uestitus 439
Diocletiani Druydũ una prædicit imperium 1436. nihil difficilius quàm imperare 1921
DIOCLES parasitus agrum in obsonia abligurium 2231. cœlum sibi combustum dixit 2240. facetus 2965. liguritor 2239
Diocles Medorum legislator 1365. legislator auarissimas pœnas constituit 3256. tyrãnidem astutè occupat 1998 suam legem in seipso ratã fecit 3345. uigilantiam suorum excitat 1783. uino abstinet 2218
Dioclis certamen cum Bagoa 1209
Diocles, Hermocratis, Nicolai & Gylippi dissensio 1659
Diocles medicus 1231.1233
DIODORVS citharistes 1280
Diodorus philosophus & tyrannus 1205.2600.3865
Diodorus Cronus 1179. cœcus 344. logicus 1175. mœrore obiit 492.2190. podagricus 360. prodigus 2385. cum Herophilo certat 1227
Diodorus ineptus causidicus 1124
Diodorus Megalopol. taxillis inuictus 3782
Diodorus pictor ineptus 3632 360
Diodorus Siculus historicus 1583. diligens in scribendo 3828. peregrinatur 3882
Diodoti Socratici filiæ dialecticæ 2265
Diodorus Theologus 1313
Diodorus tibicen Lamiã uocantem fugit 2255
Diodorus Tryphon cupidus regnandi 2634. ingratus in Ionatham 3690 3507. petfidus in tutela 3504.3581. suorum defectionem impedit 1005
DIOGENES Apolloniates physicus 1220
Diogenes Belisarij eques fortiter dimicat 2138
Diogenes Cynicus uel Cinopensis Canis dictus 681. ab Alexandro M inquisitus 999. amans libertatis 41. amicis destitutus 662. ab Antisthene iaculo non abigitur 170. 3866. astronomos carpit 1267. auaritiam excusat 2962. auditores reprehẽdit 1700. balnei studiosus 302. à cane demorsus obiit 474. 4032. clemens in percussores 2665 item in seruũ 2671. contemtor musices 1293. contemsit opes 667. contra molles 297. 2339 2344. Crateri amicitiam cõtemnit 109. eiusdem hospitium repudiat 179. crudum polypum comedit 497. 2182. 2246. irridet grammaticos 1104 Demosthenẽ carpit 2888 dialecticam oderat 1180. diligens in audiendo legentem malum librum 3823. Dionysio insultat 2927. Dionysium carpit 2829. 2831. Dioxippum reprehendit 2887. discipulorum ingenia explorat 3744 in diuitem imperitum 2823 dolium linum uestat 3810. è deo ligneo cœnã coquit 3227. & Alex. M. eodem die mortui 1073. fortitudinis monitorem murem habuit 2043. in faciem sepeliri uult 572. fugitans hominũ 246. hominem ex oratione iudicari putabat 3744. hominibus liberis imperare nouit 2811. impatiens morbi 2186. inops Athenis philosophatus 1201. insectator Rhetorum 36. 1133. à latronibus captus 802. libertatẽ recusat 68. liber in loquendo 2842. mendicus 672. mundum phanum Dei existimauit 4193. munera Alexandri renuit 2452. musicos reprehendit 1294. 2832. mysteria ridet 208. 3165. nec insenecta de studiis remisit 3860. nimium temperans 2344. nullam horam cibiba buit 4329. obtrectatori respondet 2826. opes contemsit 2376. oscitantes auditores ludicris excitauit 2984. pallium commodatum non reddit 2517. patiens captiuitatis 2177. item derisionis 2173. Philippum R. reprehendit 2824. 2829. 2831. philosophus 1193. placentas comedit 433. pugnum pædagogo incussit 2833. 3753. Platonem reprehendit 207. 1197. 2825. poculum abiicit 3803. in prolixum & ineptum uolumen recitantem 120. prodigum reprehendit 2823. puerum impudicum reprehendit 202. rationes motum negantium cludit 1227 ridet astronomos 1274. ruina oppressus 500. sacra Ieusinia ridet 208. scortum multum lethiferum appellat 2252. de sepultura non sollicitus 72. seruitute manumissus 772. seruus fidelis 3337. sine affectibus 37. soporosus 534. 351. Spartanum reprehendit 2888. spectacula exosus 2969. speculator 160. spiritum continendo mortuus 510. stipem à statuis petit 181. 2660. 3755. in superstitiosum hospitem 1702. temperantissimus 2203. uetulam se ornantem carpit 279. de uleiscendo inimico 1701 unguento pedes ungit 2345 non usus igne 118. Xenaidis liberos erudiit 3752
Diogenis Cynici ambitio 2574. 2584. apud Alexandrum M auctoritas 156. de Aristotele iudicium 1921. de Dionysio iudicium 1917 clementia 2987. disciplina 3753. discipuli 3759. de felicitate iudicium 1915 fugalitas 2223. 2227. humilitas 2530 1243. 1284. 2954. 2955. 2950. 2952. 3955. 2966. libertas in reprehendendis Athenienſibus 2825. obitus 4042. patientia 1560. prudens responsum 1698. rigidus animus 2157. supellex 2420. temerarium iudicium de Platonis conuiuio 2024. tolerantia in malis 421. 2171. 2182. turpis libido 2298
Diogenes Epicureus auarus in petendo 2496. prodigus in scorta 2483
Diogenis Laertij uitæ 1588

Dioge-

Diogenes Patricius exulatum missus 3446
Diogenes Imp. Rom. tumore capitis periit 520
Diogenes statuarius 3706
Diogenes Stoicus legatus eloquens 744. 1121. ex tempore disserebat 1127
Diogenes Tarsensis tragœdias quodam instinctu fundebat 1159
DIOGNETVS Alex. M. itinera scripsit 1257. 3654. amore Polyeritæ exercitum suum prodit 2284. ciuitatẽ capit 1901. insignis architectus 1885. Milesios prodit 3496 proditor suorum militum 3573
DIOMEDEA necessitas 216
DIOMEDES procurator apro Augustum obiicit 94. & 249
Diomedes Tydei F. carnib. & plenis poculis honoratur 1014. ceruorum uiuacitatẽ deprehendit 1228. claudus ad concionem uenit 3864. Glauco reconciliatus 838. & Vlysses hostes dormientes opprimunt 1852. explorator 244. filias prostituit 2286. impatiens adulterij coniugis 2195. ingratus in Callirhoen 3598. Palladiũ surripuit 3156. restituit 3157. patri dissimilis 1074. sacellum Palladi extruit 3135. Venerem uulnerat 3194. Vlyssem insidiatorem reprimit 2124. inuidet Palamedi 2626
Diomedis socij manes 457. in aues conuersi 455. templum 3963. tumulus 575
Diomedes R. Thracum crudelis in hospites 2746. equabus obiectus 473. 2939. prodigus in equos 2474. filias habet meretrices 2316
Diomedon facilè fert supplicium 2167. moriturus uota solui uult 3111. 3117. 3866
DIOMNESTVS furtis diues 602. perfidus in deposito 3553
DION Alexandrinus patiẽs conuiciorum 2172. 2664
Dion Cassius historicus 1585. 1588
Dion medicus imperitus 1243
Dion Prusieus historicus 1588. Chrysostomus cognominatus 678. exul 797. in exilio studia non intermisit 3868. in somnis scribere iussus 1490. rhetor pelle leonina amiciebatur 1115. sophista pauper 670. eius uestitus 437
Dion Syracusanus ab amicis occisus 470. delationes respuit 2835. Bruto Rom. similis 1072. clemens erga suos ciues 2692. Dionysiũ ultus 2713. Dionysio inuisus 2930 à Dionysio dissidet 850. discipulus ethicus 1559. exul 794. liberè Dionysium reprehendit 2825. morosus 2921. ob uirtutẽ publicos honores consecutus 982. ostento non terretur 1548. patiens exclusionis 2173. patiens mortis filij 2180. philosophus bellator 1203. Platonẽ audiuit 1187. 3767. politiæ auctor 4228. quale portentũ ante mortem filij habuerit 1346. 1420. sacrificans uincit 3132. tyrannicida fortis 2126. uindictã patriæ condonat 3286
Dionis Syracusani clementia in uictos 2660. clementia in uxorem 2670. filius freni impatiens 2192. filius se præcipitauit 497. inurbanitas 2989. lacrymæ 239. magnificentia in ludis 2415 moderatio in parta libertate 2050. opes 624. prudentia in iudicio fugiẽdo 1696 uarij casus 3909. auguriũ breuis imperij 1484
DIONICVS medicus prudens in periculo 1711
DIONOTVS monachus 4123
DIONYSIA festum 4197. ludi 4221
Dionysia martyr 3020
DIONYSIVS Alexandrinus episc. 1313. diuinitus iussus hæreticorum scripta legere 3819. persecutionem fugit 2053. reuelationem habet 1490
Dionysius Alexandrinus grãmaticus 1092
Dionysius Areopagita cõuersus à Paulo 3009. D. Pauli discipulus 1307. Heliopoli studiis operam dedit 4066 gratus in magistrum 3309. martyr constans 3038
D. Dionysij templum dedicatur 4141
Dionysius Bacchus arborum cultor primus 3653. ficuum inuentor 2653. harmoniæ item musicæ 1276. pomorũ 3653. potus ex hordeo 3720 item uini 3625
Dionysius Carthusiensis contra Alcoranum 1541
Dionysius Colophonius pictor insignis 3698
Dionysius Corinthius geographus 1257
Dionysius Corinthiorum episcopus 4103
Dionysij Exigui abbatis Enneadecateris 4014. ἱστορία 4008
Dionysius Halicarnasseus historicus 1585. diligens 1591. musicus 1278
Dionysius Heracleotes Clearchi F. impotens 422. uentricosus 276. 363. obesitate nimia periit 515
Dionysius histrio 1166. uxorẽ nunquam attigit 2266
Dionysius Larecha Carolo R. Hung. auctor perfidiæ 3472
Dionysius Messenius portendit Alexandri M. mortẽ 1365
Dionysius Milesius sophista ab Hadriano cultus 1179. historicus 1583. 1584
Dionysius Mitylenæus ex lutore poeta 3710. uersificator 1143
Dionysius Phocẽsis latro 3570
Dionysius Pp. instituit, ne insanus uel hæreticum accusare posset 4176
Dionysius poeta & orator Aceus dictus 682
Dionysius Syracusanus Maior, siue Senior, tyrannus 2291 Aeschylum imitatus 3810. affectator nominum 1087. ambitiosus 2636. auarus 2505. auaritiam filij carpit 2378. 2491. auaro medetur 168. 4. Antiphonem è medio tollit 2858. astutè pecuniam comparat 1974. 1975. astu tyrannidem adeptus 2001. astutus in conseruanda tyrannide 2005. in insidiatores 147. 2006. Carthaginenses uendit 1846. cibum fastidit 407. citharœdum eludit 1951. 2981. clemens in Crotoniatas 2672. crapula periit 503. confidens cõtra Himilconem 1874. coquum Laconem emit 3645. 3813. candentibus putaminib. barbã adurit 300. crudelis in Phytonis filium 2743. Damoclem reprehẽdit 1698. doctus 1196 exæcerat 345. explorat aliorum de se sermones 1957. facile fert fortunam 2174. felix 3898. fidem suorum explorat 1804. filias suas tondere educit 3665. filiũ reprehendit 1698. 1917. furib. uectium parcit 2005. 2801. 3172. fures trichiniorum nõ punit 3481. gaudet ob victoriam tragicam 84. gaudio obiit 492. Gelonis obtrectator 177. gladiũ sera equina super caput suspẽdit 3754 gratus ob eclipseos prædictionem 3354. Himeram capit 1982. hominem inuisum honorat 1990. inhumanus in alloquio 1924. erga Aristippum 254. 2933. iniustus 3482. Italiæ imperium affectat 2601. Italiam intercidere tentat 2400. Lysandri filiabus uestes donat 2441. litera M ominosam sortitur 1362. 1438. 4305. maledicit iuuenib. 203. matrem occidit 3518. matri indulget 2800. mortem contemnit bouis exemplo 3769. musicum spe lactat 1294. magnificus in apparatu bellico 2412. matrimonij repulsam passus à Rheginis 867. 1035. matutinus in bello expediendo 3845. medicinæ studiosus 1239. mutum celeriter absoluit 2407. 3846. primus eidem manũ admouet 3852. Naxum occupat 1870 nunquam otiosus 3780. numum è stãno percutit 1978. oraculũ mortis accipit 1412 1507. 4194. tyrannus pacem repudiat 2730. perfidus in cytharœdum 3551. perfidus in fratrem 3536. periurus 3472. 3557. pertinax 3869. philosophiæ cõtemtor 1213. Platonis monita ægrè fert 3606. poemata sua magnificit 1162. malus poeta 1156. πολύγραμμος 884 prudens in stabiliendo imperio 1754. in furto recipiendo 1720. prudenter periculum effugit 328. 1710. pupillorum bonis utitur 1977. quinqueremes ꝯdificari primus 2414. regnandi cupidus 2644. reprehendit precantem 175. reprehendit filium 2824. reprehensionem non fert 2864. 2865. poematis reprehensi 103. 2189. Rhegium capit 1982. Rheginis indignatus 118. Rheginos fame afficit 1905 punit 2748. 2765. sacrilegus 1980. 3177. 3218. 3228. seditionẽ apud hostes excitat 1880 seruos herilib. coniugiis ornat 1942. seuerus in Philoxenum 2765. simulatione Syracusas & Carthaginenses inuadit 185. sobrietati cõtulit 1683. sponsalia celebrat 4371. suo exemplo suos exercitabat 3755. suorũ fugalitati consulit 2229. Thrasybulo dissimilis 1078. timidus 80. 2063. tragœdias amabat 1169. ciuib. tributum imperat 1975. colligit 1826. 1973. ueneno sublatus 466. 509. uetera ademit stipẽdia 1808. uitutum patrie esse dixit 2839
Dionysij tyranni dictum iniustum 3471. exercitus numerosus 609 mater quale tormentum habuerit 1441. mater amat 2320. ciui collocari postulat 888. de duobus adolescentib. iudicii 1094. 1915. 1917. mercenarij miserentur 115. monarchia præsignificata 1351. uoluntas rata 14
Dionysius Minor uel iunior, adulatorib. delectatus 2839 æmulus philosophorũ 2583 ambitiosus in titulis 2636. inclusus à patre asseruatus 1599. 3774. ex bibacitate cæcutiebat 2866. Corinthij ludum aperuit 3757. Dionis hiberitatem fert 2817 Dionis filium corrupit 2064 Dionem honorauit 3374. suspectum reddit 1838. doctos alit secum 1989. donat Tarentinis candelabrum 2412. 2441. ethicæ studet 1559. lignifaber 3695. legatos pro obsidibus retinet 3609. libidinosus 412. 2324. hippos 339. 342. Locrensium uirgines corrupit 2312. nuncij negligentia regno excidit 1066. Platonem colit 3373. Platone præceptore usus 1147 3773. cum fructu 1630. à Platone reprehensus 1163. Philippo de regni amissione respondit 1705. Philippũ R. reprehendit 2824. pila lusit 3782. platanos caprat 2344. præconem imperij æternitatem precantem reprehendit 1918. regno pulsus 88. 737. & 1067. scurrilis 2977. & 2979. sapientiæ studiosus 1211. uinosus 2241. 2243. & 2245
Dionysij tyranni cum Platone simultas 924. de imperio suo iudicium 1921. excusatio 2821. exercitia 3788. familiares philosophi 1560. filij unguium compunctione necatæ 522. ignauis 3855. portenta amittendæ tyrannidis 1481. prudens responsum 1698. uarij casus 3903
Dionysio tyranno Plato Heliconem per literas commendat 185. lupus imperium abstulit 3916. 3918

DIONYSIODORVS choraules 1281. tibicen gemmis digitos ornabat 2029. mortuus epistolam è terra scripsit 1257. sophista 1206
DIONYSIOPHANES humanus in cadauer Mardonij 2906
DIOPETES impostor 2973
DIOPHANTVS Algebram scripsit 1275. rhetor 115
Diophanti indignatio 111
DIOPITHIS certamen cum Lysandro 1542
DIORES cursu certat 399
DIOSCORIDES gemmarũ sculptor 3710. luscus 341
Dioscorides medicus 1234. cur Phacas dictus 292 peregrinatur 3882
DIOSCORIVS Myreus grã maticus 1093
DIOSCORVS excommunicatus 821
Dioscorus frater Lõgus 276, 4121
DIOSCVRVS igne cœlesti absumtus 3183. impius in filiam 3522
Dioscurus martyr 3029
Dioscuri certamen de pontificatu 2590
Dioscuri areõ inuenerũt 3624 raptunt Aethram 2279. uenationis inuentores 3626
DIOTIMA docta 1199
DIOTIMVS Chone cognominatus 683. infundibulo bibebat 2242
Diotimus Atheniensis hostib. turõ elaptus 1780. hostes elicit 1845. 1863
DIOTREPHES equis delectatus 44. oleaginis uasculis conficiendis locupletatus 3715
DIOXIPPVS adulator 2852
Dioxippus athleta 402. 403. ex uitio amat mulierẽ 2323. gladio se interemit 462. ob infamiam falsi furti 2188. Macedonibus inuisus 126. Olympionica 406. certat cum Horata 2111
DIPHILVS comicus 1149. contra ebrios 2228. depeculator 3563. improbo maledicens 298. tardus architectus 3632. 3848. tragœdias Pompeium reprehedit 2829
DIPHRIDA uolaptatii contemtor 3803
DIPSAS elena 2286. uenefica 3589
DIRCE à tauro interemta 473. crudelis 2795
DISMAS cum Christo crucifixus 480. latro 3569
DISCIPVLI Iudas 4323
DISCIPVLI Christi accusãt dæmonia eiicientem 2571. obdormiunt 259. ultionis cupidi 2775. Christũ deserunt 245. Christum pro muliere Chananæa rogant 181. doctores 4092. Spiritum S. accipiunt 4021. contendunt ambitiosè 2627. duodecim patriarchis similes 1071. metuunt mortẽ 2965
DISTHENDOMENA suphei genus 4314
DITHMARO aqua in unum conuertã 429
DITHMARSI. Vide Diethmarsi.
DITHYRAMBICI poetæ unde 1145
DITHYRAMBVS strenuè pugnat 2107. uersus Dithyrambicos inuenit 1138
DIVS Hesiodi pater ære alieno pressus 669. fratribus æqualis 1076
DO
DOCILIS histrio 1166
DOCIMIA Sinadicum lapidem habet 3968
DODO phthiriasi periit 526
DODONÆ fons mirabilis 3947
Dodonæa quercus 3975
Dodonæum oraculum 4193. eius pontifices 4205
DODONA incorrupta 2460
DOEGVS pastor 3661. mularum 3659
DOFFRINI montes lupos alunt 3986
Cn. DOLABELLA iudicium suspendit 1933. 3836. sibi manus intulit 460. Trebonium occidit 3559. triumphat 4022. equum Seianum habet 3918
DOLICHODROMI 400
DOLICHVS quid 399
DOLON ab Hectore exploratum missus 100. Priami filiæ nuptias respuit 1676. iudicat de coniugio 1922
DOLONCIS Thracibus oraculum redditum 1447. & 1465
DOLOPES à Græcis deficiunt 3583
DOMALDER R. immolatur 3151. tyrannus 1624
DOMBORVS nimium sibi placens 2850
DOMICELLA Flauia pudorem conseruat 2254
DOMINGVELLVS mimus 1168. Zontham Alfonso restituit 1896. 1983
DOMINÆ deæ cerua 612
DOMINVS de Role XIIX annis quartana laborauit 362
DOMINICA Valentis uxor bellicosa 2077. prudens 1638
DOMINICVS Albensis præpositus crudelis 2762
Dominicus Loricatus 4164 Hispanus monachus 4125. 4126. latrones non timet 2176. inter diuos relatus 974. à satana tentatus 2169 libros uendit, ut pauperes alat 2362. 2427. 3742. legatum 557. mater somniauit se parere catulũ 1397. 4093. obitus 1391
Dominicanus monachus eques egregius 2147
Dominicanorum ordo 415
Dominicus Capranica Card. repulsam passus 734. scurrilis 2977
Dominici Catalusij amor in uxorem 3331
Dominici Malatestæ post obitum auctoritas 973
Dominicus Maria astrologus 1272. Ludouico Sforciæ ad prædixerit 3801
Dominicus Michael ex loto pecuniam signat 1826. honorifice à suis excipit 998. sortibus utitur in deliberatione de bello gerẽdo 1362. Theodori martyris corpus rapuit 591. prudens in fide declaranda 1764
Dominicus Nazarethanus monachus grammaticos exosus 1104. silet 4156
Dominicus Pisanus maledicus 2927. 2932
Dominici Syluij uxor delicium studiosa 2341. 2475. ex guttis roris corpus lauat 2341. odoribus delectata 2342. sanè tabida 364. 525
Dominicus Triuisanus à Sultano honorificè excipitur 997. abstinens munerum 2454. legatus Venetus 746 & 747. patiens mortis filij 2181
DOMITIA gens Cn. & Lucij prænomen sibi sumit 694
Domitia sordida uendendo 2512
DOMITIANVS episcopus Cyriaco acclamat 251. hæreticos execræat 1513. Tungrorum terram intumescere facit 1518
Domitianus Imp. adulteros coercet 3404. agonem Ioui Capitolino instituit 4013 agriculturæ studiosus 3634 aleæ deditus 2982. 3782. ambitiosus 2577. 2578. 2629 & 2630. ambitiosè imperium conseruat 2640. Alectationem astrologum occidit 1274. auarus 2408. 2503. 2504. bibliothecas reparari curat 2413. cædes ob pecuniam cõmittit 2513. calliste sæuus 2735. calumnias repressit 3418. caluus 292. Christianos persequitur 3236. clemens ab initio 200. cœnabat tarò 4329. confossus 4035. contemtor geometriæ 1201 delatorum osor 2836
Domitianus delatoribus credit 141. doctus 1197. doctos amauit 3375. domum paternam in templum uertit 3146. Epaphroditum morte condemnat 3440. equitis leuitatẽ punit 3442. 3459. exosus Rom. 61 falso accusat Vestales 2859 famosa scripta punit 3461. hæreditates negligit 2436. hortis se oblectat 3788. historiæ nunquam operam dedit 3822. hostem circũuenit 1858. impius in patruelem 3558. impudicas coercuit 3306. incesta Vestaliũ punuit 3168. inceituosus 874. 2309. inconstãs 3871. ingratus in Iulium Agricolam 3601. iniuste accusat Pomponianum 3477. in pictura uiolentus 3739. interdixit histrionibus scenã 2969 Iudæos persequitur 3201. iudex iustus 3277. Iul. Agricolæ successib. murdet 108. Iuuenalem octogenarium relegat 1193. laboris impatiens 2186. liberti ossa in mare proiecit 3938. 3169. libidinosus 2290. lepore matrono multus sustulit 3591. magistratus coercet 3255. magnificus ædificando 2397. mathematicis prædictionibus deditus 1270. minimè ciuilis 2923. moribus contrariis 1627. muscas configit 256. 2985. 3659. 3784. nihil scripsit 3830. opes infamia acquisiuit 671. à patre degenerat 1073. in periculo constitutus 331. philosophos Italia summouit 1213. prodigus 2387. puerorum prostitutionem cohibet 2273. Statium auro & corona donauit 1165. à suis occisus 467. 4037. terram eunuchã fecit 822. uxorem repudiat 879. 3528. meticulosus 2064. Octobrem de suo nomine appellare uult 696. 1034. perfidus in hæreditate 3556 præsagiis victoriam cognouit 1456. primus Dominus & Deus appellatus 2589. profectionẽ suam dissimulat 1862. pusillanimis 2630. quinquatria celebrauit 3135 Rufcij legatũ rescindit 3268 sagittãdi scientissimus 394. 2985. saltationẽ improbat 2969. senatorẽ senatu mouet ob choreas 3421. seruũ Domino reddit 3271. sine pompa elatus 1024. spectaculis deditus 2984 Statũ magni facit 1171. statuas ambitiosè captat 2629. Syllũ ad tertium consulatum promouit 1170. suspiciosus 139
Domitianus Tito fratri inuidiatur 66. 2638. tyrannus 1617. uites succidi iussit 3040
Domitiani ambitio 2584. amphitheatrum 2406. congiarium 2436. de principũ miseria, dictum 1026. domus sumtuosa 2471. iactantia 2831. iniurbanitas 2989. iocus in Metium 2955. 2960 mors prænunciata 1417. 1420. 1421. militibus grata 200. senatui grata 101. natalis 4037. prudentia in uxoris impudicitia 1736
Domitiani somnium mutandi imperij 1426. 1482. spectacula 2446. sportulæ 2438. uerecundia 2880. uestimis 438. victoria contra Antonium rumore peruulgata 1381
Domitiano Lingones reconciliantur 1831. statuæ erectæ 3611
DOMITILLA martyr 3017
DOMITIVS ab Antonio deficit 3489
Cn. Domitius Aenobarbus ambitiosus in triumpho 2628. durus homo 3929. libertũ occidit 2793. habuit æneam barbam, os ferreũ, cor plumbeum 1207. sua delicta fatetur 2816. triumphat 4345. trophæum ponit 964
Domitius Afer cibi redundantia periit 503. mortẽ euasit mirè 331. 1109. optimus patronus 1123. Afer rhetor 1114 Domitius Calvinus
[illegible] 3224. peste obiit 624. ob interpretationes in honorẽ 1104. obtrectator 2925
C. Do-

C. Domitius Caluinus Liuicã capit 1898. triũphat 4033
Domitius Crassum carpit 207
Cn. Domitius Corbulo caput ducis in hostes mittit 1878. dolabra uincendum hostẽ dicebat 1769. milites ignauos punit 3402. præfectũ ignauum punit 3400. Parthos uincit 1043
Cn. Domitius ambitiosus 2586
Cn. Domitius certat prodigalitate 2389. 2471. dolet ob ereptum põtificatum 2635. 2638. impatiens mortis 2187. maturè hostẽ aggressus 3836. nullam ex trib. uxoribus luxit 103. perfidus in Bituitum 3481. 3516. 3610
Cn. Domitij fides in Egritomarum 3310. in testimonio 3351
Cn. Domitius prętor eloquẽs 1120
Cn. Domitij Trib. pl. fides in M. Scaurum 3344
Domitius grammaticus 1093. insanus morosus 2929
Domitius Labeo I.C. 1572
Domitius Marsus epigrammatographus 1146
L. Domitius Aenobarbus 1380
L. Domitius crudelis 2762 & 2778. impatiens captiuitatis 2192. ingratus in Cæsarem 3581. & 3598. pastorem crucifixit ob uenatum 3460. prætor seuerus 2717 uitæ cupidus 38
L. Domitij Brusonij loci communes exemplorum 1589
Domitius Nero Imp. Vide Nero.
Domitius Nero ædilis 749. filij Neronis naturam prædixit 3745. crudelis 2781. hydrope obiit 490. perfidus 3551
Domitius prætor Fortunæ tẽplum dedicauit 4193
Domitius Vlpianus I.C. 1573. Alexandri Mammeæ consiliarius 1650
DOMNINVS Syrus philosophus 1195. uir optimus 1600. ei Aesculapius fullas carnes præscribit 1404
DOMVS carcer 3966
DOMICILIVM plebis, carcer 3966
DONALDVS Findoco R. insidiatus 1964
Donaldus Hebridianus naufragio periit 513
Donaldus R. templum spoliat 3217. intemperans 2206. prodigium habet captiuitatis 1489. primus numum signauit 4331
Donaldus II. Scot. R. mœrore extinctus 493
Donaldus V. R. Scotorum in blasphemos animaduertit 3091
Donaldus tyrannus 1623
Donaldi cum Anglo duellum 2119
DONATELLVS facet 2977
Donatellus iustè iudicat 3262
Donatellus pecuniam suam amicis communem esse uoluit 2466. graphicen sculptori necessariam iudicauit 3644
Donatellus statuarius auarus in pauperes 2493
DONATILLA martyr 3017
DONATVS Acciaiolus in legatione moritur 538. pauper 669. eius filias Florẽtini publico ære locãt 1019
Donatus antistes draconẽ interfecit 1515. aquam impetrat 1517. 3048. cogit mulierem mortuã indicare pecuniam 1366
Donatus Possius historicus 1584
Donatus Raffagninus proditor 3575
Donati presbyteri mors pia 556
Donatus Tib. Germanici tonsor 3665
DONATISTÆ eucharistiã profanant 3225. hæretici 1320. martyres 2183
DONEVALDVS Scotiæ R. submersus 513. suorum cædem ultus 2711. uxoris cõsiliis paret 2035
DONGALLVS submersus 512
DONGARDVS Scotorũ R. in acie periit 540. asylum instituit 3998
Dongardus patrem morte liberat 3323
DONVS Pp. basilicam Petri marmore strauit 4142. eius auctoritas 974
DONVALLO Molmicius R. legislator 1567
DORAS perfidus in Ionathã 3512
DORCEVS citharœdus 1279
DORDRACVM emporium celebre 3955
DORES garrulæ mulierculæ 1095
DORICHA meretrix 2316
DORIENSIBVS oraculum datum 1462
DORIEVS indignatur sibi regnum ereptum 2638
Dorieus pancratiasta 404
Dorieus Rhodius ab hostib. liberatus 771. ob nominis gloriam captus, dimittitur 970
DORII colonia 623. 624
Dorion piscium studiosissimus 2239
Dorion tibicen claudus 359
DORIS uenefica 3589
DORNADILLA R. Scotiæ, I.C. 1575
Dornadilla R. Scot. uenationis studiosus 3636
DOROTHEA martyr uirgo 3017. brumæ tempore rosas Theophilo mittit 1390
Dorothea Germana fœcũda 410
DOROTHEVS abbas noctu laborabat 3795. frugalis 2222
Dorotheus Arianus 1321
Dorotheus hostium naues distrahit 1847
Dorotheus legũ doctor 4066
Dorotheus martyr 3025. strangulatus 517
Dorotheus monachus 4122. hospitalis 2426
Dorotheus præsul Antiochenus eunuchus 355
Dorotheus rhetor à fulmine feruatus 322
DORVS & Ion fratres dissimiles 1076
DORYLAS diues agris 606
DORYLAVS Tacticus regnum prodidit Rom. 3574
DORYPHORI ferui 815
DOSITHEVS Hircanũ Herodi prodit 3574
Dositheus Isaacio Angelo uaticinatus 1496
DOXIVS ædium lutearum inuentor 3628
DR
DRABONVCIA uel Dranonicia terra absorpta 482. socrum interficit 3540
DRACO cinœdus 2304
Draco hypothecas uersib. scripsit 1141. iumẽti usum longiorem, furtum uocat 3441. 3458. 3454. legislator 1564. otiosos lege multat 3457. leges sanguine scripsit 3256 seuerus 2717. uestibus suffocatus 517
Draco medicus 1236
DRACVLA mendicos igne perdit 2744. 2934. & 2935. seuerus 3257. tyrannus 1625. crudelis 199. 2743. 2745. Tucorum legatos trucidat 1030
DRAHOMIRA mulier improba 1612. socrum interficit 3239
DRANCIS importuna eloquentia 1109. inuidia in Turnum 106
DREPANA à Constantino M. condita 3948
Drepanum promontoriũ 945
DRIMVS amor in patrem 55
DROGO Ludouici Lotharij F. moderator 1599
DROMEAS parasitus ligurior 2239
DROMEVS athleta primus carnibus usus 3799
Dromeus cursor 399
DROMICHÆTES R. Getarum pauper 2377. humanus in Lysimachum 837. 2672. 2900. liberaliter dimittit 2371. Lysimachum interficit 1904
DROMISCON insula esse desit 3940
DROMOCLIDES auarus 2499
DROPIDAS elegiographus 1153
DRVIDA castellum celebre uasis fictilibus 3705
Druidę inobedientibus sacris interdicebant 3167. sacerdotes Gallorum 1189. 1330
Druidarum disciplina fortitudinis 2044. discipuli memoriam exercent 34. iudicium de animæ immortalitate 1500. mores 3731. pœna grauissima 200. sacrum 4217
DRVSIANA munifica in pauperes 2427. resuscitata 2381
DRVSILLANI Rotundi luxus in supellectilem 2474
C. DRVSVS cæcus 343
Drusus ex equo lapsus moritur 497
Drusus fame necatus 504
Drusus Germanicus à muliere Germana de morte admonitus 1347. 1408. à Tiberio fratre adamatus 58. ciuilis animi 1602. dux fortis 2094. in matrimonio continentissimus 2269. humanus in mortuũ 2906. inuidiam Cepioni conflat 1960. iracundus 91. iustitia sibi omnes adiũgit 1833
M. Drusus consulem in carcerem agit 2770. grauis orator 1120
L. Drusus perfidus in Magulsam 3515
M. Drusus trib. pl. 4249
Drusus Pompeius pyro suffocatus 515
Drusus sanguinarius 2930
Drusus Tiberij Cæsaris frater ueneno sublatus 509
Drusus Tiberij cur Castor cognominatus 2781. temulentus 2242
Druso apes victoriam denotant 1352. 1456. nomen unde 680. 689
Drusum se quidã simulat 1934
DRYAS nunquam usa in publico 2260
DRYPETINE duplici ordine dentium nata 294
DV
DVCARIVM Venetiis combustum 649
DVFFVS Scotorum R. à uenefici cruciatus 363. 1521
Duffi R. cædes prodigio nota 1423
DVGNA morte stuprum fugit 2928. prudens 1083
Cn. DVILLIVS classem conseruat 1816. LX die ædificat 3846. ore graueolenti 419. excogitauit manus ferreas 1887. Iani templum cõstruxit 3146. 3148. murum Carthag. occupat 1898. nauali prælio columnam meruit 978. primus naualem triumphum egit 1009
C. Duillius Nepos triumphat 4026
C. Duillij lex de prouocatione 3254
C. Duillio funale prælatum 1004
DVLCINVS hæreticus 1323
DVLIANI hęretici 1320
Δύλιοι & οἰκίαις differunt 816
DVMFREIS oppidum texendi artificio celebre 3697
DVNAAS pseudoprophęta 1317
DVNCANVS ignauus 1624
Duncanus uinum solatio maniaco inficit 1924
DVNENSIS lacus 3944
DVNEVOLFVS episc. Vintoniensis subulcus 3658
DVNSTANVS Cantuariẽsis archiepiscopus uoce cœlitus admonitus 1346. diabolum ridentem audit 1395 pacẽ Britanniæ præcognoscit 1446. arte fundendi & cælandi excelluit 1202 ęterna aquam elicit 1517. Edgaro R. Anglorum manũ porrigere detrectauit 256. Eduinum R. reprehendit 2828. missam ab angelis dormiẽs audit 1387. templum conuertit 1518. uoce cœlesti de morte R. Angliæ monitus 1347. 1410. uoce cœlitus admonitus 1423. certat cum sacerdotibus martiis 4111. crudelis in corruptores monetæ 2731. & 2733. febre liberatus, & factus monachus

3770. Londinensis episcopus 4109. paralyticum sanat 361
DVPONDII qui 1576
DVRANDVS Podiensis faber lignarius 3695
DVRINGVS Comes mortis optionem habet 554. pædagogus perfidus 3503. seipsum suspendit 488
DVRIVS gratus in Sylosontem 3361
Durius Pelori auriga 3684
L. Durius Valla mulso extinctus 332
DVRSTVS ex insidiis Scotorum principes occidit 1963
Durstus III. Pictorum R. in acie cæsus 540
Durstus Scotorum tyrannus Agasiam uxorem repudiat 2284
DVTGERODIÆ familiæ idolum 614
DVVMVIRI 1383
DVXA direpta 642
DVZALPES auus Othon. I. iustus 3278
Duzalpes ob iustitiam cultã rex factus 3280

D Y

DYNAMIVS Syluano insidias struit 1961
DYMNVS conspirat contra Alexandrum M. 829
DYNVS Florentinus iocatur in senes 2933.2966
Dynus de Garbo medicus 1236
Dynus Mugellanus I. C. 1574
DYOCLVS claudus 359. deformis 288. luscus 341
DYRRACHII terræmotus 646
DYTEVTVS pius in fratrem 3327

E A

EADBVRGA monialis 4131
EACLVS aurum primus inuenit 3626
EADMVNDVS episc. Cantuariensis in somnis sacramentum accepit 4170. legens obdormiuit 3844. & 3858. plumbea lorica pro cilicio usus 2259. populum ab imbre defendit 1316.4093. à Satana pressus 2109. ieiunat 2214. uisionem habet 1394
Eadmundus R. martyr 3615. cæli aperti intuetur hauriatque oculis animo longitur 1366
EALRIDVS monachus 4127
EARINVS cinædus 2594
eunuchus 356

E B

EBBA monacha 4128
EBBO Gothan R. legat⁹ 746. latrones occidit 2139. cum Haldano pugnat 2116
EBERHARDVS D. Franconiæ contra Othonem I. cõspirat 4830. 2633
Eberhardus episcopus Treuirorum ambitiosus 2631. Iudæos urbe eiecit 4090
Eberhardus eques Germanus reuixit 1367
Eberhardus Vittebergicus bonus dux 1697. de qua re potissimum gloriatus 82. popularis 2878. 2919. confidens 2812. œconomus probus 1656
Eberhardus Comes de victoria confidit 2026. eius scij canes Magdeburgũ ducunt 1033
Eberhardus Lupus scurrilis 2985
EBERVLFVS ecclesias spoliat 3183.3207
EBION hæreticus 1318
EBONIÆ insulæ 3940
EBORACI incendium 644
EBRANDVS episc. Lemouicens. bellicósus 3792
EBROINVS magister equitum ad Vulcaniam ollã delatus 1396. ecclesiam persequitur 3202. hostem celeriter opprimit 1850. fallit 1952. periurus 3542. Martino insidiatus 1965. ambitiosè certat pro rege 2622. ab amicis consilium prudẽter accipit 1692.1761
EBRONITA anus Saulũ R. consolatur 196
EBVLVS tria tantùm pocula propinabat 2226
Ebuli puella in uirum uersa 282
EBVSA ficus optimos gignit 3973
EBVTIA filiam exhæredat 3523

E C

ECBATANA Mediæ metropolis 3953. amplissima 3952. bitumine abundat 3971
ECBERTVS monach⁹ 4126. adolescens peste correptus quid uouerit 369. ieiunat 2214
Ecbertus episcopus ieiunium bannitum instituit 4161
Ecbertus perfidiæ pœnas dedit 3921
ECDEMVS philosophus & politicus 1202
ECDICIVS Aruernorum urbem strenuè defendit 2121
ECELINI monachi somniũ de filiorum fortuna 1482
Ecelinus Romanus tyrannus 62. uulnus discerpens moritur 90.530
Ecelini crudelitas 2757. somnium 1429
ECEBOLIVS leuis & mobilis 3173. sophista 1115
ECHANVS scriba celerrim⁹ 3670. cum Hyllo certamen 2113
ECHEPOLIS ab apro occisus 472
ECHINADES insulæ 3940
ECHION citharœdus 1280
ECTENÆ peste deleti 541

E D

EDA R. Scot. cum suis penit⁹ extinctus 550
EDELBERTI R. prudẽtia in discenda religione 1673
EDELFREDVS R. Christianos persequitur 3238. oculum amittit 342
EDELTRVDIS uirginis corpus integrum inuentũ 1392
EDESSA à Saracenis expugnata 4039. ab insidiis defensa 620 621. diluuio afflicta 631. tabula cum literis reperta est 1377. terræmotu concidit 647
Edessena martyr 2938
I. Iessena Christi euersa 4068
Edessem Christi imaginẽ Coroæ obiiciunt 1551.3158.4147
EDGARVS Eduardi R. Angl. nepos exul 792. cœnobia extruxit 4143. episcopi reprehensionem fert 3063
Edgarus R. Ethelwoldum occidit 2278.3559. inhumanus in captos reges 2936. iustus iudex 3278. pacificus 214. pusillus 278. religiosus 3036. cardẽ ad sacra uenit 3857. confidens 2814. pœnitens 3082. regnum pacificum possidet 852. somnium habet 1460.1463
Edgaro R. Dunstanus episcopus manum porrigere detrectauit 250
Edgarus R. Scotiæ primus unctione sacra sanctificatus 729
EDGINÆ puellæ somnium 1443
EDILDRINÆ ieiunia 2215
EDILVAH R. munificus in ecclesias 2531
EDILVS per uisionem Ecberti uotum didicit 1404
EDINBVRGI fons cui olei guttæ innascant 3947
EDITHA R. monialis splendidè uestita 2339
EDMVNDVS Cantuariensis episcopus 4110
Edmundus Angl. R. à latrone occisus 464. dux fortis 2100. Elgarinum proditorem punit 3444. falsò accusatus 3474. Ferreum latus cognominatus 683 sanguinẽ Christi in Anglia fert 4149. submersus 513. uxorem Sigfridi uiolat 2313
Edmundi caput à lupo custoditum 570. duellum cum Canuto 838.1358.2115
EDOM R. illiberalis 2942
EDRICVS Stratoni⁹ à R. Anglorum deficit 3581. Edmundo insidiatus 1972. & 3559
EDVARD⁹ Baliolus R. Scot. castellũ in lacu Leuino submergit 1842
Eduardus R. Angl. Christũ uidit 4169. crudelis in Lemouicos 2776. dolum excusat 1953. Gallos uicit 4032. & 1884. imperiũ recuiat 2534. in regnum restitutus 731. liberos quomodo instituerit 3761. à uulnere sanatus 364
Eduardus Henrici III. R. F. insidiis attentatus 320.325. Vualliæ princeps declarat⁹ 4245
Eduardus I. R. Angl. Beruiciũ dolo capit 1983. crudelis 2756. historias & consuetudines Scotorum cremari mandat 1594.1942. fratis oculorum colorem mutat 269. pecuniam comparat 1976. Philippum Pulcrum terret 1991.1878. raptor auarus 2505. Scotiam à Pontificis iure asserit 2553. Scotos uicit 4021. thronum regium Londinum deportat 985. tibiis longis 296
Eduardi I. frater equis discerptus 473. lex Manu mortua 2354
Eduardus II. R. Angl. Andreã Catholum ob proditionem punit 3398. Eduardo I. dissimilis 1078. fugit 2067. in carcere mortuus 535. in latrina confossus 558. malè educatus 3749. ignauus 3796. regno Angl. deiectus 739. Scotos uincit 2027
Eduardus II. R. Angl. in uenatione interfectus 537. victoriæ spe tumidus 2026
Eduardus III. R. Angl. ætatis Iubilæum colit 4144. anulũ eleemosynæ datum recipit 605.1373.1418.2427.& 3076. bonus rex 1605. detentus ab exactionibus 1494.2355. fœdus facit cum Ioanne R. Franc. 840. Guinas occupat 1983. in coniugio casus 2267. in Eucharistia puerũ Iesum uidit 1466. inducias uiolat 3541. iniustus in matrem 2790. legislator 1568. mœrore interit 495. ridet hostium cladem 236. Scotos incautos opprimit 1852. sine prole moritur 665. strumas tactu sanabat 1230. suæ linguæ studiosus 1102. templa spoliat 3217. Thomæ R. a nullo insidiat⁹ 1972
Eduardi III. anulus aduersus comitialem morbũ 351. crudelitas 2757. fortuna 3907. moderatio in victoria 2050. regnum pacificũ 852
Eduardus IIII. Angl. R. ambitiose regnũ consecutus 2641. Comitis filiam uxorem ducit 872. perfidus in fratrem 3534. periurus 3557
Eduardi IIII. blanda exactio 598. contentio de regno 2619. prudentia circa annonam 1678. oraculum redditum 1445
Eduardus VI. Angl. R. iuuenis mortuus 590
Eduardus XXIII. R. Angl. negligens in religione 3178
Eduardi Plantagineti R. pax cum Ludouico XI. 844
Eduardi Vualẽsis victoria cõtra Gallos 1043
EDVINVS ab uxore ad fidẽ conuersus 158.869.3018 & 3045. diuinitus liberatus 1464. incestuosus 2310
Eduini importuna uenus 2323 oraculum de regno 1446

E E

EETION quale oraculũ acceperit de prole 1407

E F

EFFRACTORES 3561
EFICIVS Caluinus L. Apuleiũ quadringenis annuis conducit 1104
EFREM. Vide Ephrem.

E G

EGANVS tyrannus 1623.
EGBERTVS R. Angl. exul militarem artem didicit 4893. fratris filios occidit 3558
Egberti Eboracensis archiepiscopi bibliotheca 3818
EGESTA machina 4341
EGESTANI Athenienses ad societatem belli perducit 1754
EGFREDVS R. sagitta periit 848
EGIDIVS abbas pro delicto Caroli R. orat 3069
Egidius Athenienses munific⁹ in pauperes 2427
EGILLVS R. à tauro occisus 475
EGINHARDVS Carolo M. à secretis 748. monachus 4124
EGITA tyrannus 1622
EGITHÆ mortuæ pollex & uenter integer 566.2265
EGLON R. Iudæos persequitur 3235. obesus 278. à sicario interfectus 465
EGNATIÆ Maximillæ fides in maritum 3336
P. EGNAT⁹ Celer exul 794
Egnatius dentes ornat 297. ostentat 163.2928
Egnatius Mecennius uxorem metobibam occidit 3403
EGYPNO Othonem Baioariæ ducem ad duellum pro uocat 1359

E H

EHVD Moabitas uincit 1049

E I

Εἰκονόφιλοι quid 164.258
Εἰκονοφιλία 3444
Εἰσιτήρια festa 4200

E L

ELAR. in conuiuio occisus 532
ELAIS Dionysio cara 855
ELANDIA insula fertilis 3995. equorum feracissima 3984
ELAPHIA Dianæ nutrix 3666
ELASII qui 1233
ELATVM flumen 3947
ELAVTED secta Mahumetana 2283.3121
ELDADVS afflatus spiritu uaticinatus 1306
ELDREDI R. crudelitas 2736
ELDVCVS abbas graculos dimittit impunè 2680
ELEAZAR in locum Aaronis suffectus 710. in colle filij sepultus 574
Eleazar martyr 3016
Eleazarus latro 3569. à Ruffo captus 2145. ab Herodij Castelli incolis redemtus 47. ære alieno oppressos sibi adiũgit 1985 hostium machinas rumpit 2146. Iudæos ad mutuam cædem hortatur 2045. Massadæ cõcrematus 2062
Eleazarus Iudæus dæmoniacum curat 367
Eleazarus Machabæus miles 2104. & 3303. elephantum occidit 2134. gigas 276. ruina elephanti oppressus 501
Eleazarus Pharisæus calumniator 2855. & 2861
Eleazar Rabbi obesus 279
Eleazarus scriba fuilla uesci noluit 2217. & 3061
ELECTRA fratrem Orestem agnouit 26. hospitibus cibos parat 3719. marito opitulatur 172. probrum in matrem retorquet 207. unde dicta 695. matrem Clytæmnestram odit 66. fida matito 3335. prudens in matrimonio contrahendo 1676. sepelitur 575
ELECTORES imperij inaugurandi mos 729
ELECTRYON à sorore Alcmena ultus 57
ELECTVS contra Commodum conspirat 829. fidus in Pertinacem 3303
ELEHANA contra gigantẽ 2111. textor 3695
ELEI Apollonium pugilem interærarios referunt 3459 Arcades diuina ope uincũt 1051. athletis multam imponunt 3442. Bacchi natalibus celebres 944. bouem æneam condemnant 3399. Calippum multant 3399. Endymionem in deos referunt 3603. & 3605. Eupolum in ærarios retulerunt 3399. grati in Serapionem 3356. in Olympicis iusti 3277. Ioui Olympio sacra faciunt 3149. simulacrum ponunt 4021. Isthmiorũ aditu prohibiti 823. Lucinę honores decernunt 3136. muscis infestati 3989 Myiagro deo rem diuinam faciunt 4192. pace florent 152. & 3901. Palladis facellum habent 3136. Plutonis templum semel in anno aperiebant 4193. poetæ carminibus certabant 1163. Serapionem multant ob timiditatem 3402. templũ Ioui ponunt 3146. uirgines honorant 3381. urbes contrahunt in unam 4237
Eleorum controuersias mulieres componunt 1637. donarium Ioui 2433. feminæ Bacchum inuocant 180 cupidæ prolis 76.414. feminæ Palladi uouent 3132 iudicium 1910. legati ad Aegyptios 2574. lex contra mulieres in Olympia spectantes 3390. sacra 3149. tribus 4238
ELEPHANTIS meretrix 2318. poetria 1155. eius libri obsceni 2276
ELEPHANTI qua arte capiantur 3676. accendantur 1811. CXX in triumpho ducti 4346
ELEPHANTIASIS quãdo orta 338
ELERICHVS Copronymi amicos cognoscit 1837. suorum defectionem ultus 1807
ELESBAAS R. bello persequitur Dunaam 3092
ELEVSINA Philadelphi amica 2319
ELEVSINE uiri tribunitij F. reuixit 564
ELEVSINIA mysteria 155. 227.3109.3127. & 3141. sacra 207.4215.4217
ELEVSIVS episcopus Christianos persequitur 3241. monasteria instituit 4142. pœnitens 3080
ELEVTHERIA ludi 4219
ELEVTHERIVS Illyrici episcopus 4103. cupidus imperij 2610. martyr 3026
Eleutherius I. Pp. fidus in iudiciis 3254. de delectu ciborum decreuit 4161
ELEVTHEROPOLITANA mulier sterilitate liberata 354
ELFREDA Ethelredi principis uxor difficulter patit 414
ELFREDVS R. periurus 3557. Vide Alfiedus. somnium 1446
ELHADECHVS Calypha dignitatem ambitiose cõseruat 2642
ELI. Vide Heli.
ELIA lex 206
ELIACI nomen mutatũ 693
ELIACIMVS Ezechiæ R. procurator 749
ELIAS. Vide Helias.
ELIAZER Rabbi obesus 279
ELICE inũdatione perit 645
ELICENSES perfidi in Themistonem supplicem 3515
ELICO Heluetius faber Gallos in Italiam pellicit 1754. 2230.3694
ELIEZES leporem fortitudinis doctorem habuit 1310. 2043.2170 3769
ELIEZER seruus Abrahami 814
ELIGIVS episcopus Nouiomagensis amator pauperũ 2362.4107
Eligius Lemouicensis aurifaber optimus 3693
ELIMVM Arabiæ desertæ locus 3946
ELIPHAS impiè de Deo locutus 3190. Iobum consolatur 195. pœnitens 3080
ELIPRANDI Vicecomitis duellum cum Bauaro 2118
ELISA. Vide Dido.
Elisa Sforciæ M. uxor fœcũda 411
Elisæ Petracinæ disciplina militaris 1654
ELISABELLA Darca fulmẽ se parere somniauit 1399. 1511. 1408
Elisabella Elisea uirum uenenо sustulit 3525
Elisabellæ Aragoniæ fortuna 3909
ELISÆVS. Vide Helisæus.
Elisæus Saphati F. agricola 3654
ELISII Terinæi in somnis uisio 1369
ELIZABETHA abbatissa Schonaugiensis 4131. docta 1201. tolerantia 2159
Elizabetha Alberti Imp. uxor falsis parandi rationem docet Austriacos 3626 torminibus obiit 521
Elizabetha Thuringiæ Landgrauij uxor Christum uidit 554. 1429. clemens in iniuriantem 2664. diuis annumerata 974. humilis 85. miraculis clara 1512. munifica in pauperes 2362.2425 & 3067. obedit magistro 3063. pensum exercebat 3781. precibus conuertit adolescentem 3047. puella religiosa 3740. se flagellat 2258. D. Ioannem Baptistam patronũ sorte accepit 1362. uidua casta 2270. ardor orandi 3053. patientia 2157. uestitus 2336
Elizabetha monacha 4128. uirgo in ecstasin rapta 223
Elizabetha R. Britan. maritũ occidit 3526
Elizabetha Hispaniæ R. Vide Isabella.
Elizabetha Hungariæ regina coronam D. Stephani furtim pit 3562. Ladislaum posthumum parit 249
Elizabetha Boemiæ regina fama suam tuetur 1703
Elizabethæ Friderici Boemiæ R. uxoris uotum 167
Elizabetha Zachariæ concepto fœtu latuit 2268. à Maria uirgine uisitata 999. uetula parit 412. 414. uates 1338
ELORIDIS, Polyxeni & Philisti contraria consilia 1657
ELORVS fluuius anguillas mansuetas alit 3981
ELOS ancilla 815
ELPENICE amica Polygnoti 2319. libidinosa 2293. pia in fratrem 3329. Pericles ambitionem reprehendit 2831
ELPENOR temulẽtus 2246. scalarum casu perit 497. stolidus 1645
ELPHEGVS episc. clemens in iniuriantes 2666. oratione pestilentiam sedauit 1513. incendium restinxit 1516. à Satana tentatus 2109 studiosus propagandæ religionis 3005.3686
ELPIDIVS episcopus blasphemus in Christum 3190. Cyriaco episc. acclamat 231 D. Gregorio adulatur 2853
Elpidius eremita 4055. ieiunat 2214
Elpidius medicus 1236
Elpidius abbas assiduus in orando 3055
ELVIANI sodales 4192
ELYMAS magus 1318. cæcus 346

E M

EMATHION uir bon⁹ 1600
EMAVS fontem medicatum habet 3947
EMBARVS ambitiosus ob pontificatum 2595. filiam immolat 3151.3291. & 4212. pius in patriam 3295
EMBERRÆ Galli crudelitas 2787
EMEREPES ephorus Phrynidis duas fidea ex nouem incidit 1294
EMERICVS R. Hung. fratris exercitu solus occurrit 2057. fratri reconciliatus 2834. in coniugio uirgo 2267. monachorum castitatem agnoscit, osculo indicat 253.1375.1399.1382.1503. puer de nocte psalmos legebat 3740
EMERITA flammis extincta 480. eius urbis legati inepti 1649
EMES giganteus 274
EMICHO comes Iudæos trucidat 4090
EMMA innocentiam suã ferro candente restatur 1360. munifica in pauperes 2363
EMMANVEL Caballus nauem capit 2145
Emmanuel Cæsar Græcus crudelis 2736. pius in patrem 3325. Venetos odit 65. ambitiosus in titulis 2587 captat imperium occidentis 2634
Emmanuel Imp. Friderico I. munera mittit 2435

Emmanuel Imp. imperiũ adeptus 727
Emmanuel Imp. perfidus in legatum Venetum 3609. Venetos metuit 2060. simulat amicitiã cum Pannoniæ rege 147. & Conradio Imp. ibid.
Emmanuel R. Lusitaniæ assiduus in administratione regni 3840. iudices stipedis afficit 1578. Leoni X. pantheram & elephantum mittit 2435.2444. literarum fautor 1212. libidinosus 2292. quamquam genuinus Leonorã Caroli Imp. sororem ducit 871. musicæ studiosus 1293. religiosus 1607.4092. terrarum situs inuestigãdi studiosus 1217. tolerans laborum 3852
Emmanuelis regis nuptiæ incestuosæ 875. peregrinatio sacra 4103. frugalitas 2221. seculum felix 4016. nato filio Henrico Olyssippo niue conspersa 1571
Emmanuel Tellus Alfonso Albuquercio inobediẽs 107. 108. & 3498
EMPEDOCLES Agrigentinus 1519
Empedocles cautione furiosorum compescuit 1291. conuiuatorem accusat 2228. eorum fregit 522. immortalitatem ambit 2872. & 2634. in Aetnam se conicit 497. inuentor Rhetoricæ 1125. magus 1519. medicus 1251. ad Olympia descendẽs omnium ora in se conuertit 993. Parmenidem imitatus 2805. philosophus 1091. physicus & poeta 1139. & 1220. pestiferos medetur 1225. poetas reprehendit 1498. studio discendi perit in Aetna 458. & 3850. uentos cohibet 1511. & 3654
Empedoclis conuiuium 2459 munificentia in sacrificio 2452. peregrinatio 3882. simulatas 212. uesitus 437
EMPORIANI piratæ 3597
Emporium barbari 3751
E N
ENALVS à Delphino seruatus 316
ENARGVINI gigantes 274
ENARETVS tenuit 168
ENARETVS in Arcadia 294
ENARETA Dammaeus 1559. 1574.1631
ENATI exules 635
ENCAENIA dicta 4059
ENCELADVS gigas 275. fulmine contumatus 476
ENCRATITÆ hæretici 1318
ENDIAS impia in principem 4171
ENDYMION astronomus 1261. a Luna adamatus 24. 286. fœcundus 509. pastor 3661. pecuor 417. uenator 3674. domitor 174. & 415
ENGADDI opobalsamo nomen 1974
ENGELBERTVS archiepis. Coloniensis cædes ferox. iniustus 804
Engelbertus D. iustus 1277
Engelbertus Maximiliani I. præceptor 3759
Engelbertus tyrannicida 2127
ENGELTRVDA uxor Bosonis excommunicata 820. eius iuramentum 145
ENGSTLIORVM alpium fons 3945
ENGVERRANVS historicus 1586
Enguerranus Morignon Comes strangulatus 488. uarijs casibus agitatus 591.
ENIGVS Lupides fictitius pecuniis stipendia persoluit 1828
ENNHIPPI clypeus apud Argiuos uirtutis symbolum 1019
ENNEADECATERIS Metonis 4014
ENNIGVS Arista dux fortis 2099
Q. ENNIVS ambitiosus 2572 Euemerum imitatus 3806. extra patriam mortuus 562 mortem suam lugere uetat 14. & 77. podagram potu contraxit 360.& 503. 1193 obiit 322. poeta 1131. Homeri animam fortius 3820 tres linguas callebat 1088. uinosus 2244.& 2245. una ancilla contentus 664. & 2419
Ennij uotum 191
ENOCH disparuit 437. primus inuocauit Deum 3034 religiosus 3033. nascitur 4041
Ἐνόδιον 1364
ENTELLVS pugil 402
ENVERNES Scotiæ oppidũ halece primatum 665
E O
EOBANVS Hessus cum Sinapio certat 1161
EON hæreticus 1324. propter pronomen Eum 1099
Eon Gallus ciborum luxum per prestigias imitatur 1526
E P
EPAENETI de mendacibus iudicium 1917
EPAMINONDAS à Menecclide derisus 1691. à militibus unum gressum petit 1786. ab obiectis criminibus se non purgat 2362. ad obiecta sibi argutè respondet 2892. agnum cum pestrem bobi orchestham anticipat 1921. Bacchus officij admonet 1588. 698. bonus dux 1608. cædes eiusdem se abstinet 5298. capite puniendus absoluitur 237.285.794.& 971. cæsebs 866. clemens in Bœotiorum cædes 2699. in milites 2688. in Lacedæmonios 2697. contemtor auspiciorum 1549. copulentus mitis 2229. cum paucis uincit 1242. dux clarissimus 2089. dux prudens 3842. facetus 2950. 2953. fenix ob parentes unos 84. & 1263. fidibus fuit 1285. filium morte multat 3274. hamo hostes fallit 1778. hostis elapsus 1776.1779. & 1780. hostes fatigat 1259. hostes non temnit 1836. hostes tenet suorum cæde 1878. incorruptus 2460. inopinantes Lacedæmonios obruit 1859. in iudicio capitis uocatus ob legum neglectum 3287. in prælio cæsus 539. fortiter moritur 2165. in pristinam dignitatem restituitur 732. mutuus magistratus gessit 2540. iudicium suspendit 1420.& 1935. Lacedæmonios carpit 2888. liberalis 2357. Mantineam occupat 1898. Megalopolim condidit 4237. Menaclidi ob uinum inusus 105. Messanam instaurat 2599. militem dormientem confodit 1788. militem obesum è castris expulit 278.1766. militem pecuniosum punit 2378.3410. militibus auxiliatur 172. milites muliebribus immiscet 1894. milites sub tectis uincere non permittit 3841. munera tenuit 2452.2454.2456. mutata acie uincit 1845. notis conspunctos dimittit 3447. ob disciplinarum cognitionem excellit 1213. orator politicus 1119. obtrectatoribus respondet 2816. palæstra se exercet 1812. parcus in supellectile 631. & 2420. patiens detectionis 2174. pauca locutus 3824. philosophus & militaris 1263. Phœbiade opprimit 1834 primus patriæ lumen attulit 3292. prudenter victoriæ consulit 1756. publicè claus 956. pulnerem hostib. obtulit 1855. quam mortem pulcerrimam dixerit 1919. respondet obtrectatoribus 2821. saltator 190. Secundas filias ultus 3457. seuerus in filium 2765. sine prole obiit 603. solicitus 22. sontem non uult dimittere Pelopidæ 108. 1688. 3275.3273. sopitum milite transfixit 3459. suis metũ eximit 1796.& 1798. suos confirmat 1790. 1791. excitat 1793. exercet 3664. Thebanos permudet ut a Lacedæmonis deficiant 1350. ueritatis cultor 2841. unam tollendæ tyrannidis sperat 1788. victoria delectatus 770. victoriæ immoritus 336. ingidans 447. ut alius hereat dormire 3781 3551. unadiciam patriæ condonat 3286. unam solam habuit uestem 667. 2236
Epaminondæ amasij 2302. bellica prudentia 1923. castrametatio 1821. de muniendis sternendisuas sententia 2813. cum Pelopida amicitia 834. 854. 861. 3311. cura de sua fama 2558. de prandio parco sententia 2229. diligentia in republ. administranda 3839. 3856. 3857. & Agidis contentio 1658. elogium 991. fides in Pelopidam 3314. felicitas 3897. frugalitas 2225. & 2227. gaudium ob victoriam 84. apud hostem existimatio 969. humilitas 2524.& 2535 humanitas 2874. in expeditione constantia 3862. in uirtute constantia 3866. inopia 653. & 670
Epaminondæ iocus in Athenienses 2956.& 2958. moderatio in victoria 2049. oraculum mortis 1507. pater nobilis, sed pauper 949. pietas in parentes 3320. præceptores 3760. prudentia bellica 3848. prudentia in iudicio fugiendo 1706.& 1732. in separandis fortibus à timidis 1739. sepulcrum 576. studium audiendi 3823. discendi 3771. Thebis statua erecta 980. uindicta Scedasi præstita 2724
EPAPHRAS apostolus 307
EPAPHRODITVS apostolus 1207. grammaticus 1092. bibliotheca 387
EPAPHVS apud Memphim responsa dans 4195. eius contemtio cum Phaethonte de nobilitate 283
EPARCHIVS eremita 4056
Ἐπεισόδια δόξης 4372
EPENA restaurata 3950
EPEVS arietis muralis inuentor 3627.& 3800. Troiani equi architectus coquus fuit 3719
Epeus notæ timiditatis homo 79. ceitat de regno cum fratribus 2542
EPII longæui 307
EPHARMOSTVS olympionica 406
EPHARMOTÆ serui 815
EPHASTION ab Alexandro Magno amatus 858. formosus 286. Craterum odit 923. Proxenidam amat 853. eius funus honorificum 956
EPHESVS Latonæ parturientis 944. unde dicta 696
Ephesi ædificandæ oraculum 1347
Ephesiæ Dianæ asylum 3397. Augustus Cæsar iniriũ fecit 822. facciedotes 4188. templum 2403.3961
Ephesia puella auara 3411
EPHESINA synodus 4148. 4168
EPHESIVS anachoreta iciunat 2214
Ephesij à L. Sylla multati 811. adulatores 2854. ambitiosi 2386. balnei studiosi 302. contra Paulum seditiosi 926. Dianæ natalibus celebres 944.
Ephesij Hermodorum eiecerunt 1628.& 3476
Ephesij magi 1330
Ephesij libros magicos cremarunt 201
Ephesij magicis notis victoriam obtinebant 1518 oblitione damnant nomẽ Herostrati 3416
Paulum osculati 253
præmiis potras inuitarunt 1165
Ephesij pueri persecutionem fugientes 248

Ephesiorum error in Chiis 30 & Spartanorum amicitia soluta 851. lex uestiaria 2334. prudẽtia in pecunia quærenda 1717.1718
EPHIALTES abstinens minerum 2454.2455. amici preces non admittit 261. Eupolidi fabulas surripit 3560. ex inuidia proditionis accusatus 106. fundos omnibus patefacit 2439. iustus iudex 3263. pauper 668. Pericli familiaris orator 118. primus Musis sacra facit 4187.
Ephialtis confidentia 2840 fletus 240. sepulcrũ 576 stratagema physicum 1225
Ephialtes Trachinius proditor, Persarum ductor 3662. 3580
EPHIPPVS historicus 1583
EPHOD Israelitarum 1374 scriptis suam ignobilitatẽ prodit 3827
EPHORVS Cumanus de inuentoribus rerum 1589 ἐλεφαντο- dictus 682.3847 Theopompo condiscipulo dissimilis 1077
Ephori amor in patriam 43 lenissimum ingenium 3772 rhetorici circuitus 3813 somnium mutandæ Reipub. 1482
EPHORI Agesilai donationes reuocant 2377. Agesilaum legislatorem creant 1689. Agidem R. puniunt 3460. auaritiam procurũ Lysandri E. puniunt 2378 Chiorum uomitum ferunt 2562. Cinadonẽ in uinculis prudenter coniiciunt 1668.1743. clementes in Chios 2668.2687. Terpãdrum multãt 1292. dignitatem suam ruentur 2555 Gylippum furem deprehẽdunt 161. inhumani in Agidem, 2933. iubent mystacem tondere 3252. 3256. 3781. nolebant hostilem urbem euerti 1680.3780. otiosos reprehendunt 3458 procis Lysandri F. multam dixerunt 4366. seditionẽ cohibent 1808. Spartanorum scelus nõ puniũt 2326. 3481. temperantes 2204 Timotheum Milesiũ damnant 1284. uirtutis studiosi 1732
Ephororum ædiles 4250. iudicium de captis urbibus 1927. seueritas 2717
EPHRAIM presbyter 1313
Ephraim patriarcha unde dictus 692
EPHRAIMITAE gloriosi 2559. irati ob victoriam non communicatam 2636. Iephthæ inuidẽt uiro pronunciatione à Iephthæ deprehẽsi 1095. strages 546
EPHREM eremita diuinitus doctus 3766. eius auctoritas 1018. iudicat temerè de Basilio 2023. respuit episcoparum 2538
Ephrem historicus 1588
EPHYRE à Sisypho condita 4046
EPIALTES. nide Ephialtes.
EPICHARIS liberta mina constans 2162. seipsam strãgulat 516.1694
Epicharis prodigus 2385. taciturnus 3349
EPICHARMVS Cous medicus 1233
Epicharmus Comicus 1144. 1148. quarundam literarũ inuentor 1086. Hieronem carpit 2888. physicus 1210
Epicharmi de mortalitate iudiciũ 1919. de suis scriptis præsagiũ 1376. disciplina 3751. iuramentum 143. statua à Theocrito epigrammate cohonestata 1597
EPICLES citharista 1279 naufragio periit 545
EPICRATES orator Sacerdhorus 688. barbatus 294
EPICTETVS claudus 359 contemsit opes 667. philosophus 1193. 1201. seruus 814.3853. αἰείχα καὶ ἐπέχα 1559
EPICVRVS Athenienses ambitiosus 2643. anno 14. philosophatus 3742. ἄθεος 3189. cæcus literis incubuit 3849. climacterico mortuus 561 deo non liber, nec primitias offert 3196. deos sustulit 3171. dialecticam damnabat 1180. docendo diligens 3764. Ethica scripsit 1558. Grãmaticos exosus 1044. Homerum imitatus 3805. hortulanus 3652. mathematicus 1294 multa scripsit 3825. musica scripsit 1278. personam tantùm philosophi induit 146 philosophus 1192 physicus 1220. poetas contemnebat 1172. primus Grammaticã docuit 1087. renum dolore obiit 491. scorta amat 3313. seipsum habuit magistrum 3765. uoluptatẽ summum bonum statuit 2209
Epicuri dies natalis festus habitus 987. discipuli 3759 felicitas 3895. frugalitas 2223. imaginibus sacrificatum 983. iudiciũ de astronomia 1265. libri ficulneis lignis exusti 1029. natalis 4939. ab Atheniẽsibus sta tua posita 979
Epicurei à Romanis exosi 60 maledici 2926. turpitudinis magistri 2276
Epicureorum anulus 304. stultum iudicium 3025
EPIDAMNII hospitales 2885
EPIDAVRVS Aesculapij claritate nobilis 3863. insula esse desiit 3940 unde dicta 4193
Epidaurij agricolæ 3651. Aesculapij natalibus celebres 944. dracones alunt 3988 Illyriorum consuetudinem fugiunt 242. inhumani 59
Epidauriorum disciplina politica 1680. iuramenta 143 oraculũ de sterilitate 1465. 3156
Epidaurium theatrum 3964
Epidaurici equi 3983
EPIDIVS rhetor 1114. disparuit 457
EPIGENES tragicus 1150
EPII Stolonis iudicium de Plauto 1161
EPIMENIDES Cretẽsis Athenas expiat 314.9.4208 corpo linquere poterat 223 delubra primus ædificauit 3145. gratis curat 2451. legislator 1564. longæuus 309. à nymphis cibum accipere solitus 428. poeta & uates 1141 ῥιζοτόμος 1221. sapiẽs 191. somniator 24.415
Epimenidis frugalitas 2223. monimentum 575. prædictio de Munychia 1484.1931 somnus 566
EPIMETHEVS fratris consilio non paret 2028. polypragmon 3795
EPIPHANES F. Carpocratis, docilis 3772
EPIPHANIVS Salaminæ episcopus 1314.1397. Belisario uota dicit 178. facultates suas pauperibus distribuit 2426. de hæresibus 1587. imaginum osor 4148 ipsis etiam hæreticis carus 970. miraculis clarus 1512 munificus in pauperes 2361 πανπόνηρος 1088
Epiphanij erga hostes auctoritas 965. cum Chrysostomo contentio 901. uitæ 1587
Epiphanius Syrus sanguinis profluuio periit 530
Epiphanius Ticinensis episcopus 4105. felicis indolis 3772. legatus Theoderici R. 746
EPIROTA musicus ambitiosus 2572 3430
Epirotæ Alcetam interficiunt
EPIROTICA armenta 3983
Epirotici boues 3983
EPIRVS boues laudatissimos profert 3983. LXX eius urbes euersæ 640
EPISCOPI protonotarius ordine præposito à Pio II. Pp. 1005. in militiam proficisci uetantur 769
Episcoporũ duorũ de fide altercatio 1534
Ἐπιστημονάρια acclamatio 251
EPITADEVS filium exhærede dat 3523.4373. magister auaritiæ 2390
EPITHERSES pugil nobilis 402
EPODIVS martyr patibulo crucis affixus 489
EPOPOEVS Antiopẽ ambit 2280. à cero deuoratus 473. pistator 3675. Pompilos adiit 3219
Epopœus templũ dedicat Mineruæ 2403.
EPPO à fletu cessare iussus 1493
EPEVNACTAE è seruitute manumissi 772
E Q
EQVVS Troianus 1890
Equorum greges in triumphis ducti 4346
EQVES Neapolitanus Pontificẽ & R. Philippum ad tribunal Christi uocat 1354
Eques Moldanus Stephano Vayuodæ insidiatur 1970
Equitis aurati cuiusdam prudentia in tyrannide fugienda 1667. cuiusdã erga Othonem Imp. amor 46
Equires armati à submersione præseruati 324
Equitum in Cannensi Rom. clade error 28
EQVESTRIS ordo apud Rom. anulis à plebe distinguitur 706
EQVIRIA festa 4025.4026 Romæ celebrata 4029. Iudi 4221
EQVITIVS monachus 4123
EQVITIVS Gracchi F. se fingit 1953
EQVITII unde nomen sortiti 685
E R
ERVS Armenius reuixit 565. 1397
Er & Onã gemelli 269. à Domino interfectus 2322
ERA à Spartanis capta 1899
ERAPHII obeliscus 2470
ERASINADES infelix 3925
ERASINORIX à sacerdote occisus 466
ERASISTRATVS anatomicus 1213. Antiochi amorẽ deprehedit 1241.1947.2287 medicus 1234. nocẽtes homines uiuos incidit 1228 otij sustragator 442. curiosus 1782
ERASMVS Epis. apostolos & prophetas de cœlo uidet 1389. à coruis pascitur 428
Erasmus mathem. Leoni X. pontificatũ denũciauit 1271
Erasmus Roterod. climacterico mortuus 561. facetus 2965. humanus 2880. pericitatus ob uestitum 27 principum gratitudinẽ expertus 3160. ad Thomam Linacrũ carmẽ scribit 1094
Erasmi natalis 4035. stultus imitator 381
ERATOSTHENES ob cubi duplicationem laratur 69. 3859. eam dedicat 82. 2554. inedia mortuus 503 mathematicus 1254. mensuram terræ inuenit 1237. minor Plato dictus 681 philologus primus 1139 philosophus 1194. poeticen contemnebat 1172
Eratosthenis incendiarij nomen abolitum 1034
ERCEMBALDVS prudens 1773
ERCOMBERTVS idola sustulit 3000
ERERO Roma sacrificatum 4035
ERECHTHEVS R. diis obediens 3130. filiã immolat pro patria 557.3290. iustus 1602. magister superstitionis 3106
Erechthei filiæ castæ 2265 oraculum 1450
EREMITA fracti moenis latro 3573
Eremita quidã præuidit Henrici II. Imp. mortem 1410
Eremitanorum ordo 4115
ERENGISTVS Plata fortis iũ hastilludio 2147
ERETRIA euersa 639. incẽsa 643. λόγκαλφιτῶν 3978
Eretriensis schola 4062
Eretriẽses igne affecti 630. primitiis Apollinem honorauerũt 3159. pusillanimes 73
Eretriẽsiũ mos in sacris 4215. 4217. Rho 1095.382
ERETRIEVS quidam Zenonis auditor 2043. Themistocli ignaniam exprobrat 202
ERFORDIAE incendiũ 644
Erfordiensis academia 4064 concilium 4159
ERGAMENES R. philosophiæ deditus 1187. sacerdotes occidit 3163
ERGIAEVS Argis Palladiũ depe-

depeculatus 3156
ERGINVS Minyarũ R. adolescentulam uxorem ducit 871. ob capitis canitiem irrisus 209. intempestiuè canus 291. oraculum accipit 1407
ERGOLABI 3633
ERGOTELES cursor 399 exul clarus euadit 4892
ERGOSTELES olympionica 406
ERIBOTES Oilei uulnus sanat 1242
ERICHTHO maga 3589
ERICHTHONIVS argentũ inuenit 3626 cur biformis dictus 1088.3799. diues equis 611. fortunatissimus 3897. primus numos signauit 4331. primus quadrigas iunxit 3627. quadrigas inuenit 3714. sine patre mortali 948
ERICLES ex cursu mortuus 496. salutat senatum 169
ERICVS Aorsol R. fidẽ Christi amplexus 3011
Ericus Balbus bonus rex 1606 Tauestios idololatras conuertit 3005
Ericus dux arcẽ Bergerdorp occupat 1983
Ericus D. Saxonię à Sundentibus redemtus 776 electoratu priuatus 740. hostibus elapsus 1779. seuerus in latrones 1720. contẽdit cum Rodolpho 2615
Ericus Disertus crepidarũ firmitate prouocatorem prosternit 181 ænigmatis soluendis clarus 1209. Frothonis classem ramis occultat 1817.1864.1889. Frothonẽ periculo eripit 2681. suæ felicitati consulit 1717. certat cum Vestmaro 1211. prudens in mitigando Frothone 1691. regnum pacificum possidet 833. simulat nuptias 1949
Ericus iunior R. Dan. ad fidẽ conuersus 3006
Ericus R. adulter 131. perfidus 3489. in R. Daniæ electus 721. auarus 2499 ignauus 3797
Ericus Daniæ R. Canuti F. pedis leporini cognomen traxit 685.2068
Ericus R. Dan. iustus 3278. imperitus 1649. morituros regnum ucitem cuculla permutauit 4164. Venceslaũ per quietem uidit 1428
Erici Daniæ R. iactantia 2851 pœnitentia 3083. prudentia elabendi 1746. seculum felix 4017
Ericus II. R. Danorũ Bonus proceros 277. Danis archiepiscopatus insigne impetrauit 4089. febre obiit 323. in Cypro sepultus 534.572. robustus 384 seuerus in piratas 2719 uocesonora 382. citharœdi cantu ad furorem pertractus 1290. libidinosus 2291 popularis 2375. satellites officij admoner 1559
Ericus Suenonis II. R. Dan. spurius 1061
Ericus III ambitiosus 2644 in foro 537. pacificus 1607
Ericus IV. R. Danorum latus Landoram tunat 81. peregrinatur 4163
Ericus X. Dan. R. in terra sancta agnitus 802
Ericus Pomeranorũ D. à Margarita R. adoptatus 866 Sueciæ regno sponte cedit 735. tyrannus 1624. eius classis mersa 545
Ericus Segersel R. dux fortis 2101
S. Ericus Sueonum rex bonus 1606. legislator 1567. Sueciam armis hostilibus liberat 1849. templa ædificauit 4141. ueneno sublatus 509
Ericus R. Gothorum magicũ pileum habuit 1545.2331 prudens in suis reconciliandis 1727
Ericus Thrax latro 3572 pirata exustus 478
Ericus Norwegus pugil prudens petendo 1707
ERIGINE cum Satribarzane congressus 2117
ERIGONE se suspendit 516. 517. amat patrem 55
ERIGONVS pictor 3700
ERINNA poetria 1154
ERIPHA γραῶς 2165
ERIPHANES furit amore 2327
ERIPHILE maritũ prodit 2514. ob torquem aureum 3525. uenefica 3590. eius monimentum 574
ERIPHVS Antiphanis uersus furripit 3560
ERIPPE à raptore occisa 470. perfida in maritum 3517
ERIPPIDAS auarus in præda 2507
ERISICHTHON famem ortus 508 filium prostituit 2286. helluo 2237. nemus Cereris excindit 3216
ERISTHENES inedia interfectus 508
ERIXO eques stylis graphiis confixus 486
ERIZELVS oculis captus 344
ERKEMBALDVS Burbathus hostiam in ore habet 1355. crudelis in nepotem 2774.2794
ERNESTVS Austriæ Marchio à uenatore fortuitò occisus 464
Ernestus D. Bauar. filij amasiam suffocat 2775
Ernestus Vœgelius typographus 3714
EROS inhumanus in coturnicem 2937
Eros iudicij dilationem Ciceroni nunciat 154. à Cicerone manumissus 154
Eros seruus fidus in Antonũ 3339
Erotis indignatio 311
Ἐρωτοπαίγνιον ludus 3784
EROSTRATVS Dianæ templum incendit 3589 ambitiosus 2573. nomen eius abolitum 1024
ERPO Verdẽsis episc. ob fidẽ seruatã ab Othone I. Imp. honoratus 3385. ius argentum cudendi accipit 781. ei uenationis ius concessum 782
ERSENIVS gladiator nobilis 493
ERVIGIVS Bambam R. dementat 1993
ERVOIA Chuporum ulciscitur 2770
ERYCTERAE Laconum seruitus 772
ERYNGII radix 52
ERYNNA tribas 2304
ERYTHRA arte sagittandi clara 393
Erythræi biremem inuenerũt 3628. furore correpti 17 grati in Thracenses 3361 Herculem admirantur 156 Herophilæ, Sybillæ natalibus celebres 945 eorũ numen 3130
ERYTRAS. R. rubro mari nomen facit 695.3618
ERYTION inter hostes seditionem mouet 1880
ERYX gigas 276. hospites necat 3514. pugil 402. urbẽ & templum condit 3148
ERYXO insidiis tollit tyrannum 3295. prudenter 1668
ERYXONA Archelao marito fida 48.2709

E S

ESAIAS doctor 4077. dolet Babylonis interitum 116 martyr 3020. Osiæ R. adulatus 2866. poeta & propheta 1140.1336. populum corripit 3085. ferra dilectus 486. ueritatis amans 2810. iudicium de prophetia 1502
Esaias patriarcha inhumanus in Andromenum 2936
ESAVS clemẽs erga fratrem 2670. Iacobo fratri dissimilis 1076. & Iacobus gemelli 269. Iacobum fratrem odio prosecutus 936 Iacobum osculatur 252 intolerans famis 2186. πολύγαμος 883. primogenituræ ius uendit 74.2231.3900 reconciliatur fratri 840. uberrimẽ flet 239. uenator 2651.3673. ob noracitatem Idumi nomen adeptus 683
Esai lacrymæ 237. natalis 4041. pietas in patrem 3325
ESBERNVS auxilia simulat 1873. fortiter dimicat 2139
ESCIGIVS Origenis bibliothecam restituit 38.8
ESDRAS ab exilio reuersus 4034. amicus Xerxis 858 auctoritate pollet 965. Babylone egressus 4018. bibliothecam restituit 3816 Deo gratias agit 3058. doctor diuinæ philosophiæ 4077. in Hierosolymã redit 4028. muros absoluit 4018. ieiunat 2215. Iudæos corripit 2826.3085. legem Domini recitat 2003. librũ legis in lucem renocat 605. 4036. orat p populo 3068 patriã instaurat 3244. populum docet 3002. profitibus ab angelo causas seruitutis Babyl. querere 1493 prophera 3337. sacerdos primarius Iudæorum 741 scenopegiam religiosè colit 4081. scriba uelox 3712. Syriacarum literarũ inuentor 1086. diligentia in docendo 3840
Esdræ fiducia in Deum 3046 fletus 237. memoria bona 33
ESERNIVS & Placidianus gladiatores æquales 1070
ESKYLLVS Lundensis Archiepiscopus igne sacro afflatus 364. infectando agilis 386
ESSENAE sacerdotes Dianæ 4188
ESSENI 1553. agricolæ 3651. cõtinentes 2221. controres mortis 2183. defuncti caput inaurant 570. diuitiarum contemtores 4082 expnere deuitant 240. facultates habẽt communes 616. celibes 2261. deprehensos in peccatis excommunicant 321. nuptias fastidiunt 68. iusiurandum uitant 142. iusti 3176 longæui 310. mercaturã contemnunt 3640. mortuos non lugent 103. pecora & mapalia pecuniæ loco habent 599 Sabbathum colunt 3077 seruos non habent 2897 solitarij 4052. suæ sectæ studiosus plorant 5745. unguenta negligunt 2337 uxoribus & seruis carent 40
Essenorum abstinentia 2117 gratitudo in legislatores 3368. mos in defunctorum corpora 577. parentalia 3113. pudor circa excretiones 2882. secta 4079. studium legendi 3811. taciturnitas 228. temperantia in cõiugio 2169. uestitus 2316
ESTENSES Ferraria potiti 4349
ESTERA animo linquitur 260. ad Assueri cubiculum ducta 4018. Darij concubina 2315.2319. formæ negligens 297. Iudæos defendit 3289.3308. modestè diadema suscepit 2549. orba parentibus ad regiũ culmen ascendit 951. pulcerrima 290. pupilla à Mardochæo educata 664
Esteræ ieiunium 4017. obedientia erga patruum 3316. prudẽtia in cõcordia seruãda 1731. supplicatio 3049
ESTIATORES sacerdotes 4188
ESTOLOMVS diligens agricola 3641
ESTONES succinum legunt 3979
ESVROPIS R. diuitiæ 615

E T

ETEARCHVS R. impius in filium 3511
ETELEV bellica acclamatio 251
ETEOBVTADES sacerdos 4189
ETEOCLES Thebanus æmulus fratris 2599. odit Polynicen 96.3537. Gratiarum templum primus, extruxit 3146.4187. eius filiæ in cupressus conuersæ 456 impia supplicatio 3196. sepulcrum 575
Eteocles Ephorus dux bonus 1658. prudens 1680.1915
ETEONICVS suis metum eximit 1798. prudens in seditione cauenda 1669
ETESBAAS R. monachus 4118
ETHBINVS monachus 4115
ETHAEVS fidus in Dauidẽ 3304
ETHELBERGA maritũ ad fidem conuertit 3001

ETHELBERTVS ad fidem cõuersus 3006. somnium 1428
ETHELDREDVS R. Angl. exulatum abit 797. baptismum fœdat 420.1364. tyrannus 1623. prodigium regni amittendi habet 1483 castitatem conseruat 2253
ETHELDREDA R. bis nupta uirgo 2267. castitatem conseruat 2253. monacha 4128
ETHELFREDI R. & filiorũ similitudo 1070
ETHELVVOLFVS monachus gratus in Leonem V. 3362. Osbergam uxorẽ duxit 870
Etheluuolphus Vintoniensis episcopus 4108
Etheluuolphus R. Angl. munificus in ecclesiam 2431.2432 perfidus in legatione obeũda 3444. pro rege & ducibus sacrificari uoluit 4168 Romæ scholã instaurauit 4068. donaria sacra 4152
ETHELSTANVS R. sacros libros transfert in Anglicũ sermonem 3003
ETHFINVS R. Scotorũ bonus 1606
ETHICO libertatis studiosus 2553
ETHODIVS R. Scot. muficis delectatus 1203. uenationis legem edidit 3631
Ethodius II. R. stipatorum cumultu cæsus 467
ETHRVSCA uirgo pudoris seruandi causa in Arnũ insiliit 2328
ETHVS R. carceris impatiens 2192. uelox pedibus 388
ETHVSA insula esse desiit 3940
ETHNICI Christum calumniantur 2855. rident Christianos 3207. superstitiosi 3112
Ethnicorum ad epilepsiam remedium 351. mos lugendi 99. numina 311
ETICO monachus 4118
ETOEMOCLES luctator 401

E V

EVA Adamum culpæ participem fecit 3762. carnib. abstinet 2216. ingrata in Deum 3197. marito infelicitatis auctor 3916. terra nata 269 unde dicta 692. loquax 225. uestitum negligit 2336
Eua Trotina concubina 2315
EVADNE in rogũ se cõiecit 479. fida in Capaneum 48.3595
EVAEPHNVS pastor 3661. pfidus in deposito 3552. Polycharis filium occidit 3514
EVAGES pastor 3661. poeta comicus afflatus numine 1149.3766
EVAGON philosophus & tyrannus 1205
EVAGORAS parasitus 2913
Euagoras Lagonis F. equabus uincit 405
Euagoras R. uix ab Atheniensibus ciuitate donat 733. Teribazo se subiicere noluit 215
EVAGRIVS à Satana tentatus 2109. ad fidẽ conuersus 3007. de Trinitate definienda quid senserit 140. mortuus suã sententiam inscripsit 362
Euagrius ob eleemosynã centuplum accipit 1368.1540. 2361.2381.2425.2427. episcopatum fugit 2649
Euagrius eremita 4054. frugalis 2222. pœnitens 3082
Euagrius historicus 1583. hyemẽ puteũ descendit 2258
EVALCIDAS D. Eretriæorum gymnasta 397
EVALDVS albus & niger martyres 3015
EVANDER Aborigines literas didicit 1098. coloniam ducit 623
EVANGELISTA Tarasconus musicus ineptus 128.4
EVANORIDAS historicus 1588. luctator 401
EVARISTVS Pp. titulos presbyteris diuisit 4110. decretum 4369
EVAX R. medicus 1235. de simplicibus scripsit 1221
EVBATAS castus in Laide 2263. Laidis nuptias eludit 1949. perfidus in promissione coniugij 3554. fidus in uxorem 3330. prudens 1681
EVBOICI opisthocome 298
EVBOIDAS alienã uxorũ cõmẽdantes reprehendit 1923
EVBOEA uirgo a morte seruata 2315
Eubœa insula enata 3939. esse desiit 3941. terræmotu concussa 637. Prætor ira mortuus 496
EVBOEVS poeta parodicus 1165.1145
EVBOEI fretũ adaggerarũt 2400. mulieres pulcras habent 283
EVBOEENSIS latro 3570
EVBOTAS cursor 399. de uictoria confidentia 72
EVBVLE ãnus fatidica 1372
EVBVLAEI disciplina 1752
EVBVLIDES logicus 1175. tragicus 1151
EVBVLVS Anaphlystius tyrannidem non inuadit 3289
Eubulus comicus 1149
Eubulus demagogus Athenienſibus pecuniam distribuit 624. disertus 1120
EVCHARIVS presbyter calculo laborans 353. resuscitatus 564
EVCHERIVS Lugdunensis episcopus 4106
Eucherius Vand. persecutor Christianorum 3238
EVCHIRA plastes 3705
EVCHETAE dæmones concipiunt 1544. puerum sacrificant 4212
EVCHIDAS ex causa mortuus 496
EVCHITAE hæretici 1320
EVCLIA uirgo dea 2265
EVCLIDES fratris iram reprimit 1691 sibi conciliat 1731. placabilis 2662
Euclides logicus 1175.1179. magna uoluptate mathemata tractauit 3859. mathematicus 1254. Megarensis philosophus 1193 tanquam sophista notatus 1177. muliebrem uestem mentitus 3810.4410
Euclidis de diis responsum 140. iudicium de elementis geometriæ 1255
Euclides Seuclus iocatur 2961
Euclides parasitus 2913
EVCLIO auarus 2517. præsegmina aufert 301. pusillanimis in aulæ iactura 2187
EVCLVS de Homeri ortu uaticinatus 1397
Euelus flu. anguillifer 3982
EVCOSMI sepulcrum 575
EVCRATES molitor 3711
EVCRATIDES à filio occisus 3518. cum paucis uincit 1054 strenuus bellator 2114
Eucratidæ filius cupidus regnandi 2597
EVCRITVS pro Euephenõ amico mortem subit 861. 859.864. fidus 3316
EVCTVS à Perseo R. confossus 470. maledicus 2927 quæstor Persarum R. 3656
EVDAMIDES de Xenocrate 1916. dehortatur à bello 1757. musicam contemsit 1285.1293. obrectatori prudenter respondet 1698 philosophum de bello dicentem ridet 1213.1635.1699. 3813 Thebanos consolatur 196. Xenocratem reprehendit 1702 indicium de bello suscipiendo 1923
Eudamidæ de Thebanorum exilio iudicium 1921. de Xenocrate 1562
EVDAEMONIDAS Stoicũ ridet 27
EVDEMVS adulter 2313 mathematicus 1254. medicus 1235. pharmacopola 3722
Eudemus tria in somno per iuuenẽ quendã didicit 1371
EVDICVS sophista 1206
EVDO D. Aquitaniæ Saracenos in Galliã euocat 3497 superstitiosus in sphœgia 317
EVDOXIA uel Eudocia Arcadij, Chrysostomi monita ægrè fert 2063. excommunicata 819 idola sustulit 3096. in partu obiit 491
Eudoxia Constantini Ducæ imperio præfecta 751. periura 3558. perfida in maritum 3524.3525.3608. Romani amore inflammata 1948. prudẽter imperium stabilit 1740
Eudocia Theodosij iunioris ingrata in Pulcheriam 3558.3602. Poetria 1170 Cyrũ poetã magnifecit 1170 docta 1200. peregrinata 3884. Stephani reliquias Hierosolyma affert 4135 donaria confert 2433
Eudoxia Valẽtiniani III. mariti cædem ulciscitur 2733
Eudoxia Valentiniani F. Hunericum maritum Arianum auersata 882.3087
Eudocia Colchorum R. uiidua casta 2270
EVDOXIVS hæreticus 1321 martyr 3021. medicus 1240
Eudoxus Gnidius Apim de morte consulit 1350.1415 astrologus 1262.1263. auarus 2495. Gnidiis leges scripsit 1560. machinarũ artẽ inchoauit 1295.3627. magna uoluptate mathemata tractauit 3859. mathematicus 1254. medicus 1233 Platonem audit 3853
Euduxi mortis præsagiũ 1365
cũ Platone concertatio 1256 iuuẽtum curuæ lineæ 1294 iudiciũ de astronomia 1265 specula 1265. studiũ discendi 3771
EVDOCIMVS seditionẽ cõpressit 1809
EVDOES terram colunt 3128
EVELID persecutor Christianorum 3244
EVELPIDES chirurgus 1234
EVELTHONIS donarium Delphis 2433
EVMERVS Messenius ἄθεος 3171. historicus 1587
EVENOR pictor 3699. filiũ docet 3760
EVENVS opilio 3657. excæcatus 4892. negligens 3641
Euenus uates, aruspex 1140. 1339.1344. Apharetum insectatus 245
Euenus elegiographus 1153
Euenus fluuiis 695
Euenus R. impatiẽs dedecoris filiæ 2194. mortis Cadallũ 2193. obseruatores instituit 161. primus iuramentum à suis exegit 185. fortitudinem docet 2041. se submersit 511
Euenus III. R. Scot. centũ concubinas habuit 4361. libidinosus 2276. strangulatus 516. tyrannus 1623
EVEPHENVS philosophus 3315
EVERHARDVS. Vide Eberardus
EVERMODVS episc. chirotecas recuperat 605. dæmonẽ expellit 1514.1659. uinctos soluit 1518 (1342
EVEXIPPE Scedasi F. uates
EVFREDVS apostata 3174. apostasiæ pœnas dedit 3182 in carcere perit 560
EVGAMNVS à Musæo uolumen furto sustulit 3560
EVGENIA Rom. uirginitatẽ custodit 2260. precib. gratuitò curat 2451. sexum mẽtita 440.1687.2819. uirgo humilis 2526. clemẽs 2680
EVGENIVS Barbarus Florã & Lucillam libertate donat 2271
Eugenius Carthaginẽsis episc. 1308.4105. exul 791
Eugenius grammaticus 1093. post Imp. 954.1606
Eugenius I. Pp. monachos intra monasteria cõclusit 4113 statuit, ut episcopi carceres haberent 4176
Eugenius II. Pp. munificus in pauperes 2262
Eugenius III. Pp. Clarã uallẽ uisitat 242.3816. totũ Occidentem ad arma capiendã incitat 1755
Eugenius IV. Pp. doctos amauit 3376. exactionẽ sustulit 2457. morosus 2930. ualuit æneis concilium imprimit 2517. otiosos exulatũ mittit 3458
Eugenij IIII. Pp. & Amedei schisma prodigio deputatum 1467. felicitas 3899 cũ Ioanne Palæologo certa 1336. Pontificatus pace insignis 754 ei pontificatum eremita prædixit 1434
Eugenius R. Scot. clemens in regios liberos 2679. Christianos persequitur 3238. iniustus in nõ puniẽdo 3480

otiosos in exilium egit 3781
tyrannus 1623
Eugenij R. funus honorificũ 958. metus mortis 2058
Eugenius 550
Eugenius III.R. Scot. clemẽs in subditos 2878
Eugenius IV.R. otiosos exulatum mittit 3458
Eugenius VII.historicus 1593
EVGRAMMVS plastes 3705
EVHEMERVS Messenius &c. 3189. elegiographus 1153
EVILMERODACHVS Ioachinum captum humaniter tractat 2672.2899. patris sepulcrum violat 3214
EVIVS tibicen 1281
EVLAEVS flu. saluberrimus 3944
Eulæus maledicus 2927
EVLAGIVS monachus 4122
EVLALIA martyr 3018. sub columbæ specie uisa 1392
EVLALIVS monachus miraculo innocentiam suã probat 1374.. honorem fugit 2536. certat de pontificatu 2590
EVMAEVS mane prandebat 4329. subulcus 3658. superestharum uictimam fecit 4218
EVMAEVS pictor primus sexum distinxit 3628
EVMELVS & Satyrus filij Parysiadæ R. iussi canere 1411.1412
EVMELVS poeta historicus 1142. tæuus in filium 2788. 2773
EVMENES Anagyrasius Alexandrum irritat 2559. ambitionem ducum refrenat 2527. Attalum Eblandè reprehendit 203. strenuè pugnat 2108
Eumenes Cardianus bello clarus 2084. ex aurigarex factus 952. humanus 2579. in conuiuis 2908. iure cõferendi dignitates donatus 783. patiens captiuitatis 2176.scriba Philippi R.3670 tirular exercitũ 1770. suis timorẽ abstergit 1797.1873
Eumenis Cardiani auaritia 2517. fides in amicos 3316 parer auriga 3684. tentorium incensum 651. comiter dimittit milites 1769 equos exercet 1810. hostib. elapsus 1779. in uinculis mortuus 534. milites ab impedimetis deterret 1785 patiens cladis 2174. stipendia cõparat 1825. suorum defectionem continet 1801 1802.1803. suos à præda cõtinet 1799.2461. Sertorio similis 1069
Eumenis prudentia bellica 1764. in auertẽda inuidia 1691. in conseruanda concordia 1723. in reconciliando Alexandro 1730. legum militare 702. sommum de victoria 1459
Eumeni Antigonus & Teutamus imminent 111
Eumenes Pergamenus ebrietate perit 503
Eumenis bibliotheca 3807
Eumenis caritas in patrẽ 3328
Eumenis & Pratiæ monstra 64
EVMOLPIDARVM in Alcibiadem diræ 187
EVMOLPVS arborum culturã inuenit 3953. Græcos lacris initiauit 4892. poeta 1141. primus Eleusinia sacra instituit 4187
EVMORPHVS Rom. 1394
EVNAPIVS eunuchus propria lege perit 3220.3917. uaria fortuna usus 3912
EVNAPIVS uitæ 1588
EVNICA rusticũ ab osculo repellit 254. Timotheum filium instruit 3090.3760
EVMICVS cælator 3702
EVNOMIA uirgo eloquens 1124
EVNOMIVS citharœd⁹ 1280 eius statua 979
Eunomius episcopus 4105 hæreticus 1321. pretũ lepros 371. precibus seruauit Constantinopolim 2708
EVNOMVS R. cum Aristone de musica certat 1286. cultro coquinario periit 486 inuictus in pharmacis 424
Eunomus medicus infelix 1242
EVNOSTVS falsò ab Ochina accusatus 141
EVNVCHVS Candaces 1307 Vide Candaces.
Eunuchorum libido 2303. 2304
EVNVS autor belli seruilis per Siciliam 1989. contra dominos 3530. Eslia prædicit 1493. latro 3570. phthiriali periit 526. seruus 814
Eunus fellator 2322
EVODIVS disputator subtilis 1178. primus Antiochiæ episcopus 4103.4105
EVONIVM Scotorum regia 3954
EVOPIS imprecatio 189
EVPALAMIVS anchorã bidentem fecit 3618
Eupalinus architectus 3716 fossam Samii fecit 3717. templum Samium extruxit 3717
EVPATORIVM ab Eupatore R. 1231
EVPHEME nutrix Musarum 2525.3666
EVPHEMIA leonibus obiecta 472. martyr 3018. eius corpus in mare demersum 1923
EVPHEMIANVS Elcemosynarius diuinitus remuneratus 2312. continens 1268
EVPHEMITAE hæretici 1320. martyres 2183
EVPHEMIVS ab Anastasio Imp.exigit fidem 3085. episcopus 4105
EVPHORBVS medicus 1235 pastor 3661. sacrificat ochinouulpem 4208. superstitiosus magister 3107
Euphorbus proditor patriæ 3496
EVPHORION Antinchi M. bibliothecarius 3056. elegiographus 1153
EVPHRANOR gram.longæuus 309
Euphranor pictor 3621.3699 Grammaticum de Iouis archeryro consulit 315.3806 septum superauit in Neptuno pingendo 3881
Euphranoris de Parrhasio iudicium 3644
Euphranor Sicyonius scalas se cit 3723
EVPHRASIVS ep scopus terræmotu periit 1483
EVPHRATES imperijssimes 3932. Seleuciam fœcundat 3945
Euphrates philosophus seipsum occidit 67.458.1505 tyrannus 1205
EVPHRAXIA ambitionem reprimit 1685. clemens in obtrectantes 2685. iejuniis domat carnem 2258. monacha 4130. morte defendit pudicitiam 2328. munifica in pauperes 2361. onere libidinem exuit 2257. à satana tentata 2110. uidua casta 2260. uirgo clemens in iniuriantem 2664. frugalitas 2222. iejunia 2215 prudentia in pudicitia seruanda 1682 mors prædicta ab abbatissa 1392. uotum castitatis 2257
EVPHROSYNA à parentib. ad monachos fugit 2257 sexũ dissimulat 440.1687 XXXVIII. annos in cella egit 3062.4164
Euphrosyna uenatrix 3636
EVPOLEMVS legatus 399. 743
EVPOLIS comicus 1148 naufragio periit 513. miles 1203. mordax 2926. scriptor iuuenis 3827
Eupolis ruina oppressus 500
EVPOLLIDIS iuramentum 143. monimentum 576
EVPOMPVS pictor celebris 3699
EVPORVS seruus Gracchi 814
EVPYLI lacus uox 1432
EVRICVS R.legislator 1566 prædixit suam mortẽ 1410
EVRIPENSES se tuentur contra Esmanem 1820
EVRIPIDES à canibus laceratus 474. à Plinio reprehensus 1220. ab ignauissimis superatus 1164. Agathonem osculatus 253. anno XVIII. scripsit tragœdias 3734. Archelao R. carus 1858. athleticæ studet 1196. aureo scypho ab Archelao donatus 2441. à comitiali morbo liberatus 350.362. Physicem reliquit 1229. duas uxores simul habuit 884. exul 793 honorifice sepultus 1019 impatiens adulterij coniugis 2195 imperitus Cosmographiæ 1258. in Timotheum exibilantem 1285 Medeæ scelus finxit 2857 μισογυνὴς 690.1933. musicam luctu adhibendã censet 1885. ob crebrum eiusdem literæ repetitionem insuauis 110. obscuris parentibus natus 649. oris grauceolẽtiam excusat 419. 1706. pæderastes 2302. Philemoni carus 47. φιλογύνης 2292. philosophus scenicus 1213. pictor 1202 primus fabularum principijs argumẽta inseruit 1138 pocillator fuit 3664. quin quies uicit 1041. ridentem reprehendit 235. Socratis memoriam in theatro refricat 1703. Socratem imitatus 3806. à Socrate laudatus 1560. temulentus 2245. tragicus 1150. tristis & morosus 2929.2988.
Euripidis confidentia in poesi 3861. dies natalis 4021. diligentia in scribẽdo 3828. elogium 987. excusatio 2821. fiducia de se 2811. mater olera uendidit 3680. natalis 4041. peregrinatio 3883. præceptores 3759 sepulcrum 576. cœlo tectum 969.1919. taciturnitas 3349. auctoritas apud Syracusios 1018. uxores adulteræ 1063
EVROPA auara meretrix 2510. à præceptoribus rapta 3365
Europa unde nomen nacta 695
Europæi bellicosi 373
Europæorum cadauera cito putrescunt 566
EVROPVS infans à militibus in aciem gestatus 1786
EVROTAS R. Eurotam flu. deduxit 2401
EVRYALVS cursu certat 399
Euryalus & Lucretia amantes 55
Euryalus lateritiarum ædium inuentor 3628. à patre occisus 469
EVRYBATES Agamemnonis præco 3663. procerus 275. timore obmutuit 229. prudens in Achille flectendo 1739
Eurybates fur astutus 1979. 2562
Eurybatus à Cræso deficit 3581
Eurybatus luctator 400
Eurybatus proditor 3578
Eurybatus Sybarin feram domat 2137
EVRYBIADES baculo Themistoclem pulsaturus 257 præfectus classis 748 eius monimentum 575
EVRYCION cælator 3702
EVRYCLEA Vlyssis nutrix 3667. taciturna 228
EVRYCLES calumniator 2851. ἐγγαστρίμυθος 1268 uates 1337
EVRYDAMAS pugil 402
EVRYDICE à serpente occisa 475. Orpheo cara 49
Eurydice ætate prouecta literas discit 3769. mortis toleranda 2168. mortis optionem habet 216.554.784 Olympiadi imprecatur 187
Eurydice uxor Creontis morte filij cognita se suspendit 56. adultera 2314
EVRYLOCHVS Tratus seruum uero persequitur 90
EVRYMEDONTIS sepulcrum 575
EVRYMNVS auctor contentionis 191.2920
Eurymnus calumniator 2849. 2761
EVRYPHAEVS dentibus cõtinuis 294
EVRYPONTIDARVM familia celebris 946. regum sepulcra 575
EVRYPYLVS arcana Bacchi profanat 3227. insanus 15 uates 1339
Eurypyli nomen ob cædem Aesculapij ex hymnis deletum 1034

EVRYSTHENES Procli fratri dissimilis 1076. Laconiam diuidit 616
EVRYSTHEVS in acie cadit 539. Herculis posteros expulit 2645. Herculem laudat 2822.2842 eius sepulcrum 575
EVRYTHRIVS eunuchus 355
EVRYTION occisus à Peleo 463. sagittarius bonus 393. 404
EVRYTVS lippus 342. sagittarius bonus 393. fidus in Aristodemum 3314
EVSEBIA Imp.ambitiosa 2633. sterilis 411
EVSEBIVS Alexandrinus adulator 2852
Eusebius Cæsariensis episcopus 1313. amicus Pamphili 353. de uita Pamphili scripsit 1587. Pamphili nomẽ assumit 680. historicus 1583.1588. uirginitatem custodit 2254
Eusebij Cæs. mors pia 554 prudentia in defendenda religione 1673
Eusebius Episcopius typographus 3714
Eusebius frater Longus 276. 4121
Eusebius hæreticus 1310
Eusebius martyr 3016.3028
Eusebius Samosatenus episcopus 4104. clemens in miserior Arianam 2683. habitum mutat 439. patiens exilij 2177. tegulæ ictu periit 501. constans 3071
Eusebius Sardus lapidatus 483
Eusebius Vercellensis episcopus exul 791
EVSICHIVS eremita 4056
EVSTACHIVS Bolionius fortiter Hierosolymam oppugnat 2146
Eustachius episcopus æreo tauro combustus 487. hæreticos damnat 3090. martyr 3023
Eustachij filij à bestiis seruati 321. patientia 2157
EVSTASIVS monachus 4123
EVSTATHIVS aulicus Traiani combustus 481
Eustathius eloquens legatus pro præstigiatore habitus 1121
Eustathius episcopus 4104 noluit deserere suum gregem 3308
Eustathius superstitionis magister 3106
Eustathius historicus 1584
[redacted] Hierosol. non contendit de re[redacted]
EVSTOCHIVS in uenatione conuertitur 3677. munificus erga inopes 2381. 2425
EVSTOCHIVM docta 1200. monacha 4130. uirginitatis exemplum 2265. pia in matrem 3319
EVSTORGIVS episcopus lupum cicurat 3660
Eustorgij secundi baptisteriũ 2411
EVSTRATIVS martyr 3015
Eustratij Macedonis duellum cum Constantino 2118
EVTELIDAS Lacon pancratiasta 398. sui amore periit 2311
EVTHALIVS impostor 1950
EVTHARICVS à Theoderico Ostrogoth. R. in generũ cooptatus 896
EVTHYCRATES statuarius 3703
EVTHYDEMVS à rege suo deficit 3582. poeta 1144 sophista 1206
EVTHYMENES Isthmiis ludis uicit 406
EVTHYMIVS Mediol.in exilium deportatus 3208
Euthymius Lõgus monachus 276.4121
Euthymij monachi fides à Stelire probata 968
EVTHYMVS Locrẽsis pugil opt. 397. saxum ingens portat 392. armis cum genio congressus 2110. dispariuit 457. pro deo habitus 976
Euthymus coquus 3720. salsamentarius 3721
EVTYCHE fœcunda 411
EVTYCHES hæreticus 1321
EVTYCHIANORVM dogma erroneum miraculo patefactum 1357
EVTYCHIANVS monach⁹ 4121
Eutychianus Pp. humanus in mortuos 2874. accusationem coram iudice scripto fieri uoluit 4176
EVTYCHIDES ineptus poeta 157
Eutychides Mercurij signum aufert 3229. statuarius 3704
EVTYCHIVS à Gregorio M.conuersus 3009. hæreticus 1321.1322
EVTYCHVS à Paulo resuscitatus 563
Eutychus agaso 3659
Eutychus Agrippa libertus 773. auriga 3684. in dominum perfidus 3533. periculo elapsus 1709
Eutychus pictor ineptus 3632
Eutychus Sabinus diues 598. thesaurum reperit 592
Eutychus Spartanus cæcus pugnat 86
EVTRAPELVS tonsor 3665
EVTROPIA martyr 2027
Eutropia Syra partum suppo nit 1947.2850
EVTROPIVS eunuchus 355 historicus 1585.1588. martyr 1307
Eutropij Constantinopolitani elogium 990
E X
EXAMITES insignis latro 3212.3571. in præda iustus 3279.3346
EXARCHATVS 4252. eius finis 734
EXCOMMVNICATIO 4315 eius formulæ 186
EXECESTIDES in peregrinationibus immodicus 242
EXHILARATVS puer uas furatur 3562
EXILIVM duplex 4315
EXITANORVM ciuitas fallamentariis abundat 3989
EXONIENSES se tuentur contra Ricardum 1820
EXTERRICINEI 271
EXTISPICIVM 1368
EXVLES 4315
EZECHIAS R. ambitiosus 2574. confitetur peccata sua 2818. cupidus prolis 76. Deo grates male agit 3198. fœdus cũ Berodaco init 3210. idola tollit 2998. 3095. mortem timet 37. 2053. à peste liberatus 369. ope diuina Assyrios uincit 369.620. pacis amans 40. 175. 191. 2055. pascha celebrauit 4042. pius 3035. populum ad pœnitentiam uocat 2999. populum conuertit 3003. sacrificia restaurat 4028. Salomonis librum cremari iussit 3098 templum repurgat 4028
Ezechiæ diuitiæ 607. fletus 238. gestus orandi 5054. iudicium de prophetis 1502 patientia 2171 pœnitentia 3082. preces exaudite 3048. 3051.3052. superbia 3919
Ezechias latro 3569
EZECHIEL propheta 151. 1336.4077. ab impius non corruptus 3040. Ecclesiæ Dei mysteria uidet 4028. in Chaldæa uidet gesta Hierosolymis 1381. scelera Iudæorum agnoscit 4035. tristis ob pœnas Israel 116 uaticinatus de olla ænea 4039 uidet similitudinem gloriæ Dei 1384
Ezechielis prima uisio 4018 secunda 4018. prophetia 4024.4026.4030.4033
EZELINVS Rom. tyrannus 1621. Vide Acciolinus, uulnera dilaceranda periit 461. mortis oraculum 1508
F A
FABARIAE Calẽdę Rom. 4031
FABARIAE thermæ 3946
FABER quidam Barcẽ tuetur 1619
FABIA Ambusti F.auctor plebi magistratum cõmunicandi 2573. plebeio nubit 873 inuida in 2621. sorori ludibrio est 208
Fabia Ambusti F. uirgæ sonitu perterrita 94
FABIA Fabriciani uxor adultera maritum occidit 2314. 3525
Fabia Vestalis 4192
Fabia lex de ambitu 2527
Fabia stirps extinẽta 661
Fabiæ familiæ posteritas clara 1071
FABIANI episcopi uertici columba insidet 710.1397. 4097
Fabianus Pontifex chrisma quotannis instaurari uoluit 4172. ter quotannis eucharistiam sumere iussit 4170. studiosus historiæ 1593. uetuit consanguineã ducere 4165. Nouati errorem condemnat 3069
FABITIVS epigrammatographus 1146
FABIOLA Romana docta 1200. studiosa theologiæ 1543. monacha 4129. munifica in pauperes 2361. pœnitens 135
M.FABIVS Calenos incautos opprimit 1852. cunctationem simulat 1788. è captiuitate elapsus 761. filium furti condemnat 3453 ob mortẽ patris triũphum ducere renuit 2534. 2906. seuerus in filium 2705.2789
M.Fabij in re bellica cunctatio 3843. fides in fratrem 3329
Fabij Aemiliani trophæũ 964 uictoria de Gallis 1043
Q.Fabius Allobrox cognomi natus 690. & eius F.prodigus 2386. à Q Pompeio exhæredatus 1034
M.Fabius Ambustus 686. indulgens in filiam 2800. euans urbem intrat 1014 triumphat 4025.4055
Q.Fabius Amiculus Anxur capit 1876. contra Barbaros pugnat 3544
Q.Fabij Ambusti filij periti in legatione 3484
M.Fabius Buteo dictator creatus 4248. dictatura se abdicat 735
C.Fabius Dorsuo Gabino ritu sacrificat 3053.3154
Q.Fabius Eburno pullos iuuat 296
Fabius Fabulus Gallam occidit 3559
Q.Fabius I.C. legatus prudes 1641
Q.Fabius Labeo callidus iudex 2011. iniquus 1982.3483 inter Iureconsultos à Cicerone numeratus 1870
Q.Fabius Maximus cunctator 683.1783. à consulibus obiurgatus 3460. aduersus Samnitas legatus 743. Al hobrogos uicit 4034. ambitiosus 2577. antea infamis post Cannensem cladem auctoritatem consequitur 966. Antiochum classe priuat 1887. Arpos capit 1893 augur 1344. Campanos fame conficit 1905. castra mutari sæpe iubet 3759. captiuos redimit 2371. aladem prædixit 1931. clemens 91. comperitor Octacilij 2544. contra Hannibalem sacra uouet 3134 Cons. factus 725. coniuratum reuelat 2537. contemtu cæremoniarum suos confirmat 1791. Cunctatoris nomen fert 2562. defectores punit 3448. dictator declaratus 972. Dictaturæ honorẽ resipuit 1547. dictaturã deponit ob sortis occentũ 735. dux sortis 2091. ex nympha genitus 1058. explorat Hetruscos 1836. Equitius meretur 783 filij gratitatem commendat 1917.2549. filio imperium prudenter comparat 1736. filium non luxit 103. Hetruscos superat 1866. Honoris templum ædificat 3146. 3253 hostes distrahit 1846. hostes laffat 1851
Q.Fab.Max.in consulatu mortuus 537. insigna dictaturæ sumit 2544. insigni memoria 34. Italiæ pater dictus 678. leno sui militis 2276.2287. longæuus 300. L.Aemilium auunculum 157 Marcello collega dissimilis 1077. militi extra castra pernoctanti ignoscit 1809.1799. milites segnes punit 3402. Minutio

auxiliatur 172. naues incendit 1795. obiit 4039. Oiuula dictus 681.684. 3733. patiens cladis 2175. conuiciorum 2172.3867. deiectionis 2174. mortis filij 2180. planctus muliebres sedat 196. præda abstinet 606.2458. prudenter Carthaginenses ad bellum incitat 1755. quartana liberatus 362. Scutum populi dictus 681. signa Tarentinorum non mouit 3157. suis metum eximit 1799. suorum fidem retinet 1800.
Q.Fabius Max. superstitiosus 3116. Sibyllinos libros inspicere iubet 3130. Tarentum capit 1837.1900. triũphat 4022
Q. Fab. Max. beneficentia in Minutium 172. castrametatio 1821. Corona à Senatu & pop. data 1003. de Tragicis iudicium 1160. elogium 991. Aretij inuentum 992. exercitia militaria 1769. fides in filium 3318 in pactis 3307. 3348. filius degener 1074. funus honorificum 956. genus belli 1758. loci 2965.2966. in Linium 2887. lex de magistratu petendo 3255. maturitas in agendo 3836. oratio in funere filij. 961. patientia 2157. trophæum 964
Q.Fabius Max. Gurges cognominatus 683. adulteros punit 3406. munera Ptolemæi renuit 2454. prodigus 2386. triumphat 1010.4022.4033. Veneri ædem facit 3146
Q.Fabius Minutius ne militis quidem incolumitatem cõtemnit 3307
M.Fabius Pamphilus I.C.1570
Q.Fabius Pictor 3700. ambitiosus in scriptione sui nominis 2587. gloriæ causa pinxit 2454. historicus 1585. mẽdax 1591. surrectoſs 1570. triumphat 4022
Q. Fab.Max. Rullianus dictator 743. filium coſs. reuocatur 3298. 3300. Maximi nomen accepit 677.4242. milites segnes punit 3402. triumphat 4037. fidus in filium 3318. hostibus illudit 1846
Fabius Sabinus I. C. 1573. à leno uitio seruatus 315
Fabius Sanga Allobrogum patruus 206
Fabius senator, pilo suffocatus 515
Q.Fabius Semilianus filij impudicitiam punit 3407
Q.Fabius Seruilianus seuerus in filiam 2705
Q.Fabius trib.plebis 4249
C.Fabius Venox 686
Q. Fab. Max. Verrucosus cognominatus 687
Q. Fabius Vibulanus triumphat 4030
Fabij ad Cremeram cęsi 4026. 4033. fortes 2104
Fabij Fudij prius uocati 686
Fabij Pictores cognominati 683
FABIORVM familia clara 947
Fabiorum familia uenationibus dedita 3673
Fabiorum nomẽ unde 685
FABRIANENSIS quidam cum mortua coit 2300
Fabrianensis populus in principes conspirat 62
FABRICIANVS matrem occidit 2759.2790.3614
Fabricianus matricida in iudicio absoluitur 766
A. FABRICIVS canes curribus iunxit 405
A.Fabricius canum cicurator 3660
C.Fabricius Lucinus abstinẽs 2211.2204
C.Fabricius pauper 667.669
C. Fabricius certat liberalitate cum Pyrrho 2380
C. Fabricius dona contemnit 606.2453.2454.2455
C. Fabricius elephanti barritum non exhorret 95.2158
Fabricius gloriæ studiosus 2514
C.Fabricius legatus prudens 745.1641
C. Fabricius luxum supellectilis cohibet 2334
C.Fabricius patriam auro pręfert 3290
C. Fabricius parcus in supellectile 621.2421
C.Fabricius Pyrrhi amicitiã aspernatur 846
C.Fabricius Rufinum carpit 2832
C. Fabricius Rufinum senatu mouet 3402.3408
C.Fabricius à Thurinis obsidione liberatis statua donatur 982
C.Fabricius triumphat 4022. 4038
C. Fabricij auctoritas apud Pyrrhum 966
C.Fabricij confidentia 2842
C.Fabricij constantia 990
C.Fabricij iudicium 1915
C.Fabricij iudicium de seipso 2838.
Fabricius Columna à Ferdinando R. deficit 3581
Fabricius Columna capitur 801
Fabricij Columnij fides in Aretinum 3383
Fabricius Maramaldus falso accusatus 2856.2861
FABVLLVS sordidus 2487
Fabulli conuiuæ 4316
FABVLLA ambitiosa 1585
Fabulla formam astutè commendat 1972
Fabulla meretrix 1318
FACINVS Canis perfidus in Papienses 3512
Facinus Canis rapinis crescit 3486
Facinus Canis iocatur in spoliatum 2963
FACIVS Cardanus magus 1332
Facius Cardanus spectrum uidet 1348
FACVLA Cluuia meretrix 2317
Facula Cluuia fida in Rom. 3312
Facula Cluuia captinos alit 2365
FAFILLA Legionis R. abursso interfectus 472.537
FALCATI currus 4341
FALCONES unde dicti 688
FALISCI alumine abundãt 3972
Falisci Romanos fugant 1870
FAMIS supplicium 4313
Famis tormentum 4312
FANESII auribus regnantur 293
FANNIA humana in Mariũ 3364. clemens 2687.2900. 2402
Fannia maritum in exiliũ bis secuta 3868
Fanniæ fides in maritum 49. 3336
L. FANNIVS à Mithridate deficit 3582
Fannius Cæpio se occidit 459
T.Fannius iniustè accusat seruum 3478
Fannius poeta ineptus 1157
C.Fannij lex de luxu 2353
FANOLEHEN census 812
FANTINVS Syracuſanus Balsamio se addicit 817
Fantinus Syracuſanus Motabrum flumen transit 1517
Fantinus Syracuſ. nauem insequentium immobilem facit 1518
Fantinus Syracuſanus precatione picula depellit 3049. 3052
FARA uirgo casta 2256
Fara uirgo usum amisit 345
FARDVLPHVS monachus 4120
FARINATA amãs patriæ 43
FASCICVLVS temporum 1584
FATVA Fauni 1342
FAVCIA tribus Rom. infausti ominis 1364
FAVENTINORVM fides in Manfredos 3304
FAVNA nunquam uirum uidit 2260
FAVNVS Barbaris arma adimit 1884
Faunus hospites immolat 3514
Faunus incestuosus 2306
Faunus Italis auctor religionis 3106
Faunus metalla reperit 1267
Fauni festa celebrata 4038
Fauno sacrum 4032
FAVO archiminus 1168.1978
Fauo Vespasianu carpit 1824. 2829
M.FAVONIVS imitator Catonis iunioris 3810
Fauonius Cn. Pũpeij unctor 3665
Fauonius Pompeium carpit 2826
FAVORINVS philosophus Athenis statuã meruit 980 Vide Phauorinus.
Fauorinus philosophus Hadriano in disputatione cedit 1705
Fauorinus philosophus heres Herodis Attici 862
Fauorinus patiens deiectionis statuæ 1028.2173
FAVSTA Augusta Constantini M. libidinosa 2293 in balneis suffocata 518.558 iniustè accusat primignum 204. quatuor libros enixa 410
Fausta fida in maritum 3333
Fausta martyr 3009
FAVSTIDIANAE sodales 4192
FAVSTINA Augusta Antonini ab amore gladiatoris liberata 18
Faustina Augusta adultera 2315
Faustina geminos peperit 410
Faustina uxor Antonini Mater castrorum 2077
Faustinæ diuini honores exhibiti 977
Faustinæ duæ æquales 1071
FAVSTINVS Secundum militem ecclesiæ membrum fecit 4130
FAVSTVLVS pastor 3661
Faustulus pusillus 277
FAVSTVS Sylla accusatus absoluitur 768
Faustus Sylla ære alieno obrutus 671
Fausti iocus in sororem 2961

FE

FEBRVARIVS ambitiosus 2576
Februarius mẽsis à Numa institutus 4019
Februarius mẽsis unde nomẽ habeat 696
FECENIA Hispala meretrix 2317. tutoris optionem accipit 782.4316
FECIALES à Numa primũ instituti 4131
Feciales sacerdotes 4131
FEDERICVS. Vide Fridericus.
FELICIANVS Pannonius ambitiosè regnum conseruare nititur 2646
FELICIANI heretici 1323
FELICITAS à leopardis lacerata 472
Felicitas martyr 3019
Felicitas patiens in suorũ morte 2179
FELICVLA martyr 558.3017
Feliculæ iciunia 2215
FELIX Abbiritanus episcopus ob religionem exilium passus 3030
Felix Carthaginensis cæcitate liberatus 343.347
Felix hæreticus 1323
Felicis episc. pœnitentia 3080
Felix cum sorore Regula decollatus 4035
Felix Claudij Cæs. seruus præfectus Iudeæ factus 953
Felix præfectus Iudeæ auarus 2500
Felix præfectus Iudeę Paulum apostolum uincit 3473
Felix Hemmerlin historicus 1586
Felix I. Pp. dedicationis Ecclesiæ festum instituit 4146
Felix I. Pp. festum martyrũ instituit 4146.4167
Felix Pp. sanxit, ut non nisi in loco sacro missa celebraretur 4167.4168
Felix III. Pp. templa ædificat 4141
Felix IV. Pp. [redacted] 435
Felix IV. Pp. templa struxit 4139
Felix V. Pp. excommunicatus 818
Felix Platerus anatomicus 1224
Felix Platerus puer fanij artificium mirabatur 3734
Felix Platerus tornando animum relaxat 3714
Felix quæstor uasa sacra profanat 2229
Felix Rauennas archiepiscopus ambitiosus 2627. Iumine orbatus 345
Felix Ruffatæ factionis auctor 82

84 3684
FELINVS I.C. 1575
FELTRIAE incendium 644
FEMINA. Vide Mulier.
FENELLA improba mulier 1612
Fenellæ statua miræ artis fabricata 1972
FENGO R. Danorũ fratrem occidit 3536
FERDINANDI Alcidij præda 596
Ferdinandus Austrius eques Garcerij ordinis factus 1008
Ferdinandus Castulonẽsis uitã regnumq; ferè amisit 320
Ferdinandus Coutignus ambitiosus ob uictoriam 2587
Ferdinandus Cõsaluus hostis corpus honestat 2678
Ferdinandus Consaluus Magnus cognominatus 678
Ferdinandus Consaluus Sanctium occidit 2123
Ferdinãdus Corteiius nouas terras inuenit 1218.3653
Ferdinandus Corteiius Petro apostolo deuotus 1362.4153
Ferdinandus Daualus Piscarius ab Aethiope seruo interfectus 471. à febre liberatus 363
Ferdinandus Daualus à morte seruatus 314
Ferdinandus Daualus captus in carcere dialogũ de amore scripsit 3868. clemens in Othonem Vicecomitem 2683
Ferdinandus Daualus hostibus elapsus 1779. nunquam sine lorica dormiebat 2054
Ferdinandus Daualus puer multus in simulacris bellorum 3738
Ferdinandus Daualus seditio sum Vegam punit 3447
Ferdinandus Daualus Spinosam suspendit 3454
Ferdinandus Daualus stipendia conseruat 1829
Ferdinandus Daualus tormẽto propè interfectus 325
Ferdinandi Dauali encomiũ 990
Ferdinandi Dauali iudicium de bello 1925. machinarum apparatus 1814. moderatio in uictoria 2050
Ferdinandi Dauali sententia de exploratoribus 1836
Ferdinandus Gomecius elephantum uulnerat 2134
Ferdinandus Gonzaga podagra obijt 523
Ferdinandus Gonzalius uxoris dolo liberatus 3335
Ferdinandus Gonzaga S. Desiderium recipit 1902
Ferdinandus Gundissaluus à dæmone tentatus 2110
Ferdinãdus I. Imp. Testamentum nouum Turcis edi curauit 2413. frugalitate carnem domat 2158. liberalis in Langium 2430. phthisi obijt 521
Ferdinandus I. Imp. Solymano argenteam machinã dono mittit 1297. eius imperium pacificum 853
Ferdinandus Magallanus Caroli V. classis nauarchus 2138. fretum Australe inuenit 1218. Lusitanorum Regem ultus 2734. nouas terras inuenit 3653. uictoriæ immortuus 536
Ferdinãdi Magellani nauis reliquiæ Hispali seruatæ 985
Ferdinãdus Ponzetta [redacted] 2394
Ferdinãdus R. Arag. ambitiosè regnum conseruat 2641. apostatas Iudæos occidit 4175
Ferdinandus R. Aragonius ciuibus & militibus gratus 46. eques D. Iacobi creatur 1008
Ferdinandus Arag. R. ex sincope reuixit 352. hostem metuit 30
Ferdinandus R. Arag. fidus in nepotem 3319
Ferdinandus R. Arag. gratus in equum 3370. in clade fortis 2176. patiens defectionis 2178. procerũ cadauera condita adseruat 571
Ferdinandus R. Arag. templũ S. Angeli spoliat 1828
Ferdinandi R. Aragoniæ contentio de regno 2543. crudelitas 2752. cum Ludouico Galliæ R. colloquium 249. exploratores seruorum timidi 94. fides in tutela 3350. prædictio 1437. temperantia 2221
Ferdinandus I. R. Aragonius apoplexia mortuus 528. lecta historia cõualuit 1590
Ferdinandus II. R. Arag. cum Gallis inducias facit 1902. dysenteria mortuus 529. Ioannam amitam suam ducit 875. Neapolim ingreditur 995.3913. crudelis 2753
Ferdinandus R. Asturum religiosus 4091. piè moritur 556
Ferdinandus Castellæ infans Benedictũ XI. deserit 3087. rex declaratus 721. regis titulum respuit 2546. Iudæos pellit 3163
Ferdinãdus R. Castellæ regnum recusat 995.2539
Ferdinandus R. Hisp. ab Alexandro VI. Pp. prouincijs donatus 4236. Elizabetham coniugem amat 888. concorditer 1671
Ferdinandus R. Hisp. Alfonsum R. uicit 4026
Ferdinandus R. Hisp. Araldũ punit 3421
Ferdinandus R. Hisp. claustrales ad honestiorem uitam compellit 3094. clemens in hostes 2675. Consaluum ob fortitudinem honorat 3380
Ferdinandus Hisp. R. dux fortis 2099. fœdus facit contra Carolum IIX. 837. cum Carolo VIII. R. 845. cum Ludouico XII. R. 845. Granatam recipit 4024. indoctus 1207. institiæ cultor 3276
Ferdinandus R. Hisp. liberalis in Columbum 2417. perfidiã in legatos punit 3433. prudens 1639. religiosus 3037. Sancio fratri reconciliatus 1832
Ferdinandus Hispan. R. spiritũ resolutione mortuus 504
Ferdinandus R. Hisp. templa instituit 2405
Ferdinandus Hisp. R. titulum dignitatis in literis superponere uetuit 697
Ferdinandus R. Hisp. affinitatẽ cum Ludouico XII. contrahit 835. auarus 2499. coniurat contra Venetos 837
Ferdinandi decretum contra Mondelliam 3862
Ferdinandi Hisp. R. de regijs ornamentis statutum 706
Ferdinandi R. Hisp. iudicium de Ferdinando Daualo 1930
Ferdinandi R. Hisp. prudentia prospiciendi filio 1737. uictoriæ contra Mauros ostentum 1455
Ferdinando R. Hisp. incendiũ regij tabernaculi, uictoriã portendit 1371
Ferdinando R. Hisp. nato serenitas orta 1371
Ferdinandus IV. Hispaniæ R. ad tribunal Christi uocatus 1354
Ferdinandus R. Legionensis Alfonsi IX. tutelam ambit 2627
Ferdinandus R. Legionensis clemens in Alfonsum 2675
Ferdinandus R. Neapolitanorum Alfonsi filius, spurius 1061
Ferdinandus R. Neapolitanus captiuis delectatus 2937
Ferdinãdus Neapolitanus captiuos dimittit 763. clemens 2691
Ferdinãdus Neapolitanus R. colico obijt 521. crudelis 2736.2762.2777. exules occidit 1966. infelix 3920
Ferdinandus Neapolitanus magnificus in suorum funere 2369
Ferdinandus Neapol. munificus in doctos 2429
Ferdinandus Neapolitanus non diu regnauit 754
Ferdinandus Neapolitanus odij tenax 2729.3542
Ferdinandus Neapol. Picinino infidiatus 1966.3542
Ferdinandus Neapol. populis strenam remisit 2456. procerum cadauera ostentari uoluit 1943
Ferdinãdus Neapolitanus R. seditionem sua auctoritate sedat 974. stabuli regij direptionẽ impedit 966
Ferdinãdus R. Neapolitanus in tributis auarus 2506
Ferdinandus Neapol. uenator 3636
Ferdinandi R. Neapolitani lacrymæ 240
Ferdinandi R. Neapol. largitio 2443
Ferdinandi R. Neapol. nuptiæ magnificæ 2416. pietas in patrem 3320
Ferdinandi R. Neapol. præda 596
Ferdinando R. Neapol. augurium cladis 1475
Ferdinandus II. Neapol. R. Aenariam recuperat 2147
Ferdinandus II. R. Neap. prudenter elabitur 1743
Ferdinandus Petrea humanus in Sinas 2879
Ferdinandus R. Siciliæ doctos amauit 3376
Ferdinandus I. R. Vng. certat cum Vayuoda de Pannonia 895. rex Rom. designatur 730. dona mittit Solymano 2442
FERENTANI fortunam colunt 4192
FERENTII Bodonis fides in Sepulsum 3305
FERGVSIVS I. Scotorum R. in Britannia agros diuidit 619
Fergusius I. R. Scotorum legislator 1368
Fergusius I. Scot. R. submersus 513
Fergusij I. Scot. R. bibliotheca 3818. insignia 701
Fergusius II. rex Scot. in acie cæsus 540
Fergusij II. Scot. R. odium in Rom. 60. præda Rom. 594.
Fergusius III. R. Scot. intemperans 2296. ab uxore strangulatus 2792
FERIAE statuæ 4198
FERIALIA 317
FERNANDVS. Vide Ferdinandus.
FERONIA seruorũ Dea 439. 705. eius numine affari prunas calcant 1530
FERQVHARDVS Eugenij IV. R. Scotorũ F. à paterna æquitate diuersus 1675. mores mutat 3875
Ferquhardi duellum cũ Normanno 209
Ferquhardus II. R. Scotorum tyrannus 1623
FERRANDVS Turca agilis 1527
Ferrandus. Vide Ferdinandus.
FERRARIENSE prætorium combustum 649
FERREA insula aquis carens 3973
Ferreum sęculum 1610.4017
Ferri supplicium 4313
FERREX de regno cum fratre contendit 2618.3534
FESCENNINI carminis origo 1138
FESCENNIA uinolẽta 2241
C. FESCENNIVS C. Cornelij ob stuprum punit 3407
FESSAE templa septingenta 3147
FESTVS mentagra laborat 348
FESVLARVM mons plumbarios lapides habet 3971

FI

FIACRIVS eremita 4056
FICVVM ludus 3784
FIDEICOMMISSARII codicilli 155
FIDEI templum positũ 4031
FIDENAE à Romulo captæ 4028
FIDENTINVS aliena pro suis edebat 3560
FIDICVLAE tormenti genus 3312
FIDVS Optatus librum Aeneidos carẽ emit 2413
FIFA Scotiæ regio carbones fossiles habet 3973
C. FIGVLVS impatiens repulsæ 2189

C. Figulus ultus sui neglectũ 2713
FILII insigniti 281
FILIMERVS R. fugas in foliendines abire coegit 1545
C. FIMBRIA Flaccum insepultum abijcit 2938
Fimbria Q. Scæuolam accusat 205. crudeliter 2955. impudenter 89
C. Fimbria perfidus in Consulem 3485
C. Fimbria seipsum occidit 460
C. Fimbria ulciscitur Val. Flaccum 2768
Fl. Fimbria in Asiam legatus 743
Fl. Fimbria loci oportunitate uincit 1844
L. Fimbria perfidus in Ilienses 3541
FINCORMACVS R. Scot. perfidus in Octauium Britan. 3509
FINNI uel Finnones aeris frigidissimi libertate iuuantur 428
Finni Arngrimũ quomodo effugerint 1529
Finni corpore agili 386
Finni hostes illaqueant 1842
Finni taculis magicis lædunt 1521
Finni magi 1330. uentos uendunt 1531
Finnorum arma 4338
Finnorum canes in prælio 1811
FIRMIANVS Maternus genethliacus 1268
FIRMVS Seleucius Imp. certat habendo cum Barbaro 2236. firmus 422
Firmus gulosus 2235
Firmus Imp. uectus struthionibus ibid. & 2630
Firmus uorax 2238
FISCELLVS capras feras alit 3987
FITORIVS longæuus 307

F L

FLACCVS Albinus. Vide Albinus. in Schola Cantabrigiensi artes professus 3757
Flaccus præses ab angelo percussus 3185
Flaccus uiam sternit 2406
Flacci auaritia ingrata 2491
L. Flaccus Duronium senatu mouet 3462
M. Flacci domus deiecta 1027. publicata 650
Flacci unde dicti 687
FLAGELLANTIVM ordo 4116
FLAMBERTVS Berengarii occidit 3500
FLAMEN Dialis 256.3115. sacerdos Iouis 4190
Flamen Dialis abstinet à cibis certis 2218
Flamen Dialis capillum non tondebat 297
Flamẽ Dialis capram, fermentum, carnem crudam attingere cauebat 3160
Flamen Dialis detinẽta uxore sacerdotii curabat 1066. equo non uehebatur 2337
Flamen Dialis exercitũ armatum uidere, religione ueratur 327
Flamen Dialis mortuum attingere non audebat 770
Flamen Dialis non audebat pernoctare foris 3841
Flamen Dialis superiore loco assidet 4327
Flamẽ Dialis uindemiam auspicatur 4034
Flamen Dialis unguium præsegmina terra aperit 301. uxorem dimittere non poterat 878
Flaminis Dialis abdicatio 735
Flaminis Dialis anulus 3041. asylum 3998
Flaminis Dialis apud Romanos matrimonium 50
Flaminis Iouis ornatus 704
Flaminis sacrum 4206
Flamini Diali iurare non licebat 769.1142
Flamini Diali primus in conuiuijs locus dabatur 1005
Flamini Diali sub dio ungi fas non erat 823
Flamini Diali uxor mortua 664.
FLAMETVS scriba Parisiensis chymista 3708
FLAMINIAE fames 638
C. FLAMINIVS auspicia cõtemnit 1548. eiusq; rei pœnas luit 3224
C. Flaminius libidinosissimus 2325
C. Flaminius foricis cantu magisterium deponit 735. 1547
C. Flaminius triũphat 4027
C. Flaminij Cos. corpus non inuentum 567
C. Flaminij milites manus ex aqua exerunt 232
C. Flaminij pietas in patrem 3321
C. Flaminij prodigia infelicis pugnæ 1474.1476
C. Flaminij temeritas 2149
C. Quintius Flaminius magistratui inobediens 3424
L. Quin. Flaminius amasij gratia occidit hominem 2914. 3502
L. Flaminius à populo interconiularia subsellia admissus 1006
L. Quinctius Flaminius pædeastes 54.2302
M. Quin. Flaminij plebs miseretur 117
C. Quin. Flaminius in acie cæsus 539
T. Quinctius Flaminius Aetolis pacem impetrat 2659
T. Quinctius Flaminius ambitiosus 2577.2579.2644
T. Quinctius Flaminius Annibalem tradi petit 2733
T. Quint. Flaminius censor 748
T. Quinctius Haminius clypeis suas res inscripsit 2537
T. Quinctius castra tuetur 1522
T. Quinctius Haminius Coss. ante tempus 729
T. Quinctius Haminius crudelis in Annibalem 2534
T. Quint. Flaminius Dinocratem reprehendit 2824
T. Quint. Flaminius dux fortis 2091
T. Quint. facetus 2949
T. Quint. Flaminius in Græciam legatus 743
T. Quint. Flaminius Græcos liberos esse iubet 775
T. Quint. Flaminius Græcos reconciliat 2962
T. Quint. hostem citò aggressus 1850
T. Quinctius Flaminius humanus in hostes 2900
T. Quint. Flaminius mansuetus 2693
T. Quinctius metum adimit [illegible] 1788
T. Quintius pacem facit cum Philippo Macedo. [illegible] 1841
T. Quint. Flaminius Philippum, tripartito aggressus 1846
T. Flaminius Philippum R. reprehendit 2828.2830.2888
T. Quinctius Flaminius popularis 2879
T. Quint. Flaminius ad Prusiam legatus 745
T. Quint. Flaminius suis metum eximit 1797
T. Quint. Flaminij encomium Chalcidense 992
T. Quint. Flaminij in Hannibalem odium 64
T. Quint. Flaminij locus in Aetolos 2958
T. Quintij Flaminij lachrymæ 239
T. Quint. Flaminij magnificẽtia in ludis 2415
T. Quin. Flaminij statua ærea 981
T. Quint. Flaminij triumphus memorabilis 1010
Q. Flaminij trophæum aureũ 964
T. Quint. Flaminij urbanitas 2965
FLANDRI ad fidem conuersi 3005
Flandri Iacobum Arteuillam interimunt 3463
Flandri nubium mole delapsa suffocati 512
Flandrorum arma 4339
Flandria ob nobilitatis festiu seditiones mouet 921
Flandricum bellum 910
FLAVIA Domicella à uiolatoribus defensa 2254
FLAVIANVS episc. Theodosium ad misericordiam commouet 1691. psalmos æternis cani iussit 4155
Flauianus præfectus falsa prædicit 1496
FLAVITAS fraude episcopatum adeptus 1999
FLAVIVS Lucanus à Rom. deficit 3582
Flauius Melphitanus nauticæ pyxidis inuentor 3628
Flauius Priscus I.C. 1571
Cn. Flauius ad ædilitatem admissus 724.822
Cn. Flauius Appij Claudij scriba 3712.3670
Cn. Flauius Appio librũ actionum furripuit 3560
Cn. Flauius ciuile ius uulgauit 3213
Cn. Flauius ἀστοῦ ἀγῶν, asserit 1005
C. Flauius reus actus absoluitur 766.2797
T. Flauius Petronius ex milite argentarius 3656
Flauius Domitianus. Vide Domitianus.
Flauij Virginij iocus in antistitem illam discurrentem 112
Flauij appellati Longobardorum reges 681.691
FLIOLMVS R. Gothorũ erapulæ deditus 2235
Fliolmus blandus in milites 2912.2916.2917
Fliolmus R. Gothorũ in cerusia suffocatus 515
FLOCELLVS puer martyr 3016. à feris deuoratus 471
FLORA amat Pompeium 3420.2326
Flora formosa 284
Flora meretrix 297
Flora Rom. pop. hæredem instituit 615
FLORALIA festa 3132.3133. 4200
Floralia celebrata 4013
FLORENTIA à morte seruata [illegible] 315
Florentiæ pestis 544
Florentiæ S. Spiritus templũ conflagrat 649. libertatis oppressæ prodigia 148
FLORENTINA à sacerdote decepta 1941
FLORENTINVS episc. Sacchorũ ludi studiosus 2913
Florentinus fœnerator 2508. nobilis nouitatis studiosus 2940
Florentinus martyr 3027. lingua priuatus 349
Florentinus presbyter libidinum magister 2236
Florẽtinus stultè uxorem ultus 2017
Florentini emptoris astutia 1980
Florentini iudicium de partu uxoris 2013
Florentinum concilium 4139. 4161
FLORENTINI ab obsidione liberati 1464
Florentini ambitiosi 2569
Florentini à Pp. excommunicati 821.822
Florentini bonarum artium studiosi 3377
Florentini circa urbem ædificia dirunt 1819
Florentini Cosmi Saxeti consilium spernunt 2033
Florẽtini donaria à fanis tollunt 1828. Medicæos pellunt, & à Pisanis pelluntur 1068
Florẽtini grati in Vitellocium 3367
Florentini iniustè iudicant de Borromæi hæreditate 3481
Florẽtini in otiosos animadueruntur 3458
Florentini iurisprudentiæ amantes 1578
Florentini Nicolaum Caponium iudicio absoluunt 3262
Florentini nullorum amici, omnium inimici 2010
Florentini pabula comburũt 1905
Florentini prodigos in ærarios referunt 3412
Florentini seditiosi 930
Florentini seditiosos puniunt 3432
Florentini seipsos in libertatem uindicarunt 4350
Florentini seruitute oppressi 809
Florentini seueri in Laurentium Medicem 2723
Florentini Soderinum uexilliferum creant 4248
Florentinorum animi à Petro Medice abalienati 939
Florentinorum æstus in Petrũ Medicem 1984

Florentinorum auaritia 2518
Florentinorum clementia in Mastinam Scalanum 2676
Florentinorum colonia 569
Florentinorum crudele edictum 2933
Florentinorum crudelitas in tormentorum magistros 358.2752
Florentinorum cum Galeacio Sforcia bellum ob forũ Cornelij 894
Florentinorũ fortitudo contra [illegible] 1026
Florentinorũ litteratura [illegible]
Florentinorum in Pisanos Galliæ propensio [illegible] 859
Florentinorum insigne à Pisanis deiectum 1028
Florentinorum insignia 702
Florentinorum numus 4331
Florentinorum quatuor iuuenum nobile certamen 2113
Florentinorum uana ædificatio 3632
Florentinorum uestitus 438
Florẽtinis incertus auctor cõtra Aretinos uictoriã nunciat 1381
Florentinis prodigia aduentus hostium 1486
FLORENTIVS Nureius ursum cicurat 1515
Florentius monachus ruina oppressus 501
Florentius monachus castitati Benedicti insidiatur 1957
Florentius presbyter 4112
Florentius solitarius pœniter ob uindictæ uerba 2684
FLORIANVS Imp. sibi uenas incidit 530
Florianus à militibus occisus 467
Floriani Imperatoris Romani statua 980
Florianus Scharus à uulneribus sanatus 364
Florianus Scharus uicini osor 63
FLORONIA sibi mortem infert 459
L. FLORVS historicus 1585
Flori & Adriani Cæs. certamẽ 1164
FLVSSATVM comes uxorẽ repudiat 30

F O

FOEDVS unde 165
Fœderum iungendorum genera 266
FOISSEIVS comes liberalis 2448
FOLCARDVS auarus 2489
FOLIA uenefica 3589
FONTEIA uestalis 4192
Cn. FONTEIVS Crassus hosti elapsus 1774
Cn. Fonteius Crassus strenuè se conseruauit 2138
FORDICIDIA festa 4029. 4210
FORMOSVS Pp. de pontificatu certat 2591
Formosi Pp. corpus ab imaginibus Sanctorum salutatur 856
Formosi Pp. corpus à Sergio mutilatur, exuritur 1023. 2756
Formosus Portuensis apud Bulgaros seditionem mouet 896.917
FORNICALIA festa 4026
FOROIVLIENSES tributarij Venetis 813
Foroliuienses grati in Sforciani 3385
FORTIS Fortunæ sacra Romæ 4032
Fortunæ ædes 4028
Fortunæ Muliebri dies dicatus 4033
Fortunæ oraculum 4195
Fortunæ Publicæ templum 4030
Fortunæ Virilis templum 4365
Fortunæ Virili thure sacrificatum 4028
FORTVNATVS episc. Pictauiensis à morbo oculorum curatus 347
Fortunatus de Sanctis scripsit 1587
Fortunatus episcop. oratione diabolos eiecit 367
Fortunatus episc. temerario iudicio fugillatus 2025
Fortunatus martyr fame interfectus 504
FORTVNATAE insulæ fertiles 3940
FOSSEII Comitis sæuitia in filium 2789
FOTHADVS Grimũ & Malcolmum placat 2664

F R

FRANCI à Carolo Delphino iuramẽtum exigunt 147
Franci Alexiũ Imp. defendũt 3260
Franci aqua calida adulteras coarguebant 1366
Franci auari 2501
Franci Carnutas arte recipiũt 1892
Franci Curtracum incendunt 3589
Franci execæcati 3463.3222
Franci Pascha celebrant 4145
Franci frugalitatem oderunt 2388
Franci hostem circumueniunt 1844
Franci innocẽtiam ferro candenti testabantur 1359
Franci nobiles capti 800
Francorum cum Anglis ob repudium bellum 912. clades prodigia 1477
Francorum cum Hispanis certamen de celebrando Paschate 4174
Francorum migrationes 588. & 589
Francorum miraculosa liberatio 778
Francorum mos in iurando 143
Francorũ Rex in flumine manus lauit 263
Frãcorum regũ domus Rom. pontificibus profugium 3805
Francorum strages 550. & 551
Francorum tributum 813
Francorum uestitus 4330
Francis celebrantibus pascha fontes diuinitus repleti sunt 1387
Francus miles à Clodoueo R. interfectus 471. sacrilegus 3231
Francia uastata 637. pestilentia afflicta 544
Franciæ procerum cõspiratio 829
Francica classis demersa 552
Francica synodus 4159
Franciei regni ortus 4045
FRANCISCA Guarnæ E. in uirum mutata 282
Francisca Senensis canem lo-
qui facit 1529
Francisca Bentiuola sæua in maritum 2792
FRANCISCANVS medicus ineptus 1243
Franciscani de mendico iudicium 2025
Franciscanorũ & Augustinianorum certamen 1537
Franciscanorum ordo 4116
D. FRANCISCVS Assisias auiculis concionatur 2904. 4093. ambitionẽ repudiat 1685. carnẽ domat 2258. etiã obliquæ suspicionis culpã castigat 1933. ex morbo perfectus etiã cepit 3770. in Ecstasi uidit crucifixum 223. fraterni erroris corrector 2378. humilis 86. 3060
D. Franciscus in sanctorum album ascriptus 974. pauper 666
D. Franciscus precibus aquam impetrat 1517
D. Franciscus primò mercator fuit 3682. religionis studio patrem negligit 3854
D. Franciscus sociũ reprehendit 283. sacerdotes ueneratur 3065
D. Franciscus tentationes Satanæ uicit 2109. eius mors pia 556.1391. preces 3054. uestitus 2335
Franciscus Alidosius fidelis in [illegible] Cardinalẽ 3338
Frãciscus Alnedo [illegible] consilijs paret 2035. eius & Alfonsi Albuquercij diuersa consilia 1650. Vide Almeida.
Franciscus Aluaresius historicus 1587
Frãciscus Aluarez legatus Dauidis Prætogiani 747
[redacted]
Franciscus Armellinus mercator Perusinus 3682
Franciscus Armellinus Cardinalis mœrore obijt 493
Franciscus Balduinus tyranni dem affectat 3415
Franciscus Barbarus dicendo obmutuit 229
Frãciscus Barbarus literarum Græcarum oblitus 35
Franciscus Barbarus popularis 2878
Francisci Barbari continentia 1790. Francisci Bufalij filij deformes 1026
Franciscus Camerarius inhumanus 2930
Franciscus Card. Senen. ad Carolum VIII. legatus 746
Frãciscus Cardulus Narniensis memoria optima 34
Franciscus Carmaniola dux fortis 2097. securi percussus 520
Frãciscus Carmaniola Philippi Vicecomitis duces superat 1859
Franciscus Carmaniola proditor 3575
Francisci Carmaniolæ fortuna 3910
Francisci Carmaniolæ pater agricola 3652
Fran. Castilionij lentiscũ Carolus IX. R. pertimescit 990
Franciscus Carterius ad Baccalaos nauigauit 1218
Franciscus Cõdelmeribus dux iniperitus 1649
Franciscus Delphinus Francisci I. R. filius frigidæ hausti moritur 500. ueneno sublatus 508
Franciscus Dandulus Canis 681.683.3863
Franciscus Dandulus legatus ad Pp. 746
Franciscus Dandulus patriam ab ignominia uindicat 3298
Franciscus Dandulus prudens legatus 1642
Franciscus Dandulus supplex Pontifici 182
Franciscus Dandulus Venetis pontificem conciliat 182. 1109.1850
Franciscus D. Andriensis clemens in hostes 2676
Franciscus D. Britan. ad tribunal Christi uocatus 1554
Franciscus D. Britan. perfidus in Henricum comitem 3515
Francisci D. Britanni prudentia in matrimonio contrahendo 1676
Frãciscus Ferrucius fœcialem uiolat 3608. sacra profanat 3230
Francisci Ferrucij crudelitas 2771
Franciscus Foscarus astu in ducem electus 1999
Franciscus Foscarus aurum colligit 1326
Franciscus Foscharus competitores multos habet 725
Franciscus Foscarus honorificè elatus 959
Franciscus Foscarus erectus in clade 2176
Franciscus Foscarus impatiẽs dedecoris 2195
Franciscus Foscarus imperio priuatus 749
Franciscus Foscarus liberalis in milites 2359
Frãciscus Foscarus magna animi fortitudine 1179
Franciscus Foscarus mœrore mortuus 494
Franciscus Foscarus impatiẽs dedectoris 2174
Franciscus Foscarus senatui pecuniam offert 1109
Franciscus Foscarus suis metũ eximit 1799
Francisci Foscari D. clementia 2659
Francisci Foscari eloquentia 1131
Frãcisci Foscari filius impius in patrem 3517
Francisci Foscari otij exercitium 3788
Francisci Foscari pater prophetam de futuris interrogat 1437
Francisci Foscari prudẽtia occultandi 1693
Francisco Foscaro Nicolaus Priulus filiæ nuptias offert 876
Franciscus Gambacurta perfidus in Carolum IV. Imp. 3500
Francisci Georgij Senensis inuentum 3800
Frãciscus Gonzaga carcere liberatus 777. cõiugem ob adulterium occidit 3407. equestri Gallorum ordini annumeratus 1008. fratrem occidit 3515

Io. Fran-

Io. Franciscus Gonzaga marchionis titulo donatus 717
Francisci Gonzagæ assinis in carcere canus factus 291
uxor perfida 3526
Francisci Guarini architecti legatum 155
Franciscus Guicciardinus historicus 1585. legatus Florentinus 747
Franciscus Horomānus I. C. 1576
Franciscus Irenæus historicus 1589
Franciscus I.C. Florētinorum legatus 746
Franciscus Mantuanus princeps stultè copias diuidit 2020
Franciscus II. marchio Mantuæ Seraphici ueste sepeliri uoluit 4164
Franciscus Marchesius Galeatio barbam basilicam mittit 1109. legatus prudens 1642
Franciscus Maria Iulij nepos Alidosium ultus 2767
Frāciscus Medelinus Christianos captos liberat 3068
Franciscus Minorum pater. Vide D. Franciscus.
Frāciscus Nouellus Carrariensis androphagos canes aluit 474. dominandi cupidus 2610. hospites trāsfigebat 484. tyrannus 1621. in carcere strangulatus 535. uaria fortuna 3908. eius omen cladis 1481
Franciscus Patrus conspirat contra Medices 832. suffragia uendit 2511. obstinatus 229
Francisci Paulæ eremitæ auctoritas 999
Franciscus Petrarcha apoplexia mortuus 537. amicus Boccacij 353. consilia medicorum spernit 1248. dignitatem sacerdotij respuit 2533. famulitio modico utus 2420. firma oculorum acie 381. historicus 1587. historiæ & poeseos laureā accipit Romæ 1009. 4066. ieiunijs carnem domat 2258. impudicitiæ osor 2272
Franciscus Petrarcha in solitudine scripsit 247. Lauretæ coniugiū recusat 2327. poeta Italus 1155. quanti fecitus 1171. relicto iure poesim discit 3854. senex sacris literis incumbit 1543. somni parcissimus 3851. somno admonitus amicū morbo liberari fecit 1405. tonitrua & fulgura expauescit 94
Francisci Petrarchę de suis carminibus iudicium 1161. loci communes exemplorū 1589
Frāciski Petrarchę poesis 1679.
soror Pōtificis libidinibus inseruit 1066
Franciscus Philelphus Chrysoloræ filiam corrupit 2312. senex 561. Grammaticus 1039. spurius 1061. tribus testiculis 296. certat cum Timotheo Græculo 1100
Francisci Quaratensij filij macilenti 279
Franciscus Rabelęsius facetus 2979
Franciscus Remolinus uxorē monachā fieri persuasit 882
Franciscus I. R. Franc. inimicorum morte felix 1056. barbariem exosus 1104. captiuitatis prædictiones, contemnit 1549. Henrico VIII. R. Angl. commortuus 561. ulcere mortuus 512. Imperatori fidem fallit 3542. legiones instituit 1765. memoria tenaci 34. amauit doctos 3378. aulæum donat Clementi VII. 2441. captiuitate liberatus 777. certat prodigilitate 2388. clemens in impostorem 2692. Coctias alpes superat 1773. commeatum ingeniosè intromittit 1824. crudelis in Anglos 2758. ad Ticinum captus 800.4026. equestri honore ornatus 1008
Franciscus I. R. Gall. gratus in Borbonium 3370. Hippolyto Card. leonem donat 2444. ignoscit calumniatori 2687. imperij Germanici repulsam passus 733. 2544. Mecenas Musarum 2429. obsides dat filios 793.
Franciscus I. R. Gall. physicæ studiosus 1229. [redacted] 300. 1975. suo exemplo suos excitabat 3756
Francisci I. R. Gall. ambitio contentiosa 2571. aulicus senex idiota 1089. bibliotheca 3818. legionarij milites 1814. milites ob non soluta stipendia sedi- [redacted] 907.
Francisci I. R. [redacted] cum Carolo V. Imp. 843
Franciscus II. R. Gall. obijt 538.4038
Francisci Ruuerei pater nauta 3686
Franciscus Saluiatus conspirat contra Medices 832
Ioan. Franciscus Sanseuerinus perfidus 3578
Franciscus Sforcia adulter 2311. ambitiosus 2575. Blancæ coniugio frustratus 867. dux fortis 2097. captiuam marito restituit 2264. dolet Picinino imperium demandatum 2636
Franciscus Sforcia Nicolai Piciniui æmulus 918. exercitum simulat 1871. Ferdinando R. Arago. reconciliatur 845. fide & iustitia militari celebris 973. hostes sua auctoritate terret 970
Franciscus Sforcia iuueni cuidam similis 290. iuuenis hostes uincit 3737. pedites instituit 1766. Philippi Vicecomitis hæres 599. principatum Mediola. ambit 2611. tria præcepta à patre accepit 3768. triumphum recusat 2535
Frāciscus Sforcia Venetā classem uincit 1839. Venetis reconciliatur 838
Francisci Sforciæ clementia 3739.2676.2695. comitas 2882. amicitia cum Venetis soluta 850. filij degeneres 1075. genus belli 1758
Francisci Sforcię pellex interfecta 2288
Francisci Sforciæ potestas cōferendi sacerdotia 781. prudentia 1715. in imperio conseruando 1666. 1742
Francisci Sforciæ stipendium militare 597
Franciscus Siccus D. bombardæ ictu sublatus 485
Franciscus Simoneta Talsino prædicit 1931
Franciscus Spinula auctor Genuensibus libertatis 3252. captus libertatem didicit 3770
Franciscus Tarapha historicus 1585
Franciscus Tigri insigni memoria 34
Franciscus Turrianus Napo fratri auctor sauitiæ 2729
Franciscus Venerius D. odore rosæ in animi defectum incidit 421
Franciscus Xauerius gentiles conuertit 4095
Francisci Xymenis biblia 2413. expeditio sacra 3792.4181
Frāciscus Zabarella perfidus in legatione 3685
FRANCO de computo ecclesiastico scripsit 1316
FRANCOFORDIANA Schola 4064. synodus 418.4158
Francofurtum emporium celebre 3955
FRATERCVLI diuitias ecclesiasticas damnant 2828
Fratereculorum cōnubia promiscua 2310. hæreseis 1325
FRATRES duo se occidunt 1414
Fratrum duorum amor 58
FREDEGVNDIS R. adultera 2315. Audoueræ nuptias dissoluit 1949. bellicosa 2042
Fredegundis Chilpericū improuisa adoritur 1861. Francos animat 1786. improba mulier 1612. maritum occidit 3526
FREGOSIORVM factio 63
FRESIA minor fertilis 3995
FRIBVRGENSIS Academia 4064
Friburgenses Heluetiorū Federi adiuncti 1978
FRIGIDAXIVM pagus fulmine tactus 648
FRIDANGVS medicus uenificus 3589
FRIDBERGA à dæmone liberata 367
FRIDERICVS Arag. hostē mora frangit 1851.3837. regno Neapolitano deiectus 740
Fridericus Aragon. calamitosus 3930
Fridericus Aragon. contendit de regno 2543
Frideric. archidiaconus Leonis IX. Pp. legatus 742
Friderici Canonici preces exauditæ 3047
Friderici Canonici uisio 1396
Fridericus Casimiri R. Polon. F. morbo Gallico perijt 526
Fridericus Colon. archiepisc. bellator 3793
Fridericus comes de Bichlinge mores mutat 3875
Fridericus comes Ciliæ 2211. 3176. libidinosus 2291. uxorem occidit 3528. peregrinatur 4164
Fridericus comes de Isenburg Engelbertum episc. occidit 2711
[redacted] 253. sponte exulatum abit 797
Fridericus comes Lunæ spurius 1062
Fridericus comes Palat. Carolum V. Cæsarem designatum salutat 154. cordi hydrope obijt 511
Fridericus Palatinus comes ciuis principibus nullū panem appoluit 2888. 2958. hostes circumuenit 1845
Fridericus comes à Zollern Marchiam Brandeburgensem coemit 735
Fridericus D. Austriæ à Ludouico Bauaro occisus 4011. crudelis 2777. decollatus 4037
Fridericus Austriacus excommunicatus 820. regno priuatus 739
Fridericus D. Austriæ formosus 285. perfidus in Belam 3516.3610. philtro obijt 510
Friderici D. Austriaci contentio de imperio 2609. diligentia in explorando 159. fides in promissis 3347
Fridericus D. Brunsuicēsis Roberto Palatino comiti congratulaturus confoditur 532
Friderici Feltrij bibliotheca 3818
Fridericus D. Saxoniæ aureo rosa donatus à Leone X. 1016. Conrado Celte familiariter usus 1171. imperium recusat 2540. naufragio ereptus 313
FRIDERICVS & Gulielmus Dd. Saxoniæ fratres reconciliati 839.1832
Fridericus & Ioānes duces Saxoniæ fratres, de domo Saxonica uaticinati 1467
Io. Fridericus Saxoniæ D. Caroli V. Imp. sororis coniugio frustratus 867
Fridericus III. D. Saxoniæ ex calculo uesicæ obijt 491. 492. prudens in ultione cauenda 2661. Sigismundi Listi cōsilijs nō paret 1929. prudens in cōseruanda concordia 1715
Fridericus D. Sueuiæ cupidus imperij 899.2609. peste obijt 524
Fridericus episcopus Curiensis lapsu perijt 497
Fridericus, Ferdinandi R. F. rosa à Paulo II. donatus 1016
Friderici Godefridi F. Cardinalis apud Constantinopolitanos auctoritas 257. 965

Friderici Gonzagæ affinitas cum Estensi 844
Fridericus Henrici. VI. F. in Imp. electus 723. ueneno perijt 310
Fridericus I. Barbarossa uel Aenobarbus Imp. ab Angliæ R. corona aurea donatus 1015. ab Hadriano IV. Pp. Romæ coronatus 171. Alexandro III. Pp. supplex 183. ambitiosus 2623. Austriacum conciliat Bauaro 2662. Italicis urbibus prætores dedit 4252
Fridericus I. Imp. clementiæ magister 2658. Ducem Saxoniæ defectorem punit 3429. 3450. dux fortis 2096
Fridericus I. Imp. equi lapsu extinctus 498. equo deiectus 32. excommunicatus 819. expeditioni bellicæ immortuus 538. formosus 285. Græco Imp. inhumanitatem exprobrat 1702. 2889. gratus in Vladislaum 337. habitum mutat 440. Hadriani IV. scripto offensus 905. ignominiam ulciscitur 2713. indoctus 1207. insidiatores opprimit 2124. insidijs elapsus 319. 1781. iura obliterata renouauit 1566. 1577. iustus iudex 3278. Lucio III. Pp. hæreditatem denegat 168. magū supplicio afficit 3451. Mediolanensibus bellū indicit 193. munificus in pauperes 2362. omnium recordatus 34. religiosus 4091. ruinam euasit sapientiæ studiosus 1212. seuerus in Gualuaginum 2708. in Veronenses 2717. submersus 498.4031. 512.513. Cremonā triumphans ingreditur 1013. uxoris inimicitiam ultus 3426. uxorem repudiat 880.881
Friderici I. constantia 2815. crudelitas 2757. exercitum pestis inuadit 524. infelicitas 3929. nomen abolitum 1034
Friderico I. conflicturo crux in luna apparet 1466
Fridericus II. Imp. Academiā Neapolitanam instituit 4068. anathemate notatus 899. animaliū naturæ studiosus 1228. astrologiæ studiosus 1274. aucupio deditus 3675. arces plures construit 2407. clemens in filium 2669. consilio Petri de Vineis paret 2035. crudelis contra Gregorium IX. 2742. 2749. curat Aristotelem transferri 1186. 2413. 3820. de Innocentio IV. prædixit inimicū fore 892. 1931. doctus 1198. dux fortis 2097. febre obijt 523. filium Henricum regem declarat 719. filiū punit 3435. Hierosolymitanus R. appellatus 722. inops pecuniæ 629. libidinosus 3291. munificus in ecclesiam 2430. philosophiæ studiosus 1212. linguarum peritus 1089. ὠμοφαγος 887. puluino suffocatus 518. sacerdotes cruce incisa exanimauit 520. sacrilegus 3184. Samminiatenses in fide retinet 1803. Saracenos fouit 3210
Friderici II. Imp. & Gregorij IX. inimicitiæ 918. expeditio sacra 4179. humanitas in naufragos 2874. imperij prodigia 1470. natalis 4019. nimia victoriæ confidentia 2026. pia mors 556. pœnitētia 3084. sæuitia in filium 2789. spectacula 2448. studium literarum 4068
Friderico II. Imp. ariolus mortem prædicit 1508
Fridericus III. Imp. abstinens uini 2224. 2227. Amadei filiani repudiat 868. amans gemmarum 42. Augusto imperij diuturnitate æqualis 1069. clemens in hostes 2676. climacterico mortuus 561. cōtendit cum fratre de ducatu 2616. de regno Boemiæ 2617. à Nicolao V. Romæ coronatus 1004. cunctator salutaris 3837. Carolum Burgundum Treueris conuenit 243. febricitare maluit quām saltare 2968. fures suspendit 3453. herbas coluit 1222. impijs consilijs non paret 1929. iniustè punit perfidos 3617. iocose ab Italis reprehenditur 1030. librum de usibus feudorum nouum fieri iussit 1577. lienteria extinctus 529. moriones odit 2970 nō suspicatur malè de Schlichio 2836. nunquā iurauit 3307.3272. obsessus 804. panum numerum inijt 157. parum amat furcosos 1579. patiens cōuiciorum 2687. perfidis non seruat fidem 3478. 3502. pius in patrem 3324. principatum Mediolanēsem ambit 2611. rei metallicæ studiosus 1229. regnū Vngariæ recusat 2541. religiosus 3044. seuerus in Viennenses 2724. Schlichij literas non aperit 3273. Treuirēsem humaniter reprehendit 2889
Friderici III. apologus ad Ludouicum XI. R. 1924. arces magnificæ 2407. edictum 1947. fides in tutela 3310.3351. frugalitas 2376. iocus in Venetos 2958. iudicium de consiliarijs 1923. de Cosmo Medice 1920. de quo amisso 1915. de immortalitate 1501. nuptiæ magnificæ 2416. regnum pacificum 853. uenatio magnifica 2417
Fridericus Luneburgicus conspirat in Comitē de Speilberg 2720
Fridericus Marabottus astu hostem deludit 1783
Fridericus Marchio Brandenburg. regnum Poloniæ recusat 2540. fidus tutor 3350. seuerus in latrones 2720
Fridericus Marchio Misnensis arthriticus 360. Iudæos eijcit 3095. regnum recusat 2542
Frideric. Montis ferratēsis Verruculam occupat 1898
Fridericus Picus Mirandula cōtendit cum fratre de comitatu 2612
Fridericus Pulcer cum Ludouico Bauaro de imperio certat 899
Friderici Pulcri dies ater 3913. fides in pactis 3342. nuptiæ magnificæ 2416. uxor fidelis 3333
Fridericus R. Boemorū Boemos odit 60. gratus in Germanos 3366
Fridericus R. Siciliæ magnificus ædificando 2397
Fridericus Sanseuerinates Cardinalitiæ dignitati restitutus 730
Fridericus Slesuicensium antistes naufragio interijt 513
Fridericus Stuphius magus 1332. Fridericum II. Imp. se fingit 1956
Fridericus Tocenburgius Tigurinos & Suicentes bello inuoluit 1986
Fridericus Toleranus fidus erga Ferdinandum R. 3305
Fridericus Traiecti epis. reprehendit Ludouicum Pium Imp. 1701
Fridericus Vladislai II. F. Sobieslao dextram nō porrexit 256
Fridericus Vrbinas monoculus 342. in deformitatem suam iocatus 2159
Friderici Vrbini ducis leporaria 3662
FRIDESVIDA uirginitatem custodit 2260
FRIDLEVVS R. Dan. Duffino potitur 1900. exercitum simulat 1871. latrones collit 2130
Fridlenus II. canē in hostem concitat 1811. filij fortunam explorat 1347. repulsam ultus 2713. thesauro potitus 593
FRIDOLINVS uiator, episcopus 1308. monachus 4123. mortuum resuscitat 1513. Rheni alueum mutat 1517.2053.3049
FRIGERINVS Capiuacius crudelis 2777
FRIGIDINVS episc. Anserim fluuium aliò deriuat 1517
FRISCVS impius in patrem 3518
FRISIAE factiones 926
Frisij ad fidem conuersi 3005
Frisiorum legati confidentes 2813.2842. gloriæ studiosi 2545.2548. nobilium peregrinationes 1216. tributum 814
FRISINGAE incendiū 644
FRISLARIAE templum incremabile 622
FRISONES hostes cedunt 1869
FRO deorum interpres 1310
FROGERI duellum cū Frothone 1675
FROILLA II. Alfonsi M. filius leprosus 372
FROILA R. ambitiosè regnū conseruat 2641
FRONTINVS sibi statuas erigi uetat 2547
FRONTO Neruæ crudelitatem carpit 2832
Fronto Cornelius Antonini præceptor 3758. eius salutatio 170. eidē statua erecta 981
FROSSARDVS historicus 1586
FROTHO R. Dan. ad fidem conuersus 3009. Ericum inter amicos ascribit 840. 3359. Frogero insidiatus 1968
Frotho Dan. R. hostem in fossas præcipitat 1843
Frotho Dan. R. hostiles naues perterebrat 1888
Frotho R. incendio consumptus 477
Frotho Dan. R. Petriskam urbem occupat 1896
Frotho R. Dan. præda sparsa effugit 1782
Frotho Dan. R. Rotalam occupat 1892
Frotho thesauro potitus 593
Frothonis R. Dan. prudentia in cohibendis latronibus 1670.1671
Frothonis Danię R. uxor perfida 1065
FROTHO I. R. Dan. armorū pondere suffocatus 517
Frotho I. R. Danorum insidias timet 80
Frotho III. R. de cōtrouersia ferro decerni sanxit 1358. dux fortis 2101. emtitiam uxorem ducere edixit 4365. feminis arbitrariam utendi potestatem indulsit 876. impudicitiam corrigit 2273. insidiatores reprimit 2125. legislator 1567. rapinas militum coercet 2355. seuerus in fures 2719
Frothonis III. R. Dan. disciplina fortitudinis 2043. exercitus 610. lex funebris 4320.4321. mors per triennium cælata 570. 1742. popularitas 2907. regnum pacificum 853
Frotho IV. R. auarus 2506. crudelis in Saxones 2750. humanus 2878
Frotho V. R. Dan. fratrem occidit 3488.3534
FRVMENTIVS episcopus 1308

F V

FVGGERI mercatores Oporini 2359. eorundem bibliotheca 3818
FVLCHERVS Nouiomagensis episc. phthiriasi interijt 526
C. FVLCINII statua 981
FVLCO Andegauensis comes clemens in filium 2669. terram sanctam adit 4163. 4164. Balduino succedit 971. pœnitens 3084
Fulconi Balduinus II. filiæ nuptias offert 876
Fulco Asperus perfidus in fratrem 3537
Fulco prædicator 4093
Fulco R. Hieros. ab equo præcipitatus 498. in uenatione perijt 537
FVLDENSE cœnobiū 4014. abbas. Vide Abbas Fuldēsis
FVLGENTIVS episcopus Rupensis 4106. sanctus 25. Christiana poemata scripsit 1140. exul 791. frugalis 2113

FVLGOSAE familiæ honor 1007
T. FVLLONIVS longæuus 309
FVLVIA M.Antonij uxor aua ra 2512.docta 1200.ense cingi solita 2076. iniuriosa in caput Ciceronis 2755. fida in patriam 3293. stultè consulit 2018
Fuluius Cæsaris consilia prodit Liuiæ 3577
Fuluius ab uxore zelotypa sublatus 3602
Fuluij uxor ingrata erga marium 3603
A. Fuluius filiũ supplicio afficit 2705.2718. 3291
L. Fuluius argentarius 3657. austerus 2924. in carcerem abductus 117
Fuluius Censor Rom. mẽre captus 15
L.Fuluius consul uarijs magistratibus ornatus 727
M. Fuluius Curuus Petunus triumphat 4022.4036.4345
Cn. Ful. Flaccus de Sãnitibus triumphat 1010.4037. triũphum spernit 2534. clemens in filium 866.2669. pius in fratrem 3327. eius fuga 248
Q.Fuluius Flaccus fratrem senatu mouet 3425. tegulas Iunonis rapit 3219
Q. Fuluij cadauer in Tyberim abiectum 1023. dies fausti 3913
Q.Fuluio de Capua triumphare non licuit 4344
Fuluius Hirpinus leporaria primum condit 3662. uiuaria cochlearum 2474
Fuluius Imp. Cimbrorum castra capit 1903
Q. Fuluius Lippinus uiuaria primus inuenit 2410. 2473. 3635
C.Ful. Maximus Centumalus triumphat 4031.4037
Q. Fuluius Nobilior, gratus in Ennium 3309. hostibus elapsus 1780. milites coronis donat 3604. suos confirmat 1792. triumphat 4022. 4034.4039
M.Ful. Nobilioris præda 601
Fuluius pictor imperitus 3632
Fuluius Stellus alinam amauit 2298
L. Fuluius Tusculanus Romæ Coss. 717.753. Tusculanos ultus 1716
M. FVNDANIVS Bambalio dictus 783. Claudiam uestalẽ ob inhumana uerba mutat 3420
FVNDANVS iræ occurrit 1686
FVNERES Iudi 4212
FVRCAE supplicium 4313
FVRFANDO æger suis auctor victoriæ 3849
FVRINALIS sacerdos 4188
FVRIVS cinædus 2304
A. Furij fides in testimonio 3331
Cn.Furius Broccũ punit 3614
P.Furius accusatus absoluitur 766.seruitutem fugit 1056. triumphat 4027
Q. Furius suos pugnare cogit 1795
Furius Agrippa signum in hostem mittit 1794
L. Furius Flaccus patri Sallio obtempérat 4203. Pantomimus dictus 3811
L.Furius suis merũ eximit 1799
C.Furius Camillus. Vide Camillus.
C.Furius Crefinus agricola diligens 3641. eius diligentia in coleudo agro 3857. prudentia in fugiendo iudicio 1704. uicini inuidẽt 114
Furius Leptinus Pyrhicã saltauit 2984
L.Furius Philus obtrectatoribus resistit 2815
FVRNIVS geatus in Augustu 3359.2884
FVRNVS, carcer 3967
FVSIVS Saluius fortis portando 392
FVSIDIVS fœnerator 2508
FVSTIDIVS piscriptus 936
FVSTVARIVM supplicium 4312.4314

F Y

FYN lacus halecibus abundat 3982
Fynnanus procerus 276. superstitiõis instaurator 3105

G

GADAENSES siue Gabaonitæ inhospitales in Leuitam 3610. 2934. cum Iosua fœdus faciunt 1834. Leuitæ uxorem uiolant 2313. sagittatij peritissimi 393. Saulẽ persidiam ulti 1701. scænæ 385. seruí facti 814. libido turpis 2301
GABANIVM uelbis græca 3630
GABASTONVS ob tarditatem multatus 3458
GABBARA gigas 276
GABELVS p̃ gaudio flet 237
GABERII equitis capranum grex peste absumtus 665
GABIENVS falsa prædicit 1496. Pompeio quid nunciarit ab infernis 1367
A.GABINIVS accusatus absoluitur 766. bonus saltator 390 legatus 743
GABINVS II. Caucius cognominatus 690
Gabinus presbyter fame extinctus 504
GABINI à Sexto Tarquinio capti 2027. religionis studiosi 311
GABIVS adolescẽs à dæmone iugulari uultur 789
GABRA popularis 2879
GABRIEL Brixiensis XXX. annis nemini succensuit 92
Gabriel Condelmarius ab episcopatu deiectus, Pp. creatur 714. somnium 1434
Gabriel Fallopius anatomicus 1214. medicus 1237
Gabrielis angeli salutatio 169
GABRIELETTVS Barri archiepisc. humili loco natus 951
GABRINVS Fundulus capite punitus 529. tyrannus 1621. pertinax 136. sceleris non patrati pœnitet 135
GAD redituus 564
GADARENI auari 2518
GADERA in Hispania superstitiosa 3126. duæ aræ, anni & mensis 3146.3149
GADES Antæi sepulcro clarę 945. amplis. 3953
GADINI uel Gaditæ auari 2508. in ripa Iordanis aram erigunt 258.700. præda 600
GADITANVS lapis cũ imagine hominis à Mahomete fabricatus 1372. Thunnus 3981
Gaditani incolarum frequentia clari 614. ordinem equestrem honorant 4240
GADVS Dauidem obiurgat 2816. Ioramum R.reprehendit 2826. rediuiuus 564 uates 1336
GAINA spectrum uidet 1347
GAIVS hospitalis in sanctos 2372
GALANDVCH martyr 3020
GALANIS terræmotus 646
GALANTIS ancilla 815
GALANVS hostibus elapsus 1779
GALATA insula uenenata 3940
GALATARVM frugalitas 2224. mores 3731. in conuiuijs 4328. in funere 571. in spontaliibus 4367. musica castrensis 4341. oratio funebris 961
GALATON pictor 3699
Sergius GALBA ab Othone interfectus 4024. à militibus occisus 467.ante lucem uescebatur 4329. arthriticus 360. auarus 2491.2505. Comesest inter sacra 1438. Capitonis insolentiã punit 3426.3443. cursor 421. cur Thebanus Imp. dictus 754. furtis in morte 1166. gratus in scelũ 3354.indignatus ob sua signa neglecta 2642. iræ populi indulget 2719.iugulatus lixis calonibusq; ludibrio 210.legatus in Galliam 743. mãsit in celibatu 2170. Neronis liberalitates reuocat 2377. Neronis successor 753.orator gibbosus 295.paralitus otio deditus 1797. proconsul militem auarum punit 3410. prodigio ad imperiũ animatus 1440. prodigus in musicos 2483. punit mensarios 3399
Galba sacerdos 4188. sacerdotium triplex gessit 750. somnio fortunam recipere iussus 1426.1442. tutorem perfidum punit 3442
Galbæ auaritia 2491.2508. bona sub hasta uendita 630. caput detruncatum 519.epulum 2436. familia nobilis 949. Fortuna in somno apparet 3198. imperatoriam dignitatem Siculus nunciat 154. iudiciũ de proprietate iumenti 191. mos salutandi 169. omen belli suscipiendi oblatum 1458. pater causas egit 1123. prudentia bellica 1653. mors prænunciata 1421. satellites 3668. sordes 2490. stultum de Vitellio iudicium 2023
C.Galba pauper 669
Galbæ unde dicti 687.692
GALDINI archiepisc.constantia in religione 3860
GALDVS R. dux fortis 2100. constanti animo 3867. eius nomen Scoti inuocant 180
GALEACIVS Bandasinus duello semper uictor 2119. eques bonus 395. strenuè dimicat 2139
Galeacius Capella historicus 1585
Galeacius D. causidicum suspendit 3399
GALEACIVS de Rubeis ob inuentionem cochleæ insanit 82
GALEACIVS Gonzaga pusillus 278. cum Bucicaldo certat 289
GALEACIVS Mantuanus amore puellæ in amnẽ delijt 2335.55
Galeacius Maria Sforcia in templo occisus 558. prodigii mortis habet 1418.1430.13. rannus 1621. iactabundus 163. causidicum suspendit 3443. impius in præceptorem 3504. 2762. 2731.2781. sacerdotem auarum punit 2716. 3411. scortator 2311
Galeacius Sanseuerinus miles fortis 2107
Galeacius I. Vicecomes ferunt us zonæ fibula 317. Balbi eruditionem explorat 130. carcere liberatus 763.inhumanus alloquio 1923. Pontificem sibi reconciliat 1830. strenuè pugnat 7123. unde dictus 1399.684
Galeacij affinitas cum Estensi 844. disciplina œconomica 1656
Galeacij filius Petrarcham impientem auguratur 1398. prudens 1639
Galeacij Vicecomitis ludi bellici 2447. mortis locus 3932. natalis 4025.prodigia exitij 1438
GALEACIVS II. Vicecomes doctos amauit 3370. equestri ordini adscriptus 1008. iniquus in fundi possessores 3564.nodosis criminibus 198.fere interfectus 335. prodigus in nuptias 2416. 2438. puer armorum cupidus 3737. seuerus in Picardonum 2716. Ticinensem scholam restituit 4068. bibliotheca 3818. crudelitas 2778. cũ Barnaba concordia 854. pons lapideus 2407
GALENVS Pergamenus à mulierib. didicit 3768.anatomiæ studiosus 1213.colica liberatus 353. disputando se exercebat 3812. dines 616. docilis 3772. dormiens ambulat 416. febri ardente laborans 362. gloriam neglexit 2536. Gortynensi magister clementiæ 2658. horologiorum methodũ descripsit 1295.humanus in egros 2895. hypochõdrij abscessu laborans 352. in amicorum usum scripsit 2883. inflammationi circa diaphragma remediũ in somno cognouit 1404. in præfagiendo se exercuit 1241. in victu temperans 2225. suspendit iudicium 140. lactuca usus 431. leguminibus abstinet 2218. logicus 1176.longæuus 309. medicus 1131. 1234. multa scripsit 3825.à stomacho laborabat 352.ob studia in morbos incidit 3850. ob studia literarum peregrinationes intermittit 3885. omnes sectas didicit 3881.patris præcepta retinuit 3768. pharmacopola 3722. per se omnia inuestigauit 3801.

pestem fugit 2053. prospera ualetudine 336. à puero methodo incubuit 5734. qua techna mulierem sana uerit 1716. quàm diligens fuerit 3838.3857. quam studiosus dialecticæ 1179. quantus dialecticus 1178. remediũ ad arthritim inuenit 3802. sanitatis studiosus 336. studiosus 3839 studiosus physicæ 1228. uulnera neruorum curat 1242
Galeni anhelitus suauis 419. auctoritas 967.969. certamen cum medicis 1227.1246 clementia in seruos 2671. cum præceptore concertatio 1227. de elephanto iudicium 1225. diligentia in scribendo 3829.in arte medica inuenta 1230. indefessa & obstinata cogitatio 25. inepta iudicii de schola Mosis & Christi 1506. iudicium de Deo 1499. de gloria 1920. iudicium libertũ 136. iudicium medicum 1245. iudicium physicum 1224. mater rixosa 2931. obseruantia in præceptores 3309. peregrinationes 3882. pietas in patrem 3320. præceptores 3759. religio 3044.tolerantia 421
GALEOTVS Foroliuij princeps ab uxore occisus 3526
Galeotus Iunius I.C. 1375
Galeotus Manfredus ab uxore necatus per insidias 485. 3525. 3526
Galeotus Martij Mathiæ Corsini præceptor 3759. iocatur in patricium Venetum 2951. 2966
GALEOTÆ aruspices 1344. uates 1339
GALERIVS Maximianus agrariis parentib. ortus 954. celer nauigando 3847.Christianos persequitur 3237. cõsortem imperij legit 753. à Diocletiano adoptatus 722 fugit 2066. hostium castra explorat 159. imperium cũ Constantio diuidit 617. & 4228. collegæ dissimilis 1077. phthisi ablatus periit 526. plaga Dei percussus 3185. pudendorum ulcere laborat 356. Rom. fines auxit 3932. uictoria memorabili potitus 1047. uictus victor 1045. uxorem repudiat 879. Vide Maximianus.
GALERIA Cepiola longęua 310 mima 1168
GALES ditissimus agris 606
GALETAS adamatus à Ptolemæo 33. cinædus 2304. formosus 283. Ptolemæo humanitatis auctor 2874. 2903
GALFRIDVS historicus 1586
GALIENVS Imp. à patre degenerat 1075. balnei studiosus 303. clemens in gemmarium 2692. & 3441. comas scobe auri aspergit 2343. doctus 1197. Encænia celebrat 3416. occisus 467. 4027. patiens mortis patris 2185. impietatis pœnas dedit 3186. ex tempore carmina pangit 1160. gulosus 2237. liguritor 2238. morbus contrarius 1627. mollis cultu 2340. patiens cladis 2185. prodigus 2387. tyrannus 1619
Galieni decennalia 2445. desidia 3796. 3843. imperiũ inquietum 917. iocus in gemmarium 2959. luxus in supellectilem 2475. in uestitu 2481. uotum nuptiale 178. uota decennalia 3155
GALILÆORVM secta libertatis amans 46
GALINTHIAS, Alcmenæ partum promouet 1715
GALLA tribas 2304
Galla Symmachi filia barbata 294. carcinomate laborat 351. uidua casta 2270
Galla meretrix 2318
Galla monacha Petrum apostolum uidit in agone 1390 & 1409. tolerantia 2159
Galla Theodatum Methamau censem excæcat 3501
GALLASIVS Nigrisolus chromantes 1223
GALLECIA auro abundat 3969
GALLECI impij 3179
Vide Calleci.
GALLIA à locustis uastata 634. à terræmotu tuta 3996 ferrum habet 3970. horas quomodo diuidat 4009. in factiones scissa 933. seditionibus exagitata 921. texẽdi artificio celebris 3696
Gallia Trãsalpina sterilis 3995
Gallia ciuitas à ranis pulsa 643. dissidia ob affectatũ regnum 899. fames 657. 659. tempestas 477. cladis prodigia 1471. 1472. & 1478
GALLICANVS monachus 4118. humilis 2526. uxorẽ non attigit 2266
Gallicanus D.munificus 2361
GALLINA alba sturpis Cæsarum augurium 1349
GALLINARIA insula 3980
GALLIO non uult Paulum damnare 1932
GALLOGRÆCORVM rabies 2060
P. GALLONIVS gulosus 2234
GALLVS Asinius Ciceronis æmulus 2575
Corn. Gallus prætorius uenefi immortuus 533
Cn. Corn. Gallus ambitiosus 2581. amatorio poculo insanit 17. amicus Vergilij 853. elegiographus 1153. Euphotionẽ imitatus 3806 sibi mortem intulit 533
Gallus Anglus monachus 4123. sancti cognomen uiuus emit 677. Columbano abbati non obedit 3209
Gallus Caligulam carpit 2830
Gallus episcopus Auernos à peste conseruat 369
Gallus Foroliuiensis extra patriam mortuus 560
Gallus Cęsar Iuliano fratri dissimilis 1076. à uetula seruatus 330. certat magnificentia cum Iuliano 2379. diligens in explorando 159 à militibus occisus 467. tyrannus 1619. fœdus ignominiosum init 2063
Gallus Lingonus uiuus sepultus 559
Gallus medicus sophista 1123
Gallus miles D.Ioannis simulacrũ rapere conatur 3229
Gallus quidam dormiens castratus 356. strenuè pugnat 2124. Manlium excita lingua risu excipit 232. pro equo donato rãpam accipit 2494
Galli uxor adultera 2315
auara 2392
Gallus regulus conuiuarum incuiilitatem reprehendit 1702
Gallus sordidus 2492
Gallus Vibius insanus 16
S.Galli urbis incendia 645
GALLI Alexandro VI. Pont. exosi 60. ad amicitiam Alexãdri Magni se conferũt 835. à muro præcipitati 497 Romanis effeminati dicti 1031. Anglos ulciscuntur 2732. auctores cladis Nicopolitanæ 2031. barritu pugnant 1868. bellicosi 2073
Galli Boij sylua opportunitatẽ uincunt 1717.1844
Galli Boiracij dicti 1035. Caroli Magni natalibus celebres 963. cladem ad Carlianum ægrè ferũt 101. Constantini dona renuunt 2459. conuiualitatis studiosi 2908. cribra inuenerunt 3721. Celtæ dicti 614
Galli equites sub Brenno duce 1710. equites se fortiter defendunt 2121
Galli ad Neapolim superati 30. Hospitij conciones contemnunt 3208. hostem fugientem non insequuntur 3844. hostium capita aromatibus condiunt 570. 986 impatientes laboris 2186. inhumani in suos 2933. in peregrinos humani 2421 in publicis conciliis armati conuenere 4305. in tabernaculis fumibula fabricant 1824. Græcas phrases habent 1102. medio anhulos adiiciunt 304. mortis cupidi & cur 2183. mulieres consiliis adhibent 751 & 3388. nuncium ad inferos mittunt 1977. obesos puniunt 3464. ob physicæ imperitiam peste correpti 1226. ob scorta pugnãt 2325. pædera stæ 2301. perfidi in Rauennates 3544. periuri 3557. sua pertinacia eladem accipiunt 2033. Porcherium lapidant 3463. poetas magni faciunt 1171. pugnaturi aurum custodiunt 1782. recentium carnium desiderio tenẽtur 431. Roma exacti 4026. sagittas ueneno illinunt 3592. satellites ab Augusto Herodi donati 3668. sepulturam non curant 389. sine philosopho non sacrificant 1548. spolia hostium in foribus domorũ affigunt 985 Sultanum decipiũt columba 1760. templum D. Philippi prophanant 3222. uagabundi 241. uenatores 3673. Venetos uincunt 4030. uiatores consistere cogunt 2015. uini causa in Italiam expeditionẽ suscipiunt 893.2232. & 2242. ultimum in consilio excruciant 3458. uultu oblongo 293
Gallorum arma 4339. Bracteæ 3630. canes in Heluetiorum castra ad Nouariã uenunt 1455 clades 550. comitia 4306. contentio cum Anglis de regno 2543. contentio cum Italis 2530. contiouersias feminæ dirimunt 1725. conuiuia 4326 crudelitas 2748.2752.2755. 2756.2761.2777. & 2781. domicilia 435. deditionis signum 215. erga liberos inhumanitas 2931. exercitus numerosus 609. famuli munera non recusant 179. fames 650. impia uota 3196. iudiciũ de immortalitate 3500. Marescalchi 4232. migrationes 587. militaris ornatus 4340. mores 3731. mos deprecandi pacem 184. mos in bello indicendo 192. mos in fœderibus 855. mos in funeribus 570. & 4321. mos in lustrãdis urbibus 4208. mos in mutuo 3131. mos uouendi 3133. mulieres de pace belloque consultant 956. nobilium uestitus 438. & Anglorum mutuum odium unde 919. origo à Troianis 944. pestis 542. & 545. pœnam seditiosos 5446. præclarum institutum 1678. præfecti uiui sepulti 560. reuerentia erga suos reges 146.3298
Gallorum reges sacra munia obeunt 4167. quomodo inaugurentur 728. scrophulas sanant 1230. insignia quæ habent 699
Gallorum respubl. 4351. rusticí seditiosi 931. senatus auctoritate magna poliet 973. serui dominos amant 58. strages 552. superstitio 311. 3181. & 4212. stultitia in amissa Neapoli 2015 succidiæ 3989. temeritas 2150. uallum admirabile 1822. braccæ 437. uestitus 439. uestitus militaris 4339. uitium conserendarum ius 732.3370.3653
Gallis ærei nummi pro argenteis 1828. cerua quid portendat 1351. omen victoriæ 1455. Petrus Caponius præsium inducit 193 zonã magistra temperantiæ 2228
Gallos hostes Rom. emittunt 1876
GALLICANA synodus 4156
GALLICÆ pernæ 3989
GALLI sacerdotes Rheæ 742. 3127. 4188
GALLICVS morbus 318. & 374. eius calamitas 339.

Gallici bones 3983
Gallici imperij lex Salica 4245
GALSVNDA à marito iugulata 470
GALYPSVS locus uoluptuarius 3995
GAMALE urbs terræmotu hausta 646
GAMALIELIS consiliũ pro apostolis 3071. sententia 1672
GAMALIS pirata hostiũ naues distractas adortus 1848
GAMBRIVIVS ceruisiã coquere docuit 3795
GAMER D. Arabum persector Christianorum 3244
Γαμήλια 4372
GAMMA Galla uenefica 3592
GAMPHASANTES peregrinorum osores 59
GANALONVS proditor Galorum 3574. quadrigis distractus 473
GANDAVI incendium 644 propter Sanctorum imagines motus 904
Gandauenses ad fidem cõuersi 3005. Flandriæ comitẽ uincunt 1045. inobedientes domino suo 3498
GANGES gemmifer 3968. fluuius altissimus 3944
Ganges R. procerus 276
GANGVLEVS ab adulterò occisus 470
Gangulfi uxor adultera 2296. & 2315. blasphema in maritum 3191. contemnit mariti oracula 420. & 155. ex fonte brachium adultum eduxit 1361.2274
GANIÆ pœnitentia 3084
GANITIO Cippo cornua nascuntur 3289.3291
GANYMEDES ab aquila raptus 23. à Ioue raptus 286. eunuchus 355. formosus 286. Iouis pocillator 3664
GARAMANTES homines fugiunt 59. larrones 3567
GARAMANTVS R. canum auxilio in regnum restitutus 1811
GARETOTÆ oues 3985
GARGARA urbs fertilissima 3974
GARGILIANVS cinædus 2304 rixosus 2925
Gargiliani dona insidiosa 2493
GARGILIVS ambitiosus 2587. fellator 2322. historicus 1588. uenator 3677
GARGORVS R. Curetum mellis colligendi inuentor 3659
GARIBALDVS D. perfidus in legatione 1993.3484
GARMANES Indorum philosophi 1188
GARSIAS Cottignius hostium murum euertit 1886 contra Saracenos 1706
Garsias Ennicus dux fortis 2099
Garsias Melius inter duos tyrannos seditionem mouet 1881
Garsias natali suo mortuus 561
Garsias Petrarchæ proauus longæuus 337
Garsias R. dominandi cupidus 2615. in carcere mortuus 535. matrem adulterij accusat 2858. 3475. & 3517. pertinax 3869
Garsias Temulentus reconciliatur Veremundo 846
Garsias Sanctius R. Tremulosus dictus 93. 685
Garsias Sousa fortiter occumbit 2069
Garsias Ximenius dux fortis 2099
GASPARVS. Vide Caspar.
Γαστρομαντεία 1345
GASTO Fosseius adolescens fortis 2080. dux fortis 2102. milites æmulatione inflammat 1787. victoriæ immortuus 536. eius celeritas 1851
GATTA Mellita. Vide Catta.
GATIS R. gulosa 407. & 2238
GAVDEBERTO nomẽ mutatum 694
GAVDENTIVS falsorũ deorum templa euertit 3097
Gaudentius hæreticus martyr 2184
Gaudentius Martini Turonensis propinquus se moriturũ prædixit 553
Gaudentius Merula historicus 1585
GAVFREDVS Carnotensis abstinens munerum 2453 patri supplex 182. prudens in patre placando 1731
GAVRVS fellator 2322. eius dona insidiosa 2494
GAZA oppidum Cambylis ærarium 3990
Gazçorum petulantia in Christianos 3238
GAZELLES rebellat Solymanno 2620. & 3587. Solymannum fortiter inuadit 2170. stultè de Solymanno iudicat 2023
GAZANVS Maiomites à paralysi liberatus 361

GE

GEBENNENSES XXX à lupo deuorati 472
GEBER Arabs præcipitiorũ chymicorum auctor 3708
GEBARDVS Comitis de Bregenz F. ex utero exectus 270
Gebardus Herbipolensis episc. bellator 3793
GEBIRGA monialis 4111
GEBYZON monachus Castinensis 1291
GEDANI incendium 644. mercatorum impudicitiæ pœna 3461
GEDANENSES fallum numismata excudit 1028
Gedanensis senatus prudentia in cauenda seditione 1669
GEDEON Amalechitas uincit 1868. angelum apparentem signo probat 1499 armillis Madianitarum donatus 1002. crudelis in Madianitas 2764. cum paucis uincit 1042. duos reges sua manu obtruncat 2799 dux fortis 2081. ex inauribus hostium ephodũ facit 987. ex somno cuiusdam omen victoriæ capit 1459. fœcundus 469. fortes à timidis separat 1758 Ierobaal dictus 685. idola euertit 2998. idololatriæ occasionem dedit ephodo suo 3172. imperiũ Israelitarum recusat 2537. & 2541. triturator frugum factus 3683. seueritas 2717 stirps deficit 660. angelus apparet 1460. angelus iubet persequi hostes 1491
Gedeon Cracouiensis episcopus reprehendit principem Poloniæ 1697
GEDERICVS monachus 4125
GEDIMINVS dominandi cupidus 2617. de Kiernoua somnium 1448
GEDROS Tinopia lignorum laborant 3979
GEGANIA Vestalis 4191
M. GEGANIVS Macerinus triumphat 4035
GEGANII unde dicti 691
GEILANA Ducissa dæmoniaca 365
GEISELORVM ordo 4116
GELA defendit suam castitatem 2259. prudentia 1682
GELA urbs leguminibus nobilis 3978
GELANOR regni repulsam patitur 732. tauro comparatus 1441
GELASIVS I. Pont. in millis collationes fieri uoluit 4167 Manichæos damnat 2715. & 3090. orationes limato stylo fecit 4154. popularis 2875
Gelasius II. lateris dolore cõsumtus 521. seditionẽ mouet 896
GELEVS prædones punit 3453
GELÆ exules 636
GELEÆ matres familiàs in uiros fideles 48
GELLIA adultera 2315. amans gemmarum 42. deformis 288. olida 281. ambitiosa 2584. meruit mortem 2059
GELLIANVS præco 3663
GELLIAS combustus 478
Gellias Agrigentinus. Vide Gillias.
GELLIVS incestuosus 2307. triumuirator 2322
Aulus Gellius grammaticus 1693. iudicium suspendit 1933
Gellius pecunias astutè conseruat 1981. auarus 2493
GELO R. Siciliæ absq; splendore funeris sepultus 2418. agriculturæ studiosus 3632. & 3634. Carthaginensibus ignouit 2694. Carthaginenses ad fœdus cogit 216. astu tyrannidem adeptus 1998. contemtor musices 1293 dux fortissimus 2090 ex satellite rex factus 652. facundus 2967 Himilconem occidit 1834. hostium naues deficit 1887. humanus 2876. humanus in Carthaginenses 2909. humanus in suos ciues 2896. humanas victimas tollit 3166. legibus parct 3345. Megarenses ad defectionem solicitat 1882. mores mutat 3874. suos contra Pœnos animat 1788 Syracusanos exercebat 3781 templum extruxit 2403. Syracus. tripodem Apollini dicat 3158
Gelonis iactantia 163. prudentia in ere soluendo 1718 prudentia in comparando regno 1737. prudentia in detegendis insidiis 1710. prudentia in imperio confirmando 2004. sepulcrũ Agathocles inuidia diruit 107
GELON satelles Hippocratis 3668. perfidus in deposito 3559
Geloni Scythiæ populi agriculturæ dediti 365
Gelonorum anathemata 702. uestitus castrensis 436
GELORIA R. de adulterio accusata absoluitur 765
GEMELLVS leno 2286
GEMES Othomannus humerum Alexandri VI. Pp. osculatus 252. grauis 2177. ueneno sublatus 507. de Ferdinandi R. exercitiis iudicat 1919
GEMINIANVS episcopatũ fugit 2358
GEMINIVS legatus ad Antonium 746.2829.2842
GEMINVS mathematicus 1295
GEMINI qui 269
GEMONII gradus 3967
GEMVRSA morbus 338
GENEBAVDVS episc. penitùs cellæ se includit 2321. 4052. & 4164. peccatorum remissionis reuelationẽ habet 1463
GENEBRIA docta 1201
GENEFRIDVS pinax 3869
GENESARETHENSIS lacus ob cœli temperiem nobilis 3991
GENESIVS Arelatensis seura 1168.2973
GENETHLIVS insigni memoria 34. sophista 116
GENII singulis duo 1345
GENITIO Cippo cornua nascuntur 3291
GENNADIVS episc. Afer hymnos scripsit 1145. neminẽ ad ordines admisit, nisi qui Psalterium diligenter legisset 3820. mortem clerico immittit 1514. pictori manum restituit 3226. spectrũ uidet 1347.1467
Gennadius historicus 1587
Gennadius medicus 1236. somnio admonitus immortalitatem animę credit 1501 1370.1388.3011
Gennadij uiri illustres 1587
GENOVEPHA Parisiensis Childericum R. placat 2637 Dionysio basilicam uouit 4140. funale extinctum accendit 1514. monacha 4130. Parisiensibus prędixit 1464 eosdem seruat 3051. portas clausas aperit 1518. puellæ uisum restituit 23. statum animarũ uidit 1388. uas uacuum repleuit 1518. siugalis 2223. eius mater uisum recipit 346
Genouepha præses leprosus 372

GENSERICVS R. claudus 359. ecclesias stabula facit 3221. in expeditionibus assiduus 3840. Leonis preces non audit 3209. Orthodoxos persequitur 3241. perfidus 3545. spurius 1060. tyrannus 1613. astutus in regno stabiliendo 2005. crudelis 2745. 2772. fœdus cum Attila 836. somnium habet 1427
GENTES Iudæis inuidẽt 67. peccata sua confitẽtur 2819 crudeles in Christianos 2939
GENTILIACA synod. 4158
GENTILIS Aretinus episcopus ambitiosus 2647
Gentilis Fulginas medic. 1236
GENTIVS R. Gentianam inuenit 1221.1231
GENVA capta 642.806.807 seditiones multas perpessa 935. pestilentia afflicta 544
Genuæ prodigiũ cladiũ 1487. [redacted] cõsullum prudentia compressi 1727
GENVENSIS quidã contendit de insigni bouis 2954
Genuẽsis puella homines ad saltandum coegit 1520
Genuenses victoriam nõ persequuntur 3844. Carranij consilium spernunt 2032. crudeles in Gibellinos 2735 è regia præcipitati 497. ex Myra D. Io. [redacted] cineres extulerunt 4136. exploratoribus parcunt 1874. gratij in Aurią & Fulgosum 3367. hostium naues lubricant 1843. Lanfrancũ exilio multant 3401. Lucensibus munera restituũt 2380 malum dissimulant 147. Mauris Maioricam insulam restituunt 3486. munifici in Fridericum I. Imp. 2443. munera Lucensium renuũt 2459. [redacted] 4091. Nonas Augusti colunt 4146. obsessi victores 1045. pecuniæ signandæ ius à Conrado III. R. impetrant 781. primi tormentario puluere in cuniculis usi 1890. pronuncia tione proditi 1095. puniunt Sauonenses 3448. portentũ victoriæ habent 1459 seditiosi 931. Turcorũ proditores 3580. & 3684. Venetis elapsi 771. & 1775. Venetis pacem denegãt 2730
Genuensium contentio cum Senensibus 2632. cum Venetis 65.894. & 2632. crudelitas in Pisanos 2752. in Venetos 2745. expeditio sacra 4180. fides bellica 3341. fides in pactis 3342. libertatis prodigium 1464. miseretur Ludouici XII. 116. pax cum Venetis 842. plicatilis turris 1890. præda 591. prudentia in ere diluendo 1718. reipubl. mutationis portentum 1481. status belli 1758 uetus inuentum nauale 1888
GENVTIVS Coss. legionẽ Campanam punit 3432
Genutius Gallus eunuch. 356
GEOGRAPHIÆ usus in politica & militari uita 1259
GEOMANTIA 1363
GEORGIANI hæretici 1323
GEORGIVS ab Andlau Rector academiæ Basiliensis 4066
Georgius Agricola de mineralibus 1221
Georgius Amboysius Ludouicum XII. Alexandro VI. Pp. reconciliat 848. tabulas Mediolanensis hæreditatis conficit 2033
Georgius Budæ frater currus onustos capitibus hostium Budam ducit 986
Georgius Cappadox episcopus in orthodoxos sæuit 3241
Georgius Cappadox miles martyr 3016. draconem confecit 2155
Georgius Castriotus bellicosus 2084. gladij effigiem in brachio habuit 280. & 296. gratus in Ferdinandum R. 3366. somni brevissimi 415. cum Scytha duellum 2119. iocatur in Mahometum 2891. eius sepulcrum à Turcis religiosè inquisitum 1019
Georgius Clarentiæ Dux Clude litanis pœnas dedit 3922. in dolio uini Cretici à fratre suffocatus 315
Georgius Costa seruos ad diligentiam excitat 1731. & 2383
Georgius Despota dolet sibi Corinum prælatum 2636. ingratus 3600. perfidus 3511. proditor 3580. sanguinis fluxu obiit 530
Georgius diaconus hexaemerum scripsit 1140
Georgius episcopus idololatriam impugnat 3034
Georgius Quinque ecclesiensis uinum Vladislao R. largitur 2440
Georgius Fiscellus I.C. ambitiosus 2572. dignitatem equestrem doctoralì præferit 2024. & 2632
Georgius Fronspergius hosti elapsus 1775. nebulæ beneficio 1778. in paralysim incidit 361
Georgius Hemus legationem renunciat 2063
Georgius Ioannis Lusitaniæ R. F. non contendit de regno 2551
Georgius Lilius historic. 1586
Georgius Maniaces affectat tyrannidem 899. Edessam capit 591. incerta morte periit 563. victores cædit 1857
Georgius Marchio Brandeburgensis Ludouici Hung. R. moderator 3757
Georgius Martinusius episcopus bellator 3794
Georgius Melanchthonis pater armorum opifex 3724
Georgius Merula studiis immoritus 537
Georgius Neocæsariensis lacum precibus exiccat 1932
Georgius Niger sustragia uendit 2511
Georgius Nouiomagus historicus 1386
Gorgius Podiebradius R. excommunicatus 820. filiã Mathiæ Hung. R. desponsat 877. Fridericum III. Cæsarem eripit 1744. hydrope periit 490. Ianum Smiritium prodit 3615. punit 3445. Mathiam Hungariæ R. salutat 153. Pragam capit 1901
Georgij Podiebrachij prudentia in regno firmando 1742. dies festus indictus 987
Georgius presbyter hæreticus 1322
Georgius Purbachius astronomus 1264
Georgius sacerdos Venetus organa fabricat 3714
Georgius Saxoniæ princeps hæredem præter uoluntatẽ habet 1056
Georgius Seldus I.C. 1576
Georgius à Stetten mecœnas Oportni 2359
Georgius Strigonienfis episc. calefactor 951. 3655
Georgius Supersaxo Vallesianus exul 793
Georgius Tanstetter Maximiliani I. Imp. mortem prædixit 1270
Georgius Trapezuntius literarum in senio oblitus 35. Platonis insectator 2926
Georgij Castandri uitæ 1587
Georgij Cornelius prudẽs in Cypro acquirenda 1738
Georgius Heltus dotem dat unigeni 2370
Georgius Sabinus carmen æmulatur 110
Georgij Vicelij uitæ 1587
Georgij Xiphilini certamẽ cũ Ioanne Camatero 1535
GEPIDÆ unde dicti 690. & 3848. eorum regnum excisum 549
GERADA facetus 2965
GERALDVS à libidine liberatus 20.3047
GERARDVS Andrianus ueneno sublatus 508
Gerardus Blancus Parmensis Cardinalis agricolæ filius 951
Gerardus Campisamperius Cæciliam rapit 2312
Gerardus Comes de Mansfel de crudelis 2779
Gerardus D. Bernardi frater piè mortuus 556
Gerardus de Oldenburg perfidus in mercatorem 3548
Gerardus episcopus Pragensis ambitiosus 2632
Gerardus Flandriæ episcopus aleæ deditus 2982
Gerardus Gallus fratri æqualis 1070
Gerardus Hildesheimensis episcopus bellator 3793
Gerardus Lemouicensis episc. bellicosus 3792
Gerardus Magnus Comes Holsatiæ D. Marię imaginẽ colit 4148. dux fortis 2101. hostem certet 1869. Thietmarsorum deditionem respuit 2020. uincit 1861. Parisiis literis operam dedit 4066. Christophorũ Daniæ R. uincit 1043
Gerardus martyr 3022
[redacted] 2287
Gerardus præpositus Lubecensis accepta uxore filios reliquit 870
Gerardus Spoletanus medic. 1236
Gerardus episc. Christũ in somnis uidit 1429. eius cadauer integrum 566
Gerardus Zaladiensis episcopus Petri R. crudelitatem carpit 2829
Gerardus Laureacensis episcopus contendit de pallio 2627
GERBONII epissides in hospites 3317
GERGASENI porcorum iacturam dolent 2188. auari 2518
GERGICHIORVM numus 4332
GERLACI Moguntini astu Adolphus imperium adeptus 1999
GERLVCA Constantinopolim Mahometo prodit 3496
GERMÆ terræmotus 646
GERMVNDVS R. strangulatus 515
GERMANA Velleda numinis loco habita 1548. iudicat temerè de sororis ieunio 2023
GERMANES Indorum philosophi 1188
GERMANIA ferrum habet 3970. à latrones purgata 772. seditionibus rusticorum exagitata 904.922. & 923. sermonem suum literis Latinis depingere discit 1028. studiosa Mathematum 1757. fames 657. liberæ ciuitates 758. numus 4332. pestis 544. & 545. tempestas 4044
Germani abstinent à præda 2458. adulteras puniunt 3404. aleæ studioli 2982. à magistro militiæ seruati 1715. à Margarita Esling si decepti 1507. aquilas Rom. eripuere 707. armati ad concilia ueniebant 3840. & 4303. astrologiæ addictissimi 1273. auari in bello 2502. & 2507. equorum præsagia experiuntur 1351. auspicia belli utuntur 1455. & 1547. barritu pugnant 1808. bella ultrò appetebant 3780. bonis moribus assueti 3814. capti à Solymanno 802. clamore Romanos terrent 93. de Caroli Magni natalibus contendunt 963. ad consultandum tardi 3837. & 3842. in conuiuiis consultabant 137. crudeles in Pontinenij cadauer 2757. cum Græcis disputant 1336 equites 4337. Romæ in ponte Adriani creati soliti 1007. sub Maximiliano I. 1810. feminas honorant 3388. fidi in duces 3594. in fluminibus lauabant 302. furta non puniebant 3481. humani in peregrinos 242. imagines nullas habuerunt 4201. indigenæ 386. iurispru-

dentiæ osores [illegible] iuuenes laboriosi 442. Latinæ linguæ à pueris student 1103. iatrones 3564. 3567. libros Athenis uolebãt cõburere 3819. lintres inuenerunt 3628. mercaturam apud Anglos exercent 3681 Mercurio humano cruore litabant 4212. metu fugiunt 32
Germani milites fidi in imperatores 3301. ignaui excõmunicati 821. diræ, uotũ 168. nimia repletione mortui 503. perfidi in Nadastum 3501. uouent 168
Germani nobiles πολύφωνοι 885
Germani nõthos inter artifices non admittunt 3464. oratores Francos ad iudicium candentis laminæ prouocant 1361. perfidi in Guidum 3544. pestem metuunt 2058. non prælianturſine Alrunis 1547
Germani principes raduntur 299
Germani pudicitiæ magistri 158. pugnabant spectantibus carissimis 1786. non radebantur nisi hostis cæso 799. regem electum humeris attollunt 702. & 1061. religionem mutant 4091. sacris interdicunt 4217. serui nascuntur ex patre libero 4359. Smochari dicti 1035. sortibus usi in iudicio 1363. typographiæ inuentores 3631. 3629. & 3713. uestitum Imp. reprehendunt 2829. Viennam contra Turcam defendunt 1820. uinosi 2233. & 2242. uxore unica contenti 883
Germanorum amatoria certamina 1165. approbationis signum 149. de bellis rhythmi 992. castra aqua operta 512. comitia 4308. confidentia contra Alexandrum Magnum 2814. & 2842. crudelitas in Cremenses 2737. crudelitas in Rauennates 2738. disciplina militaris 1655. domicilia 435
Germanorum feminæ 1637. cultu neglecto 2336. fatidicæ 1341. fœcundæ 410. pudicæ 2261. infantes suo lacte alunt 271
Germanorum famuli munera accipiunt 179
Germanorum fides 3276. hospitalitas 2898. ludi 3782. monomachia 1358. mos 4364. mos in funeribus 99. 571. 4321. in fœderibus 166. in sacris 4217 in sponsalibus 4367. 4368. & 4371. in successionibus 783. mores 3731. odium in Italos ob scortum 893. otium 3795. pœna homicidij 3450. pœna in milites ignauos 3401. in proditores 3444. in transfugas 3447. probitas 1600
Germanorum pueri laboribus exercitari 1769. quomodo educati 3750. hyeme & æstu eodem cultu 1770
Germanorum sacerdotũ honor 3142
Germanorum tessera, Braxea 699. uallum 1821. uestitus 4329. uictus 431. uinum honorarium 1014
Germanus Boëmi inuident 115 de bonis testari non licebat 4373. capilli fulmine exusti 299. fœnus ignotũ 3440. nefas ante nouam lunam prælio contendere 3161. scutum relinquere ignominiosum 257. seruitus laxior 2897
Germanus aruspex Agrippæ liberationem prædicit 1383. 1464
Germanus quidam legatus obmutescit 230. miles à morte seruatus 315. miles fortis 2107. Anastasio patriarchę infamiam prædicit 1489. Iatelles fidelis in Mauricium D. Saxon. 3302. & 3338. strenuè pugnat 2142 ualedicit ludis siccis 2242
Germani cuiusdam lepidum dictum 2962
D. GERMANVS episcopus Antisiodorensis 972. 1392. & 4106. asellum excitat 1513. captiuos liberat 762. cilicio & sacco indoluit 2338. dæmones adiurat 1500. honorificè sepultus 959. hostes fugat 1515. humanus in senem claudũ 2895. miraculis clarus 1513. & 1516. munificus in pauperes 2361. & 2382. pateram argenteam pauperib. dat 2427. nauim periturã seruat 1318. Placidiæ panẽ hordeaceum mittit 2463. pelagus oratione placat 3049. temperans 2203. uenator 3636. uoce hostẽ terret 2044
D. Germani clementia in ambiguum 2691. discipulus redituus 564
D. Germano diuini honores tributi 974
Germanus episcopus Parisiẽsis 4107. diem mortis nouauit in lectulo 1409. obiit 4030
Germanus Iustiniani Magni Nin belli apparatu mortuus 338
Germanus monachus 4123. eius fugalitas 2222. memoriæ acquisitio 33
GERMANICVS Drusi à populo Rom. honorificè exceptus 45. & 997. defletus 96. doctus 1197. gracilibus cruribus 296. gallo gallinaceo infestus 66. imperium recusat 2583. obtrectatoribus lenis 2686 oraculũ Apis consulit 1350. peregrinatur 3881. pius in mortuos 2906. princeps insignis 1602. popularis 2876. & 2909. quæstor ante tempus 730. omen mortis accipit 1416. triũphat 4030. & 4345. trophæa ponit 964
Germanici fides in Tiberium 3326. imaginem Augustus osculari iubens 984
Germanicus ueneno sublatus 508. eius cor integrum 566
Germanicus bestiis obiectus 471
Germanici belli status 1855. imperij insigne Aquila biceps 701
GERO archiepiscopus uiuus sepultus 560
GEROLDVS Aldenburgensis episcopus idola tollit 3096
GERONTIVS dux seipsum occidit 460
Gerontius monachus de obitu somniat 1427
GERRHA urbs sale abundat 3972
Gerrhæi diuites 597. eorum mos in funere 570
GERSONII templi apparatum portant 3684
GERSVINDA Caroli M. cõcubina 2319
GERTRVDIS R. Bancbani uxorẽ fratri prostituit 2287. indulgens 2801
Gertrudis diuorum reliquias colit 4136. monacha 4130 abbatissæ apparet 1392
GERVASIVS & Protasius gemini 3839
GERVNDÆ principes 4245
GERYON tricorpor tiliniguis 289. 1088
GESEMVS Arabæ ludæis in festus 3208
GESIVS medicus 1236
GESSIVS Florus crudelis in Iudæos 2927. Iudæos concitat 2009. tyrannus 1626
GESVALDVS Longobardi uetitatis amans 2810
GETA Cæsar à fratre occiditur 4026. fratris feritatem reprehendit 2667. in gremio matris confossus 560 & 4020. imperium diuidit cum fratre 617. sibi mortem ominatur 1417
Getæ & Bassiani odium 937. clemens dictum 3739. luxus literatus 2232. & 2480. natalis 4031
Geta seruus 814. & 815. Seri bonianum se fingit 1954
GETÆ θῆται 3193. bellicosi 2072. crudeles 2744. feri 2047. humani 2898. legationes de pace cum tibiis & citharis faciunt 1287. quanti Ouidium fecerint 1171
Getarum iudicium de immortalitate 1500. mos in funeribus 570. 4321. regio palustris 3992
GETHÆVS gigas 275. 296
GETHANI fidi in Dauidem 3304
GETVLI ferina uictitãt 2220 uestiuntur 436
Getulicæ purpuræ 3982
GETVLICVS epigrammatista 1146
GEYSA R. Hung. filium Stephanum instituit 3761. templa extruit 4141. ædificat monasterium 1449. pœnitens 3084. prodigiũ uictoriæ habet 1458. in somnis de filio nascituro docetur 1397. studiosus religionis 3000

GI

GIACHETVS Geneua uenere extinctus 583
GIANBRIDA lanius 3719
GIBELLINI à Bonifacio IIX. Pp. odio prosecuti 65. à Florentinis deficiunt 3563
Gibellinorum factio 63. 258. 934
GIBVLDVS R. Seuerino episcopo paret 3063
GIDICA se suspendit 141. & 517
GIGAS Gethæus 275 296
Gigantis ossa in Anglia reperta 277. iuxta Valentiã inuenta 277
Gigantes 274. & 1330. cum diis bellum gerũt 917. ἐκατόγχειρες 296. fulmine consumti 476. peste consumti 541
Gigantum audacia 2149. ossa in Mexici sepulcris inuenta 277
GIHEZIS famulus Elisæi leprosus 371. auarus 2509
[redacted]
1201
GILBERTVS Gallus Othonis III & Roberti R. Franciæ præceptor 3739. Vide Sylucster II.
Gilbertus Porrera 1124
Gilbertus Remensis præsul organa fabricat 3714
Gilbertus Visinus proditor Sfortiæ 3379
[redacted]
1328
Gilberti & Catilli magorum certamen 1542
GILBERTINORVM ordo 4116
GILDAS monachus 4123
GILDO comes strangulatur 516. tyrannus 1613. profligatur 31
GILIMER R. à Phara panem petit 185. captus 800. & 1532. ridet 2177. citharam ludit 1291. cupiditatem dominandi 2598. exclamat 225. spongiam ad abstergendas lacrymas petit 238. tyrannus 1613
GILLECHRISTVS Guilielmo R. reconciliatur 2695
GILLIAS Agrigentinus liberalis 2358. hospitalis 2373
GILLVS Tarentinus captiuos redimit 2371. humanus in seruos 2874. & 2897. liberalis 2358. patriæ cupidus 74. eius cella uinaria 2411
GINDANES mulieres promiscuæ 2320. 4360
GINNYCHVS polypum extrahens leporem cepit 3675
GINVS Taccij mortem ultus 2737
GIORA Sigismũdo R. se subiicere noluit 215
GIRONIS Oronij iudicium de Consaluo 1916
GISAR. D. Seuerino inobediens 3209. ei captiuos dono dat 2429. inhumana in captiuos 2936
GISALBERTVS filiam Imp. rapit 2285
GISBERTVS Corregiensis in senatu occisus 558. eius uxor fidei exemplum 3336
GISCON clemens in fratris interfe-

interfectores 201. & 2682. seuerus in exilij auctores 2713
GISELA formosissima 285. monasterium extruxit 4143 sacras uestes texit 3697. Stephano R. Hung. nubere renuit, nisi fidem Christi susciperet 869. Hungaros ad fidem conuertit 3001
Giselæ donaritum 2432
GISELBERTVS astutus facinorum 1980
Gisselbertus de Bronckhorst crudelis 2780
GISELERVS episcopus duabus ecclesiis præest 3201
GISLA monialis 4131
GISVLFVS R. Longobard. hæreticos fouet 3177 à Caiano deletus 3183
GITIADAS poeta 1145
GIVTHA casta 2270. Vide Iutha.
GIZID imagines Christianorum euertit 3226

GL

M. GLABRIO socordi & negligenti natura 3854
GLADIATORII ludi 3789. 4222. unde 2044
Gladiatorum genera 403 retiariorum ars instituta 3807
Gladiatorum militum ordo 4132
GLAPHYRA tertias nuptias accessit 888. somniat 1426
GLAPHYRVS citharœdus 1280
GLASGVENSIS schola 4064
GLASSVNITA rebaptizata 3013
GLAVCA & Medea zelotypæ 113. exusta 478
Glaucæ libido biuta 2298
GLAVCIA Deimachi amore capta 52
GLAVCIAS anatomicus 1223
Glaucias de carduis scripsit 1221
GLAVCO abstemius 408. constans 3867
Glaucon fratris commentarij inscripti 993
GLAVCVS Argi nauis artifex 3715
L. Glaucus manuum iacturã passus 357. nauem Hasdrubalis detinet 2145
Glaucus reuixit 340. & 564. uenator 3674
Glaucus Boetus piscator 3675 diuinos honores consecutus 1988. urinator 386
Glaucus caprarius Homeri hospes 2366. 3658
Glaucus Carystius agricola 3694. 3651. pugil 402
Glaucus Chius uel Samius ferruminationẽ inuenit 3627. 3694
Glaucus Epicydis F. perfidus in deposito 3553. iustitia celebris 999. & 3277. eius stirps extincta 660. & 1489 Pythium Apollinem tentat 3193
Glaucus medicus 1234. acerbus in disputando 2941. cruci affixus 489. 3925
Glaucus Sisyphi F. ab equis deuoratus 473. sacra Veneris spernit 3224
Glaucus equas humanis carnibus alit 2474. 2939
Glaucº Thasius portitor 3684
GLOCESTRENSE nomen Anglis ducibus fatale 1071
GLOS suorum perfidiam deprehendit 1084
GLVMERVS fur 3563
GLYCERA coronaria cum Pausia pictore certat 3643. sertis primùm usa 1002. Sulponis accusationes refutat 2890
γεφυροποιὸς dicta 3680
Glycera Horatij amica 2318
GLYCERIVS regno deiectº 738
GLYCERIVM Praxitelis amica 2319
GLYCETIVS ex utero coronam clericalem secum tulit 1434
GLYCON athleta 397

GN

GNAGEVS Dianę simulacrũ rapit 3156
GNATHÆNA loquacẽ coercet 2889. Diphili amica 2318. facetа 2949. 2958. legem coniugalem conferi pstit 2276. & 3806. meretrix 2316. eius ruales 113
GNATHÆNIVM Philippi M. amica 2319. fartrix 3709
GNATHO Siculus nares in paropsides emũgebat 2941
GNEFACTVS R. cibo delituitur 407. frugalis 2225
GNEVOSSIVS Daleuicius latrat 3418. Heduigum falsò accusat 2856
GNIDANI adulteras puniunt 3404. eorum uxorib. fimbriarum multitudo honori est 1001. Amazones 4307
GNOMOLOGI 1559
GNOSII sagittarij 393. prodigalitati prospiciunt 1684
GNOSIPPVS gulosus 2234
GNOSTICI dæmones concipiunt 1544. hæretici 1318 puerum sacrificant 4212

GO

GOA academiis nobilis 4062 emporium 3955
GOAR monachus episcopatum abnuit 2539. febricitans 363
GOBRYAS magus 1330
Gobryas consiliarius Darij 1654. tyrannicida fortis 2125. constans 3866
GODELBERTVS poeta 1144
GODHARDO Hildesheimensi episcopo Menuuerci mors reuelata 1410
GODEGISILVS cupidº dominandi 2613
GODOFREDVS Andegauensis filios testamento in concordiam redigit 1677
Godofredus Bolionius uel Bononiensis uel Lotharingus dux fortis 2082. cæmentariũ opus facit 3062. & 4173. Hierosolymam oppugnat 2146. largo uini haustu febrẽ contraxit 362. peritus linguarum 1089. & 3891. peregrinationem Hierosolym. uouit 3044. pœnitens 4173. prodigus in sacra 2482. Sanctæ terræ rex delignatur 721. coronã uti renuit 86. 699. 1004. & 2534. peste obiit 524
Godofredi Bollionij duellum cum aguato 215. exercitº 609. legatum refertum 3269. fœdus cum Damascenis 857. uotum 4153
Godofredus comes de Arnsberg ambitiosus 2595
Godofredus comes Holsatorum impatiens cõuicij 2188
Godofredus Hasiciriæ comitis frater ad Anglum transit 3588
Godofredi Martelli contẽtio de regno 2614
Godofredi monachi seruor orandi 3055
Godofredus R. Daniæ ad fidẽ conuersus 3014. in uenatione occisus 537
GODOLIAS Ahichami F. ab Ismaele interfectus 4036. ebrius occisus 532. iustus iudex 3277. regis Babylonici monita spernit 2036
GODSECALCVS D. Vand. apostata 1323. & 3175. ad fidem conuertus 3006. & 3013. interpres 1098. Vandalos conuertit 3000. ultionis cupidus 2733. pœnitens 3083
Godescalcus presbyter Iudæos ad fidem coegit 4090
Godescalcus R. concionatus 4094
GODVINVS comes panis bolo strangulatus 514. 1361. 3557. & 3182. regni cupidus 2618
Goduini imprecatio 188
GOLIATHVS à Dauide occisus 468. gigas 274. funda periit 484. eius cadauer à sepultura prohibitum 1022
Goliathus Goliathi frater gigas 275
GOLINDVCH ad fidẽ conuersa 3008
GOMECIVS Syluius latrones tollit 2131
GOMERA meretrix 2316
GOMORRHA igne periit 475. 3919
GONDEBALDVS Burgundię R. diuinitùs inauguratº 728
Gondeualdus Clotharij R. filium se dicit 1956
GONELLA histrio facetus 2981
GONIPPVS specie Castoris hostes adortus 1860
GONORIA concubina Ricardi D. 784 2819
GONZALVS Fernandus historicus 1587
GORBODIONIS uxor filium interficit 2789
GORDAS R. cõuersus 3006
GORDIANVS Africæ Proconsul diues 616
Gordianus Imp. balnei studiosus 303. dux fortis 2094. Imper. Maximini successor 753. à militibus occisus 467. 469. Misithei soceri consilius bonus factus 866. imperij non diuturni omẽ 1422. libidinosus 2291. magnæ probitatis 2896. militibus & senatui carus 46. Pompeio similis 287. & 289. puer poemata & orationes scripsit 3742. & 3827
Gordianus senior Augusto similis 289. doctus 1197. impatiens mortis filij 2195. imperium recusat 2533. & 2558. se suspendit 488. 515
Gordiani Imp. natalis 4025. sepulcrum euersum 1024. spectacula 2445. uiuariũ 2410
Gordianus spectris occurrit 789
GORDIVS agricola 3654. cum arantem aues circumuolant 1440
Gordius martyr 3023
GORDII regem obesum eligunt 278. & 727
GORGASVS plastes 3705
GORGIAS Eumenis Cardiani D. 2060
Gorgias Epirota in funere matris suæ utero elapsus 270
Gorgias Leontinus artis dicẽdi inuentor 1130. corpore robusto 336. diues 619. senex studiis indulsit 3860 ab Isocrate reprehẽtus 1109 legatus Leontinorum 344. patiens obturgationis 2171 primus dictionem figurauit 1110. princeps extemporalis orationis 1126. rhetor 1115. sophista 1206. suadens concordiam Græcis, tidetur 3753. longæuus 337. temperantissimus 2203
Gorgiæ commentaria de Rhetoro 1588. statua aurea 979. 1132. 2475. 2494. de Tragicis iudicium 1160. uestitus 437. uxor rixosa 1004. & 2925
Gorgias Thebanus dux manipulum facũ inuenit 3798. & 3802. Phœbidam fugat 1865
GORGO Cleomenis F. mollem reprehendit 2831. duo mandat famulæ 214. loquax 2922. prudens 1639. 1707. 3735. & 3742
Gorgo uetula metu exanimata 495
GORGONES monstra 280
GORGONIDES bellicosæ 2074
GORGONIVS martyr 3023. strangulatus 817
C. Gorgonius orator 1122
GORGOPHONE prima fœcundas nuptias contraxit 2321. eius tumulus 574
GORGVS Messenius pugil 397
GORTYNII boni sagittis 393
GORMO R. Angliæ regnum amisit 739
Gormo III. Daniæ R. continens in coniugio 2258. & 2269. somniat 1408. 1443
Gormonis & Thiræ coniugũ diuersa ingenia 1077. studiosus physices 1228
GORORANES Christianorum persecutor 3238
GORTYNENSES adulteria puniunt 199. 3404
Gortynensis sæuus in seruos 2793
GORTYNA platano nobi-

lis 3974
GORTYNIVS fluuius 3944
GOSLARIA metallifodinis fcatet 3969
GOSTAVVS archiepiſ. Vplaleenſis perfidus in patriam 3497
Goſtauus Eriſcon R. haſtas mutat 1813. eius nauis ingens 2414
GOSVVINVS crudelis 2743
GOTERRIVS Monroius nauarchus 2296
GOTHARDVS epiſ. Hildeſheim. miraculis clarus 1312. uotum facit 168.433.2246
GOTHARI R. lex contra ebrietatem 2228
GOTHA anus mitè ſeruata 325
GOTHIA equorum feracitſima 3984
GOTHI Chriſtianos perſequuntur 3239. contemtores literarum 1206. deos terrere uolunt 1305. equis certant 405. tamam ſecũ ferunt 1825. ſortitudinis teſtimonia in regum filiis requirunt 3381. homines immolabant 4213. hoſpitales 2898. hoſtem calore æſtiuo fatigant 1841. humanis in conuiuiis 2908 Indo Schatorũ dediti 3783. ob ſtipendia ſubtracta Romanos inuadunt 907. equos ſacrificabant 4211. pecus in rectra ſalunt 1824. perfidi in Valentem 3310. præclara maiorum geſta ſaxis inſculpunt 992. preces Schacis explorant 1694. puertos uirgis ad ſanguinẽ cædebant 1769. regiæ menſæ adhibent honoriſicũ habent 1018. Romanos contemnunt 278. ſapientes 1211. ſagittis boni 393. ſaxa uictoria erigunt 2556. ipſe Romę occupandæ ſuſtrati 5879. triumphantes uulpium caudas haſtis alligant 1029. uelis rotes excipiunt 1823
Gothorum arma 4339. auaritia 2508. colonia 5950 erga Danos odium 919. fames 658. inhumanitas in ſepulcra 2958. inſtitutũ ne literis imbuerẽtur reges 2025. iuuenum inſtitutio 3756. & 3731. migrationes 587. 588. monera cornacea 4531. monumenta 960. mos in cadaueribus 4229 mos in ſponſalibus 4369. 4370. peregrinatio ſacra 4161. perfidia in hoſtes 3343 phyſicum iudicium incipit 1225. pietas in ſacerdotes 3872. poena 4231. regni excindedi prodigium 1481. regum ſepulcra 573. lignũ pacis 307. ſocietas cum Rom. 828. ſtrages 548. & 549. ſuperſtitio 313. timiditas 2153. uxores Romanos cargæ ſtaturęcontemnunt 278
Gothis bellicrem. ũ ceruis portendit 1355
GOTHIVS comicus 454
GOTHANIA bona reliqua 3093. reſtituitur 3984
GOTO R. certat mutuis cum Gotrico R. 2879
GOTRICVS R. Daniæ Chriſtianæ fidei perſecutor 3239 ſeminat odia 1986. auarus 2506. manſuetus 1607
Gotrici legatum Suenones interficiunt 3608
GOTTINGENSES mendicos urbe excludunt 1824
GOTVARA aſtuta 1643
GOVARVS R. diuinator 1519
GOVORICIVS Lelci Abi conſiliarius 1651
Gouoricij Rauiti fides in Leſcum 3258.3303
GR
C. GRACCHVS abſtinens in prouincia 2453. in ædem Dianæ confugit 249. contineus 2255. in dicendo eburnea fiſtula uſus 1122. 1287. & 3824. XIII. menſib. in utero geſtatus 271. eloquens 1107. Fannium ad honores ſummos promouet 862. frumenti pretiũ remittit 2458. inimici obtrectationem refutat 2822. legem agrariã rogat 2884. 2885. opum cõtemtor 2576. orator inſignis 1120. perſuadet 1130. pop. Rom. execratur 188. prodigia deducendæ coloniæ habet 1416. remotam à Republ. uitam egit 3790. tertiatus 403. repulſus ridetur 256. Tiberij fratris effigiem in ſomnio uidit 1420. leges diuus & hoſtiis tuhit 3246. tribunatum obtinet 720. in Tybrim proiectus 1023 uias munit 2426
C. Gracchi contra Opimium 928. eburnea fiſtula 111. humanitas in conuerſatione 2879. & 2882. lacrymæ 239. lex de magiſtratu petendo 3255. de militari ueſtitu 439. 4339. de militis ætate 1766. luxus in ſupellectile 2475. pietas erga matrem 3321. ſeruus fidelis 58
T. Sempronius Gracchus Cenſor 748. clemens in milites 2688. filius orbatus 663. hoſtem ebrium oppriminit 1861. humanus in conuerſatione 2966. Scipioni reconciliatus 841. & 844 Scipionis generi factus 877. uitio tabernaculum cepit 3167
Tiberij Gracchi amor in uxorem 3330. conſidentia contra Luſitanos 1874. fides in colleganã 311. in Scipionem inimicum 2668. 3259. 3344. apud Numantinos exiſtimatio 969. apud Romanos auctoritas 966
Tiberius Gracchus eloquens 1107. omina cædis habet 1416. & 1419. legem agrariam promulgat 893. modeſtus in Octauium 2607. magiſtratum collegæ abrogat 114. plebi carus 46. liberos matremq; populo commendat 185. a cuiusdam comitatus 244. prodigium mortis accipit 1420. contemnit auguria 148
Gracchi duo à matre eloquentiam didicerunt 113
Gracchorum encomia 991. diſparitas 1076. furores Corneliæ matris genitale præſignificauit 1469. ſepulcra honorata 977
Gracchorum oppidũ T. Sempronius Gracchus condidit 3949
GRADONICVS Tauriſanos munit 1819
GRÆCA roſa 3976
Græcæ eccleſiæ diſſenſio 933
Græcæ linguæ dialecti 1086. linguæ nobilitas 1089
Græcæ mulieres amant libertos 56. in calceis ſuber geſtant 2344. calamitatis tempore tonduntur 263. ueſtitus 4374
Græcæ monarchiæ duratio 4046
Græcarum ciuitatum cum Athenienſibus amicitia 834
GRÆCIA ab Alexandro capta & direpta 1056. felix 3895. κυριοτροφῶν 3756. medica abundat 3976. Oedipi caſuum monimentum ſeruat 945. ſub ſeruitutem redacta ob diſcordias 809
Græciæ diluuium 630. & 631. exules reuocati 760. factiones duæ 932. fames 657. ſiccitas maxima 652. templa uetuſtiſſima 3962
GRÆCI ab Atlas quadrinugos equos iungere docti 3823. ab Alexandro diſcunt 3894 ab Amazonibus interfecti 431. adulatores 2911. 2915 ſtigmata poſt conuiuia proponebant 2964. in æde Aeſculapij remedia affigebant 1231. amplexati ligna 2475. de Autiaribus apud Rom. conqueſti 2833. appellationes primũm commenti 211. Apollinem de ſacrificio conſulunt 4217. artes inuenerunt 3798. Athenienſibus ſeſe conungunt 850. in Aulide draconis oſtentum uident 1456. Bacchanalia celebrant 3151. blaſphemant urginem Dei parum 3191. in bellis Pæanas canunt 1229. Brennũ uincunt 1042. canem ſacrificabant 3160. Carya tres dieclores puniunt 3348. comam diu conſeruãt 3159. comati 298. in conuiuiis cithara uſi 1288. in conuiuiis coronati 2242 & 2341. colimogiapinæ imperiti, ad Troiam peruenire non potuerunt 1898. crudeles in Hecubam 2766. decimas dedicant 3159. ex deſperatione prodigi 2484. in Dionyſium miſericordes; donant ad Delphicum templum extruendum 2431. eiuſdẽ anni eodem die Mardonium & Tigranem ſuperarunt 1008. extra oppida mortuos ſepeliunt 4320. ex fictilibus bibere luſtri 2420. ad fidem conuerſi 3012. fœdera in Iouis Olympij tẽplo conſeruabant 4316. fortes honorant 2047 [illegible] fugitę extincti 518. [illegible] ueſtem mutuentur 3630. grati in Flaminium 3363. in Platæenſes 3381. gratiarum ædem in foro ſtatuebant 3254. guloſi 2237. gymnaſia inſtituerunt 400. [illegible] 1266 & 3639. hiſtorias contemſerunt 1594. hiſtoricorum caedes 1951. & 2837. hordei primitias diis offerebant 4214. humani in ſuos 2896 imitando faciles 3811. ob incolumitatem læti 84. infanti nomen imponunt 692. & 693. infantes non lugent 103. ingrati in Agamemnonem 3598. intemperantes 2207. Ioui templũ conſtruxerunt 3136. Iouem æneum ponunt 3157 Iſthmum muro claudunt 2308. Iudæis inuident 111. eos perſequuntur 3236. iurantes mydrum tenent 165. cum Latinis conſentiunt 149. Linum lugent 96 magnifici in colendis diis 2412. Catoni Cenſorio exoſi 60. Mardonium & Tigranem ſuperant 4023. mechanicas artes amplectuntur 3631. Medeam rapiunt [illegible] à media nocte diem incipiunt 4008. mercatura eſtudioſi 3639. milites fortes 2104. milites ob mulierẽ periclitati 477. mores mutant 3875. mortuos cremabant 4320. muſica uti 1288. 1290. & 1293. ad myrtum canebant 1279 ope muſicæ peſte liberati 1291. ouantes coronati incedebant 703. pædera ſtæ 2301. palæſtras elanguerũt 2342. palliis primũ uſi 3630 in patriam redire nolunt 87 patrimonij diſlapidatores non ſepelium 1024. pecunia corrupti 2514. peplo uictoriæ præmio uſi 983. perfidiæ pœnas dederunt 3921. perfidi 3482. in Ariſtidem 3554. in Ludouicũ R. 3506. in Troianos 3541. periculo erepti 761. Perſas fundunt & fugant 1053. & 4028. à Perſis naribus mutilati 348. petunt oraculum ob peſtem 1403. Phrynes ſtatuam auream erexerunt 3612. phyſices ſtudioſi 1228. pictura ſtudioſi 3637. præciſis manibus mutilati 357. Priamo bellum inferunt 912. primitias dedicant 3159. proditores 3473. pudicitiæ magiſtri 2256. puniunt inhumanos in cadauera 3420. purgatorium negant 4166. quale prodigium uictoriæ ad Salaminem habuerũt 1437. quanti Pindarum & Diagoram fecerint 1171. quomodo ſcribant 1090. fœni iudices 2709. ſalutantur ante dapes 430. ſedentioſi 929. ſpectaculis dediti 2913 2980. ſeruis carebãt 664. Seſoſtris R. ſerui 810. ſeuerti in tyrannos 2717. ſeuerti in Xerxem proſcriptũ 2723. ſine ara ſacra faciunt 4218. ſtatuas ὁμοπατρίδας fingunt 1944. ſua geſta plaeſ in ſcribunt

ſcribunt 2557. ſummum locum in conuiuiis priorem habent 1005. ſuos natare docent 386. ſuperſtitioſi 3111 3112. circa lunam 3837. tabellos in templis ſuſpendunt 3138.3159. in templo iurare ſoliti 166. Themiſtocli inuident 105. Theſſitis conuicia ferunt 2892. tibiis uſi 1281. ad Troiam diuidunt prædã 619. Troiam dolo capiunt 1983. propter raptum Helenæ 28. Selandiam non nouerunt 1258. uictores infelices 3911. uictoriæ nuncio animati 154. 1380. uictoribus ſtatuas ponunt 4322. eorum patrias coronabant 3232.3293. uinum unguento mixtum bibunt 2242. uiros præcellentes poculis maioribus honeſtabant 1014. unguentorum ſtudioſi 2341. Xenophontem iudicio abſoluunt 3261. Xerxem uincunt 1052
Græcorum æmulatio mutua 2529. agricolarũ ueſtitus 437. anni lunares 4011. ἀστιμμορίοις 169. auaritia 2502. 2518. cum Barbaris fœdus 257. cladis prodigium 1472. clementia in Aeneam 2695 in milites 2668. confœderatio 846. 854. conuiuiæ 4326. conuiualium carminũ tria genera 1289. conuiuia 4325. 4326. 4327. orator phiotetſius 4328. crudelitas 2775. 2757. in Ioannem Cardinalem 2742. in Pentheſileam 2754. in Turcas 2735. deditionis ſignum 215. democratia in tyrannidẽ 4230 dies felix 4021. infauſtus 3931. diſciplina 3751. domus foris aperiebantur 4363. duces perfidi in patriam 3496. ἐπωχὴ 4008. error perniciouſus 30. faba alba & nigra 353. fames 654. fœdus aduerſus Perſas 166. aduerſus Xerxem 166. contra Mardonium 835. frugalitas 2419. funebres ludi 962. funebris habitus 100. 572. gratitudo 3365. gymnaſtica exercitia 398. idolatrarum aſtus 1943 idololatria 3121
Græcorum Impp. Danis ſatellitibus uſi 3668. impia uota 3196
Græcorum ingenia Cliſthenes explorat 157. iuramentum 143. 144. 165. cum Latinis certamen hiſtoricũ 1592 legati 4254
Græcorum lex de reddenda muneris ratione 3255. in militem arma amittentẽ 3458. in prodigos 2389 3412. in tyrannorum filios 3615
Græcorum libertas 4241. ludi 3789. 2786. lugubris habitus 100. cum Macronib. fœdus 165. menſes 4009. militiæ ornatus 1813. 4340. modus bibẽdi 2242. monachorum fraus 1945
Græcorum mores 3731. mos in bello in dicendo 192. in cadaueribus 568. 571. 572. 4318. 4319. in conuiuiis 4328 coronandi in certaminib. 2548. in efferendis mortuis 959. in funeribus 100. in lugendo Imp. aut duce 96. ne quis auro corrũpatur 1684. in reis abſoluendis 765. in ſacrificiis 4215. 4216. ſalutandi 269. in ſponſalibus 4367. 4368. 4369. 4371. ſupplicandi 182. 3134
Græcorum mutuum odium 3869. nobilitas 4241. numeroſus exercitus 608. nuncij læti coronati 84. 1544. odium in barbaros 60. 114. orationes funebres 961. pacis ſignum 184. Panegyris 244. parentalia 3113. 4206. parietes lateritij 3718. in patriam amor 42. patronus Cæſar 206. contra Perſas monumenta 1754. philoſophorũ ſectæ 1189
Græcorum φῶς ἀγαθὸν 176. pœna homicidij 3450. pœna in ſacrilegos 3169. prædа 600. prodigalitas 2384. proxeni 2898. gaudium obreditum in patriam 83. regnum euerſum 735. regum curſores 3663
Græcorum ſacerdotes clauis capiti infixis occiſi 486. ſacra certamina 4221. ſacri dies 4020 ſalutationes 994. ſapientia per muſica theorema tradita 1289. ſepulcra 572. ſeueritas in duces 2704. fortilegium 1363. ſtatuæ ὁμοπατρίδας 3155. 4203. ſtrages 547. & 549. ſtudia ludicra 3785. ſtudium diſcendi 3771. ſtultitia 1644 1645. in bello ſuſcipiendo 2018. ſuperſtitio 3114 3115. 3125 3129. 3161. ſupplicandi mos 232. ſupplicationes & uota 190 3132. teſtium fides à Cicerone repudiata 2857. timiditas 2152. trophæa 963. 964. 986. ueſtitus 436. uictimæ humanæ 4212. uictoria incruenta 1045 uictoria Salaminia 4019. uota 174
GRÆCIS auguriũ coruì 1471 balnea non diſtincta 302. fratris filiam ducere uxorẽ licitum 874. homicidis barba in pœnam ſceleris raſa 300. mutatio ueſtitus mutationem Reip. ſignificat 1365 oraculum de ſiccitate amoliendа datum 673. terræmotus criminoſus 1462. 1471. oraculum datum 1490. ſeruis comam nutrire nefas 297. 298. ſphæræ ludus frequens 3782. ſycophantæ nomen ignominioſum 1035
GRÆCVS Alfonſi XI. R. obitum Hiſpaniæ luctuoſum fore prædixit 1468
Græcꝰ epiſc. in hoſpitalis 2935
Græcus Imp. Rom. Pp. auxiliũ denegat 168
Græcus interpres à Themiſtocle necatus 3662
GRÆCVLVS Auguſto epigramma offert 1701. Auguſtum modeſtè carpit 2887. 2891. prudens in præmio petendo 1707
GRAMENGIVS baiulus uinarius 3686. Ioſephi Giſeleri domum puluere tormentario deiicit 1971
GRAMMATIAS Iſidis ſacerdos 741
GRAMMATICVS quidam literarum obliuio 35
Grammatici filia partu periit 491. infauſtum coniugium 1064. puer uini potu periit 499. uxor impudica 1963
Grammatici ὑπαλλήλοι 34. ſerui 816 Homero ſumma tribuunt 1097. Vlyſſis mala inquirunt, ſua ignorant 159
Grammaticorum certamen de dictione ὑπόθεσις 1100. labores 1104
Grammaticis de ſcriptoribus iudicium permiſſum 1099
GRAMVS R. Dan. aurinodo Sictiugum occidit 1502. perfidus 3555. Sigthunij R. filiæ coniugio excidit 867. eam rapit 2281. ſocero ſimilis 1070. eius anima 1813
GRANATA fertiliſſima 626. terræmotu corruit 4037. urbs pulcerrima 3954
Granatæ ſorum 3964
GRANATENSEM regem Mauri ſacroſanctum nominant 1016
GRANDIMONTENSIVM ordo 4116
GRANIANVS Olympionica 406
GRATIANVS maior Funarius dictus 395. 686. in Imp. electus 718
Gratianus puer Imp. Alanorũ habitu delectatus 47. 2913. 2916. bonus 1603. doctus 1198. fortis 2095. epiſcopos exules reſtituit 3070. gratus in præceptorem 3309. humanus erga agros 2895. interfectus 4035. Maximi dolo 4034. à militibus 467. fagittis bonus 394. ſtudioſus religionis 3034
Gratianorum ſtirps in Valentiniano iuniore deficit 661
Gratianus monachus 4126. decretalũ auctor ſpurius 1061
GRATIꝰ Phaliſcus Cynegetica cõpoſuit 3631. poeta 1144
GREGORAS Montelõgus hoſtes incautos opprimit 1853
GREGORIÆ uotum caſtitatis 2256
GREGORIVS Comes Tubingenſis exuſtus 551
Gregorius epiſc. Antiochenus à medicis interfectus 500
Gregorius epiſ. Agrigentinus ieiunat 2214. docilis 3772. eius innocentia à dæmone patefacta 1346. 1402
Gregorius epiſc. Lingonenſis dæmonia eiicit 368. frugalis 2222
Gregorius epiſc. Turonenſis 4107. Bertegundam marito reſtituit 3089. 3098. Chilperico reſiſtit 3085. diuorum reliquias colit 4136. hiſtoricus 1586
Gregorius Gemiſto frugalis 2223
Gregorius Hamburgenſis uxorem habet moroſam 1065
Gregorius martyr 3627
Gregorius monachus 4123
Gregorius Montelongus Cardinalis legatus 3791. belliconſus 2080
Gregorius Nazianzenus epiſcopus 1313. inuiſus 105. de Iuliano ex phyſiognomia iudicat 1223. animum abſtinens 2246. ſicarij inſidiis ereptus 319
Gregorij Nazianzeni & Baſilij amor 853. induſtria in docendo 1679. poemata 1679 preces exauditæ 3049. tragœdia de Chriſti morte 1152
Gregorio Nazianzeno patris & patriæ obſcuritas obiecta 1025
Gregorius Nyſſenus epiſcopus 1313
Gregorius Ponticus ἐκκλησιαστικὸς 1512. in arborem ſe conuertit 1516. flumen fiſtit 1517. legũ dictor 4066. morbos immittit, & dæmonas pellit 1514. perſecutionem declinat 2053. iupem [illegible] 1518
Gregorius [illegible] contemnit 2817. Agathoſæ maritũ reſtituit 3088. 3098. Anglos conuertit 1999. auauritiam cohibet 2378. Auſtrium epiſc. humilitatẽ ducet 2535 [illegible] 3841. captiuos redimit 2361. Catharij familiam à centu[illegible] 1 [illegible] a ſep[illegible] uendẽdi remouit 4143 [illegible] reprehendit 1173. 2831. eccleſiaſtici officij auctor 4089. [illegible] epiſcopatu ſe ab [illegible] humilis 2525. ieiunũ mitiuit 3162 imagines colit 4147 Ioannẽ patriarchã reprehendit 2831 laſciuiã argentũ petenti dat 2427. languores conſtanter perfert 2158. in ſecto decũbens cantus puerorũ modulatur 3865 liberalis erga captiuos 2428. Lotaringiã inſtituit 4029. 4154 Longobardos conuertit 3901. mãſuetus 2693. Mauritium Imp. reprehẽdit 2829. milliã ordinat locupletat 4166. 4167. munificus in pauperes 2381. 2383. muſicæ dedit 1282. natali mortuus 501. 4020. 4042. Oecumenici titulũ abominatur 1316. 2555. parentũ domũ in monaſterium conuertit 4142. pontificatũ repudiat 2532. 2538 precibus inundationẽ repulit 3409. uitã cœleſtẽ impetrat 4155. primus ſe ſeruũ ſeruorũ appellauit 1316. 2846. precationes inſtituit 4151. de purgatorio 1303. ſimplex appellatus 206. ſtatuas Romę euertit 3097. teſtamentum Ammoniæ reſcindit 3269. titulos reſpuit 2536. tractatus 40. unde dictus 695. uniuerſalis epiſcopi titulũ reſiſtit 2528
Gregorij M. amor in hymnos diuinos 69. decretum 3168. donariũ 2433. hoſpitalitas 2366. iciunia 2215. liberalitas 2355. modeſtia in laude 2546. de Iudæis ſententia 3093. Moraliũ liber reperitur 594. querela 121. ſempra ab æmulis combuſta 110. ſeueritas in luſtũ medicũ 2797. ſtudium in religione 3024

D. Gregorio M. Pp. Sancti se adiungunt psallenti 855.
Gregorius II. Pp. bibliothecarius 3656. pacem inter Luitprandum & duces Spoletinum & Beneuentanum composuit 848. tres spongias benedictas Eudoni misit 4151
Gregorius III. Pp. festum omnium sanctorum instituit 4145. munificus in pauperes 2362
Gregorij III. Pp. auctoritas 995
Gregorius IV. in Pp. electus 711
Gregorius V. Pp. formulam nouam Imp. eligendi fecit 720. gratus in Othone 3363
Gregorius VI. ad cadaueris sui miracula prouocat 1503 1368. 2820. de pontificatu cessat 2592. [redacted] 736
Gregorius VII. Pp. futuræ dignitatis omen dat 1364. ex animi dolore mortuus 494. Eburonensem simoniæ damnat 3091. 1350. [redacted] 18. prædixit mortem Henrici IV. 1497 Friderico I. persequitur 4097. [redacted] 3009. [redacted] 1332. [redacted] 736. prohibuit ne facta scriptura in linguâ vulgatem verteretur 4146. [redacted] et 900. Rodolfo Suecæ duci imperij coronam mittit 720. sacerdotibus connubia interdixit 411. simoniæ reus communione se purgat 1355
Gregorij VII. Pp. diræ in Henricum IV. 186. 935. 2741. variij casus 3902
Gregorio VII. Henricus IV. Imp. supplex 183. sedes fracta schisma denotat 1368
Gregorius VIII. Pp. belli contra immortuus 538 pontificatu deiectus 736 prodigium de schismate 1466. 1[illegible]5. ignominiosè Romam reductus 1632
Gregorius IX. auctor Decretalium 1571. campanas ad eucharistiæ consecrationem adiuberi iussit 4152. hortatur ad arma contra Saracenos Pop. Roman. 4[illegible] 1755. suos in fide retinet [illegible]
Gregorij IX. Pp. decretum 4[illegible]
Gregorius X. in Pp. electus 714
Gregorius XI. Pp. curiam Romanam Româ reduxit 996 episcopi libertatē fert 2820 prusicas in exilio fugiendo 1746. Romam venire iussus 1492 Ichimatteus 896. nefiæ dolore obiit 322
Gregorius XIII. Pp. pontificatu cessit 736. eius nepotum amor mutatus 38
Gregorius R. Scot. antistites priuilegiis donauit 4103. cathis 2263. Habenas cui suscitauit 1536. plus 16000. sacerdotes a tributo manumittere voluit 4[illegible]
Gregorius Romanus patricius homicida 147. 5559. Lombardos fallit 1952
GRETAS R. ad fidem conuersus 3006
GREZOMISLAVS D. Duringum comitē punit 3432. prudens in prælio cauendo 1763
GRIFFINVS Vualliæ princeps è lapsu periit 497
GRIFSVALDENSIS academia 4064
GRIMMERVS tyrannus 1624. strangulatus 516. Suconum templū spoliat 3233
GRIMOALDVS D. Beneuentanus fidem Vnolphi honorat 3385. fratris uxorem ducit 875. fuga simulata Francos cædit 1801. 1867. Gundebertum occidit 3611. 3559. phlebotomia in balneo periit 558
Grimoaldus Gisulfi F. puer hostem obtruncat 3737
Grimoaldus monachus 4124
Grimoaldus Pipini F. pestis in tutela 3505
Grimoaldus R. Longobard. bonus rex 1604. crudelis 2757. exercitū simulat 1871. legislator 1560. uena tupta perit 467. 530. 534. 522. maledictam dixit 2724
GRIMVS Scotiæ R. declaratus 727
GRISLERVS pileo suo honores exhibere iussit 2588. Tellum in malula connixit 2037
GRONINGENSIS puer hostium duci caput tormento decussit 468
GRONLANDIA uirens terra 3943
GROSIVS ob persecutionē punitus 3187
GRVNNIVS Corocotta improbus 1611
GRYLLIO parasitus 2913
GRYLLI tumulus 576

G V

GVALA lucri mancipium 2502
GVALDRADA. Vide Valdrada.
Gualdradæ Berthæ uerecundia 2269
GVALTERIVS Brēnus Comes uulneribus obiit 5[illegible] in uinculis 461. Deo condidit 3256
GVALTERIVS Burgensis mores chirographum suæ appellationis sarcophago impoui iussit 1554. munificus in pauperes 2362
GVALTERIVS Iuerotus cubiculatus 749. eius postea regio nomine insignes facti 639
GVALTERVS Panoysius excoriatus 521
GVALTERVS Tileris architectus 3718
Gualtero Thebaldus indignatus 119
GVANORA sepulcrum 577.
GVARINVS grammaticus 1003
GVIDILA episcopus Gorhonum 1409
GVILLIOBA & Gibellinorum factio 6[illegible]
GVIMARVS Lotharingus abb. bellatus 3792
GVIDO abb. de Tribus fontibus diuum hostiæ superfudit 3223
Guido Anoclius prudenter periculum effugit 1712
Guido Bonatus astrologus 1271
Guido Comes Flandriæ fidus in iureiurando 3344. eius insignia 701
Guido Comes Thusciæ Ioannem II. Pp. suffocat 2568
Guido D. Spoleti ob fugalitatem repudiatus 753. 2383. 2250. Carolum Caluum regno pellit 898
Guido Feltrius patris bibliothecā auget 5818
Guido Fulcadij I.C. 1574
Guido Lusignanus Baldumi tutor 749. fidem violat Saladino 3545. contendit de regno 2598. eius cubiculanij somnium 1487
Guido monachus 4125
Guido Montisferraten. hostes diuisos uicit 1847. patris mortem iniustè ulciscitur 2737. 3615
Guido Pisanus à Mediolanenbus honorificè exceptus 997
Guido Taurellus ambitiosus 1575
Guido Vbaldus Vrbini D. eques auratus 1008. cupid⁹ prolis 77. partum supponit 1947. 2306
GVIDONIS R. uxor Arnulfo infidiatur 1972. uenefica 3392
Gudonis Turriani uexillum conculcatum per ignominiam 1035
GVIDVS sacerdos poeta 1140
GVINTIANI Turcas terrēt 1869
GVIRBOCA Sidonem expugnat 851. 3608
GVISIVS Caleti capit 1899. 4024 celeritas 1851
GVILLERMVS siue Guilelmus Iacobini Centumcellensis Papatum occidit 5318
GVLIELMVS Aragosius medicus 1237
Guilelmus Banistrus cestatus 1396
Guilelmi à Berenstein de prædiis responsum 612
Guilelmus Russonetus ambiuesus 2634
Guilelmus Budæus magno ingenio 3752. eius uxor fidelis 3338
Guilelmus Carpentarius detestor castitatis 3585
Guilelmus Carrariensis Iacobum patrem occidit 2766
Guilelmus in Catzenhausen à Imperatore corrigā de pelle cerina petit 2438. 2461 episcopatum adeptus 2281
Guilelmus Cluuensis Ioannæ matrimonio excidit 867. eius iudicij de lamia 1914
Guilelmus Comes Cabillonēsis à dæmone raptus 462 excommunicatus 821
Guilelmi Comitis Hollandiæ regnum pacificū 853. mors prædicta 1414
Guilelmus Conquæstor rex uectus 1066. auarus 2[illegible]
2511. censum instituit 1975. bonus princeps 1605. explorators p castra ducit 1872. Iudæos protegit 2514. fidus in sororē 3328. nullā sanguinis rationē in matrimonio habuit 875. leges iniquas fert 3471 legislator 1567. linguæ patriæ amator 39. militem crudelem exanclorat 3420. 3417 obesus 279. milites suos Saxonibus ostēdit 1693. rex coronatus 4043. sacra nundinat 1976. sacrilegus 3231. ob scommā Frāgis exosus 2089. suos pugnare cogit 1795. templa euertit 3215. sepultura prohibitus 1024. in templo D. Stephani sepultus 573. uenator 3636
Guilelmi Nothi stirps in Henrico I. deficit 662. omen 1440. 1455. prudentia in regno firmando 1741
Guilelmus Constantinus chymista 3709
Guilelmus Copus medicus 1237
Guilelmⁿ Douglas Edimburgensem arcē occupat 1892. cum Henrico Perse duellū init 2119
Guilelmus Durādus I.C. 1374
Guilelmus D. Apuliæ Alexij Emanuimonio excidit 867
Guilelmus D. Aquitanię monachus 418. obediēs 3064. pistoriam exercuit 3718. peregrinatur 4163
Guilelmus D. Brunsuicensis suos ad pugnā incitat 1794
Guilelmus D. de Monte episcopatu priuatus 736.
Guilelmus D. Saxon. reconciliatur fratri 839
Guilelmus Eboracensis archiepisc. ab Anglis honorificè exceptus 996
Guilelmⁿ Edelinus magⁿ 1332
Guilelmⁿ episc. Aretinus mortē non declinat 2069. 1792
Guilelmus episc. Monasteriensis 4109
Guilelmi episc. Parisiensis de sacerdotiorum pluralitate decretum 2354
Guilelmus episc. Roskildens. & Suenonī II. Dan. R. cōmonuntur 864. Suenoni II. R. imprecatus 2722. eundem templo arcet 2829
Guilelmus episc. Traiectē. terram Sanctam adit 4164
Guilelmus Fretabraccius D. fortissimus 2101
Guilelmus Gondisalvus fortiter occumbit 2057
Guilelmus Hauselius medicⁿ 1236. auarus 2490. 2496
Guilelmus Hailyngius crudelitatis pœnas dedit 3922
Guilelmi Hay stirps ferē excisa restituitur 603
Guilelmus Leo R. puerum sanat 1230
Guilelmi Langæi præda 594
Guilelmus Lauranus de magis cōcionat 1958. magus 1332
Guilelmus Marsuilla stationis desertor 3385
Guilelmus Marchio Missiæ Iudæos eliciit 3045
Guilelmus Mōtisferrati Marchio in cauea ferrea obiit 535

Guli-

Gulielmi Nesseni somnium 1430
Gulielmus quidam Normannus supplex 182
Gulielmus Occhamus Nominalium auctor 1177. Cæsarē contra Pp. defendit 4174. à Parisiensibus dānatus 1317. 1563. 4174
Gulielmus archiepisc. Othonem M. patrem execratur 821
Gulielmus Paradinus historicus 1585 1586
Gulielmus Porreta episcopus 1317
Gulielmus Postellus historicus 1587. Arabum bibliothecas spoliat 3818
Gulielmus præceptor Margaritæ comitissæ discipulam corrupit 2312. perfidus 3503
Gulielmus puer infernum uidit 1395
Gulielmi Quadrigarij encomium abiasum 1034.
Gulielmus R. Neap. castratus 355
Gulielmus IV. R. Neap. patris mali filius bonus 1073. 607
Gulielmus R. Rom. à rusticis cæsus 468
Gulielmus R. Siciliæ Andronico bellum intulit 3415. in regem electus 716
Gulielmi II. R. Siciliæ uarij casus 3905
Gulielmus III. R. Siciliæ liberatus è carcere 15. tyrannus 1622
Gulielmus R. Scot. cœnobia extruxit 2405. ense & rosa aurea à Pp. donatus 1016. ab Henrico II. R. Angl. redemtus 776. seuerus in Heraldum 2721
Gulielmus Rondeletius medicus 1237
Gulielmus Rogerij F. reconciliatur Pp. 842
Gulielmus Roget musicus 1278
Gulielmus Ruffus R. Anglorum à Tirello occisus 464. auarus 2499. 2507. capillo rubro 291. non dat indigenis archiepiscopatū 3273. ecclesias spoliat 3217. impius 3180. linguæ tardæ 383. monita ægrè fert 2865. pontificem non agnoscit 3202. sine prole obiit 663. spernit naufragia 2169. tyrannus 1623. in uenatione occisus 537
Gulielmi Ruffi R. prudentia in honoribus conferendis 3066. morte Angli gaudēt 104. somnium 1428
Gulielmi de sancto Amore libro de paupertate exustus 1029
Gulielmus Tellus sagittis bonus 394. tyrannicida 2128
Gulielmus Tureuillanus Cardin. sub galero octogenarius uixit 754
Gulielmus Vacaramus amat doctos 3378
GVLIELMITARVM ordo 4116
GVLO animal ad insomnia facit 21
GVNDA monasterium ingressa excæcatur 3222
GVNDAMVNDVS R. ecclesias rursus aperuit 3070
GVNDEBALDVS R. Viennam occupat 1893
GVNDEBERGA R. falsò ad ulterij accusata 3474. religionē matris imitata 3805 et optio mariti data 782. 876
GVNDERICVS Rià dæmone correptus 963
Gundericus sacrilegus 3214
GVNDISSALVVS martyr 3029. eius auaritia 2514
GVNDOBADVS merū populi in errore perseuerat 2063
GVNDVLPHVS sortibus ex Euangelio ductis, se ferè episcopum coniicit 1356
GVNNARVS crudelis 2750
GVNILDA impatiens mortis mariti 49. 2196
GVNNO crudelis in Norueguos 2935
GVNTHERVS episc. Bamberg. formosus 284. insidiatores opprimit 2131. terram Sanctam adit 4164
Guntherus Henrici III. Cancellarius uidit Dominum in somno 1428
Guntherus poeta 1144
Guntherus Schuuartzēburg. cogit medicum prægustare potionem 1994. Francofordiam obsidet 2549. veneno sublatus 509. contendit de imperio 2610
GVNTRANNVS R. Aurel. bona ecclesiæ diripit 3229. Childebertum adoptauit 865. sub episcopis litigat 2662. Aureliam ingreditur 995. Gondoaldum occidit 3445. medicos punit 3398. persecutor ecclesiæ 3202. 3207. sacerdotij non uendebat 2460. thesaurum inuenit 593. somnium habet 1432
GVNZONIS F. uotum castitatis 2257
GV[illegible] fidem cōuersus [illegible]
GVTHRVNA uenefica 1334

G Y

Γολιαθγενῆς 295
GYARVS spinam lethalem profert 3975
GYGE ancilla 815. uenefica 3589
GYGES gigas 275
Gyges Gnidius formosissimⁿ 283
GYGES Lydus ex pastore rex 952. 1992. inuisibilis 423 mulieres castrare docuit 355. oraculum consulit 1431. uxorem Candaulis uiolat 2294. sub monte humatus 572. amicæ tumulum constituit 53. Caudaulis securim in Cariam deportat 985. 3158. pæderastes 2302. perfidus in Candaulē 3532. primus munera apud Delphos posuit 3159
Gygis R. diuitiæ 606. 615. donarium Pythio 2430. 2433. pater pastor 3661
Gyges Lydus picturam inuenit 3629
GYLIPPVS astutè dux creatus 1995. collem obtinet 1901. fur astutus 1979. 3563 Clearcho patri similis 1070 eius habitus militaris 438. 4339
GYMNASIA antiquorum 398
GYMNASTARVM differentiæ 396
GYMNESIÆ leporibus carent 665. à cuniculis infestatæ 633
GYMNESIORVM uestitus 436
GYMNETÆ Argiuorum ancillæ 815
Gymnetæ Aethiopes iaculatores optimi 393. nudi inter mulieres incedūt 441. 2262. uenatores 3672
GYMNOSOPHISTÆ animum & corpus exercent 24. continentissimi 2220. in meridie diis immolabāt 4218. otium detestati 3459 patientes laboris 442. solem intuentur 38. tolerantes mortis 2183
Gymnosophistarum conuitia 4326. exercitatio cum discipulis 139. 3780. patientia 421. 1559. 2159
GYNÆCIÆ Romani canem immolant 4211
GYNDES amnis à Cyro diuisus 3944
GYRTIAS patiens in morte nepotis 2180. 3291. eius de Acrotato nepote iudicium 1915
GYZANTES mel conficiunt apum more 3977

H A

HAALON Mahometi tēpla diruit iussit 3768. crudelis in Babylonē 2742. eius exercitus submetitus 545
HABACVC propheta 1336. per aerem uectus 417. 1518
HABBIS Suitanus fugiens pecuniam spargit 1782. certat de sacerdotio 2595
HABENÆ supplicium 4312
HABETDEVS episc. baptismum Arianum respuit 3038 3061
HABIS R. Hisp. à ceruā nutritus 1431. boues aratro primus iunxit 3626
HABRA pellex Constantini 2315
HABRAYMVS Bassa humili loco natus 955. in lecto iugulatus 1534. Marcum Nicolai interficit 1958. eius statuæ deiectæ 1028
HABVNDIS monialis 4131
HABDALLAS Christianorum hostis 1944. 3244. eos literas discere prohibuit 3774. ex templis facit sterquilinia 3222
HACHO fratrum necem ultus 2761
HADASSA formosa 287
HADDINGVS Normanus dux Lunam occupat 1983. magus 1331
HADINGVS Danorum R. animarum statū uidit 1389. claudus 359. cum Hundinge commoritur 863. Handuinum R. capit 1900. hostilem classem inutilem naufragium reddit 1888. infortunatus 3917. spectro territus 347. se suspendit 26. 461. 1515. Vffonis corpus honestat 2678
Hadingi cum Hundingo fœdus 834. de liberis augurium 1402
Hadingi uulneribus Regnilda medetur 1238
HADRIANVS. Vide Adrianus.
Hadrianæ gallinæ 3980
HÆMON Thebanus à matre Euridice adamatus 56. amat Antigonem 53. Creontem patrem carpit 2888. incestuosus 2306. sibi mortē conciuit 461
HÆMONIVS victoriæ aduersus Persas nuncius 3663
HÆMORRHOISSÆ fides 3046
HÆRETICI excommunicati 820. socias mulieres sibi adiungunt 1945
Hæreticorum diuersæ species 1945
HAGBERTA uenefica 1334
Hagbertus laqueo necatus 2285
HAGAR Saræ ancilla, dominam contemnit 3529. à Sara domo pellitur 245. siti periclitatur 430. Vide Agar.
HAGGÆVS propheta 1336. de Christi aduentu nativitate 4037. Salathielem hortatur ad Templi Hierosolymitani reædificationē 4034
HAIDANVS archipirata 3572
HAIDO Basiliensis episcopus 4108. legatus Caroli M. 746
HAIDONES prædones 3568
HAIS urbs excisa 638. eiusdem rex à Iosua in crucem actus 488. insepultus abiectus 1022
HAITON historicus 1586
HAKO Sigatum R. oppugnat 1861
HALARIS Tridentinorum D. minæ 192
HALBERSTADIVM exusum 642
Halberstadiensium pœnitentia 4173
HALBDANVS R. Cimbrorum pacem redimit 776
HALCYONES fides in maritum Ceycum 3593
Halcyonia festa 4038
HALÆ unde dicti 687
HALDANVS R. Danorum ab hostibus seruatus 313. dux fortis 2101. adolescens pugilem occidit 3740. 3746. celebs 867. cur Biargrammus dictus 1812. fratres occidit 3535. Gyuritha potitus 2046. in facie uulneratus 341. robustissimus 385. regni cupidus 2617
Haldani duellum 2115. 2116. 2119
Haldano oraculum redditum 1491
HALESI fluuius 3944
HALY persecutor Christianorum 3244
HALIARTVM aget siccitate laborans 1432
Haliartiorum iusiurandum 142
Haliartibus datum oraculum de lio-

desiccitate amolienda 693. 1465. 3131
HALICARNASSI portus 3957. templum 3963
L.HALIENVS Romulio diē dicit 3431
HALIM seductores punit 3165
HALIRRHOTIVS ex uulnere obiit 112. oleas Palladis uiolat 3229
HALIZONES apibus abundant 3988
HALLA monachus 4121
HALOA festum 3154
HALOTVS eunuchus 355
HALYATTES Lydorum rex canibus pugnat 1811. Colophoniis insidiatus 1966. musica usus in bello 1289. diues 615. dona mittit Apollini 2433. eiusdem sepulcrū 2472
Halyattes mercator Lydus 3682. auarus 2492
HALYS D. Turcorum Liscani auaritiam coercet 3410
HAMA gladiator 403
HAMAN suspensus 3917. Vide Aman.
HAMBVRGVM sexies cladem passum 641
Hamburgenses ceruisia cum Bremensibus certant 3719. ob tributa seditiosi 911. 930. seuerti in piratas 2720 Hamburgensium cum Bremensibus contentio 2632. 2627. signum libertatis deiectum 705 sictimæ humanæ 4212
HAMILCAR Agrigentinus insidiatur 1866. diuinos honores consecutus 977. constans in sacris 3154. dux fortis 2090. Romanos odit 64. patriæ pacem conciliat 3293. sacrilegus 3184. 3218. sepulcra uiolat 3213. 3214. suorum defectionē continet 1802. uinum mandragora corrumpit 1904. eius præda 601
HAMMON Iudæus uenefico 3589
Hammonis natalis 4031. militaris ornatus 4340. oraculum 4193. barbarissimus 1094
HAMMONII in tugurijs habitant 435
HANANEEL constans in fide 3038
HANANIS propheta 1336
HANGOE portus Gothorū 3957
HANNAS persecutionis pœnas dedit 3184
HANNIBAL aciem instruit 1854. adolescens patiens laborum 5742. Paulum sepelit, & Marcellum 2677. alpes superat 1773. 1786. amittit oculum 341. appositurus capitis vlus 297. aram dedicat cum titulo suorum gestorū 2537. auspicia cōtemnit 1549. clemēs famā sibi cōciliat 1831. conditionem humanā ridet 236. contemnit exercitum Romanum 1788. Asinam Coss. interemit 1835. crudelis in ducem itineris 2743. dux fortissimus 2090. prudens 1640. elephantos animat ad trās-
eundum Rhodanum 1811. extra patriam mortuus 560 Flaminium improuiso opprimit 1850. flentibus reliquis solus ridet 236. impatiens cladis 2190. in pyram se coniicit 479. fugiens punitur 3409
Hannibal Himerā capit 1900. hostibus elapsus 1782. hostes distrahit 1846. 1847. hostes fatigat 1840. humanus in moribus 2906. humi cubat 2338. inhumanus alloquio 170. 2922. in Italia multas urbes capit 1897 1898. in publico malo ridet 2980. insidias fugit 1710. iracundiam excusat 1705. Italiæ littora respicit 233. Latinæ linguæ ignorantia deceptus 28. loci natura uincit 1844. locum honestiorem ambitiosè Scipioni præripit 2631. Maherbalis consilium spernit 2931. 3844.
Hannibal Minutium & Fulvium Rom. elicit 1864. mulieres fortes honorat 3380. ne uulnus quidem accepit 1763. perfidus 3543 primò Italiam ingressus 4036. Fabium suspectum reddit 1838. Rhodanum transit 1771. Romanis uentum opponit 1841. Romanos Capua remouet 1848. carne semicruda uexat 1904. cædit 1846. dolis uincit 1869. 4032. elicit 1866. inclusos emittit 1876. eorum socios ad defectionem sollicitat 1882. Tarentum capit 1891. tempestate monitus ab orbe Roma castra mouet 1371. thesauros exportat 1719. transfugas vltus 1807. taltū Cassinatē cuasit 1776. Scipioni similis 1069. 1873. sepulcra uiolat 3213. serpentum auxilio uincit 1811. somno deterritus à spoliatione 1495. Sofillum amauit 3374. suis metum eximit 1797. 1798. 1799. uenenum hauriit 507 2068. ueritatis studiosus 2841. uulnere digiti perijt 528
Hannibalis apud suos auctoritas 966. castrametatio 1821. confidentia 2840. copiæ numerosæ 609. crudelitas 2729. 2738. 2744. 2748 2755. 2795. de Antiochi exercitu iudicium 2887. 1925. de Fabio & Marcello 1926. de ducum præstantia 1924. dictum omnibus risum mouit 235 diræ in Prusiam 190. exercitus Campanis hybernis eneruatū 2295 Campanis uoluptatibus eneruatus 3845. pius in ducem 3299. frugalitas 2221. iocus in Gisconem 2970.
Hannibalis omē ex terra 1474. oraculum mortis 1507. 1547. præda 601. prudentia in Artaxa urbe condenda 1721. in iudicio fugiendo 1743. signum pugnæ 727. somnium 1472. statuæ 982. sulpicio de Peloro 2024. uasij calix
3910
HANNO Carthaginensis astutè tyrannidem aucupatur 1992. Senatum uenenno tollere nititur 3592. leonem cicurem reddit 3660. primus leonem tractare ausus 1351. 1408
Hanno Carthaginensibus bellum dissuadet 1757. crucifixus 489. Gallorum defectionem ultus 1807. hostibus elapsus 1779. præuidit secundi belli Punici euētum 1923
Hannonis astutia in stipendio differendo 1951
Hannonis & Magonis sententiæ contrariæ 1658
Hanno Coloniensis episc. fœdo ulcere obiit 522
HANON. Vide Anon.
Hanon Ammonitarum R. Dauidis legatos ignominiosè tractat 1031. 2023. 3609
HANTOVN nobilis Anglus exul 795
HAGVINVS R. Danorum iaculo interemtus 462. imbre affligit hostes 1528. rex bonus 1608. filios immolat 3151. superstitiorum nisus in Danis explorat 158. suis spem fugæ intercipit 1795
HARALDVS ab hostibus seruatus 313. armis inuulnerabilis 424. apostata 3174. cursor 399. saltu ualet 385. 388. 2136. draconem interfecit 2136
Haraldus Goduini P. Eduardi III. R. pocillator 3664
Haraldus Hybernus super ardentes prunas nudis pedibus incedens 1359
Haraldus perfidus in Gulielmum Normannum 3501
Haraldus Danorum R. à Ringone superatus 552. Hyldeta dictus 294. in acie moriuoluit 3840. Haldani res gestas saxo inscripsit 992. [redacted] 3794. Tukoni inuidet 106
Haraldus Suenonis II. R. Daniæ spurius 1061
Haraldi cadauer refossum capite truncatum 1023
Haraldi & Canuti fratrum dissimilitudo 1077
Haraldi funebris pompa 958
Haraldus V. Dan. R. religiosus 3118. legislator stultus 2015
Haraldi R. Dan. sumtus in tumulum matris 2473
Haraldi uxor perfida 1065
HARBONA spado 354
HARCALO leones impunè attrectabat 1529
HARDICANVTVS tyrannus 1624
HARDMIRVS monachismi desertor 3175
HARDVELLES Persarum regulus & uates 1341
HARIADENVS Barbarossa pirata 3572 Magonis portū capit 1897
HARIOLDVS R. ad fidem conuersus 3012
HARMATÆ sagittas uenno illinunt 3592
HARMATOS urbs Amphiarai morte clara 945
HARMATODII F. inermis pugnat 1045. 2144
HARMATVS incestuosus 2310
HARMODIVS ab Aristogitone amatus 53. tyrannicida statuam meruit 983 amat sororem 3329
Harmodij sepulcrum 576. honorificum testimonium 992. zelotypa ultio 2769
HARMONIA mulier fortis 2075. in famulam fida 3258. 3336 morti occurrit 2169
HARMONIDES faber nauium 3715
Harmonides tibias instando uitam amisit 2049
HARMOSYNI mulierum immodestiam cohibent 2204
HARMOSTES copiam simulat 1875
HAROLDVS Normannorum princeps septentrionalis Oceani latitudinem seruatus 1216
HARPAGVS patiens mortis filij 2179. ultus Astyagem 2733. eius prudentia in literis occultandis 1762. 2790
HARPALICE ex amore mortua 492. in auem uersa 455. patrem liberat 3325. patris stuprum ulta 2770. 2790
HARPALVS Alexandri M. thesaurarius 749. defector 3387. insignis fur 3562. amat Pythionicam 50. 2313
Harpali luxus in funere 2477. sumtus in sepulcrum 2472
Harpalus prædo 3570
HARPASVS sacrum Apollinis profanat 3223
HARPYIÆ meretrices 2316
HARRIDAS Illyrios cēdit 1863
HARTBENVS gigas Helsingus furiosus 19. 277
HARTMANNVS II. in Rheno submersus 513
HARTVICVS Bremensium archiepisc. crudelis 2777. rebelles ad deditionem compulit 3793
HARTVICVS episc. Reginburgensis prodigus. 2388. bona ecclesiæ profundit 2389
Harturcus Reuentlou Adolfum Holsatiæ comitem ob truncat 2645
HARVARVS Saxo patriam ab excidio liberat 3297
HASARCHI oratores colūba nuncia usi 1760
HASBITA uenatrix 3673
HASDRVBAL Carthaginēsis à Rom. cæsus 4032. cinædus 2304. crudelis 2744. hostibus elapsus 1777. Netoni elapsus 1775. Numidas subigit 1982. uxorem perfidè deserit 3529
Hasdrubalis genus belli 1758. metus nimius 2064. prudentia in occultandis literis 1762. uxor cum liberis & militibus flamma periere 478. uxor sibi manus affert 2059. 2061
HAS-

HASMVNDVS R. Fridleui legatū uiolat 3608. Vide Asmundus.
HASOR urbs excisa 638
Q. HATTERIVS in dicendo seruum post se habebat 111
HATTO archiepisc. Moguntinus fulmine ictus 476. Albertum securi percutit 1952 dolo Albertum & Henricū capit 2009
Hatto Bonosus à muribus deuoratus 474. pauperes exuit 2935. 3204
Hatto monachus 4120
HAVMAR Saracenus à Persa occisus 3118. legislator 1568 sæuit in Christianos 3244. templum Hierosolymis ædificat 3146. crucem profanat 3226. 3652
HAY Scotus fortiss. agricola 2073
HAYDINVS Smyrnæus nimio æstu interiit 500
HAZAEL Syrus dominum suum strangulat 3499

HEBE Iunonis F. ob denudationem ab officio remota 2924
Hebes templum asylum 3997
HEBERTVS Lincopensis episcopus 4108
Hebertus episcopus Leonis IX. Pp. legatus 742
HEBRÆVS medicus ineptus 1244
Hebræi à solis occasu diē incipiunt 4008. ad seruilia opera damnati 3685. aures obturant ob clamorem hostiū 93. fabricæ lignariæ inuentores 3627. generis antiquitate populis omnibus præstant 943. inhospitales 2934 inuentores historiæ 1583 Leoni Isauro quid prēdixerint 1271. 1272. Mosem lugent 96 olei usum inuenerunt 3719. orbitatem iræ diuinæ indicium reputant 663. pecuniē amantes 42. populi censum agunt 4324. primi annum constituerunt 1261. primi sutores 3710. quomodo scribant 1090. reges suos ungebant 714. studiosi historiæ 1593. anulis in uestimentis usi 304. unde dicti 690. Vngaria exacti 790
Hebræorū annus duplex 4011 iubileus 2370. 4080. consuetudo humana 2901. de Ecclesiastis libro iudiciū 1503. de punctis uocalibus certamina 1100. diuortij ius 4360 doctrina triplici calle incedit 1312. duo sacrorum genera 4083. ἀπόχρυφα 4007. humanitas in mortuos 2905. idolatria 3124. menses 4009.
Hebræorum menstruatæ templa non ingrediuntur 821. multa, uino abstinere 199. politia 4347. polygamia 883. prophetæ 1335. religio 3044. sapientia 1187. seruī septimo anno manumittebātur 772. 4360
Hebræis Græci inuident 111
Hebraica lingua omnium antiquissima 1089. eiusdē nobilitas 1089
HEBRIDES insulæ 3940. earum incolæ fame pressi 658
magistratum suum honorant 3298
HECALE paupertate nobilis 634. 668 hospitalis 211. 2897
HECAMEDE concubina Nestoris 2320
HECATE uenefica 1333. 3589 crudelis 2781. impia in patrem 3518. sæuissima uenatrix 3669
Hecates sacra 4216
HECATÆVS cælator 3702. historicus 1583. primus de situ orbis scripsit 1257
Hecatæi taciturnitas 2881
HECATEROS & Amphoros fratres 1076
HECATOMBE sacrificium 4209. 4215
HECATONYMVS ob uuas ad mortem cæsus 3425
HECVBA Achillē ulciscitur 2759. facem se in utero gestare somniauit 1370. 1482. Gracis insidiatur 1967. in canem uertitur 2224. 455. interfectorem filij excæcat 1972. lapidata 483. maledica in in Græcos 2836. mulier prudens 1637. Polydoti cædem ulta 2709. Polyxenam filiā amat 56
Hecubæ infelicitas 2929. pudor 231. sepulcrum 575. somnium de Paride 1472
HECTOR ambitiosus 2568. auguria negligit 1549. baltheo ab Aiace donat 3917. cur ab Aenea obiurgatus 1627. Deiphobum fratrem in auxilium uocat 181. formosus 283. fortis 2077. gloriæ studiosus 2548 Græcis maledicit 207. in bello Troiano cæsus 539. pro filio precatur 178. Rhesum libere reprehendit 2835. ueritatis studiosus 2841
Hectoris amor in uxorē 3330. de Cebrione iudiciū 1925. erga Aiacem dona 171. silentium 229
Hectori adolescens Lacedæmonius similis 289 cor palpitat 260
Hector Bocilius historicus 1586
HEDIBIA docta 1200
HEDVI magistratū finibus excedere non patiebantur 3839. pueros in conspectū non admittunt 1691. Romanorum fratres 859
Heduorum mores 3731. rogatio 4306
HEDVIGIS Lud. Vng. F. amat Gulielmum Austriacū 35. liberalis in studiosos 2358. iurat 2821. reprehendit Vladislaum R. maritū 3308 bona mulier 1610
Heduigis monacha 4128. prophetissa 1338. religiosa 3038.
Heduigis patiens mortis filij 2181. mariti 2178
Heduigis Poloniæ ducissa diuis adscripta 975
HEDVINVS. Vide Eduinus. diuinitus liberatus 1464
HEDYLE poetria 1155
HEDYMELES citharœdus 1280
HEGÆVS eunuchus 354
HEGELEVS Tubæ ædem extruxit 1282
HEGEMON Thasius facetus
2964. parodias scripsit 1145. reus absolutus 768. eius de coquinaria libri 3631
HEGESIAS eloquens 1130. 1213. 1309. 3881. rhapsodus 1165
Hegesię iocus de incenso templo Dianæ 2951
HEGESIANAX ficis abstinet 383. 434
HEGESILOCHVS Rhodiorum tyrannus 1614 ludit alea pro Venere 2982. matronas stuprat 2313
HEGESIPPVS historicus 1584. 1583
Hegesippi Crobyli confidentia 2816. constantia 3861
HEGESISTRATVS Eleuntem condit 1446
Hegesistratus aruspex 1344 pedem sibi præscidit 358. Spartiatis elapsus 761 1744 tolerans 2160
HEGETORIDES legem abrogat 1674. 1130. Thalios à bello dehortatur 1756
HEGIAS à Spartanis ciuitate donatus 833. 965. à Tisameno fratre amatus 57
HEGLE mons ardens 3942.
HEIDELBERGENSIS schola 4064. eiusdem priuilegia 4060
HEIRGVSTVS R. crudelis 2750. impatiens captiuitatis 2192. astutus in opprimēdo Fethelmaco 1964
HELCANVS seuerus in fratrem 2706
HELCANA sacrificat in Silo 3074
HELCHESAITÆ hæretici 1319
HELEI. Vide Elei.
HELGO Daniæ rex ambitiosus ob victoriam 2986. impatiens infamiæ 2188. nobilitatis contemtor 1027
HELMATVS prudenter opprimit tyrannum 1667
HELENA Belę uxor crudelis 2777
Helena regina Adiabenorum munifica in pauperes 2435. eius pyramides 2409
Helena Bulgara captiua conuertitur 3893
Helena Constantinum F. suū erudit 3761. festum S. Crucis instituit 4145 crucē quærit 1504. 4149. inuenit 591. explorat 1357. donaria sacra largitur 4152. humilis 2526.
Helena adulterium excusat 2862. deformis facta 291. collo cādida 295. Deiphobū occidit 3525. ex quo nata 948. exul Rhodi 792 in exilio mortua 536. infamiam effugit 1990, Ioue patre felix 1057. muliebre genus infamat 1057. multorū malorū causa 1612. ob formā infelix 3923. ob pulchritudinem rapta 286. pulcerrima 286. se suspendit 516. Telemachi augurium interpretata 22. Troiani belli occasio 892. uino miscet Nepēthes 3722 3788
Helenæ balneæ 3946. famula fidelis 3337. habitum mutat 440. proci 112. raptum Decelenses Tyndaridis exponūt 153
Helena puella dæmoniaca 365
Helena Iuliani apostatæ abortit 414
Helena fatidica 1343
Helena herbaria 1221
S. Heleniæ insula 3940
HELENVS abbas discipuli castitatem seruat 1252. onagros cicurat 2904. 3660
Helenus Priami F. uates 1397. 1339. proditor patriæ 3495
Helenus Χειροσκοπικὰ scripsit 1310
HELERNA regina 750
HELEVS uates 1330
HELI Pp. arca capta concidit 3073. cæcus 343. ceruicem fregit 497. cum filiis punitus 3774. impatiens cladis 2190. indulgens in liberos 2799 longæuus 308. ob dolorem amissæ arcæ corruit 102. tristitia mortuus 493. temeratiē iudicans de Anna 2024
Heli filij degeneres 1073. ligurritores 2231
HELIADES astronomę 1262 impatientes mortis fratris 2196
HELIÆA prætorium Atheniense 4311. 4310
HELIAS abbas mulieres fugit 2256. uirginū custos 2271
Helias Aquilelensis amittes Sāctorū corpora colit 4136
Helias propheta 1337. celebs 866. Achabum carpit 2821. cum uidua Sareptana 1518. Baalēses occidit 1538. 3089. demi centurionis supplici ignoscit 2688. diuinitus seruatus 3092 nutrit 327. 328. disparuit 246. 457. Domini gloriam uidit 1384. gratus in Sareptanam 1313 3157. imbrem & ignem de cœlo impetrauit 116. 1516. 3648. ter diu uixit 40. 52. 4094
Heliæ preces exauditæ 2052
Helias monachus 4125. eremita 4056. genitalibus dormiens priuatus 1399. 2251. purgatorium probat 1193. frugalis 2214. 2221. ieiunat 2213
Helias Rabbinus de mundi lex millenarius 1466
Heliæ Protospatharij uxor eo quo ludo nubit 873
HELICE urbs terræmotu absumta 646
HELICENSES Neptuni sacrum profanatur 3226. submersi 512. oraculum accipiunt 1487
HELICON Carystius textor nobilis 3722
Helicon Cyzicenus mathematicus 1254. auarus 2495. solis defectum prædixit 1266
Helicon mons fertilis 3945
Helicon textor 3696
HELIVS Cæsar ambitiosus 2643
Helij quæstus exloquacitate 1976
HELINVARDVS episc. templum ædificat 4142
HELIODORVS Antiochi R. quæstor 749. templum Hierosolym. spoliat 3230. à direptione prohibetur 1495 pœnitens 3057. 3084
Heliodorus episcopatum maluit perdere, quàm Aethiopica comburere 2645
Helio-

Heliodorus literator 1093
Heliodorus monachus 4121
Heliodori Britanni pietas in fratrem 3328
HELIOGABALVS Imp. à matre turpiter educatus 3768. à militibus occisus 467. amicos terret 94. anulis delectatus 305. auctor lætitiæ uindemialis 2963. cinædus 2304. contemtor deorum 3194. crudelis 2785 in Alexandrinos 2765. Cybelem se uocat 2589. diues supellectili 608. eunuchus 356. ex scorto natus 1060. filios habere renuit 14. gulosus 2237. homines sacrificat 3151. magis deditus 1544. occisus 4038. in balneo sepsum rasit 299. incestuosus 2305. in latrina periit 558. intemperans 2206. libidinosus 2325. 2290. luxuriosus 2340. mortem metuit 22. 2059. munificus in populũ 2436. parasitos saginat 208 πολύσιτος 387. prodigus 2387. in scortum 2468. in spectacula 2476. in uenerea 2483. senatores urbe expulit 29. 3473 serpentes in multitudinem misit 475. sortes posit ceenam proponebat 2964. stultus 1648. stultè deos imitatus 2015. stultè urbis magnitudinem inuestigat 2015. superstitionum auctor 3109. tempora actionum inuertit 3885
Heliogabali ambitio in uestitu 2623. ambitiosa pompa 2629. conuiuia 3326. crudelitas 2782. de filio uoluntas 13. gemmata uehicula 2476 luxus 2480. 2481. in supellectilem 2478. 2476. in uestitu 439. 2481. mollicies in lectis 2341. nomen unius in publico delectum 1934. pompa luxuriosa 2476. prodigalitas 2384. 2385. trilus 235. scurrilitas 2980 2981. 2976. 2985. 2986. sortes conuiuales 4328. triumphus 4345. turpis libido 2322. uox sinistrè excepta 698
HELIONORA Saluiata fœcundata 413. Vide Alionora.
HELIOPOLIS urbs funditus delera 638. schola 4062 Iouis fanum 4195
Heliopolitani doctissimi 4065 suem animal profanum habent 2247. unum in templum non miterunt 3143. 3140
Heliopolitanorum connubia promiscua 885. uictimæ humanæ 4211
Heliopolitanum templum 3911
HELIOTRAPEZA carcer 2966
HELISÆVS Abdiæ liberos à seruitute liberat 3389. a quam Hezechiahuanus corrigit 1517. calcus 292. celebs 866. diuinitus liberatus 774. duplicem spiritum Heliæ optat 177. Eliam deserere nolunt 3529. à fidicine ad prophetandum excitatus 1292. flet Israelitarum mala 116. 238. Giezi lepra afficit 1513 3291. gratus in Sunam 3357. ab hostibus seruatus 1515. humanus in hostes 2899. in cubiculo orat 3056. læna Iordanem diuidit 1058. 1517. miraculis clarus 1518. mortuum resuscitat 1513. munera Naami renuit 2431. propheta 1337. puero mortem ostendit curribus igneis plenum 1461. puros ab urso dilaniari facit 3093. à pueris illusus 209. solus uixit 4052. clementia 2680. diligentia 3856. epulę publicæ 2438. frugalitas 2221. oratio exaudita 3052. pietas in parentes 3319. prudentia in ære dissoluendo 1718. apparent angeli 1405. nato bos aurea clamauit 1377. 1397. 1467. Hierichuntij honorem exhibent 994
HELIVS manceps deformis 288
C. Helius Cinna epigrammatographus 1146. eius somnium horrendum 1426
HELLANICE Alexandri nutrix 3667
HELLANICVS historicus 1583
HELLADIVS grammaticus 1093
HELLE in Ponto submersa 246. 513. exul 796
Helles monachus 4122
Hellæ crudelitas 2745
HELLENOTAMIÆ 4252
HELLESPONTIVS Xerxi adulatur 2852
Hellespontius Galata peregrinatur 3882
HELLESPONTO à locustis infestato 634 ab Helle dicto 693. astacos habet 3982. ceruos alit 3986
Hellesponti urbes combustæ 643
HELLINVS Teuitensis archiepisc. bellator 3793
HELLISTÆVS studiose propagat religionem Christianam 3032
HELLOPIDAS Dionysium animat 2044
HELMICHILDIS uel Helmiches adulter 2315. uenenо iubilatus 509. 1558
HELMOGAVDVS Caroli M. legatus 736
HELNANDVS historicus 1584. 1586
HELNES Laconas cędit 1870
HILOTÆ Laconum seruitio 829 à Cleomene manumissi 772. 815. serui fideles 1337. deficiunt 3529. crudeles 2780
HELPIS Boetij uxor poetria 115
Helpis Samius Dionysio templum ædificat 3136. leonius è dentibus extrahit 2904
HELSINGIA mutibus infestata 3987
HELVETIA Vespasiani & Rodolfi natalibus celebris 945
Helueticus seruiuius hostem uiciscitur 2145
Heluetij senatores simplicitas 27
Heluetij abstinentes prædæ 2458. amantes Germaniæ 25. amore patriæ pro Gallo interedere nolunt 3294. Austriacos inuadunt 4046 superant 4032. Couameli per contemtum dicti 1035. defectores puniunt 3450. deliciarũ ignari 27
Heluetij fortes 2073. in morte 2166. Gallos fatigant 1840. hospitales 2898. Sueuo simplici ignoscunt 2694. latrones 3568. libertatem suam strenuè defendunt 2139. 2149. mores mutant 1599. Orgetorigem damnãt 3413. pij in mortuos 2906. prædã in bello negligunt 3866 strenuè pugnant 2122. 2123. tormenta bellica humeris trans Apenninum portant 3686
Heluetiorum ad Nouariam omen 1351. confidentia 2813 2814. 1894. confœderatio 834. 835 coniuratio 915. exercitus numerosus 609. fœdus primum 2128 4038 [redacted] frugalitas 2419. in ferendis sententiis iactantia 3276. migrationes 596. militum auantia 2562. 2567. moneta ludibrio habita 1030. prædã 593. preces ante cõstictũ 3051. seueræ leges in acie 1793. uictoria incruenta 1047. lignum receptus 707. ultio in Pontremulenses 2731
HELVIA Cicc. mater absque dolore peperit 414
HELVICHA Geldra deuoratis aciculis ægra 374
HELVIDIANI hæretici 2321
C. HELVIVS Cinna diceeptus ex falsa suspicione 28.
HELYMON malus poeta 1156
HELYMVS uenator 7673. cursu certat 399
HEMANES cantor celebris 1279
D. HEMERADVS Heseguni 4163
HEMEROBAPTISTÆ Iudæorum 4083
HEMERODROMI 400
HEMMINGVS strenuè dimicat 2139
HEMIRPHERNES uel Hemphertus feriba 748. Antiochiam Christianis prodit 2775. 3580
HEMITHEA amat Lycum 51. in mari seruata 324
HEMITHEON lasciuus poeta 1142
HENGISTVS Saxonię D. ab Aurelio Ambrosio R. interfectus 471. astutus 1981 Christianos persequitur 3238. perfidus in Anglos 3508 3549. Scotos circumuenit 1846
HENNIGII. monachus pane & aqua uixit 2214
HENNINGVS de Domo ambitiosus ob episcopatum 2596
HENRICVS abbas Breitenaug. Felicis caput inuenit 4134
Henricus archiepisc. Moguntinus gradu deiectus 736
Henrici Augustani episc. contentio cum Annone 2626
Henricus Barbatus continens cum uxore uenit 2268
Henricus Bauarus monachus uenationi indulsit 3636
Henricus Bocholt medicus 1239
Henricus Boemus astrologus 1269
Henricus Boemiæ D. popularis 2909. luxuriam coercet 2229
Henricus Brunsuicensis D. cõtemtor superũ 3246. primus inuectiuas edidit 2929 eiusdẽ cum Eua adulterii 1941
Henricus Campanus comes lapsu periit 497. regni titulos recusauit 732
Henricus Carinthius iudex iniustus 3483
Henricus Cornelius Agrippa magus 1332 ob tyrannidẽ exosus 2004.
Henricus Castellæ rex in ludo periit 483. 531. inuidus in sororem 107. spurius 1060. tegulæ ictu periit 501
Henricus II. Hispaniæ rex dominandi cupidus 2615. 2644
Henricus Castusonẽsis R. IV. impotens 354. 412. lenocinatis 77. 2287
Henricus Comes ab Altorff Boiariam circuit aureo curru 1721. faceus 2971
Hẽricus Comes de Anholt in doctus 1206
Henricus Comes Goricię nocte filios interrogabat an sitiunt 2250. uinosus 2242. stultè de liberis iudicat 2026
Henricus Comes Holsatiæ angelicam uocẽ audiuit 1385
Henricus Comes de Schuuartzenburg in latrina periit 558. eius prouerbium 187
Henricus Dandulus dux fortis 2098. excæcatus 345. 2846. legatus Venetus 746
Henricus de Aslo munificus in pauperes 2363
Henricus de Monteleone messer perde el piato 1124
Henricus de Segusia I. C. 1574
Henricus I. D. Austriæ fracto crure obiit 522
Henricus II. Austrię marchio ex equi lapsu occubuit 498
Henricus D. Bauariæ Beneuẽtum occupat 1900. mœrore obiit 494. conspirat contra Henricum II. Imp. 913
Henrici I. Boiorum reguli de Vgris triumphantis statua 982. somnium 1443
Henricus D. Brunsuicensis ex ouibus diues 597. conspirat in comitem de Speilberg 2720
Henricus D. Luneburg. præsectum suspendit 3454. seuetus in latrones 2720
Henricus D. Magnopol. in armis benè uersatus 3803. eius donarium 2433. expeditio sacra 4180
Henricus Pomeraniæ D. regno Norregiæ pulsus 739. eius fortuna 3907
Henricus Leo D. Saxon. ambitiosus 2571. 2632. è metalli fodinis diues 606. exercitum simulat 1871. Friderico I. Imp. deserit 2719. fugit 2068. ignauiam religione colorat 3116. stultè amnem

amnem transuerso deduxit alueo 2022. peregrinatur 4163. cereos ad sepulcrum Christi instituit 4151. duxæli honore priuatus 740. exul 792. uxorem repudiat 880
Henrici amicitia cum Conrado I. Imp. 840. prudentia elabendi 1743. pertinacia 3870. mortis omina 1423. uarij casus 3905
Henricus D. Slesuicensis hostium propugnacula contemplatureus uulneratur 160
Henricus episc. Pragensis frumento indigentibus subuenit 2426
Henricus episc. Reginoburgensis inhumanus in sepulcra 2939
Henricus episc. Scaniæ uini potu extinctus 499
Henricus episc. Spirẽsis thesauros ecclesiæ dilapidat 3233
Henrici episc. Basiliensis electio 1358
Henricus Enriquez linguã Indicam V. mensibus didicit 3773
Henricus eremita 4056
Henricus Ferreus Holsatus à leone intactus 322. dux fortis 2101. leonem cõpescit 3746. uaticinium contemnit 1549. eidem Angli inuident 115
Henricus Friderici Boem. R. patruelis, bonis literis deditus 4066
Henricus Glareanus in catalogo hæreticorum notatus 1029. frugalis 2225
Henrici Galleti stultum consilium 2020
Henricus Godfcalci F. perfidus 3514
Henricus Hassen agricola XXXIII. annis quartana laborauit 362
Henricus Hassianus Viennam mathemata intulit 1295
Henricus, Henrici VI. Cæsaris F. canonicus Hildegardam uxorem ducit 870
Henricus Isnensis in episc. electus 713
Henricus Ketlicius præceptor tyrannidis Miecislao 3472
Henricus Landgrauius Hassiæ & Thuringiæ rex creatus 899
Henricus Landgrauius Thuringiæ diues ex metallicis fodinis 625
Henricus Lubecensis episco. 4110
Henricus Magdeburgẽsis archiepisc. Schonenbeke capit 1892
Henricus Moguntinus Archiepisco. ad tribunal Christi pronocat 1354. 2814
Henricus Murdacus ambitiosus ob episcopatum 2597
Henricus Niger Imp. bolo suffocatus 514
Henricus Osiliæ episc. in latrina mortuus 558
Henricus Palatinus habitum religionis abiecit 4127. perfidus in fratrem 3536. 3586
Henricus Petri typographus 3714. liberalis 2370
Henrici Pij cladis omen 1474
Henricus præfectus militaris disciplinæ in fouea perijt 559
Henricus I. Imp. Auceps 686. Arnoldum D. sibi conciliat 839. 1832. excommunicatus 819. aucupio deditus 3675. auctor ludi equestris 2948. clauos crucifixi Christi nactus 4150. condemnatos in hostes eduxit 1767. coronatus 4043. coronam gestare in baculo, non capite uoluit 1004. 2534. formosus 285. lanceam Dominicam nactus magno precio 2411. eadem hostes terret 1870. legislator 1567. liberalis 2357. Othonem filium regem designat 719. paralysi obijt 527. popularis 2878. religionẽ armis propagat 3004. Torneamentum instituit 2948. 1567. 4043. uenationi studuit 3636
Henrici I. concubina 2319. disciplina militaris 1653. 1655
Henricus II. Boeslaum opediuina uincit 1053. à calculo liberatus 353. 1405. Claudus uocatus 539. 1388. coronatus 4043. Dux fortis 2096. gladio S. Adriani accingitur 1791. gratus pro educatione 3356. hostiũ tela irrita reddit 1885. in coniugio uirgo 2267. in Imp. electus 718. monaclios Fuldenses bonis exuit 5094. ope diuina uictor 1053. Romæ coronatus 4026. puer periculo ereptus 313. sacerdotibus uenationis ius concessit 4111. templum Bambergæ dotat 599. templa extruxit 4141. restituit 2404. 4143
Hẽrici II. Imp. donaria 2430. 2431. 2434. exercitus munificus in pauperes 2428. ante prælium Eucharistiam sumit 3054. peregrinatio sacra 4162. prudentia in propaganda religione 1673. pugna depicta Merseburgi 2557. uotum 3044. zelotypia 2330
Henricus III. Imp. à Clemente Pp. consecratus 4043. coronatus 4043. Deo gratias agit 3058. dux fortis 2096. hæreticos suspendit 4176. impius in matrem 3516. indulgens in clericum 2801. mimos & histriones abigit 2418. 2976. monachatum relinquit 4127. piè mortuus 556. munificus in pauperes 2428. templis parcit 3076. tres Pontifices deijcit 3094. Vindalicorum regulis pro coquis usus 1033. Vngaros uicit 4032. uxorẽ repudiat 880
Henrici III. Imper. incestus 2305. ius creandi Rom. Pp. 780. uxor rea adulterij se defendit 1359
Henricus IV. Imp. ab amicis deceptus 210. anathemate notatus 899. astutè pecuniam cõparat 1973. auctor filio incestus 2275 Bambergensem episc. ambitus condemnauit 3091. Imperio Boemiæ coronam adiecit 716. Conradum F. regem declarat 719. doctos awauit 3376. dux fortis 2096. excommunicatus 819. imperio deiectus 738. impatiens deiectionis 2189. in custodia mortuus 535. Iudæos fouet 3246. Limburgensi ignoscit 2675. malè educatus 3749. miserè ab uxore tractatus 1690. mœrore obijt 494. munificus [redacted] in pauperes 2362. 2425. perfidus in Pp. 3478. 3928. in uxorem 3528. aduersarijs suis optat 189. Rodolphũ Sueuum prælio uicit 4026. supplex fit Gregorio VII. 183. Vitalis Faletri filiam è sacro fonte suscepit 860
Henrici IV. Imp. certamina cũ Pontificibus 1542. imprecatio 190. mortem comem significauit 1422. pax cum Paschali confirmata 166. pœnitentia 136. corpus refossũ iussu Paschalis II. Pp. 1023. iocus in Rudolfum D. Sueuorum mortuum 2953. mors omnibus iucunda 85. rebelles filij 1026. somniũ mutandi imperij 1483
Henrico IV. Imp. prodigia facta 665. 1466
Henricum IV. Imp. quidam se fingit 1954
Henricus V. Imp. ambitiosus 2624. perstrictus 819. 4025. carbunculo obijt 526. indulgẽs in capellanum scortatorem 2801. moritur absq; liberis 663. Paschalem II. Pp. osculatus 253. patri parentauit 4168. perfidus in patrem 2609. 3488. 3521. reconciliatur Pontifici 842. Suatopluci filium è sacro fonte leuat 861
Henrici V. Imp. inconstantia 3872. ius creandi episcopos 780
Henricum V. R. populus luget 97
Henricus VI. à Celestino II. coronatur 729. à patre Rex declaratus 719. aucupio deditus 3675. auarus 2506. crudelis 2777. 2783. diarrhœa obijt 529. ex uenatione mortuus 496. gelidæ potu 500. insidiatores ultus 486. 2735. Richardum comitem suspendit 3428. ferò cibum capiebat 3850. spurius fuit 1060. Siculis bellum indicit 213. Tusculum Pp. tradit 3610. uenationi deditus 3636. 2761. 2764. uarijs casib. agitatus 3905
Henrici VI. Imp. exercitus peste deletus 524. 544. nuptiæ magnificæ 2416. prudentia in suspicione subiecti partus 1677
Henricus VII. Lucelburgẽsis Imp. à monacho ueneno necatus 466. 506. 510. clemens erga uenefici monachum 2681. dysenteria mortuus 529. humanus in mortuos 2906. insidijs elapsus 320. rebelles punit 3448. religiosus 3036
Henrici VII. Imp. animi tranquillitas 2045. immaturus obitus 562
Henricus I. R. Angl. auarus 2504. 2509. clemens in filiũ 2669. concilia suæ gentis instituit 1577. episcopos creat 2625. febre perijt 522. filiæ dotem è tributis dat 598. filios naufragio amittit 664. muræna comesta obijt 499. perfidus in patrem 3537. sobole orbus nunquam ridere uisus 236. suos ad pugnã incitat 1792. terram loco Eucharistiæ sumere iubet 4169
Henrici I. Ang. [redacted] submersi 513. peregrinatio sacra 416. 4173. pœnitentia [redacted]
Henricus II. Ang. [redacted] arbiter inter Alphonsum R. & Garsiam R. 747. auarus 2508. falsò accusatus absoluitur 764. filio auctor insolentiæ 2566. eidem primum ferculum apponit 1001. flagellatur 3061. incestuosus 2308. mœrore obijt 494. negligens in religione tuenda 3178
Henrici II. cadauer filij impietatem arguit 1368. domus magnifica 2471. mors prodigio notata 1351. 1423. omen mutati imperij 1483
Henricus III. Ang. R. nouennis rex creatur 723. ambitiosus 2585. contendit de regno 2619. bonus miles 2145. ob leges non correctas, principibus exosus 901. pauper 671. periculo ereptus 328. prudẽs in multando 1720. 2619
Henricus IV. R. Angl. coniuratos distractos adoritur 1847. Iacobum Robertæ F. crudeliendum tradidit 3763. patruum regnandi libidine cepit 3926
Henrici IV. R. Ang. clementia 2694
Henricus V. Angl. R. bonus 1605. Deo gratias agit 3858 hosti elapsus 1778. in belli apparatu mortuus 538. punit sacrilegos 3092. templa religiosè colit 3076. templa spoliat 3217. 3230
Henrici V. R. Angl. auctoritas 965. pax cũ Carolo VI. R. 844
Henricus VI. Angl. R. bonus rex 1605. clemens 2693. patiens carceris 2177. regno deiectus 739
Henrici VI. Angl. R. & Eduardi contentio de regno 899. fortuna 3907. ignauia 3797. iudicium de Henrico VII. 1930. 1931. prudentia circa annonam 1678
Henricus VII. Angl. R. asylum tollit 3267. Baccalarum terram regerit 1218. belli ciuilis materiam tollere uult 1974. diues 615. mercaturæ studiosus 3639. primus stipatores habuit 2054. suos sibi conciliat 1985
Henrici VII. Angl. iudicium geometricum ineptũ 1259. pax cum Carolo VIII. R. 842. prudentia in tollendis rebellibus 1669
Henricus IIX. R. Angl. Annam Bolenam occidit 3407. [redacted] aurea rosa donatus ab Alexandro VI. Pp. 1016. Carolo V. Imp. canes donat 181. certat prodigalitate 2388. 2471. Christia-

nissimus dictus 678. crudelis in consiliarios 2743.
D. Thomæ cadauer incendit 1023. eques auratus Galliæ creatus 1008. Francisco I. R Franc. commoritur 561.
Fidei defensor dictus 678.
fratris uiduam ducit 875.
herpete obijt 522.530. in coniugio uarius 888.
[illegible] 4091. pacem fecit cum Ludouico XII. R. 844. perfidus in creditores 3550.
[illegible] 623. [illegible] reipublicæ 883. [illegible] filijs Io. Oporinus [illegible] 290
Henricus I. R. Francorum D. Martini templum extruxit 4140
Henricus II. Gallorum R. in belli apparatu moritur 538. in equestri ludo 485. 531. quæ omina mortis habuerit 1419. seditiosos Burgegalæ punit 3446. 3448. uxorem ducit 873
Henrici II. R. Gall. edictum de negligentia baptismi 3092
Henricus Ioannis I. Portugaliæ R. filius terrarum situs inuestigandi cupidus 1216
Henricus R. Pannoniæ audax 2149
Henricus R. Siciliæ partũ supponit 1947. 2006
Hericus Remesiensis abbas emit episcopatum 2597
Henricus Ricardi Imp. frater adaram occisus 558
Henricus Richemondiæ Comes ab hostib. ereptus 320
Henricus Rixosus D. Sax. contra Othonem I. Imp. conspirat 830
Henricus Rosensis Zuicouiæ arce potitus 1899
Henricus Smedenstadius historicus 1589
Henricus Stephanus typographus 3714. ex tempore carmina facit 1160
Henricus Suessionum Pp. pontificatu se abdicat 2560
Henricus Superbus Bauar. D. mœrore obijt 494.
Henricus Tunkel Ludouico R. uestẽ dare recusat 2464
Henricus Vandaliæ D. F. impius in patrem 3518
Henricus Vandaliæ princeps sole hostili oculos perstringit 1842. Canuto reconciliatur 839. perfidus in tributo exigendo 3547. Rugianos deleit 1862
Henricus Vinzoniensis episcõtendit cum Cantuariensi 2617
Hericus Zuuerinensis Comes astutè Valdemarum R. capit 2009
HEPHAESTION nimia repletione perijt 502
HEPTACOMETAE gẽs ferox 1904. in arboribus degunt 435. latrones 3567
HERACLAS episcopus 1312
HERACLEA aconitum profert 3975. mel uenenatum 3977
[illegible] 3289
Heracles, ludi [illegible] 321
Heracleæ pisces fossiles 3981
HERACLEOTES Ponticus philosophus 1192
Heracleotæ ruta contra uenena usi 1716. stipendium militibus comparant 1825
HERACLIANVS comes ambitiosus 2568
HERACLIDAE uel Heracleæ asylũ primi cõstituerunt 778. ex alienigena liberos tollere prohibiti 875. exules 635. in patriam restituti 759. tibiarũ cantu uincunt Eurysthidas 1289
Heraclidarũ gens deficit 660. nobilitatis insigne uinculũ Herculanum 699. 700
HERACLIDES architectus Rhodiorum nauale incendit 1887. 3687
Heraclides Clazomenius belli dux creatus 723
Heraclides errorem dissimulat 147
Heraclides Erythriæus medicus 1235
Heraclides gulosus 2234. infidias effugit 1806
Heraclides Lembus cognomi natus 684
Heraclides Macedo pictor 3700
Heraclides mollis habitu 2343
Heraclides Ponticus ambitiosus 2572. de geometria scripsit 1294. de musica 1278. de poetica 1138. deus factus uideri noluit 1988. draconem habet mansuefactum 3660. eloquẽs philosophus 1117. ethicus 1558. obesus 278. amicus Apollonio Alexandrino 853
Heraclides physicus 1220. pugil 402. gulosus 2236. uinosus 2242
Heraclides de νόσοις ἐγκωμίου librum scripsit 3832
Heraclides suam culpam fateretur 2843
Heraclides Tarentinus naualia incendit 3589. 3724
HERACLIENSES Malacho conciliati 1831
Heraclæ incolæ principes expellunt 3499
Heracliensium clementia in hostes 2672
HERACLITVS Ephesius abstrusa occultabat 1673. ad Dianæ phanum ciuium suorum tædio secedit 1628. authoritatem obscuritate sibi quæsiuit 1732. cadauera cremari uoluit 571. à canibus dilaniatus 474. astragalis luit 3783. contemtor medicorum 1247. hydropicus 371. obijt 490. philosophus 1192. physicus 1220. Scotinus dictus 1096. 1139. semper fleuit 115. 237. 238. sine affectibus fuit 37. sine præceptore philosophus 25. 3765. 3769. dicturus obmutuit 229. uelox pedibus 385
Heraclidi iudicium de astronomia 1265. de sole 1225. rigidus animus 2157
Heraclidi sententia de concordia 153. 706. 1106. 1725
Heraclitus Lycius, solo labore rhetor 1113. 1115
HERACLIVS Imp. Anares uincit 620. auru ex templo mutuatur 1228. Cosroẽ Persarum regẽ superauit 4038. de Persis triumphat 1013. dimittus sub porta retinetur 1365. ambitiosus ob victoriam 2586. apostata 3174. Christi imaginem colit 4147. cogit Iudæos ad fidem 3034. crucem à Cosroe recepit 1401. 4043. Hierosolymam infert 4035. in caluariæ montem portat 4150. crudelis in puellam Barbaram 2770. dux fortiss. 2095. Epiphaniam filiam ob sputum comburit 3615. fœdus facit cũ Siroe R. 841. hydrope mortuus 490. in Imp. electus 717. idola euertit 3097. impietatis pœnas dedit 3183. 3186. incesti legislator 874. 2275. incestuosus 2310. milites errones punit 3429. oraculo monitus à circumcisis caue re 1508. Persas cedit 86. 1052. 1865. Phocam tyrannũ punit 3415. 3430. sortes capitat ex Euangelio 1556. stipendio Saracenos fraudat 2488. tyrannicida 2127
Heraclij Imp. duellum cum Cosroe 2114. fiducia in Deũ 3050. ambitiosa pompa 2630. præfectus inhumanus in Saracenos 2923. lex contra Iudæos 3095. prædictio mortis 1508. stirps in Iustiniano deficit 661. stragies 462. 549
Heraclius & Tiberius pueri naribus mutilati 348
Heraclius Mitylenæus impostor 2973
HERACLONAS abscisso naso 348
Heraclonas tyrannicida 2127
HERADAMON proditor patriæ 3496
HERAEVM uinum 3977
HERAISCVS Aegyptius magus 1331. digitis connatis 358
HERALDVS R. Vide Haraldus. Iconem confecit 2135. leporina uelocitate 388. insidias non declinat 2069
Heraldi disciplina militaris 1655. perfidia 2007
HERALDORVM principis iudicium de ducib. 1925
HERBAM dare quid 259
Herbariorum nomina apud Plinium 1122
HERBIPOLI D. Kiliani templum conflagrat 649
Herbipolensis episc. dignitatẽ ambitiosè conseruat 2642. eius cor conseruatur 570
HERCVLANVS episcopus Perusinus 4106. excoriatus 501. 519
HERCVLEIVS hostibus elapsus 1779
HERCVLES Estẽsis uel Arestinus febre obijt 523. præceptũ filijs dat 1684. arbiter Pisani belli 747. cognatus cum Gonzaga 844. crudelitas ob ereptum Polinesium 2762
Hercules Ferrariensis pictor 3701
Hercules Thebanus à filia Coltæ adamatus 52. à uulnere in coxa sanatus 358. ab Athenienslibus inter diuos relatus 976. abactori mucarum sacra fecit 4187. ad discendum tardus 3847. ad iram tardus 91. Adonidis simulacrum reprehẽdit 109. Aegyptios occidit 2138. Alcestim cõseruat 1241. Admeto R. restituit 3386. ambitiosus 2580. aprum conficit 3674. aquilegus 1224. aram extruxit 4218. astronomus 1262. Atlanti humeros supponit 124. aurea mala inuenit 1432. 3653. Bacchum æmulatus in bellum domitor 2131. 2133. bouilla delectatus 407. calida balnea inuenit 301. 3799. cani infestus 66. Charybdim interemit & Achelouum deduxit 2401. cur ἀλεξικακος dictus 1230. ciuitate donatus à Corinthijs 838. clauam suam dedicauit 3158. clemens in hostes 2677. columnas sibi fatauit 2557. coniugio soles excidit 867. corpus exercet 381. coturnicis odore seruatus 317. cum Antæo luctatus 401. cum Eryce pugilatu certat 402. cum pueris ludebat 3786. desperabundus 78. Diomedem punit 3432. eclipsi futura se flammis iniecit 1267. Eleusinijs sacris initiatus 1017. 3168. eloquens 1166. epilepticus 350. cum Hyla uauit 244. Eurysthei seruos occidit 2636. Euandrũ docet literas 3756. ex captis urbib. aliquos inauctorabat 596. famulum lugentem consolatur 195. filios explorat 3745. fœcundus 409. fugitiuus 246. gigas 275. gratus in Neleum 3357. humanas victimas tollit 3166. igneis oculis 193. impatiens morbi 2186. impius in præceptorem 3503. nouercalibus anguibus peritus 321. infortunatus 3916. insanus 15. insania liberatus 20. 21. Iouis aram erexit 3149. Ioue patre felix 1058. iudicium suspendit 1933. Laomedontis pertidiam ultus 3432. latrones ridet 235. tollit 2129. ludicris delectatur 69. Megaram uxorẽ repudiat 871. Melampygus dictus 296. 2129. Minyis fluuium immisit 1883. Mohonidas fugit 2054. nudus 441. Oconi cædem ultus 1709. Olympia instituit 400. 1723. Omphalæ R. seruit 2324. prædarastes 2301. Heracliuum inuenit 1231. patriam non curat 71. Philoctetis amicus 859. philtro necatus 510. populum albam inuenit 3974. puer expositus 311. puer fortis 3736. puer Lernis uirgines uiolat 1413. puerum condylo occidit 2792. reuixit 564. caducatoribus Orchomenijs nares præcidit 3609. sacro morbo obnoxius 259. seuerus in Pyræchmen 2747. Sagittarius bonus 393. se combusit 479. seruit habitu muliebri 216. 440. sitibundus 418. suadente Ioue à Iuno adoptatus 865. suis artibus perijt 3917. super apri testib. fœdus percutit 165. Telamoni familiaris 863. quid ei prædixerit 1399. templum Cotylei Aesculapij condidit 3136.

Thesei æmulus 3809. tripli ci dentium serie 294. Troianos insequitur 1865. uenno tactus seipsum exusit 506. ui non dolo res alienas abducere solitus 216. nirginum corruptor 2311. uorax 2237. uota ignauorum non audit 3135
Herculis ædes 3963. ædituus tesseris lusit 3782. 3786. amorin Nepotem 58. Cerberus 612. columnæ 978. 2556. cum Theseo amicitia 859. de dijs iudicium 1497. deliberatio de uita 1929. festum 4032. insuitatum nauigandi genus 2243. 156. iusiurandum 144. lachrymæ 238. natalis 4025. nomen ad uiros fortes relatũ 680. 694. pietas in mortuos milites 3113. præda ex Africa 596. pugna cum Eryce & Acheloo 2113. 2116. sacra 4216. seueritas in Nessum 2715. solennium 4205. statua ab Euphrosina uiolata 1028. templum apud Gaderam 977. trophæum deuicto Hippocoonte 963. uxores multæ 883
Herculis & Nestoris amor mutuus 859
Herculis & Samsonis similitudo 1071
Herculi ædes posita 4031. à Xenoclea acclamatur 991. iuuentus indomitus mactabatur 4210. lætum augurium uultur 1350. Nessus insidiatur 102. nomen mutatum 693. sacrificatũ 4039. sacrum Romæ 4032
Herculẽ non admirantes Pindarus stultos appellat 157
Hercule uiso quidam exanimatus 259
Hercules multi 3808
HERCVLIANI Perusini sepulcrum 577
HERCYNIVS saltus 3942
HERBERTVS archiepisc. Mediolan. ambitiosus 2631. belli studiosus 3792. Carrocij inuentor 706. Conradum II. regem salutat 780
Herebertus R. excommunicatus 821
HERAEVS agon 4219
HERENNIVS centurio percussor Ciceronis 3606
M. Herennius fulmine ictus 476
Herennius Modestinus I.C. 1573
Herennius Pontius magister clementiæ 2658. patris consilium contemnit 1659
Herennius Siculus caput carceri allisit 520
Herennij Mario patrono usi 206
HERILVS robustissimus 384
HERMAE festum 4199
HERMAEVS unguentarius 3722
HERMAGORAS episc. Aquileiæ 1307
HERMANARICVS R. adulteram punit 3438
HERMANNVS Bilingus ob fidem Othoni I. Cæs. probatus 3385. seuerus in mansionarios 2710
Hermannus comes Contractus cur dictus 688
historicus 1584. 1586
Hermannus Dalmata historicus 1586
Hermannus episc. Bambergensis ambitiosè episcopatum conseruat 2639
Hermannus episc. Colonien. [illegible] 4091. contendit cum Moguntino 2625
Hermannus episc. Mimigardensis monasterium D. Mariæ dedicauit 4143
Hermannus Lucemburgicus imperio deiectus 899
Hermannus monachus 4120
Hermannus Palatinus comes canes per ignominiam portat 1033. contendit cum Arnoldo Moguntino Archiepiscopo 200
Hermannus episc. moriens neniam peccatorum deprecatur 136
Hermannus Lotharingiæ D. alliorũ rex appellatus 692
Hermannus R. Saxonum perfidiæ pœnas dedit 3921. à muliere occisus 468. prædonis punit 3452
Hermannus tyrannus lapidatus 483
Hermannus Verdensis episc. bellator 3793
Hermannus Vuolfractgen se castrat 356
Hermãni Ferrariensis corpus sanctum habitum exuritur iussu papæ 1023
HERMAPHRODITVS ex Mercurio ac Venere genitus 948
HERMENFREDI certamen cũ fratribus de regno 2613 strages 500
HERMENGARDA marito instigatrix ad ambitionem 2566 libidinosa 2293
HERMENGILDVS securi percussus 519
HERMES Trismegistus diẽ in XII horas diuisit 3800. chymista 3707. maximus sacerdos, Rex & philosophus 1311. quid prædicat 1468. unde Trismegistus dictus 677. eiusdem pia mors 556
Hermetis fides in emendo 3348
HERMESIANAX poeta obscenus 1142. de Leontio 1588
HERMIAS eunuchus 355. tyrannus 1204. suspensus 515. eiusdem libido regnandi 2600. uarij casus 3912
Hermias philosophus 1195
Hermiæ R. tumulus magnificus 2409
Hermiæ Aegyptij iudicium de immortalitate 1501
HERMICVS Caiadus Lusitanus angina uini perijt 500. orbem decipit 1700. iocatur in antiquitatis admiratores 208. 2952
HERMIGERVS Rauracus Hungaros cædit 1871
HERMINIVS piscator 3675
HERMIONE formosa 286. malorum mulierum accessu depraauata 3815. pia in patrem 3321. Zelotypa erga Andromachen 113
HERMIONENSES prope infernum habitant 3992. eorum ritus in sacris 3149
Hermionense templum loco asyli 3997
Hermionis R. disciplina bellica 1653. œconomica 1656
HERMIPPVS comicus 1149. monoculus 341. parodicus 1145
Hermippus accusat Aspasiam uiolatæ religionis 3166
HERMOCHARES Cæsyllam pomo capit 1939
HERMOCRATES Syracusanus Antipatri filiam ducit 872. interfectos sepelit 2905. Pausaniæ magister ambitionis 2567. 3472. Niciam fugat 1877. suorum defectionem tollit 1807. uigiles attrẽtos reddit 1784.
Hermocrates medicus indoctus 1244
Hermocrates nasutus 293. auaritia 2516
Hermocrates sophista 1115
Hermocratis iocus 2960. uxor deformis 871
HERMODICA R. docta 1199. prima numos cudit 3799
HERMODORVS architectus insignis 3716
Hermodorus Ephesius I.C. 1569. legislator 1565. philosophus exul 794
Hermodorus rhapsodus 1165. uanus historicus 1591
Hermodorus Siculus auarus 2496
Hermodori statua 891
HERMOGENES ædem Iunonis ædificauit 3717
Hermogenes rhetor anno 18. artem scripsit 1125. 3827. mente motus 1115. corde hirsuto 295. 292
Hermogenes citharœdus 1180
Hermogenes fur 3564
Hermogenes hæreticus 1319.
Hermogenes medicus 1135. ineptus 1244
Hermogenes sophista 1206
Hermogenes Xanthius equis certat 405
HERMOLAVS Barbarus Venetus à quouis discere non dedignabatur 3766. ex animi dolore decessit 493. exulat Venetijs 795. legatus ad Pp. 747. peste obijt 524
HERMOLDVS historicus 1589
HERMOLYCVS strenuè pugnat 2108
HERMON auarus 3518. macilentus 279
Hermon Thessalus magistratum fugit 2439
HERMONAX ab apibus occisus 475
HERMONENSES monachæ 4130
HERMOPHANTVS rhapsodus 1165
HERMOTIMVS Colophonius mathematicus 1254
Hermotimus Pedassensis eunuchus 356
Hermotimi Clazomenij anima è corpore uagabatur 223. eiusdem fanum mulieribus interdictum 823. artes mechanicas odiũt 3639
HERMOTYBIES Aegyptiorum milites 4335
HERMVS grauiter olens 419
HERO Aegyptius episc. apostasiæ pœnas dedit 3182
HERODES Iudeæ rex factus 723. 952. ædificia de parentum nomine appellat 696. ambitiosus 2570. 2578. regnum conseruat 2640. ambitionem fugit 2862. Andromacho & Gemello amicitiam renunciat 849. Arabes punit 3432. Aristobulum sepelit 2369. Augusto adulatur 2851. Cæsarẽ sibi reconciliat 1833. Christum æmulatur 114. insidiatur 1966. Costobarum interficit 3429. clemens in accusatores 2689. erga uictos 2695. Cleopatram fugit 2263. delatores honorat 3604. occidit 3417. fratris amans 56. furum licentiam cohibet 3453. genealogias Iudæorum sustulit 1594. 2004. gratus in Essenos 3353. Hierosolymam conseruat 622. hospitalis erga Augustum 2373. impius in filios 3521. impietatis suæ pœnam dedit 3184. in colendis Rom. amicitijs diligens 864. infantes occidit 199. 2645. 2763. in simulanda beneuolẽtia astutissimus 146. Iulio Cæsarem templum exstruxit 3146. latrones expugnat 1894. 2130. interficit 2791. 1736. maximum discrimen euasit 319. 328. mortem suam lugeri cupit 74. munificus in pauperes 2424. in peregrinos 2360. in ludos 2415. ob coniugem infelix 3928. Magos quanti fecerit 1274. Pacorum fugit 2054. prædarastes 2303. parentũ amans 56. patrios ritus tollit 371. πολυγαμος 834. phthiriasi perijt 525. 557. ruinam euitat 326. Samariam instaurat 2399. Sameo parcit 3261. 3382. senex à malo spiritu illusus 1506. sepulcra uiolat 3214. socerum occidit 3539. templum ædificat 3074. 2403. religiosè colit 3075. tyrannus 1613. uenator 3673. uitæ cupidus 38. urbis conditor 2399. uxoris amore flagrat 50. uxorem adulterij accusat 3475. 3527. repudiat 879. zelotypus 2195
Herodis astus in regno stabiliendo 2003. 2005. crudelitas 2736. 2788. felicitas 3890. liberalitas à Iudæis celebrata 2383. machinæ 1814. magnificentia 2556. mandatum tyrannicũ 214. erga subditos odium 62. pater ædituus 3658. pietas in matrem 3324. porticus 2409. portus magnificus 2410. prudentia in placandis subditis 1726. rapinæ 3565. sæuitia in filios 2789. 2706. spectacula 2445. stirps extincta 661. sumtus in theatris 2469. suspicio falsa 2023. testamentũ 626
Herodes Antipas ambitiosus 2582. Baptistæ reprehensiones ægrè fert 2864. eundem occidit 321. 3669. Christum deridet 2023. Pilato reconciliatus 845. exul 791. falsò accusat Agrippã 3488. filiæ fidem seruat 3596.

impietatis pœnã dat 3184. incestuosus 2310. persidus in fratrem 3537. phchiriasi periit 525. uxori plus iusto obediens 3595. eius exercitus ad internecionem cæsus 548. stultum promissum 2017
Herodes Agrippa. Vide Agrippa rex. diuinos honores sibi arrogat 3200
Herodes tres æquales 1071
Herodes Iulius Atticus sophista 115. hecatomben facit 3150. mortẽ pueri deflet 98. contabuit 828.1415. tanquã homo nõ homini dat 2364. dicens obiuruit 229. Fauorinum hæredem librorum instituit 862. filium stupidum literas docuit 1679. impatiens dedecoris 2188. mortis filiæ 2195. mortis uxoris 2196. lithmum adoratus perfodere 2400. liberalis 2558. locupletissimus 616. domũ nigro uestit 99. modestus 2547. munificus in philosophũ 2426. ostentat opes 625. patiens conuiciorum 2173. studiosus 3850. fœnus in uxorẽ 2791. sophistam notat 203. stupidus 1050. tardus in discendo 3847. thesaurum inuenit 292. XX pueris statuas ponit 982. eius filius degener 1075
Herodes medicus fur 3562
Herodes Parthorum rex. Vide Hyrodes.
Herodes Agrippæ iniuriatur. insidiatur Ioanni Baptistæ 1968. marito insignatrix adulterium 2366. fida in maritum 3370. perfida in fratrem 3479
HERODIANVS historicus 1588
Herodianus Mauricio Imp. fit eura prædicit 1413
HERODICE formæ primas meruit 290
HERODICVS grammaticus contemnit 1104
Herodicus medicus 1234. tractatorinarius gymnasticem inuenit 339.4891
HERODIVM arx Iudeæ 3956
HERODOTVS auarus 2495
Herodotus deos cõuitijs proscindit 3192
Herodotus disertus 117. historicus 1583. Homerum imitatus 3365. imperitus Cosmographiæ 1238. nanus 1391. æmulus Thucydidis 210. peregrinatur 3882. eius præconium 983
Herodotus Isthmijs ludis uicit 406
Herodotus Logomimus 1167
Herodotus Megarensis uorax 1282.2234. tubis inflatis milites animat 1291
HEROES amicis auxiliari 172. canes comites olim habebant 256. proceri 275
Herorum arma 4339. conuiuia uina ornata 1014
HERODIVS Archiepis. Salisburiensis 344. contendit de gallio 2627
HEROPHILVS anatomicus 1183. incentes homines uiuos incidit 1228. medicus 1233. Gabelic. 3829
Herophilus C. Marium aumsibi uendicat 1953
Herophilus ueterinarius 1240
HEROSTRATVS Nauciratites mercator 3632
Herostratus templum Dianæ incendit 3216. eius nomen abolitum 1034
HEROTIMVS R. fœcundus 409
HERPYLLIS Aristotelis pellex 2318
HERSE persida in deposito 3552. inobediens Minertæ 3195
HERSILIA Horta Dea dicta 150. mulier prudens 1638. in amicitia cõcilianda 1735
HERVDFORDIANA synodus 4158
HERVEVS abbas Philippi Franc. R. patrinus 860
HERVLI libidinosi 2289. senes interficiunt 2933
Herulorum migrationes 588. mos in funere 49. 570. strages 548
HERVS Armenius. Vide Herus.
HESIODVS Ascræus à fratribus occisus 463. chymista 3707. agriculturæ præceptor fribus 3630. ἡσιόδου ἔπεσιν 1144. herbã potion miratus 1221. hominis speciem, dijs affingit 3189. in certamine Musices repulsus 1193. cum Homero certat 1164. longæuus 309. poeta 1141. theologus 1312. nauigationis cõmoda temporã docet 1144.3631
Hesiodi æmuli no. anima coniunctæ alligata 3192. ἀγῶνες 1141. interfectores à cane oppriti 1066. oraculum mortis 1507. ærea statua posita 979
HESIONEVS Ixionis equos capit 3479
HESYCHIVS Milesius historicus 1584
Hesychius præsbyter 1315. Hilarionis corpus furatus 4135.
HESPERIE à serpente occisa 475
Hesperidum mare unde dictum 695
HESPERIVS à peste liberatus 4150
HESPERVS Atlantis filius 1164
HESTER. Vide Esther.
HESTIAEA poetria 1155
HESTIAEVS nunquam solem orientem aut occidentem uidit 3838
HETRA bellicosa 2077
HETRVRIA factionibus Guelforum & Gibellinorum obnoxia 934
HETRVSCA uirgo insilit Arnum 2328
Hetruscum bellum ab Iuliani Medice cæde cœpit 906
Hetrusci dotes auersati 872. pacem faciũt cum Tarquinio R. 841. prætexta primum usi 3630. superstitionis magistri 310.3166
Hetruscorum augures 161. clades 547. contiæderatio 853. crudelitas 2734. 2940. mos in ponsalibus 4369. supplicij genus 4314
Hetruscis regium nomã exosum 68
HEXAEMERONVS illaesus à serpentibus 524.1130
HEZELO episc. concedit cũ Fuldensi abbate 2631.3220
HI
HIALTO pellici nasum præcidit 2747
HIARBAS R. Didonis procus 76
HIARBAS Dauni filius, fastus 1128. inde falsis coactor factus 3693.3906
HIARTVARVS à milite occisus 467. in conuiuio 533.
HIBERI. Vide Iberi.
HIBERNIA. Vide Hybernia.
HIEL Bethelenis filios duos amittit 663.1063. iosuæ imprecationes cõtemnit 3209
HIERA insula enata 3939
Hiera pulcherrima 285
HIERACITAE hæretici
HIERAPOLIS terræmotu concidit 3920
Hierapoli aquæ calidæ 3945. hiatus pestilens 4000
HIERAX in accipitrem 455
Hierax parasitus 2913
Hierax Teucris alimenta suppeditat 2383
HIEREMIAS Caldenatij Comes filijs abbatiam Carcerum construxit 1931
Hieremias propheta diuinus doctus 3766. aspides abegit 1515. doctor 4077. flet ob mala populi 116. fundum emit 738.4317. ignem ex ara iussit abdi in puteũ 3073.3074.3075. in cœnũ demersus 804. insidias effugit 1709. Ioachino R. minatur 193. è lacu leonum liberatus 275. martyr 3020. mortem timet 38. nuptias fugit 2265. poeta & propheta 1140.3336.1338. populum corrigit 3085. pro populo orat 3040. suam uocationem modestè suscipit 206.2337. tabernaculum se sequi iussit 1518. ueritatis amans 2810. e uinculis liberatus 761
Hieremiæ auctoritas apud Babylonios 965. fletus 238. uolumen exceptum à Ioacimo R. 221.1029
Hieremias Theinerus Brachelius ægrũ fortuitò sanat 315
HIERESLAVS scriba decollatus 320. ueritatis amans 2833. constans 3861
HIERICVS urbs nobilis bellamo 5974. ab Hiele restaurata 3946.3950. excisa 658. tertius 3993. fons largissimus 3946
HIERO Syracusanus ab apibus nutritus 315.1431. 1438. agresti habitu 2343. agriculturæ leges condit 3630. Architeli dona misit 2429. degener 1074. dicendi liberatem commẽdat 2835. doctus 1196. doctos amat 3374. Epicharmum mulcat 2372.3421.3461.3362. expositus 312. filium reprehendit 1701. frumentum Carthaginensibus mittit 1224. gratus in Archimolii 2360. hostes discordes reddit 1882. longæuus 308. morbo doctus euasit 3770. 3839.3891. ἀγῶνα ἐμεστοῦ Archimedis maximi fecit 1297. mores mutat 3874. Olympionica 436. pauper 667. Pythijs ludis uicit 406. liberalis in Archimolii 2375. in Rom. 2448. Romanos cõmeatu iuuat 1684.2366. in Romanorũ fide constans 849. munificus erga Ptolemæum 2435. Pindarum & Simonide magni facit 1170. seditionem sedat 1130. seditiosos punit 3446. Xenophanem reprehendit 170. 2839
Hieronis Syracus. amor in fratres 2897.3326. iudicium de loquacitate 1918. nauis magnifica 2414. stirps exosa 660. oris graueolentia 27. 419. exprobata 2262.3813
HIEROBOAMVS R. astutè decem tribus separat à Iudæis 2005. Deo non credit 3194. dux fortis 2081. ex scorna natus 951. ingratus in Deum 3197. non fert reprehensiones Iadonis 2865. ob idololatriam punitur 381. populum à cultu diuino auertit 317. superstitionis magister 3106. tributo præfectus 749. uiculos aureos erigit 2645.3168.3180.4037. 4081
Hieroboami R. exercitus numerosus 608. cladẽ patitur 546. stirps exosa 660
Hieroboamo R. manus exaruit 358.3209
HIEROCLES philosophus 1194. Socratis disputationes tetiteris conparabat 136. herberum patiens. ἀγωνιστὴς Aegyptiorum 1339.
HIERONYMVS Adurmius ciuium salutẽ principatui præfert 3589. munificus in Hadrianum VI. 2439
Hieronymus Alcander climactericò mortuus 561. memoria ualuit 34. rupta uena epistolit 4891
Hieronymus Balbus Hadrianum VI. reprehendit 2831
Hieronymus Cardanus ex uestigijs unguiũ diuinat 1365. in tenebris uidebat 381. imagines 22. historicus uanus 1591. quoties uult, in Ecstasim transit 224. sortibus usus propheticis 136
D. Hieronymus Dalmata 1315. Lætæ filiam instituit 3820. Augustinum deterret 192. clemens in abigeos 2692. contemplando interest angelis 23. nouenarios explenit 561. diuorum reliquias colit 4138. eremita 4054. Euangelium in missa canuolunt 4166. purgatorium comprobat 1392. exercitia Demetriadi prescribit 3795. extremi iudicij memor 22. de grãmatica scripsit 1088. humi cubat 2338. in somnis ab angelo cæsus 1493. interpres 1098.1101. iracundus 90. leoni spinam extrahit 2904. memoria felici 34. moriturus communicat 4150. miracula post mortẽ edit 564. 1390. morosus 2929. ob Ciceronem flagellatus 3178.3819.3857. obijt 4036. preces horarias instituit 4154. studiosè Hebræa didicit 1102.3853. secundas nuptias abominatur 883. silentium probat 227. studia

studia omissa repetiuit 3772. suorum librorum catalogum scripsit 2554. trilinguis 1103
D. Hieronymi amicitia cum Pammachio 853. apud Græcos auctoritas 968. cũ Rufino certamen 850.1535. exercitium eremiticum 3054. labor in carne domanda 2257.2258. mors pia 556. pater pauper 949. peregrinationes 3883. præceptores 3760. uestitus 2335
HIERONYMIANORVM ordo 4116
Hieron. Fliscí cædes Genuensibus belli causa cum Fregosijs 906
Hieron. Fracastorius Veronensis matre fulminata nascitur 476.1398. apoplexia obijt 528. cosmographiæ studiosus 1261. digito Carolo V. monstratus 994. medicus 1237. musica unicè delectatus 1290. eius elogium 988
Hieronymus Frobenius typographus 3714. doloribus stomachi mortuus 528
Hieronymus historicus longæuus 309
Hieronymus Mercurialis medicus 1237
Hieronymus Pisaurus præfectum fugientem supplicio afficit 3401
[redacted]
Hieronymus Pragensis, prædicator 4094. Lituanorum deos demolitur 1540
Hieron. Rhodius historicus 1588
Hieron. Riarius conspirat contra Medices 832. ex scriba Comestabulus Neapolit. factus 955. nothus 1061
Hieronymus Sauonarola hæreseos accusatus 1536. Carolum IIX. R. reprehendit 2828. concionator 4095. Florẽtinæ seditionis autor 916. ignis iudicium se subituram prædicat 1360. politica tractat 3790
Hieronymus Syracussiorũ tyrannus 1622. à coniuratis uulneribus confectus 465. 3927. à Rom. deficit 148. 3584. patrijs consilijs non paruit 2028
HIEROPHANTAE medicamentis castrantur 2257. 3140
Hierosolyma à Babylonijs occupata 4032. à Godofredo expugnata 4033. capta 805. 1068.4022.4029.4046. direpta 4029. 4035. euersa 639.643. munitissima 3951. non munita 3952. peste afflicta 543.3922. sub Neheemia instaurata &, dedicata 604. victori Saladino dedita 4036
Hierosolymę cõditores 3947. excidij prædictio 1346.1485. fames 654. restauratores 3950. templum 3962. opulentissimum 3990. ab Antiocho profanatum 4046. conflagrat 648. extrui cœptũ 4039. dedicatur 4026. eius fiscus 622
Hierosolymis Ioan. Baptistæ caput inuentum 4136. Legis libri ab Antiocho exusti 1029. prodigium hostium 1486. prodigia 1482
Hierosolymitani Babylonem abducti 790. Deo gratias agunt 3057. inhumati 577. milites 4338. sacerdotes Hieremiæ monita ægrè ferunt 2863
Hierosolymitanorum dies infausti 3931. preces exauditæ 3052. regum Christianorũ sepultura 573
Hierosolymitana femina resuscitata 564. synodus 4156. expeditionis prodigia 1491.1353.1484
HIGVERA impatiens infamiæ 2188
HILARIA festa 4037.4199. celebrata 4027
D. HILARION abb. à dæmone liberat 367.1514.2451. 3045. à Satana uexatus 2109. à D. Antonio scripto compellatus 251. Antonij mortem prædixit 1408. eũ inuisit 3816. auarum monachum cognoscit 1400.1401. repellit 1378.3086.3087. monachorum cellulas lustrat 159. crucis signo mare sedat 4172. aurigam aspersione aquæ defendit 1539 eremita 247.4053. Elusinses conuertit 3002. honorẽ fugit 2516. 3070 hostes fugat 1515. humi cubat 2338. ieiunat 2214. 2257. latrones nõ timet 95. 2170. orando negligẽs 3178. animæ prius refectionem quàm corporis quæsiuit 3074. infidias fugit 1405. 2055. miraculis clarus 1512. 1513.1515.1516.1517. pauper 666.668. sanat cæcam 347. hydropicum 371. paralyticũ 361. testamentum cõdit 155. 666. eius frugalitas 2222. mors pia 555. studium legendi 3821. uestitus 2335
HILARIVS abbas 3795
Hilarius Bithynꝰ pictor 3700
Hilarius episc. Pictaniẽsis 1314. hymnos scripsit 1144. filiæ magister pudicitiæ 2252. suam innocentiam tutatus 1960. eius bibliotheca 3818
Hilarius martyr 349.3027
Hilarius I. Pp. Oratoria ædificat 4139.2404
Hilarius Sardus moderatur ambitionem Pp. 2528
Hilarius Syrus indulgens in uxorem 2801
HILARODI qui 1167
HILBORCH monasteria nouem ædificat 2950.2404
HILDEBERTVS episcopus Moguntinus 4108
HILDEBOLDVS archiep. Bremensis bellator 3793
HILDEBRANDVS Pp. Vide Gregorius VII.
Hildebrandus R. Longobard. in conto cuculum habuit 1400. ob eundem regno deiectus 738.1349.1483
HILDEGARDIS monacha 4130
Hildegardis Spanheimensis abbatissa diuinitùs docta 3766. eius uisiones 1338
HILDEGVNDIS monacha 4129
HILDERICVS R. Vandalorum catholicos restituit 3070. regno deiectus 739. Trasimũdo dissimilis 1078
HILDIGISLEVS Danici belli auctor 2797
HIMELTRVDIS Caroli M. concubina 2319
HIMERAE fides in fratrem 3329. uisio 1401.1441
HIMERENSES Stesichori poetæ natalib. celebres 646
HIMERIVS à statua occisus 489
Himerius Bithynus epilepsia mortuus 528
HINCMARVS Remensis episc. 4107
HIPPARCHIA Craterem adamat 49.3853. docta 1199. sophismate utitur 1179
HIPPARCHION citharœdus 1279. cum Rufino certat 1287. mutus 230
HIPPARCHVS Academiam muro sepsit 2407
Hipparchus astronomus 1262. 1263. diligens 3857. imperitus 1258. eius annus 4012. cum Chrysippo certat 1177
Hipparchus Euboicus à Philippo amatus 858
Hipparchus tyrannus 1614. doctus 1196. Homeri libros digessit 1141. 1172. paederastes 2302. auarus 2505. doctos coluit 3373.1596.3757. interfectus 4032. omnium 1428
Hipparchus Thrax occisus 468.559
HIPPARINVS amatus ab Antileonte 54.2302. ab Achonte occisus 468.470. ob temulentiam 2246. Syracusas occupat 1893. tyrannus 1622. habitũ mutat 440
HIPPASVS physicus 1220
HIPPATENSES Risum colunt 234
HIPPATHODORI somnium 1463
HIPPE Chironis F. uenatrix 3673
HIPPIA adultera 2315
HIPPIAS Eleus sophista 1113. 1206.34. etiam mechanica tenuit 1201. eius uestitus 437. tyrannus 1614
Hippias legislator 1565. pecuniam comparat 1976. 1978. Ostracismum reperit 4316. exul 791. somniat 1445. omen pugnæ 1474
Hippias poeta indoctus 1156. 1206
HIPPO uirgo 2328. se suspendit 516
HIPPO urbs à Genserico capta 640
HIPPOCENTAVRVS mõstrum 280
HIPPOCLEAS Pythijs ludis uicit 406
HIPPOCLIDES formosus 284. coniugio Agaristiæ excidit 867.391.2988. patiens repudij 104. 2178. saltat 2984. Polystrati condiscipulus 853. eorum similitudo 1070
HIPPOCLIS colonia 589
HIPPOCLVS R. uinosꝰ 2245
HIPPOCOON certat 404
HIPPOCRATES Chius mathematicus 1254
Hippocrates medici septẽ 1233
Hippocrates Cous Eleusinijs initiatus 1017.3808. historias ægrorũ descripsit 3800. de Dentocriti ualetudine somnium habet 1398.1403. Dionysio uxorẽ committit 1683. geminos ex morbo deprehẽdit 1245. longæuus 309. magos detestatur 1545. mathematicus 1202. medicus 1231. medicos mireiuranda astringit 228. methodi parens 1175. munera renuit 2451. patrem præceptorem habuit 3760. publicis alimentis in Prytaneo donatus 833.1015. peste patriam liberat 1242.3296. patriam præfert Artaxerxis amicitiæ 846.3290.3297. retrimenta gustat 3813. 3856. à Thessalis patriæ auxilia impetrat 3294
Hippocratis libera confessio 2818. monumentum 576. natalis festus 987. peregrinationes 3882. præceptores 3759. uestitus 437
Hippocrates Gelæ tyrannus Ergetinos occupat 1984. perfidus 3510. omen habet tyrannidis 1441
HIPPOCRATIDAS erubescentem reprehendit 1701. prudenter reconciliat 1691
HIPPODAMAS crudelis in filiã 2773. samem Ephoris prudenter nunciat 1761
HIPPODAMIA crudelis in Myrtilum 204.2746. impia in priuignum 3521. Pelopi uictoriam conciliat 2284. Pelopem amat 51
Hippodamiæ proci 286.2285. eorundem tumulus 960
HIPPODAMVS Milesius comatus 297. legislator 1559. mechanicos amauit 3128. morosus 2933. senex pugnat 3864
HIPPODORVS crudelis in filiam 2789.1473.2774
HIPPODROMVS sophista 115
HIPPOLOCHVS interfectus 1058. diligens in obseruandis conuiuijs 161
HIPPOLYTA Sforcię F. docta 1201
Hippolyta Taurella docta 1201
Hippolyta Zelotypa 2330. mœrore obijt 493
Hippolyte Peleum falsò accusat 204
HIPPOLYTVS Thesei F. falsò accusatus 204. uitæ restitutus 565. ab equis distractus 473. cinædus 2304. incestũ nouercę fugit 2264. iniustos odit 61. Iouem impiè reprehendit 3197. patrẽ Theseum odit 936. periurus 3472. pulcerrimus 286. restatur de sua innocentia 2839. uenationibus dedicus 3677. in solitudinem fugit 2921. Venerem spernit 3192. eius monumentum 575
Hippolytus Estensis Card. bellica tractat 3792. Venetorum classem dirijcit 889.
[redacted]
Hippolytus martyr 3025
Hippolytus Medices Cosmi gener esse cupit 2012. Iuliani spurius 1062. peste cubat 524
Hippolytus Sigonius ab Apol

sine adamatus 855
HIPPOMACHVS exercitatos agnoscit 3750. pugil 136.402
Hippomachus tibicen 1281. eius iocus 2960
HIPPOMEDON bonus dux 1608. eius indoles 3736
HIPPOMENES Atalantam cursu superat 1939. templũ polluit 2322
Hippomenes crudelis in filiã 2774.3406.1788. in leonem conuersus 455
HIPPONAX amarulentus 2854.2925. deformis 287. Iambographus 1146. Iambum reperit 3768. macilentus 279. pusillus 278. satyricus 1152
HIPPONENSIS bibliotheca 3818. virgo à dæmone liberata 369
Hipponense monstrum 280
HIPPONICI clementia in Alcibiadem 2693. ambitio in liberalitate 2584. perfidia in emtione 3550
HIPPONIVM urbs Brutiorum 3943
HIPPOPOTAMVS phlebotomiam docuit 3769
HIPPOTHOON Cererem hospitatur 2897
HIRAE D. libertas in Carulum VII. R. 2824
HIRAMVS artifex metallici operis 3715
Hiramus rex renuit dona Solomonis 2456. eius fœdus cum Dauide & Solomone 857
HIRCANVS agricola 3651
Hircanus, Iosephi Iudæorum Pr. F. ex incesto concubitu natus 1060. fratrib. inuisus 108. Ptolemæo facere respondet 1698. 2964. sibi manus infert 461. eius indoles 3740.3745
Hircanus I. Iudæorum rex Xenodochia extruxit 2405. Dauidis sepulcrum reserat 2938
Hircanus II. R. & Pp. Iudæorum puer fortis & prudens 3735. pius in matrem 3324. 3258. sine auribus 350. eius uarij casus 3902. eius & Aristobuli fratris odiũ 937
Hircanus III. Idumæos ad religionẽ cogit 3004. amans patriæ 43. miti ingenio 2045. cum Rom. fœdus renouat 857. cũ Antiocho Sedete 837. de victoria filiorũ diuinitus certior factus 1380. infelix pater 3927. crudelis ulciscendo 2765. somnium 1444. felicitas 3897.3898. uxor fame necata 503.534
Hircanus Pp. negligit Pascha 3224. sacram stolam pontificiam habebat 4079
Hircanus uatijs ornatus magistratibus 750
Hircano Cæsar cœnationes spectare concedit 1006
HIRPIA familia incombustibilis 444
[redacted] dicta 3985
HIRMAEL Sophus Iacuppi sepulcrum euertit 2756. 2938. suam religionẽ propagat armis 3107.3105. hæreticus 4225. magnificus in alimentis 2417. in uenatione 2417
HISPALIS urbs amplissima 3953
HISPANIA à Mauris liberata 3895. abundat armentis 3982. ferrarijs 3970. outbus 3984. Augusti auspicijs domita 809. alit cuniculos 3987. optimos equos 3984. fertilis 3994. producit linum 3975. metalla 3969. nuces pistaccas 3979. 3969. olim indocta 1205. Rom. Impp. celebris 945. temperata regio 3991
Hispaniæ argenti putei 3971. diuisio 4236. nobilitas 4241. oppidum quoddam à cuniculis suffosum 643. oppidorum mœnia diruta 638. pandochæi olim latrones 4325. politia 4350. salubritas 4000
Hispaniolæ incolis oraculum redditum 1468
Hispanus quidam Aldephonsum R. se fingit 1956. margaritas deuorat 173. medicamenti ad morbum Gallicum inuentor 246.3801. 3802
Hispani principis filius impudicitiam reginæ Regi indicat 151
Hispani ad ludendum proni 2983. amuleta gestant 1545. Annibalem deserunt 850. auari 2390.2502. bombarda perculsi 485. boues in acie statuunt 1863.1873. canibus in nouo orbe subigendo usi 1811. comati 292. cõuiuia adire recusant 243. Dei & S. Iacobi auxilium in bello implorant 180. fame laborant 430. Gallos superant 1054. impatientes seruitutis 2192. Iulij Cæs. custodes 3668. iuuenes ab amicis ad frugem conuerti 1679. Latine linguę studiosi 1102. latrones 3565.3566. latronev dicti 1035. legatos uiolant 3608. luis uenereæ contagio infecti 339. melancholici 18. mirè seruati 325. nouum orbem inueniunt 3653. subigunt 1983. ob non soluta stipẽdia tumultuantur 907.908. ob tributa studiosi 911. oderunt ebrietatem 3402. olim sapientiæ studiosi 1210. ope diuina Indos superant 1051. perfidi in hostes 3544. perfidiam Veronensium deprehendũt 1804. Phœnicum conuersatione corrupti 1599. sanctorũ reliquias colũt 4138. sepulcra uiolant 2939. textores 3697
Hispanorum arma 1813.4339. deditionis signum 215. dies fausti 3913. expeditio sacra 4181. fides in Sertorium 3302. mores 3731. obsides 797. octimestres partus uitales 270. Regum filij infantes uocantur 678. strages 549. taciturnitas 3349. uetitus 439
Hispanis Indi sita mysteria inuident 106. nullæ unguentorum deliciæ 1337. Philippus Belgarum princeps acceptus 46. utes conserere conceissum 722. 3370. 3653
HISPVLA amitam benè instituebat 3762. 3756
HISTIAEVS Milesius Darij consiliarius 1651. auditus acutissimi 382. crucifixus 489. patriæ cupidus 74. somnolentus 415. uitæ cupidus 38. astus in patriam redeundi 2007. prudentia in celandis literis 1762
HISTRIO in asinum uersus 281. obesus 279

H O

HOBABVS dux itineris 3662
HOBA meretrix 2316
HOETI Macedoniæ regio 3975
HOGERVS archiepisc. monasteria inuisit 3851. eius corpus non inuentum 567. eiusdem uigilantia 159
HOLDA prophetissa 1338
HOLITORVM dies feriatus 4034
HOLLANDIAE inundationes 636
Hollandus admonitionẽ amicam contemnit 14
HOLOFERNES blasphemus 2190. consilium Achioris contemnit 2029. dux Cambysis 2082. irascitur Israelitis 91
HOLSATIA nemorosa 3943
Holsati ebriosi 2236. uenatico clamore territi 1027. lex coniugij 873
Holsatorum clades 551
HOMAR. Vide Haumar.
HOMERVS femore pilosus 296. Aegyptios imitatus 3809. animi affectibus obnoxius 37. nõ obnoxius 37. ἀοίδιμος felix 1159. blasphemus 3192. cæcus 345.2159. cum Hesiodo certat 1164. Critheidis spurius 1059. quando natus 1072. exul 796. filiæ pro dote Cypria carmina dedit 4371. frugalitatis magister 2226. grammaticus & tragœdus 1150. gratus 3357. ...um peritus 1568. mendicus 672. Melesigines 686. 687. 692. modestus 2881. Mæonis filius 1058. Moly laudat 1221. ob enigma periit 25.492.2190. Palamedis poemata concerpsit 2578. physicus & ethicus 1186. historicus 1142. poeseos magister 1138. geometer 1257. oraculum accipit 1412. saltationem probat 3789. se suspendit 516. solitarius 3828
Homerus singulos Deos membris honestat 1222. ubi cultus 977. 1019. uenationes describit 3630. unde dictus 244.658. uocũ origines nouit 1087
Homeri æmulus Xenophanes 110. auctoritas 967. carmina collecta 3827. 3899. de Imperio Rom. oraculum 1378. encomium 987. tristitia 3803. inopia 669. iudicium medicum 1244. locus preclarus de Deo 1498. mater partu periit 491. patria & parentes ignorantur 963. 1592. peregrinationes 3882. sepulcrum 575. statua 979
Homero Helena apparet 1400
Homericæ sortes 1362
HOMICIDA à ruina seruatus 326.1406
Homicidæ uestes lauare soliti 257
HOMOBONVS Cremonẽsis in templo occisus 558
HOMOLOTTORVM mos in fœderibus 436
HOMVLVS patiens mortis filij 218
HOMVLII de principe iudicium 1922.1923
HONORARII iudi 3789
HONORATVS D. Augustinum de fuga consulit 248. abstinens 2217
HONORIA Attilæ nuptias ambit 876. libidinosa 2193
HONORIVS historicus 1584
Honorius in Imper. electus 4037. fœdus cum Gothis facit 1834. certamina gladiatoria sustulit 2874. degener 1075. hydrope obijt 490.4029. ingratus in Cõstantium 3399. Iouij menita spernit 2029. iuuenis 750. ludis deditus 2980. obsidione pressus 805. pacẽ repudiat 2019. patris zelũ secutus 3805. pœnas exigit ab Attalo 3414. præceptori Arsenio supplex 182. religionis studiosus 3041. triũphat. 1012. sine prole obijt 663. Stiliconem iugulat 2756.3427. stolidus 1648. [redacted]
[redacted] 3308. felicitas 3897. institutio proba 2044. error 29. natalis 4035. nuptiæ magnificæ 2416. seculum infelix 4018. Theodosij F. uarij casus 3904. tricennalia 2445
Honorium Claudianus ad historiæ lectionem accendit 1589
Honorius Pp. basilicam Petri exornat. 4141. pontificatu se abdicat 2559
Honorius II. de pontificatu certat 2592
Honorius III. auctor Decretalium 1573
Honorius IV. Pp. non allegit in collegium indoctos 3066. podagricus 360. 422. Rodolfi Imp. uendictiones probat 2004
HONORICVS R. Vide Hunericus.
HOPHNIS pontifex auarus 2496. 2500. 2503. tabernaculum stupro polluit 321
HOPPIAEI & Dimãtis amicitia 859
HOR abbas frugalis 2221. hospitalis 3068. solitarius 4055. taciturnus 228. prima lectione doctus, & oratione 3766. ueritatis studiosiss. 2841
HORATAE certamen cum Dioxippo 402
HORATIANVS garrulus 225
M. HORATIVS Barbatus triumphat 4034
C. Horatius ad suos transuit 387. claudus 359. Codes dictus 293. 687. fortitudine statuam meruit 981. Hetruscos sustinet 2143. hostibus

hostibus per pontẽ elapsus 1780. p patria pugnat 3288 quantum agri ceperit 2462
C. Horatio Cocliti ager ex publico datus 1015
allium detestatur 434. arborẽ execratur 189. Asinii Pollionẽ à scribenda historia deterret 1592
Q. Horatius Flaccus aliena tractat 3790. de felicitate sua 4892. de scriptorum suorũ ineptis iudicibus 1099. Ennii carpit 107. epicureus tonitru conuersus 1310. Ethices studiosus 1563. extra patriã mortuus 560. 4038. de poetica scripsit 1139. lippus 342. gloriæ poetarum inuidet 107. Græcos imitatus 3810. inuidus 107. iracũdus 90. Luciliũ ut lutulentum ridet 107. lyricus 1148. Mecœnati amicissimus 860. Mutio æmulo imprecatur 187 mundum uictũ à Ione petit 2334. otiosus nihil scribebat 3844. parcus in supelle ctile 2420. paupertate coactus ad scribendũ se cõtulit 670.3770. Põpeio Varo gratulatur 2066. puer lauro & myrto à palumbis tectus 1398. pre timore uentris crepitũ mittit 241. quomodo à patre institutus 3756.3761 Valgium amicũ consolatur 195. uitæ rusticæ amans 39 cum Crispino certat 1164
Horatij de poesi iudicium 1161 de sua solitudine iocus 247 de seipso confidentia 2840 invidia 107. iudicium de seipso 2838. natalis 4038. parẽtes obscuri 949.1025. peregrinationes 3883. precationes 175. p pop. Rom. uotũ 178. seueritas 2723.
Horatius Perusinus Laurentium Medicẽ in somno iugulandum præuidit 1429
Horatius Fuluillus ædẽ Iouis dedicauit 4193. constans in sacris 3154.3861. patiẽs mortis filij 280. æmulus Poplicolæ 107
Horatius opẽ à simulata fuga mutuatus 1847. Curiatos uincit. ibid. sororẽ occidit 2794.3436.3536. in iudicio absoluitur 765.
Horatij trigemini 270
Horatiorum pugna cum Curiatiis 2114. soror ob fletũ occisa 237
HORDALES dies 4210
HORION. Vide Orion.
HORMISDA R. Persarũ dona apostasiæ reiicit 2459. 3030. in carcere necatus 535
Hormisdæ Persæ iudicium de Roma 1920
Hormisda Pp. fecit ut Pp. patriarchatu insignirẽtur 689
Hormisdæ Pp. donaria 2434
HORMYRIVS eques bonus 395. à morte liberatus 316
HORTAE porta perpetuò aperta 4193
HORTENSIA causam matronarum egit 1124. docta 1199. patrẽ dicendo imitata 1125.3805 (743
HORTENSIVS dictator
Q. Hortẽsius orator 1107. 1122 auarus 2495
Q. Hortensius à Catone uxorẽ petit 863.1948.2928. orator clamore disruptus 498 duodecimo anno pro cõcione dixit 3823 decimonono anno inforo dixit 3823 diligentiæ summa 3838. epigrammata scripsit 1146. magna memoria 34. falsum testamentũ tuetur 348.3556. 2508. Q. Hortensius mollis 2343. murenã mortuã fleuit. 99.239.2473. platanorũ studiosus 45. primus pauonẽ apposuit 2230.2238.3659. pacis studiosus 40. philosophiam uituperauit 1125
Q. Hortensius picturarum cultor 3638
Q. Hortensij actio III. clementia in filiũ 2669. disponendi artificium 1109. filiæ doctæ 1199. ingenium simul aspectum & probatum 177. 3742. lex in plebiscitas 4305 luxus in pisces 2474. nepos intemperans 2208. patiẽtia in filiam 866. theritrophiũ 3635. uiuaria 2473
Hortensius Corbio Q. Hortẽsij nepos degener 1073. fellator 2322
Hortensiorũ nomen unde 685
HORVCIVS Barbarussa pirata 3572
Horucius & Hariadenus fratres bellica laude similes 1071. dextram amittit 358. perfidus in Algerij regulum 3509
HORVENDILLVS certat cum Collero R. 2112
HORVS remedij cõtra temulentiam inuentor 1231. preclarè indolis 3745
HOSEAS Iosua uocat 1465
HOSTANES magus 1330
HOSTASIVS Rauennas patriæ spolium uendicare conatur 3295. Ticinensem arcẽ primus irrupit 2147. sug patriæ statuã asserit 2557
HOSTIA amica Propertij 2318
HOSTIANVS episc. D. Iacobi Cõpostellani ædem inuisit 4133. somniat 1463
HOSTILIA apibus abũdat 3988
HOSTILIANVS Perpenna peste obiit 524
C. HOSTILIVS Mãcinus ab expeditiõe dehortat 1494 cũ Numantinis fœdus percutere coactus 1056. Manuliæ meretrici diẽ dixit 3403
C. Hostilij Mancini augurũ ex pullis 1475. p digia cladis 1472.1476. 1352. picturę studiosus 3638
HOSTIMENTVM quid 179
HOSPES à diabolo raptus 187
HOSPITALARII equites Rhodũ Turcis eripiũt 4034
Hospitalariorum ordo 4131
HOSPITIVS eremita 4056 ferro lũbos præcingẽs 2259 Longobardorũ irruptionẽ prædicit 1470. propheta 1337. frugalis 2222
HOSTIVS obscenitatis princeps 2325. poeta 1143
HOSTVS Hostilius in acie cæsus 539. prætexta ac aurea bulla donatus 706. primus Muralẽ coronã tulit 1604
HOTA Rahum Benxamutiũ ad fortitudinem animat 2042
HOTHEBROTVS R. Suec. naufragio periit 54
HOTHERVS & Baldetus riuales 112
Hotherus R. in antro nympharum chorũ uidet 1347.1450 magos fugat 2111. musicę omnigenæ peritissimus 1290
HOVORA uenator 3674

H V

HVBALDVS mulicus 1284
HVBALDI Marchionis duellum cum Baioario 2118
HVBERTVS Leonardus historicus 1586
HVDALBERTVS hymnographus 1145
HVDINGI R. Saxon. cum Hadingo fœdus 854. cum Roheo R. duellum 1358
HVGLETVS R. prodigus in mimos 2468. eiusdem auaritia 2492
HVGO abbas 1391. ordinem Carthusianorum fundauit 4042. Philippi Franc. R. patrinus 860
Hugo Arelatensis Comes, Regis Vualię amicitias quærit 835. Græco Imp. canes donat 2444. libidinosus 2291
Hugo Cadurcensis episcopatu priuatus 736.1033
Hugo Cæsariensis legatus ad Calipham 1642. suam dignitatem tuetur contra Calyphnam 2554
Hugo Capetus Abbas dictus 692. eius auus lanius 3719 scomma in Othonem 209
Hugo Cartonus conuiat cõtra Ricardum R. 830
Hugo de S. Victore moriturus Eucharistiam postulat 4169
Hugo episc. Constantiensis in uenatione fulmine percussus 3673
Hugo præfectus classis classem conseruat 1816
Hugo R. Italiæ ambitiosus 2645.2648. præter coniugem concubinas alit 884 propugnatorem dat 3672 Saracenorum naues incendit 1838
Hugo Senensis medicus 1236 certat cum Græcis philosophis 1209
HVGOLINVS Girardescus fame periit 504. perfidus in patriam 3487 eiusdem fortuna 3908
Hugolinus I.C. 1573.1576
HVGONOTTORVM strages 552
HVGOBALDVS monachus 4124. de laude cãlutij 1146
HVGVTIO Fagiolanus gulosus 2235. hostes tumulat 2678. Lucæ imperium inuasit 4044. Pisarum dominio priuatus 740. uerax 2240. prodigium tyrannidis habet 1401
HVLDRICVS Augustanus episc. 4108. Imp. castra secutus 3793. eiusdem somniũ 1460
Huldricus de Nou a domo filios ablactatos ad uini usum traducebat 2230
Huldricus Gallus seu Han typographus 3713 Italos typographiam docet 3629
Huldricus Leodiensis episc. cãcro à D. Martino liberatus 356.1404
Huldricus Mutius Hugualdus historicus 1586. uascularius 3715
Huldricus Vnagner caupo 3681. perfidus in deposito 1950.3443.3550. rotæ supplicio affectus 487
Huldricus Zasius I.C. 1575. tricesimo ætatis anno legibus operam dare cepit 3771
Huldricus Fuggerus liberalis in typographos 2359
Huldrici Virtembergici lex uestiaria 1683
HVMBER amnis Britannorũ sanguine sæpè cruentatus 3032
HVMBERTVS episc. Benedictum VIII. defunctum uidit 1395
Humbertus episc. Herbipolen. ob dubium Rabanum consulit 1536
HVMBLVS R. Vpsalæ uult templũ à filio condi 1347. pactiẽs delectionis 2174
HVMILIATORVM ordo 2846.4116
HVNALDVS D. Aquitanię lapidatus 485
HVNERICVS Cienserici F. persequit orthodoxos 3242 Christianos trucidat 4014 crudelitatis suæ pœnas dedit 3187 mores mutat 3376 Orthodoxos iurare cogit 1944. suspendio afficit 2312 phthiriasi periit 516. uxorẽ naribus mutilat 338
Hunerici persecutionẽ in Christianos quæ signa præcesserint 1466. fœuitia in uxorẽ 2792
HVNERIDVS episc. ambitiosus 2631
HVNGARI. Vide Vngari.
HVNGVS R. tabe cõsumtus 328. eiusdem familia exemta 662. somniũ 1450.1460. 4133
HVNNEBVRGENSES turtur ad bellũ animauit 1350
HVNNI bello cęsi 2073. cerauorum uenatores 3674. crudeles in captiuos 2745. defectores punitunt 34 9. eiuorum reliquias colunt 4138 fossam calamis consternunt 1843. improbi 1611. infantibus genas secant 1769. latrones 3568. mores mutant 3877. pellibus pro ratiũs usi 1772. perfidi in Hypatiũ 350. quo omine in Transylauaniam penetrarint 1456 septẽ Lazari appellati 689 terrore cœlesti perculsi 92 uenatores 3673. uincẽti Iraũcos excantationibus 1518
Hunnorum clades 549. exercitus 610. habitus 568. migrationes 587. mos in fœderibus 562. pactum fraudulentum 1981. fœuitiæ prodigia 1471. strages 549. & 551 uictus 4125
HVNONIS exercitus 610
HVNVLFVS periculo elapsus 1711
HVRCATVS R. Iphrgentam ultus 2769. leprosus 372. eius regia exusta 649
HVSSITAE flagellis feriatis hostes pellũt 1812. Ladislaũ exsi 67. tẽpla euertũt 325 cum Thaboritis contendũt de ritib. ecclesiasticis 4714
HVTZMANNI somnium 1430

H Y

HYACINTHIA festũ 4198
HYACINTHVS eunuchus 355.3152
Hyacinthus formosus 284.
HYADES Bacchi nutrices 3666. impatientes mortis fratris 2196
HYAGNIS primus tibia usus 1277
Ὑαλομαντία 1373
HYARBIVA Maurus æmulus Timaginis 110.3810
HYAS formosus 284. à leæna interfectus 472
HYBANDA insula esse desiit 3940
HYBERNIA nullũ maleficũ animal gignit 3986. uentis obnoxia 3999. eius lacus mirabilis 3943
Hybernus largus pollicitis 3196. parasitus 2233
Hyberni cadauera defunctorũ consumunt 578. humanis carnibus uescũtur 2939. inhumani 2920. musices peritissimi 1282. occipitium radunt 1766
Hybernorum genus belli 1855 sæuitia 2729
HYBRIAS reprehendit Antonij profusionem 2377.2824
Hybrias Milesius seruo similis 289
Ὑδρομαντία 1372
HYDROPARASTATAE hæretici 1318
HYDRORIVS cum Melanopyrgæo certat 2327
HYDRVNTVM direptũ 642
HYETTVS R. Moluriũ adulterum interficit 3407. primus pœnam de adulterio sumsit 3798
HYGINVS Pp. Paschatis festum instituit 4144
Hyginus I. Pp. materiã tẗplorum in profanos usus conuerti uetuit 4142. unum patrinum baptismo adhibet 4172
HYLA formosus 286. Herculis conuictor 244. in fonte periit 511. incerto casu 562
Hylas aliptes Agesidemo animum addit 150.698
Hylas de auguriis scriplit 1310
HYLIDA Horesuita monacha 4130. docta 1200
HYLLVS Rhodius gigas 275 luctator 401
Hylli amor in exercitum 3306
HYLONOME telo incubuit 461
HYLOPHAGI agillimi 388
Hylophagorum uictus 430
HYLVS cinædus 2304
HYMENAEVS Baccho patre felix 1058
Hymenęi nomẽ in nuptiis cur inuocetur 1016
HYMETTVS mons apibus abundans 3988. marmore abundat 3968
HYOBOLI Indorum honoratissimi 1188
HYPAEPENAE mulieres formosæ 283
HYPAPANTE Dñi festũ celebratum primò 4025
HYPATIA amore liberat amatorem 18.20.259
Hypatia astronoma 1263. docta 1200.4066
HYPATIVS ab Hunnis captus 801
HYPENVS diaulo uincit 399
HYPERESIENSES auxilia simulant 1872. Dianæ templum dedicant 3137
HYBERBIVS Corinthius gedium lateritiarum inuẽtor 3628. rotæ figulinarię inuẽtor 3637
Hyperbius Martis F. animalia primus instituit occidere 3719.4187
HYPERBOLVS acerbus 2926. auctor contentionis 191. culeo insutus 488. ex lucernario factus archon 952 exul 794. improbissimus 1611. litigiosus 2925. lucernas fabricauit 3715
Hyperboli lapidis suppliciũ 4313. eiusdẽ uersutia in fallendo 3550
HYPERBOREI Apollini asinũ sacrificãt 4211. ceruos aluũt 3986. discordiã ignorãt 213. i Delũ primitias mittũt 3149.3154.3160. lõgæui 308 senes præcipitãr in mare 3606
Hyperboreorũ domicilia 435 felicitas 3895. uestitus 436
HYPERIDES orator 1120. legatus ad Rhodios 3669. auditerus in ciues 2929. citra ullam actionẽ dicere solitus 1111. Decephryne aduocatus 1121. eloquẽs 1107. gulo 2238 orator 1120. bellica tractat 3794. libidinosus 2292. pro Thespia orans pectus eius nudat 1108
Hyperidis amica Myrrhina 2314. prudentia in liberãda Phryne 1636
HYPERIPPA in auem 454
HYPERMNESTRA ædem Diang extruit 3137. incestus sa 2308. in uinũ mutata 282
Hypermnestræ fides in maritũ 3333
HYPOREAE rubrica se illiniunt 301
HYPSICRATEAE amor in maritũ Mithridatẗ 3335. tonsas 2160. uirili habitu 439
HYPSIPYLE exul 795. Lycurgi R. filij nutrix 3667. patrem conseruat 3280.3322
HYRCANVS. Vide Hircanus.
HYRCANIA opulenta 3993
Hyrcaniæ arbores melliluæ 3977. ficus 3973
Hyrcani dextra pacisciũtur 255
Hyrcani hęretici Bacepas 4225
Hyrcanorum ritus in fœdere 164. uestitus 439. canes sepulcrales 578
HYRIEVS filiũ petit 76. hospitalis 2897 2910
Hyriei prudẽtia in peculatu deprehendendo 1670
HYRODES R. Parthorũ crudelitatis pœnas luit 3922 hydropicus 371
HYSMAEL Sophus. Vide Ilismael.
HYSMON Eleus quinquertio 406. pancratiasta 398
HYSTASPES rex & uates 1140
HYSTERIA festa 4037

I A

IABAL pastor 3660
IABENSES pij erga Samsum defunctum 3299
IABIN Iudæos persequitur 3235
IABIS thesaurorum templi custos 749
IACHEN Aegyptum pestelibertat 369
IACOBA uentriloqua 1342
IACOBINA in Ioannem D. Brabantium perfida 3526
Iacobina uiris multis nubit 885
IACOBINVS Carrariẽsis Papafaua 688
Iacobitæ hæretici 1325
IACOBVS de S. Andrea aleæ dediticus 2983. prodigus in multam 2388.2484. eiusdẽ luxus 2481
Iacobus apostolus maior 1306 accusatori ignoscit 3069. sub Herode martyr 3021.4033
Iacobus iunior qui & Iustus 1306. 3035. castus 2265. 2271. lapidatus 4027. abstinet uino & carne 2218. Sanctus cognominatur 677. pauper 666. piscator 3675.3794
Iacobi Minoris apostoli clementia 2680. cultus & uestitus 2335. fiducia in Deum 3047. præceptum taciturnitatis 2873. Compostellana ecclesia 1007
S. Iacobi milites 4132. preces exauditæ 3048
Iacobus Aluarotus I.C. 1575
Iacobus Appianus dominandi cupidus 2611. ex concubina Aethiopẽ sustulit 77. 2315 derisus 208
Iacobus Aragon. R. uxorem repudiat 881
Iacobus VIII. R. Arag. R. Fortunatus appellatus 690
Iacobus de Arena I.C. 1574
Iacobus Arteuilla suadet Eduardo III. ut se regẽ Franciæ scribat 1882
Iacobus de Bellouiso I.C. 1574
Iacobus Bononien. ephippiarius philosophus 3632 pictor 3701
Iacobus Burgundus Templarius exustus 480. constans in supplicio 2166
Iacobus Bussularius monachus ferreæ caueæ inclusus 804.3181. tyrannus 162
Iacobus de Burrigariis I. C. 1574 (1007
Iacobus Caballus nobilitatus
Iacobus Canus ad fidem conuersus 3006
Iacobus Cardinalis Vlyxxiponensis ex retento semine mortuus 530.1262
Iacobus Grandis Carrariẽsis aduersario linguam præcidit 1730.2313. pecuniã percẽtem reprehendit 2891
Iacobus Carrariensis V. Paruinorũ dux, à Venetis ciuitate & palatio donatus 834 doctus auauit 3376. filium occidit 469. indignatur sibi Marsiliettũ præferri 2610. 2638
Iacobus Contarenus principatu se abdicat 2562
Iacobus Cor ex institore Galliæ rector 955. chymista 3709. eius uarij casus 3912
Iacobus Cotterius medicus auarus 2496.2929
Iacobus Cypri R. ultimus, nothus 1061. imperandi cupidus 2602
Iacobus Denodatus Persa martyr 502.687.3026.3009 pœnitens 3080.3081
Iacobus Donatus Venetus spectrum uidet 1424
Iacobus Dondus horologij opificium admirãdum inuenit 1297. sal conficere docuit 1224
Iacobus Ferdinandi III. R. F. exhæredatus 2048
Iacobus Foroliuiensis medicus 1236
Iacobus Fortunatus Aragonũ rex 1431. uxorem repudiat 880. perfidẽ 3529
Iacobus Foscarus deportatur 795. tolerans 2163
Iacobus Gallus biennio sine uictu 433
Iacobus Gnesnensis episc. Vladislaum increpat 2819
Iacobus Hebræus in exilium pulsus 3198
Iacobus Hommil uestiarius 3723
Iacobus Iodoci de Rosa domũ in anulo gestat 1332
Iacobus Isaacus Hollandus chymista 3708
Iacobus Lupius Siqueira ludi scachorum studiosus 2983 fidus in concubinam 3317
Iacobi Lusignani fortuna 3906 (3719
Iacobus Mangiolinus lanius
Iacobus Mentinus adulator 2853
Iacobus Marchio Badensis latrones tollit 3431
Iacobus Marsiæ Comes abuxore seruatus 331
Iacobus martyr idolum adorat 3176
Iacobus Mutius Sforciæ familiæ auctor 950. Vide Sforza.
Iacobus Meierus historicus 1586
Iacobus Melstinski hæreticus 1326
Iacobus Narbonensis regno deturbatus 740
Iacobus Nisibenus episcopus 4104. eius precibus hostis fugatur 1515.3050
Iacobus Nufer semellam ex utero matris execat 270
Iacobus Osorius una nocte incanuit 291
Iacobus Papiensis Cardinalis à medico sublatus 467
Iacobus Parisiotus ex nauta Admiratus factus 950
Iacobi Patij cadauer refossum in profano conditum 1023. fides in ære alieno 3347
Iacobus patriarcha frater Esai 269. abiicit deos alienos 2998. altare ædificat 3074. cum angelo luctatur 23.401. claudus 359 Deo carus 3035. gratias agit 305. sub dio dormiẽs 416. Esai irã fugit 796. cũ familia in Aegyptũ descẽdit 4043. Iuæ felicitati cõsulit 1717. filij incestũ punit 3407 fœcũdus 409. fugit fratris consortiũ 3086. præ gaudio ster 237. hostibus elapsus 1779. humanarũ rerũ incõstantiam exportus 3901. insidias fugit 1708. iurgia Esai cauet 2661. Labano fideliter seruit 3337. eius filias ducit 874. lapidem in rituliũ erigit 702. longæuus 308 luget Iosephũ 237. matri Rebeccæ obediẽs 3279. mune ribus Esaũ placat 2383.2434 pastor 3660. in patrio sepulcro condi uult 44. 74. πολύσαμος 883. primogenituræ ius

ius accipit 3900. uaticinatur filiis 1335. punit filiorũ crudelitatẗ 3416. præfugit exiliũ Iosephi 1488. Rachelem osculatur 253. luget 99 senex cæcutit 345. septies ante Esaum procidit 994 in somno scalã uidet 1383. 1407. supplantator dictus 3735. temperãs 2268. uidit Dominum 1375
Iacobi patriarchæ amicitia cũ Labane 366. amor in filiũ 56. domus ab omni labe aliena 3524. filius Beniamin abductus 1928
Iacobi filij decẽ in uincula cõiecti 804. infamiã effugiũt 1958. degeneres 1073. furti insimulantur 71. Iosephum odio prosecuti 936. pastores 360. peccata cõfitentur 2817.2837. pfidi in Iosephũ fratrẽ 3537. Sichemitas cædunt 1964.
Iacobi apud filios auctoritas 966. natalis 4041. obedientia erga matrẽ Rebeccã 3320
Iacobi posteri ex Aegypto educti 1057. patrẽ imitari 3804
Iacobi prudentia in cõparãdo numeroso pecore 1672. in reconciliando fratre Esau 1729.1731. in soceri Labanis pecore 1719.2268. in Rachelem amor 49. robur 393
Iacobi Peres de Psalmis Danidis iudicium 1503
Iacobus Persa. Vide Iacobus Denodatus.
Iacobus Perusinus magus 1519
Iacobi Philippi Cernusci cloaca 482
Iacobus Piceninus in carcere mortuus 536
Iacobus Psychochristus medicus 1234
Iacobus è Regio Lepidi apostata 3174. Turcã tormentariam artem docet 3631
Iacobus I. R. Scot. ab Anglis redemtus 776. captiuus bonos mores didicit 3278. 3769.3770.3808. Ioãni Beuford aulæa donat 2441. iudices cõstituit 3156. mores hominũ explorat 360. nouũ cantandi ritũ introduxit 1284. studiorum fautor 1212. prodigiũ cædis habet 1371.1423.1478. clemẽs 2695 studet mechanicis 3634
Iacobus II. R. Scot. Gulielmũ à Douglas occidit 2711. tormento ictus interiit 485. 3816.4033
Iacobus III. R. à subditis occisus 471. D. Andreæ archiepiscopum fecit 4090. bene monentes non facilẽ audiebat 2036. ex inuidia captus 107. formosus 285. mechanicarũ artũ studiosus 3633 mitis erga sontes 2799
Iacobus IV. R. Scot. perfidus in R. Angliæ 3546. eius legatos, homines & luestres terrent 94
Iacobus V. R. Scot. ensẽ à Pp. donatus 1016. in acie cæsus 540. incestuosus 2309. sepulturę honore caruit 1024
Iacobus Rudinus Bas. Trib. pl. 1057
Iacobus Sadoletus episcopatũ modostè suscipit 2541. febre extinctus 524
Iacobus Saluiatus capriuitate elapsus 763
Iac. Schegkius logicus 1176
Iacobi de Sirck episc. auara petitio 2509
Iacobus Sturmius climacterico mortuus 561
Iac. Sylvius medicus 1237. auarus 2392.2503. climacterico mortuus 561
Iacobus Teupulus ducatum recusat 2538. principatu se abdicat 2560
Iacobus Vieges strenuè pugnat 2123
Iacobus Vuimphelingus historicus 1586
Iacobus Vrgellensis militi donat loricã 2359.2364.2430. contendit de regno 2543
Iacobus Zuingerus magnetu ludit 1226
IACVPPI Persarum R. cadauer uiolatum 1023
IADDI fides in Darium 3312
IADERA septies Venetis rebellauit 3583
IADON propheta 1337. à leone interemtus 472. Hieroboami manũ aridam sanat 1512.2688. ieiunũ negligit 3200. inobediens Deo 3195 mortuus à leone defensus 570. religionis mutationẽ prædicit 1467
IAEL mulier fortis 2079
IAGELLO ad fidẽ conuersus 3013. Polonorũ Christianorũ R. factus 723. fidus in patriã 3393. eius zelus pro fide 3000.3096
IAGVPES Baiazetis Ty dux Argos adortus 31
IAHAZIEL propheta 1336
IAIR fœcundus 409
IALCHLEVENSIVM mos in sponsalibus 4366
IALEMVS musicus imperitus 1284
IAMBE Cererem recreat 196 facera 2949. lotrix 3683
IAMBLICHVS philosophus 1194. in aerẽ raptus 1526. Amorem in thermis excitat 1523. magus 1331. morib. humanis 2896. ingeniosus 3772. scuit ubi cadauer obuiã ferri 151. 1781. sceltrũ agnoscit 1500. uenenũ hausit 509. cum Alypio disputat 1561
IAMBOLVS aromatũ mercator 3079
IAMBONVS Nicolaũ Maltra uersum patrię perniciosum ciuem fore prædixit 1269
IAMIDAE uates 1339
IAMNE magus 1330
IAMVRES ferè interfectus 325
IAMVS infans repositus 312
IANIZARI conspirãt cõtra Mahometum II. Imp. 832 fortes 2106
IANNES Theophili Imp. preceptor imaginũ osor 3227 Barbaros præstigiis uincit 1521. magus 1331. peluis uaticinio futura prædixit 1374
IANVARIVS episc. Caralitanus ultionis cupidus 2780 prodigus in munera 2483
IANVRES excæcatus 345
IANVS corollarum inuentor 1003. bifrons 3740. impietatis auctor 3171. Italis 3106 4187. primus æs signauit 3628. rex, prudentissimus 1639. quid inuenerit 3799 Saturnũ excipit 2366.3024 mortuus 536. cũ Menelao fratre de Pontificatu certat 595 2590. pontificatu obtinet 3201. redemit 1401. 3171
Iason Thessalus à Pelea regnũ partẽ postulat 2548. ambitiosus 2577. astute Meden carpit 1708
Iason calceũ in limo amittit 653. Chronis discipulus 3764. formosus 284 216 ingratus in Medea. 3201 3003 stultè se excusat 2017 tonsurati restitutus 283. longum nauem primus fabricatur 3628. & nauigauit 2169. Medeæ Glaucã imperiuxit 884. periculo erepus 331. Persei æmulus 3208. uarũ sexum infamat 1057
Iasonis cõsilium occultũ 1638 in mulieres odium 63 lenitentia 1 20
Iasonem Triton nauigare docet 1405
IASSENSIS puer à Delphino adamatus 506
IATHATIMPS Theodoti Lascarum uulnerat 2047
IASVS impius in patrẽ 3320
IAVAE insulæ iuxta baroas circulunt 501. nulum regnum in capite gerunt 303 caput tangere pro iniuria deputant 255
IAVOLENVS Priscus I. C. 1646
IAXAMATVM uirgines bellicosæ 2174
IAZETES R. fratrem Monobazum amat 57
IAZYGES flumini immergunt infantes 271

I B

IBANCVS Græcis insidias collocat 1863. immanis 2744 (3984
IBERVS Panchatis auuga
IBERI à nuncio Christianam ad fidẽ conuertũ 3010.3363 cadauera uulnerib exponunt 508. corpus urna condunt 2345. frugales 2349 in quatuor classes diuisi 2239. latrones 3367. loci natura uincunt 1844. obitos plantant 3464. principes amant 258 solem adorant 3592
Iberorũ mirologia 2489. militaris ornatus 4346. monumenta 960. mulieres telas publice proponũt 3957. 3836. terra fertilis 3993
Iberis zona magistra temperãtiæ 2228
Ibericæ temperãtissimæ 2220 eorũ uestitus 439
IBYCVS lyricus Sambycam inuenit 1447.1277. præceptores 2302. à latronibus interfectus 464. à gruibus indicatus 1096.2014

I C

ICARIVS Indis uini parãdi modum ostendit 3630.3625 procis cursus certamẽ proponit 75
ICARVS Dædalum patrem malè imitatus 381. submersus 511. uela inuenit 3008
Icari sepulcrum 575
Icarus insula piscibus abundans 3980
Icarij uenatores 3677
Icarium mare 605. uinũ 3976
ICCIVS philosophiæ deditus 1228 inde miles 3870
ICCVS. Vide Iccus.

ICELVS celer nauigando 3847
ICETES perfidus in Dionis uxorem 3487.3512
ICHTHYOPHAGI Aethiopię populi piscationib. dediti 3675. piscibus uictitãt 432 sepulcra non curant 577
Ichthyophagorum domicilia 435
ICONIENSIVM Iudæorum zelus 3208
ICONOLATRAE hæretici 1323 (1323
ICONOMACHI hæretici
ICTYS q & Iecus Tarẽtinus quinquertio 406. gloriæ cupidus 2529. perpetuò uirgo 2253.3851.3857. luctator 397

I D

IDA Comitissa filiis prædicit 1440
Ida Decij Mundi liberta 774
Ida Iouis nutrix 3666
IDAS & Lynceus riuales 112
Idas gigas 376
Idæ clementia 2682. sepulcrũ 575. blasphemia ĩ deos 3192
IDÆA impia ĩ priuignos 3524
IDAEVS poëtam Homericã duplicauit 3781
Idæus Priami auriga 3684
IDAEI sodales 4192
Idæi dactyli 196. ignis usum inuenere 3627
IDEAE urbis cõstitutio 4239
IDANTHYRAS uel Idanthyras R. symbola mittit Dario 1927. 5754. libertatis studiosus 41
IDANTHYRSI de libertate iudicium 1921
IDMON uates 1338.1339
Idmon ab apro occisus 472
Idmon à serpente occisus 475
IDOMENEVS R. à subditis regno pulsus 3165. filiã uult immolare 3151. perfidus indiuidendo 2549. poculo semp pleno honorat 1014
Idomenei R. impiũ uotũ 3196
insigne gallꝰ gallinaceꝰ 701
IDVMAEORVM R. inhumanus 2924.
IDVS ruina oppressus 500
IDVS solennes 4200

I E

IEBVSA urbs munitissima 3951. expugnata 3951
Iebusæi libidinosi 2288
IECHONIAS R. captus 799
IEDVTHVNES cantor celebris 1279
IEHV propheta 1336. Iosaphatũ R. reprehendit 2826
IEHVS R. Baalis sacerdotes tollit 1687.2998.3089. Deo obediens 2045. Iezabelem ornat tumulo 2677.2905. Ionadabo dextram dat 255 præmium obedientię accipit 3040. in regem ungitur 703.715. seuerus in Ioramũ R. 2701. simulat se Baali deuotum 146
IEMINA pulcerrima 284
IEPHTHA Galaadites diuina ope Ammonitas uincit 1049. dux fortis 2081. Ephraimitas deprehendit 1840. filiã immolat 3150. Galaaditarũ ducatus cõsecutus 972. latro 3568. spurius 1059
Iephthæ uotũ superstitiosum 167.3116.3128.3132. filia inter deas relata 974. patri cum tympanis occurrit 998
IEROBOAMVS R. Vide Hieroboamus.
IESBIBENOBVS gigas 274
IESSE Ambianensis episc. Caroli M. legatus 746
IESVALDI in legatione obeunda constantia 3863
IESVS. Vide Christus. à diabolo tentatus 4037. à Ioanne baptizatus 4036. crucifixus 4041. in deserto abiit 4036. diaboli tentationes uincit 2108. docet & contẽplatur 246. doctor 4092 faustis acclamationib. Hierosolymis excipitur 1000. ieiunat 2213. insidias fugit 2054. Iosephi testimonio plus q̃ homo 991. legẽ Euãgelij attulit 2999. mortẽ effugit 2053. natus à magis thure, myrrha & auro donatus 1384. nuptiali conuiuio interesse non dedignatus 1000. Philippũ reperit 4024. pisces nõ carnes multiplicauit 2226. sapientiæ idea 1189. precipit salutationem pacis 169. sepultura honestatus 960. è uirgine natus 2265
Iesu Christi gloria in mõte cõrã Petro & Ioanne & Iacobo refulsit 1384. indoles 3734. lachrymę 136. natalis 4039. eius natali oleũ fluxit 1384. nomen nulli Christiano impositũ 697. patiẽtia 2157. unica uestis 3334
Iesu Christo patria ignobilis exprobratur 1025
Iesus Anani F. prædicit excidiũ Hierosolymitanum 1485
Iesus F. Syrach taciturnus 3061
Iesus Iosedech legis libros memoriter restituit 34. pœnitens 3084
Iesus Naue cœlebs 866
Iesus Phabetis F. insepulꝰ abiectus 1022. pontificatu abdicatus 736
IESVITAE Colonienses cultro coquinario occisi 466. 486
Iesuatorum ordo 4116
IETHRO Madianitanus Pp. 741. consiliũ Mosi dat 1666. 1738. excipit Mosẽ 2372.3370
Iethro puer pusillanimis 73
IEZABEL astuta 1975. ab equis conculcata 472. Achabo auctor superstitionis 3106 de fenestra præcipitata 497 fucis se pingit 297.2342. Nabothũ perdit 2512.3041. iniustè accusat 3475. prophetas persequitur 3201. sepultura caruit 1022
Iezabelis uatij casus 3909
Iezabelis & Brunechildæ ubitus similis 1069
IEZRAEL regni Samarię metropolis 3953

I G

IGNATIVS episcopus 4103 sub Traiano martyr 3021. 4025. à leonib. lacerat⁹ 472 qualem in corde notam habuerit 566
Ignatius patriarcha Hardã tẽplo arcet 2828.2846.3086
IGNEM ostẽdere, pacis signũ 258
IIDONI Hebræis quid 1345

I I.

ILAPIVS uir optimus 1600
ILDOBALDVS R. inimicus Vraiæ 2647
ILDEFONSVS monachus contra Pelagianos disputauit 1308. Vide Alfonsus.
ILDEGVNDA sub uirili habitu agit 2257
ILDOVALDVS R. in conuiuio interfectus 533
ILEBIA amat Lycum 51
ILERDA hostiũ insidiis liberata 610. ob fortitudinem honorata 2048
ILERDES iaculator 393
ILICE se submersit 511
ILICET acclamatio funebris 251
ILIVM à Fimbria captũ 806 à Laomedonte extructum 3948
Ilij excidium 3925. restauratores 5950
Ilienses immunes à tutela peregrinorũ 770. Tiberiũ cõsolantur 197.208.2924.
Ilisium odium in Herculem 3110. in hostes 64
ILOTAE Laconum 810. Vide Helotæ.
ILLVS aurib. mutilatus 350 iniustè accusat Augustã 3474
ILLYRICA bellicosa mulier 2043 impatiẽs capitiuitatis 2192. synodus 4157
Illyricarum corporis durities 2159. tolerãtia in partu 412
Illyricus crudelis in Cantelmũ 2746
Illyrici uirgines pstituũt 2274
Illyrici milites defectores 3586. certant de auaritia 2393.2502
Illyrici auari in ꝓda 2507. fascinatores 3591. gulosi 2233. Hũgaros nũcio terrẽt 1869 scaphas inuenerunt 3628 usu eũ fascinant 1521
Illyriorum mos in comporando 2243
Illyriis signum pugnæ 707
ILVA insula ferri uenis inexhausta 3970
ILVS Ilium condidit 3155. oculis captus 345. Palladium rapiens excæcatur 3227. uisum recipit 346
Ilus Mermeri F. pharmacopola 3722

I M

IMAGINEM suam ante se uidens quidam 21
IMBERTVS Viennensis monachus 4118
IMMIRENI ad fidem conuersi 3005
IMMO hostiũ equitatum inutilem reddit 1811.1884. greges auertit 1905
IMOLENSIVM pax cum Bononiensibus 842
IMMORTALES milites 4336
IMPP. quatuor unoculi 1070
Imperij Italici & Germanici suscipiendi ratio 728

I N

INACHIENSIBVS oraculũ redditum 1480
INAS R. Saxonum annuũ reditum Pp. facit 812.2431. monachus factus 4118
INCANTATOR Saltzburgẽsis à serpente necatus 1531
INCISIA Annibalis uestigia ostendit 946
INDACVS ambidexter 385 pedibus ualentissimus 388
INDATHYRSVS. Vide Idanthyrsus.
INDES martyr 3029
INDESINENS festum 4080
INDIA arundines crassas profert 3976. dracones generat 3988. ebore abundans 303. exoticorũ medicamentorũ feracissima 3975. fluminib. irrigua 3992. gẽmifera 3968 maximos elephantes fert 3986. medicamẽtis abũdat 1231. populosa & fertilis 3992. 3993. serpentes alit 3988. seruitutis expers 770 sine hedera 3974. uino carẽt 3977
Indiæ Datura planta 3975
Indi abstemij 2218.2228. artes mechanicas cõtemnũt 441 aurum negligunt 4333 ante Bacchum iuisti 3276. breuis uitæ 310. capillum pectunt 298. circulatores 2973. in cultu nimij 2342. dotes uersati 872. editos infantes diiudicãt 3744. elephantorũ cicuratores 3659. à fumi abstinẽt 3274.3455. Hispanos saltantes fugiunt 1996 irrident 210. imitãtur 3808 Hispanis inuidẽt 106. historias & annos funiculorum nodis denotãt 1275. Homeri studiosi 1171. humanim hostẽ 2899. humiles tumulos mortuorũ habent 2421. impij in senes parẽtes 3606 incestuosi 2306. indigenæ 943. indocti 1205. inhospitales 59. inhumani in egros 2934. in peregrinos 2935. magnifici in alimenta 2417 medicos honorãt 1247. memoria tenaci 34. in meridie diis immolabant 4218. metallorum imperiti 3632. milites quos honorent 3380 morte multant mutilantes artifice 3457. natis infantibus magistrum adiungunt 374.9. nullam horã cibi habent 4319. obsceni 2924.0. doribus delectantur 1342 otiosi 1731. pecora & mapalia pecuniæ loco habẽt 599 prostitutis utuntur mulieribus 2313. quomodo à fortiticis aurum colligãt 3678 reges suos adorant 994. honorant 3298.3299. reges ebrios oderũt 3397.3402. in sacris saltant 1288. sagittarij boni 393. sanitatis studiosi 336. segnes ad laborandũ 412. senes prudentes tãtum colunt 3378. sepulcra non habẽt 578. seueri in fures 2719. solem saltando salutant 391. sponsas mercantur 876.4365. suis pro seruis usi 816.1742.4359. superstitiosi 312. 3115. uenatores 3676. uino ex dactylis inebriati 2242. ad usurã pecuniam non locant 4317
Indorum agricolę à bellicis oneribus liberi 3634.3651. auaritia 2390. aurifodinæ 3969. Christianorũ mos in baptismo 4171. conuiuia 4327.4329. deditionis signũ 215. habitus bellicus 1868. idolum obmutuit 1468. lex uetus 212. magi carnib. abstinent 2217.3139. maximũ iusiurandũ 3181. medici herbæ fumo inebriati 1243. mos in cadauerib. 4321. in fœderib. 264. in fraude mutui 3441. in funere 570. in sponsalib. 875.4366.4368. in suppliciis 199.300. mulieres adulteræ 2314. meretrices 2510. maritos amãt 48. multitudo in septem genera dispartita 4738. musica castrensis 4340. oratio funebris 961 philosophi libertatis studiosi 41. pœna in falsos testes 3443. in mẽdaces 2837. 3398.3417. in periuros 3914. in crudeles 3417. polygamia 883
Indorum rex uigilans 259. capillos abluit festo die 987 comam pectit 262. sobrius 4246. ab emtitiis curatur 2342. eius magnificæ domus 2408. pompa 2415 1733. exercitia 3852. serui litera C. notati 816. ambitio diuinitatis 2588. funebres tunicæ 571. insignia 704. taciturnitas 228
Indorum sacerdotes secundas nuptias fugiunt 2270. dęmonũ respõsa eliciunt 1348 eorũ insignia 704
Indorum sacra 3154. signa militaria 702.4340. studium in mechanicis 3633. stultũ de Hispanis iudicium 2024 subterranea ædificia 434. tributa 813.814.4333. uates corallium ferebant 4192 uestitus 439.4329
Indis fœnus ignotum 3440 Ganges fluuius sanctus 3113 gentes ignotæ 27. saltationes insolitæ 1919
Indis Aethiopibus adulteria impunita 3481
Indicum mare ob belluas marinas infestum 3941
INDVS sagittare præsente Alexandro renuit 1732.2642
INDVLPHVS Scot. R. victoriæ immortuus 536
INGELBERGA à Philippo R. recepta 2822
INGELLVS intemperans 2206.2208
INGEMARVS mali patris bonus filius 1073 suspensus 516. ab uxore sublatus 3526 (2191
INGENVVS impatiẽs cladis
Ingenui cõfessio constãs 3033
INGEVALLVS Haroti F. cõbustus 478
INGO ab equo obtritus 498 R. bonus 1606. gibbosus 352. multos Christianos fecit 1687.3004
INGRIDIS uiduæ peregrinationes sacræ 4163
INICVS Mẽdocius magister militaris 1654
INIVRIOSVS episc. Clotharij R. edicto restitit 3863. libertate utitur contra Clotharium 4152
INNIDES suos auspiciis confirmat 1791
INNOCENTIA Carthag. cãcro liberata 351.1404. ingrata in Deum 3198
INNOCENTIVS aduocatus ab ulceribus sanatus 339.357
Innocentius I. Pp. missæ addit 4167. hæreticos damnat 3090. Ioan. Chrysostomũ defendit 3071. minatur ex communicationem Arcadio 3693. Sabbathorum ieiunium instituit 4161. [redacted] 4151
Innocẽtius II. Pp. ambitiosus in imagine sua depingenda 2645. captus 798. gratus 3358. languore confectus 494. Rom. iure pontificiorũ comitiorũ spoliat 1036 Siculis bellum fecit 3791
Innocentius III Pp. Almaricũ hæreticum exurit 4176. Eucharistiam sumentibus confessionẽ addi uoluit 4170 Ioannem R. Angliæ excommunicauit 4175. ira obiit 493. Christianos in Saracenos excitauit 4179
Innocẽtius IV. Cardinales pileo roseo uti instituit 4102 Iurecoſs. 2574. oratores ad Tartarum mittit 1735
Innocentius VI. auditoribus palatij salaria constituit 1684. in belli apparatu moritur 538. prælatos ecclesiis adesse uoluit 3094. impensam domesticam immi nuit 2420
Innocentius VIII Pp. arteriarum motu immobilis 351 formosissimus 284. hortorũ cura oblectatus 3788 liberorum amans 57. pacem cum Laurentio Medice colit 840
INO impia in priuignos 3522 se submersit 511 taciturna 2881
Inus fanum & oraculum 4195 sepulcrum 575. templi aditu seruus prohibetur 823
INSVBRIA caseo & lacte abundat 3989
INSVBRES grues capiunt 3677. sues maximas alunt 3985. eorum lana 3990. signũ militare 702. uotũ 168
INSVLANI gemma eximij precij 607
INSVLARES Athenienſium excubitores 3686
INTAPHERNES crudelis in ianitores 2743.2770 eius uxor perfida 3526
INTERCATIENSIS annulus 304
INTERAMNAE prata quater secantur 3943
INTERREGNVM Rom. 754
INTRONATORVM academia 4065

O

IO rapta [redacted] 802 in [redacted] 455
IO A Asaphi F. commentariensis 3670
IOABVS Saruiæ F. Abnerem interficit 146.2578.2732. Absalomum occidit 3435. 3447. ad aram necatus 557 Amasam interficit 146.2626 arcem Sion conscẽdit 2146 Dauidem à luctu reuocat 1691. Dauidi gloriam concedit captæ Rabbæ 3299. dux fortis 748.2081. homicida 3559
Ioabi prudentia reconciliandi 1731.1746. simulata amicitia in Abnerem 146
IOACHAS R. apostata 3182 captiuitati immortuus 534 captus 799. crudelis 2780 degener 1074. cladem patitur 546 (2337
IOACHIMVS abbas uates
Ioachimus monachus 4126 eius uaticinium 1473
Ioachimus Marchio Brande- [redacted] 3452
Ioachimi Perionij ustæ 1587
Ioachimus Hobelsinus [redacted] 359
IOACINVS uel Ioacimus R. Babylonẽ abductus 790. captiuus ad regia cõuiuia uocatus 1018. è carcere extractus 761. hosti se dedit 808 deficit à Nabucodonosoro 3489. degener 1074. Hieremiæ scriptum exurit 201 idololatra 3182 insepultus abiectus 1022. pœnas dat ob Hieremiæ librum exustum 3213. prophetæ reprehensiones ægrè fert 2863
Ioacini R. amor in Iudæos 3307. pœnitentia 3081. precas exauditæ 3951
IOANNA ancilla dominæ uenenum offert 3590
Ioanna Alexandri I. I. Scot. R. uxor utero putrefacto mortua 512
Ioanna Andręę Sicilię R. uxor, puluillo enecata 518
Ioannæ Borbonia R. domus demolita 1017
Ioanna Caroli V. mater docta 1201
Ioanna Puella sues pascit 3658 à Ioanne Lucemburgensi capta 2297. Aureliani obsidione liberat 1044. uiua exusta 4031
Ioanna R. Aragonum bellicosa 2078. regnum administrat 752. suorum defectionem continet 1801. in Ara [redacted] 1646
Ioanna Ladislai R. Neapol. soror libidinosa 2294.
Ioanna minor R. Neapol. perfida in maritum 3525.3526 carcerẽ astutè effugit 2007 eius amor in Ioanninũ Carazolum 55 odium in eundem 892. amor turpis 55
Ioannæ nomen duabus regnis infaustum 1071
Ioannæ Suffolciæ contentio de regno 2630
IOANNES ab alta Ecclesia, ueneno sublatus 506
Ioannes abbas, eremitæ ficus dono mittit 504. laborabat 3795. moriturus nepotem substituit 2565. medicus ineptus 1244. nunquã iratus 91. seniorib. parebat 3064. superstitiosus 25
Ioannis Abbatis ieiunia 2214. 3139 modus orandi 3054
Ioãnes Actij Vicecom. patruꝰ cardinalatum abnuit 2533
Ioannes Aegyptius monachus gloriam fugit 2536
Ioannis Albertus Casimiri F. contendit cum fratre de regno Poloniæ 2616. apoplexia mortuus 527. intemperãs 2206. eiusdem cum Tartaris fœdus 165
Ioannes, Alberti Cæs. interfector cœnobio inclusus 788
Ioãnes Alberti D. Brunsui. iratus salis coctor 3693
Ioannes Alemannus ambitiosus 2875
Ioannes Amerbachius typo- [redacted]
Ioannes [redacted] collouia fugit [redacted] de purgatorio 1393. pie mortuus 555
Ioannes de Anania I. C. 1575
Ioannes Andreæ abstinentissimus 2203. adulter 2811. aliena sibi attribuit 3560. ex concubina natus 1061. duriter cubat 416.2337. Iurecoſs 1574. peste obiit 5141
Io. Andreas Lampognanus conspirat contra Galeaciũ 831. crudelis 2778. principem interimit 1991.2128. tyrannicida 2128
Io. Ansteius coniurat cõtra Ricardũ R. 830
Io. Antonius. Vide Antonius.
Io. Antonius Cãpanus obscuris parentibus natus 950 opilio 3658. quæ mortis omina habuerit 1410. nup natus plorat 1398. tolerãs 2159
Io. Antonius D. Tarentinus Boemundi sepulcrum inuasit 2516
Io. Antonius Marzanus in uinculis 804
Io. Antonius Vrsinus strangulatus 517
Io. Antracinus medicus 1237
Ioannes apostolus & Euangelista 1306.1587. absentes carpi uetuit 1933. accusat dæmonia eiicientem 110.2578 castissimus 1265. 2271. dæmonem pellit 1514. disparuit 457. in ecstasin rapetus 223. hæreticos iubet uitare 3086. iuuenẽ à latrocinio reuocat 3087. Ianari cum Cerintho noluit 246. martyr 3021. miraculis clarus 1512. obiit 4039. orat in templo 3053. pauper 666. in Pathmum relegatus 795 cum perdice ludebat 3785 piscatoris filius clarus euadit 949. piscator 3675. 3794. quomodo Ephesios instituerit 3749. Simonis dona reiicit 2460
Ioannis Apocalypsis 1384. certamen cum Cynope 1519 confessio de Christo 2810. 3032. diligentia in docendo 3840. preces exauditę 3046 uestitus 2335 (1236
Ioannes Arculanus medicus
Ioannes Armeniacus 2309
Ioannes de Asel bellator 3793
Ioannes astronomus mortem Simeonis Bulgari prædixit 1268
Ioannes Auentus Britannus Florentiæ statuam meruit 981 (1586
Ioannes Auentinus historicus
Ioannes Baliolus R. infelix 3930. cõtẽdit de regno 1620
Ioannes Balius à cauea liberatus 763. Cardinalis per dolum factus 1999. sartoris filius 951.3709
Ioannes Baptista in carcere 804. mortuus 534. castus 2265. Christi testimonio propheta maximus 991. Christo testimonium dat 404. decollatus 4027 à discipulis sepultus 905. doctor 4092. in eremo uixit 4052. Herodem coarguit 2816. hypocritas coarguit 2826. Iosephi testimonio uerus propheta 991. locustis uescitur 2221. martyr 3026. Pharisæos increpat 3085. prædicationem de Christo incipit 4036. propheta 1337. puer religiosus 3740. in utero matris exilit

liit 1397
Ioannis Baptistæ cultus neglectus 2334. discipuli, æmuli Christi 110. doctrina 3066. indoles prophetica 3734. natiuitas ab angelo prædicta 1407. testimonii de se 2837
Ioanni Baptistæ fanum Lateranense dicatum 3962
Io.Bapt.Campo fulgosus doctus 1198. exul Bononias legit 4893. eius loci communes exemplorũ 1589. prodigia ruinæ 1483
Io.Bapt.Egnatius ducentis aureis numis à Veneris donatus 1133. rhetor 1116. eius loci communes exemplorũ 1589
Io. Baptista Gellus sartor & Academicus Florent. 2709
Io. Baptista Hanzelius mecænas Oporini 2359
Io.Baptista Lignamineus mortuus ex fecibus retentis 88. 530
Io. Baptista Mordoctiensis capitis dolore laborat 350
Io. Bapt. Montanus medicus 1237
Io.Baptista Vueberus I.C.1576
Ioannes Barbadicus Genuensis armatis lembis repellit 1889
Io.Basilius Heroldus conuiuatur 2243
Ioannes Basiliades Moschorũ dux auarus 2512. crudelis 2741.2746.2762.2763.2764. 2766. 2767. 2768. 2778. 2779.2794. ob uitutũ macratũ operarius punit 3169 tyrannus 1625.1626. eius de insidiis suspicio 139. superstitio 4117. supplicium 4314
Ioannes Batazes hostem circumuenit 1845
Ioãnes Bebelius typographus 3714 eiusdem facetiæ 2948
Ioannes Bellisarij dux ab amico fallente interfectus 464
Ioannes Benedictus de Salestada Carolum Canutum regno expellit 3501
Ioannes Belancurt uiam Indicarum nauigationum commonstrauit 1218
Ioannes Bentiuolus Bononia expulsus 740. inhumanus in Medices 2937.2942. eiusdem domus funditus euersa 1027
Ioannes de Blanasco I.C. 1573
Ioannes Boccacius historicus 1587
Ioannes Bock ob eleemosynã centuplum accipit 1382 spectrum uidet 1348
Ioannes Bonetus sibi linguam amputauit 1694. eius patientia 2163
Ioannes Bracellus historicus 1585.1589
Ioannes Brauus mortis impatiens 2187
Ioannes Brennus R. coronatus 726. hæres Philippi R. Franc. 625. eiusdem peregrinatio sacra 4163
Ioannes Britanię D.ruina oppressus 501
Ioannes Brixinonensis episc. uidit per quietẽ Venetiarũ regem 1370.1392.1532
Ioannes Calderinus I.C. 1574
Ioãnes Caliguritani episc.auarũ petitio 2509
[redacted]
Ioannes Cameron in somno ad tribunal Christi citatus 1428
Ioãnes Campegius professor Patauinus honorifice exceptus 997.1133
Ioannes Cantacuzenus exiliũ ulciscitur 2770. fortunæ moderatio 1849
Ioannes de Canis de immortalitate dubitat 3200
Io.Capenolle Gandauẽsis, sartor 3709
Ioannes Capistranus ambitiosus 2643. Boemos conuertit 4094. impatiens mortis amici 2193. cum Ioan. Huniade moritur 561 Mathię Coruino regnum prędixit 1347. monachus 4127 pallio flumen traiecit 1517 eius preces 4155
Ioannes Capnio Græcè & Hebraicè doctus 1102. librorum amans 42. hebraicæ linguæ discipulus 1088
Ioannes Cappadux ambitiosus 2569
Ioannis Capuani fides in regem Ferdinandum 3302
Ioannes Careæ F.Hieremię cõsiliis non paret 2079
Ioannes Carongius adulterũ occidit 3405
Ioannis Caruaiali prudentia in Auenione retinenda 1741
[redacted] 1142
Ioannes Cassianus presbyter 4112. 4123. amicus S. Germano 353
Ioãnes Cazzianer carceres effringit 764. ad Exechium deserit exercitum 3303
Ioan.Checi certamen de pronunciatione Græca 1100
Ioannes Chenlettus Franciscum Ducem Britan.reprehendit 3254
D.Ioan. Chrysostomus æstu suffocatus 518. antiphona instituit 3806. clemens in insidiatores 2681. episcopus designatus 711.1316. ex xul 791.901.3920. in exilio perit 536. idola destruit 3097. nosocomium extruxit 2405. post obitum impietatis absolutus 765. professionem recusat 2539 restituitur 1402. seuerus in aulica nitia 1827. uetat ludorum consortia 3086
Ioan.Chrysostomi corpus Cõstantinopolim relatum 569 elogium 990. de hęreticis iudicium 3089. de monachis 3814. pœna in hæreticos 4174. schedæ incendio absumtæ 650. templum incensum 649
Ioãni Chrissostomo, Petrus & Ioannes astiterunt ante exitum 1408
Io.Cochanouuius poeta Polonus 1155
Ioannes Cœlius piratas opprimit 2131
[redacted] 1916
Ioannes Colonienſis typographus 3713
Ioannes Columna columnã, cui Christus alligatus, flagellatus est, Romam aduehit 986.4150
Ioannes Comes Handriæ spurius 1060
Ioannes Comes Holsatiæ captiuitate liberatus 777. Parisiis literis operam dedit 4066. seuerus in latrones 2720
Ioannes Comes de Hoya caueæ inclusus 893
Ioannes Comnenus Imp.eger in lectulo pugnam spectat 48.3865. domesticæ disciplinæ obseruator 2873. leui uulnere pertit 484.525 Persas cędit 1866. omen mortis habet 1417. semper in armis erat 3840. temerè pugnans mulctatur 3400 temperantię magister 2204 clemens in cõiuratos 2660. 2664
Ioan.Comneni somniũ 1443
Ioannes Conarius episcopatũ caponib.assecutus 3604
Ioannes Constantinop. episc. subitò mortuus 553. de Persis religiosè triumphat 1013
Ioan.Cornarius apoplecticus obiit 528
Ioannes Cornetanus absente Pontifice legatus 743. ueneno sublatus 507
Ioannes Coruinus.Vide Ioannes Huniades.
Ioãnes Coutignus equites nudos ritu excipit 234
Ioannes Cratander typographus 3714
Ioannes Crato medicus 1237
Ioannes Cremonẽsis Iancellus machinam horologij Carolo v.Imp.fabricat 1297
Ioan. Cumein Angulianus in legatione moritur 538
Ioannes Cumenius dux fortis 2100
Ioannes Cunius dux fortis 2097. Lucam & Conciliæ oppida occupat 1896. astus in Nicolai Eistenſis tutores 1981
Ioannes Cuzomita auarus 2500
Ioannes Cyprius episc. 4107
Ioãnes Damascenus abscissam manum saluam recipit miraculose 1357. scripsit [illegible] resipus [illegible] me [illegible] dicus 138. monachus 4119. 4123. musicus 1223. poeta Theologus 1140. pro calũniante intercessit 2666. sperè conuersus 3012. Theodosio ab epistolis 3670
Ioannes Danus Bremensis archiepisc. maledicus 2927 Canonicis exosus 61. mercatorem insontem condemnare recusat 3275
Ioan. Diazius ascia peremtus 486
Ioannes Diespachius impatiens cladis 2192
Ioannes Dominici Card. in discendo celerrimus 3766
Io.Ducas Imp.agricola 3635 fert reprehensionem Nicephori 1820. filium imperij consortem uuuis facere nolluit 1912. sumtum castigat 2354. eius prudentia in imperio stabilendo 1681
Io.Duglossius historicus 1586
[redacted] 1100
Ioannes D. Burgundiæ à Turcis redemtus 776
Ioannes D.Iudæorum proditor 3576
Ioannes D.Magnopolensis cognatam ducit 871
Ioannes D. Saxon. naufragio ereptus 371
Ioan.Eduardi F.in Hierosolymitana expeditionẽ legatus 743
Ioan.episc.Alexandrinus Eleemosynarij nomen meruit 683. Alexandrinos conuertit 1687. clemens in conuiciatores 2666. sepulcrũ sui imperfectum reliquit 168. in eleemosyna danda assiduus 2427.3840. munificus in pauperes 2361.2425. 2426.2427. opes spernit 666.1379
Ioan. Lusitaniæ rex F.uxorem repudiat 881
Ioan.episc.Bergomensis 4107 Abduam amnem siccis pedibus pertranlit 1517. equũ curat 1515. ei reges adiungunt 994
Ioan. episc.Eboracensis 1294
Ioan.episc.Hierosolym. prudẽs in defendenda religione 1673
Ioannes episc. Leodiensis uxorem ducit 870
Ioannes XIIII.episc.Narniensis Romæ seditionem mouet 896
Ioãni episc. Portuensi apparet Benedictus Pp.X. 1393
Ioannis episc. Varadiensis prudentia in seditione tollẽda 1728
Io. eremita 4053.4056. ieiunat 2214. eius uestitus 235
Ioan. Erigena monachus 4125
Io.Eugubiensis zelotypus 81
Ioan.Exabulij prudentia 1715
Ioannes Faustus Mogũtinus, typographiæ mutator 3629. 3713
Ioan. Ferdinandi Lusitani nothus 1060. ante promulgationẽ habitu cardinalitio usus 782. Cardinalis puer 713.4102
Io. Fernãdus cæcus & pauper 3850. musicus insignis 1284
Ioan.Fernelius medicus 1237
Io.Ferronius historicus 1586
Ioan.Fichardi uitæ I.C. 1588
Ioannes de la Fontayne chymista 3708
Io.Franciscus Gambara à Venetis deficit 3588
Io. Franciscus Gonzaga marchio creatus 4251
Io.Fridericus D. Saxon.à Carolo v.captus 4044. Carolum v.Cæsarẽ salutare recusat 1034. principali more tractari petit 181. captiuitatis prodigia 1489. custodia liberatus 564
Io. Fridericus II. Saxoniæ D. eadem cum patre fortuna usus 1970
Io.Froben.typographus 3713
Ioan.Galeacius astrologũ suspendit 1274. Barnabã astu rẽ capit 2010.3437. Carthusiæ templũ construxit 4141 doctos amauit 3376. insidias effugit 1712. militari baltheo cinctus 1007. per legatos bella gessit 1763
Io.Galeac[illegible] ministranda politia 3856. degener 1075. magnificentia in milites 2359. mortem antecessit cometa 1423. pueri iudicium de Petrarcha 3735
Ioannis Gastij sermones conuiuales 2948
Ioannes Georgius Baumgartenus mecẽnas Oporini 2359
[redacted] 1317.1503.4174
Ioannes Giscalensis templum Hierosolym.spoliat 3230. occultatur 248. eius fraus in quęstu 1976.2511
Ioannes Gisera latro 3572
Ioannes Gisera dux fortis 2103
Ioannis Gislingeri uxor fœcũda 410
Ioannes Glycys legatus R. Armeniæ 746
Ioannes Gomezij Abræij nauarchus à sociis desertus 32. nauigatio 32
Ioannes Gonzaga prodigus in aleam 2482
Ioan. Goropius uetteris Germanæ linguæ studiosus 1102
Ioannes Gorræus terrore Parisiensium in errorem mentis incidit 94
Ioannes Gradensis præcipitatus 496
Ioannes Græcorum Imp. filij uxorem rapit 2308
Ioannes Grammaticus Philoponus 3852
Ioannes Gualbertus fratris interfectori ignoscit 840. 2662.2682.3044. gladium crucifixo suspendit 3076
Ioannes Gualbertus Petrum Papiensem ob simoniam increpat 1361.3091
Ioannes Guetenberger Germaniæ typographus 3629
Ioannes Guilmerius in tẽplo occisus 558
Ioannes Gulielmus historicus 1586
Ioannes Gulielmi Scotiæ R. F.inundatione periit 512
Ioannes Habspurgensis coniurat contra Tiguriños 830
Ioannis Hannoniæ Comitis insignia 701
Ioannes Hanuillensis monachus 4126. poeta 1144
Ioannes Haucutus dux fortis 2100
Ioannes Heliasibi F. cum fratre de pontificatu certat 2590
Ioannes Henrici Magnopolẽsis D.F.doctus 1198
Ioannes Henrici D. Vandaliæ F.impius in patrem 3518
Ioannis Henrici VII.F.in coniugem Elizabetham odit 937
Ioannes Herbst pictor 3701
Ioannes Heruagius typographus 3714
Ioannes ab Horhach Vngarus forcipibus candentibus dilaniatus 486
Ioannes Huberus medicus 1237. iliaco morbo obiit 521
Ioannes Huniades Coruinus Amurathi elapsus 1775.dux fortissimus 2102. diligẽs in administratione regni 3839 Draculam ulciscitur 2771. fuga sibi consulit 2055. fortitudine gloriosus 1041. cũ Ioan. Capistrano mortuus 561.latrones euadit 317. lupum confecit 2135.mortuus lugetur 980. suos ab insequendo cohibet 1876.Turcos opprimit 1044.1865
Ioannis Huniadis clementia 2688. contentio de nobilitate 2556.insignia 1017. nomen apud Turcas terrifiũ 93.obitum Mahometus hostis luget 98.970. trophæũ 964. prudentia 1764. uxor bellicosa 2078. victoria in cruenta 1946
[redacted] 2024
Ioãnes Iacobus Medices hostes distrahit 1847. uitam astutè conseruat 1963
Ioan.Iacobus Schutz plebem concitat 1961. eius fraus 1950.3553
Io.Iacobus Triultius à Ferdinando R.deficit 3581.magister militaris 1654. eiusdem fortuna 3910
Ioannes de Imola I.C. 1574
Ioannes Imp.Constantinopolitanus siue Caloioannes persecutor Christianorum 3203.in uenatu occisus 537
Ioannis Imp.amor in fratrem 3326
Ioannes Iouianus Pontanus. Vide Iouianus.
Ioannes Isaacij F.ad Persas deficit 2648
Ioannes Italiæ tyrannus captus 799
Ioannes Iuuenalis Vrsinus à damnatione absolutus 316
Ioannes Lagus auarus 2514 noctu fures emittit 3481
Ioannes Lascaris excæcatus 345
Ioannes à Leida sartor 3709. caueæ ferreę impositus suspenditur 1022. forcipibus candentibus laceratus 486
Ioannes Leo historicus 1587
Ioannes Lichtenbergius Bauariæ principem de Aquila admonet 1269
Ioannes de Lignano I.C. uestem nilem gestat 2636. de Vrbano VI. Pp. prædicit 1272
Io.Lucæ Iselij somnium 1430
Ioannes Machiadus apostata 3174
Ioannes Magnus Vpsalensis historicus 1586. ex angina periit 520. exul 791
Ioannes Mailrosius Parisiis ex primis professorib. 3764 4066
Ioannes Malatesta uxorem cũ fratre adultero transfigit 3480
Ioannes Manuelis Imp. filius concordiæ auidus 40
Ioan. Manardus foueas uitabat 1272.intempesta uenere obiit 499. medicus 1236. senex amat 2320
Ioannes Marchio Brandenburg.quietis studiosus 2797
Ioannes Perezius caruncula suffocatus 515
Ioannes Maria I.C. 1575
Io.Maria Montanus archiepiscopus Sipontinus carcerẽ euasit 763 [redacted] 208
Ioannes de monte Politiano in eucharistia uenenũ dat Imp.3225. eiusdem prudentia elabendi 1744
Ioannes Maria Vicecomes impius in matrem 3518. sæuus in suos 3502. tyrannus 1621. à meretrice regitur 960.crudelis 2798
Ioannis Martini pictoris mors ab astrologo prędicta 1270
Ioannes martyr 3022.3026. excoriatus 501
Ioan.Matthęi de Gradis filius epilepsia mortuus 528
Ioannes Medices Card. à captiuitate ereptus 764 gratus in Raugoniam 3358. mechanicis delectatus 3634 in patriam restitutus 760
Ioan. Medicis Cardin.captiui auctoritas 965.inopia 666. 671. matris somnium 1435. peregrinatio 3884
Ioannes medicus Alexandrinus 1235
Ioannis Megalopũrgensis principis amor in condiscipulos 353
Ioan.de Mena Hispanus poeta 1155
Ioannes Menesius amoribus honestis deditus 3788.classem conseruat 1817. quibus nuncetis usus 1760.1761
Ioannes Mesuæ F. medicus 1236
Ioannes de Meum chymista 3708
Ioan.Meunius prudens in plagis effugiendis 1735
Ioannes Michael ueneno sublatus 509
Ioannes Michaelis Paphlag. Imper.frater ueneni periculum effugit 327
Ioannes monachus in somno curatus 1404.Philippico auctor impietatis 3172. Petronæ victoriam prædicit 1453 de victoriis monet Theodosium 1337.1381.tres annos rectus stetit 4164.uxori Romani tribuni in somno apparet 1370
Ioannes relinquit irrequietũ episcopatum Hildesheimẽsem 3867
Ioannes monachus Scotus martyr 1309
Ioannes Monteregius astronomus 1264
[redacted] 1325
Ioannes Magnus Moschorum dux fortis 2103. Nouguardiam occupat 1983. seruitutis iugum excussit 774. prædam agit 591
Ioannes Mraz episc. Olomucentes ecclesiæ aufert 3233
Ioannes Mysiæ princeps Varna potitus 1893
Ioannes Nauclerus historicus 1584
Ioannes Neuius liberalis in studiosos 2359
[redacted] 324
Ioannes Oldecastellius crematus 481
Ioannes Olhafen historicus 1589
Ioannes Orphanotrophus oris ulcere liberatus 348. per somnium 1404
Ioan.Oporinus typographus 3714. ære alieno oppressus 669. Henrico R.Angl. & Alberto Brandenburgico similis 290. hospitalis 2899. [redacted] deplorat 3925 obit[redacted] 430
Ioannes Padillia æquo animo [redacted] supplicium 2167
Ioannes Palæologus [redacted]
Ioan[redacted] 1977
Io[redacted] patriarcha Constantinopolitanus Chrysostomus dictus 682
Ioannes Patricjacius abdicat se dis[redacted] 560.3289.3348. ambitiosus 2612. in clericũ rasus 788
Ioannis Patricij somniũ 1449
Ioannis Petrei peregrinationes 3883
Ioannes Petrus Bosisius nunquam ungues secuit 301
Ioannes Petrus Caraffa crudelis in Lutheranos 2775. monachus 4127
Ioannes Petrus Surra in duello sæpè victor 1642
Ioan.Phefferkorn cũ Reuchlin 80.certat [redacted] 1517
Ioannes Philoponus philosophus 1193
Ioannes Phisicherus uel Fischerus securi percussus 520
Ioannes Picus Mirandula adolescens musicę 1284. amatoria carmina exuit 201. celebs 867. contemtor diuitiarum 2485. dignitates respuit 2513. in discendo celerrimus 3766.3772.3773. disputator subtilis 4068. febre obiit 523. gloriæ contemtor 2525.iuuenilicto philosophiam discit 3854.3870. libertatis amans 43. memoria bona 35. mores mutat 3876. opum contemtor 3376.philosophus 1193. ueritatis amãs 2810
Ioan.Pici Mirãd. bibliotheca ambitio 1318.2583. iudiciũ logicum 1177. manseruudo 2665. ortus prodigia 1398. de Pauli epistolis iudicium 1128.1504. peregrinationes 3882.sumtus in bibliothecã 2413. præclara indoles 3734
Ioan.Polentz arcem Pragensem occupat 1896
Ioannes à Poliaco theologus 1325
Ioannes Poltrotus Guisiũ interficit 465
Ioannes Pp.Iudæorum fratrẽ occidit 3219.3515
Ioannes I.Pp. Rom. à Iustino Imp. honorifice exceptus 995. Theoderici R.legatus 745.constans 3030.3039. fidus in pactis 3348. et Stephanus apparuit 1391
Ioannes IV.Pp. captiuos redimit 2365
[redacted]

cum 2305
Ioannes VIII.Pp.intra quatuor annos ttes Impp. coronauit 3899
Ioan. IX.Pp. cognatos inter se committit 2565 de pontificatu certat 2592
Ioan. X. Pp. de Saracenis triumphat 1013
Ioan. XI.Pp. [redacted]
Ioannes XII. Pp. ab Othone I.auxilium petit 181. [redacted] 2777. in [redacted] 432. [redacted] 896.2639 [redacted] 3612
Ioan. XII. Pp. omen pontificatus 1483
Ioan. XIII. Pp. [redacted] 1613 eius fortuna 3902
Ioan. XIIII. Pp. primus baptizatis campanis nomina dedit 4151. eiusdem ultio ob carcerem 2771
Ioan. XV. Pp. fame interiit 504 in custodia mortuus 535
Ioan. XVI. pioductus in dignitatibus 2483
Ioan. XVII. Pp. excæcatur 343
Ioan. XVIII. Pp. de Capitolio præcipitatus 497
Ioan. XX. Pp. [redacted] 1332
Ioan. XXI. Pp. [redacted] 2390. eius edictum contra hæreticos 4165 4175
Ioannes XXII. Pp. doctus, sed inutilis pōtificatur 1204 gratus in Clementem V. 3361. Ludouicum Bauarum excommunicat 918. quæstionem de uisione animarū mouit 1336. ruina oppressus 500. in carcere mortuus 555
Ioannis XXII. Pp. [redacted] 1029. pater cerdo 950 3710
Ioannes XXIII. Pp adulatoribus delectatus 2859. amās ecclesiæ Tolosanæ 44. captus 798. Martino V. supplex 182. medicos honorat 1247. pontificatu cedit 736. 737. sibi pontificatum prædixit 1434
Ioannis XXIII. fortuna 3902 omen breuis pontificatus 1482 thesauri 615. certamen ob pontificatum 2594
Ioannes Potken psalterium Chaldaicum edit 2413
Ioannes præfectus prætorio auarus 2517. pistoriam exercet 3718. sordidus 2512
Ioannes de Praga episc. beliator 3794. Vēceslai Imp. moderator 3757
Ioannes presbyter ambitiosus 2606. frugalis 2222
Ioannes princeps Pisaurien. Venetis exosus 65
Ioannes Prochyta conspirat contra Gallos 831
Ioannes Puzonus sordidus in uendendo 2488. 2512
Ioannes à Quercu uenenō sub latus 506
Ioannes Quinquegranum [redacted]
Ioannes Rata iniuriā à Manfredo illatam ultus 2775
Ioannes [redacted] antistes Atilæ supplex 182 candido pallio uti iussus 704. 1002. cupidus dominandi 2606. hæreticus 1321
Ioannes Regiomontanus typographiæ inuentor 3619
Ioannis Reuchlin liber exustus 1030
Ioannes R. Anglię à monacho necatus 466. Angliā Pp. uectigalem facit 812. diuitias templorū in suu usum uertit 323. imparēs cladis 2191 ob leges non restitutas suis exosus 900. mœrore obiit 494. periit fruges 1984. perfidus in fratrem 3536. seditionib. uarius agitatus 3930 tyrannus 1623. uxorem repudiat 880
Ioannes R. Aragonum pro defunctis sacra fieri uoluit 4168. fœnota coercet 2378. fructibus delectatus 431 hostes non timet 82. luctalis 2357. 2441. libidinosus 2291. quæ prodigia victoriæ nabuerit 1459. ualetudine prospera 337
Ioannis R. Aragon. lex uestaria 2353. mors pia 3038. tolerantia 2161
Ioannes XIIII. R. Arag. apoplexia mortuus 528
Ioannes XIIII. R. Arag cadit dissimis manibus 296 præ gaudio uitā recipit 843. 347
Ioannes R. Armeniæ eremita 4127
Ioannes R. Boemiæ auarus 2506. 2515. Brandenburgensem ditionē recuperat 2462 Carolo IV. F. inuidet 108. cæcus 343. in acie cæsus 540 strenue pugnat 2150. 3848. 3849. cœnobium extruxit 4143. fidus in Henricum D. 3341. hæreticos punit 4175. intemperans 2206. latrones tollit 2150. legislator 1567. mortem non declinat 2069
Ioannis R. Boemiæ expeditio sacra 4182. in patriam amor 43
Ioannes I. R. Castulonensis equi lapsu interit 498
Ioann. R. Franc. à simulatione alienus 2841. ab Anglis capitus 800. ab hostibus diuisus 771. in comitio [illegible] Eduardo III. affidet 1005. fœdus cum Eduardo III. [redacted] tatem ofit 236. 2968. fides in pactis 3544
Ioannes R. Græcorū Amurathis consilium spernit 2020
Ioannes I. R. Lusitaniæ liberalis 2357. terrarum situs mutilgandi cupidus 1216
Ioannes II. R. Lusitaniæ paratus pro suorū salute sanguinem profundere 3307
Ioan. Rhetus à mente capto confossus 476
Ioannes Robacius latro 3572
Ioanni Roberti R. Scotiæ F. [redacted]
Ioannes [redacted] Hussitarū legatus 742
Ioannes Rodolfi D. Austriæ F. conspirat contra Alberti I. Imp. 831. 2794. cundē occidit 3538. pœnitentiam agit 136
Ioannes Ruffus archiepiscop. Pontifici numum aureum mittit 594
Ioannes Russus Sigismundo insidiatus 1968
Ioannis Sambuci liberalitas 2413
Ioannes Saxo poeta Germanicus 1155
Ioannes Scala historicus 1586
Ioannes Scotus à discipulis occisus 3503. animo linquit solitus 229. Realium auctor 1177. graphis cōfossus 486. chymista 3798. philosophus [redacted] libri exusti 1029
Ioannes Scotus [redacted] sepultus [redacted]
Ioannes Scotus, [redacted] milia baptizauit 3694
Ioannes Scylax historicus 1589
Ioannes Sebastocrator prudenter elabitur 1743
Ioan. Segobriensis Arabicē doctus 1088. 1103. confutator Alcorani 1541. monachus 4127
Ioannes Semeca I.C. 1575
Ioannes Sepusius febre obiit 523. certat cum Ferdinando de Pannonia 895. in R. electus 721. eius fœdus cū Solymanno 857. sententia de amicitia 1728
Ioannes Sigismundi Imp. spurius 1061
Ioan. Sleidan peste obiit 524
Ioannes Smmstheus fidus in R 3302
Ioan. Stalkoper medicus 1238
Ioannes a Stāpis longæuus 308
Ioan. Stridelij tuberculum sub lingua 349
Ioan. Stumpfius historicus 1586
Ioannes Stutinius mecœnas Oporini 2559
Ioannes Suercheri F. Caroli præsidis coniugē rapit 2282
Ioan Suisset fleuit cū sua inuēta non intelligeret 237
Ioannes Tarnouius Vladislao diuortium diffuadet 148
Ioannes Teutonicus in diuersis locis linguarū usus 1526. umbriā patris euocat 1524. ciuitē locus in sua nobilitate offerenda 2962. 2987
Ioannes theologus Minor in carcere detrusus 2846. feuerus in reprehendendo 2827 eiusdē apologia in sacerdotes 2954
Ioannes Tilius historicus 1580
Ioannes Traiectensis episcopus 4107. diuinitus doctus 3766 omne baculi episcopus 1434
Ioan. Trithemius abbas rusticum bellum prædixit 1271. historicus 1586. magus 1510
Ioan. Turonius historicus 1566
Ioannes Turlon iudex ad tribunal Dei uocatus 1354
Ioannes de Turre ob eiusdem ordinis Cardinalis creatus 968
Ioannes Valderus typographus 3714
Ioannes Valius fortiter dimicat 2139. ob fortitudinem honoratus 3379
Ioannes Varadiensis episcopus monachus factus 4117. luxuriosus 2477. in supellectilem 2475
Ioannes Venetus maledictis 2925
Ioannes Vicecomes ecclesiā & rempub. sibi asserit 2552. 3792. prudens in Pontifice reconciliando 1728
Ioannes Vicentinus speciei religionis dominatū captat 1[illegible]
Ioannis Vitrij ædes [redacted] infestatæ
Ioannes Vitclefus 4096. libri exusti 1030
Ioannis Vitellij fortuna 3902. parentes obscuri 951
Ioannes II. Vngariæ Comes altero lumine exoculatus 342
Ioan. Vngenad. Baro sepultus 569. Turcis testamentū excudit 2413. prudens in propaganda fide 1673
Ioannes Vpsalensis Christiernum regno exuit 3794
Ioannis Vulodici tolerantia 2161
Ioannes Zimisca Imp. clemēs in captiuos 2674. ferre reprehensionē Polycuchi 2818 fugā simulat 1805. legatos per castra dūxit 1875. Mauchiados Iouet 3246. opē diuina uictor 1[illegible] de Roxolanis triumphat 1013. ferreno sub latus 509 eius effigies in nomismate 4332. triumphus 4349
Ioannes Zisca [redacted] 2103 Boemiæ regno præficiendus mortuus 537. hostes illa quera 1842. hostiū armenta auertit 2905. hostium equitatū inutilē reddit 1884. oculis cassus 341. 343. 345. in morte iocatur 2951. pellem sibi detrahere iubet 134 peste obiit 524. ex prēda capit telas aranearū 594. eius imago in porta Thaborensium 984
Ioannes tres de gloria victoriæ contra Mahumetē contendunt 2530
IOANNICIVS Bithyn. sub uleus 3658. monachus 4118. se ligauit catena 4164
IOANNINVS Carazolus Roseus Ioannæ R. amanuensis 3670. ignobili loco natus, clarus euadit 955
Ioanninus Sanguinacius medicus 1241
IOAS R. à seruis suis confossus 471. ægrè fert Zachariæ admonitiones 2865. assentatoribus auscultat 2859. defectionis pœnas dat 3182 idololatriā fouet 3177. ignominiosè sepultus 1024. ingratus in Deum 3197. ingratus in Zachariā 3598. mores mutat 3875. Rex optimus 1601 septimo anno in R. uectus 715. solus cædi superstes 313. templum reparat 3075
Ioas Israelitarū R. dux fortis 2081. Elisæum ægrum uisitat 2894. Hierosolymæ captæ muros diruit 1027. quale omen victoriæ habuerit 1453. tributum indixit 598. eius uarij casus 3902
IOATHAN idololatriā fouet 3177
IOBVS à dæmone uexatus 337. ab

337. ab impiis nō corruptus 3040. ab uxore derisus 210. clemēs erga inimicos 2671. confitetur peccata sua 2818 X liberos amittit 663. 500. diabolo non cedit 2108. doctrina & exemplo liberos instruxit 3760. fœcundus 409. 1057. humanus in pauperes 2901. indulgens in filios 2799. longæuus 308. [redacted] 78. 189. patiens co[redacted] pauper 629. 634. pecoribus diues 611. pius 3037. poeta 1142. suarum calamitatum causā anxiè perquirit 3196. uitat adulterium 2262
Iobi amici diuinationis periti 1468. certamen cum amicis & Deo 1538. fiducia in Deū 3046. hospitalitas 2372. lacrymæ 238. opera pietatis 3041. patientia 2157. 2171. 4891. pœnitentia 3082. 3084 uarij casus 3902. uxor fida marito 3334. morosa 1064
Iobum amici consolantur 197
IOCASTA infelix mater 3926. mortē sibi intulit 461
Iocastæ argumentum physicū 1225. preces 178. infelicitas 3930
C. IOCVNDI pueri saltatoris epitaphium 390
IODAMIA in lapidem obriguit 456
IODOCVS ob eleemosynā centuplum accipit 2382. salutationes honorificas fugit 2536
Iodocus Britanniæ rex humanus in bruta 2904
Iodocus Marchio Brandēburgensis barbatus dictus 294
Iodocus eremita 4050. aquā elicit 1517
IOIADAS Pp. Athaliam occidi iubet 3437. è templo eductam 3075. idola tollit 2998. Ioam instituit 3773. longæuus 308. in regum sepulcro condritur 574
IOEL & Abia Samuelis filij degeneres 1074. iudex corruptus 3483
Ioel propheta 1336. magister castitatis 2252
IOLAEA, ludi 4221
IOLANTA Balliua CCC. filios & nepotes uidit 1057
IOLAS Antipatri F. sepultura caruit 1023
Iolas Bithynus herbarius 1221
IOLAVS amasius Herculis 52. animosissimus 73. Athenienſib. supplex factus 3382. Herculis auriga 3694. senex in aciem prodire conatus 2722. uxorem uetulam ducit 871
Iolai fides in amicos 3315. monumentum 574
Iolai liberi semper 41
IOLĒ cadit ex alto incolumis 317. 326
ION ædituus 3655. Apollinē patrem uocabat 3116. puer expositus 311. quietis amās 40. regnum recusat 2541. ultionis cupidi is 2738. Xuthi filius ex dono Apollinis 286. eius de Apolline iudicium 1497
Ion Athenienſib. us auctor religionis 3108
Ion & Dorus fratres dissimiles 1076. gentem suam Ionas de se appellauit 690. in mari periit 511. [redacted] ditor 3576
Ion Chius Athenienses donat fictilibus 2441. poeta uinosus 2240. tragicus & Lyricus 1130
IONA insula sepultura regū Scotorum 3966
IONAS propheta 1337. à cete absorptus 321. comprophetis suis inuidet 111. cum Domino expostulabat de benignitate 2646. inobediens Deo 3195. irascitur hederæ 91. preces exauditæ 3048
IONADABVS suis uinū interdixit 2216
Ionadabus Thamari consiliū dat amatorium 1939
IONATHAN Abiatharis Pp. F. Absalomi conatus Dauidi indicat 152
Ionathas Annæi F. pontificatum renuit 2533
Ionathas Matathiē F. Apphus dictus, dux fortis 2082
Ionathas Machabæus D. ludęorum fœdus cum Rom. & Antiocho renouat 857. contra gigantem 211. crudelis 2771. seuerus 2707. monile aureum ab Alexandro Epiphane. accipit 1002. uincit parua manu 1042. à Niceano re captus 801. Alexandri Epiphanis amicitia usus 1017 ob fortitudinem auctoritate pollet 972
Ionathæ Machabæi infelix commercium cū Rom. 3923
Ionathæ Iud. D. Antiochus ex auro bibendi potestatē facit 1001
Ionathas Iudæus eucharistiā profanat 3226. pseudopropheta 1317. textor 3696. uiuus exustus 480
Ionathas Sauli F. Dauidem liberat 1713. ducente Deo Palæstinos uincit 1051. Dauidē solatur 196. fidelis in Dauidē 182. 3315. guttat mel contra iussum patris 3460. irascitur patri 236. patrē Saulū reprehendit 2830. cū paucis uincit 1042. Palæstinos cedit 2144. quo omine Palæstinos inuaserit 1453. 828
Ionathæ Sauli F. cum Dauide amicitia 834. fiducia in Deum 3046. preces exauditæ 3050. eidem Dauid ter supplex factus 994
Ionathas Vzielis filius 1312
IONES adulatores 2854. Bacchica saltatione delectati 2984. bellaria inuenerunt 2230. in conuiuiis coronati 2242. Herculis simulacrum ad se trahere conati 1369. de finib. disceptant 618. 705 liberi mali, serui boni 68. Liberi patris signum colunt 3156. loquaces 225. μακρολόγοι 132. Milētū occupāt 590 molles & inceperātes 2204. molles in labore 421. 3844. studiis dediti 4065. terrā in tres partes diuidit 1257. unguentis primi usi 2341
Ionum & Chiorū certamē de statua Herculis 2392. colonia 624. cōfœderatio 854. fides in Darū 3304. humanæ uictimæ 4211. iuramētū 143. migratio ex Attica in Asiā 387. mores 3731. ritus in sacris 3149
Ionia ob cœli temperiem nobilis 3991
Ioniæ templa 3961. thermæ 3946
Ionica emigratio 4042. modulatio 1290
Ionium mare unde dictū 696
IONICVS Sardianus medicus 1235
IONIVS Honorium sacramento adigit 185
IOPAS citharœdus 1280
IOPHON degener 1074. patrem accusat 3517
IOPHONTES tragicus 1150
Ioppe euersa 639
IOPPE Andromedę uincula ostendit 612. 943
IOPPENSIVM uiduarum fletus 237
IORAMVS Iudæorum R. ab uxore idololatriam didicit 241. 1065. alienigenā uxorē ducit 869. fratres occidit 3534. plus uxori quàm prophetis paret 3595. torminū dolore confectus 321. 3182. apostata 3172. eius filij à tyranno interfecti 464. libido regnandi 2598
Ioramus rex Israelitarum diuinitus aqua reficitur 327. fagitta periit 484. sine pompa sepultus 1023
Ioram Israelitarū R. amor in populū 3308. crudelitas in Eliæum prophetam 2738. fœdus cum Iosaphato R. 857. preces exauditæ 3048. triumuir turba oppressus interiit 517
Ioramo R. Syros fugisse leprosi nunciant 154
IORAS R. hosti cedit 1878
IORDANES archiepisc. Rauen. historicus Alanus 1586 eius auus notarius 3712
Iordanes Saxo facetus 2949. Gallicæ linguæ imperitus 1089. monachus 4120. pauperi uestem largitus 2427.
Iordani Vrsini clementia Columnius seruatus 2676
Iordanus fl. Christi lauacro celebris 945. 3944
IOS Homeri sepulcro uenerandа 945
Ios & Smyrna similes 1071
IOSAPHAT Auenir castitatem conseruat 1394. 2255
R. Indiæ eremita fit 4050
IOSAPHATVS R. constituit Iudices 3255. Deo gratias agit 3057. fœdus cum Achabo facit 3210. idola tollit 3095. idololatriā fouet 3177 ieiunat 2215. Syros uincit 1048. pius rex 1601. populū rectē docet 2999. religiosus 3035. uestitum mutat 440
Iosaphati R. amicitia cum Ochozia & Achabo 857. 3923 exercitus numerosus 608. fiducia in Deum 3046. preces exauditæ 3050. 3056. regnum pacificum 852
IOSBERTVS uocem recipit 349
IOSCELINVS Comes Edessanus æger aciem instruxit 3849. Armenij filiæ uim infert 2279. captiuitate libera tus 776. dux prudens 1639
Ioscelini apud hostem existimatio 970
IOSEPHVS ab Arimathia Christum ad sepulturā petit 3044. Senator Hierosolymitanus 747
Iosephus Barnabas 694
Iosephus Cumia I. C. & typographus 1202. 3714
Iosephus D. Iud. fratris filiam in uxorem ducit 874 Iudæ consiliū cōtēnit 2029. æquus in exactione uectigalium 3346. saltatriculā amat 2314. eius septē filij Hircano fratri inuident 108 filius Hircanus II. clariss. 1062
Iosephus eremita 4055
Iosephus Hebræus medicus 1236. baptizatus à Basilio M. 1243. 3007
Iosephus Herodis patruus pro ditor 3576
Fl. Iosephus historicus 1584 sectas Iudæorum inquirit 3612. doctus & bellator 1203. milites à direptione continet 1800. Galileæ præfectus captus 801. diuinitus seruatus 331. imagines superstitiosas tollit 3066. libros sacros petit 3073. hostium machinas inutiles reddit 1886 legatus Titi 745. prudens in fallendis excubiis 1760. prudenter pericula euadit 1710 sacerdotis uinculis liberat 3071. somnium interpres 1383 Tiberiensis in fide continet 1801. Vespasianis imperium uaticinatus 1436. seditiones cohibet 2637. statua donatus Romæ 980. uinculis liberatus 762
Iosephi familia antiquissima 939. prudentia in exploratis insidiis 1696. ueritas 1590. fides in amicos 3315. ob uirtutē auctoritas apud Vespasianū 970. securitas ueritatis 2815. urbanitas remunerata 3384
Iosepho ueritatis testimonium datum à Vespasiano 988
Iosephus Indus historicus 1587
Iosephus Christi nutricius Deo carus 555. faber 3694. Herodis tyrānidē fugit 796. 1387. Mariā deserere uoluit 1199. 3065. fidus ei ga eam 3330. in somnis iussus fugere in Aegyptū 1406. 1491. iussus redire 1492
Iosephus Iacobi F. patriarcha adulteriū uitat 2253. ex Aegypto deportari uoluit 4474. 569. in Aegypto annonæ præfectus 4027. carceri includitur 804 è carcere eductus 973. copiam simulat 1875. 569. domino fidelis 3336. domus Pharaonis præfectus 749. exemplū temperantiæ 3738. formosus 286. fratriū uitia cauet 1680. fratres accusat 3262. ulciscitur 1690. à fratrib. uenditus 817 fructus cōgregat 749. 2464 iniustè accusatus à Putipharis uxore 3475. mortuū patrē osculatur 522. luget 98. obediens patri Iacobo 328 Potipharæ filiā cōsequitur 877. præ gaudio flet 237. Saphnathpaneas dictus

682.Sichemæ sepultus 574.
somniator dictus 1343.3734
somniorum interpres 1306
1541.1406. thesauros regni
Aegyptiaci auxit 597. torque aureo & anulo à Pharaone donatus 1002. uestе byssina ornatus 778. 992. 1001
Iosephi clementia erga fratres 2670. prudentia in fame arcenda 1677. fratres æmuli 115.natalis 4041. posterorũ gratitudo 3354. somnia 1431 tunica uerticolor 437
Iosephus Tobiæ F.Iudæis Ptolomæum R.recõciliat 3297. munerib.sibi deuincit 2434
Iosephus Zachariæ F.inobediens Iudæ 3506
IOSIAS R.in acie cæsus 539. Hieremiæ prophetæ inobediens 3209.idola tollit 3095
Iosias mortuus lugetur 96.Pascha celebrauit 3077.4042. peccatis populi immortuus 3926. Pharaoni transitũ negat 3610. pius 1601 3035. pseudoprophetarũ cadauera refossa cõburit 1023.puer religiosus 3740. sagitta periit 484.templũ purgat 3075
Iosiæ R. fernor in religione 2998 3002.fletus 237. pœnitentia 3081.sacrificium magnificum 2432
IOSIDVM mos in sacris 4217
IOSINA R.Scotor. medicus 1239
IOSVA à Domino electus 710.contribulib. suis partũ portionem dat 3272. diuina ope uincit 1049. 1051. dux bonus 1607 fortis 2080. exploratores Hierichuntem mittit 4028. gratus in Raabam 3356. Haim urbẽ capit 1901. Hiericho urbem circumit 4028. Hoseas prius dictus 695 hostes elicit 1865. inuidet duob. senibus prophetantibus 110. Iordanẽ transit 1517.1771. longæuus 308. moritucus Israelitis præcepta dat 557. populo legem commẽdat 3003.punit mẽdacium Gabaonitarũ 3417. religiosus 3037. rex prudẽs 1639.reges XXXI interficit 1054. sacrilegum Achan punit 3092.saxum sub quercu erigit 702. speculator 3671. Thamnathsaram ædificat 2462. ueritatis causa seruatus 2845. ueritatis studiosus 2886
Iosuæ fides in confœderatos 3311.imprecatio 190. apud Israelitas auctoritas 966. natalis 4041.præda ex Hierichunte 623. sepulcrũ 574. sortilegiũ 1361. uisio 1460
Iosua orante Sol & Luna consistunt 3052
Iosuæ & angeli certamẽ 1532
IOTHAMVS ex tributo diuites 598. eiꝰ imprecatio 190
IOTAPATA euersa 639.excidij prædictio 1485
Iotapatenus quidam tolerãs 2163
Iotapateni se mutuo interficiunt 2062
IOTAPE magus 1330
IOVIANVS uel Iouinianus Imper. ab anu reprehensus 2831.in Imp.electus 717. imperium recusat 2541. pacem redimit à Persis 775.841 pro cerus 276.omen breuis imperij 1417.1439 1445
Imp.electus 4032. obiit 4026. importunè mortuus 562. incerto genere mortis periit 563. ob stultitiam reprehensus 2886. pacẽ redimit 2063. templum Antiochiæ comburit 3097.uapore extinctus 311.ueneno sublatus 505
amãs concordiæ 2663. contra assertatores 2836. bibliothecã Iuliani concremauit 3819.cruditate periit 503.cõstãs in fide 3038. Constantini cadauer portat 3685.diis sacrificare noluit 3074.doctus 1198. ecclesiis reditus restituit 2430
Iouiniani Imp.studium in Arij dogmate tollendo 3034
Iouianus Pontanus astronomus 1264.Alfonsi R.præceptor 3759. ex genesi Ferdinando Daualo prædixit 1269. ingratus in Aragonũ 3603.historicus 1585.tubicinem carleno donat 1734
Iouiani Pontani amor in sororẽ 58.filius degener 1076. frugalitas 2225
Iouinianus hæreticus 1320. eius stylum obscurum D. Hieronymus ridet 1096
IOVIS Capitolini sacerdotes Constantini lepram sanguine infantum curant 2939. templum incentum 648
Iouis consilia uxoris Iunonis concubitu euersa 2295
Iouis epulum 4037. feriæ celebratæ 4039
Iouis Latialis templum 4306
Iouis mons 3964. tẽplũ 4026
Iouis Palatini templum exustum 4027
Iouis prophetæ à carnibus abstinent 2217.3139
Iouis ædes dicata 4031. augurium aquila facit 1456.Cultori sacrum 4027.dij assurgũt & occurrunt 994
Ioui Feretrio Romæ sacrum 4030
Ioui Liberatori ludi habiti 4036.uictimas cædunt Romani 4034
Ioui Orieus cessit 616
Ioui Pistori ara posita 4031
Ioui Statori templum conditum 4032
IOVITA Secundum militem ecclesiæ membrũ fecit 4170
IOVIVS falsorum deorum templa euertit 3097
I P
IPHICLVS Phalanthum decipit 1660.1876.uelocissimũ 386
Iphicli sepulcrum 574
IPHICRATES Athenienſis Abydenos infestat 1865.alienа tractat 3790.Athenienses ab impetu cohibet 1785. auxilia simulat 1872. capituos in acie collocat 1782. castra metatur 1822.Chios ad societatem cogit 1879. classem conseruat 1816. Crinippum opprimit 1858. declamator 3823. defectores punit 1805.delatorem reprehẽdit 1699.deorum ornamenta uendit 3232. dux clarissimus 950. 2087. prouidus 3848. prudens 1640.exercitũ maiorem aut minorem simulabat 1863. gratus in milites 3368. hosti elabitur 1774 1776. 1780. hostẽ capit 2145. hostem fugientem non retinet 1875. hostem fallit 1778. 1783.1859. hostium equitatum inutilem reddit 1883. hostes eneruat labore 1840 mora hangit 1851. insidiantes obruit 1835. iudices deterret 94. iusiurandum eludit 1952.Lacedæmonios impruito adoritur 1859. Lacedæmonios & Thebanos conciliat 1831. locum capit 1900. milites obedientiam docet 3299.militibus calciamenta soluit 1814. quartã retinet 1803. nimiũ sibi ipsi placet 2850. pecuniam cõparat 1825. peditum arma mutat 1812.proditionẽ suorum impedit 1894. proditores deprehendit 1803. regionẽ sticiulosam superat 1773 Samum diripit 1860.seditionẽ prohibet 1808. sine prælio hostes fugat 1877. studiosus eloquentiæ 1182. suos incitat 1795.suos milites cõfirmat 1792.1793. suis uictoriam promittit 1786.1789. sutoris filius 3710. Thraces cædit 1861. in Thracia uixit 242. uigilem dormientem transfixit 1784.urbem occupat 1898
Iphicratis bellica prudentia 1651.castramentatio 1821.cõfidentia 2811. 2840.2841.2843 cuctatio in prælianda 1759. disciplina militaris 1655. distinctio aciei 1763.exilii 105 prudentia in dignoscendo fortes à timidis 1739.1765. in egestate 1718. in infamia auertenda 1705. tessera 697 tolerantia frigoris 1770
Iphicrati nomina obiecta 4359
Iphicratem Pharnabazus æmulatur 112
Iphicrates Ratuarius 3704
IPHIGENIA cędi erepta 314 insomnia negligit 3195 Diana Tauricæ sacerdos 741. gloriæ studiosa 2548 mortẽ depreccatur 38. 191. pro patria immolandam offert 3279 3592. semetipsam eripit 194 supplex patri Agamemnoni 184
Iphigeniæ infelicitas 3930.iudicium metaphysicũ 1499. lactyniæ 239.pietas erga patrem 3321.sepulcrum 575.uotum castitatis 2256
IPHIS amauit Anaxaretem 52.infelix pater 3926. senectutem odio habuit 67. se suspendit 517
Iphidis senis querela 197
IPHO.Vide Iuo.
IPSITHILLA meretrix 2318
I R
IRAS Cleopatræ R. constrix 3665
Ἱερωσύνη iudicium 4309
IRENÆVS episcopus 4103. martyr in cloaca mortuus 558
Irenæus historicus 1585
Irenæi cuiusdam collectanj F. reuixit 564
IREN pueros mordet 254
IRENE amica Basilij Trapezuntis P. 55
Irene amica Philadelphi F. 2319
Irene Andronicum maritum repudiat 882
Irene Cratini F.pinxit 3701
Irene Imp.abortiuꝰ [redacted] 1367.
Constantinum F. excæcat 3478.3523. exulat 792. imperiũ administrat 751. mariti Cõstantinũ deflet 3333. mœrore obiit 494. in monasteriũ relegata 788.patiens delectionis 2174.Tryphoni ad uitero impetiũ astruit 2278. sterilis euasit 411
Irenes Imp.astus in obtinendo regno 2001. iusiurandũ 145.sæuitia in filium 2789.
Irenes castitatem defendit angelus 2254
IRINGVS legatus perfidus 3574
IRMENTRVDIS Comitis uxor de Altorf,fœcũda 410
IRMINA monacha 4130
IRNERIVS I.C. 1573
IRVS mendicus 673. nuncius 3663
I S
ISAACIVS Angelus à fratre captus 800.æmulus Andronici Comneni 2578. aeris mutatione mortuus 481. ambitiosus 2571. apri pectro territus 92.auarꝰ 2509 cædem confitetur 2837.crudelis 2783. in Aspietã 2743. 2766.in captiuos 2745.in caput Branæ 2756. excæcatus 345.imaginum cultor 4146. inhumanus erga legatos 2037.ineptorũ consilijs parebat 2034. liberalis 2356. D.Michaelis ædẽ instaurauit 4140. motiones odit 2970. munificus in pauperes 2362.pius in fratrẽ 3389. prodigus 2389. in eleemosynis 2482.in regnũ restituitur 731 sacra profanat 3177.3231 sacrilegus 3213. seditionib. ob ignauiã exagitatus 915. sordidus in nuptias 2489. sumtuosus 2480. Xenodochia constituit 2405. eius supplicatio 3133
Isaacius Comnenus ædem S. Teclæ erexit 4140. Aaronẽ occidit 3463. castus in coniugio 2262. 2269. ex uenatione apri in morbum incidit 3677. impius in præceptorẽ 3504.monachus 4120 ruinam quercus euasit 326. ab uxore diuertit 2268.spectrum apri forma uidet 788 1422
Isaacius Sebastocrator dux imperitus 3649
ISAAC Benimiram medicus 1236
Isaac monachus 2538.4123. assiduus in orãdo 3055. clemẽs in fures 2691.in percutientẽ 2683. Valenti Imp.infelicia prædicit 2827.1475
Isaac patriarcha à Deo benedictionem accepit 3897. altare ædificat 3074. conciliatur Abimelecho 840. 971 coniugium dissimulat 147. Deo carus 3035. Abrahami hęres 599.ferina delectatus 407.filiis benedicit 178. Iacobum osculatur 252. indigenam uxorem ducit 868. insidias fugit 1708. iurgia cauet 2661. longæuus 308. oculis captus 4891.obediẽs patri 3321.loco uictimæ sese offert 2056. pro Rebecca Dominum orat 76. eam luget 99. eius natalis 4041. nomen unde 234. 685. Palæstini ei inuident 106
ISABELLA Ferdinandi Aragonij F.in partu obiit 491
Isabella Lusitana Carolo V. nuptit 872
Isabella Ferdinandi R. uxor lingua Latina delectatur 1102.nere,suere,acu pingere perita 3697. Iudæos pellit 3163.abstemia 434. iustitiæ studiosa 3276 prudens 1639 seuera 2719.templa instituit 2405.tolerans partus 2159. ulcere pudendorum mortua 322
Isabella Vng. R. regis filia,soror,uxor,mater 3900
Isabellæ Balduini sororis infelicitas 3928
Isabella Fusca libidinosa 2294 Luchinum maritum ueneno sustulit 1962
Isabellæ Montaniæ fides in Ioannem Aragon. R. 3305.
Isabella Ratignana stuprum fugit morte 2328
ISADAS nudus cõtra hostes pugnat 3736. à Lacedæmoniis corona donatus 1003
ISÆI Bethlehemitę filij robore & forma insignes 1062
ISÆVS orator 1119. Demosthenis præceptor 3759.formosam non aspexit 2255
ISAGORAS de potentatũ contendit 2571
Isagoras tragicus 1151
ISANTHES intẽperans 2205
ISAVRI latrones 3567
Isaurenses in ignem se conijciunt 477. eorundem metus mortis 2059
ISBOSETHVS R. à suis interfectus 471. in lecto 534
ISCHOLAS uel Ischolaus bellicosus 2088. pro suis se morte offert 3287. hostibus elapsus 1779. naues conseruat 1816. proditionem suorum cauet 1802. confidens contra machinas 1874
ISCHOMACHVS uxori persuadet ne fucis utatur 2333
ISDIGERDES R. Christianos persequitur 3238. magos decimat 3089. fides in tutela 3350. eius fides apud Arcadium Imp. 969
ISELASTICA athletarum 4323
ISETVM 4067
ISFREDVS episc. cæcum sanat 347.miracula non cogitatus fecit 1517.ieiunat 2216
ISIACA festa 4037
Isiaci sacerdotes 3177.4188
ISIDAS Gythium portum occupat 1895
ISIDORVS Alexandrinus presbyter 4111. eius umbrã reuerti gentiles 1018
Isidorus Cynicus Neronem liberè reprehendit 2831
Isidorus Hispalensis episcopꝰ 1316.historicus 1584.1586. 1587.. Mahometi scelera ex Physiognomia præsagiuit 1223. quos auctores probarit 3820.negat esse Antipodes 1258
Isidorus Pelusiota monachus 4121.1122.multa scripsit 3825
Isidorus Ruthenus Archiepisc. redemtus à Turcis 776
ISIS Aegypti regina ab Aegyptiis & Suetis pro dea culta 975.1988. bono odore corporis 281. cerealium inuentrix 3625. fratrem & maritum luget 99. legifera 1564.4361.de mariti cęsi corpore certior facta 152.mariti membra colligit 258.567. de sepultura prospicit 1991. medicinæ plurimum contulit 1230. superstitionis auctor 3106.4187
Isidis oraculum 4195.sacerdotes lenones 2287. sacerdotes raduntur 3141
Isidis sacris initiati 3108. carnibus abstinent 3139
ISLANDIA butyro salito abundat 3989.crebris spectris referta 3999. fontes cerui siæ sapore habet 3946.fontibus abundat 3943
Islandiæ prata amœna 3943
Islandi episcopum suum colunt 4103.grati in occisores ferarũ 3363. longæui 308
Islandis bona communia 616
ISMAEL Abrahami F.bonus sagittarius 393. longæuus 308
Ismaelis natalis 4041
Ismael Nathaniæ F. coniurat contra Godoliam 828. Godoliam occidit 935 perfidus in hospitem 3513
Ismael Sophus.Vide Hismael.
Ismaël Rabbi obesus 279
ISMAELITÆ. Vide Saraceni.
Ismaelitæ aromatum mercatores 3679
Ismaeliticorũ Pontificum maiestas 3143.4225
ISMENIAS legatus ad Artaxerxem 744. prudens 1641 anulum ad pedes regis adorandi abiicit 304.1733. gratitatem patriæ tuetur 2555
Ismenias choraules peritissimus 1281. docuit ita canendum,ita non 3752. 3755. facetus 2966. Ischiadicos sanat 360.plures cantu sanatã testituit 1292.in quendã tibia ridiculẽ canentẽ 1286. gemmis digitos ornabat 2629
ISMENODORA Bacchonẽ rapit 2283
ISOCASIVS liberatę loquẽdi iudicium effugit 2844. patiens captiuitatis 2177
ISOCRATES alienus ab artis suæ ostentatione 2526. Carei loquacitatem carpit 2889.causa cur Persæ à Macedonibus uicti 1130. eloquens 1107. gratis docet 2339.gratus in præceptores 3309.Lagisces cõsuetudine usus 2292. longæuus 337. mortem timet 79. XC. anno inedia periit 561. LXXXIIII.anno Panathenaicum scripsit 3827.3828. orationem uendit XX talentis 2462. Philippum ad bellum incitat 2042. inter pocula quid dixerit 2907. quibus rebus in dicendo caruerit 1112. quibus rebus discipulo opus fore putarit 3744.thetor 1114.1125.scortorum amator 2313. senex scribendi genus mutat 3871 statuam Olympiæ meruit 979.stipem sacrymans à discipulis accepit 428. timidus 73.tragedias scripsit 1151
Isocratis de Athẽniensium ciuitate iudicium 1915. de discipulis 1962. de thetorica 1118. nimia diligentia 3858. oratio numeris referta 1110. paupertas 670. salutandi forma 170. tria actæ uitæ monumenta 1601
ISOTA docta 1201
ISRAEL: Vide Iacobus patriarcha.
ISRAELITÆ à Domino desiciunt 3173. à serpentibus occisi 475. ab Ethnicorum connubiis sibi cauent 3087 ab exploratoribus territi 4033. abstinent certis animalibus 2217. Aegyptios mutuo fraudãt 1720. ex Aegypto migrarunt 4043. Ammonitas & Moabitas odio habent 3432 aquarum inopia laborant 430. arboribus frugiferis parcere iussi 1814. arcam fœderis profanant 3225.arenam & lateres ferre coguntur 3685. in Assyriam abducti 4043.auxilij diuinis spe excitabatur 1789. bellis exercitati 3769.3780.3812. Beniamitas deleuit 913. Beniamitas elicitum 1665. captiuitate liberatæ 777. Chananæos & Palæstinos auertantur 3087.calumniatores uirginalium punitunt 3438. confitentur peccata 2819. 2837. coturnicibus uiuunt 431. capta arca lugent 102. caput puluere conspergebant 262. carnes in deserto petunt 3193. circumciditur 3060. defectores 3582. desertores puniunt 3448. Deo cari 855. Deo hymnũ canunt 3058.dextro oculo priuati 341. Palæstinos & Amorræos uincunt 1052 1053 diuinitus nutriuntur 428. diuinitus seruati 777. diuino auxilio hostes uincunt 1048. diuino instinctu pugnãt 1049. Domino inobẽdientes 3246. Domino uota soluunt 168. Dominũ uiderunt 4031.dona offerunt Deo 3058.3076. in medio Iordanę XII saxa erigunt 978. exploratores ad Canaan mittunt 4018.4031.famẽ premũtur 634. filios inobẽdientes lapidant 3435. fornicãtur in Ephodo 3160. fortes à timidis separant 1765. fratri semen excitare iubentur 3437. in funere corpora lacerare prohibiti 261. Gabaam occupant 1901. Gallis castrametati 4018.gratiin Aegyptios 3356 3371.in Iedeonem 3360.hospitales 2874.humani in hostẽ 2899 idololatras lapidant 3089. ob idololatriã captiui 3182. puniuntur 3181.ieiunãt 2215. 2216.igne absumti 475. immunes à ministerio domestico 770. cũ improbis uersati 3814. inermes uincunt hostem 1045.ingrati in Deũ 3167.in Gedeonem 3599. in Mosem 3598. inobedientes Domino 3195.Iordanẽ trãsiẽt 4028.lateraij 3706. legem ferunt, ne rex in bellũ proficiscatur 1763. leprosi Syros fugant 371.liberos rectè instituunt 3000. liguritores 2238. locupletissimi 614. lugent & timent 2152. manna uiuunt 430. in Mediam abducti 4037. Mosen lugere desinunt 4028.munifici in pauperes 2360.murmurant 2231.3502.4030. ollas Aegyptias desiderant 74. Pascha celebrant 4042. 4080. peccata deflent 237. peste pereunt 541. in Pharã contra Mosen coniurant 926. de Pharaone submerso triumphant 1009.plagiarios puniunt 3453 prospera ualetudine 336. pugnaturi flent 238. puniunt adulteria 3457. adulteras coarguunt 1361. 2273 recensiti 4018. rident Ezechiã 3207.Sabbathi uiolatorem lapidãt 3064.factilegi 3218. fornicationes puniunt 3404 semel manumissi contemnentes serui fiunt iteri 818. serui in Aegypto 810. siccitate premuntur 632 spiritos eiuitate non donant 3464. sub quibus iudicibus pacifici 852. suorum malis non condolẽtes 2924. suspicios 138. timent Aegyptios 2152. timidos segregant 81. uati Obedo parent 3063. uicti uictores 1044 uindices pudicitiæ uxoris Leuitæ 2721. uirgines consertant 3381. uitiosos non admittunt ad sacerdotiũ 3463.uitulum erexerunt 4032.4081
Israelitarum cum Amalechitis bellum æternum 916. asyla 3997. cum Beniamitis pax 117. calamitates 3925.3926. calcei traditio 257:castramentatio,1821.circumcisio 4028 clementia in hostes Beniamitas 2671. in Iudæorum uxores & liberos 2679. delectus 4341.4342. in deserto fletus 239. dies azymorum 4029.diuortij ius 4360. donaria sacra 2430. exercitus numerosus 608. expiationes 3688.exploratores XII mendaces 2860. exploratores timore correpti 93.feminæ Beelphegor colunt 3151 fides in peregrinos 3390.in testimonio 3351. fœdus contra Beniamitas 836. homicidarum asylũ 773 humanæ uictimæ 4211. humanitas in aues 2903.in mortuos 2905 in seruos 2896. immunitas à bello 769 infelix cõmercium

cium cum Palæstinis 3923. instituta iustiff. 3899. Iubilæus annus primus 4014. iudices iniusti 3483. iudices sacerdotes 4310. iudicium temerarium 2024. Iurisprudētes 2560 lex de matrimonio contrahendo 875. liberalitas erga pauperes 2426. misericordia in Beniamitica tribum 116. cum Moabiticis mulieribus congressus 868 mos in conspuendo leuiro 254. in ducendis seruis 873. munificētia 2355. in donariis 2432. Phylacteria 1673. pœna homicidij 3450. in falsos testes 3443. pœnitentia 3080. præda 600.594
Israelitarum pontificum auaritia 2496. priuilegia 4077. preces 177. 4082. exauditæ 3050. primogenitorum ius hæreditatem adeundi 784. prudentia in matrimonio contrahendo 1676. publici hostes 916. pudor circa excretiones 2882. regnum à Saulo cepit 4645. regis eligendi ratio 727. regib. multas uxores habere interdictum 883. religio 3015
Israelitarum sacerdotes funeribus non licebat contaminari 770. 4077. perfidi 3547. uirgines tātùm ducebant 868
Israelitarum sacrificium magnificū 2432. sacrificia 4082 4083. sacri redditus 4082. seditiosorum contra Mosen pœna 3922. serui anno iubileo manumissi 772 seruitus 4944. feueritas 2717. spes uana uictoriæ 75. stimulus ad uirtutem 1680. strages 546. studium in religione propaganda 3031. superstitio 3109. tributum 812 uestitus 4083. uestes in deserto non detritæ 436.622. uictoria incruenta 1045 unguentum sacrū 4081. in uxores imperium 4361
Israelitis carnium esus in deserto exitio fuit 2240. clades Syrorum à leprosis nūciatur 134 habitus mutatio à Mose interdictū 441. multitudo equorum interdicta 2420. mutua auxilia præstare dominus præcepit 2884 odium in finitimos mandatū 2751. promissio à Deo facta 3040. sacra uasa tangere interdictū 3074. terrā uendere Domini legē interdictum 4318. uentus coturnices attulit 4030. uestis lana & lino texta Domino interdicitur 441
ISSA acclamatio 251
ISTEVON R. Thuisconū architectus diligens 3659
ISTHMICÆ coronę ex apio texuntur 1002
Isthmij ludi 339. 4220. uictores 406
ISTRI Venetorū baiuli 3683
ISTRINA R. doēta 1002. 1199
ISVARDVS monachus 4124 eius uitæ 4155

I T

ITACHII episc. perfidia in testimonio 3093
ITALIA à locustis infestata 634. à muribus 633. aluminis fodinas habet 3972. colico afflicta 353. fame pressa 656. 657. felix 3895. Gregorij XI. reditu felix 1055. fertilis 3994. ab histrionibus seditionibus implicata 934. literaturam Græcam accipit 3894. marmore abūdat 3968. metallifodinis scatet 3969. munita 3997. olea abundat 3973. potentia herbarum referta 3975. terræ motu cōcussa 632. 1467. unde dicta 3983
Italiæ bibliothecæ 3818. calamitates 3925. 3926. cladis prodigia 1471. 1472. 1477. famis prodigia 1487. felicitas 3896. gaudium interfecto Constante II. Imp. 104. interfecto Maxentio 70
Italiæ inundatio 631. multæ pecuniariæ ex pecore 811. pestis 543. & 544. siccitas ingens 632. 4045. tempestas magna 630. turres fulmine diruta 650. urbium politia 4349. 4350
Itali à seruitute liberati 771. amuleta gestant 1545. Bugrones dicti 1035. in ciuitatem à Romanis uocati 4243. cōiuuas esse respuunt 243. diē à solis occasu incipiūt 4008
Herulorum tributarij 813. liguritores 2232 militaria signa curris infigebant 1794. pacis conditiones stultè respuunt 2019. quām amātes studiorū 1209. sapientiæ studiosi 1211. summi strenam dāt infimis 2884. tributarij imperio 812
Italorum annus 4012. blanditiæ 2811. certamen cum Hispanis & Gallis 2120. colossi 2470. conspiratio contra Germanos 830. contra Venetos 837. contentio cum Gallis 2530. crudelitas 2757 2706. exercitus numerosus 609. famuli munera nō accipiūt 179. mores 3731. mos in funerib. 4321. in sacris 4217. in sponsalibus 4370. origo 4242. prudentia in sedādis discordiis 1689. robur è ciuibus 1767. sacra 3151. seditio ob scortum 893. obstinantia 907. strages 552. superstitio 3113. frugalitas 2270. uictoria contra Saracenos 1381
Italæ mulieres abstemiæ 2219 3393. insanæ agitantur 19. mulieres magicæ 1525
Italica uina 3977
Italicæ factiōes crudeles 2787
Italicum frumentum 3978. oleum 3976
ITAMVS miles ob morbum audax 3770. 3844. 3849
ITHACA Physconis amica 2319. cum placat 2657
ITHACENSES leporib. carent 665. 3987
Ithacensium asylum 3997
ITHOME Iouis nutrix 3666
Ithomes castellum munitissimum 3956
ITHVREI sagittarij boni 393

I V

IVARVS R. arum emit 1721. crudelis in Hellam 2737
IVBA R. ambit sedem honoris 1196. euphorbium inuenit 1231
Iuba R. & Petrius se mutuò conficiunt 2062. seuerus in desertores 3402. sibi mortē cōsciuit 460. eiº captiuitas fortunata 4893
IVBELLIVS Taurea impatiens seruitutis 2190
IVBIVS Paciacus M. Crassum in spelunca seruat 2373
IVCVNDVS Herodis R satelles 3668
IVDÆA à locustis infestata 634. ab hostibus domita 808. fame afflicta 3923. inclyta palmis 3974. sub Simone Pp. quieta 852. terræmotu concussa 636. uastata 637. fames 654. inundatio 630. pestis 543
Iudæus quidam à canibus dilaceratus 474. à Christianismo deficit 3174. à dæmone metallico infestatus 789. à paralysi liberatº 361. eucharistiam profanat 3235. se Alexādri Herodis F. fingit 195. 4 lapides preciosos reperit 593. libellū in concutiate rupis reperit 1377. miraculò se in igne seruatus 1357. perfidus in mutuo 3550. in fornace diuinitus seruatus 323
Iudæi cuiusdā fraus 1976. 1000º in imperitos medicos 2952
Iudæo pudēda amputata 522
Iudæi absolutis Hierosolymæ ōnibus festum egerunt 4035. ab ædificatione tēpli Hierosolymitani prodigiis deterriti 1495. ægrè ferunt Petrū cu Cornelio congressum 3165. Ægyptæ R. acclamant 251. Alexandro patrēc renuunt 3274. alienigenas uxores dimittunt 878. 4039 Antiochū & Antiochū III. Idus Mart. uincunt 1068. à M. Antonio III. auro liberi facti 777. aquilā Herodis deiciunt 3169. auari 2501. aures obturāt 262. aurū deuorant 173. 1719. Babylonē abducti 4043. Babylonia & Anglia & Roma pulsi 790. in Balsamūm sæuiunt odio Romanorum 106. bellis obiecti 471. blasphemi in Paulū 177 Boemis Hussites auctores belli cōtra Catholicos 2729 à captiuitate liberati 759. carne sulla abstinent 2217. ob censum seditiosi 969. Christianos persequuntur 3259. 3140. Christi sacrē uerberantur 254. Christo & Christianis infesti 67. Christum calumniantur 2927. 2935. ad Christū cōuersi 3009. 3008. 3010. 3012. Christum lingua exerta salutat 232. crucēcidūtur 295. 3140. à congressibus Christianorū exclusi 1033. cōspuūt contra Paulū 829. crucifixi 489. decepti oraculo 1510. Deo gratias agunt 3657. Diocæsariani libertatis cupidi 75. diuinitatis nomina suis nō imponūt 697 dona templo offerūt 3159. DCC à Vespasiano in triūpho ducti 4346. duri in Alexandrū 2925. elephantis obiecti 321. 472. Eliaū prophetā interficiunt 3201. excidiū Hierosolymæ quotānis deplorarūt 102. ab exilio Babylonico reuersi 4037. expiationis festū celebrant 4036. fame laborant 429. fame mortui 503. in Gallia capti 4033. præ gaudio flent 237. hæretici martyres 2184. Herodem falsò accusant 2861. Hieremię inobedētes 3209 horas nōctis in quatuor partes diuidebāt 4008. humani in hostē 2899. ob idolatriā puniti 3182. ieiunāt 2215. 2216. Iesum calūniātur 2855. ignorātes Christū crucifixēre 27. imagines Christianorū profanāt 3227. immunitate donati à Xerxe & Alexandro 758. imprudenter deficiūt à Romanis 2018 inhumani in Israelitas 2941 in totū orbē dispersi 614. Iobannis ęmuli 110. Ionathālū gēt 96. Israelitarū malis nō codolēt 2924. Iudæis nomina remittūt 2370. Iudā Machabæū lugunt 96. Iatrocinātur 3569. legatos Rom. uiolant 3607. libellos repudij quauis de causa uxorib. dabāt 4360. libris sacris reuerentiā exhibēt 4081. in ludibrius caluitiū faciūt 262. magnifici in sumtu tēpli 2463. Matathiā lugent 96. mēdaces 2849. mille martyres 3015. miraculis Christi comitānt 1351. Mosē deplorant 96 munifici in pauperes 2428. ob neglecta Sabbatha puniti 3234. numia replentur distupti 502. nomē Dei Tetragrāmaton honore prosecuti 3044. nomina sua mutāt 695. olidi 281. Omēlapidāt 3206. Pascha celebrant 3077. 4042. Paulū in tēplo occidere nolunt [illegible] peregrinos eiciūt [illegible] dignę pœna [illegible] Petri æmuli [illegible] 14. Pilati [illegible] uerētur 3162. à Cn. Pōpeio multati 811. populū à pietate auertūt 3171. à porcis abstinēt 66. primū & ultimum mēsis diē celebrābāt 4020. pro tēplo soliciti 3076. puerū quotannis mactant 4213 religiosi 3032. 3035. Roma pulsi 67. Roman. tributarij 809. à Rom. deficiūt 3582. Romanis sacrificant 1001. 4083. Sabbathum religiosè colūt 3077. 3160. 3161. sacræ stolæ custodes 1007. saltant prope uiculū 391. Saulū lugent 848. scalas hostium lubricant 1843. Scythopolitanos seruant 3894. seditiosi 914. 915. 928. seruitutē Babylonicā libertati præferunt 808. seueri in Adonibezecū 2716. simulacra habere nolūt 4081. D. Stephani uerba ægrè ferunt 110. D. Stephanū falsò accusant 2857. Stetnebergenses eucharistiam profanant 3226. tēpla euertunt 3215. tēpli Hierosolym. restaurationē aggrediūtur 4035. tēplū absolunt 4019. templū Beli reparare nolūt 3076. à Tito in crucem acti 489. uagabundi 241. ueri in histo-

historia 1591. uersionem LXXII. laudant 2822. à Vespasiano superati 318. Vespasiano tributarij 812. Vincēte festum celebrant 4029. uiui exusti 477. unde dicti 690. uxores alienigenas dimittunt 4018
Iudæorum æmulatio in Christum 105. 107. in gentiles 110. in Ioannem ibid. affinitas cum externis gentibus 869. amicitia cum Rom. firmata 4035. 4042. anni initium 4011. in Antipatrum odium 61. auaritia Hierosol. 2517. bacchanalia 4027. calamitates 3926. 3930. cladis prodigia 1486. confessiones 2819. constantia in religione 3075. 3110. 3860. in superstitione 3117. crudelitas in Rom. 2749. & Christianos 2739. 2740. desperatio salutis 2059. dies ater 4028. dies festi 4042. dies intercalares 4027. donaria sacra 2430. duritia in Christum 2920. factiones seditionem mouent 933. festa 3078. 4080 4081. fides apud Antiochum Magnum quanta 969. & 973. fœdus cum Simeonijs 836. ieiunia 3061. & 4032. imprecatio stulta 2016. iudicia incepta de Deo 1504
Iudæorū legatis à C. Iul. Cæsenatum ingredi cōcessum 1001. luctus 97. 99. malitia in iudicando 2023. mos lugendi 99. mutua odia funesta 902. Nudipedalia 3073. perfidia in uendendo 3550. ploratus 237
Iudæorum pontificis fides in Darium 3312
Iudęorum pontificis ornatus 703
Iudæorum pontifices 4078. 4079
Iudæorum preces exauditæ 3049. 3050. redemtio 4018. regni duratio 4046. cum Rom. bellum 902. sacerdotes auari 2496. comam tondere iussi 298. à Tito uitā deprecati 2058. sacerdotū uestitus 437. fletus 239. sacrificia 4038. cum Samaritanis certamen 1533. cum Syris 913. sectæ tres 1533. feueritas in hostes 2707. ob statuam tumultus 893. strages 546. 548. synodus 4082. peregrinationes 4082. studium in reparando templo Hierosol. 3180. ob templum Hierosolymitanum absolutum gaudiū 83. uictoriæ 4022. uota 3204. 4082. zelus contra Paulum 3208
Iudæis à Nicanore ius ciuitatis Antiochenæ datum 833 characteres Mahumetici inscripti 1031. excidiū à Hieremia prædictum 1479. libido exitialis 3918. miles pudenda ostendit 1030. potestas facta interficiendi inimicos 4031. prodigia cladis 1477. uiscera aperta 521
IVDAS apost. dæmones pellit 1541. Pauli comes 1307
Iudas Ezechiæ F. latro 3569
Iudas historicus 1583. Antichristi aduentum prædixit 1511. ineptè 1592
Iudas Iacobi F. diem renouationis altaris instituit 4018. magister clementiæ 2657. Thamarem nurum cremare uult 3404. pacta connubialia non seruat 3554. eius anulus 304. fidus in fratrem 3326. pius in patrem Iacobum 3325
Iudæ tribus prerogatiua in diuisione terræ sanctæ 618
Iudas Ischariotes auarus 2515. 2518. Christum prodit 146. Christum osculatur 253. ingratus 3197. laqueo uitam finit 517. 2058. perfidus in Christum 3503. tumoribus periit 526. eiusdem temerarium iudicium 2025
Iudas Machabæus Antiochi exercitum uicit 4027. audax 2151. bibliothecam restituit 3816. cadit 2153. Deo gratias agit 3057. disciplinæ militaris magister 1651. diuina ope uictor euadit 1050. dux fortis 2081 in duobus bellis nō orauit 3196. 3858. hostes distrahit 1846. humanus in mortuos 2905. ieiunat 2215. inermis uincit armatos 1045. militum auaritiam punit 3410. muros Hierosolymis ædificauit 4039. cum paucis uincit 1042. quale omen pugnæ ceperit 1473. religiosus 3031. sabbathū religiosè colit 3077. Seronis exercitum diuino auxilio fundit 1048. seuerus in Ephronitas 2717. in hostes 2707. sociorū consilia contemnit 2029. in somnio uictoriam præuidit 1459. suos somnio incitat 1789. templum profanatū lustrat 3075. 3913
Iudæ Machabæi auctoritas 966. dies festi 3078. fiducia in Deum 3046. fœdus cum Rom. 857. funus honorificum 956. gestus orandi 3054. infelix commercium cum Rom 3923. negligētia in orādo 3858. preces exauditæ 3050. uictoria incruenta 1045
Iudas Sariphæi F. Herodis aquilam deiicit 904. 4081. 3472. uiuus exustus 480. ob cædem eius seditio 905
Iudas Settensis diuinandi peritus 1508
Iudas Thaddæus apost. 1307. Abagarum R. ab elephātia liberauit 3048. martyr 3021. munera renuit 2451. Zelotes cognominatus 684
IVDICIS in Gallia uxor præ gaudio mortua 159
Iudices iniusti excoriati 501
Iudices Israelitæ graues causas ad sacerdotes deferunt 1909
IVDITHA Manassis cōiugis morte infelix 664. uidua casta 2269. fortis 2079. frugalis 2225. à Bethuliensibus uisitatur 999. Bethuliensis reprehendit 2823. 2830. ieiunat 2216. formæ studiosa 286. ornata 297. patriam seruitutis periculo liberauit 3031. ab obsidione 3296. Olofernem interficit 1834. saltat 391. oleę ramo caput coronat 1003. Deo gratias agit 3058. offert dona 3076. à Iudæis lugetur 97
Iuditha lacrymæ 239. gestus orandi 3050. 3054. taciturnitas 227. uictoria illustris 1044
Iuditha monacha 4128. à dæmone uexata 365
Iuditha Othonis F. à Bizetislao Vdalrici F. adamata 55
Iuditha Imp. reprehensiones ægrè fert 2864
Iuditha Rodolfi Cæs. F. in partu periit 491
Iudithā R. Poloniæ cupida prolis 77
IVELLINVS Armenius apostata 3174
IVGVNDIS martyr 3001. & 3020. maritum ad Christū conuertit ibid. & 3333
IVGVRTHA R. Massanabilis F. nothus 1060. primæ ætatis rudimenta quæ habuerit 3737. ob crudelitatē exosus 905. dominandi cupidº 2598. ducis cæde hostes terret 1878. fastus 2950. ab urbe discedēs respicit 233. seuilis 2976. medio loco excluditur ab Hiempsale 1003. patrui filios interficit 3538. semper inclinato die præliatus 1783. patiens carceris 803 2177. extra patriā mortuº 560. in carcere 535
IVLIAS ab Herodis uxore appellata 3950
IVLIANA martyr 3019 uirgo à satana tentata 2110
Iulianæ Constantinopol. constantia 3033
IVLIANVS Didius Imp. Vide Didius Iulianus.
Iulianus Iuliani auunculus aram profanat 3222. iliaco morbo periit 521. phthiriasi 526
Iulianus Imp. apostata 3172. 3173. ab ædificatione templi Hierosoly. prodigiis deterritus 1386. 1495. ambitiosus diademate uius 85. ambitiosus 2571. auarº 2503. 2515. cui auctori plurimū tribuerit 3820. contra auspicia pugnat 1549. barba rara 294. blasphemº in Christū 3190. 3191. debita condonat 2456 Capella uocatus 688. Castellū circumsedit 1844. celebs 2270. Christianos doceri uetat 3774. cōfēdē morte plecti uetat 216. Christianos persequitur 1944. 3237. contra Christū libros euomit 3177. clemens in Nebridium 2674. in Thalassium 2682. consilia suorum spernit 2021. à Constantio Augusto adoptatur 718. eiusdē hæres 599. continēs 2255. doctº 1197. dux fortis 2095 egregius Imp. 1603. exercitū simulat 1871. extra auesq; rimatur 1413. in fluuiū pręcipitare se uoluit 1989. fontes sacris inquinat 1944. fridę haustu mortē sibi accelerat 430. Gallo fratri diuimilis 1076. in Imp. electus 717. impietatis pœnas dedit 3186. ab incerto auctore uulneratus 563. Iudæos fouet 3177. iustus in iudicando 3278. legatos uiolat 3607. magię studiosus 1331. 1544. milites fugientes multat 3402. militū nomina hostis inscripsit 1787. mortem suam ominatur 1417. multas uictimas mactabat 3150 Nebridio dextrā subtrahit 255. super Nicomedia flet 116. noctem in ira tempora diuidebat 3841 3851. noctu Constantij Imp. mortē cognoscit 1426. parcus in seruitia 2420. Paulū calumniatorē punit 3418. à Persis occisus 4031. 4032. puer pręcocis eruditionis 5772. quo omne Imp. ludus 1439. religionē timuit 1062. 3173 ob religionē tēperans 3140. seuerº in Alexādrinos 2723. signū in [illegible] 1934. spectacula negligit 2989. suma purpurata 226. somni uoluptate magnam deliniprestit 72. studiosus historiæ 1594. urā flamā pro Hæmorrhoyssæ tubiliten 2189 subditis auctor impietatis 3172. suis uictū [illegible] 1497. tumultuosus in bibliotheca 2410. suos æmulationē accendit 1786. superstitionis magister 3106. culpa eui diēs 226. tēpla gentilia Christianorū cultui consecrat 3806. titulos tentat 2555. à tormētis abstinendū parauit 2736. totius orbis pestis 3025. uasa sacra profanat 3229 uinum ad uotum uidit 1422
Iuliani Apostatæ cædes cōgenie stellarum descripta 1377. 1408. calidissimū cōmentū 3807. cognomina 695. in Constantinū conuitia 204. cōtentio de imperio 2663. diadema 699. mors à milite prædicta 1368. orationē milites scutorū fragore cōprobant 257. peregrinatio 3883. simulatio 145. somniū 1442. prodigia 1469. thesaurarius periit 3182
Iuliano Imp. anº prędicit 1401 oraculū de victoria 1509. prodigia imperij 1438. breuis imperij 1553. 1484 cladis 1477
Iulianus Cęsarinus Cardinalis à militib. cęsus 467. à naiculatore 467 fœdus uiolāt cum Turcis 3545. iudex Christianę religionis 742. legatus 743. inter mortuos uiuens 3821. Varnensis cladis auctor 3473
Iulianus caupo 3681
Iulianus centurio fortiter pugnat 2146
Iulianus comes Muzam in Hispaniam euocat 3497
Iulianº Hospitator dictº 2899 parricida 464. 3518 portitor 3684. pœnitens 1403. 3083
Iulianº I. C. discere cupit 3172
Iulianus legatus filię stuprum ultus 2330
Iulianus martyr 3020. eius coniux uirgo 2267

Iulianus Medices armorũ peritus 2147. honorificè elatus 959. in patriam reductus 760. Rom. ciuitate dõnatus 834.3787. in templo occisus 558. eius cædes causa belli Hetrusci 906
Iuliani Medicis institutio 3762
Iuliānus medicus 1234
Iulianus Pomerius ad Christum conuersus 3008
Iuliani rhetoris successorum contentio 1127
Iulianus Saba eremita 4053. mortem Iuliani prædixit 1408
Iulianus Septēsis crudelis ob stuprum filiæ 2774
Iulianus sophista 115
Iulianus Theurgus magus 1334. Theurgica uersibus scripsit 1141
Iuliani cuiusdam duellum cũ Montanesio 2120
IVLINVM emporiũ celebre 3955
IVLIS honos histriones aluit 1154
IVLI unde dicti 668
IVLITA martyr 3018
IVLIA Augusti filia canos euellit 300. femur nudat 2324. causam reddit, cur patri similes procrearet filios 2979. docta 1200. lanificium exercet 3696. libidinosa 2293. longæua 310. luxum excusat 2862. 2892. luxuriosa 2740. metu obiit 495. in partu perit 491. relegata 795
Iuliæ Augusti F. responsum prudens de cultu 1705
Iulia honorificè elata 960
Iuliæ defunctæ laudatio 961
Iuliæ C. Cæs. F. fides in maritũ Pompeium 2195. 3333
Iuliæ fides in fratrem L. Cæsarem 3327
Iulia Comes capite truncata 319
Iulia gens MCC annis duraunt 660
Iulia lex in repudiã & prodigos 3412. 3458. de libertinarum coniugio 873
Iulia uirgo crucifixa 489
Iuliæ duæ ambæ adulterij damnatæ 1071
Iuliæ Mammeæ prudẽtia 1038
Iuliæ Calendæ Venetis sacræ 4144
IVLIVS Africanus historicus 1583
Iulius Agricola terret insulanos 1874
Iulij Atticij mendacium 2857. 2860
C. Iulius Cæsar abstinens munerum 2455. aciem instruit 1855. adulatoribus delectatus 2859. 2860. adulteria coercet 3404. Aegyptios in fide retinet 1805. ærarium recludit 1827. ære alieno pressus 669. Alexãdri Magni æmulus 112. 1589. 3804 3808. 3819. Alaudam legionem habuit 1766. ambitum inhibet 2527. ambitiosus 2568. 2570. 2625 2632 & 2634. ambitiose triumphum dimittit 2635. ob ambitionem exosus 2581
C. Iul. Cæsar ambitiosus in honore asserendo 2647. animo linquitur 351. annum emendauit 1266. 4042.
M. Antonius riualis 113. Aquilæ non assurgenti irascitur 2637. Aristonem amauit 3375. arma tractare docet 1814. Asianis tributum remittit 2457. auxilia intercipit 1839. Britanniam gemmarum causã adit 74. Britannorum equitatũ inutilem reddit 1883. Brutum quanti fecerit 1635. Cadurcorum ciuitatem siti urget 1905. caluus 292. Catonem auaritiæ insimulauit 2856. in Catonem mortuum scripsit 2938. censum ciuium egit 4324. certat prodigalitate 2389. χρηματοφοιτοις 2497. ad Ciceronẽ de analogia scripsit 1088. cinædus 2304. circum fecit 2405. clemens in milites 2668. in Pompeium 2696. Cleopatræ amore uictus 2312. climacterico occisus 561. Clodium accusat ob uiolata sacra 3168. comitiali libertatis 351. à coniuratis interfectus 465. 4023. 4027. consulatũ gessit continuum 734. contemnit auspicia 1549. 1550. corona laurea donatus 1004. cur Cæsar dictus 270. à Curione obiecta toga seruat 331. in deorum numerum relatus 977. Dictator creatus 4038. perpetuus 743. dictenia æquo animo fert 2892. diremit nuptias prætorij uiri 3269. diuinos honores admisit 2589. doctus 1196. dominandi cupidus 2603. dux eloquens 1121. fortissimus 2093. prudens 1640. epilepticus 550. equitandi peritus 399. equum honorat 2473. Euripidem legit 3767. X legatos habet 4255. facetus 2950. falsum delatorem punit 3418. fame hostes conficit 1905. fluuiũ transit 1771. 1772. frequentibus uictoriis felix 1054. Galbæ reprehensiones ferit 2820. Galliam castellum occupat 1899. Gallorum falcatas quadrigas inhibet 1883. Gallos fundit 1865. Gergobiã oppugnat 1894. Germanos inclusos emittit 1876. ponte aggreditur 1838 gladiatorum munus exhibuit 2447. Gnidiis immunitatem dat 3390. in Græciam contra Pompeiũ traiecit 4024. Græcorum patronus 206. gratus etiã in infimos 3362. gratus in militem 3356. habitu ignoto Pompeium persequitur 3862. historicus 1585. 1586. 1588. disertus 1117. histrionum studiosus 1173. honorificè sepultus 957. hostem opprimit celeriter 1850. castris exuit 1903. distractum adoritur 1846. impeditus religione aggreditur 1876. importuno ipsis tempore 1852. hostes amicos reddit 1851. hosti elapsus 329. 1778. 1780. hostiũ consilia impedit 1861. humanus in conuiuiis 2908. in milites 2896. in mortuos 2906 in Oppium ægrum 861. & 2894. Imperator appellatus 679. indulgens in coniuratores 2802. in ianua cubat 2338. iniquus iudex 3483. inopinatam mortem omnibus præfert 1416. 1561. & 1919. insidias non timet 2169. inspectoribus usus 161. in integrum restitutus 732. iræ occasiones fugit 2661. Isthmum adortus 2400. in itinere, bello, & spectaculis legebat 3841. & 3842. ius anulorum militibus concedit 29. ius in certam formã redigere conatus 1577. legem de maritandis ordinib. tulit 4363. libellum coniurationis sectiũ edifferentẽ legere negligit 3822. liberalis in populum 2436. libertum punit ob adulterium 3405. libidinosus 2289. per literas agere inuenit 3802. ludos separatim edidit 1990. luxum castigat 2334. lytron duplex toluit 2371. è mari seruatus 324. medicos ciuitate donauit 1247 in mediis conatibus mortuus 3880. memoria felici 33. metoposcopus 1222
C. Iulius Cæsar milites auro & argento ornat 1813. consolatur 194. plectebat 3425. Quirites uocans seditionem sedat 974. spe præmiorum animat 1789. eorum amorem aluit 1800 fidem implorat 29
C. Iulius Cæsar Molonium audire uoluit 3764. multas feminas corrupit 2311. munificus in milites 2436. munificus in spectacula 2448. & 2476. murum ædificat 2407. nando flumina transit 387. natali occisus 561. naufragium non timet 2169. nube fallit hostes 1778. à nulla belli occasione abstinuit 3840. de Octauio benè sperat 3761. orator 1121. & 1123. ostentat opes 625. ouans urbem inuectus 4025. cum parua seruitio 2420. patiens mortis filiæ 2180. paucitatem simulat 1864. pecunias à piratis recipit 1718. & 1720. Pharnacem primo aduentu suo fudit 3246. quatuor horis debellauit 1054. piratas ultus 2713 pœnas facinorum auxit 3256. πολύφαγος 886. Pompeij interfectores punit 3432. Pompeij literas comburit 1724. Pompeij mortem dolet 198. & 2678 Pompeio inuidet 111. Pompeium Crasso reconciliat 847. Pompeio Pœno pedem osculandum dat 232. & 2923. uincit pontifex & augur 750. & 4033. pontificatum ambit 2595. populi fauorem affectatus 2999. à prædonibus captus 803. liberatus 771. primus amphitheatrũ posuit 2405. prodigus in munera 2483. in spectacula 2476. in uenerea 2325. & 2483. puer ambitiosus 3738 puer liberalis 3738. prodigia cædis habet 1421. omina uictoriæ 1419. & 1458. quid optarit 191. quinquies triumphauit 101. Roma excedere prohibitus 823. Romanum forũ construxit 2406. sacerdos 4188. sacerdotij repulsam patitur 732. scribit eruditè 3828. seditiones compescit 1809. in senatũ intersectus 558. senescens cunctatior in præliando 1759. senex fortunam non tentauit 1915. seruorum opera usus 1767. seuerus in coniugem 2707. in roũ iuratos 2718. in piratas 2719. simulat exercitum 1871. fauorem in Pompeium 146. simul legebat, scribebat & dictabat 3711. siti confectus 418. spectrũ sistulatoris uidet 1346. spreto nuncio interficitur 3918. Spurinæ consiliis non paret 2029. statuam æream promeretur 981. sterilis 411. studiosus astronomiæ 1263. suo exemplo sæpè milites incitauit 1786. & 1787. suos confirmat 1794. 1796. & 1797. ad pugnam incitat 1787. & 1789. à pugna continet 1897. suorum consiliis superatus 2034. suorum uigilantiam excitat 1784. suis spem fugæ intercipit 1795. suspiciosus 138. testimoniũ dicere recusat 155. tolerãs laborum 3852. triumphat 4022. ualetudine prospera 337. uerecundus 2883. uias sternit 2406. victus victor 1044. XXIII. plagis confossus 525. uincit loci opportunitate 1843. uini patcissimus 2224. uoti compos factus 3900. urbem Romã populosam reddit 4229. urbis pomœria producit 781
C. Iul. Cæsaris ambitio 2635. iulatus 2622. amor in milites 47. annus 4012. Anticato 2575. de Antonio & Dolabella iudicium 1916. aquæductus 2411. assus in obtinendo principatu 1998. auctoritas & munificentia 999. audacia 1874. cædis præsagia 1378. cædes prodigiis denunciata 1412. castra 1821. & 1822. in Catonem inuidia 107. clementia 2693. in bellis ciuilibus 2673. in Brutum 2694. comitas 2881. confidentia 2813. & 3855
Caij Iulij Cæsaris confidentia contra Pompeium 1874. conspiratio cum Pompeio 829. constantia 3866. contuma 2438. & 2439. copiæ numerosæ 609. crudelitas 2784. & 2786. cura, ut honestè cadat 88. eloquentia 1107 equus cũ binis ungulis 1441 equus

equus pedib. humanis 1438 exercitus peste liberatus 371 felicitas 3896. fides in clientes 3351. in uxorem 3331. fletus 239. 240. fœdus cum Pompeio 844. frugalitas 2221. 2225. generis splẽdor 949. genius belli 1758. 1855. grammaticæ studiũ 1104. habitus militaris 4339. hæredes 625. hostium strages 548. immoderata lætitia ob prouinciam decretã 2050. inuidia in Catonem Vticensem 107. iudicium de Pompeio 1927. lex de ducendis uxoribus pluribus 2275. de prouinciis 3255. lex iumtua ria 2229. liberalitas 2356. luxus mollis 2340. 2341. & 2344. luxus in picturas 2475 milites fidi 3301. celeres, ueloces 1851. monarchiæ duratio 4046. de mutuo decretum 3275. natalis 3913. 4033. & 4041. omina 1454. palma 1445. pietas in matrem 3319. pœna in parricidas 3436. pons in Arari 2406. prodigalitas 2386. 2484. pronunciatio 1111. prudentia bellica 1653. prudentia in literis mittendis 1761. in occultandis literis 1762. in Roma populosa efficienda 1722. in tuenda uictoria 1734. sepulcrum asylum 3998. seueritas 2724. somnium 1426. 1442. spectacula 2447. sumtus in uillas 2471. suspiria 234. tessera 697. triumphus 4345. 4346 de Pompeij liberis 4344. tolerantia 2160. turris apud Laringum 1820. victoria contra Pompeium 1043. uotum de morte 174. uestitus 438. uestitus militaris 438. uxores quatuor 866
C. Iulio Cæsari Gallia in quinquennium decreta 4013. Imperatoris prænomen à senatu datum 4244. I. bellus coniurationis Cassiani index oblatus 153. 698. supplicatio decernitur 3138. eo mortuo Sol toto anno pallidus fuit 1380
Iulius Cæsar Scaliger medic⁹ 1237. de poetica scripsit 159 Pyrrhichiæ salcationem repræsentat 390. eiusdem confidentia 2838. de poesi censura 1162
Iulius Camillus à leone seruatus 322
Iulius Capitolinus historicus 1588
Iulius Centurio humanus in Paulum apost. 2902
Iulius Cordus historicus 1588
Iulius Drusus suas ædes omnibus perspicuas esse uult 133. 1679
Iulius Fortis hospitalis erga Pontanum 2374
Iulius Frontinus catarrhosus 351. de stratagematis 1589
Iulius Gallicus causidicus in Tiberim præcipitatus 1123
Iulius Herodes Atticus. Vide Herodes.
C. Iulius Hyginus astronom⁹ 1263. bibliothecarius 3656 grammaticus 1092.
Vergilij censor 1099
Iulius Lupus frigoris impatiens 2186. mortis 2187
L. Iulius Libo triumphat 4025
Iulius Mansuetus à filio interemtus 30. 464
Iulius Maternũ superstitiosus 3113. tragicus 1152
C. Iulius medicus medicationi immortuus 537
Iulius Iuliano Medici posthumus natus 664
Iulio Medici ignotus uir apparet 1450. literæ occultæ prudenter allatæ 1762
Iulius mensis antea Quintilis dictus à Iulio Cæsare denominatus 696
Iulius Paulus I. C. 1573. coryphæus iureconsultorũ 681
M. Iulius Philippus. Vide Philippus.
Iulius Phrygius pauper 667
Iulius Pollux grammaticus 1092
Iulius Pomponius Secundus prodigus in uino 2483
Iulius Proculus Romulũ ueũ factum uidit 1392. prudẽter eius cædem tegit 1725
Iulius Rufus carbunculo periit 526
Iulius Sabinus prudens in periculis 1711
Iulius senator martyr 3025
L. Iulij trib. pl. familia Annales cognominata 682
Iulius Viator hydrope liberatus 371. in senecta non bibit 434. finis perfert 2216. uitæ cupidus 38
Iulius Vitellius turpem deditionem facit 2152
Iulius I. Pp. cœmeteria extruxit 2409. notarios instituit 3712. studiosus historiæ 1593. Nicenæ fidei defensor 4101
Iulius II. Pp. auarus 2506. belli studiosus 2080. 3791. belli studiũ ridiculè defendit 2978. Pp. electus 712. facetus 2954. febre obiit 523. Gallis infestus 60. præ gaudio liberatus febre 84. gratus in Heluetios 3366. Guidum cardinalatio indignũ dicit 3066. legem ambitus promulgat 2528. Ludouico XII R. Christianissimi titulum eripit 1034. perfidus in Venetos 3510. Italiæ liberator dictus 679. à fisti pro mortuo habitus, reuixit 3865 tormento penè iugulatus 325 se tyranni fidei temerè committit 2069. tyrannos in ordinem cogit 2128. Venetos censuris diuisque liberauit 4176
Iulij II. ambitio ob pontificatum 2595. audacia ingens 2149. cadauer resosũ 1023 coniuratio contra Venetos 837. in Ludouicum XII R. odium 918. in Gallos 60. perfidia in Venetos 3544. pertinacia 3869. prudẽtia in pontificatu 1741. & 1757. statua Bononiæ detecta 1028. strages 552
Iulius III. Pp. in adolescentẽ propensus 3612. febre obiit 523. à medicis iugulatus 467. Iubileum celebrauit 4144
IVNIA Claudilla ex partu obiit 491
IVNIANVS Maius somniorum interpres 1343
IVNIAS nobilis apostolus 1307
IVNIPERTVS R. clemẽs in Alcuinum 2690. monita ægrè fert 2863
T. IVNIVS filiam prostituit 2286. Tigillinum iniustè seruauit 3614
P. Iunij statua 981
Iunius Bassus, asinus albus 1646
C. Iunius Brutus triumphat 4024. 4034
D. Iunius Brutus flu. Lethen transit 1771
Galecos uicit 4031
L. Iunius auspicia negligit 1548
L. Iunius Brutus bene de patria meritus 3288. Carneæ deæ sacrum fecit 4031. crudelis in filios 3927. seuerus 2705. 2718. eos supplicio afficit 3291. humanas hostias tollit 3166. insaniã simulat 146. 1710. oraculo iussus matrẽ osculari 1446. 1675. orbus mortuus 663. statua donatur 983
Iunij Bruti colonia 587
C. Iunius Bubulcus triũphat 4033
M. Iunius Dictator creatus 4248
D. Iunius Iuuenalis satyricus 1152. exul 793
Iunius mensis unde 696
D. Iunius Pera triũphat 4025. 4036
Iunius Pisciculus simulacrum amauit 2301
Iunio Rustico philosopho ita tua posita 980
Iunius Syllanus ob desidiam pecus aurea dictus 1207. 1648. repetundarum reus 3563
A. Iunius Valens fortissimus 384. plaustrum sustinet 392. & 395
IVNO Herculi infesta 3915. insidiatur Semele 1968. sine maris congressu parit 413. sterilitate liberata 354. Veneri uterum contrectat 1525
Iunonis Laciniæ templũ 4192
Iunonis Samiæ delubrum asylum 3997
Iunonis templum conflagrat 648. unguentum 2341
Iunoni Monetæ ædes dicata 4031
IVNONALIA festa 4027
IVO Brito omnium aduocatorum lucerna 1123
Iuo Carnotensis episc. 4109. confessor religiosus 3035. inter sanctos relatus 975
Iuo Cracouiensis episcopus suæ ecclesiæ metropolitica dignitatem recuperat 213
Iuo Britannus I. C. 1575
Iuo legatus Pp. excommunicat Rodolfum comitẽ 3438
Iuo presbyter suum obitum prædixit 1409. filium matri conciliat 2657. missam canit 4169. humanus in auem 2904. ieiunat 2214. concionaturo fluuius cedit 4093
IVPITER auctor adulterium 2273. bonus rex 1601. à capra educatus 428. diuinos honores affectatur 1988. Ganymedem rapit 2282. gratus in Prometheũ 171. humanis carnib. uesci prohibuit 3799. incestuosus 2308. iugare iumenta primus docuit 3626. Ledã & Danaem uiolat 2311. libidinosus 2289
IVSSO tyrannus 1624
IVSTINA à marito zelotypo occisa 2791. 3528
Iustina Theodosiũ M. ad bellum excitat 1755
Iustina martyr 3017. crucis signo dæmonem fugat 1532. & 4172
IVSTINVS Comes astu imperium adeptus 1997
Iustinus historicus mẽdax 1591
Iustinus I. Imp. diuinitus liberatus 330. faber lignarius 3695. humili loco natus 954. pastor 3661. Persis aurum soluere recusat 851. Arianos eiicit 3034. Christi natiuitatem colit 4144. hæreticos punit 3090. sine prole 663. tollit Amantium 3414
Iustini Imp. donaria 2432. fides in legatis soluẽdis 3330
Iustinus II. æs alienum dissoluit 2370. Curopalates dictus 686. Pelagianus 3183. in phrenesin delapsus 15. 3186. mœrore obiit 493. Tiberium adoptauit 865. podagra obiit 522
Iustini iunioris Auaritia 2498. amor in Sophiam uxorẽ 51
Iustinus III. Imp. crudelis in Heliam 2771
Iustinus martyr 1312. 3029. pro Christianis scribit 3071. philosophus 1194. ad fidẽ conuersus 1310
IVSTINIANA familia uenenò extincta 306. restituit à monacho 603
IVSTINIANVS I. siue Magnus Imp. Amalasuentæ mortem ultus 2719. analphabetos 1207. Belisarij gloriæ non inuidet 2527. de bello Vandalico suscipiendo monitus 1491. blasphemantes damnat 3090. clemens in captos 2680. clemens in Vitigem 2674. Codicem edidit 4029. Conceptionis B. Virginis festum instituit 4145. concordiæ amans 2663. dux fortis 2096. hæreticorum templa Christianis tribuit 3097. humanus in Vitigẽ 2900. ingratus in Belisarium 3599. Iudæum parricidam punit 3093. ius in Epiromen redegit 1577. à Iustino Imp. adoptatus 565. 718. 722. iustitiæ negligens 3472. monetã minuit 1978. obiit 4034. 4039. patriam illustrat 3294. pedes Pp. osculatus 253. plus æquo sibi placuit 2850. princeps bonus 1604
Iustinianus Imp. professoribus salaria subtraxit 2487. & 3774
Iustinianus religionis studiosissimus 3031.

D.So-

D.Sophiæ templum cõstruxit 4039. Syluanum punit 3092. templa instaurat & ædificat 2404.4139. Vandalos bello persequit 3092
Iustiniani Imper. affabilitas 2882. auaritia 2498 2504. decisio æqua de fratrũ successione 3253. donaria 2432 imago Rauennę posita 984. lex de episcopis, dispensatoribus, &c.1689. de sacris oppignorandis 4152. pœnitentia 3083. pœna in pædrastes 3407. sacra mensa 2411. somnium 1460. studium in religionem 3003. 3034. & 4152. institutiones editæ 4038. liberatio 329. & 330
Iustintanus II. Rhinotmetus Cõstãtinopolim capit 1893 crudelissimus dux 2743. 2776.& 3920. dehortatur à castrationibus 2874 in exilium missus 791. Felicem ob supetbiam coercet 3093
Iustinianus Imp. in furorẽ uersus 3183. ingratus in Trebellium 3602. insidiatores oppriuit 2124. insidiis eiectus 319. à Leontio regno pulsus 898. naribus mutilatus 346. orthodoxos affligit 3242. penè submersus 3244. perfidus in Saracenos 3545. regnum recuperat 604. sacra scriptura abutitur 3212. tyrannus 1620. suis consiliis utebatur 2036
Iustiniani II. crudelitas 2756. 2764. 2776. 2783. pertinacia 193. 2729. studium in religionem 3000. uarij casus 3905
Iustinianus Patricius ambitiosus 2612
Iustinianus subulcus 3658
IVSTINOPOLIS à Iustino Imp. appellata 3949
IVSTVS custos Iesę perfidus in Ferdinandum Arag. 3501
Iustus doliarius Florentinus 3715
Iustus historicus 1584
Iustus mendicus rotæ impositus 487. impostor 1977
Iustus martyr 3016
Iusti iudicis Piceni somnium 1442
Iusti patricij Rom. somnium 1431
Iusti præfecti certamen cum Chrysanthio 1542
IVTTA siue Iuditha monacha 4130
IVTVRNA submergitur 311. ædes dicata 4024
IVVAVIENSES D.Seuerino inobedientes 3209
IVVENALIS Apher populo Narniensi cõcionatur 4093
Iuuenalis satyricus relegatus 796. extra patriã moritur 560. pseudophilosophos reprehendit 1213
Iuuenalis in uetulam schema 146
Iuuenales ludi 3786
IVVENCVS poeta theologus 1140
IVVENIS Atrebacensis clericus ad ignẽ damnatus 1357
Iuuenis tumore manus liberatus 358
IVVENTÆ festum 4035
IVVENTIVS cinædus 2304
C.Iuuentius I,C. 1571
Iuuentius martyr 3024
M. Iuuentius Talua gaudio obiit 492. sacrificans 557

I X

IXION ambitiosus 2581. amat nubem 2300. contribulem occidit 2785. suo exemplo homines ad iustitiam traducit 3257. ingratus erga Iouem 3597. Iunonem compellat 3515. perfidus in socerum 3479. socero insidias struit 3559

I Y

IYNX in alias formas mutata 455.1325. uenefica 1248. 3590
IYRCÆI uenatores 3673

I Z

IZATES R.Artabanum restituit 974. circumcidi uoluit 3005. humanus 2903. fidus 3328.3382. in utero reuelatur 1546. rectam tiarã gestat 1002

K A

KAμιστία 290
Καμίνικος cantilenæ genus 226
Καλὸς ὄνομα ominis uox 176
Καπηλεμπορία 1372
KAROLSTEYNA arx magnifica 3957
KAROLVS. Vide Carolus.
Καρυῖδες nouum morbi genus 338
Καθηλεμπορία 1374

K E

KEBIVS Corinnius theologus cum Hilario uixit 1307
KEGENES imperatori auctor sæuitiæ 2728
KEGVS urbs fertilis 3978
KENELMI R.fororsacra scriptura abutitur 3183.3212
KENNETHVS R.Scot.agriculturæ leges condit 3630. blasphemos punit 3091. bonus rex 1606. Camelodunopotitus 1900. catarrhi defluxu perit 490.510. dux fortis 2100. iustitiæ cultor 3253. legislator 3254 & 3256. ope diuina uictor 1052. à statua oppressus 490
Kẽnetti R. humanitas in mortuos 2874. lex in falsarios 3456. in mendaces 3417. in otiosos 3781. de pompa funebri 4319
Kennethus II. R.Scot. dominandi cupidus 2619. gratus 3307. legem de cedendo Scotiregę edit 4245. prudens in cohibendis latrocinis 1671. in bello 1755
Κεφαλεμπορία 1368
Κερκωπιζειν 2911
KETO & Vuigo FF.paternæ necis iudices 1959

K I

KISSINI ambitiosi 2628

K L

Κλιρομαντία 1361

K N

KNVTO ab insidiatore occisus 465

K O

Κόγχος carcer 3966
KORAH. Vide Cora.
Κοσκινομαντία 1374

K R

KROPO execrationis uocabulum 205. idolum 205
Κρεωπολίζειν 2911
Κρυπτομαντία 1372

K V

KVNEGVNDIS. Vide Cunegundis.

K Y

Κυλλοῦ πήγη locus feminas fœcundas reddens 354
KYNATILLVS R. Aidano regnum prædixit 1437
Κυφὼν tormenti genus 4312
KYRGESSI uel Circassi Tartari 4214. mortuos suspendunt 573. eorundẽ sacra 3151

L A

LABAN generi præsentia ditatus, Iacobo filias collocat 1947.3893. ingratus in Iacobum 3597. Rebeccæ fausta precatur 178. suos osculatus 253
Labanis amicitia cum Iacobo genero 866. clementia in filias 2668. præfecturam contemsit 109
LABARVM signum 4340
LABDA clauda 359. sterilis tandem peperit 412
LABDACVS coquus 3720
LABDALVS Syracusanorũ ærarium 3990
LABEO Antistius Cinna rabula 1123. antiquitatis studiosus 39. à seruo occisus 464.471. seruum manumittit 773. obstinatus 3861
Labeo Marsus se occidit 460
Labeones unde dicti 687
LABERIVS C. Iul.Cæsarem reprehendit 2826.2829. Cęsarem ulnus 2713. Ciceronẽ carpit 4390. mimus maledicus 2928. in senatũ à Cæsare lectus 724. patiens in erepta uictoria 2176
Laberius Tub. fortiter dimicat 2138
LABIENVS à Cæsare deficit 3582. Cæsaris in Gallia legatus 743. cinædus 2303. 2304. Gallos cædit 1865. suis metum eximit 1799. uindictæ cupidus 2732
T.Labienus uiuus sepult° 559
Labieni libertti fideles 3339. libri exusti 462. 2189. stultum promissum 2017
LABOTVS loquacem reprehendit 2889. in prolixa oratione urentem 3824
LABVLLI auaritia 2492
LABYRINTHV carcer 3966
Labyrinthi 2472. quatuor 4001
LACANA quędam filiũ consolatur 195.196. ad prælium hortatur 150.2042. impatiens seruitutis 2192. libertatis cupida 68. œconoma bona 1636. patiens mortis filij 2179. salua patria non dolet interitum filiorũ 3271 seuera in filium 2713. stuprũ fugit 2264. uirtuosis filiis nobilis 1062
Lacænæ apophthegma 698. de filio iudicium 1915. filius claudus 359
Lacænæ fortes 2075. urbem defendunt 2143. pudicæ 87
LACEDÆMON Iouis F. regionis nomen facit 695
Lacedęmone pestis 541. canes non intrant templum 2256. Ledę ouum ostenditur 946
LACEDÆMONIVS adolescens auarus 2503. musices contemtor 1293. usum uxoris exoratũ permittebat 888
Lacedæmonij adolescẽtes senes honorant 3388. adulationem auersati 2837. alienigenas ducentes multant 3442. ambitiosi 2569. 2638. amiculis puniceis in expeditionibus usi 1814. Anaxilaum absoluunt 3261. Apollini unum offerunt 4037. Archilochum urbe eiiciunt 3401.3462. artes mechanicas contemnunt 442. artis gymnasticæ studiosi 398. Athenas nolũt euerti 2672. Athenienses reprehendunt 1699. Athenienslib loco cedunt 2561. Athenienslum æmuli 2575. ob auaritiam infelices 3919. non balneãt 2337. boni athletæ 400.405 bonis moribus assueti 384. breuitati studebant 3824 & 3826. canem Marti immolabant 4037. captui 802 Cresiphonem eiiciunt 2813 & 3397. Claudiorum clientes 206. Clementiæ implorant ante bellum 2660. clementiæ magisti 2658. clypeum dedicant 3158. comã alebant 297 1867. comã petunt 255.298 consilij auctorem mutant 1927. in conuiuiis fortium laudes decantabant 3733. coquos carnifi tantũm admittebant 3719. corporis cultum negligunt 297. ob crudelitatem puniti 3922. dominandi cupidi 2600. exemplo suos liberos docebant 3755. in expeditione contra Messenios constantes 3862. fabulas poetarum abiiciebant 2256 ex fictilibus bibere soliti 2420. fidicinem peregrinũ multant 1204. filius ebriorũ seruorum exempla mõstrãt 3803. fistularũ studiosi 1282 non fores pulsare, sed foris clamare soliti 225. fortes honorant 3378.3380. frugalitatis magistri 2227. galeã inuenerunt 3627. in gnomologis insignes 1559. Græcos afficiunt 1984. Græcis imperant 214. grati in Philopœmenem 3363. grati in Tetrapolim 3357. Hippiam Athenas reducunt 3616. honoris amantes 39. hostibus clapsi 1777. immunes à tributis 758. improbi uiri prudens consilij contemnunt 1026. infidi 3482. ingeniosos pueros amant 53. ingrati in seruitia 3600. Isadam honorant & puniunt 3460. Iunonem colunt 4210. iustos consiliarios habere uolunt 3277. iuuentutem à temulentia dehortantur 131. latrocinium non puniunt 3481. latrones collunt 2130 liberis seruos ebrios ostendebant 707. literas usus gratia addiscebant 1104. luctantibus pueris pædotribas nullos præficiebãt 3750 ad lumen non incedebant 2043
Lacedæmonij milites uino abstinent 2218. à ministerio domestico immunes 770. Minyas ciuitate donãt 3391 molliciem in corpore non ferebant 1766. mulieres consiliis adhibent 750.1637 & 3388. multã non soluunt 1980. muros negligũt 1820 cur musicã didicerint 1278. nauticam artem contẽnunt 3640. Neptuno canem sacrificabant 4211. noctu supplicio afficiunt 200. obscurè ad Philippum scribũt 5827. oliua coronabantur uirtutis ergò 1002. ὀφιοδέκτες 432. oraculo humanitatis admoniti 2880. oraculum consulunt 1433. oraculum accipiunt 1448. in paterna artificia succedunt 3804. patrem puniũt qui liberorum discordiam dissimulat 3434. Pausaniã damnant 3422. peregrinationibus deteriores reddũtur 3815. peregrinationum osores 59. peregrinis ius ciuitatis interdixere 4243. pestem uirginis immolatione curant 1403.1405. pestilentia conflictati 3922. philosophiam non admittunt 3606. Pindarum quanti fecerint 1172. ante pleniluni um prælium non inibant 3161. prædones puniunt 3451. prærogatiuam in frontem gnei lupi insculpũt 993 præter militarem disciplinã turpe putabant esse alia arte occupari 3796. primi hostem muneribus solicitarũt 3923. primogenitis successionem dabant 3390. prudentiam fortitudini præferunt 3378. pugnaturi Amori sacrificabant 854. pugnaturi notas gestant 1768. non pulsabant fores 4363. puniceis tunicis in prælio usi 1799. Pythiæ obtemperant 3142. quale responsum Philippo dederint 250. quanti Tyrtęi carmina fecerint 1171. quid Philippo responderint 250. quo animo prælium ineunt 13. quomodo literas occultarint 156. quomodo cum Tegeatis pacem composuerint 164. quo pacto primogenitum deprehẽderint 1696. quotannis Dicæarchi librum puberibus recitabant 3822. in reges fidi 3303. rhetoribus infesti 1133. sæuiunt in Ilotas supplices 3220. saltationis studiosi 391. Samios dissertẽtes contemnunt 1133. sapientiæ studiosi 1210. scutiferum militem ob luxum occidũt 3408. senes honorant 3388 senib. uacationem permittebant, ita tamen ne otiarentur 3844. seruos manumittunt 772. sinistrum cornu Athenienslib. tribuunt 3262. Smyrnæis munera cibaria mittunt 2439. solas belli artes exercent 2643. sontes noctu plectunt 3306.4314. sordidi 2494. forte nubunt 876. strepitu hostes terrent 93. strigilib. arundinęis usi 2421. studiosi belli 3780. studiosi historiæ 1593. suam dignitatẽ tuẽtur 2554. suos filios seruilia officia præstare uoluerunt 1742. 3761. superstitiosi circa lunam 3837. supplices Athenienslibus 184. à Tegeatib. capti 2058. temperantes 2203. Thebanos reprehendunt 1700. à Thebanis uicti 4031. Thymbronem in exilium eiiciunt 3431. ubi is utuntur in prælius 1281. 1296.1784. cur Timotheum Milesiũ reprehenderint 1285 CCC contra Persas 1843. Tyrtæi carminib. ad fortitudinem incitati 2044. Tyrtæum ciuitate donant 1732. Venerem aromatam colunt 3754. uictoribus sacrificabant 1014.1045. unam diẽ ieiunant Samiis 1828. unguentarios Sparta expeliũt 3640. non usi facib. 1690. non usi pædotribis 1681. uxoribus subditi 3524
Lacedæmoniorum acies 1853. in acie locus 1006. altercatio in oraculo explicãdo 1542. ambitio in cultu sordido 2584. anuli 303. cũ Athenieslibus bellum 4228. certamen cum Argiuis 212. 2114. clementia 2659. colonia 624. confidẽtia 2839 contentio cum Athenienslibus 2581. continentia 2224 2225.2229. conuiuia 4326. conuiuia publica 4329. crudelitas 2744 2747. deditionis signum 225. disciplina 3751 3755.3763. disciplina politica 1680. duę gratiæ 3254. encomium Leptinæ 988. epulæ quibus condiantur 407. execratio 187 fides in patriam 3594. filij seruilia obeunt 816. frugalitas 2223.2224. funebres ludi 1415. gratitudo 3354. 3366.3371. Helotæ 611. & 2931. de Helotis responsum 611. inauditæ licentiæ consuetudo 4365. inuẽta 3800 iudicium de musica seuerũ 1284. iuramentum 142. Laconismus 226. legati seruitutem declinant 2055. Lygdamim reprehendunt 744. 2889. leges in obesos 3463 lex de redemtoribus 1910. lex uestiaria 2339. matronæ uelatę, uirgines nudę 2260 matronæ fortes in morte liberorum 2179. mensa angusta 2229. mensa angusta cur 1598. cum Messeniis bella 913. 919. militaris disciplina 1656. militũ iuramentum 144. modestia conuiualis 2873. mores 3731. mos in bello indicẽdo 192. mos in excipiẽdis hospitibus 150. 698. mos in iudiciis capitis 198. mos in Phiditiis 2907. mulieres fortes 2075. mulieres furore bacchico correptæ 15. oraculum 1453. naufragium 632. nocturnus conuentus 4308. perfidia 3508. Persica porticus 978 pœna in deprehẽsos in peccato 2816. politia 4348 popularitas 2875. preces. & uota 174. prudentia 1697. prudentia frenandi paucorum potẽtiam 1666. prudentia in puniẽdo 1689 puerorum tolerantia 2160. reges ad Herculem genus suum referunt 948. regum funus 96 regum apud hostes auctoritas 965. regum iuramentum 144. sacrificia 3150. sæuitia in famulos 2793. saltationes 389. scytala 1762. sepulcrũ 3567 seueritas in filios 2704. signum militare 2922. stragęs 547. superstitio 3115. & 3126. Syssitia 2948. trichoria 389. uestitus militaris 439. uictoria incruenta 1045. uota sonũ grata 3150. urbs Græciæ imperat 214. urbs non munita 3952. ξενηλασία 2935
Lacedæmoniis canes uictoriam portendunt 1351. inhumanitas exitiosa 2942. ius legendi magistratus cõcessum 4305. libido exitialis 3919. locationis pensionem intendere nephas 2354. oraculum datum 1451. 1452. & 1462. oraculum de Arcadibus 1509. oraculum de claudo 1510. prodigium amittendi imperij 1481. simia omen 1474. simia quid portenderit 1352
LACHANAS latro 3571
LACHARES tyrannus 1614. quid à tenatu postulauerit 4305
Lacharis bellica prudentia 1764
LACIADÆ adulteros puniunt raphanis 3404. raphanis abundant 3975
LACIDIVM 4076
LACINIA uenefica 3590
LACISCA Isocratis amica 2318
LACNINE Proteæ nutrix 3667
LACON Athenienses reprehendit 202. Athenienslib ludos reprehendit 2968. Athenis omnia recta uidit 3803. cupidus libertatis 14. 41. & 68. Deo peccata sua confiteri uult 2819. Diogenem Cynicum reprehendit 1702. ebrios reprehendit 1701. echinum cum putamine comedit 27. 1227 & 2182. fortis in morte 2165. gloriæ cupidus 2545. mortem fugit uotam 13. 2053. muscam insignę in clypeo habens 1703. in nugantẽ 1702. oratorem contemnit 1133. patriæ amans 42. Pindarum carpit 2888. puer ignominiam declinat 2055. seuerus in seruum 2709. spectrum fugat 2110 uulneratus etubescit 87
Laconis de amygdalis iudicium 1225. de barba sua responsum 1598. de cadauere iudicium 1224. iocus in gymnasiarcham 2954. iocus in loquacem 2889. iocus de Persarum sagittis 2970. iudicium de Diagoræ fortuna 1914. parsimonia 2449
Laconem uoti pœnitet 135
Lacones. Vide Lacedæmonij.
LACONIA lapide otioso clara 945
Laconici canes 3985
LACONICA regio uastata 637
Laconicæ purpuræ 3982
LACRINES legatus ad Cyrum 744
LACTANTIVS Firmianus 1314. non credit esse Antipodas 1258. Crispum Cõstantini Imp. filium instituit 3758. facundiam optat 174. orator 1116. pauper 667. poeta theologus 1140 propter discipulorum infrequentiam, tribuere cœpit 3765. unde dictus 682
Lactantius Florentinus sinistra manu mutilatus 368
LACTVCINI Valerij 685
LACYDES anserem amauit 2298. certat bibendo cum Timone 2236. crapula periit 503. logicus 1176. paralysi obiit 527. philosophus 1192. senex Geometriam discit 3765
Lacydis fides in amicos 3315
LADAS cursor uelocissimus 386 399
LADISLAVS D.Boemiæ ob fortitudinem rex designatus 3380. peste obiit 524
Ladislaus rex Apuliæ uenere extinctus 499
Ladislaus Corninus capite truncatus 519
Ladislaus rex Neapol. regno priuatus 740. panno uenenato interemtus 507. 509.& 1972
Ladislaus rex Poloniæ montes farina integit 1871. & 1875
Ladislaus I. Hungariæ rex inter diuos relatus 975. comites angelos habuit 1461. contemplans in aerem sub uectus 260 contendit de regno 2615. omen victoriæ habet 1352.& 1455. precibus cibum impetrat 3048 templum ædificat 4141. regio diademate ornari noluit 2546
Ladislai R. Hungariæ corpus diuinitus Varadinũ delatũ 568.1368
Ladislaus II. rex Hungariæ angusta re familiari 666. iudicat de Hungaria & rege Mathia 1920
Ladislaus R. Hung. fratrem liberare iussus 1492. Zelomiri uxoris hæres 599. defensor pudicitiæ 2273. ægrè fert monita 2864. Huniadis filios astutè capit 2010. Ladislaum occidit 3450. militibus magister clementiæ 2657. mœstitiam cælat 2863. periurus 3557. pusillanimis 2650
Ladislai regis Hungariæ inepta militia 1655. timiditas ob Turcas 2068
Ladislaus IV. rex Hungariæ ob perfidiam coniugem punitus 3437. duellum cum Aco init 2119. à ueneno curatus 374
Ladislaus rex Hungariæ imperium recusat 2532

Ladislaus Alberto II. Imp. posthumus natus 664. in regem electus 723. fugam molitus 75. doctus 1198. Hussitas odit 67. Rokyczanũ frigidè resalutat 170. humanus erga suos 2915. puer liberalis in Gisciam 3738. omen mortis tristitiam habet 1418. sacrã pompam non honorat 177. sponsus moritur 540. ueneno sublatus 499.508
Ladislai R.Hung. pueri grauitas 3741. somnia 1429
LADON flu. celebris 3944
LADORIA flu. pisces uocales habet 3981
LÆDVS cælator 3702
LÆLIA à patre eloquentiam didicit 1113. & 3768. lippa 342
LÆLIVS quidam ambitiosus 2575
C. Lælius & Africanus Scipio amici 859. conchas legit 3784. eloquens 1107. in Hispaniam legatus 743. Lucilium ob dicendi libertatem amauit 2835. magni fecit 1170
Lælij filiæ doctæ 1199
Lælius Præconius grammaticus 1091
Lælius Primipilus blãdus Cæsari 2914
M.Lælius Strabo uiuaria instituit 2473.3662
Lælius M.Varronis præceptor 3759
LÆSTRYGONES latrones 3567
LÆTA Petrarcham parit 414
Lætæ mensæ regiæ sumtus præbetur 429
LÆVS præfectus prætorij impatiens reprehensionum 2864
LÆVINA adultera 2277. peregrinatur 3885
LÆVMELLINÆ tractus aucupio aptus 3985
LAGVS gregarius miles 3672
LAHIPPVS statuarius 3703
LAI samantium multitudine gloriam captat 2584. Aristippi amica 2519. auara 2510. captiua 817. formosissima 2824. ob libidinem in exilio 2285. meretrix 2317. 2318. Phrynes æmula 2327. scabellis occisa 489
Laidis locus in Myronẽ 2960
Laidi Venus in somnis apparet 1369
LAIVS R. antrum Cretæ imaginis 4222. in aucem 435. ab Oedipo filio occisus 465 pæderastes 2301. pæderastes punit 3407. quale oraculum de liberis habuerit 1407.1411.1493
LALA Cyzicena uirgo 2266 pinxit 3701
LAMACHVS castigat ducẽ 202. & 2762. ordinum ductorem reprehendit 1760. pauper 667. certat cũ Callicrate 2117
Lamachi mater incerta 1097. paupertas 653
LAMBA Auria Dandulum tumulat 2678. patiens mortis filiorum 2181
LAMBERTI Comitis cõtentio de imperio 2608
Lambertus Constantiensis episc. phthiriasi periit 526
Lambertus Hortensius historicus 1586
Lambertus Imp. hostem celeriter opprimit 1851
Lambertus Louaniensis comes diuos colit 4138
Lambertus martyr decollat 566
Lambertus Mediolanensis episcopus perfidus in deposito 3552
Lambertus monachus 4125
Lambertus R. regno pulsus 213. Alberto Tusciæ Marchioni insultat 210. bonus 1604. dormiens occisus 534 in uenatu 537.2760
Lambertus Stratensis auarus in annona 2516.3435
S. Lambertus Pipinum increpat 2846
Lambertus Symenellus Eduardum IV. R. se fingit 1955
Lambertus Thuliciæ marchio monomachia se marchionissæ filium probat 1359
Lambertus Traiectensis exul 791. humilis 3064. tolerans 2160
LAMECH duas simul in matrimonio habuit feminas 883. DCCLXXVII. an. uixit 561. uenator 3673. eius natalis 4041
LAMIA Demetrij amica 2319 Demûs ciualis 114. scortum 2316. speciosissima 284. sumtuosissima cœnã R. apponit 2325. 2479. tibicina 1281
Lamia regina liberis orbata 663. impatiens 2195. pueros deuorat 2939
LAMIÆ 1333. similes ἐκκαλοῦσαι 223
LAMIANORVM hortorum custodes umbris inquietati 3999
L. LAMIAS in rogo reuixit 565. relegatus 793
LAMINTHIVS elegiographus 1153
LAMISSIVS R. uel Lamusio in piscina seruatus 312. 410 omen regni habet 1440. unde dictus 686. ex scorto natus 454.1060
LAMON monachus episcopatum recusat 2539. orationi immortuus 532
LAMPADIVS ambitiosus in titulis 2629
LAMPERTVS. Vide Lambertus.
LAMPETIE Solis F. 1058
LAMPIDO regis filia uxor mater 3900
LAMPIS diues nauigiis 607 diuitias q acquisierit 2463. negotiator 397. felix 3899
Lampis pentathlus 460
LAMPON Argineta præclarè filios instituit 3760. uir bonus 1400
Lampõ crudelis in Mardonium 2758
Lampon aruspex 1335. iuraat per anserem 143. uates 1359 potentiam Periclis prædicit ex unico cornu arietis 1469. certat cum Anaxagora 1542
Lampon athleta 397
LAMPRIAS coquus 3720
LAMPRVS musicus abstemius 406
LAMPSACENI iudiciũ physicum 1224
Lampsaceni grati in Anaximenem 3367. eorum æstus in Parianos 1981. prudentia in mercimonijs 1717
Lampsacum tubera præfert 3975. nineis abundat 3973. 3976
LAMVS fatidicus 1339
LAMVSIVS. Vide Lamisius.
LANDGERTHA bellicosa 2077
LANDELINVS pœnitens 3083
LANDERICVS Chilpericũ R. occidit 3559
LANDO Capuam construxit 589
LANDVLFVS Capuanus Adenulfum coercet 3092. Capuam construxit 589
LANFRANCVS Cantuariensis episc. 1316.4109. febre expiratur 573. Ruffi R. Angliæ præceptor 3759
Lanfranco episcopo papa assurgit 994
LAOCOON uates 1339. à serpentibus occisus 475
LAODAMIÆ fides in Protesilaum 473.3595
LAODICE Electra 689. uirgo consenuit 2253
Laodice R. ambitiosè regnũ conteruat 2640. amore furens 2321. coniugem uenenо perdit 3590. impia in filios 3522
Laodice uxor Mithridatis adultera 2314
Laodice uxor Seleuci cum Apolline concumbit 1408
LAODICEA lanam optimã habet 3990. scholam olim 4063. terræmõtu euersa 647. uirginem Palladi immolat 4212
Laodicenses hospitales 2573
LAODOCVS auarus 2391. 2491. citharœdus 1280
LAOMEDON Orchomenij splenis uitium correxit cursu 553
Laomedon R. perfidus in mutuo 3550.3551. templis compilatis Ilium extruxit 3232. eius sepulcrum 575
LAPPÆ unde dicti 688
LAPPI uel Lappones acris frigidissimi libertate iuuantur 428. magi 1330. stupidi 1645. corpore agili 386 feris abundant 3985. Hamaxobij 435. iaculis magicis lædunt 1521. inter se non colloquuntur 250. mechanicos honorant 3378 ex occursu animalis omen euentus capiebant 1349. piscibus abundant 3981. sagittarij boni 393. salmonibus abundant 3981. superstitiosi 3115. uenatores 1547.3673. uentos uendunt 1531
Lapponum mos in mercium commutatione 600. mos in nuptiis 4367.4368. nauigia 3679. regio tenebricosa 3996. uestitus 436
LAPPONIA ceruosalit 3986 eius lacus lupis aquatilib. abundant 3981
LAQVEI pœna 4314
LARENSIS Asteropæus 1082
LARGINVS Proclus Domitiani mortem prædixit 1270 & 1412
T. LARGIVS gratus in milites 3359. dictaturam modestè accipit 2539.2550
Largius riualis Memmij 113
Largius Licinius Ciceronis mulus 2575. Plinij libros magno licitatur 243
LARICHVS pincerna in Bytanco 3664
LARISSA crudelis uiscitur patrem 2769. oraculum 4194. plures 1071
LARTES Volumnius aleatu dit 2982. eius uoce periocum edita legati cædunt 698
T. LARTIVS Flauus primus Dictator dictus 742
Λακωνίζειν qui dicantur 381
LASTHENIA docta 1199. uirilem habitũ sumsit 440. uirili habitu Platonem audit 3813
LASTHENES proditor 204 & 3575. equis certat 399
LASVS dialecticus 1178. Melicus poeta 1146. primus de Musica scripsit 1278 & 3827
Lasi locus in pictorem 3632 sophisma 1179
LASYRTAS nihil bibebat 434
LATERANENSE conciliũ 4160. torneamenta prohibet 2874
LATINÆ fetiæ 4029.4197
Latinæ linguæ nobilitas 1089
LATINI Characucis cõsilius non parent 2032. digamma ab Aeolibus acceperũt 1098. lignorum inopia laborant 1824. Turcas uincunt 1048. unico tubicinẽ fabulas agitabant 1289. Schondiam incognitã habuerunt 1258
Latinorum acies 4334. idololatria 3123. iuramentum 143. maximum supplicandi genus 231. mos in sponsalibus 4368. mos supplicandi 182. ordo 4151. pestis 544. disciplina fortitudinis 2043. histriones inepti 1168. prudentia in pace impetranda 1727. cum Romanis fœdus renouatum 166. notum 174
LATINVS rex longeuus 308
Latinus Pacatus orator 116
T. Latini somniũ de ludis Circensibus 1491
LATMVS mons scorpiones alit 3989
LATOMIÆ carcer 3966
LATOMVS Batauus rem ex stercore lupi facit 1950 & 1976
LATONA filio acclamat 251. filium hortatur contra Pythonem 2044. pomum capitatum cupit 407
Latonæ oraculum 4195. ob partem gaudium 83

LATRIAE serui 815
LATRIS ancilla 815
LATRONIS in cruce confessio 2838
Latronis indignatio 119
Latrones narib. mutilati 348
LATRVNCVLORVM ludus ingeniosissimus 158
LAVCAS. Orafus ἄθεος 3189
LAVDAE Pompeiæ soli fertile 3943
LAVDVNENSIS mulier in igne seruata 322
LAVDENSES Friderico supplices 184
Laudunensium crudelitas in episcopum 2768
LAVERNIA cœnobium D. Francisci stigmatis celebre 946
LAVFELLA meretrix 2318
LAVINIA non loquitur apud Vergilium 2266
Latiniorum sacra 3151. porci XXX albi 1351
LAVNONIARICVS à satana tentatus 2109
LAVREA Tullius M. Tullij libertus 773.1146
LAVRENTES peste afflicti 542. seuerì in Tatium 2721
LAVRENTIA annuæ parentatiõis honore dignata 961
Pop. Rom. hæredẽ reliquit 625
LAVRENTIVS martyr 3027 clemens 2680
Laurentius Almeida suorum consilia spernit 2033
Laurentius Bonincontrius in signi memoria 34
Laurentius Celsus auctoritatem tuetur 2549. dignitatẽ cruce aurea asserit 994. 2637
Laurentius Iustinianus maternæ pietatis æmulus 3805 eius iudicium de magistratu 1922
Laurentius Lauretanus abstinens munerum 2376. medicus 1236. in puteum se coniicit 1514
Laurentius Leuita pecuniam pauperibus erogat 2426 munificus 2361.3077
D. Laurentius martyrio functus 3022.4034. combustus 481
Laurentius Medices Alexandrum occidit 1967
Laurentius Medices amicos consulit 161. clemens in conspiratos 2681.2696. cõiuratos opprimit 3893. doctos amauit 2358.3377. doctus 1198. doluit se serò ad philosophandum accessisse 3771. sua eloquẽtia pacem impetrat 1131. equitandi peritus 2147. febre obiit 523. Ferdinandum R. & Innocentium Pp. reconciliat 1832.1833. filio Cardinali præcepta dat 3762. honorificè elatus 86. humanus in Montesiccum 2885. lectiõe historiæ reualuit 1590 legatus Florentinorũ 746 mercaturam exercet 3682 periculo ereptus 320. & 328 popularis 2879. prodigalitati filij medetur 1684. religiosus 3033. sumtuosus in bibliothecam 2410
Laurentij Medices cum Baiazethe amicitia 834. domus direpta 651. auctoritas 969 institutio 3762. iudicium de filio 1930. de immortalitate 1501. mortis prodigia 1351.1424. pax cum Pp. 840. pietas in patrem 3323 præceptores 3760. prudentia 1639. in occultandis literis 1762. in patre liberando 1715. seueritas in Volaterranos 2701. uxor partu periit 491
Laurentius Miniatensis astrologus 1268
Laurentij presbyteri certamẽ de pontificatu 2590. iocus in Cardinales 2959
Laurẽtius Pritius auarus 2390
Laurentius Ridulphus captiuitate elapsus 763. eius uox indignabunda 1109
Laurentius Valla de hæresi accusatus 1326. historicus 1589 maledicus 2925. senex Græcas literas didicit 3765
LAVRIVM metallis celebre 3970
Laurij auro abundantes 3969
LAVRVS pilę studiosus 2984
LAVRI ostentum 1353
LAVSVS uenator 3673. pius in patrem 3322
LAZARVS mendicus 673
Lazarus resuscitatus 563. opes relinquit 2466
Lazarus Bonamicus nihil scripsit 3830
Lazarus Seruiæ Despota legatos castra ducit 1798.1873 eius mors à seruo ultra 3339
Lazarus Suendius mecœnas Oporini 2359

LE

LEAENA scortum 2317. sibi linguã amputauit 1693
Leænæ statua Athenis posita 981.982. taciturnitas 3274 tolerantia 2161
LEAGER Palladium ab stulit 3156
LEANDER formosus 287 ad Ero natat 2284. submersus 512
LEBADIA talpas alit 3987
LEBEDIORVM thermæ 3946
LECANIA dentibus niueis 2297
Q. LECANIVS Bassus carbũculo periit 526
LECCAE qui 683
LECHVS dominandi cupidus 2617. fratrem occidit 3535
LECTAE hostiæ 4215
LECTORIA adultera 2315
C. LECTORIVS adulterij pœnam deprecatur 191. C. Gracchi amicus summus 850. & C. Gracchus commoriuntur 863. eius fides in Gracchum 861.3315
LEDA auara meretrix 2510. 2318. hystericam se fingit 2283. laqueo seipsam necauit 487
LEDON urbs ob Philomelũ periit 3925
LEDRADVS episcopatu dejectus 736
LEGATI Rom. patientes iniuriarum 2687
Legati Venetorum ad Pontificem sacerdotia suscipere legibus patriis prohibentur 1689
LEGIO Rom. 4334
LEGIONENSE tẽplũ 3965
LEHEL Hunnus uindicẽ cupidus 198
LEI Agnusij nomẽ abiectum 1034
LEITVS hostib. eroptus 329
LELEGIS R. monimentum 575
LELEGES Carum serui 814 uagabundi 241
LEMBVRGENSES monachi commeatum præsidio militari largiuntur 1824
LEMES scortum 2317
LEMNIADES uel Lemniæ maritos occidunt 2791. olidæ 281. Thracenses, seruas occidunt 2792. Venerem contemnunt 3214
LEMNII à mulieribus occisi 468. fideles in pactis 169. 3343. locustis infensi 634. Lycaretum tyrannum occidunt 3430. mancipia sibi uino quærebant 817. oraculum petunt ob pestẽ 1403 steriles 411. telorum primi fabricantes 3627. Venerem non colunt 2272.3110
Lemniorum superstitio 3123
LEMOVICES Parisiensium baiuli 3683
LEMVRALIA festa 4036. 4214
LEMVRIA 3113. postrema 4030.
LENAEVS Grãmaticus 1092 maledicus in Salustiũ 2927 Pompeij seruus fidelis 3337 ob doctrinam manumissus 3854
LENAM Milenem facti pœniter 135
LENDITVM 3964
LENOGILDVS R. impius in filium 3522
LENTIGESIA filio Muleassi imperium ambit 2566
LENTINVS capillos tingit 301.2343. febri laborans 363
LENTISCOLENSIS agricolæ fides in uxorem 3331
LENTVLVS gener Ciceronis pusillus 278
LENTVLVS Augur diues 616. Metello similis 289 patriæ charitate insignis 3290
Lentuli anulus 304
Cn. Lentulus Marcellinus de Pompeio queritur 2826
Corn. Lentulus humanus & fidus erga L. Aemilium Paulum 170.2896.3361
L. Lentulus casu agnoscit Pompeium comburi 1781
L. Lentulus Cos. fortem militem honorat 3380
L. Lentulus laborem foresem non ferebat 3854
L. Corn. Lentulus triumphũ petẽs repulsam passus 1033. 4343. triumphat 4022
L. Corn. Lentuli præda 601 uarij casus 391
P. Corn. Lentulus Sura 689. 2978. in carcere strangulatus 517.535. falsa prædicit 1496
P. Lentulus se prætura abdicat 735. prodigus 2386
P. Lentuli actio 111
Lentulus Spinter primus purpura bis tincta usus 2340 prodigus in spectacula 2476
Lentuli unde dicti 685
LEO Alabãd. historicus 1584. 1585
Leo Armenius raptorem punit 3406. præfectum iniustum punit 3443. suos ad pugnam incitat 1786. tyrannus 1620. in templo cecidit 558
Leonis Armenij Imp. mater de filij cædibus imaginatione admonita 1493. somnium 1427. cædes prædicta 1378
Leo Basilij Imp. F. psittaci uoce liberatus 315.762.1744. 3763.3894
Leo Byzantius historicus 1588 legatus ad Athenienses 745 prudens 1641. obesus 278 patriam ab oppugnatione liberat 1108. Philippum à bello auertit 967.3826 philosophus & politicus 1203. se suspendit 116. suos R. Philippo reconciliat 1850
Leonis Byzantij prudentia in seditione cauenda [illegible] 725 scõma in gibbosum 2890. 2966
Leo episcopus 1316
Leo Eucratidæ Olympiæ curiores reprehendit 1702. eius de Repub. iudicium 1921
Leo Frangepanes crudelis 2796
Leo I. Imp. sine prole masculâ decedit 663. extremè extabuit 518. fidus in promissis 3346. prudens 1688 hæreticos tollit 3090 misericors 2902. pacificus 40 sapientiæ studiosus 1212. eius exercitus 610. fœdus cũ Valamiro R. 835. uotis 175
Leo II. Imp. pius in patrem 3325
Leo III. Isaurus Imp. excommunicatus 819.821. à mago delusus 1545. insidiatur Ioanni Damasceno 1961. 2858. imaginum odor 3089. 3206. 4148. Iudeis fidem seruat 2596. orthodoxos persequitur 3242. sacraria spoliat 3231 sedentariam exercuit 954. in tributis auarus 2506. uectigal indicit 813. ui propagat religionem 3004. dysenteria periit 529. eius mater quale somnium habuerit 1427
Leoni Isauro imperium prædictum 1436
Leo IV. Copronymus Imp. amans gemmarum 42. coronam è templo aufert 3231 febre mortuus 523. imaginum hostis 3247.4148. paternæ [illegible] odiores 3805. eius caput carbunculis affectum 520. Telericũ honorat 860. astutè imperium occupat 1995
Leo V. Imp. cœliaco morbo periit 529. custodes uigilãtes reddit 1784.2953.2955. 3450. diligẽs in explorãdis uigiliis 160.3816.3856. doctus 1198. imaginum cultor 3243. ferè interfectus 325. liberalis in satellites 3386. monachũ uleus 2712 pius 3036. Porphyrogenitus dictus 686. quatuor uxores habuit 887. Venetis donat co[illegible] 2443. in uinculis 804
Leo Philosophus Imp. Bardæ obitũ prædixit 12[illegible] Constantino Andronici F. mortem prædicit 1376.1412. le gilla[illegible] ero

ptus 330. solers mathematicus 1269. peregrinabatur 3883. studiosè legit 3822. eius filij castrati 355
Leo Monasteriota Senatus os dictus 682
Leo I. Pp. cubicularios instituit 4138. in honorem martyrũ missas celebrauit 4167. Magni cognomine insignitus 681. manum abscidit 2260. 3061. Atilam sua auctoritate mouit 965. 1131. 1515. 3670
Leo II. Pp. baptismum quoti die fieri instituit 4172. consiliarius Theoderici Gothi 3651. in missa osculum pacis instituit 4167. muficus 1283. statuit ne quid daretur pro usu pallij 1354
Leo III. Pp. [redacted] 764. amator pauperum 2360. captus 798. bonus Pp. 1601. Carolum M. conuenit 243. 967. gratus in Carolũ M. 3362. 3370 Gregorium opprimit 898 imaginum cultor 4147. in reiurando se purgat coram Carolo Magno 1353. 2821 ius eligendi Imp. sibi attribuit 715. processiones instituit 4153. uisum recipit 346. Romę per seditionem pontificatu deturbatus 895 supplicationes instituit 3049
Leo IV. Pp. Anastasium cardinalatu priuat 3094. basilicam D. Petri & Pauli instaurat 2404. basiliscum ex cauernis expulit 1515. 3051. incendium extinguit 1516. magnificus in ædificiis 2397 miraculis clarus 4101. precibus naues submersit 1516 eius prædia omnia diruta 1027
Leo V. Pp. animi mœrore extinctus 493. eius decretũ 4167
Leo VIII. Pp. gratus in Othonem 2465. 3363
Leo IX. Pp. captus 798. Casinũ rem diuinam celebrauit 4167. liberalis erga pauperes 2381. Michaelem episc. excommunicauit 4176 Nortmãnis bellum indixit 3796. nudis pedibus à Laterano in Vaticanum ibat 4165. Romanis ius eligendi põtificem restituit 4097 à ueneno seruatus 327. [redacted] 507
Leonis IX. Pp. certamen cum Moguntino ob tenorẽ 4155 prædiorũ permutatio 600 iudicium de reliquiis Dionysij 1504
Leo X. Pp. acerrimi uisus 381 aliorum moribus se accomodat 2883. clemẽs in hostes 2677. diligẽs in legendo 3821. doctos amauit 3377. excelluit iudicio 136 febre correptus 524. fratri nuptias magnificas celebrat 2416. gaudio obiit 492. gratus in Heluetios 3366. humanus 2875. [redacted] 2207. libello iniquo non uult subscribere 3272 liberalis 2355. [redacted] 2232. mansuetus 2693. mirus in hominibus ad tusamã impellẽdis 2981 [redacted] 2986. 3784. munificus 2360. 2437. 2896. nullum sacerdotium uendit 2460. obesus 279 popularis 2886. primera ludit 1672. prodigus 2477 prudens 1639. punit falsarios 3455. onus mortis habet 1419. carminibus exercẽ poraneis certat 1160. sacerdoria decumat 1827. salis uectigali imminuto statuã meruit 982. Selimi potentia territus 93. suam dignitatem tuetur 2554. suppliationes indixit 4155. Cardinalis electus 713. tria dicebat principi laudem parere 1922. uenationi deditus 3637. ueneno periit 507
Leonis X. Pp. ater dies 3913 gaudium eiectis Gallis & mortuo Selymo 105. iocus in Franciscum I. 2976. legati auari 2502. prudentia in pontificatu 1742. ratio gerendi belli contra Turcã 4181
LEOCHARES cælator 3702
LEOCRAS statuarius 3704
LEOCRITI scutum Iouj liberatori dedicatum 985. 2047
LEODAMAS mathematicus 1254
LEODEGARIVS episcopus 4107. capite truncatus 519
LEODES Oenopis F. sacerdos 741
LEODIVM euersum 642
Leodij carbones fossiles 3973. corui aquilas fugant 1457. 1475
Leodiensis schola 4064
Leodienses ecclesiastici à Paschali proscripti 821
Leodiensium lex, Manus mortua 2457. libertatis signũ 705
LEON Apulus fluuium transit 1792
Leon Mytilenæus taxillis inuictus 3782
D. LEONARDVS episcopatum recusat 2533. gratuitò curat 2451
Leonardus Aretinus cancellarius 748. historicus 1585 Procopij historiam sibi attribuit 3560
Leonardus Beck à Beckestain Turcicam historiam transferri curat 2413
Leonardi Blauij iocus 2966
Leonardus eremita 4056
Leonardus Fuchsius medicus 1137. cum Schegkio certat 1146
Leonardus Gallus munificus 2362
Leonardus Iustinianus erectus in clade 2176
Leonardus Kessel à mente capto confossus 466
Leonardus Lauretanus patiens mortis filij 2181 prudens in recipiendis legatis 1739
Leonardus Lieniniannus numismata reperit 594
Leonardus Malfattus prudenter euasit 1712
Leonardus monachus à satana tentatus 2109
Leonardus Pistoriensis semel in hebdomada edebat 434
Leonardus à Prato equestre statuam meruit Patauio oppugnato 981. liberalis in Venetos 2370
Leonardi Ruuerij omen 1432
Leonardi Schuckeri superstitiosa obedientia 3142
Leonardus Vincius pictor 3701
Leonardus Zuingerus pellio 3695
LEONASTES uisum recipit 347
LEONATVS Clarentius crapula periit 503. luctator 400
Leonati uenatoris luxus 2385. 2482
LEONEGILDVS R. crudelis in filium 2772. diadema tetigit primus usus 2544. sæuus in filium 2789. 3204
LEONICVS Chalcocondylas historicus 1587
Leonicus Tomęus augurium mortis ex grue cepit 1420
LEONIDAS Alexandri M. pædagogus 3758. Alexãdro magister frugalitatis 2217. 2334. temperans 2204. eius disciplina 3753
Leonidas Byzantinus cauponar in mœnia trãstulit 1794 dignoscit fortes à timidis 1765. dux clarisſ. 2087. per quietem quid uiderit 1459 de fortitudine iudiciũ 1917 de uenatione libros scribit 3631
Leonidas R. Agidem dolo capit 2009. alienigenam uxorem ducit 875. gloriæ studiosus 2548. crudelis 2770
Leonidas in aulis satrapicis corruptus 3815. ingratus in Agidem 3598. in patriam restitutus 730. paidiũ nem renuit 3274. uxori inuisus 2791. Agidi dissimilis 1077
Leonidas rex corde pilosò 295. constans 3866. 2056 pro patria moritur 3287 Xerxem sustinet 1044. 2121 reprehendit 2527. uxori uaticinatur 2271
Leonidæ dies infelix 3913. iudicium de Tyrtæo 1161. sepulcrum 576
LEONINA à Leone IV. condita 3949
LEONORA Comineę uetula Gastoni iuueni nubit 871. faceta 2963
Leonora Imp. abstemia 408
Leonora R. D. Vrsulæ reliquias colit 4134
Leonoræ Aquitanę peregrinatio 3885
LEONTIDAS cupidus tyrannidis 2002. lumen extinguere oblitus 162
LEONTINI campi fertiles 3978. gulosi 2234
LEONTISCVS palæstrita 401
LEONTIVM doctæ 1199. Hermesianactis amica 2318. meretrix 2316. in Theophrastum scribit 203
Leontiæ imago in Laterano repolita pontificibus 985
LEONTIVS episc. auctoritãte tuetur 2554. 2642. Constantium Imp. reprehendit 2826. Eusebiæ superbiam notat 2827. prædicit seditionem 1466. seuerus in filium 2706. 2712. summa dicendi libertate ꝓditus 4176
Leontius tyrannus deficit ab Zenone 3587
Leontius Patricius Imp. deiicit imperio Iustinianũ 898. 2607. in monasterio inclusus 788. regno deiectus 738. captus 800. crudelis in Iustinianũ II. 2737. naribus truncatus 348. 1068
Leontius philosophus 116 filiam splendidam fortunã consecutum dixit 1269
Leontius sacerdos Antiochenum patriarchatũ adeptus 714
LEONTOMENES coquus 3720
LEONTYCHI sepulcrũ 576
LEONYMI uulnus in pectore 351
LEOPARDVS monachus 4119
LEOPHRONIS comitium 2438
LEOPOLDVS Austriacus inter diuos relatus 975. fratrem Fridericum amat 38 munificus in pauperes 2363
Leopoldi D. Austr. strages 551 nuptiæ magnificæ 2416
Leopoldus Marchio cupidus imperij 2609
LEOPREPIS prudens responsum 1719
LEOS filius immolat 3290
LEOSTANVS phthiriasobiit 316
LEOSTHENES fidus in Græcos 3310. tyrannicida fortis 2126. eius & Phocionis sententię contrarię 1658
LEOSTRATI Tenedij anni lunares 401
LEOTREPHIDES macilentus 279
LEOTYCHIDES Alcibiadis filius spurius 1059. Vide Leutychidas. augures carpit 2889. luxum Corinthiorum reprehendit 2340 luxum cuiusdam 2887. patiens maledictorum 2172 timore uictoriam adeptus 1794. certat de regno cum Agesilao 2542. muneribus corruptus 2500. ostentum contemnit 1549. Persas nũcio terret 1869. regno deiectus 737. superstitionẽ ridet 3165. 3110. uersatilis 3812
Leotychidis de felicitate iudicium 1915. eius præco 3663
LEOVIGILDVS R. filio dissimilis 1073. legislator 1566 primus uestę regali usus 2547
LEPIDA Neronis amita à medicis interfecta 467
Lepida Romana partum simulat 1980. ei aqua & igni interdicitur 822. 2860
LEPIDVS consul mœrore mortuus 494. perfidus in Vaccæam gentem 3545
Lepidus Triumuir aues Draconis imagine compescit 2341. ab exercitu suo desertus 3586. dominandi cupidus 2633. impatiens repudij 2195. proscriptos punit 198. uiã sternit 2406
Lepidi crudelitas 2786. domus sumtuosa 2471. fortuna 3904. lexi baria 2228
Lepidi tres cæci 344
Lepidi unde dicti 684
Lepidorum trium æqualis natiuitas 1071
LEPREVS certat cum Herculę

cule 2235
LEPROSO reuelata templi Dionysiaci dedicatio 1380
LEPTINES Carthaginẽses elicit 1862. 1867. periculum effugit 1743
LEPTITANVS Seuerum osculatus 252
Lepritani adulteria puniunt 3404
Leptitanorum mos in sponsalibus 4362. 4372. tributum 626. 814
LERTII improbi 1610
LERNA lacus hydram alit 3988
LESBIA amica Catulli 2818 fellatrix 2322. longæua 310
Lesbiæ ad molam canebant 3848
Lesbij captiui 802 citharœdi 1280. citharœdica gloriati 1282. à Gelli spectro infestantur 788. ab sonibus deficiunt 3584. ad opus damnati 811. 3654 stolidi 1644. in uenereis fœdissimi 2322
Lesbium ninum 3976
LESBVS fertilis 3978
Lesbi oracula 4195
LESBONAX spectandi cupidus 2967
LESCVS Albus exilio Gouoricij Poloniã recusat 3306. 3307
Lescus Niger expeditionem in pueros simulat 2860 munificus in ecclesiã 2432 ope diuina uincit 1050. peregrinos dilexit 47. augurium arcis nominandæ ab aue sumsit 1449. singularis parsimoniæ 1686
Lesci D. Poloni styli cęci 2543. perfidia in competitores 1999. 3442
LESCHES poeta 1142
LESCHIDES poeta & miles 1203
LETHES carcer 762. 3966
LETHVS, episcopus assatus 480
LETOIVS episcopus monasteria Arianorum exurit 4175
LETOII & Pauli frat. amor mutuus 57
LEVCADIA amica Terentij 2318
Leucadia insula à continenti abscissa 2400. eius promontorium ad edendum amorem 18
Leucadij superstitiosi 4212
LEVCE insula enata 3939
Leucæ urbis fons tetterrimi odoris 659
LEVCINAE thermæ 3946
LEVCIPPE insana 15. in anuem 455. contemtrix deorum 3191
LEVCIPPVS comã dedicauit 3159. Democriti præceptor 3759. incestuosus 2308. mentitus habitum muliebrem 282. 439. physicus 1220. à uirginibus occisus 468
Leucippi astus fallendi puellam 1939
Leucippi iudicium de astronomia 1265. mater auctor filio incestus 2286
LEVCOMANTIS limis oculis amatorem aspexit 2934
LEVCON coquus 3720
LEVCONE suorum defectionem & insidias impedit 1806. suos ad pugnam cogit 1793. uectigal defraudat 1980. 3547. pecuniã adulterat 1719
Leucone è canib. laniata 474. 2330
LEVCTRICAE cladis prodigia 1476
LEVDEMVNDVS episc. Sedunensis leno 2287
LEVDERICVS ambitiosus in titulis 2630
LEVI Alphæi F. ex publicano Euangelista 3656
Leui Iacobi F. crudelis in sororis stupratorem 2773
Val. LEVINVS uictus uictor 1044
LEVISSAE amnis salmonibus abundat 3981
LEVITA Israelitas ad bellum excitat 1574. ob uxoris stuprum 2709
Leuitæ carnifices 3669. expiant se sacris 3088. sacra gestabant 3684. 3685
Leuitis oppida assignata 2430
LEVS Agnustus caduceator 3663. proditor 3574. 3576
LEVTHAERIVS in rabiem uersus 3186
LEVTYCHIDES delator 2858. 2861
Leutychides. Vide Leotychides. Demarato insultat 2927 Demaratum ultus 2769 Ionas à Persis abducit 1879 è Sparta eiectus 3409. eius domus excisa 1027. 3489
LEVRVS R. à filiabus regno pulsus 352. uituus hæreditatem diuisit 2017

L I

LIA Labanis F. lippa 342. cupida prolis 76. fœcunda 410
LIBAMINA tumulorum 4206
LIBANIVS Christum fabri filium uocat 1413. magus 1331. omnium uitia & uirtutes poterat imitari 3809 pæderastes 2303. præfectus prætorio creatus 1132 sophistam præfecto præfert 2541. 2556. sophista 115 ob studia repudiat præfecturam 1103. 3866. ueteres imitatus 3811
Libanij rhetoris in dignoscendis moribus acumen 3744
LIBER. Vide Bacchus, pater coronarum inuentor 1003. 3722. gloriæ cupidus 2547 Indiam excolit 1597. Iouj primitias rerũ offert 624. Iouis filius à satellitibus occisus 467. medicinæ inuentor 1230. mercaturæ inuentor 3628. primus triũphauit uicto orbe 1009
Liberi patris festum 4036
Libero patri sacra facta 4037
D. LIBERALIS ieiunat 2214. 4170. suum obitum præsciuit 1409
LIBERALIA Romæ celebrata 4027
Liberales ludi 4220
LIBERATVS martyr 3023
LIBERIVS episcopus ad Arianos deficit 3176
Liberius Pp. apostata 3174 pro catholicis intercedit 3071. in exilium deportatus 4097
Liberius Pp. cum hæreticis cõuersatur 3070. constans 3039
LIBERTINVS quidam meticulosus 18
Libertinus monachus 4122 clemens in Gothos 2691 Totilæ exercitum immobilem reddit 1518. tolerãs 2160
Libertinis prætexta prohibita 4330
LIBETHRII indocti 1205 è Sue amne deleti 636. ex oraculo 1508
LIBON Eleus architectus tẽpli Olympici 3717
LIBVRNI nauim hostium capiunt 1887. piratæ 3567
LIBVSSA prouinciam administrat 752. 3278
LIBYA. Vide Africa. crocodilos alit 3982. gorgones nutrit 3986. à muliere quadã sic dicta 695. serpentes alit 3988. spectris referta 3999
Libyæ locusta grata 432. agrorum feracitas 3993 urbes à leonibus infestatæ 633
Libyci cursores in reges electi 388. 727
Libycorum hymni in mortuos 103. 961. nuptiarum mos 882. 937
Libyes ab ædificando prodigio deterriti 1494
Λιβυοφοινικία 1374
LICATTII latrones 3568
LICENTIVS poeta 1144
LICHAS uates 1140. 1334
Lichæ cœna publica 2439
LICINIA animo deliquit 260. Horatij amica 2318 uestalis 4192. eius perfidia coniugalis 3438
Licinia lex sumtuaria 2228
Liciniæ doctæ 1200
Licinianorum strages 545
Val. LICINIANVS castrũ patronus 1123
LICINI forũ urbs in minores abiit pagos 3939
A. Licinius Archias poeta 1143 ex tempore uersus faciebat 1160
Licinij Cecinnæ pater opio periit 505. 510. Caluus eloquens 1107. 1113. epigrammatographus 1146. pusillus 278. uiolentus accusator 1122. eius natalis 4041 nimia diligentia 3857
Licinius Comicus 1150
Licinius Cos. patiens cladis 2175
Licinius Crassus bonus saltator 390. prodigus 2386
M. Licinius Crassus consilia tegit 1759. triumphat 4032
P. Licinius Crassus Mutianus I.C. 1570. censor 2228 unguenta prohibet 2334. de uita desperat 79. constans 3867. Vide Crassus.
Licinius Fimbria de iudicio uiri boni non uult iudicare 1932
Licinius Imp. Christianos persequitur 3236. 3237. literis infestus 1206. 1213. uinolentus 2241. crudelis 2744 eius pater agricola 954. 3652
Licinius libertus Cæs. auarus 2505
Licinius libertus Cæs. diues agris 606. uitam aliunde cõseruat 2009
L. Licinius Lucullus Felicitati deæ templum constituit 3891
Licinius Macer mœrore extinctus 493. sudario te suffocauit 515
Licinius Murena luxus magister 2384. piscium uiuaria inuenit 2473
Licinij Murenæ liguritores 2239
P. Licinius Pp. uestalem negligentem punit 3167
Licinius prætor tardo senatori multam indixit 3458
C. Licinius Stolo 685. agriculturæ studiosus 3654. sua lege damnatus 3460
Licinius Valerianus censor uehemens 3278. Christianos persequitur 3237. magister impudicitiæ 2277
Licinii tolonis sepulcrum magnificum 2472
Licinio oraculum redditum 1473
Licinij unde dicti 687
Liciniorum clientes Neapolitani 206
LICVMANNVS accusat Caesarium episc. 3206
LICYMNII sepulcrum 574
LIECHTENFELSIVS canonicus auarus 2491
LIGARIORVM fratrum amor mutuus 58
Q. LIGARIVS præfectus 1571. ingratus in Caesarem 3598
LIGNATOR quidam Leone seruatus 322
LIGVRES agricolæ diligentes 3641. infantum funiculi carbonem adhibẽt 271 Romanis elapsi 1774
Ligurum domicilia 435 factiones 63. fames 657 lana 3990. mores 3731 uestitus 439
Ligures mulieres tolerantes in partu 2159
LIGVRINVS cinædus 2304. ineptus poeta 1157
LIGVSTICI boues 3983
LIGYREORVM oraculum 4194
LILANTVS cãpus thermis nobilis 3946
LILIVS Gyraldus decumbens de diis gentilium commentatus 3865
LIMI unde dicti 687
LIMINAEORVM uota iudicia 176
LIMONE equis obiecta deuoranda 473
LIMYRAE fons 4196
LIMYRNII filios quomodo iustituunt 3760. agnoscũt è similitudine 289. 865
Limyrniorum connubia promiscua 881. 2310. 4361
LINCEVS. Vide Lynceus.
LINDIFARNENSIS filiola 4064
LINDIORVM sacra 3127. 3152
LINGONIBVS dextra signũ hospitij 727
LINGVAE tumor 319
Linguarum mutationes 1089

LINVS Apoll. F. à canibus laniatus 474. imprudenter Herculem instituebat 3752. lyricen 1279. mundi originem scripsit 1311. poeta 1140. primus Threnos fecit 1289. eius sepulcrum 574
Linum Græci & Barbari lugent 96
Linus Pp. mulieres uelatas uuit esse 4112
Linus osculo niuali Romam basiat 2913
Linus debitor perfidus 3549
Linus Thebanus cum Apolline certat 1286
Linus Thebanus sagitta interemtus 484. apud Thebas sepultus 569
Linus fons medicatus 3947
LIPARAEI Apollinis signa dedicant 3158. pauci Tyrrhenos uincunt 1042. piratæ 3570
Liparenses thermæ 3946
Liparitani pietas in patrem 3325
LIPPVS Florentinus cæcus 344
LIPSENSIS academia 4063
Lipsensis ex calculo cerebri mortuus 491
LISCANVS Hispan. auaritiõ. 2501
LISERI & Hadingi fœdus 164
LISITHIDIS fides in Themistoclem 3391
Λιθομαντεία 1372
LITILIHON gigas 276
LITTORIVS cupidè magis quàm prudenter pugnauit 2026
LITVANI cadauera combuerunt 571. ad Christum conuersi 3061
Lituani se comburunt 477. 2063. dona Aureæ uetulæ offerunt 3159. homines immolabant 4213. graui seruitute oppressi 810. quo modo agros præparant 3654
Lituani Rusis tributarij 814 sartores & sutores amant 3639. superstitio sistimi 3311 Vitoldi crudelitate territi 92
Lituanorum coadiutores matrimonij 3671. idololatria 3121.3122.3123
Lituanorum mos in baptismo 4171. in supplicio afficiendo 438. mulieres concubinos alunt 104. 2315 obedientia erga Vitoldum R. 3320. pistrina manualia 3711. præda 591
Lituania multos uenefices habet 1524. fertilis 3995
Lituaniæ princeps ex anno tributo diues 598
LITYERSES Midæ spurius filius 1059. aduenas secum metendo certare cepit 3678 messores in certamen prouocat 3643. uorax 1234
LIVEROTTVS Firmianus tyrannidem affectat 2611 patruum trucidat 3538
LIVIA Augusti ambitiosa 2573.2632. Augusto auctor adulterij 2287. clementiæ 2657. sterilis 411. Augustum ueneno tollit 2640. 3525.3591
Liuia blanda in Augustum 2912. 2914. concordiæ ædem posuit 3146.4031. grauida nubit 872. longæua 337
Liuia Augusti modestia maritum sibi subiecit 1731.2670 mœrore obiit 494. nudos homines statuis comparat 2255. nudos iuuenes seruat 2562. ouum fouet 1438. 1349. patiens mortis filij 2180. prudens 1638. senatum regit 751
Liuiæ Augusti clementia 2687 donarium 1433.3434. gulæ studium 2232. comitatus Iuliæ dissimilis 1078 obseruantia in maritum 3331. testamentum ratum 3264
Liuia Germanici soror adultera 2196
Liuia Medullina die nuptiarũ extincta 540
Liuia Rutilij longæua 310
LIVILLA Drusum ueneno tollit 3590
T. LIVIVS historicus 1585 aliena facta cũ rebus Rom. miscet 3827. obiit 4024 Ouidio commortuus 1072 patriæ amans 43. eius uidẽdi studio Gaditanus Romam petit 999
Liuius Andronicus præceptor Salinatoris filiorum 3760. 3763
Liuius comicus 1149
C. Liuius Drusus I.C. 1570
M. Liuius Drusus ambitiosus 2632.2645
M. Liuius Drusus apoplecticus 527. à ciubus osculatus 253. comitali liberatus 351. Hasdrubali victo triumphat 1009
M. Liuius Drusus Magusam prodit 1514. numum percussit uictoriatum 4331. plebem sibi deuincit 1991 prodigus 2386
Liuius Drusus & senex & cæcus de iure scripsit & consuluit 3864. confidens 2839
M. Liuius Cos. hostes dimittit 1879. triumphat 4344
Liuius Salinator aciem instruit 1854. censor seuerus 3278.2721 clemens in hostes 2695.2696. cupidus pugnandi 2732. 2767 exul 796. hostem non persequitur 1876
M. Liuius Salinator memor beneficij in Metium tribam 3364. à populo damnatus 3433. 3440. reconciliatur Cl. Neroni 845. Salinatoris nomẽ acquisiuit 683. 685. XXX tribus inter ærarios refert 3443
LIVONES simplices 27
Liuonia frumento diues 3978. multas uneficas habet 1514
LIXVM oppidum mdua arbore nobile 3974
L O
LOCHAGVS patiens mortis filij 2179
LOCRENSES uel Locri Crotoniatas diuina ope uincunt 1050. curiosi fratem suorum coercẽt 2877. Dionisij libidinem ulti 2734 fœdifragi 3548.3583.3731 merum bibentes puniunt 3403. mortuos lugere uetantur 103. omine ad bellum excitati 1790. pauci uincunt Crotoniatas 1042 quale omen uictoriæ habuerint 1453. salubres 4000. Sempronium fugant 1863. Siculos securos pactis interficiunt 1952. supplices Consulibus 184. uirgines pudicæ 2261
Locrensium contentio de Hesiodo 963. canes 2985 crudelitas in Dionysij uxorem & filias 2774. impia uota 3196. iudicia 4308 mos in sponsalibus 4368 mos nouendi 3133 numus 4332
Locrẽsium odium in Brutios 65. pœna furti 3453. sacrum 3150. signum publicum 702. sponsalia libando firmantur 3129. uotum de filiarum prostitutione 2286
Locro cuidam oraculum datum 1533.1448
LOCVSTA uenefica 3591
LODOSIA emporium 3955
LODOVICVS. Vide Ludouicus.
LOGICA diuisio uaria 1177
LOIS Timotheum filium rectè instituit 3000.3760
LOLLIA Paulina luxuriosa 2340. ambitiosa in uestitu 2623
LOLLIANVS Isæum imitatus 3807
LOLLIVS uir bonus 1600
Cn. Lollius ob tarditatem incendio damnatus 3458
M. Lollius uenenum bibit 510 fidus in amicum 3315. iocatur in Galbam 2960
LOMBARDIA à peste liberata 370
Lombardiæ ciuitates libertate donatæ 777
LOMBARDI. Vide Longobardi.
LONDINENSES ad seditionem exagitati à monachis 923. seditiosi 930
Londinensium filij degeneres 1075 studia mechanica 3634
Londinensis synodus 4158 4160. imagines introducit 4147
Londinum à Ludo rege appellatum 696
Londini Iudæorum sepulturæ 574. pestis 544
LONGAEVI inter Apenninum & Padum 309. & 310
LONGI fratres monachi 4121
LONGINVS prodigus in uenerea 2483
Longinus Cassius grammaticus 1093 uiuum Musæum 115. uenenum hausit 508. eius in iudiciis auctoritas 966
Longinus eques strenuus 2144
Longinus martyr 3024
Longinus Patricius exarchus 742. eius præda 593
Longinus philosophus præceptor Zenobiæ 3758
Longinus Selimantheus lanatus 502
LONGOBARDI alabardi tenisij libidinem ulti 2734 fœdifragi 3548.3583.3731 merum bibentes puniunt 3403. mortuos lugere uetantur 103. omine ad bellum excitati 1790. pauci uincunt Crotoniatas 1042 quale omen uictoriæ habuerint 1453. salubres 4000. Sempronium fugant 1863. Siculos securos pactis interficiunt 1952. supplices Consulibus 184. uirgines pudicæ 2261
Longobardorum contentio de Hesiodo 963. canes 2985 crudelitas in Dionysij uxorem & filias 2774. impia uota 3196. iudicia 4308 mos in sponsalibus 4368 mos nouendi 3133 numus 4332
Locrẽsium odium in Brutios 65. pœna furti 3453. sacrum 3150. signum publicum 702. sponsalia libando firmantur 3129. uotum de filiarum prostitutione 2286
Locro cuidam oraculum datum 1533.1448
LOCVSTA uenefica 3591
LODOSIA emporium 3955
LODOVICVS. Vide Ludouicus.
LOGICA diuisio uaria 1177
LOIS Timotheum filium rectè instituit 3000.3760
LOLLIA Paulina luxuriosa 2340. ambitiosa in uestitu 2623
LOLLIANVS Isæum imitatus 3807
LOLLIVS uir bonus 1600
Cn. Lollius ob tarditatem incendio damnatus 3458
M. Lollius uenenum bibit 510 fidus in amicum 3315. iocatur in Galbam 2960
LOMBARDIA à peste liberata 370
Lombardiæ ciuitates libertate donatæ 777
LOMBARDI. Vide Longobardi.
LONDINENSES ad seditionem exagitati à monachis 923. seditiosi 930
Londinensium filij degeneres 1075 studia mechanica 3634
Londinensis synodus 4158 4160. imagines introducit 4147
Londinum à Ludo rege appellatum 696
Londini Iudæorum sepulturæ 574. pestis 544
LONGAEVI inter Apenninum & Padum 309. & 310
LONGI fratres monachi 4121
LONGINVS prodigus in uenerea 2483
Longinus Cassius grammaticus 1093 uiuum Musæum 115. uenenum hausit 508. eius in iudiciis auctoritas 966
Longinus eques strenuus 2144
Longinus martyr 3024
Longinus Patricius exarchus 742. eius præda 593
Longinus philosophus præceptor Zenobiæ 3758
Longinus Selimantheus lanatus 502
LONGOBARDI alabardi tenentes 3870.4118. patiens laborum 3850. peste obiit 524.4038. pius. 1604. regnum filiis diuidit 618. sine liberis moritur 663. in uilissima casa mortuus 1559
Lotharij Imp. certamen cum Azone 1577. contentio de Imperio 2607.2613. monumentum 569
Lothario Imp. Canutus equũ aureis soleis donat 1015 eo imperante collis enatus 1430
Lotharius R. Franc. crudelis in Brunichildem 2760. impatiens mortis 2187. perfidus in patrem Ludouicũ pium 3520. eius regnum pacificum 852 ueneno sublatus 509
Lotharius R. Italiæ ambitiosus 2641. phrenitide periit 527
Lotharius R. Lotharingiæ ad mensam Christi accedit, ut se purget crimine adulterij 1355. uxorem repudiat 879. 3528. eius milites ab araneis morsi 475
LOTHERICVS Danus aucupio celebris 3675
LOTOPHAGI non curant sepulcra 577. eorum uictus 431
LOTH ob castitatem seruatus 2263. ebrius 2144. 2245. hospitalis 2897. ab impiis nõ corruptus 3040 incestuosus 2306. ab incendio seruatus 322. iurgia cauet inter pastores 2661. mortem timet 37 pecore ditissimus 611. à prædonibus abductus 777 Sodomitas reprehendit 2824.2832
LOTHI fides in hospites 3317 filiæ 76. generi non obsecuti consilio soceri: 2028. uxor inobediens Deo 3195. uxor in statuã salis 456. posteris quam terram inhabitandam Dominus concesserit 586
Lothus Vgolini F. Genuensibus reconciliatus 844
LOVANIENSE gymnasium 4064
LOVDORIS abbatia serpentibus abundantissima 3988
LOVMVND lacus 3944
L V
LVBECA Imp. se dedit 807 obsidione liberata 620 quando condita 3950
Lubecæ incendium 645. iuuenis studiosus septem annis dormiens 18. ob tributa tumultus exortus 911
Lubecenses hostiles naues inutiles reddunt 1889
Lubecenses humani erga ægros 2895. seditiosos puniunt 3452. seueri in latrones 2720. solem hosti opponunt 1842
Lubecensibus Maria Magdalena apparuit 1348
LVCANVS. Vide Anneus Lucanus. Alexandrum M. felicem terrarum prædonem uocat 1922. coniurat contra Neronẽ ambitiosè 2646 extra patriam mortuus 560 poeta 1143. ex tempore tragœdiam recitauit 1160 uenas secandas præbuit 4029. eius cunis apes insederunt 1398
LVCANI filios exercebant 442. hospitales 2874. luxuriæ causas agunt 3402. otij causas agunt 3457. pueros in uiticie educabant 1770. quomodo liberos educarint 3750. à Rom. deficiunt 3584. cum Tarentinis pugnarunt 4042 uenatores 3673. Rom. uiatores 3671
Lucanorum disciplina fortitudinis 2043. lex in inhospitales 3432. rex κακοηθεστατος 4304
LVCARDIS sterilis à marito repudiatur 411
LVCARIA festa 4025
LVCAS Euangelista 1307. 1587. medicus 1238. pingendo se oblectat 3787
Lucas scriba Danos ad fortitudinem animat 2044 historiarum scientia eruditus 1590
Lucas Zenus patiens mortis filij 2181
LVCBIA uirginitatem conseruat 2271
Luceia mima 1168.1200 longæua 310
LVCENSIS iuuenis in prologo obmutuit 230
Lucẽles fidi in Mediceos 3383 Florentinos aqua auertũt 1903. honoris ergò turrim & portam demoliũtur Galeacio Sforciæ aduentante 978. tignis ædium pro lignis usi 1824
Lucensium moneta 781.3723 pecora pestis inuadit 665 prudentia in tyrannide cauenda 1667
LVCHINVS Vicecomes infelix pater 3927. per legatos bella gessit 1763. seuerus 2989
Luchinus Viualdus liberalis erga Genuẽsem matronam 2426. libidinem in misericordiam mutat 2264.2364 pius in alẽda matrona 3390
LVCIA martyr 3018. uirginitatis amans 2254
Lucia Syracusana oculos sibi eruit 2259. matrem ad liberalitatem hortatur 2353 munifica in pauperes 2301. 2428. prudens in pudicitia seruanda 1682
Lucia Trezamina amica Magni Sforciæ 2320
LVCIANVS in asinum uersus 282.1525
Lucianus Auria Genuensis commeatu iuuat 2359
Lucianus causidicus 1123
Lucianus martyr 3022
Lucianus Samosatenus à canibus discerptus 474.1115 podagra obiit 522. ἀθεος 3189
LVCIFERIANI hæretici 1320
LVCILIVS Capito uim prætoris usurpat 2622
C. Lucillus satyricus 1152 carminibus facilis 1160. epigrammatophorus filiam suam odio habuit 66. extra patriam mortuus 560 eius negligentia in scribendo 3819
L. Lucilius I.C. 1571. Bruto amicus 859.2844
Lucilij Basi victoria incruenta 1046
Lucilij militis fides in Brutũ 861.1714.3303.3315
LVCILLA Antonini F. ambitiosa insignis imperij 2647 fratri insidias struit 3536
Lucilla uirgo uisum recipit 346
LVCILLVS episcopus à fistula liberatus 364
Lucillus studiosus 3839
LVCINA martyr 3017. sanctorum cadauera colligit 567
LVCINIVS Hisp. D. Hieronimi opera exscribi curat 3818. munificus in pauperes 2360
LVCII Aemilij iudicium de Iouis statua 3644
Lucius C. Marij nepos à Trebonio interfectus 2303
Lucius Hispanus Horatium imitatus 1148
Lucij iocus in Herodem sophistam 2955.2971
Lucius Maluetus cunctator 3838. hostem fatigat 1841 imperio se abdicat 7364 1735
Lucius martyr 3015
Lucius Augusti filius ascitus natare discit 386
Lucius Pp. episcopum diaconis comitari instituit 4103
Lucius II. Pp. bellica tractat 3791
Lucius III. ambitiosus 2623 clemens in Christianum episcopum 2666. Friderici filio insignia Augustalia denegat 168. à Mutinensibus honorificè ex urbe eductus 1000
Lucius pumilio 277
Lucius satelles uinolentus 2245
Lucij Titij odium erga Iurẽcrescos. 1579. uenditio rescissa 3270
Lucius Verus Imper. ueneno sublatus 508
LVCO Vallesianus 1637
LVCOMORI moriũtur quot annis & reuiuiscunt 565
LVCRETIA & Euryalus amantes 55
Lucretia Romana ob amissam pudicitiam seipsam perimit 2261. formosa 286. ob formam infelix 3923. se innocentem punit 2184. lanificium exercet 3696. seipsam interfecit 459. stuprum ulta 2329. eius honoris studium 2559
LVCRETIVS ædilis crudelis in cadaner Gracchi 2755
T. Lucretius Carus de natura scripsit opus imperfectum 1139. per furoris interualla poemata scripsit 3864. cur philosophiam carmine scripserit 1679. philtro interemtus 459. ex philtro in furorem uersus 18. Thucydidem malè uertit 1099
Lucretij epicuri impietas 1505 triũphus 4344. de Volscis triumphus 1009
Lucretio à filio nasus auulsus 1067
LVCTATIVS Catulus ciuiũ gloriam suã posthabet, 862 3290.3307. fluuium transit 1771. triumphat 4036
Luctatij Catuli prudẽtia 1734 uictoria 1042
Q. Luctatius Cerco triũphat 4022
Luctatij Cos. certamen cum Valerio 2544
Luctatio Cos. triumphus cõcessus 4344
L. LVCVLLVS absens ædilis renũciatus 724. Amasum urbẽ deliet 239. amauit doctos 3374. ambitiosus 2577 ex bello Mithridatico triũphat 1010. Callimachũ uicit 1859. à Cheronensib. statua donatus 981. & Cimõ æquales 1069. classe amissa à Ptolomæo honorificè excipit 997. in conuiuio prodigentissimus 2479. decimas prædæ Herculi conserat 3137. defensor pudicitiæ 2271. degener 1075. dietæ salubris studiosus 1247. diẽ in auspicatũ contemnit 1549. donũ acceptat 179. dux fortis 2091 fœnora coercet 2378. Herculi decimas dat 604. honorificè sepultus 957. hostẽ opprimit celeriter 1850. hosti elapsus 1774. Iambographũ 1152. incolumitate militum gaudet 3307. inhumanus in milites 2934. initiũ pugnæ ex ceruo habuit 1787. intẽperans 2207. legendo Imp. factus 1589. legislator 1564 Marcum fratrem diligit 58 memoria felici 34. meridie dormit 416. monetę præfectus 749. mora Mithridatẽ attriuit 1851. mores mutat 3875. noctu uidit Venerem 1406. orator 1120. pacificus 40. patria libera uita excessit 561. patris causã agit 1123 philosophiæ cultor 1221. philtro interẽtus 510. philtro mente captus 17. è piscinis diues 597. placidè tributa exigit 2891. Cn. Põpeio ambitionẽ exprobrat 1705 non popularis 2930. 2937 Pręciæ gratia Ciliciam consecutus 1984. primũ delicias induxit 2231. prodigus 2386 prodigus in ædificia 2469 prodigus in uillas 2470. à Ptolemæo honoribus exceptus 1018. quę omnia uictorię habuerit 1353.1438. à Reipub. administratione se in otiũ ignauum dedit 3798.3870 senex otio philosophiæ dedit 3795. tomo seruatus 319.4592. spectacula negligit 3854. studiosus historiæ 1594. finis metũ eximit 1797. 1798. suos ipse victoriæ excitat 1789. Tyrannũ R. uicit 4030. & M. Tullius Cicero amici 839. uincit luci opor tunitate 1543. ob uotũ Iouiculi tacitum opibus auctus 318. uxores repudiat 878 Xerxes cogatus dictus 683
L. Luculli amor in fratrem 58. 3328. aularia 2473. bibliotheca 387. certatus 4536.34 certamen historicũ 1592. clemẽtia in Amasum urbẽ 2662 cœnacula diuersa 2438. collatus 2470. diligentia 3856 diuitię 624. domus tumultuosa 2471. fides in collegã 3311 fides in testimonio 3351. genus belli 1758.1855. habitus militaris 4318.4339. impẽsa in libros 1413. luxus 2476 patrimonia in exercitu 2419 pater repetundarũ damnatus 1058. præda 601. prudentia aperiedi cõsilii sociis 1760 prudẽtia politica 1635. somnium 1433. tumtus in uiuaria 2473.2474. triumphus 4346. victoria incruenta 1046. victoria cõtra Mithridatẽ & Tigranũ 1043. uiuaria 2410. uxor lasciua 1063
Lucullo boues victoriã portendunt 1350
Lucullorum luxus in statuas 2475
LVCVMO ambitiosus 2580 Arũtis uxorem uiolat 2297 felix cõiugio 3901. perfidus in Aruntẽ 3505. perfidus in tutorem 3488
LVDERVS Boemiæ & Vng. Rex uuider 107.
LVDGARD ægrotis ministrat 2364. Deo dona offert 3076. episcopus Monasteriẽsis 1309
LVDIO pictor 3701
LVDVILLA Borinorij uxor mortẽ suam præscitur 1410 Venceslaũ Boem. D. recte instituit 3000. eius cadauer integrum 566
LVDOLFVS episc. munificus in sacerdotes 2430
LVDOVALLVS R. tributarius 814
LVDOVICO Alodisio patris spiritus prædicit 1348.1483
Ludouici Aragon. contentio

de regno 2543
LVDOVICVS Arcimboldus veneno pilt 510.3483.3666
Ludouicus Ariostus mortuorũ resurrectionẽ ridet 3200
Ludouicus Balbianus hostiũ tela irrita reddit 1885
Ludouicus Balbus ecclipsin mortis signũ habuit 1422
R.coronatus 728. veneno sublatus 508. uxorem repudiat 880
Ludouicus Bauariæ D. fortis in carcere 2177.2642.Friderico D. Austriæ occidit 4021. impius in patrẽ 3510 una nocte canus factus 201 uxorem occidi iussit 3478
Ludouicus Bauarus contẽdit de imperio 2609. ab equo effusus 498. Austriaco ignoscit 2684. [redacted] 4246. corona Imperiali donatus 728. 4043. excõmunicatus 819. 467. humanus 2878. indoctus 1207. obiit 4036 pecuniæ indigus 671.in uenatione mortuus 537. veneno sublatus 508
Ludouici Bauari Imp.& Ioan. XXII.Pp.inimicitię 918.pia mors 556. prodigalitas 2484 sceuitia in uxorem 2792
Ludouico Bauaro in Imp. electo arsit cometa 1470
Ludouicus Ludouici Bauari F.ceruices fregit 497
Ludouicus Borus reliquias colit 4152. ruinam euasit 326
Ludouicus I.Boiorũ D. à uoluione occisus 466.Rhenanũ ducatum obtinet 727
Ludouicus Borbonius Condæus occisus 466.485. prudenter pugnat 1763
Ludouicus Borgia ab equo præcipitatus 498
Ludouicus Bosonis F. oculis priuatus 341.perfidus 3545. 3557
Lud.Campisimperij testamẽtum 155
Ludouicus Cardinalis Arelatensis prudens 1674
Ludouicus Caroli Calui F. balbus 383. incerta morte periit 563
Ludouicus Carol.M.F. Aquitanię in regem electus 715 fœdus cum Alexandro D. R.Vng. 838
Ludouici Castelultrei monumentum ab indoctissimis criticis deiectum 1100
Ludouicus comes Flandrię in acie cæsus 540. Gandauensibus ignoscere non uult 2730. perfidus in Flandros 3485. perfidus in promissa filia 3555. periculo elapsus 1711
Ludouicus Cortusius propinquis suis lacrymas ex testamento interdixit 298. eius testamentum ratum 3265
Ludouicus Crassus R. Franc. fecit cœnobium S. Victoris 4143. filium instituit moriturus 3762. moriturus Eucharistiam sumit 4170. obesus 179. religiosos defendit 3088. sacerdoti obuiã profisci uoluit 3065. Stratenses supplicio affecit 3428. eius locus in equitem 2964
Ludouicus Demoulinus Rochefortius mediciis 1237
Ludouicus D.Andegauen.prudenter elabitur 1744
Ludouicus D. Aurelianorum à sicariis occisus 465. febricitans militiæ munera obit 3865. cædes belli causa 906 fortuna 3908
Ludouicus Gonzaga fratrem occidit 3535. picturæ studiosus 3638. affinitas cum Fernando Vicecom. 844
Ludouicus Grempius mecœnas Oporini 2359
Ludouicus Hutin⁹ Gallus R. sine liberis morirur 663
Ludouicus Imp. captus 800 diploma discerpsit 206. excæcatus 344. Saracenos in gulauit 4021. uictus 4034 eius contentio de imperio 2608
Ludouicus II. Imper. costas duas fregit 361. ab Hadriano coronatus 4043. Ioãnis D.filiã de sacro fonte suscepit 860. quale prodigiũ mortis habuerit 1422. Rastricẽ punit 3448. in uenatione fides in pactis 3342
Ludouicus IIII.Imp.suos pugnare cogit 1793
Ludouicus Iunior R.Trãc. crudelis 2749. ecclesiis infestos coercet 3092. ab hostibus liberatus 771. paret D. Bernardo 3063. uxorem repudiat 880
Ludouici Iunioris R.Fran.expeditio sacra 4163.4178. pœnitentia 3083. prudentia in fide seruanda 1735. fœminum de filio nondum nato 1472
Ludouico Iuniori R.Fran. publicis uotis ꝓles uirilis nata 1067
Ludouicus Landgr.Thur.fert reprehensionẽ rudiet 3084 imperium recusat 2542. indoctus 1207. patiens conuitiorum 2687.2820.eius peregrinatio sacra 4164
Ludouicus Lodronius strenuè pugnat 2121
Ludouicus Lotharij F.honorificè Romæ exceptus 996 rex Italiæ coronatus 4044
Ludouicus Lucemburgẽsis à Ludouico XII.defecit 3582 à Ludouico XII.R.iuramentum exigit 185. magister equitũ 748. regi Gall.suspectus 250
Ludouicus Magdeburgensis archiepisc.choreis delectatus 1985. ruina opprellus 500
Ludouicus Mediarota certat prodigalitate 2388. prodigus in ludum 2482
Ludouici Malani pellex parcu periit 491. uxor zelotypa 2795. puellam naribus mutilat 348
Ludouicus Marchio Misnẽsis chorcas ducens ruina ædũ periit 532
Ludouicus Osnaburgensis episcopus uulneratus 32
Ludouicus I.Palat.in loco natiuitatis mortuus 560
Ludouicus II. Palat.in ludo equestri mortuus 531
Ludouicus Patauinus bellica tractat 3792. chirurgus 1236. Cardinalis superbus 951. medicus 1289. eius cadauer spoliatum 653.1368
Ludouicus Philippi R. Gall. F.spinea Christi corona sanatus 340
Ludouicus Picus Mirandolanus bombardæ ictu periit 485. contendit cum fratre de comitatu 2612
Ludouicus de Pino medicus 1236
Ludouicus Pipinus R. Italiæ consecratus 4043
Ludouicus,Ludouici Pij F.costam fregit 521. perfidus in patrem 3520. eius FF. de regno contentio 618
Ludouicus Pius Imp.677.684 bonus princeps 1664. clemens in Theodulfum 2691 duas habuit uxores 887 dux fortis 2096. exteros habitus prohibet 2331. de innocentibus non uult iudicare 1932. impudicitiæ ꝓsor 2272 D. Mariæ imaginem colit 4148. mecu obiit 495. muneribus incorruptus 2460 munificus in Christianos 2425. munificus in ecclesiã 2442.3067. munificẽ⁹ in pauperes 2362. nouã corbetam exædificauit 4060. obiit 4020. 4044. Palchalẽ Pp. confirmat 4097. prætores iuramento coercet 3256. regnũ diuidit inter filios 618 religiosus 3036. ruina ereptus 326. Saxones liberaliter tractat 1906. templa extruxit 4140. Theodulphũ liberat 1170. thesauros egenis largitus 2427. thesaurũ reperit 592. usum auri nullibus admirit 2339
Ludouici Pij Imp. bibliotheca 3818. clementia in filium 2669. donaria 2431.2432 filij seditiosi 2927. filius bellũ portendit cometa 1469 iejunia 2215. liber de ordine ecclesiastico 2333. pia mors 556. pietas in patrem 3319 ples sperciissima 1026. prudentia in dignitatibus conferẽdis 3066. ridiculum factum 2955.2955.2964. sepulcrum 577
Ludouico Pio imperiũ abrogatum 738. prodigia carceris 1469.1483
Ludouicus Põtanus I.C. 1575 ab Apostolis exempla non sumenda dixit 1506
Ludouicus Raposius fidus in Brittium 3594
Ludouicus Franc. R. Balbus cognominatus 687. ambitum coercuit 2524. Anglo mittit elephantum 2444 bibliorum lectione delectatus 3073. blasphemos punit 3000. bonus rex 1605 Dionysij libros uerti curauit 3003. diuorũ reliquias colit 4138. filij sanitate celebratus 1062. lenis 201. magistratus coercet 3256. obsidioni immortuus 539. pestè obiit 524. profluuio obiit 529. reliquas colit 4149 sanctus 3003. terram sanctam adit 4164. xenodochia construxit 2405
D.Ludouici R. confidentia in baptismi 2840. donarium 2437.expeditio sacra 4179 fides in Borichũ 3383. fides in hostes 3344.ad D.Iacobũ in Hispania pegrinatio 3816 prudentia in ulcisẽda mortẽ patris 1697
Ludouicus II.R. Fran. clemẽs in Sultanum 2660
Ludouicus IV.R.exul. 791.fratri dissimilis 1077. Lõbardiæ creatus 4031. fine prole obiit 663. eius uarij casus 3905
Ludouico IV.R.Franc.q̃ prodigia acciderint 1469
Ludouicus V.R. ciliciũ fere 2259. eius pia mors 556
Ludouicus VII.R.Gall.uxori repudium milit 4165
Ludouici IX.Gal.R.cõtra Saracenos expeditio 4016
Ludouicus XI. R. austerus 2931. bis temerè uitam suã proiecit 2069. è captiuitate liberatus 1746. clemens in Agnetem 2678. clemens in Hedinenses 2678. Cotterij medici mancipium 2659 cur Carolum VIII.filiũ liberis noluit erudiri 3751.degener 1075. Galliam instar prati tũdet 598. gratus pro rapa 2887.3361. iustitiæ immortuus 561. legatos post aulæa abscondi fecit 441. liberalis in presbyterũ 2375 mortem horruit 2187. munificus in ecclesiã 171. Neapolim nõ curauit 1923. perfidus in pacto cõiugij 3555 perfidus in patrem 3488 prodigus in sacra 2482. proditor 3577. rapis delectatur 408. Raulini rapacitatem notat 2825. sanctorum reliquias colit 4139. seuerus in Ludouicum Lucemburgensem 2723. stathmos equis primus cõstituit 2417 suo exemplo suos ad frugalitatem reduxit 1683. suorum defectionem impedit 1807. suis magister frugalitatis 2334. superstitiosus 3158. uersatilis 1644. in uestitu negligens 2336.2525
Ludouici XI. contentio de regno 2614. gaudium occiso Carolo Burgundo 105. iocus in indoctum mulcis libris instructum 2955. iocus in presbyterum dormientẽ 2953. legata immensa refecisa 3269. de legato titulis illustri iudicium 1923. leges curia non uult approbare 3277. metus insidiarũ 2064 pax cum Eduardo Plantagineto R. 844. prudentia in regno stabiliendo 1666. studium uenandi 2985
Ludouico XI. R. sacerdotes bene precantur 177
Ludouicus XII.R.antiquę comœdię morẽ renouat 2948 Christianissimi regis titulo priuatus 1034. cladẽ ad Carlianũ ægrè ferr 101. excommunicatus 820. fœdus facit cũ Ferdinando R.Hisp. 835. 845. fœdus cum Heluetiis initi 4025. Iasonis lectionẽ Ticini ingreditur 3767. mirib.liberis carens 663. obiit 4024. pacem facit cum Henrico VIII.R.844. perfid⁹ erga Maximilianũ 3548. 3558. Mariam uirginẽ ducit 871. stolidus 1648. suis metũ eximit 1797. tormẽta nõ reformidat 82. uectigalia nunquã auxit 2457. uenere extin-

extinctus 499. Venetis bellum indicit 3340. uxorem repudiat 881
Ludouici XII.auaritia 2489. 2499. clementia in hostes uictos 2861.coniuratio contra Venetos 837. crudelitas 2746.2752.erga Genuenses commiseratio 116. filiarum nuptiæ 1724. infelicitas 3929.insolentia 2582. iocus in gloriantem de cicatricibus 2958. iocus in Græcos 2960. moderatio fortunæ 2049. moderatio in inimicos 2662.2697. potestas conferendi sacerdotia 781
Ludouicus Germ. R. excæcatus 1856. externos habitus prohibuit 441.magistratus auaros remouet 3410. contentio de imperio 2608. 2613. lex sumtuaria 2229
Ludouico R.Longobard.cladem cometa portẽdit 1483
Ludouicus Vng.R.æmulationi procerum medetur 1685. astrologiæ studiosus 1274. bonus 1607.Casimiri testamentum rescindit 3269.iniuitus regnum Poloniæ suscipit 2540.Ioannam Rpunit 3438.inuenis 750. natus sine cure 270.1365.1484. in palude submersus 514.3931. prodigus 2387. à Solymano uictus 4035
Ludouici R.Hung. auaritia 2509.donarium 2433. infelix conflictus cum Solymãno 552. prodigalitas 2484. prudentia in cauenda seditione 1670
Ludouico Vng.R.cladem Franciscus episc.Varadiensis prædixit 1473
Ludouici I.R.Vng.defectores 3583. in explorando diligentia 160
Ludouicus II.Vng.R. quæ omina cladis contra Turcas habuerit 1418
Ludouicus Rom.patritius historicus 1587.memoria admirabili 35
Ludouicus Sauellus patri inobediens 3516
Ludouicus Senescallus Normam uxorem adulterã cõfodit 3407
Ludouicus Sforcia architectus diligens 3639.astrologiæ studiosus 1274. auarus 2488. 2512. belli Italici auctor 916. blandus in uxorem 2912. captus 800. carceri inclusus 804. in cauea ferrata mortuus 535. dolet prudentiam suam in dubiũ uocari 2638.2647. dominandi cupidus 2611. ducatu deiectus 740. inhumatus in mortuum Catiam 2938. Ioannem Galeacium impotentem reddidit 1521.Mauri cognomentũ retinuit 687. perfidus in nepotem 3538. popularis 2878.2883
Ludouici Sforciæ ambitio in uestitu 2623. astus in regendis suis consiliis 1958. captiuitatis prodigia 1489. fœdus contra Carolũ IIX. 837. contra Baiazethem 857.fides in Gallos 3343. impotentia animi 2046. iudicium de senatu Veneto 1924. metus nimius 2065.uarij casus 3908. uoluntas bona erga Carolum IIX. mutata 852. uxor impudica 1065
Ludouico Sforciæ fratris spiritus prædicit 1480
Ludouicus Trãsmarinus Hebertum comitẽ punit 3427
Ludouici Vartmani peregrinatio 3884
Ludouicus Viues. Vide Io. Lud.Viues.
Ludouicus Vladislai R. F. infans patri regni cõsors additus 719. pauper 666
Ludouicus Vualus legatus prudens 1642. medicus 1237
LVDVS pœnæ genus 4313
Ludus procorum 3783
Ludi Alemannici 4036. Antij 4029. Apollinares 4032. 4026. Circenses 4028.Fatales 4036. Liberalici 4038. magni 4035. Neptuno dicati 4033. piscatorij 4031. Sarmatici 4038. solis 4037. triumphales 4035. uotiui Romæ 4037. 4033.4026. 4034
Ludorum genera 396
Ludis dedit 3780
LVERIVS Auernus opes ostentat 625
LVERNII R.magnificentia epularis 2438
LVGDVNENSIS schola 4063. synodus 4159
Lugdunensis uitriarij opera ingeniosa 3694
Lugdunenses insanæ 18
Lugdunensium conuentus 4306. de Pontificia regiaq; iurisdictione controuersia 912. rhetorum certamen annuum 1127
Lugdunum emporium celebre 3955. L.Munatius Plancus condidit 3949
Lugduni diluuium aquarum 631. moneta signata 4331
LVGTHACVS tyrannus 1623
LVIBAE R. fides in fratrem 3328
LVIPOLDVS D.Austrię parem S. crucis nactus 4150
LVITHARDVS Carolo III.Imp.ab epistolis 3670
LVITPERTVS episc.Moguntinus bellator 3794
LVITPOLDI Moguntini archiepisc.contentio cum Colonienſi 2625
LVITPRANDVS Papiensis ecclesiæ Leuita 4112. historicus 1584
Luitprandus R.D.Augustini cadauer ingeniosè sepelit 173.1677. Papiam transtulit 1720. religiosè colit 4135. 4136. bonus rex 1604. legislator 1566. pijssimus 3036. Pipinũ adoptat 860. Pp.obedit 3063. religiosus 4091. Stephani II. pedes osculatus 253. templa construxit 2404.3075. 4140
Luitprandi uindicta in Berengarium 1708. donaria 2431. 2433. uotum 4153
LVLLVS Moguntinus episc. bellator 3794
LVMINARIVM accensio 153
LVNAE sacra 4028. templũ in Assyria 4360
LVNA urbs pestilens 4001. eius portus 3957
Lunensium lapidicinæ 3968
LVNEBVRGENSES saling 3972. seditiosi 930
LVPA Romuli & Remi nutrix 3667
LVPATVS iudicem modestè carpit 2886
LVPERCALIA festa Rom. 4026.4199. sacra 4205
Lupercus Berytius Grammaticus 1092
LVPICINVS auarus 2501. 2512.2394. perfidus in suos 3512
Lupicinus monachus 4123
LVPIPEDES tyrannorum satellites 439
LVPOLDVS historicus 1589
LVPON Hispan. Ferdinandi Dauali explorator 152
Luponus cursu celer 388. 2145
LVPVS Martinus strenuè cõtra Mauros pugnat 2143
Lupus medicus 1241
Lupus monachus 4123
Lupus Senonum episcopus 4106. humanus erga Atilam 2900. è marito monachus 2168. munificus in pauperes 2362. orando quosdam corrigit 3047. paralytica am curauit 1513
Lupo Senonum episc. uinum à Deo missum 428
Lupi episc.auaritia 2492
Lupi episc. domestici de ipso temerè suspicaces 2023. fides erga suos 3308. iocus in Atilam 2959.2971
Lupus Symenius primus prorex 4252
Lupus Trecacensis carnem ieiunio domat 2257. eius preces exauditæ 3051
LVRCONIS edictum de ambitu 2527
L.LVSCIVS diues 615. homicidij accusatus & damnatus 3450
LVSITANA cerasa 3979
Lusitani cuiusdam auaritia 2490
Lusitani quinq; milites fortes 2107
Lusitani aquam comparant 1824.calida non lauant 302. & 303
Lusitani corpore mobili 386
Lusitani ignitis lapidibus sacrificales carnes coquebant 4215
Lusitani latrones 3567
Lusitani obsidionem per hyemem passi 759
Lusitani ob imperitiam Cosmographiæ damnum acceperunt 1260
Lusitani reges suos admirantur 3298
Lusitanorum crudelitas 2787
Lusitanorum exacta legum diligentia 3858
Lusitanorum & Hispanorum de finibus concertatio 1260
Lusitanorum ob inundationem clades 636
Lusitanorum militaris ornatus 4340
Lusitanorum mos sacrificandi 4212
Lusitanorum mos in sponsalibus 4368.4370
Lusitanorum numus 4331
Lusitanorum pœna in parricidas 3436
Lusitanorum rex gratus in Venetos 3358
Lusitanorũ uictoria incruenta 1046
Lusitania auro abundat 3969
Lusitania à Lusu Liberi patris dicta 695
Lusitania equorum feracissima 3983
Lusitaniæ mulieribus linificij palma tribuitur 3697
Lusitaniæ reges nautica clarent & ditescunt 3653
LVSTRIA festa peracta 4029
LVSTRICVS Bructianus accusat Montanum 205
LVSTRVM 4013
LVSIVS flu. Iouis lauacro celebris 3944
LVTETIAE expugnatio à Genouefa prædicta 1485
Lutetiæ diluuium 631
C.LVTORIVS Priscus uiuo epicedion scripsit [redacted]
LVTICVS Henrichus Augustiensem prodit 2734.3574
LYAEVS luctator 401
LYBICVS quatuor cymbala cõsonantia fabricatus 1277
LYBVSSA Boem. princeps per quietẽ geminos oliuæ ramos diuinitus enatos uidit 1397
Lybussa astu imperium conseruat 2006
Lybussa mulier fortis 2077
Lybussa nobilibus honores capiendi potestatem fecit 4240
Lybussa Praham cõdidit 590
Lybussa pro pauperе pronunciat 3162
Lybussa uenefica 1334
LYCAMBES impatiens contumeliæ 2188
Lycambes se suspendit 517
LYCAON R.à canibus laniatus 473
Lycaon deorũ cõtemtor 3193
Lycaon filium coctum apponit 2939. fœcundus 409. hospites mactat 3513
Lycaon humanarum uictimarum auctor 3105.3150
Lycaon inducias inuenit 3798
Lycaon R.latro 3569
Lycaon legatos Molossorum uiolat 3610
Lycaon in lupum 455
Lycaon lycanthropia laborat 15
Lycaon quomodo suorũ iniurias à se arcere solitus 1687
Lycaonis filij XXVI.omnes urbium conditores 1062. regia exusta 649
Lycaon Gnosius artifex ensium 3721
LYCAONIA onagros alit 3987
LYCAS Apollinis sacerdos 741
Lycas metu exanimatus 2187
Lycas præcipitatus 496
Lycæ Laconis hospitalitas 2366
LYCASTVS & Eulimene amantes 53
Lycastus puer expositus 312
LYCERVS R.cum Nectenabo enigmatibus certat 1208
LYCEVM 398.4067
LYCHIONE sagittis confossa 484
LYCHI & Amphitryonis disputatio elegans 1926
LYCIA dorcades alit 3986. platano nobilis 3974

LYCIAE ægo lethron 3975. pernæ 3989
LYCII comati 300. filias hæredes nuncupant 4372. fugiunt turpe lucrum 2459. iaculatores boni 393. lugentes muliebrem uestem induunt 96.103.1691. à matribus nomen familiæ ducunt 680.3388. mulieres honorant 956. serui nascuntur ex patre libero 4359. unde dicti 690
Lyciorum mos in successionibus 783. mos in testimonijs 3351. pœna in falsos testes 3443. pœna furti 3453
Lycium oraculum è piscibus 1352
Lycius sacrum Apollinis profanat 3223
LYCIMNIVS baculo occisus 501. à Tlepolemo occisus 463
LYCINVS oleæ ramo interfectus 501
Lycinus tonsor diues 3665
LYCISCA meretrix 2318
LYCISTVS cinædus 3304
LYCO orator accusator Socratis 5474
LYCOMEDES sacerdos 4189
LYCOMEDES R. nauem cepit 2145
Lycomedes R. perfidus in Thesеum 3610
LYCON Troadensis docendis pueris idoneus 3751. eloquens 116. facetus 2949. logicus 1176. mollis habitu 2343. podagra perijt 522. in scribendo tardus 3881
LYCOPHRON orator postulat ius epulandi 4304
Lycophron tragœdus 484
Lycophron tragicus 1150. unus è Pleiadibus 1096
Lycophron sæuus in patrem 936.2790
Lycophron Vates cognominatus 682
LYCOPOLITAE oderunt asinos 66
LYCOPS fortiter pugnat 2146
LYCORIS amica Cornelij Galli 2318
LYCTIORVM odiũ in Epicureos 1213
LYCVRGVS Spartanus adultos in uenatione exercri uoluit 3631. æmulatione ciues accendit 1680. Arithmeticam reiecit 1275. artes sordidas interdixit 2354. assiduus in contemplatione 3839. Athenienses reprehendit 1826. auaritiam cohibet 2353
Lycurgus Thrax castra crebrò transferre præcepit 1821. ciues ad iuramentum adigit 185.3352. apum more uiuere iubet 3756. ciuibus agrum partitur 618.619. 3346. clemens in excæcantem se 2665.2683. corpora uirginum exercuit 3749. 3812.3390. à dijs adamatus 854.989 Ephororum potestatem constituit 4247. eosdem hostes bello repetere prohibet 1929. exercitijs prudenter cõsulit 1717. in exilio perit 796. exilio suas leges confirmat 3291. exotica è ciuitate eiecit 1596. extinctos in urbe funerare interdixit 573. facetus 2948. fœnus exterminat 3440. frugalitatem in sacris sancit 2448. frugalitatis magister 2226.2228. fucum muliebrem tollit 2333. habitu neglecto 2336. imagines in templis prohibuit 4201. imprudentiam politici reprehendit 1699. instituit scommata iacere 2948. iussit pueros intra pallium manus habere 231. iustus 3277. Lacedæmonijs auctor religionis 3106.3108. leges de hostijs tulit simplicissimas. 2353.3841.3878.4218. leges suas conseruat 1635.1674. 3345. de legibus Deum interrogat 3130. legibus scriptis non usus 3819. legislator 1202.1564. lingua libera 2842. luctum definit 99. magister clementiæ 2658. manipulorum uisione delectatus 70.&120. matrimonia honesta esse uoluit 4360. maturas elocat 4364. Minerua ædẽ extruxit 3136. monetam antiquauit 4331. monitus incerta uoce de iudis faciendis 1491. monoculus 341.343. cur mortuos hostes spoliare interdixerit 1927. munificus erga præceptores 1375. muros contemnit 1821. muros & turres oppugnare uetat 1770.1758. nouas tabulas induxit 1684. Numæ similis 1273. patrimoniæ magister 2221. patriam ab excidio liberat 3195. peregrinos finibus arcet 3815. pueros in agrũ duci uult 442. in Phiditia 244. pugilatus certamen interdixit 3774. quæstor Athenienſiũ 3656. religiosus 3129. sacra superstitiosa tollit 3165. seuerus 2708. Spartanorum rempub. instituit 3808. Spartanos non sinit peregrinari 59. nudis pedibus uult esse 441. binas uxores ducere 884. fordidis artibus interdicit 3640. Scipioni similis 1072. spoliari hostes noluit 1784. suos silentio compegit 2873. suis arma interdixit 3815. superstitionem sepeliendi Laconibus eximit 3166. uirgines derectas esse uoluit 3750. uites excidit 2022.2229. unum amictum sauxit 2337. unguenta eijcit 2334. uocem à tergo audit 1346
Lycurgi assiduitas in religione 3116. castrametatio 4338. confidentia 1839. disciplina fortitudinis 2043. duo catuli 3754. elogium Pythicum 991. fides in fratris filium 3350.3319. lex de ædificijs 435. de comœdijs & tragœdijs 171. connubialis 1676. de formosis aleudis 3338. funebris 4320. deliciæ nõ retinẽdo 1876. in loquaces 4306. de puellis imitatis elocãdis 1676. meditatio cogitabunda 1126. peregrinationes 3881. prudens responsum 1697. prudentia in conseruanda religione 1673. in exterminanda iniustitia 1687. in fœcunditate promouenda 1676. in tollendo luxu 1683. 2354. in traducendo Spartanos ad uirtutis exercitiũ 1680. sapientia 1397. sepulcrum fulmine tactum 1019. seuceritas in seruos 3439. stirps in Antiono deficit 660. Syssitia 1666. tolerantia in cæcitate 2159. turma quadrata ἀδάμας 4334. uxor prima lege sui mariti damnata 3916
Lycurgo templum Lacedæmone conditum 977
Lycurgus rhetor 1119. confidens 2815. eloquens 1107. Aeschylo statuam ponit 1170. profusus 2634. exclamat 125. pecuniam dedit, non accepit 2371.3861. sycophantam redimit 2371. Xenocratem liberat 3260. 3175.3280.3371
Lycurgus R. Thracum insanus 15.&18. Bacchum contemnit 3194. in mare precipitatus 498
LYCVS bubulcus 3657. cinædus 2304
Lycus D. Lysimachi Ephesum occupat 1899
Lyci amore Cynisca incensa 260
Lycus fœnerator alios uolens decipere seipsum decepit 29
Lycus ineptus Comicus 1156
Lycus Neapolitanus atriplice curabat 1240
Lycus Herculis fæda extenuat 2866
Lycus R. crudelis 2773. hospites immolat 3514
Lycus tyrannus insidias timet 80
Lycus R. uarijs casibus agitatus 3902
Lycus uates 1339
LYDA amica Antimachi 2318
LYDI in bello musica utuntur 1289.4340. ad bellum capessendum propensi 212. equitatu ualent 614. fures 3561. gulosi 2234. improbi 1610. intemperantes 1208. inuentores ludorum 3798. lanam tingere docent 2481. 3619.3667. ludos excogitarunt 2948.2970. pictores boni 3718. monetæ primi inuentores 3628.3799. primi carycã inuenerunt 2230. 3799. primi caupones extitere 3681. primi institores fuere 3681. primò numos signarunt 4331. serui 814. superstitiosi 1546. ex uino auguria obseruarunt 1365
Lydorum γλυκὺς ἀγὼν 2312. importuna uenus 2322. mollities 2204. mores 3731. mos prostituendi uirgines 2286. mulieres ante connubium prostant 2273 2316. 4364. nobilitas 4241. prudentia in fame lenẽda 1677. uuridaria 2344. ritus in fœdere 164. turpis libido 2298. uulgus sunditores 1812
LYDIA purpuræ uenditrix 3680. ad fidem conuersa 3011. hospitalis in sanctos 2372.2897. terræmotibus obnoxia 636
Lydiæ fames 654. regis sceptrum 700
LYDIADES mores mutat 3874
LYDVS seruus 815
LYGDAMIS inhumanus alloquio 2912
Lygdamis pancratiasta 404
LYGIA alopecia laborans 340
LYGVS femina patiens tormentorum 2162
LYMICVS sinus piscibus abundat 3941
LYNCEVS acerrimi usus 381. Argiuis diem festum instituit 987. comicus 1149. Idæ corrinalis 112
Lynceus metallorum fossor peritus 3616
Lynceus solus cædi superstes 314. eius sepulcrum 575
LYNDII Herculi sacra faciũt 207.4215
LYRCVS cupidus prolis 76. exul 796
LYRIS fellatrix 2321
LYRICI nouem 1147
LYSANDER Spartanus in acie cæsus 539. in adulatoẽ 1702. in Asiam legatus 745. astutus 1644. Athenas excidere dissuadet 1736. 2697. Athenienses uicit 1859.1887. auarus 2508. classis præfecturam consecutus 972. bellum indicit 192. de boni ducis officio 1924. breuitatis studiosus 3876. Choerilũ fouit 2556. citharista 1279. classẽ consecutus 1886. carnium diuisionis præfectus 1033.3672. Dionysij dona renuit 2452. 2461. Erythraicum inuitũ damnat 3440. gladio de finibus iudicandum inquit 207.3481. gratus in Antiochum 170.3360. hostem fatigat 1841. Lacedæmonios ad fortitudinẽ animat 2042. Lysandam deiecit 1995. magister auaritiæ 2390. in maledicum 1702. Megarensem reprehendit 1700. Milesum capit 1981. milites incitat 1788. Mothax uocatus 950. pauper 667. perfidus in Milesios 3507. proditores deprehendit 1803. quales sortes habuerit 1412. rapinas coercet 3453. studiosus Sophoclis 1171. Thasios latentes oratione prodire facit 1957. tyrannus 1615.1626. uerecundem fassus 2818
Lysandri ænulus Agesilaus 112. ambitio diuinorum honorum 2588. astutia in transferendo regno 1996. corpulosum 295. & L. Cornel. Syllæ similitudo 1069. crudelitas 2747.2755. donarium Delphis 2433. excusatio ludicra 206. iocus 2962. iudicium de agro controuerso 1925. de Repub. 1921. per legatos interrogatio 250. modus decipiendi 147. victoriæ symbola 964. præda 601. scurrilitas 2978. sepulcrum 576. signum pugnæ 707. victoria fructuosa 1047
Lysandro aræ conditæ 977. oraculum mortis 1507
LYSANIAS lucanicas uendit 3680

LYSIADES ab hoste suis ad sepeliendũ restitutus 1018. 2906. insigni memoria 34. tyrannide se abdicat 2560. 3289
Cl. LYSIAS non uult Paulũ damnare 1932
Lysias D. Philippum Phrygem punit 3442
Lysias bouis imaginẽ in arce Athenis collocat 3886
Lysias orator 119. eloquens 1107. orationes composuit 1125
Lysiæ pronunciatio mi, amica Metanira 2313
Lysias statuarius 3706
Lysias Tarsensis tyrãnus 1204. 2600
Lysias Epaminundæ præceptor 3773
Lysias perfidus in Coracem 1950.3504.3551
LYSICLES ob meretricis amorem magistratu potitus 2295.3612. ouium mercator 3680
LYSICIDIS cum fratre æqualitas 1070
LYSICRATES capillos tingit 301.2343
LYSIMACHE Palladis sacerdos 741. popularis 2885
LYSIMACHIA à Lysimacho condita 3948. eius terræmotus 646
LYSIMACHVS Alexandri M. pædagogus 3758. fidus in Alexandrum 3305.3306. eius disciplina 3753
Lysimachus Aristidis F. degener 1074. C talenta ob merita parentis recipit 1018
Lysimachus Babylonius diues poculis 607
Lysimachus historicus mẽdax 2857.2858
Lysimachus Lysimachi F. in gremio Arsinoes confossus 560
Lysimachus templi thesauris præfectus 749. sacrilegus 3239
Lysimachus philosophus leonem domat 1438.2134. senex discit 3765
Lysimachus restio 3695
Lysimachus R. ambitiosus 2643. Andragathum proditorem punit 3615. audit Callisthenem caucæ inclusum 1187.3850. Barbaros cohibet 1941. à cane Hircano amatus 857
Lysimachus R. conspirat contra Demetrium 836. conuicium ulciscitur 2712. Demetrium carpit 207. hostibus elapsus 1778. impatiẽs sitis 4.23.1186. impius in filium 3521. Mandronẽ muneribus follicitat 1837. philosophiæ studijs captus 1211. Philosophorum osor 60. philosophos expulit 3606. pœoniã obtinet 1982. quale prodigiũ ex terræmotu habuerit 1372. sali tributũ imponit 2517. sitis impatiens 2231
Lysimachi R. fœdus cum Cassandro 836. iocus in Bithen 2957.2975. odium in Demetrium 64. prudentia in urbe transferenda 1721. superbia 163. uarij casus 3903. ultio ob derisam uxorem 2764
Lysimachũ R. deditionis pœnitet 135
LYSIPPVS statuarius 3703. Apellem perstrinxit 2888. celebris 969. eius iudicium de suis operibus 3644. statua abrasa 3855
LYSISCVS proditor patriæ 3489
LYSISTRATVS gypso primus finxit 3705. pauper 634
LYSITELES de amantium miseriis 3925
LYSTRENSIVM zelus cõtra Paulum 3208
LYTAE 1576
LYTIERSAS messorum cantus 196

MA

MAACHAR. regno priuata 737
MACAE uerticẽ radunt 299
MACAREON chirurgus 1234
MACAREVS incestuosus 2308.2309. latro 3570. perfidus in deposito 3514.3553. tormentis exanimatus 488
Macareus Perinthius statuam amant 2301
MACARIA Herculis F. pro patria moritur 2056.3288. 3593.3804
MACARIVS abbas labore se castigat 2257. caluariam interrogat de inferno 1394. à diabolo infestatus 2109. temperans 2203
Macarij in insulam Paludium relegati 795
Macarius Aegyptius eremita & confessor 4053. clemens in culices 2661. leænæ catulis uisum restituit 2904. occisum è tumulo loqui facit 1366
Macarius Hierosolym. episcopus 4104
Macarius παιδαγωγέων dictus 692.3742
Macarius patriarcha Antiochenus anathemate percussus 818. pertinax 3868
MACEDONES Alexandrũ M. magnificè sepeliũt 2368. Cabirorum fanum ingressu polluunt 3222. inter conuiuas nõ admissi, nisi apro interemto 1018.2044. 4326. defectores 3585. Dioxippo inuident 106.1960. eclipsi territi 94.224. Eumenẽ capitis damnãt 2797. ad fidem conuersi 3014. humani in mortuos 2905. liberi esse iussi 757. parricidas saxis obruunt 4313. sepulcrum Euripidis honore dignati 963. in seruitutem abducti 802. ueste lugubri uestiti 257. uinitores 3653
Macedonum arma 4339. confidentia 2843. iudicia 4308. lamentatio 238. lex de ingratis 3456. lex militaris 3424.4339. lex de militari cingulo 1002. mos in exercitu lustrando 4209. militũ iuramentum 144. militaris obedientia 1808. mos funebris 100. mos improbandi aliquid 257. mos in nuptijs 4367. mos supplicandi 182. mos orandi 3134. pœna in parricidas 3436. prætores 4250. prodigia cladis 1476. reges cur nulla trophæa ponant 964.1834. regum insignia 701. sepultura 573. timiditas 2152. tributum in singulos dies 814. uirgines fortes 2075
Macedonicæ uetulæ erga Demetrium R. libertas 2830
MACEDONIVS hæreticus 1320. episcopus Constantinopolitanus 4106. sæuit in Homousianos 3241. de stupro accusatus absoluitur 765
Macedonius eremita 4053
Macedonius martyr 3015. afflatus 481. 2950
Macedonius monachus Theodosium Antiochenis reconciliat 848.2663. eum reprehendit 2827
MACELLI domus deiecta in macellum mutatur 1027
Macellum 3964
C. MACER accuratus in inueniendo 1108.3856. eius actio inepta 1112
MACEZII. diuino auxilio victor euadit 1049
MACHABABA patiens in suorum morte 2179
Machabæi patrem imitati 3804. suilla uesci nolunt 2217. templum lustrãt 3075. tormentorum patientes 3043. primogenitorum ius adeundi hæreditatem 784.
MACHABAEVS R. Scot. legislator 1568. iustitiæ magister 3232. eius lex in otiosos 3781. prudentia in tollendis latronibus 1671. regnum ei prædictum 1435. oraculum mortis 1348. 1414.1508
MACHAETAS à Philippo dormitante ad fobriũ prouocat 1703.2814
MACHAERIONES dicti Spartani 681
MACHANIDAS in acie cæsus 539
MACHAON medicus 1238
MACHARIDES impius in patrem 3519
MACHATIS libido dæmoniaca 2299
MACHERVNTE arcis ruta 3976
MACHETAS R. munificus in pauperes 2427
MACHEVS perfidus in patriam 3496. à Carthaginensibus proscriptus 3616
MACHINAE suppliciũ 4314
MACHIR Dauidẽ alit 1426
MACHLYES sinciput radũt 299. utriusq; sunt sexus 413
Machlyum fortitudo ludicra 2147
MACHO seipsum interficit 459
MACHON comicus 1149
MACHTILDIS. Vide Mathildis. Comitissa maritum repudiat 882
C. MACIENVS uirgis cæsus sestertio numo uenijt 1036. 3449
MACRIANORVM anulus 304.3158. superstitio 314
MACRINA Basilij M. nutrix 3667.3762
MACRINVS Opilius Imp. ambitiosus 2578. bellum redimit 2063. Caracallam uita priuat 1993. crudelis 2619.3940. disciplinam militarem seuerè tuetur 3425. milites bobus inclusit 473. à militibus occisus 467. perfidus in ciues 3502. eius fortuna 3911. mors ei prædicta 1413
Macrinus Viscus sanguinem uomit 420
MACRO uxorem prostituit 2187
MACROBII Saturnalia 2948
Macrobij ære & ferro carent 653. æs pluris æstimant, quàm aurum 2375. auro abundant 3969. iustissimi 3176. longæui 307. mortuos gypso incrustant 571. 577
MADIANITAE persequuntur Iudæos 3236
Madianitarũ internecio 545. 3919. strages 546
MADRID oppidum saluberrimum 3956
MAEANDER fluuius sinuosus 3944. terræmotibus obnoxius 3999. myricam profert 3976
Mæandri diuitiæ 624
MAEANDRIVS scriba Polycratis 3670. tyrannum opprimit amore patriæ 3294. eius fides in patriam 3292
MAENALI montes asyla 3998
MABON fratribus æqualis 1070. incestuosus 2309. uates & augur 1344
MAESAE Heliogabali auiæ apud suos auctoritas 956
MAESIA Syla gliribus carec 3987
MAESON histrio personam primus excogitauit 1166
C. MAEVIVS adulterum neruis contudit 3405. Coll. triumphat 4030. constans 2574.2844
Mæuius inedia perijt 504. olens poeta 1157. pauper 667. mendax 2854. Vergilij æmulus 110
Mæuio Horatius imprecatur 187
Mæuius scurra 2973. uorax 2238
C. Mæuius sua uitia defendit 2862
P. Mæuius in libertũ animaduertit 3461
MAGA in ecstasin abrepta 223
Magæ fœtentes 419
MAGES R. clemens in poetã conuiciantem 2665. 2685. fæcium dolo Chium uenit 1858. obesus 179. suorum defectionem continet 1803
MAGDALENA. Vide Maria.
Magdalena Crucia 1381.1530 dæmoni nupta 1334.2300. seipsam accusat 205 in sublime rapta 1526
Magdalena R. Iacobo R. Scotiæ desponsata 4024. frugalis 2222
MAGDEBVRGVM urbs archiepiscopalis facta 4090
Magdeburgum ab Othone condita 3949
Magdeburgenses episcopum nouum ad piccatem cohortantur 1637
Magdeburgensis presbyter rusticis imprecatur 187
Magdeburgensis conspiratio irrita 28
Magdeburgensis monasterij tributum 813

MAGDONALDVS crudelis in uiduam 2743
MAGDVFFVS Machabeum R.oppressit 1861
MAGVS à dæmone occisus 463
MAGI 1330
Magi Christum adorant 1190. 3044.4024. in Iudæam stella euocati 1384. ad Christum perducti 3815. somnio moniti, ne ad Herodem redirent 1493
Magorum apud Herodem auctoritas 967. liberalitas in Christum 2430. peregrinatio religiosa 3062.3884
Magi carminibus herilē filiam Phaniæ conciliant 2283. à dæmone obsessi 367. in ecstasi 223. Ephesij à Paulo conuersi 3007. lacrymas non emittunt 240. lentiginosi ab aris arcentur 821. 4216. manè sacrificabant 4218. Persæ mures interficiunt 66. cadauera cera condiunt 571. quomodo adulteria amoliantur 1520. tempestatem Xerxi sedant 1530. Neronis tempore 1317
Magorum nuptiæ incestuosæ 874. mos in sacris 4217. tolerantia in ferendis tormentis 422
MAGIA fraudulentissima 1990
MAGIOLINVS exercitatus in ludo latrunculorū 3783
MAGISTRI Masoreth 1086
L.MAGIVS à Mithridate deficit 3582. ob sceleru nomen inter primos Rhetores habuit 1062
P.Magius Chilo M. Marcellum occidit 2797. ex indignatione 111
MAGICVM indusium 1527
MAGO Carthaginenses Annibalis frater legatus 745. Cannensis victoriæ nuncius 154. Crispinum terret 1878. deterret Rō. subsidia 1838. nunquam bibit 434. agriculturæ leges scribit 3630
MAGNENTIVS tyrannus astu imperij adeptus 2003. fugit 2066. ingratus in Constantem Imp. 3598. omne territus manus sibi intulit 79.460.1474. imperij æmulum occidit 898. magiæ studiosus 1544. uirginem immolat 3151
Magnentij contentio de imperio 2603. exercitus cæsus 548
MAGNES comicus 1148. animantium uoces imitatus 3807
Magnes lapis Magnetem reperit 3801. pastor 3661
Magnes Smyrnæus formosus 283
MAGNESIA cucurbitas & rapas profert 3975. frumēto feracissima 3978
Magnesiæ Dianæ templum 3961
Magnesij barbarismo notati 1095
Magnetes boni equites 395. contibus pugnant 180. à Græcis deficiunt 3583. hospitales 2573. primatijs Apollinem honorauerunt 3659
Magnetarum excidium 659
MAGNETICVS episc. Childeberti F. suscipit 860
MAGNIBONVS precando quosdam uinculis liberat 762.3051
MAGNVS Antiochenus medicus & dialecticus 1178. 1246
Magnus Consaluus. Vide Consaluus. à Venetis munerib̄ honestatus 3366. eius apud Ferdinandum R. auctoritas 995
Magnus Heracliensis antistes templa extruxit 4141
Magnus D. Magnopolensis honorificē sepultus 959. eius & Rostochiensium inimicitiæ 904
Magnus Ladalaos reconciliatus Brynolpho 841. honorificē sepultus 569. eius clementia in fratrem 2670. liberalitas in extruendis monasterijs 4143
Magnus medicus 1235
Magnus R. Gothorum Iouem exarmat 591
Magnus R. Noruegiæ dominandi cupidus 2617. expeditioni bellicæ immortuus 538. fugit 2067. monachus 4120. Pentecostes die pugnat 3254.
Magni Daniæ R. armiger fidus 3594. somnium 1460
Magnus Smeech R. optimè regnū administrauit 3774. tyrannus 1624
Magnus S. Olaui F. equi lapsu perijt 498
Magni R. Sueciæ fides in promissis 3347
Magni cognomen qui tulerint 1071
MAGNI ludi 4221
MAHARBAL Annibalē reprehendit 2823
MAHOMET ben Thandon crocodilum cremari iussit 1546
Mahometus pseudopropheta 1541. asellam compressit 2298. abstineuiam carnis præcepit 2219. cædem ieiunio expiari opinatur 3165. 3167. camelorum pastor 3659. 3683. capite magno 291. calumniatoribus poenam imponit 3419. Christianos decipit 1945. Christianos persequitur 3244. diuinos honores comparat 1989. ex duabus legibus unam fecit 3768. dux fortis 2103. Eadigam magicis artibus in sui amorem pellexit 887. 1520. 2283. epilepsia mortuus 528. epilepticus 350. impurissimus 2209. indoctus 1207. legem suam pugnādo confirmat 3107. libidinosus 412 2280. magistros Christianos habuit 1215. obijt 494. 4027. 4042. obscuris parentibus ortus 954. peregrinationes Mecham instituit 3741. rapinas præcipit 3472. Saracenicæ religionis auctor 3105. 4214. sepulturam non curat 578. suis uinum interdixit 3140. superstitiosus 3128. uenationem odit 3640. uenenо perijt 507. Veneris diē sacrum statuit 3160. Bonifacij III. Pp. tempore claruit 1072
Mahometi ieiunia 3139. iuramentum 145. lex de adulterio 3405. de coniugio 2253. liberalitas 2353. natalis 4029. 4041. sepulcrum 577. cum milite de morte disputatio 1561
Mahumeti Anconij fides in amicum 3316
Mahumetes Auelanaginar Arabs è bubulco ad Granatæ regnum euectus 955. 3657
Mahometus Bassa libertatis auidus 41
Mahometus II. ἄθεος 3189. Alexandro M. similis 1069. Chalcidem cepit 4030. Constantini caput palo affigit 2756. crucis simulacrum dehonestat 3228. curuo naso 293. diligens sui corporis custos 3856. dux fortis 2103. fratrem occidit 512. 3535. à Belgradi obsidione fugit 249. ab Hunniade uictus 4034. impatiens cladis 2192. libidinosus 2292. martyrum ossa canibus obijcit 3213. nobilitati insidiatus 1967. obijt 4030. obsidionis Belgradensis recordatus tristatur 71. patrium esse dicebat, patrem occidere 3805. perfidus in Chalibassam 3482. 3503. in Perenses 3544. in tutela 3576. picturæ studiosus 3628. proditorem Constantinopolis punit 3546. 3615. pugnæ diem detestatus 189. prodigium victoriæ habet 1458. studiosus historiæ 1593. suis militibus pennas affixit 1794. tyrannus 1626. victorias conserbi curauit 3362. ultionis cupidus 2733
Mahometis II. crudelitas 2751. 2752. 2763. 2773. 2936. exercitia otij 3788. ingens bombarda 608. machinæ 1814. mortis prodigia 1424. pons supra Euripū 2407. præda 591. 602. strages 551
MAHOMETANI fures puniunt 3454. eorum fortilegium Zarragia 1363. secta Elauted 2025
MAIA insula 3943
Maiæ ædes dedicata 4029
MAINVS Scotorum R. superstitionis magister 3106. idololatra 3122. eius iudicandi ratio 3256
MAINARDVS Boemus Hussitas opprimit 1966. crudelis 2773. perfidus 3543. in carcere mortuus 535
Mainardus eremita 4051
MAIO monachus Cassinensis 1391
MAIOLVS Cluniacensis monachus 4125. cæcus 343. cæcos sanat 2158
MAIORIANVS Imp. in belli apparatu mortuus 538. Vandalorum apparatū bellicum explorat 160
Maioriani edictum de ædificijs 2907
Maiorianus legatus prudens 1641
MAIORVS episc. Eucharistiā ab angelo accepit 4169. cilicio usus 2259. ieiunio domat carnem 2158
MAIVMAM ludi genus 3789
MAIVS mensis Mercurio sacer 4019
MALABARES Indi de anno astrologos consulunt 1373. nobiles conspectum ignobilium fugiunt 1000. in honore habent sacerdotes 3143. sacerdotes honorant 4191
Malabares nobilitatem religiosē custodiunt 963. 1031
Malabares stylo in folijs arborum literas exarant 1090. uxores nobiles nō ducunt 4337
Malabarum crudelitas 2729. 2796. festum 4199. sacra 3128. studia mechanica 3634
Malabaribus nobilibus mari munia interdicta 889. 4361
MALACA emporium celebre 3955
MALACHIAS Hyberniæ archiepisc. 4110. aqua lustrali sanauit 1513. 4151. pro sorore defuncta sacra facit 4168
Malachias propheta 1337
Malachiam mortuos sepelientem soror reprehendit 1506
MALACHVS poeta amens 90. 224
MALALEELIS natalis 4041
MALASAR spadonum magister 749
MALATESTA Baleonus legatos Florentinorum uiolat 3609. Nicolinū ulciscitur 2768
Malatestarum familia celebris 947
MALCHION dialecticus 1178
MALCHVS auricula mutilatus 349
Malchus eremita 4052. à leæna intactus 321
Malchus historicus 1589
Malchus martyr à bestijs deuoratus 471
Malchus monachus celebs 866. seruus 814
MALCOLMVS Donaldi R. F. Cumbriæ præfectus 742. fidus in Edgarum 3383. gratus in Magduffum 3363
Malcolmus R. impudicitiam corrigit 2253. insidias non declinat 2069. suis exemplum pietatis 3755. uictus uictor 1045
Malcolmus II. R. Scot. ædem D. Moloco sacram construxit 2404. cum baronibus liberalitate certat 2381. liberalitatis pœnitens 135. legislator 1568. mores mutat 3875
Malcolmus II. R. à necessarijs interficitur 465. ope diuina uincit 1048
Malcolmi percussores sub mersi 514. mortis ostenta 1428. tributum 4333

Malcol-

Malcolmus III. R. clemens erga insidiatorem 2069. 2681. episcopatus duos in Scotia constituit 4090. insidiatores reprimit 2124. impudicitiam corrigit 3265. legatum Pp. Scotia abstinere iubet 2378
Malcolmi III. R. F. cadauer integrū 566. cōfidentia 2814
Malcolmus IV. R. Scot. castus 2265. seuerus in rebelles 2719. Virgo cognominatus 683
MALEA naufragijs infamis 3941
MALICI unde dicti 687
P. MALLEOLVS culeo insutus 488. primus parricidij damnatus 3436
MALLI & Sudraci ex inimicis amici facti 845
L. MALLIVS seu Manlius pictor deformes liberos habet 288. 1016. eius iocus 2963
MALLONIA seipsam occidit 461. 2263. stuprum ulta 2329
MALMESBVRIENSE cœnobium 4064
MALPAGA per somnium uidit Galeacij Sforciæ obitū 1429
MAMAE sacrificia 4036
MAMALVCHI milites fortes 2106. 4336. proditores 3577. 3578. Pomumbeij legatos uiolant 3608
MAMALVS scriba Andronici Comneni crematus 480
MAMERCI unde dicti 692
Mamercus Capretanus piscator 3675
Mamercus Claudianus episc. Viennensis Litaniam instituit 4029. 4153. ieiunium indixit 4162
Mamercus ineptus poeta 1157
Mamercus tyrannus doctus 1196. more latronum plexus 3879
MAMERTES fratris filios occidit 3538
Mamerti episc. preces exauditę 3049
MAMERTINORVM pueri naufragio periere 513
Mamertinum mare tempestatibus infame 3941
MAMERTINVS abbas clemens in ursum 2680
MAMMACVTHVS 3752. fatuus 1645
MAMMEA Imper. ambitiosa 2573. filium suum ius dicere uoluit 1680. perfida in nurum 3539. 3540
MAMMES puer martyr 3016
MAMMVLAE unde dicti 688
MAMVRIVS faber 3723. eius studium in fama nominis perpetuanda 2554. nomen in Saliari carmine repetitū 1016
MANAHEMVS Iudæ Galilei F. belli Iudaici auctor 914
Manahemus Esseus Herodi regnum prædixit 1436. eius uaticinij Essenis utile 1019
Manahemus Gadis F. seuerus in hostes 2747
Manahemus tributum Israelitis indixit 598
MANAHES propheta 1307
MANALIPPIDES modorum Lydiorū auctor 1277
MANASSES R. captus 799. 3182. apostata 3173. degenerat 1074. febre mortuus 523. impius in auum Isaiā 3517. ab hostibus liberatus 771. liberos suos diabolo sacrificauit 4211. regno spoliatus 3181. seduxit Iudam 3171. statuam sibi posuit 2629. templum spoliat 3216. unde dictus 692
Manassis externū connubium 869. pœnitentia 3081. 3084. 3074. preces exauditæ 3051
MANASSITAE in ripa Iordanis aram erigunt 702. in tribu sua nubere iubentur 2464
C. MANCINVS Cos. se hosti dedit 808. timidus 2063
MANCIPIORVM uenditio 817
MANDANES Alexandro noluit adulari 2810. 2845. eius de Socrate, Pythagora & Diogene iudicium 1562
MANDANE liberos ulciscī cupit 2759
MANDI locustis uiuunt 432
MANDRABVLVS thesaurū reperit 592
MANDRO nauicularis 3686. Imperator 950
MANDROCLES pontem sublicium Bosphori fecit 2554. 3717
MANES Diogenis seruus 814. 815. à Diogene fugit 3533
Manes hæreticus 2319. cute direpta necatus 3398. medicus ineptus 1243. Physices imperitus 1225
MANETHON Apollonij Tyanei miracula irridet 1542. eius magica opera 519
Manetho historicus 1588. mendax 2857
MANETHVS physiologiam carmine scripsit 1139. de effectibus astrorum 1267
MANFREDVS Friderici II. F. spurius 1060. indignatur Conradum fratrē sibi prælatum 2638. patrem necauit 3518. in prælio occumbit 4025. Ioannis Ratæ uxorem uiolat 2295. astu regnū adeptus 1996. uectigalis munere donatus 1015
MANGAS fructus in Ormuzio optimus 3979
MANIACES Imp. diuorum reliquias colit 4136
MANICHAEI hæretici 1328
Manichęorum de rebus naturalibus deliramenta 1225. libri exusti 1029
MANILIA meretrix 2317
C. Manilius Antiochenus astrologus 1263. eius de diuina prouidentia uersus 1310
M. Manilius seu Mālius Rom. sine præceptore doctus 3765
Manilius uxorem osculatus 2324
Manilius Cornutus mentagrā quanti curandam locauerit 1247
M. MANILIVS Torquatus I.C. 1570
M. Manilius Dorotheum imitatus 3809
Manilij unde dicti 691
MANIS bonus rex 1602
MANIVS Marcius frumentum populo donat 2439
Manius Max. pumilio 277
MANLIA gens Marci prenomen deuitat 697
Manlius nomen seruile 815
A. Manlius seditionem compescit 1809
A. Manlius Torquatus Atticus triumphat 4027. 4030
Cn. Manlius Volso ambit triumphum 2628. cunctationem simulat 1788. cum legatis contendit 2544. de Gallogræcis triumphat 4346. 1010. luxu deditus 3924. magister luxus 2231. 2385. 2340. 2384. negligentiæ accusatus absoluitur 765. magistratu abire coactus 1033
Cn. Manlius poeta 1143
Manlius Manlij F. propter se disciplinam corrumpi noluit 3257. suis metum eximit 1799. triumphat 4022
L. Manlius Torquatus ædem Concordiæ uouit 3146. auctoritatem populi Rom. conseruat 2555. in cœna repentè mortuus 532
L. Manlius deuictis Hispanis ouans urbem intrat 1014
L. Manlius Impertiosus Dictator creatus 4247. Imperiosus cur 684
L. Manlius seu Mallius pictor egregius 3700
M. Manlius adolescens fortis 2080
M. Manlius astrologus & poeta 1139
M. Manlius, Capitolinus 689. Capitolij defendit 2144. corona murali donatus 1004. miles fortis 2104. prudenter seipsum liberat 1108. de saxo præcipitatus 496. 2583. 3421. 3913. suos incitat 1788
M. Manlius Torquatus ex utero exectus 270
M. Manlij ædes diruta 630. 1027. coniuncti uestem nō mutant 256. nomen abiuratum 1034
M. Manlio triumphus denegatus 1033. uiritim alimenta publica data 1015
T. Manlius Torquatus cōsulatum recusat 2534. filium condemnat 3431. 3454. occidit 3756. 2705. 2716. 3425. 2856. ob fortitudinem honoratus 3380. iusiurandum à M. Pomponio tribuno plebis exigit 185. linguę tardæ 383. seuerus in milites 2714. Torquatus cognominatus 689. triumphat 4027. 4030
T. Manlij pietas in patrē 3324. pugna cum Gallo 232. 2117
T. Manlio victori Romana iuuentus obuiam ire recusat 1030
Manlius Sura in dicendo satagebat 1112
MANNIVS Attilius infuso gutturi auro necatur 431
Mannius Curius deditus aleæ 2982
MANNVS Florētinus se nudat in ecclesia 2978
Mannus seruus manumissus 773
MANOA genium apparentē probat 1499. eius uxor ieiunat 2215. concipit angelo monente 411. 1346. 1406
MANSOR R. in uenationes ad piscatorē diuertit 3679. gratus in piscatorem 955. 3358
MANTES sacerdotes publicis concilijs adhibiti 4305
Acl. MANTIA crudelitatem Pompeij notat 2825
MANTINEENSES Achæos multant 3433. gladiatores inuenerunt 3798
Mantineensiū senatores 4307. cum Tegeatis prælium 908. trophæum 964.
MANTO docta, 1199. fatidica 1340. 1342
MANTVA mœnibus nudata 641. ob uiciniā Cremonæ misera 1056
Mantuana synodus 4159
MANVEL Comnenus Imp. Aaronis perfidiam punit 3399. 3429. astrologiæ studiosus 1273. certat cum Archizupano 2112. cœnobium condit 3094. Imp. doctus 1198. moribus contrarijs 1627. moriturus monastico habitu indui uoluit 4164. ex oraculo annos imperij sui cognouit 1413. patrem S. crucis nactus 4150. patiens conuicij 2686. patiens laborum 3852. peregrinorum studiosus 47. quæstiones è scripturis libenter proponebat 1574. omina uictoriæ habet 1454. omen longæuitatis 1406. seniorum consilia spernit 2020. suo exemplo suos excitabat 3756. Sultano reconciliatur 839. uxoris mortem detestet 99
Manuelis Comneni celeritas in uincendo Turcas 1850. exploratores 1836. inepta bellica disciplina 1655. inepta iudicium de Deo Holophyro 1506. somnium de clade 1479. tessera 697
Manuelis Comneno à Niceta prædictum 1437. oraculum redditum 1444
Manuel Despota imprudens occiditur 464
Manuel dux fidus in Theophilum Imp. 3302. compater 860. sanitati restitutus 1403
Manuel Imp. ex libello diuinationum odium in Venetos concepit 1378. perfidus in exercitum Conradi Imp. 107. 3506
Manuel Irenes amore Imperator fit 2195
Manuel Palæologus Imp. multa prole conspicuus 1063
MANVS scribens in pariete 1377
MANVMISSIO unde 254
MAPHABVS Leontius proditor 3577
MARA bonus & opulentus 1609. liberalis 2357
MARACVS mente alienatus uersus faciebat 225. 1154
MARATHONIVS campus spectris horrendus 3999
Marathonij ludi 4221. 4323
Marathonius monasteria instituit 4142
MARCELLA monacha 4129. docta 1200. uidua casta 2269. 2270. scripturam in uestigat 157
Marcellæ uiduæ studium legendi 3821. tolerantia 2160

Mar-

MARCELLIANVS orator conuersus ad fidem 1310. martyr 3015
Marcelliani hæretici 1320
MARCELLINVS ingratus in Pompeium 3602
Marcellinus episcopus Anconitanus 4106. incendium extinguit 1516. pudagricus 360. confidens 2813
Marcellinus martyr 3026
Marcellinus Pp. dijs sacrificat 3176. à synodo Sinuessana damnatus 4102. mortem timet 2058. pœnitens 3081. 3876
MARCELLVS, Marcelli F. mortuus 530
Cl. Marcellus Coss. factus 725. ad Masinissam legatus 745
Marcellus Augusti ex sorore nepos prodigus in spectaculis 2476
Cl. MARCELLVS de Viridomaro opima spolia reportat 985.1042.2117. fidus in fratrem 3327
L. MARCELLVS se fortiter conseruauit 2138
M. Marcellus in acie cæsus 539. Archimedem quanti fecerit 1267. arma deligit 1802. Bantium in fide continet 1800. triumphum non obtinet 4343. cohortem fugientem increpat 3401. consul pontifici paret 3142. defensor pudicitiæ 2271. dux fortiss. 2091. honorificè sepultus 957.958. humanus in conuersatione 2906. in hostem 2900. iniustè accusatus absoluitur 765. insidias non declinat 2069. Iouis templū euertit 3097. illacrymat Syracusis 116. 239. magister castitatis 2252. milites supplices admittit 2688
M. Marcellus naufragio perijt 513. Nolam illicit Hannibalem 1867. octo libros Thucydidis edidicit 3822. prodigium cædis sug haber 1416. 1420. Rom. pop. gladius 681. Romanos reprehendit 2824. simulat exercitum 1871. solem adorat 3121. solus ex S.C. triumphat 3009. suis metum eximit 1797. Syracusas capit 1852. 1893. theatrum Romæ condidit 2405. Virtutis templum extruxit 3146. sapientiæ studiosus 1211. statuam meruit 981. triumphat 4022. 4029
M. Marcelli cum Annibale dimicandi studium 22. clementia 2661
M. Marcelli & Q. Fabij Max. collegarum dissimilitudo 1077. fides in fratrem 3327. moderatio in Siculos 2689. cum Pelopida ingenij similitudo 1072. præda 595. 601. stirps deficit 661. victoria incruenta 1046
M. Cl. Marcelli filius à Capitolino tentatus 1911. eius pudor 87
M. Marcellus naufragio perijt 513
M. Marcellus pugione interfectus 455
Marcellorum clientes Syracusani 206
Marcellus episcopus pedore & situ mortuus 490
Marcellus latro 3570
Marcellus minorita à stu carcerem effugit 2007
Marcellus I. Pp. Lucinæ hæres 599. martyr 4102. ad stabulum à Maxentio damnatus 3662. in cacabulo mortuus 335
Marcellus II. Pp. in emendatione disciplinæ moritur 562. nomen mutare non uult 693. 695
Marcellus Tudertinus ad uitam reuocatus 563
MARCHIAE Brandeburgēsis tempestas 630
MARCIA aqua saluberrima 3967
MARCION ob stuprum hæreticos auctor 2295
Marcionitæ martyres hæretici 2183
MARCOLPHVS Moguntinensis crucem sacram profanat 3227
MARCVS Barbadicus comis 2882
Marcus Antonius, Lege Antonius.
MARCI & Augustini Barbadicorum amor mutuus 58
Marcus Cornarius equo uehitur 3789
Marcus eremita 4055
D. Marcus Euangelista 1307. 1587. pollicem sibi amputauit 358. 2538
Marcus martyr 3017. 3021. 3026
D. Marci templum Venetijs 3962. eius procuratores Antonelli hæredes 625
Marcus episc. simulacrorum templum destruxit 3097
Marcus Foscarus senatu electus 1693. taciturnus 3350
Marcus Guterius fidus in Didacum 3307
Marcus Galeacius militari balteo cinctus 1007
Marcus lesuatus rusticum pre cibus sanat 1513
Marcus I.C. indoctus 1576
Marci Iustiniani Veneti encomium 990
Marcus Lombardus Hugolino miseriā prædixit 1931. 1915
Marcus medicus imperitus 1244
Marcus Molinus patri substitutus 727
Marcus monachus 4122
Marcus pæderastes 2303
Marcus Picenus poetas odio prosecutus 1173
Marci Plinij serui somnium 1464
Marci prætoris & Barbulæ similitudo 1073
Marcus presbyter abbati obediens 3064
Marcus rhetor indoctus 1124
Marcus scriptor eucharistiam ab angelo accepit 4169
Marcus Taurisinus sutor 3710
Marcus Vicecomes strangulatus 516. ambitiosus 2611. eius concubina partū supponit 2850. sæuitia in feminam 2792
Marcus quidam dæmonū cultor 1310. pigerrimus 388
Marcus senex ab apibus occisus 475
MARDOCHAEVS ab Amano circumductus honorificè 992. Amanem adorare noluit 3066. fidus in Esteram 3310. insidias Regi aperit 152. legatus Iud. ad Darium R. 743. laqueo ereptus 314. in somno uidet liberationē Iudeorum 1406. somnium uidit 4018
Mardochæi fides in tutela 3319. gestus orandi 3054. luctus 96
MARDONIVS Artabazi & Thebanorum consilia contemnit 1657. 2030. contra auspicia pugnat 1549. à Græcis victus 4033. prætura deiectus 1033. strenuè pugnat 2108. saxo occisus 483
Mardonij audacia 214. 8. exercitus numerosus 608. naufragio perijt 545. prudentia in conciliando sibi Xerxe 1725. 1742. seruo quale oraculum redditum 1472. somnium 1425
MARDORVM domicilia 435. uestitus 436
MARES equos domare docuit 3660
Mares Iulianum Imp. increpat 2826
Mares longæuus 309. ter mortuus 365
MAROCCVS urbs Mahumetana academia nobilissima 4063
MARGANI pastoritijs opibus illustres 611
MARGARITA Aegyptia cōiugium fugit 4166
Margarita Alexandri III. Scotorum R. F. Hangonano Magni filio desponsata 877
Margarita Boemica à marito repudiata 882. 2284
Margarita Belæ R. Vng. uxor peregrinationi immortua 334
Margarita Carlinia ab ulcere uteri sanata 357
Margarita Comitissa Holsteinij fœcunda 410
Margarita comitis Virbosiai uxor fœcunda 410. 4015
Margarita Eslingensis uenefica 1335. 1529
Margarita Henrici VI. R. uxor punitur 3920
Margarita Hollandiæ comitissa inhumana in pauperē 2935. quę illi ωλοτεκνίαν imprecatur 187
Margarita Imp. munifica in pauperes 2363
Margarita Ludouici R. Franc. uxor sanctitatis uiri æmula 3805
Margarita Nicolai comitis uxor castitatem suam defendit 2260
Margarita puella dæmoniaca 3338
Margarita R. Angl. maritum ad fidem conuertit 3001. 3763. fulsarium punit 3455. inter diuos relata 975
Margarita regina Daniæ 752. Adolfi Holsati ingeniū explorat 3746. auara 2504. 2506. bellicosa 2078. perfida in pactis 3502. 3547. contendit de regno 2573. victoria illustri potitur 1044
Margarita Scotorum R. mœrore contabuit 494
Margarita Scota Alanū Charium poetam osculata 1171
Margarita Sforcia hostem capit 2145. amat patrem 3327. mulier fortis 2079
Margarita Spirensis sine uitio uiuit 434
Margarita uirgo capite truncata 519. martyr 3017. à Satana tentata 210
Margaritę uirgini corona aurea cœlitus imposita 1391
Margarita Vuolfiina iliaco morbo obijt 511
MARGIANAE fertilitas 3993
Margianæ uites 3971
Margianum uinum 3976
MARGITES stolidus 1645
MARIA Aegyptiaca in aerem uecta ab angelis 260. super Iordanem ambulat 414. meretrix 2318. monacha 4118. orando docta euasit 3766. solitaria 4507. Zosimum uenerabatur 306
Mariæ Aegyptiacæ frugalitas 2222. ieiunia 2215. pia mors 555. pœnitentia 3081. uestitus 2335
Maria pseudoprophetissa 1338. 1342
Maria Aragonia libidinosa 2326. 2294. soboli prudenter prospicit 1676.
Mariæ Aragoniæ fortilegium 1365
Maria Brabantina ab Imp. securi percussa 520
Maria Caroli Burg. F. ab equo præcipitata 498. in uenatione 537. malum disimulat 147. fida in maritū 3331
Maria Cōstantini uxor in cœnobium abdita 788
Maria Coronella pudēda cōburit 2258
Maria Decognies Christū pueri figura uidit 469. conuiux uirgo 2268. se flagellat 2258. leprosis inseruit 236. 4. 3068. frugalis 2222. ieiunat 2215
D. Maria uirgo deipara sacrificium uocat 2530. beata dicta à gentibus 956. ad cœlos migrauit 4034. credit angelo 1500. 3046. sine dolore peperit 414. fugit Herodis tyrannidem 796 gratias Deo agit 3057. moderata in utraq; fortuna 2045. sanctissima 2265. uirginalis appellatiōis decus 683
D. Mariæ clementia 2680. conceptio ab angelo prædicta 413. 1407. milites 4132. natalis 4035. templum 3962. preces 3841. 4154. salutatio ad Elizabetham 169. taciturnitas 2881
D. Mariæ uirgini angelus apparet 1346
S. Maria Formosa Reginoburgi 4163
S. Mariæ Rotundæ templum 3962
Mariæ Eleazari F. filium comedit 429. 3521. 2240
Maria Gallica honores fugit 2536
Maria Lazari soror opus reliquit 2466. Christi fermonem audit 3823. religiosa 301
Maria Ludouici R. Vng. F. ambitiosa 2630. regnum occupat

occupat 2615. fida in maritum 152. 3333. eius uarij casus 3909
Maria Magdalena ab angelis in cœlum euehitur 260. 567 1391. 1518. Christum ungit 1415 2337. ieiunat 2214. Missiæ prædicauit 4093. nouitura eucharistiam sumit 4170. obiit 4033. peccatrix 2316. solitaria 4057. ter fleuit 237
Mariæ Magdalenæ dilectio in Christum 3043. fides 3046. modus orandi 3054. pia mors 555. taciturnitas 228. pœnitentia 3081
Maria Neapoli uirgo fortis 2078
Maria Pacheca in uirum uersa 282
Maria Pacea mulier fortis 2079
Maria R. Angliæ F. monacha 4128
Maria R. Boemiæ Hispanum iniustè defendit 3481
Maria R. Lusitaniæ filios optimè instituit 3762. otium patri non poterat 3781
Maria Scot. R. duces perterritos animat 2042
Maria soror Mosis Aethiopissam odit 60. fratris dignitati inuidet 2374. lepra percutitur 3206. 4030. leprosa sanitati restituta 372 obiit 4028. poetria 1154. Mosen reprehendit odio Aethiopissę 110. 2925. pœnitēs 3082
Mariæ uxoris Alexij sepulcrū asylum 3998
MARIÆBERGVM locus odoratus 3996
MARIAMME R. denegat marito concubitum 2329. ab Herode unicè dilecta 50 formosissima 285. morosa 2931. mortē facile fert 2166. patiens calumniarum 2173. pulcritudine superbiēs 2585 cū sorore de nobilitate ambitiosè certat 2586
MARIANDYNI se Heracleotis subiiciunt 808. serui 809. 813
MARIANGELVS serpentē conficit 2136. 3674
MARIANVS comes Zenonis prædicit 1444
Marianus historicus 1584
Marianus monachus Bituricensis 4125. abbati obediēs 3064. bouulcus 3657. humanus in aprum 2904
Mariani episcoi eiunia 2216
Mariani Sozini I.C. uxor formosa 889
MARIARVM ludi 3790
MARICVS Boius uates 4187 ex diis se natum mentitus 1989
MARINA sub Marini nomine apud monachos 2257. sexum dissimulat 440. 1687
MARINIANVS episc. sanguinem uomit 420
MARINVS quidam rarō capillitio 292
Marinus Bocchonus cōspirat cōtra Principē Venetū 830
Marinus Barletij historię 1587
Marinus Dalmata clemens in ursum 2680
Marinus geographus 1257
Marinus Falerius D. Venetorū ominosè per columnas duas ingressus 1418. eius imago è ducū albo eiecta 1028. portenta tyrannidis 1402
Marinus solitarius 4055
MARIS. Vide Mares.
MARIS rubri accolæ draconibus uexati 373
C. MARIVS absens consul factus & cōtra Cimbros imp. declaratus 972. aciem instruit 1854. adolescens futuræ magnitudinis argumenta dedit 3737. adolescentē defensorē pudicitiæ suæ coronat 3387. æmulus Mithridatis 212. agros uiritim diuidit 619. ambitiosus 2581. & 2633. ex ambitione infelix 3919. ambitus postulatus 3416. amicis res à se gestas recenset 155. amnē Rhodanum deduxit 2402. aquilæ nidum toga excipit 1446. arma sacrificabat 4214. ab asino omen accepit 1403. auctoritati studet 2556. cantharo uictor potat 2645. captus 801. Catuli æmulus 2528 Castellum capit 1894. Cimbros uicit 4033. Ciuium iure cæsum pronunciat 3404. commeatum cōseruat 1823. conditor urbis appellatus 678. 689. consul IV. designatus 1999 contumeliosus in caput Antonij 2755. cūctator in re militari 3838. desperat ueniam 79. dextra multos seruat 255. dux fortiss. 2092. exulat 342. ab exilio reuocatus 760. Pannia impudicam damnat 3406. filiam immolat 3131. 3291. Græcā Latinamq; facundiā aspernatus 1206. Græcā linguam odit 1103. gratus in cohortem Camertū 3370. 3604. homicida 3559. hostes fatigat 1840. humili loco natus emergit 953. percussorē sua auctoritate terret 970. iliaco morbo consumtus 321. impatiens mortis 2187. impedimenta recidit 1814. præ indignatione conticuit 230. iniustus 3487 insidias fugit 1710. iram dissimulat 147. Iudæam magā circumduxit 1548. de Iugurtha triumphat 1010. 4024. contra Iugurtham legatus 743. Iuliam uxorem uirtute bellica consecutus 877. Ligurum fidē explorat 1804. Metellum in inuidiam conicit 1987. metum Cimbrorum suis eximit 1788. milites hostē aspicere iussit 3814 milites reprehendit 2887. mœrore obiit 259. natali mortuus 4023. à nautis desertus 245. obesus 295. oculo altero captus 342. percussorē suo aspectu terret 93. 331. 970. perfidus in Q. Metellum 3506. periculo creptus 318. 761. pila nouat 1812 potationibus indulget 244. prodigio monitus aufugit 1406. prodigus in uillas 2471 repulsam passus 733. à regia pellice amatus 54. sacrificat ob uictoriam 3137. sæpè Coss. 727. 749. sagam secū habuit 1791. VII. Consul metu obiit 495. seruo milite usus 1767. Sextū Licinij de saxo deiecit 1469. 4024. [illegible] 1871 suis uoces interpretat 4[illegible] 1765. [illegible] 1841. & 1842. [illegible] primus [illegible] 2. suis metum eximit 1797. suo gladio iugulatus 3721. Syllæ successib. inuidet 108. 914. 924. 1615. Syllam timet 81. tempus pugnæ opportunum eligit 1852. Teutones circumuenit 1846. Ticinū condemnat in dotem 3437. Trebonium corona donauit 2274. eundem iudicio absoluit 3261. Trib. aduersatus frumentarię legi 3265 triumphat 4038. triumphū spernit 2534. truci facie 292 & 2923. uaticum sectionē perfert 2053. uictis Teutonibus prędam omnē à subditis accipit 1016. uigiliis nocturnis agitatus 259. urbanè se excusat 2963
C. Marij acerbitas 2921. ambitio consulatus 2622. in uestitu 2629. constantia 3868. crudelitas 2786. copiæ numerosæ 609. domus magnifica 2408. 2471. encomium 989. 992. filia à Metello repudiata 868. imagines à C. Iulio Cæl. in funere uxoris ostentatæ 984. 10cus in Teutones 2953. de Iugurtha trophæum 964. lex de ambitu 2527. in magistratu petendo constantia 3862 milites à Gorgōne interfecti 474. militum exercitiā 1769. mors indignabunda 557. natalis 4024. occultatio 249. omē victoriæ 1456 prudentia in milite legēdo 1765. in sua obscuritate tegenda 1735. in pugnando 1763. somnium de victoria 1459. statuæ deiectæ 1028. tolerantia 2160. 2161. triumphus 4346. uaticoli milites 3686. uarij casus 3911. victoria contra Cimbros 1043. uotum 3133
C. Mario Africa interdicta 823 caput extorum defuit 1421. nomen mutatum 693. nouitas obiecta 4359. P. Scipiō prædicit 3746
C. Mario patrono Herennij usi 206
C. Marius Gratidianus statuas meruit 986
C. Marius Iunior Coss. antē tempus 729. filij necem cōscuit 460. Veneris filius appellatus 683
C. Marius Rusticanus literatos dilexit 2546. 3374. studiosus historiæ 1594
C. Marius Rutilius triumphat 4031
M. Marius ambitiosus 2578
M. Marius Gratidianus crudelitera L. Catilina tractatus 2734
M. Marius equiso 3658
M. Marius in publicō bibens punitus 2924
Marius Imp. triduanus; faber ferrarius 754. 934. 3694
Marius martyr 3026
Marius Max. historicus 1588 eius iudicium de principe 1921
Marius Priscus exul 793. repetundarū damnatus 3565
P. Marij imago à Bergomatibus culta 984
Marius Salamonius I.C. 1575
Marius Victorinus poeta theologus 1311. & 1140. rhetor 1116
Marius Vrbinas Augustū delusit spe hæreditatis 3556
MARMACIA sale abundat 3972
MARMACIS sepulcrum 575
MARMARES seruitutis metu occumbunt 2060. 2184
MARMARIDVS mag. 1330
MARMARII lapicidinę 3968
MAROCCVS urbs amplissima 3953
MARO quidam hæredipeta 2508
MARON strenuè pugnat 2107
Maronis auaritia 2493
Maroni Spartani templū ponunt 977
MARONEI gulosi 2234
Maroneum uinum 3976
MARONITES pictor 3699
MAROZIA ambitiosa 2645. libidinosa 2291
MARPESSA mulier fortis 2075
MARPVRGENSIS academia 4064
MARRHES R. cornice nūcia usus 1760. cornicem sepelit 2473
MARS Alectryonem in gallū transformat 3459
Marti sacrum Romæ 4031. templum sacratum 4033
MARSÆVS prodigus 2483
MARSI consiliginem inuenerunt 1230. serpentes domant 414. 1230. 1529. ueloces 388
Marsicum bellum 924. eius omen 1352. origo 913. prodigium 1476
MARSILIVS Carrarius proditor 3574. securi percussus 529
Marsilius Ficinus medicę 1236 Leoni X. pontificatum prædixit 1271
Marsilius de S. Sophia medicus 1236
MARSIPPA maritum Deo præfert 3332
MARSITAS à dæmone liberatus 367
MARSYAS flu. unde dictus 693
Marsyas historicus 1585. lyricus 1146. cum Apolline certat 1286. excoriatus 301. insolens 85. laqueo suspensus 487. tibiæ inuentor 1277. tibicen 1281. celebs 866
Marsyæ confidentia 72. platanus 615
MARTELLOZII prædones 3568
MARTHA confitetur Christum 2822. hospitalis 2897
Marię sorori dissimilis 1076 opes relinquit 2466. Rhodani accolis prædicauit 4093
Marthæ assiduitas in orando 3055. hospitalitas erga Iesum 2372. pia mors 555

Martha Comitis Caristæ F. Roberto Bruis nupsit 2283
Martha martyr 3026
Martha Syra fatidica 1343
Marthæ uirginis fugalitas 2222
MARTHES R. cornicem cicutem habet 3666
MARTIA Catonis Hortēsio desponsata 882. uidua casta 2270
Martia Commodi pellex 2319 conspirat contra Commodum Imp. 829
Martia R. Siciliæ regnum administrat 752
Martia Rom. fulmine icta 522. 476
Martia Traiani soror lotrix 3655. uas elapsum recuperat 606
Martia Varronis F. nunquam pinxit uirum 2255. pudica 2256
MARTIALI anatomico Galenus inuidet 1227
Martialis eques crudelis multiciendo 2760
Martialis impudicus poeta 1142. nunquam misit munera amicis 2449. cur Quinctiano nihil donarit 2459. quos imitat? fit 3806. Sosibiano mortem imprecatur 187. uinosus 2244. de uoto uitæ 175. imago in bibliotheca Stertinij posita 936.984. natalis 4027 confidentia 2840
MARTIANÆ castitatem defendit paries 2254
MARTIANOPOLIS à Tiziano condita 3949. unde dicta 606
MARTIANVM carmen 1376
MARTIANVS Imper. fortis 396. à Genserico dimissus 777. gratus in hospites 3357 humili genere natus 954. idola tollit 3089. in Imp. electus 722. imperio deiectus 738. pacificus 40. religiosus 2026. rem in cratim differt 3844. robustus 384. Spoletū occupat 1893 ueneno sublatus 508
Martiani Imp. gratitudo 3361. seculum aureum ob altam pacem 832
Martiano Imp. Dominus in somnis apparet 1428. dormienti aquila umbram facit 1440
Martiani Imperatris pœna in parricidas 3456
Martianus martyr 3022
MARTINA uxor Heraclij exul 992. ob perfidiam in filium punita 3484. primum Constantinum ueneno tollit 2382.3522
Martina martyr 3020
MARTINIAN? martyr 3024
MARTINI Boglini infans lac in mamillis habuit 295
Martinus Borthaus fenestrarium opificii excitet 3694. peste obiit 524
Martinus Cromerus historicus 1386
Martinus eremita femina non aspicit 2255. se figunt vate 2.a 3140. 3464. uitum cicurat 1313
Martinus Guerra Tilio similis 29[illegible]
Martini Incisi certamen cum Indis 1541
Martinus literator 1093
[redacted]
Martinus martyr 3016
Martinus monachus 4123
Martinus Pp. exul 791. clemens 2681
Martinus I. Pp. constans 3039
Martinus II. Pp. magus 1332
Martinus IV. Pp. Petrum anathemate notat 209.4097. Siculis non uult ignoscere 2741
Martinus V. Basiliense concilium turbare tentat 897. apoplexia mortuus 527. auarus 2492.2518. Constantiæ electus, honorificè à Romanis excipitur 996. à Deo in Pp. electus 972. patiens mortis fratris 2182. prudens 1639. in pontificatu firmando 1669. in facerdotius conferendis 3066.3070
Martinus presbyter munera renuit 2453
Martinus R. Aragoniæ regnū iudicorū iudicio relinquit 216. impotens 413. eius mortem eclipsis denotat 1418.1423
Martinus R. Sicilię febre obiit 523
Martinus Rossemius Aurātio insidiatur 1864
Martinus Steinbachus uictor 3715. hæreticus 1328
Martinus de Sulmannis I. C. 1574
Martinus martyr 3016
D. Martinus Turonēsis & Ambrosius Mediol. commortui 561. auctoritatem suā seruauit 3066. Christi miles 2057. clemēs erga equites 2683. in cœlum suspicere solitus 253. diuinitus seruatur 319. ad episcopatum assumtus flammam emittit 1397. episcopus 4106. gratis curat 2451. humanus in seruum 2897. humi cubat 2358. idola euertit 3097. Imperatorem à cimento edito cohibet 2688. liberalis erga pauperes 2381. Maximi cœnam recusat 2843. Maximo mortem prædixit 1413. Maximum reprehēdit 2827. 3086. mercenatius miles 1608. 3672. mutam uocalem reddit 349. obitu suum prædixit 1409. oratione incendium restinxit 3316. paralyticam curauit 3313. pauperes uestit 2427. populum superstitione liberat 3098. precibus incendium restinguit 3049. presbytero pedem debilem sanat 359. à satana tentatus 2109. e scalarum casu seruatus 326 374. suam dignitatem tuetur 2554. Teraclij seruum à dæmone liberat 308
D. Martini fugalitas 2222
D. Martini lacrymæ 237. mors 1591. prædictio de mundi fine 1466
Martini Turonensis studiū orandi 3055
D. Martino Turon. episc. apparet diabolus 1500
D. Martino Valentinianus I. Imp. non assurgit 1030
Martinus Turtianus gigas dictus 277. emissarium in urbem ducit 2402
MARTION Smyrnæus de simplicium effectibus 1221
MARTIVS M. Antonij F. uita se priuat 461
Martius campus 3939
C. Martius cuica donat? 3736 austerus 2942. Coriolani nomen adeptus 689. crudelis in plebem 2785. dona renuit 2433. equum dono capit 2444.2462. exilium ulciscitur 2770. exilij pœna non terretur 95. exui 794. fidus in hospitem 3318. Fortunę templum dedicat 3137 impatiens exilij 2193. impatiens repulsæ 2189. iniustus in patriam 3497. ob inobedientiam relegatus 3424. miles fortis 2105. minimè popularis 2934. patre orbus 664. repulsam patitur 732. strenue dimicat 2138. Volscorum R. supplex 184. Volscos contra Rom. excitat 1880. à matronis deflectus 98
C. Martij lacrymæ 240. pietas in matrem 3320
C. Martius Figulus I. C. 1570
L. Martius ambitiosus tribunus plebis 2622. dux exercitus electus 972. dux fortis 2691. hostem inclusum emittit 1876. uictus victor 1856. eius caput inter concionandum aufert 1399
Martius mensis unde 696
Martius monachus 4122
Q. Martius rem Rom. restituit 1044
Q. Martius Philippus censum populi egit 4324. triumphat 4022
Q. Martius rex patiens mortis filij 2180
Q. Martius Tremulus statuam meruit 981. de Hermicis triumphat 1010.4092
Q. Martij aquæductus 2411. rex de magistratu 3251
Martius prudēter euadit 1719
Martius Romanus sacerdos 742
Martius Rutilius primus è plebe Dictator dictus 742 triumphat 4030. prudens in seditione tollenda 1809
Martius Sabinus impatiens erepti honoris 2189
Martius Septimius digito indice fortis 385
Martius fratribus Sibylla prædixit futura 1149
MARTYRES aqua suffocati 511. capite multati 519. à feris seruati 321. fidei confessioni immortui 532. logici 1177
MARTYRIVS episc. 4105
Martyrius martyr 3022.3028
Martyrius monachus 4123. humanus in leprosum 2895
MARVLLA uingo fortis 2078. Mnylenas defendit 2144
M. MARVLLVS mimographus 1152
MARVLVS poeta submersus 514. eius poema ab Atila exustum 1029
M. Marulli loci communes exemplorum 1589
MARVTHAS episc. 4105. orando liberat à dæmonibus 3048
MARZVCCI clementia 2682
MASAIA rupes flammam euomens 3942
MASCEZEL. Vide Mazescel.
MASCVLO martyr 3025
MASELCERII Comitis preces exauditæ 3050. uictoria contra Gildonem 1043
MASINISSA R. agriculturæ deditus 3641. amore Sophonisbæ captus 50. dentes ebuineos funeri reliquit 3160. diu regnauit 754 filiorum pueros apud Scipionem triebat 3701. fœcundus 409. gratus in Scipionem 3362. immobilis 422. patiens labor is 421. pueris collusit 3786. regnum recuperauit 731. rex à Scipione uocatus 727. robusto corpore 337. senex generat 413.3864
Masinissæ amicitia cum Scipione 858. continentia 2223. timiditas nimia 2064. tolerantia 423
MASISTIVS ab equo præcipitatus 497.611
MASISTÆ fides erga uxorē 3330. uxor mutilata 364
MASIVS Barcelæ in carcere obiit 555. crudelis 2753
MASLAVS affectati regni pœnas dat 3415. pocillator 3664. suspentus 516
MASOVIA à locustis uastata 634
MASSADA castellum Iudęę 3956
MASSAGETÆ adulteria nō pununt 3481. deos contemnunt 3191. obscœni 2924 senes deuorant 578.3607. uinosi 2246
Massagetarum connubia promiscua 882. iuramentum 143. uestitus 436. uestitus militaris 438
MASSILIA unde dicta 1362 diuepta 642
Massiliæ academia 4063. Iouis patera 613
MASSILIENSES explorant hospites 2055. feminarum comis ad cordas usi 1812. gladium retinent à condita urbe 2808. hospitales 2898 intemperantes 2203. mimos in scenam non admittebant 2256. mortuos non deflent 163. mulieres uino abstinent 2219. otiosos uates eiciunt 3398. Romanorum amici 859. Rom. aurum dant 2365. sacrificulos quæstū facientes exterminant 3165. 3411. uenenum cicuta temperatum custodiunt 4313
Massiliensiū aristocratia 4242 disciplina politica 1600. 1680. domicilia 435. frugalitas 2449. luxus 2540. mos in caussis mortis probandis 2183. in sponsalib. 4371. pacis signum 184. pœna in libertos ingratos 3440. reipub. 4366. signum 702.

Timiti 4307
Massiliēsibus Romani locum in theatro & senatu concedunt 1006
MASSVRIVS augur 1344
Massurius Sabinus I.C. 1572. pauper 667
MASSYLI boni equites 395. pecora & mapalia pecunię loco habent 599
MASTIGOPHORI 3683.
MASTYES cupidus tyrannidis 1998. Darij gratiam comparat 1984
MATATHIAS dux fortis 2081. filius legem Dei commendat 3000. idololatrā occidit 3090. Iudæis superstitionem sabbathi eximit 3077. sacerdos Iudæus 741. eius filij generosi 1062
Matathiam Iudæi lugent 96
MATERNIANVS episc. testium diuulsione tortus 356
MATERNVS episc. Treuirensis 1307
Maternus Badebornus fellis calculis mortuus 491
Maternus imperiū fugit 2538
MATERTERA pudica 2255
MATHEMATICES usū 1256
Mathematici labia exporrigunt 232
MATHIAS apostolus 1307. in locum Iudę suffectus 713 sub Vespasiano martyr 3021 & 4026
Mathias Borcouicius uitā inedia finiuit 504
Mathias Coruinus Huniades Hung. R. aleæ deditus 2983 ex aleæ lucro stipendiū soluit 1825. amauit doctos 3377. ambitiosus 2588. anulum recipit 605. apoplexia mortuus 527. astrologiæ studiosus 1274. Cæsarianos profligat 1882. crudelis in tonsorem 2765. doctus 1198.1212. dux fortis 2102. Friderico III. bellū infert 909. à Georgio Podiebradio dimissus 777. cū Georgio Pogiebrachio certat de fide 1537.1660. glorię studiosus 2547. gratus in præceptorem 3309. gratus in Regiomontanum 3360. honorificè exceptus 995. hostem obsidione remouet 1849. hosti elapsus 1777. ab hostibus liberatus 331. hostium castra speculatur 2170. inter amicos licentiore comessatiōe usus 2237 Ioānem sepulcro dignatur 2679. ira mortuus 496. laudes negligit 2538. liberatur 329. militum uulnera obligat 2895. multarū linguarum peritus 1089. obtrectatores odit 2836. pacem facit cum Vladislao 843. patris merito rex creatus 1041. perfidus 3548. Polonum temerarium dimittit 1917. popularis 2878 2882. prædones punit 3452 quale signū mortis habuerit 1351.1420.1423. Regiomontanum honorat 1267. rex Hung. designatus 724 4025. Sciabazium occupat 1861. solus principis nomen à Mahometo refert 970.991. tormento propè exanimatus 325. Turcæ castra explorat 1836. uinctos dimittit 778. uiuendi rationem mutat 3875. Vladislaum conuiuio excipit 2439
Mathię Coruini audacia 1874 bibliotheca 3818. confidentia 2813.& 2840. contentio cum Casimiro 2632. facetia 2963. fides in Georgium Boem. R. 3341.& 3342. morio cum Georgij Poggiebrachij R. morione de religionis ueritate certat 1506. iudicium de prodigalitate 1917. de Boemorum & Polonorum exercitu 1925. luxus in supellectilem 2474. nomen infantibus Austriacis terrorem incutit 93. nuptię magnificæ 2416. omen 1455. piscina 2410. securitas 82. sæuitia in tonsorem 2741. sepulcrum Solymannus ituriosè perquirit 1019. stipendium 597. tenuis suppellex 2420. tonsor 3666. uarij casus 3906
Mathiam Coruinum Elizabetha Polon. R. repudiat 867. Georgius Poggiebrachius regem salutat 153
Mathiæ Golancenij episc. mater fœcunda 410
Mathias Margalothi F. Herodis aquilam deiicit 904. 4081. 1472. uiuus exustus 480
Mathiæ Margalothi F. cædes 905
Mathias Michæus historicus 1486
Mathias Schurerius typographus 3713
Mathiæ Theophili F. Pp. uicarius datus 734.736
MATHILDA uel Mathildis Comitissa Thusciæ bona mulier 1610. obedit Pp. 3063. eius donaria 2431
Mathildis Vuelfonis D. uxor [redacted] 589. 1346. 1401. & 1467. munifica in ecclesiam 2358
Mathildis Edgari R. soror, monialis Henrico I. Anglorum regi nubere cogitur 188. & 870. suam prolem execratur 188. inhumana erga damnatos 2936
Mathildis Comitissa ab Hennenberg fœcunda 410
Mathildis religiosa 3038. monacha 4128
Mathildis Henrici R. Angl. F. contendit de regno 2619. bellicosa 2078. hostes niuea ueste fallit 1778
Mathildis R. Franc. diuorum reliquias colit 4136
MATHO in febre declamat 3865
MATHON exilium ulciscit 2770. sæuus in filium 2789
MATHVSALA dcccclxx. attigit 561. eius natalis 4041
MATISCONENSIS synodus 4158
Cn. MATIVS primus inuenit nemora tonsilia 2474
MATREAS impostor 2973
Matreæ de coquinaria libri 3631
MATER infantem casurū seruat 1714
Matres filios suos occisos lugent 98
Matrum Rom. immoderatum gaudium 2050
MATRIS abstemius 408
MATRON sophista gulo 2238. Homeri uersus ad culinam inuertit 1145
MATRONA quædam in somno sibi uisa sigillata genitalia habere 1480
MATRONALIA festa 4026 & 4199
MATTAN Baalis sacerdos 741. ad aram interfectus 557
MATTHÆVS Albanus à Mediolanensib. honorificè exceptus 997
Matthæus apostolus 1306. Euangelista 1587. martyr 3021. opes reliquit 666. 2465. de teloneo ad apostolatum uocatus 3870
Matthæus Aquilanus paralyticus 360.361
Matthæus Cracouiensis episc. gulosus 2251
Matthęus Curtius medic? 1237
Matthæus Gradius medicus 1236. auarus 2496
Matthæi Faicoli fides in Venetos 3288
Io. Matthæus Gibertus captiuitate elapsus 763
Matthæus Langius Gurcensis episc. inhumanus alloquio 2932
Matthæus Palmerius pharmacopœus legatus 3632. eius liber de angelis exusti? 1030
Matthæus Poloniæ Comes Mariam abbatissam in uxorem ducit 870
Matthæus Priolus Venetis prudentissimè cōsulit 1878
Matthæus Schiner bellator 3792. Cardinalis Sedunensis in speculo suorum cōuitia uidet 1733. ignobilitatē suam recolebat 2818. puer fortis 3738. cōtendit cum Cardona 2546
Matthæus Syluaticus medic? 1236
Matthæus Magn? Vicecomes excommunicatus 820.1024 ab exilio reuocatus 731. hæresim diluit 2821. hæreticos comburit 3090. Felix cognominatus 678. multos sibi conciliat 1831. principatu se abdicat 2561. robore insignis 392. solitarij 247. è tribunali ius dicebat 747. Turrianos prælio uicit 4025. ueneno sublatus 506
Matthæi M. Vicecōmitis dies felix 4022. ad filios exhortatio 150. gloriam armenta mugitu ominantur 1350. 1441. moderatio in utraq; fortuna 2046. prudentia in consilio aperiendo 1692
Matthæus II. Vicecomes intemperans 2207. libidinosus 412. eius libertas in loquendo 2846
Cn. MATTIVS mimographus 1152
MATVRIANVS Mauros cōuertit 3002
MATVRVS martyr 3029
MAVGOTVS Maubertus æstu mortuus 518
MAVREGATVS Asturum tributarius 813
MAVRICIVS Chartularius sacrilegus 3231
Mauricius Cappadox Imp. Assumtionis D. Mariæ festum instituit 4145. Chaganum recedere cogit 1877. Christianos persequitur 3203. clemens Gregorio M. 2659 crudelis in captiuos 2773. debitum remisit 2456. doctos honorauit 3375. fugā meditatus 2067. Gregorio auctor ambitionis 2638. eidem insensus 3201. intrepidus in morte 2166. notarius 3712. obiurgationes ęgrè fert 2864. patiens mortis filiorum 2181. à Phoca captus 1332. per quietē quid uiderit 1463. quod omen cædis habuerit 1417. securi percussus 319. Icriba olim 954.3670
Mauricij Imp. auaritia 2488. 2489. donaria 2433.2434. 2491. 2498. fides in nutricis filium 3336. iudiciū de homicida 1916. mattis somnium 1443. pœnitentia 3082. præda 596. stirps deleta 661. 663. uiuarium sumtuosum 2405
Mauricio Imp. oraculum de percussore suo 1428.1508. quæ portenta imperiū sint uaticinata 1339
Mauricius Pisiforum episc. 1434. sacra spina sanat filiū R. 4150
Mauricius D. Saxon. Carolum V. persequit 1860. Elector imperij confirmatus 4026. à Germano tectus contra Turcas 315. glande traiectus 485. quæ signa mortis habuerit 1424
Mauricij D. Saxon. & Alberti Brandē. amicitia soluta 852 fides in socerum 3326. prudentia in consilis tegendis 1760. statuæ caput decidit 1373
Mauricius à Thimen lapides deiicit 353
Mauricius D. Venetorum reprehēsiones ęgrè fert 2865
MAVRILIVS Andegauensis episc. ecclesiā relinquit 1331. claues abiicit 1463. in pisce reperit 606. olitor 3653. puerum baptizandum resuscitauit 464.1513.4172
Maurilius Cadurcensis episc. in sacris optimè uersatus 34 pedis ulcere obiit 522. redituius 564
Maurilius Rotomagēsis episc. de purgatorio 1392
MAVRINGVS Cōmes gaudio obiit 492
MAVRISIVS sforcipe candēti discerptus 486 tolerans 2163
MAVRITANI extra urbes mortuos sepeliunt 4320
Mauritania fertilis 3998
MAVRVS Rom. Benedicti discipulus 1391. eius mortem prædixit 1409. monachus 4122. super aquas ambulauit 1317
Mauri abbis clementia in obtrectatores 2685

Maurus Ferdinandum R. occidere tentat 3164
Maurus interrex hostibus elapsus 1777
Maurus Terentianus lyricus 1148
Maurus à Tingitanis captus 31
Mauri capillis compositis 298 luxuriosi 2343. persecutores Christianorum 3203. regem Hisp. sibi conciliant 1831
Maurorum nuptiæ incestuosę 874. polygamia 883. uestitus 436
MAVRVSIÆ uates 1341
Mauruſij deûm contemtores 3179
Mauruſiorum polygamia 885
MAVSOLEA sepulcra 573
MAVSOLVS aſtu Latmium occupat 1983. munera acquirit 1974
Mauſoli dom⁹ ſumtuoſa 2471 prudentia in tributis 1717 ſepulcrum ſumtuoſum 573. cum ſorore cõiugium 874
MAVVIA R. ad fidem cõuerſa 3006. belliceſa 2077
MAXENTIVS abb. clemens in ſacrilegos 2691. humanus in aues 2904. 3660. frugalis 2222. monachus 4122. puer ſuppoſititij 866
Maxentius magus 1544. tyrannus 1619. à Conſtantino uictus 4036. Conſtantino inſidiatur 3879. Chriſtianos perſequitur 3236.3237. cupidus dominandi 2604. regni æmulum occidit 898 ſubmerſus 511
Maxentij cæſi caput ſpectatur 120. Italis uoluptatem parit 70. fuga 248. timiditas 2153
MAXIMA martyr 3017
MAXIMIANA meretrix 2318
MAXIMIANVS quidã naufragio ereptus 324
Maximianus. Vide Galerius.
Maximianus Daza ſe ſtrangulauit 513. uinolentus 2244
Maximianus Herculeus imperio ſe abdicat 79.735. Alemannos domuit 1848. Cæſar appellatus 4026. Chriſtianos perſequitur 3236. 3237. clemens erga ruſticos Gallicos 2690. cupidus dominandi 2604. inceſtuoſus 2309. mortis optionem habet 554. perfidus in genetrum 3559. Romam triumphans ingreditur 1012. ſoborem occidit 3583
Maximiani felicitas 3896. cum Diocletiano congreſſus 243. amicitia 854. palatium 2408. thermæ 2409. victoriæ celeritas 3846. nomen ubiq; abraſum 1034
Maximianus martyr 3024
Maximianus monachus 4122 eius cœmiteria 2409
Maximianus Vagaienſis epiſ. præcipitatus incolumis mãſit 326
MAXIMILIANVS I. Friderici III. F. infans elinguis 383. coniugis obitu infelix 664. Ludouici Hung. R. tutor 749. æquiſſime tulit aduerſitates 3928. amplis nuptiis domum Auſtriacã extollit 1063. ex aſtronomiæ ignorantia in periculo 1264. Biſſextilem annum ignorauit 1266. à Brugenſibus captus 798. caprearum uenator 3674. doctos amauit 3377. donatus à Venetis poculis uitreis 1701. fert toleranter raptum ſpõſæ 2178. formoſus 285. Francos fugat 4021. hiſtoricus 1589. de imperito ſuo præceptore 3752. humaniſſimus 2882. interitui propinquus 321. Iulij II. Pp. exercitũ ſuperauit 4030 ludis deditus 3790. Medoacum flu. tranſit 1772. memoria tenaci 35. militẽ dimittit in ruſticos 1906 milites ſinit uagari, id eſt, Gartten 1824. muſices ſtudioſus 1293. ad nonũ annum eliinguis, pòſt multarũ linguarum peritus 1089. obiit 4043. patri ſimilis 1070. patiens laboris 421. pauper 668. pecuniam quæſtoribus retulit 2465. pharmaco periit 500. præda abſtinet 2458. quem diem felicẽ habuerit 3894. ſtudioſus hiſtoriæ 1593. ſuo exemplo milites incitat 1787. ſuum cadauer ſpectandũ proponi iuſſit 1686. tributum non acerbè exigit 2457. in uenatione ſeruatus 328. uenationum ſtudioſus 3636. uentris profluuio periit 529. urſam cõficit 3674. ad Vueſam oppidum deceſſit 4024
Maximiliani I. Imp. abſtinentia à potu 2221. coniuratio contra Venetos 837. de ſuo ſtatu carmen 2812. error in anno biſſextili 28. fœdus contra Carolũ IIX. 837. iocus in mendicũ 2953 iocus in medicos 1246. iudicium de principe 1922. lactymæ 238. legatio ad Alexandrum Pp. 4152. mandata 214. militũ crudelitas 2753
Maximiliani I. & Othonis M. caſus æquales 1069. pax cum Carolo IIX. R. 843. præfecti è captiuitate elapſi 765. pudor 88. regni finis pacificus 853. theatri 622
Maximilianus II. Imp. cordis hydrope obiit 522
Maximilianus Sforcia ab Helueiis pugnare prohibitus 1763. impatiens obſidionis 2193. captiuitatis prodigia 1482
MAXIMINVS præfectus cõdemnat Matinum 3442
Maximinus Thrax Imp. ambitioſus 2646. Aquilegię occiſus 4025. celerrimus 388. Chriſtianos perſequit 3236 3237. crudelis 29. formoſiſſimus 285. gulouſus 2235 hoſtis Chriſtianorum 1943. ignobilitatem tegit 88. & 1991. impatiens deſteriorum 2864. ingratus in Alexandrum Imp. 3602. inſanit 231. iracundus 90. luctator 401. Macedoniũ ſupplicio afficit 3429. & 3443. magiæ deditus 3544. milites exercebat 1769. & 3841. à militibus occiſus 467. obliuioſus 36. opilio fuit 3658. pedes ſibi oſculari iuſſit 85.2586. plauſtrum onuſtum mouet 392. procerus 276. robore inſignis 384. & 392. ſatellites Imp. Seueri 954. 3668. ſudabat multum 419. tyrannus 1619
Maximini caligæ in ignominioſum nomen abeũt 1035. crudelitas 2771. iactantia 163. ſæuitia 2783. ſtatuæ deiectæ 1028. ſupplicium 3185. omina breuis imperij 1484. mortis 1413
Maximinũ Romani timent 81
Maximinus Iunior ſuperbiſſimus 85. pedes ſibi oſculari uoluit 253. 2923. ueſtibus accuratus 437. Romanis exoſus 61
Maximini interfecti 3499. cũ prouincialiũ gaudio 83 omina imperij 1459
Q. MAXIMVS A. Atilium generum ſua auctoritate damnationis periculo liberat 968. 971. imaginibus maiorum ad uirtutem accenſus 1631
Maximus Alexandrinus impius in Nazianzenum 3504
Maximus Conſtantini legatus à militibus Imp. dictus 717. orbis totius imperium affectat 74. popularis 2877
Maximi Rom. legati aſtus in opprimendo hoſte 1942
Maximus D. Oſtrogothorum auarus 2394.2501. & 2512. perfidus in ſuos 3512
Maximus epiſcopus 4104
Maximus Epheſius magⁿ 1331. 1496
Maximi Herculeij natij caſus 3904
Maximus Madaurenſis Paganiſmum defendit 3177
Maximus martyr 3026.3029
Maximus monachus à ſatana [redacted] 2109
Maximus ora[redacted]ai grammatico quæſtionem proponit 1097
Maximus paraſitus 2233
Maximus philoſophus 1194 Iuliani præceptor 3758. ab uxore diligitur 49. cruſtẽ apud Iulianum auctoritas 995. pœnitentia 135
Maximus Planudes contra Rom. eccleſiam 1674.1697
Maximus Puppienus Imp. obſcuro loco natus 954. de imperio certat 2604. eius pater plauſtrarius 3715. errore interfectus 29
Maximus ſenator cupidus imperij 1993.2606. eius crudelitas 2774
Maximus ſophiſta Soſipatrã amore liberat 1520. 2252. uehemens 3877
Maximus tyrannus diſcerptus 502. & 3499. hæreticos punit 4175. Romæ imperium occupauit 4027. Seuerini monita ſpernit 2029. à Theodoſio uictus 4035. Valentinianum II. celeriter opprimit 1850
Maximj tyranni auaritia 2498 crudelitas 2771. in Priſcilianum 2729. prædictio de ſuo interitu 1931
MAXYES ſiniſtrã radunt 299
MAZACES opt. iaculatores 398
Mazaceſes filij tremore membrorum correpti 3516
Mazacenorũ urbs, regia Cappadocum regum 3953
MAZESCELIS ſomniũ 1460 ſeueritas in fratrem 2706
MAZVSIVS ſuperſtitioſus 3115
MAZZA Valleſianorum 931. 4315

ME

MECHLINIA fulmine combuſta 477.645
MECHTHILDIS. Vide Mathildis.
MECOENAS. Vide Mœcenas.
MECOPANES pictor 3700
MEDADVS afflatus ſpiritu uaticinatur 1306
MEDARDVS presbyter clemens in furem 2692 fratri æqualis 1070
MEDEA in aerem ſubleuata 1526. Aeſonem ſenem ad iuuentutem reducit 1583. Creonti R. exoſa 67. draconem domat 1529. feminarum genus malũ eſſe fatetur 134. filios amat 56 fratrem occidit 3536. gymnaſticis exercitiis corpora robuſta reddidit 336.& 3750. herbaria 1221. laſonem ulciſcitur 2734. impia in liberos 3521. improba mulier 1599.1612. inuidiæ obnoxia 3923. Lemniades grauiolentia afficit 1521. liberos amplectitur 252. magicis artibus in amorem traxit Iaſonẽ 2283. mutabilis 1524. nomen ſutum Medis cõmunicat 695. paternum imperium patri reſtituit 604. patriam amore Iaſonis prodit 2284. Peliæ & Glaucę inſidiatur 1970. 1971. ſæua in Iaſonẽ 2791. ſeipſam deuouet 188 tincturam capillorum inuenit 2342. uenefica 1521. & 1333. ueſte nouani nuptam Iaſonis donat 171
Medeæ nutrix ſua ſorte cõtenta 118. ſimplex optio 191. zelotypia 113.2795
MEDEIVS lepra periit 525
MEDERICVS abbas ieiunat 2214. monachi caſtitatem ſeruat 2232. tunica ſua 1512. eius cilicium 2259
MEDI amygdalis uictitant 2220. Armeniis & Perſis auctores multarum rerum 3803. Deiocem ob iuſtitiã eligunt 3384. dextra paciſcuntur 255. fuco ſe pingunt 297. inceſtuoſi 2306 Perſarum templa uenerantur 3127.3147. reges ſuos adorant 3298. robuſtum in regem eligunt 727.3387. unde dicti 690
Medorum diuerſoria 435. mores 3731. reges adorari ſoliti 994. reges πολύγαμοι 884. eorundem ambitio diuinitatis 2588. inſignia 704. pincernæ 3664. ſepulcra 573

Medorum riſus in fœdere 164 ſæuitia 2747. terra ditiſſima 626
MEDIA paſcẽdis equis apta 3983. paſſerib. abundat 633
Medię arbores melliſluę 3977
MEDIASTINVS mancipiũ uiliſſimum 815
MEDICEA bibliotheca 3818
Mediceæ familiæ prudẽtia in comparanda potentia 1738
Mediceus Cardinalis ab hoſtibus liberatus 771
Mediceum nomen Florẽtinis odioſum 1035
Mediceorũ ædes direptæ 650. uillæ incenſæ 1027. amor in literas 3377
MEDICI ab agricolis uſum ellebori albi in hydrophobia accepere 1230
Medicorum iuſiurandum 145
Medicorum ueterũ anuli 304
Medicus quidam ore graueolenti 419
MEDIOLANENSIS archiepiſcopus 4102. ius regem conſtituendi 781
Mediolanenſis arx magnifica 3956
Mediolanenſis amatorem reiicit 2264. puerum deuorans 1334
Mediolanenſis quidam alcæ deditus 2983. inimicũ ultus 2734. in ſomnis apocham inuenit 1370. à ſpectro malè tractatus 92
Mediolanenſis ſynodus 4157. 4159
Mediolanenſis belli inter Carolum V. & Franciſ. I. cauſa tria uerba 905.2033
Mediolanenſis duellum cum Alberto Tirolenſi 2118
Mediolanẽſi Duci malus nuncius appetitum aufert 236
Mediolanenſes duo apoſtatæ 3174. Calecutienſes artem conflandorum tormentorum docent 3631
Mediolanenſes barbam alunt 295. carrocio exuti 653. grati in Vladiſlaum R. 3364 hoſpitales in pauperes 2363 Italicos in patriam reſtituunt 4029. mulę ficus auo eximere coacti 1033. ſupplices Friderico Imp. 182. ueredarij celerrimi 3686
Mediolanenſium belli apparatus 1768. crudelitas 2776. factio 63. indictum 205. contentio cum Rauennati 2625. omen victoriæ 1457. proſpectus in Germanorũ caſtra 760. prudentia in arcendis incendiis 1679. in ſedandis diſcordiis 1689 ſuperſtitio 4148
Mediolanũ ſe hoſti dedit 807 mœnibus cinctum 1819. ope diuina ſeruatum 621. regia urbs 3954. uaſtatum 641
Mediolani cæcus illuminatus 347. fames 430.657.705. incendium 644. lapis inuentus euerſionem à Barbaroſſa prædixit 1377 tumultus concitatus 929
MEDITRINALIA feſta 4035 ſacra 3153
MEDIVS adulator 2849. calumniator 2855
MEDON Codri F. claud⁹ 359
Medontis certamen cum fratre de regno 2542
MEDVLLINA uirgo diis obediens 3131. patrem ob inceſtum mactat 3408
MEDVSA meretrix 2316. mulier fortis 2074. pulcerrima 286.290
Meduſæ ſepulcrum 574
MEGABATES Ageſilaũ R. oſculari aggreſſus 253. Scylacem ob negligentiam punit 3459
Megabatis de Salganeo ſuſpicio 28
MEGABYZVS Dianæ Ephe ſiæ ſacerdos 741.692
Megabyzus à Dario amatus 858. picturarum iudex ſtolidus 3645
Megabyzi conſilio Darius parẽt 1930. iudicium de Byzantiis 1920
Megabyzos optat Darius 991
MEGACLES Athen. Agariſtiam conſequitur 877
Megacles Meſſenius Agathocli reconciliatus 1830 legatus ad Agathoclẽ 3669 prudens 1641. maiorẽ hominibus quàm diis honorem deferit 3189
Megacles Pythiis ludis uicit 406
Megacles erga ſeruos inhumanus 2931
MEGACLIDAS hoſti elapſus 1775
MEGACREONTIS uotum 176
MEGALENSES ludi 4219.
MEGALESIA ſacra celebrata 4028
MEGALETOR in auem 454
MEGALLIS perfida in ſeruos 3533
MEGALOPOLIS ab Arcadibus condita 3949. exciſa 638. 640
Megalopolitæ uota ſoluunt Boreæ 3121. ſtudioſi hiſtoriæ 1593
MEGALOSTRATE poetria 1155. amica Alcmonis 2318
MEGALVS unguẽtarius 3721
MEGARA ab Alcathoo ædificata 3948
Megaris Ceretis ſaxum aſſeruatur 613. 945. Conchitẽ lapidem præbet 3968. prædictio excidij 1353.1485
Megara tribas 2304
Megarenſes Abroten lugent 96. allio abundant 3975. annuos magiſtratus creant 4229. Anthemocritum occidunt 3607. Apollini plectrum donant 3158. aſtuti 1643. balbi 3975. captiuos dimittunt ſine precio 2371. diuino auxilio victores 1052. elephantos hoſtium inutiles reddunt 1884 humani in hoſtes 2893. à leonibus lacerati 472. mores mutant 3876. pederaſtæ 2301. perfidi in Anthemocritum 3488. in Peloponneſios 3608. pueri de oſculo certant 2326. ſeditioſi 927. ſuos liberos auaritiam docent 3774 terram ſacram ſibi uſurpãt 3229
Megarenſium lacrymæ 99. mos in funeribus 570. in ſacris 4216. palinteocia 3550. ſacra 4214. ſepultura 572. ſtultum conſilium 2018. tribus 4238
MEGAREI gratiudo 3363
MEGASSARVS audaciſſimus 2146
MEGASTHENES falſus ſcriptor 1591
MEGINHERVS Treuirenſis antiſtes à clericis malè multatus 2766. Burcardum propter decimas uocat ad tribunal Chriſti 1354. 1414
Meginherus monachus 4125.
MEGISTHEVS uates 1339. fidus in Leonidem 3314
MEGISTO Ariſtotimo ſe opponit 2057. cauſa belli Cirrhæi 892. patiens carceris 2176
MEGITHEVS cinædus 2304
MEGVLIA ditiſſima 599.616
MEIRVS ſe in ignem coniicit 2062
MELA eques ſucco porri ſublatus 505
MELANIS Domitij Marſi amica 2318
MELAMPVS Argis regni mẽdicitatem extorquet 833 auarus 2496. augur 1344. auctor bacchanalium 2275 Græcis Dionyſij nomen enarrauit 4187. medicus inſignis 1233. melampodion helleborum nominauit 3802
Melampus uates 1140. 1339. unde dictus 688. fidus in fratrem Biantem 57.3329
MELANCHLÆNORVM ueſtitus 436
MELANCHOLICVS quidam L. dies ſine uictu 433
MELANCIA falsò accuſat abbatem 2856
MELANES epiſcopus 4104
MELANIA monacha 4129 patiens mortis ſuorũ 2178. 2181. à uiro ad monachatum tranſit 2268
MELANION mulierũ oſor 63.2253. uenator 3677
MELANIPPVS ob amorem fortis 2046
MELANTHIVS Vlyſſis ſeruus 814
Melanthius comici conuicia fert 2892
Melanthius collum gruis optat 2242. uorax 2238
Melanthij iocus 2965. de tragœdia Diogenis reſponſum 140. iudicium de Republ. Athen. 1921
MELANTHVS Meſſen. exul Codrum R. generat 4892. cum Xantho certat 2114
Melantho oraculum redditũ 1447
MELAS fluuius 3944
MELCHECHELCHEMEL Nilo Chriſtianos inundat 1904
MELCHIADIS decretũ de ieiunio ſeruando 4161
MELCHIOR D. Brunſuicenſis fragis intumuit 499
Melchior Hofmannus pellio 3695
Melchior Soiterus hiſtoricus 1586
MELCHISEDEC ſacerdos & rex 741.4077
MELEAGENES architectus fani Mineruæ 3717
MELEAGER amore Atalantæ captus 52. aprum conficit 3674. luctator 400 à matre Althæa extinctus 528. contendit cum Theſtij filiis 2628
Meleagri fides cõiugalis 3230 haſta apud Sicyonios 613. odium in auunculos 937. ſorores in aues 455
Meleager ſcripſit de iocis 2948
Meleager Taxili inuidet 106
MELEO Pelaſgo oraculum datum 1446
MELES R. amat Timagoram 53. Leonem ex pellice ſuſtulit 280. ſe præcipitauit 496
MELESIAS degener 1074
MELESIGENES. Vide Homerus. eius eruditio contemta 1026
MELETIVS Arianus exul 791 hæreticus 2319
Meletius Sebaſtiæ epiſc. 4104. conſtans 3033. eius imagines in anulis exculptæ 984
MELEXALA ob blaſphemiam punitus 3190
MELIA fames 429
MELIBOLA cur Chloris dicta 260
Melibœus paſtor 3661
MELICI galli gallinacei 3979
MELII Cares puniunt 1806
MELISSA Cybeles ſacerdos 741. cæteris idem nomen præbuit 692.3104
Meliſſa à Periandro adamata 49. eius parentalia 962. ſepulcrum 575
MELISSANDRVS hiſtoric⁹ 1585
MELISSEA primùm diis ſacrificauit 3104
MELISSVS Thebanus Iſthmiis ludis uicit 406. ſtatura corporis paruus 278
Meliſſus Samius legiſlator 1565. phyſicus 1220. philoſophus & præfectus claſſis 1203
C. Meliſſus Spoletinus manumiſſus 774.1092
C. Meliſſus Vmber bibliothecarius 2656. rogatas nouas inuenit 1150
C. Meliſſi liber de iocis 2948
MELITA carcer 3966
MELITÆI catuli 3985
MELITENSES hoſpitales 2897. telas faciunt optimas 3696
Melitenſium inconſtãtia 3871. temerarium de Paulo iudicium 2025
MELITES diaconus ſe ſuſpẽdit 461
MELITEVS expoſititius 311
MELITIDES ultra quinque numerate non potuit 36. 1275. 1645
MELITO epiſ. 1307. pro Chriſtianis ſcribit 3471
MELITVS Athenienſis accuſator Socratis 1122. 2857. & 3474. impatiens repulſæ 2195. inceſtuoſus 2326. pæderaſtes 2302. [illegible] 1156. Socrati inſidiatur 1969. tragicus maciſcus 279

MELLARIA optima piscium salsamenta habens 3989
MELONEI hepatici 353
MELPOMENE tragœdias inuenit 1138
MELOS insula ob atheismũ deleta 3189. fame expugnata 429.655
MELOTIVS Foroliuiensis pictor 3701
MELSTINIVS miles fortis 2107
C.MEMMIVS laborẽ forensem fugiebat 3854. Latinorum rostra in foro suspẽdit 986
Memmius riualis Largij 113. 2827
Memmius quidam Scipionẽ reprehendit 2824
Memmij oratores 1122
unde dicti 691
MEMNON episc. Ephesinus crudelis in Bassianum 2780
Memnon R. in bello Troiano cæsus 539. Charetem oppriuit 1849. Cyzicenos penè occupasset 1897. à diis deploratus 960. hostes circũuenit 1867. hostes elicit 1863. hostes improuiso adortiur 1858. Leuconis res explorat 1836. maledicum hastà percutit 2875.3461
Memnon Rhodius auferebat à militibus stipẽdia sex dierum 1950. mutuum sumit 1825.1826
Memnon historicus 1584
Memnonis sepulcrum 574. statua miraculosa 980. 2412. 4201
MEMORIÆ usus 34
MEMPHIS histrio ineptus. 1168
Memphis urbs amplisf. 3952 capta 807. condita 4046. fertilis 3978. phiala dicta 4212. schola 4062
Memphitarum pœna homicidij 200 3450
MEMPRICIVS R. à lupis dilaniatus 472
MEMPSIS desperatione liberatus obsidione 1378
MENA Aegypti R. à crocodilo seruatus 321. legislator 1564. sacrorum auctor 3104 Aegyptios cogit scriptis legibus uti 1634. suos luxu corrumpit 2230
Mena Augusti libertus 813. aurorũ anulorum iure donatus 782. regiæ cœnæ adhibitus 1018
MENAS martyr 3922
Menas solitarius 4055
MENÆCHMVS Eudoxi discipulus mathematicus 1254
Menæchmus Sicyonius historicus 1588
Menæchmus statuarius 3704. eius de statuaria libri 3631
Menæchmi Plautini similes 289
MENALCAS pastor 3661
MENALCIDES Callicratẽ perfidia superat 3479
MENALDVS Guerra pirata 3572
MENALIPPIDES poeta 1147
MENALIPPVS & Comætho amantes 53. Dianæ ædem stupro polluit 3221
Menalippus à fratre imprudẽter occisus 463. patiens tormentorum 2161. taciturnus 3274
MENANDER Aegypti & Macedoniæ R. carus 1170. præter ætatem literis excellit 3734.3827. antiquorum poetarum fur 3560. comicus 1149. comœdiç auctor 3798 Euripidem imitatus 3806. libidinosus 2292. otiũ thesauris regum prærulit 3866 Phalereij amicus 858. à Philemone uictus 1164. strabus 343. suam ætatem prudẽter excusat 1732
Menandri de Tragicis iudicium 1160
Menander magus 1318.1333
Menander quidam post mortem honoratus 960
Menander R. iustus 3276
MENDACES in Parisiorum agro seditiosi 922
MENDANIVS Hispanus crudelis 2779.3653
MENDESII caprarios uenerantur 3145
MENDICANTIVM ordo 4565
MENDORVM libido bruta 2298
MENDEORVM prudẽtia in tributis & uectigalib. 1717
MENECLES impertitus cauſidicus 1123
MENECLIDES Epaminondæ inuidet 105.2578. eius stultũ de pace cõsiliũ 2019
MENECRATES medicus 1233 ambitiosus 2372.2629
Menecrates seruus 818
Menecrates suos pugnare cogit 1795
MENEDEMVS cubicularius 749.3655
Menedemus Lampsacenus Cynicus insanus 18. eiusdem uestitus 437. in obiurgãdo auctoritas 203
Menedemus Eretriensis philosophus Socraticus, architecti F. 949. Alexinũ laudare noluit 2834. contemtor dialectices 1180. logicus 1175. noctu laborabat, ut studiis sumtum haberet 3795 3853. philosophię studet Athenis 3633. gubernator fuit 1202 tabernaculorũ opifex 3716 uehemens in disputando 3812. 3877
Menedemo philosopho Athenis statuæ positæ 979
MENELAVS Barbarorũ cõuersatione corruptus 3815 ob coniugem infelix 3928 coniugio felix 3901. conuiuium adit 244. crudelis in Deiphobum 2747. ad epulum Agamemnonis ultrò accessit 1688. Euphorbi scutum in Iunonis templo reponit 985. legatus ad Troianos 743. nullã habuit pelicem 2262. perfidus in hospitẽ 3513. pueros immolat 3151. templum Veneri dedicat 3156. uictũ mẽdicat 672
Menelai arguta breuiloquentia 226. conuersatio mala 1399
Menelaus mathematicus 1255
Menelaus Pp. apostasiæ pœnas dedit 3182. fratrẽ Ontã curat interfici 3536. eius retrehẽsiones ægrè fert 2865. cum eo certat 2590. perfidus in fratrẽ 3537. pontificatum emit 1997.2494.3171.3201. proditor patriæ 3493. sacrilegus absoluitur 3480. de turri præcipitatus 497
Menelai uenatoris luxus 2385. 2482
M. MENENIVS Agrippa legatus prudens 1641. plebẽ patribus conciliauit 1130. 2664. publicè elatus 957
M. Menenij Agrippæ apologus 1108. inopia 670. prudẽtia in conciliãda plebe 1726
T. Menenius accusatus ob socordiam 3458
MENEPHRON incestuosus 2307
MENESTÆ clientes 815
MENESTHEUS astutè regnũ obtinet 1994. Athenienſib. prudenter consulit 1722. gratus in Tyndaridas 3362. primus populatẽ captauit 2911. Tyndaridas Athenienſibus reconciliat 847
Menesthei perfidia in Aurelianum 3483.3501
MENESTOR physicus 1220
MENESTRATVS draconẽ conficit 3674
Menestratus spictor inepti 3632
Menestratus statuarius 3706
MENEXENES medicus gratis medebatur 1646
MENIANA ædificia 3629
MENIA columna 4312
MENIDIS labyrinthus 2472
MENINGIÆ purpuræ 3982
MENIPPVS Cynicus philos. 1193. baiulus 3683. ἡμιεγκυκλικὸς 2508. impatiẽs amissionis bonorum 2187. prodigus 2385. scripsit de iocis 2948. se suspendit 516. seruus 814
Menippi Lycij libido dæmoniaca 2299
MENISMINORVM uictus 432
MENIVS seurra 2926. fulmine percussus 476
C. Menio Colũna poeta 978
MENNA ab apib. nutritus 428
MENO Phidiæ æmulus 110
MENODOTUS empiricus 1235
MENORCEVS se confodit 458.3593. eius monimentũ 575. pietas erga patrem 3321
MENON crucifixus 489
Menõ Idomenei auriga 3684 impatiens diuortij cõiugis 49. 2195. inuẽtor literarum 1087. Phidiam statuarium accusat 3474
Menon sophista 1206. de uirtute ineptè iudicat 1563
Menon se suspendit 516
MENOPHANTES Apollinis statuam in mare abiecit 3226. sacrilegus 3219
MENSÆ rotundę societas equestris 4337
MENSVINDIS paralysi liberata 361
MENTAGRA osculo cõtrahitur 339. Italiam inuadit 338 348
MENTES Leucadius mercator 3680. amator Homeri 1170. liberalis in Homerũ 2417
Mẽtes R. Taphiorũ metallicũ mercaturam exercet 3679
Menti delubrum positũ 4031
MENTOR cælator 3702
Mentor Ithacensis Homerum hospitatur 2366.3371
Mentor Rhodius Bubastũ capit 1882. contra Hermiam 1897. prædã ab Hermia capit 1975
Mentor Syracus. leoni spinam extrahit 2904
Mentor Rhodius Sidonem Artoxerxi prodit 3373
MENVERCVS episc. monachũ ad tribunal Christi uocat 1354
MEPHIBOSETHVS Ionathanis F. à Dauide muneribus auctus 1018. claudus 359.4891. regiæ mensæ adhibitus honoris ergò 1018. eius amor in Dauidẽ 3303
MERARENSES tabernaculi apparatum portant 3685
MERCATORES iacturas dissimulant 147
MERCENARIORVM indignatio 119
MERCHIARVM comes gratus in Anglum 3363
MERCIORVM gens ad fidẽ conuersa 3005
MERCVRIA martyr 3019
MERCVRIALIS episc. draconem uincit 1515.3051
MERCVRIVS martyr 3391
Mercurius argentum inuenit 3626. armenta furatus 3361 astronomus 1261. χίλιον inuenit 3802. fur insignis 1938 ἰχνευτὴς cur dictus 1106. inuentor Rhetoricæ 1125. lsidiã consilijs 747. legifer 1564. lyram inuenit 1277. mathematicus 1255. medicinæ inuentor 1230 mercaturę inuentor 3628. moly inuenit 1231. Monaulũ inuenit 1277 sacrorum auctor 3104
Mercurij inuenta 3799
Mercurius delator 2855.2856
Mercurius miles Iulianum interficit 2124
Mercurius Trismegistus 1190. Vide Hermes. inter deos relatus 976. scriba Saturni Cœli F. 3712. de Trinitate 1497
MERETRICVM lis corã Salomone 76
MERION Cretensis saltator 390
MERLINVS magus 1497. ex dęmone genitus 948.1340
Merlinus monachus 4123
MERODACH monarcha 4044
MEROENSES reges ualidos eligunt 727.3387
MEROES insulæ rex punitur mœrore 199
Meroe ebriosa 2241
Meroe ædes 435
MEROPE Sisypho nubit 872
Meropis comẽtrix deorũ 3191
MEROVEVS R. Galliæ in acie cæsus 539. Frãcicum regnũ obtinuit 725. tõsus 788
Meroueorũ stirps deficit 660
MERSBVRGI calix D. Laurentij 1399
MESA R. filiũ immolat 2065. 3150. Iorami tributarius 813 pecudibus diues 611
Mesa Varia Rom. imp. administrat 751. impudica 2319 prudens 1638.1740
MES-

MESCO à muribus deuoratus 474
MESOMEDES lyricus 1148
MESON personas fabulas inuenit 1138
MESOPOTAMIA culicibus infestata 3989. locustis abundat 634
Mesopotamenus monachus à diabolo deceptus 1306
MESPHEIS regis obelisceus 2470
MESTRA mutabilis 1524
MESSALA Coruinus inedia confectus 504. obliuiosus 3536
M. Messala Menogeni similis 289
Messalæ Coruini grammatici studium 1104
Val. Messala picturam prælij cum Hierone & Carthaginẽsibus in curia proponit 984
Messala Stratonem commendat 185
Messalæ iudicium de M. Portio Latione 1128.1699
MESSALIANI hęretici 1320
MESSALINA Claudio Imp. marito imperat 3524. certat cum scortis 2327.2584. libidinosa 2276.2293. pluribus uiris nubit 885. saltatoris amore capta 1940.2283
Messalinus Cotta anseres saginare docuit 2232. ab hirundinibus periit 486
MESSALINI artes mechanicas contemnunt 3640
MESSANA euersa 640.642 restituta 604
MESAPVS equorum domitor 395
MESSAPIORVM pueri in arbores 456. certant cum nymphis 2585
MESSENE urbs munitiss. 3951
Messenij Aesculapij natalibus celebres 944. boni athletæ 3967. Dianæ templum stupro polluunt 2322. Elidem occupant 1897. Epicureos expellunt 2204 3398. exules 635. grati in Arcades 3357.3371. grati in Biantem 3364. sub iugum missi 809. Laconum uirgines uiolant 2297. oraculũ datũ 1451 pacis studio periclitati 2020. in patriam restituti 759. patrios ritus seruant 3860. perfidi in Spartanos 3544. Philopœmenis misereri 116. ob Spartanorum uiciniam periere 1056. cum uxoribus uestes mutare coacti 1032
Messeniorum asylum 3997. funebris habitus 572. odiũ in Epicureos 60.1213. signũ militare 702. urbs munita 3951
Messeniis portentum excidij 1486
Messanensibus oraculum captiuitatis 1509
MESSENVS episc. excommunicatus 818
MESSIS festũ celebratũ 4032
MESSOLANI de mortalitate iudicium 1920
MESSOR quidam uenenum effugit 327
MESSVS seurra 2973
METAELI supplicium 4312
METAPONTI Iunonis templum 613
METAPONTINI ex agricultura diuites 597. grati in Deos 169. pacti noctem & diem 1952. templum cæde violant 3220
METASTHENES historicus 1584
METELLA Syllæ uxor adultera 2297. cædi erepta 314
C. Metellus indoctus 1207 uxoris defunctę sororẽ ducit 875
L. Metellus bonarum tirium 337. castris hostium fluuiũ immittit 1903. curru semper in Senatũ uectus 1004. decem res optauit 173. à filiis seiuatus 314. longæuus 309. orbam luminibus excegit senectam 3930
L. Metelli felicitas 3898. superbia 85
Metellus aciem instruit 1854. anseribus abundat 611. augurio territus 1547. balbus 383
Q. Metellus Contrebiam capit 1898. defendit Cottã 1122
Metellus Deus obediens 3131. dolo Vaccam capit 1858
Q. Metellus dux fortis 2091. epigrammata scripsit 1146. filium contubernalem noluit 1769. gloriæ conscitor 2525. honorem Pompeio cedit 2526. hostes æstu enetuat 1841. hostium elephantos inutiles reddit 1884
Q. Metellus humanus in hostẽ 2900. Imperatoris nomen adeptus 679. Iugurthę legatos corrumpit 1880. Lentulo similis 289. milites carne uti prohibuit 1799
Metellus Nœuio poetæ minatur 193
Q. Metellus nepotum successione felix 1057. patrẽ morte liberat 3323. pulso Annibale reliquis gaudentibus, ipse nihil tale 3797. repetundarum accusatus absoluitur 767. Scipionis morte doluit 2822. in Sertorij caput præmium promittit 2733. Sertorianis cedit 1879. suos pugnare cogit 1793. à tribus seruatus 314. uectilium lenonem punit 5463 contra Vetilium pronunciat 3268
Q. Metellus uisum amisit 345 uisum recipit 346
Q. Metelli auctoritas 971. bellica prudentia 1652.1655. filius degener 1075
Metelli & Pōpeij odia patriæ funesta 920
Metelli gratitudo in præceptorem 3309. de Scipione confessio 2823. 2842. superbia 118. de victoria Carthaginẽsi iudicium 1923. ultio in accusatorem 2701
Q. Metellus Celer 683. Sergio diem dixit 3403
Metellus Creticus de Cretensibus triumphat 1010
Q. Metellus Macedonicus cẽsor 748. felix 3898. moderatus in Scipionem 2668
Q. Metellus Numidicus legẽ de maritandis ordinibus tulit 4363. moderatus & grauis 2043. patiens exilij 2178
Q. Metellus Pius 677. adolescens consularibus prælatus 730. ambitiosus 2389. gulosus 2234. proscriptus 936. ne tunicam quidem sibi conficiam uoluit 1759
L. Metello Pio fides non habita 1026
Q. Metellus Pontifex 4190. monitus à coruis iter mutat 1494. Palladium incendio eripit 2137 3118.3363. 4203. post mensem Sextilẽ auspicari neruit 1310
L. Metelli Pp. spectacula 2447
Metellus quidam Diadematus appellatus 688
Metelli affectarunt cognomina 3805. arbitrio fortunæ Coss. designati 715. filij à patre exhæreditati 866.1034. 3322
Metelli tres Numidici, Macedonici & Cretici 689
METENSIS synodus 4159
Metensium episcoporum liber ab angelo traditus 1378
METHODIVS Morauorum episc. 1403.1407.1535. excommunicat regem Morauiæ 819.3093.3094.3206. castitatem conseruat 2254. de Iupro accusatus absoluitur 765. impotens 412
Methodio insidiæ positæ 1961 uitilia in sõnis cõbusta 1369
Methodius philosophus Slauicas literas inuenit 1087. 1101. interpres 1098
METHON urbs à Baiazethe II. occupata 806.4021
Methonensiũ idololatria 3121. immoderatum gaudiũ 84. 2050
METHONES amor in patrem 55
METHYDRIENSES Ioue apud se hatũ gloriãtur 945
METHYMNÆI eductam è mari ligneam effigiem colunt 3135. à uectigalibus immunes 759
METIOCHVS à Phœnicibus captus 801.4893. uaria tractabat 3781
METISCUS Tumi auriga 3684
METIVS Pompusianus cur à Domitiano supplicio affectus 815. exul 794
Metius Sufferius inuidet Romanis imperium 1646. quadrigis discerptus 473. à Roman. deficit 3584. in Rom. socios perfidus 3510
METOICIA festa 4031
METON astrologus 1263. Siculum bellum infelix fore prędicit 1483. simulat insaniã 146.1272.1710.2054. Tarentinos dehortatur à bello 1757 prædicit libertatis amissionem 848.1665
Metonis annus 4012
Meton R. submersus 513
METRA meretrix 2316
METROCLES immodestus in publico 2924. seipsum suffocauit 510. suos libros combussit 3829
METRODORVS Lampsacenus amauit Epicuri præceptorem 3309. ambitiosus 2643. leges contemnit 3547. tympanitę laborat 371 uinolentus 2246
Metrodorus martyr, hæreticus 2183
Metrodorus pictor 1202 3700
Metrodorus Scepsius 684. artificiali memoria ualuit 34 herbarius 1221. Mithridatis consiliarius 1202 1651. legatus 744
METRON clauem in pisce reperit 606. compedibus carnem domat 4164. pœnitens 1463
METROPOLITANI 4102
METVLLII seipsos concremant 2062
METYCHE scortum 2317. ad clepsydram 2323
MEVIVS Suffeni similis 2927 Vergilij æmulus 110
MEXICANI ioculatores agiles 1527. perterrefacti 27
Mexici excidium reuelatum 1484. prodigium 1486
MEYNARDVS de Zegeberg episcopus Liuonia adiit 4090. conuertit 3003. facetissimus 2951
MEZELINDIS uisũ recipit 347. uirginitatẽ uouet 2200
MEZENTIVS miles quidã formosus 285
Mezentius ἄθεος 3188. diuinos honores sibi uendicat 3233. uini mercede auxiliũ Rutulis tulit 596. crudelis 490.2734.2940

M I

MICCA suam castitatem defendit 2259
MICHA matri pecuniam furripuit 3104 3562. mater eam Domino consecrauit 3139
MICHAELIS Angeli Bonaroti maturum iudicium 3644
Michael Aspietes ab equo precipitatus 498
Michaelis Atenduli iudicium de Carauagio 1926
Michael Balbus ἄθεος 3774. condẽnationẽ effugit 329. crudelis in Thomam regni æmuli 2764.3414. ebriosus 2245. hæreticus 1323. hęresin à prima ætate imbibit 3814 imaginum osor 3243.4149. impudicę uocis 383. impius 3179. literas auersatus 1207. à Mathematico persuasus imperatoriam sesẽ habere genesim 1273. patiẽs captiuitatis 2171. physiognomõ 1223. pœnã promulgat in hæreticos 3090. phrenitide periit 527. quale omen imperij habuerit 1439. reprehensionẽ ægrè fert 2864.3414. uitam Constantini Copronymi æmulatus 3808
Michaelis Balbi incestus 2305 prudentia in imperio stabiliendo 1740
Michael Calaphates Imp. exul 791. ingratus in auunculũ 3602
Michael Cappadox epilepsia correptus 350
Michael Cõnenus sine pōpa elatus 1024. prodigiũ 1483. præsagia mortis 1377.1508.
Michael Cõstãtini Ducæ F. in monasterium detrusus 787
Michael cubiculatius perturus 3157
Michael Curopalates Bulgaris characteres ad scribendum mittit 1098. dominandi cupidus 2607. eremita fit 4050. exul 791. impatiens cladis 2191.

monachus factus 788. 4117.
eidem quid à puella prædictum 1444
Michael Donatus filiũ carceri includit 2713. seuer? 2706
Michael Græcorum Imp. obiit 4020. argentarius 3657 aurigationis studiosus 39. blandus 2914. pro Christianis pugnat 3072. Christianos hospitio suscipit 2425. cogitati sceleris pœnas dedit 3922. Ludouico pio Dionysij libros misit 2442. munificus in ecclesiam 2430. imperio cedit 2361. insanus 19. sepulcrum extruit magnificum 2410. in templo interfectus 558
Michaelis Imp. corpus effossum 569. donarium 2432. magnificentia in organa 2411. scurrilitas 2985
Michael Isingrinius typographus 3714
Michael Maurocenus pro patria opes profundit 3289
Michael Orsagh reueretur regem suum 3305
Michael Oxites monachus 4117
Michael Palæologus astu imperium adeptus 1997. excõmunicatus 820. Imp. Orientis coronatus 4043. pauper 666 perfidus in tutela 3595. sepulturæ honore caret 1023. 1024
Michael Paphlago à dæmone obsessus 365. dominandi cupidus 2607. hydrope obiit 490. humili loco natus 954. Theophanis auaritiam punit 3431. monachus 4117.
Michael Paraninacius doctus 1198. inutilis ad Remp. 1304 imperio deiectus 730. in monasterium detrusus 787. à Psello prædictionẽ habuit 1482
Michaelis Paphlagonis tempora calamitosa 630. 632. prædicta per somnia 1483
Michaelis Patriarchæ pœnitentia 3082
Michael perfidus in patrem Nicephorum Imp. 3488
Michael Polesis eremita 4092
Michael Porphyrogenitus imaginum cultor 4147
Michael Psellus Leonis philosophi præceptor 3759
Michael Rancabis Imp. imaginum hostis 3243. in monasterium relegatus 738
Michael Ritius historicus 1589
Iuannes Michael Sauanorola medicus 1236
Michael Scotus medicus 1236
Michael Senior imperio cedit 2561. omnes sibi infestos reddit 2934.
Michael Seruetus hæreticus 1328
Michael Sicidites magus 1520 1524. 1825
Michael Theophili Imper. F. blandus 2917. ebrius 531. gratus in præceptorẽ 3309. in lecto interfectus 559. opes in scurrilia effudit 3243. 3612
Michael Theophili F. tyrãnus 1620
Michael Thraulus dominandi cupidus 2607. 3189
imaginum hostis 3243. imperio deiectus 899. ingratus in Leonem Imp. 3603 profluuio periit 329. cur Thraulus dictus 687
Michaeli Thraulo imperium prædictum 1436. 1483
Michael Varinus ex retento semine mortuus 530
Michael Zilagius à coquo liberatus 3720. crudelis 2777 regnum recusat 2541. prudenter comparat regnum Coruino 1736
D. Michaelis equites 4338. templum 3962
Micheas propheta 1336. Achabum confessione sua coniuncit 1697. Achabum obiurgat 2816. alapis cæsus 1031. instrumento musico excitatur 1290. certat cum Sedecia 1541
Micheas martyr 3020
MICHEL Verdunus mutabilis 1525
MICHOL Dauidẽ eripit 1713 à Dauide R. adamata 49. fida in Dauidem maritum 3333. rideat Dauidem 210. 2024. 3207. sterilis 411
MICYLLI somnium uanum 21
MICYLVS textor 3696
MICYTHI fides in tutela 3350
MIDA seruus 815
MIDACRITVS metallicam mercaturam exercet 3679. plumbum primus apportauit 3626
MIDAS R. auar? 2508. cur auriculas asini habuerit 293. 1957. diues 603. fame periclitatur 429. latrones tollit 2130. Phrygibus auctor religionis 3105. pusillanimis 2186. Pythus ludis uicit 406. somnio territus necem sibi consciuit 1547. stolidus 1646. 1647. tauri sanguine enectus 315 tyrannidem occupat 2000
Midæ anulus 304. diuitiæ 606. 615. donarium Apollini 2433. formicæ quid portenderint 1352. 1432. stultum uotum 2016. tonsor oris in continentis 3665
MIDIAS loricã inuenit 3800
MIECISLAVS I. Poloniæ princeps cæcus natus uisum recipit 346. 1400. ab uxore conuersus 3001
Miecislai I. disciplina fortitudinis 2044
Miecislaus II. R. Polon. amentia obiit 327. principatum sæpè repetit 2617
MIKETA sæuus in fratrem 2794
MILADA ab Vlasta R. ad Premislaum missa 746
MILCIADES. Vide Miltiades.
MILEVITANA synod? 3034. 4157
MILES quidam dormiens cælus 554. Leodegarij miracula contemnens mortuus 532. 1551. gemmas negligit 27. lectione ad frugem bonam se recepit 26. miraculo eremũ subire doctus 1490. memoria bona 33
Militis astus in euadendo 1713
erga fratrem amor 58
Milites martyres 518
Milites S. Mariæ beneficiarij Rom. 760. 2365
Militum Alexandri error de simiis 30
MILESIA auara 2513
Milesij Apollinis templum reparant 3147. capita radunt 300. dolent Sybare capta 102. 197. 862. à Græcis deficiunt 3583. Hecataei consilium contemnunt 2030. Hermodorum è ciuitate eiiciunt 2209. intemperãtes 1204. iuuenes retis iactum emunt 4318. oligarchiam amplexati 4230. Sybaritis condolent 197
Milesiorum ciuiles inimicitiæ 921. decretum de iactu retis 1911. deliberatio 137
Milesiorum de tripode aureo controuersia 595. factiones 933. fides in Sybaritas 3314. mos funebris 100
Milesiæ virgines ab insania liberatæ 1637. 1713 per pudorem 20. & 87. 1716. seipsas necant 458. 516. 3419. turpitudinem morte fugiunt 2328. uotum 176
Milesia lana 3990. rosa 3976 plebs picis supplicio affecta 482
Milesiæ tribades 2304
Milesius Melampides poeta et Dithyrambicus 1145
MILETVS ob amores Histiæi periit 3925. à lupis nutritus 316. stuprum fugit 2264
Miletus urbs capta 805 luxui dedita 2973. uiris doctis clara 944. cuersa 639. oubus abundat 3984
M. MILITIVS ob tarditatẽ in incendio damnatus 3458
MILLES episcopus ciuitati Persicæ maledicit 190 3030
T. An. MILO Clodium occidit 3559. damnatus 4028. à Tito Annio auo materno adoptatus 865. Vide Annius Milo.
Milonis uxor adultera 1064. 2314
Milo Crotoniata ob senium flet 237. amore captus 2324. columnam subiens 3316. lacertos suos deplorat 385. luctatqr 401. à feris laceratus 471. gulosus 2234 impatiẽs senij 2186. manu fortis 385. robustissimus 384. robusta fronte 385. suam statuam portauit 392. uorax 2238
Milo Epirota insanus 15
Milo tyrannus Pisæ submersus 513
MILOES Amuratem interfecit 1835
MILOTA proditor 3578
MILTHAS uates 1339
MILTIADES Athenas conseruat 1819
Miltiades bellis clarissimus 2084 in carcere mortuus 31. 334. castris hostes sustinet 1843. Ceteris templum ingressis polluit 3222. Croesi amicus 858. Bolũcos hospitio excipit 2372. dux militiæ 748. à Græcis causa incognita damnatus 31. 1068. Hippiam uicit 4034.
nauigando celer 396. 3846. Pari oppugnationem errore soluit 31. pugna Marathonia statuam meruit 980 strenuè pugnat 2121. ulcere periit 522
Miltiadis & Histiæi certamen consiliorum 1656. imago depicta 983. 2047. inopia 669. monumentum 576. murus ingens 2407. victoria incruenta 1045
Miltiadi Chersonitæ certamẽ gymnicum faciunt 962
MILVIVS hæreticus 1321
Miluij apud Iouis Olympij aram non sunt 1349
MIMNERMVS Cradias tibicen 1281. carmen ad fistulam cecinit 1279
Mimnermus poeta 3153
MINACII iocus in aleam 2962. iocosum consilium rustico datum 2977
MINAS R. Crocodilorum urbem condidit 3369
MINERVA. Vide Pallas. Annuntiae omnibus artibus instituta 3762. oleæ inuentrix 3626. studiosa uirginitatis 2257. tibia cecinit 1281. uirgo sortis & prudẽs 2136
Mineruæ ædes caues non intrabant 66
Mineruæ Capitali ædes dicata 4027
Mineruę Chalcioeci templum asylum 3997
Mineruæ & Neptuni certamen de Athenarum nomine 3643
Mineruæ Palladium in Pessinuntem ciuitatem demissum 613
MINERVIVS rhetor 1116
MINISTRIS templi uinum interdictum 2218
MINIVS Ordonij F. à fratre excæcatus 345
MINORITA subligaculum relinquit 1990
Minoritæ iocus in Albertum I. Imp. 2956
MINORVM ordo 4115. 4117
MINOS R. in balneis nimio æstu suffocatus 518. 558 uenefica natura 415. iustus 3276. filium Androgeum ultus 2709. 2759. legislator 1564. à Ioue leges capit 1635. Neptunum negligens punitur 3197. 3223. pæderastes 2301. præmia victori proposuit 4323. primus classe pugnauit 3618. 3798. Rhadamanthi imitator 3808. Scyllam Nisi R. F. punit 3615
Minois disciplina fortitudinis 2043. feuenitas 2747
MINOTHEA cum Alexandro consuetuit 2285
MINTHA in herbam 456. Plutonis pellex 2315
MINTVRNENSES C. Mario ad mare deducendo opitulantur 172
MINVTIA Vestalis uiua defossa 559. incestuosa 2305
Minutius Augurinus frumentum populo donat 2439. eidem statua posita 982
Minutius Felix rhetor 1116
Minutij Equitis Rom. serua belli occasio 892

L. Minutius boue aurato donatus 1015. consulatum deponere coactus 1933
M. Minutius Fab. Maximum amplectitur 252. 2801 magister equitum perfidus 3506 primus quæstor 749
M. Minutij milites prę gaudio flent 237. gratitudo 3357
P. Minutio statua posita 978
Q. Minutius Thermus hostib. elapsus 777. 1781
Sp. Minutius Pp. seuerus in Posthumiam 2723
Minutius Ruffus simulat exercitum 1870
MINYADES coream detrectant 15. 2968
MINYÆ R. ęrarium 622 2410
Minyæ è carcere liberati 761. 1744. à Lacedæmonijs recepti 833. Homeri ossa recipiunt 1463. 1450
Myniarum colonia 624
MIRITAS Elpidophorũ corripit 3085
MIRMILLO bubulcus 3657
MIROCI audacia 2149
MIRON statuarius 3704
MISACH mortem non declinat 2056. seruatus 322. puer religiosus 3740
MISAEL diuinitus doctus 3766. non corrumpitur ab idololatris 3040. spado 354 nomen mutatus 693
MISCELLANEI ludi 3789
MISENÆ gymnasium 4064
MISENVS submersus 512. tubicen Hectoris 1282
MISITHEVS doctus & bellator 1203. profluuio periit 529. eius encomium 991
MISNENSES auari 2501
MISSÆ institutio 4166
MISTAVVS Vand. R. coniugio Saxonicæ puellæ frustratus 867. fæuit 1035. persequitur Christianos 2739. presbyteris cutem capitis incidit 520
MISTIVOIVS Vagirorum princeps persecutor Christianorum 3239. ultionis cupidus 2733. 2766. à dæmone discerptus 483
MITHRAS Isidis sacerdos 741
MITRADATES bubulcus 3657
MITHRIDATES Ariobarzanis præfecti Ioniæ F. Cyri à se interfecti iactantia periit 2583. Datamen defectorẽ occidit 146. Datami insidiatus 233. 1965. perfidus 3507
Mithridates Armeniæ rex cultris suffocatus 517
Mithridates Mithridatis pater repentè mortuus 553
Mithridates Ponti rex Ariarathi & Lucull. insidiat? 1963. Asclepiadem Roma ad se pertrahere conatus 1247. Asiam lustrat ferui specie 2170. Attilij insidias ultus 2711. aufugit 248. bellicosissimus 2083. certamen bibendi instituit 2230. 2236. clemens in mortuum hostem 2678. Dionysius dictus 680 683. 686. eques bonus 395. exercitorem nauis punit 3426. filium necauit 2645. à fratre Pharnace diligitur 58
Mithridates Ponti R. gladio peremtus 485. gratus in Leonicum 3365. in herbarũ uiribus mueniendis diligẽtissimus 3801. insidiis ereptus 318. insidias fugit 1710. liberos occidit 3522. liberta tem dicendi honorat 3382. linguarum peritus 34. L. Lucullum celebrat 1734. M. Attilio os inaurat 3410. medicinæ studiosus 1239. 1240. moribus contrariis 1627.
Mithridation herbam reperit 1251 muli opera seruatus 3894. nepotem interimit 2970. obiecta mulierum au ro effugit 1782. patiens cladis 2175. Pompeio elapsus 1775. quale prodigium habuerit 1471. stans uescebatur 2223. studiosè semper insidias fugit 2054. sua facta excusat 2862 Thoridoracem magnificè sepelit 2369. ualetudine prospera usus 337. uenandi studio intentus 3636. uenenum hausit 424. uiginti duas linguas calluit 1088. uxores interficit 2932
Mithridatis æmulus C. Marius 712. classis naufragium 652. clementia in mortuum hostem 2695. in Pomponiũ 2673. copiæ numerosæ 609 crudelitas 2736. 2744. 2755. 2761. 2789. cunæ fulmine tactæ 1371. exercitus errore consternatus 93. iocus 2976. luxuriosa supellex 2475. peregrinationes 3881 posteritas clara 1057. fæuitia in odium uxoris 2762 somnium de clade 1478
Mithridati omen amittendi imperij 1480. Tigranes regno interdixit 216
Mithridatiæ lacrymæ 239
Mithridates Cyri R. quæstor 749
Mithridates Persa ambitiosus 2642. scaphæ supplicio affectus 490
Mithridates R. Metrodorum Scepsium punit 3398
MITIO blandus 2916
MITRIS R. obeliscus 2470
MITYLENE urbs insaluberrima 3956. tuberibus abundat 3975
Mitylenæi à cæde erepti 328. citharœdica gloriati 1282. desertoribus disciplinas interdicunt 1031. ignorantiam pœnam grauissimã ducunt 3774
Mitylenæorum mores 3731 numus 4331. pœna in desertores 3447
MIZRAIM magiæ auctor 1330

M L

MLADA monacha 4128

M N

MNAS pirata 3570
MNASEAS poeta Salpa dictus 1156
MNASION rhapsodus 1165
MNASIPPIDAS magnas copias simulat 1870
MNASON tyran. picturæ studiosus 3637
MNATHA D. Boemorum peste obiit 524. uenationi deditus 39
MNEDEI stipendia comparant 1825
MNEMOSYNE ex Ioue nouem musas uno anno peperit 410
MNESARCHIDES Bœotus caupo 3681
MNESARCHVS anulorum sculptor 3702. 3710. corbis ignominiam passus 1036
MNESARETÆ Phrynæ cognomen 292
MNESICLES architectus arcem Athenis ædificauit 3717
MNESIPHILVS ethicus philosophus 1559. Themisto clem animauit 194. 1659
MNESITHEVS medicus 1235. eius monimentum 576
MNESTHEVS de corollis scripsit 1221
Mnestheus Diomedis auriga 3684. faculo cecidit 404
Mnestheus nauta Aeneæ 3686
Mnestheus uitam astutè conseruat 1963
MNIMERMVS. Vide Mimnermus.
MNOIA seruitium 815

M O

MOABITÆ exules 635
Moabitarum iudicium de deorum cultu 1505. stages 546
Moabitis Israelitæ ciuitatem suam interdicunt 846
MOABVS ex incesto concubitu natus 1059
MODESTVS cœlibis etymon effert 1096
MODREDVS R. ambitiosus 2582. eius cladis augurium 1475
C. MOECENAS Augusti amicus 859. Augustum aurea phiala donat 2441. monet 153. reprehendit 2825. 2833. deliciosus 2343. doctos amauit 3373. intemperans 2208 Malacinus 688. notas scribendi inuenit 1087. neminem contemsit 2892. primus Romæ balneum construxit 2409. pullis asinarũ epulum instituit 2238. dum uixit febri laborauit 362. uigilauit 417. uitæ cupidus 38
Mœcenas tragicus 1152
C. Mœcenatis loquacitas 2917 turris Mœcenatiana 2407. tessera 697. de uirtute iudicium 2839
C. Mœcenas Messi? hęmoptoicus 352. triennio tacuit 229. 417
MOECHVS, tondendi ratio 299
MOERKERKE auarus 2508
MOERO poetria 1154
MOERIS uenefica 1524
MOESA soror Iuliæ. Vide Mesa.
MOESIA cucumeres profert 3975
Mœsorum sacra 4210 uota 3133
MOGALLVS rapinæ auctor 3472. tyrannus 1623
MOGVNTIA ab Adolpho expugnata 4037
Moguntina à dæmone miserè afflicta 3999
Moguntiæ incendium 644. 645
Moguntina schola 4064. synodus 4159
Moguntinenses inhumani in Arnoldum episcopũ 2742. 2938
Moguntinus episcopus grat? in Rodolphum Habspurgẽsem 3358
Moguntini & Hildesiani antistitis certamen 2393
MOLDAVIENSES palis suffixi 489
MOLIONES diræ 190
MOLONES pusilli 278
MOLPIA se suspendit 516
MOLOSSI, Epirotici uenatores 3673. equos sepeliunt 2475
Molossorum asylum 3997. reges Pyrrhidæ dicti 691. ritus in fœderibus 165
MOLVS in uenere occisus 533
MOMPENSERIVS dux imperitus 1649
MONA insula academiis nobilis 4062 à continenti abscissa 3940
MONACHVS Basilium Imper. salutat 169
Monachi prudentia in pudicitia seruanda 1682
Monachi à uia aberrantes fame mortui 28
Monachorum indolis exploratio 159. pœnitentia 198
MONADI deleti 546
MONDRAGONIVS pirata 3572
MONEGVNDIS monacha 4127
MONETARII bellum intestinum concitant 905
MONGALORVM obedientia erga Changium regẽ 3594
MONIALES dæmonis cæ 365
MONICA D. Ambrosij edicto acquiescit 2820. pro filio lacrymas profundit 3003. 1400. pro lætitia exiliuit 230. matronas per ęnem admonet 150. mimibibula ab ancilla uocata 2227. Patricij iracundiã reprehendit 1702. de sepultura nõn sollicita 72. socrum obsequiis uicit 1731. in somno filium Augustinũ uidit 1370. uitæ fœtur 72
Monicæ fides erga socrum 3326. peregrinatio 3884. reticentia 156. subtilitas 2219
MONIMA R. castitatem petitur 2266. se suspendit 462. 516
MONIMVS seruus philosophus 3858
MONOBASITES uinũ 3977
MONOBAZVS reuelationẽ de filio cõcepto habet 1407 eius cum sorore cõiugium 874
Monomachia 258
MONOMENI uelocissimi 388
MONOPHYSITÆ hæretici 1123
MONS uindictæ cupidus 198
Mons regalis urbs ab Othocaro condita 3950
MONOTHELITÆ hæretici 1322
MONTANI Attici lis cum Lustico 205

MONTANVS hæreticus 1318
Montanus monachus uisum recipit 1347
MONTENSES hæretici 1320
MONTES QVIVS Condæū occidit 2746
MONTISFERRATI familia deficit 662
MONTOLIVETENSIVM ordo 4117
MONYCHI Centauri robur 393
MOPSVS augur 1344. 1338. 1339. se præcipitauit 497
MORAVI Christianos persequuntur 3183. ad fidem conuersi 3014
Morauī iocus in Mathiā Corūinum mortuum 2953
Morauia feras nutrit 3986
thure & myrrha abundat 3973
MORDACVS Stuart indulgens in liberos 2800
Mordacus stolidus 1648
MORGANI contentio de regno 2618
MORIENVS chymista 3708
MORIO extinguit lucernam 1646
MORTIS tria genera 199
MORLACHI piegdones 3568
MORSIMVS durus homo 2919. tragicus 1150
MOSCHA exusta 642
Moschæ à uiris uerberari uolunt 254
Moschi uel Moscouitæ capti à Sapiregio 802. contumelio si 2854. Magni Ducis serui 808. ad opera mechanica canunt 3848. pastores frigore periere 518. Tartaris potum lactis equini offerunt 170. 703. 1015. sagittis boni 398. ueloces 388. ueredarij gelu concreti 518. ambitiosi 2569. asturi 1643. belluas prosternunt 396. concionatoribus carent 3178. 3194. Czar principem suum appellant 694. filios uendunt 818. imagines diuorū colunt 4148. quos ad sacerdotium admittunt 411. spontas rapiunt 2281. superstitiosi 3109
Moschorum dura seruitus 811. agri militibus elocantur 1828. monomachia 1358
Moschis uitulum inactare nefas 3159
Moschonia regio frigida 3991 salubris 4000
Moschouiæ principis baculus 700. disciplina fortitudinis 2044. dura seruitus 822. dux quomodo suos recensere soleat 1768. mulierum conditio misera 818. princeps αὐτοκράτωρ à Daniæ R. missum deridet 1297
Moscouitarū sacerdotes Romanos accusant 411. serui 818. conqueruntur 197. tortura 100 uestitus 438
Moschouitis certis tantùm diebus inebriari licet 1243
MOSCHIO paralitus 2913
MOSCHION opt. coquus 3720. scriptit de raphano 407
MOSCHVS citharœdus imperitus 1284
Moschus sophista frugalis 2223
Moschus mortua uetula iuuēculam ducit 871
Moschus Siculus poeta 1144. sudore aspernabili 419
Moschus abstemius 408
MOSES Aethiopissa ducta à suis reprehensus 868. Aegyptium interfecit 3260. altare ædificat 3074. in aqua seruatus 324. aquas amaras dulces fecit 4029. auctor legis 2999. bellica instrumenta inuenit 3627. blasphemum lapidat 3090. bonus dux 1607. Caathinos in distributione præteriit 3272. capite punit uiolantes sabbatum 3094. Chymista 3707. clemens erga Israelitas 2667. debitorum remissionem indicit 2353. Deo carus 855. Deo obediens 3045. Dei gloriam uidit 4031. Deum uidit 1384. diffidit Deo 3194 3196. diu sanus 337. diuinæ legis præscripta Israelitis proponit 4025. doctor Iudæorum 4077. cum Domino locutus 1375. à Domino sepultus 567. dux fortis 2080. exploratores in terram Chanaan mittit 4031. expositicius 310. in deserto abiit 3770. exulatum abit 796. frangit tabulas 258. gratus in Salphaadi filias 783. 3384. heroici carminis auctor 1144 idololatras occidit 3089. iciunat 2213. Iethronem osculatus 253. inobediens Deo 3195. Israelitas ex Aegypto eduxit 4028. Israelitis bene precatur 175 iisdem magister iustitiæ 3252. magister pudicitiæ 2252. Iudæis auctor legum 1635. legislator 1563. 3254. legis tabulas è monte retulit 4018. librum legis Leuitis tradit 3002. libellum repudij permisit 1676. 4360. lingua tardus 383. literarum inuentor 1086. longæuus 308. mare rubrum transit 1517. 1770. mitissimus 91. in monte Sina cum Deo colloquutus 23. mortem timet 37. obiit 4018. 4026. 4041. olei usum nouit 3710. opsito 3657. pro populo orat 3069. 4033. populum in deserto numerat 4029. populum Israel sanctificat 4030. 4031. prophetat 1335. regione serpentibus infestam transmittit 1773. Sabam capit 1891. sapientissimus 1190. scorta occidit 3091. Sephoram uxorem uirtute sua consequitur 877 serpentem æneum erexit 4081. signum profectionis accepit 4030. simulacrum fieri prohibuit 4081. socetur consulit 161. suos ad fouendos peregrinos hortatur 2353. tabulas fregit 4033. tiarum dispendio hostem ludificatus 1782. uirgines honorat 3381. unde dictus 686
Mosis æmulus Aaron 110.
Magi Aegyptij 110. amor in Israelitas 3306. cum angelis certamen 1532. assiduitas orandi 3055. certamen cum Magis 1538. clementia in Mariam 2684. constantia 3038. felicitas 3897. facies radians 292. fides in fratrem 3328. filij degeneres 1074. iciunia 3061. apud Israelitas auctoritas 966. de fratris uxore ducenda 3253. de pudore femineo 89. 3461. mors placida 3555. natalis 4041. ortus somnio prædictus 1407. preces exauditæ 3050. 3052. preces non exauditæ 3057. prudentia in stabilienda fratri dignitate 1738. sepulcrum 574. ignoratur 567. studiū theologiæ 1543. tolerantia mortis 2164. uarij casus 3902
Moses abbas fratrem pœnitētiam agentem suscipit 3070 humilis 2526. iciunat 2214. saccum arenæ fert 1933
Mosis abbatis mos in ordo 3054. uigiliæ 2338
Moses Aethiops latro 3571
Moses Baiazetis Turcorū R. F. manu truncatus 358
Moses historicus 1583
Moses magus 1330
Moses monachus Lucium Arianum auersatur 3087
Moses pseudopropheta 1317
Moses Saracenus eremita 4051. 4054. inter Saracenos magnus 967
Moses Turcus à muliere occisus 468. proditores fratris punit 3445
MOSEYDES R. captus ab Visuncassano 800
MOSOLLAMVS augurium contemnit 1549
MOSYNOECI Reges inedia multant 199
Mosynæi uel Mosyni hospitales 2898. malum consultorem puniunt 3399. impudētes 89. 2322. frumenta distribuunt 3346. pectus inurunt 295
Molynæorum filij nucibus tostis aluntur 431
MOTHIACES Laconum serui 772. 815

MV

MVLÆ insulæ fons conchis abundans 3982
MVLBERGI nomen principibus ominosum 1071
MVLEASSES Tunetanus R. Caroli V. Imp. tributarius 813. a filio excæcatus 344. uenator 3037. odore uestimentorum proditus 302. 2342 3918. præderastes 2303. contendit de imperio 2628.
MVLIER à cacodæmone sublata 187. 463. 1334. 1368. Africana monstrosa 280. cæca curata 346. à Ioanne mortuo schedam recipit 1368. mortem uinolentam libi optat 174. pudica in equam uersa 281. quinq; filios enixa 410. utro genitalia abscidit 356. septem liberos uno partu enixa 410
Mulieri calculi elapsi 353
MVLLVS Cropellus Cremonam occupat 31
MVLSVMANES Turca gulosus 2235. uictus uictor 1856
MVLTARVM modus 4315
C. MVMMIVS inhumanus in Gabinium 2942
L. Mummius Achaicus continens 2453. Corinthum euertit 3433 Gracchum adulterum occidit 3405. nomen à bello accepit 689. perfidus in mutuo 3550. non recipit commodata 2456. suspiciosus 139. tabulam Aristidis Romæ posuit 3638. theatrum extruxit 2405
L. Mummij donaria 2433. in iudicando infelicitas 3645. luxus in statuas 2475. triumphus 4346
P. Mummius cuiuis tempori homo 2883
MVNATII Flacci crudelitas 2749
L. Munatius Plancus incendiarius 3589. triumphat 4039. eius elogium Caietæ inuentum 991
MVNDVS D. Iustiniani cæsus oraculum comptobauit 1413. 1473
Mundo festum celebratum 4035. sacrificatum 4036
MVNICHIS seruitutem fugit 2056
MVNNÆ auaritia 2491
MVNYCHIÆ sirus 4001
MVRANI, Latini reges 691
L. MVRENA ostentat opes 625. prodigus in spectacula 2476. sibi mortem intulit 461
L. Murenæ amicitia cum Catone 840. moderatio in Catonem 3689. 3286
Murenæ unde dicti 688
MVRITA martyr fame extinctus 504. frigore perit 518
MVRRINA Syracusanus à Rom. ciuitate donatus 833
MVRZIPHLVS affectati imperij pœnas dat 3415. perfidus in tutela 3505
MVS pugil 402
MVSA puella uidit Mariam 1390
Musæ à cupiditate liberæ 2257 cum Iouis filiabus certant 1286. in nuptiis Cadmi carmen cecinerunt 1279 uirgines doctæ 1199
Musarum dolor ob pudicitiam amissam 2260. natalis 4031
MVSÆVS poeta lasciuus 1142 medicus & poeta 1139. uoluitauit 386. Polion herbam miratus 1221. Theogoniam primus scripsit 1140
Musæi tres 1312
Musæus uates 1339
Musæum sortilegi consulebāt 1362
Musæum 4067
MVSCA Turrianus gratus in medicum 3368
MVSCHIATTVS magister auaritiæ 2390
MVSKOSTROM mare 3941
MVSICI, harmonici, canonici 1285
MVSICANI longæui 307
MVSONIVS episc. mortuus synodo

synodo subscribit 565. 1362. 1367. nulla re dignum argentum dabat 2364
Musonij Ruffi intempestiua sapientia 3886
Musonius maledicus 2928
Musonij iocus in Rutilium 2966. iudicium philosophi cum 1210
MVSTAPHA Solymanni F. strangulatus 488 mortis somniū habuit 1430
Mustapha uenere extinctus 499
M. MVSVRI Cretensis de uersione Platonis iudiciū 136
MVTIÆ doctæ 1200
MVTIANVS contra lippitudinem muscam collo appēdit 343. reconciliatur Vespasiano 830
MVTINENSES lanam optimam habent 3990
MVTIVS Aegyptius ad pietatem cōuertus 1490. 3007. 3008
Mutius abbas iciunat 2214. pro peccatore orat 3069. eiusdem mira obedientia 3064. patientia 2179
Mutius augur 1344
Mutius Iureconss. phthiriasi periit 526
C. Mutius Cordus cur Scæuola dictus 688
C. Mutij & Agesilai similitudo 1092
P. Mutius mimum cōdemnat 3420. collegas uinos cremauit 3413
P. Mutij iudicium 1911
P. Mutij Scæuolæ I. C. ludicra exercitia 3783. 3786
Q. Mutius Scæuola amore patriæ Porsenam petit 3297. ad aram occisus 557. consulentes de præliis ad Cassellium reiiciebat 149. dextrā igni iniicit 2164. Iurecoss. 1570. 1571. iustus iudex 3277. Iusum repetit 54. Porsennæ insidiatur 2124. Porsenam Rom. conciliat 1833. Porsenam terret 1874. Seruium Sulpitium reprehendit 202 statuā meruit 982. de tribus generibus deorum 1498
Q. Mutij Scæuolæ auctoritas 973. fides in emendo 3348. 3274
Mutius Romanus inuidus 105
MVTPHARACHÆ fortiss. equites Turcarum 2106

MY

MYBARVM uestitus militaris 4339
MYRCALE uenefica 3589
MYCENÆ urbs deleta funditus 638. 639
Mycenarum conditor Perseus 3948
Mycenæorum & Argiuorum odia 918
Mycenæus colonus bonus 1609
MYCERINVS Aegypti rex iustissimus 1602. ab oraculo de obitu monitus 1411. quæ diis exprobrarit 204. stultus 1647. uinosus 2237. uitæ cupidissimus 38
Mycerini in filiam amor 56. pyramis 2472. filij sepulcrum 577
Mycerino R. oraculum datum 1627
MYGITHI serui fides in Anaxilaum 3339
MYCON filiam Timareteu instituit 3760. pictor 3699
MYCONII alienæ appetentes mensæ 74. 2232. 2940. calui 292. mendici 673
MYDIAS Messenius loricam inuenit 3617
MYDON Pylemonis auriga 3684
MYGDON cum Scapha con flagrauit 478
MYGDONIVS copiam simulat 1875
Mygdonij leonibus abundāt 3986
MYLHVSENSES ob salarij defraudationē afflictū 906
MYLETA fruges molere docuit 3711
MYRINA amica Demetrij 2325
Myrina urbs ruta abūdat 3976
Myrinæ messes aureas Delphos mittunt 3158
MYRIS R. Myrios lacum effodit 2402. piscium uectigal uxori concedit 598
MYRMECIDES sculptor subtilis 381. 3642. 3706
MYRMIDONES agricolæ diligentes 3641. in homines mutatæ 269
MYRO Byzantia poetria 1154
Myro statuarius 3705
MYROGLIS habitatio 2337
MYRON æmulus Polycleti 2529. capillos tingit 301
MYRONIDES Athenienses metu periculi excitat 1793. dignoscit fortes à timidis 1765. Thebanos terrent 1869
MYRRHA in arborem 456. patris amore correpta 2323. Venerem contemnit 3191.
MYRSVS Lydus ad Polycratem legatus 743
MYRTALE uinolenta 2241
MYRTILA in lebetem feruētem iniecta 3917
MYRTILVS. comicus 1149
Myrtilus auriga Oenomai 3684. submissus 912. ab Hippodamia accusatus 204. libidinosus 2278. natando euasit 324. Pelopis domum diris egit 190. perfidus in Hippodamiā 3482. 3553
Myrtilo Oenomaus diras ultrices imprecatus 190
Myrtillus tyrannus Constantinopolitanus oraculo deceptus 1509. regni percupidus 1993
MYRTIS Argius Cleonymū aure apprehēsum ex subsellis extraxit 255
MYRTIS poetria 1154
MYRTIVM Philadelphi amica 2319
MYRTOVM mare unde dictum 696
Myrtous lacus 3943
MYS sculptor 3702
Mys seruus Pythagoræ 814
MYSCELLVS oraculum cōsulit 1447. 1448
MYSI carnibus abstinēt 3139 crudeles 2732. exules 635. serui 814. ignaui 2151
Mysorum militaris ornatus 4340. sacra 4210
MYSIS uerecunda 87
MYSON Chenæus agricola 3651. hyeme uentilabrum parauit 1690
Myson μισανθρωπος 59. prouidus 22. sapiens 1191. in solitudine solus risit 235
MYSTA Seleuci regis amica 2319
MYSTERIA magna 4034. minora 4037
MYSTIBOGIVS. Vide Mistiuoius.
MYSTILLVS coquus 3720
MYTHECVS coquinariæ peritus 3720
MYVNTII piscibus abundāt 3980
Myuntiarum puellarum uotū 176
Myus Ioniæ oppidum à culicibus infestatum 634
MYXOS Dianę sacerdos 741 gloriosus 163

NA

NAAMAN Syrus à lepra liberatus 372. 3763. ad fidem conuersus 3006. dux militiæ 748. Elisæo obedit 3062. gratus in Elisæū 3358. Israelitarum religionē profitetur 3009
NAAS Ammonitarum rex Israelitis dextros oculos eruit 1841. pacem cum Labensibus facere recusat 2729. crudelis 2744
NABAL Zipheus, nomine & re stultus 695. 1645. 1646. carocho obriguit 527. illiberalis in Dauidem 2493. ingratus in Dauidem 3599. pecoribus diues obit præ timore obiit 224. 495
NABATHÆVS sponsus interfectus 540
Nabathæi aquam ingeniosè comparant 1824. filios suos seruilia officia præstare uoluerunt 3784. hostem fatigant 1841. libertatis studiosi 41. otiosos multant 3457. parsimoniæ magistri 2376. reges in sterquilinijs delodiunt 573. suis pro seruis usi 4359
Nabathæorum connubia promiscua 883. cura in seruandis diuitiis 2377. 2464. regio siticulosa 659 rex familiaris 2876. uestitus 439
NABIS suos spoliat 1975
NABOTHVS falsò accusatus 2857. lapidatus 483
NABVCODONOSOR aniolos interficit 3398. Babylonem ampliat 3398. bellicosus 2082. blasphemus 3190. Danielis preces non audit 3209. Deo gratias agit 3057. in bestiam muratus 3919. inhumanus in Sedechiam 2936. iustitiæ præmium accipit 3279. melancholicus 19. mutatus 281. perfidus in Ioacin 3543. prædam aufert Hierosolym. 591. XV dierum spacio Babylonem muniuit 3846. Hierosolymā obsidet 4018. 4033. 4039. obuallat 4032. sapientes occidi iubet 200. suo colosso diuinos honores arrogat 2588. templum spoliat 3216. Tyrum occupat 1892
Nabucodonosoris ambitio 2588. conuiuia 2438. gratitudo in Danielem 3353. hortus pensilis 2410. libido regnandi 2634. pœnitentia 3082. sæuitia 2747
NABVZARDAN Hieremiam colit 3377. in Iudæam remissus 4033. magister equitum 748 Salomonis templum in cineres redegit 4033
NACHORIS natalis 4041
NADAB igne consumitus 475. insulta Domini sacrificat 3223
NÆVIÆ auaritia 2517
Cn. NÆVIVS Comicus 1146. mordax 2926. captiuus 805. in carcere tabulas scriptit 3868
Cn. Nævius Coss. fortitudine statuam meruit 982
Nævius Pollio procerus 276
Q. Nævij centurionis inuentum 3802
Sext. Nævius præco 3663
NÆVOLVS cincœdus 2304
Nævolus imperitus causidicus 1124
NAHAS R. fœdus cum Dauid defecit 857
NAHODABECVCA multis uulneribus concisus 525
NALEDIVA insula ambaru profert 3979
NAMATIVS episc. reliquias diuorum colit 4136
NAMERTIS felicitas 3896. φιλοφιλία 853
NAMYSIA in uirum uertit 282
NANI unde dicti 295
NANIS Cœcili Impia in patrem 3519. proditrix 3495
NANNACVS R. diuinum futurum prædixit 1376. 1487
NANNES Grossus ἀθλο- 3189
NANNIVM meretrix 2317
NANNO Mimnermi amica 2318
NANTINVS Comes ecclesiæ persecutor 3262. excommunicatus 821
NAPVS Turrianus fratris cōsilio paret 2035. in carcere mortuus 535. phthiriasi periit 520. uictor uictus 1045. 1856. eius crudelitas 2737. 2787
NARBONA thymo abūdat 3976
Narbonensis æstus in tollenda uxore 1972
NARCISSVS Claudij libertus 774. diues 616
Narcissus episc. falsò accusatus 2857. 3923. aquam in oleum conuertit 1517. persecutionem passus 3206
Narcissus Etruscus artifex angendi cuniculos 1890
Narcissus formosus 287 intemperans 2209. sui amore periit 2288. 2321
Narcissus medicus 1256
NARSES Totilam ad certamen prouocat 212
Natfes eunuchus 355. dux fortis 2096. Albonum in Italiam inuitat 1755. bibitopola 3680. Mariam religiosè colit 4133. homicidam punit 3459. Lucenses terret 1877. templa condidit 4140. exarchus Italiæ 742.

obiit,

obscuris parentibus ortus 950. Persis formidabilis 93. precando uincit 3053. religiosus 3037. templa uouet Venetiis 4153
Narseus cadauer Constantinopolim delatum 568. ultio 2765
NARSINGVENSIVM monomachia 4347
NARTHECVSA insula esse desiit 3940
NARVALIVM Pp. muliebris ornatus 440.437
NASAMONES apud sepulcra somniunt 1371. aquæ penuria laborant 430. colunt Venerem 3127. defunctos sedentes sepeliunt 572. humani in mortuos 2905
Nasamonum connubia promiscua 882. iuramentum 143. mos in sponsalib. 4370 ritus in fide danda 164. uictus 431. uirgines ad tritonidis paludem certant 403
NASAR suos ad pugnam cogit 1793
NASICÆ auaritia 2493. Vide Scipio Nasica.
Nasicæ unde dicti 687
NASONES unde dicti 687
NATALIA uidua casta 2269
Natalij pœnitentia 3080
NATALIS somnio admonitus ab hæresi Theodori desistit 1369
NATALITIA festa 4197
NATELLVS iudex iniustus 3485
NATHAN propheta 1336. Dauidem reprehendit 2826
Nathan Nephthalensis constans in fide 3038
NATHANAEL anachoreta diaboli insidias uincit 2108
NATHOLOCVS R. à Mora uo occisus 1548.3485
NAVARRÆ collegiũ 4067
Nauarræ nobilium factiones 935
Nauarræ R. Fossium ueneno tollere conatur 3591
Nauarrea lingua ab Hispana differt 1090
NAVCRATIS emporium uetus 3954
Nauctatitarum spõsalia 4369
NAVICVLA in Oceano capta 28
Q. NAVIVS Campanorum equitatum inutilem reddit 1883
NAVMACHIJ iudicium de diuitiis 2376
NAVPLIENSES grati in asinum 3369. ab asino discunt 3631.3805.3807.3769
NAVPLIVS à flore iuuentutis custoditur 249. Græcis insidiatur 1971 Palamedis necem ultus 2759. se præcipitauit 496
NAVSICAA Alcinoi lotrix 3683. coniugij pudet meminisse 2266. pilæ inuentrix 404. Vlyssem maritum optat 2321
NAVSIMENIS uxor muta 349
NAVSITHOVS nauarchus 3685
Nausithous uitam suis ciuib. suauissimam parauit 4892
NAVTES uates 1339
NAVTII unde dicti 691
Nauticus mos salutandi 270
NAVTVLPHVS uisum recipit 347
NAVM propheta 1336
NAXIÆ mulieres octimestria edunt 270
Naxij Bacchi natalibus celebres 944. incautos Milesios opprimunt 1852. in Telegoram munifici 172. Neæræ causa cum Milesiis bellum gerunt 2297. ob piscem libertatem amittunt 893. ob Telegoram seditiosi 927. primi numos signarunt 4331
Naxus amygdalis abundat 3979
NAZARÆI comam alunt 297. increduli in Christum 3195. radebantur 298.299 uino abstinent 2219
Nazarçorum secta 4080
NAZARENI hæretici 1321
NAZARIVS martyr super undas ambulauit 1517. clemẽs 2680
Nazarius rhetor 1116
N E
NEA insula enata 3939
NEALCES pictor 3700. asinum in Nilo pingit 3509
NEANTHVS à canibus discerptus 474
NEAPOLIS Cumanorum Statij natalibus celebris 963
Neapolis capta 806. seditionibus populi exagitata 903 904
Neapoli quidam nunquã bibit 434. quinquennale certamen 1164
Neapolitana arx 3956. à Gallis capta 1890
Neapolitana matrona somniorum interpres 1343
Neapolitani Alfonsum ob humanitatem in carbonariũ, diligunt 3384. hospitales in pauperes 2363. inconstantes 850. Liciniorum clientes 206. pro salute Pompeij sacrificant 1001. 4218. uasalli quomodo iurent 164
Neapolitanorum epulũ 2434. nobiles inertes 4241. reges mercatores 3682. auari 2511. Regum conuinia concordiæ 1274
Neapolitanum regnum ambitionis palæstra 2569
NEARCHVS M. Catonis præceptor 3763
Nearchus Orpheilyram infeliciter imitatus 1284.1650. 3810
Nearchus Telmessum occupat 1982. temperans 2204
NEBRVS Cous medicus 1233. 1239
NECEPSVS R. astrologus 1267
NECLAN D. Boem. in oppri mendis inimicis felix 3897 timidus 2153
NECTENABVS liberalis in Agesilaum 2375
NECTANVS Pictorum R. in acie cæsus 539
NECTARIVS Tarsensis episcopus 4104. episc. fit ob morum grauitatem 911. 972
NECVS R. terrarum situs inuestigandi studiosus 1216 eius sumtus in fossam Nili 2401
NEDA Iouis nutrix 3666
NEÆ insulæ perdices non ferunt 3980
NEÆRA adultera 2314. amica Tibulli 2318. ancilla 815. fidelis 3339. Licinij amica 2318. in puteum se deiicit 458. 498
Neæræ riuales 113
NEERDA Iudæorum ærariũ 3990
NEHEMIAS Deũ orat pro gratia regis 3051. diligens in muris reficiendis 3840. ducentes alienigenas obiurgat 3087. 3091. hostem non metuit 2056. iciunat 2215. imprecatio 286. 257 irascitur populo 90. Iudęis reditum impetrat 3294. cepit ædificare Hierusalem 4018. literas pro Hierosolyma instauranda ab Artoxerxe impetrat 4018. magistratus increpat 2832. muros Hierusalem compleuit 4018. reædificauit 4033. Sabbathũ religiosè colit 3077. sacrum iguem recepit 605. suis sumtibus uiuit 2457. tẽplum Hierosolym. ædificat 4028. Xerxis amicus 858. Xerxis prægustator 3664
Nehemiæ bibliotheca 3816. fiducia in Deum 3046 plorat us 237. 238. prudentia in debitis soluendis 1718
NELEVS R. à procis boues exigit 611. pollutos ab impollutis dignoscit 1759
Nelei certamen cum fratre de regno 2542. prudentia in expiandis homicidis 1695. sepulcrum 74
NELPVS opio periit 305. 507
NEMEAS scortum 2317
NEMEI ludi 4221
Nemeorum uictores 407. hyp poselinum coronatũ 4323
NEMESIS amica Tibulli 2318
NEMIS Rom. ærarium 3990
NEMROD cupidus regnandi 2597. impietatis magister 3171. fortissimus 383. turrim Babel ædificat 1598. 2018. 2470
NEMON molitor 3711
NEONVLE se suspendit 517
NEOCÆSAREÆ terræmotus 632. 646. 1487
NEOCLES ab equo morsus 473
Neocles paternus inimicus 62
Neocles lapidatus 483
Neocles tyrannus fame extinctus 503
NEOCLIDES mathematicus 1254
NEODAMODES Laconũ serui 972
NEOPHRON in aucm uersus 455
Neophron tragicus 1151
NEOPTOLEMVS à Græcis ob uirtutẽ honoratus 3379 Apollinem parricidij accusat 3197. sapientię studiosus 1211. uertatis amans 2833. 2841. fidus in Philoctetem 3348
Neoptolemi cædis locus 360 3931. certamen cum Eumene 2133. crudelitas 2735. 2757 loquacitas 2917. sepulcrum 575. eius signum militare 702
Neoptolemus dux Antipatri certat de regno cũ Pyrrho 2601. hyeme glaciali, æstate nauali eodem prælio uictor 1055
NEOTVS eremita euangelium prædicauit 4058
Νεφοδιώκλεις 1371
NEPOS intemperans 2207
Nepos hæreticus 1319
Nepotes unde dicti 683
NEPOTIANVS insigni memoria 34. monachus 4120. tolerat febrim 2158
Nepotiani hæretici 1319
NEPTVNVS animi affectib. obnoxius 37. equorum domitor 3639. incestuosus 2308. lacunam Penei fecit 2401. libidinosus 2289. muros Troiæ extruxit 2398. nauticam inuenit 3628. Tyronem compressit 2312. certat de Athenarum nomine 3643
Neptuno à nautis gratiarum actio habita 4037. equestres ludi instituti 4034. mare cęlsit 616
L. NERATIVS pro delectamento habet, palma uerbe rare obuios 626. scurrilis 2985. prodigus in multam 2484
Neratius Priscus I.C. 1572
NEREVS coquus 3720
Nereus maris deus incestuosus 2308. inuentor hydromantiæ 1306
NERIVS fœnerator 2513. eius uxor amore insana 55
NERO Domitius Aenobarbus ambitiosus 2632
Nero unde dictus 683
Cl. Nero accusatus absoluitur 767. hostem deludit 1864. Asdrubalem uincit 1850. ouans tantùm urbem ingressus 1033. Philodamum punit 3450. caput Hasdrubalis Hannibali obiicit 1878. consul à ciuibus osculatus 253. triumphum recusat 2534. triumphat 1009
Nero Imp. à perfossione Isthmi prodigiis deterritus 1495. à spectris infestatus 788. à suis desertus 245. ædem Fortunæ extruxit 2403. ædificiorum nouam formam excogitauit 3629. Agrippinæ manibus infestatus 790. aleæ deditus 2982. ambitiosus 2570. 2578. amitam purgatione interfecit 3338. animo fracto 73. Antoniam occidit 2769. Apollini Citharam abstulit 3229. aquam costã niue refrigerat 2242. assiduè luctatus 3840. 3858. auarus 2504. audita Galliarum defectione tristatur 101. aureo sericeoq; rete piscatus 2476. Britannicum ueneno aggressus 3473. 3591. cinædus 2304. citharœdus 1280. Caij prodigalitatem commẽdat 2388. Claudium contumeliis insectatus 210. corpore maculoso 280. doctus 1197. doluit se citharœdum increpitũ 204. 2648. familiares interfici curat 205. iratus Thuseo lauanti 2636. memoria insigni 35. mollis cultu 2340. oculis cæsis 293. prodigus 2386. pedibus gentus 270. somnis 21. superstitiosus 3117. certat [illegible] rœdos 1287. coronam obtinet 3611. Christianos persequitur 3236. Claudij testamentum uiolat 3557. consiliarijs paret 2035. conuerberatam faciem illinit 341. conuitiorum patientissimus 194. 2696. Cupidinem rapit 3156. cum histrione certat 1169. Delphicum oraculum cæde uiolat 3221. Deam Syriam colit 3158. Deorum contemtor 3228. delatoribus quartam conmittit [illegible] diffamatissimum [illegible] quotidiam 45[illegible] ciuilij pertusi [illegible] 3[illegible] 1. [illegible] adortus 2400. Poppęæ capillos in Electri nomẽ adoptauit 301. tyrannus 1617. dubius 25. facetus 2950. facie contecta 262. fame necatus 504. Aenobarbo patri similis 1070. furijs actus 133. gaudio exiliens 230. gracillimis crurib. 296. histriones Italia expulit 2969. impatiens defectionum 230. 257. 258. 2193. barbam consecrauit 299. Græciæ libertatem suam reddidit 757. hermaphroditis equab. triumphat 612. iracundus 90. insidias timet 80. studiosus equorum 44[illegible] se interfecit 4031. impius in matrem 3516. in priuignum 3522. in Senecam 3505. in conuiuijs festiuus 2964. infamiam effugit 1958. 1991. ingentia signa mortis habuit 1419. inhumanus alloquio 170. 2922. 2913. inhumanus in matrẽ mortuam 2938. iniustè damnat Soranum 3477. insanit in magia 1544
Nero Isthmum fodiens uannum terræ humeris exportat 3756. 3852. 3685. iuris imperitus 1576. lenonem publicum se præstitit 2286. libidinosus 2276. 2290. mechanicam callet 3632. Montani uxorem tentat 2295. moribus contrarijs 1627. munificus in militem 2360. in populum 2436. musicæ studiosus 1282. minus popularis 2916. ostentat opes 625. Othonis amicitia usus 854. pæderastes 2303. patriam incendit 3589. patronus Bononiensium 113. perfidus in uxores 3527. philodamum punit 3450. Picturæ studiosus 3638. Pilatum occidit 3443. piscinam & fossam fecit 2402. Poppeam sepelit 2369. porro utitur 383. præceptorem ulciscitur 2731. 2788
Nero prodigus in munera 2483. in uehicula 2476. in spectacula 2476. in Teridatem 2482. prohibet præsidibus spectacula 2354. Troiam lusit 3739. pudendus cultu 297. 2343. quæ omina exitũ habuerit 1416. 1421. religionum contemtor 3179. riualis Othonis 113. Rom. incitat in Christianos 1943. triumphat 1011. sæuus in libertos 3533. saltandi studiosus 392. senatoribus salaria cõstituit 2370. 2429. senatores consulit 161. senatum odit 13. sibi manus infert 459. 2059. 4038. simulator 147. spectaculis deditus 2984. studiosus historiæ 1593. lectionis 3821. musicæ 1292. 3856. templis dona detraxit 3233. tolerans infamiæ 2185. ualetudine prospera 337. Veneris tẽplũ instaurat 3147. Vestinum occidit ut Statilia potiatur 2278. uetat gladiatoria munera 3255. uigesima remittit 2457. 2462. uoce incerta ante mortem nocatus 1346. 1408. uoluptatis mancipium 2206.
Neronis auaritia 2390. 2498. ambitio in musica 2587. clementia erga Burrhum 2665. colossus 2470. crudelitas 2761. 2782. dies infaustus 3931. domus sumtuosa 2471. edictum de seruis qui dominum occidissent 3439
Neronis & L. Veri similitudo 1069
Neronis familię excidiũ significatũ 1489. humanitas primò 201. ignauia 3796. imprecatio 188. in collo leberis inuenta 1438. ingentes spes 78. liberalitas 2970. luxuriosa expeditio 2477. luxus 2341. 2479. in funere 2477. in picturas 2475. in supellectilem 2474. in uestitu 2481. metus mortis 2058. mos in cõuiuijs 4328. mors Romanis lætitiam parit 83. natalis 4039. negligentia in iudicando 3842. 3843. pietas in parẽtes 3319. pompa luxuriosa 2476. principatu uitri ars reperta 3694. seuera censura 3278. sæuitia in uxorem 2791. scurrilitas 2973. 2982. 2985. sepulcrum floribus exornatum 1019. somniis 1426. somnia turbulenta 21. spectacula 2446. statuæ 1028. stulta imitatio 3810. stultum uotum 2016. sumptuariæ leges 2353. tabernaculũ octangulum 2412. tessera 697. triumphus 4345. uarij casus 3904. uestitus 438. uotum 175. uox nefaria 2925. 2930. uxores 887
Neroni auspicanti sporus annulũ muneri obtulit 1373. Chaldæi imperium obnuntiarunt 1173. Cupido exitium attulit 3918. excidium portendit oliuetum 1353. oraculum de morte 1508. prodigium mutandi imperij 1481
Neronem quidam se simulat 290
Nerone nato quid astrologus prædixerit 1270
NERVA Cocceius Imp. excernit præ timore 81. 4120. Christianis amicus 3034. bonus princeps 1603. clemens 2681. doctus 1197. doctos amauit 3375. Domitiani successor 753. abhorrens ab effusione cruoris 200. 241. accusationes sectarum prohibuit 2658. Aelianum amauit 1228. bona sua auctioni subijcit 2463. cibos fastidit 420. clemẽs in principatu 2693. ira obijt 495. 4025. iustitiæ negligens 3471. liberalis 2356. magnificus ædificando 2397. nihil de suo arbitrio statuit 1927. munificus in egenos 2364. 2425. 2426. nunquam risit 236. senatores magnifecit 3389. seruos insidiantes dominis interficit 3439. Traianum adoptauit 865. Traianum principem facit 3294
Neruæ Aelius non gratulatus 197. indulgentia in subditos 2799. natalis 4037. timiditas 81
Nerua I. C. 1572. mori uult 75
NERVI Scythæ a serpẽtibus electi 633
NERVI supplicium 4312
NESSA lacus 3943. salmones alit 3981
NESSVS Centaurus portitor 3684. Deianiram rapit 2280. Herculis uitæ insidiatus 102. 1971. 1959
NESTABVS martyr 3918
NESTOR episc. crucifixus 489
Nestor ab Aiace cõuitio proscissus 1702. aciei ordinem docet 1853. Diomedem blandè reprehendit 203. Herculem amat 859. infelix 3926. prudens 1639
Nestor Iliada conscripsit ἀπομνημονεύματα, seu λειποτρόφιμματα 3781
NESTEROS eremita 4055. in cõuiuio priorem locum occupat 1005. legatis consulit 148. longæuus 308. ad Troiam militat 3863. orator politicus 118. robustus senex 3085
Nestor urbanus 2965. luctatorem deijcit 401
Nestor pantomimus 1167
Nestor pauper 634
Nestoris bubile 3983
Nestorius hæreticus 1321. excommunicatus 821. crudelis 2772. lapsu perijt 498
NETIRAS strenuè pugnat 2144
NEVRI in lupos 281. 1526
NEZAMISLIVS stolidus 1646
N I
NICABA à Christianis occupata 4032. diuina ope seruata 620. terræmotu euersa 646. 4034
Nicæna synodus 4032. 4156. 4158. 4030. 4031. 4042. librum Iudith recipit 1503
Nicæni concilij decretum 411
NICAGORAS calumniator Cleomenis 2858. 3513
NICANDER medicus & poeta 1139 1234. patiens maledictorum 2172
NICANDRA texendi perita 3696
NICANOR Alexandrinus grãmaticus Stigmatias cognominatus 682. 1088. 1093. 3868
Nicanor Seleucus blasphemus 3191. 3234. opulentus subitò mortuus 615
Nicanor subitò mortuus 553
Nicanoris & suorum strages 546
Nicanori hostis salutare intulit uulnus 340
NICARETE meretrix 2317
NICASIVS episc. decollatus loquitur 565. martyr 3027
Nicasius Vuerdanus cæcus docuit in scholis 3850
NICAVDA coriarius 3695
NICAVLAR. docta 1199. munifica erga Solomonem 2435. cum audit 3853. sapientiæ cupida 74. peregrinatur 3854. 3882. quæstiones proponit 1208
NICEAS pictor 3700
NICEPHORIVS Iupiter 4193
NICEPHORVS Basilaces Paulum interpretatus 3003
Nicephorus Blemmydes Macelinam excludit 2827
Nicephorus Botoniates Imp. doctus 1198. podagricus 360. imperio deiectus 738. monachus 787. 4120. excæcatus 346
Nicephorus Callistus historicus 1583
Nicephorus Gregoras historicus 1585. Theodora Metochitæ liberorum præceptor 3760
Nicephorus Imp. calumnijs delectatus 2515. ecclesiæ persecutor 3207. inhospitalis in legatos Caroli M. 3609. hæreticos fouet 3210. imaginum cultum damnat 4148. in acie cæsus 539
Nicephorus patriarcha Leoni Armenio coronam imponẽs, manum spinis compungi sensit 1402. ab Imp. fidem exigit 3085. pacem cum Aarone init 2055. pacem Crumo negat 2730. perfidus 3487. 3554. in Bardanum 3502. pacem pecunia redimit 775. promissor blandus 2914. tributarius Aaroni 813
Nicephori Imp. auaritia 2503. 2504. fœdus cum Carolo M. 828. 835. stulta donatio 2017. turpe fœdus 2063
Nicephori patriarchæ cum alijs doctoribus concertatio 1534. omen exilij 1488
Nicephorus Phocas astu regnum adeptus 2002. auctoritatem designandi episcopos sibi uendicat 3201. bona ecclesiæ impedit 3219. Christi imaginem acquisiuit 4146. dicterium fert facilè 2967. excommunicatus 819. ex suorum calamitate lucrum fecit 3680. libellum coniuratorum indicem legere differt 3822. 3837. milites inter martyres refert 3611. omnia ad rem militarem refert 3780. Tarsi & Mopsiæ portas Byzantium adfert 986. à uoce incerta monitus 1409. uxorem repudiare coactus 870
Nicephori Phocæ abstinentia à carnibus 2218. 1504. auaritia 1506. 2512. 2504. 2498. in milites amor 47. mortis præsagium 1346. timiditas 2058

Nicephorus Vranus Bulgares cædit 1860
Nicephoro imperium prædictum 1436
NICERATVS & Antimachus Lysandria poemata egerunt 1164
Nicerati uxor morte stuprum fugit 2328
NICESIAS adulator 2852. 2853
NICETIVS abbas cõtra Eutychen & Nestorium scripsit 1308. à scorto solicitatus 2258.3061
NICETA meretrix 2318
NICETAS martyr 3027
Nicetas cithaœdus indoctus 1284
Nicetas episc. natus 1337. Manuelis Comneni hæresin prædixit 1402
Niceras historicus 1585
Nicetas medicus neptus 1243
Nicetas Oriphas Saracenorũ naues incendit 3687. celeriter 1850
Nicetas patriarcha imaginum osor 4148
Nicetæ Syracusani iudicium de astronomia 1265
Nicetas rhetor 1114
NICETIVS martyr 3016
NICIAS Atheniensis auarus 2313. captus 801. ditissimus 615. argentifodinis 666. bellis clarus 2087. castra tuetur 1822. cicuram bibit 2389. Corinthios elicit 1845. cum Alcibiade conspirat 845. cunctator 3836. 3843. eodico tempore Syracusas circuiuallauit 3845. prudens 1640. eclipsi lunæ territus 1510.1226.1264. 3162.3113.318. hostium equitatum inutilẽ reddit 1883. hostibus elapsus 1777. humanus in mortuos 2905. Hyperbolum circumuenit 1680. igni hostes auertit 1842. in carcere mortuus 534. inhumanus alloquio 2921. inter Atheniensis & Lacedæmonios pacem facit 213. Iouis fanum intactum relinquit 3148. munificus 625. in spectaculis 2447. optimũ ciuis 1608.3839. prodigus 2388. rubrica sacticia primus usus 3626. seruum manumittit 2374. 2443. 4891. seruus abundat 610. sibi manum intulit 461. superstitiosus 311. Syracusas occupat 1901. timet calumnias 2065. timidus 73. trophæa negligit 2535
Nicias medicus in Pyrrhum R. perfidus 3483
Nicias Megarensis fullonicæ artis inuentor 3682
Nicias præfectus Enguij insaniam simulat 146. Marcellum placat 1659
Nicias pictor 3700. artis amore cibi oblinisciturur 70. 3850. laborem canes fallebat 1287. liberalis 2558. pingendi studio delectatus 4282.3859
Nicias uenator fornace carbonaria perijt 478
Niciæ contentio cum Alcibia de 1658. Cleone 2571. à Demosthene diuersa consilia 1658. eius ciues suos 331. magnifica munera 2415. 2431.2433. mater incerta 1059. pietas in mortuos 3306. probitas 1609. prudentia fugiendi exilij 1743. sepulcrum 576. seruus formosus 287
Niciæ cothurni cognomẽ tributum 684
NICIPPO ouis leonem peperit 1441. tyrannidem portendit 1350
NICLOTVS blasphemus 3190
Nicloti de Henrico Leone stultum iudicium 2025
NICO anus æstu interijt 518
Nico meretrix 2317
Nico Pergamenus architectus 3716. studiosus physices 1228. docet filium gloriam contemnere 2523
NICOCLES Acriates Olympionica 416. certat prodigalitate 2388
Nicocles eunuchus cupidus dominandi 2600
Nicocles Periandro similis 289. eius regio exulta 649.
Nicocles Themistoclem F. à Rep. gerenda reuocat 151. 707
Nicoclis & Phocionis amicitia 864
Nicoclis Paphiorum R. stirps extincta 660
Nicoclis Tarentini monimentum 576
NICOCRATES tyrannus 1613
NICODEMVS Christum sepelit 3044. noctu ad Christum uenit 80. iustus 3277
NICODORVS Mantinæus pugil nobilis 402. legislator 1565. obscuris parentibus natus 949
NICOLAVS Antiochenus hæresiarcha 1318
Nicolaus de Book eques perfidus in legatione 746. 3485. fame necatus 504
Nicolaus Boemus astrologus Ladislai mortem prædicit 1370
Nicolaus Canalis relegatus 785
Nicolaus Caponius absoluitur 999. prudens in cauenda seditione 1670
Nicolaus Cardinalis Norualgiam archiepiscopatus titulo insignuit 4089
Nicolaus Clancoossus ferra dissectus 486
Nicolaus Clenardus Arabicas literas perfe didicit 1103. 3801. peregrinatur 3883
Nicolaus Comes Holsatiæ præconium Haraldi contemnit 2562
Nicolaus Cusanus de Triadis symbolo 1310. captus 798. carcere liberatus 763. climacterico mortuus 561. eucharistiam efferri constituit 415. ob eruditionem Cardinalis creatus 968. parcus 2376.2419
Nicolaus Damascenus ab Augusto amatus 839. palmulas dono mittit 2439. comicus 1150. formosus 183. Herodis legatus 745.1123. historicus 1583.1583. parum gratus 1591.1592. Iudæos defendit 3260. philosophus 1194. popularis 2880
Nicolaus Danorum R. gloriæ contemtor 2525
Nicolaus Episcopius typographus 3714
Nicolaus episc. Lubecensis munificus 2363. prodigus 2477
Nicolaus Estensis filium punit 3408
Nicolaus Euboicus interpres 1098
Nicolaus Faber à mẽre capto confossus 466
Nicolaus Ferreira ad fidẽ conuersus 3007
Nicolaus Florentinus medicus 1236
Nicolaus Fortibrachius crudelis 2781. Romanũ agrum depopulatur 908
Nicolaus Gilus historicus 1586
Nicolaus hæresiarcha uxorem cupientibus affert 2287
Nicolaus de Helst metu conceptum pallorũ retinet 94
Nicolaus Iacobi perfidus in Gerardum M. 3500
Nicolaus Iensون typographus 3713
Nicolaus Iustinianus è marito monachus 2268
Nicolaus Laurentij F. æterno addictus carceri 804. scriba ambitiosus in titulis 2630
Nicolaus Leonicenus medicus 1236
Nicolaus Macchiauellus historicus 1585
Nicolaus Marescalcus historicus 1586
Nicolaus Montanus Sforciæ pædagogus 3662.3759. conspirat contra illum 831
Nicolaus Myræ episc. infans ieiunia obseruat 3738. à Sathana tentatus 2109. sacras lectiones audiebat 3734. 3822. munificus in pauperes 2362. uicini paupertati consulit 2428. populum à fame conseruat 1518
Nicolai Myræ episc. electio 713. 1358. ieiunium 2215
Nicolai Mysiæ præfecti tessera 697
Nicolai Nicoli locus in equitem Mediolanensem 2956
Nicolaus Orsinus doctus homo & politicus 1203
Nicolaus Peregrinus populũ conuertit 3003.1932
Nicolaus Perottus inhumanus alloquio 246. 1941
Nicolaus Petilianus magister militaris 1654. statua donatur 981
Nicolaus Petri F. exercitum simulat 1872. duellum init cum Zkacho 2119
Nicolaus Piccinnus ambitiosus 2575. crudelis in Fogaciam 2758. dux clarissimus 2097. obscuris parentibus ortus 950. prudens 1764. patre latro 3719
Nicolaus Pisanus captus à Genuensibus 801. Genuenses uincit 1864
Nicolao Pisano augurium clades 1475
Nicolaus Pisanus auctoritatem tuetur 2559. Consulũ consilium sperait 2033. à Ludouico II. Imp. exceptus 996.1001. episcopus anathemate notat 3438
Nicolaus I. Pp. pontificatum fugit 2535
Nicolaus II. Pp. contra Robertum Viscardum crucesignatos excitat 4182. de pontificatu certat 2592. Guiscardo reconciliatur 842. electus 711. [redacted] 307
Nicolai II. Pp. decretum de simoniacis 4167.3091
Nicolaus III. Pp. annuos constituit magistratus 1689. Cõpositus dictus uel Cõpositorius 682. 2875. 4096. prodigus in suos 248. [redacted] 505. religionis obseruantissimus 3816
Nicolai III. Pp. excommunicatio 186. lex de creando primario pastore 760
Nicolaus IV. Pp. hortatur ad expeditionem sacram 480. [redacted] 741. [redacted] 711. tædio animi mortuus 495
Nicolaus V. Pp. auaritiæ expers 2460. bibliothecam Vaticanam auxit 2413. doctus coluit 3376. indulgens in sagam 2801. funiculum celebrauit 4143. magnificus in ædificando 397. maturus in consulendo uacantibus ecclesijs 3845. mœrore animi obijt 493. munificus in pauperes 2363. ob liberalitatem laudatus 2383. obscuris parentibus natus 950. in terra custodia periit 535. Vaticanam bibliothecã instituit 3818. [redacted] 2242
Nicolaus quidam cæcus 344
Nicolaus Raualli præsul Vpsalensis de iure [illegible] in concilio contendere non uult 1005
Nicolaus R. Daniæ regnum modeste accipit 2551. eius amor in fratrem 3319
Nicolaus Saguntinus interpres disertissimus 112
Nicolaus Sdrinius Cazzianerum obtruncat 352
Nicolaus Siculus I.C. 1574
Nicolaus Sigismundi quæstoris familiaris Mariam uidit 1388
Nicolaus Soderinus cõspirat contra Medicem 812
Nicolaus Storck anabaptista 1327
Nicolaus stultus ducis Saxon. 1636. facetè reprehendit 1700
Nicolaus Suenonis II. R. Dan. spurius 1061
Nicolaus Tollentinas inter dinos relatus 975. eius parentũ de futura sobole oraculum 1407
Nicolaus Tramba Boemus auxilia simulat 1873. Boemos in aciem redire compulit 1805
Nicolaus Trincius dormiens interficitur 534. præfecti uxorem uiolat 2313
Nicolaus Triuetus historicus 1586
Nicolaus Vitellius Tifernas militari prole donatus 1062
Nicolaus Vnderualdensis ereмita 4057. fine cibo diu uixit 433.2214
Nicolaus Vrsinus aratoris manu confossus 2716. statuas meruit 981. proditor Sforciæ 3579
Nicolaus Vsanus incitat Venetos ad bellum 1642.1756
NICOLIZZA Guintium defendit 1820. Turcam decipit 1872
NICOLOTVS Obotritorũ D. idola tollit 3097
NICOMACHVS apostata 3182
Nicomachus doloris impatiens 2187
Nicomachus philosophus 1193
Nicomachus pictor 3700. mira celeritate 3846
Nicomachus Smyrnæus obcessus 229.363.418
Nicomachus Stagirita pharmacopola 3722
Nicomachus tibicen 1281. gemmis digitos ornabat 2629. eius anulus 304
Nicomachus tragicus 1151. uicit Euripidem & Theognim 1164
Nicomachi tres medici 1233
NICOMEDES R. Gnidiam Venerem Praxitelis emit 3638. patrem occidit 3518. 2790. regno exulit 3479. Philomenem F. pylenenem nuncupat 1999. raso capite 263
NICOMEDIA regia urbs 3954. terræmotu concussa 646.647
Nicomediensis schola 4063
NICON gymnasta 397
Nicon improbus 1611
Nicon pirata Phæras prodit 1891
Nicon Samius hostibus elapsus 1777
NICONOE uetula nupsit 2320
NICOPHANES pictor elegans 3700
NICOPOLIS terræmotus 646
NICOSTRATA ad Latinos literas attulit 1098. docta 1199
NICOSTRATVS Argiuus adulator 2852. Archidamũ carpit 2830. abstinet muneribus 2461. histrio excellens 1166
Nicostratus Cilix athleta 397. in somnis uidit leonẽ 1370. 1402. 1450. à prædonibus captus 802
Nicostratus citharœdus 1280
Nicostratus comicus 1149. histrio excellens 1166. proditionem renuit 1703. 3274
Nicostratus martyr 3029
Nicostratus medicus 1234
Nicostratus orator 1120
Nicostratus pictor Zeuxis Helenam admiratur 156. eiusdem iudicium 3844
Nicostratus popularis 2885
Nicostratus uiarum errore hostem ludit 1782
NIDROSIA metropolis 3954
Nidrosiæ ecclesia cathedralis 3962
NIGER Peraita insepultus abijcitur 1022
Niger Pescennius. Vide Pescennius.
Niger rhetor inhærente spina declamauit 381.3865
NIGRI suis filiabus pudenda consuunt 1682.2260
Nigri unde dicti 687
P. NIGIDIVS Figulus 685. 1272. cum Varrone certauit 1209. astrologus 1268. ex genere Augusti prædixit 1270. in exilio mortuus 536. scriptor obscurus 3827
NIGNIACA stultus 1646
NIGRA Patauina Antonium Obicium eligit 877
NIGRINVS uiuus exustus 480
NIHIL ad Bacchum 250
NILAMMON in pastorem electus 714. cunctatus in ministerio suscipiẽdo 5836
NILOXENVS 1915
NILVS Aegyptum fœcundat 3945. à Nileo Aegypti R. dictus 696. latos pisces alit 3981. piscosus 3980. uentrem soluit 3945
Nili aqua persea arbor gaudet 3974. Catadupa 421
Nilus monachus 419
NIMBRODVS. Vide Nemrodus. uenator fortis 3677
NIMISLAVS intemperans 2206
NINIANVS episc. conciona tor 4093. Pictos conuertit 1308
NINIVE urbs ab Heraclio occupata 4039. amplissima 3952. submersa 638
Ninives excidij prædictio 1485
Niniuitæ ieiunant 2216.3061
Niniuitarum collegia 353. pœnitentia 3084.
NINVS Niniuẽ cõdidit 2398. primus bellator 2082. milites dimittit 4342. sagitta confossus 484. Semiramidem obtinet 2278. sæuus in matrem 2790
Nini R. clades 546. astus in regno stabiliendo 2005. exercitus numerosus 608. libido regnandi 2597. pyramis 2472
Ninus iunior R. degener 1074. libidinosus 2289
Ninus urbs funditus deleta 638. excidium reuelatũ 1485
NINYAS intemperans 2205. noua gymnasia introduxit 4067. osor impudicitiæ 2272
Ninye prudentiæ in stabiliendo regno 1739
NIOBE fœcunda 411. impatiens mortis filiorũ 2194. infelix 3926. liberis omnibus unà orbata 663. præ dolore in saxum conuersa 98. 224. 456
Niobes ambitio 2585. filius amatoris implorat opem 180. pœna 3919
NIPHON patriarcha calumniator 2858
NIREVS formosus 283
NISAEVS tyrannus uinosus 2244
NISIBENSES culicum auxilio hostem arcent 1842
Nisibis capta 805
NISITAE sagittarij boni 393
NISVS Abroten luget 96
Nisus Euryali socij mortem ultus 864
Nisus R. capillis aureis 291
NISYRVS insula abscissa 3940
NITETIS amica Amasis 2319. Cambysem ad bellum Aegyptiũ impulit 2728. Cyrum ad ultionem accendit 2701. seuerè patris mortem ulta 2724
NITOCRIS R. fratrem dolo ulta 1963. Euphratem tortuosum facit 1818. 2401. supra Euphratẽ pontem erexit 2406
NIVARDVS monachus 4126
NIVERNA mirabili morbi genere afflicta 362. 338
NIZAMOXA R. medicos eruditos alit 1247. eius horti excultissimi 2410

N O

NOACHVS [redacted] arcam facit 1492. tectum ab Arca abstulit 4028. Deo obediens 3045. diluuium prædicit 1466. ebrius 2245. ex arca egressus 4030. fugit improborum consortium 3086. gigas 274. in arcam ingressus 4030. in diluuio seruatus 323. solus diluuio superstes 855. 4039. liberos rectè instituit 3000. maledicit Chamo 188. 866. 2704. 2722. 3435. malorum conuersatione non corruptus 3040. nauticam inuenit 3628. obijt 4041. primus aliquam ædificauit 307. 4. primus uitem coluit 3625. religiosus 3032. 3035. tertiò columbam emisit 4026
Noachi arcæ reliquiæ à Monobazo R. asseruatæ 985. diluuium 4045. filius degener 1073. natalis 4041. posteri patrẽ imitati 3804. prudentia in arca fabricanda 1713
NOBERTVS abb. reliquias colit 4134
NOBILIS à dæmone exagitatur 15. uxori imprecatus 187
NODDO punitus ob conuiciũ in Arnulphũ episc. 3206
NOEMIS marito & filijs priuata 664. prudens 1637. in matrimonio conciliando 1675
NOETVS hæreticus 1319
NOGAS Scytha preciosas uestes aspernatur 2279
NOTGERVS Leodiensis episcopus 1316
NOMADES communes habent uxores 882. 2320. 4361
Nomadum tabernacula 435. 4338. tenuis supellex 2420. uictus 4325
NOMENTANVS prodigus 2483
NOADIA fatidica 1342
NONA à lacu absorpta 513
C. NONIVS Asprenas lapsu debilitatus 359
Nonius Senator gemmarum studiosus 42. 303. auarus 2393. 2517
NONNOSVS monachus 4122
NONNVS poeta Theologus 1140. Demosthenem sexies edidicit 3822
NORADINVS Damascenus Sultanus degener 1075. Balduini mortem dolet 2822. eiusdem de Balduino confessio 2842
C. NORBANVS Flaccus triumphat 4036
NORBERTVS puellã à dæmone liberat 367
NORIMBERGENSES iolertes artifices 1296. studiosi mathematum 1257. Venetas leges imitati 3808. fidi in Venceslaum 3305
Norimbergensium pictorum certamẽ cum Durero 3643
NORICVS miles excelsæ proceritatis 277
NORMANNIAE principatus 4245
Normanni Henricum Ducem in fossas pertrahunt 1843. hostes distrahunt 1847. hostes in foueas præcipitant 1883. persequuntur Christianos 3239. piratæ 3566. potores 2241. pugnaturi, communicant corpore Domini 3054. suspicioli 136
Normannorum migrationes 589. stirps in Henrico I. deficit 660.662. strages 550. 552
NORTHVMBRIA ciuili bello exagitata ob regis inertiam 1053.3925
NORVAGI patriæ cultores 43. in religione constantes 3860.4091
Noruegia sæcilis abũdat 3982. moribus infectata 3987. balenis 4090
Noruegiensis miles Anglos in ponte sustinet 2144
Noruegiensis feminæ Sinardum R. trucidant 3406
Noruegis serpens comeræ loco 1352
NOSSIS poetria 1154
NOTARAS iudex Byzantinus 747. sortis in sua & suorum morte 2165.2181
NOTARIVS quidam saltarius 1978
NOTGERIVS monachus consequentias composuit 1284. psalterium conuertit 3003
NOTHEMBD 1537.3697
NOTINGERVS Constantiensis episc. 4108. eius auctoritas 968
Notingero mortuo triduo feriæ indictæ 987
NOTTINGVS Vercell. episc. reliquias colit 4135
NOVATVS hæreticus 1319
Nouatiani hæretici 1320
NOVELLVS Comes 3428
NOVELLIVS Mediolan. Tribunus 683.2236
NOVI Orbis incolæ pacifici 214
NOVOCOMENSES iure ciuitatis priuati 1822
NOVOGARDIA capta 807. potens 614. peste infestata 544
Nouogardiæ regni constitutio 4246. regis electio 726
Nouogardij ambitiosi 2644
NOVOGRODIENSIS uitã asturè conseruat 2009
Nouogrodiæ idolum 4202
Nouogrodum ad deditionẽ compulsum 808

N V

NVCERIA impia in priuignum 3521.3522
Nucerinæ arcis præfecti crudelitas 2775
Nucerini seruos perfidos puniunt 3439
NVCVM lusus 3784
NVITHONES terram con-

lunt 3121
NVMA Pompilius Aegeriæ instinctu leges ferens 1635. à carne abstinet 434.2203. 3139. agriculturæ leges scribit 216.2630. agros egenis diuisit 2425 annum correxit 1266. Celeres exauctorauit 2169. carmina de dijs scripsit 1141. coniugionon elatus 2537. conuiuiū præstigijs apparat 1525. deorum cultum instituit 4187. doctus 1196. deos consulit de regno 3130. fruge colit 4214. dextram sibi sacrauit 255. eo die natus quo Roma condita 1438. fidei templum constituit 3108 3256. frugalitatis magister 2226. genij congressum adeptus 3766. gloriæ studiosus 2324. gratus in Mamurium 3368. humanitatis auctor 2873.2874. honoriticè elatus 957. hydromantiam facere compulsus 1371. Iauū clausit 2657. in regem electus 720. mult⁹ regnū sustinuit 2540. iusiurandū statuit 142. iudus 1602.3276. lares comprehendit 1524. libros secum sepelirī iussit 7830. longæuus 308. luctum quando finierit 99. magus 1311.1330. pisces non sipiamotos interdixit 2228. nullos voluit habere secum satellites 82. pacis studiosus 40. Pythagoræ similis 1672. religionis studiosus 316. Rom. pop. sacris alis obligat 1944. rusticatur 246. sacrorum auctor 3105. solitarius 4058. Tacitam coli voluit 227. temperantiæ magister 2204. templa extruxit 3146. Vestalibus stipendiū de publico statuit 4191. und cum libris suis sepultus 571
Numæ Pompilij apud Rom. auctoritas 965. certamen non loue 1533. dies natalis 4022. exercitia 442. idololatria 3122. iudicū de mandato diuino 1502. libri inuenti 594. ob uirtutes glo. ria 971. regnum ibid. preces efficaces 3135. prudentia in populo centuriando 1724. regnum à fortuna gubernatum 3578. sacra 3133. annus 4012. constantia in sacris 3154. insigna 699. lex Posthumia 2419.3634. pietas in patrem 3323. sepulcrum 576
Numæ & Antonini Pij æqualitas 1069. item Lycurgi 1073
Numæ instituta in sacrificijs 4199. lex de pellicibus 1036. 4193 libri à Romanis exusti 1029. conseruati 622
Numæ præceptum de modo orandi 230.3134
Numæ Pompilio suadus populusq; R. Latio acclamationibus occurrit 996
NVMANTINI amatores patriæ 43. bellicosi 2072. fidi in Sidogensis 3310. hospitales 2849. Lætantem adorantur 1865. tolerant obsidionem 2182
Numantinorum cum Rom. bellum 913. desperatio 79
NVMAS gigas 275
NVMENIA festa 4200
NVMENIVS de coquinaria scribit 3631. de uenatione 1144.3631
Numenius Ioui & Neptuno eodem loco trophæa erigit 964.1055
Numenius philosophus 1192. sacra Eleusinia uulgat 3225
Numenij de Deo iudicium 1498. de Platone 1210
NVMERIANVS Cæsar eloquens 1108. doctus 1197
Numerianus & Carinus fratres dissimiles 1076. oculos Dianæ erupit 237
Numeriani statua 982
NVMIDAE boni equites 395.3660. dextræ maiestatem tribuunt 232. frugales 2210. indocti 1206. leues 371. Marcelli cineres uiolant 2937. pastores 3661. pauperes 665. polygami 883
Numidæ reges neminē osculantur 253.1733. sanis corporibus 336. eorum insignia 704
Numidarū tabernacula 4338. uestitus militaris 438. uxores uiris ancillantur 2896
NVMIDIA Quadratilla nepotem instituit 3756.3762
NVMMIVS Crassus poeta 1143
NVMVLISINTHIS tyrannus 1612
NVNDINARVM ferie 4200
NVNIVS carcerem effugit 2007
NVPTIALIS anulus 304
NVRSINVS ager rapas proferr 3975
Nursini raphani 3975
NVS riuus medicatus 3947
N Y
NYCTEVS R. incestuosus 2306
NYMPHA ob zelotypiam mortua 138
Nymphæ Hylam rapiunt 1283
NYMPHAEA domus 4369
Nymphæum 4067. celebres locus 3971
NYMPHIDIANVS Iuliano Imp. ab epistolis 3670
NYMPHIDIVS Caligulę filium se dixit 1954. imperij cupidus 1999.2630
Nymphidius prędaratus 2303
Nymphidij Sabini auia sartrix 3709
NYMPHIS historicus 1588
NYMPHODORVS impostor 2073
NYSA Bacchi nutrix 7666. eius lacrymæ 239
Nysæ mons lacertos alit 3988
NYSSA à Lucullo capta 4393
NYSVS cursu certat 399
O
OAVIVS dux seruorū deficientium 3531
Oa diminutionis genus 1345
OBADIAS propheta obijt 4028
OBDORIAE idolum 4202
OBED eloquens 1129
OBEDIDEMVS ob iustitiā religiosam direfert 602. 1097
OBELERII & Beati fratrū odia 929
OBERTVS Cremonensis episc. bellator 3793
OBVLVS quid 4332
OBSERVANTIVM ordo 4417
OBSTETRIX uirginis integritatem explorans 158
O C
OCCIDENTALI ecclesiæ tres præpositiones exitio fuere 3917
OCHVS amnis sale abundat 3972
Ochus Artaxerxes comedens annonæ omen dedit 1401. cōsanguineos occidit 3537. filio præcipit iustitiā 3257. impius in socrum 3539. Machæra nocatus 681.684. certat prodigalitate 2388. Afinus cognominatus 681. Codomanum fortem honorat 3379. incestuosus 2307
Ochi cōtentio de regno 2597. crudelitas 532.2734. prudentia in regno comparando 1739. auaritia sordida 2491.2493. frugalitas 2439
OCHOZIAS R. Achabi impietatis æmulus 3805.1041. 1058. cæli perijt 497. impietatis pœnas dedit 3182. latrones edugit 317. oraculū Belzebub consulit 319.4. sepultura honestatus 960. 1034.1054. superstitiosus 3109
OCITANI pro rege restituendo parati 2360.3303.
OENVS rectio 3695. eius uxor prodiga 1064
OGRISIA ancilla 815
OCTACILIA legatam pecuniam creditori nomine petit 3556
L. OCTACILIVS historicus 1633. oratorius 3655. rhetor 1114. epigrammata scripsit 1146
Octachius Crass⁹ ignauos punit 2402
OCTAVIA grata in Maronem 1360. Antonium Octauio reconciliat 843
Octauiæ bibliotheca 3817. fides in Antonium 3310.3335
OCTAVIANVS. Vide Octauius.
Octauianus Vbaldinus crudelis in Turrianos 3763. ob carbunculum in Turrianos exarsit 893
OCTAVIVS Cæsar Augustus dictus 679. Vide Augustus. Agrippam abdicauit 866. adoptatus 865. ab hereditate auocatur 151. ab infimis etiam strenam capit 2461. Ciceronem dicentem non audit 253. com militones ad fortitudinem animat 2042. ante tempus 729.730. crudelis in Cæsaris interfectores 2759. Sexto Pompeio reconciliatus 888. [illegible] delectatus 39. facetus in conuiuijs 2063. filios natare docuit 396. gratus in præceptorem 3329. Imp. dictus 4025. in capite commendo incuriosus 3858. in morte iocatur 2961. iustus in iudicando 3262. memoriam negligit 35. ouat 4038. Perusinos iniquè occidit 3470. proscriptos punit 193. punit ignauos milites 1025. reijcit Antonij prouocationem 1763. Romæ solus disceptantes audit 155. Salassos punit 3448. se fortiter cō seruat 326. senatores magni fecit 3389. subitò mortuus 553. tardos senatores multauit 3458. triumphat 4034. uultu tranquillo & sereno 231
Octauij Cæs. confessio de Cicerone 2822. crudelitas 2786. digitus imbecillis 358. domus magnifice 2409. gaudium 82. iudicū de Nonio 1729.1911. lacrymæ 240. mos in conuiuijs 4328. natalis 4041. oculi clari ac nitidi 231. oratio 226. prudentia in imperio acquirendo 1737. silentium 229
Octauij Balbi amor in filium 3318
Octauius Britan. R. impatiēs cladis 2191. mores mutat 3875
Octauius Cleophilus à discipulis uulneratus 3504
C. Octauius à tribunatu dejectus 741. Coss. adeptus 851. leges obstinatè obtenuat 3596. propretor triumphat 4038. prodigium habet 142
C. Octauius in Rostris statua posita 981. puerū aquilæ panem è manib. rapuit 1440
Octauius Horatianus medicus 1135
Octauius præfectus classis Scarum Romam attulit 2474
Octauius Sagitta crudelis in Pontum 2732.2769
Octauij D. Tegenorum uarij casus 3904
M. OCTAVIVS Herennius dues 597. gratus in Herculem 3363. mercator 3682. Herculi ædem ponit 3136. tibicen 1281. humanus in conuersatione 2906
M. Octauius orator 1120. ambitio primatus 2616
P. OCTAVIVS certat prodigalitate 2389. inter gulæ proceres insignis 223.2253. luxuriosus 2480
OCTOLERIDA Leostratus primus excogitauit 4013
O D
ODATIS amat Zariadrē 52
ODDAR martyr 3028
ODDII exules Perusiam redeunt 29
Oddo Cluniacensis monachus abbatiā recusat 2538. clemens 2692
ODDO Danus pirata gladios hostium carmine hebetabat 1528. internecione cum suis cæsus 552. absq; carinæ mare pereruanit 1526. amissus 1331. eius classis depressa 1888
Oddo D. Vrbini à populo interfectus 3406
ODEDVS propheta 1337
ODENATVS dux fortis 2094
ODERISIVS abb. excommunicatus 818
ODETTVS Fosseius Lotrechius dux fortis 2098. gratus in Hostasium 3370. humanus in Antonium Columnam uulneratum 2895. in cella

in cella sepultus 573. promissumnon præstat 3269. sua pertinacia victoriā perdit 2033. Ticinum oppugnat 1891
Odetti cadauer ab Hispano erutum 568.1024. parentalia 962
ODILO monachus 4125. pro defunctis supplicationes instituit 393.4146.4168
Odilonis ieiunia 2216. pia mors 554
ODO seu Odilo abbas Philippi Franc. R. patrinus 860. pro fratre defuncto orat 3061
Odonis Roberti F. insignia 701
ODOACER Boemiæ R. uxorē repudiat 3529. aliam ducit 2295
Odoacer Herulus creatus rex Barbarorum 4034. rex Italiæ 725. Iulij Nepotis necem ultus 2710. procerus 276. prudens in imperio stabiliendo 1740. honores respuit 2534. Rauennæ occisus 4027. Romanis consulum dignitate reddit 781. triumphat 1012
Odoacro imperium prædictū 1437. regnū eius pacificū 852
ODOARDVS Pacieeus classem conseruat 1816. frequentibus victorijs clarus 1054. ingratus 3601
ODOPREDVS Beneuentanus I.C. 1574
O E
OEBARES equiso 3658. Dario regnum conciliat 1999. statuam meruit 981
OEBOTAS cursor 399. eius imprecatio 118.157.2559
OEDIPVS enigma sphingis soluit 1208.1227. Creonti supplex fieri renuit 2555. incestuosus 2307. infortunatus 3916. liberos execratur 188.2636.2788. oculos sibi eruit 344. patrem interfecit 463. expositus 311. sterilis 411. tabidus 363
Oedipodis arguta sedulitas 159
Oedipi & Thesei similitudo 1071
OELANDIA insula superstitiosa 3122. eius butyrum optimum 3989
OENABORVM uictus 431
OENOENSIVM infelicitas 3915
OENEVS R. Dianæ sacra negligit 3223. uini inuentor 3625
OENIADVS Anastasiū Imp. increpat 2827.3085
OENICYNVS à Dario pacem exposcit 184.2055
OENO Dionysio cara 855
OENOE deorum cōtemptrix 3191. in auem 455
OENOMAVS R. ab oraculo de obitu monitus 1411. equos execratur 190. primus equorum cursum edidit 2447.877
Oenomai R. domus fulminata 649. sepulcrum 575
OENONE fatidica 1342. Alexandro cōmoritur 863. mœrore 494.3528. in maritum fida 47. clemens 2670.
OENOPIDES Chius astrologus 1263. mathematicus 1254
OENOPION Chios uinum plantare docet 3626. adulterum Orionē punit 3403
OENOTRIA Italia 695. colonia 623
OEONVS à cane demorsus 338. deambulans occiditur 534. fustibus confectus 485
O F
OFFA R. Merciorū annuum reditum Pp. facit 812. domi naridi cupidus 2618. moribus contrarijs 1627. munificus in ecclesiam 2431. generū iugulat 3539. eius peregrinatio religiosa 4164. pœnitentia 3083. stirps in filio deficit 662
OFELLVS poeta ethic⁹ 1558
A OFILIVS I.C. 1571
M. Ofilius Hilarus gaudio obijt 492. in cœna 553. histrio & comœdus 1166
O G
OG R. Basan gigas 274. molē ingentem tollit 392. cum exercitu suo deletus 545
OGBRVS D. propagat armis religionem 3004
OGYGIS R. diluuium 4045
O H
OHOLIABVS opifex diuinitus edoctus 3766
O I
OIKOΣKOΠIKO'N 1364
O L
OLAVS ab Erico fratre captus 798
OLAVS Noruagiorū R. pius 1607. religionis obseruantissimus 3003. profundum maris petit 387. uxorē perdere studuit 2528.3554. pœnitēs 3081. eius somniū 1428
Olaus R. Sueciæ uiolat diē dominicum 198.3234. nomen mutat 694
Olaus Triggonis pfidus 3555
Olai Tretelæ prudēcia in conciliandis suorū animis 1727
Olaus R. in fonte sacro lotus 3060
S. Olaus R. legislator 1567
Olaus Suenonis II. R. Dan. spurius 1061
OLBIVS pædagogus liberorum Nicogenis 3662
OLDRADVS de Ponte I. C. 1574
OLENA Tigranis ærarium 3990
OLENVS Calenus fatum in suā gentem transferre conatus 1660.1973. uates 1339
OLGA R. conuersa 3006
OLGERDVS Magnus Demetrio bellum indicit 193
OLHA ad fidē cōuersa 3007. Dreuulianos legatos punit 200. maritum ulta 200
OLIANAE D. Mariæ templum 3963
OLIVERIVS Danda tonsor 3665. administrator Galliæ 955
Oliuerius monachus 4125
OLIVERETVS Firmū astu occupat 1982
OLIVERVS proditor 3575
OLLERVS magus 1331. osse nauigij loco usus 1527
OLLVS comā tingēs 1331.2343
Ollus obseruator curiosissimus 159
OLO Vegetus Noruegus defensor pudicitiæ 2273. uisu efferus 381. robustissimus 385. à Starcathero in balneo interfectus 1964. latrones tollit 2130
OLOFERNES à muliere occisus 468. temulētus occiditur 2246. Vide Holofernes.
OLOMVCENSIS episc. prinilegium 781
OLTHACVS Lucullum occidere conatus 3540
OLVS aliena curans 3790
OLYMPIA Fuluia Morata docta 1291
Olympiæ columnæ, victoriæ præmia 979. oleaster 613. Cypseli arca 613. Oenomai lignea columna 613. Pelopis ensis 613. porticus ἐπτάφωνος 1297
Olympias Alexandri Matercrudelis in Iolam 2743.2754. honestè cadit 87. 2883. filiū insepultum defleat 98. impia in priuignum 481.3522. ob uenerationem mortem euadit 1018. percussoribus obuiam procedit 2168. Alexandrum F. reprehendit 2825. 2830.2888. crudelis in ulciscendo 2763. Eurydicæ mortis optionem dat 216. fratris cōiugio potita 874. incestuosa 2309. maga 1333. pellici formosæ ignoscit 2689. pinxit 3701. reprehendit eum qui pulcram ducit impudicam 2016
Olympiadis milites commisserti 116. iudicium de amica Alexandri 1195. famosam ducente 1922. libido dæmoniaca 2299. partus difficilis 270. sæuitia in maritū 2791. uarij casus 3909
Olympias Thebana doctaⁿ 199
OLYMPICVS astrologus indoctus 1268. medic⁹ 1234
Olympicus Psecas 688
Olympici ludi 4219. mulieribus interdicti 823
OLYMPIODORVS philosophus 1195. Demetrij præfidium eiecit 1766
OLYMPIONICAE olea coronabantur 1002. sublimes portati 1001. ter præconio honestabātur 989. uictores 406. earum statuæ 982
Olympionices luctator facie mutilatus 341
OLYMPIVS astrologus indoctus 1268
Olympius Episc. Arrianus fulmine ictus 476. Trinitatē blasphemat 3190
OLYMPIVS Nemesianus poeta 1144
OLYMPVS citharœd⁹ 1279. tibicinam ad Græcos primus intulit 1276.1277. elegiograph⁹ 1153. medic⁹ 1234
Olymp⁹ mōs lupis carer 3936
Olympi polycephalum 1283
OLYNTHIA fertilis 3978
Olynthiac⁹ flu. posfosus 3980
OLYSIPPONE ciuilis motus concitatus 904
O M
OMILLA Iudus 3784
OMNICOLOR tibicen crudelis in pueros Hammelæos 2735
OMPHAGION pictor egregius 3699
OMPHALE R. formosa 285. impudicitiæ magistra 2274
O N.
ONAN & Er gemelli 269. à Deo necatus 2322. impius in fratrem 3536. (2574
ONATA Pythagorę æmulus
ONATAS statuarius 3704
ONESICRITVS gubernatorum præfectus 1202. historicus 1588. legatus Alex. M. 744. Philosophus bellator 1203
ONESILVS astutus 1983. perfidus in fratrē 3536. pugnat cum Artybio 211
ONESIMVS historicus 1589
ONESIPHORVS apostolus 1307. hospitalis 2372
ONIAS gloriæ studiosus 2547. lapidatus 483. orat pro ciuibus 3069. suos diris noluit deuouere 3072. templū ædificat 2403. certat cum pontificibus 1533
Oniæ fœdus cum Ario Lacedæmonio 857. luctus propter Heliodori uim 102
Oniæ Pp. auaritia 2517. preces exauditæ 3052
ONOCHONVS Xerxis exercitui non sufficit 3944
ONOMACRITVS fortilegus 1319
ONOMANTEIA 1362
ONOMARCHVS libidinosus 2291. Macedones fugat 1866. in felix 3320. prodigus in pædica 2482. sacra Delphica uiolat 3218. sommiat se Colossum augere 1511
ONOMASTVS pugil 402
ONOPHRIVS monachus eremita 3062.4051. eucharistiā ab angelo accepit 4169. nullum habet tectum 2338. eius uestitus 2335. frugalitas 2222
Onophrio mortuo leones duo tolsam faciunt 570.
Onophrius Bartholinus captiuitate elapsus 763
ONOS magno pudendo 295
ONYXOMANTEIA 1363
O P
OPERTANEA sacrificia 4208
OPHELTES à serpente occisus 475. nauta celerrimus 388
OPHIADES insulæ 3968. serpentibus abundans 3988
OPHIOGENES serpentes domant 1529
Ophiogenum familia serpentum ictus contactu leuabat 414.1210.
OPHIONEVS uates & poeta 1140.1339. usum recipit 344.347
OPHINIVS incestuos⁹ 2305. eiusdem pœna 3919
OPHIR, terra aurea 3969
OPHIVSA serpentes parit 2988. eius supplicium 4313
OPICIVS ultus uxoris uitium 2775
Aur. OPILIVS grammaticus 1091
OPILIVS Macrinus Imp. adulteros cremabat 3404. astu imperiū cōseruat 2006. Caracallam occidit 3559. crudelis 2735.2781. delatorum osor 2836.3418. doctus 1197. fugiens occiditur 634. Causidicus 1123. humili loco natus 954. Macellinus dictus 684. iuris studiosus 1577. seuerus in adulteros 2715
L. OPIMIVS edem Concordię extruxit 3146. ambitiosus 2644. interfecit Gracchum 3446. exul 793. in Gracchi caput pręmia pro-

mittit 273. repetundarum iudicatus 3454. reus absoluitur 768. seditiosos opprimit 2129
Opimius medici prudētia curatus 1715
OPITER unde dictus 686
OPPIA lex abrogata 201
Oppia sibi mortē infert 459
Oppia Vestalis uiua defossa 559
M. OPPII lex 2334
OPPIANVS poeta peste obijt 524. exul 793. 3942. eius statua & inscriptio 979. ἀλιευτικὰ 1144. 3631
OPTATVS episcopus 1314. gentilisinū promouet 3177
OPTARES Theodatum R. occidit 3539

O R

ORATAE unde 688
ORATORVM mos antiquus 153
ORBILIVS Pupillus gram. 1091. amisit memoriam 35. longæuus 309. Horatij præceptor 3759. plagosus 254. 2788. 2932. 3753. 1091. lector fuit 3669. eius locus in Galba 2960. statua 1104.
ORCADES insulæ abundant aubus 3979. ordeo 3928. oubus 3984. quibus animalibus careant 3986. tritico carēt 3978. Iacobo III. Scotorum R. datæ 589. salubres 4000
Orcadū insularum equi laboriosi 3984.
ORCHAMVS crudelis in filiam 2773
ORCHANES R. uel Orcanes dux fortis 2103. popularis 2878. leui uulnere periit 525. eius magnificentia 2357. mulites timore mortui 495
ORCHIA lex sumtuaria 2228
ORCHOMENII ab Astæonis larua infestantur 3999. in patriam reducti 759
Orchomenorum pestum 3153
Orchomenus deleta 638. 3939. peste afflicta 541
ORCIVS insula esse desijt 3942
ORDACI auari 2515. eorundem disciplina fortitudinis 2944. promiscua connubia 883
ORDELAPHVS Faleritus patriæ nunquā deesse uoluit 3288. de Syria recepta triumphat 993. fortiter occumbit 2056
ORDONIVS R. IV. Mali cognomen tulit 682. quatuor comites in carcere necat 3502
ORDOVICES ab uxoribus iugulati 2714
ORELIANA flauiorum maximus 3944
M. ORELLIVS in petitione consulatus moritur 537
ORESTES à serpente ictus 475. crudelis in matrē 2759. 2790. 2803. cruci ixor 3836. Diana simulacri rapit 3156. diuinitus absoluitur 768. è media cæde ereptus 313. felix 3920. fidus in Pyladem 3315. Iphigeniam agnoscit 26. furiis actus 173. gloriæ studiosus 2555. insanus 15. insania liberatus 19. 20. matri parentale cōmunium exhibuit 307. Menelao supplex 184. oraculo Apollinis paret 3130. expiatur 3167. in iudicio absoluitur 765. parricidium excusat 2862. pius in patrem 3321. procerus 275. regnum adeptus 724. seuerus in inimicos 2721. certat cū Pylade 864. 3158. eius sepulcrum 575
Orestes Alexandrinus idololatriam defendit 3177
Orestes Gothus perfidus in neporem 3501
L. Aur. Orestes triumphat 4038
ORESTEVS Deucalionis F. uini inuentor 3625
ORESTHASII fidi Phygalensibus 3260. 3314
ORIBASIVS Medicus exul 794. 1235
ORIENS sæuis malis diuexatus 4017. peste afflictus 543
Orientales à locustis electi 634. crinibus planis 298. superstitiosi 3124
ORIETA Auria bellicosa 1078. Molagum defendit 2144
ORIGENES Adamantius 1313. se castrat 355. 2252. continentissimus 2203. de martyribus 1587. de spirituum restitutione fallitur 1506. disputator solers 1176. hæreticum Paulum auertatur 3076. interpres 1098. Iudæum cōsulit 160. 215 2797. multa scripsit 3824. 3825. Philippū Imp. scriptis suis conuertit 3903. patrem scriptis consolatur 3740. præcocis sapientiæ 256. 3734. rarō cibum absq; lectione sumebat 3750. sacrificat Dijs 2328. 3176. Syntacticus 632. 3829
Origenis Adamantini bona confiscari 630. encomiū 999. poenitentia 781
Origeni optio data 1506
Origenistæ hæretici 1322
ORION à scorpione occisus 475. 3677. Dianæ insidiatus 2311. è trium deorum semine ortus 948. 1058. excæcatus 346. gigas 279. Pleiades persecutus 3819. super fluctus incedit 386. 424. uenator 3677
ORISGONTIS uxor seuera in punēdo stupratore 2715. eiusdem uindicta in centurionem 1708
ORITAE piscibus uiciitant 432
Oritarum mores & instituta 578
ORMVS emporium celebre 3955
ORNEATAE æneæ signa dedicant Apollini 3159. 3108
ORODES R. milites ignauos punit 3491. fratrem occidit 3574. impatiens mortis filij 2195
OROETES crudelis ulciscēdo 2765. Polycrati insidiatus 1966. eius contentio cū Mitrobate 2648
ORONTES mons sale abundat 3972
ORONTES Persa Alexandro similis 289. Autophradatē fugit 1869. auxilia simulat 1572. gigas 275. Græcos periculi metu excitat 1793. naufragus 513. patiens deiectionis 2174. proditor 3580. Teribazum per insidias capit 1806
OROPHERNES R. uinosus 2241
OROSIVS Hispanus Augustini discipulus 1308. contra calumniatores Christiani nominis scripsit 2837. historiam cōtra gentes edidit 3014
ORPHEVS à carnibus abstinet 434. à mulieribus discerptus 468. 502. 3181. Aegyptios imitatus 3809. assiduus in discendo 3839. auguria inuenit 1306. cantu feras traxit 1129. 1290. 1291. 2873. de herbis scripsit 1221. diuinæ philosophiæ inuentor 1305. ethicus 1558. frugalitatis magister 2226. fulmine ictus 476. incerta morte perijt 562. initiandos silentio astringit 155. initiorum sacra profanat 3225. lyram nouichordem primus instituit 1140. mulieres odio habuit 63. ob amorem interfectus 2295. pederastiæ auctor 1311. 2301. princeps musicæ lyricæ 1279. sacra Liberi patris primus in Græciā introduxit 4187
Orphei amor in Eurydice 49. 53. Iuramentum 142. monumentum 574
Orpheo caput amputatū 518
ORSANAS munificus regi Alexandrō 2435. Bagoam eunuchum non reprehendit 2834. non honorat 3272
ORSIPPVS athleta 400
ORSVAE audacia 2049. certamen cum fratre 358
ORSVS perfidus in Anglos 3208
ORTHIA porro abundat 3975
ORTHRYADES de cæsorū Persis trophæum erigit 519. 986. Ebri mortem contemnit 88. 459
Orthryadis tolerantia 2160. victoria cruenta 1047
Ὀρτυγοκόπτρα ludus 3784
ORVS reuixit 564

O S

OSBRETVS R. uictus victor 1856. 4214
OSCHOPHORIA festa 3152. 4036. 4198
OSCEVS rhetor nihil sine schemate dixit 115
OSCI impudentes 2923. libidinosi 2289
OSEAS propheta 1337. Gomer sibi cōiugio iunxit 868
Oseas R. Israelitarum à Salmanassare deficit 3489
Oseas in Media trāslatus 790
Oseæ filij F. ambitio regnandi 2598
OSIVS Corbulensis episcopus 4105
Osij templum ab incēdio seruatum 622
OSNABVRGENSIS academia 4063
OSREDVS R. monasteria effregit 3206
OSRICVS apostata 3174. apostasiæ prænas dedit 3182. in carcere periit 560
OSTANVS tyrannus 1624
OSTERBVRG incēdiū 644
OSTIENSIS episcopus in eligendi Rem. episcopum 779
L. OSTIVS primus parricida 3518
OSTRACISMVS iurē 3784
OSTROGOTHI adulteriū punium 4313. ferro abundant 3970. pauperes 665. studiosi magiæ 1545
Ostrogothorum Reges auari 2507
OSVALDVS R. Northumbrorum interpres 1098. martyr 3015. bonus rex 1605. fidem armis defendit 3031. liberalis 2427. religiosus 3036. Northumbros conuertit 3000. 3002
OSVALDI R. Angl. assiduitas orandi 3055. manus incorrupta 2382
OSVIVS R. Angl. monasteria ædificauit 4143. uiu propagat religionem 3004
OSVVIVS Normannus ope diuina victor 1048. eius uotum 3050
OSYRIS Aegypti R. aratri inuentor 3626. agri culturæ 3624. 3630. cerealium 3615. à Typhone fratre discerptus 469. 502. Nylam condidit 2398. nutriuit comam peregrinans 294. gloriæ causa orbē peragrat 2547. insignis musicus 1278. 1967. monaulum inuenit 1278. risus cupidus 234. eius asylum 3997

O T

OTACILIVS. Lege Octacilius.
OTFRIDVS monachus 4124. germanicam grammaticā scripsit 1088
OTHANES Persa libertatis amans 41. cum Megabyzo contendit 1656. prudens in agnoscendo Smerde 1695
OTHINGARVS episcopus Ripensis 1309
OTHINVS magus 1331. 1527. eius ambitio 2589. astus falendi puellam 1939. ineptū consilium bellicum 1655
Othinus, dus Mercurij 4008
OTHO Antonius Comes Keuius in puerum 479. 2793
Otho Bambergēsis episcopus 1309. 4110 2222. inimicos immobiles reddit 1518. munificus in pauperes 2363. Polonos in religione Christiana erudiuit 4094. reliquias colit 4149. XXI cœnobia extruxit 2405
Othonis Bamberg. modus baptizandi 4172
Otho de Vitlisbach Philippū R. occidit 1967. 2769
Otho D. Bauariæ subitò mortuus 553. omen eiusdem breuis imperij 1365. 1484
Othonis Daniæ R. fauces 705
Otho D. Boemiæ peste obijt 524
Otho D. Brunsuicensis filiarū coniugijs fortunatus 1063. contendit de regno 2612. eius arma 701. filius submersus 511
Otho episc. Moguntinus perfidus 3542
Otho episcopus Monasteriensis episcopus bellicosus 3793
Otho episc. Ratisbonensis terram sanctam adit 4164
Otho Frisingensis bellator 3793. logicam Aristotelis apud Bauaros introduxit 1079. episcopus 4110. historicus 1584. 1589

Otho Fugs morio festiuus 2974.
[illegible] 4091
M. Otho Syluius ære alieno pressus inuadit impiū 666. 672. à Vitellio Imp. superatus 4029. in Galbę caput iniurius 2755. à Galbę mani bus infestatus 21. 788. Thebanus Imp. 754. amicos sibi parat 1985. caluus 292 certat de Imperio 2603. ciuilia bella detestatus 69 Coccęium consolatur 195 defletus 96. dux imperitus 2649. Galbæ caput hastæ infixit 2938. Galbæ insidias struit 2634. honorificè sepultus 958. indignatus se à Galba non adoptatum 2635. litem de finib. agri tollit ante imperiū 2440. luxuriosus 2343. Neronis riualis 113. Neronē imitatus 3804 miles se interfecit 458. militib. carus 46. Poppęę forma felix 1065. Poppeam à marito abduxit 2313. prodigus 2387. pedes ungit 2341. pro patria moritur 2593. sibi manus infert 458. Vitellij æmulum uincit 897
Othonis Imp. amor erga militē 47. obmurmuratio 226 comitas 2881. pœnitentia 135. 2018. scurrilitas 2982
Otho Iocūdus Austriæ D. mōrionibus delectatus 3787
L. Otho Tiberio facie similis 289. eius elogium 990
Otho Longus Brādeburg D. Venceslaum III. à Boemis redimit 776. excommunicatus 819
Otho Luneburgicus cōspirat in Comitem de Speilberg 2720
Otho Lusitaniæ legatus imperium affectat 1907
Otho I. uel Magnus Imp. electus 899. abbatiam fundauit 4142. Adelheidem liberat 51. ducit 877. auream securim præferebat 2722. barbatus 294. bonus 1604. Bosonem R. capitis damnat ob alapam 3093 Carolo comparandus 1016 ciuili non uult donare ecclesiastica 3070. clemens in uillam 2679. coronatus 716. 4043. 4039. dux fortis. 2096. episcopum Arelatensem ultus 2712. Ethelstano sacra dona tradit 2442. excommunicatus 819 lanceā Constantinianā adorat 1791. D. Mauricio ecclesiam dedicauit 4133. milites fortes pmiis afficit 4343. munificus in paupes 2362. nun quā mutauit habitū patriū 441. obiit 4021. pascha uiolat 3234. per barbam suā iurabat 143. perfidus in hostes 3543. piè mortuus 556. post obitum uxoris studiis incūbit 3771. prælio se cōmittēs testamentū facit 1931. puer amor mūdi dictus 3739. seuerus in ecclesię turbatores 2719. stupratorem occidit 3405. Suenonē de sacro fonte leuat 860. Vandalos conuertit 3000. Vngaros uicit 4034. ui religionē propagat 3004
Othonis M. clemētia in fratrē 2670. pædagogū 2661. donarij 2433. & Maximiliani I. æquālitas 1069. ieiunium castrense 2215. iudiciū de finib. agri 1911. lex in decoctores & histriones 1032. magnificentia in alimētis 2417 seueritas 2722. statua insignis 980
Otho II. Imp. à piratis captus 803. à Saracenis uictus 4033 crudelis in seditiosos 2776 crudelis in defectores 2737 coronatus 716. 4043. diuorū reliquias colit 4137. hostib. elapsus 771. 317. imaginē crucifixi donat Volckmaro 2442. impatiens cladis 2191. munificus in pauperes 2362. paterno nomine suis gratus 1058. Polonię coronam adiecit 716. Rubeus & Sanguinarius cognominatus 690. seuerus in desertores 2719. ueneno obiit 506
Othonis II. fuga turpis 248. 2067. peregrinationes sacræ 4162. prefectus à dæmone liberatus 368. prodigia cladis 1477. seueritas in rebelles 523. 2719. uxor ob eleemosynā cētuplū accipit 2382
Otho III. Imp. coniugē suam ob calumniā punit 3418. coronatus 716. 4030. 4043 Crescentiū punit 3094. doctos amauit 3376. Electores cōstituit 1445. gratus in præceptorē 3309. Capetū irridet 209. Petri Vrseoli filiū de sacro fonte leuat 860 prole caruit 663. puer prudens 3735. seuerus in Crescentium 2719. tributū Venetis remittit 2457. uenationi dedicus 3636. ueneno periit 506. 4025
Othonis III. cōiux comitem falsò accusat 3474. ignitra dita 480. crudelitas 2752 donarium 2433. peregrinatio sacra 4162
Otho IV. Imp. antiqua Imperij iura reposcit 2463. Bertham pudicitię causa honorat 3381. consanguineā in uxorē ducit 875. dysenteria mortuus 579. iniustū iudiciū retractat 3266. iusta consilia pacis secutus 1929. Mūdi miraculū appellatus 690 prędonū licentiā tollit 3451 superbus 2851
Othonis IV. contentio de imperio 2609. pœnitentia 136
Otho V. Boiorum D. nouum numisma cudit 781
Otho Saxo imperium recusat 2542
Otho Torius in ensem incidit 485
Otho Vicecomes arā dedicat uictoriæ causa 2556. astrologiā repudiat 1274. belli studiosus 3792. patiens cladium 2175. perfidus in Turianos 3542. prospera ualetudine 337. pugnā suam depingi iussit 2557
Othonis Vicecomitis duellum cum Voluce 2118 fortuna 3912. ei hostiū conatus indicatur 132
Otho Vrseolus Getiæ Pannoniæ R. filiam uxorem meruit 877
Othonis Comitis de Anchold arma 701
Othonis Crondorferi uarij casus 3912
OTHOBONVS Adurnius ciuium salutē principatui prefert 3289. fratris necem ultus 2761
OTHOCARVS R. Boemiæ dux fortis 2102. imperium delatū repudiat 2029. magnificus ædificando 2400 Margaritam uetulam ducit 871. ad Lauam oppidum à Rodolfo Imp. cęsus 3931. blādus in uxorē 2912. uxorem repudiat 881. 3329. munificus in legatos 2437. nō zelotypus 104. pondera adæquat 3271. Rodolfum Habspurg. contemnit 109
Othocari & Ioan. Boem. Rr. fi militudo 1069. confidentia 2840. militaris disciplina 1655. omen victoriæ 1456. pda 692. strages 551 sumtus in uestimenta 2412
OTHOMANVS dux fortis. 2103 latro 3571 patre agricola natus 954. 3652
Othomaniæ familię prodigia cladis 1478. 954.
Othomani satellites 3668
Othomani amantes patriæ 43 sua lingua utuntur, cū quid sanctè promittunt 1102
Othomanis qui dies felix 3913
OTHOMARVS abb. adulterij crimine dānatus 3406. monachus 4124
OTHONIEL à Calebo honoratus ob fortitudinē 3379 dux fortis. 2081 tyrānicida fortis 2125. uirtute bellica Axā Calebi cōsequitur 877
OTHOPERDVS saltat in uigilia Natalis 2985. sacra negligens punitur 3223
OTHORINI Vicecom. femina demersa 512
OTHRICVS episcopus Magdeburgensis 4108. auditores suos illustrat 3757
OTHRYADES. Vide Orthryades. 329
D. OTILIA exposita 312. monacha 4130. cæca 343. 2159 uisum recipit 347. urli pelle incubat 2338. clemens in patrem 2670. frugalis 2223
OTVS gigas 275. primus Mutis sacra fecit 4187
OTI auis aucupium 3676
OTVVINVS D. Aleman. persecutor Christianorū 3203

O V

OVATIO, quibus debebatur 1014
OVETANA urbs reliquias colit 4149
OVIDIVS Ὀϊδεῦς 3172. calamitati assuetus 3814. Callimachum imitatus 3806. amatoriis libris suum ingenium profanauit 1142. carminib. deditus 1169. elegiographus 1153. Tibulli cœtaneus 1072. extra patriam mortuus 560. in carmine felix 160. 3829. exul 793. in exilio mortuus 536. inuitis parentibus poesi se dat 3854 Iouē impiè reprehēdit 3197 iustè exulauit 3462. natura carmē fundebat 3734. obiit 4024. sita delicta fatetur 2816
Ouidij calamitates 3931. confidētia 2840. ἀλιευτικὰ 1144. 3631. natalis 4027. sepulcrū 577
Ouidij Pollionis domus funditus euersa 1027
OVINII unde nomen sortiti 685
OVINIVS Gallicanus diuina ope victor euadit 1050 spectrum uidet 1347
Ouini Tyderij uxor fastuosa 1065
OVO monachus 4124. codices sacros transcripsit 3712. puer reuixit 504

O X

OXONIENSIS schola 4064.
Oxoniense hostem igni arcēt 1842
OXVS amnis sale abūdat 3972

O Z

OZA arcæ tetigerit manū admouet 3227. impietatis pœnas dedit 3182
OZIAS impius in patrē Amos 3517. Rex ambitiosus 2570. reprehensionē Pp. ægre fert 2863. sacerdotib. ara fitur 91
OZOLÆ Locri indigenę 281

P A

PACHES foedus circūferibit 2951. se gladio transiit 485. 2065
PACHVS seruus 814. sibi mortem consciuit 460
PACIDIANVS gladiator nobilis 403
PACOMIVS abbas castigat corpus 2258. pro fratre orat 3069. officiosus in ægros 3067. cum suis monachis laborabat 3794. monachus colonos conuertit 3067
Pacomio diabolus specie feminæ apparet 2259. 2260
PACORI R. fides in uxorē 3381
PACTOLVS fl. auro abūdat 3944. 3969
PACTYAS Lydus ab Alexandro M. deficit 3582. à Tabalo deficit 3582
PACVVIVS Calanus auctor defectionis Capuanorum 1985. prudens in seruando senatu 1714. fœdus in Annibalem 148. 3117
M. Pacuuius poeta & pictor 115. 1202. 3631. 3700 auarus 2392. extra patriam mortuus 560. sibi epitaphium scripsit 2547
Pacuuij iudiciū de Actio 1161 uxores tres suspendio perire 664.
PADAEI ægros occidit 2934. Indorum pastores 3061 occidunt senes 578
PADEBVRNAE monasterij incendium 644. ciuitatis 644. incēdij prædictio 1437
PADVS frigore concretus 4016. populum nigram habet 3974
PAEAN unde 226
PAEAS R. ad fidem Christianam conuersus 869
PAEDAGOGVS Creusæ ne neficium consulit 148
Pædagogi in disciplinam amor 47
PAEDERASTAE testes exercti 356
PAEDARETVS hostem nō metuit 2056. in mollem ingenio 1700. ob repulsam rapit 256. patris repulsa 2173 ex patria pstata gaudet 2

PAEON deorũ medicus 1233
inuentor medicinæ 1230
pæoniam inuenit 1231. eius certamen de regno cum fratribus 2542
PAEONIA à ranis infestata 633
PAEONES cadauera in flumina deiiciunt 578. perfidi in deposito 3552. piscibus abundant 3980. piscib. equos alunt 432
Pæonum domicilia 435. cum Perinthius certamen 2114
polygamia 885
Pæonibus oraculũ datũ 1451
PAETO uultu tristi 231
PAETVS Thraseas uenas sibi soluit 519
Pætus auarus 2507
Pæti unde dicti 687
PAEZON spado 356
PAGANVS Comes uirginis uiolator 2312
Paganus Turrianus Mediolanenses suscipit 2366
Pagani Auriæ victoria contra Venetos 1047.1844
PAGASAE emporium celebre 3954
PAGES Brasiliensium Indorum uates 1339
PAGEDA flu. uitro fertilis 3973
PALAFENSES sex annorũ pariunt 414
PALAEMON Persij præceptor 3759
Palæmonis monachi frugalitas 2224. spelunca permros notat 3181
PALAEPHATVS historicus 1584. physicus & poeta 1139
PALAESTINA lynodus 4157
Palæstini arcã fœderis profanant 3226. arcã fœderis in prælio capiunt 591. arcã Iudæis remittunt 1694.3073 arma Saulı regis in æde Astarothi suspendunt 985. diuinatione bucularũ usi 1350 inhumani in Samsonẽ 2936 Israelitas fabris spoliãt 1803 à muribus infestati 917. persequuntur Iudæos 3236. podicis morbo affecti 521. robur Sãsonis expiscãtur 1957 ruina oppressi 500. stimulo boũ cæsi 456. timent Israelitas 93
Palæstinorũ crudelitas in Saulem 2754. idololatria 3162 in Israelem inuidia 106. iudicium de Arca Dei 1504 quinq; urbium multa 81
PALAESTRA unde 400
PALAMEDES astrologus 1262. græcarum literarũ inuentor 1086. inuentor tesserarum 3798. πάσσαφος 681. 1190. philosophus & bellator 1203. piscatione se oblectat 3787. ridiculorum inuentor 2948. sine seruitio fuit 2419. submersus 512. 559 suffragiorum ferendorum rationem inuenit 3798
Palamedis prudentia erga Vlyssem 1695. in fame feniciendã 1677
Palamedi Vlysses inuidet 111
PALATVALIS sacerdos 4188
PALAECIORVM insalubritas 4000
PALENES amor in parẽs 55
PALETHEODORI fabricatores 3591
PALIBOTRA urbs ditissima 3952
PALIBROTI dicti Indorum reges 691
PALICARVM asylum 3997
Palici reuixerunt 270
PALICIA Gallus sclopetto transfixus 485
PALICI Thaliæ filij reuixerunt 365
PALILIA festa 4029
PALINVRVS gubernator Aeneæ 3685. submersus 513
PALMERIVS historicus 1583
PALLADAS contemtor geometriæ 1261. epigrãmatista 1145. grãmaticus 1093. eius uxor morosissima 1064
PALLADIVS apost. Scot. obiit 4039. cõcionator 4093 occidentales ad fidẽ cõuertit 2999
Palladius celer curru 423
PALLAS Claudij libertus 774. ditissimus 616. inhumanus alloquio 3825. erga seruos 170.2922.2931. Imperator factus 953
Pallantis tumulus 576
PALLAS. Vide Minerua. Telemachũ ad uirtutẽ hortatur 150
Pallas auleticem excogitauit 3801. texendi artẽ instituit 3695. uestium usum inuenit 3629
Palladis sacra 4037
Palladi sacrum Rom. 4032
PALLENES proci 2284
PALMA insula pyra optima fert 3979
PALMARVM festum 4037
Παλμακοι 1364
PALMYRA urbs situ nobilis 3950
PALVDIANORVM sacerdos ethnicos cõuertit 742
PALVDIVM insula ad fidem conuersa 3010
PALVMBA VII annis sine cibo uixit 433
PAMBO abbas frugalis 2222 taciturnus 227.2922.2935
Pãbo monachus, eremita 4121
XVIII annis nihil locutus 4156
PAMBOEOTIA sacra 4306
PAMPHILA amica Aeditui 2318
Pamphila grammatica 1091 docta 1199
Pãphila Plateæ Heroxtrix 3696
Pamphila saga Apuleij oculos fascinat 1523
PAMPHILVS ærarium expilat 3563
Pamphilus amat Bacchide 50
Pamphilus Cæsariensis multa scripsit 3825. diligens prefbiter 3832. Eusebio amicus 353. eius nomẽ Eusebius assumit 880
Pamphilus herbarius 1221
Pamphilus martyr 3026
Pamphilus Macedo pictor celebris 3699. auarus 2503
PAMPHVS hymnographus 1145
PAMISI amnis fontes medicati 3947
PAMMACHIVS martyr 3029. amicissimus D. Hieronimo 853
PAMMENES hostes distrahit 1847. hostib. elapsus 1777 itineris errore hostem ludit 1782. Persas aciemcit 1853 tubis hostes fallit 1858. eius prudentia politica 1635
PAN cornua in acie inuenit 3798. Boreę riualis 2326. fistulã inuenit 1277.1281.3802
Pani honores haberi cœpti 1462. eius delubrũ asylũ 3998
Pan philosophus primꝰ cchũs causas peruestigauit 1216 eius habitus 1868
PANAETIVS astu tyrannidẽ adeptus 2002. cocus pusillus 278. philosophus 1193
PANAETOLIVM Aetolorũ 4306
PANAEVS pictor 3700. cum Timagora certat 3642
PANARETVS macilẽtus 279 potor 2241 (2006
PANARISTES stratagema
PANATHENAEA magna Athenis 4032
PANATHENAEORVM festum 4198. præmium olei ceramus 4323. certamina 4221 (4239
PANCHAEORVM politia
PANCRATES Adriano adulatur 2853. ὑφ' ἡλικιωτῶν scripsit 1144. Hesiodum imitatus 3631.3806
PANCRATIASTARVM sortitio 396
Pancratium ex lucta & pugillatu constat 194
PANCRATIVS Iberiæ regulus Liparitę uxorem uiolat 2313
Pancratius Iustinianus historicus 1585
PANDAE à feminis regũtur 750.4245
PANDAREVS & Aedon in aues 455
Pandareus in saxum 456 beneficium a Cerere accipit 408.422
PANDARVS fœdera turbat 3540 (4039
PANDECTAE iuris editæ
PANDION R. Orestem ab initiatis excludit 1687. eius sepulcrum 574
PANDOERI uxor in maritũ fida 49
PANDORA marito calamitatis auctor 3916. pro patria mortua 3593
PANDORAE gens' longæua 307. in iuuentute cani 291
PANDROSOS templum meruit 3147
PANDVLPHVS Alopus securi percussus 3405. Sforciæ riualis 113. affinis 844
Pandulphus Capuanus in lacum fœtidũ demersus 1396 eius mortem eremita præuidit 1410
Pandulphus Collenutius historicus 1585
Pandulphus Sabellus iustus iudex 3278
PANEBII regis caput conseruant 570
PANEGYRIA festa 4199. 4200.4211.4306
PANGAEVS mons metallis excellit 3968
PANICI terrores 92
PANIONIA festa 4197.4306
PANIONIVS Chius mango 3680
PANIS ineptè Hesiodum Homero prætulit 1162
PANNICVS cinædus 2304
PANNONIA. Vide Vngaria. armentis priuata 665. Cæsares eduxit 945. exosa iurecos. 1579. infelix 3924. uastata 637
[illegible] reges di[illegible]tur 700. regum tempus defecit 662
Pannonij coqui optimi 3720 æris usum monstrarũt 3617 Sigismundo marchioni honorem deferre nolũt 3498
Pannonũ odiũ in Boemos 60 discordia cũ Anglis 2586. ritus in fœderib. 165. uitium conserendarũ ius cõcessum à Probo Imp. 782.3370
Pannoniis cladis prodigium 1472.
PANOPES cursu certat 399 uenator 3673
PANORMITANVS I.C. 1575
PANORMVS specie Castoris hostes adortus 1860
PANSAE unde dicti 688
PANTAENETVS piger 388
PANTAENVS catechistes 1308 (1976
PANTALEON impostor
Pantaleon martyr 3021
Pantaleon medicus 1138
Pantaleon notarius modium iniustum fregit 3171
Pantaleon R. legatos castrat 355.3609
Pantaleon Barbus prudens in seditione cauenda 1714
PANTARCES Eleus luctator 398
PANTHEA formosissima 286. se peremit 462.3335. uiro fidem seruat 482.3595
PANTHEI uxor fortiter moritur 2168. pudica 87.261. 2883
Panthei sacerdotes duces 3142
Panthei conflagratio 649
PANTHITES impatiens dedecoris 2188
PANTHOEDAS murũ munitum deridet 1280. eius de philosophis iudicium 1562
PANTHVS Apollinis sacerdos 741
PANTICA Cypria formosa 284.
PANTIGAPEVM laurũ nõ profert 3974
PANIASIS poeta 1142
PANTHAGES R. à Iezena interfectus 472
PAPHIAE Veneris templum 3963
PAPHLAGONIAE pisces toxiles 3981
PAPHNVCIVS abbas continens 2256. prostitutas conuertit 1687. Thaidẽ amore liberat 2252.3088
Paphnutius episc. 4104. Maximũ à concilio Arianorũ abducit 3086. eius sententia cõtra cœlibatum 1876.4363.
Paphnutius eremita 4055. Bubalus dictus 59. infamiã effugit 1960. tolerans 2173
PAPHVS insula muscis carẽt 3989
PAPI Florentinus lucernam amat 42
PAPIAS literator 1193
PAPIA lex 205.1679
PAPIA regibus Lõgobardis fatalis 3932. quasi pia patria 3949. eius incendium 644
Papiensis episc. honore affectus 947
Papiensium deditio 807. moneta 3723
Papiensibus Mediolanenses ignominię caus[illegible] dut[illegible] 1032
PAPILVS cinædus 2304. irruminator 2322
PAPI[illegible]VS I.C. parricidium non defendit 3275. securi percussus 519. Seuero Imp. ab epistolis 3670
PAPINIANISTAE I. C. 1573.1576
P. PAPINIVS [illegible] fidẽ conuersus 1310.3009. lethargo obiit 527. poeta 1143 clarus 1172
PAPIPPVS statuarius 3704
PAPPVLA monacha 4129
PAPPVS geographus 1257
PAPYRIA morosa 2931
[illegible] iniustus 3550
Cn. Papyrius cum dentibus natus 294
L. Papyrius Cursor ad auspi[illegible] Romã regressus 1547. contẽnitur auguriorum 1550. Cursor dictus 687. dictator 743. Fabio inuidet 112. Fabij æmulus 112 Fabium damnat 2703. 3425 gratus in milites 3369. mentiendo victor 1794. pullarium ante aciem constituit 1796. 3398. de Samnitibus triumphat 1009. solarij horologij usum Romę intulit 1296. Tarentũ occupat 1882 triumphat 4012.4026.4034. 4037
L. Papyrij Cursoris præda 601 notum pusillum pro remagna 3159.2418
L. Papyrius Eregellanus disertissimus 1107
Sex. Papyrius Maior I.C. 1569. 2571
C. Papyrius Maso triumphat 4022
Papyrius Prætextatus 68[illegible] prudens 1693.3743. taciturnus 3349
L. Papyrius pæderastes 2302
Papyrius Rom. incestuosus 2309
Papyrius Rom. se interfecit 459
Papyrius Volucer liberorum incestum ulciscitur 3408
PARAEBII pater inhumanus in quercũ arborẽ 2937
PARALVS Periclis F. herois nomen tulit 680. degener 1074. peste mortuus 524
PARAMEDESIDAE in tugurijs habitant 435
Παραψήστρια 4372
PARASITVS stomachabundus 91
Παράσιτος 2912
Παραπλμεῖ supplicium 4312
PARDAMVS Knesebeck D. Virginem implorat 2463
PARENTALIA Rom. 4026
PARENTES primi nudi 87
PARIAE placentæ 3978
PARIAS Ithacensis portitor 3684. thesaurũ inuenit 592
PARIDII diligentia in colendo agro 3857
PARII agriculturæ studiosi 3641.3634. Milesiorũ ciuitatem componunt 1910. perfidi in pactis 3548. perfidi erga Thebanos 3543
PARIS Achillem sagitta trãsfixit 3540. formosissimus 283. ex hospite prædo 3516 Helenã rapit 2280. hymnũ in uenerem scripsit 1145. infans expositus 311. iniustus iudex 3483. intemperantissimus 2322. Oenoni carus 47. Pantomimus 1167. periurus 3558. rapinam didicit à maiorib. 3808. sagittis bonus 393. unguẽtis usus 2341 ab ursa nutritus 1431
Paridis iudicium 113. cũ Menelao certamen 2116. stultitia Troia periit 1660. stultũ iudicũ 2024. timiditas 3153
PARISADES R. habitũ mutat 440
PARISIENSE conciliũ 459
Parisiensis quidam dormiens Sequanam tranauit 416
Parisiensis episcopus 4102. Iamiena 4021. schola 4063. à Carolo M. locupletata 4067. tumultuatur 932
Parisiensis urbs gliribus & serpẽtibus caret 3988. urbs regia 3954
Parisienses aduocati duo auari 2497. ob tributa seditiosi 909.910.
Parisiensiũ pestis 544. põpa sacra 4169. solœcismi 1094 1104. timiditas 2068.2152
PARMENAS martyr 3021
PARMENES Chaldæus genethliacus 1268
PARMENIDES abstrusa occultabat 1673. astrologus 1262. legislator 1565. logicꝰ 1175. Melissis & Zenonis præceptor 3759. patriam legibus exornauit 1560. philosophus 1192. physicus poeta 1139.1220
PARMENISCVS Latonæ imaginem ridet 210. inurbanus 2988
Parmenisco oraculum recuperandæ sanitatis 1507
PARMENIO falsò accusat medicum 2856. suorũ defectionem continet 1801
Parmenionis D. præda 601
Parmenio pugnat cõtra cimices 417
PARMENO impostor 2973. mimus 1698. eius æmuli 1168
PARMENSES obsessi uicto res 1045. Regiẽsibus alapas infligunt 254
PARNASSIA à Parnasso ędificata 3948
PARNASSVS auguria inuenit 1306
Parnassus mons spectris refertus 3999. herbifer 3975
PARNES mons uenatu abundans 3941
PARNVS rixosus 213.2925
PARONETEMVS seruus 818
PAROS insula marmore nobilis 3968
PARO ineptus poeta 1157
PARRHASIVS Ephesius pictor 3699. laborẽ cantu fallebat 1287. puer expositus 311. operi suo auctoritatem conciliauit 1732. uictus à Timanthe 119. Zeusidis æmulus 110.3642
Parrhasij pictoris arrogantia 163. luxus in uestitu 2481. picturæ libidinosæ 2325. uestitus 438
PARRICIDARVM pœna apud Aegyptios 479
PARSODES ab Artaeo R. deficit 3588
PARTHENIAE Spartanorũ 1059
PARTHENIVS Chius elegographus 1153. eunuchus 355. Vergilij præceptor 3759
PARTHENOPAEVS aliorũ morib. se accõmodans 2883 bonus dux 1608. castus 2261 humanus 2880
Parthenopæus tusi laborans 352
PARTHI adulteria puniunt 3404. Arsacẽ ob iustitiã regem eligunt 3384. auiculis uenenatis Romanos impetunt 181. boni equites 395 castris seruos habent 81. duplex diadema regiũ decus esse ducunt 699. exules 635 hirsutis barbis & crinibus 298. inhumani in cõiuuis 2941. milites uenenata herba perire 508. perfidi 3482 Romanos irrident 210. sagittis boni 393. sitibũdi 418 uinosi 2240. uxores asseruant 249.2230
Parthorum amicitia cũ Rom. 635. anhelitus fœtidus 419 dies solennis 4021. gynæconites 4363. honestissima sepultura 578. luxus in potu 2480. mos post epulas 2979 mos in prælio 868. in uotus 3134. in fœdere 164.255 polygamia 884. uestitus 438
Parthorum Rex ob Germanici mortem conuictu & uenatu abstinet 987. regẽ sine munere adire nulli licitum 243. reges incestuosi 2306 regum exercitia 3787. sepulcra 573
Parthis nefas est, noctu pugnare 3161
PARYSATIS R. aleæ dedita 2982. astutè insidiata Mesabati 1968. auctor filio incestus 2275.2286. Cyrũ filium seruat 1713. fratri conciliat 2663. Statyrã nurum uenenno tollit 3534. uerbis bytisinis regẽ uti uult 2873.2874
Parysatidis crudelitas in ulciscendo 2754.2759. fides in filium Cyrum 3318. inhumanitas 2940
PASARGADAE regia Cyri 3953
PASCHATIS festum 4080
PASCHALIS I. in Pp. electus 711
Paschalis II. ambitiosus 2630. certat de pontificatu 2591. episc. Florentinũ Antichristum natum prædicantẽ compescit 1511. Henrico Imp. bellum fecit 3791. reconciliatur 166. fidẽ nõ seruat 3478. in Pp. electus 714. seditionẽ mouet Romæ 895 896. cẽpla struit 4139. in uiculis 803. eius inconstantia 3872
PASCHASIVS monachus 4124. diaconus purgatorio fidem astruit 1393
Paschasij episc. luxus in naues 2476
PASES magus 1330. cauiuia instruebat 1526. pecuniam quam soluebat semper reciebat 1528
PASIADES gibbosus 351
PASIPHAE amat Taurum 1261. Sole patre felix 1058
Pasiphaes adulterium cũ Tauro 2314. libido bruta oraculum 4196
PASITELES plastes sculptor 3706
PASQVILLVS sartor Rom. 3709
PASSALVS improbus 1611
PASSER cicadam discerpens quale omen 1350
PASSIENVS amat arborũ mortum 45.2300
PASTHVMIVS abb. assiduꝰ in orando 3055. abstiniam recusat 2541. humi cubat 2338. frugalis 2222
PASTOR Ausonij nepos testa occisus 561. martyr 3016 presbyter solitarius 59
Pastor abbas clementiæ magister 2657
Pastoris iocus 57
Pastores nato Christo angelũ uident 1384
Pastores in ranas conuersi 455
PATAECION fur nobilis 3561
PATADCVS carpento uicit 405
PATAGONES gigantes 277
PATARAE oraculum 4194
PATARBEMES aurib. mutilatus 350. ad Amasim legatus 748
PATARENSIVM libido dæmoniaca 2199
PATAVINA academia 4063 eius priuilegia 4069. lana 3990
Pataujnæ castitate celebres 2260
Patauini carrocij usu donati 783. Iudæorũ fœnora coercent 2379. pietatis montem instituunt 3270.4317.10 Venetos ingrati 3600
Patauinorum serui fidi in dominos 3339. ultio crudelis 2761
Patauinus Agricola se lupum esse credit 19
Patauino episcopo monetæ ius concessum 781
Patauiũ Venetij recipiũt 1068 urbs populosis. 614
Patauij alchymiæ artis argumentum inuentum 3708 pestis per uenefícos abiurꝰ 3591. incendium 643
PATECATINI crudelitas 2741
PATEONVZII Rultum in classe ordinanda consilium 2021 eius milites exanimati fugiunt 29
PATERNIANVS à diabolo specie puellæ tentatus 2259
Paterniani hæretici 1322
PATERNVS auarus 2518. cõcrematus 478. superstitiosus 3141
PATER PATRATVS Rom. 1062.4191
PATHYMIAS textor 3696
PATIENS episc. frumenta distribuit 2426
PATIRAMPHIS Xerxis auriga 3684
PATIZITHES Cãbysis R. procurator 749. rebellat 3501 (694
PATRES Romani senatores
PATRIARCHAE Hierosol. Impp. sacra dona mittit 2442.
Patriarchæ Cæsariensis astus in Tryphonem 1996
Patriarchæ Constantinopol. contentio de iure eligendi episcopos 2623
PATRICIVS comes Aetholiæ igne absumtus 478
Patricius Hybernię episcopus 4106

4106. oratione animalia noxia pellit 1515. eius fœtor in religione docenda 3002
PATRICIANI hæretici 1321 carnem fugiebant 2058
PATRIPASSIANI hæretici 1319
PATROBIVS luctator 400.
PATROCLES præfectus classis 748. eius sordes 2392. 2490
PATROCLVS Achillis hasta abstinet 1812. in bello Troiano cæsus 539
Patrocli funus 962. certamen cum Sarpedone 211
Patroclus exul 795
Patroclus eremita 4058
Patroclus Neronis pocillator 3664
PATRON cursu certat 399
PATROPHILVS crudelis 2755
PATTAECION calũniator 2855. 2861. 3474
PAVLICIANI crucem profanant 3217
PAVLINA impatiẽs mortis mariti 2196. pallida 292
Paulina virgo lapidata 483
Paulina dolet ob pudicitiam amissam 2261. eius superstitiosa stultitia 2025
Paulina fida in maritũ Senecã 48. 3596. docta 1200
PAVLINVS Nolanus episc. 1308. 4105. campanam munit 3800. ciues suos liberat 1746. à Genserico liberatus 776. 971. à filio uiduæ se offert 3000. 3068. 3307. 2365. 2428. Genserico obitus diũ prædixit 1413. hortulanus 3652. hymnos scripsit 1144. ipsis etiã Arianis honorat⁹ 970. pleuritide obiit 512. propheta 1337. seruit apud Gensericum 817. 1408
Paulini Nolani munificentia 3077. oratio 3054
Paulinus Suetonius suis metũ eximit 1797
PAVLA Busa Romanos suscipit 2366
Paula Corneliа D. Hieronymũ audiuit 3853
Paula Romana ex Agamemnonis stirpe orta 949. diuorũ reliquias colit 4138. Hebreę linguæ studiosa 1102. honorifice elata 959. honorificũ hospitiũ repudiat 2535. humilis 2526. humi cubat 2338. lanificiũ exercet 3696. magistra castitatis 2252. monacha 4129. monasteria extruxit 4142. munifica in pauperes 2361. 2428. 3756. patiẽs conuiciorum 2172. morbi 2158. mortis filii 2181. peregrinatur 3882. seipsam consolatur 194. uidua casta 2269. diuina uidet 23. uino abstinet 2219
Paulæ Rom. abstinentia 2203. frugalitas 2212. humilitas 86. ieiunia 2214. luctus 96. Nitriæ clerus obuiam exit 997. parsimonia 2438. patiẽtia 2157. peregrinatio 4163. pia bona 3078. poenitentia 134. studium theologiæ 1543. tolerantia in malis 2171
PAVLVS abbas mulierum aspectum fugit 2329. 1921. texendo se exercet 3787
Paulus Aegineta medicus 1234. peregrinatus 3882
Paulus Aegyptius eremita 248. 3062. 4051. 4052. 4054. humanus in Antonium monachum 2893. mortem suã celat 156. placidè mortuus 555. in solitudinẽ cõcessit 2053
Pauli frugalitas 428. uestitus 2335
L. Paulus Aemylius. Vide Aemylius Paulus.
D. Paulus apostolus 1307. acquiescit cõsilio amicorum 1928. Aeneam Paralyticum sanat 361. alapa cæsus à seruo sacerdotis 1031. ab angelo in somno monitus 1406 ad Apostolatum uocatus 4025. artem texendi tabernacula calluit 3716. assiduè orauit 3055. cum Barnaba dissentit 149. 2714. carcere liberatus 761. caritatem cõmendat 2874. castigat corpus 2258. castus 2253. claudum sanat 359. Dei beneficia agnoscit 2812. Deo gratias agit 3057. diaboli testimonium reiicit 2836. diaboli uerbera sustinuit 2108. Elymã cæcitate punit 3088 pro fratribus se deuouet 3069. ob fructum uirtutis in Philippensibus reluctentem triumphat 69. fugit insidias 2053. 2054. gloriam non appetit 2538. gratus erga Deum 3360. gratus in Melitensis 3357. Hierosolymis in uinculis conuictus 4021. humilis 2515. idololatriam reprehendit 3085. insidias effugit 1709. iubet hæreticos uitare 3086. 3089. 4174. iustitiæ magister 3253. Macedones conuertit 2999. manibus suis laborauit in scena factoria 3794. martyr 3021. miraculis clarus 1512. morbos sanauit 1513. à morte seruatus 325. mulieres in ecclesiis silere uult 228. naufragos consolatur 196. naufragos sua præsentia confortat 323. sub Nerone martyr, 4037. nullius aurũ concupiuit 2451. otiosos reprehendit 3457. opes contemsit 666. patiens morbi 2158. populũ conuertit 3002. prouocat ad Cæsarem 2814. pseudoprophetas increpat 3085. Publij patrem febricitantem sanat 362. in reprehendendo acerrimus 2826. reuixit 563. securi periculus 519. in somno in Macedoniam uocatus 1490. in tertium cœlum raptus 223. 1384. post triduanam cæcitatem se corrigit 4891. naviloquia prohibet 2873. uerbera fert 2712. uerbera effugit 1716. uinctus Romã ingreditur 4032
Pauli apost. caput amputatũ 1390. certamen cum Petro 1334. constantia in religione 2815. fides 3043. frugalitas 2222. lacrymæ 237. ossa 569. peregrinatio 3884. preces exaudiuntur 3002. in proximos caritas 3066. prudentia in docendo 1672. reliquiæ 3115. scripta obscura 3827. statua lacrymans 1322. 1377. studium theologiæ 1543. tũplum Romæ 3961. 3962
D. Paulo uincto fratres obuiã eunt 998
Pauli, Beronicæ & Letoij fratrum mutuus amor 57
Paulus de Castro I.C. 1574
Paulus Cathena 683. 1643. calumniator 2855
Paulus Catinensis monachus 4119. pirata 3572
Paulus Capellus legationem renunciat 2063
Paulus Chinis Vngarus molitor 3711
Paulus Chuporus Eruoiã Spalatij ducem bouis mugitu salutat 699. bouino tergori insutus 170. 485
Paulus Contarenus Turcarũ manibus elapsus 3298
Paulus Cracouiensis episc. homo nefarius 1396. uenationi deditus 3636
Paulus Crau crematus 481
Paulus quidam ambitiosus poeta 2583
Paulus D. Cypriani notarius 3670
Paulus Diaconus calligraph⁹ 3712. Desiderio ab epistolis 3670. exul 704. historicus 1585. 1586. historicus poeta 1145. monachus 4120. uitæ eius 1587. 4155
Paulus episc. incendium sistit 1516. præuidit persecutionẽ Hunerici 1466
Paulus Exarchus Rauennam capit 1900
Paulus Fagius febri perit 524. Hebraicè doctissimus 1102
Paulũs Farnesius. Vide Paulus III. Pp.
Paulus Florentinus instrumẽta geometrica fecit 1294
Paulus Florus, poeta & poltricus 1203
Paulus Fregosius dominandi cupidus 2612
Paulus Fulgosius ingratus in Ioan. Baptist. Campofulgosum 3603. perfidus in nepotem 3538
Paulus Græcus à Bamba corona picea redimitus in triũpho ductus 1030. sacrilegus 3232
Paulus Guinisius nulli hominũ ex tædere secius 846. eius fortuna 3908
Paulus histrio ineptus 1168
Paulus Iouius auarus 2495. historicus 1586. 1587. Polybiũ secutus 3806. de Adriano VI. iudicium 2023
Paulus Kinisius Boemos punit 3410. crudelis in proditores 504. 2777. 3616. in Turcos 2939
Paulus Astrologus Leontio prædixit 1271. 4123
Paulus monachus gracilus ante se ad Eliducũ abbatẽ egit 1515. eius preces 4154
Paulus Manutius typographus 3714
Paulus Nonius fericì filii tinctor dux creatus 3698
Paulus Orosius historic⁹ 1584
Pauli Prætorij mulus 304. fœnus fidelis 3338
Paulus patriarcha Cõstãtinopoli auctor impietatis 3172
Paulus I. Pp. munificus in pauperes 2360. optimus 1601. reliquias diuorũ colit 4136
Paulus II. Pp. adultus iam literis operã dedit 3771. [redacted] 42. apoplexia mortuus 527. [redacted] 2511 auctoritatẽ suã asserit 784. circa corpus curiosus 301. formosus 284. [redacted] 2235. humanus in egros 2895. inhumanus alloquio 2921. Lodouici Cardinaj. testamentum rescindit 3269. à nominis mutatione territus 694. [redacted] 3606. peponum esu mortuus 499. cur poetas oderit 1095. 1173. spectaculis deditus 2968. 2984. successorẽ futurũ prædixit 1434. suspiciosus 139. Venetus mercator 3682
Pauli II. Pp. ambitio in cultu 2623. [redacted] bus 2508. nimia diligentia 3858. thesauri 616
Paulus III. Pp. climacterico mortuus 561. carcerẽ euadit 763. [redacted] 1269
Paulus IV. Pp. apostatas punit 4175. Cardinales legatos reuocat 3210. climacterico mortuus 561. ex hydrope mortuus 490. Iudæos coercet 3399. odij tenax 2731. Romanis exosus 61. tenax simultatis 2729. tres fratres condemnat 3163
Paulus II. ærius furiosus 1434
Paulus Sabellus Rom. statui meruit 981
Paulus Samosatenus hæreticus 2319
Paulus Simplex clemẽs in uxorem adulterã 2689. eremita factus 119. 4052. iusta diligẽter fecit 3064. triennio tacuit 227. 3031. eius filiũ 3061
Paulus Suror latro 3573
Paulus Thessalonicensis diaconus 4104
Paulus Tomoreus archiepisc. belli in Vng. auctor 3794. à Ludouico R. polemarchus creatus 2019
Paulus Varadiẽsis sartor 3709. indulgens in uxorem 2801
Paulus Venetus historic⁹ 1586
Paulus Vergerius historicus 1589
Paulus Virginius I.C. 1570
Paulus Vitellius securi percussus 510
Pauli Vrsini simultas cũ Sforcia 892
PAVPERES Comnenũ hostẽ suscipit hospitio 2875
PAVPER quidam nautis imprecatur 187
PAVSON pictor pauper 668
PAVSANIAS Cappadox Cocus dictus 682. 1095. peregrinatur 3882
Pausanias sigulus 3705. medicus 1234
Pausanias geographiã scripsit 1258. superstitiosus 2022
Pausanias, Plistonactis ridet medicum 2952
Pausanias Macedo cinædus 2303. defensor pudicitiæ 2271. fidus erga regem 3302. fugiens occiditur 534. 1067. à satellitibus 467. Philippi satellites 3668. riualis 114. temerarius 2150. ob stupru Philippum interficit 2261. 2329. 2770. 2778. 3489
Pausanias R. Laced. austerus 2928. 2930. clemens in mortuum Mardonium 2677. cor-

tumuum permutatione cũ Athenienſibus uicit Perſas 1853. Delios carpit 2888. Delphis uotum ſoluit 3138. dux clariſs. 2088. inſolens 85. pederaſtes 2302. Simonidis cõſilio nõ paret 2028. in tẽplo fame necatus 503. 557. 822. 2718
Pauſanias R. ambitioſus 2568. 2629. Byzantinam uirginẽ occidit 2312. expiari non potuit 3167. clemens in Athenienſes 2692. exul 791. inhumanus alloquio 2922. Lydos in fugam uertit 3117. magos conſulit 1544. moribus contrariis 1627. regnandi cupidus 2634. reprehendit luxum Perſarum 2228. 2886. 2419. ſociorum perfidiam punit 3447. proditor patriæ 3496. ſeipſum prodit 1695. à ſpectro infeſtatus 788. ſuſpicioſus 139. à Xerxe corruptus 2514
Pauſaniæ R. aſylum 778. clementia in pueros Artagini 2679. decimę prædę ad Plateas date 1016. facetia 2887. 2963. fides in filiam Hagetoridę 3384. imagines Spartæ 983. preces exaudituę 3135. iudicium de duce 1924. de ſpoliis 1927. ſepulcrũ 576. ſomnium 1425
Pauſanias Sicyonius pictor 3699. cum Glycera coronaria certat 3643. 3806
PAVSIMACHI iocus in Moſchionem 2956
PAVSON pictor facetus 2949. 3963. 3700. à morbo oculorum curatus 342
PAXAMVS obſcenus poeta 1142
PAZINACAE cœliaci 353
PE
PEDALII ſtudioſi iuſtitiæ 174. 3276
PEDANIVS fortiter oppugnat uallum Punicum 2146. hoſtem capit 2145
PEDANVS à ſeruo ſuo interfectus 471
PEDASENSES præſagiunt ex barba antiſtitis 1365
Pedaſiorum ſacerdotes 294. 4188. ſacra 4210
Q. PEDIVS Q. Pedij nepos mutus 349. triumphat 4037. 4038
PEDO Albinouan⁹ poeta 1143
PEGASVS I.C. 1572
PEGNA amatorum in Granatæ regno 55
PEGVA gemmifera 3968. lacam profert 3979
PEIVS Deiotori ærariũ 3990
PELAGIA meretrix 2318. habitum uirilem ſumſit 440. mima 1168. pœnitens 3081. 3874. à ſatana tentata 2110. ſexum diſſimulat 1687
Pelagia turpitudinem morte fugit 2328
Pelagiani hæretici 1321
PELAGIVS dux fortis 2099
Pelagius hiſtoricus 1584
Pelagius Laodicenus epiſcopus 4104
Pelagius legatus Pp. ambitioſus 2569. Sultano pacẽ negat 2736
Pelagius Pp. accuſatus abſolutur 764. teſtatur ſuã innocentiam 206. 2821. 1354. Macedoniũ petit puniri 3090
nona hora ſacra facere, conſtituit 4168. Totilæ ſimplex 182
Pelagij Pp. decretum 4166
Pelagij I. Pp. conſtitutio in hereticos 3090
Pelagius II. Pp. creatus 711. horas canonicas inſtituit 4154. xenodochiũ cõſtituit 2405
Pelagius R. ui religionem propagat 3032
PELASGI agricolæ 3651. Athenienſes appellari 690. Athenienſibus uotũ ſoluũt 169. Atticas mulieres rapiũt 2280. crudeles in uxores 2789. 2791. ingrati in Deos 3198. Iones appellati 690. in Latium literas intulere 1098. milites excellentes 3671. oraculũ de ſedibus accipiunt 1447. quas ſedes ceperint 3940. togã inuenerunt 3722. uagabundi 241
Pelaſgorum infelicitas 3930. iocus in Athenienſes 2971
Pelaſgis oraculum datum de famis laxamento 1464
Pelaſgus Arcades manſuetos reddit 2873. eius ſepulcrũ 574
PELACAE clientes 815
PELEA familia ſplẽdida 946
PELETHRONII frena & ſtrata primi inuenerunt 3626. 3659. 3722. 3723
PELEVS figulus 3705
Peleus coniugio felix 3901. exul 795. 796. fratri æqualis 1070. fratrem Phocum occidit 3559. fratricida 3534. gladio à diis donatus 1015. ab Hyppolyto falsò accuſatus 204. eius filius bello Troiano interfectus 3926
PELIADAE fatidicæ 1342
PELIAS R. diſcerptus 302. à filiabus 463. 469. ab equa nutritus 428. 1431. Iaſoni profectionem in Colchos iniungit 2639
Peliæ filiæ in exilio mortuæ 536. ſtultæ 1646
PELIVS herbifer 3975
PELLA urbs inſalubris 4001. lanificio celebris 3696
Pellenſes auxilio diuino Aetolos fugant 621
Pellenſis aqua inſalubris 3967
PELOPIDAS Alexandrum Pheræorum tyranno ſe opponit 2057. Alexandrũ reprehendit 2830. ab Artaxerxe amatus 858. Athenienſes ad ſocietatem belli perducit 1754. defecturos ſibi reconciliat 1804. dux clariſs. 2089. facie operta 262. filium habuit improbum 1025. fortis in carcere 2176. gloriam ſibi aſſerit 2558. honorificè elatus 956. hoſtem non metuit 2056. hoſtes arcet 1779. ab hoſtibus didicit 3769. humana uictima litare noluit 1549. legatus ad Artoxerxẽ 744. Magnetas uincit 1869. Marcello ſimilis 1072. munificus erga inopes 2363. ob neglectum legum iudiciũ capitis uocatus 3287. opum contemtor 2375. prodigiis nõ terretur 1548. prudenter tranſit fluuium 1771. Ptolemæi & Alexandri Maced. controuerſiarũ arbiter exoptatus 973. quale portentũ mortis habuerit 1420. ſæpè Imperator 679. 749. in ſomno uidet Scedaſi filias 1459. Theben capit 2821. Thebas ad necem tyranni accendit 2044. 2701. ueritatis amans 2811
Pelopidæ amor in ciues 3306. audacia 2149. Cephiſodorus dextram porrexit 255. cum Epamiræonda amicitia 834. 854. 3311. & Epaminõdæ odium 920. in expeditione conſtantia 3862. felicitas 3896. 3898. prudentia in liberãda patria 1667. ſententia de duce militiæ 1924. eorum diuitiæ 606
PELOPS medicus Galeni præceptor 1234
Pelops bellũ mouet in Oenomaum 1769. equos terret 1529. filiorum coniugiis ditatus 1062. magus 1330. Peloponneſo nomen dixit 695. Veneris lignum fieri curauit 3156
Pelopis auaritia 2493. coſta medicam uim habebat 1230. monimentum 575. 1734
PELOPONNESVS in factiones diuiſus 933. pyris abundat 3979. terræmotu conquaſſata 632. 646
Peloponneſi fames 655
Peloponneſiaca mulier quędã fœcunda 410
Peloponneſiacum bellũ 4042. diuturnum 916
Pelopõnenſes de finibus diſceptant 618. 705. eorum numus 4332
PELORIA feſta 4199
PELORVS gubernator claſſis Annibalis 3685
PELSINENSES Sigiſmundi Ceſelogio celebrari 990
PELVSIOTAE tondent ſeneſcente luna 299
PEMONIS fides in uxorẽ 3331
PENATES dij Latinium repetunt 1385
PENDA R. Cenoualchium regno pellit 3438. Oſualdi R. felicem ſucceſſum permoleſtè fert 108. pſecutor Chriſtianorum 3238. ad fidẽ conuerſus 3768
PENELOPE ab anibus nutrita 315. crudelis in filium 2788. cur dicta 686. Felix Vlyſſis infelicitate 894. formoſa 286. Telemachũ malè inſtituebat 3752. procos reiicit 2264. pudica 2256. texertix 3696
Penelopes adulteriũ cum procis 2314. cultos Phemi⁹ 1683. fides in Vlyſſem 48. 3332. proci 75. ſomno meridiano indulgentes 416. prudentia in ſeruando pudicitia 1681. pudor 89. ſepulcrum 574
PENESTAE ſerui 808. 815
PENNO honorat militum liberos 3380
PENTECOSTES feſtũ 4080
PENTHESILEA ſecurim inuenit 3800
PENTHEVS Bacchum contemnens punitur 3183. 3224. inſanus 15. ſacra Bacchi impedit 3224. ſtult⁹ 1646. 1647. πενταπλοον poculi genus 400
PENTATHLVS inedia conſumtus 504
Pentathlum quid 406
PEPHNOS inſula Caſtorum natalibus celebrata 944
PEPVSIANI hæretici 1318. 4212
PERDIX caupo 3681. claudus 359. circini inuentor 3626. coquus 3720. incęſtuoſus 2307. uenator 3674. uenationem repudiat 3640
PERDICCAS Cleopatræ cõiugio excidit 867. infimo loco natus 952. leænę catulos rapit 2134. numtſina adulterat 1828. ſuos pugnare cogit 1793
Perdiccæ auaritia 179. 2516. audacia 2149. crudelitas 2748. luxus 2385. 2482. milites ſubmerſi 312. omen acquirendi regni 1364. 1438
PERDICVS amore liberatus 18
PEREGRINVS martyr 3016
Peregrinus philoſophus ambitioſus 2634. in pyrã ſe conicit 459
PEREGRINIS ius togę concęſſum 782. panarias ædes uitant 3713
PERGAMENI prægnantem diſſecant 4212
Pergamum Lyſimachi ærariũ 3990
Pergami Aeſculapij templum 3963. aræ qualis 3149. ſpectacula 3785
PERGAMVS ſcriptor ſegnis 3842
PERGENTINVS martyr 3027
Pergentij clementia 2680
PERENNIS imperij cupidus 1995
PERENNIVS in Britãniam legatus 743. eius auaritia 2501
PERENSES Mahometo deditionem faciunt 807
PERIALLA ob falſum oratium honore abdicata 1496. 3398
PERIANDER Corinthius ab amaſio obtruncatus 1324. Athenienſes & Mitilenæos concilat 2663. Athenienſiũ arbiter 747. crudelis in Corcyræos 2759. doctus 1196. incęſtuoſus 2307. inſanit 18. Iſthmũ perfodere cõtauit 3879. iuſtus in iudicãdo 3262. legiſlator 1565. lenocinia puniuit 3462. à matre deceptus 1940. mores mutat 3875. cũ mortua uxore coiuit 2300. philoſoph⁹ 1204. perfidus in uxorẽ 3527. à plebe lapidibus obrutus 3411. ſapiens 1191. ſepulcrũ ſuum ignorari uoluit 1992. tyrannus 1614
Periandri aſtus in occultanda ſepultura 80. 1958. in Melitſam amor 49
Periãdro Nicocles ſimilis 287
Periander medicus 1234. ineptus poeta 1156. 3790. hypothecas uerbis ſcripſit 1141
PERICLES abſtinens munerum 2454. agrum omnib. patefecit 439. Alcibiadis puteri conſilio uſus 1928. aliorum conſiliis uſus 161. amicos Biblioſus ob uictoriam 2563. amici cauſa nõ peiierat 168. 3274. amicorũ laudes corrigit 2826. Aſpaſiæ cauſa Græciã perturbat 2297. Aſpaſiã amatã

amauit 49.2281. defendit 2375. osculatur 2324. Athenas ædificiis exornat 2399. dominandi libidinem comprimit 2527. Atticam liberat arte 1848. auctoritate pollet 969. bellis clarissimꝰ 2084. callidè interpretatur pactum cum hostibus 1951 capite magno 291. captiuos redimit 2371. castellum capit 1900. acuta bibit 2389 Cimonis æmulus 114..918 920. cum Cimone imperiũ partitus 2551. clemẽs in maledicos 2685. conuiuia nunquam adiit 1940. crudelis 2747. dignitatem ambitiosè conseruat 2642. dux prudens 1640. de eclipsi disseruit 1266. 1549. Eurytolemi nuptiis interest 1000. dignitatem suam tuetur 2555. eloquẽs 1107. suam fidem probat 1764. filio amisso eiulat 98. 237. fur 3561. gloriæ studiosus 2557. hominum conuictum fugit 242. 247. 2921. hostem ludit 1783. spectro terret 1870. humanus in subditos 2879. impatiẽs mortis filij 2195. impius in præceptorem 3504. ab inimicis accusatus 1957. legẽ tulit de nothis 1568. 3916. 4142. 4243. libidinosus 2192. luxũ abhorrebat 2227 magister auaritiæ 2390. magnificus ædificando 2379. 2397. Menippo ad res gerendas usus 1635. ꝓmeditatus in concionem progrediebatur 1126. opera admiranda modico tẽpore fecit. 3846 opum cõtemtor 2375. olympius 682. 1226. patiens conuitiorũ 239. 2172. mortis amicorũ & filiorũ 2179. perfidus in tributo exigendo 3547. peste extinctus 524 Pisistrato similis 289. 3807 Plistonactẽ muneribus sollicitat 1837. politiæ auctor 4228. prætoris intemperantiam taxat 1272. prensat populum 1985. in quo se beatũ prædicarit 3899. seipsum cõmonefacit 149. senex industrius 3864. Simmiæ ob virtutem musus 105. singulis annis LX triremes emitebat 4342. Sophoclem reprehendit 2887. spectaculis deditus 2968. sua eloquentia iugum Athenis imposuit 1130. suis metum eximit 1796. superstitiosus 315. uitam astutè cõseruat 2008. uxorem alteri collocat 888. meretricem ducit 868. 878

Periclis alba faba 1785. clemẽtia in comitiis 2664. contentio cum Cimone 2571 cura in seruandis opibus 2464. diligentia 3856. eloquentia 148. eloquentia politica 118. generis splendor 949. oratio funebris 961. parentes scelesti 1057 parsimonia 2418. placida mors 554. præceptores 3760. prudentia in ære soluendo 1718. in Alcibiadis impudicitia regenda 1736 in auctoritate conseruanda 1733. in auertenda infamia 1704. 1705. 1734. in cauendis seditionib. 1723. in laudando seipso 1707. in occultandis rationibus 1694 in sumtibus 1636. sententia de bello Peloponnesiaco 1757. sepulcrum 576. sermones cum sophistis 1981 seruus in somno ambulat 416. testimoniũ de se 2839 statuę galeatę 979. trophęa IX pro patria posita 964 uotum 174

Pericli aries cum uno cornu oblatus 1446. imperium abrogatum 740

PERICLETVS lyricus 1146 dithyrambicus 1145. citharœdus 1280

PERIGLYMENVS mutabilis 1524

PERIGVNE Melanippum peperit 1214. idololatria 3122

PERILLVS faber ænei tauri 2940. 3724. suo tauro periit 481. 3916

PERIMVLA margaritis abũdat 3968

PERINTHIA uacca ano concreto 357

Perinthij astu tyrannidem excutiunt 2008

Perinthiorum gaudium 84

PERINVS Fregosius seruus in fratrem 2794

PERIPHAS in aquilam uersus 455

PERIPHATES latro 3570

PERIPOLTAS uates 1339

PERISCELII Anglorum equites 4337

PERMAGENSES magię studiosi 1545

PERPENNA æmulus Q. Sertorij 2579. perfidus in ducem suũ 3513. unde dictus 688. opprimit Sertorium 1963. metuit mortem 1058

M. Perpenna Græcus Romæ Cos. 753. longæuus 309

PERPETVA Francisci Sforciæ pellex 2315

Perpetua à leonibus occisa 472

PERRHABI à Græcis desciuunt 3583

PERSA blasphemus cõminutus 3181. Amiram Saracenorum occidit 1966. uino uiritatẽ elici putat 2835. Iuliani exercitum fame & siti cõficit 1904. caput sine sutura 292. perfidia 3549

PERSAE & Afri imperiti cosmographiæ 1258. Anactorium concremant 3216. animo ex pudore recepto ulctores 87. arcana regum celant 3304. artes mechanicas contemnunt 442. 3639 bellaciis utuntur 433. cardamo uictitant 2220. chirothecis usi 2342. cladem Salaminam ægrè ferunt 101 clementes in hostium filios 2679. in conuiuio necati 532. 2296. in conuiuiis humani 2907. coquinariæ artis studiosi 3639. corã uxoribus non laciuiunt 89 corporis siccitatem exercitiis consequuti 336. Cyro obrempẽrat 1929. Delphos spoliare conati 3215. diem μεγαφόνιον colunt 987. dititias in ædificiis ponunt 4302. eqnos sepeliũt 2473 non expuunt 240. farinam uino mixtam bibunt 2242 non ferebãt anulos nisi donati à rege 305. 700. fidei obseruantiss. 3276. 3279. ad fidem conuersi 3009. filiis uinum interdicunt 2218. fortes honorant 3381. ob frugalitatem sani 2189. fugiunt 2065. à Græcis profligati 4034. grandine tacẽti 477. cur grypos honorent 1222. hircinum odorẽ non ferunt 421. honorant fœcundos 3388. Guselbasq; dicti 4225. honore priuati fict. libus poculis utũtur 1034. honoris loco in coras manus mittunt 994. ex immolata uictima nihil diis adolent 4215. immunes à tributis 768. incestuosi 2306. ingratitudinem execrantur 3456. Iones sollicitant 1837. insania correpti 3222. intemperantes 2104. 2208. leprosos ciuitate arcent 371. in loco mundo immolant 3134. loquaces 1918. magos supplicio afficiunt 3089. mane sacri ficabant 4218. medium cõuiuij locum honorant 1005 mẽdaces puniunt 3417. 2837 mercaturæ expertes 3632 in meridie uescuntur 4329 mulieribus addicti 51 mutilatos à sacris arcent 4216 nimio cibo mortui 502. regis permissũ anulos & torques non gestant 1002. 4330 nulla templa extruunt 4193 obærati 3549. otiosi 3731 pacem faciunt cũ Atheniensibus 841. pæderastæ 2301 pellices in castris habẽt 1793 Phocensium uirgines constuprant 2312. pij in parentes 3325. inter pocula consultant 4308. 4327. poculis diuites 607. φυγόκοιτοι à conuiuiis arcent 2229. pueros non admittũt 1691. pueros docent tria 3749. continentiam 2226. iustitiam 3256. parere magistratui 3257. 3299. pueros lonię castrant 355. Pythium honorant 3385. quos deos colãt 4192. in regẽ munifici 171 reges suos adorant 994 reges suos honorant 3398. 3299. regum ætatibus tempora definiebant 4008. regnũ admunt Cabadę 3398. 3462. sagittis boni 393. Samios & Milesios in fide retinent 1803. segnes ad laborandum 442. seruunt Rom. 809. 817. erga seruos inhumani 2931. sese osculãtur 252. simulacra non habebant 4200. Spartanos cædunt 1846. studiosi geometriæ 1261. suos hortantur ad ueritatem 2809. tẽplo Rheæ parcunt 3148. tri pudiare discunt 391. uenãtur homines 3669. uenatores 3677. ueneficos allisione capitis perimunt 520 uinosi 2244. uirtuosos amant 45. unde dicti 690 uxores asseruant 2330. zelotypi 80. 113.

Persarum annus 4011. exaspectu dolor 71. cadauera diu non putrescunt 566. capita fragilia 291. certamẽ cũ Turcis de religione 3008 classis à Græcis uicta 4031 classis naufragium 651. cõsiliarij septem 1651. crudelitas 2757. cultus luxurio sus 2343. deditionis signũ 215. dies ater 4022. dies infausti 3931. disciplina 3750. 3751. 3764. ephebi circum archiua 2337. in equitando tolerantia 422. fides in Xerxem R. 3302. fides in cælandis secretis 3149 fœdus cum Iustiniano 838 fora duplicia 3964. frugalitas 2223. 2224. gaudium ob uictoriam 84. gratitudo 3354. idololatria 311 impia uota 3196. infelix pugna 4019. iudicium humanis. 1910. iuramentum 142. iuuentus quando militet 1766. legati Græcos mulieres exosculãtur 251 & Longobardorum imperij duratio æqualis 1071 luxus in cõuiuiis 2417. 2438 luxus in suppellectile 2435 magistri militares 1654. mollicies in lectis 2340 magi 1330. menses 4009 milites immortales dicti 1810. minæ conditionales 193. mos in bibendo 4317 per dexteram aliquid firmãdi 155. fugam simulandi 1866. eunuchus 100. iudicius capitis 198. in nuptiis 4367. in oculis 253. in recensendo populo 1768. in sacrificando 4206. in sacris 4217. salutandi 169 in spontaliibus 4367. 4369 supplicandi 181. 200. munificẽtia erga suum regẽm 2435 naufragium 545. nobilitas 4241. nuncij celerrimi 3603. nuptiæ incestuosæ 874. pacis signum 184. picturæ 3638. pœna in seruos fugitiuos 3439. pœna in uenefico 2451. politia 4140 polygamia 883. 885

Persarum principes suos fratrę de Cãbysis nuptiis 1692 à Chariteo interfecti 466 Danieli inuidẽt 1968. 2378 in foueam præcipitati 559 leonibus obiecti 472

Persarum pudor 87. 261. 2882

Persarum pueri ad iustitiam instituuntur 3357. pudici 88

Persarum regnum in Alexandro M. defecit 734. regnũ à Saracenis occupatũ 4046 regij iudices 4310

Persarũ rex ambitiosus 2570 de Aristophane quærit 1170 Aureliano pallium donat 2441. ex Choaspe bibit 430. à cubiculario mane expergefit 416. 3655. 3753 officij admonetur 149. 150. 698. donat Carolo M. horologium 2442. gratus in Carolum M. 3361. munificus in legatos 2437. 4325 præmium proponit repertori nouæ uoluptatis 3611 suis tributũ remittit 2457 tripus 249

Persarum regis coniuiũ 4328 regis eligendi ratio 727. pompa magnifica 2555. uxor ex uectigalibus diues 598. salutatio 2984. Artaxerxæ dicti 691

Persarum reges coram uxoribus non lasciuiunt 2256. diuitias quĩ conseruent 622. magi 1544. magorum disciplinis imbuti 726. milites in otio exercent 1769. ex uectigalibus diuites 598. uenationibus student 3635. ambitiosi 2588

Persarum regum cœna regia 2437. coniuiia 4326. colloquia 249. cultus corporis 297. insignia 704. liberalitas 2883. luxus 2232. magnificentia in satellites 2359. mollities 2342. satellites 3668. sepultura 572. & 573. uestitus 699. uouendi mos 4203

Persarum ritus in fœderibus 166. fæuitia 2747. sepulturæ ritus 578. signum militare 702. solennis dies Magophonia 4021. strages 546. 548. superstitio 3161. uestitus 439. 4329. 4330. ante uictoriam trophæum 2026. umbracula 2344. urbanitas 2948

Persis debere peccatum 141. 671. furta permissa 3471. manus porrectio quid 259. mẽtiri delictum 141. 1562. mulierę ignauiorem appellare ignominiosum 1035. Narsetis nomen formidabile 93. opij esus familiaris 1794

PERSIA à tyrannide liberata 4229. gemmifera 3968

Persica lana optima 3989 classis uicta 4033. monarchia 4046

Persicus sagittarius strenuè pugnat 2121

Persici magi inhumani in Trabulam 2939. periti in diuinando 1364

PERSIDES lanificium negligunt 3640. uxores fortes 2079. uiros ad pugnam redire cogunt 259. 1001. 2042. ueneficos puniunt 4313

PERSEPOLIS arx magnifica 3956. regia Persarum 2408. exusta 649

PERSEVS prudens in facienda cautione 1689. 1729

Perseus Apellis discipulus de pictura scribit 3631

Perseus Iouis F. arcæ inclusus 311. conspecta Gorgone obriguit 3917. inuisibilis 423. Medusam interficit 2136. pedibus celerrimis 388. sagittas primus inuenit 3627. 3800. uolauit 386. 417

Persei monimentum 575

Perseus mathematicus 1255.

Perseus disci inuentor 404

Perseus inuentor helicis 69. deos placat 82. 3859

Perseus philosophus & præfectus arcis 1203 suam impiũ dentiam fatetur 2816

Perseus pirata 3569

Perseus uel Perses R. Philippi nothus 1060. ægrè fert reprehensiones 2864. ab amicis derelictus 245. aurus 2516. 2518. 2488. captus 799. certat de regno cum fratre 1992. 2602. crudelis in rectè monentes 2766. delator 2858. eclipsi territus 1264. equos assuefacit elephantis 1811. equum manibus trahit 256. fratri Demetrio insidiatur 1969. humilem & contemtum se gerit 2650. iracundus 90. inedia mortuus 503. insignia dignitatis occultauit 256. impatiẽs cladis 2191. præ mœrore amens 224. obscuro loco natus 952. erga patrem contumax 3516. profugus 248. se regem scribit 694. uitæ cupidus 38

Persei R. bibliotheca 3817. deprecatio 191. filius faber 3694. populus miseretur 117 timor nimius 2066

Persius Satyricus 1152. extra patriam mortuus 560. in philosophos inuehitur 1213. stomachi uitio obiit 521. uirginali uerecundia 2880

PEROZES R. perfidus 3545. in fouea periit 559

PERTHARIS uel Pertharitus R. clemẽs in Alachim 2675. de duce Tridentino prædixit 1930. in patriã redire iussus 1445. 1492. monasteriũ extruit 2404. 4142

PERTINAX Imp. lege Aelius Pertinax.

Pertinax Imp. æs alienum dissoluit 3264. agriculturæ studiosus 3634. aurus 2391. 2490. 2492. 2511. Chrestologus 684. filios humilitatem docet 2524. mercaturam exercet 3682. insidias non timet 2170. liberalis 2356. à militibus occisus 467. modestè titulos suscipit 2546. obiit 4025. opes contemsit 2465. popularis 2877. possessionibus nomen suum inscribi prohibuit 2535. quæ prodigia mortis habuerit 1421. successor Commodi 753. symbolum dabat, Militemus 3780. κεφαλόλογος dictus 2914

Pertinacis Imperat. indulgentia in uxorem 2801. mortẽ populus dolet 97. tessera 697

PERV incolæ uariolis periere 339

PERVANA prouincia armẽtis caret 3983

Peruanæ regionis lacus 3944. uaccæ 3983

Peruani à soricibus infestati 3988. studiosi historiæ 1593

Peruenses oues 3984

PERVRÆ regnum auro refertissimum 3970

PERVSINORVM oratores inepti 1649. cladis prodigium 1470

Perusium fame laborat 429

PERVVIA araneas alit 3989 à buffonibus infestata 3988 eius arbor uenerem inhibens 3973

PESCENNIVS Niger auarꝰ 2506. captus 799. cerui ce nigra 295. gallinæ furtum punit 3454. à Iuliano deficit 3581. luxum prohibet 2334. milites zonam in bellum deferre uetuit 1784. militibus uinũ non permisit 2218 moderatus in prouincia 2355. panegyricos contemnebat 2836. patiens laborũ 421. tribunum auarum lapidari iussit 3410. uoce canora 382. eius disciplina bellica 1653

PESII eremitæ iejuniũ 3061

PETALISMVS Syracusorũ 4316

PETAMINARII sub Delphini sidere nati 388

PETEDEVS excæcatus 346. leonem confecit 2134

PETEVS duplicis naturæ 4246

PETILINI fame laborant 429. 655. fidi in Rom. 3313

PETILIVS Cerealis alui ꝓfluuio extinctus 529

Q. [redacted] bris [redacted] 1504. 1687. 3098

Petilius Trib. pleb. ingratus in Scipionem 3601. 2857

Petilius ominosè dicit se Lætum captorum 1416

Cl. Petilius Coss. de Gallis triumphat 1009. eius lex de largitionibus petentiũ magistratus 2527

Sei. Ful. PETINVS Nobilior triumphat 4025

PETITIVS nauclerus 3685. in somno uidit infelicẽ habitum Pompeij 1370. 1472

PETRA Armeniæ Mithridatis ærarium 3990

PETRACHINVS tonsor 3665

PETREIVS se interemit 460

Cn. Petreio Atinatij corona gramina data 1003

PETRICVS Polonus refuscitatus 564

Petricus medicus & poeta 1139

PETRILLVS mendicos Xenodochium relinquere facit 1942

Πετρόβολον machina 4341

PETRONIA mirè ex morbo sanata 339

PETRONIANVS Valerius ualdè docilis fuit 3772

PETRONILLA D. Petri F. febre mortua 523. mortitura eucharistiam sumit 4170

Petronilla olerum uenditrix 3680

PETRONIVS Arbiter poeta obscœnus 1142

Petronius episcopus 4106

Petronius Granius militum in columitate gaudet 3306

L. Petronius & P. Cælius commoriuntur 863. Cælium interimit 861. gladio incubuit 460

P. Petronij uictoria contra Aethiopes 1043

T. Petronij luxus in supellectilem 2474

Petronius medicus 1234

Petronius Syriæ præfectus humanus in Iudæos 3034

PETRVS abbas Clareuallensis gaudet de amisso oculo 342. 2158

Petrus abbas Cluniacensis cõfutator Alcorani 1541

Petrus Abelardus hæreticus 1324. monachus 4120

Petrus Albanensis episc. cur Igneus dictus 1361. 3091

Petri Aleres prudentia in fide seruanda 1688. 1705

Petrus Alexandrinus episcopus 4104. conuersam ad cõmunionem admittit 3069. indulgẽs in hæreticos 2801

Petrus Alfonsus theologus 1317. ad Christum cõuersus 3007

Petrus Ambiensis. Vide Petrus Eremita.

Petrus de Anchorano I. C. 1574

Petrus Angelus poeta 1144. de uenatione scripsit 3631

Petrus Aponensis medicus 1236. auarus 2391. 2497. à lacte abhorrebat 434. eiꝰ imago exusta 1029

Petrus apostolus 1306. 1307. [redacted] 254. 2530. Ananiam punit 3091. Andrea amfratrem amat 57. ab angelo liberatus 1405. audax 2150. è carcere liberatus 761. Cephas appellatus 694. Christo obedit 3064 abnegat Christũ 3176. 3504. Christum habet obnium 1346. Christũ prædicat 2810 claudum sanat 359. 2364. 2427. crucifixus 489. cum Ethnicis conuersatur 3040. Dominum à se repellit 3065. in ecstasin raptus 223. ieiunat 2213. impiorum colloquiis corruptus 3815. in mari ambulat 387. martyr 3021. modicæ fidei 3196. sub Nerone martyr 4032. orat in tẽplo 3053. patiens mortis filiæ 2179. pauper 666. Petronellum ægrotare patitur 2252. 3770 piscatione se exercuit 3675. 3794. piscatoris filius 949. populum conuertit 2999. Romam ingressus 4025. Simonem magum increpat 2826. Simonis dona reiicit 2460. in superioribus domus orat 3056. umbra sua sanat 1513

D. Petri certamen cum Simone mago 1558. consellio de Christo 2810. 2822. 3032. cultus neglectus 2335. fides 3043. in socrum 3326. frugalitas 2222. gemelli similes 287. lactymæ 237. 3061. metꝰ mortis 2065. misericordia in Thabitam 116. pœnitentia 3080. preces exauditæ 3046. 3047. reliquiæ 3213 reuelatio de animalibus 1490. socrus à Christo sanata 362. ossa 569. templũ Romæ 3961. 3962. ad uincula festum institutum 4146

Petro capitis summum abrasum Antiochiæ 1031 Christus Hierosolymis apparuit 1408

Petrus archiepisc. Amalphitanus Leonis IX. Pp. legatus 742

Petrus Aretinus sycophanta impurissimus 1142

Petrus Ateres legatis ianuas claudit 245

Petrus Aulanus crucifixꝰ 489

Petrus Balbus filiã punit 3408

Petri Bagaroti consilium bonum 2841

Petrus Barbo blandus 2914 Aloysium odit 917

Petrus Barocius munificus in pauperes 2363

Petrus Belfortis felicis indolis 3772

Petrus de Bella pertica I. C. 1574

1574
Petrus Bembus caput ostio impegit 520
Petrus Bembus curiã Rom. secutus 1356. historicus 1585 eius ob doctrinam auctoritas 968. iudicium de rhythmis Cardinalis poetastri 1162
Petrus Berenautus Philippo Lantgrauio captiuitatem prædixit 1376. ebrietatem reprehendit 1701
Petrus Bernardinus mercator 3682
Petrus [redacted] impostor 1340
Petrus Brochias chirurg? 1236 regij cubiculi administrator 955
Petrus de Britis hæreticus 1324
Petrus Bonus chymista 3708
Petrus Burgottus mirabilis 1525
Petrus è Burgo pictor 3701
Petrus Bassonius persidus in Gemen 3515
Petrus Calceonus in tonstrina decessit 533
Petrus Calix crudelis in capti uos 2746
Petrus Candianus Histros raptores punit 3452. tyrannus 1020. Venetus infestissimus 62. uxorem ducit sumtuosam 1065. uxorem repudiat 881. eius scelus in patrem 3517
Petrus Cãtor monachus 4126
Petrus Caponius Gallis prælium indicit 193 constans 256
Petrus Cardinalis prodigus 672
Petrus Collinus restio doct? 3695
Petrus Colocienf. archiepisc. Mathiam R. liberè reprehẽdit 2832
Petrus Comester Trecensis presbyter 1317
Petrus de Corbario in carcere extinctus 535
Petrus Costulinus dominandi cupidus 2634. lanius 3719
Petri Craons ædes diruta 1027. 2014
Petrus Damianus Cardinalis creatus 4502. eremita 4051. Florentinum episco. punit 3091
Petro Dano comiti Scrinnenti lingua præcisa 349. ob interpellatum locum 2987
Petrus Daubusson Rhodum defendit 2143
Petrus Diaconus bibliotheca rius 3656. sacerdotibus connubia interdixit 411
Petrus Douiedus suspensus 516
Petrus Edessenus presbyter 4112
Petrus episcopus Cyriaco episcopo acclamat 251. D. Gregorio Pp. adulatur 2853. sacra scriptura abutit 3212
Petrus eremita Ambianensis 4357. auctor expeditionis Hierosolym. 4358. desertor 3515
Petrus eremita Ioanni R. Angloruin naricinatur 1497
Petrus Fulgosius hostes discordes facit 1881. reconciliatur Fisco 840. strenuè occum-
bit 3880
Petrus Galatinus Hebraicè doctus 1102
Petri Genuarij nuptiæ magnificæ 2416
Petrus Gnapheus uirginẽ Mariam religiosè colit 4133
Petrus Gneinensis Boleslæ sacris interdixit 3092
Petrus Gradonicus Teupuli conspirationi obuiat 2128. filium amat 57. eius electionis dies festus 987
Petrus de Haliaco astronomus 1263
[redacted] 1365
[redacted] 3130
Petrus Landoes sartoris filius 3709. clarus 955
Petrus Lauretanus clemens 2676. Franciscum Spinulã capit 1835. non curat sepulturam 86. sua auctoritate seditionem sedat 974. 3850 studiosus historiæ 1593. Turcicam classem capit 1864. à suis recipitur 998
Petrus Leo medicus astrologus 1238. falsus 1243. 1232 in puteum se coniecit 514
Petrus Lõbardus episcopus Parisiensis 1316. clericorum barbas radi curauit 298
Petrus Luna Pp. euasit 1782. 2028. 3225
Petri martyres 3025. 3029
Petrus Massiliensis presbyter iudicio flammæ se purgat 1359
Petrus Marcellus historicus 1589
Petrus Medices arthriticus 360. auarus 2567. dux imperitus 1649. filio uxorem disparem ducit 875. insidiis ereptus 330. ludos instituit 2970. magistratu deiectus 740. medicum in puteum deiecit 2741. in patriam reductus 760. prodit Tabernium 3577. submersus 513
Petri Medicis impotentia animi 2046
Petrus medicus 1233
Petr? Mendoza adolescẽs fortis 1781. 2080. prædam distribuit 2462
Petrus Misinensis prædicator 4096
Petrus Mocenicus dux declaratus 727. fortis 2098
Petrus Moggus excommunicatus 818
Petrus Moguntinus & Coloniensis antistites de sellionis loco certant 1605
Petrus Moldauiç princeps dona dat Rostano 2434. sellitutus in imperium 731
Petrus monachus uidit infelicium tormenta 1394. eius somnium 1427
Petrus de mõte Ilicino falsus astrologus 1272. 2962
Petrus Moroneus Pp. creatus 712. pontificatu se abdicat 2559
Petrus Nauarrus in custodia mortuus 536. dux fortis 2099. πολιτικός dictus 1890. quartana mortuus 524. sita pertinacia cladem accipit 2332
Petri Nauarri fortuna 3910
Petri Naui locus in Fagiolanum 2956
Petrus Pascalicus Ioannẽ Lusitanũ è sacro fonte leuat 861
Petrus Paulus Boscolus Brutum malè imitatus 3811. conspirat contra Medices 832
Petrus Perna typographus 3714
Petrus Perondinus historicus 1589
Petrus Perusinus pictor 3701
Petrus Philippus Corneus mãsuetus 2665
Petrus Pomponatius atheus 27. 3177. de animæ immortalitate 1962
Petrus episf. Baiocensis persidus in legatione 3484
Petro Pontio Andreas apostl. apparet 1461
Petrus Porse stipendia militibus persolui curat 1975
Petrus Portucarreus amentia periit 527
Petrus Prædicatorum ordinis somni breuis 417
Petrus Rom. urbis præfectus asino impositus circumuehitur 1032
Petrus Pfonca persidus in patriam 3497
Petrus Ramus auspicans dialecticam clamore impeditus 3867. logicus 1176. ophthalmia laborans 343. pertinax in legẽdo Euclide 3866 stramentis uice lecticli usus 416. XX annis abstemius 408. in simias Aristotelis animaduertit 1177. certat cũ Surbonistis 1100. cũ Dampestra Siculo 1256. eius pater carbonarius 3697
Petrus Rauascherius auribus mobilibus 385
Petrus R. textor lanarius 1117. 3697
Petrus R. Arag. Barcinonam auro & argento euacuat 1828. consilia tegit 1759. excommunicatus 95. 820. ob fortitudinem honoratus 3386. prudens 1639. regio titulo priuatus 1034. Romæ coronatus 730. Sibyllę Sforciæ nubit 872
Petri R. Aragon. fortuna 3907 insignia 705. iocus 2962
Petrus R. Castellę adulter 2311 perfidus in Mahometum 3611
Petrus R. Tarracon. Carolum Andegauensem mora frangit 1831
Petrus R. Vngar. libidinosus 2291. ope diuina uictor 1052 eius uarij casus 3906
Petrus Riarius ex Minorita patriarcha Constantinopolitanus 981. nothus 1061. prodigus 2387. 2468. luxuriosus 2480. in supellectilem 2475. in uestitu 2481
Petrus de Riga poeta theologus 1140
Petrus Roschildensis in prælio cæsus 540
Petrus Roseus amnem glasto inficit 1904
Petrus Rubrius Mastinum ad pacem cogit 1878
Petri Sabaudiæ Comitis uestitus 438
Petrus Sermonetanus asino hostiam manducãdam dat 3226
Petrus Schesserus typographus 3713. 3629
Petrus Soderinus dictator Florentiæ 968. 743. legatus Florentinus 747. pacem cum Mediceis impedit 271
Petrus Telonarius auarus erga pauperes 2493. ecstaticus 1369. ad fidem conuersus 3008. humilis 2525. pauperes uestit 2427. seipsum propter pauperes uendidit 817. 2428. munificus 235
Petrus Temacoldus molitor 371. crudelis in Vicestarinis 2775
Petrus Terracollus persidus in dominos suos 351
Petrus Toletanus inquisitionem instituit 476
Petrus Trecensis propter studium legendi Commestor dictus 35. 382
Petrus Trecius typographus 3713
Petrus Valdemarus præfectus prudenter elabitur 174
Petrus de Vbaldis I.C. 1574. eius tres filij 947. 1071
Petrus de Vincis caput panetti allisit 262. 520. exul 794. impatiens exilij 2193. ulciscitur Fridericum II. Imp. 1959. 2732. eius uarij casus 3912
Petrus Villosus fidus in Britium 3394
Petrus Vlyxiponensis medic? 1138
Petrus Vrseolus D. monachus 418. constans 3867. ægrotos uisitabat 2364. 2428. hospitalis 2899. 2373. munificus in pauperes 2363. nato filio castitatem uouit 2268. Xenodochiũ extruxit 2405
Petrus Vuolstouicius saropelcum asturè capit 2010
Petrus Zenus dux fortis 2098 in templo cæsus 558. constans in sacris 3074. 3861
PEVCESTES Alexandri satellites 3668. contendit cum Antigene 2626. celeriter nunciat 1761. eius sacrificium magnificum 2438
PEVTHES pecuniam comparat 1825

P H

PHACEÆ præda 596
PHÆAX architectus 3718
PHÆAX nauclerus 3685
PHÆACES in hospitales 2934. intemperantes 2204. nauigationis studiosi 3639
Phæacensium deliciæ 382. mulieres textrices 3695
PHÆCASIORVM sacerdotum uestitus 437
PHÆDIMVS Acolensis pancratiasta 398. cursor 399
PHÆDON Eliensis 2304. ex cinædo philosophus 1192. 3854. 3874. ei Platonis liber de immortalitate inscriptus 1016
Phædon primus argentum signari docuit 3628. 4331
Phædonis filiæ in puteum se præcipitant 514. uirginitatẽ morte seruant 2329
PHÆDRA de amore incesto se excusat 2862. falsas scribit epistolas 141. Hippolytum amat 52. 2326. Hippolytum falsò accusat 204. impia in
pia in priuignum 3523. se suspendit 517
PHÆDRÆ æstus in ulciscendo Hippplyto 1959. monimentum 575
Phædrus Eliensis è seruitute redemtus 772. forma præstanti 283
PHÆDYNA Cambysis meretrix 2319
PHÆNARETE insidias Pyrrho structas detegit 152
PHAENNIS Delphica quid prædixerit 1375. uates 1343
PHÆSTII scurriles 2974
PHAETHON astronomus 1261. cum Epapho nobilitate certat 2585. fulmine percussus 476. philosophus auarus 2495. Solis F. 1058. sorte sua non contentus 118. ex stultitia infelix 3918. incendium 4045
PHAETHONTIDES impatientes mortis fratris 2196
PHAETVSA Sole patre felix 1058. in uirum uersa 282
PHAGO gulosus 2235
PHAFILLA. Vide Fasilla.
PHALÆCVS tyrannus à leæna laniatus 472
PHALANTHVS in Aethræ sinu caput reponit 255 oraculum 1447
PHALARIS Agrigentinis arma eripit 1884. astu tyranni dem adeptus 2000. crudelis 2734. gratus in medicũ 3368. infantes comedit 2939. intemperans 2208. Leontinos imbelles reddit 1907. 1941. Perillum tauro includit 3416. 3420. in Polycletem gratus 1247. primus tyrannus 3799. publicanus 3656. quanti Stesichorum fecerit 1170. 1171. Sicanos deditione capit 1903. in tauro crematus 481. tyrãnus 1621. Vessam capit 1982
Phalaridis mater Mercurium in somnis uidit 1401
PHALECVS ex Pleiadibus poetis 1148
PHALEGI natalis 4041
PHALLAGOGIA festa 4034
PHALYSIVS Aesculapio tẽplum dedicat 3136. gratus in Anytam 3358. à morbo oculorum curatus 342
PHANACES stolidus 1645
PHANAGORIA emporiũ celebre 3955
PHANARETE obstetrix Socratis mater 3664
PHANEAS legatus Romanlippus 342
PHANES Samuelis F. agricola 3651. deficit ab Amasi 3583
PHANIAS de laudib. urticæ 1221
Phanias ad Christum conuersus 3333. dæmoni chirographum dat 3180. Poterij filiæ amore captus 51. ea potitur 877
Phaniæ arrogantia 2850
PHANNIVM Menandri amica 2318
PHANOCLES poeta historicus 1142
PHANOSTRATE meretrix 2317. pediculosa 303
PHANVEL illiberalis in Gedeonem 2939
PHANVS zelotypus 80. 2330 eius uxor adultera 2314
Phani ostium 3879
PHAON in adulterio cæsus 531. 2296. formosus 283. à Venere remuneratus 2382
Phaon Lesbius portitor 3684 à Sappho dilectus 52
Phaon Neronis libertus 774
PHARA monacha 4129
PHARACIDAS Syracusas intrat 1897
PHARAILDIS coniux uirgo 2267
PHARAO episc. Meldensis nauim precibus seruat 1518 pelagus oratione placat 3049
Pharao R. hospitalis 2897. ingratus in Mosen 3600. ludæos multat 811. mathematicen coluit 1256. Saram rapit 2279. submersus 512
Pharaonis crudelitas in Israelitas 3302. punita 3208. fœdꝰ cũ Solomone 857. eunuchi somnium 1424. gratitudo in Iosephum 3353. pocillatoris somnium 1464. prægustatorum magister è carcere liberatus 761. somniũ 1432. 1487
Pharaoni oraculum redditũ 1479
Pharaones Aegyptiorum reges dicti 691
PHARAS humanus in Gilimerem 2674. 2901
PHARASMENES Mithridati insidiatus 1968
PHARAX hostem inclusum emittit 1876. intemperans 2208
PHARES ex illicito concubitu natus 1059
PHARION tormentorum impatiens 2187
PHARIS oraculum ad Mercurij signum 4194. statua Mercurij 3121
PHARISEVS sibiipsi congratulatus 162
Pharisęi 1306. 1533. blasphemãt Christum 3190. cæcum à Christo sanatum è synagoga eiiciunt 821. à Christo signum petunt 1551. Christum calumniantur 2858. Dei mãdata negligunt 3195. duriter cubãt 2258. falsi uates 1495. inobedientes regibus 3498 de interficiẽdo Christo deliberant 1384. maiores natu uenerantur 3388. munera in corbonam mittere iubent 3472. politica tractant 3790
Pharisæorum certamen cum Sylueſtro I. Pp. 1539. cura circa uictimas 3160. apud Iudæos auctoritas 965. pietas in præceptores 3308. secta 4079. superstitio 3142. 3169
PHARMACI qui dicantur 4211
PHARMACIDÆ Iunonis 1521
PHARMACOPOEI famulus dormiens artem gladiatoriam exercet 416
PHARNABAZVS cunctator in expeditione bellica 3837. 3842. Iphicratẽ æmulatur 112. Lysandrum criminatur 1961. Lysandrum decipit 1660. perfidus in Alcibiadem 3514
PHARNACES R. fugit 2066 impius in patrem 3519. Pharnaccon inuenit 1231
Pharnacis R. ornatus 704. statua Romam deportata 980
Pharnaces fascinatores 1521
PHARNVCHES ab equo præcipitatus 497. equum mutilat 2758. sanguinem uomens periit 521. 529
PHARNVS R. crucifixus 489
PHARON monachus 2268
PHARSALII intemperantes 2204. uoraces 2237. 4329
Pharsalia saltatrix 390. 468 Delphica corona donata 3918
PHASÆLVS muro caput allisit 520
PHASELITÆ sordidi in sacris 2489. 2491
PHASIANI deformes 287. humani in naufragos 2903 mechanici insignes 3965. naufragis uiaticum præbent 2366
PHASSVR Hieremiæ admonitiones ægrè fert 2863
PHAVLIVS uxorem prostituit 2287
PHAVORINVS philosophꝰ 1194. Vide Fauorinus. Hesiodi uersum febri quartana scitè accommodat 1159. nihil scripsit 3830. philosophus eunuchus 355. Plutarchi æmulus 2574. reprehendit antiquarium 2886. sem perhabuit ad mensam ana gnosten 3850
Phauorini diligentia in dicendo 1126. iudicium de Platonis eloquentia 1128. loquacitas 2923
PHAYLLVS Aristonis uxorem amat 2283. contabuit 352. 528
Phayllus Crotoniata Olympionica 397. Delphicum templum spoliat 3218. libidinosus 2292. pentathlus 406. prodigus in scorta 2482. infelix 3920
Phaylli somnium 1430
PHEDALIA bellicosa 2075
PHEDIVS felicissimus 3897
PHEGOVS superstitionis magister 3106
PHEIDO legislator 1565
PHELETHÆI fidi in Dauidem 3304.
PHEMENOE poetria 1154. carmen hexametrum inuenit 1138. uates 1343
PHEMIVS cantu Penelopes castitatem tuetur 1290. ludimagister Smyrnæꝰ 3757 musicus eunuchus 355. 1279 poeta 1142
PHENEATÆ Mercurij natalibus celebres 944
PHERDVLEVS D. æmulus Sculdais 2582
PHERECLVS Paridis naues fecit 3715
PHERECRATES Comicus 1149
PHERECYDES Syrus captiuitatem Messanæ prædicit 1485. deorum contemtor 3223. Ephesiis uictoriam prædixit 1451. ob impietatẽ punitur 3176. 3181. naufragium prædicit 1487. phthiriasi periit 525. physicus 1219. prædixit terræmotum 1221. 1487. primus de natura scripsit 1216. primus pedestri oratione scripta edidit 3827. prosodiam inuenit 1087. Pythagoræ præceptor 3759. sapiens 1191. sine præceptore eruditus lectis Phœnicum scriptis 3765. suos spe uictoriæ excitat 1788. Thaletis æmulus 2574. Theogonium scripsit 1312
PHERENICE filia, soror, mater Olympionicarum 3900. priuilegium spectãdi asserit 2546. Vide Berenice.
PHERES R. pro filio mori recusat 2650. lapidatus 483 uitæ cupidus 38
PHERETIMA bellicosa 2076. crudelis 2775. filium ulta 2759. phthiriasi periit 525. regina 751
PHEREZÆI libidinosi 2288
PHERIES luctator 401
PHERON R. oculis captus 343. olitoris uxori nubit 872. excæcatur 3194. statuam Iouis auream rapit 3228. uisum recipit 2263
Pheronis obeliscus 2470
PHEROPAS calumniator 2858. falsò Alexandrum & Aristobulũ accusat 3473. perfidus in fratrem 3536 ancillam amat 50
PHIDIAS Aegoracritum discipulum diligit 47. Diis carus 856. auctor humanitatis 2873. 2875. Iouem sculpsit exHomeri uersibus 3811 picturam inuenit 3629. sacrilegus 3833. statuarius 3631. 3642. 3643. 3703. sculptor 3705. ex ungue leonẽ iudicabat 1260. 3820
Phidiæ æmuli 3702. ob Tyrannum electum uoluptas 83. posteri Iouis signum exornant 3157
PHILIPPIDES Athen. tabellarius 3686
PHIDIPPVS falsamentarius 3721
PHIDO medicus ineptus 1243
PHIDOLA equa certat 405
PHIDON astu tyrannidem adeptus 2000. sordidus 2489. 2490
PHIGALIA Iouis natiuitate celebris 944
Phigalenses grati in Orestharios 3605. temulenti 2240. 2243. fame pressi 655
PHILA R. impatiens uitę priuatæ 2189. prudens 1638. ueneno mortua 508. Poliorcetem maritum amat 48
PHILÆNIS lusca 288. 342. meretrix 7317. solida 281. 419. poetria 1155. tribas 2304. eius libri obscœni 2276
PHILÆNIVM astuta in partu 1947. liberis orbata 664
PHILÆVS in auem 454
PHILAGENES fellator 2322
PHILAGRVS proditor patriæ 3496
PHILAGRIVS Cilix sophista iracundus & morosus 90. 1116. 2788. eius sepulcrum 960

PHILAMNON citharœdus 1279. primus uirginum choros instituit 1146
PHILASTRIVS de hæresibus 1587
PHILEMON Comicus amans Euripidis 47. Musis amicus 855. nouæ comœdiæ auctor 1148. pauper 668.3893. risu periit 83 337. 492. in scena obiit 3863. subitò mortuus 553. eius somnium 1425
PHILENI pro patria moriuntur 3288.3293.3594.uiui obruti 514. perfidi 3558. diuinos honores meruere 976
PHILENIVS de uita Annibalis 1588
PHILEROTES septem uxores amittit 664
PHILES Palæologus dux prudens 1641
PHILESIVS repetundarum damnatus 3565
PHILETÆRVS Tyanensis thesaurarius 749
PHILETAS Cous grammaticus 1091. mœrore obiit 492. elegiographus 1153
Philetas Criticus ψοφοδημιο-γλυφος obiit 25
Philetas Sybaritanus pugil 398
Philetes cum D.Iacobo de fide certat 1539
PHILORÆVS eques 395
PHILIBERTVS abbas feruidus orando 3056
Philibertus Aurätius aleæ dediturs 2983. delatorem punit 3418. glande traiectus 485. à periculo seruatus 316 omen mortis accipit 1419
Philibertus monachus 4123 uas exhaustum benedictione sua repleuit 1318
PHILINNA Philippi M. amica 2319
PHILINVS Cous medicus 1231. solo lecto usus 432
Philinus cursor 399
Philinus historicus mendax 1591
Philinus iuuenis uetulam uxorem duxit 871
PHILIPPENSES laudätur 3040
PHILIPPICVS Bardanius cupidus dominandi 2607. ignatius 1648. Iustinianum II. interficit 898. imaginũ odor 4148. ob persecutionẽ cæcitate punitus 3186. excõmunicatus 819. prodigus 2387. relegatus 791
Philippici Imp. cum Constantino Pp. diffidium 902. imagines templo exclusæ 1028 somnium 1443
Philippicus Patricius Tiberiũ in templo occidit 3220
PHILIPPIDES Comicus 1148. amicus Lysimachi R. 858. arcana Lysimachi non curat 2891.2906. gaudio mortuus 492. legatus ad Lacedæmonios 3669. de secretis non curiosus 161 macilentus 279
PHILIPPINVS Fiscus perfidus in Sforciam 3502
PHILIPPOPOLIS à Philippo condita 3948
PHILIPPA Catanensis Roberti Calabrię ducis nutrix 3667. obstetrix 3664. lotrix 3683. regni Siciliæ ad ministratrix 955
Philippa Portugalliæ R.F. ditissima 599
Philippæ Vataræ epitaphium 1210
PHILIPPVS abbas Vallis solidæ Christianam R. Daciæ filiam ducit 870
Philippus Acarnas medicus 1234. eius indignatio 119
Philippus Amyntæ. Vide Philippus Macedo.
Philippus apostolus 1306. dæmonem pellit 366.1634. draconi imperauit 3660. euangelista 1307. martyr 3021. per aerem raptus 417. 1517.
Philippo apost. angelus apparet 1490. eius F. quatuor castæ 2265
Philippi Auriæ uictoria contra Cæsarianos 1853
Philippus Balearium R. F. uictum mendicat 672
Philippus Bergomensis historicus 1584 1587
Philippus Beroaldus Commentator Bononiensis dictus 682. gratis docuit 2454 hæmorrhoidibus infestatus 357. singulis diebus nouũ lectiones faciebat 3841. eius elogium 990
Philippus dux Burgundię ambitiosus 2647. audax cognominatus 678 paternæ necis ultor acerrimus 2760
Philippi cum Carolo Aureliano affinitas 844. consilium subdito datum 1666
Philippus Butacides ab Aegesthanis hostiis oblatis colitur 976
Philippus Callimachus historicus 1586. Casimiri R. Poloniæ filiorum præceptor 3759
Philippus Calendarius architectus 3718
Philippus Cerbellio crudelis 2779
Philippus Coloniensis archiepisc. bellator 3793. peste obiit 524
Philippus Cominæus historicus 1586
Philippus Comes Hornensis ab uxore liberandus 1745
Philippi Comitis Flandrię lex pro declaranda innocentia 1360
Philippus Corneus I.C. 1575. abstinens munerum 2452. pertinacis studij 3850
Philippus Cous medicus 1234
Philippus Danoysius excoriatus 501
Philippi Decius I.C. 1575. iudicat contra Iudæum 3090
Philippus Demetrij F. hosti elapsus 1774.1776.1777 1780.
Philippũ M. imitatus 3808.
Parnassum capit 1901
Philippus Epirota medicus 1234.1241
Philippus episc. Beluacen. bellator 3792
Philippus eremita icinat 2214. eius uestitus 2335
Ioan. Philippus Fiscus reconciliatur Fulgoso 840
Philippus frater Antiochi ingratus in Milesium 3601
Philippi Frid. I. Imp. F. contentio de imperio 2609
Philippus Galeacij Vicecom. F. principatum recuperauit 731
Philippus Hassiæ Landgrauius captus 1953. custodia liberatus 764. Ferdinandum uincit in Lauffen 1455
Philippus Henrici Brunsuicensis F. glande traiectus 485
Philippus R. Herodis frater modestus 1602
Philippus Arabs imperium astutè arripit 1993 ludos seculares celebrauit 2445.4029. humili loco natus 954. Misitheum tollit 3499. à militibus occisus 467 519. à Decio 4023. perfidus in promissa filia 3554. spectro territus 1348
Philippi Imp. confessio 2818
Iul. Philippus iunior, Philippi Imper. F. seuero ingenio 2989
Philippus Germanus Imp. ab Othone Vitispachio cęsus 4032. in phlebotomia 534. Pontifici obedit 3062
Philippus Ludouici Crassi F. ab equo effusus 498
Philippus Lysimachi F. in gremio Arsinoes confossus 560
Philippus Macedo Amyntę F. acie Illyrios uincit 1853. ambitiosus 2588. ægrè fert reprehensiones 2865. Alexandrum F. deosculatus 253. Aristoteli commendat 3773. populatitatem docet 1686. 2853. regno donat 3612. reprehendit 202. amauit Hipparchum 3316. ab amico admonitus 1728. Amphipolim occupat 1895. ab anu officij admonetur 149. 3770. Aphthonetum flagris cædit 3449. Apollinis templum diripit 3218. Apollonidem muneribus sollicitat 1837. ad aram occisus 557. Arcadioni reconciliatus 839.1730. Archidamum morte multat 3424. astronomiæ imperit 1266. astu Sarnusios capit 2009. perturbat 1853. Athenienses captiuos gratis dimittit 2371. Athenienses lassat 1831. Athenienses superat 1858.1866. bellicosus 2083. in belli apparatu moritur 538. breuitati studebat 3824. cadauueribus insultat 390. 2978.2984. Caligulæ similis 1072. canibus pro exploratoribus utitur 1811. certat liberalitate cum Philone 2380. Carthaginensibus fœdere iungitur 166. clemens 2692.2689. 2697. in tristes 2664 erga Græcos 2695. cornu præbibere solitus 2907. coxa debilitatus 359. Demadis & Demarati reprehensiones fert 2819. donationem iniustã reuocat 3266. duces scortantes exterminat 3406. dextrum amisit oculum 341 eloquentiæ honore correptus 80. Epaminondæ imitator 3808. in expeditione & iudicio dormit 416. 3844. 3848. filium canentem reprehendit 1294.2968 fortiter fert irrisionem 2685 frequentibus uictoriis felix 1055.3900. gloriæ studiosus 7547.2548. 2559. in Græcos deficientes 1921. Græcos subigit astutè 2002. Græcos uicit 4042
Philippus Macedo Græcorũ dux appellatus 680. gratus in Philonem 3357. Harpalo iniusta petenti pernegat 3275. Hipparchum luget 97. 3371. hostes distrahit 1847. humanus 2899.2876 2880. Illyrios obruit 1859. imperitus Cosmographiæ 1260. indecorè sedens à captiuo monit 1702.2924 ingratus erga Thebanos 3597. inhumanus alloquio 216 2924. intemperantissimus 1205. iustus iudex 3279. latrocinatur in mari 1828. liberalis in medicum 2375. libertatem accusantis amat 3382. Macedones exercebat 1769. maritimã urbem capit 1900. Melitæorũ urbe frustratur 2011 Menecratis superbiam tollit 1685. militem ingratum punit 3432.3456. modestus 1602. munificus erga hostes 2368. Neapolim tuto præternauigauit 1782. nuptias repetitas excusat 1705 nuptiis immortuus 340. ab oculi uulnere curatus 342. obses Thebis 797. odit tingentem capillos 301. 3408. odium erga Atheniensis tegit 1958. officij admonitus 698. Olympiam ob stuprum repudiat 878. omine perculsus prælium differt 1547. paci & bello aptus 3813. pacem facit cum Rom. 841. pædarastes 2302 pancratiasten lacessit 1808. à Pausania interfectus 4023 4025. Pausaniam non uindicat 2326. perfidus 3487. 3488. perfidus tutor 3565. phalangem inuenit 3767. philomelus 408.688. plura oratione quàm prælio confecit 1130. πολυλογος 884. Potidæam capit 4031. prudens 1640. Pythiam & Græcos in fide retinet 1800 omina mortis habet 1415. quos in precio habuerit 3374. reprehensiones prudenter fert 1680. sapientiæ studiosus 1211. Satyro uirgines donat 2379. securis delectatus 2968.2974. 2980. securilis 2975. 2976. Scythas uincit 1860. sepulcrum conscendens infelicis pugnæ omen fecit 1364. seuerus 3781. suadens concordiam Græcis irridetur 3753. suæ pietatis præmium accipit 3117. suos pugnare cogit 1793.1795. σιωπαν ιερον ex Homero inuenit 3811. Tarentini luxum coercet 3408. templa comburit 3216. Thessaliam subegit 1880. Thessalis insultat 2927. tolerans 2161. trophæa nulla erexit 964. uetitatis amans 2810. uictor infelix 3911. uinosus 2240
Philippi M. auara dona 2494. castrametatio 4338. comminandi modus 193. confessio de Demosthene 2822. consilium filio datum 1666 crudelitas in Thebanos 2748. curiositas à fidicine repressa 2890. de cultu iudicium 1919. dies felix 4021. exclamatio 225. facetia 2964. felicitas 3897. felicitatis omen 1353. cum fidicine concertatio 1286. inhumanitas 2930. 2933. iocus in Menecratem 2957. in milites 2971. in Olynthium 2889.2952.2953.2955. in iudicando negligentia 3858. iudicium de arce mutata capienda 1927. de Isocrate & Demosthene 1128. de mortalitate 1919. de sua fortuna 1914. luxus 2480. militaris ornatus 4340. moderatio in fortuna 2049 in uictoria 2049. omen felicitatis 1431. fugæ 1474. præcipitantia 3836. prudentia 1734. in conseruandis alimentis 1678. saltatio iocosa 2948. stirps euersa 661. tabernacula 4338. uxor partum supponit 3432.3456. modestus 1602. munificus erga hostes 2368. Neapolim tuto præternauigauit 1782. nuptias repetitas excusat 1705 nuptiis immortuus 340. ab oculi uulnere curatus 342. obses Thebis 797. odit tingentem capillos 301. 3408. odium erga Atheniensis tegit 1958. officij admonitus 698. Olympiam ob stuprum repudiat 878. omine perculsus prælium differt 1547. paci & bello aptus 3813. pacem facit cum Rom. 841. pædarastes 2302 pancratiasten lacessit 1808. à Pausania interfectus 4023 4025. Pausaniam non uindicat 2326. perfidus 3487. 3488. perfidus tutor 3565. phalangem inuenit 3767. philomelus 408.688. plura oratione quàm prælio confecit 1130. πολυλογος 884. Potidæam capit 4031. prudens 1640. Pythiam & Græcos in fide retinet 1800 omina mortis habet 1415. quos in precio habuerit 3374. reprehensiones prudenter fert 1680. sapientiæ studiosus 1211. Satyro uirgines donat 2379. securis delectatus 2968.2974. 2980. securilis 2975. 2976. Scythas uincit 1860. sepulcrum conscendens infelicis pugnæ omen fecit 1364. seuerus 3781. suadens concordiam Græcis irridetur 3753. suæ pietatis præmium accipit 3117. suos pugnare cogit 1793.1795. σιωπαν ιερον ex Homero inuenit 3811. Tarentini luxum coercet 3408. templa comburit 3216. Thessaliam subegit 1880. Thessalis insultat 2927. tolerans 2161. trophæa nulla erexit 964. uetitatis amans 2810. uictor infe-

mos 3090. filius legitimatus 1018
Philippus III. Franc. R. uates consulit 1548
Philippus Pulcer IIII. Franciæ R. 687. coronatus 4043 decimas Pp. promittit 3547. excommunicatus 95. 819. 821 formosus 285. impudicitiam nuruum compressit 3405.3407. Iuris studiosissimus 1577. loca iuris petendi constituit 3257. negligens in religione tuenda 3179. nuribus infelix 3928. palatium in insula Lutetiæ construit 2409
Philippi R. Franciæ infelicitas 3929. contra Anglum 3920
Philippo Pulcro decimarum ius concessum 782
Philippus V. R. Gall. Longus munificus in doctos 2441. coniuge infelix 3928. fine liberis mortuus 663
Philippus Valesius Franc. R. Catholici nomen promeruit 678. conspirat contra Edouardum Angl. 836. liberalis in repulsos Calitio 2367. mensarios proscribit 3399. eius augusta coronatio 728
Philippus R. Gall. legatus obliuiosus 225
Philippus I. Hispaniæ rex Galli fidei se credit 2170. Hispahis gratus 46. naufragus 652. omen mortis habet 1418. iecoris calore periit 500. febri mortuus 323
Philippus II. Hisp. R. diuorũ reliquias colit 4137. hæres Bonæ Sforciæ 625. libertatis exercendæ causa luit 3789. magnificus in Bibliis edendis 2413
Philippus Alfonsi X. frater abbas maritus factus 2310
Philippi R. Suconum regnum patificum 853
Philippus Roman. orator ludos sibi comparat ex præcone 3786
Philippus Schabotus accusatus absoluitur 765
Philippus Strozza ἄθεος 3189 morte mortem fugit 2187 eius facetia 3963
Philippus seruus iniustè damnatus 3477. patiens tormentorum 2162
Philippus Thebanus cupidus tyrannidis 2002
Philippus Turrianus auarus 2488
Philippus Vuesselich à dęmone liberatus 368.770
Philippus Maria Vicecomes adolescentium ingenia explorat 3744. adolescentum ludo oblectatus 2968. apoplexia periit 527. Beatricem Tẽdam uetulam ducit 871. Cremonam recipit 3415. cultum negligit 2340. dolore obiit 493. ducta uxore ditescit 2510. formidolosus natura 2060. hospitalis 2374. humanus in hostem 2360.2893.2901. ingratus in uxorem 3602. liberalis 2357. mortis mentione abhorret 2187. oculis hebetibus 382. pacem facit cum Sforcia 843. item cum Venetis 843. perfidus in uxorem 3528. reconciliatus Alfonso R. 839. studiosus historiæ 1593. tonitru metuens 94
Philippi Vicecomitis clementia in captiuos 2676. pincerna ob stuprum occiditur 3405. luxus 2475. testamentum discerptũ 201
PHILISCVS auctor Alexandro M. humanitatis 2873. Diogenem audiuit 3765. in eptus rhetor ab Imp. irrisus 1112. libidinum auctor 2376 eius peregrinatio ad Diogenem 3883
Philiscus Thasius apum amore captus 3659
Philiscus tragicus 1151
PHILISTÆI arcam Domini capiunt 4043. nullum fabrum Israelitis relinquunt 1906
Philistæis prodigium cladis 1476
PHILISTIDES impostor 2973
PHILISTION Comicus 1148. 1150. immodico risu extinctus 492
PHILISTVS Syracusanus ambitiosus 2575. historicus ex oratore 1584.1583.1585. exul 794. in exilio scripsit 4892. parum fidelis 1591
Philistus Milesius tibicen 1281
PHILLONE à patre feris exposita 3406
PHILO architectus disertus 1117.1202.3718. uxor parca uestitu 2336
Philo Iudæus philosophus 1194. Caij iram fert 2178. historicus 1583. legatus 745. Platonem æmulatus 1072.3807
Philonis Iudæi fiducia in Deum 3046. de geometria iudicium 1294
Philo Herennius historicus 1587
Philo parasitus 2233
P. Philo de Græcis triumphat 1009.4029
Philo Tarsensis Philoniũ uersibus scripsit 1139. medicamenta præparabat 1240
PHILOCHORVS historicus 1584. uates 1339
PHILOCLES Alcibiadis cõsilium spernit 2031. ambitiosus 2575. capite acuto & fastigiato 291. Caunum capit 1893. cinædus 2304. fortis in morte 2165. Lysandro magister sæuitiæ 2728. morosus 2929. tragicus 1150
PHILOCRATES Demosthenes intemperans 2208 fidus seruus 3339. proditor 3574
Philocrates Struthius auceps 3674
PHILOCTETES aucupio uitam prorogat 3674. capite turbinato deformatus 291. hæmorrhoidibus infestatur 357. Herculis amicus 859. impatiens uulneris 2186. cum Paride congressus 2111. sagittis bonus 393. à serpente ictus 273
PHILOCYON strenuè pugnat 2108
PHILOCYPRVS gratus 3371
PHILODES Aegyptius picturæ linearis inuentor 3629
PHILOLAVS legislator 1565. physicus 1220
PHILOLOGVS perfidus in præceptorem Ciceronem 3503
PHILOMEDVS astu tyrannidem adeptus 2000
PHILOMELA in auem 454. mœrore contabuit 494. Tereo factum prudenter sorori detegit 1692. textrix 3696
Philomelus Delphicum fanũ occupat 3217. prodigus in scortum 2482. de saxo præcipitatus 496. ob spoliatum Apollinis templum infelix 3920
Philomeli omen 1454. oraculum de euentu belli 1509
PHILOMVSVS ambitiosus 2583. parasitus 2233. prodigus 2387
PHILONIDES Comicus fullo 3683. indoctus 1157. 1207
PHILONOMVS ab igne seruatus 323
PHILOPOEMENES Achęis conciliauit potentiam 1736. Achiuorum arma mutat 1812. agricultura ditescit 2462. agriculturæ studiosus 3634. ambitiosus 2575. Aristæneto contrarius 3732. assiduè meditatus 3844. athleticam contemnit 398 1919. captus 801 in carcere periit 534.560 crudelis in Spartiatas 2747 deformis 288.293. dehortatur suos ne in patriam redirent 1746. dux clarus 2089. imperitus 1648. eloquens 1130. Epaminondam infeliciter imitatus 3811. gratus in Messenios 3357. 3371. Græcorum ultimus 678. honorificè sepultus 956. hostes fugientes capit 1840. distrahit 1847. hosti elapsus 1774.1776. ab hostibus Messeniis defenditur 969. imitatus in bellis Cretas 3813. incorruptus largitionibus 2452. ligna findit 2884. Lycurgi institutionem soluit 1803 magister liberalitatis 2354. meditando præstantissimus factus 24. Nabidem fama sola fugat 3849. nauticæ imperitus 3632. pecuniæ indigus 668. præfecturam recusat 2542. quos libros legerit 3819. sæpè Imperator 749. 679. sanitatis studiosus 336. seditiosos punit 3423. senex & febre laborans pugnauit 3849. Spartanis interdicit exercitia 1907. tyrannicida fortis 2127. ueneno sublatus 510. uenenum hausit 509. uentre gracili 295. uestitu parcus 2339
Philopœmenis auctoritas 966. bellica prudentia 1652 certamen cum Dæmophan

to 211. fortitudo Antigoni elogio celebrata 990. iudicium de duce 136. in Nemeis existimatio 993. ossa Megalopolim reportata 569. statuæ 980. tolerantia 2161
PHILOPONVS Monophysita 1323
PHILORONIVS martyr 3024
Philoronius presbyter intra speluncam inclusus 4164. frugalis 2222. laborat manibus 3795
PHILOSOPHIÆ naturalis duo genera 1219
Philosophi Alexandrini ad fidem conuersi 3007. barbas alebant 294. Ciceronem consolantur 194. dogmata recondita occultare consueti 136. gentilium ex uisibilibus creaturis inuisibilem creatorem agnouerunt 1310. Italia proscripti 794. 1212. macilenti 279
Philosophorum concertatio de aqua & ligno 1227. de fato 1533. de mundo 1227. de summo bono 1560. iuramentum 143. maledicentia 2926. conuiuia 2439
PHILOTAS ab Alexandro M. occisus 112. cum medico certat 1246. munificus in amicos 2360 2441
Philotas medicus 1234. eius sophisma 1179
PHILOSTRATVS cultus studiosus 297
Philostratus Hippoclidis condiscipulus 853. lapsu scalarum periit 497. uinolentus 2246
Philostratus poeta 1142. laudauit Apollonium in odium Christi 1591. eius uitæ 1588
PHILOTIMVS medicus 1233. suppuratum deprehendit 1240
PHILOTIS ancilla 815. fidelis 3337. Latinos Rom. prodit 1857
Philotis in uirum uersa 282
PHILOXENVS poeta Syracusas relinquit 2466. Dionysio adulari recusat 70. 120. 2810. 2834. 1845. in latomias detrusus 1147. 3868. liberè de poemate iudicat 1161. eius litera A 3826
Philoxenus Cytherius uates in paropsides emungebat 2941. alimenta calida uorare solitus 422. collum gruis optat 2242
Philoxenus gulosus 407. 2231. 2234. liguritor 2239. nimio cibo mortuus 502. ore calidam gargarizat 2240. parasitus 2232. 2913. Philichthys cognominatus 688. uorax 2237. scurra 2982
Philoxeni iocus de nigro pane 2961. σὺν θυμῷ σὺν θυμίᾳ 180
Philoxenus Erythræus pictor 3700
Philoxeni Macedonis astus in corradenda pecunia 1974
PHILVMENA fatidica 1342 eius præstigiæ 1327
PHINEES Pontifex auarus 2496. 2500. 2503. Dei iram sedauit 3279. donum offert Deo 3076. incestuosus 2305. ad Israelitas Transiordaninos legatus 743. Madianitas occidit 3091. superstitionem carpit 2826 tabernaculum stupro polluit 3221
Phineis pœna 3919. præda maxima 600. uxor partu periit 494
PHINEVS R. uxori nimiũ indulgens 2800. cæcus 343. eius filij seruati 328
PHLEGON Trallianus historicus 1585
PHLEGRÆI campi 2568
PHLEGYÆ Delphos spoliare conati 3217. fulminibus deleti 545
Phlegyas R. templum Apollinis incendit 3215
PHLIARIO Spoletano mẽs restituta 121
PHLIASIORVM idololatria 3121
PHLOGIS meretrix 2318
PHOCAS Bardus lapsu equi mortuus 497. duellum cum Barda Scelero committit 2112. excæcatus 346
Phocas Imper. auarus 2391. 2498
Phocas Imp. Bonifacio III. titulum Oecumenici concessit 4097. 2567. castratus 355. 364. concrematus 480. crudelis in populum 2766. imperij pestis 3925. imperio detectus 738. ingratus in Narsetem 3606 mutilatus 502. perfidiæ pœnas dedit 3921. tyrannus 1619
Phocæ Imper. crudelitas in Mauricium 2764. imago in Laterano reposita 985
Phocas Sinopensis episcopus 4103. martyr 3021. Traiano mortem prædicit 1413
PHOCENSIS iuuenis à muliere quadam adamatus 53
Phocense bellum sacrũ 4042
Phocenses Barbarorum perfidiam puniunt 1805. exules 635. 707
Phocenses Gallos sacrilegos bello persequuntur 3168. hostium equitatum inutilem reddunt 1883. Iolaum colunt 185
Phocenses multam non soluunt 1980. Philomeli consilium secuti 2035. sacrilegi 1980. seruitutem declinant 2060. Thermopylas muniunt 1818. Thessalos cędunt 1872. uiui cremati 478
Phocensium decretum 137. desperatio 78. militaris tessera 697. ἄπτερος πόλεμος 64
Phocensibus Delphici templi communione interdictum 821. oraculum de euentu belli 1509. suffragiorum jus ereptum 1036
PHOCEVS optimus urinator 387
PHOCIS à Phoco nominata 695
Phocidis urbes Sacro bello diruta 639
PHOCION abstinet muneribus 2461. aduersariis respondet 2890. amicus Antipatri R. 858. Antipatri dona renuit 2448
Phocion Antipatri postulatum iniustum reiicit 168. 172. 862. 3272. Archibiadem carpit 2883. Aristogitonem conuenit 151. modestè reprehendit 2886
Phocion Athenienses reprehendit 1699. 1700. Atheniensium consilio non paret 1929. Atheniensibus congiarium denegat 168. noluit adulari 2845. breuitati studebat 3824. captiuos liberat 2371
Phocion Catoni similis 1072. Chrestus cognominatus 677. cicutam bibit 505. clemens 2694. clemens in inimicum 2665
Phocion Ctesippi tutor 3671. Demadi dissimilis 1077
Phocion Demostheni arguetè respondet 2886. non diffidentibus sociis sed infidis ducibus succensendum dixit 1924
Phocion ducum curiositatem carpit 2889. dux clarissimus 2087. dux prudens 1640. eodem oris habitu 37. 236. 240
Phocion facilè fert supplicium 2167. filium ob luxum obiurgat 2377. genero adesse recusat 3272. 3275. honores contemsit 2537. humanus in Aristogitonẽ 2902. in populum 2879. ignominiam ultus 2713. illacrymatus 239. hospitio exceptus 968. legatus ad Antipatrum 744
Phocion Leosthenis orationem cupressis assimilauit 1923. magister moderationis 2658. mauult creditori dare quàm idolis 3347
Phocion Atheniensis meditatur 24. 1126. cum Nicocle amico certat 864. nudus 441. omnium sententiis repugnat 134. patiens consputionis 2687. conuiciorum 2172. 2892. patriæ bellum dissuadet 3292. ignoscit 3286. Philippi dona renuit 606. 1681. 2454. & Alexandri 2455. philosophus & militaris 1203. quos sit imitatus 3809. repressit Athenientes bellum mouentes 1757. sæpè prætor 749. securis rationum Demosthenis 990. suam morositatem fatetur 2817. senex suos suo exemplo excitat 3864. suspiciosus 139. turpem hominem defendit 3479. ueneno necatus 4027 uigesimùm Imperator dictus 679. uir bonus 1600. uultu terrico 292
Phocionis auctoritas 966. 973. amor in ciues 3307. cadauer sepulturæ honore prohibitum 1023
Phocionis clementia in inimicos 2672. confessio 2820. confidentia 2813. 3839. 2846 2843. consultores 148. eloquentia 1118. felices successus 3867. fides in socios 3312. 3316. frugalitas 2221. generis splendor 949. iactantia 163. ioci 2953. 2955. moderatio 2045. oratio gratuis 1110. ossa Athenas reportata 569. parsimonia 2449. pater cochlearia facit 950. 3716. paupertas 667. præceptores 3760. prudentia bellica 1654. impediendi bellũ 1766. 1923. politica 1635. tolerantia 421. 2159. uestitus neglectus 653. 2336
Phocionis uxor coram legatis Alexandri M. pinxit 3718. imperio ornata 1065. 2548. uestem mariti gestabat 439. 2338. frugalis 2419
Phocioni æmuli inuident 107 Alexander literis salutem dicit 994. mortuo statua dicata 982
Phociones ex Academia ad præturam 159
PHOCIVS tyrannicida 2127
PHOCVS quidam in conuiuio occisus 532
Phocus Phocionis F. Athenienses reprehendit 203 degener 1074. prodigus 2385
Phocus Antiopen insania liberat 1242
Phocus parasitus 2389. 2860.
Phocus in ludo occisus 437. 531. tumultus 575
PHOCYLLIDES poeta 1141
PHOEBE Apollinis & Dianæ nutrix 3666. seipsam occidit 459. 2296
PHOEBVS quidã calu? 292. gracilis 296. capillos tingit 2343. illiberalis 2492. 2493
Phœbus. Vide Apollo. [illegible] 3001. cum Pane contendit 1286
PHOENICES arithmeticã inuenerunt 1279. auari 2390 2494. 2495. alistæ, inuentores 3627. 3800. cum Barbaris fodiendo certant 3643. caupones 3681. cymbam inuenerunt 3628. Herculi coturnices sacrificant 431. insulam inueniunt 587. lo rapiunt 3808. mercaturam primi exercuere 3628 3682. auaritiam in Græciam importarunt 1399. nauibus instructi 5485. nauigationis studiosi 3639. pacti noctem & diem 1952. piscatores 3676. primi turres ædificarunt 3717. in sacris à quibus abstinent 4210. simul actis pro literis usi 1087. tibiis in luctu uti solent 1289. uenationis inuentores 3626. ueri in historia 1591. unde dicti 690
Phœnicum funebris mos 100 idololatria 3121. 3122. 3127. 3162. pactum fraudulẽtum 1981. regum insignia 704. sacerdotum ornatus 304. 3142. sepultura 572
Phœnicibus oraculum exilij 1488
Phœnicia uiperas generat 3988
Phœnicum colonia 623
PHOENIX Achillis præceptor 3758. architectus ingeniosus 3642. incestuosus 2307. pœnitens patricidij 1690. paternis execrationibus obnoxius 188
Phœnix nauem deducit in mare 3715
Phœnix Simonidis sepulcrũ dissipat 2938
PHOLOE textrix 3696
PHORBAS serpentes pellit 2135
PHORCVS portitor 3684
PHORMIO Athen. ære alieno pressus 669
Phormio rhetor ab Annibale ridetur 1560. 1655
Phormio Castores hospitio excipit 2367. Chalcidenses oppugnat 1895. hostes acie uincit 1853. naues hostium distrahit 1847. patiens laboris 421. à uulnere sanatus 364
Phormionis mater incerta 1059. sepulcrum 576. thori 2336
Phormio parasitus 2912
Phormio piscator 3675. cæcitate liberatus 347. 1369. & 1433
PHORMIS Mænalius dis dona dicauit 3158
PHORMVS comicus 1148
PHORONEVS R. legislator 1564. homines excoluit 2873. eius sepulcrum 574
PHOTINVS eunuchus 355
Photinus Lugdunensis episc. 4103
Photinus martyr 3016
PHOTIVS episcopus 4107. eius uolumẽ exustum 1029
PHRAATACES incestuosus 2307. patricida 3518
PHRAATES amat Thermusam 53. ambitiosus 2597. patrem occidit 3518. Pompeium sibi conciliat 1832. suis conspirandi occasionẽ adimit 2004. ex Thermusa natus 1059. clemens in Hyrcanum Pp. 2671
PHRAGMON statuarius 3643
PHRAOTES uenator 3673. frugalis 2221
PHRECVLPHVS historicus 1583
PHRENETICVS puerũ præcipitat 16
Phreneticl cura mirabilis 20
PHRISII. Vide Frisij.
PHROILLA. Vide Froilla.
PHRONILLA Ordonij F. à fratre excæcatus 345
PHRONIME in aquas præcipitata 512. à submersione præseruata 324
Φυκοῖ faces 1760
PHRYGES agriculturæ studiosi 3634. acu pingere primi inuenerunt 3030. equorum domitores 3660. exules 635. filios suos seruilia officia præstare uoluerunt 3781. filios uendunt 816. 1742. 4359. Gallos irrumpentes diuino auxilio cædunt 1052. iuramentis non utuntur 142. mortuos comburunt 571. oraculum accipiunt de stabili sede 1446. pastores Aiacem maledictis lacessant 210. quatuor rotarum uehicula inuenerunt 3714. sacerdotes non sepeliunt 573. seruii Byzantiorum 811. seuerii in fures 2719. uestes pingere docti 3796
Phrygum certamẽ de antiquitate 2530. mores 3731. pœna furti 3454. superstitio 3124. 3128. uictus 432
Phrygia onagros alit 3987. oues feras alit 3987
Phrygiæ ficus 3973
PHRYGIVS Nelei F. amat Picriam 52
PHRYNE Cupidinẽ Phidiæ adepta 697. 1660. & 1696. ditissima 616. formosissima 284. 291. fucum repudiabat 211. 297. & 301. gloriæ studiosa 2548. Hyperidis amica 2318. meretrix 2317. Praxitelis amica 2319
Phrynes facetia 2961. de Praxitelis statuis iudicij 3644. prudentia in iudicio fugiendo 1706. statua à Praxitele elaborata 982
PHRYNICHVS infamiam astutè effugit 1962. mille drachmis multatus 117. quòd populum moussset 3397. & 3460. populi animos emolliuit 2045. tragicus 1150. & 1166
PHRYNIS citharœdus 1279 lyricus 1146
PHRYNO proditor 3574
Phrynon cum Pittaco certat 403
PHRYNONDAS improbus 1611. uersutus 1643
PHRYXCybeles sacerdos in uinculis 804
PHRYXVS astrologus 1262. exul 246. 796
PHTHONIÆ amor in patrẽ 55
PHVA infantes Hebræos conseruat 3067. obstetrix 3663
PHYA formosissima 287 procera 275
PHYGALENSES. Lege Phigalenses.
PHYLACIDES Isthmiis ludis uicit 406
PHYLACVS Histiæus à Xerxe inter amicos adscriptus 1018. 2047
PHYLACTÆ magistratus Cumanorum 3669
Φυλακίδαι 1522
PHYLARCHVS Arabs gratus in Balduinum 3358. historicus 1588
PHYLEVS à patre Augea R. abdicatus 866
PHYLIVS amore Cygni periclitatur 2284. ferarũ domitor 2133
PHYLLIS amat Demophõtem 52. se suspendit 517
Phyllis meretrix 2510. prodiga 2484
Phyllis Domitiani nutrix 3667
PHYTO patiens mortis filij 2180
Phyton fortis in morte 2165

PI

PIAMON abbas pro fratrib. orat 1400. & 3069. angelum uidet 1385
PIASVS à filia suffocatus 515 incestuosus 2306
PIASTVS agricola 3652. in principem electus 724. & 2383. hospitalis 2360
PICARDVS hæreticus 1326
PICENS dentes amisit 348
PICENTES Rom. uiatores 3671
Picentini uxor probrosa 3527
PICTI Britannos terrẽt 1869 Christianos persequuntur 3238. crucẽ pro insigni bellico habuerunt 702. è cythisi store potum conficiebant 3720. hostium castra incendunt 1903. sub iugũ missi 809. à Scotis connubia petunt 875. cum Scotis uenando certãt 3643
Pictorum clades 550. crudelitas 2758. fœdus cum Fergusio 846. prodigia cladis 1477. & 1481. regnum in Albione esse desiit 735. ob canem rixæ cum Scotis 893. cum Scotis ob uenationem discordia 901
PICVS Mirãdula. Vide Ioan. icus.
Picus R. augur 1344. equorum domitor 395
PIGRES cupidus tyrannidis 1998. Darij gratiam cõparat 1984
Pigres historicus 1584
Pigres Homeri uersibus heroicis Pentametrũ adiiciebat 3781
PIERI ripa platanis nobilis 3974
PIERIA à Phrygio amata 52 pacem patriæ imperrat 75. 1833. 3297
PIERII montes ouibus abundantes 3984
PIERIVS Alexandrinus Origenes iunior dictus 681
PIERVS Lini F. à quo mons Pierius 1140. pater Musarum 1138
PILATVS Christum condemnat 3236. cum Herode amicus factus 845. imagines amauit 2301. iustum damnauit 3475. manus abluit 263. templum idolis polluit 3219. uxoris consiliis non paret 2028. seipsum exanimat 459
PILEATI philosophi Scytharum 1189
PILEVS de Rauenna cardinalitium galerũ Papiæ exurit 1030. eius inconstantia 3873
PILGRINVS Batauiensis episcopus 4108
PILOSVS centurio hostẽ ludificatus 1775. 1781
PILVMNVS pistor primus 3711. 3718
Pilumnus Romanus 685
L. PINARIVS Hennẽses deficientes punit 1807
Pinarij sacerdotes 4188. tardè ad sacra ueniunt 3837. tarditatis pœnã tulere 3167 unde dicti 692
PINDARVS Melanis F. crudelis 2780. fidus in patriam 3291. Ephesum conseruat 1829. 1832
Pindarus poeta ab apibus nutritus 315. Apollini carus 855. 1015. auarus 2391. 2495 contemtor physices 1229. à Corinna superatus 1164. dormiens mortuus 534. Herculem non admirantes stultos appellat 157. Hiero nem consolatur 196. in lapsonis nauigatione prolixus 1136. lyricus 114. matheseos ignarus 1264. obscurus 3821. præceptes 2302. placidè mortuus 554. poeta ethicus 1558. ruinæ subtractus 325. in somno hymnum scribere iussus 1369. 1490. per somnum Proserpinæ hymnum concinit 3766. de summo mortalium bono quærit 3896
Pindari elogium Pythicũ 991. encomium 988. excusatio 2821. monimentum 576. natalis 4041. ori apes mel adleuerunt 1398. ob Panis cantilenam gaudium 84. somnium 1424. testimonium de se 2838. uotum 174. 175
Pindaro Thebani inuidẽt 107
Pindari serui fides in Cassium 3339
PINIFIVS abb. humilis 2526
PINNETI libido dæmoniaca 2300
PINVS Ordelaphus fratrem occidit 3535
PION abbas sororis quoq; aspectum fugit 2329. 2921
PIOR monachus eremita 4054. frugalis 2223
PIPA Galieni Imp. concubina 2319
PIPINVS Ansegisi D. F. Guaduinũ patricidã ultus 2723
Pipinus Martelli F. adulter 2311. dux fortissimus 2098 reprehensiones ægrè fert 2864. amans Compendij 44. bis Longobardos repressit 2368. Chilperico abdicato rex designat? 726 crapulæ deditus 2235. defendit armis ecclesiã 3068. ex Maiore domus rex factus 715. 4043. munificus in Rom. Pp. 171. pusillus cognominatus 278. 687. Ramistanum ob lewiratem punit 3450. Ratobodum cogit ad fidem 3004.
Pipinus Gibbosus noth? 1060 monasterio inclusus 788. regium nomen affectat 1995. perfidus in patrẽ 3517. 3520
Pipinus Caroli Magni ?. suã consiliũ patri aperit 1692. Rom. cantus in Gallias attulit 1288. 4155
Pipini R. colonia 588. cõtentio de imperio 2607. donaria 2431. 2433. familia nobilis 949. gratitudo 3362
PIPVS Florẽtinus auro suffocatus 481. & 3429. proditor 3581
PIRÆVS port? Athenis 3957 & 4311
PIRITHOVS Proserpinã rapit 2280. eius cum Theseo amicitia 834. 859
PISÆI cum Eleis de ludorũ iure contendunt 900. ab expeditionibus immunes 769
Pisæorum & Eleorum mutuũ odium 935
PISANA academia 4063. arx recepta 604
PISANDER historicus 1589. ob improbitatem patris interfectus 1058. melancholicus 18. pauper 667. suã

umbram metuebat 79.1142
Thraso timidus 81
PISANELLVS pictor 3701
PISANI amantes libertatis 41. exploratoribus parcũt 1874. Luchino tributarij 815. milites ignauos puniunt 3401. Pandectarũ uolumen à Lothario obtinẽt 594. seruitute oppressi 809 uaria fortuna agitati 3901
Pisanorum dies festus 4021. & Genuensium bellũ 894. 900. cum Genuensibus odium 935. infelicitas 3929
PISAVRIVS Ripæum suppli cio afficit 3401
PISCATOR Venetus diuini tus monetur 1348.1405
Piscatoris cuiusdam uxor erga maritum fidelis 49
PISEVS nauium rostra inuenit 3628. uenabula 3626. & 3627
PISIDÆ adulteria puniunt 3404. astutè Antigono reconciliati 1988. Alcetam produnt 3312.3576
Pisidis depositi causa grauissima 3441. pœna falsi testimonij 3443
PISISTRATVS Apollinis templum fœdantes punit 3169. arma Athenienſibus adimit 1884. astu tyrannidem adeptus 2000. 2003. & 2004. Athenienses deditione capit 1870. auarus 2505. blandus in matrem 2912. & 2913. clemẽs in obtrectatorem 2685. discerptus 502. hortos omnibus patefecit 2439. indulgens in filios 2799. legibus obedit 3345. Megarenses opprimit 1857. mores mutat 3874. otiantes in foro reprehẽdit 3458. orator politicus 118. patiens uulnerum 2182. primus libros publicè legendos dedit 3827. suorum desectionem impedit 1805. & 3848. tyrannus doctus 1196. uxore abutitur 2322
Pisistrati bibliotheca 3816. clementia 2687. & 2689. in dicendo facultas 1129. lex de mutilatis in bello 3380. prudentia reconciliandi 1731. in stabiliendo regno 1668. secundæ nuptiæ 885
Pisistratidarum filij regno deiecti 737
PISO à Galba Cæs. adoptatus 865
C. Piso Coss. non dat indignis consulatum 3273. industrius & studiosus 1107. 3839
Cn. Piso Pompeiũ carpit 2826
C. Piso seipsum occidit 459
Cn. Piso seuerus in militem 2703. 2796
L. Piso accusatus diuino iudicio absoluitur 768. Achęorum patronus 3310. ebriosus 2236.2244. Frugi cognominatus 682
M. Piso laborem forensem nõ ferebat 2854
P. Piso orator interpellari nõ uult 216. seruos ad quæsita respondere uult 3844
Pisonis Aquitani pietas in fratrem 3327
Pisonis incessus mollis 2923
Pisoni caput detruncatum 519
Pisonum nomen unde 685
PISTORIENSES propter factiones seditionibus obnoxij 934
Pistorij asinus tribunal ascendit 1351
PITANÆ ciuitatis felicitas 3901
PITHEVS poeta ethicus 1141. filiam prostituit 2286 Rhetoricam docuit 1113. sapiẽtissimus habitus 1190. & 1359
Pithei cum fratre æqualitas 1070. monimentum 575
PITHOEGIA festa 4037 & 4198
PITHOMENA uirginitatẽ custodit 2260
PITHON unde 211
PITHVS templum incensum 648
PITTACVS Alyatti non respondet 3826. Chœrapus dictus 297. clemens in Alcæum 2672. & 2685. in occisorem filij 2682. Cræsi munera renuit 2454. Cræsum dehortat à bello 1756. dignitatẽ suam tuetur 2554. fundum Pittacium à Mitylenæis postulat 403.2462 hostem illaqueat 1842. iustus 3277. leges ciuibus suis sexcentis elegis dedit 1141. leges colit 4304. legislator 1202. & 1565. linguam optimam & pessimã censuit 1918. magistratum deponit 1681.2561. & 3289. magistratu cur se abdicauerit 1628. Mitylenæorũ munera non renuit 2461. mole encomium decantauit 3711. parem uxorem iubet ducere 148. & 1676. Phrynomen occidit 1834. & 2114 sapiens 1191. Sarapus dictus 297. & 688. seruus in conuiuiis 244.294
Pittaci fides in tyrannide deponenda 3348. clementia in uxorem 2670. de imperio iudicium 1921. iocus 2965. iudicium de fortuna 1914. de legibus 1918. prudentia tentata 1694. uxor rixosa 1064
PITTO cum Adalulpho certat 2113
PITYLLVS linguæ uagina usus 2240
Πιτυλίζειν quid 400
PITYOCAMPTES latro 3570
PITYOESSENORVM perfidia 3508
PITYREVS Phryx gulo 2238
PITYS in arborem deformata 456
PITYVSA serpentes fugat 3988
PIVS I. Pp. pascha celebrari instituit 4244. pœnã constituit in negligentes eucharistiam 4167. sacrilegos punit 4175
Pius II. Pp. Abbreuiatorum collegium instituit 1132. ambitiosus 2569. Anienem navigabilem cogitat facere 2402. auctoritatem tuetur 2354. in belli apparatu obiit 538. bonus Pp. 1001. à boue impetitus 322. Cardinalium testamenta libera esse uoluit 4318. Catharinam Senensem in sanctas retulit 4135. cladibus crescebat 2176. clemens in Arpinates 2695. in euersores sui fontis 2684. credidit se omnibus 2170. delectatus lectione & scriptione 3821. 3850. doctos amauit 3376. Friderici legationem audire recusat 2832. Galli Armeniaci incestum punit 3408. Gallos carpit 2888. Hispanos irridet 2959. hortatur ad arma in Turcum 4181. insidiis ereptus 320. instituit quatuor uiros luxuriæ 2229. legatum Imp. carpit 2891. Ludouicum R. reprehendit 2832. magnificus ædificando 2397. Malatestam damnat 3088. mimo oblectatus 3787. mœrore obiit 495. munificus in architectum 2375. naufragiis ereptus 324. nimium lapsu penè oppressus 325. obscuris parentibus natus 951. patiens conuitiorum 2686 pharmaco penè cõsumtus 327. profluuio periit 529. 3865. prædicit exilium Allobrogi 1488. puer decidit præcipiti loco 326. à puertis Pp. factus 3741. punit præfectũ incestuosum 3091 religiosus 4091. reliquias diuorum colit 4137. reprehendit Venetos 1699. sitiens lac bibit 419. suã mortem prædixit 1376.1415. Venetos carpit 2888
Pij II. affabilitas 2882. ambitiosa pompa 2630. clementia in Aquilanos 2676. creatio sororis nunciata diuinitus 1382. ioci 2957. deficiente ærario 2967. in Germanos 2887. magnificentia in festo Eucharistiæ 2415 peregrinationes 3883. pia mors 556. prodigalitas 2484. pronunciatio 111. sepulcrum 577. thesauri 607
Pius III. in belli apparatu obiit 538. Gallis infestus 60 pontifex electus 712. ulcere cruris obiit 522
Pius IIII. Pp. Aldi opera usus 2413. Carafas accusat 3263
P L
PLACENTIÆ nobiles conspirant cõtra Petrum Aloysium Farnesium 832
Placentinorum audacia 2149
PLACIDIA monacha 4129. ab Athanulfo capta 801
Placidia Augusta seuera in Ravennates 2718
Placidia exul 792
Placidia Ataulfum ab excidio Romæ dehortatur 2663. & 3298
PLACIDIANVS pictor ineptus 3632
Placidianus & Esernius gladiatores æquales 1070
PLACIDVS monachus 4122
PLACILLA humana erga egenos 2895. Imp. ad pietatẽ hortatur 3001. munifica in pauperes 2362
Placillæ Augustæ statua deiecta 1028. humilitas 2523
C. PLANCVS curiam incendit 3589
Planci unde dicti 688
PLANESIVM amatorẽ ne manu seruum pulset admonet 254
PLANGON meretrix 2317. Bacchidi monile remittit 2465. Bacchidis æmula 114
PLANTÆ unde dicti 688
PLANTII Laterani taciturnitas 3349
Plantij ob uxorum mortẽ gladio incumbunt 485
PLANVS scurra 181. & 2974. stipem mendicans 673
PLARNEVS Cyrrestes Ventidij exercitum prodere conatur 3375
PLATAGONION ludus 3784
PLATÆENSES Athenienſibus agrum donant 2374. 2429.2470. & 3289. boues æneos dedicant 3159. Dædalorum festum celebrant 3156. fortes honorant 4323. grati in Græcos 3605. hostem ludificati 1783. ignibus auertit Thebanos 1838 immunes à militia 769. lætitiadinẽ remi inuenerunt 3628. sacrosancti 4188. Thebanos terrent 1877
Platæensium fiducia uictoriæ 1790. fœdus cum Thespiensibus 836. mos in sponsalibus 4364. parentalia 823.3113.4019.4035. & 4206. urbs restituta 604.3938
PLATINA historicus 1585. de Pauli II. Pp. morib. 1588
PLATO Academiam elegit 2257. adolescentem obaleam reprehendit 2969. Aeschinem Dionysio cõmendat 186. Antimachum consolatur 194. de Antipodibus quid sentiat 1258. Arcadum rempub. instituit 1560. Archeanassam deperit 2318. Aristocles dictus 682.687. Aristoteli inimicus 64. Aristippo dissimilis 1077. auarus 2405. Cyrenais leges scribere noluit 215. & 3774. chymista 3707. climacterico mortuus 561. comicus 1148. in Siciliam nauigat 3878. suorum nihil scripsit 3829. uerborum delectu & ornatu usus 1110. Diogenẽ reprehendit 1698. & 2821. Dionẽ humanitatis admonet 2874. Dionysij munera respuit 2452. amicitiam relinquit 831. 849. Dionysio Aristophanis πίθηκος mittit 1562. Dionysium & Dionẽ conciliat 1202. Dionysium reprehendit 2829. diuina occultabat 1673. causam suppliciorum reddit 199. Epicharmum & Sophronẽ imitatus 3805. Socratis discipulis nouerca 114. ethica scripsit 1558. Euclidi multum tribuit 149. ex Hebræorum libris multa accepit 3806. Heliconem Dionysio commẽdat 185. hospitalis 2898 humanissimus 2915. imagines fieri uetuit 4201. iuuenis ratò risit 234. legislator 1559.

leges paucas uoluit 1674.1918. mathematicus 1254. magistratibus uinum prohibet 2218. militauit 670.1203. mortis reus absoluitur 766. moriẽs legebat 3821. natali mortuus 561. 4023.4028. placidè 554 senex 498. musicæ studiosus 1283. negligentiæ ab Athenæo insimulatus 3813. aquã è uicini puteo sumere prohibet 4244. oleis duntaxat uescens 431. olei mercaturam exercẽt 3680. ad Olympia descendit 993. pæderastes 2302. patiens seruitutis 2177. patriæ amans 42. pauper 667. Phrilolai libros carè emit 3853. Philoni similis 1072. philosophiam absolutam tradidit 1186. in tres partes distribuit 1186. philosycus 408. 688. physicus 1219. physiognomon 1222. poemata suo exussit 3811. 3829 & 3830. pœnam statuit in scortatores 3404. poetas eiiciendos censet 255. 1172. pompæ funebris ordinem constituit 4319. primus Grammaticæ uim speculatus 1078. quantus logicus 1176. quanti Sophronam poetam fecerit 1171. quomodo discipulos suos castigauerit 3755. respuit crimi nationem Xenocratis 862. 2172. 2835. saltare recusat 391. seuerus in seruum 2723 Socratem imitatus 3804. solus Antimachum audit 3860. solum Aristidem memorabilem censet 1922. Speusippo seruum castigãdum dat 2671. studiosus mathematum 1256. & 1257. studiis immortuus 536. Timæum dialogum ab se non dimittebat 156. tragicus 1151. de tribus diis gratias agebat 2812. ubi sepulturas constituat 572. & 573. è uirgine natus 413. & 948. uitæ & scribendi finem simul fecit 3860. Xenophõtis æmulus 110.2528. & 3512
Platonis bellaria 433. clementia in puerum 2665. confidentia 2812.2838.2843. dialogi in conuiuiis recitati 1218. dicendi libertas 2845 apud Dionysium auctoritas 969.971. colloquium 1561. discipuli 3759. elogium 988. eloquentia 1116 familiaritas 2882. frugalitas 2217. gaudium ex tyranni oppressione 83. imago Athenis in Academia 983. iocus in Polum 2955. iudicium de animę immortalitate 1500. de Deo 1498. de Diogene 1209. de doctrina 1916. de beatitudine 1501. de suis poematis 1160. medicum 1245. philosophicum 1209. lex in cœlibes 3464. sepulcralis 2354. natalis 4019.4028. & 4041. pediculi 526. peregrinationes 242. & 3881. pietas in Socratem 3309. pœnitentia 134. præceptores 3760 prudentia in Dionysio sibi reconciliando 1730. in Helicone commẽdando 1707. salutandi forma 170. sapientia profuit Dionysio 2042. sermo de amicitia 3824. somnus moderatus 415. sumtus in libros 2412. in uirtute constantia 3865
Platoni apes quid portenderint 1352. & 1398. Dionysius obuiam prodit 997. diuini honores habiti 976. statua dedicata à Mithridate 979
Plato monachus 4124. noluit communicare cum Tarasio 3087
PLAVTIANVS intemperãs 2207. tyrannus 1626
PLAVTINVS senex debilis 386
C. PLAVTIVS Decianus triumphat 4022
M. Plautius impatiens mortis uxoris 2195. & 2198. in rogum se coniecit 462
T. Plautij elogium 992
PLAVTVS comicus 1149. extra patriam mortuus 560 molitor 3711. festiuus 2949 memoria uacillans 36. in pistrino comœdias scripsit 3829.3867. molas egit 1202 quos imitatus sit 3846
Plauti elogium 988. paupertas 629
Plauti unde dicti 688
PLEBEIÆ à Herculis æde prohibebantur 823
Plebeij ludi 4221. 4222
PLECGILIS presbyter Christum uidet sub forma panis & uini 1387
PLEIAS dicti sunt septẽ poetæ obscuri 1161
Pleiades continentiæ studiosæ 2263
Pleiades septem poetæ 681
Q. PLEMMINIVS crudelis in Locrenses 2798. damnatus 3431. phthiriasi periit 526. sacrilegus 3219
C. PLINIVS Secundus extra patriam mortuus 560. eli macterico suo 561. in legendo studiosus 3821 multa scripsit 3825. parcus temporis 1098. & 3843. in uia uel legebat, uel scribebat 3842. iudicat ineptè de medicis 1246. de diis 3189. & 3190. studio discendi incendio periit 477.3850. & 4037
Plinij bibliotheca 3817. diligentia 3851
Plinius Iunior pro Christianis intercedit 2688.2822.3071. Quintiliani filiam dotat 2369. felix grato cõnubio 3901. hæreditatem contra Ausidium retinet 3265. historicus 1589. contumacẽ condemnat 3424. innocẽtię testimonium dedit 2842 opum contemtor 2456
C. Plinij Iunioris anulus 304. donum 625. fides in legatis soluendis 3350. iudiciũ 1912. ex studiis uoluptas 69
PLISTARCHVS in detrectatorem 2889. scurrilitatis ofor 2968. eius prudens respõsum Leonidæ datum 1915
PLISTI facultates habẽt cõmunes 616
PLISTONAX R. muneribus corruptus 2500. obiectum conuitium refutat 2890. oratori prudenter respõdet 1698
PLOTI unde dicti 688
PLOTINÆ moderatio in fortuna 2049
PLOTIN^o Crispinus Arretalgus dictus 3824
Plotinus Lycopolita baiulus 3684. epilepticus 350. philosophus Platonicus 1194. placidè mortuus 555. suum dæmonẽm ostendit 1523. ulceribus periit 526
Plotini encomium 988. de Porphyrio iudicium 1161
C. Plotinus Plancus odore unguenti proditus 302
C. Plotini fides in seruos 3258. 3336. serui patientes tormentorum 2162
PLOTIVS nomen seruile 815
Plotius Crispinus Stoicorum placita uersib. complexus 1139. loquax 2923
L. Plotius odore unguẽti proditus 2341.3918
L. Plotius primus Latinè rhetoricam docuit 1114
Plotius Tucca Vergilij hæres 202
PLVTARCHVS Chæronæus patiens conuitiorum 3867. de Herodoti improbitate 3295. historicus 1587. de Iudæorum religione 1511. legatus prudens 1641. ouis abstinet 3139. philosophus & præfectus 1194. 1203. seuerus in seruũ 2707 serò attigit literas 3771. Traiani præceptor 3758
Plutarchi error 37. peregrinatio 3883. pudor nullus 89. de Traiano discipulo confessio 2843. uitæ 1589
Plutarcho Aesculapius suillas carnes præscribit 1404
PLVTO Pinensis pius in patrem 3322
Pluto Proserpinam rapit 2279 quæ inuenerit 3799
Plutoni Occidens cessit 616. sacrum 4038
PNEVMATOMACHI hæretici 1321
POCILLATORIS cuiusdã somnium 1395
Fr. POCIVIANVS Maurus scriptor artificiosissimus 3712
PODALIRIVS & Machon inepti medendo 1243
PODIVINVS in furca 566
PODOLIA fertilissima 3995 eius feracissimũ solũ 3943. 3988
POENI pocula ex cornibus boum faciebant 3983. infantes urina hirci à spasmo liberant 271. 351. mercaturæ inuentores 3628. pastores salubribus corporibus 336. pastorales infantes curant à phlegmate 271. perfidi 3482. periuri 3557. pistores optimi 3718. proditione Tarento urbe potiti 3923. Rom. equitatum inutilem reddunt 1883. Romanis elapsi 1776
Pœnorum in Romanos odiũ 65. legatus ad Tauromenitas 744. iuramentum 142 cum Romanis fœdus 851. signum pugnæ 707. strages 547
POETÆ cæci 344. causidici 1123. heroici coronati 1069. ueras res fabulis inuoluerunt 1591
Poetarum certamina 1163
Poeticæ origo ab Hebræis 1138. utilitas 1158
POGGIVS cancellarius 748. certat cum Valla & Philelpho 1100. eius facetiæ 2948 maledicentia 2925
POLA exulum patria 636
POLABRORVM idololatria 4202
Πόλοις πάίζειν lusus 3783
POLEMARCHVS à musteliis mortuus 3922
POLEMON aquæ potor 2218. dialecticæ contemtor 1180. Sophoclis studiosus 3820. ethicus 1558. frugalitatis magister 2226. media mortuus 504. geographus 1257. historicus 1585. mores mutat 3874. philosophus 1192. sophista podagricus 301. uiuus sepultus 559. & 1115. ueritatis amans 2810
Polemonis auditores diligentes 3823. prudentia reconciliandi 1691.3771
POLEM^o R. conuersus 2466 ad fidem conuersus 3009
POLIADIS Minerua uirgines 4188
POLIANVS parricida 3518
POLIARCHVS canes efferit mortuos 2477
POLINVS Belgicas naues astutè capit 2010
POLIS cursor 399
Polis perfidiæ pœnas dedit 3921
Polis ἰνδικὰ scripsit 1310
POLISTRATIDAS legat^us prudens 1641
POLITES Priami F. 56
POLITIANI Angeli certamen cum Scala & Merula 1100
POLLA marito imperat 3324
POLLES uates 1339
POLLIANVS uxorem Eurydicem eruditi 3762
POLLIO Romulus longæuus 310. iocos facilè fert 2967. uitam mulso produxit 310.317.432
Pollionis sectatoribus Heiodes ignoscit 1019
POLLVX naufragio periit 512
Pollux 270. cùm Amyco congressus 2116. arcus inuenit 3626. in deorum numerũ relatus 976. Castori dissimilis 1076. Ioue patre felix 1057. palæstram inuenit 3799. pugil 402
Pollucis amor in fratrem 866 & 3326. natalis celebratus 4028
POLVS in dicendo delectu uerborũ usus 110. histrio 1166. senex tragœdias pegit 3863. sophista 1206
POLTIS R prudens 1639. de raptu Helenæ iudicat 3271
POLONIA æstu uexata 4045 Boleslaum luget 97. à locustis infestata 634. sale abundat 3972. terræmotu concussa 636. & 637.

à ty-

à tyrannide liberata 4230. uastata 637
POLONIÆ fames 658. regni diuisio 4236. terræmotus rarus 1469
Polonica synodus 4160
POLONVS certat prodigalitate 2389. inciuilitatem suam excusat 2963. nobilis leonem domat 2135 palatinus impatiens ignominiæ 2189
Poloni militis audax facinus 2048
Poloni adolescentes XII in Amurathã conspirãt 2080. 2128.2185. & 2265
Poloni equites inter sacra enses stringunt 3032.4167
Poloni Casimirum eligũt propter æquanimitatem 3381 ad fidem conuersi 3012. iciunant 4161. iciunia negligunt 3200. ad internecionem cæsi 551. iattones puniunt 3453. Lesci perfidiam puniunt 212. pacem faciunt cum Cruciferis 842 potores 2241. quos deos in compotationibus inuocarint 180. regem ob celeritatem creant 3387. ruina obruti 484. sacrilegos puniunt 3093. à spectro infestati 788. à D. Stanislao animati uincũt 1052. superstitiosi 3111. à Tartaris auribus mutilati 350. tributarij imperio 812. à Valacho capti 802
Polonorum crudelitas 2775. fœdus cum Hungaris 835. idololatria 180.3111. principum uirtutes 1607. de sessionis loco contentio 1005. serui 816
Polonis lubileus annus à Nicolao V. concessus 4144. mendacij retractatio ignominiosa 1031.3418
POLVS histrio 2974.2980
POLYÆNVS de stratagematis 1589
POLYAGER uxorem prostituit 2286
POLYAS Anticyrensis speculator 3671
POLYBIVS auctor Scipioni popularitatis 847.2874. historicus 1583.& 1585. imperitus cosmographiæ 1258 legislator 1565. Scipionis pædagogus 3662. statuã meruit 980. uates 1339
POLYBVS medicus 1233
POLYCARPVS D. Ioannis discipulus 4103. igni traditus 480. sub Antonino 3016.4025. Marcionem diaboli primogenitum uocat 2826.3086. eiꝰ somniũ 1426
POLYCHARMVS ad conuiuia tardus 3837. humanus in conuiuiis 2907
Polycharmi auaritia 2538. prudentia in coercendis furibus 1670
POLYCHRONIVS episcopus martyr 3021
Polychronius hæreticus 1531. pertinax 3869
POLYCLETꝰ medicus 1234
Polycletus æmulus Myronis 2529. plebis iudicium de iuis operibus irridet 3645 statuarius 3643 3703
POLYCHA nutrix Oedipi 3667
POLYCRATES historicus mendax 2857
Polycrates Thebanus Delphi cum oraculũ consulit 1432. 1462
Polycrates Messenius diues armentis 611
Polycrates Samius tyrannus 1614. Anacreontis riualis 114. anulum recuperat 605 & 1373. astu tyrannidẽ adeptus 2002. ob auaritiam perit 2510. in furcã actus 489. gratus in milites 3368 inhumanus alloquio 2922 & 2941. erga legatum 2937 magister impudicitiæ 2274 matres fortium aluit 185. 3380. monetam plumbeã hostibus soluit 1905. ab oraculo de obitu monitus 1412. primus naues Samias appellauit 2414. Anacreontem colit 1170. smaragdo signabat 301. eum abiicit 623. suos à proditione cohibet 1941
Polycratis anulus 304. astus in confirmanda tyrannide 2005. felicitas 3897. filiæ somnium 1425. libido regnandi 2600. luxus in feras 2473. prudentia in separandis rebellibus 1766. in literis occultandis 1762 uarij casus 3903
POLYCRATIDAS legatus 743
POLYCRITA gaudio mortua 492. munerum iniectione suffocata 517. Naxum patriam liberat obsidione 3296
Polycritus poeta historicus 1142
Polycritus mortuus puerum deuorat 1367
Polycritus strenuè pugnat 2108
POLYDAMAS athleta 403 Herculis æmulus 3808. cum Homero eadem nocte natus 1072. leonem occidit 2134. in Olympia statuam meruit 980. pancratiastes 404. procerus 275. robore insignis 384.394. & 395. ruina oppressus 500.
Polydamas Troiæ proditor 3495
POLYDICE impia in patrẽ 3519
POLYDORVS Alcamenis in hostibus minitantẽ 1917 hostem pari marte uincere uoluit 2541. Messenios capit 1901. rex optimus 1602
Polydoꝰ Priami occisus 3540
Polydori fides in hostem 3343 imago in Lacedæmoniorũ sigillis 983. prudens responsum 1706. de Spartiatis iudicium 1925
Polydorus legislator 1565
Polydorus quidam stupidus 1646
Polydorus Virgilius hist. 1586
POLYEVCTVS Cydanthidas fidus in uitricum 3324
Polyeuctus patriarcha Constantinopolitanus 4108. in Zonisciam 2827
Polyeuctus Sphettius obesus 278. eius iudicium de Demosthene 1128
POLYGITON scabiosus 362
POLYGNOTꝰ Thasius 3698 gratis pinxit 2288. 2444 & 2454. picturã inuenit 3629 quos imitatus sit 3806
POLYHYMNIA inuentrix Rhetoricæ 1125
POLYMNESTVS hypolydij auctor 1277
Polymnestus elegiographus 1153. heroica carmina & elegias inuenit 1138. fellator 2322
POLYMNESTOR excæcatus 344. perfidus in deposito 3552. in hospitem 3514. Polydorum occidit 3540
Polymnestor Milesius cursor 399
POLYMNIS filium Epaminondam erudiri curauit 3760
POLYNICES Eleus cursus palmam cepit 398
Polynices Argiuus æmulus fratris 2599. Argeã Adrasti I. ducit 4365. à fratre pulsus 635. hostem metuit 81. gladio stricto Thebas ingressus 257. confidens 72
Polynicis impia supplicatio 3196. pietas erga matrem 3321. sepulcrum 574 575
POLYPERCHON Alexandrum reprehendit 2825. milites confirmat 1788
POLYPHEMVS ἄθεος 3180. 3188. deos contemnit 3192. excæcatus 344. gigas 275 à lupa nutritus 428. temulentus 2244. 2245. eius iuramentum 143
POLYPHILꝰ chymista 3708
POLYPHONTES fratrẽ occidit 2761. eius libido bruta 2298
POLYPREPON tibicen 1281
POLYSPERCHON tripudiare solitus 390
POLYSTRATES humanus in Darium 2899
Polystratus & Hippoclides philosophi similes 1070
POLYTECHNVS faber lignarius 3695. filiũ imprudens deuorat 578. muscis expositus 475. superbit ob amorem in uxorẽ 2585
Polytechni æmulatio mechanica 2583. uxor muscas abigit 256
POLYXENA amauit Achillem 51. Hecubæ matri cara 56. Myrtalis Olympiada & Stratonice dicta 694 supplicium facilè fert 2168. ad tumulũ Achillis mactata 3895. uerecunda 87. uitam odio habet 66
Polyxeni Dialectici sophisma 1179
POLYXO crudelis in Helenã 2732.2759.2795.3514
POLYZELVS strenuè pugnat 2121
POMERANI sacrilegij pœnas dant 3184. uectigales Polonis 812
P. POMPEDIVS à Cepione occisus 1835
POMPEIA Cæsaris uxor adultera 2297
Pompeia Plautina maritũ cohibet ab exactionibus 2874 modestè mariti imperiũ accepta 2550
POMPEIADVM urbs pernis nobilis 3989
POMPEIANI Cæsaris equitatum feriantem opprimũt 1853
Põpeianorũ crudelitas 2796 leuitas 2207
POMPEIOPOLIS Strati monumento clara 945. terræmotu concidit 646.647
A. POMPEIVS in Capitolio obiit 557
Pompeius Columna Card. adolescens 3738. agrũ studiosè colit 3641. Annibalẽ pederastem cõcremat 3407 bellator 3792. clemens in uictos Romanos 2677. facetus 2949. ficubus comestis periit 499. gratus in Murconium 3359.3371. humanus in captiuos 2901 iratus ob titulum episcopi non communicatum 2647 niuium lapsu penè oppressus 325. patiens laboriõ 3852. saltu uincit 400. somnio monitus sacerdotiũ amplectitur 1436.1490. iocat in Clementẽ VII. 2957
Pompeius Lenæus medicus 1238. de herbis scripsit 1221
Cn. Pompeius Magnus abstinens munerum 2455. adolescens fortis 3737. Agamemnonis cognomen meruit 689. Alexandro M. similis 290. ambitiosus 2633. 3581.3582. ante ætatẽ multas res gerere affectat 3852. triumphum impetrat 1011. 2628.4343. aquam comparat 1823. aquam in theatrũ deduxit 2411. architectus diligens 3639. auarus 2514 auctoritati studet 2556. M. Bruto reconciliatur 845. cum Cæsare clementia certat 2666. Cæsarem circumuallat 1846. Cæsari elapsus 1775. à Cæsare uictus 4036 Cæsarianos non persequitur 2021. Catinenses in fide retinet 1803. Catonis honoribus obstat 1990. censor 748. Ciceronem non defendit 3473. clemens in piratas 2692. in Syllam 2665. in Tigranem 2673. in Colchidem usq; hostẽ secutus 1216. Coss. ante tempus 730. consul creatus 4248. Cratippum audit 3374. crus falcia religans suspectus est 263. cunctator 3843.. de qua re potissimũ gloriatus 2812. dignitatem ambitiosè conseruat 2642. Domitium uincit 1860. dux fortis 2092. imperitus 1649. eloquens 1107 epistolas principum cõcremauit 202. extra patriam mortuus 560. filium Tigranis in triumpho ducit 3435. Floram Geminio concessit 2326. fluuium transit 1771. forum uitabat 1733. frequentibus uictoriis felix 1054. à Gabinio lege rogata imperium consequitur 972
Cn. Pompeius Magnus gratus in Phraatem 3365 3384 in

in Theophanem 3362. Hierosolym. occupat 1899. & 4029. honores respuit 2534 & 2536. hostes inopinatè cedit 1866. hostium literas concremauit 1678.1714. 1724.3343. humanus in milites ægros 2894. in Tigranem 2900. impatiens cladis 2191. conuitiorum 2188. Imperator salutatus 679. & 2546. infortunatus 2923. ingratus in Carbonẽ 3601. inhumanus in Hypsæum 2933. 2934. iniustè socerum liberat 3480. iræ occasiones fugit 2661. leges Mamertinorum contemnit 3502. Lenæum ob ingenium manumittit 1104. à liberto concrematus 571. literis operam dedit 4066. lunam hosti opponit 1841. magister luxus 2340. Magni cognomen à Sylla accipit 677. magos consulit 1544. Mamertinis ignoscit 2660. & 2694. Marcellino beneficia exprobrat 204. militi oculos eruit 1031. & 3461. militum gladios obsignat 1808. Mithridatem aggreditur 1868. sepelit 2906. eius cadauer uidere non sustinuit 211. eius filij auaritiam punit 3411 mortem dolet 2678. munificus in milites 2436. natali mortuus 561. natali uictus 4023. nunquam agrũ conterminum emit 2459. nunquam Imperatoris titulum usurpauit 2535. omẽ ex fasciibus laureis Luculli habuit 1353.1416 1454. orationem habiturus eam scripram prius relegit 3824. Parthos iustitia uti uult 1921. patri Straboni dissimilis. 1073. perfidus in Ciceronem 3513. Perpennam interficit 3428. piratas ad mansuetudinem traducit 1681.2873. tollit 2130. piratis urbes dedit 1906. πολύγαμος 886. populo suspectus 138. Possidoniũ disputantem audit 3823. procurationi frumentariæ præpositus 3862. pusillanimis 2650. reconciliatur Crasso 839. Rhodios doctores audiuit 3767. Romam relinquit 2561. Rom. pop. carus 1078. seditionẽ cohibet 1808. sæuus in Q. Valerium 2732. senatorios honores ambitiosè neglexit 2635. seni crimen fatenti ignoscit 3382. seniũ honorat 3389. seuerus in Marcellinum 2723. sine collegis Rempubl. administrauit 753. à sperato coniugio repulsus 867. stipendia impleuisse fatetur 134. strenuè pugnat 3848. studiosus historiæ 1593. sui liberti uxorem nunquam blandè allocutus 2255. templum Hierosolymitanum ingressu prophanat 3222. 3816. theatrum construxit 2405. à Tigrane dona capit 625. & 2461. tolerans mortis 2166. tribunos populo restituit 1723. & 4249. triumphat 2544. 4036. & 4922. tyrannidem non affectauit 3289. uenationi deditus 3635.3677. uiam aridam superat 1773. uincit loci opportunitate 1843. uoluptatibus non irretitus 3863. urbium conditor 2399. uxorem repudiat 3528. uxorem solatur 195
Pompeij Magni anulus 304. augurium ex apibus 1475. clementia 2684. cohortes mente alienati 17. comitas 2884. confidentia 2811. 2813. & 2814. constantia 3866. & 3868. cõtentio cum Domitio 2622. disciplina militaris 1800. domus inculta 2421. encomium 989. & 992. exercitus numerosus 609. fides in collegam 3311. fides in patriam 3288. fides in uxorem 3330. frugalitas 2218.2223. & 2227. fugã 2067. gemitus 234. gesticulatio 2923. lex de ambitu 2527. milites thesaurum inueniunt 592. natalis 4036. obedientia erga Syllam 3300. omen pugnæ Pharsalicæ 1474. pietas in patrem 3322. præda 601. sæueritas 2716 somnium de pugna Pharsalica 1479. spectacula 2447 & 2448. statuæ à Cæs. rursus eriguntur 1019. stulta imitatio 3810. stultũ consilium 2021. tessera 697. timor nimius 2066. tolerantia 2164. tres cohortes obtruncatæ 548. triumphus 4346. & 4345. trophæa 964. uarij casus 3910. ueneres in colloquendo 2913. uictoria incruenta 1046. uelox 3846. uxor impudica repudiata 1063
Cn Pompeio arcana detecta 26. ἀσυγγραφικὸν à Varrone scriptum 3772. Hispania in quinquennium assignata 4013. populus impreca tur 190. prodigium cladis 1477. reconualescente festi dies celebrati 998. Syllæ sæpius assurgebat 994
Pompeius Strabo Magni pater Menogeni similis 289. à populo cõculcatus 1062
Pompeiorum sepulcra 576
Pompeius Paulinus ob auaritiam punitus 3408
Q. Pompeius censor 748. Q. Fab. Maximo paternis bonis interdixit 3412. eius inepta actio in dicendo 1112
Pompeius Rheginus à fratre exhæredatus 630.& 3537. eius caritas in fratrem 3329
Pompeius Strabo fulmine ictus 476. de Picentibus triumphat 1011
Sex. Pompeius I.C. 1570
Sex. Pompeius fidem frangere renuit 3272. pirata 3570. podagra liberatus 361 triumphat 4039
Sex. Põpeij fides bellica 3340 in Antonium 3311
POMPERANVS Gallus dolore animi mortuus 493 impatiens captiuitatis 2192
M. POMPILIVS Andronicus inops 671. grammaticus 1091. desidiosus 3854. Theophrasti seruus 814
M. Pompilius censor equitis impudentiam punit 3421
C. Pompilij constantia 2835. 2842
POMPILVS in piscem uersus 455
POMPISCVS exploratores capit 1837. militibus contraria præcipit 1858. mittit exploratores 1836. hostes circumuenit 1858. urbem capit 1896. castramentatur 1821
POMPONIVS patriam amicitiæ R. præfert 3290. C. Graccho commoritur 859.861.863. & 3315
T. Pomponius Atticus 682. Ciceronis amicus 859. Ciceronem pecunia iuuit 2367. facilimus 91. fortiter fert captiuitatem 2177 pro Fulvia spondet 2374. inedia mortuus 504. iustus 3277. libellos post conuiuium legebat 4328. mansuetus 2693. pius in sororem 2897. studiosissimus 3780. sine pompa elatus 2418
T. Pomponij Attici parsimonia 2376. pietas in matrẽ 3325
T. Pomponius eques ueritatis amans 2845
Pomponius Consularis poeta nunquam ructauit 419
Pomponius poeta Mithridatis amicitiã aspernatur 846
Pomponius I. C. 1573. discendi cupidus 39
Pomponius Lætus agriculturam exercet 3632. alienæ gloriæ non inuidet 2527. diues donis 599. à Græcis abstinuit 1103. historicus 1588. illegitimo thoro natus 1061. ingenij liberi 2844. noctu scribebat 3851. nomen suum mutauit 3176. nulli maledixit 2891. Romam nunquam egressus 3885. Romanam iuuentutem cum gemitu reprehendere solitus 203. studiosus Latinæ linguæ 1101. uetustatis cultor 39
Pomponij Lætij iocus de mutatione sui nominis 2965
Cn. Pomponius libertinus saltator 390. constans in sacris 3861
M. Pomponius Marcellus grãmaticus 1092. pugil olim 397. 1196. solœcismum in iudicio reprehendit 1100. eius cum Atteio capitone certamen 1101
M. Pomponij fides in L. Manlium 3344. in patriam 3288
L. Pomponius tragicus 1151. populi iudicium sequebatur 1161
Pomponij unde dicti 692
PONTI locus Bos appellatꝰ ab ius aduentu 945
PONTIA Rom. perfida in cõiugij pactis 3526. uitat adulterium 2259
PONTIANVS martyr 3026
PONTICÆ auellanæ 3979
Pontici cuiusdam iactantia 2851. turpis libido 2298
Pontici saltant 44
Ponticorum uestitus 436
PONTICVS poeta 1143
Ponticus Vitruuius hist. 1586
PONTIFICIS Rom. electio 711. Cardinalibus permissa 780. electi domus spoliatur 978
Pontifici auxilium denegatur 168. diadema concessum 703. osculantur pedes 253
Pontifices 4189. nomina mutãt 694. Capitoliũ inuisere non possunt 823. sacris præfecti 1383. plumbo signant 783. dona mittunt principibus 1016
Pontificũ Rom. Annales Max. 1592. cœna 4034. decretum de diebus atris 1511. 4020. historiæ scriptores 1588. prudentia in imperio stabiliendo 1741. funera 3077
PONTILIANVS adulator 2914. inepius poeta 1157. inhumanus alloquio 2922
PONTINERIVS Heluetius à Germanis laceratus 470
C. PONTINIVS Nepos triumphat 4037
PONTIVS abbas dæmonẽ expellit 368. lanceam Christi pugnaturis præfert 4149
Pontius Ausidianus filiam ob stuprum necauit 2715. 3496
Pontius diaconus exul 971
C. Põtius securi percussus 519
C. Pontius hostem explorat 2057. eius preces 189
Pontius martyr 3026
Pontius ligurritor 2239
Pontius Paulinus poeta 1144
Pontius Pilatus. Lege Pilatus.
Pontius Rom. ęcus causas egit 3865
Pontius Saturninus legatos uiolat 3608
PONTVS apes albas alit 3988
Pontus fluu. lapides carbonũ similes defert 3973
POPIELI I. Polonorũ principis execratio 187. à muribus arrosus 2063
POPILIA à filio in funere laudata 968
C. Popilius I. C. indoctus 1576 ingratus in Ciceronẽ 3601
M. Popilius Andronicus opusculum carẽ uendit 2462
M. Popilius Consul Lænæ agnomen meruit 688. auctoritate sua seditionem sedat 973.1130. & 3845. exul 793. de Gallis triumphat 4022. iudicium suspendit 1932. legatus ad Antiochũ 745. & 3863. Oppium delusit 3313.3356
Popilius trib. plebis percussor Ciceronis 3606
P. Val. POPLICOLÆ nomẽ adeptus 684. abstinens 2453. beatissimus 3898. contra pestem sacrificat 3131 dux prudens 1040. falsib. detexit secures 2885. gratus in Vindiciũ 3355. Puluilli honotib. obstat 107.1990 2626. impatiẽs ei ereptis honoris 2189. Lucretium senem honorat 3311.3389.

magi-

magistratum modestè suscipit 2550. orphanis & uiduis tributa remisit 2457. popularis 2878.2896. publicè elatus 957. senatorium numerũ auxit 4307. suspicionem amolitur 2892. triumphat 4022 & 4029. uotum soluit 3136
P. Val. Poplicolæ domus priuilegio ornata 978. fides in hostem 3343. lex in obedientes 3424. de magistratu 3255. in tyrannidis affectatores 3412. oratio funebris 961. paupertas 670. prudentia in cuitanda suspicione 1704. & Solonis similitudo 1072
Poplicolę domus data Romę 1015
Poplicolã Rom. matronæ lugent 96
POPPEA Neronis amans iumentorum 44. asinarum lacte corpꝰ macerabat 302. Octauiã calumniatur 2856. 2858. deliciosa 2344. equos auro calceabat 2474 rara in publico 262.1732
POPPO Stefuncensis episcopus 4109. Danos conuertit 1329. & 3002. ferro candente & ueste cerata 1359. 1360. certat cum ethnicis 1540
POPVLIA de prægnantibus 2979
POPVLIEVGIA sacra 3136
POPVLONIÆ Iouis simulacrum 613
POROSELENE insula mustelas alit 3987
PORPHYRIO fulmine ictꝰ 476. gigas 275
PORPHYRIVS Tyrius philosophus 1194. apostata 3175. contra prophetã Danielem scribit 3201. demonem eiicit 1524. impatiens iniuriæ 2189. magicas artes euerrit 1702. mendicus 18. nomen mutat 693. Plotini encomiis celebratꝰ 988. Romæ Plotinum audiebat 1187. poeta & philosophus 1141
Porphyrij peregrinatio 3883. de Christo iudicium 1499
Porphyrio oraculum redditu 1496
PORPVS citharœdus imperitus 1284
POKREX dormiens interfectus 534. de regno cũ fratre contendit 2618. 3534
PORSENA R. Cloelium honorat 3379. statuam meruit 982. munificus erga Rom. 171.2368. Romanis prædam donat 624.2429. eius bona 600.4318. monumentum 2472
PORTIA Bruti animo linge 224. seipsam uulnerat 158. 462.2161. in Brutum fides 48.3349.3595. filiæ Catoni patri similes 1070. eius fletus 240
PORTA Fenestra Romę 149
Porta Petræ pertusæ 2406
PORTENTI somnium 1428
PORTIANVS monachus 4119
M. PORTIVS Cato. Vide Cato.
Portius Latro cepta perfecit 3860. diligens in scribendo 3839. ex interuallo aerius dicebat 3845. memoria ualida 33. orator omni in re nimius 1114. se occidit 458. eius discipuli auditores dicti 3822.3823
M. Portio Latroni memoria felix 1110
Portius Licinius epigrammatographus 1145. primus Romæ poetica docuit 3757
Portius martyr 3029
Portij unde 685
PORTVMNALIA sacra 4034
PORTVNI ædes periuros notat 3181
PORVS R. de Alexandro gd statuerit 1686. ab elephanto amatus 857. pulcerrimus 284. impatiens cladis 2190. procerus 275. uictus noluit amplius rex dici 697. & 2818. uiribus corporis fortissimus 384.
Pori elephas cicur 3659. de Alexandro responsum 181. signum militare 702
POSIDIPPVS tragicus 1151
POSIDONIVS cęlator 3702
Posidonius historicus 1583. 1585. philosophus 1193. παλμικὰ scripsit 1310. à sententia sua discedit 1209. strenuè pugnat 2108
Posidonij Corinthij de uenatione libri 3631
Posidonij episc. moderatio cõtra Donatistas 2683
Posidonij philosophi apud Pompeium M. auctoritas 999
POSIS plastes 3705
POSSIDIVS episcopus 4105
POSTHVMIA Vestalis absoluitur 3261. incestus accusata absoluitur 765. de incestu suspecta 138. mundo cultu 2343
A. POSTHVMIVS Albinus de Lusitanis triũphat 1010. pecunia corruptus 2500. 3497. uictus de uictore triũphæum erigit 329. & 987. tolerans 2161
Posthumius augur 1345
Posthumius Coss. Pœnos ꝓfligat 1859. pontifici paret 3142. signum in hostem mittit 1794
A. Posthumius Rom. ambitiosus in Græca lingua 1102. 2583
A. Posthumius Tubero corona ex myrto ornatus triumphat 1002. filiũ securi percutit 2705. 3425. militem fortem honorat 3380. suos confirmat 1791. Volscos superauit 4031. de Volscis triumphat 1009
L. Posthumius Pirgensis ob auaritiam damnatus 3410. & 3411. 3654. depeculator 3563
L. Posthumius Trib. ab exercitu lapidatus 483.2784.3431. 3440
L. Posthumius cum exercitu ruina oppressus 484. in prælio cæsus 539
L. Posthumius Megellus triũphat 4028
M. Posthumius Pirgensis publicanus 3656
M. Posthumius Regillẽsis perfidus in præda 931.3549
P. Posthumius Tudertus ouãs urbem intrat 1014
Sp. Posthumius sehosti dedit 808. eius consilium bonũ 2818. cladem Romani mœrent 101
Posthumus Cæsar sola eloquentia notus 1204
Posthumus declamator 1116
Posthumus fellator 2322
Posthumus imperitus causidicus 1124
Posthumus ineptus poeta 1138
Posthumus μακρολόγος 1132
Posthumꝰ ore graueolẽti 419
Posthumus Græcè discit 3771
Posthumus præses Galliarum. Salonini præceptor 3758
Posthumus sordidus 2487
Posthumi ambitio è liberalitate 2584. auaritia 2493. iactantia 2644
Posthumi unde dicti 686
POTAMIÆNA martyr 3019 eius clementia 2080
POTAMON orator 1114. in honore apud Tiberium 1132
POTENTIANꝰ martyr 3016
POTHINVS eunuchus maledicus 2932
Pothinus præstigiator 2973
POTITIA gens extincta 061
Potitij sacerdotes 4188. sacra Herculis profanãt 3223
POTNIENSIVM pestis 541. sacra 4210
POTOR lippus 342
Potores sumunt farinam pumicis 2236
POTYPHONTE in auẽ 454

PR

PRÆCIA formosa 286. meretrix 2318
PRÆCIDANEÆ hostiæ 4210
PRÆDESTINATORVM hæresis 1322
PRÆDICATORVM ordo 4115.4117
PRÆDISLAVS D. Boemiæ templa spoliat 3217
PRÆDINES à famis metu liberatur 19
PRÆFECTVS templi Basilium Macedonem in somnis dixit 1782
Præfectus regius à Burdegalensibus honorifice sepultus 960
Præfecti maris insigne 705
PRÆTICÆ mulieres 100. 3671
PRÆMISLVS. Vide Premislaus.
PRÆMONSTRATENSIS ecclesiæ frater de Trinitate 1500
Præmonstratẽsium ordo 4117
PRÆNESTE signum à T. Quintio in triumpho ductum 4346
Prænestina rosa 3976
Prænestini amor in patriam 43
Prænestinis muri cladi fuerũt 3924
PRÆPOSITI cuiusdã iudicium temeratiũ de Bernardo 2024
PRÆSTANTII pater in equum uersus 282
PRÆSTIGIATOR sub M. Antonino 1496
Præstigiatorũ spectacula 1527
PRÆTEXTATÆ angelus in somnis apparet 1401. 1490
PRÆTEXTATVS episc. in exilium actus 2846
PRÆTORIANI pro cæde Galbæ præmium postulant 2501. 2509
Prætorianorum auaritia 2501. in Augustum suspicio 26
PRÆTORII uiri pater uue morbo correptus 381
PRAGA unde dicta 1362. à Primislao III. cõdita 3990
Pragæ incendium 645. inundatio 648. Iudæus ob incestum punitus 3091
Pragensis academia 4063. à Germanis deserta 4068. ciuis exustus 481. liberalis in Carolum IV. 2370. 2443
Pragensi episc. Boemiæ R. coronatio commissa 781
Pragenses Caroli arcem obsident 1820. duas ciuitates in unam contrahunt 1722. 4237. impudicitiam corrigunt 2273
Pragensium crudelitas in Iudæos 2772
PRAGMATICI 1369
PRAMNIVM uinum 3976 & 3977
PRASINA factio 62.934
PRASII tigrides alunt 3986
PRASVTACVS à Rom. deficit 3588
PRATINAS tragicus 1150. 1152. primus Satyras docuit 1138. eius spectatores ruina oppressi 500
PRAXAGORAS medicus 1233. somnum quomodo propelleret 3851. somni uoluptatem uigiliarum dolore pressit 71
PRAXEAS hæreticus 1319. martyr 2184
PRAXIDAMAS luctator 401. statuam in Olympiis meruit 980
PRAXILLA poetria 1154
PRAXINOÆ loquacitas 2922. maritus procerus 275
PRAXITELES cęlator 3702 marmorarius 3706. primus fecit speculum argenteum 3723
Praxitelis auctoritas 969 statua à Cratete reprehẽsa 1699
PRAXIS pecunię contemtor 2456
PRAYLVS patitur se innocẽtem supplicio affici 2184
PRESBYTER Ioannes uel Pretejannes hostium equitatum inutilem reddit 1884 πολύφαμος 885
Presbyteri Ioannis castra 1822 statuæ igniuomæ 1818
Presbyter Montis Calui uespertinam celebrat 2243
Presbyteri indocti concio de angelis 1382
Presbyter quidam aluum exonerans obiit 529.533
PREMISLAVS aurifaber 3693
Premislaus uel Premislus rex Boemiæ coronatus 716. rex factus 722.954.& 1440 rex bonus 1607. legislator 1567. metallifodinas reperit

vit 591. ex rustico princeps 719.1686.3654. Vencesłai V. mortem prædixit 1414
Premislai astus in opprimẽda Valasca 1963. inconstantia 3873. ligneæ soleæ regibus prælatæ 1018
Premislaus II. Othocarus cognominatus 690. impius in patrem 3520. persecutor ecclesiæ 3207
Premislaus Poloniæ rex munificus in ecclesiam 2432. uxorem occidit 3528
PRESTER fulminatus 476
PREXASPES Cambysi R. à secretis 748. fratrem occidit 3559. patiens mortis filij 2179. se præcipitauit 141. 497. ueritatis amans 2810
Prexaspis prudentia 1692. filius Cambysis pocillator 3664. sagitta interfectus 484
PRIALVPAS D. ab uxore occisus 3525
PRIAMVS Achilli supplex 183. adulter 2311. ad aram occisus 557. filium Politen amat 56. fœcundus 409. ab hostibus redemtus 776
Priami diuitiæ è metallis 606. infelicitas 3929 uarij casus 3903
Priamo nomen mutatum 693
PRIAPVS 295. deformis 280. eius certamen ambitiosum 2578
PRIBISLAVS D. Magnopolensis D. Mariæ imaginem colit 4148. monasterium Dobram fundauit 4090
Pribislaus R. cum equo præcipitatus 498
PRIENENSES omen uictoriæ habent 1453
Prienensium iusiurãdum 142 strages 547
PRIGNISSAE prædones latrocinij intermissi pœnitet 155.3571
PRIMACVS amasium cogit se interficere 470.861. perfidus in Chios dominos 3529. seruus 814
PRIMATIS filia resuscitata 563
PRIMISLAVS. Vide Premislaus.
PRIMVS Martini Turonensis propinquus se moriturum prædixit 553
PRINCIPIVS fortiter dimicat 2138
PRISCA uirgo sanctos in carcere secum uidet 1390
PRISCIANVS grammaticus 1093
PRISCILLIANISTAE hæretici carnes uitabant 2247
Priscillianus hæreticus 1321. ferarum domitor 2134
M. PRISCVS repetundarum damnatus 3455
Priscus D. Caianum conciliat 1830
Priscus Iabolenus I.C. 1572
Priscus patronus Martialis 1170
Priscus martyr à bestiis deuoratus 471
Priscus Panites historicus 1589
Priscus mechanicus 1296.3724
Priscus sophista morosus 2925
Prisci mutabilitas 3871
PRITAMIDAS legislator 1565
PRIVERNATIS principis fiducia 2844
Priuernatibus urbs Rom. data 1006
PROABRESIVS firmi stomachi 422. cum Hephestione duo & unus 3853. extẽpore dicit, & orationem eodem ordine denuò recitat 1127. honoratus à Rom. 1132 impatiens mortis liberorũ 2195. Iuliano indignatus 2667. procerus 276. threpede uno cæteris altior 115 sophista pulcerrimus 1196
Proæresij iudicium de discipulo 1128. peregrinatio 3883 sophistæ & Ephestionis amor 853
Proæresio Armeno Romani statuam æream ponũt 979
PROBA Falconia poetria 1155
PROBVS episcopus Reatynus moriturus uidet martyres 554.1389
Probus Imp. Aradionẽ sepulcro honestat 2678. occisus 767.4037.4038. bello Sarmatico auctoritatem consecutus 962. bonus princeps 1603. diuinitus alitur 327 dux fortis 2098. de Germanis triumphat 1011. imperij æmulos opprimit 897. iustè spolia diuidit 3346. magnificus ædificando 2397 nũquam militem otiosum passus 3841. ab Orientali exercitu Imperator delectus 717. patre natus hortulano 954. præda abstinet 2458 puer fortis 2080. Romanis uinum dat 171. 2440. Aradionem sepelit 2410
Probi Imp. equꝰ 612.1363.1439 confidentia 2814.2843. gratitudo 3365. imperium pacificum 852. natalis 4034. pugna cum Aradione 2118. spectacula 2448
PROCESSVS martyr 3024
PROCI Penelopes φιλογάμια 254. cursu certant 400
PROCILLVS parasitus 2233 cœnas captat 89
PROCLES Eurysthenis fratri dissimilis 937.1076 Laconiam diuidit 616 nepotibus auctor cædis maternæ 2728. oraculo Apollinis de fuga monitus 1492 tyrannus 191
PROCLIDES parasitus 2913 lectum fœdat 420
PROCLVS episcopus 1316. D. Ioan. Chrysostomi lector 3670. modestissimus 91
Proclus Naucratites cum filio iuuenatur 2896. in filiũ indulgens 3760
Proclus philosophus 1195. mathematicus 1255. mechanicus 1296. speculis naues incendit 1888
Proclus nasutus 293
PROCONNESIA ancilla 845 geminos patri similes parit 289. superfœtat 269.410.413
D. PROCOPIVS doctor 4093. famis impatiens 423 martyr 3023
Procopius historicus 1584. 1585.1586
Procopius Imp. tristis 2931. 2988. cupidus imperij 2606 in Imp. electus 719. humum intuebatur 2923. imperio deiectus 898. arborũ truncis discerptus 484
Procopius medicus 1238
PROCRIS Cephali uxor exulat 87. telo confossa 484
PROCOTTA quid 298
PROCVLA Codri uxor pauper 667
PROCVLEIA auara 2490. marito libellũ repudij mittit 882
PROCVLEIVS fratres iuuit suo ꝓtrimonio 2370. gypso sibi mortẽ cõscciuit 505
PROCVLIANI 1577
PROCVLINA adultera 2315
PROCVLVS I.C. 1572
Proculus imperiũ arripit 2603
Proculus legatus ad Numam 744
Proculus sacra uolumina igni tradit 3213
Proculus nares & os manu occludit 232. omen imperij ex Iuli arripuit 1439. à scurra saluratus Imp. 722. 4883. uirginum stuprator 2312 unde dictus 686
PROCVSTES latro 3570
PRODICVS medicus 1233 sophista 1113.1206. scripsit Minyada 1142
PRODIGVS quidã à laqueo seruatus 325
Prodigi frater patri indignatus 119
PROETIDES insanæ 15.19 ab insania liberatæ 20. Iunonem contemnunt 3191
PROETVS Bellerophonti infidiatus 1971. clypeum inuenit 3627.3800. cum fratre de regno pugnat 2600. perfidus in Bellerophontem 3486
PROGNE in auem 454. crudelis in maritum 2773.2791 Itym filium occidit 3521. mœrore contabuit 494
PROLETARII qui 4240
PROLIVS prefecturam recusat 1065
PROLYTAE qui 2576
PROMACHVS pancratiasta 397. in certamine bibendi uincit 2135
PROMERVS crudelis in Euripidẽ 2767. Euripidi infestus 64.923
PROMETHEA ludi 400. 4221
PROMETHEVS anulo primus usus 303. astrologus 1262. Cebirea initia docuit 4187. coronã gestauit 1003 1004. dolosus 1643. ignẽ in cauа ferula seruare docuit 3800. ignem de cœlo furatus 23. ignis inuentor 1218 iuuentor diuinationũ 1306 literatã sapientiam inuenit 3827. logicus antiquissimus 1174. medicinę iuuẽtor 1230 optimus sapientiæ doctor 1186. perfidus in distributione carniũ 3549. plastes 3704 primus bouẽ occidit 4187 uulnere ab hoste curatꝰ 339
Promethei dolus in sacrificiis 1950. prouidentia 1929 sapientia 1190
PROMNESI filius uirgine corrupit 2312
PROMOTVS Barbaros submersit 1862
PROMPALVS Antiochi filiũ se fingit 1953
PRONOMVS tibicen 1277. 1281. eius barba 294
PRONOPIS Homeri præceptor 3759
PRONOPIDES σφωνοκόμος scripsit 1139
Sex. Aur. PROPERTIVS Callimachum & Philetem imitatus 3806. amoris causa peregrinatus 3884. elegiographus 1153. extra patriã mortuus 560
PROPHETA in patriæ sepulcro non sepultus 1024
Prophetæ centum mortem fugunt 2053. solitudinis amantes 246
Prophetarum numerus 1341 scripta interrupta 3826. uestitus 437
PROPITIATIONIS festum 4036
PROSERPINA grana mali punici sumit apud inferos 2240. eius simulacrũ 4201
PROSPELATAE ancillę 815
PROSPER Aquitanicus episcopus 1316. historicus 1583. 1584.1585. Leoni I. ab epistolis 3712
Prosper Colũna auaritiã excusat 2962. à Ferdinando R. deficit 3581. cum Cardonio contendit 2545
Prosper Hispanus poeta theologus 1140
PROSTATAE inquilinorũ patroni 4311
PROTAGORAS Abderites ἄθεος 3189. bainlus 3659. 3684. 3685. ethica scripsit 1559. exul Rhetoricam professus 4892. legislator 1565. magus 1311. primus sophista 1113.1175.1206. sponte exulat 796. Xerxem hospitio excipit 2367
Protagoræ & Euathli contentio 1127. fides in discipulos 3348. de Homero inepto iudicium 1162. indoles 3734. libri ab Athenieńsibus exusti 1029
PROTARCHVS mercator Aegyptius 3682
PROTAS Rhetor copiosè per aluum deiecit 420
PROTEAS Mac. bibax 2235
PROTELEIA 3129.4366
PROTERIVS martyr 3028
PROTERVIA sacra 4205
PROTESILAVS in bello Troiano cæsus 539. Laodamiæ charus 47. latrunculis ludit 3783. primus ad Troiam cecidit 2069. eius sepulcrum 575
PROTESTANTIVM duces discordes 16.49. fœdus 836
PROTEVS saltator eximius 390.1167. dolosus 1643 imitando felix 3807. magus 1330. mutabilis 1524 physicus 1219. Alexandrũ corripit ob raptum Helenæ 3272
Protei Euaurus 2391.2497 prudentia 1732
PROTHADIVS seditiosus trucidatur 3423
PROTOGENES Caunius pictor nobilis 3698. in casula habitauit 651 pictor studio artis solo lupino alebatur 3850
Protogenis cum Apelle certamen 3642. de Apelle iudicium 3644. in pingendo studium 70.3862

PROTOGENIA pro patria mortua 3593
PROTOPHANES pancratiasta 397. thorace solido 295
PROTOPLASTVS diuinã æmulatur sapientiam 114
PROTVS eunuchus 355 mercator Massiliæ cõditor 3682
PROVINCIALIS iocus in Augustum 2966
Prouincialium lætitia Maximinis interemtis 83
PROVINCIANVS Syluanus Florentinos elicit 1862
PROXENI 4252
Aur.PRVDENTIVS Clemẽs poeta 1144
PRVSAENSES de uitibus suspensi 517
PRVSIAS R. consilium capit de filio interficiendo 3479. dentium esse continuo 294. impius in filiũ 3523
Prusiæ & Eumenis inimicitię 64. suspicio de filio 138
PRVSSIA intestino bello laborans 914. multos ueneficos habet 1524. nouo uermium genere infestata 475
Pruteni pontifici suo ædem erexerunt 3148. superstitiosi 311
PRYLIS uates 1140.1339
PRYTANEVM 4067. Thesauorum 244

P S

PSALTRIA abortum accersit 414
PSAMATHE filium exposuit 271
PSAMMENITVS R. obstupuit 224. suos non defleri sed amicum 240. tauri sanguine periit 515
PSAMMETICHVS R. pueros græcè instituit 4067 puerorum linguam explorat 3801. exportationes mercium instituit 1722. 2874.2985.2909. exul 794. aciem turbat 1006. meretricem uxorem ducit 868. 873. oraculum Latonæ cõsulit 1462. perfidus 3610. rerum situs inuestigandi studiosus 1216. antiquitatem gentium cognoscere studet 1696
Psammeticho regnum oraculo prædictum 1435
PSAPHON in deorum numerum relatus 2023. diuinos honores consecutus 1988
PSAVMIS olympionica 406 iuuenis canus 291
PSELLVS medicus 1233
PSEPHINA turris 3957
PSEVDOALEXANDER ad remum damnatus 810
PSEVDOBALDVINVS quidam suspensus 517
PSEVDOPHILIPPVS capius 799
PSEVDOPROPHETA Bethelensis Iadoni inuidet 2578. suæ sepulturæ prospicit 1677.1991.2632
Pseudoprophetæ in excidio Hierosolymitano 1317 mendaces 2860
PSYCHAGOGI à Spartiatis ex Italia accersiti 1524
PSYCHES libido dæmoniaca 2299
PSYLLI aquæ penuria laborant 430. arenis suffocati 514. omnes masculi 415 serpentes domant 1529. serpentum ictus leuant 414. 1230. stulti 1644
Psyllorum iudicium de filiis 158.3746

P T

PTOLEMAEVS R. aleæ deditus 1982. ambitiosus 2568. Aristomeni poculum uirulentum mittit 2917 auctor incestus 2275. bonus rex 1602. callido consilio Theodori paret 2011 captiuos dimittit 2371. Catonis consiliis non paret 2029. Cleomenem suscipit 2367. conuicium ulciscitur 2712. cunctator 3838 deos helichryso coronauit 4203. Erasistratum c. talentis donauit 1247. Ceraunos Fulmen dictus 681 gratus in Cleombrotum 3368. gratus in Demetrium 174. 3259. hospitalis erga Lucullum 2372. incestuosus 874. 2309. ingratus in Pompeium 3610. liberalis 2356. liberalis in Ratum 2426.2443. Rex appellatus 679. Sophoclis & Euripidis autographa quanti fecerit 1172. Sphærum irrisit 2952.1227. magnificus in festo Adonidis 2415. perfidus in generum 2539. tesseris ludens sontes condemnabat 2980. 3858. simulat exercitum 1870. uxoris reprehensionem fert 1820. Zoilũ reprehendit 3456
Ptolemæi confessio constans 3033. crudelitas 2735. diuitiæ 615. fumus in fossam Nili 2401. uotum 174
Ptolemæum Rhodij ut deum colant oraculo iussi 976
Ptolemæus II. R. Aegypti ob morbum studet 4891. eius ceruus intelligens Græcè 612
Ptolemæus Abubi F. crudelis in Hyrcanũ 2757. Hyrcanũ terret 1877. perfidus in hospites 3513. socerum interficit 3539
Ptolemæi Abubi F. libido regnandi 2598. eius seruus patiens tormentorum 2162
Ptolemæus Aegypti R. Auletes cognominatus 684. generum occidit 2539. impius in filiam 3522. pedibus ægrè incedens 412. regno pellitur 894. in regnum restitutus 731. saltando certat 400. prodigus 2385
Ptolemæus Cacergetes R. doctorum hostis 3605
Ptolemæus Ceraunus R. Arsinoem sororem ducit 874 Dardanorum auxilia repudiat 2020. dominandi cupidus 2601. ingratus in Seleucum 3597. perfidus in nepotes 3538
Ptolemæus Chrysermi F. loquax 2014
Ptolemæus Cypri R. auarus 1489.2516
Ptolemæus R. Cyrenarũ Pop. Rom. hæredem fecit 625
Ptolemæus Euergetes dictus 605.679.684. obesus 278 terrarum situs inuestigandi studiosus 1216. eius prœda 601
Ptolemæi eunuchi fides in Mithridatem 3303
Ptolemæus Lamyrus 684
Ptolemæus Lathurus Alexandri R. perfidiam punit 3431 crudelis 2757
Cl. Ptolemæus Alexandrinus astrologus. 1255.1257.1268 medicus 1234. Othoni prædixit 1270. physicen contemsit 1229
Ptolemæi, Firmici & Albumazaris circa triplicitatem ignis concertatio 1273. peregrinationes 3882
Ptolemæus Lagi F. Philadelphus Alexandro M. exosus 105. de Aethiopiæ situ seruatus 1216. amat filium 56. amat puerum Galetem 53
Ptolemæus Philadelphus Biblia diligenter asseruauit 3073. clemens in conuicianteni 2685
Ptolemæus Lagi F. R. clemens in hostem Demetriũ 2666 conspirat contra Demetriũ 836. cum LXXII. interpretibus Iudæis conuersatus 2000. doctos amauit 3374 doctus 1196. ex equite rex Aegypti & Syriæ factus 952 fratrem occidit 3534. Gallorum perfidiam ultus 3431 Hierosolymitas ob fidem honorat 3385. hospitalis erga Iudæos 2373. impatiens reprehensionis 2917 iudicat iustè 3262. liberalis 2356. liberaturus Græciam 2368. mechanicas artes callet 3632. ex morbo doctus 3779.3849. munificus in Iudæos 2371. munificus in LXXII. interpretes 2437.3353. nunquam esuriens comedit 407. opulentus 752. parcus in supellectilem 2420. Philippum R. imitatus 3804. podagricus 360. præ gaudio flet 237. LXX. interpretibus problemata proponit 1208 spectacula edit 2447. uim Perdiccæ effugit 1829. uomica laborans 352
Ptolemæi Philadelphi amicæ 2319. bibliotheca 3817. exusta 650. parcum Antiocho deo 843. iocus in Sosibium 2952. iocus in Zoilum Amphipolitem 3461 magnificæ naues 2414. obelisci 2470. studium bibliothecæ 2413. studiosa luxuria 2475. turris 2407
Ptolemæus Philometor gaudio obiit 492. regno se abdicat 2561. matrem occidit 3518. religiosus 3034. 3075
Ptolemæus Philopator elephantes immolauit 3150 Homerii plurimi fecit 1171 impius in parentes 3519 improbus 1613. intemperans 2209. cur dictus 3518
Ptolemæi Philopatoris naues magnificæ 2414
Ptolemæus Physcon per contemtum dictus 682. impius in filium 3522. libidinosus 2289. eius contentio de regno 3593. crudelitas 3502
Ptolemæus Soter colossum Ditis patris sustulit 1432 expositus 318
Ptolemæus Tryphon mulierum colloquia fugit 2255
Ptolemæi Aegypti reges dicti 691. nomina unde adepti 684. eorum cum Pergamenis certamen librariis 1164
PTOLEMAICA lis 112
PTOLEMAICI submersi 512
PTOLEMAIS à Christianis recepta 4033. Epitheras cognominata 3986

P V

PVBLIA Antiochena Iuliana reprehendit 2830 hymnis assidua 3058. monacha 4129. constans 3085
Publia Prisca seipsam interemit 459
Publia uenefica 2590
PVBLICANVS sua peccata confitetur 2818. orat 3056 pœnitens 3085
PVBLICIAE perfidia coniugalis 3438
PVBLICIVS Pompeio similis 289
Publicij Trib. pl. lex de cereis mittendis 2354
PVBLIVS Crassi F. patrem Ciceroni reconciliat 847 Vide Crassus.
Publius L. Papyrij cliens [illegible] fugit 2264
Publius senator cæcus 3865
Publius Syrus facetus 2949. 2961.2886. minus 2167
Publius uates 1140
Publius Vitellij Imp. patruus in custodia mortuus 535
Publij Melitensium principis pater colica liberatus 352
PVDENTIANAE templum 3962
PVDENTIS certamen cum Ionatha 2118
PVDORI sutoris ædes spectris infestatæ 790
PVLCHERIA Arcadij F. docta 1200. perpetua uirgo 875.1266. sanctorum reliquias colit 4150. Theodosij facilitatem in subscriptionibus reprehẽdit 1702
Pulcheriæ donaria 2433. somnium 1438
PVELLA lunatica duos uiros dominaturos uidet 1381. nouem annorum magnitudine unius anni 277 omni cibo per triennium abstinuit 433. diabete laborat 354. uenenis nutrita 424
PVER casui proximus à matre seruatus 326. concreto ano natus 357. Elæus capus allisit 526. monstrum 280. repentè sublatus 187
Pueri Isidõ de mariti cæsi corpore certiorem faciunt 152 linguam exerunt 232
PVGIL 402
Cl. PVLCER pictor 3701. scænicorum inuentor 3632 eius moderatio in accusatores 2689
PVLLARIVS suo consilio perit 3916
Q. PVLLO miles fortis 2104. contendit cum Voreno 2529

PVLLORVM usus in auspiciis 1349
PVMBERVS magus homicida 1522. impius 3278
PVMILIO cubiti longitudine 278
PVNICA cera 3977
Punicæ feminæ quæstum corporis prostitutione faciunt 4364
Punicum bellum 4042
PVPIENVS Imp. à militibus occisus 467. ostenso infante seditionem sedauit 1109.1727. eius uotum 3133
M. PVPIVS Piso pastoritiæ studiosus 3635. scurrilis 2975. eius uiuarium 2473
PVPPIVS tragicus 1151.1166
PVSICES lingua extracta necatur 510
PVSIO pumilio 277
PVTEOLANI Brutorũ clientes 206
Puteolenses thermæ 3946
PVTEVS locus iudicij 4311. 4312
Putei supplicium 4315
PVTICVLI sepultura pleb. Rom. 574
PVTIPHARIS domus propter Iosephum benedicta 3893. uxor Iosephum solicitat 2325. accusat 892. 204.2009

[illegible]

PYANEPSIA festa 4036
PYCIMEDE Hesiodi mater pauper 669
PYGMAEI pusiones 277 eorum domicilia 277.435
PYGMALION auarus 2513 immolatus suo exemplo 3917. Sichaeũ occidit 3540 statuam dilexit 2300. Tyriis exosus 62
PYGMENIVS cæcus 343 gaudet ob cæcitatem 2158
PYLADES citharœdus 1280 cum Hyla certat 1169. saltator 1167
Pylades certat cum Oreste 864.3258. fidus in Orestem 3315. taciturnus 227
PYLEMENES, Paphlagonum reges 601
PYLENSES fame extenuati 279
PYLI Nestoris domus extat 946
PYRAECHMEN R. equis discerptus 473
Pyræchmen luctator 401. cũ Degmone certat 2113
PYRAMIDES Aegyptię ignotæ 1030
PYRAMVS seipsum occidit 461
PYRANDER lapidatus 483 3486
PYREICVS pictor obscenus 2941.3790
PYRENE à feris laniata 471 in fontem sui nominis 456 impatiens mortis filij 2194
PYRENAEI montes metallis celebres 3678.3941. 3970
PYRGOTELES anulorum sculptor 3710
PYRIAS legislator 1565
PYRODES ignem à silice inuenit 3800
Πυροφόρος unde dictus 546 eius usus 707
PYRRHA diluuio erepta 323
Pyrrha submersa 645
PYRRHAEIS uicini imprecantur 189
PYRRHANDER Sycophanta 1643
PYRRHIAS benefactori bouem immolat 3604.3124 erga senem captum humanus 2894.2902. ob pietatem thesauro potitus 2910
PYRRHICHA saltatio 389
PYRRHINICVLI iocus in cauponis sordes 2952
PYRRHVS Dædali cognatus picturam inuenit 3629
Pyrrhus Achillis F. Priamum occidit 3220
Pyrrhus R. Epir. Alexandro similis 288. superiore gingiua os continuum habuit 294. auem instruit 1854 ambitiosus 2570. Aquilæ nomen tulit 680.1691. aulæis usus 441. bellis clarus 2084. à cane amatus 859. captiuos Rom. dimittit 2371. certat de regno cum Neoptolemo 2601 cladis acceptæ sibi cõscius 2818 clemens in maledicos 2685.2686. Cineæ consilia spernit 2030. consilia bellica tegit 1759. contemnebat musicam 1293. lupum & taurum uidens pugnantes, mortuus 1412. cupidus dominandi 2601. Delphos spoliare conatus 3217 dux prudens 1640. egregius in acquirendo, in conseruando ineptus 2015.3859 Erycem oppugnat 2146 in coniuio arma meditabatur 3781.3782. C. Fabricij ingenium explorat 1694 filij necem ultus 2710. à filiis de regno interrogatur 216. hospitalis 2373.2898 hosti elabitur 329.1774. hosti uiam fugæ dat 1876. hostes ante bellum cõciliabat sibi 1830. ab hostibus nõ terretur 95. contra Illyricos 1897. ineptum belli consiliarium reiicit 1655 laudem in suos milites trãsfert 2546. lienosos curabat 353.414.1230.2894. Lysimachi fraudem præuidit 170. 1836. mare pontibus iungere conatus 2406 monet Athenienses ne regi portas aperiant 1665. à muliere occisus 468. noctuam in hasta sedentem uidit 1419. oraculo deceptus 1509. patiens mortis filij 2180. pedibus celerrimis 388 periculo ereptus 313. πολύσαμος 884. Pyrrhichen inuenit 3799. prodigium ante mortem 1410. respectat 233. Rom. equitatum inutilem reddit 1883. sacrilegus 3218. saltator 390 de Sicilia prædixit 1931 suos confirmat auxilij spe 1792. instigat ad ambitionem 2566. ad sæuitiã 1728 regula ictus occubuit 483 truci uultu 292
Pyrrhi R. anulus 303.304 astus in inuadẽdo hoste 1942 castrametatio 1821. certamen cum Pantaucho 2111 elogium 989. fides in Athenienses 3314.3317. filij bello præstantes 1062. gratitudo 3353.3355. inhumanitas 2925.2941. iudicium de Polysperche duce 1924 militaris ornatus 4340 naufragium 651. precationes 174. prudentia bellica 1651. in legendo milite 1766. scientia militaris 1656. somnium 1442. somnium de clade 1478. de successore responsum 1599 uictoria cruenta 1047. uotum 3132
Pyrrho Eliensis logicus 1175 nõ timet naufragium 2043. 2169. obambulans meditatur 24. philosophus 1193 primum pictor 1201. solitudinem amabat 246
Pyrrhonis philosophi constantia 3860.3867. frugalitas 2227. statua in Eleorum urbe 979
PYSTAE prudentia in periculis superandis 1744
PYTHAGORAS gymnastes athletas ad carnes transtulit 433
Pythagoras acerbus in discipulos 2932. adolescentem furiosum compescuit 1291 adolescentiam religiosè instituebat 3716. Alcmæonis præceptor 3759. astronomus 1262. belluas domuit 1529. carne abstinet 434. 2218. bouem immolat 69. 3135. 3859. centrũ hominis in pudendis esse geometrica machinatione inuenit 1260. chymista 3707. Crotonem sua eloquentia erigit 1129. à Croniatis honoratus 973 discipulos uerticuli admonet 150. diligentiæ exactorem uerticulum discipulis proponit 139. in diuersis locis simul uisus 418. 1516 diuina occultabat 1673. diuinos honores consecutus 1988. emtos pisces emittit 45.2904. extra patriã mortuus 560. formosus 283. frugalis 2226. Acliopolitas imitatus 3807. de herbis scripsit primus 1221. apud inferos Homerum & Hesiodum uidit 1397. Iouii gallum album immolat 4210. Iudæorum leges in suam sectam trãstulit 3806 magister temperantiæ 2193 magus 1330. mathematicus 1254.1194. memoriam à Mercurio petiit 33. mortem constãter perfert 2167 musicæ studiosus 1283. mutabilis 1524. nihil animatum diis immolandum censuit 4207. non admiratur 157. Numæ R. similis 1072 philosophus dici uoluit 1191. physicus 1220. physiognomon 1222. primus apud Græcos arithmeticus 1275. pueros arithmetica explorabat 3744. quĩ sibi auctoritatem conciliarit 1735 quib. abstinuerit 3139. quomodo Herculis statuam cognouerit 1260.3800. à Rom. ciuitate donatus 834 seuerus obiurgando 2722 solitarius 4058. solum Deum σοφὸν esse dixit 1498 in specu latuit 246. temperantiæ magister 2203. 2334. tripodem musicum inuenit 1276. ueritatis magister 2809. uocem audit 1530. ursam cicurat 3660
Pythagoræ auctoritas 967. 970. breuiloquentia 226 χρυσῶν ἐπῶν 1557. clementia 1686. disciplina 3752. discipulus obesus 278. domus in templum conuersa 977. elogium 990. epigramma Iudicum 2952 frugalitas 2225. γεωμέτρης 1141. statua dedicata 968 hecatombe ob inuentionẽ Geometricam 82. humanitas 2881. iudicium de animæ immortalitate 1600 iudicium de musica 1284 Iudicum periipecunum 1530 pater ubicure sortis 949 peregrinationes 3081 τῶν φίλων κοινὰ 173. sapientiæ studio fructus 1213 statua 979. symbolum ne ingratis 3456. testimonium de se 2838. uestitus 437
Pythagoras Samius statuarius 3704. normæ inuentor 3627
Pythagoras tyrannus 1204. 1613
Pythagoricus fidus in emũdo 3347. impatiens reprehensionis 2118
Pythagoræi cremati 478 crus cruri superimponere cauebant 233.263. lyræ sonum ante somnum adhibebant 1289. clara uoce optant 176.179. præcepta sub scripto non mandabant 3753. placabiles 2662 poetas e scholis eiiciebant 1172. quomodo humati 571 silentio quinquennali usi 228.3823. solitudinẽ quærebant 24. studiosi medicinæ 1238. tibicines 1281
Pythagoræorum abstinentia à certis cibis 2217.3139. cibus 432. 433. continentiæ commentatio 1683. frugalitas 2224. iuramentum 143. superstitio 313
PYTHAGAS Aegineta pancratiastes 404. Isthmiis ludis uicit. 106. Nemeis ludis uicit 407
Pytheas adolescens Alexandri rogationes distinuadet 3851. de Demosthenis diligentia 176.1129. dines poculis aureis 607. imperitus Cosmographiæ 1258 Alexandri honores impugnat 146.1706. reprehensionem carpit 2821
Pytheæ & Demosthenis certamen 1127. eius oratio breuis 3824
Pytheas cælator 3702
PYTHERMES Ionicos modos sinistros inuenit 1147
PYTHES uitam acerbam sentit 66
Pythis uxor mariti auaritiam reprehendit 1701
PYTHIA autem 15. casta 2262. carpit Aeginẽses 2815 dæmoniaca 15. extempore dictiones dare solebat 3877. pecunia corrupta 2496. sortes uersibus dedit 1169
Pythiæ 1343
PYTHIAE & Damonis amicitia 859. fides 3316
PYTHIAS ancilla fidelis 337

PYTHIONICAE uictores 406
PYTHICI uel Pythii ludi 4219.1286
PYTHIS marmorarius 3706
PYTHIVS architectus primus ædem Mineruæ fecit 3145
Pythius Dario auream platanum donat 2442. impatiens mortis filij 2194. metallarius ditissimus 606. 614. uiuus sepultus 559 Xerxis exercitum hospitio excipit 624. 2435.2443. eius auaritia 2511
Pythius Ischonoi F. ab hostibus liberatus 771. ob fortitudinem 970.2047. præclarè pugnat 2142
Pythius argentarius Syracusanus 3657. perfidus in emendo 3551. in uendendo 1949
PYTHOCLIS prudentia in colligenda pecunia 1718
PYTHOCLIDES tibicinæ auctor 1277
PYTHODORIS populos rexit 751 (615
PYTHODORVS ditissimus
PYTHON orator ob æs alienum captus aufugit 3549 honores respuit 2339. iniuidiam Atheniensium leniuit 1691. eius modestia 2537.
PYTHONIS Nisibensis filij hasta insignita in corpore 280
PYTHONISSA à spiritu Pythonis liberata 368. Saulo Samuelem excitat 1323.1342
PYTHVS inuentor pilæ lusoriæ 2948

Q V

QVADORVM regio Polonia dicta 4742
QVADRATVS pro Christianis intercedit 1539.3071
QVADRIGARVM suppliciũ 4314
QVADRVPLATORES 205. 2855. qui 205. unde 205
QVALENSES nuptiæ 540
QVARTA Hostilia uenefica 3590
QVARTILLA nobile scortum 2318.3738
QVATORVPVS R. uinit amans 2133
QVEDELENBORG urbs direpta 642. libertatem amittit 705
QVENDREDA dominandi cupida 2618. fratrem iugulat 469
QVEREMAPPVCA pulcerrima 284
QVERFVRTENSIS Comitissa IX. infantes simul peperit 410
QVILECVS Saccus Blasio Axareto de Alfonso Arag. R. uictoriam prædixit 271
QVINCTVS pdigus 2387
QVINDA Macedonum ærarium 3990
QVINDECEMVIRI 1383
QVINQVATRIA minora celebrata 4031. festa 4027. sacra 4197
QVINQVENNALE ludicrũ Neronis 1164
QVINTIA morosa 2930
Quintiæ feminæ aurum non gestabant 2336
QVINTIANVS episcopus præuidit persecutionẽ Hunerici 3466. precibus aquã impetrat 3048. submersus 512
QVINTILIA amica Calui 2318
Quintiliæ mimæ 1168. patiens 2163
QVINTILIANVS adulator 2852. honoratus ab Eusebio 1132
M. Fab. Quintilianus orator 114. à Domitiano sororis filiorum præceptor constitutus 3758
Cn. QVINTILIVS dictator creatus 4247. dictatura se abdicat 2560
Quintilius Varus sibi uenas secuit 530. eius iudiciũ 1161. 2886
Quintilius Varus ab Ariminio cæsus 4033. à Germanis cæsus 4044. negligentia 3859. aquilæ duæ à Germanis captæ 1029
QVINTIVS Cæso inobedientiæ pœnas dat 3424
Quintius Cincinnatus Flaminius. Lege Cincinnatus Flaminius.
Quintij Crispini fides in hospites 3317
QVINTVS frater Ciceronis pusillus 278
Quintus Pergamenus medicus ineptus 1244. faceetus 2981
QVIRINA lamina ferrea lisbos præcingit 2259
QVIRINALIA festa 4029. 4199. 4200. Romæ celebrata 4026
QVIRINVS martyr 3021. 3023. eius templum positũ 4032
QVIRITES Romæ inuocantur 180
QVITVM regionis locus flãmas eructans 3941
QVODVVLTDEVS naufragio ereptus 374

R A

RACHABA meretrix 1316 cauponariam exercuit 3681. Salmoni iuncta 868 tegit exploratores 1713
Rachabæ domus sola ex omnibus seruata 707. fides in hospites 3317
RABALACCHAR Mahometum nasciturum didicit 1269
RABANVS Maurus 1316. 4108. ineptus ad rem familiarem 1204. gratis docet 1259. ineptè iudicat de medicina 1246. legatus Achaij R. 746. munificus in pauperes 2434. scripsit carmen ingeniosum 1145. 3829
Rabani iudicium de incestu 3408
RABASSA Talmud conscribit 1945
RABBATHA Ogi R. ferreo cubili celebris 946
RABBI Iudas Simeonis F. 1312
Rabbi Moses 1312
RABIDALIA 3132
RABINA Talmud conscribit 1945
C. RABIRIVS poeta 1143 accusatus à populo absoluitur 766. contumeliosus in caput Apuleij 2755
RACANATENSIVM ineptus legatus 1656
RACHEL cupida prolis 76 à Iacobo patriarcha adamata 49. inuidet Liæ 111. Labanis deos furatur 173. partu periit 490. à sterilitate liberata 354. in uia Ephrate sepulta 574
RAGHIS R. legislator 1566 monachus 448. Zachariæ Pp. paret 3063. contẽdit de regno 1610. Aistulpho fratri dissimilis 1076. eius duellum cum Spoletino equite 2118
RADAGAISVS uel Radagastus R. superstitiosus 3109 fugit 2066. capitur 799. supplicio afficitur 3186
Radagaisi exercitus 609. se hostũ dedit 898. fama 149
RADAMANTHI nomen unde 685
RADAMISTVS ambitiosus ob regnum 1597. Mithridati insidiatus 1965. perfidus 3538. 3539
RADBERTVS phthiriasi periit 526
RADEGVNDIS R. cilicium fert 2259. captiua ad Christum conuertitur 4893. monacha 4128. à marito in monasteriũ abit 2268. eius precibus catenæ soluũtur 1518. 3051.
RADVLPHVS Gallus monachus 4119. 4126. dæmonem adiurat 1514
Radulfus eremita febri perpetuò laborat 362
Radulfus eques hostibus elapsus 1779
RAGENARIVS sacrilegij pœnas dedit 3487
RAGNARES pfidus in Narsetem 3541
Ragnari astus recipiendi obsides 2008
RAGVALDVS Knaphofde R. à subditis occisus 471 tyrannus 1624
RAGVEL Iethro dictus 694
Raguel Deo gratias agit 3057 præ gaudio flet 237. morte Tobiæ metuit 80. Saram filiam instruit 3760. Tobig bene precatus 178
Raguelis ancillæ iudicium remeratium de Sara 2022 filia infelix 3926
RAGVETTI iocus in archiepiscopos 2977
RAGVSINORVM familia celebris 947. fides in Georgium Despotam 3383
RAINALDVS Colonienfis obsidioni immortuus 539
Rainaldus Castilionẽsis ægrè fert reprehensionem 2863 crudelis in patriarchã 2742. 2766
Rainaldus monachus 4126
RAINBALDVS perfidus in Rizardum 3500
RAISCIACVS mœrore obiit 495.2195. eius filius miles fortis 2107
RAMIRIVS Montisferratẽsis coronatus à Manuele 1004
RAMISIS obeliscus 2470. 3641
RAMPSINITVS R. furi eloquat filiam 872.3612
RANIGARIVS Grimoaldũ in templo occidit 3220
RANIMIRVS uel Ramirus uel Raimirus nothus Sanctij R. electus 723. bonus rex 1605. ope diuina uictor 1051. fidus in fratrem 3318. pius in nouercam 3324. ob iustitiam regno Aragoniæ donatus 3280. D. Iacobo uota persoluit 4133
Ranimirus crudelis in derisores 208.519.2765. equitandi imperitus 28. monachus 4127. stolidus 1648
Ranimiri R. somnium 1460 campana 146
Ranimirus II. R. fratrem apostatam multat 3090. puer R. factus 713
RANVGIVS Marcianus Vitellium iniustè accusat 3477
RAPHAEL Adurnus ducatu cessit 2561
Raphael Angelus Saræ medicus 1235
Raphael Fulgosus I. C. auarus 2497. de auctoritate glossatorum 1578. illegitimam mercedem clienti restituit 3269
Raphaelis Hieronymi sacrilegium 1980
Raphael Volaterranus historicus 1587
Raphael Vrbinas pictor celebris 3701. [redacted] 206
RASIS medicus 1136
Rasis R. præda 596
RASTRIX excæcatus 346
RASVRAE genera 299. instrumenta 299
RATBODVS musicus 1284
RATHOBODVS D. Frisonum templa diripit 3216 à dæmone deceptus 1385 subitò mortuus 553
RATISPONA ab Arnulpho restaurata 3949
Ratisponensis synodus 4158
RATIBORIVS in patriam restitutus 760. eius insignia 702
RATVMENA Circensibus ludis uicit 406
RAVCVS ineptus poeta 1157
RAVENNA à Gallis direpta 806. à Longobardis capta 4046. regia urbs 3954. urbs saluberrima 3956
RAVENNAS episcopus 4102 contendit cum Mediolanensium legatis 2625
Rauennates tyrannorum odores 62
Rauennatum crudelitas in Gallorum præfectos 2738 erga Lemigium 62.2714
RAVRACA urbs à Munatio Planco condita 3949
RAIMVNDVS Assa sororium ulciscitur 2775
Raimundus Barchinonensis I. C. 1573
Raymundus Berengarius, Caput stupæ cognominatus 688. cum duobus certat 213. trecentas ædificauit ecclesias 2404. eius in Genuenses odium 919
Raymundus Campanus culinæ præfectus 3720
Raymundi Cardonij & Columnæ contentio de acie 2545.2546
Raimundus Lullius chymista 3708
Raymundus Tripolitanus apostata 3176. aciem deserit 3581. 3587. proditor 3578. 3579. eius contentio de regno 2636
Raymundi Comitis prouinciæ Phocensis filiæ IIII. summis regibus nuptæ 1063
RAYNALDVS. Vide Rainaldus.
RAYNERIVS de Foroliuio I. C. 1574
RAZIS sibi manus affert 2059
RAZON latro 3568
RAZIORVM Baro magus 1332.4213

R E

REATINI asini 3984
REATIVS impostor 2974
REBECCA geminos concepit 410. Iacobi felicitati consulit 1717. Isaaco nupta 4366. mulier prudens 1637. propter Isaac geminos concepit 1063. pulcerrima 286. hospitalis 2897. eius uirgineus pudor 2266
RECAREDVS R. ad fidem conuersus 3012. episcopos suos Arianos cum Catholicis disputare iussit 1535. patri dissimilis 1073
RECCABITAE pastores 3657. paternæ educationis sectatores 3804.3320 uino abstinent 2219
RECESSVS festum 4197
RECITATOR quidam inter pellatus 216
RECINSVINDVS bonus rex 1606
REDVALDVS R. apostata 3174
REGILLA in partu mortua 491
REGILLIANVS conuiuis quæstionem de nomine suo proponit 1097. 1439. à Mœsis Imp. electus 722
REGINA Caroli M. concubina 2319
Regina Scalena uxor Vicecomitis 1063
REGINBALDVS comes à Dillingen episcopus Spirẽsis 1309
REGINBODO monachus 4124
REGINHERVS à dæmone interemtus 462
REGINO historicus 1584
REGINOBVRGIVM à Reginoburga R. dictum 696
REGINVS insidias effugit 1710. à milite liberatus 3301
REGISFVGIVM Romæ 4030
Regifugij sacrum 4032
REGIVM nomen Rom. inuisum 4244
REGNARES Gothus à Totila deficit 3582
REGNERVS Norueginus draconem confecit 3674 angues domat 2136. hostem distrahit 1847. obidola restituta pœnas Deo persoluit 3187. legislator 1568. puellam decipit 1941. 2297. superstitiosus 3109 Thoræ procus 76. uitæ suæ cursum decantat 226
Regneri R. consilium Sialãdi sequuntur 215. fortuna 3907. iudicia 4309. mortem filij lugent 98. prudentia in regno comparando 1721. pueri prudentia 3735. pugna cũ Biorno, Fridleuo & Rathberto 2115. statuæ ignominiosæ 1818
REGVLVS à Blesi hæreditate excussus 1034
Regulus episc. ranas obmutescere facit 1515
Regulus gloriæ studiosus 2524 perfidiæ pœnas luit 3489
Regulus monachus diuorum reliquias colit 4137
Regulus ruina ereptus 326
REINERVS Reineccius historicus 1589
REINHOLDVS episc. Colon. diuorum reliquias colit 4137
REISCHACVS. Vide Raiscia cus.
RELIQVATORES qui 669
D. REMBERTVS episc. Hamburg. xenodochium constituit 2405. Ripensis captiuos redimit 2365. 2428 hostes diuinitus uincit 1516
REMENSE concilium 410
Remensis synodus 4159. excommunicationis formulam edit 186
Remensis à dæmone liberatus 368
REMEX quidam in mari seruatus 317.324. strages Græciæ prædicit 1376
REMIGIVS episcopus Antisiodorensis 1316
Remigius episcopus Remensis 1397.4106. Ariano nocem restituit 349. humanus in passeres 2905. inuitus episcopus factus 971
Remigius monachus 4123. spiritum è puella expellit 369 Valentinianum Imp. placat 2660
D. Remigij apud hostem auctoritas 963. sæuitia in Genebaudum 2797
REMVRIA 3113
REMVS Romuli frater 270 à lupa nutritus 316. Amulium auum occidit 2764. 2794. per augurium nomen urbi imponit 3130 cũ Romulo contendit 2602 expositus 312. Faustulo & Accæ Laurentiæ noctu apparet 1346. gratus in Lupam 2256
Remi natalis 4035.4041
RENATVS Aurantius ictu bombardæ mortuus 485
Renatus Andegau. affinis Antonij Comitis 844
Renatus D. Lotharingiæ inhumanus alloquio 2923. Carolum sepelit 2678. fidus in promissis 3344
Renatus R. Neapol. austerus 2931
REPARATVS Rom. Tibutium presbyterum in inferno uidit 1394. reuiuiscens statim mortuus 1367
RESPHA Sauli concubina 2319. fida in liberos 3318
RESTIFERI Parthorum milites 4337
RESTITVTVS presbyter à sensibus se auferre poterat 223
RETANA ancilla fidelis 337
REVALIA quando condita 3950
Reualiensis episcopus cuncta tor 3838
REVDIGNI terram colunt 3121
REVOCATVS à leopardis deuoratus 472
REVTHAR. Scot. mechanicarum artium studiosus 3633. de medicis edicit 4304 1247
REVTHER Scot. R. regnum recuperauit 731
REX Sacrificulus 249
Regis captiui de felicitate iudicium 1915
Regis Insulæ Hispaniolæ reuelatio de hostibus 1479
Reges cur Ioues dicti 691
REGIAE urbes 3953

R H

RHACONES filium accusat 2704. 2713. 3262. 3435. in iudicum numerum cooptatus 2724. eius fuga 2066
RHADAMANTHVS R. iustus 3276. pæderastes 2301 ridiculorum inuentor 2948 umbrarum iudex constitutus 3269. eius iuramentum 143
RHADAMISTVS Mithridatem astutè capit 2009
RHADINES sepulcrum 576
RHAECVS æs conflauit primus 3627
RHAGIS à terræmotu dicta 646
RHAMNETES augur 1344
RHAMNIS urbs Fortunæ tẽplum habet 4192
RHAMPSINITVS R. cum Cerere alea lusit 3786. pecuniis ædificium struit lapideum 1979. iustissimus 1602. prudens in peculatu deprehendendo 1670. eius thesauri 615
RHAPSODI Homerici in exilium eiecti 793
Rhapsodia unde 1165
Rhapsodorum boni ominis formula 176. nomina 1165
RHECVS auriga 3684
L. RHEGINVS Seruilium Cepionem amicum è carcere liberat 861.3316
RHEGINVS ager cicadibus infestatur 3989
Rhegini in bello ignaui 2151 formidolosi 81.3731. ieiunant 2216. Tarentinis uictum concedunt 1823
Rheginorum fames 655. numus 4331
RHEGIVM à continenti abscissum 3939
RHEMMIVS Fannius medicus & poeta 1139
Rhemmius uel Rhemnius Palæmon æmulus M. Varronis 110. fellator 2322 grammaticus infamis & arrogans 1092. intemperans 2207. prodigus 2386. publicè docuit Romæ 3757 docilis 3772. rem facit ex agricultura 2462. ex rempore uersus faciebat 1160 uinitor 3652. eius ineptum iudicium 137.1099
RHENANA cerasa 3979
RHESVS cunctator in re militari 3837. fratrem occidit 3534. Hectori liberè respondet 2835. tardus in auxiliando 3847. ueritatis studiosus 2841
RHETOGENIS in filios odium 3523
RHETOR quidam nasutus 293. affectator ab Antigone reprehenditur 110
Rhetores Athenienses adulatores 2852. eodem tempore decem 119. Italia proscripti 794. 1133
Rhetorum mulieres inhumanæ 2933
RHEXILII athletæ statua 980
RHEZANENSIS principatus fertilis 3978
RHIANVS Grammaticus 1991 poeta 1142
RHINOCRVRA 3967
RHINTHON comicus 1149 figuli filius 3705
RHIZOPHAGORVM uictus 430
RHODOGVNE bellicosa 2075. Persarum regum insigne 1017. fecundas nuptias fugit 2270. diligens in defectoribus subigendis 3851
RHODOPE Thracia ancilla 815. formosissima 287. meretrix 2316. Plammetticho nubit 968. 2205. mortua 531. pyramidem ambitiosè extruxit 2629
RHODOS amœna 3954. Alexandro M. dilecta 973 clara ingenijs 945. condita 4046. ad uedituorum compulsa 807. enata 1939 locuples 602. ope diuina à Turcis conseruatur 619 priuilegijs exornata 4067 à Solymannno occupata 4023. terræmotu concussa 637. munitissima 3951
Rhodi captæ omen 1486. colossa statua detecta 663. Amasis R. thorax 613. statuæ multæ 682
Rhodius quidam uitæ cupidus 38
Rhodij cuiusdam spes nimia 68
Rhodij statuarij 3702. à carne abstinent 2218. celocem inuenerunt 3628. crinibus mulierum pro funibus usi 1815. delicati & molles 2204. Demetrio reconciliati 1831. de re minima ambigunt 137. humani in Aristippum 2903 Iaysi tabulam incendio seruant 1720. locupletissimi 614. munificentiæ A. Aristippum 2358.2300. oratores 1107. piscium esum carnibus preferunt 432 de Protogenis operibus imperitè iudicant 3644. raduntur 298. seruos spe libertatis animant 1789. Tiberium non salutant 170 se tuentur 1820
Rhodiorum aristocratia 4242 bellum cum Ptolemæo 1861 colossus 2470. coronis tributum 758. damnum quæstuosum 2055. fides in plebem 3310. galli gallinacei 3979. gymnasium collapsum 4066. legatus in limine curiæ expiauit 537. lex in rostratas naues 4304. ludus 3784. mos in sponsalibus 4370. naualia 4333. numen 3130 oraculum 1493. pax cum Bajazete 857. sacrum 3152 superstitio 3116. uictimæ

humanæ 4112. uotum 175
unguentarij 3721
Rhodium gymnasium 4063
RHOECVS Samius architectus 3716. plastices inuentor 3705. templum Samium extruxit 3717
RHOEO amat Lyrcum 51
in mari seruata 324
RHOLVS labyrinthum fecit 3717
RHOXANA formosa 287
RHOXANORVM militaris ornatus 4340
RHYMITALCES R. ab Antonio deficit 3584. maledicus 2928

R I

RIADVRI ambitiosi 2627
RIBAGORGIA sale abūdat 3972
RICARDA uel Ricardis Caroli III. Imp. uxor candens ferrū gestauit 1360. monacha 2267.4129
RICARDVS Bartolinus historicus 1586
Ricardus Ceruinus filio prędixit pontificatum 1271
Ricardi Comitis precibus mortuus quidam resuscitatus 564
Ricardus de S. Cruce patiens tormentorum 2163
Ricardus Prisonum D. ad pristinam superstitionem se conuertit 3117
Ricardus Glocestriæ D. crudelitatis pœnas dedit 3922
Ricardus Hun uestium artifex 3722
Ricardus de Malumbris I. C. 1574
Ricardus monachus confutator Alcorani 1541
Ricardus D. Normāniæ arbiter inter diabolum & angelum de anima monachi 1391. ad ostium tēpli uult humari 4165. à pædagogo seruatus 1715. ramo arboris suffocatus 1067. templa condidit 4140
Ricardus II. D. Norm. clemens in fratrem 2670
Ricardus quidā longæuus 309
Ricardus R. Angliæ Adelam repudiat 881. æmulus Ricardi 2582. anulo proditus capitur 1067. auarus 2510 bonⁿ rex Cor leonis dictus 1605. captus 802. crudelis 2751. duobus equitibus donat duo pocula 2441 ad fidem conuersus 3006 impius in patrem 3519 multo auro redemtus 776 munificus in Bonifacij Pp. legatum 2437. tributum imponit sacerdotibus 598 munificus in pauperes 2363 patiēs captiuitatis 2177. ad pœnitentiā conuersus 3770
Ricardus R. Angliæ in regem Rom. creatus 4043. fugitta perit 484. à suis aberrans 28. tyrannus 1623
Ricardi R. Angliæ auaritia 2503. cor conseruatum 570 donaria 2432. perfidia 2510
Ricardus I. classem comparat 2825. mutuum sumit 1826 sine liberis moritur 663
Ricardus II. Angliæ R. in carcere 803. media necatus 504. 535. Patri insidiatur 1964. fratrem interficit 3536. malè educatus 3749
mores mutat 3874. uitæ cupidus 38
Ricardi II. R. Angl. affinitas cum Carolo VI. R. 844. ignauia 3796
Ricardo II. R. aulici inuident 107
Ricardum II. R. Britan. sacerdos se fingit 1955
Ricardus III. R. Angl. honore funebricaret 1024. incestuosus 2310. uxorem necat 3528
Ricardi III. R. contētio de regno 2619. somnium 1428
RICHARIVS confessor frugalis 2224
RICHTRVDIS monialis 4131
RICHVVINVS monasteriū condit 4142
RICIMER Sueuus ambitiosus ob victoriā 2568. perfidus in Maioranum 3499 3540. perfidiæ pœnas dedit 3921. torminum doloribus mortuus 521
RICIVS Monteclarius crudelis 2781. arcem occupat 1902. eius astutum consilium 1896
RICTIOMARVS Christianos prosequitur 3237
RIGA condita 3950
RIGLVS apoplexia correptus 2246
RINDFLAISCH agricola 3652. Iudęos comburit 903
RINGOK. 610
RINTHON scurra 2975
RIPHAEI montes ardentes 3942
RIPHAEVS uir bonus 1600
RISAGES auriga 3683. equiso 3658. in cachinnum effusus 235. Darij exercitū fuli deleuit 1904. mortem spontè subit 2168. pro suis semorti offert 3287. tolerans 2160

R O

ROBERTVS Atrebatensium episcopus fabri ferrarij filius 950
Robertus Atrebat. ad Anglię R. deficit 2762. perfidus litigator 3554. à Philippo Valesio deficit 3588
Robertus Bōcius auarus 2515 legatus Florentinorū 747
Robertus Boschetus Alfonso Atestino insidias detegit 152
Robertus Brusius R. Scot. æger in aciem descendit 3865 Aegidiū Argentinensem luget 97. Anglorū R. uincit 1043. aulæa capit 594 cōiuratos deprehēdit 1804 exercitum simulat 1871. cū Gallis fœdus renouat 849 impatiens captiuitatis filij 2194. iniuriæ 2189. lepra obiit 525. proditor 35 7 quale omen uictoriæ habuerit 1450. sæuus in nepotem 2794. seruatus 322 utramq; fortunam expertus 2045
Roberti Brusij contentio de regno 2610. eius miseretur Brabantini equites 116 consilium morientis 1802 cor Hierosolymam delatū 569. uictoria Aberdoniæ nunciata 1381
Robertus Burgundus Diabolus cognominatus 682 fratrem in regno non turbat 2550
Robertus Gallus Bauaros cōuertit 4036
Robertus Carnotanus canendi modum emendat 1308. 1284
Robertus Comes de Monsfelde pecuniam cōparat 1974
Robertus Flandrię Comes D. Andreæ cœnobium dicauit 4143. diuorum reliquias colit 4136. Flandriam obtinet 725
Robertus Frisius uxorem repudiat 880
Robertus Gaguinus historicus 1586
Robertus Guiscardus dux fortis 2101. febre periit 533 Pontifici se subiicit 842
Robertus Kocherand lapicida insignis 3693
Roberti Licienſis actio in dicendo 111
Robertus Malatesta de Alfonso Aragonio triūphat 1013 dysenteria periit 529. iuuenis hostū prælio uicit 3737 nimio labore periit 496 stuprum patris fugit 2265
Robertus monachus 4126. 4127. historicus 1586
Robertus Morla Scotos prouocat 2119
Robertus Martianus fidus in filios 3318
Robertus D. Norman. clemēs in percutientem 2683. à dæmonibus in cœlum delatus 1418. diuinitus R. designatus 715. 1362. fures punit 3454. dignitatem sibi oblatam repudiauit 732 terram sacram adit 4164 uexillū in hostes iacit 1794
Roberti D. Norman. certamen cum fratre de regno 2614 concubina 2320. pudica 87. facetum dictum 2962 iocus in Constātinum Ducam 2559. 2964. 2967. peregrinatio sacra 4164. pœnitentia 3083. sæuera lex in fures 1361
Robertus Pictonum comes Rollonis Daci patrinus 860
Robertus Retonensis Arabicę linguæ doctus 1088
Robertus R. Angl. impius in patrem Guilielmum 3520 contendit de regno cū patre 2618
Robertus Hugonis Capeti F. bonus rex 1605. doctus 1198. religiosus 3036 monasteria extruxit 4143. templa 4140. eius feruor orandi 3051. 4155
Robertus Hierosolym. R. doctissimus 3765. eius ludicra exercitia 3782
Robertus R. Neapol. illiberalis in Petrarcham 3606
Robertus I. Scot. rex. Vide Robertus Brusius.
Robertus II. R. Scot. Elizabetham concubinā ducit 868 fortuna belli omnes reges superauit 3900. Guilielmum Archimbaldi F. honorat 3379. studiorum fautor 1212
Robertus III. R. Scot. iustus 3276. mœrore obiit 494 perfidus 3556
Robertus R. Siciliæ doctos amauit 3376. in mortis agone magnanimus 2164
Robertus Stephanus typographus 3714
ROBIGALIA instituta 4089
ROBOAMVS austerus 2925 bonis consiliis non paruit 2028. degener 1074. fœcundus 409. pœnitens 3081. populum uectigalibus grauat 2805. XIIII urbes ædificauit 2398. stultus 1647. ob tyrannicas minas à decem tribubus deseritur 3615
ROBVR carcer 3967
ROCHVS Narbonensis pestem curat 369
RODERICI Baptistæ lucrū ex unica uacca 611
Rodericus Comes iusiurandū eludit 1953
Rodericus Diazius libidinosus 2306
Rodericus Palentinus historicus 1585
Roderici Piscarij duellū cum Lusitano 2110
Rodericus Portundus filij cōsilium spernit 2033
Rodericus R. Gothorum in acie cecidit 539. carcerem effugit 2007. stupro Hispanias perdidit 2297. 2312. 3919. interfectus 4035. lectica in aciem delatus 1786 inuenit pannum 1378. 1479
Rodericus Toletanus archiepiscopus bellator 3792
Rodericus Viuarius clemens in Petrum Aragonium 2675
RODINVS D. munificus in pauperes 2363
RODOALDVS R. in adulterio cæsus 464. 531
RODOLPHVS Agricola cantionibus animum remittebat 1290. eleganter pinxit 3712. felicis indolis 3773 logicus 1176. quos libros præcipuè legerit 3819
Rodolfi Agricolæ poesis 1679 studium theologiæ 1543
Rodolfus Alberti I. Cæs. F. esu fructuum mortuus 499
Rodolphus Baro à Vuart rotæ supplicio affectus 487 eius uxor fidei exemplum 3333
Rodolphus Burgund. R. amore meretricis contra suos pugnat 2284. ab Ermengarda deceptus 2027
Rodolfus Camerinus clemēs in lædentem se 2683. gemmas aspernatus 68. eius iocus de sua mutabilitate 2962
Rodolphus Clobelauch mœrore confectus 493
Rodolphus Comes Reinfeldensis perfidus in Henricū Imp. 3501
Rodolphi D. Saxoniæ contentio cum Erico 2625
Rodolphus Erlacensis à genero occisus 3540
Rodolphus Gonzaga uxorem cum adultero occidit 3407
Rodolphus I. Imp. Habspurgensis aquilino naso 293. auarus 2515. Basileam obsidet 1688. Bisunticum oppugnat 1926. Bononiā ecclesiæ restituit 2431. cōpetitoribus suis prælatus 725 coronationē Pp. renuit 1534 diē Veneris religiosè colit 3978. 4020. dux fortis 2097 Eucharistiā pedes sequitur 3065

3065. 4151. fatetur 2949. 2951. 2953
Rodolfus Imp. facilè fert scōmata 2967. fœcundus 409. formosus 285. gratus in Basilienses 3354. humaniter fert uxorem osculari 2893. gratus in Iacobum Mullerū 3359. Italorū insidias declinat 2054. mirè liberatⁿ 329. noluit Italiā ingredi 3558. Ottocaro, feudum confert 1733. Othocarum R. interfecit 4034. Othonem fidei in pupillum admonet 3253. puellas exosculatus 252. uxores principum osculatur 2324. obijt 4042. reconciliatur abbati S. Galli 82. 839. 1832. potu abstinet 2219. sanctam crucem ueneratus 4144. cœnobium S. Crucis extruxit 4143. uestes consuebat 3709
Rodolfi Imp. astus in Othocarum 1993. confessio 2838. fides in Othocarum 3341. inauguratio 729. legati duo cani 291. prudentia in seditione 1669. scurrilitas 2985. tolerantia 1770
Rodolpho principes assurgūt 994. Imperium astrologus prædicit 1271
Rodolphus R. Boemię mercaturam exercet 3682. prudens in pecunia colligenda 1718
Rodolphus R. Herulorum nimium de uictoria confidit 2026
Rodulfi R. Sueonum peregrinationes 3881
Rodolfus Shaus Ricardi iniustam causam fouet 3210. læuitatis pœnas dedit 3245.
Rodolfus Sueuiæ dux dextrā amisit 3921. in Imp. electus 726. 2608. peccatum suum fatetur 2817. 3084. sibi mali conscius obijt 133. 358. 522
Rodulphus, Viromanduorū Comes uxorem repudiat 880
RODOPHYLLI taciturnitas 3349
ROES R. duellum cum Hadingo 2115. 1358
ROFREDVS I. C. 1573
ROGATI patres Veneti 2526
ROGATIANI frugalitas 2225
ROGERIVS Actonus combustus 481
Rogerius D. Apuliæ ambitiosus ob uictoriam 2587
Rogerij Eboracensis contentio cum Thoma Cantuariensi 2625
Rogerij Orilij equitis præcipitium 497
Rogerius R. Siciliæ crudelis 2756. textores à Græcis in Orientem traduxit 3697
Rogerius II. Siciliæ R. poma Cōstantinopoli in Italiam deportat 986. Comitis filiam amat 55
Rogerius Siciliæ Comes Italiæ R. appellari uult 716
Rogerius Vbaldinus crudelis in Girardescum 2787
Rogerus legatus Scotia eiectus 2378
ROHACIVS suspensus 488
ROHOVITIVS auarus 2513
ROKYCZANVM Ladislaus R. frigidè resalutat 170
ROLANDVS de Placiola simplicem clericatum à Pp. petit 2462
Rolandus miles Caroli M. fortis 2098
Rolandus Petri Sicilię R. F. ingratus in Comiolam 867. 3603
ROLLO D. Norman. baptizatus 3060. Caroli R. pedes osculari renuit 253. 254. ad fidem conuersus 869. 3006. 3014. hominum animos capit 1833. præmia spernit 2537. quale somnium habuerit 1443. 1400. religionem Christianam per somnium cognoscit 1370. 1386. Reynerum captum dimittit 2372. eius affinitas cum Carolo 844
ROLVO ignis flammam perfert 2164. perfidus in parentes 3520. eius & Atilli certamen 1561
ROMA mulier prudens 1638. Romæ nomen dedit 1746
ROMA urbs ædificijs clara 435. ampla 3952. antiqua 3950. à Belisario recepta 604. bis obsessa, fame pressa, noctu prodita 1068. capta 806. à Carolo V. capta 4030
Roma Commodi Imp. flagitiosæ uitæ pœnam tulit 3915. condita 4029. 4046
Roma consules quinq; habuit 4046
Roma direpta & incēsa 640. 641. obsidione liberata 620. 621. ecclesiarum caput 1007
Roma fame pressa 655. 656. à Gallis occupata 4022. 4033
Roma à Gothis capta 4025. 4027. 4028. 4034. 4046. ab Henrico IV. occupata 4031
Roma intra annum ex integro stetit 3846
Roma à Leone IV. Pp. restituta 620
Roma à Longobardorum sæuitia seruata 778
Roma à Nerone incensa 4033. peste liberata 370. ob Pp. absentiam miserè afflicta 1067. populosa 3954. restituta 604
Roma à Romulo & Remo cōdita 3949. à Romulo dicta 696
Roma scandulis tecta 2421. à Totila capta 4025
Romæ ob æs alienum inter ciues discordia orta 909
Romæ in Aesculapij templo tabella reperta 1404
Romæ ob annonam orta seditio 893
Romæ aquarū ubertas 3967.
Romæ argēteus numus signatus 4331
Romæ Argiuorum effigies in Tiberim præcipitatæ 706
Romæ baculus Romuli repertus 1449
Romæ belluæ à Perseo interfectæ ossa asseruantur 613
Romę beneficiarij milites qui 769
Romæ in Bonæ deæ ædē myrtum non important 3160
Romæ in Campo Martio reges humari uitatum 573
Romæ in Capitolio ficus enata 1400. 1353. culta 3974
Romæ Carmentalia festa cœpta 4024
Romæ de Cimbris parta uictoria nunciata 1381
Romæ corpus giganteæ molis inuentum 278. coruscicur 3660
Romæ damnatus quidā spongia se suffocauit 515
Romæ damnati qui amuleta gestarent 1545
Romæ deæ prænunciæ futurorum placatæ 4025
Romæ dijs penatibus sacrum 4025. diluuium aquarum 631
Romæ domus hostium spolijs ornatæ 978
Romę extra muros Aesculapij delubrum 435
Romæ fames 79. febri sanum dicatum 311. feriæ 4033. femina giganteo corpore uisa 2073
Romæ in foribus & atrijs domorum imagines depictæ 984. instauratores 3950
Romę fano sacra fiebāt 4024. Iunoni ædes sacrata 4016. incendia 643. 1371
Romæ lapis actionibus destinatus 155. Lemuria celebrata 4030
Romæ libertinis prætextis uti non licebat 4330
Romæ luminaria accēsa Imp. ualere significarunt 153
Romę luscinię olim carè uendebantur 2474. Item columbi ibidem. Iustratio segetum 4030. multi submersi 511. nemo nisi ciuis ad honores admittebatur 4242. Platonis dialogi in conuiuijs recitati 1213. pacis celebritas 4025. panarias ædes peregrini ingredi non audebant 3718. pestis 370. 542. & 543. 544. 631. phreneticus puerū per fenestram proiecit 16
Romę Pompeij theatrum exustum 650
Romæ populi census factus 4324
Romæ Porsenæ R. bona proclamata 4318. porta fenestra 149
Romæ pudicitia quando subuersa 2289
Romæ quadrigæ carè uenditæ 2474. auguria belli ciuilis 1350. 1352. 1469. ruinæ 1481
Romæ sacra cornus 613
Romæ in sacris bonæ Deæ nulli mares 2256. simplex uitæ cultus 435
Romæ sponsam ignē & aquā attingere iubent 259. statuę multæ 982
Romæ Tanaquilis lana cum colo & fuso 614 tempestas magna 830 thesaurus inuentus 592
Romæ tinctor à dæmonibus sepulcro eruitus 1395
Romæ Vestæ templum apertum 4031. Vulcani ædes 3963
ROMACHVS rex Scotorum cæsus 539
ROMANA indictio 1275
Romana matrona adulterij accusata absoluitur 766. à filia enutrita 327
Romana plebs in tutela nobilitatis 2896. necem sibi conscisciit 458
Romana sponsa in mariti domum colum & fusum inferebat 257. supra ædium limen translata 168. 261. 249. uerecunda 14
Romana synodus 4156. 4157. 4158. 4159. 4160
Romana synodus episcopos prædijs ditat 2353
Romanus populus ab Hadriano IV. Pp. excōmunicatus 819. Constantinum Imp. rider 209. crudelis in Mumiū 2796. in Irixonem 2761. gratus in benefactores 3356. gratus in Chæream 3605. gratus in medicum 3368. immunis à tributo 758. prima secessio in sacro mōte 935
Rom. populus Q. Fab. Maximum honorat 3385. stipem spargere cœpit 2235. suspiciosus 139. Tib. & Gracchis statuas erigunt 848
Romanus pop. Veios incolit 44
Romanus populus ulcionis cupidus 2713
Romani pop. abstinentia 2458 carnifex 3669 gratitudo 3354 ineptum iudicium 157 in diiudicandis poematis 1163. prudentia in inuidia leuanda 1735
Rom. populi odium in senatū 921. in Vatinium 921
Romano pop. puer oraculum interpretatur 1502. tribus 4238
Romanum ciuem uinctū clausumque tenere Seruilius lege uetuit 761
Romani ciues quomodo ius ciuitatis amittebant 4243
Romani ciues argenteis torquibus donabantur 1002 MCC. Flaminij triumphū secuti 4345
Romani municipes 4244
Rom. nobilitas 4241. 4359
Romanorum nobilium insignia 706
Romani nobiles lunulas gestant 1686. 3257
Romani suspiciosi 139. barbam radebant 298. filios ad Hetruscos mittebant 4066
Romani absque filis non cœnabant foris 244
Acarnanibus urbes donant 2440. aciem deserunt 3585. adolescentes muneribus excitant 1789. adorantes confident 231
Rom. adulteras puniunt 3406
Romani Aegyptiis ius ciuitatis denegarunt 3165. canem Lysippi in Capitolio reponunt 3638. agricolæ 3651. agriculturæ studiosi 3634.
Rom. negligentes 3641. Alarico prælium indicunt 193. Albanos Romam migrare iubent 1507
Romani Alexandro Seuero acclamant 251. amantes libertatis 41. ambitionē puniunt 3416. angina correpti 351. augures sacerdotio nō spoliabant 155
Romani annū diuidunt 4020

per lustrũ & clauos numerant 4008. Antonio adulantur 2917. Archimedem metuunt 93. Argiuorum imagines de ponte præcipitant 2874. arma hostium inutilia reddunt 1885. ab Asianis luxum didicerunt 3769. Athenienses leges imitati 3808. auguria colunt 1548. negligũt 1548. Augustũ Cesarẽ honorant 45. Bacchanalia celebrant 3151. pro balsamo pugnant 45. bella per fœciales indicunt 4341. bellicosissimi 2072. bellis exercitati 3840. blandiri feminas 2914. boues cornupetas signabant 153. 707. à Bulgaris infestati 82. Veturiũ condemnãt 3426. strenas mittebant 4043. leguminib. uescuntur 431. Caligulam oderunt 61. cæsum non credunt 142. canes furca sambucea suspendunt 66. 3399. canes sacrificabant 4211. Cannensem cladem lugent 101. capite denudato 261. Capuam ingressi oculos demiserẽt 231. carduos in conuiuijs apponere soliti 431. Carthaginensium classem capiunt 1887. Casilinum farinam mittunt 1823. Catonem ob fortitudinẽ honorãt 3380. Catonis cẽtiuam probant 3387. Cererem placant 3148. ciuilis diei initia à medio noctis duxẽre 3848. cladis nuncio territi 93. classẽm comparant 1815. 3845. Claudiũ Sabinũ sepeliunt 2906. cœnã quouis auspicabãtur, malis finiebant 431. cognatas mulieres osculo salutarunt 252. comitia auspicati 4016. in constituendis religionibus cautissimi 1932. copiam simulant 1875. Scipionem damnant 3398. Coriolano insultant 105. corum cumulant 2477. 2904. 3420. crudeles in Fului F. 2733. damnatos cœna excipiunt 171. defectores 3584. 3586. in dandis honoribus uirtute nituntur 3370. defuncti digitum seruabant 570. Dei sui nomen celant 155. Delphico Apollini craterem dicant 3159. Demetrij pudorem honorant 3384. deos euocabant 1895. 3130 3133. diem Iouis colunt 4020. dies fastos deligunt 3161. 1852 dijs gratias agunt 3138. obediunt 3131. statuas ponunt 3157. diligenter in sacris 3056. disciplina militari totius orbis domini facti 3780. diuina ope uictores 1048. 1051. 1053. diuites tributis 598. in domibus mortuos condebant 573. domũ redeuntes cur nunciũ præmiserint 697. dona renuũt 2455. duces temerarios punium 3398. ebriosos odio habent 2229. eclipsi territi 94. eloquentiæ studiosi 132. 1112. Epicureos eijciunt 2204. 3398. 3462. ob equitij incarcerationem seditiosi 912. euersa Carthagine otio torpebant 1599. 3798. exploratorem puniunt 3434. externos deos exigunt 310. fabis abstinent 3140. fame laborant 656. 657. fata è Sibyllæ carminibus rimantur 1546. Febrem colunt 1231. feminarum comis ad cordas usi 1812. ferreo graphio scribebant 1091. filias pauperes dotant 872. filiã Mummij 2369. fœcundas honorant 3388. 3399. fœdera iniubant 163. in templo Iouis insculpebant 4316. Fortunam colebant 3891. 3878. fratribus dabant educandos liberos 3761. fratrum & sororum filijs bona precantur 178. frugales 2220. 2418. ob frugalitatem sani 2230. L. Fuluium puniunt 3420. à Gallis superati 4033. Genetæ Manæ canem immolabãt 178. 179. gloriæ cupidi 2549. 2580. à Gothis deficiunt 3583. Gothorum serui 809. Græcis libertatẽ restituũt 2368. Græcismum exosi 1103. grati in Acarnanes 3371. in Annam & Laurentiam 3604. in coruum & anseres 3370. in milites 3379. in M. Valerium 3379. D. Gregorij P. libros exurere conantur 3213. eius liberalitatem carpũt 2392. hæreditatẽ diuidebãt in assem 619. ab Hannibale cæsi 4033. Hasdrubalem cædunt 1864. hastam cruentam figũt in direptione urbium 153. 707. Herculi decimas dãt 602. 624. 3159. Honori sacrificãt 261. Hortæ delubrũ perpetuũ apertum habebant 3754. humanas hostias prohibent 1545. 3166. humani in seruos 2897. 2670. 2906. humilitatis magistri 2875. Idus Sextil. colũt 4021. ignauos multant 3459. ignauos milites puniunt 3399. ignari astronomiæ 1264. impatientes cladis 2190. impios ducunt qui coniugibus manus inferunt 3437. ingrati in [illegible]cretes 3597. inhumani in Græcos 2934. in subditos 2934. iniusti in ciues 3476. non puniendo 3480. 3614. inobedientes puniunt 3460. Iudæos fame uexant 1905. Iudæis amici 3034. sub iugum missi 229. Iulianũ capite damnant 3416. Iactucam in fine cœnæ comedebant 431. Labieni libros comburunt 1029. laboris impatientes 2186. Lactucini 3653. lactis sestarios dant 2440. lenocinia puniunt 3462. leporinam carnem in deliciis habent 431. liberatem dicẽdi puniunt 3421. libros Sibyllinos consulunt 3154. libros superstitiosos tollunt 3400. 3165. licentiam iocandi puniunt 3421. ligurritores 2232 2238. 2239. lucernam non extinguebant 4363. in ludis magnifici 4322. è ludis surgentes hostem fundunt 1048. ludis dediti 2980. 2984. luxum coercent 3402. 3409. Maio mense uxores nõ ducunt 4016. maledicentiam puniunt 3461. manubias ex colore negligunt 258. Martium V. Pp. honorant 3381. Matri deorum pompam celebrabant 3785. Maximinũ timent 81. à media nocte diem incipiunt 4008. medium locum honoratissimũ habẽt 1004. medicos cõtemnunt 1247. poetas 1173. mẽsam plenam relinquunt 4318. 257. mensem diuidunt 1266. in meridie uescuntur 4329. Metello aqua & igni interdicunt 3443. Michaelẽ Angelum fugant 1878. monimenta hostilis odij unà cum ipso tẽpore perire uolũt 162. mores mutãt 3871. mortuo uno censore alterũ magistratu abdicant 1056. mortuos comburunt 571. munera oblata repudiant 2380. 2459. munifici erga Aetalum 2435. in populum 2434. 2436. musica usi in bellis 1189. Neapolitanis munera restituunt 2380. Neronẽ supplicio afficiunt 3430. nomina mutant 693. nuptiarum tempus habent 878. nubentem aquam & ignẽ attingere iubent 3754. nullas mulieres habent in castris 1255. ab obsidione liberati 1464. olim contemserunt medicos 1247. 1248. non omnibus ius suffragij dabant 4242. ordini equestri Aegyptum decernunt 4236. Oscæ linguæ periti 103. Orhonem Imp. ulti 2733. quandi rationem primò usurpartunt 1013. pacem ab hoste redimunt 755. 1036. pæderastæ 2301. pallidi 260. Papyrium ob tacitumitatẽ honorãt 3386 parci 665. in sacrificia 2418. in suppellectilẽ 2421. parentes cum liberis non lauabãt 1001. 4372. patientes cladis 2175. 2185. pastoritię studiosi 360. pecora & mapalia pecuniæ loco habent 599. pecuniæ inopes 653. perfidiã in legatos puniunt 3432. 3434. perfidi in Camillum 3489. periuri 3558. Petilij interfectores puniũt 3429. Petri & Pauli corpora sepelunt 567. Philosophos oderunt 1212. pietatem honorant 3386. Platianum honorant 3611. in Pleronesios animaduertunt 3097. poetices studiosi 1169. pondus libræ minuũt 1828. L. Postlhumi Coss. cladem mœrent 101. pecuniam apud signa deponebant 1793. primæ lanuginis barbam dijs cõsecrabant 4213. primũm omnium quinqueremẽ ædificauere 3628. prodigalitatem suorum continẽt 1800. prodigij in uillas 2471. prodigium Veios capiendi accipiunt 1457. pudore à nece uindicati 87. pugnaturi in tabulis describebãtur 1768. puniunt negligẽtes circa sacra 367. purpura uestiti 436. ordinem in theatris seruãt 1005. panem faciebant 3718. religionis studiosi 3110. 3115. 3116. Romulum in Deos referunt 3603. oderunt 61. cõtra Rossos diuinitus adiuti 1461. rhetores oderunt 1133. inter sacra casti 3140. sacra instaurant 1547. in sacris uina libabant 4214. sacrum Cereris intermittunt 3224. sale pulmentarij uice usi 1430. saltationibus dediti 392. sanctorum reliquias colunt 4150. de Saracenis triumphant 1013. Saturno sacra faciunt 261. scelus legati probant 3479. scriptum facientes ad ædilitatem non admittebant 3640. Scytharum tributarij 812. senes honorant 3389. in seruitutem abstracti 802. seueri in defunctores 2718. sexagenarios à publicis officiis liberant 769. Sextum Marium in exilium agunt 3421. simulacra deorum minio oblinunt 3157. spectacula oderunt 2969. sponsæ comam cuspide hastæ discriminant 2334. sponte exules 797. Simonem magum colunt 1544. statuas uictoribus erigunt 979. studiosi aruspicinæ 1546. historiæ 1594. sanitatis 1247. suæ linguę 39. 1101. Summanum colunt 2120. suos in fide retinent 1803. ad gloriam accẽdunt 2324. superbi 2569. superstitiosi 310. taciturnitatis studiosi 3349 Tarquinium timent 4033 in templis nulla simulacra habent 4200. testantium uoluntatẽ rescindunt 3267. Tiberium calumnis circũueniunt 3474. tibijs utũtur 3753. in sacris usi 1281. Titum lugent 96. tormenta ex mulierũ capillis nectunt 653. Traianum ob iustitiã honorant 3384. Tremeliũ multant 3169. tributum exigunt 1827. tributum uictis imponunt 556. triumphãtum ambitionẽ reprimunt 1685. CCCXX triũphos egerunt 1009. tyrannidem affectantes occidunt 62. 3413. 3430. tyrannos timent 81. maledicentes manum osculari solẽt 253. Veios obsident 3863. Vestæ de Numẽcio stu. libãt 4208. in uestitu splendidi 437. uicti ad Caudium 809. uicti & uictores 1044. uictores incarcerati 2524. uinolenti 2241. uirgis reos cædebant 199. uiso Catone pudore suffundunturur 89. ulera centum millia non numerabãt 1275. urbem relinquere cogitant 1448. in urbe arant 1823. urbis obsidionẽ auertunt 1830. uxorib. aduentũ per nunciũ significant 254. acies 4334. aduocati 431. ædilium munus 3410. anni initium 4011. anulus pronubus 700. anuli 303. 304. 305. apparatum Consulatius Imp. admiratur 157. arma 4339. cum Athenienses certamen 1209. atri dies 3161. 4020. 4025. 4026. 4027. 4028. 4029. 4030. 4031. 4032. 4033. 4034. 4035. 4036. 4037. 4038. 4039. auaritia 2504. 2516. 2510. 2390. 2393. 3524. auga-

augurum lucernæ cur aperte 1344. balnea pudica 2337. item rara ibid. de barbatis locus 294. bella grauia 926. Bonæ deæ sacra 155. boues peste absumti 665. cadauera citò putrescunt 566. candidati 438. 2633. ob Ciceronis in patriam reditum lætitia 83. Citeria effigies 225. classis naufraga 651. clades significata 1346. clementia 2659. 2688. in milites 2668. in mortuos hostes 2677. cœmeteria 3965. cœna exequialis 4321. coloniæ 1739. 596. confidentia in bello 1874. coniugij acquisiti signum 707. cõtentio cum Carthaginensibus 2581. cũ Sabinis 710. conuiuia 4327. uaria 2438. coronæ militares 1003. corrupti mores 1610. crudelitas 2744. 2749 2776. cõtra debitores 2763. cura in sepultura 2906. deditionis signum 215. in deos caritas 3143. dies fausti 3913. 4033. infausti 3931. 3913. dij 4192. dij Cõsentes 3120. disciplina militaris 1655. Dius Fidius 166. in Domitianum odium 61. domus intus aperiebantur 4363. donarium Delphis 2434. encomium 988. ἐπιγραφὴ 4008. error in Numidis 30. exclamatio 225. exilij triplex genus 4315. factiones 63. fides bellica 3339. 3340. in clientes 3351. in confœderatos 3312. in hospites 3317. in hostem 3343. in legatos hostiũ 3342. erga seruos 3336. in sponsalibus 878. 3351. in Thrasymundum 3383. fœdus cum Celtis 1952. fœdus cum Latinis, Alanis, Iudæis 834. Carthaginensib. 166. 849. forum iudiciale 3964. frugalitas 2224. 2225. 2227. fuga 32. funebres ludi 962. orationes 961. pōpæ 4319. Cæs. interfecto 104. mortuo Clemente VII. 164. mortuo Nerone 83. 104. & Mario ibid. mortuo Tiberio 104. 935. mortuo Alexandro VI. Pp. 935. ob euersam Carthaginem 84. occiso Domitiano 104. ob victoriam 84. gladiatoria spectacula 403. 2939. 2940. Græcismi affectatio 1102. gratitudo 3355. 3357. 3360. 3361. 3366. 3367. 3362. 3363. 3364. 3365. in interpretem legum 3353. Hasta salutis 4317. hostes prodigio territi 1380. humanitas 2880. in conuiuijs 2908. erga elephantes 2904. idololatria 3121. 3122. 3125. 3126. impia uota 3196. imprecandi genus 186. inconstantia 3871. indignatio 119. ingratitudo 3600. 3601. 3603. inhumanitas 2928. dignitas 2524. iudicium de oratorum eloquentia 1129. iudicia 271. 4308. 4309. iuramentum 142. 143. 144. 145. ius belli indicendi 783. legendi Pp. 779. 780. iusti dies 4342. lex cibaria 2128. de diuortio 4361. de nupte ducenda 201. de fœnore 2355. sepulcralis 573. 2354. de successionibus 783. libertates triplices 773. Lucar 2415. luctus quo tempore finitus 3166. ludicra exercitia 3786. ludi sacri 4222. 4223. seculares 120. Lupercalia 3153. luxuria 3785. 2475. 2340. in corallis 2341. in thermas 2471. menses 4009. militaris disciplina 3425. molæ ubi 3711. mores mutati 3877. mos in adoptione 4362. adorandi 230. belli indicendi 192. bibendi 2242. in cadaueribus 4318. 4319. conciliandi dissidentes 3664. deprecandi pœnã 191. in euocando reo 214. in exequijs 99. 100. 570. 4320. in ferenda lege 4304. in fœderibus 4316. 165. 167. in hostium spolijs 2664. in iudicijs 153. 198. 707. 200. 4311. in locatione ædium 4363. in luctu 99. in lustrando exercitu 4209. in metatione castrorum 4338. pontes sternendi 1772. in prælio 1868. prohibendi seditiones 1724. de quæstione seruorum in dominos 3253. in sacris 4214. 4215. 4216. 4217. salutandi 170. seruis manumittendis 705. in significanda victoria 154. in sponsalibus 4364. & seq. in successionibus 4372. supplicandi 3134. 4204. in triumphis 4343. 4344. 4345. in victoria denuncianda 154. in uigiliarum uicibus 1784. uouendi 3133. 3134. mundities 40. musica castrensis 4341. naufragium 545. nundinæ 4042. numus 4332. 4333. in nuptijs acclamatio 225. odium in Appios 62. in Maximinos 61. in Epicureos 60. in Pœnos 65. in Paulum IV. 61. parentalia 313. 4206. peregrinationes sacræ 4163. perfidia in hostes 3545. pœna in corruptores Vestalium 3167. 3168. in debitores 3440. in fures 3453. in ingratos 3456. in sacrilegos 3168. 3169. in mœchas 3406. 3407. in seditiosos 3446. in seruos 3439. in transfugas 3447. in ueneficas 3438. 3451. pompa funebris 959. porticus 3966. precandi formula 176. precationes 191. prudentia in consilijs indicandis 1760. in delectu militum 1766. pudor 88. pugnæ signum 707. religio erga deos 3167. reuerentia erga magistratum 3298. 3299. sacra 3152. 4218. sacrificia & superstitiones 3108. 3112. 3114. 3123. 3127. 3128. 3129. 3130. 3141. sacrificia 3132. 3133. 4208. 4209. 4211. sacrificijs tibicines præcinere soliti 1288. scholæ 4063. scurrilitas 2978. seditio ob agrorum diuisionem 917. sepulcra 577. seueritas erga magistratus 2701. 2702. in Tarentinorum obsides 2708. scribæ mercenarij 4254. sexagenarij à publicis negocijs liberi 4305. signa militaria 802. 4340. sortilegium 1362. statuæ cur dextras porrigant 702. 979. strages 547. 549. 548. 552. studia in oracula 3130. stultum iudicium 2022. 2023. petitio 2016. suffragia quomodo ferri solita 4305. superstitio in sorticis occentu 3130. superstitiosum ieiunium 3139. supplicationes 3132. supplicij genera 4314. 199. taberna cula 4338. taciturnitas 229. tarditas in bello perficiendo 3847. in Gracchũ amor 45. togæ quadrata forma 699. trabea 438. trepidatio 2152. 2017. tributa 812. 813. 4333. trophæa 963. uallum 1821. cum Veientibus bellum 64. uestitus 436. 438. 4329. 4330. 2220. 2419. uetusta acta abolita 650. uictimæ humanæ 4211. uictoria incruenta 1046. uictus 432. uillæ antiquæ 2421. uirilitatis encomium 991. uota 3133. xenodochia 3965

Romanis Calendæ dies festus 4024. crimini datũ toganõ uti 699. cõnubio iũctis munera dare & accipere interdictum 1676. corui augurium 1475. cum Gallis pugnãtibus omina uisa 1454. Germanicus gratus 45. inter consulem & lictorẽ ambulare non licebat 1004. ob iustitiam orbis imperiũ concessum 3280. lupus quid portendat 1351. Maio mense nubere inauspicatũ 4367. maria clausa 4037. myrti portendũt 1353. Nonæ feriatæ 4020. omen, mors Censoris 1470. oraculum mutandæ religionis 1507. de pestilẽtia 1096. 1452. prima pedis pars succi 358. uinum rarũ 659. prosum alienis uesci 2419. Probus Imp. uinũ dat 171. prodigia captiuitatis 1486. cladis 1471. 1476. 1477. à foceto dona accipere interdictum 179. Tarquinij stuprũ libertatẽ peperit 3894. ulmus, salix, populus quid portenderint 1353

Romanæ ancillæ manumissæ 773

Romanæ matronæ Brutũ lugẽt 3387. cãdida uestes lugebãt 2418. 436. cultę 261. Oppiæ legẽ tolli cupiunt 2388. Poplicolam lugent & Coriolanũ 69. ipsę infantes lacte alunt 271. muneribus abstinent 3814. uiros uenenо tollunt 509. uino abstinent 2257. 2338

Romanæ mulieres duæ gaudio mortuæ 492. caput non tegunt 261. grauidæ peste correptæ 431. mariti imperant 3524. luxuriosæ 2343. prurigine laborantes 340. uerecundiæ exempla 242. fœcundæ redditæ 412. à spectaculo athletarum arcebantur 2256. uiros ulciscuntur 199. uino abstinent 219. ornamenta pro patria offerunt 3289. patriciæ solæ Pudicitiæ sacellũ adibant 2274. urbanæ 2948. propinquos osculo salutant 160. duo saltem nomina ferunt 694. eosdem cum uitis calceos gestant 2336. superstitiosæ 3141. perpetua alimenta muneris loco obtinent 1015

Romanæ filiæ parentes nudis capitibus efferunt 261

Romanæ uiduæ lætæ nubunt 84

Romanę uirgines obsides Porsenæ 797

Romanæ dæmoniacæ 15

Romanum Bugiale 2975

Romanum Imperium in Augusto deficit 734

Romanum Imperium terræmotu concussum 632

Rom. imperij limites 1 res 705. seditiones 925. 917. 928. 929

Romano Imperio filiorũ successio infausta 1078

Romanæ reipub. diuitiæ 615. duratio 4046. mutatio 4348. interitus 4349 cum Veneta æqualitas 1069

Romanum ius 1569

Romanum Senaculum 3848

Romanus senatus legitimus 4031. 4033. 4039 Attilij patrimonio prospicit 2375

Rom. senatus Carthaginenses captiuos dimittit 2371

Rom. senatus hospitalis erga Musicanen & Prusiam 2373

Rom. senatus muneribus populares motus sedat 2383. Numeriano statuã posuit 1132. religionũ magni fecit 4306. Terentium reum ob fidem absoluit 3308. suorum fidẽ retinet 1800. 1801

Romani senatus cura de sua fama 2558. decreto feminarum libido coercita 2253

Romani senatus sententia in Tarquinium 3406. iudiciũ 191. liberalitas in Ptolemæum 2367

Rom. senatus prudentia in liberando Catone 1744. in liberando Scipione 1714 in seditionib. uitandis 1724. 1726

Romani senatores 694. 3389. 4306. 4307. pedarij 4306. eorum census 4307. plebeia subire possunt 4308

Romanus exercitus deletus 549. numerosus 609

Romanus miles elephantum conficit 2134. Veientum arcana explorat 1836

Romani milites auari 2501. 2513. auxiliares 1766. beneficiarij 769. decennium militant 1769. honorantur 3381. puniuntur 3402. Imperatorum dextras osculati 252

Romani milites Iuliano Augusto iurant 165. nimia repletione mortui 593. Punicã classẽm in litus retrahunt 2145. singuli singulos olim legebant 1768. litis impatientes 423. supra Christi tunica sortem misere 2982. uestes in altũ eleuant 257. precibus ad Deũm factis liberãtur 775. sanguinem mittunt 3400

Romani milites præ mœrore stupent 224. milites stipendia nõ facientes hostem ferire non poterant 216. superstitiosi 3161

Rom. militum clades 548. exercitia 1769. fuga 32. crudelitas 2784.

iura-

iuramentum 167.1444.1765. obedientia 1808.3299. prædа 601. negligentia 3844. ornatus 4340. ordines 4342. stipendia 4341. uestitus 4339. ornatus 1813.
Roman. ducum in acie locus 1006. laurea uictoriæ symbolum 1002. Rom. equestris ordo 4239. celeres, flexuimines, & Trossuli dicti 405. 689. petendi licentia 76. 789. equires duo à capitali iudicio liberati 767. uenere mortui 499. impatientes repulsæ 2194. uenationem petere soliti 4342. Imperatoribus assidere prohibentur 1030
Romani monachi 4113
Rom. magistratus 4349. eorum iuramentum 4639. falces 2661
Rom. censores 3754.4254. equiti obeso equũ adimunt 3464. uictimas securi percutiebant 3687. eorum diligentia 3856. officium 3781. potestas 3419
Rom. consules 4248. eorum insignia 700. iudices 4310. 4311. temulenti 2144. Centumuiri 4308
Rom. legati 4255. anulis donantur 700. à prædonibus liberati 771. in Bithyniam 745. in Græciam 744. Iugurthæ muneribus corrupti 3473. sordibus perfusi à Corinthijs 1032
Rom. prætores 4250. eorum insignia 700.705
Rom. proconsules 4249. Rege Italiam intrante iustitium factum 987. reges in campo Martio sepulti 573. eorum sceptrum 700.704
Rom. Impp. colossis delectati 74. amantes medicorum 1247. à Senatoribus osculo excepti 252. herbarios in Creta alebant 1240. humani in senatores 2895. ludos uouent 3155. uota matri Deûm soluunt 3137
Rom. Impp. feritas 2940. imagines Roma in prouincias transmissa 985. seueritas in seruos 2931. triumphus 4345. uota 168. relationis ius 781
Rom. Tribb. pleb. senatusconsulta abrogare poterant 149. curiam intrare non audebant 3278
Romani iuuenes opulenti 2145. eorum ludi 3786. exercitia 3788
Rom. pueri bullati & prætextati 437.1680. in arithmeticis primùm instituti 1275. calida abluuntur 271. Hetruscas literas discunt 3756. 1098. iaculis exercentur 393. in Senatum ducuntur 1651. nomina accipiunt 693. nucibus loco aleæ ludunt 3784. natare discunt 386 eorum institutio 1481. 3750
Romani præfecti auari 2507
Romani liberti patronorum prænomina uiuuntur 694
Rom. serui perfidi 3539.3532. initiantur 4373. milites leguntur 1767. uinum non bibunt 2218. eorum uestitus 478. medici Galeni logicã reprehendunt 1189
Rom. mensarij 2370
Romani pistores negligentes 3719. sacerdotes ulcera habentes ab auspicio arcẽtur 364. immunes à tributis 758. honorantur 3142. pedes osculãdos præbent 253
Romanus Argyropolus Imp. Orientis electus 722.4037. suffocatus 514. fami consulit 2425. hydrope liberatus 371. ineptè ædificat 3632. munificus in ecclesias 2357. 2430. templũ Hierosolym. restaurat 3075. uxoris perfidiam dissimulat 104. Armenus leonẽ conficit 2134. causidicus uetustatis affectator 1096
Romanus Diogenes Imp. captus 800.1356. à condemnatione liberatus 329. ob perfidiam punitus 3442
Romani Diogenis fortuna 3905. columba inauspicata 1349.1475. prodigia captiui tatis 1477
Romanus Imp. dominandi cupidus 2607. filijs insultat 2927. humilis 2526. monasterio inclusus 788. Rentatium oculis priuat 3435. Russorum naues igne Græco incendit 1888
Romanus Iunior Imp. impius in sorores 3536. intemperans 2206. tyrannus 1620. ex ueneno perijt 508. eius ignauia 3796
Romanus III. Imp. ignauus 1648. Phocæ libertatẽ fert 2820
Romano Constantini Imp. F. ignobilis puella nubit 872
Romanus Lacapenus Imp. res alienũ ciuium dissoluit 2370. Christi imaginẽ Roma Cõstantinopolim trãsfert 4147. Cõstantino Porphyrogenito arcta necessitudine iunctus 866. imperio se abdicat 738. periurus 3557. prodigus 2385
Romano Lacapeno augurũ superuolans aquila 1471. Simonis Bulg. interitus nunciatur 1522
Romanus martyr in carcere præfocatus 535
Romanus monachus 4123
ROMANIANVS D. Augusti no contubernalis 241
ROMILDA Cacani amore patriam prodit 2284
ROMOALDVS monachus 4125. modestè abbatiam suscipit 2550. pelagus oratione placat 1516.3049. in ectasin raptus 3766. Othonij III. Imp. mortẽ predixit 1413 frugalis 2222. silẽciũ 228
ROMVLA obitũ suum præscituit 1409. uirgo 1392. eius exequiæ celestes celebratæ 1390
ROMVLIVS Cos. Siciniũ hostibus perfidè obijcit 3503
ROMVLVS Remi frater 270. Albam iussit esse liberam 2368. Amulium auum occidit 2794.2764. artes mechanicas exercere liberis interdixit 3640. Athenienses & Lacedæmonios imitatus 3808. augur 1344. audens 3741. augures instituit 1548. nomen urbi imponit 3130. ciues ex hostib. facit 1996. clemens in captiuos 2695. in communicatione panis & aquæ matrimonij fœdus inijt 4367. inter deos relatus 976. disparuit 457. in duos ordines populum diuisit 4139. eruditus 1196. expositus 312. Fidenates capit 1901. fulmine ictus 4033. gloriæ studiosus 2524. gratus in Lupam 3356. gratus in mulieres 3367. incommodissimo loco Romam ædificauit 2018. Ioui templum dicat 3145. lacte libabat 4213. Laurentum legatos iudicio absoluit 3261. lauro coronatus triũphat 1099. leges in honorem feminarum constituit 3388. è Marte natũ 948. à lupa nutritus 316.1431. spurius 1060. minimè popularis 2930. nullã parricidis pœnam statuit 3436. Ioui opima spolia dedicat 985.3138. pfidos legatos punit 3433. primus equorum cursum edidit 2447. ludis Circensib. 2418. primus trabea regia usus 699. patriæ amans 43. regni consortem tollit 2602. Remum occidit 936.2706. 3534.3460. Sabinas rapit 1676.1948.2281. à Sabinis scuta mutuatus 4540. sacrorum auctor 3105.3108. à senatu laceratus 61. 501. strenuè pugnat 2144. à suis discerptus 4032.4042. Theseo similis 1072. triumphat 4033.4037.4345. una Hersilia contentus 2262. Vulcani ædem cur extra pomœria construxerit 2017. annus 4012. Brumalia festa 2438. conceptus 4039. insignia 704. lex de diuortio 4360.4361. lex contra ebrietatem 2228. lex in proditores 3444. lex de testimonio patroni 3253. lex de testimonio seruorum in dominos 3253. lituus innentus 606.1449. mors incerta 562. natalis 4035.4041. prẽda 595. prudentia in conciliandã concordia 1724. in Roma populosa efficienda 1721. quernum trophæum 986. sacra 4218. satellites 3668. sobrietas 2225. superstitio 314. uota 3132.3133
RONCERIVS pirata 3571
ROPHILVS episc. draconem uincit 1515.3051
ROSAE rubræ familia celebris in Anglia 946
ROSCILDIA urbs Dan. regũ sepulturu nobilis 3966
L. ROSCIVS Gallus histrio excellens 1166. obliquis oculis 343. eius statua 981
Roscius Hortensium imitatus 3806. libidinosus 2325
Q. Roscius à Sylla cultus 1173. diligens 3857
ROSIMVNDA concubina Henrici II. Angl. R. 2310
Rosimunda adultera 2315. Albouinum R. occidit 1970. 3515. patris mortem iniustè ulciscitur 3615. Peredeum contra maritum concitat 1958. uenefica 3592. ueneno sublata 558. sæua in maritum 2769.2792
ROSSA Solymanni concubina 2315. impia in priuignos 3522. libertate donatur à Solymanno 774. eius nuptias astutè nacta 873.1948. suis liberis imperiũ asstruit 1994
ROSSI Christiani fiunt 3011. ad fidem conuertendi signũ postulant 1540. seruituteṁ seruiunt 68.1373. à Polonis deficiũt 3589. Vide Moschi.
Rossorum crudelitas 2742. 2749. iudicia 400. sepulcra 572. strages 551. uxores bellicosæ 2077
Rossorũ principi digitus fractus 358
ROSTOCH urbs cõdita 3950
Rostochiense gymnasiũ 4064
Rostochienses portum euertunt 2818. seditiosi 911
Rostochiensis academiæ calamitas 4068
ROSVIDA uel Rosuita monialis 4131. docta 1201. poetria 1155
ROXANE ab Alexandro Magno adamata 50. in puteũ demersa 514. uenenũ hausit 508. zelotypa 2795
ROTA tormenti genus 431
ROTHARIS R. Longobar. auctor impietatis 3172. bonus 1604. ecclesiam turbauit 2005. legislator 1566. orthodoxos persequitur 3241. per contemtum tonsus 1031
ROTHOMAGVM diuinitus seruatum 611
Rothomagẽses ob tributa noua seditiosi 910
ROTRVDIS monacha 4119
ROXOLANI. Vide Rossi.
RVBEACENSES seditiosi 929
RVBELLVS Blandus Lepidam condemnat 3438
RVBEN fratrem Iosephũ conseruat 3316. incestuosus 2307. magister clementiæ 2657
RVBENITAE auari 2505. in ripa Iordanis aram extruxere 258.702. eorũ præda 600
RVBIGALIA festa 4200
RVBRIVS Celer cum uxore sine querela uixit 2896
Rubrius Flauius decapitatus 519. eius libera uox contra Neronem 2831. histrio 1166. similis Planco 289
RVBRVM mare gẽmas profert 3968
RVCCOLENVS ecclesiæ persecutor 3207. regio morbo correptus 3183. templa diruit 3215
RVFINVS presbyter Aquileiensis morosus 2929.4112. à D. Hieron. dissidet 850
Ruffinus præfectus ab Arcadio interfectus 898. perfidus tutor Arcadij 3505. proditor 3574. auarus 2500. contendit cum Stilichone 2626. eius caput pilo Constantinopolim deportatũ 1022. fortuna 3911
P. Corn. Ruffinus cõsul ob fortitudinem factus 972. Crotonã capit 1897. sõniat 1431
RVFVS Ausonianus in nuptijs uota dixit 178
Ruffus Cyrilli episc. nepos aleæ deditus 2982
Ruffus Ephesius medicus 1235. & poeta 1139.1144

Q. Ruffus Geminius impietatis in Tiberium accusatus 3474. seipsum interemit 459
Sex. Ruffus historicus 1585
Ruffus incendiarius 3589
Ruffus irrumator 2322. olidus 281
Ruffus Perinthius corpus perpetua fagina roboratus 408
Ruffus rhetor elinguis 1116. solœcisans 1094
Ruffi auaritia 2492.2517
Ruffi unde dicti 687
RVGIANI Sclaui apostatæ 3174. à dæmonibus uexati 338. ad fidem conuersi 3014. idolo tributa dicant 3159. ex occursu animalis uotorũ auspicia capiebant 1349. Sclaui hospitales 2898. erga suos benigni 2902. S. Vitũ colere iussi 3146
Rugianorum idololatria 234. 1432. 4202. 3126. sacer equus albus 1351. sacrificia 4207. sortilegium 1362.1363. superstitio 3108
RVPERTVS. Vide Robertus.
RVSCIVS Cæpio prodigus in munera 2483
RVSLA uirgo bellicosa 2077
RVSTICA fœcunda 410
RVSTICIANA absoluta à condemnatione 329. Boethij uxor mendica 672. patris necem ulta 2710. eius constans confessio 2844
RVSTICBELLVS mulũ portat 392
RVSTICVS Antigonũ quærens 75. Germanus per totum autumnum dormitat 415. incognito morbo laborans 338. litem dissoluit 1913. prætoris sententiam expiscatur 1697. sagitta uulneratus 374. à submersione præseruatus 324. thesaurum inuenit 592. uermem excreuit 353. à uipera occisus 475
Rustici aduersus colicam remedium 352
Rufsi. Vide Rossi.
RVTENVS de Plauuis crudelis in collegas 2762
RVTGERVS I.C. 1573
RVTH ob frugalitatem Booz o coniugio iuncta 875. 2230. socrum spicilegio sustentat 670
Ruthæ amor in socrum 3279. pietas in socrum 3325
RVTHARDVS monachus 4124
RVTICELLVS prodigiosis uiribus 384
RVTILIA patiens mortis filij 2180
RVTHENI concionari prohibent 3194. concionatoribus carent 3178. dies festos uiolant 3234. diebus Sabbathinis carne uescuntur 4162. missam Slauonica lingua peragunt 4168. purgatorium negant 4166. preces negligunt 4155. quomodo agros præparent 3654. sacrũ pro defunctis faciunt 4168. se solos Christianos esse gloriantur 4061. signo crucis se muniunt 4172. superstitiosi 3109
Ruthenorum adulteria 1311. disciplina fortitudinis 2044. ieiunia 4161. mos in baptismo 4171. nuptiarum mos 887
Ruthenis diuortia frequentia 4361. uitulum mactare nefas 3139
RVTILIVS fœnerator 2508
M. Rutilius Censorinus censuram recusat 2538. triumphat 4343
P. Corn. Rutilius dictator 743. amico iniusta petenti pernegat 862.3272. arma tractare docet 1814. causarum patronus 1122. exul 794. exulat quã triumphat nobilius 998. generi negligentiã punit 3458. impatiẽs repulsę fratris 733.2196. mœrore mortuus 493. patiens exilij 2178. patriæ exilium suum condonat 3286
P. Rutilij bellica prudentia 1655. constantia 281. grauitas 2045
P. Rutiliũ domus Mutia commendauit 3894
P. Rutilius Lupus à Marsis cęsus 4022
P. Rutilius publicanus 3656. inde consul 953. à Mario occisus 4031
P. Rutilius Ruffus criticum agit 1100
P. Rutilius Ruffus I.C. 1570
Rutilius Trib. pl. M. Attilio Glabrioni inuidet 108
Rutilij unde dicti 687
RVTVBAS pictor imperitus 3632
RVTVLI flumini immergebant pueros 271
RYKO episc. bellicosus 2080

S

SABAGVS R. Aegyptios sacerdotes noluit occidere 3143. Nilum in riuos diduxit 2401. ultionem exhorruit 199. 201. regno se abdicauit 2561
Sabaci prudentia in architectonica 1678. somnium 1482
SABAEI agrorum fertilitate beati 3993. diuites 597.614. quos reges eligant 727. naletudinem odore graui reficiunt 340
Sabæorum connubia promiscua 883. domus magnificæ 435.2408. reges regia non exeunt 243.823. regio odorata 3996. terra felicissima 3979
SABAS eremita 4055
SABAVDI Lugdunensiũ bauli 3683
Sabauda mulier fortis 2079
SABBA monachus ob eleemosynam centuplum accipit 2382
SABBATHI annus 4013
SABBION Antipatro Alexãdræ fugam detegit 3512
SABELLIA familia celebris 947
SABELLIVS hæreticus 1319
SABINA Imp. seipsum occidit 458. martyr 3019. poetria & textrix 3696
Sabinæ Romanos suis conciliant 1830. à Rom. raptę 877
SABINIANI 1577
Sabinianus ambitiosus 2569. 2578. horas tintinnabulis distinxit 3714. lampades in ecclesia instituit 4151
SABINVS Augusto facetè respondet 1699
Sabinus Gregorio Agrig. iniudet 105. insidiatur 1960. 1961. falsò accusat 2856
Sabinus Hierosolymam fortiter oppugnat 2146. templa diripit 3216
Sabinus Iouinianum Imp. liberè reprehendit 8 2824
Sabinus philosophos uexare solitus 3606
Sabinus Caluisius ambitiosus 2583
Sabinus Canusius episc. uenenum uincit 327.1405.1415
Sabinus elegiographus 1153.
Sabini & Stigelij certamẽ 1165
Sabinus publicanus 3656
Sabinus frigidus rhetor 1116
Sabinus gladiator 403
Sabinus medicus 1233
Sabinus miles pusillus 278. Placentinus flumẽ inhibet 1517. Rom. mercator 3682. senator à centurione surdastro urbe expulsus 29. 3894. fidus in coniuratos 3314. semetipsum interficit 863
Sabini perfidi in Tarpeiam 3546. religiosi 311. ad Tatium XXX matronas ablegarunt 3669
Sabinorum colonia 624. contentio de rege 720. sacerdotes æneo cultro condentur 299. uotum 167.3138
Sabinum bellum compositũ 847
SABORA Curionem in insidias trahit 1866
SABVCHADES spado 354
SACARA festum 4199
SACADAS melopœus 1147. 1276. modorum musicorũ inuentor 1283. tibicen 1281. eius tumulus 574
SACARVM ebrietas solennis 2243. internecio 546. militaris ornatus 4340. sponsæ cum sponso de imperio certant 4360.4365.4367
SACAS Astyagis pincerna 3664
SACERDOS cæcus uisum recepit 347.1404. Constantino Magno mortem prædixit 1368. in crystallo thesauros uidens, obruitur specu 1531. à dæmone accusatus 1066. ignorans anni rationem 1264. Iouis nigrum hominẽ in somno uidet 1370. nesciens qualis diuus esset Epiphanius 1382. spectro infestatus 790
Sacerdotis Aegyptij iudicium de historia 1592
Sacerdotes medici 1238
Sacerdotibus Rom. lictores præibant 1001. solenne non deuouere 190
SACRAMENTO contendere 212
SACRAMORVS Vicecomes à Sforcia deficit 3587
SACRI belli ab Vrbano Pp. indicti nuncius 1382
SACVLIO histrio 1166. captus à scommatis non abstinet 2980
SADDVCAEI 1533. immortalitatem non credunt 3200. inhumani 2932. semper disputant cum præceptoribus 3504. eorum hæresis 1322. secta 4079
SADOCVS fidus in Dauidẽ 3304. perfidus in legatos 3607
SADREGESILVS ex ludimagistro dux Aquitaniæ factus 954. à Dagoberto loris cæsus 1038
SAES Heraclij legatos dolo capit 2009.3609
SAEVIVS Nicanor grammaticus 1091
SAGANA uenefica 1523.3589
SAGAE appetentes humanã carnem 2939. crudeles 2780
Sagarum lacrymæ 240
SAGARIS usq; ad senectam uberibus nutritus 2342
SAGARTII hostes illaqueãt 1842. quæ arma habeãt 1812
SAGVNTI infans in uterum reuersus 270. templũ 3962
Saguntini amantes patriæ 43. desperant 79. fidi in Rom. 3313. prodigiũ excidij 1486
Saguntina fames 429.635
SAIAVEDRAE crudelitas in Maternianum 2742
SAIS D. Cosrois excoriatus 501
SAITANI reges in templis sepulti 573
SALABERGA puella cæca 344. uidua casta 2270
SALACON pauperrimus 629.668
SALADINVS Aegyptius Sultanus in basilicis stabulatur 3121. bonus rex 1605. captiuos dimittit 2365. 2458. Castilioni perfidiam punit 3433. Christianos incautos opprimit 1852. dux fortis 2082. hostium uires speculatur 1836.2170
Saladini in bello indicendo modus 193. clementia in uxores Christianorũ 2679. crudelitas 2735.2751. fides in promissis 3343. humanitas Christianis nocuit 2675. humilitas 2524. cum Latinis pugna 29. testamentum 1597.1686.1915.2353
SALAHI natalis 4041
SALAMINE Euripidis spelunca celebris 946
spelunca 3943. saxum Telamonis ostenditur 946
Salaminij hippagines inuenerunt 3628. sordidi 2487
SALARVS Biantis æmulus 2574
SALASSI auro abundant 3970
SALICIS festum 4036
SALIM persecutor Christianorum 3244
L. SALINATOR accusatus absoluitur 767. tribus notat leuitatis nomine 3459
SALII sacerdotes 4190.4199
SALMACIS fons effeminat 659
SALMATENSES arma per mulieres conseruant 1813
SALMANTICA Academia 4063
SALMANTIDES mulieres animosæ 2076
SALMONEVS fulmina imitatus 114. homo impiꝰ 3192
SALOME Herodis R. soror falsò Alexandrum & Aristobulum accusat 3473. Costobarum maritum repudiat 881. Herodi fratri fidem nõ seruat 3269. humana in captiuos 2891. perfida in maritum 3527. ultionis cupida 2766

SALOMON R. Adoniam fratrem accidit 3412. apostata 3182. aram sacratam in templum transfert 4018. architecturæ studiosus 3639. concubinarum amoribus irretitus à beatitudine defecit 3927. chymista 3707. degener 1074. diues equis 611. prouentu annuo 598. diuinitus sapiens 3766. domum Domino ædificare cepit 4018. exorcismi inuentor 1305. gentiles concubinas habuit 3210. Hiramo munera alimentaria mittit 2439. idololatra 2324. Geddida dictus 694. Ieroboamum ob robur honorat 3387. immolat in Gabaon 3074. inobediens Deo 3195. mulierosus 2289. mulieres alienigenas amauit 869. multa scripsit 3825. physicus 1219. poeta Theologus 1140. πολύγαμος 882. prodigus in equos 2474. propter concubinas impius factus 3876. puer iustus 3279. punit Ioabum 3431.3450. rex prudēs 1639. in R. electus 723. sæuus in fratrem 2798. sapientis nomen meruit 1196. sapientiam petit 174.1660.1918. 3743. sapientissimus 1190. Semei occidit 3.14. silentium probat 1873. solennitate magna dedicat templū 3074 3075. superstitionis magister 3106. templum ædificat 1006.3074.3846. uino abstinet 2219

Salomonis R. Iud. indoles 3733. certamen cum Hiramo 1208. clauicula 1309. colloquio Regina Saba usa 999. diuitiæ 607. felicitas 3897. feruor orandi 3056. fœdus cum Pharaone & Hiramo 857. gestus orandi 3054. gratitudo in Reginam Sabam 3353. imperium pacificum 852. iudicium de puello 1909.3211.3735. latomi 3678. liber remediorum 3098. luxus in supellectilem 2412. nomen in Sapientiæ appellationē abit 681. obsequium in coniuges 1912.1914. pietas in matrem 3319. pœnitentia 3080. regia domus 2408. sacrificium magnificum 2432. sumtus in arma 2412. Item in solium ibid. sumtus magnificus 2417. templi dedicatio 4036. uarij casus 3902

Salomon R. Vng. Albanenses terret 1878. ambrosio 2582. eremita 4050.4052. nō fert reprehensionem 2863. sterilis 411

SALPE meretrix 2318. obstetrix 3664

SALPHAAD intestato decessit 4373

SALTATIONVM genera 389

Saltatores γυμνασιάρχοι 1167

SALVCIARVM marchio porcariam puellam sibi matrimonio coniungit 872

SALVIANVS episcopus 1316

SALVIATA gens Florentia eijcitur 791

Saluiati ignem sacrū circumferunt 1007

SALVIVS Albinensis episcopus 4107. Chilperico R. resistit 3085. dux seruorum deficientium 3531

Saluius Iulianus I.C. 1572

Saluius Pelignus signum in hostem misit 1794

C. SALLVSTIVS historicus 1585. Ciceroni exprobrat 204. improbus 1611. diligens in scribendo 3818. peregrinatur 3882

Sallustius præfectus palatio imperium recusat 2542. immunitatē impetrat 810. Iulianum Christianis conciliat 3071. à philosophia dehortabatur adolescentes 1213

Sallustius philosophus insigni memoria 34

SALVTANDI formæ 170. 255

SALVTI sacra facta 4034

SALVTIGERVLI serui 816

SAMAGONIVM uinū 3977

SAMANEI continentissimi 2220

SAMARIA ab Ambre R. condita 3947. obsidione liberata 620. à Philippo apost. conuersa 3012. solo æquata 639

Samariæ fames 654

SAMARITANAE confessio de Christo 2822

Samaritani caritas 2894

Samaritani apostatæ 3176. custodes 3686. hæretici 4076. inhospitales 2934. Iudæis infestissimi 916. Iudæorum amici ficti 146. opus à Cyro R. incœptum impediunt 216. sitim perferunt 423. templum ossibus polluunt 3222

Samaritanorum & Iudæorū odium 902

SAMBYCVS Elius sacrilegus 3184.3291

SAMARVS Herodem obiurgat 2844. Herodi regnum prædicit 1436

SAMGARVS pedo DC latrones occidit 2081

SAMOS insula uino infelix 3977. ob defectionem seruata 3490

Sami Iunonis pauones primū uisi 3980. templum 3961

Samiæ Iunonis ara 3149. placentæ 3978

Samiarum puellarum concertatio 1227

Samius pugil comatus 398

Samium oleum 3976

Samij adulatores 2854. Athenienſium frontem noctua insitibunt 816. 1031. 2738. Iunonis natalibus celebres 944. ius ciuitatis cuiuis dabant 4243. ab Iunibus deficiunt 3583. libertatē contemnunt 68.808. libidinosi 2288. literarum inuentores 1087. misericordes in Corcyræos 2894. 2901. nauis signo ab Athenienſibus signati 817. puerorum castrationem prohibent 1716. Theræis cibaria dant 2437

Samiorum donarium Iunoni 2433. flores 2204. & Iouum amicitia soluta 851. sacra 3153. cum seruis fœdera 889.

terra fertilis 3994. uitex 3975

SAMMA Ages F. fortis miles 2104.3303

SAMMONICVS Serenus amauit discipulum Gordianum 47. eius bibliotheca 3817

SAMMIETVS R. memorabile doloris exemplū præbuit 101. suos non deflet, sed amicum 116

SAMNITES Herennij consilia spernunt 2031. Romanos sub iugū mittūt 1844. à Rom. deficiunt 3584. L. Sylla odit 65

Samnitum clades 547.& 548. colonia 624. iuramentum 143. militaris ornatus 4340. mos in conuiuijs 4328. mos in sponsalibus 4365. ritus in fœderib. 166

SAMOGITIA melle abundat 3989. eius sacra 4207

Samogitæ dæmoni sacra faciunt 3121. terram ligno proscindūt 3654. idololatræ 3123

SAMONAS odium Androni concitat 1987

SAMOTHRACIA asylum 3997. feras capras alit 3987

SAMOTHRACES nauticæ student 3628

SAMSON cæcus hostes occidit 3849

Samson colūnas domus deijcit 392. in Dalilæ sinu obdormit 285.418. Dalilam amat 2313. diuina opes pijus uincit 1049. demolitus portas Gazæ 986. 392. diuinitus è maxilla asini potatur 327. dux fortis 2081. ebrius 2246. inermis uincit hostes 1045. molitor 3711. Philistæorum segetes incendit 1903. Palæstinam uxorem ducit 868. robustus 383. seuerus in Palæstinos 2723. uxoris perfidiam ultus 2707.3442. uxori ænigma narrat 3517

Samsonis & Herculis similitudo 1071. obsequiū in coniugem 2912.2917. socer crematus 478. cum Thamnatenſibus inuenibus certamen 1208

Samsoni libido exitialis 3919. oculi effossi 344

Samson Chilperici R. filius dysenteria perijt 519

Samson comes Rodulfo R. sacra dona tradit 2443

Samson Dolensis dæmoniacū sanitati restituit 367. eius clementia 2680. ieiunat 2213. Matthæum excommunicat ob incestum 3091

SAMVEL Bulg. D. impatiens cladis 2191. mœrore perijt 493

Samuel propheta 1336. Agagum R. mutilat 3669. ieiunat 2215. impiorum cōuictu non corrumpitur 3040. iudex iustus 3277. magistratu sese abdicat 2560. nihil à quoquam accepit 2375. in Domini tabernaculo educatus 3741. puer religiosus 3740. punit crudelitatem 3417. Pythonissā consulit 1547. Saulum luget 2894. à Saulo se subducit 3086. saxum ad Maspham

erigit 702.978. solus in templo recubat 246. unde dictus 685

Samuelis amor in Israelitas 3306. fiducia de suis factis 2815. filij improbi 1025. misericordia erga Saulum 117. preces 3050. prudentia in occultando Saulum 1694. sortilegium 1361. taciturnitas 227. umbra Saulo apparens 1472

Samuele sacrificante tonat 3054

SAMVLLA longæua 310

SANABALLATHVS Iudeos irridet 209. Iudæis infestus 3208. templum in Garizim ædificat 3145

SANACES qui 838

SANCHONIATHON philosophus 1190

SANCTIMONIALIS quædam reuixit 563

SANCTINVS episcopus 1307

SANCIVS, uel Sanctius, uel Santius Ferdinādus matrē uenenū bibere cogit 2706

Sancius Garcesius infans ex utero matris defunctæ eductus 313. niues superat 1773. moriente matre editus 270

Sancius Maior R. uenator 3673

Sancius Ranimiri F. constans in obsidione 3863

Sancius I. Hisp. R. Crasii cognomentum adeptus 687. obesus 279.363. perfidus in nepotes 3538. supplex patri Alfonso 184. ueneno sublatus 506.508. uanus promissor 2914

Sancius II. R. Hispan. in acie cæsus 539. eius fortuna 3907

Sancius III. R. Minerbam defendit contra suum fratrem 3260

Sancius IV. R. cupidus dominandi 2612.2614. impius in parentes 2790.3521

Sancij iocus in Pontificē 1957

SANCTVLVS abbas diaconum suum liberat 3068

SANCTVM fœdus Pontificiorum 836

Sanctæ Sophiæ nobilis familia 947. Patauij 1071

SANCTVS martyr 3029

Sancti presbyteri frugalitas 2222

Sancti resuscitati 563

SANDALES R. adulter 2311

SANDANIS consilium à Lydo datum 1927

SANDEROLDVS martyr 3022

SANDES diligēs in audiendo Epicurum 3823

SANDOCES iniustus iudex 3483

SANDOX crucifixus 489. uita donatus 314

SANDRACOCTI dicti Indorum reges 691

SANDROCHO leo sudorem lambendo abstergens quale omen 1351.1438

SANNAS fatuus 1645

SANNORVM mel mænomenon 7077

SANNYRIO stupidus 1646. macilentus 279

SANTES Pagninus Hebraicè doctus 1102

SAON

SAON Acræphniensis apum examen sequitur 1450. legatus sacer 742

SAPHADINVS dominandi cupidus 2599. patruus perfidus 3538

SAPHAN scriba 3670

SAPHIRA martyr 3019

SAPHVS gigas 274

SAPIENTES septem 1190. 1559. 1636. titulum respuūt 2339

SAPOR R. fratrem se Solis dicit 681.1989.2589. fratres occidit 3536. inhumanus in Valerianum Imp. 2936. quendam uidet ornatu Cōstantini Imp. 1461

Saporis R. ambitio in uestitu 2629. crudelitas 2744. ortus à Magis prædictus 1407. è uitro machina 1267

Sapori R. Persarum à magis quid prædictum 1351

SAPPHO Lesbia obscena 1141. in mulierem diuitiis superbientem 2823. meretrix 2317. Mixolydiæ inuentrix 1277. Phaonem dilexit 52. poetria 1154. submersa 511.2288

SAPPHYRA mentita precium agri 1981. 3233. subitò mortua 553

SAPRAGORAS auarus 2518

SAPRIS fortis in oppugnando 2146

SARA abbatissa uirginitatē custodit 2255. 2266. per fenestram despicere recusat 2337

Sara Abrahami formosa 286 cupida liberorum 76. ieiunat 2215. impatiens reprehensionis 2864. nonagenaria parit 414.462.664 obediens Abrahamo 3332. prole donatur 1063. seuera in Hagarem 2767. preces exauditæ 3051. risus à Domino reprehensus 208 taciturnitas 229

Sara solitaria 4057

Saræ assiduitas in orādo 3055

Sara Tobiæ à dæmone liberata 366. maritos ante congressum amittit 462.664. tolerans conuiciorum 2172

SARACENI auari 2515. canes per ignominiam dicti 1035. Caroli M. machinas inutiles reddunt 1886. Christianos persequuntur 3044. Damiātā à peste purgant 3682. ab Eudone euocati 3811. ignea grandine affecti 477.545. impietatis suæ pœnas dant 3187. lapidem Chabat adorant 4226. D. Nicolai tumbam violant 3213. peste pereunt 543. Rom. tributarij 812. Romanis libris exustis suos substituunt 201. seditiosi 915. uicti victores 1045

Saracenorū classis mersa 545. 652. ἐπωχὴ 4008. migrationes 589. perfidia 3510 præda 595. 602. cum Byzantinis fœdus 164. strages 549.550.551.571. uastitatis prodigia & potentiæ 1471. uotum 168

Saracenus Conradum principem occidit 3164

Saracenus magus thesaurum inuenit 593

SARAIAS scriba Dauidis R. 3670

SARASARVS parricida 3518

SARBARVS astutè periculū uitæ euitat 1963. à Cosroe deficit 3588

SARDANAPALVS feminā habitu mentitus 440. intemperans 2205.2208. inter pellices fila ducit 2324. libidinosus 2289. luxuriosus 2343. se in pyram iniecit 478. urbes duas uno die condidit 2398

Sardanapali regia conflagrat 649. statua 232

SARDIVM regina crudelis in maritum Candaulē 2791

Sardium urbs munitiss. 3951

Sardes combusta 643. à direptione cōseruata 622 locus uoluptati parat 2316 regia urbs 3953

SARDINIA lethalium stirpium expers 3975. pestilens 339. 4000. purpura nobilis 3982

Sardiniæ aqua periurium prodens 3161

SARDIANI balani 3979. captiuos sacrificant 4212. coitu defatigati capiuntur 817.2278. homines immolant 235. unguentorū studiosi 2341

SARDORVM clades 547 regum insignia 704. uestitus 436

SARDIENSES meretrices auaræ 2510

Sardiensis synodus 4157

SARDOA lex in patres 3607 in otiosos 3457

Sardoi inhumani in senes 2933

SARDOLIBYES parci in supellectilem 2420

SARDO Ninsula mechanicis insignis 3965

SARDONIVS risus 234

SAREAS scriba celerrimus 3670

SAREPTANA uidua Heliā hospitatur 2372. uidua hospitalis 2897.3067. eius F. mortuus suscitatus 563

SARGAPISES seipsum interfecit 461

SARIASTER perfidus in patrem 3517

SARMATÆ sagittis boni 393 ceruos alunt 3986. corpora succis inscribunt 301. tres ab Emmanuele Lus. R. equestris dignitatis insignibus ornati 1008

Sarmatarum armatura 3723. perinutatio 4317. seruit rebellant 3532. strages 348. uictus 432

SARMENTVS equēs scurrā 2973.2986

SARNII igni se iniiciunt 477 & 2061

SARO nauta 3686

SAROCHI R. exercitia oij 3788

SAROHARI milites Turci 3565

SAROLTHÆ uterum gerenti D. Stephanus in somnis apparet 1408

SARON R. gymnasia introduxit 1680. in uenatione mortuus 537

SARPEDON Demetrij dux Tryphonē diuina ope uincit 1053. à diis deploratus 960. poculis excipitur à Lycijs 1014

SARRA Columna Bonifacium IIX. Pp. fugit 246. à prædonibus captus 803. à piratis liberatus 772. eius duo filij Cardinales 1062

SARRANÆ matronæ nunq̄ linea uestē usæ 2336

SARVGI natalis 4041

SARVS sororis cædem iniustè ulciscitur 3615

SASAGAZIVS eunuchus 354

SATOCHIS geometriam in uenit 1235. legumlator 1564

SATANIANI hæretici 1320

SATASPES crucifixus 200. 489. filiam Zopyram stuprat 2312

SATELLII Quadrati iocus in Sabinum 2935

SATRÆ semper liberi 757

SATRIVS Ruffus Ciceronis æmulus 3807

SATVRNALIA festum 4197 Rom. 4039

SATVRNIA dicta Italia à Saturno 695

SATVRNIVS episc. à tauro occisus 473

Saturnius hæreticus 1318

SATVRNINVS I.C. indoctus 1576

Saturninus Imp. doctus 1197. inuitus imperium suscipit 2540. cupidus dominandi 2603. infelicitatem suā fatetur 2818

Saturninus presbyter excōmunicatus 3223

Saturninus Vetulio prudēter euasit 1710

SATVRNVS Aegypti sororem Rheam in uxorem ducit 874

Saturnus Italos agriculturam docet 3624.3630. inserendi arbores modum inuenit 3653. inuentor historiæ 1583 mellis inuentor 3659. numos signauit 4331. uini & uitium inuentor 3625

Saturni ædes Rom. ærarium 3990. ambitio 2586

Saturno prædictum, ut pellatur à filio 1483. sacrificatū 4036

SATVRVS ob religionē passus 3031

SATYRVS Alexandrinis spectaculum 119. architectus ingeniosus 3642. defensor pudicitiæ 2271. fistulicen 1282. ignem complecti uolens 1224. à leonibus deuoratus 472. mimus 1167. parasitus 2913

Satyri Samij aures ab amicis obstructæ 1690

Satyri ineptum iudicium 137

SAVINIANVS orando deterret capturos se 3055

SAVLVS Iudæus pascha uiolat 3234

Saulis R. agaso in regem eligitur 715. 951. in acie cecidit 539. Agagum R. seruat 3246. Amalechitas cædit diuino auxilio 1049. ambitiosus circā honorē 2632. crudelis in Nobeā ciuitatē 2779. à dæmone uexatus 364. Dauidi insidiatus 105

&1970. exanimis concidit 260. flet 237. formosus 284. gladio incubuit 460 & 485. gratus in Amalechitas 3371. gratus in hospites 3357. impatiens cladis 2190. ingratus in Dauidem 3597. inobediens erga Deum 3195. irascitur filio 98. 2863.2866. Israelitas minis excitat 1754.1793. mortem ominatur 1415. perfidus in Dauidem 3539.3556. in Gabaonitas 3507. præter expectationē rex creatus 724. prophetat 241.1345. & 3815. prophetiæ dono felix 1067 Pythonissam consulit 1346. 1544. reconciliatur Dauidi 840. regnum modestè suscipit 2538. sacerdotes interficit 198. 3203. Samueli prophetæ inobediens 3208 seuerus in Ionathā F. 2704

Sauli R. æmulatio in Dauidē 111. armiger fidus 3339. auaritia 2507. clementia in contemtores 2684. crudelitas 2780. in Dauidem odium 937. indulgentia in Agagum 2799. septem filij crucifixi 488. sortilegū 1362. stirps deficit 660

Saulo prędictio regni amittēdi 1365.1479. armus appositus à Samuele 1014

Saulum lugent Iudæi 96

Saulus Tharsensis conuersus 3013. 3876. de cœlo tactus Iesum agnouit 1384. Pauli nomen assumit 685. uisum recipit 347

Sauli in Christianos zelo 3164 preces exauditæ 3048

SAVONENSES ob non soluta stipendia seditionem concitant 907

Sauonensium portus inutilis redditus 650

SAVROMATÆ gulosi 2233. sub imperio uxorum 3524. inter pocula filias uendunt 4318

Sauromatarum uirgines nubunt 877.3379

SAVROS statuarius 3706

SAVRVS latro 3570

SAXO Grammaticus historicus 1586

SAXONIA linguæ affectib. afflicta 338 349

Saxoniæ domus clara 947

Saxoniæ administratio 4246 tempestas 4045

Saxones adulteria odiunt 3404. auari 2315. à Carolo M. ex patrio solo deportati 1056. à Carolo M. uicti 4237. ebriosi 2236. ad fidem conuersi 3005.3011. in Francorū castra irrepunt 1858. Henrici IV. filium eruunt è sepulcro 2756. inundatione obruti 545. piratæ 3568. templum Buriburgi exurere conati 3215. tributarij Gallis & Danis 813. 814. ab Hungaris abducti 802

Saxonum clades 550. colonia 589.603.604. idololatria 4202. liberti conspirāt contra dominos 3532. polygamia 885. principū insignia armorum 701. respublica 4351. scholæ à tribu-

to immunes 1758. trophæũ de Cęs. Ueuicto 964
Saxonibus cometa inundationem significat 1430.1487. ius testamenti ademtũ 1036 restitutum 383.4318. Vandalicum nomẽ exosum 60
Saxonici belli omen 1371
SAXOVAROGLVS Selimi proditor 3576

S B

SBIGNEVS episc. Vladislaum liberè reprehendit 2832

S C

SCABINI iudices 4310
M. SCÆVA centurio nandi peritus 387. Castellũ fortiter defendit 2143
Q. SCÆVOLA animi uim & infirmitatẽ corporis ostẽdit 3864. Marium hostem iudicare recusat 3274. miles fortis 2105. munificus in spectacula 2448
Q. Scæuolæ elogium 989. fides in testimoniis 3351. parsimonia 2376. sordes 2490
SCAPHVSIÆ incendia 645
SCALÆ Gemoniæ 4313
SCALANI Verona potiti 4349
SCALIGERORVM familia concidit 662
SCALVIÆ Cypriæ adulatrices 816
SCANIA piscibus abundat 3981
Scaniæ seditionem quæ prodigia præcesserint 1470
SCANDIA insula amplissima 3992
SCANDVLARII 3718
SCANICA plebs à principibus dissidens in Arnam uallem secedit 935
SCAPHARVM supplicium 490.4314
P. SCAPTIVS iniquus iudex 3483
P. Quint SCAPVLA in cœna extinctus 592
SCARBICVS comes Polon. legatus ad Imp. 746. nomẽ Habdanki obtinet 685 eius iocus in Imp. Henricũ IIII. 2958
SCARAMVCCIA iratus ob ereptum pontificatũ 2637
SCAVRVS quidam auarus 2392
Scaurus Sylę priuignus gemmis diues 607
Scaurus Aemylius uiam sternit 2406
Aur. Scaurus legatus 743
M. Scaurus animosus 73. damnat Dolabellam 3409. caussam patronus 1127. filiũ hostib. cedentem auersatur 3402. glires cœnis ademit 2228. Grammaticum carẽ emit 2359. munificus in spectacula 2447. paludes exiccat 2402
M. Scaurus Mamercus ultimus eius familiæ 661. seuerus in liberos 485.2705.3291
M. Scauri disciplina militaris 1800. luxus in statuas 2475. paupertas 659. seruus perfidus 3533. sumtus in theatrum 2469. uilla sumtuosa 2471
Scauri unde dicti 688
SCEDASVS impatiens stupri filiarum 2194. seipsum confecit 461
Scedasi Bœoti filiarum diræ 190
SCELERATVS cãpus Rom. 3967
SCHÆNICOLÆ 302
SCHENDER Bassa crudelis 2745
SCENOPEGIA Iudæorum 4080
SCETHLANDI piscibus ac tergorib. animantium diuites 611. frugales 2220. semel tantum in anno sacra obeunt 3843. 4110
SCHILTACVM oppidũ incensum diaboli astu 629. 645
SCHISMATICORVM corpora ex sepulturis eruta 1023
SCHONINGIA halecibus abundat 3982. adulteros punit 3405
SCIBORIVS Sciboricius fugit 2055
SCILVRVS fœcundus 409 filios ad concordiam hortatur 866.1731.3253.3754
SCINIS latro arbores inclinabat 394
SCIOLDVS R. Dan. puer ut sum decidit 3740
Scioldi ducellũ cum Scato 2115
P. & Cn. SCIPIONES stultè copias diuidunt 2021
Cn. Scipio aciem instruit 1854
Scipionis nomẽ pietate meruit 684. hostium classem inutilem reddit 1887. triumphat 4027
Cn. Scipionis filiæ ob parentẽ publicè à senatu dotatæ 1618. inopia 669. mores inepti 3732. uarij casus 3911
P. Scipio in acie cæsus 1539
Scipio Aemilianus aciem instruit 1854. ab Africani Maioris filio adoptatus 805. castra tuetur 1822. corona obsidionali donatus 1003 corrigit disciplinam militarem 2273. Fabio hæreditatem concessit 2465. Intercaciam oppugnat 2146 magistratũ reprehẽdit 2832. milites plectebat 3425. Mumium notat 2824.2934. Numãtinos fame domat 1905. Numantinus appellat 1690 patiens mortis fratrũ 2182 præter expectationẽ Coss. factus 724. Rom. histriones obiicit 2969. spectat pugnam ingenti uoluptate 83 & 3816. uigilantiam suorũ excitat 1784
Scipionis Aemiliani constãtia 257. encomium 991. felicitas 3898. frugalitas 2221. gratitudo 3369. prudentia bellica 1640. uxor morosa 1064
P. Corn. Scipio Africanus 690 aciem instruit 1854. adolescens ædilis 730.3736.3743. 3746. adolescens patriam conseruauit 3298.3743. adolescẽs fortis 2080.3736. adolescẽtes iurare cogit 1802. 3252. 3264. 3267. aduersus Antiochum legatus 743. ęgrè fert à se rationem peti 2558. agriculturę studiosus 3633. aliena tractat 3790. ex angue conceptus 948. Annibali æqualis 1069. Antiochũ reprehẽdit 1700. Antistiã uxorẽ inclamat 251 auctoritate sua tumultum pop. sedat 974. in belli apparatibus studia non prætermisit 3767. captam puellam remittit 3738. Carthaginis excidiũ prædixit 1932. Carthaginem nouam capit 1892. Carthaginensib. pacẽ dat 841.2556. Carthaginensibus pacta non seruat 3434. classem comparat 1815. clemens in Hannibalem 2673. in Mandonium 2690. in Carthaginenses 2662. conchas legit 3784. Catonis consilia spernit 2031. Coss. ante tempus 729. 730. rusticatur 1691. Cyrum imitatus 1589.3804. defensor pudicitiæ 2271. deos consulit 3130. diẽtaturã recusat 2538 dignitates relinquit 2561. diligens in comparandis amicis 3856. dux bonus 1608 dux fortis 2091. eloquens 1107. Ennium magni facit 1171.2556. equitatũ cõparat 1810. formosus 283. frequẽtibus victoriis felix 1054. Gracchum iure cęsum dixit 2830. 2832. gratus in Masinissam 3365. Hannibalẽ Italia remouet 1848. honestior rem locum Annibali cedit 2550. hostem uiam fugiẽdi dat 1876. hostes fatigat 1840. 1841. hostium castra explorat 1836. humanus 287. in hostem 2900. imaginũ inspectione ad uirtutem ac census 1681. incerto auctore occisus 563. insidias non declinat 2069. incorruptus 2460. iurgia cauet 2661. iuueni equum ademit 2715. censor C. Licinium accusat 1933.3263. Lælio consiliorum auctore usus 161. Licinium accusare recusat 3274 Linternũ secedit 797. Martij gloriæ non inuidet 2526 Lucilium ob dicendi libertatem amauit 1170. 2835. Lycurgo similis 1072. Masinissam in fide retinet 1890 sibi conciliat 1831. matrimõdum muliebrem donat 2442. matutè hostem aggressus 3856. miles fortis 2105. multas urbes Rom. conciliauit 1830. nunquã solus 247. obsides Hispanis restituit 2371. omen ex gladij capulo habet 1457. ornamẽta templis restituit 3148. Panætium cõsulit 161. parum pugnax 1763. patrẽ mortis fratris 2182. pecunię Antiocho captæ reus absoluitur 797.971. Poppiũ carpit 2889. à pop. Rom. in Capitolium deductus 1000. præuidit victoriam 1931. quotidie radi instituit 299. 3641. ex utero exectus 270. prius contemplabatur, quã in Senatum iret 24. puer patrem in prælio seruauit 3322 puerum Masinissæ remittit 2371. recuperata Hispania triumphum non obtinuit 4343. regium nomẽ respuit 2575. Sardonyche signabat 303. seditionem compescit 1809. seditiosos punit 3446 à seruo conseruatus 3338. Siculis prædã restituit 3271. Xenophontẽ semper in manibus habebat 3820. 3821. somnolentus 415. spectaculis deditus 2967. speculator 160. speculatores per castra ducit 1873. stipendia parat 1826. studiosus doctrinæ 3374. suis metũ eximit 1797.1798. suos pugnare cogit 1793. Syphacis castra incendit 1903. Syphacem conciliat 2909 tabulas publicas emedari iubet 1918. temperantiæ magister 2204. trãsfugas punit 3448 ueteranos eligit 1765. uigilans 417. urbes in Africa capit 1901
P. Scipionis alacritas 72. amicitia cum ciuibus suis 828. amor in ciues 3306. anulus 304. auctoritas 966.993. balneum 2421. bellica prudentia 1652. Bianti contraria de amicitia sentẽtia 1561 in classe comparanda celeritas 3846. confidẽtia 2812. 2813.2814.2843.3855. constãtia 2811. continentia 2263. defuncti laudatio 961. encomium 989. exclamatio 225. fides in fratrem 3328. in legatos hostium 3307. & 3342. humanitas 2875. humilitas 2525. imago in louis cella posita 984. inopia 670. iudicium de congrediendo cum hoste 1927. de immortalitate 1501. iudicii de milite 2956.1925. de republ. Rom. 1915. magnificentia in bello 2359. mors incerta 562. de morte Tiberij Gracchi responsum 250. otium 3797. parsimonia 2376. pietas in patrem 3324 præda 601. prudens responsum 1698. prudentia in fugiendo iudicio 1704. 1705. & 1743. sacra 4218. seueritas 2723
P. Scipionis Africani filius degener 1074. nimium temperans 2345. ob patris uirtutes ab Antiocho captus dimittitur 775.1018
P. Scipioni Africano imperiũ delatum 720.727
P. Scipionem populus sequitur 244
P. Scipio Iunior siue Posterior siue Minor, ab Alexandrinis spectatur 993. hæreditatem fratri cedit 2456. iuuenis prudens 1639. cum parto seruitio 2419. flet capta Carthagine 116.239. picturarum amantissimus 3638. primus Rom. Cæsar dictus 686. transfugas punit 3448
P. Scipionis Minoris elogium Homericum 989. luctus 101. prudentia in roganda incolumitate populi Rom. 177.1740. 4203
L. Scipio Asiaticus cognominatus 690. Antiocho victo triumphat 1010. è carcere liberatus 761.768.775. ciuitatem capit 1901. competitor Lælij 2549. insigni memoria 35. inuidia oppressus 107. peculatus reus 3565. picturæ studiosus 3638. Tib. Graccho reconciliatur 841. 844. triũphat 4026.4027
L. Scipionis Asiatici uestitus 438
Scipio Lancelotus Iulium II. Pp. sanat 1242
Scipio Metellus anseres saginare docuit 2232
Scipio anseribus abundat 611
P. Scipio Nasica Coreulum dictus 682
P. Scipio Nasica Carthaginẽ deleri noluit 1680.1739. 1927.3780.3798.3840. desertores punit 3449. equitis impudẽtiam punit 3421. Gracchum opprimit 2129. 3446.3849. Nasica I. C. 1570. matrem deũm hospitio suscipit 973.1006.4029.4203 patiens repulsæ 2173. publicè elatus 957. repulsam patitur 733. Serapion uocitatus & Suarius 289 & 687. statuas in foro sustulit 2527. theatra tollit 2948.2968. triumphum recusat 2534. uir optimus à senatu iudicatus 968
Scipionis Nasicæ confidentia 2816. constantia 2811. exercitia militaria 1769. intempestiuus iocus 2988. nuptiæ cum Africani maioris filia 874. peregrinatio 3884. paupertas 670
Scipio auarus 2517. ingratus in deos 3198. crudelis 2775
Scipio & Cæsar amici 859. Pompeio in consulatu cedit 862
P. Scipio se interficit 2061
Scipiones duo æquales 1071
Scipionũ eruditio & eloquentia hæreditaria 113
SCIRAPHIDAS multatus ob nimiam patientiã 2182, patiens iniuriarum 2801
SCIRON latro 2935.3570
SCIRPALVS pirata 3570
SCIRVS uates 1340
SCITON Democedis seruus 814
SCLAVI auari in prędа 2507 Christianorũ persecutores 3239. per contumeliam canes dicti 1035. ad fidẽ conuersi 3012. latrones 3567. in mare præcipitati 513. quę auspicia uictorię habuerint 1458. reos ferro candente examinabant 1359. ridicula formido 2060. superstitiosi 3112. unde dicti 691
Sclauorum festum 4198. fœderis ineundi ritus 144. cũ Francis bellum 915. hospitalitas 2898. idololatria 3111.3162. migrationes 588. prodigia cladis 1481
SCLAVINA perfida in maritum 3527
SCLAVONIA uastata 637
SCLERVS Bardas imperatorium ornatum deponit 256 libertatem consecutus 779
Sclerus Sethus malo in amorem traxit uirginem 1520. 2283
Sclerus magus 1331
SCODRA capta 807
Scodrenses sitis impatientes 500. 2186. feminæ pudicæ 2270
SCOLOS uicus inamœnus 3996. sterilis 3995
SCOMMA quid 1202
SCOPAS cælator 3702. Ptolemæi dux 748
Scopas Parius Aleæ Mineruæ templum ædificauit 3717
SCOPARVM florentium omen 1353
SCOPELIANVS Clazomenius causidicus 1110. à fulmine seruatus 322. legatus eloquens 1121. ad Domitianum de plantandis uitibus 3653. somni parcissimus 3851. sophista 1115. uehemens in disputando 3877. eius uis in dicendo 1131
SCOPELINVS tibicen 1281
SCORDISCI Lucullum in insidias perducunt 1867. unde dicti 931. immanes 2749
SCORIO uel Scorio uel Scorylo Dacos ad concordiã hortatur 1109.1727.1757
SCOTIVS clandestino concubitu natus 1059
SCOTIA conchis abundat 3982. cytisum profert 3976 ab crucis uastata 634. lupos alit 3986. ouibus abundat 3984. à peste libera 4000. uulpes alit 3987
Scotiæ Androgyna 283. fames 657. 658. incendium 649. pestis 544. regum stirps in Alexandro III. deficit 662 sæua hyems 4016 seditiones prodigia præcesserunt 1470
Scotus iuuenis XI. diebus sine cibo 434. melancholicus XL. diebus sine cibo 434
Scoti ægros in forũ efferebãt 1231. aliorum mores amplexi 3803. Alpinum R. mortuum honore afficiũt 3299 bis in die cibum sumere ab Anglis discunt 4329. coniurationem Vualteri ulti 2712 Corbredum Galdum honorant 3380. ad fidem conuersi 3005. Galdi R. nomen inuocant 180. gulosi 2235. hostium castra incendunt 1903. immunes à uectigalibus 758. libertatem tuentur 2553. luxuriã coercent 2229. magistratum suũ honorant 3298. magos supplicio afficiunt 3089. milites negligentes puniebant 3858. montani piscatores 3676. mores mutant 3877. ex occursu animalis auspicia capiebant 1349. patientes laborum 421. in patriam restituti 760. pauperibus lapides dant 2427. à Pictis expulsi 790. cum Pictis uenando certant 3643. prudenter sanitati consulit 1715. reges imitantur 3804. Sabbatum colunt 4144. seditiosi 925. suæ linguæ studiosi 1102. superstitiosi 3115
Scotorũ accusandi ritus 205. canes 3985. crudelitas 2751. 2758. ducum auctoritas 965 exhæredatio 630. fides in contractibus 3348. frugalitas 2220. inconstãtia 3874 militaris disciplina 1656. militum animi feroces cunctatione franguntur 3844. monachi orando pugnant 3051. mulieres bellicosæ 2078. impatientes in morte maritorum 2196. nimia uictoriæ confidentia 2026. polygamia 884. prodigia cladis 1481. pueri gnati in alitices 3356. reges Sconæ insignia accipiunt 730. regia insignia 701. regina sacra caruit sepultura 1024. regum sepultura 573. risus in fœdere 164. sobrietas labefactata 2231. strages 550. 551. studia mechanica 3633. thanus 4252. uictoria contra Eduardum 1043
Scotis pestis incognita 338
SCOTVSSA urbs excisa 640 eius fons medicatus 3947
SCRIBA caput scalpens 262 ex pastione diues 597
Scribæ 1306
L. SCRIBONIVS senatum à populo discreuit 2928
Scribonius Aphrodisius grammaticus 1092. manumissus 774
Scribonius math. Tiberio gd prædixerit 1270
Scribonius medicus 1235
Scribonius Proclus discerpitur 502
SCRICFINNORVM uestitus * 436
SCVRRA de Sylę forma 202
SCVTARIVS à dæmone liberatus 566
SCYLAX geographus 1258
Scylax legatus Darij R. 743
Scylax musicus 1278
SCYLES à matre regina institutus 3768
SCYLLA Minois amore Nisum radit 2284. impia in patrem 3519
SCYLLIAS urinator 387. transfuga 3583
SCYLVRVS. Vide Scilurus.
SCYMNVS impostor 2973
SCYRIÆ captæ 3985
SCYTHES Lydus ęs conflare docuit 3627
Scythes Iouis F. arcum inuenit 3627.3800. Ioue patre felix 1058
Scythes R. incestuosus 2307. iustissimus 1602.3346. regnum Scythiæ obtinet 726 seuerus in filiam 2704
SCYTHA equo ad tria utit 2298
Scythæ asininum conuiuium 432. tolerantia 421
Scythica uexilla 4340
Scythia non zelotypa 104. captiuum emit 2365
Scythia feras paruas alit 3986 gemmifera 3968. lignorũ inopia laborat 3979. uino caret 3977
Scythæ Amazonas sibi conciliant 1833. in amicis cum parandis seduli 862. Anacharsim occidunt 3165. artes mechanicas contemnũt 3639. Asiæ imperio potiti 4045. astronomos falsa prædicentes occidunt 3398 balnei studiosi 302. bellicosi 2072. ex caluariis hostium bibunt 986. caluiis 435.3276. captiuos immolant 4212. comas deponunt 300. communes habent uxores 883.2370.4361 corpus non lauant 303. crassæ & carnosæ 363. ex curribus pugnant 1778. Danubium transeunt corio 1772. Dariũ fatigant 1904. dies calculis signant 1914. Dionysij sacra reprehendũt 3110. dolore partus nõ mouentur 422. famem perferunt 423. ad fidem cõuersi 3012. fœcundissimi 409. hirsutis barbis & crinibus 298. inuentores herbarum 1230. iurando pellem inscendunt 1768. legati ad Darium R. 743. macrocephali 291. Marti templum erigunt 3149. 4193. modo natos flumini immergẽbãt 271. montani ex arboribus ponticis uiuentes 431. mulieres cupidæ prolis 77. munifici erga mortuos R. 2568 Nomades 3661. Hamaxobij 435. non libant nisi interfecto hoste 821.3399. & 4217. opes contemnũt 2375 peterantes morte mutant 3419. pellib. usi contra frigus 3722. peregrinos mores uitant 59.3935. phialas in baltheis gestant 1002. in plausiris degunt 1821. puerum coctũ Cyaxari regi apponunt 2939. quib. honorent fortes 1018.3381. regũ cadauera purgant 568 sacrilegi 3218. sagittarij boni 393. semper liberi 787. seruos execrantur 346.3633. 3658. seruos profligat 1879 Sesostris R. serui 810. sexa genarios ad militiam non admittebant 1766. sobrij 2219. steriles 411. suos filios ad bonorum amicitias ineundas adhortantur 847. suspiciosi stulti 2015. tributum gentib. imponunt 598. uenatores 3673. uenefici 3592. uinosi 2240. 2245
Scytharum amicitia cũ Rom. 835. assidua in curribus sessio 423. belli status 1855. calculi albi & atri 3896. color fuluus 280. confidẽtia contra Darium 1874.2813. contentio cum Aegyptijs 2530. coquendi prudentia 1678.3642. crudelitas 2729. 2734.2735.2756.2766. iuramentum 143. mores 3731. in cadauerib. 4318. in fœdere 144.164.165. in funeribus 573. 4321. supplicandi 182. 4218. nobilitas armata 4241. permutatio 4317. pietas in parẽtes 3320 πολυφιλία 853. probitas 1600. prudentia in uicinis ad bellum animandis 175.4. ratio bibendi 2243.4328
Scytharũ reges milites recensent 1768. sacrum Martis gladium olim seruabant 1374. eorum sepultura 4319
Scytharum regio frigida 3991 sacrificia 4207.4215.4216. serui rebelles in dominos 3529. solitudo 638. superstitio 3126. tenuis supellex 2420. uestitus 436

Scytharum uates uirgis saligni diuinant 1374
Scythis bona communia 616. conuictus religiosus 2908 ditissimus quis 610. furtum pro grauissimo facinore 3453
SCYTHALCI regis seueritas 2718
SCYTHINVS iambographus 1153
SCYTHOPOLITARVM crudelitas 2739. perfidia in socios 3508

S E

SEBA Bochri F. decapitatus 518. seditionis decem tribum auctor 2646
SEBALDVS Daciæ R. F. monachus 4119. sponsa deserta in eremum fugit 881
D. Sebaldus Norinbergæ 4163
SEBASTE ab Herode condita 3948
Sebasteni ingrati in Agrippã R. 359
SEBASTIANVS Boisselinerus historicus 1586
Sebastianus Castellio pauper 667. stomachi doloribus obiit 521
Sebastianus martyr 3024. constans in fide 3039. redi uiuus 364. sagittis confossus 484. eius peregrinatio 1884
Sebastianus Moncucullanus equis discerptus 473
Sebastianus Mũsterus Hebraicè doctus 1102
Sebastianus Strigoniẽsis episc. à cæcitate liberatus 346
Sebastianus Zianus auctor Marcianæ edis Venetiis 4141 Alexandrum III. Pp. defendit 3260. aurea rosa donatus 1016. dux fortis 2098. munificus in pauperes 2363 principatu se abdicat 2560. eius columna in mari 978
SEBOIS igne periit 475
SECVLARES ludi 4222
SECVNDIANVS Togatus conuersus ad fidem 1310. 3009. 3012
SECVNDILLA pigmæa 277
SECVNDVS Athenæmulus Herodis Attici 2528
Secundus historicus 1586
Secundus Nicomedis R. princeps 3664
Secundus philosophus incestuosus 2397. eius pater architectus 3716
Secundus de Tridento Agilulfi R. filium de sacro fonte leuat 860
SEDECHIAS Iudæus Carolum Caluum ueneno fustulit 2589. magus 1331. 1519. uehiculũ fœni dẽuorabat 1520
Sedechias R. captus 799. 803. excæcatus 344. falsus uates 1495. Hieremiæ consilia spernit 2034. 3209. libertatis cupidus 40. manumissionem reuocat 3269 perfidus in ciues 3506. perfidus erga Nabucodonosorem 3581. prophetis deceptus 1810
Sedechiæ nomen mutatum 695. potione hausta aluus citata 1032
SEDES ferrea supplicij genus 4313
SEDIGITI unde dicti 688
Cæl. SEDVLIVS poeta theologus 1140. presbyter 4112
SEDVLVS eques prudenter cuadit 1713
SEGESTANÆ simulacrum Dianæ ungunt 255
SEGOL igne periit 475
SEGOR oppidũ seruatũ 3893
SEGOVIENSIS pons 3965
SEHON R. cum suis ad internecionem casus 545
SEIANVS crudelis 2930. Drusum ulciscitur 1960
Seiani scurtilis iocus in Tiberium 2986. uarij casus 3911
SEILES deficiẽtes Persas punit 1806
SEIR mons Esaõ à Domino concessus 586
M. SEIVS ãnseribus abundat 611. ex pastione diues 597. eius uiuaria 2410
Cn. Seij caues 612. exitialis 3918
SELEMIAS scriba celerrimus 3670
SELEMNVS in amnem 456. amatus ab Argyra 52
SELENAS Vlphilæ episc. amanuensis 3670
SELENETIDES mulieres oua pariunt 275
SELEVCIA ambs magna 3952
Seleuciana pestis 541. synodus 4157
SELEVCE sororem occidit 3534
SELEVCVS Alexandrinus grammaticus 1092
Seleucus Glyphi F. combustus 478
Seleucus R. Alexandro M. exosus 105. Beli templo parcit 3148. Antigonũ uincit 1859 clemens in Demetriũ genetum 2672. colossum Apollinis transfert 3157. conspirat contra Demetrium 836. Demetriũ terret 1844. dux clarus 2083. frequentibus victoriis felix 1054. gloriæ studiosus 2546. 2548. hostes ad defectionẽ solicitat 1882 infelix 3924. 3930. impius in socerum 3539. indulgens in filium 2800. Ioui sacra fecit 4217. naufragio facto in regnum recipitur 3892. religiosus 3033. 3111. ex satellite rex 952. 3668. taurũ utraq; manu tenet 304. templum Hierosol. spoliat 3216. uigilans 1873
Seleuci R. amor in filium 56. anchora in coxa 280. 296. 948. anulus 303. bellica prudentia 1764. iudicium de magistratu 1922. magnificentia in factis 2415. seruũ dominum ulciscitur 2710. statuæ cornutæ 979
Seleucus Callinicus ab equo occisus 497. impius in nouercam 3519
Seleucus Emisenus de arte piscatoria scripsit 3631
Seleuci Tarsei ἀλιευτικὰ 1144. 3631
Seleucus Nicanor conatũ Bosphorum possidere 2402. Isthmum 2400. liberalis in Iudæos 3385
SELGA styrace arbore nobilis 3974
SELIGERVS Baro eremita 4120
SELIVS Σφιγξ 3172. 3189. parasitus 2233
SELIMVS Alcayrũ expugnat 4025. Alexandri & Cęsaris gesta legit 3820. ambitiosè imperium stabilit 2641 breuibus cruribus 296. Cęsarem imitatus 3804. Chendemi consiliũ spernit 2033. Christiano militi paret 1927 crudelis in caput Aladoli 2757. dux fortis 2103. fratrem Achomatẽ necat 1862 & 3535. gratus in equũ 3370 impatiens monitorũ 2866. impius in patrem 3518. 3521. lectione Iulij Cæs. magnus fit 1589. 3811. maturandum dicebat 3845. munificus in milites 2436. nuncium securi percussit 98. in pago ubi cum patre cõflixit, mortuus 561. perfidus in Mamaluchos 3544. prophetarum sepulcra ueneratus 4226. prolixam barbam non nutrit 299. seditiosos punit 3447. semine quodam curas abigebat 3788. spe Tartariæ occupandę frustratus 3879. Tomumbeium uicit 4025. victoriis felix 3894. ulcere renum mortuus 522
Selimi contentio de imperio cum Achomato 2620. crudelitas 2779. 2783. 2794. in Tomumbeium 2752. frugalitas 2221. mortis ioc. 3932 strages 552
SELINVNTIORVM cũ Aegestanis bellum 919
SELLÆ urbs Statij poetæ natalibus celebris 963
SELLI ambitiosa paupertas 146 2585
SELLVMI ambitio regnãdi 2898
SELVRVS latro 1989. 3570
SELYBRIANORVM prudẽtia in fame 1718
SELYMBRIANVS imaginẽ amauit 2301
SEMEIAS propheta 1336. pseudoprophetas 1495. calumniator Dauidis 2855. fatetur peccatũ suum 2817. Hierosolymis excedere prohibitus 796
SEMELE fulmine consumta 475. Iunonis astuto consilio paret 2234
SEMENÆ R. fides erga liberos 3595
SEMENTINÆ feriæ celebratæ 4225
SEMIARIANI 1320
SEMIRAMIS Syra corpore quæstum fecit 2295. regina 750. ambitiosa 2573. & 2644. astutè regnum adepta 1992. ab auibus alita 1431. 1449. Babylonem condidit 2398. muro cinxit 3846. subegit 3848. Bactriam capit 1894. bellicosa 2075. capillus discriminat 298. columnæ sua gesta inscripsit 2557. elephantos compaxat 1810. euanuit 437. 1412. exposita 3121 faceta 2957. feratum domitrix 2134. filio similis 289. incestuosa 2307. Ioui templum erexit 2403. libidinosa 2288. 2292. magnifica in Obeliscum 2470. mares castrat 355. metalla primum inuenit 606. morem tradidit, ut uiri uxorib. pareant 3524. muros Babylonis ęparauit 2407. in petra suam imaginem insculpit 2557. prudens 1637. senatum frequentabat 751. & 1638. speciosissima 287. uirilem habitũ sumsit 441. uiam publicã sternit 2406. unde dicta 686
Semiramidis aquæductus 2411 exercitus numerosus 608. impensæ in hortos 2410. libido bruta 2298. prudẽtia in stabiliẽdo regno 1738 seueritas 2724
SEMNESERTEI obeliscus 2470
SEMPRONIA Equitij fraudem fatetur 253. 2833. 2837
L. SEMPRONIus Atratinus triumphat 4036
C. Sempronius Blesus Fuluio diem dixit 3458. triumphat 4022
Sempronius Densus fidus in Galbam 3302
P. Sempronius Longus Iureconf. 1194. 1570
P. Sempronius equites in ærarium refert 3425. Fortunæ ędem dedicauit 3137. triumphat 4036
P. Sempronius Sophus uxorẽ repudiat 878. 2707. 3461
T. Sempronius Gracchus M. Attilio Glabrioni inuidet 108. Celtiberos ędit 1866 Corneliam amat 50. duos in lecto serpentes inuenit 1420. inhumanus erga seruos 2931. perfidus in seruos 3533. suos spe libertatis animat 1789. suis metum eximit 1797. uictor suis cõuiuium instituebat 3788. Volones honorat 3381
T. Sempronij Gracchi frugalitas 2221. liberi perniciosi ciues 1025. res bene gestæ in æde Libertatis depictæ 984
Sempronius Musca adulterũ flagellis cædit 3405
Sempronius Rufus ueneficus 1334
Sempronius Tuditanus in acie cæsus 539. commilitones animat 2042. se fortiter conseruat 2138
Sempronius septimo mense genitus 271
SEMVS longæuus 308. obiit 4041. patrem Noach tegit 3324. religiosus 3035
Semi natalis 4041
SENATOR Publius cæcus causas egit 3865
Senatores Boozo fausta precantur 178
Senatorius follis 812
SENECA admirationem sibi comparat 1990. Confer, Anneus Seneca. adulatur Neroni 2852. ineptus propter crebras sententias III. memoria felici 2811. moriens epitaphium sibiipsi composuit 1159. Neronis præceptor 3758. optionem mortis habet 554. Sabbata Iudæorum reprehendit 1511 somniauit se Caligulam discipulum habere 1401. ueneno sublatus 509
Senecæ diuitiæ 596. iudicium de simulacris 1499. posteritas splendida 947. 1071. præsagium de Indiarum inuentione 1376. quid crimini datum 3751
Senecæ duo extra patriã mortui 560
SENECIO ambitiosus 2574
SENENSES formosissimæ 283
Senensium cladis prodigium 1486. contentio cum Genuensib. 2632. factiones 63
SENIORES LXXII. Israelitarum 1335. 1583. 1397
SENNACHERIBVS blasphemus 3190. filios immolare uoluit 3150. à filiis occisus 469. fugit 249. 2065. Iudæos ultus 198. iusiurandum callidè interpretatur 1951. perfidus in Ezechiam 3543. in templo occisus 557
Sennacheribi crudelitas 2744
SENNAS martyr 3016
SENO diaconus ęp. rege moritur 3301. 3302
SENOCH monachus 4122
SENONVM cõuentus 4306
SENTIVS epigrammatographus 1146. uino abstinet 2225
SEONR. illiberalis 2942. inhumanus 2924
[redacted]ORA filium suum circumcidit [redacted] 3067. infantes Hebræos conseruat 3067
Sephoræ fides in Mosem maritum 3333
SEPHORmœnib. cincta 3950
SEPIADES à sepiarum copia 3980
SEPION pictor 3700
SEPPIO Læsio aruspex magistratum promittit 1446
SEPTEM dormientes 415. 3015. mulieres cum D. Blasio passæ 1392. orbis miracula 4001. Persæ auguriũ interficiendi magos accipiunt 1456. tyrannicidiæ fortes 2125
SEPTENTRIONALE mare ob belluas marinas infestum 3941
Septentrionales lignis carent 3979. Confer cum Aquilonaribus. butyri copiã habent 3989. in castris frigore debilitati honorantur 358. à culicibus uexati 3989. equis soleas adimunt 1810. equites 4337. hostes arboribus opprimunt 1817. hostiũ sagittas irritas reddunt 1885. in hyeme arces quã tuentur 1820. longęui 308 medicis carent 1248. musica in conuiuiis utũtur 1289 musica feras trahunt 1288. pauimenta pellib. sternunt 441. phocas ut capiãt 3677. qua specie diuinationis utantur 1373. qua ratione quasuis carnes uenentur 3678. quem usum astronomiæ habeant 1267. resina abundant 3972. seditiosos puniunt 3447. senes honorant 3389. serpentes alunt 3988. uulpib. abundãt 3987
Septentrionalium certamẽ de uitulo marino 4162. columnæ casu factæ 978. idololatria 3124. 3126. moneta coriacea 4331. nuncij celeres 1761. in præstandis mutuis officiis concordia 862. rusticorum compendiũ expugnandi arces 1902. saltatio 390. supplicij genera 199
Septentrionalibus monstrosi pisces discordiam portendunt 1352
SEPTIMANALIA sacra 4080
SEPTIMONTIA festa 4038 & 4199
SEPTIMVLEIVS Anagninus perfidus in Gracchum 3512. crudelis 2516. 2795. & 1976
SEPTVAGINTA DVO seniores Israel 1335. 1397. 1583
S. SEPVLCRI milites 4132
SEQVANI taciturni 229
SERAPHIA uirgo à uidensa 2254
SERAPIA Alexandrina fœcunda 410
SERAPION ab. laborat 3795 seruit gentilib. ut conseruet 817. 3067
Serapionis abb. cõfessio 2817. frugalitas 2222. uestitus 2335
Serapion Alexandrinus medicus 1231. philosophiam uersibus scripsit 1139
Serapion Aegyptius Seuerianõ non assurgit 2637
Serapion Anthropomorphita 3163. 3175
Serapion eremita 4055. 4121. munificus in pauperes 2361 pauperibus uestes largitur 2427. seipsum propter pauperes uendidit 1687. 2428. eius fletus 237
Serapio episcopus 4103
Serapionis cuiusdam iocus in Alexandrum 2970
SERAPIS symbola dedit expellendi dæmones 367. eius oracula 4195
Serapium 4067
SERENA Diocletiani uxor mœrore mortua 494
Serena martyr 3018
SERENVS episc. idola tollit 3096
Serenus Granius pro Christianis intercedit 3071
Serenus monachus 4121. eius preces exauditæ 3047
Serenus Sammonicus Gordiani præceptor 3758. medicus 1234. & poeta 1139
SERES bombycum curatores 3659. longæui 307. fericum inuenerunt 3722. simulacrorum cultum prohibẽt 4200
Serum consiliarij 4307. permutatio 4317
SERGESTVS nauta Aeneæ 3686
SERGIANVS Caracciolus Magno Sforciẽ infestus 916
SERGIOPOLITANI à Persis ope diuina seruati 620. 777. sacra profanant 3227
L. SERGIVS Catilina filium ueneno tollit 2278. hominum captat uolũtates 1985 eius coniuratio 2389. Vide Catilina.
Sergius Comes Tusculanus de pontificatu certat 2591
Sergius episc. renuit Hugonẽ regem declarare 3273
Sergius Fidenatis cognomen tulit 689
Sergius Galba accusatus absolutur 767. in agendo uehemens & in meditando 3877. eloquẽtissimus 1107. 3881. Iuliũ interpellat 2851 mores mutat 3875. pædagogũ cõsiliis parebat 2034. summæ perfidiæ 3502. summæ seueritatis erga milites 968
Sergij Galbæ fides in sponsalibus 3351. spectacula 2447
Sergio Galbæ prodigium breuis imperij 1482
M. Sergius miles fortis 2104. eius gloriæ pronepos Catilina detrahit 1025
Sergij martyris somniũ 1427
Sergius monachus Alcoranũ cudit 3171
Sergius Orata 2259. auarus uendendo 2512. luxus magister 2384. eius luxus in pisces 2473. pensilia balneæ 2341
Sergius Paulus ad fidem conuersus 3009
Sergius Polus histrio facetus 2974. eius ludicrum epitaphium 2980
Sergius patriarcha Chaganũ obuiit improuisò 1860
Sergius Pp Ludouici Imp. pãpam fastidit 2832. in missa quid instituerit 4167
Sergius III. Pp. nomen mutat 694. eius libertas in Imp. 2835
Sergius III. Pp. [redacted]
Sergius IV. Pp. bonus 1601. sanctissimus 4101
Sergius Senogalli D. uotũ ad fanum Michaelis facit 1403 elephantiasi liberatus Deo seruire cœpit 3770
SERICVM ferrum 3970
SERIPHVS oppidum stigidum 4001
SERIPHIÆ ranę mutę 3982
Seriphij in lapides mutati 456
Seriphiorum supplicium 4316
SERPENS locutus 1376
SERRANÆ familiæ uestitus 439. 4372
Serranus pauper 667
Q. SERTORIVS aciem instruit 1854. Antei sepulcrũ uiolat 3213. aquam suis ministrat 1823. auctoritatẽ pop. Rom. tuetur 2555. auxilia Pompeij intercipit 1839. Barbaris uectigal pẽdit 812 de cæcitate gloriatus 2159. castra tuetur 1822. Castulonem capit 1897. ceruum circum reddit 1791. 3660. clemens in Syllanos 2673. consilia tegit 1759. in conuiuio trucidatus 533. in conuiuiis obscena non admittebat 2873. 2883. crudelis in defectores 2776. dignitatem patriæ tuetur 3293. diis carus, uir habitus 1988. dux fortis 2092. 2099. faustis acclamationibus excipitur 251. fluuium transit 387. 1771. gratus in milites 3369. in Hispaniã profectus 3885. hostes arcet 1779. hostes terret 1867. hosti elapsus 1776. hostium castra explorat 2170. humanus in Hispanos 2879. mansuetus 2694. miles fortis 2105. Mithridatis amicitiã aspernatur 846. Mithridati Asiã concedere renuit 3273. oculum amittit 342. orator 1122 in Osca urbe gymnasiũ aperuit 4068. patiens cladis 2175. patre orbus à matre educatur 664. patriæ cupidus 74. patriam amicitię Mithridati præfert 3290. Pompeium ridet 209. pueros institui curat 3763. punit crudelitatem seruitiorũ 3416. repulsam passus 733. Romanos per partes attentari uult 1785. speculator 3671. spelunças expugnat 1841. studiosus pacis 40. stupratores punit 3406. suos in officio retinet 1802 suis metum eximit 1797. & 1799. totam cohortem interficit 1031. uenationi deditus 3673. uenii beneficio hostes uincit 1817. urbẽ occupat exclusus 1856
Q. Sertorij & Eumenis similitudo 1069. filium se quidã simulat 2934. hortatio ad concordiam 1758. milites ornati 1813. moderatio in utraq; fortuna 2045. pietas in matrem 98. 3319. primum prælũ cum Pompeio 1858. prudẽtia bellica 1640. 1652. prudentia in conseruanda auctoritate 1733. stratagema physicum 1225. tolerantia 2171
SERTORIANI miles à fratre occisus 464
SERVATVS Orcadum apostolus 1308
SERVATIVS episc. Atilæ immanitatem prædicit 1470. omnibus sua lingua prædicare uisus 4093. eius feruor orandi 3056
Seruatij Sassẽi puer à ueneno curatus 373
SERVILIA familia superstitiosa 3126. trientem æreum pascebat auro & argento 1373. uenefica 3590
Q. Seruilius Cepio perfidus in Viriatum 3541. temerè pugnans multatur 2048. 3400. eius bona publicata 1034
C. Seruilius uno die Coss. 754
Seruilius Consul longęuus 237
C. Seruilij Gemini uiscerationes 2458
P. Seruilius Magister equitum Sp. Melium occidit 3424
Seruilius Maluginensis contra mutat auspicia 1548
Seruilius Pansa subitò mortuus 553
M. Seruilius gladiator 403
M. Seruilius Iuppitudinem curat 342
M. Seruilij Paulo Aemilio triumphum obtinet 1108. 1734 semper uictor in castra reuersus 1042. pugnax 403

P. Seruilius, Isauricus dictus 690.1905
Seruilius proconsul de Cilicibus & Isauris triũphat 1010
P. Seruilius neglectorem magistratus accusat 3426. uir bonus 1600
P. Seruilij spectacula 2448
Q. Seruilij Prisc⁹ dictator 742
P. Seruilius Rullus solidum aprum apposuit 2230
Sp. Seruilij reus absoluit 764
Seruilius Vacia agriculturæ deditus 3634. à Seneca irridetur 3797
Seruilij gemini similes 289
SERVIVS Clodius podagra liberatus 360
Seruius Maluginensis politica tractat 3790
Seruius Nicanor, Marci libertus 773
Seruij Oppidij memorabilis institutio 214.3761
Seruius Sulpitius arte uincebat omnes I.C.1108. Ciceronem cõsolatur 1590.1591. in legatione mortuus 338. logicus 1178. multa scripsit 3825. ob Mutij conuitium operã iuri dedit 3770.3771
Seruius Terẽtius & D. Brutus amici 839. pro Bruto interficitur 861.3315
Seruius Tullius rex iustus 1602 æs primus signauit 3628. censũ primus instituit 4324 Fortunam colit 4192. generi opera necatus 469. per gradus præcipitatus 497. Laris filius 948. pacis op⁹ instituit 4239. Rom. pop. in sex classes diuisit 4240. primus signauit æs 4331. imperium Rom. confirmat 1739. pomœriũ ampliat 781 ex serua nat⁹ 953.814. signũ [redacted] in hostem misit 1794. à L[redacted] Tarquinio occisus 4031. tẽpla Fortunæ dedicat 1651. 1685.3136.3878. triumphat 4039.4038
Seruij Tulli dies natalis fest⁹ habitus 987. prudentia in milite legendo 1766
Seruio Tullio circa caput flamma emicuit 1441
SERVVS militis peperit 413. inter cruciatus ridens 235
Seruorum clades 548. fertæ Romæ 4034. ordo 4117. species 816. urbs 1610
SERVVLVS mendicus paralyticus 361. moriens angelos audit 1390
SERVILE bellum 914
SESEM⁹ flagellis cæsus 486
SESONCHOSES primus equorum domitor 3659
SESOSTRIS R. adulteras combuxit 1406. Aegyptum munit 1816.&3997. Aegyptiis aquam diuisit 618. architecturæ studios⁹ 3639. bellicosus 2682. clemẽs in captos 2660. diis uota soluit 3136. humanus in subditos 2875. 2880. incendium cum uxore euadit 323.1709 iunior degenerat 1074. legislator 1564. magnificus circa naues 2414. nauẽ diis obtulit 3138. statuas meruit 983. rex iustissimus 1602. seipsum interficit 458. templa condidit 3145. uisum amisit 343
Sesostris donatium 2433. exercitus numerosus 608. inhumanitas in uictos 2936. libido regnandi 2599. muri excelsi 2407. obelisci 2470. pater suis magister fortitudinis 2043. prudẽtia in Aegypto munie[illegible]da 1721. prudentia in consulendo uictoriæ 1736. statuam princeps sacerdotũ magnificit 1019. sumtus in deriuationes aquarum 2401. triumphus 4345. trophæa 963
M. SESTIVS ansceres saginare docuit 2232
Sestius Caluinus podagra laborans causas egit 3864
SESTIORVM fames 655
SESVALDVS fidus in ciues suos 3304
SETHON Aegypti R. Assyrios superat 1053. Vulcani sacerdos 741
SETHVS longæuus 308. primus urbium conditor 3628 unde dictus 692
Sethi duæ columnæ 1679. filij astrologi 1265. natalis 4041
Sethus magus Andronico Comneno in aquis turbidis monstrat duas literas 1372
SEVERVS abb. iciunat 2214. passerẽ cicurẽ habet 3660. sanat 2904
Seuerus Coloniensis dominicis diebus loca sancta circumiuit 4142
Seuerus episc. Antioch. orthodoxus persequitur 3242. lingua multatus 349
Seuerus episc. Viennensis 4106
Seuerus equitum magister sul mine tactus 476
Seuerus hæreticus 1318. 1322. [redacted] iudicium me[redacted] 225
[redacted] res
[redacted] ty rannidis punit 3414. Agesilaum relegauit 1173. astrologus 1269. 1270. astu imperium consecutus 2003. auctoritatem suam uendicat 2353. carnium esu mortuus 499. Carthagini literis operam dedit 4066. Cassium ob fidem absoluit 3885. consistere nequit 422 crudelis 2755.2763 2782. cruditate mortuus 528. dignitatem suam uindicat 3615. cultu negligens 2336 doctus 1197. dux fortis 2594. extra patriam mortuus 560. gratus in Antonium 3362 in milites 3369. Hannibalis æmulus 3808. impatiens reprehẽsionum 2865. imperij affectati reus absoluitur 767. iratus complectenti se 2637. à Iuliano deficit 3581. liguritor 2239. linguam patriam odit 1103. loco humili natus 955. magnificus ædificando 2397. militib. cõcubinas largitus 1015. militib. dona largitus 2456. militaris disciplinæ dissoluendæ auctor 1659. mœrore mortuus 494. moriturus filio orationem Micipsæ mittit 3753. munificus in populũ 2443. noluit Pelcennij epigramma abolieri 109.2696. obiit 4025. 4038. de Pactumeiæ hæreditate cognoscit 3268. de Parthis & Arabibus triumphat 1011. ob persecutionẽ infelix 3236.3920. Pertinacis necem ultus 2710.3428. Pertinacem mortuũ honore affecit 3299. podagricus 360. podagra obiit 522. q̃ prodigia mortis & fortunę habuerit 1417.1420.& 1439. quẽdam in seruitute patris natum liberum dicit 3262. res à se gestas notauit 2557. senex expeditionem Britannicam suscepit 3865. siti laborat 430. suos in fide retinet 1802. symbolum dabat, Laboremus 3780. triumphum recusat 2535.2542
Seueri Imp. ambitio 2586. ciuis Romã deportatus 568. clementia in filium 2669. edictum de seruis delatoribus 3439. egregium encomium 988. liberi turpissimi 288. 1025. milites desectores 3588. peregrinatio 422. 3883. pompa funebris 959. somnium 1442. tessera 697 tolerantia 422.1770.2159. 2160
Seuero Imp. Aethiops infaustum omen 1364. Belus uaticinatur 1430. laureati occurrunt 996
Seuerus Ostilianus à medicis interfectus 467
Seuerus præsul Rauennas suum obitum præscitit 1409
Seueri sophistæ peregrinationes 3883
Seuerus Sulpitius Posthumianus presbyter 412. suis precibus resuscitat mortuum 564.1394. pœnitens 229. & 380. silens 3061
SEVERIANVS episc. auarus 2496. fortis in morte 2164 ob honorem non oblatum furit 2770
Seueriano Serapion nõ assurgit 1030
Seueriani diræ in Hadrianum 187.190 3135. elogium 990
SEVERIANI uel Seueritæ hæretici 1318.1323
SEVERINVS Afer episc. 1308
D. Seuerinus Bathauiẽsem clade prædicit 1470. captiuos redimit 2365. Hibaldũ R. à direptione Bataui detetet 965. monachus 4123. obiit 4024. oratione glaciẽ soluit 3052. locustas fugat 1515. 3051. Romanis pacem impetrat 3308
Seuerinus I. Pp. 711
SEVTHES Athenienses elicit 1862. coquus 3720
SEXTIÆ thermæ 3946
SEXTILIA incestuosa 2305
SEXTILIS malus poeta 1157
L. Sextilius ob tarditatem in incendio damnatus 3458
P. Sextilius ingratus in Cæsarem 3601
SEXTILLVS fellator 2322
L. SEXTIVS Lateranẽsis cõsul creatus 4249
Sextius Romanus philosophiæ causa honores reliquit 3878 prudẽs in mercimoniis 1717 loquax 2927
SEXTITIVM 3967
SEXTVS Aurelius consules reconciliat 2663
Sextus Aurelius uictor historicus 1588
Sextus Cheronensis philosophus 1194
Sextus Clodius rhetor 1114. malè oculatus 342.2975
Sextum Clodium Quintilium se quidam fingit 1954
Sextus Iulius Salinator reconciliatur Neroni 2660
Sextus martyr peccata confitetur 2838
Sextus Pedius I.C. 1372
Sextus Roscius fortunis spoliatus 630
Sextus Titius orator auctor saltationis, cui nomen Titius 2923. ob Saturnini imaginem oppressus 3918. obscuritatis affectator 1096. eius auaritia 2492

S F

SFORCIAM. Bracchij æmulus 2529. agilis 385. agricola 3652. Alfonsum R. honorat 3259. 3379. amans nitoris armorum 1813. Angelum fugat 1897. à Bracto dissidet 851. Braccium prouocat 212. candidi ingenij 2841. capillo tonso & barba derasa 299. clemens in Bisium 2688. in Brandolinũ 2683. in Pasolinũ 2676. in Sclauettum 2681. cõtemtor opum 2376. conuitiorum 2836. Cotignolam instaurat 2400.2442. [redacted] 161. dux fortis. 2097. prudens 1641. ob equos periclitatur 322. facie subagresti 293. filio magister pudicitię 2252 & placabilitatis 2657. formosus 286. fures punit 3454. à furioso propè occisus 321. Gratianum proditorem suspendit 3444. ab hostib. liberatus 771. ignarus Latinarũ literarũ 1207. inimicorũ morte felix 1056. D. Leonardum per quietẽ uidit 1464. liberalis 2357. ob ligonem in militiã abit 1365.1491. ex ligone omen captauit 3894. militẽ scortantem punit 3406. milites amauit 47. obiit 4024. odit moriones 2970. periculum subit in ruina 326. periculo ereptus 315.330. pestem non metuit 2056. prudenter euasit 1712. religiosus 3037. riualis Alopi 113. siti facilè torquebatur 407. studiosus historię 1598 submersus 512. sua fortitudine uxorem & ditionẽ amplam consequitur 877. sua manu nunquam epistolas scripsit 3829. suum ligonẽ defendit 2817.2822. clàm in castra euolauit 3737. tyrannicida 2128
Sforciæ M. affinitas cum Pandulfo Alopo 844. auctoritas 971. cum Braccio certamen 1657. cædem omen signauit 1418. cõfidẽtia 2843. disciplina militaris 1654. 1800. exercitia militaria 1770. fides in Alfonsum R. 3341. frugalitas 2221. gaudium ob Vrsini mortem 85.

insignia

insignia 699.1017. iocus in Columnios 2966. moderatio in Vrsinũ 2668. patiẽtia 2056. pietas in fratres 3327. prudẽtia in hostib. tractãdis 1736. robusta tẽperatura 336 secundæ nuptię 888. simultas cum Vrsino 892. somnium 1429. temeritas 2149
SFORCIADVM excidij indicium 1489.
SFORCIANA stirps extincta 662

S I

SIALANDI Regneri R. consilium sequuntur 215
SIAMENSIS R. elephantis dues 612
SIBA Sauli seruus 814. perfidus in dominum 3533
SIBICO Spirensis episc. de criminibus se purgat communione 1355
SIBYLLÆ 1154. 1342
SIBYLLA comitissa monacha 4128
Sibylla Cumana libros uendit Tarquinio 2462. in certamine poetico uictrix 1164 longęua 309. in palmarũ foliis oracula scribebat 1378 statua Romæ 980
Sibyllæ libri exusti 650. occulta philosophia 3707. oracula Augusti studio congesta 3899. prædictio de Antichristo 1468
Sibylla R. Hierosolymorum peste obiit 524
Sibyllę Duiscops magica manus 1525
Sibyllinorum oraculorum cẽsura 1385
SIBYNTIVS seruus dictus 1201
SICENSES matronę dotem quærunt 2286
SICAMBRI, Francl dicti 757 libertate donati 757. nodosis crinibus 298
SICANI Venerẽ colunt 3148
SICARII cuiusdam conscientia 133.
Sicarij qui 3559
L. SICINIVS Dẽtatus Achilles cognominatus 680. armillis CLX. donatus 962 1002. frequẽtib. uictoriis felix 1054. graminea & ciuica corona donat⁹ 1003. hastis donatus 1016. miles fortis 2105
SICHÆVS ditissimus 606
SICHEMA urbs excisa 638
Sichemitæ ab Abimelecho trucidati 3922. defecto res 3582. exusti 477.545
Sichemus Dinam rapit 2279 2311
SICINVS eunuchus 355
SICILIA attelabis infestata 665. fertilis 3978. floribus abundat 3976. habet templum edacitatis 2237. leporibus caret 665. melle abũdat 3988. olim Italiæ iuncta 3939. terræmotu conquassata 637. à tyrannide liberata 4230. Vulcani templum habet 3148
Siciliæ crateres, in quibus experimenta iuramentorum 3181. seruile bellum 923. tributum Rom. ecclesiis debitum 812. ubertas 3940. urbes inundatione oppressæ 632. à Romanis deficiunt 3584
Siculum mare naufragiis infame 3941
Siculus caseus 3989
Siculus Galbæ imperatoriam dignitatem nunciat 154. mercator spectrum uidet 1347. è mercatura diues 598 naufragus 632
Siculi iocus in mare tranquillum 2953
Siculi adulatores 2911.2917. Lybes fundunt 1053. Cereri sacra faciunt 4215. coqui optimi 3719. domini mutatione tristantur 71. faceti 2949. fame confecti 535. gulosi 2234. liguritores 2232. mercenarij milites 3672. sacrificio ubertatem conciliant 3135. uafri 1643. Verrem accusant 3263. uoracissimi 4329

S F

Siculorum amicitia cum Pop. Rom. 828. censores 4254. contra Francos coniuratio 4021. crudelitas 2736. dicacitas 2974 iuramentum 142 mores 3731. in iudiciis 4311. in sacris 4217. supplicandi 182. polygamia 884. prudentia in occultandis literis 1762. regum insignia 704. tædiferi sacerdotes 4215. uictus 432. urbes uictoriæ monimentis exornatæ 595
Siculi Transsyluani libertatis studiosi 42
SICOMARIVS ager melones suauissimos profert 3975
SICYON urbs Demetrias dicta 696
Sicyonis terræmotus 646
Sicyone plurimi coqui 3719
Sicyonij Apollini templum erexerunt 3136.3137. Arato sacra instituere iussi 1491. congris abundant 3982. crudeles in Pellenenses 2757. grati in Aratum 3363. in Poliorcetem 3605. sepulcris nihil inscribunt 4321. Soteria festum celebrant 4037. Teletiam puerum discerpunt 2587.3489. uentis aram extruunt 3121
Sicyoniorum aristocratia in tyrannidem 4230. mos in funeribus 100.4320. oculis lupi uastant 631. regnum mutatum 4242. regni initiũ 4045. scuta 4340. sepulturæ extra urbẽ 573. tribus 4238
SID Æmalis punicis abundãt 3978
SIDENA euersa 639
SIDERIVS strenuè pugnat 2124
SIDONES parentes deuorant 578
Sidonis terræmotus 646
Sidonij de M. Crasso responsum 208
Sidonij astronomiæ inuentores 3639. nauibus instructi 3685. quos reges eligant 727. à seruis supplicia perpessi 3532. uitrum inuenere 3694. specula excogitarunt 3723. sindonem ex lino primùm parauere 3630
SIDONIVS Arernorũ episcopus 4106. episcopatũ A. prunculo prædixit 1376. 1434. mensuras & pondera inuenit 3800. multa scripsit 3825. presbyterum ante tribunal Dei comparere cogit 1354.1369
SIDRACVS in Babylonica fornace seruatus 322. mortem non metuit 2056. puer religiosus 3740
SIDVNTEA mala 3978
SIGÆVM mare locustis abundat 3982
SIGEBERTVS historicus 1584
Sigebertus monachus 4126 Henricum IV. Imp. contra Gregorium Pp. defendit 4174
Sigebertus R. Gall. bona eccle siæ diripit 3229. è cœnobio egressus 4127. consiliarios suos spernit 2036. dominandi cupidus 2615. ecclesiæ persecutor 3207. Ildebertũ adoptauit 865. impius in fratrem 3534. infans loquutus 383. monasteria extruxit 4142
Sigeberti & Clodouei fratrũ dissimilitudo 1076. fides in fratrem 3328. nuptiæ magnificæ 2416
SIGFRIDVS episc. Moguntinus terram sanctam adit 4164
Sigifridi Comitis Lucensis posteritas clara 1057
Sigisidus R. Cimbrorum pacem redimit 776. cum Amilone de regno certat 2617. ad fidem conuersus 3014
SIGGO auditum recipit 350
SIGILLARIA festa 4039
SIGILLOSO Comiti apparet D. Benedictus 1491
SIGINNORVM puellæ currus agitant 396. sponsalia 4366
SIGIPRANDI crudelitas 2757
SIGISMVNDVS episc. quin quecclesi. peculatus reus 3563
Sigismundi episc. fides in regem suum 3305
Sigismundus ab Herbeistein Baccalarij titulum plurimi fecit 1563. historicus 1586. uariis legationibus perfunctus 4066
Sigismundus Malatesta cum iugulata coit 2300. Germanam rapit 2282. incestuosus 2307. Marchesino mimo similis 289. pæderastes filij 2303
Sigismundus Imp. assentatores odit 2836.2837. ab aulico reprehensus 1699.1701 aurea rosa donatus ab Eugenio IV. 1016. captus 798. 800. clemens erga desectores 2691. in hostes 2696. concordiæ amans 2663. de Constãtiæ libertate querentem carpit 2891. multos equestri ordini adscribit 1008. doctos amauit 3376 formosus 283. fugit 2055. Henrici à Cruaar cõsilium spernit 2032. impunitatem in se dictorum promittit 1882. insidiatores fortiter reprimit 328.2125. Ioannem præfectum Croatiæ punit 3429. iudex inter Francos & Anglos 1913 Latinæ linguæ studiosus 1103. legum studiosus 1578. liberatus è carcere 763.775
Sigismũdus Imp. in missa euãgelium cantauit 4167. nullum inimicum occidebat 1832. patiens maledicentiæ Germanicæ 2686. pecuniæ indigus 671. ob pecuniam insomnis 1716 417.2466. Pipo aurum liquefactum in os iniicit 3410. ob solœcismum reprehensus 1094. prodigus 2387. in scurras 2483. reconciliatur Zuchæ 839. regia auctoritate hostes terret 965. regno Vngariæ excidit 739. seuerus in lacubicum 2718. in uxorem 2707. suis metum eximit 1799. [redacted] 1094. Vauodam punit 3427. Venceslao fratrẽ dissimilis 1077
Sigismundi Imper. crudelitas 2764. eloquentia 131. expeditio sacra 4182. fides in promissis 3347. fuga 32. honesta excusatio 1706. infelix expeditio contra Hussitas 3931. iudicium de dignitate 1920. de doctoribus 1563. de regum felicitate 1923. largitio 2443. 2370. prudentia in cauenda rebellione 1669. in imperio stabiliendo 1742. confidentia 2844. tolerantia 2161. zelotypia nulla 104.
Sigismundi militibus dentes decidunt 348
Sigismundo Imp. hostium incursus reuelatur 152.1470
Sigismũdus Pulcaltrus seuæ generat 415
Sigismundus R. Burgundiæ pius in filium 2789.3522. in puteum præcipitatus 514. 559. pœnitens 4133
Sigismundus I. R. Polon. tutor 749. regna oblata recusat 2534 abstemius 408. clemens 201. in hostes 2676 nihil sine consilio Senatus fecit 1927. pacificus 91. Turcicum bellũ declinat 1924. uerecundus 2883. tolerans 2161
SIGNE strangulato sponso seiugulat 2288
SIGOBARDVS Ricarij animam uidit 1391
SIGTHVNIVS R. monitus de morte per aurum 1414. sagitta periit 485
SIGVINORVM mulieres aurigæ 3684
SIVALDI filij septem uenefficiorum periti 1331
SIVARDVS D. Northumb. in armis uoluit mori 3865
Siuardus miles fortis 2106. patiens tormentorum 2163 natando uitam suam conseruat 387
SILAS Pauli comes 1307
Silas è carcere liberatus 761
Silas insidias fugit 2032
Silas constans in religione 2815
SILBANVS uinolentus 2241
SILENVS gratus in Midam 3364. quid hominẽ

optimum iudicarit 3895.
tibiæ inuentor 1277
SILENI uites colunt 3652
SILESIÆ dux gratus in canes 3370. testamento 3265
SILI & Silones unde dicti 687
SILIANION statuarius 3704
SILO Vergilij præceptor 3759
SILOA fons medicat⁹ 3947
SILOÆ turris ruina 500
SILODVNORVM amor in reges 838
SIMANDII R. sepulcrum 3257
SIMEON D. Bulg. monasticen deseruit 3175. superuolantem aquilam uidet 1471
Simeon Cleophæ F. crucifixus 489. longæuus 308
Simeon Iacobi F. obses Iosephi 797. crudelis in sororis stupratorem 1993. 2773
Simeon iustus mortem suam præuidit 553. Deo carus 855. Deo gratias agit 3057. 3058. propheta 1337. religiosus 3033. de Christo testatur 991. oraculum accipit 1408
Simeon Labas philosophus, monachus, miles 1204. crudelis 2749
Simeon monachus 4125. D. Pauli epistolas transcribit 3917. 1687. fune corpus ligat 2258. prudens in stupri suspicione 1703
Simeon martyr 3016
Simeones eremita 4054.4055
Simeones Stelites dictus 1503 ab excommunicatione liberatus 759. honorificè translatus 570. Theodosium reprehendit 2827
Simeoniorum fœdus cum Iudæis 836
SIMI unde 687
SIMIGENSIVM tributum 863
SIMILIVS Priscus signiferii suum occidit 1793
SIMILIS septem tantùm annis uixit 5797
SIMMIA Pericli inuidet 105. rethicus 1558. poeta 1146
SIMODI qui 1167
SIMONIS Agricolæ prædictio de uictoria Turcorum 1922
Simon Andronicus XII cereos accendit in natiuitate filij 4131.4151. eius F. infœcunda 411
Simon apostolus dæmonem pellit 1114
Simon Asmonæus arcem Hierosolymitanam expiauit 4030
Simon Atheniensis amans libertatis 41
Simon Beniamites Oniæ proditor 3578. thesaurarius 749
Simon Borchi F. pontificatu deiectus 736
Simon Comes de Sterneberg episc. Paderburnensis bellator 3793
Simon coriarius 3695. auditor Socratis 1201. D. Petrum hospitio excipit 2372
Simon Essæus somniorum interpres 1383
Simon Gerasenus latro ingratus 3507. secum percutitur 4346. occultatur 248
Simon Grinæus cerui miseretur 2905. obmutuit 229. eius prædictio de seruitute Germanica 1931
Simon Herodis seruus prædo 3569
Simon Iudæorum D. diem 23. secundi mensis colit 3078 fratri sepulcrũ extruit 2409 Hierosolymorum arcem recepit 4018. solo æquauit 1821. à Ptolemæo occisus 4042. sibi manus affert 2059. cum Spartanis & Romanis fœdus renouat 857. strenuus miles 2144
Simonis apud populum auctoritas 1017. res gestæ in ærea tabula insculptæ 992. victoria 4042
Simoni monetæ ius concessum 781
Simon magus auarus 1317. 1335.2312. Apostolis pecuniam offert 2494. canem loqui facit 1529. Faustinianum transformauit 1525. Neronis oculos fascinat 1523. pueri animã excitat 1523. simulator 413
Simonis Magi æmulatio 110. fucata religio 3178
Simon Magnesius musicus insignis 1278
Simon monachus pauperib. alimenta præbet 2427
Simonis Montisfortis Comitis expeditio sacra 4182. victoria incruenta 1046
Simõ de Mutalto crudelis in Napum 2737
Simonis Pharisæi falsa existimatio de Christo 2024
Simon Petrus. Vide Petrus.
Simon Ptolemæi præfecti socer in conuiuio interfectus 532
Simon puer à Iudæis crucifixus 4027
Simon quidã improbus 1611
Simon sacerdos temulentus 2246
Simon Thuruaius blasphemo in Christum 3190
Simon Turcus Deodatum occidit 1972
Simon Vignosus pro patria opes effundit 3293. seuerus in filium 2706
Simon Zelotes martyr 3621
SIMONETVS eremita Venetos & Sfortiam conciliat 2662. ei⁹ auctoritas 967
SIMONIACA hæresis 1323
SIMONIDES Ceus artem memoriæ inuenit 2800. auarus 1155.1156 2391.2392. 2495. discipulorum ignauiam corrigit 3459. diuinitus monetur 330. 1346. græcarum literarum inuentor 1086. in hospitem tacituinum 1918. humanus in mortuum 2906. lyricus 1147. Neniæ inuentor 1138. XXC anno certamina scripsit 3863. Pausaniæ ambitionem carpit 1701. poeta 1143. ruinam euitauit 352. 1405. somnio monitus ne nauigaret 324. sordidus 2512. ex tempore uersus faciebat 1159. Thessalos stupidos non capiebat 137. 157. uinosus 2230. uitio-
sè imitatus Homerum 3810
Simonidis de Deo responsum 140. discipuli tardi 3773. iudicium de Deo 25.1498. iudicium de Thessalis 1915. de poesi iudicium 1160. de uita sua 1567. taciturnitas 228
SIMPLICIVS instituit, ne quis inuitus episcopus eligeretur 4103
Simplicius martyr 3029
Simplicius scriptor uer⁹ 1590
SIMVS pictor barbatus 294
SIMYLVS citharœdus indoctus 1284
SINÆ populi exterorum mores imitantur 3808. in libris describendis æneis formis utuntur 3713. literis deditã 1216. 4065. mendicare non permittunt 3781. suffitu idola uenerantur 4203. superstitiosi 3112
Sinarum respublica 4240
SINAMBASSA castratus à porca 356
SINAS Iudæus Barbarossam à cæde cohibet 2659. humanⁿ in Christianos 2899 pirata 3572. gaudio expirat 492
SINDIGERVS epistolarum magister 748
SINDRIGAL ursam cicutæ reddit 3660
SINIBAEDVS I.C. 1574
SINIS latro 3570. Pityocamptes crudelis 2797
SINON specularũ significationem inuenit 3798
SINOPE meretrix 231.2317
SINOPENSES damnant ex illo falsarios 3455
Sinopensium regio infelix 4001
SINORIX Sinatum occidit ut Camma potiretur 2278
SINTIES 3721
SINVALDVS R. Britan. de trabe suspẽsus 488. 515.4314
SINVESSANA synodus 4156
Sinuessanus ager pestilens 4000
Sinuessanæ thermæ 3946
SIPHNII egeni fiunt 3233. ob metallifodinas diuitissimi 606.3969. σιφνιάζειν 2323
Siphnius oraculũ excidij 1509. 4341
SIPHRA obstetrix 3663
SIPRATA mutatus 282
SIPYLI terræmotus 646
SIRADIENSIBVS ius cera rubea obsignandi concessum 783
SIRENES meretrices 2316 musicæ 1278. cum Musis certant 1286. uenefica 2330 Vlyssi canunt 1284
SIRICII Pp. decretum 4165
SIRIPA cum Hispanis colloquium 994
SIRITES primus tibiarum inuentor 1277
SIROES R. Persarum fœdus facit cum Heraclio 841. indignatus fratrem sibi in regno prælatum 2658. patrem Cosroen occidit 3518. 2790
SISAMENES iniustus iudex 3483. excoriatus 501
SISAPHO oppidum uenas habens miniarias 3973
Sisapho Corinthius Mamertem discerpsit 2759
SISARA clauo occisus 468. 486.520. dormiens 534
Sisaræ exercitus ad internecionem cæsus 546
SISEBVTAS R. Hisp. bonus 1605. Iudæos ad fidem cogit 3004.3034.3163. eius zelus in fide 3014
SISENANDVS regnum inuasit per tyrannidem 2614
SISIGAMBIS Darij mater inedia extincta 503 eius moderatio in uictoria 2050
Sisigambis uxor Darij formosissima 285 mœrore obiit 495
SISIMTHRÆ petra munitissima 3956
SISINNIVS podagra obiit 523
Sisinnius Patriarcha Attico substitutus 711. balnei studiosus 303. dialecticus exercitatus 1179. facetus 2949.2954.2965 infans ieiunia obseruat 3738. martyr 3028
Sisinnius Pp. podagricus ecclesiæ curam gessit 3865. sepulcro se includit 4055
Sisinnij frugalitas 2222. ieiunia 2215. iocus in Leontiũ 2961. modus orandi 3054. uestitus 437
SISSEBVTA R. pius 3036
SISYNTI⁹ seru⁹ doctus 3853
SISYPHVS R. chymista 3707 βιοφθόρος dictus 1196. medicus 1239. perfidus in arcano 3553. primus dolis usus 1643. pumilio 277
Sisyphi sagacitas in furtis deprehendendis 1695. sepulcrum 574
SITALCES R. bonus 1602
SITICINES qui 1289
SITIENTVM academia 4065
SITIS tormentum 4312
SIVA scriba Dauidis R. 3670
SIVARDVS. Lege Syuard⁹.
SIXTVS I. Pp. corporale inuenit 2420. pastore natus 950. eius donaria 2432
Sixtus III. Pp. accusatus absoluitur 764. clemens in inimicos 2690. templa extruxit 4140
Sixt⁹ IV. Pp. ambitiosus 2629. festiuitates multas instituit 4145. D. Francisci festum celebrari iussit 4146. impatiens reprehensionis 2865. Iubileum annum celebrauit 4143. magnificus ædificando 2397. patre nauicularioortus 951. prodigus 2387. Regiomontanũ acciuit 149 suis imperia ambitiosè parat 2567. pons super Tiberim 2407

S K

SKIOLDVS rex bonus 1607 seruarum domitor 2135
SKIOLDVNGI Danorum reges appellati 691

S L

SLANIS castelli antrum 3945
SLAVI. Lege Sclaui.
SLESVICENSES crudeles 2760.2784
SLOCHOVIA arx recepta 1624

S M

SMALCALDICVM fœdus 836.4039
SMARAGDI exarchi fœdus cum Agilulfo 838
SMARRES obeliscus 2470
SMELLEN horribile spectus 1869
SMERDES amicos sibi parat 1985. arcum Aethiopicũ laxat 393. asturè principatũ conseruat 2004. Cambysem se mentitus 1953. magus sine auribus 350. magus Persarum regnum occupauit 4044. robore insignis 395. in uenatu occisus 537
SMERDIAS cinædus 2303
SMILIS statuarius 3702
SMINDYRIDES mollis in rosis 2341. somnolentus 415 2342. eius luxus in seruos 2468
SMYRNA in arborem 456. incestuosa 2306. fallit patrem 1940
Smyrna emporium celebre 3954. frumentis abundat 3978. lactucis abundat 3975 terræmotu corruit 4026. ab Alexandro cõdita 3948
Smyrnæ bifera uitis 3973. martyres facti 4026. non sunt cloacæ 3632. schola 4062
Smyrnæa ancilla fidelis 3337
Smyrnæa maritum interficit 2759. 3614. uenefica 3590
Smyrnæorum typi 3440

S N

SNEBERGIVS dæmon in fodinis metallicis 789
SNIO R. filiæ Holstani R. amore captus 1940. Holstani R. F. rapit 2281

S O

SOBAG Helia nato quid in somnis uiderit 1397
SOBIESLAVS catarrho mortuus 528. ferè submersus 324. fortis in hastiludio 2147. insidiis elapsus 320. legislator 1567. ruinam quercus euasit 326. eius sacellanus milites confirmat 1792
Sobieslaus II. R. perfidus 3610. uictoriam non persequitur 3844. crudelis 2745. pœnitens 136
SOBIS Dauidem alit 2426
SOBOCHÆVS contra gigãtem 2111
SOCHARES Decelensis ingratus in Miltiadem 3696
SOCHIDIS obeliscus 2470
SOCHOT illiberalis in Gedeonem 2939
SOCIALE bellum 924
SOCINVS Vicescatinus uirginis uiolator 2312
SOCLES medicus infelix 1242
SOCOTHENSES senatores concisi 487
SOCRATES pictor 3699
Socrates presbyter historicus 1383
Socrates philosophus 1192 adolescentes iubebat speculum adhibere 1680. Alcibiadi Geographicam tabulam ostendit 1260. Alcibiadem animauit 194.1690 in pugna tuetur 172 2524. superbiẽtem reprimit 2829. 1685. 1701. appetitum sibi conciliat 407.230.442.381. amicitiæ contrahendæ auctor 847. animi formam commendat 39. in Anytum & Melitũ accusatores 1918. Apollodori donum recusat 2418
Socrates Atiſtophanis contumelias fert 2562. athletarum unguenta reliquis præfert 1919. bona à diis petere iubet 1918. in carcere mortuus 534. Chærephontis amicus 859
Socrates cicutam bibit 505. 508. clemens in percutientem 2683. contemplando omnia assecutus 25. pertinax 24. contemtor pecuniæ 2376. contra sophistas 560 ad curam ualetudinis suos hortatur 1232. cur nihil scripserit 3829. Darium amicum habere cupit 1922. decem prætores capite damnare recusat 3275. deformis 287. diis carus 856. diuina occultabat 156. diuinationis studiosus 1546. dona renuit 2452. ebrios in speculo se contemplari iussit 1683 eodem semper uultu 2045. Euripidis uersus admirat⁹ 156. familiarem in conuiuio reprehendit 2926. famis patiens 423. cum filio ludit 3786. ob frugalitatem fanus 2230. Geometriam reprehendit 1261. gloriæ contemtor 2526.2534. humanus in Aeschinem 2880. immobilis 422. ineptus ad dicendum, alios reddidit idoneos 3752. ingenia adolescentũ explorabat 157.3744. in uisus Athenienſib. 105. de le nocino gloriatus 3752. libenter moritur 2166. liberalis erga Aeschinem discipulũ 2354. λογικώτατος 1175. moriturus sapiẽtiam à Deo petere iubet 150
Socrates nudus 441. omni perturbatione caruit 37.104. pæderastes 2302. parcus in supellectilem 2420. parentibus ignobilibus natus 949. patiens conuiciorum 2172. pauper 667. Pentathlo similis 988. per quæ iurarit 143. fortis 2073. physicus 1219. placat Chærephõtem 2664. poesi deditus 1169. poetas contemnebat 1173. populi iudicium repudiat 137. πολύγαμος 884. primus Ethicam docuit 1558. primum seruiuit 1201. ob pudorem oculos tegit 262. quantus dialecticus 1178 Pythagoræ doctrinã inquirit 159. sapientissimus iudicatus ab oraculo 1398.991. 1675. quorum præceptor 3759. reprehendit sophistas 1699. se ridiculum prebuit 1204. saltare didicit 390. saltationem probat 391.442.3789
Socrates salutãs non resalutantem 170. sapientiæ studiosus 1211. semper philosophatus 3841. senex didicit musicam 1278.3765. sepulturam non curat 22. Siculum bellum infelix fore præuidit 1473. spectandi cupidus 2967. statuarius 3706. suis magister humilitatis 2524. temperantissimus 2102. ter militauit 1203. tribus bonis gaudebat 1067. ualetudinis inoffensæ 337. uenenum bibens philosophatur 3866. 3868. ueritatis amãs 2810. 2833. à uia per dæmonium reuocatus 1493. uigilans 3851
Socrates uocem genij audit 84 1493. de usu Geometriæ 1260. uultu tristi & seuero 231. uult in sacrificiis parum impendi 2418. Xanthippem alteri usuariam concedit 888. à Xanthippe discit 3754.3762
Socratis & Alexandri M. natiuitatis dies æquales 1072. de annona sententia 1698. clementia in cõuiciis 2664. 2685. in filium 2669. confidentia 2816
Socratis dæmonium 1345.1365 disciplina 3753. discendi studium 3771. frugalitas 2223. 2224. de gloria sententia 1920. iocus in Xanthippem 2961. ioci 2954.3781. 3786. iudicium de Heraclitij libris 140.1699 de immortalitate 1501. de mathesi 1255. philotophicum 1209. de morte sua 1919. de rege magno 1915. de uestitu 1919. moderatio erga percutientes 2665 mos in bibendo 4328. natalis 4019 4022. 4028. obmurmuratio 216 patientia 1560. 2670. 2687. 2697. in philosophando constantia 3860. placida mors 554. precatio 175. probitas 1600. prudentia in reprehendendo adolescentes 1680. in præuenienda ira 1690. sapientia 1186. somnium 1425. de se testimonium 2830. tolerantia 421.2158.2159
Socratis Xanthippe uxor morosa 1064
Socrates chirurgus 1234
SODOMITÆ igne cœlesti consumti 475.643.3919
Sodomitarum libido 2301
SOEBIDAS Leuctricam clade prædixit 1931
SOENIS ambitiosa 2625 lege Semiamira.
SOGDII mortem non timẽtes 72.2165.3379. periculo elapsi 1709
SOGENES Nemeis ludis uicit 407
SOHEMVS proditor 3576
SOLDANVS. Lege Sultanus.
SOLDVRII milites 3672
SOLEVS Thespesius animarum statum uidit 1380
SOL Phaethonti stultè promittit 2017
Solis eclipsim intuentes excæcati 345
Solis Indigetis festum 4034
Solis templum asylum 3998
Soli Lunæ sacra festa 4035
SOLIS urbs Cypri à Solone cõdita 3948. denominata 3950.696
Solenses Ciliciæ unguentarij 3721
SOLITAVRILIA festa 4200
SOLLENDÆ anates 3980
C. SOLLIVS Sidonius Apollinaris poeta 1140
SOLOMON. Vide Salomon.
SOLON Atheniensis amicum consolatur 196. ab amicis circumuentus 1977. Athenienses ad bellum excitat 1754. reprehendit 2823.2832. Athenis sepeliri recusat 72. ciuium censum egit 4240. contemsit historias 1594.
Solon Cræsi ambitionem reprehendit 2815.2831. 2833. fornices permisit 1682. 2275 leges contortas scripsit 1738 dignitatem suam tuetur 2554
Solon elegiographus 1153. elleboro hostes inficit 1904 in extremo spiritu adhuc discere cupit 3771. funeris luctum expetit 74. honorat militum liberos 3380
Solon impatiens mortis filij 2194. impiatos iudicium subire facit 3422. iustitiæ nomine Archon creatus 973
Solon legem musica abrogat 1119.1674. legislator 1202. 1565. 3254. lenocinium multat 3462. luctus funebres prohibuit 103. luporum interfectoribus præmium ponit 3630. mechanica studia excitat 3633.
Solon Megarenses capit 1901. decipit 1863. mensem ordinat 1265. mercaturam exercet 3682. neminem ante obitum beatum dixit 3896. 2840. nulli peregrino ius ciuitatis dabat 4243 otiosos puniri uult 3457. 3781
Solon Olympionicas odit 2969. orator uerè politicus 1118. patiens conspuitionis 2687. parricidis nullam pœnam statuit 1674. 3436.4304
Solon Pisistrati ingenium cognouit 1930. plantandi leges constituit 3630. poeticem contemnebat 1172. Poplicolæ similis 1072. præmia uictoribus constituit 4323
Solon punit parentes perfidos 3434. legibus suis prospicit 1635
Solon sapiens 1191. Solos condidit 1721. splendore aulico non mouetur 28. studiis immortuus 536
Solon Thespidem reprehendit 2832
Solon tripodem aureum Apollini mittit 1498
Solon tyrannidi Pisistrati senex resistit 3868
Solon uersibus ethica scripsit 1141
Solon uetat maledicere mortuis 3461
Solon uictoriæ prudenter cõsuluit 1736. uitæ mollis 2230.

unguenta eiicit 2334
Solonis lex de liberis quærendis 76. amici eum reprehendunt 2568. epulatio in curia 2907. eloquentia furore simulato profuit 1129. iudicium de felicitate 1914. de Salamine ex Homero 1910
Solonis lex de iniuria 3252. de adultero 3404. de alimentis parentibus præstandis 3522. de boue non sacrificando 3634.4210. connubialis 1676. de donationibus 1677. de his qui in seditione neutrius partis essent 1725. in filios prodigos 1684 contra fœneratores 2354 in fures 3413. de illegitimis 2272. de profectionibus mulierum 2873. sepulcraria 4322. de spōtis 211. de tutela 3253. uestiaria 2334. de frigidis 412 2275. de tententia dicenda 1005
Solonis legislatio stulta 2015. peregrinatio 3881.3883. pietas 311. in pace conferuanda cum parentibus 1731
Solonis σανίδες 1718. 2456. 4229. statua ænea 981. uotum 173.191
SOLOON impatiens repulsæ 2195
SOLTHA Vngarus proditor 3579. Boemis auctor cladis 1988.2778
SOLYMANNVS Imp. acus faciendi artifex 3721 Belgradum occupat 1898. Buda asturè potitus 1982. ibi nolunt pernoctare 2054 Caliphæ ornamenta suscepit 739. clemens in Nadastii 3383.3426.2677. constans in obsidione 3863. doctus 1199. dux fortis 2193. hostibus elapsus 517. Ioannem Sepusium conciliat Strigoniensi 2662. Luphtibeium generum relegauit 3437. milites Budenses trucidat 3433. musicos à rege Gallorum acceptos remittit 1294 obiit 4033. perfidiam suorum punit 3434. perfidis datam fidem reseruat 3269. Strigonium occupat 1433. arcibus D. Ioannis abstinet 3026. Rhodum expugnat 1899. Sciphinum infantem Vng. defendat 3201. statuas Matthiæ asportat 986.2357. Turcis exosus 61. Venetis bellum infert 914
Solymanni crudelitas 2749. 2743. exercitus numerosus 610. fides in hostes 3343. fœdus cum Sepusio 837. iudicium de cęlis ad Mugacium 1926. inter Iudæum & Christianum 1913. ludi 2446
Solymannus Rubeus seuerus in filiam 2796
SOLYMIVS filiæ auctor incestus 2286. fratrem libidine reuocat 1682.3329
SOLYSON astu tyrannidem adeptus 2081
SONTIATVM amicitia arcta 862
SOPATER philosophus 1194
Sopater sophista securi percussus 519
SOPHANES ferrea anchora in prælio usus 1812.2144 certat cum Eurybiade 2111
SOPHAR impiè de Deo locutus 3190. Iobum consolatur 195. pœnitens 3080
SOPHIA Belæ R.F. monacha 4129
Sophia Sagellonis R. uxor meloponum estu mortua 499. iureiurando se purgat 1354
Sophia Imp. ingrata in Natletem 3599
Sophia Iustino cara 51
Sophia martyr 3017
Sophia patiens in suorũ morte 2179
Sophiæ templum 3962
SOPHI. Vide Ismael Sophus. eius exercitus 4336
SOPHISTA Herculis laudes recitans 177
Sophistæ ethices magistri 1358
SOPHOCLES Amphicliadæ F. philosophos oderat 3626. acino uuæ periit 515. amores in theatra induxit 2275
Sophocles causa mortis gladium habuit 459. centesimo anno scripsit 3827. continens 2253. literæ reperitione insuauis 110. à diis adamatus 855. extra urbem humatus 573. gaudio obiit 492. in iudicio absolutus 767. 4373. longæuus 309 μελανίππε dictus 682. mortuo Euripide luget 97. pædarastes 2301. primus tribus histrionibus usus 1166. primus uoluptatis introductor 2109. per quietem Herculem uidit 1309.1380. 1402. saltare didicit 390. senex recitat Oedipum 1703 superstitionis magister 3107 tragicus 1150
Sophoclis ob castitatem gaudium 82. cum grammatico certamen 1100. iuramentũ 142
SOPHONIAS propheta 1536
SOPHON coquus 3726. eius sepulcrum 576
SOPHONIA insula continẽti iuncta 3949
SOPHONISBA Syphacem euertit 3471.3472. à Masinissa adamata 30
SOPHRON mimographus 1152
SOPHRONIA morte stuprum fugit 458. 2063. 2328. eius uitæ 1587
SOPHRONIVS temperans 2269
SOPHRONISCVS marmorarius 3706. oraculum accipit 1491
SOPITHÆ pulcros honorant 3387
SOPITHES R. Alexandro M. canem donat 2444. 3983
Sopithis terra safe abundat 3972
SOPOLIS rhetor affectator antiquitatis 111
SORANVS abb. captiuos redimit 2365
Soranus medicus 1235
SORBOLVS mechanicus Venetorum 3683
SORBONÆ collegium 4067
SORDELLVS Mantuanus stuprum Eceline uitat 2266 in duello semper uictor 2119
SORONE sylua testudines alit 3988
SORS Mercurij ludus 3784
SOSANDER mulomedicus 1240
SOSIBIANVS nihil suorũ edidit 3830. eius dona insidiosa 2494
SOSIBIVS Anaxagoræ æmulus 2574
Sosibius grammaticus 1091
SOSICLES tragicus 1150
SOSII librarij Romani 3656
SOSILVS de uita Annibalis 1588
SOSIO Antigono insultat 210
SOSIPATER macilentus 229. parasitus 2913
SOSIPATRA docta 1200. à duobus geniis educata 3741. edocta 3766. furore diuino de damno consobrini cognoscit 1382. uates 1343
SOSIPOLIS nasutus 293
SOSIS Syracusanus faber ferrarius 3694. populi odiũ in Dionem excitat 1960
SOSISTRATVS astu tyrannidem adeptus 2000
SOSITHEVS tragicus 1151
C. SOSIVS Nepos triumphat 4035
SOSPITÆ ædes posita 4025
SOSTHENES Macedonum rex creatus 3379. Gallos expulit 2121
SOSTRATVS Ceteris facerdos 741
Sostratus Gnidius architectꝰ 3717. gloriæ studiosus 2554 2572.1732.
Sostratus Ptolemæi legatus ad Antigonum 3669. Homeri uersibus recte usus 1159. prudens 1641
Sostratus Laodamantis mercator 3681
Sostratus parasitus 2913
Sostratus Pellenæus cursor 399
Sostratus Sicyonius luctator 401. pancratiastes 404
Sostratus tibicen obscuris parentibus natus 949
Sostratus uates 1340
SOSVS celebris pictor 3699
SOTADES cinædologus 2987. cursu uincit 399. nugax poeta 1142. patriam abnegat 2497. pecunia corruptus 2514. plumbeo uasi inclusus 488. Ptolomęum reprehendit 2829. scripsit cinædos 2276
SOTERI I. Pp. nuptias palam fieri instituit 4165. femineum sexum à ministerio sacrorum prohibuit 4112. sacerdotalem benedictionẽ in nuptiis instituit 3799
SOTERICHVS faber lectorum 3633.3716. poeta 1143
SOTERIDAS scripsit de musica 1278
SOTYRA obstetrix 3664
SOVS iusiurandum callidè interpretatur 1951. sitis tolerantia regnum retinet 423. 2219
SOZIMVS. Vide Zosimus.
SOZOMENVS historicꝰ 1583

S P

SPACO Cyri nutrix 3667
SPADO Darij slet 117.239. ostio inscribit 153
SPANVS rusticus Lusitanus 3651
SPARGAPISES à Cyro captus 799. uinosus 2246. eius pudor 88
SPARTACVS latro 3570. audax 2149. fossam cadaueribus replet 1772. seruos ad rebellionem uocat 3531. Thrax gladiator 403. imperator 950. aurũ suis interdicit 2353. hosti elapsus 1774
Spartaco scuta ex uimine 1812
SPARTA à Sparto condita 4046
Spartæ certamen poetarum 1161. cutiles sellæ conspurcatæ 1029. Ledę ouum 613 Orthiæ Dianæ templũ 3128 4213. quam disciplinam cõmententur 1628. terræmotus 482.646. Timotis templum 3257
Spartana de filiorum interitu certior facta 134. seuera in filium 2705.2714. uirgo casta 2266. tolerans in partu 422 2063
Spartanæ mulieres libertatẽ tuentur 2150. castæ 2262. facie obuelata 262. fortes 2075. impudicæ 2277.2920
Spartanæ puellæ exercebant se 398. 401. facie detecta 262 1683
Spartanus fucata barba 301
Spartanus puer impatiens seruitutis 68.2192. puer ob pudorem se præcipitem dedit 88. tolerans 2160
Spartani Agesilaum R. reuocant 243. Vide Lacedæmonij. amatores puerorum puniebant 3757. ambitiosi ob uictoriam 2586. anapæsto in prælio usi 1786. Argonautas puniunt 3431. Aristomenem fugientem emittunt 1876. Aristodemũ ob ignauiam notant 3401. astuti 1643. aurum apud Arcades deponunt 1981. è medio sustulerunt 2375. barbã radere iubentur 298. breuitatis studiosi 3826. calida non lauant 302.303. in campo conciones habent 2421. captiui 802. celibes gymnicis spectaculis arcent 866. 3464. ante Cleomenem generes 2151. de colonia deducenda oraculum consulunt 4237. comam excolunt 2338. cõtra cæcos ædificari iussi 1226. crudeles in Ilotas seruos 2793. ad tibiarum cãtum, initur prælium, exercentur 1289. 1290. clementes in milites 2688. cupidi prolis 77. deambulationib. pomerridianis usi 442. ἀναγκαῖοι 59. Demaratum nothum eniciunt 3464. duriter cubant 2338. ebrios in conuiuia introducebant 2229.

Emba-

Embaterium carmen in bellis canunt 1289. Ephoris primum in theatris locum cõcedunt 1005. equorum studiosi 405. felices 3899. erga filios seueri 2714. frugales 2225
Spartani indocti 1203. infantes frigida abluunt 1770. 3750. inhumani in uictos 2936. ob leges agrarias seditiosi 927. legum obseruatores 3346.3861.3264. conseruatores 3345. leges mutant 3871. Leonidem cõtra Xerxem mittunt 1787. liberi 757. lites anteuertunt 2661. luctantibus pueris non apponebant rectores 3774. mercede militant 2501. milites comati 262.1766. moderati in uictoria 2049. mores mutant 3871. multant eos qui dotis causa ducunt uxores 3411. munifici in ære alieno soluendo 2370. nocturnis in tenebris ambulant 388. noxæ reos ignominia afficiunt 1033. Oligarchiã colunt 4230. opportunum tempus pugnæ eligunt 1852 oppugnationes murorum uitant 2054. patientes cladis 2175. partus diiudicant 3745. perfidi in legatos 3607.3488. periuri 3557. poeticem contemnebant 1173. principatum deponũt 2560 pueros aris ardentibus ad mouent 422. furtis assuefaciunt 3561. imbuebant ora tione felle condita 3826. explorant 2744. 3745
Spartani pugnaturi greges in extremo agmine locabant 1350. magistratus eligunt 720. raptu uxores ducebant 4365
Spartani Samiorum legatis non auscultant 3854. scutũ abiicientes notant infamia 3401. Scedasi filias uiolant 2297. Scedasum audire nolunt 3610. seueri in Epialten Trachinium 2723. sponte exules 796. studiosi honoris 2524. suos ad bellum excitant 1754. temperantes 2203. templum cæde uiolant 3220 uasorum fabri optimi 3715. uino natos abluebant 271
Spartanorum amor in Lysandrum 848. auaritia 2393. clementia in hostes 2665. comitia 4305. conuiuia 1014. 4325. 4326. 4327. cura in militibus sepeliendis 567 dij armati 2044. disciplina 3752. fortitudinis 2043. 2044. militaris 1655. politica 1680. domicilia uilia 435. in eligendo magistratu exclamatio 225. ephori 4247. festum 3153. fides bellica 3340. fœdus cum Arcadibus 845. forũ iudiciale 3964. funebris habitus 572. ius trium liberorum 3388. legati prolixi erga Thebanos 3824. leges inuersæ 3547. leges paucæ 4304. milites fortes 2104. comati 262.1766. modus bibendi 2242. mos in liberis acquirendis 863. in sponsalibus 2909.4370. supplicandi 182. nuptæ uelatæ 2880.4368.2883. phiditia 244. pœna in serotinas nuptias 3442
Spartanorum pueri rasi 299. instituuntur diligenter 1597 quo uestitu usi 2336. uerberãt 422.2047. furari discunt 3561. Rex ante pugnam Musis sacrificat 2524
Spartanorum reges sacerdotes 4188. ciuibus innituntur 1001. primi in expeditione, postremi in reditu 1006. ius belli indicendi habent 783. centum custodes 1001. duo sacerdotia possident 1007. iis in Senatu assidere licet 1004
Spartanorum Respub. sub certis regibus pacata 852 senatores 4306. taciturnitas 2881. tres chori 3787. urbanitas 2948
Spartanis adulterium inauditum 2261. duas simul ducere uxores interdictum 883. nefas peregrinari 3815 Oetimarides cõsilium 1929 omen pugnæ 1474. oracula data, ut Leuctricam pugnam uitarent 1472. pecunia exitialis 3924. prudẽs responsum 1698. sponsis dotes dare uiris legibus uetitum 872
SPARTORVM gentis nota genitiua 280
SPATHARII mendaces 2860
SPATALE meretrix 2318
SPECVLI pœna 4315
SPENDIVS odium in Carthaginenses excitat 1985
SPENDOSTHLABVS pro uocationem repudiat 1763. commeatum comparat 1824
SPERMO Dionysio cara 855
SPERMOPHAGORVM uictus 431
SPERONO Speronio Venetiis causam dicente iustitiũ factum 987
SPERTHIVS & Bules libertatis studiosi 41. pro patria morti se offert 3287. Xerxis R. amicitiam aspernatur 846.3289
SPES abbas uisum recipit 346
Spei sacrum Romæ 4033
SPEVSIPPVS philosophus 1192. auarus 1204. 2391. 2495. Dionis mores mitigat 2874. superbientem reprimit 1684. Ethicus 1558. iratus catulum in puteum deiicit 258. logicus 1176. paralyticus 361. phthiriasi periit 526. physicus 1219. Platonis conuersatione bonus factus 3815. uasculo ex ligno inuenit 3715. uehiculo fertur in Academia 2342
Speusippi consilio Dionysius tyrannus euersus 1202
Speusippus in adulterio periit 531
Speusippus poeta ἱρατοκχεφαλος τῶ 1156
SPHÆRÆ ludus 404. 4323
SPHÆREVS Cleomenem inflammat ad gloriã 4042
SPHÆRISTERIVM quid 398
SPHÆRVS logicus 1176. 1193 eius sophisma 1179
Sphærus Pelopis auriga 3684 eius motimentum 575
SPHINÆ Gymnosophistæ nomen mutatum 693
SPHINX prædatrix 3569 ænigmata proponit 1208. 1227
Σφηνόπτωγανες 298
SPHRAGITIDVM nympharum antrum 4196
SPICEA corona primùm à Romanis usurpata 1002
SPICVLVS gladiator 403
SPINA lacus insignis olorũ frequentia 3943
SPINTER histrio 1166
SPINTHARVS templum Delphicum ædificauit 3717
SPIRYDON dialecticum hęreticum uincit 1178. eius filia mortua patri pecuniam monstrat 1366
SPITAMENIS uxor perfida 3524
SPITIGNEVS D. Boem. iter cœptum intermittit 3843
Spitigneus II. D. Boem. Germaniis infestissimus 60. mores mutat 3875. templa restituit 2404. à uidua impeditur 216
SPOLETANÆ uirginis uotum castum 2257
SPOLIARIVM 3967
SPORVS cinædus 2304
Sporus libertus Sabinæ similis 287. impatiens contumeliæ 2189
SPVRINA augur Cæsari cædẽ prædixit 1344. uates 1340
Spurina Hetruscus decus oris deformat 2259. formosus 286
SPVRII Caruilij colossus 2470. Vide Carbilius.
Spurij Cassij ædes deiectæ 1027
Spurij Melij domus solo æquata 1027.1997
Sp. Nautij statua 981
SPVTANVS legatus auarus 2502
SPYRIDON Cypri episcop. 4104. ex agricola episcopus 3632. fures diuina ui uinctos soluit 1518.2691. Tryphilum reprehendit 2823

S T

STABELLIVS astutus in mercede neganda 1951
STABERIVS nomen seruile 815
STACTEVS Ephesius resuscitatus 1394
STADIA oleis sepiebantur 400
STADIODROMI 400
STAGIRITARVM lex de rebus inuentis 3274
STAGONION meretrix 2816
C. STALENVS orator 1122
STALERII imprudens de se confessio 28
STAMATVS Cretensis deperculatur ædem D. Marci 3563 proditus à Grio 861. sacrilegus 3232
STANISLAVS Cracouiensis episc. 4109. Petricum Polonum resuscitauit 1357. 1366. sanctis annumeratus 975
Stanislai corpus ab aquilis conseruatum 570. prudentia in seditionibus tollendis 1728
STAPHYLVS Baccho patre felix 1058. primus uinũ miscuit 3799. seuerus in filiam 2704.2788. uini inuentor 2625
STARCATHERVS Helsingus giganteo robore 384. historicus 1586. fugit 2067. gladiator 403. homicida 3560. Ingellum contra Saxones inflammauit 2833 miles fortis 2106. nũquam ad conuiuia uoluit inuitari 2940. pernix pedibus 388 senex robustus 385. seuerus in Ingellum 2701. sibi manus infert 2183. sobrius 2225. Vicaro insidiatus 1968. Visinnum oppressit 1813. uitæ osor 67
Starcatheri iudicium in curã medica 1264. pœnitentia 134. pugna cum Hama & Helgone 2116. seueritas 2716
Starcathero senes manus 296
STASICRATES sculptor 3706. imagines spernit 2535
STASIPPVS clemens in æmulum collegam 2867
STATENVS auarus 2500
STATIELLÆ thermæ 3946
STATILIA longæua 310
Statilius imitator Catonis 3810
STATILIVS Taurꝰ triũphat 4032. eius Amphitheatrum 2379
STATYRA Darij uxor ex partu obiit 491. eius mortem Alexander M. deflet 98
Statyra uenenum hausit 508. 509. affabilis 2882
STATIVS Anneus medicus 1235
Statius Cæcilius comicꝰ 1149 seruus 814. extra patriam mortuus 560
Statius nomen seruile 815
Statij parentes obsecuti 949
STAVRATIVS Nicephori F. monasterio inclusus 782. imperio deiectus 738. libidinosus 2291
Stauratius monachus D. Marci corpus ex Alexandria abstulit 4135
Stauratius sanguinem è pulmonibus eructauit 530
STAVROLATRÆ hæretici 1323
STELLARIORVM equitũ ordo 4337
STELLATVRA tessera frumentaria 2436
STELLIO 1642
STENCHILLVS uel Stenkelus bonus rex 1606. religione insignis 3041
STENO Sture bonꝰ rex 1606 Iacobum archiepisc. conciliat 839.1832
Steno iunior clemens in hostem Danum 2368.2666. 2676.2881. ictu bombardæ uulneratus 484. munificus 2437. popularis 2891
STENTOR tubicen 1282. inuicta uoce 382

STE-

STEPHANIO histrio 1166
STEPHANOPHORI sacerdotes 4188
STEPHANA martyr 3019. arborum inflexu lacerata 484
STEPHANVS abbas precibus militem cõuertit 3047. eius frugalitas 2222. pia mors 554. uestitus 2335
Stephanus Alexandrinus mẽdax astrologus 1272
Stephanus anachoreta diuinitus doctus 3765.4051.4054 se castrat 355
Stephani anachoretæ exercitia 3787. tolerantia 2161
Stephanus Anglus bonus rex 1605. tributum abolet 2457
Stephanus Bator inhumanus in cadauera Turcorũ 2938. militibus terram loco eucharistiæ dat 1532.4169. prudens in effugiendis periculis 1712
Stephanus Blesensis Comes castra deserit 3585. contendit de regno 899. 2619
Stephanus Cardanus ex feloemon mortis habuit 1551. 1419
Stephanus Cherscchij reguli F. apostata 3176
Stephanus Columna usq; ad sepulcrum dimicare uoluit 3864. eius insignia à Cæsaribus corona aurea ornata 1077
Stephanus Constantinopoli in utero matris ieiunia obseruauit 3738
Stephani Contareni uox grauis 2045
Stephanus episc. Antiochenus calamis iugulatus 484. à synodo Sardicense depositus 3923
Stephanus episco. Laodicen. cantus composuit 4156
Stephanus Eques Neapolitanus insanus 18
Stephanus Henrici Boij D. F. repulsam passus 732
Stephanus Imp. Rom. F. perfidus in patrem 3521
Stephanus monachus 4124
Stephanus Nardinus mortuus ob creptum pontificatũ 2638
Stephanus Palatinus Vng. certat prodigalitate 2389
Stephanus Palatinus Valachiæ podagra extinctus 23 Turcas debilitat 1905. tyrannus 1625. eius crudelitas 2743. 2745. ieiunium 2215. luxus in uestitu 2481
Stephanus Pannoniæ R. frater ueneno sublatus 506
Stephanus Persa combustus 480
Stephanus Petitius pecunia corruptus 2514
Stephanus Pp. chirographum Astulphi præfert 180. omnia à Constantino ordinata recordinauit 4103. martyr 3021. eius munificentia 2361
Stephanus I. Pp. uestes sacerdotum sacrari iussit 2420. 4116. eius opinio de rebaptizantibus 3069
Stephanus II. Pp. à Carolo M. honorifice exceptus 195. exarchatum auxit 589. Pp. factus humeris in Lateranum portatus 714.1001. Pipini implorat opem 181
Stephani II. pedes Luitprandus R. osculatus 253
Stephanus III. Pp. imagines restituit 4147
Stephanus IV. Pp. Ludouicũ Imp. placat 2657. ab eodem exceptus 996
Stephanus VI. Pp. crudelis in Formosi cadauer 2768. 2780. de pontificatu certat 2591. seditionem mouet 896
Stephanus VIII. impatiens iniuriæ 2189
Stephanus Porcarius eques Rom. conspirat 831
Stephanus presbyter apoplexia obiit 527. hostia sacra dæmonem expulit 4168. inhumanus in seruum 2923 2932
Stephani presbyteris seruorandi 4154. ieiunia 2214. 2215
Stephanus protomartyr 3026 4039. cæsus 2271. Iudæos increpat 2826.3085. lapidatus 483. lugetur 97. podagricos duos sanat 361 gloriam Christi uidit 1384. pro inimicis orat 2680. 3069
D. Stephani milites 4338
Stephanus corollarũ inuentor 1003
Stephanus Reatinus clemens 2691
Stephanus Regulus Illyrius à patre spõsa priuatus 1035. 2769
Stephanus R. Bosnæ auarus 2316
Stephanus R. Vng. Conrado II. Cæsari carnes proposuit 4161. contemplans in aerem subuectus 260. Henricum rebellem reprehendit 1703.3257. inter diuos relatus 974. interdiu publica, noctu sacra tractabat 3839. præ mœrore mortuus 493. munificus in ecclesiã 2432 in pauperes 2383. Conradum Imp. uincit 1052. periculo ereptus 328. Posonium deditione recipit 1898. prædones punit 3451. precibus hostes profligat 7051. religionem Christi annis defendit 3032. templum ædificat 4141. uentris profluuio perit 529
Stephani R. contentio de regno 2615. error 28 in explorando diligentia 159. prudentia in tollendo Domitiano 1668. crudelitas de hostibus 1470
Stephano I. R. Vng. duplicis crucis insigne traditum 1017
Stephanus II. R. Vng. Græcis formidolosus 93. multos simo equino necauit 514. tyrannus 1625
Stephanus Rom. mortuus reuixit 1366.1395
Stephanus Triballorum princeps uxorem repudiat 879
STENONIS Sueonum R. corpus refossum 1023
STERLINGI arx spectris referta 4000
Στερεομαντεία 1346
STERNVTAMENTA & offensiones pedum 1364
STERCVTIVS Fauni F. stercorationem docuit 3626
STERTINIVS Martialis imaginem in sua bibliotheca posuit 1170
STESANDER citharista 1279
STESICHORVS Himerenses deterret à tyrannide 1667. cæcus 346.3163. matheseos ignarus 1264. palinodiam canit 134. ναυτικὰ conscripsit 2276. splendidè sepultus 2480. uisum recipit 347. unde dictus 685
Stesichori monumentum 576. ori luscinia insedit 1398
STESILEVS in prælio cæsus 539
STESIMBROTI Cimõ 1588
STETINENSIVM idololatria 4202
STHENEBOEA impia in priuignum 3523
STHENELVS Iouis idolum in Larissa collocat 986. eius præda 595. sepulcrum 374
STHENIPPVS Aristoclem occidit 1834
STHENIS patriæ pacem conciliat 3287
STHENOBARCHI 4254
STICLA uirgo bellicosa 2077
STIGELII & Sabini certamen 1165
STILBIDES uates 1340
STILICO patricius perfidus in Honorium 3500. Hastæ ciues animauit 194. Alaricũ non insecutus 245. de D. Ambrosio uaticinatur 1480 astu imperium in filiũ trãsferre conatus 2001. dux fortis 2095. generum oppri mere cogitat 898. hostem circumuenit 1844. statuam consecutus 981. Ladagesum debellauit 3846. Rauennæ interfectus 4035. Sibyllinos uersus abolendos curat 200. contendit de imperio 2606. obedit Imp. 3300
STILPON philosophus 1193 stultè se purgat 2017. contemtor somnij 1549. eloquens philosophus 1117. haustu mero mortem sibi accelerauit 499.2058. in somnis immolare iussus 1490. logicus 1175. nihil amisit patria capta 1920.2171 opum contemtor 2452. præceptor Menedemi & Timonis 3759. reprehendit mollẽ 2824. totam Cræciam insuit admirationem trahit 993
Stilponis filia lasciua 3927. malæ famæ 1025. frugalitas 2223. iocus in Demetrium 2957. patientia 1916 2178.2179. simplex ueritatis assertio 2811. somnium 1432 statua pro Deo culta 1179
STIPITIS supplicium 4313
STIRADIVS Boemus rotæ supplicio affectus 487
STIRIENSIS nobilis à tentatione liberatur 20
STOA 4067
STOECHADES insulæ gẽmiferæ 3968
STOCHOLMIA emporiũ 3955. Suecorum regia 3954. fulmine tacta 476. eius situs 3951
STOICI in dicendo inoper 1133. diis malè grates agunt 3198. in disserendo prudentissimi 1179. Epicureorum sectam refutant 134. gloriosi 2643. immodesti 1924. Peripateticorum philosophiam ad se transtulerunt 3560
Stoicorum fucata religio 3178
STOLONVM nomen Liciniæ genti tributum 681
STOMACACIA seu scelerybe 349
STRABO historicus 1585. Homerum excusat 1592
Strabo quidam acerrimi uisus 381
Cæilij Strabonis iudicium de Salario 1911
Strabonis Pompeij ossa de pheretro detracta 2938
STRABVS monachus 4124
Strabus pocta 1145
Strabi unde 687
STRACHYQVAS R. monachus 4118
STRALESVNDIVM à Valdemaro R. fundatum 3950
STRATIQVAS Adelberto episc. inobediens 3209. ambit splendidum sacerdotiũ 2596
STRATIVS parasitus 2913
STRATOCLES auar? 2499. inhuman? 2934. eius sarcasmus 154.2981
STRATON Corrhagi F. ipse neticus 333.3770.3849 pancratiasta 398.404
Straton epigrammatista 1145
Straton Lampsacenus ethicus 1558. C. Iul Cæsari commendatur 185. logicus 1176. de metallicis machinis scripsit 1295. physicus 1220. rhetor 1114
Stratonis discipuli 3759
Stratonis in iudicio silentium 228. tolerantia 2158
Strato Orchomenius Aristocliam rapit 2280
Straton Sidonius R. certat prodigalitate 2388. intemperans 2205. ex seruo rex fit 3891 uxori carus 46. eius luxus 2479
STRATONICA citharœda 1280. Mithridatis pellex 2319
Stratonica Philadelphi amica 2319
Stratonica Demetrij F. Antiocho nubit 888
Stratonica Deiotari uxor sterilis 411. cupida prolis 77. marito cum alia coire permittit 216
STRATONICVS cælator 3702
Stratonicus citharœdus 1280 de aqua ex hominum uultu iudicat 1222. à balneatore obsessus 3664. certaminis musici trophœum posuit 1287. facetus 2949. iratus Macedoni indocili 210. ob scommata è medio sublatus 2971. in malum citharœdum 1284. temulentus 2243. procerus 275. Ptolomæum modestè reprehendit 1286.2886. Rhodiorum luxum lusit 1701. σὺν θεοῖς multos habet discipulos 665.3765. eius ioci 1243. 2951. 2961. 2952. medicus 1233
STRATOPHON facie mutilatus 341
STRATOR miles fortis 2106
STREPSIADES formosus 283. isthmijs ludis uicit 406
Strepsiades physiognomon 1222
STRODENSES D. Thomã irrident 2986
STROINATVS patrũ occidit 3538
STRONGYLION statuarius 3704
STROPHYLVS aulam auri plenam reponit 161
STRVSOVICTII fratres milites fortes 2107
STRVTHOPHAGI aucupes 3675
STRYMONIS flu. anguillæ celebres 3982
STVARDORVM stirps in Iacobo V. deficit 662
STVNICA Hebraicè doctus 1102
STVRMIVS monach? 4124
STYGIS aqua mortifera 659
STYMPHALII scorta honorant 3612
STYRAE lapidicinæ 3968

S V

SVANHVITA Daniæ R. F. Regnerum amat 54.2042. eundem ense magico donat 2111. ad uindictam accendit 2701
SVARDONES terram colũt 3121
SVARDVS Anglus moriturus armat se 2164
SVATACOPVS R. Morauorum uenationis occasione regno excidit 3677. eremita 4051
SVATAVA Boemiæ regina coronatur 1004
SVATOPLVCVS R. Boemiæ principatum affectat 2002. hostes suos diuinitùs extinctos uidit 3897. monoculus 342. sacra profanat 3102
SVAVILDA R. formosa 285
SVBARMACHIVS ebriosus 2244
SVCCARVS Bartholomæi Liuiani compater 861
SVCCIDANEAE hostiæ 4210
SVDRACI & Malli reconciliati 845
SVECIA equorum feracissima 3984. metalli fodinis scatet 3969
Sueci. Vide Sueones.
SVEHLA Boemus suspensus 488
SVENO R. Dan. Christianos persequitur 3381.3239. crudelis 2750. cultu Germanico gaudet 47. in Enarũ telatorquere iubet 1885. excommunicatus 820. exploratores Danicos constituit 1802. feminis participandarum hereditatum ius indulsit 4372. integer in sepulcro 566.1514. odium inter Suetiæ & Norwegiæ reges suscitat 1949. parrios mores mutat 2924. regnũ affectat 2635. reprehensionem epis. fert 2820
Suenonis R. Dan. astus in Olaum 1996. fortuna 3907. gratitudo 3364. pœnitentia 133.3083
Sueno II. R. Dan. libidinosus 2291
Sueno III. Danorum R. in acie cæsus 540. cum Canuto de regno certat 2617
Sueno III. R. Dan. Canuto reconciliatus 841. mores mutat 3871. Nicolai consilium spernit 2031
Sueno Sueciæ R. uxorem repudiat 881
Sueno presbyter pro famulo mulum legit 1089.1097. 1531. literis operã dat 3770
SVENOTHO R. Daniæ apostata 3176. apostasiæ pœnas dat 3182. perfidus in patrem 3488
SVEONES Christianos persequuntur 3239. falsarios monetæ puniũt 3455. ferro abundant 3970. hospitales 2898. humani in coniuiijs 2908. iniuriarum impatiens [illegible] 3188. Iudo Schacorum dedit 37[illegible] mathos aucẽt ab honorib. 3464. pro cos Schacis explorãt 1694. regem Christiernum regno pellunt 3431. odores moschi & zibetti oderunt 68. perfidos erga præfectũ nauis puniunt 3427. principes ferris ligneis dilaniant 486. uindictæ cupidi 2780. superstitiosi 3121. uulpium caudas hastis alligant 1029
Sueonum fames 658. inhumanitas in sepulcra 2938. mos in sponsalibus 4369. 4370. peregrinatio sacra 4163. signum pacis 707. fuga 2066. hospitalitas 2893. lex de tyrannorum gestis 1674. moneta coriacea 4331. mos in cadaueribus 4320. regum electio 780. sepultura 573. rustici armis exuti 823
SVERCHERVS R. Goth. ab equo collisus 498. crudelis in ulciscendo 2760. seditionem compescit 1809. à stabulario occisus 468. Vluildam ambit 2282
SVERCO R. à seruo occisus 467
SVERTINGVS à Frothone occisus 1963. sæuus in Daniæ regem 2732
SVESSA euersa 3923
Suessionensis synodus 4160.
C. SVETONIVS Tranquillus grammaticus 1092. historicus 1588. adulter 2313. eius mendacium de Christianis 1591
SVEVIVS epigrammatographus 1146
SVEVIAE duces deficiunt in Conradino 661
Sueui auari 2501. comam pectunt 255. olim studiosi bellorum 3780. cum Vandalo duellum 2114
Sueuorum cum Carolo IV. contentio 2630. confœderatio 854.855. domicilia 435. in prima acie prærogatiua 1006. timiditas 2153
SVFFENVS ineptus poeta 1157
SVFFETIA Vestalis 4191
SVFFOCATIONIS ludus 3789
SVFFRIDVS. Vide Sigfridus.
Suffridus Crucifer crudelis 2732. à cacodæmone correptus 3183.3187
SVGERIVS Burgundi R. F. dormiens strangulatur 51. 534
SVGILAS architectus Mausolei Artemisiæ 3717
SVIGERI. Vide Heluetij.
SVIKART Daniæ regis protomimus 2974
SVILLI unde 685
SVITRIGALVS D. Lituaniæ liguritor 2232
SVIDRIGAL D. Lituanorũ ursam nutriuit 612
SVLAIMANES Hadrianopolim capit 1893
SVLCO regi Venceslao prudenter respondet 1705
SVLLA necẽ Iul. Cæsari prædixit 1269
SVLPITIA amica Tibulli 2318
Sulpitia poetria 1155
Sulpitia paterculi feminarũ pudicissima semel iudicata 968.1006.2262
Sulpitiæ fides in maritũ Crustellionem 3335. apud Hispalem sortum auctoritas 966.1000
SVLPITIVS Asper Neronẽ ob iurgat 2831
Q. Sulpitius Bæticus triumphat 4030
Sulpitius episc. miracula edit 1512 à satana tentatus 2109
Sulpitius Galba adulter 2292 blandus in uxorem 2914
Sulpitius Galba I.C. 1571
Sulpitius Gallus astrologus 1262. de eclipsi disserit 1265. triumphat 4022
C. Sulpitius Gallus uxorem repudiauit 261. 878. 2707. 2272. 2330. 3460. suis metũ eximit 1797
C. Sulpitius Longus triumphat 4032
C. Sulpitius Paterculus triumphat 4036
C. Sulpitius Petreius simulat auxilia 1873
C. Sulpitius Potitus Brenni reliquiis deletis triumphat 1010. dux fortis. 2090
P. Ser. Sulpitius I.C. 1571
P. Sulpitius Norbanum accusat 3263
P. Sulpitius Sauerrio triumphat 4037
Q. Sulpitius flamen sacerdotio priuatus 737
Sulpitius Trib. crudelis 2786 negligentem uigilem saxo deficit 3459. eius lex de ære alieno 2355
SVLPITIANI contentio de imperio 2603
SVLTANVS Aegyptius Saladinus 684. ambram cereis miscet 2342. carcerem astu effugit 2007. 1745. captiuos dimittit 2371. Capuanis infidiatur 1986. ducem Saxoniæ ex manib. agnoscit 1223. de religione ineptè iudicat 1505. hostes arcet 1779. Nilum in hostium castra deriuat 1842. 1818. rotam currus inspicit 78. 236. seruis militibus usus 1767
Sultanus Calyphas templum Hierosolym. diruit 3215
Sultani Aegyptij ex seruis eligi soliti 954
Sultanorum electio 702
SVMERLETVS laqueo nexus 1031
SVMMANO templum positum 4032
SVNAMITIS Heliseum excipit 2371. 3067. 2897. sterilitate liberata 354. filium recuperat 563
SVNDENSIS urbs 4152 prædones punit 3452
SVNIATOR Carthaginensium consilia prodit Dionysio 3576
SVNITAE adolescẽtes quot annis iudicant 3384.3744. 4365
SVPERCILIORVM indicia 231
SVPERIANVS sophista serò ad discendum accessit 3771
SVRAE similis piscator 240
Suræ unde dicti 628
SVRENAS Crassũ capit 1835 crudelis 2755. periurij pœnas dedit 3922. supremæ nomen dignitatis 4252
SVRETINI à Rom. deficiũt 3584
SVRI perfidia in deposito 3553
SVRIANI hæretici 1324
SVSA Assyriorum ærarium 3990. Susa urbs amœna 3954. insaluberrima 3956. regia urbs 3953
Sussana bibliotheca 2816
Sussanus ager bitumine abũdat 3971
SVSANNA falsò accusata 2857. à sentibus damnata 1968. à parentibus instituta 3000. pudica 86. silentio se defendit 228. uitat adulterium 2259
Susannæ fiducia in Deũ 3046. fletus 239. preces exauditæ 3049. amici flent 239
SVSARION primus Comicus 1148. poeta mordax 2926. morosa uxor 1064
SVTORIVS Priscus luxurio sus in seruos 2468
SVTRIVM captum 806

S Y

SYAGRIVS poeta 1142 æmulus Homeri 2574
SYBARIS euersa 640
SYBARITA pædagogus 2240. 3753. stultè de Spartanis iudicat 2023.2237
SYBARITAE amãtes equorum 44. amidas excogitarunt 2475. artes mechanicas contemnunt 3639 balneatorum artem ducere 3664. canum Melitensiũ amantes 44. curru uehuntur 2342. equos saltare docẽt 3660. ingrati in Milesios 101. 3603. intemperantes 2204. 2230. inuentores obsoniorum honorant 361 inundatione petierũt 645.

Ionas colunt 854. liguritores 2232
Sybaritæ maiorē hominibus quàm dijs honorem deferunt 3189. maculas sympositijs inferunt 2245. molles 421
Sybaritæ perfidi in legatos 3607.3488. perfidi in socios 3512. strepitum & aspectum laborantium ferre non possunt 442.2341. templum cæde inquinant 3220.3221. uoraces 2240
Sybaritarum aquæ caldariæ 2341
Sybaritarum conuiuia 4326. cum Croroniatis bellū 913. excidium eodem die nunciatum Olympiæ 1380. importuna uenus 2313. inuitationes 2232. luxus 2429.2481. in uestitu 2481. mores 3731. mos in conuiuijs 245. 4328. Scopei 2986. somnium 1487. umbracula 2344. oraculum 1447
Sybaritanus ager fertilis 3994
Συβαριτικοὶ λόγοι 226
SYBOTES subulcus 3658
SYCEAS in plantam uersus 456
SYCOPHANTAE qui & unde 205.3263. ad statuam Lycisantes 205.2516
SYDONII, lege Sidonij.
SYENNESIS prudentia in amicitia contrahenda 1722
L. Corn. SYLLA acerbꝰ 2932. aciem instruit 1854. ambitiosus 2581.2634.2645 2647. ambit primam sedē 2631. Athenas cepit 4026. athletas Romam adduxit 2447. auctor Pompeio dimittendæ uxoris 3471. cinædus 2304. in comessationibus somis 2964. in conducto habitauit 668. contumeliosus in Marij caput 2755. corona graminea donatus 1003. corpus suum cremari uoluit 1677 cur sic dictus 687 dictator 743. dictaturam affectat 2621. dictatura se abdicat 735. 2560. dimidium Thebani agri Ioui Olympio consecrat 3159. diuisimus 615. ductus 1196. dux fortis 2092 Faustus dictus 1691 felix cognomine 678.3897. 3898. Fortunæ tribuit gesta 3127. frequentibus victoriis felix 1054 3900 præ gaudio insomnis 162. 259. gratus in hospitem 3311. 3357. in poetam 3360. ex hereditatibus diues 599 honorifice sepultus 957 hostes ad defectionem sollicitat 3882 hosti elapsus 329.1774. 1777. ingratus in Lucretiū 3601.2735. in Marium 3598. inhumanus in coniugem 2934. intemperans 2209. iracundus 90 L. Lucullum tutorem filio scripsit 861 Lyceum succidit 3216 bellum ciuile concitat 924 Mario inuidet 108 in illius caput pecuniam pronunciauit 74 milites ignauos punit 3402 Mineruam eripit Alalcomeniis 3156 moribus contrariis 1627. morionib. delectatus 2986. nunquam ab amicis beneficentia superatus 864.2380. occisorū capita hastis præfigit 1878. oculis glaucis 292. optimè cantabat 1290. pæderastes 2303. patiens conuiciorum 1686 patiens repulsæ 2182. percussoribus præmia proponit 3612. perfidus in ciues 3503. in hostes 3543. phthiriasi laborans à nego tiis publicis non abstitit 3864. phthiriasi periit 526. podagræ balbutie affectus 360. poetæ ignobili carmē scribere uetat 1031. 1170. 3397. Pompeium honorat 109 3365. Pompeio inuidet 108. Pontium uicit 4037. præuidit fatum suum 1408 prodigus 2384. 2482. 1882. in uino 2483. quinq; uxores duxit 885. repulsa præteritæ sugillatus 727. Samnitum hostis 65. sapientiæ studiosus 1212. seditionem compescit 3809. seruum domini proditorem punit 3439 sibi à diis futura prædici simulat 3116. sigillum Apollinis aureum habuit 3158. suam crudelitatem excusat 2861. suos animat 1787. 1791 suos ad prælium incitat 2795. suis metū eximit 1798. templa cæde uiolat 3221. spoliat 1627. 3233. triumphat 4025. truculētus 2732. tyrannidem prædixit 981. ueritatis amans 2842. uno testiculo insignis 296. urbis pomœria producit 781. uxorem moriturum repudiat 878
L. Syllæ anulus 304. belli omnia 1458. clementia in Athenienses 2664. confidentia 2811. constantia 2835 crudelitas 2736. 2748. 2757. 2778. 2785. cura de sua fama 2558. dicacitas 2975. domꝰ à Q. Mario euersa 1027. felicitas 3896. ignobilitas 1025. hospitalitas 2373 infelicitas 3930 lex funebris 2354. lex de magistratu petendo 3155 & Lysādri similitudo 1069 milites Albinum interficiūt 3614. milites fidi 3301 milites pugnare nolunt 38.54. milites liberales 2360. omen 1446. pudor 87. seuritas 2980. splendidum epulum 2438. somnium 1426. 1460 suspicio de Pompeio 138. tessera 697. triumphus 4345. trophæa 964. uaticinium de Lepido 1930 victoria incruenta 1046. per seruum prædicta 1453. uestitus 438
SYLLAEVS Salome cōiugio excidit 867
SYLLANVS accusatus absoluitur 765 impatiens ereptæ coniugis 2195. se occidit 460. 461. 486. 517
SYLLANI auari 2512
SYLLIVS Italicus poeta 1143 inedia se peremit 504. 458
SYLO leno 2286
SYLOSON tyrannus 248. 1614
Sylosontis liberalitas 2441
SYLVANI abb. ieiunia 2216. iocus 25
Syluanus episc. Nazarenus à diabolo infamatus de stupro 499. humanus erga hospites 2898. Iouinianum Imp. reprehendit 2824
Syluani certamen cum Sabiniano 1357. 3073 preces exauditæ 3052
Syluanus martyr 3026. feris obiectus 471
SYLVERIVS Pp. Rom. ab episcopatu deiectus 736 exul 791. suis artibus in exilio mortuus 3917 cum Vigilio de pontificatu certat 2590
SYLVESTER episc. miraculis clarus 4101
Syluestri Cabillonensis episc. lecto ægroti sanati 363 1513. hospitalitas 2372
Syluester Gyrellus historicus 1589
Syluester I. Pp. taurum excitat 1513. draconem claudit 1514. hebdomadæ dies feriatur 3097. munificus 2360.
Syluester II. [illegible] 1506. 1351. 1368. 4169. [illegible] 1332. 1528.
Syluestri II. [illegible] tis 1508. pœnitentia 3079
Syluester III. Pp. de pontificatu certat 2592 pontificatus honore priuatus 736
SYLVESTRINORVM ordo 4117
SYLVIA uirgo solitaria 4057. noctu sacra legebat 3821. patiens morbi 2158
SYLVIVS Latinorū R. posthumus 664
Syluius Romulus Deorum contemtor 3193 igne cœlesti absumitur 476
Syluij Albanorum reges 691
SYMMACHVS adulator 3913
Symmachus medicus 1235
Symmachus Pp. amator pauperum 2425. 2360. 2365. constituit, ne clericus cum muliere habitaret 4092 falsò accusatus 2857 missam auxit 4166
Symmachi certamen cum D. Ambrosio 1540
Symmachi ius episcopos legendi 780
Symmachus I. Pp. tēpla struxit 4139
Symmachius præfectus pertinax 3869
SYMMACHIANI hæretici 1321
SYMPHERVSA in uirum uersa 282
SYMPHORVSA martyr 3017
SYNDEROVICE fames 658
SYNESIVS episcopus 4105 hymnos scripsit 1144
SYPHAX R. captus 799 in custodia mortuus 535 à Rom. deficit 3584 seipsum consolatur 194 uxori parens seipsum perdit 3595
Syphacis R. uarij casus 3904. uxor Sophonisba impudica & perfida 1064
SYRA monacha 4148
SYRAGINVS Calipham interficit 3587
SYRACVSAE anguillis abundant 3981. à Rom. direptæ 806. urbs amœnissima 3954
Syracusarum solitudo 638
Syracusis dissensio orta inter ciues & alienigenas 912. prata amœna 3943. serui multi 611 terræmotus 500
Syracusas captas dæmones pastoribus nunciant 1484
Syracusana arx destructa 650
Syracusanæ duæ sorores de formæ præstantia inter se decertantes 209
Syracusanus pueros seruilis docet 3763
Syracusani duo riuales 2317 bonis consiliis non parent 2028. crudeles in Philistum 2744. 2755. cum desperatis congredi nolunt 1879 Dionis mortem ulti 2710 Dionysium imitati 3804. Dionysij edicta contemnunt 109. grati in Gelonē 3384. ob Hieronymi pueri dominatum infelices 1055. in Hippocratis & Epicydis capita præmium promittunt 2733. ingrati in Dionē 3600. intemperantes 2205. inuentores saltationū 232. liberam uocem honorant 3382. Marcellorum clientes 206. ordinum desertores in tabellis describebant 4342. uincunt Carthaginenses 1042. Phaylum in exilium eiiciunt 3410. primos tonsores habuere 3641 quale omen victoriæ habuerint 1457. seruis equi characterem inurunt 816. Sosidem occidunt 3418. sta tuas tyrannorum uendunt 671. suspiciosi 138. timidos puniunt 3401. tyrannidem affectantes occidunt 3412
Syracusanorum dies felix 4021. diuitiæ 615. fides in Ducetium 3383. gratitudo 3363. inuenta 3802. iuramentum 143. lex uestiria 1683. 2334. mores 3732. mos in funeribus 100. numus 4331. Petalismus 3265. prudentia in tyrannide cauenda 1666
Syracusanis nemo sententiam dicit rogatus 4306. prodigia in creatione magistratus noui 1494
Syracusius acipenser 3981
SYRBOTAE proceri 276
SYRIA locustis abundat 634 serpentes alit 3988
Syriæ fertilitas 3994 terræmotus 482. 632. 636. 646. 4032
Syri astuti 1642. auari 3731 catapultæ inuentores 3607. 3802. collapso muro oppressi 501. cōdiunt cadauera 571. cū Iudæis de iure ciuitatis contendunt 913 gulosi 2234
Syri hortulani 3652
Syri inhumani in Iudæos 2933
Syri intemperantes 2204
Syri Iudæos persequuntur 3236
Syri locustis infensi 634
Syri ad luctum proni 96
Syri ludis dediti 2974
Syri mercaturæ studiosi 3639
Syri milites auari 2501
Syri panico terrore correpti 92
Syri perfidi 3482
Syri regis hortus pensilis 2410
Syri Romanorum baiuli 3683
Syri unguentis madidi 2341
Syrorum & Anglici regni æqualitas 1073
Syrorum conspiratio contra Græcos 846
Syrorum decem millia præcipitata 496. idololatria 3123
Syrorum laurus 3975
Syrorum mos in bello 1868
Syrorum nobilitas 4241
Syrorum regum insignia 704
Syrorum strages 546
Syrorū tonsura 298. tributa 812. 2333
SYROES. Lege Siroes.
P. SYRVS abdomine fusillo delectatus 407
P. Syrus mimographus 1152
Syrus seruus 815
SYRIANVS philosophꝰ 1195. Ammoniano similis 289. formosus 283
Syriani hæretici 1324
SYRICIVS Pp. hæreticos per manus impositionem recipit 3069
SYRITES insula continenti iuncta 3940
SYRITHA Syualdi R. F. casta 2266
Syritha oculis demissis procos auertit 2260
SYRNA ex casu ab alto sanata 374
SYROPHOENICES faceti 2949
SYSIMITHRITAS incestuosus 2307
Συσσίτια 2948
SYVARDVS Regneri R. F. à uulnere sanatus 364
Syuardi inertia Danorum regnum propagatum 1055
Syuardi III. Dan. R. regnum pacificum 853
Syuardus natando seruatus 2195
Syuardus stupet 224

T A

TABELLA cū figuris inuēta sub Zimisce 1377.
L. TABERIVS Hieros Brutū & Cassiū docuit 3757. docet gratis 2359. 2454 manumissus 774. grammaticus 1092
TABERNACVLI dedicatio 4028
TABITHA Dorcas 694. munifica in pauperes 2427. resuscitata 563. 2381
Tabitha uirgo honores fugit 2536
Τάδλα lusus 3783
TACAPE urbs fertilis 3994
TACHVS à rege deficit 3587. dysenteria mortuus 529. Persarum conuictu factus luxuriosus 3815. eius scomma in Agesilaum 209. 2978 tentorium 1943
TAMESIA flu. cygnis abundat 3980
TAMMASI R. fœdus cū Carolo V. Imp. 857
TAMYRAS formosus 283. poeta insanus 15
TANAGRA longæua 310
TANAGRAEVS Tritonem interfecit 2137
Tanagræi Eretrienses diuina ope uicerunt 1050. peste liberati 371. religiosi in templa 3136. 3147
TANAIS æmulus Vexoris 2599. rex bonus 1602
TANAQVIL lanā fuso & colo parat 3696. marito Tarquinio regnum prædicit 1438. rectam tunicam inuenit 3630. Tullio regnum comparat 1737. eius colus 614
TANCREDVS impatiens mortis filij 2195
Tancredi Normanni contentio cum Balduino 2630. crudelitas 2789. fides in patruum 3326. 3348
Tancredus Salernitanus æuus in filiam 2774
Tancredi D. Tarentini amor in sponsam 3331
TANGMARVS ad aram occisus 558
TANSLEMVS hæreticus 1524
TANIA bellicosa 2076
TANTALIS urbis terræmotus 646
TANTALVS deorū cōtēror 3193. ex stultitia infelix 3918. filiū coctum apponit 2939. 3521. Ganymedem rapit 2282. intemperans 2209. non cōtentus sua sorte 118. ob insolentiam ad inferos præcipitatus 2581. perfidus in arcano commissio 3552. 3553. 3576. uoluptati deditus 2231
Tantali auaritia 2517. diuitiæ 606. 615. impietas expiatur 3181. insolentia 2050. tumulus 574
TANTALIDARVM familia calamitosa 3924
TANYSIA fida in maritum 3233
TAPROBANA insula margaritis abundat 3968
Taprobanenses sani 336. regem eligunt 727. puniunt 200
TAPYRI fortes honorant 3379. uini studiosi 2341. uxores alijs concedunt 888. 2916
TARABOSTESCI philosophi Scytharum 1189
TARANTOLA percussi tibicinum cantu sanantur 1292
TARATALLA coquus 3720
TARBELLENSES thermæ 3946
TARCHON augur 1344. puer canus 291
TARENTVM à Tarāto 699. situ mirabili 3951
TARENTINVS Diaconus à D. Cataldo in somnis discit 1370
Tarentinus lacus sale abūdat 3972
Tarūtini à Lucanis uicti 4022 Carbinatarum templū stupro polluunt 3221. exercituum ductoribus peregrinis usi 2020. fulmine percussi 476. gulosi 2233. sub hasta uenditi 817. intemperantes 2205. legatos Rom. uiolant 3607. luxuriosi 2340. 2344
Tarentini mare petunt 2243. 4319
Tarētini de Tarpeia rupe precipitati 496
Tarentini uaria fortuna agitati 3901
Tarentinorum & Atheniensiū victoriæ æqualitas 1073. festum 4200. mores 3731. numus 4332. obsides 797
TARGELIA meretrix 2316
TARIVS Rufus diues 615
TARPEIA Capitolium prodidit 2284. 2514. de rupe præcipitata 496. proditrix patriæ 3496. uestalis 4191. scutis suffocata 517. 2394
Tarpeia rupes 396
TARRVTIVS maior parricidij pœnas dedit 3436
TARQVINIA Vestalis dictione testimonij obtinuit 782. ius nutandi concessum 782. 876
Tarquinius Collatinus abdicat se magistratu 735. equites incitat 1810. magistratu detectus 741. infelix 3947
L. Tarquinius Priscus agri cura oblectatur 3788. Circum extruxit 2405. contemnit augurem 1550. filium ob fortitudinē honorat 1001. 1002. 2080. 3280. in luxorum apparatu omnes antecessit 4322. prudenter Quirites à nece cohibet 1714. regnum ambitiosè petijt 2633. exercituat rex 953. Romanos edoctos simulacra dijs ponere 4257. spina periit 5[illegible]
Tarquinij Prisci cloacæ 241[illegible] contentio de regno 2602. in regno comparando 1737. sceptrum 760
L. Tarquinio Prisco aquila pileum auferr 1440
Sextus Tarquinius Gabios obtinet 1895. Lucretiam uiolat 2313. eius libido exitialis 3919
Tarquinius Superbus Rom. R. 683. 684. M. Attilium parricidarum supplicio punit 3169. Capitolium fabricat 3147. crudelis ulciscendo 2765. incestuosus 2710. libros Sibyllinos emit 118. 2412. muros ædificat 2407. pacem facit cum Hetruscis 841. perfidus tutor 3505. papauerum capita decutit 1761. Periandrum imitatus 3808. Roma pulsus 737. 4026. Sabinorum uallum incendit 1903. in templi extructione quæ auguria habuerit 1449. Tullia uxori dissimilis 1077. Turno insidiatus 1969. tyrannus 1615. triumphat 4022. tunica aurea 2547
Tarquinij Superbi crudelitas 2734. prudentia in consilio aperiendo 1692. prudentia cauendi discordiā 1724. regia destructa 650. summum 1483. sumtus in ædem Iouis 2203
Tarquinio exilij prodigia 1488

Tarquinij Brutum pro stulto habent 2023. prælio superati 4026
Tarquiniorum fratrum uxores dispares 888.1077
Tarquiniorum ager confiscatus 630
TARRENSIS belli prodigia 1478
TARRIAS impatiens dedecoris 2188
TARRVTIVS genethliacus 1268
Tarrutius senex Laurentiam osculatus 253. uxorem ducit 2292
TARSENSES philosophiæ studiosi 4066. Romanos terrent 1868.1871. unguentarij 3721
TARSICIVS martyr Romæ passus 4170
TARSILLA mortem suam præuidit 553
TARTARI ab Armenijs in auxilium uocati 3510. armorum periti 1813. auari 2494
Tartari caput transuersum radunt 299
Tartari Danubium transeunt 1772
Tartari fœcundas amant 3388
Tartari gulosi 2236
Tartari hospitales 2908. equirandi periti 595. incantato uexillo contra Polonos usi 1528
Tartari inflexis genubus orant es 233
Tartari inhumani in seruos 2931
Tartari in publico coeunt 2321
Tartari iniusti 3482. magi 1330. mendici 672. præstigijs tenebras inducũt 1530. sacerdotes honorant 4192. sagittis boni 393. sanguine equorum sitim famemque sedant 432
Tartari simulacris decipiunt hostem 1871
Tartari stellarũ aspectu uiam coniectant 1266. Turcarũ Imp. tributarij 823. uenatores optimi 3673. uenefici 3591. uicti uictores 1045. Vngaros retinent 1840
Tartarorum æstus in torrendis Polonis 1942. crudelitas 2745.2751. 2758.2780. dominium quando ceperit 4045. equi pusilli 3982. idololatria 3121. 3169. metus infidiarum 2064. migrationes 588.3900. mos in cadaueribus 4320. in funere 570. numerosus exercitus 610. potus lac equinum 408. præda 596. regina uelata 2883. reipub. mutatio 4353. sacerdotum honor 3143. simulacra 4201. strages 551. uictus 431
TARTESII seniores honorant 3388
TARTESSVS emporiũ nobile 3954
Tartessiorum feles 3985
TARVISINI in arce tuenda præmium commutãt 3739. fidi in Venetos 3305. olores tyrannorum 62. eorum Iudi 3736.901 3790
TARVNS fortiter dimicat 2158
TASSILO. Lege Thassilo.
TATIANVS martyr 3015. assatus 481
Tatianus orator Simiæ cognomen adeptus 682. 3809. hæreticus 1318
Tatiani abstinent à carnibus 3139
L. TATIVS Rufus ambitiosus 2584.
Tatius R. pactum suum eludit 1952. Tarpeiam armillis obruit 3615
TATTA lacus sale abundat 3972
TAVREA Iubellius robustissimus 334. se occidit 460. 2988
TAVRII ludi 4221
TAVRINVS episc. Aurel. signo crucis seruatus 1540. 4172
TAVRISINI. Vide Tarusini.
TAVRISCVS cæsator 3702
TAVRISCI auri abundantes 3970
TAVROMENIA fames 655
TAVROSCYTHAE prædones 3567
TAVROSTHENES columba nuncia usus 1760. luctator 401
TAVEVS philosophus patrũ priuatum filio præfidit præfert in consessu 1005.1563
TAVRI Scythæ Aceræ R. custodes 3667. immolant hospites 3513.4212. pugnaturi uias a tergo subruunt 1795. crudeles 2797. fures 3561. unde nomen sortiti 685
Tauronum amor in regũ 838. mos in sanere 570
TAVTANES Assyriorum R. Priamo auxiliatur 172
TAXILES Alexandrum sibi conciliat 1870.2910.2373. munificus erga Alexandrũ 2435
Taxiles Indorum reges 691
TAXILI cadauera multuribus exponunt 578
Taxilum ritus in sponsalibus 4364
TAXILLORVM lusus 3782
TAVENI legato Gregorij libri reuelant 1434
TAVGETVS mons uenationi aptus 3941

T E

TEARVS fluuius 3947
TECELINVS Burgundus gle religiosa prædictus 1062
TECHILLES eremita 4057. uates 1341
TECHNON arcana detegit 33
TECLA repudiat coniugũ 4165
TECMESSA ancilla 815
TECTAMENES damnatus risit 2171
TECTIVS Caballus scurra 1973
TEGEA urbs munitissima 3951
Tegeæ Calydonij apricoriũ acq; dentes 613. Minerue templum 3961
TEGEATES faber ferrarius Orestis sepulcrum reperit 3694
Tegeatæ æmuli Atheniensium 2535. hostes frigore euruant 1841. mulieres Lacones uincunt 2121. præsepe ceream dedicant 3158. sinistrum cornu in expeditionibus obtinent 1006
Tegeatarum compedes sacræ 986. cum Mantineensibus prælium 908
Tegeatis uirgo morte stupri fugit 2328
TEGYRAE oraculum 4194
TEIAS Aquillarius auarus Hispanus 2506
Teias R. dux fortis 2101. in prælio mortuus 539. strenuè pugnat 2123.2146
TEII Bacchi natalibus celebres 944
Teij Iones exules 635. eorum migratio 148.638
TELAMON Acaci F. robustus 384. exul 795.796. fratricida 3534. fratri æqualis 1070. eius fletus 237
TELAMONIA familia splendida 946
TELAVGES inops 653
TELECHIDES per brassicas iurat 143
TELCHINES 1611. fabri ingeniosi 3694. fascinatores 1330.3591. exosi 114. primi ferrũ fabricati 3627. statuas primi consecrarunt 3104
TELCHIVS auriga 3684.
TELECRATES clemens 2697. pius in patrẽ 3520.3388
TELEGONVS latro 3569. pilos sibi euellit 262. Pinsirũ oppidum condit 1447
TELESIORAE adolescentes induident 106. Naxij dona mittunt 172
TELEMACHVS Acarnensis pauper 634. sordidus 2489
Telemachus impericus sub matre educatus 377. in mari seruatus 316.324. matrẽ non magnopere colit 3517. obstupefactus 156. patri dissimilis 1074. procorum conuersatione corruptus 1599
Telemachi calamitas 3927. peregrinatio inutilis 3885
Telemachus monachus 4121. lapidatus 483. clementiæ magister 2656
TELENICVS pauper 654
TELEPHANES Cumæus ex fabro rex 953.3715. stilulis infestus 1293
Telephanes statuarius 3704
Telephanes Sicyonius primus pictor 3629
TELEPHVS à cerua nutritus 316.1431. ab Achillis hasta sanatus 339. 364. gratus in Achillem 3358
Telephus curiositatem familiaris sui reprehendit 3782. oraculo admonitus uulnus sanat 1403. puer expositus 311. radice uitis hærens ab Achille uulneratus 1067
Telephus latronum princeps pauper 668
TELESIAS musicam didicit 1278. deteriora imitari non potuit 3773.3811.3814. 3879
TELESICRATES Pythijs Iudis uicit 406
TELESILLA Argos defendit 2143. hircum olens 281. mulier fortis 2076. musica 1278. patriam liberat obsidione 3196. poetria 1154
TELESINICVS Athenienses improuisso opprimit 1859
TELESIPPE tribas 2304
TELESIS saltationum magister 1167
TELESTAGORAE Naxij ob prohibitam auctoritatem 1014. Lege Telegoras.
TELESPHORVS Gloria in excellis deo in missis proclamari uoluit 4166. ieiunium instituit 4161. scurrilitas intempesta 2987
TELETAE sodalitates Homero 2414
TELETHRIVS herbifer 3975
TELEVTIA Pædareto F. mi natur 193
TELLIAS hostes spectro terret 1870. uates 1340
TELLEN melopœus 1146. poeta iocosus 1156. scripsit de iocis 2948. tibicen 1281. gaudio mortuus 492
TELLVS Atheniensis in prælio cæsus 539. Solonis iudicio beatus 3901. victoriæ immortuus 536
TELON Massiliensis nauta 3685
TELMISSEI diuinationem per somnia excogitarunt 1306.1343
TELMESSENSES aruspices 1546
Telmessensium nates 1343
TEMENITES à gallis caueri iussus 1483
TEMESSA à Politæ spectro infestata 788
Temesiensis Vlysis sociũ obstuprum occidunt 3409
TEMENVS R. perfidus in sortiendo 1999.3483.3548. 3483. Rhesum occupat 1898
TEMONIS prudẽtia in Inachiensium regione comparanda 1721
TEMPE 4067. locus amœnissimus 3938.3995
TEMPLARII hæretici 1315
Templarij milites ferris dissecti 486. solo cingulo & cultello redimebantur 776. 2044
Templariorum ordo 431. à Clemẽte V. sublatus 4027. 4029. pœnitentia 3083
TEMPSIS locus in quo longæui 307. locus salubris 4000
TENCHTERI perfidi in Cæsarem 3479
TENDESILLVS R. matronas uiolat 2313
TENDIVS R. ingratus in Amalasuintham 3602
TENEA fortunata 3895
TENEDII Achillem colũt uenant 1034.3110. captiui 802
Tenedionum Rex seuerus iudex 2717. eius lex in adulteros 3404. mulieres uenustæ 283.290
Tenedius numus 4331. tibicen testis falsus 2857
TENII tripodẽ pro nuncio accipiunt 993.3354
TENNES falsò à nouerca accusatus 204.2836.3473. incestum fugit 2264. in mari seruatus 324. legem ferit in iudices iniustos 3442. ne tibicen templum ingrediatur 3443. proditor patriæ 3489. suam legem studiosè seruat 3345. seuerus in filium 2704
Tennis ira in patrem nimia 2790. lex de adulterio 3406
TENTYRITAE crocodilis inequitant 1529. cum crocodilis congrediũtur 424. sola uoce crocodilos abigunt 1230. superstitiosi 3109
TEPHROMANTIA 1363
TEPHTHAEVS audacissimus 2146
TERAMBVS in auem uersus 455. Panis consilijs nõ paret 2028
TERATIA uestalis 4191
TERBELLIVS D. Bulg. auarus 2507. legislator 1568. 2810. uineas extirpari iussit 3640
TERGESTINI rapiunt Venetis sponsam 2282
TERENTIA à Cicerone repudiata 868. formosa 291. longæua 310. perfida in Ciceronem 3527
TERENTIANVS Carthaginensis de grammatica scripsit 1088
TERENTIVS dux pro Homoussanis intercedit 3071
L. Terentius gratus in Scipionem 3364
P. Terentius Afer comicus 1149. mœrore obijt 493. Terentij libertus 773. eiusdem literæ repetitione in suauis 110
Terentius extra patriam mortuus 560
Terentius à filio exhæredatus 630
Terentius libros Numæ inuenit 3109
M. Terentius Corax in foro obijt 537
Q. Terent. Culeo redemtus ab hostibus 776. Scipionis triumphantis currum comitatus 4345
Q. Terentius prætor perfidiã in legatos punit 3433
C. Terentius Lucanus picturæ studiosus 2475.3638
M. Ter. Varro barbam & capillum submisit 1031. constans 2816. Dictaturam recusat 2541. stans cœnat 4326. Paulo collegæ dissimilis 1077. dolet ob cladem Cannensem 2817. honorificè excipitur 998. temerarius 2149. ex macellaria taberna consul 953.3719
Terentius Varro literã de suo nomine detrahit 693. patiens cladis 2175. patriam conseruat 3286. eius copiæ numerosæ 609
M. Terentij Varronis prudentia in fugiẽdo iudicio 1706
M. Terẽtius Varro Seiani summus amicus 849
Terentio pistori prodigiũ ab asino 1484
C. Terentius Varro sacrum profanat 3226
P. Terentius Varro poeta 1143
TEREVS incestuosus 2310. in auem 454. sibi mortem consciuit 459. studiosus laboris 3780. eius parentalia 4206
TERIBAZVS æmulus Pharnabazi 579. Artoxerxem à duobus leonibus liberat 2134. dux prudens 1640. insolens 85. hostes discordes reddit 1880. Artoxerxi reconciliat 1833. proditionis accusatus absoluitur 764
Teribazi uestitus 2584. obedientia erga regem 3300
TERIDATES adulatur Neroni 2851.2915. cinædus 283. Parthorum R. iaculandi peritus 393. magus 1334. diadema obtinet 183
Teridates in porcum uersus 455
TERMERIVM carcer 3966
TERMINALIA sacra 4026. 4206
Terminus Ioui nõ cedit 1446
TERNOVENA festa 4037
TERPANDER ficu strangulatus 515. Lacedæmonios cantu à discordia liberat 847.1291. lyricus 1146. modorum scoliorum inuentor 1277.1283.1138. lyram septem chordis fecit 1280. quos sit imitatus 3806
TERPNVS citharœdus 1280
TERPSION primus de gastrologia præcepit 434
TERTIA Perseum catellum deflet 238
Tertiæ Æmiliæ fides in maritum Africanum 3332
TERTVLLA à Vespasiano amata 56.177. irridet Sabinum 209
TERTVLLIANVS apostata 3175. in Carthaginensi academia floruit 4066. inuisus clero Rom. 105. contra Catholicos scripsit 2733
Tertullianus multitudinem ethnicorum deorum irridet 1498. pro Christianis scribit 3071. theologus 1313
Tertulliani iudicium de religione 1918
Tertullianus I.C. 1572
TERTVLLVS ambitiosus 2568. causidicus Iudæorum contra Paulum 1123
TERVINGORVM fœdus cũ Theodosio Imp. 828
TESSERARVM ludus 4323
TESTANTIVM mos 155
TESTILVS cinædus 2304
TESTIVS Penarius in dicendo mentum intorquebat 1112
TETCHA uenefica 1334
TETRAPOLI Aesculapij fanum 3963
TETRICVS tyrannus in triumpho ductus 4346
TETRINIVS latro 3571
TEVCAR. Illyriorum 751. fortis 2076
TEVCER in Agamemnonem conuitium regerit 207. patiens exilij 2177. Teucrion casu reperit 1231. uino curas abigit 3788
Teucri occultatio 249. obedientia erga patrẽ 3321
Teucer plastes 3705
Teucrorum militaris ornatus 4340. oraculum 1446
TEVTAMVS Eumenis æmulus 111
TEVTARVS Herculem iaculandi artem docuit 3757
TEVTHIO R. bibax 2241
TEVTONES Stocholmiæ seditionem excitant 831.930. 4021. Vide Germani.
Teutonum clades 548. coniuges captę se interficiũt 2328. legatus in iudicanda pictura rudis 3640.3645. militaris ornatus 4340. XL. principes strangulati 516. 488. equis discerpti 473
Teutonici fratres Bolesłaum domant 1849
Teutonicorum militum bellica fides 3339. ordo 4132. magistri electio 721. victoria incruenta 1047
TEVTRATES R. Telephum adoptauit 865

T H

THABOR à Zitcha condita 3950
THABORITAE auaræ 2507
Thaboritarum concionatorũ sanguinariæ cõciones 2728. contentio de ritibus ecclesiasticis 4174. persuasio inanis 1497
THADDAEVS auarus 2996
Thaddæus eremita ieiunat 2214. eius uestitus 2335
Thaddæus Hagecius medicus 1236.1237
Thaddæus Florentinus medicus 1236
THAIS Alexandri M. amica 53.2319. Alexandro auctor, ut Persepolim incendat 2728. uindictam differt 2724.
Thais Alexandrina pœnitens 3081. meretrix 2317.2318. ei thalamus in cœlo paratus 1392
Thais dentes ornat 297. fellatrix 2322. Menandri amica 2318. olida 281
THALA Iugurthæ ærarium 3990
THALAEA prima cũ socru iurgata 2794
THALASSIVS episcopus 4105. ex præfecto 972
THALATTA Dioclis amica 2318
THALENSES incendio se consumunt 478.2061
THALES æstu suffocatus 518. Anaximandri & Anaximenis præceptor 3759. astrologus 1262. bouem immolauit 82.3859. celebs 866. contemplationi deditus 25. uxorem non duxit 68.80.1698. defunctos humari uoluit 572. dignitatẽ suam tuetur 2554. dies 597. ex ortu Vergiliarum fertilitatem olearũ perspexit 1269. forum Milesiorũ præuidit 1269. fœdus cum Cræso dissuadet 1722. in fossam præceps lapsus 2952. 3850.3856. geometriæ studiosus 1260. Halym fluuium derivat 1225.1771. Ioni bus eclipsin prædixit 1266 legislator 1202. mathematicus 1254. meteora uersibus scripsit 1139. nihil scripsit 3829. à nuptiis cur abstinuerit 76. philosophus & bellator 1203. & mercator 1202. physicus 1219. primus circuli triangulum æqualib. laterib. descripsit 1204. primus de immortalitate disseruit 1218. pyramidum altitudinem ex umbris inuenit 3802. sapiens 1191. à serua derisus 209.& 234. siti interiit 504
Thaletis consilium Ionib. datum 1665. iudicium metaphysicũ 1498.1915. de monstro iudiciũ 1224. de tyrãno 3815. prudẽtia in mercimoniis 1717. uoluptas inuenta trianguli in circulo inscriptione 69
THALESTRIS amat Alexãdrum M. 53.2285. ex Alexandro prolem petit 77. peregrinatur 3884
THALETAS Cretẽsis lyricus morbos curat 1139.1291. Spartanos ad leges suscipiendas accendit 1165
THALIA comœdias inuenit 1138
THALLVS à meretrice consumtus 629. caupo 3681. cinædus 2304
THALMVDISTAE 1086 inepte iudicãt de Deo 1505. blasphemi 3109. inobedientes puniunt 3167. Thalmudo multum tribuũt 3145 eorũ quæstio controuersa 1533
THALVS celerrimus 388
THALYSIA primitiæ 3154
THAMAR astuta in cõceptu 1947. cupida prolis 76. duob. maritis priuata 664. ex socero concepit 410. incestuosa 2307. meretrix 2316. ornata 297. socerũ ulta [illegible] 2768
Thamar formosissima 284. fratri pulticulã coquit 3719
THAMES um ab adolescentes passa 2312
THAMNATENSES Samsonis ænigma expiscãtur 1957
THAMVS Aegyptius nauclerus uocẽ de Pane mortuo audiuit 1375.1385
Thami iudiciũ de literis 1100
THAMYRAS citharœdus 1279. pæderastes 2301. poeta 1149
Thamyras magna uoluptate mathemata tractauit 3859
Thamyris, cum Musis certat 1286. oculis captus 344. eius statua in Helicone 979
THANAVS Scotorum legatus 746
THARAE R. strages 550
THARAXANDRA poetria 1154
THARHIS nuptias pacta patriæ proditione 2284.3575
THARES eunuchus 354
THARGELIA docta 1199. formosissima 286. festum 4028. 4198
THARSIVS Amphias hortulanus 3652
THARSVS urbs clara ingeniis 945
THASI ager fertilis 3994
Thasium unum 3976. soporiferum 3977
Thasiæ mulieres capillos ad funes radunt 7814
Thasij auro abundant 3969. sterilitate uexantur 648. tectas lõgas inueniũt 3628. Theagenis statuam iniustè damnant 3614
Thasiorum hospitalitas 2366. modus bibendi 2242. nimia seuectitas 3615. numus 4331. seueritas 2709
Thasiis datum oraculum sterilitatis abigendæ 1465. 1512
THASSILO D. Bauariæ ab uxore ad defectionem impellitur

pellitur 3585. 3471. monachus fit 788.4120
THAVMANTIDES macilentus 279
THAVMASTVS humanus in Agrippã captiuum 2902
THEARTETVS epigrammatista 1145. mathematicus 1254. philosophus 1192
THEAGES morbo à ciuilibus impeditus philosophatur 3770.3849.4891
THEAGENES κωμῳδὸς 146
Theagenes lanius 3662.3719
Theagenes dignoscit fortes à timidis 1758
Theagenes Hecatẽ colit 3158. 3115. timidus 2065. hostes in patriam concitat 3496. pancratiasta 397.404.3781. ambitiosus 2585. puer æneã statuam sustulit 374.0. robustissimus 392.uorax 2238. Hercule patre felix 1058. M C C. coronis donatus 1004. pro deo colitur 976. eius statua flagris cæsa 758. obtrectationem opprimit 489
Theagenes κυκλάνητε 1643
Theagenis ambitiosa paupertas 2585. beneficentia 2357. pecuniæ 668. iactantia 146.2850
Theagenes Thebanus habet sororem æqualem 1070
THEANO casta 2262. docta 1199. poetria 1154. Pausaniæ mater prudens 1637. laterem ad ostium templi applicat 2704.1692.3754
Theano Scedasi F. uates 1342
THEANVS poeta theologus 1140
THEARCHO R. bellicosius 2082
THEARIDAE gladius calumnia acutior 1917
THEARION pictor 3718
THEARVS Iluuius 3945
THEATRALES ludi 3789. 4221. Pompeij exustũ 650. Fidenas sua ruina Tiberij imperium illustrat 734
Theatrum athletæ acclamat 251
THEBAE Bœotiæ à Cadmo conditæ 945. ab Alex. diruta 4019.4074. asylum 3997. à Cassandro restauratæ 3950. euersæ 3911. 4046. factionibus obnoxiæ 933.638.639. opulentissima ciuitas 3952. uetustissimum oppidum 950. à Thebe appellata 3948. monumentum Zethi 4203. portentum excidij 1553.1486
Thebarum Aegyptiarum sacerdos 4189. oraculum 4194
Thebis crocodili sacri 612
Thebæi primi menses instituerunt 1261
Thebæorum δημωκτία 4242
Thebaidis cœnobium 21.2258
Thebanus athleta captiuus carnibus usus 431
Thebani ab Alexandro capti 817. à Cassandro restituti 759. à iugo Spartanorum liberati 3894. à Lacedæmonijs pugnare discunt 3755. 3815. à Sylla multati 629. ambitionem puniunt 3416. αὐτόχθονες 943. Bacchi natalibus celebres 945.944. crudeles 2754. defectores 3582.3383. Demetrio adulantur 2853. duas artes discebant 3759. fistularum studiosi 1282. gulosi 2238. ingrati in Epaminondam 3600. inuident Epaminondæ 107. Iubæ inuentores 1277. Iunonem Herculi mammas præbentem ostendunt 945. ius ciuitatis peregrinis interdixere 4243. legatos uiolant 3608. legum contentores puniunt 3460. libertatis amantes 41. mercatores ad magistratus non admittunt 2459. 3640. oraculum consulunt 1461. pacem oderunt 69. Pelopidæ mortẽ ulti 3303. 2710. quale omen victoriæ habuerint 1457. se interficientes ignominia notant 3419. Sicyonem occupant 1899. Spartanos ad Leuctra uincunt 401.1053. studiosi picturæ 3637. superstitiosi 3109. uates exosi 1550. uicti victores 1044. usuram oderunt 2377.4242
Thebanorum æmulatio 111. calamitas 2716.3925. cum Bœotis bellum 913. disciplina fortitudinis 2043. fides in Athenienses 3391. fortuna 3912. idololatria 3125. in acie præroganiua 1006. inhumanitas 2934. in Pindarum inuidia 107. lex de exercitio artificum 3857. de infantibus expositis 818.271. 2874.2891. 2894.2901.3253. de magistratu 3255. maximum iusiurandum 142. milites fortes 2104. mores 3731. victoria infelix 3024. prætores 4250. sacra 2301.3150. sacra cohors 854. sepulcrum 576. signum militare 702. oraculum 1451
Thebanum templũ antiquissimum 3962
THEBE maritum Pheræum occidit 3524. fortis 2079. animosa 2117
THECLA martyr 3029
THEGTAMENES in morte iocatus 2950
THEGVANA mulier prudens 1637. inreconciliando 1731
THELEDEVS statuarius 3704
THELERICVS D. ad fidem conuersus 3006
THELESINVS turpi quæstu diues 597.2493
THELESTVS Dithyrambicus 1147
THEMISCYRA se tuetur contra cuniculos 1820. nunquam famẽ sensit 3993
THEMISO incestuosus 2309
Themison Cyprius Hercules dici uolebat 2572
Themison hæreticus ambitiosus 2571
Themison medicus 1231.1234
Themisõ mercator 3682. Phrominẽ seruat 1688. 1713 3260
THEMISTA docta 1199
THEMISTITAN urbs restaurata 3950. capta 807. eius situs 3951
Themistitani homines immolant 4213
THEMISTIEAE constantia 3866
THEMISTIVS consul 1203. philosophus 1195. pro Homousianis intercedit 3071. 1673
Themistij pater Epicurũ unguentis perfundit 255
THEMISTO pudicitię cõsers uãdæ causa Philonẽ occidit 2261. tyrannicida animosa 2079.2125
THEMISTOCLEA docta 1199
THEMISTOCLES à Lacedæmonijs honorificè excepto 1000. à Xerxe amato 858. ad bellum Atheniẽses exercebat 3755. æmulus Cimonis 2584. ambitiosus 2587. in æde Dianæ extruenda 2644. amicarum amore captus 2324. aquam furtim deriuantes punit 3455. Aristidem accusat 3476. deridet 3547. Athenas munit 1818.1819. Athenienses per gallos confirmat 1788. reprehendit 2816.2832. auctoritatem sibi comparat 1990. bella intestina extinxit 2664. bellis clarissimus 2087. blandus in filium 2912.2914. citharam pullare recusat 2555. classem cõparat 1815. ciuium nomina memoria tenebat 33. Corcyræorum arbiter 747. corona & curru donato 1003. de principatu cõtẽdit 1571. Epicydem auro redemit 1742. Fretrienses carpit 202. 2824. 3956. exhæredatus à patre 630. exilio felix 4892. exul 105.792. ab Artoxerxe exceptus 969. fidus erga patriam 3292. 3297. in uendendo 3347. generum probum pecunio so præcuit 1922.1628. græcum interpretem interficit 3399.3424.3447. Græcis inuisus 105. Græcos muneribus afficit 1789. gratus in amicos 3611. Hieronem spectaculis arcet 3273. 2449. honores fugit 2550. hostes distrahit 1846. ignobilitatem astutè tegit 1991. illustrium uirorum æmulus 111. imperium redimit ab Epicyde 1736. impetu adortus hostem 1869. indulgens in filium 2799. in exilio mortuus 536. in somnio à matre Idæa monitus 1406. insomnis 25.259. literas lapidib. incidit 1879. Magnesiæ templum condidit 3136. Medorum exuuias dedicat 3160. Miltiadis æmulus 3742.3809. mores mutat 3874. Neocles ex Abrotono scorto filius 950 1059. ob fortitudinem honoratus 2047. ob patriã clarus 947
Themistocles opulentus donis 599. oraculum interpretatur 1452. patriæ gloriam conciliat 962
Themistocles pecuniam accipit 2463
Themistocles perfidus in patriam 3496
Themistocles periculum effugit 1709
Themistocles Persicam linguã didicit 1021.1103. persuadet 1130
Themistocles philosophus & militaris 1203
Themistocles Philidi minatur 193. Piræeum extruxit 1694.4228.2410. Pisistrato de uia decedere recusat 62.3743
Themistocles platanis se comparat 1924
Themistocles plebi acceptissimus 2881. præda abstinet 2458
Themistocles prædium à uicino commendat 135.4318. priuatam uindictam deponit 3286
Themistocles prudens in amicitia contrahenda 1721. publica bona repetit 3270. puer cupidus honoris 3739 magna meditatur 3735. reconciliatur Aristidi 845. seditionem cohibet 1809. Seriphio prudenter respondet 1698. seuerus reprehendendo 1722. Simonidi iniustum postulatum reijcit 3272.3270. socios metu periculi excitat 1792. suum honorẽ defendit 2816
Themistocles suos prodigijs excitat 1790.316. taurinum sanguinem bibit 515. 1688.3593. Timocreontem damnat 3423. uindictam patriæ condonat 3286. uirtutis encomium totius Græciæ 969. uirtutum stimulis agitatus 2529. uitæ cupidus 38. uxori subditus 215. Xerxis naues inutiles reddit 1886. Xerxi supplex 183. & regi Molossorum 183
Themistocles Xerxem debilitat 1758. fugat 1877.1876
Themistoclis de Athenienſibus iudicium 1921. auaritia 2499.2503.2512. consilium de hoste inuadendo 1794. de æmulatione iudicium 1917
Themistoclis de fortitudine 1917. disidium cum Aristide 114. mutuum odiũ 62. 916.920. filij coronati 2147
Themistoclis humilitas 2533. modestia in laude 2546. in uictoria 2547. opes 607. ollà Athenas reportata 569. indoles præceptori suo perspecta 3744. prudentia elabendi 1743. in consilio aperiendo 1692. in matrimonio conciliando 1676. in obscuritate tegenda 1735
Themistoclis prudentia politica 1635. pudicitia 2254
Themistoclis sepulcrum 575
Themistocli Miltiadis trophæa somnium excutiunt 22. obiectum quòd patriæ careret 1025. spectatores assurgunt 993.994. uictoriam omina portendunt 1456.1453
THEMISTOGENES historicus 1383
THEMVRA Mosem adoptauit 865
THEOBALIDVS Brussatus equis distractus 475.502
Theobaldus Camerinorum princeps græcus castrat 355. 1716
Theobaldus dux Gualtero R. successor 119

Theobaldus Carnotensis seuerus in Iudæos 1636
Theobaldus Volfhardus sutor 3710
THEOCLES astutè Siculos eiicit 2011. furens elegum carmen primitus enunciauit 1138. Megarensibus arma adimit 1884. pecuniæ contemtor 2456. eius colonia 587
THEOCRINES histrio 1166 maledicus 2854
THEOCRITIANVS lapidatus 483
THEOCRITVS augur 1344
Theocritus Bucolica scripsit 1144
Theocritus Chius captus ludit in Antigonum 2764 intempestè 2987
Theocritus grassatorem carpit 2889. garrulum 2889 interrogat Grammaticum cur non doceret geometriã 1095
Theocritus nihil scripsit 2824 poetã ineptum reprehẽdit 2886. popularis 2885. sonium Pelopidæ interpretatur 1383
THEOCTISTA imagines colit 4147
THEODA uates 1497
THEODATA cœnobiũ extruxit 4142
THEODAHATVS uel Theodatus R. auarus 2500.2511. 2491. ignauus 2151. ingratus in Amalasuẽtam 2797.3602 perfidus in uxorem 3527. elephantes æreos refecit 2656.1681. doctus, sed ignauus 1198.1204.1648. fidẽ fallit Iustiniano 3541. uinũ Romã aduehi curat 433. uxorem strangulat 2640
Theodatus Apuliæ R. D. Stephanum Vngar. R. ex sacro fonte leuat 860
THEODEBERTVS uenere mortuus 499. contendit de regno 2613. pfidus 3508.3511
THEODECTES Phaselites ænigmatis promtus 1208. artũ oratoriã uersu scripsit 1139. de grammatica scripsit 1088. insigni memoria 34 orator 1114. cæcus 345 sacra Hebræorũ prodit 3224
Theodectis statua ab Alexandro M. coronata 1019. monimentum 576. simul legebat, scribebat, & dictabat 3781. tragicus 1151
THEODEGISILVS R. in cõuinio interfectus 533
THEODELINDA R. Adoaldum filiũ instituit 3761. Agilulfum sibi maritum eligit 782.876. erudit 3763. bona mulier 1609. catholicos persecutione liberat 3071 imperium administrat 752 Ioãnis Baptistæ templũ extruxit 4140. legendi regem potestatẽ habet 781. piissima 3037
THEODEMIRVS victoriæ nunciũ à fratre accipit 1067
THEODERICVS Afer hæreticum supplicio afficit 4175
Theodericus Burgund. R. reprehensiones ægrè ferit 2863 tyrannus 1623. uxorem repudiat 879
Theodericus Cageluuid in re œconomica industrius 1678. monasterij Cisterciensis œconomus 1636 aræ præfectus 3720. prudens in auertenda infamia 1704
Theodericus Ciceusis episcopus ad altare occisus 558
Theodericus episc. Lubicensis bona à prædonibus direpta restituit 3793
Theodericus Flandrensiũ comes ambitiosus 2646. cruorem Christi Brugas attulit 4149
Theodericus Brãdeburg. crudelis in Vandalos 2797 pauper 666
Theodericus Mediomatricũ R. reconciliatur fratri 840
Theodericus Merensis episc. anulo ex cathena S. Petri de moniacos sanauit 4151
Theodericus Ostrogothorũ in Italia bonus rex 1604. diu regnauit 754. dux fortis 2101. obses 798. ob indolem à Leone Imp. adamatus 3737.3764. a matre admonitus ne fugiat 151.698 à Rom. exceptus 998. alea lusit 3782. à Zenone Imp. statuis donatur 980. agriculturæ studiosus 3635. ædificat magnificè 2397.2399. 2400. Aponi balnea muro claudit 2409. Arianos fouet 3177. assiduus in oratione 3839 Boetium damnat 3477. calcem ciuibus largitur 2442. certat de regno 2612. consternatione periit 16.351. 495. 527. 4035. crudelis 2760. Cesarium episcopum honorat 3065. fures punit 3453 Italos captiuos redimit 2371. lites in singulis prouinciis cognosci uoluit 3255 munera cibaria largitur Romanis 2439. Orthodoxos affligit 3241.3242. parentis fortitudinem imitatur 3805 perfidus in Odoacrũ 3506. 3541. popularis 2877. Romam admiratur 157. magnificit 44.157. Romanos imbelles reddit 1907. seuerus 2714. spurius 1060 subitò mortuus 553. suos in fide retinet 1801.1803. tẽpla extruxit 4140. Vestgothos defendit 3271. urbes frequentare edicto iussit 1722. Zenonis amicus 854
Theodorici Ostrogothi horrea 2411. donaria 2434 iudicium 1913. humanitas 2885. prudentia in imperio stabiliendo 1741. statua portendit 1372. mors præsignificata 1417
Theodericus I. Hisp. R. in acie cæsus 539
Theodericus II. R. domihandi cupidus 2615
Theodericus R. Franc. à sua consultrice uita priuatus 3920. Bertarij & Baldrici necem ultus 2710. ignauiẽ deditus 3458. incestuosus 2310. perfidus in Hermenfredum 3542. templa diripit 3216
Theodorici R. Franc. exercitus 609
Theodericus Treuerensis comes episcopum intercipit 3202
Theodorici puer ex toto corpore scintillauit 1365
THEODO dux Boiorũ idololatra 3122. ad fidẽ conuersus 3005. episcopatum Salisburgẽsem fundauit 4141 Landobertum punit 3092
THEODOMARVS episcopus Boem. 4109
THEODORETVS historicus 1583. episcopus 1315 de hæresibus 1587
THEODORA Alexandrina à dæmone tentata 2110. inter monachos uersata 440. 1392
Theodora amica Ioannis IX. Pp. 2319
Theodora Augusta imperiũ administrat 751.752. prodigium mortis habet 1422 Basilium Macedonẽ ex physiognomia agnoscens cõcidit 1223. calumniatorem ulta 2712. fida in maritum 3333. iniustè accusat Syluerium Pp. 3201
Theodoræ Imper. prudentia 1638. thesauri 607
Theodora martyr 519.3017. 3020.3024
Theodora monacha 4129
Theodora Rom. orat pro mariti conuersione 3047. sexum dissimulat 1687
Theodora uidua Imp. Bulgarum R. sibi conciliat 1830
Theodora uirgo cum milite caritate certat 3039.3067
THEODORVS architectus 3717
Theodorus philosophus 1193 patiẽs tormentorũ 2162. sepulcrum non curat 72
Theodorus Chius Ptolemæi R. consiliarius 1599. auctor sæuitiæ 2728
Theodorus comicus 1149
Theodorus Cumnenus perfidus in Petrũ Gallum 3508
Theodorus Craterus fortis in hastiludio 2147
Theodorus Cyrenæus Lysimachi minas contẽnit 2057 mathematicus 1254
Theodorus D. strenuè dimicat 2138
Theodorus episcopus 1315
Theodorus episc. Cæsariensis damnationem in Theodorum Mopsuestenum episc. molitus 1959
Theodorus episc. Neocæsariũsis 1312. peregrinatur 3853
Theodorus episcopus Pyrrhũ Monothelitam excõmunicauit 4170. Valerij sepulcrũ miraculo agnoscit 1551
Theodorus Rauennãs ambitiosus 2636. terricus 2931
Theodorus Erechthiẽsis musica instrumenta fabricat 3714
Theodorus Gadaeus Tiberij sequitiam notat 203.3758. 1222.3745
Theodorus Gaza pauper 667 suæ ætatis doctissimus 990
Theodorus hæreticus 1322
Theodori Lascaris Imp. simulata pax 147
Theodorus ineptus poeta 1157
Theodorus labyrinthum fecit 3717
Theodorus Lascaris perfidus in Imp. 3542.3559
Theodorus Marchio perfidus in patrẽ Andronicum 3519
Theodorus Martini Turonensis propinquus se moriturũ prædixit 553
Theodorus medicus Caianũ placat 2663. legatus 3609 negligens in euoluendis sacris literis 1322
Theodericus Mesetenus hæreticus 1322
Theodorus Metochites legatus R. Armeniæ 746. memoria excellens 34. quale portentum uiderit 1422 rempub. & studia diligentiss. tractabat 3841
Theodorus monachus 4121 religionis studio patris irã negligit 3854
Theodorus pædagogus fur 3582. perfidus 3503
Theodorus Palæologus leui uulnere periit 525
Theodorus Palæstinus monachus 4124
Theodorus Phocensis fecit tholum Delphicum 3717
Theodorus presbyter D. Marci corpus ex Alexandria abstulit 4135
Theodorus saltator 390
Theodorus taciturnus 3274
Theodorus Samius cælator 3702. sculptor 3710. crateres fecit 3716. fabricæ lignariæ inuentor 3626. ferrum fundere docet 3627. 3631. plastices inuẽtor 3705
Theodorus Santabarenus astutè Leonem includi facit 2009. Constantini manes excitat 1524. Leoni insidiatur 1960
Theodorus Pp. Pyrrhum excommunicat 2714
Theodorus II Pp. de pontificatu certat 2591.2592. sedationem concitat 896
Theodorus statuarius 3704
Theodorus tragœdus 1166 de comico satyro iudicat 1160. eius uxor temperans in coniugio 2269
Theodori Abb. Cellani iudicium de libris sacris 1504
THEODOSIA martyr 308
THEODOSIVS abbas religiosus 3033
Theodosius I. sine Magnus, siue Maior, cõtra Maximum tendit 3414. Acmone honorificè exceptus 998. dux fortis 2095. inuitus imperiũ suscipit 718.2540.4025 à Gratiano adoptatus 726 fidus in eundem 3312. à Ioanne eremita victoriæ nuncium accipit 1547. Ambrosio supplex 183.3062 Antiochenes ultus 2770 Athanarico mortuo iusta persoluit 864. Prudentiũ magni facit 1170. baptizatus morbo liberatur 340. 3061.4172. clementiæ magister 2658. clemens in Maximum 2674. in hostium filios 2679. cum Gothis fœderatus 834 diuina ope victor euadit 1048. doctus 1198

doctos amauit 3375. episcopos exules restituit 3070 equi casu afflictus 497 Eschium capite condemnat 2418. Eugenium tyrannum uincit 1049. 1052. excõmunicatus 819.820. frugalitatis magister 2353. hostes incautos opprimit 1852 idola sustulit 3095.3097. impudicitiam corrigit 2253 2273.3265. iracundus 91 è spectaculis in morbũ incidit 531. Iouis fulmina donat 2429. Iudæos defendit 3210. imperium diuidit 617. 1597. legatos uiolat 3609. legislator 1566. de sententia principum exequenda 2661. contra Iudæos 3095. lapidibus petitus 1031. Macedonij consilio paret 1918. magnificus ædificando 2397. Maximum æmulum opprimit 898. eius acta rescindit 3266 Meletium nunquam uisum in somno uidet 1370. milites ex omnibus gentibus deligit 1767. musica commotus 1291. noctu sacra legebat 3821. ob Placillæ statuam deiectam irascitur 893. periculo ereptus 318 Placillam amat 51
Theodosius Imp. senior hydrope obiit 490. 4025. 4038. piè 4035. extra patriam 560. Valentiniano II. dissimilis 1078. eum acriter obiurgauit 203. Traiano similis 289. triumphat 1012. uir optimus 1604. columna corruit 653
Theodosij Imper. crudelitas 2760. disciplina bellica 1653. elogium 988. fœdus cum Persis 845. iudicium de Valentiniani fuga 1921 obitum quæ signa præcesserint 1422. pœna in hæreticos 4175. statua 980 poenitentia 3082. studium religionis 3000. 3031. preces exauditæ 3050. 3056 quinquennalia 2445. 4013 seueritas 3724. 3714. somnium 1442. 1461. sepultura 959. uicennalia 3155
Theodosius I. I. siue Iunior cum archiepiscopo Hierosolym. muneribus certat 2281. à sorore institutus 3762. Christianos persecutione liberat 3071. Chrysaphium pellit 3092. Cyro inuidet 107. eundem timet 80. calligraphus 3712 Decennalia dedit 4013 Deo gratias agit 3058. febre mortuus 523. 4029. humanus in seruos 2897. impium edictum retractauit 3061. pecuniam egenis distribuit 2426. in ulciscẽdo lenis 201. legislator 1566. 1567. negligens in subscribendo 3858. 1016. pius 3036 reliquias sanctorum colit 4135. 4136. sacerdotes uenerabatur 3063. 3065. simulacrorum fana euertit 3097 sine prole decedit 663
Theodosij Iunioris assiduitas orandi 3053. 3055. clementia 2697. zelotypia 102. nimia blanditia 1914. pietas erga consobrinum 3330. preces exauditæ 3050. seculum infelix 4017. suspicio de Paulino 138
Theodosio Iuniori nix triste omen 1371
Theodosius III. Adramyttenus Anastasium pellit 898 imperio deiectus 738. monachus factus 787. 4117. nõ diu imperauit 754. popularis 2877. scriba 954. 3670. 3712
Theodosius monachus 4122 orthodoxos afflitgit 3241 combustus 480
Theodosius patriarcha Andronici Comneni naturam cognoscit 1223. solio deturbatus à Manuele restituitur 996. clemens 2684
Theodosius episcopus crudelis in orthodoxos 2772
Theodosius sacerdotij dignitate priuatus à Gregorio IIII. restituitur 714
THEODOTA formosa 284. 287. meretrix 2317
THEODOTVS suam culpã fatetur 2843
THEODOTVS coriarius 3695
Theodotus hæreticus 1319 hostis imaginum 1944
Theodotus rhetor auctor Ptolemæo Pompeium interficiendi 3472
Theodotus thesaurarius 3657
THEODVLPHVS hymno è carcere liberatus 1145. 1283. 1289. 1745. musicus 1278
THEODVLVS episcop⁹ 1315 martyr 3015. crematus 481
Theodulus poeta 1144
THEOGENA exul 792
THEOGENES exulsus 478 2061
Theogenes Octauij genitura inspecta exiluit 230
THEOGITON æmulationi medetur 1685
THEOGNIS Chion dictus 1156. de sua uita 3899. exploratores capit 1837. fellicitati improborum inuidet 119. impatiens senij 2186 ineptus poeta 1156. intemperans 2109. 2209. libertatis cupidus 14. ludi amans 44. patriæ amans 42. poeta ethicus 1141. 1558. poetices studiosus 1169. seditionem compescit 1809. senectutem luget 101. uindictæ cupidus 74. uinosus 2244
Theognidis imprecatio 190. testimonij de se 2838. 2839. uota 173. 175
Theognidi paupertas inuisa 68
THEOGNOSTI F. ex esuperficorum interiit 499
THEOGONIVS hæreticus 1320
THEOLAPIVS propheta 1337
THEOMESTOR tyrannus Sami creatus 1018. 2047
THEON astrologus 1268
Theon calator 3702
Theon pictor 3700. cum tuba uirum pictũ armatum ostendit 1187. 1637. 3809.
Theon eremita 4055
Theon maledicus 2854
Theon mathematic⁹ 1254. 1255
Theon medicus 1238
Theon poeta mordax 2925
Theon Stoicus in somno amabilat 416
Theon monachus frugalis 2224. eius silentium 228
THEONAS abbas coniugiũ repudiat 2841. 4165
THEONOES amor in fratrẽ 3326
THEOPASCHITAE hæretici 1323
THEOPHANIA libidinosa 2293. maritum Stauratiũ repudiat 882
Theophania R. Romanis insultat 2927
THEOPHANES Nicephorũ patriarchã uenerat 1381
Theophanes poeta 1143. Romana ciuitate donatus 834 de Pompeio 1588
THEOPHANO perfida in maritum Imp. 3525. lenis in mariti pellicem 2670
THEOPHILA poetria 1155
THEOPHILVS Alexandrinus episcopus 4103. 4104 pascha colit 4145. pontifici se subiicit 4176. reprehensionem ægrè fert 2864. eius actus 1961. statuam Serapidis euertit 3097
Theophilus archiepisc. Nouogard. perfidus in patriam 3497 (3033
Theophili confessio constans
Theophilus dæmoni chirographum dat 3180
Theophilus Eutychianus à synodo contemtus 1030
Theophilus Imp. ambitiosè imperium conseruat 2640 bonus Imp. 1604. capillos tonderi iubet 300. consulit magum 1545. crudelis in Theophobum 2736. dysentericus 353. 519. fugit 1776. 2055. hymnus compositus 1283. imaginũ cultores odit 3243. 4149. impatiẽs cladis 2191. iustitiæ cultor 3276 Leonis interfectores punit 3418. Leonem philosophum astrorũ peritiam coluit 1274 meretrices expulit 2273. peculatores coercet 3454. Petronã punit 3424. 3455. à Saracenis uictus 4025. uxoris mercaturã odit 2459. 3410. 3640. Xenonem fecit 2405
Theophili Imp. cõiugiũ 4365 diligentia in reb. uenalibus inspiciendis 160. dolor ob impudicitiam 2269. mors impia 557. prudentia in expiscãdis homicidis 1695. uxor mercaturæ dedita 3682
Theophilus martyr 3023
Theophilus medic⁹ delirãs 19
Theophilus presbyter apostata 3174. 3176. eius pœnitentia 1463
Theophili inuidia in Isidorũ 111
THEOPHOBVS D. fidus in Theodosium 3300
THEOPHRASTVS Eresiu⁹ astrologus 1263. climacterico mortuus 561. cornicibus longæuitatem inuidet 109 de floribus scripsit 1221 de musica scripsit 1278. de numeris 1275. dicens obmutuit 229. discipulos multos habuit 610. Ethica scripsit 1555. ex sono ab anu agnitus 1695. 1100. ingenio tersissimus 3772. logicus 1176. mathematicus 1214. 1254 moriens naturam accusat 197. multa scripsit 3815 physicus 1220. remisso studio interiit 540. uitæ cupidus 38
Theophrasti apud Aristotelẽ auctoritas 970. discipuli 3759. iudicium de Demosthene & Deniade 118 libri corrupti 650
Theophrastus Paracelsus blasphemus 3176. 3204. ambitiosus 2583. chymicus admirandus 3706
THEOPHRONIVS hæreticus 1321
THEOPHYLACTVS Imp. munificus in ecclesiã 2430
Theophylactus patriarcha quorum studiosus 44. 154. 2474. ab equo allisus 471 scurrilis 2985
THEOPOMPVS coquus 3720
Theopompus historicus 183 1585. 1588. historicus insanit 15. 3224. mendax 1591. 2857. multum in historiæ inquisitionẽ impendit 383 docilis 3772. Ephoro condiscipulo dissimilis 1077
Theopõpus facie operta 261
Theopompi de Repub. iudicium 1921. rhetorici circuitus 383
Theopompus R. honores renuit 1920. 2539. in hospitem superbientem 1701. à phthisi liberatus 351. Ephoros instituit 2876. 2885 habitum cum uxore mutat 440. 3335
Theopompi R. monimentum 575. prudentia in regno stabiliendo 1739
THEORIS amica Sophoclis 2318.
Theori oraculum accipiunt obtignatum 3194
THEOTECNVS apostata phthisiasi interiit 382. Christianorũ hostis 1943. magus 1331. statuas loqui facit 1530
THEOTIMVS libidinosus 2321
Theotimus Scytharum episc. 4104. Rom. Deus appellatus 677. Origenis mortui scripta damnare noluit 140
THEOXENA mortem seruituti præfert 2061. 2184
Theoxena submersa 513
THEOXENES taxillis inuictus 3782
THERA insula enata 3939
THERAMENES cicutam bibit 505. 534. Critiæ mortem ominatur 1415. facilè supplicium patitur 2166. in morte iocatur 2950. 2964. optimus ciuis 1608. orator Isocratis magister 118. ruinæ ereptus 325. uenenum pauimento illisit 258
Theramenis exclamatio 225 iudicii de sua fortuna 1914. 3901. mater incerta 1059
THERAPEVTAE 1144. 4079
THERAS Callistæ insulæ nomen deserit 695
THERASIA insula enata 3939
THERASIA Henrici Lotharingi uxor Alfonso Henrici filio maledicit 189
THERENSES mortuos nõ lugent 103
THERYCION Philippi copias reprehendit 202

THERICLES Corinthius filius celeberrimus 3705 tornator 3710
THERMVSA adamata à Phraate R. 53. ancilla 815 formosa 286. regina 952 astuta in regno conciliando 2002
THERMVTHIS humana in infantes Hebræorum 2894
THERO Martis nutrix 3666
THERON dux seruorum deficientium 3532
Theron astu tyrannidem adeptus 2000. Chalcedonenses castris exuit 1902. Herculis templum expugnare conatus 3215. perfidus erga patriam 3472. 3495
Theron olympionica 406
Theron Thessalus prodigus 114. riualem prouocat 211
Theronis ac Gelonis æqualis victoria 1073
Theronis Agrigentini encomium 989
THERSITES claudus 359 condylis interemtus 501 deformissimus 287. improbus 1611. omnibus risum mouit 235. φωβὸς 291 sæuus scurra 2926. strabus 343
THERSIVS rheda uicit 405
THERYCION in Philippi exorcisum locatur 2887 metu mortis se confodit 2061
THESAVRVS carcer 3966
THESBITES astrologus 1268
THESEIS tonsura 299
THESEVS ab Hercule liberatus 86. αἰνὸς dictus 197 Amazones uicit 4019. amicorum auxiliarius 862. Apollini uota reddit 167. 3136. 3153. Argiuos ad iusiurandum adiecit 3257. astu Amazonem capit 2009 Athenas uenit 4019. condidit, 4237. sacrum facit 4019. Athenienses deuouet 188. bonus rex 1602 comã dedicauit 3150. Cretum naues inutiles reddit 1886. Herculis amicus 859 Pirithoi amicus 859. Dianæ templum erexit 3136. enatat cum gemma & corona 387. 2553. Oedipo similis 1071. exul 791. 794. falsò accusatus 2857. ferarum domitor 2133. fœderis auctor 847. 3798. gratus in Hecaten 3605. gratus in Herculem 3364. Helenam rapit 2279. & Ariadnam 2280. Hercules cognominatus 680. Herculis æmulus 22. & III. 2529. 3809. in Cretam missus 4027. in Delo certamen instituit 4323 in exilio mortuus 536. in publicæ calamitatis consortium uenit 2884. in uiuculam coniectus 804. indulgens in adolescẽtem amantem 2801. ingenua officia à seruilibus distinxit 4239 ingratus in Ariadnam 3529 3998. inter deos relatus 976. Labyrinthi saltationem inuenit 389. latrones tollit 2129. libidinosus 2289. luctæ uincit Carcynem 401. ludos sacros instituit 3155. Mineruæ paret 3130. nates in petra reliquit 296. obiit 4019 uotum Apollini repræsentauit ibidem. obliuiosus 35. 36. optiones tres à Nepruno habet 2017. Pancratij inuẽtor 404. patri inobediens 2516. πολύχαμε 884. pro patria se deuouet 2288. puer fortis 2080. 3736. saxum ingens tollit 392. Scyronem præcipitat 2432. seipsum præcipitauit 496. suis artibus periit 3917. Suadelæ cultum instituit 1129. uenenum et fugit 327. uespillo 3668 uictores palma donat 1002 uinculis liberatus 775. uno dedictus 689. 3745
Thesei amicitia cum Pirithoo 834. confidentia superstitiosa 3131. cum Romulo comparatio 1072. fides in socios 3314. instituto milites capillos radebant 1766. inuenta 3799 monimentum 575. ossa in patriam reducta 569. præcipitantia 3836. ad Geonis Thebani certamẽ ethicum 1562. robur 393. sacra 3152. 4025. 4039
Thesei zelotypia nulla 103
Theseo Adrastus supplex 184 oraculum redditum 1462
Thesseus historicus 1587
THESMOTHETAE 3460. 4255
THESPESIAS saltator 1167
THESPETION arborẽ loqui facit 1539
THESPIENSES agriculturam contemnunt 3640. in duo genera diuisi 4239 Narcissi morte celebres 945
Thespiensium cadauera incorrupta 566. colonia 624 fides in Leonidem 3314 fœdus cum Platæensibus 836. fons ad cõceptionem faciens 3947
THESPIS fœcundus 409 tragicus 1150
THESPIVS R. cupidus prolis ex Hercule 76. filias prostituit 2286
THESSALAE seruæ 815
THESSALAE lunam detrahere credebantur 1530. magæ 1263. uenefiæ 1333. Veneris ædem cæde polluunt 3220
THESSALIA equorum feracissima 3983. facilis occupata 4000. sterilis 3995 floribus abundat 3976
Thessaliæ oppidum à talpis suffossum 643
THESSALIGVS Claudij libertus platanos captat 2344
Thessalicum diluuium 512. 630
THESSALONICENSIS episcopi uocem audiuit 1346
Thessalonicenses ob aurigæ incarcerationem seditiosi 912. ope diuina uictores 621
THESSALIONI Artaxerxes R. dexteram porrexit 255
THESSALONVS Venedos in fide continet 3904
THESSALVS accusat Alcibiadem ob uiolata sacra 1369. Bœotos superat absque pugna 1870. cum Athenodoro pugnat 1164 ex Ossa præcipitatus 496 primum Acæna usus 1260
Thessali iocus 2965
Thessalus Trallianus medicus 1231. 1233. 1235. 1238. patre textore 3696
Thessalo filio Hippocrates mathematica commendat 1256
Thessali à Græcis deficiunt 3583. Adulationem solo æquant 2837. bellicosi 3780 de Laidis monumento contendunt 945. equites 395 ex equo pugnare docuerũt 3620. 3798. grati in Hippocratẽ 3368. liberales in Hermonum 2374. perfidi 3482 Phocẽsium hostes 918. prodigi 2385. saltandi studiosi 391. Simonidis poemata nõ admirãtur 157. stupidi 1205. 1644. sues sacrificant 4110 uoraces 2237. Xerxi se dedunt 1834
Thessalorum deliciæ 2204 κωφοὶ & πόλεμε 64. luxus 2389. 3919. militaris tessera 697. modus bibendi 2242. qui deterrimi 3797 superstitio 3123. uestitus 436
THESTE fida in maritũ Polyxenum 3335
THESTIADES sorores prò ptè conceperunt 414
THESTORIDES grammaticus imperitus 1093. Homeri carmina pro suis publicat 2494. 3560
THETES serui 815. 3681
THETIS mutabilis 1524
Thetidis sex masculi igne absumti 479
THETRIVS in fronte sagitta ictus 341
THEVDAS pseudoprophetа 1317
THEVDISCLVS R. in conuiuio interfectus 533
THEVTH dæmõ Aegyptius 1086. 1255
THEVTHIS contemtor deorum 3193. tabe extinctus 528
THEVDIVS mathematicus 1254
Theudius R. occisus 466
THIABVS Nemeis ludis uicit 497
THEBII fascinatores 1246. 1521
THIETMARSI. Vide Dietmarsi.
THIRA maritum ad Christũ conuertit 3001. pietate insignis 3038. prudenter filij luctũ Germani detegit 1692 eius opus 2408
THISON Iouis nutrix 3666
THOAS Achaicus draconem domi fouet 3660
Thoas aurum primus inuenit 3616
THOIS R. fœdus facit cũ Dauide 857
THOLEGIENSE cœnobiũ 4064
THOMAS apostolus 2306 architectus 3716. dæmonẽ pellit 1514. martyr 4039 munificus in pauperes 2381. 2424. piscatione se exercet 3794
Thomas Aquinas ad conuẽtũ Lugdunẽsem ꝓficiscens mortuus 537. Bos mutus 685 chymista 3708. diuinitus doctus 3766. flammã non sentit 233. inter diuos relatus 975. in mensa contra Manichæos cõcludit 23. 3850. mulierem abigit 2259. neglectis dignitatibus lectioni sese dedit 3867. philosophus 1195. religionis studio patrum iram negligit 3854. sæpè in ecstasi 200. 223
Thomæ Aquinatis peregrinationes 3883. studium in legendo 3821. taciturnitas 228
D. Thomæ Aquinati apostoli apparuerunt 3878
Thomæ Biraci iocus in patriarcham 966
Thomas de Bononia chymista 3708
Thomas Cantuariensis amator pauperum 1363. ambitionem reprimit 1685. archiepisc. 4110. cilicium gestat 2559. Henricum R. reprehendit 2828. in templo occisus 558. officiosus in pauperes 3067
Thomæ Cantuariensis cotentio cum Rogerio Eboracensi 2615. equus cauda mutilatus 1027. mors 1391. de Caletũ arce prædictio 1484 4001. irrisores caudati facti 296. sacellum 1433
Thomas Capiuaccius iniurius in Bellinum episc. 3103
Thomas Cramerus exsultus 481
Thomæ Diaconi ad Alahin sacra salutatio 169
Thomas Didymus martyr 3021. Sinticę uisum restituit 3048
Thomas Erastus disputator subtilis 4069. obiit 4039
Thomas eremita 4055
Thomas Fulgosus clemens in capitinos 2676
Thomas Guerinus typographus 3714
Thomas Erfordensis episc. inter diuos relatus 975
Thomas Loirmone Alexandri III. Scot. R. mortem prædicit 1415
Thomas Linacer climacterico mortuus 561
Thomas Mocenicus D. de Ducario reparando solicitus 3287. multam M. aureorum dependit 3290. Francisco Foscaro contrarius 1657 conciones 1639
Thomas monachus à spectro humeris portatus 789
Thomas Monetarius epistola proditus 1067. gladio percussus 520. hæreticus 1327
Thomas Montacutus comes bombarda percussus 484
Thomas Morus fortis in morte 2165. iuridicus integer 2452. regni Angliæ Cancellarius 748. relicto iure Græca & Philosophiam discit 3854. securi percussus 520. uxorem erudiit 3762 eius filiæ doctæ 1201
Thomæ Pagani somnium 1429
Thomas Platerus 1398. 3695 restio 3795. fortunam superat 3853
Thomas Ranulfus Scottam ab

ab otiosis purgauit 3458. eius edictũ de turibus 1670
Thomas Rodolphus latro 3573
Thomas Sarzanus sibi & Aeneæ Piccolomineo pontificatum prædicit 1434. uariis ornatus magistratibus 714. eius somnium 1434 mater oua uendebat 3680
Thomas II. episcopus Bora castitatem morti præfert 2262. Henricum Probum sibi conciliat 1829
Thomas Vaiuoda Carolo R. Vng. auctor perfidiæ 3472
Thomas Volsæus ambitiosus 2570. 2637. auaritiæ mancipium 2493. Ianio patre natus 951. 3719. Henrico R. adulatur 285. auctor perfidiæ 3473
Thomæ Volsæi Card. uarij casus 3902
Thomas Zenus dux classis Venetæ nominatur 971
Thomæ & Demetrij patrum odium 937
Thomæ Haseibachij diligentia inimia 3857
THOMASINA Cardani matertera crepuit 240
THONIS Aegyptia meretrix 2316
THONNO Danus proditor 3579
THOR Iouis dies 4008
Thormagus 1331. ambitiosus 2589
THORA filij auctor incestus 2287
Thoræ uestitus 2335
THERAS Callistæ insulæ nomen de se facit 685
THORIDORAX Galata à puella adamatus 54. sepelitur 849
THORKILLVS Vgarthilocii specum intrat 1386
THORISMVNDVS Attij cõsilio paret 2035. à sicariis occisus 465. in sanguinis missione 534. ab Ostrogothis deploratus 969. insidiatores interficit 2124. Tolosæ amans 44
Thorismundus Rex urgetur Alboinum 3317. clemens 1682
THORNA Bothniæ emporium 3955
THRACIA fertilis 3978. Ischæmonem herbam inuenit 1230. leones alit 3989 sectatae laborat 632. arbores mellifluæ 3977. inundatio 631
Thracia saga 1333. ancilla Thaletis 815
THRACIAE uel Thracenses ancillæ capillos tondent 300. 783. corpus pictura uariegant 301. uoluntaria seruitute seruiunt 816. robustæ in partu 422. prædamis nubunt 4365. maritos amant 48. stigmata gerunt ob Orpheum 1031
Thrax mulier ingrata in Scythissam 3603
Thraci studioso dextra procerior 296
Thrates acrocomæ 298. adulteria puniunt 3404. amnes gelatos duce uulpe transeunt 1771. 3769. allio delectantur 430. aucupes 3675. captiui catenas mordent 2932. copiam simulant 1875. crudeles in uxores 2791. dies calculis signant 1914. falcis inuentores 3627. foliis tribuli equos saginant 430. indocti 1205. liberos uenundant 3323. libidinosi 2288 mancipia sale commutant 4317. mero utuntur 2242 natos flumini immergunt 271. mortuos non defient 103. natos plangunt 1914 otium honestum iudicant 3639. perfidi in Boeotios 3547. fine mulieribus 2261 serui Byzantiorum 811. seuerii in coniuges 2707. studiosi musices 1193. uinosi 2245. 2246. uinum per uestes effundunt 2341. 2344 uirgines non asseruant 882. 2274. ultra quatuor nõ numerant 36. 1275. 1644. uxores asseruant 2330. Xerxis uiam uenerantur 1019
Thracum dies candidi & atri 4008. gẽs maxima 614. inducias cum Boeotis 1952. militaris ornatus 4340. monomachiæ 2121. mos in bibendo 1243. 4317. in fœderibus 164. funere optimatũ 4321. in funeribus 570. in sacris 4317. parentalia 3113 polygamia 885. saltatio 391 superstitio 3113. uestitus militaris 4339. uictimæ humanæ 4112
Thracibus punctas notis habere frontes nobile 297
THRASEAS fortis in morte 1164. Neroni reconciliatus 838. iniustè à Nerone dãnatus 3477 placidè moriuus 557
Thraseæ encomium 991. iudicium de immortalitate 1501 auctoritas 968
THRASIDAEVS Pythiis ludis uicit 406
THRASIAS μίζονμα 1221
THRASIPPVS ex cursu mortuus 496. pugnam Marathoniam nunciat 154
THRASIVS à Timoleonte deficit 3386
THRASON parasitus 2913
Thrason iactabundus 163
THRASONIDES pecuniæ contemtor 2456
THRASVS à canibus laniatus 471
THRASYBVLVS aurus 2499
Thrasybulus Eleus augur 1340. 1344
Thrasybulo Lyci F. corona à populo data 1003. 1004
Thrasybulus Athenienfis matre incerta 1059. ἀμήτωρ auctor 2663. copiam simulat 1875. patriam à tyrannis liberat 603. 2195. tyrannicida fortis 2126. tyrannos contemnit 109. eius sepulcrum 576
Thrasybulus Cynicus mendicus 672
Thrasybulus dux Sicyonẽ capit 1900
Thrasybulus coram ũcio aristas baculo decutit 1692. 2003. 1761
Thrasybulo Sex. Tarquinius similis 1072
Thrasybulus uocalis 382
Thrasybulus Syracusanus regno deiectus 737. Dionysio dissimilis 1078. somnium de clade 1478
Thrasybulus Tyricus fidus ergà ciues suos 3310
Thrasybuli Curseneri coniugium 4365
THRASYLEVS Axoneus ab insania liberatus 18
THRASYLLA febricitãs uidit Iesum 1390. in somno de morte sua admonita 1427. eiꝰ assiduitas in orãdo 3055
THRASYLLVS Byzantiũ capit 1896. nauiũ partẽ occultat 1863
Thrasyllus Chaldæus cum Tiberio 1269. 1272. magus 1333
THRASYMACHVS auarus 2393. mucosus 419. rhetor 1114
THRASYMEDES filiam Pisistrati rapit 2280
Thrasymedes Nestoris F. securi bouem obtruncat 3687
Thrasymedes Heræensis nunquam somniauit 21
Thrasymedes Philomelam osculatus 253
THRASYMVNDVS R. Christianos persequitur 3242. perfidus in patrem 3520. templa profanat 3221
THRESSA. Vide Thracia.
THRIÆ sortes diuinorũ 1363
THRONDEMVM Noruegię regũ sepulturis nobile 3966
THVCYDIDES Atheniensis sepultus 573. eloquens 1107. 1117. exul 794. bellum Peloponesiacum scripsit 3868 Herodoti æmulus 110. historicus 1584. Homerum imitatus 3805. imperator 1203. in exilio scripsit 1130. 4892. obscurus 3827. optimus ciuis 1608. patiens exilij 2178. 2665. uerus scriptor 1390
Thucydidis Alopecensis contentio cũ Pericle 1128. 2571 diligentia in scribẽdo 3828 indoles sicut deprehensa 3742. 3743. oratio breuis 3824. sepulcro icrium appositum 703. imitatores 3810
THVLE insula sulphure abũdat 3872. superstitiosa 3121. 4197. 4213
Thulenses uenatores 3673
THVLIS R. Serapin consulit 1431
THVRINGIAE fames 658 principes excõmunicati 819
Thuringi ad fidem conuerti 3013. Vngaris tributarij 812 eorum migrationes 588
THVRINVS fumo necatꝰ 511
THVRIVS ager quercu nobilis 3974
Thurij cum improbis non cõuersati 3814. tres tantùm leges emendarunt 1674. uota soluunt Boreæ 3121. 3137
Thuriorum æmulatio inter se 2529. disciplina 3763. iuuenes ad nuptias inuitãtur 4363. lex de diuortio 4360 de tutoribus 4316. in milites contumaces 3424. 3448 mos in emendo uel uendendo 4328. 3347. 3279
THVRISMVNDVS. Vide Thorismundus.
THVRIVM urbs 3976. in decem tribus diuisa 4238. à Sibaritis condita 3949
THVRONIS Longi statua 980
THVSCI figulinariæ dediti 3705. Lege Hetrusci.
Thuscorum disciplina 3763
THYBII. Lege Thibii.
THYBRON callidè interpretatur iusiurandandum 1951
THYBSR. uorax 2237
THYESTES incestuosus 2306. 2310. eius monimentum 575
THYLO reuocatus in uitam 565
THYMELE saltatrix 4167
THYMISAS elegiographus 1153
THYNICVS poeta scripsit hymnum 1145. à Musis afflatus 3726
THYODAMAS uates 1240
THYONEVS Baccho patre felix 1058
THYREVS eunuchus 355
THYS Paphlagõ luxuriosus 2479
THYSBE seipsam occidit 461
THYSBTARVM mos in sacris 4216. sacra 3152
Θυρία 4208
THYSSAGETAE uenatores 3673
Thyssagetarum asylum 3997
THYVS R. Paphlagonum captus 799

T I

TIBARENI iustissimi 3276 ludis dediti 2974. in risu & lusu summum bonũ collocant 3895
Tibarenorum fides bellica 3339. tolerantia in partu 422
TIBELINVS colitur à Noricis 3120
TIBERIAS ab Herode condita 3948
TIBERIVS Attinius Accius circa deos negligẽs 3193. nõ paret somnio 3195
C. Tiberius Nero Pannonios superat 1840
Tiberius Liuiam Augusto cõcedit 888. de cæde Iulij iudicat 2822
Tiberius Brandolinus hostili castra speculatur 1170. lucernæ manubrio sibi iugulinam perfodit 489
Tiberius Cesar accusator mẽdax 2857. adulationes auersatus 2836. adulter 2311. adulteria coercet 3404. 3406 Agrippinam repudiat 171. 233. 879. aliorum consilio usus 161. 1927. ambitiosus 3579. 2636. 2640. antidoto usus 419. architectos odit 3640. Asellium Sabinũ donat 3603. augurium de successore habet 1444. Aurelio damnum infectum præstat 2374. articulis firmis 394 Asinium occidit 3559. astrologos Roma eiecit 1274. asylum sustulit 822. 3267. aurus 2487. 2488. 2491. 2497. 2517. Augusti hæres 865. Biberius dictus 683. Caligulę imperium reliquit 1058. 1990. caluus 292. capillo longo 298. causas egit 1123. centesimam relaxat 2457. 2462. Christianis amicus 3034. compotores honorat 3612. consiliis repentinis bonus 3842. 3878. contẽtor gloriæ 2525 contemtum moderatè fert 2562. crimen læsæ maiestatis atrociter agit 3615. crudelis 2735. in conuictores 2933. in nepotem 2794. in Mallõniam 2769. in Scribonium 2755. in ulciscendo filio 2734. cucumere libenter uescebatur 406. dãnatos lugere interdixit 103. delatorib. credit 141. 2859. Diogenis gram. neglectũ moderatè fert 2562. 2801. diremit nuptias iureiurando cõfirmatas 32[illegible]. diuinationib. fidẽ habuit 1270. diuinos honores respuit 2532. doctus 1204. 1196. Druidas sustulit 1545. equiti Rom. iurisiurandi gratiã facit 3408. facie tumenti 293. fellator 2322. fratrẽ Drusum amat 58. fraudẽ legi fecit 946. 3554. fremit se pro contẽto habitũ 2647 fulmina metuit 94. Græcismum exosus 67. 1103. grammaticis quæstiones proponit 104. 1097. gratus in Antoniã 3355. in Bationẽ 3359 Galbam impedit in testamento 1951. gulosus 2232 honores respuit 2537. 2885 honores collatos non facilè ademit 3255. hominem in somno oblatum interfecit 3501. hostium tela irrita reddit 1885. hostiles motus compescit 1942. humanus 2877. 2882. in conuiuiis 2964. in ægros 2894. in cõuersatione 2907 ieiunè bibere instituit 2243 ignauus 3796. imitator aliorũ 3809. impatiens cõuiciorum 2188. mortis filij 2195. reprehensionis 3864. Imp. nomen adeptus 679. 718. infamiam suam apud posteros p̃sciuit 1489 ingratus in Lentulũ & Rufum 3602. inhumanus 1921 interdixit sericũ 2334. intemperans 2206. 2208. Isidis fanum diruit 3110. Isidis sacerdotes crucifigit 3165. 3168. Iudaicos ritus exosus 3165. legem ponere omisit 1674. leno 2286 lenocinia punit 3463. Lepidam iniustè condemnat 3474. liberalis erga benemeritos 2375. liberos suspectos habet 139. libidinum magister 2275. libidinosus 2290. 2325. literis operam dedit 4066. ludorum impensas corrigit 2354. luxum cohibet 2228. 2334. 2354. magistratus honorat 3299. manum capiti admouit 232. mathematicæ addictus 1273. militem punit ob pauonem raptum 2763. 3454. mortem timet 80. munificus 2364. munificus in populum 3436. munificus in senatores 2426 nepotes interfecit 3538. ni si solus curiã intrauit 2885 non facilè mutabat magistratus 1684. IX anno patrem pro Rostris laudauit 3823. nulla opera magnifica reliquit 2489. nulla spectacula edidit 2489. 2493 nouum officium instituit à uoluptatibus 1598. tonderones suas non deglubi uoluit 3273. oblectatus dracone 45. opum contemtor 2376. in oratione Latina Coruinum secutus 1096. osor suorum liberorum 66. ouans urbem intrat 1014. parsimoniæ magister 2227. pæderastes 2303. patiens conuitiorum 2686. 2892. mortis filij & nepotis 2180. perfidus in legatis distribuendis 3556 in Marabodum 3511. in matrem 3516. pius in mortuos 2906. Plautium mendacij arguit 3437. Polentinam plebem punit 3455 poetas contemnebat 1173 pœnam luxuriantibus constitutam improbat 2326 potus arcana effutiebat 2245. præfectum legionis punit 3425. prægrandibus oculis 29. ut priuatus cum amicis uersatus 2896 prodigos senatu mouet 2377. prodigus in uenerea 2326. puer naturam sæuam ostendit 3739. punit eum qui repudiat postridie uxorem 3438. 3459. portenta habet reditus 1440 Rhodum secessit 1733. à Rhodiis insalutatus 170. Rhodi literaria gymnasia frequentauit 3764. Romæ instaurator 2399. Romam fame liberat 2425. ruinæ periculum euasit 316. sacra stupro polluit 2323 sacrificiorum cultor 3143 saltatores Roma expulit 2969. seditiosos punit 3446. secedit 59. 2247 Seianum fictum amat 146 damnat 3413. honorat 3611. senatores magni fecit 3389. senatoribus assurgit 2884. senatori latum clauum ademit 3412 seruos non uult liberare 3273. seuerus in filium 2722. 2706. Sibyllæ librum non recipit 3067. 1550. sinistra manu agitur 385. strangulis suffocatus 518. sortes talorum captat 1363 studiosus Latinæ linguæ 1101. auctorum quorundam 3820. summus cunctator 3841. superstitiones coercet 311. suspiciosus 139. Syluani homicidium deprehendit 1696 in tenebris uidebat 381 Tiberium & Caium adoptat 865. titulos superbos respuit 2546. tristissimus 2930. tributa placidè exigit 2891 triumphum spernit 2535. triumphat 1011. 4030. 4346. tyrannus 1615. ualetudine prospera 337. ueneno sublatus 4035. uetustatis affectator 1096. de uitę cupiditate 1917. ultionis cupidus 2733. uinolentus 422. 1241. uxoribus infelix 3928
Tiberij æstus in recusando imperio 2003. auaritia 2512. 2518. blanditia 2912. 2915 clementia 200. 2687. in consultando tarditas 137 crudelitas 2781. 2793. 2759 diligentia 3856. epulum victoriale 2439. error de filij morte 32. gesticulatio 232. hæredis iudicium 1911. incessus indecorus 2923. inuidia in architectona 105. locus in Apionem 2058. in Iliensium legatos 197. 2893. ad matrẽ Liuiam adhortatio 151. lex de usuris 2355. mors incerta 562. metus insidiarum 2064. natalis 4038 negligentia 3859. pietas in fratrem 3227. præcipitantia 3836. de præsidum auaritia 2378. prudentia bellica 1653. 3848. religio 3044. sacra 4215. seurilitas 1977. somnium 1426 taciturnitas 227. tolerantia laborum 429. 1770. morborum 2159. ultio in Scribonium 2743. uotũ 174. uox nefaria 2925. 2930. uxor adulteriis infamis 1065. cum uxore Iulia discordia 889
Tiberio C. Caligula obsequitur 1930. extinctio luminis portendit 1372. phœnix mortem 1421. prodigium accidit 1441
Tiberius II. Excubitorum comes pius 3036. Imper. bonus 1604. extabuit 518 thesaurum reperit 592. 3041. 3076. Anatollum bestiis obiicit 4176
Tiberius III. Absimarus dominandi cupidus 2607 ingratus in Philippũ 3602 ob eleemosynam centuplũ accipit 2382. munificus in captiuos 2365. in pauperes 2362. erga Sigebertum R. 2435. eius largitio 2443
TIBERNALIA festa 4034
TIBIAE inuentores 1280
TIBICINIS uitam uiuere 429
Tibicines Rom. diem festum agunt 1671
TIBIVS seruus 815
TIBVLLVS & Ouidius eodem die nati 1072. lege Albius. formosus 283. eius uotum liberale 2376
TIBVRE Rom. ærarium 3990
C. TICIDA epigrammatista 1146
TICINENSIS episcopus 4102
Ticinenses statuam tuentur 2553
TICINIVS & C. Cassius cõmoriuntur 863 primus tonsores adduxit 299. uxorem impudicam reddit 2287
Ticinum urbs peste afflicta 543. liberata 370. euersa 641. restaurata 3949
Ticini auaritia 2510
M. TIGELLIVS prodigus 2389
Tigelli morositas 2929. mutabilitas 3871
Tigillinus fauces sibi præscidit 460
Tigillinus in stupris occisus 531. prodigus in uenerea 2483
TIGIVS Sextus pro patria discrimen adit 3286
TIGRANES Cyro magister clementiæ 2657
Tigranes R. ambitiosè occidit filios 2546. crudelis in filium 2778. in nuncium 2779. 3597. diadema recusat 256. inhumanus in captiuos 2936. Mithridatã regno interdixit 216. patrem philosophica ratione liberat 1560. pulcerrimus 286. à philosopho institutus 3773. fugit 2066. Lucullo iraseitur 1034. 2637 Tigranocertam condidit 2398
Tigranis amor in uxorẽ 3258. 3331. cognomen omnes Assyrij reges usurpant 691. copiæ numerosæ 609. F. diadema recusat 2534
Tigranis Persæ iudicium de Græcis 1917. sæuitia in filium 2789
TIGRIS Babylonem fecundat 3945
Tigris Pyrrhi amica 2319
TIGRIDES in triumpho ducti 4346
TIGVRINVS pistor corbis ignominiam passus 3718
Tigurini centum à Rodolpho I. Imp. equites creati 968
humani in aues 2905. [redacted] 4091. non uendunt se auro 2461
Tigurinorum duorum prudentia reconciliandi 1730
Tigurinis quæ prodigia acciderint 1470
TILPHOSA fons Boeotiæ 3946
TIMAEA Alcibiadem sepelit 2905
TIMAEVS historicus Epitimæus dictus 1592. mendax 1585. 2849. 2852. 2857. in exilio scripsit 4893
Timæus philosophus & tyrannus 1205
TIMAGENES grammaticus 1092. ex uomitu periit 528. historicus maledicus 1587. 2926. 2941. rhetor 1114
TIMAGORIDAS pro patria se offert 2487
TIMAGORAS adulator 2915. amatus à Melete 53 legatus ad Artoxerxem 744
Timagoras se ẽcipitauit 496
Timagoræ cum Panęo statuario certamen 3642
TIMALCVS à leone occisus 472
TIMANDRA in auem 455
Timandra meretrix Alcibiadẽ sepelit 53
TIMANDRIDAE iudicium de filij diuitiis 1920
TIMANTHES Cleonæus ærcum intendendo se exercet 595. in ignem se conjecit 16. 458. senio debilitatus 386. pancratiasta 404
Timanthes pictor celebris 3699. Iphigeniæ immolationem pinxit 3809
TIMARCHIDAS poeta 1144
Timarchidis Rhodii cœnarũ commentaria 3631
TIMARCHVS cinædus 2302 de antro Trophonii 1389. 1397
Timarchus duos ordines maxillarum habuit 294. suis spem fugæ intercipit 1795 Samniorum portum occupat 1897
Timarchi prodigalitas 2484
TIMARETE pinxit 3701

TIMA-

TIMASARCHVS Nemeis ludis uicit 407
TIMASION Aegyptius nauta 3686. à nouerca calumniatus 204. incestum fugit 2264
TIMASITHEVS aureũ cratera Delphos curat ferendum 3160.3389. humanus in captiuos 2902. pancratiasta 405. fidus in Rom. 3384
TIMESIAS Clazomenius suspiciosus 139. exulatum abit 796.3781. impatiens odii 2193
TIMOCHARES auarus 2513 medicus 1234. perfidus in Pyrrhum R. 3500
TIMOCLEA in puteo Thracem conficit 1708.2715.2273 fratri æqualis 1070. ob fortitudinem liberata 2047
TIMOCLES de usu tragœdiarum ethico 1597
TIMOCRATES Laconius de ludo pilæ 404
TIMOCREON Comicus 1148. mordax 2854. gulosus 2234. Simonidis ænigmatus 2574. eius epitaphiũ 161
TIMODEMVS Nemeis ludis uicit 407
TIMOLAVS Homeri uersibus heroicis alios addidit 3781.3858
Timolaus Thebanus uinosus 2241
TIMOLEON ædibus donatus à Syracusanis 1015. P. Aemilio æqualis 1069. conspirat in fratrem 3295. cum paucis uincit 1042. ex apio uictoriæ omen capturit 1796.1353. fortunæ suas victorias tribuit 3878.2812 honores respuit 1539. honorifice elatus 917. humanus in ciues 2885. humilis 2525. oraculo suos excitat 1790. solitarius 4058. dignitate se abdicat 2561. donum paternam in templũ conuertit 3146. dux creatus 724. dux clariss. 2090 hostibus elapsus 1777. hostibus uĕcum opponit 1841 Iceten opprimit 1849. Iouio Olympij famulũ creat 1207. maledicentiam punit 3461. obuoluto capite lacrymas profudit 261. oculis captus 345. osor tyrannorum 62. modestus 2517. milites perhdos Sicilia expellit 3449. pactum suum eludit 1952. periculo liberatus 328. placidè expirauit 555. præda diteficat 1829. somnium habet 1459 seuerus in fratrem 2706 solitarius 247. toleranter ferte cæcitatem 2159. forte amulorum captat victoriã 304.1363.1454. tyrannicida fortis 2126
Timoleontis clementia 2692 dies fausti 3915. fides in fratrem 3317. in caput corona decidit 1453. lacrymæ 139. prosperitas 3698
Timoleontem mater denouet 188
Timoleõte absente Corinthij nihil consulebant 973
Timoleontcum gymnasium 3905
TIMOMACHVS Byzantius pictor 3700
TIMON Phliasius Antisthenem reprehendit 2825. bibendo certat cum Lacyde 2236. hominum osor 2928 μισαν θρωπος 59. morosus 2921.2925.2929. iudicium de Alcibiade 3746
Timon Nicæus luscus 341. Homerum sine menda requirit 1160. solitarius 246. 4058
Timon pancratiasta 404. auia sola spiratione uixit 433
TIMOSA formosissima 286
TIMOSTHENES geographus 1257. olympionica 406. præfectus classis 1748. 3656
TIMOTHEVS Aelurus astutè episcopatũ adeptus 1996
Timotheus episc. indulgens in hæreticos 2801
Timotheus deliciæ Pauli 1307 uino abstinet 2225
Timothei anachoretæ dolor castitatis violatæ 2261. frugalitas 2222. uestitus 2335
Timotheus cælator 3702. scul ptor nobilis 3704
Timotheus Cononis F. dux clariss. 2087. Charetis temeritatem reprehendit 2823. commeatum comparat 1824.1828. Demetrio Poliorceti dissimilis 1070 dignoscit fortes à timidis 1765. hosti elapsus 1775. 1780. hostiũ machinas destruit 1885. hostes eneruat labore 1840. ingratus in Fortunam 3198. in ducem ferocem 1701. nummis adulterat 1828. à Platone frugaliter acceptus 1227 patriam Istonis amicitiæ præfert 3296. omnipugnæ habet 1172. ex sorte natus 1059. fcaitionem prohibet 1808. stipendia compara 1825. suo gubernatori mœtũ eximit 1796. suos confirmat myrto 1790. superbit ob victoriam 2643. 2850. victoriis felix 1054. 3878.3900
Timothei iudiciũ de Imperatore 1924. de Platonis studiis 1914. sepulcrũ 576. uxor difficulter peperit 414
Timotheo Athenienses statuã ponunt 980
Timotheus musicus 1278.1280
Timotheus auarus 2393.2495 aliquot chordas citharæ addidit 1147. duplici merce decoruit antea institutos 3752. duplum poscebat à discipulo non rudi 2461 Orthium canens, Alexandrum insanum reddit 1290 impius epithetis Dianam ornat 3193
Timothei citharam Lacedæmonij pœnæ loco suspenduntur 1029
TIMOXENA bona mulier 1609 patiens mortis filij 218. spectaculum temperantiæ 2203
Timoxena puella liberalis 2742. eius indolus, felle carens 3738
TINCTOR Romæ sepultus erutus 1395
TINDII cuiusdã templum 3961
TIPASSENSES martyres 3030
TIPHAEENSES nauticæ peritissimi 3685
TIPHANIA maritũ ad gloriam incitat 2524
TIPHYS artem gubernandi nauem inuenit 3628
TIRESIA Petri Riarij scortum 2319. serpentem occidit 2132. sponsa monasterium ingressa 869
TIRESIAS aquæ haustu mortuus 500. augur 1344 auarus 2496. auspicia inuenit 1306. cæcus 344. de amoris quantitate 1227. in feminam uersus 282. nates 1340. eius monumentum 574
TIRGATAO balthei beneficio seruata 317. mulier belicosa 2075. seuerus in cũiugem 2707.2723
TIRIBAZVS. Lege Teribazus.
TIRO loquendo liber 2830. eius filius impatiens tormentorum 2187
Tiro Tullius 773. de iocis Ciceronis 2948
TIRYNTHII piris uicitant 2210. φιλοχίλωνες 235.1986 scurriles 2974. uinolenti 2240
TISAGORAS fusor 3705
TISSAPHERNES Alcibiadi adulatur 2916. fœdus cum Agesilao violat 3487. 3541. in balneo iugulatus 558. Milesios interficit 1861
TISAMENVS Eleus Græcis uictoriam prædicit 1452 aruspex 1344. bellicosus 2088. fratrem Hegiã amat 57. insidiantes interficit 1835. à Lacedæmoniis ciuitate donatus 833.965. eius ossa Spartã deportata 569
TISIAS, Stesichorus dictus 1147
Tisias ptidus in Coracẽ 3504. 3551. rhetor 1114. antiquissimus 1125
Tisiæ Hesiodi F. ori luscinia insedit 1398
TISO Monellus crudelis in matrem 2729.2791
TITANES Iunonis R. satellites 3667. Liberum patrem deuorant 2939
TITANVS astronomus 1261
TITHONVS formosus 286 in cicadam 456. intemperans 2109. longæuus 310
TITHORENSES Zethi sepulcrum custodiunt 4203 agrum inspersu pulnere ferocem reddunt 3654
TITHYMALLVS parasitus 2913
TITIANVS Simia dictus 3811
C. TITINIVS Togatas scripsit 1150
C. TITIVS Rom. temulentiã taxat 2228
Titius Cæsius I.C. 1571
L. Titius Sylla uictoriam prædicit 2450
Titius saltationis species 1110
Sex. Titij actio mepta 1112
Titius quidam noctu sacra signa frangit 3229
Titij sodales 353.4192
TITORMVS bubulcus 3657 robustissimus 384
TITVRIVS Gallos cecidit 1865

TITYVS gigas 275. Latonam de stupro interpellans interficitur 2295. sagitta periit 484. teræ alumnus 948
T L
TLESIMACHVS impius in patrem 3518
T M
TMOLVS mons fertilis 3941. uitibus celebris 3973
TMYLVS latro 3569
T O
TOBIAS Ammonita Iudæis infestus 3208. Iudæos irridet 209
Tobias Nephthalensis senior filio præcepta dat 557.3760 filio auctor pietatis 3253. confitetur peccata sua 2818 Deo gratias agit 3057.3058 felle piscis usum recipit 346 347.3040. gentilium escis abstinet 2217. humanus in Israelitas 2894. in mortuos 2905. impiorum conuiciis non corruptus 3040. honorificè sepeliri uoluit 44. in templo orat 3056. longæuus 308. luget occisum 97. cõstãs in fide 3038. munificus in pauperes 2360. patiens 2157. primitias Hierosolymam fert 2431.3062. puer religiosus 3740. pupillus relictus 664. ab auia eruditus 3000. pios secum habere uoluit 3814. prę gaudio flet 237. suadet filio, ut prudentes consuleret 1681
Tobiæ amor in filium 56. assiduitas orandi 3055. caritas in proximos 3067. fiducia in Deum 3046. irascitur uxori 91. preces cũ lacrymis 3054. exauditæ 3051. taciturnitas 229
Tobias iunior à matre adamatus 56. patris merito Sarræ nuptias cõsequitur 1058 castus 2168. peregrinatur, ut patri usum restituat 3323 3740. sufficum ex icore reti facit 4370. fidus in Azariam 3348. obediens patri 3320
Tobiæ reuelatio de corde & felle piscis 1403
TODESCHINVS fidus in Nicolaum Piciniium 3302 Nicolai Piciniui satellites 3668
TOIDIS margaritis abũdat 3968
TOKO cum Haraldo IV. R. certat 212. sagittis bonus 394
TOLETANA, ciuitas mercatorum commerciis diues 3956. synodus 4158
Toletanus aurifaber filij morte à morte liberatur 3693. patrẽ conseruat 3323
Toleti in macello una tantum musca apparet 3989
TOLGVS Pyrrhi regia 3953
TOLMIDES Periclis consilia spernit 2030.3886. prudens in delectu iuuenum 1765
TOLOSANVM Aurum 3920
Tolosanus medicus φαθολογικὸν τῶν 1374
TOLVMNIVS augur 1344. legatos uiolat 3607
TOMVMBEIVS Aegypti Sultanus suspensus 488.516
TOMYRIS R. bellicosa 2075 Cyrum elicit 1865.2113. uincit 1044.1047. trucidat 1861 crudelis in Cyrum 2754
TONGILIVS gulosus 2231
TONIVS fistulicen 1282
TONSOR naso mutilatus 348
TONSTRINÆ ἄοινα συμπόσια 225
TOPIARII 3654
TOPSIAS luctator 401
TORA. Lege Thora.
TORANII perfidia in uendendo 290
TORDENSIS mœcha manu mariti obtrũcatur 3407
TOREBVS Lydiam harmoniam primus usurpauit 1277
TORELLORVM familiæ prodigia mortis 1424
TORILLVS R. templa spoliat 3233
L. TORIVS Balbus intemperans 2208
TORNEAMENTA & ludi equestres 4043
TORONÆ portus 3957
TORONIVS mango perfidus 3551
TORQVATVS gloriæ studiosus 2524. lege Manlius. morosus 2929 rhetor politicus 1120. plus facultatis ad dicendum habuit, quàm uoluntatis 3854 confidens 1874
TOTILAS R. Belisarij consilio paret 1928 clemens in Neapolitanos 2674. in Romanos 2674. cum Rom. desperantibus fœdus init 1876.1879. cupidus imperij 2610. defensor pudicitiæ 2271. dux fortis 2101. eques bonus 386.395. explorat D. Benedictũ 1502 hostes sibi amicos reddit 1831. humanus in hostes 2900. milites ab iniuria coercet 3256. mutabilis 3874. orthodoxos affligit 3242. regnum Gothicum obtinet 726. Romam capit 1891. 1900. uastat 199. Romanis beneficia exprobrat 204. pareit 2660. suis suadet clementiã 2657. humilitatem 2524. uulnere mortuus 525
Totilæ clementia in Rusticianam 2694.3332.3386.2688. crudelitas 2749. disciplina militaris 1653. seuera disciplina in milites 2703. seuertas 2715.2722
TOXIS R. milites Lazari & mendici appellari 1035
TOXIDVM idololatria 3122
T R
Q. TRABEA comicus 1150
TRABVLA martyr 3019
TRACHALI pronuntiatio 1111
TRAIECTENSES sacra cõtemnentes puniuntur 532. 2985 3224. incendium patiuntur 644
TRAGOEDI quatuor festis certabant 1163
Tragœdiarum usus 1158
TRAHERI legati strages 550
TRAIANVS Valentem Imp. reprehendit 2822
Traianus Patricius historicus 1584
Traianus Imp. à Nerua adoptatus 722. Abgari dona renuit 2459. adolescentes bonæ indolis ali curauit 3763. adulterum damnat 3406 bibax 422.2241. suos pugnare cogit 1793. bonus princeps 1603. herba parietaria dictus 692. Christianos persequitur 3236.3184. cõsules uenerantur 2884. Dacicus 690. defectores punit 3449 delationes de Surra reprobat 2835. doctus 1197. doctos amauit 3375. fortis 2094. exactiones improbat 2457. Euphratem in Tigrim deriuare conatus 2402. fluuium transit 1772. hostes mora frangit 1764. humanus 2881.2884. erga ægros 2894. in conuersatione 2907. extra patriam mortuus 560. hostibus elapsus 329. hydrope obiit 490. magnificus ædificando 2397. in cõuiuiis humanus 2908 2964. in foro sepultus 573. de uita periclitatur 314. Iouem de reditu consulit 1413 4224. iubet finitã causam retractari 3263. iustus 3276. 3277. optimus cognomina tus 677. pæderastes 2303. profluuio perit 329. triumphum spernit 2885.2535. liberalis in doctos 2358 munificus in populum 2436. Nicopolim condit 2557. numos adulterinos tollit 3271. obiit 4034 4035. odit fiscilienes 2378. ob supprellas hæmorrhoides mortuus 530. oraculi ueritatem examinat 1502. paludes Ponticias lapidibus strauit 3406. per urbem pedes ibat 2885. pius in mortuos 2906. popularis 2877.2882 primus peregrinus Cæsar 753. quæ ostenta mortis habuerit 1552. 1353. 1421. terræmotui ereptus 325. thesauros Deceballi inuenit 593. transfacta rata iubet 3264. bibliotheca 3817
Traiani frugalitas 2221. clemẽtia in Decebalum 2673 libera uox contra Valẽtem Imp. 2832. encomium 988 forum Romæ 2406. imago in triumpho ducta 984. natalis 4037. parentalia 4206 peregrinationes 3883. pocilatores 3664. pons in Danubio 2406. prudentia in præcauendis ruinis 1679. rescriptum de iis qui non idoneo auctore liberati 3271. sepulcrum 2410. somnium 1442. spectacula 2446.
Traiano cornus donatus 2444. cornix prædicit 1445. similis Theodosius I. Imp. 289
TRALLES in sacerdotes piæ 3142
Trallibus saxum inuentum, in quo oraculum inscriptum fuerat 1377
TRAMBELVS ab Achille occisus 463. Apriaten in mare præcipitat 2747
TRANIO seruus tarditatem excusat 205
TRANQVILLINVS martyr 3040. matris æmulatione 3808
TRANSPADANORVM feminæ scrofulosæ 351
TRANSYLVANIA auri feracissima 3970. seditione exagitata 922
Τραπεζῖται 2912
TRAPEZOPOEI serui 816
TRAVAGLIATORVM academia 4065
C. TREBATIVS Testa I. C. 1571
TREBELLIVS Calca Clodium se simulat 1954
Trebellius Pollio historicus 1188
Trebellius R. Bulg. monachus factus 4118. seuerus in filiũ 2706.3090.2714
Trebellij filius apostata 3174. à patre excæcatur 3183
TREBETAS à nouerca regno pulsus 794
TREBIVS triumentum plebi dat 2439. statuam meruit 982
TREBONIANVS Gallus Decij Imp. consilia prodit hostibus 3577 3589. imperio deiectus 897. lege Gallius.
TREBONIVS adolescẽs corona donatus 3280 παιδικὰ fugit 2264
Trebonius Rufinus testamentum rescindit 3268. tollit gymnicum agonem 2968
L. Trebonius Trib. pl. Asper uocatus 684.685
TRECENSIS synodus 4160
TREGILLVS quadrigas inuenit 3715
Cn. TREMELLIVS astutus in tegendo facto 173 Scropha dictus 173.681.684. 2949 1981. diligens agricola 3641
Tremellius Trib. pl. ob contẽtum Pp. damnatus 3206. 2963
TRERIENSES à scolopendris abacti 633
TREVIRENSIS archiepisc. contentio cum Soloniensi 2625.
TREVERIS direpta 642
TRIARIA fida in maritum 3336
TRIBALLI fascinatores 3391 1521. ius confirmandi regem postulant 781
TRIBONIANVS I.C. 1573. adulator 2852.2853. auarus 2497. libros circumcidit 1566
TRIBVNVS captiuos medẽdo liberat 2365. 2429. 2432. medicus 1236
Tribuni pl. Rom. eloquentia populaiis 1120
Tribunorum insignia 700 uestitus 438
TRIBVRIENSIS synodus 4160
TRICA deleta 556
TRIDENTINVM cõcilium 4042
TRIERARCHI Athenienses 2414
TRIGEMINI pro patria moriuntur 3288
TRIGINTA tyranni tempore Galieni Imp. 2604
TRIGON quid 394
TRIMATIVS poeta 1143

TRIMVMPARA R. fidus in Lusitanos 3314
TRINACRII seruitutis metu occumbunt 2060
Trinacria uiribus abundat 3984
TRINITATIS ordo 4132
TRINVNDINO lex Rom. lata 1566
TRIOCALA urbs amœna 3954.
TRIPHONIS grammatici & Apollonij de Tu pronomine controuersia 1101
TRIPHYLLIVS episc. à Spyridone reprehensus 1097
Triphyllius legũ doctor 4066
TRIPOLIS euersa 639. terræmotu 647
TRIPTOLEMVS à Cerere usum frumenti discit 3841. agriculturæ inuentor 3624. omnes mulieres aspernatur 2265. eius lex de abstinẽtia carnis 2226
TRISAGIVS hymnus reuelatus 1375
TRISCALANVS Cenomanus magus 1525
TRISTANVS Cibeleius adamante affixuto interiit 305
TRITANVS Samius gladiator deniciendo agilis 396. neruis cancellatis 298.407. eius filius miles patri similis 403
TRITON concham ad usum belli inuenit 1277. tubicen marinus 1282
TRITVRATORES amentes facti 17
TRIVMPHANTES bullam gestabant 4345. consules ad cœnam uocant 170
TRIVMVIRI epulones 4191
Triumuirorum Rom. fœdus 845
TRIVOLTIVS Cæsarem ab Heluetiis alienat 1882. mœrore obiit 493. obiectu impedimentorum euasit 1782 eius studium lustrandi alpes 158
TROADIS urbes à muribus infestatæ 633
TROEZENE solia Pithei R. ostendunt 946
Troezenæ puellæ Hippolyto crinem consecrabant 4213 Minerua zonam 4364
Troezenij Athenienſium familiam hospitio suscipiunt 2366. gallo Asiticum uenũ placant 4210. Neptuno templum erigunt 2117
Troezenorum aqua utilis 659. numus 4811. oleaster 613. lacum contra uentum 3121. thermæ 3946
Troezenis feminis statuæ positæ 921
TROGLODYTÆ abstemij 2218. gemmas abundant 3968. nomina brutorum imponunt 681. inhumani 1931 2914. in specubus habitant 435. mulieres honorant 3288 pastores 3661. pernicibus 388 sepulcra ridiculè ornant 573. fenes occidunt 3666. sine uoce 349 uenatores 3675
Troglodytarum calida regio 3695. connubia promiscua 822. lacus Iulianus 659. lex in corruptorem tyrãni mulieris 3617. mos in sponsalibus 4370. mulieres 1637. potus 433. uestitus 436
Troglodytas feminæ conciliant 847.2667
TROGVS historicus 1583
TROIA nomen pugnæ equestris 403
Troia à Græcis capta 4029. 4030.4031
Troiæ calamitas 3926. equus exitialis 1068. 3918. excidium 639.4030.4046. præsignificatum 1486. terræmotus 646
Troianæ mulieres uiros osculatæ 251. libertatis studiosæ 68. quietis cupidæ 75. sacrum faciunt 3130
Troiani Aiacem timent 93. 260. Antenoris consilium contemnunt 2029. de bello incerti 1591. Helenam non reddunt 2326. nullum usum annulorum habuerunt 505
Troianorum disciplina fortitudinis 2043. regnum à Dardano capit 4045. strages 546. stultitia 1644. 2019
Troianis augurio est scrophę occursus 1448. prodigium hostium 1484
TROILVS Pignatellus ad Solymannum deficit 3174. 3556. tormentariæ artis peritus 3721
TROLHETA fluuius 3944
TROMELIA caseo abundat 3989
TROPHONIVS architectus 3716. depeculator 3563. fratrem occidit 3556. fur astutus 1979. Hyrieo ærariũ extruit 3718. mortem merecdem ab Apolline consecutus 318.3135. 3096. placidè mortuus 554. terra absorptus 482
Trophonij antrum 236 4195
TRVPICI hæretici 1341
TROSPONII I.C. uxor morosa 1065
TROSSVLI Romanorum equites 405 689
TRVDELVDIS Balazetem conciliat 1832
TRVSIANVS monachus 4119. 4120. medicus 1338
TRYGODAMONES qui 1166
TRYGONE Aesculapii nutrix 3666
TRYPHIODORVS Odysseam Ἀναπαίστοις scripsit 3781
TRYPHO Herodis R. tonsor 3665. calumniator 2858
TRYPHON bibliopola 3680
Tryphon fugiens pecuniam spargit 1782
Tryphon grammaticus 1092
Tryphon perfidus in Ionathã 1413.3546
TRYZVS tyrannus 1614. 238

TY

TYBAL musicæ inuentor 1276
TYBALCAINVS faber ferrarius 3693
TYBARVM festum celebratum 4936
Q. TVBERO Catilius continens 2453. Tiberij Graechij amicus 851
L. Tuberonis omen 1456
TVBILVSTRIVM 4027. 4030.4200
TVBINGENSIS schola 4064
L. TVBVLLVS depeculator 3563. uenenum hausit 510
TVCCA infelix 3930
TVCCIA Vestalis 4191. cribro aquam hausit 72. 1356. 1531.3135. incestus accusata 2305
TVDITANI testamẽtum ratum 3264
Tuditani unde dicti 687
TVINÆ ultio in Herfordum 2768
TVISCO Germanorum R. inter deos relatus 976. lucos consecrauit 3105. gigas 274. legislator 1567. obitus annuus 1684. festia facta celebrare mitiuit 3753. prudens in cauendis seditionibus 1724. in matrimonio 1676
TVLLIA aurigæ irascitur 91. exul 795. mulier improba 1612. perfida in patrem R. 3488 3517. soroti dissimilis 1076
TVLLIOLA Ciceron. F. partu periit 491. eius cadauer integrum 566
TVLLIANVM locus carceris 3967
TVLLIVS Annalis à filius occisus 3319
Tullius Aufidius ambitiosus 2576. reconciliatur Coriolano 840
Tullius Cimber primus Cæsari manus intulit 3499
Tullius Crispinus urbes in fide conseruat 1820
TVLLI Hostilij agros pauperibus diuisit 2425. cum regia conflagrauit 649. Veientes uincit 1048. ex pastore rex factus 953. fulmine ictus 476. 1530.1531. Metium dilacerat 2719.3449. 1807. nouendiale sacrum instituit 3114. Numæ dissimilis 1078. Numæ magiam malè imitatus 381. quæsturam primò inuenit 4232. opilio 3658. Romæ togam pictam & prætextam instituit 704. suis metum eximit 1798
Tulli Hostilij F. 14. annorum hostẽ manu percussit 3736 mors incerta 562. insignia 704. pater agricola 3631 uotum 3133
M. Tullius Cicero. Lege Cicero.
M. Tullius duumuir culeo infutus 488
M. Tullius eques Rom punnilio 277
Ser. Tullus. Lege Seruius.
Tullij Cælij statua pro Rostris 981
TVNDALVS animarum statum uidit 1388. monachus 4127
TVNETENSIS Rex Agricolæ Lentiscolensis fide probat 3386
Tunetenses pæderastæ 2503
TVNETVM captum 807
TVNGRORVM ciuitas fontem insignem habet 3947
TVNICÆ molestæ supplicium 4313
TVRACHANES Græcorum uires atterit 2091. in cæsorũ capita crudelis 2756
TVRANIVS exactæ diligentiæ senex 3864
C. Turanius impius in patrem 3510
TVRBO gladiator 403
Turbo præfectos stantes mori uoluit 3865. morbi tolerans 2159
TVRCI humanus in aues 45. 2905. religiosus incombustibilis 424. legatus de hæresiudiis 1919
Turca femina mariti amans 49
Turci à Persis in auxilium uocati 3509. alpes superant 1773. ambitionem Christianorum rident 2528. balneis delectantur 303. Carolum VIII. R. fugiunt 2060. 2068. Christianos ad apostasiam impellunt 1944 circumcidunturur 3140. crucis signo seruati 4172. crucefigati à fame seruati 706. duo circulatores 1527. discalceati 441. diuinitus nutriti 327. frigore mortui 518. Germanorum tela irrita reddunt 1885. grati in Atmenos 3354. historias contemnunt 1594. imagines detestantur 4226. impatientes captiuitatis 2193. in conuiuiis coronati 2339. in corpore denudando religiosissimi 2883. in modũ crucis tonduntur 399. in orando diligentes 3134. legatos ad Imp. ducunt brachiis arreptis 2054. lotione se preparant ad orationem 4216 munditiei studiosi 40 odorem malum fugiunt 2337. opium & Hairamlucũ usu habent 3788.1794. puniuntur lusores 3411. neglectũ sacrorum 3167. prædones 3563. seruos manumittunt 774. regi suo obediũt 3306. religiosi 3143. sagittis boni 393. se comburunt 477. finistrum locum dignioremhabent 1004. studiosi multarũ linguarum 1089. Venetos clade afficiunt 1867. uerubus tolli 481. uicti ulcisores 1837
Turcorum amuletum ad famem 407. Bellerbechi 4252 certamen de religione cum Persis 3108. classis incensa 651. crudelitas 2751.2752. in Christianos 3245. crudelitas in episcopum 2742. in Græcos 2738. cura circa homines 611. durum iugum 1907. ἀπορία 4008. equites 4337. exercitus numerosus 610. familiæ nobiles quatuor 947. festiuitates 4226. 3153. gymnasia 4065. hæretici Hotise 4225
Turcorum Imp. castra 1822. Imp. diuitiæ 615. dona magnifica 2435. legatos non audit 1733. ministri impubes 3668. mors seditiones parit 931. primus Othomãnus Zichi F. 692. prudentia in imperio stabiliẽdo 2004 uxores 2006
Turcorum in castris silentium 228. iudicium de prophetis 1341. legatis claui capiti affixi 486. legio auicta 409. lex de ædificiis 4229. de diuortio 4361. lunata acies 1855. mechanica studia 3634. migrationes 588. milites 4336. modicæ ædes 2421. mos in luctu 99. salutandi 170. fortiendi ducem 722. nobilitas armata 4241. odium in Solymannum 61. peregrinationes religiosæ 3141. pœna in fugitiuos 3439. polygamia 873.885
Turcorum principum præda 596. mutua reuerentia 703 multa seruitia 2359. purpurati Bassæ 4253
Turcorum pudor 89. ratio bibendi 2243. religiosa saltatio 391. respublica 4352 sepultura 574. signum pugnæ 707. simplicitas in uestitu 2336. 2339. strages 551. tenuis supellex 2421. uexilla 4340. uox in prælio 1869 sacerdotes 4225. religiosi ibidem. certamen 1538
Turcis dies Veneris celebris 4226. nomen Ioan. Huniadis terrificum 93
TVRDETANA Hispania auro abundat 3969
Turdetani præsepibus argenteis usi 607
TVRDVLI Hispani sapientissimi 1210
TVRGILLVS Canutus ab uxore in periculum coniectus 1064
TVRIA fida in maritum Lucretium 3333
TVRIANVS plastes 3705
Q. TVRNIVS Garamantici nomen respuit 2533
TVRNVS & Aeneas riuales 112. formosus 283. procus Lauiniæ 112
Turni oratio supplex 225. robur 393
Turnus Herdonius Tarquinij Superbi morositatem reprehendit 2831
TVRO Longus gigas 277
TVRONENSIS synodus 4159
Turonenses latronis ossa colunt 3145
TVRONIVS Flaccus mango 3686
TVRPINVS Caroli M. secretarius 748
Turpinus diabolum alloquitur, quærentem animam Caroli Magni 1391. historicus 1589. castra Caroli M. secutus 3792. eius uisio 1394
Turpino reuelata Gallorum clades 1472
TVRPILIVS eques Romanpictor 3700
Sex. Turpilius comicus 1150
TVRRIANORVM factio 63. familia celebris 947. stirps excisa 662
TVRVLIVS præfectus Antonij lucum Aesculapij succidit 3216
Turulij cædis locus 3931
TVSCIANVS I.C. 1572
TVSCILIVS Nominatus per fidus aduocatus 207.3551
TVSCVLANI rei absoluuntur 767. Rom. reconciliantur 1726.1834. defectionis pœnitet 135
TVSCVS aruspex eunuchus 355
TVTIA Vestalis. Lege Tuccia.
TVTICANVS poeta 1143
TVTOLA ancilla fidelis 815. 3337. dominæ habitum induit 1001

TY

TYANA fons periuris noxius 3181
TYBERINVS Tyberi fl. nomen facit 512.695
TYBVRNVS augur 1344
TYBVRTIVS martyr 3016. combustus 481
TYCHIO coriarius 3695. Homerum excipit 2366
TYDEVS Alcibiadis consilia spernit 2031. bonus dux 1608. fortis 2073. nepotes occidit 3558. robustus athleta 397
TYLENSES historiæ studiosi 1593
TYNDAREVS equum defodit 2473. infelix pater 3927. super equi testibus iusiurandum concipit 165
Tyndarei monimentum 575. prudentia in eloquenda Helena 1729
TYNDARIS urbs inundatione periit 645
Tyndaridæ Anaces dicti 684
Tyndaridarũ clementia 2672. 2698. mutuus amor 3326
TYNNICHVS auxilia simulat 1872. patiens mortis filij 2179
Tynnichus poeta ineptus 1156
TYPHIS primus nauigauit 2169
TYPHOEVS gigas 275. fulmine consumtus 476
TYPHON Aegyptius exosus 62. fratrem Osyrim occidit 469.3534. imperium affectauit 2599. Osyridi insidiatus 1972. iuffus 281
TYRANNION Amisenus 683. manumissus 774. grammaticus 1092. podagra obiit 522. eius bibliotheca 3817
Tyrannion martyr 3016
TYRANNVS Herodis R. satelles 3668
Tyrãnus Saturni sacerdos 741 matronas decipit 1940. templum stupro prophanat 2322.3221
Tyranni astuti in tyrannide conseruanda 2004
TYRIA synodus 4156
Tyriæ purpuræ 3982
TYRIDATES. Lege Teridates.
TYRINTHE serpentes alit 3988
TYRO à Neptuno adamata 286
Tyro uertigine affectus 350
TYRONIDAS legislator 1565
TYRII Alexandri machinas inutiles reddunt 1885. Apollinem in urbe retinere conati 1505. 2025. armatos à concione arcent 4305. Carthaginem condunt 1449. fabricæ lignariæ inuentores 3627. lanam tingunt 2481 machinas excogitant 1814. nauticam inuenerunt 3628. Pygmaleonem oderunt 62 serui suspensi 489
Tyriorum calamitas 3930. domus magnificæ 2408. 435. purpura nobilis 3982. serui interfectis dominis regem eligunt 722. somnium 1487. superstitio 3228 martyres multi 4026
TYRRHIÆI ceruus mansuefactus 3660
TYRRHENÆ mulieres communes 2320
TYRRHENVS à Cybele exceptus 2366. æneam tubã inuenit 1291. exul 635. hastæ uelitaris & pili inuentor 3800. primum tubam offendit 1282
Tyrrheni à Rom. ciuitate donati 834. anchoram inuenerunt 3628. coloniam ducũt 624. cornua & tubas inuenerunt 1277. domibus porticus primũ addidere 3628. gulosi 2234. hastarum inuẽtores 3627. intemperantes 2205. libidinosi 2288. luxuriosi 2344. pugnis certant ad tibiam 403. seruos ad tibiæ modos cædere soliti 2736. studiosi naturæ 1546. tibia in sacris canebant 1282. tyrannos timent 81
Tyrrhenorum ducũ insignia 705. mos in obiutos ære alieno 3440. superstitio 3109 mulieres communes 4361
Tyrrhenum mare unde dictũ 695
TYRTÆVS Atheniensis ciuitate donatus à Lacedæmoniis 833.967. bonus ad accendendos iuuentutis animos 2042. claudus 359. elegiacus poeta 1141.1153. melicus 1146. Messenijs terrorem incutit 1875. dux Lacedæmoniis datus 1203. Spartanos aduersus Messenios accendit 1129.1291.1654 usum poscebat suo exemplo docuit 1158
TYRTAMVS eloquens 1116. Lege Theophrastus. Euphrastus uocatus 682. philosophus 1193
Tyrtami philosophi pater fullo 3655. 3683. parentes obscuri 949
TYRVS urbs à Christianis expugnata 4032. clara ingeniis 945. euersa 638. terræmotu collapsa 646. fame capta 656. nunc obscura 1022
TYTTIGIAS plagiarius 3561

TZ

TZINGISCANES legislator 1568

VA

VACCÆI scueri in fures 2719.3454
M. VACCI domus diruta 1027
VACERRA parasitus 2233
Vacerræ ineptum iudicium 137.3781
VACIVS eremita 4057
VAGISES legatus Arsacis 703.745
VAHRO R. Aegypti cæcus 347
VALACHI perfidi in Vngaros 3479. Polonos arboribus obterunt 1817. seditionibus exagitati 934. tributarij Polonis 812
Valachiæ reguli à Romanis oriundi 947
VALALICVS ieiunat 2214
VALANDER R. Gothorum à dæmone interemtus 462
VALASCA Boema uirgines à uirorum amore auertit 1520.2728
VALDEMARVS marchio Brandeburg. nouissimus 662. ob proditionem punit Nicolaum Bock 2717.3598
Valdemarum Marchionem quidam se fingit 1956
Valdemarus Danorum R. in belli apparatu obiit 538. regnum tripartiam diuidit 618 episcopatum ambit 2595. equos pastu arceri iubet 1810. febre mortuus 523. Friderico I. Lubecæ occurrit 243. Henricum Leonem increpat 3088. hostis elapsus 318.1776. idola tollit 3354. 3096. incestuosus 2310. mores mutat 3875. Parisiis literis operam dedit 4066. Stocholmiam cõdidit 2399 terram sanctam adit 4164.
Valdemari R. clementia 2681. exercitus famoso carmine animatur 1291. exercitum cœrui interuolant 1475.1456 apud Germanos auctoritas 994. mortem Absalon Archiepiscopus dolet 97. agrestes lugent 97. prædictio de S. Vito 1932
VALDENSES fumo necati 311. hæretici 1526. 4995
VALDO munificus in pauperes 2362
VALDOPYRGA monacha 4130
VALDRADA pellex Lotharij Imp. 820
Valdrada Petrum Candianũ maritum ad tyrannidem in flammat 1599
VALGARVS Edmundi R. filios conseruat 3388
C. VALGIVS de herbis sertpsit 1221
VALGI unde dicti 688
VALENS Fogacia uitorum ti periit 485
Valens Imp. apostata 3173. combustus 478. crudelis in orthodoxos 3241.3203. 2772. à fratre consors imperij factus 4028. diis sacrificare noluit 3078.3074. Gothis occurrit 4031. à Gothis cæsus 4034.4035. hæreses fouet 3177. Iamblichum supplicio afficit 3089. legatos uiolat 3607. magiæ studiosus 1544.1444. omnibus prohibitus ne Basilium in exilium ageret 1406. Orientis uitulinam carnem interdicit 434. Procopii proditores punit 486.3414.3345. 3615. Procopium æmulum deiicit 898. omen mortis habet 137.3781. reliquias diuorum colit 4136.1386. de successore solicitus 1350. 3640. 1444. in tugurio exuitur 559. 3186.3919. Valentinianũ fra-

no fratri dissimilis 1076. uates inquirit 3398
Valentis Imp. inuidia in Theodosium 2579. somnium de morte 1508
Valenti Imp. Basilij exilio sub scribenti calamus fractus 1493. patria exprobrata 1025
Valentem Imp. adulatores aueruant 148
Valente imperante lana pluit 1599
VALENTIA metropol. 3934 scriax citri 3974
Valentiæ monasteria 2305. supplicio affecti honorifice sepeliuntur 960
VALENTINIANVS Imp. in acerbitatem propensus 2780. amans Rauennatium 44. apoplexia periit 527. auctoritatem suam asserit 784 2565. de carnis victoria gloriatus 2258. clamore periit 498. constans in fide 3038. crapula obiit 503. diis sacrificare noluit 3074. duas habuit uxores 884. 887. fratri auxilium denegat 3087. fratrem imperij consortem facit 617. licet dissimilē 1076. idola tollit 3034. 3089. in Imp. electus 717. 718. 4026. ira obiit 495. 4035. iustus 3278. magos supplicijs affecit 2721. 3739. mechanicus 3632. medicis destitutus 662. mortis multa signa habuit 1417. 1420. 1422. patre obscuro natus 954. puniturnegans aliquid Martino 3208. per quietem coniugem uidit 1427. Rhodanum eunuchum cōcremat 3424 3453. sanguinis uomitu obiit 530. sapientiæ studiosus 1112
Valentinianus I. Imp. asperitas in iudiciis 2784. consilio 2818. dies infaustus 1931. medicus ineptus 1243. prima in hæreticos 4175 studium in religione 242. 3034
Valentinianus II. Imp. ab Ambrosio baptizatus 4172. hostem fugit 2955. mores mutat 3874. 3876. orthodoxos impugnat 3241. patri successit 4038
Valentinianus II. cadauer mercede redimitum 567. prudentia 1691
Valentinianus III. Imp. in adulterio necatus 2296. eo dendo Hyrici parte Eudoxiam sponsam imperauit 876. Hieraium odio flagrauit 1215. Maximi uxorem uiolat 1939. 2313. molliter a matre educatus 3768. strangulatus 532. 517. 4030. 4023. templa instaurat 2404
Valentiniani III. decennalia 2445. inuidia in Aetium 2379
Valentiniani Pannonij constantia 2811
Valentiniani hæretici martyres 2183
VALENTINVS Bolzius haeres 382
Valentinus Mediolanensis curator a dæmonibus sepulcro eruitur 3387. 3393
Valeatinus I. Pp. mortuus 754
VALERANDVS Valeranus historicus 1588
VALERIA lex de prouocatione 3255
Valeria Messalæ F. Syllæ nubit 2323. uidua calta 2279. fida in maritum 3332
Valeria Poplicolæ soror pacem patriæ impetrat 3298. Tyberi transmisso statuam meruit 982. prudens 1636. 1726
Valeria Rom. cum dentibus nata 294
Valeria Tusculana contemnit Venerem 3192. incestuosa 2396
VALERIANVS episc. exul 795. ob religionem 3031. sacramenta profanare non uult 3077
Valerianus Imp. dictus 4038. captus 799. 3932. Carpici cognomen meruit 686. 690. Christiani adolescentis castitati astute insidiatur 1958. Christianos persequitur 1945. 3185. 3236. misera seruitute apud Parthos consenuit 1023. popularis 2949. 2877. Probi indolem miratus 3745
Valeriani Imp. prudentia in deligendis ducibus 1025
Valerianus Roman. martyr 3916
C. VALERIVS Aedilis inhumanus in Q. Flauium 2942
Valerius Antias extra patriā mortuus 560
Val. Asiaticus de morte Caij Imp. 2822. prudens in tollenda seditione 1726
Valerius Bestius auarus 2412. crucifixus 489. perfidus in deposito 3552. 3514. à socero excæcatus 344. fortunam occidit 3549
Valerius Cato grammaticus 1091. nobiles erudit Romæ 3757. poeticos magister 1139
C. Val. Catullus epigrammatographus 1143. 1146. mordax 2926. lege Catullus.
M. Valerius cornu auxilio Gallum interemit 2117. 1811. Cornui nomen accepit 681 688. 1042. sæpē Coss. 756. equites in ærarios retetit 3425. ante legitimum tempus Coss. 729. longæuus 309. triumphat 4022. 4027. 4035. 4038
M. Valerij Cornui lex de prouocatione 3255. victoria incrementa 1046
M. Valerius dictator dictus 742
Q. Val. Falto Propr. triumphat 4056
Valerius Flaccus M. Catonem promouit 834. 362
Q. Val. Flaccus poeta 1143
L. Val. Flaccus Pontifici parere iussus 5142
Valerius Gonatus in uoraginem se demittit 482
L. Valerius Heptachordus hostem haeredem reliquit 3611
Valerius Leuinus hostes ducis caede terret 1873. speculatores per castra ducit 1873 crudelis in Agrigentinos 2748. pauper 660
Valerius Liciniānus incestum fassus 2851
Valerius Marianus celer nauigando 9847
Valerius Martialis epigrammatographus 1146. ineptus causidicus 1124. pauper 667
Valerius Maximus dictus 677
Val. Maximi exempla 1589
M. Val. Max. Antonium senatu mouet 3437
M. Val. Max. Messalæ cognomen accepit 690
M. Val. Max. picturæ studiosus 3638
M. Val. Max. triumphat 4022. 4027
Valerius Ostiensis architectus 3717
L. Valerius decemuir Potitus cognominatus 685
Maximi cognomen adeptus 677. triumphat 2544. 4344
M. Val. Probus grammaticus 1092
L. Val. Prudentius in certamine poetico coronatus 1165 statuam Romæ meruit 982
P. Valerius Popicola humanus, 2882. milites segnes punit 3402
P. Valerius perfidiam Epidauriorum cauet 1802
P. Valerius populum senatui diendo conciliaut 1130. seruos perfidos punit 3439
P. Valerij lex de prouocatione 3254. triumphus 1099. 4344. 4345
Q. Valerius cum Luctatio de triumpho certat 1083. 4344. 2628
Valerius Soranus philosophus 1194 Romæ nomen arcanum enunciat 3193
Val. Torquatus in uoraginē se demittit 498
Valerij Torquati ultio in Tusculum 2769
Valerius Valentinus poeta 1142. ob carmen impudicum damnatus 2296
M. Valerio Volcti F. fella uti permissum 1024. 1066
Valerij pestem uirginis immolatione sedant 1403. 1405
Valerius sacris expiat filios 3131. 3136. 3154. admonitus de filiorum salute 1546. eius amor in liberos 3318
VALLESIANORVM Mazza 265
VALLIÆ R. classis naufraga 652
VALLIS Eskæ oues molli lana 3984
Vallis Vmbrosæ ordo 4117
VALTERVS Herefordiensis episcopus à muliere confossus 2716. sorticibus 487 in stupro attentato 581
VAMARICI fontes 4196
VANDA turpitudinem morte fugit 2328
VANDALVS seruos Christianos malè tractat 3204
Vandali auari 2515. Christianos persequuntur 3239. 3242
Vandali in conuiuiis suis pateram consecrabant 4205. excommunicati 820. ad ad fidem conuersi 3005
Hentico Leoni D. Sax. tributarij 813
Vandali hospitales 2373. 3486. idololatras puniunt 4314. latrones 3566 3568. superstitiosi 3129. 3112. 3115
Vandalorum idololatria 3122 4202. migrationes 588
Vandalorum nomen ignominiæ loco habitum 1035. Saxonibus exosum 60. pestis 544. præda 602. religio sucata 5178. uictus 432
VANDO abbas castitatem tuetur 2267 manibus uictum quærebat 3795
VANDREGISILVS ieiunat 2214. piè mortuus 544
VANGIONVM pestis 544
VARANVS Theodericum è baptismate suscepit 860
VARARANES R. Persarum 1461
VAREMVNDVS Ordonij F. excæcatus 345. lege Pharamundus.
Varemundi Patriarchæ fœdus cum Venetis 842
L. VARGVNTEIVS 1122
VARINI terram colunt 3121
Q. VARIVS eloquens 1107 tragicus 1151
VARNENSIS clades 4037. eius prodigia 1478
VARRO. Lege Terentius Varro.
M. Varro de agricultura scribit 3630. bibliothecarius 3656. Caleno amicus 860. corona rostrali donatus 1004
M. Varro literarum porcus dictus 681. de grammatica scripsit 1088. de habendo senatu 3753. de natura 1139. Licino indignatur 1119. mare pontibus iungere conatus 2406. Menippum imitatus 3809. mulieri fœtæ tres deos custodes adhibet 3129. multa scripsit 3825. Pompeij consiliarius 1651. 1656. prouidus 22. satyricus 1152. suos à peste seruat 1225. 1242. superstitiōis magister 3107. tria theologiæ genera facit 1312
M. Varro uerborum cultum negligit 1110. usque ad mortem scripsit 3828
M. Varronis imago in bibliotheca reposita 956. 984. iudicium metaphysicum 1498. 1499. de Plautinis comœdiis 1161. de Romuli natalibus 1932. quæstio de analogia & anomalia 1101. uuarium 2410. uox ominosa 1468
M. Varroni ager indictus 1596
Varro sophista Pelargus cognominatus 687
VARRONIANI somnium 1442
VARSLAVS D. Volgastensis perfidus in Degenardum 3514.
L. VARVS Aeneidos carmina emendat 202
Varus Cremonensis extra patriam mortuus 560

Varus ineptus poeta 1157. sordidus 2487
Varus Geminus adulatur Cæsari 2853. declamator 1114. 1563
Vari unde dicti 688
VASCO Comitis Boisseij F. inedia mortuus 504
VASCONVM crudelitas in Rauennates 2738. superstitio 3228
VASCVS Fernandus elephantum uulnerat 2134 libertatem tuetur 2142
Vascus Gama nauarchus Lusitanorum 2137
VASTHIS R. ab Assuero repudiata 2941. morosa 2931. legibus nimium paret 3596 regi non obedit 3524. repudiatur 2329
VASVRTES Hispanus crudelis in Paliciam 2746
VATES ferrum securis suæ recuperat 605
Vatum certamen circa somnium Olympiadis 1541
VATHA impietatis auctor 3171
VATIÆ unde dicti 688
VATICANA bibliotheca in censa 650
VATII & Blæsi 296
VALIENVS digitos sibi amputat 2063. 3449
VATINIVS Beneuentanus uitriarius 3694. paucis diebus Coss. 754. impudentissimus 89. podagricus 360. 422. stimosus 295
P. Vatinius Nepos triumphat 4022
Vatinij iocus in Ciceronem 2958. iudicium de C. Licinio 1128
Vatinij unde dicti 688
VAZVL excæcatus 346. surdus redditur plumbo in aures infuso 382

V B

VBALDVS episc. ciues suos conciliat 3307
VBBO Fresicus miles fortis 2106. robustus 385. cum Sclauo pugnat 2119
VBERTINVS Carrariensis genitalibus exulceratis periit 522.
Vbertinus Carrariensis seuerus in fororem 2707
VBIDIA Vestalis 4192
VBII hostem aggrediuntur 1868
Vbiorum colonia ab Agrippina Iulia denominata 696

V D

VDALRICVS D. Boem. crudelis in Sybam 2766. 2768
Vdalricus D. Boemiæ rusticā puellam amat 55. 2320 ducit 873
Vdalricus Iaromirij R. frater dominandi cupidus 2617
VDO episcopus incestuosus 2305

V E

VECCHORIS R. legumlator 1564. humi dormit 2337
VECHOREVS Memphim condidit 2398
VECTILIVS leno 2286. à subsellio prohibitus 822
VECTIVS augur 1344. de duratione imperij Roman. 1446
Vectius mortuum patrem exarat 2939
L. Vectius ueneno sublatus 510
Vectius Valens adulter 2312. medicus 1235
VEDEKINDVS de Monte episc. bellator 3793
Vedekindus D. Saxonū Caroli M. religionem explorat, 1673. 1158. arcem ecclesiæ donat 4141. eius armorum insignia 701. conuersio 1387. 3006. 3083
Vedekindus historicus 1586
VEDIVS Pollio sæuus in seruos 1938. 2793
Vedij Pollionis luxus in pisces 473. 2239. 2474
VEIA uenefica 3589
VEIANIVS gladiator 247. 403
Veianij ex agro Falisco locupletes 597. ex melle 3659
VEII capti 806. 817
Veientes Fabiis insidias struunt 1866. facibus Romanos terrent 1870
Veiorum dux imperitus 1649 hostes Romani 64
Veientibus prædictio expugnationis 1485.
VELABRVM 3964
VELAMENTVM 2429.
VELESLAVS puellę Hebreę uim infert 2279
VELESVS legatus ad Numā 744
VELIENSIVM signum 702
VELITERNORVM multa 811
VELITRINOS prædictio decepit 1510
VELITVM usus repertus 3798
VELLEIVS Paterculus historicus 1585
VELLERIS aurei societas 4337
VELPO monachus 4118
VELVS Rom. Hasdrubalem cædit 1861
VENALITII uectigal defraudant 1980
VENANTIVS episcopus Pictauiensis 4107
Venantius martyr 3028
Venantius monachus 419
Venantius poeta 1144
VENATOR quidam uerbis ferox, re timidus 94.
Venatorij ludi 3789
Venatricia festa 4034
D. VENCESLAVS D. Boemiæ religiosus 4091. honores respuit 2534. nudis pedibus templa adit 4164. nutricis mores imitatus 3768. omen mortis habet 1418. Radislaum ad duellum prouocat 1359. sacerdotum necem prædixit 1376. tardè ad comitia uenit 3843
Venceslai clementia 2682. duellum cum duce Curmensi 2112. tolerantia 422. 2159
Venceslaus II. Boem. princeps regio titulo donatus 716
Venceslaus III. R. Boemiæ auarus 2199. liberalis 2443. 2357. luscus, monoculus 342. Pragæ honorificè exceptus 995. insidiatores repellit 2125. ex uenatione mortuus 496. eius mors per aulicos suppressa 1721
Venceslaus IV. R. Boem. Alberto uectigal dare recusat 2464
Venceslaus IV. R. Boem. clemēs in fratrē 2670. in matrem 2670. fulgura & tonitrua expauescit 94. à Polonis electus 876. prudens in præuenienda ira 1691. in honore suscipiendo 2539. 2540. religiosus 3037. tabe obiit 521. 528
Venceslai IV. mercellarij Pachum fluuium inficiūt 1841. nuptiæ magnificæ 2416
Venceslao IV. R. Boemiæ regalia Rodolfus Cæsar contulit 1097
Venceslaus V. ambitiosus 2648
Venceslaus V. R. Boem. cunctator 3838. conuersatione Boemorum in omnem luxum præceps abiit 3755. expeditioni bellicæ immor tuus 538. perfidus 3550. regno Hungariæ sponte cedit 735
Venceslaus VI. Imp. ignauus baptismum cōtaminat 420 1364. auarus 2516. crudelis 2735. 2742. in pincernam 2735. 2779
Venceslaus Imp. campanarū sonitum ægrè perfert 421. à fratre captus 800. deformis 288. degener 1075. Hussitas protegit 2514. Hussitis minatur 162. Hussitarum motibus delectatus 3245. imperij uectigalia absumit 671. Mediolanensem ducatum uendit 2812. Ioannem archiepiscopum Pragensem præceptorem habuit 3774. imperio deturbatus 739. 2231. intemperans 2207. ira obiit 495. libidinosus 2291. matrem in partu interfecit 270. paralysi mortuus 527. patiens repulsæ 2185. in R. Roman. electus 723. sanguinarius 2738. scurrilis 3739. sine prole mortuus 663. tyrannus 1625. uinculis liberatus 762. uinosus 2233. uomitus beneficio à ueneno curatus 373. uxorem prostituit 2287
Venceslai VI. Imper. ignauia 3796. 3795. cadauer redētum 568. omen improbitatis 1400
Venceslaus caupo Thaboritis auctor sæuitiæ 2728
VENDA regnū administrat 752
Venda seipsam diis deuouet 3151
VENDELINVS parochus Schliengensis iocosus 2951. hydropicus 371
VENEDI ad fidem conuersi 3014. eorum mulieres maritis commoriuntur 3596
VENER lacus salmones alit 3981
VENERICVS episcopus Vercellensis 4109
VENERIVS abbas die uno arat, seminat, metit 3794. monachus abbati obediēs 3064. eremita 4051
VENETA factio aurigarū 62
Venetiæ gdificari cœptę 4028 conditæ 4046. à diluuio conseruatæ 622. emporium nobilissimum 3681 terræmotu concussæ 647
Venetiarum celebris conditio 3949
Venetiarum incendium 644
Venetiarum maiestas quo omine ostēsa 1448. situs 3951
Venetiarum solennes nundinæ 4042
Venetiarum templa 4141. uirginum cœnobia 4131
Venetis diluuium aquarum 631. D. Marci corpus inuentum 591. 1433
Venetiis D. Marci templum 2404
Veneta uirgo acum deglutit 374
Venetus ciuis cœna luxuriosus 2480. iudex iuris imperitus 1576
Veneti nominis auctoritas 973. piscator diuinitus monetur 1464. quidam sponsionem pro lupo præstat 185
Veneti principis electio 720. inauguratio 4170. conuiuia concordiæ 2434. 849. funus 958. 1724. insignia 704. pileus cruce insignitus 1733. priuilegium plūbo lignandi habent 783. item funalis albi 1004
Veneti ædem D. Iacobo uouerunt 4141
Veneti' affectatores tyrannidis puniunt 3414. Alexandrum Pp. fugitabundum excipiunt 4174
Veneti Alexin Imp. defendunt 3260. Andronicum Imp. defendunt 3260. architecto pactum non seruant 3270
Veneti armis Christi religionem defendunt 3032. Bartholi. Coleoni hæredes 625
Veneti Calbum in exilium agunt 3423. Canalem item, Viardum, Attendulū 3041. ciuium calamitati succurrunt 4325. ciues suos iniustè damnant 3477. in clade fortes 2176. classem comparant 1816. classem Pipini disticiunt 1888. clementes in Iaderā & Cretam 2691. in Patauinos 2676. in Genuenses 2901. Clodiam recipiunt 4022
Veneti Cremonæ tutelam suscipiunt 3348. debitoribus fisci non mandant magistratus 3449. blasphemos puniunt 3091. pœnam statuunt in Simoniacos 3091. defunctorum ducum uitā censent 3257. 3278. degenerant à prisca dignitate 1073. diuina ope victores 1052. Dominicum Bolanum puniunt 3443. festum D. Marinæ celebrant 4146 filium Candiani in exilium agunt

agunt 3435. Emmanueli Imp. exosi 65. cum Othone III. muneribus certant 2381. ab excommunicatione liberati 759
Veneti Gallum proditorem puniunt 3417.3423. Germanos imitantur 3807
Veneti Genuenses captiuos humanitei tractant 2675. Genuensibus pacem denegant 2731. cum graecilis pacti 633. grati in Beltrandum 3355. Herculem D. hospitio excipiunt 861. Hermolao Barbaro patriarcha tum adiunxit 3460. hostium uisum obtenebrāt 1842 hostium naues lubricant 1843. ab hostibus liberati 771. impatientis cladis 2191. Imperatori tributarij 813. 2437. Veiona frustrata 1260 ingrati in Carolum Zenum 3600. in Vrseolos & Franciscum Foscarū 3599 inhumani in Candiant corpus 2938. iniusti in Foscarum 3607. in puniendo 3616. Isthmi murum instaurant 2406. iudicum auaritiam cohibent 2279. ius ciuitatis peregrinis denegabant 4243. iuuenes in gratum legunt 1658
Veneti latrones persequuntur 2121.3452. Leonoræ Imp. ornamenta donant 2436. Leopoldo Austriaco Taurisium tradunt 1756. libertatis studiosi 42. libertatem dicendi puniunt 3421. ludos prohibent 2969. luxum uestium cohibent 2334 Maximiliano I. munera uitrea dant 2441. molas frumentarias ædificant 1824. Mutatium damnant 3425. mutuum sumunt 1826. Narentinos ad fidem Christi cogunt 3005. naues per continentem trahunt 3688. annuos tribunos habuerunt 4249. scorta extranea conducebant 2275. ossa D. Nicolai retulerunt 4126. pacem faciunt cum Philippo Vicecomite 843. cum Turca 843. pacta rata esse nolunt 3264. circa Patauium planiciem faciunt 1819. Patauium recipiunt 4024. patriam deserunt 238. in patriam perfidies puniunt 3422. periuri 2658. Petrum Candianum ob tyrannidem puniunt 62 interficiunt 3430. à Pp. excommunicati 822. proditores puniunt 3444.3446. prudentes 1634. puniunt rebelles 3448. iudicium hæreseos certis permittunt 1687. quotuis iure ciuitatis donant 4243. Rempub. sua pecunia adiuuant 2572. 2589. Rocchum colunt 4135
Veneti Roueretum defendūt 1820. Rubrios suscipiunt 2263. seditiosi 925. seditiosos puniunt 3446. senatus decreta enunciant 3468 seueri in coniuratores 2712 stipendia comparant 1825. conferuant 1829. suis ciuibus damna incendij præstant 2374. suos in fide retinent 1801.1802. patricia dignitate ornant 1007
Veneti Theodori martyris corpus Venetias transtulerunt 4150. thesaurum recuperant 605. Tricium diripiunt 3565. triumuiros pestis creant 1716. tributum exigunt 813.1827. ob tributa noua seditiosi 911. ueneno sublati 506. ad Veronam scalas breuiores afferunt 31. uirgines furto conceptas publica dote collocant 2363. uota pro salute patriæ suscipiunt 4155
Venetorū aduocatores 3420. 4254. in alendis equis industria 3984. auaritia 2504 calamitas 3929
Venetorum clementia in Mastinum Scalanum 2676. colonia 589. cohortes nine suffocatæ 914. contentio cum Genuensibus 804. 65.2632.9.04. cum Patauinis 920
Venetorum conspiratio cōtra Genuenses 837
Venetorum conspiratio cum Ludouico R. 837
Venetorum in Corinthiaco Isthmo muniendo celeritas 3846. crudelitas 2784. dies festi 7013. Decemuiratus seuerissimus 2702. diuitiæ 615. edictum contra Florentinos 1691. cum Florentinis certamen de presbyteris 1537. grauidæ abortiunt 414. factiones 935. fides in amicos 3215. in architectum 3348. in Armenios 3349. fides bellica 1341.3342. in Caduceatorem Ludouici XII. R. 3342. cum Florentinis fœdus 837. cum Galeacio Vicecomite 851. contra Carolum VIII. R. 837. fuga 2067. gaudium ob victoriam 84. gratitudo 3360. 3362. 3365. 3366. 3367. 3369. 3370. hospitalitas 2374. cum Hungaris ob uectigal bellum 911. legati mepti 1650. cum Florentinis de uia certant 2631. stulte imitantur 1811. in iudicando integritas 2276. insigne D. Marcus 1399. lex decēuiralis 822. de infantibus uulgo quæsitis 2425. de ambitu 2528. lumuaria 2353. luctus ob amissam Clodiam 102. ludi Mariani 4109. nauales 2447. magnificentia in aram D. Marci 2411
Venetorum mercatores capti 803. uectigalium immunes 758. taciturni 228
Venetorum migrationes 588
Venetorum mulieres piæ in Genuenses 2365.2426
Venetorum mos in spontalibus 4365. naualia conflagrant 61. nauis Bucentaurus 2414. odium in Ioannem principem Pisanensium 61. origo 4242. pax cum Genuensibus 842. cum Solymanno 841. pestis 544. pœna in fures 3453. præclara instituta 2354
Venetorum procuratores D. Marci fidi in legatis soluendis 3350. pauperes subleuant 2428
Venetorum prudens responsum Carolo VIII. R. 1724 prudentia 1682.1688
Venetorum prudentia in agrestibus ad militiam instituendis 1765. circa annonam 1678
Venetorum prudentia redintegrandæ classis 1767
Venetorum prudentia in seruitute cauenda 1665 in urbe populosa reddenda 1722 rei militaris studium 1814
Venetorum patricij 4241. Patauium muniunt 3852. à magistratibus sacris arcentur 4111. quibus studeant 1123
Venetorum senatores 4307
Venetorum seueritas in Caraccenses 2719. erga magistratus 2702
Venetorum suspicio de Carolo Zeno 139. taciturnitas 3350
Venetorum tonsura Hunnica 299
Venetorum turris Marciana 2407
Veneris cladis prodigia 1472. 1478. cornix alba augustium 1471. maris desponendi ius permissum 779. Pius II. Pp. prædicit societatem cum Turcis 1473 senectus honorabilis 3389. sigilli inscriptio, qua se maris dominos iactitabāt, erepta 1934. Turca auxiliatur 2437
VENTIDIVS Bassus M. Antonij III. uir legatus 743. Barbarorum tela trita reddit 1885. humili loco natus 953. dux fortis 2094. mulos tergere solitus 3601. Parthorum perfidiam præuenit 1866.4024.2804. de Parthis triumphat 1011 753. 4038.4344
P. VENTIDII uarij casus 3912.
VENTVRIANI de quæstionibus friuolis iudicii 1304
VENTVRINVS silentium imponit 1530
VENVS Adonim abscondit 412. cum Proserpina certat de Adonide 4288. impudicitiæ magistra 2274. libidinosa 2292. inter deas pulcerrima 290
Veneris adulterium cum Marte 2314. delubrum in Cranaeo 86. in Arcadia 86. filius Priapus 1026. templum Latinis celebre 4306
Veneri ædes dicata 4034
VENVSTIANVS Sabinum episc. mutilat 2683
VERCELLENSIS uxorem iniuste adulterij accusat 3477
Vercellensis adultera miraculose seruata 317.1357
Vercellensis synodus 4159
VERCELLIVS chirurgus supplicio affectus 1248
VERCINGENTORIX Cæsari se dedit 808
VEREMVNDVS R. in acie cecidit 539. Attilo insidiatus 1964. ecclesias spoliat 3217. imperio se abdicat 736 liberalis in centuriorem 2375. monachus 4118. reconciliatur Garsiæ 846
Veremundus II. Asturum R. leges Gothorum confirmauit 1566
Veremundus historicus 1586
VERENIA Vestalis 4191
P. VERGILIVS Maro poeta 1143. amicus Galli 853. Bucolica scripsit 1144. comicus 1150. Didonem stupri falsò accusat 2857. ex Ennij stercore aurum colligit 1161. 3821. figulo patre genitus 3705. 949. Homeri uersus susturatus 3811. mirus in deprehendenda natura animantium 1223. natus non uagiit 3734. Nolanorum ingratitudinem punit 3456. Parthenias dictus 683.2880
Vergilius extra patriam mortuus 560. præceptores nō habuit 3765. puer poeticam exercuit 3734.3827. quos imitatus sit 3800. sacra scriptura abutitur 2212. honorem asserit cōtra Babylū 2354. suspirabundus 234. unde dictus 686. obiit 4035
Vergilij æmuli 110. diligentia in scribendo 3828 encomium 988. errata physica 1226. excusatio 206. iocus in Augustum 1707.2956
Vergilij neptum iudicium de Salonino 1306
P. Vergilij natalis 4037
Vergilij natalem Syllius Italicus festum habuit 987. sepulcrum quotidie inuisit 1019
Vergilij negligentia in scribendo 3829
Vergilio statua posita 979
Vergilius Salæburg. Antipodas esse asserit 1258
VERIANVS martyr 3015
Verianus pictor cōuersus ad fidem 1310
VERNALIA festa 4028
VERNICVS Casimiro decē myriades offert 2443. magnificus in epulo 2417
VERONA fame afflicta 658. ab inundatione seruata 323
Veronensis Academia Patauium translata 1036. & 4068
Veronense amphitheatrū collapsum 650
Veronenses armis priuantur 652. perfidi in Imp. 3500
VERONICE se occidit 462
C. VERRES auarus 2499. 2504. 2505. 2507. & 2509. liberto possessionē adimit 3556. mollis 2340. Siciliam compilauit 3219. gemmarum cupidus 42. Theomnesto præturā conciliat 1999
VERRIVS Flaccus grammaticus 1092. libertinus 773. pueros docuit præmio proposito 1101. 3756. statuam meritus 991. 1104

VERRII Flacci industria in docendo 1679. iocus de uiduis 2965
VERSLAVS fratrem ad rebellionem stimulat 3473
VERSOVICENSES perfidi 3499
VERTICILLVS latro 3572. famosus 3615
VERTVMNALIA festa 4197
Vertumni feriæ & epulum 4037
VERVS. Vide Commodus, & Antoninus.
VESPASIANVS abstinens in prouincia 2453. Alexandrinum contactu curat 340 Alexandrinos punit 3420. alienæ gloriæ non inuidet 2527. alui profluuio periit 529. amans auiæ 56. & 177. incunabulorum 43. ambitiosus in triumphum 2628 architectorū patronus 3639 artes maximè fouit 3375. auarus 2391. blandus in mulierem amantem 2914. bonus princeps 1602. cæcum sputo sanat 340.1230. à C. Iul. Cæsare luto iussus oppleri 1438. in conuiuiis facetus 2964. delatorum osor 2836. Demetrium oblatrantem moderatè fert 2562. dignitates iniustè cōcessas reuocat 3267. diligētiæ summæ 3838. dux belli Iudaici declaratus 972. facetus 2949. & 2957. filiis ex genitura prædixit 1273. fœnora coercet 2355. gratus in Bassam 3360. gratus in Colossi refectorem 3368. in Iosephum 3354. habitu neglecto 2336. Hierosolymam deflet 239. seditione conficit 1880. hostis filiam elocat 2368. & 2679. humanus 2877. in conuersatione 2907. Imperatorem stantem mori uoluit 3865. insidias non timet 2170. instrumentum imperij confecit 3577. inuitus imperiū suscepit 2534 & 2540. iocosè se ludi passus 2967. Ionatham seditiosum punit 3165. & 3446 Iudæorum agrum uendi iubet 805. Iudæorum templa diruit 3164. & 3215. Iudæos inopia frumenti afficit 1905. iudicio absolnit 3262. superat 1899. persequitur 3201. iudicia ad breuissimum numerum redegit 3255. iuueni olenti unguento præfecturam adimit 2340. & 3408. militiæ inhabilem exauctorauit 1765. libidinem excusat 2962. Licinij Muriani insolentiam reprimit 2527. ei reconciliatur 838. è lotio uectigal instituit 1973. luxum nepotū coercet 2377 & 4315. magnificus ædificando 2397. manum canam legatis ostentat 232. mechanicos amauit 3378. mediocritatem suam fatetur 2817. in morbum suum iocatus 2159. & 2951. munificus 2364. in consulares inopes 2426. Nonem cantantem contemnit 2834. nullius cæde lætatus 2903. nuptias indignas cohibet 2273. obiit 4036. & 4042. obscuris ortus parentibus 953. patente cubiculo salutatus 82. patiens conuitiorum 2686 cum plebeuna lauit 302. Plinium amauit 1228. poetis salaria cōstituit 1169 quæstoribus rapacissimis non offensus 2392. Saleiū Bassum magni fecit 1170. resolutum sanat 358. rhetoribus annua centena dedit 3763. Romam instaurat 3147. à Rom. honorificè exceptus 996. sæpè repulsam passus 727. inter salutationes se calciabat & uestiebat 3852. scurrilis 2975. senatores magni fecit 3389. studiosus historiæ 1594. suam ignobilitatem fassus 2836. templum Paci ædificat 2403. ualetudine prospera 336. uultu cacantis 292
Vespasiani æstus in corradenda pecunia 1974. auaritia 2491. 2498. 2505. 2508. & 2514. certamen cum Flore de pronunciatione 1100. comites 2881. confidentia 2839. diligentia in Repub. constituenda 3780. donarium 2434. edictum de libera alieno seruo iuncta 818. iocis in Cerylum 2960. in Florum 2951. in longum 2960. iudicium de iniuria senatori illata 1912. lex de muliere seruo alieno iuncta 873. magnificentia 2356 natalis 4038.4041. omen victoriæ 1456. prudentia bellica 1653. in Roma restituenda 1721. in conciliando Pompusiano 1669 scurrilitas 2979. somnium 1442. suspicio de filio 138 tolerantia 421
Vespasiano oracula omnia promittunt 1436. prodigia facta 1441. 1445. statua Iulij Cæs. regnum portendit 1372
T. Vespasianus. Lege Titus.
Vespasianus Iosephus historicus gratissimus 3381
VESPERTILIONES 3549
[redacted] 2110
VESTA Architecturæ inuentrix 3628
Vestæ Palatinæ festum 4029 parentalia 4026. sacra 4206. templum apertum 4031
VESTALIS sacerdos non iurabat 269. fratri Claudio triumphum asserit 1734 uiua defossa 559
Vestales uirgines castæ 2262 fugitiuos precationibus retinent 1528. ignem perpetuum seruabant 4191 Vestæ sacerdotes 741
Vestalium dignitas 4191. fides in deposito 3349. honor 1001.3142. iusiurandum 142. oraculum ex uoce humana 1362
Vestalia Romæ celebrata 4031
VESTILIA fœtus præcoces edebat 271
VESTINVS munificus 2370
VESTITIVS Spurina lyricus 1148
VESTITVS lugubris 100
Vestitus mutatio mutandi imperijomen 439
VESTPHALI à Carolo M. uicti 4237. ad fidem conuersi 3005
Vestphalorum iudices conscij 4310. taciturni 228
VESTRABORD portus uentis obnoxius 3999
VESTRITIVS Spurina victoria parta statuam meruit 981
VESTGOTHI caseo abundant 3989. tornatores optimi 3711. Athaulfum occidunt 2779
Vestgothorum priuilegium 770 1472
VESVVIVS mons amœnissimus 3941. ardens 3942
VETERANVS elephantum occidit 2134
VETERES apomagdaliis suffragia ferebant 167. confabulationibus in conuiuiis usi 250. deflebant mortuos 100. Mercurium iuxta Venerem collocarunt 211. 249. morum studiosi 1559. ominis causa Mercurium præfari 176. per manes defunctorum iurabant 142. item per proprias calamitates 143. sepulturæ licentiā petunt 181
Veterum execrandi mos 187 in expuēdo superstitio 241 inscriptiones 153. mos in cadaueribus 570.571. precandi mortuis 179. in præbibendo 244. silentij notæ 153. sortiendi modus 1363
VETHEMANNVS pirata 3566
VETITVM iudicium 4310
VETRANNIO liberalium artium expers 1206
VETRONIVS Thurinus fumo suffocatus 511
VETTONES centuriones deambulantes admirantur 210.388.2024.2956
Vettones herbam inuenerunt uetonicam 1230
Vettones militibus Rom. uiā ad castra ostendunt 28
VETVLENVS Aegialus uinitor 3652
VETVRIA gloriæ studiosa 2548. prudens in concilian do Coriolano 1726
P. VETVRIVS primus quæstor 749. stuprum fugit 2264. de Volscis ouans urbem intrat 1014
T. Veturius se hosti dedit 808
VETVSTINA deformis 288
VEXORES æmulus Tanais 2599
Vexores bonus rex 1602
Vexores Scythas fugit 2067
VEZENAS prudenter periculum euadit 1711

V F

VFFO R. hostem ad sua defendenda reuocat 1849 robore insignis 392. stupidus 2733
Vffonis cum Saxoniæ R. filio duellum 2115

V I

VIBERADIS monacha 4131
VIBERAE thermæ 3946
VIBIVS Aceus fortiter oppugnat uallum 2146
Vibius Pompeio similis 289
Vibius Crispus temulentus 2245. eius iocus in Domitianum 2959
Vibius Gallus persecutionis pœnam dedit 3185
Vibius Pacianus leno 2287 fidus in Marium 2909.3391
Vibius Virius horrendi facinoris auctor 2045. uenenum haurit 2059
VIBENNII fures balnearij 3564
VICECOMITES imperij uicarii 4251
Vicecomites patricij Mediol. 4251
Vicecomitum cladis prodigia 1472
Vicecomitum factio 63
Vicecomitum familia Pontificibus infesta 3929
Vicecomitum stirps exsilia 662
VICELINVS Aldeburgi episcopus angelicā uocem audiuit 1385. dæmonem expellit 1514. exemplum patientiæ 3865. Holsatos ad fidem conuertit 1309. irrisus operam literis dedit 1097.3770. paralysi obiit 517
VICENTINI argentea patera rhetorem donarunt 1133
Vicentini immunes à portorio 759. ludus turbant 2989
VICIFEZENSACI iudicis uxor uilitationi filiæ immortua 540
VICTERICVS R. dominandi cupidus 2615
VICTOR Capellus dolore expirat 493
Victor Capellus impatiens cladis 2192
Victor Carteiæ præsul capite truncatus 519
Victor martyr 1391.3028
Victor martyr constans in fide 3038.
Victor martyr rota contusus 486
Victor miles mortem fugit 2053
Victor Pisanus ex carcere ad classis præturam eductus 972. ira mortuus 495 patiens carceris 2177. patriæ iniurias obliuiscitur 3286. à populo diligitur 46. eius fortuna 3910
Victor I. Pp. Pascha celebrari instituit 4144
Victor I. Pp. de baptismo quæ dam decreuit 4171
Victor I. Pp. sacris interdixit reconciliari recusantibus 3091
Victor II. Henrici Imp. priuilegio pōtificatum adeptus 711
Victor II. [redacted] 507
Victor III. Saracenis bellum fecit 3791
Victor III. ueneno periit 506
Victor IIII. de pontificatu certat 2593
Victor Trincauella medicus 1237
VICTORIA Augusta, tyrannica 751
Victoria martyr 3010

VICTORIA mater Aeneæ Syluij fœcunda 411. eius somnium 1434
VICTORIAE festum Romæ 4033
VICTORIVS Aquitanus cyclum paschalē compositit 1166
VICTORIANVS martyr 3013
VICTORIATVS numus 4332
VICTORINA mulier fortis 2077
VICTORINO Aemiliano peccatorum remissio reuelata 1463
Victorinus episcopus pœnitēs manus in fissuram ligni immittit 4164
Victorini libido dæmoniaca 2191.2299. pœnitentia 3082
Victorinus grāmaticus 1093
Victorinus Imp. bonus princeps 1603. legati sui auaritiam coercet 2354.3411 eius mores 3732
Victorinus martyr constans in fide 3038
Victorinus rhetor templum non ingressus 242
Victorino statua posita ob eloquentiam 1132
VIDEKINDVS. Lege Vedekindus.
VIDERADVS abbas Fuldensis certat cū Hezelone 2631. 3210
VIDO. Lege Guido.
VIDO R. uomitu sanguinis obiit 530. contendit de imperio 2610.2614
Vido Truselles stationem deserit 3585
VIDOMARI astu Childericus regnum adeptus 2000
VIDVAE prudentia in amatorum fide exploranda 2681
Viduis nubere minus honestum 88
VIDVS grammaticus annis XXIV febri infestatus 362
VIENNAE Austriæ locus prostitutarum 3091. incendium 645. tumultus ciuilis concitatus 912
Viennensis academia 4064
VIGANDVS à Teben 2974. 2975
VIGELLIVS Saturninus cæcus factus 3920
VIGGO uoto se obstringit 168
Viggo Roluonis necem ultus 3303
Viggo dicacitate sua armillā auream meruit 2891.2970
D. VIGILIVS idola tollit 3096
Vigilius Pp. calculo obiit 491 captiuus Constantinopolim uenit 4021. constans 3087. ultus Iuetoti dominum 3091
[illegible] à Barbaris capitur 29
Vigilius Tridentinus episcopus 4106
VILBERLDAE incestus 2505
VILFRIDVS episcopus Frisones conuertit 1508. Saxones siccitate liberat 1516 monachus piscator 3631
VILHELMVS. Lege Gulielmus
Vilhelmus episcopus Roschildensis cum Suenone uoluit sepeliri 1410
Vilhelmi Pictauiens. Comitis fœuitia in episcopum 2768
Vilhelmi Saxoniæ D. contentio de regno Boemiæ 2617
Vilhelmus Victoriosus dux fortis 2101
VILIBALDVS episcopus 1309.4107
VILITRVDIS monacha 4128
VILLA Berengarij uxor impudicissima 2188
Villa adulterij infamiam effugit 1990
Villa baltheum aureum pudendo recondit 173.1981. 3562
VILLAENOVAE fons 3945
VILLEGISVS episcop. Moguntinus 4108. obscuro patre natus 950. plaustrarius 3715. suam ignobilitatem recolebat 1686. 2817
P. VILLIVS Hannibalem suspectum reddit 1838
VIMERIS Bononiens. latro 3571
Vimeris pœnitens 3083
VINALIA festa 3132. 4200. 4026. priora 4029. rustica 4034
VINCENTIVS Catarenus Christianos captos liberat 3068
Vincentius auarus 2495. historicus 1584. martyr 3016. 3022
Vincentius monachus diuis adscriptus 975. fidei propagandæ studiosus 2999 somni breuis 417
Vincentius Polonus strenuè pugnat 2142
Vincentius Soderinus proditor 3579
Vincentius Victor hæreticus 1322
VINDELICI idolum Fortunæ colunt 4202
VINDICIVS seruus manumissus 153.773
VINDIVS Verus I.C. 1572
VINEDI. Lege Venedi.
VINKELKIRDVS draconem confecit 2136.3674
Vita[illegible] 2799
VITERINDVS [illegible]dekindus.
VITELLIANVS Pp. organa in templis instituit 4151
L. VITELLIVS ficus è Syria in Albaniam intulit 3974
A. Vitellius Imp. adulatur Caligulæ 2853. Allienſi die pontificatum capit 3234. Asiatico insidiatus 1969 blandus erga Claudium Imper. 2114.2915. Caligulam astutè placat 1962. à creditoribus detentus 823 Thebanus Imp. dictus 754 delatoribus credit 141. facie rubicunda 293. Galbæ interfectores punit 3428 in Germania Imp. appellatus 717. 4024. gulosus 2235. 2240. imperij cupidus 1997. impius in filium 3522. inops 669. 670. 671 Iudæorum amicus 3034. libertum amat 54. libidinosus 2190. liguritor 2132 mathematicis infestus 1274 matrem sustulit 3518. à militibus occisus 467. Neronem imitatus 3804. odore cadauerum delectatus 70.120. 2738. 2755. omen ex aquila habet 1440. præderastes 2303. patiens iniuriarum 2173. perfidus in condiscipulos 3512. in socios 3502. populo ludibrio est 209. prodigus 2387. pronus ad supplicia 2782. quale augurium mortis habuerit 1420. remittit Hierosol. uectigal 2457 tyrannus 1617
Vitellius Imp. uomit præ uoracitate 410
Vitellij certamen de imperio 2603. crudelitas 2787
Vitellij ingluuies ingens 1232
A. Vitellij luxus in conuiuiis 2479. in supellectilē 2475
Vitellij Imp. metus mortis 2059
A. Vitellij milites incendio camini consternati 1371. cæsi 548
Vitellij Imp. omē ex gallo galinaceo 1349. seuritiam 2986. uarij casus 3904
Vitellio omen mutati imperij 1472.1484
Vitellij fratres concordes 58
Vitellij patriam prodere conantur 3406
Vitellij securi cæsi 518
Vitellionum familia extincta 661
Vitellius monachus clemens in percutientem 2683
Vitellius Pp. Romæ sacra peregit 4033
VITELLOCIVS Vrsinus hastas mutat 1813. eius cum fratribus Fatū æquale 1070
VITERBERGENSES mutāt religionem 4091
VITICHINDVS. Lege Vedekindus.
VITIGES R. hostes non timet 9[illegible] patricio honore donatus à Iustiniano 1007. crudelis 2737
Vitigis exercitus 609
Vitigis fœdus cum Cosroo 857
Vitigis R. Romanæ urbis potiundæ fiducia 2016
VITIVM supplicium 4312
Vitius Salassius ab uxore occisus 3528
VITIZZA R. libidinosus 2276.2291
Vitizza R. religionem profanat 3974.3206
Vitizza tyrannus 1622. eius inconstantia 3875
VITOLDVS D. Lituanię abstemius 408. uxoris dolo liberatus 1745.3335. crudelis 91.474.2783
Vitoldus in mensa legatos audiebat 3838. supra mensam iudicabat 3850
Vitoldus rasus 300.2924 suis terribilis 215. tyrannus 1625. eius importuna uenatio 2322
VITOLEVS medicus excæcat magicè 1521
VITRVBII Vacci domus publicata 630
VITVS monachus 4121
Vitus puer martyr 3016

VIVARIA 2473

V L

VLADISLAVS I. R. Boem. reliquias sanctorū in Boemiam reportauit 4151. defensor pudicitiæ 2271. contendit cum fratre de regno 2616. eius uarij casus 3906
Vladislaus II. R. Boemiæ coronatus 716. ignauus 3796. insignia regni cū leone fulno permutauit 1017. Annæ uxoris mortem luget 99. habitum lugubrem abijcit 71.256. insidijs ereptus 320. insidias non declinat 2069. œconomiam stultè administrat 2016. pacem facit cū Matthia Hungariæ R. 843. patiens 2185.2687. perfidus in uxorem 3529. Romanam & Hussiticam controuersiam composuit 848. seuerus 2715.2721.2718. taciturnus 2922. principes consolantur 196
Vladislaus I. R. Polon. clemēs in filium nothum 2669
Vladislaus II. Polon. R. iocū ægrè fert 2987.153.2989
Vladislaus Locticus Poloniæ R. coronatus 716. Floriano pagum donat 2364. intemperans 2206. eius affinitas cum duce Lituaniæ 845. uictoria incruenta 1046. ob ambitionem exul 2582
Vladislaus Iagello clemens in mulierculam 2688. cū suis fulmine ictus 476. Elizabetham Pileciam uxorē ducit 870.873. febre obijt 523. infideles iussit baptizari 4171. à malis abhorruit 408. πολύγαμος 888. prodigus 238. uenator 3636. in uinculis 803. uorax 2238
Vladislai Iagellonis omina 1475. uictoria eodem die nunciata 1381. de uxore suspicio 103.138
Vladislaus R. Vng. Pragense gymnasium restituere conatus 4068. bonis ex 1607. contendit de regno 2616. fidus in fratrem 3328. inauguratur 729. Coruini & Draculæ consilia spernit 2032. religiosus 4092. suis ob sacrilegia iratus 3093. de Turcis triumphat 1013
Vladislai R. Vng. audacia 2149 legatio splendida 3668. omina 1449.1475. pax cum Amurathe 166. eius præda 602. prudentia in tollendis latronibus 1671
VLASTA mulier fortis 2077 uiros odit 63
VLASTISLAVS audax 2150
VLID R. græcismum exosus 1103
VLPHILAS episc. apostata 3174. Arianismum stabilire conatur 1946. interpres 1098
VLPHO. Lege Vluo.
VLPIANVS I.C. Alexandri Seueri tutor 749. Lege Domitius Vlpianus. acerbus in Christianos 2940. 3171
Vlpiani oratio iners 111
VLPIVS Marcellus iurisconsultus 1572
Vlpius Marcellus milites uigilantes reddit 1784. eius bellica disciplina 1653
M. Vlpius Traianus à Nerua adoptatus 1627. Lege Traianus.
VLRICVS. Lege Huldricus.
Vlricus patriarcha Aquileiensis à Venetis liberatus 771. eius ambitio 2635
Vlricus D. Boem. perfidus in Miecislaum 3515. Pragam recipit 1869
Vlricus Ciliæ comes æmulus Coruini 2627. ab exilio reuocatus 732. eius odium in Coruinū funestum 920
Vlricus episcopus sanctorum reliquias colit 4138
Vlricus Neusesser à dæmone uexatus 366
Vlricus D. Virtembergicus in patriam restitutus 731
VLVO Suecus iactantia odiosus 2928. Estritæ nuptias astutè nactus 1948. naues incendit 1888. in templo trucidatus 3210
VLYSSES ancillas stupratas occidit 3407. aprum uenatur 3674. arcum tendit 395. auarus leno 2510. blasphemus 3192
Vlysses à cæde se purgat 3167. claudus ad concionem uenit 3864
Vlysses in conuiuio ultimum locum occupat 1005. corax Lycophroni 687. dextram occultat 232
Vlysses Dianæ templum erigit 3137. Diomedis comes 244. ei inuidet 2578. disertus & breuis 3824. ob dona lætus 83. dux prudens 2639. equas amissas reperit 605. exul 795. à filio occisus 469
Vlysses filium suum occidit 3521
Vlysses fumi patrij cupidus 42.74. de genetrice non curiosus 161
Vlysses gratus in delphinum 3369. hosti ereptus 331. insidias fugit 1709. laruas timet 81. legatus ad Troianos 743. mendici habitum induit 439.441. mortuum canem defleт 238. mundus in uictu 2339. naufragio ereptus 323. Nestori consentit 149. à nutrice agnitus 26. orator popularis 118. Palamedi insidiatur 111.2826.1968. Palladium surripuit 3156. perfidus 3482. in hospites 3515. physices studiosus 1228. Polyphemi fugere noluit 2057. πολύτροπος 3812. sapiens 1190. sibi gratulatur moriens 162. simulator 146. somniculosus 416. sua manu ratem confecit 3795. suam salutem negligit 2142. taciturnus 2881. Telemachi iram præuenit 1690. Telemacho auctor clementiæ 2657
Vlysses uestе nitida indutus 303. uiam stellarum inspectione deprehendit 1266. uorax 2230. uxori ploranti assidens à lacrymis abstinet 246
Vlyssis astus in Agamemnonē 2009. auaritia 2518. certamen cum Penelopes procis 2116
Vlyssis comitas 2965
Vlyssis fides in Penelopen 3331 in socios 3307
Vlyssis ad inferos descensus 1397
Vlyssis patientia 2157. peregrinationes 3884. Sardonius risus 234. socij intemperantes 2207.2209. somnia 1424
Vlyssis de seipso testimonium 2843. uotum 178
Vlyssi Ithacæ asperitas obiecta 1025
Vlyssi Minerua semper assistit 855
Vlyssem mulieres amant 52
VLYSSIPPONENSIS sedi tio 904

V M

VMBRAE 244
VMBRI à meridie diem incipiunt 4008. Rom. ciuitate donati 834. unde dicti 690
VMBRICIVS aruspex 1368
VMBRO hydros sopiebat 1529

V N

VNDECIM millia uirginum Coloniam uisa redire 1386
VNGARIA seditione exagitata 921. uastata 637. Lege Pannonia.
Vngarus quidam contra Turcos strenuè pugnat 2143. ignitis forcipibus dissectus 486
Vngari ab Arnulfo Imp. euocati 351. coniurant contra Mathiam Coruinum 832. crudeles in Vidi cadauer 2756. inhumani in capriuū Victorinum 2937. interfectorum sanguinē bibunt 1942. uerubus assati 481. mitiores facti 2875. persecutores Christianorū 3239. regū Petrum eijciunt 3430. sacrilegij pœnas dant 3183. 3187. templa euertunt 3215. 3217
Vngarorum auaritia 2502. contentio cum Australibus & Boemis 2625. crudelitas 2751.2761. fœdus cum Polonis 835. mechanica studia 3634. numerosus exercitus 610. præda 602. regale iudicium 4310. scomma in Sigismundum Imp. 2978. strages 550
Vngarorum studium in deliberando 1660. stulta consilia 2018
Vngaris cladem anus prædixit 1473. quædam mulier fortis 2079
Vngarica plebs in nobiles insurgit 931
VNIDIVS auarus 2392
VNNVS episcopus Hamburgensis 1309.4108. filium prædicatione sua lucratus 4093. in episcopum electus 714
VNVVANVS antistes idola tollit 3096

V O

VOADA bellicosa 2078
VOCONIVS elegiographus 1153. eius deformes filiæ 288.1026
VODICIA bellicosa 2078
VODINVS episc. Vortigernum increpat 2828
VOIDILO Iagellonis D. pocillator 3664. pistor eius 3718. calumniator Keistuti 2855.2861. eius fortuna 3912
VOISANA Castrioti uxor serpentem sibi parere uisa 1399
VOLANERII seurræ studiū alea ludendi 44. 2982
VOLATERRANI alumine abundant 3972
VOLBODI episc. Leodiens. ardor in orando 3055
VOLCATIVS historicus 1589
Volcatius Sedigitus 296. eius iudicium de comicis 1161
VOLESI crudelitas 2936
[illegible] 1102
Volfgangus episcopus Ratisponensis 4109. bellator 3793
Volfgangus Lazius historicus 1586
Volfgangus Musculus [illegible] 3801. textrinam exercet 3697
VOLGASTENSES clypeū Marti dedicant 3158
VOLMARVS episc. Mindensis in peccatis suis cæsus 2305
VOLODIMIRIA ager fertilis 3678
VOLOGESVS R. Neronis memoriam coli uult 849. Tito coronam auream mittit 1015.2442
VOLONES milites Rom. 1765.1767. seruitium uisi 773. stantes cibum capere iussi 1031
M. VOLSCIVS in exilio missus 141
Volsci ob Coriolanum Rom. bellum inferunt 912. perfidiæ pœnas dederunt 3921 Romanorum obsides 797. inimici 901
Volscorum clades 54. 637
VOLSINIENSES clauas numerorum indices habuere 4008. intemperantes 2205. libidinosi 2289. nuptas seruis exhibent 4370. seruos manumittunt 773. à seruis oppressi 3529
VOLSINIVM oppidum concrematum 643
VOLTACILIVS Plotus Pompeij M. libertus 773
VOLTHERII patriarchę monumentum 577
VOLVMNIA gloriæ studiosa 2548
Volumnius minus captus iocatur 2980
Volumnius & M. Lucullus commoriuntur 863
Volumnij crudelis sententia in Herodis filios 2738
VOLVSIANI filius redituus 564
VOLVSIVS historicus ineptus 1592
L. Volusius Metianus I. C. 1573
M. Volusius prudenter euadit 1710
Volusius Saturninus sanguinem uomit 420
Fl. VOPISCVS historicus 1588
Vopisci qui 687.269
VORANVS furtcissimus 3562

VORDENSTENI arx à principibus Brunsuicēsibus occupata 1899
L. VORENVS miles fortis 2104. contendit cum Q. Pullone 2519
VORMACIA fulminis ictu combusta 645
Vormaciense concilium 4159. 4160
VORTIGERNVS R. Britan. è carcere liberatus 762. astutè imperium adipiscitur 1993. facti pœnitens 135. idololatriam fouet 3177. Merlinum de uitæ regniq; exitu consulit 1548. [illegible] armis rep[illegible] [illegible]rem repudiat 879. Roxienā superinducit 2184. oraculum mortis accipit 1414
VORTIMERVS R. Britan. Christi crucifixi simulacro [illegible] uexillo usus 1791. cle[illegible] [illegible]95. instaurator religiōis 2999. ueneno extinctus 509
M. VOTACILII iocus in Reuitium 209
VOTIVI ludi 4222
VOVENTIVM mos 163

V P

VPSALA regni Sueciæ metropolis 3954

V R

VRAIA regnum recusat 2541
VRATISLAVIA ope diuina à Tartaris seruata 621
Vratislauienses Canonici ob cerusiam urbe exacti 893
Vratislauienses ob tributa seditiosi 911
VRATISLAVS Boemiæ D. regium Rodolphi hastam nactus 595. 700. 985. rex declaratus 716. diadema regiū ab Henrico III. Imp. accipit 4246. coronatus ab Engelberto Treuirensi electore 1004. eius uxor ex itineris labore mortua 496
Vratillaus II. D. Boem. magos punit 4175. uxorem ulcus 2716. Iudæos in exilium agit 4176
Vratillaus Pomeranus libidinosus 2291
VRBANVS episc. multos conuertit 4102
Vrbanus Pp. Cæciliæ thesaurū indigentib. impendit 2426. clericis partitur prouentus 2462. sacerdotibus dona accipere concedit 782. sancit, excommunicatis non esse seruandam fidē 4097. eius munificentia 2361
Vrbanus I. Pp. calices sacros ex auro uel argento uolunt esse 2410
Vrbanus II. Pp. Christianos incitat ad recuperandā Hierosolym. 1756. 3791. Galliciæ R. excōmunicauit 4176. preces horarias instituit 4154. primus pallium Mediolanensi archiepisc. tradidit 4102
Vrbano III. Pp. quietē D. Benedictus apparet 1495. 1433
Vrbanus III. Pp. belli consilio immortuus 538. dolore animi 493. excommunicationem attentans mori[illegible] 531. impatiens clādis 2191. Corporis Christi festum instituit 2145. obtrectatori respondet 1707. patre sutore natus 3710. eius prudētia in regno Siculo 1741
Vrbanus VI. crudelis 2780. Iubileum annum instituit 4143. Romanos terret 1877. à ueneno sine noxa liberatus 1513. Visitationis Mariæ festum instituit 4145. eius decretum 4174
Vrbani Panopionis seruus fidelis 2338
VRBINAS adolescens blasphemus in Christum 3190
VREDELAND oppidū fulmine tactum 648
VRIAS Ethæus temperans 2268. fidus in polemarchum 3300
Vrias martyr 3021
Vrias propheta 1336. mortem fugit 2053
Vrias Pp. Achazo R. adulatur 1866
VRRACA R. fana spoliat 3232 libidinosa 2294
VRSACIVS episc. perfidus in testimonio 3093
VRSATVS Iustinianus dolo re expirat 493. hostes uincit 3737. impatiens cladis 2191
VRSEOLA familia Veneta ciuitate electa 791
VRSICINVS certat cum Damaso de pontificatu 2590. prudens in tollendo Sylvano 1668
VRSINA factro à Borgia deficit 3585
Vrsina mulier fortis 2079
Vrsinorum factio 63. cum Columnijs cōspiratio 846. familia celebris 947
VRSINVS presbyter in agone uicit Petrū & Paulum 554. 3389. coniugium repudiauit 4165
VRSVLA martyr 3020. eius peregrinatio 4163
VRSVS Claronensis à D. Fridolino resuscitatus 5641. 1366
Vrsus Comes Nolanus puellas dotat 2369
Vrsus Gesnerus pellio 3695
Vrsus D. Venetorum Gregorio III. opem fert 1368
Vrsus Patriciacus Basilio Imp. donat campanas 1441. monasterium Felicis exeruxit 4143. eius amor in filium 57
VRTICINVS martyr 3023. medicus 1238

V S

VSAN Callanus Mahometi dona fert 2442. bello clarus 2083. fœuus in filiū 2789
VSCHOCHI prædones 3568
VSIPETES perfidi in Cæsarem 3479
VSO Siculus uestium inuentor 3629
VSTHAZARES apostata pœnitens 3080. martyr 3012. 3025
VSVRAE nauticæ 4317. centesimæ. ibid.

V T

VTA ducis Boiariæ Einiustè accusat Heimeranum 3475. monacha 4139
VTER R. Cothloris uxorem rapit 2281
VTERVS Britan. R. toxico extinctus 506
VTICA fame abundat 3972
Vticæ templum 3962
Vticensis populus Catonem exequijs honorat 2823
VTILO Bauariæ D. monasteria extruxit 4143. Hildrudam rapit 2281
VTO hostes Othonis I. incautos opprimit 1853
VTRICELLVS ineptus poeta 1157

V V

VVALLAS dux fortis 2100
VVALLI Anglis exosi 60. unde dicti 60
VVALRAMVS Colon. archiepisc. monasterium reparauit 4143
VVALTERVS Comes Montethensis ultionis cupidus 2767. Lege Gualterus.
VVEDEKINDVS D. Lege Vedekindus.
VVEITMOSERI mecœnates Oporini 2359. grati 3360
VVELPHI XIII. expositi 313. unde dicti 686. lege Guelfi.
VVERNERVS Argentinensis episc. Hirsaugiēsēs monachos delere uult 3203
VVESSELVS. lege Vesselus.
VVETHBIORG bellicosa 2077
VVIBERTVS episc. Albertū D. à direptione reuocat 1719
VVICRED R. religionē Christi armis defendit 3032
VVIGBERTVS episcopus Mersburgensis 1309. Iucum succidit 3096
VVIGGO. Vide Viggo.
VVILDEROLPHVS à muribus absumtus 474
VVILLA Gepida Aldoaldū ultus 2769
VVILLEBRORDVS Frisonum archiepisc. 1309
VVILLEHADVS episcopus Bremensis 1309
VVINNOCVS R. monachus factus 4118
VVIPERTVS adolescens in canuit 1492
VVIPO de Hērico Sexto 1589
VVISNA bellicosa 2077
VVLCANIA certamina 4221
VVLCANVS ignem inuenit 3801. aurifaber 3693. faber deorum 3721. ferrariæ artis inuentor 3627. Pyromantes 1195. Veneris adulteriū deprehendit 1696. 2274
Vulcani tripodes 1296. ædes Romæ 3903
Vulcano uota facta 4214
Vulcanalia festa 4034. 4035
VVLCARIVS Gallicanus historicus 1588
VVLFERANNVS episcopus Senonensis 1309
VVLMARVS monach° 419
VVLSILAICVS monachus 4122
VVLSTANVS Vigorniensis episc. 4109. cum diabolo luctatus 1314. 2109. à dignitate deiectus 734. miraculis clarus 1512. 1518. miraculo confirmat suam electionem 1357. loca periculosa transiliit 1517. uestitus sui rationem dat 1511
Vulstani episc. uestitus 2335. 4164
VVLTEIVS Mena preco 3663 ungues purgat 263. 301. eius securitas 81
VVLTVRIS natura 1550
VVLTVRNALIA festa 4034
VVOLFREDVS Ang. idolum tollit 3096
VVORZYVOIVS D. ad fidē conuersus 3006

V X

VXII uates 4340

X A

XANTHICLES repetundarum damnatus 3363
XANTHIPPE Socratis uxor rixosa 2931. Aeschini Socratis dialogos donat 2442. zelotypa 113
Xanthippus Artaycēam sacrilegum interficit 3168. bruta legat 2473. gratus in canem 3369
Xanthippus impius in patrē Periclem 3516. degener 1074. peste mortuus 524
Xanthippus Carthaginēsium res restituit in integrū 1926. loci commutatione fortunam belli conuertit 2843
Xanthippi acies instructio 1854. castrametatio 1821. crudelitas 2744
XANTHIVS ab aduersario dolo cæditur 1834. filiam interficit 464
Xanthij conflagrarunt 477. seipsos interficiunt 206. suos bis interfecerunt 2067
XANTHVS Bentiuolus rector 3697
Xanthus historicus 1584
Xanthus R. Athenienſib. superias fert 672

X E

XENARCHVS Rhodius Meretes cognominatus 683. 2240. usu orbatus 344
XENAENETVS timiditate excusat 1705
XENIAS Elis patriam prodit 3575
XENIADES propter Diogenem feruum felix 3899
XENOCLIS & Euripidis certamen 1164
XENOCRITA dona renuit 2456. uerecunda 89. uitum obeunt auit 261
XENOCRATES Athenienses liberat 1746
Xenocrates auarus 2517
Xenocrates caput allisit 520
Xenocrates astrologus 1263. cinitate non uult donari 847. in commendando facilis 185. diligens in inueniendo 3857. ethicus 1558. frugalitatis magister 2226. geometriæ ignaros à se dimittebat 3744. gratus in Lycurgum 3364. in Platonem 3309. horridus 2929. humanus in cōuiuijs 2907. Isthmijs ludis uicit 406. iustitia & auctoritate pollet 969
Xenocrates laudes abominatur 2517. logicus 1176. mathematicus 1254. 1294
Xenocrates misericors in bruta 2904. munera renuit 2452
Xenocrates de numeris scripsit 1275. patiens conuitiorum 2172. physicus 1219
Xenocrates pueris amphoridas addere iubebat 3822. Pythijs ludis uicit 406. quomodo discipulos suos castigauerit 3755. religiosus 3111. studiosus mathematū 1257. tardus in discendo 3771. 3847. uir probus 1601

Xeno-

Xenocratis continentia 2254. fides, auctoritas 3351. frugalitas 2223. iudicium de legitimis philosophis 1562. mollities in meiendo 2342. εἰκῇ σκωπτικὰ 1310. taciturnitas 229
Xenocrati Chalcedonio aurea corona premium bibēdi 2236. 3611
Xenocrates statuarius 3704. eius de statuaria libri 3631
XENOPHANES Aegyptios monet 1918. de impietate poetarum 1498. mendacē reprehendit 2888. obiectū conuitium excusat 2890. Parmenidis præceptor 3759 physicus 1220. poeta 1139. reprehendit lugentes 1702. 3110
Xenophanis astus elabendi 2008. æmulatio in Homerum & Hesiodum 110. 2574. de Sole iudicium 1225. de sua doctrina 140
XENOPHANTVS tibicen 1281. modulator insignis 1279. 1280
Xenophantus semper risit 234 stultus 1645
XENOPHILVS music° 1278 longæuus 337
XENOPHON Athen. agriculturæ leges scribit 3630. arma pulcra habebat 2547. de Cyri rebus gestis 1588. disertus 1116. 1117. in exilio scripsit 4892. exul 793. formosus 284. 286. Græcos iubet impedimenta relinquere 1782. gregarium suo equo imponit 1785. historicus 1584. hostes euasit 1780. Imperator 1203. patiens mortis filij 2179. pius in Socratem 3309. Platonis æmulus 110. 2528. 3512. primus historiam scripsit 1583. prudenter transit fluuium 1771. scurris delectatus 2967. Socratis auditor 3823. Socratē de bello consulit 1656. studiosus armorum pulcrorum 1764. 4339. uenationis 3673
Xenophontis filius canem amauit 2298. indolem Socrates explorat 3744. milites oculis læsi 345. seueritas 2717. uitæ 1587
Xenophon Corinthius stadij cursor 397. olympionica 406
XENOPITHA pulcerrima 285
XENOTHEME uino metū discutit 81
XERXES R. amans Iudaicæ religionis 3033. architectos capite multat 2741. Artachæum magnificè sepelit 2368. aurea phiala libat 4214. Babyloniis ob defectionem infensus 1941. arma interdicit 1907. Beli monumentum effodit 1377 & 2938. caricis Atticis uesci renuit 14. certat muneribus cum Pythio 2380. clemens in hostes 2696. in legatos Spartanorum 2692. consilia suorū spernebat 1659. 2030. & 2036. crudelis in Pythij filiū 2779 Demaratum irridet 2027. deos contemnit 3194. dona renuit 2455. flet in campis Abydenis 238. fratri reconciliatus 838. fugit 248. 2065. hosti elabitur 1774. 1780. à Græcis uictus 4034 gratus in Pythium 3357. in Xenagoram 3359. gubernator [illegible] capite multat 347[illegible] [illegible]97 & 23[illegible] imperas. 2298 Iaxoidem Bauinnit. 1442. lustrat exercitum & deflet 70. 116. 120. in mari seruatus 324. Mascamem honorat 3380. mortem deflet 38. munificus erga Themistoclem 2366. perfidus in hospitem 3514. Phœnices punit 3417. Platanum amat 45 & 2300. præmium proponit repertori nouæ uoluptatis 3611. peditionis spe multos coegit milites 1792. pueros uiuos defodit 314. punit desertores 3447. recenset milites 2768. sibi ipsi gratulatus 162. sitiuexatur 430. Soli uota facit 3121. Spartanos irridet 209 spectat pugnam suorum cū Græcis 83. 1763. 1815. 3816. speculatores per castra ducit 1873. stultus 1647. 1648. suis metum eximit 1798. templa Græcorum incēdit 3215. Themistoclem mortuum honorat 3385. à XXX Lacedæmoniis uexat° 2027 uictimas humanas immolat 5151
Xerxis aduentus prodigium 1471. amor in fratrem 3328 naufragium 651. confidentia 1874. crudelitas in Leonidem 2754. in Pythij filiū 1546. 2741. cursorum celeritas 1760. dies solēnis 4021 exercitus dysenteria affect° 521. exercitus numerosus 608. incestus ex amiculo cognitus 1067. infelix expeditio contra Græcos 3931. munificentia in sacrificio 2432. odium in Themistoclem 64. præda 595. somnium de clade 1478. statua Persepoli deiecta 1027. stultum consilium 2021. sumtus in Athon montem 2469. victoria cruēta 1047 uindicta in Hellespontum & Athon montem 2758
Xerxi omen infelicis pugnæ 1351. 1473. 1474. oraculum 1474. 1476

X I

XIMENA Ponti regio sale abundat 3972
XIPHILINVS historic° 1585

X Y

XYSTVS Pp. se defendit 206. in sacrificio quid instituerit 4167
Xystus III. Pp. animi dolore mortuus 495. conspirat contra Florentinos 850. exules alit 2367. ingratus in Malatestam 3600. uitæ periculum subit 320
Xysti IV. Pp. amor in filium 57 auaritia 2491
Xystus Reisius Germanus Romanos typographiam docet 3629
Xystus quid 398
Xystici qui 403

Z A

ZABECVM feminæ belli cosæ 2075
ZACHÆVS publicanorum princeps 3656. apostolus Christi factus 3870. bonorum partem pauperib. dat 2381. à Christo conuersus 3007. Dominum hospitio excipit 2372. pusillus 278. munificus 3067
ZACHARIAS F. Ioiadæ lapidatus 483. angelum audiuit 4018
Zacharias angelo non credit 3194 signum petit 1500. obmutescit 349. uocē recepit 349. Deiram populo minatur 4037. Deo gratias agit 3057. Iudæis ieiunium prædicat 4038. populum ad pœnitentiam uocauit 4018. propheta 1336. 1337. religiosus 3011. superstitionem reprehendit 3085
Zachariæ ossa reperta 4181. Ioānis Baptistæ partus prædictus 1346. filium appellare Ioannem iussus 692
Zacharias Grio furti particeps esse non uult 3674
Zacharias I. optimus Pp. 1601 & 3899. uetuit Christianos uendi Saracenis 42. Hierosolym. iudicio absoluitur 3262. Pipino prudenter regnum comparat 1736. eloquentia Rachisium ab obsidione abigit 1131
ZACYNTHI lacus picem gignunt 3971
ZACYNTHI bellorū ignari 1924
ZAGATARARVM uestitus 439
ZALEVCVS legislator 1272. 1365. luxum uestium prohibet 2334. seuerus in filium 2795. 2715. 3406. 3916. suam legem studiosè seruat 3345
Zaleuci amor in filium 56. lex uestiaria 1683. de uino non bibēdo 1231. 2219. 3460 leges Locris probatæ 1674
ZAMARCVS igni se iniecit 480
ZAMBRIS ambit regnum 2598. Elam interfecit 3498 seipsum concremauit 460. 478. perfidiæ pœnas dedit 3921. in uenere occisus 533
ZAME fons canoras uoces efficit 283
ZAMOLXIS Getarum legislator 1561. 1635. regis consiliarius 1650. immortalitatem suis persuasit 1309. medicus 1231. philosoph° 1192. Pythagoram imitatus 3808
ZAMRIS magus 1334
ZAMVDII duellum cū Emsero 2120
ZAMZVMES gigantes 274
ZANCLA capta 805
ZANCLES recepit dēcies post C annos 294
ZARA spurius 1059
ZARATAS Pythagoræ præceptor 3759
ZARATVS magus 1330
ZARBIENVS R. honorificè elatus 957
ZARIADRES amat Odatim 52
ZARINA Sacarū regina 750
ZARMOGENIDAS mag° 1330
ZARMONOCHAGA in pyram se coniecit 2183
ZAROES magus 1333
ZATECENSES Slauensibus salinas inuident 106
ZATHVS D. ad fidem cōuersus 3006
ZATRASTES Animorum legislator 1635
ZAVISSA uel Zauissius epist. in stupro extinctus 2296. & 2551

Z E

ZEANGIR° impatiens mortis fratris 2196
ZEBENNÆ uarij casus 3904
ZEILANA insula elephātos gignit 3986. fertilis insula 3940. gemmifera 3968. eius mōs uenatu abundat 3941
ZELANDIÆ inundationes 636
ZELIMVS. Vide Selimus.
ZELISLAVS aurea manu donatus 1016
ZELOTÆ iniustè accusant Zachariam 3472
Zelotarum tolerantia 2163
ZENAGORAS geometra 1258
ZENAS apostolus 3287
ZENCHILI gentis idololatria 3128
ZENICETVS pirata 3570
ZENO Atticis frater textor 3696
ZENON Alexandrinus Iudæ ad fidem conuertus 3007
Zenon Citticus philosophus 1192. adolescentum ad tibicinium spectaculum accitiuit 1202. anhelitu retento mortuus 510. auarus 2491 breues sententias probat 228. canem inuadentem repellit 94. clām audit Palemonem ob inopiam 3853. Cleanthis præceptor 3759 dialecticā à Philone plures emit quām indicata esset 3853. Diogenem ad philosophiam traxit 3759. discipulum ineptū abegit 3744. ethicus 1558. fœnerator 2508. frugalitatis magister 2226. 2227. furem castigat 3453. legislator 1365. Lacedæmonij præceptor 3759. logicus 1175. loquacem reprehendit 2889. morbotum expers 337. natura motosus 2929. naufragio facto philosophatus 4892. sibi gratulatur 162. 2879. noluit ciuis Athen. fieri 3293. 4244 oraculo iussus mortuus cō color fieri 1490 3819. paucos discipulos habuit 665. physicus 1220. de orationis ornatu 1916. de poesi scripsit 1138. poetam inutilem dicebat 1172. purpuram negotiatur 3680. studiosus dialecticæ 1179. reprehendit ambitiosum 2825. reprehendit Antigonum R. 2824. 2829. se suspendit 458. 516. temperantissimus 2203. Theophrasti æmulus 2528. Theophrastum carpit 2821. uino mitis factus 2875. 2892. uir bonus

nus 1601
Zenonis confessio constans 3033. diligentia 3838. encomium 988. fides in promissis 3347. frugalitas 2223 iocl 2954 2956.2960. iudicium ethicum 1562. logicũ 1177. iuramentum 141. sepulcrũ 576. de se testimonium 2859. tolerantia in naufragio 2171
Zenoni Cittiæo claues urbis portarum commissæ 1007
Zeno Cretensis saltator 390
Zeno Cyprius medicus 1234. 1235
Zeno Eleates philosophus 1192 affectum amoris fugit 2255 amans patriæ 43. cultus negligens 2336. gratus in præceptorem 3509. irascitur conuitiis 900. iuuenes Agrigentinos ad tyrannicidium excitat 2042. linguã sibi amputauit 240. logicæ inuentor 1175. ob nuncium amissorum dolet 2187 physicus 1220. ex Parmenidis disciplina plicit 1560 sapientem lenticulam recètè coquere dixit 3720
Zenonis patientia 1560. sententia de silentio 1918. seueritas 2726. taciturnitas 1693.2881.3274. tolerantia 2162
Zeno Imp. Barnabæ apost. reliquias inuenit 4135. Basiliscum imperij æmulum oppressit 898.3415. Edessenã scholam euertit 4175. indicit ieiunium 2216. ius eligendi episcopos sibi uindicat 713. oraculum cladis accipit 1508. patriæ quietem imperio præfert 3289. prudens in amicitia contrahenda 1723. reliquias Eustachij Antiochiã defert 4136. reprehensiones ægrè ferit 2863. sine prole 663. Theodorici amicus 854. tyrãnus 1620. unus sepultus 559. eius fortilegium 1962
Zenon martyr 3029
Zenon Phœnix pæderastes 2362
Zeno Rhodius historicus 1585
ZENOBIA Palmyrenorũ regina 751. bellicosa 2077. capta 800. continentissima 2269. dentibus nitidis 294. docta 1200. fatetur suam ambitionem 2817. formosa 285. Imperatoris nomen tulit 679. impia in priuignum 3522. in mari seruata 324.325. patiens captiuitatis 2177. prudentissima ex historiæ lectione 1589. suos filios instituit 3671. in triumpho ducta 4346
Zenobiæ R. ambitio in cultu 2623. nouercale odium in Herodem 3525
ZENOBIVS episc. 4106. eius reliquiæ 4136
Zenobius martyr 3026
Zenobius medicus 1238
ZENODORVS statuarius 3704
ZENODOTVS Ephesius bibliothecarius 3656. amusseator 3701. causidicus 1122 Grammaticus 1091. elegiographus 1153. mathematicus 1254. rhetor & paræmiarum scriptor 1114
ZENTAR. doctus 1198
ZEPHERINVS Pp. calices sacros è uitro uoluit esse 2420.4167. eucharistiã semel in anno sumi uoluit 4170
ZEPHYRIVS insula esse desiit 3940
ZEPHYRVS Floræ cõpressit 2312
ZERBVS medicus auarus 2496. ineptus 1243
ZERCON scurra 2974
ZETETÆ, Quæsitores 4253
ZETHVS & Amphion diuersorum morum 3732. musicæ repertores 1276
Zethus R. mœrore mortuus 495. eius monumentũ 574
Zeu ἐπίσκοπος sternutantium 180
ZEVGMA urbs Babyloniorum æratium 3990. ibi Bacchi funis asseruatur 613
ZEVGMATIVS cæcus prædicabat Christum 3764
ZEVXIDAMVS fortibus factis attendere iubet 3754. eius de fortitudine iudicũ 1917
ZEVXIS pictor 3699. auarus 2503. diligens 3641. 3803. diues 616.3632. in iudicandis operibus perspicax 3644. risu mortuus 492
Zeuxis & Parrhasij æmulatio 110. certamen 3642
Z I
ZITTO Vencestaï magus alium deuorat 1543
ZILPA Liæ ancilla 815
ZIPHÆI Dauidis proditores 3576
ZISCHA [redacted] 1824. [redacted] 61 [redacted] Sigismundi equitatum inutilem reddit 1884 crudelis 2772. Lege Ioannes Zischa.
ZIZIMVS à fratre regno pulsus 792.900.2620
Z M
ZMILVS labyrinthum fecit 3717
Z O
ZOCOLINVS Mediolanensis impostor gẽmarius 1978
ZOCOMVS princeps ad fidem conuersus 3011. eius uxor fœcunda 354
ZOE Imp. adultera 2315. imperium administrat 751. infœcunda 411. libidinosa 752. 2293. mortua angelis comparata 974. perfida in maritum Imp. 3525
Zoe Nicostrati uxor fumo necata 511. in furcã acta 489. muta uocem recipit 349
ZOFALENSES regẽ superstitiose colunt 4246
Zofalensium disciplina 3764. prudentia in conseruanda concordia 1725. mos in fœdere 165
ZOILVS Achillem reprehendit 1162. deformis 288. Homeromastix 111. 2574. 2575. improbus 1611. mordax 2926
Zoilus opifex armorum 3723
ZONA ustus muliebris 439
ZONÆVS amatorias epistolas scripsit 1142
ZONARAS historicus 1584
ZOPYRVS cœlator 3702
Zopyrus physiognomon 1222
Zopyrus Babylonius Risacẽ imitatus 3808. cum toto exercitu cæsus 547. transfugam simulat 1895. Pisistrato, Dionysio, Tarquinio & Solidi similis 1072. tolerans 2160. testimonium à Dario accipit 991
ZOROASTRES artes magicas inuenit 235.1305.1310. 1330. astrologus 1267. casco uixit 433. à dæmone successus 1331.3916. fulgura elicit 1530. fulmine ictus 476. inuentor astronomiæ 1261 legislator 1563. magus 1330 de magia scripsit 3825. natus risit 235.1141.1397. unde dictus 687. eius exercitus numerosus 608
Zoroastri diuini honores decreti 976
ZOROBABEL altare ædificat 4036. amicus Darij 838 legatus Iudæorum ad Darium R. 743. muros ædificare cepit 4018. nouí templi fundamẽta posuit 3075. 4029. patriã instaurat 3294 regis Cyri satelles 3667
ZOSIMVS eremita 4055. oculũ excussum oratione restituit 347.1513. terræmotum diuinitus resciuit 1382. 1487. leonem cicurẽ reddit 3660
Zosimus chymista 3708
Zosimus Pp. candelas primus consecrauit 4151. pœnitẽs 3082. bibere clericis in publico uetuit 4110. eius strpũ dæmones aperiunt 2314
ZOTHIMVNDVS classẽ hostium perterebrat 387.1888
ZOTICVS dolosus 1643
ZOTO D. cœnobiũ Casinense diuitiis 3215
ZOTVASTES legislator 1563
ZOTVS Florentinus pictor celebris 3701
ZOTYPVS Pyrrhi conspectu territus 93
Z V
ZVBEDI fundus à spectris infestatus 3999
ZVCHARVS prodigus 2388
ZVENDEBALDVS fratri dissimilis 1077
ZVENOTTO impius in patrem 3520. Lege Suenotto.
ZVNDEBALDVS ingratus in Arnulfum Imp. 3581
ZVRZACVM emporiũ clarũ 3955
Z Y
ZYGANTES melle abundãt 3988. minio se inficiunt 301. eorum uictus 432
ZYGETHVM à Turcis occupatum 4035

Catalogus AVCTORVM, è quorum monumentis pleraque exempla sunt desumta.

¶ Ostentationis est, uetustissimorum Auctorum nomina, quorum scripta nunquam uideris, in testimonium adducere, & dum à recẽtioribus res ipsas discere nõ pudet, ab iis tamen didicisse aliquid fateri nolle. At ingenui candoris, gratam eorum, per quos profeceris, memoriam conseruare & celebrare. Ergo eorum Scriptorum catalogum, quorum auctoritates in hoc Theatro bona fide adductas deprehendimus, breuiter recensebimus, uel quia Indicum ratio sic efflagitabat, uel certè, ut ne in receptum ab omnibus morem delinquere primi uideremur.

ABbas Spanheimensis.
Abdias.
Achilles Gassarus.
Adrianus Barlandus.
Adrianus Turnebus.
Adon Viennensis.
Aeschylus.
Aegidius Corrozetus de Dictis & factis memorabilibus.
Aegineta Paulus.
Aelianus.
Aemilius Paulus de regibus Francorum.
Aemilius Probus.
Aeneas Syluius.
Aerodius P.
Agathias Scholasticus.
Aimoinus uel Aimonius de gestis Franc.
Albertus Cranzius.
Alexandri ab Alexandro Geniales dies.
Alexander Velutellus.
Amatus Lusitanus.
Ammianus Marcellinus.
Ammonius.
Andreas Alciatus.
Andreas Alpagus.
Andreas Lacuna.
Annales Francorum.
Antoninus Liberalis.
Antoninus monachus.
Antonius Beneuenius.
Antonij Bonfinij Decades Hungariæ.
Antonius Garro.
Antonius Melissa.
Antonius Panormita.
Antonius Pinetus.
Antonius Vacca.
Apollonius.
Appianus.
Apuleius.
Arianus.
Aristeas.
Aristides Milesius.
Aristophanes.
Aristoteles.
Aristoxenus.
Arluni historia Mediolanensis.
Artemidorus.
Ascanius Cõtorius de bello Trãssyluaniæ.
Asconius Pedianus.
Athanasius.
Athenæi Dipnosophistæ.
Auentinus de Boiorum gestis.
Auerroes.
Augustinus Curio.
D. Augustinus Hipponensis.
Aurelianus.
Ausonius.
Auctores Vitarum uarij.
B
Balthasar Castilionius.
Bap. Platina.
B. Brissonetus de ritu nuptiarum.
Barlesius de uita Scanderbegij.
Barth. Blanchinus de uita Philippi Beroaldi.
Bartholomæus Bononiensis.
Barth. Hanenaldus.
Bartolus.
Basilius.
Beda.
Bembus Petrus.
Benno Cardinalis.
D. Bernardus.
Bernardi Corij historia Mediolanensis.
Bernardus Rutilius de uitis I.C.
Bernardini Sacci historia Ticinensis.
Bernardi Scardeoni historia Patauina.
Berosus.
Biblia sacra.
Blondus Foroliuiensis.
Boccacius Ioannes.
Bonfinius Antonius.
Bracellus de bello Hispano.
Brodæus Ioannes.
Bruschius Gaspar.
Brusonius.
Bruti Michaelis historia Florentina.
Budæus Gulielmus.
C
Cælius Aurelianus.
Cælius Calcagninus.
Cælij Rhodigini Lectiones antiquæ.
Cælius Secundus Curio.
Calaber.
Campanus Antonius.
Capgrauus.
Capitolinus Iulius.
Cardanus Hieronymus.
Carion.
Castianus.
Cato.
Catullus.
Cedrenus Georgius.
Centuriæ Ecclesiasticæ historiæ.
Ceremoniarum liber.
Chalcocondylas Laconicus.
Chronicon Bambergense, Bauariæ ducũ, Cassinense, Flandriæ, Francorum, Heluetiæ, Hirsaugiense, Holsatiæ, Iuonis, Isenacense, Moguntinum, Saxoniæ.
D. Chrysostomus.
Cicero.
Claudianus.
Clemens.
Cocles.
Collenutius Pandulfus.
Columella.
Comineus.
Concilia uaria.
Connanus.
Conradus Bruno.
Conradus Gesnerus.
Conr. Halberstadensis.
Conr. Lycosthenes.
Continuator Sigeberti.
Corn. Celsus.
Corn. Nepos.
Cranzius.
Crinitus Petrus.
Cromerus Martinus.
Curionis Chronologia.
Curtius.
Cassiniani Cæsares, Consules.
Cyriacus Spangenbergius.
Cyrillus.
D
Dantes Aligerius.
Dares Phrygius.
Demetrius Phalereus.
Diarium Constantiensis concilij.
Dictys Cretensis.
Didymus.
Diodorus Siculus.
Diogenes Laertius.
Dion Chrysostomus.
Dion Niceus.
Dionysius Areopagita.
Dionysius Halicarnasseus.
Dionysius Vticensis.
Diplouatius.
Dodechinus.
Donatus.
E
Edinerus de Anselmo episcopo.
Egnatij exempla.
Elias Leuita.
Epigrammatum Græcorum auctores.
Epiphanius.
Erasmus Roterodamus.
Ernestus Brotuffus.
Euagrius.
Euangelistæ.
Eudo.
Eunapius.
Euripides.
Eusebius.
Eustathius.
Eutropius.

F

Fabianus.
Fasciculus temporum Verneri.
Fornelius Ioannes.
Fincelius Iobus.
Flores temporum.
Flori epitome.
Franciscus Guicciardinus.
Franciscus Irenicus.
Franciscus Lopezius.
Franc. Maturantius.
Franc. Petrarcha.
Franc. Philelphus.
Franc. Tolyardus.
Franc. Tiraquellus.
Frontini Stratagemata.
Fulgosi Exempla uirt. & uitiorum.
Funccij Chronologia.

G

Gaguinus Robertus.
Galenus.
Garimbertus de uitis Pontificum.
Gaspar Bruschius.
Gaspar Hedio.
Gaspar Peucerus de Diuinatione.
Gaspar Varrerius.
Gassarus Achilles.
Gaudentius Merula.
Gellij Noctes Atticæ.
Georg. Agricola.
Georg. Buchananus.
Georg. Cedrenus.
Georg. Fabricius.
Georg. Pachymerius.
Gerardus à Nazareth.
Gerardus Bucoldianus.
Gerardus Mercator.
Gerardus Nouiomagus.
Gesnerus Conradus.
Gilb. Cognatus.
Gregorius Nazianzenus.
Gregoras Nicephorus.
D. Gregorius Papa.
Gregorius Turonensis.
Guicciardini historia.
Guidoni Bituricensis exempla uirtutum & uitiorum.
Gulielmus abbas de uita D. Bernardi.
Guliel. Budæus.
Guliel. Canterus.
Guliel. Malmesburiensis.
Guliel. Nubrigensis.
Guliel. Postellus.
Guliel. Tyrius.
Guliel. Zenocarus de uita Caroli V.
Gyraldus Lilius Gregorius.

H

Haymo in epist. ad Rom.
Haytonus Armenus.
Hector Boethius de rebus Scoticis.
Hedionis Chronicon.
Helmoldus de Sclauorum gestis.
Henricus Essordiensis.
Henricus Sandenstadius.
Henricus Stephanus.
Heraclides de Politijs.
Hermannus Contractus.
Hermannus Gigas.
Herodotus.
Herueldus.
D. Hieronymus.
Hieron. Cardanus.
Hieron. Garimbertus.
Hieron. Squarzaficus.
Hieronymus Zieglerus.
Hincmarus.
Historia Bambergensis Ecclesiastica.
Historia Pomeranica.
Historia Vlmensis.
Homerus.
Honorij Flores.
Horatius.
Hugo Blotius.
Huldricus Mutius Hugualdus.

I

Iacobus Bracellus.
Iacobus Capellus.
Iacobi Curionis Chronologia.
Iacobus Marchantius.
Iacobus Mayer.
Iacobus Middendorpius de Academijs.
Iacobus Spiegelius.
Iacobus de Vitriaco.
Iacobus Vuimphelingus.
Iacobus Camerarius.
Ioan. Agricola Eislebius.
Ioan. Anton. Campanus.
Io. Auentinus de gestis Boiorum.
Ioan. Balæus.
Ioannes Baptista Campofulgosius, Fulgosius uulgo.
Ioan. Bap. Egnatij Exempla uirtutum & uitiorum.
Ioan. Barus.
Ioan. Boccacius.
Ioan. Bodini Methodus historiæ.
Ioan. Brodeus.
Ioan. Carion.
Ioan. Catanæus.
D. Ioan. Chrysostomus.
Ioan. Cuspiniani Consules, Cæsares.
Ioan. Damascenus.
Ioan. Diaconus.
Ioan. Fernelius.
Ioan. Fichardus de Vitis I. C.
Ioan. Franciscus Galeota.
Ioan. Funccius.
Ioan. Heroldus.
Ioan. Langius.
Ioan. Leo Afer.
Ioan. Lud. Viues.
Ioan. Magni historia Sueonum & Gothorum.
Ioan. Nauclerus.
Ioan. de Oppido.
Ioan. Pauli Spudopædia.
Ioan. Peregr. Tetroselinus.
Ioan. Picus Mirandula.
Ioan. Rauisij Officina.
Ioan. de Sacro busto.
Ioan. Sambucus.
Ioan. Sleidanus.
Ioan. Stumpfij Chronicon Heluetiæ.
Ioan. Trenisa.
Ioan. Trithemius.
Ioan. Tzetzes.
Ioan. Picus de Præstigijs dæmonum.
Iobus Fincelius de Miraculis.
Iosephi Iudæi historia.
Iosias Simlerus.
Iouianus Pontanus.
Iouij Historia, Elogia.
Iul. Cæsaris Commentarij.
Iul. Cæs. Scaliger.
Iulius Capitolinus.
Iuonis Chronica.
Iustinus.
Iustinus Martyr.
Iuuenalis.

L

Laertius de Vitis Philosophorum.
Lambertus Schafnaburgensis.
Landulfus.
Laonicus Chalcocondylas.
Laurentius Lindemannus.
Laurentij Vallæ historia.
Lazius.
Leandri Bononiensis Italia.
Legenda Sanctorum.
Leo Hostiensis.
Leuinus Lemnius.
Liberatus.
Liber Cæremoniarum.
Liber pontificalis.
Lilius Gregorius Gyraldus.
Liuius.
Lucanus.
Lucianus.
Lud. Dominici Exempla.
Lud. Romanus.
Luitprandus Ticinensis.
Lycophron.
Lycosthenes Conradus.

M

Macrobius.
Malmesburiensis Gulielmus.
Marcellinus Ammianus.
M. Ant. Mureti Lectiones uariæ.
M. Ant. Sabellici Ennead. Decades.
M. Paulus Venetus.
Marianus Scotus.
Marlianus.
Martialis.
Martinus de Arles.
Martini Cromeri hist. Poloniæ.
Martini Poloni Chronicon.
Marulli Spalatensis exempla.
Matthæus Palmerius.
Matthæus Parisiensis.
Matthias Cornax.
Maximi monachi Sermones.
Metaphrastes Simeon.
Metasthenes.
Michaelis Bruti hist. Florentina.
Michael Fernus.
Michael Neander.
Michael Ritius Neapolitanus.
Middendorpius.
Munsterus Sebastianus.

N

Natalis de Comitibus Mythologia.
Nauclerus.
Nicander.
Nicephorus Callistus.
Nicetas Choniates.
Nicolaus Clenardus.
Nicolaus Damascenus.
Nicolaus de Moribus gentium.
Nicolaus Massa.
Nicolaus Olaus de uita Atilæ.

O

Olaus Magnus de gentium Septentrionalium moribus.
Onufrius Panninius.
Oribasius.
Orosius.
Orpheus.
Otho Frisingensis.
Ouidius.

Pachy-